

John Adams
Library.

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

SHELF NO
★ ADAMS
31.7
V. 1

ROBERTI STEPHANI

THESAURUS

LINGUÆ LATINÆ.

IV. TOM.

WALTON STATION

THE GREAT

AMERICAN

TRAVEL

ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS
THESAURUS
LINGUÆ LATINÆ
IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTIONEM,

Accesserunt nunc primum

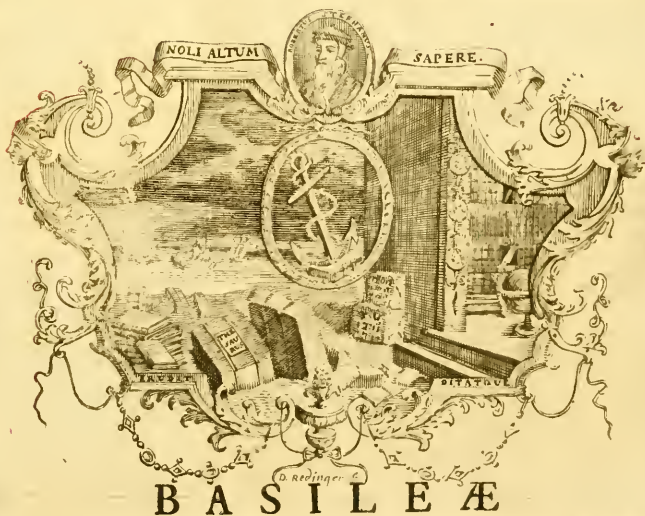
HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum citationibus atque
Interpretationibus fallis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque
quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit

ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

*Cum Sacrae Cæsareæ ac Cathol. Majestatis
PRIVILEGIO.*

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.

M DCC XL.

UNITED STATES
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D. C.

MEMORANDUM FOR THE DIRECTOR
FROM: SAC, [illegible]

RE: [illegible] (MURKIN)
[illegible] (MURKIN)
[illegible] (MURKIN)

xx
ADAMS

317
J. J.

[Faint, illegible text and markings at the bottom of the page]

VIRO MAXIMO

ANDREÆ HERCULI
DE FLEURY,

EMINENTISSIMO

S. R. E. CARDINALI,
REGNI FRANCIAE ADMINISTRO,
ETC. ETC. ETC.

S. P. D.

ANTONIUS BIRRIUS.

T Ametſi cauſæ mihi multæ atque magnæ ſunt, cur novum hunc *Roberti Stepbani Latine lingue Theſaurum*, qui ante quadriennium REGIIS AUSPICIIIS in Anglia prodiit, auctiorem aliquanto, multisque modis (ſi tantum mihi de impenſis operi curis prædicare licet) emendatiorem factum TIBI potiſſimum dicare debeam, Tuoque Illuſtriſſimo per terrarum orbem & amabiliſſimo populis nomine præfulgæ vehementer cupiam, VIRORUM EMINENTISSIME, haud injuria tamen reluctatur animus, & jam conantem, ſcribendi cauſa, calamum ſumere retrahit & interpellat, puſilli ac tenuioribus curis aſſueti animi comes, pudor. Neque enim is ſum, qui faciem unquam perfricue-

fricuerim, aut perfricare omnino queam. Non quod equidem nescius sim, quam illustri affabilitate, humanitateque, etiam humillimi cujusque adeuntium Te desideria excipere consueveris. Exultat enimvero amplitudo fortunæ tuæ ex animo tuo & ore & vultu, neque aliter unquam sublime illud Dignitatis tuæ fastigium exferis, nisi quo efficacius univcrsis & singulis, quos curæ tuæ Numinis providentia propius admovet, profis. Quicquid Tibi REGUM florentissimi terrarum regni opibus MAXIMUS, amore & cura populi sui OPTIMUS, benevolentia tribuit: Tribuit autem meritorum ergo tantum, ut nihil supra possit: id tantum abest, ut Tibi præcipue arroges, ut solidum populo cum sœnore impertias. Nec soli tamen cives tui, regni que Franciæ alumni, isto facilitatis tuæ bono fruuntur, tantum non pariter omnia, quum civibus nihil deroges, & exteris præstas. Cum enim Tibi Justitia, qua Regum Majestas & populorum salus nititur, nihil carius sit, cujus & Antistitem Te REX CHRISTIANISSIMUS, ut desideriorum populi suæque voluntatis internuntium atque interpretem proximum, constituit, abesse quæ possit, quin ad ejusdem Regiæ virtutum sacrarium, quod in animo tuo constitutum habet, molles & faciles aditus peræque omnibus dares? Quod quum ita sit, audaculus tamen, atque adeo plusquam audaculus esse, ac supra fastigium meum eniti mihi videor, quod pusillus adeo & ignotissimus Tibi homuncio, ex obscuri, pulverulentique Musei latebris, ad splendida illa, sublimiaque Regiæ aula, quæ diu velut domestica teris, limina adspirare, Teque, tantum Virum, longeque gravissimis assidue invigilantem curis, tam tenui & inopi scriptionis genere, interpellare in animum induxerim.

Poteram equidem, quæ mihi accessum molliant, fiduciamque dubitanti tribuant, ad Te litteras allegare, quibus propagandis laboris huc quicquid atque operæ infumptum fuit, dicatum est. Litteræ enimvero quin Tibi in primis cordi sint, ecquæ dubitare nos fineret sapientia tua, quæ omnibus bonis rebus pretium suum statuere novit, si minus alioqui constaret omnibus, quam multæ illæ & reconditæ in Te ipso sint, Viro a pueritia omni genere doctrinæ studiorumque exulto, perfectissimeque expolito? Quamobrem ineptus videar, si apud Te liberalium disciplinarum patrocinium suscipiam, eademque commendatione mea majorem apud Te in gratiam ponere allaborem, quum nihil ignores eorum, quæ in commendationem earum afferri possent, præclusasque jam olim aures obtræctatoribus earundem habeas. Nemo Te enimvero, præclarius novit, Humaniores litteræ, quibus hæ curæ, quas ad pedes tuos ponere, si pateris, cupio, potissimum consecratæ sunt, quantum in se boni habeant. Quæ præterquam, quod ceteris omnibus, divinis juxta atque humanis, disciplinis clarissimam facem præferunt, vel hoc solo nomine commendatissimæ esse debent, quod nemo mediocri & perfunctoria earum cognitione contentus esse potest, qui ad rerum humanarum penitiorum cognitionem & amœnum illud præcipueque frugiferum Historiarum studium animum intendit, quo nihil neque ad rerum agendarum delectum, ac civilis communisque vitæ prudentiam utilius, neque ad Principum institutionem aptius comparatum est. Cum enim rerum humanarum ea conditio sit, ut vix ac ne vix quidem quicquam geratur, quod non item prius gestum sit, perspicuum est, quantum intersit eorum, qui rempublicam administrant, omnis exempli documenta, in illustribus monumentis, velut in speculo, propofita intueri: Inde bonas, malasve artes imperantium cognoscere, earumque proinde optabiles aut sœdos exitus providere. Quinadeo aut me vehementer fallit opinio, aut hoc demum studium est, quod rectis ingeniis, ad veram laudem inflammatis, invictum illud animi robur ingenerat, quo in recte factis rumores adversos, Livorisque judicium spernunt, & in omni temporum, fortunæque varietate sibi constant. Quantum vero eorum industriæ favcas, qui cum bonis quibuslibet artibus, tum hisce in primis litteris propagandis, quæ pulcherrimum istuc ab Humanitate nomen eruditissimi sæculi

judicio

judicio invenerunt, operam suam dicant, florentes laude ingenii cives tui ignorare exteros non sinunt.

Enimvero quamvis Te eminentissima Dignitas tua ad summum gradum Amplissimi Ministerii evectum, & REGIS CHRISTIANISSIMI consiliis intimis adjunctum, longe a tenuioribus hisce rei litterariæ curis removisse videatur, gravissima quæque consilia, concordiam Europæ capitum, salutem populorum, gloriam ac decus regni Franciæ, aliaque talia quotidie animo agitantem, tamen nec nostra istæc omnino cura tua dedignatus es. Siquidem, non Regiæ solum trigeminæ illæ fulgentes gloria Academiæ partem sibi vigilantia tuæ vindicarunt; verum publicas scholas Franciæ universas quodammodo communi patrocínio complexus es, nec Te piguit ad humiles etiam classes cogitatione descendere, ne non hac quoque parte civibus tuis præclarissime consuleres. Atque haud scio, an hanc infimam curarum Regum & Principum virorum reputare liceat, seminario reipublicæ prospicere, etiam nascentium adhuc civitatum rationibus consulere; excitandis, alendis, formandisque ad virtutis habitum civium ingeniis inde a teneris subsidia providere. In quo si qui dissentiunt, næ illi non reputant, præstantes & idoneos reipublicæ cives non nasci, sed fieri, neque quicquam mortalium ingeniis disciplina opportunius esse. Quod tuum de ea re judicium sit, declarasti olim, quum in primis studiose juventutis causam apud OPTIMUM PRINCIPEM suscepisti, qui vixdum pueritiam egressus, gratuito scholarum publicarum usu in perpetuum præbito, tirocinium istuc pulcherrimum regnandi artis posuit, ac liberalitate vere Regia Proavi sui, cujus in litteras merita nulla unquam delebit oblivio, LUDOVICI MAGNI vestigia premens, genere ipso beneficii SALUBREM juxta ac MUNIFICUM PRINCIPEM exfuit, qualem se deinceps quotidianis pæne documentis præstitit. Ita fortunatissima natio partam majorum industria in litteris gloriam, non modo factam tectam, ut ajunt, sed magis magisque indes amplificatam, cumulationemque posteris tradet; tuamque in re tam publice privatimque salubri suffragationem, una cum AUGUSTI sui PROVIDENTIA, sempiterna memoria celebrabit.

Hic e re nata subit animum jucundissima recordatio tot illustrium ingeniorum, quæ inde a Francisci Primi Regis temporibus, quibus operam suam Robertus litterarum studiosis commodabat, in Francia exstiterunt. Sistunt se in primis animo, velut præsentem, Viri illi Celeberrimi, quorum vel lucubrationibus doctissimis, vel opera, consilioque se adjutum in Thesauro suo elaborando grato animo prædicat: *Gulielmus Budæus, Lazarus Baifius, Andreas Tiracquellus, Adrianus Turnebus, Jacobus Tusanus, Johannes Ruellius, Jacobus Goupylus, Ægidius Perrinus, Johannes Theodoricus*: partim summis in republica honoribus, ac splendidissimis ministeriis functi, partim Regii Professores, omnes insigniter de litteris meriti. Jungunt sese his ipsi *Pater & Filius Stephani*, artis, quam professi sunt, facile omnium præstantissimæ, tantum gloria eminentes, ut qui palmam ipsis in hoc industriae genere dubiam facere posset, adhuc nemo fuerit, nemo unquam futurus videatur. Hi, si reviviscerent, Tecum pro me agerent, ut destinatas quondam litteratæ Franciæ potissimum curas suas, externa rubigine, quam ab imperitorum hominum manibus contraxerant, denuo expolitas, iisdem nunc primum *Favore nominis tui commendatiores* restituere liceat: Utque ab eodem tam *Illustri tuo nomine* ipsorum nominibus novum splendorem accedere patiari. Quibus Tu quidem, pro tuo erga litteras amore, pro studio civium tuorum gloriam tuendi, studiosæque juventutis commodis consulendi, certo scio, non negares.

Non eo tamen Te intrepidus adeo, gravissimum ingenii tui judicium subiturus. Ut enim Te ceteroquin civilem, comem, facilem omnibus, qui Te adeunt, præbeas, ingenii tui fascibus (ut antiqui ritus vocabulis utar) submotò incedis. Scio enim Te, quum istuc jam ætatis sis, tamen pro incredibili vigore ingenii tui, in mediis occupatio-

nibus tuis, quæ omni pondere graviore sunt, quicquid fere istius generis scriptionis est, (quod tibi litterati homines, sæpius forsân, quam otii tui ratio patitur, ferunt) non leviter, ut assolent, inspicere, sed impensè considerateque legere & æstimare consueffe. Quidni igitur vereri debeam, ne forte a Te in promiscuam interpellatorum turbam coniciar, qui occupationibus tuis abutuntur?

Vicit tamen omnia, quæcunque mihi silentium imperare poterant, præstantissimarum virtutum tuarum admiratio: Quarum mihi diutius veneratione duntaxat tacita defungi citra piaculum non videor. Non quod equidem tantum mihi sumam, ut in amplissimum laudum tuarum campum mea se committere oratio audeat. Scio quid ingenii mei modulus complecti nequeat: Scio quid harum pagellarum ambitus capiat: Occurrit animo & quid Ipsemet, qui, pro gravissimo judicio tuo, mereri quotidie novas laudes, quam audire aut legere meritissimas mavis, tacite suspicere nos forsân, quam voce ac litteris prædicare malis. Quin etiam ineptus mihi videar, quum tot jam, tantaque laudum tuarum præconia existant, si istum veluti pannum prædicationis meæ fulgentissimæ purpuræ tuæ attexere cupiam.

Habes enimvero buccinantem merita tua totum Orbem Christianum, qui quodammodo cum civibus tuis caritate, venerationeque tui certare videtur, pæneque omnium gentium litteris atque linguis laudes tuas celebrat.

Habes plausus & fausta omina, vota que pro salute tua quotidie iterata totius regni Franciæ incolarum.

Habes tot eminentium inter populares tuos ingeniorum illustria monumenta, quibus olim Franciæ facundiæ præstantia Atticam illam veterem elegantiam provocant. Hæc enimvero sibi Clarissima ingenia, jure suo, hanc celebrandarum laudum tuarum provinciam proprie vindicant. Memorabitque omni ævo Francia erudita, & hoc semper maximum Annalium suorum ornamentum reputabit, INCOMPARABLEM illum CIVEM suum, cui soli contigit REGI, Regni que subditis præclarissimum in modum juxta consulere, & comparem utrinque bene merendo gratiam inire. Testabitur omnium sæculorum posteritati tam plenam & solidam, tam invidendam & pæne incredibilem TEMPORUM sub LUDOVICO XV rege FELICITATEM. Commendabit æternis litterarum monumentis, tradetque memoriæ sempiternæ voces illas, quas meritorum tuorum jucunda recordatio jam diu populo expressit, Cum sæpius in aula Franciæ Cardinalitia purpura splendide fulserit, nunquam tamen Mansuetudinis, Clementiæ, Justitiæ splendore, quam hodierno die fulget, clarius fulfisse.

Habes Regni Procerum omnium, cedente invidia magnitudini gloriæ, perpetuum ac sincerissimum studium.

Habes denique, quod omnibus omnium præconiis merito anteponis, æstimatorem justissimum, eundemque laudatorem ac testem meritorum tuorum omni exceptione majorem REGEM ipsum CHRISTIANISSIMUM, qui quanti Te tuaque in regnum suum merita faciat jam multum ac sæpius, testante in Actis suis Europa, non dictis modo, sed palam factis declaravit. Agnoscit enimvero OPTIMUS PRINCEPS, Te Sibi illa ætate, quæ majorum natu consilio indiget, præsidio Avi, Patris, Proavi erepto, Administrum Regni, talem prudentia, fide, integritate, industria Virum, cujus omnia cœpta, consiliaque prosperet ac fortunet Numen, velut divinitus obtigisse. Videt per Te non custoditas solum fideliter, sed magnis etiam accessionibus auctas, firmatasque opes regni. Agnoscit denique, per Te regnum suum, non illa invisâ multis nominibus, quæque plerumque cum innocentium lacrimis conjuncta est, sed vera, solaque se Principe digna, hoc est incruenta, innoxia, atque ab omni humani erroris contagione intaminata gloria decoratum esse. Multum abs sum ab ea felicitate ingenii, ut omnes gloriosissimæ Administrationis tuæ partes oratione complecti me posse sperem. Quicquid

quid ejus attigero, merito verear ne magnitudinem rerum ingenii culpa deteram, plurimaque indulgentia tua mihi opus esse sentio. Unum modo quali actum novissimi temporis, paucorumque annorum curriculum, quaeso, mecum recognoscas. Quod nunquam mihi ante oculos ponere soleo, quin ita animum meum novitate casuum & eventuum percellat, ut vix ac ne vix quidem humanis consiliis omnia gesta esse persuadere mihi queam.

Vix a diuturno, multisque populis luctuoso bello, inde a paucis ante excessum LUDOVICI MAGNI annis, Europa requieverat, rursusque, defuncta olim, pacis atque otii bona noverat, cum subito novi bellorum incendii ingruit terror, cujus hoc loco causas attingere nihil attinet. Horrebat Europa initium longinqui fortassis & plurimi sanguinis belli. Nec abesse potuit, quin, pro tua sapientia, tuoque omnibus optime semper consulendi studio, horreres Ipsemet quoque necessario bellum comitantia mala, Christiani sanguinis effusionem, cultissimarum Europæ regionum vastitatem, everfiones opulentarum civitatum, tum innocentis plebis innumerabiles miseras & calamitates. Itaque quum nemini, quam Tibi, perspectius esset, quanto REX CHRISTIANISSIMUS, quem ad id bellum pietatis respectus armaverat, adversantibus terrore Nominis sui, copiarum numero, sociorum auxiliis superior, quanto commeatibus, ceterisque, quæ ad bellum necessariae sunt, rebus instructior, paratiorque; quam pæne certa denique, explorataque victoria in id bellum descenderit: Quum nemo Te causæ ejusdem belli sincerius, constantiusque faveret, nemo fidelius, honestiusque Franciæ consultum vellet, tamen tanta gravitas tua in capeffendis belli consiliis fuit, tantum conservandæ pacis studium apparuit, ut omnibus constaret, invito & repugnanti, atque adeo, si me ipsam populi vocem apponere pateris, flenti Tibi bellum denique adversariorum pertinacia extortum esse. Cœptum id bellum est eo successu armorum Franciæ, quem prævidere facile licuit. Quæ deinceps consecuta sunt, ea vero nunquam nisi admiratione obstupefactus recordor. Omnia esse in manu supremi belli, pacisque mortalium arbitri, rerum omnium Opificis, posita, omnibus, qui mentem notione numinis imbutam habent, persuasum esse debet. Quem in finem vero, & quando, & quatenus, & quomodo, mortalium consiliis & rebus cœptis sese interponat Numen, id, quia captum humani ingenii superat, temere quenquam pro certo statuere arbitror. Est tamen, ubi divinæ providentiæ pæne ipsa vestigia cernere licet. Gliscebant belli incendium, & latius usque fundebat flammam, cum subito, salvis, atque adeo recenti victoria ovantibus exercitibus, duo illa *belli fulmina*, quæ cum maxime armorum Franciæ terrorem hostibus intulerant, casu inaudito, & pæne incredibili, extincta sunt: Duxitque Francia uno tempore duorum Principum Virorum, quorum alteri Transalpinas, alteri Germanicianas legiones parere jussèrat, acerbis & luctuosas nimis exsequias. Non deerant quidem Franciæ Viri virtute, reique militaris usu ac scientia præstantes, qui in locum defunctorum succedere, eorumque desiderium cumulate exple-re poterant. Sed non indigebat defensoribus istis, quantumvis egregiis, res Francica. Neque enim opus erat armis aut militaribus viris. *Cedant arma togæ.* Aderat consiliis tuis, cum pietate REGIS CHRISTIANISSIMI & votis totius Orbis Christiani consentientibus, Numen. Victricia arma pari gloria Francia posuit, ac moverat, habuitque exitum tam formidatum illud plerisque terrarum gentibus bellum, non temere dixerim, optabiliorem Franciæ, gratiorem Europæ, quam ulla unquam bella habuerunt.

Videt AUGUSTA REGINA restitutum sibi incolumem, & illibato bis virtute meriti regni decore insignem, cumulatamque felicitate & gloria, PARENTEM AUGUSTUM, de cujus salute prius crudeles cum spe minime dubia vitricium armorum timores miscuerat: Eumque tanto majori gratulatione ac lætitia una cum CONJUGE AUGUSTO gestiens reducem amplectitur, quod in sinu Galliæ suæ potius, quam in turbarum bellorumque altrice Polonia, poscentibus annis, laborum quietem capturum cernit. Pacatis ex omni parte finibus, dives triumphis, provinciis auctior, potentior opibus, & cumulator gloria, felix

in primis REGE suo, REGIOQUE omni consummatæ laudis MINISTERIO Francia, fortunatissimi in terris regni faciem, nunquam pulchriorem, lætioraque induit. Gratulatur sibi Europa restitutæ pacis bona, biennali bello, timore magis periculi, quam insigni ulla clade defuncta, eandemque in posteritatem quoque, pacificantis Franciæ fiducia, certius, quam unquam fuerat, firmatum iri sperat. Audiet, (sperare fas est,) piorum preces Numen, perpetuoque stabilem faciet, amabilissimam rerum, quæ desiderata diu, frustra que toties populorum votis expetita, nunc demum, conciliante Francia, cœpit, viget, regnatque, Europæ Procerum concordiam.

Sed ut illuc tandem veniam, ubi jam dudum animo sum, ne, quæso Te, VIR MAXIME, indulgentia tua abuti videar, qui patriæ amorem præclarissimum in modum illustri exemplo tuo & civibus & exteris juxta commendas, si Te diutius detineo. Patere adhuc, ut occasionem hanc cupide amplectar de immortalibus tuis in patriam quoque meam, Basiliensem civitatem, meritis prædicatione mea, quæ eadem bonorum omnium est, justissimas Tibi, pro mea virili parte, gratias agendi. Enimvero quum se jam diu merita tua intra Franciæ limites non continerent, quum, sideris instar benigni ac salutiferi, virtutum tuarum radios per Orbem terrarum spargeret, pleræque Europæ civitates pro tua, non secus ac principum suorum, parentumque patriæ salute vota facere instituerant, iisdemque Basilia nostra non ultima sua junxerat, cum fatalis ille casus intervenit, quem, fama ac litteris toto orbe celebratum, narrare Tibi minime convenit, qui ut omnia, quæ eò pertinent, penitus introspiceres, magnam partem curarum tuarum eòdem contulisti.

Illud dixisse satis habeo, (expromam enim quæ candor ingenuus, qui nemini unquam apud Te fraudi fuit, animo dictat) ex re parvi in speciem momenti, cœpta impetu imperitæ multitudinis, suspicionibus dein magis, ut assolet, quam certis rebus aggravata, non seriam modo controversiam existisse, sed tantum non hostilium irarum, ac prope funestum eidem civitati, incendium exarsisse. Horret animus cum fatalis illius temporis imago subit. Præclusus omnis urbi, velut hostilia meritæ, Archistrategi Alusatiæ provinciæ jussu, terra ac flumine, a Franciæ confinio commeatus, commercia cujusquemodi cum civibus nostris interdicto sublata, ac, si qui forte finibus egressi fuerant, in custodiam dati. Civitas, improvisa re attonita, quid in ea veri aut vani sit, juratis testibus, certisque argumentis satis comperto, purgandi sui, pro consuetudine in sociis Franciæ, copiam postulare. Sed plenæ gravissimarum criminationum litteræ, ad REGEM & Aulicum consilium continuo missæ, facile causam ejus invidia cumularunt. Jam vero miserabilem urbis ipsius, nec pace nec bello utentis, faciem describere supersedeo.

Crimen ejusmodi, quod ipsum sibi magnitudine sua fidem abrogaret, Civitatem per se humilem, inopem, quæque REGIS CHRISTIANISSIMI gratia nihil carius, otio nihil antiquius unquam habuit, nihili de re, aliquot nempe piscatorum rixæ gratia, inconsultis sociis, tempore alienissimo, adversus vastam illam, & formidatam omnibus rebus ac populis, Franciæ potentiam, novo more, hostilia ausam. Sed error tam varius ac multiplex rei gestæ implicitus fuerat, ut nisi ad aures æquioris judicis pervenisset, vix ac ne vix quidem quamvis justa defensio civitatis locum habitura fuisset. Interea Præfecti Regii, & quicumque subinde negotio intervenerant, omnia, ut acceperant, ita gesta esse rati, simul quod rei dominicæ interesse crederent, eo suarum partium esse ducere, ne quid reliquum facerent, quod ad probandam fidem ac diligentiam suam pertineret, extendere postulata, criminari apud socios, terrere torvis responsis, terrere minacibus litteris civitatem, obstinato consilio prorsus æqui bonive nihil impertire. Ne in sociis quidem, quod nunquam antea evenit, ut in tali consternatione discordantibus, lentisque consilii, præsidii satis fuit.

In hac tam trepida re, cordatoribus civium, qui, usu aliquo aut doctrina adjuti,
rerum

D E D I C A T I O.

rerum momenta æstimare norant, spes una supererat, ne juxta cum multitudine animo labascerent. Ea nimirum haud obscura in spectata olim & cognita rerum tractandarum consuetudine tua, & REGIS CHRISTIANISSIMI æquitate affulgebat. Facere non possum, quin eorum unius, quantulocunque in numero eximii, verba ipsa apponam: nec difficulter, spero, feres, tribuere me istuc venerandæ mihi meritissimo memoriæ Viri, cui quicquid meorum in litteris progressum est, acceptum refero. Is fuit *Jacobus Christophorus Iselius*, Vir cum inclytis in litteras meritis, ceterisque laudibus suis, tum Franciæ quoque eruditæ, Primariorumque Regni Virorum, qui ipsum amicitia & benevolentia sua dignati fuerunt, judicio, dum vixit, ornatissimus. Hic in eodem lectulo decubans, ubi paucis interjectis diebus extremum spiritum traxit, Mihi crede, inquit, (sicut assueverat) mi confobrine, posteaquam mihi, omnibus, quæ ad hoc fatale dissidium pertinent, explore cognitis, fatisque ponderatis, omnino liquet, nihil a nostris publice commissum esse, quamobrem merito REGIS CHRISTIANISSIMI offensio-rem animum timere debeant, causa non est, cur dubitem, quin jam jam res nostræ ex hoc periculi pleno vado emerfuræ sint, modo ut per eum, quem decet, Virum plena certa-que rei cognitio ad REGIS aures perveniat. Commemorabat insuper, cum alia multa & illustria facta ac decreta, quæ hodiernæ Aulæ Francicæ æternum decus pepererunt, tum unum illustrissimum, & exsultantis gaudio, non Franciæ solum, sed totius Europæ incredibili plausu exceptum, triumphantis innocentia, restitutæque justitiæ recens documentum. Qui quam vere judicaverit, brevi apparuit.

Vidimus enimvero & ingenti bono nostro experti sumus, admirabilem illam animi tui altitudinem, & abhorrentem a præmaturis consiliis gravitatem, cujus beneficio omnibus semper causam suam apud Te sine præjudicii metu defendere licuit. Nihil in animo tuo potuit invidiosa criminatio, quin integra omnia causæ cognitioni civitatis reservares.

Vidimus incredibilem illam mentis tuæ sagacitatem, & explorandæ veritatis singularem scientiam, qua fit, ut statim Tibi suboleat quicquid quacun-que in re, vel fraudis occultæ, vel erroris humani implicitum est. Cum enim, pro acerrimo judicio tuo, omnes ingeniorum recessus perspectos habeas, eorumque ad labendum proclivitatem tanto melius noris, quanto Te longius ab eadem imbecillitate, natura, doctrina, ætas tua removet, fugere Te non potuit, quam facile homines, in re præsertim subita, ubi vel studium suum in consilio habent, vel alia causa subest, quæ mentis judicium præcipitet, opinata pro exploratis, non visâ pro visis, arripiant: ubi dein velut alea judicii jacta est, quam difficulter ab ea, quam semel imbiberunt, opinione deducantur.

Ergo Basiliensis civitas, simul ac purum atque integerrimum illud animi tui judicium subiit, confidere vehementer causæ, atque adeo innocentia suæ debuit. Videbat enim fore, ut dispulsis tætris illis turbulenti erroris tenebris, discussaque calumnia, si quæ forsitan ex occulta instigatione, unde minime debuit, accesserat, (nam is quoque rumor plurimus fuit) certum denique veritatis fontem reperires.

Peropportune huic adhuc dubio tempori ejus supervenit, insperatus omnino, & quasi divinitus Patriæ oblati Sospitator, civis ejus Splendore Ordinis, quem sua quondam virtute meruit, Amplissimus. * Is, olim sublevare auxilii indigentes, erigere afflictos, ope consilioque circumventis & oppressis subvenire pane instar quotidianæ operæ habens, quum patriam, ex longo intervallo, lætus lætam, ut speraverat, revisum advenisset, insolita ac miserabili facie ejus attonitus, & pro eo ac par erat, affectus animo, usus est ea facultate, quam, negotiorum maximi momenti frequenti tractatione exercitus, promptissimam habuit, consilioque salubri nodum, ut ajunt, Herculeum expedit. Enimvero cognita jam olim, atque adeo perspecta Tibi hujus Præclari Viri, in

maxi-

* LUCAS SCHAUBIUS, Eques Auratus, & REGUM AVGG. Angliæ GEORGI I. antehac, nunc GEORGI II. Aulæ familiaris, sæpeque sub iidem AVGG. REGG. splendidissimis ministeriis extra ordinem functus.

maximis rebus administrandis, integritas, dexteritas, felicitas fuerat. Itaque roganti Te per litteras, Placeretne Tibi, ei viro, qui maxime in ea causa criminibus dubiis onerabatur, *purgandi sui coram copiam facere? Continuo hanc ei, ex voluntate REGIS CHRISTIANISSIMI, potestatem factum iri, dignissimis illis gravitate tua litteris rescribis. Ille vero conscientia fretus ad satisfaciendum per Te REGI advolat, aditum sine mora impetrat, innocentiam candoremque viri, pro ea qua polles perspicentia rerum, pæne primo aspectu in ore & vultu ejus cernis, totaque re accuratius per Te cognita, & ad REGIS, Regiique Consilii cognitionem relata, non absolutum modo, sed honorationem quoque Illustri Testimonio tuo in patriam remittis.

Ergo ex tali consternatione veluti renata Civitas, primum omnium gratulatur sibi, ut debuit, inenarrabili lætitia gestiens, reditum in REGIS CHRISTIANISSIMI inæstimabilem gratiam, quam & dehinc sperat, atque adeo confidit, æternam fore. Gratulatur restitutam urbi, agroque pristinam pacis faciem, redintegrata inter finitimos populos, æque salutaris, æque proficua, æque exoptata ambobus semper, quamdiu læva mens non fuit, concordia, mutuaque benevolentia. Gratulatur sopitum nunc demum in perpetuum discordiarum furorem, sublatis, quæ fuerant, simultatum causis, extirpatisque omnino, repullulantibus per intervalla, mali feminibus: posteaquam, agnito tandem, probatoque utrinque limite, controversiæ de finibus finis impositus est. Non timet amplius, ne ullo tempore a quoquam mortalium impugnentur jura, quæ justis ac legitimis titulis parta, inde ab antiquis temporibus in Rheno flumine obtinuit, quæ jam utriusque REGIS MAXIMI LUDOVICI XIV & XV perpetua concessione in posteritatem corroborata videt.

In primis vero triumphat gaudio civitas, ob restitutum sibi, salva existimatione ac dignitate civem, reipublicæ utilem cognitum, quem exanimata timore pæne Fortunæ inclementia circumventum viderat, eundemque lætitia gestiens gratulatione & honoribus cumulat: Alterumque illum, Sospitorem suum, immortalibus meritis incedentem, gemina corona civica, altera ob civem patriæ servatum, altera ob ipsam patriam periculo ereptam, grato animo decorare properat. Sed ante omnia incomparabiles laudes ac virtutes tuas, quibus otium suum acceptum refert, ad cælum fert.

Nulla mihi dubitatio affèri potest, quin Te singularis doctrina ac sapientia tua supra delinimenta qualiscunque terrenæ gloriæ constituerit: quippe qui nudam semper virtutem amasti, omniaque, propter quæ multi mortales virtutis amorem simulant, quasi vilia & frivola, nullo in numero posuisti. Verumtamen abesse nequit, quin animum tuum voluptate incredibili perfundi sentias, quoties eum cogitatio subit, Hoc Te immortalibus meritis tuis consecutum esse, ut jam angulus in Europæo Orbe nullus sit, ubi non boni, quot sunt, venerabili capiti tuo bene precentur. Ita est profecto, VIRORUM MAXIME, non tantum Franciæ universæ, quæ in Te parentis unici imaginem reperit, sed populorum omnium vota huc eodem tendunt, ut quemadmodum Homericum illum Nestorem Principibus juxta ac populis salutaris prudentia longe multumque superasti, ita & annis superes. Faxit OPTIMUM MAXIMUM NUMEN, ut quam diutissime porro, sospes, valens, vegetus, Gloriosissimæ Administrationis curis Regno Franciæ, totique Orbi profis, cui exemplo certe semper profuturus es.

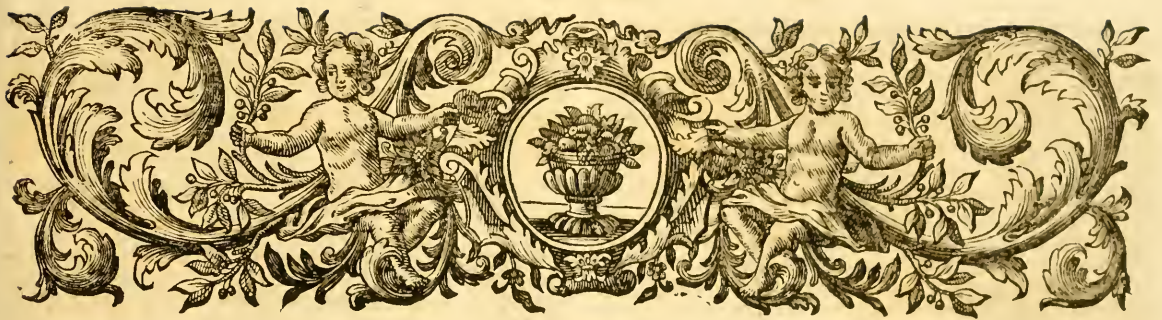
Quod si audaciæ meæ, qua Te tam longo, & forsân tædioso Tibi, sermone detinere sustinui, veniam, & huic Thesauri patrociniæ tuam imperties, quod mihi consuetudo tua in fovendis litteris spondet, tum vero mihi summæ votorum meorum compos factus, studiorumque meorum inæstimabilem fructum consecutus videbor, ovansque gaudio

Sublimi feriam sidera vertice.

Vale etiam atque etiam, universæ Europæ, juxta atque AUGUSTO DOMINO tuo, carissimum caput, & sæculi tui absolutissimum decus.

Basilie KAL. DECEMB.
C19 1000 XXXIX.

* Is erat JACOBUS CHRISTOPHORUS FREIGIUS, eo tempore Senator, & Præfectus Huningæ trans Rhenum, nunc XIII Vir & Scholarcha.

ANTONIUS - BIRRIUS

LECTORIS.

Nihil unquam minus fore putavi, quam ut in eorum albo nomen meum adscribi paterer, qui rem Lexicographicam vel uno digitulo attigerunt. Quamvis enim humaniores litteras, quæ hujus Lexici, quod jam typis restitutum tibi exhibetur, materiam efficiunt, a pueritia magnopere adamaverim, studioseque semper coluerim,

amoenitates tamen magis hujus studii quasdam, in quibus ingenii oblectatio cum fructu conjuncta est, sectatus sum, quam ut ad tam inamoenam, laboriosamque provinciam, in qua molestiarum plurimum, emolumenti perparum, delectationis nihil est, animum applicarem. Quid quæris? Dicam quod plerisque mirum, nonnullis forsitan incredibile videbitur: Siquidem hæc publice recepta persuasio est, ut nemo vivere sine offula potest, ita neminem litteris sine Lexico Latino studium atque operam navare, & litterati hominis nomen existimationemque tueri posse: Totum hoc genus usque eo posthabui, ut inde ex quo litterario ludo egressus sum, & triviale illud, quod puerilibus studiis accommodatum est, abjeci, supra annum quadragesimum ætatis Lexicon Latinum nullum mihi comparaverim. Si quid forte legenti incidebat, quod Lexici usum posceret, auctorum classicorum indices inspiciebam, aut ipsos auctores sæpius volutabam, indicante utcunque, quo quidque loco exstaret, memoria, aut denique adnotasse satis habebam, alio tempore, quomodocunque licuerit, inquisiturus. Neque vero ea parcimonia fuit, quum semper bonorum librorum prope supra, quam fortunarum mearum tenuitas pati posse videbatur, studiosius fuerim: Verum magis in eo genere quid non probarem, quam quid omnino probarem inveniebam. Calepini maciem & scabiem non injuria aspernabar, iis, qui Trebelliani Promptuarii inconditam farragine pluris facerent, nihil invadebam, eandem in Foro Romano & Ærario Latinæ linguæ sub alio nomine recoctam crambem fastidiebam, Fabriani Thesauri, qui alioqui palmam ferret, in pœnæ lectoris exquisitum ordinem cruce pejus oderam, Stephanum nunquam videram, & si forte ex Gallia nancisci vellem, ære non mediocri ex vinculis redimendus erat. Interea suspensum me expectatione consummatæ operæ Lexici Latini, annos jam circiter xx tenebant, ex Germania, ex Belgio, ex Gallia, ex Italia, ex Anglia promissores. Quorum omnium tamen promissâ in sumum abierunt, nisi quod Britannia demum hoc, quod oculis tuis iteratum typis subjicimus, triennio, ut Cl. editores prædicant, (papæ, pro mole ejus quam celeriter!) elaboratum opus extruxit. Sunt autem, qui id curarunt, ut ex ipso-

rum Dicatoria ad GEORGIUM II. M. B. R. epistola constat, IV Viri Clarissimi, EDMUNDUS LAW, JOHANNES TAYLOR, THOMAS JOHNSON, SANDYS HUTCHINSON. Ejus qui primus, & solus, quod sciam, in hac urbe exemplar sibi comparavit, Vir est, cum omnibus ingenii, animique bonis, tum eruditionis ac doctrinæ laude ornatissimus, JOHANNES GRYNÆUS, tunc quidem adhuc Lingg. Or. Professoris vice in patria Academia fungens, nuper, magno suo merito, SS. Th. D. ac Locc. Comm. & Controv. Professor, Patribus Conscripitis ejusdem aggregatus. Is quum mihi, pro benevolentia, qua me semper prosequutus est, conjunctione, domi suæ inspiciendi libri copiam fecisset, ac simul non usquequaque probari sibi declarasset, auctor suavorque mihi fuit, ut ejus recensendi, emendandique curam susciperem, promittentibus operam & typos suos in recudendo THURNISIIS FRATRIBUS. Ita, quod ne somnianti quidem unquam in mentem venerat, velut Ascriptitius, in Glossulariorum classem accensus sum. Igitur cupide, eoque raptim, ut assollet, primo volumine pervolutato, non unum locum animadverti, ut in Admonitorio, quod tum bibliopolæ publicarunt, schedio jam declaravi, qui emendatione opus haberet. Ceterum, seu chartæ nitor, typorumque politissima elegantia oculis, ingenioque juxta imposuit, fvis potius animus, vanitatis insolens, & ex suo candore aliorum promissâ æstimans, ἀβλυωτίαν quandam ac hebetudinem ad id examen attulerat, paulo mollius de opere ipso iudicium feci, quam sine cuiusquam injuria facere potuissem. Nam posteaquam me operi accinxit, ac singulas paginas, uti convenit, paulo intentiore cura perlegere cœpi, ibi vero, (ut istuc, quod res est, dicam,) pæne pro thesauro carbonem reperi. Quid ipsimet IV Viri Clarissimi in nova ac splendidissima editione sua præstiterint, quid in eadem adhuc desiderant, non dissimulanter quidem in præfatione sua, quæ hanc protinus excipiet, exprompserunt. Sed paulo tamen amplius, quod pace ipsorum dixerim, quam expectandum fuerat, in laboriosa hac provincia alienæ diligentia reliquum fecisse, ex his, quæ de meis, quas in hoc opus contuli, curis vere prædicare possum, cordatus lector facile intelliget.

Primum in eadem illa, quam dixi, præfatione, quia quædam minus explicite scripta, atque adeo διυονήτα occurrunt, ne forsitan lectori molestiam crearent, verbum unum alterumque in ima pagina declarandi causa adjicere coactus sum. Quibus deinde, dum inter relegendum alia atque alia minus recte, ut arbitror, posita animadverto, notulæ insuper quædam monitoriæ accefferunt, quas ab his, quæ jam ab auctore præfationis adjectæ fuerant, interposita lineæ, & hoc signum † distinguit. Poteram quidem de Lexicis Latinis plura adjicere, si de singulis accuratius inquirere lubuisset, sed vela contrahere satius visum est, ne editioni operis moram afferrem. Alioqui enim eorum potius oblectatus essem voluntati, qui me, ut novam plane hanc telam orsis, aliam Lexicorum Lat. historiam denuo contexerem adhortabantur, quam genus scribendi, quod Vir Clarissimus

cui eam præfationem acceptam referimus, secutus est, ob novam & insolitam verborum constructionem, in his superioris Germaniæ partibus haud sane cuiquam se probaverit. Quod cuiusmodi sit vel ex prima dimidia pagina nostræ editionis curiosus lector facile cognoscet. Sed quum nihil difficilius sit, quam in scribendo omnium iudicio satisfacere, quum fere alii eloquendi genus ardeat, multique passim etiam emendatissime, castigatissimeque scripta, pro captu ingenii, varie carpant, suum cuique de ea re iudicium relinquimus; Quicquid denique a stilo vitii est, id ceteris recte curatis condonari æquum puto.

Priusquam vero de eo labore, qui mihi necessario, post Clarissimorum virorum curas, in eodem opere reconcinnando exantlandus fuit, verbum faciam, necesse habeo paulo altius repetere, ut & quid præstandum mihi fuerit & quid omnino præstitum clarius constet. Queruntur nimirum vehementer in præfatione sua idem Clarissimi Viri, nec sine stomacho, quod cum ipsi ultimam huius Thesauri editionem Stephanicam Parisiensem sequi constituerint, ex bibliopolæ tamen obstinato consilio editionem potius Lugdunensem Anni 1573. a Philippo Tinghyo curatam exhibere coacti sint, quam minime omnium probent. Est quidem deplorandum plane ac miserandum, rem librariam sæculo nostro non doctorum iudicio, sed bibliopolarum arbitrato regi, administrarique. Quorum multos esse quis neget,

— qui neque jus neque bonum atque æquum sciunt :

Melius, pejus, profuit, obfit, nil vident, nisi quod lubet?

At illi se suum negotium agere dicunt, aliena non curare, librum alium, nisi qui sibi æra meritorum sit, in quem sumptus erogent, non quaerere. Ceterum utilis, inutilis, emendatus an mendosus, albus denique an ater sit, id populus viderit, ex cuius opinione, æstimationeque res spesque omnis ipsorum suspensa est.

Est autem Lugdunensis illa editio primum tempore posterior, quod solum apud plerosque maximæ instar commendationis est: Est eadem mole grandior, ita ut & utili incremento auctior appareat, quod nihil ad illicendos & attrahendos emptores, lucellumque venditoris accommodatus est. Sed cuiusmodi illa revera sit, a quo principio profecta, unde incrementa ceperit, & tantum corporis, ut ita dicam, fecerit, age paulo accuratius dispiciamus, ut aliquanto plenius, quam ex Londinensi præfatione, cognoscat lector, unde tanta moles istius Lexici conflata sit. Basin & quasi fundamentum ejus, cui dein reliqua, velut navis carinæ latera, atexta fuerunt, *Thesaurus L. L. Roberti Stephani, ed. secunda Anni 1536.* ut ipsemet typographus in præfatione sua indicat, efficit. Quanvis enim jam tunc tertia editio, Anni nempe 1543. exstaret, tamen, quod in prioris illius marginem jam novæ editionis, quam parabat, hylen & copiam omnem suam congefserat, eam, quali ignorans, silentio dissimulavit. Sed ne hanc quidem, secundam nempe Stephanicam editionem, Tinghyum, integram exhibuisse, si quibus otium est utramque editionem conferendi, facile deprehendent. Non enim contraxit modo perperam & mutilavit plurima, verum etiam non pauca, & minime quidem supervacua, ut infra demonstrabitur, omisit. At bene multis videlicet accessionibus, si quid in hoc damni factum est, uti quidem prædicat, abunde compensavit. Age cuiusmodi hæc sint, propius videamus. Primum *Theodisii Trebellii Promptuarium*, quod Anno 1545. ex Stephano item compilato potissimum conflatum, Basileæ prodiit, tam scite compilavit, ut ne unam quidem voculam præterisse videatur. Apparet enim hic primum, nescio unde descripta, de Elementorum, seu Litterarum singularum vi & usu tractatio, leviusculis tamen quibusdam adjectis auctior: Apparet Notarum Vett. ex Valerii Probi de Litteris antiquis opusculo, declaratio: Apparet item Rhetorum Tropologia & Schematologia, quæque alla Trebellius ille, sive Trebellio, cuius ipsa verba in præfatione Anglicana adducuntur, sese in Promptuario suo exhibuisse magnifice gloriatur. Apparet ingens denique Epithetorum & Phrasium sarrago. In qua corradenda, disponendaque adeo parce homo meus delectum, iudiciumque adhibuit, ut non injuria dubitaveris, annon forsitan, positus ante fe classicis auctoribus, teneretque apertis, ex singulis, quod primum forte ipsi occurrit excerptum protinus in codicem suum

retulerit. Ceterum quum eadem omnis copia, cum per tenui accessione, veluti quod Græca interpretatio singulari dictionibus addita, auctorumque locis non libri tantum, sed & capitibus &c. notatio, (vellem & Fideliter adicere liceret,) subiecta est, etiam in *Foro Romano* exstet, quod, *Cælio Secundo Curione* curante, primum Ao. 1561. ibidem Frobenianis typis, (non, ut in Anglicana præfatione exstat, 1576. quum Cælius jam in Elysiis campis esset,) prodiit: Quum eadem rursus & in *Ærario Latine Lingua*, quod *Nizoliano Thesaurio Ludovico Lucius* Ao. 1613. pro tomo altero subjunxit, illa tamen, quam dixi, de Litteris & earum notis substracta tractatione, occurrat, apparet eos, qui tali copia delectantur, illibatam eam in hoc Lugdunensem prius, jam vero Londinensem Lexico inventuros. Quod ita esse, collato quovis in his 14 Lexicis vocabulo, cognoscere promptum est. Esto e. g. dictio AXIS. Sed alia ingens accessio est in *Lugdunensi Thesaurio*, quæ neque in *Promptuario*, neque in *Foro Ro.* neque in *Ærario* illo comparere, de qua paucis accipe. Primum est ingens numerus nominum propriorum, quibus Geographica, Historica & Mythologica continentur. Quæ editor quidem omnia ex ipsis fontibus derivata, h. e. ex antiquis scriptoribus excerpta jactat. Sed ego multum ac sæpe conferendo didici omnia ad verbum descripta esse ex *Dictionario Historico*, quod quidam, falso, opinor, *Carolo Stephano*, Roberti fratri auctori adscribunt, quod olim Parisiis, deinde *auctibus & locupletius*, ut titulus præfert, sæpius alibi prodiit. Utor editione Genevensi Anni 1590. Id vero est pulchre & diligenter instructum turpissimorum errorum armamentarium quoddam, quibus tamen de suo quoque nonnullos Lugdunensis Thesauri collector, dum multa sæpe male contraxit in describendo, addidit. His accesserunt ejusdem, vel similis argumenti quam plurima ex *Cælii Rhodigini Antiquarum lectionum* spisso volumine & *Alexandri ab Alexandro Genialium dierum* libris. Scio in Cælianis lectionibus quam plurima esse, præsertim quæ ad Antiquitatis notitiam pertinent, docte, ingenioseque animadversa, quæque lector non fatui palati apposita sibi non fastidiat: Sed eadem hæc potissimum, non alienissima potius pleraque huc descripta fuisse, equidem dejerare nolim. Quod ad Genialium dierum scriptorem attinet, sæpe necum miratus sum, auctorem tam securum de iudicio lectoris, non lectores solum & admiratores, verum etiam Commentatores, eosdemque non de sæpe eruditorem, invenisse. Pleraque, quæ omnino supervacua in hoc opere leguntur, & ubi triviale illud non injuria objicias, *Dic, cur hic?* ejus diligentia accepta referimus. Qualia sunt e. g. quæ in dictionibus CALASIRIES, COGEONUS, CYNOSURCI in primo tomo leguntur; quæ tamen, quum brevia sint, in opere non meo, refecare ad vivum non ausus sum. Adagia quoque veterum adjecta fuerunt, partim ex eodem *Cæliano opere*, partim ex *Chiliadibus Erasmi*. Quod nemo cordatus facile reprehenderit, modo ne & minime necessaria quamplurima ex istis fontibus huc derivata essent. Accesserunt insuper Historica & Geographica quamplurima, & in his quædam etiam, quæ ad Mediæ ac Junioris ævi tempora pertinent, ac proinde hoc loco aliena sunt, ex *Raphaëli Volaterrani Commentariorum Urbanorum* libris, sæpius ne recte quidem descripta. Meliora sunt quæ ex *Aiconio Pediano*, *Budei* item & *Manutii* lucubrationibus petita fuerunt, ad Antiquitatis cognitionem potissimum spectantia, sed prolixiora paululum, quam in Latine linguæ Lexico expectares. Alius insuper, ex *Medicorum*, opinor, *familia*, conductus fuit, qui artis suæ vocabula eodem omnia infarciret. Id quod si vel mediocri iudicio fecisset, gratiam apud ejus disciplinæ alumnos inire poterat. Non solum vero eas, quæ apud *Plinium* exstant, stirpium descriptiones, sed & morborum pæne omnium ex eodem *Plinio* remedia, totum pæne *Galenii de simplic. medic.* libellum, totum pæne quoque *Ruellianum de Nat. Stirp.* totas item ex *Dioscoridis* & si diis placet, ex *Matthioli* quoque in eundem *Commentariis* plantarum descriptiones huc eodem describere, id erat, mea quidem sententia, hominis malo morbo laborantis. Alius denique, qui *Juridicum Lexicon Hotomani*, ut in voce ACTIO indicatum est, huc propemodum totum describeret, conductus item fuit. Quod tanta fœcordia fecit, ut in quibusdam dictionibus ad superiora, vel infra sequentia provocet, quæ tamen omittæ fuerunt,

fuert, ut cognoscere lector ex iis, quæ in voce INTER-DICTUM annotavimus, poterit. Atque hic fere conspectus est *Theauri Stephanici Lugdunensis*, sicut eum Cl. Viri, qui *Londinensem* editionem curarunt, acceperunt. Quem quod illi quidem vehementer vituperant, eo minus excusandi videntur, quod omnia eius emendatione, quæ necessario præcedere debuit, de augendo solum solliciti fuerunt. Nam quod culpam omnem in *Bibliopolan* rejiciunt, a quo prohibiti fuerunt, ne *ultimam Parisensem* potius editionem exprimerent, ea viderint illi, justane defensio sit. Quasi videlicet non animadverterint, injuriam immerito, ridente illo, in litterarum cultores devolvi, quibus *pro thesauro carbonibus vendiderit*. Quod autem tertiam illam, quam dixi, Stephanicam editionem tantopere extollunt, erat illis probandum, eam vel numero vocabulorum & phrasium delectu, vel reliqua operis ordinatione, secundam illam multum præstare, quam si modo Tinghyus fideliter secutus esset, tantum lexi ipsius emptores damnum fecisse non putem, ac persuadere velle nobis Viri Clarissimi videntur. Nec eorum opinionem accedere possum, qui eandem tertiam editionem propemodum auro contra æstimant: Siquidem ipsum Stephanum pæne pueriliter sæpe lapsum esse conferendo didici, uti paulo infra, subiectis exemplis, demonstrabo. Porro nec omnes Lugdunensis operis accessiones spernendas puto, quicquid iidem Clarissimi IV Viri dicunt. Insunt quidem plurima, non tam supervacua, ut mihi quidem videtur, quam non suo loco posita. Id vero commune vitium omnium Lexicographorum esse video, ut quo quidque loco collocandum sit nesciant, & pleraque profus alieno, h. e. ubi nemo unquam lector quæsiturus est, ponant. Robertus Stephanus in eadem opinione fuit, ac Fabriani Theauri, de quo paulo post dicetur, concinnavores, ut nihil magnopere nempe in Lexico Latino requiri putaret, præter singula vocabula, eorundemque variorum significationis exempla. Quotus quisque vero lectorum est, ex eorum numero, quorum potissimum usui Lexica Latina destinantur, qui hoc ipsum, quot nempe, vel quæ cujusque vocabuli apud classici auctores existent significationes ac translationes, inquirere unquam cogitet? Ne dicam laborem infinitum subiturum eum, qui omnes annotare velit, & multum etiam curvis nostrum in eo genere licere. Quis enim in Metaphora e. g. modo ne inepta sit & longius petita, auctoritatem semper classici auctoris exigit? Nisi me profus omnia fallunt, longe alia causa est, quamobrem plerique, docti, indoctique Lexica Latina volunt. Raro de voce quapiam, a Latina sit, vel de Forma casuum vel temporum, dubitatio subit, verum multo frequentius, vel Synonymum vocabulum, quod alii substituunt, vel quod addant Epitheton, vel Antitheton, vel verbo Adjunctum, vel Syntaxeos, seu constructionis exempla querunt, Phrasiumque & formularum apparatus desiderant, quo vel de ipsa significatione usuque cujusque vocis certius cognoscant, vel unde quod aptissimum judicant ad usum suum sibi deligant. Hac parte certe *Lugdunensis* ille *Theaurus*, Parisiensis, ut & *Lipsiensis Fabriano* præstat, in quibus copiarum istius ratio nulla habita fuit. Doleandum tamen indigestam hanc adhuc copiam esse, & cum aliqua lectoris molestia, utilia, quæ sola, & meliori quidem ordine proponi debuissent, ex supervacuis eligenda esse. Cui quidem incommodo mederi cum cuperem, & bonam quoque partem eorum, quæ supervacua inesse dixi, in locum suum, h. e. *ad carbonibus amandaturus* esse, obtulit mihi iudicium, acre & limatum scilicet, querundam, qui pecuniam ad operis impressionem repræsentarunt. Hi enim, quantum poterant, usque eò vociferabantur, se sibi *Londinensem Stephanici Theauri editionem integram & immutatam*, h. e. ne uno quidem carbone detracto, exhiberi velle, (credo parum diligentia iudicioque ignoti hominis confisi) hæcenus parendum ut fuerit, ne in alieno opere ordinando ubique iudicio meo uter. Mihi enim parendi provincia data est, jubendi illis.

Verum quid facias? ut homo est, ita morem geras.

Temperare tamen mihi non potui, quin manifeste redundantia, quæque onerare potius, quam ornare opus videbantur, ut sunt Digressiones, vel Descriptiones alienæ profus atque tædiosæ, vel Explicationes ineptæ & fatuæ, reciderem & abjicerem. Id quod in multis dictio-

nibus factum, hi, quibus utriusque editionis conferendæ copia atque otium erit, cognoscant. Vid. e. g. in ANTI-MACHUS, ARMENIA, BACTRA, BALNEÆ, BELLIS, BOBION, BRACHIMANES, BRUTUS, BUCENTES, CALAMITAS, CALEDONES, CANO, CAPPARIS, CARDUUS, CATHEA, CUCURBITA. Quod si qui sunt, quibus hanc diligentiam nostram audaciæ nomine appellare lubebit, quique truncatum opus conquerentur, næ illi, ut indemnes abeant, (quantum qualibuscunque meis curis in hanc editionem collatis confido) facile quempiam inventient, qui Londinensem editionem quadruplo carius emptam, Basiliensi nostra permutare cupiat. Sunt vero etiam complures dictiones, ubi in magna licet copia exemplorum nihil tamen supervacuum reperias, ut fere in Particulis, quæ vocantur, & Verbis usus frequentioris. Sic in voce ÆTAS, primo tomo, perpaucam, meo quidem iudicio, sustulerim, in INSIDIÆ e. g. in secundo tomo, non video quid sanus lector detractum velle possit.

Quod ad ea attinet, quæ vel ad Geographiam, vel Historiarum, vel Antiquitatis, vel Fabularum poetiarum cognitionem, ut sunt & Ethnica & Patronymica nomina, quæque item ad Jus Civile, vel Medicinam, aliasque artes, scientiasque pertinent, quamvis ea commodius in peculiaribus lexicis pertractari soleant, (quandoquidem jam eodem scriptiois genere tantum non omnia, quæcunque humanum ingenium comminisci potuit, tradi cœperunt) non possunt tamen in Latino Lexico, quod omnium, & proinde eorum quoque studiis fervire debet, qui pretiosioribus & numerosis voluminibus aliis non instructi sunt, omnino prætermitti: Præsertim quum multa generis ejusdem tam arte cum noticia linguæ ipsius implicita sint, ut omnino ab ea separari nequeant. Sed ea manu erant ferenda, non sinu patente effundenda, nec ex illis, quas dixi, turbulentis lacunis, verum ex ipsis purissimis antiquitatis fontibus haurienda. Qualiacunque autem in Lugdunensi opere leguntur, denuo politiori sæculo paulo inconsultus a Viris Clarissimis obtrusa puto. Qui si maxime in ceteris partibus nihil ad summam diligentiam reliquum fecissent, tamen mirari convenit, cur hac parte tot, tamque pudentis erroribus sedatum opus, alioqui politum & elegans, exire passi sint. Ut tute, Lector, quanta scæditas in historici argumenti locis relicta sit videas, age dictionem unicam, quæ forte nunc animo occurrit, sicut in Londinensi codice legitur, hæc describam.

„ ADRIANUS, [*Adævaris*] Decimus quintus Rom. Imperator fuit, & successor Trajani, qui Hierosolyma a Tito Vespasiano solo æquata, muro cinxit, & a prænomine suo Æliam appellavit.
 „ In numis constanter cum adscriptione IMP. CAES. TRAIANUS
 „ HADRIANUS AUG. ET HADRIANUS AUGUSTUS. Nec aliter in
 „ Sabinæ uxoris numis, ubi mariti mentio facta est, V. Gruter. & Manutium, qui copiosior utique est in lapidibus exscrebendis, qui Hadriani non Adriani nomen habent incisum, quales innumeros etiam Gruterus ostendit, in quibus est HADRIANO AUG. Quod in coloniarum quas deduxit nominibus observatur. Salisburgensis Inscriptio apud Gruter. p. 265. n. 4. IMP. CAES. L. SEPTIMI SEVERI PERTINACIS AUG. ARAB. ADIAB. PARTHICI MAXIMI COL. HADR. IVVAV. D. D. Ejus vitam descripsit Spartianus, excerptis Xiphilinus, Victor, Eutropius. Fuit Ælii Adriani fil. successor Trajani, qui eum adoptaverat, iustus Rom. Imp. Hierosolymam a Titò Vesp. solo æquatam muribus cinxit & a prænomine suo Æliam appellavit. Vanus & curiosus Princeps, eruditus tamen, quod testantur versus qui extant Graeci juxta ac Latini.

Ubi oblitus sum in ista editione lin. 5. &, pro ET, reponere. Scias autem licet, tres tantum priores lineas in Lugdunensi Thesauro exstare, reliqua partim ex Thesauro Lipsiensi, partim de suo addiderunt Londinenses. At quæ monstra & portenta errorum ex Lugdunensi opere in Londinense recepta fuerint, paulo infra commodius demonstrabitur, ubi de emendationibus nostris agendum erit. Quare satis, opinor, apparet, non aliam causam subesse, cur eam partem se noluisse attingere Viri Clarissimi professi sint, nisi quia laboris difficultate absterri fuerunt. Similiter enim, quod præcipuum ipsorum pensum fuit, etiam ea, quæ ex opere Lipsiensi descriperunt, non usquam, quoad quidem mihi animadvertere licuit, emendarunt. In quo tamen quam plurima emendanda superesse, ne ipse quidem CEL. GESNERUS, qui novissime recensuit, distulavit. Itaque quicquid adhuc in eodem illo opere vitii ac nævorum est, id etiam in Londinensi comparet. Quin tanta securitas & festinatio descriptorum fuit, ut non pauca vocabula, auctorumque loca, quæ jam in Lugdunensi codice exstabant, rursum

rurfus ex Lipsienfi, & quidem continuo, ac pænej uctim apponerent, vocalique *Idem*, quæ toties in illo opere repetitur, quoties fequens vox a præcedentis fignificatione non abit, mutato licet verborum ordine, pariter reponerent, ut e. g. videre licet in ACUTULE, DECRETIO, &c. &c. Sic ÆRUSCO & ÆRUSCATOR, primum fuo loco ex Lugd. iterum in Æs ex Lipsienfi inferebatur, & AGUMENTUM in AGO ex eodem, item & fuo loco ex Lugd. Sic ALBUMEN in eadem columna bis pofitum, fic CALEDONIUS, CANARIA, CANARI, CAPITO, CAPRÆ, & alia quæ plurima. In ABEO idem Plinii locus, *Abiit oppidum in villas*, fine explicatione bis occurbat, in ACCIDENTIA duo Quintilianii loca bis adducebantur, primum ex Ægro Redempto, deinde ex Decl. 5. Cujufmodi error in Livianis locis quæ plurimis, ob citandi diverfam rationem fcilicet, quum Stephanus Decadum, Faber ab Urbe condita Libros denotaret, mihi occurrit. In ACCOMMODATUS idem Cic. locus continuo repetebatur, in ADDICO idem Livii locus, ubi de ufu hujus verbi in Augurali difciplina, primum ex lib. 27. deinde paulo poft ex 7. bell. Pun. afferrebat, fimiliterque plane in v. ADMITTO ejufdem difciplinæ, erratum fuit. In AMAZONICUS Plinii, in AMBACTUS Cæfaris, in AMBITUS Senecæ Tragicus locus idem, perpaucis interjectis lineis, occurrebat. In ARBOR, veteres & *Arbos* in nom. fing. dixiffe, a principio pariter & ad finem dictionis ejufdem inculcabatur. In BELLUS idem Cic. locus, in BUCCINA Propertii, in CAPITALIS rurfus Cic. in CAUPONIUS Justini, in CIVITAS Cic. in CLASSIS & CONFERO Quintil. In COMMITIUM Varronis, in COMPETENTER idem Ulpiani locus, fed primo corruptus, in CONSTITUO Liv. in CONTERMINUS Plin. in CONTERO Ciceronis pæne junctim eadem loca repetebantur. Scio inconcinnas ejufmodi repetitiones etiam in Lugdunenfi codice quæ plurimas exiftare, fed erant illæ tollendæ, non augendæ, novam editionem curantibus. Præter *Fabri Thefaurum* etiam *Sam. Pitifci Antiquitatum Rom. Lexicon* diligenter admodum contuliffe, ut inde quæ ad ordinandam novam hanc editionem pertinere judicabant, exciperent, iidem Viri Clariff. citra vanitatem fane prædicant. Mirari vero convenit, quum talia in ipfo Stephani opere ferenda effe ingenti ftomacho negent, cur quædam plane nova vocabula, & recens ab auctoribus ipsis ex vernacula copia conficta, lectori pro Antiquis ex eodem Pitifco obtrudant, ut funt e. g. menfurarum nomina BARILIS & BROCCHUS; nec ipfos adeo animadvertiffe, hoc effe illius, alioqui elaboratiffimi, operis naves. Ceteræ, cujufmodi fint, quas præterea in opus idem contulerint, curæ, cum ipforum verbis cognofcere liceat, mea commendatione nihil opus effe puto. Hoc uno mihi optime lectoris commodo ftudiffe videntur, quod Ciceronis locis *Alexandri Scoti* fectionum numeros, ficut *Verburgiana* editionis margini adfcripti funt, fubjecerunt. Quos ipfi quidem falfo, ut fuo loco dictum eft, *Aldinarum* paginarum effe putarunt. Tametsi has quoque paginas, quas fimiliter Verburgius adfcripfit, eorundem numerorum beneficio invenire promptum fit. Ceterum in hac quoque ipforum opera feftinatio nonnulla apparet, de qua admonere lectorem necesse habeo. Comperi enim ipforum numeros editioni Verburg. Amftelod. in 8vo. Anni 1724. qua utebar, fæpiffime non refpondere, nec raro etiam alia loca, pro his, quæ adfcripta funt, allegari, nonnufquam, velut animi gratia, temere profurus numeros fallos adfcriptos effe. Quod, fi ftudio factum eft, quo confilio fecerint non intelligo. Nec hoc quoque facile quifquam laudabit, quod in iis, quæ ex *Lipsienfi Thefauro* excerpterunt, auctorum loca ziphris designare fatis habuerint, omiffis ipforum verbis. Quo factum eft, ut, errato in numeris admiffio, quæ plurima frufta appofita fint, ne quid addam de moleftia inquirendi.

Sed ut ad meam tandem opellam accedam, primum velim in animum revoces tibi, B. L. id quod fupra ingenue falvus fum, planiffime data effe verba mihi in principio primi & fecundi voluminis, ita ut, propter ingentem, optimamque, quam protinus de opere conceperam, opinionem, minus intento animo, nonnihil in multis quali coniverem, donec quam mendofum ac vitiofum opus effet in ipfo progreflu laboris clarius perpexi. Ibi vero primum omnium *Errores typographicos*, quotquot offendi, diligenter expurgavi. Tametsi enim non negem, me Lon-

dinenfem codicem admodum diligenter hac parte curatiffime comperiffe, abeffe tamen non potuit, quin opere in longo mendarum quidpiam irpereret,

— quas aut incuria fudit,

Aut humana parum cavit natura.

Sed hæc levia errata intelligo, quæque unius alteriusve litterulæ adjectione, vel detractione, vel permutatione, vel transpositione, facile lector, non omnino indoctiffimus, per fe emendabit. Veluti quum *Gel.* pro *Gal.* lectum eft, *Grammaticos* pro *Gromaticos*, *Bat.* pro *Prat.* *Saculari* pro *Jaculari*, *Voluerunt* pro *Veterunt*, *Aggerati* pro *Aggregati*, *Mulus* pro *Mullus*, *Palam* pro *Pallam*, *Tuburcinium* pro *Tubicinium*, *Hic* pro *Hinc*, *Principum* pro *Principium*, *Quifque* pro *Quinque*, *Sit* pro *Fit*, *Cive* pro *Cibo*, *Mairimonia* pro *Patrimonii*, & *Castra* pro *Claustra*, *Eurium* pro *Furium*, *Mentis* pro *Meritis*, *Regum* pro *Rezum*, *Utriusque* pro *Virtutisque*, *Tunc* pro *Nunc*, *Convexarunt* pro *Convexavit*, &c. Erant vero etiam graviora & infignia, atque, ut ita dicam, Majorum gentium quædam, in quibus errare etiam doctiores, ac certe hærare poterant, ut in *ABHINC Plantus* pro *Flavius*, in *ACORNA*, *Acanacearum* pro *Aculeatarum*, in *ACCUBO* *Inclinare* pro *Tricliniare*, in *ACCIPITRO* *Jacere* pro *Lacerare*, in *ACTUTUM Cætera* pro *Extra*, in *ADIPATUM* *Veluti* pro *Videlicet*, in *ACIES Externa* pro *Ec tertia*, in *ALCEUS* *Omitres* pro *Martis*, in *AMBIENS* *Mibi* pro *Multis*, in *ALGEO* *Concretus* pro *Conjectus*, in *AGER Tertio* in *Ter*, pro *Itero* in *Iter*, in *AGO Pilum* pro *Clivum*, in *ALBIS* pro *Elstera Ortella*, in *AMILCAR Athenienfium* pro *Carthagenienfium*, in *AMO Eno* pro *Acne*, in *ANCEPS* *Frugibus* pro *Fungis*, in *ANIMUS* *Animis* pro *Affectibus*, in *APPELLO* *Tormentorum* pro *Telorum*, in *CALLIDUS* *Verbum* pro *Novum*, in *COMPLEXO* *Luna* pro *Sol*, in *CONJUNCTIO* *Diffipatio* pro *Difpenfatio*, in *CONVELO* *Confermat* pro *Convelat*, in *CRISPANS* *Capillos* pro *Cachinnos*, in *CURATOR* *Mutuos* pro *Nuntios*, in *CURRICULUM* *Rare* pro *Ratione* &c. Huc pertinet quod in quibusdam vocabulis, nescio quomodo, perpetuo aberratum fuit, ut e. g. *Decius* pro *Decimus*, prænomine *Brutorum*, *Dionyfius*, pro *Dionyfius*, *Tettitudo* pro *Tettudo*, fcriberetur. Majorem compilatoris vel negligentiam, vel imperitiam indicat, quod plerumque fcribendi compendiis deceptus fuit. Cum in *ANTONIUS* fcriptum reperiffet, *Triumvir R. P. C.* in *quinquennium cum Cæfare & Lepido* *conftitutus*, i. e. *Triumvir reipublicæ conftitutus* &c. reposuit, *Triumvir R. P. creatus* in *etc.* Cum in *DECARNO* *Veget. de Re Veter.* i. e. *Vegetius de Re Veterinaria* citatum offendiflet, vocula interpofita *Veget. de Re Milit. Vet.* exhibuit, i. e. *Vegetius de Re militari veterum*. In *DEVESTIO*, cum allegatum reperiffet. *Feudalium tit. 7. de N. F.* i. e. *de Natura feudi*, reposuit, *de Nautico fenore*. In *DIVISIBILIS* cum offendiflet *Quin & Tertull. de Anima*, exhibuit, *Quintil. & Tertull.* quali nempe & *Quintilianus* eadem voce uteretur. Nam quod paffim *Gloff. Lu. Græc.* pro *Græco Lat.* & viciffim hoc pro illo ponit, quali nimirum unum idemque *Gloffarium* fit, & nihil interfit utro modo ponas, quod pro *Lucano* *Lucretium* & pro *Lucretio* viciffim *Lucaum*, ut e. g. in *CEREUS* & *CONSISTO*, pro *Valerio Flacco*, *Valerium Maximum*, ubi *Valer.* fcriptum invenit, ut in *CERTUS* cum *Ablativo*, pro *Barthio Barthol.* i. e. *Bartholinum*, vel *Bartholum*, opinor, in *ARIES*, pro *Macro Macrobium* in *BATUS*, pro *Papinio Pappianum* in *COUS* adducit, ex eadem compendia fcripturæ explendi folertia ipsis profectum videtur. In *ALEMANNI* primum *Abfurdum autem eft*, inquit, *quod putat Quadratus apud Agathium* &c. dein paucis interjectis, *Non minus abfurdum videtur, quod fcribit Afinius Italus* &c. Manifefto errore ex uno fcriptore *Afinio* *Quadrato*, quem *Agathias* *Scholasticus* de origine *Germanorum* teftem allegat, duos faciens. Accessit alter, non minus turpis, quod eidem *Quadrato* feftentiam de origine nominis *Allemanorum*, a *Lacu Lemano*, tribuit, cum auctor ejus fit *Otho Frifingenfis*, qui tamen non *Lacum*, fed *Flavium Lemannum* ponit. Sed de his alias difquirendum. Quoties vero feftentiam auctorum, quos excerptif, non allecutus fit, vel omnino pervertit, propemodum patet referre. In *DICELLA* ex male intellecto *Cælio* *Dicellum* & *Macellam* in *Enfium* genere pofuit, in *DIBAPHUS* *Strumam* in tergo, *Gibbum* in pectore collocavit, in *AGROTERA* pro *Iliffa* *Atticæ* fluvio *Nef-*

sum Thraciæ amnem substituit. Sed his similibusque immo-
rari, quum in ipso exemplari correctâ sint, nihil atinet. Si-
militer ingens mihi fentina exhaurienda fuit fallarum, ut
vocant, citationum, de quibus & paulo supra dictum fuit,
quas passim restitui. Ex plurimis paucissimas, & quidem
ex primo duntaxat tomo, ut intitui, e. g. apponam, in
ACCIPIO *Accipere omen* verba Cic. de Div. 1. 103. Livio
tribuebantur. ADDUCERE *ad intelligendum* ex Cic. 3. Off. 79.
cum sit 1. Acad. 6. ALIUS nemo affertur ex Terentio, cum
fuerit *Nemo quisquam* ponendum, ALLEGARE, *pro Afferre*, &c.
affertur ex Plin. in Epist. 3. 15. ubi exemplum subiectum
non apparet, sed id quod apposui. In AMBAGES affertur
ex Liv. lib. 19. cap. 8. locus, qui est Plinii l. c. In ANIMA
Interclusa anima &c. affertur ex Curt. lib. 5. cum sit Taciti
Ann. lib. 6. cap. 50. APPLICARE *se aliquo* ex Cic. 5. Tusc. 77.
cum sit 3. Tusc. 44. ASTRICTIUS Adv. affertur ex Tac. 4.
Ann. 62. cum verba ipsa Plinii Junioris sint, cujus & locus
ibidem indicatur. ASTYNOMICI tribuitur Papiniano, cum
sit Ulpiani Rhetoris V. not. ibid. in ATILIA citatur Cic. 2.
de Nat. Deor. pro 2. de Fin. 116. in ATROX *injuria* verba
Ulpiani l. 7. §. 7. D. de Inj. & Fam. lib. tribuebantur Impera-
tori Institut. eod. tit. AUDERE *pugnâ* affertur ex Tacit.
13. Ann. 36. cum verba apposita sint ex 4. 49. In BALO
versus Ciceronis Silio tribuebantur, in BISALTICA Tacito
ex 5. Ann. verba Livii ex 45. 29. In BOTRYS affertur Celsi
locus, qui pertinet ad BOTRYTIS. BRACHIA *Curvare* ex Hor.
3. Carm. 9. 2. cum ascribendum esset *Dare*. CÆDERE *fron-
dem* affertur ex Plauti Aulularia, cum sit Catonis de R. R.
ex loco adscripto. In CASILINI Festus falso citatus. In
CASTELLANUS locus adscriptus Sallustii tribuebatur Livio,
in CAUCHI locus Ptolemæi Plinio, in CENTURIO Cæ-
sarîs Suetonio, in CERVIX *Depellere a cervicibus* ex Cic. 3.
Verr. pro 3. Philipp. In CINÆDULUS Macrobi. pro A. Gellio,
V. not. in CIRCUMTEXTUM Festus pro Varrone, in
CITRA Cic. 16. Fam. 4. pro 16. Att. 7. in CIVIS Ciceronis
verba ex 6. Verr. 130. aliter longe atque apud ipsum le-
guntur posita, quod & alias sæpius factum. in CLARUS *Vir-
tus clara & insignis* ex Cic. de Senect. cum sit de Amic. 102.
in CODRUS versus Juvenalis falso citatus V. not. COENA *Ce-
realis* ex Plaut. Men. 4. 2. 5. pro 1. 1. 25. ibid. *Recta cana* ex
Suet. Aug. 74. cum locus adscriptus sit ex Vesp. 19. in COE-
TUS, *Tenere dicendo* &c. ex Cic. 2. de Orat. 33. cum sit ex 1.
30. in COGNATUS locus Donati alienissimum in sensum tra-
hebatur hoc modo allatus: *Uxoris, cognati sunt: Affines ma-
riti*. COMEDERE *beneficia* ex Cic. 13. Philipp. pro 11. V. not.
COMMISERATIO ex Cic. 3. de Orat. 217. pro 2. 125. in
CONCIDO Cic. 1. Tusc. pro Somn. Scip. 20. in CONDALUS
Aristot. in Polit. pro Oecon. lib. 2. CONDONATUM *judicium*
ex Cic. 2. Att. pro 5. Fam. 18. in CONFIDO *Præteritum Confidi*
ex Liv. 4. pro 44. V. loc. In CONSANGUINEUS Plaut. Pœn.
3. 1. 70. pro 5. 2. 77. in CONSUO Plaut. Pseud. 1. 5. 126. pro
Stich. 2. 54. CONVINCERE *salvum refutatu accipi* ex Cic.
2. de Nat. Deor. pro Lucret. 3. 524. in COPIA, *Pro copia*
ex Plaut. Cist. 1. 1. 14. pro Merc. 3. 1. 8. in COPREA Suet.
Tib. 61. pro Claud. 8. in CORAM Ter. Adel. pro And. COR-
RECTURA afferrebatur falso ex Rufino. V. loc. in CURIO Jul.
Capit. pro Trebell. Poll. CYMATILIS afferrebat ex Ovid.
tanquam ipsa hac voce uteretur. Ubique fere *Lactant. Epist.*
pro *Epit.* citatur. Cum Stephanus in Plinii Epistolis unum
duntaxat numerum apposuerit, hic, relicto illo numero,
apponebatur nihilominus sæpissime liber, ut videre est
in CIRCUMLINO, ita ut necessario lector incertus hæ-
reat. In quibusdam vocibus vix unus alterque locus recte
notatus fuit, quæ nunc quidem se non offerunt. In GEN-
TILIUS pauca, in CONSENTES *Dii* nullus locus ita indicatus
fuerat, ut facile lector inveniret. Sæpissime vero Plauti loca
falso notata comperi. Quod inde prolectum arbitror, quia is
cui inquirendi provincia obvenerat, semper primum quem-
que locum, quem in Parisinæ editionis ad usum Delphini cu-
ratæ indice sub quaque voce reperit, temere, nec inspecto au-
ctore apposuit. Quod si quem locum falso indicatum invenire
mihi non licuit, malui notationem omnino expungere,
quam, falso indice relicto, lectorem irritò labore frustrari ac
decipere. Poteram quidem alia loca recte notata substituere,
verum cum Stephanum in his, quæ adducit, exemplis fi-
dum fere deprehenderim, malui plerumque ipsius exempla
retinere. Nonnullam fati habui *Suspectum mihi locum esse* ad-
scribere; quod in compluribus ex Lipsienfi Thesaurò excer-
ptis faciendum fuit.

Locis quamplurimis ne Auctor quidem appositus fuit,
quem mihi tamen, felicitate non sperata, plerumque con-
jectura assequi licuit. Factum id. e. g. in ABSTERGO, ADOR-
SUS, AMPULLA, APPPOSITUS, CALCEATUS, CLAZOMENIUS,
CUNILA, aliisque passim locis, ut conferentibus, ubi labuerit,
hanc editionem cum Londinensi cognoscere licebit. In om-
nibus, qui in capita divisi sunt auctoribus, ubi desuit, etiam ca-
put apposui, aut alius generis tmemata, ut & versus pœ-
tarum, nec raro in *Quinsiliani* locis edit. *Barmanniana* paginas,
in *Appulejanis Elmenhorstianis*, nonnunquam & *Stevvechi* aut
Pricei. Unius *Ciceronis* citra vanitatem prædicare possum
me multa millia loca accuratius, quam inveneram, indica-
sse, quorum bona pars apud *Nizolium* non existat. Simi-
liter *Cæsaris*, *Sallustii*, *Seneca Philosophi*, *Cornelii Celsi*, *Valerii
Maximi*, *Historia Augustæ* scriptorum, *Ammiani Marcellini*, alio-
rumque auctorum, in quos adhuc nulli, quod sciam, verbo-
rum Indices existant, maxime vero *T. Livii*, sola conjectura du-
ctus, tot loca investigavi, apposuique, ut pæne instar Indicis
verborum in hunc Scriptorem Principem hoc Lexicon esse
possit. Ubi vero Indices existabant, de industria, nisi quid
necessario inquirendum fuit, reliqui pleraque, sicut inven-
ta indicata, ut *Seneca Tragicæ*, e. g. loca, quæ luculentius *Schre-
deri* index fideliter indicabit. Contra veterum *Grammatico-
rum*, quæ rarius recte indicata fuerant, *Varronis*, *Festii*,
A. Gellii, *Prisciani*, *Nonii*, *Isidori*, *Asonii Pediani* in *Ciceronem*,
Servii in *Virgilium*, *Donati* in *Terentium* non ipsa tantum loca
diligentius indicavi, sed & auctorum, quos adducunt, quo-
ad fieri potuit, apposui. In juniorum quoque auctorum,
Calii Rhodigini, *Pauli Manutii*, *Turnebi* &c. adductis passim
verbis, ubi ad antiquiores auctores remittunt, horum loca
indicavi. Sic e. g. in prolixa *Manutii* de *Judiciis* disqui-
sitione, quæ in *IUDICIUM* ad finem existat, ad XL loca accu-
rate notata reperies.

Multa offendi in hoc Lexico perperam divulgata atque
distracta inter se, quæ in locum suum restituenda fuerunt.
Id factum. e. g. in Festi & Nonii locis in ACCENSUS, Lu-
cretii locus in ACCENTIUNCULA legebatur, qui legi debuit
in ACCENTUS, Cic. locus ex Att. 2. 19. in ACCOMMODA-
TUS quatuor interjectis lineis post citationem sequebatur,
ut & alter ex or. pro Planc. 42. in ACERBITAS, in A ONI-
TUM locus Plinii interjecta falsa citatione male distractus
fuit, in AMO a pr. ubi differentia hujus v. & Diligo proponi-
tur, foeda trajectio sublata, ea quæ ad AMPLUS perti-
nent, in male divulgata voce AMPLISSIMUS legebantur, in
ANTELUCANUS Varronis verba male a citatione loci divulgata,
& Ovidii novem lineis interjectis in ANXIUS. in ARMILLA
& ARMILLATUS Budæi verba male divulgata, turbatum sedē
in AMBIDEXTER, BARRITUS & BARRUS, ut & in BOMBYX,
& in BOTRYS & BOTRYTIS, BOTULUS & BOTULARIUS,
BUCCA, in CLEARCHUS ponebantur, quæ in CLEANTHES
ponenda erant, in COMITER verba Cic. Pro Corn. Balbo
perperam divulgata.

Alia vicissim perperam conjuncta, confusaque separa-
vimus, uti factum in ACOLUTHUS & ACOLYTUS, in ÆÆA,
ÆÆE, ÆÆUS, BACA & BACAR, aliisque locis, quæ brevi-
tatis studio prætermittit. Sæpe ex una dictione per imperi-
tiam plures compilerat confinxerat, ut cum ACIDAMURIA
ab ACIDUS sejunxit, ACIDULAAQUA ab ACIDULUS, ACOPA
ab ACOPUM, ACRONYCTÆ ab ACRONYCTUS, AGRIA Scabies
& AGRION Nardum & AGRIMUM Nitrum ab AGRIVUS, ANTIA
LEX ab ANTIUS, ARMENIACUM ab ARMENIACUS, BARBATA, a
BARBATUS, BARDI a BAROUS, BELICA Columella a BELLI-
CUS, BILIA a BILIUS, BRUTIUM a BRUTIUS, BRYLLION a
BRYLLIUM, BURRA a BURRUM, CARDINALES a CARDINALIS,
CARIDES a CARIS, CHORDI a CHORDUS, CLIBANARIII a CLI-
BANARIUS, COTTIE a COTTIVS, CORACESIVS a CORA-
ESIUM. Non nihil molestiarum sustinui in revocandis in lo-
cum suum, decentemque ordinem vocabulis, quæ prorsus
alienum in locum rejecta fuerant. Quis enim e. g. ALLA-
PSUS, us. subst. inter ALLAMBO & ALLANTE, ARRHENOGO-
NON, ARRHETOS, ARRHOSTEMA post ARROGO, CONCANO-
NICUS post CANONISATIO, quaereret? Cum viderem porro, or-
dine non inconcinno alias, Derivata primitivis, modo ab ea-
dem syllaba incipient, subjici protinus in hoc Lexico, non
dubitavi ea quoque, quæ male distracta sunt, in locum suum
revocare, quo melius saltem in ordine sibi opus constar
non neglecto tamen in loco, unde quid subtrahendum
fuit indice, qui lectorem duceret, præterquam ubi ne vox
quidem

quidem Latina fuit. Sic ANTIATES in ANTIUM, ASSIPONDUM & ASSIS in AS, BARRITUS in BARRUS, BATTIADES in BATTUS, BATTIDOSCOPI in BATUS rejectum, BEL & BELIS in BELENUS, BELLIOCULUS & BELOCULUS in BELUS, BIBLIA in BIBLION, BUCCONES in BUCCA, BUBONA in BOS, CÆLESTUS in CÆLUM, CERETES in CÆRE, CIRCELLUS in CIRCULUS, CIRCENSES in CIRCUS, COA in COOS, COETARIÆ in CETUS, COLLECTA & COLLECTANEUS in COLLIGO, COLLINA in COLLIS, COLUM morbus in COLON, COLUMELLA in COLUMNA, CONGIARIUM in CONGIUS, CONIECTARIUM in CONIECTO, CONNATO in CONNO, CONSUALIA in CONSUS, CONFIFEX, CONFIFICIUM, CONTOPHORI, in CONTUS, CONTRALICEOR, CONTRARIUS &c. in CONTRA, CORIAGO in CORIUM, CORNICULARIUS in CORNU, CORVINUS in CORVUS, CORINUS vel CAURINUS in CORUS, CREPUSCULUM in CREPERUS, CURIA CALABRA in CALO.

Scio esse multos, qui mallent in Lexicis Indicum ordinem servari ad ductum litterarum in singulis vocabulis. Verum si his obsequi voluissim, omnium pæne mihi verborum ordo & politus ingenti & casto labore mutandus fuisset. Nec sane eorum sententiæ accedo, quum ordini illi is, quem secuti sumus, si minus aliis multis de causis, certe propter commoditatem in Diminutivis, Ethnicis & Patronymicis nominibus, ac verbis Frequentativis, Inchoativis, &c. promptius cognoscendis præferendus esset.

Occurrebant præterea quam plurimæ sine causa geminatæ dictiones, vel propter diversam scribendi rationem ut ADFREMO AFFREMO, ADNAVIGO ANNAVIGO, ADNATO ANNATO, ADNASCOR ANNASCOR, ADNITOR ANNITOR, ADNUTO ANNUTO, &c. ALCEA ALCEA, ARCUATUS ARQUATUS, ARMORICA ARMORICA, ANTESTOR ATTESTOR, ATTES ATIS ATYS, ATILA ATTYLA, AUGA AUGE, AURIGO AURUGO, BADIUS BAUIS, BALINEÆ BALNEÆ, BALINEUM BALNEUM, BATALUS BATTALUS, BÆTERRÆ BETERRÆ BLITTERÆ, BRENI BREUNI, BUZERES BYZERES, BYZIA BIZYE, CALARIS, CARALIS, CÆLIA CELIA, CÆLIUS COELIUS, CALCEARIUM CALCIARIUM, CAMARA CAMERA, CAPRARIA CAPRASIA, CASSITERIDES CATTITERIDES, CAUPA COPA, CAUPO COPO, CAUPONA COPONA, CAURUS CORUS, CERAUNIA CERONIA, CLAUDE CLUDO, CLAUSTRUM CLOSTRUM, COERULEUS CÆRULEUS, COLLICUÆ COLLICIE, COLES COLIS CAULIS, COMPLAUDE COMPLODO, CONTOR CUNCTOR, CONTUEOR CONTUOR, CREDO CREDUO, quas fere, relicti suo loco indicibus, in unam contraxi, veriore, quoad fieri potuit, scribendi rationem secutus. Non enim in omnibus id fieri potuisse facile intelligent, qui meminerint sudantibus prelis omnia hæc curanda fuisse. Ubi duplex scribendi ejusdem vocabuli ratio veterum auctoritate nititur, satius visum est alteram alteri protinus subicere, quam alio loco quæri. Ubi vero mendum scripturæ manifestum fuit, in his non visum est ubique indicem relinquere. Sic e. g. legebatur *Albeus* pro *Alvius*, *Alum* pro *Halm*, *Amirbaon* pro *Amythaon*, *Amphylion* pro *Amphichyon*, *Anchyle* pro *Ancyla*, *Antiphora* pro *Anthypophora*, *Antifismos* pro *Asteimos*, *Antifitia* pro *Antiflita*, *Arapennis* pro *Arepennis*, *Argiripa* pro *Argyripa*, *Asvestum* pro *Asbestum*, *Audolycus* pro *Autolycus*, *Automedon* pro *Automedon*, *Ballanoti* pro *Ballanoti*, *Barcenis* pro *Bacenis*, *Baria* pro *Varia*, *Baratus* pro *Berytus*, *Basilia* pro *Baltia*, *Belocassēs* pro *Velocassēs*, *Beroa* pro *Beræa*, *Betulo* pro *Batulo*, *Biblia* pro *Bilia*, *Biblis* pro *Byblis*, *Blemnites* pro *Belemnites*, *Bzetus* pro *Betis*, *Bubalus* pro *Bupalus*, *Byzon* pro *Bizone*, *Cea* &c. pro *Cea*, *Ceadus* pro *Ceadas*, *Caliculum* pro *Caliolus*, *Caſa* pro *Caſum*, *Cestrum* pro *Cestrum*, *Calais* pro *Callais*, *Calapis* pro *Colapis*, *Calazophylaces* pro *Chalazophylaces*, *Calciacum* pro *Chalcicium*, *Calciop* pro *Chalciope*, *Calipolis* pro *Calipolis*, *Callitrix* pro *Callitrix*, *Carbilus* pro *Carvilius*, *Cardax* pro *Cordax*, *Carenum* pro *Carenum*, *Cartheia* pro *Carthæa*, *Carvici* pro *Caryites*, *Cathmea* pro *Cadmea*, *Ceditus* pro *Cadicus*, *Cepio* pro *Cepio*, *Cerathus* pro *Ceratus*, *Cercion* pro *Cercyon*, *Charræ* pro *Carrha*, *Cia* pro *Cea*, *Cinnata* pro *Cinnata*, *Circerus* pro *Cercurus*, *Circi* pro *Cirſi*, *Citæa* pro *Cytæa*, *Cleanis* pro *Clanis*, *Cleou* pro *Clæon*, *Clusinus* pro *Clusivus*, *Cothæ* & *Cotia*, pro *Cotia*, *Comuagena* pro *Comagena*, *Comotria* pro *Commotria*, *Comum* pro *Cominum*, *Conificus* pro *Conificus*, *Cynphis* pro *Cinyphis*, *Cynus* pro *Cynus*. Quæ plera-

que bis legebantur, aut certe non suo loco, ut orthographia postulabat. Quædam etiam sustuli, quod in alio vocabulo plenius exposita sunt. Sic in ACHOR ad MYAGRUS, in ALEXANDRINA laurus ad DAPHNITIS, in BATRACHION ad RANUNCULUS, in BROCHON ad BDELLIUM, in CALAMOCHNUS ad ADARCA, in CANTURIO ad DACNADES, in CHONDROS XIPHOIDES ad XIPHOIDES, lectorem remisi.

Eodem consilio paulum etiam ordinem in ipsis Derivatis, prout Primitivis, vel potius, ut aliis vocare placuit, Dominantibus verbis subjiciuntur, nonnunquam immutavi, ita ut e. g. Nominibus & Adverbiis ab his derivatis Verba postponerem, & post hæc demum Participia & Verbalia nomina ab iisdem derivata, præmissis semper his, quæ frequentiore in usu sunt. Quod tamen pari ubique diligentia iis, quas jam attigi, de causis præstare non potui, lectoris eo faciliorem sperans veniam, quod idem video omnibus, qui in eodem mecum studio sudarunt, usu venisse.

Syllabarum quantitatem singulis vocibus multo diligentius, quam in Britannica editione factum est, adscripti, nec raro etiam perperam notatam correxi, nonnunquam & dubiam asserui, ut in ACROAMA, COUS &c.

Huc pertinet quod, ad lectoris attentionem excitandam, Majusculas litteras, ubicunque necesse visum est, adposui: Quod versus etiam cujuscunque generis, numeris suis restitutos, a reliquo contextu orationis sejunxi, quum prius in solis fere hexametris & pentametris id institutum servaretur, quod Germanam Orthographiam, quoad licuit, secutus sum, eandemque sæpius ignoratam demonstravi, ut in AMARANTUS, ANABATHRUM, ANABOLAGIUM, ANTEZEUGMENON APHTHIPHUS, APPION, APRIES, BOCCHYRIS, CARMADAS, CHARILLUS, CHAMEDIOSMOS, COMOTRIÆ, CYNETHEUS. Sed minuta hæc sunt, ad paulo majora transeo. In Græca interpretatione corrigenda, addubitavi laudandi, an omnino operæ pretium facturus essem. Adeo temere ac sine delectu, usitata juxta atque obsoleta ac desita, aut solis poetis usurpata, germana & spuria interpolator apposuit, quam plurimaque, ut alter Prometheus, plerumque, analogia & significatione posthabita, ipsemet confinxit. Correxerunt tamen quamplurima, in quibus fœdus erratum videbatur, ut Aborior, ἀβόριον, Ἀκκισθ, γράφω, Ἀκκισθ, ἐπιτροχία, Ἀκεσθό δέξια, Acidulus δέξιδιος, Ἀδακτιό βιάζωσις, Ἀδjuτο ἀμνάθω, Ἀδjuτο ἀμνάθωμαι, &c. Ἀδμίσκο προφύρω, Ἀδμυρμυρῆσι προσημύρμυσις, Ἀφῖγγο ἐπισκήπτω, Ἀγνίνος ἀμυνάσιος, Ἀνναλες ἐνάλοισι, Ἀννικίλλος ἔνος, Ἀππελλορ ἐπιτελεστής, Ἀνγυρατο διανοσιμένιος, Ἀνταλα, βράδισπυρία, Cereus subst. κηρῆος, Clementia ἀνεξιματία, cohibeo ἀνακαταίξω, condoleo συναχθωμαι. Ceterum, quod multo magis mirandum est, qui in Latinis verbis & singulis participiis eorum, Lectori Græca ad nauseam inculcarent, ea tamen in ipsis origine Græcis vocabulis, ubi maxime adscribenda erant, peraro apposuit. Quia nempe unde describeret triviale lexicon in promptu non habuit. Hic vero accurate cum propriis, tum appellativis nominibus, & verbis &c. adjecta reperies.

Quum non dubitarem fore lectores, qui ei quoque confusioni, quæ in permixtis variis singularum vocum significationibus apparet, occursum vellet: siquidem alioqui nec propria a translatis, nec hæc inter se discernere discunt volutantes lexica studiosi adolescenter: quoad fieri potuit, varias vocabulorum significationes accuratius ordinando distinxerunt, ut cognoscere, collata maxime editione nostra cum Londinensi, licebit e. g. in Nominibus Substantivis ACADEMIA, ÆRARIUM, ALBUM, APEX, ARGUMENTUM, BACCHUS, BRACHIUM, BRVON, BUXUS, CADUS, CALAMUS, CAMPUS, CAPUT, CAUSA, CERVIX, CINIS, CLASSIS, COLLEGIUM, COLOR, COMA, CONCHA, CONSILIUM, CONSUETUDO, CONTENTIO, CONVITIUM, COPIA, CORNU, CORONA, CORPUS, COSTA, CRATER, CUPIDO: servato nihilo minus in Epithetis & phrasibus ordine litterarum. In Adjectivis ÆRIUS, ÆRARIUS, ARGUTUS, ARMIGER, BONUS, BREVIS, CALDARIUS, CRASSUS, In Verbis ACCIPIO, CADO, CIEO, CLAUDE, COGNOSCO, COLO, COMPREHENDO, COMPRIMO, CONFERO, CONSCENDO, CONTURBO, CORRIPIO, CREDO, CREO. In nonnullis, ne cum labore nimio mora editionis extenderetur, coactus sum, ineptum sane illum, quicquid dicunt,

Lugdunensi farragini in eo patrociantes, novissimæ editionis auctores, ordinem mere Alphabeticum retinere.

Formam, genus, flexionem cujusque vocis uti debuit, ubique restitui. Interpretationes & Exegetes vocabulorum ac phraeon, quarum pleræque, non inspectis auctorum locis, a sciolis compilatoribus adjectæ videntur, manifeste falsas & absurdas, verioribus substitutis, indubitanter quamplurimas sustuli: Alias innumeris pæne locis, ubi desiderabantur, novas apposui. Ubi vero vel dubia erat alicujus loci expositio, vel alioqui mutandi causa visa non est, factis habui Animadversione brevi subjecta sententiam meam expromere, quæ hac nota interjecta [facile a reliquo textu discernitur. Quam, (rarissime tamen) ubi in medio textu adnotandum quidpiam fuit hoc modo [] geminavi. Quo primum illud consecutus sum, ne nimis multis lituris operas fatigarem, deinde ne in alieno opere licentius grassatus viderer, postremo ne ab aliis recte, vel perperam animadversa falso mihi, vel mei errores vicissim illis tribuerentur. Et quoniam adhuc prolatis exemplis lectori infumptæ operæ fidem fecimus, age etiam hujus generis Sphalmata aliquot primi tomi sublata proferamus, & primo quidem ipsius *Roberti Stephani*. BAPHIA, æ. f. ex Lampridio profert, cum sine dubio a neutro BAPHION dativum pl. *Baphiis* posuerit. CÆSTRUM & CESTRUM pro Instrumento, n. g. profert, cum sit m. g. CESTRUS ex Gr. *κῆστρον*. CETUS m. g. falso Plinio tribuit, cum *Cetos* apud hunc non Accus. pl. a recto sing. *Cetus*, sed rectus ipse casus sing. n. g. Græcus sit. sic CHOA in recto pro CHUS poni non debuit. V. in ipsa voce. COSMETA ut com. g. posuit, cum sit perpetuo masc. CREBRO apud Cic. de Senect. Adv. esse putavit, cum sine dubio Adj. nomen sit. ALBATUS apud Varr. male distinguendo, Minoris Magistratus nomen esse putavit. Jam vero quoties corruptissimas lectiones secutus sit, ne memorem, quis illa ferat, *Ærarius scriba* apud Cic. pro Cluent. exponi, *Hoc est, qui rationes scribebat expensæ latæ & acceptæ relatiæ?* Male distinguens apud Livium *Aglastris* Legionis Romanæ nomen esse putavit. In AGO proponit Phrasin ex Columella, *Agere circum caput*, subjecto notissimo isto Virgilii versu *Et quocunque Deus circum caput egit honestum.*

Hæsit autem sere ubicunque vel Tmesis aliqua vel Anastrophe poetica occurrit. In ALUMNUS, *Terram omnium terrarum alumnam* apud Plin. exponit de ea, *quæ aletet*, cum manifestum sit apud hunc auctorem contrario sensu poni. *Amaritricæ aquas* apud Martialem exponit *Quasi jucundas, quæ videlicet ad eum locum amandum alliciunt*, cum alludat poëta ad Nymphas, a quibus Hylas puer amatus raptusque fuit. *Amplius pronuntiare rem* ex inale confusus Cic. verbis affert, cum id semper absolute dicatur. *Aruiare naves* apud Cæs. exponit *Aruiis*, & *rebus ad bellum necessariis instruere*. Quod apud eundem legitur, *Cum Lusitanis, reliquisque Barbaris genere quodam pugna assuescatis*, inde Novæ constructionis hujus verbi exemplum proposuit *Assuescatis cum*, Non animadvertens scilicet præpositionem ad vocem *Pugna* referri. In COLLOCO, cum *Collocare beneficium apud*, ex Cic. protulisset subjungit *Plautus Trinum. 4. 8. dixit, Collocare conditionem in aliquem*. Ejus verba autem V. in edit. nostra, ad finem, quam longe abeant. COMMEREARE ab aliquo confirmat his Cæsaris verbis 7. B. G. 36. *Ut tuto ab repentino hostium incursum etiam singuli commereare possent.* *Crocodilea* apud Plinium, *Animal simile crocodilo* exponit, cum sit *Stercus crocodili*. Huc pertinet frequens, vel potius perpetuus ipsius error, quod quoties Præteritum a Verbo in *scio* tertiæ Conjug. quæ Inchoativa Grammatici vocant, offendit, aliud inde verbum secundæ vel tertiæ conjugationis commentus est, ut *Concaleo*, pro *Concalesco*, *Coaleo* pro *Coalesco*, *Conticeo*, pro *Conticesco*. Sic & *Contreino*, pro *Contremitisco*, & *Confideo* pro *Confidisco* spurium puto. In compositis a *Vello* Præt. *Vulsi* ubique proponit, quod Latinum non esse in EVELLO dictum est, & pro Futuris vel Præteritis Subjunctivi modi per Syncopen contractis fere verba sui generis posuit *ABJURASSO*, *ADASSO* &c. Adde quod spuris seu suppositis Plautinis pro germanis passim utitur.

Sed multo læpius & gravius impeerunt, qui Stephani Lexicon augendum susceperunt deinceps interpolatores, quicunque denum fuerint, disquirere enim de singulis non vacat. In ALTISSIME Adverbio affertur ex Claudiano Epigr. 22. quod aliis 12.

As tibi diversis, Princeps altissime, certant &c.

AMBIGA, æ. f. ex Cælio Apicio & Aureliano item affertur, quum ibi Accus. pl. *Ambiga* a nominativo sing. *Ambix* haud dubie sit. Quod apud Ovid. legitur *Amycleus abenis*, hinc in AMYCLÆUS ponitur *Amyclei Abeni*. pl. nomin. ANTIMENIS, idos, pro *Antimenides*, æ. BACTRIANUM, i. n. subst. ex Tacito, quum sit *Bactriano* abl. a nomin. *Bactrianus*. BICOXUM, i. n. quod in Gloss. occurrit, sine causa in Adj. BICOXUS, a, um. transformatur. BISALTA perperam ex Val. Flacco tanquam feminini gen. regionis nomen affertur, quum sit Gentile masculini. BUPEDA, æ. m. Ex Festo afferebatur, pro BUPES, ædos. CALULATUS, a, um. Adj. ex eodem, cum apud hunc *Calulatum* Accus. sing. sit a subst. *Calulatus*, is. m. ita enim sæpenumero proponit vocabula, ut alii Glossularii. CANDYBA, æ. f. pro n. pl. ibidemque CANDYS, yos. f. pro m. CAPNIA, æ. f. ex Plin. pro CAPNIAS, ædis. CAVA, æ. f. ex Senec. Ep. 90. Cum neutrum sine dubio pl. sit. CELEBRATA, n. pl. subst. pro *Jusis funebribus* affertur ex Martiali, cum sit *Celebrata Chloë*. Adj. f. CHORDAPSON, n. pro CHORDAPPOS, m. CONCITO Adv. ex Apul. cum sit Participium. CONSEQUIE, arum. f. ex eodem, pro n. pl. CONSEQUIA, CONYZOIS ex Plin. pro *Conyzoides*, COPREUS, i. m. ex Suet. pro *Coprea*, vel *Copreas*, æ. CRINALIS, is. m. subst. ex Ulpiano, cum sit Adj. CYPHANTA, æ. f. ex Plin. cum sit n. pl. BONUS cum gen. construi affertur ex istis Claudiani

Judicibus notis regimur, fruimurque quietis Militiaque bonis.

Quasi nimirum ordo sit *Judicibus notis*, & *bonis* (scil. *Judicib.*) *quietis ac militiæ, regimur & fruimur*, cum vel pueri videant *τὸ Bonis* neutr. esse pl. & *Bona quietis, militiaque*, Pacis commoda & Defensionem finium intelligi. *Miror & Vechnerum* hic lapsum. ACIES *Conversa* apud Virg. *In bellum coacta* exponitur, in ACER ex his ejusd. *Aut acres tendunt arcus profertur Acer arcus*, pro *Forti*, cum manifeste epitheton ad personas referatur, in ACUTUS, *Naribus acutus deri. i. e. In rugam contractus*, ex Hor. 1. Serm. 3. 29. Quam inepte exponit illud Virg.

Ter centum adjiciunt, mens omnibus una sequendi.

in ADJICIO ad finem? In AGRRESTIS *Frigidus agrestis* ex manifeste falsa Ovidii lectione, pro *Frigidus Argeses*, & ex falsa Columellæ lectione *Professor agrorum pro Possessore. Flere classica* ex Propert. pro *Flare in CLASSICUM*, & BACCANTIA ubera ex Ovid. pro LACTANTIA. *AGERE cum Tribunus plebis* quam inepte expositum sit, in ipsa Lugd. vel Lond. edit. videant quibus otium & copia est. In ALIUS extr. *Alia etiam Adversa, mala, aspera dici* probatur, si diis placet, ex istis Statii 7. Theb. 806.

— *enfesque recondit*

Mors alia. & ex nota formula *In alia omnia ire vel Discedere*. Quis ferat in ALIENUS istuc Livii, *Non alienus sanguine regibus*, exponi, *Non alienus a sanguine regum, vel non alienus sanguine a regibus?* Qualia sexcenta afferre liceret. Ex male distinctis Catonis verbis, affertur *ALVUS Superior, pro Venticulo*, cujus tamen verba paulo post recte apponuntur in *Dejicere alvum*. Ibidem similis error in *Subtrahere alvum* ex Celso occurrit. in AMPLECTOR affertur Phrasin *Amplexus est circum* ex versu Virg.

Et molli circum est ansas amplexus acantho. Sic in CIRCUM Adv. aliquoties ad eundem lapidem, ignorata figura dictionis impedit, ut & in CLAUDO ad finem in Varr. uno & duobus Virg. locis. In AMPLIUS *Amplius aridus color*, ex Lucret. cujus locum V. in *Ne amplius*. ex versu hoc Propertii 2. 18. 25. ed. Broekh.

Jupiter Alcmena geminas requieverat arctos. statuit ARCTOS geminas, pro *Duabus noctibus* poni. Ex istis Virg. 4. Georg. *Jam rapidus, torrens sitientes Sirius Indos Ardebat.* affertur ARDERE, etiam *Ardua* significatione pro *Adurere* poni. Ex istis Cic. pro Sull. *Quid quisque voluerit &c. non ex crimine, sed ex moribus ejus, qui arguitur, est ponderandum*, affertur phrasin *Ex moribus aliquem ARGUERE*. Ex istis Ovid. 3. Met.

— *Nympharum tradidit uni*

Armigera jaculum. eruitur Diana ARMIGERA. in ARS ex istis Claudiani

Non sine Pieriis exercuit artibus arma, hæc proponebantur, *Exercere arma Pieris artibus, est Bellicis rebus humanitatis studia conjungere.* In AVARUS ex ejusdem poëta hoc versu

Et vigil elapsas quarit avarus oper.

Non Avaro *Vigilia* epithe-

epitheton, sed *Vigili Avari* apponitur. Ex versu notissimo Juvenalis

Bebriaci in campo spoliolum affeclare Palati. affert *Bebriacum palatium* & Adj. BEBRIACUS, a, um. Ex istis Ovidii

Ut quas pampinea tetigisse Bicorniger hasta
Creditor &c. Affertur Adj. BICORNIGER, a, um. ut

e. g. *Bicorniger hasta.* In BOS ex notissimis istis Virg. 2. Æn. — *sternit fata læta, boumque labores,*
Præcipitesque trahit silvas. eruitur phrasis *Labores boum trahere.* Additur insuper, *De ventis,* cum tamen de Torrente loquatur poeta. Æque suave est, quod præmittitur, *Labores boum experiri* Virg. 1. Georg. 519.

— *hæc quum sint hominumque boumque labores*

Versando terram experiri.

BRUTUS, Adj. & *Brutia signa* apud Silium male in BRUTUS ponebatur, quum sint *Signa Brutiurum.* Sic & verbum CONTINGO a *Tinguo* falso deductum, & ANNOTINUS Adj. ab *Anonus* formatum. Quod Hirtius ait *Pilorum cacumina sua sponte asserunt,* id de *Capitis pilis* exponitur in CACUMEN, quum notum apud scriptores prodigium sit ad *Pila militaria* pertinens. In CÆLUM ex Lucano affertur *Prælati regia cæli.* i. e. *Valde lati.* quali non Participium fit a *Præfero, Prælati.* Ibidem *Tactum cælum* in Epithetis ex illo Virg.

De cælo tactas memini prædicere quædam. & ex hisce Ovidii 6. Met.

Stamina barbarica suspendit callida tela. *Stamina callida,* si diis placet. Jam in CALCO quam puerilia & inepta illa erant, sicut in Londinensi adhuc leguntur?

Ad plenum calcari. Virg. 2. Georg. 244.

In pectora calcare. Stat. 8. Theb. 541.

Aceruos ense calcare. Ovid. 4. de Pont. 7. 47.

Telum cum lumine calcare. Lucan. lib. 6. 219.

In CAMINUS *Anhelans caminus* ex Perf. 5. Sat. 10. V. nost. ed. in CAMPUS *Pabula campi* ex Ovid. in Ibin. 139. & in CANDOR ex ejusdem 4. Met. 332. *Rubeus candor,* in CAPUT *Purpureum caput* ex Sen. Thyest. 686. & *Agrestis* ex Virg. 10. Ecl. 24.

Venic & agrestis capitis Situarum honore.

CARERE luce apud Cic. exponebatur *Honoribus privari,* pro *Vita.* CARINÆ *Æsquilia* afferebantur ex hisce Livii, *Media urbe per Carinas Æsquilias contendit.* CENTENARIÆ *fistula* apud Vitruv. exponuntur *Centum passibus longa.* CERTAMEN *ludicrum* apud Sen. Agam. 935. exponebatur *Joculare & puerile,* cum sit *Ludorum solemnium.* Ponere *militibus certamina* apud Virg. 5. Æn. 66. *Collocare aciem, Instruere ordines militum,* cum sit de Ludico item proposito certamine dictum. In CERTUS, *Nominibus certis expendere nummos* exponitur *Certa de causa,* pro *Debitoribus qui solvendo sint.* in CINGO, *Anonum nemus Marte cingere* apud Propert. *Literis & militia simul operam dare,* pro *Bella canere.* In CIRCULATOR *Equestris Circulator* affertur ex Apul. quum is de *Spatha equestris* loquatur. in CLADES ex Silio *Turbo sævus venientium cladum,* pro *Turpine sævo venientes elades.* Clementissimus ab innocentia ex Cic. in CLEMENS exponitur *Erga innocentes,* pro *prorsus sensu contrario.* COLLIGERE *hostem per vulnera,* ex Silio exp. *In angustum cogere,* cum sit *In ferrum hostile ruere.* Quam inepte illud Statii *Tholo coli* in COLO expositum? Ex his Taciti, 6. Ann. 37. *Columnæ partium Abdageses, gazam & paratam regios adjicit,* affertur *COLUMEN partium gaza.* Vide porro quoties offenderit in COMA. Quod in CONSIDERO ex Cic. Parad. 4. affertur hoc ita exprimebatur, *Circumspicere se & quid fiat aut loquatur considerare.* In CONTERMINUS afferebatur ex Ovid. *Mensis Phrygia contermina Matri.* Similis elegantia in CONTINGO, *Contingere alicui rei* ex Cæsare, &c. &c.

Loca Veterum auctorum, quæ prius mutilata ac decurtata, vel varie interpolata, corruptaque legebantur, operam dedi, ut ubique integra, incorruptaque lectori exhiberem. Quibus utraque editio ad manum est conferre poterunt e. g. in ABSORBEO, ACCIPERE *satisfactionem,* ALTANUS, AMPHICYRTOS, AMYCLÆ, CAMBIO, DAMA &c.

Ceterum quum nemo ignoret quanta in auctorum codicibus varietas lectionum sit, passimque Stephanus & Interpolatorum ejus non optimas secuti sint, necesse habui in dubiis, vel suspectis locis aliorum codicum, emendationumque præcipue, lectiones adscribere, nec piguit nonnullam antiquiorum ex editis plures excutere. Exempla in ÆQUE, AGGER, ALIPHENÆ, ALVUS, ANANCÆUM, CALASTER. CONCILIARE, CONFRACTUS lector inveniet. Ingens hic ac multiplex in conferendis & expendendis veterum auctorum

locis labor occasionem mihi præbuit, curas etiam aliquot criticas in hoc Lexicon conferendi. Earum quoque, ex primo duntaxat tomo, Sylogem subjiciam. Dividam autem eas, ut mos est Criticis, in tres classes, *Explicatorum nempe locorum, Emendatorum & Tentatorum.* En igitur ordine Elementorum Auctores, quorum obscuriora loca explicata, affertamque simul veram lectionem, sententiamque reperies. *Ammianum Marcellinum* in CALCARIA, *Calium Apicium* in AVICULARIUS, & *Calium* item *Aurelium* in CADIALLIS, *Cæsarem Julium* in ÆQUE, ANNOTINUS, CLASSICUM, CUPA, *Capitolinum Julium* in BUCOLICUS. COACTILIA, *Celsum Cornelium* in CAPTO, *Ciceronem* in ABSONUS, ARO, ARTHRITICUS, ATRAMENTUM, AXIS, BARBATULUS, CALAMISTER, CANNENSIS, CAPSIS ad finem τὸ CAPIO, CINNUS, COMEDO, COMPITALITIA, CONSORS, CRATERA, ubi errorem typothetæ loco pro loca B. L. emendet velim. *Digestorum leger* in ASSIGNO, *CAMELASIA,* CAPSARIUS, *Festum* in ARGUS, CANTATUS, CILIVM, CLASSICUS, *A. Gellium* in ARGENTUM, *Glossaria* in CALDARIUS, *Hirtium* in CATASCOPIUS, *Horatium* in ABSTERGO, ÆS, AMPULLOR, ANORMIS, AURA, CÆLESTIS, CAMPANUS, CARMEN, CLAVUS ad fin. CULINA, CUPA, CURRICULUM, *Justinum* in AMBITIOSUS, *Juvenalem* in ALGEO, CALDARIUS, ii. m. *Livium* in ADJURO, CARPENTUM, *Lucanum* in CHARTA, *Lucretium* in CONSERO, *Martialem* in CORRUMPO, *Nepotem Cornelium* in COMITIUM, *Nonium* in CONJECTARIUM, *Ovidium* in CENE, CELER, *Perfium* in ARISTA, CAMPUS, *Petronium* in APOCALO, *Phadrum* in ABJICIO, AGGERO, ALAPA, *Plautum* in AFFECTO, ATTONDEO, AURICALCUM, CANTHARUS, CAPTUS, *Plinium Majorem* in ÆRARIA, AMITINENSIS, ATLANTIUS, BATUO, CANEPHORUS, CILIVM, CLINICE, CONVEXUS, *Plinium Junioem* in CEDO ad finem, *Plutarchum* in CANDIDATUS, *Priscianum* in CAMPSO, *Propertium* in ARCANUS, CLASSICUM, *Quintilianum* in CAUSARI, *Senecam Tragicum* in AMOREM *desigere,* & *Philosophum* in ANCILLARIOLUS, ARRISOR, *Suetonium* in CONSIDEO, CONSTO, CORINTHIARIUS, *Terentium* in ABJICIO, ADIGO, AMBULO, AMOLIOR, BONUS ad finem, CADAVEROSUS, CALX, CONCILIATUS, *Virgilium* & a *Servii* ineptiis vindicatum, in ACER, ADJICIO ad finem, AFFLIGO, AGGER, APEX, ARDEO, ARISTA, ATER, AUREUS, CÆRULEUS, CLARUS, COMPLEO, CONCILIO, CONGRESSUS, *Varronem* in BIMARGUS.

En loca, ut equidem arbitror, conjectura verisimili *Emendata,* *Ammiani* in CAMELASIA, *Appuleji* in COTIFICO, *Athenasi* in CLYMENOS, *Aureliani Cæli* in CONSUL ad fin. *Cæsaris* in CONFICIO, *Capitolini* in CONSECRANEUS, *Catonis* in CRATICULUS, *Celsi* in ALVUS, CARPUS, CONFRACTUS, CONQUIESCO, *Ciceronis* in AFFECTUS, Adj. BELLIGERO, BRACHIVM, CALX ad fin. CANDIDATUS, CANO, CAUTES, CILO, COLONARIUS ad fin. CONSCIVS, CONSUL ad fin. CUNCTOR, *Codicis Theodosiani* in AQUELIBRATOR, *Columella* in ACUS, CENTO, *Claudiani Mamertini* in COLLUCERNATIO, *Curtii* in AULÆA, *Digestorum* in CALPURNIUS, *Festi* in ACERATUS, CENTENARIUS, CEREMONIA, COLLUS, CUM ad fin. CYPARISIE, ÆNULUM, ÆQUILANUM, ÆSTIMOR, BLATEAS, COMPLETEO, *Firnici Julii* in COLOBICUS, *Flori* in CALLAICUS, *A. Gellii* in CONCUBIVM, CANNABUM, *Glossarii vet.* in AGGER, ANCILLOR, CHREOCOPIDÆ, COLLEGO, CRESPIVUS, CUNILA, *Hirtii* in CONFIDO, *Horatii* in ACRITER, ADIGO, CANIS, CHORDA, COENA, COLOR ad fin. CULULLUS, *Hygini* in AMPYCUS, *Isidori* in BIRRUS, *Juvenalis* in CHIRONOMUS, *Livii* in CASTIGO, COPULO, *Ejusdem Epitomes* in CALLAICUS, *Lucretii* in CONTRADO, *Macrobbii* in CLARIVM, *Martialis* in CYPARISSUS, *Nonii* in ACERATUS, AMPLEXOR, ANCHORA, BOO, CAXO, *Ovidii* in COEPTUM, COMA, *Palladii* in CECO, CANNABUM, *Perfi* in BILIS, *Petronii* in ARGUS, CILLUS, CALCO, *Plauti* in CAPITALIS, CAPITO, *Plini Majoris* in AULULA, CALYPSO, CANEPHORUS, CARCASUM, CAUSTUM, COLOSSIVS, *Plinii Valeriani* in CONQUILIATUS, *Quintilianii* in ARTIFEX, *Scholastæ Horatii* in ANORMIS, *Senecæ Philosophi* in CHASMA, *Servii* in ANTAPODOSIS, ATRIUM, AURA, *Silii Italici* in CREDITUS, *Statii* in CHORDA, *Stephani Byzant.* in BULLI, *Suida* in CALLIAS, CORVINUS, *Taciti* in ADVERSOR, *Testamenti Iudici Grunni Corocotta* in BUBULARIUS, *Varronis de Ling. Lat.* in ARMILIVSTRIVM, CLASSICINES, CORNU, COROLLARIUM, *Varronis de Re Rustica* in BUGONES, CORRODO, *Velleji* in CALLAICI, *Virgilio* in CARMEN, CLAVO ad fin. *Vitruvii* in ANDRON, *Vulcatii Gallicani* in ÆRARIVM.

En alia, ubi qualescunque conjecturas in medium proposui, Lectoris melius conjecturæ iudicium meum facturus. Sic *Appulejus Tentatus* in ARMILLUM, CLASSIARIUS, *Celsus* in ALVUS, *Cicero* in CERARIUM, COLLOCO, COMMITTERE se in senatum, CONCRETUS, *Digestorum* textus in COSMETA, *Dioscorides* in BATUO, *Festus* in ALGEO, AUXILLA, BUCHIANOS, CALCES, CALPAR, CANEPHORA, CANNENSIS, CURIA ad fin. *Firmicus* in CYPAPHAPI, *Gellius* in CATASCOPIUM, COARCTE, CONJECTIO, *Glossularius* in CANUTUS, COXIGO, CURCULIO, *Hyginus* in ANTIPHUS, *Isidorus* in BIOTHANATOS, *Lampridius* in CAPIS, *Livius* in ARRECTUS, CONFIDO, *Lucanus* in CARMANI, *Martialis* in BIPINNA, CELEBRATA, CHERSOS, *Messala Corvinus*, in CIRCUMEO, *Nonius* in CUJATIS, ARETINUS, CALPAR, COMITASSET, CONTENTURUS, CONVITIUM, *Petronius* in APOCALO, CLUNARIUS, *Plautus* in CATENA, *Plinius Major* in ADUNATUS, ALTANUS, AMBURO, ANAPAUOMENE, AULANIUS, CANNENSIS, CARTEGON, CATAGUSA, CERVISIA, COENA, COMPUTO, CUNILA, *Quintilianus* in AGO multum, APPELLO, ATTRACTIO, CARMEN, *Rutilius Lupus* in ANACLASIS, *Seneca Philol.* in AFFECTATIO, *Seruius* in APOLLO, *Suetonius* in ADHAMO, ASTICI, CUBICULARIS, *Terentius* in BABYLO, CONSUMO, ubi omissa nota [*Tertullianus* in COLATUS, *Theodorus Priscianus* in CALASTICUS, *Trebellius Pollio* in ANCILLA, *Aurelius Victor* in AVERSTATUS, *Vitruvius* in COLUMNARIUM, *Varro de Lingua Latina* in COENACULUM, *Vellejus Paterculius* in AUCTORAMENTUM. Hæc, ut inter volutandum forte fe obtulerunt, e. g. apponere lubuit.

Plura accumulare operæ pretium non visum est. Non enim ingenii ostentandi causa hæc expromsi: alioqui fastidioso delectu optima quæque ex utroque volumine excerptissimæ. Multa sunt tenuia valde, eoque minus dubitationis habent. Quod si non in omnibus rem acu, ut ajunt, tetigi, aliorum exemplo, eorumque non de face ingeniorum, me consolari licebit. Illud etiam atque etiam deprecor, si quis hic quicquam invenerit, quod alii jam occuparunt, ne furore surreptum clamet. Non hæc artes meæ sunt, neque fuerunt, neque erunt unquam. Quis vero omnes omnium Criticorum libros vidit aut excussit? Quæ nec vidi, nec auctori in vita ignorare, puto, licuit. Contra de nostris si quis tanti quid fecerit, ut, tollere pro suo velit, non recusato modo ne & illa adjiciat, quæ affolent, Sic olim sagaciter conjecturavi, multo post vidi idem *Barrio placuisse*. Eos nihil moror, qui totum hoc genus conjecturarum alto supercilio despiciunt, & vituperant. Næ illi sunt, qui vel profus, quomodo vetera litterarum monumenta comparata sint ignorant, vel insita malignitate quadam abrepti, ingenio ad meliora nato abutuntur, ut qui nuper Artem hanc conjecturandi Criticonem scriptis pæne puerilibus infamare conati sunt. Quorum si imitari vecordiam, tam insulso ac fatuo joci, cavillationisque genere vellem, nullo negotio artes ac scientias omnes & singulas, ne sanctissimas quidem & gravissimas exceptis, ut meras ineptias mortalium exagitem atque traducerem.

Illud insuper occurrit, fore, qui de brevitate, quam adhibui, forsitan conquerentur, verbis enim plerumque perpauca, sæpius verbo rem expedivi. Id satis fore intelligentibus putavi, ceteris ne prolixa quidem disquisitione satisfactum iri. Adde quod ad confirmanda singula, adductis plurimum auctorum locis, & otium mihi & charta defuit. Quæ verisimilia sunt facile doctis sese probabunt, cetera eò minus opus aggravare poterunt, quo brevius aspersa fuerunt.

In Conjecturarum classem referre licebit etiam *Etymologias*, quas proposui, verborum quorundam, quæ ut non extra omnem dubitationis aleam positæ sint, minus tamen ineptas visum iri confido, quam pleræque sunt, quas vel ex ipsismet antiquis, vel ex junioribus Grammaticis passim *Stephanus* proponit. Vide e.g. in ACATIUM, ACCENDO, ALESCO, AMBOLAGIUM, ANNOTINUS, APOCOPUS, ASSENTOR, ATAVUS, ATTONITUS, BACCHÆUS, BATHYCLES, BUCERIE, CARMADAS, CARNIFEX, COELLO, COENOBITA, COERCEO.

Sæpe fuit & de Latinitate *Ætate* dubia quadam brevitate feci, productis & excussis alias veterum auctorum locis, alias rationibus, ut in ejusmodi questionibus, idoneis, i. e. ab Analogia petitis, veriorem

fententiam vel expromsi, vel confirmavi. Factum id in ACCUBITUS, ADVOCATUS, ÆGRITUDO ad finem, ÆRARIIUM publicum, AFFLIGERE se & AFFLICTUS, ALLICEFACIO, ALLOQUOR eam aliquo, ALLUCEO, ALUMNUS ad finem, AMASIO, AMPULLESCO, ANIMALCULUM, APOTHECA, ARMA ad fin. BRACHIUM de Mari & Fluminibus, BREVIS ad fin. BRUTUM, CALUMNIA ad fin. CAUSATRIX, COÆQUUS, COGNOSCO de re venerea, COMMILES, COMMILITIUM, CONCÆDES, CONCURRO ad aliquem, CONDITIO ad fin. CONSCISSUS, CONSPICILUM & CONSPICILLUM, CONTINGO ad fin. CONTRA ad fin. CONTUSIO, CONVERSUS, CONVEXUS, CORRADO &c.

Non raro etiam *Differentia vocabulorum* indicandæ, vel declarandæ fuerunt, in quarum cognitione non minima pars Latinitatis notitiæ consistit, veluti factum est in ACCUBO & Accumbo, AFFLIGO & Projicio, ACCGERERE & Age-rare, ALIQUANDO & Unquam, AMBO & Uterque, AMANS & AMATOR, ARGOUS & Argolicus, AUGURIUM & Auspicium, AUSCULTO & Audio, BUCCINA & Tuba, CIRCUMSIDO & Circumsedeo, CONFIDO & Credo, &c. ut & in Græcis nonnullis e.g. ἀνακλινομαι & ἀνάκειμαι, κατακλινομαι & κατάκειμαι, in ACCUBO, ἀπάλαισθ & ἀπάλαισθ in APALÆSTRI, ἀρθριός & ἀρθριτικός in ARTHRITICUS.

Utinam vero, ut huc quoque veniam, tantum mihi otii fuisset, quantum res postulabat, ut ea quæ ad *Antiquitatis notitiam* pertinent paulo diligentius pertractarem, nunc vero vix digito attingere licuit, quibus manus medica iterum ac sæpius adhibenda fuisset. Non omnino tamen me hanc quoque partem incuratam reliquisse Lector perspiciet, collatis cum Londinensi, exemplari e.g. dictionibus ACROAMA, ADUMBRO, ÆDILIS, ÆLURUS, ACTA, AGONOTHESIA, ALTICINCTUS, AMPHITHEATRUM, ANABOLAGIUM, ANAGLYPHA & ANAGLYPTA, ANDRON, APOTHECA, AQUA, ARMAMENTA, ARMILUSTRIUM, ARTOPTA, ARYTENA, ASIARCHE, ATHENÆUM, ATHLETA, ATHLOTHETA, BALATIO, CADAVER, CESTUS, CALATHUS, CANCELLARIUS, CANDIDATUS, CANDYS, CANTHARUS, CARPENTUM, CENTURIA, CENTURIO, CERVUS, CERYX, CIRCUS, CIRCENSIS, CLAVUS, CLOACINA & CLUACINA, COMITIUM, COMMODUM, COMOTRIÆ, COROLLARIUM, COSMETA, CUNEO.

Sunt in primis Phrases & Formulæ quædam, quæ necessario ex antiquitatis notitia explicandæ fuerant, quibus vel nulla omnino, vel falsa expositio adjecta fuerat, ut *A pedibus servus*, in A, *Absergere venos* in ABSTERGO, *Alia omnia censere* &c. in ALIUS, *Appellare regem* in APPELLO, *Ascendere in concionem* in ASCENDO, *In beneficiis ad ærarium deferri* in BENEFICIUM, *Deducere classem* in CLASSIS, *Canere classicum* in CLASSICUM, *Cogere in ordinem* in COGO, *Comparare provincias inter se* in COMPARO, *Constituere iudicium* in CONSTITUO, *In contubernio esse alicujus* in CONTUBERNIUM, *Corpus curare* in CORPUS &c. Ubi vero auctores Juniores, qui singula accuratius pertractarunt indicandi fuerunt, non tantum ad *Pitisci Lexicon* Lectorem remisi, quod in *Londinensi eodest* paginam utramque facit, sed ad cognitos, volutatosque mihi olim auctores. In his, quæ ad Rem Militarem e.g. Ludos, Theatra &c. pertinent ad *Lipsium*, in Re Vestitaria ad *Ferrarium*, vel *Rubonium*, in Re Cibaria ad *Ludovicum Nonnium*, in Re Navali aut Vehiculari ad *Schefferum*, in Re Gymnastica ad *Hier. Mercurialem*, in his quæ ad Sacrificia & Lustrationes pertinent ad *Lomejerum*, in multis ad *Bartholinum*, *Rycaquium*, *Ciacconium*, *Fulvium Ursinum*, nec raro etiam ad *Nummos antiquos*, ab eodem, aut *Oiselio*, *Patino*, *Ocone*, *Vallantio*, *Spanhemio*, exhibitos, in Græcis antiquitatibus sæpe ad *Vandalium* & *Casaubonum*, vel *Henricum Stephanum*, in *Ecclésiasticis* ad *Suiceri Thesaurum*.

Longe tamen maximus labor exantlandus mihi fuit in his quæ Geographicis, Historicis, aut Mythologicis argumenti sunt in hoc Lexico, de quorum fœditate supra dictum est. Eorum alia fuerunt omnino inducenda, ut ex manifesto errore nata, ut prioris generis ACMODES & ACMODE Infule ex eodem *Plinii* loco, ACUENUM oppidum pro AQUINO ex *Strabone*, ALBI Montes & Populi, ALCHIPPE, pro ARCHIPPE, BUTRA pro BUTOA, CASNINUM pro CASILINO, CHIMÆRII pro CIMMERII, aliaque, quæ magno numero supra indicavi, ubi de geminis dictionibus sublatis dictum est. Reliqua, quantumvis suspecta & falsa plura, notula adjecta reliqui: perpauca vero sunt, quæ non multis modis ex ipsis antiquis

& idoneis auctoribus emendavi, ut lector e. g. si cum Londinenſi noſtram editionem contulerit, facile in his cognofcet: ABARIM, ADIABENE, ÆGOS, AGNICIS, ALBA, ALBIUS, ALEMANNIA & ALEMANNI, ALTILIA, AMASTRIS, ANICHA, ANISUM, ANONYMI, APENNINUS, AQUE, ARBELA, ARGENUSA, ASTYRA, BACENIS, BACTRA, BETULLO, BELGÆ, BELGIUM, BERENICE, BEROEA, BREUNTI, BURASUS, BUBIASMUM, BYCUS, CÆCUBUM, CÆRE, CALATIA, CALLIPOLIS, CALLECI, CAMELANI, CANE, CARCASUM, CARDIA, CARPINEITES, CARTHÆA, CARYA, CASILINI, CEA, CELENÆ, CHRYSOCERAS, CHYDORUS, CIRCIUS, CLARIUM, CLAZOMENÆ, CLITERNIA, COTONE, COTTA, COTES, COTTIUS.

Pari cura Hiſtorica tractata eſſe, quin etiam multa de novo, inducis prioribus, inferta, cognofcet lector collatis dictionibus ABAGARUS, ubi pro ἀβαβάρης ἀμοιβάριος reponendum, ÆLIUS, ÆMILIUS, AETIUS, AGESILAEUS. AGRIPPA, AGRIPPINA, ALBINUS, ALBIUS, ALCAMENES, ALEXANDER, AMPHILOCHUS, ANTIAS, ANTIGONUS, ANTONIUS, APPION, AQUILA, ARCESILAS, ARCHIDAMUS, ARISTIDES, ARISTIPPUS, ARISTOTELES, ARRIA, ARRIANUS, ARSINOE, ARTABANUS, ARTABADES, ARTABAZUS, ARTAXERXES, ASDRUBAL, ASPASIVS, ATILIA, AUGUSTA, AURELIANUS, AUREOLUS, BALA, BASILIUS, BELLINIUS, BERENICE, BILIUS, BOCCHAR, BRUTUS, CÆCILIA, CÆDICIVS, CÆPIO, CÆSAR, CALIGULA, CALPURNIA, CANIDIUS, CASSIUS, CERAUNUS, CHARILLUS, CINNA, CLAUDIUS, &c.

Nam manifeſta falſa & corrupta delere quid vetuit, ut ACILAS Philoſophus ex Suida, cum AQUILAM intelligi vellet, AGESIAS pro HEGESIA, AGON pro AGNON, ALYNOMUS pro ABDOLOMINO, ſive ABDOLONIMO, ANCHIALOS pro ARCHELAO, ANIA, pro ANNIA, BALIEMUS & BALLIENUS pro BELLIENO, DECIUS pro DECIMUS, aliaque talia. Ubi qui Indicem relictum vellent, delirare mihi videntur. Quafi nempe ſingula typhotetarum, aut librariorum, aut ineptorum compilarum aberrationes locum ſibi in Lexico Latino vindicent.

Nec in *Mythologicis* quoque indigentius actum apparebit in ACANTHUS, ÆGISTHUS, ÆNEAS, AGATHO, AGAVI, ALPHESIBOEA, ANACES, ANGUIPÈDES, ASTYCHIA, ATALANTA, ATTYS, BACCHUS, BROTHEUS, CÆNOTROPÆ, CALISTO, CANDIOPE, aliſque quam plurimis.

Atque hic fere eſt opellæ, quam huic operi impendere mihi licuit, conſpectus, quæ omnis in emendando atque expoliendo eo conſumpta fuit. Ita enim hunc fundum colendum ſulceperam, non ut nova fruge conſitus, ſed a malis herbis duntaxat purgatus, runcatulſque opera mea niſceret. Quicquid meum acceſſit, id e re nata, ἀντορχεδόν, atque de ſubito adſperſum, non ex paginarum marginibus, longoque tempore collectis obſervationibus deſcriptum fuiſſe, cujus generis adhuc pleraeq; fuerunt, quæ Virorum Doctiſſimorum nomen in *Calepio*, *Fabrove* præferunt curæ, facile lector cognofcet; eoque, ſpero, facilius inelaborato labori veniam impertiet, ſi quæ forte minus erudito palato ipſius ſapient. Aliter enim neceſſe eſt elaborata prodeant ea, quæ otioſe, meditateque ſcribimus, aliter quæ raptim, & ſingulas pæne chartas calamo ſubtrahentibus operis, tumultuaria ſcriptione typographo appropriamus.

Nonnuquam etiam ſero venit emendatio, quum jam ſurda prela preces meas reſpuerent: Sæpe & margine jam pleno charta mihi deſuit, ita ut neceſſario animadverſio in anguſtum arcanda fuerit. Sunt & de quibus Amplius pronuntiare tutiſſimum viſum eſt, utpote quæ majus otium ad diſquirendum, quam mihi conſeſſam fuit, poſtulabant; alia ubi liber ipſe, qui inſpiciendus erat, ad manum non fuit. Equiſ enim omnibus inſtructus eſſe poteſt, ubi in opere tam varii argumenti inſpecto opus eſt?

Poteram quidem labore excerptis exempla, quæ ſupra poſui, ſuperfedere ac breviora vi lectori, quid in nova hac ecodſi prælitum ſit monſtrare, ſi modo ipſum, in aliquot paginas noſtræ ac Londinenſis editionis conferret atque invicem contenderet rogâſſem. Sed præterquam, quod eam editionem in paucorum manibus hiſ locis eſſe ſciebam, ſatiſ viſum eſt, ſubjectis continuo exemplis, Lectorem ipſum velut in rem præſentem ducere, ut omnino a vanitate longe abeſſe prædicationem meam per ſe cognofceret.

Deinde illud etiam animo intendi, ut hoc quaſi ſpecimine quantum mihi laboris, tot ac tam variis, multiplicibuſ-

que curis, hoc triennio exantlandum fuerit, paulo evidentius demonſtrarem: ſimulque eorum querelis occurrerem, qui quicquid id eſt operis, citius pæne, quam cœptum fuit, tranſigi potuiſſe putabant, & iſtuc penſum paulo certe moleſtius flagitabant, quum probe mihi conſcius ſim, nihil me jugi labore, qui ſoli mihi omnis, nullo ἀντορχεδόν aſſumpto, exhauriendus neceſſario fuit, ad maturandum opus reliquum feciſſe. Quid queris? ne iſthæc quidem inſumpti laboris conſecta ſumma eſt, acceſſit penſum aliud, quod haud facile dixerim an non difficilius & moleſtius reliquo omni labore, meus mihi pudor, ne deſuiſſe rei litterariæ commodo viderer, impoſuit. Vix dum enimvero aliquatenus impreſſio primi & ſecundi voluminis proceſſerat, cum litteræ Geneva allatæ ſunt, exſtare in Civitatibus ejus publicæ Bibliothecæ codicem Stephanici Theſauri edit. Lugdun. HENRICI STEPHANI, ROBERTI FILII, pæne in ſingulis paginis, animadverſionibus variis inſtructum. Quas ſi ad ornandam editionem noſtram conferre luberet, offerbat ultro in deſcribendis iis, ſuam, anicorumque ſuorum gratuitam operam *Vir Humaniſſimus* idemque *Clariſſimus* GABRIEL CRAMERUS, *Matheſeos in Acad. Genev. P. P.* Gaudebam equidem oblatam mihi occaſionem, quicquid id eſſet poſtquam curæ, Viri tot inſignibus, ingenii, ſtudii, induſtriæ monumentis præclare quondam de litteris meriti ab interitu vindicandi. Verum quia mea intereſſe putabam, ut codicem ipſemet inſpicerem, auctor bibliopolæ fui, ut interpoſita cautione, exhibendum mihi curaret, quod per eundem *Clariſſimum Virum* haud difficulter impetratum eſt, cui, pro eo ac par eſt, eo nomine quam maximas gratias agimus. Allato codice omnia, quæ in eo ſcripta comparent, ab una eademque manu exarata fuiſſe perſpexi, ſcribendi genere adeo difficili ad legendum & intricato, ut moleſtius nullum viderim. Quod mecum fatebuntur Viri Doctiſſimi & in legendis Mſſ. libris exercitatiſſimi, qui domi meæ codicem inſpexerunt. Nam & unam eandemque litteram, ſex, ſeptemve, ac pluribus modis ductam videas, & ſcripturæ compendia, ſeu ſyllabarum notas, difficillimas ad intelligendum. Accedit charta multis locis bibula, ita ut, atramento diſſuſo, vix ac ne vix quidem dignoſcere ſcripturam liceat. Quod quum ita ſit, tamen tantum ſtudio proſeci, ut præter exſpectationem meam nihil non legere poterim. Id quidem dolendum eſt, incidiſſe hunc codicem in manus imperiti poſſeſſoris, qui dum nova veſte ornare eum ſtudet, bonam partem animadverſionum Stephanicarum, quæ forte in ſammum, vel extremum marginem conſectæ fuerant, empetæ cultro reſecari paſſus eſt.

Iplius autem *Henrici Stephani* omnes eas obſervationes eſſe dubitandi cauſa nulla eſt, quum paſſim in his, modo ad *Patris ſui Theſaurum*, modo ad *ſuum* item, *Gracum* nempe inuens, modo ad *editiones ſuas*, aut *Lucubrations*, *Appendicem* e. g. in *Varronem*, *Schediaſmata*, *Pſeudo Ciceronem*, *Nizolio didaſcalum*, *Proſodopeian* ad *Senecam*, *Epistolam ad Jac. Dalecampium*, &c. ſua omnia vocans, lectorem remittat. Quamvis autem quedam vix digna mihi viderentur, quæ in lucem exirent, tamen quia multi ejuſmodi ſtudio ducuntur, ut omnia, quæcunque nanciſci poſſunt Magnorum virorum induſtriæ ἀντιψαρά cupide inſpiciant, horum ſtudio in tantum obſequi viſum eſt, ut ad multa egregie animadverſa etiam tenuiora, quæ ſupererant, adjicerem.

Ut de ipſis denique Animadverſionibus paucis agam, quas ubique additis primoribus litteris auctoris nominis, hiſce nenipe H. St. denotavi, primum ſi quæ ex *Theſauro Patris ſui* temere prætermiſſa in Lugdunenſi codice reperit, annotare non neglexit, uti paulo infra ipſius verbis prolatis, demonſtrabimus. Deinde Obſervationes novas quamplurimas ex *Cicerone* præſertim, *T. Livio* ac *Pœtiæ Latinis*, tum & ex *Suetonio*, *Tacito*, *Hiſtoriæ Auguſtæ ſcriptoribus*, *Amniano Marcelino*, *Panegyricis antiquis*, *Scholæſte Horatii*, *Lactantio*, *Patribusque aliis* adſcripſit. Quo factum eſt, ut in *Nova* quoque *vocabula*, auctorumque loca, non pauca inciderem, quæ jam *Londinenſi Theſauro* ex *Lipſienſi Fabriano* inferta fuerant, quibus locis *Henrici Stephani* nomen adſcribere, monito lectore, non dubitavi, ut Viro doctiſſimo præſtitæ diligentiæ laudem quaſi poſtliminio vindicarem. Aſſert præterea & alia nonnulla nova vocabula, quæ etiam in *Londinenſi Lexico* deſiderabantur, verum mirabuntur lectores in ple-riſque, non veteres & idoneos auctores, ſed *Gazam*, *Vallam*, *Pon-*
lanum,

zamboni, Bambum, Sadoletum, Picum Mirandulanum, Longolum, Policianum, Marfilium Ficinum, Beroaldum, Caelium Calcagninum, Erasnum, Vivem, Liphium, nec raro Despauterium aliosque ejusdem ætatis auctores adduci, quod ipse tamen, ut infra videbimus, in Lugdunensi Thesauro factum, vehementer reprehendit. Suspiciatus est nimirum, Viros illos doctissimos, nec Latinitate sæculi sui contentos, non temere quicquam posituros fuisse, nisi auctor extaret, itaque hæc, non ut ederet, sed inquirendi consilio apposuisse videtur. Talia sunt in primo tomo e. g. ADUNDO, AGRESTITAS, AGRESTITUDO, AMARITIES, APPPOSITIVUS, ARTIUNCULA, AVICELLA, BARBITONSOR, BELLATURIO, BRACHIARIUM, CARENTIA, COACERBO, COAXATOR, COENARIUS, CONSUTARNUS, CONTUBERNALITAS, CONVIVALITAS, CROTALISSEO. Nullam vero temere animadversionem ejus apposui, ubi non aliquid vel explicandi, vel confirmandi, vel etiam refellendi causa adpersi. Sæpe autem verba duntaxat adscripsit, auctoris omitta mentione, sepe bona parte cultro refecta, vix vestigia ipsius animadversionis relicta fuerunt, ita ut plane divinandum fuerit. Cujus rei exempla videre licet in APPELLO, COMPARATIO ad fin. CONCILIABULUM, CONSALUTATIO, CONSCIENTIA. Nonnumquam & falso citavit, ut in AGO ad fin. *Martialem pro Priapeis*, in AMICITIA *Horatii* verba, in COLO *Ovidii*, in CONDITOR *Plinii* locum, in CONSUO Græcum vocabulum, in CONTEMPLOR *Donatum* pro *Varrone*. In AMICUM est plane cavillatur.

Sæpius orthographiam restituit & etyma feliciter eruit, præsertim in Græcis, ut in ÆTHEREUS, CADAVER, CADUCEUS, CHIUS.

Animadversiones críticas & auctorum emendationes, quod miror, perpaucas intersperit, easdemque fere jam in aliquo opusculorum suorum propositas, quæ causa est, cur eas hic recensere superfederim. Satis constat alioqui summum hunc in Græcis litteris virum, in Latinis non tantundem gloriæ affectum, & in hujus linguæ auctoribus emendandis non eadem felicitate ingenii, atque in Græcis, usum esse.

Si quæ falso posita inveniunt, satis habuit transversis lineis inducere. Quæ reliqui quidem, sed ipsius iudicium lectori indicavi, ut e. g. in AGNOMONES. Aliis etiam quibusdam signis quamplurima, vel subductis lineis tantum notavit, ordinem, opinor, quo posita vellet, ita indicans. Apparet autem ex his ipsum totum opus a capite ad calcem perlegisse. Quod primum eo consilio factum suspicabar, ut Græca inde vocabula, quæ apud Latinos auctores occurrunt, ad locupletandum Thesaurum Græcum suum excerperet, qui paulo ante prodit. Nam pleraque ejus generis in ejusdem Thesauri Indicem, qui sine dubio aliquanto post exiti, ab ipso conjecta reperi. Atque illud etiam animadverti, quoties fere vocabulum aliquod, ut Spurium, quod in *Vulgaribus Latino Græcis* existet, reprehendit, id ipsum in hoc Lugdunensi opere extare. Ceterum cum etiam Latinum Thesaurum, ad modum Græci sui concinnatum, Henricus noster in affectis habuerit, eundemque in Epistola ad lectorem eidem præfixa promittere non dubitavit, suspicari licet, in hunc quoque finem Lugdunensi Thesauro usum esse, quemadmodum etiam Observationes alias sese in marginem *Thesauri patris* conjecisse passim in his, quæ jam cura nostra prodeunt, memorat, quæ forsitan etiam claustra aliquando erumpent, ubi adhuc latuerunt. Immo certius nihil est, ut mox dicemus.

Quo melius autem lector de his, quæ nunc damus, cognoscere possit, subjicere lubet hoc loco ea quæ post ceptum jam opus inferi non poterunt. Primum scias licet, Virum hunc Clarissimum bonam partem Observationum suarum, quibus potissimum Lugdunense opus reprehendit, ipsi titulo libri inscripserit, qui proinde scædum in modum ubique scriptura deformatus est. In ipso umbilico, ubi erecti leonis imago expressa est, adscripsit duobus locis: *Ex vero nomine vocor Robertus Plaut. Stich.* in EX. verum Lexici ejusdem auctorem Patrem suum esse innuunt. Cave tamen putes hæc ipsa esse Plauti verba, cum Roberti Stephani sint, exempli gratia subjectis Plautinis verbis ex Stich. 1. 3. 88. præposita, quæ quia in Lugdunensi & Londinensi editione omissa sunt, nos quoque, loco solum indicato, exhibere negleximus. In Dedicatione Tinghyi & Typographi ad Lectorem præfatione barbarissimos & solœcismos aliquot, nisi partim tythothetarum errata

sunt, reprehendit, quæ huc apponere non visum est. Ad hæc verba præfationis ejusdem: *Quæ a Stephano edita erant, omnia damus integriora & emendatiora: quæ desiderari videbantur docti expleverunt, adscripsit Nego, & optima, & valde necessaria prætermissa esse dico: contra, nonnulla, quæ non tanti momenti sunt, adjecta.* Confirmat hoc deinde partim iis exemplis, quæ infra posui, partim aliis. *Admonitionem quandam utilem, inquit, quæ est in edit. R. Stephani hic esse omissam in verbo ADJUTARE. Sic & alia multa imprudenter omiserunt, quæ tamen non multum auxissent librum. In PROPERE omittit exempla ex Sallustio & Casare, quæ sunt in Thesauro Patris.* Observatio, quam memorat, infra in Ad-dendis sequetur. Conferat lector in ALTITUDO, CAPUT, CUCULUS &c. ipsius annotata.

In summa & ima pagina tituli aliquot animadversiones, de qua jactura supra questus sum, cultro empecte relectæ fuerunt. Eas, quæ supersunt, ne, sicut temere positæ sunt, subijciam, in certas classes redigere lubuit, his tamen prætermisissis, quæ in opere ipso quoque ad marginem apposuit, unde easdem fideliter in nostram editionem descripsimus.

Vocabula quædam deesse indicat, præter ea quæ supra indicavi, ut ADSIBILO, pro *Respondeo sibilo Bud.* quod ex Lipsiensis Thesauro hic comparet, DESTOMACHOR, EXCORIO, FOETUTINUS, GROSSUS & GROSSITUDO, OSCITANTIA, PROMANARE, VETERAMENTUM. Quæ suo loco jam inserta sunt, aut inferentur. ADDITIIVUS, inquit, & ADJECTIVUS non reperi hic. *Quæ an dicantur?*

Reprehendit vitiose quædam posita, ut *Fovère laren, pro Fodère apud Nonium. V. in FOVEO. Immunis pro Immanis apud Festum.* Sed V. in IMMUNIS. *Harsupex versus hic citatur, inquit, ex Propertio, sed e contrario Vanus legendum.* Alteram tamen lectionem retinavit Broeckhusius, cui est 3. 6. 17. ac miror, cur sollicitaverit Stephanus. Suspecta sibi innuit hæc Livii, *Pœnus alicujus sceleris a se agere in AGO.* Sunt autem ex Oratione Marcelli lib. 25. cap. 31. ubi in emendatis jam codicibus legitur, *Pœnas excegisse.* In SAGINA, inquit, *puto poni pro Sigena duobus locis. In DIMIDIUM*

Dinnidium facti qui bene cepit habet. ponitur in loco Horatii: At in paterno recte sine Bene. Facio mentionem Schediasmate 20. aut 21. In ista editione correctum leges. In EXPETISCO reprehendit additam correctionem: Alii rectius legunt scribuntque &c. Satius erat, inquit, alexertrum. Sed laudanda diligentia est Lexicographi, si in paulum modo dubiis & varias lectiones apponit. Componere & coagmentare verba ex Cicerone. Atqui apud Cic. est Quasi coagmentare.

Vir bonus & sapiens dignis ait esse paratum. An Paratus? Nescio quo conjecturam hanc in Hor. 1. Ep. 7. 22. referri voluerit. Nec sequentia Calepini quem in finem apposerit, intelligo: CUCULUS pen. corr. & CUCULLUS per duplex l. Avis nota. Martial.

Quinque perplures cuculus cantaverit annos.

Hor. in Sat. — cui sæpe viator

Cessisset, magna compellens voce cucullum.

Cucullus etiam genus vestis est. Juven.

Sumere nocturnos meretrix Augusta cucullos.

Unde constat Fratres nostros Eremitanos male uti hoc vocabulo CUCULLA fem. genere. Calepini Eremitanus. Sunt qui accipiunt Cucullum pro Nautico aut Resilio tegmine ad arcendas pluvias. conf. utramque suo loco dictionem.

In ILLECEBROSE citatur ex Plauto Illecebrosus, tanquam Adverbium, quia tamen sit nomen. V. in loco.

Pertinui ponit a PERTIMEO, Concupivi a CONCUPIO. Puto tamen non dici Pertimeo, nec Concupio, sed tantum PERTIMESCO & CONCUSPISCO. Sic Delitui, tanquam a DELITEO. Apud Plinium tamen Delitentia. Sed puto pro Delitescentia. V. etiam in his locis.

Falsas & perquam indoctæ manus citationes exagitat, ut quod in CONDITIO legebatur, *Cic. pro Milite*, pro eo quod nempe pro Mil. i. e. Pro Milone scriptum invenerat indoctissimus compilator. In Londinensi exemplari hoc quidem correctum fuit, in quo tamen similia alia offendi, quæ supra indicavi.

Reprehendit & confusas uniuscujusque vocis significationes. In HONOR, inquit, *exempli sunt confusa, in quibus est τιμή, & in quibus significat Magistratum, seu dignitatem.* Qui nostram editionem cum Londinensi in hac voce, aliisque conferent, eandem confusionem non invenient.

Significationes, inquit, unius restringuntur in multis, ut *Lucubrare*, Ad lucernam componere. Melius multo in Latino Gall. Et interdum totus locus scriptoris non ponitur, quum tamen ponendus esset, ut apparet in loco Cicer. in LUCUBRO. Vide quæ ibi notavi. Omisiss esse significationes vocabulorum quorundam, ut in CLAVIS significationem Partis corporis, item in PALA. V. CLAVICULA. Rationem conficere ex Turnebo didici. Vide in RATIO. ubi tamen nihil adscriptum.

Reprehendit & quod Gallica nonnusquam adjecta interpretati sit, ut *In Caluit* crimen expositio Bud. Gallica. Quod tamen non modo a Patre ipsius Roberto passim, verum etiam ab ipso in his, quæ in lucem jam prodeunt, hypomnematibus similiter factum est.

Πλευράων ἰσθμῶν ἐξέμπλη, ut in VULVA quamplurima ex Plinio, de Remediis vulvæ quorsum? Sic in quibusdam aliis ex eodem Plinio & Celso. Videat lector e. g. in ANGINA, DENS, DEXTRA, DYSENTERIA. Item ex JCTis in AGO, ACTIO, APPELLO, APPELLATIO. Quid mihi obfiterit, quo minus in his critica falce uter, supra declaravi.

Sine judicio, inquit, ponuntur etiam hujus nostri temporis nomina propria, ut *Calli Rhodigini*, in RHODIGINUS, ubi & qui loquitur suum de illo judicium interponit. Hujus generis quia pauca sunt, intacta reliquimus.

Potiori jure reprehendit adduci passim Juniores auctores, pro Antiquis, Ranum in ANTONOMASIA. In SAGIMEN, PONDO, COLAPHIZO, PHILTRUM, Calepinum.

In HABENTIA, inquit, citatur Sipontinus ex Nonio: cum potius citandus esset ipse Nonius. Est autem hic Sipontinus, qui & Perottus, qui citatur in BILANX in BIS, Perottus Sipontinus Episcopus.

Quædam afferuntur ex Sipontino duntaxat, ut COQUINARIA, & COQUINARIUS. Item in CRUSTA, CESPITO, CAUPONARIA. In multis non citatur, quæ tamen ex eo sumpta sunt, ut in RUDITAS, in SCAPULA, Scapularis vestis, Scapulares servi, Interscapilium. In INTERVALLUM Perottus ponit deductionem, quæ ex Varrone quoque affertur, licet brevius. Sic in ZELOTYPUS sumpta ex Perotto, sed falsa. Nam dicit τὸ πον esse formam, intelligens Pulchritudinem. DULCIFLUUS, DULCILOQUUS, DULCISONUS ex Sipontino, sed tamen sunt apud aliquem Classicum. V. ed. hanc. GRATITUDO ex Sabellico & Erasmo allatum, in COMMUNICO positum ex Budæo exemplum.

Βοήθῳν citatur in CONTEXTIO. Putabat nimirum Stephanus eam vocem apud antiquiores multo exstare. Semper enim antiquissimum quemque auctorem apponi voluit. INDUBITARE, inquit, affertur ex Statio. Atqui Virgilius usus est, ex quo Statius sumpsit. Erat citandus Virgil. At ita in Patris tui, Henrice, Thesauri ineptum istuc Agere circum caput ex Columella afferebatur, prolato versu Virgillii. REGELARE affertur tantum ex Columella, utuntur tamen eo Martialis quoque & Seneca.

In PARRICIDALIS multa ex Firmico exempla, quæ vix videntur sufficere. Attuli autem & ex Justino, sed cum in Parricidiale. ὀρθογῶν. melius Paricidialis aut Parricidialis. [Forte utrumque obtinet, alterum a Parricida, alterum a Parricidium.]

Peccatum & in hoc fuit, quod quædam in Præpos. ipsa tantum, ac non in nomine posterunt, ut *E vestigio*, tantum in Præpos. E. Hoc ex ipso Roberti patris ipsius Thesauri peccatum profectum agnoscere Henricus debuit.

De Græca interpretatione quid consulerit cognoscere ex his, quæ subjiciam, licebit.

In SCUTULA ἀγγείης κοίλας γένεσθαι. Hoc non est interpretari Græce.

ARMIGER male exponitur ὀπλίτης & in Calepino ἀρμυροφῶν.

In Græcis magnus error in ABSTINEO, ἀποσχεμαί vel ἀποσχεμαί, in LEVUS est σκαῖός pro λαῖός, in POLLINCTOR a POLLEN quelle faute au Grec! νεκροφῶν, qui a été mis sans regarder la signification Latine.

Græca quædam fida, ut VIPIONES μεσογέλανοι, HABENTIA ἐχμαῖ, in derivatis ex SEMI, ut SEMIANIMIS, ἡμίθυμοι, maluisse ἡμίθυμοι, SEMIREDUCTUS ἡμιαναχθεῖς, SEMIRUTUS ἡμιβαλθός, SEMISOMNUS ἡμίπυνο, SEMISUPINUS ἡμισύπτιοι. Quibus addi potest & SEMISEPULTUS ἡμιδαφίς per θ, SEMISOPITUS ἡμικοιμητοῦ &c. V. & quæ supra posui. Reprehendit & ordinem in Græcis Synonymis, ut TRUTINA πλάσιγῆς, τρυτάνη. Il falloit mettre premièrement τρυτάνη, puis qu'il vient de la. Hoc in similibus aliis sedulo feci in hac editione.

Potissimum tamen eo curam ipsam intendisse, ut singula vocabula ad etyma sua, seu quas vocant Radices revocaret, apparet ex hisce annotatis.

UNDA, Abundo, Exundo, CAUSA Accusò, Excusò. Accusò dictum exemplo τῷ αἰτιώματι. AUCEPS, quasi Aviceps, ponendum post AVIS, an AUGURIUM quasi Avigarrum? Concutio, Discutio, Excutio a QUATIO. In POSTMODUM sotte etymologie, quæ nullo pacto convenire potest voci POSTMODO, quæ tamen sunt Synonyma. COAGMENTO Mur. puto, Coamento. Videtur Mureto hanc etymologiam adscribere. V. AMENTO verbum. Male PIUS post PIETAS ponitur. Item PIO verbum male ab eis disjungitur. PROPINQUUS male separatur a PROPE & PROPITIUS. Sic a SEQUOR male disjungitur SECUNDUM, BLANDIRI male ante BLANDUS, item male LABIUM & LABRUM separantur. Male ponitur OPEROSUS, tanquam ab OPERA derivatum, quum sit ab OPUS. Nam Operosum, Quod est magni operis. Sic ἐργάδες ab ἔργον, & factum imitatione Græci. Quia etiam debuit poni OPERA post OPUS, non autem separari. Opera potius respondet τῷ ἐργασίῳ, in quibusdam saltem loquendi generibus. Vere quidem de nonnullis Stephanus, in quibusdam ἐπέχεν tutius. Multa, de quibus liquebat, in hac editione in locum suum restituta esse supra docui, ubi & causam, cur idem in omnibus non licuerit, subjunxi. Sed accipe reliqua. Analogia in Nominibus, quæ alioquin ex diversis Conjugationibus oriuntur, ut REX a REGO, cujus Præteritum REXI, & LEX a LEGO, cujus Præteritum LEGI, NEX a NECO. Lego in quibusdam compositis tamen x accipit, ut Dilexi, Intellexi, Neglexi. Non eo tamen pro certo statuerim Legem a Legendo dici, licet eadem Ciceronis sententia sit.

Ex PACARE puto factum PLACARE, unius litteræ l. interjectione. ζῆρ. An alia exempla hujus interjectionis. Hinc fit, ut sit eadem significatio, nisi quod de diis dicitur Placare potius.

Gallica lingua dubitationes quasdam tollere potest, ut de MARCULUS & MARTULUS, dicitur in Martean. Sic EXCUDERE ova & EXCLUDERE dicitur Esclore.

Derivationes multe sub duabus potissimum rebus latent, sub Litterarum permutatione & sub Syncope. Syncope ut PABULUM pro Pabululum, FOECIALIS pro Fœderialis. Atque, ut alii in rebus fit, ex notis exempla sumenda sunt. Sic notum nobis SANGUISUGA, pro Sanguinifuga, HOMICIDA pro Homnicida, quid ni & FœdIFRAGUS pro Fœderifragus, ergo & Fœcialis pro Fœderialis. LAPIDINA videtur ex errore, pro LAPIDICINA. Immo in posteriore error est, ut ad ipsam vocem dicitur. CESSO ex CEDO. ζῆρ. similia, multum mutata significatione.

PERCONTOR cum sua etymologia, item PERCUNCTOR pro eodem, cum sua itidem, & quidem utraque ex Donato. ζῆρ. An sint apud Donatum. Exstant in Comment. ad Hecyr. 1. 2. 2.

Διπλολογέμενα, Loquendi genera, quæ duobus modis dicuntur, ubi verbum jungitur Accus. rei, & interdum Accus. personæ. non eodem Accus. sed interjecta præpos. ut Lacessere pugnam & Lacessere ad pugnam. Græcam vocem induxit rursus, quia revera huc non conveniebat.

Quædam de quibus dubitavi, propterea quod leguntur duobus modis, ut Despicatum habere & Despicatui habere.

Atque hæc sunt, quæ Vir tanti nominis partim in titulum, partim in marginem Dedicacionis & Præfationis eidem subjectæ, conjecerat hypomnemata, sine dubio materiam præfationis inde sumpturus, quam Novo Latinæ Linguae Thesauri præmittere destinaverat; quem non tam ex Paterno, quam ex hoc ipso Lugdunensi, correcto, auctore concinnaturus erat, ut puto ex his verbis appareat, quæ in summa prima pagina adscripsit. Nota, quæ les Expositionis, ou il y a Id est, doivent être Italique. Idem clarius elucet ex tot lineis passim in toto opere ductis, quibus quæ conjungi, aut sejungi voluerit, indicavit.

Nunc illa etiam subjiciam, quæ in ipso opere inferi, quod fero venerant, non potuerunt.

Tomo primo pag. 1. col. 2. lin. 10. in A. præpos. adde, Abs pro. Ab. Sic Priscianus Obs, vide OBSOLEO. pag. 2. col. 1. lin. 49. Calentes ab recenti pugna Romani. Vide CALEO & col. 2. lin. 42. Suet. in Domit. cap. 11. Neque enim ab re fuerit ipsa cognoscere. Ubi Ber. dicit Ab re, Extra propositum, & addit, Hæc duo opponuntur Ex re & Ab re. Sed tamen Ex re non significat Ad propositum pertinens, Proposito conveniens. & lin. 63. de A pro Pra posito, Ut από, pro υπό. pag. 4. col. 1. lin. 10. Ita ut ab epistolis & a libellis & a memoria semper afflitterent. Lampr. in Alex. Severo 224. Videtur intelligi de Libellis supplicibus. Vide num 24. Jaciacus aut alius exp. V. LIBELLUS. [Lampridii locus est cap. 31. a pr.] Ibid. lin. 14. Hinc factum a Suetonio

nio Amanuensis, nam existimatur ipse esse vox. Sic ex illis duabus vocibus A Commentariis factum Commentariensis. [V. utramque f. l. vocem.] lin. 66. Ab passim apud Livium, sequente consonante. Initio libri primi post præfationem, Æneam ab simili clade domo profugum. pro Profugum a simili, vel Ab simili, ut ille, cum significaret causam, pro Per similem cladem. Livius libro 7. p. 161. edit. Frob. Linguam etiam ab irrisu exerentem. pro Per irrisum. [posterior locus existat lib. 7. cap. 10.] pag. 7. col. 1. voce ABDOMEN extr. Abdomen in corpore foeminarum patiens injuræ coitus, scitum dictum. Don. in Terentium. || pag. 10. col. 1. voce ABIGEATOR. Abigeatores Vide in Colatione legum Mosaicæ & Rom. sub titulo 11. [Desiderabatur hæc vox in edit. Lugd.] pag. ead. col. 2. lin. 12. Id est Demiserunt. Ibid. Abjicere aliquid, pro Curam aliquis rei. Longol. Epist. ad Ant. Flamin. lib. 3. in fine. Itaque reliqua abjice, unius tuæ salutis rationem habe. [Est Ep. 13. extr. Videtur autem Longolius, ut assuevit, ipsa Tullii verba posuisse.] pag. & col. ead. sub fin. ad illa *Animi abjectior*, ζῆρ. Exemplum hujus Græcæ figuræ. [V. Vechneri Hellenolexias lib. 1. cap. 18.] pag. 11. col. 1. in ABJUDICO. Abjudicare aliquid ab aliquo. Lipsius in Tacitum 408. Quem (Panegyricum) Ovidio ablatum, viri docti tribuunt Luciano, neutri ego. Ab Ovidio ætas abjudicat &c. [Verba Lipsii sunt ad 14. Ann. cap. 14. a. pr.] pag. ead. col. 2. in ABLEGO post *mittuntur*. Contrarium ADLEGO vel ALLEGO. H. St. [Non est vere contrarium. conferat utramque dictionem lector.] pag. 13. col. 1. lin. 2. in ABOMINOR, Apud Sueton. in fine Claudii, Quamquam abominantibus qui audiebant. id est, ut explicio, dicentibus, Quod dii omen avertant. Vide Ber. [Desiderabatur locus Suet. in ed. Lugd.] pag. 16. col. 7. in ABSISTO. post *Abstite moveri*, subjungit H. St. Et alibi — absiste precando Viribus indubitare tuis. inductis iidem Virgilio verbis, quæ paulo ante, tanquam cum Gerundi verbo constructio foret, afferrebantur. Idem τὸ ABSOLEO induxit, adscripsitque, Pro OBSOLEO. Quia vera Latinum istuc verbum non est, sed ex errore natum. Ante hoc idem verbum inseruit ABSOCER, Profocer. Vide in Indice Historico Vitæ Cæsarum. || pag. ead. col. 2. in ABSOLUTUS, Absoluta loquutio dicitur a Servio esse ita, Quod superest, ut videbis in SUPERSUM. Sic Grammatici Absolute poni dicunt, id est, ita ut sine aliqua adjectione sensum absolvat. pag. 17. col. 1. in ABSQUE post lin. *bonum*. Vide in Charitatio col. 3. principio, post German. de abusu Lat. & male usurpatum a Xyl. Abique hac essent. [Vide Vorst. Spect. Latinit. cap. 9. & ex eo Cellar. Cur. poster. pag. 174. & Antibar. pag. 256.] pag. 18. col. 1. in ABSTINENS, post *Homo abstinens*, Amm. Marcell. lib. 23. pag. penult. Est ita sunt abstinentes, ut apud fe tradentes gignentia, nihil ipsi comparent advectitium. de Scribis. Hor. 4. Carm. ode 8. Magnæssam Hippolyten dum fugit abstinens. [Existat Marcell. verba cap. 6. p. 294. Gronov. Horatii lib. 3. ode 7. v. 18. Hic Abstinentes voluptatum intelligitur.] Ibid. in ABSTINENTIA ad fin. Abstinentia & Cupiditas opponuntur a Suet. in Domitiano cap. 10. & alibi. Intelligit autem Cupiditatem pecuniæ. Videtur subaudiri in Abstinentia idem genitivus Pecuniæ ex illo Horatii loco. [in ABSTINENS nempe ex Carm. 4. 9. 37. adducto. Conf. in CUPIDITAS ad fin. forte tamen subauditur τὸ Alieni.] pag. 20. col. 2. in ABUNDO, post *Copia frumenti*, Pro Frumento. pag. 25. col. 1. lin. 6. post *oro* Subaudi Potestatem. pag. ead. col. 2. lin. 38. post *argentumque*. Vide in PRINCIPALITER. pag. 27. col. 1. in ACCIDO pr. post *sibi accideret*. Sic in Claudio, Ad genua sibi accidentem. ubi superiores legunt editiones Accedentem, ut in Bononiensi. [Existat cap. 10.] Eadem pag. & col. ad fin. post *Evenire & Accidere*, Pro eodem. & post *acciderunt*, Cicero ponit Acciderunt, ne repetat idem verbum. ead. pag. col. 2. ad fin. in ACCINGO lin. 3. Accingere se gladio aut ense proprie. [Vellem exemplo probasset, nam dicitur potius Accingere enfem lateri, & Gladio, vel ense &c. accingi.] pag. 28. lin. 6. Accinctus, pro Accinctus gladio, ut Non accinctum fodere, id est Sine gladio fodere Lipsius in Tacit. L. 4. 295. || pag. 28. col. 1. in ACCIO ad fin. Vide de ADCIO in ARCESSO quæ scripta sunt. || Ibid. in ACCITO ad fin. Contra CONCITO penult. corrept. [Nempe quem est a CIEO non a CIO.] Ibid. in ACCIPIO, lin. 8. Libens esse

pit delatum honorem. *Accepta*. Seneca 1. de Benef. cap. 13. pag. 33. col. 1. post lin. 38. ACCORPORO, Vide ADCORPORO. In ACCRODO adscriptis Horatii & Lucretii loca ex Lambino, quæ ex Thef. Lipsi. huc accesserunt. In ACCURO col. 2. extr. Ejus descriptionem accuravi. Lipsius in Tacitum 81. || pag. 34. col. 1. in ACCURATE, Vide CURATE, CURATUS, in Indice Hist. Francof. edit. || pag. 41. col. 1. v. ACHRESTUS, Vide CHRESTUS. pag. ead. col. 2. lin. 19. adde Ditricta dentium acie stridens. Vide DISTRICTUS. pag. 42. col. 1. post *tu aciem audere*, Audere in prælia Virgil. [ex 2. Æn. 374.] pag. 44. col. 2. extr. ad Cic. loca in *Acquiescere in re aliqua*. Sic alibi, Vide Indicem Paris. || pag. 48. col. 1. post lin. 18. ACULEATE Adv. Salfæ, aculeateque interrogavit. Pontanus 404. || pag. 49. col. 1. extr. in ACUMINATUS, Linguæ cote Livoris acuminatæ. Beroald. Præfat. in Sueton. || pag. ead. col. 2. post lin. 40. ad *Acu pingere* Acu picta. Vide in Indice Hist. Rom. Fulones & vestitores, & pictores & pincernæ. apud Lamprid. in Alex. Severo 227. i. e. Acupictores. [Nisi forte Pictores legendum, iidem, qui vulgo *Pasticarii* nempe vocantur. Existat cap. 41. || pag. 53. col. 2. post ADCIDO, ADCIO, vide ACCIO. ibid. in ACCORPORO Marcell. lib. 16. pag. 334. Francof. circa finem, Eare, ut damiatorum petita bona vis accorporarent. [Existat cap. 8. Valef. extr.] pag. 54. col. 2. in ADDO. post *Fiduciam alicui*, An pro Indere? pag. 56. col. 1. lin. 10. Sed locus hic suspectus, ut dico in Epist. ad Dal. lin. 36. post *Adduci, cogi*, Immo Persuaderi. pag. ead. col. 2. post lin. 34. Adeo servit Epiphonemati apud Livium, & in ejus principio ponitur, quod nisi quis sciat, putet alicubi esse pro Tam, ut in exemplo quod infra positum. Liv. lib. 2. pag. 46. Frob. Adeo excellentibus ingenii citius defuerit ars &c. Idem libro 7. p. 129. edit. Feyrab. Adeo in quæ laboramus sola crevimus, divitias, luxuriamque. Vide in Indice illius edit. quæ notavi. [Prior locus est lib. 2. cap. 43. extr. alter. 7. 25. Ceterum ex hoc aliique locis a Stephano ex Livio adductis apparet, ipsum novam quoque Livii editionem, cum locupletiore rerum & verborum indice edere parasse.] pag. 58. col. 2. in ADHAMO ad Cic. locum adscriptis, Lege Adamaverunt. pag. 59. col. 1. post lin. 33. Fidem adhibere item, pro Fidem habere. Cic. 2. de Divin. p. 297. Lambin. Quod si infanorum visis fides non est adhibenda, quod falsa sint, cur credatur somniantium visis. Lambinus tamen putat Latinum haud esse Fidem adhibere. Sic & Franciscus Sanctius. Vide in Indice registrali. [Locus est no. 122. Verburgianæ, quæ Habenda exhibet.] pag. 61. col. 2. post ADJECTIVUS, Adjectiva interdum Tria, interdum etiam Quatuor cum uno eodemque nomine Substantivo, & quidem sine copula, neque tamen ita, ut quæ *ἀσυνδύτως* posita dicuntur, sed ita ut diverso modo adjectantur. Veluti cum a Livio lib. 25. de L. Bantio Nolano dicitur, Quam multa ejus egregia facinora militaria essent. Facinora militaria pro uno Substantivo habetur, & tanquam Periphrasis unius substantivi, quo Lingua [reliqua cultro resecta sunt. Forte supplendum, *Latina desinita est*. ac videtur Græcum *κατὰθωµα* respicere. Est autem locus lib. cit. cap. 15.] Ibid. Attributum pro Adjectivo, vide SUPPELLECTICARIUS. [conf. ATTRIBUTUM f. l.] Ibid. infere ADJECTIVUS etiam dicitur. pag. 63. col. 2. in ADJUTO ad fin. In Thefauro Patris mei adjectur his, Quam Donatus hic Metonymiam vocat, Cicero a Rhetoribus Hypallagen vocari asserit. Et Quintil. lib. 8. cap. 6. || pag. 64. col. 1. post ADLECTI adde ADLEGO, vide ABLEGO.

Tomo II. pag. 2. col. 2. in DÆMONIUS post v. *Laetantium* adde, Sed & Dæmoniacus legitur apud eundem Laetantium, in eodem loco, in edit. Plantini. Est autem locus in fine libri quarti, Dæmoniacis fraudibus irretiti. [Existat cap. 30. circa medium, & in antiquioribus, quos vidi, codicibus Dæmoniacis pariter legitur. In Thef. Lipsi. dicitur esse vox Novi Testamenti, tamen nulloque, neque in Græco textu, neque apud interpretem occurrit. Henricus notter in Thefauro Græco suo omnino reprobat, quum a *δαίμων* potius *δαίμωνικός* analogo postulet. Ab *ἄµων* tamen deducitur *ἄµωνιακός*. Quin & a n. substantivo *δαίµων* recte formabitur.] pag. 7. col. 2. extr. in De Præpos. De ab ignium immin. compos. Deflagro, Defevio. pag. 8. col. 2. lin. 9. a fine in DEALBATUS, post *videtur*. Id est Tectorio inductus. Bud. || pag. 9. col. 2. lin. 15. Debetur, ut dicitur *µεθός* in malampartem. [V. Thef. Græc. ejus in hac voce.] pag. & col. ead. lin. 55. post *Debit*

noſſe, pro decebat. Hoc Debut, vide in Debeo pro Poſſum. lin. 75. | pag. 10. col. 1. in DEBILIS poſt *Mancus & Debilis*, Truncus & Debilis, pro Imperfecto, Vide TRUNCUS. [At ibi cultro empectæ reſecta fuit Stephanica obſervatio. Intendit autem ſine dubio digitum ad hæc Celfi verba, in Proœm. pag. 3. ed. Lind. Tanquam ſine ea trunca & debilis medicina eſſet.] pag. ead. col. 2. adſin. poſt DEC. DECA [*δέκα*] Græce, Latine decem dicitur. Ab hoc Deca compoſita multa habes in ſequentibus. [Priora verba ſunt ex cod. Lugd. male omiſſa in Lond. quanquam Græca vox fit, ut & omnia, quæ inde componuntur, vocabula.] pag. 11. col. 1. in DECANTO poſt *Celebrare*, Immo idem quod Valde cantare. pag. 12. col. 1. in DECEDO lin. 7. Febris deceſſit. Cic. ad Atticum. [Sic'citã Nizol. Sed eſt idem locus, qui proſinus ſubjicietur ex vita Attici, quæ Cic. Epistolis iisdem ſubjicitur in ed. Aldi.] pag. & col. ead. in eodem verbo adſin. poſt *Valla*, Immo vero tantum duo illa verba De vita deeſſe puto, & reliqua ſubaudienda. Corn. Nepos in Attici vita in fine, Subito febris deceſſit. & paulo poſt, Deceſſit. pro Mortuus eſt. Eadem pag. & col. DECEMJUGIS, vide in MULTIJUGIS. [Deſiderabatur hæc vox in Lugdun.] pag. 13. col. 2. lin. 19. Decernere, pro Pugnare apud Amm. Marcell. lib. 31. p. 516. in fine, Pro loci humilitate fortiter decernebat. pag. 14. col. 2. poſt lin. 5. Decertare alicui more Græcorum Hor. 1. Carm. ode 3. — nec timuit præcipitem Africum Decertantem Aquilonibus. pag. 15. col. 2. in DECIDO ad ſin. Decidere ſine adjectione, pro Mori. Hor. Scriptor abhinc annos centum qui decidit. puto eſſe Ep. 1. lib. 2. [Exſtat v. 36. Atque ita quidem & Cruquianus Scholiaſtes, ut & Lambinus exponit. Sed potius videtur Præſens, dictumque, pro Retrocadit, Recedit, Remotus eſt, Diſtat, eleganti metaphora.] Adde præterea pag. 63. col. 2. lin. 25. Deſiderata ſunt illo proelio tot millia hominum apud hiſtoricos. At male Gel. vertens quendam Appiani locum p. 151. in Mithrid. *νεοτάφια σφῶν κατέλαβον, ὡς ἐπὶ νεκροῖς γενόμενα.* Quod diu deſiderati eſſent. & pag. 64. col. 1. poſt lin. 12. Nunc deſiderium ſupereſt. Tibull. in verſu hexametro. [Exſtat 4. 1. 138.

Habes, Lector, ſpecimen, & veluti guſtum, *Henrici Stephani ὑπομνημάτων.* In quibus nihil ſane, quod lucernam oleat, nihil ſtudio elaboratum, limatumque apparet: *ἀυτοσχέδια* omnia eſſe, promiſſi operis materiam, niſi fata virum præveniſſent, præbitura, nemo non videt. Non indigna tamen luce viſa ſunt, ut velut ex ungue leonem æſtimare liceret, & ea, quæ in Operis ipſius, elaborati, perfectique tandem interitu facta eſt, jaſtura, qualicumque modo farciretur. In quo quidem poſtumo partu ita me obſtetricatum eſſe conſido, ut ipſimet Henrico Stephano, ſi ab inferis exi-

ſteret, moroſo licet, difficilique judici, fidem certe meam me probaturum ſperem.

De reliqua vero opera mea, (tantum abeſt, ut magnifice quicquam polliceri ſuſtineam,) accipe paucis quid ſentiam. Impudentis eſſe hominis arbitror, & aliena fide improbe abutentis, ejuſmodi quicquam operis emendandum in ſe fuſcipere, niſi quam abſolutiſſimum reddere, quantum in ipſo eſt, ſtudeat. At cum ejuſmodi hic labor fit,

Cui nunquam exhauſti ſatis eſt,

ut ait Virgilius, nec me totum oculoſum Argum aliquem aut Lynceum eſſe putem, cujus aciem nihil, quod uſquam animadvertendum eſſet, fugeret, ſatiſfactum iri æquo lectori puto, ſi non male lippum ubique me fuiſſe deprehenderit. Ut paucis complectar, tantundem mihi puto prædicare licere, ac Luciano in Pſeudomanti licuit. Tametiſi Augiæ ſtabulum non totum expurgarim, pro mea tamen virili parte me repurgare conatum eſſe, ſimi, quot licuit, cophinis egeſtis. Reliquum laborem Hercules humeris demandare licebit, cui palmam dubiam facere, in tam luculento præfertim, vel lutulento potius, agone, non equidem mearum virium eſſe ſentio.

Vim ingentem carbonum me ex hoc theſauro amandaſſe, hominem eſſe non putem, qui ſerio negaverit. Non ita tamen omnibus numeris abſolutum, perfectumque & expolitum, opus tam laborioſum, tam copioſum & varium exire, ut nuſquam omnino ſecundas curas poſtulet, cordatus nemo mirabitur.

Solent talia facilius reprehendi, quam fieri. Quod ſi quis ſibi ad hanc provinciam obeundam, quam ſere prudentes fugitant, multo me aptior videtur, ut ſcio eſſe ab ingenio, eruditioneque inſtructiores quam plurimos, lubens ei lampada, ut ajunt, tradam. Sed multum ac vehementer me fallit opinio, aut, ſi juxta mecum omnia per ſe curaverit, loca auctorum inquirere, conferre, expendere, interpretari, digerere, non gravatus, neque aliorum qualicumque ſuccedanea opera contentus fuerit, (quod adhuc, non ſine magno litterariæ rei detrimento, a plerique factum deprehendi) næ vereor, ut intra decennium opus ad umbilicum adducturus ſit. Quod quum ita ſit, tamen, modo ut mihi valetudinem integram O. M. Numen conceſſerit, remotis jam pluribus, quæ prius obſtabant, impedimentis, pro certo polliceri poſſum, fore, ut duos, qui reliqui ſunt, tomos maturius accipias. De Chartæ, typorumque nitore, ceteriſque, quæ eodem pertinent, a typograſo ad ornandum opus collatis curis, admonere te ſuper vacuum arbitror, quum tute cognoscere, quid rei ſit, poſſis. Vale, ac curis, quas ſtudiis tuis dicamus unice, pro eo accandore tuo dignum eſt, benigne favere perge.

P R Æ F A T I O,

Quæ præfixa est editioni Londinensi, Anni 1735.

In qua differitur de præcipuis *Lexicis Latinis* eorumque *Auctoribus*:

Peritissimo Viro

JOANNI HOLLINGS, M. D.
MÉDICO REGIO,

Ob ipsius Singulare erga *Bonas Literas* Studium;

INSCRIPTA.

Uamvis jam diu omnibus usu venit qui novum opus moliantur, ut in limine paulisper Lectorem morerentur; monendum scilicet quamam spe aut consilio uti, quibus auxiliis freti, otium suum in communem utilitatem producerint, & qualem ipse laboribus erit percepturus:

nobis contra accidit, ut isto præfandi munere, licet aliquando necessario, ingrato tamen ut plurimum & molesto, recte carere posse videremur. Communis nimirum est & vulgatissimæ expectationis eorum opera, qui *THESAURUM LATINITATIS* meditantur. Nemo enim est in literis mediocriter versatus, qui non juxta cum eruditissimis postulaverit, ut ea, quæ in Veterum libris Latine & eleganter dicuntur, hic accurate & distincte tradantur. Evolvi Commentarios non semper exquisitissimam lectionis jucunditatem præferentes, neque minimæ operæ, & quicquid inde ad publicum usum proferri possit, excerpti: Conferri lectionum varietates, unamque e ceteris potissimum desumi, quæ sola res quanti sit stomachi & sollicitudinis norunt, qui in ea palæstra exercentur, Criticorum filii; hæc omnia cum non sint quotidianæ operæ & laboris, adeo tamen communis de iis invaluit opinio, ut etiam si taceremus, id omne a nobis perfectum esse clamaret operis ratio & instituti.

Neque credimus id muneris a nobis exigi, quod vulgus Editorum facit, ut hujusmodi laborum usus & commoditates præconio nostro commendentur. In eo pene est ea res, ut jam non *doceri*, nedum *ornari*, postularerit. Qui literas norunt, hæc literarum adminicula norunt & fatentur ultro. Quibus subsidii nunquam fere caruisse Romanam eruditionem, id profecto istarum literarum felicitatis, & hujus rei quod volumus, illustri argumento

esse possit. Nam uti cum nascente fere Latinitate, emicuit una & enata est Glossariorum *servitus*; ita cum vigente vigeat, collapsam pariter & deinde renascentem, eadem utrinque fide & fortuna continuo prosequatur. Græcæ literaturæ contra accidit, ut, quamvis hodie a nonnullis, paucissimis licet, studiosissime colatur & percipiatur exactissime, eam tamen fortunam aliunde acciperet, non ex nostrorum hominum in vocabulis explicandis digerendisque studio. Sero quidem, quantum ex literis accepimus, ad id muneris accessit Græcia antiqua, animo quasi suæ linguæ fortunas non stantes ornandi, sed sustentandi declinaturas. At ubi in eam operis partem se recepit *Schola Alexandrina*, & excultissima quæque ingenia in eo munere exercuit, mirum est deinde ad quantum incrementum istiusmodi disciplina erat perducta. Ex eo fonte rivuli fati largi ad nostra usque tempora dimanant, cum Romana fortuna vix aliquid præter *inani nomina* nobis reservaverit. Adeo, ut quamvis neutri linguæ hodie ex ea parte fati sit consultum, tantum tamen Græci in antiquioribus Lexicis præsent, quantum in hodiernis Latini.

Horum notitiam cum nemo hætenus fati accuratam posteris commendavit, præter commentatiunculas quasdam, quæ ex *BORRICHIO* [a], *BOECLERO* [b], *MORHONIO* [c], *BAILLETO* [d], & *MARTINIO* [e] exciderunt, fatius duximus Lexicorum Latinorum historiam contexere, quam inutiliora præfando, nostro otio & aliena patientia abuti. Ab iis igitur dicendi initium sumemus, quæ prima in lucem sub auspiciis Typographiæ prodire, ut singula perlustrantes, quibus primordiis cœperit res Lexica, quibus rationibus adoleverit, atque ad hanc quasi maturitatem pervenerit, aliorum hominum in his literis excolendis studia excitemus, quarum subsidiis invigilare non dedignata est optimorum hominum industria: pauca admodum de Vocabulariis, Glossariis, ceterisque id genus intertextentes, nisi quantum ad instituti rationem conferre videatur.

a

CA-

[a] In Dissertatione de Lexicis Latinis, in Append. ad Analecta.

[b] In Dissert. de Lexicis.

[c] In Polyhistor.

[d] *Jugement des Savans* Tom. 2. troisième part.

[e] In Præfat. ad Lexic. Philolog.

CATHOLICON Sub ipsis incunabilis Typographiæ A. JOH. DE JANUA. sc. 1460. fol. prodit Liber qui dicitur CATHOLICON, non quidem optime atque spectandæ eruditionis, sed, ut tempora tulere quibus Auctor inclauit, non infimæ aut vulgaris famæ; neque (in rebus præsertim Theologicis) magnopere, ut quibusdam olim usu venit, contemnendus [a]. Complectitur præter Grammaticalia nonnulla, quæ in limine operis occurrunt, *Distione: quæ sepe inveniuntur in Biblia & in dictis Sanctorum & etiam Poetarum secundum ordinem Alphabeti ordinate subjunctas.* Diu erat quod ex hoc fonte suam in L. L. cognitionem Scholæ derivabant. Adeo non mirum si tot doctorum hominum ingenia in recedendo exercuit, & posteriores Glossographi fe aliquantulum laudis comparasse existimarent, si CATHOLICI auctoritatem in suam sententiam adducere potuerint, vel in Compendia redactum in lucem proferre. Interpretationes præcipue Biblicas, uti dictum est, continere proficitur, cuiusmodi exempli causa principem vocem in medium proferemus. "Aalma interpretatur Virgo abscondita vel Abscondio virginitatis, sicut dicitur in interpretationibus. Hieronymus vero dicit quod Aalma significat Absconditam virginem & secretani. De hoc dicam in Virgo." Porro autem non tritam aut vulgarem Hominis in studio Theologiæ eruditionem ostendunt ea quæ habet in voce *Interpres.* "Item nota quod primum scripturas veteris testamenti de hebreo in grecum septuaginta interpretes transfulerunt. Secundam editionem aquila. Tertiam & quartam theodocion & symacus ediderunt, ambo judei profeliti. Quinta vero & vulgaris illa interpretatio (*ita in posterioribus editionibus recte corrigitur*) cujus autor non apparet, & ob hoc sine nomine interpretis quinta editio nuncupatur. Preterea sextam & septimam editionem origenes miro labore repperit & cum ceteris supradictis editionibus comparavit. Hii sunt itaque qui scripturas sanctas de hebreo in grecum verterunt, quique etiam numerantur. Nam latinorum interpretum quedam de greco in nostrum eloquium transfulerunt ut meminit sanctus augustinus quorum infinitus est numerus. Si cui enim inquit prinis fidei temporibus ad manus venit codex grecus atque aliquantulum sibi utriusque lingue peritiam sensit, ausus est statim interpretari, atque inde accidit innumerabiles aput latinos extitisse interpretes. De hebreo autem in latinum eloquium tantummodo ieronimus presbiter trium linguarum peritus easdem scripturas convertit eloquenterque transiudit, cujus interpretatio merito ceteris antelatur. Nam & est verborum tenacior & in verbis clarior, atque, utpote a christiano interprete, verior." Hunc tamen cum aliis quamplurimis articulum ex *Papia* transcriptit quem cum *Hugutione* se in hac re autorem habuisse plurimis in locis non dubitat profiteri. Miramur eorum eorum hominum imperitiam qui *Papiam* ad ætatem *Catholici* detrudunt, qui tamen multis annis præcessit & huic compilationi, ut univèrsa fere vox in Catholico explicata clare indicat, originem dedit & argumentum. De *Papie* ætate postea videbimus. Illud interea non tacendum quod Typographiæ præclarissimæ pariter & utilissimæ artis Promi vix arbitrati sunt fe re nascenti jam optimarum artium culturæ melius potuisse consulere quam si ab hisce auspiciis initium fumerent, & humanissimis studiis sui inventi primitias quasi consecrarent. Statim enim post unam alteramve in libris gravissimi argumenti tentatam operam, prodit Mogunticæ immentum istud opus, quod vix nascentis artis, sed vegetæ potius & ad summam maturitatem perductæ rectius dixeris. Constat foliis 372, nullis quas vocant signaturis paginarumve notatione distinctum, rudiori quidem characterum forma quam hodiernæ operæ patiuntur expressum, sed luculenta satis & pro artis infantia tali quam pene dixeris perpolitam. Unaquæque pagina in duas æquales

columnas dividitur, quarum utraque lineis 66 constat, margine seu intervallo spatioso satis distincta: Charta non nitida sed grandior. Legitur ad calcem operis, "Altissimi finis presidio cujus nutu infantium lingue sunt diserte. Quique numero sepe parvulis revelat quod sapientibus celat. Hic liber egregius. catholicon. dominice incarnationis annis MCCCCX Alma in urbe moguntina nationis incide germanice. Quam dei clemencia tam alto ingenii lumine donoque gratuito ceteris terrarum nationibus proferre illustrareque dignatus est. Non calami. stili. aut penne suffragio. sed mira patronarum formarumque concordia proporcione & modulo impressus atque confectus est.

*Hinc tibi sancte pater nato cum flumine sacro
Laus & honor domino trino tribuatur & uno
Ecclesie laude libro hoc catholice plaude
Quæ laudare piam semper non lingue marian.*

Deo gratias.

Quantum operis colophonem sui nominis præconio ornari noluit Typographus, neque ea sit chartæ nota quæ FAUSTI libros a cæteris distinguat, nos tamen credere non sinunt rationes a doctissimis in hac re hominibus allate istud opus ab alio quam a præstantissimo illo artifice existisse. Majus est quod movet Cl. TRITHEMIUS, vir in antiquitate exploranda verfatissimus atque isti ætati vivendo conjunctus: præcessisse nimirum huic editioni de qua verba facimus alteram, & longe venerabiliorum, non, ut nostram, typis fufis & mobilibus excusam, sed quæ erant nascentis artis ÷ ruderata, ex ligneis tabellis summo labore exsculptis, perpetuoque tenore in literarum apices effigiatis expressam. Credo non erit verendum quidquam a nostræ disciplinæ laudibus detractum iri, si constaret, unam hominum ætatem, imo quæ intra quinquenni spatium contineatur, in opere tanti moliminis & sumptus sese denuo exercuisse. Verum istud nihil est, neque ullo modo verisimile videri potest in tanta MStorum varietate & in arte nondum confirmata opus tantæ molis ad incudem fuisse revocatum; præsertim cum, quod nonnullam auctoritatem secum affert, istud TRITHEMII portentum, quantum literis proditum est, neque contineat conquistissima Bibliotheca, neque usurpavit doctissimorum hominum oculatissima industria. Accedit porro quod hominem, qui unicam editionem tractasse videtur, fallere poterat quæ cæteros etiam sefellit, pervulgata nimis de ea re fama, vel in his rebus iudicium non satis subactum. Sed utcumque in Typographiæ primordiis ista Editio non adeo præpropere ut quidam volunt fuit iterata, idem tamen sæculum in vindicandis literis felicissimum sæpius CATHOLICON prelo commisit. Prodit enim "quam diligentissime emendatum atque correctum Venetiis ingenio ac impensa Hermanni Liechtenstein Colonienfis. Anno natalis Domini M. C. C. C. L. XXXIII. octavo "Klas Octobris" [b]. Proxime autem (nam eodem anno proditisse Norimbergæ, ut visum est Viro doctissimo vix est verisimile) intra quadriennium Venetiis itidem per eundem Liechtenstein An. sc. 1487. 7. Cal. Dec. Quarta deinde Editio procurata erat "Venetiis ingenio BONETTI LOCATELLI mandante nobili viro Domino OCTAVIANO SCOTO cive Modoctiensis anno natalis Domini 1495. 12 Calendas Decembres." Vertente sæculo PET. ÆGIDIUS Vir doctissimus & in utroque Jure Licentiatum *Catholicon* typis iterum commisit, a quo sc. *auctum prodit Ludg.* 1506. Ibid. denovo per *Ascensium* 1514. Postremo denique cum hac Rubrica, "Summa quæ Catholicon appellatur Fratris Johannis Januensis sacri ordinis Fratrum Prædicatorum nuper Parrhisii diligenti castigatione emendata per præstantissimum virum magistrum Petrum Egidium in utroque Jure licentiatum, una cum multis additionibus tum castigatis tum plurimorum poetarum sententiis apprime propositis adductis & probatis.

ministravit. Facile autem inventis, credite mihi, addere; difficile vero initium invenire." *Leand. Albertus de Viris Illust. Ordinis Prædicatorum lib. 4.* [a] Eandem puto editionem quam indicat Bibliotheca Sarraziana, I. 184. Summa quæ vocatur *Catholicon* edita a *Johanne de Janua* sine loco & tempore editionis, attamen circa 1482. Editio rarissima. Vide Fabricii Biblioth. Lat. Tom. 3. p. 671.

[a] "Eti ERASMUS Roterodamus CATHOLICON Januensis infamæ met & velut de gradu deiciat, qua Latinitas spectatur, ego tamen in rebus Theologicis non contemnendum sentio." *Phil. Esquier.* in Notis ad *Gerson* de Laude Script. "JOANNEM GENOVENSEM cognomento CAROLICONEM—cum suo illo Vocabulario quod licet a plerisque susque deque fiat, tamen illis ad potiora viæ initia sub-

† Pro Sexagenario, nili error est Typothetæ.

†† Immo Rudimenta.

“tis. Necnon cum certis annotationibus memoratu dignis quo facilius ea que queruntur investigari possint MCCCCXX. fol.

Suam ætatem prodit Autor ad *Catholici* finem. “*Catholicon* (dicitur) ex multis & diversis doctorum texturis elaboratum atque contextum: & per multa annorum curricula in millesimo, ducentesimo, octuagesimo, sexto anno domini nonis martii ad finem usque perductum.” Cujus item ætatis notam exhibet Cod. *Catholici* MS. in Bibliotheca Regis Christianissimi. Autor erat JOANNES BALBUS nobili loco natus apud Genuenses, literis juxta & pietate longe celeberrimus, qui aliter & quidem sapius dicitur JOANNES DE JANUA seu JANUENSIS [4]. Ita enim *Catholicon* in *Janua*. “Item a Janua porta dictus est Janua [b] quedam civitas potens, nobilis, pulchra & dives juxta mare sita & est quasi introitus & porta Lombardie, Tuscie, Provincie. Hujus civitatis oriundus fuit compilator presertim libelli qui dicitur profodia vel *Catholicon*. Compiler siquidem istius operis dictus est frater Johannes Januensis de Balbis de ordine fratrum predicatorum modicus, qui etiam compilavit alium libellum in theologia qui dicitur *Dyalogus* de questionibus anime ad spiritum, qui etiam composuit quoddam opus pascale ubi sc. de facili reperitur pascha. Sed hoc opus pascale composuit antequam ordinem intraret.” Cui consonat Supplem. Chronic. *Jac. Philip. Bergomensis* ad A. C. 1290. “Joannes Balbus natione Genuensis ordinis Predicatorum professor, vir bonarum artium & studiis adornatus, per hoc tempus plurima vocabula & ferme omnia accurate diligenterque in volumen collegit, quod quidem opus [c] *Catholicon*, i. e. Universale nominavit. Aliud præterea opusculum in Dialogi modum quo questionibus anime ad spiritum †† edidit. Scripseratque & ante religionis ingressum de ratione pasche, quo completo jam grandævus ad religionem transiens facultates suas fatis amplas pauperibus erogavit.

BALBUS autorem nostrum multis præconiis honestavit, qui Ligurum res & historias tractant, vel de Ordine Predicatorum quidquam litteris mandarunt [d]. Præter laudes quas ex scriptis undique reportavit, ea erat morum sanctitate, ut in numerum Sanctorum pene referri videretur. ERASMUS qui sibi in id solum natus esse videbatur ut Barbariem debellaret, ubique fere autorem nostrum milere profcindit. “Deum Immortalem! Quas nœnias adducit Auditor *Catholicon* de hac voce *Triflegon!* O miserum illud sæculum! quum ex hujusmodi libris velut ex adytis petebantur oracula literarum.” ad Act. Apost. 20. 9. “Jam quanto insulsus, immo impudentior delirat super hac voce [*Melota*] quisquis fuit auditor operis omnium indoctissimi quod vocant *Catholicon!*” ad Epist. ad Hebr. 11. 37.

Composuit JANUENSIS præter opera superius recitata, Potillam in quatuor Evangelia secundum consuetudinem Scholasticam, hodie videndam Genue in Bibliotheca Conventus Fratrum Predicatorum [d]. Cum autem

CATHOLICON non tam de proprio confecit JANUENSIS quam ex diversis autoribus confarcinavit, maxime autem ex PAPIA & HUGUTIONE, vilum est necessarium pauca de iis JANUENSIS adnectere, ne vel videremur Vocabulitas istorum temporum profere negligere, vel cogamur in itam quasi sentinam Barbarismi penitus descendere.

PAPIAS. PAPIAS natione Lombardus, quem cum alii ad JANUENSIS ætatem compingunt, alii non minus inscite uno tantum sæculo majorem faciunt, inter quos TRITHEMIUS de Scriptor. Eccl. c. 413. PLATINA in vita Innocentis tertii P. M. CORNEL. ABEUGH. in opusculo de incunabulis Typographiæ & JAC. PHIL. BERGOMENSIS ad A. C. 1199. Ita enim ille, “Papias natione Lombardus in Latina ac Græca Lingua egregie doctus per hæc tempora floruit, & multa composuit. Et inter cetera præter Latina vocabula que diligenter in ordinem redegit, etiam de ordine dicendi optime scripsit, atque plures epistolae elegantes doctasque composuit.” Ex quo fonte dimanavit & invaluit error, an ex Trithemii *ἀντιστοιχία*, an aliunde, incertum est; veram tamen ætatem diu est quod exploravit Cl. *Burth.* Adv. 3. 3. his verbis, “Videtur non diu post tempora Henrici II. scripsisse. Nam in vocabulo *Etas* ordine omnes retro Principes memorans in hoc desinit; Vixit vero Henricus secundus (quo posteriore ejus nominis si novisset, non minore hunc diceret) annum Christi post millesimum, non tamen multis annis. Ut antiquior sit hic scriptor quam censeas.” Consentit Chronic. Alberici MS. “Anno MLIII (*male exscriptis Du Cangii* MLXIII †††. quem etiam errorem propagavit *Fabric.* *Bibl. Lat.*) anno decimo tertio Imperatoris Henrici filii Conradi, Papias librum suum, videlicet Elementarium doctrinæ erudimentum edidit, quod probatur per numerum annorum ubi agit de ætatis sæculi in prima litera & numerando pertingit ad hunc annum.”

Scripsit PAPIAS, præter Epitolarum librum ad diversos quem memorant TRITHEMIUS & BERGOMENSIS supra laudati, Vocabularium, sive, ut ipse vocat, Elementarium doctrinæ erudimentum, quod *futile opus* vocat *Scalig.* in Excerpt. Puteanis, ab aliis vicissim egregie laudatum ob eruditionem summa cum cura conjunctam, & vetustiora omnia melioris notæ Glossaria sive comparata sive excerpta. Adeo inter ceteros quibus palam profuit labor iste PAPIÆ, plurima ex eo non distiterit transfuisse in vocabularium suum *Vincentius Bellouacensis* l. 1. Speculi doctrinalis cap. ult. Non gravabitur lector, si nonnulla ad istius laudem pertinentia in medium proferamus, quæ impertivit Glossariorum non indiligens investigator, doctissimus BARTHIVS in Adversariis. “Glossariorum veterum quandam cinnum fecit nobis ante annos jam quadringentos Papias Magister. In eo commentario multa bona leguntur quæ nequaquam ex aliis quam optimis quibusque auctoribus haulta sunt, ab illo in ab alio non interest. Certe vetera manu exarata glossaria pene a verbo, ut dicitur, ad verbum in illo reperio

a 2

[a] Confusus cum *Antonio Januense* Ord. S. Augustini qui interfuit Constantiensis Concilio 1418. a Cl. *Jamesio* in Ecloga MSS. Codd. *Oxonio Cantabrigiensi*. Cum *Jacobo Januensi* sive de *Voragine* Ordinis itidem Fratrum Predicatorum, Genuensi deinde Archiepiscopo, ab *Ordino* in supplemento de Scriptoribus Ecclesiasticis a *Bellarmino* omittis p. 561. quem errorem in plenis commentariis de istidem Scriptoribus revocat Tom. 3. p. 577. Cautè item distinguendus a *Simone Januensi* qui vocabularium quoque compilavit, de quo nos alibi.

Contra male distinguit *Januensem* nostrum a *Johanne de Genua Ambrosius de Alta Mura* Biblioth. Dominican. p. 152. b. & 501. a. Imperite distrahit in quatuor Bibliotheca Simlero-Frisiana, sc. in *Johannem Balbum*, *Johannem Genuensem*, *Johannem de Janua* & *Johannem Januensem*.

[b] Ita posteriores cœpere loqui pro *Genua* civitate Ligurum magnifica & superba. Sed cum apud antiquos semper *Genua* proferebatur, futilissima erit Autoris nostri Etymologia. Quamquam neque istius gentis historicis potior adhuc fuit comperta. “Unde hoc nomen habeat ductum (Urbs *Genua*) neque compertum quaerentibus est, neque cum magno ullo sane opere pretio quaeritur. Nam quæ de *Jano Trojano*, & de altero *Jano Genio* Rege Italiæ, ac de *Genio* quodam & *Genio* nonnulli somniant, ea neque ullis certis historicorum monumentis quibus stemus traduntur, ac ne a veterum quidem Poetarum fabulis narratur.— Inter cetera igitur vetustate incomperta, causa quoque nominis nostræ civitatis erit: quanquam ego facere non possum,

“quin quæ tacita cogitatio sæpe volutavit animum, eam in medium proferam. Illud inter omnes auctores constat, *Apennini* initium a *Genua* fieri, ad eamque urbem Alpes cum *Apennino* committi, ut ea hujus regionis pars quæ est ultra urbem *Genuam*, *Ligures* insalpinii vocentur. Cum igitur duo hi celeberrimi orbis montes in angulum ad *Genuam* oppidum conjungantur, ac formam genu efficiant, haud omnino a vero absimile est, hoc oppidum a forma genu *Genua* nomen accepisse.” *Ubert. Folier. Genuens. Hist. lib. 1.*

[c] *Catholicon* credo ratione Grammaticaliæ &c. quæ in opere continentur. Ita scripsit *Probus* Grammaticus antiquus *Catholice* seu præcepta Grammaticalia quibus lucem dederunt G. *Merula* & *Janus Erasmolus*.

[d] *Mich. Giustiniani* degli Scrittori Liguri, p. 112. *J. Braccellius* de claris Genuensibus apud *Grævium* in Thesouro Italiæ Tom. 2. *Giov. Mich. Pio* nella progenie di San Domenico in Italia, l. 2. c. 59. *Leand. Albertus* de viris illustribus Ordinis Predicatorum. *Sixt. Senensis* Biblioth. Sancta.

[e] Tabula ista seu Syllabus *Januensis*, in S. S. in quamplurimis Angliæ Bibliothecis delitescens sc. Cantab. Acad. publ. Coll. C. C. & Pet. Coll. Merton. Oxon. non est nostris *Januensis*, ut nimis temere asserit *Ordanus* l. c. fed *Simonis* quem cum nostro *Johanne* toties confundi in superioribus diximus.

† Puto Dicta est.

†† Puto De questionib. vel deest Respondetur, aut simile verbum.

††† Immo in edit. Glossarii Du Cangii Paris. apud *Billame* 1678 perspicue expressum est, Anno MLIII. Error igitur videtur typhotetæ Hamburgensis.

“ — Non dubito autem Papiam plerisque etiam bonorum auctorum interpretibus usum qui hodie nobis fuerunt. Curiosissime enim omnia corrasit. Neque vero facile genus aliquod vasis, mensuræ, poculi aut instrumenti alterius omisit. Ut suspicer plerosque Glossarum farcinatores, quibus magnos se fecerunt nostri ævi multi doctissimi viri, hujus minorum gentium Grammatistæ commentaria vel contraxisse vel sublegisse Virgillii, Horatii, Juvenalis, Martiani commentatores laudat nominatim in præfatione. Inter Grammaticos Everium, quem ego nullus novi, & Lucratium Placitum. Advers. 3. 3. Ex melioribus Glossariis notat Papias Accubare toto corpore, Accubare Cubito. Idem 35. 11. Glossariorum veterum exscriptor & auctor diligens & copiosus Papias Magister. 35. 16. Sane in illo Grammatico optima quæque non incuriose adnotata sunt. 35. 22. Papias enarrator hoc genus Scriptorum unicus. 36. 7. Commentariorum in Boethii librum de consolatione philosophiæ non minima olim fuit auctoritas, quos secutum se & exscripsisse memorat Papias præfatione sui Glossariorum acervi. 56. 10. Scriptor utilissimus ad Christianum lapsæ latinitatibus ævum. 4. 19. Fausti Romani glossæ, Scriptoris adeo probi & eruditi ut nullum adhuc viderim quem illi præferre velim, ejus quidem generis. Eum scriptorem fere totum, certe maximam partem exscripsit minorum gentium Rhapsodus Magister Papias. 12. ult. Papias multa Latinis patribus non inutilia concessit. 35. 4. Romanum morem paucis omnem enarrat Papias Magister in Dictionario, qui vel ex Persii aliiusque Scholiasti sua exscripsit, vel illi ex ipso, vel ex antiquioribus ambo. 35. 15. Sagax ille & laboriosus Magister. *ibid.* Quibus luculentis testimoniis adde quæ habet *Trihemius* de Scriptoribus Ecclesiasticis; Papias natione Lombardus: vir sæcularibus litteris eruditissimus, Grammaticus olim suo tempore clarissimus, græco & latino sermone ad plenum instructus: in divinis quoque scripturis non mediocriter exercitatus: Scripsit gemino stylo in utraque litteratura quædam egregia opuscula, e quibus pauca ad notitiam meam pervenerunt.

De ordine dicendi li. i. (ni.
De linguæ latinæ vocabulis li. i. Olim in hoc libro inve-
Epistolæ ad diversos li. i.

PAPIÆ Vocabularium sive Erudimentum, ut vocatur, Elementarium sæpius erat prælo commissum, Mediolani sc. 1476. per *Dominicum de Vespolate*. Venet. 1485. per *Andr. de Bonetis*. Iterumque *ibid.* 1487. 1491. & 1496. Ex quo tempore vix credo fuisse impressum, vel in lucem prodisse novam editionem quam molitus est *Johannes Lydius*, ut discimus ex *Isaaci Pontani* literis ad *Steph. Stephanium* ex part. xi. *Crenii Animadvers.* Edidit præterea *Elias Putschius* inter Grammaticos veteres explicationes notarum veterum ex PAPIÆ Glossario. †

HUGUTIO. De HUGUTIONE sive UGUTIONE, nam utroque modo scribitur, quem itidem exscripsit *Catholicon* pauca admodum suppetunt dicenda. Fuit ille natione Pisanus, Episcopus autem Ferrariensis. PAPIAM excepit & similiter exscripsit. Ejus obitum circa A. MCCXI. statuit *Ughell.* Ital. Sac. T. 2. p. 576. qui hæc de homine scripsit. “Ugo sive Uguccio floruit Anno 1196. in monumentis autem Abbatiæ Nonantulanae Ugo appellatur, anno 1197. anno vero 1199. die octava mensis Septembris in favorem Nonantulani Abbatis contra Mutinensem Episcopum tulit sententiam. Fato concessit circa annum 1212.” Quibus addenda sunt quæ habet *Chron.* Nonantulan. MS. “Per hæc tempora (sc.

“c. A. 1192.) Agno Ugutio natione Pisanus, Episcopus Ferrariensis, qui datus a fede Apostolica Coadjutor Abbati Monasterii Nonantulani prodigo homini ex libro Papiæ qui illic est librum Derivationum composuit.” Et accomode nomen suum & patriam prodit in præfatione ad Glossarium, quod nondum ut sciam typis evulgatum hodie delitefcit MS. in nonnullis Bibliothecis. “Si quis quærat operis hujus auctor (sc. auctor) fuerit, dicendum est, Deus. Si quærat quod operis hujus fuerit instrumentum, respondendum est, quod patria Pisanus nomine Hugutio.” Vocabulistam nostrum aliquoties laudat *Boccacius* in libro de genealogia Deorum. An idem sit ille HUGUTIO qui librum scripsit de Animalibus, quem laudat cum Alberto Magno *Steuchus* cap. 11. Annotationum in Leviticum, non ita facile est dictum, cum per hæc tempora plures extiterent hujus nominis eruditione celebres. [a].

Atque hæc hæctenus liberius †† fortasse recensuimus quam materiæ vel dignitas vel etiam utilitas postulare videretur. Restituta certe Latinitas habet ubi honestius se gloriarī patiatur. Ad profecto cum ea conditione usa est res literaria, ut a parvis admodum initiis profecta sensim crescat, & robore paulatim confirmato, ad quandam quasi stabilitatis gradum sero tandem perveniat, solenus ideo balbutientem artem atque omnem ætatis imbecillitatem, cum jucunditate quadam conspiciere: contra atque in populorum, urbium, gentiumque monumentis accidit, quæ, cum nihil nisi illustre & augustum in suis primordiis ducunt esse admittendum, mihi videntur præpostera quadam gloriatione posterorum hominum focordiam atque ad majora quædam exsequenda hebetudinem infeliciter exprobrare [b]. Miremur ergo quid adeo *Erasmum* cæterosque bonos viros extimulavit, ut hujusmodi compilatores non quidem de re literaria præclare meritis, aliqua tamen tenuis, tam acriter insectentur, & confodiant: Cujusmodi sunt illa quæ ludenti similis evomit in *Confict.* *Thaliæ* & *Barbarici*: “TH. Veruntamen vel numerare incipias, si enumerare non sufficias. BA. Præcipuum omnium FLORISTAM qui a Floribus sortitus est nomen. TH. Sed non bene olentibus. BA. Deinde PAPIAM. TH. Doctissimum & quem primum diceres. BA. Deinde HUGUTIONEM. TH. Eximium. BA. Deinde MICHAËLEM MODISTAM. TH. Præclarum. BA. Deinde JACOBUM GLOSARIUM. TH. Mirabilem. BA. Et quem omnibus merito prætulerim JOANNEM DE GARLANDIA, qui tanta verborum elegantia, tanta sententiarum pollet majestate, ut pauci admodum sint qui eum capiant.” Et quæ lusit *Pet. Buberius*,

Plinius, Italicus, Celsusque, Apuleius, Aratus,

Et quicumque bonus scriptor, opertus erat.

*Infelix plebes Papiam Ebrardumque * legebat*

Scriptaque Barbaricis vix bene nota Getis.

In precio fuerant Ugutio Catholiconque,

Atque Mamotreci semilatina lues.

At nunc auspiciis superis celoque secundo

Induit antiquum Romula lingua jubar.

Sic post millenos ales reparabilis annos

Abjeto renovat omne decus senio.

In hanc classem abjectioris Latinitatis referri potest JOANNES DE GARLANDIA Anglus, qui floruit sub *Haraldo* A. circiter 1040. Insignis Grammaticus, Chymicus, Mathematicus & Theologus. Prodierunt in lucem ejus *Synonyma* & *Æquivoca* Colon. 1490. Iterumque cum expositione *Galfridi* per *Ricardum Pynson* Lond. 1496. 4. & postea. Composuit quoque *Dictionarium Alchymisticum*, nondum, quod sciam, publici juris factum. †††

St.

“ea nec affirmare, nec refellere in animo est. Datur hæc venia anti-
“quitati, ut miscendo humana divinis, primordia urbium augustiora
“faciat. Liv. l. 1. init.

* “Ea schola (*Daventria*) tunc erat barbara. Prælegebatur *Pater
“meus*: exigebantur tempora: prælegebatur *Ebrardus* & *Johannes de Gar-
“landia*.” *Erasmus* de propria vita.

eodem auctore conscripto. Bas. 1560. apud *Oporinum*, ut ex typis colligo, in 8vo. cum præfatione *Basilii Joh. Heroldi*, qui eidem libello vitæ *Garlandii* brevem narrationem & opusculorum ipsius indicem, ex *Boltonii* *Buriensis* magno Catalogo, subjecit.

[a] Ugo sive Uguccio Episcopus Ferrariensis A. 1192. Theobaldi, quem excepit noster, decessor. Hugo sive Hugutio Romanus Cardinalis SS. Silvestri & Martini in Montibus a P. M. Cælestino 111. creatus A. 1191. humani diviniq. juris sui temporis peritissimus, aliiq.

[b] “Quæ ante conditam condendamq. urbem, poeticis magis decora fibulis quam incorruptis rerum gestarum monumentis traduntur,

† Quas negat se in MSS. codd. animadvertisse du Cange.

†† Forte Ueberius.

††† Prodiit hoc titulo, *Compendium Alchimie Joannis Garlandii Angli Philosophi Doctissimi*: cum *Dictionario* ejusdem artis, atque de *Metallosum* *structura*, *præparatione*que eorundem libello, ante annos DXX.

SIMON JANUENSIS, Prudens prætereo SIMONEM DE
MAMMOTHPRETIUS, JANUA, de quo pauca supra, Lexi-
GEMMA GEMMARUM. ci Medici auctorem; MAMMOTRE-
NESTOR DIONYSIUS. CTUM, rectius MAMMOTHPRETIUM,

rectissime tamen MARCHESINUM a Regio Lepido, quod oppidum non longe abest a Mutina, Ordinis Minorum, qui dictionarium vocabulorum biblicorum & liturgicorum concinnavit. Prodiit hoc Lexicon biblicum, quod velut Infantulus mammæ ad instar fugendum *Mammothpreatum* inscriptis (quæ appellatio inde in Auctorem recidit) Mogunt. 1470. Venet. 1479. 4. apud *Nic. Jensen* & alibi sæpius [a]. Prætereo quoque GEMMA GEMMARUM, cæteraque id genus vocabularia, NESTOREM item DIONYSIUM Novariensem, Ordinis itidem Minorum, qui vertente literarum fortuna floruit & eousque tantum vigilavit, ut priorum fomina detegere & redarguere potuerit, posterioribus tamen in plurimis ipse cæcutire videretur. Prodiit ejus Dictionarium *Ludovico Sfortiæ* dicatum Anno 1488. recusum Paris. 1496. eodemque anno Venet. per *Phil. Pinzium* Mantuanum. Argentor. deinde 1502. & 1507. ex *Johannis T. cuini* recensione.

Jam tot per secula quasi emortuæ & in his fordibus sepultæ revixerunt literæ Romanæ: & sive Græca summo nitore interpretando [b], sive rei Latine rationem disciplinam & præceptis commendando, subito ad insperatam maturitatem non lente aut gradatim, ut rerum humanarum conditio postulat, erant perductæ. Hanc provinciam optimis scriptis ornatur inter cæteros, *Erasmus, Valla, Longolius* & nostras *Linacer*. Ex illa disciplina, quasi ex officina clarissima, atque optima Latinitatis instaurandæ palæstra, vel, ut cum Cicerone loquar, *Tanquam ex equo Trojano meri principes exierunt*. Hujusmodi erant clarissima istius ætatis lumina, *Leonardus Brunus Aretinus, J. Franciscus Poggius Florentinus, Fr. Philadelphus Picens, Valla, Erasmus, Angelus Politianus, Marsilius Ficinus, Georgius Trapezuntius*, cæterique. Quorum laudes cum ubique decantentur, & hospes plane in literis habeatur, qui eorum merita, virtutes & prædicationes non audiverit, me continebo intra ea quæ de *Aretino* eleganter scripsit *Johan. Latomus*,

Si qui bene unquam meritis est de literis,

Is Leonardus erit

Qui fluctuantes literas Pelasgicas,
Exilioque vagas

Jamjam futuras, scilicet Byzantii
Sceptra premente Deo

Lat: excitatis Barbaris, Quiritium
Primus ad arva vocans

Septena duxit urbis ad palatia:
Unde statim Italiam

Misiss per omnem plurimis coloniâ
Tam bene nunc habitant,

Solo ut nequirent in patrio opulentia.
Proin, Leonarde, tuo

Fructu merito gens Latina literas
Dum colet Argolicas.

Atque hæc obiter quasi parentavimus clarissimis istius sæculi ingeniis, quorum opera Græcæ pariter ac Latine Musæ, ad pristinum fastigium atque ad illud quodcumque sit in literis imperium, quasi ex postliminio erant revocata. Non tulit ea ætas in utrisque literis vindicandis & ornandis felicissima, earum fieri distractionem, quarum consortium tantopere aluit Remp. literariam. His utique temporibus factum est ut revertente Fortuna Græcia Romam iterum demereretur: & ut hæc a qua olim Rerumpub. instituta, Philosophiæ cultum, humaniorum studiorum or-

natum, Artium disciplinarumque omnium rationem atque etiam linguam ipsam accepit, jam eidem hac omnia deberet restituta. Nam præter id quod Græci homines patriis sedibus ejecti, his rebus primi quasi signum aliquod fustulere, jacebat id fere omne quod sæculi genus vindicandum esse decreverat, in Græcarum literarum apicibus & involucris quasi sepultum & oblivioni consecratum. Sed excitandum erat & Romanis literis illustrandum. Tum vero Græca Latinis conferendo, his illa interpretando, utrorumque porro indolem & naturam penitissime accurateque explorando, totum illud quod in Græcorum monumentis infumebant operæ, ad Romanam faciendam redintegrandam, atque ad alteras literas expoliendas, tandem non inutiliter animadvertebant conferri. Quod ad hodiernam industriam horumque studiorum felicitatem attinet, malum honeste tacere quam cum suspitione laudare, & orationem nostram ab omni acerbitate abesse, cum gratulatio ab exprobratione abesse non potest.

Tulit autem ea ætas præter Grammaticos & Interpretes quos laudavimus, eosque quos laudare erit infinitum, tum nostræ etiam disciplinæ præstantissimos viros Latine elegantie excolendæ & conservandæ natos. Ægre in Lexicorum classem revocari poterant quæ scripsit *Laur. Valla* de Lingua Latina, vel quæ de Particulis linguæ Latine, itemque de Modis Latine loquendi composuit *Adrianus Castellensis* Italus, Cardinalis tit. *S. Chrysogoni* [c]. Viciniora ea quæ *Tortellius* aliiquæ. De quibus proxime dicendum.

JOH. TORTELLIUS. JOHANNES TORTELLIUS Aretinus sub Pontifice *Eugenio* 4to, deinde *Nicolas* 5to. a Cubiculo, Consiliis, & Bibliotheca. Fuit ille *Laurentii Vallæ* amicissimus, Grammaticæ puriorisque Latinitatis laudibus ita cumulatus, ut *Valla* exactissimus & ipse Grammaticus, quasi summo judice & censore usurus, libros suos *Elegantiarum* linguæ Latine *Tortellio* inscriberet. *Vix ille non indoctus*, ut clarissimi Viri verbis utar, *pro viribus cum barbarie manas conserais, remque literariam cum qua male agebatur promoveret lexico ac aliis scriptioribus conatus est*. Scripsit præter cætera, Commentariorum Grammaticorum opus sive Dictionarium vocum Latinarum, in quo Orthographiæ ratio potissimum spectatur. Prodiit Tarvis. 1477. Vicent. 1480. Venet. 1493. Ibid. 1495. Et rursus ibid. 1504. Vicent. 1508. De eo ita *Jac. Phil. Bergomensis* ad Ann. 1439. "Joannes Tortellius natione Aretinus Romani Pontificis "Subdiaconus & Cubicularius, ac Nicolai postmodum "Pontificis Contubernalis & Studiorum suorum intimus "comes; græcis latinisque literis ac theologicis non mediocriter doctus hac ipsa tempestate floruit: singularissimæ humanitatis & gravitatis ac reverentiæ vir, qui inter cætera studiorum suorum monumenta de scribendi "ratione opus præclarum edidit, in dialectica etiam commentarios composuit, Athanasiique vitam ad Eugenium "Papam in Latinum transtulit & Appianum historicum "ad verbum interpretatus est". Epistolarum quoque librum edidit & alia plura, si fides *Gesnero*, quem consule atque item *Tribemium, Possevinum, Vossium* de Historicis Latinis, *Corn. a Beughem* de Incunabilis Typographiæ, *P. Jovium* in Elogiis, *Volaterranum, Hier. Magium* Miscell. lib. 2. cap. 14. *Balium* in Lexico Critico, alioque.

A JOHANNE TORTELLIO, ob
literarum similitudinem & ætatis conjunctionem, JUNIANUM MAIUM natione Italum, patria

[a] De scriptore consulendus est *Possevin*. in Apparatu Sac. Sixt. Senensis Biblioth. sancta. *Wadding* in Annal. Frat. Min. *Reiser*. Ind. MSS. Biblioth. Augustan. p. 97.

[b] Postquam enim renatæ literæ a barbarie vindicatæ sunt, hoc interpretandi studium viris doctis usque adeo placuisse scimus, ut quum aliquid essent in utriusque linguæ facultate consecuti, ad convertendos statim autores industria suam conferent, nec quicumque sibi inter literatos laudis viderentur adepti, nisi transferendis Antiquorum scriptis doctrinæ suæ specimen edidissent. *Huet. de Optimo genere interpretandi*.

[c] Vide de eo *Pierium Valerianum* de Literator. infelicitate, *Ciacconium* de Vitis Pontificum, & additamenta *Oldoini. Polydor. Virg. Hist. Anglic. Episcopatus Herefordiensis* in Anglia, deinde *Bathonio-Wellensii*

ab *Henrico* 7mo erat donatus. Hujus in hortis Romæ peracta erat luctuosissima Tragedia *Alexandri* Sexti P. M. exhausto veneno, quod *Cesar* Dux *Valentinus* Papæ filius Cardinali nostro alioque Purpuratis destinaverat.

[d] Aretium (vulgo *Arezza*) Tusciæ oppidum sub hæc tempora multis præclarisque ingeniis ortum dedit. Fuit præter nostrum *Leonardus* Græcorum librorum interpres de quo proxime verba fecimus. Franciscus quem Jctorum sui temporis Principem solebat appellare Jctorum non extremus *Jaso Mainus*. *Carolus* post *Leonardum* Illustrissimæ Florentinæ Reip. Cancellarius, Græcis Latinisque literis celebrerrimus. *Petrus* Poeta Satyricus & admodum læcivus. *Benedictus Accolus* Aretinus Francisci frater, Juris item Romani literarumque humaniorum cognitione celebris. Hi perique fere omnes cum cognomen ex patria potius quam genere sibi assumptum, summis viris maximorum errorum ansam dedere,

tria Neapolitanum non distrahemus, quos neque distraxit Sabellicus. "Subjiciet his aliquis haud immerito Johanne[m] nem Tortellium Aretinum & Junianum Maium Parthenopæum. Juverunt illi industria uterque sua nec multum inter se diversa verborum utriusque linguæ copiam". Sabellicus de L. L. reparatoribus. Scriptit MAIUS præter Epistolarum ad diversos librum 1 & nonnulla alia [a], librum de priscorum proprietate verborum, sive Dictionarium quod prodiit Neap. 1475. fol. & mox Tarvis. 1477. fol. iterumque ibid. 1480. reculum deinde Neapoli 1490. Ad hoc Lexicon sunt qui arbitrantur digitum intendisse Volaterranum. "Chalcidius Græcorum non erat ignarus nec imperitus Grammaticus, attamen infans & absque genio. Dictionibus in primis invigilabat, lexiconque considerat quod obitu ipsius superveniente, Jovianus ejus discipulus sibi vindicavit". In præfatione Auctoris ad *Henricum de Linguarum Siculum*, Archiepiscopum Acheruntinum & Materanum, *Ferdinando Regi Neapolitano* a sacris confessionibus, hæc quæ subjecimus leguntur. "Visum est, quæ prisci recentisque Grammatici de vi vocabulorum tanquam per divulsam membra conscribere, ne incompositos & velut congerie quadam congestos jacere ac fordescere pateremur, in unum corpus redigere. Extabat tamen opus inchoatum de verborum Latinorum interpretatione, cui cum multa adimi, multa que addi posse viderentur, alios adhuc quosdam non parvo meo labore neque mediocri studio, partim integros inferendos, partim ne nimium opus cresceret in compendium redactos adjunxi, præcipue Laurentium Vallam Tortelliumque, quorum non tam fuerat, ut sic dixerim, castiganda luxuria, quam commendanda parsimonia. Nam horum curiosam censuram cumulumque exemplorum in breviorum usum coercui. Præterea quæ Servius Honoratus, quæ Donatus in Virgilium ac Terentium commentati sunt, quæ Porphyrio & Acron in Horatium, quæ Asconius Pedianus, Priscianus, Macrobius, A Gellius breviores tamen quam suis confessionibus disputarunt, quæ Varro, Festus Pompeius, Nonius Marcellus ac Jure Consulti, quæ Jovianus Pontanus de aspiratione eruditissime scripsit, Strabonisque & ex aliis pluribus claris auctoribus nonnulla digessi". Et ex epistola in fine operis. "Quorundam aviditas opus ut festinare coegit, quod maturius edere cupiebam ut vel luculentior ordine digererem, aut plura ex Plinio, Vitruvio, Columella, Strabone, Cornelio Celso aliisque compluribus annexerem, quæ fortasse per ocium in breve opusculum conferemus. Illud etiam in animo est de notis quorundam Grammaticorum opusculum conficere." Autorem nostrum plurimis laudibus extulere viri eruditi. "Junianus Maius Parthenopæus Neapolitanus, vir certe in secularibus literis studiosissimus & egregie doctus, divinarum quoque scripturarum non ignarus, Philosophus & Rhetor celebrissimus, ingenio præstans & clarus eloquio. Scripsit quædam non contemnenda lectionis opuscula quibus memoriam sui posteris reliquit." *Tribemius*. "Junianus Maius conterraneus meus, vir bene literatus, in exquirendis adnotandisque verborum & sententiarum viribus multi studii fuit." *Alexand. ab Alexandro*. Ex MAIUS libro plurimum profecit *Calepinus*, ut viri docti observarunt. Floruit autem Autor noster 1480. & vitam ad proximum seculum existimatur continuasse.

JOH. REUCHLINUS, JOHANNES REUCHLINI Breviloquum seu Dictionarium Latinum,

[a] Plinii Epistolas quæ typis *Matthie Moravi* prodierunt Neapoli 1476, recognovit *Junianus Maius*, ut liquet ex colophone. "Millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto mense Julii. Impressit *Matthias Moravus* vir singulari ingenio & arte. Recognovit *Junianus Maius Parthenopæus*, rhetor publicus, summa cura summaque diligentia." [b] Capnio vir magnus, sed oratio redolet suum seculum adhuc horridius impolitiisque. *Erasmi* judicium de Capnione.

[c] Vitam *Reuchlini* sive *Capnionis* describere *Melchior Adamus* in vitis Germanorum Philosophorum, & nuper *F. Henr. Manius*. Ejus Elogium vide inter *Elogia P. Jovii*. Mortem, sive, ut ipse vocat, ἀποθνήσκω singulari tractatu narrat *Erasmus* inter Colloquia. *De incomparabili heroe Johanne Reuchlino in Divorum numerum relato*.

† Johannem. †† Vel, ut antiquiori dialecto etherebant *Hulfchin*. Sic enim in titulo Responsonis suæ posterioris ad *Bilibaldum Pyrkammerum* ipse expressit: "Joannis Hulfchin, cui ab æqualibus a prima adolescentia *Oecolampadi* nomen obvenit."

ordine alphabetico singulas voces Latinas breviter explicans, sunt qui impense laudant, inter quos *Christianus Daumius* cap. 22. libri de causis amissarum radicum. At cum REUCHLINUS nondum stabilita aut bene confirmata Latinitate dictionarium suum concinnavit, peregrina multa & pene barbara vocabula pro more [b] admiscuit. Et idcirco, tum autem quod istiusmodi argumenta longe potiora protulit quæ secuta est hominum ætas, jam diu desivit vel in pretio, imo pene in commemoratione esse. Operi ipsi Grammaticalia nonnulla & Orthographica præmisit, nempe *Guarini Veronensis* de Diphthongis scribendis libellum: dialogum de Arte punctandi: de Accentu tractatum, &c. cujusmodi etiam notæ & librum ipsum esse comperimus: Profitetur autor in præfatione sub nomine Typographi, "hoc in opere tam Theologiæ universæ quam Juris utriusque cæterarum que facultatum vocabula non sine lucidis interpretationibus esse reperienda, observata eorum orthographia & diphthongorum ratione & accentuum ratione in penultimis syllabis." Juvenis admodum hoc Onomasticum composuit, & quasi primitias studiorum orbi erudito obtulit. "Eodem tempore (sc. 1480.) Fratres Amerbachii Officinam Typographicam instituerunt, qui cum desiderari viderent Latinum Onomasticum, Capnio librum collegit, cui titulus est *Breviloquus*, qui hinc cum nondum meliores libri in hoc genere haberentur & expectatus est & studii profuit." *Melchior Adamus* in vit. *Capnionis*. Prodiit hic liber impressus Basil. 1480. in fol. non apud fratres *Amerbachios*, ut *Adamus*, sed patrem † *Amerbachium*. Natus [c] est JOHANNES CAPNIO (sive Germanice mavis *Reuchlin* [d] natione Germanus, domo Phorcentis, honestis parentibus, Anno Christi 1454. d. 28. Decemb. Hebraice, Græce & Latine apprime doctus, earumque literarum felicissimis auspiciis primus in Germania instaurator. "Egregius ille trilinguis eruditio[n]is phoenix *Johannes Reuchlinus*." *Erasmi*. l. c. Romam missus ab aula Palatina Legatus, *Abdiam* Judæum in Hebraicis, *Argyropyllum* Græcum in Græcis studiose audivit prælegentes. Ubi cupidum se profitemem Græcæ eruditionis, interrogat *Argyropyllum* cujus sit: narrantem se esse Germanum, & Græcarum literarum non omnino expertem, jubet *Thucydidis* portiunculam legat & interpretetur. Quam cum ille & honesta satis pronuntiatione recitavit, & oratione apta & eleganti reddidit, ibi †††† exterritus *Argyropyllus* exclamat, *Græcia nostro exilio transfuavit Alpes*. Vixit REUCHLINUS apud summos viros maxima cum gratia, apud literatos summa cum laude. Illorum gravissima negotia expeditissime obivit, horum famam & existimationem felicissime promovit: In Jure Doctoratum meruit & decessit Professor Tubingensis. Notior est paulo, credo, quam ut hic pluribus commemorem, celebris illa contentio quam cum Monachis Colonien[s]ibus maximeque *Jacobo Hochstrato* Inquisitore exercuit REUCHLINUS. Non alia fuit similitatis origo, quam quod Judæorum libros undique conquistos argutissime & graviter scriptis a flamma & internectione vindicavit. Quorum igni tradendorum nebulo vaferrimus (nomine *Pfefferkern*) autor erat, ratus, id quod res erat, fore ut ista gens magno pretio istam jacturam redimeret. Judaismi postulator CAPNIO: magna cum contentione cum scriptorum tum judicii res agit: Provocatur ad Romanam, ad Academias per Europam celeberrimas. Neque prius utique residebat irarum æstus, quam Monachorum fulmen in *Lutherum* tunc temporis inclorescentem deflectebatur. Multis gravissimis scriptis ea

[d] Mos erat isti sæculo, ut pro literarum tum repullulantium amore vernaculare nomen viri literati Græce vel Latine exprimerent, Ita *Johannes Oecolampadius*, vernacule *Hausfchein*, *Philippus Melancthon*, Germanice *Schwarzzerde*; *Johannes Oporinus*, *Hans Herber*, secundum illud Martialis, Si daret Autumnus mihi nomen, *Onagris* essem:

Horrida si Brumæ sidera, *Xeusgravis*. Et *Guilielmus Xylander*, *Holtzmann*. Ita *Gerardus*, quia nomen istud Belgicè aliquid habet necessitudinis cum *Desiderare* Latinorum, postea literatis innotuit sub nomine *Desiderii*, & quod idem Græce sonat, *Erasmi*. Noster *Reuchlinus* Græcum nomen in Italica peregrinatione suscepit hortatu *Hermolai Barbari*. †††

††† Quod Parvum fumum denotat. Verum non Capnio, ðnis, sed Capnion, ii, dicendum fuit, quum Græcè sit καπνιον diminutivum π. α καπνιον, quod Germanico vocabulo significatione respondet.

†††† Forte Attonius.

causa argumentum præbuit, quæ nunc omnium manibus teruntur, nonnullis etiam facietis & lepidis, veluti immortalis illi operi quod dicitur *Epistola obscurorum virorum*, ubi Monachorum inscitiam probe exagitat, & de petulantissimo hominum grege, si fas sit ita dicere, *serio triumphat*, live sit CAPNIO, live ex familiaribus, incertum. Vide quid de ea re disputatur apud *Bælium* in Lex. Crit. v. *Hochstratus*; *Maium* in vit. *Reuchlini*; & *Placcium* de scriptoribus Anon. & CAPNIONI adjudicat inter ceteros *P. Jovius* in Elogiis. Hos adversarios inuivit *Erasmus* in Apoth. *Capnionis*. "PO. Sed nullusne comitabatur genius malus? BR. Imo aliquot, ut *Franciscanus* ille arbitrabatur. Procul, inquit, a tergo sequebantur aves aliquot pennis cætera nigris, nisi quod explicatu alarum gilvas verius quam candidas plumas ostenderent. Picæ, inquit, videri poterant colore, voce, nisi quod singulæ fedecium picas æquarent magnitudine corporis, nihilo minores vulturibus, cristam gestantes vertice, rostro & unguibus aduncis, ventre prominente, *Harpia* videri poterant, si tres modo fuissent. PO. Quid moliebantur istæ *Furix*? BR. Procul, inquit, obstrepebant heroi *Reuchlino*, & impetituræ videbantur, si licuisset."

NICOLAUS PEROTTUS Saxoferratensis, claro genere ortus, Archiepiscopus SIPONTINUS [a] 1488. 17. Octob. [b] "homo accurato ingenio & lectione multa exercitus [c]" non immerito post *Torvellium* Latinitatis stator videri potest. Juvenis ille *Polybium* Latio donavit, tanta elegantia tantoque nitore, ut nemo de istius sæculi interpretibus verbum fecerit quin *PEROTTUM* nostrum omni prædicationis genere cumulatam ad cælum usque extulerit. "Exinde Romæ Græcas literas pertinaci studio consecutus [*Perottus*] fretusque *Bessarione* generoso Mæcenate, adeo exacte feliciterque profecit, ut ab eo *Polybius* gravissimus historiarum scriptor Latinitate donaretur. Non desuere tamen ex æmulis qui ejus auctoris translationem antiquissimam fuisse furtoque surreptam existimant, quod *Thucydidem*, *Diodorum*, *Plutarchum* & *Appianum* clarissimos ingeniorum certamine conversos, unus *Polybius* egregia fide Latinus æquabili & prædulci Romani sermonis puritate profus antecedit." *Paul. Jov.* in Elog. Et ita fere *Casaubon.* in præfatione ad *Polybium*; "Nicolaus Perottus, literarum Latinarum, quas per diu docuit, exquisite, ut illa erant tempora, fuit peritus, & cum primis curiosus — Erat præterea in hoc viro non vulgaris industria in Græcis ita vertendis, ut nullum persæpe Græci idiomatis in Latina ejus versione vestigium appareret, quam interdum esse opus *ἀντιφώνως* dicas, non alieni interpretationem. Quod si par fides responderet, inter excellentissimos Interpretes poterat sine dubio *Perottus* recenseretur. Nemo enim illis temporibus Itolorum erat qui amplius Græce sciret quam hic *Interpres*, pauci qui tantum quantum ille." Vide etiam eadem fere apud *Huet.* de Clar. Interpret. pag. 165. Quamvis alibi † longe diversa sentire de *PEROTTI* fama videatur. "Perottus Latine quidem loquitur, sed longe ab auctore discedit." *Epist.* 143. "Scis quam non contemnendus *Perottus* sit, qui vir, si Græcarum literarum cognitionem habuisset, in eo genere scriptionis pene mihi regnare videretur: sed rudem fuisse τὸ ἑλληνισμὸς reapseprehendimus, sic tamen ut τὸν καλοκράβων *Musculum*, qui fragmenta ver-

"tit multis parasangis anteiret." *Epist.* 425. "In *Polybio* scis me nunc esse, cujus versionem ne me poeniteat fuisse aggressum, *Perotti* interpretis fatuitas facit, qui mille amplius locis omisso *Polybio Livium* descripsit nobis, quare merito Itali tui Latinitatem hominis sunt admirati, sed de fide illius quod prædicat *Jovius* quis ferat æquo animo? *Irascor* & vehementer quidem." *Epist.* 426. "Multa quidem in singulis fere periodis *Perottus* perperam interpretatur." In Comment ad *Polyb.* "Affirmamus *Perottum* a fidelis Interpretis laude tantum abesse quantum qui longissime — Omnino prælium nullum, facinus militare nullum a *Polybio* fuerat paulo diligentius narratum, in quo gravissima & momenti maximi peccata ab hoc Interprete non sint admissa." *Præf.* ad *Polyb.* "Quis ferat longe adeo ab auctoris sui verbis discedentem, aut quis neget flagitium esse insigne tot locis verba, periodos atque adeo pericopas integras e *Livio* desumpsisse & lectoribus Græcæ linguæ imperitis obruisse pro *Polybianis*? Ubi fides? Ubi pudor? In tanta igitur errorum omnis generis copia singula velle persequi quod petiverunt a nobis nonnulli, ejus sit hominis qui (vetus dictum) velit tollerere in lente unguentum." *Id. ibid.* Attamen non solus erat *Jovius* in præconio hujus Interpretis. Adjungatur *Sabellius* de L.L. reparatione; "Nicolaus vero *Perottus* *Sipontinus* antistes post *Laurentium*, quem velut *Homerum* illum *Achillem* semper excipiendum duxi, omnium quos diximus Latinæ elegantia longe studiosissimus semper habetur. Nihil ipsius *Polybio* candidius, nihil minus elaboratum, quum elaboratissima alioqui omnia appareant." *Andreas* item *Victorellus* in additionibus ad *Cicconium*; "Juvenis erat *Nicolaus Perottus* *Saxoferratensis*, claro ortus genere cum *Polybium* Latinitate donavit: fuit is deinde eruditissimi *Card. Picæni* familiaris quem veris laudibus celebravit, & ejus vitam, desideratam tamen, fuisse conscripsit: alia ex Græcis fontibus ad Latinos idem transmisit, quæ ego apud *Torquatum Perottum* majorem Urbani VIII. Pontificis Capellanum & *Cubicularium* intimum, necnon alia ejusdem *Sipontini* Archiepiscopi, Martialem præcipue calamo ab ipso exaratum & eruditissimis scholiis illustratum MS. aspexi." Et *Franciscus Floridus Sabinus* in *Apolog. L. L. p. 111.* *Difertissimum* item virum appellat *Philephus* in *Epistola* ad *Albertum Zancarium*. At quod a nobis prædicandum magis, primus erat ille purioris linguæ Latinæ collector. Nam ad studiorum puerilium utilitatem *Martialem* amplissimis scholiis, quæ *Cornu-Copiam* appellari voluit, illustravit, in quibus linguæ Latinæ rationem exposuit, verborum usum & proprietatem indicavit, indice postremum singularum dictionum locupletavit, ut præter *Commentarii* rationem, justique Lexici vices præstare possent, quas diu etiam præstiterunt. Opus hoc aggressus est doctissimus *Præsul* hortatu maxime *Pomponii Fortunati*, absolutum [d] vero edere noluit propter Autoris quem illustrare suscepit spurcitiem & obscenitatem. Diu ergo apud se domi prelit, sed qua erat humanitate, ineditos commentarios multis usurpandos dedit, unde factum est, ut quibus [e] *PEROTTI* fama & existimatio cara erat propter multa ex iis commentariis subrepta & sub alieno nomine jactata, *SIPONTINI* †† nostri posthumos labores in lucem eederent. Is erat *Pyrrhus* *NICOLAI PEROTTI*

b 2

nepos,

[a] *Archevesque de Manfredonia, ou a été transferé le Siege de Siponto. Menagius* ad Baillet.

[b] *Ex Ughello.*

[c] Verba sunt *Alex. ab Alex. Genial. Dier. 4. 21.*

[d] Solummodo *Martialis* librum primum commentariis hinc exposuit, alterum deinde addidit, in quibus totam R. L. rationem sibi complexurus videbatur. Ita proficitur Autor in calce operis: "Habes, *Federice* princeps, interpretationem primi libri, quod est universi operis & totius fere Latinæ Linguæ dimidium.

[e] "Properantem autem me tam expetitum ac desideratum opus emitere, illud magis ac magis accendit atque inflammat quod nescio quem vilissimum pædagogum non puduit nuper, ut est omnium impudentissimus, plerisque sententias & sacratio patri mei sumptas (hunc enim humanissime semper omnibus expositum adire frequens discendi gratia solebat)

† *Casaubonus.*

†† Hoc nomine citabatur per totum hoc *Lexicon Perottum*. Quod cum nec proprium ipsius, nec patrium nomen sit, aptius virum est, indicante quoque *Henrico Stephano*, verum ipsius nomen ubique substituere. *Ce-*

"tanquam suas promere, & tam præclaris inventis impudentissime gloriaris. Nullum enim ultionis genus in hanc belluam accommodatis fore existimo quam ut omnes hac nostra editione illius furta vel potius facillime recognoscant & hominis tenentem, scelus ingratitudinemque condemnent." Deinde paucis interjectis: "Neque enim recuso, si ita res ferat, poenas luere ad honestissimum factum, & subire optimi Pontificis qualemcunque indignationem malo, quam aut hanc injuriam facere lucubrationibus ejus ut diutius in tenebris jaceant, aut hanc gloriam relinquere fordidissimo pædago, ut aliorum inventa sibi ascribat, aut tot eruditorum hominum preces, desideria, vota contemneret, ne dicam cum perpetuum posteritati datum inferre." *Pyrrhi* nepotis præfatio ad *Federicum* ducentem. Ille quem vexat *Pyrrhus* in præfatione erat *Domitius Calderinus* quocum multas & severas inimicitias exercuit *NICOLAUS PEROTTUS*. *Vid. Bel.* in *Lexico Critico.*

terum ipsium *Sipontinum*, pro *Archiepiscopo*, Pontificem, ut supra posui, in titulo *Cornu copie*, Latinitatis purioris studio, *Pyrrhus* nepos appellari voluit; ne quis temere adjectum putet.

nepos, qui opus clam avunculo exscripsit & ad *Federicum Ubaldinum Urbini Ducem*, cui & ipse *SIPONTINUS* inscripserat, mittendum curavit. Defuncto igitur *PEROTTO* circa A. 1480. & *Federico Duce* 1482. *Guido* [a] *Ubaldinus, Federici fil. Ludovicum Odaxium* ad editionem hortatur, & ab eodem sibi inscriptum recipit. Proxima editio procurata videtur ante elapsum prorsus decennium, Venet. 1492. fol. per *Bernardinum de Coris* de Cremona. Deinde autem prelo suo subjecit *Aldus Manutius* Anno 1499. ubi “ plurima loca quæ in aliis ante impressis incorrecta leguntur, emendata esse ” proficitur Editor. Tum autem proximo anno 1500. prodit Paris. per *Udalr. Gering & Berthold. Rembolt* focios [b]. Exemplar “ ex universis “ præcedentibus castigatum, & nonnunquam ex originalibus diligentissime perfectum. ” Nam, ut id tandem moneam, jam in eam crevit existimationem res Lexica, ut præter labores compilandi, aliorum etiam qui Autorem sequebantur, cura in recudendo, corrigendo & supplendo exerceretur. Neque dedignati sunt aliquando viri summi & in literis principes eam limam Recentiorum Lexicis admovere, quam gravissimis ex omni antiquitate Autoribus summa cum laude admovere solebant. Neque erat *PEROTTUS* in hac laudis parte extremus. Nam ante editionem Parisiensem, de qua modo, a *Joanne Pompeio Corniano* Brixiano adornatam, cujus diligentia errores multos sustulit quibus scatebant Editiones priores, Vir summus & ultra nostrum præconium positus *Polydorus Virgilius* “ librariorum incuriam reprehendens, (*hominis verbis utor*) “ ad *Perottum* integrum ac emendatum lectoribus præstandum accessit, & ad exemplar in Bibliotheca Ducis Urbini seipsum contulit. ” A quo proinde prodit emendatior & sibi restitutus. *Aldus* deinde *Manutius*, a quo non semel videtur *Cornu-Copia* typis describi, in ea editione quam prodire iussit Venet. 1513. fol. editione longe cæteris præferenda, præter Commentarios *recognitos atque ex Archetypo emendatos, Varronem, Festum &c.* operi subjecit, & quod non parum aut utilitatis aut nitoris huic editioni confert, *Nonium Marcellum*, cui tum primum tertia fere pars addita erat, & multæ præterea emendationes, quas in ante impressis frustra quaesiveris, opera & diligentia ad eam rem usus *Jo. Jucundi* [c] Veronenis qui in Gallia *Nonium* cum antiquis contulit exemplaribus. *Polydori, Corniani & Aldi* laboribus successit vir doctissimus *Valentinus Curio*, Basil. 1526. 1532. & alibi, qui præter operam in *PEROTTO* sumptam, focios adjunxit *Varronem, Festum & Marcellum*. Quos Grammaticos, *Nonium* præcipue, illustravit & ex Cod. veteri sæpius emendavit *Mich. Bentinus*. Prodiit vero *PEROTTI Cornucopiæ* sæpius, ne in singulis immerer, Anno sc. 1504. Paris. 1506. per *Job. Prusii* Argentinum. 1521. Bas. Iterumque ibid. 1536. De his Commentariis istius ætatis homines omnia optima sentire & dicere. Sistant tibi, lector, iterum *Læsonium*,

Cornu nobile Copia Perotti
Non quale Olonæ puer Capella

[a] *Odax*. in præfat. “ Hoc opus ego proximis mensibus iussu & auspicio tuo diligentissime lectitavi, & quoad per me fieri licuit, emendatissimum reddidi. ” Hæc igitur princeps erat *PEROTTI* editio, quam certum est prodidisse intra ann. 1482. & 1486. sub eo sc. temporis intervallo, quo *Guido Ubaldinus Urbini Ducatum* gessit. Fallitur ergo *Do Cangius*, qui in præfat. ad Glossarium, hoc opus *Cornu-Copiæ* sub annum 1470. publicari existimat.

[b] Videbis hanc Editionem describi apud *Annal. Typograph.* viri præstantissimi *Mich. Maittaire* T. 1. p. 225.

[c] *J. Jucundus* Veronenis claudit Anno 1518. Præceptorem suum & omnium bonarum artium veterem novamque bibliothecam appellat *scalgii*. in *Exercit.* 104. V. *Pignor.* Symbol. Epistol. p. 20.

[d] Alius est *Ambrosius Calepinus* qui edidit tres tomos *Praxis Ecclesiasticæ Criminalis*. Floruit enim post integri sæculi intervallum & quod excurrit.

[e] De nihilo est, credo, quod *Eorrichius* in disert. de *Lexico Ambrosio* nostro Comitis de *Calepio* ait fuisse filium. Nihil de e-

Sancit Jupiter, intulitque celo:
Aut quale Herculeæ manu revulsam,
Ætoli fuvii perenne vulnus,
Thymo & baccare Naiades repleverunt:
At doctum variumque multiplexque,
Et cunctis opibus cupidisque,
Quas Musæ Genotrides amant, referitiam.
Hic ille est liber, ille Martialis
Intepres, Latine illa lingua lingua,
Cornu nobile Copia Perotti.

Adjungamus *Gesnerum*; “ Hæc pars quam habemus plena “ est Philologiæ & eruditionis varix, ex optimis quibus “ que veterum densissima testimonia citans multiplici cum “ ad rerum tum ad vocabulorum cognitionem usu. ” *Læsdovic.* item *Vivem*; “ *Nic. Perotti Cornu-copiæ*, si vacet “ legere, non poenitebit collocatæ in eo operæ. ” *Triethemium* quoque; “ *Nicolaus Perottus Saxoferratenfis* & “ *Sipontinus Episcopus*, vir in divinis scripturis eruditissimus & in secularibus literis nulli suo tempore secundus, egregius Theologus, ac rhetor disertissimus, ingenio acer, & vita præclarus. Scripsit quædam luculenta opuscula, quibus nomen suum posteris notificavit. Et quibus extat opus insignis duobus voluminibus divisum, in *Marcum Valerium Martialem* poetam, omnem Latini sermonis elegantiam, rationem & enucleationem pulcherrime complectens, quod prænotavit *Commentariarum lingue Latinæ* volumen, five ut vulgo appellatur, *Cornu-copiam*. ” Eadem fere ad verbum, ut mos est, *Jac. Phil. Bergom.* Supplem. *Chronic.* & *Chronica Chronicarum*. Recte item *P. Jovius*; “ *Compositus quoque volumen Commentarii nomine in Martialem, Cornu-copiæ, usurpato veteri Græco lemmate nuncupatum, perulite quidem ac ob id fortasse sempiternum.* ” Sempiternum profecto, cum ex hoc quasi stamine perpetuum telam duxerint, quæ secutæ sint *Lexicographorum* operæ.

Et ecce exortus est *CALEPINUS* [d], quem *CALEPINUS* alieni laboris non pudebat, cum *Perottum* exscriberet, quem præpè pudebat sui. *AMBROSIVS CALEPINUS* Bergomensis Ordinis S. Augustini Eremitanus *Calepini* nomen a *Calepio* [e] *Cenomannorum* oppido derivavit; multa & pietatis & literarum laude excellens exeunte sæculo 15. & ineunte 16. Videtur nihil posteris reliquisse præter *Dictionary* fati notum. Nam quæ de Urbis Venetiarum laudibus a nonnullis existimatur concinnasse, nihil aliud est nisi curta notitia istius urbis quam cum *Jac. Philippo* Bergomenfi tunc temporis *Chronicarum* supplementum meditante communicavit. Ita enim ille in V. “ *Venetix civitas insignis, — de cujus laude quoniam apud Jacobi Philippi Chronicam a nobis late congestum est, duximus omitterendum.* ” Obiit Bergomi annis cumulatim A. 1510 [f]. & in Ecclesia S. *Augustini* ibidem sine ulla inscriptione humatur [g]. Diu vigebat fama

ris claritate memorant qui *CALEPINUM* ætate proxime attingerent, *Triethemius* puta, de *Scriptor. Eccles.* *Leander Albertus* in descriptione *Italiæ*, & *Jac. Philipp.* Bergomensis *Calepini* & *Conterraneus* & *Æqualis*. Contrarium magis omnes quos vidimus. V. *Ether. Magium* qui laudatur infra. *Natalium* certe splendorem minime confirmant ea quæ habet ipse in præfat. 1. Editionis. “ *Et neque declamationibus refragante natura me dedendum putarem, neque percipiendæ Philosophiæ ulla mihi a patribus facultas daretur.* ” *Eorrichium* procul dubio in fraudem induxit *Ghilinus* in *Teatro d'huomini letterati: La sua nobilissima famiglia principale in Bergamo ha origine da Calepio, del qual villaggio i suoi antenati furono Conti.* Tum vero postea. *Vesti il sacro habito l'anno 1458. Et chiamavasi al secolo il Conte Giacomo Calepio figlio del Conte Trusardo.* *Calepio* oppidum est in *Cenomannis* ad 14. lapidem a Bergamo Brixiam versus ad colles in sinistra parte positum. †

[f] Errasse puto *Konig.* *Biblioth. Vet. & Nov.* qui ad A. 1513. refert. Quo etiam errore tenetur *Bailletus*.

[g] In lucem editus fuisse videtur circa Annum 1440. Ejus enim ferè ætatis

† En verba *Donati Calvi*, Bergomatensis item scriptoris, & inepti valde laudatoris popularis sui, in *Scena Letteraria de gli Scrittori Bergamaschi*, ed. Bergomi in 4to. 1664. quibus *Ghilini* narrationem, (quæ & *Cangio* *Præf. Gloss.* §. 111. suspecta fuit.) confirmat: *Non si può fare d'Ambrogio Calepio memoria, che non si rammenti un figlio non meno della Fortuna, que delle Lettere. un Prodigio non meno della Sorte, que del Sapere. Sorsis quâ gli io Genitore il Conte Trusardo Calepio Fondataro della Valle col mede-*

fimo cognome chiamata, ma il dirlo prole della Gloria sarebbe al suo merito più adeguato, non r'essendo scrittore, che n'habbi con tanta felicità toccata la meta, & il pallio conseguito. Idem diem eternumque ejus refert in annum 1511. die S. *Andree*, quo sacrum viaticum acceperit. Quod ad Comitis dignitatem attinet, sciendum est in Italia eam non esse pari, atque in ceteris Europæ partibus, fastigio; ita ut nihil repugnet, quo minus *Calepinus* & *Comitem* habere patrem poterit, & pauperem.

ma Lexici Calepiniani, & in magna autoritate habebatur. At nasutioribus interea fumum non vendidit. "Sed ubi est interim quod tam magnifice præcipit Calepinus *quidam*, — Et tamen sunt qui mihi indignantur quod ab hoc ausim dissentire." *Erasm.* ad Matth. 26. 63. Ex recentioribus Nicolai Perotti Cornu Copiæ, Nestor, Tortellius. Ex quibus dictionarium suum Ambrosius Calepinus congescit, homo congerendis quidem illis idoneus, explendis vero quæ deerant non idoneus". *Lud. Viv.* l. 3. de tradend. discipl. Autor item Apologiæ pro Poetis Latinis apud *Gifm.* p. 505. Lexicon hoc appellat *insullum & fetidum*, additque CALEPINUM omnia ex *Perotto Sipontino* sumpfisse, ita ut a se ne quod quidem protulerit. Sententia si non verissima, attamen veræ proxima, nam qui CALEPINUM cum *Perotto* conferre sataget, vix ab eo latum unguem discedere investigando reperiet. Imo ea est jejunitate Lexicon CALEPINI, ut licet toties incudi redderetur, & magnorum nominum autoritatem in recudendo jacitet, hominum tamen expectationi hodie fatisceret parum. Plurima in eo deesse etiam post ultimam limam, plurimis etiam barbaris vocibus redundare, nullo monente ut ab iis caverent, plurima etiam superesse in syllabarum quantitibus errata præter id quod in limine operis profitetur, conqueritur *Borrichius*. Adeo in eum incidit quod non sine sale observaverat vir doctissimus, "Bonus ille Calepinus toties coctus & recoctus parum sapit." Ita fere Vir eruditissimus *Gasp. Sciopp.* in Consultationibus, "Ambrosii Calepini Lexicon quavis superiorum est deterius, etiam illud cui avaritia Tympographi nomen Jo. Passeratii cum maxima doctissimi viri injuria præscribere nihil dubitavit." *Hieron.* tamen *Magius*, quamquam de CALEPINO id quod res est sentire videatur, de CALEPINI successibus plane cæcutit. "Ambrosium Divi Augustini fratrem cucullatum ab oppido in quo natus est, Calepinum nuncupatum, Græcarum literarum omnino expertem, & humanioribus literis vix tinctum, omnium scriptorum fortunatissimum dicere soleo, quod cum Latinum Lexicon Græcorum exemplo edidisset, non id quidem quod a doctis legeretur, sed ab his qui in Grammaticorum scholis adhuc versarentur, inornatum, aridum & exemplis e sacre scripturæ interpretibus sæpius quam e Cicerone depromptis referent, doctissimum poltea virorum cura atque opera factum est, ut hoc opus ad immentiam magnitudinem excreverit, ut jure Chalepon, id est, grave dici possit, & copia verborum vocumque non sine elegantia fatisceret, jam non a pueris modo, sed ab omnibus legatur, ut nullus sit qui non Calepino aut palam aut tecte hodie utatur. Tandem enim Gesneri & Manutii additamentis & castigationibus ita auctum atque exornatum prodiit in lucem, ut nihil in eo desiderari posse videatur." Hæc ille lib. de Equuleo, cap. 6. *Calepiniani* enim operis sive fama sive fortuna plurimos ad laboris similitudinem allexit, qui ab his initiis exortii tantum aliunde *Calepino* ingesserint, ut si jam ipse in terras rediturus erat, suum opus neutiquam agnosceret. "Id quod" Ambrosius Calepinus contigisse videmus qui cum Lexicon quoddam Latinarum vocum, plerarumque fortasse non bene intellectarum edidisset, placuit inventum hominibus doctis, & quoniam non esset integrum in illud invadere, quia prior ille occupasset, relicto Calepini nomine, tantum unufquique in illud, quantum poterat, contulit. Itaque jam liber ille tanta rerum copia abundat, ut copia ipsa non æque sit copia ut liber ille est copia, neque quidquam sit Calepini nomine illustrius. Hoc quidem nostra ætate, ut de aliis taceam, usu venit Octavio Pancirole Regiensi, & Cathedralis

"eiusdem Ecclesiæ Canonico, quamquam fuit Calepinus aliquanto felicior. Ille enim suo inventu, hic est clarus alieno." *Jan. Nic. Erythr.* Pinacothec. 3. 53. Editio prima, quam paucis videre contigit, procurata erat ab Autore, & impressa Rhegii Lingobardiæ 1502. fol. quam Senatui Populoque Bergomenfi inscripsit. Ibi cum profitetur se multa contra *Laurentium Vallam*, contra *Priscianum* aliosque auctores proferre, præstantiorum auctoritate nixum, præstantiores illos & Latinitatis quasi *περιεργία* infeliciter subjungit. "Plus enim apud me Ambrosii, Hieronymi, vel Augustini gravitas & doctrina valet, & Græcorum, quam Laurentii Vallæ studiosa reprehensio." In fronte hanc allocationem ad librum præfixit verbis non admodum comptis inclusam,

*Mos est putidus: & novus repertus:
Ingens materia ut queat videri:
Præclarusque liber: bonusque totus:
Versus addere nominis probati:
Mentitis tituli: rubore nullo:
Obscurique viri: rudisque vatis:
Auctor sic quasi tunc: bonusque fiat:
Nullis mobile veritas: fideique est.
Iis demptis liber excecæ aperta
In vulgus facie: favore nullo:
Et graius galeatus: & latinus.
Nam: credas: alii magis: quam ipse
Quærent auxilium: petas ab illis.
Sed si status olet: proba: legasque.*

Qui nobilia hæc Trochaica leget, & epistolam ad S. P. Q. Bergomensem, mirabitur quæ de homine dicta sunt a *Jac. Philippo* toties laudato. "Ambrosius Calepinus conterræus (sic) & coetaneus meus meique instituti professor, cujus consuetudinis suavitate jugiter fruor, his temporibus nobiscum dulciter cohabitans, innumerorum doctorum elucubrations sua industria magno labore opus pergrande atque insignitimum de vocabulorum omnium notitia solerti indagazione collegit. Illudque tandem dictum, ut in pluribus spargeretur atque diffunderetur, etiam imprimi curavit, idque docta & eleganti epistola ad Senatam Populumque Bergomensem misit." *Supplem. Chronic.* Prima hæc Editio nullo paginarum indicio distincta constat quaternionibus quinquaginta quinque, nitidissimo charactere expressa, *industria Presbyteri Dionysii Bertocchi impressoris*. Refertur † usque ad satietatem nominibus propriis &c. quæ *Cl. Du Cangius* editionum principum a CALEPINO elaboratarum nunquam compositus, addubitat an ab ipso an a posteris fuerint profecta. Iterata editio, & Auctori ipsi suprema prodiit Venet 1509. fol. in officina *Petri Liechtenstein*: quam *Egidio Viterbiensi* totius Augustiniani gregis Eremitarum Pastor nuncupavit. Prima hæc editio quam *Gesnero* contigit videre: Prima item quam *Borrichio* sedulo licet investigatori, & Lexicorum notitiam proficenti. Eruditissimus *Du Cangius* tamen editionem principem nunquam propriis oculis †† illustratam non incerta conjectura circa A. 1500. statuit prodiisse. Editio uberior multo & castigatior [a]. Epistolam nuncupatoriam, quoniam neque ubique obviam, & nonnulla scitu non injucunda continet, visum est subnectere:

Ad clarissimum & sapientissimum Theologum, Dominum magistrum Egidium Viterbiensem totius Augustiniani gregis Eremitarum Pastorem dignissimum, Ambrosius Calepinus Bergomas eiusdem religionis de Observantia nuncupatæ minimis [b], S. P. D.

"Quum hominem senem præsertim, bullam quæ dicitur esse non ignorarem, meque ingravelcens ætas colli-

c

"ligen-

zatis est *Jacobus Philippus Forestus Bergomenfis*, qui CALEPINUM coetaneum suum appellat. Perfectum est enim opus *Chronicorum* (uti proficitur ipse *Philippus* in calce Edit. 1492.) anno a natali Christiano 1486. sibi vero a nativitate 52. Natus est ergo *Philippus* A. 1435. & apud suos Bergomenfes supremum diem obiit A. 1518. ad octuagesimum quartum annum vitam prorogavit: male septuagesimum quintum Frater *Josephus Pamphilus* in *Chronic. Ord. Fratrum Eremitarum S. Augustini*.

[a] Vedonsi anco del suo infaticabile ingegno le dichiarazioni delle voci di parole che da lui furono ne' giovanili anni pubblicate, e poscia con maggior diligenza corrette, & ampliate mandò nuovamente alla stampa, e le intitolò al Padre Egidio da Viterbo Priore Generale della sua Religione. Ghilini Teatro d'huomini letterati.

[b] Hoc est fortasse quod voluit *Job. de Janua*, "De ordine fratrum Prædicatorum modicus."

“ ligendas jam esse farcinas admoneret, dictionum inter-
 “ pretamenta olim quidem a me edita proximis vero an-
 “ nis incudi reddita & aliquanto diligentius amustata col-
 “ legi, effecique ut castigatiora & uberiora in manus homi-
 “ num exire possent. Hoc vero quicquid est operis,
 “ quamvis & ipse nomini tuo dicere exoptarem, idque
 “ ipsum religiosi quotquot Bergomi degunt Collegæ nos-
 “ tri pro sua quisque in te pietate a me certatim contem-
 “ derent, hærebam tamen, neque ingenii tui iudicium
 “ præferim, ut Secundus ait, læcessitum subire audebam.
 “ Neque enim sic toto, ut dici solet, celo errabam ut
 “ non viderem eum esse te quem quasi Lucilianum il-
 “ lum Persium omnium doctissimum metuere etiam eru-
 “ diti debeant. Quis enim, quæso, vel unicam oden
 “ tuam Egidii Romani laudes continentem legere potuit,
 “ ut te summum in Poetica non agnosceret? Quis li-
 “ brum de Ecclesiæ incremento a te conscriptum & divi-
 “ na Pontificis Maximi voce laudatum non admiratur?
 “ Quis eloquentiæ tuæ fulmina æquaverit? Quis ad po-
 “ pulos te concionantem audivit qui non voces tuas Pau-
 “ li esse tonitrua † non existimaverit? Quis tuæ illius
 “ dialecticæ subtilitatis ceratinas & foritas effugerit? Quem
 “ porro lateat quantum in iis quæ Physica, quæque item
 “ Metaphysica nominantur, quantum denique in sacra-
 “ rum literarum studiis semper excellueris? Quid plura?
 “ te unum intelligebam cui nihil non lectum, nihil non
 “ intellectum esset. Sed bene quem summa doctrina for-
 “ midabilem effinxerat, eundem vitæ sanctitas amabilem
 “ reddidit. Neque enim mihi quamvis a te longissime
 “ constituto nescire permittitur quam bonus commissi tibi
 “ gregis pastor existas, ut languentes foveas, ut demis-
 “ sos erigas, ut salubribus medelis aut venienti morbo
 “ occurras, aut eundem si forte irroboraverit amoveas.
 “ Noster ordo, quod diu exoptavimus, te auctore est in-
 “ tegratus, te Magistro sibi restitutus, te intercedente
 “ summis privilegii honestatus, quæ cum animo solve-
 “ rem facile percipiebam, te qui universos ita dirigeres,
 “ singulos non contemnere. Hoc denique quasi addita
 “ obrepit audacia, meque illuc impulit ut ad te quasi ad
 “ numen aliquod confugerem & qualescunque vigilias
 “ meas tibi dicarem. Quod factum meum boni consulas
 “ villicum, meminervisque me quasi non postremæ notæ
 “ villicum hac ipsa dicatione rationem otii mei exhibere
 “ tibi voluisse, quem tu vel ut diligens paterfamilias in-
 “ spicere non gravaberis, vel certe ut bonus pastor ne
 “ pusillæ quidem ovis foetum tibi contemnendum puta-
 “ bis, sed umbra potius tui nominis proteges. Quod si,
 “ ut spero, feceris, ad summam votorum meorum per-
 “ venisse mihi videbor, ac tuo quasi Colophonio suffra-
 “ gio, ut in veteri verbo est, adjunctus, in singulis etiam
 “ tribus puncta omnia tulisse me existimabo, nec ætatis
 “ tantum nostræ oblatratores, sed & celebratum illum
 “ veteribus modum contemnam. Vale pater R. & con-
 “ gregationem nostram ac præsertim Bergomensem Con-
 “ ventum habe commendatissimum. Nam & te, ut de-
 “ bent, omnes mirifice amant ac reverentur & me decrepi-
 “ tum jam senem atque oculis captum mira pietate comple-
 “ untur. Bergomi Kalendis Octobris MDIX.”

Sublato e vivis CALEPINO studiose quamplurimi in
 ejus mæstem suas falces injecere. Oneratur prelum & ad
 fatietatem usque exercetur, prodiitque Lexicon CALE-
 PINI vel saltem *Calepinianum* nomen profitens, tot vicibus
 ut pene tædium esset enumerare. Quas editiones vel oculis
 usurpavimus, vel de iis legendo quidquam accepimus,
 subnectemus, plures fortasse addituri, si rei utilitas labo-
 rem nostrum commendaret. Prodiit itaque proxime 1510.
 apud *Alicens.* Paris. & 1516. apud *Wechel.* Paris. 1534. ibid.
 1535. & 1539. Basil. 1544. & 1560. Venet. 1545. 1548.

[a] Trecaßium †† Campaniæ urbs quæ Sequano fluvio interluitur. Vulgo
Troyes.

[b] Hoc Epitaphium inter ultima fere suspiria ipse sibi concinnavit.

[c] *Scaligerum* semper excipio. “ Passerat *estoit fort ignorant*, vix
 octo legerat libros: bene instituebat juventutem, duo verba latine

& 1592. Lugd. Bat. non semel, 1570. 1581. 1647. 1663.
 1681. nec non ex officina *Fr. Hackii* 4. sine nota ætatis.
 Antv. 1572. Genev. 1620. & alibi sæpius.

Inter cæteros qui Thesaurum *Calepinianum* auxerunt,
 & celebritatem dedere, non postremi loci vel ordinis erat
Johannes Passeratius Trecaßinus [a] in Academia Parisiensi Pro-
 fessor Regius. Cæteros dixi, quales erant *Jac. Montanus*,
Paul. Manutius, *Laur. Chislevius*, *S. I. J. Lud. de la Cerda*, *Con-
 rad. Gesnerus Tigurinus*, *Budæus*, *Ascensius* aliique, nam quod
 hodie legimus, ut observavit dudum *Mauritius* præfat. ad
 Edit. *Calepin.* 1548. vix est CALEPINI, sed aliorum qui
 ejus solo inædificaverunt: “ Bonum fatum (inquit ille etiam
 “ ea ætate quam pene dixeris Calepini pueritiam) Cale-
 “ pinus fortitus est, cui quotidie fere omnes homines de
 “ suo largiantur. Certe enim illius Dictionarium non
 “ tam auctoris industria, quam aliorum labore studioque
 “ in tantam altitudinem excrevit.” Ad *Passeratium* quod
 attinet, iis erat naribus, tanto ingenii acumine, tanta-
 que elegantia, tam male autem interea consuetæ, & tam
 impigræ additiones quæ ad CALEPINUM habentur, ut
 cujusvis potius quam *Passeratii* videri debeant. “ Homo
 “ enim emunctæ naris & cui aliena vix placerent, ultimo
 “ elogio vocit ne manes sui malis carminibus oneraren-
 “ tur.” *Thuan.* lib. 127. fin.

Hic situs in parva Janus Passertius urna

Ansonii doctor regius eloqui;

Discipuli memores tumulo date festa magistri,

Ut vario florum munere vernet humus.

Hoc culta officio mea moliter ossa quiescent,

Sint modo carminibus non onerata malis [b].

Vix dici potest quanta animorum contentione, omnique
 prædicationum genere ad *Passeratii* sermonis puritatem,
 nitorem elegantiam, ingeniique felicitatem celebrandam
 confluxere ejus ætatis viri doctissimi [c]. Natus erat A.
 1534. Lutetiam accedens iis qui auctoritate & gratia plu-
 rimum pollebant, inter paucos charus, *Petro Ramo* Elo-
 quentiæ Professore suffectus, commendatione *Henrici Mem-
 mii* Mæcenatis optimi, & stipendiis regis honorifice sub-
 nixus, præcepta eloquentiæ multa cum omnium admira-
 tionem infinitis pene discipulis tradidit. Egregia sunt quæ
 de illo posteris commendavit vir ingenii acerrimi [d]. “ Si
 “ illum dixerò omnibus ferme Grammaticis & Rhetoribus
 “ ætatis suæ fuisse clariorem, sique addiderò ultimum Ro-
 “ manorum apud nos obitisse, verissime, ut opinor, sensis-
 “ se debeo videri.” *Casaub.* Epist. ad *Jac. Gillotium* 164.
 “ At *Passeratium* non videbo, cujus nuper audivi obitum.
 “ Næ vestra Academia vel præcipuum, nisi fallor, tibi-
 “ nem amisit, quo fulciebatur. Nunc autem quis tanti
 “ viri locum occupabit. Stephani etiam nostri obitum,
 “ puto, intellexisti. Commelini quoque. An parant
 “ Musæ fugam ex Europa?” *Scæv. Summarth.* Elog. lib. 4.
 “ His enim extremis rei literariæ temporibus, nisi Scali-
 “ geri, Lipsii, Casauboni, Fabri cum aliis paucissimis ad-
 “ huc supersunt, quis ultimum politoris literaturæ decus
 “ in hujus tanti viri morte concidisse non fateatur?” *Jul.
 Cas. Bulenger.* Histor. sui temporis lib. 11. “ Latine inte-
 “ gritatis in eloquendo, si quis alius, retinens, oratione
 “ acutus & tersus.” *Fr. Parentius* in Oratione de regia sua
 professione, A. 1595. “ In literis humanioribus verbo-
 “ rumque proprietate ac significatione evolventa, rara
 “ illa & omni artium genere excultissima *Passeratii* do-
 “ ctrina, qua ille velut Phoenix & ut Romanus alter Var-
 “ ro, iudicio omnium excellit.” Decessit Lutetiæ Pari-
 siorum 68. anno ætatis, 18. Cal. Oct. Anno a partu
 Virgineo 1602. inque Dominicano templo ad Jacobæam
 portam sepelitur, cum hoc elogio,

IO.

“ sciebat, omnes reprehendebat, non erat tantus quantus habebatur.
 “ *Tricassinus* erat, bonus *Pedanus* ad instituentiam juventutem.” *Scæ-
 ligerana.* Contra vir doctissimus. “ *Il avoit joint à une grande éru-
 dition, une rare politesse & il n'avoit rien de pedant que la robe &
 “ le bonnet.*”

[d] *P. Massonus* in Elogiis.

† Sic in Londineni codice. Error videtur descriptoris, ut & quod
 paulo post pro Tribubus, Iubus legitur.

†† *Treca*, vel *Trecaßes*.

IO. IAC. MEMMIUS. ERRICI. FIL. IOAN. IAC. NEPOS.
SUPP. LIBELL. IN. REG. MAG. DISCIP. PRÆCEPT. CARISS.
HOC. MONUM. DE. SUO. FIERI. CUR.
OBIT. XVIII. KAL. OCTOBR. DIE. S. CRUCIS. clo 1o cll.
D. O. M. S.

IANO PASSERATIO TRECENSI.

VIRO INTER ERUDITISS. MODESTISS. INTER MODESTISS.
ERUDITISS. ACADEMIÆ, IN QUA SOLI BARBARI ET IGNAVI PE-
REGRINANTUR, ASSERTORI PRÆCIPUO: QUEM LICET SONTI-
CUS MORBUS PER PLURES [a] ANNOS LECTO POSTRATUM [b]
AFFLIXERIT, TAMEN VEL HOC IUUIT STANTEM MORI UT
TRIUMPHALEM REGIÆ CATHEDRÆ SESSIONEM EGREGIO PRÆ-
NE TERMINANS, MOXQUE ANDIGES FUTURUS LITERATIS PRÆ-
SENTIUS NUMEN IN POSTERUM AFFULGERET.
ACAD. MOER. P.

Scripta ejus recenset V. Cl. *Heningus Witte* in Memor. Philo-
soph. p. 18. itemque in Diario Biographico ad Ann. 1602.
Opus autem quo se magnopere extulit concinnavit de Litterarum
permutatione ac cognitione, impressum Paris. 1606. 8. V. *Colomesii* Biblioth. Choisef, & *Scaligerum* de eo
opere ibi adductum. Exstant varia ejus poemata niro le-
pore confecta, in tomo tertio Deliciarum Gallicarum p. 1.
Quod vero nihil in palæstra *Calepiniana* se exercuit luben-
tissime adlentimur viris oculatissimis [c]. Commentum
hoc fuit Bibliopolarum & aucupium vaserrimum.

Quid *Conradus Gesnerus* Tigurinus ὁ πολυμαθὴς αὐτῶν de *CA-
LEPINO* meruit, nam de omnibus singulatim scribere in-
finitum foret, placuit ipsius hominis verbis lectori sistere:
"Ambrosii Calepini Dictionarium quod hoc anno 1544-
"mense Septembri impressum est Basileæ apud Leonhar-
"tum Hospinianum innumeris locis castigavimus & ex po-
"litrema editione Venetiis excusa ad insigne Sirenis, quæ
"supra quatuor mille vocabulorum usque probatissimis au-
"thoribus accessisse gloriatur, omnia in nostrum exem-
"plar transfulimus, & profundæ, id est, quantitatis syl-
"labarum notas novo labore singulis dictionibus quæ or-
"dine alphabeti explicantur, inscripsimus. Cæterum nomina
"propria, ex quibus maxima pars Venetæ accessio-
"nis constabat, seorsim a Latinis vocabulis in peculiare
"alphabetum partim proprio labore, partim juvantibus
"amicis digesta sunt, additis omnibus illis quæ in po-
"stremis dictionariis poeticis continebantur; nam & Ve-
"neti pleraque sua ex eisdem decerpserunt. Si cui lubet
"prolixius cognoscere quantum nostra editio cæteras om-
"nes antecellat, is præfationem nostram dictionario
"præfixam legat [d]."

His succedit **MARIUS NIZOLIUS** Brixel-
ensis, Ciceronianus omnes labore summo ma-
ximæque industria sibi devinciens. Edidit ille *Theaurum*
Ciceronianum, sive "Observationes in Ciceronem ordine
"litterarum digestas, quibus omnis vere Latine loquendi
"ratio & quot quibusque modis unaquæque vox distingui
"variarique possit per Exempla Ciceronis plane demon-
"stratur" Excusas Basil. 1530. & deinde Ven. 1535. fol. †
rursus 1541. adjectis illis vocabulis quæ *Basiliius Zanichius* (de

quo modo) post *NIZOLIUM* ex *Cicrone* collegerat. Au-
xerunt plurimi atque edidit demum *Hervagius* 1548. cum
magna accessione verborum per *Calium Secundum Curionem*,
iterumque Franc. 1568. fol. †† *Marcellus* deinde *Squarcialopus*
Plumbineus, *Jacobus Cellarius* [e] *Augustanus*, & *Alex. Scot*,
Scotus [f]. Audacissimæ deinde Editiones & emendatissimæ,
Lugd. apud *Th. Soubron*. 1608. fol. & Col. Allobrog. 1612.
4to. Postremo labor iste ab una *Ciceronis* radice profectus
in justam tandem molem & utilitatem Lexici excrevit cura
M. Ludovici Lucii Basiliensis Academiæ Professoris, qui A.
1613. duobus voluminibus fol. edidit ibidem "Latine Lin-
"guæ Theaurum bipartitum, priorem quidem ex uno Ci-
"cerone jam olim a Mario Nizolio collectum, postero-
"rem autem ex aliis quoque Latini Sermonis authoribus
"comportatum; probatissimum tum Orationum, Histo-
"ricorum, Jctorum, Medicorum, tum etiam Poetarum
"verba & loquendi modos copiosissime explicantem."
Lucius, quod non præstitit *Nizolius*, e magno Lingue Latine
Theauro, *Stephani* puta, ††† sibi arripuit, ab iplo *Plauto* ad
Claudianum usque verba verborumque usus conferens, refe-
ctis, quæ erat istius sæculi continentia, propriis nominibus,
aliquæ plurimis, quorum peculiaria Onomastica passim ex-
titeret, de iis rebus, uti par erat, consulenda. Ad *NIZO-
LIUM* autem ut aliquando revertamur, ea erat vel mode-
stia vel infelicitate, ut nihil fere de ejus fama vel fortunis
posteritati describendum reliquerit. Nam quæ *Johannes Nor-
wægus Hassus* Promptuarii Grammatici, Nomenclatorisque
Auctorum in Promptuario citatorio Scriptor de eo tra-
didit, sunt ἀντοκεῖσι, ut solet, ex Gesnero descripta. Sum-
morum virorum amicitii & familiaritate utebatur, quibus
profecto maximum sibi opus esse duxit, ad domesticam ten-
uitatem sublevandam, qua videtur admodum laborasse. Ita
fere ille in Epistol. qua librum suum *Joan. F. Gambaræ* inscripsit.
"Nam quanquam possum multos commemorare, quibus
"plurimum debeo, & in iis præcipue clarissimum & amplif-
"simum virum eundemque Juris Civilis longe peritissimum
"Mattheum Advocatum & ejus filium Camillum adolescentem
"tem omni corporis animique virtute ornatissimum, qui me
"antea sibi multis & magnis de causis maxime obligatum
"nunc etiam obligaverat magis, cum in editionem hujus
"operis omnem pecuniam mihi liberalissime suppeditarunt, tamen
" & ipsi qua sunt modestia & cæteri omnes facile patien-
"tur, ut me tibi plus quam sibi devindum esse consteat.
"Tu enim primum hospitio me accepisti, quo jam tertium & de-
"cimum annum honestissime utor, tu tenuitatem meam libera-
"litate tua semper sustentasti, tu literas & studia mea nun-
"quam fovere & excitare destitisti, tu me omnibus re-
"bus assidue prout facultates tuas tulerunt, & auxisti & or-
"nasti. Quid multa? nisi tu fuisses, ego plane nihil essem.
"Quare non solum mea omnia, sed me ipsum proflus tibi
"me debere fateor." Vixit *NIZOLIUS* *STEPHANO*
nostræ æqualis, cujus quoque Theauri editionem compa-
ravit Ven. 1551. pluribus infra describendam. Ejus *Cice-
ronianitatem* falso & pererudito dialogo perstringit *H. Ste-
phanus* fil. *Nizoliodidascalo* sc. 1578. 8vo. Cum *M. Ant. Majo-
ragio* similitates quoque literarias exercuit, cum *Joanne* quo-

c 2

que

[a] Per integrum scilicet quinquennium.

[b] Dolet in tanta literarum elegantia, quæ ipsam Antiquitatem pene redoleat, tam barbare pene dici. Nam affixerit legi video, non, ut oportuit, affixerit, ab omnibus qui hoc Epicedion describunt. Vide ἄν κενεῖται αὐτῶν ad Hor. 1. Sermon. 1. 81.

[c] "Mais ce qui a toujours fait jusqu'icy le sujet de Pétonnement des
"Scavans, c'est de voir que Passerat qui entendoit si parfaitement le génie de
"la langue Latine, & voyoit les fautes de la plus pure Latinité, n'ait pas eu le
"courage de purger le Calepin de tous le mechans mots qui y sont demeurez même

"après son Edition, & qu'il se soit contenté d'y faire mettre ses Additions comme
"les autres." Baillet Jugers, des Scavans.

[d] Ex Catalogo operum Gesnerianorum a se conscripto, quem videre li-
cet in Bibliotheca.

[e] Basil. 1576. & 1583. fol. Lugd. 1580. & Francof. 1613. fol.
[f] Lugd. apud Barr. Vincent. fol. 1607. Col. Allobr. 1612. 4to & Lugd.
1613. 4to. Idem ergo annis 1613. tres videt *NIZOLII* editiones elabo-
ratas, Francofurtensem fc. *Cellarii*, Lugdunensem *Scoti*, & Basiliensem
Lud. Lucii de qua mox quedam erunt exponenda.

†† Repetita eadem prius fuit Lugduni apud Beringos fratres 1552.
††† Ego conferendo comperi, totum hoc secundum volumen *Nizoliani*
Theauri ad verbum descriptum esse ex editione Lugdunensi istius The-
sauri nostri 1573. Omisiss, non tantum propriis nominibus, verum etiam,
stulto consilio, omnibus Ciceronis locis, & in his iis quoque, qui in *Ni-
zolio* non extant. Falsum est autem, quod hic dicuntur tres *Nizolii* edi-
tiones eodem anno 1613. exiisse, cum una eademque editio sit Basilien-
sis, apud Sebastianum Henric Petri, qua solum *Nizolium* exhibet, &
Francofurtensis apud Godofr. Tampachium, quæ Itarium Latine lin-
guæ inscribitur, & secundum illud duntaxat, quod *Lucio* tribuunt, volu-
men constituit. Error inde nasci videtur, quod utrumque volumen Basi-
liensis bibliopola sumptibus, ut ex inscriptione ad calcem addita appa-
ret, impressum fuit.

† Non est Venetiis impressa hæc editio, quam Primam omnium arbitror, & emendatissimam comperi, ita ut ejus beneficio aliquamulta hujus Lexici loca restituerim; verum, ut in titulo expressum: Ex Prato Albuini, vel ut ad calcem legitur, Ad Pratum Alb. in ædibus. Ill. Viri Jo. Franc. Gambara Comitibus Pontificii, cui & opus ipsum, in duas partes divisum, præcursoria epistola dicavit, ex qua perspicue colligitur, tunc primum exiisse. Sic enim in limine; "Quamobrem cum absolvissem has observationes meas
"in M. Tullium Ciceronem, ac de eis, ut mos est, dicandis necum cogita-
"rem, tu mihi primum omnium statim occurristi, qui hoc munus, quale id
"cunque esset, tibi quasi tuo jure vindicares." Quin & sequentibus verbis id
ipsum planius declarat, quæ huc describere non lubet. Fuit autem *Pratalbino*
vulgaris idiomate dictum, seu oppidum, seu forte Castellum in agro Brixia-
no, ditionis Venetæ, Familiæ nobilissimæ de Gambara Comitiva sedes.

que *Venereto Pontarliano* qui librum a *NIZOLIO* conscriptum & *Parnæ excusum* 1553. "De veris principiis & vera ratione philosophandi contra pseudophilosophos" † acriter ad examen revocat, atque intra biennium *Juvenis* cum *Sene* concertavit. Transtulit præterea *NIZOLII Galeni* explanationem obsoletarum vocum *Hippocratis*, excusam Venetiis a *Juntis* cum operibus *Galenii* 1550. Ad *Theſaurum* autem, quo maxime innotuit, quod spectat præcipue, diu est quod literatis defuit esse in pretio, nec tanti videtur, ut novennium, quod in eo digerendo se absumpsisse confitetur, expectare potuisset.

ZANCHIUS. *BASILIUS ZANCHIUS* †† *Bergomas* [a], *Canonice* ordinis *Lateranenſis* inter *Lexicographos* jure recendendus. Nam præter *ſpicas* quas ad *M. Nizolii* e *M. Tullio* obſervationes collegit, in *ſcienceque colligavit Anton. Maſſæ* Galeſio *J. C. Civi Romano* ac *Poetæ* inſcriptas, ad *Ambroſii* etiam *Calepini* *Diſtionarium* addidit *ſylvam* verborum *Latinorum* ex optimis quibusque *ſcriptoribus* collectam. A prima adoleſcentia in urbe *Roma*, *Leone* *Ximo* *Pontifice*, verſatus eſt, literatis viris, quorum opimam meſſem ea ætas tulit, in primis *carus* & *acceptiſſimus*. Scriptiſt "Notationes in omnes *S. Scripturæ* libros, *Antonio Auguſtino* *Illerdenſium* *Epifcopo*, mox *Tarraconenſium* *Archiepiſcopo* dicatas. Col. *Agrip.* 1602. 8vo. "Quæſtiones item in 4 libros *Regum* & duos *Paraliſipomenon*," quas e *Theodoriti* potiſſimum *ſcriptis* decerpiſit, & de *Græcis* *Latinas* fecit. "Epithetorum *Latinorum* *Theſaurum*," & "Poemata *Sacra*" quæ magno in pretio habentur, præcipue autem inter cetera libri duo, verſu heroico elaborati ad *Petr. Bembum* *Card.* qui "Hortus *Sophiæ*" inſcribuntur. *Bibliotheca* *Vaticana* præfecturam ſumma cum laude geſſit, diemque ſupremum obiit *Romæ* 1560. Vide de *Zanchio* plura agentem *Quenſtedum* de viris illuſtribus, *Balium* in *Lexico* *Critico*, *Arnoldum* *Mylum* *Birkmännium*, in præſatione ad *Zanchii* *Notationes*, *Gblinum* in *Theatro*, *Konigiuru*, *Lilium* *Gregorium* *Gyrald.* de *Poetis* ſuorum temporum.

De *ROBERTI STEPHANI* vita, ingenio & celebritate pauca ideo ſuſcepimus dicenda, quoniam in ea parte abunde fatiſfecit doctorum hominum expectationi *Vir* erudiſſimus, *Hiſtoriarum* *Stephanorum* & *Annalium* *Typographicorum* auctor longe celeberrimus, qui ea quæ ex *literarum* monumentis jam olim ad eam rem pertinentia coegerat, nunc denuo rogatu noſtro in ſtudioſorum gratiam quos indies demereri iſtatigit, ad incudem revocavit, atque ut *Editioni* noſtræ auctarium accederet & incrementum, ſuo maximo merito exorari ſe paſſus eſt. Ad ea igitur properamus quæ *hiſtoriam* *Latinitatis* ad maturitatem ſere perductæ ejus maxime laboribus & auſpiciis complecti videantur.

"Vidit," inquit *Vir* doctiſſimus [b], "*Calepini* *ma-*
" *ciem* & *lacunas* *ROBERTUS STEPHANUS* *vir* ad pro-
" *movendas* *bonas* *litteras* *quafi* *natus*, *qui* *decem* *erudi-*
" *torum* *hominum* *opera* & *ex* *Auctoribus* *optimis* pro-

[a] Flores *Zanchius* doctrina & ingenio celebres *Provincia* *Bergomenſis* eodem ſere tempore edidit; *Joannem* *Chryſoſtomum* *Zanchium* noſtri fratrem germanum, qui libros tres de *Origine* *Oroborum* ſeu *Cenomanorum* ad *bembum* *Card.* ſcripſit: *Panegyricum* quoque ad *Carolum* *V.* *Imp.* *Auguſtum* elegantiſſime elaboratum: *Compendium* item de 7. *Sacramentis*, &c. *Dionyſium* item *Zanchium* alterum germanum, in *Sodalicio* *Canoniconum* *Regularium* vitam cum fratribus traducentem. Hic eſt, ni fallor, *Dionyſius* ille *Zanchius* *Bergomas* qui vitam *S. Mariæ* hoſpitæ *D. Jeſu* *Chriſti* *carmine* complexus eſt. *Hieronymum* *Zanchium*, profundæ in *Theologicis* *ſtudiis* *eruditionis*, inter *Reformatos* *clari* *nominis*, *Baſilio* *noſtro* & *amicitia* & *cognitione* *conjunctiſſimum*, de quo plura erudite diſcepit *Baſilius* in *Lexico*. *Hieronymum* *Zanchium* *Juriſperitum* ex eadem ſtirpe editum, qui in 2 *Infortiati* commentatus eſt, *Pauli* *Zanchii* *J* *C* item excellentiſſimi filium. *Bartholomæum* *Zanchium* *Grobomatem* qui in *Salluſtii* *Belium* *Catilinarianum* ſcholia ſcripſit. Vide *Hieron.* *Zanchii* *Epistol.* penult. libri adi ad *Lalium* *Zanchium* *Veronenſem*. Immo adeo *literarum* *laude* abundavit *Bergomum*, ut *Donatus* *Calvus* non dubitaret *clarorum* *Bergomati* *hiſtoriam* *litteris* tradere. "*Scena* *letteraria* *de* *ſcriptori* *Bergamaſchi*."

[b] *Borrichius*.

[c] Inde fit ut in omnibus *Theſauri* *Editt.* hos duos auctores quos de-

† Hujus *Nizoliani* operis, (ex quo omnino apparet, virum non mediocre ingenio fuiſſe, qui *Philophia* ſæculi ſui non contentus, quacumque ſuceſſu, conatu certe laudando, eam princeps impugnare aggreſſus eſt,) novam editionem acceptam referimus, *Viro* *eruditione* *jux-*
†† *Vel* *ZANCHIUS*. *Ital.* *Zanchi*.

" ſis, vorſiſque excerpti labore uſus *Theſaurum* *Lingua*
" *Latina* *procurit*. — quem ad noſtram quoque æta-
" *tem* *Gens* *docta* *amat*, *intuetur*, *conſulit* *tanquam* *ita-*
" *tuam* *Mercurialem*." *Bonus* *itaque* *Calepinus* *tantum*
 laudis *decerpti*, ut *Lexici* *ampliſſimi* *atque* *locupletiſſimi*,
 cui *condendo* *ſuæ* *vires* *vix* *poterant* *ſufficere*, *hortator*
 tamen, & *cauſa*, ut *aiunt*, *ultima* *extare* *videretur*. *Nam*
 cum *STEPHANUM* *efflagitarent* *plurimi*, ut *Calepini* *diſ-*
 tionarium *ſuæ* *integritati* *reſtitueret* *jam* *tum* *prave* *exce-*
 dit. *Theſ.* 1531. *ptum*, *aliorumque* *temeritate*, *id* *quod* *om-*
 nium *minime* *decebat*, *corruptum*, *inſinito*
 labore *detreritis* *vir* *utunque* *laborum* *qui* *e* *re* *literaria*
 eſſe *poterant* *ſupra* *fidem* *patientiſſimus*, *tum* *vero* *maxi-*
 me *ſentiens* *ſe* *inanem* *operam* *præſtare*, *neque* *Reip.* *pro-*
 eſſe *poſſe*, *re* *ter* *quater* *tentata*, *tandem* *incepto* *deſtitit*.
 Mutato *itaque* *conſilio* *inſtabant* *ſtudioſi* *ut* *exquiſitiſſi* *ali-*
 quod *diſtionarium* *aut* *colligendum* *curaret*, *aut* *ipſe* *prop-*
 rio *labore* *colligeret*. *Ceteris* *itaque* *omnibus* *uno* *ore*
 negotium *tam* *iniquum* *palam* *detractantibus*, *ipſe* *ſe* *operi*
 accinxit, *annoſque* *circenter* *duos* *in* *eo* *negotio* *dies* *no-*
 ctesque *deſudavit*. *Jaſtis* *idcirco* *fundamentis*, a *Plauto* &
 Terentio [c] *totam* *rem* *exordiri* *atque* *evolvi* *voluit*, *qui-*
 bis *diligenter* *perleſtis* *atque* *adeo* *minute* *excullis* *ut* *ver-*
 bum *ſere* *nullum* *prætermiſerit*, *quin* *in* *commentarios*
 ſuos *coegerit*, *eos* *deinde* *explicari* & *cum* *omni* *diligen-*
 tia *in* *ordinem* *alphabeticum* *redigi* *curavit*, *ut* *eſſent* *ve-*
 luti *ſylva* *quædam* & *quafi* *materies* *ſuturi* *diſtionarii*. *Qua*
 igitur *mente*, *quove* *conſilio*, *opus* *ſuum* *hoc* *ſumpto* *ex-*
 ordio *contexuit* & *ordinavit*, *ex* *præſatione* *quam* *huic*
 Editioni *prægi* *curavimus*, *diſcendum* *eſt*, *ne* *nobis* *ſint*
 omnia *repetenda*. *Inſinitis* *igitur* *exantlatis* *laboribus*, *ani-*
 moque *ita* *diſtracto*, *ut* *inter* *operam* *pene* *Herculeam*
 materiam *duobus* *preliſ* *quotidie* *ſufficere* *cogeretur*,
 (nam *eadem* *ſere* *tempeſtate* *Virgilio* *operam* *dedit*, & *Ma-*
 turini *Corderii* *libellum* *de* *corrupti* *fermonis* *emendatione*
 in *lucem* *protulit)* 1111 *Cal.* *Octob.* 1531. *totam* *rem* *ad*
 felicem *exitum* *perduxit*, *Parif.* *Fol.* *crasſitie* *mediocri*,
 typique *luculentis*, *propriis* *ſumptibus*, *proprioque* *labore*.
 Totius *operis* *conſilium* & *rationem* *ipſe* *expoſuit*, *com-*
 moditate *que* *explicuit* *ad* *calcem* *Epistolæ* *præſatoriæ*, *unde*
 mens *primi* *Theſauri* *STEPHANICI* *commodiſſime* *aper-*
 rietur. *Ibi* *oſtentat* *magnopere* *alphabetica* *vocabulo-*
 rum *ſeriem* *pulchramque* *diſtinctionem*, *nec* *vocabulorum*
 modo, *ſed* *conſtructionum* *locutionumque*, *cui* *rei* *ſiqua*
 inerit *utilitas*, *quam* *ineſſe* *quidem* *ſuſpicor*, *non* *levem*
 ſtudioſorum *gratiam* *demeremur* *quæ* *itam* *commodita-*
 tem, *maxima* *opera*, *auctiorem* *aliquantulum* *in* *hac* *no-*
 ſtra *Editione* *reddidimus*. *Unicuique* *diſtionis* *ſubjecit* *Galic-*
 am *interpretationem*. *Proprium* *illud* *erat*, & *unicum*
 præter *diligentiam* *quod* *ex* *hoc* *penu* *ad* *hoc* *opus* *addu-*
 xit [d]. *Quod* *vero* *vernaculum* *fermonem* *ad* *explican-*
 dum *maxime* *adhibuit*, *cum* *aliorum* *exemplis*, *tum* *non-*
 nihil *etiam* *rationibus* *ſe* *tuetur*. *quia* *ſcilicet* *permultæ* *ſunt*
 & *diſtiones* & *locutiones* *ejuſmodi*, *ut* *vix* *ulla* *declara-*
 tione *Latina* *intelligi* *poſſint*. *Sed* *cum* *eadem* *objecio*
 facile

diſta *opera* *perlegit*, *ſedulo* *annotatos* & *loca* *diligenter* *adducta*, *nume-*
 riſque *ſignata* *ubique* *reperimus*. *Nam* *in* *Torentianis* *teſtimoniis* *ſerme* *ubi-*
 que *tres* *numeri* *ſignati* *ſunt*, *quorum* *primus* *actum*, *ſecundus* *ſcenam*,
 tertius *verſiculum* *deſcribit*. (*Non* *utique* *ergo* *leviſſimum* *fuit* *vulnus*
 quod *STEPHANO* *inſlixere* *poſtremo* *Sicari* *potius* *quam* *Editores*, *qui*
 ultimum *numerum*, *verſiculi* *deſignationem*, *ut* *inanem* *amputarunt*.)
 In *Plautinis* *duo*. *Prior* *annotat* *quamlibet* *Comædiæ* *diſtinctionem*, (*nam*
 in *Stephanica* *Plauti* *editione* *quam* *proximo* *ſere* *anno* *abſolverat*, *in* *tot*
 distribuitur *partes* *unaqueque* *fabula*, *quot* *complexitur* *ſcenas*, *in* *com-*
 putum *adſcitis* *argumento*, *prologo* &c.) *poſterior* *verſiculum*, *in* *editio-*
 nis *modo* *memorata* *numeris* *ad* *marginem* *diligenter* *notatum*. *In* *teſti-*
 moniis *ex* *Plauti* *Epistolis* *unicus* *eſt* *numerus*, *idemque* *epistolam* *deno-*
 tans. "*Sic* *enim* *hos* *treis* *auctores*" (*Verba* *ſunt* *STEPHANI* *lecto-*
 rem *in* *aditu* *compellantis*) "*noſtris* *expreſſis* *characteribus* *per* *numeros*
 "*diſtinximus*, *ut* *ſiquis* *locum* *ex* *diſtionario* *conferre* *velit*, *id* *ſcere*
 "*non* *ullo* *negotio* *queat*. *At* *cur*, *inquiet* *percontator*, *non* *idem* *ſecit* *in*
 "*omnibus* *authoribus*? *Quia* *nondum* *huc* *noſtrum* *prelum* *venerunt*."
 [d] "*Itaque* *ingenue* *fateor* *nihil* *in* *ſeſſe* *de* *meo*, *præter* *laborem* *ac*
 "*diligentiam* & *Galicæ* *declarationis* *bonam* *partem*." *Præfat.* *STEPH.*

ta *ac* *dignitate* *Illuſtri*, *Gothofredo* *Guilielmo* *Leibnitio*, *in* *4to* *Francof.*
 1674. *cum* *gemina* *ejuſdem* *diſſertatione* *præliminari*, *ubi* *de* *ingenio* *Ni-*
 zollii & *ejuſ* *controverſiſ* *philophicis* *plura* *cognofcere* *licebit*. *Confer*,
 quæ *paulo* *infra* *dicentur*, *ubi* *de* *Stephaniano* *Theſauro* *a* *Nizolio* *curato*.

facile recurrat, quemcunque demum sermonem adhibueris ut alterius sit Interpretes, cumque suis solummodo confulat qui vernacule exponat, unde fit ut inter istius generis limites istiusmodi Lexica fere contineantur, neque alibi innotescant, mutato consilio interpretationem Gallicam recodo opere ut inutilem resecurit. Ad testimonia quod attinet, summa nobiscum fide egit STEPHANUS. Nam quamvis præter ea quæ præsertim lectura suppeditaverat, plurima ex *Calepino* aliisque qui antecederant corrasit, si quos tamen auctores adduci sentiebat minus idoneos, iis rejectis, probatiores multo adhibuit, & ut nullam gratiam abesse sineret, etiam probatissimorum testimonia quæ in aliis dictionariis sæpe corrupta legebantur, quam fidelissime potuit fieri, pene omnia restituit. Ad ordinem etiam alphabeticum cum plurimum conferre videbat ut etiam composita suo loco, non ut sæpe fit, in alieno, id est in suis simplicibus quærentur, eam etiam operam utilissimam sane præstitit, unde mirandum (potius an dolendum?) posterioribus hominibus tam inscitam dispositionem placere potuisse, ut unumquodque vocabulum in suam quasi gentem & familiam dubiam aliquando & incertam dispertirent, unde tedium consulenti & molestia absque ingenti fructus specie sæpissime oboriri solet. Immo etiam mirandum maxime *Henrico* filio tale aliquid in mentem venisse, ut præter istiusmodi distinctionem quæ sibi in Græco Thesaurio vehementer placuit, ubi profecto integrum erat quamlibet adhibere, tale etiam commentum in paternum quoque Thesaurum meditaretur. Lævum hominem, & omnium quos vidi pessime feriatum [a]! Nomina denique propria admisit fere nulla. Utinam ne unum quidem! Nam quamquam adeo rara occurrant ut vix viginti passim in toto opere inveniuntur, ea potius cum cæteris ex dictionariis ad eam rem concinnatis, ad quæ sc. lectorem amandat quam ex huiusmodi opere quæri oportebat. Licet denique eum qui profiteatur se nullas fere voces inferere nisi quotquot ex aliquo auctore recepto probatissimoque commendari poterant, intra auræ Latinitatis limites se ut plurimum continere decebat, aliquando tamen ad ferream barbaramque pene se delabi patitur. Neque hæc increpandi animo dicimus. Nam qui Thesaurum L. L. meditetur, quamquam cum STEPHANO nostro ex *Terentio*, *Cicerone*, *Plauto* cæterisque melioris notæ spirituum animumque ducat, nonnihil tamen cum eodem ex *Apuleio*, *Palladio*, *Persio*, *Martiali*, *Jul. Firmico*, *Lucano*, *Claudiano*, *Iustino*, *Curtio*, *Lampriadio*, nonnihil quoque ex JCTis, ex *Caio*, *Paulo*, *Ulpiano*, &c. sibi adnasci & adhærescere libens, videbit. At STEPHANO tamen neutiquam sunt condonanda quæ ex ipsa sentina Barbarismi depromit, & quæ non dicam a probatissimo auctore sed a nullo commenduntur; MYMPHUR, SUBTAL, SUBTEGULANEA, PETILANSURA, ACIALE, &c. Quæ a Græcis mutatur a nullo Latino Scriptore usurpata, OSTRACISMUS, POLIS, PHALACRON, ACARUS, &c. Condonari utcunque possint quæ finxit incuria aut lectio nimis prope-rata, ABINTEGRO, ACEDARIA quod ACETARIA rectius scribitur, uti modo occurrat. Condonari etiam fortasse, quæ adducit ex unius *Perotti* auctoritate, ut NEQUITUS, &c. cum hominem sapiat alienæ diligentie quam suæ æquiorum æstimatorem. Neque profecto in ea *περιεργία*, modo ne nimium pinguecat liber, quidquam vel fraudis vel injuriæ consulentibus objici sentio; si unaquæque vox suam secum adferat *αὐθεντία*, sive sit *Ciceronis* usurpantis, sive *Perotti* adducentis, integrum interea sit lectori fidem suam vel adhibere vel reprimere, modo inter *Ciceronem* & *Perottum* internoscere & dijudicare poterit.

Edit. Thef. 1536. Jactis utique tam præclaris fundamentis, quantum deinde operæ Typographicæ relin-

quebant otii, totum id in legendis Latine linguæ principibus consumpsit. annumque 1536 dictionario suo clausit ad prelum revocato. Nam cum multa lectione, magnoque usu plurima deelle cognovit, idemque ab aliis accepit, plurima item emendari posse, manum operi iterum admovit, & a doctissimo quoque quicquid in hoc commentandi genere annotasset, nominatim *Gul. Budæo*, *Lazaro Bayfio*, *Jacobo Tusano* Græcarum literarum Regio Professore accepit. Magna itidem vocum formularumque, & Nominum propriorum, quorum absentiam nonnulli jam moleste ferebant, adjectione locupletavit, xiv Cal. Dec. 1536. †† fol. Unum erat quod Lectoribus suis vehementer placiturum fore visum est Compilatori, ut cum plurimæ sc. voces nulla auctoritate enisæ, nullo vadimonio fultæ quibusdam idcirco tanquam parum Latine minus probabantur, eæ jam suos sufficientes auctores. Sed cum *Calepinum* video, *Perottum* &c. adduci, curam laudo & diligentiam, exitum desidero, ††† neque voces idcirco tanquam Latiniore facile ero probaturus. Sermonem Gallicum adhuc retinuit interpretem, non suo consilio usus, sed aliorum voluntati a quibus vix dissentire poterat, nimium fortasse obsequutus.

Edit. Thef. 1543. Tertia & ultima Editio, quam procuravit ipse STEPHANUS, prodit hujusce anni ætate xii sc. Calend. Jun. Paris. ex sua Officina, 2. Voll. fol. Cum Vir meritisissimus nihil aliud in animo habuisse videtur nisi ut frequenti lectione, communicatoque cum viris doctissimis consilio, opus vix sedulo inchoatum & quasi rudiori filo adumbratum, latius aliquando explicare & in splendidiore vestem evolvere posset, facile erudito lectori liquebit hominem prioribus vestigiis insistentem jam imperfecta omnia perpolire, obscuris lucem, dubiis auctoritatem addere. Interpretatione igitur Gallica penitus exulante, prætermisissæ, quorum infinitus fere erat numerus, accedere, testimonia, quæ partim ignoratione loci corrupte antea legebantur, partim omnino deerant, augeri & restitui voluit. Syllabarum quantitates jam primum summa cura expedit. Loca *Ciceronis*, *Catonis*, *Varronis*, *Columellæ*, *Plinii*, *Cæsaris*, *Livii*, *Martialis*, *Persii*, *Juvenalis*, *Virgilii*, reliquorumque Poetarum juxta editiones quibus ea hominum ætas utebatur, fidelissime adduxit. Cum plura sint quæ hunc Thesaurum, licet sui generis perfectissimum, tanquam nævi contaminent, duo maxime animadvertimus quæ sunt illustrissima. Et quod auctoritates exclusit optimas, & quod admisit deterimas. Excluserit, dixi, cum id potius erat temporis infortunium, quod nonnullos Auctores Latinos nondum ex prelo receperat. Neque enim ea ætas vidit, aut certe parum attente vidit STEPHANUS, *P. Syri* sententias, *Fabulas Phædræ*, *Gratiani Faliscum*, *Hyginum*, *Solinum*, *Panegyricos*, *Historiæ Augustæ scriptores*, cum plurimis aliis. Proderat quidem *Manilius* seculo superiore, sed cum cæteris neglectus. Nondum, aut nondum satis *Veterum Poetarum Historicorumque fragmenta* in unum coegerant Viri industriosissimi: Nondum etiam ea Latinitas quæ non nisi in Marmoribus Saxique reperitur, cura *Grætorum*, *Boissardorum*, aliorumque sub prelum subierat. Quibus quos opponit (id enim erat secundum) quasi eorum jacturam redimere vellet, Commentatorum antiquorum colluviem, præterea ex Recentioribus, *Laurentium Vallam*, *Hermolaum Barbarum*, *Ruellium*, *Budaum*, *Bayfium*, *Calium Rhodiginum* cum Lexicographis quos pone sequebatur. Unde venit ut ex Æqualibus sive Philologis sive Lexicorum scriptoribus plurima desumeret, quæ ignoravit *Vetusitas*; *ASTROLABIUM* ex *Sipontino*; *ASTRONOMIA* ex *Valla*; *COMBENNONES* ex eodem *Sipontino*; item *COMBINARE*, *COMBINATIO*, &c. *CHEOPINA* ex *Budæo*; *CHRIA*, *CHRYSOPLYSIUM*, *PHRATRIÆ*, *PHRATORES*, cum infinitis fere aliis

[a] "Spero autem fore ut paternis vigiliis meæ aliquando addens, illud Thesauri Latine Linguæ opus cum aliis rebus, cum vero vocum

"dispositione ei simili qua in Græcis usus sum, luculentius reddam." H. Steph. Præf. Græc. Thef.

† I. Intra, & paulo ante Exponit.
†† Duobus voluminibus.

††† i. e. Consilium collectoris non assequor.

aliis quæ usus & necessitas posteriorum hominum ex Græcis Latina fecerat. Contulit multum ad hoc opus † *Theodorici Bellovacensis* [a] cujus auxilio debere se fatetur quod tantæ operis molis non succubuerit. “ Ex ipso autem Buda; ” inquit ille, “ tam multa ad verbum transcripsimus, ut pene ei rara in hoc opere & exquisita omnia debeantur. ” Quantum aliis quoque nonnullis, ex ipsius verbis excipiat lector ad calcem secundi voluminis, quæ Mantissæ sive Appendixis Epistola præfatoria exhibuit.

ROBERTUS STEPHANUS TYPOGRAPHUS REGIUS
LECTORI.

“ **Q**UUM effemus in eo pene temporis articulo, ut Theaurum hunc nostrum vix credendis laboribus congestum tandem publicum faceremus, ejusque rei fama constantior ad multos emanasset: ecce commodum, nisi quod non factis in tempore Andreas Tiraquellus Regis Christianissimi in Senatu Parisiensi Consiliarius, vir etiam libris editis orbi notus, Ægidius quoque Perrius officialis Josatius, & Jacobus † Goupylius *Φιλια-τε*, abs quo sumus non mediocriter adjuti, sedulo nos admonuerunt esse quædam apud se hujus argumenti, non indigna quæ hic quoque appingerentur: eorumque si nobis ita videretur, exscribendorum potestatem se facturos ultro receperunt. Erant autem in librorum margines tumultuaria, ut fere fit, lectione adscripta. Ego vero nihil eorum neglecturus quæ usui fore studiofis intelligerem, acceptos ab eis codices diligentia quantæ potui maxima perlustravi: quæ visa sunt in rem tuam futura, Candide lector, ea protinus excerpti, atque seorsum in hos quaterniones contuli: grandiori quidem illa volumini, suo quodque loco, inserturus, nisi sero ad nos pervenissent. Habebat & Joannes Theodorici Bellovacensis, cui plurimum debent quotquot usuri sunt nostro Thesauro, non pauca, potissimum ex Plinio sibi privatim quondam selecta, sed inter chartas ita latentia, ut non comparuerint, nisi universo opere prope perfecto. Ea tandem ubi præter spem emerferunt, studiose recognovit, & ut prius illud beneficium vel hac cumulare accessione, publica esse voluit. Nos quoque supremæ huic operi imposta manu, omnibus bibliothecæ nostræ libris pertractatis & evolutis, quæ delapsa aliquis momenti visa sunt, una cum locis aliquot corru-

[a] “ Qua in re præcipua sane laus debetur Joanni Theodorico Bellovacensi viro doctissimo & in optimis quibusque authoribus valde exercitato, ac, quod omnium est maximum, acri judicio prædito: qui nisi nobis auxilio fuisset, & quasi Hercules quidam fello Atlanti in partem laboris successisset, nunquam perfecto tantam operis molem sustinere potuissemus. Is igitur jam inde ab initio instituit laboris, ita nobis, vel Reip. potius, cujus est sane amantissimus, operam dedit, ut omnia quæ & a nobis, & a nostris congesta erant, ipse relegeret eaque tanquam supremus artifex inchoata & adhuc rudia perpoliret. ” Præfat. Edit. 1543.

[b] Credibile est Nizolianam *Theauri* Editionem respexisse Stephanum in frequentibus, quæ ea ipsa tempestate Venetiis procurabatur, qua ROBERTUS STEPHANUS patria profugus Venetiæ cæteraque loca Transalpina peragravit. “ Metuo certe ne miseri isti *καβαροὶ ἐκνοσηρῶν πιδῶν* & voces illas & alias quamplurimas, itidem commentitias aut quolibet modo mendosas, quas ego relegavi vel potius *is κάβαροι* amandavi, tanquam per incuriam a me prætermittas in meum etiam illum Theaurum in-

“ ptis quæ inter imprimendum animadverta, & restituta fuerant, his interseruimus. Tuæ partes erunt, amice lector, & hanc operam tibi navatam boni consulere: “ & his exemplis ad juvandam rem literariam quacunque valebis ratione vehementius accendi. Vale, & alienis “ fudoribus frueri non ingratus. ”

STEPHANO superstitite *Marius Nizolius* *Bridellensis*, de quo plura superius, Theaurum mendis expurgare, novaque vocabulorum accessione locupletare, suscepit. Quantum in emendando potuit, nescitur, cujus *ἀσχηβῶσα* a nemine, quod sciam, †† celebratur: qua ratione locupletavit, fortasse optime docebitur ex verbis *H. Stephani* Filii, quæ curavimus subungi [b]. Nihil ergo superest quod *Nizolius* præstitisse videatur præter interpretationem Græcam, quam singulis fere capitibus *vocabulorum* (hominis verbis utor) apposuit, ex *Calepini* nescio quo ex tanta turba Editore commentum mutuatus.

Denato STEPHANO prodiit *Theaurus* multo uberior, si molem spectes, Lugduni cura *Philippi Tinghyi* Florentini, An. 1573. fol. 4. Tomis. Editio ab omnibus undique expetita, quanquam nec cura nec utilitate cum *Stephanica* posteriori concertare possit. Cum ait *Tinghyus*, se quæ a *Stephano* edita erant, dedisse integriora & emendatiora, ††† adeo est a veritate alienum, ut STEPHANI integritatem foedissimis mendis deformaverit, si hoc sit deformare scilicet, vocabula optimorum auctoritate comprobata omisisse, quæ a STEPHANO rite adducebantur, vel per incuriam male descripsisse, vel commississe denique ut male describerent operæ Typographicæ: Cum ait, quæ desiderari videbantur, doctos explevisse, id aiti ubi se magnificentissime ostendet hæc Editio & gloriatur maxime. Sed mirabitur eruditus lector *θαύματα* hæc esse præter longas & onerosas Antiquitatum Romanorum descriptiones ex *Buda; Manutio, Corrado, Gyraldo, Erasmo, Rhodigino, Firmico, Alexandro ab Alexandro, Hermolao Barbaro*, cæterisque ad verbum mutuo sumptas: & Historias ex *Strabone, Æliano, Pausania, Philostrato, Tzetze*, &c. Expositiones quædam & vim vocabulorum in Jure Civili, ad quæ declaranda migrat in *Theaurum πανοῖα* Jctorum: Rhetorica denique & artificiosa †††† nomina ex *Dramate, Scholis*, &c. petita, verbis seu *narrationibus* potius *Danti, Servii* aliorumque explicata. Hæc & similia populum & plebem vanam allegerunt & alliciunt hodie. Ex *Tinghyi* scilicet magno æcervo tollere jucundissimum. Si quaeratur

“ truant. Quod quum accidet, idem prorsus mihi, quod patri meo, ROBERTO STEPHANO, id est, idem meis quod ejus laboribus, usu venit. Quum enim ille Venetiis agens quandam officinam Typographicam ingressus esset, in qua excudebatur ejus Theaurus Latine Lingua; sumpta in manus charta, oculos statim in quoddam vocabulum conjecit, quod se olim rejecisset, dum opus illud construeret, recordabatur. Miratus ergo suum exemplar asseri ad se justie, quod suæ memoriæ non omnino sifendum putaret. Ibi certe vocabulum illud non invenit, sed margini adscriptum, ut infereretur, vidit. Tunc cum ejus manu adscriptum erat, convenire, & quo id confilio fecisset, interrogare. Hic vero non aliud respondere, quam se non vocabulum hoc solum, sed aliquot alia itidem adjecisse. Quæ quum patri meo ostendisset, ea ipsa esse comperit quæ itidem olim rejecerat. Qua ex re tanto dolore arsit, ut continere se non potuerit, quin illum aliofque qui ad ditandum præclaris hisce divitiis Theaurum operam suam itidem locarant, Afinos Arcadicus vocaret. ” *H. Steph.* Epit. de suæ Typographiæ statu.

† Adde Johannis prænomen, ut paulo post, cum Bellovacus patrum nomen sit, Gallicæ sine dubio *Jean Thierry, de Beauvais*. Hoc ideo adnotare visum est, quia infra quoque in Vita Roberti Stephani & notis eidem subjectis Theodorici Bellovacus vocatur, quasi illud S. Baptistinæ, hoc Familiae nomen esset. In Indice vero librorum a Rob. Stephano typis editorum memoratur, “ Joh. Theodorici asseritio de Mithi & “ Nihil tum scribendis, tum proferendis, ” omnia patriæ hominis mentione. Scripsit etiam Annotationes in Laur. Vallæ elegantias, cum iisdem primum Parisiis, deinde & aliis in locis sæpius excusas. V. Gesneri *Biblioth.*

†† vel Goupylus, ut vocatur constanter in editione Dioscoridis & Traliam Alexandri, aliisque scriptis, quæ concinnavit, eruditus iste medicus.

††† Immo celebratur ejus *εγγύσιον* a Viro summi ingenii Leibnitio. Vide quæ supra annotavimus. In nudo autem Ciceronis verborum indice nihil præter diligentiam requirebatur, quam eximiam Nizolium præstitisse nemo nisi impudens negaverit. Ab eodem vero doctissimo viro, Ciceronis elegantiarum ad superflitionem usque & pane dixerim ad insaniam studiofo, barbariem illam, si qua Veneti Roberti Stephani Theaurum fœderant, (quod in medio relinquo, quum editionem hanc non viderim) profectam esse, quæ veri similitudine asserant non video. Ve-

rifimilius est, bibliopalam, impresso jam operi, nota & familiari huic generi fraude, clarissimum tum apud Italos Nizolii nomen, forte connivente eo, lucri sui causa, falso præfixisse. Quod si Henricus Stephanus Nizolium perstringere voluit, causam non invenio, quamobrem nomini ejus pepercit, cujus aliqui existimationem scripto Injurioso lacerare non dubitavit.

†††† Verba hæc sunt Lugdunensis typographi in præfatione Tinghyi dedicationi subjecta. Miror autem cur non hanc ipsam præfationem potius Londinensis lectori exhibuerint, in qua saltem de novis accessionibus illius editionis agitur, quam ipsius Tinghyi Dedicationem, quæ præter puerilem declamatoriam & excusum in locum communem de laudibus philosophiæ, de opere ipso, ejusque ordinatione ne *ῥῶ* quidem continet. Nobis addere non visum est, qui abesse potius hæc atque alia talia cuperemus.

††††† Quid Firmicus huc faciat non video. Utinam porro, in Historicis, Geographicis & Mythologicis eos, quos hic V. C. memorat aliofque fontes adisset! aliunde farraginem illam suam corrasit, ut ex Birrii præfatione plenissime cognoscas, audacissimum compilator.

†††††† vel potius Artificialia, quæ Græci Technica vocant.

tur aliquis hæc non refecari, illud sperandum, dicimus, non audendum erat. Suis illecebris delinendus erat & morandus Lector plurimus. Non ex noftro fed plurimorum confilio fcribendum erat. Et ne periret aliqua utilitas quam ftudiofis præftare volumus, exprimenda erat Lugdunenſis Editio, *Delicia Domini* Vulgi. Jacuiſſet aliter vel omnino penitus ablata fuiſſet omnis ipſes *Treſunt* recudendi. Ea ſcilicet Nepotes noſtros manet felicitas, ut in Theſauro Latinitatis nihil aliunde acceſſitum expeſcent. Ridebit Sæculum non multo poſt futurum, ſi vana non fit ipſes noſtra, *Theſaurum Linguae Latinae* in craſſitatem atque ſere in conſilium LEXICI UNIVERSALIS abeuntem: Illi, credo, fat erit verba forenſia & Juridica ex *Briſſonio*, *Calvino*; Historica ex *Glandorfio* & Dictionariis Historicis C. *Stephani* vel *Nic. Loydii*; Philologiam ex *Martino*; Philoſophica ex *Goclenio*, *Micralio*, & *Chavvino*; Geographica ex *Ortelio*; Gloſſas ex Gloſſariis; Mythologica ex Mythologorum; Adagia ex Adagiolorum; Technica ex Technicorum officinis; Antiquitates ex *Danetio* aut *Piſſico*; Propria & patronymica ex iis quibus id negotii potiſſimum datur; Græca denique vocabula, ſi Muſis placet, non ex Theſauro Linguae Latinae, ſed ex *Suida*, quod potius moneo, aut *Hefychio* quando opus erit, deſumere.

Qui plura de ROBERTO STEPHANO deſiderat, præter vitam in *Historia Stephanorum* concinnatam, adeat Iconas *Theodori Bezae* [a], *Thomam Teiſſerium*, *Colomeſium* in Gallia Orientali, *Gefnerum*, Scriptores a *T. Pope Blount* in Cenfura Auctorum laudatos, *Morerium* in Lexico, *Henricum* filium de Statu ſuæ Typographiæ & in Epiftola ad *Paulum* filium *Agellio* 1558. præmiſſa [b], *Sammarthanum* [c], *Bailezum*, & *Menagii* Anti-Bailletum, *Jac. Sylvium* Ifagog. in ling. Gallic. *Paulum Mauvium* ad Epiftolas *Ciceronis*, *Joach. Camerar.* in Epiftolis p. 468. *Caillaum* Hiſtor. Typograph. p. 95. *Job. Friſium* in præfat. ad Dictionar. Latino-Germanicum, *Corderium* in Colloquiorum præfatione [d], cate-roſque quos operæ † foret recenſere.

In animo habuit vir de literis optime meritis ſuum *Theſaurum* ad incudem revocare, ut liquet ex præfatione ejus ad *Calepini* Dictionarium, quod A. 1553. publicavit. Ne ceſſarent (amici) feſſo humeros ſupponentes ab emendando Latino ejus Theſauro & augendo, Græcificæ diſtinctionibus formiſque adjiciendis, ut quam pauciſſima poſthac in eo deſiderari poſſint; & in novo Græcæ Linguae Theſauro abſolvendo [e], in quo eadem quæ in Latino, ratio obſervanda erat, ex optimis delectiſſimiſque Græcorum Grammaticis, Poetis, Rhetoribus, Oratoribus, Hiſtoriographis & variarum rerum ſcripto-ribus."

Quod cum STEPHANO egere Lugdunenſes ſuppreſſis tantum ipſius prælationibus, ubi & auxilii & conſilii totius ratio apparet, idem pene egit CÆLIUS SECUNDUS CURIO ſuppreſſo etiam ipſo nomine: niſi quod auxerunt illi, hic in fruſtra minutatim concidit. Negligentia neutiſquam condonanda, in animo inſtituere STEPHANUM exſcribere, plurimaque interea vocabula ſummæ auctoritatis in medio relinquere. Non placuit homini delicatulo Inſcriptio cæteris uſurpata, *Theſaurus* vel *Dictionarium* "neque enim videbat qua ratione de lingua "Latina præcipientes voce non Latina uti voluerint."

[a] "Tibi linguam Hebræam magnopere illuſtratam, tibi Græcorum characterum ſummam eleganciam: tibi partim in lucem revocatos, partim feliciffime reſtitutos, tum Græcos tum Latinos ſcriptores plurimos: tibi denique infinita quadam induſtria & inexhauſtis laboribus ex omnium Clafſicorum Authorum penu depromptum Latine Linguae Theſaurum debemus." Verba ſunt *Bezae*.
[b] "Fuit tempus cum Avus tuus Rob. Stephanus, Decemviratum quandam literarum domi haberet, eumque ut *παρνεſις* ita etiam *μελ-ζωδων*, nam ut ex omnibus nationibus conſtat, ita etiam omnium linguarum erat. Decem hi partim literati, partim literatiſſimi viri, quorum quidam correctorio munere fungebantur (iſque præſertim qui Epigrammata poſtremæ ejus Editioni Theſauri præfixerunt) quum ſicut ex diverſis oriundi erant gentibus, ſic etiam diverſum ſermonem vernaculum haberent, Lingua Latina tanquam communi interprete in-

Hæc enim Barbara, illa Græca. Prodiit itaque "THE-
SAURUS LINGUÆ LATINÆ SIVE FORUM ROMA-
NUM, omnium Latini Sermonis Authorum tum verba
"tum loquendi modos pulcherrime explicans," Baſil.
Freben. 1576. fol. 3. Tom. *Leodegrius Grimaldus*, qui Vocabulorum claſſes fini ſubjecit, Theſaurum hunc, pro muneris ratione quæcunque in *Frebenii* Typographia typis excuduntur legens atque relgens, nimis certe extollit. "Tot
"tantæque Latine Linguae divitiæ (Verba ſunt *Grimaldi*)
"ſane ſum admiratus: & eo magis quod cum omnia dili-
"genter conſiderarem, ita plenum Copiæ Cornu omni-
"bus in locis animadvertēbam, ut nihil addi poſſe niſi
"ſupervacaneum videretur." CÆLIUS SECUNDUS CURIO
Cyriaci Subalpinæ gentis apud Italos oppido A. C. 1503. natus, ob ſinceram Chriſti doctrinam varias perſecutiones paſſus, tandem Baſileæ, conſedit, ubi Eloquentiæ nactus profeſſionem, talem in ea per 22. annos ſepreſtitit, ut a remotiſſimis regionibus illius audiendi gratia plurimi convolarint. Exceſſit e vivis A. 1569. V. plura apud *Freber.* Theatr. illuſtr. virorum, *Balium* & *Hoffmannum*. Operum ejus non paucorum catalogum exhibent *Gefnerus* & *Teiſſerius*. Vitam quoque expedite recenſet *Martimus Cruſius* in ſua Turco-Germania. ††

THEODOSIUS TREBELLIVS ††† Foro-Julienſis qui *Latina Linguae Univerſæ Prom-
Linguæ Latine* ptuarium ex diverſis ac optimis quibusque auto-
ribus concinnavit, ad eandem quoque claſſem compingi merito videtur. Sed neque pauxillula illa laudis portiuncula, quæ deſcriptorem manet, ei relicta eſt integra. Vide ut lævum quoque conſilium oſtendat. Hominis verbis utor, "Continentur hoc volumine, ut in ſumma dicam, locutiones omnes vel latine (male latine) loquendi formu-
"læ quotquot paſſim apud omnes Romanæ linguæ idoneos autores inveniuntur. Eaſque ita enucleate traditas
"comperies, ut hoc uno libro contentus Commentario-
"rum opera non admodum opus ſis habiturus. Ordinem
"vero neutiſquam poenitendum invenies, qui miſſice te &
"doctiorem faciat & diſquirendi tædio cumprimis levet.
"Quicquid inſuper in Dictionariis, quocumque licet nomine hæctenus editis, quicquid in utraque Theſauri editione, quicquid in Latine linguæ apparatu, Doletto,
"Valla, Grapaldo, Scopa, Adriano & aliis ejuſcemodi
"libris fuit, id totum in hoc uno volumine fideliter congeſtum invenies. *Figuras* præterea & *colores* tum grammatice tum rhetorice diligentiffime ex *Cicerone*, *Ariſtotele*, *Quintiliano*, *Rutilio*, *Prifciano*, *Rufiniano* & aliis doctis viris inferuimus. *Epitheta* omnia religioſe ad usum obſervavimus. Adde quod *Jctorum* formulas hæctenus neglectas vel concife traditas ex *Budeo*, *Alciato*, *viris ſive controversis incomparabili doctrina præditis*, ſumma cum fide tranſcripſimus, eaſque quoad fieri potuit, *Ciceronis* & aliorum auctoritate munivimus. Antiquum item ſcribendi morem ex *Valerio Probo* longe alio ordine tibi præbuimus."

Hoc ipſum Promptuarium, prodiit enim STEPHANO ſuperſtite [f], taxat ROBERTUS ipſe, [g] Queritur enim "de iis qui in Germania hunc Latine Linguæ Theſaurum contractum impreſſerunt, novam Promptuarii inſcriptionem dantes ei, cum longiſſima Epiftola, in qua Ordo demonstratur quem ipſi adhibuerunt ac ſervarunt, imo vero quem ille primus & inſtituerat & conſervat. Quod

d 2

"tamen

"ter ſe utebantur." Horum opera uſus eſt maxime ad *Theſaurum* concinnandum.

[c] "Inter eos qui de re literaria bene meriti ſunt, Roberti *Stephani*, *Parieſiſis* Typographi ſoleſtiffimi, ſplendidiffimique, magna cum primis nec ullo avo peritura laus fuit. vel ex illo ampliffimo Latinitateſ Theſauro, quem omnibus ejus Linguae ſtudioſis plurimo ſumptu, plurimo ſudore, plurima diligentia deprompſit." in *Elogiis*.

[d] Qui ROBERTO noſtro primum doctore ad *Evangelii* cognitionem uſus erat. Ex verbis in præfatione.

[e] Nam & hanc operam quoque moliebatur, *Henrico* filio olim præſtandam. Vide plura apud *Henr. Steph.* Epit. de Statu ſuæ Typographiæ.

[f] An. G. 1545. fol. 2. Voll.

[g] In Præf. ad *Calepin.* 1553.

† Deſt hic vel Non, vel Inſinitæ, vel ſimilis vox alia, ut conſtet ſententia. Ceterum merito miretur quiſpiam, cur omiſſa ſit hic mentio doctiſſimæ diatribæ *Theod. Janſſoni* ab *Almeloveo* De vitis *Stephanorum*, quæ prodiit *Amſtelod.* 1683. in 8vo.

†† Nullus exiſtat hoc titulo hujus auctoris liber, ſed Turco-Graeciæ libri

v111. & Germano-Graeciæ v1. Anterior ſit F. R. editio necelle eſt. in qua auct Calium ſine ullo pudore *Theſaurum* *Stephani* deſcripſiſſe. Sed in edit. 1575. per *Albert. Burerum* curatam, *Theſaurum* *Lugdunenſem* 1573. præne totum eſſe tranſtulim, auctorum locis tamen accuratius anotatis, deprehendi. ††† Ital. *Trebellio*.

“ tamen ut dissimularent ipsi, totam sæpe ordinis rationem immutarunt, in principio saltem operis, dum in digerendis disponendisque vocabulis ea collocant in fine quæ in principio & medio posita fuerant, & in medio quæ postremum ante locum occupabant.” THEODOSIUS noster natione Italus, patria Foro-Julienensis scripsit præterea Orationem de illustrissima Basileensi Academia instauranda, impressam Basil. apud Froben. †

DOLETUS. STEPHANI DOLETI Galli, Aurelii, Typographi eruditi Commentarios hic idcirco adijci volumus, potius quia inter STEPHANI plagiariorum [c] referendus sit, quam quod iusti Lexici opus proceriderit. DOLETUS noster annos natus 16, eo auctore utor, Lutetie Parisiorum positus Grammaticæ rudimentis, in Ciceronis lectione multum versatus, & loquendi modos attentius observans hos Commentarios cœpit conficere, in quibus vocabulorum a Cicerone usurpatorum vim tum privatam & propriam, tum in constructione usum & elegantiam, Budæum maxime in Commentariis Græcis, in animo atque in oculo habens, tumultuario & quasi desultorio more complectitur [d]. Creverunt hi cum ætate, & veritas illi ne, si rem extraheret, gravioribus posthac commentationibus deditum eum ad humiliora referri pigeret, edendos vigente adhuc ætate curavit, annos sc. 26 natus, prima quidem adolescentia cœptos, sed repetita diligentia de integro fere confectos atque absolutos. Tres Tomos editabatur quorum primus Budæo inscriptus prodiit 1536, fol. Lugd. apud Seb. Grypium, in quo de verborum & nominum significatione usque dicitur; demonstrata scilicet uniuscujusque vocis significatione tum propria tum translata, deinde varietate ulus distincta, postremo exemplis cumulatis. Secundus Francisco Valefio Galliarum Regi literatorum Patrono optimo atque eidem insuper Budæo inscriptus, inchoatam nominum & verborum expositionem persequitur, itemque de particulis indeclinabilibus ad extremum agit. Prodiit ibidem apud eundem 1538. Tertium intercepit temporum injuria, in quo raros quosdam eosque elegantiores loquendi modos ex scriptoribus Latinis erutos collectosque declarare, & L. L. phrasin atque numeros oratorios arte brevi perstringere voluit. Quo minus ad exitum sua incoepa perducere potuit, fortunæ acerbitate factum. Nam vivocomburio miser ob religionem combustus est Lutetia, Augusti. 3tio 1546. de quo sic egregie Adeodatus Seba Vesalius [i. e. Theodorus Beza,]

*Ardentem medio rogo Doletum
Cernens Aonidum chorus Sororum
Chorus ille diu chorus Dolet:
Totus ingemuit, nec ulla prorpsit
E Sororibus est reperta cunctis
Naias nulla, Driades Nereisve,
Quæ non vel lachrymis suis vel haurita
Fontis Pegasei stunderet unda
Crudeles adeo domare flammæ.
Et jam totus erat sepultus ignis;
Jam largo madidus Doletus imbre
Exemptus poterat neci videri,
Quum calo intonuit severus alts
Divorum Pater & velut perægre
Hoc tantum studium ferens Sororum
At cessate, ait, & novum Colonus
Ne diutius invidete calo.
Calum sic meus Hercules petivit.*

V. Konig. Bailletum, Balium, Caillaum in Historia Typogra-

[c] “ A Plagii crimine non absolvendus, licet ipsemet adhuc illud sibi a Carolo Stephano obiectum diluere omni studio sit annifus, qua de re legi potest Thomafius de plagio literario, §. 409. 412. Nempe nimium subito creverunt in molem Latine Lingua Commentarii, qui ante Thefaurum Robert. Stephani & Nizolii magnitudine Laur. Vallæ Elegantias non superabant; frustraque exscribendi licentiam Lexicographis concessam Doletus pratendit, qui Barthol. Riccio insuper atque Lazaro Bayfio eum in modum turpiter abufus est, nunquam eos nominans nisi ubi castigat.” Morhof. Polyhist. lib. 4. cap. 9. §. 11.

[d] DOLETI admonitio de fecundi Tomi ordine. “ Horum Commentariorum id meum primum institutum fuit, ut autor essem novi Dictio-

phie, Gesnerum, cæterofque. Exstant nonnulla ejus Poemata in Deliciis Poetarum Gallorum, Tom. I. Fertur morti vicinus plebem adstantem & lachrymis madentem ita allocutus:

Non dolet ipse DOLET, sed pia Turba dolet.

EX STEPHANO quoque excerptit WENDELINUS, & suam Medullam Latinitatis MARCUS FRID. FRISIUS.

WENDELINUS: de quo plura apud Morhof. l. proxime citato. Neque enim in Lexicographorum classem jure est digerendus. Multum quoque Nostro debet JOANNES FRISIUS Tigurinus. Nam præter Dictionarii ROBERTI STEPHANI Epitomen Latino-Gallici ab eodem ROB. STEPHANO excusam, ubi voces nuda locutionibus omiffis in puerorum utilitatem continentem interpretatione Germanica aucta, Dictionarium etiam Latino-Germanicum locupletissimum conscripsit, quod a Frofchovero Tigurino Typographo plus decies excusum est in Folio. Postremæ Editioni accesserunt prænomina Romana, & rei nummaria, mensurarum & ponderum vocabula. Ingenue FRISIUS qui †† lectorem præfatus non sibi sed STEPHANO gratias deberi ostendit, & post plurima in laudem viri de literis meritisissimi dicta, deque †† ejusque in Lexicis condendis incredibili opera sumpta, hæc subjungit; “ Hæc de Authoris laude præfari libuit. Superest ut brevier demonstrarem quantum & nos laboris in hoc Lexico, sive, ut vulgo appellatur, “ Dictionario contulerimus: nobis enim in hoc opere, “ quod modo vobis studiosissimi adolescententes exhibemus, “ omnino nihil nisi Germanicam versionem, veram tamen illam, & quæ ad nostræ lingue idioma quam proxime accedat, adscribimus atque attribuimus”. Eruditus Lector non in FRISIO quæret STEPHANI Thefaurum ipsum, sed eum quem ipse STEPHANUS in compendium redegit & Dictionarium Latino-Gallicum appellavit; a quo profecto ne latum quidem unguem abicedere existimo FRISIUM, Gallica solummodo interpretatione in Germanicam commutata. Neque latius fere abscedit Lexicon Trilingue, quod ex Thefauro ROBERTI STEPHANI & Dictionario JOANNIS FRISII summa fide colligi jactat. Vix enim semel a FRISII labore discrepat, nisi quod Germanicæ Græca adjecta sit interpretatio. Prodiit cum præfatione Joannis Sturmii Argentorati, excudente Theodosio Richelieu 1587. fol. Errat ergo Morhofius qui Lexicon Trilingue ex Foro Romano natum esse voluit, cum, ut inspectando accepimus, ita ordinatum erat Proslapia; Thefaurus minutatim concisus cum interpretatione Gallica extulit R. STEPHANI Dictionarium Latino-Gallicum: Galliam Germania mutavit FRISIUS, cui deinde Græciam adjecit sive Sturmii, sive quisquam alius.

FUNGERUS. DECIMATOR.
DASYPODIUS. KOERNIGIUS.
MARTINIUS. SUSANNEUS.
PLANTINUS. NORWEGIUS.
COMENIUS. DANETIUS.
FRIGIUS. LAURENTIUS.
MANICELLUS. MORELLUS.
JUNIUS. BRECHERUS.
VOSSIUS. GAUDINUS.
CONSTANTINUS.

Officina Latinitatis.

ELLIOTA. DE SACRA QUEBEC.
COOPERUS. THOMASIIUS.
GOLDMANUS. LITTLETONUS.
&c. &c. &c.

Indagato fonte quid rivulos confectemur qui suam copiam hinc arcessere? Opera quam insumpsit STEPHANUS erat quasi Terminus hujus Disciplinæ, neque Posteriorum erat, ut olim usu venerat, Superiorum solo inædificare, sed aliquid potius tollere ex eorum cumulo ad privatos usus derivandum, atque ad eam speciem quam unusquisque sibi profitendam suscepit. Hos igitur nominare

“ narium conscribendorum ordinis, quem nec Græcus quisquam nec Latinus sibi vindicare posset. Qui ordo est, ut non feriem alphabeticam sequamur, quod vulgus Grammaticorum facit, sed res rebus atexamus, “ & dictiones significatione cognatas inter se copulemus. In quo non solum dictionum ipsarum significationes potes comprehendere, sed rebus etiam naturam & quandam humanarum actionum expressam imaginem effictumque simulachrum contemplari. Quod si tibi vis declarari familiaris, fac tibi ob oculos ponas nostrum in rei Bellicæ, Navalis, Rusticæ, Cælestis, Partium corporis humani vocibus explicandis “ ordinem.” qui deinde mox subjungitur.

† Testibus Lycothene & Simlero Gesneri epitomatoribus. Ipsi opera quid revera Stephano accesserit candidè verique declaratum est in præfatione Birrii.

†† Supple Ad.

††† Forte Eiusdem.

nare erit expectationi omnium occurrere. Neque hos solos nomino, quasi totidem non essent, si res ita ferret, nominandi ultra. Non enim Bibliothecam Lexicographorum adornamus, sed præcipuos perstringimus. Sed de horum quoque nonnullis nonnulla licet paucissima.

In Etymologicis totus defudat JOANNES FUNGERUS FRISIVS, M. MARTINIUS, de quo nihil nisi præclarissimum jubeo, J. NORWEGUS HESSUS, & JOANNES GERARDUS VOSSIUS.

Desiderata cæterorum egregie supplevit ROB. CONSTANTINUS, voceque *abstrusiores* in lucem protraxit opere & labore prædicando. Qualem operam quoque præstitit JOSEPHUS LAURENTIUS Lucensis in *Amalthea sua Onomastica*, Luca 1640. 4to. & Lugd. 1664. fol. in qua Voces universæ *abstrusiores*, Sacræ, Profanæ, Antiquæ, Antiquatæ, Usurpatæ, Usurpandæ occurrunt cum Italica Interpretatione.

G. MATTHIAS KOENIGIUS multa in suo *Gazophylacio Latinitatis* congestit, quæ frustra in operosissimis aliis Lexicis quaeruntur.

In vulgarem & quotidianam usuram sunt expedita & ad Discipulorum Cathedras ut plurimum idcirco relegata, quæ suis *Germanis* scripsit PETRUS DASYPODIUS *Comadi τῆ πρώτης Πάτερ*, quæ *Galli* MORELLUS, GAUDINUS & DANETIUS [a]; & quæ *Nostratis* GOULDMANUS, THOMASIVS, LITTLETONUS cæterique quam plurimi.

In Nomenclatorum classẽm redigendi sunt HADRIANUS JUNIUS, JOH. JOACH. BECCHERUS, & J. A. COMENIUS in *Lexico Atriæli*, & *Jamæ Linguarum*.

Has literas primus apud nos professus est THOMAS ELLIOT armatæ militiæ auratus Eques, in Sudovoliæ Comitatu honestissimum loco natus. De quo vide *Lelandum* in *Encomiis*, *Balaun*, *Antonium Wood*, aliosque. Claruit A. 1540. regi HENRICO a familiaritate & splendidis ministeriis. Prodiit ejus Dictionarium Latino-Angl. Lond. 1541. fol. mox tamen sc. A. 1552. iterata vice a THOMA COOPER Oxoniensi, atque Scholæ Magdalenensis ibidem Informatore, 33000 circiter vocibus adauctum. Sed adhuc pro Sæculi infelicitate multis ineptiis & scædissimis monstribus scatebat opus, ut expectare par erat. Idem dein de COOPERUS, propter labores feliciter exantlatis ab optima Regina ELIZABETHA bonarum artium nutrice ad Episcopatum Wintoniensem evectus, (In tanto enim homine remunerando eumque bonis officiis cumulando sibi ipsi se nunquam satisfecisse palam prædicavit Regina munificentissima) proprio tandem Marte Thefaurum molitur. Prodiit Londini 1584. fol. sc. "Thefaurus Linguae Romanæ & Britannicæ tam accurate congestus ut nihil pene in eo desiderari possit, quod vel Latine complectatur amplissimus STEPHANI *Thefaurus*, vel Anglice toties aucta *Elliotæ* Bibliotheca, opera & industria THOMÆ COOPERI, Magdalenensis." Quid expectandum sit ab hoc Thefauro, discet lector ex verbis Auctoris: "Hic non solum cujusque vocabuli vernaculam interpretationem variam & copiosam reperient, sed & etiam ex amplissimo ROBERTI STEPHANI *Thefauro* commodissime congestas locutionum formulas, quibus ejusdem apud probatos auctores usus, quantumvis multiplex, indicatur. Ex iisdem etiam subscri-

ptis locutionum exemplis intelligent, cujusmodi in illustribus scriptoribus adjuncta sint nominibus Epitheta, quæ verbis eleganter adverbia connectantur, quæ interdum Antitetha & contraria, quæ nomina quibus verbis, quæ item verba quibus nominibus apte cohærent. Genera verborum & nominum, inflexionem, accentum, derivationem nusquam pene prætermisi, ut illorum etiam consulerem industria, quibus deest vivæ vocis institutio, Adscripta sunt ubique Authorum nomina, ut non obscurum esse possit, quid cuique debeatur. Hinc etiam vel exiguo negotio depromant sibi non contemnendum apparatus verborum & locutionum, sive de re aliqua dicendum sit, sive scribendum. Accedunt & ista non exigua commoda, quod hic Latini Sermonis elegantiam & concinnitatem observent, quod ejusdem cum nostro idiomate consensionem intelligant, quod in suis scriptis ad optimorum auctorum imitationem se facilius componant." Utilissimam sane operam utique præstitit Præful doctissimus, Vir eruditione, moribus, omni laude major. Nondum enim desivit esse vel in pretio vel in usu. Attamen præter quod Auctores raptim citentur, nullo indicato loco quem consulamus, eadem inopia, quæ cæteros ejus ætatis Lexicographos, premit quoque nostrum. Nondum prodierant aliquot Auctores optimæ notæ, scriptoresque Philologici qui plurimum ad hæc studia conferre poterant. Plurima item barbara irrepserunt, sed, ne ullam laudem tanti viri omittamus, de iis cavere debet Lector in limine operis his verbis admonitus: "Omnis dictio quæ ex Classicis & probatis authoribus depromitur, habet authoris nomen ascriptum. Quod si qua non habuerit, eam scito vel Græcam esse, necdum in fatis probatum usum Latini Sermonis pertractam, vel ejusmodi Latinam quæ in laudatis Scriptoribus non reperitur." Propria locorum & personarum vocabula separari a cæteris jussit, ubi quandoque gravissime hallucinatur. De eo Scriptor celeberrimus [b], alienæ laudis non nimium Studiofus: "Multa de illo viro habeo, quæ non sine injuria videntur reticere posse, nam profecto fuit & muneris sui & eruditionis jure reverendus: industriæ specimen reliquit ingenium illud Dictionarium, cui operi uti famam suam apud posteros, ita sui sæculi laudes simul & promotionem suam præcipue debet. Fundamentum istius operis e Thomæ Ellioti Militis Dictionario, sicut & ipsa materia & verborum & phrasæ copia e R. Stephani Thefauro & Johannis Frisii Lexico Latino-Teutonico desumpta sunt." De his Lexicographis dicitur quod *Calepino* ELLIOTA, tunc temporis inclarescenti, FRISIO [c], vel, quod perinde est, STEPHANO totum debeat COOPERUS. Hos sequitur infinita Turba Lexicorum Latino-Anglicorum. Dictionarium THOMÆ THOMASII [d], quod ad summam fere maturitatem ductum est a *Philemone Holland*. JOANNES RIDERUS Præful apud Hibernos non utique negligendus, qui sibi id negotii dedit, ut præstantiorum labores in compendium quasi redigeret. THOMAS HOLYOAKE sive DE SACRA QUERCU, ut Latine reddi potest atque ab ipso redditur. FRANCISCUS GOULDMANUS [e] qui profitetur se THOMASIVM, RIDERUM, & HOLYOAKUM completi. ADAMUS

e

LIT-

[a] PETRUS DANETIUS Abbas S. Nicolai Virdunensis, Ludovico XIV. Viro immortalis, bonas artes revocante, Magnum suum Dictionarium ad usum Serenissimi Delphini collegit atque Gallico Idioma reddidit. Paris. 1691. 4to. & Septius. Placuit nimirum ornatissimo Montastero, cujus auspiciis Regia Juventus instituebatur, ut Latine Linguae Scriptores quos expoliri atque edi curavit ad studia Principis promovenda, pari etiam passu sequeretur Latine Lingua Dictionarium. Haud immerito in hac parte literarum DANETIUM cæteris fere omnibus præferunt Eruditi: uti Lexicon, quod Auctore innominato vocatur OFFICINA LATINITATIS, Latino-Gallicum, vicissim ad ultima detrudunt. Vide in hoc opus Stricturas cujusdam præmissas DANETI LEXICO.

[b] Antonius Wood in Historia Oxon.

[c] Quod scripsit FRISIVS Teutonice, Anglice tantum interpretatus est COOPERUS. Ita fere pronuntiat de eo T. DE SACRA QUERCU.

[d] THOMAS THOMASIVS inclytæ Academiæ Cantabrigiensi Typographus & Legati in eo munere Decessor. Coll. Regalis ibidem olim Alumnus. Ex *Hatcheri* Catal. MS. Electus unus ex tribus librorum Impresoribus, 11. Feb. 1585. Registr. Acad. Cant. Obiit Uxoratus, & humatus

est in Ecclesiâ S. Mariæ majoris Cantab. Aug. 9. 1585. *Hatcher* ut supra, & *Registr. S. Mariæ*. Lexicon hoc intra 8. annorum spatium quinquies prodiit, ad vicem 13tam deinde pervenit, adeo ut a viro in hisce literis præclarissimo olim judicabatur nulli Lexico, vel numero verborum, accurata interpretatione, phrasulorum delecto cedere posse.

[e] FRANCISCUS GOULDMAN Collegii Christi apud Cantab. Alumnus. Obiit Anno 1689. Rector cæteros labores quos insumpsit non mediocres, *Criticis Sacros* 9. Vol. fol. una cum *Joh. & Ric. Pearson & Antonio Scattergood* edi curavit in Theologiæ Criticæ & Eruditiæ magnum incrementum. In Lexico condendo debuit nonnihil *Thomas Parsons* Aul. Pembrosianæ Socio. Prodiit sepius ingenti accessu one locupletatum cura G. Robertson (viri in Hebraicis clarissimi) & ejusdem A. Scattergood. Vide *Worthingtoni* Epist. 22. "D. Gouldmano qui mihi proxime prævit (siquid ego novi hominem, dubium nã esse probeum an eruditum senem, antiqua fide & moribus, atque tum temporis, cum id negotii in se reciperet Regiarum partium reum) &c." A. LITTLETON. præfatio.

LITTLETONUS [a] S. T. P. Ecclesiæ Westmonasteriensis Canonicus. Et instar omnium, utpote qui omnes præcedentes complectitur, Auctor *Linguae Romanae Dictionarii Laticulenti Novi*: sive, ut vulgo dicitur, *Dictionarii Cantabrigiensis*, ibi sc. excusit 1693. 4to. Nulli, quod sciam, Lexico hodierno numero vocabulorum, vel si molemi species, utilitate ipsa cedunt Nostrorum hominum labores. Quæ unicuique Literæ præmiit LITTLETONUS & deinde *Dictionarium Cantabrigiense*, de natura, potestate, & qualitate Elementa sunt ex ipsis philologia adytis petita & lectu cum jucunda tum necessaria. Cantabrigiensis Lexici Auctor gloriatur se ad hoc opus adjutum fuisse curis MSS. Cl. *Milioni*, quanquam aliunde didicimus *Edu. Phillips Milioni* ex Sorore Nepotem, quod magis credibile est, Avunculi labores applicuisse ad confarcinandum *Speculum Linguae Latinae* quod ejus cura prodiit 1684.

Dum hæc commentabar, mihi in manus incidit *J. Georgii Walchii* Historia Critica Latinae Linguae Lipsi. sumptu *J. Friderici Gleditschii*, B. filii 1729. 8vo. quem, quia caput quintum Lexicis Latinis destinavit, omnino nobis eadem profitentibus non negligendum esse duxi. Legi nec vehementer mihi dolendum arbitrabar quod in manus non jam pridem venerat. *Aviſognoſias* & Temeritatis specimen adnectam ex iis quæ habet ad nostrum STEPHANUM spectantia. Unde fortasse neque sibi dolendum arbitrabitur lector eruditus.

“ROBERTUS STEPHANUS qui edidit *Dictionarium* seu Latinae Linguae *Theſaurum*, non singulas modo dictiones continentem, sed integras quoque Latine & loquendi & scribendi formulas ex Catone, Cicerone, Plinio avunculo, Terentio, Varrone, Livio, Plinio secundo, Virgilio, Cæsare, Columella, Plauto, Martiale, cum Latina [b] tum Grammaticorum tum varii generis scriptorum interpretatione. Prodiit opus hoc Paris. [c] 1536. duobus voluminibus. Filius [d] Henricus patre dignissimus auxit id ingenti accessione atque emendavit. Ita ornatum in lucem editum fuit 1542. item Lugd. 1573. quæ Editio est optima [e]. Basil. Froben. 1576 [f]. Vere de opere hoc [g] judicat Olaus Borrichius *Append. de Lexic. Latinis* p. 43. quum ait, *in hoc tamen tam pulchro corpore, ut nec deesse credunt suis maculas soli, nævi quidam latent, nec ii parum deformes, qui quo paucioribus hæcenus vel observati sunt, vel publice attacki, hoc mihi erunt studiosius liberiusque in gratiam tironum nominandi, excutiendi. Et quidem principio dum auctores quibus totum adificium innititur, forsitan non optime in perfectos & imperfectos tribuit, inegalantibus & imperfectis sed proficientibus Plautum & Terentium improvide adnumerat; perfectis & elegantissimis Varroem, Sallustium, & Catullum; imperfectis autem & deficientibus Columellam, Lucanum, Senecam, Tacitum, Plinium utrumque, Curtium, Quintilianum. Secundo, infinita desunt ad accuratam & absolutam latine linguae cognitionem necessaria. Enimvero certum est, alios auctores Latinos vivo adhuc Stephano publicatos, vel ab ipso perscriptorie tantum excusos, vel ne tentatos quidem, alios ex quo vivere desuit in lucem prodisse. aut plene novos aut longe emendatiores auctoresque. Et*

“quibusdam interjectis, *Non multis urgebo quod apud Mariangelum Grosippus, varia in Editionibus quibus usus est Robertus Stephanus oppido esse mendosa, capitalis tamen pestis, adjectiva pro substantivis adverbisque non raro obtrudi, derivata suis primitivis non attestis, nec simplicibus composita; sed id solum adjectivam, auctorum sententias, pbrasesque præsertim dubia significationis raro explicari, proinde ambiguum allegatorum sensum variis interpretationibus patere, imo lectorem in suspensio relinqui, unde varii lapsus & fluctuationes.* Calpar Scioppius *Consultation. II.* p. 53. dicit, *Hoc Lexicon omnium est optimum etsi nec paucis nec levibus erroribus vacuum.* In conficiendo hoc opere Stephanus spatium duodecim annorum consumsit, quamvis aliorum, quos negotii hujus causa sumtu suo auit, opera adjutus, quorum negligentia aut incertia facile multa vitiosa nec satis emendata locum invenire poterant.

LEXICORUM Latinorum a Perotto ad nostra tempora perpetuo tenore & successione vere *πατερπαιγαδία* deductorum ea est facies, ea fortuna. Neque extra eos limites quos sibi descriperant primi Coloni, divagari se passi sunt Nepotes. Sed ecce exortus est BASILIUS FABER Soranus suam quoque familiam ducens, novæque quasi Scholæ conditor. Nam quanquam ea lima hodie perpolitur eaque cura præstantissimorum virorum mactetur ut optimi Lexici vice fungi queat, non tamen *Dictionarium*, ut dicitur, in animo habuit conscribere FABER noster [b]. Voluit Linguam Latinam non *pueriliter interpretari*, sed *Critice exponere*, vocabulorum proprietatem subtiliter & quasi philosophice excutere, linguam ad originem usque investigare atque ejus quasi historiam contexere, vices deprehendere, rationemque quam vel cum se ipsa, vel cum finitimis linguis exerceat, complecti, proindeque Orthographiæ, Philologiæ, totiujque demum Critices quam latissime pateat, *Theſaurus* conradere. Nihil ergo quod *Erudita Antiquitas* in se complexa est vel memorabile vel singulare hominem tam probe exercitatum fugere debuit; Officia, Ministeria, Artes, Ritus, Calculos, Philosophiam, Cultus, unde vel scribendi vel loquendi ratio affici potuisset, ob oculos posuit, & præterea, quod tamen condonasse malui, sententias eruditas, adagia, apophthegmata, exempla, historiolas, physica etiam nonnulla & moralia, adduxit, quæ in examine discentibus proponi & inculcari vocabulorum occasione poterunt. Scripsit denique non Pueris, sed Confirmatis, sed *Adultis* [i].

His omnibus prodiit prima vice *Theſaurus Eruditionis Scholasticæ*, sive ratio docendi ac discendi facili, plana, & compendiaria prorsus via, ex optimis quibusque autoribus Græcis & Latinis; & supellex instructissima verborum, locutionum, rerum, sententiarum, exemplorum, eorumque omnium quæ tum docentibus tum discentibus adminiculo utilissimo esse, atque ad eruditionem negotio facili & expedito comparandam facere possunt, cum adjuncta in plerisque locis interpretatione Germanica; Ita omnia de industria collecta atque accommodata, ut & locos communes vocum rerumque multi-

[a] LITTLETONUS claris natalibus ortus apud Weston in agro Vigorniensis. Vide *A. Wood Athenas Oxonienses* ad Annum 1694. quo moritur LITTLETONUS.

[b] Imo Gallica si vel hisce oculis vel STEPHANO ipsi fides.

[c] Credibile est ergo de Editione principe 1531. eum ne fando quidem audivisse.

[d] Nihil minus. *Henricus Stephanus* anno natus 1528. parum conferre potuisse videtur ad *Theſaurum* proditurum Anno 1542. Neque in ipsis monumentis ulla vel minima fides de ea re reperitur. Videtur quidem post obitum patris voluisse *Theſaurum* ejus ad incudem revocare, ut monuimus supra ex ipsis præfatione ad *Græcum Theſaurum*. Est & alibi ubi fuit de ea re aperit consilium. “*Elaborata a patre & edita opera, quorum editiones cupio renovare, sunt hæc duo potissimum, Theſaurus Linguae Latinae & Dictionarium Latino-Græco-Gallicum.*” *Epistola* de *lucæ Typographiæ* statu.

[e] Non optima sed longe alia, si fides sit adhibenda iis quæ diximus ad Annum quod prodiit Editio Lugdunensis.

[f] Editio *Frobeniana* sc. *Forum Romanum* non magis est STEPHANUM quam *Promptuarium*.

[g] Quæ habet *Borrichius* non spectant STEPHANI *Theſaurum*, sed *Forum Romanum*, cujus Auctor inegalantibus & imperfectis *Plautum & Terentium* annumerat, &c. Non STEPHANUS, sed omnia longe aliter.

[h] “Sedulo incubui, ut *Theſaurum* Juventutis, ac tum discentibus

“tum docentibus exhiberem, non obtruderem *Dictionarium*, qui ne Latinus quidem, ut sit vulgatus, titulus est, hoc est, ut non occuparet enumerandis usitato modo, juxta ordinem elementorum, vocabulis tantum, sed ostenderem etiam quid in unaquaque voce proprietatis esset atque elegantiae, ac quomodo perspicui utius negotio facillimo posset: Quomodo item voces alia cum aliis conjungi, ac locutiones certas & sententias Latinas & perspicuas præstare possent. Ac quia sterile & jejunum nimium & hoc ipsum est, adjuncti ex Auctoribus Græcis & Latinis, si non omnibus, tamen plurimis, quicquid in iis deprehendi eruditum, elegans, egregium, argutum, lepidum.” *Ex Prolegom. BAS. FARRI.* Et mox, “Si quis arbitrabitur *Theſaurum* hunc nostrum in hoc conscriptum esse ut *Vocabularii* aut *Dictionarii*, quemadmodum vocant, loco esse eo utatur, nec prius ad eum confugiat quam de vocabuli alicujus significatione dubitet, ac interpretationem ejus petere ex eo instituat, tota aberrabit via. Non enim ut *Dictionarium* tantum esset, conscripsimus, sed ut uberrimam copiam & instructissimum apparatus locutionum latinarum, rerum ac sententiarum contineret, ac quasi in foro quodam, ut conspici ab omnibus posset, explicaret atque ostentaret.”

[i] “Illa omnia quæ ad studium Grammatices pertinent, adferri cupio ex Scholis ad hunc nostrum *Theſaurum*, cujus lectio grammaticis illis præceptis nondum fat recte imbutis prodesse vix poterit.” FABER ipse l. c.

multiplicim locupletissimos præstare possint. Lips. 1571. fol. † [a]
 Floruit noster seculo 16to, natione Germanus, patria Soranus. Per totos annos 40 †† a prima adolescentia ad senectam usque, ætatem omnem docendis aliis cum voce tunc scriptis consumpsit. In publicum edidit plurimas lucubrations, quibus veteribus Lingvæ Latine Auctoris lucem addidit, ex *Terentio* sc. & *Cicerone* Excerpta, cum interpretatione locorum aliquot obscurorum in utroque Auctore, Lipsiæ. Vertit in linguam Germanicam *Lutheri* commentarios in *Genesin*: Item Saxoniam *Crauzii*, Lipsi. 1563. Denato *FABRO* prodiit *Thefaurus* cura *Filiorum Philippi & M. Christophori Fabri* 1587. fol. Qui [b] huic expoliendo, illustrando, augendoque postea manus admovere, erant *PAULUS FRANCUS*, *AUGUSTUS BUCHNERUS*, *JACOBUS THOMASIVS*, *CHRISTOPHORUS CELLARIUS*, *ANDR. STUBELIVS*, *CHR. FALSTERUS*, & postremus omnium *GESNERUS* 3 *triv.* Certatim omnes eaque pene animi contentione qua ad *Calepinum* locupletandum eorum Majores advolarunt, sed dispari plane successu. Primus, ut admonui, erat *P. FRANCUS* Bescovienfis Professor *Viadrinus*, qui A. 1622. *Spicilegium* suum addidit & *FABRUM* nonnihil auctiorem reddidit. Proxime sequitur illustrissimus pede omnium *AUGUSTUS BUCHNERUS*, qui *Thefauro* addidit & suas locupletations & famam haud exiguam. Cujus curis graviter ad-auctus prodiit *Vitemb. sapius*. In *BUCHNERI* laboribus nihil erat querendum, nisi quod aliquid posterioribus reliquum suppleendum. Nonnihil in hac parte satisfacit *Bibliopola* honestus qui *BUCHNERI* vita functi lucubrations novas ære redemit, & cum *Symbolis M. JACOB. THOMASII*, *M. JOH. GOTHOFREDI HERRICHEN* & *JOH. VORSTII* Viri Celeberrimi denuo recudit 1672. Lipsi. fol. His supervenit *CHRISTOPHORUS CELLARIUS*, Vir nostro præconio major, & in his literis exercitatissimus: cui hæc demandata erat opera ut *FABRUM* ab innumeris mendis vindicaret, cum id aliquantulum neglexit *BUCHNERUS* in suis additiis inferendis magis occupatus. Novem igitur mensibus in ea palæstra infumptis, prodiit *CELLARI* industria pene singulari A. 1686. & rursus 1691. 1696. & 1700. Post *CELLARIUM* manus advovit *ANDREAS STUBELIVS*: qui præter accessionem vocum 7000, addiderat quæ ad marginem sui libri (in *Bibliothecam Ser. Elect. Palat.* cum aliis post fata Auctoris migrantibus) adleverat vir præstantissimus *J. GEORG. GRÆVIUS*: qui neque in hoc literarum laude studiosos demereri destituit: item *Arsufani Messii* primi ordinis *V. C. CR. Comitibus* Exempla locutionum ex *Virgilio*, *Sallustio*, *Terentio*, *Cicerone* per literas digesta. Prodiit in publicum usum A. 1710. fol. & rursus A. 1717. [c] adjunctis *Symbolis JOACH. JURGENII* & incredibili auctario vocum pene 20000. Prodiit denique *Thefaurus Eruditionis Scholastica omnium usui & disciplinis omnibus accommodatus, post Celeberrimorum virorum Buchneri, Cellarii, Grævii operas & adnotationes, & multiplices Andree Stubelii curas, recensitus, emendatus, & locupletatus a Jo.*

MATTHIA GESNERO; Lipsi. 1726. fol. ††† qui opus ad hoc quod hodie conspicimus culmen feliciter produxit, & omnia quæ ab eruditissimo Lexicographo reique Criticæ peritissimo expectari poterant, optime & fideliter præstitit. Quale id sit, vide præter præfationem Auctoris, *J. Chr. Coleri* Antholog. tom. 1. fascic. 3. p. 172. & *Walchiem* nuper allatum, qui in *Thefauro FABRI* plus describendo præstitit quam in cæteris omnibus. Hunc igitur *Thefaurum* pace *Borrichii Foro Romano*, *Boecleri Ludovico Lucio* auidax antepono, usu, eruditione, curaque cæteris pene omnibus Lexicis longe commendatiorem, in paucis tamen emendari adhuc desiderantem. Nam dum *Printivis Derivativa*, *Simplicibus Composita* adtexuit, quod minime laudo, ad eam necessitatem detruditur, ut voces aliquando obsoletas, aliquando Græcas, aliquando pene pro ingenio fictas pro generis & familiæ capite listat. Lectorem inde per incuriam aliquando ad plures radices amandat de una voce quæsiturum: aliquando destituit & deserit in totum. Loca auctorum non ea cura aut fide perpetuo qua par erat adducta, cæterasque iltiusmodi minutias, pro tantis meritis facile condonamus. Prodiit quoque *Epitome Thefauri FABRI* Lipsi. 1594. & Heidelberg. 1608.

Editio STEPH. Ut tandem ad operam nostram atque ad *Thefauri Londinen-* hujusce Editionis methodum & rationem *sis* 1735. deveniamus, scire avebit Lector eruditus quid tantum post molimina *Car. [d]* & *Hen. Stephani, Miltoni, Baliansum, Kusteri* denique, cæterorumque qui animo ad hanc ipsissimam professionem adverterunt, (quorum tamen fere omnium labores intercepti vel fatum im-maturum, vel injuria temporis) & nos ipsi præstitimus, & præstitisse ab aliis volumus intelligi. Hæc non esse sigillatim & minute describenda, cum ea uniuersique lector pene suo jure in tali re præcipere videatur, & quasi nobis præscripsisse, in initio, monuimus. Pauca tamen sunt, quæ paucis declarabimus.

Lexicographorum Gente, ut vidimus, in duas quasi familias divisa, quarum una *STEPHANUM*, *FABRUM* altera auctorem habet, primum omnium id nobis visum est commodissimum, si qua ratione aut arte id poterat fieri, ut essent in nostro *Thefauro* hæc duo consilia communione quadam inter se conjuncta. Ea mente erant operæ, quas in *Fabro* reformando infumpserunt Viri præstantissimi, nobis conferendæ atque digerendæ. Contulimus & digessimus. Dolendum erat, commoditates quas vel hinc vel inde capere potuissimus, nulla necessitate dittrahi & discerpi. Concludendi itaque erant & conglutinandi hominum labores literarum necessitudine antea conjunctissimi. Deinde præter cultas observationes criticoque homine dignas quæ in *Fabro* spectantur, in *STEPHANO* adhuc desiderabantur, necesse erat novas subinde exoriri vel voces vel vocum interpretationes, quas partim suppediavit Auctorum lectio [e] *STEPHANI* ætate in *Bibliothecarum* latetris delitescens, partim introduxit sequioris ævi ar-bitrium

e 2

[a] Multum ad hoc opus contulit *FABRI* sobrinus *Michael Neander* Soranus trium linguarum cognitione clarus, qui scholam Ilfeldensem in faucibus sylvæ Herciniæ per 40 annos texit de Christiana juventute optime meritus. Ejus opera, plurima sane & præstantissima recenset *Teifserius*.

[b] Mirum est, in quam diversa abeant Eruditi de Lexici hujus præstantia, Subjungam duos. Verba mecum perpende. "Plurimum abest [Fabri Thefaurus] ab ea quam in Foro Romano spectamus perfectione, immensum quantum a virtute consummati Lexici, primo quod plurima hic deficient, secundo, quod plurima, licet inveniuntur, nullo tamen laudato Auctore, suspicionem barbarissimi legendibus movent, tertio, quod plurima barbara sine præmonitu, lectori crude detruduntur, quarto, quod in quantitatibus magna deprehendatur sinisteritas, adeo ut hæc parte longe infra Decimatorum censeri mereatur." *Borrichius*.

"Thefaurus Latine Lingvæ Roberti Stephani & Fororum Romanum Cælii Secundi Curionis — Quibus merito anteponas Basiliense Lexicon. In Fabri Thefauro plus doctrina est, cui copiam, decus, limam addidit singularis industria & doctrina Cl. Buchneri qui ex opusculo opus dedit. *Boecler*.

[c] Eodem anno prodiit *CHRISTOPHORI FALSTERII Supplementum Latinae Lingvæ, Sive, Observationes ad Lexicon Fabro-Cellarianum, cujus mille aliquot lacuna ex auctoris auctæ, argentea & auctæ stans suppletur, adjectis*

† *Borrichius* in *Append. de Lexicis* pag. 46. non Lipsiæ, sed Erphordiz hæc editionem prodiisse docet. Aliam Lipsiensem, tunc primum, opinor, *Buchneri* cura recensitam ac locupletatam, ad annum 1655. rejicit.

†† *Borrich. l. memorato.*

††† Iterum A. 1735.

†††† Injuria hic vapulat *Borrichius*, cum non eos duntaxat auctores com-

passim notis Criticis & Philologicis necnon indice quadruplici. Dicunt & Francofurti ad Viadrum (si fides *Morhosis*) uberior latere vocabulorum collectio, quam *Tobias Magirus* ad *FABRUM* sibi collegerat.

[d] Vide *Caroli Stephani* Præfationem ad *Dictionarium Latino-Gallicum*. Consilium suum de ea re aperit *Hemericus Stephanus* in præfatione ad *Thefaurum Græcum*, atque in *Epistola* de suæ *Typographie* statu. De *Milioni* conatibus vide ipsius *Vitam*, *Præfationem* ad *Dictionarium*, ut dicitur, *Cantabrigiense*, & *Antonium Wood* in *Athenis* Oxoniensibus ad notitiam de *Edwards Phillips*, *Sodalitium Balianense*, quod est Oxonii, hoc seculo ineunte, tale aliquid in animo infuit nescio quo fato interceptum. A. Cl. *Kustero* omnia egregia expectavit orbis literatus. Subjuncti ille specimen operæ destinæ ad calcem tractatuli sui De usu Verbi medii.

[e] Hujuscemodi erant *Phadrus, Syrus*, cæterique quam plerimi, *Historiorum* & *Poetarum* Fragmenta, *Inscriptiones* (nonnullæ aureæ ætatis) cæteraque id genus monumenta, quæ posteriorum hominum cura & luce publica & literarum lumine donavit. Erit instar omnium celeberrimum *Fabretium* laudare, cui multum debet *Latinitas* restituta. Plures auctores recenset *Borrichius* de *Lexicis* Latinis qui *Græcicæ* ætati ignorabantur, non optima tamen fide, cum in his *Manilius* nomen, qui prodiit typis *Adini* seculo 15to, adeoque ante ipsum natum *STEPHANUM*. †††

memoret, quos ignoravit *Robertus Stephanus*, verum etiam, ut ipsius verba eximus, *Viro adhuc Stephano publicatos, verum ab ipso vel perfunctio tantum excessos, vel ne tentatos quidem*. Urquom deinde simul ut probet adducit inter alios *Manilius*, & nominatim quidem *Scaligeri*, haud obscure inuens ex hujus etiam summi viri *Commentariis* penu *Latine* lingue insigniter instrui posse. V. pag. 44. *Append. de Lexic.*

bitrium & ea [a] norma loquendi, quam cæteri omnes Lexicographi neque omnino non adtigisse, neque se ꝑ penitus pertractasse videntur. Quod ad Orthographiam attinet, eumque Latinae linguæ genium, qui in Itamine ipso & in partibus, ut aiunt, *constitutivis* cernitur, uniuscujusque *elementi* naturam, habitus, relationes, veramque proprietatem descripsimus; qua in re nobis facem præterere præter *Capellas, Lipsios, Scaligeros*, cæteroque Grammaticos tum Antiquos tum Recentiores, eruditæ commentationes singulis literis in *Fabri Thesauri* & in nonnullis Lexicis Latino-Anglicis præmissæ. Literarum Notæ quæ præcorum Romanorum nomina, officia, dignitates in vetustis monumentis designabant, a *Cl. Sertorio Ursato* diligenter collectæ & alphabeticè dispositæ non erant negligendæ, præsertim cum tam levi opera Romana eruditionis studiosos feliciter demereri potuimus. †† Publicarum Formularum solemnitate eorumque vocabulorum explanationem quæ Romanae Antiquitatis notitiam in se complectuntur, nuper præter cæteros *Sam. Piriscus* incredibili labore congeffit & literis consignavit; tradidit illustrissimus *Dom. Ez. Spanhemius* in opere pererudito, de usu & præstantia Numismatum; collegerunt viri laboriosissimi Romanarum Antiquitatum confarcinatores, *Manutius, Rosinus*, cæteri que. Attamen hæc penitus neglexisse erat profecto *Thesaurum* nostrum insigni utilitate privasse (præsertim cum plurimorum vocabulorum vis & proprietates non aliunde sit deducenda) omnia vero accumulasse, erat, si molem libri atque nostrum laborem spectes, infinitum. Brevis ergo ea omnia attigimus, & ne Lector sibi fraudem parari existimet, eos ubique adduximus auctores qui plura consulentibus abunde satisfaciant, & tanquam *Pythius* alter aut *Aristoteles*, pro nobis respondebunt. Jam vero ut de Critica verba faciamus, atque ea *ἀνεξιτέλα* quæ cum in omnibus artibus & disciplinis dominetur, tum in hoc literarum genere imperium habeat singulare, & necessarium; plurima proculdubio adnotabit Lector fuisse in *STEPHANO* ipso emendanda [b]; plurimum etiam operæ infundendum in iis auctoribus rite adducendis, quos vel *STEPHANUS* ipse, vel ex posterioribus nonnulli, aut per incuriam perperam citarunt, aut ope Codicum meliorum destituti. Plurimum ergo clarissimorum nostrorum hominum laboribus, cæterorumque in hac disciplina Principum, debetur, ut *THESAURUS LATINÆ LINGUÆ* longe nunc prodeat non solum locupletior, verum etiam ita emendatus, ut, vel ea sola utilitate atque hoc laudis genere, cæteris omnibus hujusmodi libris eum anteferre non dubitemus. Quod ad rationem auctores delcibendis allegandique attinet, tametsi cum *viris maximis nominis* vix arbitremur universas nostras operas in ea sola palæstra posse exerceri vel utiliter Reip. literariæ, vel nobis ipsis gloriose, (quos tamen ipsos ne id quidem velle existimandum est, ut *STEPHANUS* prelo deno committatur incultus, inhonestus, imperfectus deni-

que & mendis obitus, nullo ornatu decoratus præter eam pauxillulam laudis portunculam quæ in *libri, capituli, incisi paginae* religiosa notatione cernitur) eam tamen utilitatem, per se quidem mediocrem sed operosam tamen, abesse nolimus. Numeros igitur Librorum & Capitum vel Versuum (quod in Prosa vel Versa oratione facile distinguetur) summa qua potuimus fide adduximus, optimorum Exemplarium auctoritatem in iis disponendis secuti. Speramus itaque nos non minore gratiam a lectorum plebe inituros in testimoniis rite & commode apponendis, quam *Sacriegi* isti *Lugdunensis* Editionis Auctores in refecandis. Ciceronis Editionem *Verburgianam* intelligimus esse consulendam, ab omnibus jam tractatam & laudatam merito maximo; eamque in minora memata divisionem amplectimur, quam a *Nizolio* †† olim usurpatam Margini suæ Editionis apponi curavit Vir præstantissimus [c]; neglecta tamen in Epistolis ea allegandi ratione. De omnibus Auctoribus cum longum foret, tum Lectori nimium monendo fastidium moveret. Erant nonnulla levioris & quotidianæ operæ, præstanta tamen, licet hic a nobis monitum vix postulare videantur. Syllabarum scilicet *Quantitates, Genus, Flexionisque* rationem ea brevitate conclusimus, ut operis molem incredibiliter aliquando levaremus. Expeditius enim multo & concinnius, neque ad utilitatem levius adnotasse *ΚΟΜΜΟΝΕΟ, ut, itum, ere.* quam cum *STEPHANO* ad tedium ingeminare, *ΚΟΜΜΟΝΕΟ, communes, penultima correpta, communis, communiorum, penultima correpta, convenere.* Levicula hæc esse dices. Fatemur ultro, attamen non proorsu omittenda. Alphabeticam denique seriem, congeriemque phrasium, locutionum, proprietatum &c. instituimus minima fortasse gratia, sed labore & opera non minima: quod cum in animo habuit & serio ut plurimum perfecit *STEPHANUS*, lectorem tamen aliquando latuit ea dispositio, cum verba quæ *dominantia* appellare libet, aliquando *post principia* latitabant, aciemque oculi sapissime tugebant. Voces ipsas non eodem ubique atque exactissimo tenore Alphabeti conglutinatas reperiet Lector. Ea erat habenda aliquando Prinitivorum Derivatorumque ratio, ut si hæc ab illis literarum permutatione non immane discederent, in sua nonnunquam gente consulerentur, non tamen indiculo in propria sede destituta. Condonabit Lector æquus si religiosi nimium aliquando & vulgi mentes, plurima in *STEPHANO* reliquimus feliciore sæculo tollenda. Turba enim lectorum *Lugdunensem* editionem exprimi flagitabat, quorum criminationes deprecamur infinitis in locis ab eo discedere coacti.

Hicse consiliis atque his laboribus tandem ad umbilicum adducitur EDITIO LONDINENSIS. Quantum studiosos demeruerint Editores, penes omnes erit doctos pariter & indoctos, æquos & malevolos, judicandi arbitrium: quodam interea labores exantlaverint, eos solos statuere,

[a] Theologorum scripta intelligimus, eorum præcipue qui cum neque ad Summæ neque ad Infimæ Latinitatis classem redigantur, utriusque quasi medii, pene a Lexicis exsulabant. Vindicavit primus, quod sciam, *Cellarius*, qui *Fabri Thesaurum* Anno 1710. septem, Anno 1717. viginti circiter mille vocabulorum accessione locupletavit. Neque nos tamen temere omnia admisimus, cum & idem pene fuit *Gesneri* consilium. "Aurum ximus vocabulis novis non quidem nullis, sed paucis tamen, nimirum dignis hoc Thesauri, quem *ἡ ἀπαισιότης & detractione* potius curare, si res ita tulisset, quam *ἀσθενεῖς ἔργον* & pinguorem reddere hæc quidem parte inaliissemus." Præfat. ad *Fabri Thesaurum*.

[b] Mirum unde eveniret ut in omnibus Thesauri Editionibus & in omnibus præterea Lexicis Latinis locus ex *Horat. Epod. 14. 8.* adducere-

† Sic in Londinensi exemplari.

†† Sed cave putes te totum hic Ursati opus in compendium missum, vel cum judicio excerptum inventurum. Quo ipso tamen haud scio, an operæ pretium fieret: Si quidem id *Cl. Grævius* quondam magis ob raritatem, & quod inscriptiones aliquot alibi non publicatas comprehenderet, quam quod magnopere probaret, Thesauri Romanorum Antiquitatum, ut alia multa, inseruisse videtur. Perpaucis his, quæ *Tinghyus*, ex *Valerii Probi* libello, vel potius ex *Theodosii Trebellii Promptuario*, in editionem *Lugdunensem* contulit, ut fors ferebat aspersa, raroque feliciter, ut in paucis e.g. in hac editione ostendimus, declarata invenies. Similia his fere sunt, quæ ad calcem Compendii Antiquit. Ro. C. H. Nievoport ed. noviff. leguntur. Qui veterum epigrammatum studio tenentur, multo melius & facilius harum siglarum, vel notarum declarationem ex *Fleedwoodiana Sylloge*, vel ex ipsis *Inscr. corporibus Gruteri, Reinesii*, &c. ubi Lapides ipsi exhibentur, ut & ex rei nummarie veteris scriptoribus cognoscant. Cetera de hujus editionis novis accessionibus in præfatione

Viri, *Duceve ad Umbilicum*, cum omnes *Horatii* Editiones, ne *Stephanica* quidem excepta, *Adducere*, legant. Miror *Stephanum*, qui hæc quæ sequuntur ex *Calepino* arripuit, ea non observasse, "Fuit & Demaratus Tarquinii Superbi pater, qui Corintho in Hetruriam se recepit quod Cypselum Tyrannum forte non posset. Cic. *Tusc. lib. 5. Hanc Demaratum vixisse temporibus Philippi Macedonis auctor est Plutarch. in vita Alex.*" Sed in Historicis misere offendunt omnes quotquot vidimus Lexicographi.

[c] In Orationibus contra *Verrem* laudandis, in diversam semper abiit Viri docti. Recentent alii *Drinationem* & *Actionem parman* inter *Verrinas*, alii eas nominetis refecant, numerumque idcirco *Verrinarum* minuant. Nos *Stephanica* divisione & computo utimur. †††

Birrii dicta sunt.

†† Immo ab *Alexandro Scot.* Nam *Nizolius* non nisi foliorum, ut vocant, editionis Aldinae numeros, in duas paginas per a. & b. litteras distinctorum indicavit. Hæc autem folia Aldinae editionis *Verburgius*, non ziphris Arabicis, ut *Scoti* fecerunt, sed Romano numero in marginibus editionis suæ adnotavit. Miror *Cl. hujus præfationis* auctorem id ipsum, non dicam ex præfatione *Verburgii* *Cic. operibus* præmissa, sed saltem ex titulis singulis voluminibus præfixis non perperuisse.

††† Sed quænam illa divisio & quis computus sit ita parum lectori declaratum est. Ut scias igitur quomodo *Stephanus* singulas *Cic. orationes* in *Verrem* inscripserit, *Primum* eam appellavit, quæ alias *In 2. Cæcilium* inscribitur, ac *Drinatio* dicitur: *Secundam*, quæ alias *Actio prima in Verrem*: *Tertiam*, quæ *Liber primus in Verrem*, a Grammaticis *Prætura Urbana* inscribitur: *Quartam*, quæ *Liber secundus*, a Grammaticis *Scitienfis*: *Quintam*, quæ *Liber tertius*, seu *Frumentaria*: *Sextam*, quæ *Liber quartus*, sive *De signis*: *Septimam*, quæ *Liber quintus* in *Verrem*, aliis *De Supplicis* inscribitur.

statuere volumus qui in hujusmodi vigiliis bonum otium contrivere, quibus tenuissimam gloriam, plurimam studio-rum severitatem inesse, omnes fere intelligunt. Quantulumcumque ex iis decerpi possit laudis & gloriolæ, labefactarunt nonnulli, & labefactare ultra fortasse non desinunt: Eam tamen utcumque laudem quæ mentes publicæ utilitatis studiosas sequitur, nobis cum illis, *spētatissimè* licet, communem; laudem denique humanitatis atque animi ad omnia officia paratissimi, eripiet nemo.

De preli industria atque Editionis nitore, Lectorem pluribus non moramur. Nihil in ea parte curarum defuit. Nihil tamen fortasse spectabilius quam ea celeritas conficiendi, qua, præter spem atque expectationem omnium, intra triennium opus conclusum & perfectum est. Quod solum, ut speramus, defuit, id præstabit æquus Lector, ut quæ menda irreperierint, ea pro mole operæ proque studio nostro in Remp. literariam condonare velit.

CLARISSIMIS

ROB. STEPHANI THESAURI EDITORIBUS SALUTEM.

QUIS sim, sciri paulum interest; non certè meâ, qui innotescere non percipio; minimè omnium, vestrà, Viri Clarissimi, quibus notissimis quid ex usu fuerit nôsse ignobilem? Quid autem velim, breviter expediam. Non potui me continere, quin vobis, quas gratias nemo literatus non fatebitur se debere, ego quoque, particula quantulumcumque literariæ Reipublicæ perexigua, agerem: & gratularer, quod opus illud grande, consilio laudabili susceptum, magnâ laboris pertinaciâ continuatum, ad exitum tandem omnium votis responsurum pervenerit. Ex quo Romanus sermo defuit esse vernaculus, illius linguæ cultores, qui puram dictionis elegantiam studuerunt (& pauci admodum poterunt, & etiamnum possunt) assequi, coacti sunt cum mortuis versari, frequentemque cum authorum veterum scriptis familiaritatem inire, & eorum imitationi paulatim assuescere. Cùm autem id pensum requireret multum operæ magnâque memoriæ vim; Dictionariorum usus introductus est, ut illam minueret, hanc sublevaret. Non longè ab Artis Typographicæ initiis, primum Lexicon prodit in lucem. Deinceps, literis incrementum capientibus, exorti sunt, qui huic studiorum generi excolendo manus feliciter admoverunt. Verùm omnibus palmam præripuit ROBERTUS STEPHANUS: qui, postquam in perficiendo operis instituti, quod anno 1532. proposuerat, tentamine decennium exegisset, anno 1543. Orbem literatum *Thesauri* suo donavit: in quem Latinæ linguæ opes undecumque

conquisitas recondidit; novôque ordinis artificio tam commodè disposuit, ut, cùm nihil utilius posset excogitari, multi postea in Lexicis contextendis eandem rationem servare voluerint. Actum agerem, si ROBERTI STEPHANI laudes post *Thuanum* prosequerer. Annis deinde haud paucis elapsis, *Thesaurum* illius recudere & locupletari aggressi sunt *Lugdunenses*; quos sua lucris spes minimè fefellit. Eorum editioni defuit neque laus neque pretium. Si cui tamen libeat & vacet illam subactò judicio propiùs examinare, erit nonnunquam, ubi in mentem veniat proverbium, *Thesaurus Carbones*. Id vos non fugit, Viri Doctissimi. Quum enim in animo haberetis ROBERTI STEPHANI *Thesaurum* luci redonare, & (nequid in re tanti momenti desideraretur) necesse esset evolvere, quid alii præstiterint, præsertim *Lugdunenses*; tot in horum editione animadvertitis menda, ut in iis corrigendis poni oporteret operam, ferè qualem Hercules in stabulo Augiæ repurgando insumperat. Post editionem à ROB. STEPHANO finitam, nihil prodit ad usus literarios magis necessarium; nihil magis operosum attentiore diligentia, nihil grandius elegantiore cultu, elaboratum est. Ille nunc *Thesaurus* preciosissimus novam seque dignam induit formam: & illius Author (si ad superos daretur defunctis reditus) optaverit reviviscere; ut suum opus tanto cum honore, cum tantâ bonæ frugis accessione, redivivum contemplandi voluptate frueretur. Valet. 1735. 5. Id. Aprilis.

ROBERTUS STEPHANUS STUDIOSIS LECTORIBUS

S. D.

(Edit. Paris. 1531.)

NE forte mirum sit vobis, Lectores benevoli, cur post tam multas, tamque varias dictionariorum editiones, post tot libros elegantiarum, tot virorum illustrium annotationes, collectanea, flores, miscellanea, vocabulorum differentias, castigaciones, epitomas, spicilegia, racemaciones, denique post tot in omne genus auctorum commentarios cum amplissimis indicibus, nunc audeamus hoc novum opus edere de verborum Latinorum significatione, atque usu multiplici: instituti consiliique nostri rationem, nisi vobis molestum est, paucis accipite. Triennium est, aut eo amplius, cum a me complures efflagitabant, ut Calepini dictionarium, juxta posteriorem ipsius authoris recognitionem, suæ integritati restituerem: restitutumque, meis typis castigatius ac diligentius, quam vulgo haberetur, excuderem. Quod cum sæpe negavisset me facturum (multis enim de causis id ipsum præstare posse diffidebam) tandem victus tot importunis clamoribus, re ter quater tentata, nihilominus incepto desistere coactus sui. Cum enim universon opus diligenter inspectum, animo perlustrasset, adhibitis etiam in consilium viris prudentissimis: reperiebam, me in eo genere citra infinitum laborem parum reipublicæ profuturum esse. Talis enim mihi occurrebat ejus libri facies, tanta ubique depravatio, tantum (ut ita dicam) chaos, & rerum omnium confusio, etiam in iis codicibus, qui minus corrupti vulgo ferebantur: ut omnino desperarem, opus illud a me corrigi atque instaurari posse: nisi (qui labor, præsertim in tantis occupationibus meis, vehementer me absterrebat) totum exemplar mea ipse manu scriberem. Neque enim res commode fieri aliter posse videbatur, cum propter innumerabilem errorum emendationem: tum ut (quod in dictionariis plurimum probatur) exactius omnia in suum quæque ordinem referrentur. Huc accedebat, quod in illa etiam posteriore authoris recognitione, plurima vel in primis necessaria, desiderantur: plurima item insunt nec satis pura, nec bene Latina. Ex quo sequebatur, partim addenda illuc esse permulta, partim detrahenda. Quod quidem si fecissent, exclamassent plerique (id quod in ejusmodi factis evenire solet) authori factam esse injuriam: & me alienorum operum quasi contaminatorem didicissent. Ob eas atque alias causas, Calepini opus non modo typographorum negligentia, sed etiam quorundam correctorum, quos verius corruptores dixeris, temeritate corruptum, ac passim multis modis laceratum, nos profusum quale fuit reliquimus. At vero nihilominus instabat quotidie studiosi, assiduo clamore postulantes, ut exquisitius aliquod dictionarium ex optimis quibusque linguæ Latinæ authoribus, & eorum commentariis atque interpretibus, ad colligendum curarem; aut ego ipse meo labore colligerem. Quorum votis ut aliqua ex parte satisficerem, & pro virili parte rem juvarem literariam, egi sæpius cum aliis atque aliis doctissimis hominibus, ut eam suscipere provinciam: eos omni modo sollicitavi: præmiis etiam non mediocribus ad id faciendum invitavi. Cæterum, cum omnes hoc negotium detrectarent, partim laborem reformidantes, & rei pondus ac magnitudinem, partim suis studiis plus æquo addicti: haud diutius cunctandum ratus, me accinxi egomet ipse operi: & jam inde, cæteris omnibus posthabitis, nihil pene aliud agebam.

In primis itaque duos Latinæ linguæ auctores & copia, & elegantia, & verborum proprietate præstantissimos Plautum ac Terentium diligenter evolvi, atque perlegi: in quibus etiam minutissima quæque adeo scrupulosè annota-

vi, ut nullum fere verbum prætermiserim, quod ad Latine tum loquendum, tum scribendum, commodum esse existimarem. Eas deinde annotationes, ut essent veluti sylva quædam, & quasi materies futuri dictionarii, protinus exscribendas curavi, & cum omni diligentia in ordinem alphabeticum redigendas. Postremo cœpi ex omni scriptorum genere dictiones cum suis interpretamentis studiose colligere, dictionariumque ipsum tale ab exordio texere, & ordinare; quale nunc, ô Lectores optimi, nostris characteribus, nostra opera, nostris sumptibus hic excusum videtis. Ejus autem incepti operis cum jam duos aut tres (ut appellant) quaterniones paratos haberem: placuit mihi rem ipsam communicare cum viris eruditissimis. Quibus cum laborem nostrum haud quaquam displicere animadverteterem: iique summi opere me ad perseverandum hortarentur: eos jam sponte currenti stimulos addiderunt, ut non solum rem domesticam, sed & curam corporis in totum ferme negligerem. Sic igitur confirmatus, annos circiter duos in hoc opere dies noctesque defudavi: quo animo, novit Deus, tanto certe quidem labore, ut mihi in opere, nisi ope divina sustentatus essem, aut occumbendum, aut oneri succumbendum fuerit. Reputate enim prudentissimi Lectores, quantus fuerit labor in excutiendis, ac toties volvendis & revolvendis tot immensis authorum voluminibus, tot commentariis, indicibus, fragmentis, annotationibus: non modo ut dictiones & varias loquendi formulas, earumque interpretationes undique in unum veluti corpus congererem: verum etiam ut integra, quoad liceret, reponerem significationum testimonia, passim apud ipsos depravata & mutilata linguæ Latinæ interpretes. Quoties toto mihi oppido cursitandum fuit, ut ex doctissimis viris modo hunc, modo illum de dubiis subinde consulerem? Quid, quod ne ullum quidem verbum in hoc tanto est opere, quod mea ipsius manu scribendum non fuerit? Prætereo quod inter hæc omnia sic mihi semper laborandum fuit, ut materiam duobus prelis quotidie pene sufficerem. Horum omnium testes sunt amici: qui me & labori propemodum immorierent, sæpe inviserunt: & in tanto mari non ab re fluctuantem, frequentissime confirmarunt. Nec vero querelæ gratia, ista vobis expono jucundissimi Lectores, quasi me peniteat exhausti laboris: sed ut intelligatis quid lupinis æra distent: hoc est, quantum a Calepino, cæterisque dictionariis differat hoc nostrum omnino recens opus: in quo tot labores, tot vigilæ, tot ærumnæ, pene dixerim, Herculeæ, fuerint exantlandæ. Itaque ingenue fateor, nihil hic inesse de meo: præter laborem ac diligentiam, & Gallicæ declarationis bonam partem. Si qua interpretatio lectorum forte offendet, is non mihi, sed iis potius authoribus, ex quibus ad verbum omnia transcripsi, succensere debet. Non enim (ut cum Plinio loquar) in hisce rebus fidem nostram obstringimus: sed ad ipsos auctores, qui aut scripsere, aut aliorum scripta interpretati sunt, relegamus. Quod superest, de diligentia nostra in singulis vocibus curiosissime ordinandis, deque iis omnibus, quæ ad nostræ artis decorum pertinent, vos ipsi videritis inter legendum. In summa, quisquis aliquo judicio præditus opus ipsum acrius inspexerit, omnia opinione majora reperiet. Quamobrem Lectores studiosissimi, satis sit consilium nostrum, & labores in hoc opere insumptos vobis aperuisse. Nam res (ut spero) bonitate sua satis ipsa sese legentibus probabit. Valet benevolentissimi Lectores: & nos, siquid bene meremur de studiis vestris, vicissim amate. Ex nostra Officina libraria IIII Cal. Octobr. M. D. XXXI.

ROBERTUS STEPHANUS
LECTORIBUS S.

(Edit. Paris. 1536.)

NUNC demum, Lectores, verum esse video, quod Demia ille Terentianus secum queritur,
*Nunquam ita quenquam bene subducta ratione ad vitam esse,
 Quin res, ætas, usus semper aliquid apportet novi,
 Aliquid moneat: ut illa, quæ te scire credas, nescias:
 Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.*

Nam cum ante annos aliquot opera diligentiaque nostra in studiosorum hominum utilitatem Dictionarium ex officina nostra exiisset, in quo præter cætera, Plauti ac Terentii, duorum videlicet Latinæ linguæ authorum & copia & elegantia & verborum proprietate præstantissimorum, quicquid ad Latine scribendum dicendumque pertineret, diligenter esset annotatum, equidem id me consequutum esse arbitrabar, ut esset illud unum pro omnibus, reliqua non magnopere desiderarentur. Sed longe profecto mihi aliter atque eram opinatus accidit. Cum enim per me ipse tandem multa Lectione, magnoque usu plurima deesse cognovi, tum multos memini cum sæpe de-industria in taberna nostra Libraria eo animo federem, quo scilicet Appelles post tabulam latere solebat, ut quid de eo labore nostro docti pariter & indocti sentirent, audirem: tum inquam plerosque audire memini, qui multa requiri dicerent, quosdam qui nonnulla corrupte depravateque ex Cicerone, Varrone, & reliquis citari arguerent: nec deerant qui accentuum omnissam rationem, & propria item nomina quererentur. Ego vero invitus ista audierim, an lubens, difficile est dictu. Itaque jam tum ipse, quantum editiones quotidianæ relinquebant otii, id omne in legendis Latinæ Linguæ principibus, Cicerone totius eloquentiæ parente, Cæsare, Catone, Varrone, Columella, Livio, Plinio, Martiale, aliisque generis ejusdem, consumendum duxi. Qua ego diligentia, opinor, perfecti, primum ut quæ ignoratione loci corrupte antea legebantur, ea nunc locis repetita suis & sint restituta, & authorem agnoscant. Deinde quæ tanquam parum Latina minus multis probabantur, iis jam uti nemo dubitare audeat. Tum magnam vocabulorum vim, quæ in alio Dictionario nullo continentur, aut infinitum potius numerum eruiimus: ut opus ipsum multo hæc addita majus, meliusque effecerint. Postremo quo prolixius ad nos divertentes hospites acciperemus, a doctissimo quoque ætatis hujus quicquid in hoc commentandi genere annotasset, & poposcimus, & accepimus. In iis quidem certe Guilielmus Budæus, vir literis Græcis & Latinis, omnique doctrina eruditissimus, a me princeps appellari debet, qui pro sua in nos humanitate, studioque in literas singulari, de quibus neque bene mendi finem, neque modum ullum facit, *ὑπομνηματισμὸς* nobis suos communicavit, ex quibus quicquid ad institutum opus pertineret, describeremus. In eo vero quam multa, quam diligenter curiosoque in Authoribus observata, quamque & explicata plane, & illustrata ornate offendimus, quorum mentionem in iis libris, quos edidit & plurimos & doctissimos, nullam fecerit! Navavit operam & Lazarus Baysius vir clariss. siquid enim obscurum & implicatum occurrebat, ille qua est humanitate, nobis aperuit & explicavit. Contulit operas & Jacobus Tufanus, Græcarum literarum professor regius, ex cujus codice in-

numera Quintiliani, Gellii, aliorumque authorum, quos ille diligenter perlegerat, transcripsimus: nihil sane veriti eorum judicium, qui, quæ a M. Tullio non sunt posita, protinus rejiciunt. Sed apagesis istas commentationes dicent fortasse aliqui ex eorum numero, qui scribi Dictionaria moleste graviterque ferunt. Quibus responsum sit, me Ælium Gallum vetustissimum legum Decemviralium interpretem, quem non semel Cicero laudavit authorem, Festum item Pompeium & Nonium Marcellum authores habere, quorum tantum apud me valet authoritas, ut iis ducibus errare, quam talibus magistris erudiri, malim. Quid enim causæ est, quin Varronem, qui diligentissime de Lingua Latina scripsit, eodem ipsi criminæ condemnent? An ideo illum defendunt, quia quæ obscuriora erant, ipse explicavit cum esset doctissimus: nos idcirco reprehendunt quia hæc melius, quam ille, præstare non possumus? Si hanc unam causam adversus nos afferunt, taceant jam ipsi necesse est. Nos enim qui per nos nihil præstare poteramus, non Varronis solum, sed & omnium qui numero doctorum sunt semper habiti (in quibus Donatus, Servius, Valla, & alii permulti, tum veteres, tum etiam ætatis nostræ viri doctissimi) verba adjecimus. Et ut omnes intelligere possent, nec aliena laudis cupidum me, nec suum cuiquam debitumque honorem præripere solere, eos omnes nominatim appellavimus. Quapropter siquem legendo unius alicujus verbi offendet interpretatio, is non me, qui de meo addidi nihil, sed authores, ex quibus me ad verbum omnia transcripsisse fateor, accusare debet. Non enim (ut cum Plinio loquar) in hisce rebus fidem nostram obstrinximus, sed ad ipsos authores, qui aut scripserunt, aut aliorum scripta interpretati sunt, relegamus. Eo vero in opere, sermone uti Gallico, (quanquam ne id quidem valde ab instituto nostro abhorrere videbatur) nostri certe consilii non erat, nisi certorum hominum, a quibus dissentire non poteram, quique magno id a me studio contenderent, voluntati parendum omnino fuisset, quum præsertim & honesta peterent, & iis fortasse etiam non parum utilitatis allatura, qui quum vulgo bene docti videri velint, magna id libertate reprehendunt. Tantum illa quæ & in promptu & sine circumloquutione occurrerunt, non parum multa consulto prætermittentes, adjecimus: quæ latius multo, ac fusius suo quoque loco, adhibitis prius in consilium viris doctis, in Latino-gallico nostro dictionario, a nobis summo studio parique diligentia explicabuntur. Quod vero ad eam laudem, quæ nostra est & propria, attinet, diligentiam dico, in singulis vobis apte suo quoque ordine disponendis, quæque ad nostræ artis decorum pertinent, exequendis, iis certe licebit existimare qui legerint. Hoc tantum dico, quisquis aliquo præditus judicio, opus ipsum paulo accuratius considerarit & inspexerit, omnia eum opinione majora reperit. Sed satis est, Lectores, consilium vobis nostrum, operamque, quam in hoc opere faciundo consumpsimus, exponere. Res enim ipsa, ut spero, bonitate & utilitate sua, ipsa inquam res sese insipientibus probabit. Valet, & siquid bene de studiis vestris meremur, vicissim amat.

ROBERTUS STEPHANUS

TYPOGRAPHUS REGIUS LECTORIBUS S.

(*Edit. Paris. 1543.*)

NUNC demum, Lectores, verum esse video, quod De-
mea ille Terentianus secum queritur,
Nunquam ita quenquam bene subdula ratione ad vitam esse,
Quin res atas, usus semper aliquid apponet novi,
Aliquid moneat: ut illa, quæ te scire credas, nescias:
Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.

Nam quum ante annos aliquot opera diligentiaque nostra in studioforum hominum utilitatem Dictionarium ex officina nostra exiisset, in quo præter cætera, Plauti ac Terentii, duorum videlicet Latinæ linguæ authorum & copia & elegantia & verborum proprietate præstantissimorum, quicquid ad Latine scribendum dicendumque pertineret, diligenter esset annotatum: equidem id me consequutum esse arbitrabar, ut esset illud unum pro omnibus, reliqua non magnopere desiderarentur. Sed longe profecto mihi aliter, atque eram opinatus accidit. Quum enim per nie ipse tandem multa Lectione, magnoque usu plurima deesse cognovi, tum multos memini quum sæpe de-industria in taberna nostra Libraria eo animo sederem, quo scilicet Appelles post tabulam latere solebat, ut quid de eo labore nostro docti pariter & indocti sentirent, audirem: tum inquam plerisque audire memini, qui multa requiri dicerent: quosdam, qui nonnulla corrupte depravateque ex Cicerone, Varrone, & reliquis citari arguerent: nec deerant qui accentuum omissionem, & propria item nomina quererentur. Ego vero invitus ista audierim, an lubens, difficile est dictu. Itaque jam tum ipse, quantum editiones quotidianæ relinquebant otii, id onus in legendis Latinæ Linguæ principibus, Cicerone totius eloquentiæ parente, Casare, Catone, Varrone, Columella, Livio, Plinio, aliisque generis ejusdem, consumendum duxi. Qua ego diligentia, opinor, perfeci, primum ut quæ ignorantie loci corrupte antea legebantur, ea nunc locis repetita suis & sint restituta, & authorem agnoscant. Deinde quæ tanquam parum Latina minus multis probabantur, iis jam uti nemo dubitare audeat. Tum magnam vocabulorum vim, quæ in alio Dictionario nullo contineantur, aut infinitum potius numerum eruiimus: ut opus ipsum multo hæc addita majus, meliusque effecerint. Postremo quo prolixius ad nos detrudentes hospites acciperemus, a doctissimo quoque ætatis hujus, quicquid in hoc commentandi genere annotasset & poposcimus & accepimus: quos equidem omnes nominatim hic appellarem, nisi vererer, ne de singulorum doctrina dicere parans, nec satis ample proculjue meritis dicere viderer, & modum tamen epistolæ excederem. Quanquam de Gulielmo Budæo tacere non possumus, viro literis & Græcis & Latinis, omnique doctrina cruditissimo: qui pro sua humanitate, studioque in Literas singulari, de quibus neque bene merendi finem, neque modum ullum unquam fecit, *ὑπομνηματιστὴς* nobis suos communicavit, ex quibus quicquid ad institutum opus pertineret, describeremus. In eo vero quam multa, quam diligenter curiosoque in Authoribus observata, quamque & explicata plane, & illustrata ornate offendimus, quorum mentionem in iis libris, quos edidit & plurimos & doctissimos, nullam fecerat! Jam vero ut hac quoque parte studiosis prodessemus, quum animadverteremus magnam apud Grammaticos controversiam esse de verborum multorum præteritis, supinis, personis aliquot & temporibus, genitivis item & ablativis nominum tertiæ potissimum declinationis, syllabarum denique (ut ipsi loquuntur) quantitibus: quæ omnia nisi ex poetarum autoritate constitui certo non possent, propterea quod in aliorum fere Scriptorum libris multi audacioris se præbent, ut ea quæ aliter atque ipsi oportere judi-

cent, scripta reperiant, facile immutent, & quidem temere sæpius: quod illis videlicet in poetis minus licet certa quadam versuum & numerorum lege astrictis: hæcigitur quum animadverteremus, operam hac tertia editione dedimus, ut ad omnia fere quæ controversa essent, testimoniis uteremur poetarum. Ex quibus etiam, nequid aliunde petere necesse haberetis, vocabula omnis generis, epitheta, propria nomina, formas denique dicendi omnes diligentissime, ut fieri potuit, contraximus. Quæ autem de Cicerone, Catone, Varrone, Livio, Columella, Plinio, proxima & superiore editionibus collecta fuerant, codices postea nacti meliores omnia denuo contulimus, & plurima quæ perperam exemplarium vitio descripta fuerant, correximus. Qua in re præcipua sane laus debetur Joanni Teodorico Bellovaco, viro doctissimo, & in optimis quibusque authoribus valde exercitato, ac quod omnium est maximum, acri judicio prædito: qui nisi nobis auxilio fuisset, & quasi Hercules quidam fessio Atlanti in partem Laboris successisset, nunquam profecto tantam operis molem sustinere potuissimus. Is igitur jam inde ab initio instituti laboris ita nobis, vel Reip. potius, cuius est sane amantissimus, operam dedit, ut omnia quæ & a nostris congeita erant, ipse relegeret, eaque tanquam supremus artifex inchoata & adhuc rudia perpoliret. Sed apagesis istas commentationes dicent fortasse aliqui ex eorum numero, qui scribi Dictionaria moleste graviterque ferunt. Quibus responsum sit, me Ælium Gallum vetustissimum legum Decemviralium interpretem, quem non semel Cicerone laudavit authorem, Festum item Pompeium & Nonium Marcellum authores habere, quorum tantum apud me valet autoritas, ut iis ducibus errare, quam talibus magistris erudiri, malim. Quid enim causæ est, quin Varronem, qui diligentissime de Lingua Latina scripsit, eodem ipsi crimine condemnent? An ideo illum defendunt, quia quæ obscuriora erant, ipse explicavit quum esset doctissimus: nos idcirco reprehendunt quia hæc melius, quam ille, præstare non possumus? Si hanc unam causam adversus nos afferunt, taceant jam ipsi necesse est. Nos enim qui per nos nihil præstare poteramus, non Varronis solum, sed & omnium qui in doctorum numero sunt semper habiti (in quibus Donatus, Servius, Valla, & alii permulti, tum veteres, tum etiam ætatis nostræ viri doctissimi) verba adjecimus. Et ut omnes intelligere possent, nec alienæ laudis cupidum me, nec suum cuiquam debitumque honorem præripere solere, eos omnes nominatim appellavimus. Quapropter si quem legendo unius alicujus verbi offendet interpretatio, is non me, qui de meo addidi nihil, sed auctores, ex quibus me ad verbum omnia transcripsisse fateor, accusare debet. Non enim (ut cum Plinio loquar) in hisce rebus fidem nostram obstrinximus, sed ad ipsos auctores, qui aut scripsere, aut aliorum scripta interpretati sunt, relegamus. Quod vero ad eam laudem, quæ nostra est & propria, attinet, diligentiam dico, in singulis vocibus apte suo quoque ordine disponendis, quæque ad nostræ artis decorum pertinent, exequendis, iis certe licebit existimare qui legerint. Hoc tantum dico, quisquis aliquo præditi judicio, opus ipsum paulo accuratius considerarit & inspexerit, omnia eum opinione majora reperit. Sed satis est Lectores, consilium vobis nostrum, operamque, quam in hoc opere faciundo consumpsimus, exponere. Res enim ipsa, ut spero, bonitate & utilitate sua, ipsa inquam res sese insipientibus probabit. Valet, & siquid bene de studiis vestris mererimur, vicissim amate.

Clarissimo & Celeberrimo Jurisconsulto

PETRO DAUSSERRE,

*Lugdunensi in civitate Consiliario & Advocato Regio, serenissimæque Reginae
maris Libellorum supplicum Magistro,*

PHILIPPUS TINGHYUS FLORENTINUS

S. P. D.

(Edit. Lugd. 1573.)

VANA quorundam hominum studia animo sæpe contemplans, Jurisconsultorum decus Petre d'Ausserre, multum diuque tacitus mecum dubitavi, cuinam potissimum Latinæ Linguæ Thesaurum: id est, ut ego interpretor, præclarissimi utilissimique Libri inscriptionem, cujus a me jam pridem sumptu magno editio parabatur, dicarem. Licet enim nemo tam sit vel hebes, vel humanarum rerum ignarus, velit modo naturæ suæ non spurium haberi, quin divitis externis veras opes animi esse antefendas existimet. Sic tamen corruptela morum & sinistra aviditas lucri mortalium fere omnium animos occupavit, ut honestatis virtutumque igniculi & sapientiæ inclyta illa femina, quæ summus ille rerum opifex Deus pectoribus nostris inclusit, atque mentibus ingeneravit, tenui vix in nobis parte ex aliqua appareant: enectaque misere potius, vel scæde esse sepulta merito videantur. Quotus enim quisque est, qui sapientum more veterum rei familiaris, propriæque adeo salutis cura neglecta: bonarum artium disciplinæque honestæ inflammatus studio, res illas omnes elatione animi præclara contempserit, ad quas vitiosa animi cupiditate instimulati mortalium plerique rapiuntur? Pessum iere vitæ pretia, & a maximo bono, ut recte Plinius ait, liberales dictæ artes in contrarium cecidere. Nimirum alii subiere ritus, circaque aliâ hominum mentes detinentur: & avaritiæ tantum artes coluntur. Quæ una res proculdubio illud effecit, ut insignis illa animi elatio quæ in optimi cuiusque mente elucere quondam solebat, contrario studio refrixerit. Ubi nunc Megaricum invenias Stilphontem? cui præ una sapientia, mortalia cuncta sordebant. Qui patria a Demetrio expugnata, rogatus a Tyranno, an suarum rerum aliquid amisisset: nihil, inquit, neminem enim rapientem mea vidi: nam mihi quidem eruditio, virtusque animi salva sunt: cætera non mea, sed casus fortunæque fuere, cujus subito, ut vides, turbine labefacti, atque eripi solent. Quid ego nunc Socraticum Aristippum, Biantenive sapientem proferam? Cujus cum patriam Prienem cepisset hostis: cæterique ita fugerent, ut multa de suis rebus secum asportarent: admonitus a quodam, ut idem ipse faceret. Ego vero, inquit, facio: nam omnia mea mecum porto. Ubi, quæso, prudentissime vir illa sunt bona: quæ dum taces, dumque ad hunc modum levis expeditusque graderis, te ferre nulla video? Recte sane. Pectore nimirum, ut Valerius scripsit, illa gestabant, non humeris, non oculis visenda, sed æstimanda animo: quæ domicilio mentis inclusa, nulliusque idcirco injuriæ obnoxia: secura pacataque in hominis mente, mollia intus ocia peragebant. Quid Aristippus? minorine subsidio mentis fultus, contemplatione illarum rerum, quas vulgus miratur stupens, secum ipse tacitus ingemiscebat: aut ratione aliqua turpi a constantia animi solita effugium vile quærebat? Accipe quanta humanarum rerum contemptio in Sapientis læcundo pectore, generositasque vigeat. Naufragium, infœlix miserque, fecerat, ejusmodi enim

voces homines parum docti, cum alterius vicem dolere se dicunt, usurpare maxime solent. At ille præsentis infortunio parum animo confternatus, cum e navi primum exiret: Mathematicas commodum figuras arenæ insculptas inspiciens, ad socios conversus, subito alacris ait: Salvi sumus o focii: vestigia hic ego hominum, haud dubie magna conspicio. Quid queris? ingreditur civitatem: doctos viros alloquitur: nuditatem sublevant: honorant cognitum: discedere cupientes socios viatico prosequuntur: Nam philosophi mansionem, saltem ad dies aliquot, beneficis impetrarunt. Quo hæc historia pertinet, dices? Aristippi socios jubeas abire, actutum facile intelliges. Aristippe felix conservent te Dii: Aristippe bone, salve: Aristippe docte, in patria de te ecquid dicamus jubes? renunciate, ait, civibus meis, ut ejusmodi sibi opes parent, quæ fracta navi una cum domino enatent. O præclaram opulentiam! O quæstum mentis uberem! O sælix lucrum! conditioneque nostra omnium, naturaque vere dignum! & in quo persequendo, nullo nos oporteat neque obstaculo impediri, nec labefactari formidine, nec periculo deterreri. Hæc, hæc (inquam) illa animi vera sunt bona, Petre d'Ausserre, quæ neque fugam moliri, neque concinnare dolos, neque insidias struere alumnis suis novere. Ab iis aliena quæ sunt, fragilia sunt, caduca atque fugacia: possessoribusque suis haud raro perniciofa: quos locis multis prodere atque fallere consueverunt. Quo factum est, ut ad divina illa subsidia præstantes ingenio viri, alacri semper animo convolaverint. Universum fere orbem sapientiæ dulcedine captus Samius quondam peragrassè Pythagoras fertur: rei que hujus inclyto tandem reperto palmario, præstantioris cuiusdam doctrinæ mirificis institutis Italiæ illam oram affatim exornasse; quæ ob doctoris tanti eximiam dignitatem, magna est a priscis Græciæ nuncupata. Cujus laudatissima in re Plato exempla secutus, Asiæ solitudines vastas, inexplicabiles sinuosasque Nili ripas, ut Ægyptios sacerdotes videret, scientiamque illorum hauriret, non sine magno labore dicitur pervagatus. Quo, simili raptos amore Homerum, Melampum, Dædalum, Museum atque Solonem, Tyænumque Apollonium perhibent convolasse. Quapropter minus erit mirandum Atheniensem ipsum Platonem, ut ab Archita Tarenti, a Timæo & Arione Locris Pythagoræ præcepta institutaque acciperet, in Italiam etiam esse transgressum. Non enim ætate illa, auri sacra fames: non fucati honoris ambitio: sed prudentiæ ac probitatis summus amor, famæque nominis ardor insignis, mentes hominum perurgebat. Abderites ille Democritus ex longinqua diutinaque peregrinatione, quam Sapientiæ causa susceperat, in patriam aliquando reversus: cum possessiones suas desertas, incultaque prædia vidisset: Haud essem (inquit) salvus ego, nisi hæc perissem. Quid Philoxenus Melopæus? nonne præsentia animi pari vitam ac domum opulentissimam in colonia Sicilia, hæreditate nactus: delicias, voluptates, indigenamque & parum sobriam gentis hujus elegantiam demiratus: ad

ad honestiora & feliciora ocia, quæ mente agitabat, obstaculo sibi illa magno futura veritus; Per Deos (inquit) bona hæc haud me perdent, sed ego illa: hæreditateque aliis relicta confestim enavigavit. Quid Anaxagoras? nonne amoenissimo, fertilissimoque se abdicavit fundo: quo liberiam ab externis curis feriato jam animo exoptatam diu operam philosophiæ posset infumere? Longum sit, ad plenum illorum velle exempla rimari, qui despectis rebus cæteris, honestissimæ huic se arti atque studio mancipaverint, Sapientia magis animi quam pecunia ditescere cupientes. Hujus rei tam præclaræ tamque divinæ fundamenta fideliter jacere, Theaurus hic noster doctissimorum virorum vigiliis lucubrationibusque multis institutus & magnifice cumulatus, haud dubie facile potest, modo quis in loco eo uti vigilanter assuescat. Præclarum hoc esse quis ambigit? sed magnificum illud etiam, quod balbutiem & rusticitatem linguæ, indiserctive oris infantiam curaturum se esse promittit. Cum enim immortalis summi que Dei specioso quodam divinoque munere a brutorum animantium, hoc uno vel maxime simus secreti disjunctique natura, quod sensa animi possumus explicare dicendo: Certe pulcherrimum quiddam ille videtur adeptus, qui qua re homines bestiis præstant, ea in re hominibus antecellit. Quod uti a me significatum est antea, liber hic noster se facturum spondet. Quo ex ipso, tanquam ex boni assiduique domini penu referta, non quidem esculenta & poculenta: quorum, pecuniam modo adhibeas, omni fere loco homini copia, ubertasque est obvia: sed Sapientiæ vera adminicula, & humanæ mentis inclyta vinctiva, Latinæ linguæ opes licebit expromere: mentemque ipsam hominis vere polire: cujus in oratione dignitas atque vis proculdubio maxime cernitur. Quod cum intellexerent Græciæ doctissimi viri appositisimo nimirum nomine, nullo vocis discrimine facto, orationem, mentemque nostram atque rationem prudentissime profecto λόγον appellarunt. Hos ego libros cum in publicum proferre vellem, & propter eas, quas supra retuli causas, haud mediocriter animo viderer mihi esse sollicitus. Virtutum memor tuarum singularisque doctrinæ, Jurisconsultorum decus Petre d'Auferre, felicioribus jam auspiciis clarissimi tui nominis titulo condecoratos in studiosorum hominum gratiam evulgare illos constitui: ut una eademque opera

bonarum artium cupidi se tibi plurimum de munere hoc debere faterentur: simul & amoris erga te mei singulare aliquod apud posteros pignus extaret: quo, humanitatis, modestiæ, probitati que tuæ memoria ad gentes etiam nobis incognitas permanere latius, fufusque aliquanto queat extendi: & in magistratu incorrupte sancteque gerendo vigilantia tui animi, summaque etiam fides ab omnibus possit intelligi. Haud igitur est mirandum, cum tot indies maximarum virtutum publice documenta præbeas, Jurisprudentiæque insuper gloria unus tantum excellas, ut celebratissima in urbe Justitiæ signum aliquod sustulisse videre, si Christianissimus, Invictissimusque Rex Gallorum CAROLUS te unum delegerit, cui splendidissimi magistratus curam injungeret & Regiis causis præficeret. Decebat enim præstantissimæ omnium virtutis alumnus insigni aliquo dignitatis præmio affici: idque ab eo principe potissimum, cui Deus optimus maximus imperii sceptrum inclyti, & Justitiæ gubernacula, florentissima in orbis terræ regione utenda concessisset. Nostra igitur hac editione, vir præstantissime, lubens fruire: quam tibi, Christianæque reipublicæ foelicem, faustamque esse, Largitorem omnium bonorum & veræ salutis authorem supplici mente precamur.

Summa universi operis in corpora quatuor, eo fuit a nobis consilio distincta, ut qui ad magnitudinem pene immensam liber excreverat: ab ejuscemodi epularum avido, candidatoque doctrinæ tractari commodius posset, quoties ipsum de re dubia, veri instar magistri consulere decrevisset. Affixa est etiam limine primo Adriani Cardinalis doctissimi viri, de Latinæ Linguæ temporibus & præstantia saneque elegans cultaque epistola: ut quasi digito ad fontes ostenso, quos quisque authores sedulo fugere, quos contra studiose conveniat imitari, facile possit addiscere. Plane enim eloquentiæ originem, in verborum delectu, quod disertissimo viro Caio Cæsari placere videmus, sitam esse arbitramur. Quæ vero reliquis, de ejusdem Latinæ Linguæ sententiis, Theauri que hujus authoribus, corporibus sunt appensa: quæ in calce operis addita præfatio est, Deo auspice declarabit.

Vive diuque vale: meritos Deus addat honores.

LECTORIS.

CUM nihil magis ad instituti nostri rationem convenire visum fuerit, quam aliquam Lexicographi hujus celeberrimi, cujus Thesaurum edimus, notitiam præmittere; Historia Stephanorum & Amalium Typographicorum auctor facile adductus est, ut, quæ de ROBERTI STEPHANI vita & operibus passim conscripsit, a se recognita & collecta, hic proponerentur. Vale.

ROBERTI STEPHANI VITA.

ROBERTUS STEPHANUS HENRICI filius anno [a] 1503. natus, maximam illius Sæculi partem celebritate sui nominis illustravit. Hoc tempore Artifex ille Litterarum peritissimus in lucem editus videtur, ut litteris in Gallia renascentibus optimorum Librorum copia clariorem lucem inferret. Omnimoda eruditione a prima adolescentia non leviter inbutus est. [b] Linguas (præter vernaculam) Latinam, Græcam, Hebræam perfecte eum calluisse testantur Opera ab eo conscripta & excusa, [c] Grammatica Gallica, Præfationes multæ [d] Græca & [e] Latina; [f] Thesaurus Latinus absolutus, & [g] Græcus susceptus bonaque ex parte elaboratus; [h] quædam ad explicandas Veteris Testamenti Phrases pertinentia. [i] ROBERTO STEPHANO diligentior in emendandis atque edendis Veterum Scriptis neminem secundum patrem suum arbitrabatur PAULUS MANUTIUS.

ROBERTUS anno 1522. suæ vitæ 19. SIMONIS COLINÆI vitrici sui typographiæ præfuit. [k] Quo tempore Editio Novi Testamenti Latina eo Emendatore apud COLINÆUM cusa tantas offensiones concitavit, ut eum mox ad ignem rapiendum vociferarentur Theologi Parisienses, nec unquam donec vixit Parisiis, conquiescere passi sint.

[l] Ea circiter tempestate (uti conjicio) de sua re litteraria & familiari constituenda, de Officina instauranda & nuptiis contrahendis cogitavit, ut inter librorum & liberorum partum minimum spatii interesset. JODOCI BADIO [m] sacri optimi deque optimis studiis bene meriti filiam PETRONILLAM duxit, uxorem litteratam; cui eorum, quæ Latine dicebantur, (nisi rarius ali- quod intermisceretur vocabulum) haud multo diffi- cilius erat intellectus, quam si dicta sermone Gallico fuissent. Eandem scilicet videtur & thalami & studiorum confortem voluisse. [n] Fuit tempus, quum

“decemviratum quendam litterariorum domi haberet, eumque ut παρτοειδνή, sic etiam πάργλωσσον. Decem hæ partim literati, partim literatissimi viri, quorum quidam correctorio munere fungebantur, (iique [o] præsertim, qui epigrammata postremæ Latini Thesauri editioni præhæxerunt) quum, sicut ex diversis oriundi erant gentibus, sic etiam diversum sermonem vernaculum haberent, lingua Latina tanquam communi interprete inter se utebantur. Ac quum ex his decem modo hos modo illos famuli pariter & famulæ de rebus, quas ipsi ipsæque vel noverant vel saltem conjectare poterant, colloquentes, quinetiam in mensa quotidie cum de aliis tum vero de iis, quorum illa solet argumentum suggerere, sermonem habentes audirent, ita suas paulatim aures verbis illorum affuefaciebant, ut non solum pleraque eorum, quæ dicebant, intelligere, sed quædam etiam eloqui vale- rent.”

[p] ROBERTUS, quo nemo suo ævo illustrior, peritior aut diligentior, pro familiari schemate habuit [q] Arborem in ramos porrectam, addita figura [r] speculantium hominis, verbo ascripto D. Apostoli ([s] NOLI ALTUM SAPERE) qua nota visus est arguere nimis curiosum de rebus obscuris ac divinis investigationem, & doctrinæ cunctique apponendum modum.

In iisdem, quas Pater incoluit, ædibus e regione Scholæ Decretorum, & iisdem, quibus ille prius usus est, Typis primum Artem exercuisse indicant Librorum [t] Subscriptiones & [u] character; quorum nullum anno [x] 1526. vidi antiquiorem.

In [y] nonnullis suarum priorum Editionum Ciphras & Reclamantes omisit; has, utpote minus utiles, [z] ferius & rarius induxit; illarum autem usum [*] citius [†] Indicum necessitas flagitabat.

g 2

[a] Conti-

[a] Hist. STEPHAN. p. 13. 89. [b] MENAG. Antibail. cap. 69. [c] Ann. 1558. [d] EUSEB. Hist. 1544. Nov. Testam. 1550. [e] PERS. 1527. Bibl. 1528. TERTENT. cum Comment. 1529. VIRGIL. 1532. Thesaur. Latin. 1532. 1536. 1543. Bibl. Lat. 1536. Pentateuch. Latin. 1541. Nov. Testam. Gr. 1546. CALEPIN. 1552. Hæ pauca sunt ex multis aliis. [f] Ann. 1543. [g] Hist. STEPH. p. 88. 223. & Præfat. in CALEPIN. 1553. [h] Ann. 1558. [i] Vide Schol. P. MANUT. in Epist. Famil. CICER. apud ROB. STEPH. 1544. num. 164. 486. [k] Respons. ad Censur. Theolog. 1552. p. 8. [l] Libri apud illum excusi prodierunt multi ann. 1526. [m] Lege Præfat. in TERTENT. 1528. [n] Epistol. Henr. STEPH. præfix. Ant. GELL. p. 13. [o] Andreas GRUNTLERUS, Gervardus CLERICUS, ADAMUS MODIUS. [p] Claud. MIN. de Symbol. in ejus Comment. ad ALCIAT. Emblem. [q] Olivam, Hist. STEPHAN. p. 16. [r] Ibid. p. 16. 17. [s] Addebat aliquando SED TIME. Ibid. p. 16. [t] Ibid. p. 16. [u] Consule Libros a 1526. ad

1530. excusos. [x] Consule Catalog. [y] FRISCIAN. de Accent. 1526. Compend. difficil. Accent. 1527. [z] Idque in Græcis Editionibus ann. 1544. &c. [†] Ciphras affixit pagine anteriori primum ann. 1526. THEODIDACT. Præcept. & tandem utrique, ann. 1529. LAUR. VALL. in POG. [†] Vide Vol. I. Annal. Typogr. p. 267. Indices cum rerum tum errorum, Ciphras illas ad expeditionem ejus, quod quæritur, inventionem postulant. Ubi enim Ciphra non adhibetur, Indices oportet fieri per quaterniones (quod aliquam Lectori facit molestiam & moram) uti SANNAZ. de Part. Virg. apud R. STEPH. 1527. in Indic. Errator. Quæstionæ a pagina 4. versu 3. Lectorem opus est primo quaternionem reperire, deinde paginam & versum numerare. Inveniendi difficultas minuitur (PERS. apud R. STEPH. 1527. Lege Præfationem Commentariis præfixam) adjectis ad marginem in quintum quemque versum numeris, iisdemque per singulas Satyras repetitis. Ciphra in Tabulis & rerum vocumve Indicibus sæpius, quam in ipso Librorum textu omittuntur; uti in Bibl. Vulg. apud R. STEPH. 1527. 1528. Ubi

[a] Commentarios medius Authorum Operibus intercalandi sive intexendi morem licet primum reprehenderet, non tamen [b] longo post tempore ipsi visum est admittere.

Typos nonnisi Romanos in Libris, quos sua initio emittebat Officina, adhibuit; nec alios fere adhuc [c] Typographi Parisienses noverant. [d] Tandem Italicos Aldinis quam Colinaicis similiores comparavit: Romanos etiam, quos in paterno prælo invenerat, usu jam satis longo factos deteriores, [e] novis & elegantioribus mutavit. [f] Hebraice & [g] Græcæ vix quicquam præter quasdam Dictiones, Sententias Lineasve reperimus ab eo excusum, antequam [h] Regius Typographus eligeretur. Tunc enim ejus Officina, simul honor munusque novum accesserat, positus exuviis, & quicquid antiquæ rubiginis adhærebat, deterfo, nitidiorum multo & profus juvenilem cultum induit.

ROBERTO STEPHANO, ex quo id negotii suscepit, maximæ erat curæ, ut ne quid a se inutile ac frivolum prodiret, sed quodcumque aut antiquiorum aut recentiorum Scriptorum ad litteras politiores promovendas fuisset elaboratum, in studiosorum manus veniret emendatum, ac ipsis Authoribus neutquam indignum.

Imprimendi [i] auspiciis fecit ab Epistolis familiaribus CICERONIS; cujus præcipui inter Romanos Oratoris aliqua subinde Opuscula sola nonnunquam, aliquando Commentariis selectioribus elucidata, dare non destitit, donec omnia simul elegantissime [k] produceret.

STEPHANUS primam opinionem permagni momenti esse, totamque rei cujuslibet fere summam ab exordiis rite ac feliciter institutis pendere non speciosus, egregia in primo ferme limine suæ artis dedit specimina, [l] Latina Biblia, & Digesta; Legis scilicet Divinæ & Humanæ Codices separari noluit; cum illorum autoritate vis horum integra innitatur. His Operibus fecit existimandi copiam, quanta ab eo viro, qui nunquam vellet a se degenerare, forent deinceps expectanda. His pignoribus suam quasi fidem astrinxit, probavitque se nullis litterariis laboribus fore imparem.

Jam diu erat, quomodo Bibliorum Opus illud moliebatur. Anno enim [m] 1524. pervetusitas Urbis Parisiensis Bibliothecæ evoluerat, opera pretium facturum se arbitratus, si prius quam rem ipsam aggrederetur, vetera Exemplaria consulere, inde germanam lectionem excerpturus, quo, autoritate eorum fultus, & qua depravata essent, restitueret, & scrupulosis quibusdam Lectoribus satisficeret, quos vel unius verbuli immutatio solet offendere. Huic Operi denique absoluto, Regium in quinquennium impetravit Privilegium; Errorum paucorum Indicem adnexuit.

[n] Anno circiter 1528. studiosis, ut aliquod ex optimis Authoribus Dictionarium aut colligendum curaret, aut ipse colligeret, instantibus, se accincti operi, PLAUTOQUE ac TERENCE diligentem perlectis, hortatu demum virorum eruditum, quibus duos aut tres incepti operis quaterniones

ostenderat, binos annos in hoc Opere dies noctesque, rei domesticæ & corporis fere negligens, ita desudavit, ut quotidie duobus prælis materiam sufficeret, & absque ope divina oneri succumbendum fuerit. Ingentibus hinc pertinacibusque conatibus per tria annorum lustra victis (dum aliis pene innumeris operibus vacabat) stupenda illa Theauri Latini moles ad summum [o] demum apicem perducta est. Dictionariis Lexicisque ut nullum opus inter rei litterariæ adminicula est utilius, ita quoque nullum tædiæ & laboris improbi plenius. In hoc studiorum genere quantum ROBERTUS desudaverit, declarant varia in Linguis omnibus, [p] Hebraica, [q] Græca, [r] Latina, [s] Gallica, Lexica, & Dictionaria [t] Poetica seu Nominum propriorum, cum profana, tum sacra; omnia hæc ab ipso impressa, nonnulla [u] sæpius aucta & recusa, complura ipsius potissimum industria & vigiliis elucubrata; non tamen (Eccujus unius humeri his oneribus suffecerint?) absque ope interduum doctissimorum virorum [x] BUDÆI, BAYFII, TUSANI & THEODORICI BELLOVACI, aliorum præterea [y] correctorio in ejus officina munere fungentium. [z] Decemviratum enim litterarium domi alebat, in quo ANDREAS GRUNTLEBUS, GERARDUS CLERICUS, ADAMUS MODIUS, quorum Epigrammata legitimus postrema Latini Theauri Editioni præfixa. [*] Theaurum Græcum (qui sub HENRICE nomine [†] longo post tempore prodiit) Latino [‡] similem meditatus est, totum a fundamentis construendum, bonamque materiam, quæ ad novum illud ædificium requirebatur, partem paravit: ac [aa] non Lexicon Græco-Latinum nescio quod, ineptissimarum adnotationum quadam velut colluvie constatum, tanquam vestimentum aliquod ex vitibus scrutis confarctatum, sed ingentem & immensum Linguæ Græcæ Theaurum, per multos annos sumptibus prope infinitis, ex præstantissimis Linguæ Græcæ Authoribus congestit atque coaceravit. Qui certe illo Latina Linguæ Theauro (quem ipse cumulaverat) tanto foret opulentior, tantoque preciosior, quanto majores sunt illius, quam hujus, divitiæ. Sed mors ei invidit tanti Operis Editionem.

Nec tantum in omnigenis Lexicis, sed Grammaticis etiam Tractatibus edendis, multum operæ posuit.

Sed hæc sunt doctrinæ elementa, & fundamenta, quibus bene positis facile cætera & fauste succedunt. Tyroni Lexicis & Grammaticis instructo optimos quosque etiam Autores suppeditavit STEPHANUS.

Ex his nullos, variis formis & characteribus, textu aut solo aut commentariis explicato, sæpius ad prælum revocavit, quam [bb] TERENCE, [cc] VIRGILII & [dd] CICERONEM; idque haud immerito, cum penes hujus triumviratus arbitratum omne sit Latine scribendi loquendique jus & norma.

ROBERTO STEPHANO nil puto felicis evenisse, quam quod in ea incidit tempora, quæ ad rei inter Gallos litterariæ incrementum maxime conferret Regium patrocinium.

[a] FRAN-

Ubi Ciphæ anterioribus tantum paginis applicatur, Errata indicantur sic, folio, facie 1. vel 2, linea; uti PLAUT. apud R. STEPH. 1530. aut sic, folio, facie a vel b, linea. Linea autem varie indicabatur; aliquando per numeros; uti PLAUT. 1530. apud R. STEPH. Aliquando per syllabam aut dictionem lineæ initiæ; uti TERENCE. 1529. apud eund. Index Errorum a Rob. STEPH. rejicitur sæpius ad finem; aliquando collocatur in initio; uti PLAUT. 1529. Qui mos est apud COLINIUM (Terefant. 1531.) alioque. Lege Vol. I. Annal. Typogr. p. 297. In Erratis enumerandis, ROBERTUS STEPHANUS scribit aliquando se minutula (aut circumflexam notam pro acuta) non adnumerasse, monetque Lectorem, cætera cum silentio emendat, meminertique omnes homines esse nos, tunc maxime cum quid accuratius volumus emendare. Bibl. 1527. Idem nonnunquam Errorum Indicem in Libris longiusculis neglexit, uti TERENCE. cum DONAT. 1536. & in brevioribus adiecit; uti SANNAZ. de Part. Virg. 1527. Idem in PLAUTI supra-dicta Editione, singularum Fabularum Scenas numeris designavit, uti & in VIRGIL. 1532. singulorum Librorum pericopas; & in CICERO. 1539. unaquasque per singula Opuscula lineæ decadas: quod etiam in sua CICERONIS Editione observavit CAROLUS STEPHANUS; quo facilius ea, quæ & in rerum Indicibus & in Ciceroniano Lexico continentur, Lector reperiat. ROBERTUS STEPHANUS litteras majusculas (A, B, C, D, E, F, G, H) paginarum marginibus aliquando addebatur; quibus promptius linea, ubi erat vox quaesita, occurreret. Sic Bibl. 1527. & VIRGIL. 1532. [a] Lege Præfat. in Comment. PERS. 1527. [b] TERENCE. 1529. VIRGIL. 1532. In Commentariis, voces ipsius Authoris, aliquando litteris majusculis (PERS. 1527. TERENCE. 1529. VIRGIL. 1532.) aliquando iisdem, quibus ipsa Scholia (TERENT. 1527.) exprimitur. Suis præterea Editionibus antiquo more (Vide Vol. I. Annal. Typogr. p. 59.) ROBERTUS STEPHANUS alique ex celebrioribus permulti, mensam (VIRGIL. apud ALD. mense Aprilis

1501.) & mensis diem (CICERO. Orat. Part. apud R. STEPH. 7. Cal. Mart. 1527. MONTHOL. Prompt. apud SIMON. COLIN. 7. Cal. Nov. 1520.) adijcere solebant. [c] Italico Character COLINIUS & CHRISTIANUS WECHELIUS inter Parisienses anno 1528. uti sunt. [d] Tractat. de Comed. ad finem TERENCE. 1533. CICERO. Tuscul. Quæst. ann. 1542. [e] Ann. 1532. Bibl. Vulg. & VIRGIL. [f] Catalog. Nom. Prop. in Bibl. 1528. [g] Interpretat. Græcor. in Pandect. 1527. 1528. [h] Ann. 1539. Vide Hist. STEPH. p. 35. [i] Ann. 1526. [k] Ann. 1539. 1540. [l] Ann. 1527. 1528. [m] Lege Præfat. Bibl. 1527. [n] Lege Hist. STEPHAN. p. 21. [o] Ann. 1543. [p] PAGINI. 1548. [q] De Theauro Græco dictum est prius. [r] Ann. 1532. 1536. 1543. [s] Ann. 1540. &c. [t] Ann. 1541. &c. De plagio, cujus STEPHANUM accusat JACOBUS THOMASUS, in Elucidario Carminum, lege Hist. STEPHAN. p. 25. 138. 139. [u] Comparet Lector Editiones Latini Theauri 1532. 1536. 1543. [x] Lege Præfationes Theaur. Latin. 1536. & 1543. Præfatio 1543. nullam facit mentionem BAYFII & TUSANI, & 1536. nullam Theodorici BELLOVACI. [y] Hist. STEPH. p. 18. [z] Ibid. [aa] Ibid. p. 88. 141. 228. [†] Ann. 1572. [‡] At Theaurum Græcum, qualis anno 1572. prodiit, Latino longe est inferior. Ille enim si eam in Græcis, quam hic in Latinis, formularum scribendis copiam eodem ordine dispositam comprehendisset, in multo plura excrevisset Volumina. Qualis nunc Græcus desideratur Theaurus; ad quem construendum ingenti & longo labore, incredibilis & prope infinita lectioe opus est: cui operi sufficeret non nisi ROBERTUS STEPHANUS suo decemviratu adjutus. [bb] Lege Præfat. CICERON. Lexic. apud H. STEPH. 1557. [bb] In fol. bis 1529. sine & cum Comment. 1536. cum Comment. In 4. 1542. cum Comment. In 8. 1529. 1541. 1533. 1535. 1536. 1538. 1540. 1545. 1551. Sine Comment. In 16. 1534. 1536. 1541. Sine Comment. [cc] In fol. cum Comment. 1532. In 8. sine Comment. 1533. 1540. In 12. 1537. 1549. [dd] In fol. 1539. 1540. In 8. 1544.

[a] FRANCISCUS Primus peculiari amore eum amplectebatur; eique annum ætatis 36. agenti, ann. [b] 1539. Jun. 24. Regii in Hebraicis & Latinis Typographi munus inunxit; quæcunque typographica postularet, subsidia concedere nunquam non paratus. [c] *Inter hæc præsidia præcipuum erant ii sumptus, qui in acquisitionem cum aliorum Librorum (potissimum Græcorum) tum vero Historiorum (Historiæ enim præsertim Romanæ hic Rex amator erat); & qui in sculpturam tam pulchrorum [d] characterum seu typorum, quibus Libri illi excuderentur, faciendi erant.*

ROBERTUS, licet nullas adhuc viderim Editiones, in quibus se Regium in Græcis Typographum scripserit, mihi tamen videtur (ex ipsius [e] Epistola EUSEB. Eccles. Histor. ann. 1544. præfixa) aliquam Græci etiam Typographi curam habuisse. Symboli istius fuit inventor, quod solebat Libris plerisque ex Regia Bibliotheca depromptis affigere, quoque plurimi celebres Typographi cum [f] Regii tum etiam [g] alii suos libros ornabant. Symbolum id erat, Lancea cum olivæ palmite & serpente circumflexis, subjecto [h] HOMERI hemistichio βασιλεὺς τ' ἀγαθῶν κρατερῶν τ' ἀειχμητῶν.

Nulla est fere pars in universo omnium Scientiarum Artiumque liberalium orbe, quam ROBERTUS typis non illustravit: quod quidem fatetur GESNERUS in Epistola, qua huic quintum Pandectarum librum de Arithmetica nuncupavit.

ROBERTO STEPHANO Regio Typographo Lutetiæ Parisiorum CONRADUS GESNERUS S. D. P.

“ Non equidem ignoro, doctissime *Roberte*, quæ & quam egregia Volumina per te publicum acceperint lumen, eaque plura, quam ut hic recenferi; & elegantius diligentiusque excusa, quam ut pro merito a me commendari possint; nec in uno solum sed omnino propemodum Disciplinarum genere, ut nulla fere hujus operis pars sit, quæ non jure tibi nuncuparetur: volui tamen hoc in loco participem te lucubrationum nostrarum facere, non quod non alibi dignius hoc fecissem, sed ne omnino te præterirem. Partes enim alias nostræ gentis Typographis destinavi: peregrinis vero (quorum tu veluti Sol quidam inter minora sidera occurristi ea tantum dedicare constitui, in quibus nullus nostrorum, quod quidem scirem, aut in præsentia meminissem, excelluisse videretur. Excellere autem dico Typographum aliquem in hoc vel illo genere librorum, in quo vel plurimos, vel optimos, vel utrumque, vel paucos sed bonos, vel unum sed optimum alicujus Scientiæ Authorem excuderet. Cum igitur inter Arithmetici Scriptores *Tonstallo*, cujus tu librum olim vulgasti, primam laudem hætenus omnes fere attribuerint (ut qui rem omnem logisticam, quæ Praxis, ut vocant, Arithmetici est, Latinissime, copiose & perspicue tradiderit) tibi hunc de Arithmetica libellum nostrum nominatim dedicare visum est. Quamvis enim excellentiora plurima publicaveris, quorum comparatione non æquius Arithmetica tibi quam feles *Minerva* consecranda videatur; malui tamen aliqua in parte Bibliothecæ nostræ quavis occasione nomen tuum celebrare, quam profus anonymum relinquere: idque gratitudinis ergo magis, quam omnes studiosi tibi debent, quam quod laudis aliquid operibus tuis per se nobilissimis nostræ celebratione accessurum sperarem. Ergo hoc unum abs te expecto, humanissime mi *Roberte*, munusculum tantillum boni tui consulas, & non ex magnitudine aut dignitate ipsius, sed animo Authoris æstimationem de eo facias. Libenter equidem hic beneficia tua in studiosos, hoc est, Officiæ tuæ opera, commemorarem; quæ vel te Authore & laboribus tuis elucubrata æternam procul dubio gloriam tibi paritura; vel ab aliis, præfictis, novis, Græcis, Latinisque Authoribus conscripta, ex ædibus tuis prodiverunt; nisi tantus eorum

“ numerus esset, ipsaque adeo præclara, & vere basilica, a Typographo nomine & re ipsa regio profecta, ut nisi laudatum dimittere nullum possem; atqui si laudandis, ut merentur, singulis immorarer, prolixior Epistola libelli hujus modum excederet. Theaurum certe tum, ejusque Epitomen Latino-Gallicam, Testamentum utrumque Latinum cum Scholiis, & Græcum seorsim, & *Eusebium* Græcum, quæ nunc præ cæteris abs te edita memini, indicta relinquere non possum. Perge igitur, Vir optime; perge feliciter, & auspice CHRISTO, sacra & humana studia pulcherrimis typis tuis juvare: sic boni pique & studiosi: omnes tibi faveant, & Domino Deo precibus suis te commendent: sic Deus ipse, qui honestos conatus nunquam deserit, propitius tibi & benignus te tuaque omnia fortunet. *Tiguri*, decimo Calendas *Februarii*, anno Salutis 1548.”

Hic miror Hebræorum Bibliorum in 4. & 12. ROBERTI STEPHANI typis excusorum nullam a GESNERO factam mentionem. GESNERUS autem specialem Librorum a ROBERTO STEPHANO impressorum Catalogum (quod fecit in plerisque aliis celebrioribus Typographis a se salutatis) Epistolæ non adjecit.

ROBERTI STEPHANI Officiæ laudes JOANNES AURATUS * eleganti carmine celebravit.

Inter tot, hac ætate belle qui typis
Cudunt minutulis libros,
Primas, *Roberte Stephane*, tu partes tenes,
Reclamitante nemine:
Seu quis requirat literæ elegantiam,
Cæsis in æs e formulis,
In plumbeas abire iussam tesseræ,
Vulcania juvante vi:
Seu linearum nobilem symmetriam,
Oculos quod acres plurimum
Juvet legentum, haud indecenter omnibus
Suum tenentibus locum.
Versus spatiosis rite distinguentibus,
Parvis perinde ut areis,
Quas hinc & inde fisque deque continent,
Cohibentque certi margines:
Seu quis (quod ad rem pertinet vel maxime,
Quam quærimus) solertiam,
Ac diligentiam sagacem postulet,
In eluendis omnium
Nævibus Librorum; nequa labes fordium
Doctorum operibus insidens
Obstaculo sit impertitoribus,
Doctisque bilem conciat. &c.
Cui tanta se monumenta debent, atque tot,
Quæ prisca gens mortalium
Licet edidisset, nunc forent ut inedita,
Ni per laborem plurimum
Redintegrasse tu resuscitans ea,
Prope dixerim, intermortua,
Roberte, literariæ rei salus,
Non ut columnis pluribus
Inniterentur tecta, prætereuntium
Quod vertat in se lumina:
Non ut renidens tibi lacunar in domo
Fulgore verberet solum
Imaginosum. Non enim tu arti tuæ
Statuis avare & fordide
Pretium: leves quod sacculos exhauriat
Scholasticorum pauperum,
Tuam frequentant qui tabernam plurimi
Plenam bonarum mercium:
Emptos ut illinc quam licet parvo libros,
Quibus opus ipsis, auferant:
Libros, heri qui diligentiam sui
In corrigendis lapsibus

Vel

[a] *Histor. STEPHAN.* p. 34. 35. [b] *Histor. STEPHAN.* p. 35. [c] *Ibid.* p. 35. [d] *CAILLÉ*, p. 85. “ *Franciscus I.* fit fonder par *Guillaume Le Bé* en leur perfection, ces beaux caracteres Hebreux, Grecs & Latins, dont *Robert ESTIENNE Parisien* fils de *Charles*, son Imprimeur ordinaire, avoit la garde, & dont il se servoit en l'impression de ses Livres, au bas desquels il mettoit ordinairement, Ex Officiâ ROBERTI STEPHANI Typographi Regii.

“ regii typis.” [e] “ Ἐπιτομὴν γλωσσῶν συμπέρας βιβλῶν μικρῶν ὀκτωκτῶν. — ἢ αὐτὸ ποτὶ ἀποφελισμοῦ τῆς κρησίνης ὁ ὑπεργίαι, ἢ ὅτι αὐτὸ βασιλεὺς κρησίνης ἢ φιλολογία ἔχουσι &c. [f] *Carolus STEPHANUS; Robertus STEPHANUS; Roberti filius; Mamertus PATISSONIUS; Gul. MOEBLIUS; TURNEBUS; Federicus MOEBLIUS pater & filius.* [g] *BENE NATUS.* [h] *Id. v. ver. 179.* * Carmen integrum lege *Histor. STEPHAN.* p. 94.

Vel ore ab ipso, ceu parentes liberi,
 Testentur, ac subindicent.
 Quod dum assequaris, sumptibus non interim
 Parcis profusioribus,
 Plus publicæ rei quam domesticæ gerens
 Curæ atque sollicitudinis. &c.
 Quid tandem (ut una cuncta summa colligam)
 Lares beates perfonat
 Indefinenter, continenter, jugiter,
 Et usquequaque & undique,
 Intaminata quam Latini puritas
 Sermonis, & canus decor?
 Nempe uxor, ancillæ, clientes, liberi,
 (Non segnis examen domus)
 Quo *Plautus* ore, quo *Terentius*, solent
 Quotidianæ colloqui. &c.

Datum *Lemovicibus* 4. Non. Maii, Anno 1538.

Sic eodem, quo *HORATIUS* Vitam Rusticam, Epodi
 genere *AURATUS* laudavit *STEPHANI* Officinam; qui
 [a] "alto heroicoque animo ad suscipienda litteraria opera
 "sustinendaque onera præditus, magnis & propemodum
 "*HERCULEIS* laboribus parvum suum exercebat corpul-
 "culum. Sed (ut pius erat, & amore divino flagrabat)
 "in sacrorum Librorum Editionem multo ardentius quam
 "in aliorum quorumlibet incumbere, & pecuniam in
 "alios quidem profunde, in illos vero prodigebat.
 "Imo in iis elaborandis, quæ ad Sacræ Scripturæ illu-
 "strationem pertinebant, non solum pecuniam prodigi-
 "gere non dubitabat, sed usque adeo nullis laboribus
 "parebat, ut etiam in iis tolerandis (quod exitus ostendit
 "vitæ prodigus esset."

ROBERTO ex suis Bibliorum Editionibus multum in-
 vidia constatum est; odiumque, quod adversus eum
Sorbonæ Doctores anno 1522. conceperant, recruduit
 anno 1532. [b] "quo Biblia majori Volumine impressit,
 "idque tum permissum tum consilio seniorum Collegii
 "iporum; cujus rei locuples testimonium reddebat
 "privilegium Regis, quod certe nunquam impetrasset,
 "nisi palam factum esset primariis Rabinis ita placere.
 "Illi tamen occasionem nacti ad capitale supplicium
 "hunc postulabant, clamitantes hunc Biblia corrupisse.
 "Et de eo actum erat, nisi quorum autoritate factum
 "fuisset, in tempore monstrasset. Comprensus postea
 "eorum furoribus, vel saltem placata tam ingenti
 "rabie, quod pollicitus esset se nihil postea, nisi cum
 "bona eorum gratia facturum, elapsis annis decem,
 "1540. Biblia rursum excudit, in quibus multa ex ve-
 "lusto Codice reposuit, veram lectionem Hebræis Co-
 "dicibus congruentem ad margines notans, nomine
 "Codicis scripti adjecto. Hic rursus novæ flammæ:
 "bacchantur Censores contra totum librum, in quo ne
 "minimum quidem erat, quod carere ipsi possent,
 "nisi forte in Summariis, quæ vocant, quæ redolere
 "hæresin dicebant. Pergit nihilominus; & decem
 "Præcepta jam ante impressa denuo imprimit, & quam
 "vocant, Scripturæ Summam; utraque singulis foliis,
 "majori characterè satis venusto, quæ parietibus pos-
 "sent affigi. Pro his quas ei exhibuerunt molestias!
 "Quandiu abesse domo eum oportuit! Quandiu Aulam
 "Regis secutus est! a quo tandem Diploma ad cohi-
 "bendam eorum intemperiem obtinuit, quo jubebatur
 "illa Latine & Gallice imprimere. Quoties clamave-
 "runt pejorem illic doctrinam contineri, quam *Lutherus*
 "unquam protulisset. Eo tamen res deducta est, ut
 "proberentur plus quindecim non postremis Collegii
 "Magistris, qui palam sigillis suis comprobarunt, quæ
 "tota caterva improbarerat. Tandem quum seniorum
 "illorum sigilla conspicerent, regiumque privilegium,
 "deputatorum suorum calculo approbati in ædibus Bi-
 "delli sui passi sunt. Eadem tamen illa, quæ tantopere
 "in *Stephano* damnabant, eorum jussu a *Joanne Andrea*
 "(homine imperito, qui illis & prodigionum omnium

"minister, & in struendis calumniis optimum flabellum;
 "& in exercenda sævitia carnifex acerrimus) impressa sunt,
 "sed cum Præceptis Ecclesiæ, & fœdata corruptaque ab
 "*Odoardo*, qui ex duobus primis Præceptis unum fecit, au-
 "ferens eam, quæ de Imaginibus fingendis & colendis il-
 "lic habetur expressa prohibitio; & postremum in duo
 "divisit, ut numerum denarium suppleret. Interea, quod
 "illis esset suspectus de hæresi, quoties domum illius scru-
 "tati sunt Judices ipsorum impulsu, si qui forte Libri su-
 "spekti possent reperiri! Accessit ad hæc circiter annum
 "1541. Novi Testamenti Editio cum brevissimis Annota-
 "tionibus ad marginem ab illo simul excusis, quas a vi-
 "ris doctissimis acceperat. Ac principio quidem, læto
 "plausu ab illis exceptus est Liber; paulo post pro sug-
 "gestu clamant Annotationes hunc edidisse valde pericu-
 "losas, locos de Purgatorio & Confessione aliter, quam
 "solerent, interpretatum. Aliquandiu vice tertia latere
 "coactus est. Tandem quum tempestas illa paululum se-
 "data foret, denuo easdem excudit, mutatis pauculis,
 "multis additis quorundam Sectæ eorum consilio; *Gagneio*
 "interim *Picarto*, & *Guiancurtio* obstrepentibus. Magno pos-
 "tea labore, summis vigiliis, singulari attentione animi,
 "quæ ex *Francisco* [c] *Vatablo*, homine in Hebraicis litteris
 "peritissimo, Professore Regio, exceperant auditores
 "docti, collegit in unum Volumen, adjecta nova Biblio-
 "rum tralatione e regione veteris. Opus hoc anno 1545.
 "absolutum fuit. Id statim doctissimis quibusque Colle-
 "gii communicat: remittunt, salva omnia esse aiunt, quod
 "non statim mali quid ex *Vatabli* lectionibus publice subo-
 "raturum crederent. Multatamen deinde commoti dicti-
 "tant non oportere ultra distrahi Biblia ista cum Annota-
 "tionibus: clam a nonnullis minus improbis admonetur,
 "ut sibi caveat & prospiciat. Profectus itaque in Aulam
 "Regis, post oblatum ipsi *Eusebii* Volumen Græcum, cir-
 "citer 1546. (quo tempore & Pfalterium ab illo excusum
 "est) admonuit *Petrum* [d] *Castellanum*, tunc *Matifonensem*
 "Episcopum, futurum ut brevi Theologi persuadeant vel
 "Curæ vel Urbis Præfecto, ut venditio Bibliorum cum
 "Annotationibus ipsi interdiceretur. Quum hominem
 "plus satis timidum videret, quid in hac re consilii daret,
 "dubitare, dixit se libenter impressurum ad calcem, quic-
 "quid a Theologis vitii deprehensum esset, adjecta cen-
 "sura. Placuit consilium, etiam Regi, qui mox *Castellano*
 "imperavit, ut suo nomine scriberet Theologis, ut quod
 "non placeret Bibliis, seorsim annotaret, omnia postea
 "*Stephano* traderent imprimenda. Scribit *Castellanus*. Tam-
 "meti hoc se facturos recepissent, nihil tamen effectum.
 "Quin potius astute interea sollicitant Theologos *Lovanien-
 "ses*, ut ea Biblia in suum Catalogum Librorum suspecto-
 "rum & hæreticorum infarcirent. Rescripsit ad Theolo-
 "gos *Castellanus*. Vetuit Rex imprimi *Lovanienstem* Cata-
 "logum. Hortante iterum atque iterum *Castellano* tandem
 "coacti, quindecim locos a se animadversos miserunt.
 "Quos *Castellanus* cum *Gagneio* collatos remisit cum Epistola
 "de castigandi ratione & utilitate Annotationum, quæ
 "non parum eos urebat. Rex, misso 26. Octob. Diplo-
 "mate, additis minis præcepit, ut in absolute censura-
 "rum pergant, eique dent imprimendas. Tamen neglex-
 "runt. Obiit interea [e] *REX FRANCISCUS*: cui *HEN-
 "RICUS* filius succedens ann. 1547. 16. Aug. primo sui
 "regni anno jussit misso Diplomate Theologos absolvere
 "Censuras. Respondent se duros. Regem frustrantur:
 "pro articulis afferunt libellum supplicem, quo interdicti
 "*Stephano* venditione Bibliorum postulabant, propterea
 "quod esset Sacramentarius, scripsissetque in illis animas
 "esse mortales. Theologi denique ex Collegio decem
 "Novembri mense ad Prætorium *Fontibelliquæ* advenien-
 "tes, ægerime protulerunt 46. [f] Articulos. Illis
 "*Stephano*que auditis, interdictum est palam, ne Theo-
 "logi jus illud, quod Episcoporum erat, censo-
 "rium sibi in materia fidei usurparent. Episcopi in
 "articulis nil mali invenerunt, præterquam fortasse in
 "quin-

[a] Lege Præfat. Exposit. Cathol. in Genes. apud *H. STREPH.* 1562.
 [b] Lege Respons. *Rob. STEPHANI* ad *Censuræ Theologor.* Parisiens. pag. 7. &c.
 [c] Multi putant *Robertum STEPHANUM* Annotationibus suis *VATABLI* no-
 "mine prætidisse. Lege *Histor. STEPHAN.* p. 46. 47. & *HUER.* de *Clar.* In-
 "terpretibus 1661. p. 115. 116. [d] De *CASTELLANO* lege Vol. I. *Annal.*

Typogr. pag. 291. *Histor. STEPHAN.* p. 143. usque ad 159. [e] *FRANCISCUS*
 Regis *ELIUM*, *TRUANO* & *BAFFO* Scriptoribus, lege in *Histor. STEPHAN.*
 p. 52. 53. 54. 55. [f] Hos articulos enumerat *Rob. STEPHAN.* in
 Respons. ad *Censuræ* p. 44. ad p. 107.

“quinque aut sex, qui calumniæ obnoxii essent. Urget *Stephanus*, ut reliqui mittantur. Id Rex iterum atque iterum præcipit. Tergiversantur, quoad possunt; & postulant, ut reliquos articulos absolutos Rex traderet examinandos [a] Judicibus iis, qui tunc causas hæreticorum cognoscebant. Cum annuisset [b] quidam, *Stephanus* destinatur Rege inficio victima. Obfignantur litteræ, quibus causa ad illos Judices devolvitur. Ille hac de causa per octo menses integros aulam sequitur: qui sub Regis discessum apud *Segusianos*, cum *Taurinum* proficisceretur, a Rege accipit litteras, quibus priores litteræ fiunt irritæ: jubenturque Theologi [c] reliquos mittere articulos. Demum per manus *Cauponis* & *Ruffi* mittuntur *Lugdunum*; ubi cum *Stephanum* non reperissent, negarunt se habere, & retulerunt ad suos. Sollicitant *Guiancurtium* Regis Confessorem, ne cogentur dare reliquum articulum, sed ut *Rob. Stephanus* condemnaretur tanquam hæreticus. *Guiancurtius* a Rege, quem *Taurino* reversus in colliculo *S. Andrea* fere solus requiesceret, litteras extorsit, quibus distractio Bibliorum a *Stephano* impressorum inhiberetur, ea tamen conditione, ut articulos daturi essent. Hanc rerum mutationem *Lugduni* a Cardinale *Guyfiano* rescivit *Stephanus*, *Castellanum* adiit, illi & patriæ valedidurus. Regi indicat *Castellanus*, *Stephano* natali solo migrandum. Rege tamen, ut in ornanda sua Typographia pergeret, jubente, *Stephanus* a *Roberto SENALE Abrincensi* Episcopo (quem subornaverat *Guiancurtius*) ut cum Theologis rediret in gratiam, monitus assentitur; & *Guiancurtius* fingit se Theologis scripsisse litteras, ut præterita effluant; nihil se post-hac sine ipsorum consilio facturum. Eo tempore efficiunt, ut nullæ (nam rumor erat mille & quingentos aureos iri numeratum) pecuniæ darentur *Stephano* ad faciendam damna. Rex tamen pollicetur majori in re se fore munificum. *Stephanus* post trimestrem molestiam, Diploma, quo Regis erga se animum adversariis testaretur, quinquies emendatum, obtinuit denique, ut obfignaretur: quo Diplomate sibi mox cavit, ne conciceretur in carcerem; quod intra triduum futurum audiverat, rogatus in se plus octoginta testibus. Dum hæc, regio Diplomate prolato, conticescunt turbæ, pergit in excudendo Novo Testamento Græco [d] majore forma. Opus (ann. 1550.) absolutum ad *Castellanum* desert, & ab eo, quod Theologis non ostendisset examinandum, acriter objurgatus, se defendit; in ea lingua nihil aut parum seniores horum nosse; hæreticos suspectum esse illum Librum non posse; se quibusdam ex illis, ut textum 1. Corinth. 15. 51. mutaret, consulentibus consentire noluisse. *Castellanus* illico velut furia agitatus, & spe emerendi galeri illectus, *Gallandio* dat mandatum Theologis renuntiet, se nolle *Stephanum* tueri; proinde, quid agendum de hac Novi Testamenti Græci Editione, viderent. De hoc *Stephanus* a *Gallandio*, qui ipsi omnino inimicus non erat, præmonitus, Theologis (quos legitime suo more congregatos ante mensam adire non potuit) impressum a se illud Novum Testamentum offert in conclavi apud *Mathurinos*, [e] *Goveano* & *Ruffo* præfidentibus. Postulantibus affert vetus Exemplar, respondet fieri non posse; nec unum esse, sed quindecim in Regiam Bibliothecam relata, quæ ipsi precario data fuerant. Concedunt, ut rellegendi operis negotium duobus ex ipsis Græce doctis detur. Toto

“mense fatagit *Stephanus*, ut referant, quibus deman-
“data fuerat cura. Referunt ad Congregationem in
“Sacello *Sorbonni* Collegii congregatam. A Decano
“pronunciatur, Theologis non videri, ut Novum Te-
“stamentum propter Annotationes marginales (sic vari-
“stra sibi dent scriptam, quam ostendat Regi, Facultatis
“sententiam. Postridie offert Regi Novum Testamentum.
“Ibi *Castellanus* mitior factus narrat, quid Facultas decre-
“visset. *Stephanus* ex aula reversus Novum Testamentum
“venale exponit. At se ex eorum manibus ereptum viden-
“dens, ne contemptu eos exasperaret, quicquid postea
“impressurus esset, se illis communicaturum recepit. Ipse
“vero ab illis nihilo fecurior, ut qui sciret implacabili
“odio ardentes avide [f] ipsius sanguini inhiare, in [g]
“locum tutiorem se recipere, [h] anno 1552. inveniit, co-
“actus est.”

Totam acerrimæ illius & longæ inter Theologos & STEPHANUM contentionis historiam ipsius verbis exposui. De ea variæ eruditorum, prout [i] Pape aut [k] CALVINO favent, sententiæ. In eo tamen [l] plerique mentis sanioris & a studio partium niagis alienæ consentiunt, altercationem utrinque acrioribus animis fuisse confertam: STEPHANUM hinc ad PROTESTANTUM partes (quibus multi in Romana Ecclesia clam favebant) priorem, Theologorum odio (non absque causa) obnoxium; Theologorum inde animos fervidiore odio iraque efferatos; hos ex illius Bibliis causas iniquis captasse, quam bona fide & ratione illum accusasse; illi etiam suum sel aliquanto [m] amarulentius non desuisse. Sed quo acerbius inter hos illumque tam diu indefinenter concertatum fuit, eo plus miror illius in rebus typographicis labores nihilo magis interruptos inter ista litigia durasse, & diligentem æstum nunquam debuisse; virumque tot molestiis vexatum per minas per damna ab ipso adversariorum odio opes animique duxisse. Illum quamvis magna in litterariam Rempubliam merita longo tempore ita tuerentur, ut neque Regis patrocinio nec eruditorum gratia exciderit; oportuit denique inveteratæ & inexpiabili malitiæ cedere.

Donec *Parisis* morari tuto licuit, negotium typographicum aliquando habuit cum suis [n] affinis MICHAËLE [o] VASCOSANO, JOHANNÉ ROIGNY & [p] CONRADO BADIO fratreque [q] CAROLO commune: ex quibus (si excipias CONRADUM, qui solum natale cum Religione etiam vertit) nullum novi, cui eadem cum illo fuerit in rebus ad Religionem pertinentibus opinio; aut, si fuerit, non saltem tam aperta ejusdem professio.

Vix ulli familiarior & promptior, quam ROBERTO STEPHANO, fuit cum Latine tum Græce scribendi facultas; nulli stylus castigatior, magisque ab obscura orationis affectatæ diligentia, & incuriosa contra dictionis incorrectæ negligentia, alienus. Paucissimi sunt, quibus aurea illa contigit sermonis mediocritas; quibus verba nullo labore exprimi, sed natura magis quam arte depromi venaque ubere juxta ac facili fluere videntur. Is demum adest delectus, ea simplicitas, ut nil tumeat, nil serpat; placeant æque ac intelligantur omnia; & quicunque legerit, cogitet se ea, quæ legit, non aliter scribere aut potuisse aut voluisse. Eam ROBERTO contigit se scribendi rationem comprobant multæ, quas affixit [r] Libris, Præfationes: ipse imminis loco erit Lectori, quod de FRANCISCO Rege [s] Latine & [t] Græce scripti, Elogium.

h 2

Si

[a] Inter quos LYSETUS, *Hist. Stephani*. p. 58. Lege Jocosam & Satyricam ad ipsum PASSAVANTII Epistolam. [b] A cujus nomine consulto abstinuit. [c] Hæc enumerat STEPHANUS in *Respons.* p. 113. ad p. 247. [d] Idem antea minore forma bis excuderat ante. 1546. 1549. [e] Hic est, qui in PASSAVANTII Epistola vocatur *Maestler de Govea Sinapivorus*. [f] Nonnulli putant *Roberti STEPHANI* (postquam audivisset) effigiem manu carnificis combutam. Lege BEZ. Icon. & Epistol. PASSAVANT. *Hist.* STEPHAN. p. 72. 93. 220. [g] Scil. Genevam. [h] *Hist.* STEPHAN. p. 78. [i] CHEVILL. p. 260. [k] BEZ. Icon. [l] P. SIMON. *Hist. in Vieux Testament*. Lib. II. Cap. 21. At integerimi Historici TRUANI audiendum est testimonium (Vide ejus *Hist.* 1604. p. 605. 606.) Migrante ad Deum optimo non solum Principe, sed litterarum favore ac pærentæ eximio, indigna bene merito de patria civi tor editis Hebraicis, Græcis, & Latinis Libris gratia reperta est a Theologorum nostrorum collegio, qui hominem resp. invigilantem quæquisviva equis conditiones accipere se paratum demonstrarent, non desistant lacessere, donec illo vexationum injusuriam pertius, ex necessitate consilium cepit, & relicta patria

Genevam ad extremum se consult; ubi tanta irudentia publicam simul & privatum rem curavit, ut, quævis tor adversariis consiliatus & incommoditatis, quæ solum vertentibus necessario perserenda sunt, tamen in opere assiduis ad nitrum, vira spiritum laudabile rei literaræ adjuvenda propostum constantior remerit. [m] Id necesse est agnoscat, quicunque ejus ad Censuram Theologorum Responsum legerit. In specimen, quod (p. 260.) affert CHEVILLERUS ex illa Responione (p. 248.) Quid enim aliud est *Missa*, quam Diabolica incantatio, quæ finos quoguis deminet? imo tantummodo apud filios Dei valet *Missa* celebratio, ac si quæ Megeram ac duas foras diceret lethale suum virus sparsisse. In virum alios doctum sanumque, infano Calviniani Enthustismi œstro correptum! [n] Jodoci BADI filius erit *Conrardus*: quos tres filias, Petronillam Robertus STEPHANUS, Joannam Joannes ROIGNY, Catharinam VASCOSANUS, duxerunt. Vide CHEVILLERUS. p. 138. & LA CAILLÉ, p. 96. 102. 105. [o] Vide Catalog. ann. 1542. [p] Ibid. ann. 1548. [q] Ibid. ann. 1550. [r] Quarum Præfationum plurimas ante enumeravi. [s] CICER. Tullian. Quæst. 1542. [t] EUSSE. *Hist.* 1544.

Si vere dixit olim gravissimus Auctor PLATO, tunc denique cum genere humano actum iri proclaire, cum aut Philosophi regnarent, aut Reges philosopharentur; nihil est profecto causa, cur non beatissimam hoc Rege FRANCISCO Primo Galliam predicare verissime liceat. Inest enim natura, ut de [a] SOCRATE apud eundem Auctorem SOCRATES testatur, Philosophia in huius viri mente quadam. Cujus rei, si alia deessent, quæ quidem sunt vel plurima, testimonio esse possunt perpetui illi de litteris atque omni doctrina genere sermones; quos fere quotidie, quoties quidem certe aliquod vacui temporis nactus est, cum hominibus habet eruditissimis; magna omnium, qui affant, admiratione, dum Regem advertunt, & cum quidem Regem, qui maximis semper rebus necessario occupatissimus fuerit, ea memoriter & prompte, ut quæque res ad disputandum forte oblata est, pronuntiare, quæ homines stantio otio omne ætatis tempus in litteris versati vix possent. Et certe, quod verissime philosophant sit, hunc demum in regni sui fructum ducere amplissimum videtur, qui est illa animi magnitudine & majestate dignissimus; ut quamplurimorum mortalium rebus ac commodis recte consulat. Id quod cum una omnium facillime atque expeditissime ratione effici posse intelligeret, sapientia ac rerum notitia plurimarum animis suorum instructis, quæ quidem ita esset homini propria, ut hac pene sola constant humanitas videretur; ad hanc igitur rem quod sui esse judicaret, nihil unquam, ex quo ad regnum pervenit, prætermisit. Nam primo magistros optimarum artium ac litterarum homines doctissimos, magnis propositis præmiis, in hoc amplissimo Orbis terrarum Gymnasio, quo omnes undique studiorum causa conveniunt, constituit. Deinde omnes semper ad bene & naviter agendum excitavit: cum quo multum profecisse in litteris cognosceret, iis munera atque honores mandaret; reliquisque ita prescriberet, quid sperare a se & expectare deberent, cum ad aliquam scientiam ac litterarum commendationem pervenissent. Qua ratione perfectum est, ut omnis fere Gallie Nobilitas, quæ antea doctrinæ optionem sibi indecoram falsa persuasionem ducebat, ea nunc cum armorum & bellicæ rei exercitatione etiam studia conjunxerit. Postremo amplissimam omnis generis Librorum Bibliothecam, Hebraicorum, Græcorum ac Latinorum maximis sumptibus instruxit, ac

Εἰ γνησίως ἄπεν δ' ἔθ' Πλάτων τινικαῦτα δὴ πᾶν τ' ἀνθρώπων γέν' ἑυδαιμονήσῃν, ὅταν ἦτοι οἱ φιλόσοφοι βασιλεύουσιν, ἢ πάλιν οἱ βασιλεῖς φιλοσοφῶσιν, ἢ ἀν' φθάνοι τις ἐπὶ φρασίῳ τοῦ τοῦμοι πρώτος βασιλεὺς ἢ Γαλιανὸς ὡς ἀληθῶς μακαρίζων. Κατὰ φύσιν γὰρ ὡς περὶ τῆ Ἰσοκράτους παρὰ τῶ ἀυτῶ Πλάτωνι φησὶν δ' Ἰσοκράτης, τὸ δὲ τ' ἀνδρὸς τῆ διανοίᾳ φιλοσοφία τὴ παρέσι. Σημῶν δ' ἀνίσι ποῖσάτο πρὶδῆλον, εἰ γὰρ ἢ ἄλλων ἐνδεῶς ἔχοι, ἢ αὐτῶ πολὺ πλείων ἐνόντων, τὰς αὐτῆ περὶ λόγων γὰρ παύσιον μαθημάτων ἐμῆλιας, ἄσχε γὰρ ἐνὶ καὶ ἡμῶρον, τῶγε χημηματίζειν ἀπαλλαγῆς, μετ' ἀνδρῶν ποῖται ἢ σοφωτάτων, ἢ ἀνευ πολλῆς ἢ παρῶσιον ἐκπλήξεως. Τὶς γὰρ εἰ θαυμάσει, βασιλεῖα κατιδῶν, ὃ γὰρ περὶ τὰ μέγιστα πραγματεύεσθαι συχναῖς ἐπανάσεις, ἀπὸ σφραγῆτος τε γὰρ προθύμως ταῦτα περὶ πάντων, δὴ ἢ ἕκασον τύχῃ προφασάν ἢ ἡλικίαν ἐν μεγίστῃ σχολῇ περὶ τὰς λόγους σπουδάζαντες, μέλις ἀν' ἐκφάσει ἐν δυνήθει. Καὶ νῆ διαγῶ τὸ τῆ φιλοσοφῆν ἔς ὑπερβολῆν ἀξίον, ἢ ἢ αὐτῆ βασιλείας τὸν ὄρον ποῖσας φαίνεται, τὸ δῆπτε σὺμπαντας ἢ ἀνθρώπων ἐκ ἢ ἐνδεχομένων πλείων ὅσον ἀφελῆν. Πρὸς δὲ τὸ βῆσα γὰρ τάχιστα τὸτο κατασκευάζειν, ἐκ ἀλλῆ τῆ αὐτῶ βελτίον τῆ θεμελίῳ καταβολῇ ταύτης ἔδοξεν, ἢ ἢ περὶ εἰ τὰς ἐκείνων διανοίας ἢ φιλοσοφίαν, ὡς ἐνὶ μάλας, διδάσκειτο, μόνον ἀπὸν, ὡς ἔοικεν, ἡγῆσθη τοῖς τὰ δέοντα πράττειν ἐπιθυμῶσι τὰς ὁδὸς δεικνύει, γὰρ κατὰ περ ἔχουσιν δῆδα πάσῃ τῇ οἰκμῆν ἢ φουλίωσεν. Διὸ γὰρ τὸ πρώτων μὲν ἢ καλῶν μαθημάτων ἰκανωτάτως διδάσκαλος τῶδε τῶ γυμνασίῳ τῶ πάντων ἄλλων ἐνδεχοτάτων, ἔδα πάντοθεν ἢ λόγων ἔκκεν οἱ βελόμενοι διαπαντός ἐπιδημῶν, εἰ σμικρὰ βραβεία προφάσει ἔπτεσθαι. Ἐπειτα δὲ ἢ λοιπῶν τὰς μὲν ἀποχρώντως πεπαιδευμένους, καὶ τοῖς πρῶτασιν ἢ εὐ χερῶσιν δένους, εἰς τιμὰς προήγαγε. τὰς ἢ διαφόροις δωρεαῖς καὶ τῶ ὄντι βασιλικαῖς ἐτίμησε. Τοῖς ἢ τῆ ἀν παρ' αὐτῆ λοιπῶν ἐλπίεντε καὶ προσδοκῶν ἐνδύχεται, τοῖς γὰρ πῶρος σοφίας ἐλαύνουσιν, ἀνίκερς ἔτος ἐμφαίνει, ὡσε πᾶντας τὰς παρ' ἡμῶν καλὰς ἀγαθὰς προτῆ φιλοσοφίας ὑπόληψιν ἐκείτοῖς μὴ προσήκειν ἡγήσασμένους, τῆ ἢ ὅπλων ἐμπειρία τὰ ἢ λόγων ἐπιμελῶς ἐν τῶ παρῶσι συνάσπεν. Τέλο γὰρ ἢ ἐμμεγέθη βιβλιοθήκην ἐκ ἢ παντοδῶπων βιβλίων τοῖς μεγίστοις ἀναλώμασιν ἐπιμελῶς συνεκρίθη-

quotidie instruit; ut in eo PTOLEMÆI etiam atque (*) EUMENIS Regum studia longe superent. Illi enim vana quadam opum ostentatione, quos uno tantum loco, Pergami aut Alexandria, conclusos & quasi captivos haberent, liberos undique inquirebant, cum alter etiam alteri invideret, eoque PTOLEMÆUS, ne numero scilicet vinceret, chartas, quas solus Ægyptus suppeditabat, sirpripineret. Ipse autem, tantum abest, ut, que ex Italia & Græcia maximè & plane regis sumptibus comparavit veterum Scriptorum monumenta, ea cuiquam invideat, ut ultro etiam illa omnibus imperite atque offerre in animo habeat. Quo consilio omnium earum linguarum, quas supra demonstravimus, novas & accuratissime inuitas litterarum formas per artifices præstantissimos exculpi iussit, ut hac intra hosce [b] centum annos nata atque inventa scribendi ratione, optimum quisque liber in quamplurima exempla transfusus, ad omnium manum perveniret.

σε, καὶ μηδεμίαν ἡμέραν διαλείπων ἔτι γὰρ νῦν συγχεροῖται. Οὐδὲ μὴν ἐνταῦθα μόνον μεγίστη τῶ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς Πτολεμαῖος τὸ πᾶν ἢ ἴδιαν ἀρχὴν ἐποίησεν ἐφάρμιλλον, ἀλλὰ καὶ ἢ ἐκείνους προαφῆσεν ὑπερκεκρίεντες. Ἐκείνο γὰρ εἰς καταιὰν τινὰ δ' ἀπεριστοῖς ἐπέδειξεν τὸ βιβλίον γὰρ τυχῶσῶν πλῆθ' ὅ θαυμασῶν ὅσον πανταχῶσιν ἐκείνησιν, ὅσον αἰχμαλώτους ἐν ἐκείτῃ γὰρ διαμῶν, αὐτὰς κατέχευεν. Οὐτῶ γὰρ ἢ εὐδοκίμωντων καὶ ποιητῶν γὰρ συγγραφέων ὑπομνήματα ἢ παλαι, ἐξ Ἰταλίας αὐτῶσιν χαροκλήρας ὑπὸ τῶν παροχῶντων τεχνιτῶν ἐκέλευσεν ἀπαχεύεσθαι. δι' ὧν ἀνασῶα τις καλῆσιν γὰρ βιβλῶν ἐκπονήθησεν καὶ δὴ πολλαπλάσιον γενομένη, εἰς ἢ καὶ ἕκασον χῆρας δῆκοι.

ROBERTUS STEPHANUS, FRANCISCI Primi auspiciis & beneficentia adjutus, inter artifices sibi coætaneos primas meruit: regiaque communis gratia fregit odium Theologorum, litigiis ipsorum semper vexatus, semper superior; donec post obitum patroni non multos annos Lutetiæ commoratus, invidiæ cedere & folium natale vertere cogeretur; annoque 1552. Genevam se recipere. Ibi cum affini suo CONRADO BADIO, cujus opera Parisiis anno 1548. usus fuerat, quique ante ipsum jam patriæ valedixerat, familiaritatem conformitateque typographicum redintegravit. Amicitias studiosius coluit CALVINI cæterorumque Reformatorum, qui Genevæ asylum peruerant, THEODORI BEZÆ, † ANDRÆ RIVETI: quorum operibus variis imprimendis prælum illius infudavit. Totum illud reliquum, quod inter Genevenfes egit, vitæ tempus impendit fere unice aut Bibliis aut tractatibus ad Bibliorum expositionem spectantibus evulgandis: nec solum aliorum sed & suas interdum Theologicas lucubrationes typis mandavit; ut facile agnoscas hominem in Theologia non mediocriter versatum. Denique postquam vitam omnem & suæ, quam profitebatur, & aliis omnibus liberalibus, quarum pleaque minime ignoravit, artibus promovendis addixisset, anno Christi 1559. ætatis suæ 76. Id. Sept. Genevæ, laborum magis quam annorum plenus, vitam, si hos spectes, brevem, si illos, longissimam finivit. [c] Opulentam, quam reliquit, iuppellestem liberis, qui Genevæ manerent, legavit; exclusis ab hæreditate paterna, qui hac lege non tenerent. Si superfluitas fuerunt filii, HENRICUS, ROBERTUS, FRANCISCUSQUE; & filia CATHARINA, quæ linguam Latinam usu, non grammatica, didicerat; quamque anno 1585. adhuc in vivis fuisse ex ejusdem fratre [d] Henrico comperimus.

Coronidis loco, operæ pretium est adijcere elogium, quo THIANUS ROBERTUM STEPHANUM insignivit: "Secundum Al-dum Manutium Romanum, qui Venetiis, & Joannem Fro-benium, qui Basileæ eandem operam summa laude exercuerunt, clarissimum; quos ille longo spatio supergressus est, acri judicio, diligentia accurata, & artis ipsius elegantia; cui ob id non solum Gallia sed univerfos Christianos Orbis plus debet, quam cuiquam fortissimorum belli ducum ob-propagatos fines patria unquam debuit: majusque ex ejus unius industria, quam ex tot præclare bello & pace gelitis, ad Francicum decus & hæc quoque interitura gloria redundavit.

[a] Typographicum est in Latinis Erratum: oportet enim legere ISOCRATES. De hoc consule PLATONIS Phædrum ad Dialogi finem. [c] In Græcis nulla

EUMENIS mentio. [b] Hæc scribebat Robertus STEPHANUS anno 1542. [c] Lege THUAN. p. 605. hæc. [d] Lege HISTOR. STEPHAN. p. 89. 90.

† Error est profecto. Namque Andreæ Rivetius, celeberrimus ille Theologus protestantium, ut vocatur, partium, annis demum XVI. i. post excessum Roberti, Ao. nempe 1577. natus est, decessit Ao. 1647. Lugduni in Batavis. Nullus dubito, quin hue in locum Petri Riveti irreplevit,

INDEX LIBRORUM,

QUI EX

ROBERTI STEPHANI *Primi*

OFFICINA PRODIERUNT.

	<i>Parisiis.</i>		<i>Parisiis.</i>
C ICERONIS Epistolæ Familiæres. 8vo. — — 1526		Index in Libros Linacri de emendatâ Latini Sermonis structurâ. 4to. 1529	
Erasmi versio aliquot dialogorum Luciani. 8vo. — 1526		Valerandi Machecrieri methodus Artis Poëticæ. 8vo. — 1529	
Christiani Theodidacti Præceptiones pauculæ. 8vo. — 1526		Melanchthonis Latina Grammatica. 8vo. — 1529	
Hulderici Hutteni Ars Versificatoria. 8vo. — 1526		Ejusd. Syntaxis & Profodia. 8vo. — 1529	
Philippi Melanchthonis Grammatica Latina. 8vo. — 1526		Ejusd. de Arte dicendi Declamatio. 8vo. — 1529	
Prisciani Libellus de Accentibus. 8vo. & 4to. — 1526		Joan. Pellisonis Rudimenta prima Grammatices. 4to. — 1529	
Ælii Donati de Octo partibus Orationis Editio secunda; in eandem Servii Honorati & Sergii interpretationes. 8vo. — 1526		Ciceronis Topica, cum Hegendorphini scholiis. 8vo. — 1530	
La manière de tourner en Langue Française les Verbes Actifs, Passifs, Gerundifz, Supins & Participes; item les Verbes Imperfonels, avec le Verbe Substantif. 8vo. — 1526		Ejusd. Oratoriarum Partitiones. 8vo. — 1530	
Lucian. in Calumn. & Plutarch. Hirund. Latine, Melanchthone interprete; Lyfid. epistol. ad Hipparch. Latine, Churrero interprete; Luciani adversus indoctum libros multos coëmentem opusculum Latine ab Anastasio versum. 8vo. — 1527		Ejusd. Epistolæ Familiæres. 8vo. — 1530	
Ælii vita & Fabulæ, Latine; cum tribus fabellis Poliriani, Criniti & Mantuani. 8vo. — 1527		Orus Apollo, Latine; Bernard. Trebatio interprete. 8vo. (1531) 1530	
Ciceronis Oratoriarum Partitiones; & de Optimo genere oratorum. 8vo. — 1527		Rhetores Latini. 4to. — 1530	
Perfii Satyræ, & commentarii Ælii Antonii Nebriffensis. 8vo. — 1527		Luciani aliquot dialogi, Latine; cum scholiis. 8vo. — 1530	
Hieron. Vida de Arte Poëticâ. 8vo. — 1527		Plautus. fol. — 1530	
Sannazarii libri de partu Virginis; Lamentatio de morte Christi; Pifcatoria. 8vo. — 1527		Erasmi Dialogus de rectâ Latini Græcique sermonis pronuntiatione. 8vo. — 1530	
Melanchthonis de Arte dicendi declamatio. 8vo. — 1527		Ejusd. Paraphrasis in Elegant. Laur. Vallæ; & Croci farrago. 8vo. — 1530	
Ejusd. de Rhetorica libri tres. 8vo. — 1527		Dictionarium Poëticum, sive Elucidarius Carminum. 8vo. — 1530	
Ejusd. Sermo de corrigendis studiis; & Rodolphi Agricolæ epistola de formandis studiis. 8vo. — 1527		Maturini Corderii de corrupti sermonis emendatione libellus. 8vo. — 1530	
Silenti Alcibiadis per Erasum, cum Schol. Joan. Frobenii. 8vo. — 1527		Formula interrogandi de tribus præcipuis Grammaticæ partibus, Etymologia, Syntaxi, Profodiâ; deque Octo partibus orationis; auctore Prisciano: sive ejus Erotemata in primum quemque verbum duodecim librorum Virgilianæ Æneidos. 8vo. — 1530	
Accentuum difficultium Compendium a Franc. Menese editum. 8vo. — 1527		Ciceronis Partitiones cum commentariis Georg. Vallæ; & de Optimo genere oratorum. 8vo. — 1531	
Tho. Guichardi Oratio de Rhodiorum oppugnatione & deditione. 8vo. — 1527		Terentius. 8vo. — 1531	
Othonis Brunfelsii de institutione puerorum parænesis. 8vo. — 1527		Mofellani Pædologia, & Hegendorphini Dialogi. 8vo. — 1531	
Christophori Hegendorphini Christianæ juventutis Institutio. 8vo. — 1527		Erasmi Paraphrasis in Elegant. Vallæ, & Croci farrago. 8vo. — 1531	
Melanchthonis Latina Grammatica. 8vo. — 1527		Corderii de Corrupti sermonis emendatione libellus. 8vo. — 1531	
Bibliâ Latina. fol. — 1527 1528		Aldi Manutii Grammaticæ. Latin. Institutiones. 4to. — 1531	
Psalmi, Proverbia, Ecclesiastes, Canticum canticorum, Latine; cum notis. 4to. — 1528		Donat. de octo partibus orationis, cum Servii & Sergii interpretatione; & Donat. de Barbarismo & Solæcismo. 8vo. — 1531	
Digestorum Volumina quinque. 8vo. — 1527 1528		Nicol. Perotti Rudimenta Latinæ Grammatices. 4to. — 1531	
Institutiones Justiniani. 8vo. — 1528		Jac. Sylvii Ifagoge in Linguam Gallicam; & Grammatica Latino-Gallica. 4to. — 1531	
Ciceronis Topica cum Boëtii commentario. 8vo. — 1528		Bibliâ Latina. fol. — 1532	
Ejusd. Tusculanæ Quæstiones, curante Erasmo. 8vo. — 1528		Luciani Dialogi aliquot Latine cum notis. 8vo. — 1532	
Ejusd. Oratoriarum Partitiones, & de Optimo genere oratorum. 8vo. — 1528		Cicer. Topica cum comment. Boëtii. 8vo. — 1532	
In eisdem Commentaria Georg. Vallæ. 8vo. — 1528		Virgilius, cum comment. Servii. fol. — 1532	
P. Curjii in Romæ excidio deploratio. 8vo. — 1528		Roberti Senalis observatiunculæ de liquidorum leguminumque mensuris. 4to. — 1532	
Tho. Linacri Libri de emendatâ Latini Sermonis structurâ. 4to. — 1527 1528		Hegendorphini Dialectica Legalis. 8vo. — 1532	
Andræ Guarnæ Bellum Grammaticale. 8vo. — 1528		Ejusd. Paræneses; & Theodidacti Præceptiones. 8vo. — 1532	
Melanchthonis Oratio de legibus & gradibus; ac Præfatio in Æschini & Demosthenis Orationes; & interpretatio Orationis Criticæ contra Theramenem ex Xenophonte. 8vo. — 1528		Mofellani Tabulæ de Schematibus & Tropis; in Melanchthonis Rhetorica, & Erasmi libellum de Duplici copiâ. 8vo. — 1532	
Ejusd. Latina Grammatica. 8vo. — 1528		Melanchthonis Latina Grammatica & Syntaxis; de Periodis & Quantitate syllabarum. 8vo. — 1532	
Ejusd. Latina Syntaxis, & Profodia. 8vo. — 1528		Bellum Grammaticale. 8vo. — 1532	
Ejusd. Dialectica. 8vo. — 1528		Dictionarium Linguæ Latinæ, cum Gallicâ interpretatione. fol. — 1531 1532	
La manière de tourner les Verbes en langue Française. 8vo. — 1528		Plin. de Viris illustribus; Sueton. de Grammatic. & Rhetoribus; Obsq. de Prodigis. 8vo. — 1533	
Polydor. Vergilii libri octo de rerum inventoribus. 4to. — 1528 1529		Cicer. Partition. cum comment. Vallæ; & de Opt. gen. oratorum. 8vo. — 1533	
Cuthbert. Tonfalli libri quatuor de Arte Supputandi. 4to. — 1529		Ejusd. Oratio pro P. Quinto, & Roscio comædo. 8vo. — 1533	
Plinii Epistolæ, Panegyricus, de Viris Illustribus; Suetonius de Grammaticis & Rhetoribus; Jul. Obsequens de Prodigis. 8vo. — 1529		— — — pro Sext. Roscio Amerino. 8vo. — 1533	
Melanchthonis de Rhetoricâ libri tres. 8vo. — 1529		— — — pro lege Maniliâ. 8vo. — 1533	
Terentius. fol. — 1529		Victoris Pifani comment. in Cicer. Oratorem. 4to. — 1533	
Idem. 8vo. — 1529		Luciani Dialogi aliquot Latine, cum scholiis. 8vo. — 1533	
Idem, cum Donati & Calphurnii commentariis. fol. — 1529		Virgilius. 8vo. — 1533	
Joan. Pierri Valeriani Castigationes Virgilianæ. fol. — 1529		Terentius. 8vo. — 1533	
Erasmi Paracelsi ad Christianæ Philosophiæ studium. 8vo. — 1529		Horatii Ars Poëtica; cum comment. Parrhasii, Acronis, Porphyrionis, & Glareani. 4to. — 1533	
Ejusd. Lingua. 8vo. — 1529		Catonis Disticha, cum Schol. Corderii. 8vo. — 1533	
Luciani aliquot dialogi, Latine; cum scholiis. 8vo. — 1529		Linacri Libri de emendatâ Latini sermonis structurâ. 8vo. — 1532 1533	
Hegendorphini Dialogi pueriles. 8vo. — 1529		Epitome Badii in Elegant. Vallæ, & Lima Mancinelli. 4to. — 1533	
Ejusd. Paræneses. 8vo. — 1529		Erasmi Paraphrasis in Elegant. Vallæ, & Farrago Croci. 8vo. — 1533	
Brunfelsii Paræneses. 8vo. — 1529		Caroli Bovilli liber de differentiâ vulgarium Linguarum, & Gallicæ sermonis varietate. 4to. — 1533	
Theodidacti Præceptiones. 8vo. — 1529		Bibliâ Latina. 8vo. — 1534	
Petri Mofellani Pædologia. 8vo. — 1529		Justiniani Institutiones. 8vo. — 1534	
Ælii Vita; & ejusd. aliorumque Fabulæ; Latine. 8vo. — 1529		Boëtii libri quatuor de Differentiis topicis. — 1534	
Laur. Vallæ libri in Pogram, & in Antonium Raudenfem. 4to. — 1529			

	<i>Parifis.</i>	<i>Parifis.</i>
Cicer. Orator. cum explicat. Melanchthonis. 8vo.	1534	
Ejufd. Tufculanæ Quæftiones. 8vo.	1534	
Ejufd. Epiftolæ familiares. 8vo.	1534	
Perfius. 8vo.	1534	
Terentius. 16°.	1534	
Catonis Difticha. 8vo.	1534	
Sententiæ & Proverbia ex poetis Latinis. 8vo.	1534	
Junii Rabirii libellus de generibus veftium. 8vo.	1534	
Idem de octo partibus orationis. 8vo.	1534	
Ejufd. comment. in Libellum de octo orationis partium constructione. 8vo.	1534	
Melanchthon. de legibus & gradibus. 8vo.	1534	
Ejufd. Elementa Rhetorica. 8vo.	1534	
Corderii libellus de corrupti fermonis emendatione. 8vo.	1534	
Gul. Budæi Annotationes in Pandectarum libros. fol.	1535	
Ejufd. altera editio Annotationum in Pandectas. fol.	1535	
Ejufd. libri tres de tranfitu Hellenifmi ad Chriftianifmum. 4to.	1535	
Cicer. Topica, cum comment. Boëtii. 8vo.	1535	
In ejufd. Partitiones commentaria Georg. Vallæ; & de Opt. genere oratorum. 8vo.	1535	
Terentius. 8vo.	1535	
Caroli Stephani libellus de re Hortenfii. 8vo.	1535	
de re Veftiariâ; ex Bayfio. 8vo.	1535	
de Vafculis; ex Bayfio. 8vo.	1535	
Dictionarium Poëticum, five Elucidarius carminum. 8vo.	1535	
Tonftal. de Arte Supputandi. 4to.	1535	
Joan. Pellifonis modus examinandæ constructionis. 8vo.	1535	
Maniere de tourner les verbes Actifz, Paffifz, Gerundifz, Supins, & Participes. 8vo.	1535	
Plin. de Viris illuftribus; Sueton. de Grammatic. & Rhetoribus; Obfeq. de Prodigis. 8vo.	1536	
Luciani Dialogi aliquot, Latinè; cum notis. 8vo.	1536	
Cicer. Orationes quatuor in Cætilinam. 8vo.	1536	
Terentius, cum comment. Donati & Calpurnii. fol.	1536	
Idem, finè comment. 8vo.	1536	
Idem. 16°.	1536	
Sententiæ & Proverbia ex poetis Latinis. 8vo.	1536	
Caton. Difticha, Latinè & Gallicè; & Dicta Sapientum.	1536	
Lazarus Bayfii libri de Re navali & veftiariâ, & de Vafculis; & Anton. Thylef. de Coloribus. 4to.	1536	
Car. Stephani libellus de re Hortenfii. 8vo.	1536	
Ejufd. Seminarium five Plantarium. 8vo.	1536	
Ejufd. dere Veftiariâ, ex Bayfio. 8vo.	1536	
Ejufd. de Vafculis, ex eodem. 8vo.	1536	
Ejufd. liber de Latinis & Græcis nominibus arborum, fructum, herbarum, pifcium & avium. 8vo.	1536	
Hegendorphini Parænefes; & Theodidacti Præceptiones. 8vo.	1536	
Mofellani Tabellæ de Schematibus & Tropis; in Melanchthonis Rhetoricam; & Erafini Copiam. 8vo.	1536	
Bellum Grammaticale. 8vo.	1536	
Donat. de Octo partib. Orationis, cum not. Sergii & Servii; & de Barbarifmo & Solæcifmo. 8vo.	1536	
Corder. de Corrupti fermonis emendatione. 4to. & 8vo.	1536	
Linacri Rudimenta Grammatica ex Anglico fermonè in Latinum verfa per Georg. Buchananum; & Ludov. Vives de Ratione ftudii. 4to.	1536	
Dictionarium Linguae Latinæ. fol.	1536	
Boëtii libri quatuor de Differentiis Topicis. 8vo.	1537	
Plin. de Viris illuftribus; Sueton. de Grammatic. & Rhetoribus; Obfeq. de Prodigis. 8vo.	1537	
Exemplaria Literarum, pro Rege Francifco contra maledicta adverfariorum; & caufæ belli inter ipfum & Carolum Quintum. 4to.	1537	
Æfopi Vita & Fabulæ. Latinè. 8vo.	1537	
Ciceronis libri duo de Inventione; & (feorfim) Fabii Victorini Commentarii. 4to.	1537	
Ejufd. Libri Rhetorici; Topica; & de Partit. Orator. 16°.	1537	
Ejufd. de Oratore Dialogi tres. 16°.	1537	
Ejufd. Orat. pro Marcello & Ligario, Deiotaro. 8vo.	1537	
pro Syllâ, & Cornelio Balbo. 8vo.	1537	
in Luc. Pifonem. 8vo.	1537	
Ejufd. Epiftolæ familiares. 8vo.	1537	
Ejufd. Tufculanæ Quæftiones, cum fchol. Erafini. 8vo.	1537	
Salmonii Macrini hymnorum libri fex. 8vo.	1537	
Polydor. Vergil. de rerum Inventoribus. 4to.	1537	
Melanchthon. de Corrigen. ftudiis; Rodolph. Agricol. de Formandis ftudiis, & de miferiis pædagogorum. 8vo.	1537	
Melanchthon. de Rhetoricâ. 8vo.	1537	
Hegendorphini Chriftiana Inftitutio; & Brunfelii Parænefis. 8vo.	1537	
Bibliorum Propria nomina, & Index. 8vo.	1537	
Linacr. de Emendatâ Latini fermonis ftucturâ. 4to.	1537	
Donat. de Octo partibus Orationis. 8vo.	1537	
Prima pars Grammaticæ. Joan. Defpauterii. 4to.	1537	
Tonftal. de Arte Supputandi. 4to.	1538	
Paul. Jovii Commentarius Turcicarum rerum, ex Italico Latino factus per Franc. Nigrum. 8vo.	1538	
Anonymi, Commentarius captæ Urbis; Duo poemata Anafafii, Vienna Auftriaca, & Tunete.	1538	
Terentius. 8vo.	1538	
Joh. Defpauterii Commentarii Grammatici. fol.	1538	
Linacri Rudimenta, Latinè Buchananò interprete.	1538	
De octo partium Orationis constructione, cum comment. Rabirii. 8vo.	1538	
Dictionarium Latino-Gallicum. fol.	1538	
Car. Stephan. de re Hortenfii; de Cultu & fatione hortorum. 8vo.	1539	
Plin. de Viris illuftribus; Sueton. de Grammatic. & Rhetoribus; Obfeq. de Prodigis. 8vo.	1539	
Jovii Commentarius Turcicarum rerum, ex Italico Latino factus per Franc. Nigrum. 8vo.	1539	
Anonymi, Commentarius captæ Urbis; Duo poemata Anafafii, Vienna Auftriaca, & Tunete; Jo. Bapt. Egnatii libellus de origine Turcarum. 8vo.	1539	
Ciceronis Oratio, pro Archiâ; pro Fonteio; & Antequam iret in exilium. 8vo.	1539	
Ejufd. Opera. fol. { Rhetorica; Epiftolæ; Philofophia. } 1538		
{ Victorii Cæftigationes; & Index. } 1538		
{ Orationes. Epiftolæ præfatoriz, & elogiaz. } 1539		
Mofellani Tabulæ de Schematibus & Tropis; in Rhetoricam Melanchthonis; & in Copiam Erafini. 8vo.	1539	
Ejufd. Pædologia; & Hegendorphini Dialogi. 8vo.	1539	
De Octo partium Orationis constructione, cum comment. Rabirii. 8vo.	1539	
Bellum Grammaticale. 8vo.	1539	
Alphabetum Hebræicum & Græcum. 8vo.	1539	
Biblia Latina. fol. { Nominum Propriorum interpretatio; & Index. } 1538		
{ Novum Testamentum. } 1539		
{ Vetus Testamentum. } 1540		
Car. Stephani Seminarium & Plantarium; Libellus de conferendis arboribus in feminario, & in plantarium transferendis. 8vo.	1540	
Chriftoph. Richerii de Rebus Turcarum libri quinque. 4to.	1540	
Eorundem librorum liber 11. [De coutumes & manieres de vivre des Turcs] Gallicè, per eund. Richerium. 4to.	1540	
Cicer. Topica, cum comment. Boëtii. 8vo.	1540	
Sententiæ μωριςτων ex diverfis poetis. 8vo.	1540	
Terentius. 8vo.	1540	
Virgilius. 8vo.	1540	
Salm. Macrini Hymnorum felectorum libri tres. 8vo.	1540	
Linacri Grammatica Latinè verfa per Buchananum. 4to.	1540	
Joh. Theodorici, affertio de <i>Mibi</i> & <i>Nihil</i> tum fcribendis tum proferendis. 8vo.	1540	
Mofis libri quinque, Latinè; cum annotationibus. 4to.	1541	
Novum Testamentum, Latinè; cum brevibus annotationibus. 8vo.	1541	
Summa totius Sacræ Scripturæ; Decem Dei præcepta. 8vo.	1541	
Plin. de Vir. Illuftribus; Sueton. de Grammatic. & Rhetoribus; Obfeq. de Prodigis. 8vo.	1541	
Rutilii Lupi, Aquilæ Romani, Julii Rufiniani libri de Figuris fententiarum ac verborum. 8vo.	1541	
Cicer. Epiftolæ familiares, cum explicat. Pet. Victorii, & Scholiis Paul. Manutii. 8vo.	1541	
Terentius. 16°.	1540	
Perfius. 8vo.	1541	
Ovid. Heroid. Epiftolæ. 8vo.	1541	
Car. Stephan. de re Veftiariâ, ex Bayfio. 8vo.	1541	
Hegendorph. Chriftian. Inftitut. & Brunfel. de Difcipl. 8vo.	1541	
Laur. Vall. Elegant. cum Bad. epitom. & Vall. in Anton. Raudenf. & Pog. 4to.	1541	
Corder. de corrupti fermonis emendatione. 8vo.	1541	
Melanchthon. Lat. Grammatica & Syntaxis; ac de periodicis & quantitate fyllabarum. 8vo.	1541	
Linacri Latina Rudimenta. 8vo.	1541	
Dictionarium propriorum nominum in libris prophanis. 4to.	1541	
Dictionarium Poëticum, five Elucidarius carminum. 8vo.	1541	
Summa totius Sacræ Scripturæ; Decem Dei præcepta. 8vo.	1542	
Gul. Bud. de Afle & partibus ejus. <i>Imprimebat Mich. Vafcofanus flii, Rob. Stephano ac Joanni Roigny affinitibus fuis.</i> fol.	1542	
Gerardi Buccoliani narratio de puellâ, quæ finè cibo & potu vitam tranfigit. 8vo.	1542	
Cicer. Tufculanæ Quæftiones. 8vo.	1542	
Ejufd. Topica. 8vo.	1542	
Quintilianus Institutiones Oratoriz. 4to.	1542	
Terentius, cum Donati & Calpurnii commentariis. 4to.	1542	
Mofellani Tabulæ de Schematibus & Tropis; in Melanchthonis Rhetoricâ, & Erafini Copiam. 8vo.	1542	
Erafini Paraphraſis in Vallam. 8vo.	1542	
Joh. Defpauterii Syntaxis. 4to.	1542	
Novum Testamentum Latinum. 12°.	1543	
Gul. Budæi altera editio Annotationum in Pandectas. fol.	1542	
Ejufdem Annotationes in quatuor & viginti Pandectarum libris. fol.	1543	
<i>Hos duos Budæi libros imprimēbat Mic. Vafcofanus flii, Rob. Stephano ac Joanni Roigny, affinitibus fuis.</i>		
Authores Rci Rufficæ; Cato, Varro, Columella, & Palladius, cum Victorii explanationibus, & Georgii Alexand. enarrationibus præficarum vocum, & Beroaldi notis in Columellam, & Ald. de diebus. 8vo.	1543	
Suetonius, cum Egnatii annotationibus. 8vo.	1543	
Julianus hiftoricus. 8vo.	1543	
Epiftola Pauli III. ad Carolum V. & ipſius Caroli reſponſio; & Francifci I. epiftola apogetica ad Paulum III. adverfus ipſius Caroli calumnias. 8vo.	1543	
Epiftre de François I. à Paul. III. contre les calomnies de Charles V. 8vo.	1543	
Car. Stephan. de Vafculis, ex Bayfio. 8vo.	1543	
Donati Ars prima & fecunda; de Barbarifmo, Solæcifmo, Metaplafmo, Tropis; commentarii Sergii in utramque Donati artem, & Servii in fecundam. 8vo.	1543	
Defpauterii Grammaticæ pars prima. 4to.	1543	

	Parisii.	Parisii.
De Octo partibus Orationis, cum commentariis Rabirii. 8vo.	1543	Ejusd. Offic. Cat. Læl. Parad. Somn. cum not. Erasmi; & Melanchth. in Offic. & Latom. in Parad. 12mo. — 1546
Melanchthon. Grammatica Latina à Micillo emendata. 8vo.	1543	Ciceronis sententiæ illustriores; auctore Pet. Lagnerio. 8vo. 1545
THESAURUS LINGUÆ LATINÆ. fol.	1543	Æsopi Vita & Fabulæ, Græcè. 4to. — 1546
Dictionarium Latino-Gallicum. fol.	1543	Terentii Andria, cum omni interpretationis genere. 8vo. 1546
		Salm. Macrini Ode; Jo. Bellai Cardinalis aliquot poemata. 8vo. 1546
		La Colvivatione di Luigi Alamanni. 4to. — 1546
		De rebus in Galliâ Belg. nuper gelitis, & pace restitutâ, carmen. 8vo. 1546
		Dictionarium Latino-Gallicum. fol. — 1546
		Sanctis Pagnini observationes in Linguam Hebraicam. 8vo. 1546
		Ejusd. abbreviatum Institutum Hebraicarum. 8vo. — 1546
		Corderii de syllabarum quantitate Regule Speciales. 8vo. — 1546
		Erasmi de duplici copiâ verborum. 8vo. — 1546
		Linacri Rudiment. Grammat. Latine à Buchanano versa. 8vo. 1546
		Despauterii Syntaxis. 8vo. — 1546
		Libri in officinâ Roberti Stephani typographi Regii partim nati, partim restituti & excusi. 8vo. — 1546
		Michaelis Syngeli de Divi Dionysii laudibus liber, Græcè. 4to. 1547
		Dionysii Halicarnassei Antiquitates Romanæ, Græcè. fol. 1546
		Ejusd. de Compollitione; de arte Rhetoricâ; & de Thucydidis genere dicendi; ejusd. Lyfias, Hæcates; Græcè. fol. — 1547
		Cicer. Partit. cum comment. Georg. Vallæ; de Opt. gen. oratorum. 8vo. — 1547
		Ejusd. Epistol. ad Attic. Brut. & Quint. cum Schol. Paul. Manutii. 12mo. — 1547
		Jonæ Philologi Epitome Rhetorices ex Quintiliano collecta. 8vo. 1547
		Hegendorphini Methodus conscribendi epistolâs; & Dragmata locorum tum Rhetoricorum, tum Dialecticorum. 8vo. — 1547
		Dionysii Alexandrini Periegesis, Græcè; cum Græcis Eustathii Scholiis. 4to. — 1547
		Ovidii Elegia de nucæ, cum Erasmi commentario. 8vo. — 1547
		Car. Stephani. libellus de Vasculis, ex Bayho. 8vo. — 1547
		Ejusd. de re Vestiarâ, ex Bayho. 8vo. — 1547
		Ejusd. de Lat. & Græc. nominibus arborum, fruticum, herbarum, piscium, & avium; cum Gallicâ appellatione. 8vo. — 1547
		Erasmi Dialogus de rectâ Latini Græcique sermonis pronuntiatione. 8vo. — 1547
		Ejusd. Apophthegmata. 8vo. — 1547
		Joan. Murellii Tabulæ in artis componendorum versuum rudimenta. 8vo. — 1547
		La maniere de tourner en Langue Française les Verbes. 8vo. — 1547
		Dictionariolum puerorum Latino-Gallicum. 4to. — 1547
		Les Mots François selon l'ordre des lettres, tournez en Latin, pour les enfans. 4to. — 1547
		Petri Gallandii funebris in Francicum Regem Oratio. — 1547
		Trefpas, obseques, & enterrement de François I. & les deux sermons funebres. 8vo. — 1547
		La sacre du Roy Henry II. — 1547
		Budæi Forensia. fol. Excudebat Roberto Stephano Conradus Budæus. 1548
		Alex. Tralliani libri xii; & Rhazæ de Pestilentia libellus; Græcè; cum Jac. Couplii castigationibus. fol. — 1548
		Car. Stephani Seminarium & Plantarium; & de arboribus in feminario conferendis, ac in plantarium transferendis. 8vo. — 1548
		Dionis Romanarum historiarum libri xxi. Græcè. fol. — 1548
		Luciani aliquot Dialogi, Latine, cum explanatione. 8vo. — 1548
		Joach. Fortii Ringelbergii Rhetorica. 8vo. — 1548
		Ciceronis Sententiæ. 8vo. — 1548
		Terentii Andria, cum omni interpretationis genere. 8vo. — 1548
		Sententiæ & Proverbia ex poetis Latinis. 8vo. — 1548
		Theod. Bezæ poemata. 8vo. Roberto Stephano & sibi Conrad. Budæus excudebat. — 1548
		Pagnini Thesaurus linguæ Sanctæ, ex R. Dav. Kimchi. 4to. — 1548
		Budæi Commentarii Græcæ linguæ. fol. — 1548
		Alphabetum Græcum. 8vo. — 1548
		Erasmi Paraphrasis in Vallam; & Farrago Croci. 8vo. — 1548
		De Octo partium orationis constructione libellus, cum comment. Rabirii. 8vo. — 1548
		Melanchthonis Grammatica Latina. 8vo. — 1548
		Pædologia Petri Mofellani; Dialogi xxxvii. Dialogi pueriles Christophori Hegendorphini. 8vo. — 1548
		Novum Testamentum, Græcè. 12mo. — 1549
		Fenestell. & Pomp. Læt. de Roman. Magistrat. &c. 8vo. — 1549
		Paul. Jovii Vita Vicecomitum Mediolani. 4to. — 1549
		Georg. Merul. de Gelitis ducum Mediolanentium, sive de Antiquitatibus Vicecomitum. 4to. — 1549
		Cicer. Offic. Cat. Læl. Parad. Somn. 8vo. — 1549
		Virgilius. 12mo. — 1549
		Horatius, cum Schol. Henr. Stephani. 8vo. — 1549
		Juvenalis, & Persius; cum annotationibus. 8vo. — 1549
		Laz. Bayf. de re navali & vestiar. & vascul. ac Thylef. de color. 4to. — 1549
		Erasmi. de Civilitate morum. 8vo. — 1549
		Hegendorph. Institutio; & Brunfelsi Parænesis. 8vo. — 1549
		Hebræa & Chaldaea nomina propria, quæ in Bibliis leguntur. 8vo. — 1549
		Pagnini Hebræicæ Institutiones, ex Kimchi. 4to. — 1549
		Nic. Clenardi Institutiones Græcæ Linguæ. 4to. — 1549
		Ejusd. Meditationes Græcicæ in artem Grammaticam. 4to. — 1549
		Elegant. Vall. metricæ, cum Scholiis; Joan. Roboamo auctore. 8vo. — 1549
		Principia Lingue Latine. 8vo. — 1549
		De Gallicâ verborum declinatione. 8vo. — 1549
		Les Declinaisons des noms & verbes; des huit parties d'oraison. 8vo. — 1549
		Dictionaire François-Latin. fol. — 1549
		Novum Testamentum, Græcè. fol. — 1550
		Car. Stephani de nutrimentis Libri tres. 8vo. — 1550

	Parisii.	Parisii.
Cicer. Epistolæ familiares, cum Paul. Manut. Scholiis. 8vo.	1550	1551
Hecube d'Euripide traduite en François. 8vo.	—	1551
Alphabetum Hebraicum. 8vo.	—	1551
Alphabetum Græcum. 8vo.	—	1551
Nic. Clenardi Meditationes Græcanicæ. 4to.	—	1551
Bellum Grammaticale. 8vo.	—	1550, 1551
Linacri Libri sex de emendatâ structurâ Latini Sermonis. 8vo.	—	1550
Ejusd. Rudimenta Grammat. Latine versa per Buchananum. 8vo.	—	1550
Corder. de Syllabar. quantitate. 8vo.	—	1550
Melanchthon. Grammatica Latina. 8vo.	1548,	1550
Dictionarium poeticum, sive Elucidarium carminum. 8vo.	—	1550
Dictionariolum puerorum Latino-Gallicum. 4to.	—	1550
De pauterii Grammaticæ pars prima. 4to.	—	1550
Ejusd. Syntaxis. 4to.	—	1550
Ad calcem; Excudebatur Luteria anno M. D. LII. apud Carolum Stephanum typographum regium.	—	—
Novum Testamentum, Græce; cum duplici Latinâ versione, Erasmi, & veteris interpretis; Harmonia Evangelica; & Index. 8vo.	1551	—
Justini Martyris Opera, Græcè. fol.	—	1551
Rudimenta Fidei Christianæ, Græcè. 12mo.	—	1551
Xiphilini Epitome Dionis Nicæi, Græcè. 4to.	—	1551
Eadem, Latine; Gul. Blanco interprete. 4to.	—	1551
Terentius. 8vo.	—	1550, 1551
Sententiæ veterum poetarum per Georg. Majorem digestæ; & Ant. Mancinelli de poetica virtute libellus. 8vo.	—	1551
Palmi, Latine & Gallicè. 8vo.	—	1552
Novum Testamentum, Latine & Gallicè. 8vo.	—	1552
Les Proverbes, Ecclesiaste, Cantique, Sapience, Ecclesiastique, Gallicè & Latine.	—	1552
Sommaires des Pseaumes. 8vo.	—	1552
Rob. Stephani responso ad censuras Theologorum Parisiensium. 8vo.	—	1552
La même, traduite en François. 8vo.	—	1552
Index Librorum in hac officinâ impressorum. 8vo.	—	1552

GENÈVE; quævis locus non exprimitur.

La Bible. fol.	—	1553	Biblia Latina vulgata. 8vo. Excudebat Roberto Stephano Conradus Badius.	—	1553
Evangel. Matth. Marc. Luc. & in ead. commentarij ex ecclesiasticis scriptoribus collecti; novæ glossæ ordinariæ specimen; auctore Rob. Stephano. fol.	—	1553	Concordantiæ Latinæ Bibliorum utriusque Testamenti. fol.	—	1553
Mart. Bucerij Enarrationes in Evangelia. fol.	—	1553	Harmonia ex Matthæo, Marco & Lucâ composita; adjuncto seorsum Johanne; cum comment. Calvini. fol.	—	1553
Evangel. Johan. cum comment. Calvini. fol.	—	1553	Calvin. in Acta Apostolorum. fol.	—	1553
Joh. Calvini Institutio Christianæ Religionis. fol.	—	1553	Ejusd. Defensio sanæ & orthodoxæ doctrinæ de Sacramentis. 8vo.	—	1553
Catechisme, par le même. 8vo.	—	1553	Lodoïci Enoci liber de puerili Græcarum literarum doctrinâ ad adolescentulos Genevenses. 8vo.	—	1553
La Forme des Prières Ecclesiastiques; la maniere d'administrer les Sacramens, & celebrer le Mariage, & la visitation des Malades. 8vo.	—	1553	Hosea, Joel, Amos, Abdias, & Jonas, Hebraicè; cum Targum. 4to.	—	1556
Pet. Vireti Libri de vero Verbi Dei, Sacramentorum & Ecclesiæ ministerio; de adulterinis Sacramentis; & Cento de theatricâ Miffæ saltatione ex veteribus poetis Latinis confarcinatus. fol.	—	1553	Epistolæ Apostolorum, Latine; cum comment. Calvini. fol.	—	1556
Les quatre Evangelistes, avec une exposition continuele. fol.	—	1554	Biblia Latina; cum copiosissimis Testam. Nov. annotationibus. fol.	—	1556.
Genesis, Latine; cum comment. Calvini. fol.	—	1554	Palmi, Latine; ex Hebræo, interprete Calvino; cum ejus commentariis. fol.	—	1557
Psalmi ad Hebraicam veritatem traducti, & à Bucero enarrati; ejusd. comment. in librum Judicum; Sophonias, cum ejusd. enarrationibus. fol.	—	1554	Idem, ex translatione duplici, vetere & novâ; cum annotationibus. 8vo.	—	1556, 1557
Viret. de origine, continuatione, usu, autoritate atque præstantiâ Ministerii Verbi Dei & Sacramentorum; & de controversiis eâ de re excitatis, ac de earum componendarum ratione. fol.	—	1554	Dictionariolum puerorum. 4to.	—	1557
Calvini Defensio Sacræ Trinitatis contra Servetum. 8vo.	—	1554	Dictionaire [ou Petit Dictionnaire] des mots François, tournez de Latin pour les enfans. 4to.	—	1557
Bezæ Libellus de hæreticis à civili Magistratu puniendis, contra Bellium. 8vo.	—	1554	Traicté de la Grammaire Françoisè. 8vo.	—	1557
Catechismus à Tremellio Hebraicè versus. 8vo.	—	1554	Phrases Hebraicæ, auctore Rob. Stephano. 8vo.	—	1558
Cicer. Orationes pro P. Quintio, S. Roscio, Q. Roscio; Verrinæ; pro Fonteio, Cæcinâ, lege Maniliâ; cum comment. Franc. Hotomani. fol.	—	1554	Erasmi Adagia, cum animadversionibus Henr. Stephani. fol.	—	1558
Alphabetum Hebraicum. 8vo.	—	1554	Gallicæ Grammatices libellus. 8vo.	—	1558
Alphabetum Græcum, cum Schol. Bezæ. 8vo.	—	1554	Kimchi in Habacuc recognit. à Franc. Vatablo. 4to.	—	1559
Ambros. Calepini Dictionarium. fol.	—	1553, 1554	Calvini Commentarii in v. libros Moïsis. fol.	—	1559
			Ejusd. Institutio Christianæ Religionis. fol.	—	1559
			Bezæ de cenâ Domini tractatio, contra Joach. Wefphalum. 8vo.	—	1559

Hunc, Lector, Catalogum de integro construxit Annalium Typographicorum author; adjectis compluribus librorum editionibus ipsi, cum Stephanorum Historiam scriberet, ignotis: te exoratum cupiens, ut erratis veniam aliquam impetrent temporis, urgente prælo, angustia. Vale.

EPISTOLA ADRIANI

Cardinalis de Sermone Latino.

CUM Bononiæ viri me aliquot eruditi, officii causa convenissent, commentaremque inter nos, ut fit inter literarum studiosos, de Latini sermonis elegantia, audiremque eorum pleerosque Apuleii, Sikonii, Capellæ, Fulgentii, non tam verbis, quam sceleribus scaturire, verbaque de industria promere aliorum etiam autorum, quæ aut obsoleta nimis, aut nova, & omnino barbara viderentur; multaque ego libere (ut soleo) contra eorum sermonis insolentiam, non sine stomacho, protulisse, idque eo animosius essem aggressus, quod viderem non tam paucorum ipsorum, qui mecum ita essent congressi, quam cæterorum fere nostri temporis hominum unum atque eundem esse errorem, foreque brevi, ut relicta veterè, veraque Latinitate, in aliam omnino linguam, & quasi barbariem commigremus. Ea omnia longiusculo tractata sermone & altiore repetita principio, perpetuaque oratione, idcirco colligere, ac literis mandare volui: ut qui hæc legerint, malorum autorum imitatione omitta, perfectos illos Latini candoris parentes agnoscant, fudeant, æmulentur. Sed jam quid cum illis egerimus, exponamus:

Quatuor propemodum post Romam conditam videntur Latinorum doctorum fuisse tempora: Antiquissimum, Antiquum, Perfectum, Imperfectum.

Antiquissimum reperimus ab urbe condita pervenisse usque ad Livium Andronicum: intervallumque illud quatuordecim & quingentorum annorum fuisse, Marcus Tullius in Bruto commemorat. Et Horatius primum hunc scriptorum fuisse significat, cum dicit

— *habet hos numeratque poetas
Ad nostrum tempus Livii scriptoris ab avo.*

In quo quidem temporis intervallo fuisse permultos doctos suspicari magis (ut inquit Cicero) quam intelligere possumus, cum nulla penitus eorum extant in literis monumenta: præter orationem Appii Cæci, & quædam mortuorum laudationes, sicut in Originibus scriptum reliquit Cato.

Antiquum vero tempus id dicemus, quod ab ipso Livio usque ad ætatem Ciceronis interfuit: quod quidem vix centum annos, ut ex ipso Cicerone colligitur, exesit. In hoc autem temporis spatio, etiam quam plurimi doctissimi viri floruerunt, eos tamen horridioribus verbis usos, & sine cultu & verborum delectu locutos fuisse, Ciceronis sequens ætas notavit: ut verum id esse appareat, quod dicitur, Nihil esse simul inventum & perfectum. Repertores enim fuerant, & quasi architecti Latinitatis, ut præclare dicit Horatius,

— *cum lingua Catonis, & Enni,
Sermonem patrum didicerit, & nova rerum
Nomina protulerit.*

Nam Livium anno ipso ante Ennium docuisse fabulam, & Catonem Ennii fuisse æqualem scribit Cicero in Bruto, qui Livium inepte scripsisse testatur, dicens eum docuisse fabulam non satis dignam, quæ iterum legeretur. Et de Ennio Ovidius de Tristibus,

Ennius ingenio maximus, arte rudis.

Testificatur hoc ipsum Suetonius in libello de Claris grammaticis his verbis: Grammatica Romæ ne in usu quidem olim nedum in honore fuit, nullo liberalibus disciplinis vacante. Initium quoque ejus mediocre exitit: siquidem antiquissimi doctorum, quidam & poetæ, & semigræci erant. Livium & Ennium dico, quos utraque lingua domi, forsique docuisse auctoritas est. Caronis vero orationes ut illis temporibus, valde Cicero in Bruto laudat, addit tamen, significare illas formam quandam ingenii, sed, admodum impolitam, & plane rudem. Et paulo post: Antiquior, inquit, est Catonis sermo, & quædam horridiora verba: ita enim tunc loquebantur. Et eundem jam desitum legi testatur, cum ait: Catonem vero quis nostrum oratorum, qui quidem nunc sunt legit? aut quis novit omnino? Et subdit, non ignorare se nondum satis esse positum hunc, & querendum esse aliquid perfectius. Quo tempore etiam fuit Cornelius Cethegus, quem Cicero primum fuisse eloquentem affirmat Ennii testimonio, qui in Annalibus suis sic de eo scripsit,

*Additur orator Cornelius suaviloquentis
Ore Cethegus.*

Paulo vero post, fuerunt Nevius, Plautus, Cæcilius, Pacuvius, Accius, C. Lælius, P. Scipio, Gracchi fratres, Scævola, L. Crassus, M. Antonius, Philippus, C. Cotta, & innumeri alii, quos ætas Ciceronis modo proficos, modo veteres, modo patres, interdum antiquos, aliquando superiores appellat. Quos quidem veteres, nimis antiquæ, & pleraque dure loquutos notavit Horatius, cum dicit,

*Si veteres ita miratur, laudatque poetas,
Ut nihil anteferas, nihil illa comparet, erras.
Si quadam nitus antiquæ, si pleraque dure
Dicere credas eos, ignave multa fatetur.
Et sapit, & mecum facit, & forte iudicat æquo.*

Cicero quoque veterum illum sermonem se quoque improbare ostendit, cum in Bruto dicit: Illius autem ætatis qui sermo fuerit, ex Nevianis scriptis colligi potest: & subdit, Cæcilius & Pacuvium male locutos videmus. Hinc Quintil. Accio, inquit, & Pacuvio nitor, & summa in excolendis operibus manus, magis videri potest temporibus quam ipsis desuisse. Idem etiam dicit Lucretium non facere phrasim, id est, corpus eloquentiæ. Martialis etiam de his ait,

Accius & quicquid Pacuviusque vomunt.

Et Cicero in Bruto: Carbonis & Gracchi habemus orationes, nondum satis splendida verbis, sed acutas: & subdit, C. Gracchum de superioribus solum lego, manus tamen extrema non accessit operibus ejus, præclare

inchoata multa, perfecta non plane. Et iterum, L. Cotta cum verbis, tum etiam sono quasi subrustico persequebatur atque imitabatur antiquitatem. Et in eodem: Curionis loci sane inanes: verum etiam nondum tritis nostrorum hominum sauribus, nec erudita civitate tolerabiles. Et Quintil. pueros monet, ne veterum admiratores sint, dum sic præcipit: Ne quis pueros antiquitatis nimius admirator in Gracchorum Catonisque, & aliorum similium lectione durefcere velit: sicut enim horridi & jejuni. Tum autem quod quasi per gradus eloquentia ad perfectionem ascendit, testatur Cicero in eodem Bruto, cum dicit, Quæ fuerit ascensio, & quomodo in omnibus rebus difficilis optimi perfectio atque absolutio, ex eo quod dicam, exultimari potest. Et paulo post connumeratis aliquot oratoribus, qui feni jam Ennio successerant, subiungit, Jam enim erat quædam unctior & splendidior consuetudo loquendi. Et subdit: Sergius deinde Galba princeps ex Latinis, contulit orationi propria ornamenta. Videre licet alios deinde gradus, cum idem Cicero subdit: L. Furius Pilus perbene loqui Latine putabatur, literatiuque quam cæteri. L. Scævola paulo etiam copiosior. & addit: Etiam Philippus in primis, ut temporibus illis, Græcis literis institutus. Et in eodem Bruto, ad Gracchorum ætatem laus eloquentiæ perfecta nondum fuit. Eloquentiæ autem veluti gradus, ut dixi, factos esse docet idem Cicero in Tuscul. dicens: Ad contra, oratorem celeriter complexi sumus, nec eum prius eruditum, aptum tamen ad dicendum, post autem eruditum. Nam Galbam, Africanum, Lælium doctos fuisse memoria traditum est. Studiosum autem eum, qui iis antebat Catonem, post vero Lepidum, Catonem, Gracchos, deinde ita magnos nostram ad ætatem, ut non multum, aut nihilominus Græcis cederetur. Et alibi: P. Scipio Latine loquendo omnes superabat.

Et iterum: Quinti Catuli non antiquo illo more, sed pene hoc nostro. Et Cicero in eodem Bruto notat ætatem ætatis suæ proximam nondum perfecte locutam, dicens, inferioris ætatis erat proximus L. Siffena doctus vir, studiis optimis deditus, bene Latine loquens. Hujus omnis facultas ex historia ipsius perspicui potest. Qui cum facile omnes vincat superiores, indicat tamen quantum ablit a summo: nam usus est aliquando veteribus verbis, & ab usu perfectio, & auribus eruditis remotus. Recte enim loqui putabat, esse iniustate loqui. De iis gradibus Quintilianus ita meminit: Fuerunt quædam genera dicendi, conditione tempora horridiora, alioquin magnam vim ingenii præ se ferentia. Hinc sunt Lælii, Africani, Catones, Gracchi, mediam illam formam tenent L. Crassus, Q. Hortensius, tum deinde efflorescit non multum inter se distantium hujusmodi oratorum ingens proventus. Sed Cornelius Tacitus de Claris oratoribus, hanc distinctam veterum imperfectionem notat iis verbis: Quod ad Ser. Galbam, & C. Lælium atinet, & si quos alios antiquorum agitare non desitis, non exigit defensionem, cum fatear quædam eloquentiæ eorum, ut nascenti adhuc, nec satis adultæ desuisse. Sed hanc nimiam vetustatem Cicero omnino explodendam in Bruto monet. Sed nimia, inquit, vetustas nec habet eam, quam quærimus, fummitatem, nec est sane tolerabilis.

Hactenus de tempore antiquo, deinceps de perfecto dicemus. Cæsar ut idem Cicero refert, rationem adhibens, consuetudinem præcipi sermonis vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendabat, splendendam quandam, minimeque veteratiorum rationem dicendi tenens; scripsitque ad Ciceronem de ratione Latine loquendi, ac primo in libro dixit: Verborum delectum originem esse eloquentiæ, ejusque copiam principem, inventoremque Ciceronem esse. Quod affirmare videtur & ipse Cicero, dum in Bruto sic loquitur: Certe & nos boni aliquid attulimus juvenuti, magnificentius quam fuerit illud genus dicendi, & ornatus: & novimus fortasse, quod veteres orationes post nostras, non a me quidem, meis enim illas antepono, sed a plerisque legi sunt desitæ. Et subdit, Cum autem ex Sicilia me recepissent, jam videbatur in me quicquid esset, esse perfectum, & habere maturitatem quandam suam. Fuisse autem eandem perfectionem in plerisque Ciceronis æqualibus, testatur idem in eodem libro, ubi connumeratis compluribus sui temporis oratoribus, Nec ulla, inquit, ætate ultra oratorum fœtus fuit. Et in eodem: Tringenta annis mihi Crassus ætate præstabat. Quod idcirco posui, ut dicendi prima maturitas, in qua ætate existisset, posset notari, & intelligeretur jam ad summum pene esse perductam, ut eo nihil ferme quicquam addere possit. Et idem in Tusculanis, non solum perfectionem ætatis suæ testatur, sed, interituram brevi eloquentiam prædicit. Oratorum, inquit, laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam quod natura fert in omnibus rebus, fere senescat, brevi tempore ad nihilum ventura videatur. De cujus ætatis perfectione, Cicero in quadam epistola ad Atticum de Tulliola filia loquens, Ergo, inquit, iis temporibus tam eruditus, quantum fieri poterit, illam consecrabo omni genere monumento. Et Horatius,

*Venerans ad summum fortune, pinguis argue
Pallidus, & lætatur Acbrivæ dulcius unctis.*

Et Solinus de Augusto loquens, Quod tempus, inquit, ferme solum repletum est, quo plurimum & arma cessarunt, & ingenia flourerunt. Et Plinius de Natura histor. de M. Varone loquens: In illa, inquit, ingeniorum quæ tunc fuit multitudine. Et Horatius veterem ætatem carpens, & suam perfectam affirmans, de Lucilio sic scribit,

*Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum,
Detereret sibi multa: recideret omne quod ultra
Perfectum traheretur: & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivus & roderet unguis.*

Et Quintilianus postquam ut potuit, defendit Luciliam a nota Horatii, qui eum suere ludentem dixerat, perfectionem e Horatii non fatetur, cum dicit: Multo est terrior ac purus magis Horatius. Hanc perfectionem idem Quintil. dat Tibullo, dicens: Terfus atque elegans videtur esse Tibullus, sunt qui Propertium malint. Et inde de Virgilio loquens, Ut illi naturæ celestis atque immortalis ætheris, ita curæ & diligentia: & subdit, Cæteri longe sequuntur. Et de Cicerone, Nec vero quod in quoque optimum fuit, studio consecutus est tantum, sed vel plurimas, aut potius omnes, ex seipso virtutes extulit immortalis illa ingenii & beatissima ubertas. & subdit, Ut non hominis nomen, sed eloquentia: videatur. Et de Cæsare, quod perfecte loqueretur, Cicero in Bruto; Cæsar Latine loquebatur elegantissime, nec id solum domestica consuetudine, tamen ut esset perfecta illa bene loquendi laus, multis literis, & iis quidem reconditis & exquisitis, summo studio & diligentia est consecutus. Erat propterea Hortentius (inquit Cicero) verborum splendore elegans. Erant in L. Torquato plurimæ literæ, non hæc vulgares, sed interiores & recondite, & summa verborum gravitas, & elegantia. L. Domitius nulla quidem arte, sed Latine dicebat. Erat Pisoni verborum delectus elegans. In M. Claudio autem verbum nullum, aut durum, aut insolens, aut humile, aut in longius ductum. Marcellus lectis verbis utebatur. Quid plures ætatis hujus coner præterea conquirere? quotum nomina ut doctissimorum virorum multis in locis connumerata comperire poterimus: scripta autem, cum sint vetustate deleta, nusquam reperimus. quin potius ejus temporis ea proferamus, quorum monumenta quotidie in manibus versantur. Lege multorum epistolæ, quæ inter Ciceronis epistolæ leguntur, ut Servii Sulpitii, M. Marcelli, Q. Metelli Celeris, Q. item Metelli Nepotis, P. Vatini, L. Luccei, M. Bithynii Curionis, M. Cælii, Dolabellæ, Gn. Planci, Galbæ, C. Asinii Pollionis, M. Lepidi, A. Cæcinna:, Decii Bruti, M. item Bruti, C. Cæsi, C. Marii, P. Lentuli, Trebonii, M. Catois, C. Cæsaris, Gn. Pompeii, Q. Ciceronis filii, Cornelii Balbi, Oppii, Hircoi, quos, & pene infinitos alios, eruditissimos viros florentissimæ hæc Ciceronis ætas effudit, dicas in hac sola inesse succum illum, & quasi sanguinem incorruptæ Latinitatis: ac non fucatum, sed naturalem quandam eloquentia: nitere candorem, pari propemodum ingenii felicitate, & verborum elegantia: ut si titulos dempseris, illas non facile a Ciceronis epistolis intermiscas. Quod præclare Cornelius Tacitus de Claris oratoribus, comprobat, cum dicit, Sicut apud nos Cicero quidem cæteros eorumdem temporum disertos antecessit, sic Calvus & Asinius, & Cæsar & Brutus, jure prioribus & sequentibus anteponuntur. Nec refert quod inter se specie differant, quam genere consentiant. ad attrictior Calvus, numerolior Asinius, splendidior Cæsar, amarior Cælius, gravior Brutus, vehementior & plenior & valentior Cicero. Omnes tamen eandem sanctitatem eloquentia: ferunt, ut si omnino pariter libros in manum sumperis, fatearis, quamvis in diversis ingenii, esse quandam iudicii ac voluminis similitudinem & cognationem.

Sed jam de imperfecto, & corrupto potius, ac vitioso tempore ut propofuimus, aliquid afferamus. Secuta post ætatem Ciceronis alia doctiorum ætas, satis vel eorum proprio testimonio indicavit, non solum quantum a cacumine & falligio præcedentis ætatis abfuerit: verum etiam mutato dicendi genere, & eloquentia omni prope in barbaricam versa, ad imum celerius quidem quam ascenderat, properavit. Quod ut luce clarius videatur, pauca quæ ex multis brevitatibus causa collegi, labenti stylo veluti quodam inducto fræno subnectam. Seneca in prologo primæ declamationis, Ut possitis, inquit, æstimare quantum quotidie ingenia defæcant: & nescio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia se retro tulerit. Quicquid habet Romana facultas, quod insolenti Græciæ aut opponat, aut præferat, circa Ciceronem effloruit. Omnia ingenia, quæ lucem nostris studiis attulerunt, tunc nata sunt. In deteriori quotidie data res est, ut ad summum perducta, rursus ad infimum velocius quidem quam ascenderat, relabatur. Quod etiam affirmat Statius in epistola Sylvæ suarum suarum, dicens: Manlius certe Vopiscus vir eruditissimus, qui vindicat a sua literas jam pene fugientes. Et Quintil. Dicendi, inquit, mutavimus genus, & ultra nobis quam oportebat, indulsimus. Et alibi: Quid multa? totus prope mutatus est sermo. Et Diomedes Grammaticus hanc literarum bonarum quasi ruinam testatur, cum dicit: Injecit postera ætas manum & veluti disciplinam pristini seculi, ita sermonem fastidire cepit, & nova veluti parturire verba. Et alibi quasi ante oculos ponit non solum imperfectionem sui seculi, sed etiam nostri, dum ait: Quid quod nihil jam proprium placet, sed parum creditur disertum quod alius dixerit? A corruptissimo quoque poetarum figuras seu translationes mutuarum, tum demum ingeniosi, si ad intelligendos nos opus sit demum ingenio. Et Aulus Gellius: Animadvertere est pleraque verborum Latinorum ex ea significatione, in qua nata sunt, decessisse, vel in aliam longe, vel in proximam, eamque decessionem factam esse consuetudine & inficitia temere dicentium, quæ cuiusmodi sint, non didicerunt. Cornelius vero Tacitus in eo libello, quam de Claris oratoribus scripsit, hæc omnia latius persequitur, cum in dialogo Materum quærentem inducit: Exprime, inquit, Materne causas, cur tantum ab eloquentia eorum recesserimus, cum præsertim centum viginti annos ab interitu Ciceronis in hunc diem effici ratio temporum, collegerit. Et subdit: Quis enim ignorat eloquentiam, & cæteras artes decessisse ab ista vere gloria, non inopia hominum, sed desidia juventutis, & negligentia parentum, & inficitia præceptum, & oblivione moris antiqui? Quæ mala primum in urbe nata, mox per Italiam fusa, jam in provincias manant. Quod adeo negligitur ab horum temporum disertis, ut in actionibus eorum, in quoque verbo quotidiani sermonis fœda ac pendenda vitia deprehendantur. Et subdit: Ut in paucissimos sensus, & angustas sententias detrudant eloquentiam, velut expulsum regno suo: ut quæ olim omnium artium, ut dicunt pulcherrimo comitatu pectora implebat, nunc circumsisa & amputata, sine apparatu, sine honore pene dixerim, sine ingenuitate, quasi una ex foedissimis artibus difcatur. Ergo hanc primam & præcipuam causam arbitramur, cur tantum ab eloquentia recesserimus. Imperfectionem etiam sui temporis testatur Plinius in epistola naturalis historiz, cum libros suos resperfos esse affirmat plurimarum rerum aut rusticis vocalibus, aut externis, imo barbaris, non sine honoris præfatione ponendis. Et ut per gradus ad summum ascenderat eloquentia, sic eam per gradus ad imum descendisse videamus. Macrobius etiam tempora sua hac imperfectione infecta significat, cum dicit, Petimus, impetratamque volumus, ut æqui bonique consulant, si in nostro sermone nativa Romani

oris elegantia desideretur. Apuleius autem, quem nostri temporis magis curiosi, quam eruditi sequi & æmulari student, in principio operis sui, Latinas literas ignorare se fatetur. In urbe, inquit, Latia advena studiorum Quiritium, indigentem sermonem ærnamal labore, nullo magistrorum præeunte, aggressus excolui. En ecce precamur veniam, si quid exoticæ ac forensis sermonis rudis locutor effuderim, jam hæc quidem ipsa vis imitatio desultoria scientia stylo, quem accessimus, respondet. Quis rogo te ferat non tam Apuleium, qui ut mali edificii domus se architectum non adhibuisse, ita literas sine præceptore coluisse gloriatur: quam aliquos esse, qui malint fœtores & qui quilibet ejus colligere, quam verborum floribus perfectissimæ Ciceronis ætatis, quam signavimus, inherere? Sed quid alii Apuleio similes insequentium ætatum auctores de se ipsi & temporum suorum inciticia balbutiant, videamus. Sidorius de suis nugis: Talis est ordo, inquit, ut sine plurimis, novisque verbis, quæ præta pace plurimorum eloquentium specialiter tibi & complatonis tuis nota sunt, nugæ ipse non valuerint expediti. Et alio in loco de liberalibus artibus agens, ita loquitur, Virtutes artium istarum seculis potius piscis seculorum rector ingenuit, quæ per ætatem mundi jam fenescant, lassatis veluti feminibus, emedulata:, parum aliquid hoc tempore, atque id in paucis mirandum, ac memorabile offendant. Et alibi, Inerbruit, inquit, multitudo desidioforum, ut nisi vel paucissimi meram Latialis linguæ proprietatem, de trivialium barbariorum rubiginis vindicaveritis, eam brevi abolitam desiteamus. Et Fulgentius: Noltri, inquit, temporis ærnumosa miseria non dicendi erit studium, sed vivendi hæc erant. Nec famæ asistendum poetice, sed fami consulendum domestica. Martianus vero Capella, Martianum filium nugæ suas non ferentem introducit, dum in principio operis sui sic orditur: Dum crebris istos Hymenei versiculos, nescio quid inopinum intactumque moliens, respersum capillis albicanibus verticem, incrementisque lustralibus decuratum, nugales ineptas non preferens Martianus, intervenit. Quid de aliis aliarum ætatum hominibus dicam? quorum nonnulli etiam nostri temporis scriptores, cum quid scribere sunt aggressi, non solum bonorum verborum delectum neglexerunt: sed illud maxime studuerunt, ut vel veteratorum rubiginem, vel novorum auctorum asperitatem suis scriptis admiscuissent, & similitudinem pessimi cuiusque & corruptissimi altro appetivisse videantur. Quo factum est, ut non solum proprietatem Romani sermonis, verum omnem penè illam suavitatem, & quasi salubritatem Latine dictionis amiserint: oblii hunc esse legendi fructum, æmulari incitoria, & quæ in aliis maxime probes quæve inter optimi cuiusque & elegantissimi dicta meritis, in aliquem usum non sine venustate atque luce ac munditia verborum concinna derivatione convertere, sicuti Cicero & ejus ætatis eruditissimi auctores fecerunt: quamvis ad illud fastidium, illam summitatem, & prope divinitatem aspirare nemo possit. Illa enim sublimitas, quamquam imitabilis illa quidem videtur cupienti, nihil tamen est experienti minus, audendum tamen, & ita attendendum, ut quod assequi non possumus, imitari saltem voluisse videamur. Sed quoniam nihil nos præcipiendi causa dicere, neque magistri, sed æstimatores videri volumus: nec sermonem nunc tam informam bonum, quam de terremus malum: quantum Cicero, & ea ætate Latinitatis principes nova verba vitaverint, unde omnis Latine linguæ pernicitas comparata est, breviter ostendamus. Cicero in Oratore, oratorem instruens ita præcipit: Ergo ille tenuis orator, modo si elegans, nec in faciendis verbis erit audeat, & in transferendis verecundus & parvus, & in prificis reliquique ornamentis & verborum & sententiarum remissior. Quintilianus vero, Usitatis, inquit, verbis tutius utitur: nova non sine quodam periculo fingimus. Nam si recepta sunt, modicam laudem afferunt: repudiata, etiam in jocos exeunt. Audendum tamen, namque, ut ait Cicero, etiam quæ primo dura visa sunt, usu molliuntur. sed nobis non est concessa fictio nominum. Si quis autem dixerit, ideo novanda esse nobis verba, quod eorum penuria iaboremus, audiât Ciceronem, qui de Natura deorum ita loquitur: Quod illa quæ a Græcis accepissent, Latine dici posse desiderent. In quo genere tantum proficisse videmur, ut a Græcis ne verborum quidem copia videremur. Et in Tusculanis: O verborum inops interdum, quibus abundare te semper putas, Græciæ. Et de Finibus bonorum & malorum: Sed ita sentio, & sæpe differui, Latinarum linguam non modo non inopem, ut vulgo putatur, sed locupletiore esse quam Græcam. Sed dicit aliquis, parienda esse necessario nova verba, cum quid ex Græco vertendum sit, & minus occurrat verbum Latinum usitatum. Sunt enim (inquit Cicero de Finibus bonorum & malorum) imponenda nova novis rebus nomina. Sed ad hoc quasi respondere videtur Aulus Gellius, cum dicit: Cum quid ex Græco, quod non placeret, transferre voluissim, hoc ego superfluo vertere: quia novis & inconditis vocibus utendum esset, quas patet aures per insolentiam vix possent. Sed ipse idem Cicero, qui dixit verba nova parienda esse, imponendaque nova novis rebus nomina, usque mollienda, quæ dura prænovitate viderentur: quæ abfinitens illorum fuerit, quamve novitatem verborum vitaverit, infra ponemus: Cum in Bruto, Declamo, verbum sui temporis novum dicere vellet: Commentabar, inquit, declamatis: sic enim nunc loquuntur, & idem in libello de Mundo: Ut in singulari, inquit, essent lingua media, vix enim audeo dicere medietatis: sed quasi ita dixerim, ita intelligatur. Et in Philippicis, M. Antonium notans, quod verbum novum protulisset, ita dicit: Tu porro ne pios quidem, sed pessimos quæris: & quod verbum omnino nullum in lingua Latina est, id propter tuam divinam pietatem novum inducis. Vario autem de lingua Latina docet, antiquos etiam vitasse verba nimium nova: Extremum, inquit, novissimum quoque dici cœptum vulgo: quod mea memoria ut Ælius Gallus, sic senes aliquid nimium novum quod esset, vitabant. Et Aulus Gellius: Quod a M. Varone Proloquium, a M. Cicerone Pronunciatum dictum est. Quo Cicero tamen vocabulo tantisper uti se attestat est, quoad melius inquit, invenero. Quintilianus autem, Veriloquium, inquit, ipse Cicero qui finxit, reformidat. Et Cicero de Finibus bonorum & malorum, quasi cum dolore dixit, ut ita dicam, Indolentia. Varro vero de analogia verborum, repertores verborum novorum damnat, ostendens ipsas aures novitates hæc quodammodo resperere, cum dicit: Tantum inter duos sensus interesse volunt, ut oculis semper aliquas figuras supplectissimas novas conquirant: contra, aures expertas esse velint. Quotusquisque jam servos habet prificis nominibus? quæ mulier suum instrumentum vellit atque auri, veteribus vocabulis appellat? sed inductis non tam illis irascendum, quam hujusce pravitatis patronis.

Et idem *Æditum* dici oportere censet, magis, quam *Æditum*: quod alterum sit recenti novitate fictum, alterum antiqua ori ire incorruptum. Sed pro eo a plerisque *Æditus* dicitur nova & commentitia usurpatione. Quæ omnia cum ita sint, Aulus Gellius quasi de iis sententiam ferens, libro decimo ita scriptum reliquit: Verbis uti aut nimis obsoleto excuscatique, aut insolentibus novatque dure & illepide, par esse delictum videtur. Sed molestius equidem culpatusque esse arbitror, verba nova, incognita, inaudita dicere quam invulgata & fordentia. Nova autem videri dico, etiam ea quæ sunt inusitata & delata, tametsi sint vetusta. C. etiam Cæsar de analogia, monuit, infrequens atque insolens verbum, tanquam scopulum fugiendum esse. Suctonius quoque de Augusto scribens. Genus eloquentiæ, inquit, fecutus est elegans, & temperatum, vitatis sententiarum ineptiis, atque inconcinnitate, & reconditorum verborum (ut ipse dicit) fortioribus præcipuamque curam duxit sensum animi quam apertissime exprimeret. Cacozelos autem & antiquarios, ut diverso genere vitiosos, pari fastidio sprevit. Sed nec Tiberio parcat, exoletas interdum & reconditas voces aucupanti. Marcum quidem Antonium ut insanum increpat, quali ea scribentem, quæ mirentur potius homines, quam intelligant. Sed opus est, inquit, dare operam, ne moleste scribas aut loquaris. Quin Augustum A. Gellius ab eloquentia & Latinitate laudat, dum dicit: Divus etiam Augustus memoriarum veterum exequentissimus, linguæ Latinæ non nescius, munditiarum patris sui in sermonibus sectator. Et Cicero de Oratore, præclare monet vitanda esse verba prisca, & a consuetudine sui temporis quo perfectio sermonis vigeat, remota, cum dicit: Quanquam sunt illi veteres, qui ornate nendum poterant, ea quæ dicebant, omnes prope præclare locuti. Quorum sermone assuefacti qui erunt, ne cupientes quidem, poterunt loqui nisi Latine. Neque tamen erit utendum verbis iis, quibus jam consuetudo nostra non utitur, nisi quando orandi causa parce. Sed usitatis poterit uti lectissimis, & utatur iis, qui in veteribus erit scriptis studiose & multum volutatus. Et sic Latine loquamur, ut verba efferamus ea, quæ nemo jure reprehendat. Hæc Cicero. Sed quanquam in omni re difficilimum est, formam optimi exponere, quod aliud aliis videtur optimum; (varia enim sunt judicia, nec facilis explicatio, quæ forma excellat) dubitari tamen a recte considerantibus nequam poterit, quin illa multorum nostri temporis insulatas & insolentia, ac quædam (ut ita dicam) orationis insaniam, scititas, inopia, a malorum authorum lectione & imitatione nascatur. Quare cum sit eloquentiæ, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientiæ: unde in Poëtica testatur Horatius,

Scribendi recte, sapere est & principium & fons.

Et in bonis omnia quæ summa sunt, jure laudentur: verborum bonorum delectus est in primis sapienter habendus, idque facile assequemur, si delegerimus nostratiam, non peregrina: propria, non inepte translata: usitata, non nova: pura, non horrida: luminosa, non tenebricosa. Quod contingere certe nulli poterit, nisi ei, qui auctores divinæ illius Ciceronis ætatis perlegerit. Sublimitas enim & magnificentia, & nitor, & auctoritas, ex optimis illis ejus seculi authoribus tantummodo provenit: ii soli locutionem emendam & Latinam, & originem, & quasi solum ac fundamentum quoddam eloquentiæ posuerunt. Insequentium autem authorum lectio, doctrinam quidem diversarum rerum conferre poterit, elegantiam autem & nitorem verborum non poterit: quin potius mixtura verborum quibus illi usi postea fuerunt, omnem prope florem incorrupti illius sermonis, quem quis ex optimorum lectione collegerit, brevi quasi de manibus excutiet, barbarumque omnino reddet. Cum autem quicquid literis mandatur, id commendari omni eruditorum judicio deceat: sitque decus hominis ingenium, ingenii vero eloquentia: nec tam præclarum, scire Latine, quam turpe, nescire: eniti & toto (ut aiunt) pectore incumbere debemus, ut non vulgares literas, sed interiores & perfectas, verborum gravitatem & elegantiam, nitorem & candorem, atque veram denique Romani sermonis eloquentiam, de perfectiorum illorum quos con-

numeravi, authorum fontibus hauriamus: abiecta, obsoleta, prisca nimium & vetusta priorum, novaque omnia sequentium authorum fugiamus. Sed in hoc verborum delectu aurium quoque quoddam judicium adhibendum est, quod non arte aliqua penditur, sed quodam quasi naturali sensu, prudentiaque percipitur. Cum vero ex verbis omnis conficiatur oratio, atque idcirco illustrata verba ex optimo quoque id ætatis auctore legenda sint, ut Latina & elegans surgat oratio: id quoque maxime observandum est, ne qua nimis elaborata concinnitas, lumen eloquentiæ potius extinguat, quam accendat. Removendus erit igitur (ut ait Cicero) omnis insignis ornatus, nec calamistræ quidem adhibebuntur, fucati etiam medicamentis candoris & ruboris omnia repellentur: elegantia tantum & munditia queratur: sermo purus & Latinus remaneat, dilucidus, luculentus, politus, planus, quid deceat, circumspicietur. Omnis enim pars orationis, nisi esse debet laudabilis, sic, ut verbum nullum nisi grave aut elegans excidat. Cumque in omnibus rebus videndum sit, quatenus, ne nostra modum excedat oratio, una brevique Ciceronis clausula concludamus: Sit, inquit, modo is, qui dicit aut scribet, institutus liberaliter, educatione doctrinaque puerili, & si, gret studio, & a natura adjuvetur: & universorum generum infinitis disceptationibus exercitatus, oratissimos scriptores, oratoresque ad imitandum cognoverit: ne ille haud sane quemadmodum verba struat & illuminet, a magistris istis requiret, ita facile in rerum abundantia ad orationis ornamenta, duce natura ipsa, si modo est exercitata, labetur. Hæc ille. Exercitatione autem hæc omnia facile consequemur. Stylus enim optimus scribendi artifex, structuram non inopem, non minutam, non interpunctam, sed locopletem, numerosam, aptamque conficiet. Omisissis igitur & repudiatis novitis istis & semidoctis, qui ignobilia nimis & fordentia, novata, fictaque verba de imperfectis authoribus eruere, & in usum Latinæ lingue introducere, ac veluti civitate donare, & quasi in Latinam coloniam deducere gestiunt literarum ostentatione, inepti verius quam gloriosi, elaboremus veluti apes lectissimis floribus insidere. Prosequi enim quod quisque unquam vel contemptissimum hominum dixerit, aut nimis miseris est, aut certe inanis jactantia, & detinet atque obruit ingenia, melius aliis vacatura. Eruditionem vernaculam ac plebeiam, & verborum monstra vitemus eorum hominum, qui inquinatæ & parum compositæ, minusque eleganter scriperunt: quorum ita est confusa oratio, ita perturbata, tantaque insulentiæ ac perveritate verborum interlita, ut oratio, quæ lumen rebus adhibere debet, obscuritatem potius, & tenebras afferat. Dum enim exquisitis, novisque verbis uti volunt, infantissimi reperiuntur: qui veluti Sisenæ simioli, cum emendatores usitati sermonis esse velint, deterret non possunt, quo minus inusitatis verbis utantur, nihil aliud recte & Latine loqui putantes nisi nove & inusitate loqui: verbisque impropriis gaudentes, redundantibus, obscuris, ambiguis, novis, Græcicis: quo magis eorum expurgandus est sermo, fugiendaque barbaria, ediscendaque de Cicerone & Ciceronis æqualibus vera Latinitas: quæ nihil aliud est, nisi incorrupta loquendi observatio secundum Romanam linguam. Cujus (ut dixi) licet veteres illi, quos connumeravi, quasi genitores extiterint, eam tamen seculum illud Ciceronis emendavit, excoluit, expolivit. Sed satis sit hoc admonendi, non docendi causa dixisse, propter aegres quosdam & indomitos certatores. Qui cum imitari nesciant auctores bonos, malos causa novitatis extollunt. Nec id vitio mihi dari debet. An (ut ait Varro) reprehendendus sit, qui orationem minus valentem, propter malam consuetudinem, traducit in meliorem? An non cum quis perperam consueverit quid facere in civitate, non modo non patiemur, sed etiam poena afficiemus? Idem, Si quis perperam consueverit dicere verbum, non corrigemus, cum id fiat sine poena? Adde quod perfergo literarum nihil gratius, nihil jucundius, nihil homini libero dignius invenio. Agitatio enim mentis instituta ad agendum semper aliquid dignum viro, tantisper acquiescit, dum in literarum studiis versatur. Ea enim vel discendo, vel scribendo alitur, in eaque scientiæ & cognitionis delectatione perfunditur, sique (ut ait M. Varro) ut dum ista mussumus, pluribus horis vivamus: quanquam ea demum solaque dicenda est vita quæ sine curâ Deo non vivitur. Vale.

INDICULUS CHRONOLOGICUS AUCTORUM,

Quorum Testimoniis utitur

THESAURUS LINGUÆ LATINÆ.

Fatata *Lingua Latine* periodi fuerunt: Ideo a curiosis ejus æstimatoribus valor *Scriptorum Latinorum*, non secus ac a poetis pretium temporum, & in facris literis statua Imperiorum Danielitica ad *quatuor diversi metalli ætates* refertur solet; nempe I. ad *auream*, II. ad *argenteam*, III. ad *aream*, & IV. ad *ferream*, aut *stibilem*.

I. *Aurea ætas* a bello Punico 2. ad extremos usque Octavii Augusti Imp. annos producit, id est, ab anno U. C. 536. ad annum 767; five ab anno ante natum Christum 217. usque ad annum Christi 14. duratque adeo annis circiter 232. In quibusdam tamen hujus ineuntis ætatis *Scriptoribus*, admitta obsoleta notantur, quibus a sola antiquitate plus venerationis accedit, quam a nobilitate metalli.

II. *Argentea ætas* ab obitu Augusti usque ad excessum Trajani Imp. id est, ab anno Christi 14. usque ad annum 117. continet annos 103, quibus quamplurima adhuc verba satis eleganter & cum suffragio populi Romani sunt formata; quamquam & tunc, dicente Seneca *Controv. 1. præfat.* ingenia decreverunt, & nescio qua iniquitate naturæ eloquentia se retro tulit.

III. *Ætas aenea* per annos 303. a Trajani obitu, hoc est, ab anno Christi 117. usque ad Romam a Gothicis captam, five ad A. C. 410. extenditur. Inter *Scriptores* tunc ditione audaciores illi laudem merentur præcipuum, qui se genio seculi aurei quam familiarissime accommodarunt.

IV. *Ætas ferrea* est, quæ Barbaris jam ubique grassantibus, studia humaniora per secula novem & amplius, cum fordibus & squalore conflictata sunt, donec postliminio quasi respirare & e tenebris suis iterum cœperunt emergere. Longo itaque intervallo, illustribus ingenis velut intermortuis, pauci admodum Latine & non ineleganter scripserunt.

I. AUREÆ ÆTATIS SCRIPTORES.

SEculo III. ante Christum natum.

- A. 238. *Livius Andronicus* Tragicus floruit. Fragmenta ejus aliorumque collegit Petr. Scriverius & Theod. Janfonius ab Almelooven.
A. 202. *C. Nevius* Poëta obiit. Fragmenta collecta a Roberto Stephano & Henrico fil. Jos. Scaligero & T. J. ab Almelooven.

SEculo II. ante Christum natum.

- A. 182. *M. Accius Plantus*, Comicus mortuus est. Extant Comœdiæ x. cum Fragmentis a Georgio Fabricio collectis.
A. 177. *Stat. Caecilius*, Comicus, floruit. Fragmenta collecta a Stephanis & T. J. ab Almelooven.
A. 167. *Q. Ennius* Poëta, obiit. Fragmenta in lucem producta a Stephanis, a Mart. Delrione & Pet. Scriverio, Hier. Columna, Paulo Merula, T. J. ab Almelooven & postremo a Franc. Hefselio.
A. 157. *M. Terentius Afer*, Comicus, obiit. Superfunt Comœdiæ sex, quas multi notis illustrarunt.
A. 152. *M. Pacuvius*, Tragicus, claruit; Fragmenta post Stephanos & M. Delrionem collecta a Pet. Scriverio & Jos. Scaligero.
A. 147. *M. Porcius Cato*, Orator & Historicus, obiit. Extat liber de Re rustica. Fragmenta ex Originibus & aliis scriptis deperditis collecta ab Aufonio Popma.
A. 136. *L. Atilius Frue Accius*, Tragicus, claruit. Fragmenta vulgata a Stephanis, Pet. Scriverio & T. J. ab Almelooven.
A. 129. *C. Lucilius*, primus Satyricus, obiit. Fragmenta post Stephanos edidit Franc. Doufa.
A. 101. *Sext. Turpilius*, Comicus, obiit. Fragmenta collecta ab utroque Stephano.

SEculo I. ante Christum natum.

- A. 100. *L. Afranius*, Comicus, floruit. Fragmenta a Stephanis & Jos. Scaligero congesta, & a T. J. ab Almelooven.
A. 79. *L. Corn. Sisenna*, Historicus, claruit. Fragmenta ab Auf. Popma & Ant. Augustino collecta.
A. 64. *P. Nigidius Figulus*, Mathematicus & Grammaticus, claruit. Fragmenta offert Janus Rutgersius Var. Lect. 3. 6.
A. 60. *C. Decius Laberius*, Mimographus, claruit. Fragmenta collecta a Stephanis, Jos. Scaligero & T. J. ab Almelooven.
A. 50. *T. Ualerius Catullus*, Philofophus & Poëta obiit. Reliquit sex libros de Rerum Natura.
A. 47. *C. Valer. Catullus*, Veronensis, Poëta passim obfœnus, obiit. Extat liber Epigrammatum & Carminum, Variorum notis editus.
A. 44. *P. Syrus*, Mimographus, claruit. Mimi five sententiæ a variis vixit editi.
A. 42. *C. Jul. Cæsar* Imp. occisus est. Reliquit de Bello Gallico libros septem a se conscriptos, & tres de Bello Civili. Inter commentatores eminent Jo. Davisius.
A. 42. *A. Hirtius Panfa* claruit, Cæsaris familiaris & scriptor bellorum, quæ Commentariis J. Cæsaris adjungi solent.
A. 42. *Cornelius Nepos* claruit, denatus tempore Augusti Imp. Vitas Excellentium Imperatorum, quas scripsit, multi notis illustrarunt. Fragmenta

ab Andrea Schotto congesta. Sed versio Dictyos & Daretis de Bello Trojano indigna æstimatur, ut ei tribui queat.

- A. 41. *M. Tullius Cicero*, princeps eloquentiæ, perit. Opera cum Fragmentis ex libris deperditis sunt notissima, inprimis notis Jani Gruteri, Jacobi Gronovii & Jo. Georgii Gravii illustrata.
A. 33. *Sext. Aurel. Propertius* obiit, qui elegiarum dedit libros quatuor.
A. 33. *L. Cornificius*, Rhetor, claruit. Auctor esse creditur librorum Rhetoricorum quatuor ad Herennium, qui cum Cicerone vulgantur.
A. 32. *C. Sallustius Crispus*, Historicus, obiit. Reliquit Bellum Jugurthinum & Conjuratorem Catilinarianum, nec non Orationes duas de Rep. ordinanda. Fragmenta ex sex libris Hist. a Lud. Carrione collecta. Editiones sunt variz, etiam cum Variorum notis.
A. 30. & seqq. *Q. Mucius Scaevola*, *Q. Corn. Maximus*, *Alfenus Varus*, *Anisius Labeo*, *Ælius Gallus*, Jcti floruerunt, in Pandectis & aliis Juris Civilis libris memorati.
A. 26. *M. Terent. Varro*, Romanorum doctissimus, obiit. Ex 490. libris, quos a se scriptos ipse affirmat, superant pauci de Lingua Latina & tres de Re rustica. Fragmenta collecta a Rob. Stephano, Ant. Riccobono & Auf. Popma.
A. 25. *Corn. Gallus*, Poëta, obiit. Sex sub ejus nomine Elegiæ spuriz.
A. 18. *Albius Tibullus*, Elegiographus, obiit. Extant Carminum libri quatuor.
A. 17. *Virgilius Maro*, Mantuanus, Poëta, obiit. Dedit in Bucolicis Eclogas decem, in Georgicis libros quatuor, & in Æneide duodecim. Eisdem Culex, Ciris, Copa, & nonnulla alia dubia tribuuntur. Luculentii Commentarii sunt Frid. Taubmanni, Jo. Ludovici de la Cerda, Caroli Ruæi.
A. 14. *Æmilius Macer*, versificator, obiit. Janus Cornarius sub hujus nomine libros quinque de Materia Medica cum notis edidit, quos alii Marbodæo Gallo A. 1050. mortuo tribuunt; nec pauca ibi esse Macro illi prisco debita censet Barthius Adverf. 12. 20.
A. 10. *Messala Corvinus* floruit, cujus liber de Progenie Augusti cum Livio olim editus.
A. 10. *M. Vitruvius Pollio* Mathematicus claruit, denatus imperante Tibero. Extant de Architectura libri decem, Variorum notas & Lexicon Vitruvianum Bernardini Baldi multaque alia contulit Joannes de Lact.
A. 6. *Gratius Faliscus*, Poëta, floruit; auctor Cynegetici seu carminis epicæ de Venatione.
A. 6. *Q. Horatius Flaccus*, Venusinus, Lyricorum princeps, obiit. Extant Odarum libri quatuor, Epodon unus, Sermonum five Satyrarum quatuor, Epistolarum duo, & unus de Arte Poetica, cum variis notis & commentariis.
A. 4. *Verrius Flaccus* Grammaticus obiit. Extat Fragmentum præmissum Festi Pompeii libris, quibus ille Verrii de verborum significatione Commentarios contraxit.

SEculo I. post Christum natum.

- A. 1. & seqq. *T. Phadrus Thrax*, Augusti libertus, celebris fuit. Iambicis versibus libros quinque fabularum Ætopicarum reliquit, quos cum notis plures ediderunt.
A. 4. *C. Jul. Hyginus*, Augusti itidem libertus, vixit, sub cujus nomine hodie præstant Fabulæ & Poëtici Aitonomici libri quatuor cum notis Jo. Schefferi & Th. Munckeri.
A. 9. *P. Ovidius Naso*, Sulmonensis, Poëta, ab Augusto in exilium pulsus, in eodem vixit usque ad A. C. 17. Extant Metamorphoseon libri quindecim, Factorum sex, Tristium quinque, Epistolarum Ponticarum five ex Ponto quatuor, Amorum tres, & de Remedio amoris unus; præterea Heroides five Heroidum epistolæ xxi. quibus 111. *Auli Sabini* adjiciuntur; item Ibis five Diræ in Ibis; Haliæuticon, Fragmentum de Medicamine faciei, & nonnulla dubia. Nic. Heinsius, Dan. Crispinus & alii plures notas adjecerunt.
A. 10. *Catullus* Poeta, non ille Veronensis, de quo supra, sed Auctor Pervigilii Veneris, vixit.
A. 12. *M. Manilius*, Poeta, claruit, cujus Astronomici libris quinque constat, cum notis F. Junii Biturigis & Jos. Scaligero.
A. 18. *T. Livius*, Patavinus, scriptor Augusti ævi postremus, obiit, cujus ex libris cxxli. Historiarum ab urbe condita existant xxxv. a Jano Grutero & Gronovio, patre & filio, illustrati.

II. ARGENTEÆ ÆTATIS SCRIPTORES.

- A. 20. *Aur. Cornel. Celsus*, Medicus, Augusti temporibus proximus, claruit sub Tiberio Imp. De Re medica libros octo ad nos transmisit.
A. 22. *Scribonius Largus*, Medicus floruit. Extant ejus Compositiones Medicæ cum Jo. Rhodii notis & Lexico Scriboniano.
A. 26. *Valerius Maximus*, Historicus, claruit. Extant Dictorum factorumque memorabilium libri novem cum variorum observationibus per Ant. Thylum.
A. 30. *P. Velleius Paterculus*, Historicus, claruit sub finem Tiberii Imp. Extant Historiæ libri duo illustrati Notis Jo. Henr. Boecleri, & Nic. Heinfilii.
A. 36. *L. Fesestella*, Historicus, vixit. Fragmenta ab Ant. Augustino & Ant. Popma collecta. Sed *And. Dom. Flacci* libri duo de Magistratibus Rom. ei perperam tribuuntur.
A. 42. *L. Junius Moderatus Columella*, diligentissimus agricola, scripsit sub Claudio Imp. libros xli. de Re Rustica & unum de Arboribus.

- A. 45. *Pomponius Mela*, Cosmographus claruit. In relictis ejus tres libros de situ orbis Isaac. Vossius Commentarius edidit.
- A. 49. *Curtius Rufus*, Historicus, sub Claudio Imp. fuisse dicitur. Ex libris ejus decem de Rebus Alexandri M. duo priores interciderunt. Jo. Freinshemius, Sam. Pitifcus & alii notis illustrantur.
- A. 60. *Porcius Latro*, vixit, quem commendant Sen. præfat. controverf. Quintil. 10. 1. Suet. Domit. cap. 3. Plin. proem. lib. 19. Et huic tribuitur Declamatio in Catilinam, quam Vossius Vibii Crispi esse putat de Vit. Serm. 3. 6.
- A. 62. *A. Persius Flaccus*, Poëta, obiit. Exstant ejus sex Satyræ cum notis Th. Farnabii.
- A. 64. *Q. Asconius Pedianus*, Grammaticus, claruit: Exstant ejus Annotationes in quædam Ciceronis orationes cum notis variorum. Alii cum ad Augusti ætatem referunt, & duos ejusdem nominis comminiscuntur.
- A. 64. *M. Annæus Seneca* Rhetor, Lucii pater, obiit. Exstant libri quinque mutili Controverfiarum; Excerpta ex x. libris Controverfiarum; & liber Suaeoriarum. Annumeratur a nonnullis aureæ ætati, quia sub Augusto Imp. florere cœpit.
- A. 65. *L. Annaeus Seneca*, Philosophus, Marci filius, a Nerone Imp. extinctus est. Exstant libri tres de Ira, septem de Beneficiis, septem Naturalium questionum, Epistolæ cxxiv. Consolationes ad Helviam, ad Polybium, ad Marciam; item libri de Animi tranquillitate, de Constantia, de Clementia, de Brevitæ vitæ, de Vita beata &c. Utriusque Senecæ opera Justus Lipsius & alii notis illustrantur. Alteri a nonnullis etiam decem Tragediæ *Senecæ Tragicæ*, quem alii tertium Senecam facere malunt, adjudicantur. Tragediæ illas illustravit Th. Farnabius.
- A. 65. *M. Annæus Lucanus*, Poëta, etiam a Nerone occisus est. Exstant libri decem Pharsaliæ cum notis Hug. Grotii, Farnabii aliorumque. Eisdem tribuitur carmen ad Calpurnium Pisonem.
- A. 67. *Titus Petronius Arbitr* obiit, nequitia non minus quam elegantia arbitri; cujus mutilum Satyricum Variorum notis & novissime per Pet. Burmannum illustratum, sicuti Fragmentum ejus Tragicarum per Jo. Schefferum & Th. Reinseium. Integrum demum ex codice Albæ Græcæ reperto editum per Franc. Nodotum; Catalecta autem Petroniana per Josephum Scaligerum.
- A. 77. *C. Plinius Secundus* major, Historiæ naturalis scriptor, in Vesuvio periit. Exstant libri xxxvii. Jac. Dalechampii cura illustrati.
- A. 77. *C. Silius Italicus*, Poëta claruit; cujus sunt libri xvii. de Bello Punico 2. cum observationibus Claudii Dausquei & Chr. Cellarii.
- A. 78. *C. Valerius Flaccus*, Poëta, condidit libris octo Argonauticæ, Lamp. Alardi aliorumque commentario illustrata.
- A. 80. *C. Julius Solinus* in Polyhistoræ protulit Collectanea rerum memorabilia. Exstant Claudii Salmastii Exercitationes in eundem.
- A. 82. *Decimus Junius Juvenalis*, reliquit satyras xvii. a Th. Farnabio dilucidatas.
- A. 82. *P. Papinius Statius*, Poëta, in gratia fuit apud Domitianum Imp. Extant Silvarum libri quinque, Thebaidos duodecim, & Achilleidos duo, cum notis Variorum per Jo. Veenhufen & prolixo Commentario Casp. Barthii.
- A. 82. *M. Valer. Martialis* itidem sub Domitiano Imp. floruit, & reliquit Epigrammatum libros, xiv. & unum Spectaculorum. Notas eruditæ addidit Th. Farnabius.
- A. 95. *M. Fabius Quintilianus*, Rhetor, vitam finit. Exstant libri xii. Institutionis Oratoricæ. Tribuitur eidem Dialogus de Oratoribus five de causis corruptæ eloquentiæ; Sed cXLV. Declamationes vel patri vel auro.

SECULO II. post Christum natum.

- A. 104. *Sextus Julius Frontinus* sub Trajano Imp. mortuus est. Exstant de Stratagematibus & Re Militari libri quatuor, de Coloniais unus, & de Aquæductibus Romæ duo, cum notis Rob. Keuchenii. Est & inter Scriptores de Re Agraria cum *Siculo Flacco*, *Aggelo Urbico*, *Hygino*, &c. quos conjunctim edidit Wil. Gœsius cum suis & Nic. Rigaltii notis & Glossario.
- A. 108. *C. Cornel. Tacitus*, Historicus, esse desit. Superfuit Annalium libri sex priores, & mutili ab xi. usque ad xvii. item Historiarum libri quinque, & Vita Agricolæ, & Germania. Commentariis illustrantur J. Lipsius & alii.
- A. 109. *C. Plinius Cæcilius Secundus* minor five junior, majoris illius ex forore nepos, floruit. Exstant Epistolarum libri decem & Panegyricus in Trajanum Imp. Non pauci cum notis emiserunt, quos inter Aug. Buchnerus, Jac. Thomæus, & Christoph. Cellarius; & cum variorum notis Jo. Veenhufen.
- A. 112. *Aulus Gellius*, Philologus, floruit; sed alii eum ad ætatem Imp. Antonini Pii rejiciunt. Reliquit Noctium Atticarum libros viginti, in quibus multa veterum fragmenta continentur. Ant. Thyfius & Jac. Oisfelius selectis novisque Commentariis ornantur.
- A. 115. & deinceps *L. Annaeus Florus*, Historicus floruit. Scripsit Rerum Romanarum libros quatuor, quos Joh. Freinshemius notis illustravit & post eum alii plures.
- A. 116. & deinceps *C. Suetonius Tranquillus*, Historicus, claruit. Extant Vitæ xii. Cæsarium, liber de illustribus Grammaticis & liber de claris Rhetoribus. Prodiit cum Isaac Casauboni Animadversionibus & Jo. Henr. Boecleri Dissertationibus politicis, cum variorum notis per Jo. Schildium & Jo. Georg. Grævium, &c.
- A. 116. & seqq. *Cælius Apicius* sub Trajani & Adriani Principatu confestim putatur libros decem de Arte coquinaria. Prodiit opus nuper cum notis Mart. Literi & aliorum.

III. ÆNÆ ÆTATIS SCRIPTORES.

- A. 142. aut paulo post *Jussinus* claruit, Epitomator Pompeii Trogi, Historici sub Augusto florentis, ex illius voluminibus xlii. quæ postea perierunt, totidem libros excerptit.
- A. 163. *L. Apuleius*, Madaurensis philosophus, claruit sub Antonino Philosopho. Extant Metamorphoseos five Fabularum Milesiarum de

Asino aureo libri xi. Floridorum iv. Apologia i. & ii. de Magia, libri de Mundo, de Deo Socratis, de Dogmate Platonis, &c. Sed liber de Virutibus herbarum dubius, & forte Apulei Cæli est, qui fuit Augusti tempore. Notas nactus est Apuleius Phil. Beroaldi, Petri Colvii, Geverardi Elmenhorstii aliorumque.

A. 180. *Irenæus*, Lugdunensis Episcopus, martyr factus A. 201. Quinque libros adversus Valentinum Latine scripserit an Græce, lis est. Interpreti ejus Latina versio adscribitur.

A. 195. *Q. Septimius Florens Tertullianus* floruit, Ecclesiasticæ Latinitatis artifex; & obiit anno circiter 215. Ejus opera sunt quamplurima, illustrata a Beato Rhenoano, Franc. Junio, Nic. Rigaltio, &c. Poëmata ad Cæcilium Cyprianum referuntur.

SECULO III. post Christum natum.

- A. 201. seq. *Licinius Proculus*, *Pegasus*, *Nerastius*, *Prifcus*, *Juvenius Celsus*, *Tabolenus* & alii, Jcti, floruerunt, quorum Fragmenta in Digestis Justiniani occurrunt.
- A. 210. *Mimneus Felix* claruit, Scriptor Christianus Dialogi, nomine Octavii. Edidit cum suis & aliorum notis Jac. Ouzelius: & cum suis Chr. Cellarius.
- *Dionysius Cato* hoc seculo vixisse putatur, eique tribuuntur Disticha Moralia, quatuor libris distincta. Notas adjecit Erasmus Roterod. & Chr. Daumius.
- *Palladius Rustilius Taurus* five *Scaurus* etiam circa hæc tempora fuisse videtur, qui de Re Rustica libris quatuordecim varia complectitur.
- *Julius Obsequens*, qui libro de Prodigis inclaruit, huc forte referendus ob præstantiam sermonis, editus cum notis Jo. Schefferi.
- A. 216. *Q. Serenus Samonicus*, Poëta Medicus, floruit sub Ant. Caracalla. Habemus ejus carmen heroicum de Medicina & Remediis morborum cum not. Rob. Keuchenii.
- A. 221. *Domitius Ulpianus*, Jctus, occisus a Caracalla. Ejus ut & *Papiniani*, *Modestini* & aliorum reliquiæ in Jure Civili reperuntur.
- A. 230. vel circiter *Trentianus Maurus*, Grammaticus, claruit, cujus extat Carmen de Arte Metrica.
- A. 251. *Cæsarinius*, Grammaticus, claruit. Ejus librum de Die natali illustravit Henr. Lindenbrogius.
- A. 251. *Novatianus*, Presbyter Romanus, reliquit librum de Trinitate.
- A. 258. *Cæcilius Cyprianus*, Rhetor & tandem Episcopus Carthaginensis, occubuit, cujus scripta sunt varia.
- A. 285. *T. Julius Calpurnius*, Siculus Poëta, vixit, cujus extat Buccolicon.
- A. 288. *M. Aurel. Olympius Nemesianus*, Poëta fuit, & reliquit Cynegetica & quatuor Eclogas.
- A. 293. & seq. *Ælius Spartianus*, *Qui Capitolinus*, *Ælius Lampridius*, *Valerius Gallicanus*, *Trebellius Pollio*, & *Flavius Vopiscus* floruerunt, Scriptores Historiæ Augustæ, quos commentario illustravit H. Casaubonus & Claud. Salmastius.
- A. 297. *Arnobius Afer*, Scriptor Christianus, florere cœpit, & vixit usque ad A. 326. Exstant libri septem adversus Gentes cum notis Theodori Canteri, God. Stewechii, Gebh. Elmenhorstii & Des. Heraldi.

SECULO IV. post Christum natum.

- A. 301. *Cælius Aurelianus*, Medicus claruit. Exstant libri tres de Morbis Acutis, & quinque de Chronicis five Tardis; cum notis Jo. Conr. Ammani & T. J. ab Almeloveen, cujus etiam est Lexicon Cælianum.
- A. 306. *El. Eutropius*, Historicus, sub Constantino M. vixit, & decem libris Historiam Romanam complexus est.
- A. 312. *Rhemnius Fannius*, Poëta Medicus, claruit, cujus est Carmen de Ponderibus & Mensuris.
- A. 317. *L. Cælius Lactantius*, Firmianus, Tullius Christianus, floruit. Reliquit vii. libros Institutionum Divinarum, i. de Ira Dei, & i. de Opificio Dei, &c. Notis illustravit Ant. Thyfius, Chr. Cellarius, &c.
- A. 320. *L. Septimius Romanus* Dyctin Cretensem de Bello Trojano Latine versissime creditur; ut & Daretem Phrygium de excidio Trojæ, etii C. Nepotis epistola ad Sallustium Crispum præmittatur.
- *Lucius Appellus*, Flore sæpius adjunctus, autor est libri memorialis circa eadem tempora.
- A. 323. *Ælius Donatus* claruit, cujus exstant scholia in Virgilio Æneidem & Terentium.
- A. 325. aut paulo post *Commodianus*, Poëta Christianus ex gentili factus, dedit Instructiones lxxx. adversus Gentium Deos. Schutzheischius notas adjecit.
- A. 329. *C. Vettius Aquilinus Juvenens*, Presbyter & Poëta Christianus, floruit, & Evangelicæ Historiæ libros quatuor expressit carmine. Nuper cum notis Konigii, Omeiffi & aliorum edidit Ehr. Reufch.
- A. 340. *Julius Firmicus Maternus*, Mathematicus, claruit, qui Christianus factus scripsit de Errore profanæ religionis & octo libros Astronomicos.
- A. 360. *Zeno*, Veronensis Episcopus, claruisse existimatur. Exstant Sermones xc. sub ejus nomine.
- A. 368. *S. Hilarius*, Pictaviensis Episcopus, obiit. Opera conjunctim edita, ex quibus Genesius five Hexæmetron, Hilaro Arelatenfi vindicatur.
- A. 370. *Fabius Marius Victorinus*, e gentili Christianus, obiit. Exstat Carmen de septem fratribus Maccabeis.
- A. 370. *Rufus Egius Arriens*, Poëta, vixit. Exstat Metaphrasis Arati & Periegeses Dionysii Alexandrini, cum Fragmento descriptionis oræ maritimæ, & Fabulæ Æsopi xlii. elego carmine. Forte eidem extitit *Rufi* five *Rufi Festi* Breviarium Historicum tribuendum.
- A. 375. *Q. Octavius Horatianus*, Medicus, floruit temporibus Gratiani & Valentiniani Imp. Quatuor libros Rerum medicarum scripsit.
- A. 380. *Ammonius Marcellinus*, Historicus, claruit. Ex libris xxxi. superstitiosæ postremi xviii. a Frid. Lindenbrogio & Henrico Hadriano quæ Valensis, ut & Jac. Gronovio illustrati.
- A. 386. *Flavus Vegetius Renatus* floruit. Exstant libri quatuor de Re militari cum Commentario God. Stewechii. Alius esse creditur *P. Vegetius*, cujus sunt libri quatuor Artis veterinariæ seu Mulomedicinæ.

- A. 395. *Aurel. Theod. Macrobius*, Philologus, floruit. Exstant Commentariorum in Somnium Scipionis libri duo & Saturnalium septem cum notis Jo. H. Pontani & Joh. Meurfii.
- A. 395. *Aurelius Symmachus* floruit. Superfunt Epistolarum libri x. cum notis Fr. Jureti & Jac. Lectii.
- A. 395. *D. Magnus Ausonius*, Poëta & Orator, inclescere cepit. Exstant Epigrammata, Idyllia, Eclogæ, Epistolæ, &c. Jac. Tollius suis & Variorum notas contulit.
- A. 396. *Sext. Aurelius Victor*, Historicus, claruit. Exstant scripta de Origine gentis Romanæ, de Viris illustribus, & de Cæsaribus. Sed addita Imperatorum Epitome diversi auctoris esse dicitur.
- A. 397. *s. Ambrosius*, Episcopus Mediolanensis, obiit, relictis variis operibus sacris.
- A. 397. *Aurel. Prudentius Clemens*, Poëta Christianus, floruit. Exstant Liber Cathemerinon five Hymni, Peristephanon, Apotheosis, Hamartegonia, Psychomachia, libri duo contra Symmachum &c. Suis & Variorum notis illustravit Jo. Weitzius, suis etiam Chr. Cellarius.
- A. 397. *Cl. Claudianus*, Poëta gentilis, sub Honorio & Arcadio floruit. Ejus sunt libri duo in Rufinum, duo in Eutropium, tres de Raptu Proserpine, cum nonnullis Panegyricis & carminibus aliis egregiis. Commentarios dederunt Casp. Barthius & Nic. Heinshus, &c.
- Iisdem fere annis *Marcellus Empiricus* librum Medicamentorum & *Theodorus Priscianus* librum de Diæta five de Rebus salubribus conscripisse dicuntur.

SECVLO V. post Christum natum.

- A. 400. *S. Hieronymus* Stridonensis floruit, denatus A. 420. Ejus opera novem Tomis continentur. Ipse etiam, quantumvis aliis præeuntibus, *Vulgati Interpretis Bibliorum* nomine maxime circumfertur.
- A. 400. & seqq. *Salpustius Severus*, Historicus, mortuus A. 422. scripsit Historiam sacram, vitam S. Martini & tres Dialogos. Notas adjecit Jo. Voisius, & nuper Jo. Clericus sex ejusdem Auctoris Epistolæ cum suis notis.
- A. 410. *Claud. Rutilius Numatianus*, Poëta gentilis, scripsit Itinerarium, cui notas adjecit Casp. Barthius.
- A. 412. *S. Augustinus*, Hipponensis Episcopus, maxime floruit, denatus A. 430. operum Tomos decem reliquit. Ejus de Civitate Dei libros x x i i. seorsum Jo. Lud. Vives & Leonh. Coqueus Commentarii illustrarunt.
- A. 412. *Servius Honoratus*, Grammaticus, claruit, qui in Virgilium commentatus est.
- A. 416. *Paulus Orosius*, Historicus, scripsit *Heremiam* five septem libros Historiarum adversus Paganos.

IV. FERREÆ ÆTATIS SCRIPTORES.

- A. 430. *Calvus Sedulius*, Poëta Christianus, claruit. Carminum libros quinque & duos Hymnos adnotationibus illustravit Chr. Cellarius.
- A. 431. *Pontius Paganus*, Nolanus Episcopus, obiit. Exstat carmen de Johanne Baptista, Epistolæ tres & alia simul edita cum notis per Joh. Baptistam Le Brun.
- A. 440. vel circiter *Dracontius* claruit. Scripsit elegiam ad Theodosium Imp. & Carmen heroicum ad Hexæmeron.
- A. 442. *Salvianus*, Massiliensis Episcopus, claruit usque ad finem fere seculi. Ejus libros octo de Gubernatione Dei, & quatuor adversus Avaritiam, notis illustrarunt Conr. Rittershusius, & Steph. Baluzius, qui & *Vincenzii Livinensis* opera adjevit.
- A. 449. *Petrus Chrysologus*, Scriptor Sermonum ecclesiasticus, obiit.
- A. 455. *Prosper Aquitanicus*, Rheniensis Episcopus, obiit. Scripsit de Prædicatione Dei, de Vita contemplativa, & de Vocatione Gentium libros duos; item Carmina de Providentia Dei & de Ingratis, & alia plura.
- A. 457. *Martianus Capella* floruit, qui *Satyricon* five de Nuptiis Philologiae & Mercurii libros ix. concinnavit illustratis notis Hug. Grotii.
- A. 461. *Bened. Paulinus Petrocorius* floruit, cujus carmen de Vita B. Martini sex libris constat. Cum notis Fr. Jureti, Casp. Barthii & Joh. Frid. Gronovii edidit Chr. Daumius.
- A. 466. *Claudius Ecdicius Mamertus*, Episcopus Viennensis, obiit. Ex-

- stant libri tres de statu animæ cum notis Casp. Barthii, qui alia plura adjecit.
- A. 482. *C. Silius Sidonius Apollinaris*, Arvernorum Episcopus, obiit, relinquens Epistolarum libros ix. & Carmina xxxiv. Notis illustravit Jac. Sirmondus, Jo. Savaro & Jo. Woverius.
- A. 492. *Alcimus Ecdicus Avitus*, Archiepiscopus Viennensis, floruit, denatus A. 521. Ejus epistolæ, Homilias & Poemata edidit Jac. Sirmondus.
- Sub finem seculi *C. Plinius Valerianus*, Medicus, scripsit libros quinque Medicinæ parabilis.
- Iisdem temporibus Panegyristæ veteres, *Lat. Pacatus, Drepanius, Claud. Mamertinus, Nazarius, Eumenius* & alii vixerunt. Notæ accesserunt Livinacii, Gruteri, Acidalii, Rittershusii, Cellarii.

SECVLO VI. post Christum natum.

- A. 517. *Orientius*, Poëta Christianus & Tarraconensis Episcopus, floruit. Exstat Commemorativum fidelium cum notis C. S. Schurtzschii.
- A. 521. *Ennodius*, Ticinensis Episcopus, obiit: Epistolæ reliquit, Panegyricum & alia.
- A. 524. *Manl. Severinus Boëthius*, Philosophus, in carcere, in quo quinque libros de consolatione philosophica composuerat, decollatus est.
- A. 526. & deinceps *Priscianus, Festus Pompeius, & Nonius Marcellus*, Grammatici, floruerunt, quibus multæ vindiciæ Latine linguæ & fragmenta veterum debentur. Priscianum, ut & *Fl. Sospitrum Charisium, Diomedem* & reliquos Grammaticæ Latine Auctores simul edidit Elias Putschius.
- A. 529. *Fulgentius*, Ruspensis Episcopus, obiit, & varia scripta de rebus sacris reliquit. Alius *Fulgentius* Grammaticus est, cujus extat libellus de Prisco sermone.
- A. 533. *Justinianus Imp.* Thesaurum juris Romani per Tribonianum & alios adornavit, quod corpus constat Institutionibus, quas ipse composuit, Digestis seu Pandectis, Codice & Novellis.
- A. 544. *Avator* claruit, cujus est Historia Apostolica carmine heroico scripta.
- A. 552. *Jornandes*, Historicus, claruit, & librum de Rebus Geticis conscripsit.
- A. 562. *M. Aurel. Cassiodorus*, jam nonagenarius, libros adhuc edidit; quos inter eminent Variarum Epistolarum libri xii. de Anima liber, & de Divinis lectionibus libri duo; ut taceam reliquos. Aliqui mortem ejus in annum 575. rejiciunt.
- A. 566. *Cresconius Corippus* claruit. De Laudibus Justini Imp. carmine heroico quatuor libros composuit.
- A. 600. *Venantius Fortunatus* adhuc in vivis fuisse dicitur. Reliquit quatuor libros de vita S. Martini carmine heroico & alia plura partim Poetica, partim Historica.

IN SECVLO VII.

- A. 577. *Isidorus*, Hispanensis Episcopus, mortuus est, libris viginti Originum five Etymologiarum celebris.

IN SECVLO VIII.

- A. 709. *Aldhelmus*, vel *Adelhelmus*, Antistes Ecclesiæ, obiit. Scripsit de Laude Virginitatis.
- A. 735. *Beda Venerabilis* dictus, obiit. Opera exstant multa & varia.
- A. 767. *Paulus Diaconus* obiit, relictis xii. Epistolis.

IN SECVLO IX.

- A. 821. *Theodulfus*, Scriptor Ecclesiasticus, obiit. Scripta edidit Jac. Sirmondus.

IN SECVLO XI.

- A. 1070. *Constantinus Afer*, Medicus, floruit; multa & varia de Re Medica scripsit.

IN SECVLO XII.

- A. 1153. *Bernhardus*, Abbas Claravallensis, obiit. Ejus Epistolæ, Sermones & alia Scripta celebrantur.
- A. 1182. *Johannes Sarisburiensis*, eruditiorum suæ ætatis princeps, obiit. Metalogici libros iv. Epistolas quam plurimas, & de Nugis Curialium octo libros, quos Polycratium vocat, reliquit.
- Circa eadem tempora *Guil. Brito Armoricus* floruit, cujus Philippiidos libros xii. Casp. Barthius commentario illustravit.

Dreprehendunt fortassis qui inter lectores nasutores sunt etiam in hoc Indice non nihil, five festinationis, five incuriæ. Verum ejus quicquid erit, cum facile quisvis, vel per se, inspectis ipsis libris, vel ex Jo. Alberti Fabricii Bibliotheca Latina, ad pleniorē, certiorēque singulorum auctorum noticiam pervenire possit, neque complementi, neque emendationis gratia addere quicquam visum est.

A

PRINCEPS Alphabeti Litera, quod sit soni simplicissimi & facillime pronuntiatio: unde factum, ut in omnibus omnium fere Gentium Alphabetis ordinem literarum ducat. Figuram suam A, a, uti pleræque omnes Latinorum Literæ, Græcis acceptam refert; quod in majusculis magis est conspicuum, nam minusculæ aliquanto longius recedunt. Nomen autem, sicuti & reliquæ, sortita est a sono sive nuda pronuntiatione, in hunc modum scilicet a, be, ce, quod vel ex ipso nomine hinc effecto patet, Abecedarius.

A, sono instavissima est, si sæpius iteretur in line. Cic. in Orat. 163. Auratus aries Colchorum, ----- splendidis nominibus illuminatus est versus: sed proximus inquinatus insuavissima litera finitus,

Frugifera & ferta arva Asiae tenet. Sic & in repetita asperitatem notat Mart. Capella lib. 5. p. 167.

A, sicut reliquæ literæ, sua figura, ad modum Græcorum pingitur. Cic. 1. de Divin. 23. Sus rostro si humi A literam impressent, num propterea suspicari poteris, Andromacham Ennii ab ea posse describi? Nihil inter se differunt A & V in caractere Longobardico, uti notat Scaliger in Castigat. ad Catull. de monte Atho p. 85.

A, litera nota erat in suffragiis & comitiis legum, qua se cives repudiare rogationem significabant. Nam duæ dari tabulæ solebant, quarum in altera V. R. id est, Uti rogas, scriptum erat: in altera A. id est, Antiquo, antiqua sequor, nova non placet.

Dicitur item A, litera salutaris a Cicerone; quod, ut scribit Aconius, si videbatur iudicibus bona causa, absolventur reum, notamque absolutionis A literam in tabella, quam a prætoris accipiebant, scribebant: quemadmodum contra, tristem literam eodem loco appellatam C, quod, ut ibidem scribit Aconius, condemnandi nota esset. Cic. pro Milon. 15. Quod nisi vidisset, posse absolvi eum qui fateretur: cum videret nos fateri, neque queri unquam iussisset, nec vobis tam salutarem hanc in iudicando literam, quam illam tristem dedisset.

A præpositio aliis vocalibus tres constituit Diphthongos, Æ, AI, AU; ut Æs, Aio, Aurum; quo modo Græcis tres itidem sunt *αι, αυ, &* imperproia *α*, cuius loco succellit *ε*, ita tamen ut univèrsa fere in *αι* sui etiam juris fecerit; ut *δαίμων* demon, *αἴψα* evum, &c. prout etiam vice versâ Cæsar Græcis *Καίσαρ* dicitur, &c. Sane in dativis Primæ, pro *α*, sive *η*, (quod ex Dorino fit *α*) constanter ponitur *αι*; ut *Αἰνείας* Hæncæ, *Αἰψά* Dor. *Θαμὰς*, famæ, &c. Nec immerito à Latina utriusque Diphthongi Græcæ vicem sustinet, quæ *αι* & hoc tantum differant, quod altera habeat *α* adscriptum, altera subscriptum. At ai rater in Latinis dictionibus visitur; Aio, Caius, &c. & videtur potius esse Synæresis, quam Diphthongus, quod, si Græcè scriberetur, liquido patebit, sic *αἰω*, *Γαἰω*, nimirum ut ab *αἰω* ipsi Græci faciunt *αἰω*, ita ab *αἰω*, Latini Aio.

Apud Latinos ipsam A crebrius mutatur in E, modo productum, modo corruptum. Productum quidem, ut ab Halitus, anhelitus; & in præteritis verborum, Facio, feci; Ago, egi; Jacio, jeci; Frango, fregi; Capio, cepi; (quæ & agi, jaci, fregi, cepi, a veteribus scribebantur;) Corruptum vero, ut Tango, tetegi; Cado, cecidi; Parco, peperi; Fallo, fesselli. (Hæc & sequentia habet Priscianus lib. 1. p. 552. quibus fortasse non desunt, quæ possunt reponi.) Et in compositione A positione productum, in E positione productum convertitur, ut Armatus, inermis; Arceo, coarceo. Rufus A breve in I breve, ut Amicus, inimicus: sic Arripotens, Stelliger, Cauldificus, Tubicen; ab Arma, Stella, Causa, Tuba: sed Tibicen a Tibia penult. prod. quod in ea dictione, I & A per crasin in I longum commutentur.

A, puncto postposito, prænomen significat, ut A. Cæcina, id est, Aulus Cæcina.

A (sicut reliquæ literæ) ponitur interdum sola pro dictione, cuius est initium, ut A. Absolvo, Ædes, Ædilis, Ære, Ærarium, Ager, Albo, Amicus, Anima, Annus, Antiquo, Argentum, Augustus, Aulus. A. A. Apud agrum, A. A. A. F. F. Auro, argento, arc, stando, feriendo, in nummis a Triumviris Monetibus cutis. Sic priores literas explicat Cic. 7. Fam. 13. AA. COSS. Auguttis consulis. A. A. L. Aulorum libertus. A. A. L. M. Apud agrum locum monumenti. A. A. V. C. Anno ab Urbe condita. A. B. M. Amicæ, vel amico, vel anime, bene merenti. A. P. R. C. Anno post Romam conditam. V. Sertor. Ursum de Notis Roman.

A, Α, Β, ΑΒ, ΑΒΣ, præpositiones significant causam efficientem: ideoque serviunt verbis passivæ significationis in Ablativo.

A, præpositionem Latinam deduci putant a Græca præpositione *ἀπό*, detracta ultima syllaba *α*.

Ab, etiam inde ductam tradunt. Siquidem o litera ultima eliditur ab *ἀπό*, præsertim in collisionibus vocalium: id est, sequente dictione a vocali incipiente, & remanet *ἀβ*. Quod si *α* tenuem verteris in *β* suam mediam, habebis Ab præpositionem Latinam.

Abs, videtur esse ex Græco *ἀψ*, i. e. retro. Unde & Festo retractio-nem significat. V. ABS in suo loco.

A & Ab, præpositiones nonnullis videntur factæ ex Abs præpositione. Cicero in Oratore, 158. Una præpositio est Abs, eaque nunc tantum in accepti tabulis manet, ne his quidem omnium; in reliquo sermone mutata est. Nam Amovet dicimus, & Abegit, & Abstulit: ut jam nescias, Abne verum sit, an Abs. Quid si etiam Abfugit turpe vitium cit, & Abfer noluerunt, Aufer maluerunt? Quæ præpositio, præter hæc duo verba, nullo alio in verbo reperitur. Hactenus Cicero: ubi demonstrat Abs bene exolevum, & Ab, in compositione duorum tantum verborum, Abfugio, & Abfero inveniri. [Vid. Voss. de Analog. 4. 24.]

Ab corripitur, A producitur. Ab præponitur omnibus vocalibus, A solis consonis. Quintil. 12. 1. Fabricius respondit, a cive se spoliari malle, quam ab hoste venire.

Aliquando tamen a consonantibus excipitur Ab, si nulla prohibeat vocis asperitas, ut Priscianus docuit: sic Ab Jove, Virg. 3. Ecl. 60. Ab re, & Ab sua parte, Liv. 1. 17. Idem 30. 8. Ab dextro cornu, ab levo. Paulo post, Neque spes venie ab Scipione erat. Nec quisquam est veterum, qui Ab consonantibus sæpius præponat, quam Livius. Ut taceam compositionem in Abduco, Abluo, Abnego, &c. quam Priscianus 1. 14. urget & ante J, ut Abjicio, Abjungo, Abjudio, Abjuro.

A & Ab præcedente passivo, vel verbo eandem vim obrinente, agentem significat. Sallust. Fragm. cap. 24. Vincitur a paucis. Quintil. 9. 2. Vapulare ab aliquo fustibus. Hor. 1. Serm. 2. 11.

—laudatur ab his, culpatur ab illis. Verti potest hic ablativus in dativum, Græco more, ut Servio placet. Virg. 1. Æn. 444. —neque cernitur ulli. i. e. Ab ullo.

A meis civibus ea res mihi fuit honoris, id est, Ob eam rem honoribus affectus sum a civibus meis. ut, Cic. pro Milon. 96. Beatos esse quibus ea res honoris fuerit a suis civibus. Idem pro Rabir. Posth. 27.

Quorum impunitus fuit non modo a iudicio, sed etiam a sermone. Idem 7. Att. 15. Sumus enim flagitiose imparati cum a militibus, tum a pecunia. Idem de Orat. 3. 143. Hæc cum Crassus dixisset, parumper & ipse conticuit, & a cæteris silentium fuit. Sed vitiosa est lectio; nam omnia optima exemplaria præpositionem omittunt. Plaut. Epid. 1. 2. 26. A morbo valui, ab animo aeger fui. Idem Curc. 1. 1. 51. Tam a me pudica est, quasi foror mea sit. Ter. Hec. 1. 2. 70. Narratque ut virgo a te integra etiam tum fiet. Cic. 1. Att. 1. Cum Romæ a iudicis forum refrinxerit.

A Platone & Aristotele homines, id est, Academicus & Peripateticus, sive Platonici & Aristotelici, Platonis & Aristotelis doctrinam sequentes. Cic. pro Muren. 61. Nostri inquam illi a Platone & Aristotele, moderati homines & temperati, aiunt apud sapientem valere aliquando gratiam. [Græcorum imitatione fit. V. Vigenii Idiotism. 9. 1. 13.]

Ab aliquo legare. Cic. pro Cluent. 33. Itaque ei testamento legat grandem pecuniam a filio, siqui natus esset: ab secundo hærede nihil legat. Idem 13. Att. 46. Cognovi Cluvium a T. Hordeonio legare & Terentia us. 1000. & sepulchro, multisque rebus, nihil a nobis. Id est, Cognovi Cluvium jubere, ut Hordeonius cohæres meus Terentia numeraret, & ad sepulchrum ædificandum, multasque alias res sumptus suppeditaret: ego vero nihil darem, ita ut meliore conditione sim, quam Hordeonius cohæres meus. Illi enim de sua parte detrahendum est, quod Terentia voluit, quod sepulchro multisque rebus, mihi prorsus nihil.

Ab aliquo possidere. Ulp. in l. 1. §. fi. D. Uti possidetis. Quod ait Prætor in interdicto, Nec vi, nec clam, nec precario alter ab altero possidetis, hoc eo pertinet, ut si quis possidet vi, aut clam, aut precario: si quidem ab alio, profit est possessio. si vero ab adventitio suo, non debeat eum propter hoc, quod ab eo possidet, vincere. Paulus in l. iii. in princ. eo. tit. Ego possideo est iusta causa: tu vi, aut clam. Si a me possides, superior sum interdicto: si vero non a me, neuter nostrum vincetur. nam & tu possides, & ego. Ab alio possidere vi, aut clam, aut precario, est possessiorem usurpasse rei alienæ aut vi, aut clam, aut precario. Id est, cum alius possideret, tu illum possessione deiecit aut vi, aut clam, aut precario.

Ab aliquo via uti. Ulp. in l. iii. in princ. D. De itinere actûque privato. Si eum a me recte via utebaris, fundum vendidero per quem utebaris;

utebaris: deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti, (nam qui prohibitus utitur, clam utitur:) tamen interdictum tibi competere intra annum. Paulo post: Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est, recte a me via uti prohibetur, & interdictum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. Nam & Pedius scribit: Si vi, aut clam, aut precario ab eo usus sit, non in cuius locum hæreditate, vel emptione, aliove quo jure successit, idem esse dicendum. A me via uti est, cum ego dominus essem fundi, tibi concessi, ut via in meo fundo uteris. Ab auctore meo, uti, cum auctor meus qui mihi fundum vendidit, tibi eam viam concessit.

Ab altero frui. Ulp. in l. 1. in princ. D. de superficiebus. Alter ab altero fruimini. Id est, Altero alteri fructum concedente.

Ab aliquo aquam ducere, id est, Per aliquis fundum in suum deductam habere. Ulp. in l. 1. §. Deinde ait Prætor. D. de aqua quotidiana & æstiva. Uti priore ætate aquam, qua de agitur, nec vi, nec clam, nec precario ab illo duxisti, quo minus ita ducas vim fieri veto, id est, uti per illius fundum in tuum duxisti.

Confamilia etiam sunt sequentia, Ab aliquo solvere, dare, numerare. Cic. 5. Att. 21. Non modo non reculare, fed etiam hoc dicere, se a me solvere. Quod enim Prætor dare concesserit, quoniam ego non acceperam, se a me quodammodo dare. Hoc est, quasi de meo, vel de mea pecunia. Cic. 7. Att. 18. Frater laborat, ut tibi quod debet, ab Egnatio solvat. Id est, Sumptam ab Egnatio debitore tuo pecuniam tibi numeret. Idem pro Flacc. 44. si Prætor dedit, ut est scriptum, a Quæstore numeravit: Quæstor a mensa publica: mensa aut ex vectigali, aut ex tributo. A Quæstore, inquit, quasi A Quæstore acceptam, intellige Pecuniam. Perfolvere ab aliquo. Cic. pro Planc. 42. Sinite me, quod vobis fretus huic sæpe promisi, id a vobis ei perfolvere.

Repræsentare pecuniam ab aliquo. Cic. 12. Att. 25. Reliquæ pecunie vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræsentabimus. Quasi dicat, Spero fore, ut a Faberio exigamus ita cito, ut possimus Silio solvere ante diem constitutam: ideo pendemus usuram, dum repræsentemus.

Suppedicare ab aliquo. Cic. 2. contr. Rull. 32. Sumptum haurit ex ærario, suppeditat a fociis.

A cauda de ovo exire. Plin. lib. 10. 16. Hylas tradit noctuam, bubonem, picum arbores cavantem, trogonem, cornicem, a cauda de ovo exire: quoniam pondere capitum perverfa ova, posteriorem partem corporum fovendam matri applicent. In similibus tamen locutionibus interdum supprimitur præpositio: ut apud eundem 7. 8. Neronem pedibus genitum parens ejus scribit Agrippina. Ritu nature capite hominem gigni mos est, pedibus efferris. ubi V. Hard. Item mutatur in præpositionem In aliquando. Plin. 10. 64. Quæcunque, ait, animal pariunt, in capita gignunt, circumfacto sub enixum factu, alia in utero porrecto.

A matre pulli: id est, Recentes a nido accepti. Columel. lib. 8. cap. 5. A matre pulli non exiguis pretiis veneunt.

Elephanti nuper a sylva. Flor. 4. 2. Elephanti bellorum rudes & nuper a sylva, contentati subito clangore, &c.

A lenone manu allerere. Plaut. Perf. 1. 3. 83. Continuo tu illam a lenone allerito manu. Sermo est concisus, pro eo quod est, A lenonis possessione vel dominio.

Ab exule prope esse. Tacit. 1. Hist. 10. Licinius Mutianus, vir secundis adversis juxta famosus, suspecta Claudii iracundia in secretum Asiæ repositus, tam prope ab exule fuit, quam postea a principe.

A contumelia, quam a laude propius fuerit, post Vitellium eligi. Tacit. 2. Hist. 76. Hoc est, Propius contumelie quam laudi, Contumeliosum magis, quam gloriosum.

Ab amore scribere. Balbus Cic. 9. Att. 8. Hæc quam prudenter tibi scribam, nescio: sed illud certe scio, me ab singulari amore benevolentiaque quæcunque scribo, tibi scribere. Gallice dicitur, *De grand amour*.

Ab aspectu decoros: id est, pro eo quod Gallice dicitur, *Beau a voir*. Columel. 6. 1. Appenninus boves progenerat durissimos, omnemque difficultatem tolerantis, nec ab aspectu decoros. Cicero dicit, Ad aspectum præclarus, Ad aspectum pulcher. V. suis locis.

Ab aliquo describere. Cic. 13. Att. 21. Scriptis Balbus ad me, se a te quintum de Finibus librum descripsisse. Id est, Ex tuo libro.

A se aliquid facere, id est, Utero. Cic. 1. de Orat. 111. Videor non ipse aliquid a me promississe, sed sortuito in sermone vestrum incidisse.

A me salutem dic Ciceroni: id est, Verbis meis, seu nomine meo. Cic. 6. Att. 2. Valebis igitur, & valere Pliam & Cæcilium nostris jubebis literis, & falvebis a meo Cicerone.

A me illos habe commendatissimos. Cic. 12. Fam. 25.

A sole calor. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Gallinæ pullos cum excluderint, ita tument, ut & pennis foveant, ne a frigore lædantur: & fi est calor a sole, se opponant.

A sole dolet. Plin. lib. 24. cap. 5. Cupressi folia trita, serpentium ictibus imponuntur: & capiti cum polenta, si a sole doleat.

A stirpe, id est A majoribus. Sallust. in Jugurth. 14. Jugurtha homo omnium quos terra sustinet sceleratissimus, contempto imperio vestro, Mafinisse me nepotem, etiam ab stirpe focium atque amicum populi Romani, regno fortunisque omnibus expulsi. Gallice, *De race*.

A stirpe, pro Stirpitis & funditis. Liv. lib. 34. Equidem fabulam & fictam rem ducebam esse, virorum omne genus in aliqua insula conjunctione muliebri a stirpe sublatum esse.

Ab auro fulgor. Lucret. lib. 2. 49.

Audacterque inter reges, rerumque potentes Verfantur: neque fulgorem reverentur ab auro.

A his septenis undis. In eos competit, qui a noxia quapiam purgati sunt, propterea quod antiquius mos esset, homicidio pollutos, vestes suas bis septenis inundationibus immersionibusque lavare, Testis Suidas.

A mortuo tributum exigere vel colligere. Competit in principes expilatores plebis, qui nulla non ex re lucrum expriment, aut vecligal extorquent. In eos etiam, qui per fas nefasque divitias undique congerunt, aut e rebus minutis ac fordibus & turpibus. Ex Arii. Rhet. lib. 2.

A puro pura defluit aqua. Quadrat in hominem usquequaque inculpatum & innocentem, quem etiam qui aliquando vocet in crimen, tamen non solum fama illius non contaminatur, verum etiam illustritur redditur. Ex Theognide in sententiis elegiacis.

A contraria aure infillare. Plin. lib. 24. cap. 10. Erasistratus hedere acinos quinque tritos in rosaceo oleo, calefactosque in cortice punjci, infillavit dentium dolori, a contraria aure.

A vento aliquid opponere. Plin. lib. 17. cap. 2. de arboribus, Aquilone maxime gaudent, densiores ab afflatu ejus lætiore, & materie firmioris. Qua in re plerique falluntur, cum in vineis pedamenta non sint a vento eo opponenda, & id tantum a Septentrione fervandum.

Ab eo, pro Ejus. Ter. Eunuch. 3. 5. 9. Adibo, atque ab eo gratiam hanc, quam video velle, inibo. Ubi Donatus: Hæc est elocutio, Gratiam ab eo inibo, pro Ejus gratiam merebor. Nam, Ab eo, amat Terentius pro, Ejus, ponere.

Ab illo injuria. Ter. in And. 1. 1. 129. Ea primum ab illo animadvertenda injuria est. Quem locum sic exponit Donatus: Animadvertenda, castiganda, vindicanda. Ab illo injuria, quam facit, non quam patitur. Quod si dixisset, Injuria Ejus, amphibolium fecisset, utrum quam passus est ab alio, an quam ipse aliis intulit.

Ab re tua, pro A negotiis tuis familiaribus. Cic. 12. Att. 6. Tantumne ab re tua est otii tibi, ut etiam Oratorem legas? sumptum ex Terentio. V. OTIUM.

Ab aliqua re otium vel tempus habere. Ter. Phorm. 5. 5. 3. Otium a senibus ad potandum ut habeam. Cic. 1. Verr. 41. Et qui omne tempus quod mihi ab amicorum negotiis datur, in his studiis laboribusque consumam.

Ab & exponuntur interdum per varias præpositiones. Ante. ut, Plaut. Cist. 4. 1. 7. Ab officio jacentem fustuli. Idem Merc. 2. 4. 9. Omnia ego auscultavi ab officio. Stat. 1. Silv. 2. 23.

— domine niveis a vultibus obitas. Id est, Stas ante domnam. Quam familiariter loquendi formam Papinio esse Gevarius ibidem ostendit. Similiter Frontinus Strateg. 1. 5. 10. Univerfi a limite obstituerunt.

Contra. Virg. 7. Ecl. 6. — dum teneras defendo a frigore myrto. hoc est, Contra frigus. Cic. pro Font. extr. A quo periculo defendite judices civem fortem. Plin. lib. 20. cap. 17. Vestes quoque a tineis defendit. Plaut. Afin. 1. 3. 71. Haud ab re accipis. Hoc est, Non inutile, aut præter propositum. Ab re consulere alicui: hoc est, Contra commodum. Plaut. Trinum. 2. 1. 12. de Amore; Subdole blanditur, ab re confudit. Ab re aliquo orare. Plaut. Capt. 2. 2. 28. Quidvis, dum ab re nequid ores, faciam. Id est, si quid ores non alienum ab honesto. Non Ab orbita, Varro dixit, Quod non alienum esse a via & instituto, sed ex consuetudine & via. Ejus verba sunt de vita Populi Romani, Neque id ab orbita matrumfamilias instituti, quod ex pectore ac lætibus erant apertis, nec capitia habebant.

De, teste Donato. Sueton. in Vesp. cap. 23. Ad Juniam Calvinam a gente Augusti pertinere dicebat, pro le gente. Martial. lib. 10. 104. Ipsa protinus a via salutes. V. AFORIS.

Per. Plaut. Rud. 2. 5. 21. Ab re cantat cuja fit. Idem Bacch. 4. 6. 22. Nunc ab transenna hic turdus lubricum petit: id est, Per transennam. Hoc proverbio significamus aliquem in magno versari discrimine, suoque periculo esse proximum. V. Erasim. Chil. Cic. 3. de Legib. 35. Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem a bonis potuit afferre. id est, Per bonos. Idem pro Milon. 5. 6. Adde casus, adde incertos exitus pugnarum, Martemque communem: qui sæpe spoliante jam & exultante evertit, & perculit ab abjecto. id est, Per eum qui abjectus est & prostratus. Idem 5. Att. 21. Ex Idib. Maii in Ciliciam, ut ibi Junius consumatur, velim tranquille a Parthis. hoc est, Mihi per Parthos liceat totum Junium agere tranquille in Cilicia.

Præ. A verecundia: id est, Præ verecundia. Liv. 39. 49. Jacentem hostes superflui opprefferunt: cognitumque primum a verecundia memorique meritorum, haud fecus, quam duces suum attollunt &c. Ab illo friget, id est, Præ illo, seu illius comparatione. Erasmus in 18. cap. Luce, Scio sic alicubi loqui Gellium, Friget ab illo, pro eo quod est, Friget comparatus ad illum.

Pro. Cic. in Brut. 273. Ut nemo contra civium perditorum popularem turbulentamque demerentiam, a senatu & a bonorum causa steterit contentantius. Idem pro Cluent. 93. Non modo dicendi ab reo, sed ne surgendi quidem potestas erat. Idem 2. Tusc. 7. Quid enim dicant, & quid sentiant hi, qui sunt ab ea disciplina, nemo mediocriter quidem doctus ignorat. Rursus 1. de Invent. 90. Commune est, quod nihil magis ab adversariis, quam a nobis facit. Pro superioribus locutionibus dicunt etiam eleganter Latini, Cum aliquo facere, Cum aliquo itare, Pro aliquo esse. Sed & cum his magnam habent similitudinem quæ sequuntur exempla. Cic. 2. de Invent. 61. Locus communis a translatione, & contra eum, qui translationem inducet. Et ad Heren. 2. 9. Communis loci sunt: a telibus, contra teltes: a questionibus contra questiones: ab argumentis, contra argumenta: a rumoribus, contra rumores.

Propter. ut, Ab secundis rebus incauti, id est, Ob res prosperas parum sibi caventes. Liv. 36. 24. Non tam ab ira, nec ab odio, quam ut miles sentiret, &c. id est, Propter iram. Plin. lib. 2. cap. 8. Tertium sidus Martis, quod quidam Hercules vocant, ignei, ardentis a solis vicinitate, bis ferè annis converti, &c. Liv. 1. 17. Quinque dierum spatio finiebatur imperium, ac per omnes in orbem ibat, annuumque intervallum fuit: id est, ab re, quod nunc quoque tenet nomen, interregnum appellatum.

Quantum attinet ad. Cic. pro Rosc. Amer. 85. Vir ab innocentia elementissimus. Plaut. Truc. 1. 1. 26. Bis perit amator, ab re, atque animo simul. Idem Cistell. 1. 1. 62. Doleo ab animo, doleo ab oculis, doleo ab ægritudine. Ter. Phorm. 2. 1. 26. Otiosus ab animo. Cic. 10. Fam. 15. Et Antonius ab equitatu firmus esse dicebatur. Idem 8. Fam. 10. Ego quidem precipuum metum, quod ad te attinebat, habui, qui scirem quam paratus ab exercitu esses. Idem in Brut. 63. Acuti sunt, elegantes, ficti, breves. Sed ille Græcus ab omni laude felicitior. Idem Post reditum ad Quir. 15. Me nudum a propinquis, nulla cognitione munitum, &c. Pro Domo sua, 58. Tam inops autem ego eram ab amicis, aut tam nuda Respublica magistratibus? In Brut. 227. Erat ab Oratoribus quædam in foro solitudo. Ad Quint. fratrem, 2. 16. Sic enim habeto, nunquam me a causis & iudiciis diutius errem fuisse. Ita Ab hac parte, pro Quantum ad hanc partem attinet. Idem 10. Fam. 24. Securos vos ab hac parte reddemus.

Infructus ab aliqua re. Cic. in Brut. 161. Ut eo nihil ferme quisquam addere possit, nisi qui a philosophia, a iure civili, ab historia fuisset infructus.

Invictus a labore. Cic. 1. Off. 68. Non est autem contentum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum se a labore praestiterit, vincit a voluptate.

Verfus, seu pro eo quod vulgo De parte dicimus. Cic. ad Brut. 10. Firmos omnino & duces habemus ab Occidente, & exercitus. Dicitur & A parte, & pro eodem. Plin. lib. 13. cap. 25. Laudatissimo a parte Aquilonis. Idem lib. 12. cap. 15. Myrrhe caudex crassior, quam thuris, & ab radice etiam, quam reliqua sui parte. Cic. 1. de Divin. 12. Quod faciebat etiam Panactius, requirens, Jupiter ne cornicem a Jova, corvum a dextra canere iussisset?

A & Ab transferuntur ad principium loci, vel temporis, ad significandum continuationem a loco, vel tempore. Loci sequentia sunt, aut tanquam localis motus. Virg. 2. Aen. 254.

Et jam Argiva phalanx instructis navibus ibat, A Tenedo.

A Gadibus se ducere. V. DUCO. Tacit. 2. Ann. 20. Orfus oppido a Canopo.

Ab initio [*ἀπὸ ἀρχῆς, ἀρχῆθεν*] Cic. ad Brut. 10. V. INITIUM.

A calce ad carceres: id est, A fine ad principium. Cic. de Senect. 83. Nec vero velim quali ducendo spatio, a calce ad carceres revocari. Hoc est, A senio ad percuriam.

A vertice ad imos talos, ad imos unguis: idem est, quod A capite usque ad calcem. Hor. 2. Epit. 2. 4.

Candidus, & talos a vertice pulcher ad imos.

A capite usque ad calcem, id est, Totum: nonnunquam, Ab initio ad finem: interdum, A summo ad imum. Plaut. in Epid. 5. 1. 16. Usque ab unguiculo ad capillum fumumque est festivissima. Plerumque etiam A capite, id significat quod A principio autore, A fonte, Ab origine. Ab extremo. Liv. 1. 28. Ab extremo orsi, primos excivere Albanos.

A fundamento. Plaut. Rud. 2. 6. 55. Qui a fundamento mihi usque movisti marc. Pro, A fundo.

A fundo. Virg. 2. Aen. 419.

— A que imo Nereus ciet æquora fundo. Legitur & Atque.

Ab infimo. Plaut. Moltel. 3. 2. 38.

Ab humili ad fumum. Cic. 2. Tusc. 5. Atque Oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad fumum.

Ab unguibus incipere, hoc est, A levissimis, minimeque ad rem pertinentibus. cuius contrarium, A capite incipere. Caput enim rei dicitur, quod est illius præcipuum. Ex Baillio. Ab imis unguibus usque ad verticem fumum. Cic. pro Rosc. Con. 20. Nonne ab imis unguibus usque ad verticem fumum (si qua conjecturam afferret hominibus tacita corporis figura) ex fraude, falaciis, mendaciis conitare totus videtur? Id est, Ab unguibus pedum, & ut dici solet, A planta pedis.

A linea incipere dicuntur, qui ab ipso rei exordio sumunt initium. Sumpta est metaphora ab his, qui cursu certant in stadiis. Nam iis linea quadam ducitur, ad quam ex æquo stent, donec currendi signum accipiant. Hinc est illud Tertull. lib. 1. adversus Marcionem, Age igitur ad lineas cursus & ad gradum. Ad lineas dixit, pro eo quod est, Ab integro. Eandem habet sententiam & illud, A carceribus; metaphora utique sumpta a stadiis, in quibus Carceres erant repagula quedam, unde cursus initium quadragrum agitatoris furebant. Itaque A carceribus, aut A carceribus, id significat, quod Ab ipso rei principio.

A remo ad tribunal, dici soletum, ubi quis repente ab infima conditione provehitur ad honesti muneris administrationem. Ex Syriano Hermogenis interprete de Demade Oratore.

A terra ad caelum percontari. Plaut. in Perf. 4. 4. 54. Hospes, volo ego hanc percontari. S. a terra ad caelum quid lubet. i. e. Quacunque de re ab initio usque ad supremum finem.

A labore ad libidinem. Ter. And. 1. 1. 50. Ita ut ingenium est omnium hominum a labore proclive ad libidinem.

A millibus passuum, pro Intervallo. Cæf. 5. Bell. Gall. 32. Opportuno atque occulto loco, a millibus passuum circiter duobus, Romanorum adventum expectabant. Pro, Intervallo duorum millium passuum. Idem 6. 6. Peditis castris a millibus passuum quindecim, auxilia Germanorum expectare constituunt.

A vestigio. Plin. lib. 7. cap. 17. Quod sit hominum spatium a vestigio ad verticem, id esse, passis manibus, inter longissimos digitos, observatum est.

A fronte & a tergo. Cic. 3. Philipp. 32. A tergo, a fronte, a lateribus tenetur. id est, Undique. Liv. 27. 49. Ita ex omnibus partibus a fronte, a lateribus, a tergo trucidantur Hispani.

A fronte & a tergo videre; hoc est, Diligenter inspicere, & præterita cum presentibus ac futuris conferre. Eodem sensu dicimus, A fronte simul & occipito. Ex Homero.

A fronte præcipitium, a tergo lupi: Cum aliquis hinc atque hinc duobus maximis premitur malis, ut in utrumcunque incidit, periculum sit.

A pectore denudari. Cic. 5. Verr. 32. Ne denudetur a pectore, ne cicatrices Pop. Romanus aspiciat.

Ab exteriori parte laevis uncus. Cæf. lib. 7. cap. 26.

A limine disciplina salutare: hoc est, Fas leviter attingere, & earum modo rudimenta degustare, non etiam valde diuturnam atque præcipuum operam eis impendere. Sen. Epist. 49.

A vel Ab, pro A parte, five Ex parte. Liv. 1. 12. Principes utrinque pugnam ciebant: ab Sabinis Mettus Curtius; ab Romanis Holitus Hobilius. Idem 30. 33. Ab Romanis tubæ cornuque cecinerunt. Idem paulo post, Ab antesignanis pila non cessabant. Id est, Non cessabant antesignani pila jaculari.

A vel Ab nonnunquam ponitur pro Gallica præpositione *par*, præsertim ubi res significatur unde quid incipiat: ut, A frigore solet febris incipere. A potu quidam prandium incipiunt. Plin. lib. 7. in præfat. A supplicis vitam suspicatur animalis ceteris imperaturum.

A vel Ab, cum casu possessoris, possessum domicilium significat. Ter. And. 4. 5. 15. Unde est? dic clare. *my*. a vobis. Id est, A domo vestra. Ibid. 1. 3. 22. Sed Myris ab ea egreditur. Sic, A me, A milite, A Glycerio, apud eundem. Plaut. Cistell. 4. 1. 6. Hæc cistella numquam hinc a nobis domo est? Pro eo quod est, Ab hac domo nostra.

Vol. I.

A me, pro A mea villa. Cic. de Senect. 55. Cuius quidem ego villam contemplan, abest enim non longe a me, admirari fatis non possum. Id est, Abest enim non longe a mea villa. Ter. Adel. 5. 3. 2. Quisnam a me populat tam graver fores? Id est, Meas, ait Donatus. A Pontio ex Trebulano ad v. Id. Maii. Cic. 5. Att. 3. in fin. id est, Cum ellum apud Pontium in Trebulano hæc scripsi.

A & Ab nominibus urbium interdum præponuntur. Cic. 1. Acad. 1. Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse cum a Roma pridie vesperi. Hoc est, non ex ipsa urbe Roma, sed (ut vulgus loquitur) De prope Romam. Alioquin non solet Cicero temere addere præpositionem propriis urbium nominibus. neque additur in hoc loco modo laudato secundum Edit. vulgatas. Cic. Att. lib. 3. Neque de illius itinere quicquam certi habebamus, nisi cum ab Epheso ante aliquanto profectum. Cic. in Verr. Nam Brutus ab Roma abeat.

A vel Ab, junctum cum nomine loci, incolam ejus loci significat, & pro adjectivo ponitur: ut, Turrus ab Aricia, pro Aricinus. Liv. lib. 1. Coloni a Velitris, i. e. Veliterni. Idem lib. 6.

Temporis sequentia sunt:

Ab adolescentia. Cic. 2. de Fin. 96. Tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta. Sic Ter. Adel. 1. 1. 16. Jam inde ab adolescentia. Ab incunte adolescentia. Cic. 13. Fam. 22. M. Tullius Avianus ab incunte adolescentia me observavit, semperque dicitur. Plaut. Trin. 2. 2. 20.

A prima adolescentia. Cic. 1. Fam. 9. Refere me ad manifestiores musas, quæ me maxime, sicut jam a prima adolescentia, delectant.

Ab adolescentulo. Cic. pro Quint. 12. Nam qui ab adolescentulo quantum sibi intulisset sine impendio.

Ab incunte ætate. Cic. pro Lege Manilia, princ. Sed mea vite rationes, ab incunte ætate susceptæ, prohiberunt.

A prima ætate. Cic. 4. Fam. 4. A prima ætate me omnis ars & doctrina liberalis, & maxime philosophia delectavit.

A cububulis. Plaut. Pseud. 2. 4. 48. Quid sapit? *ch*. usque a cububulis. Pro eo quod est Ab infantia.

A primis cububulis. Columel. lib. 1. cap. 3. V. ORIUNDUS.

Ab incunabilis. Liv. 4. Ab incunabilis imbutum odio Tribunorum. Ab ipsis dicendi incunabilis. Quintil. in præcæm. lib. 1.

Ab infante. Columel. lib. 3. cap. 8.

Ab infantibus, id est, A pueris. Cæf. lib. 7. cap. 7. §. 15.

Ab infantia prima. Tacit. 1. Ann. 4.

Ab initio ætatis. Cic. 4. Fam. 3.

Ab juvenia. Liv. 26. 19.

A parvis, Idem. Cic. 2. de Legib. 9. A parvis enim, Quinte, didicimus. Ter. And. 3. 3. 7.

A parvulo. Ter. Adel. 2. 2. 23. Eduxi a parvulo, habui, amavi pro meo. A parvulis duritiei & labori student. Cæf. 6. Bell. Gall. 20.

A primordio sui. Tacit. 3. Hist. 34. Hic exitus Cromonam habuit, anno ducentesimo octogesimo sexto a primordio sui.

A principis ita diligenter fiet puer. Quintil. lib. 1. cap. 1.

A puero & a pueris. Cic. 4. Acad. 115. Diodoro quid faciam Stoico, quem a puero audivi? Cic. 1. Tusc. 57. Nec vero fieri ullo modo posse, ut a pueris tot rerum notiones haberemus.

A puero parvulo. Plaut. Merc. prol. 89.

A pueritia. Cic. 5. Fam. 8: 4. 7. & 1. 7. Idem 2. Tusc. 27. Et Ter. Heaut. 1. 2. 9.

A pusillo puero. Plaut. Stich. 1. 3. 19. Quia jam inde a pusillo puero ridiculus fui.

A tenero & a teneris. Columel. 5. 6. Eam partem caeli spectent, cui a tenero consueverunt. Id est, Cum adhuc tenere essent. Virg. 2. Georg. 272. — adeo a teneris consueverunt multum est. Subaudiendum, Annis.

A teneris unguiculis. Cic. 1. Fam. 6. Hoc est, Ab infantia.

Ab avo. Ter. Phorm. 2. 2. 48. Progeniem vestram usque ab avo, atque atavo profertens. Id est, Ab avi tempore.

Ab aurora, Ab sole orto. Plaut. Pen. 1. 2. 8. Usque ab aurora ad hoc quod est diei. Liv. 27. 2. Romani ab sole orto, &c.

A mane. Plaut. Milit. 2. 6. 23. Longum diuturnumque a mane usque ad vesperum. Ulpian. 1. 2. D. de Ann. leg. Si diurnas operas Stichi dare damnatus, non a mane, sed a sexta diei hora det, totius diei nomine tenebitur.

A media nocte rogatus ero. Martial. 10. 82. 2.

Ab ovo usque ad mala, dixit Horat. 1. Serm. 3. 7. pro eo quod est, Ab initio convivii usque ad finem. Proverbium est. Antiquitas enim etiam ab ovis auspiciabantur, malis finiebant. Erit venustus, si longius trahatur, ad alia translaturum, Ab ovo usque ad mala, id est, toto colloquio, tota navigatione, aut toto opere.

Ab omni ætate visit animus. Cic. 1. de Divin. 25. & 2. 19.

Ab omni vetustate acceptum. Cic. de Arusp. resp. 29. Cereemonias ab omni vetustate acceptas, a Brôgitaro pollui non limit.

A pridie Idus Septembris. Plin. lib. 11. cap. 16. Gignitur mel ericæum, maxime Arcuri exortu, a pridie Idus Septembris.

A prima luce. Cæf. 1. Bell. Civil. 81. Hoc idem. postero die a prima luce faciunt.

A primo lucis. Macrobi. 1. Saturn. 5. A primo lucis in cœnæ tempus.

A primo, pro A principio. Cic. 16. Att. Utinam a primo ita tibi esset visum. Id est, A principio. Ter. Phorm. 4. 2. 14.

A principio. Cic. 7. Att. 1. At vellem a principio te audissem. Ter. And. 1. 1. 21. Rem omnem a principio audies.

Ab seculo ad seculum vivunt. Plaut. Milit. 4. 2. 87.

Ab Sylla & Pompejo Consulibus, id est, A consulatu Syllæ & Pompeji. Cic. 2. contra Rull. 56.

Ab illo tempore. Cic. 6. Verr. 30. Habuit seculum eos ab illo tempore.

Ab octava. Joven. 1. Sat. 49. Cic. 2. Philipp. 104. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Aliquantum tempus hoc per Post explicatur. Cic. de Senect. 19. Cuius a morte hic tertius & tricesimus est annus. Hoc est, Post cuius mortem. Cic. 1. Att. 5. Quod mihi mandatas, ut primum a tuo digressu Romam veni, conseceram. Idem 1. Acad. extr. Qui quatuor ab Arcefila fuit. Liv. 3. Neque hostium a tergo incursum vidit. Plin. lib. 16. cap. 39. Scipionis clavis quadragesimo die a securi navigavit. Id est, Postquam caesa est materia.

A & Ab cum certis nominibus significant Ministros: ut, A commentariis, Qui praefunt commentariis: id est, qui in commentariis referunt, & veluti diarium faciunt. Hos Aconius vocat Commentariarios.

Ab epistolis, [ἐπιτοίης ἢ ἐπιστολῶν ὁδηγοί] Qui praestit epistolis, five ut eas accipiat, five ut ad illas respondeat. V. Sueton. Claud. cap. 28.

A latere, id est, Chari & amici principum, & qui eorum lateribus semper adsunt. V. LATUS.

A libellis, Qui praestit libellis supplicibus, & quas *rogatas* vocant [ὁ ἢ ῥογασημένω ἀποστάσι] V. LIBELLUS.

A manu servus, & manibus; Scribe quorum manu ad literas feribendas principes uti solent. Sueton. Vesp. cap. 3. Post uxoris excessum, Cennidem Antonia libertam, & a manu, dilectam quondam sibi, revocavit in contubernium. Idem Caes. cap. 74. Philemonem a manu servum.

A pedibus, vel A pedibus servus; Qui pedibus iter facit, non equo vehitur. Cic. 8. Att. 5. Nec ullam ob aliam causam Pollucem servum a pedibus meum Romam misit. Martial. lib. 3. 23. In invitatorem,

Omnia cum retro pueris obsonia tradas: Cur non mensa tibi ponitur a pedibus? Idem Pedes eos

appellat lib. 3. 40. in Zoilum,

At ipse retro flexus ad pedum turbanem, Inter catellas anserum exta lambentes Partitur apud glandulas palaeitritis. Idem appellat eos, Ad pedes

lib. 7. 10. in Sanctram,

Misto lagenam replet ad pedes vino. Hi etiam Circum pedes vocantur, Cic. 3. Verr. 92. Servos artifices pupilli cum haberet domi, circum pedes autem homines formosos & literatos, suos esse dicebat, &c. Non tamen defunt qui sic dictos putent, quod suis dominis semper adessent, quasi juxta eorum pedes. Domitius Calderinus putat servos ad domitorum pedes discumbere solitos. [Imo ad pedes stantes accubantibus dominis ministrabant. Vid. Ciaccion. de Triclin. p. 70. & Fulv. Urfin. in Append. p. 223. Alii ab his erant Cariores & Pedistae, de quibus vid. f. l.]

A pugione, Qui principis pugione gestat, etque semper praesto est. Lampridius in Commodio Antonino, Inter quos libertinus, qui a pugione appellatus est.

A punctis, Qui praestit reditu aquariorum, ut est apud Frontinum, lib. 2. de Aque ductibus.

A secretis, [ἐπιτοίης ἢ ἀποστάσι] sunt, Qui ab ore principis imperia recipiunt diplomatum subscribendorum, dictorumque quae in consilio secreto decerni solent. Budeus.

A studiis, Is intelligitur qui praestit studiis alicujus, puta principis, utpote vir eruditissimus, cujus opera in studiis literarum utitur. Sueton. in Claud. cap. 28. Libertorum praecipue suspexit Posidem spudonem & Harpocran: ac super hos Polybium a studiis, qui saepe inter duos consules ambulabat. Sed ante omnes Narcissum ab epistolis, & Palantem a rationibus.

A rationibus, Ratiociniorum praefectus, qui nunc vulgo apud nos Clericus aut magister computorum dicitur. V. Sueton. paulo ante.

A voluptatibus, Qui studium habet comminifcendi voluptates ad principem oblectandum. Unde olim Xerxes edixit fe pramium daturum ei, qui novum voluptatis genus reperiret. Suet. in Tiberio c. 42. Novum denique officium instituit a voluptatibus, praeposito equite Romano T. Caion. Prisco. De isthoc genere infinita alia apud autores, & in antiquis Inscriptionibus maxime legere licet. In his plerumque Gen. Perf. jungi solet, quod patere potest ex Gruteri opere: e. g. pag. 578. n. 1. M. VLPIO DIVI TRAIANI A POTIONE. p. 61. n. 4. TITIVIVS AB EPISTVLIS DIVI NERVAE. p. 584. n. 2. ALEXIO CAESARIS AVG. AB BYBLIOTHECA. conf. ibid. n. 6. &c. Sed & Dativum veteres subjecisse testis est Senec. in Apol. In Menandro liberti suo tradidit, ut a cognitionibus ei esset. conf. Vopisc. in Carino, cap. 18. Est autem in his oratio Elliptica, Subintelligendum enim semper aliquid, viz. Servus, Libertus, Scribe, vel aliquid ejusmodi. Quod item patet ab inscriptionibus. Gruter. p. 583. n. 9. NESTOR C. CAESARIS SERVVS A SVPELLECTILE. p. 577. n. 8. TIB. CLAVDIVS ALCBIBADES MAG. A BIBLIOTHECA LATINA APOLLINIS.

A & Ab interdum redundare videntur. Tacit. 4. Hist. Cerialis a metu infamiae, &c. prestit iras. Hoc est, Metu infamiae, vel propter metum infamiae. Idem in vita Agricole, Quam denotandis tot hominum palloribus sufficeret fievus ille vultus & rubor, a quo fe contra pudorem muniebat. Liv. 28. Dextra Paoos tenere castra, a stationibus, vigiliis, omni justa militari custodia tuta & firma.

A & Ab nonnunquam deesse videntur. Tacit. 3. Ann. Neque prelium omisit, donec desertus suis caderet. Idem 12. Ann. Modo pecorum Barbaris trahebatur. Id est, A Barbaris: id quod in hoc autore saepe occurrit.

A & Ab compositionem ingrediuntur. A, ut Amoveo, Avello. Ab, ut Abigo, Abduco, Aberro, &c. Notanda sunt Amoveo & Aufugio, in quibus euphonice causa, v in u mutatur, id teste Cic. in Orat. 158. Vid. p. 1. supra.

A & Ab, eleganter utitur cum his dictionibus Usque & Prope. Cic. pro P. Sext. 124. Usque a Capitolio. Pro Cluent. 192. Illam usque a mari supero Romam proficisci. Idem 4. Verr. 6. Tam prope a domo, tam bonis fructuosisque rebus detineri. In eundem 7. 6. In Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit.

A & Ad, necnon Ab & Ad, in compositis confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 4. 318. Item 6. 394: 10. 18: 11. 14: & 13. 268. & Broeckh. ad Tibul. 1. 2. 21.

ABRON, [Ἀβρων] Suidas. nomen proprium Summi sacerdotis apud Hebraeos, qui una cum fratre Mose Israclitas eduxit ex Aegypto. Acta ejus reliqua vide in Exodo.

A B

AB. Abdicavit. AB AC. Ab actis. AB R. P. Ab ripa proxima.

AB V. C. Ab Urbe condita.

AB, prepositio ablativa. V. A.

ABA, [Ἀβα] Urbs Arabiae felicitis, ut ait Ptolem.

Item, Mons Armeniae unde oritur Eufrates. Plin. lib. 5. cap. 24.

Item, teste Strab. lib. 10. ex Aristoteles sententia, Civitas fuit Phocidis, cujus cives Abantes dicebantur, qui postea relicta patria Eubecam inco-

luerunt. quae etiam ab ipis Abantis [Ἀβαντιῶν] auctore Stephano, dicta est. ABA, [Ἀβα] Xenophonis filia, quae Olibi Cilicis urbi: tyrannidem, quam pater procuratorio nomine administrarat, cultu, obsequisque ab Antonio & Cleopatra sibi impetravit. V. Strab. lib. 14.

ABABA, Maximini imperatoris mater, auctor Capitolin. in Maximinis.

ABACENA, [Ἀβακηνά] Ptolemaeo, vel ABACENUM, [Ἀβακηνόν] Suidae & Stephano, Oppidum est Siciliae, non procul a Messana, cujus incolae dicuntur Abaceni [Ἀβακηνάϊοι] Stephano.

Est praeterea Abacena, teste Ptolemaeo lib. 6. Oppidum Mediae.

ABACION, Diminutiv. Gr. ab ABAX. V. ABACULUS.

ABACTOR, ABACTES. V. ABIGO.

ABACUS, l. m. [Ἀβάξ] apud antiquos Planities erat ad scissum habilis, e marmore facta, vel structura, nam & calcis utrum in abacis fuisse, Plin. docet lib. 33. cap. 12. Ad abacos, non nisi marmoroso: quoniam marmor in eo reficitt amaritudinis calcis. Vulgus ipsum hodie quicquid tale est in quo multi federe possint, appellat *bacum*, detrita tantum (ut imperitia plebis mos est) vocali prima. Sidon. Apoll. lib. 2. Epist. 2. Ibi stibadium, inquit, & frequens abacus. Ex Hermolao in Plin. Nostrates vulgo *banum* vocant.

Abacus, Mensa genus ex opere intestino, ubi in tricliniis vasa omnis generis aut ad ulum, auct ad elegantiam comparata exponi solent. Juven. 3. Sat. 204.

Lectus erat Codro, Procula minor: utceoli sex, Ornamentum abaci: necnon & parvulus infra Cantharus.

Cic. 6. Verr. 35. Ab hoc ille abaci vasa omnia, ut exposita fuerant, abstulit. Varro de L. L. 8. 33. Liv. 39. 6. Et quae tum magnifice supellectilibus habebantur, monopodia & abacos, Romam advenxerunt. conf. Plin. 34. 3. & 37. 2. item Fulv. Urfin. de Triclin. p. 150. sq. Ph. Rubeni Elect. 1. 34. Gallis dicitur *Buffet*.

Abacus Solis, dicitur Astronomis, pro Disco ejus, qui est ipsius orbis five latitudo. Cael. lib. 24. cap. 12.

Abacus, Tabula quadra, quae imponitur epistylis five capitulis columnarum. de quo Vitruv. lib. 13. cap. 1. conf. Idem 7. 3. cum Baldi Lex. p. 3. & Turneb. Adverf. 2. 3.

Abacus, item Tabula est calculatoria, in qua arithmetici numeros ducunt subinde deletiles, & geometriae figuras designant. Hujus formam ex antiquis Monumentis publicavit Marc. Velferus Rer. August. Vindel. Comment. p. 221. V. Apul. Apol. 1. p. 284. Elmenh. Abaco & pulvisculo te dediffes. Perf. 1. Sat. 131.

Nec qui abaco numeros, & facto in pulvere metas Scit rissile vaser. Veteres mensam Pythagoricam appellabant.

Abacus, praeterea, Alveolus est aleatorius, feu Tabula lusoria aut latruncularia. Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 5. Sed vultisne diem sequentem, quem omnes plerique abaco & latrunculis conterunt, nos istis fobriis fabulis a primo lucis in coeae tempus exigamus? Quemadmodum & apud Sueton. Neron. cap. 12. interpretatur Torrensus.

ABACULUS, l. m. [Ἀβάκω] Dimin. Parvus abacus.

Abaculos Plinius intellexisse videtur (ut interpretatur Hermolao) Calculos, quibus in disputatione ac supputatione numerorum utebantur antiqui. Verba Plinii haec sunt lib. 33. cap. 26. Vitri fragmenta teporata agglutinantur tantum, rursus tota fundi non queunt, praeterquam abrupta libinet: tingitars veluti cum calculi funt, quos quidam abaculos appellat, aliosque etiam pluribus modis verticilosores. Eos esse lusorios existimat Harduinus quem vide ad l. c.

ABAIOR, inquit Priscianus, Deus esse dicitur, & Lapis, quem Saturnus devotissime fertur pro Jove, lib. 5. p. 647. Graeci *Βαϊτωλον* dicunt: nam, ut Helychius ait, *Βαϊτωλον* dicitur faxum illud facris revinctum, quod pro Jove devotissime dicitur est Saturnus.

ABAE, arum. f. pl. [Ἀβαί] Oppidum Phocidis. Nomen habet ab Aha heroe, ut Stephanus & Suidas prodiderunt. Dicitur & Aha, numero singulari, ut paulo ante diximus.

ABEA, a. f. [Ἀβεία] Ptolemaeo Oppidum est in sinu Messeniaco, non procul a Pheris, quod nonnulli idem esse putant cum Hira, seu OEchalia una ex septem civitatibus, quae apud Homer. 10. Iliad. Achilli offeruntur ab Agamemnone. V. Hermol. in Plin.

ABEUS, a, um. Adj. unde, ABEUS Apollo: ibi enim templum fuit Apollinis, in quo dabantur oracula, priusquam in Delphis darentur, ut Stephanus scribit. Hujus templi meminit & Pausanias in Phocidis: Aha inquit, urbs dicta ab Abante Lyncei & Hypermetrae filio nuncupata, quae Apollini dicata fuit. Erat in ea venerabilissimum Apollinis oraculum in sano, quod ab exercitu Xerxis incensum est.

ABEATAE, m. pl. [Ἀβείαται] Populi sunt Arcadiae in sinu Messeniaco, quorum urbs Ahae commemoratur a Ptolem. lib. 5. V. Plin. 4. 6.

ABAGARUS, vel potius ARGARUS. Sic enim scribendum id nomen in victis argumentis docuit Ill. Spaahem. de Ulu & Pr. Num. Ant. Diff. 2. S. 3. contra Henr. Valsc. ad Exc. Petreic. p. 101. Nam alias Augarus, Abbarus, Aebarus & Agbarus, aliisque modis scriptum reperitur. Familiare est fuit & quali solenne Regularum Oestrochiorum, five Edesse toparchiae nomen. Capitolin. in Anton. Pio C. 9. Abgarum regem ex Orientis partibus fua auctoritate deduxit. Alius ab hoc fuit, quem a Severo fubactum Perfarum regem fasso nominat Spartian. C. 18. de quo & Herodian. 3. 9. 4. Vid. Schotti C. 20. 14. Idem qui postea fraude nefaria a Caracalo fuit circumventus, teste Dione. Omittimus Eubulam de Abgari antiquioris & Christi Dn. Iteris *αβάρωτος*, quae in Ecclesiasticis monumentis decantata est. V. Exc. Peir. p. 746. & not. Valsc. Niceph. l. 2. C. 7. Euseb. Hist. Eccles. l. 1. C. 12. 13. tum imprimis Spaahem. in eod. op. Dilf. 8. S. 10.

ABAGARICUS, a, um. Adj. ut, Abagaria Edessa. Mantuan. ad Reg. Cur. 263.

ABAGIO, onis. E. vox obsoleta. V. ABAGIUM.

ABALA, [Ἀβάλα] Oppidum est Troglodytarum non procul a Mari rubro. Plin. lib. 6. cap. 29.

ABALIENO, are. [Ἀβαλιένω. ἐνὲς τριτάτου. νοσφίλω] Quod nostrum erat, alienum facere. Abalienationis duo genera ponit Cic. in Topic. 28. hoc modo, Abalienatio, est ejus rei quae mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in iure cessio, inter quos ea iure civili fieri possunt. Cic. 2. de lege Agr. 64. Idemque agros vectigales Pop. Rom. abalienaret. Hinc a rebus ad animum & personas transferuntur. Cic. 2. Philipp. 38. At vero Cn. Pompeji voluntatem a me abalienat oratio mea. Idem 2. de Orat. 182. Eaque omnia valde benevolentiam conciliant, abalienantque ab his, in quibus haec non sunt.

Abalienari ab aliquo, Disjungi. Plaut. Milit. 4. 8. 11. Istuc crucior, a vito me li abalienaric.

Abalienare & Retinere, contraria. Cic. Fam. lib. 1. Epist. 7. Quos fovendo in communi causa retinere poterunt, invidendo abalienarunt.

ABALIENATUS, [αβαλιένωτος.] Cic. O. Verr. 60. Abalienati fecele ritus a nobis omnes reges amicitissimi, nationesque. Idem Att. lib. 1. 1. Sed mirandum in modum est animo abalienato. Subaudi, abs te. Idem de Invent. lib. 1.

Interdum jungitur ablativo sine prepositione. Liv. de Bell. Pun. Sero nunc desideratis, dimittit capite, abalienati jure civium. Pro a jure.

ABALIENATA membra, dicuntur emortua, & que non amplius habent vigoris, & officiorum cum aliis communicationem. Quint. lib. 8. cap. 3. Ut medici abalienata morbis membra præcedunt, ita turpes & perniciosos, etiam si nobis sanguine cohererent, amputandos. V. ALIENO.

ABALIENATIO, [αβαλιένωσις] Verbale. Ipse abalienandi actus. V. ABALIENO.

ABALITES finis, [αβαλιτες κέλευθος] Exiguus est finis in tractu Troglodytarum, ita dictus ab Abala, ejus regionis oppido maritimo. Plin. lib. 6. cap. 29. 34.

ABALUS, [Αβαλος] Insula est Oceani Germanici, in qua nonnulli crediderunt Electrum ex arboribus fluere. Plin. lib. 37. cap. 2. 11.

ABAMBULANTES, Abfcedentes, Festus.

ABAMITA, æ. [απαμιτα] Soror abavi. Ex lib. 3. Institutionum, de gradibus cognat. & l. Jurisconsultus. D. de grad. & affin. Tit. 10. l. 10. & l. 3. ibid.

ABANA, æ. Fluvius Damascenus, in radicibus Libani exortus, in Syriacum effunditur mare.

ABANÆ, populi Africæ, vicini Caprariensibus, quos utroque bello subegit Theodof. Marcell. lib. 29.

ABANNATIO, ðnis. Unius anni exilium, Absentia in annum. Budæus in Annot. post. Interpretes Homeri tradunt morem fuisse apud veterissimos, ut qui non voluntariam eadem admisisset, is exulare patriæ: ad adesque locupletis hominis se confertens, ibi operus federet in limine, orareque, & postulare admittæ cædis expiamtium. Hujusmodi vero exilium ἀπειρωσις appellabatur. verbum e verbo ductum Abannatio dici potest, quia annum exilium.

ABANTES, [Αβαντες] populi fuerunt origine Thracæ, qui relicta patria in Phocidæ fedes collocarunt, Abasque oppidum incolerunt, sub Helicone situm: unde & Abantes dicti sunt, ut refert Strab. lib. 10.

ABANTIS, populi sunt Ionum inter Achivos, ut scribit Herodot. lib. 1. Alios dixit Orpheus in Argonau. juxta Pontum.

ABANTES, populi Eubœæ. Paulan. Eliac. 1. c. 22. p. 435.

ABANTIADÆ, ABANTIAS, V. infra in ABAS.

ABANTIS, idis. [Αβαντις] Insula est maris EGÆI, toti illi Græciæ litori opposita, quæ a Sumio Atticæ promontorio ad Thefaliam usque extenditur, angulissimoque freto, quem Euripum vocant, a Bœotia dirupta. Dicta Abantis, ut quondam placet, ab Abantibus incolis, e Thracia oriundis, qui relicti Abis, Phocidæ civitate (a qua & nomen acciperent) in hanc insulam transmigrarunt. Quantum non desunt (inter quos est Homeri Schollæsitæ, qui hanc insulam ab Abante prius heroe nomen accepisse existant, qui in ea non multo ante Trojana tempora dicitur regnasse. Hæc primum a situs longitudine Macris dicta est: postremo autem Eubœæ. V. Strab. lib. 10.

ABANTIS, a Plin. lib. 6. cap. 20. 23. numerantur inter Indiæ populos.

ABANTIS, a, um. [αβαντις] Id est, non tinctus, ab æ privativa particula: & βαπτω, tingo.

ABAPPISTUM, i. n. Medicorum est instrumentum, cerebellæ usum prebens, quoties cranio propter fracturam aliquam perturbedum est. Habet enim hoc instrumentum in summitate sua labrum, sive obicem, prohibentem ne alius immergi possit, aut meningas lacerare: unde & nomen habet ἀβασπιον. V. Galen. lib. 6. Method. cap. 6. Dicitur & Trypanum, τρυπανον, id est, cerebri seu cerebra, & Trypane, trypanes, τρυπανιον, nam τρυπανον valet Terebro, Perforo, Pertundo, Aperio, Patefacio. [Imo hæc vox semper aut additur, aut subintelligitur. Dicitur & foemine ἀβασπιον τρυπανιον.]

ABAPTISTUS, Adj. [αβασπιον] quod mergi non potest. Epitheton est, proprie fuberi conveniens.

ABARBAREA, [Αβαρβαρια] Una Naiadum, ex qua Bucolion, maximus natorum Laomedontis, Ælepus genuit, & Pedalion. Hom. 6. liad. 22.

ABARCO, es, ni. [αβαρκο] Prohibeo. Festus. Alii scribunt Aberco [quod V.] ut Coercco.

ABARI, Scythica Hamaxobiorum gens, qui campos ultra Caucasum existentes depulserunt, a vicinis Turcis, a quibus male afficiebantur, profugi, & litora maris Euxini, quod Pontum vocant, reliquentes, ad Bosporum venerunt. Hæc, & multo plura Evagrius Hist. Eccles. lib. 5. cap. 1. & alii locis. Hos Nicephorus Abares vocat.

ABARIM, montes excelssi, dividentes terram Ammon & Moab a Judæa, contra Jericho ad Jordanem usque fluvium pretendentes radices.

ABARIMON, [Αβαριμων] Scythiæ regio, in magna Imat montis convalle, in qua Sylvætes homines degunt, avertis soli erant cruenta, qui maximam habent velocitatem, passimque cum feris vagantur, Plin. lib. 7. cap. 2.

ABARIS, [Αβαρις] dicitur continentis habitator, & cujus habitatio in aquis non est, quia baride, id est navigio non indiget.

ABARIS, is. [Αβαρις] nomen viri proprium: de quo sic Cæ. lib. 16. cap. 22. Abaris Hyperboreorum ferunt, sagittam per orbem terræ circumtulisse, nihil omnino vescentem. Hunc Abaria zeuthæ filium, non ignarum literarum, oracula scripsisse tradunt, que Scythica nuncupentur, & nuptias Hebræi fuminis, Apollinis adventum ad Hyperboreos, oratione metrica, abs quo sagittam acceperit, quam diximus. Hactenus Cæ. Ovid. s. Met. 86.

Caucæqueque Abarin, Spercheiadenque Lycetum. Meminerunt hujus Herodot. in Melpom. & Strab. lib. 7.

De eo & Harpocrat. in Lexico. Malchus & Iamblicus de vita Pythagoræ, a cuius disciplina fuisse creditur. Origen. cap. 3. Contr. Cæ. & alii. Palladium Trojanum ab hoc Abaride confectum fuisse Julius Firmicus de errore profanarum Religionum auctor est. De quo ibidem Scaliger, item que animadversionibus in Eusebium consulti potest.

ABARNUS, [Αβαρνος] Stephano. vel ABARNIS, [αβαρνις] Herodoto, oppidum est & regio aspera in tractu Bariano, ad Propontidem. Hæcætes & Ephorus Abarnidem ad Hellepontum collocant, & Lampfaco arcem esse volunt. V. Steph.

ABAS,antis. [Αβας] Lyncei ex Hypernestra filius, rex duodecim Argivorum, pater Præti, Ladii, & Acrilii & avus Persei: a quo poëta Argivorum reges Abantiadæ dicti: & Argi ipsi, Abantæ. Ovid. 13. Met. v. 164.

Cognovi clypeum, lævæ gestamina nostræ, Nuper Abantiæ templo Junonis in Argis.

ABAS, item alius fuit Trojanus heros, & Æneæ comes. Virg. Æn. 1. 125.

ABANTEUS, Argivus. Modo dictum in Abas.

ABANTIÆ, adis. f. patronym. est a nomine Abas: quo significatur vel filia, vel nepcis Abantis. Unde apud poetas fere pro Danae ponitur, Abantis ex Acrilio nepte: vel pro Atalanta, nepte ejusdem ex Jasio. V. ABAS.

ABANTIADÆ, dæ. Patronym. m. Ovid. lib. 4. Met. 606.

Solus Abantiades, ab origine cretus cadem, Acrifrus superest. Id est, Abantis filius.

Idem s. 138.

Torquet in hunc hastam, calido de vulnere raptam, Ulter Abantiades. Hoc est, Perseus pronepos Abantis: fuit enim filius Danae, filie Acrilii.

Et alius eodem bello, hostis Trojanorum, cujus clypeum Æneas, cum Epigrammate fixit. Virg. 3. Æn. 286.

ABASÆ, num. plur. loca sunt deserta & inaccessa in Occidentali plaga Ægypti [Αβασαι]. Hoc enim nomine Ægyptii vocant regiones inhabitatas, & maximis desertis circumdatis, ut scribit Strab. lib. 17.

ABASTER, sive Abaltus, [Αβαστρος] unus equorum Pluto. Bœotius lib. 8. cap. 6. V. PLUTO.

ABÆTON, i. Latine dicitur invium, avium, inaccessibile, [Αβæτον] Hinc Abaton ædificium erectum a Rhodis ad tegendum Artemisæ τροβαειον, quod religione impediti, diruere non poterant. V. Vitruv. 2. 8. Bald. Lex. Vitruv. p. 4. & Cæ. Rhodig. 13. 31. Artemisiam, inquit, mirari, non desunt Græci, que irruentes Rhodios classe exerit, insulamque domuerit, erecta in urbe Rhodo itata, qua civitati stigmata videtur inurere. Quem locum obseptum mox Abaton dixere, quoniam τροβæα movibile, religio est.

ABÆTOS, ti. f. [Αβæτος] Ægypti insula in palude Memphitica, sic dicta: quod propter limi & papyrorum copiam difficillimus ad illam esset aditus. ab æ privativa particula & βασιω, quod est vado, vel ascendo. Lucan. lib. 10. 323.

Hinc Abaton, quam nostra vocat veneranda vetustas, Terra potens, primos fente percussa tumultus,

ABAUCHAS, nomen viri, cujus amicus fuit Gyndanes. Hujus meminit Lucian. in dialog. qui nomen Toxaris.

ABAVUNGULUS, [Αβαβυγγυλος] Abavie frater. Cajus in Digest. lib. 38. t. 10. l. 3. & 10. §. 17. conf. l. idor. 9. 7.

ABÆVUS, i. [Αβæβυς] Quia abest ab avo: & est avus avi. Festus. Cic. de claris Orat. 213. Jam duorum avorum quam est illustre nomen P. Scipionis? conf. Plaut. Mil. 2. 4. 20. & Perf. 1. 2. 5. Pater, avos, proavos, abavos, atavos, tritavos. Plin. 18. 6. Sen. de Clem. 4. 10. Sidon. Carm. 15. 153. Dicitur a Virg. quartus pater, 10. Æn. 39.

ABAVIA, æ. [Αβαβια] Est avia avi vel avia. Infinit. Jur. l. 3. t. 6. conf. Dig. l. 38. t. 10. l. 3. & 10.

ABAX, æcis. m. V. ABACUS.

ABACES, pro valorum conditoris videtur usurpasse Jabolenus l. 100. §. 3. ff. de Legit. 3. Heres meus. D. de legatis & fidei c. tertio, Cui Corinthia vasa legata essent, hinc abaces quoque eorum valorum collocandorum causa paratos deberi, Trebatius respondit. Probo autem id non probat, si eas abaces valorum numero testator habuit. Labeo vero recte ait, si æneæ quidem fidei abaces, non autem Corinthiæ, non deberi. Alciatus tamen hoc in loco & legit & interpretatur, non abaces, sed bases, lectionem Florentinam retinens. Haloander a vulgata lectione non recedit. Ceteris est auctoritas Præfican. p. 752. Puffch.

ABÆZEA, ðrum. [Αβæζεια] Infinita sacra a Dionysio Caprii filio regis Asiæ: quorum meminit Cic. lib. 3. de Nat. Deor. Dicta Abzæa a taciturnitate, qua hæc sacra celebrabantur, αβæζεια, enim taciturnum significat.

ABBA, [αββη] Hebræa, vel potius Syriaca dictio, in qua singulariter quidam est, quod & patres libenter audiunt, & pueri primum sonare discunt. Paul. Rom. 8. 14. Gal. 4. 6. Per quem, inquit, cl. m. mus Abba, pater. Hinc Abo, are. de quo infra. & per literarum transpositionem Pappi.

ABBAS, ætis. [αββας] Collegii, societatis, magister, monachus primus, & antistes ac moderator. Sunt qui per unicum b. scribant. Pudicus Coenobiarum vocat Græco vocabulo in l. nos reddentes. C. de hereticis, & in l. 4. C. de summa trinit. dicitur Archimandrita. usus Sidon. 7. Epist. 9. c. 17. extr. & lib. 9. ep. 2. & eam. 16. V. Archimandrita in Mandra. Gloss. Spelmani. du Fresne & Hierolexic. Domin. & Car. Macri.

ABBATISSA, f. ab abbate, [αββατισσα] Hieron. De modo vivendi, cum a femine justitia deviat, ipsam etiam abbatissa cognoscat. Utrumque seniores Latinitatis eiecerunt sic &.

ABBATIA, æ. [αββατια] a recentioribus capituli pro Abbatis dignitate, quam pro loco ubi habitat Abbas.

ABBREVIIO, are. [αββαβριω] brevis reddo. Veget. in prol. lib. 3. Que per diversos auctores librosque dispersa, Imperator invictæ, medicoritate meam abbreviare iussisti: non te falsitudo nasceretur ex plurimis, vel plenitudo fidei deest in parvis. conf. Vulg. Interpr. Marc. 13. 20.

ABDALA Sarracenus, Viri nom. prop. qui, ut scribit nonnulli, interrogatus quid in hac quasi mundana scena admirandum maxime spectaret: Nihil videri homine præcellentius, respondit. V. Cæ. lib. 15. c. 25.

ABDERONUS, i. Nomen pueri cujusdam, qui vincebat omnia problema a Salomone Hierosolymorum rege inuncta. Joseph. de antiq. Jud.

ABDERA, [Αβδεραι] oppidum est Hispaniæ Bætiæ. opus Carthaginiensis. Testes Strab. lib. 3. p. 208. Ptolem. lib. 2. Pompon. Mel. lib. 2. & Plin. lib. 3. cap. 1. Est & insula ad Samochores, eodem teste lib. 4. cap. 12. Oppidum item Thraciæ, patria Protagoræ & Democriti philosophi, iisdem testibus, dicta & condita ab Abdæra Diomedis Thracum regis forore. De ea meminit Solin. cap. 15. Hellanicus, Stephanus & Philostratus in Iconibus ab Hercule conditum fuisse tradunt.

ABDERA, æ. f. dicimus, & Abdæra, orum. n. Auctores Vadiani in Mel. & Hermolaus in Plin. qui etiam Abderon singulari numero dici ab Ephoro, annotavit.

ABDERA, pulchra Teiorum colonia. Strab. lib. 14. tradit Tejos (non Clazomenios, quod vult Solinus, refutatus a Salmatio p. 114.) cum Perfarum contumelias ferre non possent, urbe relicta, Abdera Thracum urbem demigrasse: atque hinc illud vulgatum fuisse, Abdera pulchra Teiorum colonia. V. Adag. in Chil. Hoc anigmate proverbiali significamus, non desse quo confugiamus, siquis præter modum pergat esse molestus. Hoc fortassis alludit Cic. ad Att. 7. 7. Tranquillissimus autem animus meus, qui totum illic æqui boni facti: & eo magis quod jam a multis annis constitutum esse Pompejo, & ejus consilio, in Siciliam me mittere, quod imperium habeam. Id est, Abderiticum. Idem lib. 4. 16. Hic Abdera, non tacente me. Laudatur & ab Herodoto Teii, quod relicta patria libertatem servarint: cujus rei meminit & Strab. lib. 14. Ciceronis locum alii aliter distinguunt & exponunt, nimirum sic: quod imperium habeam. Id est, Abderiticum. Id est, ridiculum, & dignum risu Democriti Abderite. Id est, ratione carens, quali factum Abderitarum, non enim Abderiticum, refertur ad imperium. Id, ea res, est, &c. Rursus illud, Hic abdera. Hoc est, Illic summa senatorum stultitia quasi Abderite viderent, de quorum stupore æque infamia multi scriperunt. Vitruv. quoque lib. 7. cap. 5. scribit Alabandeos & Abderitas fuisse judicatos insipientes. Vervecum patriam vocat Juv. Sat. 10. 50. propter Thracæ pteroseque barbaros & rudes.

Abdera, Abdera. Exclamatio proverbialis. Arnob. adversus gentes lib. 5. O Abdera, Abdera, quam has mortalibus irridenda, talis hi apud te esset fabula ita consistat. Dicunt eam cuncti patres, & superciliosa perlegunt civitates: & esse tu fatua, & stoliditate frigidissima judicaris.

ABDERITA, æ. & **ABDERITES**, æ. m. Vir [*Ἀβδερῆσις*] Abderæ natus. Just. 15. 2. 1. Cell. 10. 17.

Abderite propter ranarum muriumque multitudinem, relicto patrio solo, coacti sunt novas sedes quaerere. Author Justin. lib. 15. & Plin. lib. 10. cap. 65. & Oros. lib. 3.

ABDERITANUS, Adj. [*Ἀβδερῆσις*] Mart. lib. 10. 25.

Abderitane peccata plebis habes.

Hoc est, infans es, & stupidus. Quæ de causa & Tatianus [*Ἀποκρίσις*] pro nugone & frivola mera atque inepta blaterantia posuisse Vellio observat Insit. Orat. 1. 5. 11. extr.

ABDERITICUS, Adj. Cic. lib. 7. ad Att. 7. Constitutum esse Pompejo in Siciliam me mittere, quod imperium habeam. Id est, Abderiticum. de quo paulo ante in **ABDERA**.

Abderitica mens, id est stupida aut insana. Abderitæ in stuporis infaniaque fabulam abiere. Quod perspicuum est ex epigrammate Martialis. lib. 10. de eo qui damnatus in theatro, representavit Mutium Scaevolam, ac manum imposuit igni, sed iustus, & acrioribus paratis supplicis, ni faceret.

Abderitanis autem natura peculiarem fuisse mentis stuporem indicat Cic. de Nat. Deor. Et Plin. lib. 25. cap. 8. docet huic urbi vicina esse passua, in quibus equi pasti inflammantur rabie, quemadmodum apud Pothniam asiæ. Meminit & Cæsar. Antiq. lect. lib. 30. cap. 4.

ABDERUS, [*Ἀβδερῶν*] Hyginus fab. 30. de Abdero ita scribit; Hercules, inquit, Diomedem regem Thraciæ, & equos quatuor ejus, qui carne humana vescabantur, cum Abdero famulo interfecit.

ABDICO, are. [*ἀπικουήσις*] Id est tanquam dicatum rejicio. Hinc filius, lex, magistratus abdicari dicitur. Quintil. lib. 7. cap. 5. Mavult pater corrigere, quam abdicare. Abdicat autem pater filium cum privat eum omni jure filii. quod olim sic fiebat: Cum filius patrem injuria affectisset, aut minus obediens ei fuisset, eum pater ad iudices vocabat, & probata causa, abdicabat. Sic abdicatum filium pater alere non tenebatur, imo egenum, vestibus spoliatum dimittebat: nec defuncto patri in hereditatem succedebat. Ad dicat pater filium dum vivit: exhereditat post mortem. Nepos tamen exhereditatum pro abdicato posuit Theophrast. C. 1. Proprie Plin. l. 6. c. 22. Eligi Regem liberos non habentem: & si postea gignat, abdicari, ne fiat hereditarium regnum. De causa abdicacionis liberorum, V. Lucian. in abdicato & Alciat. l. 2. Distinct. c. 34.

Abdicare magistratum. Salust. in Catil. c. 47. Senatus decrevit, uti abdicato magistratu, Lentulus, itemque ceteri in liberis custodiis haberentur. Pro quo dicitur etiam Abdicare se magistratu, Deponere magistratum. Liv. 2. ab U. C. 10. Abdicavit se Consulatu. Cæsar. 3. bell. civil. 6. Dictaturaque se abdicat, & ab urbe proficiscitur. Cic. in Catil. orat. 3. 6. Cum se prætura abdicasset. Idem 2. de Divin. Magistratu se abdicaverunt. Idem 2. de Nat. Deorum. Augures rem ad senatum: senatus uti abdicarent Consules: abdicaverunt.

Abdicare se tutela, libertate, & similibus, pro eo quod est, deponere, sive relinquere. Cic. Att. lib. 6. Itaque aut tutela cogito me abdicare: aut, ut pro Glabrione Scaevola, fenus & impendium recusare. Idem Philipp. 3. Eo die non modo Consulatu, sed etiam libertate se abdicavit. Piso apud Gell. Scripto sese abdicasse.

Abdicare legem, abrogare. Plin. lib. 7. cap. 30. de Cicerone: Te dicente, legem agrariam, hoc est, alimenta tua, abdicaverunt tribus.

Abdicare simpliciter, pro rejicere. Cic. 2. de Orat. Ubi plus mali quam boni reperio, id totum abdicat atque rejicio. Sic legit Budæus. Plin. lib. 4. cap. 8. Accipit annum Euroton, non recipit, fed olei modo supernatantem (ut dictum est ab Homero) brevi spatio rotatum abdicat. Idem lib. 33. cap. 1. Utinamque posset et vita in totum abdicari aurum.

Abdicare Cibum aliquem. Plin. 20. 3. Patrem. Curt. 4. 10. 3. Generum. Sulp. Apollinar. Perioch. in And. Ter. 10.

ABDICATUS magistratus, ap. Sallust. Catil. c. 47. Ed. Cort. Abdicatus magistratu. Eleganter Prudentius Pallione Cypriani v. 52. Antra abdicata Soli.

ABDICATIO, ðnis. Verbale [*ἀπικουήσις*] Ipse abdicandi actus, cui opponitur adoptio. Plin. lib. 7. cap. 45. Abdicatio Posthumi Agrippæ post adoptionem. Quintil. 7. cap. 4. Abdicacionum forme sunt due: altera criminis perfecti, ut si abdicetur raptor, adulter: altera imperfecti, velut pendens & adhuc in conditione positi: quale sunt in quibus abdicatur filius, qui non pareat patri. Solebant Græci filios suos abdicare, ob delictum aliquod atque a conspectu remove, & tum filii dicebantur *ἀπικουήσις* & *γένους* cum autem cum patre in gratiam redissent, *ἀνακαταστάσις* & *παις* dicebantur. Cui. ad Laert.

ABDICATOR, ðnis. unde fem. est.

ABDICATRIX, tæis. Salvian. l. 2. adv. Avar. p. 76. Abdicatrix misericordie humanitas.

ABDICATIVUS, Ut abdicativa propositio, quæ eadem Antiquis Philosphis, quam Recentes negativam vocant. Huic opposita affirmativa, eisdem Antiquis Dedicativa est, de qua suo loco. De utraque. V. Apul. 3. Dogm. Plato.

ABDICO, ère. Rejicere, reprobare, & auspicio negare [*ἀπαρῆναι*] oppositum est Addicere. Utrunque autem, Augurale est verbum. Cic. 1. de Divin. 31. Cumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdidissent: quarta parte, quæ erat reliqua, in regiones distributa, mirabili magnitudine unam, et scriptum videmus, invenit. Abdicere, pro Abdicare, alienare. Ovid. 1. 617. Met. de Io, quam sibi ab Jove dari petit Juno.

Quid faciat? crudele, suos abdicere amores. Non dare, suspectum. Rectius legitur Addicere, quia interservitum dare.

Abdicere, Pro decreto recusare, ac denegare. l. 2. §. 24. D. de Orig. juris. Qui cum animadverteret Appium Claudium contra suas vindicias filie suæ a se abdidisse, &c. Id est, decreto recusasse. Horomanus.

ABDITAMENTUM, i. n. Detractio, diminutio. Apul. lib. 9. Istud ego dolium quinque denariis cuidam venditavi. Verba sunt mariti, quæ sic uxor excipit: Strenuum negotiatorum nacla sum, qui rem, quam ego mulier jam dudum septem denariis vendidi, minoris diduxit abditamentum pretii. Id est, detractioe ac deductione pretii. Contraria sunt Abditamentum & Abditamentum.

ABDO, [*κρύπτω*, ἀποκρύπτω] ère. Occultare, obtegere, abscondere. Hoc verbum varium habet usum & constructionem, ut infra videbis. Proprie opponitur τῷ δεσφῆρει cique excludere, remove, a se abjungere, ut Gronov. de Seltzer. 4. 8. p. 308. præclare explicat. sic Virg. de equo senectute confecto Georg. 3. 93. quod mire interpretes elusit. Tibull. 2. 1. 82. Sil. 6. 21. Cic. in Pison. 39. An amici tui tabulas abdicere. Id est, eas non sunt auti recitare.

Abdicere & Conterege. Cic. lib. 1. Off. 116. 2. Quæ autem partes corporis ad naturæ necessitatem date, aspectum essent deformem habituræ atque formam, eas contexit atque abdidit.

Abdere se in aliquem locum, Est secreti aut latibuli gratia, se in aliquem locum recipere, & fere cum accufatio & propositio in contemnitur. Cic. ad Curt. lib. 7. 29. Abdo me in bibliothecam. Idem Planc. lib. 13. 28. Abdidit se in intimam Macedoniam, quo potuit longissime a castris. Cæsar. lib. 1. Bell. Gal. 3. 9. Sese in proximas fylvas abdiderunt.

Interdum nullus exprimitur locus. Virg. 2. Æn. 571. Illa sibi infelitos versa ob pergamæ Teucros, Permetuens, &c.

Abdidit sese, atque aris invisâ sedebat. Id est, sese absconderat.

Abdere se in occultum. Cæsar. lib. 7. Bell. Gal. 30. Neque se in occultum abdiderat.

Abdere intra vestem, vel sub terram. Liv. 2. ab U. C. Abdito intra vestem ferro, proficiscitur. Cic. lib. 2. Tusc. 60. Audisne hæc, Amphiaræ sub terram abditæ?

Abdere se rus vel in domum. Ter. Hec. 1. 2. 100. —nam senex rus abdidit se. Cic. in Pison. 92. Domum se abdidit.

Abdere se in tectis. Liv. 1. ab U. C. Se in suis quisque tectis abdiderunt.

Abdere sub, cum ablativo. Liv. 1. ab U. C. Cultrum, quem sub veste abditum habebat, eum in corde deiecit. De Lucretia.

Interdum subauditur in prepositio. Virg. 3. Georg. 95. Hunc quoque ubi aut morbo gravis, aut jam legnior annis Deficit, abdo domo.

Sueton. in Tiber. 12. 2. Mediterraneis agris abditus.

Abdere se ex. Plaud. Pseud. 4. 7. 5. Ex conspectu heri sui si se abdiderrunt. Hoc est, latenter se amoverunt, se subtraxerunt.

Abdere se literis, & in literas. Cic. pro Archia poeta 12. si qui ita se literis abdiderunt. Est autem **LITERIS** datus. Idem Volum. lib. 7. ad Fam. Ac me totum in literas abdere.

Abdere aliquem in insulam aliquam. Hoc est, relegare, deportare. Tacit. Ann. 2. 85. Satis visum de Vistilia statueret. eaque in insulam Seriphen abditæ est.

Stultitiam. Plaut. Trinum.

Verum, Id est, veritatem occultare. Ovid. Fast. 7.

ABDOR, pass. ex abdo. Condor, occultor. Plin. lib. 9. cap. 8. Abduntur tricornis diebus circa Canis ortum, occultanturque incognito modo. De delphinis.

ABDŪS, a, um. Partic.

Æs, argentum, & aurum. Cic. Off. 2. 13. Nec ferrum, æs, aurum, argentum effoderet, penitus abditum. Idem de Nat. Deor. lib. 2. 151. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus.

Abditum & occultum. Cic. 1. de Nat. Deor.

Abditum & penetratæ. Cic. de Arusp. respon. Abditos ac penetratæ focos.

Abditus agro, pro in agro. Hor. Epist. 1. 1. 5.

Abditus carceri, pro in carcerem. Patere. lib. 2. Abditus carceri, cum conscientis facinorosis mortem dignissimam vita sua obiit.

In tectis abditus. Cic. 1. de Invent. Rhet. lib. 4. Qui dispersos homines in agris & in tectis sylvestribus abditos, ratione quadam compulsi in unum locum, & congregavit.

Tenebris Abditus. Sen. in Agam. 7. 28. Et æther abditus tenebris lateat.

Ambages abditæ, Id est, obscura, Tacit. lib. 5. Namque Macroni non abditæ ambage, Occidentem ab eo deseri, Orientem spectari exprobravit.

Confilia abditæ, Hoc est, arcana. Val. Flac. 4. Argonaut. 479.

Loca Abditæ. Cic. ad Att. lib. 15. Loca venusta sunt, abditæ certe, & siquid scribere velis, ab arbitris libera.

Abditum & opertum. Sen. in Herc. Fur. 659. —ut jura abditæ

Est operta teris, liceat impune eloque.

Causas Abditas morborum vocat Cæll. in præfat. lib. 1. quibus opponuntur Evidentes.

Fata Abditæ. Tibul. lib. 2. Eleg. 5. ad Phœbum.

Sensus Abditos gerere, Id est, occultos. Sen. in Hippol. 8. 12. Tacit. lib. 5. Abditos principis sensus, & siquid occultius parat, exquirere, illicitum.

Voluntas Abdita ac reftuta. Cic. de petit. Conful.

ABDITUM, i. n. [κρυπτός] pro loco occulto. Plin. lib. 8. cap. 5. Nunquam nifi in abdito cocunt.

Abdita rerum. Uorat. in Arte poet. 49.

Indicis monitare recentibus abdita rerum.

Abdita terræ. Lucret. lib. 6. 809.

Terræ penitus ferutantes abdita ferro.

ABDITE, adv. [κρυπτός] Occulte, fecreto, abfcondite. Cic. 4. in Verr. Omnia ita condita fuiffe, atque ita abdite latuiffe videantur.

ABDITIVUS, adj. qui latuit, qui abductus amotusque fuit Plaut. Poen. Pro. v. 65. Filius abditivus a patre. Nunc, ut opinor, obfolvolum. Feftus, Abditivi, Abortivi.

ABDOMINUS, five Abdalominus. Iuftin. lib. 11. 10. Tunc in Syriam proficifcitur, (de Alexandro loquitur) ubi obvius cum infulis multos reges Orientis habuit. Ex his pro meritis fingulorum, alios in focietatem recepit, aliis regnum ademit. Inffectis in loca eorum novis regibus. Inffignis præter cæteros fuit Abdalominus, rex ab Alexandro Sidoniæ confitutus, quem Alexander, quod operam ablocare ad puteos exhauriendos, hortosque irrigandos folitus efferet, milere vitam exigentem, regem fecerat, fpretis nobilibus, ne generis id, non dantis beneficium putarent. Sunt qui Abartomium vocent.

Ejus æquanimitatem laudat Curtius 4. 1. 28. qua Alexandro dixiffe fertur, nihil habenti nihil defuit. Diod. Sic. 17. 46. Ballonymum vocat barbaro nomine nonnihil ad indolem Græcorum de flexo.

ABDŌMEN, inis, n. [λαπάρα, ἐπὶ τὸ σπλάχνον.] Pars eft humani corporis, quam fic defcribit Corn. Celf. lib. 4. cap. 1. Ipfa autem ilia inter coxas & pubem ino ventre pofta funt: a quibus ac pube abdomen furfum verfus ad præcordia pervenit: ab exteriori parte, evidenti cute: ab interiori, levi membrana inclufum, quæ omento jungitur, περιτονία autem a Græcis nominatur.

Quid vero Abdomen fit in fæ, docet his verbis Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc Cenforiarum, inquit, legum pagine, interdicta cœnis abdomina, glandia, tefcullis, vulvæ, fyncipita verrina, ut tamen Publii mimorum poetæ cœna, poftquam fervitutem exuerat, nulla memore sine abdomine, etiam vocabulo fuminis ab eo impofito. Placere autem & feri faes. Jam Catonis Cenforis orationes aptumque exprobrant callum. Et lib. 11. cap. 37. Vulva eiefto partu melior, quam edito. Eieftitia vocatur illa, hæc porcaria primiparæ fuis optima; Contra eieftitis. A partu, præterquam eodem die fuis occifæ, livida ac macra. Nec novellarum fuum, præterquam prinipararum probantur, potiusque veterum, necdum effectarum, & biduo ante partum, aut poft partum, aut quo eiecerit die. Proxima eieftitæ die, occifæ uno die poft partum. Hujus & fumen optimum, fi modo foetus non hauferit: eieftitiæ deterimum. Antiqui abdomen vocabant, priusquam calleret id, fcientes occidere non affueti. Hactenus Plin. Quem locum iuftis de caufis altius repetitum, fic exponit Hermolaus, Id quod modo fumen dicitur, hoc eft, fuillas cum lacte fuo mammas, veteres abdomen vocabant; ab lacte opinor jam abdito & fugato: utpote qui antequam ubera callefcerent; hoc eft, ficcato lacte durefcerent, fuem occidere non folent.

Abdomen porcæ. Juv. Sat. 2. 18.

Atque Bonam teneræ placant abdomen porcæ

Et magno cratere Deam.

Abdomen infaturabile. Cic. pro Seft. 110. Libelli etiam pro vino opignerabantur: manebat infaturabile abdomen: copię deficiebant. Quo in loco pro vitio ventris, quod gulofitate vocant, accipitur.

Abdomini natus, Id eft, ventri & gula. Cic. in Pifon. 41. Ille gurgis atque helluo natus abdomini fuo, non laudi atque gloriæ.

Abdominis voluptates. Cic. in Pifon. 66. Solet in difputationibus fuis oculorum & aurium delectationi, abdomen voluptates anteferre.

ABDUA, [ἄβδουα] fluvius Gallię Cifalpinæ, qui Addua etiam dicitur.

V. ADDUA.

ABDŪCO, xi, ctum. [ἀπάγω] Ab loco duco. Ter. Eun. 3. 1. 17. Tum me convivam abducebat folum filii. Cic. 2. de Fin. Majores noftri ab aratro abduxerunt Cincinnatum illum, ut Dictator effet. Cic. 5. Verr. Omne inftrumentum diripuit, familiam abduxit, pecus abegit. Sic, a marito ad divortium uxor abducitur, teftè Donato. Virg. Æn. 10. 79. — Et gremiis abducere pactas.

Abducere vi, vel per vim. Cic. 5. Verr. Iſidorus mimi filiam, vi abductam a Rhodio milite. Liv. 2. 56. Confularibus negotio dato, ut collegam per vim, fi aliter non poſſent, de foro abducerent.

In aliquem locum. Cic. 7. Verr. Ipſos in latomias abduci imperabat.

Rus. Plaut. Caf. 1. 21. Abduxi mecum uxorem rus.

In diverſum a nido. Plin. lib. 10. cap. 33. de perdice & aucupe.

In fervitutem. Caf. Bell. Gall. 1. 11. Liberi eorum in fervitutem abduci.

Abduci etiam pecora dicuntur. Ovid. epift. 16. 357. Paris de fe loquitur,

Pene puer cæſis abducta armenta recepi

Hoſtibus, & caufam nominis inde tuli.

Abducere, pro Abtrahere, revocare: ut,

Abducere a teſtibus. Cic. pro Cæ. 22. Equidem vos abducam a teſtibus.

A meretricio quæſtu. Cic. Philip. 2. 44.

Aciem mentis a confuetudine oculorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 45.

Animum a cogitationibus. Cic. 5. de Fin. Sic, ab querelis, Idem Att. lib. 9. Item, Abducere cogitationem a confuetudine, Idem 1. Tuſcul.

Animum a follicitudine. Cic. lib. 4. epift. 3.

Diſcipulum a præceptore. Cic. lib. 5. de Fin. Quem diſcipulum cupio a te abducere.

Puerum a Grammaticis. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Se ab angoribus & moleſtitiis. Cic. ad Fam. lib. 5. 13.

A negotiis. Plaut. Rud. 1. 2. 1.

Ab officio. Cic. de Amicitia.

A rebuſ gerendis abduci. Idem 1. Off.

Abducere ab ſtudio. Ter. in prol. Hec. & Cic. lib. 4. epift. 4.

Abduci a vero. Cic. 3. de Fin.

Equitatum ab aliquo ad fe. Cic. 11. Philip.

Servum ab aliquo. Cic. pro Deiotaro.

Uxorem a viro. Cic. pro Flacco.

Abduci ab inſtitutis fuis pecunia. Cic. lib. 4. in Verr. 12. Veruntamen abducuntur homines nonnunquam etiam ab inſtitutis fuis magnitudine pecunia.

Abducere aliquem ad nequitiam. Ter. Adel. 3. 3. 4. In eum locum Donatus ait, Ad nequitiam abducere, quali invitum dixit, non vocare, fed abducere. Ducimus enim volentes, fed abducimus invitos.

Are aliqua ad aliam. Cic. 5. Verr. Ab illis hominibus, qui tum verſati funt in rep. ad hanc hominum licentiam & libidinem me abduciſ? Cic. 2. de Orat. Abducere animos a contraria defenfione, & ad noſtram conor traducere. Idem lib. 1. de Divin. de Aruſpicina loquens. Ne ars tanta, propter tenuitatem hominum, a religionis authoritate abduceretur ad mercedem atque quæſtum.

Aliquem a Republica. Cic. lib. 3. ad Quint. frat. Abduco equidem me ab omni Republicæ cura, deduco literis.

Aliquem ex acie. Cic. in Bruto.

Aliquem a fide, pro Revocare a fide præſtanda. Cic. pro L. Flacco.

Abducere caput ab ictu, Id eft, avertere. Virg. Æn. 5. 428.

Abducere retro longe capita ardua ab ictu.

Gradum. Sil. lib. 10. 4.

Somnum. Ovid. Faſt. 5. 477.

Vifaque confugiſſe fomnos abduxit imago.

Vincula ab aliquo loco. Val. Flac. 5. Argonaut. 160.

Vincula preſſa manu faxi abduxerat imis.

Vifum. Plin. lib. 11. cap. 37. Sic magna cogitatio obcæcat, abducto intus viſu. Hoc eft, Viſu ab oculis ad animum traducto.

Non abducatur ut. Cic. de Divin. 1. 34. Nec abducatur ut rear aut in extis totam Hetruriam declinare, aut eandem gentem in fulguribus errare.

Abducere aliquid, pro auferre, figurate dictum. Plaut. Caf. 5. 2. 8.

Ubi intro hanc novam nuptam deduxi via recta, clavem abduxi.

Auferre & abducere. Cic. pro Quint. 84.

Abduco tibi, pro abs te. Diomedes.

Abduce, pro abduc dixit Ter. Adel. 3. 4. 36. Hunc abduce, vinci.

ABDUCTUS, [ἀπαχθείς] partic. Montes abducti. Id eft, femoti. Val.

Flac. Argonaut. 4. 675.

Flumina ponto abducta. Val. Flac. Argonaut. 5. 165.

Abductus in Secretum. Liv. 30. 14. 22. 22.

A B E

ABEA, V. ABBA.

ABEACUS, Siracorum rex, qui funt populi ad radices Caucaſi. Strab. lib. 11.

ABEATE, V. ABBEATE.

ABECEDARIUM, i. n. [ἀββηδωνία] apud Auguſtinum eſt ordo ille literarum, quem pueruli conficiunt. Alphabetum Græci vocant. Cæ. lib. 26. cap. 28. Quædammodum autem a primis duabus literis Græci dicitur alphabetum, fic a quatuor primis Latinis abecedarium.

Abecedarii in difcentium clallibus nuncupantur ab Hieronymo, qui prima imbibunt elementa. Syllabarii, qui jam ſyllabas connectere inſueſcunt. Nominarii, qui denique integra proferunt nomina. Ex Cæ. lib. 26. cap. 28. Abecedarium quoque præceptorum recte dixeris, qui prima docet elementa. Meminit Fulgent. 3. Mythol. de Orpheo loquens. Apud eundem Abecedaria eſt γραμματικὴν. 3. Mythol. cap. 10. In omnibus artibus funt primæ, funt ſecundæ: ut in puerilibus literis prima Abecedaria, ſecunda Notaria. Auguſtin. lib. 1. Retract. c. 20. Abecedarios Palmos appellari tradit, qui ſecundum Alphabeti literas ſignati per verſus funt.

ABEDO, edis, vel abes, abedi, abeſſe. [ἀβηδών] Idem quod Exedo, abſumo. Corn. Tacit. lib. 15. 5. Sibi imbecillum equitem pabuli inopia. Nam exorta vis locuſtarum abederat quicquid herbidum aut frondofum. Sed legendum eſt ambederat cum Liptio, Pichena, Berneggero, Gronovio, Ryckio.

ABELLA, æ. [ἀβέλλα] Oppidum Campaniæ Italiæ, ſupra Neapolim, verſus Septentrionem. Author Volaterranus. Virg. Æn. 7. 740.

Et quos malifere deſpectant inœnia Abella.

Confer Sil. Ital. 8. 519. & 544. Alii tamen per apocopen legunt Bellæ.

V. AVELLANA.

ABELLINA, æ. [λεπτοκάρων] ab Abella Campaniæ Italiæ oppido, præſcis dicebatur, quam nunc Avelanam dicimus. Plin. lib. 15. cap. 22. V. AVELLANA. Ap. Scrib. Larg. Comp. 167. Nux Abellana legitur.

ABELLINATES, [ἀβελλιναῖοι] funt Italiæ populi, ante Protropi appellati, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 11. lidem Avellinates appellantur.

ABELLINUM, [ἀβελλίνον] five AVELLINUM, Italiæ oppidum in Hirpiniis. Plin. lib. 3. cap. 5. hodie Avellino dicitur.

ABEMO, is, verbum obſoletum. Plaut. Abemito veſtem. Id eſt, demito, vel aufero. Feſtus. Emere enim antiqui dicebant pro accipere.

ABEO, is, ivi, & per ſyncop. abii, abitum, [ἀβηδωνία, ἀβηδωνία] irc. Diſcedere. Ter. Eunuch. 2. 3. 49.

— rogo, nunquid veli. Rectè, inquit, abeo. Id eſt, diſcedo.

Abire a vel ab, aut de loco. Plaut. Men. 5. 2. 83. Sed non abire poſſum ab his regionibus. Cic. Ter. lib. 14. 1. De loco nunc quidem abiit peſſilitia. Qui locus Ciceronis aliter tamen intelligendus videtur & diſpungendus, hoc modo: De loco, nunc quidem abiit peſſilitia. Id eſt, quantum ad locum atinet, ſcias peſſilitiam abiſſe.

Abire hinc, illinc, iſtinc, inde. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Sine me hinc abire.

Abire urbe vel domo. Plaut. Merc. 3. 4. 69. Cedo ſi hac urbe abis, amorem te hic relicturnum putas? Pro, ab hac urbe.

Ab, vel Ex oculis, E conſpectu, &c. Liv. 5. Bell. Pun. Conſpectique repente ex oculis abierunt. Plaut. in Amph. Abiit e conſpectu meo?

Ab aliquo, pro exire ab eius ædibus. Ter. And. 1. 5. 65. V. A, ab.

Aliquo, fere pro ire ponitur: ut, Quo abiit? hoc eſt, quoniam ivit?

Abire ad vel in. Cic. lib. 1. Tuſc. Abiit ad deos Hercules. Ter. Adel. 5. 2. 10. Interea in angulum aliquo abeam. pro, in aliquem angulum.

Liv. 5. Bell. Pun. Cujus rei periculum vitantes plerique in exilium abierunt.

Intro, istuc, longe, peregre, obviam. Ter. Eun. 5. 28. Idem Adel. 2. 1. 15. Nimium istuc abisti. Pro, istuc, more antiquo. Idem Eun. 5. 2. 15. Obsecro abeamus intro. Idem Adel. 5. 1. Rogat frater, ne abeas longius. Plin. lib. 35. cap. 12. Illo abeunte peregre, umbra ex facie ejus ad lucernam in pariete lineis circumscripsit. Ter. Heaut. 2. 3. 8. Abi dum tu Dromo illis obviam.

Tu missus abibis. Hor. Sat. 2. 1. 86. i. e. dimitteris.

Abire impune. In IMPUNE.

Peregre. In PEREGRE.

Sic per metaphoram, abire longius, pro evagari, & a proposito discedere. Cic. pro Rosc. Am. Quasi vero mihi difficile sit, quamvis multos nominatim proferre, (ne longius abeam) vel tribuleis, vel vicinis meos, &c. Ne longius abeam, id est, alienos dicam vel longinquos.

Non longe abieris, pro abeas. Id est, non longe petatur exemplum: non petantur exempla remotiora. Cic. Fam. lib. 7. 20. Quod Lucan. lib. 1. 94. dixit, Nec longe exempla petantur.

Abire in infinitum. Plin. lib. 17. cap. 25. ne in infinitum abeamus.

Abire, sine propositione: praefertim in urbium nominibus, ut Latinitas exigit. Virg. 1. 415. Æn. Ipsa Paphum sublimis abit. Idem 6. Æn. 375. Ripamve injulius abibis? Pro, ad ripam vel in ripam, figurate.

Propositio aliquando gemina additur: ut, In Asiam ad regem militatum abit. Ter. Heaut. 1. 1. 65.

Abire, cum priore supino. Plaut. Merc. 12. Si opprimit pater quod dixit, exulatum abit salus.

Abire deambulatum. Ter. Heaut. 3. 1. 26.

Abire exulatum, alioque, ad aliquem, id est, In exilium. Liv. 2. 15. Tarquinius, spe omni reditus incisa, exulatum ad generum Mamilium Octavium Tullulum abit.

Abire pessum. Plaut. Trucul. 1. 1. 15. Quando abit rete pessum.

Abit res aliqua, absolute dictum; ut, Fides. Liv. lib. 3. ab urbe, Quia occisione prope occisos Volscos & Æquos movere sua sponte arma posse, idem fides abierit. Id est, desit credi, & esse verisimile.

Animus abit in varios cursus. Ovid. 9. Met. 152.

Ferrum in corpus. Stat. lib. 11. Theb.

Hausta trans pectus. Idem Theb.

Memoria. Liv. 2. ab urbe, vetustate memoria abit. Pro perit, effluit, obliterata est.

Modus. Ov. 11. Met. 3.

Nausea. Cic. Att. lib. 14. Nausea jam plane abit. Hoc est, cessavit.

Pedes tres. Pro mensura trium pedum. Cato de R. R. cap. 135. In commillum abibunt pedes tres. Id est, diminuentur & detrahentur.

Pestilentia. Cic. Fam. lib. 14. 1.

Pretium retro abit. Plin. lib. 3. epist. 19. Ut reditus agrorum, sic etiam pretium retro abit. Pro, imminutum est.

Sol. Plaut. Merc. 5. 2. 32.

Spes. Lucan. lib. 3. 504. Spes victis telluris abit. Hoc est, perit, effluit. Ov. 7. Met. 567.

Sic, Abit tempus, aut aliud nomen tempus significans. Pro, praeterit, cedit, effluit. Cic. pro Sextio. Ter. Eunuc. 2. 3. 49. Dum hæc dicit, abit hora. Idem Adel. 4. 5. 57. Hæc dum dubitas, menses abierunt decem.

Et abire dicitur, quod paulatim nos deserit.

Timor abit. Liv. lib. 2. Urbi cum pace laxior etiam annona rediit, & advecto ex Campania frumento, & postquam timor sibi cuique futuræ inopiæ abit, eo quod abditum fuerat, prolato.

Abit tutela ad propinquos. Hor. lib. 2. Serm. 3. 218.

Abit oppidum in villas. Plin. lib. 3. cap. 5. i. e. pro oppido villæ modo superiunt.

Abire, sequente nominativo. Liv. 2. Præceps Fabius in vulnus abit. Id est, pronus cecidit in vulnus. Quidam codices habent, obit, Virg. 5. Æn. 166. Quo diversus abis?

Abire a re aliqua. Cic. 4. Acad. Sed abeo a sensibus: quasi dicat, desino plura de sensibus dicere.

Ab emptione. Vulgus dicit, Non tenere emptione, non habere pro rata. Paulus Jurisconsul. abitum est a priore emptione. Id est, discessum a priore contractu. Hic impersonale est.

Ab jure. Cic. De suis bonis ita dat, ut ab jure non abeat. Id est, ab jure non discedat, ut nemini injuriam faciat.

E medio, E vita, Ex matrimonio. Ter. Phor. 5. 8. 30. Ea mortem obit, e medio abit. Cic. lib. 1. Tusc. Cato autem sic abit e vita. Hoc est, mortuus est. Plaut. Milit. 4. 4. 29. Quali ex hoc matrimonio abierim.

Ad vulgi opinionem. Cic. lib. 3. Off. Id est, Accedere ad vulgi opinionem, & demittere se ad opinionem vulgi.

Abire magistratu, Consulatu, &c. pro, Deponere magistratum, Consulatum, &c. Liv. 3. ab urbe 51. Cic. Fam. lib. 5. 2. Honore. Sueton. Aug. c. 26. Imo abiisse magistratu etiam ille dicitur, qui quam deponere debebat potestatem vi retinet, ut fecere decemviri. Deponere indignia ejus magistratus, quo anno jam antea abiissent. Liv. 1. c. Exercebant autem ad eum diem potestatem decemviralem.

Incepto, Omittere inceptum, incepto desistere. Liv. 4. Bell. Pun. Abire incepto longius. Tacit. Ann. lib. 6. 22.

Abire in rem aliquam: pro, in eam rem transire, mutari, redigi. Liv. 1. Civibus facta spes in avi mores atque instituta Tullum regem abiturum. Ovid. Ep. 15. 81.

Sive abeunt studia in mores, artesque magistras.

In Serum Plin. 16. 12. In Salemi. 31. 7. Id in Semen. Id. 21. 11.

In malum crucem, & similia; locutiones sunt imprecandi. Ter. And. 2. 1. 19. Abi hinc in malum crucem. Idem Phor. 2. 3. 5. Ubi Donatus, adverbialiter: ut, huc viciniam. Ex ejus verbis apparet legendum esse, Abi hinc malum crucem, absque propositione. Unde & in Eun. 3. 3. 30. Malum rem hinc abis? Plaut. Aul. 3. 3. 11. Aut abi in malum cruciatum ab ædibus. Cic. Philip. 13. Quin tu abis in malum pestem, malumque cruciatum?

Abire in creditum, non omnino idem est quod credere, sed tantum eas res credere, quæ accipientis sunt. Hoc est, quæ functionem non in specie, sed in genere accipiunt: veluti pecuniam, frumentum, &c. Ulp. l. v. §. viii. D. Hotomanus.

Abire in desuetudinem. V. DESUETUDO, in DESUERO. Abire in diem

Ter. Phorm. 5. 2. 16. Præfens quod fuerat malum, in diem abit. Id est, in aliud tempus dilatum est.

In ora hominum. Liv. 2. 36. ne in ora hominum pro ludibrio abiret. Id est, Ne in ludibrium & irrisionem veniret, Ne rideretur ab omnibus, Ne fieret vulgi fabula.

In fatietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.

In sumptus. Cic. Att. lib. 11. 2. In quos enim sumptus abeunt fructus prædiorum.

In ventos, Id est, in oblivionem venire. Ovid. lib. 1. Trist. 7. 35.

Sub jugum. Liv. 3.

Abeunt sursum radices, pro sursum tendunt. Cato de R. R. cap. 61. Si male arabit, radices sursum abibunt.

Sic abire. Ter. And. 1. 2. 4. Mirabar, hoc sic abiret. Id est, Si hæc res ita præteriret. Cic. in Catilin. Non hoc tibi sic abibit. Id est, non hoc impune feres. Catull. 14. 16. Non, modo hoc tibi, false, sic abibit. Sen. Ep. 3. Hoc abierit Eleganter. Id. Ep. 10. Vide, quo iudicium meum abeat.

Abire, de sermone dictum. Cic. pro Rosc. Amer. Quid ad istas ineptias abis, iniques? Id est, quamobrem sermonem habes de istis ineptiis? Cur tranas ad istas ineptias? omissis rebus necessariis.

Abire præ, pro præire, sive præcedere. Plaut. Amph. 1. 3. 45. Abi præ Sofia, jam ego sequar. V. PRÆ.

Abire viam, figurate dictum, sicut ire viam. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Sine me hinc abire, tu abi tacitus tuam viam.

Abire fuga. Id est, fugere. Virg. 4. Æn. 281. Ardet abire figa, dulcesque relinquere terras.

Abiisse, pro Abisse poetice dici putat Servius, cujus hæc sunt verba in 2. Æn. 25. ubi hic est versus, Nos abiisse rati, & vento petiisse Mycenas.

Abisse, inquit, & petiisse dicimus, sed propter metrum fit Epenthesis, cum dicimus Abiisse & Petiisse. Considerabis tamen hoc Servii dictum.

Abi, ut ait Donatus, est verbum, vel sibi, vel alteri cum laudatione blandientis. Ter. Adel. 4. 2. 25. Patristas: abis, virum te iudico. Ibid. 5. 1. 1. Ædelpo. Syrice te curasti molliter, lauteque munus administrasti tum. abi.

Abi, item per contemptum dicitur. Ter. Adel. 2. 2. 13. Nunquam rem facies: abi, necsis inlecare homines.

Abi, abi. Ter. Adel. 4. 4. 10. —Abi, abi jam Æschine, Satis diu verba dedisti nobis.

Abi dicimus quasi herentis morantique. Ter. And. 1. 1. 1. Vos istæc intro auferte: abire.

ABIBITUR, impersonale. Plaut. Merc. 4. 4. 36. —scio jam quid velis, Nempe me hinc abire vis. 1. volo inquam. c. abibitur.

ABIENS, untis. partic. [ἀπιεσθῆναι] Discedens. Ter. And. 1. 1. 56. Observandum mane illorum servulos venientes, aut abeuntes.

Abiens magistratu. Cic. in Pison. 3. Ego, cum in concione, abiens magistratu, dicere a Trib. plebis prohiberetur, quæ constitueram. Hoc est, deponens magistratum.

Abiens currus. Horat. Od. 3. 6. 44. —sol ubi montium Mutaret umbras, & juga demeret Bobus fatigatis, amicum Tempus agens, abeunte curru.

Abeuntia vela. Ovid. Ep. 5. 55. Prosequor infelix oculis abeuntia vela, Quæ licet, & lacrymis humet arena meis.

Abeuntes anni. Stat. Theb. 4. 38. —rex tristis & æger Pondere curarum, propiorque amibus annis, Inter adhortantes vix sponte incedit Adrastus.

ABITIO, onis. Verbale [ἀπιθῆναι] Ipse abundi actus, hoc est, discessus. Ter. Heaut. 1. 2. 16. Propter eam hæc turba atque abitio eventit.

Abitionem antiqui dicebant mortem. Festus 1.

ABITUS, us. m. Verbale [ἀπιθῆναι] Idem quod Abitio. Ter. Heaut. 3. 1. 4. Cum videam miserum hunc tam excruciatum ejus abitu.

Abitus, non Solum est ipse discessus & abitio, Abitus importunissimæ pestis, Cic. in Ver. 1. 3. 125. sed etiam locus per quem abire postumus. Virg. Æn. 9. 379.

Objiciunt equites sese ad divortia nota, Hinc atque hinc, omnemque abitum custode coronant.

Abitus sepire. Tacit. lib. 14. 37. Circumjecta vehicula sepeferant abitus.

ABITIO, are vel ere. Frequent. Plaut. Rud. 3. 4. 72. Hunc quoque asserva ipsum, ne quo abibat.

ABEONA, & ADEONA, deæ cultæ fuerunt ab antiquis, quæ adeundi & abeundi facultatem præstarent. Harum meminit August. in 4. & 7. lib.

ABEQUITRO, [ἀβιτιπάλω] are. Equo abire, vel aufugere. Liv. Bell. Pun. 24. 31. Ut prætores pavidi inter tumultum abequarent Syracusis.

ABERGO, ui, itum, [ἀβιτῆρα] ere. Arcere, prohibere, auctore Festo. Plaut. Atque eam abercet domo. V. ABARCEO.

ABERRO, as, [ἀβιτῆρῶν, ἀπαιθῶν, ἰζαμφορῶν] are. Est proprie a via recta per errorem digredi, deflectere, discedere; quod & errare dicitur. Plaut. Men. Prolog. 31. Puer aberravit inter homines a patre.

Aberrare per metaphoram venisse dicimus. Cic. 5. Tusc. 66. Sed redeat, unde aberravit oratio. Id est, ad illud redeamus, a quo longius digressi sumus. Idem 2. de Orat. A quo quidem homine jam dudum, Antoni, non aberrat oratio tua.

Aberrare a regula & prescriptione vite. Cic. 4. Acad. 140.

Aberrare ad alia oratio. Cic. lib. 1. 135. Off. Danda igitur opera est, ut etiam si aberrare ad alia coepit, ad hæc revocetur oratio.

Aberrat animus a sententia. Cic. 7. Philip.

Aberrare a communi utilitate. Cic. pro Ligario. 19.

Non multum ab Herilli levitate aberrabimus. Id est, Pene tam leves erimus, quam est Herillus. Cic. 4. 40. de Fin.

Aberrare a miseria. Cic. Att. lib. 12. 45. Nullo enim alio modo a miseria quasi aberrare possunt. Id est, A miseria cogitationem avertere, & quasi subterfugium aut occasionem quaerere ejus obli-viendæ. Subauditur & ablativus. Cic. Att. lib. 12. 38. At ego hic

hic scribendo dies totos, nihil equidem levor: sed tamen aberro. Subaudi, a dolore, vel molestia: idem aut molestiam scribendo fallo. Proposito, & proposito. Cic. 1. 82. Tufic. Aberrare proposito facile patitur. Idem §. 87. de Fin. Tamen a proposito, inquam, aberravimus. Idem pro Cæcin. 55. Ne nimium multa complectamur, atque ab eo quod proposito est, longius aberrer oratio. Id est, digrediarur & deflectat. Aberrare, pro Errare: ut, Aberrare conjectura, vel a conjectura. Cic. Att. lib. 14. 22. Cupio enim ante quam Roman venio, odorari diligentius quid futurum sit: quanquam vereor, ne nihil conjectura aberrerem. Hoc est, nihil errem in conjectura, aut conjectura fallar. Id. 1. 101. de Nat. Deor. Qui etiam ibi aberrant a conjectura, video tamen quid sequantur. Aberrare verbo aut nutu. Cic. de Arusp. Resp. 23. Si Ædilis verbo, aut si nutu aberravit, ludi sunt non rite facti. Id est, lapsus est, ferru erravit. Aberrant inter se orationes. Liv. 38. 56. Nec inter scriptores rerum discrepat solum, sed orationes quoque aberrant inter se. Hoc est, discrepant. Abhorrent legitur in emendatis. V. ABHORREO.

Aberrare in melius. Plin. Jun. lib. 4. epist. 28. A qua rogo, ut artificem quem elegeris, ne in melius quidem limas aberrare. Id est, ab illo exemplari discedere, etiam si melius facturus sit.

ABERRATIO, Verbalis. [ἀποπροπίεσις] Digressus a recta via. Aberratio, pro metaph. Cic. Cassio. lib. 15. 18. Epist. Veruntamen aliam aberrationem a molestiis nullam habemus. Hoc est, aliud avocamentum. Idem Att. lib. 12. 38. five hanc aberrationem a dolore delegerim, quæ maxime liberalissima doctoque homine dignissima.

ABERRUNCO, V. AVERRUNCO.

ABESAMIS, [Ἀβυσσῶν] Syriæ oppidum, quondam a Semiramide conditum. Plin. lib. 6. cap. 28.

ABESTE, [Ἐβέστη] oppidum, auctore Plin. apud Hermandum fluvium, lib. 6. cap. 23.

ABFFORE, [ἀβφορεῖται] infinitivus ex Fore compositus: pro Abfuturum esse: cuius usus est rarior. Virg. Æn. 8. 147.

— nos hi pellant, nihil abfore credunt. Quin omnem Hesperiam penitus fua sub juga mittant. Hoc est, sibi obfuturum nihil arbitrantur. Serv.

ABFUTURUS, V. ABSUM.

ABEGREGO, [ἀβεγρέζω] Ære. Ab grege ducere: Adgregare, Ad gregem ducere. Segregare, ex pluribus gregibus partes seducere: unde & Egregius dicitur ex grege lectus. Quorum verborum frequens usus, non mirum li ex pecoribus pendet, cum apud antiquos opes & patrimonia ex his præcipue confisterint, ut adhuc etiam pecuniam & peculia dicimus. Hæc Festus.

ABHINC, Adv. temporis; de præterito dictum [ἀπό, ut πρίν ἢ ἡν ἔστω] jungitur quoque sæpius accusativo, rarius ablativo.

Abhinc, cum accusativo. Ter. And. 1. 1. 42. Abhinc triennium commigravit huc viciniæ. Cic. Verr. 4. 25. Horum pater abhinc duos & viginti annos mortuus est. Id est, ante.

Abhinc, cum ablativo. Plaut. Molt. 2. 63. qui abhinc sexaginta annis occisus foret. Cic. pro Rosc. Com. 37. Abhinc annis quindecim. Idem Att. lib. 12. 17. Quod pro Cornificio me abhinc annis amplius xxv. sponondisse dicit Flavius. V. Borrich. Cogit. p. 269.

ABHORREO, ui, [ἀποφρέσσω, μορῶσθαι] Ære. ablativo jungitur cum præpositione a vel ab, & significat horrere ab aliquo. Id est, ab eo profusus alienum esse. Ter. Hec. 4. 4. 42. Nam omnino abhorrere animum huic video a nuptiis.

Ab auribus vulgi. Cic. 3. de Orat. Sed ut in Oratore exile, inusitatum, abhorrens ab auribus vulgi, obcurum, inane, jejunum.

Auris abhorret atque animus a nobis. Cic. Fam. 11. forte frustra deos appello, quorum auris atque animus a nobis abhorret.

Abhorrere a nuptiis. Cic. pro Cluent. 27. Se ab his nuptiis abhorrere respondit.

Facinus abhorret ab illo. Cic. pro Cluent. 167. Quid unquam Avitus in se admittit, ut hoc tantum ab eo facinus non abhorrere videatur?

Abhorret a fide, pro Incredible est. Liv. 1. Decad. lib. 9. Sed neque commercium lingue, nec vestis, armorumve habitus sic eos texit quam quod abhorrebat a fide, quenquam externum Cininius saltus intraturum. Abhorre a re uxoria. Ter. in And. 5. 1. 10.

Oratio abhorret ab aliqua re. Cic. pro Sexto. 96. Et, ut arbitror, nec ab utilitate eorum qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa Publii Sexti, abhorrebit oratio mea.

Voluntas abhorret ejus a me. Cic. ad Canin. lib. 2. 16. Solus enim tu ex omnibus qui cum Bibulo sunt, certiorum me nunquam fecisti quam valde Bibuli voluntas a me sine causa abhorreret. Idem Verr. 4. 10. A quo mea longissime ratio voluntasque abhorrebat.

Animo abhorrere. Cic. Philipp. 7. 4. Ex quo intelligi potest, animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu, non voluntate fuisse populares.

Studio & voluntate ab aliqua re. Cic. pro Flacco 9. Nam liquis unquam de nostris hominibus a genere isto, studio ac voluntate non abhorrens fuit, me & esse arbitror: & magis etiam tum cum plus erat otii, fuisset.

A Studiis. Cic. Fam. lib. 13. 13.

A Conflis. Cic. Att. 1. 20.

Abhorre longe vel multum. Cic. pro Deiotaro 17. Etti a veritate longe, tamen a confutendæ criminandi non multum res abhorrebat.

Additur interdum nomen adjectivum participiale. Cic. Att. lib. 14. 13. A ducenda autem uxore sic abhorret, ut quicquam libero lectulo neget esse jucundis. Sic, ab urbe relinquenda. Idem Fam. lib. 2. 15.

Eodem modo constructur cum gerundi verbis in do. Cic. Att. lib. 7. Nam delectus adhuc quidam inviturum est, & a pugnando abhorrentur. Idem lib. 2. 6. A scribendo profusus abhorret animus.

Abhorre, suppressa præpositione. Cic. de Fato 8. Alii talibus vitis abhorreant. Pro, a vitis. Sic, abhorret vero. Hoc est, a veritate. Tacit. Hist. lib. 5. 24. Potuisse tunc opprimi legiones, & voluisse Germanos, sed dolo a se flexos, imputavit Civilis. Neque abhorret vero, quando paucis post diebus deditio insecuta est.

Abhorrent inter se orationes. Liv. 38. 56. I. e. discrepant. Ita Cic. Fam. 1. 9. 67. de libris suis de Oratore; Abhorrent enim a communibus præceptis, i. e. multum discrepant. V. in ABERRO ad fin. & paulo ante Abhorre a.

Abhorre, cum accusativo, pro exhorre, detestari, & quasi execrari. Sueton. de Augusto. cap. 83. Nam pumilos atque distortos, & omnes generis ejusdem, ut ludibria nature, mali que omnis, abhorrebat. Liv. 4.

ab urbe, Eodem anno Posthumia virgo Vestalis de incestu causam dixit, criminibus ob suspitionem propter cultum am-eritorem, ingeniumque liberius quam virginem decet, parum abhorrens famam. Ampliatum, deinde absolutam pro collegii sententia Pontificum max. abstinere joci, colique fane potius quam scite jussit. Conf. Sueton. in Galb. cap. 4. Interdum ponitur absolute. Cic. pro Cluentio. 41. Nemo illum aditu, nemo congressione, nemo sermone, nemo convivio dignum judicabat; omnes aspernabantur, omnes abhorrebat. [Imo transitive & h. l. ponitur.

ABHORRENS, pro absurdo. Liv. lib. 10. Bell. 2. Pun. Ritus illic nequam quam tam absurdus est, quam vestrae absurda & abhorrentes lacryme. Liv. 22. 13. Punicum abhorrens est ab Latinarum nominum prolacione. V. ib. Gronov. Curt. 3. 6. 19. Cultus habitusque paululum a privato abhorrens. Et 8. 9. 4. aquæ a colore maris haud multum abhorrentes. i. e. discrepantes.

ABHORRESCO, Adductor Lactant. de ira Dei. cap. 23. Quem Demones abhorrescunt. sed ibi Interpres aliquis recentior ita reddidit ἀποφρέσσω ex oraculo Græco.

ABHORRO, aris. [ἀποφρέσσω] Idem fere quod Dehortor. Siphontinus.

A B I

ABIES, Ætis. f. [ἄβις] nomen arboris: de qua sic Plin. lib. 16. cap. 10. Abies e cunctis amplissima est, & cæmina etiam profusior, materia mollior, utiliorque, arbore rotundior, folio pinnato densa, ut imbres non transmittat. Ibidem cap. 39. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione flaviata decorticatur, atque ita sipinus vocatur: superior pars nodosa, duriorque, fulserna. Virg. Ecl. 7. 66.

Populus in fluviiis, abies in montibus altis. Idem. 2. Æn. 16. — sectaque intextum abiete costas.

Abietem pro tabellis usurpavit Plaut. in Pers. 2. 2. 66. quod non recipit. Libera Oratio, teste Quintil. lib. 8. cap. 6.

Abies visura casus marinos. Virg. Georg. 2. 68. per metonymiam materiam ipsam significans navem.

Audax Abies. Stat. lib. 6. Theb. Hinc audax abies, & odor vulnere pinus. Quod ex ea fiant naves, quibus quid audacius?

Crispa Abies. Cic. Tusc. 3. 44. Idque ob crispantes venarum flexus. Enodis Abies. Ovid. lib. Met. 10. 94.

Enodisque abies, curvataque glandibus ilex. Longa Abies. Virg. 11. Æn. 607. — cuius apertum Adverbi longa transverberat abiete pectus. Id est, hasta abiegna. Serv.

Nigra Abies. Id est, Umbrosa. Serv. Virg. 8. Æn. 599. — & nigra nemus abiete cingunt.

Tacita Abies. Hoc est, ventorum flatibus non commota. Val. Flac. Argonaut. 7. 405.

Abietibus tacitis, aut immotis cyprissis Allimiles, rapidus nondum quas nescit Austro. Umbrosa Abies. Claud. lib. 3. 36. 349. de Raptu.

Altior & cunctis abies, umbrosa que late. Id est, ramos longe spargens. Uncata Abies. Virg. 8. Æn. 91. Labitur uncata vadis abies. Id est, navis abiegna. Unguntur autem naves pice.

Abies apta fretis. Id est, mari. Claud. Prof. 2. v. 107. Apta fretis abies, bellis accommoda cornus.

ABIEGNUS, Adj. denominat. a nomine abies [ἄβις] ut, Trabes abiegnæ, quæ sunt ex abiete. Colum. lib. 12. cap. 43. Quidam eadem ratione arida populinea, vel abiegna scobe virides uvæ custodiunt. Dictione est quadrifyllaba, sed interdum apud poetas trifyllaba. Propert. lib. 3. eleg. 17. 12. Induit abiegnæ cornua falsa bovi. Idem lib. 4. eleg. 1. 42. Læferat abiegni venter apertus equi. Idem lib. 3. eleg. 1. 25.

Nam quis equo pulas abieigno nosceret arces? Ennius Medea. Utinam ne in nemore Pelio securibus Cæsa accidisset abiegna in terram trabes.

Leguntur hi versus ap. Auct. ad Herenn. 2. 34. & Cic. Invent. 1. 91. itemque de Nat. Deor. 3. 75.

ABIEGINEUS, idem quod abiegnus. nam legitimus abieginæ trabiculas & abieginis scabellibus in lege ædificantium, quæ marmoris insculpta Neapoli visitur, ut refert Hæstilius in Not. ad Enn. p. 199.

ABIEGINUS, Id. ut, Vas abietinum. Apul. de Herb. c. 29. Sed Humelbergius autoritate MSS. & ratione ductus reposuit Argentium.

ABIEFARIUS, i. [ἀβιέφαιος] Faber lignarius, ab abietibus, & aliis lignorum generibus. Vulg. Exod. 35. 35. Hi etiam Materiarii dicuntur, a materia, cuius nomine ligna quæ ad ædificandum fuscicandumque necessaria sunt, intelligenda esse dederat Jurisconsultus. Festus pro denominativo usurpat: Abietaria, inquit, negotia, quam nunc materiam dicimus, videlicet ab abietibus coemendis: & Abietarius negotiator.

ABIGENA, bos, Varr. de L. Lat. lib. 6. Varro nuper Romæ excusus habet Ambiegna, ut & Steph.

ABIGA, æ. f. ab abigendo partu fic vocata, alio nomine Chamæpitys [χαμῆπιτυς] Ea est herba quam vulgus herbariorum Ivam appellat, cognomento muscatam. teste Ruellio, lib. 3. cap. 75. Plin. lib. 24. cap. 6. 20. Chamæpitys, Latine abiga vocatur, propter abortus.

ABIGO, [ἀπὸ κλαυῖα, ἀπὸ κλά] actum, Ære. A loco remove, atque expellere. Cic. de Orat. lib. 2. 247. Puer abige muscas. Idem lib. 4. Acad. 89. Pestem abige a me. Martialis lib. 10. 5. Abigatque moto noxiæ aves panno. Cic. lib. 1. Tusc. 184. Projici fe jussit inhumatum. Tum amici, Volucrisbusne & feris? Minime vero, inquit: sed baculum prope me, quo abigam, ponitote. Subaudi, a me.

Abigere homines, pro expellere. Plaut. Amph. Pro. 150. Non vivam vesperi, nisi illam a me scelestam abigam. Sic abigere delatores, apud Plin. in Paneg. 66.

Abigunt nubes venti. Plin. lib. 2. cap. 47.

Abigere a cibo, pro Prohibere. Plaut. Curcul. 1. 3. 30. Irascere, si te edentem hic a cibo abigat.

Abigere de, vel ex Plaut. Trucul. 2. 1. 41. Idem de frumento anferens clamore absterret & abigit. Idem Afin. 12. Hinc me clamantem ex ædibus abegit hujus mater.

Abigere aliquo, pro ablegare. Plaut. Merc. 18. Abegit vir meus olim ipse ad mercatum Rhodum, filium. Ter. Adel. 3. 3. 47. Abigam hunc rus.

Abigere ab ædibus, pro arceri. Plaut. Amphit. 3. 3. 24. Abigam jam ego illum adventientem ab ædibus.

Abigere præterea, est furto aut latrocinio pecudes abducere. Cic. in Pisonem 634. Omne instrumentum diripuit, familiam abduxit, pecus abegit.

egit. Idem Verr. 28. Præterea greges equarum ejus istum abigendos curasse. Hanc significationem apertius videlicet ex Ulpiano, in ABIGEUS. Abigere pecus, pro Agere sine vi, aut furto: ut fit cum boves in pascua mittuntur. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Itaque greges ovium longe abiguntur ex Apulia in Samnium, æstivatum.

Abigere translatum ad res incorporeas: ut, Abigere fastidium, lassitudinem. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria revehunt ityracem, acri odore ejus in focis abigentes suorum fastidium. Plaut. Merc. 1. 1. 3. Agedum Achantio, abige abs te lassitudinem, cave pigritiæ pravortier.

Abigere partum, vel fœtum; est immaturum fœtum ejicere. Cic. pro Cluent. cap. 11. Memoria teneo Mileciam quandam mulierem, quum essem in Asia, quod ab hæredibus secundis accepta pecunia, partum sibi ipsa medicamentis abegisset, rei capitalis esse damnatam. Sic Plin. lib. 14. cap. 18. Et Colum. lib. 6. cap. 27. Nam hæc omnia incommoda fœtum abigunt.

Abigere venenatorum morsus Plin. lib. 20. cap. 5. 19.

ABIGENDUS, Partic. [ἀβιγανδῆς] Ovid. 3. Fast. 344. O vir colloquio non abigende meo.

ABACTUS, Partic. [ἀβακτός] ut, Abacti greges, qui aut furto, aut per vim abducti sunt. V. Liv. 4. ab U. C. 90. Exercitus in agrum Veientem ac Faliscum ducti, prædæ abactæ hominum, pecorumque.

Abactus furto. Plin. lib. 8. cap. 51. Comperitum, agnita voce suarii, furto abactos.

Abacta nox, figurate, pro exacta. Virg. 8. Æn. 407. — medio jam noctis abacte Currulo.

Abacti magistratu dicebantur, qui coacti depulerant imperium. Festus 1. 1. Abactum flamen. Stat. lib. 3. Theb. v. 257. Sylvanumque comas, & abacto flamine nubes, Mulcet incers æstas.

Abacti oculi. Stat. lib. 1. Theb. 105. de Tiphone, — fedet intus abactis Ferrea lux oculis.

Abacta pauperies epulis regum. Id est, rejecta, expulsa. Hor. lib. 2. Ser. Sat. 2. 44. — necdum omnis abacta Pauperies epulis regum. nam vilibus ovibus, Nigrisque est oleis hodie locus.

ABACTUS, us. [ἀβακτός] Verbale. Ipse abigendi actus, & violenta expulsiō. Plin. Jun. in Paneg. cap. 20. Quam dissimilis nuper alterius principis transitus (si tamen transitus ille, non populatio fuit) cum abactus hospitem exerceret, omniaque dextra, lævaque perusta.

ABACTOR, oris. m. [ἀβακτορ] Verbale. Dicitur pecuariorum animalium fur, latroculusve. Apul. de Afri. l. 7. p. 199. Meum vero Belerophonem, abactorem indubitatum, cruentumque percussorem criminantes. V. Pauli Sent. lib. 5. Tit. 18. de abactoribus.

ABIGATOR vel **ABIGATOR** idem. Ita Labbeus edidit. vulgo Abigeator, quod etiam in Julii Pauli sentent. lib. 5. Tit. 18. secundum quosdam adjicitur, Qui bovem vel equum errantem abduxerit; furem magis quam abigeatorem constituit placuit.

ABIGEATUS, us. [ἀβιγατός] denominativum a nomine abigeus: Ipse abigendi actus, five crimen. Marcell. lib. 47. digest. Abigeatus, crimen publici iudicii non est: quia furtum magis est.

ABIGEUS, ei. Idem quod abactor [ἀβιγατός]. Quid significet docet Ulp. lib. 47. digest. l. 1. D. de abigeis. his verbis, Abigei proprie it habentur qui pecora ex pascuis, vel de armentis subtrahunt, & quodammodo depradantur, & abigendi studium quasi artem exercent, oves de gregibus, vel boves de armentis abducentes. V. Dig. lib. 47. Tit. 14. de Abigeis. & lib. 48. Tit. 19. Leg. 16. §. 7.

ABII, [ἄβιοι] Steph. populi sunt Scythiæ, quos ait Solinus ex Abiano flumine dici, juxta quod habitant: vel nonnullis, quod sine vita stabili, aut domicilio sint in curribus degentes. Horum meminit Homer. Γλαυκτοφῶνος Ἀβίων τε δικαστέων ἀβύρπαι. Iliad. 13. 6. Justissimos enim vocat, quod in pace sine bello degant, vel quod extemporaliter victu utantur.

ABJICIO, [ἀβιζήτω, ἀβιζήθη] eci, eci, ere. Ex ab & jacio, est proprie aliquid ab se jacere, projicere, rejicere: & fere ex contemptu aut indignatione. Et præter causam propriam, habet fere accusativum cum præpositione. Cic. 1. Tusc. 34. Cum ei nihil accidisset adversi, e muro se in mare abjecisse, lecto Platonis libro.

Abjicere arma defatigatione, pro relinquere bellum. Cic. Torquato, lib. 6. Epist. 2. Necesse est, ut armis urgeri republicam sempernitens, aut his postis recreari aliquando, aut funditus interire. Si arma valebunt, nec eos a quibus recesseris, vereri debes, nec eos quos adjuvisti. Si armis aut conditione postis, aut defatigatione abjectis, aut victoria detractis, civitas respiraverit: & dignitate tua frui tibi, & fortunis licebit.

Abjicere se aliquo, quasi ex suo ipsius pedibus fecit, ut se abjiceret in herbam. Cic. de Orat. 7. Quod ille durissimis pedibus fecit, ut se abjiceret in herbam.

Abjicere se humi. Plin. lib. 21. cap. 13. Qui edere, abjiciunt se humi.

Abjicere se, pro parvi æstimare. Cic. in Parad. 1. Sic te ipse abjicies atque profernes, ut nihil inter te atque inter quadrupedem aliquam putes interesse? Vide paulo infra Abjicere.

Abjicere se alteri ad pedes. Id est, alicui supplicem esse, supplicandi gratia ad alicujus pedes se profermere. Cic. Att. lib. 8. Non sum veritatis, ne viderer assentari, cui tali in re libenter me ad pedes abjecissem. Eidem lib. 4. 2. Abjecta toga, fe ad generi pedes abjicit.

Abjicere se supplicem, Demittere se ad supplicandum & profermere. Cic. pro Milone. cap. 36. Ego me plurimis pro te supplicem abjici.

Abjicere aliquem, pro Negligere. Cic. ad Q. Fratrem, lib. 3. Scaurum autem jampridem Pompeium abjicit.

Abjicere item rem, est vel contemptum villi pretio vendere. V. Burm. ad Phædr. 4. 4. & ad Quintil. Decl. 16. 8. p. 329. item. Gron. ad Plaut. Most. 3. 3. 3. [Vim sequitur reliquorum compositorum a Jacio & celerem five præcipitem venditionem denotat, quod ex Phædro ac Terentio liquet: Sic enim in Adelph. 4. 7. 25. Demea: — viginti minæ Pro psaltria perire, quæ, & quantum potest, Aliquo abjicienda est, si non pretio gratis.

Resp. Micio: Neque est, neque illam sane studeo vendere. Gall. Se desirer au plutôt d'une chose. Phædrus ibid. ipsemet gemina phrasî exponit: Quacunq; summa tradere. Gall. vendre a tout prix.

Abjicit, Id est, prona fecit. Cic. de Leg. lib. 1. Nam cum cæteras animantes abjecisset ad pascuum, solum hominem erexit: & ad cæli, quasi cognitionis donuiciliq; pristini conspectum excitavit.

Abjicere, translatum ad res animi, pro Deponere.

Abjiciationem. Cic. ad Fam. lib. 17. 1. Quod te abjecisse illam ædificationem confabatur inter omnes amicos meos. vid. mox Curam, Consilium. Amorem ab aliquo. Cic. 2. Philip. 77. Caput autem literarum, sibi cum illa mima posthac nihil futurum: omnem fe amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

Animum, pro animum dejicere, ac deprimere, & pene desperare. Auctoritatem, pro eo quod est, deponere, & quasi vilem abjectumque reddere. Cic. Att. lib. 1. Nam & fenatus auctoritatem abjicit: & ordinum concordiam disjunct.

Cogitationem in. Cic. in Lælio. 31. Qui suas omnes cogitationes abjecerunt in rem tam humilem, tamque contemptam.

Curam, commentationem. Idem ad Fam. lib. 9. 20. Nam omnem nostram de Republica curam, cogitationem de dicenda in senatu sententia, commentationem causarum abjecimus.

Consilium; Mutare, respuere, rejicere, repudiare. Cic. Att. 5. 11. Fannius autem consilium ædificandi abjecerat. Idem in 2. Catil. 14. Nunc si consilium facienda belli abjecerit.

Famam ingenii. Cic. ad Fam. lib. 9. 16. Effugere autem si velim nonnullorum acute aut facete ditorum offensionem, fama ingenii mihi est abjicienda. Quod si id possem, non recusarem. Id est, diffimulanda, five Deponenda.

Gloriam abjicere & deponere. Cic. lib. 2. de Orat. 10. Gloria parta non delectari, totamque abjicere atque deponere.

Intercessorem. Cic. ad Fam. lib. 10. 12. Hunc quemadmodum frerem, quantaque contentione Titium intercessorem abjecerim, ex aliorum te literis malo cognoscere.

Memoriam doloris. Cic. 1. Philip. 30.

Obedientiam relinquere & abjicere. Cic. lib. 1. Off. 29. Relinquunt enim & abjiciunt obedientiam, nec rationi parent.

Onus abjicere aut deponere. Cic. pro Sex. Roscio Amer. 10. Onus susceptum aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere.

Socordiam abjicere. Plaut. Afri. 2. 1. 6. vulg. reice.

Spem, pro Desperare. Cic. 3. Verr. Socii vero nationesque exteræ, spem omnium tum primum abjecere rerum. Hoc est, suis de rebus omnibus desperare ceperunt.

Spem abjicere de aliquo. Brutus Cic. lib. 11. 11. 2. Ne de Planco quidem spem adhuc abjicit.

Superbiam abjicere. Plaut. Mercat. 2. 10.

Timorem. Cic. Bruto. lib. 11. 21. 8.

Voluntatem discendi. Cic. lib. 2. de Orat. 132. Ut voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi abjiceremus.

Abjicere aliquid offentui. Hoc est, ad offentum. Tacit. lib. 1. Ann. 29. 6. Tradunt plerique intra tabernaculum ducis obrutos: alii corpora extra vallum abjecta offentui.

ABJECTUS, Partic. [ἀβιζήθη] Hostes, abjectis armis terga vertent. Caf. de Bello Gall. lib. 4. 34. 4.

Abjecta cunctatione. Cic. 1. Off. 72. Abjecta omni cunctatione, adipiscendi magistratus sunt.

Abjectus in herbis. Id est, prostratus. Ovid. Epist. 7. 1.

Abjecta ira. Id est, sedata, & profus deposita. Sen. in Thyest. 5. 6. Ira frater abjecta redit.

ABJECTUS, ior, infimus. [ἀβιζήθη, ἀβιζήθη] Jacens, summissus, contemptus, quod tam ad res quam ad personas pertinet, ut, Abjectus homo, qui perpetuo vix desinat, nihil arduum molitur, & ob id ab omnibus contemnitur. Cic. 4. Acad. 235. Hos si contemnimus, etiam abjectos putamus.

Abjectus & contemptus. Cic. contra Rull. 93. Quem hominem ut grandis macie torridum Romæ, contemptum, abjectum videbamus. Et pro Cluent. 75. Aut causam pecuniæ publicæ contemptam atque abjectam putarent.

Desertus atque abjectus. Cic. Lentulo, lib. 1. 5. 13. Nisi per te sit restitutus, desertum fe atque abjectum fore.

Humiles abjectosque sequitur contemptus. Quint. lib. 4. cap. 1. 10.

Abjecta & humilis oratio. Cic. in Orat. 192. Ita neque humilem, nec abjectam orationem, nec nimis altam & exaggeratam probat: plenam tamen eam vult esse gravitatis.

Nihil abjectum & humile cogitare. Cic. 5. de Fin. 57.

Abjectus & neglectus. Cic. lib. 3. de Fin. 20. Minime autem convenit, quibus ipsi inter nos abjecti neglectique sumus, postulare ut diis immortalibus chari sumus, & ab illis diligamur.

Abjectus & summissus. Cic. lib. 2. Off. 114. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque summissum & abjectum, neque fe efferentem.

Abjectus & femivivus. Cic. in Pison. 31. Abjecti hominis & femivivi forem petulantiamque fregissis.

Abjectus fortuna. Cic. Figulo. lib. 4. 13. 3. Ipse enim pari fortuna abjectus. Abjectum excitare. Cic. Att. lib. 1. 5. Senatam ad pristinam suam fevritatem revocavi, atque abjectum excitavi.

Abjectus metu, Pene desperatus. Cic. pro Domo sua. 135. Civitatemque fractam malis, mutam, debilitatam, abjectam metu, ad aliquam spem libertatis, & pristina dignitatis erexit.

Animo abjecto homo. Cic. Att. lib. 3. 2. Plura scribere non possum, ita fuis animo percussio atque abjecto.

Animus abjector. Cic. de Amicitia. 59. Sepe enim in quibusdam aut animus abjector est, aut spes amplificanda fortune fractior.

Animi abjector, dictum Græca figura, pro eo quod est animo abjectiore. Liv. Multos abji meiores & abjectiores animi vivos.

Gemitus abjectus. Cic. 2. Tusc. 97. Sin erit ille gemitus lamentabilis, si imbecillus, si abjectus, si flebilis: ei qui fe dederit, vix cum virum dixerim.

Nuge abjectæ. Hor. lib. 2. Epist. 2. 141. Nimirum sapere est abjectus utile nugis. Hoc est, depositis, rejectis. Abjecta, apud Jurisconsultos dicuntur, que incendii causa sub divum emittuntur. 1. Falvus. §. qui alienum. D. de furt. Senarii abjecti. Cic. in Orat. 184. At Comiorum fenarii propter similitudinem sermionis sic sepe sunt abjecti, ut nonnunquam vix in his numerus & versus intelligi possit. i. e. humi reputat, parum elati sunt, numero neglecto.

Verba abjecta. Cic. in Bruto. 125. In M. Craffi oratione fermo Latinus erat, verba non abjecta, res composita diligenter.

ABJECTIO, Verbale. [ἀποβολή] ut Animi abjectio, quasi dejectio atque defectio & pene desperatio. Cic. in Pison. Quid debilitatio, atque abjectio animi tui.

ABJECTE, Adv. [ἀποειλημένως] Contemptim, & abjecto animo, Cic. 2. Tusc. 2. 21. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, nequid abjecte, nequid timide, nequid ignave, nequid serviliter, muliebriter faciamus. Idem 3. Philipp. 28. Nec abjecte, nec sine aliqua dignitate, casum illorum temporum & dolorem tuli.

ABJECTO, as. [ἀποβέβηκα] significat Frequenter abjicio.

ABILA, [Ἀσίλα] Lytania cognomine, auctore Ptol. hodie *Belinas*, Cœlytiae oppidum in regione Decapolitana. Plin. lib. 5. c. 18. Hinc *ABILÆNE* vocatur tetrarchia, de qua Lucas c. 3. v. 1. &

ABILENDUS, dictus Diogenes, celeberrimus Rhetor a Patria eadem. V. Suid. Hist. col. 4.

ABILA, mons. V. *ABYLA*.

ABILATÆ, [Ἀβιλᾶται] ab urbe Abila, ex Stephano.

ABINCUNABULIS, ABINEUNTE ETATE, ABINFANTIA. V. A.

ABIN, quid significet, sic explicat Hieron. in Prolog. Dialog. adversus Pelag. Ut prateream, inquit, Manichæum, Priscillianum, Evagrium, Hyperbortum, Jovinianum, & totius pene Syriæ hæreticos, quos sermone gentili Abin, & Paanin, id est, perverfos, & Maffilianos vocant.

ABINTEGRO, [ἀπὸ δευτέρου] Adv. iterandi. pro, Denno, auctore Servio: quasi res perfecta rursus inchoetur. Virg. 4. Ecl. v. 5. Magnus ab integro seclorum nascitur ordo.

Cic. 3. Verr. 104. Utrum existimatis minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivo, an quatuor illas repone? De hoc & seq. V. A. & **INTEGER**, **INTESTATUS**.

ABINTESTATO, adverbialiter dictum [ἀδιάρητος, μη διαβέβηκε] pro eo quod est sine testamento. Nam aut ex testamento, aut si non est, vel irritum est, propinquitatis iure hæredes sunt, Afran. lib. 29. Digest. Quicumque enim abintestato successerit, locum habet codicilli; nam unus casus est, nec interest qui succedat, dum abintestato succedat.

ABITOTOS, [ἀβιτότος] Herba est, quæ notiori nomine *Cicutæ* appellatur. Nomen inde ductum videtur, quod capite damnatis cum vino misceri soleat. Diosc.

ABIS, fluvius in Danubium influens: hic etiam *Æsus* dicitur. Author Althamerus.

ABISAMA, [Ἀβισαμῆ] civitatis nomen, quæ a Ptolemæo collocatur in ea Arabia parte, quæ Arabia felix dicitur.

ABISARI, alias *BIASARI*, regio est Indiæ, apud Strab. lib. 15.

ABISONTES, a Plin. inter Alpines populos numerantur. lib. 3. cap. 2.

ABITIO, **ABITUS**. V. **ABEO**.

ABJUDICIO, [ἀποκρίσις] are. Judicio auferre: ea forma dictum, qua abjurare: & ei, contrarium est adjudicare: ut, Abjudicare agrum ab aliquo. Cic. de Leg. Agr. Judicabit Alexandriam regis esse; a Pop. Rom. abjudicabit. contra Rull. 42.

Abjudicare ab ordine senatorio rationem veritatis. Cic. 3. Verr. 4. Neque tanta fortunis omnium perniciis potest accidere, quam opinione Pop. Rom. rationem veritatis, integritatis, fidei, religionis ab hoc ordine abjudicari.

Abjudicare, Rejicere. Cic. Orat. lib. 2. 102. Ubi plus mali quam boni reperio, id totum abjudico, atque rejicio. Metaphoram declaravit per verbum magis proprium, **REJICIO**. Budæus legit, abidico.

Abjudicare aliquid ab aliquo. Cic. 2. Verr. 13. Nulla res cujusquam tam patria atque avita fuit, quæ non ab eo, imperio iuris abjudicaretur.

Abjudicare sibi libertatem. Cic. pro Cæcili. 99. Hoc judicet, cum is qui in servitute iusta fuerit, censu liberetur: cum qui cum liber esset, censeri noluisset, ipsum sibi libertatem abjudicasse. Dativus **SI TIBI** pro ablativo ab se.

Abjudicabo me a vita. Plaut. in Afinar. 3. 3. 17. fatis dure dixit, pro eo quod est, vitam mihi adimam, me vita privabo.

ABJUDICATUS, Adj. ex Partic. Liv. 4. ab U. C. 1. Læti ergo audire Patres, Ardeatium populum ob injuriam agri abjudicati defecisse.

ABJUGARE, [ἀποσυννῆσι] are. Quasi a iugo removere: ut, abjugare bovem, hoc est, a pari disjungere.

Abjugare, per translationem. pro, Separare, alienare, disjungere, abjungere. Pacuvius Medo: Quæ res te ab stabulis abjugat, certum est loci. Nonius. Antium est verbum, pro quo abjungere dicitur usitatus.

ABJUNGO, xi, ctum, [ἀπὸσυννῆσι] ère. Disjungere, separare. Virg. 3. Georg. 518. — it tristes arator Merentem abjungens frateram cæde juvenem.

Plaut. Mil. 20. quando aspicio hunc, lacrymor, qui abjungitur. Cic. Att. lib. 2. 16. Quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerit.

ABJURO, [ἀπόμνησις, ἐξομνησις] are. rem creditam negare perjurio, ait Serv. Plaut. Cur. 4. 2. 10. Qui abjurant liquid creditum est. Pecuniam in jure. Plaut. in Rud. Prolog. v. 14. Quique in jure abjurant pecuniam. Id est, juramento apud prætorem negant fe pecuniam accepisse.

Abjurare creditum. Sallust. in Catil. De Sempronica. c. 25.

Abjurare, pro simpliciter negare & inficiari, inquit Budæus. Cic. Att. lib. 1. 8. Tulliola nostra, delicæ nostræ, tuum munusculum flagitat, & me sponsorem appellat: mihi autem abjurare certius est, quam deprecari.

ABJURASSO, pro, Abjuro. Plaut. Perf. 4. 3. 9. Nec metuo, quibus credideris, ne quis abjurasset mihi. [Syncope est Præter. Subjunctivi, pro Abjurerit. V. Voff. de Analog. l. 3. C. 42. extr.

ABJURATUS, [ἀπὸσυννῆσι] Partic. a passivo abjuratur: ut, pecunia abjurata. Id est, perjuria alicui abnegata.

Abjuratus, in alia significatione. Virg. 8. Æn. 263. Abstractæque boves, abjuratæque rapine Cælo obtenduntur. Hoc est, contra jus retentæ, ait Servius.

ABJURATIO, onis. Verbale. [ἐξομνησις] Est rei creditæ abnegatio cum perjurio, ut Iudicior. 5. 26. definit.

ABLACTO, are. [ἀπολακτική] A lacte removere: pro quo Varro, a mamma disjungo. Virg. a lacte depello, dixit. Ecl. l. 22. Verbum est a veteri Bibliorum interprete usurpatum.

ABLACUS, [Ἀβλακός] Fluvius Danubium ingrediens. Althamerus.

ABLAQUEO, [μυζοποιῶ] are. proprie ad vites & arbores pertinet: quod

fit cum circum illas terra foditur, & radices superiores reciduntur: vulgo dicalciare. Colum. lib. 4. cap. 29. Sed antiquissimum est, & ante hæc ablaqueari vitem, radicesque summas vel fobes amputari, & posthæc adobru truncum. De ablaqueatione V. plura ibidem. cap. 8. & Cato. de R. R. cap. 5.

ABLAQUEARI, pass. in tertiis personis: unde

ABLAQUEATUS, ut Vitis ablaqueata. Plin. lib. 6. cap. 27. 6.

ABLAQUEATIO, onis. [μυζοποιῶ] Ipse actus ablaqueandi. Colum. de arboribus. cap. 5. Per brumam, vitem nec colito: nisi si voles eas radices, quæ in ablaqueatione apparebunt, persequi. Plin. lib. 12. cap. 15. Myrrha gaudet raltis & ablaqueationibus 27. 6.

ABLATIVUS, casus. [ἐπιθετικὸν τίσιον] Grammaticis dicitur, qui sextus est casus apud Latinos, & alio nomine (teste Prisciano) Comparativus appellatur: ut aucto ab Hectore, & fortior Hectore. Diomedes, lib. 1. Ablativum Greci non habent: hunc tamen Varro interdum Sextum, interdum Latinum appellat, quia Latine lingue proprius est, cuius vis apud Grecos per genitivum explicatur. Priscianus lib. 5. cap. de casibus. Quint. lib. 1. cap. 4. Querat etiam, sicut apud Grecos vis quedam sexti casus, & apud nos quod septimi: nam cum dico Iusta perculli, non utor Ablativi natura, nec si idem Græce τῷ θεῷ.

V. CASUS, eo significato quo utuntur Grammatici, in **CADO**.

ABLATUS. V. **ADFERO**.

ABLECTÆ adcs. [ἀπόλεκτο οἰκία] Id est, nitida & elegantis, quæ emptores facile invitent. Plaut. Mostel. 3. 3. 3. [Sed V. **ABLECTUS**.

ABLEGO, [ἀποπίπτω, ἀποσείλω] are. Est proprie quempiam alio mittere, qui nobis est tædio, ut impedimento. Dicitum a legatis, qui cum legationibus mittuntur. Nonius. t. 133. Plaut. Mil. 3. 2. 55. — hunc subcensidum suum Foras ablegavit, dum capse transire huc placet.

Ablegare aliquo. Ter. Hec. 3. 3. 45. Alitimo mihi est Hinc ablegandus, dum parit Phlœnuma.

Remove & ablegare alicquem. Cic. 7. Verr. 81. Ipse autem remoto atque ablegato viro non liberius quam ante, sed paulo solutior tamen animo secum illam haberet.

Dimittere & ablegare consilium. Cic. 2. Verr. 30. Causam sese dimisso atque ablegato consilio defensionem negavit.

Ablegare cum priore supino. Liv. 1. 35. ab urbe, Pueros venatum ablegavit.

Ablegare dictum de pecoribus. Varr. l. de R. R. cap. 47. Quin & pecus a prato ablegandum. Colum. 6. 5.

Ablegare simpliciter pro remove. Cic ad Att. lib. 2. Epist. 18. A Cæsare valde liberaliter invitior in legationem alio, sibi ut sum legatus: sed hæc a fratris adventu me ablegat. Hoc est, me hinc removel, ut in fratris adventu adesse non possim.

ABLEGATIO, onis. [ἀποσπένω] Ipse actus ablegandi. Liv. 6. 39. Ablegatione juventutis ad Veliternum bellum. Cic. 1. de leg. 14. Ablegationem aliquam mirum ita oratio postulat.

ABLEGMINA, partes erant extorum, quæ diis immolabantur. Festus. Vulgo legitur Ablegmina. Scalerum ibi V.

ABLEPSIA, è. [ἀβλεψία] Animi cæcitas, inconsiderantia. Sueton. de Claud. Cæs. cap. 39. Inter cæcitas, in eo mirati sunt homines & oblivionem & inconsiderantiam, vel ut Græce dicam, μεταβολῆν τῆς ἀβλεψίας. Cafaub. notat, p. 470. vocem latine usurpassè Servium in Virg. Æn. 7. 647. & recte ibi legit: Scienda est Poetæ affectio. Nam ablepsiam nefas est dicere.

ABLEPTI, populi sunt non procul a Pergamo, qui parent Myfis, ut Author est Strabo lib. 13.

ABLEPTURIO, ivi, itum, [καταλιχρῆσις] ire. Liguriendo absumere. Ter. Eun. 2. 2. 4. Idem patria qui abligurierat bona. V. **LIGURIO**, & **ORLIGURIO**.

ABLOCO, [ἀποκρίσις] are. idem quod locare, verbum rarissimum. Suet. in Vitel. cap. 7. 3. ut domum in reliquam partem anni ablocaret.

ABLUDO, [ἀποσιύω] si, sum, are. Cui opponitur Alludere. Hor. 2. Ser. sat. 3. 320. — Hæc a te non multum abludit imago. Id est, hoc exemplum non multum dissimile est tuis moribus. Vel, ut Budæus, abfona est & absumis.

ABLUO, ui, utum, are. [ἀποσιύω, ἀποκλύω] Lavando abstergere. Plin. lib. 12. cap. 12. 4. Gallicum nardum cum radice vellitur, abluitur vino.

Abluere, pro madefacere, aut rigare. Colum. lib. 3. terra quæ in eum congesta est, pluvius non abluatur. Cic. pro Rosc. Amer. 72. de patriciarum supplicio: ita jactantur fluctibus ut nunquam abluantur.

Abluere, pro expiare, & quasi purificare. Virg. 2. Æn. 719. Me bello ex tanto digressum, & cæde recenti Attrectare nefas: donec me flumine vivo Abluero. V. Macrob. Saturn. lib. 3. cap. 1.

Abluere, translatum ad animum. Plin. Jun. lib. 3. Epist. 7. maculam veteris industriae laudabili otio abluerat. Hoc est, deleverat, sustulerat, purgaverat.

Abluere pedes. Cic. 4. Tusc. 46. Perdida verba, Idem ibidem.

Perjurium. Ovid. Fast. lib. 5. 681. Hoc est, expurgare ab omni perjurio. Sibi umbras. Lucret. lib. 4. 379. Id est, auferre.

ABLUTOR, eris. pass. ut Abluitur fitis. Lucret. lib. 4. 474. Sic igitur anheia fitis de corpore nostro Abluitur. Id est refinguitur.

ABLUTUS, Partic. [ἀποσιύσις] Varr. 3. de R. R. cap. 9. eaque abluta condunt in furfures. Id est, lota.

ABLUTIO, onis. [ἀποσιύσις] Ipse abluendi actus. Macrob. Satur. lib. 3. cap. 1. Constat diis superis sacra facturum, corporis ablatione purgati: quum vero inferis litandum est, fatis autem videtur, si aspersio foga contingit. Plin. 13. 12. Quæ ablatione Augulli nomen accepit, al. adulationem. Addo Terent. de Baptif. l. 5. & Fulgent. Epist. ad Venant.

ABLUVIUM pro diluvio [ἀποπνομή] Laberius nimis licenter dixit, teste Gellio lib. 16. cap. 7.

ABMATERERA, [ἀπομάτεια] Soror abavix. Infit. de gradib. cog. & in D. tit. cod. l. Jurisconsult.

ABMITTO, si, sum, are. [ἀποσπίπτω] Idem quod mittere: verbum rarissimum. Plaut. Truc. 2. 7. 33. ubi tamen Camerarius pro abmiserit, legit, ad me miserit.

ABNĀTO, [ἀπνήρημα] are. Alicunde natando recedere. Statius lib. 1. Achilleidos. 383.
ABNĒCO, [ἀπνέωμι] vi, & avi, atum, āre. Idem quod necare. Plaut. Truc. 1. 2. 98. ubi Camerarius legit, puerumque ut enecaret.
ABNEGO, [ἀπαγορεύω, ἔξαγορεύω] are. Proprie est denegare. Abnegamus autem quod a nobis aut dono, aut cominatio petitur. Colum. lib. 10.
 Ingeniumque loci, vel Jupiter abnegat imbrem.
 Abnegamus item quod nobis creditum est, ut depositum. Plin. Jun. lib. 10. Epist. 100. de Christianis, Ne depositum appellati abnegarent.
 Rufus abnegamus quod promissimus. Virg. 7. Æn. 423.
 Rex tibi conjugium, & quefitas sanguine dotes Abnegat.
 Abnegare pro renuere. Virg. lib. 2. Æn. v. 637.
 Abnegat excidia vitam producere Troja.
 Abnegare comitem, id est, recusare. Hor. lib. 1. Car. 35. 22.
 Te spes, & albo rara Fides colit
 Velata panno, nec comitem abnegat.
ABNĒPOS, [ἀπνήροσ] ōtis. m. Filius proneptis vel proneptis: & refertur ad abavum. Suet. in Tib. Cæf. cap. 3. 6.
ABNEPTIS, is. [ἀφνήσησ] Proneptis vel proneptis filia. Sueton. in Neron. cap. 35. 3.
ABNOBA, mons Germaniæ, in quo oritur Danubius. Plin. lib. 5. cap. 4. 12. In plerisque tamen Plinii codicibus Arnoba legitur, non Abnoba. Quidam Abnova legunt. V. ARNOBA, & Tac. Germ. 1. 4. Fest. Avienus Periæg. v. 437.
 Abnoba mons Iffro pater est.
ABNOCTO, avi, are. [ἀπνοκτείνω] Per noctem abesse. Martianus in I. 15. Illud D. de officio præfidis, abnoctare ei non liceat. Seneca de vita beata, Alius Jovem adulterum inducit & abnoctantem. Tribunis Plebis jus abnoctandi ademptum scribit. Gell. 13. 12.
ABNOCTO, [ἀπνοκτείνω] are. Idem quod enodare, id est, arbores & vites nodis purgare. Colum. lib. 4. cap. 24. Hunc ergo tanquam æmulum diligenter iidem amputant, & abnodant, priusquam corroboretur, &c.
ABNODATUS, Colum. 4. 22. Pampinus non abnodatus, neque abrafus.
ABNORMIS, sine norma [ἀννομήσ] Hor. lib. 2. 2. 3. Ser. Rufinus, abnormis sapiens, &c. id est, qui sapiens quidem est, sed non ad istorum philosophorum normam. Lambinus. V. ANORMIS.
ABNORMITAS, Glosf. græc. lat. ἀννομία.
ABNUO, i, tum, [ἀνυνώω, ἀνυνώω] ere. Est proprie nutu significare te non assentiri, vel non concedere, hoc est, te negare, vel denegare quidpiam: cui contrarium est Annuere. Plaut. Capt. 3. 1. 21. Ubi cœnamus, inquam? atque illi abnuunt.
 Abnuere, Recusare, Rejicere. Liv. lib. 1. 56. Bruti quoque haud abnuunt cognomen. Virg. 5. Æn. 531.
 — nec maximus omen
 Abnuunt Æneas.
 Abnuere curam pecoris. Colum. lib. 6. cap. 1. statim ab initio.
 Imperium Liv. Dec. 3. lib. 8. in Scipionis oratione ad seditiosos milites, Vos imperium auspiciūque abnuistis.
 Jussa ducis. Tacit. lib. 1. 14. abnueratque contra ritum militiæ, jussa ducis, seipsum gladio transegit. id est, quia jubenti duci non paruerat.
 Abnuere, Solo verbo, simpliciterque negare. Colum. lib. 2. cap. 8. Nos quoque abnuimus, in agro temperato & minime humido, fementem lic fieri debere. Alii codices habent, annuimus. Nunc vulgo sic legitur, Nos quoque non abigimus in agro, &c.
 Abnuere aliquid alicui. Cic. de fato 4. Nihil enim unquam abnuo meo studio voluntas tua. Id est, negavit.
 Abnuere alicui de re aliqua. Sallust. in Jugurth. 84. 3. Neque Mario Senatus, quanquam infestus, abnuere de ullo negotio audebat.
 Recusare & abnuere. Cic. pro Milon. 101. Non recuso, non abnuo.
 Abnuere & agnoscere, opponitur. Tacit. Hist. 11. 12. Atque ita compositus, ut ex eventu rerum abnueret, vel prospera agnosceret.
 Abnuere & concedere, contraria. Cic. 2. de fin. 3. & intelligas quid quisque concedat, quid abnuat.
 Abnuere, Prohibere. Virg. 10. Æn. 8.
 Abnueram bello Italiam concurrere Teucris.
 Abnuo locus impetum. Hoc est, negat facultatem impetum faciendi, Tacit. lib. 5. 13. 6.
 Abnuo spes. Id est, negat. Tibul. lib. 4. eleg. 1. ad Messalam. 25.
ABNUENDUS, a, um, [ἀνυνένδωσ] Senec. in Thyest. 5. 14.
 Nec abnuendum fi dat imperium Deus,
 Nec appetendum.

ABNUEO, es, pro Abnuo. Ennius v. 8. Annalium, Certare abnuo, meo tuo legionibus labem. Idem in Thelamone, Ex eo futurum abnuent. Diomedes.
ABNUITUR, Imperf. [ἀπνύσται] Liv. 3. ab U. C. 311.
ABNŪTO, as, [ἀπνύτωσ] are. Frequenter signum oculis facere. Plaut. Capt. 3. 4. 79. Longius quid mihi abnutas? r. tibi ego abnuto? Cic. 3. de Orat. 162. Quidam est obsecro? quid te adiri abnutas? Id est, abnuis & recusas seu prohibes.
ABNUITIVUM, [ἀπνύτιωσ] Dissensio, voluntas contraria, sed sine actione ad impediendum expropterea. Paul. in l. 83. D. de verb. obligat. Qui spondet dolum malum abesse, abfurumve esse, non simplex abnutativum spondet, sed curaturum se, ut dolum malus abfit.

A B O

ABO, are. blande compellare, & velut Abam vel Abbam, i. e. Parentem, vel, ut alii volunt, ut fratrem honorare. Nam Scaliger per ἀβαδίζων exponit. V. ejus Lect. Aufon. 1. 29. p. 84. Ipse Aufonius ad Patrem Epist. 1. v. 13.
 — Nam supparis avi
 Sum tibi ego, & postum fratris abare vice.
ABOERRICA, nomen est insignis oppidis in citiore Hispania, in conventu Braccarum, Plin. lib. 4. cap. 20. Ptolemæus vocat ἄβοεριναι.
ABOCCIS, Æthiopia oppidum, Plin. lib. 6. cap. 20.
ABOLIANI, sunt populi Italiæ, Albensibus proximi, inter Latinos a Plinio relati, lib. 3. cap. 5.
ABOLEO, evi & ui, itum, [ἐξολέω, ἀφανίζω] ere. Omnino rem tol-

lere, delere, obliterare, ita ut ne odor quidem rei ejus relinquatur. Virg. 4. Æneid. 407.
 — abolere nefandi
 Cuncta viri monumenta jubet.
 Conscientiam generis humani abolere. Hoc est, facere ut homines obliviscantur. Tacit. in vit. Agric. non procul ab initio, cap. 2. ut monumenta clarissimorum ingeniorum in comitio ac foro urerentur. Scilicet illo igne vocem populi Romani, & libertatem Senatûs, & conscientiam generis humani aboleri arbitrabantur.
 Corpus igni abolere. Hoc est, Cremare. Tacit. lib. 16. 6. 3.
 Crimen, vel nomina reorum, Est ex reis eximere, five crimen remittere & condonare. Tranquil. in August. cap. 32. Paul. 1. 3. D. de accusat. Rei nomen non aboletur, & ex integro repetendi reum potestas fiet. Hinc titulus est in D. de abolitionibus criminum.
 Dolorem & iram. Tacit. Hist. lib. 4.
 Imagines. Tacit. Ann. lib. 4. 22.
 Lex veteris feronibus abolebitur. Quintil. cap. 5. 58. Burm.
 Magistratum abolere alicui, pro abrogare magistratum. Liv. 3. ab U. C. 38. Memoria abolevit. Liv. lib. 9. ab U. C. 36. Aliis omnibus cladis Caudinæ nondum memoria aboleverat. Id est, extincta & adempta erat.
 Pœna abolevit. Id est, in desertudinem abiit. Gell. lib. 20. cap. 1. Si non illa etiam ex xii tab. de testimonio falsis pœna abolevisset.
 Sterilitatem feminarum, & virorum infaniam abolere. Plin. lib. 31. cap. 2.
 Vires alicujus. Tacit. Hist. lib. 4.
 Aboleo, pro abluo, seu lavo. Virg. 3. Georg. 560.
 — nec viscera quisquam
 Aut undis abolere potest, aut vincere flamma. Servius, Nec lavari, nec coqui poterant, exponit.
ABOLESCO, ère. [ἀφαιρίζωμι] Aboleri, destrui. Colum. lib. 3. cap. 2. Eademque nec imbribus putrefcit, nec ficitibus abolefcit.
 De vinea. Virg. lib. 7. Æn. v. 232.
 — nec veltra feretur
 Fama levis, tantique abolefcet gratia facti.
 Abolefcere, pro decrefcere, Lucret. lib. 5. v. 732.
 Inque dies privos abolefcere queque creata. Sic Lambinus. Conf.
ABORIRE.
ABOLEOR, pass. [ἐξολέομαι] ponitur pro mori. Plin. lib. 7. in proœm. Itaque multi exitere, qui non nasci optimum censerent, aut quam ocyfime aboleri. id est, mori, extingui.
ABOLITUS, [ἀφαιρέσθαι] Partic. ut, Nomen abolitum. Plin. lib. 14. cap. 4. Sic Plin. Jun. Libri aboliti, & abolite accusationes. Gell. lib. 12. cap. 1. Abolitis & obliteratis naturæ pietatis elementis.
 Abolita atque abrogata retinere, insolentiæ cujusdam est. Quintil. lib. 1. cap. 6. p. 76. Burm.
 Abolita ædes. Tacit. Ann. lib. 2. 49. ædes vetustate, aut igni abolitas.
 Abolitos paulatim patrios mores, funditus evertit per accitiam læciviam. Tacit. lib. 14. 20.
ABOLITIO, ōnis. [ἀφαιρέσθαι] Verbale: ut Abolitio legis. Sueton. in Augusto, cap. 34. 3.
 Abolitio criminis, dicitur a Jurisconsultis cum accusati nomen de reis eximitur, sic, ut accusationis infirmitate memoria funditus extinguitur.
 I. abolitio. g. D. ad S. C. Turpil. Et est duplex, Publica & privata: Publica que principis, fenatusve autoritate: Privata que rei, accusatorisve postulatū conceditur. l. j. c. de general. abolit. l. aut privatim. D. ad Turpil. Hotoman.
 Abolitio sententiæ. Tacit. lib. 6. 22. & lib. 13. 50, 51.
ABOLLA, æ. teste Nonio, 14. 9. vetis erat militaris [χλαμύς] Unde Joannes Martialis in Crispinum, qui posita abolla, togam sumperat, lib. 8. Ep. 48.
 Nescit cui Tyriam dederit Crispinus abollam:
 Dum mutat cultus, induiturque togam.
 Servius in illud Virg. 5. Æn. 421. duplicem ex humeris rejecit amictum. Id est, inquit, abollam que duplex est, sicut chlamys. Hor. Contra quem duplici panno patientia velat. Hec ille. Horatii locus est 1. Epist. 17. v. 25. de Diogene philosopho Cynico.
 Abolla, videtur etiam fuisse vetis philosophica, quemadmodum ex superiore loco Horatii intelligitur, & indicat idem Juv. Sat. 3. 113. ubi de philosophis,
 — audi facinus majoris abollæ.
 Stoicus occidit Bæream, delator amicum. Majoris abollæ, id est, non militaris, sed philosophicæ. Ut sit sensus, audi que fecerit Græcus philosophus vir magnæ autoritatis. Sic Martialis de quodam Cynico, lib. 4. 53. Lege integra Juvenalis verba cum Not. Farnab.
 Abolla præterea videtur fuisse vetis notiorum, apud Suet. in Calig. cap. 35. 2.
ABOLUS, [αβόλωσ] Pullus est, qui nondum dentes illos amisit, ex quibus, in equis præterit, ætas dignoscitur. Unde etiam dentes illi a Xenophonte & Aristotele γνάθους appellatur. Budeus.
ABOLOES, Pro, ab illis dicebatur. Antiqui enim literam non geminabant.
ABOMĀSUM, [ἄνομασ] ut Omafum. Hor. lib. 1. Epist. 15. 34.
 — patinas cœnabat omafi
 Vilis & agnine, rribus urali quod satis esset. Id. 2. Sat. 5. 40. Quid sit, his verbis docet Hæmolaus in cap. 9. lib. 28. Plinii. Quid autem, ait, significet inter ventres centipellio, vulgaris & trita laniorum vox offendit. Quartum ventrem interpretatur Gaza ἄνομασ, quem abomafum vocavit. Quod genus edulii Julius Pollux, taconas a Cræte Comæo putavit appellatum, etiam aliter in ea voce multi sentiant. Comæo certe vetus hodie quoque vulgus taconas vocat: propterea & centipelliones fortasse nominati. Hæctenus Hæmolaus. Enyltron seu abomafum ab aliis exponitur, finus seu venter qui jungitur quasi in ventre post reticulum.
ABOMINOR, ari. [ἀβδλόπομαι] Est rem aliquam, veluti malum omen deceritari, execrarique, & a nobis amolari. Plin. lib. 28. cap. 2. 15. Incendia inter epulas nominata, aquis sub mensis profusis, abominamur. Abominari etiam dicimus, cum aliquid verbum veluti sinistri ominis averfamur, deprecamurque: ut cum dicimus, Si quid tibi acciderit humanitus, quod Deus prohibeat. Unde abominatio dicitur ea figura. Curt. lib. 7. 4. 12. Hoc regum igneque ut moderate perferendum

dum est, aut (quod abominor) in te ruet. Ovid. Met. 9. 676. & Pont. 3. l. 105. Quod abominor! Adde Sueton. Claud. cap. 45. Elegans hæc veterum phrasiv vulgo dicitur; Quod Deus avertat! V. Parei Lex. Crit. p. 10. Alia formula; Hofibus illud eveniat: de qua Drakenh. ad Sil. 2. 54. Et Broekh. ad Prop. 3. 6. 20. Activa forma, abominor, usus est Plaut. Trin. 3. 2. 82. Hinc passiv. Verrius apud Priscian. c. 8. p. 791. Sævitia eorum abominatur ab omnibus. Abominari, cum infinitivo. Senec. de Benef. Hæc univërfa habere, de quibus loqueris, abominabitur.

ABOMINANDUS, [ἀβανανός] Detestatio dignus. Quint. lib. 9. cap. 2. 791. Abominanda crimina sparguntur.

Abominanda infelicitas. Quint. in Proem. lib. 8.

Abominandam opem alicui ferre. Senec. in Hippol. 3. 948.

Fer abominandam nunc opem nato parens. Hoc est, cui filii necem invitam atque abominandam esse oportebat.

Abominanda optata. Senec. in Hippol. 10. 26.

ABOMINATIO, Verbale. Detestatio, execratio, [ἀβανανός] in Sacris literis.

ABOMINATUS, [ἀβανανός] Partic. passivum sumptum. Hor. Epod. 16. 8. Parentibusque abominatus Annibal. Hoc est, execrationi habitus, Acronie interprete. V. Liv. 31. 12.

ABONOGICHTIS, [Ἀβονογιχίτης] Populi sunt ad Pontum Euxinum, ita dicti ab exiguo oppido, cui ἀβώνος τείχος, hoc est Aboni murus, nomen est. V. Steph. & Lucian. in Pseud.

ABORACA, [Ἀβωρακά] Regiuncula est ad Mæotidem paludem, non procul ab Hypani fluvio. V. Strab. lib. 11.

ABORIENSIS, civium Romanorum in Africa oppidum. Plin. lib. 4. c. 5.

ABORIGINES, inum. [Ἀβοριγίνες] appellati sunt, quasi sine origine, ex vatie quorum ingraratorum origo, eo quod vagi errantesque, ex vatie gentium colluvione mixti, convenerint in agrum qui nunc est pop. Rom. Fuit enim gens antiquissima Italiae, author Festus. Alii putant Aborigines dictos Græco nomine, quod montes incolerint & in his geniti sint, ἄβριον enim mons est, & γένος generor, nascor, & γένος genus. Alii quasi Aberrigenes, quod errantes eo venerint: quæ sententia est Festi. Lege Aur. Vict. de Orig. Rom. cap. 4. Plin. quæ fin. lib. 4. Tyrios Aborigines Gadum (ut quidem Salmasius eum locum quam felicissime emendavit) vocat, quod a Tyris conditæ essent Gades. Itaque Aborigines sunt conditores auctoresque originis πελαγονίου Græcis appellati. Nec alia causa antiquissimi Latinorum Aborigines dicti, quam quod deducunt Genti illi originem: sive quod posterus fuit originis auctores fuerint, ut & Dionys. Explicat. Antiq. Rom. l. 10. Quidam omnia que de Aboriginibus feruntur, fabulæ potius, quam historice similia putant. conf. Suid. & Meurf. ad Lycophron. pag. 315. Hi postea adventu Ænææ, Phrygius juncti, Latini nomine appellati sunt. De his meminit Sallust. in Catil. cap. 6. & Liv. ab U. C. 1. 1. Alii per secundam vocalem in penultima, scribunt Aborigenes.

ABORIGENES, fuit Varronis quidam liber hoc nomine, in quo de hominis natura & origine, primisque illis rudi cælo natis hominibus loquebatur. Turnebus.

ABORIOR, æris, vel tris, ortus, Tri. [ἀβωριόρας, κληρονομία] Significat factum abortivum fieri, vel intertempive nasci. Gell. lib. 12. cap. 1. Quod quidem eadem recordia, qua quibusdam commentitiis fraudibus nituntur, ut factus quoque ipsi in corpore suo concepti abortiantur. Id est, ante maturum partum ejiciantur.

Aboriri quidam active accipiunt, ut de matre dicatur, pro, abortum facere: de qua significatione citatur apud Non. Marcell. Varronis locus pro Callio vel Fundanio, de adorantis rebus, his verbis; Vinum quod ibi natum sit in quodam loco, si prægnans biberit, fieri, ut abortiatur. In quibus verbis videtur deesse nomen (fetus) ut sit sensus, fieri ut factus abortiatur. Potest tamen absolute accipi abortiatur, i. e. abortus fiat.

Aboriri vox dicitur, idque per metaphoram, quando præ metu, aut alia de causa deficit. Lucr. lib. 3. 156.

Corpore: & infringi linguam, vocemque aboriri.

Id est, intercludi, intermori.

ABORTICOR, scilicet. Ita Parcus legit in Lucret. 5. 732.

Inque dies privos abortifici quæque creata.

Gifanus in Indice tuorum consensu librorum.

Gallendus aboriri. At Fayus cum Lambino & Creecho abolere. Quod V.

ABORTIO, onis. Verbale [ἄβωριος, ἀπορροιας] Actus ipse abortiendi. Plaut. Truc. l. 2. 99. Celabat, metuebaturque te: ne sibi persuaderes ut abortioni operam daret. Cic. pro Cluent. 34. Si hæc solutio legatorum, & non merces abortionis appellanda est.

Abortire ponit Calepin. ex Columell. lib. 7. c. 6. sed corrupte locum citat. Nam Columellæ verba hæc sunt, Nec tamen ea sola creant abortus, sed etiam glans cum citra satietatem data est.

ABORTIVUM, i. [ἐκπεσμα] Idem quod Abortio. Hieron. ad Pammach. in Epist. consolatoria super obitu Pauline uxoris, 26. c. 1. Tom. 1. f. 74. Dumque crebris abortiis, & experta fecunditate conceptum non desperat liberus, & focus aviditatem. nautique tristitiam præponit imbecillitati suæ, passa est aliquid de Rachelis exemplo. Quem locum hic exponit Erasim. Sæpius abortum fecerat Paulina. Non facit autem abortum, nisi quæ concepit, etiam si vitio aliquo vel corporis vel feminis fit, ut factus nondum maturus ejiciatur. Ex abortiis igitur intellexit se non esse sterilem.

ABORTO, [ἀβωριος, ἔξωρσις, ἀβωριόρας] are. Abortum facere. Varr. 2. de R. R. cap. 4. 13. Ne dum exilire velit, prægnans abortet. Firmic. lib. 3. cap. 7. 6. Aut abortabit frequenter, aut difficilem edet partum. Id. lib. 6. cap. 31. ad finem, Filios quoque geminos abortabit.

ABORSUS, us, m. [Ἀβωρισμός] Verbale. de quo sic Non. Abortus & abortus varias habent significationes. Abortus enim ille dicens est, qui est in primis mensibus, cum concepti exordium factum est. Abortus prope tempus pariendi. Græc. Non. 5. 16. Cui convenit quod scribit Festus, Abortum gravidæ mulieris dici, quod non fit tempelivæ ortum. Abortus ab aborior; Abortus ab aborior deduci videtur.

ABORTUS, a, um. Id est, Exortus. Stat. lib. 8. Theb. 8. 32. de Plutone,

Nec folitis sentire metus, expavit abortu
Sidera, jucundaque offensus luce profatur.

Sed hodie ibi legunt Abortu Sidera. Jan. Gebhardus Crepund. 1. 12.

Ovidio ex MSS. hanc vocem reituit.

ABORTIVUS, us. [ἐκπεσμα, ἐκπεσος] Verbale, Id. quod abortio. Ter. Hec. 3. 38. Dicam abortum esse. Ubi Donatus, Non est Latinum, aborti est: sed abortum fecit. Plin. lib. 7. cap. 11. 1. Extat in monumentis etiam medicorum, uno abortu duodecim puerperia egeat.

Abortus etiam de arboribus dicitur. Plin. lib. 2. cap. 18. Quoniam arborum etiam abortus invenimus.

Abortum facere, pro abortum pati. Plin. Jun. iib. 8. Epist. 10. ad Fabatum, Quo magis capis ex nobis pronepotes videre, hoc tristior audies, neptem tuam abortum fecisse.

Abortum facere, pro Abortum inferre. Plin. lib. 21. cap. 18. Quod ad cyperon attinet, Apollodorum quidem sequar: qui negabat bibendum, &c. feminis quidem abortus facere non dubitat.

Abortum facere per metaphoram. Plin. in praefat. 12. 163. Quoniam audio & Stoicos, & cæc. subinde abortus facere jam deceni annis, cum etiam celerius Elephantii pariant. Loquitur de libris qui etiam diu ab auctoribus compressi sunt, nimium tamen mature fuit editi, ut abortus potius fit, quam perfectus & verus partus.

Abortum pati. Plin. lib. 28. cap. 7.

Abortum inferre. Plin. lib. 24. cap. 16. 92. de dracunculo, Tantumque inesse ei virus, ut olfactum gravidis abortum inferat.

ABORTIVUS, a, um. [ἐκπεσμα ποιός] a lupino abortum: ut, Abortivus factus, imperfectus & informis, qui felicitate abortum natus est. Hor. 1. Serm. Sat. 3. 46. Si cui filius est, ut abortivus fuit olim Sisyphus. Abortivum, id est, quod abortiri facit. Plin. lib. 7. cap. 6. Oleicatio quidem in enisu letalis est: sicut sterutallicæ a coitu abortivum. Id. lib. 25. cap. 3. Ego nec abortiva dico, ac ne amatoris quidem.

ABORTIVUM, i. [ἀβωριόρας] Id. quod abortus. Plin. lib. 18. cap. 17. Est & aliud ex vicino avenæ vitium, cum amplitudine inchoat granum sed nondum matura, prius quam roboretur corpus, abluu novio cassum & inane a spica evanescit quodam abortivo. i. e. abortu. Ita omnes MSS. libri, tette Harduin.

ABORTUM, n. Ulp. in l. cum quidam. §. quod dicitur. D. de arque vel adnutit. hered. Quid ergo si prægnans fuit cum pu. aret heres non esse prægnantem, & adit: mox abortum factum est? sic habent Holoander & Pand. Florentina.

ABORRAS, [Ἀβωρρας] fluvius est Mesopotamie, in Euphratem influens. Strab. lib. 16.

ABORIS, idis. [Ἀβωρις] urbs est Ægypti, ut tradidit Hecateus, cujus incolæ dicuntur Aborites. Steph. de Urb.

ABPATRIVS, ui. [Ἀβωριός] Frater abavi. Ex lib. 3. Instit. de grad. cog. & l. Jurisconf. D. eod. tit.

ABRA, æ. [ἄβρα] ancillam adolescentiorem significat.

ABRACADABRA, vox phantastica, quam Serenus Sammonicus c. 53. Hemitritico depellendo chartæ inscriptam, ita ut ordine retrogrado litera deficiat, & lino includam collo suspendere jubet. V. ibi Keuchen. pag. 59. 63. & 275. feqq. & Voff. Theol. Gent. 1. 8. p. 60.

ABRACES, [Ἀβρακίς] unus ex summis Artaxerxis ducibus. Xenoph. lib. 1. de Cyri minoris expeditione. Regii vero exercitus quadrifariam divisit. Ter centenis hominum millibus singuli duces summa potestate imperabant, atque ii fuere, Abrocomas, Tisaphernes, Gobrias, Abraces.

ABRADATAS, [Ἀβραδάτας] Rex Susorum fuit, & maritus Pantheæ nobilissimæ matronæ, quam cum a Cyro captam, castæ & liberaletur haberi præter spem intellexisset, ad eam accedens, quæsit quid sibi illa faciendum censeret, quo tanti Principis beneficio gratiam aliquam rependeret. Cui cum illa respondisset, ut enteretur fe tanto regi simillimum præstare, statim in aciem profectus, strenue pugnavit occubuit. Cujus corpus ad se relatum cum Panthea aspexisset, acinace seipsum confodit, capite super viri pectus recumbens. Xenophon. lib. 7. Prædie Cyri.

ABRADO, [ἀβραδω, ἀβρωδω] si, sum, ere. Radendo tollere, sive detrahere, quod & deradere dicitur. Columell. lib. 3. 8. Arida & vetera que falce amputari non possunt, acuta dolabra abradito.

Abradi pars summæ dicitur, pro detrahi vel decidit. Plin. Jun. in Paen. 6. 20.

Abradere per metaphoram, Difficuler aut per vim, & quasi radendo auferre. Ter. Phorm. 2. 2. 19. Unde aliquid abradi potest. Cic. pro Cæcina. cap. 7. Posteaquam videt nihil fe ab A. Cæcina posse litium terrore abradere.

Nec nianibus quicquam teneris abradere membris,

Possunt, &c. Lucr. lib. 7. 1097.

Abradere barbam. Idem quod radere. Plin. iib. 6. cap. 20.

ABRASUS, a, um. Partic. [ἀβρωσμένος] Lucian. lib. 6. 155. Abrasæ fauces, abrafa supercilcia. Cic. pro Rosc. Com. cap. 7. Nonne supercilcia illa penitus abrafa, olere malitiam, & clamitate candiditatem videntur?

ABRAHAM, ABRAHAMUS, ABRAH. Patriarcha fidei celebratissimus, Abraham patris dicitur, Abraham Deo. Prudent. Pfy. ch. v. 4. Casus obliquus Abrahæ est apud Prud. Cath. 42. 43. Abre in Prud. Apoth. v. 373. Primam & secundam in Abraham corripit Tertul. Carn. adverf. Marc. 3. 6. & 29. Utramque prolester Victorin. Gen. 3. 558.

ABRAMIDES, arum. m. pl. Posteri Abrahamæ.

ABRAXAS, live ABRASAX. Unus ex deis, qui ab hæreticis inducti sunt, barbaris & inconditis nominibus: de quibus ad Irenæo & Epiphania facta est mentio. V. Tertul. de Prafer. cap. 46. Voff. Theol. Gent. 1. 8.

AB RE [ἀπὸ πόνου, ἐκ δὲ πόνου] non ab re. V. A.

ABREPTUS. V. ABREPTIO.

ABRETTANA, [Ἀβρεττανί] Suidæ, Mysiæ regio est, ita dicta a Brettia nymphea. Strab. lib. 12. Abretanus Jupiter, Mysius Deus est, sic ab Abretana dicitur, Strab. ABRETTINI [Ἀβρετταί] Plinio dicuntur Mysiæ populi, cap. 3. lib. 5.

ABRINATA, [Ἀβρινατή] Populi sunt non procul a Ponto. Steph. de Urb.

- ABRINCATUS**, Gallia Lugdunensis populi. Lugdunensis Gallia habuit Lexovios, Vellocasses, Galletos, Venetos, Abrincatus. Plin. cap. 18. lib. 4.
- ABRIPTO**, ui, [*ἀφραπέζω, ἀναρπέζω*] eptum, ere. Ex ab & rapio: quasi raptus & violenter alicunde auferre, vel vi eripere, vel protrudere, Cic. in Verr. 4. 10. "Quem obtorta gula de convivio, in vincula abripi iussit. Id est, detruddi.
- Abripere frumentum ab aratore. Cic. Verr. 5. 163. Frumentum per triennium aversum a Rep. esse, abreptumque ab aratoribus.
- Maritum a conjugē. Cic. Verr. 6. 29. antequam iret in exilium. Nec patiamini me a liberis meis abstractum, a conjugē abreptum, ab aris fœcisque innocentem projectum, vitam degere in exilio.
- Aliquem a terra. Cic. de Orat. 3. 143. Repente te quasi quidam æstus ingenii tui procul a terra abripuit, atque in altum a conspectu pene omnium abstraxit.
- A complexu, vel ex complexu aliquem. Liv. 3. ab Urbe. Cic. Verr. 3. 7. Qui e complexu parentum abreptos filios ad necem duceret.
- Abreptus ex. Ter. Eun. 1. 2. 30.
- Puellam dono quidam mercator dedit
Ex Antica hinc abreptam.
- Abripere ad quaestionem. Id est, trahere. Cic. pro Cluent. Eo tempore ad quaestionem ipse abreptus est.
- In servitute. Hirt. de Bell. Afric. lib. 5.
- In cruciatum. Ter. And. 4. 5. 47.
- In vincula. V. paulo ante.
- Abripi tempestate. Cic. pro Ligar. Tempestate abreptus est unus.
- Abripi tempestatibus in aliquem locum. Plin. lib. 2. cap. 27. Tempestatibus essent in Germaniam abrepti.
- Abripi a parentis similitudine. Cic. 7. Verr. ut eum, etiam si natura a parentis similitudine abriperet, consuetudo tamen ac disciplina patri similem esse cogeret.
- Abriperere fœcio. Plaut. Milit. 2. 2. 21. — quis is est homo?
P. Nescio: ita abripuit repente fœcio subito. Pro, surripuit, subduxit, subtraxit.
- ABREPTUS**, a, um. Partic. ut, Abreptæ remis in terram naves. V. NAVIS.
- ABROCOMAS**, unus ex summis Artaxerxis ducibus. Xenoph.
- ABRODIÆTON**, i. n. [*ἀβροδιᾶτων*] Politianus vertit ex Herod. vitam mollissimam. Unde
- ABRODIÆTUS**, Delicate & molliter vivens, laute & opipare victans, Græce ἀβροδιᾶτων, Latine significat delicatum atque elegantem. Quod nomen sibi arrogavit Parrhasius pictor nobilissimus. Plin. lib. 35. cap. 10. De eius delicato vivendi more V. Ælian. Var. Hist. 9. 11.
- ABRŌDŌ**, si, sum, [*ἀβροδῶνας*] ere. Est rodendo abscindere. Plin. lib. 10. cap. 62. 1. Viperæ nas caput inserit in os: quod illa abrodit voluptatis dulcedine.
- ABRŌGŌ**, [*ἀβρογῶ*, ἀβρογῶ, ἀναγῶ] are. Est consensu publico aliquid penitus abolere, tollere, obliterare, irritum facere, ut legem, imperium, magistratum.
- Abrogare, Infringere. Festus.
- Abrogare legi & legem dicimus: sed usitatus accusativo jungitur. Modest. in l. Derogat. D. de verborum significatione. Derogatur legi, cum pars detrahitur: abrogatur legi, cum profusus tollitur. Liv. 9. ab Urbe. Ubi duæ contrarie leges sunt, semper antiquæ abrogat nova. Sic habent omnes libri typis excusi. Hieronymus tamen Ferrarius in Philipp. Cic. hunc locum asserit esse mendosum, legendumque, Antiquam abrogat nova. quam lectionem retinent manu scripti Codices. [Quoties cum dato occurrit constructum, Obrogare legendum videtur. V. DEROGO.]
- Tollere & abrogare legem. Cic. 2. de Leg. Lex illa neque tolli, neque abrogari potest.
- Lex aut rogatur, Id est, fertur: aut abrogatur, Id est, prior Lex tollitur: aut derogatur, Id est, pars primæ tollitur: aut subrogatur, Id est, adicitur aliquid primæ Legi: aut abrogatur, Id est, mutatur aliquid ex prima Lege. Hæc Ulp. in Fragm. Tit. 1.
- Jurisdictionem abrogare. Val. Max. lib. 7. cap. 7. Genitius quidam Maris Magnæ Gallus, a Cn. Oreste Prætoris Urbis impetraverat, ut restitui se in bona Nævianis juberet, quorum possessionem secundum tabulas testamenti ab ipso acceperat. Appellatus Mamerus a Sardinio, cujus libertus Genitium heredem fecerat, Prætoriam jurisdictionem abrogavit: quod diceret Genitium amputatis suis ipsius sponte genitalibus corporis partibus, neque virorum neque mulierum numero haberi debere. Erat autem Mamerus hic, Consul: hoc est, cum publice imperium, &c. Cic. 3. 40. Off. Cum Collatino Tarquinio collegæ Brutus imperium abrogabat. Cic. 4. 140. Verr. Si tibi magistratum abrogasset. Id. 3. de leg. Gracchus potestatem intercedendi collegæ abrogavit.
- Abrogare quempiam, figurate dictum. Plin. de viris illust. de Pompejo Ma. Lepidum acta Syllæ rescindere volentem, privatus Italia abrogavit. Id est, pepulit, ejecit.
- Fidem homini, aut alicui rei, Est fidem ejus abolere: hoc est, facere ut jam ei nulla fides habeatur. Plaut. Trin. 4. 3. 41. Male fidem servando, illis quoque abrogant etiam fidem, Qui nihil meriti.
- Abrogare alicui fidem jurisjurandi. Cic. pro Rosc. Com. 44. Si jam tibi deliberatum est quibus abrogas fidem jurisjurandi, responde. Id est, facere ne alicujus juramento credatur.
- Multam. V. in MULTAM dicere.
- Beneficiis abrogare vires. Plin. lib. 2. cap. 53. Nec minus hebetis, beneficiis abrogat vires: quando in fulgurum quoque interpretatione eo profecit scientia, ut ventura alia finito die præcinat. Id est, exilimare beneficia nullarum esse virium.
- ABROGATIO**, [*ἀβρογῶσις*] Actus ipse abrogandi: ut Abrogatio legis, aut magistratus. Cic. Att. lib. 3. 23. Quintil. lib. 1. cap. 9.
- ABRON**, [*ἀβρων*] Abronis vita. Id est, vita intemperata & sumptuosa. Adagium de molliter ac delitioso viventibus dicit solitum, sumptum ab hujus Abronis moribus notæ luxuriæ: quemadmodum apud nos Apicius & Æsopus luxu nobilitati sunt. V. proverb. Erasmi.
- ABRONI MOENIA**, urbs Galatiæ Ptolemaeo, lib. 5. cap. 4. vulgo Arcani.
- ABRONCHUS**, [*ἀβρωνχός*] Nobilis Atheniensis fuit, Lycicis filius,

ejus fidei strenuaque opera usus est Themist. in Bell. Perf. & in legatione apud Macedonios. V. Herodot. lib. 8. & Thucyd. lib. 1.

ABROTŌNUM, n. [*ἀβροτῶνας*] Herbae nomen: de qua sic Plin. lib. 21. c. 10. Abrotonium odore jucunde gravi, floret æstate. Flos aurei coloris, vacuum sponte provenit. cacumine suo se propagat. **ABROTŌNUS**, f. etiam dicitur. Lucan. lib. 9. 921.

Et larices, fumoque gravem serpentibus urunt

Abrotonium, & longe nascentis cornua cervi.

Abrotoni duo sunt genera, hortense, & campestre, tenuioribus foliis, & minutiore semine. Mathiol. in Diosc. lib. 3.

ABROTŌNITES, is, vel æ. [*ἀβροτῶνιτις*] m. fed figurate neutri generi jungitur, & est vinum factitium ex abrotone. Dicitur autem vinum abrotonites & vinum ablinthites, sicut oppidum Roma, Flumen Rhenus. Colum. lib. 12. cap. 35.

ABROTŌNUM, [*ἀβροτῶνας*] Meretrix, ex qua Themistocles dicitur natus, ut Amphicrates tradit. Erat autem Threſſia genere. At Neantes Cyzicenus, Euterpes filium fuisse Themistoclem tradit. Hæc Staph. Niger ex Mufonio.

ABROTŌNUM, [*ἀβροτῶνας*] Stephano oppidi nomen est in Africa inter duas Syrtas, non procul a Lepti, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 4. & Strab. lib. 17.

ABRUMPO, ūpi, uptum, [*ἀβρῦπνυμι*] ere. Idem quod rumpere: ut Abrumpere vincula.

Abrumpere ex re aliqua. Plin. lib. 2. cap. 92. Ex insula Cea amplius xxx. millia passuum abrupta.

Abrumpere se ab aliquo. Cic. Philip. 14. 31. hæc se prima latrocinio abrupti Antonii.

Transfertur ad res incorporeas: ut, Abrumpere rem inchoatam. Plin. Jun. Ep. 100. Ut quæ semper inchoatum aliquid abruptat. De morte, Actus ingentes abrupture. Lucan. lib. 5.

— licet ingentes abrupterit actus

Festinat dies fati, fat magna peregi.

Æther abruptur ignibus. Ovid. 2. Fast. 495.

Hinc tonat, hinc missis abruptur ignibus æther,

Abrumpi dissimulationem. Tacit. Ann. 11. 26.

Fas Abrumpere. Virg. Æn. 3. 55. Fas omne abruptit, &c.

Fatum. Senec. in Herc. Oethr. 7. Natum relinques? fataque abruptos tua? Id est, vitam seu stamina fatalia vite tue.

Fidem. Tacit. Hist. 4. 60. 6. Ceteri retro in castra profugiunt, quærentes fidei Civile & increpante Germanos, tanquam fidem per scelus abrupterent.

Flammæ. Ovid. lib. 2. de Rem. Amor.

Non ego te jubeo medias abrupture flammæ. Id est, amores.

Lucem inyilam. Virg. 4. Æn. 631.

Inyilam quærens quamprimam abrupture lucem. Id est, vitam.

Noctem. Id est, somnum. Stat. 9. Theb.

Dum gemit, & planctu circumdat pectus inani,

Abrupere oculi noctem, mœstique cubili

Exilit, & falsos quærit per lumina stetus.

Ordines laxati abruptuntur. Tacit. Hist. 3. 25.

Patientiam abrupture. Tacit. lib. 12. 50. 4. Atqui illi quamvis servitio affecti, patientiam abruptunt.

Sermonem. Virg. Æn. 4. 388. His medium dictis sermone abruptit, &c.

Somnos. Virg. Georg. 3. 536. — nec somnos abruptim cura salubres.

Spem & metum. Tacit. Ann. 4. 50. Sed Tarſa properum finem, abruptendas pariter spes ac metus clamitans, dedit exemplum, dimisso in pectus ferro.

Vectigalia. Tacit. Ann. 20. Instituta cultumque patrium resumite, abruptis vectigalibus, quibus Romani plus adversus subiectos quam armis valent.

Venas. Tacit. Ann. 4. 60. 2. Seneca quoniam fenile corpus & purvo victu tenuatum, lenta effugia sanguini præbebat, crurum quoque & poplitum venas abruptit.

Vitam. Virg. Æn. 8. 579.

Nunc nunc O liceat crudelem abrupture vitam.

ABRUPTUS, Partic. & Nomen. [*ἀβρῦπτός*] præceps, citatus:

ut, Abrupta loca, divulsâ, atque ob id invidia: quæ descensum non habent, sed tantum precipitium: & alio nomine prærupta dicuntur, ut fere sunt rupes & scopuli. Græce ἀβρῦπτος, κρηενάδι. Unde per metaphoram Plin. sic ait lib. 11. cap. 37. Superclia homini & pariter & alterne mobilia: & in his pars animi; negatus, annuimus, hæc maxime indicant fastum. Superbia alibi conceptaculum, sed hic sedens habet. in corde nascitur: hoc fubit, hic pendet. nihil altius simul abruptusque invenit in corpore, ubi solitaria esset.

Abruptus in altitudinem. Id est, profunditatem. Liv. lib. 1. Bell. Pun.

Natura locus jam ante præceps, recenti terræ lapsu in pedum mille admodum altitudinem abruptus erat.

Anni abrupti. Stat. lib. 1. Sylv. 3.

Et nunc ignaro forsân vel lubrica Nais,

Vel non abruptos tibi demet Hamadryas annos.

Antrum abruptum. Sil. Ital. lib. 7. — inmanis in antro

Conditur abrupto Protheus.

Barathrum. Catull. 86. 108.

Æstus in abruptum detulit barathrum.

Blandimenta vitæ abrupta. Tacit. Hist. lib. 2. 53. Sola posteritatis cura, &

abruptis vitæ blandimentis.

Conjugium abruptum. Catul. 68. 84.

Posset ut abrupto vivere conjugio.

Contumacia abrupta. Tacit. Ann. 4. 63. Licetque inter abruptam contumaciam & deformem obsequium, pergere iter ambitione ac periculis vacuum.

Dictum abruptum, vel abruptus locus orationis. Quintil. Id est, non congruens cum præcedentibus, vel non coherentis. Et abruptus transit. Serv. 11. Æn.

Genus sermone Salustii abruptum, ait Quintil.

Ignes abrupti nubibus. Lucret. lib. 2. 214.

Nunc hinc, nunc illinc abrupti nubibus ignes

Concurant, &c.

Ingenium. Id est, præceps. Sil. Ital. lib. 7. verba sunt Fabii,

Fervida si nobis corda, abruptumque putantem

Ingenium Patres, &c.

Initium. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Lucrum, quasi præcept & præter spem objectum. Ulp. in l. 1. D. Quar. rer. act. Neque enim oneratum se hoc nomine potest queri libertus, si lucrum abruptum ex re patroni non fecerit.
 Nubes. Virg. Æn. 3. 199.
 —ingemant abruptis nubibus ignes.
 Procella. Virg. 3. Georg. 259.
 —nempe abruptis turbata procellis
 Cæca nocte natat ferus freta.
 Querela. Stat. Theb. —lic facta, repente
 Concidit, abruptisque immittit ore querelis.
 Quies. Sil. Ital. lib. 7.
 Tertius abrupta vigil iret ad arma quiete.
 Ripæ abruptissimæ. V. RIPA.
 Sermo Abruptus, sive abrupta oratio, quæ caret exordio: quales sunt orationes patheticæ & concitata: de quibus Macrobi. Saturn. lib. 4. cap. 1. Oportet enim, inquit, ut oratio pathetica aut ad indignationem, aut ad misericordiam dirigatur. Et paulo post, Et necesse est initium abruptum habeat: quoniam satis indignantibus leniter incipere non convenit.
 Sibilus testudini abruptus. Plin. lib. 11. cap. 51.
 Spes abrupta et medio. Sil. Ital. lib. 8.
 Et spes abrupta et medio, &c.
 Studia abrupta. Quint. in præmio. lib. 7. querens de filiorum morte, Quis enim dilata titulum miretur, quæ potius non abrupta esse mirandum est?
 Sidus abruptum. Virg. Æn. 12. 451.
ABRUPTUM, i, n. [ἀβρῦπτον] Stat. 3. Theb.
 Janique iter extremum, cœlique abrupta tenebat.
 Iter in abruptum. Stat. 3. Syl. 2.
 In abruptum forbere fluctus. Id est, in profundum. Virg. Æn. 3. 422.
ABRUPTIO, Verbale. [ἀβρῦπσις] Actus ipse abruptendi. Cic. de Divin. lib. 2. 64. abruptio corrigiæ, & iterantur acta erunt observanda. Item ponitur pro subito divortio & repudiatio. Cic. ad Att. lib. 11. Epist. 3. Ista quam scribis abruptum. Ciceroni scripserat Atticus sibi quidem videri, Terentiam quamprimò esse repudiandam: anthorque Ciceroni erat, ne differret, sed abrupteret.
ABRUPTUS, Adv. [ἀβρῦπτως] Quintil. lib. 3. cap. 8. Nec enim abrupte, nec unde libuit, incipiendum. Id est, sine exordio.
 Abrupte, pro Absolute. Macrobi. in fonn. Scip. lib. 1. cap. 19. Hoc adiciendum est, cur Cicero cum quartum de septem, solem velit, quartus autem inter septem non fere medius, sed omnino medius & sit, & habeatur: non abrupte medium solem, sed fere medium dixerit.
ABS, [ἀπ, παρ] V. A & AB.
 Apud præcos illos Latinos, erat una præpositio Abs, quæ deinde remotis litteris triplex facta est, abs, ab, a: sicut nihilum, nihil, nil. Illa vero integra, Abs, rarissima est, adeo ut tantum in accepti tabulis maneat, neque tamen in omnibus. Hæc fere Cic. de consuetudine sui temporis ait, in Orat. 158. Ipse tamen in lib. 2. de Divin. hæc præpositione usus est. Eos, inquit, defendes, qui se ab omnibus defertis potius, quam abs te defensos esse malunt.
 Præponitur autem dictionibus a litera q vel t incipientibus: ut, Abs Quinto, abs te. Ter. Adel. 2. 3. 1. Abs quisvis homine. Idem Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te. Invenitur etiam ante Literam f, ut abs f. Plaut. Capt. 3. 1. 10. &c. conf. Parei Lex. p. 5. & Cæf. Bell. Gall. 1. 44. Ed. Dav. Abs Suefla nunciatum est. Liv. 32. 1. Gronov.
 Abs præpositio, a Græco deductur, ἀψ: significat autem retractionem in partem posteriore. Festus.
 Abs compositionem recipit, ut Abscondo, Abstinere, Abstrudo.
ASSARUM Plinio: Ἀσσαρῶν Ptolemæo: Flumen est Armeniæ minoris, non procul a Sebastopoli, in Pontum influens. Hoc cum Pariedris montibus, ex quibus oritur, Armeniam minorem ab Adiabene regione separat. Plin. lib. 6. cap. 9.
ABSCEDO, [ἀψιχθῆμι] sibi, flum, ere. Recedere, vel discedere, cui contrarium est Accedere. Et proprie jungitur ablativo cum præpositione A vel Ab: aut adverbio de loco, ut hinc, illinc, inde. Plaut. Caf. 3. 5. 5. Abscede ab ista obscuro.
 Abscedere procul. Ovid. Med. 6. 362.
 Retro. Sil. Ital. lib. 10.
 Hac. Plaut. Asin. 9.
 Ab aliquo. Plin. 2. cap. 17.
 Abscessit et conspectu meo. Plaut. Capt. 7.
 Abscedere in altum sive in altitudinem. Plaut. Rud. 2.
 Abscedere, suppreffo ablativo. Cic. de Divin. lib. 2. 37. Jam abscedet simul ac molam & vinum inasperis.
 Abscedit fol. Plin. lib. 2. cap. 1.
 Somnus abscessit. Ovid. Fast. lib. 3. 307.
 Abscedere alicui. Ovid. 5. Met.
 Abscedere, sine præpositione, ut Abscedere incepto, idem quod incepto desistere. Liv. 6. Bell. Pun. Abscedere irritò incepto, & movere a Capua statuit castra. Potest tamen hic esse ablativus absolutus: ut, sit cum irritum fuisset inceptum, statuit abscedere, id est, abire, &c.
 Abscedere, de pecunia dictum. Plaut. Pers. 4. 4. 119.
 Decem accedent mima, d. abscedent enim, non accedent.
 Abscedere, transfertur ad animum. Ut, Abscedit ægritudo, ira, & similia. Plaut. Merc. 4. Ædopol tu calidam picem bibito, ægritudo abscessit. Ter. Hec. 5. 2. 14. Id leve est, cito ab eo hæc ira abscedet.
 Abscedere etiam dicitur, quod incipit in abscellum seu apothema verti. Cels. lib. 5. cap. 18. Malagma ad suppreffendum omne quod abscedit.
 Rursum: Satisque omnia abscedentia digerit murex combustus.
 Abscedere etiam miles dicitur, cum retro fert pedem & relinquat locum. Ita usus Nepos 11. 2. 5. & 15. 9. 1.
 Abscessum, pro Abscessum. Sil. Ital. lib. 8. 109.
 —nec abscessum thalamo, ni magna minatus, &c.
ABSCEDITUR, Imperf. Liv. 7. Bell. Pun. Sed literæ Marcelli negantis et republica esse, vestigium abscedi ab Annibale, curam injeccant ne, &c.
 Abscessum manibus æquis. Subaudi, est. Tacit. Ann. 1. 63. Inde hostibus terror, fiducia militi, & manibus æquis abscessum.
ABSCEDENS, Partic. [ἀψιχθῆς, ἀψιχθῆς] Unde abscedentia & prominentia in picturis. Vitruv. in præf. lib. 7.

Abscedente usufructu. Caius in l. An usus fructus. D. de usufruct. An usufructus nomine actio municipibus dari debeat, quælitum est. Periculum enim esse videbatur, ne perpetuus fieret: quia neque morte neque facile capitis deminutione periturus est. Quia ratione proprietatis inutilis esset futura, semper abscedente usufructu.
ABSCISSUS, ūs. m. Verbale. [ἀποσχιστός] Recellus. Cic. de Nat. Deor. 1. 10. Longinquo folis abscellu. Huic contrarium est, Accellus, quod & appulsum folis ad nos vocant.
 Abscellus dicitur etiam concursus mali humoris in aliquam partem corporis, ex quo suppuratio fit, quum Græci vocant apostem. 1. Cels. lib. 5. cap. 18. Prodest impositum munitis, majoribusque abscellibus.
ABSCISSIO, onis. [ἀποσχισίω] Verbale. Idem quod abscellus. Cic. de universitate. c. 12. Cumque ad corpora necessitate accessio fieret, tum abscellio necesse erat, &c.
ABSCINDO, ūli. ex abs & cædo, idem significat quod abscondo [ἀποσπῆμι] Ovid. Met. 12. 362.
 Abscidit jugalo pectusque humerumque finistrum.
 Sic habet Aldina editio & N. Heiuf. Ab abscondo vero, abscondi penultimam corripit. Virg. Æn. 3. 418. Hesperium Siculo litus abscondit, arvaque & urbes. Lucan. lib. 3. Abscidit impulsu ventorum adjecta verfas. V. Gronov. ad Liv. 44. 5. Nic. Heinf. ad Prud. Apoth. V. 1060. & Parai Lex. Crit. p. 11.
ABSCISUS, a, um. Ut Funes abscessi Cæf. Bell. Gall. 3. 14. Caput abscessum. Liv. 4. 19. Saxum abscessum. Idem 32. 4. Comp. abscessio Justitia. i. e. rigidior. Val. Max. 6. 5. 4. ext. Idem 3. 8. 3. Abscessio responso, hoc est præcio. V. Drakenb. ad Sil. 15. 473.
ABSCISE, Adv. idem quod brevier. Val. Max. 3. 7. ext. 6. Si verba numeres, breviter & abscessit: si sensum æstimes, copiose & valenter.
ABSCINDO, ūdi, [ἀποσπῆμι, ἀποσπῆμι, ἀποσπῆμι] istum, ere. Id est, amputare. Ovid. Met. 1. 22.
 Nam cælo terras, & terris abscidit undas.
 Dicitur autem proprie pars a toto, sive minus a majore abscondi: ut, Abscindere linguam, caput, querelas, operas, venas, & similia, apud Plaut. Cæf. Plin. Val. Flacc. & Tacit.
 Et præter accusativum interdum jungitur ablativo cum præpositione expressa vel suppreffa. Cic. Verr. 5. 1. Tunicamque ejus a pectore abscondit. Hoc est, laceratam avulsi. Idem Phil. 11. 2. Post autem cervicibus caput abscondit.
 Abscindere sibi omnium rerum respectum. Liv. 9. ab U. C. Nos omnium rerum respectum, præterquam victoria nobis abscondimus.
 Abscindere orationem est abrupter. V. Gronov. ad Cic. Att. 2. 7. 1. Quintil. 8. 3. p. 686.
ABSCINDENS, onis. Virg. Georg. 2. 23.
 Hic plantas tenero abscondens de corpore matrum.
ABSCISSUS, Partic. [ἀποσχιστός] Amputatus.
 Abscessa continent insula. Plin. lib. 4. cap. 1.
ABSCISSUS, a, um. Dicitur abruptum, præruptum, & præcisum; [ἀποσχιστός, ἀποσχιστός] ut Abscessus locus. Liv. Decad. 3. lib. 5. Nec ferme quicquam satis arduum aut abscessum erat, quod hosti aditum ascensumve difficilem præberet.
 Sic per translationem res abscessæ, & spes abscessæ. Cic. de provin. consul. 34. Impolitæ vero res & acerbe si erunt relicta, quanquam sunt abscessæ, tamen efferent se aliquando, & ad renovandum bellum revirescent. Liv. 4. Bell. Maced. Nec nisi abscessa omni spe auxilium Antiochi imploratos fuisse.
 Abscessa castigatio, pro dura & aspera. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Africano posteriore, Atpro enim & abscesso castigationis genere militaris disciplina indiget.
 Abscessa, Abrupta. Quintil. lib. 9. cap. 4. Cur alia paucioribus verbis satis plena, vel nimium, alia pluribus breviter & abscessa sunt?
 Abscessi dicuntur, quibus exacta sunt virilia, æqua fere conditione ac servi, nullo cognomino, aut ordine, infames. Namque Senatusconsulto prohibitum erat ne abscessi, utpote semiviri, aut lenones, quærendi juris, aut postulandi causa, tribunalia adirent. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 4. [Qui solus, quod scio, ita locutus est.
 Abscessior, compar. ut, Abscessior justitia, in eadem significatione. Val. Max. lib. 6. cap. 5. præfractor & abscessior justitia.
ABSCISSE, Adv. vel ABSCISSE, pro eo quod est fixe, præcise, [ἀποσχισσῆναι] Callistratus in l. Semper, de iure immunita. Demonstratur varie, nec abscessit, numerum liberorum ad excusationem municipium munerum prodesse, &c.
ABSCISSIO, onis. Verbale. [ἀποσχισίω] Idem quod scissura. Cic. ad Herenn. 4. 54. al. Abscessio.
ABSCIO, ūvi, ire. De memoria exire. Verbum inusitatum.
ABSCONDO, i, sum & itum. [ἀποκρύπτω] Lucret. lib. 1. 903.
 Quod si tanta foret sylvis abscondita flamma.
 Abscondere, ex abs & condo, quod ipsum ex do compositum est. Idem quod condere, abdere, occultare. Plaut. Cist. 1. 65. In latebras abscondas pectore penitissimo tuam iustitiam. Virg. Georg. 1. 221.
 Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur.
 Abscondere fugam furto. Virg. 4. Æn. 337. Id est, furtim & secreto fugere.
 Crimen. Sen. in Hippol. 5. 2.
 In terram. Colum. lib. De arboribus cap. 7. Reliquas radices, quæ in terram absconduntur, fac arbas.
 In tenebris. Cæcil. Exul. Nam hic in tenebris intus sese abscondit. Ex Nonio. Inter nates. L. Pomp. Macchis geminis: Perii, non puella est. Nunquid abscondidit inter nates? Ex eodem.
 Abscondidi, antiquum præteritum, teste Prisciano, lib. 10. Plaut. in Carb. Secundum ipsam aram aurum abscondidit. Sil. Ital. lib. 8. 191.
 Donec arenoso (sc fama) Numicius illam
 Suscepit gremio vitreisque abscondidit antris.
ABSCONDITUS, Partic. [ἀποκρυφτός] Cic. 2. Verr. Non obfcurum opinor, neque absconditum.
 Abscondita flamma. Lucret. lib. 1. 903.
ABSCONSUS, aliud Partic. Julius Firm. lib. 3. cap. 8. Mercurius vesperianus facit aurifices, aut fossores auri, aut absconsorum quarundam aurum facit aurifices, aut fossores auri, & qui aurum magistros. Paulo post, Faciet alieni patrimonii heredes, & qui casu

casu abconfas inveniant facultates. Idem alijs quoque locis hoc participio utitur; melioribus autem auctoribus inusitatum est.

ABSCONDE, Adv. Latenter. Ver. Interp. Irenaei 4. 40. Cogitabat absconfe dimittere eam. Item Hygin. Fab. 184. Filium infantem Merope mater absconfe ad hospitium in Ætoliam mandavit.

ABSCONSOR, Verbale. Firmic. 3. 8. 5. Mercurius absconfores auri & divitiarum faciet. Et cap. 11. Pecuniarum absconfores faciet.

ABSCONDI TOR, Verbale. Firmic. lib. 5. cap. 15. Mercurius homines faciet simulatores, multæ cogitationis ac rerum humanarum absconditores.

ABSCONSIO, onis. Verbale. [ἀποκρυψίσις.] Plin. lib. 8. cap. 16. Velut deputas absconfone turpitudinem. Verum libri omnes aliter hunc locum habent. Acerrius curfu fertur, velut abscondente turpitudinem loco.

ABSCONDI TE, Adv. [αποκρύβω] Occulte. Cic. 2. de Invent. 69. Absoluta est, que ipsa in se, non ut negotialis implicite & abscondite, sed patentius & expeditius recti & non recti questionem continet.

ABSENS, In ABSUM.

ABSENTIO, si, fum. [ἀψενσις] Idem quod dissentio. Nam qui minime convenit, absentire videtur. Calep.

ABSENTO, In ABSUM.

ABSI LÆ, [ἀψιδεύω] Stephano, Populi Afiae & Plin. lib. 6. cap. 4. in Colchide prope Phasim annem collocati.

ABSILIO, [ἀπασθόμιον] ire. Ex ab & falio compositum, saltu alicunde recedo. Lucret. lib. 6. 1213.

Multaque humi cum inhumata jacerent corpora supra
Corporibus, tamen altium genus atque ferarum
Aut procul absiliebat, ut acrem exiret odorem.

ABSIMILIS, [ἀσμίμοιον] Multum dissimilis. Et fere jungitur negativis particulis, nec, neque, non, & haud. Colum. lib. 6. cap. 17. Odoris gravis, neque absimilis bitumini. Suet. in Othone, cap. 1. Non absimilis Tiberio principi fuit.

ABSINTHIUM, V. ABSYNTHIUM.

ABSIS, idis. V. APSIS.

ABSISTO, itti, [ἀπιστάω] ere. A loco vel a re aliqua discedere. Cui opponitur Absistere. Et fere jungitur ablativo sine prepositione. Virg. 6. Æn. 258.

—procul ô procul este prophani,
Conclamat vates, totoque absistite loco.

Bello absistere. Tacit. Hist. 4. 32. V. Drak. ad Sil. 2. 325.

Furore. Liv. 4. Decad. lib. 7.

Incepto. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Imperio. Liv. 4. Decad. lib. 8.

Oppugnatione, vel obfidione. Liv. 37. 17. Conatu. Id. 33. 5.

Pugna. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Absistere a. Plin. lib. 2. cap. 8. Ab sole nunquam absistens partibus sex atque quadraginta longus.

Absistere, cum gerundi verbo pro ablativo. Liv. 4. bel. Pun. Absistere obfidendo. Pro eo quod est ab obfidione discedere, sive desistere obfidione.

Absiste precando. Virg. 8. Æn. 403.

Absistere, sine casu, pro desinere. Virg. 1. Æn. 196.

Nec prius absistit, quam septem ingentia victor
Corpora fundat humi.

Absistere, cum infinitivo, pro desinere. Virg. 6. Æn. 399.

—Absiste moveri.

Colum. lib. 12. cap. 19. Nec absistat id facere.

ABSI STITUR, Imperf. [ἀπιστάμενος] Liv. 1. Bell. Pun. Legati missi Carthaginem, si non absisteretur bello, ad ducem ipsum in penam fœderis rupti descendendum.

ABSI STENS, Partic. [ἀπιστάων] Liv. 4. Bell. Pun. Tamen spe labefactandæ fidei haud absistens, Salapiam tendit. Hoc est, non desistens, non desistiturus sc̄.

ABSOLEO, es. [ἀπαρχαίωμαι] Est ab usu recedo: unde absoletus locus, neglectus & fordidus dicitur. Calep.

ABSOLESCO, id est, ex solito insolitum fieri. Tertul. Exhort. Cast. cap. 6. absolefco Crescite illud & multiplicamini. conf. Not. Jun.

ABSOLVO, vi, ūtum, [ἀπολύω, ἀπαλλάττω] ere. Liberare. Multiplicem habet usum: sed maxime ad judicia refertur. Contrarium est damnare.

Absolvi omnibus sententis. Cic. Verr. 4. 100. Servius ille innocens omnibus sententis absolvitur.

Absolvere improbitatis. Cic. Verr. 1. 72. Non te absolutum esse improbitatis, sed illos damnatos esse cædis. Absolvi injuriarum, auctor ad Heren. 2. 19. Absolvi majestatis. Cic. pro Cluentio. In hoc genere loquendi subauditur aliquis ablativus: ut, crimine: sicut & in verbis accusandi, cum junguntur genitivo.

Absolvere aliquem bello. Tacit. Ann. lib. 4. 23. Is demum annus populum Romanum longo adversum Numidam Tacfarinatem bello absolvit. Id est, liberavit.

Aliquem suspicione regni. Liv. lib. 2. 8. pr. Latæ deinde leges, que consulem regni suspicione absolvent. Id est, liberant.

De prævaricatione. Cic. ad Quint. frat. lib. 2. 16.

Reum sine casu. Cic. 1. Verr. Reus ut absolvatur non peto.

Quempiam alteri. Cic. 4. Verr. 22. Hunc hominem Veneri absolvit, sibi condemnat. maluit videlicet homines peccare, quam deos. Hoc est, quod ad Venerem pertinet, absolvit.

Se iudicio ab aliquo, Pro eo quod est, ab ejus accusatione se liberare. Cic. pro Rosc. Com. 35. Cur tam imperite facit, ut nec Roscium stipulatione alliget, neque a Fannio iudicio se absolvat?

Absolvere copiose. Id est, multis sententis. Cic. lib. 2. ad Quint. frat. 5. Senatorum urna copiose absolvit.

Absolvere per metaphoram. Hor. 2. Sat. Serm. 3. 297.

—an commote crimine mentis
Absolves hominem, & sceleris damnabis eundem?

Absolvere, Perficere, & rei finem imponere [ἀποτελέω, ἀποπέμπω] ut absolvere librum, aut aliud opus. Cic. 3. Off. 10. Ut nemo pictor esset inventus qui Cœre Veneris eam partem, quam Apelles inchoatam reliquit, absolvcret.

Absolvere aut perficere. Cic. 2. de Nat. Deor. 35. In omni natura necesse est absolvi aliquid aut perfici.

Conficere & absolvere. Cic. lib. 13. ad Att. 19. Dialogos confeci & absolvi.

Perficere & absolvere. Cic. 4. de Fin. Quæ conjuncta cum honestis, vitam beatam perficiant & absolvant.

Absolvere & ad exitum perducere. Cic. 2. de Fin. Nec enim absolvi vita beata sapientis, neque ad exitum perducitur poterit. Testimoniis evincere Sotin. cap. 8. Boechus absolvit, Gallorum veterum propaginem Umbros esse.

Absolvere bellum. Lucan. lib. 2. 250.

Creditorum, aut quemvis alium qui pecuniam petit. Ter. Adel. 2. 4. 13. Ego ad forum ibo, ut hunc absolvam. Ubi Donatus, Ut hunc absolvam, Id est, ut hunc reddito illi pretio dimittam. Plaut. Epid. 5. 1. 25. Age, Age, absolve atque argentum numera, ne comites morer. Hoc etiam dicitur per simplex Solvo. V. SOLVO.

Diem, i. e. vitam finire. Avienus Perieg. v. 455. Terentianus Maurus, Tantam nostra nequit mensura absolvere litem. Id est, dirimere.

Martial. Epigr. 1. 82.

Hæc quæ pulvere dissipata multo
Longas porticus explicat ruinas,
En quanta jacet absoluta causa!

Absoluta, id est, dejecta & sic finita.

Fidem. Tacit. Hist. 2. 60.

Absolvere navem, Pro, solvere. Plaut. Milit. 4. 7. 17. Sed ibi legitur Solvere.

Pensum. Varro de R. R. lib. 2. cap. 2. Translatum a lanificio muliebri, in quo singulis certum lanæ pondus in opus distribuebatur. Proverbiale est.

Pignus, Pro luere pignus. Paul. 2. Sentent. cap. 5. Creditor si simpliciter sibi pignus depositum distrahere velit, ter ante denuntiari debitori suo debet, ut pignus absolvat, ne a se distrahatur.

Promissum. Varro 2. de R. R. cap. 11.

Orbem absolvere. Id est, consumere & perdere. Lucan. lib. 7. 870.

Quid totum premitis? Quod totum absolvitis orbem?

Absolvere, Finire. Sallust. p. 31. Namque uti paucis verum absolvam. Plaut. Rud. Unum verbo absolvam, leno est. 3. 2. 29.

Absolvere de re aliqua, similiter pro finire. Sallust. in Catil. C. 4. Igitur de Catilinæ conjuratione quam verissime potero, paucis absolvam.

Absolvere, Pro dimittere. Plaut. in Amph. 5. 1. 4.

Quæso absolvo hinc me extemplo, quando fatis deluseris.

Absolvere, Pro vitam adimere. Plaut. Capt. 3. 5. 73.

Diu ego hunc cruciabo, non uno absolvam die. Hoc est, non uno die vitam illi adimam, vel eum enecabo.

ABSOLUTUS, [ἀπολυμένος, ἄφρατος, ἀλύτως] Partic. Plin. lib. 18. cap. 6. Omnium sententis absolutus. Nep. 6. 3. 4.

Absolutus adulterii. Tacit. Ann. 3. Cæsar Antistium Veterem e primoribus Macedoniae absolutum adulterii, increpitis iudicibus, ad dicendam majestatis causam retraxit.

Vinculus. Id est, exolutus. Tacit. lib. 12. Prudent. in Rom. 1118. anima absoluta vinculis coelum petit. nimirum quicquid nexum clausumve dimittitur liberum, editurve, absolvi dicitur. Id. Prudent. Hymn. Epiph. de Phar. loq. v. 145.

Cautum & itatutum iusserat, Quo non liceret matribus,
Cum pondus alvi abolverent, Puerile pignus tollere.

ABSOLUTUS, [ἀπολυμένος, ἀπὸλυτός] Nomen ex Partic. Idem quod perfectus, ad exitum perductus, suis numeris omnibus constans. Cic. in Orato. C. 2. Quo fit ut illam veram & absolutam eloquentiam nemo consequatur. Hoc est, perfectissimam.

Numeris omnibus absolutus. V. NUMERUS.

Absoluta & perfecta elegancia. Plin. lib. 2. cap. 4.

Absoluta constitutio. ad Heren. Gr. ἀπὸλυτός. Hermog.

Absoluta similitudine homo. Id est, perfecta. Plin. lib. 9. cap. 5. Vifum ab his in Gaditano Oceano marinum hominem, toto corpore absoluta similitudine.

Absolutus perfecte. Cic. 4. de Fin.

ABSOLUTOR, Plin. lib. 34. cap. 8. Quo opere nullum absolutus. Item superl. Auct. ad Heren. 4. 26. & Macrobr. 1. de Somn. Scip. c. 11. extr. Absolutissima puritas.

ABSOLVRE, Adv. [ἀλύτως] Perfecte. Cic. 3. de Fin. Necessario sequitur omnes sapientes semper feliciter, absolute, fortunatè vivere.

Perfecte & absolute. Cic. 4. Acad. Sed undique perfecte & absolute ita pares, ut inter eos nihil profus interfir. Addidit (absolute) quasi perfectius aliquid significet, quam perfecte. Perfecte atque absolute beatus. Cic. 4. Tusc.

Absolute doctus. Suet. de clar. Gram. 4. Ut Græci Grammaticum a grammatica: & illum quidem absolute, hunc mediocriter doctum existimant.

Absolute respondere. Scæv. in 1. Mæv. D. de ann. leg.

ABSOLUTUS, Macrobr. Somn. Scip. 2. 75. ut absolutus liqueat. conf. Plin. Epist. 4. superl. Auct. ad Heren. 2. 28. ut absolutissime utamur.

ABSOLUTIO, Verbale. Perfectio. [πλύσις, ἀλύσις] Cic. 5. de Fin. 38. In homine autem summa omnis animi est, & in animo rationis, ex qua virtus est, que rationis absolutio definitur.

Absolutio, Pro liberatione a crimine. Cic. pro Fonteio, Magna mehercule causa, Iudices, absolutio cum cæteris causis hæc est. Sic absolutio majestatis. Cic. App. lib. 3. 11.

Absolutio est. Tacit. Ann. 3. Quod neque convictum, noxæ reo, si recentia purgaret: neque absolutio absolutio est, si teneretur majoribus flagitijs. Hoc est, Nihil faciebat ad reum absolvendum.

Absolutionem conficere. V. CONFICIO.

ABSOLUTORIUS, Adject. quod ad absolutionem pertinet [ἀπολυτικός] Sueton. in August. cap. 33. Non tantum duas tabellas, damnatoriam & absolutoriam simul cognoscitibus dedit.

ABSOLUTORIUM, n. [ἀντιφάρμακον] Remedium absolvens, sive liberans. Plin. lib. 28. cap. 6. Clavum ferreum defigere in quo loco primum caput defixerit corruens morbo comitiali: absolutorium ejus mali dicitur.

ABSÖNUS, Adject. [ἀπόνος, ἀπηχός] Diffonum, discors, discrepans: quasi

Abstinerē, in alio genere loquendi, licet manente eadem constructione significationeque. Lucan. lib. 4. 242.

— a trepido vix abstinet ira magistro. Pro eo quod est, Ipse iratus vix abstinet. Et est hypallage.

Abstinerē, cum infinitivo. Plaut. Curcul. 1. 3. 24. Dum mihi abstineant invidere.

Abstinerē quominus, pro quin. Sueton. de Clar. Gram. cap. 3. Ut ne clarissimi quidem viri abstinerent, quominus & ipsi aliquid de ea scriberent. Sunt & alia figurata, & minus uitate pro hoc verbum locutiones, de quibus authorum exempla hic subjecimus.

Abstinerē irarum & rixar. Hor. 3. Ode 27. 69. Græc. expressum est, [ἀνίσταται τὸν ἄνδρα] nam Lat. more dixisset, Abstinerē ab iris. Lambin. Abstinerē aliquando accusativum habet rei a qua abstinetur. Id quod est inulitarius. Ut Abstinerē gemitus, secretus, &c. Ter. Heaut. 2. 3. 132.

Gemitus, secretus, tullis, risus abstine. Abstinerē ferromen de re aliqua. Plaut. Mostel. 4. 2. 17. Abstinerē, pro Arcere, prohibere. Plaut. Amph. 3. 2. 45.

Nunc quando factis me impudicis abstinere: Ab impudicis dictis avorti volo. Hoc est, Quoniam me prohibes ab impudicitia. Liv. Decad. 1. lib. 8. 24. Romano bello fortuna Alexandrum magnum abstinuit.

Abstinerē, pro Separare, & (quod dicunt) excommunicare. Cyprian. lib. 1. Epist. 11. ad Pomponium, Consulte & cum vigore fecisti frater charissime, abstinerē diaconum qui cum virgine sepe mansit.

Abstinetur, pass. in tertio Personis. Cic. Ver. 6. 146. Nihil ægrius factum est multo labore meo, quam ut manus ab illo appellatore abstinerentur. Columel. lib. 7. cap. 10. Totus grex tecto clauditur stabulo, atque uno die abstinetur potione & pabulo.

Infinitivus passivus. Columel. lib. 6. cap. 9. Febricitanti bovi convenit abstineri uno die.

ABSTINEUR, [ἀποστρέφω] Imperf. Plin. lib. 26. cap. 12. Lichen herba si cum funitur, cætero olere abstineatur. Liv. 5. ab Urbe. Dictator præcones edicere jubet, ut ab inermi abstineatur.

ABSTENTUS, [ἀπέχεσθαι] Partic. ab Abstineor: Id est, Separatus & excommunicatus. Cyprian. lib. 1. Epist. 3. ad Corneliū, Quo in mendaciatione suo postquam quinque follis convenientibus naufragis, & a nobis abstentis, detecti sunt atque confusi, Romam cum mendaciorum suorum merce navigaverunt. Et in Expositione Orationis Dominice, Hunc autem panem dari nobis quotidie postulamus, ne qui in Christo sumus, & Eucharistiam quotidie ad cibum salutis accipimus, intercedente aliquo graviore delicto, dum abstinere & non communicantes a coelesti pane prohibemur, a Christi corpore separemur.

Abstentus etiam dicitur a Jurisconsultis, qui tutoris autoritate ab aduenda hereditate est revocatus. Scævola in l. penul. D. de auct. tutor. An secundum hæc acta adolefcentis a bonis paternis abstentus sit: respondi, proponi abstinere. Hotoman. in suo Lexico.

ABSTINENS, entis. [ἐκτρέφω, ἀποστρέφω] Plin. Epist. 94. Homo est alieni abstinentillimus. Hor. 4. Ode 9. 37. — abstinens Ducentis ad fe cuncta pecunia.

Homo mirifice abstinens. Cic. Att. 5. 21. Homo abstinens præ cæteris. Cic. Att. lib. 5.

Oculi abstinentes. Cic. Off. lib. 1. 144. At enim Prætozem, Sophocle, decet, non solum manus, sed etiam oculos abstinentes habere. Compar. In Cibis cujus Sacerdotis abstinentior cerimonia. Aufon. in Grat. Actione.

Abstinentillimus rebus Venereis. Columel. lib. 12. cap. 4.

ABSTINENDUS, [ἀφεικτός] Columel. lib. 6. cap. 7. Prohibendus erit bos potione per triduum, primoque die cibo abstinendus. Idem lib. 8. cap. 5. Quibus scilicet cibis abstinende sunt aves.

ABSTINAX, acis. Probum verbum non fecus ac Tenax, pertinax, &c. Petron. cap. 42. Quid si non abstinax fuisset.

ABSTINENTIA, æ, [ἀπέχνη, ἀποστρέφω] Derivatum nomen ab Abstinentis. Virtus cui opponitur Rapacitas: & sic differt a Continentia, teste Valla: Est enim hæc, cum a voluptatibus nos continemus. Abstinentia autem, cum abstinentus ab alienis, nulli vim inferentes, nihil cupiam eripientes. Est igitur Abstinentia in viro innocente, Continentia in temperante. Cic. Att. 5. 17. Sic in provincia nos gerimus, quod ad abstinentiam atinet, ut nullus terentius infusatur in quenquam. Idem Off. 2. 77. Nulla autem re conciliare facilius benevolentiam multitudinis possunt i. qui resp. præsent, quam abstinentia & continentia. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si continentia, virtus: utique & abstinentia. Nonnunquam tamen indifferenter ponuntur, ut apud Val. Max. titulus est de Abstinentia & Continentia: ubi harum virtutum exempla promiscua sunt.

Abstinentia mitigare febrem. Quintil. lib. 2. cap. 17. Abstinentiam summam præstare. Quintil. de Officio Præceptoris, lib. 2. cap. 2.

Abstinentia vini, abstinentia cœne. Plin. 25. cap. 5. Corpus septem diebus ante præparandum cibis acribus, abstinentia vini, quarto & tertio die vomitionibus, pridie cœne abstinentia.

ABSTINENTER, Adv. qualitat. [ἐκτρέφω] Cic. in Sall. 9. Postquam Prætor est factus, modeste se gessit, & abstinenter. Compar. Argutius de Morib. Manich. 2. 13. Abstinentius vitam ducere.

ABSTRO, it. [ἀβστρέφω] Disto, longe ito. Hor. in Arte Poet. v. 361. Ut pictura poësis erit: que, si propius stes, Te capiet magis: & quædam, si longius abstes.

Abst. it. pro Abstrit, legit Priscian. Ovid. 11. Met. Alcyones lacrymas, & que pars admonet abst. In editis tamen legitur, Ablit.

ABSTORQUEO, es. [ἀβστίφω] Torquendo aufero. Verbum non perinde frequens. Accius apud Nonium 3. 66. Abstorque proram, ac supra tortas copulas.

ABSTRĀHO, xi, ctum, [ἀπείρω, ἀποστρέφω] ere. ex Abs & Traho compositum: proprie A loco trahere. Hoc est, Violenter abducere: ut, Abstraxi eum ab adibus. Construitur autem frequenter cum ablativo & præpositioe A vel Ab, aut cum adverbio loco eius ablativi. Ter. Adel. 5. 3. 37. — & itam pſtictam

Una illuc mecum hinc abstraham. Ubi Donatus, Mecum hinc abstraham: non abducam, sed quod est saviensis, abtraham. Ab impetu abstrahere. Cic. 3. Philipp. Ab hoc impetu abstractus consilio & copiis Cælaris.

Abstrahere copias ab aliquo. Cic. 10. Fam. 18. Si quas copias a Lepido abstraxisset.

Abstrahere & avocare. Cic. pro Archia 12. Ut ab illis nullo me unquam tempore aut commodum abstraxerit, aut voluptas avocarit, aut denique fomus retardarit.

Abstrahere a malis, a bonis. Cic. 1. Tusc. Mors nos a malis, non a bonis abstraxisset.

A disciplina. Cic. lib. 4. Acad. Civitatem a fervitio. Cic. Fam. 16. 16.

A conspectu. Cic. de Orat. 3. 143. Atque in altum a conspectu pene omnium abstraxit.

Ab exercitatione & consuetudine. Cic. 1. de Orat. Deinde illud etiam verendum est, ne abstrahamur ab hac exercitatione & consuetudine dicendi populari & fœnsi.

A ratione. Cic. 4. Tusc. Animus concitatus & abstractus ab integra certaque ratione, non constantiam solum amittit, verumetiam fanitatem. A rebus gerendis. Cic. de Senect. C. 6. A rebus gerendis senectus abstrahit?

A sensu mentis. Cic. de Divin. lib. 1. 80. Sæpe vidi in Æsopo tantum ardorem vultuum atque motuum, ut eum vis quedam abstraxisset a sensu mentis videretur.

Abstrahere se a corpore. Cic. in Somn. Scip. 21. Idque ocyus faciet, si jam tum cum erit inclusus in corpore, eminebit foras, & ea quæ extra erunt contemplans, quam maxime fe a corpore abstrahet.

A sollicitudine. Cic. pro Deiot. 38. Non dubito quin tuis literis, quas ad eum Tarracone huic Blesamio dedisti, se magis etiam exerexit, ab omnique sollicitudine abstraxerit.

Abstrahere de complexu. Cic. pro Fonteio, Num etiam de matris hunc complexu lectissimæ, miserimæque femine vobis inspectantibus avellet atque abstrahet?

E sinu & gremio. Cic. pro Cælio, Cum Q. Metellus abstraheretur e sinu gremioque patriæ. Ex amplissimorum virorum comitatu. Cic. pro Sylla 9. Quare nihil est, quod ex tanto comitatu virorum amplissimorum me unum abstrahas.

Ad bellicas laudes. Cic. in Bruto 259. Pompejus vir ad omnia summa natus, majorem dicendi gloriam habuisset, nisi eum majoris gloriæ cupiditas ad bellicas laudes abstraxisset.

In servitute, Quod & abripere in servitute dicitur. Cæf. 7. Bell. Gall. c. 42. Bona civium Rom. diripiunt, cades faciunt, in servitute abstrahunt. Sic, in servitute, apud Liv. 8. Bell. Maced.

ABSTRACTUS, Partic. [ἀβστρακτός] Stat. Achil. lib. 1. 153. — ipsi mihi sæpe queruntur Centauri, raptasque domos, abstractaque coram Armenta. Animus concitatus, & abstractus ab integra certaque ratione, non constantiam solum amittit, verumetiam fanitatem. Cic. Tusc. 4. 38.

ABSTRACTUM, [τὸ κενόχρηστον] Id dicitur quod ab alio trahitur. Definunt autem a logicis hoc modo, Quod significat formam aliquam cum exclusione subjecti, ut Albredo. Contrarium ejus est Concreteum, quod significat eandem formam cum hærentibus subjecti, ut Album. Et hæc aliter dicuntur Denominans, & Denominativum, ut est apud Arist. in Antepred.

ABSTRACTIO, ðnis. Variæ a Philosophis accipitur: Et Dictys Cretensis 1. 4. Abstractio conjugis animum pernoverat.

ABSTRINGO, inxi, ictum, ere. [ἀπείρω] Solvere: Contrarium sui simplicis Stringo. Liv. 3. Decad. 4. Tanquam laxaret elatum pedem abstricto modo. Sigonius legit, Abstricco nodo.

ABSTRÛDO, si, sum, [ἀβστρούδω] ere. Abſcondere, occultare, abdere. Virg. 6. Æn. 7. — Querit pars femina flammæ

Abstrusa in venis lilicis. Ubi Servius, Abstrudere, est De-industria celare.

Abstrudere penitus in. Cic. Acad. 4. 32. Naturam accusa, quæ in profundo veritate (ut ait Democritus) penitus abstruserit.

Abstrudere foris. Plaut. Aulul. 2. 6. Auro formidat Euclio, abstrudit foris.

Abstrudere se in sylvam. Cic. Att. lib. 12. 15. Quumque mane me in sylvam abstruxi densam & asperam. Pro Abdidi.

Abstrudere se inter aliqua. Tacit. lib. 4. 69. 2. Thefaurum abstrudere, pro Abdere & in terram defodere. Plaut. Aulul. 4. 5. 3.

Tristitiam abstrudere. Tacit. lib. 3. 6. 3.

ABSTRUSUS, a, um. [ἀβστρούστος] Unde abstruse insidiæ, id est, Penitus latentes & valde occultæ. Cic. pro lege Agr. Patefacio vobis quas isti penitus abstrusas insidias fe possulle arbitranti contra Cn. Pompeji dignitatem.

Dolor Animi. Cic. pro Domo sua, 25. Reconditus & penitus abstrusus animi dolor.

Homo abstrusus, Qui suum secretum magnopere celat. Tacit. Ann. lib. 1.

Incendium abstrusum. Patere. lib. 2. in fin. Quam diu abstruso (quod miserimum est) pectus ejus flagravat incendio, quod ex nuru, quod ex nepote dolere, indignari coactus est.

Ratio. Claud. Paneg. 8. Abstrusus cum dativo. Patere. lib. 2. in fin. Qua vi consiliorum suorum, Maroboduum inhaerentem occupati regni finibus, velut serpentem abstrusum terre, salubribus consiliorum suorum medicamentis coegit egredi?

ABSTRUSE, Adv. Hinc Compar. Ammianus 28. 1. Inter reos recepti vocatice edictis semet abstrusus amandantur.

ABSTRUSIO, ðnis. f. ut Seminis abstrusio. Arnob. lib. 5. p. 183.

ABSUM, sui, [ἀβσσω] esse. Absument esse. Cui contrarium est Adesse. Abesse utilitatis construitur cum præpositione A vel Ab, & ablativo, qui aut locum, aut personam, aut rem aliam significat: sed pro ablativo sæpe additur adverbium de loco: ut Aberrat illic: pro Ab illo loco: Memineris igitur ejusmodi aut ablativum, aut adverbium quoties dicit, in hoc verbo fubaudiendum esse, quicquid significat.

Interdum tamen veritè hic ablativus in dativum. Ovid. Epist. 9. 33. Vir mihi semper abest, pro A me. V. paulo post Abesse pro Deesse.

Abeſſe a ſignis. Plin. Jun. Epift. 239.
Urbe, domo, &c. vel Abeſſe ab urbe, ab domo, &c. Cic. Fam. lib. 6.
Aut quod abſim ab urbe, ut qui ad te proficiantur, ſcire non poſſim.
Cic. Verr. 6. 39. Abeſſe ab domo paulisper maluit.
Abeſſe, abſolute poſitum, abſque ablativo aut adverbio loci. Plaut. Stich.
5. 1. 29. Id abest, aliud nihil abest. Virg. Æn. 1. 588. Unus abest.
Abeſſe propius a morte, Propinquioreſſe eſſe morti. Cic. de Senect. 66.
Quarta cauſa reſtat appropinquatio mortis quæ certe a ſenectute non
poſteſt longe abeſſe.
Abeſſe in alterationibus. Cic. Att. lib. 4. Ergo ut ſit rata, abſuiſſe me
in alterationibus, quas in ſenatu factas audio, ſero non moleſte. pro
Non interſuiſſe dum herent alterationes.
Abeſſe & longe diſjunctum eſſe. Cic. in Topic. 81. Extrinſecus ea du-
cuntur, quæ abſtant, longeque diſjuncta ſunt.
Abeſſe tres mentes. Ter. Heaut. 1. 1. 66.
Abeſſe magnam partem temporis alicujus. Cic. Fam. 4. 23. Abſui ma-
gnam partem conſulatus tui.
ſpatio, tranſiſtu, paſſibus, &c. Cic. Fam. lib. 10. 17. Ventidius bidui
ſpatio abeſt ab eo.
Abeſſe bidui a caſtris. Cic. Att. lib. 5. 16. extr. Cum in caſtra profici-
ſceret: a quibus aberam bidui. Subint. itinere, ſpatio, via.
Aliquot millia paſſuum, ſpatium, iter, viam, &c. Caſ. 5. Bell. Gall. C. 46.
Cujus hiberna aberant ab eo millia paſſuum xxv. Cic. Reliquæque le-
giones magnum ſpatium abeſſent. Idem, Cum paucorum dierum iter
abeſſet. Idem pro Planc. Qui cum abeſſent aliquot dierum viam.
Altilime. Plin. lib. 2. cap. 16. extr. de Stellis.
Longius. Ter. Heaut. 2. 2. Ovid. Met. 2. 292.
Longe gentium abeſſe. V. LONGUS.
Paulum. Cic. 1. Acad.
Procul. lib. 1. ab Urbe.
Propius abeſſe. Cic. Att. lib. 1.
Abeſt hinc a nobis. Plaut. Merc. 5. 2. 53.
Multum abeſt ab iis. Id eſt, Longe eſt inferior. Cic. in Brut. 62.
Ab eo plurimum abſum. Cic. de Fin. 3. 2.
Unde longe abſum. Cic. in Brut. 318.
Abeſſe, pro Deſſe, cum ablativa præpoſitione, aut adverbio loco abla-
tivi, aut etiam dativo. Cic. pro Roſc. Amer. 30. Quid ab his tot mal-
ficiis ſceleris abeſſe videtur? Cic. pro Corn. Balb. Quid abest huic ho-
mini, quod ſi addeſſet, jure hoc & tribui & concedi putarem? Varr.
2. de R. cap. 2. Et ſi cui vetulaſſe dentes abſunt.
Abeſt huic de. Cic. 1. de Orat. Quid huic abeſſe poterit de maxima-
rum rerum ſcientia? Id eſt, Deſſe.
Abeſſe, pro Alienum eſſe, vel carere, ſive immanem eſſe: ut Abeſſe
a contentione. Cic. Att. lib. 10.
Abeſſe ab auribus. Cic. pro C. Rabir. 16. Et nomen ipſum crucis abſit
non modo a corpore civium Rom. ſed etiam a cogitatione, oculis,
auribus.
A bello. Cic. 10. Philipp. Tantum autem aberat a bello, ut quum cu-
piditate libertatis Italia arderet, deſeruit civium ſtudiis potius, quam
eos in armorum diſcrimen adduceret. Id eſt, Animum habebat a bello
alienum.
A cogitatione. V. ABEſſe ab auribus.
A conſilio fugiendi. Cic. Att. lib. 7. 24.
A contentione. Cic. Att. lib. 10. 8. Neque honeſtius reperies quicquam
quam ab omni contentione abeſſe.
A corpore. V. Ab auribus paulo ante.
A Crimine. Cic. pro Roſc. Amer. 20.
Abeſt mea culpa. Cic. Fam. lib. 12. Epift. 22. Ego certe reip. non deero:
& quicquid acciderit, a quo mea culpa abſit, animo forti feram.
A culpa abeſſe aliquem. Cic. pro Roſc. Amer. Innocens eſt quiſpiam:
veruntamen quanquam abeſt a culpa, ſuſpicionem tamen non caret.
Abeſt fortuna a culpa. Cic. Fam. lib. 6. Epift. 2. Intelliges ferendam
eſſe fortunam, præſertim que abſit a culpa.
Difficultates. Cic. 4. ad Heren. Abſunt a nobis omnes hæ difficultates.
Ab infania. Cic. 3. Tuſc. Non multum abeſt ab infania.
Inſidia. Ovid. 3. de Arte Am. 538.
Adde quod inſidia facris a vitibus abſunt.
A laude. Cic. Att. 8. 15. Quum & illi cives optimi ſint, & ego ab iſta
laude non abſim.
A ſpe conſulatus. Cic. 2. 79. Off. C. Marius, quum a ſpe conſulatus longe
abeſſet, & jam ſeptimum annum poſt præturam jaceret, &c. Id eſt,
Quum parum ſperaret conſulatum.
Abſit, pro Sit procul. Cic. 2. Off. Ut illiberalitatis avaritiæque abſit
ſuſpicio. Martialis in Epift. lib. 1. Abſit a jocorum noſtrorum ſimplici-
tate malignus interpres.
Longe abeſt ut. Cic. 4. Acad. Ne ille longe aberit ut argumentis cre-
dat philoſophorum. Quali tu dicas, Longe alienus erit ab ea creduli-
tate vel perſuaſione.
Non longe abeſt quin. Cic. Att. lib. 9. 11. Aberit non longe, quin hoc
a me decerni velit.
Abeſſe non poteſt quin. Cic. in Orat. 233. Abeſſe non poteſt quin ejuſ-
dem hominis ſit, probos improbare, qui improbos probet.
Nihil abeſt quin. V. NIHIL.
Abeſſe alicui. Cic. pro P. Sylla 5. Ut mirari Torquatus deſinat me, qui
Antonio abſuerim, Syllam defendere. opp. ADEſſe.
Abſit verbo invidia: Modus loquendi apud veteres, quum quid erant di-
cturi quod arrogans videri poſſet. Liv. lib. 9. ab U. C. Abſit verbo in-
vidia, & civilia bella ſileant.
Abeſſe, Verbum relativum eſt. Cum enim aliquem abeſſe dicimus, lo-
cum ſimul unde abeſt cogitatione comprehendimus. Itaque & abſentem
eum eſſe dicimus qui in jure non eſt. Id eſt, Qui ad tribunal Prætoris
non eſt quavis in foro ſit. L. 4. §. Prætor ait D. de damno infecto.
Abeſſe rſi dicitur non modo quæ in rerum natura non eſt, cujuſve præ-
tium domino abeſt, ſed etiam ea cujuſ corpus manet, forma mutata eſt.
Hinc Paulus ita ſcribit in L. 14. D. de verborum ſignificat. Si veterimen-
tum ſcilum reddatur, vel res corrupta reddita ſit: veluti ſcyphi colliſi,
aut tabula raſa pictura: quoniam earum rerum pretium non in ſubſtan-
tia, ſed in arte fit poſitum. Item, ſi cam dominus rem, que ſibi furto
aberat, ignorans emerit, recte dicitur res abeſſe, etiam ſi id poſtea ita
eſſe ſcierit: quia videtur res ei abeſſe, cui pretium abeſt.

Tantum abeſt. V. TANTUM. Cic. Fam. lib. 11. 10. Tantum abeſt,
ut meo rei familiaris liberum ſit quicquam, ut meos jam omnes amicos
tere alieno obſtrinxerim.
Abelle, Interdum dividitur in partes duas. Caſ. Bell. Civil. 1. 16. Qui
erat ab oppido millia paſſuum circiter tria. Pro Aberat.
Præſens abeſt. Paræmia eſt, in eum dici ſolita qui non animadvertit ea que
dicuntur, cogitatione aliis in rebus occupati. V. plura apud Eraſm.
ABſENS, onis. [ἀβσέν] Partic. Qui non abeſt ubi abeſſe ſolet, aut deſi-
deratur. Ulpianus in l. Abſentem D. de verb. ſig. Abſentem accipiunt
eum, qui non eſt in eo loco in quo petitur: non enim trans mare abſen-
tem delideramus: & ſi forte extra continentiam urbis ſit, abeſt. Ter.
Heaut. 2. 2. 2. Vereor ne me abſente mulier hic corrupta ſit.
Superlat. Auguſt. Conſell. 4. 4. Baptiſmum acceperat mente atque ſenſu ab-
ſentillimus, id eſt, Moriturus, cum ſine ſenſu eſſet. Abſentium nomina
eorum ſcilicet, qui Reipublice cauſa aberant, non recipiebantur, id eſt,
rei non fiebant. Berngg. ad Sueton. Caſ. c. 23. Abſens creari Conſul
vel Prætor dicitur, non tantum qui abeſt Urbe, ſed qui, cum in Urbe ſit,
modèſtæ cauſa in campum non deſcendit. V. Sigon. ad Liv. 10. 2.
Abſente nobis, figuratæ & antiqua locutio, pro Eo quod eſt, nobis ab-
ſentibus. Quod Priſcian. lib. de Conſtruct. more Attico dictum eſſe
probat. Plaut. Amph. 8. Si in actione hanc abſente nobis invenierit
puer? Ter. Eun. 4. 3. 7. Neſcio quid profecto abſente nobis turbatum
eſt domi. Ubi Donat. Aut diſtinguendum eſt, & ſubaudiendum
(me); aut ἀβσέντος figura eſt, Abſente nobis, pro Nobis abſentibus.
Idem paulo poſt: Cum ſic dicit, pro præpoſitione ponit Abſente, ac
ſi diceret, Coram amicis.
Locus abſens dicitur in quo quis non eſt. Hor. 2. Sat. 7. 28.
Romæ rus optas, abſentem ruſticus Urbem
Tollis ad atra levis. pro Tu abſens ipſe ab Urbe, hypallage.
Idem lib. 1. Epift. 11. 21.
Romæ laudetur Samos, & Chios, & Rhodos abſens.
Venti abſentes. Stat. Theb. 5. 87.
— Ventisque abſentibus Ægon
Mottus, & ingenti percullit littora Ponto. Ægon. Id eſt, mare
Ægeum. Lactant.
ABſENTIA, ium, n. pl. pro Rebus futuris uſurpat Cic. in Epift. ad Octav.
cum ſcribit: Et abſentium ſenſus ſignificatio. Jam enim de præſentibus
& præteritis erat locutus. Turneb.
ABſURTUS, Partic. Qui aberit, vel deerit. Cic. ad Q. frat. lib. 1.
Epift. 1. Simul & illud Aſia cogitet, nullam a ſe neque belli externi,
neque domeſticarum diſcordiarum calamitatem abſuturam fuiſſe, ſi hoc
imperio non teneretur. Veteres, ut Cicero, ſæpe ſcribebant pro Abſui
Aſui; pro Abſuturus Aſuturus. Et ſic in antiquis Codd. hinc Lambi-
nus in Nep. 9. 1. 2. & Hor. Sat. 1. 4. 101. contendit ſolum Aſuit
Latinum eſſe. Nec tamen minus bonum Abſuit: Quod æque exhibent
MSS. Libri. V. Cic. Fam. 2. 1. & 4. 3. Nep. 17. 5. 2. 20. 1. 3. &c.
adde Torrent. ad Horat. L. c. Drakenb. ad Sil. 7. 248. & Papin. D. 50.
l. 1. L. 13. §. 1.
ABſENTIA, æ. [ἀβσέν] ſicut Præſentia, æ, dicimus. Sen. ad Lucil.
Æquo animo ferre debemus abſentiam.
ABſENTO, æ. [ἀβσέντος] Abſentare. Claud. de Rapt. Proſerpt. lib. 3. 212.
Et dura de matre queri, que tale recessu
Malherit damnare decus, vetitamque deorum
Colloquio, patriſ procul abſentaverit atris. Sed in quibusdam
libris Amandaverit legitur.
ABſENTANS, Partic. tantum uſus Sidon. 9. Epift. 13. extr. pro Abſens; item-
que Cyprian. & alii, quos ad Sidonium notavit Savaro. Et ſic Meſſala Cor-
vin. p. 16. Merius proditor rem Romanam maximo in diſcrimine abſen-
tando deſerperat, adde Petronium, cujuſ illa ſunt, cap. 72. Abſente-
mur, ait ille, (Aſcytos) & dum illa inſumunt petunt, nos in turba ex-
eamus. V. de hoc loco Borrich. Vind. p. 3. & Edit. per Nodot.
ABſENTANEUS, Adj. Quod in abſentia fit. Verbum inſrequens.
ABſENTIVUS, æ, um. Diutius abſens. Petron. cap. 33. Ne abſentivus
moræ vobis eſſem, omnem voluptatem mihi negavi.
ABſUMO, [ἀβσύνω] ſicut Abſentio, ἀβσύνω] Ære. Omnino conſumere vel abolere.
Animam abſumere letho. Virg. Æn. 3. 654.
Argentum. Plaut. Moſtel. 5. 2. 19.
Diem. Liv. 10. Bell. Pun.
Domos abſumpſit incendium. Plin. Epift. 250.
Reliquias abſumere pugna. Liv. 5. ab U. C.
Tempus. Cic. pro Quint. 34.
Vinum. Ter. Heaut. 3. 1. 49. Quid vini abſumpſit?
Abſumpſit illovis majorem partem Syriæ. Id eſt, Aquis immerſit, inun-
davit. Juſtin. lib. 2. cap. 6.
Abſumi re aliqua, ut Fame. Liv. 1. Bell. Pun.
Clade. Cic. 2. Tuſc.
Cura. Ter. Phorm. 2. 2. 26.
Abſumi in. Plin. lib. 11. cap. 37. Qui putant dentes in cornua abſumi,
facile coarguuntur cervarum natura.
Abſumpti fumus, pro Perimus, actum eſt de nobis. Plaut. Moſtel. 2.
1. 18. Virg. Æn. 1. 559.
Sin abſumpta ſalus, & te pater optime Tençrum
Pontus habet Libyæ. ſubintell. Eſt. Id eſt, Si perit nobis.
Fato abſumpſum. Val. Max. lib. 4. cap. 6. ubi de Artemiſia.
Morte fortuita abſumpſum. Tacit. Ann. lib. 4. 2.
Novo genere abſumpta mortis. Val. Max. lib. 4. cap. 6. de Porcia.
ABſUMPTIO, onis. Verbale. Ulp. in l. Hoc Senatusconſultum. D. de
uſufr. ear. rec. que uſ. conſ. Vel cætere res, quæ in abſumptione ſunt.
ABſUMPTIO, onis. f. Conſumpſio, a verbo Abſumo. Plaut. Capt. 4. 3. 3.
Quanta pernis petis veniet! quanta labes laido!
Quanta ſummi abſumede!
ABſURDUS, Adj. [ἀβσύνω, ἀβσύνω] proprie ſignificat Auditum alienum,
ſive alienum ab auribus; ſed uſitatus ad Animum tranſfertur. Abſonum,
quod omnium mentes apernantur ac reſpiciunt. Cic. pro Roſc. Com. 19.
Fraudavit Roſcium. Eſt hoc quidem auribus, animisque hominum ab-
ſurdum. Idem 8. Philipp.
Ineptum atque abſurdum. Ter. Adel. 3. 3. 21. Voſtram neque mirari
ſatis Rationem. S. eſt hercle inepta, ne dicam dolo, atque abſurda.
Ineruditum & abſurdum. Cic. Acad. 4. 132. Modo nequis illud tam in-
eruditum abſurdumque reſpondeat.

Abſurdum atque alienum a vita mea. Ter. Adel. 5. 8. 21.
 Incredible & abſurdum. Cic. pro Sylla 57. Jam vero illud quam incre-
 dibile, quam abſurdum, qui Romæ, &c.
 Ingenium. Tacit. Ann. lib. 13. 45. Sall. Catil. C. 25. Verum ingenium
 ejus hæud abſurdum, poſſe verſus facere, jocum movere, ſermone
 uti vel modeſto, vel molli, vel procaci. Profuſ multæ facietie, fales,
 multoſque lepos illi inerat.
 Res abſurda eſt. Cic. pro Corn. Balb. 37.
 Sonus. Cic. de Divin. 1. 15. Abſurdoque ſono fontes & ſtagna cietis.
 Vir. Cic. 2. de Orat. 85. Sin plane abhorrebit, & erit abſurdus: ut ſe
 conrineat, aut ad aliud ſtudium tranſerat, admoſcebo.
 Vox abſona & extra modum abſurda. Cic. de Orat. 3. 41.
 Abſurdum eſt, cum infinitivo. Cic. de Provin. Conſul. 37. Nam & non
 fortiri, abſurdum eſt: & quod fortitus ſis, non habere.
 Compar. Cic. de Nat. Deor. 1. 16. Multo abſurdiora ſunt ea, quæ Poeta-
 rum vocabiſu iſta iſta ſuavitæ nocuerunt. Et de Fin. 2. 13. Quo nihil
 mihi videtur eſſe abſurdum. Idem Act. 7. 13. Abſurdiffima mandata.

ABſURDE, Adv. [*ἀβύρτος*] ut Abſurde aliquid dicere aut facere, quaſi
 Inſepe & repugnante. Cic. de Fin. 2. 21. Idque ſi ita dicit, non eſſe
 reprehendendos luxurioſos: ſi ſapientes ſint, dicit abſurde. Idem, de
 Divin. 2. 219. Sed neſcio quomodo nihil tam abſurde dici poteſt, quod
 non dicatur ab aliquo philoſophorum. Plaut. Epid. 3. 1. 6.
 Abſurde facis, qui angas te animi.
 Compar. Jct. in Dig. 9. t. 2. l. 51. Quod ſi quis abſurde a nobis hæc
 conſtitui putaverit, cogitet longe abſurdum conſtitui, &c.
 Superl. Auguſtin. lib. 4. extr. de Trinitate. Deus pater abſurdiffime miſ-
 ſus diceretur. conf. eodem tractatu, 15. 26.

ABſUS, Fluvius. V. ABIS.
ABſYNTHIUM, [*ἀψύθιον*] alii **ABſINTHIUM** ſcribunt, ab *ἀψύθω* ex
 adverſo nomen Græci deſerunt: quod nullum animal ob eximiam ama-
 ritudinem hanc herbam attingat. Veteres Græci familiæ comici Apin-
 thion quoque conformi ctymo, quaſi impotabile, pronuntiarunt: quod
 hanc nemo ob inſignem amarorem poſſit ebibere. Hinc Latini Abſyn-
 thium uſurparunt, pro re quæ parum allatura ſit voluptatis, non tamen
 propter commoditatem reſpicienda. Sic verbeatur Fab. Quincilian. ne
 liber ſuus parum mellis & abyſynthii multum habere videretur, eſſetque
 ſalubrior ſtudiis quam dulcor. lib. 3. 1. Sic Aloen pro Amaro, quod
 a palato paucam miret gratiam, Juvenal. protulit iniquens.
 Plus aloes, quam mellis habet. Sat. 6. 180. Ex Ruell. V. Plin.
 lib. 27. cap. 7.
 Abſynthium marinum [*ἀψύθιον θαλαſſιον*] Eſt abyſynthii genus, abro-
 toni parvi ſimilitudine, reſerum minutis feminibus, ſubamarum, &
 ſtomacho inimicum, graviter olens, & cum quadam calefactione atrin-
 gens. Hoc & Seriphium a nonnullis appellatur: de quo ſic ſcribit
 Plin. lib. 27. cap. 7. Eſt & Abyſynthium marinum, quod quidam
 Seriphium vocant, probatiſſimum in Tapoſiri Ægypti. Hujus ſemen Iſaci
 prætere ſolenne habent. Modie ſemen lumbricorum vocant. Gallice,
La mort aux vers.

Abſynthium Ponticum [*ἀψύθιον ποικύλον*] Idem eſt cum Abyſynthio vul-
 gari, ſive proprie dicto. Nomen habet a Ponto Aſiæ regione. In qua
 tanta copia provenit, ut pecora illo pingueſcant, & ſine felle invenian-
 tur. Plin. lib. 27. cap. 7.
Abſynthium ruſticum [*ἀψύθιον ἄγροικον*] Idem quod Abyſynthium vulgare
 ſive Ponticum.
Abſynthium Santonicum [*ἀψύθιον ſαντονικόν*] Abyſynthii ſpecies eſt copio-
 ſiſſime proveniens apud Santones, Gallia populos, vulgari abyſynthio
 non diſſimilis, femine tamen non æque fœcunda. Eaſdem vires habet
 quas Seriphium. Plin. lib. 27. cap. 7.

Abſynthia cana. Ovid. 5. Trift. 21.
 Tetra. Id eſt, Tetri odoris. Lucret. lib. 1. 935.
 Triftia. Ovid. 3. de Pont. Epift. 8. 15.
ABſYNTHIATUS, Abyſynthio temperatus: ut Abyſynthiatum Poculum.
 Sen. Suaf. 7. Et abſolute Abyſynthiatum pro Vino abyſynthite, de quo
 Apicius 1. 3. Lamprid. Elagab. cap. 21. Koſato atque abſinthiato vulgus
 ad bibendum invitavit.

ABſYNTHIUS, m. Varr. Quinquatribus, Quid medico mihi eſt opus,
 nempe tuo, abyſynthium ut bibam gravem, & caſtoreum, levemente
 robor. Ex Nonio.
ABſYNTHITES, æ. m. [*ἀψύθιτις*] ſed figurate neutro jungitur: & eſt
 vinum factitium ex abyſynthio. Columel. lib. 12. cap. 35. Vinum aby-
 ſynthiten, & hyſſopiten, & abrotoniten ſe condire oportet. Sic Plin.
 lib. 23. cap. 1.

ABſYNTHIUS vel **ABſINTHUS**, [*ἀψύθιον ἢ ἀψύθιον*] (utroque enim
 modo ſcribitur, teſte Stephano) Urbs eſt Thraciæ, cujus incolæ dicuntur
 Abyſynthii, *ἀψύθιοι*, quorum meminit. Herodot. lib. 6.
ABſYRTIDES, [*ἀψυρτίδες*] Infulæ ſunt in Adriatico mari, Illyrico ad-
 jacentes, a fratre Medææ ibi interfecto, nomine Abyrto, ſic appel-
 late. Plin. lib. 3. cap. 26. & Strab. lib. 7. p. 218.
ABſYRTIUM, [*ἀψυρτίον*] Infula eſt maris Adriaticæ, non procul ab Iſta.
 Plin. lib. 3. cap. 21.

ABſYRTUS, [*ἀψυρτός*] filius Ætææ regis Colchorum, alio nomine Ægia-
 leus, quem ſoror ejus Medæa, ſequens Jafonem, laceravit: ut ſic re-
 tardaret patrem volentem eam retrahere ex fuga. Huius meminit Cic. lib. 3.
 de Nat. Deor. 48. Fabulam deſcribit Ovid. 3. Trift. Eleg. 9. 6. Attingit
 & Sen. Medæa v. 961. Ægialicum alii vocant.

ABſYRTUS, [*ἀψυρτός*] Illyrici fluvius, in mare Adriaticum ſe exone-
 rans. Lucan. lib. 3. 190.
 Et cadit Adriacas ſpumans Abyrtytus in undas.
 Fuit inſuper **ABſYRTUS**, teſte Suida, Nicomediensis quidam miles,
 qui cum ſub Conſtantino ad Ilſtrum militaret, librum utiſſimum ſcriptiſ
 de medicandis equis, & de cura animalium, eumque pulcherrimum &
 emendatiſſimum habet Anton. Vicecomes Mediolan.

A B U

ARUDICACUM, [*Ἄρουδιον*] Urbs eſt Germaniæ, non procul ab Auguſta
 Vindelicorum, Ptolemao.
AVERTERE, ſi, ſum, [*ἀβερτήω*] cre. pro Avertere. Plaut. Rud. 1. 2. 76.
 Ab ſaxo abverti fluxus, ad litus ſcapam.
ABULA, Urbs Hiſpaniæ, Ptolemao.

ABUNDO, as, [*εὐφροσύνη, εὐπλοία*] are. Superſeſſe alic. Affluere re aliqua,
 & tam de bonis rebus quam de malis dicitur: nec ſolum ad res corpo-
 reas, ſed etiam incorporeas pertinet: ut Abundare argento, ingenio,
 vitiis. Nonius. Abundare, ſupra modum aliquid eſſe ſcribit. Tractum
 ex annibus, qui quoties augentur imbris, majoribus & crebris undis
 eriguntur. Virg. 1. Georg. 115.

Prefertim incertis ſi menſibus annis abundans.
 Cic. de Senect. C. 16. Villaque tota locuples eſt: abundat porco, agno,
 hædo, gallina, lacte, caſeo, melle.
 Abundare, pro Divitem eſſe. Cic. Att. lib. 1. 3. Caietam, ſi quando
 abundare cœpero, ornabo. Idem de Amicit. Quocirca & abſentes ad-
 ſunt, & egentes abundant, & imbecilli valent, & (quod difficilius
 dictu eſt) mortui vivunt.
 Abundare & Deſici, contraria. Cic. pro Cluent. 183.
 Abundare & Egere, contraria. Cic. 2. Off. 13. Jam vero & earum re-
 rum quibus abundaremus exportatio, & earum quibus egeremus inveſ-
 titio, certe nulla eſſet, niſi hiſi muneribus fungeretur.
 Circumfluere atque abundare. Cic. 5. Verr. 9. Iſtum rebus omnibus un-
 dique eſtrepit impune eludentem circumfluere atque abundare?
 Abundare atque affluere. Contr. Deſeſſe. Cic. lib. 1. de Divin. 61. Quo-
 rum utrunque preſtringere aciem mentis ſolet, ſive deſt naturæ quid-
 piam, ſive abundat atque affluit.
 Abundare in re aliqua. Cic. 3. de Legib. 14. Theophrastus vero inſiti-
 tures ab Ariſtotele abundavit, ut ſciſis, in eo genere rerum.
 Abundare audacia. Cic. pro Cluent. 183.

Amore. Ter. Phorm. 1. 3. 11. Aliis quia deſit quod amant, ægre eſt:
 tibi quia ſuperſt, dolet. Amore abundas, Antipho.
 Æqualium familiaritatibus & conſuetudine propinquorum. Cic. 5. Tuſc.
 Barbarie abundat amor. Ovid. 2. de Arte Am. 552.
 Caligine abundat domus. Ovid. 2. Met. 764.
 Copia frumenti. Cæſ. 8. Bell. Gall. 40.
 Divitiis. Ter. Heaut. 3. 2. 16.
 Doctrina & ingenio. Cic. de Orat. 3. 56.
 Honoribus. Cic. 10. Epift. 10.
 Ira. Ovid. 6. Epift. 16.
 Lætitia. Plaut. Stich. 2. 1. 6.
 Laudibus bellicis. Cic. 1. Off. 78.
 Opibus ſandi. Id eſt, Eloquii. Stat. 1. Syl. 4. 7.
 Otio. Idem 7. Epift. 1. Item de Orat. 1. 6.
 Præceptis Philoſophiæ. Idem 1. Off. 1.
 Rebus. Cic. 4. de Fin.
 Sapientia. Cic. in Piſon.
 Venere. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Virtutibus. Plin. lib. 1. Epift. 17.
 Vitiis. Quintil. Abundant dulcibus vitiis. de Senecæ Scriptis lib. 10.
 cap. 1. p. 921. ed. Burm.
 Abundare, abſolute poſitum. Virg. Georg. 3. 484.
 Rurſus abundabat fluidus liquor.
 Plin. lib. 14. in proœmio, abundabant & præmia & operæ vite.
 Abundat ſons in omnem partem. Plin. lib. 18. cap. 22. 1.
 Abundare cum genitivo. Lucil. Quarum & abundemus rerum, & qua-
 rum indigeamus. Ex Nonio.
 Abundare, cum accuſat. Nerat. in l. Si fundum. D. Mandati. Sic tua
 pars coarctabitur, ut non abundet mandati quantitatem. Id eſt, Non
 ſuperet, non excedat. Sic habent Haloander & Pandecta Florent.
 Inter Abundare & Redundare hæc eſt differentia. Abundat, non quod
 ſuperfluum eſt, fed quod eſt copioſum & cumulatum. Redundat, quod
 ſupervacaneum eſt.

ABUNDANS, [*εὐπλοῦς, ἄφθονος*] Partic. ut Prifcian. lib. 18. Abundans
 illius rei, nomen eſt. Nam partic. ablativo, quo modo & verbum ejus,
 conjungitur. Virg. in Bucol. 2. 20.
 Quam dives pecoris, nivei quam lactis abundans.
 Quis tam abundans copioſi? Cic. pro Cornelio.
 Abundans & Inops, contraria. Cic. in Brut. 238. Non erat abundans,
 non inops tamen: non valde nitens, non plane horrida oratio.
 Abundans homo. Cic. 2. Philipp. 66. Multa & lauta ſupellex &
 magnifica multis locis: non illa quidem luxurioſi hominis, ſed abun-
 dantis.
 Ingenio, doctrina, otio & ſtudio abundans. Cic. 1. de Orat. 22. Græci
 homines non ſolum ingenio & doctrina, ſed etiam otio ſtudioque
 abundantes.
 Fatum abundans. Claud. de Bell. Get. 22.
 Semper ab his famæ petiere inſignia bellis,
 Exercere dabant, currus regumque catene
 Inter abundantis fati ludibria ductæ.

Abundans pecunia, contrarium Adeſca. Cic. pro Quint. c. 12. Quis
 tam perditus ac proſulus nepos, non adeſca jam, ſed abundantis pecu-
 nia, ſic diſſolutus fuiſſet, ut fuit Sextus Nævius?
ABUNDANTIſſIMUS, Cic. 2. de Orat. 14. Longe eruditiffimus Timeus,
 & rerum copia & ſententiarum varietate abundantiffimus.
 Abundanti doctrina homo. Cic. 1. de Orat. 85. Excitabatur homo
 promptus ab homine abundantis doctrina, & quadam incredibili varie-
 tate rerum & copia.

Ex abundant. Quintil. lib. 4. cap. ult. Egrege vero, Cic. pro Milone
 inſidiatorem primo Clodium offendit: tum addit ex abundantis, etiam
 ſi id non fuiſſet, talem tamen civem cum ſumma virtute interfectoris
 & gloria, necari poſſuiſſet.
 Abundans corporis. Claud. in Eutrop. lib. 2. 380. — abundans
 Corporis, exiguusque animi.
 Pietatis. Claud. Paneg. 7. 113. — mitis precibus, pietatis abundans,
 Pœnæ parcus erat.

ABUNDANTIA, æ. [*εὐφροσύνη, εὐπλοία, ἀφθονία*] Rei alicuius
 copia: ut Abundantia ingenii. Cic. 1. Acad. Abundantia quadam in-
 genii præſtabat.
 Abundantia & copia. Cic. de Amicit. cap. 23. Atque ubi ſuppeditans
 omnium rerum quas natura deſiderat, abundantiam & copiam.
 Abundantia amoris. Cic. lib. 1. Epift. 9. Facis tu quidem abundantia
 quadam amoris.
 Otii. Cic. lib. 7. Epift. 2.
 Rerum aliquarum abundantia. Cic. 3. de Orat. 123.

Ubertas agrorum, abundantiaque rerum omnium. Cic. contra Rull. 1. 18. Circumfluere omnibus copiis, atque in omnium rerum abundantia vivere. Cic. de Amicis. 52.
Abundantia modo aliquid ducere. Tacit. in Vita Agric. cap. 6. Ludos & inania honoris, modo rationis atque abundantia duxit, uti longe a luxuria, ita fama propior. Hoc est, secundum mensuram rationis & suorum opum.
Abundantia feminarum, id est, Menses, seu menstrua largius fluentia. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhus feminarum abundantiam habet cibo. Et lib. 27. cap. 12.

ABUNDATIO, onis. [*ἄφθονος*] Verbalis. Plin. lib. 3. cap. 16. Omnia ex Philistina fosse abundantie nascuntia.

ABUNDANTER, Adv. qualitatis. [*εὐπρεπός*] Copiose, affatim, affluenter. Plin. lib. 24. cap. 9. Hæc fert in Ægypto, Syriaque etiam abundanter lignosum fructum. Idem lib. 18. cap. 18. Tanto tardius decedit, quanto abundantius crevit.

Copiose & abundanter loqui. Cic. de Orat. 2. 35.
Satis abundanter. Cic. 3. ad Heren. Ad omnem judiciale causam quemadmodum convenire inventionem rerum accommodari, satis abundanter, ut arbitror, superioribus libris demonstratum est.
Abundantius & Angustius, contraria. Cic. in Topic. Tamen alii disputationibus abundantius occurrit, aliis angustius.
Abundanter crescere. Plin. lib. 18. cap. 18. Abundantissime. Idem 5. 9.
Abundanter & Pressè dicere, contraria. Quintil. lib. 8. cap. 3. Concitate dicere an moderate, læte an severe, abundanter an pressè, asperere an leniter.

ABUNDE, [*ἄφθονος*] Adv. quantitatis derivatum a verbo Abundo, teste Priscian. Abundanter autem ab Abundans.

Et est Abunde, idem quod Satis. Unde Satis abundanter dicimus: satis abunde, non item: nisi addita conjunctione: ut Satis abundeque. Author Valla in Poggium. Plin. in Praef. 6. Abunde pulchrum & magnificentum est. Sallust. in Jugurth. Abunde magna praedia.

Abunde est, cum genitivo. Virg. 7. 552. Terrorum & fraudis abunde est. In hoc loquendi genere ipsum (abunde) figurate pro nominativo ponitur, sicut & cum dicimus, Satis est illi pecunia.

Abunde potentia glorieque adeptus. Sueton. in Caes. cap. 86.
Abunde salis. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Abunde esse alicui. Id est, Satis superque esse. Cels. lib. 1. cap. 3. Ergo huic abunde est loco tepido demittere se.
Abunde est, sequente infinitivo. Plin. Jun. Epist. 103. Sed utrunque tam magnum est, ut abunde fit alterum efficere.
Abunde est, pro Sufficit, satis superque est, ait Bud. Plin. Jun. Epist. 122. Abunde est si epistole tunc molestæ.
Abunde gratus. Ovid. 4. de Ponto, v. 37.
Promittere abunde. Lucret. lib. 3. 180.

Ratus abunde. Tacit. Hist. lib. 2. 95.
Satisfacere abunde. Id est, Affatim, largiter & copiose. Cic. 2. de Divin. 1. Erit abunde satisfactum toti huic quaestioni.

Abunde, cum aliis verbis. Cic. de Senect. Etiam si non abunde potitur. Sic abunde tibi adsunt omnia: pro Copiose supputant. Cic. ad Brut. 4. Abunde tractata est ratio. Plin. lib. 9. cap. 41.

Abunde, cum suble. Sallust. Jugurth. cap. 14. Dein quod parentes abunde habemus. Quasi tu dicas, Satis parentum, vel satis multos parentes. Idem in Orat. Met. Tribuni plebis ad plebem: Cunctaque praesenti ignavia mutatis, abunde libertatem rati, quia tergis ablinetur. hoc est, Rati satis esse libertatis, aut satis magnam libertatem. Sic abunde est artibus altitudo quatuor pedum. Columel. lib. 2. cap. 2. 17.

ABUNDUS, Adj. Gell. lib. 1. cap. 2. Lavacris nitidis & abundantis, & colluculentibus. Et Accius apud Nonium 4. 191. Neque vi tanta quisquam est, neque tam abundus fortunis ferax. Ita legit Guycet. ad Ter. Adel. 4. 3. Hinc adverbium Abunde, de quo antea.

ABVLO, [*ἄβυλλος*] Volando didico. Cic. 2. de Fin. 106. Fluit igitur voluptas corporis, & prima quæque abvolat, sapiusque relinquit causas poenitendi quam recordandi. Alii legunt Avolat.

ABVIVS, Britanniae fluvius maximus, Ptolemæo.
ABVS, [*ἄβυς*] Pars est montis Tauri supra Armeniam, ad viam qua itur versus Ecbatana. V. Strab. lib. 11. Est etiam Abus Ptolemæo, fluvius Britannia.

ABVVSIO, V. **AVVTOR**.
ABVVSQVE, [*ἄβυς ὅθεν*] Adv. Modo tempore, modo locum significans: & est poetica vox, pro Usque ab. Plaut. Amph. 4. Hæc illic est pugnatæ pugna abvsque mane ad vesperum. Id est, A mane usque ad vesperum, Virg. Æn. 7. 289.

— Siculo profluxit abvsque Pachyno,
Ubi Servius, Abvsque & Advsque usurpative dicimus. Præpositio enim nec adverbio jungitur, nec præpositioni. (Usque) autem aut Præp. est, aut Adv. Idem sentit Diomedes.

Abvsque, nonnunquam suo ablativo postponitur. Tacit. lib. 15. 37. Animalia maris Oceano abvsque petiverat.

AVVTONON, [*ἄβυτονόν*] Herba est Dioscoridi, quæ alio nomine Abrotonium vocatur. V. **AVVTONUM**.

AVVTOR, [*ἄβυτοράδης, ἄβυτοράδης, ἄβυτοράδης*] abuti. Est Valde uti. Sed etiam in bonam partem & pro simpliciter Uti. Cic. de Nat. Deor. 151. Non Elephantorum acutissimos sensibus, non facigatice canum ad utilitatem nostram abutimur. Idem Fam. lib. 9. 6. Quæ igitur studia magnorum hominum sententia, vacationem habent, eadem publici muneris, iis concedente rebus, cur non abutamur? Similiter in bonam partem accipitur in Miloniana.

Abuti veteres hinc dixerunt, pro eo quod est utendo consumere, conficere, extinguere, ut notavit Hotomann. in suo Lex. Et in hac significatione Cic. ablativo jungit. Vestustioribus etiam accusativo. Cic. Verr. 3. Nisi omni tempore, quod mihi lege concessum est, abusus ero. Id est, Nisi omne tempore, quod mihi lex concessit, dicendo consumpsero. Cato de R. R. cap. 76. 3. Linito usque adeo donec omnem cascum cum melle abusus eris. conf. Paræi Lex. Crit. p. 16. Plaut. Trin. 3. 2. 56. Me qui abusus sum tantan reus pariam. Et ita Ter. dixit in ProL. And. 5. Operam abuti in prologis scribandis, pro Collocare & consumere, quemadmodum recte Turneb. contra receptam interpretationem annotavit.

Abuti veteres passive dixerunt pro Consumor. Varr. apud Priscian. lib. 8. p. 792. Utile uranur potius, quam ut rege abutamur. Inde abulus participium in eadem significatione. Ibid. Horenf. Abufus jam omnibus locis, *ἄβυλος*. Plaut. Afin. 1. 3. 44. Ubi quæ dedi ante? c. abusa. In quem locum Nonius, Abusa, utendo, vel in usum consumpta.

Hinc Abuti per metaphoram, pro Male uti. Cato: Utere quaestis, sed ne videaris abuti.

Abuti muliere. Ter. Phorm. 2. 2. 67. Ubi Donatus, Utimur cum honore, Abutimur cum injuria.

Abuti translatum ad res incorporeas: ut Abuti alicujus patientia. Cic. in Catilin. 1. 1. Quosque tandem abutere Catilina patientia nostra? Abuti auribus alicujus. Plin. Jun. Epist. 150. Accedunt quæretæ rusticorum, qui auribus meis post longam tempus suo jure abutuntur. Immoderate facilitate alicujus. Cic. 12. Fam. 1. 8. At enim ita decrevimus: fecimus id quidem temporibus cedentes, quæ valent in rep. plurimum: sed immoderate quidam & ingræte nostra facilitate abutuntur.

Dominatione. Sueton. in Caes. 76. 1. Festivitatibus. Cic. in Orat. 176. Gorgias autem avidior est generis ejus, & his festivitatis infulentibus abutitur.

Fortunis hominum ad cupiditatem. Cic. 7. Verr. Gloria nominis. Cic. 4. Acad. Ignorantia alicujus. Cic. pro Ligari. 1. Paratus veneram, quum tu id neque per te scires, neque audire aliunde potuisses, ut ignorantia tua, ad hominis miseri salutem abuterer.

Legibus ad quæstum. Cic. pro Rosc. Amer. 54. Quid est aliud iudicio, ac legibus, ac majestate vestra abuti ad quæstum, atque ad libidinem: nisi hoc modo accusare?

Nomine alieno ad suos quaestus. Cic. 5. Verr. 50. Otio & literis. Cic. 1. Tusc. 1. 3. Fieri autem potest, ut recte quis sentiat: & id quod sentit, polite eloqui non possit: sed mandare nequam literis cogitationes suas, qui eas nec disponere, nec illustrare possit, nec delectatione aliqua allicere lectorem, hominis est imtemperanter abutentis & otio & literis. Pater. lib. 2. 95. p. 121. 8. Sentium Saturninum, militarium officiorum patientem ac peritum: sed eundem, ubi negotia fecissent locum otio, liberaliter lauteque eo abutentem,

Regno & licentia ad omnia. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Scelere & perfidia ad alicujus exitium. Cic. Att. lib. 3. 14. Sermone aliquo abuti pro mandatis, id est, Verba alicujus arripere, & ad alium tanquam ei mandatum sit deserre. Cic. Att. lib. 7. 13. Ut id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse, qui tantis de rebus huic mandata dederit: nisi forte non dedit, & hic sermone aliquo arrepto, pro mandatis abusus sit.

Viribus corporis. Cic. 1. de Invent. 3. & Liv. 2. Ab U. C. 182. Abutendum se permittere. Sueton. in Galb. cap. 14. His diverso vitiorum genere grassantibus, alicuique abutendum permisit & tradidit, ut vix sibi ipsi constaret. Hoc est, Ita se permisit illorum arbitrio, ut pro libidine sua quidvis ei facile persuaderent.

ABVVSIO, Tropus est durior, qui *ἄβυττος* dicitur: de qua Cic. in Orat. ad Brut. 94. Aristoteles autem translationi hæc ipsa subiungit, & abusionem, quam Catachresin vocant: ut cum Minutum dicimus animum pro Parvo, & abutimur verbis propinquis, si opus est, vel quod delectat, vel quod licet. De hac quoque meminit Fab. lib. 8. cap. 2. & lib. 3. cap. 3.

ABVVSOR, oris, m. Prodigius. Salsvan. 8. p. 296. Perditorum hoc adolescentium speciale convicium est, ut abufiores scilicet & incuriosi ac negligentes rerum suarum esse dicantur.

ABVVSUS, us, m. [*ἄβυττος*] Dicitur quom aliqua re per licentiam male utimur. Ponitur a Jurisconsultis pro Consumptione, quemadmodum & verbum Abuti pro Consumere, & utendo perdere. Hinc ea res in abusu, non usu consistere dicuntur, quarum usus nisi perant, nullus est, sive quæ utendo consumuntur. Ulp. l. 5. §. 1. D. de usufructu eorum rerum quæ usu confumunt. Si pecunie usufructus, inquit, legatus sit, vel aliarum rerum, quæ in abusu consistunt, nec cautio interveniat: videndum est, an finito usufructu, pecunia quæ data est, vel cætera res, quæ in absumptione sunt, condici possint. Cic. in Topic. 17. Non debet ea mulier, cui vir bonorum suorum usufructum legavit, cellis vinariis & oleariis plenis relictis, putare id ad se pertinere. Usus enim, non abusus legatus est. Ubi Boethius, Utimur iis, quæ nobis utentibus permanent: iis vero abutimur, quæ nobis utentibus pereunt.

ABVVSUS, a, um, Adj. V. paulo ante in **AVVTOR**.

ABVVSIVE, Adv. [*ἄβυττος*] Quindil. lib. 9. cap. 2. p. 777. Burn, Nunc non abvulsive dispensatio est. Idem 8. 6. Abvulsive aliqua est uti.

A B Y

ABYDOCŌMĒ, [*ἄβυδοκόμμη*] Dicuntur sycophantæ, a verbo *κομίζω*, quod est Effert, & parum modeste se gerere. Hoc enim nomine male dicebant Abydeni, quod insignes calumniarum artifices essent. Cæli. Rhodig. lib. 26. cap. 21.

ABYDON, ōnos. [*ἄβυδών*] Regiuncula est Macedonie. Authores Suidas, & Stephanus.

ABYDVS, [*ἄβυδος*] Urbs Asia a Milefis condita ad Hellepontum sita, patria Leandri, cui Sestos in Europa opponitur, intercedente angusto mare Hellepontico: de qua apud Virg. Georg. 1. 207.

Pontus & Othrisi fauces tentantur Abydi.
Hodie Dardanella: monumenta illa Turcica. Est item Ægypti oppidum Memnonis regia & Othridis templo inclutum. Plin. lib. 5. cap. 9.

Abydum ne temere. Iubaud. Naviges. Nequod grave periculum succipias, sine causa idonea. Erasim. in Adag.

Abydos gemina. Appropinquantis enim apparet gemina propter Sesti vicinitatem. Val. Flacc. Argon. 1. 285.

ABYDENVS, Adj. [*ἄβυδών*] Stat. lib. 1. Sylv. 2. 87.
Vidi & Abydeni juvenis certantia remis
Brachia. Id est, Leandri. Idem 1. Achill. Littore Abydeno.
Abydeni a Philippo Macedonum rege gravi obtidione pressi, omni spe salutis obiecta, in eam rabieque sunt accensi, ut se suasque uxores & liberos,

liberos, ferro, flammis, & omni genere mortis crudelissime interfecerunt, ne in hofius venirent potestatem. Liv. Decad. 4. lib. 1. 31. 17.
 Abydena illatio, vel Abydena bellaria, Proverb. V. Erafm. in Adag.
 Abydeni fama fuerunt parum fecunda, quod essent lycophantæ, molles & effeminati. Pausan. & Suid. V. paulo ante in ΑΒΥΔΟΝΟΜÆ.
 ABYLA nonnullis per metathesin Alyba dicitur. Strab. lib. 3.
 ABYLA, Dionyhus Afer in lib. de Situ Orb. mediam corripuit hoc verfu: [Στηλιανὸν ἀνοῦ. κέρτυ μίαν τῆς δ' ἑσπερίης.] De Abyla sic Plin. in lib. 3. proemio: Proxima autem faucibus utrinque impositi montes, coercent claustra. Abyla Africa, Europæ Calpæ, laborum Herculis metæ. Quam ob causam indigence columnas ejus dei vocant: creduntque perfolias excolta antea admiffisse maria, & rerum nature mutasse faciem. Pompon. Mel. lib. 1. cap. 5. p. 335. Gronov. Deinde, inquit, est mons præaltus, ei quem ex adverso Hispania attollit, obiectus, hunc Abylam, illum Calpen vocant, columnas Herculis utrumque. Addit fama nominis fabulam, Herculeum ipsum junctos olim perpetuo jugo diremisse colles, atque ita exclusum antea mole montium Oceanum, ad quæ nunc inundat, admiffum. Strab. lib. 3. de Column. Herculis varias referens opiniones, Aliqui, ait, columnas Calpen & Abylcem opinati sunt, montem ex Africa procumbentem. Paulo post: At quidam alii columnas dici illas aiant, quæ intra Herculis ædem in Gadibus existant. Sunt autem ex ære, cubitorum octo, in quibus construendi templi sumptus inscriptus est. Ad quas quum perveniant qui navigationem abfolverint, Herculi sacra ferentes, a Deo se juvari instruunt, hic maris & terræ finem esse. Hunc verifimiliorum esse fermonem, etiam Pofidonius arbitratur. Hæc ille Avien. Peregesei, v. 111.
 Maura Abyla, & dorfo confurgit Iberica Calpæ.

ABYLA Syria. V. ABILA.
 ABYRACE, [ἀβύρακιον] Apud Mediæ populus erat edulii genus ex porro, cardamo, alio, granis mali punici, sinapi, aliisque nonnullis rebus confectum. Etym. Author. Plutarch. Sympof. 4. 1. V. Cæl. Rhodig. 14. 56.
 ABYRACOPOL, [ἀβύρακοπολις] Dicitur, qui ejusmodi esculenta parant. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 23.
 ABYSSUS, si. f. [ἀβύσσος] Aqua patens in immensam profunditatem. Hoc est, quæ fundum non habet. Ecclesiasticorum fere est, qui ad sedem inferorum transferunt. Sic in N. T. Prudent. Hamart. v. 835. de Anima peccatis polluta:
 Merfandam penitus puteo ferventis Abyssi.
 ABZΘΞ, Populi sunt ad Oceanum Scythicum. Plin. lib. 6. cap. 13.

A C

Ac, conjunctio est copulativa [καί] pro Et, five Atque. Ter. And. 1. 1. 47. — Pudice vitam, parce ac duntaxat agebat, lana ac tela victum queritans.
 Ac, pro his duabus particulis (idque vel (& quidem.) Ter. Heaut. 4. 5. 15. Faciam boni tibi aliquid pro ista re, ac lubens. Idem Eun. 5. 3. 6. Amabo quid ait? cognoscite me. C. ac memoriter.
 Ac, Etiam. Cic. pro Muræ. Ac de officio defensionis meæ, ac de ratione accusationis tuæ, fortasse etiam alia in parte orationis dicendum nobis erit.
 Ac potius, Loquendi genus per correctionem. Idem quod Vel potius, Imo potius. Cic. Lentul. lib. 1. 4. Ego omni officio, ac potius pietate erga te, &c. Gr. μετὰ τὸν θεόν.
 Ac non, pro Nec. Ter. Adel. 3. 3, 39.
 — Nimium inter vos Demea,
 Ac non quia ades præfens dico. Cic. pro Domo sua, Sit fane hoc de nostris ædibus, ac non de publicis templis. Unum offendit verbum consecrationis in ipsa tua lege, si illa lex est, ac non vox sceleris & crudelitatis tuæ.
 Ac, in principio sententiarum, continuandi vim habet, pro Autem. Cic. lib. 1. de Orat. in proem. Ac primo quidem totius rationis ignari, &c. Virg. Æn. 1. 178.
 Ac primum silicis scintillam excludit Achates.
 Ac, pro Contra quam, teste Donat. Ter. And. 5. 1. 22. Et nescio quid tibi sum oblitus hodie, ac volui, dicere.
 Ac, pro Quam, aut pro Ut, fere his dictionibus postponitur, æque, aliter, alius, contra, juxta, par, perinde, secus, similis & similibus. De quibus exempla in singulis coram invenies.
 Ac si, ponitur pro Quasi, perinde quasi, & tanquam si.
 Juxta ac si, Non secus ac si, Non aliter ac si, ponuntur pro Non secus quam, Non aliter quam.
 Ac, in compositione, ponitur pro Ad, mutatione c literæ in d: Ut Accedo, accipio, accolo: Quæ tamen antiqui per d scribebant Accedo, accipio, accolo, & similia. Non est igitur ex conjunctione, sed ex corrupta præpositione compositio ejusmodi.
 Ac etiam, Ac quoque per Pleonasmum dici videntur. Sueton. Cæs. 26. Per equites Romanos ac etiam per Senatores. conf. ibid. cap. 55. & in Aug. cap. 19. Cels. 2. 6. Ac sanguinem quoque in Febre vomuisse, petiferum est. conf. 2. 3: 5. 26: 7. 18.

A C A

ACA, [Ἄκα, five Ἄκα] civitas Phœnicum, quæ postea Ptolemæis dicta est. Strab. lib. 16. Plin. autem dicitur Ace, quæ quondam colonia fuit. Claud. Cæs. lib. 5. cap. 19. Accho Sacris Litteris Judic. 1. 31. Bochart. cap. 2. Palestine, Acon fere Aconensis civitas; Jacobo a Vitruv. cap. 25. Hist. Orient. Accon; ad quem locum V. quæ notat in Edit. Duac. An. 1597. Andr. Hojus, p. 461. Fullerus, lib. 4. Miscell. Sacr. 15. docetbit male quæri a Stephano vocabuli originem in lingua græca, explodi autem debere vocem, quæ fit apud Jos. 28. conf. & notata Bohio ad Nepot. Datam. cap. 5. 1.
 ACABE, [Ἀκαβία] Mons est in finibus Ægypti Ptolemæo.
 ACABOS, [Ἀκαβίσις] Civitas est in Cyrenica Africæ regione. Ptolem.
 ACABO, Animal multum valens vi medica, in desertis Arabiæ. Calp.
 ACACALIS, [Ἀκακάλις] fœnem est fructus in Ægypto nascentis, similitudinem cum fructu Tamaricis obtinens. Nomen fructu a nympba datum crediderim Acacallide, quæ ab Apolline compressa Phylaciden &

Phylandrum ediderit in Creta: miraculo ab Elyriis populis conficto, nutritos a capra eos fuisse. Cujus monumentum in Apollinis quoque Delphici delubro, ut author est Pausan. in Phoc. monstrabatur. Appollon. poeta in Argonaut. Acacallidem Minois regis filiam ab Apolline quidem vitatam cecinit, sed quæ in Africam relegata, filium edidit nomine Amphithoon, qui & Garamas quoque vocatur, Nafanionis & Caphauri pater, ex nympba Tritonide. Diof. 1. 118.
 ACACESIUM, Ἀκακίσιον Stephano, Urbis Arcadiæ, sic dicta ab Acaco Lycæonis filio, ut tradit Pausan. lib. 8.
 ACACIA, [Ἀκακία] Genus spinæ est, teste Plin. lib. 24. cap. 12. Cujus fœnem lenticule est simile, minore tantum & grano & folliculo. Est & ficcus & spina illa expressis, cujus medicinale usum Plin. tradidit 24. 12. conf. 20. 16. & 30. 7. Item Scribon. Larg. 41. 85. &c. Petron. cap. 23. Sudantis acacia rivi; ubi ad futandam faciem adhibitam esse, docent Interpretes. Nunc acaciam ex fylvestri pruno colligit officinarum desidia. Ruell. Pharmacopoc. vocat Acacia.
 ACACIA, æ, [Ἀκακία, æ] Innocentia, simplicitas, animus ab orani terrore liber, in quo Democritus philosophus summum bonum constituit. Cic. de Fin. 5. 87. Id enim ille summum bonum, Euthymiam & sepe Acaciam appellat. Id est, Animum terrore liberum.
 ACACIUS, [Ἀκακίος] Patriarcha fuit Constantino politanus, vir imprimis pius, & Leoni Imperatori gratissimus. Vitam ejus V. apud Stuid. Fuit præterea Acacius, Rhetor insignis, qui Libanii & Juliani temporibus floruit, teste eodem Stuid.
 ACACUS, a, um. [Ἀκάκος] Purus, simplex, apertus, non versutus. Dionyhus ad Damophilum scribens, ostendit acacos esse, quibus aliorum mores non sunt formidolosi. Ex tuo enim animo, alienum existimant animum: ut sic acapus, minime multosus, aut fusciofius.
 ACADÉMIA, [Ἀκαδημία & Ἀκαδημία] verti potest Lavacrum, aut Civitas. Dicitur etiam Gymnasium Athenis, quia prope lavacrum positum, auctore Hefych. Diog. Laër. tamen: in Vita Platon. S. 7. Academia, inquit, Gymnasium est in suburbano nemorosum, a quodam heroe Academo nomine appellatum. Idque ex Eupolide & Timone confirmat. Antea per e tenue scribi solitum Ecademia ibid. docet. Hor. lib. 2. Epit. 2. 45.
 Atque inter sylvas Academi, quærere verum. Ibi Schola Platonis, studendi usu, & discipulorum frequentia, morumque celebritate insignis fuit. Ser. Sulpic. l. 4. ad Fam. Ep. 12. Nos in nobilissimo orbis terrarum Gymnasio Academia locum delegimus. Cic. de Orat. Academia illi ac Lycæo, tuum hoc suburbanicum gymnasium antepono. Unde Academiici philosophi. Cic. lib. 1. Acad. Illi autem qui Platonis instituto in Academia, quod est alterum gymnasium, coetus erant & sermones habere soliti, ex loci vocabulo nomen habuerant. Plura in Academicis, & in princip. lib. 5. de Fin. Academiciam quæ arida prius fuerat, & inculca, Cimon irriguum lucum effecit, sua opera purissimis alveis umbriferos deambulacris elaboratum. Plutarch. in Vita Cimonis. Hic locus sex stadiis a Dipylo porta urbis Athenienium distabat, ut testatur Cic. lib. 5. de Fin. C. 1.
 Academia, villa fuit Ciceronis, ab Averno lacu Puteolos tendentibus litori imposita, celebrata porticu & nemore, quam nominavit Academicam ab exemplo Athenarum, compositis voluminibus ejusdem nominis, in qua & monumentum sibi instauraverat. Hæc Plin. lib. 31. cap. 2. Meminit hujus Academicie sue Cic. Att. lib. 1. 3.
 Academia, per metonymiam subjecti, pro Philosophia Academica. Academia volatica. Cic. Att. lib. 12. 25. O Academicam volaticam & sui similem, modo huc, modo illuc, &c. Vocat Academicam volaticam, quod Academicorum accipites essent viæ & rationes, ut modo dicitur in Academicis. Idem ad Fam. 9. 8. Nosti enim profecto illius adolescentioris Academiae.
 Academia spatia. Cic. in Orat. 2. 57. Ego autem fateor me Oratorem, si modo sim, ut etiam quicumque sim, non ex Rhetorum officinis, sed ex Academiae spatii exitibus. Illa enim sunt curricula multiplicium variorumque sermonum, in quibus Platonis primum sunt impressa vestigia. Ex Academia spatia, id est, ex Platonis philosophia, qui primus in Academia docuit.
 Academia penultima variat. Cic. lib. 1. de Divin. 22.
 Inque Academia umbrifera, nitidoque Lycæo
 Fuderunt claras fecundis pectoris artes.
 Laurea. Cic. libertus apud Plin. lib. 31. cap. 2.
 Atque Academiae celebratam nomine villam. Claudian. in Paneg. de Manlii Theodori consulari, 34.
 In Latium spretis Academia migrat Athenis. Sidon. in epithal. Polemii Carm. 15. v. 20.
 Obviet & tanquam totis Academia sectis.
 ACADÉMĪCUS, Adject. [Ἀκαδημαῖος] Cic. lib. 2. de Fin. 43. Nam cum Academicis incerta luctatio est, qui nihil affirmant, & quasi desperata cognitione certi, id sequi volunt quodcumque veritissime videatur. Idem lib. 1. de Orat. Reliqui sunt Peripatetici & Academici: quantum Academicorum nomen est unum, sententia duæ. Academici veteres & novi fuerunt. Veteris Academicæ Principes ipse Plato, novæ Arcehilas, ut Cic. Acad. Quæst. 1. 4. & 12. docet. conf. eundem de Orat. 3. 18. Novasse autem institutum videbatur Academicas, quod nihil comprehendi & doceri de quaquam re posse, incertum esse omnia pronunciat, quod Socratem etiam ac Platonem principes sectæ, disputasse in utraque partem res, non affirmasse animadverteret. Quam ob causam & Cicero nihil discriminis revera inter veterem & novam Academicam esse existimabat. Sed tamen aliud est fulminare assertionem, aliud nihil omnino asserti posse, statueræ. Huc accedit, quod Sextus Empir. Pyrrhon. Hypoth. 1. 33. observat, Platonem quidem cum exercendi causa disputat, affirmare nihil; cæterum cum serio agit rem, decernere omnino ac statueræ: ut cum de Ideis, de Providentia, de Vita cum virtute conjuncta disputat. Jam eo in loco Sextus multo plures Academicæ, quam duos gradus persequet. Quod & fortasse Cicero fecerat in iis Acad. Quæst. Libris, quos tempus hausit atque absorpsit. Nam in Fragmento prioris libri, eoque extremo, novam Academicam usque ad Carneadem productam scribit. Quod idem propemodum est, ac si dixisset, Carneadem rursus novam & tertiam aliquam instituisse, quod ibidem Sextus prodit: qui alios, & quantum ac quantum constituisse commemorat. Diog. Laër. Veterem mediam ac novam Academicam facit, hujusque auctorem Carneadem, mediam

vero Arceflam, & veteris denum Platonem. a Scepticis five Pyrrhoniis diftare Gell. docet 11. 5. extr.

ACAPINUS, [*Ἀκαπίνας*] Fons juxta Palicos in Sicilia manat: in quo tabellas inferito juramento, fi recte juratum foret, fupernare, neque liquare perfundi affertit Ariftoteles: fi perperam, fupinus in profundum rapi, neque apparere ultra. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 10.

ACADRA, Oppidum in Arabia Felici, apud Ptolem.

ACÆNA, [*Ἀκæνα*] Virga erat pedum decem, qua dimetiebantur agros. V. Cæl. Antiq. Læct. lib. 7. cap. 29. Hinc aliqui derivant

ACÆNITUS, i. m. Baculum gerens. Statuunt nimirum, apud Juvenal. 7. 218. alludi ad Anicetum Pædagogum (de quo Sueton. Nerone. 5.)

Dicipuli Cultos præmorder Acanitis ipfe. Sed alii legunt, Præmorder Acanonetus, Scholiaft. acenonoctus, *ἀκανονοκτή*. obfcura allufione.

ACALANDRUM, Plin. *Ἀκαλάνδρον*. Strab. Fluvius eft in finu Tarentino, non procul a Metaponto oppido. Plin. lib. 3. cap. 11.

ACALANTHIS, idis. f. Avis eft, de qua fic Probus, Acalanthis ea eft, que Græce *ἀκαλάνθης* dicta eft: Latine Carduelis, a Carduo. Virg. 3. Georg. 338. — refonant Acalanthida dum. Sic legitur in omnibus antiquis codicibus, teftè Pierio, non, Et acanthida. Ariftoph. Acalanthida cæcos factus parere præ pariendi feftinatione tradit.

ACALLIS, idis. [*Ἀκαλλίς*] Minois fuiffe filia creditur, & mater Oaxi. Steph. de Urb. Oaxus, inquit, oppidum Cræta eft, ab Oaxo filio Acallidis, quæ fuit Minois filia.

ACALYPHE, [*Ἀκαλύφη*] Herba eft, quam noftri Urticam vocant, dicta Acalyphe, teftè Athenæo, *παρά το μη ἔχεν κάλυψιν*. Hoc eft, quod Tactui non fit jucunda. Eft etiam ex genere mufcatum apud Ariftot. de Animal. Item pifcis quoddam genus, quod & noftri Urticam-appellat. Plin. lib. 9. cap. 45. inter *πὰ ζωφύται* connumerat: hoc eft, inter ea quæ mediam habent naturam inter animantia & plantas. V. latius in dictione URTICA. Scribitur & Acalephe.

ACAMANTIS, [*Ἀκαμαντίς*] Infula eft in mari Cilicio, quæ notiori nomine Cyprus appellatur. Dicta Acamantis, ab Acamante promontorio, fito ad occafum. V. Plin. lib. 5. cap. 31.

Fuit etiam Acamantis, una ex decem tribubus Athenienfium, ita dicta ab Acamante, Thefei filio. Suidas.

ACAMANTIUM, [*Ἀκαμαντίον*] Urbs eft in majori Phrygia, opus Acamantis Thefei filii, qui cum in expeditione adverfus Solymos fe strenue gefiffet, locum condende urbis a patre impetravit. Hinc fit gentile **ACAMANIUS**, [*Ἀκαμαντίος*] & fœmim. **ACAMANTIS** [*Ἀκαμαντίς*] & poffeffivum **ACAMANTEUS**, [*Ἀκαμαντεύς*]. Steph. de Urb.

ACAMANTIUS, [*Ἀκαμαντίος*] Philofophus fuit Heliopolita, de quo V. Suid.

ACAMARCHIS, [*Ἀκαμαρχίς*] Mariæ nympha nomen eft, quam Oceanii filiam fuiffe volunt, cujus meminit Diodor. lib. 6.

ACAMAS, antis. [*Ἀκάμας*] Promontorium fylvofum in Cypro, quod duarum mamillarum fpeciem præbet. Unde Cyprus antea Acamantis vocitata eft. Strab. lib. 14.

ACAMAS, Unus fuit (teftè Homero Iliad. 2.) e Thracum principibus, qui in auxilium Trojanorum venerunt.

Fuit & alius ejuſdem nominis filius Antenoris, qui tempore belli Trojani cælebs erat, & diis fimilis habebatur. Dicitur *παρά το μη ἔχρ.αι.*, quafi indefeffus.

Et tertius item Thefei F. longe clariffimus, qui & in equo Trojano fuit, Acamanti conditor.

ACANNAE, [*Ἀκάνναι*] Emporium eft ad mare Erythræ. Steph. de Urb.

ACANON, [*Ἀκάνων*] Herba eft, quam quidam Eryngæ adſcribunt, brevis, ac lata, fpinifque latioribus, ut author eft Plin. lib. 22. cap. 9.

ACANTHA, [*Ἀκάνθα*] Herba eadem eft cum Acantho. V. **ACANTHUS**.

ACANTHALEUCE, [*Ἀκάνθα λευκή*] Herba eft foliis aculeatis, & candidis maculis variegatis, quafi lacte conſperſis: unde & Latini Spinam albam vocant. Officinæ Punico nomine vocat Bedegarini.

ACANTHIA CICADA, Proverbum in indoctos atque infantes, aut muſices ignaros torqueri folitum. Author eft Stephanus Byzantinus juxta Acanthiam Ætolie oppidum, cicadas alibi vocales, mutas elle, atque hinc ortum adagium, cuius authorem citat Simonidem. Cæl. Antiq. Læct. lib. 9. cap. 30. admonet de his etiam dici qui non loquantur. Unde eft illud Hermolai Barbari, Malui divinator videri, quam Ætolie cicada. V. Eraſmi Chil.

ACANTHICA MASTICHE, [*Ἀκάνθια μαſτίχη*] Lacryma Helicines herbe, de qua fic Plin. lib. 21. cap. 16. Helicinetara viſu eft, neque in omnibus tertris eft, radice folioſa, ex qua media veluti malum extubere contectum ſua forma. Hujus vertex fumus lacrymam continet jucundi ſaporis. Acanthiden maſtichen appellantam.

ACANTHILIS, idis. f. Avis eft, quæ & **ACANTHIS** dicitur. Teftis Hermol. in Plin. lib. 10. cap. 33.

ACANTHION, five **ASCANTHIUM**, ii. [*Ἀκάνθιον*] Spine genus. Plin. lib. 24. cap. 12. Acanthion verti poteſt Latine Spinula.

ACANTHIS, idis. f. [*Ἀκάνθης*] Avis eft minima. De qua fic Serv. in Virg. 3. Georg. Acanthus, quam alii Luſciniam eſſe volunt, alii vero Carduelem; que ſpinis & cardus paſcitur: ut inde etiam apud Græcos *ἀκάνθης* dicta fit, *ἀπὸ τῶν ἀκάνθων*. Id eft, Spinis quibus paſcitur. Plin. lib. 10. cap. 74. Et acanthis in ſpinis vivit, idcirco afinos & ipſa odit, flores ſpinæ devorantes.

Acanthida ſi vincat Cornix. Id eft, Cum Cornix vicerit Acanthida, hoc eft, Nunquam. Fieri enim non poteſt, ut Cornix Acanthidem vincat. Calphurn. Bucolicus poeta. Ecl. 6. 7.

Aſtyle credibile eft, ſi vincat acanthida Cornix,

Vocalem ſuperet ſi turpis ædona bubo. Acanthis enim vocalis eft avis, & in primis canora. Cornix obſtrepera quidem, ſed minime canora. Acanthis eft etiam genus herbe, quæ Latine Senecio dicitur. Plin. lib. 25. cap. 13.

ACANTHON, [*Ἀκάνθων*] Mons eft Ætolie, cujus meminit Plin. lib. 4. c. 2.

ACANTHUS, i. m. [*Ἀκάνθος*] Genus herbe, de qua Plin. lib. 22. cap. 22. Acanthus eft topiaria & urbana herba, elato longoque folio, crepidines marginum, aſurgentiumque pulvinorum toros veſtiens. Virg. Ecl. 4. 20.

Miſtaque ridenti colofaca fundet ardentem. Ridenti, id eft, Læto, ait Servius.

Quæ Acantho ſcriptores tribuunt (ait Philander) vel quadrant herbe vulgari quæ refert pedes urli anteriores, Brancha urſina appellata, ut nihil amplius dubitandum fit, eam ipſam eſſe. Dioſcor. etiam Herpacantham ait vocari, lib. 3. cap. 19. Folia habet multo quam

lactuce latiora, longioraque, cruce modo diviſa. Nam cum caule fit duorum cubitorum altitudine, craſſitudine digiti, per intervalla ſub ipſum ubique verticem folioſis quibusdam oblongis veluti nucamentis veſtito, ex quibus candidus proſitit ſlos, ſemine oblongo & luteo, capitulo thyſi figura. V. pl. 1. apud Philander in Vitruv.

Acanthi folia veteres ob pulchritudinem & figuræ elegantiam inſculpebant columnarum Corinthiarum capitulis. Cuius rei inventionem latiffime exequitur Vitruv. Velibus quoque prætioſis figuram fuliorum acanthi circutextebant. Unde Virg. i. Æn. 649.

Et circutextum croceo velamen acantho. Crocum, id eft, aurcum. Præmiſerat enim poeta,

Ferre jubet pallam ſignis auroque rigentem. Mox ſubjunxit,

Et circutextum, &c. Tale eft illud Ovid. 13. Met. 701.

Summus inaurato crater erat alper acantho,

Acanthus flexus. Virg. 4. Georg. 123. Quod idcirco dixit poeta, quia ſuo ductili flexu identidem in topiario opus intorquebatur. Quia de etiam caufa Tortos appellat acanthos. Columel. lib. 10. de Cinara loquens.

Mollis acanthus. Virg. 3. Ecl. 45. & 4. Georg. 137.

Olens acanthus. Lactant. de Phœnicis,

Non caſæ mitis, nec olentis vimen acanthi.

Rutilus acanthus. Calphurn.

Quem modo cantantem rutilo ſpergebat acantho.

Sidonius acanthus. Stat. 3. Sylv. 1. 37.

Hic tibi Sidonio celſum pulvinar acantho

Textitur, & ſignis creſcit torus aſper eburnis.

Acanthus, Arboris nomen. Virg. 2. Georg. 119.

Quid tibi odorato referam ludantia ligno

Balfamaque, & baccas ſemper frontentis acanthi? Ubi Serv.

Acanthus, arbor eft in Ægypto ſemper frontens, ut oliva, Lurus: Acanthos dicta, quia ſpinis eft plena. Abundat hac etiam Circina infula. Ruellius putat hic errare Servium.

ACANTHINUS, Adj. [*Ἀκάνθινος*] Quod eft acanthi aut acantho ſimile. Plin. lib. 25. cap. 7. Spectatur foliis acanthinis. Caules acanthini. Colomel. lib. 9. cap. 4.

ACANTHUS, [*Ἀκάνθος*] Puer fuit regis, converſus in ſtorem fui nominis. Eft item civitas Ægypti prope Memphim. Prætere etiam Macedonia, & Ætolie. Plin. lib. 4. cap. 10. [De hac metamorphoſi nihil comperi. Forte legendum Puer egregius, & confunditur Acanthus cum Hyacintho. Nam alius eft Acanthus Authonoi Fil. in avem fui nominis converſus apud Antonin. Liberal. F. 7.]

ACAPEATÆ, [*Ἀκαπιαται*] Populi ſunt circa Meotim: de quibus Plin. lib. 6. cap. 7.

ACAPIS, Fluvius Ælæ apud Lazos populos. Calepin.

ACAPNA, [*Ἀκάπνια*] ligna (de quibus eft titulus apud Martial. in Xenis) ea videntur eſſe, que Urp. dicuntur ligna cocta, ne fumo faciant: Nam *ἀκάπνια*, Sine fumo interpretatur. De lignis ejuſmodi Cato de R. R. cap. 130. Codicillos oleaginos, & cætera ligna amurca cruda perſpergito, & in ſole ponito: peribant bene: ita neque fumofa erunt, & bene ardebunt. Eft & mellis genus, quod eadem ratione Acapnon Plin. appellat, lib. 11. cap. 16. Strab. Acapnifium.

Acapnos thylla, Sacrificium abſque fumo. Dicitur de nimum tenui convivio, & in quo nihil cocti obſonii apponitur. V. Eraſm.

ACARA, [*Ἀκάρα*] Oppidum eft in medio Pannonia.

Eft etiam alterum hujus nominis oppidum in octava Italia regione, non procul a Regio Lepido, cujus meminit Strab. lib. 5.

ACARNANIA, [*Ἀκαρνανία*] Eft regio & pars Epiri, quam Achelus amnis ab Ætolia ſeparat, media medio ſinu Ambracii. Plin. lib. 4. cap. 1.

ACARNAN, anis. [*Ἀκαρνανός*] Ovid. 8. Met. 569. de Achelo ſtudio, Amnis Acarnarum latiffimus. Qui eft (ut ita dicam) de Arcanania. Virg. 5. Æn. 298.

Hunc Salius ſimul & Patron: quorum alter Acarnan,

Alter ab Arcadia Tegeæ de ſanguine gentis. Acarnan (ait Serv.) id eft, Epirota. Acarnania enim eft pars Epiri.

Eft & Acarnan, feu (ut alii legunt) Acarnas, mons Atticæ admodum lapidoſus. Sen. in Hippol. 1. 5.

Sobditus autris frigora mollit Durus Acarnas.

ACARNANES, Curetes & Abantes, iidem ſere ſunt. Nam hi Eubœam incoluiffe traduntur, bellumque continenter de Lilante campo cum vicinis gerentes, tandem ab hoſtibus in pugna per cines anteriores apprehenſi ac devicti, ſinciput poſtea raſſite, relictiſ tantum occipitio capillis: Unde Curetes dicti, id eft, Detonii. *ἀπὸ τῆς κορυφῆς*, id eft, Tonſura. Quapropter Homerus Abantes poſt terga comantes dixit. Hi poſtea migrantes in Ætoliam atque Epitum, vocati ſunt Acarnanes, quafi Minime raſi, quod detonſos crines fucreſcere permiferunt. Strab. lib. 10. & Volaterr. Geograph. lib. 8.

ACARNANICUS & **ACARNANIUS**, Adj. [*Ἀκαρνανίος*] Unde apud Lucian. in Dialog. Meretricis, Acarnanicus porcellus: & Eraſm. in Chiliad. Acarnanici equi, hoc eft, Epirotici, quod de optimis dicebatur.

ACARNE, [*Ἀκάρνη*] Oppidum eft Magnæ, regionis Theſſaliæ, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 9.

Eft etiam Acarne, Pifcis marini genus, teſtè eodem Plin. lib. 32. cap. 11. Acarne quoque Theophrasto, Herba quædam aculeata, Arctolydi ſimillima, ſpinam habens pro folio, fuæda pingui, & colore ruf.

ACARON, [*Ἀκαρόν*] Myrtus fylveſtris, Plin. lib. 15. cap. 7.

ACAROS, [*Ἀκάρος*] Frutex eft aculeatus, qui & Oxymyrtine, & Chamæmyrtine, & Latine Ruſcum appellatur. V. Ruſc.

ACARRHA, æ. [*Ἀκάρρη*] gemino r, Urbs eft Achæie, teſtè Steph. unde fit gentile **ACARRHEUS**, *Ἀκάρρηος*.

ACARUS, i. [*Ἀκάρος*] Tinea genus in cera mafens, quod omnium animalium minimum eſſe exhibitatum. Ex Ariftot. lib. 5. de Hiſt. Animal. cap. 32. Gaza interprete. Dicitur *ἀπὸ τῆς ἀκαρόης*, quod indiviſibile & inſectibile Græcis dicitur.

ACASTA, [*Ἀκάſτη*] Nympha, Oceanii & Tethyos filia. Heſiod. in Theog. aliquando dicitur & Actæta.

ACASUS, [*Ἀκάς*] fuit Laodamiæ pater. Id quod ipſa teſtatur apud Ovid. 13. Epiſt. 25.

ACASUS, Magnæ rex, a quo Peleus fraterna cæde purgatus eft, & expiatus. Cum autem Peleus juvenis eſſet ac caſtus, ab Acæſti uxore de ſtupro tentatus renuit. Illa itaque taſto apud virum ſe ab eo tentatum deſerens,

deferens, effecit ut ab Acasto ad venationem mitteretur, ut ibi a feris discerperetur: quos cum virtute superasset, domum reversus, Acastum cum conjugate interfecit, eorumque regnum inavit. Author enarrator Apollonii. Volater. Hujus Acasti uxorem nonnulli Creteidem, alii Hippolyten appellant.

CASUS fuit Peliae Thefflorum regis filius, venator fagittis clarus, cuius meminit Ovid. 13. Met. 25.

CATALECTICUS, [καταληκτικός] Versus Grammaticis dicitur, cui nihil deest, nihil abundat. Huic opponitur Catalecticis, cui una deest syllaba, & Hypercatalecticus five Hypermeter, qui in fine una vel pluribus syllabis longior est consueta mensura.

CATALEPSIA, τε. [καταληψία] Incomprehensibilitas. Cic. Att. 13. 19.

CATALEPTON, [καταληπτόν] Quod comprehendere non potest. Sic interpretatur Cic. lib. 4. Acad.

CATIUM, ii. [κατίον] Navigii genus aetuarii. Author Plutarch. Pollux quidem velum in navi maximum acatium vocari tradit: sicut minimum, dolonem: tertium vero quod retrorsum panditur, epidromon. Haecinus Hermolaxa. Plin. lib. 9. cap. 30. Concham esse acatium modo carinatam, inflexa puppe, prora rostrata. Cum Polluce & Hemolaxa sentit Bayhus, docens Acatium & pro Navigio accipi. & pro Maximo velo navis. [Diminutivum est ab ακάτι & respondet Scaphæ, ut docuit Scheff. de Mil. Nav. 2. 2. p. 70. & 78.

A C C

ACCA LAURENTIA, [Ἀκκα Λαυρεντία] Faustuli pastoris uxor, quæ Romulam & Remum lactavit acque aluit. Serv. in Virg. I. Æn. & Liv. 1. Decad. lib. 1.

ACCABICOTICHTÆ. [Ἀκκαβιότικχίται] Populi sunt in Mauritania, non procul a monte Atlante, ita dicti ab oppido, cui Ἀκκαβίον τῆς Ἰβηρίας Accabicus murus, nomen erat. Author Steph.

ACCALIA, um. n. pl. Ferie publice Laurentinae, quibus sacrificium fiebat ad sepulchrum Accæ. V. Varr. de L. L. 5. 3. & Gell. 6. 7.

ACCANTO, vel **AD CANTO** [Ἀκκάντω] arc. Juxta cantare. Stat. 4. Sylv. 4. 55.

— & magni tumulis accantio magistri.

ACCARON, [Ἀκκάρων] Urbs est Judææ Palaestinae, quæ postea ab Herode instaurata, in gratiam Augusti Caesarea appellata est. Pompon.

ACCĒO, is, ibi, flum, [Ἀκκῆ] cre. ex Ad & Ledo Compositum. Est proprie ad Aliquid propius venire.

Accedere ad fores. Ter. Adel. 4. 23. Ad illas ibo, ut purgem me: accedam ad fores. Idem Phorm. 5. 6. 27. — ad fores

Supeno gradu placide ire perrexi: accessi: affiti.

Idem Andr. 1. 1. 104. Ad flammam accessit imprudentius. Cic. Fam. 4. 4. Et ad Caesarem supplex accederet. Sic Accedere ad desperatos, Cic. Fam. 8. 16. & in Pison. 1. 65. Non audebit accedere ad ludos. Idem 7. Verr. 94. Praedones accedere incipiunt ad Syracusas.

Accedere ad manum. Cic. Att. 2. 16. Si muli barbati in piscinis sint, qui ad manum accedant, alii autem negligant.

Prope ad te. Plaut. Milit. 4. 6. 55.

In provinciam, in senatum, in funus, &c. Cic. Att. lib. 5. Bibulus nuntiabat quidem etiam nunc in provinciam suam accedere. Eisdem lib. 7. Ne ante in senatum accederem, quam rem conficissem. Idem lib. 2. de Legib. Quocirca Pittacus omnino accedere quenquam vetat in funus aliorum. Idem pro Cæcina. Obstitisse ne in ades accederes. Idem in Pison. Accede in regnum.

In oppidum. Cic. 6. Verr. Ipse in oppidum accedere noluit. Scipulos. Virg. 1. Æn. 204.

Vos & Scyllæam rabiem, penitusque sonanteis

Accessit scopulos. Ubi Serv. Bene ait Accessit, non enim passim sunt hæc pericula, sed his fuere vicini.

Moenibus, & ad moenia. Liv. Decad. 3. lib. 4. Annibal. quum prope jam moenibus accessisset, nullo ad conspectum primi agminis, ut rebatur, motu facto, castra ab urbe feræ passus mille locat: Tarentum triduo antequam Annibal ad moenia accederet, &c.

Accedere rei judicatæ aliquid dicitur, cum cautio a reo datur actori, quæ executionem non tollit. Ulp. 1. 4. §. si ex conventione. D. de re judic.

Ad alicujus sententiam, id est, Alicui subscribere, & sententiam alicujus approbare. Ulp. 1. 4. §. ait pretor. D. de re judic.

Alieni ad aurem. Cic. 5. Verr. Si tibi ad aurem accessisset, & dixisset Apronium dicitare te sibi esse socium.

Accedere inter initia morbi dicitur medicus. Cels. lib. 3. cap. 1. Ibi deliberationi & mutationi remedium tempus patet: adeo, ut raro, si inter initia medicus accessit, obsequens ager sine illius vitio pereat.

Accede huc. Plaut. Curcul. 5. 2. 28. Accede huc tu. Ter. Eun. 3. 2. 19. Ubi tu es Dore? accede huc.

Accedere obviam. Plaut. Trinum. 5. 2. 14.

— modo mihi adventum nugar

Quidam accessit obviam, pro, Obviam mihi venit.

Prope, aut propius. Plaut. Rud. 3. 4. 3. Jube modo accedat prope. Cic. pro Cæcina. Tamen accessit propius.

Cominus. Cic. Att. 2. 2.

Ad rempub. Hoc est, Ad magistratus & rempublicam gerendam se conferre. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Propterea quod nondum ad rempub. accessi. Idem 1. Off. Itaque eos ad rempub. ne accessuros quidem putant, nisi coactos.

Ad rempub. liberandum. Cic. 11. Fant. 10.

Ad periculum, pro Adire periculum. Cic. 1. Verr. Pro exterarum nationum commodis inimicitias fuscipere, ad periculum accedere.

Periculum, sine propositione dixit Plaut. in Epid. 1. 2. 46.

In infamiam. Plaut. Trinum. 1. 2. 84.

Accedere febris dicitur, cum in quartanum invadit, & ejus contrarium est Decedere. Cic. Att. 7. 2. Quartaenam Pamphilus tuus dixit decessisse, & alteram leviorum accedere.

Accessit febris, & Accessit somnus Celsi locutiones valde familiares.

Accessit verbum ad aures. Cic. in Vatini. 4. Non putas fas esse, ver-

bum ex ore exire ejusquam, quod non jucundum & honorificum ad aures tuas accedat. [Nisi legendum accidit.

Accedere, pro Insuper addi, adjuncti vel augeri, duntaxat in tertiis personis: variis modis conficitur. ut, Hoc accedit huic rei, & ad hanc rem.

Accedit illi ætas. Cic. de Orat. lib. 1. 254. Solet idem Rofcius dicere, se quo plus sibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos & cantus remissiores esse facturum.

Accedit illi animus. Cic. Att. 5. 5. Cassio qui Antiochia tenebatur, animus accessit. Liv. 4. ab Urbe, Dictator ac Romanis, quod detractisset pugnam hostis, animi accessere.

Accedit nobis illud incommodum. Cic. pro Quinct. 3. Illud quoque nobis accedit incommodum, quod M. Junius, qui, &c.

Accedit illi ira. Sil. Ital. lib. 16. 13.

At juvenis cui, telum ingens, accesserat ira,

Barbaricam affluens magno clamore bipennem Incutit.

Ad reliquum suavioris laborem accedit etiam personæ difficultas.

Quintil. lib. 3. cap. 8. 33.

Accedunt hæc in ornamentum operis. Quintil. lib. 2. cap. 3. 5.

Accedit cumulus ad eam liberalitatem. Cic. Fam. 12. 26. Quare a te peto, ut ad eam liberalitatem, qua sine meis literis usus es, quam maximus his literis cumulus accedat.

Accedit aliud malum. Cels. lib. 3. cap. 10. Considerandum est etiam, febres ne solæ sint, an alia his quoque mala accedant. Id est, Num caput doleat, num lingua aspera, num præcordia intenta sint. Græci medici quæ morbis accedunt συμπτώματα vocant.

Accedit plurimum pretio, pro Valde augetur pretium. Columel. lib. 3. cap. 21. 6.

Accedit operi manus extrema, pro Imposita est, five etiam addita est. Cic. de Clar. Orat. 126.

Accedere nihil potest ad amorem. Cic. lib. 15. Epist. Nam ad amorem quidem nihil poterat accedere. Idem de Fin. 4. 67. Ad virtutis autem summam accedere nihil potest.

Accedere ad amicitiam alicujus. Cæf. 1. Bell. Civil. c. 48. Neque civitates, quæ ad Caesaris amicitiam accesserant. Hoc est, Quæ Caesari se adjunxerant.

Accedit magnum pondus ad tollendam dubitationem. Cic. Fam. 11. 29. In utramque partem multa in mentem veniebant: magnum pondus accessit ad tollendam dubitationem, judicium & consilium tuum.

Accedit mihi hoc ad labores reliquos. Cic. Fam. Itaque ad reliquos hic quoque labor mihi accessit. Idem Fam. lib. 12. Ad hæc officia vel merita potius jucundissima confuetudo accedit.

Fortunis pernicies. Cic. 3. Verr. Neque tanta fortunis omnium pernicies potest accedere. Nisi legendum accidere. Ter. Hec. 3. 5. 56.

Quia paululum vobis accessit pecuniæ, sublati sunt animi.

Robur ætati. Cic. pro Cælio 73. Cum autem paulum jam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est.

Spatium morbis. Cels. lib. 2. cap. 11. Opus etiam esse cucurbitula potest in morbis longis, quæ spiritus jam & iis spatium aliquid accessit, five corrupta materia, five spiritu male habente. Id est, Quamvis non sint recentes, sed his aliquot jam dies laborent ægri.

Senecta. Hor. 2. Epist. ult. ad finem.

Lenior & melior sis accedente senecta?

Accedit ad majorem foecordiam. Plin. lib. 2. cap. 7. Innumeros quidem deos credere, atque etiam ex virtutibus vitiosis hominum, ut Pudicitiam, Concordiam, Mentem, Spem, Honorem, Clementiam, Fidem, aut (ut in Democrito placuit) Deus omnino, Penam & Beneficium, majorem ad foecordiam accedit.

Accedere indicii alicquem. Tacit. lib. 5. Sed Minutius & Servæus damnati, indicibus accessere. Hoc est, Pona illorum indicibus accusatoribusque cessere præmii loco. Simile est illud apud Liv. lib. 5. Decad. 5. Sed aliis prolatum verbis: Bonaque eorum, qui interfecti essent, & exulum, possidere qui æquebant.

Accedere dicuntur, qui tanquam appendices sunt contractus emptio-nis. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 9. Quibus gregibus canes sine pastoribus accessissent. Ibid. Plerique stipulantur ut accedant canes, qui confueverunt esse una.

Accedit tibi a me hæc dona. Liv. 7. Bell. Pun. Super dotem, inquit, quam accepturus a facere es, hæc tibi a me dotalia dono accedent.

Accedit absolute. Plaut. Perf. 4. 4. 116. Pro vestimentis decem accedent minæ. Cic. Torquat. lib. 6. Illud satis est, præsertim quum accessit nihil novi.

Accedit ætas vino, cum veterascit. Cels. Atque etiam illud vinum, cui nihil adhuc ætatis accessit.

Accedere ad causam, pro Causam fuscipere. Cic. de Divin. in Cæcil. 12. Utrum Q. Cæcili hoc dices, me non Sciclorum rogatu ad causam accedere?

Accessit ea res in cumulum. Cic. de Lege Agr. 62. Accesserint in cumulum manubie veterum imperatorum.

Accedere item pro Addi, cum adverbis, Huc, Eo, & Eodem: modo sequente Quod, modo sine ipso. Cic. pro Rosc. Amer. Eo accessit studium doctrinæ. Hoc est, Ad id vel illud. Idem Att. 1. 8. Accedit eo, quod mihi non est notum. Idem 5. Verr. Eodem accedit, quod hoc quoque intelligere potestis. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Huc accedit fumus timor quem mihi natura, pudore meus attribuit. Cic. Fam. 8. 2. Accessit huc, quod postredie ejus Abolitionis in theatrum Curionis Hortensius introit.

Accedit quod, etiam sine adverbis supra dictis. Cic. Att. 13. 21. Accedit enim quod patrem (ut scire te puto) plus etiam quam non modo tu, sed quam ipse scit, amo. Idem pro Rosc. Amer. 4. Accedit illa quoque causa, quæ a cæteris fortitan ita petitum fit, ut dicerent. Liv. 5. Bell. Maced. Accedebat, quod alter decimum jam prope annum alludus in oculis hominum fuerat. Plin. in Praefat. Meæ quidem temeritati accessit hoc quoque, quod levioris operæ hos tibi dedicavi libellos.

Subauditur nonnquam ipsum quod. Ter. And. 1. 3. 10.

Ad hæc mala hoc mihi accedit etiam: hæc Andria,

Sive ista uxor, live amica est, gravida e Pamphilo est.

Accedit ut. Cic. de Senect. 16. Ad Appii Claudii fenestram accedebat etiam, ut caecus esset. Idem ad Brutum, & laque ad reliquos hic quoque labor mihi accessit, ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adolefcentem.

Accedere, Similitudinem significat. Cic. pro Rabir. Vos Quirites quorum potestas proxime ad deorum immortalium accedit, oro. Id est, Quorum potestas deorum potestati immortalia est. Idem aliquando offertur per dativum. Quintil. lib. 10. cap. 1. Homero maxime accedit Virgilius.

Accedere ad similitudinem alicuius rei. Cic. Att. lib. 7. 2. Quod tam prope accederet ad similitudinem tuae literae.

Propius ad similitudinem deo. Cic. de Nat. Deor. lib. 1. 97. Ad similitudinem enim deo propius accedebat humana virtus, quam figura.

Accedit proximus illi. Cic. in Bruto 173. Duobus igitur fumis Craffo & Antonio, L. Philippus proximus accedebat, sed longo intervallo tamen proximus.

Accedere virtuti. Cic. Fam. 11. 21. Sed velim tibi perfundeas, cum te contitet excellere hoc genere virtutis, ut nunquam extimescas, nunquam perturbare: me huic tuae virtuti proxime accedere.

Accedere, pro Assentiri, dativo jungitur: & nonnunquam accusativo cum praepositione Ad. Quintil. lib. 9. cap. 4. Accedam in plerisque Ciceroni. Et alibi saepe.

Sacramento alicuius accedere. Tacit. lib. 1. Hist. C. 70. Caecina paucos in Helvetiis moratus dies, letum ex Italia nuntium accipit, alam Syllanam, circa Padum agentem, sacramento Vitellii accessisse. Hoc est, Adjunctam esse.

Sententia cuiuspiam. Tacit. Hist. 2.

Ad pactionem, pro Consentire. Cic. Att. lib. 8. Nec illos congressuros, nec si congressi essent, Pompejum ad ullam conditionem accessurum putabam.

Ad conditionem, pactionemque. Cic. 5. Verr. 69. Condemnari cum istus invidia, infamiae malebant, quam ad ejus conditionem, pactiones accedere.

Societatem alicuius. Tacit. Ann. 12. 31. Quod primi Icenii abnuere, valida gens, nec praesidi concussa, quia societatem nostram volentes accesserant.

ACCEDITUR, Imperf. Cic. pro Caecina. Ad eas cum accederetur, ite cum omnibus copiis praesto fuit.

ACCESSUS, a, um. [αὐξήσις] Adj. five Partic. a passivo Acceditur. Ovid. Fast. 5. 582. de Parthis loquens.

Gens fuit & terris & equis & nuda fagitiss: Et non accessis in via fluminibus. Alii legunt, Et circumfusus, &c.

ACCESSUS, is. [αὐξήσις, αὐξήσις] Verbale ab Accedo: cui contrarium est, Abcessus, discessus, vel recessus. Cic. de Orat. 3. 178. Ut luna accessu & recessu suo folis lumen accipiat.

Accessus anxius. Plin. lib. 12. cap. 8. Contermina Indis gens Ariana appellatur, cuius spina lacrymarum pretiosa, myrrhae similis, accessu propter aculeos anxio.

Accessus maris, & Recessus dicitur, cum ad nos affluit & refluit: qui proprie fluvius dicitur. Cic. de Divin. 2. 34. Quid de fretis aut de marinis aëlibus plura dicam? quorum accessus & recessus lunae motu gubernantur.

Accessus fluminum. Sen. lib. 3. Nat. Quaest. Procellae quantiunt mare, tunc primum auctum fluminum accessu.

Accessus ventorum. Virg. 3. Aen. 570.

Portus ab accessu ventorum immotus & ingens Ipse.

Accessus ad. Cic. de Nat. Deor. 2. 33. Bestiis autem sensum & motum dedit, & cum quadam appetitu accessum ad res salutare, a pestiferis recessum.

Accessus ad urbem. Cic. pro Milon. 53. Illi, etiam si hunc non timeat, tamen accessum ad urbem nocturnum fuisse metuendum.

Accessus & discessus folis. Cic. de Nat. Deor. 2. 19. Possitne, &c. accessus discessusque solstitiis brumisque cognosci.

Accessus & recessus stellarum. Cic. de Divin. 2. 89. Cum tempore anni tempestatumque caeli conversiones commutationesque tantaerant accessu stellarum & recessu. Per metaph. Cic. Fam. 9. 14. extr. Nihil concione tua sapientius; ita pedetentim & gradatim tum accessus a te ad causam facti tum recessus.

Accessus febris. Plin. lib. 38. cap. 4. Reliquum dant in tertianis accessu febrim bibendum.

Accessum dare alicui. Ovid. 2. de Ponto 2. 41.

Da precor accessum lacrymis mitissime nostris, Nec rigidam timidis vocibus obde forem.

Negare accessum. Ovid. 10. Epist. 64.

Finge dari comitesque mihi, ventosque, ratemque, Quid sequar? accessus terra paterna negat.

Prohibere accessum. Ovid. 14. Met. 635.

Vim tamen agrestum metuens, pomaria claudit Intus, & accessus prohibet, refugiatque viriles.

Accessus hominum fugati. Stat. 12. Theb.

— procul usque fugati

Accessus hominum: folis avibusque ferisque Ire licet.

Mollire accessus. Ovid. 1. de Arte An. 351.

Sed prius ancillam captare nosse puellae Cura fit: accessus molliet ista tuos. Hoc est, Molliores faciet, seu faciores.

Tacitus accessus. Stat. 2. Sylv. 1.

— timide primum vestigia jungit

Accessu tacito, fumosque lacessit amictus.

ACCESSIO, ōnis. Verbale. f. [αὐξήσις, αὐξήσις] Proprie Adjectionem & incrementum significat: ut Accessio nummorum, est Quod capiti accedit. Id est, Principali, ut vulgo loquimur. Cic. Verr. 5. 76. Populus publice coactus est ei conferre lucra trienti modium xxvi, & accessionem HS MM. Idem Verr. 4. 118. hoc vocat Corollarium nummorum. Columel. lib. 1. cap. 7. Ut lignis & ceteris parvis accessionibus exigendis.

Accessio annorum. Cic. de Amicit. 11. Quid igitur hunc paucorum annorum accessio iuvare potuisset?

Accessiones fortunae & dignitatis. Cic. Fam. 2. 1.

Accessio & Decessio, contraria sunt. Cic. Off. 3. 12. Eorum neque accessio meliorem vitam heri, nec decessio pejorem.

Accessio & Abcessio, contraria. Cic. de Univerf. 38. Cumque ad corpora necessitate cum accessio fieret, tum abcessio, principio necesse erat sensum existere unum.

Accessionem adungere adibus. Cic. Off. 1. 138. Hanc Scaurus demolitus, accessionem adunxit adibus.

Afferre accessionem ad veteres necessitudines. Cic. Att. lib. 16. 16. Ad paternas magnas & veteres & iustas necessitudines magnam attulit accessionem tua voluntas erga me.

Facere sibi accessionem. Cic. Fam. lib. 10. 18. Magnam etiam perdit hostes accessionem sibi fecissent, siquos copias abstraxissent.

Speciatim auctores utuntur hac voce, cum indicare volunt, rem per se non peti, aut consistere, sed quali Appendicem esse alterius. Plin. lib. 29. 1. Hinc illae circa agros miserae medicorum concertationes, nullo idem censente, ne videatur accessio alterius. Liv. 45. 7. Syphax rex captus accessio Punicum Belli fuerat, sicut Gentius Macedonici. Plura in hanc rem collegit Nic. Heinlius ad Vell. Patere. 2. 25. & quos laudat Burman, ad Quintil. Declam. 9. 21. p. 209.

Accessio febris, dicitur Intensio, quae Graecis dicitur Paroxysmus: cui contraria est Remissio. Cels. lib. 3. cap. 5. Si vero febres vagae sunt, quia verendum est ne cibum statim sublequentur: quodcumque quis ex accessione levatus est, tunc debet assumere. Plin. lib. 23. Si id dandum non nisi in accessione fenseri, alii in remissione.

Accessio, De quovis morbo. Plin. lib. 20. cap. 13. Dederunt & comitialibus bibendum decoctae succum in cyathis quatuor ante accessiones. Sueton. in Vespas. cap. 23. Fuma quoque morbi accessione, ut (inquit) puto, Deus fuit.

Accessio, Cic. in Verr. Act. 3. pro eo accipitur, quod vulgo Viam ministrorum vocatur, Timarchides suo labore suisque accessionibus usus, negotii molestiam consequeretur, ut ad istum sine ulla sollicitudine summa pecunia referretur.

Accessiones etiam Fideiussores vocantur a Paulo in l. Si servum stipulatus. D. De verb. obligat. Accessio est fideiussor qui principali debitori accedit.

Accessio, Verbum juris est, inquit Hermolus. Eo Plin. proprie usus est in proem. lib. 33. Nec hoc fuit satis: turba gemmarum potamus, & immaginis teximus calices, ac temulentiae caula tenere Indiam iuvat, & aurum jam accessio est. Quali dicat (ait Hermolus) Principalia luxuriae irritamenta sunt gemmae, accessoria vero aurum argentumque.

Accessio, pro Accessu. Plaut. Trinum. 3. 2. 83.

— quid tibi interpellatio.

Aut in consilium huc accessio est?

Accessiones in iure etiam appellantur Fructus, partus, & omnis causa. l. ii. D. de in diem addit. l. 50. D. ad Trebel. In Aedilium vero edicto quaecumque emptioni accedunt, & praeter pretium ab emptore erogantur, accessiones vocantur. l. 25. §. ult. & l. 27. D. de aedil. edict. Possessionum etiam Accessiones dicuntur, quando auctorum, & eorum in quos ab his ius transit, possessiones coniunguntur. l. pen. D. de divers. & temp. praeser.

Accessio cedit principali. Ulp. in l. Cum aurum. §. perveniamus. D. de aur. & arg. leg.

ACCESSOR, ōris. Verbale. [αὐξήσις] Qui accedit. Valer. lib. 5. cap. 7. 1. Nec accessor gloriose illius pompae, sed author spectatus est. Sed maluit hic alii legere Accensor.

ACCESSIBILIS, & e Glossa Cyrilli ἰαψήσις vertunt. Tertull. advers. Praxean. cap. 15. Per accessibilem lucem.

ACCESSIBILITAS, atis. f. eiusdem Tertulliani est dicto loco: ut contraria [Immortalitatis] ipsi filio adhiberentur, mortalitatem, accessibilitatem.

ACCESSIVUS, a, um. Verbi Gloss. Gr. Lat. αὐξήσις.

ACCESSIVO, arc. frequentativ. Gell. 18. 12. ex Cat. Origg. Eodem convene complures ex agro accessitavere.

ACCESSORIUM, ii. Idem est quod Accessio, & sequitur naturam sui principalis. Inlit. de rer. divis. §. quod si partim. l. i. eum. §. qui injuriarum. D. si quis caut.

ACCELERO, as. [εὐργία] ex Ad & Celero, active & neutraliter legitur. Accelerare, active positum, Rem aliquam facere celeriter. ut, Accelerare mortem. Plin. lib. 16. cap. 36. Sil. Ital. lib. 7. 114.

Opem, &c. Stat. 1. Sylv. 2. 268.

Acceleret partu decimum bona Cynthia mensem.

Accelerare, neutraliter, Propere, festinare. Cic. in Catilin. 2. 7. Aurelia via profectus est: si accelerare volent, ad vesperam consequentur.

Accelerare & Tardare, contraria. Plin. lib. 2. cap. 16. 1. Non quia accelerent, tardentive naturales motus.

Accelerare gradum, vel iter, periphrasis pro eo quod est Propere. Liv. 2. ab Urbe 186. Idem 1. Bell. Maced. 108. Caes. Bell. Civil. 2. 39.

Iterque accelerat, ut quam maxime ex fuga perterritos adoriri possit.

Accelerare alicui magistratum alicquem. Tacit. lib. 3. ad fin. Consulatum ei acceleraverat Augustus.

Opus accelerare. Stat. 6. Theb. 242.

Praecepta accelerare, Studiose facere imperata. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 46.

Viam accelerare. Val. Flac. Argon. 8. 53.

ACCELERATIO, ōnis. [εὐργία, εὐργία] Festinatio, properatio. Author ad Herenn. lib. 3. 13. Continuatio, est orationis enuntiantiae acceleratio clamosa.

ACCENDO, di, sum, [ἄνωγει, ἀνάγουμαι, ἀναίωμαι] ere. ex Ad compositum: licet verbum simplex in usu non sit. Nonnulli tamen ex Candeo compositum dicunt. [Forte ex Celsico Zunden.] Significat autem Inflammaré. Cic. de Univerf. 28. Deus ipse solem quasi lumen accendit. Unde Accensus rogos. Plin. lib. 6. cap. 19. Accendi eburnum Fabius negat. Plin. lib. 12. cap. 4.

Accendere de. Ennius apud Cic. Off. 1. 51.

Homo qui erranti comiter monstrat viam, Quasi lumen de suo lumine accendat, facit

Ut nihilominus ipsi luceat, cum illi accenderit.

Accendere & Extinguere, contraria. Cic. in Pison. 4. Ego faces jam accensus ad huius urbis incendium comprehendere, protuli, exincti.

Accendere, ad animum, aut res alias translaturam, pro Vehementer commovere, aut incitare: quod per metaphoram quoque Inflammaré dicitur. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 64. Sed quae res Marium, cum pro honore quem affectabat, tum contra Metellum vehementer accendat.

Accendere calore. Plin. lib. 14. cap. 5. Vino natura est hausto, accendendi calore viscera intus, foris infuso refrigerandi.
 Accendere, ad aliquam rem. Liv. 5. Bell. Pun. Adeo accensæ sunt spes ad pellendos Sicilia Romanos.
 In aliquam rem: ut, in Pœnam, rabiem, amorem, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Accenso in pœnam tyranno. Liv. 9. Bell. Pun. Tum vero in multo impotentem subito rabiem accendi.
 Affectus vestros in amorem mei accendere. Tacit. Hist. lib. 1. 83. 6.
 Impensus accendi certamina. Liv. 1. Decad. lib. 4.
 Ætus medius. Virg. Georg. 4. 401.
 Ipsa ego te, medius cum foli accenderit ætus,
 Cum sicut herbae, & pecori jam gratior umbra est,
 In secreta fenis ducam.
 Clypeum auro. Sil. Ital. lib. 15. 678.
 Et gemmis galeam, clypeumque accenderat auro.
 Curas. Sil. Ital. lib. 7. 520.
 Quem postquam rapidum vidit procedere castris,
 Hinc Libys, hinc Fabius, simul accendere sagaces
 In subitum curas.
 Desiderium panis. Plin. lib. 19. cap. 4.
 Equum stimulis. Stat. 1. Sylv. 1. 39.
 Febres. Cels. lib. 3. cap. 9. Sed est circumspècti quoque hominis, & novare interdum, & augere morbum, & febres accendere.
 Ignem. Virg. 5. Æn. 4.
 —que tantum accenderit ignem
 Causa latet.
 Lignum. Ovid. 15. Met. 311.
 Admotis Athamanis aquis accendere lignum
 Narratur, minimis quum luna recessit in orbem.
 Lumen. Virg. 1. Georg. 251.
 Illic fera rubens accendit lumina vesper.
 Martem. Virg. 6. Æn. 165.
 Ære ciere viros, Martemque accendere cantu.
 Mentis in prœlia. Sil. 4. 169.
 —in prœlia mentes
 Accendis, renovoque viros ad vulnèra cantu.
 Offensiones. Tacit. Ann. lib. 2. Germanicus erat clementior, sed amici accendis offensionibus callidi, intendere vera, aggerere falsa.
 Pectus donis. Sil. Ital. lib. 16.
 His actis, ductor læta ad certamina plantæ
 Invitat, postisque accendit pectora donis.
 Pertinaciâ accenditur. Tacit. Hist. 4. Vicit ratio parcendi, ne sublata spe veniæ, pertinaciâ accenderetur.
 Præcium rei alicujus accendere. Plin. lib. 18. cap. 25. Nubilo occasu pluviosam hyemem denuntiat, statimque augent lacernarum pretia: fereno asperam, & reliquarum vestium accendunt.
 Sensus. Lucret. lib. 2. 957.
 Et quasi jam læthi dominantem in corpore motum
 Discutere, ac pene amissos accendere sensus.
 Sitim. Cels. lib. 3. cap. 6. Hæc enim sitim accendit, & tum maxime aquam exigit, quum illa periculossissima est. Loquitur de febre.
 Spem. Tacit. Ann. 12. Ad hoc gentium ductores circumire, hortari, firmare animos, minuendo metu, accendenda spe, aliisque belli incitantibus.
 Vitia. Ovid. 1. de Rem. Amor. 133.
 Quinque accendas vitia, irritesque vetando,
 Temporibus si non aggrediere suis.
ACCENDOR, eris. pass. [*ἀσπρῆσαι*] Plin. lib. 2. cap. 38. Mundi celeritate discordia accenditur.
 Accendi & commoveri. Cic. de Orat. 1. 114. Præclare fe res habeat, si hæc accendi aut commoveri a te possint.
 Accendit, per paragonem, pro infinitivo Accendi. Lucret. lib. 6. 901.
 Nonne vides etiam nocturna ad lumina linum
 Nuper ubi extinctum admoveas, accendit ante,
 Quam tetigit flammam?
ACCENSUS, Partic. ut Accensa altaria [*ἀσπρῆσαι*] Sil. Ital. lib. 1. Accensus in arma. Patere. lib. 2. 91. 1. Atrax in Thracia bellum ortum, omnibus ejus gentis nationibus in arma accensis.
 Accensus odio, ira, amore. Plin. lib. 17. cap. 1.
 Cupidines accensæ. Tacit. Hist. 1.
 Flamma accensa. Ovid. 10. Met. 279.
 Foci. Ovid. 1. Fast. 76.
 Furiis accensus. Virg. 12. Æn. 946.
 Furor. Virg. 4. Æn. 697.
 Ignis. Ovid. 12. Met. 12.
 In iram. Lucan. lib. 3. Et Plin. 17. 4.
 Iræ accensæ stimulis majoribus. Stat. 11. Theb. 100. Et Ovid. 9. Met. 28.
 Libidine. Plin. lib. 35. cap. 3.
 Luctu. Virg. 12. Æn. 277.
 Sensus. Lucret. lib. 2. 958.
 Spes alicui accensa. Virg. 5. Æn. 183.
 Sic accensa. Virg. 4. Æn. 364. —Totumque pererrat
 Luminibus tactis, & sic accensa profatur.
ACCENSUS, i. ab Ad & Censu compositum [*ἀσπρῆσαι*] Verus Inscriptio apud Constant. Landum in Select. Numism. p. 18. C. OPIVS C. L. LEONAS VI VIR ET AVG. HONORATVS IN TRIBV CL. PATRV ET LIBERV CLIENTVM ACCENSVS. Varr. de Ling. Lat. lib. 6. 3. Accensos ministratores Cato esse scribit. Festus lib. 1. Ascripti veluti quidam scripti dicebantur, qui supplendis legionibus ascribebantur. Hos & Accensos dicebant, quod ad legionum censum essent ascripti. Quidam Velatos, quod vestiti inermes sequerentur exercitum, nonnulli Ferentarios, quod fundis lapidibusque præliaturi ea modo ferrent, que in hostes jacerent. Alii Rorarios, quod id genus hominum ante, quam acies coirent, in modum rorantis tempestatis dimicaret. Ubi Scalig. & Dacer. V. Nonius Mar. Accensi, genus militie est, administrantibus proximum. Varr. Rhoror. lib. 20. Ut Conules ac Praetores, qui sequuntur in castra, Accensi dicti, quod ad necessarias res sepius acciantur, velut accensiti. Idem. 12. 8. Decuriones & Centu-

rones a numero qui in militia præerant, dicebantur, Accensi, qui hæc accensabantur, id est, attribuebantur. Varr. de Vita Pop. Rom. lib. 3. Qui de Ascriptivis. Cum erant attributi Decurionibus & Centurionibus, qui eorum habent numerum, accensi vocabantur. Eosdem etiam quidam vocabant Ferentarios, qui depugnabant fundis & lapidibus, his armis, quæ ferrentur, non quæ tenerentur. Hæc ille. Liv. 8. 8. Accensos a novissima acie ante signa procedere jubet. Veget. lib. 2. de Re Milit. Ad obsequia tamen judicum, vel tribunorum, necnon etiam principum, deputabantur milites, qui vocabantur accensi. Hoc est, Postea additi quam fuisset legio completa, quos nunc Supernumerarios vocant. Alcom. de Præf. Urb. p. 90. Accensus, nomen est ordinis & promotionis in militia: ut nunc dicitur Princeps vel Commentariensis aut Cornicularius. Hæc enim nomina de legionaria militia sumpta sunt.
 Accensus, ut ostendit Varr. lib. 5. de Ling. Lat. fuit etiam minister five præco magistratus, ita dictus, quod ad censum solitus esset vocare populum. Plin. lib. 7. cap. 60. 1. Post aliquot annos adjectus est & merities, accenso Consulium id pronuntiant. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 1. Accensus fit eo etiam numero, quo eum majores nostri esse voluerunt: qui hoc non in beneficii loco, sed in laboris ac muneris non temere, nisi libertis fuis deserebant.
 Accensus & Præco in hoc conveniunt, quod ambo Consulibus alteriusve magistratus dicto ad imperium nutumque præsto essent: at ille, ut ad concionem, hic, ut ad comitia Quirites advocaret. Alex. ab Alex. 2. Genial. cap. 27. V. de Accensis Rosin. Antiq. Rom. 7. 48. & Pitisci Lexicon Antiq. in verbo.
ACCENTUS, V. ACCINO.
ACCEPTSO, V. ACCIPIO.
ACCEPTILATIO, ACCEPTIO, ACCEPTO, ACCEPTOR, ACCEPTUS. V. ACCIPIO.
ACCERSIO, ivi, itum, [*μεταπέμνω*] ire. Idem quod Accersere, advocare. Plaud. Pseud. 1. 3. 92. Accersi hostias. Vulgo Accesse. Liv. 1. Decad. lib. 3. Placere itaque patrem accerseri. Sallust. Postremo Syllam accerseri jubet.
 Accersere capitis, Accusare. Cic. 2. de Invent. 193. Quidam capitis accerserunt.
ACCERSO, is, ivi, itum, [*μεταπέμνω*] ère. Derivatum ab Accio, significat Ire ad vocandum, vel Vocare. Accerso vulgo scribitur, sed minus recte, pro Accerso. Et Vocandi notionem habet & Accusandi, quarum altera ex priori manat, quia qui Accusat Vocat in judicium. Velius Longus, vetus Grammaticus de Orthographia (Edit. Putsch. p. 2232.) erudit In eo quod est ACCERSO, ACCERSO putaverunt quandam differentiam esse, ut Accerso fit Voco, tractum ab Acciendo; Accello, Summoveo, ab Arcendo tractum, sed errantur: Accerso enim pro eo quod est Arceo nunquam positum est. Immo Vollius Etym. p. 40. Multis, inquit, argumentis evincere possumus ACCERSO per se non esse Latium sed posterioribus seculis corruptum ex ACCERSO. Quo correctiores enim Libri sunt & antiquiores, Accello habent, non Accerso. Nec novus hic Error, sed a Charilio, Diomede & Aegretio inculcatus, sicut etiam Glossæ Veteres utrumque habent Accello & Accerso; in hoc autem meliores quam Grammatici, quia utrumque eodem sensu, *μεταπέμνω*, *μεταπέμνω* exponunt, quem Grammatici quidam perperam distinguunt. Ituc igitur V. verbum infra, & quæ sequuntur omnia eo transfer.
 Accersere aliquem. Cic. 2. Verr. 17. Accersit alter col. designatus Siculos: veniunt nonnulli.
 Uxorem. Ter. And. 3. 4. 2. Cur uxor non accersitur? Donatus in illud Ter. in Hec. Abduxit suam: sic ait, Abduxit proprie. Accersi enim dicitur ad maritum: Abduci a marito ad divortium.
 Ad fe aliquem. Cic. 7. Verr. 89. P. Vectium ad fe accersit.
 Auxilia ab aliquo, vel ex aliquo loco. Caf. 7. Bell. Gall. C. 33. Atque ea pars que minus sibi consideret, auxilia a Vercingetorige accerseret. Sic Cic. 7. Verr. 36. Nec proficisci quoquam potes, nec accersere res transmarinas ex his locis.
 Ad aliquod negotium: ut, Ad rem divinam, ad bellum. Ter. Hec. 1. 2. 109. Accersi ad rem divinam. Sallust. Gallorum gentem infestissimum Rom. nomini, ad bellum accersunt.
 Accersere, cum adverbis de loco & ad locum. Plaut. Catin. 3. 2. & 4. Accersas hinc me, Cic. 4. Tusc. Multa facum occurrunt cur ea quoque accersita aliunde.
 Accersitus domo huc cum. Plaut. Stich. 5. 33.
 Accersitur lavatum interea virgo. Ter. Eun. 3. 5. 44.
 Accersere, supprello accusativo. Ter. And. 5. 2. 8. Ubi voles, accersere. subintel. uxorem.
 Accersi, infinitivo. Plaut. Amph. Cupio accersi. Ter. Hec. 1. 2. 109. Simulat fe a matre accersi.
 Accersere mercede. Caf. 1. Bell. Gall. C. 31.
 Accersere orationi splendorem. Cic. 3. de Orat. 86. Translationes orationi splendorem aliquid accersunt. Per metaphoram, pro Aliunde sive extrinsecus afferunt.
 Accersere, pro Accusare. Cic. 4. Verr. 100. Sin absolutus eris, quis erit tam amens, qui te ex tot tantisque criminibus elapsum, post quinque annos statuarum nomine accersat?
 Aliquem crimine. Cic. 4. Verr. 78. Quod tum magis invidioso crimine, quam vero accerseretur.
 Crimine ambitus. Cic. pro Cælio, 12. Nec si semel periculum ambitus subeundum putaret, ipse alterum iterum ambitus crimine accerseret.
 Majestatis. Cic. 2. de Invent. 154. Accersitur majestatis. Subauditur ablativus Crimine.
 Accersivi, præterito. Cic. 1. Att. 11. 9. Accersivit ad fe, promisit, intercessit, dedit. Idem in Bruto, ad fin. Nec decet te ornatum uberrimis artibus, quas quum domo haurire non posses, accersivisti ex urbe ea, que domus est semper habita doctrinæ, numerari in vulgo patronorum. Rursus lib. 16. Att. Ego autem & ejus librum accersivi, & ad Athenodorum Calvum scripsi.
 Accersere & atrahere. Brutus Att. 17. 6. O magnam stultitiam timoris, idipsum quod verceris ita cavere, ut quum vitare fortasse poteris, ultra accersas & attrahas.

Accersite, imperativo, ab Accerso. Ovid. 4. Faust. 263. Idem 15. Met. 640.

Ite bonis avibus, prolenique accersite nostram.

ACCERSITUS, a, um. [ακκέρσιτος] Partic. Vocatus. Accersitum dictum. Cic. 2. de Orat. 142. Cavendum est ne accersitum dictum putetur: permulta tamen acute dicemus. Hoc est, Aliunde, & nimium longe petitum.

Commendatio. Plin. lib. 13. cap. 1. 1. Rivulus accersitus & ductus. Cic. pro Caelio 14. Si ipse orietur & nascetur ex sese, forsasse ut soleo commovebor: sin autem ut rivulus, accersitus & ductus ab ipso capite accusationis vestrae, letabor.

Accersitus ad aliquem. Plaut. Cistell. 1. 1. 107. Nam ad matrem accersita sum.

Descriptio accersita, Supercavanea, non nativa, nec propria. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Humus accersita & advecta. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Accersitus aliquis in opere. Cic. Att. lib. 13. 287. 7. Nicias a Dolabella in magno opere accersitus. Vetus exemplar habet, A Dolabella magno opere arcessitus. Dixit autem Magno opere, pro Magnopere, Sacra adscita atque accersita. Cic. 6. Verr. 102. Nunc vero in communi omnium gentium religione, inque his facris quae majores nostri ab exteris nationibus adscita atque accersita coluntur, negligentes ac dissoluti si cupimus esse, qui possumus?

Studia accersita aliunde. Cic. 4. Tusc. 3. Hoc autem loco confidenti mihi studia doctrinae, multa sane occurrunt cur ea quoque accersita aliunde, neque solum expetita, sed etiam conservata & culta videantur.

Somnus. Propert. lib. 3. 15. 14.

Accersitus erit somnus in ossa mea.

Hor. 2. Sat. 3. 262. Quo reditus erat non accersitus.

ACCERSITUS, us, m. [ακκέρσιτος] Cic. 1. de Nat. Deor. 23. Nam cum feris Latinis ad eum, ipsius rogatu accersitumque venissem. Et Plaut. Stich. 2. 2. 3.

ACCERSITOR, oris, m. [ακκέρσιτος] Vocator. Apul. Mittunt e suis accersitorem unum. Plin. Epist. 101. Ammianus quoque 29. 10. (Valef. cap. 1. extr.) Verba placencia accersitori loquit: ubi accusatorem actoremque forenses significat.

ACCIDO, is, idi, [ακκίδω] ere. Quasi ad (id est, juxta) aliquid cadere. ut, Accidere ad genua. Verbum inventum rarum, nisi in tertiis personis. Sueton. in Jul. cap. 20. 0. ut, ad genua sibi accideret. Cic. Att. 1. 9. Ad pedes omnium sigillatim accedente Clodio. Ter. Hec. 3. 18. Jam ut limen exirem, ad genua accidit. Ubi Donat. Accidere, est gestu corporis ostendere humilitatem cadentis, propter Ad, quod est Juxta, & cadere.

Accidere, vestute positum cum accusativo sine praepositione. Plaut. Stich. 1. 2. 31. Certo enim mihi paterna vocis sonitus aures accidit. Pro, Ad aures, vel auribus. Sallust. in Jugurth. C. 14. Quos accidam? aut quos appellem? Pro, Ad quos, vel ad quorum genua accidam, id est, quibus supplicem. [Plerique tamen Codd. habent Quis Accedam?]

Accidere pro Cadere. Caes. 3. Bell. Gall. 14. Ut neque ex inferiore loco satis commode tela adjici possent, & missa a Gallis gravius acciderent. Ennius in Rhet. ad Heren.

Utinae ne in memore Peio securibus

Cæsa accidisset abiogna ad terram trabes.

Accidit auribus, & ad aures, pro eodem. Unde & philosophi, teste Pricitano, Vocem distinguunt, ut sit aer ictus, auribus accedens. Liv. 8. ab Urbe 24. Quod ubi ad aures accidit regis. Id est, Pervenit.

Accidere pro Evenire, duntaxat in tertiis personis: sed proprie de malis dicitur, sicut Contingere de bonis. Cic. 4. Acad. 2. 18. Et siquid adversi acciderit. Idem in Laelio 10. Nihil mali accidisse Scipioni puto: mihi accidit, siquid accidit.

Accidit calamitas. Cic. 13. Fam. 8. 5.

Dolor. Cic. 6. Verr. 119.

Accidere casu. Ovid. 2. Epist. 49.

Siquid illi accidat, pro Si forte moriatur. Genus est loquendi ad vitandam sermonis atrocitatem inventum: durius enim auditur verbum Mori, cum de viventibus loquimur. Pompon. de Verb. Signif. Siquis ita in testamento scripserit, Siquid filio meo acciderit. Damas servus meus liber erit: Mortuo filio, Damas liber erit. Licet enim accidat & vivis, atramen vulgi sermone etiam moris significatur. Cic. 2. de Invent. 168. Siquid pupillo accidisset. In hac locutione aliquando adjungitur adverbium, Humanitus. Cic. 1. Philipp. 7. Sed ut, siquid mihi humanitus contigisset, &c. [Ita Graeci in τῆν ἀνθρώπων. Diog. Laert. in Teitam. Aritot. Theophrasti & aliorum.]

Accidunt etiam bona. Ter. And. 2. 3. 24. Interea aliquid acciderit boni. Ubi Donat. Nota (acciderit) etiam pro bono, & a Terentio, & apud veteres frequentatum.

Accidere alicui aliquid gratum. Cic. 3. Fam. 1. 4. Omnia quae a me profecta sunt in te, tibi accidisse gratissima, i. e. fuisse.

Accidere alicui juncundum. Cic. 3. Fam. 11. Quae scribis ad me, minime mihi miranda, & maxime juncunda acciderunt.

Accidere alicui aliquid juncundum ex aliquo. Cic. 1. Att. 5. Nam mihi omnia quae juncunda ex humanitate alterius & moribus homini accidere possunt, ex illo accidebant.

Agritudo accidit alicui. Tacit. Ann. lib. 2. 5.

Dubitatio, pro Evenit vel Incidit. Cic. 3. Off. 23.

Facultas. Caes. lib. 7. 44. Accidere visa est facultas bene rei gerendae.

Fama, pro Venit, sive allata est. Liv. 7. Bell. Pun. 164.

Novum, & aliquid novi. Ter. Phorm. 1. 5. 20. Cic. 15. Fam. 2. 11.

Cum admirarer quid accidisset novi.

Tempus. Cic. 1. Verr. Siquid tempus accidisset, quo tempore aliquid a me requirent.

Voluntas. Cic. 2. de Invent. 124. Voluntas accidit, ut artem dicendi perferberemus.

Evenire & accidere. Cic. 6. Fam. 21. 3. Timebam enim, ne evenirent ea quae acciderunt.

Eventus accidit. Cic. 1. de Divin. 104. Mihi quae a peritis in Asia praedictum est, fore eos eventus rerum, qui acciderunt.

Accidere praeter opinionem. Cic. pro Planc. 12. Nihil ut plerumque

evenit, praeter opinionem accidit. Idem 3. Pam. 10. Graviter primo nuntio commotus sum, quod nihil tam praeter opinionem meam accidere potuit.

Accidere ut ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 17. 20. Adeo ut vix ex admirabili quodam casu possit accidere.

Accidere praeter optatum, Accidere etiam nihil tale speranti. Cic. in Pison. 36. Illud etiam accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate. Hoc est, Quamvis non optarem, aut sperarem.

Accidit ad animum. Cic. Att. lib. 3. 61. 4. Quod me vetas quicquam suspicari accidisse ad animum tuum, quod fecus a me erga te commissum aut praetermissum videretur.

Accidit de. Cic. Att. lib. 1. 11. 1. Queris ex me quid acciderit de iudicio quod tam praeter opinionem omnium factum est.

Accidere alicui in aliquo, pro Alicui. Cic. de Provinc. Consul. Neque solum summo in viro, sed etiam in mediocri homine nec accidat providendum.

Accidit in te istuc verbum. Ter. And. 5. 3. 14. Eodem die istuc verbum vere in te accidit. Hoc est, Eodem die evenit ut istuc verbum, Me miserum, vere in te compereret, vere tibi conveniret.

Quorum accidat timeo. Ter. And. 1. 5. 30. Id est, Quorum evadat.

Accidit divinitus. Cic. in Partit. 44. Maximeque si id divinitus accidisse potuerit videri.

Accidit nec opinanti. Ter. Hec. 3. 3. 2.

Accidit positum absolute, sequente particula Ut. Cic. 3. Verr. 42. Accidit quum ille a Cn. Dolabella efflagitasset, ut se ad regem Nicomedem, regemque Sadalam mitteret, &c. ut illo itinere veniret Lampiscum, cura magna calamitate, & prope pernicie civitatis. Idem Cic. 2. Fam. 10. 1. Putaresne unquam accidere posse, ut mihi verba dicerent.

Accidere, cum infinitivo. Cic. Fam. 6. 12. 1. Dolabellam antea tantummodo diligebam, obligatus ei nihil eram: nec enim acciderat mihi opus esse.

ACCIDENS, entis, absolute, n [συμβεβηκός σύμπτωσης] Distinguitur a Diaceticis, Quod adest & abest praeter subjecti corruptionem. Quintil. lib. 5. cap. 10. Causa, tempus, locus, occasio, instrumentum, modus, & cetera, sunt rerum accidentia. Theodorus qui de eo, an sit, & de accidentibus est, id est, πῶς καὶ ὅτι συμβεβηκός, existima queri, Quintil. lib. 3. cap. 6. Quot & qui status: & lib. 4. cap. de Egreptione, Personae cum suis accidentibus ponenda. Per accidens. V. PER.

ACCIDENTIA, quoque vocantur Casus hominum. Quintil. in Aegro Redempto: Decl. 5. C. 1. Quamvis iudices in tanta malorum continuatione jam potuerint nihil ex accidentium meorum novitate mirari. & C. 23. p. 126. Hic nanque robustus ac patiens, non mollii prosperis facile, non accidentibus frangi, &c. Id est, Rebus adversis. conf. Decl. 17. C. 12. p. 342.

Accidentia, etiam vocantur a Grammaticis, Genus, species, figura, tempus, & cetera quae in orationis partibus accident.

ACCIDENTIA, a, Verbale. [συμπίπτει] ut Accidentia naturae, pro Eventu. Plin. lib. 32. cap. 2. Elle vero illam naturae accidentiam, quod magis miremur, etiam in locis quibusdam, appposito occurrit exemplo.

ACCIDENTIALIS, & c. a Philosophis Essentiali opponitur: sic & ACCIDENTARIUS, a, um. Accidentaliter praevalet naturale, a Scharidio & Calv. laudatur ex l. 3. ff. de tutela. Sed frustra. In foliis notis Gothofredi ibi & ad l. 5. ff. de fidejuss. usurpatur.

ACCIDO, idi, isum, [ακκίδω] ere. ex Ad & Cædo; Extenuare, affligere, exhaurire. Liv. Decad. 1. lib. 8. 29. 144. Ita prelio uno accidit Vestinorum res, ut non in castra solum refugerent hostes, sed jam ne valle quidem ac fossis freti, disaberentur in oppida, situ urbium moenisque se defenserunt.

ACCISUS, [ακκίσσεται] Partic. Tacit. de Moribus German. 19. 2. Accisus erinibus nudatum coram propinquis expellit domo maritus. Accise dapes. Virg. 7. Aen. 125. Ubi Serv. Accisus, Undique consumptis. Et hoc est apud nos ac, quod apud Graecos ακοή.

ACCISAE res, Extenuatae, astutiae, & imminutae. Liv. 3. 10. ab Urbe. Sic Accisae opes, apud eundem.

ACCISIO, es, ivi, itum, [ακκίσσιω] ex Ad & Cæo: Verbum in usu rarissimum, Idem significat quod Accio. Plaut. Mili. 3. 3. 61.

Vos modo curate, ego illum probe jam oneratum huc accubo. Al. Accubo. Ponitur & a Diomed. lib. 1. in secunda conjugatione.

ACCINGO, xi, ctum, [ακκίγγω, ἰκκίγγω, ἀκκίγγω] ere. ex Ad & Cingo.

Accingere se alicui rei, est Eam rem graviter aggredi. Virg. 1. Aen. 210. Illi se praedae accingunt. Ubi Serv. Accingunt, Studiolo parant.

Accinctos enim Industrios dicimus, Sicut contra Negligentes Discinctos vocamus.

Accingere operi, suppressio accusativo. Virg. 2. Aen. 235.

Accingunt omnes operi. subintel. Se.

Accingi ad rem aliquam. Liv. 8. Bell. Pun. 218. Quin igitur ad hoc accingens? Id est, Cur te ad hanc rem non paras? vel, Cur hanc rem non aggredieris?

Accingi ad fordidum lucrum. Quintil. 12. cap. 1.

Magicae artes. Virg. 4. Aen. 493.

— magicas invitam accingier artes.

Pro, Ad artes accingi. Hoc est, magicas artes aggredi: sive, ut vult Serv. Ad illas discendas praeparari.

In discrimen. Liv. 2. ab Urbe 54.

Accingere, sine casu postteriore. Ter. Phorm. 2. 1. 4. Tute hoc intrisi, tibi omne est excedendum: accingere.

Accinge, pro Accingere. Pompon. Maccis geminis: Jam ego mihi adero, dum ego revertor, age ante accinge ad molas. Ex Nonio.

Accingi, pro Armari, intrisi: ut Accingi armis, ferro, ense, &c.

Virg. 9. Aen. 74. Atque omnis facibus pubes accingitur atria.

Animos accingere furis. Hoc est, Praeparare ad factura. Val. Flacc.

Argon. 4. 119.

Se aliquo homine. Tacit. lib. 12. cap. 25. Se quoque accingere juvenem, partem curarum capessituro. Hoc est, Domitium adoptaret, eoque adversus curas & imperii negotia se muniret, & velut armaret.

Accingor, cum infinitivo. Virg. 3. Georg. 46.

— accingar dicere pugnants. Cæsaribus.

Accingi ad spem majorem. Tacit. lib. 11. 28.

Ira. Sen. in Medea. 1. 11.

Telis tanquam in accim. Tacit. lib. 11. 28.

ACCINCTUS, Partic. [*δισκοδακτύλιος, ἐνζώνος*] Plin. Paneg. cap. 20. Ad hoc conitatus, accinctus, & parens. Vet. Gloss. ἐνζώνος, Expedi- tus. comp. Aufon. in Grat. Actione. p. 726.

Accinctus ensis lateri. Stat. 1. Theb. 86.

Accinctus flagello. Virg. 6. Æn. 570.

Animus in magnos usus. Stat. 4. Sylv. 4. 10.

Accinctus studio popularium. Tacit. lib. 12. 44.

ACCINO, is, ui, entum, [*ἄκινος*] ere. Ex Ad & Cano compositum, cuius nullum exemplum occurrit nobis ex authoribus: ab eo tamen fit Accentus.

ACCENTUS, is, m. [*ἄκτος*] Verbale ab Accino. Diomed. lib. 2. Accentus, est acuta, vel gravis, vel inflexæ elatio orationis, vocisve intentio vel inclinatio, aut inflexio. sono regens verba. Nam ut nulla vox sine vocali, ita sine accentu nulla est: & est accentus (ut Martiani. Capella recte putavit. lib. 3.) ut litera animæ vocis. Accentus, quidam fastigia vocaberunt, quod capitibus literarum apponerentur: alii tenores vel tonos appellant: nonnulli cacumina diffinire maluerunt. Sunt autem tres, Acutus, Gravis, & qui ex duobus factus est, Circumflexus. V. Diomed. lib. 2. de Accentibus. De quibus Libros magnos scripsisse Apollonium & Herodianum inter Græcos, inter Latinos Censorium, Priscianus testatur, lib. 15. Hæc ille. Quintil. lib. 1. cap. 10. Adhuc difficilior observatio est per tenores, quos quidem ab Antiquis dictos tonos comperi, ut videlicet declinato a Græcis verbo, qui tonos dicunt, vel accentus, quas Græci ἄκτος vocant, cum acuta & gravis alia pro alia ponitur. Accentum quædam natura vocis appellat in Orat. 1. 17. Mira est enim (inquit) quedam natura vocis, cuius quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, & gravi, tanta sit, & tam suavis varietas, perfecta in cantibus. Hæc voce magis proprie videtur Amnianus usus 16. 12. secundum Valefium. aut cap. 29. Edit. Grueter. Athenarum accentu signo dato. Ita Valefius: at Accentus Lindebrogius.

Accentus, metaphorice. Lucret. lib. 5. 746.

Tandem bruma nives affert, pigrumque rigorem

Reddit, hyems sequitur crepitans accentibus ægi.

ACCENTIUNCULA, æ, diminutiv. Gell. 13. 6. dixit, qui ἄκτος, ita appellatas a Veteribus, itidem memorat.

ACCIO, is, ivi, itum, [*ἄκτος, ἐκάλω*] ire. Accerferre, evocare. Unde acciti esse dicuntur, equi per nuntium evocati sunt. Liv. 1. ab Urbe, Ludicrum fuit, equi pugilesque ex Hetruria maxime acciti. Accire peregre. Liv. 2. 6. In PREGRE. Pueros. Cic. 5. Att. 88. Tu invita mulieres, ego accivero pueros. Accire in. Liv. 1. ab Urbe 158. Et Numam ignarum urbis, non petentem, in regnum ultro accitum. Id est, Ultro a plebe evocatum. Accire per metaphoram. Cic. 5. de Fin. 160. Qui se fatentur, virtutis causa, nisi ea voluptatem acciret, ne manum quidem versuros fuisse. Adcirot, id est, Adferret.

Accire absolute. Cic. Att. lib. 13. 48. (al. 47.) Is igitur si accierit, accurrat. [Causus subintelligitur.]

Acciri propter literis. Tacit. 1. Ann. 54. Vixdum ingressus Illyricum Tiberius, propter matris literis accitur.

ACCITUS, Partic. [*ἄκτος, ἐκάλω*] Accersitus, vocatus. Sallust. in Jugurth. cap. 102. Acciti ibant. Virg. Æn. 235. & 308.

Spem siquam accitis Ætolium habuissit in armis.

Ubi Serv. Accitis, Evocatis, Adjunctis.

Accita Vitellio auxilia, pro, a Vitello. Tacit. lib. 13. 38.

ACCITUS, is, Verbale. [*ἄκτος*] Advocatio. Virg. 1. Æn. 677. Regius accitu chari genitoris ardem Sidoniam puer ire parat.

Cic. 5. Verr. 56. Et quinque primi accitu istius evocatur.

ACCENDENS, Partic. pass. [*ἄκτος*] Cic. de Arusp. Resp. 23. Aruspices accendens ex Hetruria putaremus.

ACCITO, avi, [*ἄκτος*] are. Frequenter accire. Lucret. lib. 5. 945. Ut nunc montibus e magnis decursus aquæ Clarior accitat fidentia fœcla ferarum.

Id est, Allicit, invitat, evocat ad situm explendam. Vulgo legitur, Claricitate late.

ACCIPENSER, V. ACIPENSER.

ACCIPPIO, cipi, eptum, [*ἄκτος, λαμβάνω, προσδέχομαι*] ere. Ex Ad & Capio. Quintil. lib. 2. cap. 9. Ita eloquentia coalescere nequit, nisi sociata tradentis accipientisque concordia. Hoc est, Doctoris & discipuli.

Differ. Inter capere & accipere. Ulp. de verb. signif. Aliud est capere, aliud accipere: capere cum effectu accipitur: accipere, ceteri quos non sic accipit ut habeat. Ideoque non videtur quis capere quod est restitutus. Accipere ab aliquo rem aliquam. Plaut. Pseud. 4. 2. 14. Ab eo argentum accipies.

De loco aliquo, vel de homine. Cic. Att. lib. 1. 1. 17. Quas cum dolo malo mancipio accepisse de Varo dicebat.

Ex aliquo. Plaut. Amph. 2. 2. 132. Ex tua accipi manu pateram. Aliquid in numeribus. C. Gracch. apud Gell. Ita versatus sum in provincia, ut nemo possit vere dicere assem, aut eo plus in numeribus me accepisse.

Accipi in numero. Plin. lib. 9. cap. 47. Quo in numero Chalcis accipitur. Id est, Est ex eorum numero, & similiter tegitur & vivit.

Accipere æstimationem. Cic. Fam. 9. 22. Quam me hospitio recipias, æstimationem te aliquam putes accipere. i. e. simile detrimentum atque ex æstimatione aliq.

Ætatem. Plin. lib. 14. cap. 7. Animum quietum, aut mentem benignam in aliquem. Virg. 1. Æn. 307. — in primis regina quietum

Accipit in Teucros animum, mentemque benignam.

Artes a magistris. Ovid. 9. Met. 718. Auras taurinis follibus. Virg. 4. Georg. 171. Beneficium accipere. Ter. Adel. 2. 3. 1.

Beneficium accipere & recipere. Accipit ab aliquo beneficium, qui prius ei nihil contulit: Recipit, qui jam contulerat. Ex Sen. de Benef. Coelum. Ovid. 14. Met. 844.

Conjugis ora mihi, quæ si modo posse videre

Fata femel dederint, cœlum accipisse videbor. Id est, Mihi videbor esse felicissimus. [Sed Heinfr. habet *Aspetasse*. q. V. & Burn.

Caufam, pro Accipere excusationem. q. V. Cic. 16. Fam. 19. 2. Et si ob eam rem moraris, accipio caufam. Idem in Pison. Quam nos caufam quam accepissemus, &c.

Caufam accipere, pro Suscipere & defendere. Cic. de Orat. 2. 355. Tenere quæ dixeris in accipienda causa. Ter. Hec. Prol. 55. Mœa causa caufam hanc accipite.

Cognomentum alicuius. Tacit. lib. 15. 74.

Colorem. Plin. lib. 11. cap. 38.

Commeatum. Id est, Protectionem impetrare. Plin. lib. 3. Epist. 4.

Complexum. Liv. 2. ab Urbe.

Conditionem. Valla, Dicimus offero conditionem, vel fero, vel pond conditionem: nunquam fere per aliud verbum. Quæ conditio dum placuit, etiam fere semper dicimus, accipio conditionem.

Conditionem ab hoste armato, pro Pactum oblatum accipere. Cæs. Bell. Gall. 5. 41. 7. Cicero ad hoc unum modo respondit, non esse confuctudinem pop. Romani accipere ab hoste armato conditionem.

Conditionem pacifendi. Liv. 2. Bell. Pun. 239. Latini tamen quancunque conditionem pacifendi acciperent.

Conjecturam accipere quid fenerit legis constitutor. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Consilium. Liv. 4. Bell. Pun. 101.

Consulem de plebe, pro Admittere plebejum consulem. Cic. de Clar. Orat. 55. Quum de plebe consulem non accipiebant.

Decumas. Cic. 4. Verr. 71. Imperat Agrynensibus, ut decumas ipsi publice accipiant: Apronio lucrum dent. Sic Plin. lib. 12. cap. 14. Disciplinam ab aliquo. Cæs. Bell. Gall. 1. 40. Quos tamen aliquis usus ad disciplina, quam a nobis accipissent, fublevaret.

Excusationem. Cic. Att. lib. 16. 1. Atticæ meæ excusationem accipio.

Reciprocum, Afferre excusationem. V. Caufam.

Experimento suo accipere: sive natura duce: non alio tradente. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Exercitum: cui reciprocum est, Tradere exercitum. Cæs. Bell. Civil. 2. 42. Amisso exercitu, quem a Cæsare fidei suæ commissum acciperit.

Fœdera. Sallust. in Jugurth. C. 14. Postremo Maminilla nos ita instituit p. c. ne quem coleremus, nisi populum Romanum: ne societates, ne fœdera nova acciperemus.

Fœnorem, fubintell. Nummos aut Pecuniam. Plaut. Curcul. 4. 1. 19. Plin. Epist. 9. lib. 3. Reciprocum, Dare fœnori.

Fidem. Virg. 8. Æn. 150. Accipe, daque fidem. Id est, inquit Valla, Accipe sponsonem factam a me, & tu mihi vicissim da tuam. Liv. 4. Bell. Pun. Legati responderunt, fide accepta.

Fidem accipit Fabula, pro Fabulæ creditum est. Martial. lib. 1. 5. Fiduciam. Cic. pro Flacc. 51. Pecuniam adolescentulo grandi fœnore, fiducia tamen accepta, occupavit.

Formam. Virg. 1. Georg. 170. — & curvi formam accipit ulmus aratri.

Frœnum. Virg. 12. Æn. 568. Urbem hodie caufam belli, regna ipsa Latini, Ni frœnum accipere, & victi parere fatentur.

Fumum accipere. Columel. lib. 12. cap. 12. Lagenam in tabulatum, quod fumum accepit, reponunt. Id est, ut idem in fine ejusdem capituli exprimit, in tabulatum, quod suffumigatur reponunt.

Gremio accipere. Virg. 1. Æn. 689.

Ut cum te gremio accipiet lætissima Dido.

Honores accipere. Brut. ad Cic. 4. Quam exploratum habere cœpero Cæsarem honoribus, quos acciperit, extraordinariis fore contentum. Huic reciprocum est, Deserere honores.

Humanitatem. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 1. Certe humanitatem iis potissimum tribuere debemus, a quibus accipimus.

Imperium, pro Parere imperio, iussis obedire. Liv. 5. Bell. Pun. 44. Reciprocum, Imperare.

Judicium, est Se defensorem controversiæ quæ movetur ostendere, & item contestari: denique pati, ut iudices dentur ad eam rem diceptandam de qua movetur controversia. Cic. pro Quinct. 63. Judicium quum acciperet in ea ipsa verba quæ eadebat Nævius, non recusare. Locutio hæc Jurisconsultis frequens est, ut, in l. 2. §. 1. D. Si ex nox. causa. l. 8. §. 3. D. de procurat. & l. 35. §. 2. D. de iurejurando.

Jugum accipere dicuntur boves, Cum jugum non recusant. Columel. lib. 6. cap. 2.

Per translationem dicuntur etiam homines jugum accipere, pro Imperio durius & feverius pati sive perferre. Liv. 3. ab Urbe 38. Tacit. Ann. lib. 12. 50. Urbesque Armeniorum Artaxata & Tigranocerta jugum accipere.

Jusjurandum. Cæs. Bell. Civil. 3. 28. Reciprocum, Dare jusjurandum, & deserre.

Lætitiâ. Plaut. Capt. 4. 2. 92. Nunc hanc lætitiâ accipe a me, quam fero.

Legem. Cic. Off. 3. 109. Quo deprecante accepta lex non est. Leges a victoribus. Liv. 5. Bell. Pun. 226. Ut victi a victore leges acciperent.

Libertatem ab aliquo. Sallust. in Jugurth. 89. 3. Vos pro libertate quam ab illis accepistis. Reciprocum, Dare libertatem.

Literas aut epistolam ab aliquo, vulgatum est De eo dici ad quem scriptum est: ut Cic. Fam. lib. 4. 2. Ad tertium Calend. Maias quum essem in Cumano, accipi tuas literas. Idem ad Q. frat. 2. 15. Accipi literas tuas datas Placentiæ, deinde alteras postridie datas Blandenone. Sed & is dicitur Accipere literas, cui dantur ut ferenda aut mittenda. Idem ad eundem, Accipio excusationem tuam, &c. sed accipio ex ea parte, quatenus aut negligentia, aut improbitate eorum, qui epistolam accipiunt, fieri scribis, ne ad nos perferantur.

Item ad te. Plaut. Mostel. 5. 2. 23. Accipito hanc ad te litem. Id est, In te transferre, & eam pro me tuo nomine suscipere: sive, ut vulgo loquimur, Cape super te.

Lumen solis accipit luna. Cic. de Orat. 3. 178. Ut luna accessu & recessu suo solis lumen accipiat.

Mancipio accipere, V. MANCIPIUM.

Mandata. Cic. Philipp. 8. 23. Cui qui non parcat, non ab eo mandata accipienda sunt, sed ipse totus repudiandus. Reciprocum, Dare mandata.

In manum accipere. V. MANUS.

Metum accipere. Ter. Heaut. 2. 3. 96.
 Memoriam de aliquo. Cic. de Amicit. Loquimur de iis amicis quos videmus, aut de quibus memoriam accepimus. Id est, De quibus aliquam fieri mentionem audimus.
 Morem. Cic. Off. 3. 44. Itaque præclarum a majoribus accepimus morem rogandi iudicis. Reciprocum, Tradere morem.
 Mores. Stat. Achil. 2. 184.
 Muneri aliquid, hoc est, Dono. Tacit. Ann. 14. 31. Quasi cunctam regionem muneri accepissent.
 Noctem oculis aut pectore. Virg. 4. Æn. 529.
 At non infelix animi Phœmia, nec unquam
 Solvitur in fomos, oculisque aut pectore noctem
 Accipit. Serv. Quia potest aliud esse sine alio, ut si quis dormiens, mente turbetur.
 Nomen. Plin. Jun. lib. 2. Ep. 10. extr. Verendum est, ne ista cunctatio timiditatis nomen accipiat.
 Nomen: pro eo, quod Gall. vulgus dicit Recipere ad monfram. Liv. 2. Bell. Pun. lib. 7. Itaque si suum nomen dicitur acciperet, se comitis intercelluros Tribuni dixerunt. Reciprocum Dare ille Edere nomen.
 Nuntium. Cic. Fam. lib. 2. 18. Cum optatissimum nuntium accepissem. Reciprocum, Nuntiare, vel Ferre nuntium.
 Obfides. Liv. 5. ab Urbe. Mittite qui arma, qui obfides, qui urbem patribus portis accipiant. Huic respondet, Dare obfides.
 Omen. Cic. de Divin. 1. 103. Mi pater, inquit, Persa perit. Tum ille archius puellam complexus, Accipio omen, inquit, mea filia. erat autem mortua catella eo nomine. Liv. 1. 7. 11. Dextra Hercules data, accipere fe omen, impleturque fata, ara condita, atque dicata, ait. Reciprocum, Facere omen, vel omen offerre.
 Originem ab aliquo. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 Onus. Cic. de Nat. Deor. 2. 159. Quid de bubus loquar? quorum ipsa terga declarant non esse ad onus accipiendum figurata, cervices autem natæ ad jugum, &c. Id est, Ad onus admittendum.
 Opinionem. Cic. Fam. lib. 1. 9. Qui de uno acerrimo & fortissimo viro, meoque iudicio, omnium magnitudine animi & constantia præstantissimo, Q. Metello L. filio quondam fallam opinionem acceperunt.
 Palmam. Cic. in Bruto, 173. Cum palmam jam primus acceperit. Pro, Obtinuerit, adeptus sit.
 Pecuniam ad verum legem. Plaut. Trucul. 4. 2. 47.
 Pecuniam ob rem iudicandam. Cic. Verr. 2. 78.
 Pignori rem quampiam accipere. Marcian. l. 1. D. quæ res pignori vel hypoth. Quid ergo si prædium quis litigiosum pignori acceperit. Pap. l. 2. D. qui pot. in pign. hab.
 Pœnas. Lucan. lib. 8. 97.
 — nunc accipe pœnas,
 Sed quas sponte luam. Id est, Sume pœnas de me quas tamen libens patiar.
 Potestatem. Plin. de Viris Illust. 12. Accepta potestate in castra Portense venit. Reciprocum est, Tradere, vel dare potestatem.
 Præcepta ab aliquo. Cic. de Orat. lib. 2. 35. Sit enim mihi tinctus literis, audierit aliquid, legerit, ista ipsa præcepta acceperit. Ad hoc refertur, Dare vel tradere præcepta.
 Prædes: cui respondet, Dare prædes. Cic. Fam. lib. 2. 17. Laodiceæ prædes accepturum arbitror omnis pecunie publicæ.
 Prædia in æstimationem. Cic. 13. Fam. 8. Albinus prædia in æstimationem accepit. Id est, In solutionem, secundum æstimationem.
 Provinciam. Cic. Fam. lib. 2. 10. Bibulus provinciam acceperat. Tradere provinciam, ejus recipere est.
 Rationes a colono. Cic. pro Cæcina. Deinde ipse Cæcina quum circuit prædia, venit in istum fundum: rationes a colono accepit. Huic respondet, Reddere rationes.
 Remp. Id est, reip. administrationem. Cic. Post redit. 5. Remp. illis accipi temporibus eam, quæ pene amissa est.
 Rogationem. Cic. Off. 3. 109. Rogationem suasit eam, quam L. Furius & Sex. Atrilius ex S. C. ferebant: qua accepta est hostibus deditus.
 Rudem, proprie dicuntur gladiatores, dum donantur rude: hoc est, cum remittuntur a munere gladiatorum, accepta vira que Rudis proprie dicitur. Per metaph. vero significat Ab arte aut re alia consuetâ cessare. Cic. Philipp. 2. 74. Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti?
 Sacramentum accipere. Tacit. Hist. 4. 21.
 Salutem. Plaut. Epid. 4. 1. 21.
 Salutem ab aliquo, pro Liberrari. Cic. Audires ex illo, se a me bis salutem accepisse. Hoc est, capit. iudicio Liberatum esse.
 Satis accipere. V. S A R I S.
 Satisfactionem accipere, ea forma qua Accipere excusationem. Cic. Fam. lib. 7. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Caf. Bell. Gall. 1. 41. 4. Eorum satisfactio accepta &c. Idem 6. 9. 8. Ubiorum satisfactioem accepit.
 Sententiam. Liv. 3. ab Urbe. Hæc sententia accepta est. Id est, Rata habita est.
 Sententiam contrariam accipere, pro Condemnari. Pap. in l. pen. D. de except. rei iudic. Si debitor de dominio rei quam pignori dedit, non admonito creditore causam egerit, & contrariam sententiam acceperit: creditor in locum vici successisse non videbitur, quum pignoris conventio sententiam præcesserit.
 Servitutem. Tacit. Ann. 12.
 Societatem alicujus. Tacit. Hist. 4. 26. Sallust. Bell. Jugurth. 71. 15. Postremo Malinista nos ita instituit r. c. a ne ceperemus, nisi pop. Rom. ne societates, ne fœdera nova acciperemus.
 Solem totius diei. Plin. lib. 20. cap. 9.
 Sordes ab aliquo. Cic. Att. lib. 5. 21. Cave putes quicquam homines unquam esse miratos, quam nullum teruncium, me obtinente provinciam, sumptus factum esse, nec in remp. nec in quinquam meorum, præterquam in L. Tullium Legatum. Is cæroqui abstinens (sed Julia lege transita semel tamen in diem, non ut alii solebant omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit ut mihi excipiendus sit, quum teruncium nego sumptus factum, præter eum accepit nemo, Has a nostro Q. Titinio sordes accepimus.
 Speciem. Columel. lib. 2. cap. 10. Nanque in alio solo rapa biennio fata converterunt in rapum, in alio rapa rapum accipit speciem. Id est, Vertitur sive mutatur in rapum.
 Sûpendium de publico. Liv. 4. ab Urbe.

Sub imperium aliquid accipere. Tacit. Ann. lib. 1. 1. Et Pompeij, Craffique potentia cito in Cæsarem: Lepidi, atque Antonij arma in Augustum cessere, qui cuncta discordiis civilibus fœlla, nomine principis sub imperium accepit.
 Testimonium publicum. Cic. Verr. 2. 14.
 Tempus debitum. Plin. Epit. 20.
 Vadem aliquem accipere pro aliquo. Cic. ad Brut. 18. Quum me pro adolescentulo ac pene puero resp. accepisset.
 Veniam pro aliquo. Ovid. 11. Met. 401.
 Ventos accipiunt a tergo carinæ. Ovid. 12. Met. 27.
 Ventos accipere aperto pectore. Ovid. 3. Fast. 15.
 Vires, aut vim. Plin. Epit. 53.
 Vitam deorum, Refertur in deos. Virg. 4. Ecl. 15.
 Ille Deum vitam accipit, Divisive dedit
 Permissos Heroas, & ipse videbitur illis.
 Voluntatem parem accipere, & reddere. Cic. Fam. lib. 5. 2. Cum par voluntas accipitur & redditur. Illud est, quod ipse Cicero appellat Mutuum in amicitia.
 Urbem, pro Capere. Cic. Att. lib. 8. 12. Cum imparatam jam Capuam, non solum ignavia delectus, sed etiam perfidia suspitionem fugiens, accipere nolui.
 Urbem in dedicationem. Liv. 7. ab Urbe, Quum jam scalas mœnibus admoverent, in dedicationem urbem acceperunt.
 Voluptatem accipere. Cic. ad Q. frat. lib. 3. 8. De virtute & gravitate Cæsaris, quam in summo dolore adhuc visisset, magnam ex epistola tua accipi voluptatem.
 De malis autem & adversis rebus, hæc subsequuntur testimonia. Ubi pati denotat.
 Accipere calamitatem ab aliquo. Caf. 7. Bell. Gall. Ne quam a finitimis Bellovacis calamitatem accipiant.
 Cladem, cuius reciprocum est Inferre cladem. Liv. 5. ab Urbe. Quum plus aliquanto cladum intulisset, quam accepisset.
 Contumeliam & contumelias. Caf. 5. & 7. Bell. Gall. Cic. Tanta contumelia accepta.
 Detrimentum. Cic. pro lege Manil.
 Dolorem. Cic. pro Domo fuæ. Accipi, Pontifices, magnum atque incredibilem dolorem.
 Jacturam. Liv. 4. ab Urbe.
 Ictum, Id est, Ferri. Lucret. lib. 4. 1046.
 Sic igitur Veneris qui telis accipit ictum,
 Unde teritur, eo tendit.
 Ignominiam. Cic. 1. Verr. 58. Tanta accipere ignominia. Idem 7. Verr. Caf. B. G. 7. 17. 5. Illo imperante meruisse, ut nullam ignominiam acciperent.
 Injuriam accipere. Id est, Lædi: cui oppositur, Beneficium accipere.
 Cic. Tusc. 5. 56. Nam cum accipere, quam facere præstat injuriam.
 Malum accipere. Plin. Epit. 53. Dedi malum, & accipi.
 Offensionem accipere, Offendi. Cic. Att. lib. 1. 17. Nam quanta sit in Quinto meo comitas, quanta iucunditas, quam mollis animus & ad accipiendam & ad deponendam offensionem, nihil atinet me ad te, qui ea noli scribere. Reciprocum est, Offendere.
 Offensianculam in ædilitate. Cic. pro Planc. 51. Vidit M. Pisonem in ista ædilitate offensiancula accepta fummos a populo Romano esse honores adeptum.
 Plagam, seu Vultus proprie. Varro de R. R. lib. 2. cap. ult. Si qua in tonsura plagam accepit, eum locum obliniunt pice liquida. Caf. 4. Bell. Gall. c. 12. Cum circumventus multis vulneribus acceptis cecidisset. Cic. Att. lib. 5. 20. Qua in fuga magna autoritate Ofaces dux Parthorum vultus accepit. Cell. lib. 5. Sin cerebrum membranave ejus vultus accepit.
 Repulsam. Cic. pro Planc. C. Marii, qui duabus ædilitatis acceptis repulsis, septies Consul est factus.
 Accipere, Concipere. Virg. 8. Æn. 449.
 — alii ventosis follibus auras
 Accipiunt, redduntque. Nonius.
 Accipere, Audire. Ter. Hec. 4. 3. 1. Quem cum sitoc sermonem habueris, procul hinc fias accipi, uxor. Cic. 1. Verr. Sic enim a majoribus nostris accepimus.
 Accipere, Intelligere. Cic. 2. de Legib. Hunc locum idem ego te accipio dicere, Arpinum germanam vestram patriam esse.
 Accipere auribus, periphralis pro Audire, 5. plus potius Attente ac diligenter audire. Cic. de Orat. 1. 218. Sit boni oratoris multa auribus accipisse. Æquis auribus, hoc est, Libenter & patienter audire. Plin. Epit. 8.
 Auribus pronis aliquid. Tacit. Hist. 1. 1. Obtræctatio & livor pronis auribus accipiuntur.
 Animis pronis. Tacit. Hist. 1. 54. Legati eorum in squalorem mestitiamque compositi, per principia, per contubernia, modo suas injurias, modo civitatum vicinarum premia; & ubi pronis militum animis accipiebantur, ipsius exercitus pericula & contumelias conquerentes, accendebant animos.
 Adversis animis. Tacit. Ann. 3. 29. Utque hæc secundo rumore, ita adversis animis acceptum, quod filio Claudii fœcer Sejanus destinaretur.
 Aspere acceptum. Tacit. Ann. 4. 31.
 Accipiunt aures. Cic. Verr. 4. 24. Nunc primum hoc aures tuæ crimen accipiunt? Hoc est, An nunc primum audis hoc crimen?
 Accipe & accipite, sepe dicimus, cum ut aliquid attentius audiatur ac intelligatur, monemus. Virg. 2. Æn. 65.
 Accipe nunc Danaum indidias, & crimine ab uno Disce omnes. Cic. in Caton. 39. Accipite enim, optimi adolescentes, veterem orationem Archytræ.
 Auditionem accipere, Ex auditu cognoscere. Cic. Fam. lib. 8. 2. Romanam cum venissem, ne tenuissimum quidem auditionem de e. re accipit.
 Auditione & fama, pro Eodem. Sic Accipere fama, pro ex fama cognoscere. Cic. de Nat. Deor. 2. 95. Nec tamen unquam existent supra terram, accipissentque fama & auditione esse quoddam nomen & vim deorum.
 De aliquo aliquid. Id est, Fama aut literis cognoscere. Cic. 1. Off. 29. Ut de Socrate, itaque de C. Laelio accepimus. Idem Verr. 4. 39. Eriphylen accepimus in fabulis ea cupiditate, ut, cum vidisset monile. Hoc est, Accipimus (ut est in fabulis) Eriphylen ea cupiditate fuisse, ut &c.

- Memoria accipere. M. Cato apud Gell. lib. 14. cap. 2. Atque ego a majoribus memoria sic accipit.
- Preces accipere. Id est, Audire. Ovid. in Ibin. 71.
- Ipsaque tu tellus, ipsum cum fluctibus æquor,
Ipse meas æther accipe summe preces.
- Idem sensu longe diverso dixit. lib. 1. Fast. 175.
At cur læta tuis dicuntur verba Calendis?
Et damus alternas, accipimusque preces?
- Hoc est, Cur alter alteri bene precantur, annumque felicem optamus, Calendis Januarii?
- Superbius preces alicujus accipere. Tacit. Ann. lib. 2. 37. Quo magis mirum fuit, quod preces M. Hortali nobilis juvenis in paupertate manifesta superbius accepisset.
- Accipere, Intelligere, cognoscere. Ter. And. 2. 3. 23. Sed si te æquo animo ferre accipiet, negligentem fereris.
- Accipere corde, pro Accipere animo: & est poetica periphrasis, pro Intelligere. Plaut. Catin. 2. 3. 18.
— pol' haud satis meo corde accipi
- Querelas tuas.
- Oculis & animo. Cic. Verr. 5. Non me hercle crininis augendi causa dicam iudices, sed quem accipi ipse oculis animoque sensum, hunc vere apud vos, & ut potero planissime exponam. Pro, Sensi oculis atque animo. Periphrasis ad affectum exprimendum.
- Accipere animis mea dicta. Id est, Intelligite. Virg. 3. Æn. 250. & 304.
- Accipe nostram mentem. Virg. 1. Æn. 680. Id est, Audi meum consilium.
- Parum accipere locum alicquem, & Minus intelligere, Idem significant. Cic. 3. de Nat. Deor. 4.
- Vim verbi in aliud atque cæteri accipiant, posse ducere. Cic. 2. de Orat.
- Accipere, Decipere. Lucil. 29.
Sic inquam veteratorem illum vetulum lupum
Annibalem acceptum. Nonius.
- Accipere, Capere: ut Accipere ad contumeliam, vel in contumeliam. Cic. Att. lib. 15. Egone ut beneficium accepisset in contumeliam?
Ter. Adel. 4. 3. 15. Ad contumeliam omnia accipiunt.
- Accipere aliquid ad cognitionem rei alicujus. Cic. 2. de Nat. Deor. Quæ contuens animus accipit ad cognitionem deorum, e qua oritur pietas.
- Ad verbum. Cic. 2. de Orat. Quam ad verbum, non ad sententiam rem accipere videare.
- Ad omnia subaud. Responsum, vel aliquid simile. Cic. 3. Fam. 7. Ad omnia accipe, & cognosce æquitatem expostulationis tuæ. V. Supra, Accipe.
- Excusatus aliquid sub exemplo accipere. Hoc est, Citato exemplo. Tacit. Ann. lib. 3. 68.
- Quo animo accipias, tento te. Cic. 15. Fam. 16. Tento enim te quo animo accipias. Si enim stomachabere & moleste feres, plura dicemus, &c.
- Magis accipere. V. MAGIS.
- Æquo animo. Id est, Boni consilii, sive in bonam partem accipere. Sallust. in Catil. c. 3. Quæ sibi quisque facilia factu putat, æquo animo accipit.
- Aliquid amice. Cic. de Amicit. Et monendi amici sæpe sunt, & oburgandi: & hæc accipienda amice, quam benevole sunt.
- Aliquid fortiter. Cic. Att. lib. 15. 20. Mi Attice, fortiter hoc velim accipias ut ego scribo.
- Grate aliquid. Tacit. Hist. lib. 1. 85. Et oratio ad perfringendos mulcendosque militum animos, & severitatis modus, grate accepta. Non difficulter quæ traduntur. Quintil. lib. 1. cap. 3. de Ingeniis Puerorum.
- Generaliter. Quintil. lib. 1. cap. 5.
- Aliquid libenter. Cic. Att. lib. 1. 11. Hic dies me valde Crasso adjunxit: & tamen ab illo aperte, recte quicquid est datum, libenter accipi. Idem Fam. lib. 5. 21.
- Moderate. Cic. Fam. lib. 10. 35. Ea te moderate accepisse. Id est, tulisse æquo animo.
- Mollis aliquid. Tacit. Hist. 1. 12. Quo seditio mollius acciperetur.
- Non innotionem patienter, Non repugnanter. Cic. de Amicit. 93.
- Aliquid ægre. Hoc est, Non boni consilii. Tacit. Ann.
- Aliorum, pro In aliam partem interpretari. Ter. Eun. 1. 2. 2.
— vereor ne illud gravius Phœdria
- Tulerit: neve aliorum, atque ego feci, acciperit.
- Accipere, Sentire. Ter. Heaut. 2. 3. 23. Aliter tuum amorem atque est, accipis.
- Accipere asperè. Cic. Att. lib. 9. 2. Quanto nunc hoc idem accipiet asperius? Tacit. lib. 4. Quod asperè acceptum ad præfens.
- Aliquid atrocius. Tacit. Hist. 1. 23.
- Accipere, Videre. Virg. 8. Æn. 154. 155.
— ut te fortissime Teucrum
- Accipio, agnoscoque lubens, &c. Nonius.
- Durius, aut graviter. Id est, Iniquo animo ferre. Cic. Att. 1. 1. Durius accipere hoc mihi visus est, quam vellem, & quam homines belli solent. Idem 2. de Orat.
- Fastidiose, vel supine. Sen. de Benef. lib. 3. Alius accipit fastidiose, alius supine.
- Intemperanter aliquid. Tacit. Ann. lib. 2. 75. Pisonem interim apud Coum insulam nuntius assequitur, excessisse Germanicum. Quo intemperanter accepto, credit victimas, adit templa, neque ipse gaudium moderans, & magis insolescente Plancina.
- Aliquid leniter. Tacit. Hist. 1. 7.
- Vultu truci aliquid. Tacit. Ann. 4. 34.
- Accipere uxorem dicitur filius fam. a patre nimirum; ducere autem partem. Donat. in Phorm.
- Accipere in bonam, vel in malam partem, est Bene vel male interpretari dictum aut factum alterius, quod ad nos pertinet: Hoc est, De illo bene aut male judicare. Hue pertinent, Accipere aliorum, aliter, in aliam partem, & similia.
- Accipere in eam partem. Id est, Interpretari, &c. Cic. Att. lib. 8.
- Id ego in eam partem accipi, hæc oppida, atque oram maritimanam illum pro derelicto habere.
- In optimam partem. Cic. Att. lib. 11. 7. Quod rogas, ut in bonam partem accipiam, siqua sint in tuis literis quæ me mordcant: ego vero in optimam.
- Accipio aliquid pro magnifico. Tacit. Ann. 6. 8. Libertis quoque ac janitoribus ejus notescere, pro magnifico accipiebatur.
- In quam partem accipias. Cic. Fam. 3. 7. Quam in partem tu accipias, minus laborem.
- Accipere aliquid in aliam partem ac dictum sit. Id est, Quam dictum sit, Ad Heren. lib. 2. 40. Vitiofum est, quod in aliam partem ac dictum sit, potest accipi.
- Verbum in duas pluresve sententias. Ad Heren. lib. 4. 68. Per ambiguum fit significatio, cum verbum potest in duas pluresve sententias accipi, sed accipitur in eam partem quam vult is qui dicit.
- Aliquid in majus, Amplificare fama supra quam par sit. Liv. 9. Bell. Pun. Omnia in majus metu augente accipiunt. Tacit. Hist. 1. 52. Sed in majus omnia accipiuntur. Id est, Majora putabantur.
- In prodigium aliquid. Tacit. Ann. 13. 58. Frugum quoque egestas, & orta ex eo fames, in prodigium accipiuntur.
- Loco prodigii aliquid. Tacit. Hist. 4. 26. Apud imperitos prodigii loco accipiuntur ipsa aquarum penuria: tanquam nos annes quoque & vetera imperii munimenta desererent.
- In matrimonium. Tacit. Ann. 12. 48. Sedecim annos natus Nero Octavianam cæsaris filiam in matrimonium accipit.
- In solutum aliquid. Id est, Solutionis nomine. Sen. de Benef. 2. Inde est, ut omnia meruisse existimet, & in solutum accipiat. Idem 7. Bonam voluntatem in solutum accipere.
- In superbiam aliquid. Tacit. Ann. 6. 13. Silentium ipsius non civile, ut crederat, sed in superbiam accipiuntur.
- Accipe hoc ut a me dicitur. Cic. de Arusp. Resp. 50. Velim sic hoc vir summus, atque optime de mea salute meritus accipiat, ut a me dicitur. Ut volet quisque accipiat. Cic. pro Deiot. 26.
- Id ita accipio, ut mihi factum putem. Cic. Fam. lib. 10. 1. Te hoc existimare volo, quicquid in eum iudicii officio contuleris, id ita me accipere, ut in me ipsum te putem contulisse.
- Quemadmodum accepturi sitis horreo: Accipiat sine offensione Cic. 7. Philipp. 8. Periculose dico: quemadmodum accepturi e. c. sitis, horreo: sed quæso, oroque vos p. c. ut accipiat sine offensione quod dixerò.
- Quomodo accepturi sitis, vereor. Cic. lib. 4. ad Heren. 49. Mihi cum isto, iudices, fuit amicitia: sed ista tamen amicitia, tametsi vereor quomodo accepturi sitis, vos me privatis.
- Accipere, Admittere sive Recipere, ut Accipere in amicitiam. Cic. Att. lib. 2. 22. Numerium Numetium libenter accipi in amicitiam.
- Accipere in fidem, V. in FIDES.
- Accipere in societatem regni. Liv. 4. ab Urbe.
- In numerum. Liv. 10. ab Urbe, Sabinum advenam illi antiqui Patricii in suum numerum acceperunt.
- In civitatem vel in urbem. Cic. 1. Off. Liv. 3. ab Urbe.
- Hospitio, quod & Recipere hospitio dicitur. Plaut. Amph. 1. 1. 8. Varr. de R. R. lib. 3. cap. 2. Cic. Att. 2. 16. Et hospitio agresti accipiemus.
- In domo. Virg. 3. Æn. 353.
Illos porticibus rex accipiebat in amplis.
Id est, Epulantes tractabat.
- Accipere intro. V. INTRO.
- Aliquem mediis tapetibus. Val. Flacc. Argon. 4. 487.
- Accipere, Gratum habere. Cic. 2. de Fin. Hoc est multis modis reprehendi potest, tamen accipio quod dat. Idem 2. de Orat. Si fedant, & sua sponte inclinant, atque propendent, accipio quod datur.
- Accipere, pro Tractare.
- Accipere aliquid in prandio. Plaut. Cistell. 1. 1. 11.
— ita lepide, nitideque in prandio
- Accipisti apud te, ut semper meminerimus.
- Accipere ampliter. Plaut. Merc. Prof. 98.
- Apparatu regio. Cic. Somm. Scip. 1.
- Apparatus epulis. Liv. 3. Bell. Pun.
- Admirabiliter aliquid. Cic. Att. lib. 5. 4.
Bene. Idem 16. 3.
- Bene & comode. Plaut. Catin. 5. 1. 1.
- Clementer. Cic. 6. Verr. 86.
- Comiter. Liv. 5. Bell. Maced.
- Cruciatu. Plaut. Pseud. 1. 4. 40.
- Dictis. Plaut. Menech. 5. 1. 7.
- Familiariter. Plaut. Amph. 1. 1. 198.
- Hilare. Cic. de Orat. 2. 290.
- Hilari ingenio lepidoque. Plaut. Mostel. 1. 4. 6.
- Indignis modis. Ter. Adel. 2. 1. 12.
- Lautè. Hor. 2. Sat. 8. 67.
- Male. Cic. Fam. 7. 26. Ibid. 8. 11.
- Male verbis. Cic. Verr. 3. 40. Ibid. 4. 56.
- Aliquem, cum Adverbo, pro male mulcare. Plaut. Amph. 1. 1. 129.
Ego pol' te istis tuis pro dictis & male factis, furcifer, accipiam. Cic. 4. Tusc. cap. 36. extr. Ex quo illud laudatur.
- Archytæ: qui cum villico factus esset irator, Quo te modo, inquit, accipissem, nisi iratus essem?
Prolixius. Ter. Eun. 5. 9. 52.
- Pessime. Cic. Fam. 11. 13.
- Severe facinus aliquid, pro Ulcisci. Cic. pro Coelio 54.
- Vehementer. Cic. Att. 10. 6.
- Verberibus. Cic. Tusc. 2. 34.
- Accipere, de humore, aut liquore dictum. Virg. 1. Æn. 126.
— laxis laterum compagibus, omnes
Accipiunt inimicum imbrem. Hoc est, Contrahunt aquam.
- De navibus loquitur. Plin. Epist. 101.
- Aquam ore. Plin. lib. 9. cap. 18.
- Vocem. Plin. lib. 36. cap. 15. Turres septem, acceptas voces numero-riore repercutit multiplicat.
- ACCEPTUS, Partic. [αποδεχόμενος] ut Regie acceptus.
- Accepte a majoribus clientela. Cic. Fam. 13. 65.

Acceptam facere stipulationem. V. STIPULOR.
Accepti Vitellio annuli, pro, a Vitellio. Tacit. Hist. 4. 3. Solatio fuit servus Verginii Capitonis, quem proditorem Tarracinentium diximus, patibulo affixus, in isdem annulis quos acceptos Vitellio gelabat.

ACCEPTA, arum. f. plur. Etiam absolute dicuntur agri portiones virum assignate, aut quae sortito unicuique obtigerunt. V. Rigulii Gloss. Agrim. p. 290.

ACCEPTUM, i. [ακρῶν] absolute dicitur, Quicquid ab aliis accipimus, seu dono, seu mutuo, seu alio quovis modo. Plaut. Trucul. 4. 2. 36. Hic ratio accepti scribitur. Cic. de Amicit. 168. Hoc quidem est nimis exigue & exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut par sit ratio acceptorum & datorum.

Accepto ferre [ἀνατιθέναι] Sermo est peculiaris jurisconsultorum, & significat Acceptum habere quod nobis ex stipulatione promissum est: five ut vulgo loquimur, Habere pro recepto, etiam si nulla solutio intercesserit.

Dicitur autem Accepto ferre, & acceptum ferre: Accepto facere, & acceptum facere, seu facere acceptum: Item, habere acceptum: Omnia pro eodem. V. ACCEPTILATIO.

Et in passivo declinatu Accepto ferri, & acceptum ferri: Accepto fieri, & acceptum fieri. Adde, quod verbis supra dicitis jungitur (acceptum) in omni genere utriusque numeri: ut, Acceptam ferre pecuniam, Accipros ferre nummos, &c.

Accepto fert, seu accepto facit stipulatur, nempe qui promissorem per acceptilationem liberat: Accepto fertur, seu accepto fit ei, qui liberatur, hoc est, Promissor. Rursus, Accepto rogat promissor; accepto rogatur stipulator. De quibus omnibus permulta exempla invenies, lib. 46. Digestorum, sub titulo de Acceptilationibus.

Acceptum referre, & Expensum ferre, Venustum loquendi genus ex more antiquorum. Duae enim partes rationum sunt: prior, Accepto posterior, Expensum: Receptam vulgo dicitur & Impensam. Est igitur Acceptum referre, scribere se accepisse. Hoc est, In acceptorum paginam referre. Expensum vero ferre, est scribere se dedisse, ut inquit Afconius: ut cum per singula expensi nomina, summam quandam expensam ascribimus. Nomina autem vocantur in rationibus, quos nunc Articulos & Partitas dicitur. Et sciendum, in hac significatione dici, Acceptum referre, non autem ferre: rursus, Expensum ferre, non referre. Cic. pro Caelin. 17. Hac emptioe facta, pecunia solvitur a Cennia: cuius rei putat ille rationem reddi non posse, quod ipse tabulas averterit, se autem habere argentarii tabulas, in quibus sibi expensa pecunia lata fit, acceptaque relata: quasi id aliter fieri oportuerit. Idem in Verr. Propter quod minus Dolabella Verri acceptum retulit, quam Verres illi expensum tulit.

In acceptum ferri dicitur opus publicum, cum magistratus opus, quod locatum est, tanquam ex lege dicta factum, probare se testatur. L. vii. §. illud. D. ad l. Jul. repetund.

In acceptum referre. Cic. 3. Verr. 149. Primo negabat opus in acceptum referre posse. Ter ibidem usurpatum.

Acceptum referre translate dicitur de omnibus quae alicui debemus, & quae alicuius ope, aut per aliquem habemus; & tam in bonam quam malam partem accipitur. Cic. pro Deiot. 38. Vitam acceptam referre clementiae tuae. Idem Att. lib. 1. 9. Ut ita diceret, se quod esse Senator, quod civis, quod liber, quod viveret, nihil acceptum referre. Idem 2. Philipp. 55. Omnia denique quae vidimus (quid autem mali non vidimus?) si recte ratiocinabimur, uni accepta referemus Antonio. Id est, Omnium malorum quae vidimus, solum Antonium auctorem fuisse existimabimus. Quasi dicat, Antonio imputabimus.

Acceptam facere sponsonem. Cic. 5. Verr. Scandilium cogis, quid? sponsonem acceptam facere?

Accepto liberare, Est accepti rogatione liberare, cum ei, qui stipulatus est, an id quod promissit acceptum creditor habeat, respondetur habere. L. 8. §. 1. & 3. D. de Accept.

ACCEPTUS [αἰσῆς, ἰσχυρῆς] Nomen ex Partic. dicitur id Quod placet, five quod iunctum, aut gratum est. Caf. 1. Bell. Gall. p. 7. Edit. Delph. Maxime plebi acceptus erat.

Acceptum habere. Cic. 5. Tusc. 45. Quod vero approbaris, id gratum acceptumque habendum.

Acceptum animo. Plaut. Merc. 3. 4. 70. Si id forte ita fit animo acceptum est.

Acceptori plebi oratio. Liv. 3. ab Urbe. Cic. in Somn. Scip. 4. Nihil est enim illi principi deo acceptius, quam &c.

Acceptissimus apud te servus. Plaut. Capt. 3. 5. 56. Cic. Antequam iret in exil. Sit is vestris animis acceptissimus, qui &c.

Acceptum in vulgus. Hoc est, Gratum vulgo. Tacit. lib. 5.

ACCEPTO, is, de quo sic Nonius 2. 51. Accepto, Accipio. Pacuvius Teucro, Haud sinam quicquam profari, prius quam accepto quod peto.

ACCEPTO, are. frequentativ. ab Accipio, significat Accipere soleo. Plaut. Pseud. 2. 2. 32. Argentum accepto. Acceptare jugum. Sil. Ital. lib. 7. 40.

Veientum populi violata pace negabant Acceptare jugum. Id est, Accipere servitutem, subicere se Rom.

ACCEPTIO, Verbale. [ἀκψῆς] Actus ipse accipiendi. Cic. in Topic. 37. Nam neque dedicationem, neque donationem sine acceptione intelligi posse.

Acceptio veteribus Philosophis est Propositio, quae conceditur a Respondente ex quaestione proposita, v. g. Estne omne honestum bonum? Propositio est: at omne honestum est bonum, est Acceptio. V. Apul. 3. Doctr. Plat. p. 34.

Acceptio vocis est Interpretatio ex mente ejus qui excipit. Ita Siculus p. 18. ex Edit. Gœlii. Acceptiones in centuriis explicandae sunt.

Acceptio Personarum a Latine dici possit, ἀποδοτικῆς disputatum est aliquando. V. Guntheri Lat. Ref. p. 440. Veteres potius dicere, Discrimen aut contemplatio personarum.

ACCEPTOR, m. [ἀκρῶν] Plaut. Trinum. 1. 2. 167. Qui illorum verbis falsus acceptor fui. Hoc est, Qui assensus sum vel credidi. Hieron. Epist. 89. cap. 2. & Vulg. Act. 10. 34. Acceptor personarum. Gr. ἀποδοτικῆς.

ACCEPTRICA, æ. [ἀκρῶν] formatum videtur a verbalis Acceptrix. Plaut. Trucul. 2. 7. 18. Nomen est infolens & inusitatum. Alii legunt Acceptrici, a nominativo Acceptrix.

ACCEPTILATIO, onis. f. [ἀκρῶν] quod ab Acceptum, & supino Latum derivatur: est autem Acceptilatio, Liberatio ejus obligationis quae per stipulationem contracta est. Modestini. l. 1. D. de acceptil. Acceptilatio, est liberatio per mutuum interrogationem, qua utique contingit ab eodem nexu absolutio. Ulp. ibid. Acceptum fieri non potest, nisi quod verbis obligatum est. Acceptilatio enim verborum obligationem tollit, quia & ipsa verbis fit: Neque enim potest verbis tolli, quod non verbis contractum est: tota res manifestior sic hoc exemplo. Decem aureos a me stipulatus es, (hoc est, verbis rogasti) decem promisi. Postea liberari volens, accedo ad te, & sic interrogo, Quod ego tibi promisi, accepto fers mihi? Respondes, Fero. Ita soluta est stipulatio: hoc est, Liberatus sum obligatione, etiam si non solverim. Et hoc pactum five huiusmodi dicitur Acceptilatio: quae videlicet continet interrogatione promissoris, & response stipulatoris. Potest & ex parte Acceptitio fieri, hoc modo, Es nummis decem, quos tibi promisi, quinque habesne acceptos? Item sic. Quod ego tibi promisi, id pro parte dimidia habesne acceptum?

Acceptilatio & Apocha hoc differunt, quod Acceptilatione omnimodo liberatio contingit, licet pecunia soluta non sit: Apocha non alias, quam si pecunia soluta sit. Ulp. l. Si accepto. D. de Accept. V. Modestini. 46. D. D. de Acceptil. & Voss. de Vit. L. L. 1. 3.

ACCEPTORIUS, a, um, ut, Accipiorius dicitur, qui opponitur Erogorator, apud Frontin. de Aquaduct. l. p. 233. Accipitorium enim vocat, qui puteo immeris aquam hausit, Erogorator, qui in altum relatus effundit.

ACCEPTATOR, oris. m. Qui acceptat. Tertull. de P. cap. 2. ACCEPTATIO, onis. f. Apul. de Syllog. p. 382. Huic iugum alteram acceptionem. conf. ibid. p. 389.

ACCEPTABILIS, & e. Lact. Epit. cap. 1. extr. Acceptabilis victima. ad de Tertull. de Or. 7. Salvian. de Gubern. Dei. p. 127.

ACCEPTABULUM, i, n. Hetn. Barb. in Plin. 19. cap. ult. Acetabulum dicitur, quasi Acceptabulum; similiterque Acetaria, quasi Acceptaria. Improbatur hanc sententiam Vossius Etym. p. 5. ut & Beroald. For. 1. Thef. Cr. p. 306. ubi ille Acetabula apud Plinium legit, uti & apud Sen. Epist. 45. ubi Acetabula Praetigiorum calculi seu vascula sunt: sed & Caf. Scal. de Hist. An. 10. 3. κεκολλημέναι, Acetabula & ipse appellat. V. ACETABULUM.

ACCEPTITO, are. pro Accipio, Acti. apud Nonium 2. 508. Stipendium acceptitum.

ACCI, Urbs Hispania Prolemæeo, Aeti olim dicta, hodie Guadix. ACCIPITER, tris, m. [αἰγῆς] Virg. 11. Æn. 721.

Quam facile accipiter faxo facer ales ab alto Consequitur pennis sublimem in nube columbam.

Avis ab Accipiendo dicta, aliarum avium rapax. A pellatione communis est omnibus propemodum avibus rapacibus. Plin. lib. 10. cap. 8. de Accipitribus. Ther. Phorm. 2. 1. 16. Non rete accipitri tenditur, neque milvio.

Accipiter nulli avi satis æquus. Ovid. 11. Met. 344. Accipitrem pingunt Æthiopes. Rem cito factam significatur: quoniam hæc aliarum ferme omnium avis fit velocissima. Diodor. lib. 4. cap. 1.

Accipiter, f. Lucret. lib. 4. 1003. Accipitres somno in leni, lic prælia pugnasque Edere sunt perfectantes, visæque volantes.

Accipiter pecuniarum, per metaph. pro Homine rapaci. Plaut. Perf. 3. 3. 5.

ACCIPITRINA, æ. f. Herba. Apul. cap. 30. Laetua fylvatica, aliis Hieraicum.

ACCIPITRO, are. Idem significat quod Lacerare. Verbum obsoletum, sed quo usus est Nævius. Meminit Gell. lib. 19. cap. 7. ubi V. Gronov.

ACCIS, Populi sunt ad Mæotim, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 7. ACCISSARE [ἀκκίσειν] Ineptire. Græco verbo usus est. Cic. Att. 2. 19. Quid ἀκκίσεισθε tandem? V. in ACCO.

ACCITANA COLONIA recensetur a Plinio in Hispania Citeriore, in conventu Carthaginensi. Plin. lib. 3. cap. 3.

ACCITO, as. V. ACCIO.

ACCIO PRISCORIS fuit quondam pictor nobilis, qui Honoris & Virtutis ædes Imperatoris Vespasiano Augusto restituenti una cum Cornelio Pino pinxit. Plin. lib. 35. cap. 10.

ACCIO, Poeta Tragediarum scriptor insignis, natus traditur parentibus libertinis, Mancino & Serrano Coss. Ejus tragædiæ fuerunt clarissimæ, gravitate sententiarum, verborum pondere, & auctoritate personarum. Quintil. lib. 10. cap. 1. Eum tamen ut duriculiorem notat. Cic. Att. Sed & Licinius ferreum scriptorem appellabat, quod dum tragædiæ ex Sophocle verteret in Latinum, duriores se præstiterit. Id quod Quintil. in tempora illa rejicit. Quin quem iter faceret in Asiam, divertit ad poetam Pacuvium, qui Tarenti agebat, cumque eo dies aliquot versatus est. Cum autem tragædiam suam, cui Atræus nomen est, illi recitaret, laudavit eum Pacuvius: & simul grandia, inquit, & sonora esse, quæ ab Accio scripta forent. Videri tamen sibi duriculiorem & subacida. Quod Accius quidem minime negavit: nec fe, inquit, ponit: quoniam idem ferme ingenii solet accidere, quod pomis. Quæ enim dura admodum & acerba nascuntur, paulatim mitia fiunt & jucunda. Quæ igitur statim vieta & mollia, non matura mox fiunt, sed putria. Author. Gell. lib. 13. cap. 2. Is etiam Julio Cæsari amplissimo & florentissimo viro in collegium poetarum venienti nunquam affurrexit, non majestatis ejus immemor, sed quod in comparatione communium studiorum aliquanto superiorem se esse consideret: quapropter insolentia crimine caruit: quia ibi voluminum, non imaginum certamina exercebantur. Author. Valer. lib. 3. cap. 7. Porro tanti eum fecit D. Brutus, summus imperator, etiam amicitissimus, ut ipsius carminibus exornaverit suorum templorum ac monumentorum aditus. Teltis Cic. pro Archia 27. Erat humilis admodum brevique corpore: sed eo dissimulato, statuum in æde Cæmænarum prægrandi statura sibi posuit.

Fuit & T. Accius Pisauriensis, cujus accusationi Cic. respondit pro Cluentio, inter claros oratores ab eodem in Orat. positus. Fuit rursus Accius Nævius, angur celebrerrimus, qui iussu Tarquinii Prisci Roman.

Roman. regis novacula cotem didicisti. Quam historiam fuisse persequitur Cic. 1. de Divin. Hinc alii Actium vocant.

ACCITANUS, Adj. Cic. 3. Tusc. Hinc ille Agamemnon Homericus, & idem Acciarus, &c.

ACCLAMATIO, [ἰσχυρισμός, ἰσχυρισμός] are. ex Ad & Clamo. Acclamare proprie dicitur populus oranti aut concionanti, quando clamore vel approbat vel improbat id quod agitur: in utranque enim partem accipitur. Cic. pro Cæcin. 28. Populus cum rifu acclamavit ipsa esse. Idem de Clar. Orat. Non metuo, ne mihi acclamentur.

Acclamare, Clamorem simul extollere in quempiam, cum dolore clamare, reclamare, ut indignantes faciunt. Cic. 4. Verr. 48. Homo inimicus is qui recitabant, hostis omnibus qui acclamabant, exarlit iracundia ac stomacho.

ACCLAMATIO, onis. f. [ἰσχυρισμός] Ipse actus acclamandi. Fere populi est plausibili favore assentientis. Præcipue invaluit hic mos, conversa Rep. datumque hoc fuit Principibus inter cæteros honores, ut eorum dicta non modo cum acclamationibus exquisitis, nec sine adulari studio (quod Plinius vere acclamationibus opponit Paneg. 71.) exciperentur, sed publicis actibus hæ ipsæ acclamationes describerentur, quod primum coepisse Traiani Imperio, idem Plin. auctor est. Paneg. cap. 75. Vide quæ de Acclamandi Ritu Lips. El. 2. 9. itemque Casaub. ad Avid. Cassium Vulcatii Gall. p. 89. & seq. annotarunt, & iusto libro Franc. Bernardin. Ferrarius de Veterum Acclamationibus & Plausu, Tom. 6. Antiquit. Græviæ. Etiam in malam partem Acclamatio pro Contradictione accepta reperitur. Cic. ad Q. frat. lib. 2. 1. Cato contradixit & Cassius, maxima acclamatione Senatus. Acclamatio adversa populi. Cic. 2. de Orat. 83.

Acclamatione, maledictis & convicio impeditur. Cic. ad Q. frat. lib. 2. 1.

Acclamatione & baculo minari in recipiendis cogendisque ovibus. Columel. lib. 7. cap. 3.

Acclamatio item Figuræ Speciei apud Rhetores. Quintil. lib. 8. cap. 5. est enim ἰσχυρισμός, rei narrate vel approbate summa acclamatio, Tantæ molis erat Romanam condere gentem.

Facere enim probus adolescens periculose, quam turpiter perpeti maluit.

ACCLAMITO, [ἰσχυρισμός] are. frequentativ. ab Acclamo, Idem quod Clamito: Id est, Clamare folco. Plaut. Amph. 3. 2. 3. Ea quæ sunt facta, infecta esse acclamat.

ACCLINO, [ἰσχυρισμός] are. Ad aliquid flecto, inclino. Liv. lib. 4. 48. Circumpexit Atyn, seque acclinavit ad illum. Ovid. 3. Met. 72.

ACCLINATUS, Nomen ex Partic. Ovid. 10. Met. 268. Appellatque tori sociam, acclinatæ colla Mollibus in plumis tanquam fenestra reponit.

ACCLIVIS, & e. [ἰσχυρισμός] Leviter erectum & acuminatum: quasi in clivum acuminatum, & pendulum sursum. Et proprie de Ascensu dicitur; sicut Declive, de Descensu: utrunque ex Clivus compositum. Cic. Q. frat. 3. 1. Ea vice pars valde acclivis est. Acclivis arbori, vel trunco. Plin. lib. 8. cap. 15. Ideoque non cubantem, fed acclivem arbori in fomno, & eaque incisa ad infidias capi. Virg. 10. Æn. 834.

— corpusque levabat

Arboris acclivis trunco. Id est, Acclinatus. Turnebus hic legit Acclinis. Sic etiam Mafivius.

Lacus acclivis. Ovid. 9. Met. 334. Est lacus acclivis, devexo margine formam Littoris efficiens. Burmannus legit, Est lacus, acclivi &c.

Solum acclive. Virg. 2. Georg. 276. Sin tumulis acclive solum, & collesque supinos.

Trames acclivis. Ovid. 10. Met. 53. Carpitur acclivis per multa silentia trames

Ardus, obsecurus, caligine densus opaca.

Acclivis falsis animus. Id est, Inclinator ad falsa. Hor. 2. Sat. 2. 6.

Acclivis falsis animus meliora recusat. Acclinis legit Lambinus. Ita quoque Bentl. conf. Parei Lex. Cr. p. 22.

Nota, Hoc & reliqua ex Clivus composita sæpe confundi cum compositis ex Clino. Ita autem fere differunt, ut quæ ex Clivus formantur, fere de locis dicantur; quæ ex Clino, de personis vel rebus. V. Drakenb. ad Sil. 5. 470.

ACCLIVUS, a, um. [ἰσχυρισμός] Idem quod Acclivis.

ACCLIVITAS, atis. Denominativum. [ἰσχυρισμός] Loci facilitas in ascensu. Caf. 2. Bell. Gall. 18. Ab eo flumine pari acclivitate collis nascebatur. Columel. lib. 2. cap. 4. Hac ratione difficultas acclivitatis infringitur.

ACCO, ñs. f. [ἰσχυρισμός] Nomen mulieris proprium, quæ ejus delirii fuisse proditur, ut cum se contempleretur in speculo, imaginem suam perinde ac mulierem alteram alloqueretur, innueret, Jummurmuraret, arideret, interdum comminaretur, promitteret, sublandiretur, & quicquid confabulantes solent, numeris omnibus implet. Scribunt alii, etiam clavos nonnunquam spongia veluti malleo impingere conatam. Cælius lib. 9. Antiq. Lect. cap. 27. Hinc qui stultus aut ineptius aliquid agunt, Accollare dicuntur & Accus nomine compellantur. Apparet illud etiam moribus hujus mulieris adfuisse, ut recusat quæ tamen magnopere cupiebat. Unde & Accissus dicitur facta hujusmodi recusatio & simulatio. V. Erasmi. Adag. pag. 652. Plautarchus indicat Acco & Alphito mulieres fuisse, per quas fœminæ deterrent pueros a peccando. V. Reinef. 3. Var. Lect. 15. p. 579.

ACCŒLO, [ἰσχυρισμός] ui, Ære. quasi Colere ad (id est, juxta habitare.) ut Accolere mare, lacum, fluvium, montem, sylvam, Cic. in Somn. Scip. 13. Ea gens quæ illum locum accollit.

Accolere fluvium. Cic. in Orat. 152. Vos qui accollitis Histrum fluvium. Priscian. lib. 18. Nostri, inquit, dicunt, Accollit fluvium, & fluvio. Virg. 4. Georg. 288.

Accollit effuso stagnantem flumine Nilum.

Accollit propinquus nostris ædibus. Plaut. Bacch. 2. 1. 4.

ACCOLITUS, pall. Plin. lib. 3. cap. 1. Bætis fluvius accollit dextra lavaque crebris oppidis.

ACCOLENS, entis. Partic. [ἰσχυρισμός]. Plin. lib. 36. cap. 12. Ante

has est sphinx vel magis miranda, qua sylvestria sunt accoleantur. ACCŒLA, æ. com. gen. [ἰσχυρισμός] Qui juxta habitat. Virg. 7. Æn. 729.

— amnisque vadofsi
Accola Vulturini.

Accola & finitimus. Liv. 7. Bell. Maced. Nullo accolas, nec finitimos habere quam vos volo.

Accola Cereris. Cic. Verr. 4. 111. Habitare apud fese Cererem Ennenses arbitrantur; ut mihi non civis illius civitatis, sed omnes sacerdotis, omnes accollæ atque antistes Cereris esse videantur.

ACCOMMODO, [ἰσχυρισμός, συμμόρφωσις] are. ex Ad & Commodo compositum: Adjungere, applicare, inquit Nonius. Et dicimus, Accommoda ensem lateri, vel ad latus. Virg. 2. Æn. 393.

— laterique Argivum accommodat enfem.

Africano illi superiori coronam sibi in convivio ad caput accommodat. Cic. 2. de Orat. 150.

Animum Negotio. Sueton. in August. 98.

Accommodare fe assertorem veritati. Sueton. in Galba 8. Clypeum ad dorsum. Plaut. Trinum. 3. 2. 93.

Accommodare fe ad remp. Adjungere, inquit Nonius. Cic. 1. Off. 70. Qui se ad tempus, & ad magnas res gerendas, accommodaverunt. Id est, Animum appulerunt, seu contulerunt.

Suum consilium ad consilium alterius. Cic. Fam. 9. 7. Sed tamen si sciam quid tu constitueris, meum consilium potissimum accommodabo ad tuum.

Curam auribus, Diligenter & attente audire. Quintil.

Curam accommodare pratis, & pecoribus, & hortis, & alvearibus, Quintil. lib. 1. cap. ult.

Fabulas poetarum ad ea quæ dicimus. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. 41.

Accommodare ferulas. Celf. lib. 8. cap. 10. Deinde membrum eodem modo deligandum, ferulæque super accommodandæ sunt.

Literas ad rem aliquam. Cic. Fam. 4. 15. Illud si scissem, ad id meas literas accommodaffem.

Mendacium suum alicui. Cic. pro Cælio 17. Vos autem dum illi placeat vultis, ad tempus ei mendacium vestrum accommodavistis.

Operam studio literarum. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Orationem auribus multitudinis. Cic. 2. de Orat. 159. Hæc nostra oratio multitudinis est auribus accommodanda, ad oblectandos animos.

Ut sumptus hujus peregrinationis accommodet ad mercedem Argileti. Id est, Non plus infumat in hac peregrinatione, quam recipio ex Argileto. Cic. Att. lib. 12. 32.

Tempus alicui rei, & ad aliquam rem. Id est, adhibere, inquit Nonius. Cic. 3. Off. 43. Tantum dabit anticitæ, ut veram amici causam esse malit, & ut orandæ litæ tempus, quoad per leges liceat, accommodet. Hoc est, commodum & idoneum tempus constituat. Idem pro Lege Manil. Semper ad novos casus temporum, novorum consiliorum rationes accommodasse. Id est, Adhibuisse.

Idem Fam. 4. 6. Totum hoc tempus est ad unius voluntatem accommodandum.

Testes ad crimen. Cic. 2. Verr. ad fin. Illud a me novum, Judices, cognoscetis, quod ita testes constitutum, ut crimen totum explicem: ubi id interrogando, argumentis atque oratione firmavero, tum testes ad crimen accommodem.

Vocem veritati. Quintil. lib. 11.

Voluntatem. V. Voluntas, in v o l o, vis.

Accommodare & fingere se ad alicujus arbitrium & nutum. Cic. in Orat. 24. Omnes qui probari volunt, voluntatem eorum qui audiunt intuentur, ad eamque ad eorum arbitrium & nutum totos fe fingunt & commendant. Sueton. in Tiber. cap. 48. Largitus est singula millia denariorum prætorianis cohortibus, quod fe Sejano non accommodaffent.

Accommodare aliquid in rem aliquam. Cic. 2. de Divin. 111. Adhibuit etiam latebram obscuritatis, ut idem versus alias in aliam rem posse accommodari viderentur. Idem lib. 1. de Invent. 26.

Vulgare exordium est, quod in plures causas potest accommodari, ut convenire videatur.

Intentionem. Plin. lib. 2. Epist. ad Luperc. Rogo intentionem scribentis accommodes. Id est, Induas, tûmas. Ea animi intentione lege hæc, qua soles scribere que scribis.

Jusjurandum ad alicujus rei testimonium. Cic. pro Rosc. Amer. 101.

Accommodare alicui de habitatione. Cic. Fam. lib. 13. 2. Peto igitur a te majorem in modum, quod sine tua molestia fiat, ut ei de habitatione accommodes.

Accommodare alicui ædes ad nuptias. Id est, Commodare. Cic. lib. 4. ad Heren. 64. At fe ædes maximas cuidam amico ad nuptias accommodasse. Ibid. Apagete, inquit, ædes accommodavi. Legitur hodie in utroque loco Commodasse & Commodavi.

Accommodari dicitur quod ad eo sui proprie convenit, cujusque gratia comparatum est, ad aliud transferitur. Itaque Accommodari dicitur quod ex sententia & mente legit per interpretationem tribuitur.

1. 48. D. de rita nupt. 1. 30. §. 1. in fin. D. de fideicom. libert.

Accommodare etiam significat Interponere: veluti, Nomen suum accommodare. 1. 4. §. Sive autem. D. de manumiss.

ACCOMMODANS, antis. Partic. [ἰσχυρισμός] Cic. 2. de Orat. 250. Coronam sibi in convivio ad caput accommodanti.

ACCOMMODATUS, Partic. [ἰσχυρισμός, συμμόρφωσις] Unde accommodator, accommodatissimus; Aptus. Caf. 3. Bell. Gall. cap. 13. Reliqua illis essent aptiora & accommodatoria.

Accommodata adversus morsus emplastræ. Celf. lib. 5. cap. 19. Sunt etiam adversus morsus quædam accommodata.

Accommodatum puri movendo. Celf. lib. 5. cap. 28. Si cætera desunt, imponi debent: primum non pingue emplastrum, ut id reprimat: deinde si non repressit, quodlibet puri movendo accommodatum.

Accommodatus in hoc, id est, ad hoc. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ipsa etiam pronuntiatio in hoc accommodata, ut judex quæ dicuntur, quam facillime capit.

Accommodatus, Propensus, proclivis, auctore Nonio. Cic. Verr. 1.

§3. Verr. Ad summum Græcorum otium potius, quam ad vim aut tuis multum accommodati.
 Accommodatus ad flagitia. Cic. 3. Verr. 60. Ad Verris flagitia libidinesque accommodato.
 Accommodata oratio ad consolandum. Cic. 3. Tuscl. V. 5. Fam. 16. princ. Minime sum ad te consolandum accommodatus. Orationis ad persuadendum accommodata. Acad. 1. 32.
 Accommodata tantum ad speciem. Quintil. lib. 8. cap. 6.
 Accommodatum ad naturam. & Accommodatum naturæ. [οἰκός τῆ φύσεως] Cic. 4. Acad. Percipi non potest, accommodatissime naturæ sit, an alienum. Idem Acad. 4. 38. Non potest animal ullum non appetere id quod accommodatum ad naturam appareat.
 Accommodata frugibus demetendis tempora. Cic. de Senect. 70. Reliqua autem tempora demetendis frugibus, aut percipiendis accommodata sunt. Id est, Ad eam rem apta; & ut dici solet, Propria.
 Accommodata tempora ad aliquid. Cic. Att. lib. 2. 19. Accommodatus nobis est ad liberam legationem tempus illud.
 Accommodator concionibus. Cic. pro Cluent. princ. V. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 13. Plin. 13. 3. Ægyptus accommodatissima unguentis. Columel. 3. 11. Res alendo furculo accommodatissima.
 Accommodatior glandium generi castanea. Plin. lib. 15. cap. 23.
 ACCOMMODATIO, onis. Verbale. Ipse actus accommodandi [ἀρμογή]. Cic. 3. Verr. 189. Ex accommodatione magistraturam, consuetudo ætationis introducta est. Idem 1. de Invent. 9. Elocutio est idoneorum verborum & sententiarum ad inventionem accommodatio.
 ACCOMMODATE, Adv. [ἁρμοδῆς] Apposite, apte. Cic. 1. de Orat. 149. Dicere ad veritatem accommodate. Idem 5. de Fin. 24. Ita finis bonorum exiit, secundum naturam vivere: sic affectum, ut optime affici possit, ad naturamque accommodatissime.
 ACCOMMODATOR, oris. Vetus Inscripção apud Gruter. p. 789.

D. M.
 HERMA ACCOMMODATOR
 VIXIT AN. XLVIII.

ACCOMMODUS, Adj. [ἁρμοδῆς] ex Ad & Commodus, Idem quod nomen Accommodatus, aptus, idoneus. Virg. 11. Æn. 522. Est curvo anfractu valles, accommodata fraudi.
 ACCOMMODE, Adv. Quintil. lib. 4. cap. 1. Cui accommodatissime jungi initium sequentium poterit. Sed libri habent Commodissime.
 ACCREDO, idi, itum, [πιστεύω] etc. Verbum rarius, pro eodem quod Crede. Columel. lib. 1. cap. 1. Idque etiam non spernendus auctor rei rustica Salerna videtur accreditisse. Lucret. 3. 870.
 — facile hoc accredere possidit.
 Hor. 1. Epit. 15. 25.
 — tibi nos accredere par est.
 Alii more antiquo scribunt Adcredere.
 ACCREDO, is. Obsolete verbum; pro Accredere, sive Crede. Plaut. Afin. 5. 2. 4. Neque divini, neque mihi humani quicquam accreduas, Hodie legitur Accredas.
 ACCRESCO, Ævi, [ἐπιμαρτυροῦμαι, ἐπιδημιόω] etc. ex Ad & Cresco compositum; Idem quod Crescere. Sallust. in Cic. 3. Quæ tibi falsa obijcio, redde rationem quantum patrimonio acceperis, quod tibi litibus acceverit. Accrevit amicitia cum ætate. Ter. And. 3. 3. 7. Quæ incepta a parvis, cum ætate accrevit simul.
 Flumen subito accrevit. Cic. de Invent. 2. 97.
 Negotia nova veteribus accrescunt. Plin. Epist. 8. lib. 2.
 Accrevit pectori cæpes. Hoc est, Ad pectus usque crevit, sive ad pectoris altitudinem. Tacit. lib. 1. Ann. cap. 19. Aggerebatur nihilominus cæpes: jamque pectori usque accreverat.
 ACCRETIO, onis. Incrementum, ipse actus accrescendi [ἰσπίδος] Cic. 1. Tuscl. 68. Lunæque accretione & diminutione luminis, quali factorum notantem & significantem dies.
 ACCREMENTUM, i. [ἐπιμαρτυρία] Verbale ab Accresco; Idem quod Incrementum. Plin. lib. 9. cap. 2. In mari autem tam late supino, mollique ac fertili accremento, accipiente causas genitales e sublimi, semperque patiente natura, pleraque etiam monstruina reperiuntur. Harduin. ex MSS. legit Nutrimento.
 ACCUBO, ui, itum, [κατακλιέμαι] arc. Quasi ad (id est juxta) Cubare, vel affludere Virg. 6. Æn. 686.
 Accubat.

Accubat mecum. Plaut. Min. 5. 1. 3.
 Accubare eodem lecto. Liv. lib. 8. Bell. Pun. Et eodem etiam lecto Scipio & Afrubal, quia ita cordi erat regi, accubuerunt.
 Accubare regie dixit Plaut. Stich. 2. 3. 52. ut trichliniari hoc verbo sæpe usus est.
 Accubare scortum. Plaut. Men. 11. Prandi, potavi, scortum accubui. V. Bacchid. 1. 1. 39.
 Accubare, per translationem de situ alicujus rei, pro Adjacere. Sueton. in Cæf. C. 44. Theatrum summæ magnitudinis Tarpeio monti accubans.
 Accubare, ad epulas translatum, Idem quod Accumbere. Antiqui enim epulantes, in toris cubabant: quod accumbere sive accubare, & discumbere dicebatur. Quæ verba hodieque usurpamus, quanvis fedæam ad mensam, non cubemus. Cic. 4. Tuscl. 3. Morem apud majores hunc epularum fuisse, ut deinceps qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes. [Imo differunt Accumbo & Accubo, est hæc sæpe confunduntur, ut apud Græcos ἀναπαύω, ἀνακλιέμαι, vel κατακλιέμαι, & ἀναπαύω vel κατέκλιον. Illud ejus est, qui se ad mensam vel am ad cubandum componit, (Gall. *se mettre a table*) hoc ejus, qui jam se composuit. (Gall. *être a table*) Ita differunt Sido & Sedeo, Stio & Sisto, ut docuit Valla, & vel pueri norunt. Eadem ratio in Compositis cæteris Conculo, Concombo, Decubo, Decumbo, Discubo, Difcombo, Incubo, Incumbo &c. de quibus V. l. Similiter Germani distinguunt *Legen & Ligen*. Altero verbo actus ad quietem se dantis, altero jam quietis exprimitur. Cæterum de Veterum Accubandi ritu V. Hier. Mercurial. de Arte Gymn. 1. 1. c. 11. & Petrum Giacconium peculiari libello de Trichlino, cum Fulv. Ursini Appendice edito, Jani Douffe item Plaut. Expl. 4. 12.
 Accubare in convivio. Cic. in Catil. 2. 10. Qui mihi accubantes in convivio, eructant sermonibus suis eadem bonorum. Mihi, datus est communis, qui Græco more abundat & magram elegantiam habet.

Accubare apud aliquem. Cic. Att. lib. 14. 12. Hæc scripsi x. Calendas accubans apud Vestorium.
 Accubare, pro Jacere. Sen. in Hippol. 10. Hippolytus (heu me) debili voto accubat. Hoc est, Mortuus jacet; ut optati.
 ACCUBATIO, onis. Verbale. [παρακλιεῖσθαι, κατέκλιαι] Actus ipse accubandi. Cic. 1. Off. 128. Status, inceilus, festio, accubatio. Idem de Senect. 45. Bene enim Majores accubationem epularem amicomur, quia vite conjunctionem habere, convivium nominarunt. Nonius legit Accubationem, quomodo & accubitus, mox non accubatus.
 Accubationes ac mensas de rosis ac liliis fecit. Spartian. Vero cap. 5. Hic pro Anaclinteris, sive Stibadii positum est. V. ACCUBITUM, i.
 ACCUBITUS, us, m. [ἀνακλιεῖσθαι] Idem quod Accubatio. Plin. lib. 8. cap. 2. Plenisque hominum trichliniis accubitus iere per lectos. [Harduin. editi Accubitus; ut sit Supinum verbi Accumbo; & recte procul dubio. Itaque adhuc idoneum auctorem desideramus in hac voce, doctis licet usurpata pridem. Conf. Du Fresne in Gloss. Utiur Vulg. Interpr. Bibl. Luc. 14. 7.
 ACCUBITORIUS, a, um, ut, Accubitoria vestimenta. apud Petron. p. 76.
 ACCURBO, arc. frequent. Scelus principio operis.
 Dignatus nostris accubitare toris.
 ACCURBO, Adv. Plaut. Trucul. 2. 4. 68. Post id ego tota tecum mea voluptas usque ero Alliduo. D. imo hercle vero accubito mavelim. i. e. juxta me cubes, quam fedas. Ad imitationem ut, Alliduo dixit.
 ACCURBO, di, sum, [πυροεστω] etc. Cudendo addere quidpiam: per translationem. Plant. Merc. 2. 3. 96. Tres minas acculere equam possunt, ut triginta fient. V. CURBO.
 ACCURBO, ubi; ubitum, [παρακλιεῖσθαι] etc. Idem quod Accubare. [Imo V. supra notata ad h. v.] Plaut. Stich. 5. 5. 9. Utrum tibi accubito? s. a. utrum? ubi tu vis, s. t. cum Ambobus volo. Idem Pers. 5. 1. 15. Age age ergo tu Sagaristio, accumbe in fumo.
 Accumbere, aliud est quam Sedere. Nam qui accumbit, neque stat, neque fedet, neque ambulat, sed medium quiddam facit. 1. 124. D. de verb. signific.
 Inter Accumbere & Discumbere illud interest; quod Discumbere semper de pluribus dicitur: ut Cic. Att. lib. 5. Epist. 1: Discubimus omnes præter illam.
 Accumbere, pro Cubare. Plaut. Moll. 1. 4. 13.
 Cave modo ne prius in via accumbas, &c.
 Cic. Fam. lib. 9. 26. Accubueram hora nona.
 Accumbere alicui, & cum aliquo. Plaut. Stich. 3. 2. 32. Martial. lib. 8. 50. — accubuit genitor cum plebe deorum.
 In convivio. Cic. 3. Verr. Tum ille negavit moris esse Græcorum, ut in convivio virorum mulieres accumberent.
 Accumbere epulis. Virg. 1. Æn. 83.
 — tu das epulis accubare divum.
 Cic. pro Muren. 74. Qui quotidianis epulis in robore accumbunt.
 ACCUBITUM, i. n. [ἀνακλιεῖσθαι] Quid significet, his verbis explicat Gloss. in Plinium Hermolatus, v. Abaculus; Stibadia lectuula sunt ab herba quidem & stramentis dicta, ut apud nos tunc: sed ex marmore tamen quandoque, ut in Epistolis Plinii Cæcili, Nunc ex opere intestino, in quibus accubatur interdu maxime, qualia celebrantur Florentiæ Tuscanica. Dicuntur & Anaclinteria, sicut apud Lampridium in Helio Gabalo Accubita cap. 19. Nec cubuit in accubitis facile, nisi iis, quæ pilum leporinum habent &c. V. ibi Salmast. & conf. cap. 25. Horum etiam facit mentionem Cæf. Antiq. Lect. lib. 26. cap. 29. & lib. 27. cap. 25. obiter admonens a nonnullis Accubitis vocari genere feminino. V. & Fulv. Ursin. Append. ad Ciacc. de Trichlin. p. 221.
 ACCUBITALE, V. CURBITALE.
 ACCUMULO, [καθίστα, κατακλιεῖσθαι, περισσώδω] arc. Aggerare. Ad cumulo aliquid addere. Cic. de Lege Agr. 2. 59. Vix jam videtur locus esse, qui tantos æceros pecuniæ capiat; auget, addit, accumulatur.
 Cædem cædi accumulare. Lucret. lib. 3. 71.
 Sanguine civili rem constant; divitiarum
 Conduplicant avidi, cædem cæde accumulantes.
 Hoc est, Post cædem unam, alteram quoque edentes, eadem cædi addentes; Causas. Sabin. Epist. 2. 63.
 Non tamen excuso reditus, licet undique fata
 Accumulent causas, tempora parva peto.
 Curas. Ovid. 15. Epist. 69.
 Et tanquam delinqt, quæ me sine fine fatigent,
 Accumulat curas filia parva meas,
 Honorem alicui. Ovid. 2. Fast. 121.
 Dum canimus sacras alterno pectine Nonas,
 Maximus his Fastis accumulatur honos.
 Accumulare aliquem donis. Virg. 6. Æn. 885.
 Purpureos spargam flores: animaque nepotis
 His saltem accumulem donis.
 Accumulare vitem, arborem, aut, aliquid simile; Post hyemeni aggerare terram atque circumfundere, & veluti circumvulsi arboris optima terra, ne calore nimio radices exarefant. Vulgus gallicum vocat *Rechasser*. Ejus contrarium, ablaqueare. Plin. lib. 17. cap. 19. Idem lib. 18. cap. 29.
 Accumulare acervatum. Lucret. lib. 6. 1261.
 ACCUMULANS, antis. Partic. Plin. lib. 4. cap. 13. Ventorum flatu congeriem arenæ accumulatum.
 ACCUMULATIF, Adv. [συνρδῶς] Cic. 13. Fam. 42. Cum diceret, omnia te accumulatifime & liberalifime procuratoribus suis pollicitum esse. [Melius in emendatis codd. legitur Cumulatifime.
 ACCUMULATIO, onis. [κατακλιεῖσθαι] Plin. lib. 17. cap. 26. Communia, ablaqueatio, accumulatio. De remediis arborum loquitur.
 ACCUMULATOR, oris. Tac. Ann. lib. 3. cap. 30. n. 2. Opum accumulator.
 ACCURO, [σπουδαίω] arc. Studiolo & diligenter aliquid facere sive curare. Cic. lib. 1. de Invent. 58. Melius accuratur que consilio geruntur, quam que sine consilio administrantur. Plaut. Pers. 4. 1. 1.
 Si quam rem accures fobrie; aut frugaliter,
 Solet illa recte sub manus succedere,
 Atque ad eop ferme tu quisque rem accurat suam.
 Accurare hospites. Plaut. Epid. 5. 1. 55. Remedo intro; ut accurentur advenientes hospites. Id est, Curentur, & tractentur diligenter.
 Prandium. Plaut. Men. 1. 3. 25.
 Jube nobis tribus apud te prandium accurarier.

Penſum, Proverbiaſis fermo. Plaut. Bacchid. ſ. 2. 33. Ego penſum meum lepidè accurabo. Hoc eſt, Curabo ut eſciam quod mihi mandatum eſt.
ACCURATUS, a. um. [ἐπιμελής, περιμελής] Diligenter curatum & perfectum: ut, Accurato oratio. Liv. 4. Bell. Maccl. Sed oratione etiam longa & accurata infectatus fit rogationem noſtram.
 Accurata commendatio. Cic. Fam. lib. 13. 17.
 Accurata orationis copia. Cic. 1. de Orat. 38.
 Accurata corporis cultus. apud Gell. lib. 1. cap. 5.
 Accuratio. Delectum accuratioem habere. Liv. 5. 37.
 Accuratiffima diligentia tuarum literarum ſum mirum in modum delectatus. Cic. Att. lib. 7. 3. princ.
 Accuratum & exquiritum dicendi genus. Cic. in Bruto 283.
 Accurate literæ. Cic. Att. lib. 13. Ad quem accuratiffimas literas dedi.
 Accurata malitia, Studioſe excogitata. Plaut. Trucul. 2. 5. 20.
 Accurate adorantium preces. Plin. Paneg. 3. 5.
 Accuratus fermo. Cic. 1. de Orat. 233.
 Accuratum habere. Plaut. Bacchid. 3. 6. 21. Ipſe quod in ſe fuit, accuratum habuit quod poſſet, &c. Satis Plautine dictum, quod curavit. Id eſt, Studioſe curavit.

ACCURATE, Adv. qualiſque [ἐπιμελής] Diligenter. Curioſe. Cic. 1. de Fin. Accuratus explicari. Idem ad Brutum, Literis tam accurate ſcriptis. V. Cic. Att. 5. 11.
 Accurate defendere. Cic. in Parad.
 Accurate & cogitate aliquid ſcribere. Cic. pro Archia 18.
 Accurate & diligenter diſputare. Cic. 1. de Nat. Deor. 15.
 Accurate & exquiritè diſputare de re aliqua. Cic. in Brut. 277.
 Studioſe accurateque facere aliquid. Cic. in Bruto 86.
 Accurate cum aliquo agere ut, &c. Cic. Att. lib. 16. 5.
 Perſcribere. Cic. Att. lib. 8. 16.
 Ad aliquem ſcribere. Cic. Att. lib. 5. 11.
 Accuratus, Adv. Accuratus adificare. Caſ. 6. Bell. Gall. 21.
 Accuratiffime, lbid. Accuratiffime accuſare. Nep. in Lyf. cap. 4. Accuratiffime tutari cauſam. Cic. 5. Fam. 17.
ACCURATIO, Verbalè. [ἐπιμελής] Actus ipſe curandi. Cic. de Clar. Orat. 238. At inveniendis, compendiſique rebus mira accuratio.
ACCURRO, ri, ſum, [ἄνωγειν, ἄνωγειν] ère. Ad aliquid, vel ad aliquem currere. Cic. 2. de Divin. 138. Ita nobis dicto audientes ſunt, ut ſimul atque velimus, accurrant?
 Accurre huc. Ter. Phorm. 5. 7. 40.
 Accurrit Romam. Cic. 3. Off. 112.
 Accurrit ad me. Ter. Eun. 2. 3. 43. Cic. 9. Fam. 4. Nos accurremus ad te.
 Accurrere in Tuſculanum. Cic. 15. Att. 3.
 Accurrere alicui. Id eſt, ad aliquem. Stat. 2. Theb. Rapidis accurrunt paſſibus. Stat. 3. Theb. 410.
 Accurro, ut ſciſcam. Plaut. Amph. 5. 1. 17.

ACCURRITUR, Imperf. Tacit. lib. 1. Ann. 21. Accurritur ab univerſis.
ACCURſUS, ſus. [πρόδρομος] Tacit. lib. 1. Ann. 27. Accurſus multitudinis protectus eſt. Sen. in Hippol. 894.
 Liquit ſtuprator, civium accurſum timens.
 Accurſus provinciarum. Tacit. Hiſt. 4. 25.

ACCURſORUM Colonia, Ptolemao, Urbs Allobrogum in Gallia, hodie Gratianopolis, vulgo, Grenoble.

ACCUSO, [κατηγορέω, εἰσαγγέλλω, ἀπαγγέλλω, κρίνω, δικάω, κριθῶ] are. Componitur ex Ad & Cuſo, quod a Cudo deducitur: licet ipſum Cuſo in uſu non ſit. Unde non deſunt, qui dicant, ex Ad & Cauſa, ſeu Cauſor, cauſaris, componi. Eſt autem (ut ait Valla) accuſare, vel apud iudices, vel apud alium quentis, etiam apud illum ipſum quem accuſes, ſignificare atque offendere aliquem peccaſe. Huic opponitur Defendere.
 Accuſare & Excuſare, contraria. Cic. ad Q. frat. lib. 2. 2. Primum me tibi excuſo in eo ipſo, in quo te accuſo.
 Accuſare crimine aliquo. Cic. 3. Verr. 43. Suis certis propriisque criminibus accuſabo. Sed ſæpius ἐπίστασι vox Crimine, ut in ſeq. Capit. Cic. 2. de Fin. 27. Eam tanquam capitibus accuſet.
 Probr. Plaut. Amph. 3. 1. 10. Quam vir inſontem probr. Amphitruo accuſat. Cic. pro Sylla, Qui alterum conjurationis accuſet.
 Probr. apud populum. Liv. 5. Bell. Pun. Aliquot matronas apud populum probr. accuſarunt.
 Ambitus. Cic. pro Cælio 16. Item inter Sicarios & de Veneciis accuſare. Cic. pro Roſc. Amer. 90.
 Graviffime aliquem. Cic. Att. lib. 11. 13. & 15. 11.
 Leviter aliquem. Cic. 3. Fam. 11.
 Liberius. Cic. 1. Fam. 1.
 Inertius alicuius, pro Culpare, reprehendere, vituperare.
 Sic Accuſare vitium, culpam, aut crimen alicuius. Hoc eſt, Eum de ea re vituperare, ſive reprehendere, & eſt figura Græca: quia Latine potius dixeris, Accuſare inertiam, perſidiam, ut accuſare de inertia, &c. Cic. ad Q. frat. Nam quod inertiam accuſas adoleſcentium.
 Accuſare avaritiam & perſidiam. Nepos in Lyſan. ad fin. V. Boſium in indice.

Deſperationem. Cic. 6. Fam. 1.
 Fidem. Plaut. Merc. 2. 3. 85.
 Operam. Plaut. Merc. 3. 1. 25.
 Accuſare tabulas. Quintil. lib. 5. cap. 5.
 Dictum de perſona, ſignif. culpare, objurgare. Ter. Heaut. 1. 1. 49. Quotidie accuſabam. Sic
 Accuſare aliquem de re aliqua. Cic. 1. Att. 5. Non committam poſthac, ut me accuſare de epittolarum negligentia poſſis.
 Accuſare de crimine. Cic. pro Roſc. Amer. 90. De Veneciis accuſabant. Accuſare alterum de altero. Cic. 1. Att. 1. Hoc ad te ſcripti, quod is me accuſare de te ſolebat.
 Accuſare in re aliqua alterum. Cic. pro Sylla 63. Atque in ea re per Lucium Cæcilium Sylla accuſatur.
 Accuſare invicem. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Accuſas id me. apud Plaut. Trinum. 1. 2. 59. figurate: pro Ob id, vel De eo, ut multa ejuſmodi, præſertim apud poetas.

ACCUSANS, & **ACCUSATUS**, Partic. Cic. Att. & de Opt. Gen. Orat. Nep. 4. 2. 6. & 6. 3. 4.

ACCUSATOR, Verbalè. [κατηγορέω, ὁ δίκων] Qui accuſat. Cic. 1. de Fin. Plerumque improborum facta ſuſpicio inſequitur, deinde fermo atque fama, tum accuſator, tum iudex.

Accuſator de via citur conſuetudine antiqua. Feſtus. Quod valet (ut cenſet Turnebus) accuſatorem reum citari de via, & rei nomine contineri. In editis. De vi accuſator ſcriptum eſt, ſed mendoſe, ut idem exiſtimat.
 Accuſator acer & acerbus. Cic. in Bruto 136. Qui nihil reinittit, vel condonat.
 Diſtrictior accuſator. Tacit. lib. 4. Ann. 36.
 Mutus accuſator. V. MURUS.
 Accuſator vehemens & moleſtus. Cic. in Bruto 130.
 Accuſatorem comparare in aliquem. V. COMPARO.
 Moliri accuſatorem & crimina. Iſdem Conſulibus atrox odii Agrippina ac Lollia inſenſa, quod ſecum de matrimonio principis certaviſſet, molitur crimina & accuſatorem, qui objiceret Chaldaeos, Magos, interrogatumque Apollinis Clarii ſimulacrum ſuper nuptiis imperatoris. Tacit. 12. Ann. 22.
 Accuſatorem ponere vel apponere alicui. Cic. 1. Verr. 74. Accuſator autem apponitur civis Romanus de creditoribus Lampſacorum.
 Accuſatores ſtruerè. Tacit. 11. Ann. 12. Quominus ſtrueret crimina & accuſatores.

Accuſatoris nomen ſuſtinere. Tacit. 4. Ann. 59. Subditis qui accuſatorum nomina ſuſtinerent. Hoc eſt, Se proſterentur accuſatores.
ACCUSATORIUS, Adj. [κατηγορητικός] Quod ad accuſationem pertinet. Cic. pro Cluent. 11. Non accuſatorio animo.
 Accuſatorium artificum. Cic. pro Roſc. Amer. 49.
 Jus Cic. pro Flacc. 14.
 Spiritus. Liv. 2. ab U. C.

ACCUSATORIE, Adv. [κατηγορηκώς] Cic. 2. Verr. 176. Ne quis hoc me magis accuſatorie, quam libere diſiſſe arbitretur. Liv. 10. Bell. Maced. Jam illud quam accuſatorie? Hoc eſt, Animo & ſtudio accuſandi.

ACCUSATRIX, [ἀνταγωγία] Quæ vituperat aut reprehendit. Plaut. Aſin. 3. 1. 10. Tu mihi accuſatrix ades. Plin. Epift. 10. 67. Notum accuſatrici ejus facerem. & Trajan. Epift. ſeq.

ACCUSATIO, ſonis. f. [κατηγορία, αἰτίας] Actus ipſe accuſandi: cui opponitur Defenſio.

Accuſatio, eſt Expoſitio ejus criminis, cujus quis reus legitimus factus eſt, apud iudicem, cujus de ea re notio eſt. Hotoman.
 Accuſationes ad pœnam ſanguinis, vel corporis coercionem pertinent: Actiones vero ad pœnam pecuniariam. Oldendorp.
 Intenta accuſatio, ab Intendo, pro Intentata. Tacit. 6. Ann. 4. Inter quæ Haterius Agrippa Conſules anni prioris invaſit, cur mutua accuſatione intentata, nunc ſilenter?

Licentior. V. LICET.
 Accuſationes capeſſere. Tacit. Ann. lib. 4. 52. Mox capeſſendis accuſationibus, aut reos tutando, proſperiore eloquentiæ quam morum fama fuit. Accuſationem & judicium conflare. V. CONFLO.

Accuſationem pertere in aliquem. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Accuſationem Rhetorice proſtereri. Quintil. lib. 2. cap. 17. Agnon quidem detraxit ſibi inſcriptione ipſa fidem, qua rhetorice accuſationem profeſſus eſt.

Accuſationes exercere. Tacit. Hiſt. 2. 10. Ipſum Criſpum eaſdem accuſationes cum præmio exercuiſſe meminerant. Hoc eſt, ut idem author ibidem vocat, Delationes facitare. Quod & Cic. in Bruto 130. dixit Accuſationem facitare.

Inſtituere. V. INSTITUO.
 Inſtruerè. V. INSTRUO.

In accuſationem alicuius coire. V. COIRO.
 Suſcipere. Tacit. Ann. 6. 7.

Inter accuſationem & maledicentiam. Cic. pro Cælio 5. Aliud, inquit, eſt maledicere, aliud accuſare. Accuſatio, crimen deſiderat, rem ut deſinat, hominem ut notet, argumento probet, teſte confirmet. Maledictio autem nihil habet propoſiti, præter contumeliam: quæ ſi petulantiam jactatur, convitium: ſi factus, urbanitas nominatur.

ACCUSABILIS, & e. [αἰσθητός] Quod accuſatione aut reprehentione dignum eſt. Hoc eſt, Quod jure accuſari vel reprehendi poteſt. Cic. 4. Tuſc. 75. Quorum omnium accuſabilis eſt turpitudò.

ACCUSATIVUS caſus. [αἰτιατικὸς] Grammaticis dicitur, qui etiam Incuſſativus vel Cauſſativus, eſt qui rem ſignificat tum infinitis verborum a priorè, tum activorum transitioni accommodatam. Per hunc vel accuſamus, vel laudare videmur: unde & Laudativus dicitur.

ACCUSITO, are. frequent. ab Accuſo, apud Plaut. Moſtel. 3. 2. 23.

ACE, V. ACA.
ACEDIA, æ. [ἀκηδία] Latine Securitas, pigritia, inertia, ſocordia, tædium, triftitia. Velus inepte Accediam appellat. Cic. Att. 12. 45. conf. Jct. in Calvini Lex. Voſſ. de Vit. Serm. Du Fresne in Gloſſ.

ACEDICI, [Ἀκηδικεῖς] Populi fuerunt in quarta regione Italiæ, qui olim Æquicolis paruerunt. V. Plin. lib. 3. cap. 12.

ACELA, five ACELÆ, [Ἀκείλη] Civitas eſt Lyciæ, ita dicta ab Acelo Herculis & Malidis Omphales familie filio. Steph. de Urb.

ACELUM, [Ἄκελον] Oppidum Italiæ in ora Venetorum. V. Plin. c. 19. l. 13.
ACERMA, [Ἄκερμα] Mons eſt in Alpibus, a quo profluit amnis Varus. Plin. lib. 3. cap. 6.

ACENTERA, [ἀκέντρα] Id eſt, ſine Punctis aut Centris. Sic appellantur puriores cryſtalli. Plin. lib. 37. cap. 2. de cryſtallis, Quæ ſine vitio ſunt, puras eſſe malunt, acenteta appellantes.

ACEO, ui, [ἄζηνω] ère. Acidum eſſe. Acere vinum dicitur, cum in aquam degeneravit. Cato de R. R. cap. 148. Vini in culcos ſingulos quadragena & ſingule urnæ dabuntur, quod neque acat, neque muccat. Inde fit Aceſco, Acetum, & Acidus adjectivum. Ulp. lib. 9. §. ult. D. de contrah. em. Simodo vinum acuit.

ACESCO, [ἄζειν] ui, ère. Acidum fieri. Columel. lib. 12. cap. 26. In quo agro vinum acedere ſolet. Hor. 1. Epift. 2. 54. Sincrum eſt niſi vitas, quodcumque inſundis, acceſcit.

Acui præteritum ab Aceſco. Ulp. 18. Digelt. tit. de Peric. & commo. reo vendite. Si vinum venditum acuerit, vel quid aliud vitii ſuſtinerit: id eſt, factum fuerit acidum, acrem contraxerit.

ACESCENS, [ἄζηνω] Plin. lib. 11. cap. 16. Quorum injuriam celeriter ſentiunt mella, vel minimo tactu roſis acceſcentia.

ACOR, ſonis. m. [ἄζηνος] Verbalè ab Aceo, Sapor acidus, ut in vino petquam acuit: item in malo punico, & aliis rebus acidum ſuccum habentibus.

habentibus. Columel. lib. 3. cap. 21. Ut aut ferum fructum cum præcoce elevet: quæ res mox acrem facit.

Jucundus acris in cibis. Quintil. lib. 9. cap. 3.

Periculum acris præfutare. Id est, vino vendito, Acoris periculum in fe recipere. I. si quis vina. D. de per. & com. rei. ven.

ACRIDUS, ACRIDULUS. V. luo loco.

ACRIPHALI [*ἀκρίφαλοι*] diæti sunt quidam perverfi dogmatis feçtatores, qui hærefes fuæ proprium authorem non habebant: unde id nomen fortiti, quafi Sine capite. Alcianus ex Suida.

Acephali ficerdotes, qui fub nullius epifcopi difciplina vel providentia gubernantur, velut fine capite. Cæf. lib. 3. Antiq. Lect. cap. 12.

Acephali verfus, a brevi fyl laba incipientes, quafi fine capite. Cæf. lib. 2. cap. 35. & Hermolaus in Plinium.

ACRIDUS ACRIQADUS, Imperfectus fermo, vel fabula nondum abfoluta, apud Platonem. l. 6. de legib.

ACER, acris. n. [*ἄκρῃ δάμνη*] Arbor de qua Plinius lib. 16. cap. 15. Acer tibi tere amplucidinis, operum elegantia ac fubtilitate cedro fecundum, &c. Ovid. lib. 1. Amor. 11. 26.

Subfcribam, Veneri fidas tibi Nafio tabellas
Dedicat: at nuper vile fuiffis acer.

De hac Arbore Plinius præter id, quod fupra dixit, eod. lib. cap. 43. In laminas fecantur acris genera. Ex quo genere fuiffe fcriptorias tabulas, modo Ovid. indicavit.

ACERNUS, a, um, [*ἄκρῶν δάμνη*] Quod eft ex acere arbore: ut Trabes acernæ. Virg. Æn. 2. 112.

Præcipue cum jam hic trabibus contextus acernis
Staret equus.

Acerna menfa. Martial. lib. 14. 90. & Hor. 2. Sat. 8. 10.

ACER, acris & acre, [*ἄκρῆς, ἄκρῆς, ἄκρῆς*] Lectum eft hic & hæc Acris: ut Acris fonnus, apud Ennium, teste Prifciano l. 58 f. 42. Aldi. Proprie Saporì convenit, & pro Forti ac vehementi fepe accipitur: ut Acre acetum. Columel. lib. 3. & 12. cap. 5. Radice tenus vitem præcidito, plagam acri aceto pariter ac lotio permitta terra limito, eademque radices irrigato.

Acer & acidus fuccus. Vitruv. lib. 8. cap. 3.

Acer & fublimis. Hor. 2. Epift. 1. 165.

Acer bello accendendo. Hoc eft, Ad accendendum. Tacit. Hift. 4. 1.

Ad fonnandum acer. Cic. lib. 1. de Divin. 61. Tum eveniet, ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & fe vegetam ad fonnandum acremque præbeat.

Arms acer. Virg. 9. Æn. 176.

Curlu equus. Virg. 3. Georg. 119. V. infra Equus acer.

Acer militia Vefpafianus. Tacit. Militia putat Rhenanus genitivum effe. In rebus gerendis acer. Cic. 8. Fam. 15. Ecquem autem Cæfare noftro acrem in rebus gerendis aut legifti, ut vidiffi?

In rebus inveniendis & judicandis. Cic. Orat. 172. Quis in rebus vel inveniendis vel judicandis acrior Ariftotele fuit?

Acetum acre. Hor. 2. Sat. 3. 117. — acre

Potet acetum.

Acerrimum acetum. Gallice, *Bien fort*. Celf. lib. 4. cap. 4. Afclepiades acetum ait quam acerrimum effe forbendum.

Acies ingenii acris. Cic. 3. de Orat. 124. Nam neque tam eft acris acies in naturis hominum & ingenii ut res tantas quisquam, nifi monftratas poffit videre: neque tanta tamen in rebus obfcuritas, ut eas non penitus acri vir ingenio cernat, fi modo afpexerit.

Adverfarius acerrimus. Cic. Att. lib. 10.

Ætas acris. Ovid. 3. Met. 540.

Amator acer, Qui amat vehementius. Cic. Att. lib. 1. 10. Bibliothecam tuam cave cuiquam depondeas, quanvis acer amatorem invenieris.

Ambitus acrior. Tacit. lib. 14.

Amor acer. Cic. pro Archia, Et de meo quodam amore gloriæ nimis acri fortalle, veruntamen honefto. Tibul. lib. 2. 5. 113.

Animadverfor acer & diligens vitiorum. Cic. 1. Off. Sic nos fi acres ac diligentes effe volumus animadverfores vitiorum: magna fæpe ex parvis intelligemus.

Animus acer. Cic. pro Milon. Quum autem hic de rheda rejecta penula defuiffet, feque acri animo defenderet, &c. Id eft, Forti.

Animus acer & præfens. Cic. 2. de Orat. 84. Animus acer & præfens, & acutus idem atque verfuus invictos viros efficit.

Apri. Ovid. 10. Met. 550.

Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.

Arcus. Virg. 7. Æn. 164.

Aut acreis tendunt arcus. Fortes, inquit, Servius: & eft *ἀκρῆς*, nam Acrimonia mentis eft. [Ex quibus verbis apparet, ipfum Epitheton ad homines, non ad Arcus retuliffe. Idque probe. Fortes enim pollentes viribus corporis intelligit. V. FOR TIS.]

Ardor. Claud. Paneg. 4.

Aritus. Valer. Flacc. 2. Argon. 555.

Bellum acre & magnum. Cic. pro Corn. Balb.

Bella aciora. Pompon. l. 2. §. Populo. D. de origin. jur.

Cædes. Ovid. 11. Met. 402.

Canis. Hor. Epod. 12. 6.

Canis naribus. Ovid. 7. Met. 806.

Cibi, Qui acrimoniam & vehementiorem vim habent, & quafi mordaces funt: ut Sinapi, allia, cæpe. Plin. lib. 11. cap. 53. Difficuler perficiuntur omnia in cibis acria. [Opponuntur his Lenæs. Utrumque genus peculiari capite persequitur Cælius l. 2. 22.]

Cogitatio acerrima atque attentiffima. Cic. 3. de Orat. 17. Omne illud tempus meridianum, Cratium in acerrima atque attentiffima cogitatione pofuiffe.

Coiitio. Ter. Phor. 2. 2. 32.

Prima coiitioft acerrima. i. e. difficillima.

Confilia aciora. Tacit. lib. 11. 29.

Cor acre. Lucret. lib. 3. 295.

Cupiditas acerrima & fortiffima. Cic. 12. Philipp. 7. An vos acerrimam illam & fortiffimum populi Romani liberatæ recuperandæ cupiditatem non imminutam ac debilitatam putatis legatione pacis audita?

Cura acris. Cic. 3. de Orat.

Cure acres, Acerbæ. Varr. apud Nonium. Lucret. lib. 5. 46.

Curlus. Stat. 4. Sylv. 3.

Cultodia. Tacit. lib. 1. Ann. 5.

Defenfor acerrimus. Cic. 1. Fam. 1.

Dolor acer. Virg. 11. Æn. 709.

Dominus. Lucret. lib. 5. 88. [*πικρὸς διακόρης* Luciano.

Egeftas. Lucret. lib. 3. 65.

Equus acer non modo Veloem equum fignificat, ut Nonius accipit: fed etiam Ardentem & concitatum ad ipfam curfum. Virg. 4. Æn. 156.

At puer Acanius mediis in vallibus acri
Gaudet equo. V. infra Sonipes, & fupra Curfu acer.

Favor plebis acrior in Domitium, loco præfagii acceptus eft. Tacit. lib. 11. Ann.

Fax acerrima. Tacit. Hift. lib. 2.

Fere acres. Sen. in Octav. 7.

Flagitator affiduus & acer. Cic. in Bruto 18. Hunc video flagitorem, non illum quidem tibi moleftum, fed affiduum tamen & acrem fore.

Flamma. Lucret. lib. 5. 904.

Fremitus. Lucret. lib. 1. 277.

Frigus. Lucret. lib. 4. 261.

Fuga. Virg. 3. Georg. 141.

Fugtor. Plaut. Trinum. 3. 2. 97.

Genus leonum. Ovid. 4. Fat. 215.

Genus virum. Virg. 2. Georg. 167.

Guftu acri mordet. Plin. lib. 27. cap. 13.

Homo, Diligens. Virg. 2. Georg. 405.

Homo acer, pro Afpero, cujus contrarium eft Lenis. Ter. Phorm. 1. 5. 32.

Homo acer, pro Forti, Nonio interprete. Virg. 8. Æn. 614.

Haud acrem dubites in prælia pofcere Turnum.

Hoftis. Hor. Epod. 6. 14.

Hyems, pro Afpera & vehementi. Plaut. Trinum. 2. 3. 7. Hor. 1. Od. 4. 1.

Solvitur acris hyems.

Jactator acer. Claud. in Eutrop. lib. 2. 380.

Ignis. Ovid. 13. Met. 867.

Uror enim, lafufque exaftuat acrior ignis.

Imagines. Cic. lib. 2. de Orat. 358. Imaginibus autem eft utendum agentibus, acribus, infligntis: de memoria loquitur.

Impetus. Lucret. lib. 6. 128.

Incitatio acris & vehemens. Cic. 2. de Orat.

Ingenium, quafi Ardens & concitatum: ut plus fit acre ingenium, quam acetum. Cic. 1. Acad.

Inimicus acerrimus, Acerbiffimus. Cic. in Lælio.

Intelligatrix acerrima. Tacit. Hift. 1. 51.

Intentio acris. Plin. lib. 18. cap. 26.

Investigator acer & diligens. Cic. de Univerf. 1.

Invidia. Hor. 1. Sat. 3. 60.

Ira. Lucan. lib. 3.

Iras decurrit ad acres. Lucret. lib. 3. 312.

Judex. Cic. 1. Off. Suum igitur quifque nofcet ingenium, acremque fe & bonorum & malorum fuorum judicem præbeat. Id eft, ut Nonius exponit, Severum.

Judicium. Cic. 4. Acad.

Jurgium acre inter Helvidium & Eprium. Tacit. Hift. lib. 4.

Laoor. Sil. Ital. lib. 3.

Libertas. Tacit. Ann. lib. 13.

Lupus. Hor. Epod. 12. 26.

Majestas. Claud. Paneg. 5.

Malum. Lucret. lib. 3. 253.

Mel, Aulterum, acerbum, afperum, Nonio. Cic. in Hortenf. Quod alterius ingenium, ficut acetum Ægyptium, alterius fic acre, ut mel Hæmetium dicimus.

Memoria. Cic. 2. de Orat.

Metus. Virg. 3. Æn. 683.

Militia. Hor. 1. Od. 29. 2.

Acerrimum ministerium. Tacit. Ann. lib. 2. 43.

Moloffus acer. Virg. 3. Georg. 405. Id eft, Vehemens, fævus, Nonio.

Morbus acer & durus. Plaut. Men. 5. 2. 119.

Morfus. Catul. 2. 4.

Natura. Hor. 2. Sat. 7. 47.

Nox acerrima atque acerbiffima. Cic. pro Sylla, Quæ nox omnium temporum conjurationis acerrima fuit atque acerbiffima.

Oculus acer & acutus. Cic. pro Planc.

Oculus acribus gallinæ. Plin. Epift. Gallinas ut a te miffas libenter accipi, quas facis acribus oculis, quanquam adhuc lippis, pinguiffimas vidi.

Odor acer apud Plin. fepe legitur, pro Odore vehementiore, ut lib. 12. cap. 17.

Odor acerrimus. Plin. lib. 15. cap. 28. & lib. 21. cap. 7.

Pater. Ter. Phorm. 2. 1.

Lenem patrem illum, factum me effe acerrimum.

Potentia folis acrior. Virg. 1. Georg. 93. Ubi Servius, Acrior, va- lidior.

Potor acer. Hor. 2. Sat. 8. 37.

Prælium acre. Tacit. Ann. lib. 12.

Prælium acerrimum. Lucan.

Præna acris. Lucret. lib. 3.

Remex acer. Virg. 5. Æn. 116.

Res. Catul. 83. 5.

Rubor. Id eft, (ut vulgo dicunt) Vivus, aut ardens. Sen. Natural. Quæft. 3.

Rumor. Tacit. lib. 5.

Rufticus. Id eft, Providus, diligens, authore Nonio. Virg. 2. Georg. 405. Jam tum acer curas venientem extendi in annum
Rufticus.

Senfus vivendi acerrimus. Cic. 2. de Orat.

Servitium acris. Tacit. Ann. 6. 48.

Silentium acre & intentum. Plin. 2. Epift. 10.

Sol acer. Plin. lib. 4. cap. 8. Uva pâlulum ante maturitatem decerptæ, ficcantur acri fole, ter die verfatæ per triduum. Lucret. lib. 6. 850. Plin. lib. 17. cap. 24.

Sonipes. Stat. 5. Theb. V. Equus supra.
 Sonitus. Virg. 4. Georg. 409.
 Spiritus. Hor. 1. Sat. 4. 46.
 Stimuli. Urgentes, vehementes, excitantes, Impellentes. Hor. 2. Sat. 7. 94.
 Stomachus. Id est, Acidus. Hor. 2. Sat. 4. 59.
 Studium. Cic. lib. 1. de Orat. Non despero fore aliquem aliquando, qui & studio acriore, quam nos fumus atque fuimus, & otio, &c. existat talis orator.
 Suavitate fumma & acerrima condita unguenta. Cic. 3. de Orat.
 Testes acerrimi. Plaut. Men. 4. 2. 30.
 Tibia acris. Hor. 1. Od. 12. 1. Sic dicta, teste Turnebo, nempe quod cum lyra sonus dulcissimus sit, tibia vehementior est, & acutior, & ululantior, magisque tinnulus. Hujus epitheti proprietatem & Fabius in Flacco observavit.
 Turba praedonum. Hor. 1. Sat. 2. 42.
 Venenum. Lucret. lib. 4. 641.
 Violentia leonum. Lucret. lib. 3. 742.
 Vir. Cic. Att. lib. 4. 3.
 Virtus. Lucret. lib. 1. 71.
 Vis. Hor. Epod. 7. 13.
 Vitis. Plin. lib. 8. cap. 25.
 Vox. Lucret. lib. 3. 966.
 Vultus. Lucret. lib. 6. 1182. Ovid. 9. Met. 988.
 Acer: cum infanctivo. Sil. Ital. lib. 3.
 Herdus agit, juga Pyrenes venatibus acer
 Metiri, jaculove extendere praelia Mauro.
 Ace, pro Acriter. Perf. Sat. 4. 34.
 Et prope te ignotus cubito qui tangat, & acre
 Despuat in mores. Id est, expendo, Mores acriter & acer' e
 excretur. Sic & adverbialiter Sallust. in Fragm. cap. 29. apud Nonium
 2. 492. & Apul. Met. 10. p. 594.
 Acra. Plaut. Bacchid. 4. 3. 15.
 Perii, multa mala mihi nunc
 In pectore acra atque acerba eveniunt. Aut Acra legendum, aut
 vetuste dictum est ab Aetoe, acra, acrum. V. mox.
 Acer & Ater a Librariis quodam confunduntur. V. Drakenb. ad Sil.
 5. 154. & 17. 250.
 ACERUS, a, um. Idem quod Acer. Pallad. 9. tit. 5. Ex nimis acra radice.
 Plin. Val. 2. 45. Piper terere, ira ut acrum sit. Hinc in Superl. Error
 acrifissimus, pro Acerrimus, lib. 4. cap. de Insect. & Inut. Nupt.
 ACRICULUS, a, um. dimin. apud Cic. Tusc. 3. 17. qui Acriculum Zen-
 nonem dixit, ut feliciter Turnebus, Gebhardus & alii depravatam locum
 restituerunt. [Sed V. ad l. Davif.
 ACRIYTER, [*αφροδίσκος, ακρίως*] acris, acerrime. Adv. qualitatis, Vehement.
 Plaut. Pseud. 1. 3. 39. Quod agitur Callidore? c. amatur, atque
 egetur acriter.
 Acriter & ardentur causas agere. Plin. 1. Epist. 16.
 Acriter aliquid cavere. Hor. 2. Sat. 3. 92.
 Acriter elatrare. Id est, Vociferari. Hor. 1. Epist. 18. 18.
 Acriter aliquid expectare. V. EXPECTO.
 Acriter intelligere. Cic. in Pison. 68. Lubricum genus orationis, ado-
 lescenti non acriter intelligenti saepe praecipit.
 Acriter animum intendere. Liv. in Procem.
 Acriter cogitare. Cic. 5. de Fin.
 Acriter videre. Id est, Acutissime. Cic. 4. Acad.
 Acutius atque acrius videre. Cic. 1. de Orat. 116.
 Acriter infestus. Lucret. lib. 6. 782.
 Acriter oculis solem intueri. Cic. 1. Tusc. 73.
 Acriter offerre se morti. Cic. pro Milon. 192.
 Acriter speculari. Tacit. Hist. lib. 3.
 Acriter & vehementer dixerat accusator. Cic. pro Flacc. 21.
 Acrius, comparativum ab Acriter, positivo junctum, pro Multo magis,
 aut vehementius. Plaut. Merc. Multo infanctivo acrius. Hor. 2. Sat. 7. 19.
 — quanto constantior idem
 In vitiis, tanto levius miser: acrius ille,
 Qui jam contento, jam laxo fune laborat.
 In editione Aldina legitur, Ac prior ille, & multo rectius: ita quoque
 Bentl. & Cuning. [Sed ille ex Schol. vet. rectius legas.
 Amare acritus. Martial. lib. 8. 81.
 Hos natis amat acrius duobus.
 Ardet acrius. Tacit. lib. 4.
 Acrius doluit populus. Tacit. lib. 2. Ann.
 Acrius exaruit. Ovid. de Arte Am. lib. 2. 354.
 Experiri acrius. Tacit. lib. 4.
 Gratiam Caesaris acrius fovere. Tacit. lib. 5.
 Acrius incumbere. Virg. 4. Georg. 248.
 Incurrere & urgere. Sil. Ital. lib. 15.
 Judicare. Plin. Epist.
 Acrius micare. Lucret. lib. 3. 290.
 Acrius, quam confideratus initium tumultus excitavit. Tacit. Hist. lib. 1.
 Acrius urget. Ovid. 1. Amor. 2. 17.
 Urat. Ovid. 2. Amor. 19. 3.
 Acerrime emendare. Id est, Diligentissime. Plin. Epist. Acerrime de-
 certare. Cic. 2. Tusc.
 Acerrime aliquid agere. Cic. 2. de Orat.
 Aliquem virgis caedere. Cic. Verr. 5. 142.
 Aliquid oculis quam maxime intentis contemplari. Cic. pro Flacc.
 Aliquid vituperare. Cic. Att. lib. 7. 5.
 ACRIMONIA, æ. f. [*ἀκριμότης, αφροδότης*] Frequentius dicitur in sapri-
 bus nimia quadam vis ac vehementia, quæ vel acri odore, vel guttu
 mordaci nares aut linguam, salutarive torquere solet, saepe etiam usque
 ad lacrymas, ut in limapi, cepis, allis, nasturtio & pipere: quæ ob
 id quoque Acria dicuntur. Cato de R. R. cap. 157. Et si ulcus acrimo-
 niam ejus ferre non poterit, farinam hordeaceam misceto. Plin. lib. 12.
 cap. 19. Ipsum cinnamomi lignum in fastidio est, propter organum acrimo-
 niam. Columel. lib. 10.
 Acrimonia in oratione, dicitur Orationis maxima vis & vehementia. Cic.
 2. de Invent. Ideo quod, si id quod nititur adverbiorum causa sub-
 duxerit, omnem illam ejus vim & acrimoniam lenierit ac diluerit.

Acrimonia. Animi vivacitas. Nævius Lycurgo, Ne ille mei feri ingenii
 atque animi acrem acrimoniam. Nonius.
 Acrimonia in vultu. Author ad Heren. lib. 3. 16. Conventit igitur in
 vultu pudorem & acrimoniam esse.
 Habere nimium acrimonia. Author ad Heren. lib. 4. 49.
 Acrimoniam capere. V. CAPIO.
 ACRIYITAS, ætis. [*αφροδότης*] Vehementia. Actus Neoptolemo, Vis
 veritatis atque acritas. De quo eodem loco sic scribit Gell. lib. 13.
 cap. 2. Sicut autem nihil quicquam interest frivacitudo dicat, an frivaci-
 tatis: acerbicudo, an acerbicatis: acritudo, an (quod Actus in Neopto-
 lemo scripsit) acritas: ita nihil rationis dici potest, qui necessitudo &
 necessitas sepatentur.
 ACREDO, inis. [*ἀκρίβους*] pro Ea amaritudine quæ est in fructibus non
 maturis ponitur a Calepino, sed nullo autore probat.
 ACRIYUDO, inis. [*ακρίβους*] nomen pro Acere. Vitruv. lib. 8. cap. 3.
 Fieri autem naturaliter hoc ideo videtur, quod acer & acidus succus
 subest in eâ terra, per quam egredientes venæ intinguntur acritudine.
 Ibidem, Ratiocinemur iisdem rationibus ex acidis propter acritudinem
 succi, etiam calculosus in natura rerum similiter posse curari.
 ACERATUS, ACEROSUS, ACERARE. V. ACUS, aceris.
 ACERUS, a, um. [*ακρίβους*] Aulterum, triste, Immaturum, atque ita
 gustatu asperum. Et proprie de fructibus dicitur. Cic. de Senect. 53. Uva
 primo est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit.
 Acerbum dicitur per translationem Durum, molestum, triste. Cic. 2. de
 Orat. Nihil mihi ad existimationem turpius, nihil ad dolorem acerbis
 accidere posse
 Homo acerbus, cui Lenis opponitur, sive mansuetus. Cic. 2. de Orat.
 182. Eaque omnia que proborum, demissorum, non acrum, non
 pertinacium, non litigiosorum, non acerborum sunt, valde benevo-
 lentiam conciliant. Hor. 1. Sat. 3. 85.
 Quod nisi concedas, habere infanis, acerbus.
 Cic. 1. Fam. 4. Eo die acerbum habuimus Curionem: Bibulum multo
 justiore, pene etiam amicum. Acerbum, id est, Acrem adverbium,
 nihil remittentem.
 Miserum, acerbum, calamitosum, funestum, indignum, luctuosum,
 horribile: Cic. pro Quintio 95. Miserum est exturbari fortunis omni-
 bus: miserius est injuria. Acerbum est, ab aliquo circumveniri: acerbis,
 a propinquo, &c.
 Acerbatio. Plaut. Pœn. 5. 2. 136.
 Earum hic alteram efflicti perit,
 Neque eam incestavit unquam. P. acerba
 Amatio est. Hoc est, Dura & tolerata difficilis.
 Animis acerbis fœvere. Virg. 5. Æn. 462.
 Tum pater Æneas, procedere longius iras,
 Et fœvere animis Entellum haud passus acerbis.
 Casu acerbo concuti. Virg. 5. Æn. 700.
 At pater Æneas casu concussus acerbo,
 Nunc huc ingentes, nunc illic pectore curas Mutabat.
 Cinis virtutum omnium acerba. Catul. 68. 90.
 Troja virum, & virtutum omnium acerba cinis.
 Corpus Neptuni acerbum. Id est, Aqua maris aspera & amara. Lucret.
 lib. 2. 471.
 Damnum. Claud. in Gigant. 4.
 Dies. Virg. 5. Æn. 49.
 Diffensus. Claud. de Bell. Gild. 302.
 — diffensus acerbus
 Et gravior consensus erat.
 Facetis acerbis Tiberium irridere solitus. Tacit. lib. 5.
 Fatu acerba poscere. Sen. in Agam. 416.
 Frigus acerbum. Hor. 1. Epist. 17. 53.
 Fumus acerbum, & acerbus interitus, pro Morte immatura: ideoque
 graviore, atque amariore. Virg. 6. Æn. 429. Cic. 4. Tusc. Angor, est
 agritudo premens: luctus, agritudo ex ejus qui charus fuerit, interitu
 acerbo. Potest hic etiam pro Crudeli interitu accipi. V. sup. Mi-
 serum, acerb.
 Horror terræ acerbus. Id est, Durus & inamœnus terræ stridor. Lucret.
 lib. 2. 410.
 Ictus. Ovid. lib. 1. de Ponto 4.
 Inimicitia. Propert. lib. 2. Eleg. 8. 3.
 Inimicus acerbissimus, apud Ciceronem. Id est, Maxime inensus aut
 crudelis.
 Interitus Consulium acerbissimus. Cic. 10. Fam. 17.
 Irræ acerbæ. Lucret. lib. 5. 1194.
 Libitina. Hor. 2. Sat. 6. 19.
 Livor. Claud. de Rapt. Proserp. 59.
 Luctus. Tibul. lib. 2. Eleg. 6. 41.
 Lux. Id est, Dies. Sen. in Herc. Oeth. 11. 1.
 Mater in suos partus. Ovid. 4. Fast. 647.
 Mors acerba. Ovid. 14. Met. 187.
 Odium. Virg. 10. Æn. 904.
 Pectora. Ovid. 3. Amor. 6. 57. Sed Aperta libri: emend. Inepta Burm.
 Pestis. Virg. 3. Georg. 419.
 Pestis acerba boum, pecorique aspergere virus.
 Recitator. Hor. in Arte Poet. ad fin.
 Indoctum doctumque fugat recitator acerbus.
 Res. Lucret. lib. 3. 53. — multoque in rebus acerbis
 Acrius advertunt animos ad religionem.
 Impolite res & acerbæ. Id est, Imperfectæ. Cic. de Provinc. Conf.
 28. Impolite vero res, & acerbæ si erunt relicte (quanquam sunt
 abscisse) tamen essent ferre aliquando, & ad renovandum bellum re-
 virentem.
 Rumor. Tibul. lib. 4. 14. 4.
 Quid miserum torques, rumor acerbæ? tace.
 Sors. Sen. in Hippol. 10. 1. O fors acerba & dura famulatus gravis!
 Id est, O conditio, &c. Idem in Herc. Oeth. 7. 20. O sortem
 acerbam!
 Spectaculum acerbum, durum, crudele, & visu horrendum. Cic. 7.
 Verr. 78. Idem ad Q. frat. 2. lib. 12. Epist. 12. in fin.

Vita. Cic. Fam. lib. 1. r. 21.
 Vultus. Virg. 11. Æn. 323.
 Hactenus Acca foror potui. nunc vultus acerbum
 Conficit, & tenebris nigrescunt omnia circum.
 Vultus. Ovid. 5. Trist. 8. 17.
 Sed modo leta manet, vultus modo fumit acerbos.
 Acerba, pro Acerbe adv. Lucret. lib. 5. 34.
 Asper acerba tuens, inhumani corpore serpens.
 Ovid. Epist. 8. 167.
 Nox ubi me thalamis ululantem, & acerba gementem
 Condidit, in mœsto procubuique toro.
 Acerbum, i. n. Ovid. 5. Trist. 2. 21.
 Detrahit ut multum, multum relabatur acerbi,
 Parque meæ pœnæ totius inlitar erit.
 Cic. Antequam iret in exil. 20. Nihil duri, nihil acerbi mihi erit,
 quod Rempub. tutabitur.
ACERBITAS, [ακρίβια] denom. proprie dicitur Asperitas illa
 sine Austertate in fructibus imitatur.
 Acerbitas, Tristitia, Dolor, adversitas, cruciatus. Cic. ad Q. frat.
 lib. 1. 1. Nam si implacabiles iracundie sunt, summa est acerbitas:
 sin autem exorabiles, summa lenitas: quæ tamen (ut in malis)
 acerbitati anteponenda est.
 Habere aliquid acerbitatis. Cic. lib. 1. Off. 191. Atque etiam illud
 ipsum quod acerbitatis habet oburgatio, significandum est, ipsius id
 causa qui oburgatur, susceptum esse.
 Acerbitates in plurali, pro Periculis & rebus adversis. Cic. Pro Planc.
 42. Nunc timeo ne nihil tibi præter lacrymas queam reddere, quas tu
 in meis acerbitatibus plurimas effudisti.
 Acerbitas, dolor, cruciatus. Cic. in Catil. 4. 1. Ut omnes acerbita-
 tes, omnes dolores, cruciatibusque perferem.
 Acerbitas, pro Nimia asperitate ac duritie. Cic. 4. de Fin. 127. Nec
 acerbitatem sententiarum, nec differendi spinas probavit.
 Acerbitas, pro Gravitate & nimio animi dolore. Cic. in Lælio 23.
 Apud quem evomat vitus acerbitatis fœta.
 Conquisitæ acerbitates. Tacit. Ann. lib. 5. 2.
 Dilacerari acerbitatibus. Tacit. Ann. 2. 71.
 Proscriptiois acerbitas. Cic. pro Cluent. 121.
 Temporis acerbitas. Cic. 13. Fam. 4. 3.
ACERBITUDO, Idem quod Acerbitas. Gell. lib. 13. cap. 3. Sicut autem
 nihil quicquam interest, suavitudinem dicas an suavitatem, fancitudo
 an fancitas, acerbitudo an acerbitas, &c.
ACERBO, [ακροβύω, ακροβύω] are. Asperare, acerbum facere: ut,
 Acerbare crimen, quasi Exaggerare, amplificare, facere atrocius. Virg.
 11. Æn. 407.
 Vel cum se pavidum contra meæ jurgia fingit,
 Artificis scelus, & formidine crimen acerbat.
 Claud. lib. 3. 182.
 Ingeminat crimen, commoti pectoris ignem
 Nutrit, & exiguum stimulando vulnus acerbat.
 Inde fit Exacerbare, signif. eadem.
ACERERE, ius, iustitiam. Adv. qualitatit; [ακροβύω, ακροβύω] Dure, severe,
 aspere. Cic. 3. de Nat. Deor. 118. Nec tamen possumus dicere non plures
 captivos acerbe, quam prædones necatos. Idem 1. Tusc. 148.
 Acerbius exigere dixit.
ACERNUS, V. ACER. pro Arbore.
ACERO, [ακροβύω] are. Paleis inficere. Sipontinus.
ACEROSUS, V. ACUS, aceris.
ACERBA, æ. [ακρὸς ἀκροβύω] Ara quæ ante mortuum poni solébat, in
 qua odores incendebant. Alii dicunt Arculam esse thurariam, ubi thus
 reponebant. Festus. Martial. lib. 10. 24. — septimanque
 Vestris addimus hanc focis acerram.
 Plin. lib. 35. cap. 10. Item sacerdotem affante puero cum acerra
 & corona. Cornutus scribit esse Pateram in qua libabatur. Virg. 5.
 Æn. 745.
 — & plena supplex veneratur acerra.
 Acron in Horat. 3. Od. 8. 4. Thuribulum vocat. Cic. 2. de Legib.
 c. 24. Ne sumptuosa respersio, né longæ coronæ, nec acerræ præ-
 tereantur. Ovid. 8. Met. 266. Idem 4. Fat. 934.
 Cumquæ meri patera, thuris acerta fuit.
 De incerta vocis origine. V. Voss. Etym. p. 4.
ACERRA, Nomen est & viri violenti apud Martial. 1. 29.
ACERRÆ, arum. [Ακέρραι] Urbis Campaniæ Italicæ. Virg. 2.
 Georg. 225.
 Talem dices arat Capua, & vicina Vesëvo
 Ora jugo, & vacuis Clantius non æquis Aceris.
 Acerræ (inquit Servius) civitas est Campaniæ, hæud longè a Neapo-
 li: quam Clantius præterfluit fuvius: cujus frequens inundatio eam
 exhaurit. Unde ait Valsius. Id est, Infrequens fuvius. Sil. Ital. lib.
 12. 419: 8. 107.
 Illic Parthenope, ac Pœno non pervia Nola,
 Alliphe, & Clantio contemptæ semper Acerræ.
 Fuit item ejusdem nominis oppidum in Umbria. Plin. lib. 3. cap. 14.
 Aliud ejus nominis in Transpadana Regione. Plutarch. Marcello, p. 300.
 De utroque conf. Drakénb. ad Sil. 8. 537.
ACERSCOMBES, æ. m. [ακροβύω] Latine Intonus dicitur, quales
 erant Romanis in deliciis pueri. Juven. 8. Sat. 128.
 Si tibi sancta cohors constituit, si nemo tribunal
 Vendit acerfcomes, si nullum in conjuge crimen.
ACERVUS, i. m. [ακρος, ἀκροβύω, ἀκροβύω] Valla lib. 4. Acervus, mi-
 nutarum proprie rerum congeries est, ut Frumenti & leguminis, ut
 Salis. Interdum etiam aliquantum majorum: ut, Acervus scuturum,
 apud Virg. 8. Æn. 562. Est fere generale est ad omnia. Plaut. Pseud.
 4. 2. 55. Acervi frumenti sunt domi. Cic. contra Rull. Vix jam vi-
 detur locus esse, qui tantos acervos pecunie capit. Idem in Catilin.
 Acervis corporum redundavit. Hof. 1. Epist. 2. 47.
 — aris acervus & auri.
 Altus acervus. Lucret. lib. 3. 198.
 — ut ab summo tibi diffusat altus acervus,
 Cæcus. Ovid. 1. Met. 24.

Quæ postquam evolvit, cæcoco exemit acervo,
 Diffociata locis concordi pace ligavit. Per acervum cæcum,
 Chaos elementorum intelligit.
 Grandis. Ovid. de Rem. Amor. 8. 424.
 Ingens. Virg. 1. Georg. 185.
 — populatque ingentem farris acervum Curgulio.
 Magnus & parvus. Hor. 1. Sat. 1. 51.
 — at suave est ex magno tollere acervo.
 Dum ex parvo nobis tantundem haurire relinquo,
 Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?
 Modicus. Hor. 2. Epist. 2. 190.
 Ruens. Id est, Decrescens. Hor. 2. Epist. 1. 47.
 Acervus, translatum ad res incorporas. Cic. pro Sylla 27. Quantos
 acervos facinorum reperietis? V. & ACERVALIS.
ACERVATIM, Adv. quantitatit; [ακροβύω] Per acervos. Varr. lib. 1. de
 R. R. cap. 33. Non ut de pecore, acervatim poni.
 Acervatim accumulare. Lucret. lib. 6. 1261.
 Dicere, quasi Pomifecæ & nullo levato ordine. Cic. pro Cluent. 10.
 Acervatim jam reliqua Judices dicam.
 Multa frequentare. Id est, Conjungere, & accumulare. Cic. in Orat.
 Plerique acervatim se de vallo præcipitaverunt. Hirt. Bell. Alex.
 cap. 31.
 Apes acervatim sub favis enectæ reperitur. Columel. lib. 9. cap. 13.
ACERVO, [ακροβύω] are. Accumulare. Plin. lib. 26. cap. 4. Plura undique
 acervabimus. Idem lib. 21. cap. 17. Octoginta simul acervaris
 sæpe bulbis. Quintil. lib. 9. cap. 3. Nec verba modo, sed sensus quoque
 idem facientes acervantur. Liv. 3. 34. Immenus aliarum super
 alias acervatarum legum cumulus.
ACERVĀLIS, e. Acervalis Argumenti genus, quo utebatur Chrypsippus. Cic.
 2. de Divin. 4. Aut quemadmodum Soriti respondeas? quem li necesse
 sit, Latino verbo licet Acervale appellare: sed nihil opus. Ut enim
 ipsa philosophia, & multa verba Græcorum, sic acervaris fatis Latino
 sermone tritus est. Acervus, Peri. Sat. 6. v. ult. q. V.
ACERVATIO, Verbale, ab Acervando: [ακροβύω] Ipse actus acervan-
 di, sive Accumulatio. Plin. lib. 11. cap. 53. 5. Homini cibus utilissi-
 mus simplex: acervatio saporum pestifera, & condimenta præcio-
 siora.
ACERVUS MERCURII, Interp. Vulg. S. S. Proverb. 26. 8.
ACERVETIS, Thraciæ urbs, postea Calais dicta. Plin. lib. 4. cap. 11.
ACES, [Ακρος] Fluvius est in Asia, Chorasimiorum, Parthorum, Hyrc-
 anorum, Sarangtorum, & Thomaniorum regiones irrigans. Herod.
 Thalia. 1. lib. 3.
ACESÆ, [Ακείρα] Oppidum est Macedonia, cujus civēs dicuntur
 Acefai. V. Steph.
ACESAMENÆ, [Ακείρα] Oppidum est Macedonia, conditum ab
 Acclamene, uno eorum qui in Pieria regnaverunt. V. Steph. Gen-
 tile est Acclameniensis.
ACESCŌ, is. V. ACERO.
ACESEI & Heliconis opera, quæ singulari artificio confecta viderentur,
 sic antiquitus appellabantur. Locum proverbio fecerunt quo quidam
 celebratæ artis artifices, Acefæus natione Patrensis, & Helicon
 Carystius: qui primi contextuisse dicuntur pepulum Palladis Poliadis. Id
 enim cognomen Minervæ, quæ in arte Atheniensium colebatur. V.
 Chil.
ACESIÆ MEDICATUS EST. Dicitur de re, Quæ semper vergit in
 deterius, & quæ quo magis accuratur, hoc pejus habet. Occasio-
 nem adagio dedit Acefæus quidam medicus imperitis & stupidis, qui
 dum curam pedum dolore laboranti mœdici studeret, auxit dolorem.
 Author Diogenianus.
ACESINAS, Fluvius gemmas ferens. Plin. lib. 37. cap. 13. Gemmi-
 ferri amnes sunt Acelinus & Ganges. Quem lib. 6. cap. 20. tradit in-
 fluere in Indum fuvium.
ACEFIS, [Ακείρα] Genus est Chrysocollæ, diversæ ab Orobotide. V.
 Plin. lib. 33. cap. 5.
ACESTUS Apollinem apud Eleos eundem Pausanias in Att. cap. 2. putat,
 quem Alexicacon vocat Atheniensis. Cælius Antiq. Lect. lib. 16.
 c. 19.
ACESTUS, [Ακείρα] Novatianorum Episcopus fuit sub Constantino
 Imperatore: De quo V. Suidam.
ACESTÆI Luna. Dicitum in comprehenditoribus, qui novam subinde
 causam comminiscuntur, quo negotium differant: a neutæ cuiusdam
 moribus ortum, cui Acestæo fuit nomen. Is quæm esset ignavus, ita
 prorogare consuevit navigationem, ut se diceret lunam magis oppor-
 tunam expectare. Author Diogenianus.
ACESSA, [Ακείρα] Siciliæ urbs, ab Aceste dicta, teste Virg. 5. Æn.
 718.
 Urbem appellabant permisso nomine Acestor.
ACESTES, æ. [Ακείρα] Filius fuit Crimniū Huminis ex Segesta Trojana,
 ut Virg. 5. Æn. 106. testatur.
 Famaque finitimos, & clari nomen Acestæ
 Excierant. V. Serv. in illud 1. Æn. 550.
 — Trojanôque a sanguine clarus Acestes.
 Dardanius Acestes. Virg. 5. Æn. 711.
 Est tibi Dardanius divine stirpis Acestes.
 Fidus. Ovid. 14. Met. 83.
 Ad sedes Ericis, fidumque reliatum Acesten, Sacerificat.
 Gravis. Virg. 5. Æn. 387.
 Hic gravis Entellum dictis castigat Acestes. Gravis atate, vel
 oburgatione. Servius.
 Senior. Virg. 5. Æn. 361.
 Cætera Trinacris pubes senioris Acestæ Fertur equis.
 Trojanus, Propter originem. Sil. Ital. lib. 14. 46.
 Miferuerunt Phrygian prolem Trojanus Acestes,
 Trojanusque Helymus.
ACESTIDES, [Ακείρα] Fornaces sunt ferreæ, prægrandesque, in
 quibus fit cadmia. Diofcor. lib. 5. in cap. 42. de Cadmia.
ACESTIS, is. Fluvius Indiæ navigabilis, juxta quem Alexander Mace-
 do Buccaphalam urbem condidit.
ACESTIUM, ii. f. Nomen mulieris proprium, de qua Pausanias in At-
 ticis:

ticiis: Acetium Xenoclis, qui ex Sophocle Leontis filio prognatus est, filia fuit. Huic ad Leontem usque atavum, omnes gentiles Ceresi munitros qualitates facem, dum viveret, videre contigit. Nam primum in eo vidit Sophoclem fratrem, dein Themistoclem conjugem, atque eo mortuo Theophrastum filium: atque hac illius fortuna commemoratur.

ACETES, Evandri armiger. Virg. 11. Æn. 30, seq.
ACETABULUM, i. n. [*ἀκετάβουλον, κέλυξ, κέλυξ ἁνάστων.*] Hermolaus in Plin. 19. 4. & Joh. Pothius. Observ. in Realdi Columbi Anatom. tit. uterus. p. 507. ab accipiendo dictum putant, quasi Acceptabulum. Nec aliter scribit hanc vocem Cæsar. Rhodig. 13. 32. Etiam Græci Oxybaphon appellant, quasi ab Aceto. Et est genus mensuræ, capiens sesquicyathum. Plin. lib. 21. cap. 34. Cum acetabuli mensura dicitur, significat hemina quartam partem. Id est, drachmas xv. Idem lib. 18. cap. 7. Coriandri seclibram, falsisque acetabulo. Cels. lib. 5. cap. 24. Infusillaturque subinde quam optinui mellis acetabulum.

Acetabula in corporibus dicuntur pro Pyxidibus, ut Anatomici vocant, quibus coxendices infingunt, circaque ea vertuntur ossa coxarum. Plin. 28. cap. 11. Item ossa ex acetabulis pernarum, circa quæ coxendices vertuntur. V. Ichion.

Acetabula item sunt veluti quidam Caliculi in iis piscibus, qui Molles appellantur, ut in Polypo. Plin. lib. 9. cap. 30. de Polypo loquens: Præterea negat esse ullum atrocium animal ad conficiendum hominem in aqua: lactatur enim complexu, & forbet acetabulis, ac numero factu detrahit, cum in naufragos urinantese impetum capit. Et paulo post. Offendere Lucullo caput ejus, doli magnitudine, amphorum xv. capax: atque (ut ipsius Trebii verbis utar) barbas, quas vix utroque brachio complecti esset, clavurum modo totos, longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudinis respondentens.

Acetabula sunt etiam Præfigiatorum valcula, sive caliculi, quibus astutium oculos fallendo præfringunt. Sen. lib. 6. Epist. 45. Ita sine noxa decipiunt, quomodo præfigiatorum acetabula & caliculi: in quibus me fallacia ipsa delectat.

Acetabulum abusive dici potest de rebus aliis, Quæ similitudinem quandam referant acetabuli, quod in corporibus esse supra dictum est. Unde Quintil. lib. 8. cap. 6. Eo magis necessaria (inquit) *κατασκευαστος*, quam recte dicimus abusive: que non habentibus nomen suum, accommodat quod in proximo est. Et paulo post, Mille sunt hæc: & acetabula, quicquid habet: & pyxides, cujusque materie sunt: & parricida, matris quoque aut fratris interfecto. V. Burn. ad Quintil.

ACETARII dicebant veteres, quod nunc dicimus Agitate. Festus, p. 747. Forte rectius Acitare. V. Not. Gothofredi ibid. & Scal. ac Dacer.

ACETARIA, orum. pl. [*ἀκετάριον* ut placet quibusd.] Nomen ab Aceto dictum: & sunt herbe seu cibaria quæ ex aceto fumuntur ad excitandam appetentiam: quales sunt herbe virentes, quas aceto oleoque guttatim infusillato concinnamus, *πρόξυμα* Græcis: de quibus plura Salmasius Exercitat. Plinian. p. 898. Fiunt & ex herbarum radicibus Acetaria. Plin. lib. 20. cap. 20. Stomachum in acetaris sumpta corroborat. De Portulaca loquitur. Idem lib. 19. cap. 5. Horti maxime placebant, quia non egerent igni, parerenturque ligno, expedita res & parata semper: unde & acetaria appellabantur, facilia concoqui, nec onerata sensum cibo. Quem locum sic exponit Hermolaus: Porro hic acetarium non ab aceto, ut credi ceptum est, sed ab accipiendo hæcitur. Ideo enim, inquit Plin. acetaria appellabantur horti. Hoc est, Hortensia: quoniam expedita res & parata semper esset. Nam & Acetabulum ab Accipiendo dicitur: etiam Græci Oxybaphon appellant, quasi ab Aceto.

Acetaria, ut nonnulli volunt, dici quoque possunt Carnes frustillatim conficæ, quæ ex Aceto fumuntur.

ACETUM, i. [*ἄκετος*] Nomen omnibus notissimum, Martial. lib. 13. 122.

Amphora Niliaci non fit tibi vilis aceti, Ellet quum vinum, vilior illa fuit.
 Acre acetum. Hor. 2. Sat. 3. 117.
 Durum. Id est, Acidissimum & acerrimum. Sammonicus, Furfuribusque novis durum miscibus acetum.
 Frigoricum. Gell. lib. 17. cap. 8.
 Mordax. Perf. 5. Sat. 86.
 Moriens. Perf. 4. Sat. 32.
 Mulsium. *ἀέμελον*. Galen.
 Pharium. Id est, Ægyptiacum, a Pharo Ægypti insula. Juven. 13. Sat. 85.
 Piperatum. Columel. lib. 12. cap. 57. Deinde exiguum aceti piperati, & psculum mellis adjicitur.
 Rubens. Martial. lib. 11. 57.
 Scillinum, scilliticum, & scillites. V. SCILLA.
 Acetum exacuere. Plin. lib. 19. cap. 5. Verum nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, acetique exacuendo.
 Aceto quempiam perfundere, Amara mordacitate reprehendere. Hor. 1. Sat. 7. 32.
 Ova aceto macerare. Plin. 10. 60. De ejus vi in macerandis faxis lege Liv. 21. 37. itemque Vitruv. 8. 3. ubi & de aliis habes quæ Acetum solvit: & præter cætera acria bene cruorem sistere scribit Cels. 5. 1. Vid. Plin. 23. 1. Tacit. Hist. 5. 6. 7. cum de Bitumine Judææ tradit, Acetum videtur appellasse Liqueorem qui jam concrevit in crustam, quod in Aceto fieri solet.
 Acetum ad animum transitit Plautus. Sic enim ait in Pseud. 2. 4. 49. Ecquid habet is homo aceti in pectore? Videtur Acerbitatem significare: hoc est, Dolorem, meroremve acerbitissimum. Idem Bacchid. 3. 3. princ. Nunc experiar, si me acetum tibi cor aere in pectore. Id est, Acrimonia & indignatio. Erasimus Astutiam intelligit.

ACETUM, Adj. neutr. ut Acetum mel. [*ἄκετον, κέλυξ ἁνάστων*, Hesy.] Plin. lib. 11. cap. 15. In omni melle, quod per se fluxit, ut multum oleumque, appellatur acetum. Maxime laudabile est etiam omne rutilum. Sic enim ex manu scriptis reponit Turnebus. Quem sequitur Hard. q. V. ut & *ΜΟΧ ΑΣΕΤΟΥΣ*.
ΑΣΗΛΗ ΠΥΡΡΑ, [*Ἀσχηλὴ πύρρα*] Sunt rupes abscissæ ejus montis quo

Jordanes effluit, super quibus Samos civitas condita est. Vid. Strab. lib. 8.

ACHÆIUM, [*Ἀχαιοί*] Civitas est ad ulteriorem Teneciorum regionem pertinens. Strab. lib. 13.

ACHÆMENES, [*Ἀχαιμῆνες*] Fuit primus rex Persarum, a quo postea reges omnes usque ad Darium vocati sunt Achæmenidæ. Ex Herodot. lib. 4. Hor. 2. Od. 12. 21.

ACHÆMENIA, Pars Perfidis, ab Achæmène Ægæi filio. Author Steph.

ACHÆMENIUS, [*Ἀχαιμῆνης*] Id est, Persicus, vel Parthicus, Author Lucan. 8. 224.

Pallus Achæmenius longe decurrere campis. Stat. 5. Sylv. 3.

Alter Achæmenium secludit æugmate Perfen. Vid. etiam Horat. 3. Od. 1. 44. Epod. 13. 8.

Sagittæ Achæmenia. Propert. lib. 2. Eleg. 13. 1.

ACHÆMENIDES, [*Ἀχαιμῆνης*] Unus e sociis Ulyssis, qui apud Virg. narrat de Polyphemo 3. Æn. 613, &c. Ovid. 2. de Ponto 25.

ACHÆMENIDÆ, m. Tribus vel Gens Persarum, qui & Pafargadæ dicebantur. Vid. Herodot. 1. 125.

ACHÆMENIDON, [*Ἀχαιμῆνιδών*] Herba est, quæ colore electri sine folio nascitur in Tardistillis Indiæ, cujusque radice in pastillos digesta, in dieque pota in vino, noxii, per cruciatu, nocte contentur omnia per varias numerum imaginationes. Author Plin. lib. 24. cap. 17.

ACHÆUS, [*Ἀχαιός*] Eretrius poeta tragicus, paulo junior Sophocle, tragedias trigintaquatuor docuit, vixit autem una. Fuit & alter junior item tragicus, qui & unam ipse reliquit. Author Suidas.

ACHÆIA, [*Ἀχαιοί*] Ampla regio Græciæ, & pene insula. Nam Ægæo & Ionio mari cingitur, præter exiguam partem. Ejus caput Corinthus, urbs olim distans, cui ab Achæo Xuthi filio hoc nomen inditum tradit Strabo lib. 8. Ægialos (vel ut alii, Ægialea) ante vocabatur, propter urbes in litore dispositas. Author Plin. lib. 4. cap. 5. Sane Ægialus, m. *αἰγιάλος*, Græcis Litus significat. At Pausanias ab Ægialo dictam ait primo rege e Theffalia veniente, a patre Achæi qui regionis nomen dedit. Dicta & Ionia, quod Iones habuerit colonos ab Atheniensibus missos. Sed & Peloponnesus, quasi Pelopis insula. Nunc vulgo Morea vocatur, Ovid. 8. Met. 268. Idem Epist. Helene v. 209.

ACHÆI, [*Ἀχαιοί*] Ponti accolæ, Orchomeniorum colonia.

ACHÆUS, [*Ἀχαιός*] Subit. Aliquis de Achæia Ponti. Ovid. 4. de Ponto 27.

Nec potes infestis conferre Charybdin Achæis. Achæus, a, um. Adj. Idem quod Achæicus. Stat. 2. Achil. 70. de Paride Helenam rapiente,

— terraque freto delatus Achæus. Achæias, Ædos. [*Ἀχαιῶς*] Ovid. 3. Epist. 71.

Inter Achæiadas longe pulcherrima matres. Alii scribunt Achæiadas.

ACHÆORUM PORTUS, [*Ἀχαιῶν λιμὴν*] Portus est in Troadæ, sub promontorio ejusdem nominis: ita dictus quod ibi Græci classis fuz itationem haberint, quo tempore Trojanis bellum inferebant. Plin. lib. 4. cap. 12.

ACHÆICUS, Adj. [*Ἀχαιῶδες*] Id est, Græcus. Virg. 2. Æn. 462. Et Danaum solite naves, & Achæica castra.

Hor. 1. Od. 14. 35. Post certas hymes uret Achæicus Ignis Iliacas domos.

ACHÆIS, idis & idos. f. [*Ἀχαιῶς*] Ovid. 5. Met. 306. Perque tot Hamonias, & per tot Achæiadas urbes Huc venit.

Alii scribunt Achæidas. Patronymicum est, pro possessivo, quod frequens est, potissimum poetis.

ACHÆICARUS, [*Ἀχαιῶν κρητήν*] Vates quidam apud Bosphorones erat, qui petentibus responsa dabat, quemadmodum Tiresias, Trophonius, Amphiarus, & alii plures, de quo Vid. Strab. lib. 16.

ACHAMAS, Minister Vulcani. Val. Flacc. 1. 583.

ACHAMON, Unus ex Diis vel Æonibus Valentini hæretici. Tertull. de Præscript. 49. & advers. Valent. cap. 16. seq. Hinc

ACHAMONIANUS, a, um. ibid. cap. 27.

ACHANA, Fluvii nomen in Arabia, non procul ab Euphrate, de quo Plin. lib. 6. cap. 28.

ACHANE, [*Ἀχαιῶν*] Genus erat mensuræ frumentariæ apud Persas, capiens medimnos Atticos 45. Cæl. lib. 8. cap. 9. docet esse vasis genus, in quo commicatus eorum includebatur qui ad Theorias mittebantur. Quas Athenienses vocarint Theorias. Vid. infra suo loco.

ACHANI, [*Ἀχαιοί*] Populi sunt Scythiæ, qui & **ACHARNI** dicuntur a Theopompo. Author Steph.

ACHAR, Nomen civitatis, quæ nunc Nizibis appellatur.

ACHARACA, [*Ἀχαρῶνα*] Oppidi nomen. Strab. lib. 14.

ACHARDEUS, [*Ἀχαρδῆς*] Fluvius est, prope quem Siraci populi habitant, qui ex monte Caucafo fluens, in Maotim decurrit. Author Strab. lib. 11.

ACHARITANUM, [*Ἀχαρῆτων*] Oppidum liberum est in Africæ, ab ea parte qua spectat tractum Cyrenaicum. Author Plin. lib. 5. cap. 4.

ACHARNÆ, & **ACHARNA**. [*Ἀχαρναί*] Demus i. e. populus, seu oppidum est Græciæ in Attica regione, totius ejus tractus potentissimum. Thucid. lib. 2.

De hoc Pausanias in Att. Pindar. Nem. Od. 2. p. 4. Acharnæ sunt *ἰσθμῶς* Itheneæ fortium virorum genitrices. Dionysia ibi primum inventa & celebrata. Hinc Stat. 12. Theb. 623.

Quæque rudes thyrsos hercleris vestillis Acharnæ. AchARNANUS, Adj. Acharnis oriundus. Nepos 2. 1. 2. Is uxorem Acharnanam civem duxit.

ACHARNENSIS, Idem. Acharnenses *Ἀχαρνῆς* Aristophanis Comœdia appellata.

ACHARNE, f. Pîcis marinus præstantissimus, capitur circa Ænum Thraciæ. *Ἀχάρνης ὄψις* apud Athenæum 7. 9. princ. ex Calliæ Cyclopibus. Plin. 32. 11. est Acarne.

ACHATES, p. [*Ἀχάτης*] Nomen proprium comitis Æneæ, qui, teste Servio, a foliicitudine dictus est. Diximus (inquit) quari cur Achates Æneæ sit comes &c. melius tamen hoc fingitur ut tractum nomen sit a Græca oty-mologia, *ἄχθω* enim dicitur foliicitudo, que regum semper est comes. Hæcille, illud Virgili enarrans, lib. 1. Æn. 312.

— ipse uno graditur comitatus Achate.
Alius est Achates de quo Auson. Idyll. 10. 316.
Spirat enim tecti testudine Corus Achates.

Ubi Achates videtur quidam fuisse quem in deliciis habuerit Arifnoe. Et ut Arifnoe Venus & Chloris cognominata, ita Achates Corus vel Zephyrus. Jof. Scal. 1. Auson. Lect. 4.

ACHATES, m. [*Ἀχάτης*] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Achates magna fuit autoritate, nunc in nulla est: Reperta primum in Sicilia, iuxta flumen ejusdem nominis: postea plurimis locis, excedens amplitudine numerosa, varietatibus diversis mutantibus cognomina ejus. ubi videtur esse generis feminini. Sed hæc adjectiva feminina referuntur ad hoc nomen Gemma subauditum.

Achates, Annulus dicitur, qui minimo digito gestatur: quo vero Index ornatur, coriannos. Latini autem levis materie annulum, qui minimo gestatur, asivum nuncupant. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. ult.

ACHEDORUS, V. ECHEDORUS.

ACHELOUS, [*Ἀχελώϊος*] Epiri fluvius, a Pindo monte fluens, qui Acarnaniam ab Ætolis dividit: Thoo prius vocatus a celeritate: nomen lui Acheloo rege mutavit, qui cum Alcæone & Theffalia profectus, apud eum confedit. Acheloi autem ipsius Ætolie, five Epiri fluminis fabulam. Diodor. lib. 5. refert. Strabo quoque lib. 10. & Ovid. 9. Met. 95. conf. Barth. ad Theb. Statij p. 650. Hug. Grot. 2. de Jure Belli & Pacis, cap. 3. n. 16. De taurinis Cornibus Acheloo tributus. V. Spanhem. de Usu & Præf. Num. Diff. 7. p. 490. Nunc vulgo dicitur *Pachicolam*, *Pachicolanus*.

Acheloum Oceani & Pethyos fuisse filium tradit in Theogonia Hesiodus, Ætolus Achelous. Propertius lib. 2. Eleg. 34. 33.

Nam rursus licet Ætolii referas Acheloi
Fluxerit ut magno fractus amore liquor.
Calydonius. Ovid. 8. Met. 727.

— nixus cubito Calydonius amnis
Talibus alloquitur.
Deformis cornu. Stat. 7. Theb. 417.

— Acheloum utroque
Deformis cornu vagus infamabat Acarnan.
Naupactous. Id est, Ætolus, a Naupacto urbe Ætolia. Ovid. 2. Fast.

43. Amphiraides Naupactoo Achelou.
Turbidus. Stat. 2. Theb. 732.

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.
Achelous, apud veteres generaliter Aquam significabat. Unde est illud Virg. 1. Georg. 9.

Poculaque inventis Acheloua miscuit uviv. Id est, Aquam miscuit vino.
Author Servius ex Orpheo. Macrobi. quoque lib. 5. Saturn. cap. 18. docet hunc morem loquendi pervagatum fuisse, ut Acheloum pro quavis aqua dicerent, citate multorum testimonia. [Synecdochen esse Serv. docet, ut in antecedente vers.

Chaoniam pingui glandem mutavit arista.
ACHELOIDUS, Adj. possess. [*Ἀχελωΐδης*] Ovid. 16. Epist. 265.
Ut ferus Alcides Acheloua cornua fregit.

ACHELOIDES, [*Ἀχελωΐδης*] Id est, Sirenes Acheloi filia. Ovid. 5. Met. 552.

— vobis Acheloides unde
Pluma, pedesque avium, cum virginis ora geratis?
ACHELOIDÆS, [*Ἀχελωΐδης*] Eadem quæ & Acheloides. Ovid. 14. Met. 87.

Solvit, & Hippotadæ regnum, terrasque calenti
Sulphure fumantes, Acheloiadumque relinquunt
Sirenum Scopulos.

ACHELUS, i. [*Ἀχάτης*] Nomen proprium viri. Valer. Flacc. 3. Argon. 15.
Ambrosium Peleus, ingentem Ancæus Acheloum
Sternit.

ACHEMON, five **ACHMON**, [*Ἀχέμων*, ἢ *Ἀχάμων*] Unus fuit Cercopum, qui una cum fratre Passallo nullo non injuriarum genere in obvium quæque debachabatur. Hisce erat mater nomine Sennonis, mulier fatidica, quæ filios cavere iussit, ne quando in Melampygom inciderent, &c. Reliquum fabulæ vide apud Erafm. in Proverb. Ne in Melampygom incidas.

ACHERINI, Populi Siciliæ. Cic. 3. Verr. 170.

ACHERIUS, Orator, tempore Augusti Cæsaris, qui tanta orationis celeritas fuit, ut & vitium ferret, & bracteata Cæsaris Augusti sententia ad id circumferatur, Acherius noister suffaminandus est. Is cum libertinum reum defenderet, qui obijebatur, quod patroni concubinus fuisset, dixit, Impudicitia in ingenio crimen est, in servo necessitas, in liberto officium. Ex Cæsar. lib. Antio. Lect. 15. cap. 11.

ACHERŌIS, idis & idos. f. [*Ἀχέρως*] Epitheton populi albæ. Texebant (ait Parthabus in Claud.) ibi Bacchæ coronas ex alba populo, quod ea arbor inferna credebatur, & (ut ait Harpocration) iuxta ripas Acherontis enata, eoque ab Homero Acheroida appellari putant.

ACHĒRON, ontis. m. [*Ἀχέρων*] Dicitur a poësis Fluvius inferorum. Servius autem apud Virg. 6. Æn. 107. scribit locum esse in Campania, montibus septimum, adeo ut nec orientem, nec occidentem solem possit aspicere, sed tantum medium diem, non procul a Baiis, ubi necromantia exercebatur: cui vicina loca omnia acidis & sulphuratis aquis scatent. Est item Acheron, Huvius Epiri & etiam Lucaniæ, teste Plinio.

Acheron a Servio in 6. Æn. dicitur putari, quasi sine gaudio. Siquidem *ἀ*, particula est privativa: *χαίρων* gaudentem significat. Sunt qui malint *ἀπο τὸ ἀχρεῖον* & *ἴω*, quasi Doloris tristitiaque fluvius. Virg. 2. Georg. 492.

Felix qui potuit rerum cognoscere causas:
Atque metus omnis, & inexorabile fatum

Subjecit pedibus, strepitumque Acherontis avari.
Id est, Omnem mundum in mortem trahentis. Servius.

Acheron, [*Ἀχέρων*] teste Strab. lib. 7. p. 224. Fluvius est in agro Brutio, ubi Alexander Moloforum rex trucidatus est, Dodonæo deceptus oraculo, Acherontem atque Pandosiam cavere jubente. V. plura apud eundem. lib. 8. 237. & Liv. 8. 24.

Acheron (ait Parthabus in Claud.) ad Heracleam Ponti fluvius est, ab Acheronte Mariandynorum rege dictus, ut Telus Andro refert. Is postea Soonautes a Megarenibus quibusdam nautis vocatus est, qui tempestatem maris illuc evaserunt, ut canit Apollonius. Ejusdem nominis alter apud inferos esse fingitur, ad exprimentum mœrorem quo charissimos quosque vita functos efferimus. Alter Academicus: nam quicquid fecisse dixisse usque ad triftitiam, humane varietatis more nos premit, in Acheronte significari putaverunt. Hæc Parthab. meminit & Hermolus in Plin. lib. 6. cap. 1.

Adultus Acheron. Lucan. lib. 3. 16.
Præparat innumeras puppes Acherontis adulti
Portitor. Aquas enim flammeas habere dicitur.

Durus. Stat. 2. Sylv. 6.
— jam littora duri
Sava Pilete fenis, durumque Acheronta videbas.

Fumeus. Valer. Flacc. lib. 4. Argon. de Acheronte Pontico,
Illic pestiferas subter juga concava torquet
Ater aquas Acheron, vastoque exundat hiatu
Fumeus, & sava sequitur caligine campos.

Mœstus. Sen. in Thyest. 1. Mœstus, ab effectu, mœstitiam inducens.

Nefaltus. Stat. 4. Theb. 522.
Profundus. Lucret. lib. 3. 991.
Tartareus. Virg. 6. Æn. 295.

Hinc via Tartari quæ fert Acherontis ad undas.
Triftis. Sil. Ital. lib. 13.

ACHERONS, ontis. five **ACHERUNS**, untis. Idem quod Acheron. Plaut. Amph. 5. 1. 26.

Verbero, etiam qui ego sim me rogitas? ulmorum Acheruns.
Quem locum sic Pyldes exponit, Ulmorum Acheruns, vorago & diffusio virgarum, non aliter quam Acheruns, five Acheron fluvius infernus, qui est vorago & assumptio animarum. Dicitur utroque modo Acherons & Acheron. Ex ulnis autem virgæ fectant ad plagas servis malis inferendas. Unde alii verberonem servum, appellat ulmitribam. Idem Capt. 5. 4. 1.

Vidi ego multa sepe picta, quæ sub Acheronte ferent
Cruciamenta: verum enimvero nullus adæque est Acherons,
Atque tibi ego fui in lapicidinis. Nonius feminino genere Plautum in hoc exemplo protulisse testatur. Legit enimvero Nulla. Dicit autem Tyndarus se multa vidisse picta cruciamenta quæ ferent apud inferos, ut Tityi, Sisyphi, Ixionis, & aliorum: verum nullum Acherontem inveniri posse adeo arumnotum, ut sunt illæ lapicidine, in quibus alioqui dicit fuerat exercitus.

Apud veteres Latinos Inferos plerumque significat: ut apud Plaut. Trin. 2. 4. 124.

In nostro agro ostium est Acheruntis. Id est, Inferorum.
Et apud Virg. 11. Æn. 23.

— qui solus honos Acheronte sub imo est.
ACHERUNTEM, Adv. ad locum. Plaut. Casin. 2. 8. 12. Hunc Acheruntem præmittam prius. Sed

ACHERUNTI, Adv. in loco Plaut. Capt. 5. 4. 1. Quæ Acherunti fietent.

ACHERONTICUS, Adj. ut Acherontica regio [*Ἀχέρωντος*] Plaut. Bacch. 2. 2. 21. Regiones colere mavellem ego Acheronticas.

ACHERONTIA, [*Ἀχέρωντις*] Civitas est Apulicæ, contermina Lucaniæ, quam ob hoc Nidum appellavit Horatius, quia parva est, & in montis constituta summitate, sicut nidi avium in summis arboribus. Hæc Acron. Hor. 3. Od. 4. 14.

ACHERONTINI, [*Ἀχέρωντιοι*] Populi sunt in agro Brutio, juxta Acherontem fluvium habitantes. Plin. lib. 3. cap. 5.

ACHERUSIA, [*Ἀχέρουσία*] Palus est in Campania, juxta Cumas, oriens ex Acheronte. Est item lacus Theoprotie, in Epiro, ex quo lacu profuit amnis Acheron, qui in Ambracium sinum defertur.

Autores Pomponius & Strabo lib. 5. Plin. quoque lib. 4. cap. 1.
Acherusia quoque, Specus est in Ponto juxta Heracleam, ad manes (ut aiunt) pervius. Illac extractum ab Hercule Cerberum existimant. V. Plin. lib. 6. cap. 1. & lib. 27. cap. 2. Pompon. Melam lib. 1. 19. & 2. Solinum cap. 55. Diod. Siculum lib. 2. Ovid. 7. Met.

ACHERŪSIS, idis & idos. f. [*Ἀχέρουσις*] Idem quod Acherusia. Valer. Flacc. 5. Argon. 77.

Inde premente Noto tristes Acherusidos oras, Præterit.
ACHERUSIUS, Adj. [*Ἀχέρουσιος*] Lucret. lib. 3. 25.

At contra nusquam apparent Acherusia templa. Id est, Infernæ regiones.

Acherusius humor. Sil. Ital. lib. 13.
Acherusia vita. Id est, Anxia, sollicita, arumfosa, omnibus denique penis & cruciatibus referta: quibus Tantalus, & alii affici apud inferos putantur. Metaphora est. Lucret. lib. 3. 1036.

Hinc Acherusia fit itulorum denique vita.

ACHĒTA, arum. [*Ἀχέται*] Cicadae sunt argute & canoræ. Plin. lib. 11. cap. 26. Quæ canunt, vocantur Acheta: & quæ minores ex eis sunt, Tettigonia: sed illæ magis canoræ. Mares canunt in utroque genere: femine silent. Quod ex Aristotele descripsit, apud quem idem legitur Hist. Animal. 5. 30.

ACHILLEON, Oppidum Troadis, ad Achillis tumulum a Mityleneis conditum, auctore Plin. cap. 30. lib. 5. Meminit & Strabo lib. 13.

ACHILLAS, *Ἀχιλλεύς* Plutarcho, Servi Ægyptii nomen est, cujus manu interfectus fuit Pompeius. Lucan. lib. 8. Pharsalia 538.

— sceleri delectus Achillas. Plutarch. in Vita Pompeii.

ACHILLEA, [*Ἀχιλλεία*] Insula est exigua, Borythenis ostio objecta: ab Achille in ea sepulcro nomen habens: ut refert Pompon. lib. 2. 4. V. & Plin. 4. 13.

ACHILLEIS, sive **ACHILLÆAS**, ἀχιλλεύς Theophrastus lib. 8. Hist. Plant. ἀχιλλεύς Hippocrati, Hordei genus, cui spica folio proxima est, amplitudinis & crassitudinis majoris: ideoque ærugini magis obnoxium. V. Ruell. lib. 2. cap. 15.

ACHILLEOS, [ἀχιλλεύς] Myriophyllum herba appellata, quod eam Achilles invenisse traditur in curando vulnere Telephi. Plin. lib. 25. cap. 5. Mathiolus tamen in Dioscoridem non eandem esse cum Millefolio author est, quæ & Achilleam vocat. in Dioscor. 4. 33.

ACHILLES, is & i: vel **ACHILLÆUS**, ei & eos: nisi malis Achilli, ab Achillei, per contractionem fieri, ut voluit plerique [ἀχιλλεύς] Græcorum omnium fortissimus, filius fuit Pelei & Thetidis: quem infantem (ut fabulantur poetæ) mater Stygis aquis totum immerit: unde invulnerabilis toto corpore factus est, præterquam ea parte pedis quæ comprehensus a matre fuerat dum ablueretur. Demum Chironi Thesphalo homini iustissimo, deinde Phœnici datus est educandus, ut sub eis bellicis artibus infunderetur a primis statim annis, in disciplina quoque musica proficeret, atque etiam bonis moribus enutrire. Hom. Il. 1. 443. Hunc autem cum mater a Proteo vate audisset in expeditione Trojana periturum, si eo cum cæteris Græcis proficeretur: jam advenit inter filias Lycomedis in Scyro Ægæi maris insula regnantis puellari habitu furtim occultit. Ubi quum aliquandiu latuisset Deldamiam Lycomedis filiam vitavit, ex eaque Pyrrhum suscepit. Audierant autem Græci Trojam expugnari non posse, nisi Achilles ipse adesset. Itaque Ulysses id quod erat, suspicatus: mercibus quibus femine capiuntur, gladium, scutumque ac galeam immiscens, ad Lycomedem se contulit, ubi mercibus expositis, Achilles gladium ac scutum, alia negligens, tractare cepit. Unde cognitus, ad bellum Trojanum deductus est. Ubi tandem cum Agamemnone propter creptam sibi quam amabat Briseidem, similitates exercuit, adeo ut aliquandiu bello abstineret. Neque ullis precibus adduci potuit ut conficeret, donec Patroclum sibi clarissimum intellexit ab Hectore interfectum. Cujus mortem occiso Hectore ad potremum ultus est. Tandem Polyxene Priami filia conjugium sperans, a Paride in Apollinis Tymbræi templo sagitta occisus est, & in Sigæo promontorio a Græcis humatus. Hæc ex variis.

Achilleum Heptapechyn vocat Lycophron, quasi Septem cubitos altum. Teitis Hermolau in Plin. lib. 8. cap. 29. Idem de Orestes prodit Herodot. 1. 69.

Achilleum scribit Euphorion videri nuncupatum, quod non chilo, id est, cerealibus cibis primum sit connutritus: verum ex infantia medullis animalium, mox & carnis venatu comparatis, cum illi foret prædagogus Chiron. Chilonem mentio item Xenophonti est, ubi ex castris abisse milites scribit ἐκ τῶν στρατῶν, veluti frumentatum dicas. Sunt qui Eustathio tradente, dici Achilleum opinentur, quod bello victis trinitatem immitteret. Alii quod Ilienses merore confecerit. Quo etiam argumento, si simpliciter scribendum arbitrantur, succinente vel anaglogia ratione: nam Oileus dicitur, & Bætilæus. Illud obiter veniendum, Achillis patriam dici Phthiam, quæ nunc Pharfala, a Phthia muliere, vel a Phthio Neptuni filio. Cæli Ant. Lect. lib. 13. cap. 7. Non desunt qui ab ἀχιλλεύς, id est, dolor, & ἄνω, solvo, a solvendo scilicet dolore, nuncupatum Achilleum contendunt. Medicus enim fuit a Chirone medicum doctus. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Achilles, discipulus Chironis, herbam quæ vulneribus mederetur, quæ ob id Achilleos vocatur. Hæc sanasse Telephum dicitur. Alii primum æruginem invenisse, utilissimam emplastris. Ideoque pingitur ex cuspidate decutiens eam gladio in vallus Telephi. Alii utroque usum medicamento volunt. Achilleon Galli vocant Millefolium, teste Ruell. sed falso.

Achilles & templum habet, & tumulum juxta Sigæum promontorium: Patroclus autem & Antilochus tumulos, quibus omnibus, & Ajaci, Ilienses sacrificant. Hæc Strabo lib. 13.

Achillis asylum in Sigæo erat, sicut in Rhætæo littore, Ajacis. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 20.

Achillis matri Thetidi prædixerat Proteus, ipsam parituram esse filium patre majorem. Fabulum elegantissime describit Ovid. 11. Met. 220. Achilleum ita infensum habuerunt Tenedii, quod Tenedum devastasset, ut supplicio afficeretur qui restituito templo Achilleum nominasset. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 14.

Ad Achillis statum Alexander Ilium profectus, una cum focis unguento delibutus, nudusque de more circumcurrens, eam coronis ornavit, felicem illum appellans, quod vivo quidem tam fidum amicum, mortuo autem tam magnum contigisset habere præconem. Plutarchus in Alexandri Vita. Cic. pro Archia 10. Quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dicitur? Atque is tamen, cum in Sigæo ad Achillis tumulum assistisset, O fortunata, inquit, adolefcens, qui tuæ virtutis præconem Homerum inveniris. Achillis ædem ante Borythenem nulla ales ingreditur. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 14.

Achillis hastam ex fraxino fuisse testatur ex Homero Plin. lib. 16. cap. 13.

Alumnus Chironis Achilles. Stat. 1. Achill. 526.

Qui rapis ingentem magni Chironis alumnus.

Filius Thetidis Achilles. Hor. 1. Od. 8. 14.

Thetidis proles. Id est, Achilles. Sil. Ital. lib. 7. 24.

Cedere necius Achilles. Hor. 1. Od. 6. 6.

Thesphalus dux. Id est, Achilles. Sen. Mactanda virgo est Thesphali busto ducis.

Thesphalicus dux. Id est, Achilles. Sen. Emicuit ingens umbra Thesphali ducis.

Timor Phrygum, & Græcorum decus Achilles. Ovid. 12. Met. 612.

Jam timor ille Phrygum, decus & tutela Pelasgi

Nominis Æacides, caput in superabile bello Arferat.

Pelides Achilles. Id est, Pelei filius. Virg. 5. Æn. 808.

— Pelidæ tunc ego forti

Congressum Æneam, nec diis, nec viribus æquis,

Nube cava eripui.

Æmonius Achilles. Id est, Thesphalus. Ovid. 12. Met. 81.

Ægoreus, a Thetide matre, quam poetæ inter maris decus connumerant. Lucan. lib. 6. 350.

Æternus carmine. Sil. Ital. lib. 14.

Animofus. Hor. 1. Sat. 7. 12.

Armipotens. Virg. 6. Æn. 839.

— genus armipotens Achilli.

Atrox. Claud. ad Hadr. Epigr. 39. 43.

Clarus. Ovid. 3. Trist. 5.

Cristatus. Virg. 1. Æn. 468.

Hæc Phryges, intaret curru cristatus Achilles.

Expers terroris. Catul. 62. 318.

Fatalis Priamo. Stat. 1. Achill. 475.

Flavus. Claud. 8. Paneg. 556.

Honoratus. Id est, Homeri & multorum carminibus laudatus, &c., Hor. in Arte Poet. 120, &c.

Scriptor, honoratum si forte reponis Achillem:

Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,

Jura neget sibi nata, nihil non arroget armis.

Immitis. Virg. 1. Æn. 30.

Troas reliquias Danaum, atque immitis Achilli. pro Achillis.

Indocilis. Stat. 1. Achil. 284.

Indomitus. Sen. Non illum Achilles flexit indomitus minis.

Ingens. Ovid. 11. Met. 265.

Insolens. Hor. 2. Od. 4. 2.

Larissæus, a Larissa urbe Thessalia. Virg. 2. Æn. 197.

Quos neque Thydides, nec Larissæus Achilles,

Non anni domere decem. Servius, a Vicinitate: nam Phthius

fuit. Uraque tamen Thessalia civitas est.

Magnanimus. Ovid. 13. Met. 298.

Magnus. Ovid. 12. Met. 162. Virg. 4. Ecl. 36.

Atque iterum ad Trojam magnus mittetur Achilles.

Nereius. Id est, Nerei nepos. Thetis enim filia fuit Nerei, & eadem

Achillis mater, ut Homerus & alii plerique afferunt. Dionysius tamen

Chalcidensis putat Achillem ex Thetide Chironis filia natum: Dimachus

ex Philomela Actoris filia. Suidas. Hor. Epod. 17. 8.

Movit nepotem Telephus Nereium,

In quem superbus ordinat agmina Myforum.

Pervicax. Hor. Epod. 17. 14.

Phthius. Hor. 4. Od. 6. 4.

Sævus. Virg. 2. Æn. 458.

Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles.

Superbus. Stat. 2. Achil. 350.

Velox. Ovid. 2. Amor. 1. 29. Eum quippe dicit Staius super glaciem

prima nocte concretam cucurrisse.

Achilles, Nomen est tragœdiæ ab Aristarcho compositæ. Plaut. in pro-

logo Pœnuli.

Achilleum Aristarchi mihi commentari lubet:

Inde mihi principium capiam ex tragœdia.

Translate Fortes, magnanimos & rebus gettis claros viros, vocamus

Achilles. Sic L. Scicinius Dentatus ob inlignem fortitudinem Achilles

Romanus dictus est, quod pugnaverit in hostem centum & viginti

preliis: cicatricem averfam nullam, adversas quinque & quadraginta

tulerit. Author Gell. lib. 2. cap. 11. Plin. 7. 28. & ibi Dalechamp.

Achillis etiam cognomen eadem de causa adscribit Q. Cotio Valerius

Max. lib. 3. 2. 21. in titulo de fortitudine. Eadem ratione Virg. 6.

Æn. 89. Turnum Latii Achillem vocat, cum ita de eo loquitur:

— Latio jam parat Achilles.

Similem in modum Albertus, Elector Brandenburgensis Achilles Ger-

manicus a Piodi cognominatus est. V. Dreffer. Part. 4. Hag. Hitt. p.

489. adde Plaut. Milit. 1. 1. 61. ubi Achilles pro Forti per antonomasia-

lian ponitur.

ACHILLÆUS, Adj. possess. [ἀχιλλεύς] Virg. 3. Æn. 326.

Nos patria incensa diversa per æquora vectæ,

Stirpis Achillææ fastus, juvenemque superbum

Servitio enixæ tulimus.

ACHILLÆUS CURSUS, [ἀχιλλεύς δρόμος] Peninsula est prope Bory-

sthenem. Plinio, Pomponio 2. 1. & Strab. lib. 7. Eo usque dicunt A-

chillem profectum Iphigeniam fuisse, raptam ex Aulide in Scythiam a

Diana, quum Cervam pro ea suppositam, ibique moratum, cum ea rem

habuisset. Nonnulli alium Achillem ejus regionis regem illius amore cap-

tum fuisse dicunt. Hæc Eustathius in Dionysii apud Volaterranum.

Plin. lib. 4. cap. 12. ait hæc peninsulam ad formam esse gladii in trans-

versivolum prorectam, & ab exercitatione Achillis cognominatam esse Achil-

lis cursum. Dionysii Perieg. v. 306.

ACHILLÆIDES, æ. m. [ἀχιλλεύς] Patronym. Achillis sive Achillei fi-

lius. Ovid. 8. Epist. 3.

Pyrrhus Achilleides animofus imagine patris. Non desunt

qui Achilides legendum putent.

ACHILLEUM, i. [ἀχιλλεύς] Genus spongiorum tenue densumque, ex

quo penicilli fiunt. Plin. lib. 9. cap. 45.

ACHILLIS, idos. Insula in Ponto Euxino ad Borysthenem, teste Plin.

cap. 13. lib. 4.

ACHIMENIS, idis. f. [ἀχιμνίς] Herba est, quam tradunt Magi ea vi

pollere, ut ea in aciem hostium conjecta, trepidant agmina, acterga ver-

tant. Plin. lib. 26. cap. 4.

ACHISARMI, [ἀχισαρμῆ] Africa populi, quorum meminit Plin. lib. 6.

cap. 30.

ACHIVUS, Adj. [ἀχίς] Id est, Græcus. Virg. 2. Æn. 45.

Aut hoc inclusi ligno occutantur Achivi.

Ovid. 14. Met. 191.

In mare protendens gentem execrat Achivam.

Idem 1. Epist. 1. 21.

Denique quisquis erat castris jugulatus Achivis.

ACHNE, es. f. [ἀχνη] Minutias significat ab excussis provolantes spicas.

Sed & pro Maris aspergine & spuma Achnen reperias. Achnem So-

phocles pro Rore accipit. Etrecte utique, quod non continuè deferrant

gutta, verum disparatæ. Unde Achnes profuit nomen, quasi

æchne dicatur, id est, divulsa, abjunctaque. Quin & Achne ignis,

pro Fumo. Et Achne fomi apud Hippocratem. Cælius Antiq. Lect. lib.

26. cap. 21. Accipitur generatim pro Tentillimo minutissimoque &

levissimo cuiuslibet rei.

ACHNE, [ἀχνη] Insule nomen apud Plin. lib. 5. sic enim ait, Rho-

diorum insula Carpathus, quæ mari nomen dedit, Casos, Achne olim.

ACHO-

ACHOLAI, [Ἀχολαί] Oppidum est Arabiae, non procul a Nabathaeis. Plin. lib. 6. cap. 28.
ACHOLUS, Nomen auctoris, cujus meminit Lamprid. in Alexand. & alibi frequenter.
ACHOLLA, [Ἀχολλα] Libera civitas est in Africa proprie dicta, non procul a Zella. Strab. lib. 17.
ACHOR, [Ἀχος] Deus habitus est apud Cyrenaeicos, Idem ac Myiagus. quo de V. f. 1.
ACHORES, [Ἀχόρες] Sunt manantia capitis ulcera, quae sunt in ipsa capitis cute, tenuissimis foraminibus cutem perforantia, ex quibus fanies effluit glutinosa. Notum mali genus, pueris admodum familiaris. Nostros at a tinearum in vestibus similitudine, Tineas appellant, Egnatius Teniam, a Tenacitate, eo quod difficile curari possit. Vid. MAND. Habet Octav. Horatian. 1. 5. & Macer de Ruta 1. 12. libri Cornartus restituit, cum legeretur Achora.
ACHOREUS, Sacerdos Isidis. Lucan. 8. 475. & 10. 175. seq.
ACHRADINE, Ἀχραδίνος Stephano, Pars est urbis Syraculanae, cum reliquis ejus urbis partibus ponte conjuncta. Hanc describit. Cic. 6. Verr. V. ACRADINA.
ACHRAS, adis. [Ἀχράς] Pyrus sylvestris, Pyraefer. Ruell. Meminit Columel. lib. 7. cap. 9. Achrades Pyri. Idemque cap. 10. v. 14.
ACHREUS, i. [Ἀχρεός] Abulivus, Inutilis, inidoneus. Utitur Aufonius Sectione 1. in Epigr. 39. de duobus fratribus. v. 6.
ACHRIANE, Ἀχραίων Stephano, Oppidum est ad mare Hyrcanum, cujus meminit Polyb. lib. 10.
ACHROGELUS, [Ἀχρόγελας] ex Stulticia, vel Dementia ridens. V. Erasim. Chiliad.
ACHRUA, Ἀχρῦνα Ptolemaeo, est Civitas Arabiae felicitis.
ACHRYUM, i. f. Palea. Festus.

ACIA, ἄ. [ἄκρια] Filum, quod Itali etiam alicubi Ἀκρία, & alibi *Refo* appellant. Utitur Celsi lib. 5. Turnebes, Ut acus, ita acia in instrumento Phrygonis erat, & filum aciculæ erat, nomenque ab acie habet. Titinnius,
 Phrygio fui primo, beneque id opus scivi:
 Reliqui acus aciasque hero atque heræ nostræ.
 In Lexico vetere Latino-græco Acia explicatur *ρακρία*. Quin Acia & Acia in eo exponitur *ακκρία*. [De Acia Cornelii Celsi extat Dissertatio Jo. Rhodi fecundis curis Hafniae edita in 4to. 1672. q. V.
ACIARIS, Securis arca, qua in sacrificiis veteres sacerdotes utebantur. Festus.
ACIBI, [Ἀκίβη] Populi sunt in Sarmatia Europæa, post Riphæos montes. Ptolemaeus.
ACICARUS, Cujus Columnam interpretatus esse dicitur Democritus apud Clem. Alex. 1. Strom. f. 222. non alius est quam Acencheres, vel Acoris Ægypti Rex. Ita suscipitur Reines. Var. Lect. 1. 22. p. 97. ad de 3. p. 381.
ACICULA, ἄ. [ἄκικυλλῶν] Dim. ab Acus, Qua mulieres utuntur ad ornamentum capitis. Valla lib. 1. Et & pifcis tenuis, ac longus, qui & Acus dicitur. Est & herba hujus nominis, inculis in locis sponte nascens, plebis Atheniensis quotidianus olim cibis, odore ad daucum, reliqua similitudine ad charephyllum accedens, exerta habens in vertice cornicula, quæ Acus effigiem præferant; a quo habitu a Romanis vocata est Acicula, teste Dioscoride. Græcis dicitur *ακκιδίς*; quo nomine & Latini utuntur.
ACIDALIA, [Ἀκιδάλια] Veneris epitheton, a fonte Acidalio, qui est in Orchemeno Bœotia civitate: in quo fons Græciae lavant, quas Veneri constat esse sacratas. Iplius enim & Liberi filia sunt: nec immerito. Græciæ enim per horum fere nimum munera conciliantur. Hactenus Servius in illud 1. Æn. 720.
 — at memor ille
 Matris Acidaliæ, paulatim abolere Sichæum Incipit.
ACIDALIVS, [Ἀκιδάλιος] Fons in Orchemeno civitate Bœotia: Veneri & Græciæ facer, ut scribit & Bocatius.
 Valens Acidalivus, Criticus fuit non ignobilis; acuminis miri admirandique homo. Barth. ad B. Areni. p. 333.
ACIDON, [Ἀκιδών] Amnis est in Elide, Peloponnesi regione, Jardanis feculchrum præterlabens. Strab. lib. 8.
ACIDOTON, [Ἀκιδότων] Herba est, quæ notiore nomine Poterium [*ποτήριον*] & Neuras [*νεκρίας*] dicitur. Plin. lib. 25. cap. 5. Eandem Phryniion vocat. V. Dioscor. lib. 3. cap. 15.
ACIDUS, Adj. ab Aceo, [ἄκιδος] proprie dicitur Id quod acuit, id est, in Acorem versum est. ut Vinum acidum. Plin. lib. 10. cap. 70. Cullices acida petunt, ad dulcia non advolant. Plaut. Pseud. 2. 4. 49. Ecquid habet is homo aceti in pectore? *σιν*. atque acidillimi. Metaphora, de qua V. ACETUM.
 Acida Muria, quam Græci *ἄκιδαν* vocant, Genus quoddam liquaminis, cujus usum nostra ætate proflus exolevisse, auctor est Mathiol. in Dioscor. lib. 5. ubi de hoc vide plura.
 Acida forba. Virg. 3. Georg. 380.
 Hic noctem ludo ducunt, & pocula læti
 Fermento, atque acidis intantur vitea forbis.
 Acida venæ fontium. Vitruv. lib. 8. cap. 3.
 Vina. Pompon. in l. Si vina. D. De peric. & comm. rei vendit. Si vina emerint, exceptis acidis & mucidis, & mihi expedit acida quoque & mucida accipere, Proculus ait, quamvis id emptoris causa exceptum sit, tamen acida & mucida non veniile.
 Acida dicuntur, Quæ jucundi acoris saporem habent. Sic Herbae acida, & Acidus fucus. Columel. lib. 5. cap. 10. Malum punicum si acidum, aut minus dulcem fructum feret, hoc modo emendabitur.
ACIDULUS, a. um. dimin. [ἄκιδυλος] Aliqua ex parte acidum: quod & Subacidum dicitur. Plin. lib. 15. cap. 15. Post autumnalia, acidulo sapore jucunda. De pyris loquitur.
 Acidula Aqua. Plin. lib. 2. cap. 103. Lyncestis aqua, quæ vocatur Acidula, vini modo temulentos facit. Meminit & lib. 31. cap. 2.
ACIENSIS, Olim populi erant in Latio, qui una cum reliquis Latinis carnes in monte Albano solebant accipere. Plin. lib. 3. cap. 5.

ACIES, Acumen, Acus, & Acuere dicuntur ab *ἀκίβη*, quam Latine dicimus Cotem. Festus. Potius ab *ἀκίβη*, vel *ακίβη* cuspis ferri. V. Ducer. **ACIES**, ei. [*ακίβη*, *ἀκίβη*] Dicitur in ferro Ea pars quæ fecat. Inde ad alia transferunt, ut Acies oculi, pro Acumine visus, Acies animi vel ingenii. Virg. 2. Georg. 365.
 Ipsa acie falcis nondum tentanda: sed unci.
 Acies rostri. Plin. lib. 11. cap. 37. Testudini marinae lingua nulla, nec dentes, sed rostri acie comminuit omnia.
 Unguim. Plin. lib. 8. cap. 16.
 Exacta falcis. Plin. lib. 17. cap. 22. & 27. Exactam falcis aciem utraque manu imprimentes.
 Hastæ. Id est, Cuspis. Ovid. 3. Met. 107.
 Præmaque de falcis acies comparuit hastæ.
 Minax mucronis. Firmic. lib. 1. cap. 3.
 Securius. Cic. 5. Verr. 43. Quod jam ante aciem securium tuarum, Sextique tui carnificis vultum & unum didisset.
 Stricta ferri. Virg. 2. Æn. 333.
 — stat ferri acies mucrone corusco
 Strictæ, parata neci. Stricta, id est, Nuda. Servius.
 Aciem dicuntur trahere aqua cotes: pro eo quod est Exacuere. Id *εσκαυειν* Græci vocant, auctore in Plinium Hermolao. Plin. lib. 36. cap. 22. Repertæ sunt & in Italia, aqua trahentes acerrimo effectu. De cotulis loquitur.
 Excitare aciem falcis. Plin. lib. 18. cap. 28. Creticis tantum transmarinisque cotibus notis, nec nisi oleo, falcis aciem excitantibus. Hebetare aciem ferri. Plin. lib. 13. c. ult. ad fin. V. mox in metaphoris. Nobilior acies. Claud. in Prefat. 7. Paneg. 3. Hinc metaphora varia est. Obusior. Cic. de Senect. 21.
 Pervicax oculorum. Sen. in Agam. 6. 14.
 Recta oculorum. Ovid. 2. Met. 776.
 Sagax, Oculorum scilicet. Lactant. Stat. 10. Theb. 598.
 Sanguineam oculorum aciem volvere. Virg. 4. Æn. 643.
 At trepida, & ceptis immanibus effera Dido,
 Sanguineam volvens aciem, &c.
 Turbida oculorum acies. Sen. Herc. 11. 12.
 Vespertina. Plin. lib. 8. cap. 50.
 Errat acies lunium; id est, Oculorum. Sen. Herc. 11. 30.
 Stupet oculorum acies. Hor. 2. Sat. 2. 5.
 Dirigere aciem oculorum ad aliquem. Catul. 63. 56.
 Effugere aciem. Id est, Oculorum acumen. Sen. in Agam. 12. 6.
 Exacuere oculorum & ingenii aciem ad bona deligenda, & rejicienda contraria. Cic. 1. de Legib. 60.
 Excitare aciem oculorum. Plin. lib. 20. cap. 4.
 Flectere aliquo geminas oculorum acies. Virg. 6. Æn. 789.
 Huc geminas nunc flecte acies: hanc apice gentem.
 Flectere oculorum aciem retro. Sen. Herc. 9. 42.
 Fugere. Cic. 1. Tusc. 50. An tanta fit ejus tenuitas, ut fugiat aciem.
 Id est, Videri non possit.
 Intendere oculorum aciem. V. INTENDO.
 Ludere aciem oculorum. Id est, Decipere. Sen. Herc. 9. 11.
 Circumferre acies. Id est, Oculos, vel oculorum aciem. Virg. 12. Æn. 558.
 Huc atque huc acies circumtulit, aspicit urbem.
 Acies ipsa qua cernimus, quæ pupula vocatur, ita parva est, &c.
 Cic. 2. de Nat. Deor. 54.
 Ardentes oculorum acies torquere aliquo. Virg. 12. Æn. 670. Vulgo, Oculorum orbis.
 Contenta oculorum acies. Id est, intenta. Lucret. lib. 1. 325.
 Firma oculorum acies. Plin. lib. 10. cap. 3. Clarissima. ibid.
 Hebes oculorum acies. Cic. 4. de Fin. 107. Hebes acies est cuiquam oculorum.
 Aciem oculorum offendit claritas colorum. Plin. lib. 35. cap. 10.
 Aciem oculorum protrudere in mare. Catull. in Argon. 64. 127.
 Aciem oculorum fucis feniculi rescindunt serpentes. Plin. lib. 20. cap. 23.
 Reflectere oculorum aciem. Sen. Herc. 8.
 Hebetare oculorum aciem. Plin. lib. 20. cap. 6. & 32. cap. 7.
 Luminum acies torpet. Id est, Acumen oculorum hebescit. Sen. Herc. 9.
 Hebescere aciem auctoritatis fenatus patimur. Cic. 2. in Catil. 98. At non vigesimum jam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis. Habemus enim hujusmodi fenatus consilium, verumtamen inclusum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum: quo ex fenatus consilio consilium interfectum te esse Catilina convenit.
 Acies animi. Cic. in Catone Majori, 94. Nonne vobis videtur animus is qui plus cernat, & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem cujus obtusior fit acies, non videre?
 Acies ingenii. Cic. 1. Acad. 2. Idem 1. de Legib. Acies mentis. Cic. 4. Acad.
 Præstringere aciem ingenii. Cic. ad Brutum 18. Multi ad depravandum parati, qui splendore falsi honoris objecto, aciem boni ingenii præstringi posse conantur. V. mox Mentis.
 Contemplari aliquid omni acie ingenii. Cic. 1. de Orat. 73.
 Acies intentionis. Florus in prolog. lib. 1. Rerum diversitas aciem intentionis abruptum.
 Abducere aciem mentis a consuetudine oculorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 64.
 Præstringere aciem mentis. Cic. 1. de Divin. 109. Nec inopia enecta, nec satietate affluentis, quorum utrunque præstringere aciem mentis solet, sive deest naturæ quippam, sive abundat atque affluit.
 Acies orationis. Plaut. Epid. 4. 1. 20.
 Acies, pro Chalybe usus est Plinius lib. 24. cap. 14. Ex omnibus autem generibus palma serico ferro est. Seres hoc cum vestibus suis pellibusque mittunt. Secunda Parthico: neque alia genera ferri ex mera acie temperantur, ceteris enim admiscetur.
ACIES, [*ακίβη*, *ἀκίβη*] ut Veget. lib. 3. cap. 14. scribit, est Exercitus instructus. Cic. 2. Tusc. 100. Non sentiant viri fortes in acie vulnera.
 Acies interdum pro ipso conflictu & prælio sumitur. Tacit. lib. 20. Prima acie fufum victumque Romanum. i. e. primo congressu.

Exercitus nostri acies. Cic. in Catil. Quibus ego non modo si aciem exercitus nostri, verumetiam si edictum praetoris ostenderem, concident. *Ætate acies.* Id est, Ætatis armis munitæ. Virg. 9. Æn. 122.

Aucta acies numero. V. AUGUSTO.

Belligere acies. Stat. 12. Theb. 717.

Civili acie cadere. Id est, Mutuis caedibus, & velut bello civili. Ovid. 7. Met. 142.

Commota. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Condensa. In CONDENSUS.

Confirmata. Liv. 4. Decad. lib. 6.

Conferta. Tacit. lib. 6. 35.

Conferta campis. Sil. Ital. lib. 6.

Conversæ. Virg. 12. Æn. 369. Agmina cedunt, Conversæque ruunt acies.

Defixa. Id est, Immotæ. Stat. 9. Theb. 234.

Dehiscens. Liv. 3. Decad. lib. 9.

Directæ. Virg. 2. Georg. 281.

Diveris, hoc est, Adversariorum. Tacit. lib. 14. 30.

Equestris acies. Patere. Liv. 2. Fugata regionum equestris acies. 112.

Feræ. Sen. in Agam. 7. 3.

Firmata subsidiis. Liv. 1. Decad. lib. 4.

Fluctuans. Curt. lib. 3. 10. 6.

Formosa. Claud. Paneg. 24. 258.

Frenata, id est, Equestris. Sil. Ital. lib. 11. 53.

Funesta. Lucan. lib. 3. 63.

Generosa. Stat. 6. Theb. 297.

Horrida. Tacit. Hist. 6. 34.

Immanis. Immani acie Metellus fudit Achæos rebellare incipientes. Patere. Liv. 1. 16. 14.

Incondita inordinataque acies. Liv. 5. Decad. lib. 4.

Infectur. Liv. 1. Decad. lib. 4.

Instructa. Cic. 4. Philipp. 159. Faciam igitur, ut Imperatores instructa acie solent.

Iusta. Liv. 4. Decad. lib. 1. V. IUSTUS.

Licitæ. Id est, Bella licita. Stat. 11. Theb. 123.

Nova facta. Liv. 4. Decad. lib. 4.

Opimæ. Stat. 4. Sylv. 6. 65.

Parca fuge acies. Sil. Ital. lib. 10. 7.

Pedestris. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Porrectior. Tacit. in Vita Agric. 35.

Primori in acie versabantur Sido, &c. Tacit. Hist. 3. 21.

Prospera Sequanorum acie belli impetus itetit. Tacit. Hist. 4. 67.

Recta. Liv. 4. Decad. lib. 4.

Sociæ. Claud. 4. Paneg. 81.

Subsidiaria. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Tenuis. Tacit. Ann. lib. 1. 64.

Trepidæ. Ovid. 3. Amor. 7. 6.

Turbatæ. Virg. 11. Æn. 619.

Vaga. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Versa retro. Hor. 3. Od. 4. 26. Propert. lib. 3. Eleg. 11. 14.

Versatilis acies. V. VERSATILIS.

Vesana. Claud. de Rapt. Prosper. 36. 196.

Vulcania horrida. Id est, Vis ignis. Serv. Virg. 10. Æn. 408.

Defessus acie. Id est, Bello fatigatus. Stat. 12. Theb. 100.

Densos acie rapit. Id est, Rapitum ducit constrictos, & in acie conjunctos. Virg. 10. Æn. 178.

Mille rapit densos acie, atque horrentibus hastis.

Invictus acie. Id est, Qui nunquam vinci potuit in prælio. Sen. in Octav. 8.

Receptus tutus erat in aciem peditum. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Accingi in aciem telis. Tacit. lib. 20. Quidam expeditæ arma, telisque tanquam in aciem accingi.

Accipere focios in mediam aciem. Liv. 3. Decad. lib. 8. Idem lib. 10.

Administrare aciem. Hirt. in Bell. Alexand. Ut quum esset in duas partes urbs divisa, acies uno consilio atque imperio administraretur.

Adfuit in aciem ordo agminis. Tacit. Hist. 2. 41.

Amplecti hostium aciem. Id est, Circumvenire. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Aperire mediam aciem venient ex adverso hosti. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Audere aciem. Tacit. lib. 12. 28. Vastati agri, prædæ passim actæ, non ausis aciem hostibus: vel si ex occulto carpere agmen tentarent, punito dolo.

In aciem audere. Tacit. lib. 12. 32.

Bellat acies. Stat. 1. Theb. 46.

Bellare acie. Liv. 4. Decad. lib. 2.

Cadere in acie. Id est, Occidi. Liv. 3. Decad. lib. 9. 29. 3.

Cadere per acies. Tacit. 1. Ann. 10. Quum ferocissimi per acies aut descriptione cecidissent.

Certant acies. Virg. 2. Æn. 30.

Classibus hic locus, hic acies certare solebant.

Cière acies. Virg. 6. Æn. 829.

Heu quantum inter se bellum, si lumina vitæ Attigerint, quantas acies, stragemque ciebut!

Circumvallare aciem. Sil. Ital. lib. 7. 118.

Circumvenire. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Claudere. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Coercere. Virg. 9. Æn. 27.

Messapus primas acies, postrema coercent Tyrhidae juvenes. Id est, Cogunt, colligunt. Servius.

Coherent acies. Curt. lib. 3. 11. 4. 5.

Coire inter se mediæ acies possent. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Colligere se ad aciem. V. COLLIGO.

Collucet flammis acies. V. COLLUCRO.

Committere se in aciem. V. COMMITTO.

Componere aciem. Tacit. in lib. de Moribus German. 6. 8.

Concurrunt acies. Liv. 4. Decad. lib. 4.

Concurrere acie. Liv. 4. Decad. lib. 10.

Conferre per acies bellum. Tacit. Ann. lib. 2. 41. Latiore Tiberio quia pacem sapientia firmaverat, quam si bellum per acies confecerat.

Configere duplici acie. Quintil. lib. 5. Cap. 7.

Congredi acie. Tacit. lib. 14. 34.

Consistere in acie. Liv. 1. Decad. lib. 9.

Continentur acie. Cæs. de Bell. Civil. lib. 1. 83. Tali instructa acie

tenere uterque propositum videbatur: Cæsar, ut nisi coactus prælium non committeret: ille, ut opera Cæsaris impediret. Producitur tamen res: aciesque ad solis occasum continentur. Inde utrique in castra discedunt.

Dammare aciem. Id est, Detestari & relinquere. Sil. Ital. lib. 17.

Datur acies. Tacit. in Vita Agric. Fortissimi cujusque vocem audiebam, Quando dabitur hostis? quando acies?

Decernere acie. Liv. 4. Decad. lib. 1. Potuisse castris prope urbem positus, tutanda colonia, ita ut acie non decerneret, in adventum ejus rem extrahere. Et lib. 2. Quum acie decernendum videret.

Deductus in aciem. Tacit. Hist. 1. 89.

Deducta legio in aciem. Tacit. Hist. 2. 43.

Defendere in aciem omnibus copiis. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Dicere acies. Id est, Describere, narrare. Virg. 7. Æn. 42. Tu vatem, tu diva mone: dicam horrida bella, Dicam acies, actosque animis in funera reges.

Dilatate aciem. Liv. 4. Decad. lib. 1. 31. 21.

Dimicare acie si vellet. Liv. 4. Decad. lib. 1. & 4. 31. 35.

Dirigere aciem. Cæs. Bell. Civil. lib. 5. Hirt. de Bell. Afric. Hostes inter aciem dirigunt mirabili longitudine non peditum, sed equitum confertam. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Disjecta acies. Tacit. Hist. 3. 2. 7.

Disposita Vitellianorum legionum acie. Tacit. Hist. 2. 41.

Distrahere aciem, & distendere. Cæs. Bell. Civil. lib. 3. 92. Pompeius suis prædixerat, ut Cæsaris impetum exciperent, neve se loco moverent, aciemque ejus distrahi paterentur: ut primus excursum visque militum infringere, aciesque distenderetur: atque in suis ordinibus dispositi, dispersos adorirentur.

Divertere acies. Lucan. lib. 2. 470.

Ducere firmamentum in aciem. Liv. 3. Decad. lib. 9.

Duplicare acies. Sil. Ital. lib. 15.

Educere in aciem. Cæs. Bell. Civil. lib. 4. 13. 26.

Erigere aciem. Liv. 1. Decad. lib. 1. Tacit. Ann. 18. 36. Hist. 4. 71.

Erigere aciem in adversum collem. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Eruptit nova acies. Liv. 1. Decad. lib. 4.

Evadere adversus aciem. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Excedere acie. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Excire milites in aciem. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Exire in aciem. Liv. ibid.

Exornare aciem. Sallust. in Jugurth.

Explicare. Liv. 1. Decad. lib. 4. 27.

Extenditur acies. Curt. lib. 3. 9. 12.

Extenuare aciem. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Ferre. Tacit. lib. 4. Id est, Sustinere.

Firmare subsidiis. Liv. 1. Decad. lib. 4.

Firmare. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Hortari aciem. Ovid. 1. de Arte Am. 207.

Impulsa acies. Liv. 3. Decad. lib. 4.

Inclinavit acies. Liv. 1. Decad. lib. 2. 20.

Inclinavit acies, Fusa est acies. Liv. 1. Decad. lib. 1. 12.

Incubuit tum acies hostium integris ordinibus. Tacit. Hist. 2. 42.

Incurrere in averfam hostium aciem. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Inducere aciem in hostem. Liv. 1. Decad. lib. 4.

Inducere legiones in aciem. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Inferre se in mediam aciem. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Infertur pedestris acies. Tacit. lib. 2.

Instantur aciem. Vide INSTAURO.

Instituire, pro Facere. Cæs. Bell. Civil. lib. 3. 93. Timens Cæsar ne a multitudine equitum dextrum cornu circumveniretur, celeriter ex tertia acie singulas cohortes detraxit, atque ex his quartam instituit. Paulo post, Quod ubi Cæsar animadvertit, quartæ aciei quam instituerat ex cohortium numero, signum dedit.

Instruere. Cic. pro Muren. 19. Tu actionem instituis: ille aciem instruit. Integrate. Sil. Ital. lib. 12. 680.

Interrumpere aciem. V. INTERRUPTO.

Invadere transversam hostium. Liv. 1. Decad. lib. 9.

Invehi in aciem. Id est, Inferri. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Ire in aciem. Tacit. in Vita Agricola.

Iterare aciem. Id est, Renovare. Stat. 11. Theb. 455.

Labantes acies. Tacit. in lib. de Morib. German. 8.

Laxata acies. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Locare ante aciem pedites ex omni juventute delectos. Tacit. in lib. de Morib. German. 6.

Miscere pavidos fuga, vulneribusque milites in certam & integram aciem. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Antequam miscerentur acies. Tacit. Hist. 2. 25.

Movere loco. Liv. 3. Decad. lib. 10. Sil. Ital. lib. 11.

Nudare cornibus, auxilio, &c. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Nutantem aciem victor equitatus incurfat. Tacit. Hist. 3. 13.

Opponere. Virg. 9. Æn. 469.

Æneadæ duri murorum in parte sinistra Opposuerunt aciem.

Ordinare. Curt. lib. 3. 8. 24.

Pandere aciem. Tacit. Hist. 2. 25. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Patefacta acie, cornua hostium amplexus in orbem, pugnantibus ad unum omnes occidit. Liv. 3. Decad. lib. 8.

Pellere. V. PELLO.

Perfringere. Tacit. lib. 20.

Perrumpere. Virg. 9. Æn. 513.

Saxa quoque infesto volebant pondere, fiqua Possent testam aciem perumpere. Id est, Scutis facta testudine se tegentem.

Perturbata acies. Liv. 3. Decad. lib. 7. 37. 41.

Poscere acies. Virg. 8. Æn. 540.

— possant acies, & fœdera rumpant.

Procedere in aciem. Liv. 1. Decad. lib. 4. & 3. Decad. lib. 7.

Procurrit acies. Cæs. Bell. Civil. lib. 3. 91. Eodem tempore tertiam aciem Cæsar, quæ quæta fuerat, & se ad id tempus loco tenuerat, procurrere jussit.

Prodire in aciem. Cæs. Bell. Gall. lib. 8. 8. Omnibus rebus inferviendum

viendum statuit, quo celerius hostes contempta suorum paucitate prodirent in aciem.

Producere in aciem. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Profligare & perfingere aciem. Sil. Ital. lib. 11. 80.

Progredi in aciem. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Promovere aciem. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Propinquabat legionum acies. Tacit. 3. Hist. 46.

Proruebat hostilem aciem ingentibus faxis. Tacit. Hist. 1. 23.

Prorumpere in aciem. Tacit. 2. Hist. 41.

Profluit acies. Lucan. lib. 7.

Protrita hostium acie. Tacit. 2. Hist. 26.

Pugnare acie. Liv. 3. Decad. lib. 9.

Recedere ex acie. Hist. de Bell. Afric. 19. extr. In eo prælio Petreius graviter ictus ex acie recessit.

Recipere aliquem in aciem. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Redintegrata acie, manus ad obfessos tendere. Tacit. 4. Hist. 34.

Refert pedem acies. Val. Max. lib. 1. cap. 8.

Refugere in secundam aciem. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Refugere acie. Cæs. Bell. Civil. lib. 3. 95. Qui acie refugerant milites, & animo perterriti, & lassitudine confecti.

Restituere aciem. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Refecit acies hoc campo. Virg. Æn. 504.

— tum Hetrusca refecit.

Hoc acies campo, monitis exterrita divum.

Sistere aciem. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Sonat acies cantu virorum. Tacit. 4. Hist. 18. Ut virorum cantu, fœminarum ululatu sonuit acies.

Sternere aciem. Virg. 8. Æn. 562.

O mihi præteritos referat si Juppiter annos,
Qualis eram quum primam aciem Præneste sub ipsa
Stravi, fœtoremque incendi victor aceros.

Struere. Virg. 9. Æn. 42.

Nou struere auderent aciem, neu credere campo. V. Infruere.

Subducere faucibus in postremam aciem. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Subducere legionem ex acie. Tacit. lib. 2. 21.

Succellit vallo Romana acies, ubi primum illuxit. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Suggeredi acie. Tacit. lib. 4. 47. Quidam audentius apertis in collibus visabantur: quos dux Romanus acie suggestus haud ægre pepulit.

Summovere aliquos in postremam aciem. Liv. 3. Decad. lib. 10.

Sustentare. Virg. 12. Æn. 663. Tacit. 1. Hist. 65.

Sustinuit labantem aciem Antonius accitis prætorianis. Tacit. 2. Hist. 23.

Temperare acies. Id est, Regere ac moderari. Stat. 9. Theb. 28.

Tenere aciem, pro Regere. Cæs. Bell. Civil. lib. 3. 88. In eo loco ipse erat Pompeius: mediam aciem Scipio cum legionibus Syriacis tenebat.

Turbavit extemplo aciem eorum eques immixtus. Liv. 4. Decad. lib. 4.

Turbata acies. Liv. 3. Decad. lib. 7.

Venire in aciem. Tacit. in lib. de Morib. German. 14.

Veniarius in aciem dimicationemque. Cic. in Orat. 25.

Verfari in acie & ferro. Cic. de Opt. Gen. Orat. 149.

Volitare tota acie. Tacit. lib. 2.

Acies, ut alia quintæ inflexionis, olim habuit in genitivo Acie, auctore Servio. Sallust. 1. Hist. Dubitavit acie pars.

ACILIA, [Ἀκίλια] Emporium est maritimum Arabiæ, distans triginta diem navigatione a Berenice Troglodytarum urbe. Plin. lib. 6. cap. 28. in descriptione navigationis Indicæ.

ACILIA, Gens plebea Romæ fuit a Trojanis oriunda, ut auctor Herodianus. Hanc vero gentem abjectam fuisse & obscuram, inde apparet, quod postremos omnium eorum, quorum originem veteres ad Æneam referunt, honores adeptos constat. Primus enim M. Acilius. C. Fil. 107. anno ab U. C. curules gessit magistratus, qui Antiochum regem & Ætolos apud Thermopylas devicit, deque iis triumphavit. Liv. lib. 36. Ob quam victoriam ci vitata delata est aureis bracteis incrustata, ut annotat Rhodig. lib. 29. cap. 24. Fuit & M. Acilius L. F. C. N. Cof. cum L. Quinctio, anno DCIII. auctor est Cassiodorus, & Plin. lib. 7. cap. 36. Item fuit M. Acilius Glabrio, apud quem Cicero Verrem accusavit. In Verr. 5. 29. De Sen. cap. 10. Juven. 4. 94. Aufon. Profess. 24. v. 4. Et Fallos. Ab horum uno Lex Acilia de pecuniis repetendis severissima, cujus meminit Cic. in Verr. 1. 9. Et pro Sextio 64. dicitur etiam Aquilia. [Imo ACILIAM ab AQUILLIA Gente diversam fuisse liquet ex Denariis antiquis ap. Fuly. Ur. fin. q. V. Hic vero omnia confusa.

ACILIUS BUTA, [Ἀκίλιος] Homo Prætorius, cui post patrimonium ingens consumptum Tiberius paupertatem confitenti, Sero, inquit, expectatus es. Cæs. Antiq. Lect. lib. 9. cap. 13. [Scribendum Atilius ex Senec. Ep.

ACILIUS STHELENUS, e plebe Libertina, in excolendis vineis cura & artificio singulari fuit, ita ut cunctis miraculo esset. Hujus meminit Plin. lib. 14. cap. 4.

ACILISÆNA, [Ἀκίλισση] Regio est Asiæ inter Taurum & Euphratem: de qua Strabo lib. 11.

ACINA, [Ἀκίνα] Arabiæ oppidum. Plin. cap. 29. lib. 6.

ACINACEUS, V. ACINUS.

ACINACES, is. m. [Ἀκίνακός] Gladius Perfarum, sive Medorum, inquit Acron. Hor. 1. Od. 27. 5.

Vino & lucernis Medus acinaces
Imone quantum discrepat.

Mignis manicis, insignis acinace dextra. Val. Flacc. lib. 6. 711.

Cum Scythæ per ventum & acinacem jurabant, per vitam fe & mortem affirmabant jurare, quod ventus vitæ hominum causa sit, acinaces vero mortis, sicut Lucianus in Toxariæ dicitur.

Acinaci, Scythæ illi inhospitalis, qui in intimas solitudines acti sunt, Martis simulacro, annis hostibus litabant. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 26.

ACINIPPO, Oppidum Bæticæ Hispaniæ, Plin. 3. 1. quod idem Acenippo Ptolemeo 2. 4. dicitur.

ACINIANI, gens Hispaniæ, simulacrum Martis ornatum radiis maxima religione colentes, Netum vocabant: quod eorum lingua marem significat Sipont. ex Macrobo. Saturn. lib. 1. cap. 19. Sed Acitiani legendum. V. Supra.

ACINUS, [Ἀκίνος] Dioscoridi, 3. 50. Herba est tenuibus sicciæque furculis, ocymo similis, odorata, sed hirsuta, ex qua coronæ factantur. Quidam ex vulgo Islyvestre Basilicum vocant, Latini Ocymastrum, quod plane Ocymum imitatur. Plinius hanc herbam & coronarum, & ciborum causâ ab Ægyptiis ferri asserit, & alio nomine Epipetron vocari, & nunquam florere. Vid. lib. 21. cap. 15. & 27.

ACINUS, l. m. & ACINUM, n. teste Nonio [ἄκιν] Hor. 2. Sat. 6. 85. Aridum & ore ferens acinum, semelæque lardi
Frustra dedit.

Vulgo granum id appellatur, nasciturque inter fructus minutiores arborum fructuive. Inter acinos enim numerantur Grana, uvæ, hedera, sambuci, ebuli, mali punici: addo etiam morum, & quicquid his est simile. Cic. de Senect. 47. Omitto enim vim ipsam omnium que generantur e terra, que fici ex tantillo grano, aut ex acino vinaco, aut ex cæterarum frugum aut stirpium minutis feminibus tantos truncos ramosque procreat. Quo loco Turnebus Acinum vinaceum ea dici forma censet, qua Gallum gallinaceum dicebant. Acina ebriosa, f. pro Acino ebrioso, n. dixisse Catullum postea, 27. 4. scribit Gellius lib. 7. cap. 20.

Acinum corrugatum. In CORRUGO,
Acinus callosus. In CALLOSUS,
Acini coccinei. In COCCUM,
Acini mepilorum. Plin. lib. 15. cap. 20.

ACINACEUS, Adj. [ἄκινος] ex Acinis confectum: ut Acinaceum vinum,

ACINARIUS, Dolia acinaria. Varr. de R. R. 1. 22.

ACINATICIUM, ii. n. Potio ex acinis vineaceis aqua maceratis confecta. Ulp. l. 9. de oleo vin. leg. Acinaticium plane vino non continetur. Quo loco Horum, mavult legere Acinacium, aut Acinaticum. Hujus potionis conficiendæ rationem vide apud Cassiodorum cap. 12. Gloss. Gr. Lat. ἄκινος, adde Pallad. 1. tit. 6.

ACINOSUS, [ἄκινος] Adj. Dicitur quod multos habet acinos: ut, uva acinosa. Plin. de vitium generibus lib. 14. cap. 3. Columbinæ acinolisime. V. etiam 12. 3. Harduin.

Acinofum, pro Re fucosa in modum acinorum. Plin. lib. 12. cap. 13. Afari semen acinofum, saporis calidi, ac vinosi.

ACIPENSER, eris. m. [ἄκινος] Genus piscis, de quo Plin. lib. 9. cap. 17. Apud antiquos piscium nobilissimum habitus acipenser, adeo ut cum tibiis & coronis inferretur. Athen. lib. 7. & Macrobo. Saturn. 3. 16. conf. Cic. de Fin. 2. 8. & 28. Hor. 2. Sat. 2. 47. Vulgo eundem putant ac Elopem, Acellum, Sturionem quem & Asturionem quidam vocant, a quibus tamen omnibus diversus est, ut accurate docet Ludov. Nonius in Ichthyophagia. Vid. & Salmast. Exercit. Plinian. pag. 940. & Turneb. 30. 21. L. And. Refend. lib. 2. de Antiq. Lusit. dilq. de pisce Asturione pag. 73. Unus omnium squamis ad os versus contra aquam nando meat, nullo nunc in honore est: quod quidem miror, cum sit rarus inventus. Cic. in dialogo de Fato, ut citat Macrobo. lib. 2. Saturn. cap. 12. Nam cum esset apud fe de Lavernium Scipio, unaque Pontius, allatus est forte Scipioni acipenser, qui admodum raro capitur, sed est piscis, ut ferunt, in primis nobilis. Cum autem Scipio unum & alterum ex iis qui eum salutatum venerant, invitasset, pluresque etiam invitaturus videeretur, in aurem Pontius, Scipio, inquit, vide quid agas, acipenser iste paucorum hominum est. Hæc Macrobo. Martial. in Xenis 13. 91.

Ad Palatinas acipensera miteite mensis,
Ambrosias ornent munera rara dapes. Legimus in aliquibus exemplaribus (acipensera) & (ornant).

Acipenser decumanus, V. DECUMANUS.

ACIRIS, [Ἀκίριος] Italiæ fluvius apud Plinium: cujus etiam mentionem facit Volaterranus. V. Plin. lib. 3. cap. 5.

ACIS, is, vel idis. [Ἀκίς] Fluvius est Siciliæ, qui decurrit ex Ænæa, telis impetu, unde dictus est, ut docet Eustathius.

Acis, apud Ovid. 13. Met. 750. 756. 757. primam producit. Claud. lib. 3. de Rapt. Proserp. acridis.

Lucus erat prope flumen Acin, &c.

ACIS, pulcherrimus fuit adolescens, Fauni filius ex Simethi fluvii filia, pastor Siculus, quem cum Galatea Nerei & Doridis filia amaret, & Polyphemum Cyclopa sperneret, ille iratus Acin necavit: qui postea Galatæe miseratione in fontem mutatus est, ut scribit Ovid. lib. 13. Met. v. supr.

Acis item Insula una est ex Cycladibus, auctore Plin. cap. 12. lib. 4.

ACITANI, V. ACINIANI.

ACITAVONES, Plinio populi inter Alpinas genes numerantur, c. 20. lib. 3.

ACITHIUS, [Ἀκίθιος] Fluvius est Siciliæ apud Ptolemæum, alio nomine Acis & Acilius dicitur. V. supr.

ACITIA, Insula, quæ & Meles, & Siphnus dicitur. Sipontin, ACIROS, V. ACYTOS.

ACLASSIS, Tunica ab humeris non confuta. Festus. Gr. κάλαρις vel κάλαρις, a κάλαρο laxo. Lamentum tunicæ nodo retentum fec. Scalliger. conf. Dacerium.

ACLEVI, [Ἀκλίσι] Adv. Citra vocationem, citra invitationem. Proverbii loco dicitur, quoties invocatus quis accedit ad convivium: quod & amici faciunt & cœniperæ. Hermolani in Plin. lib. 15. cap. 11.

ACLIS, idis. f. Nonius 18. 10. [Ἀκλίσι] Virg. 7. Æn. 730.

— teretes sunt acclides illis Tela.

Acidides, inquit, Jacula brevia. Servius. Putatur. inquit. Teli esse genus quod per flagellum in immensum jaci potest. Cæsari tragula. Bell. Gall. 5. 46. V. Salmat. ad Treb. Poll. Claudium cap. 14. Turneb. Adverf. 30. 21. & Drakenb. ad Sil. 3. 363.
 ACCLUDO, is. compositum a Cludo. Vid. CLUDDO.
 ACME, es. [Ἀκμή] Nomen mulieris proprium. Catul. Epigr. 43. 1. &c. Acmen Septimius suos amores Tenens in gremio, mea, inquit, Acme, &c.
 ACMODIA, [Ἀκμοδία] Septem funt infule post Hiberniam, non procul ab Orcadibus. Plin. lib. 4. cap. 16.
 ACMON, [Ἀκμων] unus ex Idæis Daçtylis, id est, Magnæ Matris deorum ministris, & affessoribus : de quo vide plura apud Liliun Gyraldum in lib. de Diis Gentium.
 ACMONIA, [Ἀκμωνία] Stephano, Urbs est Phrygiæ in conventu Synadico: cuius meminerunt Prolemæus & Stephanus. Hinc
 ACMONIDES, [Ἀκμωνίδης] unus Cycloporum. Ovid. 4. Fast. 286. Vid. BRONTES.
 ACMONIENSES, five, ut Plinius legit lib. 5. cap. 25. ACMONIENSES, Populi sunt Aconia urbis.
 ACMOTHEON, i. n. [Ἀκμοθίων] Lignum sustinens incudem.
 ACNUA, f. Agri modus apud Varr. de R. R. 1. 10. & Columel. 5. 1. Græcis ἀκνω est, ut ex Herone Rigaltius ad Gromaticos veteres observat. Batcii rustici Agnam & Porcam appellarunt. Alii Porcamin, ut Gromatici notant.

A C O

ACOETES, [Ἀκοῆτες] Nomen viri pauperis, sub cuius imagine latuit Liber, eludens Penthea. Huius tenuitatem exprimit Ovid. 3. Met. 582.
 ACOTUS, [Ἀκοῦς] Sine cubili. Unde Plin. lib. 11. cap. 15. Mel acetum vocat, sine retimento sedimentove. V. Not. Dalech. In omni (inquit) melle, quod per se fuit, ut mustum, oleumque, appellaturque acetum, maxime laudabile est. Nam κωτός lectum significat. Unde & aceton [κωτόν] hoc est, Dormitorium Plinio : & Proccæton vel Proccæton in epistolis Cæcili, pro Anticubiculo : etiam si Proccæton quoque legitur, non absurde. Quid sit Proccæton, Festus Pompeius docebit. Proccæton & Cæton, Vitruvius thalamum & antichalamum usurpat. Herimol. Gloss. in Plin. Sed V. supra Acetum.
 ACOLASTUS, i. [Ἀκολάστος] Prodigus, intemperans, immodestus, lascivus, libidinofus, infrenis, immoderatus. Gell. lib. 19. cap. 2. negat Latine posse. Sonat ad verbum, impunitus, vel incoercitus, ut fit qui cupiditates non punit, velut injecto freno. Nam κολάζω punio est, & privat. Nec solum de hominibus, verumetiam de rebus dicitur, ut ἀκόλαστος γλάστρα, lingua infrenis. Acolastus homo, homo nihili neque rei, neque frugis bonæ. Gell. lib. 7. cap. 11. Budeus in Comment. Protervum proprie significare putat, & qui sibi in libidine temperare non potest.
 ACOLITANUM, [Ἀκολιτανόν] Oppidum liberum est in Africa proprie dicta, ab ea parte qua tractum Cyrenaicum spectat. Plin. lib. 5. cap. 4.
 ACOLUTHUS, i. [Ἀκόλυθος] Consequens, consentaneus. Quintil. 5. 10. substantive, n. pl. Consequencia dixit, quæ Græcis ἀκόλυθα. m. Affector, comes, affleca, puer junior ministrans in rebus corporis, famulum a corpore. Erasim. in Epist. Hieronym. ad Nepotian. de Vit. Cleric. ex Helych. q. V. Fuit & Ecclesiasticum officium, de quo V. Gloss. du Fresne, Spelm. & Hierolex. Macri, & ante hos Isidorum. 7. 12. de Clericis. Augustin. Ep. 104. princ. Ep. 62. sub init. & Cyprian. Ep. 7. Edit. Oxon. (Pammel. 36.) ubi itidem Acoluthi mentio habetur. quidam perperam scribunt ACOLYTUS.
 ACOLYTHUS, i. [Ἀκόλυθος] Impeditio carens, Qui nullis terroribus a proposito dimoveri potest. Unde Epictetus verum atque sincerum Stoicum, acolythum esse dicebat. quasi dicas, non prohibitus, ab α & κωλίον prohibeo.
 ACONE, [Ἀκωνία] Cautes. V. ACONITUM.
 ACONE, es. [Ἀκων] Portus Bithyniæ, veneno aconiti dirus. Plin. lib. 6. cap. 1.

ACONITI, [Ἀκωνίτη] Adv. Sine pulvere, citra pulverem sudoremque, citra negotium & laborem, sine pugna, κενός enim pulverem significat. Plin. lib. 36. cap. 11. Alcimachus pinxit Dioxippum, qui pancratio Olympice citra pulveris iactum (quod vocant Aconiti) vicit: coniti Nemea. Tactum I. Hard. Proverbii loci dicitur de eo qui sine labore victor evadit: ab athletis sumptum, qui pulverem inspergebant corporibus, ut se facilius comprehendere possent. Ovid. 9. Met. 35. de lucta Hercules & Acheloi. Vid. Hermolaum in Plin. & Erasim. in Chiliad. Eadem forma dicimus & ἀκωνίτη sine sudore, & ἀκωνίτη, sine sanguine.
 ACONITES, [Ἀκωνίτες] Populi funt montani, prope Sardiniam insulam, quorum meminit Strabo lib. 5.
 ACONITUM, i. [Ἀκωνίτη] Herbe genus, de qua sic Plin. lib. 27. cap. 3. extr. Aconitum, folia habet cyclamini aut cucumeris, non plura quatuor, ab radice leniter hirsuta, radicem modicam, cammaro similem marino. Quare quidam cammaron appellaverit, alii thyphonium, ex qua diximus causa. Radix incurvatur paulum, scorpionum modo: quare & scorpion aliquid appellaverit. Nec deservit qui myctæonem appellare mallent: quoniam procul & e longinquo odore mures necat. Nascitur in nudis cauitibus, quas aconas vocant & ideo aconitum aliquid dixere, nullo iuxta, ne pulvere quidem, nutriente. Hanc aliqui rationem nominis attulere. Alii, quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferri aciem deterendam, statimque admoda velocitas sentiretur. Lucan. 4. v. 322. Ovid. 7. Met. 418.
 Lurida terribiles miscent aconita nocera. Ovid. 1. Met. 147. Videtur de quibuslibet venenis intelligibile.
 — nec miseris fallunt aconita legentes. Virg. 2. Georg. 152. Ubi Servius, Aconita nascuntur in Italia, sed non ea obesse dicit, quia funt omnibus nota. Hæc autem herba dicitur nata esse de spumis Cerberii, quo tempore cum Hercules ab inferis traxit. Quæ quia in faxis & cotibus nascitur, Aconitum dicitur, ἀπό τῶν ακωνίτων. Id est, a Cote.

Et dicimus τὰ ἀκωνίτων, ἢ τὰ ἀκωνίτων. Hæc Ser. Theophrastus tamen de Plant. Hist. lib. 9. cap. 16. aliud affert nominis etymon, affirmans non esse ἀπό τῶν ακωνίτων, id est, a Cotibus, sed ab Aconis Perandimorum vicino ad Heracleam Ponti sito, ubi & plurimum & optimum nascitur. V. Athenæum lib. 3. & Solinum cap. 45.
 Aconita dira. Antonius Sect. 2. monosyllabis. Lurida. Ovid. 1. Met. 147.
 Pallida. Lucan. lib. 4.
 Vivacia. Ovid. 7. Met. 418.
 Aconitum, Dioscoridis interpres 1.97. vertit. Non picatum. Ad Cæl. Antiq. Lect. lib. 28. cap. 2. Aconita, inquit, intelliguntur Græciæ Vafa non illiata, quæ calido diluta humore, aquam in se trahunt. [Sed ἀκωνίτων λεγendum Sarac. contendit in Schol. ad C. 94. q. V.
 ACONITEUS, Venator egregius, ut docet Stat. 7. Theb. 590. & Sil. lib. 16. 562.
 ACONITIA, æ, [ἀκωνίτια] Cometæ genus, de quo Plin. lib. 2. cap. 25.
 Aconitiæ jaculi modo vibrantur oculissimo significat. Hæc fuit de qua quinto consulatu suo Tiberius imperator Cæsar preclaro carmine perferipit, ad hunc diem novissime visa. Easdem breviores, & in mucronem fatigatas, xiphias vocaverit, quæ sunt omnium pallidissimæ, & quodam gladii nitore, ac sine ullis radiis.
 Aconitum, est etiam Serpens magnitudinis duorum cubitorum, figura autem crassa in tenuumabeunte, colore viridi, maxime iuxta alvum, ut milium colore referat, unde & Cenchrus, id est, Miliaris appellatur. Actius ferm. 13. cap. 27. Ælian. lib. 6. Hist. An. c. 18. Latinis IACCULUM dicitur q. V.
 ACONITIA, n. pl. Calcæi mulcibres. V. infra PLOEARIA.
 ACONITION, [Ἀκωνίτιον] Oppidum est Arcadiæ, nomen habens ab Aconitio Lycaonis filio, Stephanus.
 ACONITUS, [Ἀκωνίτης] Bæotia mons est, teste Plin. lib. 4. cap. 7.
 ACONITUS, [Ἀκωνίτης] e Cæo five Cæa Ægei maris insula profectus ad factus Dianæ, quæ in Delo insula omnium Cycladum clarissima, frequentissimi virginum conventu celebrabantur, in amorem visæ Cydippes puellæ nobilis exarist. Quam cum ob generis imparitatem non auderet palam uxorem petere, novam commentus est fraudem, qua illam sibi conjugio obligaret. Siquidem in pulcherrimo pomo scripsit duos hoc fecerit.

Me tibi nupturam (felix est omen) Aconiti,
 Juro quam colimus numina magna Deæ. Sunt qui hos malint,
 Juro tibi sacræ per mytica sacra Dianæ,
 Me tibi venturam comitem, sponsamque futuram.

Itaque sic inscriptum pomum projecit ad pedes puellæ. Quæ fraudis infamia, cum imprædens legeret, visa est se uxorem Aconitio pacifici. Nam quæ ante deos in templo Deliæ Dianæ dicerentur, rata esse debere, lex erat. Cum autem paulo post pater hujusce rei nefcius, illum alteri desponderet, subita febre correpta est. Cui Aconitus per epitolam persuasit, orbem a Diana esse immissum, eo quod non implevisset que Dea præsentem promiserat. Proinde contra patris voluntatem maluit in Aconitii venire sententiam, quam diutius torqueri. Extat utriusque epistola inter Ovidianas 20. 21.

ACONITIO, [ἀκωνίτιον] Jaculari. Translate Veget. de Re Vet. 1. 26. Ut possit sanguis aconitizare per venam.

ACOPIS, [Ἀκοπίς] Gemma nitro similis, pumicofo, aureis guttis stellata, cum qua oleum subfervefactum, perunctis lassitudinem solvit. Plin. lib. 31. cap. 10.

ACOPUS, five ACOPUS, f. ἄκοπος Dioscoridi. Herba est fruticosa, gravi odore, flore oleis, quæ & Anagyros vocatur a Plin. 27. 4. Dioscoride etiam ἀνάγυρος. Vulgus ob odoris gravitatem Lignum fetidum appellat. Hujus semen, quod in oblongis corniculis habet, commandatum, vomitiones ciet. Unde factus est locus proverbio, ἀνάγυρον κινεῖν, Anagyrin movere, quo utimur in eos qui obfutura sibi comitent. V. Plin. l. c.

ACORUM, i. n. [Ἀκωνίτη] Celf. 4. 27. Acopo articuli perfricentur. plural. Acopa, drum. Medicamenta lassitudines & fatigationes levantia. Plin. lib. 29. cap. 3. &c. Ad omnia quæ acopis curantur, unguentumque pariter & medicamentum est. conf. 31. 7. Budeus, Acopos, nimium lassum significat. Pecuarii capite de his agit Celsus, quod est 24. libri 5.

ACOR, V. ACEO.
 ACORNA, re. [Ἀκωνίτη] Herba est ex genere aculeatarum, spinam habens pro folio, vernaculo Cnico similis, colore tamen rufo, succum pinguem & sanguineum fundens. Plin. lib. 21. cap. 16.

ACORUM, [Ἀκωνίτη] describit Diosc. lib. 1. cap. 2. Plin. lib. 25. cap. 13. Et 26. 5. Hermolaus, Ruellius, & alii multi. Quid autem sit Acorus, seu Acorum, non satis norunt recentiores. Ego (ait Manardus lib. 6.) quoties acoro opus est, non vulgari illa radice, & injunctum odoris, sed vocato aromatico calamo uti consuevi, Antonius vero Musa, Quam, inquit, galangam appellatis, verus Dioscoridis acorus est: quod sæpe ab excellentissimo Leonicensio dictum memini. Vid. Celf. 321. Apul. de Herb. cap. 6. & 88.

ACOSMIA, æ, [ἀκοσμία] Rerum congeries indigesta, confusa, & incondita. Acosmia etiam Deducus & indignitas, & status publici perturbatio, quam unicuique ordini sue vices suasque dignitas non constant. Quo verbo Plutarchus statum Reipublice tempore belli Civilis appellavit. Budeus.

ACOSMUS, i. [ἀκοσμος] Inornatus, incomptus. Lucret. utitur l. 4. 1153.

A C Q

ACQUIESCO, ævi, ætum, [ἀκωνίτη] Ære. Pro simplici ponitur, Quiescere. Cic. 13. Att. 34. Vitandi calor is causa Lant. 3. treis horas acquieveram.

Acquiescere pro translatione dicimus, quum Remittitur dolor, aut alia animi molestia. Cic. 1. de Fin. 82. de improbitate loquens, Cuius in animo versatur, nunquam sinit cum respirare, nunquam acquiescere. Idem 4. Acad. 25. 3. Quum es commotus, acquiescis.
 Acquiescere in re aliqua, aut in aliquo homine, cum quadam animi voluptate, quieteque consistere & oblectari in re aliqua, in qua prius in dubio aut sollicitudine animus fuisset. Cic. 9. Att. 10. Acquiesco enim scribens ad te, & legens tua. Acquiesco, id est, Oblecter. Idem

de Amicit. Vicit. autem fenes in adolescentium charitate acq̄-
ficimus. Suet. Tib. cap. 56.

ACQUIESCERE κατ' ἰσφρησιν pro Mori dixit Nepos 23. 13. 1. Sic, in-
quit, vir fortissimus, multis variisque perfunctus laboribus, anno ac-
quievit septuagesimo. Ubi quidem significanter Acquiescere dictum
videtur de Morte vitam laboriosam secuta, conf. Val. Max. 9. 12.
ext. 1. Sponius Misc. Erud. Antiq. p. 171. ex Lapide Lugdunensi:
Julia adepta hic acquiescit. Ita sepulchri non raro quiescere, & mors
ipsa Quies appellatur. Ceterioris av̄scriptoribus Acquiescere Consen-
tire est, vel Assentiri. Hieronym. lib. 2. adverb. Jovian. (Tom. 3. Oper.
36.) de Diogene. Gennad. Matfil. cap. 55. de Eccl. Dogm.

ACQUIESCERE alicui rei, pro In aliqua re. Sen. Epist. 24. princ. Ut meliora
tibi proponas, & acquiescas sp̄ci blandite. Item Suet. Tib. cap. 31.

ACQUIESCENS, Partic. [ἐπιπαύουσα] Cic. 2. Q. frat. Erat sum-
mum otium forense, sed senescens magis civitatis, quam acquiescentis.

ACQUITTO, sivi, litum, ēre. [επιτοκίαι, πλεστηνίαι, ἀρεστηνίαι, ἀντιφρασίαι]
ex Ad & Quero; Idem quod Comparo. Virg. 4. Æn. 175.

Mobilitate viget, viresque acquirit eundo. De Fama loquitur,
Opes. Ovid. 2. de Arte Am. 343.

Nascitur exiguus, sed opes acquirit eundo.
Acquirere rerum dominium, aut possessionem dicimur, cum illa jure
aliquo civili, hoc est, ea ratione que jure civili ad dominii possessionisve
translationem instituta est, nanciscimur. Hotoman.

Acquirendi domini modi sunt sex, Mancipatio, traditio, infucapio, in
jure cessio, adjudicatio, & lex Ulp. in Fragm. Possessionis autem
septem, pro Emptore, pro hærede, pro donato, pro derelicto, pro lega-
to, pro dote, pro suo. lib. Digest. xli.

Ad honorem & gloriam aliquid acquirere. Cic. 3. Fam. 7. Ut mihi nihil
neque ad honorem, neque ad gloriam acquirendum putarem.

Ad vitæ fructum. Cic. in Catil. Mihi quidem ipsi quid est quod jam ad vi-
tæ fructum possit acquiri?

Benevolentiam acquirere. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Dignitatem. Cic. Fam. lib. 10. 3. Omnem tibi reliquæ vitæ dignitatem
ex optimo Reip. statu acquires.

Gratias. Cic. 1. Att. 110. Vides in quo cursu sumus, & quam omnes
gratias non modo retinendas, verumeriam acquirendas putemus.

Moram ad commendandum. Cic. pro Cæcin. 2. Quanquam ego mihi sic
persuadco, Recuperatores, non vos tam propter juris obscuram dubiam-
que rationem, bis jam de eadem causa dubitasse, quam quod vide-
at summam illius existimationem hoc iudicium pertinere, moram
ad commendandum acquisisse: simul & illi spatium ad se collig-
endum dedisse.

Studia vulgi. Tacit. lib. 12.

Aliquid pro servum. Paul. in L. si id. de donat. inter vir. & uxor. Si
quid pro eum servum, quem emerat ex nummis marito donatis, mulier
acquisisset, forte legatum, hereditatem, &c.

Acquirere de malis etiam rebus dicitur: ut, Acquirere inimicitias.
Plaut. Milit.

Acquiri, pro Addi, vel Conciliari. Plin. lib. 15. cap. 17. Quo generæ
& vino odorem acquiri putant.

ACRA, [Ἀκρᾶ] Vicus est Panticapensis agri, ad ostium Mæotidis, septu-
aginta stadiorum freato a Corocondame opposita sibi urbe discretus.

Est & Acra cognomen Japygia, Promontorium extremum Salentino-
rum, quo quam longissime, ut inquit. Plin. lib. 3. cap. 11. in mare
excurrit Italia: Japygia cognomen discriminis gratia additum est.
Nam Græci quælibet promontoria ἄκρας vocant. Unde & pleræque ur-
bes in promontoriis sitæ, Acræ appellantur. V. Steph.

ACRABATHENA, [Ἀκρᾶ Βαθυνα] Una est ex decem Judææ Toparchiis,
Plin. lib. 5.

ACRADINA, [Ἀκραδῖνα] Cic. 4. Vetr. 53. Altera autem est urbs Syra-
cusis, cui nomen Acradina est: in qua forum maximum, pulcherrimæ
porticus, ornatissimum Prytanæum, amplissima est curia, templumque
egregium Jovis Olympii: cæteraque viles partes una lata via perpetua,
multisque transversis divisa, privatis ædificiis continentur.

ACRÆA JUNO, [Ἥρα ἡ Ἀκραια] Dicta fuit a Corinthiis, quod in ἄκρα
ἦν, hoc est, in promontorio quodam inter Lachæum & Pagas, non procul
a Corintho, colerctur: ubi & vetulum ejus extabat oraculum,
Strab. lib. 8.

ACRÆPALA, [Ἀκραιπάλαια] ab Hippocrate dicuntur Ea omnia quæ crura
obstunt, quemadmodum ἄκραλα quæ sitim prohibent. Inter A-
cræpala numerantur Anygedale amariores.

ACRÆPHIA, [Ἀκραιφία] Urbs est Bœotie, quæ ab Hom. Iliad. 2. 507.
Arne vocatur: dicta Acraphia, ab Acræpheo Apollinis filio, ut Stephano
placet. Hanc Strabo neutro genere effert **ACRÆPHIUM**, **ἄκρα φῖον**.

ACRAGAS, [Ἀκραιγᾶς] Siciliæ urbs, quæ **AGRIGENTUM** alias dicitur.
Plin. lib. 3. cap. 8. in descriptione Siciliæ: Oppidum Acragas, quod
Agrigentum nostri dixerunt. De hoc meminuit Virg. 3. Æn. 703. V. suo
loco **AGRAGAS**.

ACRAGANTINUS, [Ἀκραιγαντινός] Adj. Idem quod Agrigentinus. Lu-
cret. lib. 1. 716. (Sed Plures Libri habent Agrigentinus, forma
Latina.) Quorum Acragantinus cum primis Empedocles est.

ACRATISMUS, i. m. [Ἀκρατισμός] & **ACRATISMA**, atis, n. Jenta-
culum. Plutarch. in Symplociis, a meracius potandi consuetudine no-
men hoc insecti conjectat, quoniam panis buccellam mero tingent.
Cælar. Antiq. Lect. lib. 13. cap. 57.

ACRATOTHONES, [Ἀκρατοθῶνες] Dicti sunt homines vinofi, &
meracius bibentes: quasi dicas, Vini meri pocula. Cælar. lib. 27. cap. 27.

ACRATOPHORON, [Ἀκρατοφῶρον] Urceolus Latine dicitur. Cic. 3. de
Fin. 4. Et tamen puto concedi nobis oportere, ut in Græco verbo utamur,
signando minus occurret Latinum, ne hoc ephippiis & acratophoris po-
tus, quam, &c. Varr. de R. R. l. 8. Vinca, quæ sine jugo admini-
strat Acratophoro vinum.

ACRATOPHOSIA, æ. [Ἀκρατοφῶσις] Latine, Potio vini meraci. Hinc
Acratoposie certamen: de quo sic Cælar. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 31.
Sunt qui indos esse phleonos, id est, vini amatores eatenus prodant, ut
Calano moriente, præter gymnicā & mulicā ab Alexandro propolita cer-

tamina, etiam acratoposie fit institutum, in quo primas occupanti ta-
lentum foret præmium: secundus autem, minæ triginta: tertius, decem,
Mortuus vero inibi statim quinque & triginta, mox etiam sex. Qui plu-
rimum bibit, ac vicit, meri chaos perfricat quattor, nomen homini
Promachus. Hæc Cælar. ex Ath. l. 10. conf. Eliani V. H. 2. 41.

ACRATOS, [Ἀκρατός] Bacchantium Genus, Athenis spectabatur, cui os
duntaxat extra parietem extabat. Pausan. in Attic.

ACRAVISCI, [Ἀκραϊσκι] Populi sunt Pannoniæ inferioris, juxta Scor-
dificos: de quibus Plin. lib. 3. cap. 25.

ACRE, Oppidi nomen apud Plin. lib. 5. cap. 12.

ACREA VENUS in Cypro colebatur, cuius templum mulieribus nec videre
nec adire fas erat. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 2.

ACREDO, inis, f. pro Illa amaritudine quæ est in fructibus non maturis
positura Calepino, sed nullo auctore probat. Palladius Januar. c. 16.
de Juglande: Nuces servantur cepis misce, quibus hanc vicissitudinem
reddunt, ut eis Acredinem tollant. Plin. Valer. 1. 25. Acredinem habere.

ACREDULA, æ. f. putatur esse Lucinia, acris & suavissimi cantus avis,
nam de ea intelligendi videntur hi versus in Divin. Cic. 1. 8.

Sæpe enim portrite canit de pectore carmen
Et matutinis Acredula vocibus infat.

Quod vero itrenue negat Vossius Etym. p. 298. quem vide.

Alii ergo Ullam: alii pro Rana specie accipiunt. Videtur enim Cice-
roni Acredula dici, quod Arato ἰθαλαγόρα. Ranas vero Olygones ap-
pellari, Auctor. Plin. 11. 37. §. 65. Accedit & Hlidor Auctoritas sic
scribentis, 12. 6. Agredula, sive Acredula (c. enim & g. factus confun-
duntur) ranæ parvæ, in sicco, vel agris commorantes, unde & nun-
cupatæ.

ACREMENTUM, i. quidam Latium probant ex Plin. lib. 20. cap. 7.
In eos usus, & oxypropole fervant addito dulci, acrementum temperans.
Qui locus sic nunc legitur, Stomachi dissoluti utilissime adjuvan-
tur, in eo usu & oxyproi obolis asperitatem, addito dulci, ad intinctum
aceti temperans. V. Hard.

ACRENSIS, [Ἀκραιός] Populi sunt Siciliæ, stipendiarii Romanorum,
non procul ab Aceta oppido. Plin. lib. 3. cap. 8.

ACCRESCO, ère, de Vino Veget. de Re Veter. 4. 8.

ACRIA, [Ἀκρία] Oppidum est Hispaniæ, in conventu Hispalenti, de
quo Plin. lib. 3. cap. 1. Item alterum in Peloponneso, ad ostium Eurotæ
fluvii, in sinu Laconico: de quo Ptolemæus.

ACRIBODICEON, n. [Ἀκριβοδικεῖον] Exactum, summum jus, Jus quod
Strictum jurisconsulti dicunt. Et qui illud æquitati præferunt, Acridodicei
ab Aristotele vocantur, quasi præduri interpretes juris, qualique
deterioris juris studiosi, usurpatoresque. Budæus in Pantedas.

ACRIDIA, æ. f. Fructus species, ab acrimonia succi sic dicta. Hlidor. 17. 9.
Scammonia Latini Acridiam vocant.

ACRIDOPHAGI, [Ἀκριδοφᾶγοι] Æthiopie populi, deserto contermini,
homines paulo cæteris breviores, macilentis, ac supra modum nigri.
Veris tempore Zephyrus & Libycus venti, infinitum pene locustarum ex
deserto ad eos deferunt numerum. Has sale, qui ibi plurimus est, su-
persufuso, diutius servant, cibum guttu esse suavem. Hic est solus eorum
per omne tempus locustarum victus. Neque enim pecora nutriunt,
neque pilces edunt, procul a mari positi: neque plium aliud vitæ ad-
miniculum habent. Corpore leves sunt, veloces cursu, & vitæ brevis:
ut qui longissime vivunt, quadragesimum non excedant annum. Finis
eorum admirabilis est. Nam propinquante senectæ, pediculi alati, non
solum visu varii, sed specie horridi ac turpes, in corporibus nati, ventrem
primo, tum pectus, deinde totum corpus parvotempe exedunt. Qui
morbum patitur, primum veluti scabiei cujusdam pruritu allectus corpus
scalpit, voluptate simul & dolore percipit. Deinde exoribitibus
pediculis, simul effluente sanie, morbi acerbitate ac dolore percitus,
unquibus corpus magno cum gemitu lacerat. Tanta vero vermium copia
effluit, aliis super alios tanquam ex perforato vase saturientibus, ut deleri
nequeant. Hoc pacto sive cibi live aeris causa, miserum fortuntur vitæ
finem. Diodor. lib. 4. cap. 3. Strab. lib. 16. De similibus Populis in
Parthia Plin. 11. 29.

ACRIFOLIUM, ii. Arbor quæ & Lotos appellatur. Galli Alyfiam & Aly-
ferum vocant. Ruellius, Acrifolium inter infelices arbores commemorat
Macrobi. lib. 5. Saturn. cap. 16.

ACRILLA, [Ἀκρίλλα] Oppidum est Siciliæ non procul a Syracusis, cujus
incola dicuntur Acrilliti. Stephan.

ACRIMONIA, V. ACER adj.

ACRIO, onis. Philosophus fuit Pythagoricus: cujus meminit Cic. 5. de
Fin. 87.

ACRISIUS, [Ἀκρίσιος] Argivorum rex, Abantis filius, ut scribit La-
ctantius & Eusebius in Chronico, Prætor fratri successit in regno.
Hic, ut idem Lactantius asserit, nec ab hoc discrepat Servius, unicam
habens filiam Danaen, in responsis habuit, se manu ejus qui ex filia na-
sceretur, moriturum, qui ad effugiendam prænuntiatam mortem, filiam
in quadam turri seposuit, feriarumque iussit, nequis posset ad eam acce-
dere. Contigit igitur ut auidam pulchritudinis ævis fama, illam concupi-
sceret Juppiter, qui cum ad eam accessum alium non videret, versus
in aut guttam, ex tegulis se in gremium ejus cadere permisit, & sic præ-
gnans effecta est. Quod ægre ferens Acrisius, cum capi iussit, & in arcem
poni, atque in mare projici. quod cum ministri fecissent, in litus usque
Apuliam arca delata est, & casu a piscatore capta: in qua cum invenisset
Danaen, & parvum filium quem enixa fuerat, eum ad Pylum regem
dedulit, qui cum genus ejus cognovisset, & patriam, illam libenter
conjugio sibi copulavit. Filius autem, cui Perseus nomen fuit, cum ex-
crevisset, & Gorgoni Medusæ caput abtulisset, Argos veniens, Acrisium
transmutavit in saxum. que quidem transmutatio secundum Eusebium id
significat, quod cum regnasset Acrisius apud Argos annis xxxi, a Perseo
nepote suo, non sponte, tamen occisus, in lapidem, id est, in frigidita-
tem perpetuam versus est. Ex Eulebio, Bocatjo, Servio.

Acrisius Abantiades, id est, Abantis filius, Ovid. 4. Met. 606.

Acrisius gravis. Stat. 6. Theb. 286.

Fuit & Acrisius alter, Læetæ patris Ulyssis pater, & Jovis filius, dicente
Ulyssæ apud Ovid. 13. Met. 144.

Nam mihi Læetes pater est, Acrisius illi, Jupiter huic. &c.

Huc alii Arceum vocant, & Arceus legunt apud Ovid.

ACRISTONEUS, Adj. [Ἀκριστινός] Ovid. 5. Met. 239.

Acrifloneus Prætor possederat arcem.

ACRISIONĒIS, Danae Acrifii filia. Virg. 7. *Æn.* 409. Protinus hinc fuscis tristis dæ tollitur alis
Audacis Rutuli ad muros: quam dicitur urbem
Acrifioneis Danae fundasse colonis,
Præcipiti delata, &c. Servius, Acrifioneis Danae, Patronymicum.
Nam male putant Acrifioneis colonis. Sola enim venerat, non cum colonis.
ACRISONIADĒS, æ. m. [*Ἀκρῖσωνιάδης*] Perseus Acrifii nepos. Ovid.
5. *Met.* 69.

Vertit in hunc Harpen madafactam cæde Medusæ
Acrifioniades, adigitque in pectus.

ACRITAS, [*Ἀκρίτης*] Peloponnesi promontorium, juxta Maleam &
Tanarum. Pompon. Mela, lib. 2. 3. 110.

ACRITAS, [*Ἀκρίσιος*] Messenii finis initium, prope Methonem, ut re-
fert Strabo lib. 8.

ACRITAS, **ACRITUDO**, **ACRITER**. V. **ACRE** Adj.
ACRIZYMUS, i. m. Leviter fermentatus, quasi Acroazymus: ita de
Pancacrizymo *Isidor.* 20. 2.

ACROAMA, *æcis*. n. [*Ἀκροάμα*] Auditio Latine dicitur. Mos erat apud
veteres, qui hodie nullus est, ut in fabulis agendis, actionem histrionum
musica symphonia commendaret. unde illud, tibiis dextris, &
sinistris, aut, paribus, & imparibus, aut, Serranis, & Phrygiis. erat
igitur, in voce histrionum Actio: erat in musica Symphonia, quod Acroama
dicebatur, inde scilicet, quod hæc fabule pars auribus perciperetur,
& auditio quædam esset, animum lenientem musico concentu, licet
illa, quæ ad actionem histrionum pertinebat, spectantium oculos oc-
cubabat. atque hanc fuisse Acroamatis significationem, loci demonstrant
quos in antiquorum scriptis observavimus. nam Cic. in oratione pro Ar-
chia 9. distinguit Acroama & Vocem, id est, eum qui fidibus, & eum qui
voce caneret. Cum, inquit, ab eo quæretur, quod acroama aut cujus
vocem libentissime audiret, respondit, ejus, a quo sua virtus optime
prædicaretur. Et in Verrem 4. 22. Acroama pro Homine potius,
quam pro Re, plane contat esse usurpatum, sunt enim hæc verba: Hic
quasi festivum acroama, nec fine corollario discederet, emblemata a-
vellenda curavit. sed nusquam apertius, quam apud Macrobius, quid
acroama sit, intelligitur. et etiam certis, qui fidibus, non is, qui voce
delectat. Saturn. lib. 11. Delectatus, inquit, inter cœnam erat Augustus
pueris symphonicis Tironii Flacci mangonis, atque eos frumento dona-
verat, cum in alia acroama fuisset liberalis nummis: eosdemque postea
Turonius æque inter cœnam quærenti Cæsari sic excusavit, Ad molas sunt.
In oratione autem pro Sextio, 116. de P. Clodio: Ipse ille maxime ludus,
non solum spectator, sed actor, & acroama. Quod ideo dixit Cicero,
quia Clodius utrumque munus, & histrionis, & musici, obiret. Ex P.
Manut. Comment. in Orat. pro Sextio. Est etiam lectio Philosophica sub-
tilior. hinc Aristoteles quasdam commentationes, quas discipulis tradebat,
Acroamata vocavit. [V. mox **ACROASIS**] Prudent. Hymno S. Lau-
rentii v. 325. Acroama contractis syllabis dixit:
Ergon' cæchinis venditus.

Acroama festivum fuit.

[Immo inprima sede Jambici
dimetri Anapaetium posuit. Cæterum de Materia Acroamatium videlicet
Ciaccon. de Tricli. p. 74. seq. Muret. V. L. 6. 15. Pignor. de Servis. Ne-
que modo hoc pertinent Tibicine, Paltræ, Sambuciftriæ & totum genus
Symphonicorum, verum etiam Anagolite, de quibus V. f. 1.]

ACROASIS, is. f. [*Ἀκροάσις*] Philo sophorum Ichola est. Gell. 2. 22.
quam auditionem vertit. 14. 1. Inauditionum. 5. 21. V. Joh.
Wowerium de Polymathia cap. 4. circa finem. Vitruv. 10. 22. Callias
Rhodum cum venisset, Acroasin fecit. id est, Auditores admittit, scho-
lam seu disertationem habuit super cogitationibus suis, five solerter ab se
inventis. Eodem modo Sueton. de Grammat. cap. 2. de Cratete: plu-
rimas Acroasies subinde fecit assidueque differuit. Seneca de Declama-
torum recitationibus usus est excerptis Controv. lib. 4. Præfat. quemad-
modum & latino Auditionis vocabulo idem est usus Suaf. 3. in quam Rem
alia etiam notavit Lud. Crellolius in Theatro Rhetorum 3. 5. Acroasis
non fecus ac Concio & de loco & de lectione vice oratione dicitur ita Cic.
15. Att. 17. de Literis filii sui, quod eas vel in Acroasi audeat legere: qui
ibid. Epist. 15. Ut vel in Concione dicere auderem. V. Parei Lex. Crit.
pag. 26.

ACROATERIUM, ii. n. [*Ἀκροατήριον*] Auditorium: Gr.
ACROATĪCUS, Adj. [*Ἀκροατικός*] Auscultatorius. Aristoteles in
epistola quadam ad Alexandrum *λέγεις ἀκροατικός* appellat, libros de
recondita Peripateticæ sectæ disciplina editos. Gell. lib. 20. cap. 5.
& Budæus.

ACROATHON, [*Ἀκροάθων*] Oppidum est Thraciæ, in vertice montis,
qui Athos dicitur, situm: unde & nomen habet. Pompon. Mela lib. 2.
2. extr. Dicitur & Acrothoon, & Acrothoon.

ACROBATICUS, a, um. [*Ἀκροβατικός*] Scansorius; ut, Genus machi-
næ Acrobaticæ, scil. Machinæ acrobaticæ. Vitruv. 10. 1. V. Bald. Lex.
Vitr. p. 5.

ACROCERAUNIA, ðrum. [*Ἀκροκροαυμία*] Montes excelli in diversis lo-
cis, sic dicti propter altitudinem & jactus fulminum, ut Serv. author est
in Virg. 3. *Æn.* Quorum alii sunt in Epiro, dividentes Ionium mare ab
Adriatico. Alii sunt eodem nomine montes inter Armeniam & Iberiam.
Nam *ἄκρον* dicitur mons, vel summities: & *κεραυνός*, fulmen. Hor. 1.
Od. 3. 20.

Qui vidit mare turbidum, &
Infameis scopulos Acroceraunia. Virg. Ceraunia dicuntur 3. *Æn.* 506.
Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta. Nunc vocantur,
Montagnes du diable. De locis noxiis in genere. Ovid. Rem. Am. v. 739.

Hæc tibi sunt Syrtis; hæc Acroceraunia vita.

ACROCERAUNION, [*Ἀκροκροαυνίον*] Epiri primum est promontorium,
eaque Acroceraunionum montium pars, quæ mari imminens, secundum
Europæ linum a tertio, hoc est, Adriatico mare ab Ionio dividit: di-
statque a Lacinio, extremo Italiæ promontorio, 75000. passus. Author
Plin. lib. 3. cap. 11. & 26.

ACROCHRISTUS, [*Ἀκροχρηστία*] Athletæ dicebantur, summis inter fe
manibus depugnantes, nullo complexu hærentes, ut Palæstrite. Budæus.
Hinc Acrochirismus, qui Pugilatus interpretari potest. V. Cæl. lib. 11.
cap. 6.

ACROCHORDON, ðnis. f. [*Ἀκροχρηδών*] Verruca, amplitudine fabæ,
pueros maxime infestans, sic dicta, quod in imo usque adeo sit angusta,
ut pendere videatur. Hermolus in Plin. Meminit Celf. lib. 2. cap. 1.

Rursum lib. 5. 18. n. 24. Acrochordon, inquit, excisâ nullam radicula
relinquit.

ACROCOMÆ, [*Ἀκροκόμης*] Populi sunt Thraciæ, & sic dicti, quod antias in
fronte muliebri erem dem terrent, quemadmodum & diverso Abantes prior
capitis tondebant. Author Homer. 4. *Iliad.* 543. Meminit Hermodol. in Plin.
ACROCORINTHUS, [*Ἀκροκόρινθος*] Montis qui ubi Corintho imminet,
inter Ægeum & Ionium mare, vertex est: quem Soli, cum de eo certare-
tur, adjudicavit Briareus: Sol autem Veneri concessit, ut Corinthii affe-
runt. Pausanias in Corinthiæ. Plin. lib. 4. cap. 4. Acrocorinthum vocat
summam Corinthi arcem, in qua fons Pyrene: unde spectantur diver-
sa duo maria.

ACROCORIUM, [*Ἀκροκόριον*] Bulbi species est. Plin. lib. 19. cap. 5.
ACRODRYA, orum. n. [*Ἀκρόδρυα*] Caius in l. 23. D. de Verb. Sign.
hoc nomine omnem fructum arborum significari dixit. Proprie tamen A-
crodrya vocatur, quæ in ambitu lignosum putamen habent. Quod genus
appellatione nuncum apud Latinos continetur. Budæus, Ruellius.

ACROLISSUS, [*Ἀκρόλισσος*] Arx est in colle supra Lissum Illyrici ur-
bem. Strab. lib. 7.

ACROLITHUS, a, um. [*Ἀκρόλιθος*] ut, Statua acrolitha. ap. Pollion. de
30. Tyr. cap. 32. pro Argolica em. Salmf. p. 322. Græce de Statua Co-
lossi Vitruv. 2. 8.

ACROLOCHIAS, [*Ἀκρολοχίας*] Promontorium est Ægypti ad Pharon.
Strab. lib. 17.

ACRON, ðnis. [*Ἄκρον*] Cæninenfium rex, quem Romulus singulari cer-
tamine vicit, teloque trajecit, & ejus spolia opima Jovi Feretrio dedicavit.
Quem ob illata in hostem vulnera, teste Plutarcho in Vita Romuli, sic ap-
pellavit. Nam ait ferre apud Latinos, esse vulnera fagitiss.

ACRON Cænius. Propert. lib. 4. 10. 7.
Hercules, vel quæ oriundus ab Hercule: vel quia Cæninenfes Herculem
colebant: vel quia fortis & bellicosus ut Hercules. Propert. lib. 4. 10. 9.
ACRON alius, Medicus Argentinus, Athenis una cum Empedocle phi-
losophatus est: fuit antiquior Hippocrate. Empiricorum Sectæ signi-
fer, qui Athenas, accensis ignibus, pettilentia liberavit. scripti, Lin-
gua Dorica, de Medicina lib. 1. Author Suidas, Plin. Galen. Plut. Vid.
Fabric. Bibl. Gr. in Elencho Medicor.

ACRON, nobilis Grammaticus, qui Horatium poetam editis commentariis
enarravit. Alius a Mezentio prostratus. Virg. *Æn.* 10. 719.

ACRON salum porci pinguis. Veget. 1. 56. Supra Acronem colocasium,
Apic. 4. 4. ubi Acron Græcis subline & summum significans, latina for-
ma infectior, intelligiturque Humelburgio ad h. loc. summum coloca-
si caulis vertex, & inde emergens faba, vel, ut Lister. ait, tenerum
& immaturum ciborium.

ACRONIUS LACUS, [*Ἀκρόνιος λίμνη*] Pompon. lib. 3. 2. 67. Brigan-
tinus Plin. & Solino, nunc vulgo Constantiensis, Bodamicus, vel potius
Bodmensis. In eum duobus alveis influit Rhenus. Glarean. & Vadian.
ACRONYCTUS, a, um. [*Ἀκρόνυκτος*] Vespertinus; ut Stellæ Acronyctæ,
quæ tunc oriuntur, cum sol occidit. Firmic. Astrol. 2. 8. Nam *ἄκρόνυκτος*
a Græcis dicitur, quod nos Crepusculum vespertinum vocamus. Cæl.
Rhodig. lib. 21. cap. 5.

ACROPHYSIUM, ii. n. [*Ἀκροφύσιον, ἀκροφύσιον*] Follis est spiramentum,
seu rostrum, quod fornicis vel furorii ori inferitur. V. Vall. in Thy-
cydid.

ACROPODIUM, ii. n. [*Ἀκροπόδιον*] id est, Basis. Hygin. c. 88. Gladium
fuit Acropodio Minerve abscondere. Vid. Barth. Advers. 8. 6.

ACROPOLIS, [*Ἀκρόπολις*] Dicebatur ipsa arx Athenienfium. Athenæ
enim in tres partes dividuntur, scilicet *ἄκροπολις, ἄστυ,* & Piræum por-
tum. V. Thucyd. lib. 2.

ACROSPHYRIA, [*Ἀκροσφύρια*] Genus calcamentorum muliebrum Pol-
lidii lib. 7. cap. 22.

ACROSTICHIS, Idis. f. [*Ἀκροστιχίς*] Quam ex primis aliquot versuum
continuo ordine sequentium literis oratio aliqua connectitur, ut in qui-
busdam Ennians & Sibyllinis. Cæl. Antiq. Lect. lib. 25. cap. 9. Et
Cic. 2. de Divin. 54. Appellatur hoc nomine Carminis genus, cujus tro-
phæ per Literas initiales representant Alphabetum. Ex hoc genere
leguntur duo Hymni Acrostichides in Poetis Ecclesiasticis G. Fabri-
cii; quorum alter pag. 567. est Sedulii: A folis ortus cardine; al-
ter Ven. Fortunati pag. 721. Agnoscat omne seculum Antifitem
Leontium.

ACROSTOLIA, orum. n. [*Ἀκροστόλια, ἀκροστίλια*] Extrema sunt partes
navis, quæ facile vellicantur, quæ collibitum fuerat: ut contat ex
Diodor. Sicul. lib. 20. Latini, ut putat Baylius, etiam Rostra interdum
vocant, & si quæ similia. Erat autem in more positum apud antiquos, or-
nari naves vitricæ Acrostolii captivarium. Vid. Scheff. de Mil. Nav.
2. 6. p. 156.

ACROTADUS, [*Ἀκροτάδος*] Insula est in sinu Perlico, de qua Plin. lib.
6. cap. 23.

ACROTERIA, orum. n. [*Ἀκροτέρια*] Extremities sunt corporis. Aristote-
les sic appellat extremam partem digitorum sub unguibus latentem, &
extremam partem ossium. Significat etiam Pinnacula & prominentias
ædificiorum. Item Statuas, quæ in ædificiorum ratione in angulorum
summitate constituuntur. Sunt etiam Rostra navium & ornata.
Budæus & Cæl. lib. 25. cap. 9. V. **ACROSTOLIA** paulo supra.

ACROTĒTUS, [*Ἀκροτέτης*] Non respondens ad numerum saltationis.
Unde *ἄκροτέτης κινυβάλη*, Acroteta cymbala. Non congruentia ad numeros.
Athenæus lib. 11. vocat sermones intempetivos, aut nihil ad rem perti-
nentes. Erafm. in Chiland.

ACROTHINIA, [*Ἀκροθίνια*] Primitivæ frugum sunt, quæ de summo acer-
vo solent tolli. *ἄκρον* enim summum sonat, *θίνις* autem frumentorum
acervi dicuntur. Unde *ἄκροθίνια* Græci dicunt, pro eo quod est, Sum-
ma delibare, vel Primitias consecrare.

ACROTHON, V. **ACROATHON**.

ACROTHONITÆ, m. plur. [*Ἀκροθονίται*] Populi cujusdam Athei nomen,
quos narat Theophrastus, cum nullum colerent nomen, subito universos
a terra absorptos esse apud Simplic. Comment. in Epicet. Enchirid. cap. 38.
p. 222. Edit. Salmf.

ACROTHORAX, [*Ἀκροθώραξ*] *æcis*. m. Qui leviter, aut (ut nonnullis
placet) fume ebrius est. Cæl. lib. 13. cap. 39.

ACRUMARUM, Utenilia ampliora. Festus. V. Voff. Etyml. p. 6. Dacicus
cum Scaligero legit Ærumina f. Æramina quæ Græcis *ἀκρομαρία*.

ACTA, orum. V. AGO.

ACTA, æ. [ἀκτῆ] Id est, Secretum & amœnum litus. Virg. 5. Æn. 613.

At procul in fœlate Troades acta
Amiflum Anchien Hebant. Author Serv. Cic. 7. Verr. 8.

Ipe tamen, cum vir ellet Syracusis, uxorem ejus parum poterat animo
soluto ac libero tot in acta dies secum habere. Siculorum lingua,
Acta, Litus significat, inquit Turneb.

ACTA, æ. vel ACTE, es. [ἄκτῆ] Attica regio, ut testantur Gell. lib. 14. cap. 6. & Plin. lib. 4. cap. 7. Causam nominis exprimit his verbis Strab. lib. 9. Atticam apud veteres Acten, id est, Litus, appellatam esse constat, & nomine derivato pro Actica, Atticam esse nuncupatam: quoniam maxima illius pars ad mare est extenta & angusta: oblonga vero satis & porrecta montibus usque Sunium subjicitur. Hermol. in Plin. lib. 4. cap. 7. Acten dictam scribit ab Actæone sive Actæo rege, ut Favorino placet & Lycophroni, qui Actæos vocat Athenienses: vel quia litoralis fere tota sit, exili & angusto quodam velut margine, ut Apollodor. & Strab. Dicebatur & Athis, sed ab Athide Cranaï regis filia, ut inquit Eustath. Martian. Trogus.

ACTÆUS, Adj. [ἄκταιος] Litoralis, Atticus. Virg. 2. Ecl. 24.

Canto, quo solitus, quando armenta vocabat,
Amphion Dircaus in actæo Aracyntho. Servius. Sane Aracynthus mons est Thebanus. Unde Actæo, Litorali debemus accipere, non Atheniensi. Ovid. 1. Met. 313.

Separat Aonios Actæis Phocis ab arvis. Id est, Atheniensibus, seu Attis.

ACTÆUM primum in Attica regnasse ferunt. Quo vita defuncto, Cærops ducta uxore illius filia, regnum suscepit: ex qua Erlen, Aglaurum, Pandrosus filias, & Erychthonem filium suscipit. Erychthon vivo adhuc patre vita excedens, regni successorem inanem ipsi reliquit. At Cecropi Cranaus, Athenis facile princeps, succellit. Cranao vero filias cum alias, tum Athida fuisse narrat: a cujus nomine regionem prius Actæam dictam, Atticam nominant. Author. Paulan. in Attic.

ACTIAS, adis. [ἄκτιας] Id est, Atheniensis. Virg. 4. Georg. 463.

Atque Getæ, atque Hebrus, atque Actias Orithya.

ACTIACUS, Adj. [ἄκτιακός] Atheniensis. Ovid. Epist. 15. 185.

Cur nunc Actiacas miscram me mittis ad undas?

ACTIUS, Adj. [ἄκτιος] Idem quod Actiacus. Virg. 3. Æn. 280.

Actiæque Iliacis celebramus littora ludis.

Actius Apollo in Leucadio litore colebatur, atque ita & Litoralis vocabatur, & ludis triennialibus, & gymniciis, & circensibus, navalibusque celebrabatur. Nam Apollini litora grata esse ostendit Homerus in ejus hymno. Virg. 8. Æn. 704.

Actius hæc cernens arcum intendebat Apollo. V. MOX ACTIUM. Fuit & templum Actii Apollinis in Magnetiæ finibus ab Argonautis constitutum, Hygino teste.

ACTIA, orum. ἄκτια Stephano, Ludi erant in Actio Acarnaniæ pomontorio, quinto quoque anno in laudem Apollinis celebrari soliti. Hos ludos vutulibimos esse constat: quippe quorum Callimachus meminit. Ab Augusto summo apparatu instaurati fuerunt, cum Antonium & Cleopatram navali prælio ante Actium superasset: cura eorum deinceps Lacedæmonis mandata. quemadmodum Strabo author est lib. 7. Stephanus tertio quoque anno celebratos fuisse tradidit: tribusque certaminibus fuisse insignes, Gymnico, equestri, & navali.

ACTIÆ, Herba est, five Frutex, gravi foliorum odore, caulibus anisi geniculatis, femine nigro, ut hederæ, bacis mollibus. Nascitur in opacis, & asperis, & aquosis. Hæc Plin. lib. 27. cap. 7. Ruellius hanc eandem esse putat, aut certe simillimam illi que a Dioscoride χαρμύδιον, a Latinis Ebulum vocatur. V. MOX ACTE.

ACTÆON, onis. [ἄκταιων] Ovid. 3. Met. Fab. 2. Filius fuit Aristæi, ex Autonoe conjugæ, Cadmi filia. Hic venator fuit, ut docet Ovidius; & cum die quadam venatione fessus in vallem Gargaphiæ descendisset, eo quod in ea fons esset, recens & limpida, & ad eum fontem potaturos accederet, vidit in eo Dianam nudam se lavantem. Quod cum ægre Diana tulisset, sumpta manibus aqua, in faciem ejus projecit, dicens, Vade, & dic si potes. Is autem repente in cervum conversus est: quem cum canes ejus vidissent, confestim irruerunt in eum, atque dentibus lacera- tum devorant. De quo fignento sic scribit Fulgentius: Anaximenes, inquit, qui de picturis antiquis disseruit, ait libro secundo, Actæonem venationem dilexisse: qui cum ad maturam pervenisset ætatem, consideratis venationum periculis, id est, quasi nudam artem sue rationem videns, timidus factus est. Et paulo post, Sed cum venandi periculum fugeret, affectum tamen canum non deposuit, quos inaniter pacendo pene omnem substantiam perdidit. Ob hanc rem a suis canibus devoratus est. Hæc ille. Hæc de Ovidii sententia lib. Met. 3. Quamquam de Actæone aliter in commentariis Apollonii lib. 4. Sed receptor est & communior Ovidii sententia. Diodor. lib. 5. cap. 14. Actæonem fabulantur a suis canibus discerptum, quod Diane concubitum, cum venaretur in montibus juxta templum sitis appetierit. Alii putant id ei accidisse, quod se illi Actæon prætulit in venandi arte.

ACTÆON Hyantius. Id est, Thebanus vel Bæotius. Siquidem Bæotii antiquitus Hyantes vocabantur, teste Plin. lib. 4. cap. 7.

Autonoeus. Id est, Autonoeus filius. Ovid. 3. Met. 198.

Additus & pavor est: fugit Autonoeus heros.

ACTÆON Cadmi nepos. Ovid. 3. Met. 138.

Celer. Sen. in Theb. 1.

ACTÆUS, [ἄκταιος] Unus ex Telchinibus, qui, ut Strabo refert, ex Creta primum in Cyprum venerunt, postmodum Rhodum. Horum nomine acrant, Actæus, Megalefius, Ormenus, Lycus, Nicom, Mimon. Vide Gyraldum in lib. de Diis Gentium.

ACTANIA, [ἄκτανία] Insula est in mari Germanico, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 13.

ACTASTA, V. ACASTA.

ACTE, [ἄκτῆ] Planta est, cujus duo genera refert Galen. lib. 6. Simple. Med. sic inquit: Acte, tum magna illa, & arborefens, tum herbacea, quam & Chamaeacten Græci vocant, (Latini hæc Ebulum, illam Sambucum.) Utraque potentiam habet deficcandi, conglutinandique, modiceque digerendi. Apul. de Herb. cap. 91. conf. ACTÆA.

ACTIACUS, ACTIAS, ACTIA. V. ACTA.

ACTINÆ Legionis. Cic. 7. Att. 18. [Suspect.

ACTINOSUS, a. um. [ἀκτινώδης] Radiatus, coruscans, ut Ecclesia actinosa. Ambros. de Interpr. Dav.

ACTIO. V. AGO.

ACTISANES, Ἀκτισάνης] Æthiopia rex, qui Amasim Ægypti regem suis crudeliter imperantem regno deturbavit, Ægyptiisque summa aequitate imperavit. Hic atrocina novo more compescuit, fontes neque morte plectens, neque linquens impunitos. Constituto quippe eorum judicio, reos omnes in unum cogens, amputatis naribus, in ultima deserti ire compulsi: ibique civitatem condidit ab excelsis naribus Rhinoceram appellatam. Ea in Ægypti Arabiæque finibus haud procul a mari sita, omnibus vitæ commodis caret. Nam omnis vicina regio falsa est. Intra urbis moenia unicus est puteus, & is inutilis, ut potest aqua gultu amara. Hos autem eo in loco posuit, ne suis moribus vicinæ gentes inhierecent: neve eorum erga reliquos injuria essent occultæ: sed ut tanquam in oram desertam relegati, omni re egentes, cogente necessitate sibi victum exquirerent. Filis itaque calamis, quos ex vicinis agris collegerant, longa sibi recta fecere: quibus juxta litus per plura stadia dispositis, ex captis coturnicibus (nam magnus eorum numerus in litore ad capiendos pisces versatur) victum sibi compararunt Diodor. lib. 2. cap. 1.

ACTITO, ACTIVUS, ACTOR. V. AGO.

ACTIUM, [ἄκτιον] Acarnanic oppidum & promontorium, Actii Apollinis templo olim celebre, ubi Augustus Antonium & Cleopatram vicit navali prælio, ut scribunt Plutarch. Sueton. & alii.

ACTIUS NAVIUS, Indyltus Tarquinii Prisci temporibus augur fuit, quem inspectante Rege cotem novacula didicisse fabulantur. V. Liv. lib. 1. ab Urbe. Scribitur & Accius vel ACTIUS. Meminit hujus & Cic. 1. de Divin. 22.

ACTUS, V. ACTA, actæ.

ACTOR, oris. V. AGO.

ACTOR, oris. Attyoches pater, ut ostendit Homer. lib. Iliad. 2. 513. Alter fuit Aturuncus, cujus meminit Virg. 12. Æn. 94.

— validam vii corripit hastam

Actoris Aurunci spoliis, &c.

Alius Menectii Pater, avus Patrocli, cujus meminit Stat. 9. Theb.

ACTORIDES, æ. m. patronym. [Ἀκτοριδῆς] Actoris filius vel nepos.

Id est, Patroclus. Ovid. 8. Met. 308.

ACTRIDA, [ἄκτριδῆ] Oppidum coloniæ cujusdam Mileforum, quæ Ampelone dicitur. Plin. lib. 6. cap. 28.

ACTUARIUS, ACTUOSUS, ACTUM EST, ACTUS. V. AGO.

ACTUARIUS, [Ἀκτουαριος] Medici Græci nomen, qui plurimis scriptis voluminibus artem illustravit, ex quibus etiam hodie sunt in manibus septem libri de Urinarum Ratione.

ACTURUM, Adv. [ἄκτουρα] Virg. 9. Æn. 255.

— tum cætera reddet

Actutum pius Æneas. Ubi Servius, Actutum, Confestim, sine dilatione. Cic. 12. Philipp. 11. Si extra castra, cæteri viderint, ego mortem actutum futuram puto.

A C U

ACUENUM, [Ἀκύνων] V. AQUINUM.

ACULEUS, i. [ἄκυνος] in infectis dicitur Id quo pungunt, ut notum est in Vespis, apibus, & crabronibus. Cic. 2. Tulc. 22. Apis aculeum sine clamore ferre non possimus. Idem 5. de Fin. 15. Cornibus uti videmus boves, vespas aculis.

Aculeus etiam dicitur quasi Spina in foliis aut femine quarundam plantarum, unde & Herbas aculeatas, & folia, & femina sæpe legimus. Plin. lib. 10. cap. 32. Idem lib. 12. cap. 15. De Ferramentis etiam dici potest. Liv. 38. 21. Aculeus fagittæ.

Sunt & Aculei Herinaceorum, & hitricum spinæ. Plin. lib. 8. cap. 35.

Sed hitrici longiores aculei. Hinc varia translatio.

Aculeus fagittæ pro Spiculo. Liv. 1. c. Plaut. Trinum. 4. 2. 158.

— jam dudum meum ille

Pectus pungit aculeus, quid illi negotii fuerit ante ædes meas. Id est, Illa me stimulat molestia, & male habet.

Aculeus & maledictum. Cic. in Brut. 173. In altercando, cum aliquo aculeo & maledicto factus.

Contumeliarum aculei. Cic. 2. de Orat. 25. Atque illo altero genere, in quo nulli aculei contumeliarum inerant.

Fuerunt aculei in eum. Cic. ad Q. frat. lib. 2. 1. Fuerunt nonnulli aculei in C. Casarem, contumelie in Gellium, expostulationes cum absente Pompeio.

Aculeus orationis. Cic. in Orat. 19. Horum oratio neque nervos, neque aculeos oratorios ac forenses habet. Hoc est, Nullos habet stimulos, nullos affectus, nullam vehementiam. V. Nervi atque aculei oratorii ac forenses, IN NERVUS.

Aculei feveritatis. Cic. pro Cluent. Hoc metu proposito evellere se aculeum feveritatis vestræ posse confidunt.

Disputandi. Cic. 4. Acad. 98.

Solicitudinum domesticarum. Cic. 1. Att. 17. Ac domesticarum quidem sollicitudinum aculeos omnes & scrupulos occultabo.

Aculeum testimonii convertere. V. CONVERTO.

Aculei in reprehendendo. Cic. pro Planc. 24. In quibus ipsi aculei, si quos habuisti in me reprehendendo, tamen mihi non ingrati acciderunt.

Dimittere aculeum. Cic. pro Flacc. 41. Mortuus est aculeo jam dimisso ac dicto testimonio.

Emittere aculeos feveritatis in aliquem. Cic. pro Cælio 12. Sed vestræ sapientie, Judices, est, non abduci ac reo, nec quos aculeos habeat feveritatis gravitasque vestra, quom eos accusator exereit in rem, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem & in reum.

Erigere aculeos in aliquem. Cic. pro Cælio. eod. l.

Evellere aculeum feveritatis. Cic. pro Cluent. 152.

Refringere aculeos judicii. Plin. lib. 3. Epist. 152. Confido tamen me non significari duci, ut omnes aculeos judicii mei illarum delinquentis refringant, &c.

- Relinquere in animis audientium. Cic. in Bruto 9. Non (quemadmodum de Pericle scriptis Eupolis) cum delectatione aculeos etiam relinqueret in animis eorum a quibus esset auditus.
- Aculeo infixo fugere, proverbialiter significat, Post convicium dictum statim se subducere, sumptum ab apibus est.
- ACULEUS**, l. m. dimin. [*ακουλίου*] Martial. lib. 8. 71. Sed Aculeus levius, in codd. em.
- ACULEATUS**, denom. [*ακουλῶν*] Qui habet aculeos, aut aliquid infixar aculei. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex spinis aculeatis. Etiam Pifcium nonnulli sunt, quos Aculeatos vocamus. Plin. 32. 11.
- Aculeatum, per metaphoram dicitur, Quod quasi pungit ac mordet animum. Plaut. Bacchid. 1. 1. 29.
- Quia isthaec lepida sunt memoratu:
Eadem in usu, aequo ubi periculum facias, aculeata sunt,
Animum fodicant, bona destimulant, facta & famam faciunt.
- Folium aculeatum. Plin. lib. 12. cap. 15.
- Aculeata sopherinata. Cic. 4. Acad. 24.
- Littera. Cic. 14. Att. 18.
- ACULIUS**, a, um. Item denom. in Aculeia cura. Varro.
- ACUMEN**, **ACUMINARE**. V. post ACUO.
- ACUO**, ni. utum, [*ἀκύνω, ἄκυνω, ἀκύνω*] etc. ab Acone Graeco vocabulo, quod Latine Cotem significat, dicitur, auctore Sipontino. Est proprie Ferri aciem sic tenuare, ut bene incidat, ut cote fieri solet. Cui contrarium est, Obtundere vel Hebetare. Cic. 5. Tusc. At vocem citharoedi non audiunt, ne frigidior quidem ferrae tum cum acuitur. Est etiam acueré, Mucronem alicui rei ferere. Virg. 1. Georg. 264.
- Exacunt alii vallos, furcasque bicornes. Pro. Acuant.
- Enses acueré in aliquem. Ovid. 15. Met. 776.
- Falceum. Columel. lib. 3. Quoties falceum acueris, acient pelle detergito.
- Ferrum. Hor. 1. Od. 2. 21.
- Sagittas. Hor. 2. Od. 8. 15.
- Acueré per translationem, pro Incitare, infigere, stimulare. Cic. 3. Off. 1. Duæ res quæ languorem afferunt cæteris, illum acuebant: otium & solitudo.
- Acueré, pro Exercere, ut Servius interpretatur. Virg. 1. Georg. 123.
- pater ipse colendi
Haud facilem esse viam voluit, primusque per attem
Movit agros, curis acuens mortalia corda.
- Acuere, pro Irascere. Virg. 7. Æn. 406.
- Postquam vîsa satis primos acuisse viros. Ibid. 7. 330.
- Quam Juno his acuit verbis. Ubi Servius exp. Irritavit, & infigavit ejus insaniam.
- Acuere animos. Liv. 4. Bell. Maced.
- Ætas acuit. Ter. Adel. 5. 39. Illos fat ætas acuet.
- Aliquem ad crudelitatem. Cic. pro Ligar. 4. Quorum igitur impunitas, Cæsar, tuæ clementiæ laus est, eorum ipsorum ad crudelitatem te acuet oratio?
- Ad bonas artes juventutem. Plin. lib. 2. Epist. 7.
- Excitare & acueré. Cic. 15. Fam. 21. In excitando autem & in acuendo plurimum valet, si laudes cum quem cohortere.
- Acuere & alere ingenium. Cic. in Bruto 33. Legendum inquam est hic orator, Brute, si quisquam alius, juventuti: non enim solum acuere, sed etiam alere ingenium potest.
- Acuere & adjuvare juventutem ad dicendum. Cic. in Orat. 41.
- Dentes acueré. Hor. 3. Od. 20. 10.
- Fletus. Valer. Argon. 2.
- Grædus. Stat. 6. Theb. 588.
- Industriam. Ad Heren. lib. 4. 2.
- Ingenium. Cic. 2. Philipp. Vini exhalandi, non acuendi ingenii causa declamitas.
- Iras. Virg. 12. Æn. 590. de Apibus.
- Linguam exercitatione dicendi. Cic. in Bruto 97. Tuum forum, tuum erat illud curriculum, tu illic veneras unus, qui non linguam modo acuisseris exercitatione dicendi, sed & ipsam eloquentiam locupletavisses graviorum artium instrumento.
- Lumina. Id est, Visum. Ovid. 2. de Rem. Amor. 801.
- Utillus fumus acuentes lumina rutas.
- Lupos acuant agni balatibus. Virg. 4. Georg. 435.
- Martem. Virg. 12. Æn. 108.
- Mentem. Cic. 1. Tusc. 80. Multa e corpore existunt, quæ acuant mentem, multa quæ obtundant.
- Mettum alicui. Virg. 12. Æn. 850.
- Plausus acuant equum certantem de celeritate. Stat. 5. Sylv. 2.
- Prudentiam intelligendi acuere. Cic. 1. de Orat. 90. Quod consuetudo exercitatioque & intelligendi prudentiam acueret, & eloquendi celeritatem incitaret.
- Ruborem acuere. Claud. in Epigr. de Locusta.
- Studia acuere. V. STUDIUM.
- Turbæ milites acuant. Lucan. lib. 1.
- Vos acuat gloria. Ovid. 1. de Ponto 6.
- ACUENS**, entis. Virg. 1. Georg. 123.
- curis acuens mortalia corda.
- Ovid. 2. de Rem. Amor. 801.
- Utillus fumus acuentes lumina rutas. conf. Broukhuis. ad Tib. 2. 6. 19.
- ACUROS** [*ἀκρῶς, ἄκρῶς, ἀκρῶς*] Nomen ex Partic. a verbo Acuor: ut, Ferrum acutum. Id est, Aciem habens bene fecantem. Cui contrarium est Hebes, vel Obtusum. Plaut. Milit. 5. v. 4.
- Vide ut tibi istic sit acutus, Cario, culter probe.
- Acutum etiam dicitur, quod in mucronem sive acumen definit, nt, Palus acutus.
- Ovid. Epist.
- & acutæ cuspidis hastam.
- Acumen. Ovid. 2. de Arte Am. 381.
- Carex. Virg. 3. Georg. 231.
- Fronibus hirsutis, & carice passus acuta.
- Cupressus. Ovid. 3. Met. 355.
- Culpis. Virg. 5. Æn. 208.
- Ferratasque fudes, & acuta cuspidis contos Expediunt.
- Ensis. Ovid. 14. Epist. 45.
- Falk. Ovid. 9. Met. 383.
- Ferrum acutum reddere dicitur cos. Hor. in Arte Poet. 304.
- fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet exors ipsa secandi.
- Gladius acutus, cui opponitur Hebes. Ovid. 3. de Arte Am. 589.
- Ponite jam gladios hebetes, pugnetur acutis.
- Hasta. Ovid. 1. de Rem. Amor. 27.
- Jaculum. Virg. 3. Æn. 46.
- Nam Polydorus ego: hic confixum ferrea textit
Telorum seges, & jaculis increvit acutis.
- Murex. Virg. 5. Æn. 205.
- Concussa cautes, & acuto in murice remi
Obnixi crepurae. Ubi Servius, Murex, saxi cacumen eminentis per tranquillitatem.
- Pinus. Ovid. 1. Met. 699.
- Robur. Virg. 2. Georg. 25. — hic stirpes obruit arvo,
Quadrifidasque fudes, & acuto robore vallos. Id est, Roboris acuti.
- Radius. Ovid. 6. Met. 56. De radio textorio loquitur poeta.
- Roftrum. Author carn. de Pulice,
Quumque tuum lateri rostrum defigis acutum.
- Acuta volucris rostra. Plin. lib. 11. cap. 37.
- Rubus. Sen. in Hippol. 10.
- Sagitta. Ovid. 5. Met.
- Saxum. Ovid. 4. Fast. 237.
- Scopulus. Virg. 1. Æn. 49.
- Illum expirantem transho pectore flammis
Turbinè corripuit, scopuloque infixit acuto.
- Spiculum. Ovid. 3. de Arte Am. 516.
- Spina. Virg. 5. Ecl. 39. Carduus, & spinis surgit palius acuti.
- Telum. Virg. 3. Æn. 635.
- Unguis. Hor. 1. Epist. 19. 46.
- Acutum per metaphoram dictum: ut, Acuti oculi. Id est, Clare cernentes. Plaut. Pseud. 4. 7. 121. Magno capite, acutis oculis.
- Cibi acuti, Qui appetentiam excitant, & quasi stomachum acunt: iidem pene qui & Acres dicuntur, nisi quod acres cibi sunt vehementiores, acuti mitiores: ut Acetaria, fassamenta, & condimenta quadam. Plin. Epist. Ut enim si coenam tibi facerem, dulcibus cibis acres acutosque miscerem, ut obtusus illis & oblitus stomachus his excitaretur. Morsus. Hor. 1. Epist. 6. 23.
- Si latus, aut renes morbo tentantur acuto.
- Naribus acutis minus aptus. Id est, Derisoribus ingeniosis. Hor. 1. Sat. 3. 29.
- Odoracutus. Plin. lib. 15. cap. 28. Sua & in odore miracula: malis acutus, Perficis dilutus, dulcibus nullus. Et lib. 21. cap. 7.
- Acutus, Græco more pro Acri & vehementi. Grammatici enim Graeci observant *ἀκρῶς* significare plerumque magnum & vehementem. Hor. 1. Od. 9. 3. — geluque
Flumina confiterint acuto.
- Acutus, Subtilis, quales sunt Disputatores & sophistæ. Cic. 2. Att. 38. κτλ. nihil sic placuit, ut cætera Antisthenis, hominis acuti magis, quam eruditi. Idem contra Rullum, Siqui acutiore in concione fiterant.
- Sapor vini acutus. Plin. lib. 15. cap. 27.
- Sol acutus. Hor. 1. Epist. 10. 17.
- Acutus & Hebes, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Velox an tardus sit, acutus an hebetior, memor an obliviosus.
- Acutum & perspicax. Cic. 1. Off. 100. Si naturam sequemur ducem, nunquam aberrabimus: sequemurque & id quod acutum & perspicax natura est, & id quod ad hominum confociationem accommodatum est.
- Acutus ad excogitandum. Cic. 1. de Orat. 113. Nam & animi atque ingenii celeres quidam motus esse debent, qui ad excogitandum acuti, & ad explicandum orandumque sint uberes, & ad memoriam firmi atque diuturni.
- Aures acutæ. Id est, Ad audiendum arrectæ. Hor. 2. Od. 19. 4.
- Acuta belli. Hor. 4. Od. 4. 76. — & curæ sagaces
Expediunt per acuta bellis. Hoc loquendi genus, Acuta belli, & Horatio usitatum est, & illis simile, Subita belli, obliqua tumuli, &c: quæ extant apud T. Livium.
- Conclusiones acutæ. Quintil. lib. 2. cap. 20.
- Elementa. Lucret. lib. 2. 462.
- facile ut cognoscere possis
Non e perplexis, sed acutis esse elementis. Id est, Ex atomis.
- Genus dicendi acutum & subtile. Cic. 2. de Orat. 98. Alter acutissimum & subtilissimum dicendi genus est confectus.
- Homo ingenio prudentiaque acutissimus. Cic. de Orat. 39. Scævola equalis & collega meus, homo omnium & disciplina juris eruditissimus, & ingenio prudentiaque acutissimus, & oratione maxime limatus atque subtilis.
- Ad inveniendum acutior atque habilior. Quintil. lib. 6. cap. 3.
- Homo acutus, & natura vsuque callidus. Cic. 1. de Orat. 223.
- Homo in primis acutus Antiochus. Cic. 1. de Nat. Deor. 16.
- Homo minime malus quidem, sed non satis acutus. Cic. 3. Off. 39.
- Ingenium acutum, Idem quod Subtile: cui opponitur, Obtusum, hebes, retusum. Cic. 2. de Divin. Alia agrorum partes, quæ acuta ingeniaignant, alia quæ retusa.
- Opuslenonis acutum. Hoc est, Ingeniosum & vaftrum. Claud. in Eutrop. lib. 1.
- Principia orationum acuta sententis. Cic. in Orat. 124. Principia verecunda, non elatis intensa verbis, sed acuta sententis, vel ad offensionem adversarii, vel ad commendationem sui.
- Sententia docendi, Cic. de Opt. Gen. Orat. 5. Sunt enim sententia docendi, acute: delectandi, quasi argute: commovendi, graves.
- Æs. Ovid. 6. Met. 589. Hor. 1. Od. 16. 7. Acron, Acutum, sonorum: a tinnitu.
- Hinnitus. Virg. 3. Georg. 94.
- Sonus acutus, cui opponitur Gravis. Plin. lib. 10. cap. 29. Modulatus editur sonus, gravis, acutus: Cic. 1. de Orat.
- Sonus acutus & excitatus. Cic. in Sorin. Scip. 11. Quam ob causam summus ille cæli stelliferi cursus, cuius conversio est incitator, acuto & ex-

& excitato movetur sono: gravissimo autem hic lunaris atque infimus. Stridor. Hor. 1. Od. 34. 15.
 Tinnitus. Ovid. 5. Met. 204.
 Ululatus. Catil. Epigr. de Berynthia & Aty.
 Vox. Ovid. 3. Met. 224. Hor. 3. Od. 4. 3.
 Acutum cernere. Id est, Acute. Hor. 1. Sat. 3. 26.
 Quum tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
 Cur in amicum vitis tam cernis acutum,
 Quam aut aquila, aut serpens Epidaurius?
 Triste & acutum resonare. Hor. 1. Sat. 8. 41.
ACUTA-SPINA, [ἐξουκασθη] Arhor est Pyrastru similis, spinosa valde & exigua, baccas profert myrti, plenas, rubras, fragiles & intus nucleum: radicem habet multitudine alte descendente. Dioscor. lib. 1.
ACUTELUS, a, um. dimin. [ἐξουκασθη] Cic. 3. de Nat. Deor. 7. Breves & acutulas conclusiones. Id est, Aliquantum argutas & subtilis.
ACUTULE, Adv. August. Confess. 3. 7. Quasi acutule movebar.
ACUTALIS, e. ut, Terminus lapideus si fuerit crassus acutalis. Frontin. de Colon. p. 132. per Gochium.
ACUTARUS, a, um. Veget. de Re Vet. 1. 22. Sagitta cotibus bene acutata.
ACUTE, Acutus, Acutissime. Adv. [ἐξουκασθη] Id est, Subtiliter & ingeniose. ut Acute explicare. Cic. 1. Acad. Acute responderet. Idem in Laelio 6. Vel responfa acute ferebantur. Acutissime ac diligentissime scripta. Cic. 5. Verr.
 Acute colligere. Cic. 1. de Orat. 143. Quum multa colligeres non modo acute, sed etiam ridicule ac facere.
 Acute, arguteque conficere. Id est, Conjecturam facere. Cic. in Bruto 53. Quis putet aut celeritatem ingenii L. Bruto illi nobilitatis vestrae principi desuisse? qui de matre suavienda ex oraculo Apollinis tam acute arguteque conjecit, qui summam prudentiam simulatione stultitia texerit, &c. Acute, arguteque responderet. Cic. pro Caelio 8. Si mihi ad haec acute, arguteque responderit.
 Sonare, cui Graviter sonare opponitur. Cic. in Somn. Scip. 11. Natura tert ut extrema ex altera parte graviter, ex altera autem acute sonent. Aliquid tractare. Cic. 2. de Invent. 16. Sed illa tenuius & acutius & subtilius tractantur.
ACUTIATOR, oris. m. Qui acutum reddit. Vet. Gloss. ἀκυστήρ, Samiarius, Cotiarius, Acutiator.
ACUMEN, inis. n. [ἀκμή, ἀκμῆς, ἀκμῆ, ἀκμῆ] Nomen ab Acuo, videtur proprie Mucronem significare, ut Acumen cultri, aut styli. Ovid. 4. Met. 579. De cruribus Cadmi versis in caudam serpentis.
 Paulatim tereti sinuantur acumine crura.
 Rosfri avium. Plin. lib. 10. cap. 71. Alia dentibus praedantur, alia ungibus, alia rostri aduncitate carpunt, alia latitudine ruunt, alia acumine excavant. Hinc auspiciorum genus deducunt nonnulli, quod ex Acuminibus dicebatur, ad quod Plautus alludat Epid. 2. 2. ipso principio, de quo interpretes plura: quamquam in hoc exponendo ritu tanta est Eruditorum dissensio, ut quale auspicium hoc fuerit, nihil habere se certi fateatur Delrio. 4. Disq. Mag. cap. 2. qu. 7. sect. 2. p. 560. lege Jo. Meurs. Exerc. Crit. ad Epid. 1. 3. Turneb. Advers. 27. 12. Coel. Calcagn. 1. qu. Epist. 51. & cujus jam verba describo, Valtrin. de Re Milit. Rom. 1. 6. p. 26. id Auspicium quale fuerit, obscurum est. Nonnulli (in his Turnebus) existimant, veteres ex acumine spicularum, pilorum, ensiumque spem Praeii & eventum solitos auspicari, verbi causa, si splenderet, si resuscitum non esset, si non fordium, si non hebes, si horrorem quandam praefere ferret. Coelius Calcagninus putat esse, cum super hastas stellas apparet, pila ardere videnter, de quibus Sen. in Nat. Quaest. & Plin. Aliqui ad Geomantiam referunt, quae acuminibus ita exercetur, ut punctorum paritas, imparitas, obliquitas, quadratio, decussatio spectetur. Haec Valtrinus. Cetero vero Comm. in Virg. 6. Aen. 199. f. 627. Sententiam, inquit, refero ad Pullare Auspicium: ergo Acumina sunt Rosfra avium, ex quibus, si quid tibi caderet, auspicia dicebantur fumi ex acuminibus, id est, rostris avium. vide ut hanc rem late explicet Antonius Clarus in 12. Tab. &c.
 Acumen nasi. Lucret. lib. 6. 1191.
 Compreffae nares, nasi primoris acumen.
 Sed frequentius legitur per metaphoram dictum: ut Acumen ingenii. Quintil. lib. 5. cap. 7. Acumen naturale. Cic. 1. Tusc. 19. Quem esse negas, eundem esse dicas: ubi est acumen tuum?
 Saporis. Plin. lib. 14. cap. 20. Et saporis quaedam acumina.
 Acumen, pro Altu, vastitia, calliditate. Hor. 1. Epist. 17. 55. Mercetricis acumina.
 Sine acumine homo. Cic. 2. de Nat. Deor. 74. Epicurus sine acumine ullo, sine autoritate, sine lepore.
 Argutum iudicis acumen. Id est, Ingenium subtile. Hor. de Arte Poet. 364.
 Argutiae & acumen. Cic. in Orat. 110. Nihil Lyfiae subtilitate cedit, nihil argutis & acumine Hyperidi.
 Ingeniorum acumen. Cic. pro Flacco. Graecis non admo sermone lepore, ingeniorum acumen, dicendi copiam.
 Leve mentis acumen discurrat. Claud. de Rapt. Proserp. 2.
 Acumen Stertini delirat. Id est, Stertinius homo acutus. Hor. 1. Epist. 12. 20.
 Sub acumen styli subire & succedere. Cic. 1. de Orat. 151. Omnesque sententiae, verbaque omnia quae sunt cujusque generis, maxime illustra, sub acumen styli subeant & succedant necesse est. Ducta est metaphora a Stylo, quo in tabulis scribebant.
 Admovere acumen chartis Graecis. Id est, Ingenium ad libros Graecorum. Hor. 2. Epist. 1. 161.
 Acuminibus suis se compungere dialectici. Cic. 2. de Orat. 158.
 Habet acumen haec interpretatio. Cic. 2. de Orat. 257.
 Illudere alicujus acumen. Cic. 1. de Orat. 143.
ACUMENO, us. [ἐξουκασθη] Acutum facio. Lactant. de Opific. 6. In quadrupedibus autem contextum spinae a summo capite deductum, longius extra corpus eudit, & acuminavit in caudam.
ACUMINATUS, Adj. [ἐξουκασθη] Qui acumen habet: ut, Telum acuminatum. Plin. lib. 11. cap. 2. & lib. 18. cap. 35.
ACUMINARIUS, a, um. ut Mola acuminaria, armis scilicet acuendis. Vet. Interp. Statii ad 3. Theb.
ACUPEDIUS, [ἐξουκασθη] dicebatur, Cui praecipuum erat in currendo acumen pedum. Festus. Lucilio est Agipes. conf. Dacerium.
ACUPEDIUM, ii. n. Gloss. Graec. Lat. ἐξουκασθη, acupedium.

ACUS, us. f. [βελώνη] Est (inquit Festus) Qua farcinatrix, vel etiam ornatrix utitur. Valla lib. 1. Acus dicitur qua vestes farciuntur. Cic. pro Milon. 66. Vultus in latere, quod acu punctum videretur, pro icu gladiatoris putari.
 Acus pro Ea qua ornatrici utitur ad discernendos capillos. Apuleio Criminalis. lib. 8. p. 207. Juven. 2. Sat. 2. 94.
 Ille supercilium madida fuligine tactum
 Obliqua producit acu. Mart. 1. 14. Ep. 24.
 Tenia ne madidi vultus bombycina crines,
 Figat acus tortas, fulineatque comas. Ex emend. Scalig. Videtur id esse quod Discriminale five Diferenciculum dicitur.
 Acus aena. Ovid. 2. Fast. 577.
 Assyria. Claud. de Phoenice. V. Acus Semiramia.
 Comere comas acu. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Immittere lina per acum. Celf. lib. 7. cap. 17. Quidam per acum duobus lina ad inani basim immittit, sic utrinque vinciunt, quemadmodum, &c. Trajicere acu. Celf. lib. 7. cap. 7.
 Acu transficere. Celf. lib. 7. cap. 7.
 Acus emerita. Juven. Sat. 6. 498. Id est, Ab officio cosmectae & ornatrix, quae crines acu concinnat. Nam qui juvenalem de farcinatrice sensisse suspicantur, a Mufis & Gratis absunt. Parradius in Claud. Idalia, ab Idalio Cypri oppido. Claud. lib. 2. de Rapt. Proserp.
 Maonia. Id est, Lydia. Nam Lydi Iunio & telarum usu maxime claruerunt. Unde orta est fabula de Arachne regionis illius puella, quae cum Pallade certasse dicitur. Seneca,
 Nec Maonia distinguit acu.
 Nilotis. Id est, Aegyptia, vel ob praecipuam Aegyptii lini bonitatem: vel quod Aegyptii multum liciis polymitis vestes texere docuerint. Lucan. lib. 10.
 Obliqua. Juven. 2. Sat. 94.
 Semiramia. Martial. lib. 8. 28. Id est, Babylonia. Nam Babylonii primi omnium diversos colores intertextur.
 Texta Semiramia quae variantur acu.
 Tenuis. Ovid. 4. Epist. 72.
 Acu pingere. Ovid. 6. Met. 23.
 Sive levi teretem versabat pollice fufum,
 Seu pingebat acu, scirus a Pallade doctam.
 Virg. 11. Aen. 777.
 Pictus acu tunicas. Servius, Id est, Habebat vestem Phrygonia arte perfectam.
 Rem acu tetigisti, apud Plaut. Rud. 5. 2. 19. Id est, Rem ipsam divinat, nihil aberrans. Perinde quasi dicas, Ipsillum punctum attingisti. Nam minutissima puncta denotantur acu.
 Filum nevitti, nunc acu opus est. Proverbii faciem habet, quum significamus Non satis esse coepisse, nisi pari industria pericias. Cuius Jul. Pollux ex Hermipio Meisura. V. Erafin.
 Acum inveniffes. apud Plaut. Men. 2. 1. 13. — si acum credo quaereres, acum inveniffes. Proverbialis hyperbole, de re diligenter vestigata. Nam acus inventu difficillima, quod ob exiguitatem facile fallat oculos quaerentis.
ACUS, i. m. Piscis genus, de quo Martial. lib. 10. 37.
 Et fatius tenues ducere credis acos.
 Hic etiam Belone a Graecis dicitur, aut Raphis ut Dorion meminit, aut Ablenis ut Diphilus, est Piscis longus, tenuis & levis, rostro subtili, acuto porrectoque sine dentibus, dorso caruleo ad viride inclinate, ventre argentei coloris, nunc Venetis Acicula nuncupatur. Maffarius. Plin. lib. 9. cap. 51. Acus five belone unus piscium delicatæ propter multitudinem utero, parit. Hic ab eodem Plin. lib. 32. cap. 11. Aculeatus piscis, Belone dicitur.
ACUS, eris. n. Est, ut ait Priscianus, quod Graeci σαρδανον & ἄκρον vocant. Id est, Purgamentum tritici. Varro de R. R. lib. 3. Acus subferendum gallinis parturientibus. Idem in 1. Acus in area excutitur. Idem eodem cap. 52. Cato de R. R. cap. 54. Acus fabaginum.
 Acus etiam in f. gen. pro eodem ponitur. Festus, Palae etiam quaedam de frumento acus dicuntur. Columel. lib. 2. cap. 10. Durissima quidem acus refecta separatæque erunt a cudentibus, minate vero, quae de siliquis cum faba resederunt, aliter feceruntur. [legend. reserita].
 Exercitus quoque instructio, Acus dicitur, quod ea pars militum vehementissima est ad hostem vulnerandum, acumine telorum. Festus. [Falsum esse, & aciem cum acu confundi monuerunt pridem Viri Docti. Ceterum totus is Festi locus faede corruptus videtur].
ACEROSUS, a, um. [ἀκροσύνης, σαρδανον] ut Acerosus panis. Id est, Non sine paleis. Festus.
 Acerosum panem, farre minus purgato, ac fordibus a candido separato, dicendum veteres putaverunt. Non. 5. 97. Quod is desumit ex Lucillii Farte acerofo. Talis esse solet panis ordeaceus.
ACERO, are. Cum paleis miscere.
ACERATUS, a, um. Aceratum lutum, cum paleis mistum. Festus & Nonius ibid. [Distinguedum videtur: Aceratum, lutum cum paleis mistum, ut Substantive fumatur. Eadem forma Marmoratum, Arenatum, aliaque ejusmodi efferebant].
ACUSTILAEUS, Atheniensis Romae ludum aperuit Rhetorices. Volaterranus ex Suida.
ACUSTICI, [Ἀκυστι] sunt Auditores, quales erant discipuli Pythagorae. Ille enim a suis auditoribus ut minimum biennium exigebat, quo illis tantum audire, non etiam loqui licebat.
ACUTA-SPINA, V. ACUTUS.
ACUTIA, [Ἀκυστι] Hispaniae urbs est Stephano, cujus incolae dicuntur ACUTIANI.
ACUTIA, [Ἀκυστι] P. Vitellii uxor. Tacit. 6. Ann. 47.
ACUTUS, V. ACUO.
ACYLON, seu potius ACYLOS, ἄκρον Suidae, Fructus est Illicis foeminae. Plin. lib. 16. cap. 6. Dicitur etiam hoc nomine fructus arboris cujusdam, quae mediam quandam naturam obinet inter suber & quercum, quae ob id Phellodrys vocatur. Ruell. lib. 1. cap. 89.
ACYLOS, seu ACULOS, ἄκρον Homero, Glans iligna est: verum & pro pudendo ponitur, a similitudine, quemadmodum balanus etiam dicitur a Galeno. V. Cael. Rhodig. lib. 4. cap. 6.
ACYPHAS, [Ἀκυστι] Oppidum est in Dorica tetrapoli, ut ex Theopompo refert Stephanus.

ACTROLOGIA, α. [*ἀκτρολογία*] Latine Impropria locutio dicitur. Virg. 4. *Æn.* 419.

Hunc ego si potui tantum sperare dolorem.

Ubi Servius, Sperare pro Timere. & est Acyrologia: nam speramus bona, timemus adversa.

Acyrologia est etiam in sensu. Ter. Eun. 5. 9. 59. Isti te ignorabant. Ubi Donatus, Figura acyrologia: ad utrunque enim pertinet, & ad laudem, & ad mores.

ACYRON, i. n. [*ἀκρον*] apud Græcos, quod apud nos Improbium, ait Quintil. 8. 2. hinc Cic. 16. Fam. 17. 2. Unde illud tam *ακρον*?

ACYROS, [*ἄκρος*] Stephano, Infula est non procul a Creta, e regione Cydoniæ civitatis, quæ alio nomine Melos appellatur. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

A D

A. D. Ante diem. Recte illud esse animadvertendum monuit Paulus Manutius, quod ubi apud Cic. in impressis libris legitur, Ad 1111. Calend. Ad vi. Idus, & similia, in vetustioribus libris legi A. D. quæ literæ ab imperitis conjunctæ fecerunt A. V. ANTE.

AD, [*ἀδ*, *αδ*] Præpositio est accusativa, cujus proprius est usus cum motu aliquo significatur. In hac autem significatione quandoque jungitur urbium nominibus. Cic. in Verr. Eo die Verres ad Messinam venit. Idem 2. Philipp. 106. Quum inde Romam proficiscens, ad Aquinum accederet.

Ad urbem esse dicebantur olim magistratus, qui cum potestate aut nuper e provincia revertissent, aut nondum in provinciam profecti essent. Cic. 4. Verr. 21. Ad urbem quum esset, audivit Dionii cuidam Siculo permagnam venisse hereditatem. Idem 2. Verr. Quam primum concionem ad urbem Cos. designatus habuit. Ubi Afconius, Sic autem dici solebat de iis qui cum potestate provinciali redierant: aut nondum in provinciam profecti essent. Idem 4. Verr. Omnis magistratus qui intramuranus non est, nec urbanus, etiam si administrator ejus Romæ est, Ad Urbem dicitur.

Ad urbem esse, pro in Urbe. Cic. Att. lib. 7. Trebatius quidem scribit, se ab illo 18. Calend. Febr. rogatum esse, ut scriberet ad me ut effem ad urbem. Idem 1. Philipp. Pecunia utinam ad adem Opis maneret. Id est, In eade se templo Opis.

Ad, sine motu frequenter dicitur, idque manente prima illa & propria significatione. Cic. 4. Acad. 9. In Hortensii villa quæ est ad Baulos. Virg. 1. *Æn.* 27.

— veterisque memor Saturnia helli,

Prima quod ad Trojam pro charis gesserat Argis. Ubi Servius, Apud, semper in loco significat: Ad, & in loco, & ad locum. In loco: ut, Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est. Et Cic. 2. Verr. Ex his quasi decem fiscos ad fenatorem illum relictos esse, comitiorum nomine. Haectenus Servius.

Ad, cum suo accusativo interdum pro dativo ponitur. Plaut. Capt. 1. 4. 22. Ad carnificem te dabo. Licenter dictum, pro, Dabo te carnifici. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 40. Illud quod apparet ad agricolas, id videndum diligenter. Ibid. cap. 38. Quod non solum ad agrum utile, fed etiam ad cibum. Ter. Phorm. 4. 3. 48. Ad ditem datur ea in servitute. Pro, Diviti datur. Virg. 12. *Æn.* 372. Obiecit sese ad currum. Ubi Servius, Ad currum, pro Currui se obiecit.

Ad Diane, Ad Veneris, Ad Castoris, & similia: modus est loquendi ellipticus, in quo subauditur accusativus (templum, vel adem.) Hoc autem fit Attico more, teste Prisciano. Ter. Adel. 4. 2. 43. Ubi ad Diane veneris, ito ad dexteram. Cic. pro Milon. Cum facibus ad Castoris, cum gladiis, toto foro volitarunt.

Ad album se transferre. V. Album in ALBUS.

Ad domum. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum, in qua iste diversabatur, profecti sunt: cædere januam faxis, instare ferro, &c.

Ad pro Apud. ut Plaut. Merc. 2. 2. 54. Mihi quoque etiam est ad portum negotium. Cæf. 5. Bell. Gall. 51. Totam hyemem ipse ad exercitum manere decrevit. Cic. in Pison. Deprehensus denique cum ferro ad fenatum. Cic. 10. Att. 18. Commodum ad te dederam literas de pluribus rebus, quum ad me bene mane Dionysius fuit. Eidem lib. 10. 4. Fuit ad me sane diu. Liv. Dum hæc ad Veios geruntur. Virg. 6. *Æn.*

Hi multum fleti ad superos.

Plaut. Catin. 2. 2. 21.

— nam jus viri suum

Ad mulieres haud obtinere queunt. Respondebat se ad Recuperatores esse diciturum. Cic. 5. Verr. Eamus ad me. Ter. Eun. 3. 5. 64. Id est, meum domum. Cic. Pro Rosc. Com. 7. Quis unquam ad arbitrum quantum petit, tantum abstulit? Ibid. Cæteri quum ad iudicem causam labefactari animadvertunt, ad arbitrum confugiunt. Ter. Adel. 4. 4. 18. Ad me abducta est domum, pro Domum meam. Item A me domo, pro A mea domo, ut videre est supra in A vel AB.

Ad, cum accusativo personæ, addito urbis nomine itidem in accusativo. Cic. 3. Att. Sed te oro ut ad me Vibonem statim venias.

Ad, Circa, ut, Ad id tempus. Cic. 4. Att. Tu quoniam iturum te in Asiam esse putas, ad qua tempora te expectem, facias me certiore velim. Varr. de R. R. Nam refert, in agro ad quam partem cœli quisque locus spectet: sicut ad quod tempus quæque res facillime crescat. In quo exemplo, priore loco (ad) pro Versus: posteriore, pro Circa accipitur.

Ad, Comparisonem significat. Cic. Nihil ad tuum equitatum. Id est, Præ equitatu. Ter. Fun. 2. 3. 69. Eline ut fertur forma? r. sane, c. n. at nihil ad nostrum hanc.

Ad, pro Contra. ut: Ad illum mihi pugna est: pro, Contra illum. Cic. 2. Fam. 3. Ne ad eam meditare, imparatum te offenda. Virg. 2. *Æn.* 444.

— clypeoque ad tela finitris

Proteci obijunct. Autores Servius & Priscianus. Tecti esse ad alienos possimus: intimi multa apertiora videant necesse est. Cic. pro Rosc. Amer.

Ad annum, pro Intra annum. Cic. 5. Att. 2. Confirmant ad eam causam etiam Furnium nostrum, quem ad annum Tribunalium plebis videbam fore. *D'icy à un an, Entre cy & un an.*

Ad, Post. Cic. 12. Att. Aut nescio quid interfit, utrum illuc nunc veniam, an ad decem annos.

Ad, Propter. Propert. lib. 4. Eleg. 12.

Panditur ad nullas janua nigra preces. Liv. 1. ab Urbe, Inde, quum actæ boves quadam ad desiderium (ut fit) relictarum mugissent. Hoc est, Præ desiderio, five Propter desiderium.

Ad, Pro. Cic. 5. Verr. Unum inquam ad esse illis aratoribus, qui vel ad itatum pecuniam contulerunt, qui sibi dicat pro frumento omne esse quod oportuerit, solum. Ter. Heaut. 4. 5. 29. Argentum dabitur ei ad nuptias.

Ad memoriam aliquid notare. Cic. 5. Philipp. 17. An illa non gravissimis ignominis, monimentisque hujus ordinis, ad posteritatis memoriam sunt notanda.

Ad memoriam posteritatis aliquid extare. Cic. 14. Philipp. 39. Ut extet ad memoriam posteritatis sempiternam.

Ad, Ante, Coram, vel Juxta. Virg. 4. *Æn.* 134.

— cunctantem ad limina, primi

Pænorum expectant. Ubi Servius, Ad, Ante, vel Apud. Suet. Calig. C. 26. Modo ad pluteum, modo ad pedes stare passus. V. supra a pedibus in A. A. F. Cic. pro Rosc. Com. 45. Ejus telis ad iudicem fidem infirmabit.

Ad, Præter. Ter. And. 1. 3. 10. Ad hæc mala hoc mihi accedit etiam. Cic. pro Planc. Equidem ad reliquos labores, quos in hac causa majores fuscipio quam in cæteris, etiam hanc molestiam assumo, quod, &c.

Ad, pro Secundum, similitudinem significat: ut, Ad arbitrium illius, ad nutum, ad hoc exemplum, ad hunc modum. Cic. 1. de Fin. Num desistunt ad arbitrium suum scribere? Idem de Arusp. Resp. Bonorum animus ad nutum nostri ordinis expeditus jam non erit. Ter. Hec. 1. 2. 38. Ad hoc exemplum ambarum, ntores earum exultamus. Sic, Ad hunc modum uti, & Ad eum modum. Plaut. Aulul. & Men. 1. 3. 28.

Ad normam. Cic. in Lælio 18.

Ad perpendicularium columnas exigere. Cic. 3. Verr. 133.

Ad portionem virium. Plin. lib. 24. cap. 8.

Ad conjecturam alieni sensus, non ad iudicium suum scribere. Cic. 6. Fam. 7.

Ad meum sensum. Cic. 15. Fam. 6.

Ad præscriptum omnia agere. Cæf. 3. Bell. Civil. 51. conf. 1. 36.

Ad naturam vivere. Sen. Id est, Secundum naturam.

Ad similitudinem. Cic. de Nat. Deor. 2. 161.

Sic dicimus, Pinxit ad exemplar, id est, Secundum exemplar.

Ad rationem loci & temporis. Plin. Epist. 62.

Ad numerum esse. Cic. de Nat. Deor. 1. 106.

Ad, pro eo quod vulgo dicitur, Quantum pertinet ad. Cic. 3. Verr. Vidi simul cum populo Romano forum comitumque adornatum ad speciem magnifico ornatu: ad sensum, cogitationemque, acerbis & lugubri. Hoc est, Quantum ad speciem, quantum ad sensum, &c.

Ad, Circiter. Cic. ad Q. frat. 2. 1. Sane frequentes fuimus ad ducentos. Ad centena numero. Plin. lib. 9. cap. 10. Pariunt ova, avium ovium similia, ad centena numero.

Ad, pro Versus. Virg. 1. *Æn.* 93.

Ingenitum & duplices tendens ad sidera palmas. Pro, Cœlum versus. Idem 2. *Æn.* Ad cœlum tendens ardentia lumina. Ter. Phorm. 4. 1. 14. Ad me respice: quod Gallice dicitur *à*, aut *vers moy*. Sic dicimus, Ad orientem spectat. Ad meridiem vergit, & similia.

Ad se versus. Sallust. in Jugurth. p. 111. Ed. Delph. Deinde converso equo, animadvertit fugam ad se versus fieri. Ibid. p. 119. Vaccenses ubi animadvertere ad se versus exercitum pergere, &c.

Ad, Usque ad, vel Usque in. Cæf. 4. Bell. Gall. 23. Ad horam nonam in anchoris expectavit. Sic,

Ad hanc diem. Cic. 2. in Catil. 19.

Ad hanc horam. Cic. 14. Philipp. 20.

Ad lucem dormitare. Cic. 1. de Divin. 28.

Ad lucem pugnare. Liv. 3. ab Urbe 28.

Ad multum diei, & Ad multam diem. Liv. 3. Bell. Pun. Cic. 3. Att. 9.

Multus sermo ad multam diem.

Ad multam noctem vigilare. Cic. in Somn. Scip. 1.

Ad vesperum. Cic. 7. Att. 8. Ab hora octava ad vesperum secreto col-

locuti sumus.

Ad vesperum perpotare. Cic. 2. Philipp. 77.

Ad solis occasum. Plaut. Men. 5. 3. 33.

Ad meridiem. Plaut. Mostel. 3. 1. 55.

Ad ravim postquam profui, quam quicquam detur. Plaut. Aulul. 2. 5. 10.

Ad meum reditum. Cic. 1. Fam. 9. Ut integrum mihi de causa Campana ad suum reditum reservarem. Idem 2. Off. Remque integram ad reditum suum jussit esse.

Ad cinerem ambustus. Hoc est, Ita ambustus, ut in cinerem redigatur. Plin. lib. 10. cap. 33.

Ad infamiam concupiscere. Cic. ad Att.

Ad exactam ætatem, Ad ultimam ætatem. Festus.

Ad id locorum. Id est, Adhuc, vel Usque ad id tempus. Liv. 5. Decad. lib. 3. Nec se ad id locorum scire, propter quam causam Consuli pro hostibus fuerint. Sallust. in Jugurth. C. 63. de Mario loquens, Tamen is ad id locorum talis vir (nam postea ambitione præceptus datus est) Consulatum petere non aulebat. CONF. ADHUC.

Ad, sæpenumero usum quandam rei significat. Plin. lib. 20. cap. 3.

Hoc ad abdicandam cutem in facie, totoque corpore utuntur.

In hoc genere loquendi pro Contra vel Adversus interdum declarari potest,

ut in talibus, Ad paritidas, ad tormina, ad scorpiones, & alia ejus-

modi multa apud Plin. Cic. 1. de Divin. 13. Mirari licet quæ sint animadvertita a medicis herbarum genera, quæ radicum ad morsus bestiarum, ad oculorum morbos, ad vulnera.

Hujus præpositionis usus frequens est cum gerundii verbis in dum, &

modo cum motu: ut Ivit ad lavandum. Modo sine motu, ut Ter.

And. 1. 1. 111. Nec satis ad oburgandum causa. Cic. pro Legge Manil. 1. Hic autem locus ad agendum amplissimus, ad dicendum orn-

atissimus est visus. In his præpositione (pro) vulgus abutitur.

Ad vivendum firmus. Plin. lib. 16. cap. ult. Firmissime ergo ad vivendum oleæ, ut quæ durare annis ducentis inter autores conveniat.

Ad agnatos & gentiles deducendum. Id est, Mente captus. Varro de

R. R.

R. R. *lib. 1. cap. 2.* Qui salubrem locum negligit, mente captus est, atque ad agnatos & gentiles deducendus. Cic. 2. de Invent. 148. Si furiosus est, agnatorum gentiliuque in eo pecuniaque eius potestas esto. Nam duodecim tabula furiosus jus admittit administrandi res suas, & ad gentiles agnatosque transferunt: quemadmodum legitur lib. 1. Institutionum, titulo De curatoribus.

Ad aliquem convenire, pro in aliquem competere & quadrare. Cic. pro Sylla, Equidem vehementer lator, eum esse me, in quem tu, quam cuperes, nullam contumeliam jacere poteris, quæ non ad maximum partem civium conveniret.

Ad amulum. V. AMULUS.

Ad aspectum præclarus. Cic. 6. Verr. Nam, & situ est cum munito, tum ex omni aditu, vel terra, vel mari præclaro ad aspectum.

Ad assem impendium reddere. Plin. Epist. 15. lib. 1.

Ad denarium solvere. V. SOLVO.

Ad nomen respondere. Hoc est, Comparere, & præsto esse. Dicitur de eo qui in delectu habendo vocatus, respondet, nomenque suum edit. Liv. lib. 7. ab U. C.

Ad nummum subducere. Cic. 5. Att. 21. Adidit, subducunt ad nummum, convenit, alii aliter distinguunt. V. SUBDUO.

Ad bonitatem proficere. Plin. lib. 33. cap. 3, de auro, Quinimo quo sepius arsit, proficit ad bonitatem. Id est, Fit melius ac purius.

Ad cibos aviditas. Plin. lib. 20. cap. 16. de cunila, Concoctionem mire adjuvat, & ad cibos aviditatem.

Ad cibum purus. Plin. lib. 29. cap. 4.

Ad currum leones jungere, vel equos. Plin. lib. 8. cap. 16.

Ad cyathum stare dicuntur Pincernæ regibus, quibus cyatho vina ministrant. Sueton. in Cæs. C. 49. Sed C. Memmius etiam ad cyathum & vinum Nicomedis stetit objecit. V. CYATHUS. & supra Ad pedes & A pedib. in A.

Ad dextra, Ad lava. Plin. lib. 16. cap. 36. Latera harundini calamoque in rotanditerna bina, super nodos alterno semper inguine, ut alterum ad dextra fiat, alterum superiori geniculo ad lava per vices.

Ad dextram manum, & similia: Locutiones sunt perventule, quæ ex subjectis exemplis facilius intelligentur, quam per alia verba declarari possint.

Ad dexteram, subintel. manum. Ter. Heaut. 4. 4. 10. Proximam esse huic fundo ad dexteram?

Ad sinistram. Ter. Adel. 4. 2. 43. Ad sinistram hac recta platea.

Ad levam. Plaut. Milit. 4. 7. 24. Ubi est? M. ad levam.

Ad diem simpliciter veteres dicebant, pro eo quod integre dicitur Ad constitutum diem, vel Ad dictam diem. Cic. 4. Verr. & pro Cæcin. 32.

Quando illa frumentum quod debet, non ad diem dedit? Cæs. 2. Bell. Civil. 19. Nulla fuit civitas quin ad diem conveniret.

Adiit tamen aliquando & adjectivum. Cic. 2. Fam. 10. Vel quia belli magni timor impendit: quod videmur effugere, si ad constitutam diem decedemus. Idem 16. Fam. 12. Tu multis nostris para ut operas reddas: nostra ad diem dictam fient.

Ad digitos venire. Plin. lib. 2. cap. 23. Ut protinus mundi quoque ipsius mensura veniat ad digitos. Id est, Suppletur.

Ad extremum, Ad postremum, Ad ultimum, Adverbia sunt modo ordinis, pro Denique vel Postremo: modo temporis, pro Tandem. Itaque pro loco & sensu accipiendi erunt. Sunt autem binæ dictiones, una tamen pars orationis: qualia sunt In primis, In dies, Ad summam, In summa, & alia hujusmodi. Cic. Att. Illud te ad extremum & oro & hortor. conf. 2. Att. 22. & Nat. Deor. 2. 118.

Ad extremum & Ad ultimum, nonnunquam binæ sunt orationis partes, hoc est, præpositio & nomen absolutum, pro Usque ad extremum, Usque ad ultimum. Id est, Ad finem usque. Cic. ad Brut. 10. Cui consili non animus ab initio, non fides ad extremum defuit. Liv. 2. ab Urbe, Patres ad ultimum dimicationis rati rem venturam. Id est, Ad ultimum & periculosissimam dimicationem.

Ad extremum. Id est, In extrema parte. Liv. 3. Decad. lib. 1. Missile telum hastili oblongo, & cætera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum extabat.

Ad postremum. Plaut. Aul. 3. 5. Ibi ad postremum fedit miles.

Ad fidem affirmare. Id est, Fideliter & vere. Liv. 1. Decad. lib. 3. Difficile ad fidem est in tam antiqua re quot pugnaverint ceciderintve, exacto affirmare numero.

Ad gratiam esse dicitur res aliqua. Liv. 4. Decad. lib. 5. in Quintio nova & recentia omnia ad gratiam erant. Hoc est, faciebant ut Quintius gratior esset populo Romano.

Ad hoc, & Ad hæc, nonnulli dicunt esse ordinis adverbia, alii pro conjunctionibus accipiunt: & ab aliis conjunctim, ab aliis separatim scribuntur. Sic autem dicuntur quasi Præter hoc, Præter hæc. Valla lib. 2. (Hoc) compositum cum præpositione (ad) significat præterea: ut apud Sallust. Cognoveram parvis copiis bella gesta cum opulentis regibus: adhuc sæpe fortuna violentiam tolerasse, facundia Græcos, scientia belli Gallos ante Romanos fuisse.

Ad hoc, pro Ob id. Paul. in l. debitor. D. de leg. 2. Domini persona ad hoc tantum inspicitur, ut sit cum eo testamenti factio. Gallice dicitur *A celo fin que*.

Ad id, pro Ad illud tempus, Usque eo. Liv. Quum ad id dubios servassent animos. Budæus.

Ad infinitum, pro Usque ad infinitum. Id est, Infinite. Plin. lib. 34. cap. 7. Sed hæc ad infinitum effloruit multorum voluminum opere, signis plura persequi vellet: omnia enim quis possit? Dicitur & In infinitum.

Adintra non dicitur, teste Servio: quanvis Apuleius verborum artifex, eo licenter utatur. V. INSTAR.

Ad irritum cadit spes. Liv. 1. Decad. lib. 2.

Homines ad lecticam, pro Leticariis. Catul. 10. 16.

Ad certe tamen inquit, quod illic Natum dicitur, ære comparati

Ad lecticam homines. Turnebus (ut id obiter) hunc locum interpretatur de leticariis quos habere soliti erant Bithynia reges. Cic. in Verr. Nam (ut mos fuit Bithynie regibus) lectica octophoro ferebatur, in qua pulvillus erat pellucidus melitenis rosa factus.

Vol. 1.

Ad libita. Tacit. lib. 12. Arripi conjuges ad libita Cæsarum.

Ad limina cultos. Virg. 9. Æn. 648. Id est, Jæditus, Servius.

Ad liquidum explorata veritas. Liv. 4. Decad. 5.

Ad literam. Quintil. lib. 9. Quem duobus ab eo libris tractatum locum, ad literam subjeci. Pro quo vulgo dicunt In forma. Erafinus. Ad manum esse, est Aliquid ita in promptu esse, ut quasi manu teneatur. Liv. ab Urbe, Adde quod Romanis ad manum domi supplementum esset.

Ad manum habere. V. MANUS.

Ad manum venire. Liv. 8. Bell. Maced.

Ad manus venire est etiam Ad dimicandum, five Ad arma venire. Cic. 7. Verr. Nonnunquam etiam ea res ad manus atque ad pugnam veniebat.

Ad morem actionum aliquid persequi. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Ad manum, legitur relatum ad vitium, pro Cominus, five Ex propinquo. Vitruvius, Alia enim ad manum species esse videtur, alia in excelso. Plin. lib. 31. cap. 10. ubi de Appelle, Unum imitari nemo potuit, quod absoluta opera aramento illincibat ita tenui, ut id ipsius repercutu claritates colorum excitaret, custodiretque a pulvere & fordidibus: ad manum intuenti demum appareret.

Ad manum fervus Is dicitur, cujus manu ad literas scribendas princeps aut quivis alius utitur: estque idem qui & A manu, & Amanuensis dicitur. Cic. 2. de Orat. Licinius fervum sibi Gracchus habuit ad manum. V. in A supra.

Ad matrem pendere pyra. Plin. lib. 15. cap. 15. i. e. in arbore.

Ad nasum venire. Plin. lib. 15. cap. 28. Vinum dulce sine odore, tenue odorarius. Multoque celerius talia ad nasum veniunt quam pinguis.

Hoc est, Nares ferunt.

Ad omnia alia, pro In omnibus aliis. Ter. Adel. 5. 3. 46.

Ad omnia alia acate sapimus rectius.

Ad pedes desilire, est De equo descendere. Cæs. in Comment. V. A. pedibus, in A præpositione.

Ad pilum ulcera reducere. Plin. lib. 22. cap. 22. Jumentorum quoque ulcera ac scabiem, radix illita, aut decoctæ fuccus ad pilum reducit.

Ad plenum. Hoc est, Perfecte. Ason. in Divin. Cic.

Ad Pyrum, Nomen regionis in qua habitabat Martialis. Frequenter enim arbores nomina regionibus dabant: ut, Ad pinum, quod est apud Senec. Ad malum punicum, quod est apud Tranquil. Dom. c. 1. Spont. & Domit. Calder. Martial. lib. 1. 118.

Ad planum reducere cicatricis. Plin. lib. 20. cap. 9.

Ad polituram farcire. Plin. lib. 11. cap. 24.

Ad portionem. Id est, Portione, seu Pro portione. Plin. lib. 16. cap. 41. & alibi sæpe.

Ad præfens. Plin. lib. 8. cap. 22. Vocemque homini, quem priores contemplantur, adimere ad præfens. Quali dicat, Non in perpetuum, sed dumtaxat ad illud præfens tempus. Loquitur de lupis.

Ad præfens, pro Tum, de præterito. Tacit. 13. Ann. 22. Plautus ad præfens silentio transmissus est. Idem lib. 16.

Ad quid. Cic. 4. Att. 16. fab fin. Quid mihi hoc monumentum proderit? Ad quid laboramus res Romanas? Sed V. Codd. emend.

Ad remum dare aliquem. Suet. Tranquil. in August. cap. 16. Vignati fervorum milliõs manumissis, & ad remum datis.

Ad Seras aliquid petere. Hoc est, Ex Serum regione. Plin. lib. 2. in proem.

Ad solarium versari. Cic. pro Quintio 59. Non ad solarium, non in campo, non in convivii versatus est. Ad solarium versari dicitur, qui spectacula frequenter inspicit. Cæl. Antiq. Lect. lib. 28. cap. 10. Turnebus de solario intelligit, quod erat in foro inumbratum, secundum quod convenire solebant homines animi causa, ut & in alias fori partes, ut e Circulone cognoscimus. Ejus meminit Varro lib. 5. de L. L. his verbis, Solarium dictum, id in quo hora in sole inspiciebantur, quod Cornelius in Basilica Emilia & Fulvia inumbravit. V. plura in dictione SOLARIUM.

Ad summam, & In summa, ordinis adverbia, pro Denique, five Postremo, five Ut breviter concludam. Cic. lib. 1. Off. 149. Ad summam, ne agam de singulis.

Ad summum, adverbium qualitatibus, quod ad numerum refertur. Cic. 2. Fam. 1. A te vero bis terve ad summum, & eas breves accepi. Idem pro Milon. 12. Quatuor, ad summum quinque sunt inventi.

Ad tempus, duobis modis sumitur: Uno ad conditionem temporis, necessitatem & opportunitatem. Cic. pro Milon. Quam ad tempus apte simulationes. Idem 9. Fam. 14. Neque solum ad tempus maximam utilitatem attulisti, sed etiam ad exemplum facti.

Altero ad spatium temporis: ut, Sileo ad annum, Latebo ad tempus: id est, Usque ad annum, & Usque ad tempus quoddam, vel In tempus.

Huc pertinent, Ad quoddam tempus. Cic. 3. de Nat. Deor. Ad punctum temporis. Idem 2. Philipp. Ad breve & brevillimum tempus. Idem in Catil.

Ad terga recipere. Plin. lib. 10. cap. 23. de ascribis & oloribus, Colla imponunt præcedentibus: scissos duces ad terga recipiunt.

Ad terram dare, id est, Abjicere. Suet. Tranquil. in August. cap. 96. Aquila duos corvos hinc & inde insistantes affixit, & ad terram dedit.

Ad tertias decoquere, & similes locutiones. Plin. lib. 20. cap. 3. Aqua multa in ea decoquitur ad dimidias. Id est, Ut supersit tantum pars dimidia. Idem cap. 4. Item ad tertias decocto eorum potu cum vino, enterocelis profunt.

Ad verbum exprimere, referre, ediscere. Cic. 1. de Fin. 4. Fabellas Larinas ad verbum de Græcis expressas. Suet. de Clar. Rhet. Ex quibus non alienum fuerit unam & alteram, exempli causa, ad verbum referre. Cic. 1. de Orat. 157. Exerenda est etiam memoria edificandis ad verbum quamplurimis & nostris scriptis & alienis. Suet. in August. cap. 89. Exempla ad verbum excerpta. Plin. lib. 18. cap. 7. Ad verbum translata sententia.

Ad veritatem fidelis. Plin. lib. 13. cap. 6. de terebintho. Matrices ei admodum lenta, ac fidelis ad veritatem. i. e. Durabilis.

Ad vicem. Aurel. Arcad. D. de offic. præfect. Prætor. Ad vicem magistri

giffri equitum præfectos Prætorio antiquitus esse institutos, a quibusdam scriptoribus traditum est.

Ad vinum disertus. Id est, Inter convivium, Inter pocula, Juxta vinum. Cic. pro Cælio 67. Quam volent in conviviis faceti, dicaces, nonnunquam etiam ad vinum discerti sunt: alia fori vis est, alia triclinii. In eos dicitur, qui ad ferias causas agendas inepti, multa garrunt inter pocula, ubi nihil opus. Alludit Cicero ad morem priscum, quo causæ ad mensuram aquæ agebantur. Ea dividebatur in tres partes: una infundebatur actori, altera reo, tertia iudici. At qui ad vinum discerti sunt, ad aquam feræ muti sunt.

Ad vinum transire. Plin. lib. 20. cap. 5. Esse tamen utile convalescentibus ad vinum transirentibus.

Ad vivum refecare. Columel. lib. 6. cap. 12. Si sanguis in inferiore parte unguis est, extrema pars ipsius unguis ad vivum refecatur, & ita emittitur. Cic. de Amicit. 18. usus est pro eo quod est Rem exactius & accuratius examinare & excutere. Sumpta metaphora a Tonforibus capillos aut unguis refecantibus. Nam ii sæpenumero molciti sunt, dum nimium diligentes esse student.

Ad ultimum, pro Ad finem usque. Liv. 5. Decad. lib. 5. Pietatem, constantiamque laudaturos, si fidem ad ultimum fratri præstitissent.

Ad unguem. Id est, Exquisita diligentia, atque exactissima cura. A Marmorariis sumpta metaphora, qui superinducto ungui commissuras explorant marmorum. Columel. lib. 11. cap. 2. Ab uno fabro dolari ad unguem per quadra debet. Hor. 1. Sat. 32.

— Cocceus ad unguem Factus homo.

Ad unguem castigare. Hor. in Arte Poet. 294.

Ad voluntatem loqui. V. LOQUOR.

Ad unum, Nullo excepto, ait Servius. Cic. de Amicit. De amicitia vero omnes ad unum idem sentiunt. Cic. 12. Fam. 14. Onerariæ omnes ad unam a nobis sunt exceptæ. Virg. 5. Æn. 687.

Juppiter omnipotens, si non exofus ad unum Trojanos.

Ad votum, & Ex sententia, eodem ferè significationis veniunt. Quintil. Habesne uxorem ex animi tui sententia? Et Decl. 3. 12. Et ad omne votum fluente fortuna lascivit otium.

Interdum subauditur aliquid, unde pendeat ipsum Ad, cum suo accusativo. Ter. And. 3. 2. 1. Quæ assensu quæque oportet signa ad salutem esse. Ubi Donatus, Deest, inquit (hærentia) aut (pertinentia.) Sic in Heaut. 1. 2. 33.

Atque hæc sunt ad virtutem omnia. Ergo absolute dixit, ut desit aliquid tale. Unde & nos dicimus, Quid ad rem? & Quid ad me? Hæc Donatus. Ex cuius sententia fatis apparet neque (esse) in priore exemplo: neque (sunt) in posteriore legi debere. [Judicet L. an mentem ejus Robertus affecutus sit.

Ad, interdum postponitur accusativo. Tacit. lib. 12. Seu delecto die agendam ad invidiam. Sic alibi sæpe, sed ferè inter adjectivum & substantivum.

Sunt & alia significata, sed quæ facilius ex ipsis intelliguntur exemplis, quam interpretatione per alia verba, qualia sunt in illis, Canis ad lyram, Studet ad lucernam, Ad fonum mergere se solent: pro eo quod est, Audito sono. Et in illo Hor. 1. Epist. 2. 31.

Ad strepitum citharæ cessantem ducere curam. Bentleius legit, Cessantem ducere somnum.

— ad tua verba revixi. Ovid. 11. Epist. 63.

— canet frondator ad auras. Virg. 1. Ecl. 57.

Item, Ad tibicinem immolare. Cic. pro Lege Agr. Id est, Canente tibicine. Et, Ad eum nuntium, pro, Audito eo nuntio. Liv. 2. ab Urb.

Ad aliquid, [ἀπὸ τῆς] Quintil. lib. 1. cap. 10. Illi autem idem cum interrogantur cur aper apræ & pater patris faciat. Illud nomen positum, hoc ad aliquid esse contendunt.

Ad præpositio, apud antiquos integra in compositione servabatur: ut, Adficio, adfero, adfirmo, adfero, adfero, adfero. Ter. And. 3. 3. 7.

Quæ incepta a parvis, cum ætate adcrevit simul. Ubi Donatus, Adcrevit, ut supra adcurate. Ad enim præpositione utitur familiariter.

A D A

ADA, æ. Filia fuit Hecatomni Caræ regis, eademque Artemisæ & Mausoli foror, Hidriei fratris sui uxor: quæ a Pexodaro fratre post viri mortem expulsa regno, tandem opera magni Alexandri restituta est. Author Strabo, lib. 14.

ADACTIO, ADACTUS. V. ADIGO.

ADAD, [Αδαδ] sive Adadus, Deus est quem Assyrii summum habent, ac maximum venerantur. Significat hæc vox non aliud ferè, quam unum. Adjiciunt & deam nomine Adargatin, sive ea sit etiam Atergatis, de qua suo loco. Omnia horum duorum numinum potestati subiecta opinantur, solem interpretati, terræque. Argumento esse, quod Adad simulacrum insigne radiis cernatur proclinatoris, tanquam illi sint virtutis celestis in terram vehiculum: terræ autem ferè Adargatis imunguntur diverso fiebant schematistino, in sublime radiis surrectis, quod celestis affluxu progeminant cuncta, de terrene velut fermento. Ciel. Antiq. Lect. lib. 10. cap. 34. Et Macrobr. lib. 1. Saturn. cap. 23. Memini Plin. lib. 27. cap. 11.

ADADATA, [Αδαδα] Pfidarum civitas, ad Taurum montem, Strab. lib. 12.

ADADUNEPHRUS, i. m. Gemma a renibus dicta Dei, qui colitur Syris. Plin. 37. 11. adde notas Dalechanpii & Hard.

ADÆ, arum. Asiæ oppidum. Strab. lib. 13.

ADÆI, Arabes Ægypto finitimi, ut scribit Ptolemæus.

ADÆQUO, [ἰσότης, ἀριστία, ἰσοφροσύνη] are. Idem proprie quod Æquare, hoc est Complare. Liv. 1. 29. Romanum passim publica, privataque omnia tecta adæquat solo.

Adæquare altitudinem, cursum, &c. similiter pro Æquare, sed metaphoricè. Caf. 5. Bell. Gall. Qui vectoris, gravibusque navigiis, non intermisso navigandi labore, longum navium cursum adæquaverunt. Id est, Currendi celeritate pares illis fuerunt. Deorum vitam adæquare. Cic. de Univerf. 36. Id est, Ad deorum immortalitatem perve-

nire. Idem 2. Q. frat. 6. Sen totum urna copiose abfolvit, equum adæquavit. Id est, Par utrinque numerus fuit, abfolvendum scilicet & damnatum. Budæus.

Adæquare cum virtute fortunam. Cic. pro Archia 24. Quid nosfer hic Magnus, qui cum virtute fortunam adæquavit? Hoc est, æque fuit fortunatus, ac virtute præditus.

Adæquare memoriam nominis nostri cum omni posteritate. Cic. pro Archia, Infidet quædam in optimo quoque virtus, quæ noctes & dies animum gloriæ stimulis concitat atque admonet, non cum vita tempore esse dimittendam commemorationem nominis nostri, sed cum omni posteritate adæquandam.

Adæquare alicum sibi. Tacit. 12. Ann.

ADÆQUE, pro Æque, [ἰσότης] Adv. quantitatis, Idem quod Æque, id est, Tam sive Tantum. Plaut. Catin. 3. 5. 4. Nunquam ecafior illo die risti adæque. Liv. 1. 4. 43.

ADÆQUATUS, a, um. Amicus cum familiarissimis adæquatus. Cic. pro Balbo 63.

ADÆQUATIO, ònis. f. Actio adæquandi. Tert. ad Nat. 1. 1. Deficit adæquatio comparationis itius. adde eod. lib. cap. 15.

ADÆRO, [ἀσφαλίζω] are. Budæus, Adærare, est Ærestimare: hoc est, Ad aris pretium redigere. Imperatores in l. 12. C. de erog. mil. Septem diebus per quos tribuni prætoriani emolumentis gratia solemniter stellaturæ nomine species consequuntur: species resistentes non aliter adærantur, nisi ut in foro rerum venalium dilatrantur. Senfus est, Species quæ militibus stellaturæ causa penduntur a provincialibus, si pecunia restimentur, æstimari tanti debere, quantum est fori pretium. Species autem resistentes intelligi, restantes quæ reliquamentis causa debentur: Id est, quæ ex præterito debentur.

Item Per æra & calculos finimam colligere. Frontinus in Fragm. Agrar. apud Rigalt. Subjectas deinde extremitatum partes ad rectum angulum, Podifimis sibi adæramus. Ita hunc locum pessime habitum vulgo, partim ex Arceriano codice, partim ab ingenio restituit Salmast. Exerc. Plin. p. 483. Ubi Podifimis Adærare, nihil aliud est, quam Agri modum Podifimis sive Ad mensuram pedum exigere, seu Quot pedes agræ faciat, computare.

Adærata prædia, in l. 1. C. de collat. donat. dicuntur, ex Quibus æs certum præstatur. Hotoman.

ADÆRATIO, ònis. in l. Militaris. C. de militari veste. lib. 12. & l. repletia. C. de erog. mil. nihil aliud est quam Æstimatio ad aris pretium. Hotoman.

ADÆSTUO, [ἀστυμάω] are. Valde æstuarè. Stat. lib. 5. Theb. 517. — Iquamisque incitus adæstuat amnis.

ADÆGGËRO, [ἀσθησιγενίζω] are. Accumulare. Cato de R. R. cap. 94. Cum ver appetit, terram adaggerato bene. Plin. lib. 36. cap. 12. Columel. 5. 11. Compositum ex Ad, & Aggero, quod ab Agger aggeris derivatur.

ADÆGGERATUS, Partic. Plin. 13. 11. Ægyptus adaggerata Nilo.

ADAGIUM, ii. & apud antiquos, ADAGIO, ònis. [παισιμια] significat Proverbium. Varr. 6. de L. 3. Apud Valerium Soranum vetus adagio est. Adagio est, litera commutata, Abagio: dicta ab eo quod ambit orationem, neque in aliqua una re consistit sola. Festus, Adagia, Ad agendum apte. Donat. in Eun. Et dicta & proverbialia, & adagiones, quod rem agant, facietis hominibus adscribuntur. Plaut. Amph. 3. 5. 40.

— vetus est adagium, Fames & mora

Bilem in nasum concunt. V. Erasim. Prolegom. Chiliad. præmiffa; & Voss. Infit. Orat. 4. 9. p. 211.

ADALLIGO, [ἀδαλλίζω] are. Idem quod Alligare. Hoc est, Ad aliquid ligare. Plin. lib. 27. cap. 10. Quos pyxide conditos adalligari cum pane, brachio, &c.

Adalligare aliquid alicui rei. Plin. 20. 21. conf. 30. 6. & 32. 10.

ADALLIGATUS, Partic. Plin. lib. 17. cap. 23. Adalligato protenduntur in viduum arborem unco Herba adalligata levo brachio. Idem 24. 19. & circa caput. Idem 27. 10.

ADAM, [Αδαμ] indecl. & ADĀMUS, i. Primus homo, Hebraica lingua; sicut i. lib. Josephus scribit, Idem est quod Ruber, quoniam e rubra terra factus est Adam. V. Hidor. 7. 6. Hic positus custos Adamus. Tert. Gen. v. 64. Ubi prima longa, quæ & brevis. v. 93. Ex Adam malus atque carnalis. Augustin. C. D. 15. 1. Inventur & Genitivus Adæ, ut Peccanem Principis Adæ. Prudent. Apoth. v. 911. Pro Peccato. Ibid. v. 926. Veterem anima exuat Adam.

ADAMITÆ, arum. m. pl. Adami Posteri vulgo vocantur. V. ADAMIANI.

ADAMANTIUS, Cognomen olim tributum est Didymo grammatico, ob indefatigabilem scribendi instantiam. Ab hoc translatum est in Origenem. Erasim. in Hieron.

ADAMANTIS, idis. [ἀδαμαντίνος] Herba quædam esse traditur a Magis, Armeniæ, Cappadociæque alumina, qua adnota Leones respiciantur feruntur hiatu laxo. Nominis rationem iidem hanc tradunt, quod conteri nequeat, quemadmodum nec adamas. Plin. lib. 24. cap. 17. Apul. de Herb. cap. 4.

ADĀMAS, antis. m. [ἀδαμᾶς] est Lapis durissimus: ab α particula privativa, & verbo δαμᾶω, id est, Domo, quali Indomitus. Virg. 6. Æn. 552.

— solidoque adamante columna,

Vis ut nulla virum, non ipsi excindere ferro

Cœlicole valeant. Plin. lib. 37. cap. 4. Genera adamantis sex noscuntur. Unde & nomen indomita vis Græca interpretatione accepit.

Item paulo post, Siquidem illa invicta vis duarum violentissimæ nature rerum, ferri ignisque contemptrix, hircino rumpitur sanguine, nec aliter quam recenti, calidoque macerata. Dissidium ei naturale est cum magnete, cui si opponatur, vim omnem ei tractoricem eripit. Quæ omnia ex Plinio sunt. V. Rucus de Gemmis 2. 15.

Adamantis ferro indomitam virtutem esse falsum est, ut testantur ἰσογυφῶν artifices. Quippe qui in scobem mallo redigi, & in mortario teri pitillo ferreo potest. Et id jamdudum Liptus ad Sen. de Constant. Sap. cap. 1. ex Garfia observavit. Ovid. 4. Trist. 8. 45.

Nil adeo validum est, Adamas licet alliget illud,

Non fit ut inferius suppositumque Deo.

Infragilis adamas. Plin. lib. 20. in proem.

Durus. Ovid. 3. Amor. 7. 57.
 Illa graves potuit quercus, adamantaque durum,
 Sardaque blanditis fava movere suis.
Non exoratus. Propert. lib. 4. 12.
Invicus. Ovid. 4. de Ponto 12. 132.
Perennis. Ovid. 15. Met. 813.
Solidus. Virg. 6. Æn. 552.
Textus. Sen. Herc. 9. Id est, Adamantina catena.
Adamanta movere lacrymis. Ovid. 1. de Arte Am. 659.
Adamanta superare duritia. Ovid. 2. Epist. 137.
Ex adamante securis facta. Ovid. 3. Fast. 805.
Adamas supernas. Reperitur in quadam Augulti in Mœcenatis affectationem illusione, ubi inquit, Vale mel gentium, metuelle, ebur ex Hetruria, lafer Aretinum, adamas supernas, &c. Est autem adamas supernas, adamas Hetruriæ: & si non tam supernas Hetruriæ sunt quam infernates. Turneb.
ADAMANTÆUS, Adj. [*Ἀδαμαντιῶν*] Quod ex adamante factum est, vel Quod durissimum est. Ovid. 7. Met. 104. Manil. 1. 919.
ADAMANTINUS, aliud Adj. [*Ἀδαμαντιῶν*] Proprie dicitur Quod est ex adamante factum, vel ad adamantem pertinet vel accedit: ut, Adamantina duritia. Plin. lib. 37. cap. 11.
Adamantinum per metaphoram vocamus, quicquid durissimum aut invictum atque inexpugnabile indicare volumus: propter ea quod invictibilis est adamantis durities. ut Adamantini clavi. Hor. 3. Od. 24. 5.
Juga. Propert. lib. 3. Eleg. 11.
Saxa. Lucret. lib. 2. 447.
Tunica. Hor. 1. Od. 6. 13.
ADAMASTOR, ōris. [*Ἀδαμαστόρ*] Gigantis Nomen ingenti statua, & immani membratura conficiendi: qui apud Cœlum. Gigant. Damafor nuncupatur.
ADAMASTUR, [*Ἀδαμαστόρ*] Nomen viri proprium apud Virg. 3. Æn. 614.
ADAMENON, l. n. Herba Hyofcyamus dicta. Apul. de Herb. cap. 4
ADAMIANI, Hæretici sic dicti, quod nuditatem quam Adam in paradiso habuit ante peccatum, imitarentur, & ita semper nati & femine nudi obambulant, nudi lectiones audirent, nudi orarent, nudi celebrarent sacramenta. Hi suam ecclesiam, hoc est, suam congregationem appellabant Paradisum. Iid. 8. 5. An nonnullis etiam ADAMITÆ vocantur.
ADAMO, [*ἄδαμος*] Ære. Vehementer amare, & quasi Cupere. Cic. 3. de Orat. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maxime adamarat. Et alibi sepe. Ovid. 3. Trist. 4. 28.
Adamare, Amatorie amare, ut ait Vall. Quint. in Infami in matrem, Me quidem marite liquis interroget, omnes matres liberos suos tanquam adamaverint, amant.
Adamare, pro Concupiscere, exoptare. Cic. 4. in Verr. 84. Cum signa quedam pulcherrima atque antiquissima Thermis in publico posita videret, adamavit.
ADAMATOR, ōdis. m. Tertul. de Habit. Mulier. cap. 2. Nihil ad castitatem adamatores potuerunt præstare.
ADAMATRIX, Quæ amat. Plaut. Pœnol. s. 5. 25.
ADAMABILIS, c. Gloss. Gr. Lat. [*ἄδαμιμος*].
ADAMUSSIM, Adv. Examine, ad regulam, vel coagmentum. Varr. Quare si id ingens est, adamussim, per me licet assumas, teneo. Nomen 1. 28. V. AMUSSIS.
ADAMPIO, Ære. Idem quod Ampliare, seu Auctius ampliare. Vetus Inscripito apud Gruter. p. 128. n. 5. **ADICULAM VETUSTATE CORRUPTAM ADAMPLIAVIT.** adde p. 323. n. 1. V. AMPLIO.
ADAMPLIATUS, Partic. Pœna adimplata. Vet. Interp. Irenæi 4. 47.
ADANA, n. [*Ἀδανα*] Ciliæ Urbis Ptolemæo, vulgo Adena Hanc incolere Adanus & Sarus, cum Tartenibus bellum gerentes, ac potiti in ea regione, alter Adana civitatem, alter Sarum vicinum, quod prius Cæranum vocabatur, de suis nominibus appellaverunt. Volaterr. ex Steph. Meminit & Plin. lib. 5. cap. 27.
ADANI, orum. Urbes due in Arabia felici, ut scribit Ptolemæus.
ADAPERIO, vi, ertum, [*Ἀδαπερίω*] Ære. ex Ad, & Aperio, ex pario compositum, significat idem quod Aperire sive Paterefacere. Liv. 5. Bell. Pun. Qui improviso adorti semiplenas stiones, & adaperas fores portæ. Plin. lib. 2. cap. 47. Unde nubes discussæ adaperuere cœlum.
Adaperire caput. Sen. Epist. 64. V. CAPUT.
Adaperire, Refolvere. Plin. lib. 32. cap. 95. Horum jus tradit avum & velicas exinanire, interanea distringere, omnia adaperire.
ADAPERITUS, a, uni. [*Ἀδαπερίτης*] Idem quod Apertus, vel Semiapertus. Ovid. 1. Amor. 5. 3.
 Pars adaperita fuit, pars altera clausa fenestra.
Adaperitæ vites. Columel. lib. 5. cap. 5. Adaperitas vites relinquere, & tota hyeme ablaqueatas habere convenit.
ADAPERITILIS, Adj. [*Ἀδαπερίτης*] Quod est apertum, vel apertum facile. Ovid. 3. Trist. 11. 45.
 Aspicias a dextra latus hoc adaperite tauri.
ADAPERITIO, onis. Aug. Octog. Quæst. 61. Legis adaperitione & disputatione.
ADAPTO, Ære. Apte adjungere. Modest. Dig. l. 1. §. 6. Constitutionem recta adaptans capitulis omnibus.
ADAPTATUS, Partic. Suet. Otho. cap. 12. Capiti adaptatus.
ADAQVOR, aris. Idem quod Aqvor. Suet. in Galba, cap. 7. ut ad lacum ubi adaquari solebat, duccetur, &c. Plin. lib. 17. cap. 10. Denis diebus adaquari. De arborum fatione loquitur.
ADAQUATUS, Partic. Adaquatum vinum.
ADARCA, a. [*Ἀδαρκος*] Salsifago quadam est, seu Spuma falguginosa, concreta & velut gelata, in humidis & palustribus locis per ficitates paludum proveniens in Cappadocia, atque ipsis harundinibus & herbis adharefcens. Galen. Dioscor. & alii. Vocatur etiam Adarces, Adarcion, Adarcos, & Calamochnus: id est, Calami seu harundinis lanugo. Sunt qui adsperit, Adarcha scribentes. Plinius Sinapis naturam effectusque eosdem habere tradit. V. 16. 36. & 20. 22. & 32. 10.
ADAREO, vi, [*Ἀδαρέω*] Ære. Verbum rarissime lectum, idem quod Arere, sive Exarere. Cato de R. R. cap. 98. Amurcun decoquito ad dimidium, & ea unguo furdum aræ, & extrinsecus pedes & angulos. Ubi ca adaruit, vestimenta condito
ADASIA, Ovis vetula recentis partus. Festus. V. Vollii Etyrn. p. 8. & Dæter. ad Felt.

ADASSO, [*Ἀδαζωσσω*] Vetores scribere pro Adigo. Plaut. Aulul. 1. 1. 11. Utinam divi adallint ad suspensum. Feltus legit Adaxint, & adegerint exponit. Nec aliter Gronov. edidit. [Syncope est, ut plenius docet Voss. de Analog. 3. 41.]
ADASUS, Tunica que ab humeris non erat confuta. Sipont.
ADAUGEO, xi, ctum, [*ἰπαύγω*] Ære. Idem quod simplex Augere. Cic. 2. de Invent. 55. Per quem facti utilitas aut honestas adaugetur. Cumulare & adaugere. Cic. pro Rosc. Amer. 30. Hæc alii nclatius cumulant atque adaugent.
ADAUCTO, [*ἰπαύγω*] Ære. frequent. Idem quod Augere. Accius Æneadis, Quibus rem summam & patriam nostram quondam adauctavit pater. Ex Nonio.
ADAUGESCO, Ære. [*ἰπαύζω*] Augeri, Crescere. Lucret. lib. 2. 296. Nam neque adaugelcit quicquam, nec deperit inde.
 Cic. de Divin. 1. 13.
 Aut densus stridor quum cælo & vertice montis
 Ortus adaugelcit scopulorum sepe repulsi.
ADAUCTUS, Partic. [*ἰπαύζων*] V. ADAUGEO.
ADAUCTUS, ūs. m. [*ἰπαύζων*] Lucret. lib. 2. 1121.
 Nam quæcumque vides hilari grandescere adauctu. Id est, Incremento.
ADABEO, ibi, ibitum, [*ἰπαύω*] Ære. Verbum rarius, idem quod simplex Bibere. Ter. Heaut. 2. 1. 8.
 Is mihi ubi adibit plus paulo, sua que narrat facinora!
Adbibere, interdum significat Multum bibere, propter Ad, que est augendi particula. Plaut. Stich. 2. 2. 58. Euge, quando adbibero, alludiabi. Adbibere, pro Imbibere, per metaphoram. Hor. 1. Epist. 2. 67.
 — nunc adbibere puro
 Pectore verba puer.
ADBITO, Ære. Vetus verbum, ut Rebito, a Beto veteri, unde est dubito. Namque edepol si adbitis propius, i. e. Accedas. Plaut. Capt. 3. 4. 72. Sic Edit. Caligatores. Quidam legunt Adites. V. ADITO.
ADCENSI, pro Accensi, veteres scribebant, quasi Ad censum adjecti. V. ACCENSI.
ADCIDO, Ære. Compositum ex Ad, & Cado: idem quod Cado. Ennius apud Varr. lib. 6. de L. L. Utinam ne in memore Pelio securibus cæsa adcidisset abiegnæ ad terram trabes. Obsoletum. V. ACCIDO.
ADCLINIS, V. ACCLINIS.
ADCORPORO, Ære. Solin. cap. 50. Et carinis ita tenaciter adcorporatur, ut nisi abrafa parte ligni, ægre separatur.
ADCREDO, idi, [*ἰπαύω*] Ære. Lucret. lib. 3. 869.
 — tum morus material
 Multimodi quon sunt, facile hoc adcredere possis. Id est, Credere.
ADCRESCO, ōvi, [*ἰπαύζω*] Ære. Hor. in Arte Poet. 251.
 Syllaba longa brevi subiecta vocatur Iambus,
 Pes citus, unde etiam trimetris adcrefcere jussit
 Nomen Iambeis. Id est, Advi, vel Dari.

A D D

ADDAAX, acis. [*ἄδαξ*] Strepficeroti, quem Addacem Africa appellat, Græci a contortis cornibus indidere nomen. Plin. lib. 11. cap. 37.
ADDECEB, [*ἰπαύγω*] addecebat, addecebit. Imperf. Poeticum est verbum, idem quod Decet. Plaut. Amph. 3. 4. 21.
 Ejus studio servire addeceat.
ADDECIMO, [*ἄδαξ*] Ære. Decimam partem detrahere. Verbum in sacris usurpatum: ut 1. Regum 8. Sed & fegetes vestras, & vinearum reditus addecimabit, ut det enunchis & famulis suis. Hoc est, Decimam partem eorum accipiet.
ADDENSEO, vi, [*ἰπαύω*] Ære. Ex Ad, & Denseo, Secunda Conjug. teste Servio: Densum facere, stipare, sive consipare. Virg. 10. Æn. 432.
 Extremi addendent acies. Verbum rarissimum. V. Giphani. Ind. Lucret. conf. DENSEO.
ADDENSO, Ære. Idem quod Addeffenso, pro Spiffare, id est, spiffum facere. Plin. lib. 20. cap. 21. Mirum, aquam radice ea addita, addensari sub dio, atque lactefere.
ADDEPHAGIA, [*ἄδαφαγία*] Inexplebilis edendi aviditas. Hæc apud Sculos pro dea celebratur, ubi etiam templum habebat sibi peculiariter dedicatum. V. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 11.
ADDDICO, xi, ctum, [*ἄδαξ*] Ære. est Licitantem rem auferendam permittere. *Delivret au plus offrand.* Cic. pro Cæcili. 16. Ebutio negotium datur. adest ad tabulam. licetur Ebutius. deturcentur emptores, multi partim gratia Cæfennæ, partim etiam pretio. Fundus addicitur Ebutio. Ex Budæo.
Addicere, in disciplina augurali aves dicuntur, id est Approbare facienda, quod alias & Admittere dicitur. Liv. 27. 16. Fabio auspicianti, priusquam egredederet ab Tarento, aves semel atque iterum non addixerunt. Tacit. 2. Ann. 14. Auctus omine, addicentibus auspiciis, vocat concionem. Conf. ADDICO, quod ejus Contrarium.
Addicere & tradere. Cic. pro domo sua 107. Hominem invenire ista labes tum, cum omnia tenebat, neminem potuit, cui ædes meas addiceret, cui traderet.
 Bona alicujus nummo sefesterio addicere alteri. Cic. pro Rabir. 45. Tua bona, Posthume, nummo sefesterio a me addicuntur?
 Nummo uno addicere. V. DICIS CAUSA.
Addicere & vendere. Cic. 5. Verr. Jam addictis & venditis decumis. Vendere & addicere sententiam. Cic. 2. Philipp. 52. Cum te neque principes civitatis rogando, neque majores natu movendo, neque frequentes senatus agenda de vendita atque addicta sententia movere potuit. Id est, Mancipata venditque Cæfari.
Addicere, Auctione facta. Hoc est, Bona sua proferbere, & licitantibus tradere. Quintil. in Ægro redempto. p. 106. Burm. Omnia utiliora sefestimati properatione perdidit addixi. De auctione loquitur omnium bonorum. q. d. Simili sefestinatione ac properatione vendidi, ac qui ultro perdere vellet. Suet. in Cæf. cap. 50. Bello civili super alias donationes, amplissima prædia ex auctionibus hæstæ ei niunimo addixit. Quo in loco (nummo) recte quidam legunt.
Addictam pretio habere fidem. Cic. 4. Verr. 78. pro, Obnoxiam & quasi venalem habere fidem & religionem.

Addicere suos amores. Ovid. 1. Met. 617.
Fundum triginta aureis. Julian. in l. qui fundum. §. Procurator. D.
Pro emptore.
Sanguinem alicujus. Cic. in Pison. 83. Sic addicere aliquem supplicio.
apud eund. Antequam iret in exil.
Addicta vita alicujus, & propofita præmiis. Cic. pro Milon. 57.
Addicere bona in publicum, Publicare. Caf. 2. Bell. Civil. 18.
Addicere, proprie est Idem dicere, & approbare dicendo. alias Ad-
dicere, Damnare est. Author Felitus. ut, Addicere morti, pro Desti-
nare ac devovere. Cic. 3. Off. 45. Cum is qui morti addictus esset,
paucos dies commendandorum suorum gratia postulasset.
Addicere dementem & furiosum rationibus necessariis. Id est, Demen-
tes & furiosos, eorumque familiam agnatis gentilibusque addicere.
Cic. in Parad. 4. Ego vero te non fultum, ut sæpe, non impro-
bum, ut semper, sed dementem & insanum rationibus addicam
necessariis.
Addicere se alicui homini, five cupiam rei, pro Mancipare se alicui
& plane devovere & dedere. Nonius, Addictum, inquit, est quasi
Devotum vel Obnoxium. Cic. in Sallust. 11. Non enim unum priva-
tum ancillatus sum, neque me addixi.
Addicere sese alicui certo. Cic. 2. de Invent. 5.
Corpus suum turpissimæ cupiditati. Ad Heren. lib. 4. 23.
Pueritiam suam omni intemperantiæ. Ad Heren. lib. 4. 24.
Se senatui. Cic. pro Planc. 93.
Addicere se & consecrare certis sententiis. Cic. 4. Tusc.
Addicere quempiam pro Debito. De hoc significato sic ait Valla li-
bro quinto, Addicti apud veteres dicebantur, qui Prætoris pronun-
tiatione ac iussu, cum solvendo non essent, creditoribus in tem-
porariam servitutem addicebantur. Est enim unum ex tribus verbis
Prætoris, Do, Dico, Addico. Plaut. Pæn. 1. 1. 58. Ubi in jus ve-
nerit, addicet Prætor familiam totam tibi.
Cic. pro Flacc. 48. Iste cum iudicatum non faceret, addictus Her-
mippo, & ab hoc ductus est. V. mox ADDICTUS.
Addicere aliquem liberum. V. Vindicare, Liberare, In libertatem afse-
rere, In VINDEK.
Addici dicebatur iudex, arbiterve, qui ex formula a Prætorè dabatur,
vel ex conventionè litigatorum fumebatur. l. 39. l. 46. & l. 80. D.
de iudic. Et ita addictus actioni arbitrarie iudex. in l. 3. in fine.
D. quod cert. loc.
Addicere litem, in XII. Tabulis, pro Secundum aliquem iudicare. Gell.
lib. 17. cap. 2. Post meridiem præsentem filitem addicito. Hotoman.
[Quin potius significat dare actionem unipræsentem, vel litigandi potesta-
tem facere, cum alioquin non nisi actore & reo præsentibus iudicium
constitui solet].
Addicere in servitutem. Liv. 3. 56.
Addictum sub sua iura trahere. Propert. lib. 3. Eleg. 11.
Habere aliquem addictum, deditum, obstrictum. Cic. pro Cælio 80.
Addictus avibus & canibus. Id est, Expositus, & velut Damnatus
atque devotus. Hor. Epod. 17. 11.
Luxère matres illæ addictum feris,
Alitibus atque canibus homicidam Hæcortem.
Vassitati. Cic. 9. Att. 11.
Addicere aliquem ad iusjurandum, velut Adigere & cogere. Sallust. in
Castil. Cum ad iusjurandum populares scelens sui addiceret. Fortasse
legendum Adigeret. Sic Cort. q. V.
Addicere opus aliquod, pro Locare faciendum. Cic. 3. Verr. 144. Ad-
dicetur id opus HS DLX millibus.
ADDICTUS, [αδδικτῶς] Partic. five Nomen. Hor. 1. Epist. 1. 14.
Nullus addictus iurare in verba magistri.
Addicti etiam fuerunt. Quos lex servare creditoribus, donec solverent,
iubebat. Qui quid differant a servis docet Quintil. 7. 3. Servus cum ma-
nunititur, fit libertinus: Addictus recepta libertate est ingenuus. Servus,
invito domino libertatem non consequitur: Addictus solvendo, citra
voluntatem domini consequitur, &c. V. Gell. 20. 1. Parc. Lex.
Crit. pag. 33. Et Revard. cap. 8. l. Sing. ad Leg. XII. Tabb. Bur-
man. ad Quintil. Inst. 3. 6. p. 244.
Inde etiam ad alia transfertur, quæ tradita vel expofita sunt. V. Dra-
kenb. ad Sil. 15. 247.
Addictus, Nomen Plautinæ comædiæ ab eo in pilirino scriptæ. Author
Varro apud Gell. lib. 3. cap. 3.
ADDICTE, Adv. ut, Addictus regnari. Tacit. de Morib. German.
43. 7. Trans Lygios Gothones regnator, paulo jam addictus quam
cæteræ Germanorum Gentes, nondum tamen supra libertatem. Melio-
res libri legunt Adductus.
ADDICTIO, ðnis. [αδδικτῶν] Cic. 2. Verr. 12. Simul in iure dicendo
bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio & con-
dono.
ADDISCO, didici. [αδδισκῶ] ðre. quasi Aliquid addere ad ea quæ
didiceris. Cic. de Senect. 26. Quid, quod etiam addiscunt aliquid?
ut Solonem in verbis gloriantem vidimus, qui se quotidie aliquid ad-
discentem, fenem heri dicit.
Addiscere, simpliciter pro Discere. Cic. 3. de Orat. 84. Atque velo-
cius puer addidicerat.
Addiscere aliquid novi. Ovid. lib. 2. Amor. 5.
Addiscere tubas, id est, cantum tubarum. Stat. 3. Sylv. 1.
ADDIVINO, [αδδιδυνῶν] ðre. Idem quod simplex Divinare.
Plin. lib. 35. cap. 10. Ut Apion Grammaticus scriptum reliquerit, quen-
dam ex facie hominum addivinantem (quos metoposcopos vocant) ex iis
dixisse aut futura mortis annos, aut præterite.
ADDO, [αδδω] ðre. Obsolete verbum pro Dare vel Addere.
Plaut. Trucul. 5. 19.
Tuo arbitrato quod iubebis, addabitur. Alii legunt, Id dabitur.
ADDO, idi, itum, [αδδω] ðre. ex Ad, &
Do, das; Adicere, adjungere, teste Servio. Et præter accusativum,
proprie dativo jungitur. Virg. 9. Æn. 765.
— & verbis hæc insuper addit. Ter. Phorm. 1. 1. 8.
Ut semper aliquid addat dicituribus.
Addere ad, vel in. Cic. 1. Off. 37. Quid ad hanc manufacturam
addi potest? Idem ad Att. lib. 1. 13. In illam orationem Metelli

nam addidi quædam. In his ponitur accusativus cum præpositione,
pro dativo.
Addere ex abundantia. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Additur in cava dentium. Plin. lib. 29. cap. 8.
Addere in coronas. Plin. lib. 21. cap. 4.
Addere in potu unguentum. Plin. lib. 17. cap. 3.
In nares. Plin. lib. 25. cap. 11. Purgat autem cyclaminos cum mel-
le in nates addita.
Addere in ovum inane. Plin. lib. 20. cap. 22.
Additur in potionem. Plin. lib. 20. cap. 23.
Addere atque afferre de suo. Cic. 4. Fam. 3. Sed aliquid atque adeo
multa addunt afferuntque de suo. Idem de Arusp. Resp. Nihil ad-
do de meo.
Addit hoc. Id est, Hoc dicit præterea. Ter. Eun. 1. 2. 34.
Addit huc, five Huc adde: modus connectendi sententias: pro quo
etiam dicitur, Huc accedit quod, & utrunque loquendi genus po-
nitur velut pro adverbio ordinis. Liv. 7. ab Urb. Adde huc popula-
tionem agrorum, prædas hominum atque pecudum actas.
Addit quod, eandem viam habet. Ovid. 3. de Arte Am. 538.
Addit quod infidie facris a vatibus abfunt.
Addo etiam. Cic. 1. Off. 67. Harum rerum duarum splendor omnis &
amplitudo, addo etiam utilitatem, in posteriore.
Addere historiæ majorem sonum vocis. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum
fe crexit, & addidit historiæ majorem sonum vocis vir optimus Craffi
familialis Antipater: cæteri non exornatores rerum, sed tantummodo
narratores.
Addere & Demere, contraria. Cic. 4. Acad. 49. Cum aliquid minutatim
& gradatim additur aut demitur.
Addere & Adimere contraria. Ter. Phorm. 2. 1.
Qui sæpe propter invidiam adimunt diviti,
Aut propter misericordiam, addunt pauperi.
Addere & detrahere, contraria. Cic. 2. de Orat. 26. Equidem sic judi-
care soleo, quicquid aut addideris, aut mutaveris, aut detraxeris, viti-
osius & deterius futurum.
Addere & Deducere, contraria. Cic. 1. Off. 59. Ut boni ratiocinatores
officiorum esse possimus, & addendo deducendoque videre quæ reliqui
summa fiat.
Alacritatem scribendi alicui. Cic. 16. Att. 3.
Animum, pro Augere. Cic. 7. Att. 2. Quos tu laudando animos ad-
didisti.
Annos duos addiderat ad duo iustura. Id est, Natus erat annos duode-
cim. Ovid. 4. Fast. 702.
Aquam flammæ. Tibul. lib. 2. Eleg. 4.
Ardorem mentibus. Virg. 9. Æn. 184.
Nifus ait: Diine hunc ardorem mentibus addunt
Euryale?
Calcar alicui, Stimulare & instigare. Hor. 2. Epist. 1. 217.
Addis cornua pauperi. id est, Superbiam, petulantiam, violentiam.
Hor. 3. Od. 21. 18. amphoram vini alloquens. Simile est illud
Ovid. 1. de Arte Am. 239.
Tunc veniunt rîlus, tunc pauper cornua funit. Præinde, ait
Festus, homines nimio vino truces heri, & ideo Liberi patris simula-
chro cornua addi.
Attris aliquem. Id est, In divos referre, cælo adscribere. Ovid. lib. 4.
de Ponto 8. 62.
Cognomen, pro Cognominare. Liv. 4. ab Urb. Virg. 1. Æn. 267.
At puer Alcianus qui nunc cognomen Iulo. Additur. Conf.
infra Addere Nomen, Vocabulum.
Addere, vel Ponere ad compendium. Plaut. Catin. 3. 1. 3.
Cumulum commendationis. Cic. 13. Fam. 15. Si ad id quod ipso-
rum causa vis, addideris cumulum commendationis meæ.
Custodem vel comitem, pro Dare. Plaut. Milit. 2. 6. 69.
Cui me custodem herus addidit miles meus. Virg. 9. Æn. 649.
Tum comitem Alcianum patre addidit.
Dies paucos sibi addere ad dictaturam gerendam. Cic. 3. Off. 112.
Dono addere, quasi Insuper dare. Plaut. Epid. 3. 4. 38.
Exemplis melioribus se addere. Hoc est, Exemplis meliora sequi.
Claud. 4. Paneg. 12.
Facta pollicitis. Id est, Facere seu implere quod promiseris. Ovid. 2.
Amor. 16. 48.
Fidem, pro Confirmare. Plin. Epist. 248.
Fidem pollicitam dictis. Ovid. 3. Fast. 366.
Fiduciam alicui. Tacit. Hist. 1.
Finem alicui rei, pro Imponere. Claud. 7. Paneg.
Frena equis. Virg. 5. Æn. 817.
Jungit equos curru genitor, spumantiaque addit Frena.
Fuga se addidit horum mentibus. Valer. Flacc. 6. Argon. 181.
Gradum, pro Accelerare gradum. Plin. Epist. 106.
Laborem alicui rei. Tacit. 4. Hist.
Lucrum emptori. Cic. 5. Verr.
Manus in vincula. Ovid. 1. Amor. 71. Id est, Conjicere:
Naturam, pro Dare. Virg. 4. Georg. 149.
Nunc age, naturas apibus, quas Juppiter ipse
Addidit, expediæ.
Nomen alicui. Claud. 5. Paneg.
Operam, pro Dare operam. Plaut. Pæn. l. 4. 2. 48. Ut ego hanc fami-
liam interire cupio. m. adde operam si cupis. Idem Pers. 4. 4. 77.
Optata ut convenient, operam addito.
Partes illætas vitiatas. Ovid. 2. Met. 826.
Scelus addere in scelus. Ovid. 8. Met. 484.
In scelus addendum scelus est, in funera funus.
Spem & metum alicui. Tacit. 1. Hist.
Stimulus in prælia menti. Lucan. lib. 1. 263.
In spatia addere. Virg. 1. Georg. 513.
Ut quum carceribus sese effundere quadrigæ:
Addunt in spatia, & frustra retinacula tendens,
Fertur equis auriga, neque audit currus habenas. Id est, Cur-
rendo plus eorum cursus augetur. Servius.

Vitium pudicitie addere dicitur is, qui alienam pudicitiam violat, quod etiam Offere vitium dicitur. Plaut. Amph. 2. 2. 179. Pudicitie huius vitium me hic abente est additum.

Vocabulum. Claud. in Laudibus Seren. v. 109.

Addidit & proprio germana vocabula nato:

Quaque datur fratris speciem sibi reddit adempti.

V. Nomen, Cognomen addere supra.

Virtutem. Sallust. Catil. 60. Compertum habeo, milites, verba virtutem non addere.

Addere, pro Dare, vel potius Abunde & copiose dare. Tibullus sic incipit Eleg. 2. lib. 1.

Addere merum, vinoque novos compece dolores,

Occupat ut fellis lumina victa sopor.

Addidit multum reipub. pro Multum profuit, sive contulit. Hoc est, Remp. auxit, adjuvit. Sallust. Jugurth. 46. Quorum majores Punico atque aliis bellis multum reipub. addiderant.

ADDITUS, a, um. [προσθετατος] Partic. Adjectus, adjunctus.

Addita etate, quasi aucta & adulta. Plin. lib. 11. cap. 48.

Addites, pro Inimico. Virg. Æn. 90. — nec Teucris addita Juno

Usquam aberit. Ubi Servius, Addita, Inimica. V. Drakenb.

Sil. 2. 565. Est autem verbum Lucilii & antiquorum, ut Plaut. Aulul. 3. 6. 20. Additus Jovi Argus. Macrobi. Saturn. cap. 4. Addita,

hoc est, Affixa, & per hoc infesta Juno & inimica. Hoc jam dixerat

Lucilius in lib. 14. his versibus.

Si mihi non Prætor fiet additus, atque agitet me,

Non male sic ille, ut dico, me extendere unus.

Additus est unius annus tuo labori. Cic. 1. Q. frat. 1. 3.

Additus in cavis dentium. Plin. 23. 7. Dentium quoque dolori hic facies

appositus in lana prodest, aut in cavis eorum additus.

Additus Vocule in partem curarum Herennius Gallus legatus. Tacit. 4.

Hist. 26.

Calor viæ additus est omnibus. Hoc est, Vehemens eundi voluntas. Valer.

Flacc. 1. Argon. 271.

Addito vices tanto aque. Plin. lib. 14. cap. 4. de vino Maroneo, Maroneum

vices tanto addito aque miscendum Homerus prodidit.

Addito tempore, quod vulgo dicunt, Successu temporis. Tacit. 12.

Ann. 26.

Addito ut. Plin. lib. 15. cap. 16. Similiter deligi & ex locis ficcis, & ante

perfectam maturitatem, addito ut luna infra terram sit.

ADDITAMENTUM, i. n. [προσθημενον] Quod additum est: Id est, Accessio.

Cic. pro Sext. 68. Intercessit Ligus iste nefcio quis, additamentum

inimicorum meorum. In oratione de Reipub. ordinand. ad Cæsarum, Reliqui

de functione sunt intricatissimi nobiles, in quibus præter nomen nihil

est additamenti.

ADDITIO, ðnis. f. Idem quod Additamentum. Quintil. 9. 3. Figurarum

additio & adjectio.

ADDITIVUS, a, um. Celsus Jct. Cato putat mensem intercalarem additum esse.

Tertul. de Refur. Carn. cap. 52. Additivum corpus.

ADDITIVUS, a, um. Priscian. lib. 17.

ADDUCEO, [προδιδωσκω] etc. Idem quod simplex Doceo, vel Abunde

seu vehementer doceo. Hor. 1. Epist. 5. 18.

— addocet artes. Sunt tamen qui legunt, Ac docet.

ADDORMIO, ðre. Cæsar. Aurel. Acut. 1. 11. Rursum addormiunt, & difficile

expersiguntur.

ADDORMISCO, [προσνομιζω] etc. ab Addormio: opponitur verbo

Expersigci. Suet. in Claud. Cæsar. cap. 8. Et quoties post cibum addormis-

seret. In quibusdam codicibus legitur Obdormisecet.

ADDUA, [Αδύα] Strab. Fluvius est Gallie Adfalinæ, qui per Latium

lacum (nunc Comensem) influens, in Padum effunditur. Plin. lib. 2.

cap. 103. de aquarum miraculis, Quædam vero & dulces inter se super-

perant alias. Uin Fucino lacu invecus amnis, in Lario Addua, in Ver-

bano Ticinus, in Benaco Mincius, in Lemano Rhodanus. Hic fluvius a

nonnullis Abdua vocatur.

Cæruleus Addua. Claud. in sext. Conf. Honor. 196.

Celer. Idem ibid. 488.

Spumofus. Ibid. 458.

ADDUBANUM, Dubium. Festus. alii Danubium. V. not. Viris doctis in loc.

ADDUBITO, [προσδιδωσκω] etc. Aliquantum dubitare, quod & Subdubi-

tare dicitur. Cic. 7. Fam. 32. Quod sine prenomine familiariter, ut de-

bebas, ad me epistolam misisti, primum addubitati num a Volunio sena-

tores esset. Idem 6. Fam. 6. Habes angurium meum: quo, siquid addubi-

tarem, non potius uter, quam illi consolatione, Sic in Orat. 137.

Addubitare paululum de. Liv. 2. 4. De legatis paululum addubitatum

est. Hor. 1. Serm. 4. 125. — & inutile factu

Necne sit, addubites?

ADDUBITATUS, a, um. [προσδιδωσκω] Partic. ut, Res addubi-

tata: hoc est, De qua dubitaveris. Cic. 1. Off. 85. Eoque magis, si plus

adipiscere re explicata boni, quam addubitata mali.

ADDUBITATIO, ðnis. f. Idem ac Dubitatio. Cic. 3. Off. 4. Quod non-

nunquam addubitationem asserere solet. Ita nonnulli libri, sed castigato-

res Lambini & Grueteri Dubitationem exhibent. Habet tamen Mart.

Capella lib. 5. p. 171. Diaprosus est Addubitatio.

ADDUCO, xi, ctum, [προσδωκω, παραγω] etc. Ad locum vel personam

ducere: cui contrarium est, Abducere. Cic. 8. Att. 11. Gentes feras ar-

matas in Italiam adducere. Idem pro Quint. 24. Qui ex Gallia pueros ve-

nales isti adducebat. Ter. Hec. 5. 2. 4. Pueri nutricem adduxit.

Alcui ante oculos. Ter. Heaut. 5. 4. 18.

Huc coram. Ter. And. 5. 3. 29.

Ante oculos coram. Ter. Eun. 4. 7. 24.

Adducere a foro, ex Italia. Plaut. Milit. 3. 2. 44. Cæsar. Gal. 7. 7. 5. Sup-

plémentum quod ex Italia adduxerat. Hinc per metaphoram varius usus.

Hominem ad, sive in rem aliquam, est Ad aliquid agendum inducere, incitare,

impellere, & quasi Aliquid persuadere. Hinc dicitur, Adduci re aliqua, id est,

Ob eam rem moveri vel impelli ad agendum quidpiam.

Hujus igitur generis hæc sunt exempla ex auctoribus.

In angustias summas alicquem. Cic. pro Quint. 9.

Ad arbitrium nostrum alicquem. Cic. in Epist. Neque ita feci, ut te ad

meum arbitrium adducerem.

Ad auctoritatem nostram. Cic. pro Deiot. 29. Hunc ad meam auctorita-

tem non potui adducere. Hoc est, Non potui illi persuadere ut a-

uthoritati mee accederet.

In certamen rem aliquam. Cic. in Pison. 79. Adducta res in certa-

men, te consule, putabatur, utrum quæ superiore anno ille gestisset,

manerent, an rescinderentur.

In cognitionem. Cic. Post redit. in Senat. 15.

Ad concordiam. Cic. 7. Att. 3. Sive enim ad concordiam res adduci

potest, sive ad honorum victoriam, &c.

Ad conditionem aliquam. Balbus Ciceroni. 8. Att. 15. Qui ut adduci ta-

li tempore ad ullam conditionem possit, magis opto, quam spero.

Ad consuetudinem, & In consuetudinem adducere se. Cic. 2. Tusc. 9.

Ad quam nos consuetudinem a familiaribus nostris adducti. Id est, Illi

rei affuefacti. Cæsar. Gall. 1. In eam se consuetudinem adduxer-

unt. Hoc est, Scipios adheverunt.

In controversiam. Cic. 1. de Orat. 183. Mediocrisne res in controver-

siam adducta est?

In crimen. V. CRIMEN.

In discrimen extremum adducta est res. Cic. 6. Philipp. 19.

Ad dubitationem. Plin. lib. 2. cap. 26.

In dubitationem. Cic. 3. Fam. 5. Quod iterum meorum ratio te non-

nullam in dubitationem videret adducere. Hoc est, Ad dubitandum

impellere, Facere ut dubites.

In dubium. Liv. 24. 15.

Ad effectum. Liv. 33. Hoc spe concipere, audacis animi fuisse: ad ef-

fectum adducere, virtutis & fortunæ in gentis.

In expectationem. Cic. 1. Tusc. 39. An tu, quum me in summum ex-

pectationem adduxeris, desideris?

In extremum adducta vita. Tacit. 14. Ann. 61.

Ad facinus. Cic. pro Rosc. Amer. 86. Num querenda causa, quæ te ad

tantum facinus adduxerit?

In fastidium res. Plin. in præfat. ad Vespas.

Ad vel in fletum. Cic. de Clar. Orat. 322.

In honorem aliquid. Cic. 7. Fam. 26. Nam dum volunt isti Iusti, ter-

ras nata, quæ lege excepta sunt, in honorem adducere, fungos, helucl-

las, &c. Hoc est, Facere, ut illam honorem ac pretium veniant.

Ad indignationem, ad iracundiam. Author ad Herenn. lib. 4. Ad quam

volemus indignationem animum auditoris adducemus.

Ad intelligendum. Cic. 1. Acad. 6. Aut quem ad intelligendum poteris

adducere hæc ipsa de vita & moribus, de expectandis fugiendisque rebus?

In invidiam alicquem. Cic. pro Cluent. In summam enim L. Quintius invidiam

concionibus eum quotidianis, feditiosis & turbulentis adduxerat.

Et 3. Off. 79.

Ad vel in jus, sive iudicium hominem, vel rem aliquam. Cic. pro

Cluent. 48. Quis unquam audacior? quis nocentior? quis apertior in

iudicium adductus est? Idem pro Quint. 13. Ut te in jus adducerent.

In metum, Metum alicui incutere. Cic. pro Muren. 49. Cum tu po-

populum Romanum in eum metum adduxisti, ut pertimesceret, ne con-

sul Catilina fieret.

Ad misericordiam. Ter. Heaut. 5. 2. 42.

Ad mucrones ac manus rem. Tacit. in Vita Agric.

In necessitatem. Liv. 8. 7.

In negligentiam. Hirt. de Bell. Afric. 66.

Ad nequitiam, quod & Abducere dicitur. Plaut. Bacch. 1. 2. 4.

In oblivionem adducta est accusatio. Cic. 2. Verr. 54.

In odium. Senec. de Benef. 2. 4.

In opinionem. Cic. 1. Fam. 1.

In ordinem. Cic. de Univerf. 7. Ideoque ex inordinato, in ordinem

adduxit.

In periculum. Liv. 35. 11. pr.

In sententiam nostram alicquem. Liv. 36. 11.

In sermonem. Cic. 5. Verr. 140. Adductus erat in sermonem, invidiam,

vituperationem. Hoc est, Male audiebatur, odio habebatur, vituperabatur.

Ad vel in servitutem. Cic. in Pison. 84.

In sollicitudinem. Cic. 12. Fam. 9.

In spem. Cic. 2. Att. 22.

In statum eum & locum adduci. Liv. 3. & Cic. ad Brut. 1.

In suspicionem. Cic. 2. Att. 24.

Ad veritatem. Cic. in Brut. 70.

Ad vitam communem. Cic. 1. Acad. 15. Avocavisse philosophiam a

rebus occultis, & ad vitam communem adduxisse.

Ad umbilicum. Hor. Epod. 14. 8. V. DUCO, & UMBILICUS: ubi

juxta Robertum stephanum & Lugdunensem editionem habetur Duce-

re. Hic forsitan opere pretium erit notare diversam huius verbi

lectionem. In Dictionariis plerisque, Rob. Stephani, 1536. 1543.

1546. Car. Stephani, 1552. 1561. Franc. Stephani, 1571. Calepini,

ADIPŌSUS, [*πικρῶδης*] pro Locuplete & opulento accipitur, quoniam & in Sacris literis Adipum vocabulo divitiarum continentur. Hermolaus in Plin. lib. 10. cap. 20.
ADIPEUS, Idem. Hieron.
ADPPTIO, **ADPPTUS**, V. **ADPISCOR**.
ADEQUITO, [*αδσικπῶς*] are. Juxta vel prope equitare. Plin. lib. 15. cap. 18. Portæ Collinae adqueant Hannibal. Liv. 5. Bell. Mac. cap. 18. Portæ Collinae adqueant Hannibal. Liv. 5. Bell. Mac. cap. 18. Numidæ adqueant, dein refugere, sed propius saltum paulatim evehit.
ADERCO, [*Αδρεων*] Iberiæ urbs est Stephano, cujus cives dicuntur **ADERCONITÆ**.
ADERRO, are. Stat. 2. Sylv. 119.
 — emergunt pelago, doctamque trahuntur
 Ad chelyn, & blandi scopulis Delphines aderrant. adde Theb. 9. 178. cum Gronov. Castig.
ADES, live **HADES**, [*Αδης*] Moloflorum rex, cujus filiam nomine Coram apud Acherontem fluvium conatus est rapere Pirithous. Unde factum est locus fabulæ, Pirithoum ad inferos descendisse, & uxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora, *Κόρη* a Græcis dicitur, rapere voluisse. V. Cæli Rhodig. lib. 7. cap. 15. & Plutarchum in Theæto: qui tamen regem hunc non Adem vocat, sed Aidonem.
ADESUDUM, [*αδσῦδν*] Ter. And. 1. 1. 2. Adesudum, paucis te volo. Ubi Donatus, Ades, imperativum est, & (dum) *παρηλθῶ*: est enim productio & adjectio syllabæ, ut Ehdum ad me. V. **ADSUM**.
ADESPŌTUS, a, um. [*αδσποτῶς*] Incertus, & sine authore. Cic. 15. Fam. 17. De Hispania novi nihil, sed expectatio valde magna: rumores trifidores, sed adespoti.
Adespotus, Nullius dominio mancipatus, libertate donatus. Sic enim Lacedæmonii servos libertate donatos aphectas, & adespotas, atque eritheras dixerunt. Autor Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 20.
Adespota, Bona sunt quæ vindicem & assertorem nullam habent, & eam ob causam sicco cedunt. Budeus.
ADESURIO, *ivi*, [*αδσυρῖου*] ire. Idem quod Esurio, aut Valde esurio. Plaut. Trin. 1. 2. 132. Adesurivit magis, & inhiauit acrisus lupus.
ADESUS, V. **ADEDO**.

A D F

ADFABRE, V. **APFABRE**.
ADFORMIDO, V. **AFFORMIDO**.
ADFRÉMO, V. **AFFREMO**.
ADFRICO, as. V. **AFFRICO**.
ADFRINGO, *egi*, [*αδσφριγγω*]: ère. Ad aliquid frangere. Stat. 5. Theb. 151. — plenisque adfringere parvos
 Uberibus, ferroque omnes exire per annos. Idem 10. Theb. 47. de lupis famelicis non valentibus in ovium stabula irrupere: Quod superest, duris adfringunt postibus ungues.
Pectoraque, & siccos minuunt in limine dentes. V. **AFFRANGO**.

A D G

ADGANDSTRISUS, (verba sunt Taciti lib. 2. Ann.) Chattorum princeps literas Romam ad Senatam & Tiberium misit, quibus mortem Arminii Germani, acerrimi Romanorum hostis, promittebat, si patrandæ neci venenum mitteretur. Cui responsum est, non fraude neque occultis, sed palam & armatum populum Romanum hostes suos ulcisci.
ADGÉMO, *ui*, [*αδσγιμῶ*] ère. Stat. 11. Theb. 247. Flent moesti retro comites, & uterque loquenti
 Adgemit. Vide **AGGEMO**.
ADGNATI, V. **AGNASCOR**.
ADGREGO, V. **AGGREGO**.

A D H

ADHÆC, V. **AD**.
ADHÆREO, *si, sum* [*αδσηρῶμαι, καθάσκει, αδσσηρῶμαι, συμπαρῶμαι*] ère. Idem quod Haerere: hoc est, Fixum manere, aut Artissime insidere. Cæli. 5. Bell. Gall. 46. Hac casu ad turrim adhaerit.
Adhaerere lateri, hoc est, Admodum vicinum esse. Liv. 39. 22.
Adhaerere mihi ad infimum ventrem fames: Jocus est Plautinus in Stich. 1. 8. 83. pro eo quod est Vehementer esurio.
Ad omnem contactum adherens bitumen. Plin. lib. 7. cap. 15.
Adhaerere in re aliqua. Cic. 8. Fam. 7. Tela adhaerunt in me. Cic. pro Domo sua 63. In me omnia que ego quondam retuleram conjurationis nefaria tela adhaerunt. Translatio est.
Adhaerere subter caudam. Cic. in Arat.
ADHÆRENS, Partic. Salvian. adverb. Av. 2. p. 93. Vidua Deo adherens. Et Claud. in Ruf. 1. 35.
 Et luxus populator opum quem semper adherens
 Infelix humili gressu comitatur egestas.
ADHÆRESO, [*αδσηρῶμαι*] ère. Idem est quod Adhaerere, & eodem modo constructur. Cic. 1. Off. 86. Omninoque justitiæ, honestatiq; adhaerescet: metaphora est.
Adhaerescere ad columnam. Cic. pro Sextio 18.
Ad faxum. Cic. 5. de Fin. Ut homines ad eam faxam discendi cupiditate adhaerescerent.
In rem aliquam. Cic. pro Domo sua 13. Nonne providendum fenatui fuit ne in hanc tantam materiam seditionis ista funesta fax adhaeresceret?
In re aliqua, pro, alicui rei. Cato de R. R. cap. 152. Ne fixi in lateribus adhaerescat. Cic. in Bruto.
In loco aliquo. Cic. 4. Att. 4. Ipse vero utique fac venias, si potes in his locis adherescere.
Adhaerescere, sine casu. Cic. 2. de Orat. 14. Argumentum enim ratio ipsa confirmat, quæ simulatque eniusta est, adhaerescit.
Fatidiosis. Cic. 1. de Orat. 258.
ADHÆSIO, *ōnis*, f. [*αδσηρῶσις*] Cic. 1. de Fin. 6. Copulationes & adhaerentiones inter se.

ADHÆSUS, *ūs*, m. Idem quod Adhaesio. Lucret. lib. 3. 382.
 Nam neque pulveris interdum sentimus adhaesum
 Corpore. Idem lib. 6. 471. Nonius.
ADHÆSE, Adv. Gell. lib. 5. cap. 9. de Ægle Samio athleta, Per omne inde vitæ tempus non turbide neque adhaes locutus est: Id est, Non hæsitanter.
ADHÆRENTIA, *æ*, [*αδσρητης*] Ipse adhaerendi actus.
ADHÆLO, [*αδσρηλων*] are. Afflare. Plin. lib. 22. cap. 22. Nunc quidem si serpentis caverna juxta fuerit, si patefcentes primo adhalaverit, capaci venenorum cognatione ad virus accipiendum.
ADHÆMO, are. Obligare. Cic. 2. Acad. Qui enim ferius honores adhamaverunt, ita admittuntur ad eos. Sic citat Nonius 2. 5. & asserit Scalliger in Cat. itemque Rutgersius Var. Lect. 3. 3. Sed Merceri Nonius habet, Adamaverunt, non Adhamaverunt. adde eadem notitia p. 113. Ed. Paris. Item que ex Gebhardi Crepundius notantur ad Quintil. 2. 5. p. 153. Burn. [Vespasiano adhamato, haud absurde legas apud Suet. Vesp. c. 22. pro Adamato.
ADHÆRO, *ui, itum*, [*αδσρηρω, προσηρω*] ère. Ex Ad, & Habeo. Adhibere ad. Cic. in Bruto 301. Celeriter ad majores causas adhiberi coeptus est. Id est, Advocari.
Ad deliberationes eas quæ habebat domi de Republica, principes civitatis adhibebat. Cic. 1. Philipp. 2.
Ad alicujus officii magnitudinem adhiberi. Aurelius Arcadius. D. de offic. Præfect. Prætor.
Ad panem aliquid. Cic. 5. Tusc. 99. Perfarum a Xenophonte victus exponitur, quos negat ad panem adhibere quicquam præter naturtum. Id est, Adjungere.
Ad partus adhibetur Juno Lucina. Cic. 2. de Nat. Deor. 69. Id est, In partu mulierum invocatur.
Cœnæ alicquem, pro Admittere in cœnam, Penates. Quintil. lib. 11. cap. 2. Adhibitus ei cœnæ Simonides. Virg. 5. Æn. 62. Adhibere epulis.
Adhibere animum, pro Attendere, advertere. Cic. de Arusp. Resp. 20. Quare ne plura de re minime loquar dubia, adhibete animos: & mentes vestras, non solum aures, ad aruspicum vocem admoveate.
Arbitrum. Cic. pro Muren. Huic ego, Judices, satisfacere cupio, vosque adhibere arbitros.
Artem, est Cuiquam rei artificium addere, vel Artificio uti in re aliqua. Cic. 1. Acad. Qui nulla re adhibita, de rebus ante oculos positis, vulgari sermone disputant. Liv. 4. Artem adhibitam ferunt a Patriciis.
Audaciam, Uti audacia. Cæli. 3. Bell. Civil. Illi adhibita audacia & virtute nacti Austrum naves solvunt.
Aures, pro Aures admovere. Hoc est, Attente audire. Cic. pro Archia. Cum res gestas, tum etiam studium atque aures adhibere possit.
Authoritatem ad. Hoc est, Uti autoritate ad aliquid agendum. Cic. de Amicit. Plurimum in amicitia amicorum bene suadentium valet autoritas: eaque adhibetur ad monendum.
Auxilium. Cæli. lib. 2. cap. 13. Idque auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum, neque unquam periculosum est, etiam si in medio febris impetu, etiam si in cruditate adhibetur.
Blanditias. Ovid. 10. Met. 259.
Calcaria equo adhibere, idem quod Admovere, & addere, & subdere calcaria: & per metaphoram pro Stimulare, vel Instigare quæpiam.
contra, Frenos adhibere, est Retinere, reprimere, coercere. Cic. in Bruto 204. Ut Hocratem in acerrimo ingenio Theopompi, & lenissimum Ephori dixisse traditur est, alteri fe calcaria adhibere, alteri frenos. Cautionem, Uti cautionem. Cic. 1. Att. 16. Privatis rebus meis propter infirmitatem bonorum, iniquitatem malorum, odium in me improborum, adhibeam quandam cautionem & diligentiam.
Celeritatem. Cic. 11. Fam. 12. Opprimi potuisse, si celeritas adhibita esset, existimant.
Celeritatem in re aliqua. Cic. 10. Fam. 21. In quo si celeritas erit adhibita, Respublica in possessione victoria deletis celeritas permanebit.
Cibum & potum. Cic. de Senect. Tantum cibi & potionis adhibendum, ut reficiantur vires, non opprimantur.
Collegium Prætorum, Evocare, denuntiare ut adsit. Cic. 3. Off. Quum collegium Prætorum Tribuniplex adhibuissent, ut res nummaria de communi sententia confiteretur.
Conficiantur alicujus. Tacit. 12. Ann. 67. non procul a fine, Agrippina provifam jam sibi Xenophontis medici conficiantur adhibet. Hoc est, Conficuntur facit dandi Claudio veneni Xenophontem, & hac in re utitur ejus opera.
Confilium in suffragium. Cic. 7. de Legib. Descriptus populus censu, ordinibus, ætatis, plus adhibet in suffragium consilii, quam fusc in tribus convocatus.
Adhibere sibi alicquem, ad vel in consilium. Cic. 2. Off. Adhibuit sibi in consilium quindecim principes, cum quibus causas cognovit. Cæli. 7. Bell. Gall. Neque hos habendos civium loco, neque ad consilium adhibendos censio. Id est, In consilium admittendos.
In consilium se adhibere. Cic. 2. Fam. 6. Tecum loquere: te adhibe in consilium, te audi, tibi obtempera. Ac si diceret, Tuo ipsius utere consilio, non alieno.
Consolationem alicui. Cic. in Bruto 330. Tamen ea consolatione sustentor, quam tu, mi Brute, adhibuisti tuis suavissimis literis.
Consuetudinem. Cic. 4. Acad. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, eos consuetudine adhibita tam facile internosceremus, uti minimum quidem similes viderentur. Id est, Ubi consuetudo accesserit.
Contentionem. Cic. 1. Q. frat. 1. Quia tanta adhibetur & a nobis, & a Prætoribus contentio, ut rem posse confici non distiderent.
Correctionem. Cic. 3. Off. Quem nos correctione quadam adhibita potissimum fecuti sumus.
Crudelitatem in alicquem. Cic. pro Domo sua. Sed quid ego vestram crudelitatem expromo, quam in ipsum me ac meos adhibuistis? Hoc est, Quia usi estis in me, Quam in me exercuistis.
Curationem adhibere, idem quod Uti curatione. Cic. 1. Off. 83. Gravioribus autem morbis periculosas curationes & ancipites adhibere coguntur. Sic. Cæli. lib. 5. cap. 27.

Curam. Cic. 2. Fam. 6. De sacerdotio tuo quantum curam adhibuerim, cognosces.

Curam & diligentiam. Cic. 4. Acad. Ut non mediocrem curam adhibeant & diligentiam. V. mox Diligentiam.

Delectum adhibere. Cic. in Orat. Interdum ex illis locis, aut levia quedam, aut causis aliena, aut non utilia gignuntur: quorum ab oratoris iudicio delectus magnus adhibebitur.

Deos in auxilium. Ovid. 4. Fast. 829.

Diligentiam. Cic. 5. Fam. 6. Adhibui diligentiam quotiescunque senatus fuit.

Diligentiam ad se conservandum. Cic. 15. Fam. 2. Monui regem ut omnem diligentiam ad se conservandum adhiberet.

Diligentiam in hoc. Cic. 16. Fam. 9. In hoc omnem diligentiam si adhibueris.

Diligentiam in se. Cic. 16. Fam. 6. Quantum me diligis, tantum adhibere in te diligentiae.

Doctrinam, Addere doctrinam alicui. Cic. Q. frat. Cujus natura talis est, ut etiam sine doctrina videatur moderata esse potuisse. Ea autem adhibita doctrina est, quae vel viciissimam naturam excolere possit. Idem in Bruto 44. Sed tum fere Pericles primus adhibuit doctrinam.

Dolorem. Cic. 4. Fam. 6. Et in me consolando non mediocrem ipse animi dolorem adhibuit.

Dolum, fraudem, calumniam. Cic. pro Domo sua, Illud in primis, nequa calumnia, nequa fraus, nequis dulus adhibebatur.

Festinationem adhibere, Uti festinatione. Columel. lib. 11. cap. 2. Quo cautior villicus, ut jam dixi, vel abstinere possit operibus, vel festinationem adhibere.

Fidem in amicorum periculis, Amicos in periculis fideliter adjuvare, Adeste amicis in periculo. Cic. pro Cluent. 118. Facile hoc Judices impetrabo, ut quam ipse adhibere consuevit in amicorum periculis fidem & diligentiam, tum vim animi, libertatemque dicendi, in hac mihi concedat.

Fletum in funeribus. Cic. 2. Tusc. 55. Et hic nimirum est fletus, quem duodecim tabule in funeribus adhiberi voverunt.

Flores adhibet orator in causis. Cic. in Orat. 65.

Fricationem. Celf. lib. 8. cap. 11. Tunc frictionem ei membro adhibere.

Gravitationem in dolore. Cic. 3. Q. frat. 8. De virtute & gravitate Caesaris, quam in summo dolore adhibuit. Hoc est, Praestitisset.

Ignes adhibere. Cic. 3. Tusc. Lacerant, vexant, stimulos admovent, ignes adhibent, respirare non sinunt. Metaphora est.

Judicium, Uti iudicio in re aliqua. Cic. in Orat. 48. Iudicium ergo adhibebit, nec inveniet solum quid dicat, sed etiam expendet.

Laborem. Columel. lib. 3. cap. 9. Si laborem & curam velimus adhibere.

Laudatorem. Cic. lib. 2. de Fin. 67. Quae nec testes ullos e claris viris, nec laudatores poterit adhibere.

Lectionem ad aliquid. Cic. 5. Fam. 20. Ad quas ego nihil adhibui praeter lectionem. Id est, contuli.

Ludos. Cic. 2. de Fin. Jus & facculos abstulerit, adhibentis ludos, & quae sequuntur illa: quibus detractis clamat Epicurus se nescire quid sit bonum.

Lumen, Dare lumen. Cic. 3. de Orat. 47. Ut oratio quae lumen adhibere rebus debet, ea obscuritatem & tenebras afferat.

Machinas. Cic. in Bruto 16. Itaque ad reliquos hic quoque labor mihi accessit, ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adulescentem, ne famam subeam temeritatis. Hoc est, Utar omnibus artibus.

Magnificentiam & desipientiam rerum humanarum. Cic. 1. Off. Capessentibus autem Rempublicam nihil minus quam philosophis, haud scio an magis etiam & magnificentia & desipientia adhibenda sit rerum humanarum quam saepe dico, & tranquillitas animi atque securitas.

Magnitudinem animi. Cic. 1. Off. Et magnitudo animi est adhibenda, & vacuata ab angoribus.

Manus genibus. Ovid. 9. Met. 216.

Manus medicas ad vulnera. Virg. 3. Georg. 456. Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor Abnegat.

Manus pomis: id est, Admovere. Sen. Oeth. 8.

Manus vectigalibus. Cic. contra Legeum Agr. 46. Adhibeant manus vectigalibus vestris, irrumpant in aerarium.

Medicum. Cic. de Fato 29. Sive tu medicum adhibueris, sive non adhibueris, convalesces.

Medicinam. Cic. 16. Att. Sed desperatis etiam Hippocrates vetat adhibere medicinam. Id est, Uti medicina circa eos quorum salus desperata est.

Memoriam. Cic. 2. de Orat. Ut his rebus adhibeat tanquam lumen aliquid, memoriam, ut vocem, ut vires.

Misericordiam. Id est, Praestare se in re aliqua misericordem. Cic. pro Rabir. 5. Adhibeatis in hominis fortunis misericordiam, in Keipub. salute sapientiam.

Miserationem. Cic. in Bruto.

Moderationem. Cic. 2. de Orat. Haec igitur adhibenda est primum in jocando moderatio, &c.

Moderationem dicendi adhibere. Cic. de Lege Agr.

Modum, Uti moderatione, Servare mediocritatem, quod & Servare modum, & Tenere modum dicitur. Cic. 5. Tusc. Plena vita exemplorum est: sed adhibeat oratio modum, & redeat illuc unde deflexit. Idem pro Cluent. In quo non modus est adhibitus, non mos, consuetudineque servata.

Motus iudici. Cic. 2. de Orat. 189. Nisi omnes ii motus, quos orator adhibere volet iudici, in ipso oratore impressi esse atque inuisti videbuntur.

Munditiam. Cic. de Off. Adhibenda est praeterea mundities.

Necessitatem adhibere. Cic. 4. Acad. Nullam adhibent persuadendi necessitatem.

Negligentiam. Ulpian. in l. si ambo. D. De compenfat. Si ambo focii parem negligentiam societati adhibuerint.

Nervos. Cic. 16. Att. 18. Si tu nervulos tuos mihi saepe cognitos, suavitatemque qua nemo tibi par est, adhiberis.

Numerus jambicus adhibetur in fabulis. Cic. in Orat. 111.

Officium adhibere. Cic. 13. Fam. 6. Itaque hoc ejus officium quod adhibetur erga illos, ego mea facultate, & gratia soleo, quantum possum, adjuvare.

Orationem ad aliquid. Cic. 4. Acad. 32. Interdum enim quum adhibemus ad eos orationem hujusmodi. Id est, Quum apud eos tali utimur oratione.

Odores ad deos. Cic. 1. de Nat. Deor. 113. Quos odores adhibebis ad deos, ut eos perfundas voluptatibus?

Odorem rebus. Hoc est, Dare, tribuere. Lucret. lib. 2. 854.

Ordinem. Ulp. in l. Quia. §. 1. D. Si quis omisit causam test.

Ornamenta ad rem aliquam. Cic. in Orat. Ad has tot, tantasque res adhibenda sunt ornamenta innumerabilia.

Parimoniam adhibere, Uti parimoniam, servare frugalitatem. Plaut. Mostel. 1. 3. 78. — noctes, diesque estur, Bibitur: neque quisquam parimoniam adhibet.

Patronum. Cic. 3. de Orat. 46. Quum difficultus intelligatur quid patronus velit dicere, quam si ipse ille qui patronum adhibet, de re sua diceret.

Pietatem, Praestare pietatem, Pium sese praestare. Cic. 2. de Legib. Ad divos adeunto castre, pietatem adhibento, opes amovento.

Plagas. Celf. lib. 3. cap. 18. Quorundam vari metus levandi sunt, sicut in homine praevitiae famem timente incidit, cui subinde falsae hereditates nuntiabantur: quorundam audacia coerenda est, sicut in his fit, in quibus continendis plagae quoque adhibentur. Loquitur de infantibus.

Pompam in dicendo. V. POMPA.

Preparationem in rebus agendis. Cic. 1. Off.

Preces diis. Cic. 1. de Nat. Deor. 3. Quid est quod ullos diis immortalibus cultus, honores, preces adhibeamus?

Prudentiam ad omnes res. Cic. 12. Att. 4. Cura, obsecro, ut valeas: eamque quam ad omnes res adhibes, in primis ad convalescendum adhibere prudentiam.

Querelas adhibere. Tibul. lib. 3. 4. 75.

Rationem. Cic. in Bruto. Caesar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendabat.

Adhibere te ad veram rationem: subaud. Intelligendum. Lucret. lib. 1. 46.

Religionem. Cic. in Bruto. Vide ne religio nobis tam adhibenda sit, quam si testimonium diceremus.

Remedium. Cic. ad Octav. 1. Nulla remedia quae vulnibus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quae sunt salutaria.

Reverentiam adversus homines. Cic. 1. Off. Adhibenda est igitur quaedam reverentia adversus homines, & optimi cujusque, & reliquorum. Id est, Servanda est erga homines reverentia, seu verecundia.

Savittiam in aliquid. Cic. 2. Off. Sed is qui vi oppreptos imperio coercent, sit sane adhibenda severitas: ut heris in famulos, si aliter teneri non possunt.

Se Sic, &c. Cic. 1. Q. frat. 1. Permagis hominis est, sic se adhibere in tanta potestate, ut nulla alia potestas ab iis quibus praestit, desideretur. Id est, Sic se gerere.

Sermonem. Cic. de Amicit. 98. His fictus ad eorum voluptatem sermo quum adhibetur, orationem illam vanam, testimonium esse laudum suarum putant.

Sermonem in poculo. Cic. de Senect. 47. Et is sermo qui more majorum a summo magistro adhibetur in poculo, forte Populo. [Incept. V. loc. & VV. DD. not.]

Severitatem in filio, Uti severitatem in filium. Cic. 1. de Fin. 24. Quum illam severitatem in eo filio adhibuit, quem in adoptionem D. Silano emancipaverat, ut eum Macedonum legatis accusantibus, quod pecunias Praetorem in provincia cepisse arguerent, causam apud se dicere juberet. Hos castris adhibe socios, & fodera junge. Virg. 8. Aen. 56.

Solacia, Consolari, vel Uti verbis ad consolandum accommodatis. Plin. Epist. 12.

Solertiam. Cael. 2. Bell. Civil. 8. Ut est rerum omnium magister usus, hominum adhibita folertia, inventum est, magno esse usui posse, &c. i. e. accedente, conjuncta cum usu.

Speciem in dicendo. Cic. 2. de Orat. 294. Sed adhibere quandam in dicendo speciem atque pompam, & pugnae similem fugam. i. e. Ostentationem quadam uti.

Stimulus. Lucret. lib. 3. 1032.

Studium ad aliquid, Ponere studium in ea re. Cic. in Bruto 151. Non facile quem dixerim plus studii, quam illum, & ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum disciplinas adhibuisse.

Supplicium. Cic. 11. Philipp. Neque Antonius ullius supplicii adhibendi, si potestatem habeat, ullam partem est relicurus.

Tempus adhibere, Ponere tempus in re aliqua. Cic. 1. Off. Adhibebit ad considerandas res & tempus & diligentiam.

Testes, quod vulgo dicitur, Capere testes. Ter. Phorm. 4. 5. 2. Hoc temete nunquam amittam ego a me, quin mihi testes adhibeam. Cui dem: & quamobrem dem, commemorabo. Cic. de Fin. lib. 2. 67.

Testem deum. Cic. 3. Off. 44. Quum vero jurato sententia dicenda sit, meminert deum se adhibere testem. In aliis exemplaribus legitur, Habere testem.

Titulum humatis. Liv. 6. Bell. Pun. Eos uno tumultu contegerunt, adhibentque humatis titulum, HIC SITI SUNT ACARNANES, pro Adherent.

Tormentum. Cic. 3. Off. Sed tanquam tormenta quadam adhibemus. Hoc est, quasi Machinas bellicas admovemus, aut fortasse de Tormentis intelligit, quae ad veritatem extorquendam adhibentur.

Tympanum. Plaut. Penul. 5. 38. Cur non adhibuisti, dum haec loquereris tympanum? Cur (inquit) haec non dixisti ad sonum tympani? cur altiori voce non clamasti?

Vanitatem orationis. Cic. 3. Off. 58. Qui orationis vanitatem adhibuerunt. Id est, Vana ut sunt oratione.

Victus genus certum adhibere. Celf. Genusque victus adhibendum est, quo carnes ali docui.

Vim, est Vim asserere, sive Cogere. Cic. 7. Off. Quasi vero forti viro vis possit adhiberi. Hoc est, Asserri, vel inferri, ac si diceret, Virum fortem cogi non posse: ut qui nihil non sponte faciat.

Vim veritati. Cic. pro Quintio.

Vires in re aliqua, Vires ad eam rem accommodare, adungere, applicare, quod est Admiti. Quintil. lib. 5. Plurimum adhibere virium in studio literarum.

Virtutem. V. supra Gravitatem adhibere.

Usum. Cic. Studio adhibito & usu.

Vocem. V. supra Memoriam adhibere.

Vincula alicui. Ovid. 3. Faust. 293.

Nec sine vi tradent: adhibe tu vincula captis.

Vinum aegrotis. Id est, Dare. Cic. 3. de Nat. Deor. 69. Ut vinum aegrotis quia prodest raro, nec sepiissime, melius est non adhibere omnino, quam ipse dubiae salutis in apertam perniciem incurere.

Vultum alicui. Id est, Convertere. Ovid. 2. Amor. 13. 15.

Huc adhibe vultus, & in una parca duobus:

Nam vitam domina tu dabis, illa mihi. Hoc est, Huc oculos adverte, meas preces auditura.

ADHIBITUS, Partic. ut Adhibito Interprete. Curt. 8. 12. 9. & 10. 3. 6. conf. 7. 11. 6. Suet. Calig. 2. Nullo adhibito modo.

ADHIBITIO, onis. f. Marcel. Emp. cap. 15. Adhibito cucurbitarum.

ADHINIUS, Ivi, tum, [αδηνίσιον] Tre. ex Ad, & Hinnio; Equorum est, qui equabus adhinniunt, Id est, Ad eas hinniunt, videlicet coitum appetentes: quin & equae vicissim inrerduo equis adhinniunt. Plin. lib. 35. cap. 10. Nanque ambitu aemulos prevalecere sentiens, singulorum picturas inductis equis ostendit. Apellis tantum equo adhinnivere. Ovid. lib. 1. de Arte Am. 280.

Femina cornipedi femper adhinnit equo.

Idem 2. de Rem. Amor. 634.

Fortis equus vifae femper adhinnit equae.

Adhinnire ad orationem alicujus, pro translationem dictum. Cic. in Pison. 69. Itaque admiffarius iste, simulatque auditiv a Philosopho voluptatem tantopere laudari, nihil expificat est: sic suos sensus voluptarios omnes incitavit, sic ad illius hanc orationem adhinnit, ut non magistru virtutis, sed authorem libidinis a se illum inventum arbitratu. Hoc est, Ea re audita ita exarfit in voluptatem, ut, &c.

ADHOC. V. AD.

ADHORRESCO, adhortui. [αδωρῶ] Ovid. ad Liviam 221.

Ipse pater flavis Tyberinus adhortuit undis. Hoc est, Valde vehementer horruit. Vel Ad pedium & equitum clamorem horruit. Vel, Exterius est ad clamorem & planctum funebrem. al. Inhorruit.

ADHORTOR, [αδωρῶ] ari. Idem significat quod Hortari. Ter. Heaut. 1. 1. 8.

Quod mihi videre praeter aetatem tuam

Facere, & praeter quam res te adhortatur tua.

Adhortor ad rem aliquam. Cic. Ut ad defendendam Rempub. te adhortarer. Idem 1. Off. Maxime ne possit aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari. Id est, Admonere, ut Incitare.

Adhortari sese. Catul. 58. Epig. de Berecynthia & Aty, Ferus sese ipse adhortatur, rapidum incitat animum. Id est, Leo sese ad iram accens. Sed V. H. Voff.

ADHORTATIO, onis f. [αδωρῶσις] Ipse actus adhortandi. Id est, Hortatio. Cic. 2. de Orat. 11. Omnia nostra adhortatione, ad eorum quos propofuimus, sermone, disputationemque venimus.

ADHORTATUS, us. m. Idem. Apul. Apol. p. 228. Meo adhortatu.

ADHORTAMEN, inis. n. Idem. Apul. 4. Flor. Non multa mihi apud vos adhortamina suppetunt.

ADHORTATOR, [αδωρῶτης] Qui adhortatur. Liv. 7. Utrum qui audiendus duntaxat magnificus adhortator sit, verbis tantum ferox, operum militarium expert: an qui, &c.

ADHUC, [αδύχ] Adv. temporis, idem significat quod Usque adhuc, haecenus, ad hoc tempus. Compositum est autem ex Ad (quod tam in compositione quam appositione quandoque significat Usque) & adverbio Huc: quasi tu dicas Usque huc, vel Hucusque, id est, Usque ad hoc. Plaut. Trucul. 4. 3. 20. Conventi adhuc utriusque verba. Cic. 7. Att. 12. Unam adhuc a te epistolam acceperam. Et 6. Fam. 14. Ego tamen Caesari pro te, sicut adhuc feci, supplicabo.

Adhuc, pro Etiam, vel Praeterea. Quintil. Est adhuc alia in respondendo figura. Cic. in Laelio 32. Ortum quidem amicitiae videtis, nisi quid adhuc forte vultis.

Adhuc, Continuationem temporis denotat, quod Gallica lingua dicitur Encore. Ter. Phorm. 3. 1. 15. Adhuc tranquilla res est. Plaut. Pseud. 4. 7. 77. — tun' hodie

Ex Sicyone huc pervenisti? h. alto adhuc meridie.

Ovid. 16. Epist. 263. — Adhuc tua messis in herba est.

Adhuc locorum, pro Adhuc, nam (locorum) ornatu causa tantum ponitur, eadem figura qua dicitur Ubique locorum, & Nusquam gentium. Plaut. Capt. 2. 3. 25. Ut adhuc locorum feci, faciam sedulo. conf. Ad id locor. in AD.

A D I

ADIABARÆ, Æthiopiae populi sunt. Plin. lib. 6. cap. 30. Deinde contra Microen Megabari, quos aliqui Adiabaras nominavere.

ADIABENE, vel ADIABENE, Regio orientalis prope Babyloniam, ut auctor est Strabo lib. 16. Plin. lib. 5. cap. 12. Adiabene, Assyria ante dicta. Stephanus ostendit medium fuisse inter Euphratem & Tigrim. Unde & Mesene sit dicta. Volatet. sic dictam putat ἀδύχ: ἢ μὴ ἀδύχωνων, id est, a non permeando, quod ibi Euphrates fit minime vado permeabilis. Quidam hinc vocabulum inditum putant Adiabene, quod ob frequentiam occurrenceium fluminum transiri facile non possit. Sed verius Ammianus a Diaba fl. dictam contendit. V. Cellar.

ADIABENICUS, Adj. Frequens in Cognominibus Imperatoris Severi, de quo Sextus Rufus cap. 21. Huic cognomina ex victoriis quæsitia sunt; nam Parthicus, Adiabenicus & Arabicus est cognominatus. adde Inscript. Gruteri p. 1. II. & 22. &c.

ADJACIO, ii, [αδύχωνων] ēre. Juxta vel prope jacere. Liv. 2. 49. Thufcus ager Romano adjacet.

Adjacens insula dicitur, quæ est Prope aedes, non tamen conjuncta contextu edificiorum. 1. 15. §. 14. De damno infecto. Item quid dicitur ins insula adjacens domui vitium facta?

ADIANOËTA, [αδύανῶτα] sunt, Quæ verbis aperta, occultos sensus habent: Mystica. Author Quintil. lib. 8. cap. 2.

ADIANTUM, i. n. [ἀδύαντον] Herba, dicta ab α & δάανω, quod folium ejus aqua perflum non mædæfat, sicco femper simile. Vulgo Capillus Veneris dicitur. Sic enim veritit Theodoros. Plin. 22. 21: 27. 13. & 28. 11. Apul. de Herb. cap. 47. 51. & 97. Matthioli eandem cum Paronychia reliquit

ADIAPHORIA, Qualitas rerum, per quam indifferentes habentur. Item in neutram partem Inclinatiō. Cic. 4. Acad. Aristoni summum bonum est, in his rebus neutram in partem moveri, quæ Adiaiphoria ab ipso dicitur.

ADIAPHORUS, Cic. vertit Indifferens. lib. 3. de Fin. 16. A Græcis tum ἀδύφορος, tum ἀδύφωρος vocantur, quæ in medio sunt.

ADIATORIX, [αδύατορικῶς] Meneclii quijusdam Galatiæ Tetrarchæ filius fuit, qui cum apud Heracleam Ponticam, coloniam Romanorum eo missam, nocte una iustu Antonii jugulasset, paulo post in prælio Actiaco captus, & in triumpho circumductus, una cum filio jugulatus est. Strab. lib. 12. duob. locc.

ADIATREPSIA, æ. f. [αδύατρεψία] Impudentia, Pertinacia animi rigidioris. Nihil magis in natura sua laudare se, ac probare, quam adiatrepsiam, dicebat Caligula apud Suet. cap. 29.

ADIDES, Teli genus esse putat Sipontinus, citatque locum Virg. 7. Æn. 730. — teretes fuit adides illis

Tela, &c. Sed ibi Acides legendum. V. ACLIS.

ADJECTIO, ADJECTIVUS, ADJECTUS, us. V. ADJICIO.

ADJICO, ēgi, actum, [αδύχω, ἀνυχῶσι, βιάχων] ere. Vi impellere, sicut Feriendo adigimus cuneum. Plin. lib. 16. cap. 10. In ipsam arborem clavus ferreus adigatur. Idem lib. 17. cap. 17. Si vastiore ramo pali modo exacto adigatur alte, & xiguo super terram relicto capite.

Adigas, id est, Dare cogas. Festus. [Locus corruptus & varie tentatus. Verisimilis conjectura Scalig. Adire cogas.

Adigere, Usque ad aliquid agere, five jacere. Cæsar. 3. Bell. Civil. 51. Pompejus tumulum quandam occupavit, qui tantum aberat a nostro castello, ut telum tormentumve missum adigi non posset. [Castigati Codd. exhibent Adijit, idque Cæsari admodum familiare. V. in ADJICIO.

Adigere naves. Hoc est, Agere, admovere. Tacit. 2. Ann. 7.

Vulnus. Tacit. 6. Ann. 35. V. MOX ADACTUS.

Ensem in pectus. Ovid. 5. Met. 70. Et in media præcordia. Sil. lib. 7.

Aliquem ad umbras infernas. Virg. 4. Æn. 24. &c.

Sed mihi vel tellus optem prius ima deliscat,

Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras,

Pallentes umbras Erebi, noctemque profundam,

Ante, pudor, quam te violen, aut tua jura resolvam.

Adigo, cum infinitivo. Virg. 6. Æn. 695.

— tua me genitor, tua tristis imago

Sæpius occurrentis, hæc limina tendere adegit. Id est, Huc venire me impulit, cogit.

Adigere, per metaphoram, Concitare, Impellere. Ter. Adel. 1. 2. 31.

Tu homo adiges me ad insaniam. Idem Eun. 2. 1. 13. Noctu te adigent horum insomnia. [Ridicule quasi de somnambulone. Forte Adiget. Quod opportune video codd. MSS. auctoritate & Cl. Bentleji iudicio comprobari.

Adigere arbitrium: vel, Adigere arbitrum, locutiones sunt a veteribus usitate, pro Agere ad arbitrium, pro, agere in, vel ad Judicium. Cicero Rosc. Com. 25. Quæ cum ita sint, cur non arbitrium pro socio dederis Q. Roscium, quæro. Idem 3. Off. 66. Itaque Calpurnius cum demolitus esset, cognovissetque Clodium ædes postea proficisphisse, quam esset ab Augurb. demoliri iussus, Arbitrium illum adegit, Quicquid tibi Dare facere oporteret ex fide bona. V. not. VV. DD. ad loc. utrumq.

Adigere sacramento, vel iurejurando, five ad jusjurandum, dicitur Is qui conceptis verbis alium jurare cogit. Ex Budæo. Cæf. 7. Bell. Gall. 67. Probata re, atque omnibus ad jusjurandum adactis. Liv. 4. Bell. Pun. Citatosque singulos iurejurando adigam. Sacramento alicuius adigere legiones. Tacit. 1. Hist. 37. Adigere jusjurandum, sine præpositione. Liv. 5. Decad. lib. 3. Ita jusjurandum adigebant. Loquendi genus est non improbandum. nam apud veteres in verbis compositis non solebat præpositio reperi. Sic Hor. 1. Epist. 18. 16. Propugnare nugis dixit. [Nisi distinguendum, Propugnare, nugis armatis, quicquid & Lambino videtur.

Adigere in verba, Cogere quempiam ut in nostra verba juret. Cæf. 2. Bell. Civil. 18. Provinciam omnem in sua & Pompeji verba per jusjurandum adigebat.

Adigi iurejurando in verba principis, est quod nunc dicitur, Præstare juramentum fidelitatis. Ex Budæo. V. JURARE. & infra ADGENS.

Adigere, pro Agere; ut Adigere oves. Plaut. Bacch. 5. 2. 3.

Adaxint. Id est, Adergent. Feit. Pomp. Quo de V. supra ADASSO.

ADACTUS, Partic. ab Adigo, [αδύχθεις, βιαδύχθεις] Vi impulsus. Plin. lib. 16. cap. 40.

Adactus, Infixus, Nonio. Virg. 9. Æn. 431.

— sed viribus ensis adactus

Transadigit costas.

Adactus cum dativo. Plin. lib. 25. cap. 2. Dixit Democritus, creditit Theophrastus, esse herbam, cuius contactu illatae ab alite quam retulimus, exiliret cuneus a pastoribus arbori adactus.

Adactus cum accusativo, præpositione intercedente. Propert. lib. 3. Eleg. 22. In faciem proæ pinus adacta novæ.

Adactus jugo, legibus. Stat. 7. Theb. 512.

— limes mihi carnis est

OEdipodæ confusa domus: quando Italiam nondum

Signa, nec Arctos alium sperare triumphos,

Bisque jugo Rhenum, bis adactum legibus Istrum. Rhenum &

Istrum dicit, pro Rheni & Istri accolis.

Adacta intus vis mortis. Lucret. lib. 3. 172.

Pænarum grave sit solvendi tempus adactum. Lucret. lib. 5. 1224.

Vulnus alte. Virg. 10. Æn. 850. Id est, Profunde impressum.

ADACTIO, [βιαδύχθεις] ab Adigo, Ipse actus adigendi. Liv. 22. 38.

A tribunis ad legitimam jurisjurandi adactionem translatum.

ADACTUS, ūs. m. Idem. Lucret. lib. 5. 1329.
 — ferus exibat dentis adactus.

ADIGENS, entis. Tacit. 4. Hist. 31. 3. Adigente Hordeonio Flacco dixit sacramentum.

ADICIO, ōis, ectum, [ἐπιθήσει, ἐπιβάλλω, προσβάλλω] etc. ex Ad, & Jacio; proprie est Jacere ad: ut Adjicere tela. Cels. 3. Bell. Gall. 14. Ut neque ex infertore loco fatis commode tela adjici possent, & missa a Callis gravior acciderent.

Adjicere telum, est Plus quam Jacere: nempe ita acere, ut ad eum locum, quem jaculator petit, perveniat. Cels. 2. Bell. Gall. 21. Et quia non longius hostes aberant, quam quo telum adjici possit, praelii committendi signum dedit. Idem lib. 4. Atque ita montibus angustis mare continebatur, ut ex locis superioribus telum in litus adjici posset. Lambin.

Adjicere intus, pro Injicere, immittere, infundere. Corn. Cels. lib. 7. cap. 27. Idemque humor clystere intus adjicitur. [Lindeniū editit, Adigetur.]

Adjicere, pro Jacere. Columel. lib. 12. cap. 16. In lixivia sextarios decem falis tres cyathos adjiciat. Potest hic pro Addat accipi.

Adjicere, pro Addere. Liv. 2. Adjiciebat hinc muneri agrī aliquantum. Cic. de Petit. Consul. Non ut aliquid ex his novis adjicerem.

Adjicere doctrinæ gloriam ad laudem belli. Cic. 1. Off. 116. Quod idem fecit Timotheus Cononis filius: qui quum belli laude non inferior fuisset quam pater, ad eam laudem, doctrinæ & ingenii gloriam adjicit.

Adjicere ex abundantī. Quintil. lib. 5. cap. 6. Vitiose adjicere. Idem lib. 1. cap. 13.

Adjicere animum rei vel ad rem, pro Animum appellere, adjungere, applicare. Ter. Eun. 1. 2. 63. Quantum suspicor, ad virginem animum adjicit.

Animum consilio, & ad consilium. Liv. 8. Bell. Pun. Idem lib. 5. Autoritatem. Plin. Epist. 20. Quoniam etiam voluminibus ipsis autoritatem quandam & pulchritudinem adjicit magnitudo.

Calculus. Plin. 1. Epist. 2. Si modo tu fortasse errori nostro album calculum adjiceris. V. CALCULUS.

Celeritatem. Cels. lib. 7. cap. 4. Adjicitur celeritatem, sicut tormento quoque, si & linum, & id quod ex penicillo est, alioque medicamento illinitur ex his, quibus callum exedi potui. Id est, Id celerius fit, sed majori dolore. Et cap. 21. eundem libri.

Clamorem. Tacit. in Vita Agricola.

Discipline aliquid. Cels. in proem. lib. 7. Ac Romæ quoque non medicos professores, maximeque nuper Tryphon pater, & Luelpitius, & (ut ex scriptis ejus intelligi potest) horum eruditissimus Mege, quibusdam in melius mutatis, aliquantum ei discipline adjecerunt.

Expectationem. Quintil. in proem. lib. 4.

Febres adjicit. Id est, Addit. Corn. Cels. lib. 2. cap. 1. At æstas non quidem vacat perisicæ ab his morbis, sed adjicit febres, vel continuas, vel ardentēs, vel tertianas.

Malo multum. Cels. lib. 3. cap. 11. Hæc enim paulo ante data multum malo adjicit.

Modum. Hoc est, Adhibere. Tacit. 3. Ann. 6.

Oculos in aliquem, quod proprie Conjicere oculos dicimus. Plaut. Afin. 4. 1. 24.

Oculus alicui rei, vel in aliquam rem, est Cupiditate rei visæ teneri. Cic. 4. Verr. Partim plane videbant adjectum esse oculum hæreditati.

Adjicere oculorum imprudentiam aliquid. Aliquid intueri non dedita opera & ex industria, sed per imprudentiam. Cic. lib. 2. de Legib. 36. Qua licentia Romæ data, quidnam egisset ille, qui in sacrificium cogitatum libidinem intulit, quo ne imprudentiam quidem oculorum adjici fas fuit?

Stimulos Jovi frementi, Jovem jam iratum magis accendere. Ovid. 1. Met. 245.

Vires. Liv. 4.

Virus in angues. Ovid. 3. de Art. Am. 8.

Dixerit e multis aliquis, cur virus in angues Adjicis? & rabidæ tradis ovile lupæ?

Proverbia sunt.

Adjicere aliquid cibo, est Addere: cui adversum Demere aliquid cibo. Cels. lib. 4. cap. 2.

Aliquid potioni adjicere, est Aliquanto largius bibere. Cels. lib. 1. cap. 3.

Adjicere, pro Conferre. Virg. 19. Æn. 182.

Tercentum adjiciunt, mens omnibus una sequendi. Ubi Serv. Adjiciunt, accedunt, & consentiunt ejus voluntati. Unde ait, Mens omnibus una sequendi. Id est, Conjurati sunt. Hæc ille. Caterum videtur esse sermo ellipticus: ut sit, Adjiciunt illi animum, aut studium, aut voluntatem, aut fe. [Imo referat ad v. seq.]

Qui Carete domo, qui sunt Minionis in arvis.

Ilia vero: Mens omnib. u. f. Parenthesi includi debent.

ADIFICIO, Ære. Verbum Jurisconsultis usitatum, pro Adjicere. Paul. in l. Necessæ. D. de in diem addict. Necessæ autem habebit venditor meliøre conditione allata, priorem emptorem certiore facere, ut liquid aliud adicit, ipse quoque adicere possit. V. Ant. August. lib. 2. Emend. cap. 13. Ita quoque Poetæ aliquando Adicere dicunt pro Adjicere. Sic Marcial. lib. 4. 54.

Nil adicit penso Lachesis.

ADJICIALES Cœnæ & Adipales, Sacerdotum vocabantur. Plin. lib. 10. cap. 20. conf. 29. 4. Varr. de R. R. lib. 3. cap. 6. ubi de pavonibus, Primus hos Q. Hortensius augurali adjiciendi cœna possuisse dicitur. Dicitur autem Adjicialis cœna, quod in ea Multa extra ordinem, ultraque justa fercula adjiciuntur. Eadem & Pontificalis dicta, teste Macrobo. 3. Saturn. cap. 13. Hæc ex Hermolai in Plinium sententia. Argute l. Liptius de Magn. Rom. 4. 9. Aditiales scribendum contendit, sic dictas, quod in Aditu honoris dicit solite. Ita & in scriptis & editis Plin. 10. 20: 1. 23. & 29. 4. 1. 1. 4. conf. ADIPALIS.

ADJECTUS, Partic. [ἐπιθετικός] V. in verbo Plin. lib. 18. cap. 3. M. quidem Curii post triumphus immensusque terrarum adjectum imperio, nota concio est, perniciosum intelligi civem, cui septem jugera non essent fatis.

Adjecta ignominia post mortem. Quintil. lib. 3. cap. 7.

ADJECTAMENTUM, i. n. Idem quod Adjectio. l. 242. Dig. de verb. sign. Artemon magis adjectamentum, quam pars navis est.

ADJECTIO, onis. f. [ἐπιθεσία] Verbale. Vitruv. l. 9. c. 9. Sin autem cunctorum adjectionibus & detractioibus correptiones dierum aut crecentie non probantur. &c.

Adjectio, Jurisconsultis dicitur Melior allata conditio in pretio, quæ in additionibus, & auctionibus plerumque locum habet. Adjectionis autem & Additionis (quæ verba non parum frequenter in quibusdam libris incepte confunduntur) est et differentia, ut cum in diem additio ita fiat, ille fundus esto tibi emptus centum, ut cum in diem additio ita fiat, meliorem conditionem attulerit: siqui adjectionem ad pretium fecerit, & id rei domino placuerit, addicet ei rem: si nemo adjecterit, illi in diem emptori additio facta conficit. Idem in auctionibus. Ulp. in l. Ubi autem. §. Idem Julianus. D. de in diem addit. Idem Julianus libro quindodecimo querit, si res in diem addita interciderit, vel ancilla decesserit: an partus vel fructus ejus nomine adjectio admitti possit? & negat admittendam adjectionem: quia alterius rei, quam ejus quæ distracta est, non solet adjectio admitti. Quo loco si Adjectio scriberetur, ut quidam volunt, neptus Ulpianus foret. V. Ant. Auguit. lib. 2. Emend. cap. 3. ex quo hæc descripsi.

Adjectiones Justinianus §. ult. de Success. Libert. acquirere videtur pro Modis civitatem Romanam & jus familie atsequendi. Aciat. 17. lib. 1. parerg.

Adjectiones familiarum. Tacit. Emeritenfibus familiarum adjectiones. Sic autem dicebantur, quia certus in colonis erat familiarum numerus, cui injusto Senatus adicere non licebat. Quem in serfem esse Taciti verba accipienda, ostendit Livius sic scribens, Postulatibus a Senatu Aquileientium legatis, ut numerum colonorum augeter, M. & D. familiae ex S. C. scriptæ. Sic etiam Adjectio locorum in quodam Inscriptione legitur. Tribus xxxv. quod liberalitate optimi principis commoda earum locorum adjectione amplata sunt. Ex Turneb.

ADJECRUS, ūs. [ἐπιθρακός] Idem quod Adjectio. Vitruv. lib. 9. cap. 9. Cuneorum adjectus, aut exemptus in singulis diebus aut mensibus Adjectus, pro Jactu, appulsu, coniectu, qui ad id perveniat quo contendit. nam Adjicere telum, est Plus quam Jacere. Lucret. lib. 1. 689.

— neque sunt igni simulata: neque ulla Paterea rei, quæ corpora mittere possit Sensibus: & nostris adjectu tangere tactus. Lambinus.

ADJECTIVUS, a, um. [ἐπιθετικός] denominat a participio Adjectus, Nomen est fictum Grammaticis. ut quum dicunt, Adjectivum nomen. Prisc. lib. 2. Adjectiva nomina ideo vocantur, quod aliis appellativis, quæ substantiam significant, vel etiam propriis adjecti solent, ad manifestandam eorum qualitatem vel quantitatem, quæ augeri vel minui in substantiæ consumptione possunt, ut Bonum animal, Magnus homo. Macrobo. Saturn. 1. 4. Adjectivum Græci ἐπιθετικόν vocant. Eodem vocab. & Latini utuntur. V. l. 1.

ADJECTIO, Ære. frequet. Apic. 8. 2. Adjectare caryotara, uvam passam & oleum.

ADILISIVS, [Adilivus] Mons est Bœotia, de quo Plin. lib. 4. cap. 7.

ADIMANTUS, [Adimantus] Nomen viri Atheniensis, fratris Platonis. Laert. lib. 3.

Fuit etiam hoc nomine Corinthiorum dux, qui cum Themistocli exilium objiceret, Num putas, respondit Themistocles, exulem quempiam esse, qui ducentas habeat triremes? Suidas.

ADIMO, Æmi, emptum, [ἀφαιρέω, ἀφαιρέω] etc. Auferre. ex Ad, & Emo: quod antiqui, ut ait Festus, Emere dicebant, pro Acquirere. Ter. And. 4. 2. 14. Hanc, nisi moram illi adimet nemo. Contrarium Addo. q. V. Adimere aditum. Cic. 7. Verr. Illi aditum litoris Syracusanis ademerunt. Id est, Prohibuerunt a litore.

Ægritudinem. Ter. Heaut. 3. 1. 12.

Animum alicui. Plaut. Milit. 3. 1. 134.

Benevolentiam, charitatem, nomen fœceri adimere. Cic. pro Sextio, Ademit Albino fœceri nomen mors læ, sed charitatem illius necessitudinis & benevolentiam non ademit.

Causam rei alicujus faciendam. Ter. And. 5. 1. 18.

Civitatem alicui, est Eam privare civitate, sive Expellere. Unde & Civitatis ademptio dicitur. Cic. pro Cæcin. Deinde nihil rationis affers, quum obrem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit. Nam & eodem modo de utraque re traditum nobis est. Et si semel civitas adimi potest, retineri libertas non potest.

Curam. Ter. Phorm. 5. 6. 47. & Hec. 5. 3. 19.

Consuetudinem. Ter. Phorm. 1. 3. 9.

Diem adimit nox. Plaut. Capt. 2. 3. 57.

Dolores. Hor. 2. Sat. 3. 288.

Facultatem rei fact. Caf. 1. Bell. Civil. 29. 1. Omnibus coactis navibus, Pompejus præsentem facultatem insequendi sui ademerat. Cic. 3. Att. 7. Formam alicui. Plaut. Amph. 2. 1. 53. Hodie legitur Abtulit non Ademit. Fortunam patris. Cic. 3. Verr.

Leges. Cic. 2. de Fin.

Leto alicquem adimere. i. e. Morti. Hor. 3. Od. 22. 3.

Memoriam. Plin. lib. 37. cap. 12.

Metum. Ter. And. 2. 2. 2.

Misericordiam hominibus lenissimam. Cic. pro Rosc. Amer. Hominiibus lenissimis ademit misericordiam consuetudine incommodomum.

Meipsum mihi. Cic. 3. Att. 5. Inimici mei mea mihi, non me ipsum ademerunt.

Nomen alicui ademptum. Plaut. Epid. 2. 2. 50.

Nomen virginum. i. e. Virginitatem. Ovid. 8. Met. 591.

Potestatem. Cic. 3. de Legib. & pro Quintio, & 1. Verr. 21.

Risum. Plin. lib. 11. cap. 73.

Soccos pedibus, pro Detrahere foccos. Plaut. Epid. 5. 2. 60.

Somnum. Cic. 2. Att. 16.

Transitum. Plin. lib. 17. cap. 21.

Vincula canibus. Ovid. 8. Met. 332.

Vires. Ovid. 3. Met. 469.

Vitam. Cic. in Partit. & 5. Tusc. 3. V. VITA.

Vocem homini adimere creditur lupus. Plin. lib. 8. cap. 22.

Adimo, cum infinitivo loco nominis posito. Hor. 1. Epist. 19. 9. — adimam cantare feveris. i. e. Cantum.

ADEMPTUS, [ἀφαιρέσις] Partic. Hor. 2. Od. 4. 10.

Barbare postquam cecidere tumæ

Theffalo victore, & ademptus Hector. h. e. Occisus, e medio sublatus.

Anima adempta. Lucret. lib. 3. 495.

Conditio mortis adempta. i. e. Moriendi potestas. Virg. 12. Æn. 879.
 Adempta equorum pernicitas. Tacit. i. Hist. 79.
 Augmen ademptum. Absumptum augmentum. Lucret. lib. 2.
 Fratrem ademptum lugere. Ovid. 11. Met. 273.
 Lumen alicui. i. e. Oculus. Virg. 3. Æn. 658.
 Lux. Ovid. 14. Met. 197.
 Pax. Ovid. 1. de Ponto 2. 16.
 Spolia. Ovid. 1. Amor. 3. 29.
 Succo. Ovid. 2. Met. 211.
 Torquis. Ovid. 1. Fat. 601.
 Virilitatis adempte homo. i. e. Spado, exectus. Tacit. 6. Ann. 31.
 Sed Parthis mittendi fecretos nuntios validissimus auctor fuit Sinnaces, infigni familia, ac perinde opibus, & proximus huic Abdus adempte virilitatis. Non despectum alii apud Barbaros, utroque potentiam habent.
 ADEMPATIO, onis. f. [περιαιρέσις] verbale ex Adimo; h. e. Ablatio, privatio. Cic. pro Domo sua 78. Id autem ut esset faciendum, non ademptione civitatis, sed recti & aquæ & ignis interdictione faciebant.
 Ademptio bonorum. Callistratus in l. ex judiciorum D. de accusationibus.
 Ademptio libertatis. Paul. in l. Si servo. D. de adimend. legat.
 ADIMPLEO, evi, etum, [παραπλήρωσις] Ære. Videtur idem esse quod Impleo, sed est verbum rarissimum. Plin. lib. 11. cap. 37. Cochleis oculorum vicem cornicula bina præternatu adimplent. Quasi Oculorum vicem implent, aut potius suppleunt. Hic plerique Libri tum veteres, tum novi, Implet non Adimplent, præ se ferunt. Accipere igitur alia exempla. Paulus Leg. 43. Dig. de administratione, & Per. Tutor. Adimplere id quod promittit & Leg. 57. Digest. de contr. empt. pr. Venditionem adimplere emptor coarctandus est. Tertull. contr. Mar. 5. 17. Temporum adimplendorum dispensatio. Et Salvian. de G. D. p. 34. Salvat ea que adimplentur.
 ADIMPLETUS, Partic. Firm. de errore Prof. Rel. p. 10. Adimpleti tibi-
 biam cantu.
 ADIMPLETIO, onis. f. Tertull. advers. Marc. 5. 17. Temporum adimpler-
 tionis; & mox, Dispensatio sine adimplerione. conf. Salvian. l. c. pag. 34.
 ADINDO, idi, itum, [απεινήθημι] Ære. Verbum antiquum, composi-
 tum ex Indo, quod ipsum ex Do est compositum; significat Impo-
 nere, immittere. Cato de R. R. cap. 18. Orbem olearium latum pedibus quatuor punicanis coagmentis facito, crassum digitis sex, subscu-
 des iligænas adindito.
 ADINVENIO, Æni, entum, [απεινεύω] Ære. ex Ad, & Invenio: quod
 ipsum ex Venio compositum est: idem quod Invenire significat, five
 potius Commisisti: h. e. Ingeniose & subtiliter invenire. Cic. 2. de
 Nat. Deor. 130. Ex quo intelligitur, adinventæ animo, percepta sensibus,
 adhibitis opificum manibus, omnia nos consecutos, & C. Plaut.
 Curcul. 1. 3. 134. Jam huic voluptati hoc adinventum odium est. in
 quibusdam Exemplaribus legitur Adjunctum.
 ADIPALIS, ADIPATUM. V. ADEPS.
 ADIPISCOR, adeptus sum, [καταλαμβάνω, αεσπύρισμα, τήχωνα] ad-
 ipiscor, ex Ad, & verbo antiquo Apiscor, est Rem aliquam assequi. h. e.
 Ad aliquid pervenire. Plaut. Stich. 2. 2. 8. Nunc potestas tibi adipiscendi
 est gloriam, laudem, decus.
 Adipisci honores. Cic. pro Cluent. 118.
 Adipisci iudicium, Ter. Phorm. 2. 2. 59.
 Hic de eadem causa bis iudicium adipiscitur.
 Jus. Liv. 1. Jus nostrum adipiscamur. i. e. Obtineamus.
 Adipisci nuptias. Ter. And. 2. 1. 34. Nuptias effugere ego istas malo,
 quam tu adipiscer.
 Ordinem Senatorium. Cic. pro Flacc.
 Palmam. Plin. lib. 15. cap. 10.
 Senectutem. Cic. de Senect. 4. Quo in genere in primis est senectus,
 quam ut adipiscantur omnes optant, eandem accusant adepti.
 Adipisci quempiam, pro Affequi: de itinere dictum. Plaut. Epid. 1.
 1. 13. Nam ut apud portum te conspexi, curriculo occæpi sequi: Vix
 adipiscendi potestas modo fuit.
 Adipisci aliquid ad dicendum & iudicandum. Cic. in proem. 3. Off.
 Ut non modo Græcarum literarum rudes, sed etiam docti aliquantum
 se arbitrentur adeptos & ad dicendum & ad iudicandum. i. e. Acquisivisse,
 profecisse.
 Adipiscor, in pass. signif. Plaut. Trin. 2. 2. 86. Non ætate, verum inge-
 nio adipiscitur sapientia. pro Acquiritur, comparatur. conf. Prisc. p. 791.
 ADIPISCENDUS, [αεσπύριστηρος] Cic. 1. de Legib. 59. Intelligit
 quanta instrumenta habeat ad obtinendam adipiscendamque sapientiam.
 Sic 1. Off. Idem 1. de Fin.
 ADEPTUS, Partic. [αεσπύριστηρος] Idem quod Affectus. Plin. lib. 7.
 cap. 24. Tam multis gloriam ejus adeptus.
 Adeptus cognomen. Propert. 4. 4.
 Crimen. Ovid. 2. Trist. 92.
 Conjugium regium. Catul. 61. 6.
 Connubium. Catul. 57.
 Nomen. Ovid. 8. Met. 151.
 Adeptus rerum. i. e. Rerum potitus, qui rerum imperium tenet. Tacit.
 3. Ann.
 Summos honores a populo Romano. Cic. pro Cluent. 118.
 Adeptæ palmæ. i. e. Victoriæ. in signif. pass. Ovid. 4. Trist. 8. 19.
 Ne cadat, & multas palmas inhonetet adeptas. [Verus merito suspectus.
 Vetustatem adeptæ. Columel. lib. 5. cap. 6.]
 ADEPTIO, onis. f. [αεσπύρισις] Cic. 2. de Fin. 41. Nos beatam vitam,
 non depulsionem mali, sed adeptione boni iudicemus. i. e. Affectu-
 tione.
 ADEPTUS, Æs. m. Idem Paulin. Nolanus Ep. 32. ad Severum Edit. Par.
 (al. 12.) sect. 18. Ex adeptu fidei.
 ADIPOSUS, V. ADEPS.
 ADIPSA, [ἀδύσα] dicuntur Quæque medicamenta sitim aut extinguen-
 tia, aut obrepere prohibentia: quemadmodum Alina, αλίνα, quæ
 fami obstitunt. Urorumque meminit Plutarch. in Conviv. Sept. Sa-
 pient.
 ADIPSOUS, vocatur Glycyrrhiza, quam vulgus Rigoliciam appellat. Plin.
 lib. 22. cap. 9. Hæc diximus sitim famemque fedari. Ob id quidam

Adipson appellaverit eam, & hydropicis dedere ne sitirent. Idem lib.
 12. cap. 22. meminit palmæ Ægyptiæ, quæ Adipfos vocatur, viridis,
 odore mali cotonei, nullo intus ligno.
 ADIPSATEON, Plin. lib. 24. cap. 13. scribit, Fruticem esse spinosam in
 Nisyrio & Rhodiurum insulis, quem alii Erythreptum, alii Dipfacon,
 alii Diacheton vocant.
 ADITIO, ADITUS. V. ADEO.
 ADJUDICO, [ἐπιδικάζω, ἐπιδικάζω] Ære. Per sententiam & iudicium ali-
 cui attribueret, cui contrarium est Adjudicare. Cic. 1. Off. 33. Itaque
 illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit: in medio relicto quod
 erat, populo Romano adjudicavit.
 Adjudicare, per translationem, Quovis modo attribueret, quasi judiciali
 sententia. Cic. 1. Att. 16. Sæpe, multisque verbis suis mihi salutem imperii
 atque orbis terrarum adjudicavit. Hor. 1. Epist. 18. 57.
 Et nunc liquid abest, Italas adjudicat armis.
 Adjudicare causam alicui. Cic. 2. de Orat. 129. Hoc necesse est, ut is qui
 nobis causam adjudicaturus sit, aut inclinatione voluntatis propendat
 in nos, aut defensionis argumentis adducatur, aut animi permotione
 cogatur.
 Domum. Cic. 4. Att. 2. Nemo enim dubitat quin domus nobis esset
 adjudicata.
 Adjudicare aliquem in servitute alicui. Cic. 1. Verr. 56. Iste in
 possessionem bonorum mulieris mittit: ipsam Veneri in servitute
 adjudicat.
 Adjudicare saporem alicui rei. Plin. lib. 9. cap. 54. Is primus optimum
 saporem ostreis Lucrinis adjudicavit. i. e. Iudicio suo comprobavit ea
 esse optima fapora.
 Adjudicare & Adjudicare, contraria. Cic. contra Rull. 2. 42.
 Adjudicare pro Decernere, quod vulgo dicitur Concludere. Plaut. Men.
 1. 3. 6. Adjudicato cum utro hanc noctem fies.
 ADJUGO, [ἐπιζεύγω] Ære. Compositum ex Ad, & Jugo: proprie signifi-
 cat Boves ad jugum pariter accommodare: cui opponitur Abjugare.
 Nonius, 2. 55. Adjugare, Adjungere. Pacuvius Chryle, Mater est Ter-
 ra, ea parit corpus, animam Æther adjugat. Idem Iliona, Blandam hor-
 tatricem adjugat voluptatem.
 Adjugare vitem, est Vitem in jugum disponere, quod & Jugare dicitur.
 Jugare autem hoc loco fimitur pro palis quibusdam, velut in jugum as-
 furgentibus, ad quos vites certo ordine componuntur. Plin. lib. 17.
 cap. 22. Satius pampinos adjugate (scil. Vineæ) detergere. Columel.
 lib. 4. cap. 17. Nihil enim refert jugum in stellam decussari atque di-
 cuti, nisi & palmis adjugentur.
 ADJUMENTUM, V. ADJUVO.
 ADJUNGO, xi, etum, [αεσπύρισμα, αεσπύρισμα, αεσπύρισμα] Ære.
 quali Ad aliquid jungere, & pene idem quod Conjugere. Cic. 1.
 de Orat. 236. Juris scientiam eloquentiæ tanquam ancillulam ad-
 junxit.
 Adjungi & contineri. Cic. 6. Verr. Eorum conjunctione, pars oppidi,
 quæ appellatur insula, mari disjuncta angusto, ponte rursus adjun-
 gitur & continetur.
 Adjungi atque annectit rebus præsentibus futuras. Cic. 1. Off.
 Adjungere aliquem alteri. Cic. 1. Att. 11. Hic dies me valde Crasso ad-
 junxit. pro Conjunxit, & amicum fecit. Idem 5. Fam. 7. Illud non
 dubito, quin sit te mea summa erga te studia parum mihi adjunxerint,
 Respublica nos inter nos conciliatura conjuncturaque fit.
 Adjungere se ad aliquem, Cum aliquo familiaritatem inire. Cic. in
 Philipp.
 Adjungere se ad aliquos propinquitate. Plaut. in Aulul. 2. 2. 59.
 Aliquem ad amicitiam. Cic. de Petit. Consul. 21.
 Applicare se & adjungere ad aliquid. Cic. de Amicit. 49. Siqua signifi-
 catio virtutis eluceat, ad quam se similibus animis applicet & adjungat.
 Accessionem ædibus, pro Addere. Cic. 1. Off. Hanc Scæurus demolitus,
 accessionem adjunxit ædibus. V. ACCESSIO.
 Animum aliquo, aut ad aliquid studium, idem quod Appellere animum.
 Ter. Hec. 4. 4. 61. & And. 1. 1. 29.
 Animos hominum ad usus nostros, pro Accommodare. Cic. 2. Off.
 Quum igitur hic locus nihil habeat dubitationis, quin homines plu-
 rimum hominibus & profint & obfint: proprium hoc statum esse vir-
 tutis, conciliare animos hominum, & ad usus suos adjungere.
 Adjungi ad auctoritatem senatus. Cic. 1. Fam. 9.
 Auxilium sibi adjungere, Comparare sibi auxilium. Cic. pro Rosc.
 Amer. 116. Auxilium sibi se putat adjunxisse, qui cum altero commu-
 nicavit.
 Sibi aliquem beneficio, Eum beneficio devincere atque atringere, & ami-
 cum reddere. Ter. Adel. 1. 1. 47.
 Aliquem beneficio ad suam necessitudinem. Cic. 13. Fam. Ipfum Capito-
 nem gratissimum, officiosissimum, optimum virum, ad suam necessi-
 tudinem tuo summo beneficio adjunxeris.
 Benevolentiam hominum sibi adjungere lenitate audiendi. Cic. pro
 Muren. 42. Prætor offensionem vitæ æquabilitate decernendi, bene-
 volentiam adjungi lenitate audiendi. h. e. Conciliat sibi, & acquirit
 favorem.
 Se ad causam alicujus, quod barbare dicitur, Ponere se de parte ali-
 cujus. Cic. 1. Fam. 8. Ad eorum causam me adjungerem. h. e. Il-
 lorum causæ faverem.
 Comitum fugere. Cic. 9. Att. 12. Nihil dignum faciebat quare ejus fue-
 re comitem me adjungerem.
 Diligentiam alicujus sibi in aliquo adjungere, Uti alicujus diligentia in
 aliquo negotio. Cic. pro Cluent. 30. Alteram partem causæ sic age-
 mus, ut vos doceamus: alteram sic, ut oremus. In altera, diligen-
 tia vestra nobis adjungenda est: in altera, fides imploranda.
 Dignitatem & decus alicui. Cic. 5. Fam. 13. Mihi vero tantum decoris,
 tantum dignitatis adjunxeris, ut eundem te facile agnoscat fuisse in
 laude mea, qui fueris in fide.
 Fidem alicui rei, Credere, fidem habere. Cic. 2. de Divin. 113. Au-
 thoritatem quidem nullam debemus, nec fidem commentitiis rebus
 adjungere.
 Fortuna adjuncta divinitus fumvis viris ad res bene gerendas. Cic.
 pro Lege Manil. 47. Fuit profecto quibusdam fumvis viris quædam
 ad amplitudinem & gloriam, & ad res magnas bene gerendas divi-
 nitus adjuncta fortuna.

Generum. Virg. 7. Æn. 55.

— petit ante alios pulcherrimus omnes

Turnus, avis atavisque potens, quem regia conjunx

Adjungi generum miro propterbat amore.

Metus ad gratiam adjunctus. Cic. pro Cluent. 8. Ut aliquis metus adjunctus sit ad gratiam.

Numeros verbis solutis. Cic. in Orat. 174. Qui Iſocratem maxime mirantur, hocinque summis laudibus ferunt, quod verbis solutis numeros primus adjunxerit.

Opportunitas adjuncta ad ceteras utilitates. Cic. pro Lege Manil. 50. Nunc quum ad summas utilitates hæc quoque opportunitas adiungatur, ut in his ipsis locis addit, ut habeat exercitum, ut ab iis, qui habent, accipere ita sit possit, quid expectamus?

Ornamenta oratoria dicendi ad elegantiam verborum Latinorum. Cic. in Bruto.

Provincias ad imperium, aut rempublicam. i. e. Addere vel Acquirere imperio. Cic. pro Lege Manil. Quinquagesimo die totam ad imperium pop. Romani Ciliciam adjunxit.

Se ad rationes alicujus. Cic. 1. Fam. 8. Me adejus rationes adjungo, quem tu in meis rationibus tibi esse adiungendum putasti.

In societatem urbem aliquam. Liv. 7. Bell. Maced.

Sibi socium, quod & Socium adiciſcere dicimus. Cic. 3. de Fin. 9. & pro Quintio 12.

Sibi socium ad malam rem. Plaut. Afin. 2. 2. 22.

Singulos adjunxit ad singula. Cic. de Univerſ. 37.

Taurus aratro. Tibul. lib. 1. 9.

Vitem palis. Tibul. lib. 1. 7.

Vitem ulmis. Virg. 1. Georg. 2.

Voluptatem, vel vacuitatem doloris ad virtutem. Cic. 2. de Fin. 42.

Qui ad virtutem adiungunt vel voluptatem, quam unam virtus minimi facit, vel vacuitatem doloris.

Uxorem sibi. Cic. 3. de Fin. Atque ut e natura vivat, uxorem adiungere, & velle ex ea liberos procreare.

Adjungitur ad Africam etiam Hispania. Cic. 11. Att. 12.

ADJUNCTUS, Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Alſpera arteria ostium habet adjunctum lingue radicibus.

Adjunctæ aves. i. e. Adjugate. Ovid. lib. 1. Am. 1. 26.

Comparat. Adjunctior. Cic. pro Cluent. 30. Aceratim jam reliqua, Judicis, dicam, ut ad ea quæ propria hujus causæ, & adjunctiora sunt, perveniam.

ADJUNCTUM, substant. n. gen. Cellius dici putat, quod Græci συνημμερον ἀξιωμα dicunt. Id adjunctum verotate est, si Plato ambulat, Plato movetur: si dies est, Sol est super terras. V. Noct. Attic. lib. 16. cap. 8. Dialectica vox est. Cic. Topic. 53. Consequentium locus ab adjunctis longe diversus est. Nam adjuncta non semper eveniunt, consequentia autem semper. Idem 2. de Invent. 41. Deinde videndum est, quid adjunctum sit negotio; h. e. quid majus, quid minus, quid æque magnum sit, quid simile, ex quibus conjectura quadam ducitur. V. CONNEXUM.

ADJUNCTIO, ðnis. [ἀδὴν] Cic. 2. de Fin. In quibus nulla est virtutis adjunctio. i. e. Accessio.

Adjunctio animi. Cic. de Petit. Conf. 17. Tribus rebus homines maxime ad benevolentiam ducuntur, beneficio, spe, adjunctio animi vel voluntate.

Adjunctio naturæ ad hominem. Cic. 7. Att. 2. Etenim si hæc non est, nulla potest homini esse ad hominem naturæ adjunctio: qua sublata, vite societas tollitur. De parentum amore in suos loquitur.

Adjunctio, i. e. Additio, conditio. Cic. 2. de Invent. 171. Atque etiam hoc mihi videor videre, esse quædam cum adjunctio necessitudines, quasdam simplices & absolutas. Nam aliter dicere solemus, Necesse est Casilinenſes se dedere Annibali, nisi malint fame perire: aliter autem, Necesse est Casilinum venire in Annibalis potestatem. Illic in superiore adjunctio est hæc, Nisi malint fame perire: si enim id malint, non est necesse. Hoc inferius non item, propterea quod five velint Casilinenſes se dedere, five famem perpeti atque ita perire, necesse est Casilinum venire in Annibalis potestatem. Vulgo vocant Necessitatem conditionalem.

Adjunctio pro Quadam figura fæ exornatione oratoria, quum verbum quo res comprehenditur, non interponimus, sed aut primum aut postremum collocamus. Ad Heren. lib. 4. 38. Cic. 3. de Orat. 204. Et in eadem verba impetus & concursio, & adjunctio, & progressio. Hanc vero, Adjectionem vocat Quintil. lib. 9. cap. 3.

ADJUNCTOR, ðris. m. [ἀδὴν] Qui aliquid adiungit. Cic. 8. Att. 3. Ille Galliæ ulterioris adjunctor. h. e. Qui Ulteriorem Galliam adiunxit Romano imperio.

ADJURGUM, ii. n. [ἀδὴν] Idem significat quod Jurgium, nisi locus est mendosus. Plaut. Men. 5. 2. 21.

— nec, pol, filia unquam accessit patrem

Ad se, nisi quod commisit adjurgii est causa. [Legitur Aut jurgii.]

ADJURGO, [ἀδὴν] ðre. Valde oburgare. Plaut. Amph. 2. 2. 43. At pol quin certa res est adjurgare (al. oburgare) hanc quæ me hodie advenientem domum noluerit dilutare. Budeus.

ADJURO, [ἀδὴν] ðre. Idem quod Jurare: aut certe Jurare vehementius & gravius. Ter. And. 4. 2. 11. Per omnes tibi adjuro deos, nunquam eam me deferturum. Cic. 2. Philipp. 9. Adjurasque, id te invito me non esse facturum.

Adjurare, pro Jusjurandum exigere, vel Adigere ad jusjurandum, vulgo usurpatur. In quem sensum videtur dixisse. Liv. 43. 16. 5. Cenſores, ut eam rem adjurarent, ita in concione edixerunt: legem censui censendo dicturos esse, ut præter commune omnium civium jusjurandum hæc adjurarent, &c. [Potest tamen de jurantibus intelligi, ut hæc insuper scilicet rogantibus sacramento, de more, Cenſoribus, rogati responderent. Non temere igitur est, quod negat R. Stephanus in edit. Theſ. 136. fæ hujus locutionis exemplum apud idoneos auctores reperisse.]

Adjurare omnia. Cic. 3. Q. frat. 5. Crebrius ut ante ad te scripsi, Romæ est: & qui omnia adjurant, debere tibi valde renuntiant. Alii legunt, Adnari.

Adjurare alicui. Ovid. 20. Epist. 159.

Promittit pater hanc, hæc adjuravit amanti:

Ille homines, hæc est testificata deam.

ADJUTO, V. ADJUVO.

ADJUTO, ðivi, ðtum, [ἀδὴν, συμπαράτιον, ἀρῆμα, συνεπράξατο, ἀμύνη]

ære. Opem ferre, auxiliari, sublevare. Ter. Phorm. 3. 3. 4. Qui me dum, ut dixi, adjuverit comiter? Cic. 7. Att. 1. Adjuvere.

Adjuvare, pro Favere. Ter. Phorm. 1. 4. 28. Fortes fortuna adjuvat.

Adjuvare ad aliquid. Cic. pro Quintio 75. Ut omnes intelligant, non ad obsequendum mendaciam, sed ad verum probandum, auctoritatem adjuvare. Idem pro Archia, Qui profecto si nihil ad percipiendum, colendamque virtutem literis adjuvarentur, nunquam se ad earum studium contulissent.

Adjuvare in aliquo. Ter. And. 3. 3. 10. Ut me adjuves in hac re. Cic. 2. Fam. 5. Non enim mihi tam mea salus chara fuit, in qua præcipue sum adjutus ab illo, quam, &c. Idem 3. Off. 55. In filiarum colloca-tione amicos adjuvant.

Adjuvare, cum dictionibus Quid, Nihil, & Multum. Plaut. Pseud. 4. 2. 60. Siquid tu adjuvas. pro. Si in re aliqua: aut sine præpositione, Si aliqua re adjuvas. Cic. 3. Verr. Jam nihil te judicium Neronis adjuvat. i. e. Nulla in re. Ter. Hec. 3. 5. 10. Qui hic sunt, haud multum heredem adjuvant. i. e. Parum confidunt heredi, ut vel Donatus. In codd. emend. Juvant legitur.

Adjuvare auxilio. Liv. lib. 9. Bell. Pun. Sic Adjuvare consilio, factis, manu, opera, prudentia, pecunia. Ex Ter. Heaut. 5. 2. 29. & alibi. Plaut. Catin. 6. Cic. 2. Off.

Artes. Ovid. 13. Met. 856.

Concoctionem. Plin. lib. 23. cap. 1. Concoctionem minus adjuvant. h. e. Minus conferunt ad concoctionem. Est autem Concoctio quam barbari Digestionem vocant, quum digestio sit distributio alimenti per corpus.

Consentium omnium gentium. Cic. 10. Fam. 10. Subveni patrie, optulare college, omnium gentium consentium & incredibilem conspirationem adjuva.

Consilium. Sen. Medea 7.

Delectum. Cic. 7. Att. 14. Me Pompeius Capuam venire voluit, & adjuvare delectum.

Errorum alterius. Cic. 12. Att. 42. Sed ferendus tibi in hoc meus error, ferendus? immo vero etiam adjuvandum.

Facultates alicujus, pro Augere. Plin. Epist. 139.

Formam cura. Ovid. 2. Met. 752.

Ignes. h. e. Amorem. Ovid. 10. Met. 640.

— Cythereaque comprecor, ausis

Adsit ait noſtris, & quos dedit adjuvet ignes.

Infantiam alterius, pro Augere. Plaut. Amph. 2. 1. 166.

Adjuvat manus. Ovid. 4. Fast. 302.

Morem orationis lacrymis. Cic. 2. de Orat. 105. Quum C. Marius morem orationis meæ præfens ac sedens multum lacrymis suis adjuvaret.

Nequitiani præceptis. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Adjuvare temeraria via. Cels. lib. 2. cap. 10. Sed si nullum tamen apparet aliud auxilium, periturusque sit qui laborat, nisi temeraria quocumque via fuerit adjutus.

Voluntatem. Augere, aut Sublevare. Cic. de Amicit.

Comiter. In COMIS.

Lepide. In LEPIDUS.

Munifice. In MUNUS.

Adjuvo cum infinitivo. Plin. 11. cap. 24. ad fin. Phalangium tantum in ipſo specu incubat magno numero: qui ut emerſerit, matrem consumit, fæpe & patrem: adjuvat enim incubare.

Adjutum est a me, imperſ. Sallust. de Rep. Ordin. ad Cæsarem, Nam five hæc, seu meliore alia via perges, a me quidem pro virili parte dictum & adjutum fuerit.

ADJUTUS, Partic. [ἀδὴν] Ovid. 1. Epist. 43.

— adjutus ab uno.

Amor adjutus fatis. Ovid. 3. Epist. Sabin. 21.

Adjute vires haſta. Sil. Ital. lib. 6.

Adjuta est novitas numine nostra dei. Ovid. 1. de Ponto 13. 24.

Nervi aliquo conamine adjuti. Ovid. 15. Met. 224.

ADJUVATUS, pro Adjuturus habet Petron. cap. 18.

ADJUTO, [ἀδὴν] ðre. frequent. ad Adjuvo, pro eodem, sed fere apud veteres usitatus quum ipſum primitivum. Ter. And. 1. 3. 4. Nec quid agam certum est, Pamphilumne adjutem, an aufcultem ſeni. Ennius apud Cic. de Senect. 1.

O Tite, liquid ego adjuto, curamve levaffo.

Adjuta mihi, vetuste dictum pro Adjutame. Pacuv. in Chryse. Ex Donato.

Adjutare aliquid, pro Adjuvare in re aliqua. Ther. Phorm. 1. 2. 48.

— neque cognatus extra unam aniculum,

Quisquam aderat, qui adjutaret funus. Idem Hec. 3. 2. 24.

Tu pueris curæ Parmeno obviam, atque eis onera adjuta. Et est

μετανομιαι, pro. Ipſos onera portantes, eis onera adjuta.

ADJUTOR, ðris. pall. Lucret. lib. 1. 812.

Adjutamur enim dubio procul, atque alimur nos.

ADJUTOR, ðris. dep. Vetuste dictum pro Adjutare. Pacuv. Duloreſte,

Illum quero qui adjutatur. Afran. Inimicus.

Hoc obscuro igitur agite, & me adjutamini. Nonius.

ADJUTANS, Partic. Ter. in Phorm. prol. 34. Bonitasque vestra adjutans atque æquanimis. Ubi Donatus, Sic veteres dicere maluerunt, quam Adjutans. Varr. 2. de R. R. eap. 7. Eo enim adjutante equa alligata celerius admittitur.

ADJUTABILIS, & e. Plaut. Mil. 4. 4. 8. Adjutabilem operam dare.

ADJUTOR, ðris. m. [ἀδὴν, βοηθός, συμπαράτιος, ἀμύνη]. Qui adjuvat. Cic. 3. Verr. Homines arrogantes hoc adjutore Q. Opinium per ludum & jocum fortunis omnibus evertisse. Pro eo quod est Adjutantem.

Adjutor magnus. Hor. 1. Sat. 9. 46.

Belli adjutor. Cic. 9. Att. 12. Hujus igitur belli ego particeps & socius & adjutor esse cogor.

Honori alterius. Cæs. 1. Bell. Civil. 7. Cujus ipſe honori & dignitati semper faverit, adjutorque fuerit.

Honoris. Cic. pro Flacc. 1. Honoris potius L. Flacci me adjutorem futurum sperabam, quam miseriarum deprecatorum.

Iracundia alterius. Ter. Adel. 1. 2. 62.

Adjutor ad aliquid. Cic. de Amicit. Ut aut libidinis ministri, aut adjutores essent ad injuriam.

Adjutor in re aliqua. Cic. 8. Att. 3. Ille absentis in omnibus adjutor. Legis auctor atque adjutor. Cic. de Lege Agr. 2. 12. Omni hoc vobis ratione confirmare possum, Quirites, hoc animo me ad legendam legem, cognoscendamque venisse: ut si eam vobis accomodatam atque utilem esse intelligerem, auctor ejus atque adjutor essem.

Adjutor, auctorque ejusdem sententiae Epicurus. Cic. 3. Off. 116.

Adjutor victoriae. Cic. 1. Tusc.

Adjutorem venire alicui. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. Tu autem nolo existimes me adjutorem huic venisse, sed auditeorem.

Adjutor his contrapatrnam inventus est nemo. Cic. 1. de Amicit. 43.

Socio atque adjutore consiliorum periculorumque meorum, L. Flacco. Cic. pro Flacco 1.

Varios adjutores inter officia & dignitates tum militares tum alias recensent Gruterus & Fabretus Inscript. p. 345. Mimirum etiam adjutores erant, de quibus Faber & praefertim Gadius ad Phaedr. 5. 5. Item ita vocabantur Hypodidascali Rhetorum, de quibus Quint. 2. 5. pr.

ADJUTORIUM, i. n. [*βοηθία, ἀπὸ ἀδούτου*] derivatum ab Adjutor, pro Adjumento seu Auxilio. Aelius Pollio apud Suet. de Clar. Grammat. c. 10. In eam rem adjutorium ei fecit maxime quidam Atejus. i. e. Adjutiv. Adjutorium deorum immortalium. Valer. Max.

Belli. Vellej. 2. 112. Equitatum in adjutorium ejus belli secum trahebat. Ignis. Sen. ad Lucil. Epist. 31. Nihil calidum est sine adjutorio ignis. Adjutorio juris elabi ex crimine. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Adjutoria senectutis. Columel. in praefat. lib. 12.

Egere adjutorio. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Uti adjutoris. Quintil. lib. 10.

ADJUTRIX, [*βοηθήτρια*] icis. Ter. Hec. prol. 32. Adjutrix nostrae industriae. Sic Adjutrix scelerum. Cic. 6. Verr. 17. Et in Laelio, Adlentatio, vitorum adjutrix.

Adjutrix in peccato filii. Ter. Heaut. 5. 2. 38. Matres omnes filiis in peccato adjutrices.

Adjutrix nostris ceptis. Ovid. 7. Met. 195.

Adjutrix legio dicta apud Tacit. lib. 18. & 19. & in l. ult. C. de stipat. Praefect. Prat. l. 12. Passim in Inscriptionibus, & Spartian. Hadriano c. 2. Idque nominis prima, secunda & tertiae legionibus frequenter vindicata. v. Ind. Rer. Milit. in opus Inscript. Gruterianum.

ADJUMENTUM, i. n. [*βοήθημα*] ab Adjuvo, Auxilium. Cic. 1. Off. 72. Sed iis qui habent a natura adjumenta rerum gerendarum.

Uti adjumento. Cic. 5. Tusc. 59. Neque sane multum adjumentis externis & adventitiis uteretur.

Adjumentum adventitium. V. ADVENIO.

Adjumentum ad pulchritudinem. Ter. Phorm. 1. 2. 55.

Adjumento esse alicui, Prodesse, juvare. Cic. 5. Verr. Ubi hoc videt, illorum confessionem, testificationem suam, tabellas sibi adjumento futuras.

Adjumento esse ad victoriam. Cic. ad Brutum 4. Bruti eruptio non solum ipsi salutaris fuit, sed etiam maximo ad victoriam adjumento.

Adjumento esse in causis. Cic. pro Quintio 4.

Adjumentum asferre alicui ad rem aliquam. Cic. 1. Off. 1.

Adjumenta importare. V. IMPORTO.

Adjumento juvari. apud Columel.

Adjumenta firma. Ovid. 4. de Ponto 13. 31.

Adjumenta & auxilia. Cic. 4. Tusc. A philosophia omnia adjumenta & auxilia petamus bene beateque vivendi. Delicetorem cultum Sallust. Jugurth. cap. 45. Adjumenta ignavia vocat.

ADJUTUS, Partic. Frontinus quidem lib. 1. de Aquaed. dixit Adjuvatus, plebeio modo. Elegantius Nepos 1. 2. 2. Non minus prudentia quam felicitate adjutus. Ovid. 15. Met. 224.

— adjutus aliquo conamine nervis.

ADJUTUS, us. m. Macrobj. 7. Saturni. 6. Unius adjutu, quasi natura flammæ.

A D L

ADLABORO, [*προσπονώ*] are. Cic. in Bruto, An tu, inquit, adlaborasse huic modo Bruto probaturus es? Hor. 1. Od. 38. 5.

Simplici myrto nihil adlabores Sedulus cura. h. e. Nihil labores myrto applicare. Porphyr. Idem Epod. 8. 20.

Quod ut superbo provocos ab inguine, Ore adlaborandum est tibi. Alii Allaboro scribunt.

ADLÆVO, V. ALLÆVO.

ADLATRO, as. [*προσλατρία*] Quintil. lib. 8. Adlatrari ab aliquo.

ADLECTI, V. ALLECTI.

ADLICIO, V. ALICICIO.

ADLINO, V. ALIINO.

ADLIVESCIT, Livere incipit, i. e. Lividum fieri. Festus.

AD LIMINA fervus, V. LIMEN.

ADLUBESCO, V. ALLUBESCO.

ADLUCEO, xi. [*προσλαύω*] are. Juxta aliquid lucere, vel Ad aliquid lucere. Utuntur Ecclesiastici, Psalm. 96. Adluxerunt fulgura ejus orbi terre. h. e. Lucere fecerunt fulgura ejus orbem. Alii scribunt ALLUCEO. q. V.

A D M

ADMANDO, [*ἀμνάω*] are. Ad aliquem vel aliquo aliquid cuiquam committo. Plaut. prol. Poenul. 80.

Siquid admandare vultis, aut curarier. Sic legit Calepin. At exemplaria castigata sic habent, Revertor rursus denuo Cartaginem, Siquid mandare vultis, aut curarier: Argentum nili qui dederit, nugae egerit: Verum qui dederit, magis majores egerit.

ADMAREO, are. ab Ad & Mareo, Ad maturitatem perducere, Accelerare. Caes. 7. Bell. Gall. 54. Itorum discessu admaturari defectionem civitatis existimabat.

ADMEMBRARI, Adv. κατὰ μέτρα, Gloss. Lat. Gr.

ADMETIOR, enius sum, [*προσμετρίω*] tri. Idem quod simplex Metiri.

Caius in l. Quod saepe. D. De contrahen. empt. In iis quae pondere, numero, mensurave contant, veluti frumento, vino, oleo, argento, non aliter videatur perfecta venditio, quam si ad mensuram, & appensa, adnumeratae sint.

Frumentum admetri. Cic. 5. Verr. 72. An poterat non modo Apronius, sed quivis, exercitui si merendum esset, improbare Siculum frumentum, quod isti ex area, li vellent, admetri liceret?

Frumentum militi. Liv. lib. 5. Bell. Maced.

Vinum. Cato de R. R. cap. 154. Vinum emptoribus sine molestia admetri debet.

ADMETE, es. [*Ἀδμήτης*] Una Nympharum, Oceani & Tethyos filia. Heiod. in Theog.

Προφύτῃ, Ἀδμήτῃ τ', Ἰάσῳ τ', Ἠλέκτρῃ τε.

ADMETUS, [*Ἀδμήτης*] Rex fuit Thessaliae, sive Phœtorum, cujus argumenta novem annis pavit Apollo, divinitate privatus. Callimachus fabulam scribit in Hymn. Apoll.

De Admeto per adagium dicitur, Admeti naenia, de tristis, lugubrique cantione. Ovid. 1. de Ponto 3. 105.

Si mea mois redimenda tua (quod abominor) esset, Admeti conjux quam sequeris erat.

V. Stobaeum in Ecl. Serm. 65. f. 411. ex Muson. Val. Max. 4. 6. 1. Erafimus in Adag. Ἀδμήτης μὲν. Admeti naenia. Cael. Rhod. Lect. Antiq. 12. 15. Muret. in 2. Tibul. El. 3.

Pheretades Admetus, propterea quod apud Pheras regnaverit. Sunt autem Pheræ, urbs Thessaliae. Ovid. 3. de Arte Am. 19.

Pherus Admetus. Sen. in Medea 8.

Admetus alius Moloissorum rex. Nepos 2. 8. 3.

ADMINICULUM, [*ἀμνικύλον*] Rex fuit Thessaliae, sive Phœtorum, cujus vitem fulcimentum rei alicujus, quale est Pedamentum vitis, aut palus arbutulæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Jam vero vites hic clavicularis adminicula tanquam manibus apprehendunt. Cic. de Senect. 53. Adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propagatio vitium farmetorumque.

Adminiculum, Adjumentum, auxilium. Cic. 3. Off. 34. Haec igitur partem relictam explebimus, nullius adminiculis, sed (ut dicitur) Marte nostro.

ADMINICULUM, [*ἀμνικύλον*] are. Adminiculum adhibere, fulcire adminiculo. Columel. de Arbor. cap. 16. Tum demum circa Calendas Martias vitem de seminario ne minore quidem decem pedum sternito, & adminiculato, arborique jungito. Idem lib. 4. cap. 26. His praefactis, sequitur (ut ante diximus) adminiculandæ, jugandæque vineæ cura. Plin. lib. 14. cap. 1. Eaedem modici hominis altitudine adminiculatae fudibus horrent.

Adminiculare, pro Juvare. Varro in Cato, sive de Liberis Educandis, Quod petisti, ut ejus educationis fierem tibi focus, quoad potui, adminiculavi tuam voluntatem scribendo. Nonius.

ADMINICULOR, dep. [*ἀμνικύλον*] pro eodem. Cic. 5. de Fin. 39. Quae sit scientia atque ars agricolarum, quae circuncidat, amputet, erigat, extollat, adminiculatur.

ADMINICULATUS, [*ἀμνικύλων*] Partic. V. ipsum Verb. Gell. lib. 20. cap. 11. Aut ingenia hominum vegetiora, aut memoria adminiculatur, aut oratio solertior.

ADMINICULATOR, oris. m. Gell. 8. 3. Tirone Cicero adminiculatore & quasi administro usus est.

ADMINISTER, tri. m. [*διάκονος, ὑπηρέτης*] Qui ministrat aut juvat in aliquo, vel etiam alicui operam praebet. Cic. pro Sex. Rosc. 77. Unus puer victus quotidiani administret, ex tanta familia Sexto Roscio relictus non est.

Administer, Interpres, sive Internuntius. Cic. 4. Verr. 69. Rerum hujusmodi omnium transactor & administer, ad Sopatrum venit.

Administer audaciae, libidinis, cupiditatum alicujus. Cic. in Catil. 4.

Administra & satellites Sex. Nævii. Cic. pro Quintio 80.

Administra, & comes virtutis, ars. Cic. pro Lege Manil. 36.

ADMINISTRO, are. [*ὑπηρετώ, διακονέω, διοικέω*] interdum significat Praebere, suggerere, suppeditare. Caes. 7. Bell. Gall. 19. Reliqua quae ad oppugnationem oppidi pertinebant, administrare instituit.

Administrare, pro Distribuere, impartiri, & restituere, in l. 10. in fin. D. de Inoffic.

Administrare, interdum Governare. Caes. 2. Bell. Gall. Nihil jam Caesaris imperium expectabant, sed per se, quae videbantur, administrabant.

Bellum administrare. Cic. 7. Att.

Bellum cum Jugurtha, cum Cimbris, cum Theutonibus. Cic. pro Lege Manil.

Civitatem. Cic. 1. Off. 88.

Judicia & Leges. Cic. 1. Verr. 68. Per homines honestissimos, virosque fortissimos leges judiciciae administrantur.

Negotium. Cic. 13. Fam. 11. Operamque des, ut per te quam commodissime negotium municipii administraretur, quamprimumque conficiatur.

Omnia admirabiliter. Cic. 2. de Nat. Deor. Sic undique omni ratione concluditur, mente consilioque divino omnia in hoc mundo, ad salutem omnium conservationem quae admirabiliter administrari.

Pocula Jovi, idem quod Ministrare. Cic. 1. Tusc.

Provinciam, Regere. Cic. Att. Sic. 1. Q. Frat.

Rem. Cic. 13. Fam. 11. Ad evasenda, pecuniasque quae a colonis debentur exigendas, totamque rem & cognoscendam & administrandam, legatos mitimus.

Rem consilio & ratione. Cic. 1. de Fin. 65.

Rem familiarem. Cic. 1. de Invent. 35. Quomodo rem familiarem administraret.

Rempublicam. Cic. 1. Off. 87.

Vindicare, aut fementem, pro Facere. Varr. de R. R. 1. 17. Columel. 2. 22.

ADMINISTRATOR, oris. m. [*ὑπηρέτης, διοικητής*] Cic. 5. Tusc. 62. Itaque nec pulchros illos administratores aspiciet. i. e. Ministros, sive Administros.

Administratores belli. Cic. 1. de Orat. 210. Qui quum esset constitutus administrator belli gerendi.

ADMINISTRATIO, ōnis. f. [ἄριστος, διοικησις] Gubernatio. Cic. 4. de Fin. Diligentia rei familiaris, administratio Reip. ordo gerendorum negotiorum.

Actio & administratio Republica. Cic. 1. Fam. 9. In sententiis Senatoris, & in omni actione atque administratione Reip. floruisse.

A curatio & administratio rerum vacare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. Administratio libera que fit, V. in l. filius fam. D. de donat. Ulp. in l. cum actum. D. Neg. gest. casum indicat, quo ex superioris temporis administratione nihil amplius in iudicium deduci potest. Ceterum administrationem liberam, qualem dominus procuratori committit, barbari altam & bassam vocant. EX Oldend.

ADMINISTRATIVUS, Adj. unde Ars administrativa, quæ & Activa dicitur. Quintil. lib. 2. cap. 18. Si tamen una ex tribus artibus habenda sit, quæ maximus ejus usus actui continetur, atque est in eo frequentissima, dicatur activa, vel administrativa.

ADMINISTRATUS, Partic. Cæs. Bell. Gall. 3. 9. His rebus celeriter administratis. conf. Ib. 5. 50.

ADMIROR, ari. [ἀπὸ θαυμάζω] Idem quod Mirari, vel Mirari vehementer. Cic. 7. Att. 9. Admiraus fum brevitatem epistolæ tuæ. Admiror si, pro Miror. Ovid. 1. Trist. 9. 21. Seva nec admiror, metuent si fulmina. H. St. Admirari aliquid, Venerari, Suspicere, Magnopere aestimare. Ter. Eun. 2. 2. 19. His ultro arido, & eorum ingenia admiror simul. Cic. 4. Acad. 205. Diodoro quid faciam Stoico, &c. quem & admiror, & diligo. Virg. 4. Georg. 316. Ille operum cultos, illum admirantur, & omnes Circumstant.

De aliquo, vel de re aliqua. Cic. 9. Att. 14. De Dionysio sum admiratus. Aliquem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 47. Quo in libro in hoc maxime admirabar Platonem, quod mihi in oratoribus irridendis ipse esse orator summus videbatur.

In homine aliquid. Cic. 2. de Orat. 126. Ego vero in vobis hoc maxime admirari soleo, quod cum inter vos in dicendo dissimillimi litis, ita, &c.

Admirari quod. Cic. 6. Att. 9. Sed avi tamen, admiratusque sum quod nihilominus ad me tua manu scriptis.

Suspicere & admirari. Cic. 2. de Divin. 148. Esse præstantem aliquid æternamque naturam, & eam suspiciendam admirandamque hominum generi, pulchritudo mundi, ordoque rerum cœlestium cogit confiteri.

Admirari aliquid ex ore alterius. Cic. 1. Tusc. 9. Errare mehercule malo cum Platone, quem quanti tu facias, scio, & quem ex tuo ore admiror: quam cum istis vera sentire.

ADMIRANDUS, a, um. [ἀπὸ θαυμάζω] Dignum Admiratione: Idem quod Admirabilis. Virg. 4. Georg. 3. Admiranda tibi levium spectacula rerum, &c. Admirandus in plurimis. Quintil. lib. 3. 11.

ADMIRANS, antis. Partic. Nepos 2. 10. 1. Rex animi magnitudinem admirans.

ADMIRATOR, oris. m. [θαυμάσιος] ut apud Quintil. lib. 2. cap. 5. Admirator nimis antiquitatis.

ADMIRATIO, ōnis. f. [θαυμάσιος] Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Est etiam admiratio nonnulla in bestiis aquaticis. Plin. lib. 10. cap. 29. Alia admiratio circa officines.

Affici admiratio. Cic. 2. Off. 37. Admiratione autem afficiuntur ii qui anteire cæteris virtute putantur. Cepit eum admiratio. V. CAPIO.

Decrevit admiratio. Quintil. lib. 1. cap. 3. Efficere admirationes in aliquibus. Cic. 1. de Orat. 152. Hæc sunt quæ clamores & admirationes in bonis oratoribus efficiunt. Esse in admiratione. Plin. lib. 16. cap. 26. In maxima tamen admiratione pius est. Habere admirationem dicitur res aliqua. Cic. in Orat. 6. Idem 4. de Fin. Quid autem habent admirationis, cum prope accesseris? Incellit admiratio quod, &c. V. INCESSO.

Intermittere admirationem. V. INTERMITTO.

Movere admirationem maximam alicui. Cic. 10. Philipp. 3. Hoc certe quod mihi maximam admirationem movet, non tacebo. Mulcere animos admiratione. Quintil. lib. 1. cap. 10. Obitu facti homines admiratione. Cic. pro Deiot. 34. Obtinere admirationem. V. OBTEINEO.

Traducere auditores ad magnam admirationem. Cic. in Orat. 192.

ADMIRABILIS & c. [θαυμάσιος, θαυμάσιος] Quod admiratione dignum est. Cic. 3. de Fin. Verum admirabilis compolito discipline incredibilis rerum traxit ordo. Ovid. 6. Met. 14. Opus admirabile. Admirabilis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 6. Querendum esse visum est, quid esset, cur plures in omnibus artibus quam in dicendo admirabilis existissent.

ADMIRABILITAS, ætis. denom. ab Admirabilis, idem quod Admiratio [τὸ θαυμάσιον] Cic. 2. Off. 38. Hæc animi deficientia admirabilitatem magnam facit. Nonius tamen hic legit Mirabilitatem. Idem 2. de Nat. Deor. 90. Quanta sit admirabilitas cœlestium rerum atque terrestrium.

ADMIRABILITER, Adv. [θαυμάσιως] i. e. Honorifice, insigniter, ac veluti cum admiratione quadam omnium. Cic. de Opt. Gen. Orat. 37. Plato suum fere æqualem admirabiliter in Phædro laudari fecit a Socrate. Accipere aliquid admirabiliter. Cic. 5. Att. 14. Nos Asia accepit admirabiliter. Admirabiliter administrare. V. ADMINISTRATIO.

Nimis admirabiliter, nimisque magnifice dicere. Cic. 4. Tusc. 36.

ADMISCEO, ui, istum sive itum, [προσμιγνύμι, ἐπιμιγνύμι] ẽre. Rem aliquam cum alia miscere. Cic. 2. Tusc. 26. Veruntamen versus ab his admisceri orationi. Admiscere fe vel aliq. alicui negotio. Ter. Heaut. 4. 5. 35. Ita tu istæc tua misceto, ne me admiscas. Ibid. 5. 2. 22. Ne te admisce, nemo accusat Syre te. Quod vulgo dicitur, De hæc te noli te miscere vel interponere. In priore autem exemplo subauditur liliis: in posteriore Huic rei, vel Huic negotio.

Aliquem isto. Cic. 3. Q. frat. 17. Trebatium vero meum quod isto admisceas, nihil est.

Aliquid cum re alia. Cic. 7. Att. 1. Sed hoc tamen quicquid est Precianum, cum his rationibus quas ille meas tractat, admisceri nolo. Ad aliquid consilium. Cic. 12. Philipp. 16. Aliquid in aliud. Plin. lib. 26. cap. 10. Admixtis in heminam feminis, relinque colophonie cochlearibus II. thuris uno.

ADMIXTUS, & **ADMIXTUS**, Partic. [προσμιγνύμενος] Cic. 1. Acad. 8. In illis veteribus nostris scriptis multa admixta ex intima philosophia. Aer admixtus multo calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Calor. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque aquæ etiam admixtum esse calorem.

ADMISSTIO, ōnis. f. [πρόσμιξις] Cic. 2. de Nat. Deor. Suum retinet ardorem tenuem, & nulla admixtione concretum. Idem de Senect. 79. Animus omni admixtione corporis liberatur.

ADMIXTUS, ūs. m. Idem. Macro. 2. Saturn. 1. Honorem Dei nullo admixtu voluptatis augemus.

ADMISIVUS, **ADMISIVARIUS**, **ADMISIO**, **ADMISIVUS**. Vid. post ADMITTO.

ADMITTO, hii, istum, [πρόσμιξις, εισδέχου] ẽre. Intrmittere, intrudere. Cic. 5. Verr. In tam gravi nuntio nemo admittetur. Ovid. 5. Trist. 7. Turpius ejicitur, quam non admittit hospes. Admitti ad aliquid. Ter. Heaut. 2. 1. 41. Partum ad ubera. Plin. lib. 8. cap. 42. In cubiculum. Cic. 8. Philipp. 22. In cubiculum admittere & recedere. In domum. Cic. 1. Off. Admitti ad puellam. Ter. Eun. 2. 2. 50. Per regulas. Cic. 2. Philipp. 45. In animum iudicis, quod barbare dicitur Esse in gratia. Quintil. lib. 4. cap. 14. Sed qua in iudiciis maxime necessaria, per quæ in animum iudicis, ut procedere ultra possimus, admittitur. Aliquem ad suas captas. Cic. Div. in Verr. 51. Mihi quam multis custodibus opus erit, si te semel ad me captas admiscero? Aliquem arcanis, i. e. Ad arcana & secreta. Sen. in H. Oeth. 535. Amittere auribus. Liv. 4. Bell. Maced. Pacis cum tyranno mentionem admittendam auribus non fuisse. Hoc est, nullo modo fuisse audiendam. Sic, Admittere consilium auribus. Ibid. lib. 3. Ad causam dicendam. Cic. in Verr. Ad colloquium. Cæs. 3. Bell. Civ. Hæc ad eum mandata Clodius refert: ac primis diebus, ut videbatur, libenter auditus, reliquis ad colloquium non admittitur. Ad, vel In consilium. Sallust. in Cic. Quem Minerva omnes artes edocuit, Juppiter Opt. Max. in consilium deorum admisit. Nunquam enim temeritas cum sapientia committetur, nec ad consilium casus admittitur. Cic. pro Marcell. 7. Admittere, pro Recipere militum in possessionem. I. 17. De de damno infecto. Admittere bonorum possessionem, pro Agnoscere, & accipere, in l. 7. C. de jure delib. Admittere aliquid, Perferre, Pati fieri. Ter. Eun. 4. 6. Sed tu quod cavere possis, istum admittere est.

Admittere aliquid ad cibos, vel in cibos. Plin. lib. 20. cap. 11. Idem lib. 9. 25. In cibos non admittitur echiniscus.

Curacionem. Cels. lib. 3. cap. 12. Horror autem eas fere febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur. Ideoque tutissimæ sunt, maximeque curaciones admittunt. Vid. Medicinam.

Diem. Plin. Epist. 213. Notarium voco, & die admisso, quæ formaveram, dicto. h. e. Diei luce intromissa in cubiculum per fenestras. V. Solem.

Equum, pro Concitare. Cic. 2. de Fin. 61. Quum se devoveret, & equo admisso in medium aciem Latinorum irruerat, &c. Liv. 2. 19. In Posthumium Tarquinium equum infestus admisit. Admittebantur exulationes multæ. Aconius. Fidem admittere. h. e. Credere. Claud. in Eutrop. lib. 2. Frigus. Cels. lib. 7. cap. 26. Isque subinde oleo tepido madefaciendus est, ut neque frigus ad vesicam admittat, & nervos leniter moliat.

Jocos, Patienter ferre quicquid joco dicitur. Martial. lib. 4. 8. Medicinam. Cels. lib. 7. cap. 14. Ex his id quod ex spiritu vitium est, medicinam non admittit. V. Curacionem supra. Preces. i. e. Recipere. Sen. in Theb. 1. Solatia. Plin. Epist. 169. Solem, h. e. Radiis solis viam aperire. Plin. lib. 12. cap. 1. Commendatio platani non alia major est, quam solem æstate arceret, hyeme admittere. V. Diem. Sumptum, pro Sumptum facere. Ter. Adel. 5. 7. 15. Venerem curis. i. e. Inter curas. Lucan. 9. 1077. Admisit Venerem curis, & miscuit armis. Viam. Claud. 4. Paneg. 503. de Metæuro monte, Admisitque viam sectæ per vilicæ rupis. Admittere, pro Recipere ad accusandum, aut testificandum, aut iudicandum. Cic. pro Cluen. 116. In litibus æstimandis tere, iudices, aut quod sibi eum quem semel condemnarunt, inimicum putant esse: si qua in eum lis capitalis illata est, non admittunt. Admittere, absolute. Plin. lib. 6. Epist. ad Corn. Tacit. Placuit egredi in littus, & e proximo aspicere equid jam mare admitteret, quod adhuc vastum & adversum permanebat. Admitteret, i. e. An fluctus postisset. Catanaus. Admittere, Peccare, committere. Donat. Admittere plus est quam facere. Plaut. Men. 5. 1. 12. Quid tandem admisi in te, ut loqui non audeam? In fe aliquid admittere, pro Perpetrare aliquid facinus. Cic. 2. Philipp. 47. Tu autem eo liberior, quod ea in te admististi, quæ a verendo inimico audire non posses. Idem pro Cluen. 167. Quid nunquam Avitus in se admisit, ut hoc tantum ab eo facinus non abhorre videatur?

Culpam admittere. Liv. 1. Bell. Maced. Cæterum non plures tantum Mæcedones quam ante, tebantur urbem, sed etiam præfentioribus animis, & castigantibus regis in admiffa culpa.
 Culpam in fe admittere. Plaut. Trin. 1. 2. 6.
 Hic ille eft, fenecta atate qui factus eft puer,
 Qui admiffit in fe culpam castigabilem. Ter. Phorm. 1. 5. 40.
 Si eft, patris, culpam ut Antipho in fe admiffit.
 Deducus. Cic. 9. Att.
 Delictum in fe admittere. Ter. Adel. 4. 5. 48. Me hoc delictum admiffi in me vehementer dolet.
 Facinus, flagitium. Cic. 3. Off. 95.
 Fraudem capitalem. Cic. pro Rab. 26.
 Maleficium. Cic. pro Rofo. Amer. 62.
 Noxiam. Ter. Eun. 5. 2. 13. — unam hanc noxiam Mitte: fi aliam unquam ullam admiffero, occidito.
 Noxiam alicui, pro Remittere Condonare. Plaut. Pœn. 1. 3. 191. Verumetiam tibi hanc admittam noxiam unam Agorastocles: Non fum irata. In emendatis codd. legitur. Amittam. [Forte Omittam. Sic & ap. Ter. Lindenbr. Eacr. Bendl. Amitte.
 Turpe aliquid in fe admittere. Ter. Phorm. 2. 2. 68. de virgine cive loquens, Ut nequid civis turpe in fe admitteret Propter egeftatem, proximo iuffa eft dari.
 Admittere & committere. Cic. 3. Fam. 10. Siquid a me prætermiffum erit: commiffum facinus, & admiffum dedecus confitebor.
 Admittere, apud rei pecuniaria fcriptores Eft marem foemina, aut mari foemina admovere ad initum. Columel. lib. 7. cap. 2. Patruus nemus arietes ferros mercatus, quosdam in agros tranfultit, & manufactos tectis ovibus admiffit.
 Admittere marem ad concubitum dedignatur contumax gallina. Columel. lib. 8. cap. 2.
 Admittere venuste ad inficionem tranfultit. Plin. lib. 17. cap. 18. Qui ver probant, ab æquinoctio ftatim admittunt, prædicantes germina parturire, i. e. Scirulum trunco adjungunt: quod eft, arbores inferunt.
 Admittere, eft & verbum augurale. Nam cum volatu aut voce fauftum omen præbent & ratum faciunt aves, Admittere dicuntur. Plaut. Afin. 2. 1. 11. Imperitium, inauguratum eft: quovis admittunt aves. Ufus eft & Liv. 1. 36. & 4. 18. V. ADDICERE.

ADMISSUS. Partic. Intromiffus. Hor. Arte Poet. 5.
 Spectatum admiffi rifum tenentis, Amici.
 Idem ac Commiffus, ut Admiffa peccata. Lucret. 3. 840. Unde.
 ADMISSUS, i. n. [παρομις] pro Delicto. Liv. 25. 23. Non erat colloqui copia: quia multorum animi fufpecti omnium curam oculosque converterent, nequid falleret tale admiffum. Macer. in l. 2. D. de Abigeis, Graviori puniri eorum admiffum folet.
 Admiffio honorum amittere. l. ult. D. de pœnis. i. e. ob delictum.
 ADMISSIO, onis. f. [ἀδοξία] Plin. n. Paneg. An quisquam ftudia humanitatis profellus, non cum omnia tua, tum vel in primis laudibus ferat admiffionem tuarum facilitatem? h. e. Quod facile quemlibet admittis ad colloquium. Habebant autem veteres, primas & fecundas admiffiones. Id quod hodieque fervatur in aulis principum. Sen. de Benef. 6. Non funt ifti amici, qui magno agmine januam pulfant, qui in primas & fecundas admiffiones digerunt. Idem 1. de Clement. Totam cohortem primam interioris admiffionis ex adverfariorum castris confcripfit.
 Admiffionem dare, i. e. Jus ingrediendi cubiculum principis. Plin. lib. 33. cap. 3.
 Admiffio, idem quod Admiffura: nempe Actus ipfe admittendi naves foeminis. Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. Horum feturæ initium admiffionis facere oportet ab æquinoctio verno ad folftitium, ut parvus idoneo tempore fiat.
 ADMISSUS, ūs. m. Idem quod Admiffio. Pallad. 6. 1. Admiffi folis maturitati confulere.
 ADMISSIOŒALIS, m. [ἀδοξιασ] Is dicitur, cujus officium eft admittente aulicos intra cubiculum ad principem falutandum. Lamprid. in Alexandro, Salutaretur quali unus de fenatoribus, patente velo, admiffionalibus remotis.
 ADMISSIVUS, a, um. Aves admiffivæ dicebantur ab Anguribus, quæ confulentem juberent. Feftus. h. e. Quæ id, de quo aufpiciis capiebatur, approbarent, & addicerent.
 ADMISSURA, æ. [ἐξία] Tempus & actio ipfa, qua mares gregum admittuntur foeminis, feturæ caufa. Var. lib. 2. cap. 5. Propter feturam hæc obfervare foleo ante admiffuram, menfem unum, ne cibo & potione fe impleant. Sic Admiffuræ tempore apud Plin. lib. 10. cap. 12. Idem lib. 8. cap. 42. de equis, Ad generandum paucis animalium minor fertilitas: qua de caufa per intervalla admiffuræ dantur.
 ADMISSARIUS, [ἀμις] denomi. ex Admiffus. Admiffarius equus, qui ad foebolam precœandam potiffimum fervatur. Plin. lib. 28. cap. 15. Sanguis equi, præcipue admiffarii. Var. 2. de R. R. cap. 7. Et equos emittere incipiam, nec folum mares quos admiffarii habeo, ut Atticus, fingulos in foeminas denas.
 Admiffarium. Cic. in Pifon. 69. pro homine libidinis pervagato pofuit, ad omniumque foeminarum libidinem expofito. V. ADHINIO.
 ADMISSOR, ōris. m. Scil. Facinoris. Lact. Epit. cap. 4. 1. 4.
 ADMODEROR, ari. Idem ac Moderor. Plaut. Milit. 4. 2. 81. Nequeo rifu me admoderari.
 ADMODULOR, [ἰσαμίω] ari. Simul modulari. Claud. Fefcen. in Nupt. Honor. & Marie, Od. 2. v. 12.
 Et Padus electriferis admoduletur alnis.
 ADMODUM, [ἴσως, ἐπιπλεονέ] Adv. fignificat Satis: quali juxta modum, i. e. Mediocritatem: ficut e contrario, Supra modum, & Præter modum, Plus quam fatis: Intra modum, Minus quam fatis. Alii pro Valde accipiunt, ut fit intendendi adverbium. Cic. de Senect. 10. Eum colere cepi non admodum grandem natu.
 Admodum in reponitione, pro Etiam. Plaut. Rud. 1. 5. 9.
 Nempe quo ligneo per vias cœruleas effis vectæ.
 P. Admodum. Ter. Phorm. 2. 2. 1. Itane patris ais confpectum veritum hinc abiffi? G. admodum. Ubi Donatus, Admodum annuendi vim habet, duntaxat modo: & fubauditur veritum.
 Admodum nihil. Cic. in Bruto 210. Curio literarum admodum nihil

fciebat. h. e. Nihil omnino. Idem lib. eodem. Nam plane quidem perfectum, & cui nihil admodum defit, Demofthenem facile dixeris.
 Nullus admodum. Liv. Decad. 3. lib. 3. Equeftris pugna nulla admodum fuit, quia fimul inclinatam mediani aciem Numidæ Maurique viderunt: extemplo fuga effuffa nuda cornua defertere.
 Admodum videtur pro Fere interdum accipi. Plaut. Epid. 1. 2. 2. Atque admodum meum mœrorum atque amorum funnam dictavi tibi.
 Admodum, cum genitivo. Columel. lib. 4. cap. 1. Quam frobes defodimus, admodum exigui pulveris viviradici fubicimus. h. e. Paululum, pauxillum.
 Admodum, cum adverbis junctum, elegantem vim habet, & fignificationem auget: ut Nuper admodum, pro Nuperime. Ter. Heaut. 11. 1. Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum eft. Cic. 4. Acad. Ifti philofophi raro admodum coherent.
 Admodum, cum verbis, pro Valde, & mirum in modum fumitur. Plin. lib. 9. cap. 38. Pelagio admodum alligatur. Idem lib. 20. cap. 3. Admodum prodeft.
 ADMONENIO, [παρομις] Trc. Plaut. Pfcud. 1. 3. 150. Hoc ego oppidum admonere, ut hoc die capiat, volo. Videtur Plautus more fuo fuxiffi pro Obfidere. [Imo Oppugnare. Ciftel. 2. 2. 5. Quot admoniviffi fabricas!
 ADMOLIOR, itus fum, [ἐπιμαρτίνω] Tri. Admovere: proprie dicitur de rebus magnis aut gravibus, ut Moles & Moliri: ut Admoliri faxum, cui contrarium eft, Amoliri. Plaut. Afin. 3. 2. 24. Ubi facro manus fis admolitus. Curt. Velut de industria rupes præaltas admolita natura eft.
 ADMONEO, ūi, itum, [παρομις, νόστης, παραγγέλλω, ἀναμνησκώ] Trc. In memoria adducere, five Commonefacere. Cic. 1. Att. 8. Ut me locus ipfe admoneret. Idem 4. Verr. Recte admones. Admoneri ad aliquid faciendum. Cic. 2. de Divin. 134. Quam multi inopes digni præfidio deorum, nullo fomnio ad thefaurum repertiendum admonentur?
 Admonere ad aurem. Cic. 2. de Fin. 69. Et eam tantum ad aurem admonerent (fi modo id pictura intelligi poffet) ut caveret nequid perficeret imprudens, &c.
 Aliquem verbis alterius. Cic. 9. Fam. 6. Caninius nofter me tuis verbis admonuit ut feriberem.
 Flagello, pro Stimulare, infligare, five id percuffu fiat, five fola flagelli confuffione. Columel. lib. 2. cap. 2. Virg. 10. Æn. 586. Lucagus ut pronus pendens in verbera telo Admonuit bijugos. Nonius Percuffit interpretatur.
 Admonere de. Cic. pro Lege Manil. De quo vos paulo ante invitus admonui.
 Amicitilime admonere quempiam. Cic. 7. Att. 25.
 Præclare aliquem admonere. Cic. 9. Att. 11. Illud me præclare admones, quum illum videro, ne nimis indulgenter, & ut cum gravitate potius loquar.
 Admonerum multa oftentis. Cic. 2. de Nat. Deor. 166. Multa præterea oftentis, multa in exiftis admonerum, multisque rebus aliis, quas diuturnus ufus ita notavit, ut artem divinationis efficeret.
 Admonerum multa ab amicis. Plin. 5. Epift. 3. Qui fcripta fua recitat, multa a multis admonetur: & fi non admonetur, quid, &c.
 Admonitum te illud volo. Cic. pro Cælio, Illud tamen te effe admonitum volo: primum qualis es, talem te effe exiftimes. Quod barbare dicitur, Ego volo ut bene fcias.
 Admonere te hujus rei. Liv. 5. Bell. Maced. Qui admonerent foederis eum Romani.
 Admonere te ut. Cic. 1. Q. frat. 1. Sed te illud admonere, ut fi hoc plene vitare non potes, quod ante occupatur animus ab iracundia, quam providere ratio potuit ne occuparetur, ut te ante compares, quotidieque meditare refiftendum effe iracundiæ.
 Admonere, cum infinitivo. Virg. 4. Georg. 186. — rufus eadem Vefper ubi e pafu tandem dedecere campis Admonuit. Hor. 1. Sat. 6. 126.
 Aff ubi me feffum fol acrior ire lavatum Admonuit, fugio rabiofi tempora figni.
 ADMONENS, Partic. Admonente difpenfatore, quemadmodum fummam rationibus vellet inferri. Suet. Vefp. C. 22. extr. i. e. In memoriam illud revocante & fimul interrogante. H. St.
 ADMONITUS, Partic. [παρομις] Qui admonetur. Ovid. 6. Met. 621.
 Ad matrem veniebat Itys: quid poffit, ab illo Admonita eft.
 ADMONITURUS, [παρομις] Partic. Ovid. 10. Epift. 42. Candidage impofui longe velamina virgæ, Scilicet oblitus admonitura mei.
 ADMONITUS, ūs. [νοστήτης] Idem quod Admonitio. Cic. 9. Att. 12. Hominis prudentis & amici tali admonitio. Ovid. 3. Faft. 612.
 Flet tamen admonitio mortis Elifa tuæ. h. e. Ob recordationem mortis Didonis.
 ADMONITUM, i. n. [παρομις] Cic. 2. de Orat. 64. In eodem filentio multa alia oratorum officia jacerunt, cohortationes, confolationes, præcepta, admonita, quæ tractanda funt omnia difertiffime.
 ADMONITIO, onis. [παρομις] Cic. 2. de Orat. 339. Tum objurgatio, fi eft autoritas: tum admonitio, quali lenior objurgatio.
 Admonitio in confilio dando familiaris. Cic. 1. Off. 145.
 Admonitionibus locum non relinquere. Cic. 1. Fam. 1.
 Admonitione agitare animum alicujus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Admonitio morbi aut doloris, quod vulgo Reliquias morbi vocant. Plin. lib. 24. cap. 17. Siqui morbi humano corpori acciderint florentæ aproxi, quanvis fanatos, admonitionem eorum fenire quoties florent eam contigerit. Idem lib. 25. cap. 8. Diebusque vicenis interpofitis idem fiat, ita admonitio doloris fuperfit.
 Admonitioni rafci. V. I. R. A. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Admonitio, pro Interpellatione, per quam debitor admonetur ut folvat. Ulp. l. 2. §. In omnibus. D. de Judiciis.
 Admonitione non indignum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 ADMONITOR, ōris. m. [παρομις] Cic. in Topic. Efti admonitore non eges. Ovid. 4. Met. 663.
 Admonitorque operum cælo clariffimus alto Lucifer ortus erat.

ADMORDEO, di, sum, [αδμορδωω] ēre. Maius quiddam est quam Mordere, & quasi Abrodere. Virg. 2. Georg. 379.

— & admodro fignata in stirpe cicatrix. Ubi Servius, Admorfo participium est. ac li diceret Abrofo.

Admordere aliquem, per metaphoram, pro Aliquid ab eo corradere, vel Damno afficere. Plaut. Perf. 2. 3. 15. Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos, avidos, aridos Bene admordere, qui allium servo obfignant cum fale. Idem Pleud. 4. 7. 24. Habet argentum: jam admordere hunc mihi lubet.

ADMORSUS, Partic. [αδμορσος] Propert. 3. 9. 53. Brachia spectavi facris admorsa colubris.

ADMÓVEO, óvi, ótum, [αδμοίω, αδμοσται, αδμοίωμι] ēre. Aliquid vicinius facere, & proxime adungere: quod vulgus dicit Appropinquare: & ei contrarium est Amovere. Liv. 4. Locum dedere scias admovendi.

Admovere ad Liv. 4. Bell. Maced. Ad urbem Romam admoturus exercitum videbatur: pro Adducturus prope urbem. V. AD.

Ad nares fasciculum admovere. Cic. 3. Tusc. Fasciculum ad nares admovetis, incendes odores.

Ad aliquid se. Cic. de Amicit. 100.

Aurem. Ter. Phorm. 5. 6. 29. & Cic. 2. de Orat. 153.

Blenditias, i. e. Blandiri. Ovid. 6. Met. 632.

Calcar equo, est Equum calcaribus stimulare. Figurate vero ad hominem transfertur, pro Instigare, impellere, incitare. Cic. 6. Att. 1. Adscribit etiam, & quasi calcar admovet, intercessisse sese pro iis magnam pecuniam. Quod & Addere dixit Ovid. 1. Epist. 36.

— & admillis addere calcar equis.

Cibum ad os. Plin. lib. 11. cap. 43.

Cruciatu. Cic. 5. Verr. 163. Quod quum ignes, cadentesque laminæ, cæterique cruciatu admovabantur, &c.

Curationem ad aliquem. Cic. 4. Tusc. 61. Sed alia quædam fit ad eum admovenda curatio.

Cucurbitulam. Cels. lib. 5. cap. 26. Quod lib. 6. cap. 6. Accommodare cucurbitulam dicit.

Equum alicui. Liv. 2. Equitibus admoti equi, ut persequi hostem possent.

Faces doloris, quasi Doloris flammæ & incendia adhibere. Cic. 2. Tusc. Quumque quasi faces ei doloris admoverentur, saepe dixisse, Nihil agis dolor.

Gressus. Stat. 11. Theb. 560.

Dum videt hæc dicens, gressus admovit, & arma, &c. h. e. Propius accessit.

Horas mortis. Lucan. lib. 7. 50.

Mortis vicinæ properantes admovet horas. h. e. Sux mortis tempus accelerat.

Iras, h. e. Ad iracundiam incitare. Stat. 5. Theb.

Machinam. Cic. pro Cluent. Oppianicus continuo sperare cepit hoc se a Julio, tanquam aliqua machina adnota capere Afini adolescentiam, & fortunæ ejus patrias expugnare posse.

Manum alicui rei, pro Apponere, adhibere. Plin. lib. 35. cap. 11. Inde illud, Admovere manum operi. Ovid. 10. Met. 254.

Manum nocentibus, Punire nocentes. Liv. 5.

Manum vetricibus, quod & Manum vetricibus adhibere dicitur. Cic. de Lege Agr. Reges denique exhauriant, admovent manus vetricibus populi Romani. J. e. Vetricalia invadunt, manus illis injiciunt.

Ofcula. Ovid. 10. Met. 344.

Preces. Ovid. 3. de Ponto 7. 36.

Probationi reum, Ita compellere reum argumentis, ut pene convictus videatur. Ulp. in l. 1. D. De question. Ad tormenta ferorum ita deum veniri oportet, quum suspectus est reus, & aliis argumentis ita probationi admovetur, ut sola confessio ferorum deesse videatur. Sic legit & exponit Budæus. Sic habent & Pandectæ Florentinæ, tametii aliter legit Haloander.

Sonum vocis. Cic. in Orat. Itaque ille perfectus orator, utcunq; se affectum videri, & animum audientis moveri volet, ita certum vocis admovet sonum.

Stimulus, Citare, quod & Stimulare dicitur. Metaphoricum. Cic. 3. Tusc. V. ADHIBERE. Idem pro Sextio 12. Liv. 7. Itaque tantos pudor stimulus admovit, ut ruerent in holiium tela.

Talos alicui. Plaut. Alm. 4. 1. 34. Talos ne cuiquam homini admoveat, nisi tibi.

Terrorem, est Terrorem injicere. Liv. 6.

Vim. Cels. lib. 7. cap. 26.

Vultum admovere ad auditores. Author ad Heren. Nam hoc est a natura datum, ut quamproxime tum vultum admoveamus ad auditores, si quam rem docere eos, & vehementer instigare velimus.

Admovere simpliciter, pro Admovere exercitum seu copias. Tacit. de Morib. German. Non Sarmis, non Peni, non Hispaniæ, Galliæve, ne Parthi quidem sæpius admovere. Sic legit Rhenanus. Alii, Admonere.

Admovere prope. Cic. de Amicit. 31. Quam qui appetiverunt, applicant sese, & propius admovet.

Propius urbem. Cic. 6. Philipp. 5. Dum ne exercitum propius urbem Rom. cc. mil. admoveret.

ADMÓRUS, [αδμορσος] Partic.

Admotus & contiguus. Plin. lib. 2. cap. 9. de Luna. Jam vero humilis & excellæ, & ne id quidem uno modo, sed alias adnota cælo, alias contigua montibus.

Bellum admotum. Sil. Ital. lib. 16.

Mors. Stat. 5. Theb.

Occasio sceleris exequendi. Curt. lib. 8.

Spes. Ovid. 11. Met. 454.

ADMÓRUS, ús. [αδμορσος] Plin. lib. 24. cap. 11. Ciet menstrua admotu. h. e. Menstrua Ciet, si ventri inferiori admovetur, & applicetur. Sermonis compendium peculiare Plinio. Adnota alii legunt.

ADMÓTIÓ, ónis. f. [αδμοτίος] Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Ad nervorum clicientes fonos, ad tibiarum, apta manus est admotione digitorum.

ADMÓGIO, [αδμογιος] ēre. Aliorum mugitibus respondere, vel Ad alios mugire. Ovid. 1. de Arte Am. 279.

VOL. I.

Mollibus in pratis admugit fremina tauro, Fœmina cornipedi semper adhinnit equo.

ADMURMERO, [αδμορμωω] ēre. Summisso quodam murmure applaudere dicenti, & quasi dictum ejus approbare. Ut fieri solet a populari corona in concionibus, & in foro judiciis. Huic contrarium est, Obmurmurare. Cic. 1. Att. 8. Admurmurante fenatu. Vide FREMO.

Admurmuratum est, imperf. Cic. 2. de Orat.

Admurmurare, Murmure oblitescere, Murmure refragari & Indignationem ostendere. Cic. l. 5. in Verr. 40. Memoria tenetis Judices, quam valde univerſi admurmuravit, quam palam principes contradixerint?

ADMURMURATIO, ónis. f. [αδμορμωωσις] Quum populus murmure quodam applaudit concionanti, aut quid palam dicenti. Cui contrarium est Obmurmuratio. Cic. pro Lege Manil. 37. Idem 2. Q. frat. 1. Claudium accusavi tanquam reum, multis & secundis admurmurationibus.

Admurmuratione petulantiam & furorem alicuius abjicere. Cic. in Pison. 31. Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abjecti hominis & femivivæ furorem, petulantiamque abjecit.

ADMURULO, [αδμορμωω] ēre. Idem quod Mutilare. Sæpe Torquere, & plagis afficere. Plaut. Perf. 5. 2. 48. Me usque admutilati ad cutem. Idem Capt. 2. 19. Si frangi est, usque admutilabit probe. Admutilati militem pereleganter dixit Plaut. Milit. 3. l. 177. quod est Tonderi, pro Falli, & fycophantia verſuta deludi. Turnebus.

A D N

ADNASCOR, atus sum, [αδνασχωω] afci. quasi Ad aliquid nasci. Nam Adnasci proprie dicitur QUOD nascitur in re aliqua, præter ei, quod ei naturale & proprium fuerat. Plin. lib. 16. cap. 44. Nescum autem in quercu, robore, ilice, pruno Jylvestri, terebintho, nec aliis arboribus adnasci. adde Paul. JC. Dig. l. 1. t. 7. l. 10. & 23. & Ulpian. Arg. lib. 25. t. 3. l. 3. §. 6. V. AGNASCOR.

ADNATUS, Partic. Adnatis cubitalibus, scil. caulibus. Plin. 27. 11.

ADNATO, [αδνατωω] ēre, frequent. ab Adno, as; Idem quod Adnare. i. e. Natando aliquo pervenire. Plin. lib. 9. cap. 10. Troglodytæ autem ad quos adnataut, ut sacras adorant. Ibid. cap. 29. Ad manum hominis adnataut.

Adnatare insula. Plin. lib. 8. cap. 25. Itaque ei uni insula crocodili non adnataut. Idem lib. 9. cap. 10. Adnatare enim singulis ternos. Lateri. Sen. in Agam. 6. Et comes lateri adnatabat. i. e. Juxta litus.

ADNAVIGO, [αδναυωω] ēre. Ad vel præter aliquem locum navigare. Plin. 35. 10. Quo cum Apelles adnavigasset. Idem. 36. 12. Sane confpicuæ undique adnavigantibus.

ADNAVIGATIO, verbale f. Ulp. lib. 4. §. 5. ff. de Off. Procos. & Leg. ADNECTO, V. ANNECTO.

ADNECTO, [αδνακτωω] ēre. ex Nicto compositum: Festus, Adnecat, Sæpe & leviter oculo annuit. Navius in Tarentilla, Alii adnecat, alii adnecat, alium amat, alium tenet. Gagner, υποδνακτωω H. St.

ADNITIO, ixus vel ifus sum, [αδνατωω] iti. Ad aliquid niti, & Dare operam, aut Niti vehementius. Liv. 21. 8. Præno cepisse jam se urbem, si paululum adnitatur, credente. Idem. 5. 25. extr. Et patres hoc idem de intercessoribus regis anni. Id. lib. 4. Patres summa ope annexi sunt.

Aliquid adniti. Plin. Epist. 18. lib. 6. i. e. Conati.

De re aliqua. Cic. 6. Att. 8. Ego, nisi Bibulus, &c. adniteretur de triumpho, æquo animo offem. h. e. Ad triumphum vehementius aspiraret.

Omni opere, ut viveret, adnixus est. Plin. lib. 7. cap. 53.

Adniti, pro Adjuvare. Sallust. in epistola Mithridatis, Apud Cizycum magno cum exercitu in obsidione moranti frumentum defuit nullo circum adnitate.

ADNIXUS, vel ADNISUS, Partic. [αδνακτωω] Virg. 1. Æn. 145. Cymothoë simul, & Triton adnixus acuto Detrudunt naves scopulo. Servius: Adnixus antiquum est, ut Connixus, quibus hodie non utimur. Dicitur enim Adnitus, & Connitus. Adniti ad aliquid. Cic. de Amicit. 90. Sic natura solitaria nihil amittit, semperque ad aliquid, tanquam adniculum adniti. Hic cyprolla est propria verbi significatio: quæ est, Ad aliquid tendere cui ininitur, i. e. Incumbamus.

Adniti hactis, h. e. Incumbentes hactis. Virg. 9. Æn. 229.

Stant longis adniti hactis, & scuta tenentes.

ADNISURUS & ADNIXURUS, vel Annisurus, Annixurus. Liv. 2. Annisurus ut appareat exilio sibi iratos, non fractos animos esse. Idem l. 1. Quod Annixurus pro se quisque fit.

ADNO, [αδνωω] ēre. Natando aliquo venire: quod & Adnatare significat. Cæf. 2. Bell. Civil. 44. Quibus rebus accidit ut pauci milites, patresque familiae, qui aut gratia, aut misericordia valerent, ad naves adnate possent recepti in Siciliam incolentes pervenirent. Virg. 6. Æn. 358. Paulatim adnabat terre.

Adnare navibus. Liv. lib. 8. Bell. Pun. Multique adnantes navibus.

Oræ. Virg. 1. Æn. 538. — huc pauci veltris adnavimus oris. Ubi Serv. & Pier. V.

ADNOFO, V. ANNOFO.

ADNUBIO, [αδνωω] ēre. Stat. 5. Sylv. 1. 149.

— sic plena maligno

Afflantur vineta Noto: sic alta fœnecit Imbre feges nimio: rapidae sic obvia puppi Invidet, & velis adnubilat aura secundis. h. e. Nubilum tempus immittit.

ADNUMERO, V. ANNUMERO.

ADNUNTIO, V. ANNUNTIO.

ADNUO, ADNUO, V. ANNUO.

ADNUTRIO, is, ïvi, ïtum, [αδνωω] ēre. Idem quod Juxta nutrio, Plin. 17. c. 23. Singulis denis sæpe adnutriunt vites. i. e. Juxta singulas arbores.

A D O

ADOBROGION, [αδωβρωγιον] Vir clarus, qui ex tetrarchica stirpe Gætatarum fuit. Hic cum esset Cæsaris amicus, ad id honorum pervenit,

nit, ut materni generis tetrarcha, & cum aliorum, tum Bosphori rex ef-
ficiretur. Author. Strabo lib. 13.

ADONDUO, ui, utum, [αδωνδύω] etc. ex Ad & Obruo, quod ipsum ex
Ruo compositum est: Idem quod Obruere. Columel. 11. 2. Omnes ar-
bores quæ fuerant in segere, circumfodere, & adobruere oportet. h. e.
Terra multa sepelire, ut non appareat trunci.

ADOLEO, ui & eui, ultum, [αδολέω] etc. Virg. 8.
Ecl. 65. Verbenasque adole pingues. Ubi Servius, Adole, Incendere:
sed κατ' ἄλλοῦ σημαίνει. nam Adole, est Auge. Idem 1. Æn. 708.

Cura penum struere, & flammis adolere penates.

Ubi Servius, Adolere, Colere. sed Adolere, proprie est Augere. In fa-
riculis autem Adolere per bonum omen dicitur. Nam in aris non adolen-
tur aliqua, sed cremantur. Hæc vox enim sicut Mactare & Immolare
non Consumendi sed Augendi significationem habet. V. Fest. in Subo-
les, & Non. 1. 288. & 4. 44. Adolere verbum est proprie sacra reddend-
ium: quod significat votis aut supplicationibus numen auctius reddere.
Sed apud Plaut. Caf. 2. 3. 19. est Redoleo, odorem spargo.

Unde hic unguenta adole?

Adolui ab Adoleo, pro Cremavi, & Sacrificavi. Cassius ad Tiber. 2. At
contra Ægyptios ubi integrum anferem adoluerunt. Ex Prisc. 1. 9. extr.
Adoleri in passivo, pro Incendi. Plin. lib. 28. cap. 2. Si pontifici ac-
cidat ditis causa epulanti, in mensa utique id reponi, adolerique ad
larem, piatio est.

Altaria. Virg. 7. Æn. 71.
Præterea castis adole dum altaria tedis.

Cinnama flammæ. i. e. Cremare. Ovid. 16. Epist. 335. [Immo hic quo-
que pro Redolere.

Honoris aris. Ovid. 8. Met. 740. Et, Deo adolere honores. Virg. 3.
Æn. 547.

ADOLESCO, olui & olevi, ultum, [ἀδολέω, μεροσκιόσμενος, ἀδύλαρον] etc.
Videtur ab Adoleo secundum analogiam formatum: ad quod etiam
accedit significatio. Est enim Adolefcere, Augeri ætate, ætate crescere. Et
Festus Græcum esse ostendit, his verbis, Adolefcit, a Græco ἀδύλαρον, i. e.
accresco venit. Unde fiunt Adultus & Adolefcens. [Sed locum corrup-
tum esse liquet. V. ibi Scalig. & Dacer. Videtur potius a primitivo
ADESCO derivandum q. V.

Adolui, præterit. ab Adolefo. Columel. de Arbor. cap. 22. Ita jucundi
saporis fructum cum adoluerit, præbebit. Alii codices habent Ado-
leverit.

Adolefcere, dictum proprie de hominibus. Cic. in Sallust. 13. Impudicus
& procax adoleveris. Idem 1. de Nat. Deor. 99. Nisi in eo qui natus sit,
nisi in eo qui adoleverit, nisi in eo qui didicerit.

Adolefcit ætas. Virg. 2. Georg. 362.
Ac dum prima novis adolefcit frondibus ætas. Metaphorice,
— robustis adolevit viribus ætas. Lucret. lib. 3. 450.

Martia ter fenos proles adoleverat annos. Ovid. 3. Fast. 59.
Infans adolevit. Celf. in l. Inciando. D. de furtis.
Pupillus adolevit. Ulpian. l. ult. D. Si quis cautio.
Adolefcere ad aliquam ætatem. Plaut. Catin. prol. 47.
Adolefcere in partum. Columel. lib. 6. cap. 35.
Adolefcere de muris animalibus. Plin. lib. 9. cap. 8. Adolefcunt celeriter
delphini.

Adolefcere de plantis. Plin. lib. 6. cap. 32. Arborum ibi proceritatem ad
cxliiii. pedes adolefcere.

In tria cubita triennio, h. e. Triennio solo crescere ad altitudinem trium
cubitorum. Plin. lib. 7. cap. 16.

Adolefcit amor in longos annos. Ovid. 2. Amor. 19. 23.
Authoritas. Tacit. 4. Hist. 61.
Cupiditas. Cic. 5. de Fin. 55. Eaque cupiditas agendi aliquid, adolefcit
una cum ætatibus.

Cupido potentie. Tacit. 2. Hist. 38.
Jus legatorum, pravo certamine. Tacit. 4. Hist. 48.
Adolefcere interea lex majestatis. Tacit. 2. Ann. 50.

Opes adolefcit. Tacit. 2. Ann. 33.
Pueritia adolefcit. Tacit. 12. Ann. 8.
Adolefcit ratio. Cic. 1. de Legib. 22. Quæ cum adolevit, atque perfecta
est, nominatur rite sapientia.

Socordia pro Accedere vel Accrescere. Tacit. 2. Hist. 73. 1. Vix credibile
memoratu est, quantum superbie socordieque Vitellio adoleverit.

Ver adolefcit. Tacit. 13. Ann. 36.
Viriditas Cic. de Senect. 51. Ex eo viriditatem, quæ nixa fibris stirpium
sensum adolefcit.

Adolevit annis virtus. Ovid. 5. Fast. 175.
Cremona numero colonorum, opportunitate fluminum, ubere agri, an-
xu connubiisque gentium adolevit, floruitque. Tacit. 3. Hist. 34.

Adolefcere, in sacrificiis, pro Incendi. Virg. 4. Georg. 379.
— adolefcit ignibus are. V. ADOLEO.

ADOLESCENS, entis. Partic. Crescens. Tertul. ad Nation. 1. 1. Adeo
quotidie adolefcemtem numerum Christianorum ingemitis. Amnian. 22.
18. Borysthenes concursu multorum annuum adolefcens. Unde quoque
comparat. Cic. 9. Fam. 8. Nocti os illius adolefcentis Academicæ. Ve-
rum hoc proprius a Nomine, de quo mox. Uti & illud, Benjamin adole-
fcensior. Hieron. Epist. 23. conf. Hicid. 12. 2.

ADULESCO, is. Idem quod Adolefo. Plin. Epist. 3. lib. 3. Quibus omni-
bus ita demum similis adulefcet, si &c. V. ADOLESCENS.

ADULTUS, a, um. [ἀδύλαρον] Adi. ab Adolefo. Adultus, quum ad
hominem referatur, Qui adolevit, i. e. crevit ad ætatem, quæ adolefcen-
tia dicitur. Sed & de matris dicitur, quæ jam ætate creverunt. Virg.
4. Georg. 162.

— alie, spem gentis, adultos

Educunt factus. Servius, Educendo adultos faciunt. Plin. lib.
11. cap. 29. In Cyrenaita regione lex est ter anno debellandi eas: primo
ova obtrendo, deinde factum, postremo adultas. De locustis loqui-
tur. V. ADOLESCO.

Adultus, [αδύλαρον] de inanimatis dictum, ut Urbs adulta. Cic. in Bru-
to 270. Qui non nascensibus Athenis, sed jam adultis fuerunt.

Adultus viribus. Ptolem. lib. 2. 110. 2. Adulta viribus Dalmatia, omni-
bus tractus ejus gentibus in societatem adductis, ex conficitato arma
corripuit.

Ver. Servius exponens versum illum in 1. Georg. 43. Anni, inquit, qua-
tuor sunt tempora divisa in ternos menses: quod ipsum temporum
faciunt discretiorem: ut primo mense Veris, novum dicatur Ver, secundo
adultum, tertio præceptis: sicut etiam Sallustius dicit ubique. Item
Autumnus, Hyems nova: adulta, præceptis vel extrema. Hæc ille.
Compar. Plin. lib. 10. cap. 33. Adultioresque circumagi doceat, & fo-
ras saturitatem emittere. De hirundinibus.

Ætas adulta. Tacit. 2. Ann. 23. 1.
Ætatis adultæ gradus scandere. Lucret. lib. 2. 1122.

Ætate adulta puer. Cic. 3. Verr. 160.
Artus adulti. Stat. 4. Sylv. 3. 14

Authoritas. Tacit. 1. Ann. 46.
Autumnus. Tacit. 11. Ann. 31.

Crisis. Stat. 2. Sylv. 1. 122.
Eloquentia. Tacit. in dialogo de Orat. 25. Quum fatear quædam elo-
quentie eorum, ut nascenti adhuc, nec fatis adulta defuisse.

Nox. Tacit. 3. Hist. 23. 3.
Parthi. Tacit. 5. Hist. 8.

Pestis. Cic. 1. in Catil. 30.
Robur. Lucret. lib. 2. 1130.
Seditio. Tacit. 1. Hist. 31.

Seges. Sen. OEd. 1. 49.
Virgo. Cic. in Brut. 330. Hor. 2. Od. 3. 8.

Vitia adulta, & prævalida. Tacit. 3. Ann. 53.
ADULTUS, Partic. pro Crematus. Antias in 74. Eo omnes hostie: vituli
xxvii. conjecti: & ita omnia adulta sunt. Ex Prisc. lib. 4.

ADOLESCENS, entis. [ἐφημέριος, μέγιστος, νεανίας] No. Subst. a verbo A-
dolefo. Dicitur autem proprie quis Adolefcens, a fine pueritiæ, nempe
ab anno duodecimo usque ad annum vicefimum primum, quando scilicet
homo, teste Plinio, crefcit in longitudinem corporis, & primam lanuginem
producere incipit. unde Eille in ephebis dixit Terentius, quum autem per-
crevit, adultus dicitur. Alter paulo Cenforinus de Die Nat. cap. 14. qui
auctor est, Veritibus adolefcens ab anno xv. ad usque trigefimum appella-
ri. Hinc Liv. 2. 3. Tatquinius adolefcens appellat qui mariti jam
erant. Sic Caf. 2. Bell. Civil. 38. Curioni Trib. plebis adolefcentiam tri-
buit, Scipioni Liv. 30. 30. qui jam xxxix. annum ætatis excefferat. Atque
vel xxx. annis majores esse adolefcentes vocatos Manut. ostendit ad Cic. 2.
Fam. 1. extr. Inde comparativum Adolefcensior, sine superlativo. Ter-
tul. Hee. 11.

— Eodem ut jure uti senem

Liceat, quo jure sum usus adolefcentior.

Ita Lindenbrog. Interdum enim suavitatis gratia solet o in u commutari:
quomodum in obulus & obolus. Idem reperitur in Priscian. & Com-
modian. Spon. Misc. p. 129. e mediæ ævi inscriptione affert ADVLESCEN-
TIAE.

Adolefcens in jure dicitur, qui inter annum decimumquartum, & vicefi-
mum quintum ætatem agit. L. non alter. §. 1. D. de Leg. 1.

Adolefcens moribus. Plaut. Mil. 3. 1. 67. Cic. 1. Off. 122. Est igitur
adolefcentis majores natu vereri.

Adolefcens & vir vocatur Socrates a Cicerone in Orat. 41.
Adolefcens homo. Cic. 2. Fam. 14. Hominem adolefcem non tam
allicere volui, quam alienare nolui. Sic 1. de Orat. 117.

Filia adolefcens. Cic. 1. de Divin. 36.
Gravis & doctus adolefcens. Cic. 1. de Fin. 13.
Læta indolis. In INDOLES.

Lectillimus. In LEGO.
Peditus ac dissolutus. Cic. 4. Tusc. 55.

Primarius. Cic. 4. Fam. 5. Ut cum aliquo adolefcente primario conjun-
cta ætatem ageret?

Verecundum decet esse adolefcemtem. Plaut. Afin. 5. 1. 6.
Adolefcens & grandis. Hic & bella gerebat ut Adolefcens, cum plane
grandis esset. Cic. de Senect. 10.

Adolefcens & puer. Cesar adolefcens, pæne potius puer. Cic. 3. Philipp. 3.
Pueri five jam adolefcens. Idem 6. Att. 2. V. 11. Fam. 7.

ADOLESCENTIA, [ἐφημέρια, νεότης] Prima ætas hominis post pueritiam: quam
infantiam appellat usque ad senectutem. Cic. de Senect. 4. Qui enim ci-
vitas adolefcentiæ senectus quam pueritiæ adolefcentia obrepit?
Fretum adolefcentie. V. FRETIUM.

Objecta morbis adolefcentia. Gell. lib. 2. cap. 1. •
Adolefcentia, Flos ætatis. Cic. in Topic. 32.
Fervida. Sen. Octav.

Regenda est magis fervida adolefcentia.
Intemperans. Cic. de Senect. 29. Libidinosa etenim & intemperans ado-
lescentia, effectum corpus tradit senectuti.

Libidinosa. In LIBER.
Lubrica. In LUBRICUS.

Proterva. Cic. 5. de Fin. 62.
Sumptuose adolefcentia homo. Tacit. 4. Hist. 49.

Ab adolefcentia. V. AB.
Ineunte adolefcentia. In INFEO.
Ab ineunte adolefcentia. In AB.

Jam a prima adolefcentia me Musæ mansuetiores delectantur. Cic. 1. Fam. 9.
ADOLESCENTULUS, dimin. [μειοσύναιος] Cic. pro Flacco 51. Nep.
Præf. n. 4. Idem 22. 1. 1.

ADOLESCENTULA, dimin. [νεανίσκος] Ter. And. 1. 1. 91. Forte unam
aspicio adolefcentulam. conf. [Plaut. Epid. 1. 1. 41.]

ADOLESCENTIARI, [νεανιστέω] Obsolet. verb. pro Non fatis ha-
bere modestie. Varro, At tu quidem ut jacias cenfeo, quoniam tu quo-
que adhuc adolefcentiarius. Ex Nonio 2. 25. Sed V. ed. Merc.

ADOLESCENTURIRE, [μειοσύναιος] Adolefcentium more facere, five
In adolefcentiam redire. Iabertus apud Nonium 2. 46. Incipio adole-
fcenturire, & nescio quid nugarum facere. Quintil. 2. 2.

ADOLEFACTUS, Vet. Infcriptio, ARBORUM ADOLEFACTARVM
ET COINQVENDARVM, &c.

ADOLESCIOS, i. [ἀδύλαρον] Garrulus, nugator, loquax, qui libens
multa commemorat fabulamenta, vel etiam historias: qui & Adolefcus
dicitur. Budæus. Cic. 16. Att. 11. Quod vereris, ne ἀδύλαρον: mihi
tu? quis minus? cui, ut Aristophani Archilochi lambus, sic epillola
longillima queque, optima videtur.

ADONAI, [אַדֹנַי] Hebraica dictio est אֲדֹנַי, Latine sonat Dominus meus.

Ilac

Hac voce Judæi utebantur pro **יהוה** nomine soli Deo conveniente. quod putant hoc adeo sanctum esse ut pronuntiari non deberet.

ADONÆUS, Arabum genti dicitur est Bacchus, sic a veteribus Latinis appellatus, qui hodie Adonis vocatur. Plaut. Men. 1. 2. 35. Ubi aquila catamitum raperet, aut Venus Adonem. V. **ADONIS**.

ADONIS, is & idis. [**Ἀδωνίας**] Nomen proprium filii Cinyræ Cypriorum regis, & Myrrha: quem Venus in deliciis habuit, formositate præcellentem. Hic apri dente sub inquine percussus laceraurus proferuntur lecto. Venus miserata in florem Adonidum, seu Anemone, qui est sanguineo colore, eum transformavit. Ovid. Met. 10. extr. Hunc Adonius cum Plauto vocat Adoneum: Fulgentius, Adon. Adon Græce, Iuvatis dicitur. Et quia myrrha odore fuavis est, Adonem dicitur genuisse. Ideo autem Venerem amasse dicunt, quod hoc genus pigmenti sit valde servidum. Legitur apud Lucianum de Dea Syria p. 688. seq. Adonem fluvium ex Libano monte profluentem, lingulis annis sanguinolentum fieri per eos dies, quibus Adonis fuit interfectus. Hieronymus in Ezechielem sic habet, Quem nos Adonidem interpretati sumus, & Hebræus & Syrus sermo Thamus vocat. Unde quia juxta gentilem fabulam in mense Junio, amafius Veneris & pulcherrimus juvenis occisus, & deinceps revivisse narratur, eundem Junium mensem eodem appellat nomine, & anniversarium ei celebrant solennitatem, in qua plangitur quali mortuus, & postea reviviscens canitur acque laudatur. Unde apud Ezechielum prophetam legitur, Ecce tibi mulieres sedebant plangentes Adonidem. Ubi intelligi vult fuisse idololatriam celebratam in honorem Adonidis. Macrobius vero 1. Saturn. cap. 21. accepit Adonidem pro Sole. Moschopolus **Ἀδωνίδης** nomen ab **ἄδων**, quod est cano, derivatum putat. De eodem festivissime Theocrit. Idyll. 23. & 29. Est autem apud Eboanum Hellum interpretem illius Idyll. 23. & 30. Nicander Colophonius memoria scriptum reliquit, Adonidem Myrrhae filium, quem lactucam devorasset, ab apro fuisse interemptum. Addidit Callimachus, Venerem cum sub lactuca condidisset. Quibus verborum involucris innuunt poetae, eorum concubitus clanguescere, pigriusque in coitum fieri, qui lactuca vescantur aliidae. Ex Ruelio. De Adonide plura & Servius ad Ecl. 10. Virg. v. 18. Potter. ad Clem. Alexandr. p. 29. Seld. de Diis Syris 2. 11. p. 332. & seq. Adonidi nuptissimum traditum est Venerem quartam Syria Tyroque conceptam. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Piscis etiam quod hoc nomine appellatur: qui & **Ἰχθύς Ἀδωνίς**, **ὄνυξ κίττας** (ut inquit Oppian.) **Ἐκίος ἄδων ἄδωνι, μέλιθ' δ' ἐπὶ χερσὶ ἀμαρτῆ**. Hoc est, quod profluit undis, In litris sicca ponens tellure cubile. Vide Plin. lib. 9. cap. 19. & Oppianum Halieut. lib. 1. v. 159. Adonis dicitur Fluvius prope Byblum urbem Phœnicum, auctor Ptolem. Adonis Cinyreus, h. e. Cinyræ ex Myrrha filius per incestum filius. Aulianus Sectione 1. Epigram. Sic Ovid. 10. Met. 712. & 730. Alii tamen legunt Cinarcius, propterea quod Cinarum vocant, qui ab aliis Cinyras dicitur.

Formosus. Virg. 10. Ecl. 18.
Niveus. Propert. 2. 10. 53.
Pictus murice. Auson. Idyll. 6. 11.
Et crocus auricomans, & murice pictus Adonis. De flore Adonio. V. & ANEMONE.
Ploratus Veneris, i. e. A Venerē. Ovid. 1. de Arte Am. 75.
ADONÆUS, Adj. Ad Adonidem pertinens. Auson. in Monosyll. c. de Hist. Cædis Adonææ mala gloria fulmineus fuit. Catull. 29. 9. Columbus Adoneus.

ADONIDIS Horti, Proverbialis figura, dicitur de rebus leviculis, parumque frugiferis, & ad brevem præsentemque tantum voluptatem idoneis. Erant autem ii horti Veneri sacri, propter Adonidem ejus amafius, primo etatis flore præreptum, atque in florem convertum: nihilque in eis ferebatur, nisi quod ad oblectationem & delicias faceret. Anchor Pausanias: qui etiam tradit in iis hortis femina deponi non aliter solere, quam in testis, coque rem in proverbium abiisse contra futiles ac levicolos. Meminerunt Hermol. in Plin. & Erasim. in Chil. de iisdem erudita est conjectura Huettii in Demonstr. Evang. propof. 9. cap. 3.

ADONIA, orum. [**Ἀδωνιά**] Festa Adonide dicata. Ammian. 22. 9. Evenerat iisdem diebus annuo cursu completo, Adonia celebrari, ritu veteri, amato Veneris, ut fabule fingunt, apri dente ferali delato. Adonia cum plactu celebrabantur a mulieribus, Veneris plantum imitantibus, quod non obscure innuit Ovid. 10. Met. V. **ADONIS**.

ADONUM, [**Ἀδωνίον**] Species est Abrotoni. Plin. 21. 10. quod in testis, turbinibus cadorum vivradice ferri solet, quo pacto Adonidis hortulos pangere solebant. Quidam hanc herbam esse, quam ex Adonidis sanguine ortum transisse poetæ fabulantur, quate inde Adonium appellatum putaverunt. Quod tamen falsum esse Nicandri & Theophrasti testimonii facile convincitur, qui herbam illam Anemone esse ostendunt. Sumitur etiam Adonium pro Adonidis simulacro, & pro Luctu sacro, quo mulieres ad Adonium fluvium, & Byblum oppidum, Adonidem plangere solebant.

ADONIUM, Carminis genus apud Grammaticos, duobus pedibus Dact. & Spond. vel Troch. constans.

ADOPERTIO, ni, ertum. [**Ἀδοπίσιον, ἀδοπίσιον**] Ære. Idem significat, quod Operire, nisi aliquid additum videatur a compositione. Columel. lib. 4. cap. 8. Quod opus adopertas ostendit æstivas radicales. Æther adopertus nubibus. Ovid. 2. Fast. 75.
Hyems gelu. Ovid. 3. Fast. 235.
Quid? quod hyems adoperta gelu tunc denique cedit,
Et pereunt lapsæ solæ tepente nives?

Caput adopertum. Liv. 1.
Lumina somno. Ovid. 1. Met. 714.
Mors adoperta caput tenebris. Tibul. 1. 1. 84.

ADOPERTÆ, Adv. Mart. Capella lib. 8. pag. 303. Lachesis adoperte denuntiata.

ADOPINOR, [**Ἀδοπίνορα**] Æri. Idem quod Opinor. Lucret. lib. 4. 814. Deinde adopinamur de signis maxima parvis.

ADOPPERTO, pro Oppeto. Apul. 7. Met. Colv. pag. 110. Fortissimum quemque variis quidem sed impigris casibus adoppertisse.

ADOPERTO, as, [**Ἀδοπίσιον, ἄδοπίσιον, ἄδοπίσιον**] Ære. Quoad etymon Eligere, accipere, arcescere. V. O P T O. Plaut. Cistell. 4. 2. 78. Sociam te mihi adopto ad meam salutem. Cic. Div. in Verr. 62. Tum illa erat causa iustissima, quod cum sibi Achæi patrum adoptarent. Cic. 5. Fam. 9. Quo autem quem potius adoptem, aut invocem, quam illum, quod defendente vincere didici?

Adoptare, [**ἄδοπτω**] frequentius est verbum juris. Adoptare autem dicitur, Qui in suam familiam transferret, & in locum filii assumit. Demost. & hoc genus transiit & commigrationis in alienam familiam, dicitur **Ἀδοπίσιον**. Hæc sero ex Aut. Gell. 1. 5. c. 19. De adoptivis iure & ceremoniis est locus classicus Cic. pro Domo sua. V. **ADOPERTO**. adde Perizon. Animadv. c. 3. p. 125. de nominibus adoptatorum Spanh. de Usu & Pract. Notam. diff. 10. p. 77. Adoptare sibi aliquem filium, i. e. Pro filio. Plaut. Men. prol. 60. Adoptat illum puerum subrepticum sibi filium.

Aliquem pro filio. Cic. pro Domo sua 37. & Plaut. Pœnol. prol. 119.

Adoptare patrem sibi aliquid. Plin. lib. 9. cap. 16. Ubi de pice, qui ad pedes Aquilæ & mari exiit: Quo argumento vates respiciuntur, Neque enim patrem adoptante tum sibi Sexto Pompeio, tum erat navalis rei gloria, sub pedibus Cæsaribus futurorum, qui maritum puerum ducerent. Se alicui ordini, pro Inferere, mantere, adsciscere semetipsum, & sibi ordinem aliquem vendicare. Plin. lib. 12. cap. 1. Qui se potentia Cæsaribus libertis adoptatæ sibi Thes. Ilicus.

Adoptare se. Cic. in Bruto 241. Et C. St. Iulius, qui se sibi adoptaverat, & de Staleto sibi fecerat. Leptor de Staleto, qui cum ex Ælia familia non esset, Ælium se appellavit, & ita se sibi in sibi familiam adoptavit. Moris enim erat, ut adoptati nomen gentile & gentis in quam transibant, attollerent.

Adoptare in divitiis. Plaut. Pœnol. 4. 2. 82. Is in divitiis homo adoptavit hunc, quom diem obit suum, i. e. Testamento adoptavit & heredem bonorum suorum instituit.

Aliquem ab aliquo. Cic. de Clar. Orat. 77. Filius quidem ejus, is aut hunc minore Scipionem a Paulo adoptavit.

Cognomen. Vitruv. præf. 1. 7.

Adoptare herbam aliquam. De suo nomine cum nuncupare. Plin. lib. 25. cap. 7. Mulieres quoque hanc gloriam affertur. In quibus Artemisia uxor Mausoli, adoptata herba que antea parthenis vocabatur.

Adoptat ramus ramum, quom Inferitur ramus ramo. Ovid. de Rem. Amor. 195.

ADOPERTIVUS, [**Ἀδοπίσιος**] Partic. Cic. 7. Att. 7. Adoptatus a plebeo patricius.

Adoptatus testamento. Cic. de Clar. Orat. 212. Liciniae filius Craffi testamentum adoptatus.

Quin Adoptare fuerit simpliciter dictum pro Optare non sinit nos dubitare Cicronis locus 10. Fam. 21. Quorum mihi fuit adventus adoptatissimus. Ita meliore omnes libri præferunt Palat. Codd.

ADOPERTIO, ònis. f. [**ἄδοπίσιον**] Idem quod Adoptio: sed in usu rarissimum, frequentius illud, ut & Optio, quam Optatio. Gell. lib. 5. cap. 19. Quod per prætorum fit, adoptatio dicitur: quod per populum, arrogatio. Plin. Paneg. cap. 5. n. 1. conf. Borrich. Cogit. p. 39.

ADOPERTIVUS, [**ἄδοπίσιος**]. Festus, Adoptativus, ex adoptio filio natus. Plaut. Pœn. 5. 2. 100. Demarcho item ipse fuit adoptativus. Quo in loco, pro Filio adoptivo sumitur.

ADOPERTOR, òris. m. [**ἄδοπίσιος**] dicitur qui aliquem adoptavit. Vide **ADOPERTIVUS**. Pater adoptator. Gell. 5. 19.

ADOPERTIO, ònis. f. [**ἄδοπίσιον**] Per syncope factum ex Adoptatio. pro Domo sua 34. Quod est pontificis, jus adoptionis? nempe ut is adoptet, qui neque procreare jam liberos possit: & quam potuerit, sit expertus. conf. 7. Att. 7. V. **ADOPERTIO**.

In adoptionem dare. Quintil. lib. 3. cap. 6. Qui ex duobus legitimis alterum in adoptionem dederat, alterum abdicaverat, iustitiam notum, &c. V. titulum de Adoptionibus in Pandectis.

In adoptionem adsciscere. Spartian. Hadrian. cap. 4. Dare in adoptionem alicui filium. Quintil. 3. 6.

Per adoptionem aliquem familiæ inferere. Suet. Claud. cap. 38. Avunculus meus idemque per adoptionem pater. Plin. 5. Epist. 8. Proprie autem adoptio de iis dicitur, quorum patres adhuc viverent: nam arrogatio dicebatur cum adoptarentur qui parentum suorum morte patresfamilias effecti essent. Et fiebat adoptio privatum: arrogatio publice, v. Torrent. ad Sueton. August. cap. 64. item. ue Chr. Coler. Parerg. cap. 7. Ritum adoptandi graphicè & eleganter describit Hen. Nois in Cœnotaph. Pisan. p. 85. Modestini. in l. 1. D. de adoptione.

Adoptio lege curiata fiebat. licebat autem non patricio plebeium, sed plebeio patricium adoptare atque hoc in genere tria lex jubebat observari: primum, ut is adoptaret, qui neque procreare jam liberos possit: & cum potuisset, expertus esset. alterum, ut tum generum ac dignitatis, tum sacrorum ratio haberetur, id est, ut ita fieret adoptatio, ut ne quid aut de dignitate generum, aut de sacrorum religione minuere: tertium, ne qua omnino calumnia, ne quasvis, ne quis dolus adhiberetur: que si servarentur omnia, tum adoptionem recte fieri. nihil tamen horum in adoptione P. Clodii servatum esse, arguit Cicero in oratione pro Domo sua: neque solum ob hanc causam ait esse infirmam irritamque illam adoptionem, verum etiam quod, cum curiata lex ferretur, tum servatum de calo fit: quod cum ferret, neque legem ferri, neque omnino quicquam agi cum populo licebat. primum enim adoptandi easse illi oportuit, de quibus pontifices iudices erant: deinde, si causæ probarentur, curiata lex ferebatur: quam qui ferret, is omnia servare debebat, que in cæteris legibus, cum ferrentur, servari nos sinit. quod utrumque significat Cic. in Orat. cum ait: Ut is adoptet, qui quod natura jam effectum non potest, legitimum & pontificum iure quarat. itaque, quod est apud Tacit. lib. 12. Lege curiata apud pontifices adoptio fiebat, id ita est intelligendum, ut nisi & lex ferretur, & adoptandi causis pontifices probassent, adoptatio fieri non possent. utrumque vero separatim agebatur: cum de causis pontifices cognoverent, legem vero magistratus ferret. Adoptantis autem ætatem xviii. annis majorem, quam ejus qui adoptaretur, esse oportere, a Modestino scriptum est his verbis: Non tantum cum quis adoptat, sed & cum arrogat, maior esse debet eo quem sibi per adoptionem vel per arrogationem filium facit: sed utique plena pubertate, id est, xviii. annis. eum præcedere debet. Ex lib. P. Manut. de Legibus Romanis.

Adoptio. Plin. de inestione dixit lib. 16. in procem. Pomifera arbores, quæque mitioribus fuscis voluptatem primæ cibis attulerunt, & necessario alimento deliciis immiscere docuerunt, sive illæ vitro, sive

ab homine didicere blandos saporis adoptione, & connubio . idque minus etiam feris volucribusque dedimus, intra praedictas constant.

ADOPTIVUS, [*ἰσχυρὸς, ἕρως*] ab Adopto: unde Qui adoptatus est, vocatur Filius adoptivus eius qui adoptavit. Gell. lib. 5. cap. 19. Id etiam eum culpavisse, quod filius adoptivus patri adoptatori inter premia patrum profecisset. P. Scipio ibid. Filium adoptivum tam procedere, quam si ex se natum haberet.

ADOPTIVA SACRA. Cic. pro Domo sua 35. Tu neque Fontes es, qui esse debebas: neque patris haeres, neque amissis sacris paternis, in haec adoptiva venisti. h. e. In sacra adoptatoris tui Fontei.

ADOPTARIUS, Adoptarius puer ex adoptato natus. In Isidor. Gloss. **ADOPTABILIS**, Jc. Cod. II. l. II. l. I. Quod in cultu ornatuque non raro sacrum & adoptabile est.

ADOR, indecl. n. Felus, Ador, Farris genus, Edor quondam appellatum ab edendo: vel quod adoratur ut frati tostum, unde in sacrificio mola falsa efficitur. Nonius, Ador, Frumentum genus, quod epulis & immolationibus sacris pium putatur. V. Far vernaculum, In FAR. Adoris, genitiv. Aufon. in Monosyll. cap. de Cibis.

Mox ador, atque adoris de polline pulchricum far.

Gannus vero poeta uterque producit apud Priscianum 6. p. 700. Emicat in nubes nidoribus ardor adoris. Qui tamen & ipse alibi corripuit. Unde Scalig. existimat Vett. Adoris adoris, pen. corr. in neut. & Ador adoris, pen. prod. in masc. dixisse ut Decus & Decor. V. eum ad Fest. p. 7.

Ador, pro Vili quodam frumenti genere videtur accipi apud Hor. 2. Sat. 6. 88.

Quam pater ipse domus palea porrectus in horna Effert ador, loliumque, dapis meliora reliquens.

ADOREA, n. proprie Omnis ex agro proventus. Haec erat antiquis Romanis Adorea. Unde postquam praemium militibus parta victoria frumentum fuit, Adorea pro Laude & gloria accipi coepta est, ut Scalig. Conject. ad Varron. p. 16. observat.

ADOREM, Laudem live gloriam dicebant veteres, quia gloriosum eum putabam esse, qui farris copia abundaret. Eest. Vel, ut in Plinio tradit Hermolus, Qui farre a populo donatus esset. V. not. Dacer. Dona enim amplissima imperatorum ac fortium civium (ait Plin. lib. 18. cap. 3.) quantum quis uno die plurimum circumaravisset. Item quartarii farris aut heminae, conferente populo. Plant. Amph. 1. 1. 38. Qui praeda atque agro, adoreaque affecit populares suos. Plin. lib. 18. cap. 3. Gloriam denique ipsam a farris honore adorem appellabant. V. Taubm. ad Plaut. p. 28. & Boxhorn. ad Eund. p. 13. Quidam per tertiam vocalem Adoria dicitur.

ADOREUS, Adj. ut Far Adorem. Varro de R. R. lib. 1. 9. In loco humidioris far adorem potius ferunt, quam triticum. Virg. 7. Aen. 109.

— & adorea liba per herban

Subjiciunt epulis. Servius, Ador proprie est Genus farris. Columel. lib. 2. cap. 6. Frumenta, triticum, & fermen adorem. Stat. 1. Sylv. 6. 10.

Vix aurora novos movebat ortus,

Jam bellaria adorea pluebant.

Adorea alma, h. e. Gloria alitrix virtutis. Hor. 4. Od. 4. 39.

— & pulcher fugatis

Ille dies Latio tenebris,

Qui primus alma risit adorea. Ablativus est. Acron, Adorea, laus publica dicebatur, eo quod victores a victis adorarentur. Porphy. Adorea, laus bellica dicitur, fortassis quod adorandi sunt qui laudem ex bello reportant.

ADOREUM, i. n. Idem quod Ador. Plin. lib. 18. cap. 8. Frumenti genera non eadem ubique: neque ubi eadem sunt, iisdem nominibus. Vulgatissima, far, quod adorem veteres appellaverunt, siligo, triticum. Et lib. eod. cap. 17. In creta & rubrica & aquosiore agro adorem feri, Catonis sententia est.

ADORSIOSUS, Adorem Lepe adeptus. Gloss. Lat. Gr. ἰσδοξός.

ADORDINO, are. ut Adordinare patellam. Apic. 4. 2.

ADORDIOR, iiii. Idem quod simplex Ordior. Arabrof. lib. 1. Officior.

Postea nunquam nisi consulto Domino bellum adortus est.

ADORTOR, tris vel eris, ortus fum vel ortus fum, quod tamen videtur esse inusitatus [*ἰσπυρρὸν, ἰσπυρρῶν, ἰσπυρρῶν*] tri. Aggredi significat & Invadere quovis modo: ut, Adortori veris, Adortori jurgio. Ter. Adel. 3. 3. 50. Adortus jurgio fratrem apud forem de psalteria illic. Cic. 5. Verr. 89. Postremam enim quaque navem piratae primam adorbantur. Reperitur & Adorio activa forma apud Næv. in Priscian. Tib. 8. p. 801. Hectore proficicente hinc ipsos adortant.

Adortur. Lucret. lib. 3. 514.

Commutare animum quicumque adortur, & ipsum.

Adortiri civitatem. Liv. 1.

Aliquem gladiis & fragmentis septorum, & fustibus. Cic. pro Sextio 79.

Aliquem a tergo. Liv. 3. Cic. pro Milon. 29.

Adortiri, pro Aliquid facere, Conari, & Dare operam atque aggredi ipsum opus per vim. Cic. 2. de Orat. 205. Ne convellere adortiamur ea, qua non possunt commoveri. Virg. 6. Aen. 396.

Hi dominam diis thalamo deducere adorti.

ADORSUS, vel **ADORTUS**, [*ἰσπυρρῶν*] Partic. apud Ovid. nisi mendosus fit codex, i. de Ponto 2. 16.

— & nullum majus adorsa nefas. Virg. 7. Aen. 386.

Majus adorta nefas, &c.

Ubi aliqui Adorfia legunt. Q. Curt. 3. 1. 6. Arcem oppugnare adortus. Sed Raderus ibi mavult Adorfus ab Adordior. adde Nep. 9. 4. Flor. 1. 3. 4. 1. 3. 1. 13. & 4. 12. 44. Passive Aurelius apud Priscian. 8. p. 791. Ex his Gallos adortos ex insidiis plurimos necatos. Vulgo etiam tribuitur Floro 2. 6. 46. Cum urbem tantum non adortam reliquisset. Sed ex omnibus MSS. legunt & resitunt hodie Adoratam.

ADORIENDUS, Adj. [*ἰσπυρρῶν*]. Author ad Heren. 2. 7. Occasio quaeritur, idoneane satis fuerit ad rem adoriendam, an alia melior.

ADORNŌ, [*ἰσπυρρῶν, παρακοιδάλλειν*] are. Idem quod Ornare, nisi quod compositio aliquid addit venustatis. Liv. 1. Flaminem Jovi assiduum sacerdotem creavit, insignique cum veste & curuli regia sella adornavit. Cic. 1. Verr. 58. Vidi forum comitiumque adornatum magifico ornatu.

Adornare leviter. Quintil. lib. 7. cap. 2. Verbis benefacta sua, idem quod Ornare, & Infigere, ac Multiplicare. Plin. 1. Epit. 8. Ii vero qui benefacta sua verbis adornant, non ideo praedicare qua fecerint: sed ut praedicarent, fecisse creduntur.

Adornare, Apparare, ut ait Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 34. Continuo haec adornant, ut lavet.

Adornare, Parare, & conari. Plaut. Epid. c. 2. 25. Tragulam in te injicere adornat. i. e. Molitur & parat te decipere.

Adornare bellum. Liv. 10. 38.

Comparationem criminis. Cic. pro Cluent. 191. i. e. Comparare & fingere crimen.

Galeas, scuta, gladios. Plin. lib. 32. cap. 2. & lib. 19. cap. 34. Mare claribus, firmisimisque praefidit. Cic. pro Lege Manil. 35.

Naves. Cef. 1. Bell. Civil. 26. pro Infruere.

Nuptias. Plaut. Caf. 2. 6. 67. & in Aulul. 2. 1. 35.

Petitionem consulatus. Cic. pro Muren. 46.

Teitium copiam. Cic. pro Cluent. 18. i. e. Comparare. Conf. simplex ORNO.

ADORNATUS, ut Adornatus virtutibus. Vell. 2. 2. 2. Donis. Idem 2. 121. 3.

Adornatus venatui, Instructus & ornatus, paratusque ad venationem. Tacit. 1. Ann. 52. Equos venatui adornatos sistant.

ADORNATE, Adv. Idem, atque Ornate. Suet. de Rhet. cap. 6. Declamata splendide atque adornate.

ADORO, [*ἄσπυρρῶν, ἀσπυρρῶν*] are. Apud antiquos significabat, Agere. Unde & Legati, Adoratores dicuntur, quia mandata populi agunt. Festus. Hinc Antonius Augustinus rectissime & ingeniosissime vidit in lege 12. tab. Si adorat furto quod nec manifestum erit: adorare esse agere.

Adorare, ab Ador, h. e. Frumento sacrificiis destinato, derivatur, auctore Prisciano. Nonius, Adorare, Propitiare religiones, ab Ador potest dictum videri. Valla, Adorare, ab Oro, quod est Ore precor, componitur. Rectius ducitur ab Ad & Ore, nam in adorando dextram ad olivum referabant totumque corpus circumagebant. Suet. Vitell. c. 2. C. Caesarem adorari (al. Adorare) ut Deum constitutum, eum reverfus ex Syria non aliter adire ausus esset, quam capite velato circumventens se, deinde procumbens. Clarius Apul. Apol. p. 310. Si sanum aliquod praeterea nefas habet adorandi gratia manum labris admove-re. Eandem ap. Graecos adorationis, i. e. ἀσπυρρῶν ἱερὰν rationem fuisse ex Luciano consilere potest. In Demosth. Encom. t. 2. p. 707. de Demosthene venenum ex calamo vel annulo fugente. τὴν γὰρ τῷ ἀσπυρρῶν ἀσπυρρῶν ἐδὲν ἀπὸ τῶν ἀσπυρρῶν ἐσαδμαίβαν. [De Circumcincto corpore Diog. Laert. l. VI. S. 37. extr. Sed ibi pro ἀσπυρρῶν fine dubio ἀσπυρρῶν legendum, ut pridem monuit Vir Celeberimus Sam. Batterius, in Observat. ad Diog. Laert. ed. Bas. 1705.] Quin antiquissimus Hiob. lib. 31. 26. 27. aperte hoc respicit. V. P. Pithecur Adverf. Subciv. Lect. 1. 7. Lipt. Ect. 2. 6. Wower, ad Minuc. Fel. p. 107. Grot. Explicat. Decal. Neque hoc gestu Deos tantum, sed etiam homines colebant quos honoratos vellent: quod etiam Adorare dicebant. Vetus Epigrammaticus de Pantomimo,

Ingressus scenam populum fultator adorat.

Suet. Neron. cap. 12. Citharam Judicibus delatam adorati ferrique ad Augusti statuum jussit. Tacit. 1. Hist. 36. 4. Nec deerat Otho protendens manus adorare vulgum, jacere oscula. Alibi hoc idem Manu venerari dixit. Ut 16. Ann. 4. 3. Postremo flexus genu & ceterum illum manu veneratus sententiam judicum operiebatur. Nam & quovis modo Venerari aliquem Adorare dicebant, quemadmodum & Graeci suo παρακλινῶν leguntur usi. De quo Grotius l. c. B. Hieron. de Vita Malchi. Pervenimus ad interiore solitudinem: ubi dominam liberosque ex more gentis adorare jussi, cervicibus haecimus. Sic Eumen. Paneg. pro Restaur. Schol. cap. 11. Hoc ego solatium quantum ad honorem pertinet, & adorum accipio. Quam lectionem & Livineus sequitur & confirmat Gruterus, quanquam alii, inter quos ipse etiam Scaliger est, Aderatum legunt. Tribuitur & Mutis. Elephanti Regem adorant. Plin. 8. 1. Martial. de Spectac. 17.

Compellare & Salutare. Sic apud Apul. Met. lib. 2. & 3. Adorare populum est verba ad populum facere. Stat. praef. lib. 3. Sylv. Quem ita tim ut videram his verbis adoravi.

Optare simpliciter. Ita Propert. 1. 4. 27.

— maneat hic semper ador. Plura dabit Brockhuf. ad loc.

Inde Precari, Vota offerre. Ovid. 1. Trist. 3. 41.

Hac precce adoravi superos eod. 1. pluribus uxor.

Virg. 2. Aen. 700.

Affaturque Deos & sanctum fidus adorat. & Liv. 6. Romanus Dictator castris eo die positus, postero com auspicio proficisset, hostiisque caesa Pacem deum adarasset. Letus, &c.

Adorare curam priscorum. Plin. lib. 27. cap. 1. Quantoque major copia herbarum dicenda refert, tanto magis adorare priscorum in inveniendo curam, in tradendo benigne tunc libuit. pro quo Idem alibi Venerari dixit.

ADORANS, Vulg. Matth. xx. 20. Accessit adorans. Ovid. 2. Trist. 291.

Adorans Junonia templa. V. 3. Fast. 348.

Adoratum fideant. Hoc proverbium Plutarchus adscribit Numae: significat autem, Vota certa concipere oportere, & in his, que sunt optima perseverare. Quidam arbitrantur alium subesse sensum, quod oporteat eos qui sacris operantur, non obiter ac velut aliud agentes hoc facere, sed vacuos ac totos rei divinae operationi intentos. Unde, ut Plutarchus idem tradit, quoties pontifex sacra aggrediebatur, praecones clamabant, Hoc age. Ea vox hortabatur, ut qui sacra adirent, reverenter & attente id facerent.

ADORATUS, Lucan. 6. 243.

Magnus adoratum submittat Caesare signa.

Prudent. Peristeph. 4. 38. Adoratæ cineres puella. Flor. 2. 6. 46. Stat. 6. Theb. 664. Ovid. 9. Met. 350.

Adorati imbres, Spartiones quae ab Imperatoribus fiebant in populum a Seneca vocantur, quod illas populus adoratos imbrum similes. De his Statius. In Seneca tamen loco, Odoratos, editum est, sed mendose, ut existimat Turneb. Adv. 3. 8. qui Adoratos reponit, i. e. Optatos populo.

ADORATIO, onis, f. [*προσεύχωναι*, *προσεύχω*] Plin. lib. 28. cap. 2. Cur & festinationibus adoratione peculiari occurrimus? Adorationem hic pro Religione ponit vel potius Precatione.
ADORATOR, Tertull. de Spectac. cap. 8. Si Capitolium, si Scarpem sacrificator & adorator intravero. adde Vulg. Joh. 4. 23.
ADORABILIS, Dignus adoratione. ut, Adorable beneficium. Apul. 11. Met. p. 265. Ed. Elmenh.
ADOVACRIS, [*Ἀδωάκρης*] Herculorum rex fuit, qui anno nostræ salutis 475. tanta cum manu in Italiam irrupit, ut terrore percussus Augustulus sponte purpuram poneret. Quo tempore annis accepit Occidentis imperium anno ab Urbe condita 1229. V. Paul. Diacon. lib. 16.
ADOXIA, æ. [*ἄδοξια*] Ignominia, infamia, obscuritas nominis, dedecus.
ADOXUS, Adj. [*ἄδοξος*] Ingloriosus, infamis, obscurus, inopinatus, prater opinionem. τὸ ἄδοξον, Quintil. lib. 4. cap. 1. verit̄ Humile. Et Phavorinus apud Gell. 17. 12. differens de materiis infamibus, sive inopinabilibus, quas Græci (inquit) *ἄδοξος* *ἄσφατος* appellant. Contrarium *ἰδοξος*.

A D P

ADPARIO, Ære. i. e. Acquirere. Lucret. 2. 1108. — unde Adpareret spatium cœli domus. Sic restituit ex Vet. lib. Gifanuis.
ADPECTORO, are. Applicare ad pectus. Gloss. Isidor. Hinc **ADPECTORATUS**, a, um. Partic. Solin. cap. 39. de Carnibus, quas Urse parantur: Has lambendo sensim figurant & interdum adpectoratas fovent. Legitur aliter, Ad pectora eas. conf. Salmat. ad h. l. p. 224.
ADPEREO, [*ἀσπεροπύουμι*] Apud Plaut. Adperire aliquem amore, Idem quod Perire. [Suspect.
ADPEYO, V. APEYO.
ADPLUMBO, V. APPLUMBO.
ADPORRIGO, V. APPORRIGO.
ADPOSCO, adpoposci, [*ἀσπορῶ*] Ære. Idem quod simplex Ποσκο. Hor. 2. Epist. 2. 100. — si plus adposcere visus. Ter. Heaut. 4. 7. 10.
ADPRECOR, [*ἀσπρωσκόμεναι*] Idem quod Precor. Hor. 4. Od. 15. 28. Rite Deos prius adprecati. i. e. Invocantes. Acron. Apul. Met. 11. p. 266.
ADPRIME, **ADPROBUS**, **ADPROMITTO**, **ADPROMISSOR**, **ADPROPERO**, V. AANTE P.
ADPUGNO, are. Contra pugnare, seu Oppugnare. Tacit. lib. 2. 81. 1. Interim Pifo classem haud procul opperientem adpugnare frustra tentavit. Idem. alia castra Romana adpugnarent. 4. Ann. 48. 3. V. 15. Ann. 13. 1. & Ryck. ad loc.
ADPULSUS. In APPELLO, is.

A D Q

ADQUO, [*ἀδω*] pro Quoad, Quatenus, Inquantum. Afran. Promo, Ut scire pollis adquo te expediat loqui. Idem Privigno, Ni tantum amarem talem tam merito patrem, Iratus esseam adquo liceret. Ex Non. Merceri.

A D R

ADRA, [*Ἄδρα*] Nomen est trium oppidorum Ptolemæo, quorum unum in Arabia petrosa collocat, alterum in Cava Syria, tertium in Liburniæ mediterraneis ad radicem Bebyorum montium, non procul a Tito fluvio.
ADRACHNE, [*Ἄδραχνη*] Arbor est bifera, arbuto similis, in montibus nascens, cacumine semper virenti, qua detracto in orbem cortice non offenditur. Plin. 17. 24: 16. 22. Adrachne autem (ne quis nominis vicinitate fallatur) Herba est, quam Latini Portulacam vocant. V. Plin. lib. 13. cap. 22.
ADRADO, si, sum, [*ἄδραδω*] Ære. Idem quod Rado sive Abrado. Columel. de Arborib. cap. 8. Ita ne medullam lœdas adradito. Et paulo post, Et paratos furculos in fissuram demitico, eatenus qua adradi fuit. Plin. lib. 17. cap. 15.
ADREMON, [*Ἄδραμον*] Thoantis pater fuit, teste Hom. 2. Il.
ADRAMELECH, Assyriorum idolum, quod etiam Samaritani coluere.
ADRANUS, Deus in tota celebratur Sicilia insula, cui Adranum civitas sacra fuit, ut in parallelis author est Plutarchus.
ADRAMYTTËON, vel **ADRAMITTEON**, [*Ἀδραμυττειον*] sive, ut apud Plinium legitur, **ADRAMYTTËOS**, Civitas est litoralis in majore Myfia, sive Eolide: ita dicta ab Adramyto conditore, Alyattæ filio, & Croæi fratre, ut tradidit Aristot. in Politic. Adm. a Mercurio nomen accepisse ferunt, quom Lydi Phrygia lingua Adrami vocant. Thucyd. lib. 5. *Ἀδραμυττειον* vocat: quam scripturam etiam Steph. agnoscit.
ADRAMYTTËNUS, [*Ἀδραμυττεινός*] Stephan. Civis ex Adramyteo urbe Myfiæ. Cic. pro Flacco 31.
ADRANA, [*Ἄδρανα*] Fluvius est Chattorum in Germania, ut tradit Tacit. l. Ann. Est etiam Adrana [*Ἄδρανν*] teste Stephano, Oppidum Thraciæ, quod & *Ἄδραν* a Theopompo appellatur. V. **ANDRENA**.
ADRANON, [*Ἄδρανον*] Siciliæ oppidum, in Ætneæ montis radicibus, fluvium habens ejusdem nominis. Stephan.
ADRAPIDUS, Gell. 12. 5. Adrapida febri afflicti. Gronov. Rapida. q. V.
ADRAPSA, orum, n. [*Ἀδραψα*] Bactrianorum urbs. Strabo lib. 15.
ADRARHYZA, f. Herba, aliis Aristolochia. Apul. de Herb. cap. 19.
ADRASTËA, [*Ἄδραστεια*] Regio, & Civitas ejusdem nominis non longe a Troade, quæ est in Myfia, ubi Alexander pugnavit cum numerosissimo Persarum exercitu juxta Granicum flumen. Meminit Justin. lib. 11. Plin. lib. 5. cap. ult. Strab. lib. 13. Regio hæc consuetudine quadam Adrastræ vocatur, & Adrastræ campus. Callithenes dicit ab Adrastræ rege, qui primus Nemesis templum edificavit, Adrastræ vocitatum. Hæc civitas inter Priapum est, atque Patium: & subjectum campum eodem nomine habet, in quo Apollinis Actæi & Dianæ oraculum fuit.
ADRASTËA, [*Ἀδραστεια*] quæ est Nemesis, Jovis ac Necessitatis filia,

seculum vindex acerima quam nemo flagitiosus neque magnus, neque parvus, vi aut clam effugere potest. V. **NECESSIS**.
ADRASTICA, subaud. Adest, aut aderit, aut ejusmodi quippiam. Licet uti vel in eos, quibus ob insolentiam arrogantiamque minamur fortune commutationem: vel qui a rebus florentibus, ad calamitofam fortunam sunt redacti. Hanc deam putant, insolentia & arrogantia vindicem, quæque spes immoderatas & veter & puniat. Adrastrica autem pen. prod. dicta est, quod nemo nocens merita penam usquam effugerit: etiam quando serius adsequitur. Plutarch. de Seta naminis vindicta. Strab. lib. 13. Adrastræ dictam tradit, non ab aufugiendo, (V. Apul. de Mund. p. 75.) sed ab Adrastræ rege, qui primus huic templum constituerit: idque Antimachi poete veribus confirmat. Ammian. lib. 14. 39. Hæc & hujusmodi innumeralia, ultris facinorum impiorum, bonorumque præmiatrix, aliquando operatur Adrastræ, atque utinam semper: quam vocabulo duplici, etiam Nemesis appellamus. Hanc aiunt ex opinione veterum theologorum, Lunæ superpositam, generali potentia præfides satis, omnia terrena despectantem, ut reginam & arbitram omnium: qua præcipue factui insensa, nunc erectas mentium cervices deprimit, nunc bonos ab imo suscitans ab bene vivendum extollit. Huic antiquitas addidit pennas, celeritatis symbolum. Dedit gubernaculum & rotam, significans illam per omnia discurrerentem lingua moderari. Eadem appellatur Rhamnia a Rhamunte Attice pago, ubi huic deæ statua est, solido lapide: decem cubitorum magnitudine, Phidias opus. Ex Erafm. q. V.

ADRASTËA, Sicyoniæ fons, apud Paufan. in Corinth. p. 58. Mons Adrastræ memorat Plutarch. in Lucull. p. 397.
ADRASTUS, [*Ἀδραστus*] Talaonis & Eurynomes filius, rex Argivorum, de quo proxime dictum. Alius fuit Adrastræ teste Hom. lib. 11. 2. Percosii filius, ut infra videbimus in dictione **PERCOSIUS**. Fuit & alius Adrastrus, Midæ Phrygiæ regius filius, qui quum imprudens fratrem suum interfecisset, a patre ejectus, ad Cræsum Lydorum regem Sardes venit: a quo receptus, & a cæde fraterna qua pol-lutus erat, expiatus, filium regis, patri longe charillimum, soli commendatum unice, imprudens icidem peremit: quamobrem præ nimio dolore se super interfecisti bultum transfudit. V. Herodot. Clio. lib. 1. Alius Adrastrus Peripateticus, patria Philippenfis, qui tres Harmonicorum libros exaravit teste Voff. cap. 59. de Scient. Mathem. Hic ille est fortasse quem memorat Claudian. Mamert. de Stat. Aném. 1. 25. Alium ejusdem nominis Peripateticum memorat. Voff. d. l. & plures Jonhus de Script. Histor. Philol. l. 4. p. 399. Adrastrus Talaonides, h. e. Talaonis filius. Stat. 5. Theb. 18. Inachus, h. e. Argivus, ab Inacho Argivorum rege. Stat. 2. Theb. 199. Adrastrus in honore est apud Megarenfes. Author Pauf. in Attic. Adrastrus longævus. Stat. 4. Theb. 74. Adrastris pallentis imago. Virg. 6. Æn. 480. Adrastrus Perseus, h. e. oriundus a Perseo Jovis ex Danae filio, & Argivorum rege. Stat. 3. Theb. 441.
ADRASTËUS, [*Ἀδραστειος*] Stat. 1. Syll. 1. 52. Hunc & Adrastræ visum extimuissef Arion. Melius fortasse hoc ab Adrastræ quam Adrastræ. Adrastræ pallore perfusus. Ammian. 14. 38. i. e. Ita perterritus ut quasi a Nemei agitari videatur.
ADREPO, pli, ptum, [*ἀσπρωπέρος*] Ære. Nependi accedere. Varro 3. de R. R. cap. 7. Ne mus aut lacerta qua adrepere ad columbaria possit. Adrepere ad ancitiam alicujus. Cic. 3. Verr. 158. Animo alicujus. Tacit. 3. Ann. 50. Ad matris morientis mammam adreprens infans. Plin. lib. 35. cap. 10. In ipse hæreditaris. Hor. 2. Sat. 5. 47. — leniter in spem Adrepe officiosus, &c. i. e. Sensim ad spem hæreditatis accedere: officii tuis paulatim assequere, ut jam sperare audas fore, ut secundus hæres scribaris. Lambinus.
ADRIA, æ. m. sive (ut nonnulli malunt) **HADRIA** [*Ἄδρια*] Sinus maris, sive Mare Adriaticum, quod & Superum dicitur, vulgo Mare Venetum. Ibi enim sita fuit Venetiæ. Plerumque scribitur sine adpiratione, quam scripturam etiam prætulit Heinsius. V. Drakenb. ad Sil. 8. 439. Nec tamen contemnenda est scriptura altera. Vet. Inscriptio apud Manutum. L. FLAVI. L. F. SEPTIMIO. APRO. OCTAVIANO. C. V. PLEB. SOD. HADRIAEQVE. PROVINCIÆ. &c. Nec leve argumentum est, quod nomen Imp. **HADRIANUS** in Nummis & Lapidibus semper scriptum invenitur.
Adria, æ. [*Ἄδρια*] Duarum urbium nomen est: quarum Altera a Thufcis edificata est, ejus quedam adhuc apparent vestigia. Altera in Piceno juxta Vomanum fluvium sita. Ex Volaterr. lib. 4. & 6. Geogr. Plin. lib. 3. cap. 13.
Adria (inquit Justin. lib. 20.) Illyrico mari proxima, quæ & Adriatico mari nomen dedit. Liv. 5. 33. Mari supero inferoque, quibus Italia insule modo cingitur, quantum potuerint Thufci, nomina sunt argumento: quod alterum Thufcum communi vocabulo gentis, alterum Adriaticum mare ab Adria Thufcorum Colonia vocavere Italica gentes. Græci eadem Tyrrenum atque Adriaticum vocant. Plin. lib. 1. cap. 16. Nobili portu oppidi Thufcorum Atriæ, a quo Atriaticum mare ante appellabatur, quod nunc Adriaticum. Strabo lib. 5. in Italiæ descriptione, Atriam quidem inclytam civitatem fuisse, memoriæ proditum est: a cujus nomine, modica transpositione sumpta, & sinus appellatus est Adriaticus. Transpositionem intelligi harum literarum t & d. Eustathius, teste in Plinium Hermolao. Adriaticum & ab oppido & ab amne appellatum scribit. Nonnulli tamen (ut Eustath. ad Dionys. Perieg. 92.) ita scribunt: Ion Italus Adria patet fuit, a quo sinus Ionius, qui mox ab Adria filio dictus est Adriaticus. Adriae arber Notus ventus. Hor. 1. Od. 3. 12. — nec timuit præcipitem Africum Decertantem Aquilombus: Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noû, Quo non arber Adriae Major, tollere, seu ponere vult fracta. h. e. Quo Noto non est maj-

ior dominus Adriæ: non est ventus ullus qui magis ex arbitrio regat Adriaticum mare, vel fluctus tollendo, quum favit, vel placando, quum flare definit.
 Sinus Adriæ. Hor. 3. Od. 27. 18.
 — ego quid fit ater
 Adriæ novi sinus.
 Curvans Calabros sinus Adria. Calabriam enim alluit. Hor. 1. Od. 33. 15.
 Ferus. Avien. Perieg. v. 527.
 Improbis, propter Savitiam & tempestates plurimas: æstuosum quippe est mare Adriaticum. Hor. 3. Od. 9. 22.
 — & improbo Iracundiora Adria.
 Iniquities. Hor. 3. Od. 3. 5.
 Humectata Vomano Adria. Sil Ital. l. 8. 438. Hic pro Urbe quæ in Piceno est, fuitur: ut testatur Volaterr. lib. 6. Georg.
 Præceps. Stat. lib. 3. Sylv. 2. 87.
 Raucus. Hor. 2. Od. 14. 14.
 Vagus. Lucan. lib. 5. 614.
 Ventosus. Sen. Theyst. v. 362.
 ADRIATICUS, Adj. [Ἀδριατικός] i. e. Adriaticus. Propert. 3. 20. 17.
 Ergo ego nunc rudis Adriaci vehar æquoris hospes.
 Adriacus pontus. Lucan. lib. 4.
 Adriacum late patens. n. Subfl. Ovid. 4. Fast. 501.
 Adriacæ undæ. Lucan. lib. 2.
 ADRIANUS, Adj. [Ἀδριανός] Idem Hor. 1. Od. 16. 4. Cic. in Pison. 92. Brundisiumque vitavit, & ultimas Adriani maris oras petivit. Plin. lib. 3. cap. 13. Picentes tenere ab Aterno amne, ubi nunc ager Adrianus, & Adria colonia, a mari septem millibus passuum, flumen Vomani. Flor. 2. 5. Liburni sub extremis Alpium radicibus agunt inter Arfiam Titiumque flumen, longissime per totum Adriani maris litus effusi. Aliud est proprie loquentibus, Adriaticum. Fab. ad loc.
 ADRIANALIS, Adj. five HADRIANALIS potius. Inscript. apud Fabrett. p. 454. C. PRAETORIVS. C. F. STEL. PHAEBVS. VI. VIR. AVGVSTAL. SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL. IIII. VIR.
 ADRIANVS Ager linitibus maritimis & Gallicis quos nos D. & K. appellamus, finitur, per rationem arcarum, riparum canabularum, vel novercarum, quod tegulis construitur. aliis vero locis muris, maceris, scorofionibus, congeris, carbunculis, terminis Auguleis, fluminum cursibus. Ex lib. de Limitibus agrorum. p. 119. Gocl.
 ADRIATICUS, Adj. [Ἀδριατικός] V. ADRIA.
 Minax Adriaticum. subaudi, Mare. Catul. 4. 2.
 Adriaticum mare dixit. Plin. 3. 5. Sinus Maris Adriatici. Suet. Tiber. cap. 16.
 ADRIANUS, Nomen civis R. qui cum Africam obtineret Proprætor, & civis Rom. qui ibi negotiabantur, vexaret, Uticæ domi suæ exultus est. Cic. 3. & 5. Verr. Valer. Max. lib. 9. cap. 10.
 ADRIANUS, [Ἀδριανός] In nummis constanter cum adspiratione. IMP. CAES. TRAIANVS HADRIANVS AVG. ET HADRIANVS AVGVSTVS. Nec aliter in Sabinæ Uxoribus Nummis. Vide Gruter. & Manutium qui copiosior utique est in lapidibus exscribendis, qui Hadriani non Adriani nomen habent incisum, quales innumeros etiam Gruterus ostendit in quibus est HADRIANO AVG. Quod in coniarum quas deduxit nominibus observatur. Salisburgensis Inscriptio apud Gruter. p. 265. n. 4. IMP. CAES. L. SEPTIMI SEVERI PII PERTINACIS AVG. ARAB. ADIAB. PARTHICI MAXIMI COL. HADR. IVVAV. D. D. Ejus vitam descripsit Spartianus, excerptis Xiphilinus, Victor. Eutropius. Fuit Ælii Adriani filius, successor Trajani, qui cum biduo ante obitum summ adoptaverat, XV. Rom. Imperator eodem, quo & Trajanus oppido, Italica Hîp. ortus. Hierosolyma a Tito Vesp. solo æquata muris cinxit & a prænomine suo Col. Æliam Capitolinam appellavit. Vanus & curiosus Princeps, eruditus tamen, quod testantur versus, qui extant ab ipso compositi, Græci juxta ac Latini. Cæterum Rom. Imperio utilis, pacisque imprimis studiosus, omnes provincias, præbitis ubique beneficentiæ suæ documentis, peragravit. Decessit Bæjis morbo acute intercutis, anno æt. 62. Imp. 21. Antonino Pio, quem adoptaverat, successore relicto.
 ADRIANOTHÆRÆ, five HADRIANOTHÆRÆ. Urbs Mœsiæ ab eod. Imp. constituta quod feliciter ibi venatus est. Spartian. Hadr. cap. 20. Spanh. de Usu Numism. diss. 11. p. 338.
 ADRIANOPOLIS, [Ἀδριανόπολις] Thraciæ civitas est ad Hebrum fluvium, primum Orestia dicta, a nomine Orestis conditoris: postea ab Adriano Cæsare, instaurata fuit, cum ei frnore agitato responsum esset, ut se in furioso domum reciperet. Cæcl. Rhodig. lib. 17. cap. 2.
 ADRIUS, [Ἀδριός] Mons est Dalmatiam per medium fecans. Strab. lib. 7.
 ADROBICUM, [Ἀδρόβικόν] Oppidum est in Artabris Hispaniæ populis, in tractu Celtico, cujus meminit Pomponius Mela. lib. 3.
 ADROBOLON, Vid. HADROBOLUM.
 ADRODO, V. ARRODO.
 ADROGO, V. ARROGO.
 ADROGO, Ære. pro Irrorare. Marcell. Empir. c. 34. Adrorare herbam vino.
 ADROTTA, orum. [Ἀδρόττα, τὰ] Stephano, Locus est in Lydia, mari adjacens, cujus incolæ dicuntur ADROTTENI.
 ADROVUS. Festus, Quemadmodum omnis feræ materia non deformata, Rudis appellatur: sic vestimentum rude, non perpolitum, sic æs infectum rudusculum, apud ædem Apollinis æs consilium jacuit: id Adrudus appellabatur.
 ADRUMA, [Ἀδρυμία] Civitas est, non longe a Melite insula, in qua erant navalia. Strab. lib. 17.
 ADRUMETUM, Civitas Africae. Adrumetum invenit, quod abest a Zama circiter millia passuum trecenta. Nep. Annib. 6. 3.
 ADRUMO, Ære. Antiquum & obsoletum verbum. Festus. Adrumavit, Rumorem fecit, five Commurmuratus est: quod verbum quidam a Ruvine, i. e. parte gutturis putant deduci.
 ADRYX, [Ἀδρυξ] Civitas est in agro Syracusano, cujus meminit Steph. Hinc ADRYCINUS gentile, sicut ab Eryx, Erycinus.

partem, quum separata fit ab agricoltatione pastoralis scientia. Vid. ASCISCO.
 ADSCRIBO, V. ASCRIBO.
 ADSECTOR, V. ASSECTOR.
 ADSÉNESCO. Tertull. de Castitate. cap. 13. Cereri Africanæ, sponte abdicatione matrimonio, adfescunt.
 ADSENTIO, & ADSENTIOR, V. ASSENTIO & ASSENTIOR.
 ADSEQUOR, V. ASSEQUOR.
 ADSERO, V. ASSERO.
 ADSEURO, V. ASSERVO.
 ADSEVERO, V. ASSEVERO.
 ADSESTRIX, Æcis. [ἄστροσεστρίς] Fœmininum est ab eo quod est Astrefor. q. V. Afranius Frateris, Dimittit adfesticem, me ad sese vocat. Nonius.
 ADSIBILO, Ære. Aufon. in Mofell. 258.
 Aura crepat, motoque adfilitat ære ventus.
 Claud. Nupt. Honor. & Mar. 68. & Stat. 5. Theb. 578. de Serpente.
 ADSICCO, V. ASSICCO.
 ADSIDEO, V. ASSIDEO.
 ADSIGNIFICO, [ἀσσηνίζω] Ære. Idem quod Significare. Varro 2. de R. R. cap. 11. Olim tonfores non fuisse, adfignificant antiquorum statua.
 ADSIGNO, V. ASSIGNO.
 ADSILIO, V. ASSILIO.
 ADSIMILIS, V. ASSIMILIS.
 ADSIMULO, V. ASSIMULO.
 ADSIPERE, & Præfipere dicebant antiqui a Sapiendo: sicut nos quoque modo dicimus Ab Æquo, Iniquum: a Quærendo, Inquirere. Hæc Festus. [Legendum videtur a Sapiendo, cum Dacerio.
 ADSISTO, V. ASSISTO.
 ADSITUS, Partic. ab Adfero: Juxta fatus. Varro, Ut vitis adfita ad olus facere solet. Budæus.
 ADSOLET, V. ASSOLET.
 ADSOLO, Ære. Idem quod Desolare, sed æque ac simplex solare perarrum. Tertul. ad Nation. 1. 10. Sæpe Cenfores inconsulto populo adfolverunt.
 ADSPUO, ui, Ætum. Plin. lib. 28. cap. 4. Aut si dormiens spectetur infans, a nutrice terna adfui.
 ADSTIPULOR, V. ASTIPULOR.
 ADSTIPUO, Colloco, constituo. Autor ad Heren. 3. 33. Ægrotum in lecto cubantem faciemus & reum ad lectum ejus adfuitimus.
 ADSTREPO, V. ASTREPO.
 ADSTRINGO, V. ASTRINGO.
 ADSTRUO, V. ASTRUO.
 ADSTUPEO, V. ASTUPEO.
 ADSUCTUS. Lucret. 4. 1187.
 Et tenet adfuctis humectans oscula labris.
 ADSUM, adfui, [ἀδύμιον, παρρησιον, παρρησιον] adesse. Præfens finium. Antiquos autem duplici ff, Adsum scripsisse, manifesto argumento est fectus Plautinus. Sic enim ait ille in Pcen. 1. 2. 67. Heus Milphio, ubi es? M. Adsum apud te eccum. AG. At ego elixum volo. Itaque minus laborandum esset, utrum per d, scribas Adfui, & Adfuiturus, an geminato ff, Adfui, & adfuiturus.
 Adelle, proprie significat Prope esse, vel Præfentem esse. Plaut. Rud. 4. 4. 6. Quoniam ego adsum, faciet nemo injuriam. Sic Adelle res dicitur, quæ Præfens est, ut Bonum, malum, commodum. Plaut. Amph. Adelle pugne, pro Interfesse. Cic. Philipp. 2. Omnibus his pugnis Doblabella adfuit.
 Inre aliqua, pro Interfesse. Ter. And. 4. 5. 32. In pariundo aliquot adfuerunt libere.
 Adelle ad, varie declarat. Plaut. Amph. 1. 3. 6. Ubi fumus imperator non adelt ad exercitum, pro, Non est in exercitu. Cic. 1. de Divin. 57. Petere ut mane ad portam adelt. i. e. Ad portam esset: sicut quum dicimus, Ad urbem esse, h. e. Prope urbem. Cato de R. R. cap. 83. Mulier ad eam rem divinam ne adit, pro, Non interfit illi rei divinæ, seu sacrificio. Qui ad mortem propius adsum. Cic. de Senect. 77. i. e. Appropinquo.
 Adelle ad judicium, idem quod Præsto esse: h. e. Comparare in judicio, quod & Judicio adelle, & Adelle abole dicitur. Cic. 3. Verr. 1. Atque hanc opinionem populi Romani fuisse, C. Verrem altera actione responsum non fuisse, neque ad judicium adfuiturum.
 Apud aliquem, pro Effle. Plaut. Amph. 2. 1. 29. Et apud te adsum Sofia idem, pro eo quod est, Sum apud te.
 Una cum aliquo. Ter. And. 1. 1. 80. — ibi tum filius
 Cum illis qui anabant Chryfidem, una aderat frequens. i. e. Erat.
 Adelle cum adverbis in loco, idem quod Effle. Ter. Heaut. 3. 1. 96. Adero hic continuo. Plaut. Epid. 2. 2. 72. Ille aut jam hic adert, credo hercle, aut jam adelt. Sic adelle domi. Ter. Eun. 3. 2. 53. Una adert in unis adibus. Idem Eun. 2. 3. 73.
 Adelle, cum dativo supervacaneo. Ter. Heaut. 2. 2. 12. Eccum Dromonem cum Syro una adfuit tibi. Hic dativus, tantum venustatis & elegantie gratia est additus.
 Judici, pro Affidere: & Adelle judicii in consilio, dicuntur adfiores. Cic. pro Quint. 4. Quæ quæ plura sunt C. Aquili, eo te & hos qui tibi in consilio adfiant, meliori mente nostra verba audire oportebit. Idem ibid. 79. Vos qui adeltis in consilio quæsto ut diligenter attendatis.
 Adelle in Judicio alicui est Eum defendere, ut solent advocati. Cic. de Senect. 37. Adsum amicis, venio in senatum frequens. Ter. Phorm. 1. 8. 87. Aliquot mihi Amicos advocabo ad hanc rem qui adfiant. Idem ibid. 2. 2. 3. Adelle quæso. Cic. pro Quint. 30. Recufabant qui aderant tum Quintio. Idem 2. Philipp. 93. Semper enim absentis affui Deiotaro.
 Adelle fenatusconsulto scribendo. Cic. 12. Fam. 29. Quoniam erat nobis dictum, te, existimare alicui fenatusconsulto quod contra dignitatem tuam fieret, scribendo Laniam adfuisse: qui omnino coll. illis nunquam fuit ad scribendum.
 Decreto scribendo. Idem pro Flacco. 43. Decreto scribendo primum video adfuisse Lyfianiam.
 Scribendo adelle. Cic. post redit. in Senat. 7. Ne quis pedibus iret. ne scribendo adelt. Idem 3. de Orat. Et eundem, id quod in auctoritatibus percriptis extat scribendo adfuisse. Idem 8. Fam. 8. Scriben-

ADSCIRE, five ADSCISCERE, [ἀσσηνίζω] Idem quod Adjungere. Columel. in Præfat. Quoniam & hanc adfivinus quasi agriculturæ

do affuerunt L. Domitius, Q. Cæcilius. Idem ibid. 15. 6. Quod scribendo affuit. Idem 7. Att. 1. Scribendo affuit.
 Adest præfens, pro Præfens est. Plaut. Most. 5. 1. 27. Adsum præfens præfenti tibi. Cic. pro Domino sua 39. Adest præfens vir singulari virtute. Figura est pleonasmus, ut apud Ter. Adel. 3. 3. 40. Cic. pro Cluent. 54.

In provinciam. Ulp. in l. Quid tamen. D. de arbit. Si arbiter iusserit in provinciam adeste litigatores, quum Romæ esset in eum compromissum: an ei impune non pareatur, quaeritur. Haloander & Pandect. Florent. habent, In provincia.

Alio loco. Ulp. in l. Quid tamen. D. de arbit. Impune igitur ei non parebitur, si alio loco adeste iusserit. Sic Haloander. Pandectæ vero Florent. Alio loci.

Eo loci. Ulp. in l. Quid tamen. D. de arbit. Quid tamen, si eo loci, qui sit circa urbem, adeste iusserit? sic Haloander. At Pandectæ Florent. Si in eo loco qui, &c.

Coram adeste, eodem modo & ratione dicitur, qua Præfentem adeste. Nam si simpliciter accipimus, tantum per se valet Adsum, quantum Coram adsum. Cic. 15. Fam. 16. Fit enim nescio quomodo, ut quasi coram adeste videare quum scribo aliquid ad te. Virg. 1. Æn. 599.

— coram quem quaeritis adsum. Cic. in Antonium, Coram aderit præfens tibi ipse, & ille quem infimulas pugio respondebit. Duplex (ut ita loquar) pleonasmus. De cuius ad emphasin usu V. Rhetores.

Adeste, pro Accedere, præfentem in secunda persona imperativi. Ter. And. 1. 1. 2. Adestum, paucis te volo. finali Accede ad me. Virg. 2. Ecl. 45.

Huc ades, ô formosæ puer. V. ADESUDUM.

Adeste, pro Advenire. Virg. 2. Æn. 662.

Jamque aderit multo Priami de sanguine Pyrrhus.

Adventare & prope adeste. Cic. 4. Att. 16.

Adeste ex Africa, pro Advenire. Cic. 15. Att. 11.

Adeste & impendere. V. IMPENDERE.

Adest dies, vel tempus, pro Advenit: fere cum adverbio. Virg. 9. Æn. 107.

Ergo aderat promissa dies. Idem 4. Ecl. 48.

Aggredere ô magnos (aderit jam tempus) honores.

Prope adeste, significat idem quod vulgo dicitur Pro foribus esse. Ter. And. 1. 1. 125. Prope adest, cum alieno more rivendum est mihi. subaudi Tempus. Sic Adest parvus, pro Infat. Ter. Adel. 4. 4. 9.

Ad tempus. Cic. 5. Att. Quoniam nunc abes quum id non agetur, aderis autem ad tempus, ut mihi scripseris.

In tempore. Liv. 8. Aderunt in tempore, Manlius inquit, & cum illis aderit Juppiter ipse.

Adeste, pro Consistere. Plaut. Aulul. 1. 1. 17.

Istic adesto. (hodie legitur Aditato.) si hercle tu ex isto loco

Digitum transvorsum, aut unguem latum excelsis, &c. i. e. Con-

siste, & mane ubi tu es.

Adeste, pro Inesse. Plaut. Amph. 2. 2. 21. Omnia adsum bona, quem penes est virtus. subaud. Ei.

Adit motus amori. Virg. 2. Ecl. 68.

Adeit morbus. Cic. 2. de Fin. 96. Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem possit, accedere.

Aderant vires in corpore. Propert. 3. 15. 23.

Adeste, In promptu esse. Plaut. Capt. 2. 3. 63.

— ergo quum optime fecisti, nunc adest occasio

Benefacta cumulare.

Adeste, pro Esse in conspectu, sive Ante oculos. Cic. 1. Off. 11. Ad id solum quod adest, quodque præfens est, se accommodat. quasi dixerit, Ad id quod videt.

Adest mihi ante oculos. Virg. 2. Æn. 270.

In formis ecce ante oculos mestissimus Hector

Vifus adeste mihi. i. e. Aditare.

Adeste, Paratum esse. Ther. Phorm. 1. 5. 36. Hic in noxa est: ille ad defendendam causam adest.

Adeste, interdum demonstrandi significationem habet, in his duntaxat vocibus, Adsum, adest, adsumus, adfunt. Ter. Eun. 3. 2. 11. Dona adfunt tibi a Phœdria, quasi dixerit, En tibi dona, ecce tibi dona.

Adeste animo, vel animis, est Favere illi rei cui interfit. Cic. pro Sylla 33. Adestote omnes animis, qui adestis corporibus, quorum ego frequentia magnopere lætor: erigite mentes, auresque vestras. Virg. 4. Æn. 578.

Adis ô placidusque juves. Huic contrarium est Deesse.

Æquo animo. Ter. prol. And. 23. & prol. Phorm. 31.

Cum silentio. Plaut. Trin. prol. 22. Valere, adeste cum silentio.

Adeste animo, in alio significato dicitur, pro eo quod est, Præfenti esse & forti animo. Cic. pro Milon. 2. Idem in Somin. Scip. 2. Sed ille, Ades, inquit, animo: & omittit timorem.

Adeste animo, pro Intentum esse rebus agendis. Cic. 8. Philipp. 30. Sed etiam nuper summa laus Consulatum, vigilare, cogitare, adeste animo, semper aliquid pro rebus, aut facere, aut dicere.

Adest ei animus, quasi Præfenti & forti est animo: ut plus sit, quam Est ei animus. Plaut. Culin. 3. 3. 8.

Rogitare oportet prius & percontari

Aditne ei animus, necne adit.

Adfunt huic opinioni meæ leges. h. e. Favent meæ opinioni. Plin. lib. 1. Epist. 20.

Adeste alicui ad rem aliquam. Cic. 3. Q. frat. 20. Pontino ad triumphum ad in. No. Novemb. volebam adeste.

Causa fuit. Paulus in l. Paulus. D. de procurat. Paulus respondit, etiam eum qui ad litem suscipiendam procuratorem dedit, causæ fuit adeste non prohiberi.

Rebus alicujus. Cic. 6. Fam. 14.

A D T

ADTEXO, ui, tum, [αδτηξω] Ære. Adjungere: quasi Texendo connectere. Varro 2. de R. R. cap. 5. Nos interea fecimus in actum de majoribus adtexamus. Scribitur etiam duplici ut Atexo.

ADTEXUS, a, um. Apul. 1. Met. p. 260. Adtextis capite crinibus.

VOL. I.

ADTIBERNĀLIS, [αδτηβερναλ] Habitatator continuæ tabernæ, quod genus domicilii antiquissimum Romanis fuisse, testimonio sunt extræ gentes, quæ adhuc tabulatis habitant adhibitis. Unde etiam tecta castrifera quavis pellibus contegantur, tabernacula tamen dicuntur. Hæc Festus. Alii scribunt Attibernalis: alii Adtubernalis. [Sic omnes, quos vidi codd. alterum illud ex lidiori Gloss.]

ADTONDEO, di, sum, [αδτωνδευω] Ære. Plaut. Bacch. 5. 1. 9. Is me scelus auro usque adtondit dolis doctis. Iudaus.

ATTONDENS, entis. Virg. 2. Georg. 406.

— Curvo Saturni dente relictam

Persequitur vitem, attondens, fingitque putando.

ATTONUS, a, um. ut. Arva attonia, Lucin. lib. 6. 84. Laus attonia, i. e. Diminuta: Cic. ex Poeta quopiam, 5. Tusc. 17.

Consilii nostris laus est attonia Laconum.

A D V

ADUBANUS, V. ADDUBANUM.

ADVALLAS, [αδβαλλας] Mons ex quo in Septentrionem Rhenus excurrit, & diversa ex parte Aduas, in lacum Larium juncta Conium intrans. Strabon. lib. 5. Hunc tamen rectius lib. 4. vocat ADDULAM. q. V.

ADUATICI, orum, m. pl. Populus Gallie Belgica, Cæsare relict, l. 2. de B. G. c. 29. ex Cimbris, Teutonisque procreatus, Eburonibus vicinus, & quia Ptolemæus Atuatium vel Atuatucum l. 2. c. 9. caput Tungrorum facit, censent multi illis Tungrorum nomen potest hæsisse. V. ADUATICA mox. scribitur etiam Advatic. Græco Cæsi Interpreti αδβατικοί.

ADUATICA, sive ATUATICA, & ATUATICA, æ. f. Castellum Cæsari, In mediis Eburonum finibus. Cuius nomen varie scribitur. 6. Bell. Gall. 32. & 35. [V. ibi Davis. Cellarius Tungrus esse docet. Græcus habet, Βαρβατοι.]

ADVEHO, xi, tum, [αδπειρω, ιμωχιω] Ære. est Ad locum vehere, seu vehiculo, seu quovis alio modo. Liv. 3. Bell. Pun. Impositoque, quem secum advexerat, milite, Romam navigat.

Advhere ex alto. Plin. lib. 31. cap. 6. Ex alto, & ad hunc usum advehunt ex India.

In hospitium, aut in fanum. Cic. 14. Att. & 1. Tusc.

Per mare. Plaut. Trin. 4. 4. 80.

Trans mare. Plin. lib. 35. cap. 17.

Frumenti magnum numerum. Cic. 3. Off. 1. 50. Siquis profectus Rhodum magnum frumenti numerum advexerit.

Advhere navi. Plin. lib. 35. cap. 17. Et Cic. 4. Fam. 12. Quum ab Epidauro Piræum navi advectus essim.

Equo. Cic. 1. de Divin. 58.

Advhere alicum oras alias, pro Vehere ad vel in oras alias. Virg. 1. Æn. Advhi alicum, pro Vehi ad alicum. Tacit. 2. Ann. 45. Ut quosque advectus erat. Sil. Ital. 4. 317.

Nunc Itali in tergum veris referuntur habenis,

Nunc tursus Tyrias retro pav advchit alas. Einend. Avehit. V. Drak.

Advchit imbres Austro, Sen. Medea.

Advchit unda rates. Ovid. 5. Epist. 90.

ADVECTUS, a, um. ut. Classis advecta. Virg. 5. Æn. 864. Advectus Æneas classis, Idem 8. Æn. 11. Advectæ militum copiae. Hirt. Bell. Afr. cap. 11. Advecti Commæcus Curt. 6. 2. 15.

ADVECTUS, us. Tacit. 4. Hist. 84. 6. Hæc de origine & advectu dei celebrissima.

ADVECTIO, onis. [αδπειρω] Plin. lib. 9. cap. 54. Nuper excogitatum, famem longe advectiois a Brundisio, compescere in Lucrino.

ADVECTOR, oris. m. Qui advchit. Apul. 4. Florid. p. 363. Advectorem fibimer equum delingunt.

ADVECTITIVUS, a, um. Aliunde Advectus; ut, Vinum advectitium. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 43.

ADVECTO, avi, [αδπειρω] are. frequent. ab Adveho. Tacit. 6. Ann. 13. 2. Addiditque quibus e provinciis & quanto majorem quam Augustus rei frumentarie copiam advectaret.

ADVEITATIO, Iactatio quædam verborum, figurate ab hastis velitaribus. Velites dicuntur expediti milites, quasi Volites, i. e. Volantes. Festus.

ADVELO, [αδπειρω] are. Idem quod Velo. Virg. 5. Æn. 246.

Victorem magna præconis voce Cleanthum

Declarat, viridique advelat tempora lauro.

ADVELANS, antis. Lampridius Commodi cap. 15. Panno purpureo nudos humeros advelans.

ADVENA, æ. c. g. [αδπειρω, ιμωχιω] ab Advendo: dicitur Qui vel Quæ alvendo venit eo ubi habitat.

Advenæ, Servius: Omnes terræ habitatores, aut indigenæ sunt, aut advenæ, aut convenæ. Indigenæ, sunt inde geniti. Advenæ, de uno loco venientes. Convenæ, de diversis.

Advena. Amor. Ovid. 1. de Arte Am. 176.

Anus. Ter. Heaut. 1. 1. 44.

Dii. Cic. 2. de Legib.

Exercitus. Virg. 7. Æn. 38.

Grus. Hor. Epod. 2. 35.

Pellex. Ovid. 9. Epist. 121.

Volucres. Varro 3. de R. R. cap. 5.

Advena, Græce αδπειρω dicitur. Festus apud Junianum.

Advena, teste Prisc. interdum neutris adjungitur. ut Advena mancipium.

Advena hyemis, & Advena æstatis. Plin. l. 20. c. 23. de ciconiis & gruibus.

Advena belli. Stat. 8. Theb. 555.

Peregrinus & advena. Cic. 2. de Orat. 249. Ne in nostra patria peregrini atque advenæ esse videamur. Idem contra Rull. 2. 97.

ADVENEROR, [αδπειρω] are. Valde & Ex animo venerari. Varr. 1. de R. R. cap. 1. Item adveneror Minervam & Venerem: quarum unius procuratio oliveti, alterius hortorum. Sil. Ital. lib. 13. 704.

Prosequiturque oculis puer adveneratus euntes.

ADVENIO, eni, entum, [αδπειρω] Ære. Ad locum venire significat. Unde & Adventus dicitur. Ter. Hec. 3. 5. 8. Advennis modo? Idem. Phorm. 2. 1. 56.

Here salve: salvem te advenisse gaudeo.

Advenero optato. V. OPTATO.

Advenero, cum adverbis. Ter. Eun. 3. 2. 48. Si forte huc advenerit. Idem And. 2. 2. 25. Cum illoc adventu, solitudo ante ostium. Plaut.

Ah! 5. 2. 23. Advennis domum noctu.

Ab aliquo loco. Plaut. Stich. 3. 2. 3. a portu advenerit.
 Ex aliquo loco. Cic. 3. de Nat. Deor. 57. Quem ex Hyperboreis Delphos
 ferunt advenisse.
 Ad forum. Plaut. Capt. 4. 2. 6.
 Ad urbem. Ovid. 1. Trist. 9.
 A quibus adveniat Miletida sospes ad urbem.
 Urbem. Virg. 1. Æn. 392.
 — Tyriam qui adveneris urbem.
 In provinciam. Cic. 11. Philipp. 30. Quancunque in provinciam ejus
 belli gerendi causa advenerit.
 Alicui, pro Ad aliquem. Tacit. 1. Ann. Properantibus Blaesius advēnit.
 Advēnire, cum priore supino. Ter. Phorm. 2. 2. 13. Etiam me ultro accu-
 satum advēnit. Ibid. 2. 2. 41. Tentatum advēnis. In his & similibus ni-
 hil aliud quam Venire significat.
 Advēnio pace. Plaut. Amph. prolog. 32. Propterea pace advēnio, & pa-
 cem ad vos assero. subaud. Cum.
 Advēnīre, & Venire, pro eodem saepe indifferenter accipiuntur. [Quia
 Veteres simplici verbo multo frequentius, quam composito in adventu
 declarando utuntur.
 Advēnio interdum cum dativo ponitur: interdum & sine eo.
 Advēnīre in tempore. Plaut. Capt. 4. 2. 56. Optime mihi in tempore advēnis.
 In tempore ipso. Ter. And. 5. 6. 10.
 Tempore. Plaut. Men. 1. 2. 30.
 Per tempus. Ter. And. 4. 4. 44.
 Opportune. Ter. Heaur. 1. 2. 5.
 Advēnīre, pro Accidere. Cic. 11. Philipp. 7. Est enim sapientis, quicquid
 homini accidere possit, id præmeditari: ferendum modice, si advenerit,
 esse.
 Advēnīre, de tempore dictum, idem quod Venire. Cic. 2. Verr. 37. In-
 terea dies advēnit, quo die fesse ex instituto ac lege Rupilia dicas fortitu-
 rum Syraculis ille eduxit.
 Annus advēnit. Tibul. 4. 6. 19.
 Hora proficiscendi advēnit. Tacit. 4. Hist. 62.
 Advēnērunt literæ, pro Allatæ sunt. Suet. in Vespas. Aug. cap. 7.
 Luces optatæ advēnere. Catul. 64. 31.
 Advēnīre morbus dicitur, quando incipit. Cic. 2. de Divin. Nam medici
 ex quibusdam rebus & advēnientibus & crescentes morbos intelligunt.
 Advēnīsse senectus dicitur, quum quis ad eam pervēnit: Advēnīre autem,
 quum accedit, sive appropinquit. Plaut. Men. 5. 2. 4. Conlatus sum
 senectute. Et paulo post, 5. 2. 6.
 — ut actas, mala est merx: mala est ergo,
 Nam res plurimas pessimas quum advēnit, asfert.
 Advēnīre ad aures. Lucret. lib. 6. 165.
 — quia semper ad aures
 Tardius advēniunt, quam visum quæ moveant, res.
ADVENIENS, Partic. [ἀπερχόμενος] Ter. Eun. 2. 2. 3. Cic. 6. Att. 3.
 Est enim quiddam, advēnientem non esse peregrinum atque hospitem.
 Liquor advēniens. Lucret. lib. 4. 871.
 Marc. Plin. lib. 12. cap. 9. Mari advēniente fluctibus pulsata, resistunt
 immobiles.
ADVENTITIUS, [ἀποδοτικὸς] dicitur Quicquid aliunde nobis accedit,
 & a nobis aut nostris facultatibus non proficiscitur. Cic. 1. Verr. In re
 adventitia atque hereditaria.
 Adventitium adiumentum. Cic. 5. de Fin. 59. Neque sane multum ad-
 iumentis externis & adventitiis uteretur.
 Auxilium adventitium requirere. Cic. 4. Verr. 81.
 Cœna adventitia, vel advertoria, dicebatur, qua amicos peregre
 redeuntes, aut longo intervallo ad se invidentes amici excipiebant.
 Suet. Vitell. cap. 13. Famossissima super cæteras fuit cœna ei data adventitia
 a fratre &c. Huc exsistunt Viri docti allusisse Martial. præf. lib. 12.
 Ne quid tamen & advēnienti tibi ab urbe & exigenti negarem, imperabo
 mihi. & statui paucissimis diebus, ut familiarissimas mihi aures tuas exci-
 perem, advertoria sua. Ubi post. v. suspensa est Kadero. Eadem cœna
 & Viatica dicebatur. V. Turneb. Advers. 2. 30. & 30. 26. Scalig. Aufon.
 Lect. 2. 19. & 24. Itemque Torrent. ad Suet. l. c.
 Copia. Cic. pro Lege Manil. 24. Magnis adventitiis multarum nationum
 copiis juvabatur.
 Doctrina adventitia & transmarina. Cic. 3. de Orat. 133.
 Adventitio opponitur Innatum & infitum. Cic. Topic. 69. Specie autem
 comparantur, ut antequantur que propter se expetenda sunt, iis que
 propter aliud: & ut innata atque infita, assumptis & adventitiis.
 Dos, cui profecticia opponitur. Est autem profecticia dos Ulp. in l. profecti-
 cicia. D. de iure dotium, quæ a patre, vel parente profecta est de bonis
 vel factis ejus. Adventitia vero, quam nemo ex paternis bonis, sed quispiam
 extraneus alicunde dedit: ut ex Juliani verbis colligitur.
 Fructus. Liv.
 Humor. Varr. de R. R. 1. 8.
 Peculium, Quod ab extraneis & cognatis nobis obvenit: quo in numero
 sunt maternæ maternæ generis hereditates: amicorum item & legata
 & hereditates: item sacra nuptialia: omnia denique que extra laborem
 militiae & nostram industriad aliunde quam ex paternis bonis nobis ac-
 quilita sunt.
 Pecunia, cui respondet ex adverso Pecunia sua & propria. Cic. 1. Att. 16.
 Unam rationem non rejiciebam ut ager hac adventitia pecunia emere-
 tur. Idem pro Rabir. Posth. 46. Quod, Judices, non faciatis oro, atque
 eo magis si adventitia pecunia petitur ab eo cui sua non redditur. Idem
 2. de Invent. 64.
 Tepor. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.
 Visio. Cic. 2. de Divin. 120. Animos externa & adventitia visione
 pulsari.
ADVENTUS, ūs. [ἀφίκησις, ἔλθων, ἔπιθις] Ter. Eun. 2. 2. 29. Salu-
 tant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur. Ubi Donatus, Adventus
 proprie expectatorum, necessariorum dicitur. Idem Phorm. 1.
 3. 2. Ubi in mentem ejus adventi venit. Ubi Donatus, Adventi, sic
 veteres genitivo casu proferebant. Commodiorem adventum non vidi.
 Ter. And. 5. 2. 3.
 Adventus & Discessus, contraria. Cic. 12. Att. 49. Ur me levarat tuus
 adventus, sic discessus afflixit.
 Adventus cum Genetivo frequenter in Nummis Antiquis, ut Adventi vel
 Adventus Augusti, vel Augustor. Achæaj, Africæ, Alexandria, &c. V.
 Mediob. & Vaillant.

Adventus & Victoria, Advesfa. Cic. 4. Verr. 115. Conserte hujus Præto-
 ris adventum cum illius Imperatoris victoria.
 Adventus Lucis. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 91.
 Adventus malorum. Cic. 3. Tusc. 14. Hac igitur præmeditatio futuro-
 rum malorum lenit eorum adventum.
 Adventum inimicorum suis corporibus intercludere. V. INTERCLUDO.
 Advēnīre in urbem, & ad urbem. Cic. pro Lege Manil. 12. Ut etiam
 ab hoste descendant, tamen ipsorum adventus in urbes fociorum non
 multum ab hostili expugnatione differant. Idem pro Milon. 49. Ut il-
 li nocturnus ad urbem adventus.
 Notes porro nonnulla ex his modo allatis pro Participiis habere Ian. Mel-
 ler. Palm. Fac. Crit. Tom. 4. p. 652. contra quem strenue pugnat Voff.
 de Analog. p. 203.
ADVENTO, [ἀφίκησις, ἀφίκομαι] are. Antiquis pro primitivo põne-
 batur; sicut Adjuvo pro Adjuvo: nunc fere significat Appropinquare. In
 priore significato: Plaut. Aulul. 2. 1. 24. Te id admonitum advento.
 Advēnīre, pro Appropinquare, nunc de tempore dicitur, nunc de perso-
 na, nunc de re alia. Cic. 1. de Orat. 45. Quod fere jam tempus advēn-
 tat. Idem 2. Fam. 5. Nondum erat auditum te ad Italiam advēnīre.
 Idem 4. Att. 17. Advēnīre, & prope jam esse debes.
 Advēnītant discrimina. Lucan. lib. 7. 49.
 — discrimina postquam
 Advēnīre ducum, supremæque prælia vidit.
 Reipublica excidium. Tacit. 4. Hist. 13. 5.
 Rates. Ovid. 12. Met. 65.
 Advēnītat accipiendi Armenia regno Tiridates. Tacit. 16. Ann. h. e.
 Ad accipiendum, sive Ut acciperet.
 Advēnīre alicui, pro Ad aliquem. Tacit. 5. Ann.
 Portis, h. e. Appropinquare. Stat. 11. Theb. 202.
 Locum aliquem, pro Ad locum. Tacit. lib. 5.
 Mœsta niger advēnītat ab urna. Stat. 8. Theb. 6.
 Advēnīre sub finem. Virg. 5. Æn. 327.
ADVENTANS, Partic. Cic. 5. Tusc. Tum morti jam ipsi advēnītanti pau-
 lum procedere obvium.
 Advēnītantes Euri. Virg. 4. Georg. 192. de Apibus.
 Advēnītans senectus. Cic. de Senect. 2.
ADVENTATIO, onis. f. Vet. Interpr. Irenæi 1. 1. Salvatoris adventatio.
ADVENTOR, [ἀποδοτικὸς] Plaut. Trucul. 1. 2. 1.
 Ad fores auscultato, atque advesfa has aedes,
 Nequis advētor gravior abeat, quam advēniat.
 Videtur nomen a Plauto fictum præter usum Latinitatis, pro Quolibet
 homine externo: i. e. Qui non fit nobis domesticus.
ADVERTORIUS, Adj. [ἀποδοτικὸς] Quod advēnienti cuiquam offertur.
 Unde Advertoria Epit. apud Martial. in præf. lib. 12. Cæl. Antiq. Lect.
 lib. 28. cap. 3. V. supra ADVENTITIUS.
ADVERBERO, [ἀποποιέω] are. Vehementer verberare. Stat. 9.
 Theb. 686.
 — & auratis adverberat unguibus arnos.
ADVERBIUM, [ἀπίρημα] Vox est sine numero, quæ ali voci, & frequentius
 quidem Verbo, unde & nomen invenit, adjungitur: ut, Valde constans,
 Dissert acute, Bene mane. Hinc ficta a grammaticis vocabula, Adver-
 bial, Adverbialiter, Adverbialiter, Adverbialiter.
ADVERSARIUS, ADVERSARIA, ADVERSATOR, ADVERSITAS,
 ADVERSITOR, ADVERSOR, V. ADVERSUS.
ADVERSUS, [ἀντιέσθω, ἐναντίω] Adj. ab Advētor; Oppositus, sive
 Objectus: quæ est ejus propria significatio. Sallust. in Jugurth. 139. 17.
 Haud procul ab latere castelli quod adversum præstantibus erat.
 Adversus aut Contrarium significat, aut idem quod Erga. Festus. Quæ
 ex eodem genere contraria sunt appellantur Adversa, ut Celeritas, Tar-
 ditas. Cic. Topic. 47.
 Adversus & averfus. Columel. lib. 1. cap. 5. Cavendum tamen erit, ut a
 tergo potius quam præ se flumen habeat: ut adificii frons averfa sit ab
 infestis ejus regionis ventis, & amicitissimis averfa.
 Adverse cicatrices. Cic. 2. de Orat. 28. Qui in causa peroranda non dubi-
 tavit excitare reum Consularem, & ejus diliorare tunicam, & judici-
 bus cicatrices adversas senis Imperatoris ostendere.
 Adverso corpore excepta cicatrices. Cic. 1. 5. in Veror. 3.
 Dentes, i. e. Anteriores. Cic. 2. de Nat. Deor. 134.
 Folia. Plin. lib. 27. cap. 13.
 Fronte adversa obvius. Sil. Ital. lib. 5. Adversis frontibus concurrunt da-
 mæ. Martial. lib. 4. 35.
 Hastis adversis incurere. Virg. 11. Æn. 612.
 Lectica. Cic. 2. Philipp. 82. Caput in adversam lecticam inferens.
 Manum adversam ostendere. Cic. 4. Acad. 145.
 Pectore adverso ferrum excipere. h. e. Objecto. Sen. Agam. v. 232.
 Ripa. Cic. 1. de Divin. 58. Eodemque equo adversum ripam ascendit.
 Spatia adversa. Virg. 5. Æn. 584.
 Solem adversum intueri nequitis, ejusque radiis acies vestra sensusque
 vincitur. Cic. in Somm. Scip. c. 5. extr.
 Veltigia. Cic. 4. Acad. 39. Nonne etiam dicitis esse e regione nobis, e
 contraria parte terræ, qui adversis veltigiis stent contra nostra veltigia,
 quos Antipodas vocatis?
 Via, Opposita. Plaut. Bacch. 1. 3. 5. Quo nunc capeffis tu te hinc ad-
 versa via?
 Vulnere. Liv. 2. Adversis vulneribus occiti.
 Adversus & infestus. Cic. pro Milon. 3.
 Erumina. Ter. Phorm. 1. 5. 12. Abundat (adversa) teste Donato,
 Nam omnis erumina, adversa est nobis.
 Amor adversus & secundus. Lucret. lib. 4.
 Animis adversis alicud accipere. V. ACCIPIO. Tacit. lib. 3. Utque
 hæc fecundum rumore, ita adversis animis acceptum, &c.
 Animo adverso alicud auscultare, i. e. Invito, ac repugnante. Plaut.
 Plend. 1. 3. 8. Sed legendum:
 In rem quod fit pravortaris, quam re adversa animo auscultes. Vid.
 ibi Gronov.
 Aqua adversa pro amnem advesci fucus, quod vulgo dicitur, Contra
 aquam. Plaut. Trin. 4. 2. 101. Sic, Vehi adverso fluvio, Ad-
 verso flumine navigare, aut navem ducere. Virg. 1. Georg.
 201.

Non aliter quam qui adverfo vix flumine lembum Remigius fibigit.

His contraria sunt Secundo flumine & secunda aqua.

Aultris adverbis etatem ducere. Hor. 2. Epist. 2. 202.

Bellum adverbium. Hor. 1. Sat. 7. 11.

Cafus. Cic. 3. Tusc.

Deo adverbis aliquid movere. Ovid. 7. Epist. 4.

Deos adverbis habere, i. e. Adversantes & contrarios. Propert. lib. 1. Eleg. 1. 8.

Fama. Liv. 4. Decad. lib. 7. Adverfa omnium fama, quod provinciam Siciliam reliquisset. V. Rumor.

Felicitas. Ter. Eun. 2. 3. 33. Cui magis bonæ felicitates omnes adverfae fiunt.

Fortuna. Virg. 9. Æn. 282. cui Secunda opponitur. V. Res.

Habere adverbium aliq. i. e. inimicum. Sallust. in Catil. 52. 7. Multosque mortales ea causa adverbis habeo.

Mens alicujus alteri adverfa & infensa. Cic. pro Sylla 29. Confolare te, quod omnium mentes improborum mihi uni maxime fiunt infensa & adverfa.

Mulis adverbis tangere carmina. Ovid. 3. Amor. 12. 1.

Pars adverfa, feu adverfaria, est Nofter adverfarius, aut etiam Multi in eadem causa nobis adverfarii. Quintil. lib. 7. cap. 4. Nam & nostra confirmanda, & adverfae partis destruenda finitio.

Praelium. Valer. lib. 6. cap. 5. Semperque adverbis confusa praelii. Sic sæpe apud Livium, pro Praelio infeliciter commisso.

Procella. Virg. Æn. 1. 106. i. e. Ex adverfa parte irruens.

Res, cui Secundæ opponuntur. Cic. 1. Off. 90. Ut adverbis res, sic secundas immoderate ferre, levitatis est. V. Fortuna.

Rumore adverbis esse: pro Sinistro & contrario: h. e. Male audire. Liv. 7. Bell. Punic. Marcellus etiam adverbis rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat. Tacit. 2. Hist. 26. Adverbis in vulgus rumore tuit. V. Fama.

Tempestate adverfa usi fumus. Ter. Hec. 3. 4. 9. Cic. 1. Off. In tranquillo, tempestatem adverfam optare, dementis est.

Tempore adverbis. i. e. quum Sumus in adverbis rebus constituti. ut, Adverbis Reipublica tempore, apud Ciceronem. Idem 2. Ver. fed in alia significacione, Satisque feliciter anni jam adverbis tempore navigasset. Hiemem significat, que navigantibus est maxime contraria.

Valatud adverfa: cui contraria est, Bona, secunda, prospera. Liv. 10. ab Urbe, Posthumium valatud adverfa Romæ tenuit.

Valitudinis adverfa rimari. Tacit. 2. Ann. 69.

Ventus adverbis, i. e. Contrarius. Ovid. 6. Epist. 7.

Quam libet adverbis signatur epitola vento: Hypophylæ missa digna salute fui.

Undæ rerum. Hor. 1. Epist. 22. de Ulyffe, — asperæ multa.

Pertulit, adverbis rerum immerfabilis undis.

Adverbis, cum dativo. Quintil. lib. 3. cap. 9. Adverbium gratiæ an obnoxium.

Adverbis alicujus, pro alicui. Tacit. lib. 3. Veneno cum a Lepida petitum illustrium domum adverfa.

Adverbis, compar. Plin. lib. 32. cap. 4. Neque est testudine aliud famamandæ adverbis. i. e. Magis contrarium.

Adverbissimus, superl. Cæsar. 3. Bell. Civil. 107. Qui Alexandria navigantibus sunt adverbissimii venti.

Adverbissimus & Secundissimus opponuntur. Cic. 10. Att. 9. Omnia enim secundissima nobis, adverbissima illis accidisse videntur.

Adverbis & frequentius pl. Adverfa, absolute [ἀπορροία] pro Rebus adverbis, quam vulgus Adverfitatem vocat. Cic. ad Brutum 4. Nihil jam nobis adverbis evenire potest.

Adverfa vocant. Virgil. 9. Æn. 172.

Quos pater Æneas, siquand adverfa vocarent, Rectores juvenum, & rerum dedit esse magistros.

Adverbis alicujus indolere. h. e. In adverbis, vel Ob adverfa. Ovid. 5. Trist. 5.

Adverbis premi. Ovid. 5. Trist. 27.

Tot premor adverbis: que il comprehendere coner, Icarie numerum dicere coner aquæ.

Scandere in adverbium. Quintil. de Demosthene loquens, lib. 11. cap. 3. Scandens in adverbium continuabat quam possit plurimos versus. i. e. in arduo adfcentiu. V. Adverbis chium mox.

ADVERSUM, & ADVERSUS, [ἀντί, ὑπὸ, ἐναντίον] Præpositiones accusativæ indifferentiter pro eodem accipiuntur. Plaut. Amph. 2. 2. 118. Mirum quin te adverbis dicat. i. e. Tibi contradicat. Cic. 14. Att. 4. Si duriorum te præbes, non contentum ego adverbis te. Cic. 3. Off. 103. Hostis legitimus adverbis quem totum jas faciale est.

Adverbis, pro Apud, auctore Donato. Terentius Andr. 1. 5. 31. Sed nunc per opus est, aut hunc cum ipsa, aut me aliquid de illa adverbium hunc loqui.

Adverbis, pro Erga. Ter. Andr. 1. 1. 15. Id gratum fuisse adverbium te, habeo gratiam. i. e. Tibi gratum. Cic. de Nat. Deor. 1. 116. Est enim pietas, justitia adverbium deos. Idem 1. Off. 74. Officia adverbis eos servanda a quibus injuriam acceperis. Idem 3. Fam. 13. Modestus adverbis aliquem.

Adverbis tendere. Virg. 6. Æn. 684.

Isque ubi tendentem adverbium per gramina vidit Æneam. h. e. Versus fe venientem.

Adverbis, pro Contra. i. e. E regione. Plin. lib. 3. cap. 5. Et Lerina adverbium Antipolim.

Ab hac significacione dicitur Exadverbis, pro E regione. Cic. 1. de Divin. 101. Ara enim Aio loquenti, quanti septam videmus exadverbis eum locum, consecrata est.

Adverbium, nonnunquam postponitur. Sallust. in Jugurth. 146. 23. Jamque paulum a fuga aberant, quum Sylla, proffigatis iis quos adverbium ierat, rediens ab latere Mauris incurrit.

Adverbis chium agitabo quadrupedem, i. e. Contra montis ascensum: quale est fiquis dicit, Adverbis flumen navigare, quasi contra aquam.

Vide Agitare equum, & supra ADVERSUS, Adj.

ADVERSUM, Adv. pro Contra adverbis, & interdum pro Obviam. Plaut. Amph. 2. 2. 43. Illic eam adverbium. Idem Men. 3. 2. 22. Quis hic est, qui adverbium mihi fit? Sic, alicui adverbium ire. i. e. Obviam; Plaut. Amph. 3. 3. 43. Proprie de fervis dicitur, qui ibant ad domi-

nos extra domum coenantes, ut prestio essent & domum deducerent. Ter. Adel. 1. 1. pr. Storaæ, non redit hac nocte a cena Æschinus?

Non fervolurum quisquam, qui adverbium ierat? V. ADVERSITOR.

Adverbium quod, pro Contra quam. Plaut. Trin. 1. 2. 139. Adverbium quod ejus me obfecravisset pater.

Adverbis rebitere. Nepos in Pelopida, 81. 7. Cum Thebaris sibi rem esse exultabant, & eos esse solos, qui adverbis rebitere audent.

Adverbis, pro Secundum. Ulpian. tit. 21. in suis Instit. Latinus Julianus, item is qui dedititiorum numero est, testamentum facere non potest. Latinus quidem, quoniam nominatim lege Julia profibitus est: is autem qui Dedititiorum numero est, quoniam nec quæ civis Romanus testari potest, quum fit peregrinus: nec quasi peregrinus, quoniam nullius certæ civitatis civis est, ut adverbis leges civitatis sue testetur. i. e. Secundum leges.

ADVERSE, Adv. apud Gellium. 3. 16.

ADVERSO, are. Frequ. Idem quod Primit. Advertere. Plaut. Rud. 2. 2. pr. Animo adverbis fido, ne herum usquam præterirum.

ADVERSOR, [ἀντιπαραστροφή] srt. Dep. ab Adverbis, pro Contrario, derivatum. Plaut. Capt. 2. 3. 43. Neque me adverbis tibi. Cic. 5. Veir. 81. Hanc Cleomenes vir amabat: veruntamen hujus libidini adverbis nec poterat, nec audebat.

Adverbis & repugnare. Cic. pro Sylla, 50. Ego vero quibus ornamentis adverbis tuis? aut cui dignitati vestræ repugno?

Infense adverbis alicui. Cic. in Orat. 172. de Aristotele. Quis porro Ifocrati est adverbis infensus?

Adverbis rem aliquam. Tacit. 1. Ann. 28. 4. Sua facinora adverbis deos lamentatur. Idem 1. Hist. 1. Sed ambitionem scriptoris facile adverbis. [Nisi Adverbis, & Adverbis legendum.

Adverbis, absolute positum. Ter. Phorm. 1. 25. Cæpi adverbis primo.

Adverbis contra, vel adverbis. Plaut. Casin. 2. 3. 35.

— jam donuili animum, potius ut quid vir velit

Fieri, id faciari, quam adverbis contra? Idem in Merc. 2. 3. 43.

Nolo tuam adverbis adverbis sententiam.

ADVERSANS, antis. [ἀντιπαραστροφή] Cic. 2. de Orat. 187. Sed tantam vim habet illa, que recte a bono poera dicta est flexanima, atque omnium regina rerum oratio, ut non modo inclinante erigere, aut stantem inclinare, sed etiam adverbis & repugnantem, ut Imperator bonus ac fortis, capere possit.

Adverbis natura quicquam facere, est quod vulgo dici solet, Contra nature inclinationem, i. e. Invia Minerva. Cic. de Senect. 71. Quod idem contingit adolescentibus, adverbis & repugnantem natura. Idem. 1. Off. 110. Nihil decet invita, ut ajunt, Minerva, id est, adverbis & repugnantem natura.

ADVERSATUS, a, um. Idem Virg. 4. Æn. 127. Non adverfa petenti annuit Cytherea. Tacit. 2. Ann. 67. 4. Paternis consiliis adverbis. Idem 14. Ann. 65. 1. Adverbis nuptis Poppææ.

ADVERSARIUS, [ἀντιπαραστροφή, ἀντιπαραστροφή, ἀντιπαραστροφή] Proprie dicitur, Qui adverbis nos litigat in judicio. Alio nomine dicitur Pars adverfa: sed hoc est generalius, quia & de femina, & de multis simul dici potest.

Adverfaria. Cic. 2. Fam. 4. Est enim tibi gravi adverbis constituta & parata incredibilis quadam expectatio. Sic Adverfaria dici potest mulier, que adverbis nos judicio contendit.

Adverfarius palam. V. PALAM.

Adverfarius illius. Cic. de Arusp. Resp. 34. Ecquid sciat unam acerrimum adverbis Hermachi Theodolium, legatum ad Senatum a civitate libera missum, sic perculum.

Adverfarius illi. Cic. pro Cluent. 94. Hic Tribunus plebis modestus, prudens, non modo, non seditiosus, sed etiam seditiosus adverbis. Capere adverbis. V. CAPIO.

Convenit mihi cum adverbis. V. CONVENIO.

Convincere adverbis autoritatis & testibus. V. CONVINCIO.

Adverfarius acerrimus. V. ACER.

Capitalis. V. CAPITALIS.

Fortis. Cic. de Arusp. Resp. 40. Ut tanquam fortis in pugna vir, accepsit a forti adverbis vulneribus adverbis & honestis cadere videatur.

Gravis. Cic. in Vatin. 1. Nemo enim horum, aut ita te refutando, ut grave adverbis: aut ita rogandum, ut religiosum testem arbitrabatur.

Intendere fe adverbis in aliquem. Cic. 8. Fam. 4. In evitandis eorum consiliis, qui fe intenderant adverbis in ejus Tribunatum.

Valentiorum nactus adverbis. V. NANCISCO.

ADVERSARIUS, Adj. [ἀντιπαραστροφή] Oppellitur, adverbis. Cic. 2. de Orat. 156. Opinionem istorum studiorum, & suspicionem artificii, apud eos qui res judicent. oratori adverbis esse arbitror. Idem pro Cæcin. 5. Vis ea que juri maxime est adverfaria.

Adverfaria, n. pl. [ἀντιπαραστροφή] Dicitur Tamultuarie quadam tabula, que ante tabularum confectioem perscribentur, ne memoria rerum exciderent: ut ex iis postea tabule justæ & æternæ fierent. Cic. pro Rosc. Com. 5. Nimium cito, ait, me indagare de tabulis, non habere fe hoc nomen in codice accepti & expenfi relatum constituit, sed in adverbis patere contendit. Et rursum, 6. Quid est, quod negligenter scribam adverbis? quid est quod diligenter conficiam tabulas? qua de causa? Quia hæc funt mentura: ille funt æternæ. Hæc delentur statim: ille servantur sancte. Hæc parvi temporis memoria, ille perpetua: ætimationis fidem & religionem amplectuntur. Hæc funt conjecta: ille in ordinem confectæ. Itaque adverbis in judicio protulit nemo: codicem protulit; tabulas recitavit. Adverbis igitur, funt Libri, in quibus res omnes sine ordine ad tempus memorie causa conjunguntur. Codex vero est, in quo digeruntur, & ordine confcribuntur. Adverbis ex eo dici putant, quod adverbis etiam parte scriptis impleverunt, & per transverfium quodque. Solebant autem veteres ex altera tantum parte scribere. Quod admonet Juvenal. illo versu, 1. Sat. 6.

Scriptus & in tergo, necdum finitus, Oretes.

Proinde Opithographi dicebantur libri utriusque scripti. Plinius Junior de Plinio avunculo ad Macrum, lib. 3. Epist. 5. Electorumque commentarios centum sexaginta mihi reliquit, opithographos quidem, & minutissime scriptos. Meminit Calvus, lib. 7. Antiq. Lect. cap. 21.

In adverbis referre. Cic. pro Rosc. Com. 8.

In adverbis jacere. Cic. pro Rosc. Com. 8.

ADVERSATIO, onis. f. Terent. adv. Gnot. cap. 5. Quid aliud est adverbis idololatriæ atque Martyrii quam mortis & vite? Idem de Pudic. cap. 15. Adverbis immunditiam.

ADVERSATOR, oris. m. [*ἀντιπάλῃς*] Qui adversatur. Unde fit
ADVERSATRIX. Ter. Heaut. 5. 3. 4. Ullanne ego rem unquam volui,
 quin tu in ea re mihi adversatrix fueris Soffrata? Plaut. Mofl. 1. 3. 100.
 Nunc adversatrix scelestâ est, dudum adversatrix erat.
ADVERSIOR, [*ἀντιπάλῃς*] Nomen est ab eo dictum, quod Adversum
 ire, pro Obviam ire, dicitur. Nam adversitores Romani Servos appellat,
 qui eunt adversum domino, illumque deducunt & reducant.
 Unde apud Plaut. in Mofel. 4. 2. inducitur servus Adversitoris nomine,
 qui cum Phanicô adversum it domino fvo potanti apud amicum. Ter.
 Adelph. 2. 1. pr.
 Non rediit hac nocte a cœna JEschius?
 Neque fervulorum quisquam, qui adversum irerant? Ubi Donatus,
 Proprie locutus est: nam Adversitores dicuntur.
ADVERSITAS, [*ἀντιπάλῃς*] denom. a nomine Adversus, a, um; est (ut
 hic dicam) Contrarietas ac Repugnantia. Plin. lib. 11. cap. 25. Magna,
 inquit, putatur esse corpionibus adversitas cum Hellionibus. h. e. Stel-
 liones & scorpiones creduntur sibi invicem adversari, contrariique ac in-
 festi esse.
ADVERSIO, onis. Inde sunt locutiones illæ, Adversione emere, vendere,
 conducere, locare. V. AVERSIO.
ADVERTO, ti, tum, [*ἐπιτηδῶ*] ẽre. est Aliquo (h. e. Ad aliquid) vertere.
 Cui contrarium est, Avertere. Veteres per o scribunt Advortere.
 Advortere fe aliquo. Terent. Eun. 2. 3. 50. Illa sese interea commodum
 huc advorterat, In hanc nostram plateam.
 Advortere urbi agmen. Virg. 12. ẽn. 555. i. e. Contra urbein, ait
 Servius. Sic Adverti Orienti, & similia. Columel. lib. 3. cap. 12. 6.
 Ut in locis frigidis meridiano vineta subiciantur: tepidis Orienti ad-
 vertantur. h. e. Vertantur ad Orientem.
 Advortere [*ἐπιτηδῶ*] per metaphoram pro Animadvertere, attendere,
 & quasi observare. Ter. Heaut. 4. 1. 44. Non adverti primo.
 Animum advertere, pro eodem. Ter. Eun. 3. 1. 7.
 Animum advertere, pro Intelligere. Ter. Phorm. 5. 7. 16. Postquam
 tantopere id vos velle animum advorteram.
 Advortere animum hæc, pro Vertere animum ad hæc. Lucret. lib. 2. 124.
 Hoc etiam magis hæc animum te advertere par est
 Corpora, &c.
 Advortere, sine adjecto, pro Intelligere. Plin. lib. 8. cap. 10. Hausta
 hirudine, quam vulgo sanguisugam cœpisse appellari advorto.
 Advortere animum, aliter præterea dictum, pro Diligenter observare
 atque curare: & aliquando pro Attendere ad ea que dicuntur. Liv. 4.
 45. Advortent animos ne quid novi tumultus Labicis oriretur.
 Animo, Diligenter considerare. Plin. lib. 22. cap. 1. Equidem & formæ
 gratia, ritusque perpetui in corporibus suis aliquas exterarum gentium
 uti herbis quibusdam, advorto animum. Quod Cicero dixit, Animad-
 verto. Multa Plinii exemplaria habent, Animum.
 Aliquid graviter. Ter. Heaut. 3. 3. 9. Diligenter adverte de librariis.
 Cic. 4. Att. 4.
 Advortebatur, impersonaliter. Cic. 1. Fam. 1. Nam advortebatur Pompei
 familiares assentire Volcatio. Lamb. Advortebantur.
 Advortunt hominem res insigniores, aut novæ, aut admirandæ. Plin. 1.
 Epist. 10. Multa in Euphrate sic eminent, & relucunt, ut mediocriter
 quoque doctos advertant & adsiciant. Loquitur de Euphrate quodam suæ
 ætatis philosopho, & in nonnullis exemplaribus est, Vertant, h. e. Atten-
 tionem faciunt ad considerandum, & quasi In admirationem convertant.
 Advortere aliquem ad aliquid. Sil. Ital. lib. 16.
 Illum ego ad incensas trepidantem & sæva paventem
 Advortam patriæ sedes.
 Animos monitis. Ovid. 15. Met. 140.
 Animos ad religionem. Lucret. lib. 3. 54.
 Animum levissimis. Tacit. 13. Ann. 49.
 Aures ad vocem. Ovid. 1. Fast. 179.
 Aures monitis. Propert. 1. 1. 37.
 Aures fabulis. Martial. 6. 64.
 Curtum aliquo. Ovid. 3. Met. 636.
 Mentem. Virg. 8. ẽn. 440.
 Numen lusbis. Ovid. 2. Trist. 223. ad Augustum Cæsarem.
 Oculos. Plin. in Paneg.
 Pedem ripæ. Virg. 6. ẽn. 386.
 Vultum alicui rei. Ovid. 8. Met. 482.
 Durius, i. e. Gravius coërcere. Tacit. 3. Ann. 52.
 In aliquem, pro Animadvertere, sive Punire. Tacit. 5. Ann. 9. Placi-
 tum posthac ut in reliquis Sejani liberis advorteretur.
 Advortere, subaudi Proram vel Navem, i. e. Appellere, advenire. V.
 Drakenb. ad Sil. 1. 288.
ADVERTENS, ens, i. e. Animadvertens. Ovid. 14. Met. 270.
 — advertens pensas examinat herbas.
ADVERTOR, V. in activo.
ADVERPERASCIT, [*ἀσποκρίσει*] Instat vesper. i. e. Vespertinum tem-
 pus. Est est de verbis que Grammatici dicuntur Exempte actionis. Ter.
 And. 3. 4. 2. Jam advesperascit. Plin. lib. 7. cap. 52. Deinde quom ad-
 vesperavillet. Cic. 4. Verr. 147. Quom jam advesperaceret, discessimus.
ADVIGILO, [*ἐπιεστρεγνῆσις*] Diligenter vigilare, & per translationem,
 Alicui rei incumbere, operam dare. Ter. And. 4. 1. 50.
 — nam fatis credo, si advigilaveris,
 Ex unis geminas mihi conficies nuptias.
 Hęc tu, advigila. Plaut. Ad significat intentionem & est *ἐπιεστρε-
 γνῆσις*, ut in Adamare. H. St.
 Si advigilamus pro rei dignitate. Cic. de Petit. Conf. 44.
 Advigilare ad aliquid. Cic. 2. de Legib. 29. Ei colendæ virginis præ-
 sint, ut advigiletur facilius ad custodiam ignis. h. e. Diligenter vigiletur
 juxta ignem, ne extingatur.
 Alicui. Tibul. 2. 6.
 Advigilantia pila fomnis regum. h. e. Regibus dormientibus. Stat. 1.
 Theb. 147.
 Non impacatis regum advigilantia fomnis
 Pila, nec alterna ferri sitatione gementes
 Excubie.

vetus apud Gruterum, p. 1145. n. 8. CONVIGI CVM QVO ADVI-
 XIT SINE QVERELA. Et p. 1115. n. 8. ADVIVENTE EO.
ADULAS, [*Ἀδύλας*] Mons Germanicæ, qui Alpibus Rheticis five monti
 Sancti Gothardi ab ortu connectitur, continens quidem jugo: ut Alpium
 vel brachium vel majus cornu dici queat. Adyas vocatur Alciato, quasi
 Inaccessus. V. Rheticæ Alpes, In RHÆTIA. & supra ADVALLAS.
ADULIS, [*Ἀδύλις*] Civitas Æthiopiæ, quæ & Panos insula dicitur. Oppi-
 danti dicuntur ADULIÆ. V. Stephan.
ADULITON, Ἀδύλιον Ptolemeo, Oppidum est maritimum in Troglody-
 tarum regione, five ab Æthiopiæ parte, quæ sub Ægypto ad mare spectat,
 commune Æthiopiæ & Troglodytarum emporium, a fervis, qui
 a dominis profugerant, conditum, unde & nomen habet, ut indicat
 Plin. lib. 6. cap. 29.
ADULOR, [*κρηλακία, Ἰουπεία, Ἰσορρηπίου, κρηλακία*] ari. Assentari. Adulatio,
 inquit Nonius, est Blandimentum proprie canum: quod & ad homines
 tractum consuetudine est. Valla lib. 5. 56. Adulari, est Infervire & captare,
 ut favorem emereamur quoquo modo, vel voce, vel gestu. Estque
 tractum *ἀπὸ τῆς δούλης*, quod est servus. Et sane Adulari, fervile est,
 non liberale & ingenium. Sed ab Alludendo, vel ab Accedendo & lu-
 dendo duci, Festo placet; ibidem Dacrius monet in MSS. legi Ado-
 lari pro Adollari, ut fit quasi Ad ollam ire, ollam sectari, quod Parafit-
 icis solenne. Ovid. 14. Met. 46.
 Agmen adulantum media procedit in aula.
 Aperte adulantem nemo non videt. Cic. in Laelio 99.
 Adulari aliquem. Cic. 2. de Divin. 6. Adulatur fortunam alterius. Columel.
 lib. 7. cap. 12. de canibus, Illi quoque furem adulatur. Cic. 1.
 Off. 91. Cavendum est, ne assentatoribus patefaciamus aures, nec
 adulari nos sinamus. Quod quidam passivè dictum putant. Non de-
 sunt tamen qui active.
 Adulari alicui. Quintil. lib. 9. cap. 3. Verborum vero figuræ & muta-
 tæ sunt semper, & utcumque valuit consuetudo, mutantur. Itaque si
 antiquum sermonem nostro comparemus, pene jam quicquid loquimur,
 figura est: ut, Huic rei invidere, non ut omnes veteres, & Cicero
 præcipue, hanc rem: & Incumbere illi, non in illum: & Plenum
 vino, non vini: &, Huic, non hunc Adulari, jam dicitur: & mille
 alia: utinamque non pejora vincant. Quo loco Quintil. dictionis Ci-
 ceronianæ fe valde negligentem ostendit. Totum liquidum contra esse
 horum verborum exempla in hoc opere demonstrant.
ADULO, Veste dictum pro Adulari. Cic. 2. Tusc. 24.
 Tum Jecore opimo farta, & satiata affatim,
 Clangorem fundit vestrum: & sublimè advolans
 Pinnata cauda nostrum adulat sanguinem. i. e. Detergit & palpat.
 Turnebus. Lucret. lib. 5. 1072. de canibus.
 Longe alio pacto gannitu vocis adulat.
 Adulandi libido. Tacit. 4. Hist. 49.
ADULARIO, onis. f. [*κρηλακία, Ἰουπεία*] Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
 Canum vero tam fida custodia, tamque amans dominorum adulatio.
 Adulatio, in altero significat. Cic. in Laelio 91. Nullam in amicitiiis
 pestem esse majorem, quam adulationem, blanditias, assentationem.
 Absurda adulatio. Tacit. 3. Ann. 47.
 Feodissima adulatio. Tacit. lib. 3. 57.
 Feedis adversus Neronem adulationibus. Idem 15. Ann. 59.
 Glificens. Tacit. 1. Ann. 14.
 Indecora. Suet. in August. 3. 4.
 Questitor adulatio, h. e. Exquisitor. Tacit. 3. Ann. 57.
 Segnis. Tacit. 1. Hist. 36.
 Tristi Adulatione adversus superiores. Tacit. 11. Ann. 21.
 Adulatio in aliquem. Tacit. 1. Ann. 13. Multa patrum & in Augustam
 adulatio.
 Semper magnæ fortunæ comes adeest adulatio. Patere. lib. 2. 102.
 Adulationem inducere. Tacit. 5. Ann.
 Demitti in adulationem. Tacit. 14. Ann.
 Leplos in adulationem cohibebat ipse. Tacit. 4. Ann. 6.
ADULĀTOR, [*κρηλαξ, κρηλακιστής*] Assentator. Qui ficto amore, & obsequio,
 gratiam ac favorem captat: est igitur Adulatori contrarius Amicus verus:
 nempe qui nihil simulat apud eum quem amat, sed libere & ex animo
 facit ac dicit omnia. Adulator, homo levis atque fallax, ad voluptate-
 mentem facit ac dicit omnia, nihil ad veritatem. Ex Cic. in Laelio 91. extr.
 Ubi tamen h. v. non utitur. Sed ad Herenn. 4. 29.
ADULĀTORIUS, Adj. [*Ἰουπείος*] Tacit. 6. Ann. 32. Vitellius formi-
 dine C. Cæsaris, familiaritate Claudii, turpe in servitium mutatus,
 exemplar apud posteros adulatorii decoloris habetur.
ADULĀTRIX, icis. [*κρηλακίστρια*] Quæ adulari solet. Treb. Poll. Claud.
 3. extr.
ADULATUS, a, um. Partic. i. e. Humi prostratus. Val. Max. 4. 7.
 ext. 2. Mater Darii more Perfarum Ephelcionem adulata. conf. Eund.
 6. 3. ext. 2.
ADULATUS, ẽs, m. Gloss. Vet. Adulatus, *κρηλακία*.
ADULATORIUS, i. m. dimin. Parvus adulator. Cathol.
ADULATORIE, Adv. August. Epist. 148. pr. Si perfunctorie atque adu-
 latorie res agatur. conf. Nonium 1. 203.
ADULANTER, aliud Adv. Fulgent. Contin. Virg. p. 153. Vanæ laudis
 appetitus falsa adulanter ingesta, velut propria reputat.
ADULABILIS & e. Qui blanditiis moveri potest. Ennius apud Nonium
 2. 669. Huic est animus propitiabilis, ita & adulabilis. Sic, Adulabi-
 lis sermo, sententia, Amnian. 14. 11. & 31. 12. in Valente & Gratiano.
 Vicit tamen funesta principis destinatio & adulabilis quorundam sententia
 regionum. H. St.
ADULTER, ẽri. [*μοιχῆς*] Unde scemininum ADULTERA. Festus, Adulter
 & Adultera dicuntur, quia & ille ad alteram, & hæc ad alterum se conferunt.
 Adulter in aliqua. Tacit. 3. Ann. 24.
 Adulter omnium cubicularum. Cic. in Sallust. 21. Tu omnium mensuram
 assecla, omnium cubicularum in prima ætate pellex, & idem postea
 adulter.
 Callidus adulter. Ovid. 1. Amor. 10. 4.
 Dardanius. h. e. Paris. Virg. 10. ẽn. 02.
 Fratrem. h. e. Thyestes, qui cum Merope fratris sui Atræi uxore adu-
 lterium fecit. Stat. 5. Sylv. 58.
 Nitidus. i. e. Comptus. Hor. 3. 24. 20.
 Nocturnus. Hor. 3. Od. 16. 4.
 Obfœcens. Claud. de Bell. Gild. 15. 156.

Secretus. Juven. 6. Sat. 236.
 Abditus interea latet & secretus adulter.
 Sororis adulter Clodius. Cic. pro Sexto. 39.
 Temerarius. Ovid. 2. Fast. 335.
 Adultera alicuius. Ovid. 10. Met. 346.
 Tunc eris & matris pellex, & adultera patris?
 Clavis adultera. Ovid. 3. de Arte Am. 46. 3. V. ADULTERINUS.
 Coniux. Ovid. 3. Amor. 4. 37.
 Mens. Ovid. 3. Amor. 4. 57.
 Turpis. Ovid. 13. Epist. 133.
 Virgo. Ovid. 6. Epist. 133.
 Turpiter illa virum cognovit adultera virgo. Virgo, ad Ætatem refertur.
 Adulter, per synecdochen speciei pro genere, pro Amatore. Hor. 1. Od. 33. 9.
 Quam turpi Pholoë peccat adultero. Sic alibi sæpe. Ovid. 2. de Arte Am. 637.
 — cum nominis extat adulter, i. e. Qui per mendacium gloriatur de amoribus femina.
 Adultera, dictum de brutis. Plin. lib. 8. cap. 16. Odore pardi coitum sentit in adultera leo, totaque vi confurgit in preniam.
 ADULTERIO, onis. Idem quod Adulter. Citat Laberium Nonius, quem si quis legere, ut ille ait, voluerit, ibi inveniet, & fidem nostram sua diligentia adjuvabit. V. & Gell. lib. 16. cap. 7.
 ADULTERO, [αδελφόν] & Gell. lib. 16. cap. 7. Verbum a nomine Adulter derivatum: Adulterio stuprare. Suet. in Aug. cap. 67. Adulterare matronas. Absolute Cic. 1. de Legib. 43. Latorcinari, adulterare, testamenta supponere. Hinc per metaphoram pro Arte aliqua quidpiam pro vero assimulare, atque ita rem facerem corrupte. Plin. lib. 12. cap. 7. Piper longum facillime adulteratur Alexandrino sinapi. Cic. pro Rosc. Com. 17. Adulterare tabulas.
 Adulterare rebus existeris. Plaut. Bacchid. 2. 3. 34. Ubi interpres, Adulterare rebus existeris. i. e. Fraudem injicere rebus alienis.
 Adulterare, per translationem dictum: ut, Adulterare iudicium, pro Corruptere. Cic. de Amicit. 94. Quum autem omnium rerum similitudo est vitiosa (tollit enim iudicium veri, idque adulterum) tum amicitie repugnat maxime.
 Jus adulterare pecunia. Cic. pro Cæcin. 73. Quod enim est jus civile, quod neque iniecti gratia, neque perfringi potentia, neque adulterari pecunia possit?
 Naturam. Cic. in Partit. 90. Voluptas naturam boni fallaciter imitando adulterat.
 Rationes domini adulterare. Ulp. l. 1. in fin. ff. De servo corr. Vel actori fualit, sive verbis, sive pretio, ut rationes dominicis intercederet, vel adulteraret, vel etiam ut rationem sibi commissam turbaret.
 ADULTEROR, pass. ari. Hor. Epod. 16. 31.
 Mirus amor, juvet ut tigris subsidere cervis, Adulteretur & columba milvivo. h. e. milvio per adulterium inecat.
 ADULTEROR, [αδελφόν] ari. dep. Adulterium committere. Cic. 1. Off. 128. Latorcinari, fraudare, adulterari, turpe est, sed dicitur non obsecene. Al. Adulterare.
 ADULTERATA, h. e. Adulterio stuprata. Suet. in Cæs. 48. Libertum gratissimum, ob adulteratam equitis Romani uxorem (quanquam nullo quereute) capitali pena afficit.
 Adulterate reliquæ Gallorum, i. e. Alienarum mixte. Flor. 2. 11. 3.
 ADULTERATUS, [αδελφόν] Partic. Quod alienæ rei admittione corruptum est. Alio nomine Falsum etiam a Plinio dicitur. Huic opponitur Sincerum. Lacerpitium adulteratum gummi. Plin. lib. 19. cap. 3.
 Adulteratus nidus. Plin. lib. 10. cap. 9.
 ADULTERATOR, oris. Idem est quod Corruptor & Depravator: ut, Adulteratores monete in l. aut facta. in fin. D. de penis.
 ADULTERATRIX, icis. f. Adultera. Gloss. Vet. αδελφόν, Adulteratrix.
 ADULTERATIO, onis. f. Gloss. Cyrilli, Adulteratio παραχρησασίς: sicut ibidem Adulterator παραχρησασίς est, legitur etiam in Lemmatis Plinianis, quæ post præfationem loco primi libri videntur, ad lib. 12. n. 20. in odoribus aut condimentis dicuntur Adulterationes.
 ADULTERINUS, [αδελφόν] Adj. Quod pro vero assimulatum est: ut Adulterinum signum: i. e. Alieno annulo factum, inquit Festus. Cic. pro Cluent. 41. Testamentum in alias tabulas transcriptum, signis adulterinis obfignavit.
 Adulterina moneta, V. MONETA.
 Adulterinum symbolum. Plaut. Bacch. 2. 3. 31. — inquit dicere, Adulterinum, & non eum esse symbolum. i. e. Signum. Festus.
 Nummum adulterinum, & Clavem adulterinam dicimus: vulgus dicit Falsum nummus, Falsa clavis, &c. Cic. 3. Off. 91. Si sapiens adulterinos nummos accepit imprudens pro bonis.
 Adulterinum, interdum dicitur quasi Ex adulterio procreatum. Plin. lib. 10. cap. 3. Et si conviventem humectantemque animadvertit: præcipit a nido, velut adulterinum & degenerem. Loquitur de aquilæ pullo.
 ADULTERITAS, pro Adulterio a Laberio nimis licenter dictum, teste Gellio lib. 16. cap. 7.
 ADULTERIUM, [αδελφόν] a nomine Adulter, Genus est criminis. Papinianus in l. 6. §. 1. D. ad leg. Juliam de adult. Lex Julia stuprum & adulterium promittit καὶ τὴν παραχρησασίαν appellat: Sed proprie Adulterium in nuptiam committitur, propter partum ex adultero conceptum, composito nomine: Stuprum vero in virginem viduamque committitur: quod Græci φθοράν sive ἀφροσύνην appellant. Hanc Papinianus definitionem Valla lib. 6. cap. 45. approbat: illud tamen addens, Legem Juliam recte hæc duo promittit appellasse: non quod omne stuprum sit adulterium: sed quod omne adulterium fit stuprum.
 Adulterium, per metaphoram dictum, Plin. lib. 9. cap. 40. Juvatque ludere impendio, & lusus geminare miscendo iterum, & ipsa adulterare adulteria nature: sicut tellurides tingere, argentum auro confundere, ut electra fiant: addere his æra, ut Corinthia. Eadem ratione dicuntur arborum adulteria, h. e. infitiones. Idem lib. 17. cap. 1. 8. Ob hoc inrita & arborum quoque adulteria excogitata sunt, ut nec poma pauperibus nascerentur.
 Adulteria mercis. Plin. lib. 19. cap. 3. Ad mercis adulteria succum ipsum, in vasa conjunctum, admixto rursus, subinde concutiendo, ad maturitatem perducunt. Alibi Fraus ab eodem dicitur.
 Labes adulteri. Ovid. 3. Am. 5. 44.

Fœdum matris adulterium. Ovid. 8. Met. 156.
 Impurum Catull. de coma Beren. 84.
 Obsecrum. Ovid. 2. Trist. 212.
 Sordidum. Liv. lib. 1.
 Turpe. Juvenal. 11. Sat. 175.
 Cogere adulterium. Ovid. 2. de Arte Am. 367.
 Cogis adulterium dando tempusque locunquæ.
 Committere. Quintil. lib. 7. cap. 4.
 Committere in aliquam feminam. Ulpian. in l. 1. §. si quis. D. de offic. præfect. urb. Si quis servum suum adulterium commisisse dicat in uxorem suam, apud præfectum urbi erit audiendus.
 Facere adulterium malum cum aliquo. Catul. ad Janium 37.
 Inire adulterium. Patere. lib. 2. P. Clodius infamis etiam fororis stupro, & actus incesti reus, ob initum inter religiosissima populi Romani facra adulterium.
 Adulterio nobilitatus. V. NOBILIS.
 Adulteris celata vasa. Plin. lib. 14. cap. 22. i. e. in quibus celata sunt adulteria.
 ADULTUS, V. ADOLEO.
 ADUMBRO, [επιμαρτυρόν] are. Umbram exhibere, sive Umbram tegendo facere. Columel. lib. 5. cap. 5. Sub ortu canalicule palmicis tegentibus vineas adumbrabat.
 Adumbrare est Pictorum verbum, & quadantenus aliquid deformare & exprimere significat: non primis tantum lineis, velut vulgo interpretantur, circumscribere, sive delineare. Nimirum adumbrare Latinis, quod περιγραφήν Græci dicunt: Adumbratio περιγραφή. Atqui Scia-graphia non est lineatio, quæ Ichnographia & Orthographia absolvi-tur; sed est, quæ addit umbras, & oculis non modo lineas exhibet, sed explicatioribus etiam rerum species subjicit, ut Bernardus Baldus recte interpretatur. Nempe Pictores primum lineamenta ducunt: futuroe imaginis (hæc Ichnographia est) deinde inducunt colores, qui addunt umbram, atque sic paulo expressiorem speciem exhibent, non tamen perfectam. Hæc Adumbratio igitur est, cui postea accedit manus ultima: cum omnia ad exactam elegantiam ac venustatem expolitur. Et hæc ob causam Aristoteles Rhetor. 3. 12. genus dicendi, quo in delibe-rativis causis utitur, περιγραφικόν comparat, & Illi idem, quæ in de-moustrativo genere adhibetur, opponit. Hoc enim ut omnium accura-tissimum & ornatissimum vult; ita illud, si exquirit minus exultumque sit, maxime probat. Quintil. 7. 10. Nam quicquid pictor omnia, quæ in rerum natura sunt adumbrare didicit? Sed percepta semel imitari ratione, allumulabit quicquid accepit. [Sanc videntur Veteres picturam ἀπλοῦς h. v. intelligi voluisse; Sculptura enim expressis Adumbratas opo-nunt imagines. Cæterum de Scia-graphiae notione aliter Grav. ad loc. Cic. pro P. Sulla, qui infra legitur, Athenag. Apolog. p. 19. ed. Stej. h. Unde constat id vocabulum veteres de Monogrammo quoque pictura pro-prie usurpasse, quæ nullas umbras exhibet, quicquid V. C. cujus verba ex Lipsiensis Thef. huc descripta fuerunt, opmatur.
 Adumbrare & Exprimere, contraria. Cic. pro Coelio 22. Permulta ma-ximarum non expresse signa, sed adumbrata virtutum.
 Idem 3. Tuic. 3. Est enim gloria solida quedam res & expressa, non adumbrata. [Conjungit tamen utrunque v. tanquam Synonyma Quintil. Decl. 10. 11.
 Adumbrare, pro Imitari. Cic. 3. de Orat. 16. Idipsum sumus in eorum sermone adumbrare conati.
 Imitari atque adumbrare. Cic. 2. de Orat. 194. Quare nolite exultare meipsum, qui non heroum veteres casus fictosque luctus vellem imitari atque adumbrare dicendo, &c.
 Adumbrare morem alicuius. V. Mos.
 Res fictæ & adumbrata. Cic. de Amicit.
 Adumbrare, Quavis ratione quidpiam assimulare. Cic. 3. Verr. 77. Adumbratus publicanus. i. e. Cuius nomen tegeret, & obumbraret Prae-toris redempturam: qui quum ipse revera publicanus esset, nomine Æschionis accommodato utebatur. Hæc Budeus. Cic. pro Domo sua, 80. Quod si non fuit, quid te audacius, qui ejus nomen incidis? quid des-peratius, qui ne emittendo quidem potueris authorem adumbrare meliorem?
 Comitæ adumbrata. Cic. 2. contra Rull. 30.
 Dii adumbrati. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Cedo mihi istorum adumbrato-rum Deorum lineamenta atque formas.
 Indicium adumbratum. Cic. pro Sulla, 52. Sed quoniam Cornelius ipse, etiam nunc de indicando dubitat, ut dicitis, informat ad hoc adumbratum indicium, filium.
 Intelligentia. Cic. 1. de Legib. 59. Quoniam principio rerum omnium quasi adumbratas intelligentias animo ac mente conceperit: quibus illustratas sapientia duce, bonum virum, & ob eam ipsam causam cernat fe beatum fore.
 Lætitia. Tacit. 4. Ann. 31. 2. h. e. Ficta & simulata lætitia non vera. Opinio virtutis. Cic. 5. de Fin. 69.
 Suffragia. Cic. de Lege Agr. 31.
 ADUMBRATIO, onis. f. [επιμαρτυρία] Cic. de Perfect. Orat. 103. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, ut a conatus tamen, atque adumbratio. h. e. Rei vere similitudo ac representatio.
 ADUMBRATIM, Adv. [επιμαρτυρίως] Subobscurè, non aperte. Lucret. lib. 4. 363.
 Non tamen ut coram quæ sunt, vereque rotunda, Sed quasi adumbratum paulum simulata videntur.
 ADUNCUS, [επιμαρτυρία] Adj. Proprie dicitur, Quod quasi ad nos (i. e. verus nos) uncum sive incurvum est: quale est, Aquilæ rostrum, & canum, leorum, similiumque unguis. Huic opponitur Reduncus. Liv. 1. 18. Dextra manu baculum sine nodo aduncum tenens, quem lituum appellaverunt. Cic. pro Cluent. 180. Se nuper in auctione quadam vidisse in rebus mi-nutis aduncam ex omni parte dentium & tortuosam venire ferrulam.
 Aratrum aduncum. Ovid. 2. Met. 286.
 Arcus. Ovid. 4. Epit.
 Corpuscula curvata, & quasi adunca. Cic. 1. de Nat. Deor. 66.
 Cymba. Ovid. 1. Met. 290.
 Dentes aprorum. Ovid. 10. Met. 550.
 Falx. Ovid. 14. Met. 628.
 Ferrum. Ovid. 9. Met. 128.

Hamus. Ovid. 13. Met. 934.
 Naris. Lucan. lib. 2.
 Naso adumo aliquid suspendere, Spernere, subannare, fastidire, irridere. Acron. Hor. 1. Sat. 6. 5.
 Os. Ovid. 12. Epist. 16. — oraque adunca boum.
 Pedes aquile. Ovid. 6. Met.
 Præpes Jovisadunca. h. e. Aquila. Ovid. 6. Fast. 196.
 Puppis. Ovid. 14. Met. 550.
 Rostrum avis. Plin. lib. 11. cap. 37. Et acuta volucris rostra, eadem raptò viventibus adunca.
 Ungues. Cic. Tusc. 24.
 Vomere. Ovid. 2. Fast. 295.

ADUNCITAS, Ipsa (ut sic dicam) incurvitas, ut Aduncitas rostri. Plin. l. 8. c. 27. & l. 12. c. 49. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Rostrum aduncitate.

ADUNICATÆ, Populi in Gallia Narbonensi commemorantur a Plin. lib. 3. cap. 4.

ADUNDO, are. ap. Marcellin. l. 31. p. 516. Franci. nisi est error pro Abundare. H. St.

ADUNO, [ἀδύνω] are. In unum cogere, & quasi Conglobare, verbum rarissime lectum.

ADUNATUS, a, um. Plin. l. 19. c. 2. de Sparto. Vulfum fascibus in acervo adunatum biduo. [Sed Hard. ex MSS. edidit Animatum. q. V. D. l. ec. ex duobus MSS. profert. Vmmatum. Forte Viminatum, si commate post Vulfum, distinguas. V. l.]

Sæpe hoc participio Justinus usus est: ut 7. 2. 12. Adunatæ gentes variorum populorum. Et 15. 4. 22. Adunatis omnium sociorum copiis. Item 24. 1. 5. Adunato exercitu, &. Adde Borrich. Cogit. p. 40. sic & Pallad. 4. 10. extr. Germen adunatum. Gloss. Gr. Lat. ἀδύνωτος ὁ ἀδύνωτος, Adunatus in tabula. Si Nonio 4. 10. credimus, ipsi etiam Ciceroni Off. 3. c. 8. vindicanda vox est, ubi scripsisse dicitur: Et si tum animum attendens, turpidinam vides adunatam, &c. sed Adjunctam bodie ibi legimus.

ADUNATIO, ðnis. f. apud Cypr. Epist. 57. 1. extr. Epist. 61. 1. sive Oxon. Edit. Epist. 60. & 62.

ADVOCO, [ἀδύω, ἀδύωμαι, ἀδύωμαι] Generaliter est Accessere: Proprie autem ad Jus pertinet, & significat Homines vel patroni, vel consilii, vel testimonii causa convocare. Horoman. Ter. Phorm. 2. 1. 83. Amicos advoco, ad hanc rem qui adsint. Cic. pro Quintio 5. In his, quos tibi advocati, viris electissimis civitatis. h. e. Quos tibi assessores, et in iudicando vocati adtores, quos in consilium adhibuisti. Pomponius in l. si procurator. D. Rem ratam haberi. In id committitur stipulatio, quod inter sit agentis. Et ideo sæpius ex ea stipulatione agi potest, prout inter sit agentis in eo quod litigat, quod consumit, quod advocat, quod damnatus solvit. Advocat, h. e. Advocatos accessit.

Advocor cause. Quintil. lib. 11. cap. 1. Etiam in his causis quibus advocamur, eorum differentia diligenter est custodienda.

Advocare ad consultandum, aut ad aliud agendum, idem significat quod simplex Vocare. Cic. 12. Att. Nam quod non advocavi ad obligandum, primum mihi non venit in mentem.

Ad concionem, pro eo quod est, Vocare ad concionem. Nam sine præpositione proprie dicimus, Advocare concionem. Liv. 4.

Concionem. Cic. 5. Verr. 185. & de lege Agr.

Consilium. Cic. in Vat. 15.

Animum ad seipsum. Cic. 1. Tusc. 75. Nam quid aliud agimus, quam a voluptate, i. e. a corpore, quum a re familiaris, que est ministra & famula corporis, quum a republica, quum a negotio omni invocamus animum? Quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad seipsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque a corpore abducimus?

Advocare, Advocati officio fungi. Sen. lib. de Brevit. Vitæ cap. 2.

Hic advocat, hic adest, ille periclitatur, ille defendit, hic iudicat. Omnes illi, qui te sibi advocant, tibi advocant. Idem c. 7. de Brev. Vit. H. St. [Verum non qui Advocat officio Advocati fungitur, sed qui Adest potius.

Aliquem contra alterum, Cic. pro Quintio, 71.

In consilium. Cic. Frag. Ep.

In consilia. Quintil. lib. 3. cap. 10.

In cœtum. Virg. 5. Æneid. 44. In cœtum advocare socios.

Advocare artem. Cic. 4. Acad.

Advocatur India in eo cibi genere. Plin. lib. 15. cap. 26. Inque alio cibi genere India advocatur, in alio Ægyptus.

Artes advocare. Ovid. 7. Met. 138.

Enses. Sil. Ital. 17.

Ergo asper monitis frustra nitentibus enses Advocat. i. e. Pœsit.

Genus in plañctum. Sen. Herc. OEt. 1862.

Sacramentum in alicuius nomen. Tacit. 1. Hist. 55. In Senatus populique Romani obliterata iam nomina, sacramenta advocabant. h. e.

In s. p. q. b. verba iurabant.

Ventos. Stat. lib. 1. Achil. 219.

Vires omnes. h. e. Totis viribus conari. Sen. Medea 7.

— hoc age: omnes advoca Vires, & artes.

Advocasse, Provocasse, teste Nonio. Lucil. lib. 29. Amicos hodie cum improbo illo audivimus Lucilio advocatæ.

Advocari ægro, h. e. ad ægrum. Ovid. de Remed. Art. 110.

Advocare, pro allicere. Plin. 1. Epist. ult. Tranquilli mei iomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viae, mediocritas vilæ, modus ruris, qui advocet magis quam distringat. h. e. Qui delectet magis quam occupet. Alii legunt Avocer: interpretanturque, A curis urbanis removcat. [Rectius. V. Avoco.

ADVOCANS, antis. Vulg. Int. Matth. 18. 2. Advocans Jesus parvulum statuit eum in medio eorum.

ADVOCATUS, [ἀδύωτος, ἀδύωτος] Qui defendit alterum in iudicio, aut Patronus dicitur, si orator est: aut Advocatus, si aut ius suggerit, aut præsentiam suam commodat amico: aut Procurator, si absentis negotium suscipit: aut Cognitor, si præsentis causam novit, & sic tuetur ut suam. Acon. Ped. in Divinat. 11. Cic. 7. Fam. 14. Quod si scribere oblitus es, minus multi te advocato causa cadent. [i. e. te consulto. Solebant enim Clientibus suis & scripto & verbis cavere] Cui, in quibus Trebatius iuit. Alioqui Advocatorum opera que fuerit, & quomodo litigantibus adeste consueverint pulcre vides in Terentii Phormione expellenti. Act. 2. Sc. 2. Quintilian demum ac Plinii Junioris temporibus ad Patronos vel Causarum actores id nomen fuit transtulit.

Advocatus, ait Villa l. 4. Quicunque adest alteri in causa, officii gratia, Advocatus appellatur, etiam si nihil dicat neque agat, sed qui tantum p-

ratus sit defendere. Ter. Eun. 4. 6. 25. Volo ego adeste hic advocatos nobis in turba hac. Cic. pro P. Sylla 81. Consul de pecuniis repetundis Catilina fuit advocatus.

Advocatus, pro Patrono, seu Causidico, sive pro Eo qui causam agit, Ulpian. l. 1. D. de var. & extraor. cognit. Advocatos accipere debemus omnes omnino qui causis agendis quo quo studio operantur. Atque his causarum actoribus honorarium seu merces sua solvebatur. V. Ulpian. iremque Torrent. ad Sueton. Ner. c. 17. Quintil. l. 12. c. 1. Frequenter autem accidit, ut his etiam vera dicentibus fides desit: videaturque talis advocatus, male cause argumentum. Aliquanto post, Non enim forensem quandam institutum operam, nec mercenariam vocem, nec (ut æterioribus verbis parcamus) non inutilem sane litium advocatum, quem denique causidicum vulgo vocant.

Advocatus aucto cuiuspiam. V. Asto.

Per advocatum defendi. V. Defendo.

Advocatus eo, aut venio amico. Cic. 1. Off. 32. Ut si constitueris te cuiuspiam advocatum in rem præsentem esse venturum.

Invocare advocatum ad causam defendendam. Cic. 2. de Orat. 196.

Advocatum Plautus pro Telle rogato accipit in Pen. 3. 6. 11. Factum a vobis comiter, bonam deditis Advocati operam mihi, &c. Verba sunt Agorastochis ad testes quos advocaverat in Lycum lenonem, quos in primo huius scenæ versu diserte testes vocat. Sed & in superiore scena 20. Lycus Agorastochem sic alloquitur. LYC.

Malus es, captatum me advenis cum testibus: Tuorum apud me nemo, nec quicquam tui. AGORA.

Memento te illic advocati. ADVOC.

Meminimus.

ADVOCATUS, a, um, ut. Advocatum consilium amicorum, Curt. 6. 8. 1. Advocata concio, Nepos, 7. 6. 4. & Justin. 2. 8. 8. Quis Deus tibi non bene advocatus? Catul. 41. 3.

ADVOCAMENTUM, i. Advocatio vel Remedium. ut, Venia advocamenti Plin. 5. Epist. 8. Sed meliores libri Advocandi.

ADVOCATIO, ðnis. f. [ἀδύωσις, ἀδύωσις] h. e. Advocati officium, aut etiam Patrocinium quod nobis affertur ab eo. Cic. 7. Fam. 10. Sed tu in remilitari multo es cautior, quam in advocacionibus. Plin. Arriano l. 2. In finestentia adiecit, quod ego & Tacitus injuncta advocacione diligenter fortiterque functi eliemus: arbitrari Senatium, ita nos fecisse, ut dignum mandatis partibus fuerit. h. e. Prisci accusatione demandata ab Senatu. Advocatus enim tam Accusatoris est, quam Defensoris.

Advocatio, a Cicerone dicitur quam Consultationem dicimus. 3. Verr. 129.

Quo sæpe numero senatus convocatur, quo maximarum rerum frequentissime quotidie advocaciones fiunt. De æde Castoris loquitur. Budæus.

Copiosa advocatio. Cic. pro Quintio, 147.

Dicuntur advocacionem. Cic. pro Domio luv., 54.

Advocatio, interdum collectivum nomen est, pro Multitudine, & quasi Cohorte patronorum & amicorum qui alicui ventum advocati. Liv. 3. 47. Virginiis forditatus filium secum obsoleta velte, comitantibus aliquot matronis, cum ingenti advocacione in forum adducit.

Advocatio aliter etiam apud Senecam. H. St.

Advocacionem pro Mora & Spatio sæpius posuit Seneca, ut, Dare, petere, postulare advocacionem. Tractata iudicis: nam qui parum instructi ad respondendum, advocacionem solent petere: i. e. Moram & tempus deliberandi advocandique amicos. V. Grav. ad illud, Cic. 7. Fam. 11. Uta singulari interregibus binos advocaciones peterent. Adde Burm. ad Petron. c. 96. p. 458. Lips. in illud Seneca ad Marciam, c. 10. Nimis magnam advocacionem dedi. Venus Poeta:

Cur disters, mea lux, rogata semper?

Cur longam petis advocacionem? Adde Sen. in Ludo, cap. 18.

ADVOCITARE, Sæpe advocare. Festus.

ADVOLVO, [ἀδύω, ἀδύω] are. Quasi Ad aliquid volare.

Advolare cum dativo, Plin. lib. 10. cap. 40. Caprarumque uberibus advolant. h. e. Volant ad caprarum ubera.

Advolare ad. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Legi etiam scriptum esse, avem quandam que Platæa nominaretur, etiam libi cibum querere advolantem ad eas aves que in mari mergentur.

Advolare ex. Plin. l. 9. c. 8. Quamvis occultus atq; abditus ex imo advolabat. Ex loco in locum. Plin. lib. 10. cap. 29. At in agrum Volaterranum palumbium vis e mari quotannis advolat.

Advolare translatum ad homines. Cic. ad Brut. 10. 4. Quamobrem advola obscuro. h. e. Veni celerrime. Idem, 11. Fam. 27. Oblitumne me putas, qua celeritate, ut primum audieris ad me Tarento advolaris?

Advolare ad pectus. Cic. 15. Fam. 16. Sed si insulam Britanniam cæpero cogitare, ejus ἀδύωσιν mihi advolabit ad pectus.

In auxilium. Plin. lib. 9. cap. 8.

Advolat fama alicui. Virg. 10. Æn. 510.

Advolare rostra, pro in vel ad rostra. Cic. 1. Att. 14. Hic tibi rostra Cato advolat, convicium Pisoni Consuli mirificum facit.

Urbem nuntius. Claud. 5. Paneg.

ADVOLANS, Nom. propr. Gladiatoris nobilis apud Martial. lib. 5. 25.

ADVOLANS, antis. ut, Noctua advolitans præhantia. Prudent. in Symmach. 2. 573.

ADVOLATUS, us. [ἀδύωτος] Cic. 2. Tusc. 24. Tristi advolatu aduncis laccerans unguibus. Advolatus de volucris dicitur ut adestus de hominibus.

ADVOLVO, vi, utum, [ἀδύω] are. Quasi, Volvendo advolvere: ut advolvere lapidem. Virg. 3. Georg. 378.

— congestaque robora, totasque Advolvere focis ulmos, ignique dedere.

Advolutus genibus Liv. 28. 34. Qui advolutus genibus fatalem rabiem temporis ejus accusat. Advolutus genibus dicitur, Qui nixus Hæis genibus ad alterius genua supplex quodammodo prorepsit. Dicitur etiam Provolutus.

Advolvere ad. Plin. lib. 11. cap. 37. Ad ignem advolutus lora cum corpore excoluit.

Cumulos rerum multarum in unum carmen. Claud. 1. Paneg.

Clamor advolvitur altris. Tale est illud Virgilii, It cælo clamor. i. e. Ad cælum usque. Stat. 5. Theb. 143.

Hinc stimuli ingentes, magnasque advolvitur atris Clamor. ADVORSEM, pro Adversarium veteres dixere. Festus. Scribitur etiam ADVORSES & ADVORSES.

ADVORSEM, pro Adversum: & ADVORRO, pro Advergo: veteres scripsit, testimonio sunt Plauti ad Terent. Comædia.

ADURGO, si, [ἀδύω] are. Vehementer urgere. Celsus, lib. 7. cap. 12. Is qui natus est in locum prioris, quotidie digito adurgendus est. De dentibus. Ilor. 1. Od. 37. 17. Cæsar

Cæsar ab Italia volentem,
Remis adurgens, accipiter velut
Molleis columbas. De Augusto & navi Cleopatrarum loquitur.
ADURO, si, stem, [*αἰνῶσι*] cre. Idem quod simplex Urere. Cic. 2.
Off. 23. Quid enim censemus superiore Dionysium, quo cruciati
timoris angere solitum, qui cultros metuens tonsorius, candente
carbone sibi adurebat capillum?
Adurere barbam & capillum. Cic. 5. Tusc. 58. Insuper ut candentibus
juglandum putaminibus barbam sibi & capillum adurerent.
Adurit solis calor, adurit ætatis frigus. Virg. 1. Georg. 93.
— rapide potentia solis
Aerios, aut Boreæ penetrabile frigus adurat. Ubi Servius, Uno,
inquit, sermone duo diversa concludit: quæ tamen unum effectum
habent. Nam & frigidis finis, est caloris initium: & fumus ca-
lor, frigidus est principium. Unde quasi unus effectus est & calor
& frigidus.
Adurit Venus. Hor. 1. Od. 27. 15.
Aduri, dicitur etiam de intertrigine. Plin. lib. 28. cap. 15. Femina ter-
riter adurique equitatu, notum est. V. simplex Uro.
ADURENS, entis. Cell. 6. 8. Curare oportet medicamentis adurentibus.
ADUSTUS, a, um. Adj. Adusta nivosus. Plin. lib. 28. cap. 8.
Adustus cibus. Ter. Adel. 3. 3. 72. Hoc salisum est, hoc adustum est, hoc
lautum est parum.
ADUSTIOR, compar. Liv. 27. 47. Siqui forte adustioris coloris, ut ex
recenti via, essent. Hic nota Colorem in homine Adustum dici, qui
ex sole & vento contrahitur in itinere faciendum.
ADUSTIO, ðnis. f. [*αἰνῶσις*] Plin. lib. 14. cap. 20. de resina & picis
vicis, Vita præter supradicta, acor, aut fumidum virus: picis autem,
adulatio. h. e. Si pix inter decoquendum adusta sit.
Adustio infantium, quæ vocatur Strialis: emendatur adaligatis ossibus
in canino simo inventis. Plin. lib. 30. cap. 15. Est autem Inflam-
matio circa cerebrum & tuniculas ejus, quam consequitur cavitas
oculorum cum pallore & fœcitate corporis. Hermol. in Plin.
ADUSQUE, [*αἰνῶσις, αἰνῶσις*] Dicitio composita ex duabus præpositionibus,
pro Usque ad. Virg. 11. Æn. 262.
Atrides Prother Menelaus adusque columnas
Exulat. Ubi Servius, Adusque sic est dictum, quemadmodum
Siculo prospexit abusque Pachyno. Nam cum præpositioni
nunquam cohereret, adusque & abusque licenter admittum est. Gell.
lib. 15. cap. 2. Præterea vini libidine adusque ludibriâ cariosos.
ADUSTIO, V. ADURO.

A D Y

ADYAS, V. ADULAS.
ADYLISUS, [*Ἀδύλιος*] Mons est ad Thebas Bœotias, ut scribit
Plin. lib. 4. cap. 7.
ADYNAMUM Vinum, [*ἄδυναμον*] Plin. lib. 14. cap. 16. de vinis ficti-
tis: Fictitiorum primum fit ex ipso vino, quod vocant adynamon.
h. e. Invalidum, ac sine viribus. Hermolus.
ADYRMACHIDÆ, [*Ἀδυρμαχιδῶν*] Populi fuit interioris Libyæ, ab ea
parte quæ Ægyptum spectat. De horum moribus memorie proditum
est, uxores in utroque crure armillas æream gestare; utrunque au-
tém sexum ex æquo comatum esse: quo fit ut plurimos alant pediculos,
quos ubi ceperint, præmoribus abiciunt. Virgines viro maturæ ad Re-
gem conveniunt, ex quibusille unam deligit, quam ubi vitariis, statim
dimittit. V. Cæl. Rhod.
ADYTUM, [*ἄδυτον*] Locus est secretior templi, ad quem non nisi sacer-
dotos dabatur accessus: nam & ex eo oracula reddebantur. Sic inter-
pretatur. Cæf. 3. Bell. Civil. 125. Pergamice in occultis ac remotis tem-
pli, quæ præter sacerdotes adire fas non est, quæ Græci *ἄδυτον* ap-
pellant, tympana sonuerunt. Latine interdum Penetrabile dicitur. Virg. 2.
Æn. 115.
— isque adytis hæc tristitia dicta reportat.
Ima adyta. Virg. 5. Æn. 84.
Penetrabilia. Virg. 2. Æn. 15.
— Eternumque adytis effert penetrabilibus ignem. conf. Lucan. lib.
5. 146.
Profunda. Stat. 5. Theb. 646.
Sacrata. Lucan. lib. 10. 23.
Terrifica. Stat. 10. Theb. 170.
Vetusta. Lucan. lib. 10. 179.

Æ A

Æ Syllabam antiqui Græca consuetudine per A scribebant, ut Musæi,
aulæ, pictæi. Festus, & Quintil. 1. 7. Velut F pronuciandam videri
contra Lipsium ostendit Rutgers. 3. Var. Læc. 5. scribendam eam distin-
guendam censet SchurzReisch. Orthogr. præf. p. 8. non item in minu-
sculis compendii & celeritatis causa inventis Cellarius Orthogr. p. 16.
seq. sed tantum in majusculis, de Synæresis in Phæton. V. Quintil.
1. 5. & ibi Burm. p. 56. & Voss. Art. Gr. 2. 14. p. 198.
ÆA, [*Ἄια*] Nomen puellæ venæricis, quæ Phædis fluvii amplexus
fugiens, deorum invitatione in sui nominis insulam versa est. Valer.
Flacc. lib. 5.
ÆA, Colchidis urbs, iad Phasin ab Æeta rege ædificata. Strab. lib. 1.
V. ÆÆVUS.
ÆACUS, i. [*Ἄϊακος*] Jovis ex Ægina (Servius in 6. Æneid. ex Euro-
pa) filius, apud OEnopiam insulam (alii OEnonem vocant) regna-
vit: inferos de matris nomine Æginam appellavit. Describitur Tertius
apud inferos judex cum Minos & Rhadamantho fratribus, ob ejus in
populos justitiam. Suscepit Telamonem, & Peleum, & Phocum. Ex
Volaterrano & Servio. Ovid. in Ibin. 187. — tuasque
Æacus in poenas ingeniosus erit.
Propert. 4. 12. 19.
Aut siquis postea judex fedet Æacus urina,
In mea sortita iudicet ossa pila.
Æacus Alopiades, h. e. Alopi Bœotiorum regis nepos. Afopus enim
pater fuit Æginæ matris Æaci. Ovid. 7. Met. 668.
Severus Martial. lib. 10. 5. in maledicium poetam.

Æacon, accusativus pro Æacum. Ovid. 9. Met. 434.
Nec nostrum feri curarent Æacon anni.
ÆACIOPS, æ. [*Ἄϊακός*] Æaci filius vel nepos. Virg. 1. Æn. 103.
Sævus ubi Æacidae telo jacit Hector. h. c. Achilles, quem ge-
nuit Peleus Æaci filius.
Æacides, Pyrrhus Achilles filius, & Æaci pronepos. Virg. 3. Æn. 296.
Æacides, Pyrrhus Epirotarum rex, ab Æaco trahens originem, tam-
en longa serie. Virg. 6. Æn. 846.
ÆACIDIVS, Adj. [*Ἄϊακίδης, Ἄϊακίδης*] Ovid. 7. Met. 472.
OEnopiam Mimos petit Æacida regna. h. e. Æacidarum.
ÆACIDIVS, aliud Adj. ut Æacidina mina. Plaut. Afin. 2. 3. 25.
Siquidem hercle Æacidinis minis animisque expletus incedit.
Iratu si me tetigerit, iratus vapulabit. Non sine proverbii spe-
cie dictum est, pro Atrocibus ac superbissimis minis. Vocantur au-
tem Æacidina mina, ab Achille Æaci nepote. quem Homerus ubi-
que facit stomachabundum ac mimtabundum: velut in primo scilicet
Iliados libro, ubi sic incandescit in Agamemnonem ut manum admo-
veat capulo, a conviciis ad pugnas venturus, nisi Pallas cum capillis
revocaret. Erasm.
ÆÆÆ, es. five ÆÆÆ, æ. [*Ἄϊαίς*] Insula nomen: Mela lib. 2. 7. Circa
Siciliam in Siculo freto est Ææc, quam Calypso habitasse dicitur. Vi-
de Cellarii Geogr. Antiq. 1. 2. c. 10. extr. Vadianus, Hæc est, Ææa,
ad quam ab inferis regressus Ulysses appulit, atlequente eam cum vi-
no & pane Circe.
h. c. Circe, vel Calypso, ut putat in Melam Vadianus.
ÆÆVUS, [*Ἄϊαίς*] Adj. Virg. 3. Æn. 186.
Infernique lacus, Ææque insula Circes.
Servius, Æææ, tres sunt diphthongi: nam genitivus est ab Ææa.
Ææa, Circe a Virgilio dicta est Homeri exemplo, qui ita scribit O-
dyss. 1. 32.
*Ὅς ἂν ἔστω Κίρκη κλυτὰ τεύχεα
Ἄϊαίς, ἄδρόσσα.* Erat autem Ææa, Colchorum metropolis, de
qua paulo ante. atque ejusdem nominis etiam erat insula Circes, aqua
Ææa Circe dicta est. V. Hermol. in cap. 4. lib. 5. Plinii.
Artes Æææ. Ovid. 2. Amor. 15. 10.
Carmina. Ovid. 1. Amor. 8. 5.
Illa magas artes, Ææaque carmina novit.
Et thalamum Æææ flentis fugisse puella.
Puella. Propert. 3. 12. 31.
ÆAMENE, [*Ἄϊαίς*] Regio est Nabathæorum, apud Steph.
ÆANT, Sinus in Arabia, in quo Heroum oppidum est. Plin. lib. 6.
cap. 29.
ÆANTIUM, Oppidum in Sigæo Troadis promontorio a Rhodiis cordi-
tum in altero cornu: Ajace ibi sepulto, 30. stadiorum intervallo a Si-
gæo, & ipso in statione clavis fuit. Author Plin. lib. 5. cap. 30. Stra-
bo lib. 13. tradit apud Æantium fuisse Ajacis tumulum & templum
& statuam, quam ab Antonio ablatam & in Ægyptum asportatam,
Augustus Cæsar Iliensibus restituit. Sane Ajax Græce dicitur Æas,
Æantos.
Æantium est Magnesiæ promontorium, Plin. auctore, lib. 4. cap. 9.
Est item Æantium, Mæcedoniæ oppidum, Ptolemeo.
ÆANUM, Mæcedoniæ oppidum, quod Æanus Helymii filius Tyrreno-
rum rex condidit, auctore Steph. Hermol. in Plin. Volaterranus autem
sic tradit, Æane ab Æano Elymynthi regis Hetruriae filio, qui hac ap-
plicants hanc urbem ædificavit.
ÆAS, æntis, [*Ἄϊας*] Epiri fluvius, ex Macedonia profuens in Ionium
mare. Lucan. lib. 6. 361.
Purus in occasus, parvi fides gurgitis Æas,
Ionio fuit inde mari. Meminit Strabo lib. 6. & 7. Et Plin. lib. 4.
cap. 23. Dicitur alio nomine Aous.

Æ B

ÆBURA, æ. f. Hispania oppidum juxta Tagum. Liv. 40. 30. & 33.
ÆBUTIA Gens patricia Romæ, de cujus Denariis & viris Ill. V. Patin.
De Æbutia lege de Ambitu. V. Alex. Genial. dior. 3. 17.

Æ C

ÆCA, Italiae urbs, a qua Æcani populi. Plin. lib. 3. cap. 11.
ÆCHINE, es. Nomen est canis apud Xenophon. in lib. de Venatione.
ÆCLUS, Viri nomen. Strabo lib. 10. Post res vero Trojanas Æclus & Co-
thus ex Athenis profecti habitaverunt: ille quidem Eretriam, Cothus vero
Chalcidem. Est autem Eretria totius Eubœæ civitas amplissima post Chal-
cidem.
ÆCLANUS, Populi sunt in secunda regione Italiae, de quibus Plin.
lib. 3. cap. 11. Scribitur & Æclani.

Æ D

ÆD. Ædes. AEDIL. CVR. Ædilis Curulis. AEDIL. PL. Ædilis plebis.
ÆEQ. P. Æqualis persona. AER. Ærarius. AER. COL. Ærc collatio.
ÆDEMON, onis. [*Ἄιδήμων*] Ptolemæi libertus, qui patronum a C. Cæ-
sare interfectum ultas est. V. Plin. lib. 5. cap. 1.
ÆDEPOL. Scribi vulgo solet Ædepol per diphthongum quia sic jurare
credunt per ædem Pollucis. Gell. 11. 6. Sed non ita est, inquit Voss-
sius in Etym. f. 9. nam scribendum Edepol, quod contactum ex tri-
bus vocibus: particula jurandi Me vel E, & Deus Pollux. simile est
Medius fidius. Hæc ille. rectius emendatiusque abesse velut diphthongum
scribi, licet utrumque exist in veteribus libris. Sane in Vaticano Te-
rentii exemplari aliusque codd. antiquis Edepol & Ecafor sine diphthongum
scribi e Faerno monet emend Vossius in Ecere t. 189. non aque
illud probem, quod e tribus vocibus originem Vir Doctissimus acce-
sit. Magis hic accedam sententiae Joh. Meurii Par. 1. Exerc. Crit.
ad Capt. c. 4. p. 80. causam, cur scribendum ubique sit Edepol,
ita exponentis: mos enim veteribus vocibus longas duplicare & vel
H vel D inferere. Itaque pro Epol scribebant Eepol, sicut Mecum,
Meecum, Medecum & similia. Nam Epol dicebant quomodo Eca-
for, Equirine, Ejuano: quæ duo potrenta non ubique obvia; prius
est

est apud Festum legere, postorius apud Solipatum lib. 2. Sua fecit hæc totidem pene verbis Pareus Lex. Crit. p. 419. 420. Sed Marcus Varro affererat antiquissimos viros neque per Castorem, neque per Pollucem dejerare solitos: sed id iurjurandum fuisse tantum foeminarum, Plaut. Capt. 5. i. 29. Ædopol benigne facis. Cic. 2. Fam. 8. Non ædopol, quam ego geris rem. V. P. O. I.

ÆDEPSUM, Oppidum in Locride. Plinio & Straboni.
ÆDES, is. f. [ἔδος, ἀνέκτροσι.] Ædes in plurali accipitur pro Domo, nec unquam aliter. In singulari, atque adeo & in plurali, pro Templo. Sed hæc in re differt a templo, quod semper in utroque numero habet adjunctionem, ut, In æde Jovis, Mercurii, in æde Concordiæ, Telluris, Honoris, Virtutis, in æde sacra: & in plurali sacras ædes, ædes deorum, ædes nympharum. Nam cum ait Lucretius, de Jove loquens, Ipse suas ædes disturbat: perinde est ac si dixisset, Jovis ædes. Igitur pro templo dicemus Duas, tres, quatuor deorum ædes, duas sacras ædes. Pro domo, Binas, ternas, quaternas, privatas ædes. Hæc Valla lib. 3. Plaut. Stich. 1. 2. 8. Nitide ædes meæ sint, cum redeam domum. Varro de L. L. lib. 4. Ædis ab Aditu: quod plano pede adibant. Itaque ex ædibus efferti indictivo funere præco etiam eos dicit, qui e tabernis efferuntur. Festus, Ædis, domicilium in edito (Adiu Scal.) positum, simplex atque unius ædium. Sive ideo ædis dicitur, quod in ea vivum degatur, quod Græce αἶσιον vocatur. Cic. 3. Q. frat. 17. Reddita est mihi pervetus epitola, in qua de æde Telluris me admones. Idem pro Domo sua 127. Consecrabitur ædes, non privatorum domicilia.

Ædis, in nominativo singulari. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 1. Hæc ædis quæ nunc est, multis annis post facta sit, in qua omnia regis temporibus delubra parva facta. Hæc Nonius 8. 87. Hoc etiam probat ab eo diminutivum Ædicula: ut ab Apis, Apicula. Nam a nominativo Ædes potius fiet Ædecula: sicut a Vulpes, Vulpecula. Angusta ædes. Ovid. 1. Fast. 201. Cavæ ædes. Virg. 2. Æn. 486.

At domus interior genuit, miseroque tumultu Mifcetur: penitusque cavæ plangoribus ædes Fœmineis ululant. i. e. Tecta camerata, Ser.

Decora. Hor. 1. Od. 30. 4. Excella. Ovid. 15. Met. 812. Magnas ædes pervolare. Virg. 12. Æn. 473. Magnifica æde aliquem divum dedicare. Ovid. 6. Fast. Cic. 5. Tusc. 61. Ædibus in nostris quæ prava aut recta gerantur. Scribit Gell. (N. A. 14. 6. extr.) hunc Homeri esse Odysseum vericulum vice proverbiis semper in ore fuisse. Alii tribuunt Socrati. Diocles adscribit Diogeni, ut refert Laertius. Quo versu monetur, ut eo potissimum quæ ad nos ipsos pertinent, curemus: externa atque aliena ne inquiremus. [Hæc ex Erasmi Chil. 1. 5. 85. [Sed fœellit Virum Magnum memoria, siquidem Latini hic vericulum apud Gellium non legitur, verum Græcus Homeri ex Odysse. d. 391.

Ὁ, ἢ τοι τοι μετὰ τὸν κακὸν ἀρξάντων πύκτων. Nisi forte Sciolli cuiuspiam interpretamentum pro Gellianis verbis arripuit. Marmoræ ædes. Ovid. 7. Epist. 99. Novæ. V. NOVUS. Perpetuæ. V. PERPETUUS. Primæ. h. e. Primæ ædium partes. Ovid. 5. Fast. 312. Prophane. Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Fores in liminibus profanarum ædium, januæ nominantur. Regiæ ædes. Cic. 5. Tusc. 61. Sacra. Cic. 4. Verr. 119. Idem pro Flacco 44. Pecuniam in ædem sacram resciciendam se percipissile dicunt. Vacua. Hor. 2. Epist. 2. 94. Votivam ædem reddere. Hor. 2. Od. 17. 31. Consecrare ædes. Cic. pro Domo sua 127. Dedicare. Cic. 2. de Legib. 57. Disturbare ædes. Lucret. lib. 2. 1101. Inscribere mercede, aut Inscribere ædes venales. V. INSCRIBO. Intra ædem & in ædem. V. INTRO, & INTROEO. Obligare. In OBLIGO. Obscurare. V. Recludere lumen, In LUMEN. Pericruræ ædes. In PEREO. Reficere labantes deorum ædes. Hor. 3. Od. 6. 3. Cic. pro Flacco 44. Referatæ ædes. Lucan. lib. 3. Tendere ad ædes alicujus, pro Ire. Hor. 1. Epist. 7. 89. Ædes pro Cubiculo. Curt. lib. 8. 6. 3. Excubabant principum liberi, servatis noctium vicibus, proximi foribus ædis, in qua rex acquiescebat. Ædes, pro Apum alveis. Virg. 4. Georg. 258.

Aut ille pedibus connexæ ad limina pendens, Aut intus clausis cunctantur in ædibus omnes.

ÆDICULA, dimin. pro Cellula in ædibus. Plaut. Epid. 3. 3. 21. In ædiculam seorsum istæc eat, jube. Ædicula, Sacellum. i. e. Ædis sacre appendix. Liv. Decad. 4. lib. 5. Isdem diebus ædiculam Victoriæ Virginis prope ædem Concordiæ M. Portius Cato dedicavit. Cic. pro Domo sua 136. Quum Licinia virgo Vestalis, sanctissimo sacerdotio prædita, aram & ædiculam & pulvinar sub sacro saxo dedicasset. Ædicula, Loculamentum simulacri. Plin. lib. 36. cap. 5. Ædicula ejus tota aperitur, ut conspici possit undique effigies deæ. De Venere Cnidia loquitur. Ædicule, arum. Parvæ ædes. i. e. Parva domus. Cic. in Parad. 6. 3. M. Manilius patrum nostrorum memoria pauper tandem fuit: habuit enim ædiculas in Carinis, & fundum in Labiano. In ædiculis habitare. Cic. pro Cael. 17. Nunc demum intelligo P. Clodii insulam esse venalem: cujus hic in ædiculis habitat decem, ut opinor, millibus.

ÆDICULUM, i. n. ut Domicilium. Plinio Salmatas it restitutum in Solin. p. 667. Ædiculum etiam legitur in pervetusta Rom. Inscriptione. ÆDICULUS Deus Domibus peculiariter præerat. V. Lex. Pitisci. ÆDIFICO, aivi, [ἔδωκα, ἀνέδειξον] are. ed. ÆDES, & Facio compositum. Cic. Off. 138. Qui quum ædificasset in palatio plenam dignitatis domum. Ædificare ad frigora atque ætus vitandos. Cæf. 6. Bell. Gall. Ne accuratius ad frigora atque ætus vitandos ædificent. Ædificare intelligendus est, non solum Qui opus novum molitur, verum is quoque Qui vult reficere. Ulp. l. 1. D. de mort. inferend. Tribus locis ædifico: reliqua reconno. Cic. 2. Q. frat. 10.

Belle ædificare. Cic. 9. Att. 13. Bene & ratione. Cic. 3. Off. 55. Quod si qui proscribunt villam bonam, beneque ædificant: non existimantur fecerisse, etiam illa nec bona est, nec ædificata ratione. Celeriter. Cic. 2. Q. frat. 8. Eleganter. Columel. lib. 1. cap. 4. Lautius. Cic. 2. de Legib. 3. Strenue. Cic. 2. Q. frat. 8. Descriptio ædificandi. Cic. 1. Off. 138. Dicendum est etiam quem hominis honorati & principis domum placeat esse, cujus quis est ulem: ad quem accommodanda est ædificandi descriptio. Hinc metaphora ad res alias. Carcerem. Cic. 5. Verr. 22. pro Sylla 70. Cafas. Hor. 2. Sat. 3. 247. Claffes. Cic. pro Lege Manil. 9. V. Navem. Equum. Virg. 2. Æn. 15.

Instar montis equum divina Palladis arte Ædificant. Hortos, est eos ædificiis instruere. Sic Ædificare prædia & familia. Cic. 9. Att. 13. & lib. 16. Prædiola. Cic. 6. Att. 3. Mundum. Cic. 1. de Nat. Deor. 19. Quibus enim oculis animi intueri potuit vester Plauto fabricam illam tanti operis, qua constructa a Deo, atque ædificari mundum facti?

Muros. Ovid. 11. Met. 204. Navem. Plaut. Cic. 5. Verr. 43. & 44. V. Claffem. Porticum. Cic. pro Domo sua 114. Prædia. V. paulo ante Hortos. Rempubliam. h. e. Bonis moribus, legibus, ac institutis eam fundare. Cic. 9. Fam. 2. Specus. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus si non habuere, ramorum fruticumque congerie ædificant impenetrabiles imbribus. De urfis, Villam. Cic. 3. Off. 55. Et 2. de Legib. 3. Urbes. Cic. 2. Off. 15. Et 4. Verr. 110.

ÆDIFICANS, antis. Nepos 2. 6. 2. Ædificantes prohibere. ÆDIFICATUS, a, um, ut, Carcer ædificatus. Cic. pro Sylla 70. Villa bona beneque ædificata. Idem 3. Off. c. 13. ÆDIFICATIO, õnis. f. [ἔδοξεν, ἔδοξεν.] Cic. 12. Att. Ædificatio me non movet. De ædificatione aliquid urgere. Cic. 2. Q. frat. 6. Immenta & intolerabili ædificatione. Cic. in Pison. 48. Ædificationem sustentare. Cic. 2. Q. frat. 6.

ÆDIFICATIUNCULA, [ἔδοξεν, ἔδοξεν] Parva ædificatio. Cic. 3. Q. frat. 1. cap. 2. ÆDIFICATOR, õris. m. [ἔδοξεν, ἔδοξεν] Qui ædificat, aut Qui ædificavit. Cic. de Univ. 3. Neque mundo quicquam pulchrius, neque ejus ædificatore prestantius.

Ædificator, pro Eo qui est ædificandi nimis studiosus. Columel. lib. 1. cap. 5. Eleganter igitur ædificet agricola, nec sit tamen ædificator. Hujusmodi ædificatorem apte describit Juvenal. 14. Sat. 86. Ædificator erat Crontionius, & modo curvo Littore Cajetæ, fumma nunc Tiburis arce, Nunc Prænestinis in montibus alta parabat Culmina villarum, Græcis, longeque petitis Marmoribus, &c.

V. in Thef. Οἰκοδομία. H. St. Ædificator & opifex mundi Deus, i. e. Conditor sive Author. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. ÆDIFEX, icis. m. Idem quod ædificator. apud Tertull. de Idolol. c. 12. ÆDIFICIALIS & e, Dicitur Cret. 5. 12. vel potius Autor illius versiois, absolute: Priamus ad aram Jovis ante ædificiale confugit, i. e. ante Ædificium, ante Regiam.

ÆDIFICATORIUS, a, um. Idem, ut, Verbum ædificatorum mortis, Tertull. de Carne Christi, cap. 17. Idem de Anima cap. 47. Somnia prophetica, revelatoria, Ædificatoria, vocatoria. [a v. Ædifico, quo sensu utuntur Ecclesiastici. V. du Fresne. ÆDIFICIUM, ii. n. [ἔδοξεν, ἔδοξεν] ab Æde & Facio dictum, ut inquit Varro; dicitur Omne quod ædificatum est. Cæf. Bell. Gall. lib. 3. extr. Omnibus vicis ædificiis, quo adire poterant, incensis. Ædificium lucidum, cui contrarium Obscurum est, & cui sol non allucent. Cæf. lib. 1. cap. 2. Habitare vero ædificio lucido periculum æstivum hybernum solem habente.

Ædificii appellatio, aut Superficiem significat, aut Solum quoque cui ædificium superpositum est. Julian. l. Si quis testamento. D. de leg. 1. Ædificiis emovere. Liv. 7. Bell. Pun. Milites ædificiis emotos. Ædificiis utilis, i. e. Ad ædificandum. Plin. lib. 16. cap. 6. Deturbare ædificium. Cic. 3. ad Q. frat. 9. Extruere. Cic. pro Milon. 75.

ÆDILATUS dicitur Ædilis dignitas, sicut Pontificatus. Fest. frequentius tamen Ædilitas, V. Lex. Pitisci. ÆDILIS, is. m. [ἔδοξεν, ἔδοξεν] quid sit, Cic. 5. Verr. 36. ostendit his verbis, Nunc sum designatus ædilis: habeo rationem quid a populo Romano acceperim: mihi ludos sanctissimos maxima cum ceremonia Cereri, Libero, Liberæ faciendos: mihi Floram matrem populo, plebique Romanæ, ludorum celebritate placandam: mihi ludos antiquissimos, qui primi Romani sunt nominati, maxima cum dignitate ac religione Jovi, Junoni, Minervæque esse faciendos: mihi sacrarum ædium procuratorem: mihi totam urbem tuendam esse commissam: ob arum rerum laborem & sollicitudinem: fructus illos datos, antiquiorem in Senatu sententiæ dicendæ locum, togam prætextatam, sellam curulem, jus imaginis ad memoriam posteritatemque prodendæ. Idem 3. de Legib. 7. Suntque Ædiles curatores urbis, annonæ, ludorumque solennium. Ollisque ad honoris amplioris gradum is primus ascensus esto.

Ædilis, Qui ædes sacras & privatas procurat. Varr. 4. de L. L. Ædiles hoc quoque fungebantur officio, nimirum intrandi balneæ publicæ quo populum receperant, exigendique mundicias, & utilem ac salubrem temperatam. Sen. 13. Epist. 1. Ædilis initio dictus est, Qui ædium non tantum sacrarum, sed etiam privatarum curam gerebat. Postea hoc nomen & ad magistratus translatum est. Dicitur est autem Ædilis, quod facilis ad eum plebi aditus esset. Festus.

Ædiles inter minimos magistratus habebantur. Ideoque non numerantur.

tur inter magistratus, in l. 2. D. de in jus vocand. Impune enim vocabantur in jus, l. Lectos. & l. sequi. D. de peric. & comm. rei vend.
 Ediles quatuor fuisse in Rep. Rom. constat. duo qui appellabantur Ediles Curules: duo item, qui appellabantur Plebei: unde & duplex aedilitas, Curulis, & Plebeia. Plutarch. in Mario, Duo erant ordines aedilium. Unus in quo ipsi aediles in iure dicendo fellis incurvos pedes habentibus utebantur: & hic nomen magistratus retinebat. Alterum, popularem magistratum appellabant. Liv. lib. 7. t. Annus hic insignis novis duobus magistratibus, Praetura, & Curuli aedilitate: hos sibi Patrii quaesivere honores, pro concessio plebi altero consulatu. l. f. Ovid. 5. Fast. 287.

Plebis ad aediles perducta licentia talis Publicios: animus defuit ante viris.
 Denique Cereales duos Ediles instituit Julius Caesar, qui frumento praefert; ut adeo fex jam essent aediles, ex Patriciis duo Curules, reliqui ex Plebeis. Nam & Cereales ex plebe fuisse luculenter demonstrat Spanhem. de Usa & Praefant. Num. diff. 10. p. 154. qui totum hoc de Aedilibus argumentum ex nummis illustravit a p. 143. seqq. conf. Dio. l. 43. extr. Torrent. ad Suet. Vesp. cap. 2. & Rupert. ad Pompon. Enchir. p. 211. fq. item 241. 282.

Aedilis etiam potestas fuit Municipalis, & quidem summa, ut indicat Juvenalis Sat. 3. v. 179.

Sufficiunt tunicae summis Aedilibus albæ.
 V. eund. Sat. 10. v. 100. seq. Cic. Fam. 13. 11. Inscript. Gruter. passim.
 EDILITAS, vel EDILATUS, [ἀρχοντεία] Aedilium magistratus. Cic. 2. 57. Off. Munificentissima aedilitate functus est. Alii codd. Magnificentissima.

Curulis aedilitas, quæ maxime hanc tueri religionem solet. Cic. de A. ruf. Respon. 27.
 Aedilitas furiosa. Cic. 2. Q. frat. 2. Sed omnia sunt tardiora propter furiosæ aedilitatis expectationem. i. e. Sumptuose ad infantiam.

Aedilitatem gerit sine populi suffragio. Plaut. Stich. 2. 2. 29. Proverbi vice utitur, ubi Quis imperiosus est in alieno negotio, aut in aedibus alienis. Nam Plautus ad Parafitum respicit, in domo non sua mandantem & imperantem, non aliter ac sua.

Aedilitatem petere cum hominibus nobilissimis. Cic. pro Cluent. 69.
 Aedilitatem splendor. Cic. 2. Off. 57. Quanquam intelligo in nostra civitate inveterasse iam bonis temporibus, ut splendor aedilitatum ab optimis viris posuletur.

EDILITIVUS, Adj. [ἀρχοντικός] Quod ad aedilem pertinet: ut, Facere iudicos, erat Munus aedilitatis, h. e. Officium ad aediles pertinens. Cic. 2. Off. 57. Crassus tum cognomine dives, tum copiis, functus est aedilitio maximo munere.

Aedilitia edicta. De quibus amplissime in Pandectis lib. 21. unde Officium aedilium melius nosces.

Aedilitia repulsa. Cic. pro Planc. 13. Sed quid ego aedilitias repulsas colligo? Aedilitiam praetextam togam, quam frustra conseceras, te vendidisse. Cic. in Vatin. 16.

Aedilitius, Qui aliquando aedilis fuit. Cic. in Bruto 209. Sed omnia is summa sperans, aedilitus est mortuus. h. e. Nullum adeptus magistratum praeter aedilitatem. Cic. pro Cluent. 126.

Aedilitiorum vestigal apud Ciceronem exponit Budaeus Collationem pecuniarum ad ludos aedilitios. Sic autem ait Cic. l. Q. frat. 1. Quantum vero illud est beneficium tuum, quod iniquo & gravi vestigali aedilitiorum magnis nostris simulatibus Asiam liberasti?

ÆDITIVUS, [ἐπιθετικός, ἀρχοντικός] Qui sacris aedibus praefert. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. Sementinis feris, in aedem Telluris venerat rogatus ab aedilitio, ut dicere didicimus a patribus nostris: ut corrigimur a recentibus urbanis, ab aedilitio. Cic. Topic. 36. In quo Servius noster (ut opinor) nihil putat esse notandum, nisi POST & LIMINIUM illud productionem esse verbi vult: ut in finitimo, legitimo, aedilitio, non plus esse TRIMUM, quam in Veditulio TULLIUM. Hæc Ciceronis verba refellunt Festi etymologiam, cui dicitur aedilitus, quasi aedis intimus. V. Gell. lib. 12. cap. 10.

De Aedilitio & Aedilitio. V. quæ scribo in Append. ad Varron. H. St. EDILITIVUS, sacrae aedis custodia.

ÆDITIVUS, [ἐπιθετικός] Idem quod Aedilitus. Ab Aede & Tuendo. Varr. de LL. 7. 33. Festus, Aeditus, sacrae aedis tutor, id est, curam agens. Plin. lib. 32. cap. 2. Hierapoli Syria in lacu Veneris aedilitiorum vocibus parent vocati, Hor. 2. Epist. 1. 270.

Sed tamen est opera pretium cognoscere, quales Aeditus habeat, belli spectata domique Virtus. h. e. Narratores, ut ait Porphyrius. Aediti enim templorum acunimum quibus inferviunt, sacrorum originem advenis & ignorantibus narant. Alii Aeditos pro Clientibus ac Familiaribus dici putant: ac per hoc Laudatores Poetasque significare.

Valerius Aeditus, Poeta, verus nobilis, cuius aliquot carmina citat Gell. lib. 19. cap. 9. ad quem forte respexit Horatius: quo modo etiam recte dixeris. Quales habeat Virgilius.

ÆDITUR, & ÆDITIVOR, [ἐπιθετικός, ἀρχοντικός] ari. Aedem teor. Gell. lib. 12. cap. 10. sic ait: Pomponii fabula Attellana est, quæ ita inscripta est, Aeditus: in qua hic versus est,

Qui postquam tibi apparo, atque aeditor in templo tuo.
 Reines. in Inscript. p. 388. habet Aedituo, AEDITVAVIT ANNOS XIII. V. Non. 2. 56.

ÆDITUVENES, [ἐπιθετικός] pro Aeditois dixit Lucret. lib. 6. 1271. — onerateque passim

Cuncta cadaveribus caelestem templa manebant, Hospitibus loca, quæ complerant aediuentes. Meminit Gell. lib. 12. cap. 10.

ÆDESIA, [Αἰθια] Mulier Ægyptia, uxor Hermæ, & Syriani philosophi propinqua, totius castitatis & probitatis exemplar. V. Suid.

ÆDON, ÆNIS, f. [αἰδών] Avis, quæ & Lufcinia & Philomela dicitur. Catelect. Virg. de cantu Sirenium,
 Quodque leves calami, quod suavis cantat Aëdon,
 Quod lyra, quod citharæ, quod moribundus olor.

Nomen habet ab aë jemp, & aëdon canto, quasi Perpetuo cantans ubi semel inceperit. Sunt qui putent ab Aedia, aëria, h. e. tristitia. Creditur enim Philomela canens lugere virginatam vi sibi creptam a Terceo Thracum rege. Proinde Tristitem eam vocat Seneca in Agamem. 670.

Non quæ verno nobilitate carmen Ramo cantat trifido Aëdon. Idem in Octav. 1.
 Quis me diagne desistere potest Mala? quæ lacrymis nostris questus Redder Aëdon?

Aëdon vocalis. Calphurn. Eclog. 6. 68.
 Vocalem superet si rursus aedona bubo.

ÆDŌNIUS, Adj. Quod Aëdonis est. Lucan. Paneg. ad Pison. v. 257. Sic & Aedonia superantur voce cicade.

ÆDON, [Αἰδών] Mons est Thraciæ: unde ÆDŌNUS, Adj. i. e. Thracius. Virg. 12. Æn. 365.
 Ac velut Aëdoni Boreæ quum spiritus alto Infonat Aëgo, sequiturque ad litorea fluctus. In quem locum sic ait Servius: Sane sciendum hoc loco errasse Donatum, qui dicit Aëdoni esse legendum: ut do brevis sit secundum Lucanum qui dicit, Aëdonis Ogygio decurrit plena Lyæo. Nantque certum est sylvolen fecisse Lucanum. Unde Aëdoni legendum est, ut sit hic Aëdonus, huius Aëdoni. Stadius 5. Theb. 78. & Virgilius & artem scitatus ait, Aëdonas hycemes Hebrumque nivalem: non Aëdonias. Hactenus Servius. Alii tamen Aëdon & Edonus scribunt sine diphthongo.

ÆDONIUS, Adj. [Αἰδών] h. e. Thracius. Sen. Herc. OEt. 188. — me vel Sculhis

Addite saxis, ubi fata gemit Thelila Siren, vel in Aedonias Tollite sylvas. Edonas habet Ed. Gronovii.

ÆDŌNIS, idis, f. [Αἰδωνίς] Ovid. 11. Met. 69. Procinus in sylvis matres Aëdonidas omnes Quæ videre nefas, torta radice ligavit. h. e. Mulieres Thracias.

ÆDUI, Populi ex Celtico genere, Allobroges contigerunt, focii e Gallis secundum Romanorum. Senarus illos P. Q. R. Fratres & confanguineos appellavit. Sigon. de Antiq. Jur. Prov. Cæf. de B. G. l. 1. & passim. Strab. vii. 1. Al. Edui & Hedui scribunt.

Æ E

ÆËTA, æ. vel ÆËTES, æ. [Αἰήτης] Nam utroque modo reperitur; Non erat Æetes ad quem despecta rediret. Ovid. Epist. Hel. ad Par. 231.

Accipit hospitio juvenes Æeta Pelagos. Idem Ep. Med. ad Jaf. 29.

Solis & Perseidos nymphæ (alii Persam, alii Hecaten vocant) filius, ut in Theogonia canit Hesiodus, Rex fuit Colchorum, & ex Lydia Medeam & Chalciopen genuit, ut tradit Hesiodi interpret. Diodorus tamen Sciculus lib. 5. scribit, Æetam ex Hecate, fratris sui Perse filie Persei filia, quam alii vocant Ipeam, tres liberos sustulisse, Circen, Medeam, & Egialeum, quem perique Aabyrtum nuncupant. Val. Flac. 8. Argon. 10.

O mihi si profuge genitor nunc ille superos Amplexus Æeta daret, fletusque videres. Æetes foligena. Val. Flac. 5. Argon. 317. — & ferus Æetes. 553. Colchus. Senec. in Medea 179. Medea Colchi noxium Æeta genus.

ÆËTAVUS, [Αἰήτα] Adj. Catul. in Nupt. Pel. & Thec. 3. Phalidos ad fluctus, & fines Ætætas.

ÆËTIAS, Ætiadis. [Αἰήτας] Medea Ætæ filia. Ovid. 7. Met. 9. Concipit interea validos Æetes ignes. Patronymicum est.

ÆËTIS, idis. [Αἰήτης] Medea Ætæ filia, Patronymicum alt. Valer. Flacc. 6. Argon. 479. — & pavor artus Protinus, atque ingens Æetida perculit horror.

ÆËTIUS, Adj. [Αἰήτης] ad Æeten pertinens: ut, Proles Æetia, i. e. Æetæ nepotes. Valer. Flacc. 6. Argon. 542. Nec minus Æolii proles Æetia Phryxi Fertur & ipsa furens. Æetia virgo Medea. Flacc. 6. Argon. 267.

Æ G

ÆGA, æ. Nymphæ nomen, quæ ex Oleno Vulcani F. nata, Jovis nutritrix fuisse fertur, ut Hyginus alique prodidere. Quidam Ægam Panos uxorem dixere, a qua & Ægis dicta. V. plura apud Hyginum Poët. A. 2. 13.

ÆGA, æ. fiva ÆX, Ægos. Promontorium est Æolis ad Ægeum mare vergens, unde & ei nomen. Strabo lib. 13. Hoc promontorium Ægates dicitur Stephano, teste in Plin. Hermolao.

ÆGÆTES, m. pl. Insulæ sunt Maris Siculi e regione Lilybæi promontorii ad quas novissimo prælio bellum Punicum primum fuit confectum. Sil. de Hannib. 1. 60. — insuper ævi Flore virens avt Ægates abolere parentum Dedecus, ac Siculo demergere fœdera Pontis.

ÆGÆA, [Αἰγαία] vel ÆGÆ, arum. [Αἰγαι] Urbis Emathia seu Macedonia, ἀπὸ τῆς αἰγῶν, h. e. a Capris nomen habet, quum prius Edessia vocaretur. Historiam prodidit Iulianus l. 7. c. 1. Caranus (Cranus Eusebio dicitur) urbem Edessam, ob memoriam muneris, Ægeam: ipopolum, Ægeades vocavit. In eadem fuit & mos sepelire reges. Plin. l. 4. c. 10.

Est eodem nomine oppidum Cilicia. Plin. lib. 5. cap. 27. Item Æolis. Plin. l. 5. c. 30. Strabo l. 8. & 9. meminit Ægarum in Eubœa sitarum, in quibus locatum est Ægei Neptuni templum, & a quibus Ægeum pelagus nomen assequi putat esse verisimilius. Ad Ægas Achaia nemo praeternavigantium tempestatem maris passus creditur, ob Neptuni praesentiam, qui (ut Nicocrates ait) illic impendio colebatur.

ÆGÆÆ, [Αἰγαίαι] Insulae sunt Ionicae adiacentes, quæ commemorantur a Plin. lib. 1. cap. 31.

ÆGÆON, Ænis. [Αἰγαίον] Gigas, teste Hesiodo Cœli & Terræ filius, fævisissimus & immanis fuisse pirata creditur: sic ut quibusdam placet dictus ab Ægis, Ægei maris insula, in qua indebat more piratarum, quibus fas non est oblatrocinium urbes incolere. Produunt fabule veteres, hunc centum et oblatrocinium catenis: ut possit inde intelligi eum potentissimum fuisse, dum tot catenis ejus astringuntur vires. Is autem centumgeminus ideo dictus est, quod centum homines remigio deservientes haberet in manibus. De quo Ovid. 2. Met. Servius eundem cum Briareo esse scribit, apud Virg. 10. Æn. 565. Eumelus Corinthius, in Titanomachia tradit hunc fuisse

fuisse Ponti & Terræ filium, in marique habitasse, ac inde Titanibus contra deos opem tulisse. Homerus Iliad. i. scribit hunc a diis Briareum dici, ab hominibus Ægeona, centimanumque esse. Non defunt qui putent Ægeon mari nomen ab hoc Ægeone inditum. Ion Chius in Dithyrambis refert Ægeonem evocatum a Thetide, Jovi tulisse suppetias, adversus Junonis Neptunice & Apollinis infidias, qui Jovem e rerum gubernaculis ejicere moliebantur. Conon in Heraclæa scribit Briareum cum Neptuno gradum contulisse, sed ab ipso deo superatum, demersumque in ca maris parte, quod Ægeonis nomen cum Apollonio plerique vocant. Ab Ovidio memoratur inter maris numina, tum quia Ponti filius, tum quod Opyiam Neptuni filiam habuit in matrimonio, ut canit Hesiodus. Ægeoni Chalcedenses rem divinam faciebant, sicut Briareo Carystii. Nam omnis ferme Eubœa Titanum regnum fuit. Author Solinus.

Ægeon Cycladas amplexus. Stat. 5. Theb. 288. Quo in loco Ægeonem pro mari Ægeio putarim accipi. Ita Helych. *Διγαίων τὸ πρὸς τὴν κυκλάδων πλάγος*. Sic & Ægeon usurpatur.

Ægeon centumgeminus. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 3. 345. Virg. 6. Æn. 287.

Ægeon. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 1. 45.

ÆΓΕΩΝ Mare, [*Διγαίων πλάγος*] est prope Græciam amplum & multas habens insulas: dictum ab Ægeio rege, quo de V. f. l. vel quodam in eo saxo, quod habet speciem *αἰγῆς* i. e. Capræ. Est autem inter Hellepontum & Tenedum: vulgo hodie dicitur *Archipelago*, vel *Archipel*. Plin. lib. 4. cap. 11. Ægeio mari nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium verius quam insula, Æx nomine, a specie capræ, quæ ita Græcis appellatur repente in medio mari exiliens. Cernunt eum a dextera parte Andrum navigantes ab Achaïa, dirum ac pestiferum. Festus aliam asserit nominis rationem, quod in eo Amazonum regina Ægæa perierit. Vel, eod. auctore, quod crebra in eo sint Insulæ quæ procul intuentibus *αἰγῶν* Caprarum speciem præbeant. conf. Varr. de R. R. 2. 1. Drakenb. ad Sil. 1. 468. derivat ab *αἰγῆς* fluctus, procellæ, quæ in illo mari maxime sentiuntur. adde Boch. Geogr. Sacr. part. 2. l. 1. c. 13. Producit penultima. Hor. 1. Epist. 11. 16.

Idcirco navim trans Ægeum mare vendas.

Altum Ægeum. Virgil. 12. Æn. 365.

Aquæ. Ovid. 9. Met. 447.

Cærulea Ægæa. Valer. Flacc. 1. Argon. 561.

Ægeum navigat. Proverbium, quo utitur Ælianus. Hoc mare cæteris est periculosius ob frequentes scopulos. Quadrahit igitur in eum qui in maximis versatur difficultatibus. In hominem quoque ob lucrum studium nihil omnino periculi recusantem. V. Chil.

Patens Ægeum, subaud. Mare. Hor. 2. Od. 16. 1.

Profundum. Val. Flacc. 1. Argon. 160.

Ægeum scaphula transmittere. in eos dicitur, Qui rem supra modum arduam levi opera conficere tentant. Utitur Lucian. in Sectis.

Æquor Ægeum. Ovid. 11. Met. 663.

Cyclades Ægææ. Ovid. 1. Trist. 11. 8.

Fluctus. Stat. 2. Achil. 1.

Gurgæ. Stat. 2. Theb. 45. Cic. in Arat. 426.

Hymæ. Stat. 1. Syl. 3. 95.

Nereus Ægæus. i. e. Mare Ægeum. Stat. 5. Theb. 49.

Neptunus. eodem usu. Virg. Æn. 3. 74.

Pontus. Sen. in Oedip. 488.

Portus. Claud. in Eutrop. lib. 2. 246.

Procellæ. Stat. 1. Achil. 390.

Salum. Propert. 1. 6. 2.

Stagna. Stat. 6. Theb. 20.

Tumultus Ægæi. i. e. Maris Ægæi tempestates. Hor. 3. Od. 29. 63.

Venus. Stat. 8. Theb. 477.

Undæ. Tibul. 1. 3. 1.

ÆΓΑΛΕΟΣ, [*Διγαίων*] Nomen montis apud Strabonem, lib. 8. sub quo antiqua Pylos Messenia civitas erat. Est & Mons Atticæ *ἑκατόμυρον* e regione Salaminis. Herod. 8. 90. Thucyd. lib. 2.

ÆΓΕΜΟΝ, [*Ἀγέμων*] Poetæ Græci nomen est, qui bellum Leucitricum inter Thebanos & Lacedæmonios gestum carmine complexus est. Calp. sine auctore.

ÆGER, ægra, ægrum. [*ἀδύνη*, *ἐπίληση*, *ἄρρωστος*, *νόσητος*] Festus, Ægrum ex Græco *αἰσζω* appellatur: a quibusdam putatur a voce doloris appellari, quæ est *αἰ* ai. super. Ægerrimus. Apul. 6. Met. p. 178. Pliche ægerrima. Servius, Æger & corpore & animo dicitur: licet etiam Ægrotus. Cic. 2. de Nat. Deor. 12. Ne ægri quidem omnes convalescunt. De morbo autem animi. Virg. 1. Æn. 208.

— curisque ingentibus æger. Idem in 4. Æn. 35.

— ægram nulli quondam flexere mariti. i. e. Mœtiam.

Æger amore, pro ex amore. i. e. Ob anorem. Liv. 10. Bell. Pun.

Stimulabat ægram amore uxor, focerque.

Animi. Liv. 2. 36. Curt. 4. 3. 11.

Animo. Plin. lib. 8. Epist.

Ab animo, i. e. Quantum ad animum. Plaut. Epid. 1. 2. 26.

Avidus æger, h. e. Intemperans. Porphy. Hor. 1. Sat. 4. 126.

Confilii. Stat. 11. Theb. 141. h. e. Tristitia cogitans, sive Consilio inbecillus. [Imo Inops consilii, *ἀπρη*].

Delicti, h. e. Dolens ob delictum a se commissum. Sil. Ital. lib. 13. 52.

Ex vulnere. Liv. 6. Bell. Pun. Curt. 7. 7. 5.

Fluore. Celf. lib. 3. cap. 6.

Morbo gravi. Cic. 1. in Catil. 31.

Pedibus. Sallust. Bell. Catil. p. 54. Antonius pedibus æger.

Timoris. Sil. Ital. lib. 3. 72.

Valetudine. Tacit. lib. 14. 47.

Æger alicui. Ovid. 3. Amor. 11. 25.

Dicta erat ægra mihi. præceptis, amensque cucurri:

Veni, & rivali non erat ægra meo.

Pedes. Gell. lib. 19. cap. 10.

Morbi. Valer. Max. 5. 7. 1. Ex Pullu venarum comperit cujus morbi æger esset. i. e. Quo morbo ægrotaret.

Æger, de mutis animalibus dicitur potius quam Ægrotus, observatum est.

Virg. 3. Georg. 497. — & quatit ægros

Tullus anhelæ fues. Sic in profa oratione fere invenies.

Amans ægra. Virg. 1. Æn. 355. i. e. Mœsta & anxia, inquit Festus.

Amor æger. Virg. 4. Georg. 464.

Anhelitus æger quatit vastos artus. Virg. 5. Æn. 432.

Animam ægram ponere: i. e. Vitam. Lucret. lib. 6. 1221.

Animam ægram auferre. Ovid. 9. Met. 179.

Animus æger. Ovid. de Rem. Am. 129.

Aufonia ægrâ vulnere. Sil. Ital. 7.

Balatus ægrî. Ovid. 7. Met. 540.

Cor. Ovid. 3. Trist. 2. 16. Val. Flacc. 3. Argon. 74.

Corpus. Virg. 3. Æn. 140. Cic. ad Quirit. post redit. Bona valetudo

jucundior est eis qui e gravi morbo recreati sunt, quam qui nunquam

ægro corpore fuerunt.

Dolores. Lucret. lib. 3. 918.

Familia. Cic. 16. Att. 8.

Femur. Virg. 10. Æn. 856.

Genua. Virg. 5. Æn. 468.

Hiatus. Stat. 6. Theb. 870.

Invidia lætis ægra: Ob alienam scilicet felicitatem tristis. Stat. 1. Theb. 126.

Luctus. Ovid. 2. Met. 329. Lucret. lib. 3. 946.

— nimis ægris Luctibus indulges? &c.

Manus. Ovid. 2. Epist. 246.

Membra. Ovid. 11. Epist. 38. Stat. 6. Theb. 511.

Mens. Ovid. lib. 4. Trist. 3. 21.

Mors. Virg. 3. Georg. 512.

— ipseque suos jam morte sub ægra

Dificillios nudis laniabant dentibus artus. h. e. Difficili & violenta.

Mortales. Virg. 2. Æn. 268.

Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris

incipit. i. e. Anxiiis & folicibus.

Oculis ægris aliquid aspicere. Tacit. 2. Hist. 20.

Os. Sil. Ital. lib. 13.

Partes republicæ. Cic. pro Milon. 63. Sed quis non intelligit omnes tibi

Reipub. partes ægras & labantes esse commissas?

Pallus. Val. Flacc. 3. Argon. 357.

Pectora ægra curis. Val. Flacc. 6. Argon. 623.

Pudor. Val. Flacc. 7. Argon. 125.

Reipub. Cic. 1. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam, & maxime

ægram, & prope depositam reip. partem suscepisse. V. Ægrota republica.

Seges. Virg. 3. Æn. 140.

Arabant herbæ, & victum seges ægra negabat. Ovid. 1. Fast.

688.

Senectus, per metonymiam ex effectu, quod homines ægros reddat.

Ovid. 14. Met. 143.

Spes. Claud. de Nupt. Hon. & Mariæ, 10. 14.

Suffuria. Stat. 6. Theb. 17.

Valetudo infirma atque ægra. Cic. in Brut. 180.

Verba. Val. Flacc. 8. Argon. 145.

Vis. Stat. 8. Theb. 331.

— ægra animo vis ac fiducia cessit. [An Ægre?]

Graviter. Cic. 1. de Divin. 53. In eo igitur oppido ita graviter ægrum

Eudemum fuisse, ut omnes medici diffiderent.

Mediocriter. Cic. 3. Tusc. 22. Corpus etiam mediocriter ægrum est,

sanum non est.

Ægrum, i. n. absolute positum, pro Animi ægritudine. i. e. Dolore ac

Molestia. Plaut. Amph. 2. 2. 11. — plus ægri

Ex habitu viri, quam ex adventu voluptatis cepi. Lucret. lib. 5. 172.

— sed cui nihil accidit ægri.

ÆGRESKO, [*ἀδύνησκειν*] Ære. a nomine Æger derivatum; significat

Ægriorem fieri, & proprie refertur ad animum. Virg. 12. Æn. 46.

— exuperat magis, ægrefcitque medendo. Ubi Servius,

Inde magna ejus ægritudo crecebat, unde se ei Latinius remedium sperabat afferre. Valla, Quomodo curari quis ante possit, quam ægrotus sit? Necessè est ergo ut ante ægrotare cœperit: & cum dicitur ægrefcere,

ut intelligatur inter medendum ægriorem fieri. Et hoc de Turno Virgilius intelligit, cujus agebatur ægritudo ad Latini salubria consilia.

Hæc Valla lib. 1. ubi de verbis in s o contra Priscianum disputat.

Ægrefcere, pro Ægrotare. Plin. lib. 10. cap. 12. Corvi ante solstitium

generant: idem ægrefcunt sexagenis diebus fiti maxime ante, quam

hæc coquantur Autumnum.

Animus ægrefcit. Lucret. lib. 3. 520.

Cura. Stat. 1. Theb. 400.

Tantum in corde fedens ægrefcit cura parentis.

Morbis ægrefcere. Lucret. lib. 5. 350.

Rebus lætis ægrefcere, Ob alienam felicitatem dolere. Stat. 2. Theb. 16.

Anhelantes ægrefcunt pulvere ripæ. Idem 4. Theb. 114.

Cura ægrefcente ducere dolorem. Sil. Ital. lib. 8. 212.

ÆGRE, [*ἄγρη*, *ἀγρησῆς*, *ὄναστος*] Adv. qualitatis, ab Æger derivatum.

Virg. 3. Georg. 534. Ergo ægre raltis terram rimantur. i. e. Difficiliter, ait Servius. Cic. de Prov. Consul. 6. Cum Byzantii totum

Pontum armatum efferefcemtem in Asiam; atque crumpentem, ægre

repullum sustinerent.

Ægre risum continere. Plaut. Afin. 3. 2. 36.

Ægre repturus. Plin. lib. 7. cap. 44.

Ægre est, pro Molestum est. Plaut. Catin. 2. 2. 8.

— sed quid est

Quod tuo hunc animo ægre est? Idem Men. 4. 2. 62.

Dic mea uxor, quid tibi ægre est? Ter. Adel. 1. 2. 57. sup-

presso casu: Ægre est.

Ægre ferre, vitiosè scribitur conjunctim, cum duæ sint dictiones: pro

quo est Molestè ferre. Cic. 1. de Divin. 73. Difficillè ægre ferens.

Dicitur & Ægre pati.

Ægrus, Difficiliss. Cic. 4. Verr. 146. Nihil ægrius factum est multo labore meo, quam ut manus ab illo appellatore abstinerentur.

Ægerrime, Difficillime. Cæf. 1. Bell. Gall. 13. Ægerrime confecerant ut

humen transirent.

Ægre alicui facere. Ter. Eun. 4. 1. 10. pro Rem moleſtam facere.
 Ægre pati. Ter. Adelp. 1. 2. 63. — ſed offendere
 Me ægre pati illi nolui.
 Ægre, Gravate, & invito animo, ut, Ægre id conceſſit mihi. Ter.
 Hec. 5. 1. 39. Sed reprimam me: ne ægre quicquam ex me audias.
 Ubi Donatus, Utrum Ægre pro Male, an Ægre pro Invita?
 Ægre aliqua re carere. Cic. 3. Att. 2. Idem pro Lege Manil. 13.
 Ægre ſe tenere. Cic. 16. Att. 11. De Sicea, ita eſt ut ſcribis: aſt ægre
 me tenui.
 Ægre & Facile, contraria. Cic. de Senect. 72. Jam omnis conglutinat
 recens, ægre; inveterata, facile divellit.
 ÆGREGIO, &c. Antiquum verbum. Lucret. 3. 837. Morbis cum corporis
 ægret. V. Turneb. Adverſ. 30. 10. Voſſ. Fitym. p. 10.
 ÆGRIMONIA, [*ἄσθμια*] denom. Sic ab Æger factum, ut ab Acer,
 Acrimonia; idem ſignificat quod Ægritudo. Plaut. Stich. 3. 1. 5. Cic.
 12. Att. 37. Ferrem graviter, ſi novæ ægrimoniae locus eſſet.
 Ægrimonia vetus. Plin. lib. 28. cap. 8.
 Deformis, quia trilitia deformes facit. Hor. Epod. 13. 18.
 Faſtidioſa. Hor. Epod. 17. 73.
 Faſtidioſa trilitis ægrimonia. Duo ſunt ablativi, ægrimonia fa-
 ſtidioſa.
 Ægrimonia afficere, & letantem facere. Plaut. Stich. 3. 1. 5.
 Olim quos abiens affeci ægrimonia,
 Eos nunc letantem faciam adventu meo.
 ÆGRITUDO, inis. f. denom. [*λύπη, κατιφραζία*] eſt animi ægri affectio.
 Cic. 4. Tuſc. 14. Hæc prima definitio eſt, ut ægritudo ſit animi adverſa
 ſententia ratione contractio. Et paulo poſt, Eſt igitur ægritudo, opinio re-
 censis mali præſentis, in quo demitti, contrahique animo rectum eſſe vi-
 deatur. Ibid. lib. 3. 23. Sed proprie ut ægratio in corpore, ſic ægritudo
 in animo nomen habet, non ſcjunctum a dolore. Et paulo ante 22.
 Itaque præclare noſtri, utalia multa, moleſtiam, ſolicitudinem, angorem,
 propter ſimilitudinem corporum ægrorum, ægritudinem nominaverunt.
 Hoc propemodum verbo Græci Omnem animi perturbationem
 appellat. Vocant enim *κατὰ*, i. e. Morbum quicumque eſt motus in
 animo turbidus. Nos melius. Ægris enim corporibus ſimilima eſt
 animi ægritudo.
 Acerbæ ægritudines. Cic. 4. Tuſc. 34.
 Acrior. Cic. 3. Tuſc. 52. Culpa contractum malum ægritudinem acrior-
 rum facit.
 Anxia. Cic. 4. Tuſc. 34. Important enim ægritudines anxias atque acerbas.
 Crucians, vocatur Dolor. Cic. 4. Tuſc. 18.
 Flebilis, eſt Mæror. Cic. 4. Tuſc. 18.
 Graviffima, Cic. 3. Tuſc. 46.
 Laborioſa, vocatur Ærumna. Cic. 4. Tuſc. 18.
 Levior. Cic. 3. Tuſc. 67. Defatigatio igitur miſeriarum ægritudines
 cum faciat leviores, intelligi necesse eſt, non rem ipſam cauſam atque
 fontem eſſe mæroris.
 Modica. Cic. 4. Tuſc.
 Nova. Cic. 4. Tuſc.
 Levatio ægritudinis. Cic. 3. Tuſc. 33. Levationem autem ægritudinis
 in duobus rebus ponit, avocatione a cogitando moleſtia, & revocatione,
 ad contemplandas voluptates.
 Magnitudo ægritudinis. Cic. 3. Tuſc. 61.
 Sanatio ægritudinis. Cic. 4. Tuſc. 83. Sed & ægritudinis & reliquorum
 animi morborum una ſanatio eſt, omnes opinabiles eſſe & voluntarios.
 Sedatio ægritudinis. Cic. 4. Tuſc. 82.
 Societas ægritudinis. Cic. 4. Fam. 6.
 Stirpes ægritudinis. Cic. 3. Tuſc. 83. Atqui ſtirpes ſunt ægritudinis quam
 multa, quam amara, quæ ipſo trunco everſo omnes elidende ſunt.
 Vacuitas ægritudinis. Cic. 5. Tuſc. 42. Securitatem autem nunc appel-
 lo, vacuitatem ægritudinis.
 Criminos ægritudo. Cic. pro Roſc. Com. 25. Propter ægritudinem crimi-
 nis. Sic ed. vet. ſed rec. exhibent Magnitudinem.
 Aberit igitur a ſapiente ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 81.
 Accedunt ægritudines. Cic. 4. Tuſc.
 Adimere ægritudinem. Ter. Heaut. 3. 1. 13.
 Aſſere ægritudinem. Ter. Heaut. 4. 3. 2.
 Affici ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 15. Ex quo efficitur, fortem virum
 ægritudine nunquam affici.
 Amplificata ægritudo. Cic. 4. Tuſc. Ægritudo autem cæteræque pertur-
 bationes amplificatæ, certe peſſimæ ſunt. h. e. Lucæ.
 Cadit ægritudo in aliquem. Cic. 3. Tuſc. 14. In quem cadit ægritudo,
 in eundem timor.
 Confectus ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 27. Tarquinius Cumas ſe contuliſ-
 ſe dicitur, inque ea urbe ſenio & ægritudine eſſe conſectus.
 Debilitatus. Cic. 4. Tuſc. 35. Quid autem eſt non miſerius ſolum, ſed
 foediſ etiam & deformius, quam ægritudine quis afflictus debilitatus-
 que jacens?
 Dedere ſe ægritudini. h. e. Mærori proſus indulgere. Cic. 3. Tuſc. 71.
 Ægritudini ſe ſolent dedere.
 Depellere ægritudinem. Cic. 3. Tuſc. 25.
 Detrahere. Cic. 3. Tuſc. 46.
 Efficere. Cic. 4. Tuſc. 11. Quæ enim venientia metuuntur, eadem
 efficiunt ægritudinem inflantia.
 Elevare. Cic. 3. Tuſc. 34.
 Eripere alicui. Cic. 3. Tuſc. 45.
 Eſſe in ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 14. & 32.
 Exiſtit ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 52. Cyrenacorum reſtat ſententia, qui
 tum ægritudinem cenſent exiſtere, ſi nec opinatio quid evenerit.
 Extenuare ægritudinem. Cic. 3. Tuſc. 78.
 Exturbare ex animo. Plaut. Curc. 2. 1. 9. Ægritudinem iſtam exturbes
 ex animo.
 Incidere in ægritudinem. Cic. 3. Tuſc. 20.
 Intercedit gaudio ægritudo. Ter. Andr. 5. 5. 5.
 Si nulla ægritudo huic gaudio interceſſerit.
 Lenire ægritudinem. Cic. de Divin. 2. 3.
 Levare aliquem ægritudine. Cic. 9. Att. 175. 3.
 Manat longius ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 128.
 Mærens ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 140.
 Movere ægritudinem. Cic. 4. Tuſc. 99. Si nec mala ſint illa, quæ me-

tum ægritudinemve, nec bona quæ cupiditatem latitiamve moveant.
 Naſcitur ægritudo ex re aliqua. Cic. 4. Tuſc. 19. Ex malis metum &
 ægritudinem naſci cenſent: metum futuris, ægritudinem præſentibus.
 Obtundere ægritudinem. Cic. 3. Tuſc. 60.
 Opprimi ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 48.
 Oritur ægritudo ex re aliqua. Cic. 3. Tuſc. 93.
 Permanens ægritudo, vocatur Moleſtia. Cic. 4. Tuſc. 29.
 Premi ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 118. Neque tamen cum ſe in media ſtu-
 litia, qua nihil eſt pejus, hærere intelligant, ægritudine premuntur.
 Premens ægritudo, eſt Angor. Cic. 4. Tuſc. 29.
 Privare aliquem ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 74.
 Quæ ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 20. Humanum id quidem quod ita exi-
 ſtimas: non enim ſilice nati ſumus, ſed eſt naturale in animis tenerum
 quiddam atque molle, quod ægritudine, quaſi tempeſtate, quatitur.
 Repeſcere ægritudinem ab aliquo. Cic. 3. Tuſc. 112. Timor igitur ab iis
 ægritudinem poſſuit repellere, ratio ac ſapientia vera non poterit?
 Sedare ægritudinem. Cic. 3. Tuſc. 128. Hæc igitur officia ſunt conſo-
 lantium, tollere ægritudinem funditus, aut ſedare, aut detrahere quam-
 plurimum, aut ſupprimere, nec pati manare longius, aut ad aliam tra-
 ducere.
 Suſtulit univerſam ægritudinem philoſophia. Cic. 3. Tuſc. 139.
 Sublati ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 140.
 Supprimere ægritudinem. V. paulo ante, Sedare ægritudinem.
 Suſcipere. Cic. 3. Tuſc. 113. Voluntate igitur & iudicio ſuſcipi ægritu-
 dinem conſtitendum eſt.
 Tangit eos ægritudo. Cic. 3. Tuſc. 104. Acta ætas honeſte ac ſplendide
 tantam aſſert conſolationem, ut eos qui ita vixerint, aut non tangat
 ægritudo, aut perleviter pungat animi dolor.
 Tolerare ægritudinem. Cic. 4. Tuſc. 95. An omnium rerum toleranda
 omnino ægritudo?
 Tollere. Cic. 3. Tuſc. 89. Quum conſtet ægritudinem vetuſtate tolli,
 Paulo poſt, Tollere ægritudinem funditus.
 Vacare ægritudine. Cic. 3. Tuſc. 34.
 Vindicare aliquem ægritudine. Cic. 5. Tuſc. 61. Quid poteſt ad bea-
 te vivendum deſſe ei, quem fortitudo ab ægritudine & a metu vindicet?
 Ægritudo, pro Morbo corporis. Ter. Phorm. 5. 1. 24. Matrem ipſam ex
 ægritudine miſeram mors confeſcuta eſt. [Ubi Donat. infirmitate ac mor-
 bo. At poteſt ſane, ac debet, de animi ægritudine intelligi: & apud
 Curt. 3. 5. 10. ſunt qui legunt: Animi autem ægritudo corpus urgebat,
 pro Animum ægr. corporis. Sed de duobus Plinii locis minus contro-
 verſiæ eſt: Sic enim l. 8. c. 1. de Elephantis: Viſique ſunt ſelli ægritu-
 dine (quando & illas moles infeſtant morbi) herbas ſupini in cœlum
 jacentes &c. & planius l. 28. c. 6. Augurium ex homine ipſo non timen-
 di mortem in ægritudine, quando oculorum pupillæ imaginem reddant.
 Planiffime Solin. c. 12. Æſculapii facello incubantes ægritudinum remedia
 capeſunt de moniſ formiorum. conf. Cellar. Cur. poſt. p. 160. &
 Append. c. 3. p. 45. Antibar. c. 3. p. 155. Nonnulla hanc in rem ex
 Cicerone. V. in Horrich. Vind. L. L. p. 4.
 ÆGROTUS, a, um. denom. ab Æger [*ἄγρως, νόσμος*.] Servius,
 Æger & corpore & animo dicitur: Ægrotus, corpore tantum. Hor. 1.
 Epit. 2. 47.
 Non domus, & fundus, non æris acervus & auri,
 Ægroti domini deduxit corpore febres.
 Ægrotum dum anima eſt, ſpes eſt. Sententia proverbialis, admonens ne in
 aſſictiſſimis quidem rebus abiſcendum eſſe ſpem. Cic. 9. Att. 181. 6.
 Ut ægrotum, dum anima eſt, ſpes eſt dicitur: ſic ego, quoad Pompeius
 in Italia ſuit, ſperare non deſtitit.
 Ægrotare reſpub. idem quod Ægra: i. e. Male habens. Cic. Div. in Verr.
 38. Et proſecto aut hoc remedium eſt ægrotæ ac prope deſperate repu-
 blicæ, iudiciſque corruptis, &c. V. Ægra reſpub.
 ÆGROS, ônis, pro Ægritudine. Lucret. lib. 6. 1130. Venit pecubus ba-
 lantibus ægros. Adde 1257.
 ÆGROTIO, [*νοſία, ἀγρωτή, ἀδρωτή, νοſιολογία*] Ære. Male valere a cor-
 pore. Et eſt verbum ex nomine Ægrotus factum. Cic. pro Cluent. 132.
 Apud hunc ille Romæ habitavit, apud hunc ægrotavit.
 Ægrotare, translatum ad fructus. Plin. lib. 17. cap. 24. Ægrotant aliquan-
 do & poma ipſa per ſe ſine arbore, ſi neceſſarii temporibus imbres, aut
 tepores, vel aſſatus deſuere, aut contra abundare.
 Ægrotant in te artes animi tui. h. e. Male ſe habent mores tui, Tu corrup-
 tus eſ moribus. Plautinus eſt Jocus in Trin. 1. 2. 34. In emendatis: Ar-
 tes antiquæ tuæ.
 Animus ægrotat. Cic. 4. Tuſc. 129. Quis dubitarit quin ægrotationes
 animi, qualis eſt avaritia, gloriæ cupiditas, ex eo quod magni æſtime-
 tur ea res ex qua animus ægrotat, oriatur?
 Fama ægrotat. Lucret. lib. 4. 1118.
 Languent officia, atque ægrotat fama vacillans.
 Vitio animi ægrotare. Hor. 2. Sat. 3. 307.
 Diu ægrotare. Cic. pro Cluent. 138.
 Graviter ægrotare. Cic. 1. Off. 47.
 Graviffime ægrotare, & Optime valere, contraria. Cic. 2. de Fin. 70.
 Que cum Ariſtoni & Pyrrhoni omnino viſa ſunt pro nihilo, ut inter opti-
 me valere & graviffime ægrotare nihil proſus dicerent intereſſe.
 Leviter. Cic. 1. Off. 116. In aducentis periculis conſuetudo imitanda me-
 dicorum eſt, qui leviter ægrotantes leviter curant: gravioribus autem
 morbis periculofas curationes & ancipites adhibere coguntur.
 Mortiferè. V. MORTIFERE, IN MORS.
 Periculofè. Cic. 8. Att. 2. In unius hominis quotannis periculofe ægro-
 tans anima, poſtas omnes noſtras ſpes habemus.
 Vehementer. Cic. pro Cluent. 138. Ibi primum in morbum incidit, ac
 fatis vehementer diuque ægrotavit.
 ÆGROTATIO, ônis. f. [*νοſία, ἀγρωτή*.] Proprie eſt Morbus in corpore.
 Vide Ciceronis exemplum in ÆGRITUDO. Plin. lib. 17. cap. 24. 15.
 Animi Ægrotatio. Cic. 4. Tuſc. 8. Deſinit autem animi ægrotationem,
 opinionem vehementem de re non expedienda, tanquam valde expedi-
 enda ſit, in hærentem & penitus inſitam. Paulo poſt, Ægrotationi autem
 talia quedam ſubjecta ſunt, avaritia, ambitio, mulierofitas, pervicacia,
 ligritio, vinolentia, cupiditas, & liqua ſimilia.
 Mentis Ægrotatio. Cic. 3. Tuſc. 14. Quia nomen inſanitæ ſignificat men-
 tis ægrotationem & morbum.
 ÆGRIA, [*ἄγρια*] Nympha memoris Aricini, & uxor Nurræ Pompei-

lii fecundi regis Romanorum, quæ teste Ovid. 15. Met. 547. mortuo Numa cum flere non desineret, Dianæ miseratione in fontem sui nominis versa est. De qua idem Ovid. 3. Fast. 275.

Ægeria est, quæ præbet aquas dea Gratia Camenis :

Illa Numæ conjunx, consiliumque fuit. Liv. 1. Decad. lib. 1. 19. Numa, &c. simulat sibi cum dea Ægeria congressus nocturnos esse: ejus se monuit, quæ acceptissima diis essent, sacra institueret: sacerdotes suos cuique deorum præficere. Paulo post, Lucus erat, quem medium ex opaco specu fontis perenni rigabat aqua: quo, quia se perisape Numa sine arbritris, velut ad congressum deæ inferebat, Camenis eum lumum sacravit, quod eorum sibi concilia cum conjuge sua Ægeria essent. Tradit Sipontinus moris fuisse, prægnantes Ægeria sacrificare, quod eam putabant facile conceptum alvo egerere. Scribitur enim etiam Ægeria. V. Lud. Viv. & Coqueum ad Augustin. de C. D. lib. 7. p. 35.

ÆGESTA, Sicilia urbs, quæ & Segesta dicitur. Græci quoque sine Diphthongo, *Ἐγέστα* scribunt. V. Steph. Byz. Festum. in Segesta, & Salmat. in Solin. f. 78. In Ægesta Æmilius Censorinus fuit crudelissimus tyrannus. Hic si quis nova tormenta & inusitatum aliquid cruciandi genus extruxisset præcipuus eum muneribus prosequeretur. Quidam igitur Aruncus Paterculius nomine, equum ex ære fabricatum Æmilio donat, ut in eum excrucians injiceret: Ille autem tum denique ad æquitatis cogitationem conversus auctorem perillum intrufit. Plutarch. in Parallel. sub fin. Confer hoc quod de Primo scriptores memorant.

ÆGESTANÆ AQUÆ in Sicilia, de quibus Cicero Strabo: Calidurum igitur aquarum scaturigines habet insula multis in locis, e quibus Selenuntia ad Himeram fallax fuit, Ægestanæ vero potabiles. Hæc ille lib. 6.

ÆGESTANI, Sicilia populi, quos Plinius Segestanos vocat, lib. 3. cap. 8. In quem locum hæc prodidit Hermolaus, Vetus fere lectio, Ægestani. Omnes quoque Græci codices, Ægestani, non Segestani, ab Ægesto Troë qui cum Philoctete venerat: Thucydides, Strabo, Diodorus, Lycophron, Dionysius. In uno tantum Polybio, itemque Ptolemæo, quandoque Segestani, quod & in Cicerone ac Solino cernitur. V. Strab. lib. 6. & 13. Fest. in Segesta.

ÆGEUS, diffusill. ei vel eos. [*Αἰγέως*] Athenarum rex, filius Neptuni, duas habuit conjuges, quarum prima dicta est Æthra, filia Pithei regis, ex qua Theseum suscepit. Secunda, ut testatur Ovidius, fuit Medea profuga, quam ab Jafone repudiatam, atque fugientem non solum suscepit hospitio, sed illam etiam sibi matrimonio copulavit, & ex ea, ut placet Justino, 2. 6. 14. & 2. 2. 13. Medium filium suscepit. Successit quidem in regno Pandionis regi revera patri. Ægeō regnante, Atheniensibus bellum intulit Minos Cretensium rex ob cædem Androgei filii, lægesque durissimas imposuit, ut scilicet quotannis septem juvenes nobiles in Cretam mitterentur ad epulandum Minotauro, qui tribus annis forte missi sunt, quarta autem fors oblitit Theseo, qui maximo patris Ægei dolore navem conscendit, & cum omnia navigii ornamenta nigra essent, & navis velum, habuit in mandatis a patre, ut si contingeret in agendis eum felicem fortitū exitum, rediens navi album poneret velum amoto nigro, ut eminus fortunam suam nosceret. Theseus autem Ariadnæ consilio victor, mandatorum immemor, non amoto velo nigro redibat. Ægeus excelsa turri prospectans nigrum velum, Theseum mortuum arbitratus, ex turri se dejecit in mare, quod ab ipso vocatum est Ægeum, & mortuus, ab Atheniensibus liberatis ut Neptuni filius, & marinus deus in solatiū Thesei consecratus est. Ex Bocatio & Servio. Ovid. 7. Met. 402. &c.

ÆGIALE, es. f. [*Αἰγιάλη*] Diomedes Ætolie regis uxor, quam post Trojæ expugnationem in patriam reverens, cum cognovisset cum Cyllabaro Sthenelli filio concubuisse, reverentia ductus domum noluit reverti, ut scribit Servius in 11. Æn. Stat. 3. Sylv. 5. 48.

Quæta est Ægiale, quæta est Melibœa relinqui. Dicitur &

Ægialæ, [*Αἰγιάλας*].
 ÆGIALE, Antiquitus nuncupabatur civitas, ab Ægiale, qui autochthon seu indigena comparit ibidem primus, sicuti memorant Sicyonii, & est a Paulania repetitum: quæ tempestate infecuta Sicyon dici cepit de regis nomine, quem ex Attica ascitum Lamedon sibi generum adoptarat, filia illi Zeuxippe tradita. Cæl. Antiq. Lect. lib. 6. cap. 48.

ÆGIALEUS, et. m. Adrasti filius: quem eo bello quod secundum Argivi adversus Thebas gessere, primo prælio juxta Glistam oppidum interfectum, necessarii Pagas in Megaridem retulerunt, atque ibi humarunt, & adhuc heroum ipsum Ægialeum dicitur. Pausanias in Atticis.

Ægialeus, Apis frater, primi Jovis filius: De quibus scribit Euseb.

ÆGIALIA, Insula est adiacens Ætolie regioni, ut scribit Plin. c. 12. l. 4.

ÆGIALOS, Græce dicitur Littus. Unde Achaia, propter urbes in littore per ordinem dispositas, ante *Αἰγιάλλος* vocata est, teste Plin. lib. 4. cap. 5. Pausanias dictam putat ab Ægiale primo rege: Postea ab Achæo Xuthi F. Achæam. [Erratum supra in V. ACHÆIA ex his corrigge.] Ægiali proprio vocabulo vocantur Multa littora apud cosmographos: velut inter Sicyonem & Buprasium. Est & alius finitimus Ponto, post promontorium Carambin, cujus meminit Homerus. Rursus est Thracia apud fluvium Strymonem. Poltremo est Ægialus, cognomento Magnus, inter Ægyptum & Æthiopian. Erasm. in XXVII. cap. Act. Apostol.

ÆGIALUS, Medæe frater, apud Justin. lib. 42. 3. 1. Hunc alii Absyrtum vocant: qui cum Medæam Æetes pater persequeretur, ab ea dicitur interfectus. Author Strabo, lib. 7. Ægialeus & Ægialius vocatur ab aliis.

ÆGIALUS, Atticæ mons. Solin. cap. 12.

ÆGIALUS, Paphlagoniæ promontorium, ut Apollonius poeta indicat.

Habet & vicum ejusdem nominis. Addit plura Steph. Byz.

ÆGICHON Gramen. Apul. de Herb. cap. 77.

ÆGIDA, Istriæ oppidum. Plin. lib. 3. cap. 19.

Ægides, [*Αἰγίδης*] dicitur Theseus filius Ægei. Stat. 12. Theb.

— risit vocesque manumque

Horidus Ægides, ferrataque ab arbore magnos

Molitur jactus.

Perfidus Ægides, Ovid. 4. Epit. 59.

Perfidus Ægides ducentia filia secutus

Curva meæ fugit tecta foras ope.

ÆGILA, Insula quindecim millibus passuum distans a Cythera. Plin. lib.

4. cap. 12.

ÆGILODES, Sinus Laconie, apud Plin. cap. 5. lib. 4.

ÆGILIPS, ipis. Urbs Epiri proxima Crocylicæ. Volaterr. ex Homero.

Item locus altus, *ἄγιος τῶ δὲ ἑξ ἰσίου*, ut quem jam capra depasta reliquerit, aut quo præ altitudine ascendere non possit.

ÆGILLUM, Insula nomen Plinio lib. 3. cap. 6. contra Cosanum littus sita.

ÆGILOPS, opis. [*ἄγιλωψ*] Arboris glandifera species. Plin. l. 16. c. 6.

ÆGILOPS, Filtula oculorum. Cels. lib. 7. 7. Diminutiva forma Græcis & *ἄγιλωπιον* dicitur. Utraque vox frequens Plinio V. 25. 6. Hinc Ægilopiscus. Cathol. V. ANCHILOPS.

ÆGILOPS, Bulbi genus. Plin. lib. 19. cap. 5.

ÆGILOPS, Herba hordeum enecans. Plin. lib. 18. cap. 17. Est herba quæ cicer enecat & erum circumligando se: vocatur orobanche: triticum simili modo ara: hordeum feltuca, quæ vocatur ægilops. Hæc Plin. Virgil. Latine verit Avenam sterilem in hoc versu,

Inflexit lolium, & sterilem dominatur avena. Ecl. 5. 37.

V. AVENA. Diof. 4. 139.

ÆGILOS, Insula quæ Latinis Capraria dicitur. Plin. lib. 3. cap. 6.

ÆGIMIUS, Nomen proprium viri, qui annos vixit ducentos. Author Plin. lib. 7. cap. 48.

ÆGIMORI, Sunt contra Carthaginis finum duo Scopuli verius quam insulae: inter Siciliam maxime & Sardiniam. Plin. lib. 5. cap. 7.

ÆGIMURUS, Insula. Straboni lib. 6. Est ante Siciliam & Africanam Ægimurus, & alia quadam exiles insulae. Idem lib. 7. Non procul a Corfica & Sicilia distant, cum alia complures insulae, tum etiam Ægimurus.

Stephano Ægimorus dicitur. Ex Hermolao.

ÆGINA, æ. [*Αἴγινα*] Afopi regis Bœotiae filia, cum qua Jupiter in ignis specie congressus est, ex eaque genuit Æacum & Rhadamanthum. Ovid. 7. Met. 616.

ÆGINA, [*Αἴγινα*] Insula Epidaurico littori proxima. Mela l. 2. Hæc ut tradit Strabo lib. 8. inter Cyclades insulas nobilissima est. Hinc Æacus, ejusque posteri genus duxisse decantantur. Hæc est que maris aliquando tenuit imperium. Hæc est que contra Atheniensem populum in navali ad Salaminem prælio de principatu contendere non dubitavit, qua tempestate Perse Græciam invaserat. Ejus infelix ambitus, 180. stadiorum esse traditur. Ejusdem appellacionis oppidum in ventum Africum vergens habet. Illam Attica & Megarica coronat ora & Peloponnesus usque Epidaurum, cum centum fere stadiis singulae ab illa distent. Pars autem Orientem Austrumque prospectans, Myrtoe perfunditur pelago, ac etiam Cretico. Ontraque diu vocata est: vel potius Oenone, ut Plin. lib. 4. cap. 12. & ex Paulania Cæl. Antiq. Lect. lib. 5. cap. 44. V. etiam Steph. Byzant. in Ægina. Eulthath. ad Dionys. Perieg. v. 512. Tzetizam in Lycophr. v. 175. Paulan. in Corinth. f. 48. Ephorus scriptis prodidit, primo Æginæ a Phidone signari ceptum argentum. Emporium autem ideò effectum, quia locus admodum sterilis erat: proinde homines illi maritima mercando negotia tractare adhueverunt. Unde multis variisque rebus constantem questum, Æginæam appellamus mercaturam.

Æginam insulam ab Ægina Æaci matre nomen habere putat Ovidius, eandemque Oenopiam prius vocitatum. Ejus verba fuit libro 7. Met.

472. — latere inde finituro

Oenopiam Minos petit Æacideia regna.

Oenopiam veteres appellavere: sed ipse

Æacus Æginam genericis nomine dixit. Ovidio quoque sub-

scripsit Stephanus. [Falsum. V. Burm. ad l.]

ÆGINÆUS, a, um. Adj. [*Αἰγινῆος*] ut, Æginæa mercatura.

ÆGINÆA, orum. n. dicuntur Grandiora omnia. Quod ex talenti ratione deductum putant, quod in ea insula habebatur majus cæteris. Sunt etiam Æginæe, rerum venalium onera miscellanea, l. e. farcinæ completentes varias merces. Unde Æginopolæ, id genus mercium venditores. Ex Cæl. Antiq. Lect. 11. cap. 56. 21. 23. & Erasm. in Chiliad.

ÆGINENSIS, [*Αἰγινῆος*] Æginæ incolæ.

Æginenses (ait Strabo, lib. 8.) Myrindomus appellatos memorant, non quomodo in fabulis canitur, quod invalescente ingenti pestilentia, formicæ ad præces Æaci in homines versæ fuerint, (V. Hygin. F. 52.) verum quia fornicarum more terram fodientes petras transportarent, ut agricolandi materiam haberent. Habebant enim terram superne lapidosam infere frumentis idoneam. Itaque asportandis lapidibus quodammodo fornicarum indultiam representabant. Quarum etiam more in cavernis habitabant. frugalitati & parsimonie studentes, impensaque ædificiorum vitantes.

ÆGINETA, [*Αἰγινῆος*] Idem. Cic. 3. Off. 11. Hinc Paulus Ægineta, clari inter medicos nominis. V. Voff. de Philof. cap. 13. Æginetas primo argentum signaffe prodidit Ælian. Var. Hist. 12. 10. Quod si Erasmo credimus Chil. 2. 5. 87. Numisma eorum *ἄγιωνος* habuit, h. e. testudinens imaginem. Hinc enim arceffit paremiam, *τὰς ἀγῆρας ἐπὶ τῶν κοδῶν* *νῆστιν ἄγιωνος*, hoc est, Virtutem & Sapientiam vincunt testudines. [Sane Poloponnetiacum nomisma tale fuisse Pollux testatur. l. 9. S. 74. Sed hoc quid ad Æginam? Æginetæ fictoris necminit Plinius 35. 11.]

ÆGINETICUS, a, um. [*Αἰγινῆος*] Adj. Unde as Ægineticum. Plin. lib. 34. cap. 2. non quod insula ipsa gigneret, sed quod ibi officina præclare temperarent.

ÆGINOPOLÆ, V. ÆGINÆA.

ÆGINIUM, Oppidum Macedoniæ, in ea regione quæ appellatur Pieria. Plin. lib. 4. cap. 10.

ÆGIŒCHUS, [*Αἰγίωχος*] Jovis epitheton, ab *ἄγιος* & *αἰγῆς*. i. e. ab alimonia & capra, quia puer fuerit nutritus a capra: vel ab *ἄγιος*, tenere, & *αἰγῆς*, quoniam ægide utitur: vel quia corio capellæ Amaltheæ usus fuerit pro scuto, quando contra Titanas dimicavit. V. Didym. ad Hom. Iliad. æ. v. 202.

ÆGION, *Αἴγιον* Suidæ, Oppidum Achaie proprie dicta, quæ regio est Septentrionalis Peloponnesi. Plin. lib. 4. cap. 5.

ÆGIPAN, anos. [*Αἰγίπανος*] Semicaput, Pan deus. Ægipanes sunt rudi, leves, caprinos pedes habentes. Veteres hujusmodi monstra pro feminideis, five pro sylvestribus diis colucunt, quemadmodum Faunos, Sylvanosque: Faunos quidem ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Sylvanos sylvarum. Est & Simiarum genus Plin. l. 5. c. 1. Et c. 8. Mela. 1. 4. Ægipanos semiferos, & Blemmyas, & Satyros. V. Salmat. Exercit. Plin. f. 293. & Hæc. Voff. Observ. ad Pomp. Mel. l. 8. p. 46.

ÆGIRA, Insula. Plin. lib. 5. cap. 31. Est etiam ejusdem nominis Oppidum in Achaia. Idem l. 4. c. 5. Idem l. 18. c. 9. Tatrinus quidem sanguis recens inter venena est, excepta Ægira. Ibi enim sacerdos Terræ vaticinatura, tauri sanguinem bibit priusquam descendat in specum.

ÆGIRA, Urbs inter Ætolos & Peloponnesiacos. Author. Pomp. lib. 2.
ÆGINON, i. n. Populeum unguentum [αἰγιόνηον.] Ruellius l. 1. c. 119. Unguentum populneum, vulgo Populeum, quod Ægrinum Græcis dicitur, ex uva populi, quæ bryon est, conficitur verno tempore, cum plurimum gravis est prægnansque resina. V. Herm. Barbarum.
ÆGIROSSA, æ. f. [Αἰγιόσσα] Oppidum Æolidis in Asia, cujus meminit Herodot. lib. 1.
ÆGIROS, Diofcor. [αἰγιός] Arbor quæ Latine Populus nigra dicitur.
ÆGIRUS, [Αἰγίρος] Vicus est agri Methymnei, cujus meminit Strabo, lib. 13.
ÆGIRUS, ut est Phænicus refert Cælius, Oxyli filia fuit. Hic enim cum Hamadryade congressus fore Caryam genuit, ac Balanum, Cranium, Oream, Ægrinum, Pteleam, Ampelum, Sycam, quæ & Hamadryades nuncupantur nymphe: unde & arboribus conciliata nomina. Hæc ille Antiq. Lect. 18. cap. 9. ex Athen. l. 3.
ÆGIS, idis. [αἰγίς] apud Græcos varia significat. Pellicem tegmen quod gestant Afri. Præterea maris intumescens undas, ac ventorum procellas & turbines. Alii malunt esse quid e coronis contextum, aut rete ex coronamentis contextum. Nec desunt, qui putent significare Sacerdotem, quæ Athenis solita sit ferre sacram Ægidem, & ita ingredi ad eos qui nuper duxissent uxores. Apparet autem in hujusmodi facris multum fuisse licentia, quemadmodum & apud Christianos multis in epistolis celebratur nuptia. Unde factum est proverbium, Ægis venit. Quod Suidas indicat dici solitum de iis qui petulantur & impudenter agerent. Simul quoque alufum est ad procellam. Ex Erasmi Chiliad. & Cælio Antiq. Lect. 18. cap. 6. & cap. 38. Est insuper Ægis, scutum Jovis, ut Iliad. 4. & Palladis, ut Iliad. 5. describitur: in cuius medio erat Medusæ Gorgonis caput, serpentinibus vice crinium terribile: quod qui intuebantur, mox in lapides vertebantur, ut canit Ovid. 4. Met. ad finem. Servius, Ægis proprie est munimentum pectoris æreum a Vulcanò fabricatum, habens in medio Gorgonis caput: quod munimentum si in pectore nuntius fuerit, agio vocatur: V. Sil. 9. 444. & Broeckhuif. ad Propert. 22. 60. Si in pectore hominis, sicut in antiquis imperatorum statuis videmus, lorica dicitur. Virg. 8. Æn. 352. &c. Corufans. Valer. Flac. 4. Argon. 134.
 Cruenta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 335.
 Fulva. Claud. 8. 163.
 Irata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 60.
 Nigrans. Virg. 8. Æn. 354. — Arcades ipsum
 Credunt se vidisse Jovem, cum sæpe nigrantem
 Ægida concuteret, dextra nimbosque ciebat. V. Serv. in loc.
 Sonans. Hor. 3. Od. 4. 57.
 Contra sonantem Palladis ægida.
 Terrifica. Valer. Flac. 6. Argon. 35.
 Ægis, Ornamentum pectorale, Polluci lib. 5. cap. 16. Ovid. autem, Remi. Amor. v. 346. Ægiden appellat gemmas & alia hujusmodi ornamenta, quibus deformitatem tegunt mulieres.
 Auferimur cultu: gemmisque auroque teguntur
 Omnia: pars minima est ipsa puella sui.
 Sæpe, ubi fit quod ames, inter tam multa requiras:
 Decipit hac oculos ægide divis amor. Idque metaphoricè.
 Ægis, arboris laricis femina medulla. Plin. lib. 16. cap. 39. ex Theophr. lib. 3. hist. cap. 10.
ÆGISONUS, [αἰγιόνηος] Hinc Ægionum pectus Palladis. Valer. Flac. lib. 3. Argon. v. 88.
ÆGISTHUS, i. m. [Αἰγισθος] Thyestis filius ex Pelopcia filia. Pelops enim Tantalum Phrygiæ regis & Thyætæ filius, ex Hippodamia Atreum & Thyætæm sustulit, Peloponnesi prius, deinde Mycenarum reges. Porro iis alternatim administrantibus (sic enim inter eos convenerat) Thyætæ cum sciret regnum penes cum fatali dispositione mansurum, qui arietem velleris aurei haberet, quem Atreus regiam ingressus diligenter custodiebat, corrupta Aëropæ Atrei uxore, imperium ad se transferri posse iudicavit. Itaque stuprata fratris conjuge, duos filios ex ea sustulit, Tantalum & Phlithenem. Quod ubi retulit Atreus, Thyætæ regno expulit. Sed paulo post sustulit reditu in gratiam, eum ab exilio revocavit. Cui tandem Tantalum & Phlithenem partim elixos, partim aflos, non solum apposuit epulandos, sed etiam eorum sanguinem vino permixtum propinavit, allataque eorum capita post epulas ostendit. Quod scelus ne videret, Sol cursum retro egisse fertur. At vero tam impii facinoris cum Thyætæ a diis ultionem exquireret, respondit Apollo posse alio scelere ejus scelus vindicem nasci, si cum Pelopcia filia concumberet. Quo peracto, natus est puer: qui a matre propter conscientiam abjectus, uberibus tamen capræ nutritus, ex rei eventu Ægisthus est appellatus. (V. Ælian. Var. Hist. 12. 42.) Hic cum adoleverit, Atreum occidit: & Agamemnonem ejus filium ex bello Trojano redeuntem interemit, adjuvante Clytemnestra uxore, quæ cum Ægisto adulterio consueverat. Ipse tandem Ægisthus ab Oreste Agamemnonis filio percipitur est, nec enim patris ulciscente. Hæc larè describit Seneca in Thyæt. & rursum in Agam. Lactant. quoque in lib. 4. Thebaid. Hygin. Fab. 84. & seq. Ægisthus adulter, defidiosus. Ovid. de Rem. Amor. 161.
 Ægisthus Thyellades, quia Thyestis filius. Ovid. 2. de Arte Am.
 Ægistum C. Cæsarem gemis & indignabundus Pompeius vocare solebat. Suet. in Cæs. cap. 50. Quemadmodum enim Ægisthus cum Clytemnestra uxore Agamemnonis summi Græcorum imperatoris consuetudinem habuit adulteri, sic Julius Cæsar Muciam uxorem Pompeii summi Romanæ militiæ ducis absentis adulterio corruptus. Quam propterea repudiavit Pompeius: quanvis ex ea jam tres liberos sustulisset.
ÆGITHALOS, Avis est apud Aristotelem, quæ a Theodoro Parus vertitur. Hermol. in Plin. Avis est inimica apibus. Aristot. de Nat. Animal. 8. 3. & 9. 14. & 40.
ÆGITHUS, Avis minima, distinet cum asino. Plin. lib. 10. cap. 74. Spinetis enim fe scabendi causa atrens, ridos ejus dissipat: quod adeo pavet, ut voce omnino rudentis audita, ova eiciat, pulli ipsi metu cadant. Igitur adulos, ulcera ejus rostro excavat. Et paulo post, Ægithum vero odit Anthis in tantum, ut sanguinem eorum credant non coire. i. e. commiseri non posse. Arif. Hist. Anim. 9. i. Eberus & Peucerus Ægithum interpretantur, nisi ea vero Linacria rubra est. Gybert. Longolus eandem facit Curuccæ.

ÆGITIS, αἰγίς Diofcoridi, Herba est, quæ notiore nomine Anagallis dicitur. [ubi?]
ÆGIUM, [Αἰγίον] Oppidum Achæiæ, quæ est in Peloponneso, quo in loco Jovem a capra nutritum ferunt, unde oppido nomen. Strab. lib. 8.
ÆGIR, es. f. [Αἰγίρα] Nymphæ Nomen, Solis ex Neaira filie. Virg. 6. Ecl. 21.
 Ægle Naiadum pulcherrima. Latine interpretatur Splendor. Est etiam Lunæ nomen. Item Genus ludi. Sed & Placentæ genus, testibus Paulania & Cratino. Fuit etiam una Hesperidum Ægle, filia Hesperii, curatrix una cum fororibus Hortorum in Mauritania, in quibus aurea mala nascebantur. V. Hygin. Proœmio Fab.
ÆGLES, æ. m. Nomen athletæ cujusdam Samii, qui quum mutus effectus antea & elinguis, repente loqui cepit. Gell. lib. 5. cap. 9. & Valer. Maxim. lib. 1. cap. 8. ext. 4.
ÆGLETTES, æ. m. Apollinis cognomen, quo celebratur in Anaphe insula. Vid. Apoll. Argon. lib. 4. v. 1716.
ÆGOCERHALOS, i. m. Avis est ficne omnino carens. Authores Aristot. lib. 1. Et Plin. lib. 11. cap. 37. Capriceps vertitur.
ÆGOCERAS, æis. n. Fanumgræcorum. Plin. lib. 24. cap. ult. Nec sœno-græco minor autoritas, quod Telin vocant, alii Carpos: alii Buceras: alii Ægoceras, quoniam quicumque femem est simile: nos Siliquam.
ÆGOCEROS, otis vel otos. m. [αἰγοκέρας.] Latine dicitur Capricornus, Lucret. lib. 5. 614.
 Nec ratio solis simplex ac recta patefcit,
 Quo pacto altivis e partibus Ægocerotis
 Brumales adeat flexus: atque inde revertens,
 Cancris ut metas vertat fe ad solstitiales. Hunc Jupiter, quod
 cum eo erat nutritus, inter sidera celestia esse voluit, ut caprum nutri-
 mentum. Fabulam describit Hygin. 196.
 Humidus Ægoceros. Lucan. lib. 9. 540.
ÆGOLETHROS, vel ÆGOLETHRON, [αἰγολεθρον.] Herba in Ponto alba, ex cujus flore apud decerpunt mellis genus amarum, quod Heracleoticum, vel Ponticum vocatur: dicta a capris interimentis. Plin. 21. 13.
ÆGOLIOS, [Αἰγολίος] Ulula Plin. 10. 6. Aristot. Hist. An. 9. 17.
ÆGON, onis. m. [Αἰγών] Viri proægum, qui deficientes olim Argivis Heracidarum familia, ex qua regnum creati mos illis antiquus erat, rex ab illis creatus est: quod, cum sciscitantibus illis de rege creando deus respondisset, aquilam ostendit, paucis post diebus aquila super Ægonis domo confederit. Ex Budeo.
 Ægon, onis. Nomen pastoris apud Virg. 3. Ecl. 2.
 Ægon Lyctius. Virg. 5. Ecl. 72.
 Cantabant mihi Daimetas, & Lyctius Ægon. Servius: Lyctius, Cretensis.
 Ægon, [Αἰγών] Caprile five Caprarum stabulum.
 Ægon, pro Mari Ægeco apud Stat. 5. Theb. 55.
 — Delove sonanti
 Pejor, & innumeris quas fumifer afflit Ægon. Lactantius,
 Ægon, mare Ægeum, quod insulas plurimas habet, dictum ab Ægeco
 patre Thesei. Afflit insulas. i. e. Circumfluit. Valerius Flacc. lib. 1.
 Argon. 629.
 — vix littore puppim
 Solvimus: & quanto fremitu se sustulit Ægon?
ÆGONENSIS, Porta Romæ, quæ & Quirinalis, eo quod mons ipse Quirinalis prius Ægonensis cognominatus est. Calepinus.
ÆGONOMUS, i. m. [Αἰγονομός] Caprarum ductor, qui & Æpolus dicitur.
ÆGONYCHON, i. Herba est, quæ & Lithospermon dicitur, & ab aliis Semen leoninum. Ab omnibus tam officinis quam medicis hodie Mifium Solis appellatur, quod (ut reor) semen candore solati ac lucis splendore fulgeat. Ruellius lib. 2. cap. 70. V. Plin. 27. 11. & Diofcor. 3. 358.
ÆGOPHAGOS, Cognomen Junonis apud Lacedæmonios, quod ibi capræ illi immolarentur. Cæli. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 5.
ÆGOPHTHALMOS, i. m. [αἰγοφθαλμός] Gemma sic ab oculo caprino cognominata. Plin. lib. 37. cap. 11.
ÆGOS, [Αἶγος] Flumen in Chersoneso Thraciæ, naufragio classis Atticæ insignis. Author Mela lib. 2. 2. Marcell. lib. 22. Chersonesum pulsat Ægos potamos, in quo loco lapidem casurum ex celo prædixit Anaxagoras. Hermolus putat Ægos gentivum esse casum ab Æx nominativo: traditque ejus loci accolæ a Stephano Ægopotamitas vocari. Plin. lib. 2. cap. 58. Celebrant Græci Anaxagoram Clazomenium, Olympiadis septuagesimæ octavæ secundo anno prædixisse, celestium literarum scientia, quibus diebus factum casurum essere sole. Idque factum interdum in Thraciæ parte ad Ægos flumen. Qui lapis etiam nunc ostenditur, magnitudine vehiculi colore adusto. Apud hunc fluvium classem Atticam debellavit Lyfander Lacedæmonius, Athenis postquam semiditrus, & triginta Tyrannis impositus, ut Plutarchus in ejus vita est autor. Meminit & Justinus lib. 5. & Nepos 6. 1. 4. [Ptoius Urbis nomen est Αἶγος πτωμαί. V. Cellar. Geogr. Ant. l. 2. c. 15. §. 37. Hard. ad Plin. d. l.]
ÆGOSTHENENSES, Græciæ populi contributi Megarenibus. Plin. l. 4. cap. 7. Horum civitatem Paulaniæ vocat Ægosthenen.
ÆGOSTHENIA, [Αἰγοςθηνία] Civitas est Locridis, quam recenset Ptolemæus in descriptione Achæiæ. Forte eadem ac superior.
ÆGRE, ÆGRESO, ÆGRIMONIA, ÆGRITUDO, ÆGROTUS, ÆGROTO, ÆGROTATIO. V. ÆGER.
ÆGUSA, V. ÆTHUSA.
ÆGYCN, five ENGYION, Urbs fuit in Sicilia, non magna, sed valde vetusta, & celebris, deaurum, quæ Materas vocant, religione: quarum templum a Cretensibus ibi positum fuisse ferunt, ubi hæcæ quadam ostendebantur, & ex aræ calides: & hæc quidem Merionis, illa vero Ulyffis inscriptiones habebant, ut Plutarchus in Marcello prodidit.
ÆGYPTILLA, æ. Gemma est, de qua Plin. lib. 37. cap. 10. Idior. 16. 11.
ÆGYPTINI. Dicuntur Æthiopes, quia Ægyptiis sunt finitimi. Festus.
ÆGYPSOS, seu ÆGYPSUS, i. m. [Αἰγύπτος] Urbs ad ripam Istri fluvii sita, nomen habens ab Ægypto Caspio conditor. Ovid. 1. de Ponto, 8. 11. & 4. 7. 21. Variè scribitur. V. Heins.
ÆGYPTA, Ciceronis libertus: cujus idem meminit 16. Fam. 13. al. 15. Ægypta ad me venit. Et 8. Att. Epistolam mihi tuas Ægypta reddidit.
 L 3 ÆGYPTUS

ÆGYPTUS, & **DANAUS**, [Αἴγυπτος & Δανάος] Filii fuerunt Beli Babyloniorum regis: quorum hic ex diversis uxoriis quinquaginta filias habuit, ille totidem filios. Inhians imperio Ægyptus fratris, filiis matrimonio suis filii jungi flagitabat. Anuebat Danaus, quoniam oraculi responso acceperat fe generi manibus occidendum. Parata igitur oculi responso acceperat fe generi manibus occidendum. Parata igitur classe, Argos profectus est: expulsoque Gelanore, Argivorum imperio potitus. Porro Ægyptus eo misit filios, ea quidem lege, ut ad fe non dirent, nisi Danao interempto, aut connubis cum filiabus ejus initis. Obliuione igitur coactus Danaus, filias suas fratris filiis despondit. sed ipso nuptiarum die gladiis virginibus dedit, quibus prima nocte viros interfecerunt, necem eis interminatus nisi parerent. Itaque omnes mandata patris sunt executæ, dempta una Hypermetra. Hæc enim Lino, seu Lynce, viro peperit, eumque a somno excitatum impulit ut fuga suæ saluti confuleret. Author Lactant in 2. Theb. id. Statii. Ægyptus autem, ut scribit Manethon, ejecto fratre Danao, sexaginta octo annis regnum Ægypti tenuit, & ex suo nomine regionem Ægyptum dixit, quoniam antea Aëria dicebatur. Addit Diodorus Siculus lib. 2. cap. 1. quosdam fabulari, Nilum fluvium amore captum filia Ogdoid regis, qui Memphim urbem condidit, & de filia nomine sic appellavit, in tauri formam conversum, puellam compressisse: exque ea genitum, quem propter virtutem incolæ Ægyptum dixere: a quo & regio fit omnis denominata.

Ægypti nuptiæ, Inauspicatæ & infelices dicebantur. Sumpsum a notissima fabula Ægypti, qui filios quinquaginta, totidem Danaï fratris filibus maritos dedit. At hi præter unum, omnes a sponis jugulati sunt. Torqueri poterit in simulatam amicitiam, aut in munus honoris gratia datum in ipsecim, quum revera queratur perniciem ei cui datur. Ita nonnquam ex affinitatibus aut foederibus principum atrocita nascuntur exita. Erafm. in Chiliad.

ÆGYPTUS, [Αἴγυπτος] (ut inquit Pomponius Mela lib. 1. 9. 1.) Asia prima pars. in duas dividitur partes. Delta, ex forma literæ, quæ Ptolemæo, itemque Plinio Ægyptus inferior vocatur. Altera, quæ secundum Nilum contermina Æthiopiæ meridiem versus usque ad Syenem procedit: Thebais appellata. De Ægypti antiquitate, ac disciplina sacerdotum (quos prophetas vocant) innumeralia pene ab authoribus commemorantur. Huc Dædalus, Melampus, Pythagoras, Homerus, Solon, Mufæus, Plato, Democritus, Apollonius Tyanæus, compluresque alii eruditionis causâ profecti, ipsorum dogmata in suam quisque patriam retulerunt. Primi siquidem omnium Ægypti immortalem esse animam dixere, eamque de corpore in corpus vagari, ut est author Diodorus. V. Plin. lib. 5. cap. 9.

Ægyptus univerfa, teste Stephano, prius Aëria vocata est, quod fusco & caliginoso fit aëre. Id quod etiam testatur Plin. lib. 21. cap. 7. Rosa, ait, & crocum odoratiora, cum ferens diebus legitur: & omnia in calidis quam in frigidis. In Ægypto tamen minime odorati flores, quia nebulosus & rosicidus aër est a Nilo flumine. Meminit & Gellius lib. 14. cap. 6.

Ægyptus fec. Fehychium dicta ab Ægypto amne qui Nilus postea appellatus fuit: alii putant ab Coptos antiqua urbe, & *æ*, quod Ebrais Insulam & Regionem, ut Græcorum *αἴα* Sonat. De Ægypti situ, fertilitate, incolarum præterea ingenio institutisque ac moribus plura Ilocrates in Buliride. De fertilitate & urbium multitudine Theocrit. Eidyli. 17. v. 79. & seqq. V. & Ammian. 22. 40. seqq. ubi & Religionem describit, quam superstitiosam & immanem, quam foedam, crudellem & ridiculam habere, de qua multa Juvenal. Sat. 15. & quos laudat Elmenhorst. ad Arnob. 1. p. 15. seqq. Gentem vocat non fidam Lucan. 5. 58. Imbelles atque inutile Vulgus. Juvenal. 15. 124. Vanam gentem ac novandis quam gerendis rebus aptiorem Curt. 4. 1. 30. Quæ omnia quasi in compendio est complexus Vopiscus in Saturnino cap. 8. ubi & de studio referit quibus maxime delectati Ægypti fuerunt. Vide & Treb. Poll. 30. Tyrann. in Æmiliano. De invidia eorum qua nemini dogmata & disciplinas suas communicabant, Beroald. 37. Annot. Tom. 1. Thefaur. Crit. Grut. p. 213. De Ægypto & Ægyptiis rebus multa congeffit Barthius ad Claud. p. 129. seqq. V. etiam celeberr. Witsii Ægyptiæ.

Ægypti sulcus, Libyæ non curat arenas. Adagium ex Antiphili epigrammate deproptum. Dicitur autem de loco non admodum quidem lato, sed insigniter fecundo ac fructuoso: qui longe antepoenus est desertis incultisque agris, ramentis vastioribus. Siquidem Ægyptus magnitudine cedit utique Libyæ, sed ita, ut illius tota vastitas ne hujus quidem affequetur portunculam. Nempe Ægyptus dicta est veteribus publicum orbis horreum. Ex Cæl. Antiq. Lect. lib. 16. cap. 20. V. Barth. ad Claud. Mamert. p. 450.

Ferax. Claud. Epig. 87. 5. de Nilo. Ægyptus sine nube ferax, imbresque serenos, &c.

Fertilis. Dionysius de situ orbis interprete Prisciano. Fertilis Ægypti terras fecundat opimas. Plin. lib. 17. cap. 4. Est fertilis Thracia frugum, rigore: æstibus, Africa & Ægyptus. Hiulca. i. e. Ob nimiam siccitatem diducta. Stat. 4. Theb. 788. Horrida. i. e. Incompta. Juvenal. 15. Sat. 46. — horrida sane Ægyptus; sed luxuria, quantum ipse notavi, Barbara famoso non cedit turba Canopo.

Jacens per plana. Lucan. lib. 2. de Eridano, 416. Non minor hic Nilo, si non per plana jacens Ægypti Libycas Nilus stagnaret arenas.

Loquax ac ingeniosa in præfectorum contumelias provincia Ægyptus: in qua etiam qui vitaverunt culpam, non efferunt infamiam. Seneca in consolatione ad Albinum, sive Helviam. sub fin.

Memphitis. h. e. M. mphitica, a Memphi præcipua Ægypti urbe. Juven. 15. Sat. 122.

— anne aliam terra Memphitide sicca Invidiam facerent nolenti furgere Nilo?

Sagax, a studio rerum fideralium. Macrobi. Somn. Scip. lib. 1. cap. 21. Claud. in Ruff. lib. 1.

Viridis. Virg. 4. Georg. de Nilo, 201. Et viridem Ægyptum nigra fecundat arena.

ÆGYPTIACUS, a, um. Adj. Plin. l. 6. cap. 28. Ad mare nostrum litusque Ægyptiacum.

ÆGYPTIACE, [Αἴγυπτιος] Treb. Pol. in Zenobia. Loquebatur & Ægyptiæ ad perfectum modum.

ÆGYPTIUS, a, um. Adj. [Αἴγυπτιος] Sil. Ital. lib. 13. 474.

— Ægyptia tellus. Cic. in Pison. Nomen ad dignitatem imperii, regi Ægyptio vendidit.

Ægyptium Templum. Adag. de Eo quod forissecus nitet, introforum foetet. V. Cæl. Rhod. 9. 5.

Ægyptio Scythia non invidet. Proverbium dici solitum, quando in diffimiles, & quos nunquam noverimus, non exerit virulenta rabies. Cæl. lib. 20. cap. 30.

Ægyptii machinarum artifices. De versutis, & (ut ait Plautus) confutis doliis dicitur. Torqueri potest & in perplexas sophistarum argutias, ac syllogismorum inexplicabiles labyrinthos. Aut in scycophantas ac delatores, qui vera falsis permittendo necunt calumnias. Erafm. in Chiliad.

Ægyptiis duplex fuit scribendi genus. Unum, quod vulgo discunt: alterum, quod sacras literas appellant, soli sacerdotibus attingunt, a parentibus per manus traditas: quas ab Æthiopiis primum acceperunt. Non enim literarum compositione, aut a literis verba exprimitur, sed animalium aut aliarum rerum imaginibus. Scribunt enim Accipitrem, ut rem sacram denotet: Crocodillum, ut malum: Oculum, ut iustitiam: Manum dextram passam, ut liberalitatem: Compresseam, ut avaritiam: & iis familia. Denique a dextro ad sinistram scribunt latus. Hæc Volaterr. ex Diodor. Primi (ait Tacitus lib. 11. 14.) per figuras animalium Ægyptii sensus mentis effinxerunt: & antiquissima monumenta memorie humane impressa faxis cernuntur. Cæl. Antiq. Lect. lib. 16. cap. 25. tradit literas id genus appellari Hieroglyphica grammatice, quod iis mysteria in rebus sacris significarentur.

Fallax Ægyptiorum gens, semperque alia cogitans, alia simulans. Hirtius in commentario belli Alexandrini. cap. 24.

Fufci, ob ingentem regionis calorem. Propert. lib. 2. 33. 15. Vide Scal. ad Festum.

Ægyptii a Dione Phileni nuncupantur. i. e. in vinum proclives, ac philopoteæ, quoniam apud eos reperta primum tradatur vitis in Plinthine civitate: ut scribit Hellanicus: unde facti sunt vinolenti. Vide Cæl. Antiq. Lect. lib. 9. cap. 3.

Ventosi Ægyptii. Vopiscus, Sunt Ægyptii ventosi, furibundi, injuriosi, novarum rerum avidi. V. etiam Plin. Paneg. ad Traj. 21.

ÆGYS, [Αἴγυς] Oppidum est Laconicæ regionis apud Stephanum.

Æ L

ÆLANA, orum, n. pl. ut ait Hermolaus, Urbs Arabiæ felicis. Plin. lib. 6. cap. 28.

Ælaniticus maris Arabici sinus, quem alii Elenaticum vocant. Artemidorus Aleniticum. Juba Lenticum. Plin. lib. 6. cap. 28.

ÆLEFANI, [Αἰλεφαντιος] Populi sunt apud Strab. lib. 3. intra Iberum, usque ad montem Pyrenæum, & Pompeiana trophæa habitantes.

ÆLIA, [Αἰλία] Urbs Palæstina ab Ælio Adriano Imp. quondam Hierosolyma, Steph. V. supra ADRIANUS. Euseb. Hist. Eccl. 4. 6. & Jos. Scalig. Animadv. Euseb. p. 217. Æliam Capitolinam ex Dione Xiphilinus in Adriano vocat. Ez. Spanh. Orb. Rom. p. 406. 407. Ed. Lond.

ÆLIANUS, [Αἰλιανός] Sophista Romanus a Philostrato maxime laudatur, quod Romanus homo tam probe Atticiffaverit, tamque eleganter peregrinam a patria veno retinuerit. Scriptis de Animalibus libris 16. de Variâ historia libris 14. de Re militari, quæ omnia ad nos pervenerunt. Fuit auditor Pausanias fub Adriano principe. Decessit annorum sexaginta, sine liberis, quum caelebs fuisset. Volaterr. Ejus meminit Cæl. Antiq. Lect. lib. 11. cap. 65.

Ælianus Meccius, Italus medicus, theriaca conservandi contra pestem homines auctor fuit. Galen. de usu Ther.

ÆLII, vel etiam HELLII, [αἰλίοι] dicuntur, Quibus duæ nupserint forores. Cæl. Antiq. Lect. lib. 15. cap. 24. Alcianus lib. 2. dispunct. cap. 23.

ÆLIA, Gens plebeia fuit Romæ. Nam quod Pomponius scribit in l. 2. D. de orig. jur. Ælium Tuberonem patricium fuisse, perspicue falsum est. Nam ut hoc omittam, Tribunus pl. ex Æliis complures fuisse (quod sane hac in re solet valere plurimum) illud certe falsi magno argumento nobis esse debet, quod cum consulum alter e plebe, alter e patriciis crearetur, auctore Livio, Ælii cum patriciis semper, nunquam cum plebeis comparati sunt. Qui enim primus Æliorum consulatum est adeptus, collegam Sulpicium habuit: secundus Fabium: tertius Servilius: quartus Valerius, usque ad annum dcccxi. quo quidem anno duo primum e plebe Coss. creati fuit. C. Popillius, & P. Ælius, ut in tabulis Capitolinis notatum videmus. Æliorum autem alii Pæti fuit, alii Tuberones, Ligures, Cati & Lamia. Pæti cognomen qui primus tulit, quod oculis leviter declinatis esset, sic dictus est, tunc Porphyrius in Horatii Sat. 3. 45. Acro tamen eum cuius oculi hic illuc celeriter moverentur, Pætum nominatum existimant. Hoc Æliorum fuisse cognomen Cicero, tum in Sextiana, tum etiam in Chluentiana 72. demonstrat, cum ait, Quid tu, inquit; Pæte: hoc enim tibi Stalenus cognomen ex imaginibus Æliorum delegerat, ne si te Ligurem fecisset, nationis magis furæ quam generis uti cognomine videretur. Ubi tamen in omnibus, quos ego quidem viderim libris, Pacete, pro Pæte corrupte legitur. Cati a P. Ælio dicti sunt, quem Ennius, quæ Juris Civilis omnium peritissimus esset, Catum, i. e. Sapientem, auctore Varro appellavit. Lamia vero a Lamo Formiarum tyranno. Hor. 3. Od. 17. 1.

Æli, vetusto nobilis ab Lamo (Quando & priores hinc Lamias ferunt Denominatos & nepotum Per memores genus omne factos)

Autore ab illo ducis originem Qui Formiarum mœnia dicitur Princeps, & innantem Maricæ Litoribus tenuiffæ Lyrim

Late tyrannus. Hæc ex Richardo Streinno. Æliorum familia Romæ pauperrima fuit: adeo ut sexdecim eodem tempore Ælii fuissent: quibus una domuncula erat, & unus in agro Veientano fundus, inque maximo circo Flaminio spectaculi locus. quæ quidem loca ob virtutem publice donata possidebant. Eadem gens nullum ante scrupulum argenti habuit, quam Paulus Perse rege devicto,

Q. Ælio Tuberoni genero suo quinque pondo argenti ex præda donaret. Val. Max. lib. 4. cap. 4.

Ælios cum diphthongo, & Helios cum aspiratione in antiquo marmore invenimus: ut author est Volaterr. in Anthropolgia. Distinguenti tamen sunt Ælii ab Helviis auctore Rupert. ad Pomponii Enchirid. p. 356. ubi tabulam quoque Æliorum genealogicam exhibet. p. 346. lxxq. Ælia feries. h. e. Æliorum familia. Claud. in Land. Scen. reginæ, epigr. 22. 56. Hispaniam alloquens,

— feries his fontibus Ælia fluxit.

Ælium Catum quum legati Ætolorum in Consulatu prædentem in scitilibus adfissent: missa ab his vasa argentea non accepit: neque aliud habuit argenti ad supremum vite diem, quam duo pocula, quæ L. Paulus foveri ei ob virtutem devicto Perse rege donasset. Plin. lib. 33. cap. 11. Hic teste Ciceroe lib. 1. de Oratore, prudentia & Juris Civilis scientia præditus, hoc carmine celebratur ab Ennio,

Egredie cordatus homo Catus Ælii Sextus. Tusc. 1. 9. Censuram cum M. Cethego egit, in qua in spectaculis senatus fecerit a populo, quum promissæ prius spectaret. Cujus rei gratia plebs maxime est indignata. Volaterr. in Anthropol. lib. 4. Decad. lib. 4.

Ælius Donatus, V. DONATUS.

Ælius Gallus ordinis equestris, Arabiam felicem primus subegit Romanis, ab Augusto imperatore missus. Plin. lib. 6. cap. 28. Strabo lib. 2. & lib. 16. & lib. 17. Hujus amicitia usus est Strabo Geographus, & cum eo Nilum navigavit, totamque fere Ægyptum intravit, ac bonam etiam Africæ partem. Teltis ipse Strabo.

L. Ælius Grammaticus cognomine duplici fuit: Nam & Præconinus, quod pater ejus præconium fecerat, vocabatur; & Stilo, quod orationes nobilissimo cuique scribere solebat, tantum optatum fatur, ut Metellum Numidicum in exilium comitatus sit. Sueton. de Ill. Gramm. cap. 3. Plin. lib. 9. cap. 35. Ælii Stilonis testimonium citat adversus Fenestellam. V. Gell. 2. 21. & Burm. ad Quint. 1. 6. p. 81.

Ælius Mancina Formianus Libertini filius, de quo legendus Valer. Max. lib. 6. cap. 2. 8. Al. Helvius.

Ælius Melissus, ait Gell. lib. 18. cap. 6. Nostra memoria fuit Romæ summi quidem loci inter Grammaticos: sed majore in literis erat jactantia & ostentatio, quam opera. — Præter alia quæ scriptis compluribus, librum edidit de Loquendi Proprietate: ubi matronam esse efficit, quæ semel peperit: quæ sæpius, matremfamilias, sicuti fuis quæ semel peperit, potest dicitur: quæ sæpius scropha.

Ælius Prætor; de quo Valer. 5. 6. 4.

Q. Ælius Tubero, vita & oratione durus, incultus & horridus fuit, eamque ob causam honoribus suorum majorum respondere non potuit, ut Cicero de eo scribit in Bruto, cap. 31. Filium hic habuit L. Ælium Tuberonem Græcis & Latinis literis eruditissimum, & antiquitatis peritissimum, ut Cicero eodem loco testatur. Hujus nepos fuit L. Ælius Tubero, qui in Africam bello Civili Pompeiano a Senatu missus, & Uticam veniens, ab Actio Varo portu & oppido una cum suo filio tum ægroto prohibitus est: Quam injuriam filius ut ulcisceretur, Q. Ligarium, qui tum in Africa Legatus a C. Cæsario relictus erat. apud Cæsarem Dictatorem accusavit, defendente Ciceroe: ut constat ex ea oratione quæ adhuc extat. Et cum causam non obtinisset, a causis agendis ad Jus Civile se contulit: ut scribit Pomponius de Orig. Juris.

L. Ælius Verus, Cæsonii Commodi F. ab Hadriano Imp. adoptatus, Cæsaris nomen, a principis & Aug. nomine distinctum primus, unaque Trib. pot. accepit, & successit ab eodem Imperii destinatus, & peto pharmaco kalendis Januarii Anni seq. decessit. Fuit imbecilla valetudine & voluptatibus deditus. Ante adoptionem & L. Aurelius Verus appellatus est. V. Spartian.

ÆLIUS, a, um. Adj. ut, Lex Ælia stepius apud Cic. 9. Att. 1. 16. & 2. 9. ÆLLO, ūs. [ἄλλος] Ut Sappho Sapphus, Nomen est unius Harpyiarum: quæ tres esse finguntur, Ællo, Ocypete, & Celæno. Teltis Servius in 3. Æn. v. 209. & Ovid. 13. Met. 710. Dicta Ællo, quasi ἄλλο ἄλλο, i. e. alienum tollens. Alii malunt a turbine & procella, quæ Græcè ἄλλο dicitur. Id quod satis innuit Valer. Flac. 4. Arg. 450.

— Harpyiæ semper mea pabula fervant.

Fallere quas nusquam misero locus, sicut omnes Deveniunt, niger intorto cœu turbine nimbus. Prævalidusque Lacon, & cursu fortis Ællo. Ab impeturosa velocitate nomen habet, ut dictum est.

ÆLURUS, [ἄλουργος] Latine Felis dicitur, animal domesticum, quod vulgo Catus appellatur, τὰρά τὸ αὐτὸν τὸν ἄγραν, h. e. a varianda & movenda cauda. Gell. lib. 20. cap. 8. Ælororum quoque oculi ad easdem vices lunæ aut æmplores sunt, aut minores.

Ælurus, Deus quidam fuit Ægyptiis celebris, [Imo felis pro numine culta] quod ex Herodoto in Euter. Diad. 1. 1. licet cognoscere, & Juvenale Sat. 15. 7. ubi scribit,

Illic Ælurus, hic piscem fluminis, &c. Sic enim legendum censet lo. Brod. Misc. 7. 2. non Cœruleos. [V. ibi Schurzheisch. Qui pariter cum Doctis plerisque huic Brodæi feliciff. conjecturæ assipulatur. Conf. ibid. Grang. Turneb. Adv. 7. 8. & 8. 17. Athenag. Apolog. a principio.

Æ M

ÆMATHIA, V. ÆMATHIA, Sic enim scribi debet.

ÆMIDUM, tumidum Festus, & Gloss. Isidor.

ÆMILIUS, V. ÆMYLIUS.

ÆMINIUM, Hispaniæ oppidum apud Ptolemæum.

ÆMINIUS, Fluvius Hispaniæ in Lusitania. Plin. lib. 4. cap. 22.

ÆMOCHARES, [ἄμωχαρς] Martis fuit cognomentum, quasi Sanguine gaudens Calep. Sed rectius HÆMOCHARES.

ÆMON, (vel ut alii scribunt, HÆMON) ōnis. [ἄμων] Viri proprium, cujus meminit Ovid. in Ibin. 56.

Nec tibi liquid amas, felicius Æmone cedat. Fenatijs ex Euripide scribit hunc fuisse Creontis filium nata minorem, Menæci qui se pro patria devovit, fratrem: cui Antigone Oedipi filia desponsata fuerat: illa vero patrem in exilium secuta, Æmon a Sphinge dilaniatus est. Æmon, ut alii tradunt, juvenis fuit Thebanus, qui tanto amore dilexit Antigoneum Oedipi & Jocastæ filiam, ut ad mortuæ tumulum se inferecerit. Fuerat

autem Antigone jussu Creontis, qui veterat Græcorum cadavera humari, jugulata, quod fratrem mortuum sepulture noctu mandasset. Huc putarim respexisse Ovidium in carmine paulo ante citato. Propert. lib. 2. 8. 21.

Quid? non Antigones tumulo Bœotius Æmon

Comitit ipse suo faucibus ante latus?

ÆMON, Nomen proprium viri apud Stat. 8. Theb. 498.

Sterneret adversos etiamnum Ismenius Æmon.

ÆMONA, [ἄμωνα] Colonia est in Pannonia. Plin. lib. 3. cap. 25.

ÆMONENSIS, h. e. Æmonius. Cic. pro Flacc. 34. Citat præ voce maxima legatos Æmonenses.

ÆMONIA, [ἄμωνία] Oppidum Norici, apud Plin. lib. 3. cap. 24.

ÆMONIA, [ἄμωνία] Regio Græciæ. De ea sic Plin. lib. 4. cap. 7. Sequitur mutatis sæpe nominibus Æmonia. Eadem Pelagium Argos, Hellas, eadem Thessalia, & Dryonis, semper a regibus cognominati. Ibi genitus rex nomine Græcus, a quo Græciæ: a quo Thessalia, a quo Hellenes. Hos eodem Homerus tribus nominibus appellavit, Myrmidonas, & Hellenas, & Achæos. Strabo in hinc lib. 9. tradit eam aliquando Pandotam de matris Deucalionis nomine appellatam: dein Pyrrhæam ab ipsius Deucalionis uxore Pyrrha: sed & Nefoniam a filio Thessali Nefone. Æmonia sunt qui malunt, quam Æmonia.

Nivalis Æmonia. Hor. 1. Od. 37. 19.

ÆMONIUS, Adj. [ἄμωνιος] h. e. Thessalicus.

Adulter Æmonius i. e. Jason Valer. Flac. 8. Argon.

Artes. i. e. Artes magicæ. Ovid. 2. de Arte Am. 99.

Arcus. Ovidius 2. Met. 8.

Per tamen adversi gradieris cornua Tauri, Æmoniosque arcus. h. e. per Sagittarium cœlestis fidus. Quod dixit propter Chironem Thessalum, quem fabulantur inter sidera rebus.

Boreas Æmonius. Sil. Ital. lib. 10. 11.

Culter. Ovid. 7. Met. 313.

Equus. Ovid. 3. Trist. 11. 28.

Genus. Ovid. 1. Trist. 9. 30.

Hespirium. i. e. Jasonis. Propert. lib. 1. 15. 20.

Juvenis. h. e. Jason. Ovid. 17. Met. 132.

Lyra. Ovid. 4. Trist. 1. 16.

Proceres. Ovid. 12. Met. 213.

Puppis. i. e. Argo. Ovid. de Arte Am. lib. 1. 6.

Ratis. i. e. Argo navis Argonautarum. Val. Flac. 2. Argon.

Terra. Ovid. de Rem. Am. 249.

ÆMONIDES, [ἄμωνίδης] Nomen viri: non patronym. ut Thucydides.

Virg. 10. Æn. 537. V. Servium.

ÆMULOR, [ἐμύλω, ἐμύλων] ἄρι. Interdum pro Invidere accipitur: quia videlicet ex æmulatione fere nascitur invidia. Cic. 1. Tusc. 19. Quinque corporis facibus inflammari soleamus, ad omnes fere cupiditates, eoque magis incendi, quod his æmulemur qui ea habeant quæ nos habere cupimus.

Æmulari proprie significat Cum quadam invidia atque ambitione & quasi certamine conari, alienum opus superare, ut inde majorem gloriam consequamur, quam ille quem æmulamur. Plin. 7. Epist. 30. Tu mihi bonum animum facis, qui bellos meos de ultione Helvidii, Demolthenis orationi & Medis confers. Quam sane cum componerem, illos habui in manibus: non ut æmularem (improbum enim ac pene furiosum) sed tamen imitarem; & sequeretur tantum quantum aut diversitas ingeniorum maximi & minimi, aut causæ similitudo pateret.

Æmulari instituta civitatis alicujus. Cic. pro Flacc. 26. Ut omnes ejus vrbis instituta laudare facilius possint quam æmulari. Vitam æmularetur ultimus, ni pondus esset in culpa. Plin. lib. 16. cap. 43.

Æmulari cum aliquo. Liv. 3. Decad. lib. 8. 28. 43. Tanquam mihi ab infimo quoque periculum sit, ne mecum æmuletur.

Æmulari, cum dativo. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nam & consummati jam patroni veteribus æmulantur.

Æmulari, pro Contendere. Quintil. lib. 1. cap. 7. Sunt etiam nonnulli acuidens puerorum ingenii non inutiles lusus: quum positus invicem cajuscenque generis quæliantibus, æmulantur.

ÆMULO, arc. Antiquæ activæ forma, Idem. Apul. 1. Met. p. 149. Patris tibi virtutes æmulaveris.

ÆMULANS, antis. Partic. [ἐμύλων] Liv. lib. 1. Decad. 1. 18. Æmulantem juvenem cœtum Pythagorum habuisse constat, &c.

ÆMULANter, Adv. Terul. advers. Heret. cap. 40. Diabolus res tam æmulanter affectavit exprimere in negotiis idololatriæ.

ÆMULANDUS, a, um. [ἐμύλων] Plin. Epist. 110. Una diligimur, una dileximus omnes fere, quos ætas nostra utroque sexu æmulandos tulit.

ÆMULATUS, ūs. m. [ἐμύλων] Idem quod Æmulatio. Hinc Æmulatus agere, i. e. Æmulari. Tacit. 13. Ann. 46. 5. Otho, ne in urbe æmulatus ageret, provinciæ Lusitaniæ præcipitur.

ÆMULATIO, ōnis. f. [ἐμύλων, ἐμύλων] Cic. 4. Tusc. 8. Æmulatio autem dupliciter illa quidem dicitur, ut & in laude & in vitio nomen hoc sit. Nam & imitatio virtutis, æmulatio dicitur: sed ea nihil hoc loco utimur: est enim laudis. Et est Æmulatio, Ægritudo, si eo quod quis concupierit, alius potiarur, ipse careat. Ibid. Obtræcere vero alteri, aut illa vitiosa æmulatione quæ rivalitatis similis est æmulari, quid habet utilitatis? quum sit æmulantis, angere alieno bono, quod ipse non habeat: obtræcantis autem, angere alieno bono, quod id etiam alius habeat.

Æmulatio, ab Imitatione hoc distat: quod Imitatio simplex est, & livorem atque invidiam non admittit: Æmulatio autem habet quidem invidiam studium, sed cum militia operatione. Virg. 6. Æn. 173.

Æmulus exceptum Triton si credere dignum est.

Inter saxa virum spumosa immerterat unda. Ex Nonio.

Alit Æmulatio firmiores profectus in literis. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Alit Æmulatio ingenia. Patere lib. 1. sub finem. 17. 6.

Excitatur Æmulatio laude. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Exercetur Æmulatio infensa. Tacit. lib. 13. Quippe inter Agrippinam & Domitianam infensa æmulatio exercebatur.

Æmulatio, pro Invidia. Valer. lib. 1. cap. de Censoria nota, Instinctu autem æmulationis, animo diffidens.

ÆMULAMENTUM, i. n. o. Tertull. f. Cyprian. adverb. Marc. 4. 1.

Quapropter merito nos æmulamenta locuti.

Ubi perperam antepenultima corripitur.

ÆMULATOR, oris. m. [ἄμιλος] Qui aliquem æmulatur. Cic. 2. Att. 1.

Quod Sicyonitæ lædunt, Catoñi & ejus æmulatori attribuit Servilius.

ÆMULUS, [ἄμιλος] Invidus, ut ait Nonius. Virg. 5. Æn. 415.

— æmula necdum

Temporibus geminis cænebat sparsa senectus. Æmulam senectutem dixit, quod videatur quodammodo nobis invidere jucundiorē ætatis felicitatem.

Æmulus, Ejusdem rei studiosus, ut ait Servius: vel, ut Nonius, Sectator atque imitator. Accipitur autem & in bonam & in malam partem. Virg. 5. Æn. 187.

— partem nostro premit æmula pristis. Cic. pro Muren. 61.

Fuit summo ingenio vir Zeno: cujus inventorum æmuli, Stoici nominantur.

Æmulus & imitator studiorum alicujus. Cic. pro M. Marcell. 1.

Æmulus, Rivalis, & ejusdem mulieris vel rei alterius amator. Ter. Eun. 2. 1. 9. Itum æmulum quod poteris ab ea pellito. Cic. 6. Att. 3. Licet cum solus ames, me æmulum non habebis.

Æmulus alicujus de re aliqua, Contendens cum aliquo de re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 18. Carthago de terrarum orbe per cxx. annos Urbis æmula. h. e. Cum urbe Roma certans de orbis imperio.

Æmula gummi arbor. Plin. lib. 1. cap. 9.

Fama æmula Herculei laboris. I. e. Non minor quam que de Hercule olim ferebatur: vel, quam fi adventaret Hercules. Sil. Ital. lib. 4. 4. Labra æmula rosis. i. e. Rofarum ruborem imitantia, & velut rubore cum rosis certantia. Martialis. lib. 1. 4. 41.

Præstantis rubeant æmula labra rosis.

Lingua æmula Timagenis, Quæ conatur imitari Timagenem. Hor. 1. Epist. 19. 15.

Lux. Stat. 2. Achill.

Marinis æmula mustela. Plin. lib. 9. cap. 17. Lacus Rhatie Brigantinus æmulas marinis mustelas generat. i. e. Similes & pares.

Musee ejusdem æmulus. Usurpatur apud A. Gellium proverbii vice. Quadrabit in eos qui ejusdem artis aut disciplinae sunt studiosi. Erasmi.

Sidus Veneris, æmulum Solis & Lunæ. Liv. lib. 2. cap. 8.

Virtus. Lucan. lib. 1. 120. — stimulos dedit æmula virtus.

Umbra. Columel. lib. 5. cap. 6. Ne æmula umbra viti noceat.

ÆMUS, sive ἄμιος [ἄμιος] Rex fuit Thraciæ potentissimus, qui Rhodopen Strymonem fluvium filiam duxit uxorem. Hi in tantam arrogantiam elati sunt, ut Æmus se esse Jovem, Rhodope Junonem prædicarent, seque ut deos adorari juberent. Quia insolentia Jupiter indignatus, eos in montes commutavit. Ovid. 6. Met.

Æmus, seu (ut alii malunt) Hæmus, Mons est Thraciæ, vasto jugo præcumbens in Pontum: cujus excelitas sex millibus passuum subitur. Nunc vocatur *Coffegnar*. Oppidum habuit in vertice Aristæum. V. Plin.

lib. 4. cap. 11. In Pontum quidem vergit mons Æmus, cæteros ejus spatii magnitudine ac sublimitate superans, medianque Thraciam dividens. Strabo lib. 7. Existimant Polybii ex ejus vertice utrunque mare cerni, utpote Ægeum & Adriaticum. Id quod Strabo, ob ingens intervallum, falsum probat. Sententiam tamen Polybii sequitur Mela. Nomen ei inditum ab Æmo Boreæ & Orithyæ filio. Author Stephanus de Urbibus. Servius in illud 1. Georg. 492.

Æmathiam & latos Æmi pinguescere campos: tradit montem esse Thesaliæ. Sed hoc dixisse putatur, quia Thesaliam a Thracia Æmus dividit. In eadem est sententia idem Servius in illud 2. Georg. 488.

— ò qui me gelidis in vallibus Æmi

Sistat, &c. Liv. 4. Decad. lib. 10. montem describit.

Gelidus Æmus. Hor. 1. Od. 12. 6.

Geticus. Stat. lib. 1. Theb. 189.

Infelix mille furoribus. Val. Flacc. 1. Argon.

Nivalis. Claud.

Præda fumus jam Bistonis, Æmoque nivali.

Nubifer. Claud. lib. 1. in Ruff. 134.

Nudus. Stat. 5. Theb. 16.

Nondum OEagrius Æmus. Ovid. 2. Met. 219. h. e. In quo Orpheus OEagri fluvii filius nondum fuerat a Mænadibus discerpertus: a cujus interitu postea cognomen OEagrii sortitus est.

Opertus nivibus. Ovid. 4. de Ponto, 5. 5.

Quam gelidam Thracen & opertum nivibus Æmum.

Orpheus, ab Orpheo ibi occiso. Martialis. de Spectac. 3. 3.

Pullus Aquilonibus Æmus. i. e. Agitatus. Ovid. 10. Met. 77.

Thracius. Lucan. lib. 3. 197.

Umbrosus Æmus. Ovid. 2. Epist. 113. Umbrosum putant appellari ob arborum densitatem. [V. Liv. 40. 22.]

ÆMYLIA [In nummis antiquis perpetuo Æmilii scribitur per I] gens Romæ patricia antiqua & nobilis fuit, quam Festus ab Æmilio Alciani filio ortam scribit. Plutarchus in Paulo a Mamercio Numæ regis filio Æmilios deducit: quod eo facilius credo, quia Æmili Mamerici, & Mamercini, a gentis principio dicti sunt. Æmyliorum autem alii Mamercini erant, a Mamercio gentis autore: alii Lepidi, a sermone lepore: alii Pauli, a pusillo corpore: alii Scauri: alii Barbule. Ex hac gente fuit Æmylia virgo Vestalis Maxima, cujus disciplinam (Discipulam legit Pigh. ex MSS.) extincto igne nutam ab omni reprehensione Veste numen præstitit, qua adorante cum carbafum, quam optimam habebat, fœculo impositisset, fusio ignis emicuit. Valer. Max. lib. 1. cap. 9.

Æmylius Lepidus puer etiam tum progressus in aciem, hostium interemit, civem servavit. Cujus tum memorabilis operis index est in Capitolio statua bullata, & incincta prætexta, Senatusconsulto posita. Valer. Max. lib. 3. cap. 1.

M. Æmylius Lepidus Miloniano tumultu a Senatu Interrex creatus, deinde bello civili flagrantē a C. Cæsare Urbi præfectus est, ac mox eundem, contra morem majorum, Prætor absente Dictatorem dixit, ab eoque viciniam collega in Consulatu & Magister equitum ascitus fuit. Post necem Cæsaris ab M. Antonio Pontifex Max. creatus, perinde senatus fiducia abusus, novissime Triumphum Reip. Constituende fuit cum M. Antonio & Oct. vio. In qua potestate Africanus sortitus cum viginti legionibus, eo imperio ebus, primas sibi partes vendidit, Octavianumque spernebat: nec auxilium contra Sext. Pomp. petentem jovit. Quapropter ab eodem spoliatus exercitu, ac vita modo cum Pontificatu M. sup-

plici concessa Circeios relegatus fuit, ac postremo ludibrii causa in Urbem revocatus, ibidem in summo contemptu habitus senex decessit. Hic Paulum Æmylium Lepidum fratrem ante omnes profecit, quod ab eodem prius ipse hostis patrie iudicatus fuerat. Ex Volaterr. Apian. lib. 5. & Dion. lib. 49. Vellei. 1. 2.

Æmylius Mamercus ter Dictator, Fidenates deficientes in potestatem cum oppido recepit. Censuræ honorem, qui antea per quinque annos gerebatur, anni & sex mensium spatio finivit. Quam ob rem Censores eum tribu moverunt, octuplicato censu ararium fecerunt. Dictatura volens se abdicavit. Ex Volaterr. & Liv. 1. Decad. lib. 4. V. Gronov. de Pec. Vet. 4. 1. Spanheim. de Usu Numm. dissert. 10. p. 30. 36.

Æmylius Paulus Consul cum Terentio Varrone temeritate collegæ inire pugnam cum Annibale coactus, apud Cannas cecidit: cujus cadaver inventum, hostis honorifice tumulavit. Ex Volaterr. & Liv. 3. Decad. lib. 2. Huius filius L. Æmylius Paulus, primo consulatu, quem post tres repulsas adeptus erat, de Liguribus triumphavit. V. Liv. 5. Decad. lib. 5. Perizon. Animadv. Hist. p. 111.

Æmylius Porcina. Cic. in Bruto. 96. M. Æmylius Lepidus, qui est Porcina dictus, iisdem temporibus fere, quibus Galba, sed paulo minor natus, & summus orator est habitus & fuit, ut apparet ex orationibus, scriptor sane bonus. Hoc in oratore Latino primum mihi videtur & lenitas apparuisse illa Græcorum, & verborum comprehensio, etiam artifex (ut ita dicam) stylus. Hunc studiose duo adulescentes ingeniosissimi & prope æquales C. Carbo & T. Gracchus audire soliti sunt.

Æmylius Regillus. Liv. 1. 37. C. 58. Æmylio Regillo, qui classe præfectum Antiochi regis devicerat, extra urbem in æde Apollinis quum festus datum esset, auditis rebus gestis ejus, quantis cum clamoribus hostium dimicasset, quod inde naves demersisset aut cepisset, magno consensu Patrum triumphus navalis est decretus. Triumphavit Cal. Febr. In eo triumpho undequingenta coronæ aureæ translatae sunt.

Æmylius Scaurus nobilis & pauper. Nam pater ejus, quanvis patricius, ob paupertatem carbonarium negotium exercuit. Idem primo dubitavit, honores peteret, unum argentarium faceret: sed eloquentia confusus, ex ea gloriam peperit. Ædilis, juri reddendo magis quam muneri edendo studuit. Prætor adversus Jugurtham pugnavit, ejus tandem pecunia victus. Consul legem de sumptibus & Libertinorum suffragiis tulit.

V. Auctor de Viris Illust. C. 72. Volaterr. & Valer. lib. 3. cap. 2. & 7. Item lib. 4. cap. 6. & lib. 8. cap. 5. Cic. pro Fontejo 14. Equum hominem vidimus, equum vero commemorare possumus, parem consilio, gravitate, constantia, cæteris virtutibus, honoris, ingenii, rerum gestarum ornamentis, M. Æmylio Scauro fuisse? Tamen hujus, cujus injuriam nupte prope terrarum orbis regebat, jurati testimonio, neque in C. Fimbriam, neque in C. Memmium creditum est. Huius filius M. Æmylius Scaurus Syllæ Privignus fecit in Ædilitate sua theatrum temporarium, opus maximum omnium que unquam fuerit humana manu facta. V. Plin. lib. 36. cap. 15. Hic Prætor provinciam Sardiniam sortitus, repetundarum postulatorem est apud M. Catonem, & a Cicerone defensus. Alcibius pro Scauro.

Æmylius, apud Sybarim Italiæ oppidum erat spectatæ venustatis adulescens, mitum in modum venandi studiosus. Uxor autem novella cum in alterius puellæ complexu ipsum ire opinaretur, in sulcus egressa delitebat. Conquassatis autem artubus, canes accurrunt, & pro fera discerpunt. Adulescens seipsum interfecit. Plutarch. in Parallellis.

Æmylius Segestæ in Sicilia tyrannus, cujus meminit Plutarch. Volaterr.

ÆMYLIUS, a. um. Adj. [ἄμιλος] Hinc ludus Æmylius. Hor. de Arte Poet. 32. Æmylii Lepidi ludus gladiatorius fuit, quod nunc Polyceleti balneum est. Porphy.

Proper. 3. 3. de Ennio poeta,

— Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,

Regiaque Æmylia vecta trophæa rate.

Æmylia Regio, est Regio Italiæ, quæ & Flaminia & Romandiola dicitur: in qua sunt urbes Ariminum, Cæfena, Sassina, Faventia, Ravenna, Imola, Forumlivii, Bononia, & Ferrara.

Æmylia tribus. V. TRIBUS.

Æmylia via. Strab. lib. 5. Æmylius Scaurus per Pisas & Lunam usque Sabatios viam stravit Æmyliam, & hinc per Dertionem. Alia vero est Æmylia, quæ Flaminiam excipit. Eodem enim in Consulatu M. Æmylius Lepidus, & C. Flaminius collega fuerunt. Victores autem Ligurum stravere, hic quidem Flaminiam & Roma per Tusciam & Umbriam, usque Ariminum: Alter Æmyliam usque Bononiam. & ex ea in Aquilejam, prope Alpium radices, ducto per gyrum circa paludes opere.

ÆMYLIANUS, Adj. [ἄμιλιανός] Quod est ex familia Æmylia, & Quod ad Æmylios pertinet. Hinc Cornelius Scipio dictus est Æmylianus, cum ex Æmylia familia per adoptionem in Corneliam transivisset. Hic postea etiam dictus est Africanus partim a suo avo adoptivo, partim etiam quod ipse tandem extincta Carthagine plane Africam subjugavit. conf. Dio. Cass. lib. 46. p. 322.

Æmyliana ædificia, erant extra Romanam, de quibus Tacit. lib. 15. de Urbis incendio sub Nerone. Plus infamie id incendium habuit, quia præditi Tigellini Æmylianus proruperat. Videbatur Nero condendæ urbis novæ, & cognomen suo adpellandæ, gloriam querere.

Æ N

ÆNARF, [ἄναρ] Insula est in Asia finitima Samo & Lesbo, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 37.

ÆNARIA, Æ. f. [ἄναρ] Insula est in Puteolano sinu, quæ nomen assumptum a statione navium Ænæe, ut scribit Plin. lib. 2. cap. 6. Hac Homero Inarime dicta, Græcis Pithecusa, non a fumiarum multitudine, ut aliqui existimaverunt: sed a signis doliarii. Author ibidem Plin. Nunc Ichia vocatur, a nomine oppidi imaginem coxendicis in monte præbetis. Hermol. in Plin. in ea sunt aque vim medicam habentes: calculosis enim medentur. Author Plin. lib. 31. cap. 2. Stat. quoque 3. Sylv. 5. Ænariæque lacus medicos, Statinæque renatas.

Ænariam, appellavere locum ubi Ænæas classem a Troja veniens appulit. Festus.

ÆNARIUS, i. [ἄναρ] Lucus in Achaia, Peloponnesi regione, juxta Olencum oppidum, in quo Achaei de rebus communibus consultaturi conventum agebant. Strab. lib. 8. sub fin. sed idem paulo ante (Ed. M. di p. 167. Casauboni p. 265.) ἄναρ, Arnarium hunc lucum vocat, ut alterutrum locum corruptum esse oporteat.

ÆNEA, æ. f. [*Αἰνείας*] Civitas postea dicta Janiculum, condita a Romulo filio Æneæ, ut inquit Dionysius. Hermol. in Plin. Dion. Halicar. l. 1. pag. 59.

ÆNEA, teste Herodoto lib. 7. Urbs in regione Cressa continetur Mydonice, hanc dicit Livius esse propinquam Theffalonice, & ab Ænea Trojano olim conditam. Et subdit, Proficiscuntur a Theffalonica Æneam ad statutum sacrificium, quod Æneæ conditori, cum magna ceremoniâ quotannis faciunt. Hæc Liv. 40. 4. At 44. 10. Ænia, peri.

ÆNEÆDES, Populi, ab Ænea Thraciæ oppido, qui & Æneatæ appellantur. Hermol. in Plinium. Liv. 40. 4. Æneates.

ÆNEATICUS, a, um. Adj. ab Ænea Thraciæ oppido, cujus lib. 4. Theophrastus meminit; Circa Ænean, inquit, hic arbor scabium non sentit.

ÆNEAS, æ. m. [*Αἰνείας*] Heros Trojanus Anchise & Veneris filius creditus. Qui exiit Troja, post longum errorem in Italiam venit: ut scribit Virgilius. Hic sapientia apud Trojanos, uti Hector fortitudine præfuit. Itaque hic manus, ille sensus putabatur: ambo ætate staturaque æquales. Autor Philostratus in Heroicis. Dictus autem Cretenfis dicit, Æneam & Antenorem, illum prodidisse Græcis: domos eorum in direptione incolumes fuisse: postremo in Italiam ambos navigasse. Dares Phrygius Polydamanta, Antenorem, Dolonem, & Æneam proditores enarrat: dicitque ab Ænea Amphimachum & Nireum e Græcis interfectos. Homerus tradit eundem cum Diomede congressum in pugna: ac jam deficientem, Veneris matris auxilio adjectum: quæ demum & ipsa vulnerata, apud Jovem quæta, hoc accepit responsum,

Noni tibi bellorum parvas mea nata dabuntur:
Dulcia conjugii fed tantum vincula cura. De hoc V. Liv. l. 1. c. 1. & Justin. lib. 43.

Æneas post mortem consecratus Jupiter Indiges dictus est, ut ait Liv. l. 1. c. 2. quasi In loco vel genitus, vel degens, & magis propitius patriæ, loco, & civibus. De Ænea autem a Venere expiato, & deo facto, V. Ovid. 14. Met. v. 580. 603. &c.

Acer Æneas. Virg. 8. Æn. 938.

Anchisa generatus. Virg. 6. Æn. 322.

Anchisa iatus. Virg. 6. Æn. 244.

Anchisades. h. e. Anchise filius. Virg. 8. Æn. 407.

Bonus. Virg. 11. Æn. 770.

Castus. Hor. in Carm. Sec. Acron, Castum pro Religioso sive Propitio posuit: ut,

Hac casti maneant in religione nepotes. Alii castum dici putant Æneam, quasi Purum & immunem a prodicione Trojæ, quam arguerunt ait poëta sine fraude Æneæ. Sed hæc in gratiam Augusti dicta sunt. V. CASTUS.

Cretus a sanguine Trojano. Virg. 4. Æn. 191.

Venisse Æneam Trojano a sanguine cretum.

Cythereus, Cytheræ Veneris filius. Ovid. 13. Met. 625.

Dardanius. Virg. 6. Æn. 495.

Fatalis. Virg. 11. Æn. 232.

Ferus. Virg. 4. Æn.

Gens deum. Virg. 10. Æn. 229. Servius: propter illud, Diis genite, & geniture deos.

Heros maximus. Virg. 6. Æn. 103.

Iliacus hospes, Trojanus, ab Ilio. Sil. Ital. lib. 8.

Impiger. Tibul. 2. 5. 39.

Improbis. Virg. 11. Æn. 512. i. e. Impiger.

Ingens. Virg. 6. Æn. 367.

Inlignis pietate & armis. Virg. 6. Æn. 403.

Laomedontius. i. e. Trojanus, a Laomedonte Priami patre. Virg. 8. Æn. 18.

Magnanimus. Virg. 1. Æn. 18.

Magnus. Virg. 10. Æn. 159.

Maximus. Virg. 5. Æn. 530.

Penatiger, qui deos Penates secum asportavit in Italiam. Ovid. 15. Met. 450.

Phrygius. Virg. 12. Æn. 579.

Phryx. Propert. 4. 1. 2.

Pius, quia deos Penates, & Anchisen patrem suis humeris vectum, ab incendio Trojano eripuit. Virg. 1. Æn. 505.

Rhœteius. h. e. Trojanus, a promontorio Trojæ. Servius. Virg. 12. Æn. Romanæ hæris origo. Virg. 12. Æn. 166.

Sævus. Virg. 11. Æn. 108.

Satus gente deorum. Virg. 8. Æn. 36. Alibi dixit, Deum certissima Proles. Trojanus. Virg. 4. Æn. 124. Et 1. Æn. 596. Troius Æneas. Item 6. Æn. 52. Tros Æneas. Et 10. Æn. 250.

Tros Anchisade, facilis descensus Averni.

SYLVIVS ÆNEAS. Virg. 6. Æn. 769. Expolsteris Æneæ. V. SYLVIVS.

ÆNEADÆ, Trojani, aliquando Romani, ab Ænea oriundi. Virg. 1. Æn. Ubi Servius: Æneadæ, nunc Trojani, aliquando Romani: ut 8. Æn. 648.

Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant. Idem lib. eodem 565.

Quis genus Æneadum, quis Trojæ nesciat urbem? Rursum Æn. 3. 18.

Æneadasque meo nomen de nomine fingo.

ÆNEIDES, a. [*Αἰνείδης*] AL. ÆNIDIVS. patronym. Virg. 9. Æn. 653. Atque his ardentem dicitis affatur lulum,
Sit satis Æneide, telis impune Numanum
Oppetiisse tuis. Vocativus est. Ubi Serv. Patronym. hoc non venit ab eo quod est Æneas. Nam hic Æneades & ð Æneadæ faceret. Priscianus lib. 2. Sinominatus Græcus in æs, vel in æs, vel in ðs definit, genitivus vero in ð diphthongum: a penultima brevis ante des invenitur in patronymico: ut Pelias Pelidae, Æneas Æneades, Menœtiades Menœtiades. Nam Ænides magis contra regulam auctoritate poetica posuit Virgilius, e & a correptas in i productam convertens, vel quasi ab Æneus Ænides, sicut a Peleus Pelides, proferens in nono, Sit satis Æneide telis impune Numanum Oppetiisse tuis. Paulo post, Invenitur poëta in quibusdam addentes quosdam literas, vel adjectives: ut Scipiades, pro Scipionides, & ut supra diximus, Ænides pro Æneades. V. & Pier.

ÆNEIS, idos. [*Αἰνείας*] Poema Virgili de rebus gestis Æneæ. Status ad finem 12. Theb. 826. Thebaida suam alloquens,

Vive precor, nec tu divinam Æneida tenta:
VOL. I.

Sed longe sequere, & vestigia semper adora.
Ovid. 2. Trist. 533.

Et tamen ille tuæ felix Æneidos author
Consult in Tyrios arma virumque toros.

ÆNEIDOMASTIX, [*Αἰνείδου μάστιξ*] Liber a Caribilio Pictore in Virgilium editus: quanquam non desint, qui cum a Mæcenate suppositum asferant. Hic ejus vitia furtaque adnotavit, ut sibi quidem persuaserat stultissimum nebulo.

ÆNEIUS, a, um. [*Αἰνείου*] Adj. Virg. 7. Æn. 1.
Tu quoque litoribus nostris Æneia nutrix
Æternam moriens famam Caicæ dedisti.
Arma Æneia. Ovid. 1. Amor. 15. 25.
Tityrus, & segetes, Æneiaque arma legentur,
Roma triumphati dum caput orbis erit.
Carmina Æneia, h. e. de Gestis Æneæ. Lucan. ad Pison. p. 5. de Virg. & Æn.

Fata Æneia, Mors Æneæ. Stat. 5. Sylv. 3. 37.
Pietas. Ovid. 4. Fast. 799.
Virtus. Ovid. 14. Met. 581.

ÆNESI, dicti sunt Comites Æneæ. Festus.

ÆNESIDEMUS Dymarus, præfidius Argis per Achæos impositi præfectus, de quo videndus. Liv. 4. Decad. lib. 2.

Æneidibus, Stoicus Philosophus a Tertulliano memoratus. cap. 25. de Anima, & inde Lips. lib. 3. Physiol. Stoic. Dissert. 7.

ÆNEIUS, a, um. Idem quod Æneus [*ἄνεος*] Columel. lib. 12. cap. 20. In coctura æruginem remittunt ænea vasa.
Candelabra ænea. Cic. 6. Verr. 26.
Equus æneus. Cic. 3. Off. 38.
Vinculum æneum, pro Perpetuo accipiunt poëta: quoniam, ut inquit Porphyrius, aris metallicum rubigine non confumitur. Cal. Antiq. Lect. lib. 19. cap. 10. Vossio Æneus ex Æreus; Prisciano lib. 1. conversione litteræ ær Æreus. Contra diarexi ex æneus videtur æneus esse, ut Murus æneus cisto, Hor. 1. Epist. 1. 60. pro quo vulgo Æneus scribunt, quod V. in AHENUM.

ÆNEATOR, [*αἰνεπηχτής*] Tubicen, ab ænea tuba. Suet. in Casare Dictat. cap. 32. Quidam eximia magnitudine & forma, in proximo fedens repente apparuit harundine canens: ad quem audiendum, quam præter pastores plurimi etiam ex Itationibus milites concurrissent, interque eos & æneatores, raptâ ab uno tuba profuit ad humen: & ingenti spiritu clausicum exorsus, perterriti ad alteram ripam. Festus, Æneatores, Cornicines dicuntur. i. e. Cornu canentes. V. ibi Scal. & Torrent. ad Hor. 2. Carm. 1.

ÆNEOBARBUS, V. AHENOBARBUS.

ÆNEOLUM, Quod ex ære fit dicimus. Festus. Æneoli piscatores apud Petronium cap. 73. ex fragment. Trag. sunt lunculi ex ære supra lucernas forma piscatorum efficti, ut Gæsius exponit.

ÆNI Insula, [*Αἰνὴ νῆσος*] Est insula in sinu Arabico Ptolem.

ÆNIA, [*Αἰνεία*] Stephano, Oppidum est Perrhæborum, non procul ab Acheloo fluvio, cujus meminit Strabo lib. 8.

ÆNISES, Quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 2. Hemolosa ab Ænia Perrhæborum oppido putat appellatos, quos in Epiro Græci modo Ænios, modo Æniadas vocant. Strabo Ænianas quoque nominat: V. Cellar. Geogr. 2. 13. p. 1061. & 1099. etiam alios hoc nomine in Ponto haberi meminit. Citantur Ænienfes & a Livio.

ÆNIANENSES & Magnetes (ait Xenophon de Cyri minoris expeditione, lib. 6.) in medium processere, eamque saltationem in armis saltarunt, quam patria voce Carpæan appellant, de qua vide apud eundem Xenophontem.

ÆNIGMA, ætis. n. [*αἰνίγμα*] ut Valla interpretatur, Allegoria obscurior, quam divinare magis quam interpretari oporteat: V. Quintil. l. 8. c. 6. cujusmodi est hoc, Quot animalia manus effugerunt, non perdidimus: quot non effugerunt, perdidimus. Gell. lib. 12. cap. 6. Quæ Græci dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scripso appellarunt. Cic. 3. de Orat. 42. de Allegoriis: Sumpta re simili, verba ejus rei propria deinceps in rem aliam [ut dixi] transferunt. Est hoc magnum ornamentum orationis, in quo obscuritas fugienda est. Etenim ex hoc genere sunt ea que dicuntur Ænigmata. Ænigmata Polluci 6. S. 108. *κωλύειν ζήτηματα* vocantur eo quod inter pocula proponerentur: quorum hæc conditio, ut solvens auferret carnis portionem, ignorans exhauriret portionem nuria mixtam.

Obscuritates & ænigmata. Cic. 2. de Divin. 64. Jam vero quo pertinent obscuritates & ænigmata somniorum? Apud Prudentium non semel invenitur pro Imagine & Figura, ut Cathem. 10. 134. Nonimmemor ille requirit Sua munera fictor & auctor, Propriique ænigmata vultus. Et Hymn. 2. Perist. live de B. Laur. v. 118. etiam Argenteæ ænigmata legas, pro Nummis scil. notis & imaginibus inscriptis. Addunt Wouwerus, Ger. Jo. Voff. & alii ex eodem Hymno v. 96. quem legunt Ænigma nummis inditum; quod improbat Nic. Heinssus consensu veterum lib. firmatus qui Nomisma, vel Numisma ibi, non Ænigma, habent.

ÆNIGMATICUS, [*αἰνιγματικός*] Obscurus, & Ænigmatibus involutus.

ÆNIGMATISTES, æ. [*αἰνιγματιστής*] Qui ænigmata componit, aut proponit. Sidon. 8. Ep. 16.

ÆNIGMATIZO, Cathol. Per ænigmata loqui.

ÆNIOCHI, V. ENIOCHI.

ÆNITŌLOGIVS, Carminis genus quod capit dactylos duos & trochæos tres, ut Prælia dura placent truci juventæ. V. Servium in Grammat. Putschii. p. 1826.

ÆNNA, seu FENNA, vel HENNA. V. Drakenb. ad Sil. 1. 93. [*Αἰννα*] Civitas est in medio Siciliæ in excessu loco ac undique prærupto sita, proinde inexpugnabilis. Authores Strabo l. 6. & Liv. l. 24. c. 37. seq. Juxta Ænnam rapta credebatur Proserpina a Plutone. Inter naturæ mixta referret Arist. & Halicetensis 3. Oppianus. Meminit & Stephanus, Plin. sed fusius Cic. 6. Verr. 106. Hodie Ænna.

ÆNNENSES, sive ENNENSES, Quum vellet a Romanis ad Carthaginenses desicere, L. Finarius præfidius præfectus omnes ad concionem vocatos ultima internectione clam submissis militibus armatis delevit. Liv. d. l. Meminit Cic. sapius in Verri.

ÆNNIVS vel ENNAUS vel HENNAUS potius, ut in Nummis, alterum Gentile. Diva Hennæa. i. e. Proserpina Sil. d. l. Ceres eid. v. 214. Cic. in Orat. 210.

ÆNOBARBUS, V. AHENOBARBUS.

ÆNONA, æ. [Æνόνη] Civitas Illyrici, cuius meminit Plin. lib. 3. c. 21.
 ÆNOS, [Æνός] Oppidum Thraciæ liberum cum Polydori tumulo, Ciconum quondam regio. Verba vult Plin. lib. 11. cap. 4. Straboni Politiobria dicitur. Hermol. in Plin. Ænon prius a conditore Politiobriam vocabant, itemque Ablynthum. nunc Ænos ab Æno amne, qui secus Ofam montem labitur: sive ab Æno Gynæi fratre. Strabo, Apollodorus, cæteri.

ÆNOS, [Æνός] Differt a Mytho, i. e. Fabula: quia Ænos, ut Aristophanis interpretres produnt ad Vesp. 12. 1. non pueris concinatur, sed ad viros dirigitur: nec consolatorius modo est, sed paræneticus quoque. Admonet enim & docet: quod Hæliodum fecisse animadvertimus. Ænon fuit qui apologum interpretaretur, item proverbium quandoque. Cæl. Antiq. Lect. lib. 15. cap. 28. Idem lib. 28. cap. 4. Grippum alio vocabulo Ænon dicunt: quod ex Eustathio est. Uti apud Clearchum: Vir, non vir; avis, nec tamen avis; lignum, non lignum; lapis, non lapis. Significatur vero hæc: Euruchus, vespertilio, ferula, pumex. Quintil. lib. 5. cap. 11. Ænon Græci vocant: nostrorum quidam non sane recepto in usum nomine Apologationem.

ÆNULUM, Vas ex ære parvum. Feitus. [Videtur scribendum Ænulum. V. AHENUM.]

ÆNUS, i. m. [Æνός] Mons est Cephaleniæ, in quo Ænæsi Jovis templum est, teste Strabone in decimo, cuius & Leon meminit in περιήλω, & Demoth. ἐν λυσιώ. Item Hæliodus hoc carmine, *Ἐνὸς δὲ γὰρ ἄρχοντος αἰνίου ὑδμεθόντε*: h. e. Fundebantque preces Æneo altitonanti. Ab Æno enim Æncius deflexit.

ÆNUS, a, um. [χάλυξ] ab Æs æris factum, sed æ diphth. divisa. V. AHENUS.

ÆNUM, sive ÆNUM, i. n. Idem quod Ahenum, sive Vas super focum pendens, ut aqua in eo calefiat. V. Paul. Jct. D. 33. t. 7. l. 18. §. 3. Ubi Torrentinus & Haloander ahenum; sed Gothofredus, ut diximus. Adde eundem ad l. 38. §. 2. ff. de Action. emp. & vend.

ÆNUS, i. m. Germaniæ fluvius, qui in Danubium defertur, Vindelicos a Norico discriminans. Hermol. in Plin. Ptolem. 2. 11. & 12.

Æ O

ÆODA fuit, teste Homero in 10. Odyssi. filia Æoli ex Lepatra conjuge.

ÆOLIA, æ. f. [Æολία] Insula Æoli. Stephan. aliter Strongyle, una ex septem Æoliis. Plin. lib. 3. cap. 9. Æoliæ insulæ. V. Æolides insulæ. Æoliæ, ab Æolo qui ibi regnavit, ut & Vulcaniæ a Vulcano qui ibi officinam habuisse dicitur. Virg. 1. Æn. 54.

Æoliæ venit. hic vasto rex Æolus antro
 Luctantes ventos, tempestatesque sonoras
 Imperio premit, ac vinculis & carcere frenat.

ÆOLICUS, a, um. Adj. [Æολικός] Hinc digamma Æolicum apud Quintil. lib. 1. cap. 4. Et rursum cap. 6. Sive illæ ex Græcis oræ tractæ mentes, quæ fuit plurima, præcipueque Æolica ratione declinata. Vide Burman. ad loc. p. 79.

ÆOLIDÆ, [Æολίδαι] Ovid. 9. Met. 506. At non Æolidæ thalamos timere fororum. Machareus Æoli filius cum Canace sorore concubuit, & ex ea filium suscepit. Byblis autem Cauri fratris amore capta, ad suum scelus elevandum, plurali numero utitur. ÆOLIDES, m. [Æολίδης] patronym. Epitheton Ulyssis apud Virg. Nam Anticliæ filius est, quæ ante Laertæ nuptias clam cum Sisypho Æoli filio concubuit, unde Ulysses natus est. Hoc ei apud Ovid. 13. Met. 31. Ajax etiam objicit.

— Quid sanguine cretus Sisyphio? Author Servius in illud Virg. 6. Æn. 529.

Hortator scelerum Æolides.
 Mifenus Æolides. Virg. 6. Æn. 164.
 Mifenum Æoliden, quo non præstantior alter
 Ære ciere viros, Martemque accendere cantu. Bene Mifenum dicit Tubicinem: Ipse est enim qui dicitur filius fuisse Æoli: quia constat sonum omnem ex vento creari. Servius in illud 3. Æn. 239.
 — dat signum specula Mifenus ab alta
 Ære cavo.

Sisyphus Æolides, Æoli filius. Hor. 2. Carm. 14. 20.
 — damnatusque longi
 Sisyphus Æolides laboris.

ÆOLIDES insulæ, ait Diodorus lib. 6. cap. 3. Septem sunt numero (solum Servius novem facit) Strongyle, Enonyma, Didyme, Phenicula, Sacra (hanc alii Græca voce Hieram appellant) Vulcania, Lipara, in qua est ejusdem nominis civitas. Sitæ autem sunt inter Italiam Siciliamque recto cursu. Diffant a Sicilia centum quinquaginta ferme stadiis, pares invicem magnitudine. Earum maxima circuitu complectitur stadia centum quinquaginta. Ignem hætenus evomebant omnes: quarum meatus oraque ignis etiam nunc videntur. In Strongyle ac Sacra hucusque ex terræ hiatus ventus erumpit, & fœtor ingens: eructat quoque arenam lapidesque igneos pernulos: quemadmodum & Ætnæ accidit. Afferunt nonnulli, meatus esse subterraneos, ab Ætna ad has insulas, & his omnibus eandem ignem spirandi causam esse. Has insuper insulas tradunt olim desertas fuisse: sed Liparum quandam Aulonis regis filium a fratribus defendentem, ex Italia cum longis navibus advecta secum militum copia, ad insulam appulisse: quæ ab eo Lipara fit appellata: inquit ea sui nominis urbe condita, reliquarum quoque insularum agros excoluisse. Eo venessente, Æolus Hippotæ cum focis quibusdam in Liparam quum venisset: sumpta uxore Lipari filia, his postmodum insulis imperavit. Verum Liparus quum in Italiam reverti cuperet, juxta Surrentum tenuit loca, quibus magna cum laude præfuit. Defunctus deinde, ac magnifice sepultus, honores heroicis ab incolis affecit. Æolus vero (is est ad quem fabulæ Ulyssis errantem diversisse tradunt) jurtum ac pium extitisse legitur, & erga hospites perhumanum. Præterea velis uti nautas docuit. Observatione ignis, qui venti futuri essent prædixit. Unde & illum fabulæ ventorum potentem dixere. Ob eximiam ejus pietatem, Deorum amicus est nominatus.

ÆOLIS, idis. f. [Æολίς] patronym. h. e. Æoli filia vel neptis. Ovid. 11. Met. 574.

Æolis interea tantorum ignara malorum
 Dinumerat noctes.

ÆOLIS, Regio Hellefpono adjacens: Myfia [quondam appellata Plin. lib. 5. cap. 30.]

ÆOLIS vel ÆOLIA, est Regio Græcorum in Asia inter Ioniam & Troadem sita. Hinc dicitur Æolica lingua una ex Dialecticis Græcorum. Plin. lib. 5. cap. 30. Mela. 1. 2.

ÆOLIS, um. m. pl. Regionis illius Populi. Æoles inter tria Græcorum genera refert Cicero pro Flacco 27. Æolios vocat Velleius 1. 4. 4.

ÆOLIVS, a, um. [Æολίος] Adj. ab Æolide regione. Hor. 4. Carm. 3. 12. Fingent Æolio carmine nobillem. Ubi Porphyrio, Æolio carmine ita dictum accipe, ut si diceret, Lyrico carmine: quia quidam Lyrici poetæ, ut Alcæus, Æolica dialecto magis uti sunt. Sane Horatius Alcæum Lesbium imitatus est. Lesbos autem in Æolia regione est.

Fides Æoliæ. Hor. 2. Carm. 13. 28. i. e. Carmen lyricum. Lyra. Ovid. 21. Epist. 15. 200. Domit. Calder. Æolia, i. e. Lesbia. Nam Lesbos insula Æolica est: imo Æolicarum ferme urbium metropolis, ut scribit Strabo, qui auctor est Æolicam gentem magnam fuisse, & per totam ferme Græciam evagantem. V. Plin. 6. 2. Lesbia autem fuit Sappho.

Plectrum. Propert. lib. 2. 3. 19. Puella. Hor. 4. Carm. 9. 12. i. e. Sappho Lesbia.

ÆOLVS, i. m. [Æολός] Filius Jovis ex Acesta five Sergesta, filia Hippotæ Trojani, a quo dicitur Hippotades. Ovid. 14. Met. 224.

Æolon Hippotadem cohibentem carcere ventos. Hic regnavit in Æolia, & inventrationem ventorum. Proinde ventorum rex & ventus dicitur a poetis. Servius: Æolus, ut Varro dicit, Rex fuit insularum, ex quarum nebulis & fumo Vulcaniæ insulæ, prædicens futura flabra ventorum, ab imperitis visus est ventos in sua potestate retinere.

Æolus rex Tuloorum. De quo Plutarchus in Parallelicis. num. 28. Æolus duos facit Dirachidas apud Janum Parrhalium, & Diodorus Sicul. lib. 5. cap. 6. & 7. Priorem, Hellenis filium. Hellenis autem pater fuit Deucalion. Posteriori, Hippotæ ex Menalippe. Hujus posterioris filiam Arnen compressit Neptunus. Qua de re indignatus pater Metapontino cuidam qui tum casu advenerat, Arnen ea lege tradidit, ut Metapontium illam deferret. Quo delata, geminos peperit, Æolum, & Bœotum: quem propterea Bœotum dixit quod statim intra bovis stabulum abjecerit. Quod igitur inter boves fuit nutritus Bootus, & postea Bœotus est appellatus, ut tradit Euriphon.

Æolus pater, Æolus imperiosus. Stat. 10. Theb. 240. Æolus tempestatum rex. Virg. 1. Æn. 145.

ÆOLIUS, Adj. [Æολίος] Virg. 5. Æn. 791. — maria omnia cælo

Mifcuit, Æoliis nequiquam freta procellis. Ovid. 1. Met. 262.

Protinus Æoliis Aquilonem claudit in antris. Tyrannus Æolius, h. e. Æolus insularum Æoliarum rex. Ovid. 14. Met. 224. &c.

Senex, Sisyphus Æoli filius. Sen. Hippol. 12.

ÆOLIPYLA, æ. f. Vitruvius lib. 1. cap. 6. Fiant Æolipylæ æræ, cavæ. Hæc habent punctum angustissimum, quo aquæ infunduntur: collocanturque ad ignem: & antequam caleant, non habent ullum spiritum: simulac autem fervere coeperint, efficiunt ad ignem vehementem statum. Hæctenus Vitruv. Porro dictæ sunt Æolipylæ, quasi *αἰὼς πύλας*: i. e. Æoli five venti portæ. Quæ figura, quæ materia fiant, parvi refert, dum cavæ sint, exiguumque habeant foramen, per quod insula aqua, dum ad ignem collocatæ fervere coeperint, tandiu statum efficiat, donec quicquid intus habent humoris, sit fervore exhaustum, & in auras abierit.

ÆONS, ðnis. m. [Æών] Seculum, æternitas, mundus. Tertull. de Præscript. cap. 49. Itum æonem in defectionem factum. Eadem vox ibidem occurrit & cap. 33. 34. & sæpius de Fabula 30. Æonum, scil. Deorum partem marium, partim fœmellarum, cujusmodi Æonas finxit Valentinus hæreticus. conf. Irenæum 2. 4.

ÆOS, [Æός] Typhonis fuit filius, quem quidam scribunt Paphon Cypri civitatem condidisse, cum tamen sint qui Paphi Pygmalionis filii opus esse scribant.

Æ P

ÆPALIVS, quum e regno suo fuisset expulsiis, Hercules opæ atque operæ restitutus est. In cuius beneficii memoriam, ei jam rebus humanis curia Oætæ defuncto, gratiam reddidit: quippe Hylum inter ejus filios natu majorem, adoptavit. Isque regni successorem suscepit, & nati natorem, & qui ab eo progeniti fuerit. Strabo lib. 9.

ÆPEA, æ. [Æίπεα] Urbs Laconicæ, quæ & Thuria dicta est, Pheris continetur, sita in excelso colle, unde Æpea, i. e. Celsa nuncupata est. Strab. lib. 8. p. 249. Est & Cypri urbs Æpeia, de qua Plutarchus in Solone; & alia Cretæ apud Byzantium Steph. urbium & populorum scriptorem.

ÆPHIRIVS, a, um. Adj. Stat. 4. Theb. 296. Æphitios idem ardor agros, & Mophidia celsam

Vaitat. Ubi Lactantius: Æphitios: civitatem vel montem a ducis nomine nuncupatos. Hi quoque Arcadiæ popul. al. Æpytius.

ÆPOLIVM, ii. n. Sarmatiæ Europææ urbs, circa fluvios Tyram & Iltirum. V. Plin. 4. 12.

ÆPITVS, Arcas fuit genere: Heros nobilis inter Græcos, qui ad Trojam profecti sunt. Cujus meminit Homer. 2. Iliad. 604.

ÆPULO, Hylitrorum rex, qui oppido in quod confugerat, ab Romanis capto, trajecit ferro pectus, ne vivus caperetur. Liv. 5. Dec. lib. 1.

ÆPY, [Æίπη] Urbs Messeniæ, quondam sub Nestoris ditione, cuius meminit Homer. 2. Iliad. 538. five Bœot. 99.

Inde vadum Alpei Thryon, altis turbibus Æpy. Strab. lib. 8. p. 241. Urbis nomen Æpy, h. e. Sublime, ex eo quod illi situ naturali obvenerit. Stat. 4. Theb. 180.

Quæ Thryon, & fumis ingestum montibus Æpy.

ÆPYTVS, i. m. Messeniorum rex, educatus in Arcadia apud matrem avum Cypselum, regnum paternum cade Polyphontis recuperavit. Apollodor.

— illi a quore aperto

Ante Notos Zephyrumque volant. Nonius.

ÆQUOREUS, a, um. Ad. [αἰθρῶν] Quod ad æquori pertinet. Colum. lib. 10.

Nunc pater æquoreus, nunc & regnator aquarum. Oceanum intelligit, qui a poetis fingitur aquarum deus: & per aquarum regnatorem, Neptunum significat. Martial. lib. 13. 84.

Hic Scarus æquoreis qui venit oblectus ab undis.

Arma æquorea. Sil. Ital. lib. 13.

Britanni. Ovid. 15. Met. 753.

Scilicet æquoreos plus est domuisse Britannos. h. e. Mari circumdatos, & navigationi deditos.

Bustum, i. e. Sepulcrum in litore maris erectum. Valer. Flacc. 5. Argon. 91.

Genus. Virg. 4. Æn. 243. Et genus æquorum, pro Pifibus.

Imber. Ovid. 4. de Ponto 1. 30.

Origo. Ovid. 10. Met. de Hippomene, 617.

Quid, quod ab æquorea numeratur origine quartus? i. e. A Neptuno æquoris deo.

Pifces. Ovid. 10. Met. 78.

Proceres æquorei, i. e. Principes dñi marini. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 11.

Puelle, i. e. Nereides maris nymphe. Propert. lib. 3. 7.

Rex æquoreus Neptunus. Ovid. 8. Met. 603.

Tridens, Sceptum Neptuni. Lucan. lib. 4. 111.

Vias æquoras monstrare. Sil. Ital. lib. 17.

Vulgus æquorem, Monstra omnia marina. Sen. in Hippol. 8.

ÆQUUSTICUS, V. EQUUS TITICUS.

ÆQUUS CLUVIUS, Dux Volsorum qui a M. Geganio Consule ad deditionem coactus, suis fuis jugum missis, ante Consulibus triumphantis curram ductus est. Liv. 1. Dec. lib. 4. C. 9. & 10.

ÆQUUS, a, um. Adj. [ἄκωτος, ἀκωτος, ἰσῶς] significat Æquum proprie, Quod sic omni ex parte æquatum est, ut nihil emineat.

Æquus & planus locus. Cic. pro Cæcin. 50. Illud vero nullo modo potest, dejectus esse quisquam, non modo qui tactus non sit, sed ne æquo quidem & plano loco.

Æquum campi, pro Superficie plana. Liv. 5. Haud dubius facilem in æquo campi (tantum superante multitudinem) victoriam fore.

Dicere ex inferiore, æquo, superiore loco. Cic. 3. de Orat. Nam five de cæli natura loquitur, five de terræ, five de divina, five de humana, five ex inferiore loco, five ex æquo, five ex superiore, &c.

Æquus pro Pari. Propert. 2. 2. 32.

Carminaque Erinnes non putat æqua suis. i. e. Paria suis.

V. ERINNE. H. St. [Verum secutus est contentiam lectionem Ant. Volsæi, quam cum Scalgero explodit Brekh. q. V.]

Æquus, pro Equalis. Ter. Eun. 1. 2. 12. Utinam esset mihi pars æqua amoris tecum. i. e. Me æqualiter amares quæ ego te. Virg. 12. Æn.

— numerone an viribus æquis

Non fumus? Hinc Æquus per metaphoram pro Justo, qui ita justus est, ut neutram in partem propendat, utrique parti æque favens. Cic. 2. Q. Frat. 16. Ab æquis vero, aut etiam a propensis in hanc partem, vehementer excolamur & amemur.

Æquus alicui dicitur, qui mansuete & benigne cum eo agit, & faveat. Hinc dicimus, Præbere se æquum sibiipii, vel alteri Cic. pro Deci. 2.

Nemo enim fere est, qui sui periculi iudex, non sibi se æquorem quam reo præbeat.

Æquus & Iniquus contraria. Cic. 2. Fam. 1. Quare si iniquus es in me iudex, condemnabo eodem ego te crimine, sin me id facere noles, te mihi equum præbere debebis. Ter. And. 2. 5. 18.

— quo æquior sum Pamphilo.

Æquum aliquid esse in quempiam. Cic. pro Quint. 45.

Æquus animus, Moderatus & tolerans, & minime querulus in adversis, quique nunquam irascitur, sed omnia in bonam partem accipit. Hinc est, Æquo animo ferre, pro Patienter ferre. Animus æquus Iniquo animo oppositus est. unde & Equanimitas dicitur. Cic. de Senect. Quid, quod sapientissimus quisque animo æquissimo moritur, stultissimus iniquissimo? Plaut. Rud. 2. 3. 71. Animus æquus optimum est ærumnæ condimentum.

Attendere æquo animo, i. e. Benevolo. Ter. in prol. Phorm. 25. Adeste æquo animo pro silentium. h. e. Benevole audite & filite.

Accipere aliquid æquo animo, i. e. Libenter. Hor. de Arte Poët.

Concedere aliquid æquo animo, h. e. Volenter & libenter. Lucret. lib. 3. Deficit ut animus æquus, Hor. 1. Epit. 11. — quod petis, hic est.

Est Ulbris, animus si te non deficit æquus. h. e. Non te defuit, Non tibi deest.

Esse animo æquo de re aliqua, i. e. Non esse sollicitum. Cic. 7. Att. 7. Ego, nisi Pubulus admitteretur, de triumpho æquo animo essem. h. e. Non curarem.

Est animus æquus, Non curo, Non sum sollicitus. Cic. pro Rosc. Amer. 145. Prædia mea tu possides: ego aliena misericordia vivo, & quod animus æquus est, & quia necesse est. Mea domus tibi patet, mihi clausa est: fero. Familia mea maxima uteris: ego servum habeo nulum: patior, & ferendum puto.

Pati aliquid æquo animo. Cic. ad Brut. 4. Que tua est humanitas, & quo animo te moneri patieris, presertim de communi salute.

Remittere aliquid libentibus aut æquis animis. Cic. pro Cluent. 6. Eamque animis vestris libentibus aut æquis remittatis.

Videre aliquid animo æquo, i. e. Sedato, quieto, & non indignabundo. Cic. de Provinc. Consul. 17. Quos animo æquo videre non possunus.

Vivere æquo animo parce. h. e. Non procaci, neque iniquo & infatigabili. Lucret. 5. 1118.

Uti quopiam æquo. Cic. 5. Verr. 153. Hic vide quam me sis usurus æquo. i. e. Quam æquum me sim tibi præbiturus.

Conditio æqua. Cic. 2. Verr. Æqua enim conditio, æquumque certamen proponitur.

Discrimen æquum. Virg. 5. Æn. 15.

Imperio æquo regere dicitur Deus. Hor. 3. Od. 4. de Jove. Cui simile est illud Virg. 10. Æn. 112. — Rex Jupiter omnibus idem.

Judex æquus, cui contrarium est Iniquus. Cic. 1. de Fin. Æquus iudex dicitur, quem vulgus non suspectum vocat. Budeus. Sic Magistratus.

Jus æquum. Cic. 1. Off.

Jura æqua describere. Cic. pro Quint. 45. Quis tandem nobis ista jura tam æqua describit?

Æquo & pari cum civibus jure vivere. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque summissum & abjectum, neque se essentem.

Lance æqua, proverbiali figura dicitur fieri, quod Pari jure sit citra personarum respectum. Ita Medelinus l. non tantum. 20. D. de Re judicata, Quod & in persona mulieris æqua lance fervari, æquitatis suggerit ratio.

Lex æqua, h. e. Justa. Cic. pro Balbo 60. Et erat æqua lex & vobis, Judices, atque omnibus qui nostris familiaritatibus implicantur, vehementer utilis.

Libra: Quia sub Libra signo cælesti æquantur noctes diebus, sitque æquinoctium. Sen. Herc. 10.

Libra Phœbeos tenet æqua currus.

Magistratus æquus, h. e. Justus. Cic. pro Quint. 10. Quum adhuc ei propter vim adversariorum non jus pat, non agendi potestis eadem, non magistratus æquus reperiri poterit. V. Index supra, infra Prætor.

Mens. Hor. 2. Od. 3.

Æquam memento rebus in arduis

Servare mentem.

Oculis æquis aliquid aspiceret. Virg. 4. Æn. 372.

— jam jam nec maxima Juno,

Nec Saturnus hæc oculis pariter aspicit æquis.

Postulatio æqua ac honesta. Cic. pro Rosc. Amer. 7.

Æqui, placati. Cic. in Orat. 34. Consequeris tamen, ut eos ipsos quos contra itatus, æquos placatos dimittas.

Placati æquique. Idem de Pet. Consul. 36. Tamen ii possunt abs te placati æquique divedere.

Æquus & sapiens Prætor. Cic. 4. Verr. 146. Prætor æquus & sapiens dimitti jubet Senatam.

Æqui & iniqui, i. e. Amici & inimici, Faventes & non faventes. Cic. 3. Fam. 6. Ego, ut me tibi amicum esse & æqui & iniqui intelligant, curabo. Sallust. ad C. Cæf. de Repub. Ord. Atque hæc ita scilicet habere, tametsi omnes æqui atque iniqui memorent, tamen cum factione nobilitatis hæud mediocriter certandum est.

Æquum absolute, & per se positum, [τὸ ἴσων, τὸ ἰσωνίον] pro Æquitate. Virg. 2. Æn. 426.

— cadit & Ripheus justissimus unus

Qui fuit in Teucris, & servatissimus æqui.

Arbiter æqui, i. e. Juxta secundum æquitatem judicans. Sen. Herc. 9. Contemptor æqui. Ovid. 3. Fast. 49.

Cultor æqui. Ovid. 5. Met. 100.

Dicere æquum. Ter. Adel. 5. 3. 15. Non æquum dicis. h. e. quod indocte dicitur, non loquens rationabiliter.

Facere æquum. Ter. Heaut. 1. 1. 39. Ah, non æquum facis. pro, Non recte facis: & ut dici solet, Non facis rationabiliter.

Postulare æquum. Cic. 11. Att. 27. De coherentibus Sufidianis nihil fuit quod ad me scriberes: nam & æquum postulant.

Æquum pro Æquitate, interdum juri opponitur. Cic. in Bruto, Qui quidem quum peracutus esset ad excoGITandum quid in jure, aut in æquo verum aut esset aut non esset, &c.

Æquum est, quod & Par est interdum dicitur: h. e. Licet ac justum est. Ter. Eun. 2. 3. 94. An potius hæc pati æquum est fieri, ut a me ludatur dolis?

Æquum est. quod vulgo dicitur, Rationabile est. Cic. 8. Att. 18. Æquum est me a te impetrare, ut &c.

Niti æquo. Quintil. lib. 3. cap. 6. 516.

Pugnare æquo. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Æquo concretius. h. e. Plus quam par fit, seu competat. Lucret. lib. 4. 1237.

Crassius hoc porro quoniam concretus æquo Mittitur.

Æquum & bonum quum dicimus, absolutam bonitatem, æquitatemque significamus. Ter. Adel. 1. 1. 39. Nimirum ipse durus est, præter æquumque & bonum. Sic Budeus. Sunt autem ambo hæc nomina substantiva ex adjectivis. Dicitur & Æquitas pro eodem: que est vel Simplex illa & quasi Naturalis bonitas. Hac autem qui prædicitur est, eodem jure erga unumquemque utitur, quod sibi ab aliis fieri postulat.

Æquum & bonum colere. Plaut. Men. 4. 2. 10.

Æquum & bonum habere. Cic. pro Cæcin. C. 23. Cum se in causa putant habere æquum & bonum quod defendant. h. e. Jus optimum: quod vulgo dicitur, Habere bonam causam.

Æquum bonum, sine copula. Cic. in Bruto 197. Deinde æquum bonum, testamentorum sententias, voluntatesque tutatus est.

Æquum bonum dicere. Ter. Phorm. 4. 3. 46.

Si tu aliquam partem æqui bonique dixeris: Ut est ille bonus vir, tria non commutabis

Verba hodie inter vos. i. e. ut vulgus loquitur, Si ad rationem venire volueris. Budeus.

Pro æquo & bono dicere. Cic. de Clar. Orat. 143. Ita enim multa tum contra scriptum pro æquo & bono dixit.

Æqui boni facere, vel æqui bonique facere, quod & Boni consulere dicitur. Cic. 7. Att. 7. Tranquillus firmus autem animus meus, qui totum istud æqui bonique facit. Ter. Heaut. 4. 5. 40.

— cæteram æquidem istuc Creme, Æqui bonique facio. Alias Accipere in bonam partem dicitur.

Æquum bonumve impetrare, pro eo quod lingua vernacula dicimus, Habere rationem ab aliquo: i. e. Jus suum obtinere, rem suam recipere. Cic. 2. Philipp. Is igitur a quo vivo nec presens, nec absens quicumque æqui bonive impetravit, apud mortuum factus est gratus. Budeus.

Ex æquo & bono arbitrari, statueret, censere, estimare, constitueret: est quod vulgus Epicizare dicit. Pro Epicizare, ex Græco ἐπιζῆραι.

Budeus in Pand.

Ex æquo & bono facere. Ter. Adel. 5. 9. 30.

Id non fieri ex vera vita, neque adeo ex æquo & bono:

Sed ex assentando, indulgendo, & largiendo.

Ex æquo & bono vivere. est Ad normam divinitus institutam vivere. Budeus.

Judicare ex æquo & bono. V. JUDICO.

Æquius melius. Formula in judiciis bonæ fidei observari solita. Cic. 3. Off. 61. Reliquorum autem judiciorum hæc verba maxime excellent.

In arbitrio rei uxoria, Melius æquus, In fiducia, Ut inter bonos bene agier. Quid ergo? aut in eo quod Melius æquus est, potest ulla pars ineffe fraudis? aut cum dicitur, Inter bonos, bene agier, quidquam agi dolose & malitiose potest? Idem in Topic. In omnibus igitur iis iudiciis, in quibus Ex hie bona esse additum, ubi vero etiam, Ut inter bonos bene agi oportet, in primisque in arbitrio rei uxoria, in quo est, Quid æquus melius, parati esse debent.

ÆQUA, Adv. Juste [Æquus]. Senec. Judex qui parte inaudita altera aliquid statuit, etiam si æque statuerit, haud æquus fuit. In hac significatione rarum est.

Æque, pro Tam, vel Adeo, venuste accipitur quibusdam dictionibus propositum. Ter. Phorm. 3. 32. Nihil est æque quod faciam lubens. Plauti si vivo argento sacrificassem, nunquam id æque bene collocassem.

Æque ac, pro Tam & quam. Cic. 4. Acad. Et somnia dormientis, non æque ac vigilantis probantur. Idem 2. Fam. Cui charus æque sis & jucundus, ac fuisse patri.

Æque ac si, pro Tanquam si, aut Similiter ac si. Liv. 10. Æque ac si T. Manlius collega ejus deverteretur.

Æque atque, idem quod Æque ac, vel Quemadmodum. Cic. 1. Off. Quæ beneficia atque magna non sunt habenda, atque ea quæ judicio considerate constanterque delata sunt.

Æque mecum, atque tecum, & familia. Ter. Adverte animum: ut æque mecum hæc scias. Compendium sermonis, pro eo quod est, Ut hæc æque, atque ego, scias. Idem, Juxta tecum æque scio. h. e. Id fere æque ac tu, scio.

Æque, cum dativo vel ablativo. Plin. lib. 35. cap. 3. Extant certe hodieque antiquiores urbe picturæ Ardeæ in ædibus sacris, quibus equidem nullas æque demorir tam longo ævo durantes.

Æque pares. Plaut. Men. 5. 9. Longo æque ambo pares. Aut vacat Æque, aut est Æque pro Omnino.

Æque, ablativo junctum. Plaut. Amph. 1. 1. 137. Nullus est hoc meticulosus æque. i. e. Tam meticulosus, quam hic est.

Æque pauci. Cæf. 2. Bell. Civil. extr. diebusque æque post paucis se in regnum cum omnibus copis recepit. [Sed deest hæc particula in quibusdam libris MSS. uti Aldus Manutius & Fulv. Ursinus monuerunt, & ideo omisa est ab his, qui deinceps Cæsarem ediderunt. Ego vero retinendam arbitror, fecit it, non ad id quod junctum est, referas, verum ad id quod antecedit Paucis diebus. Diebusque æque (i. e. Item) paucis post. Extat in Ald. Junt. Steph. & antiquioribus omnibus.]

Æque quam. Plaut. Epid. 2. 3. 2. Æque ac. Nullum esse ego agrum opinor in agro Attico Æque feracem, quam hic noster Periphænes. Sueton. in Augusto, cap. 64. Ac nihil æque laboravit, quam ut imitarentur chirographum suum.

Æque; Similiter, aut Æqualiter. Ter. Hec. 2. 1. 43. Ut omnes mulieres eadem æque studeant, velintque omnia. Et paulo post, Viris esse advorsas, æque studium est, similis pertinacia est. Æque studium, pro Æquale, vel simile.

Non æque. Cic. 2. Off. 30. Honore & gloria & benevolentia civium fortasse non æque omnes egent. Paulo ante dixerat, Sed ea non pariter omnes egemus. Alias Ex æquo.

Æque ut, pro Æque ac. Cic. pro domo sua, Cn. Pompejum studio & auctoritate æque ut unumquemque vestrum opibus, contentione, precibus, periculis denique, præcipue pro salute mea laborasse.

ÆQUITER, [Æquus] Adv. pro Æque. Accius Antenorid. Ad populum intellego referendum, quoniam æquiter sententia fuerit. Livius Ægyptio, Nam ut pergam accensa, & prædam per particeps æquiter partita est. Nonius.

ÆQUITAS, ætis. f. [Æquitas] denom. est veluti Quoddam temperamentum & mediocritas inter jus & licentiam aut indulgentiam. Donatus, Inter jus & æquitatem, hoc interest. Jus est, quod omnia recta & inflexibilia exigit. Æquitas est, que de jure modum remittit. Valer. lib. 6. cap. de Justitia, Ita debitum supplicii modum legi reddidit: æquitas admirabilis temperamento, se inter misericordem patrem & justum legislatorem partitus. Cic. in Partit. 129. Æquitas autem vis est duplex. Cujus altera directi, & veri, & justit, & (ut dicitur) æqui & boni ratione defenditur. Altera ad vicissitudinem referenda gratiæ pertinet. Quod in beneficio gratia, in injuria ultio nominatur. Hactenus Cicero. Hæc est illa æquitas, que frequentius Æquum & bonum, aut sine conjunctione, Æquum bonum appellatur.

Æquitatem animi dicimus rectam animi constitutionem, tranquillamque affectionem, atque omni indignatione vacantem. Cæf. 6. Bell. Gall. 22. 4. Ut animi æquitate plebcm contineant, cum fuis quisque opes cum potentissimis æquari videat. V. ANIMUS æquus.

Æquitatem pro eodem absolute dixit Cic. in Pison. 1. 27. Quo quidem in spectaculo, mira reip. æquitas erat, uter eorum periisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat.

Bonitas & æquitas causæ. Cic. 16. Fam. 17. Propter summam bonitatem & æquitatem causæ.

Uti æquitare. Cic. pro Cæcin. 37. Jam bene agis. A verbis enim recedis, & æquitare uteris. i. e. Interpretatione legis ex æquo & bono.

Explicare æquitatem. Cic. in Bruto 244. in explicanda æquitate, nihil erat Crasso copiosius. Idque cum sepe alias, tum apud Centumvros in M. Curii causâ cognitum est. Ita enim multa, tum contra scriptum pro æquo & bono dixit. Æquitatem, & Æquum & bonum, pro eodem usurpavit.

Æquitate alicujus niti. V. NITOR.

Habere æquitatem. Cic. 2. Off. Quam autem habet æquitatem, ut agrum multis annis aut etiam feculis ante possessum, qui nullum habuit, habeat: qui autem habuit, amittat?

Æquitas multis injuriis jactata atque agitata. Cic. pro Quint. Te C. Aquili, vos que in consilio adestis, orat atque obsecrat, ut multis injuriis jactatam atque agitatam æquitatem, in hoc tandem loco consistere & confirmari patiamini.

Rejicere æquitatem. Cic. pro Planc. 42. Fugisti sententiam legis, æquitatem omnem rejicisti.

Servare. Cic. 1. Off. 64. Difficile autem est, cum præstare omnibus cupieris servare æquitatem, que est justitie maxime propria.

Æquitas, pro Æqualitate. Sen. Nat. Quæst. 3. 10. Et natura partes suas, velut in ponderibus constitutas, examinat: ne portionum æquitate turbata, mundus præponderet.

ÆQUABILIS, c. [Æquus, æquus] ab Æquo, æquas. Valla lib. 4. Æqua-

bilis idem quod Æqualis, in priore significatu: ut Cic. 1. de Invent. 68. Non jus æquabile quid utilitatis haberet, acceperat. Ad Heren. lib. 3. Et lib. 2. Par est, quod inter omnes æquabile est.

Æquabile genus orationis videtur significare quod semper sui simile est. Cic. 1. Off. 3. Sed hoc quoque colendum est æquabile & temperatum orationis genus.

Lenitate æquabili profuens orationis genus. Cic. 2. de Orat. 64. Genus orationis futum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profuens. Tractus orationis lenis & æquabilis. Cic. 2. de Orat. 54. Coelius neque distinxit historiam varietate locorum, neque verborum collocazione: & tractu orationis leni & æquabili perpolivit illud opus. V. mox Æquabilitas dicendi.

Æquabilis, pro Æquo, ut interpretatur Rhenanus. Tacit. 4. Hist. 5. Quæstorius adhuc, a Pato Thrastra gener delectus, e moribus fœceri nihil æque ac libertatem hæsit, civis, senator, maritus, gener, amicus, cunctis vite officiis æquabilis, opum contemptor, recti pervicax, constans adversus menus.

Descriptio sumptus æquabilis. Cic. pro Flacc. 32. In quo igitur Prætoris est diligentia requirenda? in numero navium, & in descriptione æquabilis sumptus? i. e. Reparatione, ut vulgo loquuntur.

Fama. Sallust. Jugurth. p. 100. Edit. Delph. 4to. Metello Numidia evenerat, acri viro, & quanquam adverso populi partibus, fama tamen æquabili & inviolata.

Habitus Moderatus æquabilisque. Cic. 5. de Fin. 35. Itaque e contrario moderati, æquabilisque habitus, affectiones ususque corporis, apta esse ad naturam videntur.

Motus certus & æquabilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 32. Nam omne quod est calidum & igneum, cietur & agitur motu suo. Quod autem alitur & crescit, motu quodam utitur certo & æquabili.

Partitio æquabilis prædæ. Cic. 2. Off. 40. Itaque propter æquabilem prædæ partitionem, & Bardylis Illyrius latro magnas opes habuit, & multo majores Viriatus Lusitanus.

Plautus æquabilis. Cic. 5. Att. Præbere se æquabilem. Cic. 2. Tusc. Rationem juris æquabilem tenere. Cic. 1. Q. frat. 1. Nam esse abstinentem, continere omnes cupiditates, fuos coercere, & juris æquabilem tenere rationem, facilem te in rebus cognoscendis, in hominibus audiendis admittendisque præbere, præclarum magis est quam difficile.

Satio æquabilis atque perpetua. Cic. 3. Verr. 112. Tributio æquabilis. Cic. 1. de Nat. Deor. 50. Ut omnia omnibus, paribus paria respondeant. Hanc Æconomiam appellat Epicurus: id est, æquabilem tributionem.

Æquabilis in fuis. i. e. Æquus. Tacit. 6. Ann. 31. Æquabile inter omnes. Cic. pro Cæcin. 70. Nihil est quod æquabile inter omnes, atque unum omnibus esse possit.

ÆQUABILITAS, ætis. f. denom. [ἰσότης, ἰσμοσύνη] Idem quod Æqualitas. Constantia & æquabilitas. Cic. ad Brut. 16. Fortem & liberum animum, quo & Consul & nunc Consularem rempublicam vindicasti, sine constantia & æquabilitate nullum esse putaris.

Lenitas & æquabilitas dicendi. Cic. in Orat. 52. Æquabilis in omni vita. Cic. 1. Off. 90. Præclaraque est æquabilitas in omni vita, & idem semper vultus, eademque frons: ut de Socrate, itemque de C. Lælio accepimus.

Æquabilis juris. Cic. 2. de Orat. 209. Æquabilitatem juris exercere. Cic. 1. Off. 88. In liberis vero populis, & in juris æquabilitate exercenda, etiam est facilitas & altitudo animi quo dicitur.

Æquabilitatem juris transire. V. Æquabilitas juris. ἰσμοσύνη videtur dici a Nymphodoro in loco de Ægyptiis, quem affert Schol. Sophocl. in Oedip. Colon. v. 329. H. St.

Æquabilitas motus. Cic. 2. de Nat. Deor. 15. Æquabilitas universæ vitæ. Cic. 1. Off. 111. Omnino si quidquam est decorum, nihil est profecto magis quam æquabilitas universæ vitæ, tum singularum actionum.

ÆQUABILITER, Adv. [ἰσότης, ἰσμοσύνη] Idem quod Æqualiter. Varro 1. de R. R. cap. 6. Campeller locus is melior, qui totus æquabiliter in unam partem vergit.

Æquabiliter & constanter. Sallust. de conjuratione Catiline, Quod si regum atque imperatorum animi virtus, in pace ita ut in bello valeret: æquabiliter atque constantiter sese res humanæ haberent.

Tactus toto corpore æquabiliter fultus. Cic. 2. de Nat. Deor. Æquabiliter prædam distribere. Cic. 2. Off. 40. Ille autem qui archipirata dicitur, nisi æquabiliter prædam distribuat, aut occiditur a fœcis, aut relinquitur.

ÆQUALIS, e. [ἴσος, ἴσμοσύνη, ἴσμοσύνη, ἀπὸ ἴσους] denom. ab Æquus, a, um. Idem quod Similis vel itatura, vel forma. Cic. in Lælio, Suntque pares in amore, & æquales.

Æqualis, Ejusdem ætatis cum alio, [ἰσότης] & dicimus, Æqualis meus, tuus, &c. Cic. de Clar. Orat. 179. vel Æqualis ejus, de Senect. Nec cum æqualibus solum, qui pauci admodum reitane, sed cum vestra etiam ætate, atque nobiscum. Ter. Andr. 2. 6. 22. Quem, inquit, vocabo ad cenam meorum æqualium? Ubi Donatus, Æqualium, ætate. Quintil. lib. 10. cap. 3. Memini narrasse mihi Julium Secundum æqualem meum.

Æqualis Dei vis illa que a peccatis avocat. Cic. 2. de Legib. 9. Æqualis alicui. Cic. in Bruto, 73. cui cum æqualis fuerit Livius, minor fuit aliquanto is qui primus fabulam dedit.

Æqualis illorum temporum. Cic. 1. de Divin. 39. Dionysii mater ejus qui Syracusiorum tyrannus fuit, ut scriptum apud Philistum est, & doctum hominem, & diligentem, & æqualem temporum illorum, cum prægnans, &c.

Æqualis, etiam de piscibus. Plin. lib. 9. cap. 53. In Cæsaris piscinis a Pollione Vedio coniectum piscem sexageimum post annum exspirasse scribit Anneus Seneca, duobus aliis æqualibus ejus ex eodem genere etiam tunc viventibus.

Æqualis item transfertur ad rerum inanimatarum ætatem. Cic. de Arusp. Reclp. 37. Etenim quod sacrificium tam vetus est, quam hoc quod a regibus æquale hujus urbis acceptimus? i. e. A condita urbe institutum.

Æqualis ætati alicujus, in aliquem benevolentia. Cic. 11. Philipp. 33. Quid dicam de Deiotaro patre, cujus benevolentia in populum Romanum est ipsius æqualis ætati?

Apollodor. lib. 2. extremo, ubi quidam Ἀπόλλωνος legunt, sed Pausanias Meffen. p. 113. Gr. Αἰπιτῶσ. Hinc
 Ἐπιτῶσ, Ἐπιτῶσ. Virg. 5. Æn. 547. & pl.
 Ἐπιτῶσ appellati reges Meffeniorum ab illo. V. Pausan. in Meffen.
 Ἐπιτῶσ, a, um. Adj. V. Ἐπιτῶσ.

Æ Q

ÆQUABILIS, V. ÆQUUS.
 ÆQUÆVUS, a, um. [ἰσότης] compositum ex Æquus & Ævum. Ab eo quod sit alteri æqualis ævo, i. e. coetaneus. Iud. l. 10. Plin. lib. 16. cap. 44. Verum altera loca in Vulcanali, quod Romulus constituit ex victoria de decumis, æquæva urbi intelligitur. Virg. 2. Æn. 561.

Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
 Vitam exhalantem. Nomen est proprie poeticum. Nam æqualis, oratorium est.

Corpus, æquævum. Sil. Ital. lib. 3. 479.
 Grex. Sen. Agam. 7. v. 639. de pueris ejusdem ætatis.
 Majestas. Claud. 8. Paneg. 121.
 Palmæ æquævus. Stat. 5. Sylv. l. 1. 48.

ÆQUALIS, V. ÆQUUS.
 ÆQUAMENTUM, i. n. [ἰσότης] ab Æquo, Vet. Gloss. idem quod Æquilibrium. Non. 1. 11. Hoffimentum est æquamentum, unde & hostes dicti sunt, qui ex æqua causa pugnam incunt. Ibid. 28. Amulsis est æquamentum levigatum &c.

ÆQUANIMUS, a, um. ex Æquus & Animus compos. [ἰσότης] Animi æqui & sedati. Aufon. Sect. 4. v. 3. ad Drepanium, de ludo septem sapientum,

Æquanimus fiam te iudice: sive legenda,
 Sive tegenda putes carmina que dedimus.
 Cicero, Bono animo, & æquo animo esse dixit. Conf. ANIMÆQUUS.

ÆQUANIMITAS, ætis. [ἰσότης] Animi æquitas. Hæc est propria ejus nominis significatio: nempe perpetua quædam tolerantia, quam scilicet nulla re graviter indignamur, sed æquo animo ferimus omnia. Budeus ægritudinum vacuitatem interpretatur. Plin. lib. 18. cap. 12. Invenio apud auctores æquanimitatem fieri vefcentibus ea.

Æquanimitas populi, Favor, & propitius animus, ut ait Donatus. Ter. prol. Phorm. v. 35.
 Bonitasque vestra adjutas, atque æquanimitas.

ÆQUANIMITER, [ἰσότης] Moderate, patienter, æquo animo. Macro. 2. Saturn. 4. Ammian. 19. 21.

ÆQUATIO, V. ÆQUO, as.

ÆQUATOR, ðris. m. [ἰσότης] Circulus in Sphæra, ad cuius medium ubi sol pervenit, tunc æquales sunt noctibus dies: hunc & Æquinoctialem vocat Plinius. V. ÆQUIDIES.

ÆQUE, V. ÆQUUS.

ÆQUESILICI, Hispania populi. Plin. lib. 3. cap. 3.
 ÆQUI, [ἰσότης] Qui fuerint populi, non facile distinguuntur, commixti aliqui Latinis & Volcis. Volaterr. lib. 6. Geogr. Hos Liv. lib. 9. C. 45. vocat veteres Romanorum hostes: traditque unum & quadraginta eorum oppida intra dies sexaginta omnia oppugnando ab Romanis capta, & pleraque diruta atque incensa, nomenque Æquorum prope ad interemptionem deletum.

ÆQUICOLUS, a, um. ut Gens Æquicola, [ἰσότης] Virg. 7. Æn. 746.
 Horrida præcipue cui gens, assuetaque multo
 Venatu memorum, duris Æquicola glebis:
 Armati terram exercent: semperque recentes
 Convectare juvat prædæ, & vivere rapto.

Ovid. 3. Fast. 63.
 Quintum Laurentes, bis quintum Æquiculus acer. [Uterque populus Unus idemque fuit, ut & seq.]

ÆQUICULANI, Idem Italie populus. Plin. lib. 3. cap. 12. qui etiam ibidem Æquicolos vocat. Cellar. V. Geogr. Ant. 2. 9. 342.

ÆQUIDIES, ei. [ἰσότης] Ea forma qua Æquinoctium dicimus. Jo. Neustr. Archithren. lib. 8. cap. 9.
 — æquator solem statione reflectit,
 Æquidieque facit. Idem lib. 9. cap. 4.
 Ciculus æquidie librans, Austrumque colorus
 Qui fecat & Boream, Zephyri sub cardine mundum
 Auroræque ligat. Ibid. cap. 5.
 — hæc plenior, illa
 Æquidie brevior, brumalibus evolat horis.

ÆQUIDIABLE, is. [ἰσότης] Festus, Æquidiale apud antiquos dictum est, quod nunc dicimus Æquinoctiale: quia nox diei potius, quam dies nocti annumerari debet. Græci quoque in hoc consentiunt, ἰσότης, i. e. Æquidiale dicentes.

ÆQUIDISTANS, antis. Ordines æquidistantes. Aggen. Urb. p. 53. Circuli paralleli, æquidistantes latine. Mart. Capell. 8. p. 276.

ÆQUIFORMIS, e. ut Versus æquiformes. Diomedes p. 498.

ÆQUILANUM, ii. n. videtur ex Æquus & Lana compositum. Festus, Æquilanum significat ex toto dimidium: dictum a lavatione lanæ, quæ dicitur æquilano redire, quum dimidium decedit foribus. Hæc Festus. Scribitur in nonnullis exemplaribus, Æquilavium, per v in pen. ut sit ab æquus, & lavo lavas. [Sic edit. Dacer. & Gothofr. nec aliter legendum. Sed & Decedit, malim.]

ÆQUILANX, ancis. Fulgent. de Cont. Virg. Tunc demum trutina æquilance ponderatur ac disponitur.

ÆQUILATATIO, onis. f. [ἰσότης] Nomen duriuscule compositum ex Æquo & Latum: quasi Æquilibrium linearum secundum latitudinem productio. Vitruv. lib. 2. cap. 8. & 9. 8. Tunc ab centro ducto circulo ad lineam planitie æquilatatio figitur, ubi erit litera, e, sinistiore parte, i. e. Æqua sive Æqualis latitudo.

ÆQUILATERUS, a, um. Adj. ab Æqualitate laterum. Firmicus lib. 2. cap. 11. Quum æquilateri trianguli figura, in semet æqua sit & conveniens.

ÆQUILATERALIS, Idem. Enforim. cap. 8.

ÆQUILATUS, æris. c. Species trigoni. Aufon. Edyll. 11. 51.
 Per trinas species trigonorum regula currit,
 Æquilatus, vel crute pari, vel in omnibus impar.

ÆQUILAVIUM, V. ÆQUILANUM.

ÆQUILIBRIUM, ii. n. [ἰσότης] Æquatio libræ, quum scilicet pondera ita sunt æqualia, ut neutra pars libræ præponderet: h. e. in neutram partem libra inclinet, quod & libramentum dicitur.

Æquilibrium membri, Gell. lib. 20. cap. 1. per metaphoram posuit, ita

scribens; Nam cui membrum ab alio ruptum est, si ipsi itidem rumpere per talionem velit, quaro an efficere possit rumpendi pariter membri æquilibrium? ut lit sensus, an ita parem vicem reddere possit alteri, ut neque plus, neque minus rumpat ei membrum, quam ille ipsi ruperit. Ufus est & Seneca. Quest. Nat. 3. 25.

ÆQUILIBRIS, e. [ἰσότης] ex Æquus & Libra compositum, proprie significare videtur, Quod ad libram æquali constat pondere: ut si dicas, Hi nummi sunt æquilibrium: i. e. Æquali pondere. Transtulerunt tamen ad aliam æqualitatem. Vitruv. lib. 5. cap. 12. Deinde ad ipsam aquam & latera pulvino circiter sesquipedales margines struantur, æquilibrium ei planitie, quæ supra scripta est. h. e. Omnino æquales: quasi ad libram æquati: vel quasi æqualiter librati, ejusdem libramenti.

ÆQUILIBRITAS, ætis. Cic. 1. de Nat. Deor. C. 39. Confugis ad æquilibrium: sic enim ἰσότης (si placet) appellamus.

ÆQUIMANUS, i. m. [ἰσότης] A nonnullis dicitur velut Ambidexter qui scilicet utraque manu æque utitur. Nos enim sinistrum immune & prope manam inutilitque gerimus: quibusdam utraque est munifex, & operosa. Hidorus 10. lit. A. extr. Æquimanus appellatur, qui utraque manu gladio incunctanter utitur. Aufon. in Monofyll. Edyll. 12.
 Quis Myrmilloni contenditur æquimanus? Thrax. conf. Bedam de Orthogr. p. 230.

ÆQUIMELIUM, ii. n. Locus Romæ ubi domus Melii solo æquata fuit. Sp. enim Melius ob frumenti largitionem in suspitionem affectæ dominationis venit. Et quum ad populi, cui fuerat largitus, fidem confugeret: ab Servilio Ahala equitum magistro deprehensus & occisus est, domusque ejus diruta, & arca Æquimelium dicta. Ex Liv. lib. 4. 16. Cic. pro Domo sua 101. Sp. Melii regnum appetentes domus est complanata, ec quid aliud? æquum accidisse Melio populus Romanus judicavit? Nomen ipso Æquimelii stultitia poena comprobata est. V. Varr. de L. L. 4. 32. Aur. Vict. Vir. Illust. cap. 17.

ÆQUIMENTUM, i. Nonius, Æquimentum positum est, non æquamentum, quasi parem vicem: sed merces, pro eo quod dicitur admiffum. Varr. Æquæf. An si equam emiffes quadrupedem, ut meo alino Reatino ammitteres; quantum poposciffem, dediffes æquimentum? hactenus Non. Fiquimentum putarim scribendum, ab equo, aut equa. Est enim merces pro admiffura equi. [Sic in Thef. Lipsienfi, ex Turneb. Adv. 29. 3. V. Merc. ad Non. Ego nil mutarim.]

ÆQUINOCTIUM, ii. n. [ἰσότης] ex adj. Æquus, & Nox: quasi Noctis cum die æqualitas. Varro lib. 4. de L. L. Quod dies æquus fit ac nox, æquinoctium dicitur. Caf. 4. Bell. Gall. 46. Liv. 31. 47. & 5. 23. Columel. lib. 9. cap. 14. Idque optime notæ entefcit Autumni æquinoctio, quod est ante Calendas Octobris, cum octavam partem Librae sol attingit. Plin. lib. 18. cap. 25. Cardio temporum quadripartita anni distinctione constat, per incrementa lucis, Augetur hæc a bruma, & æquatur noctibus verno æquinoctio diebus 90. horis tribus. Deinde superat noctes ad solstitium diebus 93. horis 12. usque ad æquinoctium Autumni. Et tum æquata die, procedit ex eo ad brumam diebus 89. horis tribus. Omnesque hæc differentie sunt in octavis partibus signorum: Bruma, Capricorni, ab 8. Calend. Januarii fere: æquinoctium vernum, Arietis: solstitium, Cancris alterumque æquinoctium, Libræ: qui & ipse dies raro non aliquos tempestatum significans habent.

Autumnale æquinoctium. Columel. lib. 11. cap. 2. Octavo Calend. Octobris, & septimo & sexto, Æquinoctium autumnale, pluvium significat. Verno æquinoctium. Columel. lib. 1. cap. 2. Nono & octavo Calend. Aprilium. Æquinoctium vernum, tempestatem significat.

ÆQUINOCTIALIS, e. [ἰσότης] Quod ad æquinoctium pertinet: ut Æquinoctialis circulus, qui & Æquator dicitur, & Tempus æquinoctiale. Plin. lib. 2. cap. 75. Sic fit ut vario lucis incremento, in Meroë longissimus dies 12. horas æquinoctiales, & 8. partes unius horæ colligat. Ibid. cap. 69. Quum æquinoctialis tempore ex eadem linea ortus occasusq; cernatur. Catull. 44. 2. ad seipsum de adventu Veris,
 Jam ver egelidus refert tepores,
 Jam cæli furor æquinoctialis
 Jucentis Zephyri fiescit auris.

ÆQUIPAR, æris. Adj. Aufon. in Monofyll. v. 113.
 Biffenas partes quis continet æquipares? As. i. e. Æquales.

ÆQUIPARO, [ἰσότης] ære. (non desunt qui Æquipero scribant) ex adj. Æquus, & Par paris; Æquare: & quasi æque parem facere. Virg. 5. Ecl. 48.
 Nec calamis solum æquiparas, sed voce magistrum.
 Cic. 5. Tusc. 17.
 Nemo est qui factis me æquipare queat.

ÆQUIPARARE, pro Comparare. Plaut. Mil. 1. 1. 11.
 Cum quo bellator Mars hand aufit dicere,
 Neque æquiparare suas virtutes ad tuas.

ÆQUIPARARE, dativo junctum. Liv. Mari tranquillo quod ventis concitaretur, æquiparando multitudinem Ætolorum.

ÆQUIPERO in Pancyrycio Nazarii p. 190. mæx edit. H. St. [Cellarius tamen Æquiparare C. 3. §. 1. & 2. edidit.]

ÆQUIPARATIO, onis. f. [ἰσότης] Gell. lib. 14. cap. 3. Æquiparatio ipsa plerumque & paritas virtutum inter sese consimilium. Idem 5. 5.

ÆQUIPARABILIS, e. [ἰσότης] Æquari vel Comparari cum aliquo dignum. Plaut. Trin. 2. 4. 65.
 Ita tu nunc dicis, non esse æquiparabiles vestras cum nostris
 Factiones atque opes? Idem Curc. 1. 3. 12.
 Quid viddisti, aut quid vides magis diis æquiparabile?

ÆQUIPARANTIA, æ. f. Idem quod Æquiparatio. Tertull. adv. Valent. C. 16.

ÆQUIPOLLEO, [ἰσότης] ære. Æquivalere significat, h. e. Æquum viribus & parem esse.

ÆQUIPOLLENS, entis. Apul. de Syllog. Cat. p. 36. de Hab. Doctr. Plat. p. 39.

ÆQUIPOLLENTIA, Æquivalentia.

ÆQUIPONDIIUM, ii. n. [ἰσότης] ex adj. Æquum & Pondus. i. e. Ponderis æqualitas. ut si dicas, Aurum dedi ad argenti æquipoondium. Legitur apud Vitruv. lib. 10. cap. 8. apud quem & Sacorum pro eodem. q. V.

ÆQUITERNUS, Tria simul æquiterna. Claud. Mamert. 2. 4. Id. 2. 8.

ÆQUIVALERE, [ἰσότης] Æque posse. Author libelli de Philonela 5.
 Nam quanvis alia volucres modulamina tentent,
 Nulla potest modulis æquivalere teis.

ÆQUITAS, ÆQUITER, V. ÆQUUS.

ÆQUIVOCUS, [ἰσότης] significans Res plures diversas.
 Æquivoca nomina, i. e. Ambigua. e. g.
 Quis neget Ænææ magna de stirpe Neronem?
 Sustulit huc matrem, sustulit ille patrem.

Vol. I.

Ubi in ultimum versu primum Sufultit, peremit, occidit, quod Nero commisit in Matre, alterum Sufultit, exceptum humeris tulit, five gessit, quod fecit Æneas, significat. Citatur hoc Epigramma Suetonio in Nerone cap. 39. conf. Idor. 2. 26.

ÆQUIVOQUE, Adv. Idem in Scholis.

ÆQUIVOCATIO, ñnis. Diversa unius vocis significatio, apud Dialecticos.

ÆQUOR, ñris. n. [*ἄερος, πλάγος*] proprie Æqualitatem & planitiam significat. Columel. lib. 8. cap. 17. Sublimius esse maris æquor offendat. Cic. 1. de Divin. 93. Ut enim Ægyptii, ut Babylonii in camporum parentium æquoribus habitantes. Hinc per synecdochen significat Mare, fluvium, terram, campum, quia æquata sint. Varro 6. de L. L. 2. Æquor mare appellatum, quod æquatum, commotum ventis non est. Nonius l. c. Æquor, ab æquo & plano, Cic. 2. Acad. vocabulum accepisse confirmat, Quid tam planum quam mare? ex quo etiam æquor illud poetæ vocant.

Altum æquor. Ovid. 2. Met. 263. Virg. 4. Georg. 528.

Angustum. Stat. 1. Achill. 29. pro Fretis.

Æquor, Fluvium. Virg. 8. Æn. 68.

— viridesque fecant placido æquore sylvas. Nonius.

Arctos, i. e. Scythica, quæ sunt sub Arcto. Val. Flac. 5. Argon.

Armatum scopulis. Claud. de Bell. Get. 26. 2.

Alpera nigris ventis æquora. Hor. 1. Od. 5. 6.

Atlanticum, i. e. Oceanus. Hor. 1. Od. 31. 14.

Atrum. Valer. Flacc. 3. Argon. 500.

Cæruleum. Sil. Ital. lib. 15.

Cærulea. Catull. in Argon. 64. 7.

Canens, h. e. Spumofum. Canescit enim spumta. Sil. Ital. 4.

Canum. Lucan. lib. 8. 722.

Concita æquora mulcere, Maria commota placare & sedare. Ovid. 2. Ep. 38.

Contracta, i. e. Angustiora & arctiora facta. Hor. 3. Od. 1. 33. Virg. 5. Æn. Curva æquora. Lucan. lib. 8. 178.

Denfum, i. e. Gelatum. Lucan. lib. 2. 640.

Diductum. Ovid. 1. Trist. 2. 21.

Diffusum. Lucan. lib. 4. 82.

Dubium pendet æquor cui vento pareat. Nimirum quando flant venti contrarii. Lucan. lib. 5. 602.

Dura æquora, i. e. In glaciem indurata. Sen. Herc. 7.

Fervidum æquor, Æfluans & valde commotum. Hor. 1. Od. 9. 10.

Fluitans æquor magnis anfractibus. Lucret. lib. 1. 719.

Hospita æquora lustrare. Virg. 3. Æn. 377.

Horrida æquora. Hor. Od. 24. 41.

Hybernium. Catull. Argon. Hyemali frigore horrens.

Illisa scopulis æquora reclamant. Virg. 3. Georg. 261.

Ima æquora petere. Virg. 9. Æn. 120.

Immania ponti æquora. Lucret. lib. 4. 412.

Immensum spatium æquor conficere. Virg. 2. Georg. 541.

Immensa æquora. Virg. 6. Æn. 355.

Imperiosum. Hor. 1. Od. 14. 9.

Indignatum magnis stridoribus. Virg. 2. Georg. 162.

Indomita. Tibul. lib. 2. 5. 80.

Inertia, i. e. Pigra, non fluentia, quia glaciata. Lucan. lib. 6. 107.

Ingens æquor iterare. Hor. 1. Od. 7. 32.

Cras ingens iterabimus æquor. Id est, Iterum navigabimus, ait Acron.

Invia æquora faciunt venti. h. e. Innavigabilia. Ovid. 12. Met. 9.

Irata. Sil. Ital. lib. 4.

Lava. Virg. 3. Æn. 412.

Lassa æquora ponunt furorem, i. e. deponunt. Stat. 2. Sylv. 2. 26.

Lassatum fluctibus. Lucan. lib. 5. 703.

Latum. Hor. 1. Epist. 2. 20. & Ovid. 6. Met. 704.

Lenta æquora jacent. Lucan. lib. 5. 434.

Æquora lenta jacent alto torpore ligata. h. e. Congelata, & in glaciem concreta.

Liquidum. Stat. 1. Achill. 99.

Longum. Stat. 5. Theb. 484.

Longinqua. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 363.

Lunata, In modum bicornis lunæ recurva. Stat. 2. Sylv. 2. 13.

Magnum æquor metiri. Virg. 4. Georg. 388.

Magna æquora surgunt. Virg. 3. Æn. 196.

Maris æquora. Hor. 4. Od. 5. 10.

Maris æquor arandum est tibi. Virg. 2. Æn. 780.

Longa tibi exilia, & vastum maris æquor arandum.

Minax. Ovid. 19. Epist. 85.

Nam memini, quum te favem veniente minaxque Non minus, aut multo non minus æquor erat.

Mobile. Ovid. 2. Epist. 128.

Mollia. Ovid. 22. Epist. 113.

Nigrum. Hor. 3. Od. 27. 23.

Patulum, i. e. Patens campus. Sil. Ital. lib. 13.

Pervia velis. Lucan. lib. 5. 439.

Placida. Virg. 8. Æn. 89.

Ponti æquora. Virg. 1. Georg. 469. Ubi Servius, Non sine causa addit Ponti: quia sunt & Campi æquora.

Ponti æquora. Lucret. lib. 1. 8. i. e. Tranquillitas atque æqualitas maris: Mare nullis ventis concitatum, & idcirco æquabile & tranquillum.

Lambinus.

Procellosum. Valer. Flac. 3. Argon. 621.

Proscissum. Virg. 1. Georg. 97.

Et qui, proscisso quæ fuscitat æquore terga. Ubi Servius, i. e. terram quam araverat.

Pulveream, Campus pulverulentus, Planities pulverulenta. Stat. 11. Theb. 403.

Quieto æquore ferri. Hor. Epod. 11. 10.

Rapidum. Valer. Flacc. 4. Argon. 470.

Recussum. Valer. Flacc. 5. Argon. 166.

Refusum. Sil. Ital. lib. 2.

Revoluta. Virg. 10. Æn. 256.

Rubrum æquor Oceani: propter occidentis in eo solis radios. Virg. 3. Georg. 359.

Rubrum æquor, Mare rubrum, five Erythræum. Claud. 1. in Ruf. Et 7. Paneg. ad finem. 10. 168.

Sava. Stat. 1. Sylv. 80. Et Ovid. 18. Epist.

Salfum. Lucret. lib. 3. 492. & 5. 1079.

Sinus æquorum. Sen. in Hippol. i. c. Marium.

Sinuata æquora. Sil. Ital. lib. 2.

Sinuosa. Valer. Flacc. 3. Argon. 277.

Spumantia. Claud. in laudibus Seren. 29. 124.

Spumea. Sil. Ital. lib. 17.

Spumofum. Lucan. lib. 2. 627.

Stratum. Virg. 9. Ecl. 57. V. Silet æquor.

Sulcata, i. e. quasi in sulcos rostris navium sciffa. Sen. Agam. 6.

Summum æquor faxi, h. e. Superficis ac planities. Lucret. lib. 3. 905.

Summa. V. Sternunt venti æquora.

Toto æquore aliquem agere precipitem, i. e. Per totum campum urgendo persequi. Virg. 5. Æn. 456.

Turbida. Lucret. lib. 5. 998.

Tuta æquora tenere. Virg. 5. Æn.

Tranquillum. Claud. 5. Paneg. 10. 154.

Truculentum. Catull. in Argon. 64. 179.

Tumefacta. Sil. Ital. lib. 16.

Tumida. V. Placare æquora, & Sternunt venti æquora.

Vacuo æquore patent campi. Virg. 12. Æn. 710.

Vastum æquor currere. Virg. 3. Æn. 191.

Ventofum. Ovid. in Ibin. 593. Et Virg. 6. Æn. 206.

Undivagum. Virg. de ortu Solis.

Undosum æquor. Virg. 4. Æn. 313.

Arare æquor maris. Virg. 2. Æn. 780.

Canescunt æquora. Ovid. 3. Epist. 65.

Ciere æquora imo fundo, i. e. A fundo commovere. Virg. 2. Æn. 419.

Commovere æquora dicuntur venti. Lucret. lib. 2. 765.

Concurrent æquora. Lucan. lib. 5. 607.

— motaque possunt

Æquora subductis etiam concurrere ventis.

Conscendere navibus æquor. Virg. 1. Æn. 381.

Currere æquora. Virg. 5. Æn. 235.

Egeret æquora fundo. Stat. 5. Theb. 393. h. e. Aquam marinam e fundo navis egeret.

Evertere æquora ventis. Virg. 1. Æn. 43. Stat. 5. Theb. 704.

— en validis spumant everfa lacertis Æquora.

Fervet æquor. Virg. 1. Georg. 327.

— fervetque fretis spirantibus æquor.

Frangere æquora vado. Lucan. lib. 2. 401.

Lustrare æquor navibus. Virg. 3. Æn. 377.

Mergere aliquem æquore. Virg. 6. Æn. 348.

Mergere aliquem sub medio æquore. Virg. 6. Æn. 342.

Miscetur æquor magnis clamoribus. Virg. 4. Æn. 411.

Navigare æquor. Virg. 1. Æn. 67.

Percutere æquora multis classibus. Lucan. lib. 3. 287.

Permenit classibus æquor. Virg. 3. Æn. 157.

Perfonat aliquis æquora. Virg. 6. Æn. 171. de Miseno tubicine Æneæ, Sed tum forte cava dum perfonat æquora concha Demens, &c. Ubi Servius: Perfonat, perfonare facit: aut per æquora sonat.

Placare æquora. Virg. 1. Æn. 142. Et Ovid. 11. Met. 432.

Proscindit navis æquor rostro. Catull. in Argon.

Quæ simulac rostro ventosum proscindit æquor.

Quiescunt alta æquora. Virg. 7. Æn. 523.

Refundere æquor in æquor. h. e. Aquam marinam e navi rejicere in mare. Ovid. 11. Met. 488.

Egerit hic fluctus, æquorque refundit in æquor.

Secare æquor. Valer. Flacc. 4. Argon. 271.

Secatur æquor puppe. Ovid. 11. Met. 432.

Silet æquor. Virg. 9. Ecl. 57.

Et nunc omne tibi stratum silet æquor: & omnes (Aspic) ventosi ceciderunt marmaris aure.

Spumescunt remo æquora. Ovid. 2. Epist. 87.

Sternunt venti æquora. Virg. 5. Æn. 763. Placidi straverunt æquora venti, Rursus v. 821. — tumidumque sub axe tonanti Sternitur æquor aquis: fugiunt vasto æthere nimbi.

Superare æquor, Evadere, & velut vincere enatando. Ovid. in Ibin. 593. Aut ubi ventosum superaris naufragis æquor, Contacta percas, ut Palinurus, humo.

Temperare, i. e. Regere. Virg. 1. Æn. 150.

Et vastas aperit Syrtis, & temperat æquor.

Tenent venti æquora. Ovid. 11. Met. 433.

Tentare æquora fuga, Experiri an per mare possis aufugere. Virg. 2. Æn. 176.

Extemplo tentanda fuga canit æquora Calchas.

Tepent æquora. Stat. 1. Sylv. 2. 89.

Tingui æquore. Virg. 1. Georg. 246.

Arctos, Oceani metuentes æquore tingui. Idem 7. Æn. 811.

Vel mare per medium, fluctu suspensa tument

Ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas.

Turbant æquora venti. Lucret. lib. 2. 1.

Verrere æquora. Virg. 3. Æn. 201. Et 5. Æn. 778.

Verrunt delphines caudis æquora. Virg. 8. Æn. 673.

Verrere æquora remis certantibus. Virg. 3. Æn. 668.

Verrunt æquora venti. Lucret. lib. 5. 267.

Vibrare æquora. Sen. Agam. 6.

Vorat æquore navem vortex. Virg. 1. Æn. 117.

— alt illam ter fluctus ibidem

Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex.

Idem 3. Georg. 117.

— ac per aperta volans, ceu liber habentis, Æquora, vix summa vestigia ponat arena. i. e. Per campos patentes.

Æquor pro Terra. Virg. 1. Georg. 50.

Ac prius, ignotum ferro quam scindimus æquor. Ubi Servius: Æquor modo terram accipe, ab æqualitate dictum: unde & maria, æquora dicuntur.

Æquor, Campus. Virg. 12. Æn. 333.

Ævum æquale. Virg. 3. Æn. 491.

Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.

Æquales ævi. h. e. Ætate pares. Sil. Ital. lib. 3.

Æqualis ab omni parte. Ovid. 1. Met. 350.

Æqualis animis & annis. Ovid. 1. Met. 750.

— Fuit hinc animis æqualis & annis

Sole fatus Phæton.

Æqualis & impar, contraria. Cic. in Orat. 205. Idque quando, aut cur : quibusque partibus, pluribusne an singulis, imparibus an æqualibus.

Æqualis & nota memoria. Cic. in Bruto 244. Non puto existimare, te ambitione me labi, quippe de mortuis, sed ordinem sequens, in memoriam notam & æqualem necessario incurro.

Æqualem ætatis suæ memoriam deposcit. Cic. 1. de Legib. 8. Ipse autem æqualem ætatis suæ memoriam deposcit, ut ea complectatur quibus ipse interfuit.

Peccata esse æqualia contendunt Stoici. Cic. in Parad. 3.

Par & æqualis. Cic. in Orat. 123. Sed erit rebus ipsis par & æqualis oratio.

Pares & æquales inter se virtutes. Cic. 1. de Orat. 83.

Parem & æqualem verbis vitam agere. Cic. in Sallust. 1.

Æqualis temperies. Plin. lib. 34. cap. 2. de ære Corinthio. Tertium in quo æqualis omnium temperies fuit. i. e. Metalla pari portione mixta.

ÆQUALITAS, *ἴσος*, f. [*ισότης*] denom. Similitudo, paritas. Cic. in Topic. Multa autem sunt quæ æqualitate ipsa comparantur.

Ad æqualitatem redigere, pro Æquare. Plin. lib. 30. cap. 13. Carnesque excoercentes, ad æqualitatem redigit: explet quoque, & ad cicatricem perducit.

Exire æqualitatem. Tacit. 3. Ann. 74. At postquam exiit æqualitas, & pro modestia ac pudore ambitio & vis incidebat, provincere dominationes.

Fraterna æqualitas. Cic. pro Ligar. 35. Quis est qui horum consensum confractam & penè confutum, in hac prope æqualitate fraterna non noverit.

Similitudo æqualitasque verborum. Cic. in Partit. 21. Habeatque similitudinem æqualitatemque verborum.

Æqualitas vestra, & pares honorum gradus. Cic. in Brut. 156. Simul illud gaudeo, quod & æqualitas vestra, & pares honorum gradus, & artium studiorumque quasi finitima vicinitas, tantum abest ab obreccatione invidiæ, quæ solet lacerare plerosque, uti ea non modo non exulcerare vestram gratiam, sed etiam conciliare videatur. Æqualitas vestra, i. e. Vestrarum ætatum.

ÆQUALITER, [*ἴσως*] Adv. qualitatis; five (ut alii volunt) quantitatis. Liv. 2. Captivum agrum plebi quam maxime æqualiter darent. Ovid. 5. Fast. 109.

Gratia Pieridum nobis æqualiter adfit.

Æqualiter abrogare fidem, i. e. Tam uni quam alteri. Cic. 4. Acad. 36.

Æqualiter omnibus abrogatur fides.

Æqualiter irruere. Cic. pro Milon. Quanquam hæc quidem jam tolerabilia videbantur, est æqualiter in Rempublicam in privatos, in longinquos, in propinquos, in alienos suos irruerat.

Pariter æqualiterque. Cic. de Amicit. 56. Ut nostra in amicos benevolentia, illorum erga nos benevolentia pariter æqualiterque respondeat.

ÆQUO, [*ἴσος*], *ἴσος*, *ἴσως*, arc. est Æquum, sive Æquale facere, complanare. Plin. Æquato deinde pavimento, infunditur oleum. Virg. 1. Georg. 178.

Area cum primis ingenti æquanda cylindro.

Æquare solo urbes, domos, turres, ædificia, Usque ad superficiem terræ dirucere & complanare. Liv. 4. Bell. Pun. Solo æquata omnia inter salinas ac portam Carmentalem.

Æquare solo Dictatnam, metaphorice dictum pro Abrogare, omninoque abolere. Liv. 6. Solo æquande sunt Dictaturæ, Consulatusque: ut caput attollere Romana plebes possit.

Amorem æquare, In amore respondere. Virg. 6. Æn. 474. de Didone apud inferos visa ab Ænea,

— conjux ubi pristinus illi

Respondet curis, æquatque Sichæus amorem.

Æquare cælum videtur pontus: i. e. Æque altus esse ac cælum. Ovid. 11. Met. 497.

Ducem vadentem æquare passibus. h. e. Incedere æque celeriter atque dux. Virg. 6. Æn. 263.

Formas veras imitamine æquare: h. e. Imitari & representare. Ovid. 11. Met. 626.

Laborem operum æquare iustis partibus: h. e. Laborem æqualiter in omnes partiti, suum cuique opus assignando. Virg. 1. Æn. de Didone 511.

Labores æquare lacrymis. Virg. 2. Æn. 362. Servius, Hypallage, pro Laboribus æquare lacrymas.

Nondum munia comparis æquare dicitur juvenca, ab Hor. 2. Carm. 5. 2. i. e. Juvenca nondum potest officia & labores comparis ex æquo præstare.

Nomen claris virtutibus æquare. Ovid. 2. de Ponto, 3. 1.

Numerum æquare cum navibus. Virg. 1. Æn. 197.

Nec prius abstitit, quam septem ingentia victor

Corpora fundat humi, & numerum cum navibus æquet.

Æquare, cum dativo. Virg. 6. Æn. 783.

Imperium terris, animos æquabit olympo.

Æquare pondus, aut temperamentum. Plin. lib. 19. cap. 8. Eruca præcipue frigorum contraxit, diversæ est quam lactuca nature, concitatur Veneris. Idcirco jungitur illi fere in cibis, ut nimio frigori par fervor immittus temperamentum æquet. h. e. Æquale faciat.

Æquat pretia excellentium margaritarum. Plin. lib. 19. cap. 1.

Æquare quempiam re aliqua, est Ea in re illi se æqualem sive parem præbere. Liv. 1. Quin ea arte æquasset superiores reges.

Æquare cursu. Liv. 1. Bell. Maced. Quantum equidem velocissimi pedes cursu æquate poterunt.

Æquare picturam alicujus. Plin. lib. 35. cap. 11. Eam enim picturam primus invenit: quam postea imitati sunt multi, æquavit autem nemo.

Æquare se cum alio, Parem se illi facere. Cic. in Lael. Qui sunt in amicitia conjunctionisque necessitudine superiores, se æquare cum inferioribus debent.

Æquare se alicui. Cic. in proœm. Off. 3. Ut non solum orationes meas,

sed hos etiam de philosophia libros, qui se iam illis fere æquant, studiose legas.

Æquare cum aliquo. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquare se putant.

Æquare conferreque fecera alicujus cum alterius feceribus. Cic. 3. Ver. 21. Omnium ante damnatorum fecera, furti, flagitii, si in unum locum conferantur, vix cum hujus parva parte æquare, conferreque posse.

Æquare alicum alicui, pro Comparare. Liv. 4. Dec. lib. 1. Ne æquaveritis Annibali Philippum, ne Carthaginensibus Macedonas: Pyrho certe æquabitis.

Æquare, Cum æquitate, seu Æqualiter dividere. Liv. 6. Bell. Pun. Ita æquante fortuna suspensa omnia utrinque erant, integra spes, integro metu.

Æquare, Continuare. Virg. 9. Æn. 308.

— felix si protinus illum

Æquasset nocti ludum.

ÆQUA RŪS, Partic. [*ἴσως*], ut, Æquate auræ. Virg. 5. Æn. 844.

Æquate spirant auræ. Ubi Servius, Æquate, prosperæ: ut, Æquatis classem procedere volis.

Æquata nox diei, h. e. Æqualis. Plin. lib. 2. cap. 19.

Æquati numero. Virg. 7. Æn. 698. Ibant æquati numero. i. e. Digessi in ordinem. Servius.

Æquato omnium periculo. Cæf. 1. Bell. Gall. 25. Cæsar primum suo, deinde omnium e conspectu remotis equis, ut æquato omnium periculo spem fuge tolleret.

Æquatis viribus, i. e. Paribus. Liv. 3. Bell. Pun. Deinde concursu facto, æquatisque viribus, atrox esse cœpit pugna.

VELA æquata. Virg. 4. Æn. 587.

ÆQUATIO, *ἴσος*, f. Proprie dicitur Ipse æquandi actus: ut, Dillicilis est ejus loci æquatio.

Æquatio, pro Æqualitate. Liv. 4. Nec excellere unum aut alterum ordinem in civitate, sed per æquationem ad dignitates fore credidit, ut multi essent, qui arma pro patria ferrent.

Æquatio bonorum. Cic. 2. Off. 8. Capitalis oratio est ad æquationem bonorum pertinens: qua pælle, quæ potest esse major? i. e. Ut non plura bona pollideret unus quam alius.

Æquatio gratiæ, dignitatis, suffragiorum. Cic. pro Muren. 47. Ut omnes & dignitatis & gratiæ gradus tollerentur.

Æquatio juris. Liv. 1. Dec. lib. 8. Si fœdus est: si societas æquatio juris est: cur non omnia æquantur?

A E R

ÆER, *ἄερ*, m. sine plurali, [*ἄερ*] Unum ex elementis. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum spiritus: quem Græci, nostrique eodem vocabulo æra appellant. Vitalem hunc, & per cuncta ærum mensibilem, rotoque consertum: cujus vi suspensam, cum quanto æquatum elemento, librari medio spatio tellurem. Cic. 2. de Nat. Deor. 91. Principio enim terra sita in media parte mundi, circumfusa undique est hæc animalis spirabilis natura, cui nomen est Æer. Græcum illud quidem, sed perceptum jam tamen usu a nostris: tritum est enim pro Latino.

Ær, Altitudo. Virg. 2. Georg. 123.

— ubi æra vincere summum

Arboris haud ulle jactu potuere sagittæ. Nonius 4. 18.

Ær, Sonus, vel status aut spiritus. Varro Andabatis, Anima, ut conclusa in vesica, quando est arte ligata, si perculeris, æra reddit. Nonius.

Ær, apud Homerum & Ennium genere fœminino legitur. Gell. lib. 13. cap. 19. Ennius in Annali duodevicesimo, ære sulva dicit, non sulvo: non ob id solum, quod Homerus *ἄερα παθῆαι* dicit, sed quod hic sonus (opinor) vocaliter est visus & amoenior.

Ærem sunt qui dici putant *ἄερ τῆ ἀέρας*, quod terram ferat, vel quod ab ipsa feratur. Aliis magis aridet *ἄερ τῆ ἀέρας*, quod Spiro significat, unde & productum ultimam. Lucan. lib. 1.

— dum terra fretum, terramque levabit

Ær, & longi volvent Titana labores.

Æres, numero plurali dixit Vitruv. lib. 1. Novissæ, inquit, oportet æres locorum, qui sunt salubres aut pestilentes. Lucret. lib. 4. 292.

Æribus binis quoniam res consistit utrinque.

Æstus æris. Ovid. 3. Amor. 2. 39.

Caliginis ær, i. e. Caliginosus. Lucret. lib. 4. 339.

Sonitus & ardore æris. Cic. in Topic. 20. Deinceps æri volatus avium atque cantus: deinde ejusdem æris sonitus & ardore.

Aspiratio æris. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Animantes autem aspiratione æris sustentantur, ipseque æri nobiscum videt, nobiscum audit, nobiscum sonat.

Vitium æris. Virg. 7. Ecl. 57.

Æret ager: vitio moriens litit æris herba.

Agitabilis ær, i. e. Mobilis, qui facile huc illuc impellitur. Ovid. 1. Met. 75.

Apertus. Lucret. lib. 3. 603.

Ater, i. e. Obscurus, cui Candens opponitur. Lucan. lib. 4. 74.

Callus lumine, i. e. Privatus. Lucret. lib. 4. 369.

Circumfusus. Ovid. 1. Met. 12.

Concretus, i. e. Densus. V. Ær fufus.

Crassus nobis offunditur. Cic. 4. Acad. 81. Dicit me acrius videre, quam ullos pisces fortasse, qui neque videntur a nobis, & nunc quidem sub oculis sunt, neque ipsi nos suspicere possunt. Ergo ut illis aqua, sic nobis ær crassus offunditur. Hor. 2. Epit. 1. 244.

Densus. Hor. 2. Carm. 7. 11.

Densatus & Latatus, contraria. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Lucis egens. Ovid. 1. Met. 17.

Elifus, i. e. Impulsus. Ovid. 1. Met. 466.

Exilis. Stat. 6. Theb. 639.

Maxime frigidus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipse vero ær, qui natura est maxime frigidus, minime est expers caloris. Ille vero & multo quidem calore admittit esse, quippe enim oritur ex respiratione aquarum. Earum enim quasi vapor quidam, ac habendus est. Is autem exiit motu ejus calor qui aquis continetur: quam similitudinem

tudinem, cernere postsumus in his aquis quæ effervescent subditis ignibus. Ovid. 1. Amor. 13.
 Aër fufus & extenuatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Exin mari finitimus aër die & nocte distinguitur. Isque tum fufus & extenuatus sublimis fertur: tum autem concretus, in nubes cogitur.
 Gelidus. V. Tenuare aërem.
 Humidus. Lucan. lib. 4. 71.
 Immenfus. Tibul. lib. 4. 1. 19.
 Jucundior. Claud. in Nupt. Honorii & Mariæ. 238.
 Largus. Lucret. lib. 4. 892.
 Laxatus. V. paulo ante, Aër densatus & laxatus.
 Liquidus, i. e. Purus. Virg. 1. Georg. 404.
 Liquidus & purus. Plin. lib. 2. cap. 23.
 Liquidum aëra lambere. Stat. 5. Theb. 524.
 Lucidus. Ovid. 1. Fast. 105.
 Madentem rore aëra fufpirare. Lucan. lib. 6. 370. h. e. Exhalare, vel sursum exhalare, emittere, expirare, destumine.
 Magnus. Virg. 1. Æn. 300.
 Mobilis. Lucret. lib. 4. 891.
 Morbidus. V. MORBUS.
 Nebulosus & roscidus aër a flumine. Plin. lib. 21. cap. 7.
 Niger. Virg. 1. Georg. 428.
 Nimbofus diffilit aër. Lucan. lib. 5. 631.
 Nitidus. Stat. 1. Sylv. 3.
 Nudus, i. e. Apertus. Stat. 9. Theb. Obfcurus. Virg. 1. Æn. 411.
 Pallore obfcus. Lucan. lib. 5. 627.
 Pacatus, i. e. Tranquillus & serenus. Lucret. lib. 3. 293.
 Pestifer aër favit. Claud. de Bell. Gild. 15. 514.
 Piger. Plin. 2. Epist. 17. Cryptopiticus patenribus fenestris Favonios accipit, transmittitque: nec unquam aëre pigro & manente ingravescit. i. e. Gravior fit inhabitantibus. Nam ubi aër quiescit ac inleat, densior est & pestilentior.
 Placidus, Placatus. Lucret. lib. 3. 303.
 Pluvius. Stat. 5. Sylv. 1. 104.
 Pronus, i. e. Deortum vergens. Ovid. 14. Met. Purpureus. Ovid. 6. Met. 47.
 Purus. Lucret. lib. 4. 328.
 Purus & tenuis: cui opponitur, Caelum crassum atque concretum. Cic. 2. de Nat. Deor. 42.
 Quietus. Virg. 5. Æn. 216.
 — mox aëre lapsa quieto
 Radit iter liquidum. i. e. Secat purum aërem. Servius.
 Rarus. Lucret. lib. 2. 106.
 Roscidus. Plin. lib. 21. cap. 7.
 Stridulus. Lucan. lib. 7. 475.
 Tabificum aëra resolvere. Lucan. lib. 5. 3.
 Temperatus. Cic. 2. de Divin. Non verifimile solum, sed etiam verum esse censent perinde utcumque temperatus sit aër, ita pueros orientes animari atque formari, ex eoque ingenia, mores, animum, corpus, actionem vite, casus cujusque eventusque fungi.
 Tenebrosus. Virg. 5. Æn. 839.
 Tenuem aëra carpere. Virg. 4. Georg. 311.
 Tenuissimus. Ovid. 15. Met. 248.
 Tepidus. Ovid. 1. Fast. 155.
 Torridus. Propert. lib. 2. 28. 3.
 Toto aëre ningit, i. e. Per totum aërem. Virg. 3. Georg. 367.
 Turbidus aër spargitur. Claud. de Aponi balneis. 49. 35.
 Vacuus. Virg. 3. Georg. 109.
 Vagus. Tibul. lib. 4. 1.
 Violentior. Lucan. lib. 5. 717.
 Candefcit aër. Ovid. 6. Met. 49.
 Captare aëra auribus. Virg. 3. Æn. 514.
 Haud fegniftrato surgit Palinurus, & omnes Explorat ventos, atque auribus aëra captat. Ubi Servius, Naturale enim est, ut a qua parte flaturus est ventus, ad eam auris admota frigidior fiat.
 Cogitur aër in nubem. Virg. 5. Æn. 20.
 Concipit aërem buccina, i. e. Vento inflatur inspirante & canentetubicine. Ovid. 1. Met. 119.
 Condensat se aër. Lucret. lib. 1. 393.
 Discutere aëra, i. e. In diversas partes quater ac disjicere. Lucret. lib. 6. 831.
 Diffilit aër. Lucan. lib. 5. 631.
 Ducitur aër. Lucret. lib. 4. 936.
 Interiorum etiam partem spirantibus aër Verberat, hic idem cum ducitur, atque reflatur. h. e. Cum emititur & recipitur. Spirantibus, i. e. Animalibus.
 Findere aëra. Ovid. 4. Met. 666.
 Fluit aër. Lucret. lib. 5. 637.
 Lambere aëra. V. paulo ante, Liquidum aëra lambere.
 Mulcere aëra concentibus. Ovid. 1. Fast. 155.
 Odorata aëra fumis. Ovid. 15. Met. 734. — & odorant aëra fumis. i. e. Odoribus replent. Al. Adorant.
 Offunditur nobis aër. V. paulo ante, Aër crassus, &c.
 Permetri. Lucret. lib. 6. 1140.
 Aëra permenfus mullum, camposque natantes.
 Perrumpere. V. PERRUMPO.
 Piscari in aëre. h. e. Stulta conari & præpostera. Plaut. Afin. 1. 1. 86.
 Jube una me opera piscari in aëre, venari autem jaculo in medio mari.
 Protudere, Agere, Propellere. Lucret. lib. 4. 247. eodem sensu dicuntur.
 Reflatur aër. Lucret. 4. 936.
 Resolvere aëra. V. paulo ante, Tabificum aëra resolvere.
 Rumpere. Ovid. 4. Met. 124. — ictibus aëra rumpit.
 Savit aër pestifer. V. paulo ante, Pestifer aër.
 Secare aëra pennis. Cic. in Arat.
 Silet aër. Ovid. 7. Met. 187.
 Immotæque silent frondes, silet humidus aër.
 Temperare aërem. Virg. 3. Georg. 336.

Solis ad occasum, cum frigidus aëra Vesper Temperat, & falsus reficit jam roscida Luna. Ubi Servius: Temperat, refrigerat.
 Tentare. Ovid. 6. Epist. 161.
 Cum mare, cum terras confumpserit, aëra tentet. i. e. Per aëra volet Medea.
 Tenuare. Stat. 1. Theb. 338.
 Volvere. Lucret. lib. 4. 287.
 Aër etiam dicitur Tuborum cavitas, qua aëra trahunt fistule. Sen. 3. Quæst. Nat. 24. Facere solemus formas, in quibus aëre tenui fistulas struimus. [Nuge. Ær Ald. & codd. emendatioris.
 In plurali numero dixit Vitruvius 1. 1. Aëres locorum, qui sunt salutares aut pestilentes. conf. Lucret. lib. 4. 291. & 5. 644.
 Aër & Æther in MSS. confunduntur observante Drakenb. ad Sil. 13. 527.
 AER IUS, [æiæ] Adj. Cic. in Topic. 77. Deinceps aërii volatus avium atque cantus. i. e. Qui sunt in aëre.
 Aditus aëris rumpere alicui. h. e. Iter per aërem. Ovid. 18. Epist. 44.
 Avis, per aërem volans. Ovid. 1. de Arte Am. 26.
 Columbe. Ovid. 3. de Ponto 3. 19.
 Curfus, i. e. Volatus. Ovid. 6. Met. 709.
 Genus animantium pennigerum & aërium. Cic. de Univerf. 31.
 Grues. Virg. 1. Georg. 375.
 Iter aërium pervolare. Ovid. 2. Fast. 252.
 Palumbes. Virg. 3. Ecl. 69.
 — aëria quo confessere palumbes, i. e. Altius in aëre volantes.
 Ventii. Catul. 64. 142.
 Vias aërias carpere. Ovid. 2. de Arte Am. 44.
 Volucres. Lucret. lib. 1. 12.
 Aërium, per Alto, sublimi. Virg. 1. Ecl. 59.
 Nec genere aëria cessabit turtur ab ulmo.
 Alpes aëria, Alta. Virg. 3. Georg. 474. Ovid. 2. Met. 226.
 Arces, i. e. Alta. Virg. 3. Æn. 291.
 Altra. Virg. 5. Æn. 518. al. leg. Ætheria.
 Acumen, i. e. Altum. Catul. 64. 240.
 Cupressus. Catul. 64. 291.
 Murus, i. e. Altus. Valer. Flac. 6. Argon. 553.
 Quercus. Virg. 3. Æn. 680.
 Rupes. Virg. 4. Georg. 508.
 Spes. Arnob. h. e. Cassa, ut exponit Meursius Exerc. Crit. p. 17.
 Mcl. Virg. 4. Georg. 1.
 Protinus aërii mellis celestia dona Exequar. Mel aërium vocat, quia ex rore colligitur qui ex aëre defluit.
 AER I A, æ. f. Dea Juno ab aëris regno nuncupata. Mart. Capell. 2. p. 38. Eit & urbs Gallia. Strab. lib. 4.
 AER I NUS, Adj. Cæruleus, vergens in aërium colorem. ut, Aves aërinæ. Tertull. de Habitu Mulier. cap. 8. Vide Salmast. Exerc. Plin. pag. 399. 770.
 AER I P E S, ædis. [æiæpæ] Adj. significat Celerem, quasi aërios pedes habentem, h. e. leves. Virg. 6. Æn. 802.
 Fixerit aripedem cervam licet. Duas syllabas in diphthongum contraxit, metri gratia, Aripedem, pro Aëripedem. Alii tamen quasi compositum esse non ab Aër, sed ab Æs, ἄερος ποδῶν interpretantur, i. e. solidos, indefatigabiles pedes habentem. Ita Homer. ἄερος ποδῶν ἰτῆος. Iliad. θ. v. 41. & v. v. 23. V. Scal. in Aulon. 1. 16. p. 48. qui ab Æs, æris, derivat, & AER I P E S infra post æs.
 AER I A, æ. [æiæ] Herba est inimica fegetibus, de qua sic Plinius, lib. 18. cap. 17. Est herba quæ cicer enecat & ervum, circumligando se: vocatur orobanche: triticum simili modo aëra. Et paulo post, Æra granum minimum est, in cortice aculeato. Cum est in pane, celerrime vertiginose facit: aiuntque in Asia & Græcia balneatores cum velint turbam pellere, carbonibus id semen injicere. Hæctenus Plinius. Latini Lolium appellant. Virg. 5. Ecl. 37.
 Infelix lolium, & sterile dominantur avenæ.
 AER I NUS, Adj. [æiæ] i. e. Loliaceus, ab Æra. Plin. lib. 22. cap. 25. Ærina farina magis ceteris purgat ulcera vetera. Idem lib. 21. cap. 19. Panis vero cum melle & ærina farina. Sic enim Hermolaus legit, quem Calepin. sequitur: quanquam in aliis legatur, Avenæ farina.
 A. ER. A. i. e. Annus erat Augusti, quibus in unum contractis factum est barbarum vocabulum ÆRA. Auctor Genes. Sepulved. in lib. de Correctione Anni. Sed rectius alii ab Æs deducunt, cujus plur. Æra fuerunt Nummi, quibus utebantur calculatores ad rationes subducendas. Nam posteriores Latinorum sepe neutra pluralia in terminum converterunt; sic Æras appellarunt, quæ Cicero & Lucilius Æra dixerant. Vid. Cic. apud Non. 3. 18. & Lucil. apud eundem 2. 42. V. Scalig. de Emendatione Temp. eo loco, quo de Hispanica, quam vocarunt, Æra disputat. Æram præterea pro Numero dato dixisse veteres non uno exemplo Salmastus Exerc. Plin. p. 483. erudite ostendit. Scaligeri sententiam approbat etiam Reinef. de Lingua Punic. in Epilog. Baron. Martyrol. p. 655.
 AER I A, [Aeræ] Oppidum est Macedoniae, cujus incolæ Ærei dicuntur. Altum ad Hellepontum a quo Gentile Ærates [Aeræ] Tertium in Ionia. V. Steph. de Urbibus.
 AER ANTHEMIS. V. ANTHEMIS.
 AERARIUM, & cetera id genus. V. æs, æris.
 AERENERVI, Julius Firmic. lib. 6. cap. 31. sub fin. Muficos faciunt, qui lyra vel harenarius, vel ærenensis dulci modulatione percutiant. Sed apparet locum esse mendosum, legendumque, qui lyra vel citharæ nec vobis dulci modulatione percutiant.
 Potius dicerem Ærenervi, Corrupta vox apud Jul. Firmicum. V. in NERVUS. H. St.
 AERÆUS, & AERIPES. V. AER.
 AER I C A, æ. f. interprete Theodoro, Piscis est qui Græce Chalcis dicitur. Est autem Piscis fluvialis carnivorus, qui quodammodo fridit, & ter in anno parit, gregatimque sua ova gurgiti altiori mandat congelta. Vito infestatur diro, ut pediculi sub branchiis innati plurimi interiant: quod nulli ex cæteris accidit. Auctor Arithot. lib. 8. de Hist. Animal.
 AER I D E S, [æiædis] Gemme sunt e Beryllorum genere. Plin. 37. cap. 5.

ÆRIZUSA, æ. Jaspis aëri similis. Plin. lib. 37. cap. 8. Plurimæ ferunt jaspideum gentes. Smaragdo similem Indit. Cyprus duram glaucoque pingui: Perle aëri similem, ob id vocatur Aëriusa. Cælo autumnali maturo similis. Diosc. 5. 160. *ἀερίων*, m.
ÆROMANTIA, [*ἀερομαντῖα*] Divinatio ex aëre.
ÆROELIA, [*ἀερόελια*] Liquor est in Syria præcipue, & Arabia fereno cælo ex aëre defluens, sub exortu Vergiliarum, plantisque adhærens, & deinde duritiam quandam colligens. A quibusdam ros Syriacus, a recentioribus Manna dicitur. Ruell. lib. 1. cap. 24.
ÆRÖPE, es. Atræi uxor, a Thyeste adulterio corrupta. Ovid. 2. de Trist. 391.

Si non Aëropem frater secleratus amasset, Averfos Solis non legerimus equos. Male quidam hoc nomen per æ diphthongum scribunt. *Αἰετών* Græce dicitur. V. Homerus & Callimachus.

Fuit & altera Aërope Cephei filia, de qua vide in dictione Alphnaus Mars.
ÆRÖPES, [*ἀερόπες*] Avis genus, quod parentes senio confectos alit, Aristotele teste, quod & de Ciconis memoratur. Item est gens Troezeniorum.

ÆRÖPUS, Martis & Aëropes filius, de quo Pausan. in Arcad.
ÆROBUS, i. [*ἀερόβος*] Macedonie rex, si quando erat ab negotiis feruissimus, *ῥαπιδιστά*, i. e. mensilis, & lychnidia optime construere consueverat. Et propterea Cato dicere solebat, Non minus otii, quam negotii clarorum virorum rationem extare oportere. V. Cacl. Antiq. Lect. lib. 11. cap. 3.

ÆRÜGO, inis. f. [*ἄρος ῥαβγό*] Rubigo in aëre. ut Ferrugo in ferro. Columel. lib. 7. cap. 5. Vel aëris ærugine infriata. Plin. lib. 34. cap. 12. & lib. 28. cap. 7. Æs contactum grave virus odoris accipere & æruginem, magis si deerecente luna id accidat.

ÆRUGO, poetice translatum, pro Linguæ mordacitate, seu Maledicentia, vel Livore & invidia. Marcial. lib. 2. 10.

Uteris ore aliter nimiaque ærugine captus, Allatras nomen, quod tibi canque datum est. Hor. 1. Serm. 4. — hic nigre fuccus lodiginis, hæc est Ærugo mera.

ÆRUGO, item translate. pro Immodico pecuniæ & lucri studio propterea quod eo, tanquam ærugine quadam, ingenia præclara, & ad res majores nata, corruptuntur ac depravantur. Hor. de Arte Poet. 330.

— at hæc animos ærugo, & cura peculi Cum semel imberberit, &c. Lambinus. Sic & Apul. 1. Met. sub fin. Ærugini intentum pro Avaro dixit.

ÆRUGO, metaphoricæ ad segetum rubiginem transfertur apud Theophrastum lib. 4. de Causis Plantarum. appellat enim Græce *ἄρουρον*. Est autem Ærugo incidentis segetibus humoris Putrefactio, quo vitio spicæ marcidæ sunt, & in pulverem foetidum confractiles. Ruell. lib. 2. cap. 16. de Ærugine. Erythron Græci vitium hoc appellat, plenilunius fere accidens: quod & Rubigo frequentius dicitur.

ÆRUGO mordax. Scdullius. Non mordax ærugo vorat, non tinea sulcat. Viridis. Marcial. lib. 10. 33.

Ut tu, si viridi tinctos ærugine versus Forte malus livor dixerit esse meos. i. e. Livore & maledictis.

ÆRUGO rasilis, [*ἄρος ῥάσιν*] & Ærugo Scolecia, [*ἄρος σκοληκῆ*] Medicamenta sunt, de quibus Galen. lib. 9. Simplicium medicam. Ærugo, inquit, gustantibus acrem qualitatem affert, digerens, detrahens, & liquans, non tengeram modo, sed & duram carnem. Horum confectionem & naturam vide plene apud Dioscor. lib. 5. cap. 51. & 52.

ÆRUGINO, aëre. Vulg. Int. Jac. 5. 3. Aurum & argentum vestrum æruginauit. Habet & Fulg. Ep. ad Ven. & Salvian. de Avar. 1. p. 31.

ÆRUGINOSUS, a, um. Adj. Æruginis plenus. Sen. de Brev. Vitæ cap. 12. Majorem dierum partem æruginosus lamellis consumit.

ÆRUMNA, æ. f. [*ἄρουνα*] Labor onerosus. Fest. Aliqui dicit putant ab Ære, quod aëris causa maximi sunt labores. Isidor. lib. 10. in A derivat a Ruminæ. Charisius aut Enn. per E simplex scripturasse, quod mentem eruat. Sed alii cum Festo rectius ab *ἀρου*, gero, tollo, quasi *ἀρουσθῆναι*. Cic. 2. de Fin. 118. Vel Herculis perpeti ærumnas: lic enim majores nostri labores non fugiendos, tristissimum tamen verbum ærumnas etiam in deo nominaverunt.

Æterna ærumna. Cic. post redit. in Senat. 33. Quod si mihi æternam esse propositam ærumnam arbitrarer, morte me ipse potius, quam sempiterno dolore multassem.

Graves. Sen. Herc. 4. Miseria & ærumna. Cic. 5. de Fin. 95. Ut ubi virtus sit, ibi esse miseria & ærumna non possit.

Ornatus ærumnis alterius. Cic. pro Sylla, 50. Exuviis al. Affici ærumnis. Lucret. lib. 3. 50.

Omnibus ærumnis affecti denique vivunt. Exolvere ærumnas duas uno labore. Plaut. Amph. 1. 2. 26.

Uno ut labore exsolvat ærumnas duas. De Alcmena loquitur, quæ uno partu geminos edidit. al. legunt, Absolvat.

Incidere in ærumnas. Cic. Fam. 14. Perpeti ærumnas. Cic. 2. de Fin. 118.

Ærumnæ omnes te premunt. Cic. in Parad. 2. Levare ærumnas fletibus. Sen. in Troad. 86.

Superare ærumnas. Plaut. Pers. 1. 1. 2. Superavit ærumnis suis ærumnas Herculis.

ÆRUMNĀLIS, Adj. [*ἄρουνας*] Apuleius lib. 1. de Aſin. a pr. Mox in urbe Latia advena, studiorum Quiritium indigenum sermone ærumnali labore aggressus excolui. Ærumnabili Elmeh. ut metrum posebat.

ÆRUMNABILIS, e. [*ἄρουνας*] Ærumnis plenus. Lucret. lib. 6. 1228. Illud in his rebus miserandum magnopere unum Ærumnabile erat.

ÆRUMNŌSUS, a, um. [*ἄρουνος*] Plenus ærumnis. Cic. 4. Tusc. 82. At eos qui se ægritudini dederunt, miseros, afflictos, ærumnosos, calamitosos.

Ærumnosissimus. Cic. 3. Att. 23. & pro Cluent. 201. Infelix & ærumnosus. Cic. 7. Verr. 161.

Ærumnosa & miseriarum compos mulier. Plaut. Epid. 4. 1. 32. Salum ærumnosum. Cic. 3. Tusc. 67.

Nec tam ærumnoso navigassem salo. i. e. Per mare in quo tot labores tolerandi fuerunt. Versus est Ciceronis ex Græco.

ÆRUMNĀTUS, Adj. [*ἄρουνας*] Plaut. Capt. 3. 4. 108.

Tum igitur ego ærumnatus, deartutus sum miser. h. e. Maltis ærumnis affectus. Nomen fictum morte Plautino.

ÆRUMNULA, æ. dimin. Felt. Plautus Ærumnulas refert furellas, quibus religatas ferocinas viatores gerebant, quarum usum quia C. Marius retulit, MVLII MARIANI postea appellabantur. Apud Plautum hodie non existat, nisi in Stich. 3. 1. 9. pro Miseris cum Doufa legas Ærumnulas.

ÆRUSCO, V. post æs infra.

Æ S

Æs, aris. n. [*ἄργεῖος*] Genus est metalli. Ejus tria sunt genera, Regulare, Coronarium, & Caldarium. Plin. lib. 34. cap. 8. In Cyprio coronarium (& regulare est, utrunque ductile. Coronarium) tenuitur in laminas: taurorumque felle tinctum, speciem aurum in coronis lustrorum præbet. Idemque in uncias additis auri serupulis fenis, præventi pyropi bractea ignescit. Regulare & in aliis fit metallis: Itemque Caldarium. Differentia, quod caldarium funditur tantum, maleis fragile, quibus regulare oblectitur, ab aliis ductile appellatum, quale omne Cyprium est. Sed & in cæteris metallis cura dicitur a caldario. Omne enim purgatis diligentius igni vitis, excodisque, regulare est. In reliquis generibus palma Campano. Hæc Plinius. Ubi verba, que unculis inclusimus, omittit Harduinus. Æs coronarium, *du leton*. Æs regulare sive ductile, *Erann*. Æs caldarium, *Cyprure*.

Æris appellatione aurum etiam per synecdochen continetur, Ulpiano in l. etiam 159. de Verb. Signif. Cacl. Antiq. Lect. lib. 10. cap. 2.

Æris metalla invenit Cinyra, Agriopæ filius, idque in insula Cyprio. Plin. lib. 7. cap. 56.

Æs, pro Galea ærea, per metonymiam. Ovid. 8. Met. 32.

Cum vero faciem dempto nudaverat ære. i. e. Deposita galea. Sic Æs, pro Rottris navium: fiebant enim ex ære. Virg. 1. Æn. 36.

Vela dabant læti, & spumas falis ære ruebant. Valerius quoque 1. Argon. 688.

— & spumas vomit ære tridentii. Hor. igitur 1. Carm. 1. 13. cum vellet longam navem significare, & rostratum firmamque, Trabem Cypriam dixit: ut ærea accipitur, quod Cypus olim metallâ aris haberit, & in ea prima ferat aris inventio, ut testatur Plin. lib. 34. cap. 2. [Quin potius Poëtica Synecdoche est, ubi Species insignis aliqua pro genere ponitur. Notum vero, Cyprum fuisse clatibus nobilem. Trabs autem per metonym. pro Navis. V. Schol. Cruquian. Sic Æra pro Operibus ex ære factis. Virg. 1. Georg. 480.]

Et moestum illacrymat templis ebur: æraque sudant. Idem in 3. Georg. 363.

Æraque diffiliunt vulgo: vestesque rigescunt. Species metonymie: ut ferrum pro gladio. Hor. 4. Carm. 8. 2.

Sic Æs, Pecunia ex ære facta. Veteres enim primum signatam pecuniam ex ære habuerunt. Cato, Fundum æribus suis emptum possidebant. Ter. Phorm. 3. 2. 26. Ancillam ære emptam fuo.

Æra, n. pl. Cic. Hortensio, Quid iñ, inquam, soles, cum rationem a dispensatore accipis, si æra singula probasti, summam quæ ex his confecta sit non probare? Nonius.

Æs quando primum Romæ fuerit signatum, his verbis prodidit Plin. lib. 18. cap. 3. Servius rex, ovium boumq; effigie primus æs signavit. Idem lib. 33. cap. 3. Signatum est nauta pecudum: unde & pecunia appellata.

Ære dirutus miles. Festus, Ære dirutum militem dicebant, cui stipendium ignominie causa non esset datum, quod æs dirubatur in fiscum, non in militis sacculum. Nonius, Ære diruti appellabantur milites, quibus propter ignominiam stipendium, id est merces mensualis, aut annua, quæ esset in nummis aëris, subtrahabatur. Hoc verbo Cicero facetissime in Verrem usus est, 5. 33. Alatoris Placentini castra commemorantur in quibus cum frequens fuisset, tamen ære dirutus est. i. e. Quamvis non esset emanfor, sed frequens in castris alatoris, tamen ære dirutus est. i. e. Stipendia perdidit, alca felicitæ omnia absumente. Idem 13. Philipp. 26. Fraudator creditorum Trebellius, homo diuptus dirutusque Q. Coelius. i. e. Tum hermoſus, tum dissipato patrimonio expulcatus, atque omni ære exhaustus. Ludit enim Cicero per paronomasiam dirupti, i. e. Hermoſi, & diruti.

Æs alienum Ulpian. l. 213. D. de Verb. Signific. Æs alienum est, quod non aliis debemus: æs suum est, quod alii nobis debent. Cic. pro Quint. 15. Cum æris alieni aliquantulum esset relictum. Sallust. de Conjur. Catil. Simul quod æs alienum pro omnes terras ingens erat. i. e. Multi erant obæraati.

Æris alieni atque litis comes miseria. [Gr. *ἄρουνα, πᾶσι δ' ἀρε*] Chilonis Lacedæmonii oraculum apud Plin. lib. 7. cap. 32.

Nexus ob æs alienum. V. NECTO.

Æs meum alienum. Cic. 13. Att. 44. Si quid æri meo alieno superabit. h. e. Siquid mihi supererit, postquam æs alienum perolvero.

Æs alienum tuum. Cic. 2. Philipp. 36. Etenim quæ res egessit & æri alieno tuo, præter mortem Cæsaris, subvenire potuisset? i. e. Unde æs alienum dissolvisses: nisi ex morte Cæsaris tanta pecunia tibi accessisset?

Æs alienum afferre. Cic. 7. Fam. 23.

Æs alienum cogere, consistare, contrahere, facere: omnia hæc idem significant; h. e. Ære alieno se obligare, nempe se debitorem facere, pecunia vel nutuo, vel senerato accepta. Plaut. Stich. 1. 3. 50. Alienum æs cogat. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullum æs alienum novum contrahi civitatibus. Idem Att. 12. EN quibus mihi etiam æs alienum faciendum puto. Sallust. Quique æs alienum grande confecerat.

Crescit tibi æs alienum. Cic. 6. Verr. 28. Metuiti ne æs alienum tibi cresceret.

Devovere se pro ære alieno, Seipsum pro dissolvendo ære alieno sub hasta vendere. Cic. 11. Philipp. 17. Pro alieno se ære devovit.

Æs alienum dissolvere, Solvere creditoribus, & ab eis se liberare. Cic. pro Sylla.

Donare æs alienum. Cic. ad Brut. 6.

Ducite ex animis curam, atque alienum æs ne quis formidet effragitorem suum. Plaut. Budeus.

In ære alieno nullo esse, idem quod Nihil debere. Cic. 9. Verr. 11. At homi-

hominem video auctionem fecisse nullam, vendidisse præter fructus suos nihil unquam, non modo in ære alieno nullo, sed in suis numeris multis esse, ac semper fuisse.

Exire ære alieno, Liberari debitis. Cic. 11. Philipp. 13. O hominem ridiculum, qui se exire ære alieno putaret posse, quum venderet aliena! **Æs alienum exonerare**. Paul. in l. profectitia. D. De jure dotium. **Habere, h. e. Debere**. Cic. 5. Fam. 6. Itaque nunc me scito tantum habere æris alieni, ut cupiam conjurare, si quisquam recipiat.

Incidere in æs alienum, non patiebatur Atticus, neque multiplicandis usuris crescere. Cornel. Nepos in Vita Attici. C. 2. **Inveterasere eorum æs alienum** non patiebatur Atticus, neque multiplicandis usuris crescere. Cornel. Nepos in Vita Attici. C. 2.

Laborare ex ære alieno. Cæc. 3. Bell. Civil. 22. Interim Milo quos ex ære alieno laborare arbitrabatur, sollicitabat. **Levare se ære alieno**. V. LEVO.

Liberare se maximo ære alieno. Cic. 14. Att. 20. **Luere æs alienum**. h. e. Dissolvere. Curt. lib. 10. 2. 25. **Minuere**. V. MINUO.

Obrui ære alieno. V. OBRUO. **Obstringere omnes amicos ære alieno**. Cic. 11. Fam. 10. **Oppressus ære alieno**. Cic. pro Font. 1.

Perfolvere æs alienum. Plin. Epist. lib. 9. ad Paulinum. **Reddere causas æris alieni**. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 8. **Relinquere æs alienum**. Cic. pro Quint.

Succurrere æri alieno. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 7. **Suscipere alicujus æs alienum**, est Provinciam suscipere solvendi ejus credituribus. Cic. 2. Off. 55. Liberales autem qui suis facultatibus aut captos a predonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum, aut in filiarum colloccatione adjuvant.

Vacillare in veteri ære alieno. Cic. 1. Catil. 21. **Æs circumforaneum**, pro Fœneratio. Cic. 2. Att. 1. Tusculanum & Pompeianum me valde delectant, nisi quod me ipsum illum vindicem æris alieni, ære non Corinthio, sed hoc circumforaneo obrucere. **Æs vocat circumforaneum**, quod ab argentariis fœnerantibus sumitur, qui tabernas habebant in porticibus circa forum.

Æs grave. Servius in Æn. 6. Qui pro hoc, ære gravi donatus est: i. e. Massis. V. Gronov. de Pec. Vet. p. 241. seq. & Peculiarem Perizonii de eo argum. diatribam.

Æs signatum & Grave, opponuntur. Liv. Decad. 1. lib. 4. Patres bene ceptam rem perseveranter tueri, conferre ipsi primi. Et quia nondum argentum signatum erat, æs grave plautris quidam ad ararium convenientes, speciosam etiam collationem faciebant.

In ære meo est, aliter accipit Cic. 13. Fam. 62. Et mercurie semper fici animo habui, te in meo ære esse. i. e. Inter amicos meos esse. In ære animi meo est, idem est quod meum, & in bonis meis est, atque in censu meo. Idem 15. Fam. 14. M. Fabium quod mihi amicum tua commendatione das, nullum in eo facio questum. Multi enim anni sunt, cum ille in ære meo est, & a me diligitur &c.

Ære meo me lacessis: i. e. Jocantem joco excipis. Plaut. Pœn. 1. 2. 85. Enimvero ære meo me lacessis, ludos & delicias facis. **Æs militare**, Pecunia que in stipendium militum de arario a Tribunis arariis adnumerari Quætori solebat. Aconius.

Ære publico fixum Senatusconsultum, quo libertinus festerii ter millies possessor, ære publico Senatusconsultum, quo libertinus festerii ter millies possessor, antiquæ parimonie laudibus cumulabatur. Quia in æs incidebantur S. C. **Æra lupinis** quid dicitur. Hor. 1. Epist. 7. 23.

Nec tamen ignorat quid distent æra lupinis. i. e. Quantum pecunia differat a lupinis, legumine vilissimo. Acron: Que sit differentia inter bonos & malos. Erasmus in Chiliad. i. e. Novit discrimen rerum vilium & preciosarum. Agit autem Horatius de iis qui beneficia non ita conferunt in quosvis, veluti abiciant: sed ita collocant, ut expendant & ejus meritum ac dignitatem cui præstant, & precium muneris quod largiuntur.

Æris, pluraliter ab Ære. i. e. Æranento, dicit Cato. Festus. **Æris fiber**. V. FABER.

Æris flos, [ἄλλοξ ἰνὸς] Medicamentum est, cujus vires fici perstrinxit Galen. lib. 9. Simpl. Medicam. Flos æris tenuiorum partium facultatis est, quæ ut æs usum, aut squama. Merito itaque ex eo factis collyriis extergunt, auferuntque superciliorum magnas asperitates, quos vocant Sycoses. V. ÆRAMEN.

Æris squama, [ἄσπις ῥαλλῆ] Medicam. est ad multa utile, cujus meminit Galen. lib. 9. Simpl. Medicam. & latissime Dioscor. lib. 5. cap. 49. **Æs usum**, [ῥαλλῆς κεκαυμένη] Medicamentum est, cicatrici ulceribus inducende utile, de quo Dioscor. lib. 5.

Acuta æra, Acute fonantia. Hor. 1. Carm. 16. 8. **Ægineticum æs**. V. Deliacum æs. **Arguta**. Sil. lib. 17.

Circum arguta cavis tinnitibus æra, simulque Certabant raucæ resonantia tympana fultu.

Canorum. Virg. 9. Æn. 503. At tuba terribilem sonitum procul ære canoro Incrupuit.

Cavum. i. e. Tuba ærea. Virg. 3. Æn. 240. — dat signum specula Misenus ab alta Ære Cavo. **Cavum æs**, pro Vase æreo concavato. Ovid. 4. Met. 504.

Cavo ere clypeus. Virg. 3. Æn. 286. **Ære cavo clypeum magni gelitænen Abantis** Potibus adversis figo. Servius, **Æris cavi**: ut Pulcra prole. **Concavum**. Ovid. 4. Met. 29.

— impulfuque tympana palmis Concavaque æra sonant, longoque foramine buxus. **Cordubense**. V. Sallustianum æs.

Corinthia. Plin. lib. 34. cap. 2. Ex illa autem antiqua gloria, Corinthium æs maxime laudatur: hoc casus miscuit. V. CORINTHIUS. **Crepitantia**. Virg. 4. Georg. 151.

Decorum. Virg. 4. Æn. 489. pro Orichalco, ut ait Servius. **Deliacum**. Plin. lib. 34. cap. 2. Antiquissima æris gloria Deliacum fuit. Et paulo post, Proxima laus Ægineticum fuit. Infula & ipsa nec æs gignens, sed officinarum temperata nobilitata.

Ephyræia. Virg. 2. Georg. 464. Illufasque auro vestes, Ephyræicæ æra. Ubi Servius, Ephyræia æra: Corinthia, quæ laudat etiam Cicero: nam Ephyrus est Corinthus. **Exercita pulsa æra**. V. Tacent æra.

Fulvum. Ovid. 1. Met. 115. **Livianum**. V. Sallustianum æs. **Marianum**. V. Sallustianum æs.

Micantia. i. e. Arma ærea. Virg. 2. Æn. 734. **Opefolum**. i. e. Magno opere & artificio fabricatum. Ovid. 3. Epist. 31. **Paphium**. h. e. Cyprium: Paphos enim Cypri est oppidum. Ovid. in Ibin 440.

Raucum, pro Clypeo æreo, ad teli tactum, raucum sonum emittente. Virg. 2. Æn. 503. **Rauci æris canor**. h. e. Tubarum clangor. Virg. 4. Georg. 71. conf. 6. Æn. 165.

Recurvum. Lucan. lib. 1. 432. — quos ære recurvo Stridentes acere tubæ. h. e. Lituï inflexi incitavere ad incundam pugnam.

Renidens. Virg. 2. Georg. 282. **Rotunda æra**, pro Cymbalis. Propert. 4. 7. 61. Quæ numerosa fides, quaque æra rotunda Cybebes Mithræisque sonant Lydia plectra choris. Ea enim vera est scriptura, teste Turnebo: non ut editur, — quaque errat turba Cybelles.

Sallustianum, Livianum. Plin. lib. 34. cap. 2. Proximum bonitate suis Sallustianum in Centronum alpino tractu, non longi & ipsi sum vi. Succellitque ei Livianum in Gallia. Utrumque a metallorum domini appellatum: illud ab amico divi Augusti, hoc a conjuge: velocis detectus. Livianum quoque certe admodum exiguum invenitur. Summa gloria nunc in Marianum conversa: quod & Cordubense dicitur.

Saturnia æra, Vasa ærea, quibus utebantur tempore Saturni in facris. **Perf. 2. Sat. 59.** Aurum vasa Numæ, Saturniæque impulit æra.

Sonans. Ovid. 12. Met. 46. de fama loquitur, — tota est ex ære fonanti, — tota est ex ære fonanti, Tota fremit, vocesque refert, iteratque quod audit. V. Burman. ad loc. qui legit, ex Ore fonanti.

Sonorum. Claud. 3. Paneg. 119. **Stridentia**. Virg. 4. Georg. 173. **Temesæa**, a Temese oppido Cypri, in quo præcipua æris bonitas & fertilitas fuit, ut tradit Strab. lib. 6. Ovid. 5. Fast. 441. **Tinnula**, Tinnientia ac resonantia. Ovid. 4. Met. 393. **Vetusta**, Moneta vetus. Ovid. 1. Fast. 220.

Unca. i. e. Hami. Ovid. 2. de Ponto 7. 10. Qui semel est lælus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibus æra subesse putat.

Concrepant æra. Ovid. 5. Fast. 441. **Conflare æs**. h. e. Liquefaciendo commiscere. Plin. lib. 7. cap. 56. **Æs conflare & temperare** Aristoteles Lydum Scythen monstrasse: Theophrastus Delam Phrygem putat.

Domare æra. h. e. Malleis tundendo mollire, & in longum latumve ducere. Stat. 1. Achil. 30. **Ducere alicquem ex ære**. i. e. Ære fuso, aut malleis in laminas ducto exprimere, effigiare, representare: nam id quoque ducere significat. Virg. 6. Æn. 849.

— ducent vivos de marmore vultus. Plin. lib. 7. cap. 37. **Edixit Alexander nequis ipsum alius quam Appelles pingeret**, quam Pyrgoteles Culperet, quam Lyfippus ex ære duceret.

Ducere æs, Idem. Hor. 2. Epist. 1. 241. **Edicto vetuit**, ne quis præter Appellem Pingeret, aut alius Lyfippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia.

Excudere æra spirantia. h. e. Statuas tam affabre effigere, ut animate videantur. Virg. 6. Æn. 848. **Excudent alii spirantia mollius æra**. Incidere in ære, & in æs. V. INCIDO.

Mutari ære. V. MUTO. **Tacent æra**. Stat. 1. Achil. 427.

ÆRAMEN, inis. n. Idem quod Æs. Commodianus Instruct. 20. Et Deos audetis æramine dicere fufos. Sic Flos araminis apud Th. Priscian. 1. 22. i. e. Flos Æris, de quo supra.

ÆRAMENTUM, i. n. denom. [ῥαλλῆμα] Sunt autem Æramenta, Opera ex ære facta, quemadmodum Ferramenta ex ferro. Plin. lib. 35. cap. 15. In reliquo usu aramentis illinitur.

ÆRARIA, æ. [ῥαλλῆρα] Herba est, quam sic vertit Theodoros. Hermolau in Plin.

ÆRARIA, æ. Plin. lib. 34. cap. 13. Etiamnum in æraris reperuntur, quæ vocant Pompholygem & Spodon. [Ubi Hard. In fornacibus, in quibus æs uritur. Cum vero alii Ærarias fabricas & officinas dixerit, videtur hic quoque id nominis subintelligi. V. MOX ÆRARIUS. Varro de L. L. 7. 33. proprie ei loco vindicet, ubi æs lavatur. Et ubi lavetur æs, Ærarias, non Ærelavinas nominari. Has Cæsar de B. G. 3. 21. Ærarias Stricturas appellare videtur. Sic enim in Færnli libro esse, testatur Fulv. Ursinus. In editis omnibus Secturæ. V. STRICTURA. Locum Varr. adnotarat jam H. Se. & recte monuit, Ærarias, arum, pl. num. scribendum fuisse.]

ÆRARIUM, ii. n. [ἄρῳ ἰνὸς ἀποστῶν ῥαλλῆρατων πύλων] Pecunia publica uno in loco condita, tum locus, ubi reposita est. Alias Gaza quoque. Festus, Ærarium fane populis Romanis in æde Saturni habuit. Cic. 3. Tulc. 48. Et quidem C. Gracchus quum largitiones maximas fecisset, & effudisset ararium, verbis ramem defendebat ararium.

Nep. Aristid. C. 3. Ejus arbitrio cccccx talenta quotannis Delum collata. Id enim commune ararium esse voluerunt. Id. Att. C. 8. Excogitatum est a quibusdam, ut privatum ararium Cæsaris interfecturibus ab Equitibus. Ro. constitueretur, &c.

Ærarium populi, Ficus principis dicitur. Interdum tamen pro eodem a Jureconsultis usurpatur. Martian. l. 1. §. 5. D. Ad l. Cornel. de falsis. Paul. l. 13. D. de jure fise. V. FISCUS.

Ærarium privatum de Principis ærario, ad distinctionem Publici, apud Vuleat. Gallican. in Avid. Cass. C. 7. Senatus illum hostem appellavit, bonaque ejus profecit: quæ Antoninus in privatum ararium congeri noluisset, quare senatu præcipiente, in ararium publicum sunt releta. H. St.

Ærarium publicum apud recentiores Historicos introd. cum satis sit dicere

cere Ærarium. Idem. [Sane & Vulcanium suspicior, Ærarium P. i. e. populi scriptis, quod scilicet aliquis in Publicum mutavit.]

Ærarium rationes suas referent imperatores exercituum ex provinciis decedentes, i. e. Computos reddebant, ut nunc loquimur. Cic. in Pison. 61. Rationem ad ærarium retuli continuo Cæsar, sicut lex tua jubebat. Budæus.

Ærarium militare. Suet. Aug. 49. 6. Ærarium militare cum vectigalibus novis constituit. h. e. Quod peculiariter accommodatum esset ad solvenda militum stipendia.

Ærarium publicum Urbis, fuit Saturni templum. Plutarch. in Quæst. Rom. p. 32. ed. Boxh. Cur Saturni templo utuntur loco ærarii, ibidemque contractuum monumenta adservant? An quia obtinuit opinio, regnante Saturno avaritiam apud homines, injustitiamque locum non habuisse? &c.

Ærarii prefectos hodie (ut arbitror) vocare possumus, quos Thesaurarios dicunt: qui etiam Quæstores vocitari possunt. Tribunos vero ærarios, quos Receptores generales appellant. Budæus.

Ærarium Sanctius ab antiquis dictum est, quod profusus intactum erat, ex quo nihil promi licebat, nisi in summa & prope extrema reipublicæ necessitate. Liv. lib. 7. secundi belli Pun. Aurum vicinarium, quod in faniore ærario ad ultimos casus servabatur, promi placuit. Cic. 7. Att. Attulit mandata ad Consules ut Romam venirent, pecuniam de faniore ærario auferrent, statim exirent urbe relicta. Budæus. Caf. 1. Bell. Civil. 14. Quibus rebus Romam nuntiatas, tantus repente terror invasit, ut quum Lentulus Consul ad aperendum ærarium venisset, ad pecuniam Pompeio ex s. c. proferendam, protinus aperto faniore ærario ex urbe profugeret.

ÆRARIUS, ii. m. [ἄραριός] Qui ærea opera fabricatur. Plin. lib. 16. cap. 6. Carbo in Ærariorum tantum officinis compendit.

ÆRARIUS fieri dicebatur, qui plebeius a Censoribus in Ceritum tabulas referebatur, ac per hoc non esset in albo centuriæ suæ: scilicet ad hoc ut esset civis, sed tantummodo ut pro capite suo tributi nomine æra penderet. Hæc Budæus ex Alconio ad Divinat. C. 3. Conf. Gell. 4. 20. & 16. 13. Unde ærarium facere, & inter ærarios, five in ærarios referre & ærarium relinquere pro eodem leguntur: h. e. Ea ignominia quempiam afficere, quod jus proprie ad Censores pertinebat. Cic. pro Cluent. 122. Ut alter in ærarios referri, aut tribu moveri jubeat, alter vetet. Ibid. 126. Ut scribam jurati legerent eum, quem isdem isti censores ærarium reliquissent. Liv. lib. 4. secundi Bell. Pun. His, superioribusque illis equi adempti, qui publicum equum habebant, tribuque moti, ærarii omnes facti. Valer. lib. 2. cap. de Censor. Salinator vero quatuor atque triginta tribus inter ærarios referre non dubitavit. Ex ærariis eximere Latini dicebant, cum aliquem prædicta ignominia levabant. Budæus. Cic. 2. de Orat. 268. Is qui te ex ærariis exemit, lustrum condidit.

ÆRARIUS, a, um. Quod ad æs pertinet. Plin. lib. 33. cap. 5. Laudatorem eandem in ærariis metallis, & proximam in argentariis fieri compertum est.

Ærarius faber, Qui opera ex ære fabricat. Plin. lib. 34. cap. 8. & cap. 1. A rege Numa collegio tertio fabrum ærariorum instituto. Fabrum pro fabrorum, per syncope.

Ærariam fabricam alii Chalybas monstraſſe putant, alii Cyclopas. Plin. lib. 7. cap. 56. V. mox Officina.

Ærarius lapis, ex quo æs coquitur. Plin. lib. 34. cap. 12. Scolecia fit & per se rasa ab ærario lapide, de quo nunc dicemus. Chalcitum vocant lapidem, ex quo & ipsum æs coquitur.

Milites, ut ait Varro 4. de L. L. dicuntur ab Ære, quod stipendia faciunt.

Officina. Plin. lib. 18. cap. 10. Æraria fabrica, Idem. V. paulo ante.

Ærarios Quæstores hodie vocare possumus eos quos Multatam, i. e. Emendarum receptores vocant. Tacit. 13. Ann. 28. V. QUÆSTOR.

Æraria ratio. V. RATIO.

Ærarii tribuni, a tribuendo ære sunt appellati. Hæc Festus. At Varro de L. L. lib. 4. Tributum, inquit, dictum a tribubus: quod ea pecunia quæ a populo imperata erat, tributum a singulis pro portione census exigebatur. Ab eo, quibus attributa erat pecunia, ut in militi reddant, Tribuni ærarii dicti. V. Cic. 1. Att. 16. Tribuni non tam ærarii, quam ut appellantur, ærarii. Sic MSS. V. mox ÆRATUS. conf. ibi Grav. ex Turn. 9. 1. qui Ærarium ut Nummarium vult esse corruptum Ære.

ÆRATUS, Adj. [ἄρατος] Quod ære rectum vel instructum est. Fit autem ab Ære, ut Auratus ab Auro. Cic. 4. Verr. 60. Jam vero lectos æratos, & candelabra ænea.

Abaci ærati. V. infra, Ostia ærata.

Æratæ acies. V. ACIES.

Crates. Stat. 4. Theb. 110.

Omnibus æratæ propugnans pectora crates.

Classes, Navis rostris æreis munitæ. Virg. 8. Æn. 675.

Clypeus. Sil. lib. 15.

Cuspis. Ovid. 5. Met. 9.

Fores. Tibul. lib. 1. 3. 72.

Homo æratus, Ære alieno obstrictus: qui ustitatus dicitur Oberatus. Cic. 1. Att. 16. Maculosi Senatores, nudæ Equites, Tribuni non tam ærarii ut appellantur, quam ærati. [Sic enim nonnulli legunt, sed præstat eam sequi lectionem, quæ paulo ante proposuimus.] Plautus pro Pecunioso & Bene nummato posuit in Mostel. 4. 2. 9. Ferocem facis, quia te æratus amat. Sed in plerisque exemplaribus legitur, Ferocem facis, quia te herus tam amat.

Naves, quæ & Rostratæ dicebantur. Navium enim rostra ex ære fiebant. Caf. 2. Bell. Civil. 3. Interim. L. Nasidius a Cn. Pompeio cum classe navium sedecim, in quibus paucæ erant æratæ, L. Domitio Massiliensibusque subsidio missus. V. mox Proræ, Puppis.

Ostia, Camillo inter crimina objecit Sp. Carvilius Quæstor, quod ærata ostia haberet in domo. Nam trichina ærata, abacoseque & monopodia Cn. Manlium Asia devicta prænum invexisse triumpho suo L. Piso auctor est. Plin. lib. 34. cap. 3.

Pila. Propert. lib. 4. 1. 76.

Portæ. Ovid. 8. Met. 45.

Postes. Virg. 2. Æn. 481.

Proræ. Virg. 9. Æn. 121.

— hinc virginæ (mirabile monstrum)

Reddunt se totidem facies, pontoque feruntur,
Quot prius æræte flecterant ad littora proræ.

Puppis. Ovid. 8. Met. 103.

Securis. Virg. 11. Æn. 630.

Tela. Tibul. lib. 1. 10. 25.

Trichinia. V. paulo ante in Ostia.

ÆREUS, Adj. [ἄρατος] dicitur Quod ex ære factum est: quod & Æneum etiam dictum est. Virg. 1. Æn. 448.

Ærea cui gradibus furgebant limina, nexaque
Ære trabes: foribus cardo stridebat ahenis. Loquitur de foribus templi. nam præfixi, teste Plin. lib. 34. cap. 3. limina etiam ac valvas ex ære in templis factis vere.

Ærea arma & tela itidem ex ære vetustas habuit: ut est apud Homerum: quæ Combe puella in Eubœa primum invenit: unde cognominata Chalcis est. Janus Parrhasius in lib. 1. Claudiani de Rapt. Proserp. Idem tradit Cælius Antiq. Lect. l. 19. c. 10. Eustathii testimonium afferens. Callis. Sil. lib. 3.

Clypeus. Virg. 12. Æn. 541.

Cuspide ærea, vel gladio æreo facta vulnera, minus afferre doloris, facilius etiam perferari, tradit Aristoteles: quod medicam vim quandam in se obtineat æs, quam in vulnere statim relinquit. Caf. Antiq. Lect. lib. 16. cap. 5.

Galea. Virg. 5. Æn. 490.

Rota. Virg. 5. Æn. 274.

Seculum æreum, five Ætas ærea, dicitur apud poetam pro tertia illa ætate, quæ successit ægeæ. Hanc Ovidius Æneam, i. e. Æratum appellat. 1. Met.

Temo. Virg. 3. Georg. 173.

Vas. Plin. lib. 12. cap. 7.

Æreus, pro Forti, poetice. Virg. 5. Æn. 198.

— vultis timentis ictibus ærea puppis. Ubi Servius, Ærea, fortis: ut, — & junctos temo trahat æreus ortus. Nam puppis ærea non est, sed proræ. Sic in eodem lib. Æream rotam pro forti, Idem Servius interpretatur.

ÆRIFER, Adj. [ἄραφορος] i. e. Æs ferens. Ovid. 3. Fast. 740.

Jamque erat ad Rhodopen, Pangæaque flumina ventum:
Ærifera comitum concipere manus. i. e. Crepitacula ærea ferentes.

ÆRIFLEX, ÿcis. m. [ἄραφλις] Gloss. Gr. Lat.

ÆRIFICIUM, [ἄραφικιον] Dicitur quod fit ex ære. Varro ἄραφικιον σταντὸν, Nihil sunt muse politis, quasi ærificia dixi. Nonius. 2. 10. Quem locum sic citat Perottus, Politæ enim quasi ærificio videbantur. [At ap. eund. 4. 130. Nihil sunt Muse politis vestræ, quas ærific duxi. Hic Oedipo opus est divinator. V. tamen Mercer.]

ÆRIFODINA, æ. f. Varro. de L. L. 4. 1.

ÆRIPES, ædis. [ἄραπιπτος] i. e. Æreos vel Æratos pedes habens. Ovid. 6. Epist. 32.

Narrat & æripedes Martis præte boves. h. e. Habentes pedes ære munitos. Ita enim dicunt oratæ eos habuisse. Idem 12. Epist. 93. Sed in utroque loco Heinſius legit, Æripedes. conf. supra ACRIPIES.

ÆRISIDONUS, Adj. [ἄρασιδωνός] Stat. 1. Theb. 265.

— melius vultis Mæroica sumat

Coptos, & ærisoni lugentia flumina Nili. i. e. Æris sonum dantis propter lustrum, quo in Iudis facis utebantur.

Idaærifona. Valer. Flac. 1. Argon. 704. Et lib. 3. 28.

Ærisifono de monte ratæ, præfixaque regum Scuta videt.

Urbes. h. e. Resonantes propter crebros pelvium & tintinnabulorum æreorum crepitus in egypti Lunæ pulsari solitum. Claud. de Bell. Get.

ÆRO, [ἄραρος] ære. significat Æs misce, Ære adultero five Ære orno. Priscian. de speciebus verborum lib. 8. A metallorum quoque nominibus solent nasci verba: ut ab auro, auro auras: ab ære, æro æras: unde auratus, & æratus. Hujus verbi composita sunt Obero, & Subæro.

ÆROSUS, a, um. [ἄραρός] Festus, Ærosam appellaverunt antiqui Cyprum, quod in ea plurimum æris nascatur.

Ærosium aurum, Quod multi æris admisionem habet. Plin. l. 33. c. 5. E diverso ærosium contrahit se, hebetaturque, & difficulter ferruminatur.

Lapis, Qui multum habet æris, & ex quo æs fit. Plin. lib. 34. cap. 1. ubi de æris generibus, Fit & lapide æroso, quem vocant Cadmiam: celebritas in Asia, & quondam in Campania, &c.

Pecunia ærosa dicitur a Scævola in l. 102. D. de solutione. Quæ æs mixtum habet. Creditor, inquit, oblatam a debitor pecuniam, ut alia die accepturus distulit, mox pecunia qua illa resp. utebatur, quasi ærosa, iustis principis sublata est, & cæc. Ita Argentum ærosium vocat Schol. Juven. Sat. 31.

ÆRUSCO, ære. Verbum vetus ac obsoletum, significat Æra undique, id est pecunias, colligere. Auctor Fest. Utus est Gellius 9. 2. de mendicabulo. Musonius ærucantem cupiam id genus, & Philophorum se ostentanti, dari iussit mille nummum.

Sen. 2. de Clem. 6. Vultum quidem non dejecit, nec animum ad ærucantem civis aut pannosi aridam faciem & obnixum baculo senectutem. Sed in Frob. edit. non est. H. St. V. Grut. not.

ÆRUSCATOR, ðris. m. Mendicabulum vagum sed proprie de præstigiario artificibus dicebatur. Hodie id genus hominum ad fores ædium, ubi ludicra sua edituri sunt, constituunt certos homines, qui neminem introritant spectatum, nisi solutis nummis. A colligendo itaque ære, five nummis æreis, Æruscator dicebatur. Gellius 14. 1. interpretatur, Cibum quantumque ex mendaciis captantes, atque id nominis de Chaldaeis usurpat. conf. Vulcat. in Callio. cap. 9.

ÆRUSCATIO, ðnis. f. Nefas hominum æra adulterantium.

ÆSA, [ἄσα] Thraciæ oppidum est, Pallenæ proximum, cujus incolæ dicuntur Æsei. Ex Stephano.

ÆSÆCUS, [ἄσαιος] Priami ex Alyxothoe nympha filius, quum amore Hesperies nymphae Cebrenii fluvii filie captus, eam fugientem persequeretur, a serpente in pede icta interiit: tantoque dolore Æsæcum affectu, ut moriturus e scopulo fe in mare præcipitavit. Quem miserata Thetys, in mergum transformavit. Ille vero indignatus quod mori non poterit, se mergere nunquam desistit: unde & Mergus a Latinis dictus est. Ovid. 11. Met. 762.

Æsæcus, Fluvius Trojanus ad Idam montem.

ÆSÆGUS, Montis nomen, apud Homerum.

ÆSĀTON, onis: vel **ÆSĀLUS**, i. [*ἄσαλον*.] Genus accipitris apud Plin. lib. 10. cap. 8. **Æsalona** Græci vocant, qui solus omni tempore apparet, ceteri hyeme abeunt. Idem lib. eod. cap. 74. **Æsalon** vocatur parva avis, ova corvi frangens: cuius pulli infestantur a vulpibus. Invicem hæc catulos ejus ipsaque vellit. Quod ubi viderunt corvi, contra auxiliantur, velut adversus communem hostem.

ÆSĀPUS, i. [*ἄσαπος*.] Troadis fluvius. Strab. lib. 13. Post Cyzicenum igitur urbem & **Æsāpum**, est Troadis initium, secundum Homeri descriptionem. Sunt qui **Æsēpus** scribant penul. prod. quia Græce per *α* scribitur.

ÆSĀPUS, teste Homero 6. Iliad. Filius fuit Bucolionis, maximi filiorum Laomedonitis.

ÆSĀPIUS, Adj. [*ἄσαπιος*.] Valer. Flacc. 3. Argon. 420. Anpicydes petit advenit **Æsāpia** sylvis Flumina.

ÆSĀR, āris. [*ἄσαρος*.] Fluvius ponitur Theocrito, quem in Sicilia quidam esse affirmant. Alii vero in Calabria apud Crotonem. Hujus meminit Ovid. 15. Met. 22. — Lapidosa **Æsāris** undas. Straboni lib. 6. **Æsarus** vocatur, juxtaque Crotonem locatur.

ÆSĀR Etrusca Lingua Deus; unde apud Suet. Aug. cap. 97. Illud omen, quod Cæsar, sublata ictu fulminis ex monumento litera C, post centum dies inter Deos referendus sit.

ÆSĀRĒUS, Adj. Ovid. 15. Met. 54. Invenit **Æsārei** fatalia fluminis ora.

ÆSCHINES, inis. m. [*ἄσχινης*.] Atheniensis orator Demosthenis æmulus: cuius orationes tres extant, & aliquot epistolæ. Quum populus Atheniensis in duas factiones esset divisus: Quam altera regi Persarum faveret, ubi princeps erat Demosthenes: altera Philippo Macedoni, ubi **Æschines**: effectus pecunia uterque corruptus: ortæ sunt inter hos duos oratores inimicitia. Philostratus hæc dissensionem mavult diversitatis norum adscribere. Nam & **Æschines** potator erat, & dulcis, ac remissus, facetque pronuntians. Ille contra sobrius, gravique supercilio, insuper aquam potans, ac propterea ut ditissilis & morosus taxabatur. Porro **Æschines** tandem Athenis discessit, minime quidem iustus, sed ut vitaret ignominiam quam acceperat suffragis excidens in accusatione Demosthenis & Ctesiphontis: abiitque Rhodum: ubi quum aliquando publice legeret eam quam adversus Ctesiphontem habuerat orationem; admirantibus Rhodiis quoniam modo tanta facundia victa fuisset, putantibusque Athenienses improbum tulisse iudicium. Atqui, inquit, nulla vos teneret admiratio, si Demosthenem contra hæc differenter audissetis. Quæ re non solum inimici collaudavit eloquentiam, sed etiam sententias iudicum excusavit. Ex Philostrato & Volaterrano. Plin. lib. 7. cap. 30. & Val. Max. lib. 8. cap. 10. & Cic. 3. de Orat. 211. & in Bruto, Quintil. lib. 2. cap. 17. Idem lib. 10. cap. 1. Demosthenes plenior **Æschines**, & magis sulus & grandior similis, quo minus frictus: carnis tamen plus habet, minus lacertorum. De eodem V. Fabric. Biblioth. Græc. 2. 23. 31. & de aliis hujus nominis, 2. 26. 9.

Æschines philosphus, Charini lucanicae facientis, five (ut volunt) Lyfaniae filius, Atheniensis, a puero miræ indolis, laborumque patientissimus fuit. Quocirca & a Socrate nunquam discessit: atque ideo Socrates de illo dicere solebat, Solus nos colere novit **Æschines**. Aiunt ipsum inopia adactum, venisse in Siciliam ad Dionysium, atque a Platone despectum, ab Aristippo fuisse illi commendatum: ibique prolata dialogis quibusdam accepisse munera: demum Athenas reversum, ibique minime docere philosophiam suam ausum, quod illic Platonis & Aristippi esset clarissimum nomen, auditores sibi mercede quaesivisse, deinde in defensionem innocentium se ad scribendas orationes judiciale convertisse. Socratem ferunt illi dixisse, quum premeretur inopia, ut a seipso usuras exigeret, sibi subducendum cibaria. Ex Diog. Laert. A quo [*ἄσχινης* insuper VII. memoratur. Eum V.

ÆSCHRIUS, onis. [*ἄσχιριος*.] Nomen proprium hominis Syracusani, in Herbitensibus decumis publicani, cui uxor fuit Pippa Verri adamata. Cic. 5. Verr.

Æschione alium citat Plin. in indice lib. 10. Meminit & Varro. Nomen hoc & præceptor Galeni fuit, & alii. Hermol.

ÆSCHRODORA, æ. f. Nomen Meretricis apud Plaut. Pseud. 1. 2. 62.

ÆSCHRON, [*ἄσχιρων*.] Mitylenænsis verficator, inter Alexandri Macedonensis comites expeditionis, Aristotelis familiaris, maximeque ei dilectus, ut tradit Menander Alexandrinus in lib. de Discipulis Aristotelis. Volaterran. V. Diod. Sicul. lib. 20. & Voss. de Poët. Gr. cap. 8.

ÆSCHYLUS, [*ἄσχυλος*.] Poeta tragicus Atheniensis. Hor. in Arte Poët. 278.

Post hunc personæ, pallaque repertor honeste **Æschylus**, & modicis intravit pulpita tignis, Et docuit magnumque loqui, nitiq; cothurno. Val. Max. lib. 9. cap. 12. eum appellat originem & principium fortioris tragediæ. Hic Athenis excedens, in Siciliam venit. Quumque audisset in fatis esse, ut certo tempore ruina oppressus occumberet, quum fatalis dies venit, tectum vitans, in Sicilia monibus urbis, in qua morabatur, egressus, aprico in loco refedit: super quem aquila telludinem ferens, elusa splendore capitis (erat enim capillis vacuum) perinde atque lapidi eam illiit, ut fracta telludinis carne velletur: eoque ictu extinctus est anno ætatis LXXVIII. Ex Val. & Volaterr. V. Plin. lib. 10. cap. 3. Et Quintil. lib. 10. cap. 1. Cic. 2. Tulf. 23.

Æschylus Gnidius, rhetor, Ciceronis præceptor, ornatu & faceto verborum genere usus est. Cic. in Brut. 325.

ÆSCHYLEUS, Adj. Propert. lib. 2. 25. 41. Define & **Æschyleo** componere verba cothurno. Brouckh. cd. Define Achilleo. q. V.

ÆSCHYMONÈNE, es. [*ἄσχυμονήνη*.] Herba est, Plinio ita dicta, quod appropinquante manu folia contrahit. Plin. lib. 24. cap. 17.

ÆSCHYNUS, i. [*ἄσχυνος*.] Verecundus, *δοτι τὸν ἄσχυνος*, Nomen adolescentis in Terentii Adelphi.

ÆSCULANUS Deus & **ARGENTINUS**, dicti sunt, **Æris** & **Argentæ**: i. e. Locupletandorum hominum potestatem habentes. Budæus lib. 5. de Aste, Quætorum Quætorum ararii natio, ut deum **Æsculanum** summa veneracione coluit.

ÆSCULAPIUS, [*ἄσκληπιός*.] fuit Apollinis ex Coronide nymppha filius, & idem medicine deus habitus. Serv. 6. Æn. Tarquinius apud Lactantium lib. 1. cap. 10. dicit cum incertis nato parentibus, expositum in sylvis, repertum a venatoribus, captum (vel ut alii canino) lacte nutritum, & custoditum a cane, mox traditum Chironi, & sub eo medic-

nam didicisse. Cujas autem fuerit, non minor est controversia. Sunt qui Epidaurium faciant: alii Mælienum, sed Epidauri manifeste. Medicinam plurimum auxit, & illustravit adeo, ut Androgeum Minois filium ab Atheniensibus interfectum, & Hippolytum dicatur ad vitam revocasse. Propert. lib. 2. v.

Ferunt etiam **Æsculapium** ab Jove fulminatam: quod Hippolytum suscitasse. Quum Romani favissima pestilentia laborarent, inspectis Sibyllinis libris didicerunt non aliter pestifera recuperari salubritatem posse, quam si ab Epidauro ubi plurimum colebatur, **Æsculapius** esset accersitus. Itaque missis Epidaurum legatis, **Æsculapius** prægrandis serpentis specie Romam navi advectus, in insulam Tiberinam ubi templum ei dicatum est, tranavit, adventuque suo pestilentiam dispulit. Val. Max. lib. 1. cap. 8. Ovid. 15. Met. Anguis **Æsculapius** (ait Plin. lib. 29. cap. 4.) Epidauro Romam advectus est, vulgoque pascitur & in domiciliis. Quin & angui multane inesse remedia creduntur, & ideo **Æsculapio** dicatur. Sunt qui putent serpentes **Æsculapio** propterea dicatos, quia fuerunt vigilantissimi: qualem oportet medicum esse.

Æsculapius apud Syracusanos sacrificiis anniversariis colebatur. Cic. 6. Verr. **Æsculapii** fons Athenis, in quo quæ immerfa sunt, in Phalerico redduntur. Plin. lib. 2. cap. 103.

Æsculapius multos facit Cic. 3. de Nat. Deor. 57. his verbis, **Æsculapio** primus Apollinis, quem Arcades colunt, qui specillum invenisse, primusque vulnus dicitur obligavisse. Secundus, secundi Mercurii frater: is fulmine percussus, dicitur humatus esse Cynoforus. Tertius, Arippi & Arinoæ, qui primus purgationem alvi, dentisque evulsionem, ut ferunt, invenit: cuius in Arcadia non longe a Lusio flumine sepulchrum & locus ostenditur.

Asclepius pro **Æsculapio** legitur in Homérico versu, quem apud Theodoretum Cyrtheiensem Zenobius Acciajolus Latinum fecit. Sic enim habet versus,

Huic homini pater est Asclepius arte medendi Clarus.

Epidaurius **Æsculapius**. Ovid. 15. Met. 723. Opifer deus **Æsculapius**. Ovid. 15. Met. 653. Pergameus deus. Martial. lib. 9. de coma Earini. Pergami enim præcipua religione colebatur.

Phœbigena. Virg. 7. Æn. 773. Ipse repertorem medicinæ talis & artis, Fulmine Phœbigenam Stygias detruit ad undas. Ubi Servius, Pœnigenam: matre Poena genitum. Alii Phœbigenam legunt, ut Probos. Sallustier. Ovid. 2. Met. 642.

ÆSCULAPIUM, apud Vitruv. lib. 7. est templum **Æsculapii**, Græca imitatione. Nam Græcis *ἄσκληπιον* in neutro genere illius dei templum est. Quam autem exemplum illud prope singularæ apud Latinos viderem, admonere lectorem placuit, qui fortasse ceticans, aliudque agens non animadvertisset. Minervam tamen & Dianam, de quibus S. l. V. apud Latinos similia ei sunt: sed locum Vitruvii ascribamus. Item, inquit, Argelius de symmetris Corinthis, & Ionico Tralibus **Æsculapio**, quod etiam ipse dicitur sua manu fecisse, Turnebus. [Quin talia plurima occurrunt, Græcæ tamen ferè originis, apud Latinos scriptores, ut Ptolemæus ap. Suet. Aug. 18. Ilium & Serapim ap. Lamprid. in Alex. c. 26. Tertull. Apolog. cap. 18. extr. Diaymeum apud Curt. 7. 5. 28. ubi V. Freins. Ut alia omittam. Conf. Fabric. Bibl. Græc. 2. 1. 7: ubi de Homero.

ÆSCŪLUS, i. f. [*ἄσκληπιος*.] Arbor glandifera, teste Plin. lib. 16. cap. 6. Jovi sacra, & lib. 12. cap. 1. Hæc, ut idem ait lib. 17. cap. 20. provenit cæstra triennio ferior, nimis morosa nasci. In quacunq; terra feritur, nascitur e balano, sed non nisi æsculi, serobe dodontalis. Idem lib. 16. cap. 4. Corona Civica ilignea primo fuit: postea magis placuit ex æsculo Jovi sacra. Variaturque & cum quercu est, ac data ubique quæ ferat, custodito tantum honore glandis. Virg. 2. Georg. 29.

Altius ac penitus terra defigit arbor: **Æsculus** in primis: quæ quantum vertice ad auras **Ætherias**, tantum radice in tartara tendit. Ubi Servius: **Æsculus**, arbor est glandifera, quæ licet ab Iliu dicta sit, tamen per *æ* scribitur. Sunt tamen qui sine diphthongo scribant, ab *Esca* derivantes. Plin. lib. 16. cap. 31. V. Ruell. in **Æsculo**. Maxima æsculus. Virg. 2. Georg. 16. Rigida. Hor. 3. Carm. 10. 17.

ÆSCULÆTUM, i. n. [*ἄσκληπιόφυλλον*.] Locus æsculis confectus. Hor. 1. Carm. 22. 14. Quæ potentium neque militaris Daunia in latis astit æsculetis.

ÆSCULÆUS, Adj. [*ἄσκληπιόφυλλον*.] Palladius lib. 1. tit. 9. Deinde ut axes quæcum æsculeis non miscantur. Frons æsculea. i. e. Corona. Ovid. 1. Met. 449. — æsculeæ capiebat frondis honorem.

ÆSCULINUS, Adj. Idem. Axes æsculini. Vitruv. 7. 1. **ÆSEpus**. V. **ÆSĀPUS**.

ÆSERNIA, *ἄσερνία* Ptolemæo, Samnitum urbs in Italia, hodie Esernia. Strab. lib. 5. **Æsernia** & **Allife**, Samnitica sunt oppida.

ÆSERINUS, [*ἄσερνίος*.] Viri nomen, cuius meminit Cic. de Opt. Gen. Orat. C. 6. ex Lucilio. Et 3. Q. frat. 4. cum **Æsernio** Samnite **Pacideanus** comparatus videret. Erant autem **Æserninus** & **Pacideanus** gladiatorum par, optime compositum longæque omnium nobilissimum. Quod in proverbium abiit, quo solems uti, cum duos in eodem genere artifices optimos, quorum alter alteri ambigam reddidit palmam, comparamus. V. & Non. Marc. 4. 425. & Eralm. Adag. ubi **Æsernium** pro **Æsernio** scribit.

ÆSINA, V. **ÆSYMA**.

ÆSIS [*ἄσις*] vulgo **Æsino** & **Fiumesino**, Umbriæ fluvius in Italia, unde **Æsinates** populi. Plin. lib. 11. cap. 42. Cæsum **Æsinatenu** ex Umbria mitti tradit. Strab. lib. 5. In his locis priores ferè Italiae termini atque Gallia, licet Imperatores sæpe numero transposuerint. Antea quidem **Æsin** flumen terminos fiebant: rursus Rubiconem fluvium. **Æsis** inter Anconem labitur & Senogalliam: ac Rubicon inter Ariminum & Ravennam: utroque in Adriaticum excurrit pelagus. Sil. 8. 445. Hermol. in cap. 42. lib. 11. Plinii, **Æsini** quoque annis & urbis nomen in Umbria **Æsibus**: auctore Ptolemæo & cæteris: hodieque ita vulgo dicitur.

ÆSISUM, [*Αἴσιον*] Urbs Umrbrorum, Ptolemæo: hodie Afissa.
ÆSIUM, [*Αἴσιον*] Vicus quidam in Umbria, qui ex Oerilis Arimimum permeant, via dextra occidit. Strab. lib. 5.
ÆSTICS, [*Αἴσιος*] Annis est in ora Bithynia. Plin. lib. 5. cap. 32.
ÆSOLANI, [*Αἴσιολοί*] Populi sunt in Latio, quorum meminit. Plin. lib. 3. cap. 5.
ÆSON, *ἄνις*. [*Αἴσιον*] Cretheus Æoli filius Æsonem genuit ex Tyro Salmonici fratris filia: Æson vero Jasonem: cuius rogatu Medea Æsonem in ahero reoatum proxime iuventuti restituit. Ovid. 7. Met. 285. & Volaterr. in Philologia.
ÆSONIDES, *ἄνις*. [*Αἴσιον*] Jason, Æsonis filius. Ovid. 7. Met. 60.
ÆSONIUS, possess. [*Αἴσιον*] Ovid. 12. Epist. 134.
Aufus as Æsonia dicere cede domo. Quandoque pro patronymico ponitur. Ovid. 7. Met. 156. — & auro
 Heros Æsonius potitur. h. e. Jason Æsonides.
ÆSOPUS, [*Αἴσιος*] Philosophus festivos apologos commentus Phryx genere, conditione servus, tempore Cæsi Lydorum regis, cui fabulas suas dicavit. Floruit circa Olymp. 52. Ante Christ. nat. Circiter 572. aequalis Solonis, Periandri, Chilonis, &c. Vita ejus a Maximo Planu de scripta, fide indigna est, & variis commentis repleta. Certiora parti possunt ex Fabricii Biblioth. Gr. 2. 92. qui & alios novem Æsopos commemorat. Cæterum quia Fabularum genus ab Æsopo maxime celebratum est, ad eum referuntur omnes, ejusque nomine insignuntur, quod Fabius 5. 11. observat, ad quem locum V. Not. p. 440. Ed. Barm. Sic Phædrus Fabulas suas Æsopias nominat; quod ad exemplum Æsopi, non ab ipso Æsopo, inventæ atque confectæ essent. Pref. lib. 5. v. 10. Quoniam caperis fabulas, Quas Æsopias, non Æsopi nomino, &c. Proprie autem illæ Æsopæe fabulæ dicuntur, ubi res rationis expertes (ut arbores, fera, &c.) introducuntur loquentes; quo nomine ab aliis eas non tantum distinguit Philostratus, sed cæteris omnibus etiam præfert. V. eum de Vita Apoll. Thyanæ, 5. 5. & in Iconibus. Quo etiam pertinent, quæ Avienus præfat. Fabularum extrema ponit. Duxisse ex Thracibus genus, & tempore Pythagoræ vivisse Æsopum Heraclides in Polit. Tradit. p. 989.
 Fuit alius Æsopus, anagnostes Mithridatis eruditissimus, scriptis de laudibus Mithridatis, & de Helena, ut auctor est Suidas. Præterea Æsopus tragædus amicitia junctus Ciceroni, qui sæpe cum eo ad videndum in curia pronuntiantem Hortensium venit, tede Valerio, & ad maximas opes ex hisfronica pervenit, fuitque adeo luxuriosus ut festertium centies ei patina iterit. Filium reliquit adeo divitem, simul & prodigum, ut in uniones acetoli liquefactos cenis adponeret, ut scribit Plin. lib. 10. cap. 51. de quo V. Cic. 7. Fam. 1. Plin. 10. 5. Valer. Max. 8. 10. 2. Hic Æsopus ab Horatio dicitur Gravis, 2. Epist. 1. 82. Que gravis Æsopus, que doctus Roscius egit.
 Est & Æsopus Libertus Demosthenis, qui memoratur a Macrobo. 1. Saturn. 2. Est item fluvius, qui Zeliæ præterflabit, eodem Plinio auctore lib. 5. cap. 32. Sed hic rectius Ælapus, vel Ælepus dicitur. V. Supra.
 Æsopi patina. Plin. lib. 10. cap. 51. Maxime insignis est in hac memoria Clodii Æsopi tragici hisfrionis patina, sexcentis festertis taxata: in qua posuit avæ cantu aliquo, aut humano sermone vocales nummis sex singulas coemptas: nulla alia inductus suavitæ, nisi ut in his imitationem hominis manderet, ne quævis quidem flos reveritus illos opimos & voce meritos: dignus præter filio, a quo devoratas diximus margaritas. Hor. 2. Serm. 3. 239.
 Filius Æsopi detractam ex aure Metellæ, Scilicet ut decies solidum exferberet, acetio Diluit insignem baccam.
 Erat autem Metellæ hujus Æsopi uxor. Plin. lib. 9. cap. 35. Clodius tragædi Æsopi filius, ne solus ficeret quid saperent margarite, singulos uniones convivis absorbendos dedit.
 Æsopi fabellæ, quæ fabulis nutralicam proxime succedunt, narrare sermone puro, & nihil fe supra modum extollere, confidant pueri. Quintil. lib. 1. cap. 9.
 Ne Æsopum quidem trivitt. De vehementer stupidis & imperitis dici solet, ut testatur Suidas. Extat apud Aristoph. in Avibus, Indoctus enim es, neque fat solers, Neque trivitt saltem Æsopum. Nam antiquitus Æsopi fabellæ etiam vulgus idiotiarum terebat. Has igitur qui non legisset, nihil scire videbatur. Erasim. in Chiliad.
ÆSOPUS & **ÆSOPUS**. Adj. [*Αἴσιος*] Sen. de Brevitate Vitæ, Non audeo, inquit, usque eo te producere, ut Fabellas quoque, & Æsopos logos, intentatum Romanis ingeniis opus, solita tibi venultate connectas.
ÆSOPICUS, aliud Adj. ut Æsopicus graculus. Proverbium dici solitum in eos qui aliena sibi usurpant, aliorumque bonis sese venditant. Extat apud Lucianum in Pseudologista. Erasim. lib. 1. 29.
Æsopicus sanguis. Dicitur, aut ubi quis præter meritum acerba patitur: aut ubi propter lætam innocentiam, irati superi penam immittere videntur. Natum ex historia, cuius meminit Platarch. in lib. *πρὸς τὸν ἄνδρα βελόνης παρασημασμένον*, ubi & indicat dici solere, quodies fero pœna datur.
ÆSQUILÆ, V. EXQUILÆ.
ÆSTAS, [*Ἔστας*] Secunda est ex quatuor anni partibus: olim tamen pars erat anni dimidia. Tunc enim (teste Servio) annus in duas tantum partes dividebatur: h. e. in æstivum, & hyemale solstitium: ex quibus æstivam ac hyemale intelligimus. Porro secundum hanc divisionem æstas constat sex mensibus, & incipit a verno æquinoctio: finitur autem æquinoctio autumnali. Virg. 3. Georg. 296.
 Incipiens, stabulis edico in mollibus herbam
 Carpere oves, dum mox frondosa reducitur æstas. Ubi Servius, i. e. Donec vernum tempus adveniat. Nam ver & æstas, sicut etiam hyems & autumnus, unum erant secundum rationem hemispherii. Varro 4. de L. L. Ab æstu æstas, hinc æstivum: nisi forte a Græco *ἄστος*. Plin. lib. 12. cap. 19. Austris ibi tam ardentur fiant, ut æstatis sylvas accendant.
 Antiqui, auctore Servio, annos per æstates numerabant. Virg. 2. Æn. 207. — nam te jam septima portat
 Omnibus errantem cutem faciunt, sinum vituli cum oleo & gummi manu subactum emendant. Plin. lib. 28. cap. 12. Æstates appellans, maculas solares, quas Solis fervor & æstas elicere solet.
 Adulta æstas. V. ADULTUS.

Atror. Claudian.
 Calida. Virg. de quatuor temporibus anni,
 Spicea ferta perit calidissima folibus æstas.
 Fervens. Claud. Pr. Conf. Stil. 461.
 Florens. Virg. de obitu Maccenatis.
 Formosa melibus. Ovid. de Rem. Amor. 187.
 Frigida. Stat. 3. Sylv. 5.
 Frondosa. Virg. 3. Georg. 296.
 Gravis. Virg. 2. Georg. 377.
 — gravis incumbens scopulis arenibus æstas.
 Ignea. Hor. 1. Carm. 17. 2.
 Iners: Homines inertes reddens. Stat. 3. Theb. 258.
 Iniqua. Columel. lib. 10. de cultu hortorum.
 Læta. Virg. 3. Georg. 322.
 At vero Zephyris quum læta vocantibus æstas.
 Liquida. Virg. 4. Georg. 59. i. e. Screna.
 Mollior. Virg. 1. Georg. 312.
 Atque ubi jam breviorque dies, & mollior æstas.
 Nova. Virg. 1. Æn. 430.
 Qualis apes æstare nova per florea rura
 Exerct sub sole labor. Ubi Servius, Æstare nova: Bene nova, quia est & adulta, & præceptum secundum Salustium. Dicitur autem æstas nova, primo æstatis mense: adulta, secundo: præceptum vel extrema, tertio.
 Nuda. Virg. de quatuor temporibus anni,
 Stabat nuda æstas, & spicea ferta gerebat.
 Pettilens. Liv. Gravis pettilensque omnibus animalibus æstas.
 Pulverulenta. Virg. 1. Georg. 66.
 Salubris. Hor. 2. Serm. 4. 21. — ille salubres
 Æstates peraget, qui nigris prandia moris Finiet.
 Screna. Virg. 6. Æn. 708.
 Ac veluti in pratibus, ubi res æstare serena
 Floribus invidunt variis.
 Torrida. Virg. 7. Ecl. 47.
 Vaga. Claud. in Eutrop. 2.
 Sed vaga lacivis fueret discursibus æstas.
 Invenite æstare. V. INVENIO.
 Ingruente æstare. V. INGRUO.
 Æstas & Ætas confunduntur a Librar. V. Drakenb. ad Sil. 3. 385.
ÆSTIVA, orum. pl. tantum, [*Ἔστιά*] Loca sunt in quibus amenta & greges, & milites æstivæ: sicut Hyberna, in quibus Hybernant. Liv. 3. Bell. Maced. Educo in æstiva milite, Scil. Caltra. Hac enim vox subauditur, ut in Stativa, Hyberna. Quin sæpe etiam exprimitur. Vide CASTRA. Virg. 3. Georg. 471.
 — nec lingua morbi
 Corpora corripunt, sed tota æstiva repente. Ubi Servius, Loca posuit pro animalibus. Æstiva autem sunt loca umbrosa, in quibus per æstatem pecora vitant solis calorem. Conf. Varro de R. R. 2. 2. Æstiva Prætoris. Cic. 7. Verr. 95. Ac primo ad illa æstiva Prætoris accedunt. Æstivorum timor. Cic. 7. Fam. 14. Sin æstivorum timor te debilitat, aliquid excogita, ut fecisti de Britannia. i. e. belli administrandi per æstatem timor.
ÆSTIVO, *ἄρε*. Ad æstivum vitandum alicubi morari. Plin. lib. 12. cap. 12. Intra septem eam æstivum pastores, opacam pariter & munitam vallo arboris. Varro de R. R. 2. 2. Nam mihi greges in Apulia hybernabant, qui in Reatinis montibus æstivæ. Stat. 4. Sylv. 4. 22.
 Nec non noster anor, Latis æstivat in oris. Idem Theb. 5. 16.
 — Nudo jurat æstivare sub Æmo. Sic in Villis suis æstivabant Romani proceres ac Cæsares. Suet. Galb. 4. Vesp. 24.
 Abigere æstivatum. Itaque greges ovium longe abiguntur ex Apulia æstivatum. Varr. 2. de R. R. 1.
 Æstivare etiam dicitur de piscibus. Plin. lib. 9. cap. 15. Multi in Proponde æstivare. De thynnus.
ÆSTIVUS, Adj. [*Ἔστιος*] Quod æstatis est, licet ab Æstus, non ab Æstas formatum sit.
 Æstivi menses. Cic. 5. Art. 14.
 Æstiva animalia vocat Pulices & Pediculos Plin. lib. 9. cap. 47.
 Aqua. Ulp. in l. 1. D. de aqua quotid. & æsti. Æstiva, inquit, aqua est, qua sola uti æstate expedit: sicut dicimus Vestimenta æstiva, saltus æstivos, castra æstiva: quibus etiam interdum hyeme, plerumque autem æstate utimur.
 Aque æstivæ, i. e. Tepidæ. Propert. lib. 4. 25.
 Aura. Hor. 1. Carm. 22. 18.
 Aurum. Juv. Sat. 1. 28.
 Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum, Ubi V. Schol.
 Colores. Columel. lib. 4. cap. 7.
 Candor. Claudian. Paneg. 1.
 Canis. Tibul. lib. 1. 4. Vulgo vocant, Dies Caniculares.
 Classes. Claud. de Bell. Gild.
 Dies. Cic. 7. Verr. 80. & 1. Q. frat.
 Falces. Claudian. de Sext. Conf. Hon. 389.
 Fervores. Columel. lib. 4. cap. 24.
 Ignes. Propert. lib. 3. 20.
 Jubar. Claudian. de Tert. Conf. Stil. 461.
 Leo. Claud. in Ruff. 1. 369. Nempæ æstate viget Leo, fidus cœlestis.
 Locus. In quem per æstatem animi gratia fecedere solemus. Cic. 3. Q. frat. 1. Nunc hoc vel honestatem teludinis, vel valde bonam æstivum locum obtinebit. Locus valde deprivatus.
 Lux. Virg. 4. Georg. 52.
 Nilus. Claudian. in Ruff. lib. 1. 185.
 Nives. Martial. lib. 5. 65.
 Nox. Hor. 1. Epist. 5. 11.
 Nubes. Virg. 4. Georg. 312.
 Orbis. Tibul. lib. 1. 2.
 Partes æstivæ vitis. Columel. de Arboribus, 5. 4. Itaque optimum est, si quam partem relinquit, atque ita summam partem, quas æstivas rursus, ap. æstant, refecare. Videtur significare secundum illud incrementum, in quibus vitibus, quod circiter mensem Augustum fieri solet, & quasi præcedens vitium quæ magis insolatæ sunt.
 Partes. Plin. lib. 12. cap. 14. Autumno thus legitur ex æstivo partu. h. e. Ex eo quod produxit æstas.

ÆSis æstivus. Claudian. Paneg. lib. 4. 43.
 scipelles æstiva. De poculis vitreis dictum, quod ea tempestate lagenam
 & potionem potius quam cibum & obsonium quæramus. Propert.
 --- vitrique æstiva suppellex
 Et Methymnæi Graja fœdava meri.
 Salsus hybernos æstivosque animo possidemus, quanvis certis temporibus
 eos relinquamus. Paul. in l. 3. ff. de Acquir. Possess.
 Sol æstivus. Plin. lib. 12. cap. 14. Et apud Virg. 4. Georg. 28.
 Soles. Stat. 4. Sylv. 4.
 Sopor. Claud. Eidyll. Nil. 41.
 Tellus. Sen. in Med. 10. Æstiva tellus floruit cantu meo. h. e. Tellus
 meis incarnationibus talis facta, qualis ætate solet esse.
 Tempora. Cic. 7. Verr. 30. Tabernacula quemadmodum consueverat
 temporibus æstivis, carbafes intentata velis collocari iussit in littore.
 Umbra. Ovid. 13. Met. 793.
 Solibus hybernis, æstiva gratior umbra.
ÆSTIVE, Adv. Plaut. Men. 2. 1. 29. Cum infipio Marfupium, viaticati
 admodum æstive fumus, ubi Æstive viaticari, pro Tenentur admodum &
 parce, dicitur; joculari tractatione ab his, qui per æstivum leviter ac expedite ornat: quoniam aliter cum locum interpretatur Turneb. Adv. 18. 15.
ÆSTIVALIS, e. Idem quod Æstivus. Hyg. Astr. 3. 24.
 Ap. Plat. Ficin. lib. 3. de Legib. H. St.
ÆSTIMO, [*αἰσθάνω, αἰσθάνομαι*] ire. Considerare. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Consumptis affectibus, non repiens quod digne modo vultum patris posset
 exprimere, velavit ejus caput, & suo cuique animo dedit æstimandum.
 Cic. 1. de Legib. 1. Sifenna ejus amicus omnes adhuc nostros scriptores,
 nisi qui forte nondum ediderunt, de quibus æstimare non possumus,
 facile superavit. Et 7. Verr. 23. Expendite hæc, atque æstimate.
 Unde dictum est Æstimare pro Taxare: ab Æs æris, & *αἰσθάνω* Græce,
 quod est pretium Latine.
 Æstimare, Videre, prospicere, & e loco sublimi considerare. Martial. 14. 64.
 Hinc septem dominos videre montes,
 Et totam licet æstimare Romanam,
 Albanos quoque, Tusculosque colles.
 Æstimare, cum ablativo pretii. Cic. 5. Verr. 216. Eodem tempore Antonius
 tribus denariis æstimavit post messem. De frumento loquitur.
 Æstimare, cum accusativo & ablativo. Quintil. lib. 11. cap. 1. Sic egit,
 ut qui penam suam honoribus fumis esset æstimaturus. De Socrate loquitur.
 Æstimare item. Cic. 5. Verr. 22. Qua in civitate Caio Catoni clarissimo
 viro, Consulari homini, festertium xviii millibus his æstimata sit.
 Litem æstimatam Catoni dicit, i. e. Eum damnatum octodecim millibus
 nummum iudicio repetundarum. Idem in ultima actione. Non ex litibus
 æstimatis tuis pecuniam domum, sed ex tua calamitate cineri atque
 ossibus filii sui solatium vult reportare. Lites æstimatas, vocat pecuniam
 multatam, & nummarias sententias: ut hodie quomodo iudices certa
 summa, actorum dispendia & incommoda æstimantes, tantæ pecunie
 reos damnant. Id a juris authoribus, quanti interest actoris appellatur.
 Litis autem æstimatio ita appendix erat damnationis, ut hodie ex formula
 judiciali. i. e. quod Damna & interesse vocant. Hæc Budæus.
 Alconius, Repetundarum causa ita fe habet, ut si reus convictus sit atque
 damnatus, pecuniam reddat æstimata lite: h. e. in pretium redactis
 omnibus furtis: quam summam pecunie proscriptis ejus bonis lectores
 curabant.
 Æstimare nomina aliqui. Cic. 3. Verr. 99. Illa sunt nomina, quæ Dola-
 bella necessario sunt æstimata.
 Pecunia. Cic. 7. Verr. 23. Deinde hæc expendite atque æstimate pecunia.
 vulgo Appretiare dicunt.
 Personas accusatorum æstimare, vel de dignitate, vel ex eo quod interest,
 vel ætate, vel moribus, vel alia iusta causa. Ulpian. in l. si plures. D.
 De accusat.
 Pretium rei. Cic. 7. Verr. 23. Deinde crimen sine accusatore, sententia
 sine consilio, damnatio sine defensione: æstimare harum rerum omnium
 pretia. Ac si diceret, considerate quam parvi hæc sint momenti. In
 busdam leg. Æstimata.
 Carius. Cic. 10. Fam. 4. Et si a te propter amorem carius sunt æstimata.
 Cic. ad Brut. 16. Valde care æstimas tuo annos.
 Flocci. Plaut. Mostell. Neque quod dixi flocci æstimat. h. e. Nihili facit.
 Æstimare magni & magno, h. e. Magni facere. Cic. 2. de Fin. 55. Magni
 enim æstimabat pecuniam. Ibid. lib. 3. 11. Ne ego istam gloriosam memorabilemque
 virtutem non magno æstimandam putem.
 Magni litem æstimare. Paulus in l. Puta. D. ad leg. Aquiliam, Qui convenit,
 fateatur fe occidisse, & paratus sit æstimationem solvere, & ad-
 versarius magni litem æstimet.
 Nonnihilo. Cic. 4. de Fin. 62. Non quia bonum sit valere, sed quia sit
 nonnihilo æstimandum.
 Æstimare tandi, quanti, tantidem, pluris, & minoris. Cic. 6. Verr.
 Quanti hæc eorum iudicio, qui studioli sunt harum rerum, æstimatum.
 Idem, Et aiebat se tantidem æstimasse. Idem 1. Acad. Ex his alia plura
 esse æstimanda, alia minoris. Liv. Mancipia minoris annis xx. quæ post
 proximum lustrium decem millibus æris, aut pluris venissent, ea quoque
 decem tanto pluris, quam quanti essent, æstimarentur.
 Expendere atque æstimare aliquid. Cic. post red. in Senat. 14. Iidem
 expendunt atque æstimant voluptates: sententiamque dicunt & iudicant:
 quantum cuique libidini tribuendum esse videtur.
 Æstimare ac dispicere. Columel. lib. 4. cap. 27. Quare prudentis est ac
 maxime callentis vitioris, æstimare ac dispicere, quibus locis in an-
 num debeant materiae summittere.
 Æstimare aliquid. Plaut. Capt. 2. 3. 4. Nam ego te æstimatum huic dedi
 viginti minis.
 Bene de aliquo: Vulgus dicit, habere bonam opinionem de aliquo. Cic. 9.
 Att. Oratio fuit ea nostra, ut bene potius ille de nobis æstimaret, quam
 gratius ageret. Putarim hoc loco legendum, Exstimaret: unde & bonam
 exstimationem de aliquo dicitur.
 Aliquem ex artificio. Cic. pro Rosc. Com. 28. Nemo illum ex trunco
 corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat.
 Aliquid ex veritate, vel ex opinione. Cic. pro Rosc. Com. Sic est, vulgus
 ex veritate pauca, ex opinione multa æstimat.
 Large liberaliterque æstimare. V. LIBER, liberi.

ÆSTIMANS, antis. Partic. Cæsar. 3. Bell. Gall. 1. Perinde æstimans ac
 si vult elicit.
ÆSTIMOR, aris. pass. Cæsar. 7. Bell. Gall. 14. Hæc si gravia aut acerba
 videantur, multo illa gravius æstimari debere.
 Æstimata poena, ab antiquis ab Ære dicta est, qui eam æstimaverunt ære:
 ovem deculli, bovem cenculli, h. e. Decem, & centum alibus. Festus.
 [Videtur legendum Quia pro Qui.
ÆSTIMATORIUS, Adj. [*αἰσθητικός*] ut Actio æstimatoria, quæ de æsti-
 mato proponitur, quones de nomine alioquin contractus ambigitur. Ulpian.
 in l. 1. D. de æstimat. action. Conveniret tamen aliquam actionem
 dari, daretur æstimatoria præscriptis verbis actio.
 Æstimatoria exceptio agere. Pomp. in l. Si tamen. D. de Ædilit. edict.
ÆSTIMATOR, oris. m. [*αἰσθητής*] Qui æstimat & confiderat. Cic. 3. de
 Fin. 10. Et quia te æquissimum habeo eorum studiorum qua mihi commu-
 nia tecum sunt, æstimatorem & iudicem. In Orat. 141. Quis tam-
 ed id iudex rerum æstimator reprehendetur?
 Æstimator, Qui taxat. Cic. in Pison. 89. Unus tu dominus, unus æsti-
 mator, unus venditor. Idem Paradox. 6. isti callidi rerum æstimato-
 res prata & areas quasdam magno æstimant, &c.
 Accerimus alicuius rei æstimator. Cic. in Brut. De Cæsare & ipse ita iudico
 (inquit Atticus) & de hoc huius generis acerrius æstimatore læpissime
 audivi, illum omnium fere Oratorum Latine loqui elegantissimum.
 De acerrius æstimatore, i. e. de Cicerone.
 Immodicus æstimator futi. Curt. lib. 8. 1. 22.
 Parcus æstimator. V. PARCO.
ÆSTIMATIO, onis. f. [*αἰσθησις, αἰσθησις, διατήρησις*] i. e. Considera-
 tio & Perpensio. Cic. 3. de Fin. 34. Quod pondus dignum habeat æsti-
 matione.
 Æstimatio, Taxatio. Cæsar. 1. Bell. Civil. 87. Militibus æqua facta æsti-
 matione, pecuniam pro his rebus solvit.
 Æstimatio census. Non æstimacione census, verum victu atque cultu
 terminatur pecunie modus: Cic. Parad. 6.
 Facere æstimacionem. V. in FACIO. H. St.
 Æstimacionem accipere. V. ACCIPIO.
 In æstimacionem aliquid accipere. Cic. 13. Fam. 8. A M. Laberio C.
 Albinus prædia in æstimacionem accepit.
 Æstimatio, pro Re æstimata. Cic. 9. Fam. 16. Nunc quum tam æquò
 animo bona perdas, non eo sis consilio, ut quum me hospitio recipias,
 æstimacionem te aliquam putes accipere. Etiam hæc levior est plaga ab
 amico, quam a debitore. Alludit ad æstimacionem possessionum, quam
 Cæsar, pulso ex Italia Pompeio, quum Romam revertisset, per arbitros
 causa debitorum fieri voluerat, ut si creditoribus facilis satisfacerent.
 Qua de re initio lib. 3. de Bell. Civil. his verbis: Quum fides
 tota Italia esset angustior, neque credita pecunie solverentur,
 constituit ut arbitri darentur: per eos fierent æstimaciones possessionum,
 & rerum, quanti quæque earum ante bellum fuissent, atque
 ea creditoribus traderentur. Hoc & ad æstimacionem novarum tabularum
 tollendum, minuendumque, qui fere bella & civiles dissensionibus sequi
 consuevit: & ad debitorum tuendam exstimacionem esse aptissimum
 exstimavit. Hactenus Cæsar. Sueton. etiam in Julio cap. 42. De pecuniis
 (inquit) mutuis, disjecta novarum tabularum expectatione,
 quæ crebro movebatur, decrevit tandem ut debitores creditoribus satisfacere
 pro æstimacionem possessionum, quanti quasque ante civile bellum
 comparasset, deducto summa æris alieni, liquid utraque nomine
 numeratum aut prescriptum fuisset: qua conditione quarta pars fere
 crediti deberat. Hæc Sueton. Quum igitur Papirius ex eo Cæsaris de-
 creto magnam a debitoribus plagam accepisset, æstimatis eorum posses-
 sionibus, non quanti venire tunc possent, sed quanti ante civile
 bellum fuissent: iocans Cicero: Ne credas, inquit, quum me hospitio
 recipias, æstimacionem te aliquam accepturum. Et dixit, Æstimacionem
 aliquam, tanquam si, Magnum aliquid damnatum, dixisset.
 Papirius enim æstimaciones, i. e. Prædia per arbitros iniq̄ue æstimata
 a debitoribus accipiens, crediti iacturam non minimam fecerat. Deinde
 sequitur: Etiam hæc levior est plaga ab amico, quam a debitore.
 h. e. Et tamen, quod ab amico bona tua comendantur, non id tibi
 æque grave esse debet, atque illud est, quod debitorum causa perditis:
 a quibus possessiones, quanti vendere nunquam poteris, accipiens
 tibi sunt. Idem 9. Fam. 18. Æstimaciones tuas vendere non potes.
 h. e. Res æstimatas, significat enim possessiones pro æstimacionem
 a debitoribus acceptas. Hinc est, quod ipse Cicero. quandoque dicit accipere
 æstimacionem, pro accipere a debitore possessionem, aut rem lege
 Cæsaris æstimatam. ut in exemplo superiore. Et 12. Att. 21. Ovia C.
 Lolii curanda sunt. h. e. negat Eros posse sine me. credo, quod accipi-
 enda aliqua sit & danda æstimatio. h. e. Accipienda mihi possessio
 aliqua, & domus, aut res a debitoribus meis, & ea Ovia, cui ipse
 debeo, tradenda. Et post hoc Cicero Æstimacionem pro Re æstimata,
 æstimata, inquam, ab arbitris Cæsarianis, quanti ante civile bellum
 fuisset. adde Parei Lex. Plant. p. 55.
ÆSTIMABILIS, e. [*αἰσθητός*] Quod æstimari potest: unde Inæstimabile,
 Quod nullo pretio potest æstimari. Cic. 3. de Fin. 20. Æstimabile esse
 dicitur, &c.
ÆSTIMIA, æ, f. Obfol. sic Æstimias Festus exponit æstimaciones & in
 XII Tabulis, Æstique æstimiam iudicari prædicato.
ÆSTIMUM, ii, n. Hyginus de Lim. p. 152. Ed. Græc. Possessiones pro
 Æstimum ubertatis assignate. Sæpius etiam apud Frontin. de Colon. occur-
 rit.
ÆSTRÆUM, Oppidum Macedonia: &
 ÆSTRÆI, Populi flum ejus urbis incolæ, teste Ptolemæo.
ÆSTUARIIUM, ÆSTUO, V. ÆSTUS.
ÆSTUS, us. m. [*καύσων, πύρρ, θερμός, κλύδων*] Festus, Æstus folis
 & æstivi temporis flagrantia. Virg. 3. Georg. 331.
 Æstibus & mediis vmbrosam exquirere vallem.
 Æstus, de calido ignis vapore dictum, qualis exit e fornace. Virg. 2.
 Æn. 706.
 --- propiusque æstus incendia volvunt. Ibid. 759.
 --- exuperant flammæ: furit æstus ad auras.
ÆSTUS, ut ait Nonius, est Marinus impetus & Commotio. Vulgo Maris
 fluxus & refluxus. Plaut. Afin.
 Quo magis te in altum capessis, æstus te in portum referet.

Virg. 1. Æn. 112. — Furit æstus arenis. Ab hac significatione legimus æstuosum mare.

Marinus, sive Maritimus æstus. Cic. 2. de Divin. 3. 4. De Nat. Deor. 2. 19.

Reciproci æstus vis inenarrabilis. Plin. in Procem. lib. 32. & 2. 97.

Valti æstus pelagi. Catul. Argon. 64. 127.

Æstus maris accedent, &c. Plin. lib. 2. cap. 97. Æstus maris accedere & reciprocate, maxime mirum: pluribus quidem modis, verum causa in sole lunaque. Bis inter duos exortus luna affluit, bisque remeant vicinis quaternisque semper horis. Et primum attollente se cum ea mundo, intumescentes: mox a meridiano cœli fastigio vergente in occasum, residentes: rursusque ab occasu subter cœli ima, & meridiano contraria accedente, inundantes: hinc donec iterum exoriatur, se fortentes. Nec unquam eodem tempore quo pridie, exori: ut ancillante fidere, trahenteque secum avido haustu maria, & aliunde aliunde quam pridie exoriente: paribus tamen intervallis reciproci, fœnisque semper horis, non cuiusque diei, aut noctis, aut loci, sed æquinoctialibus. Hactenus Plin.

Æstus maris crescit, decedit, recedit. Plin. lib. 2. cap. 97. In ripa Bœtis oppidum est, cuius putei crescente æstu minuantur, augetur decedente. Et cap. 98. His addit Aristoteles, nullum animal nisi æstu recedente expire.

Æstus reciproci vis inenarrabilis. Plin. lib. 32. in Procem.

Æstus maris modici, &c. Plin. lib. 2. cap. 97. Modici luna nova æstus, plenior ea exundant, plenaque maxime fervent. Inde mitescunt. Pares ad septimum primis. Iterumque alio latere dividua augentur. In coitu Solis pares. Plane eadem Aquilonia, & a terris longe recedente, mitiores, quam quoniam in Austros digressa, propriore nisu vim suam exerceat. Paulo post, Duobus æquinoctiis maxime tumentes, & autumnali amplius quam verno. Inanes vero bruma, & magis solstitio. Veterum sententias de maris reciprocatione recensent Combric. lib. Meteor. Tract. 10. 5.

Fervet æstu pelagus. Cic. 3. de Orat. 155.

Æstu frangitur mare. Lucret. lib. 6. 143.

Æstus pro Mari æstuoso. Virg. 2. Georg. 164.

Tyrenusque fretis inniditur æstus Avernis.

Æstus ulceris. Cic. 2. Tusc. 10.

Jamjam absumor, conficit animam

Vis vulneris, ulceris æstus. i. e. Ulceris inflammatio. Eodem modo calor ille febris intensissimus, Æstus quoque dicitur.

Æstus, translatus ad Animum. Cic. de Clar. Orat. 281. Sed hunc quoque absorbit æstus quidam non insolite adolescentibus gloriæ: pro Vehementiori cupiditate & ardore quodam.

Æstus animi. Firmic. lib. 3. cap. 5. Erunt autem semper tales, in æstu animi, & in maximis necessitatibus constituti.

Inter æstus iracundiæ fluctare. Macrobi. 4. Saturn. 2.

Magnoque iratum fluctat æstu. Virg. 4. Æn. 532.

Ingenii. Cic. 3. de Orat. 143. Quo quam ingressus esses, repente te quasi quidam æstus ingenii tui procul a terra abripuit, atque in altum a conspectu pene omnium abstraxit.

Confectudinis, Impetus, vis. Allusio est ad æstum maris. Cic. 2. de Legib. 9. Ne æstus nos consuetudinis absorbeat.

Commovere æstus belli. Lucret. lib. 5. 1434.

Et belli magnos commovit funditus æstus. h. e. Tumultus bellicos.

Æstus, pro Amore. Ovid. 14. Met. 352.

Ut primum valido mentem collegit ab æstu.

Æstus, Agitatio, & difficultas. Quintil. lib. 11. cap. 1. Illic major æstus ubi quis pudenda queritur.

Æstus, Dubitatio, sollicitudo. Plin. lib. 1. epit. penult. ad Pompeium Falconem, Erat hic quoque æstus ante oculos, si forte me appellasset.

Idem alibi, Explicat æstum meum. i. e. Dubitationem, inquit Budeus.

Pulchra significatio metaphorica. In hoc æstu periculorum, Justinus,

V. παρὰ Βοδών, ubi exp. ἰσθμὸν ἰσθμῶν, ut ἰσθμὸν, ὡς ἰσθμῶν. H. St. Vid.

Bud. Comm. p. 331. ed. Bas. 1530.

Anceps æstus. Sen. Medea 12. Anceps æstus incertam rapit. h. e. Incertus animi furor & agitatio.

Æstus, pro Ipâ caloris vi, qualis æstate solet esse.

Ardens æstus. Virg. de quatuor anni partibus.

Calidi. Lucret. lib. 1. 301.

Dubius. Claud. in Ruff. lib. 1.

Fervidus. Hor. 1. Serm. 1. 38.

Gravem æstum solari fluvii. Hor. 2. Carm. 5. 7.

Horriferi. V. Eructare æstus horriferos, in ERUCTO.

Ignavi. Ab effectu, quod Ignavos homines reddant. Ovid. 7. Met. 529.

Inceps æstus avertere. i. e. Febrem. Virg. 3. Georg. 459.

Letiferi. Ovid. 7. Met.

Medii, h. e. Meridies, quo tempore sol ardet maxime. Virg. 3. Georg. 331.

Multulentus. Plaut. Molt. 4. 2. 90. Multulentus æstus nares attingit. Joco dictum de vapore vini recentis & multæ.

Nebulosus, V. NEBULA.

Rabidi æstus. i. e. Calores. Aufon. 3. Sect. 3. ad Paulinum Epist.

Rapidus. Virg. 2. Ecl. 10.

— & rapido fœssis messoribus æstu

Allia, feryplumque, herbas contundit olentes. Ubi Servius, Rapido æstu, Vehementi & ferventi.

Sicci. Columel. de cultu hortorum, lib. 10.

Sidereus. Ovid. 6. Met. 341. h. e. Solis ardores.

Steriles. Claud. in fec. Conf. Hon. 277.

— steriles juvat ire per æstus.

Torrentis. Plin. lib. 8. cap. 12. Elephantis frigidissimum esse sanguinem, ob id æstu torrente præcipue a draconibus expeti.

Tremulus. Lucret. lib. 6. 875.

Validus. Ovid. 14. Met. 352.

Exæstare æstus. Lucret. lib. 6. 816. & 2. 1136.

Hos igitur tellus omnes exæstuat æstus. i. e. Ebullit & efflat.

Æstu, febrique jactari. Cic. 1. in Catil. 31. Sæpe homines acri, morbo gravi, quom æstu febrique jactantur, li aquam gelidam biberint, prius relevari videntur: deinde multo gravius vehementiusque afficiantur.

Infinuare æstum. Lucret. lib. 6. 859. de Sole.

Laborare æstu. Columel. lib. 4. cap. 24.

Relevare æstus. Ovid. 3. de Arte Am. 697.

Secare. Virg. 8. Æn. 674.

Et circum argento clari delphines in orbem

Æquora verberant caudis, æstumque libabant. h. e. Maris agitationem. Servius naturam rem ostendit. Nam semper mare turbatur, quom delphines apparuerunt.

Solari æstum fluvii. V. Gravem æstum solari fluvii.

Solvi æstu. Lucret. lib. 1. 493.

Sufficere æstus. Ovid. 1. Met. 228.

Torrentis æstu terra. Columel. lib. 4. cap. 19.

Æsti, pro Æstus. Pacuv. Chryc. Æsti forte ex arido. Nonius.

ÆSTUARIIUM, ii. n. denom. Æstuarium (ut Strabo ait) sunt Loca que

marinis aquis referta sunt ex inundationibus pelagi, per quas sæpe in mediterranea fluviorum imitar navigantes ascendunt: aliquando non nisi

flatus ait esse omnia, qua mare vicillim tum accedit, tum recedit. Cæc. 2.

Bell. Gall. 28. Majores natu, quos una cum pueris mulieribusque in æstuarium ac plaudes collectos dixeramus. Plin. lib. 5. cap. 1. Affunditur

autem huic æstuarium e mari fluvofo meatu. De ejusmodi æstuariis

intelligitur Virgili periphrasis in 2. Georg. 480.

— qua vi maris alta tumescunt

Obicibus ruptis: rursusque in seipsa residunt. Ubi Servius, Æstuarium

Oceani accipimus, qua per Gallias & Hispanias in infinitum erumpit,

contempta lege riparum, ad quas rursus recedit.

Æstuarium, Quo vapores exhalantur, i. e. emittuntur, sive sit hiazus

naturalis, sive fossia manufacta: quod & Vaporarium & spiraculum dici

potest. Vitruv. lib. 8. cap. 7. Lucerna accensa demittitur: que si per-

manferit ardens, sine periculo descendetur. Sin autem eripietur lumen

vi vaporis, tunc secundum puteum dextra ac sinistra effodientur æstuarium, ita (quemadmodum per nares) spiritus ex æstuariis dissipabuntur.

Eandem sententiam, sed brevius habet Plin. l. 31. c. 3.

Æstuarium erant Meatus ab hypocausto perpetui unde calores occulti in

cameras Caldariorum ipsorum penetrabant. Quod tetigit Stat. 1.

Syl. 5. 58.

— ubi languidus ignis inerrat

Ædibus, & tenuem volvunt hypocausta vaporem. Baccius de

Therm. Vet. cap. 9.

ÆSTUO, [καυστορι] Ære. Æstu fervere, & quasi Calore suffocari. In-

ven. 3. Sat. 103. — si dixeris, æstuo, fudat. Cic. 2.

Tusc. Itemque Lycurgi, laboribus erudium juvenentem, venando,

currando, esuriendo, sitiendo, algendo, æstuando. Columel. Ut a

sole æstuanre uvæ & a ventis protegantur.

Æstuar, Exhalare: h. e. Emittere calidum vaporem, qui æstus dicitur.

Virg. 6. Æn. 297.

Turbidus hic cœno, vastaque voragine gurges

Æstuat: atque omnem Coccyto eructat arenam. Sic, Fornax

æstuar dicitur.

Aër æstuat. Propert. lib. 2. 29.

Caloribus æstuar. Columel. l. 4. cap. 8.

Desiderio. Cic. 7. Fam. 18. Sed magis ut desiderio nostri te æstuar

putarem. i. e. Vehementer me desiderare: quasi Cum quodam animi

æstu, i. e. fervore.

Dies æstuat. Lucan. lib. 1. 16.

Humor. Virg. 4. Georg. 308.

Interea teneris tepfactus in ossibus humor

Æstuat.

Ignis. Virg. 4. Georg. 269.

Æstuat ut clavis rapidus fornacibus ignis.

Mare. i. e. Agitatur. [καρμῆναι, ζεασσαι] Curt. Æstuar semper fretum:

quoque arctius volutetur inter insulam & continentem, hoc acrius furere.

Æstuar, [ἰσχυρῶν] Angi, & cum agritudine animi follicitum & per-

turbatum esse. Cic. de Arusp. Resp. 2. Exanguis atque æstuanis se cura

proripuit cum quibusdam fractis jam atque inanibus minis. Tractio

ducta a maris æstibus nunc accedentibus, nunc recedentibus. [Potius

ab æstu & sudore laborantium in aliq. re.

Æstuar in aurum. Claud. in Eutrop. lib. 1.

Ille nec Eunuchis placidus, sed pejus in aurum Æstuat.

Pudor æstuat in corde. Virg. 10. Æn. 870.

Insolenter æstuar. Catul. 22.

Lenius. Ovid. 9. Met. 764.

Æstuar & tergiverfari. Cic. pro Flacc. 47. Hunc æstuantem & tergiver-

fantem judicio ille persequitur.

Cupiditatibus æstuar. Firmic. lib. 3. cap. 8.

Dubitazione. Cic. 4. Verr. 74. Itaque æstuat ab dubitatione, versabat

se in utranque partem, non solum mente, verum etiam corpore.

Æstuar invidia. Sallust. Cat. C. 32. Nanque pleraque nobilitas invidia

æstuat.

ÆSTUANS, antis. Partic. [καυμάων] Catul. 58. Animo æstuanter rursus

reditum ad vada pertic.

Æstuantia refrigerare. Plin. lib. 17. cap. 4.

ÆSTUARUNDUS, Adj. Idem. Pallad. 11. 17.

ÆSTUATIO, ðnis. f. [καυστορις] ut Æstuatio urbanorum civium. Plin.

lib. 18. cap. 1. Quorum æstimatione & gaudio nos quoque relicti æstima-

tionis suæ istis hominum turbis, pergamus excolere vitam. i. e. Vehementibus desiderijs & cupiditatibus. hic vero tres MSS. Libri Exultationi

habent, Harduino testante.

ÆSTUOSUS, Adj. [στυγῆς, καυῶδες, ζεασμάδες] Quod æstu, i. e. calore

plenum est. Columel. lib. 11. c. 2. Septimo Cal. Augutas Canicula

apparet, caligo æstuosa.

Æstuosus Ausfer, Vulturinus & Favonius. Plin. lib. 2. cap. 47.

Æstuosus & pulverulentus via iter conficiebam. Cic. 5. Att. 14.

Calabria æstuosus. Hor. 1. Carm. 31. 5.

Caligo æstuosus. V. ÆSTUOSUS.

Cœlum æstuosum. Columel. lib. 4. Cœlum neque nivale vinea, nec

rursus æstuosum desiderat.

Fræta. Hor. 2. Carm. 7. 16. Ob æstus maritimos.

Impotentia. Hor. Epod. 16. 62.

Jupiter. h. e. Jupiter Ammon, ad cuius oraculum in Libya Cyrenaica,

Austro flante, sic agitantur & æstuant arena, ut mare fluctibus. Autho-

res Pinius, Mela, Solinus, Catullus 7. Epig.

- Locus. Celf. lib. 8. Locis tamen æstuosis facilius invenitur. i. e. Regionibus calidioribus.
- Syrtes. Hor. 1. Carm. 22. 5. Sive per Syrtes iter æstuosas. Ubi Acron, Æstuosas, i. e. Procellosas, aut Nimmio fove ferentes. Unde Virg. 4. Æn. 41. — & inhospita Syrtes. Lambinus vero, Æstuosas, i. e. quæ vocat, propter æstus maris accedentes & recedentes.
- Animal æstuosissimum. Columel. lib. 7. cap. 10. de fœ.
- Dies æstuosissimi. Plin. lib. 34. Non fit hoc nisi æstuosissimis diebus circa Camis ortum.
- ÆSTUOSE, Adv. Plaut. Bacch. 3. 3. 67. Acerrime atque æstuose absorbet.
- Æstuosius. Hor. Epod. 3. 18.
- Nec munus humeris efficacis Hercules Inarat æstuosius. Sunt qui pro Adj. habent.
- ÆSTIFER, Æra, Ærum. [πρωτόθετος, κενεοτόθετος] Virg. 2. Georg. 352. Hoc ubi hiulca fuit findit Canis æstifer arva. Æstiferum canem vocat, quod Æstum astat, i. e. Calorem vehementissimum. Cic. in Arat. Æstiferos validis erumpit flatibus ignes. Ibid.
- Æstifer est pandens ferventia sidera Cancer.
- Æstifer, h. e. Æstum ferens, seu patiens. Lucan. lib. 1. 206.
- sicut squalentibus herbis
- Æstifera Libyes viso leo comminus hoste. Stat. 3. Sylv. 3. 91.
- quod mellibus Afris
- Verritur, æstiferi quicquid terit area Nili.
- Campi æstiferi. h. e. Æstum ferentes, seu patientes. Sil. Ital. 1. 1. 194.
- Æstifer ignis. Lucret. lib. 1. 663.
- Æstifer ignis uti lumen jacit, atque vaporem.
- ÆSYÉTES, æ. Viri proprium. Ex hujus fœculor ad Trojam extructo speculabatur Polites quid in suis navibus faceret Græci Trojam obfidentes. Homer. 2. Iliad. Strab. lib. 13.
- ÆSYMA, Λίσυμα Stephano, Urbs Thraciæ, patria Castianiræ, ex qua Priamus Gorgythionem suscepit, qui in bello Trojano ab Ajace fuit interfectus. Homer. 8. Iliad. 304.
- ÆSYMNETÆ, [Αισυμηταί] dicebantur apud Græcos qui parem regiæ dignitati potestatem habebant: a quo nomine, Dictatoris imperium traxisse originem creditur. V. plura apud Alex. ab Alex. 1. 4. c. 23. [Translatum id nomen postea ad Agonothetas, ut docuit Ant. van Dale Diff. de Agonothetis &c. quæ est VII. Syntagmatis doctiss. C. 1. p. 516.]
- ÆSYMNIUS, Viri Megarensis nomen & ejusdem nominis tumulus. Paulan. in Attic.
- ÆSYMNIUS, Unus e principibus Græcorum ab Hectore interfectus, teste Homer. 11. Iliad. 303.
- ÆSYRMUS, Urbs Thraciæ, teste Homer. 8. Iliad.
- ÆTA, Colchorum rex, Medæ & Absyrti pater. V. ÆETA.
- ÆTAS, ætis. f. [ἄλτις] ab Ævo deducitur, quasi Ævitas.
- Ætatem Varro dividit in infantiam, pueritiam, adolescentiam, juventam, senectam: quarum tamen singule trifariam dividuntur, ut prima pars viridis sit, deinde adulta, postea præceps. Hinc est quod Virgilius ait, — viriditas juvenata. Serv. in 5. Æn. 295. Alii aliter describunt, de quibus Censorin. de Die Natal. cap. 14.
- Ætates sic hñvit Servius Tullius rex, quem census facendi gratia, illas quinque classes populi Romani intruleret, ut pueros esse existimaret, qui minores essent anni septendecim. Inde ab anno decemoseptimo, quos idoneos jam esse republicæ arbitrarerit, milites scripsit: eosque ad annum quadragesimum sextum juniores dixit, supraque eum numerum seniores appellavit. Author Tubero l. 1. Histor. apud Gell. l. 10. c. 28.
- Ætas infirma puerorum, puellarum, senioque confectorum hominum. l. 122. D. de legat. 1.
- Ætas ædificiorum. l. 58. D. de legat. 1.
- Ætas in vino. Plin. lib. 23. cap. 1. Sua cuique ætas vino gratissima, hoc est, media, unde Ætatem ferre, & Pati ævum, dicitur de fructibus non fugientibus. Budaus.
- Ætas pro Hominibus in ætate degentibus. Ovid. 2. Met. 418.
- Quum subit illa nemus, quod nulla ceciderat ætas. h. e. Nullius ætatis homines.
- Ætas, pro Juventute. Cic. 7. Verr. Erat ea navis plena juventutis formosissima, plena argenti facti atque signati. Paulo post, si qui senes aut deformes erant, eos in hostium numero ducit: qui aliquid formæ, ætatis, artificieque habebant, abducit omnes.
- Or. in Salut. extr. omnium cubulorum in ætate pellex, pro Prima ætate. H. St. V. & Cort. ad l.
- Ætas, pro Solo anno interdum ponitur. Varr. Ætatem vix decimam ingressus. Virg. 3. Georg. 190.
- At tribus exactis, ubi quarta accesserit ætas, Carpere mox gyrum incipiat. Serv. i. e. Quartus annus. Nam Ætatem plerumque generaliter dicimus pro Anno, pro triginta, pro centum, pro quovis tempore.
- Ætas, pro Tempore. Plin. lib. 12. cap. 1. Hoc actum circa urbis captæ ætatem. Sic usitate, Nostra ætate dicimus, pro Nostro tempore.
- Ætas, pro Seculo, i. e. Centum annis. Cic. de Senect. 31. Tertiam enim jam ætatem hominum vivebat. De Nestore dictum, qui secundum poetas trecentos annos vixit. unde ipse apud Ovid. sic ait 12. Met. 187. — vixi
- Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas.
- Ætas pro 30. annis. Hor. Epod. 16. 1.
- Alterâ jam teritur bellis civilibus ætas. 2. Met. 418. est, quæ appellatur Græcis, 30. annorum, ut Lambinus Torrentiusque demonstrant. Stautius etiam pro Die ponit 3. Theb. 562.
- quid crastina volveret ætas,
- Scire nefas homini.
- Ætas, pro Vita hominis frequenter & venuste accipitur. Est autem pars pro toto, per synecdochen: quia ætates fuit vitæ partes. Plaut. Rud. 4. 7. 10.
- in ætate hominum plurimæ
- Fiunt transfennæ, ubi decipiuntur dolis.
- Ætas item aliter accepta. Virg. 8. Æn. 200.
- Attulit & nobis, aliquando optantibus ætas
- Auxilium, adventumque dei. h. e. Beneficium temporis, ait Servius. Nos vulgo tempus vocamus.
- Curfus ætatis. Cic. de Senect. 33. Curfus est certus ætatis, & via una naturæ, eaque simplex: suaque cuique parti ætatis, temperatissima est data.
- Fabulam ætatis peragere. Cic. de Senect. 64. Quæ sunt igitur voluptates corporum cum autoritatis præmiis comparandæ? quibus qui splendide usi sunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregrisse, nec tanquam inexercitati histiones in extremo actu corruisse. Congruenter autem vitæ tempora fabulis comparantur: quia sicut fabula quinque actibus conitat, ita hominis vitæ quinque ætatibus seu gradibus.
- Fata ætatis implere. Ovid. 6. Epist. 36.
- Fervor ætatis. Cic. de Senect. 45. Epulabar igitur cum sodalibus omnino modice, sed erat tamen quidam fervor ætatis: qua progrediente, omnia fuit etiam in dies mitiora.
- Flexus. Cic. 1. de Orat. 1. Si infinitus forensium rerum labor, & ambitionis occupatio, decursu honorum & ætatis flexu constitisset.
- Flore ætatis frui. Lucret. lib. 4. 1094.
- Florem ætatis tangere. Lucret. lib. 3. 771.
- Quove modo poterit pariter cum corpore, quoque
- Confirmata cupitum ætatis tangere florem -
- Vis animi.
- Florem ætatis pervadere. Lucret. lib. 1. 556.
- Freta ætatis, Fervores ætatis. Lucret. lib. 4. 1024.
- Homo id ætatis, id ætatis sumus, pro Eius ætatis. Cic. 6. Fam. 20. Ita vivimus, & id ætatis jam sumus, ut omnia que non nostra culpa nobis accidant, fortiter ferre debeamus. V. & 3. Verr. 66. & 4. 37.
- Homo ætatis suæ, Qui major anni est. Modestinus in l. ex duobus. D. de negot. gestis. Ex duobus fratribus, uno quidem suæ ætatis, altero vero minore annis: quum haberent communia rustica prædia, &c.
- Idem ætatis, pro Eiusdem ætatis. Tacit. 13. Ann. 16. Mos habebatur principum liberos, cum cæteris idem ætatis nobilibus, sedentes vesci in aspectu propinorum.
- Gravitas. Cic. de Senect. 33.
- Imbecillitas ætatis. Cic. ad Brut.
- Infirmatas. Cic. 16. Att. 5. Si quæ iniqua antea propter infirmitatem ætatis, &c.
- Lanuginis primæ ætas. h. e. Juventutem in qua barba incipit pubescere. Ovid. 21. Epist. 85.
- Quid mirum, si me primæ lanuginis ætas
- Abstulit, atque anni, quos vir amare potest?
- Lubricum. V. LUBRICUS.
- Maturitas. Cic. 4. Fam. 4. Et si abest maturitas ætatis tamen personæ aureus ejus hujusmodi vocibus non est inutile.
- Peraçtio. Cic. de Senect. 86. Senectus autem peraçtio ætatis est, tantam fabulam.
- Robur ætatis quam maturimum. Tacit. 13. Ann. 29.
- Ruina. Ovid. 1. de Pont. 5. 6.
- Nec me si subito videas cognoscere possis:
- Ætatis facta est tanta ruina mea.
- Spatium. Cic. de Senect. 60. de Valerio Corvino. Itaque quantum spatium ætatis majores nostri ad senectutis initium esse voluerunt, tantus illi cursus honorum fuit.
- Spatium vetustum. Lucret. lib. 2. 1171.
- Specie ætatis uti. Ovid. 5. Fast. 353.
- Et monet ætatis specie, dum floreat, uti:
- Contemnunt spiam quam cecidere rose.
- Tempus ætatis. Cic. de Senect. 69. Breve tempus ætatis fatis est longum ad bene honesteque vivendum.
- Tempus extremum. Cic. de Senect.
- Temporis futuri ætas. Ovid. 15. Met. 835.
- Tempus infinitum ætatis. Cic. 2. de Fin. 88. Quum enim summum bonum in voluptate ponat, negat infinito tempore ætatis voluptatem fieri majorem, quam finito atque modico.
- Tempus nostrum ætatis. Cic. 3. Q. frat. 5. Angor, mi suavisime frater, i. angor, nullam esse temp. nulla judicia; nostrumque hoc tempus ætatis, quod in illa autoritate Senatoria florere debet, aut foreni labore jactari, aut domesticis literis sustentari.
- Tempora ætatis queri. Propert. lib. 1. 7. 8.
- Tempus ultimum ætatis. Cic. 2. de Fin. 87. Neque expectat ultimum tempus ætatis.
- Ver breve ætatis. Ovid. 10. Met. 85. — citraque juventam
- Ætatis breve ver, & primos carpere flores.
- Adulta ætate filius, apud Cic. V. ADULTUS.
- Affecta ætas. V. AFFECTUS.
- Annua ætas. Plin. lib. 8. cap. 40.
- Avida. Senec.
- Et quicquid avida per tot annorum gradus
- Abcondit ætas.
- Aurea. Ita enim fuit appellata, quod optimis moribus illo tempore quo Saturnus regnavit, homines floruerint. De ætate aurea, argentea, &c. Hesiodus, cæterique poætæ passim. Ovid. 1. Met. 89.
- Aurea prima lata est ætas, que vindice nullo
- Sponte sua sine lege fidem rectumque colebat.
- Bona, pro Adolescentia: que videlicet felicior vitæ pars existimatur. Cic. de Senect. Quod si ipsis voluptatibus bona ætas fruitur, libentius primum parvulis fruitur rebus. Et Hor. 2. Epist. 2. 216.
- Confans. Cic. de Senect. 33. Ut enim infirmitas puerorum, & ferocitas juvenum, & gravitas jam constantis ætatis: sic senectutis maturitas naturale quiddam habet, quod suo tempore percipi debeat.
- Sic ibidem, Num ea jam confans requirit ætas? Quæ Media dicitur.
- H. St. [Locum Cic. non invenimus.
- Confularis ætas. V. Confularis in CONSUL.
- Crastina. Stat. 3. Theb. 562.
- quid crastina volveret ætas,
- Scire nefas homini.
- Decrepta. V. Procreta ætas.
- Dura. Hor. 1. Carm. 35. 35. i. e. Ferrea.
- Edax. Lucan. lib. 7. 397.
- Non ætas hæc carpit edax.
- Effecta. Stat. 6. Theb. 252.
- Extrema. Cic. de Senect. 46. Hujus extrema ætas in hoc beator quam media, quod autoritatis plus habebat, laboris minus.
- Ferox. Hor. 3. Carm. 5. 13.
- Firmam ætatem dici putat Galenus, eorum qui mediam consistentiæ seu vigoris ætatem, & senectutis agunt: quum jam crescendi ætas & tempus

pus exceffit, necdum tamen fenectutis fenfus ullus notabilis comparet.
 Ex Cael. Antiq. Leet. 26. 20.
 Flexibilis. Cic. ad Brut. 18. Videtur enim effe indoles: fed flexibilis
 ætas: multique ad depravandum parati.
 Florens. Cic. de Senect. Tæmeritas eft videlicet florentis ætatis, prudentia
 fenectutis.
 Fœcunda. Claud. 8. Paneg.
 Crescite virtutes, fœcundaque floreat ætas.
 Futilis. Sil. lib. 16. 655. Puer ille, & futilis ætas, Imbellesque anni & C.
 Grandior. Cic. 5. Philipp. 47. & Ovid. 6. Met. 28.
 Heroice. Cic. 5. Tufc. 7. Heroicis etiam ætatibus Ulyffem & Nestorem
 accepimus & fuiffe & habitos effe fapientes.
 Imbecilla. Hor. 2. Serm. 2. 86.
 Accedent anni, tractari mollius ætas
 Imbecilla volet. h. e. Senilis.
 Impenfa labori. Lucan. lib. 2. 569.
 — ataque impenfa labori Dant animos?
 Impia. Hor. Epod. 16. 9. hominum fcil. impiis moribus.
 Improvida puerorum. Lucret. lib. 1. 938. & Cic. 5. Tufc. 62.
 Incuriofa fuorum. Tacit. in Vita Agricole, Clarorum virorum facta mor-
 queque pofteris tradere, antiquitus ufumatum, ne noftris quidem tempo-
 ribus, quanquam incuriofa fuorum ætas oniffit. i. e. Suos nihil curans.
 Inertior. Ovid. 4. Trift. 7. 3.
 Jam fubeunt anni fragiles, & inertior ætas.
 Inferior. Cic. 4. Acad. i. e. Junior, & Poterior. De Democrito, Quis
 hunc philofophum non anteponeat Cleantii, Chryffippo, reliquisque in-
 ferioris ætatis?
 Infima. Ovid. 6. Faft. 599. Quintil. lib. 1. cap. 3. & Cic. 5. de Fin. 43.
 Integra. Ter. And. 1. 1. 4. Egregia forma atque ætate integra. Ut Virg.
 9. Æn. 255. — integer avi Afcanius. Nos Florem ætatis
 non inepte appellamus.
 Invida ætas. Hor. 1. Carm. 11. 7.
 — dum loquimur, fugerit invida Ætas.
 Irrevocabilis ætas præterita. Lucret. lib. 1. 469.
 Iufte ætatis homo. Ulp. in l. cum filiofam. ad finem. D. de legat. 3.
 Lacrymabilis. Stat. 2. Sylv. 1. 139. Scil. puerilis.
 Non te forma movet, non te lacrymabilis ætas.
 Læfciva. Hor. 2. Epift. 2. 216.
 Legitima ætas ad petendum magiftratum. Liv. 3. Decad. lib. 5.
 Longa ætas magiftra. Ovid. 5. Epift. 96. Quintil. lib. 1. cap. 8. Longa
 ætas fpatium dabit.
 Lubrica. Claud. de Rapt. Proferp. 226.
 Mala ætas, pro Senectute. Afran. Vopifco.
 Si poffent homines delinquentis capi,
 Omnes haberent nunc amatores anus.
 Ætas, & corpus tenerum & morigeratum,
 Hæc funt venena formofarum mulierum.
 Mala ætas nulla delinquentia invenit. Nonius. & Hor. 2. Epift. 2. 216.
 Matura. Claud. de Sext. Conf. Hon. 557.
 Maturiffima. ad Heren. lib. 4. 26. Hi fapienter faciunt, qui adolefcen-
 tes maxime cafignant: ut quibus virtutibus omnem vitam tueri poffint, eas
 in ætate maturiffima velint comparare.
 Mavortia. Claud. de Bell. Get. 35.
 Media. Plaut. Aul. 2. 1. 37.
 Militaris, pro Robufta & apta ad militiam. Liv. Nec ullo jam qui milita-
 ris ætatis effet, non aut cæfo, aut fugato. Pro Anno, quo militare fole-
 bant Romani, qui erat decimus feptimus.
 Pro Juvenibus. Liv. 25. 5. Igitur non militaris modo ætas, aut viri tan-
 tum, fed femineæ quoque puerique fupra animi corporisque vires dan-
 funt.
 Mobilis. Virg. 3. Georg. 165. — viamque inffite domandi:
 Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas.
 Mollis. Ovid. 1. de Arte Am. 10.
 Sed puer effe, ætas mollis, & apta regi.
 Mollior luxu. Claud. de Bell. Get.
 Nefcia fimulandi. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Nobilis. Claud. 22. Epig.
 Nubilus. Claud. 1. Pr. Conf. Stil. 69.
 Obnoxia injuriæ. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Omnis ætas. Tacit. 6. Ann. 19. Jacuit immenfa frages, omnis fexus,
 omnis ætas, illuftrès, ignobiles, difperfi aut aggregati.
 Otiofa & quieta. Cic. de Senect. 82. Nonne melius multo fuiffet, otiofam
 ætatem & quietam fine ullo aut labore aut contentione traducere?
 Opportuniffima. Cic. 7. Fam. 7. Imperatorem liberaliffimum, ætatem
 opportuniffimam, commendationem certe fingularem habes. h. e. Com-
 modiffimam, & que munitis publicis adhuc probe vacare poffit.
 Perpetuam ætatem reperire. Lucret. lib. 3. 999.
 Poftera. V. Præfens ætas.
 Prætextata. Gell. lib. 1. cap. 23. h. e. Ætas pueritiæ. Vide PRÆ-
 TEXTATUS.
 Prætoria, qua quis Prætorum poterat petere, five Annus quadragefimus.
 Præfens. Hor. 2. Epift. 2. 42. — veterenes poetæ,
 An quos & præfens, & poftera refpuit ætas.
 Pretiofior. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 2. 185.
 — illic pretiofior ætas, Aurea progenies habitat.
 In prima ætate pudoris. Quintil. lib. 1. cap. 2. 4.
 Puellaris. Quintil. lib. 6. in proem.
 Robufta. Ulpian. in l. Si maritus fit. §. lex Julia. D. ad leg. Juliam de
 adulter.
 Robuftior. Claud. 7. Paneg. & Cic. 5. Philipp. 45.
 Senatoria. Tacit. 3. Hift. 9. Magnam e die pietatis eloquentiæque fa-
 mam Viplianus Mefala adeptus, nondum Senatoria ætate.
 Senecta ætate. Plaut. Senecta ætate qui factus effe puer. pro, in fenectute.
 V. SENECTUS.
 Senior. Sen. OEth. 4.
 Sera. Ovid. 1. de Arte Am. 65.
 Seu te forte juvar fera, & fapientior ætas.
 Simplex, h. e. Juvenilis. Stat. 9. Theb. 878.
 Strenua. Ovid. 1. Amor. 15. 3.
 Superior. Cic. de Senect. 62.

Teneris ætatibus utilis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Ubertior. Ovid. 1. Met. 207.
 Velox. Stat. 2. Achil. 80.
 Vetus. Ovid. 5. Met. 96. V. mox Volatilis.
 At vetus illa ætas, cui fecimus Aurea nomen.
 Vinofior. Ovid. 3. Faft. 785.
 Viridis ætas. Plin. 1. Epift. 12.
 Volatilis ætas. Ovid. 10. Met. 519.
 Labitur occulte fallitque volatilis ætas,
 Et nihil effe annis velocius.
 Accedit ætas vino, quum inveterafcit. V. ACCEDDO.
 Accedit illi plus ætatis. Cic. 1. de Orat. 254. Solet idem Rofcius dicere,
 fe quo plus fibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus
 remiffiores effe facturum.
 Accipere ætatem. V. ACCIPIO.
 Adimere ætatem vino. Plin. lib. 21. cap. 1. Jam & patresfamilias ætatem
 ademere vinis, que per fe cariem traxere.
 Adolevit ætas. contrar. Vergit. Tait. 2. Ann. 43. Nau fuam ætatem verge-
 re: Drui nondum fatis adolevit.
 Agere ætatem delidiofe. Lucret. lib. 4. 1130.
 Agere ætatem in aliquo loco, vel in re aliqua. Cic. in Bruto 172. Quum
 ætatem ageret Athenis. Idem 2. de Legib. 3. Hic fere ætatem egit in literis.
 Agere ætatem. Cic. 5. Tufc. 77. In India qui fapientes habentur, nudi
 ætatem agunt.
 Agere ætatem regio cultu. Salluft. in Catil. Alios divites effe, ut regio
 cultu ætatem agerent.
 Acta ætas, vel Exacta, pro Extrema fenectute, que Decrepita dici-
 tur: quia tunc vite tempus propemodum exactum effe, i. e. Finitum.
 Cic. ad Brut. 2. De me poffum idem, quod Plautinus pater in Trinum.
 2. 2. 38. Mihi quidem ætas acta ferme effe, tua illuc referret maxime. Liv.
 Exacta ætate Camillus. i. e. Senio confectus. V. mox Exacta ætas.
 Ætas quiete & pure & eleganter acta. Cic. de Senect.
 Ætas ante acta. Lucret. lib. 1. 235.
 Antecellere ætate. Cic. de Senect. 64. Multa in noftro collegio præclara
 funt: fed hoc in primis, quod ut quisque ætate antecellit, ita fententia
 principatum tenet.
 Antere aliquibus ætate. Cic. 1. Tufc. 5. Nam Galbam, Africanum, Læ-
 tium, doctos tuiiffe traditum effe: ftudiosum autem eum qui iis ætate an-
 teibat, Catonem.
 Calens ætate. Ovid. 3. de Arte Am. 571.
 Iffa decent pueros ætate & amore calentes.
 Coæfcit ætas. Cic. de Senect. C. 18. extr. Ut enim non omne vinum,
 fic non omnis ætas coæfcit.
 Compofta ætas. Tacit. 13. Ann. 1. Virum ætate compofita, infontem,
 nobilem.
 Confectus ætate. h. e. Valde fenex. Virg. 4. Æn. 599.
 — confectum ætate parentem. Cic. 2. in Catil. 20.
 Tertium genus effe ætate jam confectum.
 Confirmata. Cic. 10. Fam. 3. Ego, Plance, neceffitudinem constitu-
 tam habui cum domo veftra ante aliquotum quam tu natus es: amorem
 autem ergate ab ineunte pueritia tua, confirmata jam ætate familiarita-
 tem, cum ftudio meo, tum iudicio tuo confirmatam.
 Conferere ætatem multo labore & ftudio. Quintil. lib. 2. cap. 20.
 Conferere ætatem in te aliqua. Cic. 1. de Legib. 5. Ut nollet ætatem in
 litibus contere.
 Corroborata. Cic. pro Coelio, Et interdum multas vias adolefcentiæ lubri-
 cas oftendit, quibus illa inffitere aut ingredi fine cafu aliquo aut prola-
 pffione vix poffet: & multarum rerum iuvcndiffimarum varietatem de-
 dit, qua non modo hæc ætas, fed etiam jam corroborata caperetur.
 Hæc ætas, i. e. Adolefcentiæ.
 Decurfa. Cic. pro Quint. Quam honeftatem in iudicium tuum prope acta
 jam ætate decurfate attulit.
 Deficit me ætas. Ovid. 12. Met. 448.
 Deflectere ætatem. Cic. 9. Att.
 Degere ætatem. Lucret. lib. 3. 508.
 Degere tempus ætatis. Cic. de Senect.
 Degere omnem ætatem fine dolore. Cic. 2. de Fin. 118.
 Degere ætatem cum aliquo, i. e. Vivere. Plaut. Sic Ætatem agere, exi-
 gere, ducere dicimus.
 Devexa ætas a laboribus ad otium. Cic. 9. Att. Et (ut verum loquar)
 ætas jam a diuturnis laboribus devexa ad otium, domesticarum me re-
 rum delectatione mollit.
 Ducere ætatem. Hor. 2. Epift. 2. 202.
 Effe ea ætate. Cic. pro Cluent. Idem pro C. Rabir. Huic quidem afferet
 aliquam deprecationem periculi, ætas illa, qua tum fuit.
 Emendare ætatem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Emeritur ætate fpes in pueris. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Exacta ætas. Cic. pro Rofc. Com. Quum illis exactæ ætatis feveriffime
 fractum quem meruerunt retraham.
 Exacta ætate effe. Cic. de Senect. 66. M. quidem Valerium Corvinum
 accepimus ad centefimum annum vitam produxiffe, quum effet exacta
 jam ætate in agris.
 Exceffit illi ætas ex magifterio tuo. i. e. Defuit effe fub ferula tua.
 Extinguitur ætas. V. Senectus ætas.
 Fæffa ætas. Tacit. 1. Hift. 12.
 Firmata. Cic. pro Coelio, 43. Virg. 4. Ecl. 37.
 Hinc ubi jam firmata virum te fecerit ætas.
 Florere ætate. Virg. 7. Ecl. 4.
 Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo.
 Formare ætatem. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Frangitur ætas, V. Senectus ætas.
 Fugiens ætas. Catull.
 Ne fugiens fecilis oblivifcentibus ætas.
 Gerere ætatem cum aliquo. Cic. 4. Fam. 5. Ut cum aliquo adolefcente
 primario conjuncta, ætatem gereret. In correctioribus tamen libris legi-
 tur, Ageret. 9. V.
 Habere fatis ætatis. Cic. pro Rofc. Com. 149.
 Ingravefcens ætas. Cic. 2. Fam. 7. Quare hoc animo in nos effe debi-
 tis, ut ætas nofta jam ingravefcens, in amore atque in adolefcentiæ tua
 conquiefcat. V. & de Senect. 6.

- Iniens ætas, i. e. Initium adolescentiæ, Primi anni pubertatis, Prima adolescentia. Cic. 2. Off. 121. Ineuntis enim ætatis incipientia, fœnum prudentia regenda est. Ineuntem autem ætatem, Adolescentiam vocaverunt antiqui, quod hæc sit veluti cognitio sui ipsius initium.
- Mutare ætatem. Quintil. lib. 1. cap. 3.
- Numerare. Propert. lib. 3. 7. 17.
- Obtinere. V. OBTINERE.
- Præcipitata ætas, pro Senili & vergente. Cic. 11. Fam. 28. An quod adolescentens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem? Præcipitata, quod jam videatur quodammodo præceptis in fatum ruere, ut ait Virgilius.
- Præcurrere aliquem ætate. Cic. in Orat. 176. Horum uterque Ilocratem ætate præcurrit. h. e. Ilocrate major natu fuit. [Vel potius tempore superior.
- Præterita ætas. Cic. de Senect. 5. Præterita enim ætas quanvis longa, quum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset fultani senectutem.
- Procedere ætate usque ad. Cic. de Senect. 30. Livius usque ad adolescentiam meam proceffit ætate. h. e. Vixit, vitam produxit usque, &c.
- Progrediens ætas. V. Fervor ætatis.
- Progressa ætas. Sueton. in Claud. Cæf. cap. 2.
- Progressus ætate. Cic. de Senect. 33. Nisi forte adolescentes, pueritiam: paulum ætate progressi, adolescentiam debeant requirere.
- Provecta. Cic. 1. Tusc. 94.
- Provectus ætate. Cic. de Senect. Eum colere cœpi non admodum grande natu, sed tamen jam ætate provectum.
- Prudentiores ætate reddimur. Sumptum ex illo Telemachi apud Homer. 2. Odyss. — eram adhuc puer: ast ubi jam sum Grandior, & reddidit me aliorum oratio doctum, Ipsæque grandæscit mihi animus. Ex Eras. Chilid.
- Senescit ætas. Cic. de Senect. 39. Ita senescit vite sensu ætas senescit.
- Succedit ætas ætati. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil enim semper floret: ætas succedit ætati.
- Tardus ætate. Ovid. 8. Met. 686.
- Traducere ætatem. Cic. de Senect.
- Transcendere ætatem. Sen. Troad. 6.
- Transferunt hæc ætate. Quintil. lib. 1. cap. 4.
- Vergit ætas. V. Adolevit ætas. Tacit. 2. Ann. 43.
- Vivere tertiam hominum ætatem. V. Ætas pro Seculo.
- Volat enim ætas. Cic. 1. Tusc.
- Per ætatem, i. e. Ætatis progressu, & Ætate permittente. Cic. 13. Fam. Ut primum per ætatem iudicium facere poteris.
- In plurali numero hac voce usus est Virg. 7. Ecl. 4. Ambo florentes ætatibus. Vitruv. prof. lib. 9. Qui a teneris ætatibus doctrinarum abundantia fatiantur. Cic. 3. Fam. 4. Duo duarum ætatum plurimi facio, Pompeium & Brutum. Et 14. Att. 12. Ætatibus nostris aliena res est. Conf. Quintil. 1. 1.
- ÆTATEM**, Adv. temporis. Ter. Eun. 4. 5. 8. Jamdudum ætatem lites sunt inter eos factæ maxumæ. Jamdudum ætatem, pro Longinquo tempore. Lucil. — ut multos mensesque diesque, Non tamen ætatem. Ætatem, Diu, longinquoque tempore ac prolixo, ut est ætas. Ter. Hec. 5. 1. 21. Nam neque ille hoc animo erit ætatem. Plaut. Afin. 3. Ut tibi superflerit uxor ætatem fiet. Nonius Marcellus 2. 809. Ætatem positum pro Sepe, ac Diu. Plaut. Afin. 2. 18. Adeo ut ætatem ambo ambobus nobis sint obnoxii. Idem 2. 2. 8. Ætatem velim fervire, Libanum ut conveniam modo. Non autem vere adverbium est, sed nomen, subaudiatur præpositione PER, quæ continuationem significat, si temporis nominibus præponitur.
- ÆTATULA**, dimin. [ἀιτιόδιον] est Tenerior puerorum ætas, & quasi Ætatis tyrocinium. Cic. 5. de Fin. 55. Facile est hoc cernere in primis puerorum ætatulis.
- Ætatula indulgere. Suet. in Claud. cap. 10. Nihil amplius quam mouit, ut aut parcius ætatula indulgeret, aut certe cautius.
- Ætatula, pro ætate, blandimenti causa positum. Plaut. Pseud. 1. 2. 40. In munditiis, molliis, deliciis ætatulam agit. h. e. Tempus ætatis iucundissimum.
- ÆTERNUS**, a, um. Adj. [αἰδιότος, αἰώνιος, ἀθάνατος] quasi Æternus, teste Varone, de L. L. lib. 5. cap. 2. proprie significat Quod sine caret. Nam ævum, inquit Servius, proprie æternitatis est. Idem enarrans illud Virg. 6. Æn. 727. Mens agit molem: Si, inquit, ut Cicero dicit in Tulculanis, æternum est quicquid in æterno motu est: sine dubio etiam animus æternus est. Semper enim in motu est, adeo ut ne nobis quidem quiescentibus conquiescat. Virg. 1. Georg. 468.
- Impiæque æternam timerunt secula noctem. Cic. 4. Acad.
- Et quicquid est, mortale sit, an æternum.
- Æternum de eo dictum, quod finem habeat. Ter. Eun. 5. 2. 33. At nunc dehinc spero æternam inter nos gratiam Fore Thais. h. e. Donec vivemus.
- Ævum æternum. Ovid. 1. Met. 663.
- Aurum. Stat. 5. Sylv. 1. 189. Dicitur de statua aurea.
- Causæ. Cic. de Fato 28. Nec fit omne enuntiatum, aut verum aut falsum est, sequitur illico causas immutabiles, easque æternas.
- Consilia. Hor. 2. Carm. 11. 11. Ubi Acron, Æternis: i. e. Infinitis & diuturnis.
- Corpus. Lucret. lib. 1. 640.
- Decus æternam habere. Ovid. 3. Trist. 1. 46.
- Deus æternus. Cic. 2. de Fin. 88. Quid est igitur cur ita semper Deum appellet Epicurus beatum & æternum? Dempta enim æternitate nihil beatorum Jupiter quam Epicurus.
- Dolorem æternum perferre. Lucret. lib. 3. 1003.
- Excubias divinum. Virg. 4. Æn. 201. — vigilemque sacra verat ignem, Excubias divum æternas. Servius, Definitio est æterni ignis.
- Exilium. Hor. 2. Carm. 1. 28.
- Fœdera. Virg. 11. Æn. 356.
- Honores. Hor. 2. Carm. 1. 15.
- Ignis. Ovid. 3. Fast. 420.
- Ignibus æternis æterni numina præfunt Cæsaris. Per ignes æternos intelligit ignem illum qui a virginibus Vestæ consecratis, perpetuo & summa diligentia colebatur & asservabatur. Unde & Hor. 3. Carm. 5. 11. æternam Vestam appellat. In æternum condita urbs. Liv. 3. Decad. lib. 8. i. e. Ut æterna sit.
- Imperia. Virg. 1. Æn. 230. — ô qui res hominumque deumque Æternis regis imperiis, & fulmine terras. Laborem æternum carpere. Catull. 59. 310. Leporem. Lucret. lib. 1. 29. Æternum da dictis, Diva, leporem. Luctu æterno tabescere. Lucret. lib. 3. 924.
- Mors. Lucret. lib. 3. 1102.
- Motus. Lucret. lib. 2. 1054.
- Mundus. Ovid. 5. Met. 239.
- Natura. Lucret. lib. 3.
- Nomen æternum emere sanguine. Ovid. 2. Amor. 10. 32.
- Nomen æternum tenere. Virg. 6. Æn. 235. — æternumque tenet per secula nomen.
- Nox. Virg. 10. Æn. 746. — in æternam clauduntur lumina noctem.
- Opus. Ovid. 3. de Arte Am. 83. Sed famæ invigilare juvat. quis nosset Homerum, Ilias æternum si latuisset opus? i. e. Semper victurum.
- Pacem æternam exercere. Virg. 4. Æn. 99. Quin potius pacem æternam, pactosque Hymenæos Exerceamus?
- Pergama. Virg. 8. Æn. 37. h. e. Nunquam famam neque nomen suum perdita.
- Posteritas. Ovid. 15. Epist. 374.
- Quies. Sen. Agam. 7. — & miseris libera mors vocet: Portus æterna placidus quiete.
- Regna. Lucan. lib. 1. 34.
- Sacerdos. Ovid. 3. Amor. 7. 20.
- Tempus. Lucret. lib. 3. 614.
- Ex æterno tempore. Cic. 1. de Fin. 17. Eumque motum atomorum nullo a principio, sed ex æterno tempore intelligi convenire.
- Ver æternum, i. e. Continuum & Immutabile. Ovid. 1. Met. 116. Ver erat æternum, placidique tepentibus auris Mulcebant Zephyri natos sine femine flores. Vesta æterna. Hor. 3. Carm. 5. 11. V. Ignis æternus. Virtus. Sallust. in Catil. Virtus clara, æternaque habetur. Vitam æternam dare. Virg. 12. Æn. 880. Quo vitam dedit æternam? cur mortis adempta est Conditio? h. e. Immortalitatem.
- Urbs æterna, pro Roma. Ovid. 3. Fast. 72. Jam, modo quæ fuerant sylvæ, pecorumque recessus, Urbs erat, æterna cum pater urbis ait. Æternam vocat, de qua Jupiter apud Virg. 1. Æn. 283. Imperium sine fine dedi. Vulnus æternum fervare sub peccore. Virg. 1. Æn. 36. Perpetuus & æternus. Cic. 1. de Nat. Deor. 40. Idemque etiam legis perpetuæ & æternæ vim, quæ quasi dux vitæ & magistra officiorum fit, Jovem dicit esse.
- Æternus, pro Magno atque immenso. Virg. 8. Æn. 394. Tum pater æterno fatu devinctus amore. Et Curtius lib. 4. 1. 22. fere eodem modo scripsit, Abiuc Corpus illuvie æternisque fordibus Iqualidum. Ex Turneb. V. ibid. Freins.
- Æternus & Sempiternus, pro eodem. Cic. post red. in Senat. 33. Quod si mihi æternam esse propositam ærumnam arbitraret: morte me ipse potius, quam sempiterno dolore multassem.
- ÆTERNORUM**, græc. compar. Plin. lib. 14. cap. 1. Nec est ligno ulli æternior natura, pro Durabilior, & minus corruptibilis. Idem de Cedro, Nullum æternius lignum.
- ÆTERNALIS**, e. Idem. Tertull. adv. Judæos, cap. 6. Lex æternalis. Inscript. apud Gruter. p. 752. n. 3. SOMNO ÆTERNALI SACRVM. & apud Reinf. p. 649. SOMNO ÆTERNALI.
- ÆTERNABILIS**, e. Idem. In Theod. Cod. aliquoties visitur. adde locum accii apud Non. 7. 64.
- ÆTERNITAS**, ætis. f. [αἰδιότης] Tempus sine carens. Cic. 1. de Nat. Deor. 21. Sed fuit quædam ab infinito tempore æternitas, quam nulla circumscriptio temporum metiebatur. Æternitatem ut deam coluerunt antiqui, cuius imaginem tempus esse dixerunt Pythagorici, Plato, & Hermes Trismegistus. Eam enim per tempus intelligimus. Describitur vero copiose & eleganter a poeta Claudiano in Panegyrico, de laud. Stilic. 2. 424. Vocatus carmen interpretatur in suis Genealogiis.
- Ad memoriam æternitatis. Cic. 12. Philipp. 34. Nec disperfis bustis humili sepultura crematos, sed contactos publicis operibus atque muneribus, easque extructione que sit ad memoriam æternitatis, ara virtutis.
- Immutabilis æternitas. Cic. de Univers. 5. Neque æternitate immutabilis continetur.
- Ab omni æternitate. Cic. 2. de Divin. 19. Si enim nihil fieri potest, nihil accidere, nihil evenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore; quæ potest esse fortuna? Rursum lib. 1. Animus vixit ab omni æternitate.
- Ex omni æternitate. Cic. 1. de Divin. 125. Fatum est ex omni æternitate fluens veritas sempiterna.
- In omni æternitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 115. Ordo autem siderum, & in omni æternitate constantia, neque naturam significat, &c.
- Donare æternitatem alicui. Cic. in Pison. 7. Mihi populus Romanus universus illa in concione non unius dici gratulationem, sed æternitatem immortalitatemque donavit.
- Æternitate donare, Immortalem facere. Plin. lib. 2. cap. 7. Nec mortales æternitate donare.
- Mandare æternitati. V. MANDO.
- ÆTERNO**, [αἰδιότος, ἀποθανάτιζω] Ære. Varro rerum humanarum, lib. 2. Literis que ac laudibus æternare. ex Nonio. Verbum antiquum est, pro Æternum sine immortale reddere. Hor. 4. Carm. 14. 1. Que cura patrum, quæve Quiritium, Plenis honorum muneribus tuas Auguite virtutes in ævum Per titulos memoresque fastos Æternet? ÆTERNO, Adv. [αἰδιότος] Idem quod Æternum. Plin. lib. 2. cap. 107. Viret æterno hunc fontem ignem contextens fraxinus.
- ÆTERNUM**, Adv. pro Semper. Virg. 6. Æn. 617. Idem 2. Georg. 400. — glebeque veris Æternam frangenda bidentibus. i. e. Perpetuo, semper. Serv. ÆΤΗΝΑ, [Αἰδιότης] Oppidum regionis Laconicæ, apud Steph. ÆTRALIA,

ÆTHALIA, vel **ÆTHALE**, Insula [Αἰθάλια, Αἰθάλιον] ex Strab. lib. 5. descriptione, non procul abest a Cœtica & Sardinia: qui etiam ferri Æthali meminit. Diocl. Sicul. lib. 6. cap. 4. Sequuntur post Liparam insulæ ad Tyrrhenum pelagus sitæ: in quibus una est nomine Æthalia, Populoniae opposita urbi, distans a continentis stadiis ferme centum: que id nomen ab Æthalo, qui ei præfuit, duce sortita est. In ea effuditur petra, ex qua ferrum exciditur.
Æthalia, insula adiacens Italie in mari Ligustico, ut author est Plin. lib. 3. cap. 6. Idem aliam quoque facit Æthaliam quæ & Chios dicitur, lib. 5. cap. 31.

ÆTHALIS, vel **ÆTHALIDES**, æ. m. (i. e. Fuliginosus) Præco, Mercurii filius, inter vivos modo, modo inter mortuos existens. Apoll. 1. Argon. 641. Eum se fuisse gloriabatur Pythagoras, ut refert Diog. Laert. Vita Pythag. adde Val. Flacc. 1. 437.

ÆTHALUS, i. m. Uvarum genus in Ægypto. Plin. lib. 14. cap. 7. Euthalo conjicit legendum Harduinus.

ÆTHALIONES, [αἰθάλιονες] Cicadæ dictæ, πικρὰ τὸ αἶμα καὶ τὸ εἶδος ἔστιν, h. e. Propterea quæ a sole adurantur. Cæl. lib. 17. cap. 6. ex Theocrit. interprete.

ÆTHEA, Una ex centum urbibus Laconicæ. Steph.

ÆTHER, æris. m. sine pl. [αἴθρῃ] Sicut qui Ætherem pro Elemento ignis accipiant, inter quos est Anaxogoras: alii pro Aère. Aristot. lib. 1. Meteor. hoc nomine Cœlum intelligit: dictum, ut ipse putat, ἀπὸ τῆς αἴθρας: ut alii, ἀπὸ τῆς αἴθρας ἕως, a perpetuo motu. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Restat ultimus, & a domiciliis nostris altissimus, omnia cingens & coerens cœli complexus, qui idem Æther vocatur, extrema ora & determinatio mundi. Æther ex aère gignitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Et quæ quatuor genera sint corporum, vicissitudine eorum mundi natura est continuata. Nam ex terra aqua, ex aqua oritur aër, ex aère æther: deinde retrorsum vicissim ex æthere aër, inde aqua, ex aqua terra infima. Ætherem, Serv. in commentariis in Virg. tribus fere modis accipit. Pro Igne, i. e. Supremo elemento: pro Aère, & pro Jove, quem & ipsum dicit ætherem esse. Cæterum hoc unum constanter asserit, quod æther proprie sit ignis.

Æther & Dies, parentes Cœli, Cœlum vero Saturni. Cic. 3. de Nat. Deor.

Æther, pro Jove. Lucret. lib. 1. 250.
 Postremo pereunt imbres: ubi eos pater æther
 In gremium matris terræ precipitavit. Virg. 2. Georg. 325.
 Tum pater omnipotens fecundis imbribus æther
 Coniugis in gremium lætæ descendit. Cic. 4. Acad. 126. Zenoni & reliquis fere Stoicis æther videtur summus deus, mente præditus, qua omnia regantur.

Æther, pro Aère. Virg. 1. Georg. 407.
 — raptim fecat æthera pennis.

Æther, pro Cœlo. Ovid. fecutus Aristotelem, 5. Trist. 2. 51.
 Sic habites terras, & te desideret æther.

Æther, pro Diis; Ætherem, h. e. Cœlum incolentibus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. — Phlegra nobis infensior æther. h. e. Multo magis sunt irati nobis dii quam gigantes.

Æther, pro Lumine. Valer. 5. Argon. 182.
 — simul æthere plena curso, Pallas.

Flamma ætheris. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Quod astrorum ignis & ætheris flamma consumat.

Abditus tenebris æther, i. e. Obscuratum cœlum caliginibus. Sen. Agam. 7.

Albus. Catull. de Bercynth. & Aty. 40.

Altus. Virg. 3. Georg. 358. de Sole: Nec quom investes equis altum petit æthera. i. e. In cancro, quo altius nequit ascendere.

Altus æther: h. e. Aër. Virg. 4. Georg. 78.
 — æthere in alto Fit fontibus.

Altus æther, pro Cœlo alto. Virg. 12. Æn. 436.

Apertus æther. Virg. 1. Æn. 591. ut Cœlum v. 159.

Ardus, æther. Virg. 10. Æn. 102.

Attritus. Stat. 1. Theb. 354. Attritus subita face rumpitur æther.

Avius. Stat. 5. Theb. 14.

Aureus, pro Cœlo splendido. Ovid. 13. Met. 587.

Clarus. Sen. Herc. 9.

Concussus mugitibus. Virg. 3. Georg. 150.

Diffusilis: h. e. Agitabilis, qui in omnes partes agitari potest & diffusi. Vel, quaquaversum diffusus. Lucret. lib. 5.
 Sic igitur tum se levis ac diffusilis æther.

Gelidus. Virg. 8. Æn. 28.

Ignis. Valer. 1. Argon. 616.

Ignifer. Cic. in Arat.
 At propter se aquila ardent cum corpore portat,
 Igniferum vulgens tremebundis æthera pennis. Lucret. lib. 5. 499.

— inde æther ignifer ipse.

Immensus. Cic. 2. de Nat. Deor. Aërem amplectitur immensus æther, qui constat ex altissimis ignibus.

Impulsus fonitu. Lucan. lib. 1. 152.

Incertus ducit nubila. Valer. 1. Argon. 307.

Innubilis. Lucret. lib. 3. 21.

Lævus. Stat. 5. Theb. 1. e. Siniter & adversus.

Lævus. Claud. in præfat. lib. 3.

Levis. Virg. 1. Georg. 409.

Liber nubibus æther, i. e. Serenus. Lucan. lib. 3. 522.

Liquidus æther, five aër. Virg. 7. Æn. 65.

Longus. Stat. 10. Theb.

Mitior. Claud. de Bell. Gild. 152.

Nitidus. Valer. 3. Argon. 467.

Perlucens. V. Tenuis ac perlucens æther.

Pervius, i. e. Aër penetrabilis. Ovid. 6. Met. 654.

Providus. h. e. Deorum providentia. Claud. 4. Paneg.

Rapidus. Lucret. lib. 5. 520.

Sacer. Ovid. 1. Met. 254.

Serenus. Lucan. lib. 1. 58.

Signifer. Lucret. lib. 5. 499.

Vol. I.

Stellatus. Valer. 2. Argon. 42.
Summus æther, i. e. Cœlum. Ovid. in Ibin 70.
Tenuis ac perlucens. Cic. 2. de Nat. Deor. 5.
Tenuissimus. Cic. 2. de Nat. Deor. Sidera autem æthereum locum obtinent: qui quoniam tenuissimus est, & semper agitur & viget, necesse est quod animal in eo gignatur, id & sensu acerrimo & mobilitate celerissima esse.

Vastus. Virg. 5. Æn. 821.
Gravitate carens. Ovid. 1. Met. 68.

Ferit æthera clamor nauticus. Virg. 5. Æn. 140.
Mulcere æthera cantu, dicuntur volucres affectuæ ripis. Virg. 7. Æn. 34.

Obscurare æthera pennis dicuntur volucres. Virg. 12. Æn. 253.
Obumbrare æthera telis. Virg. 12. Æn. 578.

Ornare æthera votis. i. e. Deos. Virg. 9. Æn. 24.
Purgatus æther, diffusilis nubibus. Sil. lib. 12.

Plangoribus resonat æther. Virg. 5. Æn. 668.
Verberare alis æthera. Virg. 11. Æn. 756.

ÆTHERA, æ. [αἴθρῃ] pro Æthere vel Aère: poeticum est. Virg. 3. Æn. 485.

Nam neque erunt astrorum ignes, nec lucidus æthera
 Sidera polus. Est autem Æthera Latine tornatum ab accusativo

Græco Æthera per syncopen. Cic. 2. de Nat. Deor. 117. Aërem complexa summa pars cœli quæ Æthera dicitur, & sum retinet ardorem tenuem, & nulla admixtione concretum, & cum aëris extremitate conjungitur.

Albens æthera. Sil. Ital. lib. 5.
Æthera flammea. Macrobi. 6. Saturn. 4.

Lenis. Valer. Flacc. 6. Argon. 748.
Liquida. i. e. Purus aër. Sil. Ital. lib. 4.

Rubra. Ennius apud Macrobi. 6. Saturn. 4. Virg. 12. Æn. 247.
 Nanque volans rubra fulvus Jovis ales in æthera.

ÆTHEREUS, five **ÆTHERIUS**, Adj. [αἰθέρειος] ut, Cœlum æthereum dicitur, five Olympus æthereus, pro Cœlo. Virg. 8. Æn. 319.

Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo. Cic. 2. de Nat. Deor. Sidera autem æthereum locum obtinent. Locum æthereum pro Cœlo dicit, quæ est stellarum sedes.

Puto ex errore esse ÆTHEREUS, neque enim est Græce αἰθέρειος & αἰθέρειος, & si diceretur & hoc per ei, esset illud e longum. H. St. [Hanc H. Stephani observationem ex Vetustissimo Codice MSS. Virgilii confirmat Aldus Manut. in Orthogr. ed. auctoris p. 22.

Arcti æthereæ, i. e. Urse. Sen. Theyst. 5.
Ars ætherea, pro Divinatione. Stat. 6. Theb. 379.

Arx ætherea, Cœlum. Ovid. 4. Trist. 3. 5. [Variant codices, sed quacunque lectione standum sit, de Polo, Arctico exponendum.

Altra. Virg. 5. Æn. 838.
Aura ætherea vefci, pro Vivere. Virg. 1. Æn. 547.

Axis, Cœlum. Ovid. 3. Fast. 368.
Cursus. Virg. 6. Æn. 536.

Dea, pro Pallade, quod in æthere, h. e. in cœlo habitat. Ovid. 6. Fast. 427.

Domus, Cœlum. Hor. 1. Carm. 3. 29.
Hauftus. Virg. 4. Georg. 221.

Esse apibus partem diviæ mentis, & haustus
 Æthereos dixere. h. e. Divinos spiritus.

Ignes, Cœlestes: h. e. Siderales. Lucret. lib. 2. 1097.

Iter. Ovid. 5. Fast. 88.

Lux. Sen. Hippol. 8.
Nubes. Ovid. 15. Met. 804.

Pater. h. e. Jupiter. Stat. 3. Sylv. 1. 186.

Pax. Valer. 2. Argon. 84.

Plaga. h. e. Aëris regio. Virg. 1. Æn. 394.

Sedes æthereas sperare. Ovid. 5. Met. 348.

Semen æthereum. i. e. Divinum. Virg. 7. Æn. 287.

Solibus æthereis altoque recanduit astu. Ovid. 1. Met. 435.

Trophæa ætherea, i. e. Cœlestia, & honorum deorum dicata. Claud. 3. de Rapt. Proserp.

Vertex, Altus. Tibul. 1. 7. 15.

Via. Ovid. 15. Epist. 72.

Vindex æthereus, Jupiter. Ovid. in Ibin 476.

ÆTHEREA, quæ postea dicta est Æthiopia. Plin. lib. 6. cap. 30. Ætherios Æthiops nominat Strab. lib. 2.

ÆΤΗΙΕΣ, Populi Macedonia. Homerus in catalogo. Strab. lib. 9.

ÆΤΗΙΣΙ, Thessaliae populi, accolæ Pindi. Strab. lib. 7.

ÆΤΗΙΟΡΕ, Insula est niaris Oceani, Macaria ante appellata. Plin. lib. 5. cap. 31.

ÆΤΗΙΟΡΙΑ, [Αἰθιοπία] Pars Africae, torridæ zonæ subiecta, inter Arabiam & Ægyptum. Sic dicta ab Æthiopo Vulcani filio. Plin. lib. 6. cap. 30. Prius dicta est Ætheria, deinde Atlantia, tandem Æthiopia. Æthiopiæ duæ sunt, una circa ortum Solis: altera circa Oceanum, in Mauritania. Virg. 4. Æn. Plin. lib. 5. cap. 8. Verissima est eorum opinio, qui desertis Africae duas Æthiopias superponent, & ante omnes Homeri, qui biparitos tradit Æthiops, ad orientem, occasumque versos. Æthiopia etiam est vel superior, quam constituit regnum Abyssinorum, vel inferior, quæ plura regna continet. V. Cellarii Geogr. Homer. Od. 4. v. 23. Plin. lib. 5. cap. 8. & 6. 30. & Melam 3. 9. Æthiopia æstivos imbres non habet. Froinde in ea omni ferunt mense, ut in Ægypto & India. Plin. lib. 17. cap. 18.

ÆΤΗΙΟΡΙΑ, Diana cognominata est (teste Stephano) a regiuncula quadam Lydia, Æthiophon nomine, ubi colebatur: vel quod cum apud Æthiops ageret, eam Apollo abduxit. Alii παρὰ τὸ αἴθρην, ab ardore velicet, quod Luna sit, ut Callimachus ait: aut quia sit Hera e, quam semper facibus esse instructam creditum est, ut Eratosthenes prodit. V. Cæl. Antic. Lect. lib. 16. cap. 15.

ÆΤΗΙΟΡΣ, [Αἰθίορ] Vulcani filius: a quo Æthiopia dicta est.

ÆΤΗΙΟΡΣ, opis. Qui ex Æthiopia est.

Æthiops non abscidit. Dicit solum de iis qui nunquam mutaturi sunt ingenium. Fertur Æthiops apologus de quodam, qui empro Æthiopi (cum eum colorem arbitraretur non natum esse, sed domini superioris accidisse neglectu) assidua lotura faciem divexavit, ita ut

morbum

- morbum etiam adjunderet, colere nihilo quam antea fuerat, meliore. Ex Erafin. Chiliad.
- Æthiopes: ut perierque volunt, nomen habent ab *αἴθρῳ* cremo, & *ἄψ* aspectus: quod Solis vicinitate torreatur. Sunt tamen qui sic dictos putant, quod eorum oculi frequentibus venulis ex calore sint sanguiculi. Author Vadian. in lib. 3. Pomp. Melæ. Æthiops vicini fideris vapore torreri, adfuitque similes gigni, barba & capillo vibrato, non est dubium, ait Plin. lib. 2. cap. 78. V. Diod. Sicul. lib. 4. cap. 1. Strab. lib. 15. Cæl. Antiq. Lect. lib. 9. cap. 15.
- Rubentes Æthiopes: quia juxta mare rubrum sunt, ait Lactant. ad Stat. 5. Theb.
- Æthiops lectum est: fed tantum Æthiops dicimus. Serv. in illud 7. Æn. 605. Hircanisve, Arabisve parant.
- ÆTHIOPICUS, Adj. Æthiopia in lætans: ut, Oceanus Æthiopicus. Plin. lib. 6. cap. 30. Æthiopia naves. Idem 5. 9.
- ÆTHIOPIS, Idis. [*αἰθίως*] Herba magica, nascens in Æthiopia, in Ida quoque monte Troadis, & in Messenia. Plin. lib. 27. cap. 4. Æthiopide herba dicunt amnes ac stagna ficari conjectu, tactu clausa omnia aperiri. Plin. lib. 26. cap. 4. Idem lib. 24. cap. 17. tradit Æthiopia in Merce nasci, ob id & Meroidem appellari, folio lactuce, hircopici utilissimum e multo potat.
- ÆTHLIUS, Jovis filius, & pater Endymionis. Hesiod.
- ÆTHON, [*ἄθων*] Unus ex equis Solis: sunt enim quatuor, Pyrois, Eous, Æthon, Phlegon. Alii alios etiam nominibus appellant. Bocat. lib. 4. Ovid. 2. Met. 154. Est & Æthon nomen equi Pallantis, apud Virg. 11. Æn. 89. Servius, Æthon nomen equi, quo & Aurora equus vocatur. Apud Homerum jugalis est equus Hectoris: apud Claudianum Plutonis, ad finem libri 2. de Rapt. Proserp.
- Æthon, præterea Nomen est proprium viri, in quem extat Epir. Martial. lib. 12. 78.
- ÆTHONES, [*αἰθωνες*] dicuntur Quidam tripodes, ab ignis usu, & ad hoc ipsum comparati: alii Anathematici, qui ornatus domibus dicati, vel templis, profum ignibus immaculati, intactique sunt: unde & ab Homero *αἰθωνες* nuncupantur. Hos tamen intelligunt nonnulli, qui necdum ignibus sint admoti, æthonas vero jam flammis succensos. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 15.
- ÆTHRA, [*ἄιθρα*] Pitthei filia, Thesei mater. Author Diodor. Sicul. lib. 5. cap. 5. & Plutarch. in Theseo. Ovid. in Ibin. 577. Utque nepos Æthra, Veneris moribundus ob iram Exul ab attonitis excutitur equis.
- Fuit & alia hujus nominis, præcipua comes Helenæ. Ovid. 10. Epist. 131. Et comitum primas Clymenecque Æthramque tuarum.
- ÆTHRA, pro Æthera. V. ÆTHER.
- ÆTHRÆA, Insula quæ nunc Rhodos dicitur. Plin. lib. 5. cap. 31.
- ÆTHRIA, Insula maris Ægei non procul a Lemno, aliquando dicta Æria, postea Thafios. Plin. lib. 4. cap. 12.
- ÆTHRIA, Urbs quæ postea dicta est Atria, a qua mare Atriacum, quod nunc Adriaticum. Atria (inquit Stephanus) Hetrufcorum, a Diomedea condita est, Æthria primo nominata. Hinc & Hetrufcos dictos crediderim, ait Hermolaus in Plin. lib. 3. cap. 16.
- ÆTHURIA, V. HETRURIA.
- ÆTHUSA, [*ἄιθυσσα*] Insula est in mari Libyco, quæ a quibusdam Ægusa dicitur. Plin. lib. 3. cap. 8.
- Est & Æthusa, Porticus peritylos, foli exposita, unde & nomen habet. Cæl. lib. 12. cap. 3.
- ÆTHYIA, Minerva cognominata, quasi *αἰθυια* dicas, i. e. Mergus, quod humana prudentia excogitatum sit navigare, mergi quadam imagine. Minervæ Æthyia meminit in Attic. Paulan. Cum (inquit) ab Apollinis & Diane agrestis templo descendis, Pandionis heroum occurrit, quem eo loco sepultum jam diximus, quem Minervæ Æthyia scopulum vocant. Hæc ille. Meminit & Cæl. lib. 14. cap. 18.
- ÆTHYSSEI, Populi Libyæ, Marmaridis vicini. Steph.
- ÆTIA, orum. [*ἄτια*] Libri nomen a Callimacho poeta conscripti: de quo Martial. lib. 10. 4. Quo poemate sacrorum ritus & causas complexus est: unde nomen. Servius Æn. 1. & 3. meminit. Priscianus quoque Callimachi verum citat ex Ætisi lib. 1. Quippe *αἰθιον* causam significat: & Ætia eodem pene argumento, quo nostri Fasti, constabant. Ex Juno Parrhasio in lib. 3. Claud. de Rapt. Proserp. Dominus tamen apud Martialem legit Æthia, interpretaturque de opere Callimachi in Ibin.
- ÆTIOLOGIA, [*αἰτιολογία*] Latine, Causæ redditio dicitur. Quintil. lib. 1. cap. 9. Sententie quoque & Chriæ, & Ætiologia. Quorum omnium similis est ratio, forma diversa: quia Sententia universalis est vox, Ætiologia personis continetur. Sed rectius legitur Æthologia q. V. Exemplum hujus Figuræ est in Ter. Eun. 1. 1. 34. Sed ipsa egreditur fundi nostri calamitas. Nam quod nos capere oportet, hæc intercipit. conf. Quintil. 9. 3. Ildor. 2. 21.
- ÆTITES, æ. m. [*ἄιτις*] Plin. lib. 36. cap. 21. Ætites lapis ex argumento nominis magnam sanam habet. Reperitur in nidis aqualium. Ajunt binos inveniri, marem & feminam: nec sine his parere aqualis. Genera eorum quatuor. Paulo post, Ætites omnes gravidis adaligari mulieribus vel quadripedibus, in pelliculis ac sacrificatorum animalium, continent partus, non nisi parturiant removenadi: alioqui vulvæ excidium fit. Idem lib. 37. cap. 11. Ætites nomen habet a colore aquilæ candicante cauda. Rursum lib. 30. cap. 14. Lapis Ætites in aqualie reperitur nido, custodit partus contra omnes abortuum infidias. Lib. 10. cap. 3. Tribus primis & quinto aqualium generi inadeficatur nido lapis Ætites, quem aliqui dixerit Gagamet, ad multa remedia utilis, nihil igne dependens. Est autem Lapis iste pregnans: intus cum quatuor, alio velut in utero fonante. Sed vis illa medica nonnisi nido direptis.
- ÆTIUS, [*ἄιτιος*] Nomen auctoris in medicina, cuius sedecim libri extant, & quedam epistole. Dicitur Ætius, i. e. Aquilinus, *ἀπὸ τῆς αἰτίας*: nam *αἰτις*, aquila dicitur. Fuit ex Antiochia Syriæ, discipulus Eunomii, tempore Constantini magni imperatoris, pauper natus, ab initio aurihominem ab inopiam exercevit. Paulo post ob nobilis præceptoris commoditatem, qui nuper e Tyro venerat, sese literis & eloquentiæ studijs tradidit. Cumque esset Christianus, & a Leontio præfule Antiocheno diaconatus ordini additus esset, Eunomianorum Ariariorumque sectæ se addixit. Quapropter Atheos vocatus, & ex Antiochia pulsus est. Ejus vitam Eunapius auctor Græcus persequitur. Vola-
- terr. lib. 13. [Imo Oribasii, non Ætiti vitam persequitur. Duos hic Ætios confundit Hæreticum nempe, Syrum genere Antiochenum alterum, alterum Medicum Amidenum, cuius extat Tetrabiblos. V. de utroque & aliis insuper Fabricii Bibl. Gr. Vol. 8. p. 138.]
- ÆTNA, [*ἄιτνα*] Mons nocturnis tauris incendiis. Crater ejus patet ambitu stadiorum viginti. Favilla Turonimium & Catanam usque pervenit fervens: fragor vero ad Maronem & gemellos colles. Plin. lib. 3. cap. 7. 8. Idem lib. 2. cap. 103. ad finem, tradit Ætnam flagrare in tantum, ut quinquaginta & centena millia passuum arenas flammarum globo eructet: ad ejus tamen radices exilire scaturireque fontes. V. Strab. lib. 6. & Solin. lib. 11. Nunc vulgus vocat *Montigibel*. Olivarius in Melam dicit nunc vulgo vocari *Bolcar*: nec amplius eum flagrare. Constat hunc montem olim ab ea parte qua Eurus & Africus flant, speluncas habuisse plenas sulphuris, & usque ad mare deductas. Hæ speluncas recipientes in se fluctus, ventum creabant, qui agitatus ignem gignebat ex sulphure: unde erat (quod videbatur) incendium. Hoc autem verum esse illa comperat ratio: quia & aliis flantibus ventis, nihil ex se emitit: & pro modo flatum Euri vel Africi, interdum fumum, interdum favillas, nonnunquam evomit incendia. Ætnam describit. Virg. 3. Æn. 674. &c. Quem locum scribit Macrobius Saturn. lib. 5. cap. 17. & Gell. lib. 17. cap. 10. ex Pindaro deprompta a Virgilio.
- Ætnam & Athonem montes, in molestiæ tædique proverbium abiisse testatur Lucilius apud Gell. in 16. cap. 9. Ætna quippe Enceladum gigantem sua mole premit, juxta poetarum fabulas. Est etiam ob crebra incendia gravis ex perniciosis accolis. Unde & Cic. de Senect. dixit, Unus Ætna gravis fulminare. Athon vero, five Athos, ob ingentem celsitudinem, sua umbra molestus est, quam in Lemnum usque trecentis distilat flammis mittit. Obstat & navigantibus, quod toto longe dorso procedat in pelagus, qua continenti adheret. Unde & a Xerxe perfolius. Ex Erafin. Chiliad.
- Alta Ætna. Ovid. 4. Fast. 491.
- Fera. Propert. lib. 3. 2. 7.
- Gravis. i. e. Ponderosa. Claud. in præf. Paneg.
- Ignea. Ovid. 15. Met. 340.
- Ignifera. Stat. 1. Achill. 490.
- Impetus Ætnæ furit ignibus. Lucret. lib. 2. 593.
- Ingens. Virg. 3. Æn. 579.
- Rapida. Ovid. 5. Trist. 3. 75.
- Sicana. Hor. Epod. 17. 32.
- Sicanis, i. e. Sicula. Ovid. in Ibin. 598.
- Sicula. Lucan. lib. 1. 540.
- Trinacria. Virg. 3. Æn. 579.
- Typhosus Ætna, a Typhoeo gigante sub Ætna sepulto. Ovid. in Epist. Sapphus, 11.
- Ætnat Ætna. Virg. in Ætna, 71.
- Ardens. Hor. de Arte Poet. 465.
- Excandescit Ætna. Virg. in Ætna.
- Fervens. Sen. Thyest. 7.
- Fumans. Stat. 11. Theb. 8.
- Immugit Ætna cavernis. Virg. 3. Æn. 674.
- Redundans. Claud. de Diis fratribus.
- Undans. Virg. 1. Georg. 472.
- quoties Cyclopus effervere in agros
 Vidimus undanem ruptis fornacibus Ætnam:
 Flammarumque globos, liquefactaque volvere saxa?
 Vaporifera. Stat. 6. Theb. 716.
- ÆTNEUS, Adj. [*ἄιτναῖος*].
 Camini Ætnæi, i. e. Crateres, vel Fornaces Ætnæ montis. Sen. Oeth. 9.
- Cyclopes Ætnæi. Virg. 8. Æn. 440.
- Deus Ætnæus, Vulcanus. Valer. Flacc. 2. Argon. 420.
- Fratres, Cyclopes. Virg. 3. Æn. 678.
- Fulmen. Ovid. 3. de Arte Am. 490. Fabulantur enim poetæ Vulcanum & Cyclopes Jovi fulmen in Ætna fabricare.
- Ignes, i. e. Tam magni, quantos habet Ætna, inquit Servius. Virg. 7. Æn. 786.
- Pastor, Polyphemus. Ovid. in Ibin 269. & 2. de Ponto, 2. 115.
- Tellus, Sicilia. Ovid. 8. Met. 260.
- Ætnæus cantharus, de Magnis & foedis usurpat Aristophanes in pace. Ætnæum autem dixit, quasi prægrandem: vel quod in Ætna varii maximeque scarabei sint: vel Ætnæum dixit, tanquam instat Ætnæ montis maximum. Porro scarabæus infecti genus, quod e stercore ut nascitur, ita nascitur.
- ÆTNEUSIS, Adj. ut, Ager Ætneus. Cic. 3. Verr.
- ÆTNA, Sicilia civitas, alio verbo Adranium dicta, quam fluvius ejusdem nominis alluit. Author Steph.
- Ætna, Oppidum sine exile, montem conscensuros accipit atque transmittit. Hic enim primus montis ascensus inchoat. Strabo lib. 6.
- Ætna, Urbs Siciliae, quæ & Catania dicta est. Strabo lib. 2. Hujus conditor Hieronem fuisse Pindarus inquit.
- ÆTOLIA, [*ἄιτολία*] Græciæ regio in tertio sinu Europe, Epiro, Acarnaniæ, & Locris finitima, dicta ab Ætolo Martis filio. Cic. in Pison. Ætoliam, quæ procul a barbaris disjuncta gentibus, in sinu pacis posita, medio fere Græciæ gremio continetur, decedens miseram perdidit.
- Ætolia, apud Ovid. 3. Amor. 5. 37.
- Nec tantum Calydon, nec tota Ætolia tanti. Hermolaus tamen in versum illum qui legitur apud Plin. lib. 35. cap. 10.
- Marcus Ludius Elosus Ætolia oriundus: sic ait, Elosus per synalophen legitur, elisa litera s & ad imitationem Græcorum, Ætolie penultima produciatur.
- ÆTOLICUS, Adj. [*ἄιτολικός*] Liv. 4. Decad. lib. 7. Ætolicum magis ad Thermopylas bellum, quam regium fuit.
- Ætolica veltis. Plant. Poen.
- ÆTOLUS, five ÆTOLIUS, [*ἄιτόλιος*] Adj. ut, Ætolicus heros, Diomedes Tydei Ætolie regis filius. Ovid. 14. Met. 461.
- Arpi Ætoli. Virg. 10. Æn. 28. Ubi Servius: De Ætolia Diomedes venit, qui Arpos in Apulia condidit.
- ÆTOLUS, ut scribit Plin. cap. 56. lib. 7. Martis fuit filius. Homeri autem enarrator, de Ætolo sic tradit, Ætolos filius Endymionis fuit: qui caede

cæde per imprudentiam in patria perpetrata, fugit in eam regionem quæ postea ab ipso Ætolia dicta est, ibique genuit filium Pleuronem, a quo urbs Ætolia dicta. Huius autem duo filii fuerunt, Cures & Calydon, a quibus rursus aliis urbibus nomina data sunt.

Æ ΤΥΑΤΤΙ, [Αἰτῶν] Populi Gallie, de quibus sic Strabo, Rheno autem vicina omnium primi colunt Ætati, quibus luminis origo vicina est, in Diadulla monte. Hæc ille lib. 4. [Forte legendum Ναισθητι, vel Ναισθητι.]

Æ ΤΥΣ, [Αἴτῶν] olim appellatus fuit Ægypti fluvius, qui postea Nilus dictus est, ut ex Lycophrone annotavit Cæsar. Antiq. Lect. lib. 20. cap. 13. Quod nomen a curvo velocitate illi impositum fuisse apparet, quod scilicet volatum aquilæ (quam Græci vocant αἰτῶν) propemodum æquare videretur.

Commemoratur & in Scythia fluvius nomine Aëtus, qui quod Promethei agrum ubereum aliqui crebris exundationibus infestaret, fecit locum fabulæ, ut Promethei continuo renascens jecur, ab aquila exedi deceretur. Ex eisdem Cæsar. lib. 7. cap. 27.

Æ V

Æ V U M, [αἰών] Servius, Ævum proprie Æternitatis est: quæ non nisi in deos venit. Ennius,

Romulus in cælo cum dis genitalibus ævum
Degit. Unde Cic. 1. Tusc. dixit, Agere ævum cum diis in cælo.
i. e. Æternum vivere.

Ævum sic definit Censorinus in lib. de Die Natali, cap. 5. Est enim immensum, sine origine, sine fine, quod eodem modo semper fuit, semper futurum est: neque ad quenquam hominum magis quam ad alterum pertinet. Hoc in tria dividitur tempora: præteritum, præsens, futurum, ex quibus præteritum initio caret: exitu futurum: Præsens autem, quod medium est, adeo exiguum & incomprehensibile est, ut nullam accipiat longitudinem, neque aliud esse videatur, quam transacti futuriq; conjunctio: adeo porro infinitabile, ut idem sit nunquam: & quicquid transcurrit, a futuro decerpit.

Ævum, pro Ætate. Virg. 2. Æn. 637.

— Vos ò quibus integer ævi
Sanguis, ait. Ubi Servius, Plenam ætatem significat ex sanguine, qui non est integer nisi in juvenibus.

Ævum, pro Rebus aliquo ævo gestis. Virg. 8. Æn. 627.
Haud varum ignarus, venturique incitus ævi. Ovid. quoque 15. Met. 11. — veteris non incitus ævi.

Ævum, pro Tempore. Virg. 8. Ecl. 28.
— ævoque sequenti

Cum canibus timidi venient ad pocula dame. Plin. lib. 10. cap. 6. Umbrius aruspicum in nostro ævo peritissimus.

Ævo nostro accidit. Plin. lib. 2. cap. 13.

Ad hoc ævi, pro Ad hoc usque tempus. Plin. lib. 16. cap. 4.

Ævum, pro Vita. Hor. 2. Serm. 6. 97.
Vive memor quam sis ævi brevis.

Confectus ævo. h. e. Ætate. Virg. 11. Æn. 85.
Flos ævi. Ovid. 9. Met.

Gravior ævo. Virg. 2. Æn. 435.
Maturus. Virg. 5. Æn. 73.

Metas ævi transcendere. Stat. 5. Sylv. 3. 255.
Præsens ævum. Sil. lib. 17.

Reparator ævi immensi. Stat. 4. Sylv. 1. 11.
Robur ævi. Ovid. 15. Met.

Sator ævi Jupiter. Sil. 9. 306.
Situs ævi. V. S I T U S.

Tenor ævi. Stat. 3. Sylv. 3.
Terminus ævi angustus. Virg. 4. Georg. 206.

Venerabilis ævo. Stat. 11. Theb.
In ævum, Callistratus in l. liberorum. 202. D. de verb. signif. Etenim idcirco filios filiasque concipimus atque edimus, ut ex prole eorum earumque, diuturnitatis nobis memoriam in ævum relinquamus. i. e. In perpetuum.

Æquale ævum. V. Æ Q U A L I S.

Æternum. V. Æ T E R N U S.

Annosum. Lucan. lib. 9. 359. Plin. lib. 4. cap. 12.

Breve. Hor. 2. Carm. 16. 17. & 2. Serm. 6. 97.

Canum. Claud. 3. Paneg.
Conditio ab ævo. Plin. lib. 7. cap. 43. Tribuit ei pop. Rom. quod nunquam ulli alii a condito ævo.

Extento ævo vivere. h. e. In æternum. Hor. 2. Carm. 2. 5.
Vivet extento Proculeius ævo.

Futuri ævi eventura videre. Tibul. lib. 3. 4. 47.
Grande ævum. Lucret. lib. 2. 1141.

Ignavum. Claud. 3. de Rapt. Proserp.
Immensum. Stat. 4. Sylv. 1.

Immortali ævo cum pace frui. Lucret. lib. 2. 646.
Incertum. Ovid. 15. Met. 874.

Longinquo ævo omnia fluunt. Lucret. lib. 2. 68.
Longum ævum prorogare. Hor. de Arte Poet. 346.

Magnum durare per ævum. Lucret. lib. 5. 62.
Memor. Virg. 9. Æn. 446. — liquid mea carmina possunt,

Nulla dies unquam memori vos eximet ævo.

Miserabile. Virg. in Epigr. de litera Y, v. 120.
At qui desideriam, luxumque sequetur inertem:
Dum fugit oppositos incauta mente labores:
Turpis inopsque simul miserabile transigit ævum.

Mutabile. Virg. 11. Æn. 425.
Occulto velut ævo crevit arbor. Hor. 1. Carm. 12. 45.

Parvum. Ovid. ad Livian. 285.
Perbreve ævum. V. P E R B R E V I S.

Perpetuum. Lucret. lib. 5. 162.
Placidum ævum degere. Lucret. lib. 2. 1093.

Sempiternum ævo frui. Cic. de Somn. Scip.
Senius. Sen. Hippol. 742. Fama miratrix senioris ævi.

Spatiosum. Ovid. 3. Met. 529.
Tenerum. Claud. 4. Paneg.

Velox. Sen. Herc. 3.

Viride. Ovid. 3. Trist. 1. 7.

Agere ævum securum. h. e. Sine sollicitudine & cura vivere. Lucret. 5. 83.

Agitare ævum sub legibus. i. e. Vivere. Virg. 4. Georg.
Colere vi ævum. h. e. Vitam traducere in muria violentia. Lucret. lib. 5. 1144.

Consumere ævum in curis. Lucret. lib. 5. 1430.
Defunctum. Claud. 3. Epigr.

Depereunt ævo omnia. Ovid. 1. Amor. 15. 32.
Ducere ævum per gradus. Sen. Hippol. 4.

Durare ævis. Plin. lib. 35. cap. 14. In Africa Hispanique ex terra parietes ævis durant, incorrupti imbris, ventis, ignibus.

Exigere ævum studiis virilibus. Ovid. 12. Met. 208.
Fellus ævo. Lucret. lib. 3. 459.

Finire ævum. i. e. Vitam. Ovid. 5. Met. 400.
Florens. Lucret. lib. 5. 1021.

Ineunte ex ævo. h. e. A principio ætatis & nativitatis. Lucret. lib. 3. 745.

Infractum. Sil. lib. 15.
Labens. Sil. lib. 17.

Notare ævum. Virg. 3. Georg. 100.
— animos ævumque notabis

Præcipue. Ubi Servius, Ante omnia ætatem magnanimitatemque requires.

Pacifici. Stat. 1. Theb. 319.
— hac ævum cupiat pro laude pacifici. h. e. Pro illo die totius vitæ sue liberenter offerre velit tempora.

Pati. V. P A F I O R.

Peragere. Ovid. 15. Met. 485.
Perdere. Stat. 5. Theb. 136.

Prorogare. V. Æ V U M longum.

Rediens ævum. V. Æ V I conditor, in C O N D O.

Renovare. Ovid. 7. Met.
Senescere ævo. Lucret. lib. 1. 326.

Soluti annis & ævo. Ovid. 8. Met. 712.
Tardans ævum. Stat. 6. Theb. 559.

Terere ævum. Claud. 3. Epigr.
Traducere leniter. Hor. 1. Epist. 19. 97.

Transigere in armis. Claud. 2. Epigr.
Vergit ævum. Plin. lib. 7. cap. 16.

Æ V U S, i. m. Idem apud veteres. Plaut. Poen. 5. 4. 14. Per quem vivimus vitalem ævum. Et Lucret. lib. 2. 561. & 3. 605. Ævum per omnem.

Æ V I R A S, ætis. f. [αἰώντος] antiqui pro ÆTAS q. V. vel Annohis dixerunt.

Varro Tithono, Quam voluntatem ævitatibus extrema attigit metam ævitas.

Gell. lib. 10. cap. 1. Si in jus vocat, si moribus ævitasque vitium efficit, qui in jus vocabit, iumentum dato. Sunt autem verba ex XII. Tabul.

Cic. de Legib. 3. 3. Censores Populi ævitates, foboles, familias, pecuniasque censent. Ex iisdem.

Æ V I T E R N U S, a, um. Unde factum est Æternus. Hinc Æviterni dei appellantur, quod ævo sempiterno permanent: qualis Jupiter, quem hic vocavit Ennius. V. Crinitum lib. 12. cap. ultimo. & Lilius de diis gentium, pag. 26. Usus eo Apul. de Deo Socrat. p. 43. Prorsus & retro æviterni Dii. & Varro apud Priscian. 2. p. 593. Per æviternam hominum domum tellurum propero gradum.

Æ X

Æ X, [Αἶξ] Plin. lib. 4. cap. 11. Ægeō mari nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium verius quam insula, Æx nomine, a specie capræ, quæ ita Græcis appellatur.

Æ X O N E S, Populi fuerunt in Attica, dicacitate & intoleranda mordacitate insignes, ut αἰχωνοειδῶν signatum inde verbum sit, quo significatur intoleranda mordacitas. Cæsar. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 25. Hinc acerrimi conviciatores, Æxones vocantur.

Æ X O N E N S I S, Idem ac Maledicus. Suid. & Eust.

Æ Z

Æ Z A N U S, Tantalii filius, a quo Æzani populi. Herodianus apud Her., molam in Plinium.

Æ Z I C A, Pars Thraciæ. Steph.

A F F

A F A N N Æ, Locus Siciliæ obscurus, unde vulgo dicitur, Abi ad Afannas, de rebus incertis, & extra locum positis. Fuit etiam Locus Amartidis tribus Atticæ. Buleng. de Theatr. 1. 42. ex Pitisc. Lex.

A F E R, Afri. V. A F R I C A.

A F F A B I L I T A S, V. A F F O R, a r i s.

A F F A B R E, Adv. [αἰσθητός, εἰσπραγῆς] i. e. Pulchre, ut ait Nonius.

Cæterum, ut ex ipsa origine apparet, non modo pulchre significat, sed magis etiam artificiosè. Cic. 2. Verr. Deum denique nullum Siculis, qui ei paulo magis affabre atque antiquo artificio factus videretur, reliquit. Fit autem Affabre ab antiquo nomine Affabrum: quod (ut Festus ait) veteres dixerunt pro Fabrefactum, i. e. Artificiosè factum. Scribitur & antiquo more per d, Adfabre.

A F F A B U L A T I O, ònis. f. [αἰσθητός] dicitur Breve documentum, quod fabulis subnexum earum explicat utilitatem. V. Cæsar. lib. 18. cap. 7.

A F F A N I Æ, ærum. [ἄφρων] Dictio Appuleiana, pro Nugis, a Fando inclinatam nomen. Is lib. 4. sic inquit, Hæc alias similes affanias oblatrantes, eos retrorsum adducunt pagani.

A F F A T I M, [ἄφρων, ἄφρων, ἀφρον, καταρῆστος] Adv. qualitates, primam teste Gell. lib. 7. cap. 7. acuit. Festus, Affatim dictum a copia fundi, significat Abundanter. Liv. Affatim edi, bibi, lusi. Terentius affatim dixit, pro eo quod est, ad lassitudinem, hæc Fest. Servius ad I. Æn. 127. Fatiscunt, abundanter aperiantur. Fatim enim abundanter dicimus: unde & affatim.

Lamprid. in Alex. Severo p. 225. Frob. in sine: Ipse cibò pluri no reficiebatur, vino neque parce, neque copiose, affatim tamen. H. St.

Affatim diximus. Plin. lib. 17. cap. 24.
 Affatim materia. Liv. 2. Bell. Maced. Item affatim lignorum, apud eundem.
 Affatim est. Plaut. Bacch. 3. 3. 94. Tibi divitiarum affatim est. Idem Cistell. Aliorum est affatim qui faciunt.
 Affatim profus. Cic. 16. Att. 1. H. S. LXX, fatis esse, affatim profus. Affatim satisfacere. Cic. 2. Att. 16.
 Vesci re aliqua. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Iisdemque feminibus & homines affatim vescuntur.
AFFECTATE, AFFECTATIO, &c. V. AFFICIO.
AFFERO, affers, attuli, allatum, [*ἄνωγειν, ἀνοσφίζω, ἀνοσφίζομαι*] afferre. Apportare.
 Afferre & Efferre, contraria. Cic. pro Quint. Itaque te obsecrat C. Aquili, ut quam exilium tuum, quam honestatem in iudicium tuum attulisti, eam liceat ei secum ex hoc loco efferre.
 Afferre ad os cibum manu. Plin. lib. 10. cap. 46.
 Aliquem. Plaut. Pseud. 2. 4. 21. Attuli nunc. p. quid attulisti? c. a. adduxi volui dicere. Plautinus jocus.
 Me, te, se. Virg. 8. Æn. 477. — fatis huc te poscentibus affers. Fati necessitate factum est ut venires. Servius. Plaut. Amph. 2. 4. 6. Eius iussu nunc huc me affero. Periphrasis poetica, pro Venire vel accedere. Cic. pro Cælio 53. Atque ita Cælius ad illam attulit se.
 Sese a mœnibus. Virg. 3. Æn.
 Afferre & referre. Ter. in prol. Phorm. 22. Quod ab ipso allatum est, sibi esse id relatum putet. Ubi Donatus, Proverbiale est, Quod dedit, recepit. V. mox ad defensionem aff.
 Afferre, pro Conferre. Cic. 2. de Fin. Negat Epicurus diuturnitatem quidem temporis ad beate vivendum aliquid afferre.
 Aliquid ad rempub. Cic. 1. Off.
 Aliquid ad communem fructum sive utilitatem, pro Conferre. Cic. pro Archia 12. Ut nihil possint ex his neque ad communem afferre fructum, neque in aspectum, lucemque proferre. Idem 1. Off. Et semper aliquid ad communem utilitatem afferendum.
 Afferre, pro eo quod est Nuntiare. [*ἠνευχεῖν, ἀνευχεῖν*] Cic. 8. Att. Complures attulerunt, Cæsarem iter habere Capuam.
 Ad aliquem. i. e. Alicui nuntiare. Cic. pro Cælo. Rumor attulit ad aliquis aures. Cic. pro Lege Manil. Non ex prælio nuntius, sed ex ferone rumor afferret.
 Afferre, quod dici vulgo solet Allegare & adducere: [*ἀποδείκνυμι, ἀποδείκνυμι, ἀποδείκνυμι*] ut, Afferre argumenta, Allegare exempla, excusationes. Cic. Nihil igitur afferunt, qui in re gerenda versari cunctem negant. Idem. 2. de Orat. An ætatem afferet? quadriennio minor est.
 Ad ea que dixi, affer, siquid habes. Cic. 7. Att. Plin. Jun. quanvis (ut opinor) citra veterum auctoritatem, Allegare exemplum dixit.
 Causam, vel Crimen in iudicium. Cic. pro Cluent. Simplex in iudicium causa, certa res, verum crimen allatum est.
 Ad defensionem. Cic. pro Cæcin. 85. Idque me non ad meam defensionem attulisse, sed illorum defensionis retulisse.
 Aliquid in contrariam partem. Cic. 2. de Orat. Aut si ita non refellas, afferendum est in contrariam partem, quod sit aut gravius, aut æque grave.
 In medium. Cic. 1. Off. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes utilitates in medium afferre. pro Afferre in commune: i. e. Communicare.
 Accessionem, i. e. Augere. Cic. 16. Att. Magnam attulit accessionem tua voluntas erga me.
 Acerbitatem. Cic. 1. Q. Frat. 1.
 Adjumentum alicui ad aliquam rem. Cic. 1. Off. 1.
 Res alienum attulit mihi hæc res. Cic. 7. Fam. 23.
 Amaritudinem alicui, i. e. Parere, generare. Plin. lib. 13. cap. 1.
 Angorem. Cic. 3. Tusc.
 Animum alicui. Cic. 7. Att. 13.
 Animum vacuum ad scribendum. Cic. 12. Att. 37.
 Animi magnitudinem ad causam alicuius. Cic. pro Milon.
 Argumentum afferunt, quod citissime afeas retundat. Plin. lib. 16. cap. 40.
 Auctoritatem voluminibus, pro Dare auctoritatem. Plin. lib. 24. cap. 17.
 Auctoritatem orationi affert. Cic. in Orat. 121.
 Auctoritatem peccandi afferre. Cic. 3. de Nat. Deor. 85.
 Auctoritatem in iudicium. Cic. 2. Att. 1.
 Bellum. Ovid. 13. Met. 5.
 Post modo qui rapta longum cum conjugē bellum Attulit in patriam.
 Calamitatem & cladem. i. e. Afficere calamitate, clade, dolore, & similibus. Cic. pro Cluent. 168. Ut ne cui innocenti moeror tuus calamitatem & falsum crimen afferret. Idem 2. de Nat. Deor. Qui rursus classe devicta multas ipsi Claudio lacrymas, magnam populo Romano cladem attulit.
 Causam. Ter. Heaut. 4. 3. 23. Quid dicam? aut quam causam afferam? Quod per Allegare supra declaravimus. Quid cause prætexam? Causam belli civilis ad aliquem. Cic. Philipp. 2. Ego ad illum belli civilis causam attuli.
 Causam mortis voluntarie. i. e. Præbere causam. Cic. 3. de Fin. 61.
 Causam, quoniam. Plin. lib. 16. cap. 25. Causam afferentes, quoniam in Thessalia, Macedoniaque plurima tunc fusa exeat.
 Causas, quod. Cic. 11. Att. 15. Quoniam iustas causas affers, quod te hoc tempore videre non possim.
 Commutationem voluntatis. V. paulo post, Offensionem afferre.
 Compertum. Liv. 7. Quidam compertum attulerunt T. Quintium in Tullulano agrum colere. i. e. Pro certo nuntiarunt.
 Confidentiam. Cic. 8. Fam. 8. Quæ maxime confidentiam attulerunt hominibus.
 Conjecturam, Præbere occasionem conjecturæ. Cic. pro Rosc. Com. 20.
 Consecutionem voluptatis. Cic. 1. de Fin. 7. Ut enim quam cibo potioneque fames fitisque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consecutionem affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio, fucillationem efficit voluptatis.
 Consilium alicui. Cic. 15. Att. 1.
 Consilium in aliquam rem. Liv. 5. Bell. Pun.

Confolationem alicui malo. Cic. 10. Att.
 Constantiam. Cic. 1. Off. 69. Quæ affert tum constantiam, tum etiam dignitatem.
 Consecutionem servendi. Cic. 2. Philipp. 116.
 Contemtionem ad omnes afferre. Cæf. 3. Bell. Civil. 60. Facere ut omnes contemnant. V. paulo post, Offensionem afferre.
 Crimen falsum alicui. Cic. pro Cluent. & pro Rabir. Posth. 27.
 Cumulum alicuius artibus aliorum. Cic. 3. de Orat. 141.
 Curam. Cic. 7. Att. 5.
 Afferre delectationem. Cic. 7. Fam. 1.
 Dentes in dominum. Varro de R. R. lib. 2. cap. 9. de canibus Actæona devorantibus.
 Desperationem. Cæf. 1. Bell. Civil. 111.
 Detrimentum, ut supra, Afferre calamitatem. Cæf. 1. Bell. Civil. 82. & Cic. Att.
 Difficultatem alicui. Cic. 1. Q. frat. 1. Atque huic tuæ voluntati ac diligentia difficultatem magnam afferunt publicani.
 Dignitatem affert fortuna. Quintil. lib. 3. cap. 7.
 Dolorem. Plin. lib. 23. cap. 1. & Cic. 2. Tusc. 27.
 Dubitationem. Cic. 2. de Nat. Deor. Et 3. Off. 18.
 Afferre egellatam & luctum alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 13.
 Errorem animis. Cic. 1. de Divin. 36.
 Excusationem. Cic. 10. Fam. 4.
 Exemplum. Plin. lib. 8. cap. 6. Unum antiquitatis exemplum afferam & Cic. 7. Att. 12.
 Exilium. V. paulo post, Pestem atque exilium afferre.
 Expectationem. Quintil. lib. 3. cap. 8. & Cic. 3. Att. 18.
 Facultatem. Cic. 1. de Orat. 152. Qui a scribendi consuetudine ad dicendum venit, hanc affert facultatem, ut etiam subito si dicat, tamen illa que dicantur, similia scriptorum esse videantur.
 Fama afferitur. Liv. 4. Fama afferitur, summa vi ad bellum coortos.
 Fastidium alicui. Cic. pro Muren. 21.
 Fastidia cibo afferit hæc res. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas Ranas veterinarii vocant.
 Fidem alicui rei. Plin. lib. 9. cap. 58. Verum omnibus his fidem Nili inundatio affert. h. e. Fidem facit.
 Fiduciam. Cæf. 8. Bell. Gall. 10.
 Finem tributorum. Cic. 2. Off. 76. Sic Afferre finem edicto prætoris. Florem afferre dicuntur arbores. Columel. lib. 11. cap. 2.
 Hilaritatem, vel iucunditatem, aut lætitiā. Plin. lib. 26. cap. 11. & Cic. 3. Verr. 109.
 Honorem. Plin. lib. 17. cap. 1.
 Iacturam. Columel. lib. 1. cap. 2.
 Incrementum. Cic. 2. de Fin. 88.
 Inertiam alicui. Cic. 12. Fam. 20.
 Initium morbi. i. e. efficere. Cornel. Cels. in præmio lib. 1. Evidentes causas appellat, in quibus querunt initium morbi calor attulerit, an frigus: fames, an fatietas. Sic Morbum, ubi barbari Causare. In medium afferre. V. Afferro. H. St.
 Interitum. Cic. 2. de Fin. 27.
 Laborem. Cic. 11. Att. 25.
 Labores afferre. Propert. lib. 1. 6. 23.
 Lacrymas alicui. Cic. 12. Att. 14.
 Lætitiam alicui. Cic. 4. Tusc. 2.
 Languorem alicui. Cic. 3. Off.
 Laudem alicui. Cic. 4. Tusc. 2.
 Laudi oratorie aliquid. Cic. 1. Tusc. Siquid oratorie laudi nostra attulimus industria, multo studiosius, &c.
 Levationem. Cic. 4. Fam. 6. Major mihi levatio afferri nulla potest.
 Literas. Cic. 1. Att. Nimum raro nobis abs te literæ afferuntur.
 Lucis aliquid rebus. Cic. 2. Att. 1.
 Luctum alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 3.
 Lumen memorie. Cic. 2. de Orat. 3. ordinem esse maxime qui memorie lumen afferret.
 Manus pro se quisque affert. Cic. 3. Verr. 67. i. e. Depugnat.
 Manus alicui. i. e. Vim inferre. Cic. 1. Off. 23. Nam qui iniuste impetum in quempiam facit, aut ira, aut aliqua perturbatione incitatus, is quasi manus videtur afferre focio. Pro eodem dicitur Injicere. q. V. Manus sibi. Cic. 10. Fam. 23. Manus, quas iustus in Lepidi perniciem attulisset, sibi afferre conatus est. i. e. Sibi mortem consciscere.
 Manus bonis alienis. Cic. 2. Off. 25. Quum enim dando egere cœperint, alienis bonis manus afferre coguntur. i. e. Aliena invadere: quod & Manus injicere dicitur.
 Manus vulneribus. Cic. 3. Att. 15. Sed non faciam ut aut tuum animum angam querelis, aut meis vulneribus sepius manus afferam. quasi Dolores meos renovem. Notanda translatio.
 Medicinam. Cic. 2. Att. 35.
 Memoriam. Cic. 5. de Fin. 2. Cujus etiam illi hortuli propinqui non memoriam solum mihi afferunt, sed ipsum videntur in conspectu meo ponere. Pro eo quod est, Non solum me admonent.
 Metum alicui. Cic. 7. Verr. 62.
 Molestiam. Cic. 1. Att. 14. & 7. Fam. 13.
 Moram alicui rei, pro Impedire & retardare. Cic. pro Sext. 129.
 Morbum alicui. Plaut. Afin. 3. 1. 29. Salvere me jubes, cui tu aliens affers morbum.
 Mortem uno ictu. Cic. 7. Verr. 117. & 4. Fam. 12.
 Motum animis. Cic. in Partit. 5.
 Munus Reip. Cic. 2. de Divin. 5.
 Necem. V. NEX. Plin. lib. 17. cap. 24. & Cic. in Vatin. 24.
 Necessitatem. Cic. 10. Philipp. 2. Sed mihi Patres consciscipi, necessitatem attulit paulo plura dicendi, & c. i. e. Coegit.
 Nervos & industrias. Cic. pro Sylla, 24.
 Nuntium. Cic. pro Rosc. Amer. 19.
 Oblivionem tristiæ. Plin. lib. 25. cap. 2.
 Obscuritatem. Cic. 3. de Orat. 47. Ut oratio que lumen adhibere rebus debet, ea obscuritatem & tenebras afferat.
 Obscuritatem ludibus alicuius. Cic. pro Deiot. 12.
 Odium. Plin. lib. 25. cap. 2. Pavorem aque, potusque omnis afferens odium. i. e. Generans.

Odiū in aliquem. Cic. in Pison. 93. Sic' odiū n quod in ipsum attulerant, id in ejus imaginem ac simulacrum profulerunt. h. e. Domi conceptum illuc attulerant.

Odiū alicui. Cic. pro Sylla 3. Mibi majorem hæc res dolorem quam Q. Mortensio, mihi minus odium afferre debet? i. e. Gignere, parere.

Offensionem. Cic. 1. Att. 14. Quidam accidit quod afferret Q. fratri meo, aut offensionem tam gravem, aut commutationem tantum voluntatis? Cæf. 1. Bell. Civil. 60. Magnam tamen hæc res illis offensionem & contempionem ad omnes attulit. Quod barbare dicunt, Posuit, vel Fecit eos esse in mala gratia & contempu apud omnes.

Opem alicui, idem quod Ferre opem. i. e. Opitulari. Ter. Phorm. 3.3. Operam afferre. Ovid. 2. de Arte Am. 673.

Aut latus, aut vires, operamque afferre puellis.

Opinionem populo. i. e. In opinionem populum inducere. Cic. 2. Off. 46.

Otiū. Cic. pro Muren. 1. Eaque res vobis populoque Rom. pacem, tranquillitatem, otium, concordiamque afferat.

Pacem amicis. Cic. 1. de Fin. 47.

Pacem ad aliquem. Plaut. Amph. prol. 32.

Pavorem. V. paulo ante, Odium afferre.

Pedem. Catull. 14. 22. Abite, unde (malum) pedem attulistis? h. e. Unde venistis? Vulgo leg. Tulistis.

Periculum. Cic. 8. Fam. 10.

Perniciem. Cic. 2. Off.

Perturbationem rerum. Cic. 11. Fam. 10.

Peitem atque exilium. Cic. pro C. Rabir. 25.

Pestilentiam. Plin. lib. 10. cap. 28.

Pondus. Cic. 9. Att.

Quætionem. Cic. in Orat. 66. Nam etiam poëtæ quætionem attulerunt, quidnam esset illud, in quo ipsi differrent ab oratoribus. i. e. In medium adduxerunt, proposuerunt.

Rationem quoniam. Plin. lib. 31. cap. 3. Sed hi rationem afferunt, quoniam levissima sitimbrum aqua. Et Cic. 4. Fam. 13. Reliquum est ut afferam rationis, quibus coner.

Religionem. Cic. 6. Verr. 78.

Repulsum attulit hæc res. Cic. 2. Off. 58.

Requiem. Ovid. 12. Met. 146.

Rumores afferunt. Cic. 16. Fam. 21. Gratos tibi optatosque esse, qui de me rumores afferantur, non dubito.

Spes rumoribus afferunt. Cic. 3. Att.

Salubritatem. Columel. lib. 5. cap. 10.

Salutem. Cic. 4. Fam. 3.

Satiætatem. Cic. in Orat. 209. Si enim semper utare, satietatem affert.

Scientiam. Cic. Afferat autem vetustas omnibus in rebus longinqua observatione incredibilem scientiam.

Seditiones. Cic. pro Sylla, Greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferbant.

Sententiam. Cic. 5. de Fin. 72. Suam quisque videri voluit afferre sententiam.

Solacium. Cic. de Amicit. 104.

Solicitudinem. Cic. 10. Fam. 18. Ea nunc magnam affert solitudinem, magnamque habet casum.

Somnum. Cic. 9. Att. 6. Quod & somnum inducere, & conciliare somnum dicitur.

Spem maturæ decessionis. Cic. 1. Q. frat. 1.

Splendorem voci. Plin. lib. 20. cap. 6.

Sumptum alicui. Cic. 9. Fam. 16.

Supplicas. Plaut. Men. 5. 7. 14. In quibusd. leg. Ferre.

Suspicionem. Cic. in Pison. 12. 18.

Tabem. Columel. lib. 6. cap. 5.

Tædium. Liv. 4. Bell. Maced.

Terrorē, i. e. Terrere. Liv. 6.

Terrores ad aliquem. Cic. 6. Att. 8. pro Nuntiare.

Testimonium. Cæf. 3. Bell. Civil. 53.

Torporem. Plin. lib. 20. cap. 21.

Vim. Cic. 9. Att. 14. Armati, vim & manus afferrent.

Vim afferre alicui. Cic. 2. de Legib. 19. Spes. Tarquinius vim Lucretiæ Tricipitini filiae attulit. h. e. Invitavit stupravit.

Vim vitæ & corpori. Cic. pro Cæcin. 61. Sed perinde valebit quasi armatissimi fuerint, si reperientur ita parati fuisse, ut vim vitæ aut corpori potuerint afferre.

Vim & celeritatem afferre. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones, quorum celeritas atque vis nobis ipsis affert vim & celeritatem.

Vim in docendo. i. e. Ad credendum quodammodo cogere. Cic. 4. Acad. 117.

Vim oculis. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Vim sensibus. Cic. 2. de Fin. 16.

Vim afferre, aliter positum, pro Cogere. Cic. in Lælio, Vim hoc quidem est afferre. Quid enim refert, qua me ratione cogatis? Cogitis certe. Vinculum ad aliquid copulandum. Cic. 3. Fam. 4.

Vitam aliam affert hæc dies. Ter. And. 1. 2. 18. Nunc hæc dies aliam vitam affert, alios mores postulat. Vbi Donatus, Afferat, h. e. Recte & severe & inexorabiliter denuntiat.

Voluptatem. Plin. in proem. lib. 16.

Utilitatem. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Afferat, imperf. [ἀφαιρέτω] Liv. 4. Volscos exiisse prædatum afferunt. i. e. Nunciatur.

ALLATUS, Partic. [αλλαιδής, αφερευχέτης] ab Afferor. Plaut. Afin. 13. Allata peregre epistola.

Allatum est mihi, vel ad me, de morte ejus. Cic. in Bruto. Et 3. Fam. 10. Allatus nuntius. Cic. 15. Fam. 1.

ALLATURUS, [αφερευχέτης] Cæf. 8. Bell. Gall. 10. Timorem suum sperabat fiduciam barbaris allaturum.

AFFICIO, cæi, ectum, [ἀφαιρέω] Ære. ex Ad & Facio compositum, interdum ad corpus, sed sæpius ad animum refertur. Quicquid enim, teste Quintiliano, rationem vincit, affectus est. Ergo Afficere nos, aut animum nostrum dicitur, quicquid ita movet, ut rationem conturbet, & pene a statu mentis deiciat, sive sit bonum, sive malum. [Immo Quicquid movet, commovet, percellit animum simpliciter. Afficere aliquos in diversum, i. e. Varie. Tacit. lib. 11. Cæterum is terror milites hostesque in diversum affectit.

Animos afficere. Cic.

Beneficiis afficere. Cic. 7. Verr.

Cæcic. Liv. 5. Bell. Pun.

Calamitate. Cic. pro Rosc. Amer.

Commodis. Cic. pro Cluent.

Corpus afficere, pro eo quod est Macerare, domate. Cic. 1. Off.

Corpora famas & fuis afficiunt. Liv. 8. Bell. Pun. Ut prius altus a meridiano sole, laboreque standi sub armis, & simul fauces, fuisque corpora afficerent, quam manus cum hoste conferrent.

Cruciati. Cæf.

Cura. Cic. Att.

Delectatione. Cic. Att.

Desiderio. Cic. 2. Fam. 12.

Difficultate. Cæf. Sic Cic. pro Quint.

Domicenio clientem. Martial. lib. 12. 78.

Errore mentis. Cic. Att.

Gloria. Cic. in Epist.

Honore. Cic. 1. de Nat. Deor. 38.

Ignominia. Cic. pro Rosc. Amer. 123.

Incommodo. Cic. 2. de Fin.

Injuriis. Cic.

Latitia. Cic. pro Milon. 78.

Literæ tuæ sic me affecerunt. Cic. 14. Att.

Lucro afficere. Plaut. Amph. prol. 2.

Molestia. Cic. 15. Att. 1.

Muneribus aliquem afficere. Cic. 2. Fam. 3.

Nomine aliquo. i. e. Appellare. Cic. pro Deiot. Ut eum amplissimo regis honore & nomine afficeris.

Premio. Cic. pro Balbo.

Sepultura. i. e. Donare sepulcro, humare. Cic. 1. de Divin. Moneri visus est ne id faceret, ab eo quæstus sepultura affecerat.

Solicitudine. Cic. 6. Att. 3.

Solicitudine ex te afficit me. Cic. in Brut.

Stipendio afficere. Cic. pro Balbo. Idem in angustiis ærarii, victorem exercitum stipendio affecit. pro. Stipendium dedit ei.

Afficere, absolute, idem est ac Commovere, irritare. ut, Hoc magis afficit subaudi Animum. Cic. 14. Att. 13. Literæ tuæ sic me affecerunt.

AFFICIOR, æris, pass. [αφαιρέω] ut, Admiratione affici, h. e. In admiratione esse, cui opponitur Contemni. Cic. 2. Off.

Animis. Cic. 1. de Orat. 87. Et uti, qui audirent, sic afficerent animis, ut eos affici vellent Orator.

Ægitudine. Columel. lib. 7. cap. 5.

Doloribus pedum. Cic. 6. Fam. 19.

Exilio. Cic. Parad. 4.

Honore. Cic. pro Rosc. Amer. 147.

Laude. Cic. de Clar. Orat. 7.

Morte. Cic. de Invent. 3.

Macula. Cic. pro Rosc. Amer. 13.

Pœna. Ibid.

Timore. Cic. pro Quint.

Terminibus. Plin. lib. 29. cap. 5.

Voluptate. Cic. 5. Att. 20.

Voluptate animi. Cic. 3. de Fin. 37.

Vulneribus. Columel. lib. 4. cap. 11.

AFFECTUS, a, um, Partic. [ἀφαιρέω, ἀφαιρέτης, ἀφαιρέτης, ἀφαιρέτης] ab Afficior: ut, Affectus pœna, præmio. Cic. pro Balbo.

Affectus interdum absque ulla affectionis voce ponitur. Ter. Hec. 3. 4. 45. Quoniam modo Philomena mea nunc te offendam affectam?

Affectus ad munus fungendum. Cic. 3. Tusc. 15. 1. e. Aptus, sive, ut vulgo loquimur, Bene dispositus. Idem in Topic. Ducuntur etiam argumenta ex his rebus quæ quodam modo affectæ sunt ad id de quo queritur. i. e. Adjunctæ aut propinquæ aut aptæ.

Ærumnis affectus. Lucret. 3. 50.

Omnibus ærumnis affecti denique vivunt.

Animo. Cic. 1. de Legib. Oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti sumus, loquuntur.

Artibus affectus animus. h. e. Præditus, Quæ artes callent. Ejus contrarium, Animus inertis affectus. V. paulo post, Virtutibus affectus animus.

Beneficio. Cic. in Pison. 32. Quum tantis a vobis p. c. beneficiis affectus sim, tantis honoribus.

Desperatione. Cic. 14. Att. 22.

Difficultatibus. Cic. 13. Fam. 7. maximis oneribus pressum, summis affectum esse difficultatibus.

Honore, imperio. Cic. 1. Off. 149. Bene de Repub. sentientes ab æbene meritis, aliquo honore aut imperio affectos, observare & colere debemus.

Inertis affectus animus. h. e. Ignorantia artium & imperitiæ præditus. V. Virtutibus affectus.

Inflammatione. Cæf. lib. 7. cap. 26.

Latitia. Cic. ad Brut. 4.

Molestia ex aliqua re. Cic. 1. Fam. 9.

Morbo. Cic. 1. de Divin. 63. Nam & idipsum vident, qui sunt morbo gravi & mortifero affecti, instare mortem.

Merte. Cic. 4. Fam. 12.

Munere deorum. Cic. 3. de Nat. Deor. 67.

Pestilentia. Liv. 5. Decad. lib. 1.

Premiis. Cic. in Pison. 90.

Senectute. Cic. 3. de Orat. 65.

Solicitudine. Cæf. 7. Bell. Gall. 40. Magna affectus solitudine hoc nuntio Cæsar.

Affecta sterilitate terra, quasi quodam morbo. Columel. in præf. 1. lib. 2. Valetudine. Cic. 4. Tusc. 81.

Virtutibus affectus animus. Cic. in Partic. 35. Animi autem spectantur, atque quemadmodum affecti sunt virtutibus, vitiis, artibus, inertis, aut quemadmodum commoti cupiditate, metu, voluptate, molestia.

Vitiis. Cic. pro Muren. Non debet temere Consulenti populi Romani salutorem vocare, sed conspiciere quibus præterea vitiis affectum esse necesse sit eum cui vere istud objici possit. Et 14. Philipp. 7.

Affectus, Profligatus, afflictus. Cic. ad Octavium, Subito prope jam affectam ac prostratam Remp. tuis opibus extulisti. [Nisi Afflictam legendum.

Affecta, ea proprie dicuntur, quae non ad finem ipsam, sed proxime finem deducta sunt. Cic. de Provinc. Conf. 19. Bellum affectum videmus, & (ut vere dicam) pene confectum. Ibid. 26. Nam ipse Caesar, quid est quod in ea provincia commorari velit: nisi ut ea quae per eum affecta sunt, perfecta Republica tradat? Idem in Oeconom. Quom vno affecta jam prope astate, uvas a sole miscere tempus est. Ex Gell. lib. 3. cap. 16. & lib. 15. cap. 5. Sic Aedificia (ut ibidem scribit) quae prope absoluta sunt, affecta esse dici Latine possunt.

Affecta aetas, quae & Graevus dicitur, & Effecta, nempe ipsa senectus. Cic. 6. Verr. 91. Et i. de Orat. 200.

Animos affectos recreare. h. e. Imminutos, debilitatosque. Liv. 3. Decad. lib. 1.

Caelum affectum, i. e. Dispositum. Cic. 2. de Divin. Est ad rem pertinet, quomodo caelo affecto compositisque sideribus quodque animal oriatur.

Corpus, i. e. Lesum, debilitatum. Liv. 1. Dec. lib. 9. In corpore tamen affecto vigeat vis animi consilique.

Affectum corpus Celsi, corpus male habitum. h. e. quod indocte dicitur, Male dispositum.

Affectum malis medicamentis corpus. i. e. Vitiatum. Cels. lib. 3. cap. 22. de tabe quam Graeci καχεξία vocant, Quod fere fit, quam longo morbo vitata corpora, etiam si illo vacent, refectionem tamen non accipiunt: aut quam malis medicamentis corpus affectum est.

Corpora sic affecta. Cic. 1. de Divin. Jubet igitur Plato sic ad sonnum proficisci corporibus affectis, ut nihil sit quod errorem animis perturbationemque afferat.

Affecta tabo corpora. Liv. 4.

Affecta fides, Labefactata. Tacit. 3. Hist. 65.

Hyems, i. e. Pene finita. Sil. Ital. lib. 15.

Jamque hyeme affecta miscere coepat annus.

Opes. Tacit. 2. Hist. 69.

Res, i. e. Labefactatae. Liv. 1. Decad. lib. 6.

Spes, i. e. Imminuta, fracta. Valer. Flacc. 4. Argon. 60.

Viros corporis. Liv. 1. Decad. lib. 5.

Avide sum affectus de Fano: quod nisi fieri videro, incurfabit in te dolor meus. Cic. 12. Att. 40.

Graviter affectus. Cic. 14. Att. 19. Quem pridie Neapoli affectum graviter videram. i. e. Aegrotum.

Male affectus. Cic. 13. Fam. 68. Istam partem Republicae male affectam tueri.

Varie sum affectus tuis literis. Cic. 16. Fam. 4.

Affectus quom absolute ponitur, fere accipitur pro Languente. Propert. lib. 2. 21.

Juppiter, affecta tandem miserere puella. h. e. aegrotae

Ovid. 2. Amor. 2. 21.

Ibit ad affectam, quae non languabit, amicam.

AFFECTISSIMUS, suprl. Patere. lib. 2. 84. Vigeat in hac parte miles atque imperator, illa marcebat omnia: hinc reges firmissimi, illinc inopia affectissimi. Legendum vero Remiges cum Lipio.

AFFECTUS, ūs. [διαφύστος, αἰσθητός] V. AFFECTIO.

Affectus amoris. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Affectus metus. Quintil. ibidem.

Affectus, pro Amore. Plin. lib. 3. Epist. 10.

Exhibere alicui affectum parentis, i. e. Amorem paternum. Plin. lib. 2.

Epist. 1. Ille turo mihi relictus, affectum parentis exhibuit.

Affectus, pro Morbo. Cels. lib. 2. In quibus affectibus ea quoque genera exercitationum necessaria sunt.

Continuum affectum desiderant nonnullae materiae. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Dubii affectus. Ovid. 8. Met. 473.

Duros affectus mollire. Stat. 1. Theb.

Falsi. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Lenes. V. Concitati affectus.

Mites. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Perturbatores. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Pessimi. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Sanos affectus tenere, i. e. Temperatos. Sen. Hippod. 2.

Tacito affectu letari. Ovid. 7. Met. 147.

Troces affectus comprimere. Sen. Agam. 3.

Veri affectus. V. Ficti & imitati affectus.

Affectus vehementissimus quam invaluit, &c. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Advocare affectum. Quintil. lib. 4. cap. 2. Serum est enim advocare his rebus affectum in peroratione.

Affluere affectus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Commoti affectus. V. Concitati affectus.

Commovere affectus. Quintil. lib. 4. in proem.

Compositi affectus. V. Concitati affectus.

Concitati. Quintil. lib. 6. cap. 2. Affectus igitur hos concitatos, αἰσθητός: illos mites atque compositos, ἡσθητός esse dicuntur. In altero vehementer commotos, in altero lenes: denique hos imperare: illos persuadere: hos ad perturbationem, illos ad benevolentiam praevalere.

Effundere totos affectus. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Erumpunt affectus. V. Ficti & imitati affectus.

Diligere fido & incorrupto affectu. Firmic. lib. 6. cap. 10. Fido & incorrupto affectu maritus diligit uxores.

Diligere tenero affectu. Firmic. lib. 6. cap. 32. Qui filios suos tenero diligit semper affectu.

Ferri toto cordis affectu. Firmic. lib. 5. cap. 7. Qui ad omne voluptatum genus toto cordis affectu sepiissime ferantur.

Ficti & imitati affectus. Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed quom sint alii veri affectus, alii ficti & imitati: veri naturaliter erumpunt, ut dolentium, iracentium, indignantium: sed carent arte, ideoque non sunt disciplinae traditione formandi. Contra qui effinguntur, imitatione artem habent.

Inducere iudicem in affectus. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Intrare in affectum. V. INTRO.

Mollire affectus. Stat. 1. Theb.

Movere affectus. Quintil. lib. 4. cap. 2. Idem lib. 6. cap. 1. Athenis affectus movere etiam per praconem prohibebatur orator.

Occupari affectibus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Pati affectus. Quintil. lib. 6. cap. 2. Proferui affectu dilectionis. Firmic. lib. 5. cap. 14. Homines tamen faciet, qui stultas mulieres ac temerarias summo dilectionis profectantur affectu.

Solvere affectus tristes. Quintil. lib. 6. cap. 3. Tenere affectus sanos. V. Sanos affectus tenere.

Tractare affectus. Quintil. lib. 6. cap. 1. ad finem.

Trahere affectus. Quintil. 1. 6. e. 1. Ex personis quoque trahitur affectus.

Verfatur affectus in periculis. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Affectus, pro Liberis, uxoribus, parentibus, & aliis famili propinquitate conjunctis accipitur in l. 26. lib. 12. Cod. Theod. & Capitol. in M. Anton. & in Gordiano.

Et in Clodio Albino Capitolini aut Spartiani in Epist. quam affert: Quod interim a te publicari nolo, ne aut ad ipsum Papirium, aut ad eius affectus perveniat. H. St. Extat C. 10. extr.

AFFECTIO, ōnis. f. [πάθος, αἰσθησις, πάθος] Valla lib. 4. Cic. 1. de Invent. 36. Affectio est animi aut corporis ex tempore aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, metus, molestia, morbus, debilitas, & alia quae in eodem genere reperiuntur. Ibid. 1. 176. Affectio est quaedam ex tempore, aut ex negotiorum eventu, aut administratione, aut hominum studio, commutatio rerum: ut non tales quales ante habitae sint, aut plerumque haberi soleant, habenda videantur. Idem auctor, 1. Tusc. 43. & alibi, voluntatem hominis affectu ad virtutem, atque ipsam virtutem, animi appellari affectionem ait: qualis non est affectus, qui Graece dicitur πάθος, quod ipse Cicero interpretatur, perturbationem malens dicere, quam morbum, quo nomine saepe utitur. At Quintilianus non perturbationem, sed affectum nominat: neque ipse aut solus, aut primus, sed plerique ante eum, ut Seneca, Plinius, Rutilius, Columella, Valerius, Livius, aliique multi.

Animi impetus, commotio, affectioque. Cic. 2. de Invent. 19. Illum impetum, & quandam commotionem animi, affectionemque verbis & sententiis amplificare debet.

Affrorum affectio. Cic. de Fato 8. Affrorum affectio valeat, si vis ad quasdam res.

Coeli. Cic. 2. de Divin. 92. Fac in puero referre, ex qua affectione coeli primum spiritum duxerit.

Distorta & prava. Cic. 4. Tusc. 29. Affectio est illa quidem discrepans sibi ipsa dum est insipientis, sed non distorta nec prava.

Firma corporis, i. e. Dispositio. Cic. 5. Tusc. Tu vero, Metrodore, qui omne bonum in visceribus medullisque consideris, & defineris summo bonum firma corporis affectione, explorataque spe contineri, fortunae aditus interclusisti?

Inconstans. Cic. 4. Tusc. 29. Vitiositas autem est habitus, aut affectio in tota vita inconstans.

Manens. Cic. 4. Tusc. 30. Vitia enim affectiones sunt manentes, perturbationes autem moventes, ut non possint affectionum manentium partes esse.

Affectio erga aliquem. Plin. lib. 8. cap. 54. Simiarum generi praecipua erga seetum affectio. Adnotavit H. St. Sic dicitur Affectus V. Affectus ex Firmico.

AFFECTIO, [ἐπιθυμία, ἐπιπόθησις, μυστήριον] āre. ab Affectu deductum verbum; significat Appeto, & Nimio affectu rem aliquam investigo. In Rhetor. ad Herenn. 4. 31. Sic dicimus, Affectat laudem undequaque. i. e. Venatur & captat. Affectat videri doctus. Affectat quietem, pro Cupit, non recte dixeris.

Affectare, est Pronum animum ad faciendum habere. Festus.

Cruorem alicuius. Stat. 11. Theb. 539.

Dextram. Virg. 3. Aen. 670.

Verum ubi nulla dextera dextram affectare potestas. Ubi Serv.

Dextram intendere, scilicet sic, ut possit navem tenere.

Diligentiam in supervacuis. Plin. lib. 7. cap. 1.

Iter. Cic. pro Rosc. Amer. Nunc vero quam viam munitet, quod iter affectet, videtis.

Regnum, Ambitiose ad regnum aspirare. Liv. 1. 46. & Plin. de Viris Illust. Spes. Ovid. 5. Met. 377. Adn. H. St. μετίζον ἐπιπόθησις ἀρετῆς. Polyb. 1. 1. p. 4. Babil. de Hierone, Majores spes affectare.

Validius affectare aliquid. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Ad aliquid, pro Aspirare. Firmic. in praef. lib. 5. Hos Romanis tuis libris scriplimus, ne omni disciplinae arte translata, solum hoc opus existisse videatur, ad quod Romanum non affectasset ingenium.

Viam ad aliquid, est Ad aliquid magno affectu studioque tendere, aspirare: interdum in bonam, interdum in malam. Virg. 4. Georg. 562.

— viamque affectat olympo. i. e. Ad divinos honores aspirat.

Ter. Phorm. 5. 8. 71. Hic gladiatorio animo ad me affectant viam.

Affecto, cum infinitivo. Sil. lib. 4.

Dum prime decus affectat decerpere pugnae.

Affectare, pro eo quod est, Consulto aliquid facere. Ulpian. in l. Quod ait lex. D. Ad legem Juliam de adult.

Affectare aliquem damnis, Afficere. Plaut. Bacch. 3. 1. 9.

Pistoclere, tua flagitia, aut damna, aut despoliabilia.

Queis patrem, & me, teque amicos omnes affectas tuos. Nonius.

[Immo jungendum cum inf. seq. Appellere. V. l.

AFFECTOR, aris. dep. [ἐπιπόθησις] Varro, Affectatus est regnum, pro Affectavit. Obsolete est.

AFFECTANS, antis. Partic. [ἐπιπόθησις] Ovid. 4. de Ponto 59.

Sic affectantes caelestia regna gigantes

Ad ityga nubifero vindictis igne datos.

AFFECTATUS, a, um. Partic. [μετίζον, ἐπιπόθησις] ut Affectatus sermo, Affectata oratio: & Affectata verba dicuntur Nimis anxie, & (ut ita dicam) curiose quaesita. Ejusmodi autem sermo affectatus reprehenditur a doctis, & Grammaticis inter orationis vitia posuerunt. Plin. in Paneg. Affectata aliis calcatas, ribi ingentia & innata. Stat. 5. Sylv. 2.

Nec tantum pietas, sed protinus ardua virtus

Affectata tibi.

Verfus affectatae difficultatis, i. e. Studio quaesitae. Quintil. 1. 1. extr. conf. eund. 12. 10.

Affectata, vel Affectata femina vel in bonam partem dicitur, velut honorata: vel in malam, quasi ad extremum periculum adducta. Fest. ubi V. Scalig. & Dacer.

AFFECTATIO, ōnis. f. [ζήλοσις] Nimis studiose, i. e. Affectu nimio

quaesita

quæstia diligentia. Alii sic: Affectatio, est Æmulatione five Appetentia rei, fere in malum sonans, quam Græci Cacozeliam appellant: i. e. Malam & perversam affectationem. Quintil. lib. 1. cap. 6. Nihil odiosius affectatione. i. e. Affectu conatuque æmulandi alterius virtutem, quam affectu nequias, refragante natura, vel nimio affectu nimioque conatu alterius virtutem æmulandi, ita ut turpe fit ac deforme sic avide æmulari. Affectatio frigida & puerilis. Quintil. lib. 4. cap. 1. Nimia. Quintil. in præoc. lib. 1. In bonam partem usus est Seneca Epist. 89. cum Philosophiam sapientie amorem & affectationem definit. [Forte tamen Affectatio legendum.

AFFECTATOR, oris. m. [*ἄφρατος*] Quintil. lib. 6. cap. 3. Noster vero non solum extra iudicia, fed in ipsis etiam orationibus habitus est nimius rufus affectator. de Cicerone.

AFFECTATOR imperii. Florus lib. 2. cap. 7. 2. Libertatis. Quintil. lib. 6. cap. 2.

AFFECTATRIX, icis. f. Ad simulatum fictumque studium referre videtur Tertull. adv. Har. c. 7. Itam sapientiam humanam, affectatricem & interpolatricem veritatis.

AFFECTARE, Adv. qualitatis ab Affectatus; i. e. Curiose, vel Cum affectatione: ut, Affectate scribit epistolas. Affectate loquitur, nos vulgo illud quoque assumptum.

AFFECTUOSUS, Adj. Amoris plenus. Tertul. de Anim. cap. 19. Infantia naturaliter affectiofa.

AFFECTUOSUS, Adj. Idem. Usi hoc nomine sunt avi posterioris author. Macrob. 2. Saturn. 11. Piam affectuosamque rem fecisse. Cassiod. Ep. 5. 2. Tertul. adv. Marc. 5. 14.

AFFECTUOSE, Adv. Cassiod. Epist. 3. 4. Sidon. Epist. 4. 11.

AFFECTUS, **AFFECTIVUS**, **V. AFFINGO**.

AFFIGO, xi, xum, [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα*] Ære. Ad aliqd figere. Liv. 8. Bell. Pun. Laceratosque verberibus cruci affigi iussit. Ad hæsum affigere, h. e. Adhærere & consequenter creari. Lucret. lib. 4. 1236

Affigere aliqd ad rem aliquam. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Sed si ego hos iudices, bene novi, literam illam cui vos usque eo inimici estis, ut etiam eas omnes oderitis, ita vehementer ad caput affigent, ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.

Aliqd ad terram. Liv. 1. Decad. lib. 4. Cuspidem ad terram affixit. Ad rem, i. e. Cum re conjungere. Cic. 1. de Invent. Contentiniam cum ipso negotio fuit ea, quæ semper affixa esse videntur ad rem, neque ab ea possunt separari.

Aliqd animo suo familiaris. Quintil. lib. 2. cap. 7.

Affigere arma. Plin. lib. 16. cap. 39. Cui viri fortes affixerant arma. Humi affigere particulam divinæ auræ, pro Animum ad res terrenas demittere. Hor. 2. Serm. 2. 79.

Lecto aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 81. Aut alius casus lecto te affixit. Sic legit cl. Bentleius; sed Lambini & Cruqui Codices exhibent, Affixit.

Literas pueris, h. e. Eorum memoriæ tenaciter infigere, facereque ut hæreant. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Oscula affigere. Claud. de Bell. Get. 619. Blanda cruentatis affigunt oscula dextris.

Terræ radicem. Virg. 2. Georg. 318. Rura gelu tum claudit hyems: nec femine iacto Concretam patitur radicem affigere terre.

Affigere per translationem dictum. Plin. lib. 30. cap. 1. Hunc enim maxime affixisse animis eam dulcedinem conit. Cic. 2. de Orat. Ea maxime animis affigi nostris, quæ essent a vobis tradita, atque impressa. i. e. Tenaciter inherere.

Affigere & Affigere sepe miscent Librarii. V. Drakenb. ad Sil. 1. 674.

AFFIXUS, Partic. [*ἄφρατος*] Tibull. lib. 1. 3. 87. Ac circa gravibus pensis affixa puella. Lateri affixus. Virg. 10. Æn. 161. Affixa mundo sidera. Plin. lib. 2. cap. 8. Alicui. Cic. 3. Q. frat. 1. Dedit etiam alteram mihi, qua jubes eum mihi esse affixum tanquam magistro. i. e. Mihi inherere, & a me non discedere. In faxis. Cic. 1. de Orat. 196. Ut Ithacum illum in afferrimis faxulis tanquam nidulum affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeat. Affixus alicui in re aliqua. Cic. 1. Fam. 8. Quibus in rebus me ille affixum habebit. Affixum atque insum in animo & sensu. Cic. 7. Verr. 138. Sed in anima sensuque meo penitus affixa atque inlata est.

AFFINGO, inxi, ictum, [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα*] Ære. Idem quod simplex Fingere, aut Fingendo accommodare. Cic. 3. de Orat. 177. Nullam partem corporis sine aliqua necessitate affictam totamque formam quasi perfectam reperietis. Addere & affingere rumoribus. Caf. 7. Bell. Gall. 1. Affingere & Detrahere, contraria. Cic. 1. de Divin. 118. Parvis enim momentis multa natura aut affingit, aut mutat, aut detrahit. Aliqd alicui. Cic. pro Lege Manil. 50. Sed de Lucullo dicam alio loco, atque ita dicam, Quirites, ut neque vera laus ei detrahit oratione nostra, neque falsa afficta esse videatur. Affingere alicui orationem. Cic. in Orat. 74. Poeta peccat etiam, quum probam orationem affingit improbo, stultove sapientis. Sic dicit *ἀφρατῆλαινα* *ἡνὶ ἄφρατος*, Plato de Poeta, Politicor. lib. 3. H. St. Affingere aliqd, pro Mendaciter addere. Cic. 3. Tusc. 80. Qui nihil opinione affingat, affumatque ad agritudinem. Idem pro Cluent. 9. Faciamque ut intelligatis in tota illa causa, quid res ipsa tulerit, quid error affinxerit, quid invidia conflarit. Affingere hominum mores, pro Assimulare. Cic. 2. de Orat. In quibus describuntur hominum mores, & ita affinguntur, ut aut re narrata aliqua, quales sunt intelligantur.

AFFICTUS, Partic. [*ἄφρατος*] Cic. 2. de Orat. 325. Connexum autem ita sit principium consequenti orationi, ut non tanquam cicharædi proœmium affectum aliqd, sed coherens cum omni corpore membrum esse videatur.

AFFICTIVUS, [*ἄφρατος*] formatum a supino Affictum. Varro 3. de R. R. cap. 12. pr. Actus secundi generis affictivus ad villam qui solet esse.

AFFINIS, e. Adj. [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα*] ex Ad, & Finis compositum. Affines, in agris, Vicini sunt: in hominibus, Consanguinitate conjuncti, ait Festus. Modestinus I, non facile. D. de grad. & affm. Affines

sunt (inquit) viri & uxoris Cognati: dicti ab eo quod duæ cognationes, quæ diversæ inter se sunt, per nuptias copulantur, & altera ad alterius cognationis finem accedit.

Affinium nomina hæc sunt: Socer, focus: Gener, nurus: Noverca, vitricus: Privignus, privigna.

Affinitas Cognatio, Necessestudo. H. St. Videtur indicare voluisse horum nominum differentias esse declarandas. V. COGNATIO.

Affines, vocat Sallustius, Qui finitimos & conjunctos possident agros. Sic enim scribit, Interea parentes, aut parvi liberi militum, ut quisque potentiori affinis erat, sedibus pellebantur. Annotavit Turnebus.

Affinis, per translationem dicitur Alicujus rei particeps, & quasi Conjunctus ei. Jungitur autem genitivo vel dativo.

Affinis alicujus culpa, & alicui culpa. Cic. 2. de Invent. 129. Affinem esse alicujus culpa. Idem pro Resc. Amer. 18. Facinori. Cic. 4. in Catil. 6. Negotiis. Plaut. Trin. 2. 2. 50. Noxæ. Liv. 9. Bell. Maced. Rei capitalis. Cic. 4. Verr. 94. Rerum affinis quas fert adolescentia. Ter. Heaut. 1. 2. 39. Sceleri, vel sceleris. Cic. pro Syll. 70. & Author ad Herenn. lib. 4. Suspicionis. Cic. pro Sylla 7. In quibusdam legitur, Suspicioni. Turpitudini. Cic. pro Cluent. 127. Duos solos video autoritate Consorum affines ei turpitudini judicari.

Vincula affinia, h. e. Vincula affinitatis. Ovid. 4. de Pont. 8. 9. Jus aliquod faciunt affinia vincula nobis, Quæ semper manant illibefacta, precor.

AFFINIS, Subst. c. Cic. Post red. in Senat. 17. Tu misericors me affinem tuum constrictum inimicis Reip. tradidisti: tu affinem tuam &c.

AFFINITAS, ætis. f. [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα*] denom. est Hominum affinium inter ipsos conjunctio. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates: ex quibus etiam plures propinqui. Affinitatis conjunctio. Cic. pro Cluent. Affinitatis conjunctionem pignori fore putavit.

Arctissima affinitas. Patere. lib. 2. 100. Honoratum etiam matrimonio fororis suæ filia, in arctissima affinitatem receperat. Perpetua. V. PERFECTUS.

Affinitate sese devincire cum aliquo. Cic. in Brut. 1. 98. Affinitates jungere. Liv. 1. Neque hospitium modo cum primoribus eorum, sed affinitates quoque jungebat. Dirimere. Tacit. 12. Ann.

AFFIRMO, [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα*] Ære. ex Ad, & Firmo, as, compositum. Cic. 4. Acad. Quid dubitamus igitur affirmare? Affirmare aliqd de bonitate vini. Cic. in A. in I. Si vina. D. De peric. & commod. rei vendit. Si vina, quæ in dolis erant, venierint: eaque ante quam ab emptore tollerentur, sua natura corrupta fuerint: si quid de bonitate eorum affirmavit venditor, tenebitur emptori. Quod si nihil affirmavit, emptoris erit periculum. Certum affirmare. Liv. 3. Affirmo tibi. Cic. 2. Att. 15. Affirmare asseratione. Cic. 13. Att. 23. Omni tibi asseratione affirmo, quod mihi credas velim, &c. Fortissime. Quintil. lib. 2. cap. 4. Jurejurando. Liv. 29. 23. Data ultro citroque fide, eosdem amicos, inimicosque habituros jurejurando affirmatur. Crimen, i. e. Verisimile reddere. Liv. 2. Pro certo. Liv. 1. Temere de aliquo. Cic. ad Brut. 1. Valde de aliquo. Cic. 7. Att. 8. Quid opus est de Dionysio tam valde affirmare? an mihi nutus tuus non faceret fidem? Affirmare, pro Confirmare, stabilireque. Tacit. 14. Ann. 22. 7. Iram Deum affirmavit. Opinione affirmare. Liv. Decad. 4. lib. 2. Vulgo credebatur, de industria rem in serum tractam, ne tempus dari possit Achæis Ætolisque ad respondendum, & eam opinione ipse affirmavit, petendo ut summotis aliis, cum ipso imperatore Romano liceret sibi colloqui. Affirmavit, i. e. Confirmavit. Affirmare se animo, h. e. Confirmare se, & animum firmum induere. Catull. 71. Spem. Liv. 1. Ea res utique Trojanis spem affirmat. Alii hic legunt, Confirmat.

AFFIRMATUS, a, um. Partic. Liv. 4. Decad. lib. 8. Rhodiis affirmata, quæ data priore decreto erant. h. e. Confirmata. Rationibus aliqd affirmatum. Cic. 1. de Invent. 67.

AFFIRMATIO, onis. f. [*ἄφρατος*] Actus ipse affirmandi. Plin. lib. 28. cap. 2. Constantissima annalium asseratione. Affirmatio & Dubitatio, contraria. Cic. 9. Fam. 17. Sed quum explorati nihil haberem: nec tibi sollicitudinem ex dubitatione mea, nec spem ex asseratione asserere volui. Affirmationi alicujus credere. Cic. 10. Fam. 21. Affirmatione aliqd alteri recipere. i. e. Promittere. Cic. 10. Fam. 7. Affirmatio relig. Cic. 3. Off. 104. Est enim jusjurandum affirmatio religiosa. **AFFIRMATE**, Adv. [*ἄφρατος*] Cic. 3. Off. 104. Quod autem affirmate quasi deo teste promiseris, id tenendum est. Quidam codices habent Affirmate. Gell. lib. 10. cap. 12. Affirmatissime scripserunt, simulacrum columbæ & ligno ab Archyta ratione quadam disciplinæque mechanica factum, volatit.

AFFIRMANTER, Adv. Idem. Gell. 14. 1. Potuisset prædici affirmanter. **AFFIRMATOR**, oris. m. Qui affirmat. Tertull.

AFFIXUS, **V. AFFINGO**.

AFFLATUS, **V. AFFLO**.

AFFLEO, Ævi, Ætumi, [*ἄφρατος*] Ære. Fletum simulare. Plaut. Perf. 1. 3. 71. Sed longe ab Athenis esse fe gnatum autmet: & ut affleat, quum ea memoret.

AFFLECTIO, **V. AFFLIGO**.

AFFLIGO, xi, ctum, [*ἄφρατος, ἀφρατῆλαινα, ἀφρατῆλαινα*] Ære. ex Ad & verbo inustato Fligere; Proprie significat Ad terram tota vi prostrere. Cic. in Pison. 93. Illi autem statum itius perimilem, quam stare in loco celeberrimo voluerunt, ne suavissimi hominis memoria moreretur, deturbant, affligunt, comminunt, dissipant. Affligere ad terram. Plaut. Perf. 5. 2. 15. Affligam te ad terram, scelus.

Affligere & Levare, contraria. Cic. 12. Att. 49. Ut me levari tuus adventus, sic discessus affligit.
 Percellere atque affligere. Cic. pro Caelio, 80.
 Perdere & affligere. Cic. pro Rosc. Amer. 33.
 Affligere, projicere. Lactant. initio lib. 5. Divin. Instit. Et vix lecto fortasse principio, affligit, projicit, excruciat. De opere suo loquens. Videtur tamen prius esse Projiciat, quam Affligat, ut pote majus hoc. H. St. [Affligitur aliquid ad terram, Projicitur foras, ut Martial. de libro suo; Ibis ab excussio missus in atra fago.
 Affligit corpus fenectus. Cic. de Senect. 32. Non plane me enervavit, non affligit fenectus.
 Affligit hunc calamitas. Cic. pro Cluent. 101.
 Affligit levis. Quintil. in proem. lib. 6.
 Monumentum, i. e. Diruere & dejicere. Cic. pro Caelio 78. Qui Catuli monumentum affligit, meam domum diruit.
 Mores gravius. Plin. lib. 33. cap. 11.
 Opes alterius. Plin. lib. 2. cap. 12.
 Rem aliquam vituperando, cui contrarium, Augere laudando: Cic. in Bruto 47. h. e. Deprimere. Oratores enim parva extollere, & magna deprimere possunt. Hinc (ut Plutarchus est author) Socrates interrogatus quid esset Rhetorica, respondit. *Τὰ μὲν μικρὰ, μεγάλῳ τὰ δὲ μεγάλῳ, μικρῶ πικρῶ.*
 Affligere se. Cic. 2. Att. 19. Pompejus, nostri amoris, quod mihi fummo dolori est, ipse se affligit; neminem tenet. [i. e. auctoritate & gratia ipsemet se se spoliavit. *αὐτὸς τὸς* se angere, vexare, excruciare, ut quidem Steph. exposuit, & ut Galli vulgo utuntur, *quod affligere*, nusquam id verbum mihi lectum est. Neque vero eo pertinet locus ex Or. pros. Rosc. Amer. c. 12. quem in Lipsienfi Theatro adductum video. Quo populus R. nihil vidit indignius, nisi ejusdem viri mortem; quæ tantum potuit, ut omnes cives suos perdidit & afflixerit. Idem censo de illo 4. Tusc. c. 15. Important enim aegritudinis anxias atque acerbas, animosque affligunt, ac debilitant metu. Servatur enim etiam in metaphoris ubique vis propria significationis verbi, quæ est dejicere, prosternere, humi affligere, cui opponitur Excitare, Erigere, ut in allatis exemplis gratia loci videre licet. Ad sic utebantur veteres verbo frequentativo. V. AFFLICTARE se.
 Affligi frigoribus. Columel. lib. 2. cap. 10.
 Sententis quæpiam. Cic. pro Muren. 88. i. e. condemnare. V. mox AFFLICTUS.
 AFFLICTUS, Partic. [*κακωδής*] Oppressus adversis rebus. Cic. pro Lege Manil. 23. Hunc in illo timore & fuga Tigranes rex Armenius excepit, diffidentemque rebus suis confirmavit: & afflictum erexit, perditumque recreavit.
 Afflictus, Dolore vehementer affectus. [vel potius prostratus ac destitutus amici (Palamedis) infando judicio, conf. v. 88. 89.] Virg. 2. Æn. 92. Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam.
 Afflictus atque everfus. Cic. pro Quint. 74. Ut per se afflictum atque everfum propinquum suum non modo honeste partis bonis, verumetiam communi luce privaret.
 Percussus & afflictus. Cic. pro Flacc. 16. Itaque ut hanc Græciam, quæ jandiu suis consiliis percussa & afflictæ est, omittam.
 Calamitate afflictus. Cic. pro Sylla 15. Hic fe ita fractum illa calamitate atque afflictum putavit.
 Casu aliquo gravissime afflictus. Cic. 9. Fam. 11.
 Clamoribus magnis. Cic. 1. Att.
 Afflictus & profligatus moerore. Cic. 2. in Catil. 2.
 Amicitia afflictæ. Cic. pro Quint. 63.
 Animos afflictos recreare. Cic. 1. Att.
 Afflictus & fractus animus. Cic. pro Domo sua 97.
 Afflictæ senio ut tempestate arbor. Columel. lib. 5. cap. 6.
 Mœstitia domus afflictæ. Cic. 12. Philipp.
 Fides afflictæ, Affecta. h. e. Collabefacta diminutaque. Tacit. 1. Hist. Fortuna alicujus. Cic. pro Lege Manil. 24. Ut regum afflictæ fortunæ facile multorum opes alliciant ad misericordiam.
 Afflictus ac jacens homo excitatur. Cic. post red. in Senat. Qui mihi primus afflictus & jacenti dextera porrexit.
 Navis afflictæ ad scopulos. Cic. pro C. Rabir. 25. Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sexti Titii afflictam navem videres.
 Afflictam & perditam provinciam erigere atque recreare. Cic. 5. Verr. 22.
 Pudor afflictus. Stat. 11. Theb. 164.
 Religiones eorum scelere prostratæ afflictæque sunt. Cic. 2. de Legib. 42.
 Res. Lucan. lib. 1. 497.
 Salus. Cic. 1. Fam. 6.
 Afflictæ & prostrata virtus maxime luctuosa est. Cic. 2. de Orat. 211.
 Afflictæ urbs pelitientia. Liv. 3.
 Excitare afflictos. Cic. 1. de Orat. 169. & de Arusp. Resp. 50.
 AFFLICTIO, ðnis. f. [*κακωσις*] Actus ipse affligendi. Cic. 4. Tusc. 16. ubi de Perturbationibus Ægrediturini subiectis: Lamentatio, sollicitudo, molestia, afflictio, desperatio. Sed emendati codices legunt, Afflictio. q. V.
 AFFLICTO, [*κακωσθέντων*] Ære. Vehementer affligere. Cæf. 3. Bell. Gall. 12. Navis in vadis afflictaentur. Idem 4. Bell. Gall. 29. Et onerarias, quæ ad anchoras erant deligatæ tempestas afflictabat. i. e. Concutiebat, & agitabat. Grecus utrobique reddit *κακωξ*.
 Afflictari de re aliqua. Cic. 11. Att. 1.
 Amore. Lucret. lib. 4. 1152.
 Morbo, quod & Morbo confictari dicitur. Liv. 9. Bell. Pun.
 Aliquem luxuria. Tacit. 13. Ann. Quod Italiam luxuria sevitæque afflictavisset, veneno damnationem antevertit.
 Scfe. i. e. Frequenter sefe, & plurimum angere & excruciare. Cic. 3. Att. 12.
 Acerbissime afflictari. Cic. 11. Att. 1.
 Gravius vehementiusque. Cic. 1. in Catil. 31.
 Turpissimum afflictorum Resp. Cic. de Arusp. Resp. 40.
 AFFLICTIM, Adv. Mart. Capel. 1. 3.
 AFFLICTATIO, ðnis. f. [*περιβολή*] Actus 4. Tusc. 18. Afflictatio, Ægreditur cum vexatione corporis. [Animi perturbatio scilicet secundum Desperationem omnium pessima. conf. 3. 27. ubi planissime orator eam describit.
 AFFLICTĀGO, ðnis. f. Hanc vocem Fr. Guyetus Comm. in Ter. Andr. r. 5. 16. Restituit veteris poetæ sepe nario apud Cic. 3. Tusc. 27. ubi in omnibus Libris est Afflictatio vel Afflictio.
 AFFLICTOR, ðnis. m. [*κακωστής*] Qui affligit, vel afflixit. Cic. in Pison. cap. 27. Afflictorem & proditorem, non modo dignitatis & auctoritatis,

fed omnino ordinis ac nominis sui.
 AFFLICTATOR, Tertul. Adv. Marc. 5. 16. Iustum est afflictatoribus nostris rependi afflictationem.
 AFFLICTUS, ðs. [*κακωτός*] Idem quod Afflictio. Cic. 2. Tusc. 21. Effeminata virtus afflictu occidit. Sed sanior videtur lectio: Sic feminata virtus afflictæ occidit. Quæ est in codd. emendaris.
 AFFLO, [*ἐπιπνοία*] Ære. est Spiritus, flatusque quasi contingere. Columel. lib. 8. cap. 5. Cavendum ne a Serpentibus afflatur. Liv. 10. Bell. Pun. Afflatique incendio effugerunt. Hor. 2. Serm. 8. 95.
 — velut illis
 Canidia afflaret.
 Afflantur odores e floribus. Cic. de Senect. 59. Quum admiraretur Lyfander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam atque puram, & suavitatem odorum qui afflantur e floribus. Vineta afflantur Noto. Stat. 5. Sylv. 1. 147.
 Anhelitus oris afflat vitas. Ovid. 5. Met. 617.
 Crinales vitas afflabat anhelitus oris.
 Odores afflare. Propert. lib. 2. 29. 17.
 Afflabat tibi non Arabum de gramine odores.
 Ore alicujus afflari. Ovid. 7. Met. 29.
 At nili opem tuleri, taurorum afflabitur ore.
 Afflare, de rumore dictum. Cic. 16. Att. 5. Sed tamen rumoris nescio quid afflaverat. Ut fit sensus, Allicantulus rumor incertus quali vento quodam ad aures meas pervenerat.
 Afflare alicui, pro Afflari se Favere. Tibul. lib. 2. 1. 80.
 Felix, cui placidus leniter afflat amor.
 Afflari auram alicui in aliquo crimine. Cic. 1. Verr. 15. Sperat sibi auram posse fe aliquam afflari in hoc crimine. 1. e. Ab aliquo favore fe posse adjuvari.
 Afflare alicui aliquid mali. i. e. Flando immittere. Ad Herenn. 1. 4. 62. Circumspèctans huc & illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus afflare, quem ore attingere, dentibus infecare, lingua aspergere possit.
 Afflare alicuius ventis fulminis. Virg. 2. Æn. 649.
 Fulminis afflavit ventis, & contigit igni. V. Servium ad loc. & Guther. de Vet. Jur. Pontif. 111. 2. Plin. Jun. Utrunque nostrum ille optimi cuiusque spoliator & carnifex, stragibus amicorum, & in proximo jactu fulmine afflaverat. Hoc dicit quia periclitatus est sub Domitiano.
 Ignibus afflari. Ovid. 1. Trist. 8. 22.
 Afflari divino spiritu, quod vulgo Inspirari dicitur. Cic. pro Archia 18. Poetam natura ipsa valere, & mentis viribus excitari, & quasi divino quodam spiritu afflari.
 AFFLATUS, Partic.
 Numine dei. Virg. 6. Æn. 50.
 Peste. Sill. lib. 6.
 Sidere. Plin. lib. 2. cap. 41.
 Sole. Claud. de Bell. Gild. 348.
 AFFLĀTUS, ðs. [*ἐπιπνοίης, ἐπιπνοίας*] Actus ipse afflandi. Plin. 1. 10. cap. 33. Perdices concipiunt masculorum supervolantium afflatu.
 Afflatus benignus. Plin. lib. 37. cap. 13.
 Calidi. Stat. 10. Theb. 327.
 Divinus, Divina, ut ita dicam, inspiratio. Cic. 2. de Nat. Deor. 166.
 Nemo vir magnus sine aliquo afflatu divino unquam fuit.
 Afflatu divino mentem alicujus concitare. Cic. 1. de Divin.
 Instinctus afflatusque divinus. Cic. 1. de Divin. 34. Oracula quæ instinctu divino afflatuque funduntur.
 Noxius afflatus. Plin. lib. 4. cap. 12.
 Afflatus e terra. Cic. 2. de Divin. 117. Quid tam divinum, quam afflatus e terra mentem ita movens, ut eam providam rerum futurarum efficiat? Paulo ante, Anhelitus terræ vocavit.
 Afflatus, pro H literæ aspiratione, seu nota aspirationis. Varr. 1. 3. de R. R. c. 1. Nec minus oppidî quoque nomen Thebæ indicant antiquiorem esse agrum, quod ab agri genere non a conditore ei nomen est impositum. Nam lingua præfca & in Græcia Mœles Beotii, sine afflatu vocant colles Tebas: & in Sabinis quo & Græcia venerunt Pelagii, etiam nunc ita dicunt.
 AFFLĀTOR, ðris. Tertul. adv. Hermog. c. 32. de Sp. S. Qui super aquas ferebatur, liberator, & afflator & animator.
 AFFLŪO, xi, xum, [*ἐπιπνοίης, ἐπιπνοίας, περιβολῆς*] Ære. proprie Ad aliquod fluere. Columel. Ne quibus a vertice torrens imbribus conceptis affluerit, fundamenta convellat. Plin. lib. 2. cap. 97. Bis inter duos exortus lunæ affluunt, bisque remeant. De maris æstibus loquitur.
 Affluere, de hominibus dictum. Liv. 9. Bell. Maced. Dimicantibus iis legio quinta supervenit: deinde ut quæque potuerant, copię afflucebant. Virgil. 2. Æn. extr.
 Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum.
 Invenio admirans numerum.
 Amor affluit. Ovid. de Rem. Amor. 148.
 Affluit incautus indiosus amor. h. e. Illabatur.
 Affluunt literæ, & rumor. Cic. 1. Q. frat. 3. Nihil ex istis locis, non modo literarum, sed ne rumoris quidem affluit.
 Affluere, per metaphoram pro Abundare. Plaut. Pseud. Frumento affluam. Cic. 2. de Fin. Affluere voluptatibus.
 Affluere ad. Cic. 1. de Fin. 39. Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitate afflueret, & illaberetur, & Tanquam de liquore dicit afflueret: i. e. Leniter flueret.
 Divitibus affluere. Lucret. lib. 6. 12.
 Effuse affluunt opes. Liv. Decad. 1. lib. 3.
 AFFLUENS, Partic. [*ἐπιπνοίας*] Liv. 5. Bell. Maced. Quotidie affluunt multitudine ad famam belli.
 Affluens & beatus. Cic. in Sallust. i. e. Copiosus & dives.
 Anni affluentes. Hor. 4. Carm. 11. 19. — quod ex hac
 Luce Mæcenias meus affluens
 Ordinat annos. Acron, Affluentes, i. e. Crescentes, aut Multos.
 Affluens, Abundans. ut Affluens opibus & copiis. Cic. pro Lege Agr. 2. 81. Et pro Cluent. 189. Affluens omni scelere domus.
 Bonitate affluens homo. Cic. pro Rosc. Com. 27. Largitus est scilicet homo liberalis, & diffusulus, & bonitate affluens Fannius Roscio?
 Homo omni lepore & venustate affluens. Cic. 7. Verr. 41.
 Otio nimio & ingenitis uberrimis affluentes doctissimi homines. Cic. 3. de Orat. 54.
 Affluens hominibus & studiis locus. Cic. pro Arch. 4. Nam ibi natus est

est loco nobili, & celebri quondam urbe & copiosa, atque eruditissimis hominibus liberalissimisque studiis affluenti.

Unguentis affluens. Cic. pro Sext. 18.

Affluens, Affluenter, Affluentissimè. pro Abundans, [ἄφρονος, πλάγος, ἰοπεσος] Cic. i. Off. 153. Omnium rerum affluentibus copiis. Idem in Laelio, Ditor enim esse videtur & affluentior vera amicitia.

AFFLUENTER, Affluenter, Affluentissimè. Adv. [ἀφρονος, ῥόδην, ἀεψυλάος] Cic. 5. Tusc. 16. Quoque affluentius voluptates hauriat.

AFFLUENTIA, æ. f. [ῥόδη, ἰσχυρία, ἰοπεσία] pro Abundantia. Cic. contra Rull. 95. c. 35. Ex hac copia atque omnium rerum affluentia, primum illa nata sunt: Arrogantia &c. Plin. Paneg. c. 28. Instar ego pæpetui congiarii puto affluentiam annonæ.

Magnifica divitiarum affluentia copiosus. Firmic. lib. 5. cap. 3.

Verbofa sermonis affluentia. Firmic. lib. 8. cap. 10.

AFFËDIO, òdi, offum, [προφύσσα] Ære. Fodiendo adungere. Plin. lib. 2. cap. 68. ad finem, Furtoque, vicini cæpitum nostro solo affodimus. V. ibi Harduin.

AFFOR, ætus sum, [αεσθηγομαι, αεσθηγομαι, αεσθηω] Æri. ex Ad & Fari compositum; Alloqui. Aiunt Grammatici primam personam in usu non esse. Est autem verbum apud poetas, licet inusitatum. Virg. 2. Æn. 775.

Tum sic affari, & curas his demere dicitis. Cic. 2. Philipp. Qui locus est aut tam desertus, aut tam inhumanus, qui illos quo accesserint, non affari atque appetere videatur?

Affari (inquit Nonius) non solum pro Respondere vel Fabulari, sed etiam Rogare positum. Accius Tereo, Deum Cadmo generatum semel affare. Virg. 4. Æn. 424.

Affari, atque hostem supplex affare superbum.

Affari, Agere gratias. Virg. 2. Æn. 700.

Affarique deos, & sanctum fidus adorat.

Affari dulci amore. i. e. Amice. Virg. 6. Æn. 455.

Nomine. Cic. de Clar. Orat. 253. Nam scripsit his verbis, quum hunc nomine esset affatus.

Verbis blandis. Stat. 1. Achil. 383.

Affari extremum. Virg. 0. Æn. 484.

Affari extremum miseræ data copia matri?

AFFËTUS, Partic. [προσιπών] Allocutus. Virg. 4. Æn. 632.

Tum brevier Barcen nutriceum affata Sichæi.

AFFËTUS, ïs. [προσηγορία, προσφθεγμαι] Alloquium, colloquium. Virg. 4. Æn. 284.

Heu quid agat? quo nunc reginam ambire furentem

Audeat affatu?

Affatu bonus. Stat. 1. Theb. 190.

Affatus malignus. Claud. 3. de Rapt. Proserp.

Affatus tacitus. Stat. 6. Theb. 632.

Affatus aliquid petere. i. e. Colloquium. Sen. Medea 4.

AFFËMEN, ïnis. n. Idem. Apul. 11. Met. p. 260. Orbis Dominam blando mulcentibus affamine.

AFFËBILIS, Adj. [ἀπεροσθηρος, ἰμυλιτικός] Qui se facilem præbet in congressibus humanis. h. e. In loquendo, audiendo, & respondendo. Cic. 1. Off. 113. Et in omni ferme omnibus affabilem & iucundum se esse vellet.

Compar. Sen. Ep. 79. Alius erat affabilior.

AFFËBILITAS, ætis. f. [ἀπεροσθηρία, φιλοφροσύνη] Ipsa virtus ejus qui affabilis est. Cic. 2. Off. 48. Comitas affabilissimæ fermonis.

AFFËBILITER, Affabiliter, Affabilissimè. [ἀπεροσθηρος] Macrobi. 7. Saturn. 2. Comiter affabiliterque susceptus. Gell. lib. 16. cap. 3. Hæc tum Phavorinus, multa que istiusmodi alia affabilissime dicebat.

AFFËRE, [πειροσθη] ex Ad & Fore; Affuturum esse. Est et verbum ita defectivum ut ipsum verbum Fore. Virg. 1. Æn. 580.

Atque utinam rex ipse Noto compulsus eodem

Afforet Æneas. Cat. 5. Bell. Gall. 27. Hanc affore biduo.

Affore, pro significatione præsentis videtur accepisse Stat. 1. Theb. 494. — sensu manifestò numine ductos

Affore. pro Adesse.

Affore ab oris externis. Virg. 7. Æn. 270.

— generos externis affore ab oris. i. e. Venturos, affuturos.

AFFORMIDO, [ὑποσθησσω, ἐπιφθορομαι] Ære. Idem quod Formidare. Plaut. Bacch. 4. 10. 3. Magisque afformido ne is pereat.

AFFRANGO, [προσθραγγω] Ære. Ad five Juxta frangere. Stat. 5. Sylv. 1. 36. — citius Titonida mæsti

Deficient rores: aut exiccata fatiscet

Mater Achilleis hyemes affrangere bustis. V. ADFRINGO.

AFFËMO, vel ADFËMO, Ære. [προσφραγίω] Ad aliquid Fremere, Ardire. Sil. Ital. lib. 14. 125.

Non aliter Boreas Rhodopes a vertice præceps, Quum sese immisit, decimoque volumine Pontum

Expulit in terras, sequitur cum murmure molem

Ejecti maris, & stridentibus affremit alis.

Valer. Flacc. 1. Arg. 528. Adfremit his, quasfate caput.

AFFËCO, [προσθραγίω] Ære. Ad aliquid fricare. Plin. lib. 29. cap. 6. Anguium adeps erugini mixtus, ruptas oculorum partes sanat: & membrana siue cunctus vernatione eorum exuta, ita affricatur, claritatem facit. Columel. lib. 7. cap. 5. Aut arbori affricant. subaudi Sese.

AFFËICTUS, ïs. [προσθραγίω] Actus ipse affricandi. Plin. lib. 31. cap. 6. Spumaque aquæ affricu verrucas tollit.

AFFRINGO, V. ADFRINGO.

AFFËRIO, [προσθραγίω, ἐπιπύσσω] Ære. ex Ad & Friare. Friare autem de rebus ïs dicitur, quæ facile, & nullo, ut sic dicam, tritu comminuntur, & in pulverem rediguntur: ut resina inter digitos. Varro 1. de R. R. 57. Alius aliud affriat aut aspergit. V. FËRIO.

AFFËUI, AFFËTURUS, V. ADSUM.

AFFËULGEO, ïs, [ἐπιλάμπω, ἐλαμπυρομαι] Ære. Ad aliquid fulgere: ut, Huic ædium parti raro fol assulget. Hinc varia metaphora.

Affulgere vultu nitenti. Sil. lib. 7. 467.

Affuluit spes. Liv. 27. 28. Prima spes morte nuntiata Marcelli affulsit.

Affuluit fortuna. Liv. 30. 30. Et mihi talis aliquando fortuna affulsit.

AFFËUNDO, ùdi, ùsum, [ἐπιπύσσω] Ære. Afergere. Plin. lib. 12. cap. 21. Medici nucleos Arabicæ glandis tundunt, affusa eis paulatim calida aqua. Idem lib. 16. cap. 44. Vinumque illi affundere.

Affundi, fluxui aut maria dicuntur, quæ urbem, aut quidvis aliud aluunt. Plin. lib. 5. cap. 1. Affunditur huic autem æstuarium e mari flev.

xuoso meatu. Idem lib. 5. cap. 20. Mæander plurimis affusus oppidis. Affusa urbs mari, pro Affium mare urbi. Plin. lib. 3. cap. 3. Cæsariæ. gulta, colonia immunitis, amne libero affusa.

Afflando, pro Infundendo. Tacit. 12. Ann. Frigida in aqua affunditur venenum. Idem lib. 5. de Phœnicæ ave. Ubi moros propinquat, suis in terris fructere nidum, eique vini genitalem affundere.

Affundere vinum. Plin. lib. 16. cap. 44.

AFFËSUS, Partic. [προσθραγίω] Prostratus, provolutus. Ovid 8. Met. 605. — potui moritura videri,

Amplectique pedes, affusaque poscere vitam. Lucan. lib. 7. 71.

— regesque tui cum supplice mundo

Affusi, vinci fuerunt patiare rogamus.

Affusus tumulo. h. e. Juxta tumulum futus, jacens, prostratus. Ovid. 8. Met. 539.

Affusæque jacent tumulo: signataque saxo

Nomina complexæ; lacrymas in nomina fundunt.

Affusus, pro Infusus. Ovid. ad Liviam, de morte Drusi,

Aridaque affusa guttura tinxit aqua.

A F O

AFFËRIS, Adv. [ἐξωθεν] Plin. l. 17. c. 24. In ulcus penetrat omnis aforis injuria. Sunt qui divim scribant, a foris. Alii negant esse Latinam vocem.

A F R

AFFËRA, Avis. V. AFRICA.

AFFËRANIA, Licinii Buccionis uxor, prompta ad lites contrahendas, adeo ut pro crimine improbis fæminarum moribus Affraniæ nomen objiciatur. Valer. Max. lib. 8. cap. 3. Hinc quævis Fæmina improbis moribus dicitur cœpit Affrania.

Affraniam Fabulam refricari dixit Cicero pro Cael. c. 30. Al. Affranianum.

AFFËRANIUS, [Αφράνιος] Poeta Latinus comicus, teste Cicerone in Bruto, homo peracutus in fabulis, & disertus, quod in togatis excellit, inquit Quintil. lib. 10. cap. 1. Horatius hujus meminit lib. 2. Epist. 1. 57.

Dicitur Affrani toga convenisse Menandro. h. e. Affranii fabula togata dicitur fuisse similis comædiis Menandri. Multa quidem mutuata est a Menandro, teste Cicerone lib. 1. de Fin. Aufonius quoque,

Qui toga facundis semis agitavit Affrani.

C. AFFËRANIUS collega in consulatu Q. Metello Celeri, ut author est Plin. lib. 2. cap. 67.

L. AFFËRANIUS, alter dux Pompeianus notissimus. Lucan. lib. 4. 4. Jure pari rector castris Affranus illis, Ac Petreius erat.

AFFËRICA, [Αφρική] Tertia pars orbis, freto Herculo, ac Nilo a cæteris orbibus partibus diducitur: Libya & Hesperia a Græcis appellata. Hanc ab initio (ut ait Sallustius) habitaverunt Getuli & Libyes asperi incultique, quibus cibis erat caro felina, atque homi pabulum vellet pecoribus. Hæc Volaterranus. Madian filius fuit Abrahamæ ex Cetura. Hujus filius Afer, hæc Apher, quum castra fixisset in Libya, & filiorum ejus filii habitassent in ea, terram illam ex ejus nomine Africam seu Aphricam vocaverunt. Author Josephus Antiquit. lib. 1. cap. 23. Alexandri Polyhistoris sententiam secutus. Alii dictam putant, quasi Sine frigore. Siquidem « particula est privativa, φριος horrorem frigidus significat. Author Servius in 6. Æn. Quidam ab Afro Libys Herculis filio dictam malunt. Solinus cap. 37. Scribitur per F, non PH, in Nummis & Lapidibus, ut ut Græcis posterioribus (nam veteres Αφρικήν vocant) est Αφρική.

Africa semper aliquid novi apportat. Proverbium, quod quadrabit in homines lubrica fide, semperque novandam remum avidos. Quod quidem ideo dicebatur, quod in Africa situlosa regione, ad unum aliquem rivum plurimæ ferarum species bibendi gratia convenire coguntur, ibique varia mistura violentæ Veneris, varias monstrorum formas subindeque novas nasci. Ex Plin. lib. 8. cap. 16. Aritot. & Erasim. in Chil.

Ardens Africa. Lucan. lib. 9. 732. — dracones

Peltiferos ardens facit Africa.

Feris & beluis frequens. Plin. lib. 5. cap. 9.

Fertilis. Hor. 3. Carm. 16. 31.

Pallida. Claud. de Bell. Gild. 374.

Vadiosa. Stat. 4. Sylv. 5. 38.

Ultima. Hor. 2. Carm. 18. 5. Trabes, Ultima recisæ Africa. ut Cuning edidit. [i. e. marmoris Numidici.

AFFËR, Afri. [Αφρική] Subst. Qui est ex Africa.

Dirus Afer. Hor. 4. Carm. 4. 42.

Dirus per urbes Afer ite Italas.

Disincti Afri. Virg. 8. Æn. 724. Ubi Servius, Vel habitum eorum ostendit, qui usque in talos fluebat: Aut disinctos dixit, inhabiles militia: ut contra, præcinctos, strenuos dicimus. Unde & Græce ἰσχυροί appellatur, non qui bonam zonam habet, sed qui est strenuus.

Rebelle. Sil. lib. 15.

Sitientes. Virg. 1. Ecl. 65.

Tenuis. i. e. Pauperes. Juven. 8. Sat. 120.

Vagus. Lucan. lib. 4. 684.

Armentarius Afer. Virg. 3. Georg. 344. — omnia secum

Armentarius Afer agit. Armentarium vocat, quia in Africa armenta & greges abunde sunt.

AFFËR, a, um, [Αφρική] Adj.

Afra avis. i. e. Libyca. Refertur a Suida de prægrandibus, quod ex ea regione deportentur aves immani magnitudine. Horatius de prelauda usurpavit, Epod. 2. 53.

Non Afra avis descendat in ventrem neum. Nam gallinas prægrandes olim mittebat Africa, quas easdem Numidicas aves appellant. (v. mox Africanæ.) Acron videtur de struthione sentire, quæ & ipsa avis miram mole corporis esse fertur. Non incie jactetur & in hominem porrigitur cultu notabilem. Et Plaut. Pen. c. 2. 21. Pœnum avem vocat ob manicas, alarum instar utrinque peniles. Proverbium extat in avibus Aristophanis.

Interpres indicat convenire in barbaros ac meticulosos. Sunt enim prægrandes fere timidiores. Ter. Eun. 4. 7. 15. Hic nebulo magnus est. Erasim. in Chibiad.

Murice Afro tincta lana. Hor. 2. Carm. 16. 35.

Serpentes Afri. Hor. 2. Serm. 8. 95. Hinc

AFFËRICANUS, Adj. [Αφρικός] Africanus Scipio, id nomen triumphale ab Africa devicta nactus. Hor. Epod. 9. 25. De quo vide in S. C. I. P. O.

Africanus rumor. Cic. pro Deiot. 25. Mittebat qui rumores Africanos exciperent.

ciperent. Sic Bellum Africanum, Hirt. Africum tamen Suet. Jul. c. 56. Africanum mare [Αἰθίοπος πείραξ] est in sinu Gallico, inter Massiliam & Narbonem ad regionem Africae oppidum: cuius meminit Strabo l. 2. Africanæ, absolute, dicuntur Pantheræ, quæ & Variæ. Africanæ quidem, quoniam in Africa sunt frequentes. Variæ, quoniam macularum varietate sunt spectabiles. Plin. l. 8. c. 17. Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere. Primus autem Scaurus adititate sua Varias centum quinquaginta univcrsas milit.

Africanæ, Gallinarum genus est prægrandium. Columel. l. 8. c. 2. Gallinarum genera sunt, vel cohortalium, vel rusticarum, vel Africanarum. Africanæ est, quam plerique Numidicum dicunt, Meleagridi similis: nisi quod rusticam galeam & cristam capite gerit: quæ utraque sunt in Meleagride cærulea. Varr. de R. R. l. 3. c. 9. Gallinæ Africanæ sunt grandes, variæ, gibberæ, quas Meleagridas appellant Græci. V. omnino Lud. Nonn. de Re Cib. l. 2. c. 25.

AFRICUS, i. m. subit. [Αἰφύ] est Ventus ab Africa flans inter Austrum (qui etiam Libis vocatur) & Zephyrum. Plin. l. 2. c. 47. A meridie Aufter, ab occafu brumali Africus. Celer. Africus. Hor. 1. Carm. 14. 5. Creber procellis. Virg. 1. Æn. 86. Pestilens. Hor. 3. Carm. 23. 5. Protervus Africus. Hor. Epod. 16. 22.

Ire, pedes quocunque ferunt, quocunque per undas

Notus vocabit, aut protervus Africus.

AFRICUS, Adj. ab Africo vento, [Αἰθίογος] Hor. 3. Carm. 29. 57. Si mugiat Africus Malus procellis. i. e. ab Africo vento excitatis. Africa bella. Sil. lib. 17. 11. i. e. Punica.

AFRICIA, Genus quoddam liborum, quo utebantur in sacrificiis veteres. Arnob. l. 7. Quid filla, quid frumen, quid Africa, quid gratilla, catumetum, consopium, cucubula? ex quibus duo quæ prima sunt, pulpium nomina, sed genere, & qualitate diversa: series vero quæ sequitur, liborum significantias continet. Haftenus ille.

AG. Agit, vel Agrum, vel Agrippa.

AGA, Mons e quo Araxes & Euphrates oriuntur, quem Strabo & Ptolemæus Abon sive Aban vocant. Hermod. in Plin. l. 6. c. 9.

AGACTURI, [Αγακτήριος] Populi sunt in regione Thimæarum, prope Nabathæos. Plin. l. 6. c. 28. Agacturi in montibus, oppido xxm. passuum, in quo fons Emischabales, quod significat Camelorum oppidum.

AGAGA, æ. Servus nequam. Petron. l. 6. cap. 7.

AGAMANTES, Populi circa Meotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

AGALLIS, Corcyrææ Feminae nomen: quæ (ut Athenæus author est) illustris fuit arte grammaticæ, & inventionem pile adscripsit Nauticæ.

AGALLUCHUM, [Αγαλλύχον] est Lignum quod ex India & Arabia deferitur, maculatum, odoratum, gustu astringens, & subamarum, cute aliquantum veridicore. Halitum mansu commendat: ventriculum frigidum juvat. Xylaloe Aetio & Actuario dicitur: id est, lignum Aloes, arboris, non herbæ. Quod vero ostendant officinæ, verius est Apalathum acre & austerum. Galen. lib. 6. Simpl. Meminit Ruellius lib. 1. cap. 36.

AGALMA, ætis. n. [Αγαλμα] Ornamentum, simulachrum. Mart. Capell. 6. p. 188. Qui agalmata firmant.

AGAMÉDES, [Αγαμέδης] Viri proprium. Cic. 1. Tusc. Trophonius & Agamedes quum Apollini Delphis templum exædificassent, petierunt quod esset optimum homini. Qui ut illuxit dies tertius, mortui sunt reperti. Judicavisse Deum dicunt, mortem esse optimum homini, Idem tradit Plutarchus in oratione consolatoria ad Apollonium.

AGAMÉDE, [Αγαμέδης] Oppidum Lesbii insulæ. Plin. lib. 5. cap. 31.

AGAMEMNON, ðnis. [Αγαμέμνων] Rex fuit Mycenarum, Phihethis filius, sive Atrei ex Aërope, fraterque Menelæi, natu major. Hic omnium Græcorum in Aulide congregatorum consensu imperator delectus, ad expeditionem Trojanam profectus est, Clytemnestra conjugæ, ex qua jam liberos aliquot suscepit, ad regni administrationem, relicta. De quo Cic. pro Flacco. Sophodes in Electra, & Euripides in Orestæ, necnon & Seneca in Agamemno. Ovid. 3. Amor. 13. 31. necnon 15. Met. 855. Agamemno, idem qui & Agamemnon. Stat. 1. Achil. 553.

Conclamant Danaï, stimulatque Agamemnon volentes.

Agamemnonem regum regem vocat Cic. 9. Fam. 14. Et tamen non alienum dignitate tua, quod ipsi Agamemnoni regum regi fuit honestum, habere aliquem in consiliis capiendis Nestorem.

Agomemnonis hostia. In duros & persulfu difficiles dicitur. Inde natum, quod Agamemnone rem divinam in Troja facturo, eos effugerit, vixque multo negotio comprehensus. Quadrabit etiam in cos qui nolentes & adacti quippiam agunt. Olim in sacris spectabatur, ut hostia lenis ac volens adfaret. Quod si refracto fure profugisset, insultum omen habebatur. Videtur & huc posse referri, quod Agamemnon in Aulide filium Iphigeniam sacrificavit, sed admodum invitus. Recensetur a Zenodoto.

Atrides Agamemnon, ab Atreo patre. Ovid. 13. Met. 655. Mycenæus. Virg. 11. Æn. 266.

Tantalides, oriundus a Tantalò. Atræus enim filius fuit Pelopis, Pelops Tantalì. Ovid. 5. Fast.

AGAMEMNONIUS, Adj. Virg. 6. Æn. 838.

Ernet ille Argos, Agamemnoniasque Mycenæ.

Agamemnonis Orestes. Virg. 4. Æn. 471. & Ovid. in Ibin. 527. Agamemnonia puella, Iphigenia Agamemnonis filia. Postestivum pro patronymico. Propert. lib. 4. l. 111.

Agamemnonii putei, de novis & admirandis operibus dicitur. Aiunt enim Agamemnonem & circa Anlidem, & passim in omni Græcia puteos effodisse, ne per ætium inopia aquarum laborari posset. Author Zenodotus. V. Erasim. Adag.

AGAMNESTOR, [Αγαμέμνωνος] Nomen est Atheniensium regis.

AGAMUS, i. [Αγαμέμνων] Experts matrimonii, cales. Dicitur tam de femina, cui non est maritus, quam de viro, cui non est uxor: ab æ parula privativa, & γάμος, quod nuptias significat. Hieronym. in Jo. vinian. lib. 1. Primus Adam monogamus, secundus agamus.

AGAMZUA, Mediæ oppidum. Plin. lib. 6. cap. 14.

AGANDEI, Populi circa Meotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

AGANIPPE, es. [Αγανίππη] Fons in Bœotia Apollini & Musis sacer. Unde & Aganippides dicuntur Musæ, ab ἀγαν, nimis, valde, & ἵππιος, equus: quasi Valde ab equo formatus. Vocatur etiam Hippocrene. Plin. lib. 4. cap. 7. & Solin. cap. 12.

Aganippe Aonia. Virg. 10. Ecl. 12.

Frigerans. Catull. 59. 30.

Hyantæa. i. e. Bœotia. Hyantes enim populi sunt Bœotia. Ovid. 5. Met. 312.

AGANIPPÆUS, Adj. [Αγανίππηος] Propert. lib. 2. 3. 20.

Et quantum Æolio quum tentat carmina plectro, Par Aganippææ ludere docta lyra. Claud. in laud. Sere. 22.

Fons Aganippææ Permessius educat unda.

AGANIPPIS, idis. [Αγανίππις] Ovid. 5. Fast. 7.

Dicite quæ fontes Aganippidis Hippocrenes, Grata Medusæ signa tenent equi.

AGÆPÆ, es. f. [Αγᾶπη] Charitas, dilectio. Agapæ, f. pl. [ἀγάπαι] Convivia Sacra Christianorum olim cum elemosinis exhibita. V. Suic. Thef. Tertullianus adversus gentes, de Cœna Domini loquens, cap. 39. Item Cyprianus lib. 3. ad Quirinum, cap. 3.

AGAPENOR, ðnis. [Αγαπήνορ] ut scribit Hom. 2. Iliad. fuit Præfectus classis Agamemnonis.

AGAPETÆ, f. pl. [αγαπήται] Virgines & Viduæ cum clericis cælibatum procellis cohabitantes, (uti Agapeti, αγαπήται cum Diaconis) quasi sorores spiritali amore conjunctæ. Cujusmodi Contubernia a patribus improbata, a conciliis damnata. V. Hieron. Epist. 2. & 22. item Schmid. Lex. Ecclæ. p. 26.

AGAPETUS, [Αγαπήτης] Synnædæ, quæ est in Phrygia, episcopus. De quo vide Eusebium in Hist. Ecclæ.

Agapitus, vel potius Agapetus apud Præneste puer xiiii. annorum sub Aureliano principe martyrium passus est. Volaterr.

AGAPIUS Alexandrinus, educatus in eloquentia studiis, in medicinam commentarios edidit: Byzantii ludum aperuit, magna doctrinæ fama ingenique solertia.

Fuit item Atheniensis alter philosophus, post Proclum, Marini Neapolitani didiculus. Suidas.

AGARËNI, Populi sunt Arabiæ, ab Agara oppido, sive ab Agare Saræ ancilla, Ismaelis matre. In Agarenos Trajani expeditionem scripsit Dion Cassius lib. 68. sub fin.

AGARICUM, i. n. [αγαρίκη] Fungus nascens in arborum truncis, præcipue Laricis, colore candido. Plin. lib. 25. cap. 9. & Dioscor. l. 3. c. 1.

AGARUS, [Αγαρός] Fluvius, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 5. in Sarmatia, quem Sagarim nominat Ovid. ex Pont. 4. 10. 47.

Est item Agarum, ibidem, Promontorium in Sarmatia.

AGASIAS, [Αγασίας] ex Symphalo Arcadiæ oppido, vir fortis, & bello clarus: de quo Xenophon lib. 6. de Exped. Cyri minoris.

AGASICLES, [Αγασικλής] Rex Lacedæmoniorum, roganti cuiquam quomodo quis abque satellitibus tuo regnare posset, respondit, Si suis populis ita imperarit, ut parentes filiis. Plutarchus in Apophthegm. Lacon.

AGASO, ðnis. m. [ἄγασος] Festsus, Agafones, equos agentes, i. e. minantes. Vox sequioris ævi, i. c. Ducentes. Plin. l. 35. c. 11. Pinxit & in una tabula, quaque maxime inclaudit, agafonem cum equo. Curtius lib. 8. Acceptos ab agafonibus equos. Liv. Decad. 5. lib. 2. Et duo equi phalerati cum agafonibus. Plaut. Merc. 5. 2. 11. Egomet mihi comes clavator, equus, agafo, armerig. In Livio & Curtio sanitur pro Hippocome, seu equifone, & equorum curatore. Persf. 5. Sat. 76.

— Hic Dama est, non tressis agafò. Hor. 2. Serm. 8. 72.

— fi patinam pede lapsus frangat agafò. Ubi Aeron, Agafò

proprie dicitur Servus qui jumenta curat. Hic autem satyricæ eCarum ministrum agafonem appellavit.

AGASPHENES, [Αγασφῆνης] fuit (teste Homero Iliad. 2.) Pater formosi Polyxeni, qui navibus sua gentis præfuit in expeditione Trojana.

ACASTROPHUS, [Αγαστροφός] Pæonius fuit filius, & heros inter primos Trojanorum bellatores: sed a Diomede vulneratus in coxa, mortem obiit. Homer. 11. Iliad.

AGASYUS, [Αγασύς] Portus in Apulia. Plin. lib. 3. cap. 11.

AGASYLLIS, [Αγασύλλης] Frutex est, quem juxta Cyrenen Africa gignit, ex quo succus profusus in subjectas arenas decidit, quem Hammoniacum vocant. V. Dioscor. & Ruell. lib. 3. cap. 53. Fallo Plinius lib. 12. cap. 23. Metopon vocat. V. Salmat. in Solin. p. 249.

AGASYRTUS, [Αγασύρτης] Cognominatus est Pittacus Mitylenæus philosophus, quod obrectatus haberet, & fordibus esset. Author Laert. lib. 1. in Pittaco.

AGATÆSA, Insula. V. AGATHUSSA.

AGATHA, [Αγάθη] Oppidum provincie Narbonensis, quondam Massiliensium. Ptolemæo cadem Agothapolis dicitur: unius diei itinera a Monsipelo distans. Gallicæ Agde. Plin. l. 3. p. 4. Strab. Steph. &c.

Fuit præterea hoc nomine Virgo. (teste Volaterrano lib. 13.) Cathanensis, & Martyr sub Gallo manillis torta.

AGATHARCHUS, i. Pictor. Plutarch. in Pericid.

AGATHARCHIDES, [Αγαθαρχίδης] Historicus Samius, de quo Plutarch. in Pericid. Hiltor. conf. Voll. de Hist. Græc. 1. 20.

AGATHÆA, [Αγάθη] Oppidum est Phocidis. Stephan.

AGATHIAS, [Αγάθιος] cognomento Scholasticus, Smyrnæus patria, scriptus post Procopium res gestas Justiniani principis, ejusque ducum Belisarii & Narsētis, collegitque in volumen diversa Epigrammata Græcæ nobilitatis poetarum. Composuit & quæ vocantur Daphnica, opus elegantissimum. Hæc Suidas.

AGATHIRUM, [Αγαθίριον] Oppidum Siciliæ. Plin. lib. 3. cap. 8.

AGATHO, vel AGATHON, ðnis. vel ut nonnulli malunt AGATHION, ðnis. m. [Αγάθη] Tragicus idem & Comicus poetæ frequentis anthetætis, a Pausania, & Euripide amatus, cum quo adhibitus quondam convivio ab Archelao rege, cuius erat familiarissimus, interrogatusque ab eo cum jam esset annorum xl. an adhuc amabilis esset? sane, inquit Euripides, nam non solum ver, sed autumnus quoque pulcherrimus retum est. Author Ælian. de Var. Hist. 13. 4. Add. 2. 21. & 14. 13.

Agatho, alter Athenis vir eximie fortitudinis, simul & magnitudinis, tempore Adriani principis, & Herodis Attici, de quo Philostratus in vita Herodis ait, Adolefcens quum esset, in prima lanigine similibus ingenti Gallo, magnitudine octo pedum, vasto coma, hirsutis oculis, ac junctis, ut unum videretur, læta facie, naso aquilino, cervice torosa, pectore vasto, pulchreque compacto, cruribus brevibus, ac extra incurvatis. Erat ei tegmen lupina pellis, certamen cum aptis, thois, lupis,

tauris: quorum omnium vulnera ostentare solebat. Vescēbatur lacte asinorum libentius, quod ei levius iucundiusque videretur. Craterem ei iussa Herodis allatum respuit, dicens haud purum esse, quod odore muliebri offēderetur, quum esset castissimum. Volaterr. lib. 13.

AGATHO, Tibicen etiam fuit, cantilenarum suavitate majorem in modum aures delinens. Nec hucus more dissimiles musica fuisse perhibentur. Laboravit enim infamia mollitiei. Hinc factum est proverbium, Agathonia cantio: quod recte dicitur de oratione blanda magis quam frugifera.

AGATHOCLES, [*Ἀγαθοκλῆς*] Sicilia tyrannus, ad regni majestatem ex humili & fordido genere pervenit. Quippe in Sicilia patre figulo natus, non honestiorem pueritiam, quam principia originis habuit. Plura Justin. lib. 22. & 23. Meminit & Caelius Antip. Lect. lib. 13. cap. 4. ubi etiam disputat cur eum Timæus appellat Graculum. Hujus exemplo ad modestiam omnes hortatur Aufonius elegantissimo hoc epigrammate, 8.

Fama est fictilibus cōnasse Agathocle regem,
Atque abacum Samio saepe onerasse luto,
Fercula gemmatis cum poneret aurea valis,
Et miseret opes, pauperumque simul,
Quærenti causam, respondit, Rex ego qui sum
Sicania, figulo fum genitore factus.

Fortunam reverenter habe quicumque repente
Dives ab exili progrediere loco. Agathoclis meminit Valer. Maxim. lib. 7. cap. 4. & Plutarchus in Apophthegm. & rursus in lib. de Sera numinis vindicta.

AGATHOCLES Lyfimachi filius, in eo bello quod cum patre gessit adversus Getas, Lyfimacho fuga sibi consulente captus est. Tandem patri redditus, Lyfandram Ptolemæi Lagi & Eurycles filiam duxit uxorem: atque in Asiam navibus transfregit, Antioqui regnum in suam ditionem redegit. Ephelum præterea urbem ad mare condidit, in quam Lebadius Colophoniosque, delictis eorum urbibus, migrare compulsi: ut Phoenix Colophonius poeta Iambicus patriæ everfionem carmine desseverit. Author Pausan. in Attic. & Strab. lib. 13.

AGATHOCLES Historici meminit Cic. 1. de Divin. 24.

AGATHODÆMON, ðnis. m. [*ἀγαθοδαίμων*] Bonus genius, ut *κακοδαίμων* malus. Lamp. Heliog. cap. 28. Ægyptios dracunculos Romæ habuit, quos illi Agathodæmonas vocant.

AGATHODÆMON, [*ἀγαθὸς δαίμων*] Nomen fluvii in inferiori Ægypto. Ptol. 4. 5. Item insule in Indico mari. Item nomen Alexandrini cujusdam, qui de mundo scripsit. V. Voff. Gr. Hist. lib. 4. Denique nomen herbæ. Apul. de Herb. cap. 94.

AGATHON, [*Ἀγαθόν*] Unus filius Priami, qui cum patre corpus Hectoris redempturo, ad Achillem profectus est, ut tradit Homer. ult. Iliad.

AGATHUSSA, ab aliis Agatasa corrupte. Insula, quæ inter Sporadas recensetur a Plinio l. 4. c. 12. inter Cycladas a Stephano, quæ & Telos τῆλον, hodie *Πισορία*.

AGATHYRNUM, V. **AGATHYRNUM**.

AGATHYRSI, [*Ἀγαθύρσιοι*] Populi, teste Plin. lib. 4. cap. 12. cæruleo capillo insignes. Virg. 4. Æn. 146.

Creteque, Dryopesque fremunt, pictique Agathyrsi. Ubi Servius, Agathyrsi populi sunt Scythiæ, colentes Apollinem Hyperboreum. Picti autem, non stigmata habentes: sed pulchri, hoc est, cyanea coma placentes. Pomp. Mela l. 2. c. 1. Agathyrsi ora artusque pingunt, ut quique majoribus præstant, ita magis vel minus: cæterum isdem omnes notis: & sic, ut abli nequeant. Ab Agathyrsio Hercules filio dictos ponit Herodotus lib. 4. Rufus Avien. ex Dionysio:

Præcinctique sagis semper pictis Agathyrsi. Juven. 15. Sat. 125.
Sapromateque truces, aut immanes Agathyrsi. Add. Solin. c. 25.

AGATHYRSUM, [*Ἀγαθύρσιοι*] Sicilia oppidum. Agathyrsiam vocavit Sil. 14. 206. Mille Agathyrsia dedit. Et v. 207.

Agathyrsia manus geminoque Lacone
Tyndaris. ubi V. Drakenb. Plin. lib. 3. cap. 8. ubi V. Hard. Strab. lib. 3. Agathyrsium vocat. Steph. ex Polyb. Agathyrsiam.

AGAVE, ex [*Ἀγῶν*] Cadmi & Hermionis filia nupsit Echioni Thebano, ex quo Pentheum suscepit filium: qui quum abitemius esset, ac propterea Bacchi sacra depiceret, ab ipsa matre reliquisque Menadibus in furorem a Baccho versis (inter quas erant Autonoe & Ino ipsius Agave forores) membratim dilaniatus est, quum se putarent aprum interficere. Ovid. 3. Met. 725. Conf. Hygin. F. 184.

Agaves Statii poetæ Tragediæ, meminit Juven. 7. Sat. 86.
— sed quum fregit subfessilia versu,
Efurit, intactam Paradi nisi vendat Agaven. i. e. Novam & nondum recitatam seu actam.

Bassaris Agave. i. e. Bacchi sacerdos. Bacchæ enim dicebantur Bassarides, a Bassareo Bacchi cognomento. Perf. 1. Stat. 101.

Cadmæa Agave, Possessivum pro patronymico. i. e. Cadmi filia. Tibul. lib. 3. 6. 24.

Pentheia Agave. Stat. 3. Theb. 109.
Thebana Agave. Lucan. lib. 1. 569.

AGAVI, [*Ἀγῶνιοι*] Populi sunt fœpenteriales, quos Homerus circa initium v. Iliad. dixit gentem innocentissimam, ut quæ sine aliis divitiis equino vicitet lacte. Quidam legunt **AGAVNI**. [Ridiculus error, quum *ἀγῶνιοι* ἰστανδαζοῖ ἴβι v. 5. Illustrēs Equimulgi, Scytharum periphrafsis sit. Causam tamen huic errori Græculus interpres præbuit, ex quo & Dionysii Perieg. Latinus interpres Rhemnius Fannius fortassis arripuit v. 299. ubi V. Camert.

AGAVUS, Unus e Priami filiis, apud Hom. ult. Iliad.

A G B

AGBARUS, V. **ABGARUS**.

AGBATANA, [*ἀγβάταναι*] Herodoto ea est urbs quæ vulgo dicitur Egbatana. Steph.

A G D

AGDISTIS, Mons est, sub quo sita est urbs Pessinus, & in quo Atyn tumulatum fuisse fama est. Author Pausan. in Attic.

AGDISTIS, [*Ἀγδίστις*] Viri nomen, cujus hæc fertur fabula. Jovem enim dicunt in fornix semen in terram effudisse, quæ in tempore

dæmona edidit duplici pudendo, hoc est, virili & muliebri, nomenque illi imposuit Agdistin. Verum dñi hunc Agdistin metuentes, illi virile pudendum absciderunt: atque exinde nata Amygdala, quæ matura cum facta esset, Sangari fluvii filiam aiunt cepisse, & in sinum posuisse, rem statim fructus evanuit: ipsa autem puella prægnans lacta, cum peperisset, hircus pærum expositum curavit. Hinc puer ille Atys dictus, quoniam Phryges hircos Atysgos nuncupant. Reliqua vide apud Pausaniam in Achaic. Agdistis etiam fabulam, aliter narrat Arnobius.

AGDUS, [*Ἀγδός*] Petrae nomen in Phryciæ finibus, inaudita per omnia vastitatis, Ubi Deucalion & Pyrrha, Themidis oraculo moniti, jactis post terga lapidibus, humanum genus reparare leruntur. Arnob. l. 5.

A G E

AGE, [*ἄγε, ἄγε*] ex Imp. v. Ago, hortandi adverbium proprie, unde & jungitur verbo imperativo singulari, secundæ personæ. Virg. 4. Æn. 569. Eja age, rampe moras. Idem 3. 362. Fare age. Ubi servius, Hortantis est Age. i. e. Dic celeriter.

Age, corripientis adverbium. Ter. Adel. 2. 2. 7. Age, scis quid loquar?

Age, excitandi adverbium, frequens est post Nunc in connexionibus poeticis. Virg. 4. Georg. 149.
Nunc age naturas apibus, quas Juppiter ipse
Addidit, expeditiam. Sic 6. & 9. Æn. Et hoc genus observatur in transitione.

Age, pro Dic. Ter. Adel. 2. 2. 16. Age, novi tuum animum.
Age, cum verbo tertie personæ. Liv. 1. Decad. lib. 1. non ita procul a fine; Age sane, omnes citatis equis advolant Romam.
Age cum verbo plurali. Valer. Flacc. 3. 311.

Vos age funeras ad littora volvite sylvas. Plaut. Stich. 1. 3. 68.
Age licemini. Nonnunquam sine verbo imperativo ponitur. Cic. de Senect. Age, ista divina studia omittamus. Sed in hoc genere loquendi, fere non usurpatur nisi in transitionibus. Vide paulo ante, Age, excitandi.

Age age, consentientis. Ter. Heaut. 4. 3. 44. Age age, traducatur Bacchis. Cic. 5. de Fin. 8. Age age, inquit: satis enim scite me nostri sermonis principium esse voluisti.

Age jam. Cic. Tut. Age jam, concedo non esse miseros qui mortui sunt.
Age nunc. Cic. pro Milon. Age nunc, iter expediti latronis cum Milonis impedimentis comparet.

Age porro. Cic. 7. Verr. 55. Age porro, tu qui te tam religiosum existimari voluisti interpretem fœderum. Age porro, i. e. Verum esto, Ego. Ita fit sane. Idem 2. de Invent. 133. Age porro, quid si ipsi velint iudices adscribere, passuruse fit populus?

Age sane, inquam. Cic. 2. de Fin. i. e. Per me licet facias.
Age vero, teste Valla, proprie dicitur: non, Age autem. Cic. 1. de Invent. 3. Age vero urbibus constituitis. Idem pro Lege Manil. Age vero, cæteris in rebus qualis sit temperantia, considerate.

Age, vix consentientis adverbium. Ter. And. 4. 2. 30. Huc face, ad me ut venias, si quid poteris. d. Quid veniam? nihil habeo. c. Attamen si quid. b. Age, veniam. Ubi Donatus, vix consentientis est, Age veniam.

AGEDUM, hortantis Adv. Festus, Agedum significat Age modo. est enim Adhortantis sermo. Valla, Agedum, non singularem tantum desiderat, sed etiam pluralem: neque id modo in carmine, ut Propertius, Vos agedum. sed etiam in prosa: ut Cic. pro Sylla 72. Agedum conferte nunc cum illius vita vitam P. Sillæ. Ter. Eun. 4. 4. 27. Agedum, hoc mihi expedi primum. Ubi Donatus, Agedum d. m. περιεργον est, & adjuvat ex animo loquentem. Plaut. Molt. 1. 3. 125. Agedum contempla aurum.

Agedum, cum verbo tertie personæ. Liv. 1. Decad. lib. 7. Quem nunc (inquit) Roma fortissimum virum habet, procedat agedum ad pugnam.

AGESIS, V. infra, **AGESIS** suo loco.

AGITES, hortantis Adv. secundam personam pluralem imperativi proprie postulat, teste Valla. Plaut. Men. 5. 2. 113. Agite, equi, facitote sonitus ingularum apparent. Virg. 1. Æn. 627.

Quare agite o rectis juvenes succedite nostris.
Agite interdum absolute ponitur. Plaut. Amph. 1. 1. 146. Agite pugni, jamdiu est quod veniri vicitur non datis.

Agite vero. Cic. 2. de Orat. Agite vero, ille inquit, ut vultis: sed nunc quidem, quoniam iam temporis est, surgendum censeo & requisendum.

AGITEDUM, hortandi Adv. Idem quod Agite: nisi quod hoc instantius hortatur, sicut & Agedum. Liv. 7. Agitedum ite mecum.

AGĒA, [*ἄγῆα*] Via in navi, dicta quod in ea maxima quæque res agi soleant. Festus, ex Gr. ἄγῆα. Isidor. 19. 2. Agiavia sunt loca in navi, per quæ ad remiges hortator accedit, de qua Ennius:
Multa foro poner, & Agiavia longa replentur. Ita Gothoff. quidem edidit, Scal. ad Fest. legit: Multa forum, pontes & ageaque & c. At Scheff. de Mil. Nav. 1. 6.

Multa foro ponunt, agearia longa replentur.
Agear enim antiqua terminatione dixisse putat.

AGEDI, Populi circa Mæotium. Plin. lib. 6. cap. 7.

AGEDICUM, [*Ἀγιδίκιον*] Ptolemeo. alias **AGEDICUM**, Urbs Galliæ, vulgo *senis*.

AGELADES, [*Ἀγελᾶδες*] Nomen insignis statuarii, & magistri Polycleti, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. Columella producit penultimum lib. 10. 29.
Neu tibi Dædaleæ, querantur munera dextre
Nec Polycleteæ, nec Phradmonis, aut Agelade
Arte laboretur:
AGĒLÆ, [*ἄγῆλαι*] Puerorum erant conventus apud Cretenfios. Cæll. lib. 18. cap. 26.
AGELÆUS Panis, [*ἄγῆλαῖος ἄερτος*] a nostris Gregarius & Cibarius dicitur, ex farina parum bene cribrata confans. Cæll. Rhoil. lib. 9. cap. 16. & Ruell. lib. 2. cap. 14.
AGELASTUS, [*ἄγῆλαστος*] Latine dicitur Non ridens, moctus, morosus, quo nomine vocatus est Crassus, quem semel duntaxat in vita ridisse scribit Lucilius. Cic. 5. de Fin. 92. Plin. lib. 7. cap. 19.

Ferunt Crassum avum Crassi in Parthis interempti nunquam risisse, ob id Agelatum vocatum.

AGELIA, Minerua dicta est, ab Agendo populos, ut Phurnutus scribit: vel ab ἀγελίαις, i. e. Armentis boum, quæ illi sacrificabant, ut indomitæ: vel quæ ἀγέλας λέοντων, h. e. Agens prædam. Meminit hujus Herodotus lib. 9. & Homer. cum alibi, tum in ð. Iliad. V. & Cæl. Antiq. Lect. lib. 14. cap. 18.

AGELLUS, V. **AGER**.

AGEMA, Æt. n. [ἀγήμε] Agmen Latine dicitur. Arrianus scribit Alam equitum iustitæ, quæ dicebatur ἀγήμε: quoniam & de pedibus Agema dici idem testatur Arrianus. Livius 5. Decand. lib. 2. Delecta deinde & viribus & robore atatis ex omni Cætratorum numero duo erant agemata: hanc ipsi legionem vocabant. V. Lexic. Pitisci & Freinsh. Indic. Curtian.

AGENOR, [Ἀγηνός] Rex Phœnicum, Beli regis filius, Cadmi pater. Virg. 1. Æn. 338.

Punica regna vides, Tyrios & Agenoris urbem. i. e. Carthaginiem, quam condiderunt Phœnices, qui & Agenoridæ dicuntur de sui regis nomine.

Agenor, Tyriæ gentis gloria. Sil. Ital. lib. 1.

Agenor imperiosus. Stat. 2. Achil. 358.

Fuit & Agenor, Antenoris filius, ut scribit Homer. ð. Iliad.

AGENORIDES, æ. [Ἀγηνόριδης] Cadmus Agenoris filius. Ovid. 3. Met. 7.

— profugus patriamque iramque parentis Vitæ Agenorides.

AGENOREUS, Adj. [Ἀγηνόριος] Sil. Ital. lib. 17. 58.

Littora Agenoreâ tenuerunt perida terræ.

Agenorea athena. Sil. lib. 7.

Purpura Agenoreis saturata micabat athenis. i. e. Vasis Tyriis. Nam in Tyro purpura tingebatur.

Nepotes Agenorei. Sil. lib. 17.

Sceptra ad Ageneoreos essent ventura nepotes. i. e. Carthagenenses.

AGENORIAM deam vocaverunt antiqui, quæ ad agendum excitaret, ab agendo dictam. [Quæ & STRENUA] August. 4. 11. de Civ. Dei. Repertur & Agonus deus dictus, qui præderet rebus agendis. Feff. v. Agonium. V. **AGERONA**.

AGEON, Locus erat apud Lydos, in quem alienas uxores virginesque producebant, easque suprabant. V. Cæl. Rhod. lib. 20. cap. 14.

AGER, gri. m. [ἄγρος, ἄγρα] Locus in rure, quem colimus five arando, five conferendo. Donatus. Ab agendo ager dicitur est, quod in eo multa agenda sunt. Varr. 4. de L. L. Ager dicitur est, in quo terram agebant, & ubi quidem agebant aliquid fructus causa. Hanc Varronis etymologiam Quintil. lib. 1. 6. reprehendit his verbis, Sed cui non post Varronem sit ventura? qui agrum, quod in eo agatur aliquid, & graculos quia gregatim volant, dicitur Ciceroni persuadere voluit? (ad eum enim scribit) quum alterum ex Græco fit manifestum duci, alterum ex vocibus avium. Hæc Quintil. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Agrum hunc mercatus sum, hic me exerceo. Ager, inquit Ulp. est Locus qui sine villa est. 1. 27. D. de verborum significatione.

Ager, pro Territorio, caret plurali. Sallust. Cat. 7. 1. Reliquos Catilina per montes asperos in agrum Pistoricensem abducit. In hoc significato reticetur interdum. Cic. 13. Fam. 5. Is habet in Volaterrano possessionem. Sic in Tusc. in Cuman. in Alban.

Agrorum bonitas. Cic. de Lege Agr. 2. 95. Campani semper superbi bonitate agrorum, & fructuum magnitudine.

Agri cultio, & Cultura agrorum. Cic. de Senect. 56. Num igitur horum senectus miserabilis fuit, qui se agri cultione oblectabant? Mea quidem sententia haud scio an ulla vita beator esse possit: neque solum officio, quod hominum generi universo cultura agrorum est salutaris: sed & delectatione quam dixi, & saturitate copioque omnium rerum quæ ad vitæ hominum & cultum etiam deorum pertinent.

Fatigatio agrorum. Columel. 2. de R. R. cap. 1. Neque enim prudentis est, adduci tanquam in hominibus nimia corporis exercitatione, aut oneris alienius pondere: sic cultibus & agitationibus agrorum fatigationem succedere. V. **FATIGIO**.

Agri occupatorii. Siculus Flaccus, Occupatorii (inquit) agri, quos quidam arcinales vocant: si autem arcinales dici debent, quibus agris victor populus occupando nomen dedit.

Modus agri. Columel. 1. de R. R. cap. 3. Suaque lege C. Licinius damnatus est, quod agri modum, quem in magistratu rogatione Tribunitia promulgaverat, immodica possidendi libidine transcendisset.

Molitio agrorum, folique. Columel. in præf. lib. 1. Accedit hic, quod ille quem nos perfectum esse volumus agricolam, si quidem artis consummate non sit, nec in universa rerum natura sagacitatem Democriti vel Pythagoræ non fuerit consecutus, & in motibus astrorum ventorumque Metonis providentiam, vel Eudoxi, & in pecoris cultu doctrinam Chironis ac Melampodis, & in agrorum folique molitione Triptolemi aut Aristei prudentiam: multum tamen si usu Tremellios, Sæfernasque & Stolones nostros aquaverit.

Possessor agrorum. Columel. in præf. lib. 1. Cujus præcepta si vel temere ab indoctis, dum tamen agrorum possessoribus, antiquo more administrarentur, minus jacturæ paterentur res rustice.

Sationes agrorum facere. Columel. 2. de R. R. cap. 2. Hæc quum ita exploraverimus, agrorum sationibus faciendis expediemus.

Vasitas agrorum. Columel. 1. de R. R. cap. 3. Mox etiam quum agrorum vasitatem victorie nostræ, & interectiones hostium fecissent, criminofum tamen senatori fuit supra quingenta jugera possedisse.

Uncia agri. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subdivisum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerunt: id habet scrupula ducenta octoginta octo.

Almus ager, quod nos alat. Virg. 2. Georg. 330.

Amenus. Hor. de Arte Poet. 17.

Angustus, V. **AGER LAXUS**.

Apertus, V. **AGER VACUUS**.

Aquosus. Columel. 2. de R. R. cap. 16. Nec dubium, quin aquosus ager majorem hercoris copiam, liccus minorem desideret.

Arduus, V. **AGER CONTRAGROSUS**.

Benignus. Ovid. 1. Amor. 10. 56.

Præbeat Alcinoi poma benignus ager.

Calculosus. Columel. lib. 3. cap. 11. Simili quoque de causa probat solutam glaream, calculofumque agrum, & mobilem lapidem.

Caldus. Cato de R. R. cap. 6. In agro crasso & caldo oleam conditivam maxime ferito.

Campetris. Varr. 1. de R. R. cap. 6. Feitur quum tria genera sint a specie simplicis agrorum, campefere, collinum, & montanum: est ex his tribus quartum, ut in eo fundo, in quo hæc duo, vel tria sunt, ut multis locis licet videri.

Carbunculosus. Columel. 1. 3. c. 11. extr. Nam carbunculosum agrum nisi fertore juves, macras vineas effecere dixerunt. V. **CARBUNCULUS**.

Collinus, V. **CAMPESTRIS AGER**.

Colonus. Cic. 5. Philipp. 5. Cognoscerent qui ager colonus esset, quo milites veterani deducti essent. i. e. In quem colonia deducta esset, & qui colonis esset assignatus.

Compactusus, Qui in commune utendus relinquebatur. Cic. Topic. 12. Si compactusus ager est, jus est compacere.

Contragrosus atque arduus. Varr. 1. de R. R. cap. 18. Nam si est ita diffusivus ager, ut totus arari non possit, ut si sit contragrosus, atque arduus civis, minus multi opus sunt boves & bubulci.

Contentinus. Plin. lib. 18. cap. 6. Pompeius nunquam agrum mercatus est contentinum.

Copiosus. Varr. 1. de R. R. cap. 16. Aut etiam divitum copiosus agri & vilæ, &c.

Crassus & lætus. Cato de R. R. cap. 6. Ubi ager crassus & lætus est sine arboribus, eum agrum frumentarium esse oportet.

Cretosus, uliginosusque. Columel. 2. de R. R. cap. 9.

Cultus. Hor. 4. Carm. 14. Varr. de L. L. lib. 4. tradit Agrum cultum dici ab eo, quod ibi cum terra femina coalescebant. Contra autem Inconlitum, incultumque.

Delertus. Ovid. 3. Met. 606.

Discretus. Stat. 5. Theb.

Decumanus, Qui non erat eorum proprius, a quibus colebatur, sed publicus populi Romani, decimarium conditione, ac pensatione agricolis a censuribus attribuitus. Cic. 6. Verr. 111. Omnis ager Siciliae decumanus est. V. **DECUMANUS**.

Dives. Virg. 7. Æn. 262. Divitis uber agri.

Dotales. h. e. Agri qui dote acquiruntur. Ovid. 5. Fast. 209.

Effatus, Qui statim post mortem situs, & intra quem auspicia determinabantur. Serv. Virg. 6. Æn. 197. V. & Gell. 13. 14.

Effecti, Continua fertilitate lassati, ait Servius. Virg. 1. Georg. 81.

Egregios agros colere. Varr. 1. de R. R. cap. 16.

Emphyteuticus ager. Macer. in l. penult. in principio. D. qui fatiis. cogant. i. e. Fructuarius. V. **EMPHYTEUSIS**.

Exitus, V. **PETILENS AGER**.

Exoffatus. h. e. Elapidatus. Nam lapides ossa terræ dicuntur. Perf. 6. Sat. 51. Exoffatus ager juxta est.

Farrarius, Qui far producit, i. e. Fruges. Nam far veteribus fruges omnes significabant. l. defuncta. §. de usufruct.

Ferax. Columel. 1. de R. R. cap. 4.

Fertilis & jucundus, V. **JUCUNDUS AGER**.

Flaventes. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 321.

Fœcundus. Claud. in 1. Ruff. 190.

Frigidus & macer. Cato de R. R. cap. 6. Qui ager frigidior & macrior erit, ibi oleam liciniam ferri oportet.

Fructuosus, V. **HONESTER AGER**.

Frugifer. Lucan. lib. 1.

Frumentarius, V. **CRASSUS & LÆTUS AGER**. Columel. 2. de R. R. cap. 2.

Et ideo Frumentarius ager, id est, pinguis, magis aliis qualitatibus æstimandus est.

Gelidi. Juven. 3. Sat. 322. Gelidos veniam caligatus in agros.

Graminosus, V. **SYLVESTER AGER**.

Gravidus. Virg. 2. Georg. 5.

— tibi pampineo gravidus Autumnio Floret ager.

Hispidi. Hor. 2. Carm. 9. 1. i. e. Horridi propter vepres.

Honestior. Varr. 1. de R. R. cap. 4. Necnon ea, quæ faciunt cultura honestiorem agrum, plerique non solum fructuosiores eundem faciunt: ut tum in ordinem sunt constituta arbuta atque olivera: sed etiam vendibiliorem, ut quæ adjiciant ad fundi pretium.

Humidus, V. **SYLVESTER AGER**.

Jejunus atque exilis. Columel. 5. de R. R.

Imbecillior. Columel. 1. de R. R. cap. 3. Imbecillior agrum, quem agricolam esse debere: quoniam quum sit collectandum cum eo, si fundus prævaleat, alitid dominum.

Immunis & liber. Cic. 4. Verr. 166.

Incultus, cui opponitur Cultus ager. Ovid. 7. Met. 504.

Informis. Hor. 1. Serm. 8. 16.

Albis informem spectabant ossibus agrum. h. e. Fœdatum & deturpatum.

Infrondes agri, V. **INFRONS**.

Ingeniosus ager ad fegetes. Ovid. 4. Fast. 684.

Frigida Carcolis nec vilis apta ferendis Terra, sed ad fegetes ingeniosus ager.

Insalubris. Plin. lib. 18. cap. 5. Aiebat neque succundissimis locis insalubrem agrum parandum, neque effectis saluberrimum.

Jucundus & fertilis. Cic. 2. de Lege Agr. 40.

Juncosus. Plin. lib. 18. cap. 6.

Lætus, V. **PINGUIS AGER**.

Lapidosus. Ovid. 8. Met. 799.

Lati. Virg. 8. Æn. 8.

Laxus. Columel. 1. de R. R. cap. 3. Nec dubium, quin minus reddat laxus ager non recte cultus, quam angustus eximie.

Liber, V. **IMMUNIS AGER**.

Limitatus, V. **LIMITATUS AGER**, in **LIMITO**, as.

Limosus. Columel. 2. de R. R. cap. 10.

Litigiosus. Ovid. 2. Fast. 660. ad Terminum deum, Omnis erit sine te litigiosus ager.

Lutosus. Columel. 2. de R. R. cap. 4.

Macer, V. **FRIGIDUS AGER**.

Maddidi. Ovid. 1. Met. 422.

Malignus. V. MALUS.
 Malus. Plin. lib. 18. cap. 5. Malus est ager, cum quo dominus lu-
 ctatur.
 Mediocris. Columel. 2. de R. R. cap. 9. Jugerum agri pinguis plerun-
 que modios tritici quatuor, mediocris quinque postulat.
 Mediterraneus. Suet. in Tiber. cap. 12. V. MEDITERRANEUS.
 Mellior, V. MELIOR.
 Miseri. Valer. 1. Argon.
 Montanus, V. Campetris ager.
 Nebulosus. Cato de R. R. cap. 6.
 Neglectus. Ovid. 2. Fast. 518.
 Nobiles, i. e. Famosi. Sen. Thyest. 1.
 Operosus. Ovid. 2. Amor. 16. 33.
 Opimi & fertiles. Cic. de Lege Agr.
 Optimus ager, qui sub radice montis situs est. Varr. 1. de R. R. cap. 7.
 Patrii. Ovid. 14. Met. 476.
 Patuli. Sil. lib. 7. Idem lib. 15.
 Perbonus. V. PERBONUS.
 Pestilens & exilis. Columel. 1. de R. R. cap. 4.
 Pinguis ac latus. Columel. 1. de R. R. cap. 4.
 Pinguis aut campestris. Columel. 3. cap. 14.
 Planus. Columel. 2. de R. R. cap. 4.
 Punitendus colono, V. Exercere agrum.
 Putris. Columel. 2. de R. R. cap. 2. Idem pinguis ac putris ager.
 Quæstorius, V. Quæstorius in QUÆSTOR.
 Quæstuosus. Plin. lib. 18. cap. 5. Agroque, ut homini, quanvis quæ-
 stuosus sit, si tamen & sumptuosus, non multum superesse.
 Restibilis, V. RESTIBILIS.
 Riguus. Columel. 2. de R. R. cap. 17. Potest tamen mediocriter acclivis,
 si aut pinguis est, aut riguus ager, pratium fieri.
 Rudis, In quo nondum ulla fuit seges. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed
 jam expediendi rudis agri rationem, sequitur cultorum novalium cura.
 Salubrior. Varr. 1. de R. R. cap. 4.
 Secretus. Ovid. de Nuce, 87.
 Felix secreto quæ nata est arbor in agro,
 Et foli domino ferre tributa potest.
 Semimadidus nimbis, V. Lutosus ager.
 Serenus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 312.
 Siccus, V. Aquosus ager.
 Sterilis. Ovid. 1. de Arte Am. 450.
 Spurcus, V. Sylvester ager.
 Suburbanus. Cic. 2. de Divin. 69. Ita aqua Albana deducta ad utilita-
 tem agri suburbanum, non ad arcem urbemque retinendam.
 Sumptuosus, V. Quæstuosus.
 Surcularius. Varr. 1. de R. R. cap. 2. Colonus in agro surculario ne ca-
 pras compactat, aliter, Ne capra natum pascat.
 Sylvester, five Sylvestris. Columel. in præf. lib. 1. Atque in his ipsis
 habere cognium, quid recuset collis, quid campestris positio; quid
 cultus, quid sylvester ager, quid humidus, & graminosus, quid sic-
 cus, & spurcus, ratione quoque despicere.
 Tabulius ager, ex tabulis appellatus ille est, qui intra quinqueagesimum
 lapidem his est assignatus qui mutam reipublicæ pecuniam secundo bel-
 lo Punico dederant. Hic Trientius quoque dictus est, quia pro tertia pec-
 uniæ parte datus erat. Cæc. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 21.
 Temperatus, & minime humidus. Columel. 2. de R. R. cap. 8.
 Tepidi. Valer. 3. Argon. 218.
 Tritis. Tibul. lib. 2. 3. 10.
 Tutelatus ager, unde ligna in reparationem publicorum vel mœnium, vel
 balnearum distrahebantur. V. Aggen. Urbic. de Limit. Agr.
 Vacuus & apertus. Columel. 2. de R. R. cap. 9. Inter cætera quoque non
 ignorare debemus quintam partem feminis amplius occupare agrum con-
 sultum arbutio, quam vacuum & apertum.
 Uber. Columel. de R. R. cap. 1. Prudens agricola pingui & uberi dabit
 agro gracilem vitem.
 Vectigalis. Macer. in l. pen. in princ. D. qui fitisid. cogant.
 Viduus pecudibus. Columel. 2. de R. R. cap. 15.
 Viridis. Martial. lib. 7.
 Vitiferi. Sil. lib. 15.
 Uliginosus, V. Cretosus ager.
 Utilior frumentis. Columel. 2. de R. R. cap. 10.
 Alget ager. Martial. lib. 7.
 Anhelantes agri. Stat. 3. Sylv. 1.
 Acer anhelantes incendit Sirius agros.
 Atare agros, V. Immunis ager.
 Aret ferentatibus ager. Columel. 2. de R. R. cap. 8. Ubi æstivis ferenti-
 atibus ager aret.
 Assignare agros. Hor. 2. Epist. 1. 7. — aspera bella
 Componunt, agros assignant, oppida condunt. Acron, Agros
 assignant, dum distribunt colonias. Colonias distribuere, est vacuas
 hominibus civitates, aliunde adductis habitatoribus implere, & agros
 illis adjacentes dividere.
 Concidere agrum fossione. h. e. Fossas in agro facere ad evacuandam
 aquam. Plin. lib. 18. cap. 6. Humidiorem agrum fossione concidi atque
 ficcari, utilissimum est.
 Conferere. Virg. 1. Ecl. 73.
 — en quis convensimus agros?
 Consitus arbutis. Columel. 2. de R. R. cap. 3.
 Contemptus. Ovid. de Nuce, 59.
 Desolare agros. Columel. 1. de R. R. cap. 3. Flagitiosum, quos hostis
 profugiendo desolasset agros, novo more civem Romanum supra vires
 patrimonii possidendo deferere.
 Divisi agri. Varr. 1. de R. R. cap. 20.
 Exercere agrum. Columel. 2. de R. R. cap. 2.
 Extricare. Columel. lib. 3. cap. 11. Ager si frutetis aut arboribus obsessus
 est, facile extricatur.
 Findere sarculo. Hor. 1. Carm. 1. 11.
 Induruit ager. Columel. 2. de R. R. cap. 4.
 Infamare agrum, V. INFAMIS.
 Infestari agrum quibusdam feminibus. Columel. 2. de R. R. cap. 14.
 Iteratur ager, V. ITERO, as.

Metari agros. Virg. 2. Georg. 274.
 — si pinguis agros metabere campi
 Denfa fere. Merabere, h. e. Eligis. Servius.
 Movere agros. Virg. 1. Georg. 124.
 — pater ipse, colendi
 Illud facile esse viam voluit: primusque per artem
 Movit agros, curis acuens mortalia corda.
 Multari agrum pessime. Columel. 1. de R. R. cap. 2. Nam illud vetus
 est, & Catonis, Agrum pessime multari, cuius dominus, quid in eo
 faciendum sit, non docet, sed audit villicum.
 Bene natus ager, V. NASCOR.
 Novare agrum, V. NOVUS.
 Obferere, V. ONSERO.
 Occare, V. Subactus ager.
 Onerati agri mellibus. Ovid. 8. Met. 781.
 Parare agros. Columel. 1. de R. R. cap. 3.
 Percurrere, V. PERCURRO.
 Peruri agrum, V. Refrigescere agrum.
 Prolatere agros. Tacit. 2. Hist. 78.
 Profcindere. Columel. 2. de R. R. cap. 2.
 Refrigescere agrum. Columel. 2. de R. R. cap. 16. Nec ignorare colonos
 oportet, sicuti refrigescere agrum, qui non stercoretur, ita peruri si
 nimium stercoretur.
 Renovatus ager. Ovid. 1. Met. 110.
 Nec renovatus ager gravidis caneat aristas.
 Requies. Ovid. 2. de arte Am. 351.
 Da requiem: requiescit ager bene credita condit. i. e. qui requievit.
 Resolvere agrum, V. Confitus arbutis ager.
 Siccare agrum, V. Concidere agrum.
 Stercorare. Varr. 1. de R. R. cap. 7.
 Sternere. Virg. 2. Æn. 306.
 In segetem veluti cum flamma furentibus Austris.
 Incidit, aur rapidus montano flumine torrens
 Sternit agros, sternit fata læta, boumque labores.
 Subigere, V. Confitus arbutis ager.
 Male subactus ager. Columel. 2. de R. R. cap. 4. Nam veteres Romani
 dixerunt male subactum agrum, qui, satis frugibus, occandus sit.
 Sulcare agros. Tibul. lib. 2. 3.
 Tertiatur ager, V. TERTIO, as, in TER.
 Tractare agrum, V. Lutosus ager.
 Vertere. Columel. lib. 3. cap. 13. In longinquis & remotis regionibus
 istud genus vendendi & subigendi agri minime usurpatur.
 Agros alienos irrigas, tuis sitientibus. h. e. Aliena curas negotia, tuis
 neglectis. Cum alienis uxoribus rem habes, tua posthabita. C. de
 Iervitutibus & aqua. cap. Præf.
 Agrum optime colere non expedit. Apud præcos adagionis instar fuisse
 Plinius testatur lib. 18. cap. 6. Temerarium, inquit, videatur unam
 vocem antiquorum possuisse, & fortassis incredibile penitus existimant,
 nihil minus expedit, quam agrum optime colere. Paulo post, Imo
 hercle iudico modum, rerum omnium utilissimum. Bene colere, nec-
 cessarium est: optime, damnosum. Huc facit illud Horatianum, in
 Arte Poët. 31.
 In vitium culpæ ducit fuga, si caret arte. Illud quoque pro-
 verbum Hebræorum, admonens, nequis nimium fit iustus. Erasmus
 in Chiliad.
 Habet invidiam hic ager Syllanus, V. INVIDEO.
 Agrum imbecillorem esse oportet: subaudi, Quam agricolam. Columel.
 lib. 1. cap. 3. testatur apud Afros agricolas huiusmodi proverbium fuisse
 celebre. Virg. sic explicuit, 2. Georg. 412.
 — laudato ingentia rura:
 Exiguum colito. Non enim dubium quin minus reddat laxus
 ager non recte cultus, quam angustus eximie. Convenit in eos qui
 student imperio profundero, cum hoc ipsum quod habent non possint
 administrare: aut qui suscipiunt munus, cui gerendo sunt imparis.
 Erasim. in Chiliad.
 In agro surculario capras. Varr. 1. de R. R. cap. 2. Dictum hoc veluti
 legem agriculturaliam asfert; Colonus in agro surculario ne capras com-
 pactat. Deflecti potest ad eos qui noxiarum rerum ad hominum admittit,
 corrumpunt teneram ætatem: veluti, si quis sacris virginibus adiungat
 juvenes lascivos: aut adolescentibus addat lascivas puellas: aut si quis
 studiis admisceat voluptates studiis inimicas. Nam capra plantis omni-
 bus non vulnere tantum, sed & veneno dentium pestifera est, præsertim
 oleæ & vitii: unde & Baccho immolatur vindictæ gratia, Minervæ nihil
 caprini generis: quod ille vitis repertor dicitur, huic sacra est olea.
 Erasim. in Chiliad.
 Nihil ex agro dicis. i. e. Nihil humile, neque triviale. Quod enim
 parum elegans, parum expositum, id ex agro profectum dicitur: con-
 tra, quod festivum, quod lepidum, id urbanum ac civile vocant. Mem-
 nit Suidas.
 AGELLUS, dimin. ab Ager [*ἄγρος*.] Cic. 3. de Nat. Deor. 35. At enim
 minima dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas pericu-
 rantur. Ter. Adel. 5. 8. 26. Agelli hic sub urbe est paululum, quod
 locitas foris.
 Parvus admodum agellus. Plin. lib. 17. cap. 6.
 Dulcis. Lucret. lib. 5. 1366.
 Usurpatur de Tenui possessione, vel Prædiolo. Nepos 19. 1. 4. Idem hic
 agellus illos alet. Conf. Petron. cap. 48. Virg. 9. Ecl. 3. Hor. de Arte
 Poët. 117. Cic. 3. de Nat. Deor. 35.
 AGELLULUS, i. m. plus diminutivum apud Symmach. 2. Epist. 30. &
 Arnob. lib. 1. p. 12. Sed & Catull. Priap. Carm. 20. v. 3.
 Agellulum hunc, sinistra tute quem vides, Tuoer.
 AGEBCULUS, i. m. aliud dimin. Cathol.
 AGRĀLIS, e. ut, Testimonia live vocabula agraria. Front. de Colon.
 p. 146.
 AGRARIUS, Adj. Quod ad agros pertinet: ut Lex agraria [*πρωτὴ ἀγροῦ*
ἢ ἀγροῦ νόμος.] & Agrarii homines: i. e. Fautores legis agrariae, &
 qui agros sibi dividi cuperent ad egestatem depellendam. Cic. in Cæcil.
 Qui agrarios concitare conatus est. Idem 1. Att. Huic toti rationi agrariae
 Senatus adversabat.
 Agraria facultas. Cic. 2. Att. 13.

Agraria lex. Cic. 1. Att. Agraria lex a Flavio Tribuno plebis vehementer agitabatur auctore Pompeio, quæ nihil populare habebat præter auctorem. Res. Cic. 2. Off. 87.

Agrariæ etiam absolute dicuntur Stationes Agrariæ, de quibus Turnebus Adverf. 4. 7. & Stewech. ad Veget. 3. 8.

AGRARIUS, Subft. Qui vel leges agrarias rogant, vel promovent, vel agros possident, vel de agris litigant. V. Cic. contra Rullii legem. Idem 7. Philipp. 18. Non follicitibit rufus agrarius?

AGRATICUM, i. n. Cod. Theod. l. 7. tit. 20. nihil illis agratici nomine deferatur.

AGROSUS, legitur apud Varr. lib. 4. de L. L. ubi ait, Quare non cum de locis dicam, fi ab agro ad agrofum hominem, & agricolam pervenero, oberraro.

AGRESTIS, e. [ἀγρετός, ἀγρετός, ἀγρετός] Quod ruficum est, & ad agros pertinet. Virg. 1. Ecl. 10.
Ludere quæ vellem calamo permiffi agrefti.
Alumnus agreftis. h. e. Ægithus: quia in agris, a capris nutritus fuit. Sen. Agam. 7.
Aper agreftis. Ovid. de Philom. Arbor. Cic. 7. Verr. Cultus. Stat. 6. Theb. Falx. Juven. 13. Stat. 39. Ferramentum. Liv. 1. Frondes. Hor. 3. Carm. 18. 14. Gaza. Virg. 5. Æn. 40. Latium. Hor. 2. Epift. 1. 157. Laurus. Tibul. lib. 2. 6. Lupi. Stat. 3. Theb. Numen. Sen. Hippol. 4. Nympha. Virg. 3. Æn. 34. Palæstra, Ruffica luctatio. Virg. 2. Georg. Poma. Virg. 7. Æn. 111. Pubes. Virg. 1. Georg. 343. Salsus. Ovid. 14. Met. 872. Satyri. Hor. de Arte Poet. 233. Sparus. Virg. 11. Æn. 682. Stramen. Virg. 11. Æn. 67. Sylva. Ovid. 7. Met. 205. Tecta. Ovid. 4. Fast. 803. Tineæ. Ovid. 15. Met. 373. Tauri agreftis differunt a fylveftribus. Plin. lib. 8. cap. 21. Sed atrociffimos habent tauros fylveftres majores agreftibus. Agrestis, per metaphoram dicitur pro Duro, aspero, acerbis. Durus & agreftis. Cic. de Lege Agr. 94. Ligures montani, duri atque agreftes. Indoctus & agreftis. Cic. in Partit. 90. Hoc primum intelligamus, hominum duo esse genera: alterum indoctum & agrefte, quod anteferat femper utilitatem honestati: alterum expolitum, quod rebus omnibus dignitatem anteponat. Agreste & inhumanum. Cic. 13. Att. 45. Exculto animo, nihil agrefte, nihil inhumanum est. Vastus & agreftis. Cic. 1. de Orat. 115. Sed sunt quidam aut ita lingua hæfiantes, aut ita voce abfoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque agreftes, ut etiam fi ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. Animus agreftis ac durus. Cic. pro Archia. 17. Asperitas agreftis. Hor. 1. Epift. 19. Dominus agreftis ac rufus. Cic. de Senect. 47. Donum agrefte. Sil. lib. 13. Immanitas agreftis. Cic. 1. de Divin. 60. Mufa agreftis, Rufficum carmen, ut ait Servius. Virg. 6. Ecl. 8. Negligentia agreftis & inhumana. Cic. 1. Off. 130. Adhibenda præterea munditia est, non odiosa neque exquisita nimis, tantum quæ fugiat agreftem & inhumanam negligentiam. Pectus agrefte, Dirum. Ovid. 15. Epift. 207. Quidam agrefte. Cic. 3. de Orat. 225. Nam a principio clamare, agrefte quiddam est. Servos agreftes & barbaros. Cic. pro Milon. 26. Vita fera agreftisque. Cic. 1. de Orat. 33. Quæ vis alia potuit aut difperfos homines unum in locum congregare, aut a fera agreftique vita ad hunc humanum cultum civilemque deducere? Vox ruffica & agreftis. Cic. de Orat. 39. Compar. Cic. 5. Tusc. 27. Quæ barbaria India vastior & agreftior. ad de in Orat. 3.

AGRESTIS, Subft. pro Homine ruffico. Virg. 9. Æneid. 11. Lydorumque manum, collectos armat agreftes. Duri agreftes. Virg. 1. Georg. 63. Tardi agreftes. Ovid. 9. Met. 346. Agrestium conventus. Cic. pro Muren. 61. Et quoniam non est nobis hæc oratio habenda aut cum imperita multitudinè, aut in aliquo conventu agreftium, audacius paulo de ruffidis humanitatis difputabo.

AGRESTIUS, Adv. Spartian. Hadr. cap. 3. Orationem in Senatu agreftis pronuncians rufus est.

AGRESTINUS, a, um. In agro nascens; ut, Agrestina lilia. Commodian. Infruct. 67. v. 7.

AGRESTITAS, five AGRESTITUDO, Pontanus Dial. p. 40. H. St. AGRICOLA, R. C. [ἀγροκόλος, ἄγροκόλος, ἀγροκόλος] quali Agrum colens: dicitur Qui quamlibet agriculturam exercet; & est nomen generale. Nam inter agricolas alii sunt aratores, alii vineitores, nonnulli arboratores, multi etiam pastores: quales erant fere apud antiquiffimos. Nec solum ruffici etiam agreftes dicuntur agricolæ, fed multi etiam oppidani. Quod genus vitæ olim fuit in maximo pretio aquæ honore, præferentim apud Romanos. Cato de R. R. cap. 1. Bonus agricola, bonusque colonus. Ita lautabant antiqui virum bonum: ampliffimeque laudari exiftimabatur, qui ita laudabatur. Virg. 2. Georg. 408.
O fortunatos nimium, sua fi bona norint, Agricolas! Cic. 1. Tusc. 14. Arboris feret diligens agricola. Agricola affiduus. Cic. pro Rofc. Amer. 94. Avarus. Virg. 1. Georg. 47.

Beati. Hor. 2. Epift. 1. 139. Crudus. Martial. lib. 12. 77. Ebrius & crudus nil habet agricola. Diligentiffimus. Cic. pro Deiot. 27. Ut optimus paterfamilias, & diligentiffimus agricola & pecuarius haberetur. Fortes. Hor. 2. Epift. 1. 139. Indocilis cœli. V. INDOCILIS. Indomiti. Virg. 7. Æn. 521. Miferi. Virg. 12. Æn. 292. Negotiofus. Columel. lib. 9. cap. 2. ad fin. Studiofis quoque literarum gratiora funt ita in otio legentibus, quam negotiofis agricolis. Parcus. Stat. 5. Sylv. 1. Pauper. Propert. lib. 2. 19. 8. Periffiffimi. Columel. 11. cap. 1. Severi. Lucret. lib. 5. 1356. Turpis. Ovid. 1. de Arte Am. Validus. Columel. lib. 11. cap. 1. Agricola & rufficus. Cic. pro Rofc. Amer. Agricolium, pro Agricularum. Lucret. lib. 4. 590. Et genus agricolium late fertificere, cum Pan &c. Agricola Deus, Vertumnus feil. apud Tibull. 1. 1. 14. Ubi vide Broekhuif. & ad 1. 5. 27. item 2. 1. 36.

AGRICOLOR, arti. dep. Agrum colere. Salvian. 2. contra Avarit. p. 73. Qui agricolantur, id libi fructuosum esse exiftimant. Capitolin. in Albino cap. 11. Agricolandi periffiffimus.

AGRICOLATIO, ðnis. f. [ἀγροκόλιος] Agorum cultus. Columel. in præf. lib. 1. cap. 1. Agricolationis neque doctores, neque difcipulos cognovi. Idem lib. 1. cap. 9. & lib. 11. cap. 9. Agricolatio alcubi, fed videtur ex errore, ut apud Erafm. in Proverb. Aratro jaculari, est, Agricolationis arma.

AGRICOLATOR, ðnis. m. pro Agricola. Plin. lib. 1. pr. ubi fummatim inesse dicitur lib. 18. Namra frugum & cerealium, ac studia agricolatoris.

AGRICOLATIM, Adv. Ciceroni tributur a Barthio ad Stat. 6. Theb. 261. p. 443.

AGRICOLARIS, e. Ad agricolas pertinens. Pallad. de Inftitutionibus pr. Bis feptem parvos, opus agricolare, libellos.

AGRICULTOR, [ἀγροκόλος] Qui colit agros. Liv. 26. 35. Servos agricoltores Rempublicam abduxiffit. Fortassis legi debet feparatim, Agri cultores. Immo, inquit H. St. cum dicitur itidem Agricultura conjunctim veriffimè est & Agriculator ita dictum.

AGRICULTURA, R. f. [ἀγροκόλια, γαιοκόλια, γαιοκόλια] Cultus agrorum. Cic. 1. Off. 42. Nihil est agricultura melius, nihil uberius, nihil dulcius, nihil homine libero dignius. Plin. lib. 18. cap. 6. Sed vere duæ vocæ funt Agri cultura: unde etiam transponi possunt, & numero mutari. Cic. de Senect. 56. Hominum generi univerfo cultura agrorum est falutaris. Freqnent autem ufu factum est, ut sæpius conjungerentur, & tanquam una vox Agricultura efferretur. Indifcreta agricultura. V. INDISCRETUS.

AGRIPEŦA, C. Cic. 15. Att. 29. Servulus autem dicere eum & agripetas cjectos a Buthrotiis. Idem 1. de Nat. Deor. 26. Libi enim adolefcens habitabat cum patre & fratribus, quod in eam pater ejus Neocles agripeta venerat. Videtur hoc nomen Agri pitoretore lignificare, nimirum eum qui lege agraria petit agrum fibi dari.

AGERATON, Herba est ferulacea, duorum palmorum altitudine, origano fimilis, flore bullis aureis. Hujus utæ nidor urinum ciet, vulvamque purgat, tanto magis infidentibus. Causa nominis non hæc, fed quoniam diutiffime non marcefcit. Plin. lib. 27. cap. 4. Ruell. lib. 3. cap. 102.

AGERATUS, [ἀγροκόλιος] Lapis est, quo coriarii olim utebantur in poliendis coriis: cujus loco hodie utuntur mafsa vitri. Mementat hujus lapidis Galen. lib. 9. Simpl.

AGERŦCHUS, Filius fuit Nelei ex Chloride uxore, ut est apud Hom. Iliad. 11.

AGERŦONA, [Ἀγροκόνη] Induftriæ dea, ab Agendo (ut opinor) dicta. Hermolaus in Plin. lib. 15. cap. 29. Murceæ, dea focordia est: ut Strenua, Agerona, Stimula, induftria. Pomponius & Auguftinus auctores. V. AGENORIA.

AGESANDER, Statuarius insignis apud Plin. lib. 36. cap. 5.

AGESARCHUS, i. m. Pater Epenidius fecundum quosdam, Laertio terte, Ἀγροκόλιος Suidas nominat. Sed recta opinor fcriptio, quæ est apud Laertium, Ἀγροκόλιος, ut fit ab eodem composito vox, a quo Ἀγροκόλιος. [Perperam in ed. Meib. Agefarus.

AGESIAS, perperam, pro HEGESIAS, q. V.

AGESIDAMUS, Locrænfis Epizephyrius nobilis Olympionices, in quem pugilatu vincentem Pindarus hymnum occidit, Olymp. Od. 10.

AGESILÆUS, [Ἀγροκόλιος] Plutonis cognomen apud Æfchylum, ut testatur Athenæus in Dipnophiftis, & apud Lactant. 1. Divin. Inftit. 11.

AGESILAUS, Lacedæmoniorum dux clariffimus, Archidami fuit filius, postquam Agis rex frater ejus diem obiit, adhuc juvenis ab Lacedæmoniis rex creatus, brevi itatura corporis, altero pede claudus, virtute præ cæteris præditus. Tiffaphernes, qui principatum tenebat inter Perfias, in Afia vicit: Athenienfes quoque, & Bœotios, apud Coroneam Bœotia urbem gravi proelio fregit, & Epaminonda Victoris impetum reppellit, ne Spartam expugnaret. Noviffime Thaco, qui a Perfis defecerat, in Ægyptum subsidio profectus, cum ab hoc ad Nectanebum tranfiffit, ac jam in patriam reverti vellet, in itinere, major octogenario, morbo deceffit. Ejus Vitam defcriptam a Xenophonte, Nepote, Plutarcho habemus.

Agellai in fummo imperio nemo unquam verbum ullum asperius andi- vit. Tanta fuit tanti regis modestia. Cic. 1. Q. frat. 2.

AGESINATES, Aquitania populi Pictonibus juncti. Plin. lib. 4. cap. 19.

AGESIPOLIS, Lacedæmoniorum dux, qui Argivos magnis affecit cladibus, ut fcribit Xenophon lib. 4. Rerum Græcarum. Ejus meminit Liv. 4. Decad. lib. 4.

AGESIS, [ἄγροκόλιος] Adv. excitandi, compositum ex particula SIS, quæ verbis imperativi modi apud veteres addebatur. Lucret. lib. 1. 266.

Nunc ageris, quoniam docui nil posse creari
De nihilo. Cic. in Partit. 44. Ageris ergo, quoniam in confirma-
tionem & reprehentionem diversas orationis fidem, & dictum de altero
est, exponere nunc de reprehendendo.

A G G

AGGARRIO, ire. Mart. Capell. l. p. 1. Nugulas ineptas aggarrire.
AGGEMO, [ἀγέω] ēre. ex Ad & Gemo compositum. Ovid. i. Trist. l. 113.
Aggenit & nostris ipsa carina malis. V. ADGEMO.
AGGER, Unum c. Nili fluvij nominibus postquam ex lacu Heptagono pro-
fluxit, Author. Viruv. apud Hermol. in Plin. lib. 5. cap. 9. [In cod.
Junt. & aliis, quos inspicere mihi licuit, Eptabolus lacus, & fluminis no-
men Nigir exprimitur, itaque necesse est Hermolus, ut ipsemet suspica-
tur, mendoso codice usus sit. locus est l. 8. c. 2.]

AGGER, ēris. m. [ἀγέρω] Virg. 9. Ēn. 567.
— & fossas aggere complent. Ubi Servius: Agger est cujus-
libet rei conervatio, unde fossae aut valles repleri possunt.

Agger arenae. Virg. l. Ēn. 112.
Illidique vadis, atque aggere cingit arenae.
Agger, est Moles terrae circa fluviorum ripas, ipsis opposita fluminibus,
ne inundatione valent agros. Virg. 2. Ēn. 496.
Non sic aggeribus ruptis cum impune amnis
Exit: oppositasque evicit gurgite moles. Hujusmodi Aggeres,
Cicero per periphrasin vocat Moles oppositas fluctibus, 2. Off. 14.

Agger, Vallum. Virg. 7. Ēn. 159.
— primasque in litore sedes,
Castrorum in morem, pinnis atque aggere cingit. Servius Fof-
fam, cum vallum intelligi vellet ad labrum fossae interioris.

Agger camporum medius. Stat. 2. Theb.
Agger murorum, Virg. 10. Ēn. 382.

Quin intra portas, atque ipsis praelia miscent
Aggeribus murorum, & inundant sanguine fossae. Ubi Servius:
Agger proprie dicitur terra illa quae vallo facto propius ponitur, sed abusive
& muros & munimenta omnia aggerem dicimus, sicut modo Aggeribus
murorum, pro munimentis. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circun-
dedi: sed castellis, castrisque maximis sepii: aggere, vineis, turribus
oppugnavi. Hic Agger jactus intelligitur. V. Lipf. Poliorcet. l. 2. Dial. 3.
Aggerem jacere. V. JACIO.

Agger viae. Virg. 5. Ēn. 273.
Qualis sepe viae deprensus in aggeres serpens. Ubi Servius:
Agger est mediae viae eminentia cosaggeris lapidibus strata.

Agger, pro Via. Siodonius, Carm. 24.
Antiquus tibi nec teratur agger:
Cujus per spatium fatis vetuitum

Nomen Caesareum viget culminis. Idem l. 1. Ep. 5. Vel certe per-
vii pontes, quos antiquitas a fundamentis adusque aggerem calcabili si-
lice crustatum crypticis arcibus fornicavit. i. e. Adusque viam & sepe
sic in prola etiam loquitur. Hoc autem ideo, quia viae publicae, ut quae
militari labore erant unitae, exaggerantur, ut imber deflueret, minus-
que lutulentae redderentur. Turneb. Adv. 11. 6. [Idem 28. 5. ex Vet.
Onomat. Agger, Strata, Via publica. Sic enim distinguendum.]

Agger adversus. Virg. 12. Ēn. 446.
Vidit ab adverso venientes aggere Turnus. Servius: Aggere, i. e.
Eminentia.

Alpini aggeres, i. e. Alpes. Virg. 6. Ēn. 831.
Aggeribus focer Alpibus, atque arce Monœci
Descendens. Ubi Servius: i. e. A munimentis Alpium. Hæ enim,
Italiae murorum exhibent vicem. [Conf. Herodian. 2. 11. 16.]

Apricus agger. Hor. 1. Serm. 8. 15.
Cochus. Propert. lib. 3. 11. 22.
Perfarum statuit Babylona Scmiramis urbem,
Ut solidum cocto tolleret aggere opus.

Facti a milite aggeres. Ovid. 15. Met. 82.
Gramineus. Virg. 7. Ēn. 106.
Herbosus. Ovid. 14. Met. 445.
Incurvus. Ovid. 15. Met. 690.

Milvius agger. Stat. 2. Sylv. 1. Ubi emptum Milvium intelligi, ut opinor,
Nivei aggeres. i. e. Nivis cumuli. Virg. 3. Georg. 354.
Solidus. Stat. 4. Sylv. 4.

Subitus, i. e. Subito factus. Lucan. lib. 1. 512.
Terreus. Varro l. de R. R. cap. 14.
Terreno c. aggere bustum. Virg. 11. Ēn. 850.

Theffalici. Sen. Oeth. 2.
Quo vultus Briareus, quo tumidus Gyges
Supra Theffalicos constitit aggeres,
Ut caelo infereret viperæ manus,
Hoc vultu riguit. h. e. Tres Theffaliae montes a gigantibus accu-
mulatos, ut in caelum conscenderent.

Tumuli compositus agger. Virg. 7. Ēn. 6.
At pius exequijs Æneæ rite solutus,
Aggere compositis tumuli. Dictum est Græcorum consuetudine,
qui νεκρῶν χερσὶν dicunt. Exaggerare autem terram solebant, quoque
altius educeretur, eo honorificum magis erat: argue a tumore illo molê-
que terræ Latinum nomen tumulis partum est. Turneb. 4. 14.

Vultus. Sen. Theb. 1.
Agger, metaphoricus. Cic. 10. Philipp. Effet vel receptaculum pulso
Antonio, vel agger oppugnandæ Italiae, Græcia. V. Lipf. l. c.

Construere aggerem. Lucan. lib. 2. 300.
Moliri aggere secta, i. e. Domos terra construere. Virg. 7. Ēn. 127.
Sternere ageres. Sen. Herc. 13.

AGGEREUS, ant. Catalect. Poet. Dum transeat axem aggeri velox tumuli.
AGGERO, [ἀγέρω] āre. Accumulare. Columel. Omnes arbores frutiferae
circumfossæ aggerari debent. Figurate dictum, pro eo quod est. Terra
circum arbores aggerari debet. Quod & Accumulare dicitur, vulgo Re-
cumbat. Idem c. de arboribus cap. 28. Stercoratam terram circa aggerato.
Ab hoc fit, Exaggerare.

Aggerare, per metaphoram pro Augere & aggravare. Virg. 11. Ēn. 197.
— & his onerat dictis, atque aggerat iras.

Aggerate, pro Aggerando implere. Curt. 4. 2. 16. Exhauriendas esse re-
giones, ut illud spatium aggeraretur. i. e. Molibus jungeretur conti-
nenti, & aggere continuaretur.

AGGERATVS, a, um. ut, Trames inter paludes aggeratus. Tacit. 1.
Ann. 63. 5. Aggerata interire vastitate. Arnob. lib. 1. p. 4.

AGGERATIM, Adv. Apul. 4. Met. p. 146. Futur ac potatur incondite,
pulmentis aceratim, panibus aggeratim, poculis agminatim ingestis.

AGGERATIO, ōnis. f. Vitruv. 10. 22. Naves super aggerationem, quæ
fuerat sub aqua, federunt. Jultin. 2. 1. 20. Ægyptus super aggerationibus regum,
sive Nili trabentis limum. recentissima. Ita Gronov. ad Sen. Oeth. v. 1260.
ex MSS. libris emendat, ubi alii legunt, Exaggerationibus: quidam dicit
f, Ex aggerationibus.

AGGERO, vel potius ADGERO, sive, flum, [ἀγέρω, ἀγέρω, ἀγέρω, ἀγέρω] ēre. ex Ad, & Gero; idem quod Aggerare sive Congerere. Virg.
3. Ēn. 63.
— & ingens Aggeritur tumulo tellus.

Aggerere bona ad aliquem. Plaut. Trucul. l. 1. 2. 16. Cum eorum aggeri-
mus bona: alloqui etiam ultro ipsi aggerunt ad nos.

Aggerere, pro Ge-ere, vel potius Ferre, portare. Plaut. Caf. l. 1. 36. Ita
te aggerunda curvum aqua faciam prope. Idem Rud. 2. 5. 27. Siquidem
mihi ultro his aggerunda etiam est aqua. In utroque respexit ad multam
aqua afferendæ copiam, & quasi cumulum. [Ridicule. Sic potius, ad
molestiam ἀγέρω. Ceterum Differentia utriusque verbi Aggerare &
Aggerere vel potius Adgerere, manifesta est. Illud ab Agger, ēris, deriva-
tum non nisi de ingenti fere, vel terræ proprie conpessione dicitur. hoc
a Gero deductum vel de minima quoque adjectione dici potest. Phœd. 4.
19. 23. Qui dum quadrantes aggerat patrimonio. Singulos certe qua-
drantes intelligit corradentem, avarum. Male igitur, & infecte quidam
ibi Aggeres legunt. Tacit. 2. An. 57. Amici, accendendis offensibus
callidi, intendere vera, adgerere falsa, &c. i. e. adicere.

AGGERUM, i. n. Ammian. 9. 18. Ex aggestis erectis intrinsecus. Et
20. 11. Prunæ unius aggesti.

AGGESTIM, Adv. Vulg. 2. Maccab. 13. 5. Aggestim undique habens
cineres.

AGGESTUS, ūs. m. [ἀγέω] Tacit. 3. Hist. 60. Et locus ipse castrorum
placebat: late prospectans, tuto copiarum aggestu, florentissimis pone
tergum municipiis. Adnotavit H. St. In Thef. Paris. additur & ex Fabii
Decl. exemplum. Sed in edit. 1536. nil comparat.

AGGESTIO, ōnis. f. Idem. Pallad. 12. 15. fin. Aggestione tectæ trabes.

AGGLOMERO, [ἀγglomerώ] ēre. ex Ad, & Glomero; implicare & con-
jungere dictum a Glomere. Virg. 2. Ēn. 341.

Et lateri agglomerant nostro. Sic Nonius interpretatur,
sed melius sic dicemus, Agglomerant, pro Agglomerantur: i. e. Adjen-
guntur, quasi globum facturi. de bello enim loquitur: in quo globus di-
citur agmen confertissimum. Idem 12. Ēn.

— deni cuneis se quisque coactis
Agglomerant. i. e. Denantur, ut cuneatim dimicent. Sic Serv.
Proprie tamen Agglomerare, significat idem quod Glomerare: ut, Agglo-
merare filum. i. e. Conglobare. Nam glonus proprie de filo dicitur. Vi-
de GLOMERO.

AGGLUTINO, [προσκόλλω] āre. Proprie Glutine conjungere: ut, Ag-
glutinare chartas. Cic. 16. Att. 6. extr. Itaque statim novum proœmium
exaravi, & tibi misi, tu illud descababis, & hoc agglutinabis. Sed & pre-
ruminare (quod fit in metallis) nonnunquam accipitur. Plin. lib. 36. Fragmenta
vitri teporata agglutinantur tantum. Idem lib. 33. cap. 5. Chryso-
collam & aurifices tibi vendicant agglutinando asero.

Agglutinare ad aliquid. Plaut. Aul. 4. 10. 17. Ita mihi ad malum male
res plurimæ se agglutinant. pro Aggerantur, accumuluntur.

AGGLUTINATUS, 2, um. Vulg. Interp. Baruch. 3. 4. Agglutinata sunt
nobis mala.

AGGRAVO, [ἐπιβαρύνω] āre. ex Ad & Gravo, as; Valde, vel potius Ma-
gis, gravare, onerare, premere. Plin. l. 12. c. 17. Olor aggravans capita,
sed citra dolorem.

Aggravare ictus. i. e. Gravior facere. Plin. l. 28. c. 4. Quidam vero aggra-
vant ictus, ante conatum simili modo salvia in manu ingelta.

Aggravatè pondus. Plin. lib. 18. cap. 12.
Aggravare res. Liv. 4. 12. Unum adfuit bellum externum, quo si aggra-
vata res essent, vix ope deorum omnium resisti potuisset.

Reum. Quintil. lib. 5. cap. 7. Sparæ quoque plerunque colligimus argu-
menta, quæ per se nihil reum aggravare videntur.

AGGRAVATIO, ōnis. f. Salsvian. de Gubern. p. 176. Sicut sunt in aggra-
vatione primi pauperes, ita in relevatione potissimi.

AGGRAVESCO, [ἐπιβαρύνω] ēre. ex Ad, & nomine Gravis factum ver-
bum; Gravius fieri, aggravari, ingravescere. Ter. Hec. 3. 2. 2. Male me-
tuo ne Philumenæ magis morbus aggravet. Ubi Donatus, Aggravet, ac-
gravius fiat, proprie: quia morbi graves dicitur fieri. Sic Aggravescens
vulnus. Cic. 3. Tuscl. 31.

AGGREDIOR, ēris, essus sum, [ἐπιβαρύνω, ἐπιβαρύνω, ἐπιβαρύνω] ēdi. et
Ad, & Gradior; Adire, accedere. Plaut. Curc. 2. 3. 59. Forte apicio mi-
litum: Aggredior hominem: saluto adveniens. Cic. 3. de Orat. 60. Non
enim inde repelletur, quo aggredi cupiet. Ter. Hec. 5. 1. 5. Aggrediar, Bac-
chis salve. Ubi Donatus, Bene aggrediar, quasi rem arduam & incongruam
fieri, vel aggrediar, ut meretricem circum veniam Virg. Telibus aggredi-
tur &c. [Hæc ille, more suo fortissimè magis, quam vere. Alias adire, vel
adoriri dixit, ut Heaut. 4. 5. 9. Sane promiscue.]

Aggredi aliquem de re aliqua. Plaut. Merc. 2. 3. 5. Quin ego hunc aggre-
di de illa?

Aggredi, est proprie, teste Donato, Ad dimicandum accedere.

Aggredi aliquem dicitur. Virg. 4. Ēn. 476.
Talibus aggreditor Venerem Saturnia dicitis. Ubi Servius, Agredi-
tur, cum caliditate loquitur.

Aggredi, adire quempiam dolose & insidiosè: h. e. Decipiendi causa:
quod etiam Adoriri dicitur. Plaut. Pers. 4. 3. 12. Hinc insidiosa parata
sunt: probe aggrediar virum. Ter. Phorm. 5. 7. 75. Itane agius mecum?
fatis astute aggredimini.

Aggredi, [ἐπιβαρύνω] Incipere. Cic. 1. Off. 75. In omnibus autem nego-
tiis, prius quam aggrediare, adhibenda est preparatio diligens. Plaut. Truc.
2. 5. 7. Nullam rem oportet dolose aggredi, nisi attente, accurateque exe-
quare. Hic pro Sulcipere potest accipi. Et est vetuste dictum Aggrediri,
pro Aggredi. Cic. 1. de Orat. 186. Cum aggredior accipiem causam.

Aggredi ad aliquam rem, i. e. Aliquam rem tractandam suscipere. Cic. 2.
de Legib. Priusquam aggrediamur ad leges singulas.

Ad crimen. Cic. pro Cluent. 8. Aggrediar ad crimen cum illa deprecatio-
ne, judices.

Ad

Ad

Ad

Ad

Ad

Ad

Ad injuriam faciendam. Cic. 1. Off. 34. Ad injuriam faciendam aggrediuntur, ut adipiscantur ea quae concupierunt. Aggredi dicere. Cic. 2. Off. De quibus dicere aggrediar, si paucis prius, &c. Neque enim artem grammaticam componere aggressi sumus, Quintil. 12. Aggredi ad dicendum. Cic. de Clar. Orat. 139. Imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur Antonius; sed ita erat paratus, ut iudices illo dicente nonnunquam viderentur non factis parati ad cavendum fuisse. Aggredi, Invadere. Sallust. Ex lateribus ceteros aggreditur. Plaut. Amph. Martigenam ille aggressus belluam. Sic Aggredi urbem: quod est (si vernaculam linguam exprimere volumus) Dare assultum urbi. Aggredi aliquid, Suscipere aliquid negotium: & proprie de rebus arduis & difficilibus: ut, Aggredi bellum. Cic. 2. Att. Et tamen illud probem, magnum quid aggrediamur. Facinus. Hirt. de Bell. Hisp. 6. Opus magnum & difficile. Hirt. de Bell. Alex. 4. Honores. Virg. 4. Ecl. 48.

Aggredere o magnos (aderit jam tempus) honores. h. e. Incipe ad honores aspirare. Passive etiam Cic. apud Priscian. l. 8. p. 792. Hoc retiterat etiam, ut a te factis aggredere donis.

AGGRESSUS, a, um. Justin. 2. 8. 3. Inopinatus aggressus delevit. Virg. 2. Æn. 463. Turrim aggressi ferro circum. Idem 2. Æn. 165. Aggredi avellere Palladium. Passive Justin. 7. 6. 5. Facillime quibusque aggressis. Aggretus pro aggressus apud antiquos legitur; ut apud Ennium: Aggretus fari, Felt.

AGGRESSIO, onis. f. [ἀγρολογία] Cic. in Orat. 50. Cumque animos prima aggreffione occupaverit, infirmabit, excludetque contraria. Quasi Primo impetu. Metaphora ab oppidorum vel hostium aggreffione.

AGGRESSOR, oris. m. Ulp. l. 1. D. de fenatusconf. Syllaniano, ad fin. Veluti si quis exclamavit, ut ad auxilium conveniretur: aut terruit aggressores, &c.

AGGRESSURA, æ. [ἀγροεργασία] Impetum prædonum significat. l. 5. C. de pignor. act. l. 4. D. famil. ercisc.

Pati aggreffuram. Ulp. l. 3. D. de fenat. Syl. Si cum omnes domini aggreffuram paterentur, uni ferus opem tulit: an sit excusandus, an vero (quia omnibus non tulit) plectendus?

AGGRESSUS, us. m. Firmic. lib. 2. cap. 10. Jupiter inconsultum significat rerum aggreffum, atque difficilem operum exitum. Ulp. in l. 17. §. si quis autem. D. ad Trebell.

AGGREGO, [συνάγωγα] Ære. ex Ad, & Grex gregis; interdum Congregare est, & quasi In gregem contrahere. Cic. in Catil. 30. Quod si ejecerit, secumque suos eduxerit, & eodem ceteros undique collectos naufragos aggregaverit.

Aggregare suam voluntatem ad dignitatem alterius. Cic. 1. Fam. 9. meamque voluntatem ad summi viri, de meque optime meriti dignitatem aggregaveram.

Se ad amicitiam alterius. Cæf. 6. Bell. Gall. 11. Qui se ad eorum amicitiam aggregaverant.

Aggregare filium eodem crimine ad patris interitum. Cic. in Vatin. 25. Huius etiam filium eodem iudicio & crimine ad patris interitum aggregare voluisti.

In numerum. Cic. pro Muren. 16. Quare ego te semper in nostrum numerum aggregare soleo.

AGGRESSIO, V. AGGREDIOR.

AGGRINÆ, Populi Macedoniae vicini. Cic. in Pison.

AGIDUS, Urbis nomen Strab. lib. 14. Sed Nagidus legendum. V. Cafaub.

AGILLA, V. AGYLLA.

AGILIS, Adj. [ἀλαφροτός, εύαγρός] ab Ago, agis; Qui sese facile agit. h. e. Qui levi & expedito est corpore. Plaut. Epid. 1. 1. 8. Corpulentior videre atque agilior. Hor. 1. Epist. 19. 89.

Oderunt hilarem tristes, tristitemque jocosii: Sedatum celeres, agilem gnavamque remissii.

Agilis classis. Liv. 10. Bell. Pun. Quæ enim relictissent, agili & nautico instrumento aptæ & armatæ classis naves, tormenta machinasque portantes?

Currus. Sen. Medea. 10. Video Triviae currus agiles.

Cursus. Stat. 4. Sylv. 3.

Dextra. Stat. 5. Sylv. 1.

Flamma. Sen. Hippol. 5.

Gressus. Sil. Ital. 3.

Fer gressus agiles mecum, & comitare vocantem.

Agilis industria hominis: qui opponitur Negligens & tarda opera. Columel. lib. 11. cap. 1. Ichonmachus, Malo, inquit, unius agilem industriam, quam decem hominum negligentem & tardam operam. Vetus exemplar habet, Agilem atque industriam, &c. ut sit adjectivum, industriam operam.

Pes. Sen. Hippol. 2.

Remus. Ovid. in Ep. Sapphūs, 65.

Stadium. Stat. 6. Theb.

Victoria. Nonius, Agilem, celerem, ab agendo. Sisen. Hist. lib. 4. Agilem dari, facilemque victoriam.

Vir. Ovid. 2. Ealt. 516.

AGILITAS, [ἐλαφροτός, εύαγροσία] denom. Levitas & velocitas corporis. Cic. 1. Att. 17. Nam si ita esse staturis, & irritabiles animos esse optimum saepe hominum, & eodem placebiles: & esse hanc agilitatem, ut ita dicam, mollitiemque nature, &c. Hic est, a corpore ad animum translatio. Plin. lib. 35. cap. 11. Læcythion agilitatis exercitator. Agilitas navium. i. e. Celeritas. Liv. 26. 51.

AGILITER, Agilius, Agillime. Adv. [εύκινότης] i. e. Cum agilitate. Columel. lib. 2. cap. 2. Detque requiem in summa, ut spe cessandi, totum spatium bos agilius enitatur.

AGILIS, Proprium viri, quem poetæ cum Tyrinthia pube in bello Thebano fuisse commemorant. Calepin.

AGINA, æ. est Qua inferitur scapus trutinæ. i. e. In quo foramine trutinæ agitur & se vertit. Unde Aginatores dicuntur, qui parvo lucro moventur. Festus.

AGINO, are. i. e. Villa negotiari, parvo lucro moveri; aginæ instar, quæ levi pondere hec & illuc impellitur. Gloss. Lat. Gr. Aginat, διασπασταί, ερίφαι, κρηναίται, V. Petron. cap. 61.

Aginati huc trahere & legere licet ex Ifidori Glossis pro Acinari; ubi Cafaubonus fecit Apinari, V. infra APINÆ.

AGINUM, i. n. Urbs Aquitaniae præclara ad Garumnam fl. Plin. 4. 19.

Aufon. Epist. 24. 79. Patria est Jos. Scaligeri, de qua ipse Lect. Aufon. 2. 10. vocaturque Ptolemæo & Antonino Aginum: aliis Agennum: hodie Agen.

AGIPEDES, referente Festo Pompeio in dictione Pedarius, a Lucilio dicti sunt Senatores, qui in senatu quidem sedebant, verum sententiam non dicebant, sed taciti in aliorum sententias pedibus discedebant: ideo Agipedes, quod pedum discessionem dicerent sententiam. V. PEDARIUS.

AGIS, [ἄγος] Eurythides filius, teste Strab. lib. 8. Rex Lacedæmoniorum, cum Atheniensibus cruentissima bella gessit: tandem a suis civibus occisus est in carcere, eo quod Lycurgi leges reducere, & bona publicare vellet. Author Plutarch. Meminit & Cic. 2. Off. 80. Quam autem habere aequitatem, ut agrum multis annis aut eriam sculis ante possessum qui nullum habuit, habeat: qui autem habuit, amittat? Ac propter hos injurie genus Lacedæmonii Lylandrum Ephorum ex pulerunt, Agin regem, quod nunquam antea apud eos acciderat, necaverunt.

Alius eodem nomine Lacedæmoniorum rex fuit, Archimadi filius, qui in bello contra Macedonas strenue pugnavit occubuit. De quo Diodorus & Justinus, itemque Curtius, 4. 1. 39. Plures Agides Spartanorum reges, numerant alii, eo quod commune hoc succedentium in regia dignitate nomen esset. V. Pausan. lib. 3.

Alius Agis, Poeta Argivus & Alexandri adulator. V. Curt. 8. 5. 8.

Alius Lycius Agis, Virg. 10. Æn. 751.

AGITATIO, AGITATOR, V. AGO.

AGITE, AGITEDUM. V. AGE.

AGITO, V. AGO.

AGLA, [Ἄγλα] Hispania oppidum, in tractu Bætico. Plin. lib. 3. cap. 1.

AGLAIA, [Ἀγλαία] Quæ & Pasithea a quibusdam appellatur; Una est Charitum, seu Gratiarum, filiarum Jovis & Eurynomes, ut est author Hesiod. in Theogon. Aut (ut alii malunt) Liberi patris & Veneris. Vide plura in dictione CHARITES.

AGLAIS, idis. Megaclis filia, tubicino vitam fovisse fertur. Galerico, five adpositicia coma utebatur. Cenam sic fere apparat, ut carnum minas absumeret duodecim, panum chœnicos quatuor, vini hauriret choa, i. e. (ut interpretatur Theodorus) Sextarium. [Est vero huius sextuplum] tanta vini mulierculæ voracitas atque bibacitas. Ex Cælio Antiq. Lect. lib. 8. cap. 14. Ælian. V. H. 1. 26. Athen. l. 10.

AGLANTICE, es. Hegemonis Theffalis filia, quæ cum in Ossa monte coitus Lunæ observaret, in iudicio convicta a mulieribus exilimantibus ab ea Lunam celo deduci, gravissimis affecta supplicis, tradidit ex Ossa præceptis dæta. ob quam calamitatem proverbio originem dedit, τὴν σελήνην κρητισπίζ. Ovid. in Ibin 285.

Urque dedit salus e summo Theffalis Ossa. sic enim legendum est tibi, non Theffalus, ex Plutarcho & Tarrheo, Apollonii interprete.

AGLAÏPE, es. Una e tribus Sirenibus. Author Lycophronis interpres apud Hermol. in Plin. lib. 3. cap. 1. Interpretamur Latine, Aspectu splendentiam.

AGLAOPHĒMUS, i. m. [Ἀγλαόφημος] Præceptor Pythagoræ. Aug. Steuch. 2. de Perenni Philof. 9. e Proclo, Mut. Panf. cap. 66. de Ofc.

AGLAOPHON, [Ἀγλαοφών] Pictor nobilissimus. Plin. lib. 35. cap. 9. & Cic. 3. de Orat. 26. Floruit nonagesima Olympiade.

AGLAOPHŌTIS, [ἀγλαοφώτης] Herba est jucundissimi coloris, quæ magi utuntur ad evocandos dæmones. Nascitur in marmoribus Arabia: unde & Marmariticum quidam appellant. Plin. lib. 24. cap. 17.

AGLASPI, Nomen legionis erat. Liv. 44. 41. Intervallum quod inter cetratos & phalanges erat, implevit legio, atque aciem hostium interrupit. Atergo cetratis erat, frontem adversus clypeatos habebat: aglaspides appellabantur. Apparet nomen esse a Splendore scutorum. [Non legionis tamen Ro. fed hostium, Macedonum scil. phalangis. Ibid. Leucaspidis phalangis mentio subjicitur, Argyraspis nota ex Curtio.]

AGLAUROS, [ἄγλαυρος] Filia Cecropis regis Athenarum antiquissimi a Mercurio in faxum mutata, de quo Ovid. 2. Met. 739.

Aglauros levum, medium possederat Herfe. Aglauro, Herfe, Pandroloque foribus, Minervam ceu depositum tradidisse Erichthonium aiunt, citæ inclusum, addito interdico, ne depositi perquirendi curiosæ essent: Pandrosisque in officio fuisse: reliquas duas, quoniam citam resignaverant, visô Erichthonio furere cœpisse, & ex arce, quæ maxime locus præceptis erat, se deiecit. Author Pausan. in Attic. Qui & ibidem tradit Actæam primum in Attica regnasse. Quo vita functo, Cecrops ducta uxore illius filia, regnum suscepit: ex qua Herfen, Aglauro, Pandrosium, & Erychthonem liberos sustulit.

AGLAUS Plophidius, oraculo Delphici Apollinis iudicatus felicior Gyge rege tunc amplissimo. Senior hic in angustissimo Arcadiae angulo parvum quidem, sed annuo victui large sufficiens prædium colebat, nunquam ex eo egressus: atque (ut e vitæ genere manifestum est) minima cupidine, minimum in vita mali expertus. Plin. lib. 7. cap. 46. Meminit & Cæf. lib. 11. Antiq. Lect. cap. 65. Valer. quoque lib. 7. cap. 1. ad finem. Aglaus Arcas nominatur Juven. Scholiasta ad 14. Sat. 120.

AGMEN, inis. n. [ἄγριμα, πάριμα] Pone in Ago. H. St. [Dicitur enim quasi Agimen ab Agendo. Annotat & quædam h. l. ex Appiani Syriaci p. 76. ed. Parif. de Agemate Macedonum. Sed quæ alterius loci. Vide A G E M A. nisi forte ex Græco vocabulo Latium deducitum putavit. Serv. Agmen proprie est Exercitus ambulans. Quicquid fuerit aliud, abusive dicitur. Virg. 8. Æn. 595.]

— it clamor, & agmine factio

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Cic. 2. Tusc. Cum astu magno agmen ducereb, laborabat Marius.

Agmen, Impetus, cursus. Liv. 1. Juvenes per mediam concionem agmine ingressi.

Eporum quatuor junctorum agmen unum fit. ex Gellio V. in QUADRIGÆ. H. St.

Agmen, multitudo. Liv. 2. Nuntiatumque Coriolano, adesse ingens mulierum agmen. Virg. 2. Æn. 68.

— Atque oculis Phrygia agmina circumspexit.

Ipse actus etiam spe ductus exercitus frequentius Agmen vocatur. Suet. Cæsar. cap. 57. In agmine nonnunquam equo, scipius pedibus antebat. Sallust. Jugurth. cap. 45. Ne miles gregarius in castris, neve in agmine, servum aut jumentum haberet. Et ita quoque Tacitus Agric. 20. 2.

Gall. *la Marche*. Quemadmodum autem Agmen & motum seu incessum ipsum exercitus aliquando denotat; ita similiter ad alia quoque hæc vox transferitur; ut ad decursum actumque fluminis. Virg. 2. *Æn.* 783. — leni sonat agmine Tybris. Leni impetu, interpretatur Servius, vel fluore. Item ad Serpentum tortus fide volumina; Idem de jam desiccante hujusmodi belia 3. Georg. 423. Cum mediis nexu extremæque agmina cauda Solvuntur, tardosque trahit sinus ultimus orbis. Idem 2. *Æn.* 212. — illi agmine certo Laocoonta petant. Aligerum agmen. Virg. 12. *Æn.* 249. Armata agmina. Claud. 2. in Ruit. 76. Tacit. 3. Hist. 70. Attonitum. Stat. 5. Theb. Atrum. Virg. 12. *Æn.* 449. h. e. Pulveris nube coopertum. Servius. Castum. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 322. Reginum casto cinxerunt agmine matres Elysiæ. Celere agmen remorum. Virg. 5. *Æn.* 211. At lætus Mnestheus, successeque accipio Agmine remorum celeri, ventisque vocatis Prona petit maria. Citum. Tacit. lib. 1. 63. Clypeata. Virg. 7. *Æn.* 793. Condensa. Sil. lib. 2. Confertum. Virg. 3. Georg. 369. Densum agmen agere. Virg. 5. *Æn.* 834. Equestre. Ovid. 9. Epist. 100. Exanimata. Virg. 5. *Æn.* 805. Ferrata. Hor. 4. Carm. 13. 29. Fœminæ. Virg. 11. *Æn.* 663. Fortissima. Lucan. lib. 7. 221. At mediis robur belli fortissima densant Agmina. Fremientia. Val. 6. Argon. 183. Grande. Lucret. lib. 1. 435. Graniferum agmen spargere. h. e. Multitudinem fornicarum grana ferentium. Ovid. 7. Met. 638. Horrentia agmina. Hor. 2. Serm. 1. 13. Hostile. Ovid. 8. Met. 39. Immensum agmen aquarum. Virg. 1. Georg. 322. Incompositum. V. INCOMPOSITUS. Infernum. Sen. Med. 12. Infestum. Sen. Herc. fur. 13. Longum. Virg. 5. *Æn.* 90. Molle. Tacit. 3. Hist. 40. Nigrum. Virg. 4. *Æn.* 404. Numerosum. V. Agmen carpi. Palantia. Sil. lib. 15. Parvum. Lucret. lib. 1. 435. Perpetuum. Cic. in Pison. 51. At meus quidem reditus is fuit, ut a Brundisio usque Romam agmen perpetuum totius Italiae viderem. Pilata. Virg. 12. *Æn.* 121. Proccedit legio Aufonidum, pilataque plenis Agmina fe fundunt portis. Ubi Pilata, retulit ad Romanos, qui pilis uti solebant in bello. Puerile. Virg. 5. *Æn.* 549. Pulverulenta. Virg. 4. *Æn.* 154. Quadratum. Cic. 2. Philipp. 108. Agmine quadrato cum gladiis fequantur scutati milites. Rapidum. Lucan. lib. 2. 491. — nec plura loquutus Devolvit rapidum nequicquam mœnibus agmen. Rauca. Stat. 5. Theb. Servilia. Lucan. lib. 2. 94. Ut primum fortuna redit, servilia solvit Agmina. h. e. Servis ad libertatem vocatis confecit exercitum. Tardum. Virg. 9. *Æn.* 47. i. e. Pedium, qui equitum comparatione tardi sunt. Servius. Terrestre. h. e. Turmæ militum per terram incedentium. Lucan. lib. 5. 708. Terrificum. Claud. Gigant. 75. Torvum. Stat. 8. Theb. Trepidum. Lucan. lib. 2. 392. Agere agmen equitum. Virg. 7. *Æn.* 804. Carpitur agmen. Plin. 3. Epist. ad Minutianum, numerosum agmen reorum, ita demum videbamus posse superari, si per singulos carperetur. Nam Carpi agmen dicitur, quum militum aliquis interceptur. Cingi agnibus. Ovid. 1. Trist. 4. 30. At simul intonuit, fugiunt, nec noscitur ulli, Agnibus comitum qui modo cinctus erat. Cogere agmen. Ovid. 2. Met. 114. — quorum agmina cogit Lucifer. Cicero Metaphoricus usus est, 15. Att. 13. Assentior tibi, ut nec duces fimo, nec agmen cogamus, faveamus tamen. Is cogit agmen, qui a tergo colligit exercitum, hoc videlicet curans, ne quis forte aberrans, aut reliquos sequi non valens, ab hostibus interceptur. Concitare. Ovid. 14. Met. 239. Conjurata agmina. Ovid. 5. Met. 151. Denfare agmina. Sil. lib. 8. Deturbare gladio. Sil. lib. 7. Devallata ferro agmina. Ovid. 13. Met. 255. Ducent agmina. Virg. 1. *Æn.* 490. Metere agmen. Sil. lib. 13. Partitum agmen. Virg. 5. *Æn.* 562. Prorumpunt agmina. Lucan. lib. 1. 493. Spargere agmen in arvis. Ovid. 7. Met. 638. de fornicis. Sûpatum agmen. Gell. lib. 1. Tripartitum. Tacit. lib. 3. 74. AGMINĀLIS, Adj. [αγμινιαλῆς] Unde, Agminales equi, qui agmen exercitus sequuntur ad convehenda impedimenta. Bud. in Annot. post. AGMINĀTĪM, Adv. Solinus cap. 38. de elephantis Mauritanis; Oberant agminatim. Apul. 4. Mûlcl. p. 146. Puculis agminatim ingessit.

AGNA, æ. V. AGNUS. AGNASCOR, [αγνασκωμαι] Afci. ex Ad., & Nascor: sed ð euphonice causa mutatum est in G. Cic. 1. de Orat. 241. Nunquid eo testamento, quod paterfamilias ante fecit, quam ei filius natus est, hæreditatem peti? nemo. quia constat agnascendo rumpi testamentum: ergo in hoc genere juris judicia nulla sunt. Ex verbis Ciceronis satis apparet, agnasci eos proprie dici, qui nascuntur alicui postquam testamentum fecerit. Paulus in l. qui in adoptionem. D. de adoptio. Qui in adoptionem datur, iis quibus agnascitur, & cognatus fit. AGNATUS, Partic. [αγνατικός, παραγοντας] Agnatus dicitur quicquid ultra naturæ debitum natum est. Unde & agnascencia & agnata membra appellantur, quæ abundant. Plin. lib. 11. cap. 52. Membra animalibus agnata, inutilia sunt, sicut fœtus homini semper digitus. AGNATI, Subst. [ἀγναίτις, εἰ πρὸς ἀνδρῶν οἰκείαι] dicuntur qui per virilis sexus personæ cognatione conjuncti sunt: quasi a patre cognati veluti frater eodem patre natus, filius fratris, neposve ex eo: item patruus, & patruus filius, neposve ex eo. Hactenus Caius in l. Sunt autem D. De legitim. tutor. Inter Agnatos & Cognatos hoc interest: quod in agnatis continentur cognati: in cognatis non utique agnati. Ut puta, frater patris, id est patruus, est agnatus, & cognatus. Matris vero frater, id est avunculus, cognatus est, sed non agnatus. Gentilibus vero & agnationem & cognationem complectitur. Paulus in l. Jurisconsultus, de Gradibus & affinis. Inter agnatos & cognatos hoc interest, quod inter genus & speciem. Nam qui est agnatus, & cognatus est: non utique autem qui cognatus est, & agnatus est. Alterum enim civile, alterum naturale nomen est. Agnati, de diis. Cic. de Univerf. 35. Ex iis Saturnum & Opem, deinceps Jovem atque Junonem reliquos fratres inter fe agnatosque uluprare atque appellare videmus. Agnati, de mutis etiam animalibus. Ὑπίον. in l. Vetus. D. de usufructu. Debebit ex agnatis gregem supplere, id est in locum capitum defunctorum. Haloander legit, Ex natis. Pand. Florent. Ex agnatis. Agnati & Gentiles. Cic. 2. de Invent. 148. Si furiosus est, agnatorum gentiliisque in eo pecuniæ ejus potestas esto. Ad agnatos & gentiles aliquid deducere. Varro 1. de R. R. cap. 2. Ad agnatos & gentiles est deducendum. Proverbiale antiquis fuit, quum furere aliquid aut mente captum esse significare volebant, ut dicerent Ad agnatos & gentiles deducendum esse. Unde Justinianus lib. 1. Institutionum de Curatoribus, Furiosi quoque & prodigi, licet majores vigintiquinque annis sint, in curatione sunt agnatorum, ex leg. 12. tabularum. Budæus. Tacitus de Germ. 19. 6. Agnatos pro Liberis dixit. Numerum liberorum finire, aut quemquam ex agnatis necare, flagitium habetur. V. ibi Lipsium; præcipue vero Colerum. 1. 109. AGNATIO, ðnis. f. [ἀγνατία] ab Agnator: est Agnatorum consanguinitas. Cic. 1. de Legib. c. 7. Et quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicitur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur status, id in rerum natura tanto est magnificentius, tantoque præclarus, ut homines deorum agnatione & gente teneantur. AGNELUS, AGNINUS. V. AGNUS. AGNITIO, V. AGNOSCO. AGNI CORNU, [ἀγνὸς κέρατος] Promontorium est humile & valde expositum, prope Bolbiticum Nilotium. Strab. lib. 17. AGNICIS, Fluvius in Tigrim influens. Plin. lib. 6. cap. 27. [Sed mendum esse docuit Hard. q. V. Nullus igitur corn. nom. h.] AGNITES, æ: vel AGNITA, æ. Herculapii cognomen apud Spartanos, cujus simulacrum ex agno, quæ planta est, erat excisum conformatumque. Cal. Antiq. lib. 10. cap. 5. AGNO, [ἀγνὸς] Una e Jovis nutricibus. Nymphas enim quæ Jovem educarunt, fuisse aiunt, Θεοκυβη, Nedaam, & Ἀγνὸς. A qua & in Lyceo Arcadiæ fons appellacionem ducit, cujus ea fuit olim vis, ut re divina ibi a Lycei Jovis sacerdote curiosus peracta, & fufius precibus, quernoque ramo leviter aqua commota, mox densior furrigeretur vapor nebulae allimilis, quæ non multo post effecta nubes, aggregatis item aliis, largos demitteret imbres. Cal. Antiq. Lect. lib. 13. cap. 17. AGNOÏA, [ἀγνοία] Hæretici sunt, ab ignorantia dicti, quod esse novissimam horam Christo ignotam, opinarentur. Cal. Rhod. l. 1. c. 14. AGNOMEN, inis. [ἀγνομία] est Quod extrinsecus aliqua ratione vel causa questum est: ut Africanus, Numantinus, & similia id aliquando & Cognomen, & Cognomen tum dicitur. Sic Priscianus & cæteri fere Grammatici. Cæterum, Cognomen id proprie dicitur, quod illi Agnomen vocant. Cic. 2. de Invent. 28. Nomen autem quum dicitur, cognomen quoque & agnomen intelligitur oportet. Nec inelegerat Adnomen scribitur, quod æque παραγοντας sonat. Capitolinus in Verò c. 3. Nec aliud ei honorificentie adnomen adjunctum, quam quod Augusti filius est appellatus, ad Salmastium eo loco. Agnomen genitivum. Ovid. 3. de Pont. 2. 107. Adjectivæ probent genitiva agnomina Cottæ: Si tu non esses, interitura domus. Ad nomina Heinfl. divisæ, q. V. ontinjo. AGNOMENTUM, i. n. Idem. Apul. Apol. p. 310. Agnomenta ei duo indita. AGNOMINATIO, sive ANNOMINATIO, ðnis. f. [αγνομινια] Figura, quæ similitudine litterarum deficit vocem in contrarium, ut, Ter. And. 1. 3. 13. Incepto est amentium, haud amantium. Cic. in Ver. Sicilia te non Prætorum, sed Prædonem habuit. De hac figura V. Auct. ad Herenn. 4. 29. & Voff. Rhet. 5. 5. 1. Quintil. Inst. O. 9. 3. Huic nomen est παρανομια, quæ dicitur Agnomination. H. St. AGNOMONES, [ἀγνομονες] Equi dicuntur vetuli, ex quorum dentibus ætas amplius dignosci non potest. Cal. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 9. Obelo hæc notavit H. St. Nempe quia apud Pollucem l. 1. S. 152. unde hæc Cælius descripsit, ex Suida & Hesychio ἀγνομονες legendum vidit, ut ibidem adnotavit Jungern. AGNON, [ἀγνον] Nom. Viri propri. Agnon Teius, Alexandri magni præfectus, qui aureis clavibus crepidas suffigebat, ut scribit Plin. l. 33. c. 3. Plut. in Alex. p. 688. Clem. Al. l. 2. Pædag. Ælian. V. H. 9. 3. ubi Periz. V. Alius hoc nomine qui Artem Rhetoricam scripto impugnavit. de quo Quintil. Inst. l. 2. c. 17. Meminit Agnonis cujusdam etiam Plutarchus, de Solert. Animal. f. 908. de elephante in Syria, qui magistri sui fraudem, a quo dimidium hor-

dei demendum quotidie ipsi detractum fuerat, ingeniose prodidit. Tacet hunc scriptorem in Historicis suis Vossius. Itaque Paralipomenis cum Historicorum inferit Bernhardus a Mallinero. p. 3.

AGNOSCO, ōvi, itum, [ἐπιγινώσκω] ēre. ex Ad & Nōsko est. Agnosco & Cognosco, a plerisque ita distinguuntur, ut Agnosco dicatur olim notos: Cognoscere prius incognitos. Virg. 3. Æn. 82.

— & veterem Anchisen agnovit amicum. Varro, Vereor ne me quoque dum reverter, præter canem agnoscat nemo. Saepè tamen confunduntur. Ter. Eun. 5. 2. 8. Ita miserimus fui, fugitando, ne quis me cognosceret.

Agnoscit, qui Non repudiat, sed libenter admittit, i. e. ἀποδέχεται. Cic. de Amicis. 9. Tu autem Fanni, qui mihi tantum tribui dicis, quantum ego nec agnosco, nec postulo. h. e. Non admitto, sed omnino rejicio.

Agnoscere res alienum, & onus arisalieni. Ulpian. in l. ex factio. 35. D. de hered. instit. Unde f. o. quæsitum, aris alieni onus pro qua parte agnosci debeat. Et refert Papinianus, pro hereditariis partibus eos agnoscere res alienum debere.

Leviter aliquid agnoscere. Cic. 2. de Fin. 33. Nam sunt & in animo præcipua quedam, & in corpore: quæ quum leviter agnovit, tunc discernere incipit.

Libens agnoscere aliquid. Cic. pro Milon. 39. Facti illius gloriam libens agnovisset.

Comprobare agnosceretque aliquid. Ulpian. in l. Quo enim. D. Rem ratam haberi. Rem habere ratam, hoc est comprobare agnosceretque quod actum est a falso procuratore.

Cibaria agnoscere. Ulpian. in l. Sed & si. D. ad exhibend. Si apud officium fuerit depositus exhibendus: cibaria debet agnoscere, qui exhiberi desideravit, si non solebat possessore servum pascere.

Crimen agnoscere & amplecti. Plin. in Epist.

Crimen agnoscere, suscipere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. 18.

Debitorem agnoscere, est ut idoneum accipere, ita ut qui delegat, libratore sit. Paulus l. Lucius. D. de administratione tut. Budaus.

Debitum. Paulus in l. Lucius Titius. D. de administ. & per. tutor. est Ratum habere & approbare debitum ab alio factum, illudque in se recipere, & cum liberare qui tale debitum contraxit.

Hæreditatem. Ulpian. in l. Aristo. D. de iure deliberand. Aristo scribit: non solum creditoribus, sed etiam heredi instituto Prætorum subvenire debere, hisque copiam instrumentorum inficiendorum facere: ut proinde infuturæ se possint, expedit, necne, agnoscere hæreditatem. Nomina, idem quod Agnoscere debent. Utitur Paulus in l. quum quaeritur. D. de administ. & peric. tutor.

Agnoscere auribus. h. e. Auditu ipso intelligere. Cic. 5. de Fin. 49.

Auribus ut nostros possis agnoscere cantus?

Oculus alienis. Plin. lib. 29. cap. 1. Alienis pedibus ambulamus, alienis oculis agnosimus.

Sonitum. Virg. 8. Æn. 531. — sed Troius heros Agnovit sonitum, & divæ promissa parentis. Ubi Servius, Agnovit sonitum, h. e. Quid sonitus significaret.

Agnoscere ex fe. Cic. pro Planc. 35. Quanquam iudices (agnosco enim ex me) permulta in Plancium, quæ ab eo nunquam dicta sunt, conferruntur. i. e. De me conicio.

AGNOSCENDUS, Partic. [ἐπιγινώσκόμενος] Lucan. lib. 2. 193. Agnosendus erat.

AGNITUS, Partic. [ἐπιγινώσκόμενος] Valer. Flac. lib. 4. 437. — salve o mihi longum Expectata manus, nostrisque (ait) agnita votis.

Agniti natales, de nullis aliis quam de Ingeniis fuisse intelligendi. Author Pomponius in l. hoc sermone 3. D. Si ingen. esse die.

AGNITIO, ōnis. [ἐπιγνώσις] Plin. lib. 10. cap. 70. Pices sui cadaveris agnitionem fugientes. Cic. l. de Nat. Deor. 1. Quæstio de natura deorum, ad agnitionem animi pulcherrima est.

AGNITOR, ōris, m. Vulg. Sirac. 7. 5. Non te iustifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est. Καθολογισμός.

AGNITIONALIS, e. Tertull. adv. Valent. cap. 27. Substantivalis, non agnitionalis forma.

AGNOSCIBILIS, e. Idem. Tertull. de Refurr. Carn. cap. 55. Lineamenta Petro agnoscibilia servaverat.

AGNUS, [ἄγνος, ἄγνως] & in f. g. AGNA, [ἀγνίς] Nonnulli aspirantes scribunt Hagnus: sed usus jam obtinuit ut priore modo scribatur. Festus, Agnus dicitur a Græco ἄγνος, quod significat castum, eo quod sit hostia pura, & immolationi apta. Cic. 2. de Divin. 39. An cum in Æquielium misimus qui afferat agnum, quem immolemus? &c.

Audaces agni. Hor. 3. Carm. 18. 13. Inter audaces lupus errat agnos. Non semper audaces, sed Faunalium die, quo videlicet non timeant lupum inter se errantem. Et hoc interveniente numine Fauni venire dicit, qui ille festo suo vult pecora, quæ sub tutela sua sunt, sine periculo esse. Aeron & Porphy. Autumnalis. Columel. lib. 7. cap. 3. Autumnalis agnus melior est verno, sicut ait verissime Celsus.

Chordi dicuntur agni, Qui post tempus nascuntur ac remanserunt in volvis intimis. vocant ἄγνως, a quo Chordi appellati. Varr. 2. de R. R. c. 1. V. f. l. Expertes herbe agni. i. e. Qui nondum herbam ederunt. Columel. l. 7. c. 3. Firmus, V. Editus agnus.

Formosos agnos procreare. Varr. 2. de R. R. c. 2. Hirtus. Columel. lib. 7. cap. 2. Hornus. i. e. Hujus anni. Propert. l. 4. 3. Imbecillus, V. Editus agnus.

Immaturus. Columel. lib. 7. cap. 4. Mollis. Martial. lib. 3. 58. Petulci. Lucret. lib. 2. 368.

Præterea teneri tremulis cum vocibus hædi Cornigeras norunt matres, agnique petulci Balatum pecudis.

Pingues. Virg. 1. Georg. 341. Robustus. Columel. lib. 7. cap. 3. Saturior lactis agnus, V. Agnus immaturus. Varr. 2. de R. R. cap. 2. Ut agni futuri fiant lacte.

Subrumi. h. e. Lactentes. Varr. 2. de R. R. cap. 1. & rursum cap. 11. Teneri. Virg. 3. Ecl. 103.

Nescio quis teneros oculis mihi fascinat agnos.

Tenerior, Contr. Validior. Colum. 7. 3. ubi de Agnis: Cavendumque ut tenerior separatur a validioribus. V. Convalescit.

Vernus, V. Autumnalis agnus.

Admittere agnos ad matres. Columel. lib. 7. cap. 5.

Convalescit agnus, Colum. 7. 3. i. e. confirmatur, validior fit ætate.

Depellere agnos a lacte. Virg. 3. Ecl. 15. Depullos a lacte domi quæ clauderet agnos.

Depulli agni a matribus. Varr. 2. de R. R. cap. 2. Quum depulli sunt agni a matribus adhibenda diligentia est, ne desiderio fescant.

Desiderant agni matrem. Varr. ibidem.

Disjungere agnos a mamma. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma non disjunguntur agni: hædi, tres: porci, duos.

Editus agnus. i. e. Natus. Columel. lib. 7. cap. 3. Agnus autem quum est editus, erigi debet.

Emittendi a septo agni. Ibid.

Eripere agnum lupo. V. LUPUS.

Lascivit agnus. Columel. lib. 7. cap. 3.

Luxurians agnus. Ibid.

Obijcere agnos canibus dicitur, qui imbellem & litium imperitum, calumniatoribus & exercitiis exponit, quod id animal omnium maxime fit imbelles. Refertur a Diogeniano & Erasmo in Chiliad. Ex Ætopica fabella petitum est de lupo & agno adagium.

Senescunt agni desiderio matrem. Varr. 2. de R. R. cap. 2.

Subijcere agnum sub alterius mammam, si parum habet lactis mater. Varr. 2. de R. R. cap. 1.

Subrumare agnos. i. e. Rumæ seu mammæ nutricis submittere. Columel. lib. 7. cap. 4. Diligenti cura servandum est, ut & suis quotidie matribus, & alienis non amantibus, agni subrumantur. V. Fest. hæc voce.

Summittere agnum nutrici. Colum. 7. 3.

Summovere agnos. i. e. E grege tollere, ut lanio vendas.

Sugere mammam matris dicuntur agni. Varr. 2. de R. R. cap. 1.

AGNA, æ. f. ab Agnus.

Aspera agna. Val. Flacc. 3. Argon. 706.

Aspera nunc pavidos contra ruit agna leones.

Coronata agna aliquid lustrare, five expiare. Juven. 13. Sat. 63.

Humilis. Hor. 2. Carm. 17. 32. i. e. Humilium oblationi apta, Acron. Lactens. Ovid. lib. 4. de Porto, 8. 41.

Mera. Varr. 2. de R. R. cap. 2. Oves primum oportet bonas emere, quænta ætate, si neque vetulae sunt, neque meræ agnæ: quod altera jam nondum, altera jam non possunt dare fructum. i. e. primæ ætatis. Conf. c. 1.

Muta. Hor. 2. Serm. 3. 219.

Nivea. Juven. 12. Sat. 3. — niveam reginæ cædimus agnam. h. e. Junoni deorum reginæ agnam candidam immolamus.

Nitida agna. Hor. 2. Serm. 3. 214.

Novella agna. Ovid. 1. de Arte Am. 118.

Pavens agna. Ovid. 6. Met. 527.

Pulla agna. i. e. Nigra. Hor. 1. Serm. 8. 27.

Tenera agna. Stat. 8. Theb. de Leone, 576.

AGNA, æ. Mensuræ genus in agrorum dimensione. Columel. lib. 5. cap. 16. Actus quadratus undique finitur pedibus cxx. Et paulo post, Sed hunc actum provinciæ Bæticae rusticis Agnam vocant. Alii legunt Acnum, ut est apud Varroem 1. de R. R. cap. 10. Alii, Acnam.

AGNELLUS, dimin. [ἀγνέλλος] Plaur. Afri. 3. 77. Agnellum, hædillum me tuum die esse.

AGNŒCIUS, i. m. al. dimin. Arnob. lib. 7. p. 217. Centum cædat boves, totidemque cum agniculis suis matres.

AGNINUS, Adj. [ἀγνίνος] Quod ex agno est, aut ad agnum pertinet: ut Agnina pellis, Agnina caro. Plin. lib. 20. cap. 4. Muris aranei morfus sanator coquelo agnino in vino poto. Plaut. Aul. 2. 8. 4. Rogito pices, indicant caros, agninam caram, bubulam, vitulinam. In his & similibus substitantium nomen Caro subauditur.

Agninis lactibus canem alligare, est Geminam eadem re vel officio facere iacturam. Plaut. Pseud. 1. 3. 85. Quia pol qua opera credam tibi, una opera alligem fugitivum canem agninis lactibus. Qui canem alligat intestinis agninis, is non modo canem amittit, verum & prædam ultro dederit fugitivo. Sic qui credit aliquid homini male fidei, & rem perdit, & frustra obligatum habet eum, qui non est solvendo. Lactes enim dicuntur intestina molliora. Erasim. in Chiliad.

Agnina pelles, & caprina. Ulpian. in l. Argumento. §. 1. D. de aur. & arg. legat.

Agnina vilis. Hor. 1. Serm. 15. 35. — tabulas comabat omasi Vilis & agnina. Agninae autem potius quam Agnini legendum esse censet Turnebus, & autoritate veterum librorum, & opinione antiquorum impulsus, qui agninam despicitui habebant, & vilissimam ducebant. Hinc indignè fert & stomachatur Plautinus parasitus a lanis vendi agninam pro arietina, Capt. 4. 2. 30.

Tum lanii autem (inquit) qui concinnant liberis orbas oves, Qui locant cæduntus agnos, & duplam agninam danunt. Apud Philonem quoque in presbetrico agninae carnes ut insuaves vituperantur a Caligula.

AGNILE, is. n. Gloss. Gr. Lat. ἄγνιος ἄγνιος, Agnile.

AGNĀLIA, um. n. pl. Festum apud Romanos in honorem Jani; alias Agonalia. q. V. Ovid. 1. Fast. 325.

AGNUS, sive AGNUS, Latine dicitur Vitex. Agnus (inquam) quod, auctore Galeno, castitate confervet iis quibus aut estur, aut bibitur, aut subferuntur. Herbari Agnum castum, appellat, utraque voce idem significante. Ruell. lib. 1. cap. 141. & Plin. 24. 9. Matthioli. p. 59.

animum & videre, & audire non eas partes animi que quasi fenestrate sunt anime: quibus tamen mens nihil sentire queat, nisi id agat & addit. i. e. Nisi magnopere intentatusit. V. infra Agere, advertere &c.

Agere & facere. Cic. 3. Philipp. 33. Quod agendum atque faciendum, id non modo non recufum fed appetit etiam atque depofcunt.

Agere & Facere, item Actus & Effectus, quid differant, docet his verbis Quintil. lib. 2. cap. 19. Artium, inquit, alia potest sunt in inspectioe, id est, conditione & exiftimatione rerum: qualis est Astrologia, nullum exigens actum, fed ipfo rei cuius studium habet, intellectu contenta: quae Theoretice vocatur. Alia in agendo, quarum in hoc finis est, & ipfo actu perficitur, nihilque post actum operis relinquunt, quae Practice dicitur, qualis est saltatio. Alia in effectu, quae operis quod oculis subijcitur, consummatione finem accipiunt, quam Poeticam appellamus, qualis est pictura.

Agere & moliri aliquid. Cic. pro Muren. 82. Id quod (mihi crede) & agunt & moluntur.

Agere, pro Facere. Virg. 10. Æn. 514. Latumque per agmen Ardens limitum agit ferro.

Agere, facere. Liv. Permissum a Senatu Consulibus non effret, agerent, facerent, ut e Republica ducerent.

Agere, pro Curare, tentare, laborare, pugnare, contendere. Cic. pro Rofc. Amer. 8. Sin aliquid agit nihil, nisi ut his nequid desit quibus satis nihil est: si hoc solum hoc tempore pugnatur. Paulo post, Etenim quid aliud hoc iudicio tentatur, nisi ut id heri liceat? Idem i. Off. 41. Totius autem iniustitie nulla capitalior est, quam eorum qui tum quum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. h. e. Id laborant & contendunt. Idem pro Domo sua, 11. Nonne id agendum nobis omnibus fuit, ut materiem subtraheremus furori tuo? i. e. Curandum.

Item pro Intendere, inquirere. Virg. 9. Ecl. 37. Id quidem ago, & tacitus Lycida mecum ipse voluto. Nonius.

Agere etiam, pro Congredi, dicitur de viro & muliere. Ulp. l. ff. 8. de his qui sui vel al. jur. Si agente marito uxore concipiat. Et paulo post, Si ambo agant.

Agere, ad lites & iudicia relatum: ut, Agere furti. h. e. Actionem furti intendere: quod est, De furto apud iudicem accusare. Unde & Actor in iudicio dicitur, qui accusat. Cic. pro Cluent. Deinde aliquando cum seruo Habiti furti agit.

Agere injuriarum. Cic. 2. de Invent. Agit is cui manus praecisa est, injuriarum. In his & similibus subauditur ablativus, Crimine, aut Actione.

Agere dicitur, qui exceptione utitur. Leg. 1. D. de except.

Agere pecuniariam litem adversum aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Agere, plus est quam Contrahere. Ulpian. in l. Labeo. D. de verb. & rer. signif. Labeo libro primo Praetoris Urbani definit, quod quaedam agantur, quaedam gerantur, quaedam contrahantur: & Actum quidem, generale verbum esse, five verbis quid agatur, ut in stipulatione: five re, ut in numeratione pecuniae. Contractum autem ultro citroque obligationem esse: quod Graeci συνδιαπραγμασιν vocant: veluti emptionem, venditionem, locationem, conductionem, societatem. Gestum, rem significare sine verbis factam.

Agere, Applicare, admoveere. Virg. 2. Æn. 441. — obfessumque acta testudine limen. Servius. Sic agere vineas & turres. Caef. 3. Bell. Gall. 21. Quibus fortiter resistentibus, vineas turresque agit. Sic lib. 7. 17. Vineas autem & turres dicit machinamenta bellica ad urbes oppugnandas. V. l. i.

Agere, Advertere, ardens. Ter. And. 1. 2. 15. s. Hoccine agis, an non? D. Ego vero ituc. Plaut. Afin. prol. 1. Vos hoc agite. Unde est illud Terentianum, Alias res agis: h. e. Aliud cogitas, non huc attendis. V. paulo post, Alias res agere.

Agere, pro Exigere. Ter. Adel. 1. 2. 27. Do, praetermitto: non necesse habeo omnia pro meo jure agere.

Agere, Fugare, expellere. Virg. 2. Georg. 130. Quo non praesentium ullum Auxilium venit, & membris agit atra venena. Nonius.

Agere, Gerere. Cic. 2. Fam. 8. Non aedepol quantum egeris rem, neque quantum facinus feceris, &c.

Agere, pro Gerere, quod est Ferre. Varr. Bimargo, Non Hercules potes qui agebas, sed conopron. Hadrianus Junius sic legit, Non Hercules potest, qui Angia agit ἄσπασον, & rectius. Ex Nonio. Sed V. Mercer.

Agere, Movere, agitare, ut, Agere caudam. Columel. l. 6. c. 6.

Agere, Loqui. Ter. Adel. 1. 1. 53. Sed estne iupel de quo agebam?

Agere, pro Morari: ut, Agere in secessibus. Ulpian. in l. Quid tamen. §. i. arbiter iusserit. D. de recept. arbit.

Agere, plus quam Commemorare. Cic. 2. Verr. 25. Omnia non modo commemorabuntur, sed etiam expositis certis rebus agentur.

Agere pro, Regi, haberi. Virg. 1. Æn. 573. Tros, Tyriusque mihi nullo discrimine agetur. Servius.

Agere, Vexare, inquietare: quod ulitatus Agitare dicitur. Virg. 4. Æn. 465. — agit ipse furentem In somnis ferus Aeneas.

Agere, Urgere, persequi, ait Serv. Virg. 4. Æn. 71. — qualis conjecta cerva sagitta, Quam procul incautam nemora inter Cresfia fixit Pastor agens telis. Ter. Adel. 3. 2. 21. Ceteros ruerem, agerem, raperem. Ubi Donatus, Agerem, Persequer, premerem. Sic Virg. 1. Æn. 191. — tum vulgus & omnem Miscet, agens telis, nemora inter frondea turbam.

Letho dare, Nonio. [Inscite fatis. Potius est Circumagere, agitare, urgere.

Agere proprie significat Impellere, ante se pellere: quemadmodum Tibullus dixit l. 5. 3. Turbinem agere. Sic Agi animus dicitur, cum Turbat & inquietatur: Nepos 25. q. 1. Naturalis bonitas, quae nullis casibus neque agitur neque minuitur. Maxime vero & quasi proprie de pecoribus & armentis dicitur, unde & Agas est, & Baculus paltorialis, Agolum appellatum, ut Festus docet. Virg. 1. Ecl. 12. — En ipse capellus Protenus ager ago: hanc etiam vix Tityre duco. Ago, inquit Servius, proprie: nam agi dicuntur pecora. Festus vel Paulus potius: Agere modo significat ante se pellere. i. e. minare. Virg. Et potum pastas age Tityre. Cetera cum ineptissimam sint, apud ipsum legi malum.

Agere radices. Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque etiam pro-

pagatur. Nonius Porrigere exponit, [mallem exigere, adigere. V. infra Radicem agere.

Agere, absolute, pro Vivere. Tacit. 7. Ann. 19. Non modo apud illos homines qui tum agebant, etiam sequitis temporibus vario rumore iactata.

Agere inter homines. i. e. Vivere, vitam exigere. Tacit. 15. Ann. 74. Agere inter homines desit.

Agere, multis modis acceptum. Martial. in Attalum lib. 1. 80. Semper agis causas, & res agis Attale semper: Est, non est quod agas, Attale semper agis. Si res, & cause desunt, agis Attale mulas. Attale, ne quod agas desit, agis animam. Ubi, Agis causas, significat Declamans. Agis res, Agis negotia. Agis mulas, Ducis. Agas animam, Moriare.

Agere & ferre, Agi, ferrique, Proverbialis figura est, translata a more militari, quod illic homines & iumenta aguntur, farsine feruntur. Hac autem utitur, pro eo quod est Diripere, Populati aut Vexare. Liv. de Bell. Maced. lib. 8. Tum demum fracta perfinitia est, ut ferri aequae res suas viderunt. Ad hunc modum ulius est Idem 4. Decad. l. 10. Transferretur quandoque ad animum. Tacit. de Orat. cap. 8. Nunc principes in Caesaris amicitia agunt feruntque cuncta. h. e. Pro arbitrio agunt quicquid volunt. Erasmus in Chiliad. [Virg. l. 2. Æn. 374. Rapiunt incensa, feruntque Pergama. Sic Graeci ἄσπασον ἄσπασον. V. Viger. 5. 4. 6.

Agere aliquem ad aliquid, Impellere, inducere, incitare. Liv. 9. Bell. Maced. Captas mentes velut furialibus stimulis ad omne scelus & omnem libidinem agerent. Unde ADIGERE q. V. Hor. 2. Sermon. 7. 24. Siquis ad illa deus subito te agat, usque recufes.

Accurate aliquid agere. Plaut. Capt. 2. 1. 30.

Accerrime. Cic. 2. de Orat. 137.

Accurate agere cum aliquo, ut, Cic. 16. Att. 5. Egit mecum accurate, multisque verbis, tibi ut sponderem, se dignum & te & nobis futurum. Vulgo Tractare. V. Cum aliquid. [Aliter. 4. 2. Acta res est accurate a nobis, & si unquam in dicendo fuimus aliquid &c. de oratione.

Accurate & prudenter cum aliquo de re aliqua. Cic. 2. Fam. 14.

Agere ad furores extremos. Val. Flacc. 7. Argon. 154.

Agere ad populum. Cic. 1. Att. V. Cum populo.

Omnia ad praescriptum. Caef. 3. Bell. Civil. 51.

Emulatus, pro Emulationes. h. e. Emulari. Tacit. 13. Ann. 46. Ne in urbe emulatus ageret, provincia Lulitaniae praeficitur.

Etatem. Cic. de Clar. Orat. idem quod Degere, vivere.

Etatem in liris. Cic. 2. de Legib. 3. V. A. T. A. S.

Ævum. Ovid. 15. Met. 588.

Ævum cum diis in caelo. Cic. 1. Tusc.

Ævum per crimina. i. e. Vivere scelerate & dedecorose. Ovid. 10. Met. 243.

Aliquem. i. e. Repraesentare & exprimere alicuius personam. Cic. 2. Fam. 8. Itaque quom primum audivi, ego ille ipse factus sum, scis quem dico: egiue illos omnes adolescententes, quos ille iactavit. i. e. Repraesentavi. Idem pro Rofc. Com. 20. Nam Ballionem illum improbilissimum & perjurissimum lenonem quom agit, agit Chærcam. Vide Agere partes.

Aliud agere. V. Alias res agere.

Ambages. Plaut. Pseud. 5. 1. 10. pro, Uti ambagibus.

Ambigue. Tacit. 3. Hist. 35.

Amicum. Plin. in Paneg. Tunc maxime imperator, quom amicum ex imperatore agit. Sic, Agere patrem, iudicem, regem, consulem, & familia. V. Civem.

Amphidromiam agis. V. AMPHIDROMIA.

Animalia. V. Agere pecora.

Animam agere dicitur, qui est morti proximus; qui morbo, aut vulnere confectus, iam est in confinio mortis & vitae. Cic. 1. Tusc. 19. Animam autem, alii animam, ut sero fortiter declarant nomine. Nam & Agere animam, & Efflare dicitur, &c.

Animum. Hor. in Arte Poet. 100. Et quocumque volent animum auditoris agunto. i. e. Impellant, afficiant, trahant & rapiant in quemcunque affectum volent.

Animo non inimico agere. Cic. 7. Verr. 149.

Animo magno & forti rem aliquam agere. Cic. 8. Att.

Annus, certum aetatis. Varro 2. de R. R. cap. 7. Liv. 3. Cic. de Senect. 5. Agitur annus. V. Agitur mensis.

Apologum. Plaut. Stich. 4. 1. 32.

Apud aliquos. Cic. 2. de Orat. 175.

Aquas agit rivus. Ovid. 1. Fast. 404.

Arbitrium alicuius rei. i. e. Statuere pro arbitrio. Liv. 5. Decad. lib. 4. Rhodios nuntio in orbe terrarum arbitria belli pacisque agere. Tacit. 4. Hist. 21. Proinde perfiga Batavus adolefcentem quom Romanarum ne ageret, sed meritas sceleris penas expectaret.

Astute. Cic. 11. Fam. 28.

Agere avem, pro Persequi, Venuleius eleganter dixit in l. ult. D. Quod vi aut clam.

Aviuriis divum agitur. Virg. 3. Æn. 5. Bella non agenda pueri. Ovid. 1. De Arte Am. 182.

Bene, Praclare mecum agitur, idem est quod in bona conditione sum. Cic. in Laelio 11. Cum illo vero quis neget actum esse praclare? Nonnunquam active. Valer. Max. lib. 5. Bene egissent Athenienses cum Miltiade, si cum post trecenta millia Perfarum in Marathonie devictis, in exitum protinus mississent, ac non in carcere & vinculis mori coegissent.

Blanditiis agitur nihil. Ovid. 6. Met. 685. i. e. nihil impetratur, proficitur. Sic Multum, non multum, nihil agere. q. V.

Agere canticum, dicitur tibicinem. Liv. 7. Venit petita puorum ad canendum ante tibicinem quom istatusset, canticum egisse aliquanto magis vigente motu, quia nihil vocis ulius impediabat.

Captivos sub curribus. Martial. lib. 8. 26. pro In triumpho ducere. Frequentius Ante currum agere.

Carpentum. V. Curvum.

Causam, vel causas. V. ACTOR. Plin. lib. 17. cap. 4. Quom causam apud Censores ageret.

Censuram inter aliquos, pro Exercere. Sen. Epist. 67.

Censura agitur. Ovid. 6. Fast. 647.

Circum agere. i. e. In circuitu. Virg. 1. Æn. 117.

— aff illam ter fluctus ibidem

Torquet agens circum & rapidus vorat æquore vortex. [Anastrophe est; pro Circumagens.

Civem mirificum. Cic. 8. Fam. Epist. ult. Dum mirificum civem agis, amici officium neglexisti. i. e. Dum te prætas civem mir.

Coliculum agit olus. Columel. lib. 12. cap. 56. h. e. Emittit, producit.

Communiter aliquid. Cic. 3. de Fin. 9. Sic equidem diligentius sepiusque ista loquemur inter nos, a gemusque communiter. i. e. tractabimus.

Constituta. Liv. 10. Constituta secreta agunt. i. e. Tractant.

Consulens. Plin. in Paneg. 127. & Valer. Max. Sic, Agere Tribunitiam potestatem. Liv. 4.

Contagia late. Ovid. 7. Met. 551. h. e. Corruptionem longe spargunt & immittunt.

Contentione magna. Liv. 1. Decad. lib. 3. V. O. R. O.

Conventus. Cæf. 6. Bell. Gall. 44 Græc. Interpr. συνέδριον συνέδριον. V. CONVENTUS. Conf. & infra Forum.

Convivam lætum, Late convivari. Hor. 2. Serm. 6. 111.

Crimen, idem quod Tractare crimen. Cic. 6. Verr. 48. Hic nolite expectare dum ego hoc crimen agam ostendam. i. e. Nolo omnes familias, quas hoc crimine vexaritis Verres, recensere.

Cum aliquo re aliqua, fere declaratur per verbum Utor, aut per verbum quod significationem habeat convenientem rei de qua agitur. Cic. 9. Fam. 21. Veruntamen quid tibi ego videor in epistolis? nonne plebeio sermone agere tecum? Idem 1. Q. frat. 4. Non enim gladiis mecum, sed litibus agetur. i. e. Ille non utetur (vel illi non utentur) gladiis adversum me, sed litibus. Aut, Non tractabor gladiis, &c.

Cum aliquo, pro De re aliqua tractare. Cæf. 1. Bell. Gall. 14. Is ita cum Cæfare agit, si pacem populum Rom. cum Helvetiis faceret, in eam partem ituros, atque ibi futuros Helvetios.

Cum aliquo; in alia significatione, pro eo quod est, Eum de re aliqua sollicitare: sive, ut alii interpretantur, Rogare, petere, suadere. Cic. pro Plane. 62. Res vero ipsa publica si loqui possent, ageret mecum, ut quoniam sibi servivissent semper, nunquam mihi: jam mihi servirem, consulerem meis. Sic

Cum Tribuno plebis. Cic. 7. Attic. 7. de Curione Tribun. pl. Nunquam enim Curio sustinuit, si cum eo agi ceptum esset.

Cum aliquo, additis adverbis, per verbum Tractare declaratur: ut, Pacificè egit mecum. i. e. Pacificè me tractavit, Non acerbe egit mecum, non inimice, &c.

Cum aliquo, item alio modo. Terent. Heaut. 4. 1. 29. Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum, atque æquum sciunt? i. e. Quod jus ab illis obtineas?

Cum aliquo, in alia significatione. Plaut. Nihil ago tecum. h. e. Nihil rei mihi est tecum. Indocte dicitur, Nihil habeo ad faciendum tecum.

Cum Patribus. Cic. 3. de Legib. 31. Cum populo Patribusque agendi jus esto Consuli.

Cum populo. Gell. lib. 13. cap. 14. Cum populo agere est, Rogare quid populum, quod suffragis suis aut jubeat, aut vetet. Concionem autem habere, est Verba facere ad populum sine ulla rogatione. V. Gell. 13. 15. extr. conf. Manut. ad Kalend. Rom. p. 102. Cic. 5. Fam. 2. 22. & Nep. 7. 8. 2. Ibi que præsentem vulgo agere cepit. i. e. loqui, verba facere.

Cuniculos ad ærarium. Cic. 3. Off.

Curam. Liv. 2. Valer. lib. 1. cap. de Religione, Magna conservandæ religionis apud majores nostros cura acta est. i. e. Magna adhibita est diligentia. Agere curam, nihil aliud est quam Curare: quod & Gerere curam dicitur. ut, Age curam rerum tuarum: quod est, Cura res tuas.

Curam de se. Livius.

Curram, ut Agere Carpentem. Livius: 1. 48. Amens, agitantibus furis fororis ac viri Tullia per Patris corpus carpentem egisse fertur. H. St. Cursum. Plin. lib. 5. cap. 24. Euphrates cursum ad occasum solis agit. Pro eo quod est, Labitur.

Custodiam urbis, Urbem diligenter custodire, Ad ejus custodiam excubare. Liv. 5.

Agere de. Cic. 1. Fam. 2. De cæteris rebus quicquid erit actum, scribam ad te. Nisi adv. Scribam referunt potius.

De pace, & similibus, eleganter pro Tractare. Liv. 2. Bell. Maced.

De re aliqua ad fidem, est Ita componere actionem, ut fidem faciat, agentique credatur. Liv. 3. Bell. Maced. Antiochus missis ad Quintium legatis, qui ad fidem de societate agerent, omnia Alæ legens pervenit in Lyciam, &c.

De re aliqua severe. Cic. 16. Att. 14. De summa autem, agi profus vehementer & severe volo.

De loco superiore. Cic. 6. Verr. 49. Atque hæc agbantur in conventu palam de sella, ac de loco superiore.

Agitur caput, fama, existimatio, fides, officium, fortunæ meæ. i. e. In periculo versatur: nunquam autem agitur de capite, de fama, &c. nam Agere de aliqua re, est Verba facere: sermonem, aut consilium habere. Proinde in Lælio apud Cic. locus ille corruptus est, Et quæ fortuna acciderit, ut minus julæ amicorum voluntates sint adjuvandæ, in quibus eorum, aut de capite agatur, aut fama, &c. legendumque ut scriptum reperit in cod. antiq. Aut caput agatur. & ita A. Gell. lib. 1. cap. 3. Ex Lambino in illud Horatii, Nam tua res agitur, &c. Cic. pro Plane. 79. Agitur studium tuum. Cic. 7. Philipp. 27. Agitur libertas Pop. Rom. Cic. 6. Verr. 13. Aguntur injuriæ Sociorum. Cic. pro Lege Manil. 6. Agitur gloria Pop. Rom.

Delectum. Plin. lib. 7. cap. 29. Ingeniorum gloriæ quis possit agere delectum per tot disciplinarum genera, & tantam rerum operumque varietatem? Pro, Discernere ingenia, vel inter ingenia.

Defiderio alicujus rei agi. Liv. 9. Bell. Pun. i. e. Moveri, impelli, accendi.

Diem vite extremum agere, Cic. 2. de Fin. & Ultimum diem, Liv. 5. Hæc significant quempiam Esse in extremo vite die.

Diem festum. Cic. 6. Verr. 106. Ubi ad hoc usque tempus Syracusanis festos dies anniversarios agunt. Sic, Agere diem natalem. Agere diem festum, & Festum diem observare: sive, ut vulgus loquitur, Solenni-

zare, vel Facere festum. Sic, Agere ferias, i. e. Feriari, apud Plautum.

Diem unum bene agere ex philosophiæ præceptis. Cic. 5. Tusc. 5. Est autem unus dies bene & ex præceptis tuis actus, pene toti immortalitati anteposendus.

Diris agere aliquid. Hor. Epod. 5. 89.

Diligenter aliquid agere. Cic. 15. Fam. 4. Quod quum ab illo diligenter esset actum, ego in castra ad septimum kalendas Septembres veni.

Diligenter omnia a nobis agentur. Cic. 1. Fam. 5.

Ensis agit plurima bello navali. Lucan. lib. 3. 570.

Equum agere in viam. Liv. 3. Bell. Pun.

Error agit aliquid. Ovid. 3. Fast. 555.

Ex æquo agere. Tacit. 4. Hist. 64. Aut ex æquo agetis, aut aliis imperabitur.

Ex animo res agitur. Author ad Heren. lib. 3. Hoc scire tamen oportet, pronuntiationem bonam id perficere, ut res ex animo agi videatur. h. e. Non fictè, non simulate. [Sic ex animo facere Ter. Andr. 4. 5. extr.

Ex diverso agere. Quintil. lib. 5. cap. 11. Aut adversari, aut ejus qui ex diverso agit.

Ex fide bona agere. Cic. 3. Off.

Ex infidiis. Cic. 1. de Off. 109. i. e. Infidiose sive per infidias.

Ex sponso sive ex sponso agere. Quod recentiores dixerunt, Agere ex stipulatu. Cic. pro Quint. 2. Sponsonem facere maluit: fecit, te iudicem. C. Aquili sumplit: ex sponso egit. Serv. Sulpitius apud Gellium, Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur, aut non ducebatur, qui stipulabatur, ex sponso agitur.

Ex syngrapha cum aliquo. Cic. pro Muren. 35. Pergitisse vos, tanquam ex syngrapha, agere cum populo? i. e. Populum veluti ex syngrapha obligatum quasi in jus vocare, & cogere?

Exemplis agere. i. e. collatis utrinque exemplis. Plin. lib. 10. cap. 75. Et si exemplis agatur, profecto paria sunt.

Experimenta agere. Plin. lib. 29. cap. 1. Discunt periculis nostris, & experimenta per mortes agunt. i. e. Artis sue periculum faciunt, atque ita eam approbant & confirmant. De medicis loquitur.

Fabulam, comediam, tragediam. Cic. 11. Philipp. 19. Quorum alter commentatus est mimos, alter egit tragediam. Videtur Cicero de auctore tragediae hic intellexisse, ut sit EGIT, pro FECIT. Nam poeta comediam five tragediam facit, qui componit eam: ut sæpe apud Plautum & Terentium. Histrion vero comediam agit, qui eam populo voce ac gestu representat: quod Ludere vulgo dicitur. Unde appellata est Actio: & qui agunt, Actores dicti. Ter. pro Eun. 22. Nunc quam acturi sumus Menandri Eunuchum. In agendis autem fabulis, alius alium personam agit. ut agit hic Simonem, ille Davum, alius Pamphilum, aut Thaidem, &c.

Fama agit aliquid. Hor. 2. Carm. 2. 7.

Vivet extento Proculeius avo,

Notus in fratres animi paterni:

Illum aget penna metuente folvi

Fama superstes. Acron, i. e. Ducet per notitias omnium. Familiariter agere. Cic. 15. Fam. 4. Agam tecum familiariter.

Folia agit ficus. h. e. Emittit. Columel. lib. 5. cap. 10. Sic Frondem, Gemmas.

Fortuna nostra agit per adversas procellas. Ovid. 5. Trist. 13.

Forum. Cic. 5. Att. 16. In ultimam provinciam fe coniecit, Tarsum usque: ubi forum agit. i. e. Jus dicit. V. Conventum.

Frigora agunt venti. Virg. 1. Georg. 352.

Æstusque, pluviasque & agentes frigora ventos.

Frondem dicitur arbor. Plin. lib. 18. cap. 6. V. Folia supra.

Fugam, Fugere. Liv. 5. Bell. Pun.

Fundamenta. i. e. Ponere, vel Ducere. Cic. pro Milon. 76. Qui parietem sic per vestibulum fororis instituit ducere, sic agere fundamenta, ut forem non modo vestibulo præteriret, sed omni aditu & lumine.

Gemmas agit vitis, aut arbor. Varro 1. de R. R. cap. 30. h. e. Emittit, V. Folia.

Gestum in scena. Cic. 2. de Orat. 233.

Genialiter agere festum. Ovid. 11. Met. 95.

Graviter aliquid. Hor. 1. Epist. 1. 24.

Gratus agere præcipites. Val. Flac. 8. Argon. 106.

Gratus agere tacitos. Val. Flacc. 7. Argon. 441. i. e. Tacite.

Grates, poeticum magis quam oratorium. Cic. de Sonn. Scip. 1. Et grates (inquit) tibi ago summe Sol, vobisque reliqui Colites.

Gratias furtive, In angulo ad aurem. Sen. de Benef. lib. 2. c. 23.

Gratias remotis arbitris. Sen. lib. 2. cap. 23. Ingratus est, qui remotis arbitris agit gratias.

Gratias alicui apud alium. Cic. 13. Fam. 66. Nero meus mirificas apud me tibi gratias egit, profus incredibiles.

In aliqua re. Cic. 2. Att. 24. Bibulus Pompeium fecerat certiorum, ut caveret infidias; in quo ei Pompeius gratias egerat. pro, Qua de re.

Graviter, leniter, price, remitte, severe, urbane agere cum aliq. Cic. pro Cœlio 33. Sed tamen ex ipsa quarum prius, utrum me fecum severe & graviter & price agere malis, an remisse ac leniter & urbane.

Hoc age. Præco in sacris faciendis dicebat, Hoc age, quod significat, Ad hoc solum attende animumque adverte, Author Plutarchus in Coriol. Plaut. in Pers. Hoc age. opusne est hac tibi emptæ? h. e. Animadverte, & intentus esto in hanc rem.

Hoc age. Ter. Phorm. 2. 3. 88. Te oblectet, tibi habe. a. minue vero iram. b. hoc age. Ubi donatus, Hoc age, annuente est.

Hoc agite. Ter. Eun. 1. 2. 50. Hoc agite amabo. Ubi Donatus, Hoc agite, pro adverbio corripientis est positum: aut certe pro adhortatione audientia præbenda. Sic Plaut. Hoc agite fultis spectatores. Et convenit velut nutu audientiam significantis, & gestu hoc ipsum adjuvantis.

Hortatione, pro Hortari aliquid. Cic. 1. Q. frat. 1. Ac jam hoc loco, non hortatione neque præceptis, sed precibus tecum fraternitatem agam.

Hyemem agere sub tectis, i. e. Transigere. Liv. 5. Sic æstiva agere sub tectis. Liv. 7. Bell. Pun.

Ictum, pro Impellere. Liv. 5. Decad. lib. 2.

Id agere, ut &c. Elegans formula qua studium, consilium, & conatus significatur, praefertim clandestinus. Cic. 4. Catil. 12. Qui id egerunt, ut gentem Allobrogum in vestigiis huius urbis collocarent. Nepos 2. 5. 1. Certiore enim fecit, id agi, ut pons dilloveretur.

Idus agende sunt tibi mecum. Hor. 4. Carm. 11. 14. Acron: i. e. Celebranda. Diem vero natalem Mæcenatis significat, nimirum Idus Aprilis.

Imperium agere. Plin. lib. 7. cap. 28.

Impetus agitaliquem. Ovid. 2. Met. 203.

Agere in, pro esse. Virg. 5. Æn. 51.

Nunc ego Getulis agerem si fyrtribus exul. Ubi Servius, Si in Getulis fyrtribus agerem. i. e. Effem. Plin. lib. 8. cap. 25. Dies in terra agit, noctes in aqua.

In furore, pro Furiosum esse. Ulpian. in l. Patre furioso. D. De iis qui sui, vel alie. juris sunt.

In admittationem animum agit. Plin. lib. 25. cap. 1. i. e. Impellit, & quasi Rapiat atque trahit.

In arma. Liv. 6.

In crucem. i. e. Tollere. Cic. 7. Verr. 162. & 5. de Fin. 84.

In cruciatum & crucem. Cic. 7. Verr. Non tu hoc loco Gavius, non unum hominem nescio quem civem Romanum, sed communem libertatis & civitatis causam in illum cruciatum & crucem egisti.

In exilium. Plin. lib. 7. cap. 30. Et Liv. 5. Bell. Pun.

In fraudem. Virg. 10. Æn. 73.

In fugam, Fugare. Liv.

In furorem, in rabiem. Horat. Ep. 1. 9. 25.

— Numeros animosque fecutus Archilochi; non res & agentia verba Lycamben. H. St. Subaudiri nempe innuit in furorem.

In hoc agam, ut eum deleget mihi. Ulp. in l. Idemque. §. Si cui. D. Mandat.

In orbem agi. Virg. 2. Georg. 401.

In bona spe. Tacit. 12. Ann. ad fin. Crebroque vulgabat, ire in melius vultudinem principis, quo miles bona in spe ageret.

Inconsiderate & negligenter. V. NEGLIGO.

Incuriosus. Tacit. 4. Hist. 28. Cæsar cohortes eorum in vico Marcoduro incuriosus agentes.

Inquisitio agitur. Plin. lib. 29. cap. 1. Inquisitio per parietes agitur.

Inter bonos bene agere. Cic. 7. Fam. 12. Ubi porro crit illa formula fiducia, Inter bonos bene agere? Hac formula pertinet ad omnes contractus bonæ fidei. Monet autem viros bonos multa debere præstare, quæ etiam non sunt lingua nuncupata.

Iracunde. Cic. 8. Philipp. 17. Vehementer me agere fatcor, iracunde nego.

Iter agere. Ovid. 2. de Arte Am. 84. de Icaro.

Judicium agi. Plin. lib. 9. cap. 35. Postero die quo iudicium agebatur. Iudicio agere cum aliquo. Scævola l. penult. D. de acquir. heredit.

Jure summo agere. Bædaus, Summo jure agere dicebant antiqui, pro eo quod est, Non ex æquo & bono, sed inquire quodam jure & præfæcto. Cic. pro Cæcin. 34. Non enim minus laborat Cæcina, ne summo jure egisse, quam ne certum jus obtinuisse videatur.

Laudes & grates diis. Liv. 7.

Legationem apud aliquem. pro Exequi legationis munus. Afconius. Legati agere dicuntur. pro eo quod est, Legationis munus exequi. Liv. 9.

Lege agere. Ter. Phorm. 5. 7. 91. Lege agere ergo. Ubi Donatus, Lege agito, dicebatur ei, cuius intentio contemptibilis adversario videbatur. Cic. 1. de Orat. Agent enim tecum lege primum Pythagorei omnes. V. Lege agere in LEX.

Lege agere in hereditatem paternam. Cic. 1. de Orat. 175.

Leniter, V. supra, Graviter.

Lente agere, V. LENTUS.

Limes agendus. Ovid. 3. de Arte Am. 558.

Nec stabiles animos annis, viridemeque juventam Ut capias, aut limes agendus erit. h. e. Non iisdem artibus sefellere senem & juvenem. Proverbium.

Mandata agere, idem quod Mandata exequi. Cic. 9. Att. 8.

Mecum agit fortuna secundis rebus. i. e. Favet. Lucan. lib. 1. 310.

Mecum agit duris legibus. Non verbis polthæ, sed verberibus agam tecum. Summo jure agit cum illo, & familia.

Menfis agitur. Plin. lib. 14. cap. 1. A Virgili vatis obitu xc aguntur anni. Ter. Hec. 3. 34. Tum postquam ad te venit, mensis jam hic agit septimus.

Mensuram alicujus rei agere. Plin. lib. 15. cap. 3. Amurcæ mensuram nemo agit. i. e. Nemo amurcam metitur, five ad mensuram redigit.

Morem. Sallust. Primum omnium, omitendum morem hunc, quem agitis impigre lingue.

Metus mortis est foras agendus. Lucret. lib. 3. 37.

Et metus ille foras præceptis Acherontis agendus

Funditus, humanam qui vitam turbat ab imo. h. e. Expellendus omni ex parte.

Minerva pingui agere. Cic. in Lælio, 19. Agamus igitur pingui Minerva, ut aiunt. h. e. Omnia omni obscuritate & nimia subtilitate, hanc rem tractemus crassius: five (ut imperiti loquuntur) Loquamur grosso modo. Proverbiale est.

Modeste agere. Quintil. lib. 5. cap. 6.

Modice agere quippiam. Cic. pro Cælio. Nunc agam modice, nec longius progrediar, quam me mea fides & causa ipsa coget. V. MODUS.

Multum agit fexus, ætas, conditio: ut in fœminis, senibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Non multum egerit. Cic. 7. Fam. Quod quidem si inter vos senes venale profcripserit, egerit non multum. i. e. Non multum profecerit.

Multum acti. Quintil. l. 7. c. 1. p. 592. Burm. Jam multum acti est. Postulati non adituile & heres esse. [Sunt qui gen. putant ab ACTUM, ti, Alii Archaisum, Acti pro Actus. Forte Actum legendum.

Negotium suum. i. e. Rem privatum curare. Nam agere suum negotium dicitur, qui sic in propriis rebus est occupatus, ut nihil curet aliena. Cic. 1. Off. 29. Sunt etiam qui aut studio rei familiaris tuendæ, aut odio quodam hominum, suum fe negotium agere dicant.

Nihil agere. V. NIHIL.

Nihil aliud agit, nisi. Cic. 4. Acad. 7. Neque nostræ disputationes quicquam aliud agunt, nisi in utranque partem dicendo & audiendo eliciant, &c.

Nimbos agens Eurus. Hor. 2. Carm. 16. 23.

Noctem inter gaudia agere. Virg. 6. Æn. 514. i. e. Ducere.

Nugas agere, pro Nugari. Plaut. Cistell. 2. 3. 39.

Orbum agimus & naufragum & periclitantem: quorum inducere personas quid attinet nisi affectus assuimus? Quintil. Inst. 6. 2. extr.

Orationem. Cic. de Senect. Agere orationem, non est eam componere aut ferre, sed orationem palam habere, live pronuntiare. Nam in priore significato, Facere orationem, sicut Facere carmen, dicimus. Olscitanter. V. OSCITANTE.

Otia, i. e. In otio & tranquillitate vivere, vel otari. Virg. 3. Georg. 377.

Ipsi in desolatis specubus secura sub alta Otia agunt terra.

Pacem. Sallust. Licentate tuam pacem agere.

Pacem, pro Quiescere. Sil. Ital. lib. 7.

Pacem nocte datam mortalibus orbis agebat.

Partes aliquas, live aliquam Personam. Cic. 7. Fam. 6. Et quando Medeam agere coepi, illud semper memento, Qui ipse sibi sapiens prodesse nequit, necequidem sapit. Idem, Quum tibi prope necesse esset, eas agere partes. h. e. Suscipere inimicitias cum inimicis meis. Sed hoc traxit Cicero a fabularum personis: ut in comœdia, Agere partes lenonis, est Lenonem agere. Ubi etiam Agere primas partes a persona dicitur, quæ præcipua est in ipsa comœdia, Ter. prol. Phorm. Quia primas partes qui aget, is erit Phormio. Cic. in Bruto, Quum Cotta princeps adhibitus esset, priores tamen agere Hortentium. h. e. Superiorem esse.

Partes alicujus vicissim. Ter. Phorm. 5. 7. Vicissim partes tuas acturus est. interpretatur Donatus, Mutuas operas tradere.

Partes lenitatis & misericordie. Cic. pro Muren. 6. Ego autem has partes lenitatis & misericordie, quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter: illam vero gravitatis severitatisque personam non appetivi, sed ab Republica mihi impostam, sustinui.

Plebem. Liv. lib. 3. His fere agere plebem, plebisque animos. i. e. Exercere & vexare.

Pœnas alicujus sceleris a se agere. Liv. 5. Bell. Pun. pro Exigere.

Pœnitentiam agere dicitur, quem facti pœnitet: qui dolet se aliquid fecisse: qui rem factam, infestam quit. Plin. in Epist.

Præ se agere aliquid. Stat. 3. Theb. Liv. 29. 28. 3. Pecora quoque præ se agrestes agebant.

Præcipitem ex. Cæf. 3. Bell. Civil. 46. 5. Et ex inferiore loco adversus clivum incitati cursu, præcipites Pompeianus egerunt, & terga vertere coegerunt. h. e. Eos a superiore loco expullos, in fugam verterunt.

Præcipitem de fundo. Cic. pro Cæcin. 60. Si glebis, aut faxis, aut fustibus aliquem de fundo præcipitem egeris. i. e. deieceris de possessione.

Præcipitem, per metaphoram. Cic. 13. Philipp. Difficile est credere, eos qui me præcipitem egerint, æquillimas condiciones ferentem. i. e. De statu ac dignitate deiecerint, deturbant.

Præcipitem eum agunt pœnæ civium. Cic. 3. Verr. 7. Agunt cum præcipitem pœnæ civium Rom. quos partim securi percussit, partim in vinculis necavit &c. Hoc Sallustius dixit, Agitari conscientia scelerum.

Prædam & prædas. Liv. lib. 1. 17. Inde eos collecta juvenum manu hostilem in modum prædas agere. Agere prædas, est Prædari. h. e. Agros, vicos, aut loca alia populari, ut abigendo pecora, & auferendo quidquid pro libidine prædantium auferri potest.

Prædam, ad furtum etiam referunt. Plaut. Aul. Næ illic pulchram prædam agat, siquis illam invenierit auferam onustam auri.

Præfæ, V. supra, Gravitè.

Properato agi ad mortem. Tacit. 13. Ann.

Quercus agere carmine. Virg. 4. Georg. 510. de Orpheo,

Mulcentem tigres, & agentem carmine quercus. Servius: i. e. Moventem. [Ducere Horat. 1. Carm. 12. 12.

Quid ages? Ter. Phorm. 2. 2. 8. Quid ages? p. quid vis, nisi ut maneat Phanium, &c. Ubi Donatus, Non interrogantis, sed metuantis hoc dictum est.

Quid agis? Ter. Phorm. 1. 4. 39. Ah, quid agis? quo abis, Antipho? Ubi Donatus, Perturbati intercessoris est dicere, Quid agis? ut alibi, Mea Glycerium, quid agis? cur te is perditum? Oratio illa, Quid agis, est prohibentis, aut vocantis: quasi tu dicas, Quid agere paras? Quid vis facere? Quid agas vide, Modus est loquendi, quo admonemus eos qui magna aut periculosa aggrediuntur. Ter. Eun. 2. 1. 18. Hui! Univerfum tridium? vide quid agas. Idem Phorm. 2. 2. 72. Senex adest, vide quid agas. Ubi Donatus, Non terrentis, sed excitantis est.

Quod agitur agamus. Cic. 11. Philipp.

Radices deorsum agere. Columel. lib. 2. cap. 10. extr. Sed tenuem radicem deorsum agunt. [Cels. de Med. 5. 28. 1. Idque vitium subter, actis quibusdam radicibus serpit. Ibid. §. 14. de Myrmecis: Quæ radices altius exigunt, majoremque dolorem movent. i. e. Desigunt.

Radices agit vera gloria, per metaphoram dixit Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque etiam propagat. h. e. Corroboratur & stabilitur, manetque diu, nec facile evertitur.

Remissius cum subjectis agere. h. e. Eos tractare remissius. Columel. lib. 11. cap. 1. V. supra, Gravitè.

Res alias. Ter. Eun. 2. 3. 66. Desine, jam conclamatum est. c. h. alias res agis. p. Itud ago quidem. Ubi Donatus, Recte, quia dixit ille, Jam conclamatum est. Alias res agis: aut non attendis ad id quod dico, significat: ut nulla sit in eo attentio. Aut nugatorias res agis: hoc est, jocularis. nam hinc natum est, Hoc agite, amabo, quasi dicat, Vanas res agis. Cic. pro Cluent. 179. Ut hunc Oppianicum aliud agentem, ac nihil ejusmodi cogitantem, ad hanc accusationem detraheret.

Res alicujus. h. e. Curare. Cic. 12. Att. 33. Tuam in agendis nostris rebus diligentiam mirifice diligo.

Agere res dicitur, de qua in foro ac iudicio disceptatur: & alius quidem jus suum persequitur, alius iudicat. Hinc Agi dicebantur Græcis, cum iudicium celebrarentur; qui dies ~~279~~ dicebantur Græcis, ut Calaubonus ad Theophrasti Characteres observat. V. infra ACTUS Rerum.

Retro aliquid. Plin. lib. 36. cap. 5. Quod si quis horum familiarum ad proavum usque retro agit, inveniet artem ejus originem cum Olympiudum origine coepisse. Retro agere, hic significat Ordine (ut dicitur) retrogrado recensere, five numerare. Sic, Retro agere carmen, aut orationem, est A fine incipiendo pronuntiare aut recitare. Sic loquitur Quintilianus. quod etiam dicitur Ordine præpostero fieri.

Reum. Plin. lib. 2. cap. 7. Una accufatur, una agit reu. Dicitum de Fortuna.

Rimas. Cic. 14. Att. 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt: reliquæ rimas agunt. h. e. Diffunduntur ac diffolvuntur.

Scintillas. Lucret. lib. 2. 674. Scintillasque agere, ac late differre favillam. i. e. Spargere.

Se agere proprie dicitur, qui Ægre fe movet, aut gravate incedit. Virg. 6. Æn. 337.

Ecce gubernator fe fe Palinurus agebat. Idem 9. Æn. 696.

— is enim fe primus agebat. Ter. And. 4. 2. 25. Quid tu, quo hinc te agis? Ubi Donatus, Quo te agis: ut tarditatem difcedentis oftendat. Agere enim fe, tardi & triftes dicuntur.

Se pro equite Romano: i. e. Gerere fe, &c. Suet. in Claud. cap. 25. Libertinos qui fe pro equitibus Romanis agerent, publicavit.

Aguntque fe propugnatores fecleres, cuius turpe erat alios vindices fuiſſe. Juſtin. l. 8. c. 2. Aliter agere fe pro eq. & Agere fe ap. Terent. H. St. Secula vitæ aguntur. Ovid. 1. Met. 444.

Secula aguntur. Cic. de Senect. 7. Hæc & familia, per Exigere quoque & Tranſigere & Traducere efferuntur.

Severe, V. ſupra, Gravitè.

Sapienter agendum. Ovid. 13. Met. 377.

Silentium, pro Silere. Ovid. 1. Met. 349.

Simpliciter. Cic. 4. Acad. 112. Cum ſimplici homine ſimpliciter agerem.

Solute agere, Leniter, & ofcitantur. Cic. in Bruto. 276.

Spumas. Cic. 6. Verr. 148. Nam quum ſpumas ageret in ore, arderent oculi. pro, Spumas ore emitteret, videlicet ex iracundia & furore.

Spumas ore. h. e. Emittere. Virg. 3. Georg. 203.

— & ſpumas ageret ore cruentas.

Stationem. Tacit. 1. Hiſt. 28. Stationem in caſtris agebat Julius Martialis tribunus.

Stationes, Eſſe in ſtationibus. Liv. 3.

Tabellis obſignatis, h. e. Aliquem convincere teſtimonio ſuarum literarum. Cic. 5. Tuſc. 33.

Sic Agere teſtibus. V. Jocus Martialis: Summis teſtibus iſta res agetur. Ex ambiguo. H. St. Lapiſus memoriæ. Nam v. eſt in Priap. Carm. 14. Magnis teſtibus &c.

Tempora. Ovid. 3. Faſt. 402. Quum croceis rorare genis Thionia conjux Cœperit, & quinta tempora lucis agat. h. e. Quum aurora quintum diem faciet, vel adducet.

Tempora belli, i. e. Tranſigere. Ovid. 13. Epift. 42.

Triumphum, idem quod Triumphare, ſive Triumphum ducere. Cic. 14. Philipp. 13. Phalarica vero pugna ne triumphum quidem egit.

Triumphum ex aliquo populo. Liv. 6.

Triumphum de aliquo, quod frequentius. Plin. lib. 34. cap. 3. Qui de Perſe rege navalem triumphum egit. Cic. 7. Verr. 98. In portu Syracuſano de claſſe pop. Rom. triumphum agere piratam. Metaphorice, h. e. De capta Romanorum claſſe, triumphantis more gloriari.

Velis tumidis agitur. Hor. 2. Epift. 2. 201.

Vitæ agi. Ovid. 1. Trift. 2. 40.

Ver agit orbis. Virg. 2. Georg. 338.

— ver illud erat, ver magnus agebat Orbis & hybernis percebant ſtibus Euri.

Verberibus agitur navis. Lucan. l. 3. 536. h. e. Ordinibus remorum impellit.

Celfior at cunctis Bruti prætoria puppis Verberibus ſenis agitur, molemque profundo Invehit, & fumis longe petit æquora remis.

Verſum agere. Cic. 3. de Orat. 233. Nunquam agit hunc verſum Roſcius eo geſtu, quo poteſt.

Vehementer, V. Iracunde.

Urbane, V. Gravitè.

Vi. Liv. 4. Bell. Maced. & Cic. 1. Q. frat. 2.

Viam. Virg. 3. Æn. 695.

— Alpheum fama eſt huc Elidis anniem Oculas egiffe vias ſubter mare.

Vigilias noctu ad ædes ſacras. pro, Vigilare ad earum cuſtodiam. Cic. 6. Verr. 93. Sic in portu vigilias agere. Liv. 10.

Vitam ſine decretis. Cic. 4. Acad. 27. Agere vitam ruri. Liv. 7. Agere vitam graviter & ſapienter. Cic. 4. de Fin. 14.

Victimarii verbum. Nam Agere dicebantur, qui Macabant hoſtiam ſeu jugulabant: non quod antiquis *ἕταροι* fuerit macrare, (ut ſentit Laurentius Antiquar. voce Agonalia. p. 18.) ſed quia latiffime patet agendi vocabulum generale. Popæ enim ſeu Victimarii, ſive Minitri, non niſi juſti feriebant victimas. Itaque cum jam accincti quærerent, an agere deberent partes ſuas & ſuo deſungi munere, Agon? dicebant, ex quo diei Agonali factum nomen, qua de re Ovid. 1. Faſt. 317. ubi v. 319.

Nominis eſſe poteſt fuccinctus cauſa miniſter, Hoſtia coelitus quo ſeriente cadit: Qui calido ſtriſtos tincturus ſanguine cultros Semper (agone?) rogat, nec niſi juſtus agit. V. & Varr. de L. L. 5. 7. & e recentioribus Politianum cap. 60. Miſcoll. Alex. Neapol. 4. Gen. Hier. 17. p. 225. Briſſon. 1. Form. p. 12. Roſin. 4. Antiq. 10. Porro vox ſolemnis Præconis aditantæ ad ſilentium hortantis, ubi Magiſtratus rem divinam faciebant, Hoc age! vel etiam Hoc age! V. Torrent. ad Suet. Calig. c. 58. Galb. c. 20. Briſſon. l. c.

AGENS, entis. Partic. [*ἄγωνος*] Cic. in Bruto 317. Accrem enim oratorum, incenſum & agentem, & canorum, concuſſum hominum forique ſtrepitus deſiderat.

Agentes imagines. Cic. 2. de Orat. 358. Utendum eſt imaginibus agentibus, acribus, inſignibus.

Agentes in rebus: quorum in Codice ſæpius & alibi etiam mentio fit. Officium erat genus ſub Imperatoribus, qui mittebantur per provincias, ut curſui publico & vehiculari rei, importandisque frumentis, quæ vel ex

canone, vel indictione præſtabantur, præſent: rimatiq; ſecreta domorum, & ſpeculantes omnia ad principes, quæ reperiant, referrent; Frumentarii dicti ante. V. Salmat. ad Spartian. Hadrian. f. 28. & Calaub. f. 22. Itemque Turneb. Adverſ. 13. 10. Cujacium ad Tit. Cod. de Agentibus in rebus; & Panciroli in Notit. Imper. Orient. c. 64. Eveteribus Hieronymus in Obad. v. 18. Eos, ait, quos nunc Agentes in rebus vel Veredarios appellant; veteres Frumentarios nominabant. Hoſce Curioſos appellat Lex Cod. 13. de Curſu publ. de quo infra ſuo loco. Uſus eorum & in exequendis ſcriptis Imperatoris. V. Ambroſ. de Off. 2. 9. Actus, a, um. Partic. [*πραγματίζω*] ab Agor. Virg. 6. Æn. 236.

Hiſ actis propere exequitur præcepta Sybille. i. e. Perfectis, & abſolutis. Cic. 6. Fam. 8. Actis hiſ rebus, litera a te mihi ſunt reddita. Acta ætas, pro Exacta. Plaut. Trin. 2. 2. 38. Mihi quidem ætas acta eſt, tua iſtuc referet maxime. Sic, Actum tempus, vita, dies, Hor. in Arte Poët. 173. Cic. pro Cluent. 17. Vos ne huius honeſtiſſime actam vitam matris crudelitati condonetis, rogamus. Idem 5. Tuſc. 5. Eſt autem unus dies bene & ex præceptis tuis actus.

Acta honeſte ſuperior ætas. i. e. In rebus honeſtis tranſacta. Cic. de Senect. 62. Actus, Appulſus, Virg. 3. Æn. 708.

Sive errore vie, ſeu tempeſtatibus acti. Idem 6. Æn. 532.

— pelagine venis erroribus actus? Nonius.

Actus, Coactus, territus. Virg. 6. Æn. 379.

Prodigis acti coeleſtibus oſſa piabant. Nonius.

Actus, Colluſus. Virg. 7. Æn. 224. — quibus actus uterque Europæ atque Aſiæ fatis concurrerit orbis. Servius.

Actus, Compulſus. Liv. 7. Bell. Pun. Elephanti quoque commiſſo jam certamine in prælium acti.

Actus multis caſibus. i. e. Agitatus, vexatus. Virg. 1. Æn. 240.

Actum augurium. Cic. 1. de Divin. 32. Id poſſetne fieri, conſulit. Ille augurio acto, poſſe reſpondit. Pro hoc uſitatus eſt, Captare augurium. Hic ergo videtur Acto, pro Peracto, i. e. Finito poſitum.

Imber actus cælo. Virg. 2. Georg. 334.

Actum, Admotum. Virg. 9. Æn. 505.

Accelerat acta pariter teſtitudine Volſci. Nonius. V. Agere, Applicare &c.

Acti jucundi labores. Adagium eſt. Unde dictum ab Juven. 12. Sat. 82.

— gaudent ubi vertice raſo Garrula ſecuri narrare pericula nautæ. Hoc proverbio uſus eſt Cic. 2. de Fin. 105. Quid ſi etiam jucunda memoria eſt præteritorum malorum, ut proverbialia nonnulla veriora ſint, quam veſtra dogmata? Vulgo enim dicitur, Jucundi acti labores. Nec male Euripides (concludam ſi poterò Latine, Græcum enim hunc verſum noſtis omnes) Suavis eſt laborum præteritorum memoria. Eraſm. in Chiliad.

Actus reus criminis. Ovid. 1. de Arte Am. 324. V. Agere reum.

Sitis acta omnibus venis. h. e. Calor ſitum generans, per omnes venas diffuſus. Virg. 3. Georg. 482.

Sed ubi ignea venis Omnibus acta ſitis, miſeros adduxerat actus.

In parietes palus. Columel. lib. 8. cap. 3.

Retro actus. Ovid. 12. Met. 253. i. e. Verſus.

Actum eſt, Proverbialis genus loquendi apud veteres, quo etiam hodie Deſperationem ſignificamus. Ter. And. 3. 1. 7. Quid ego audio? actum eſt, ſiquidem hæc vera prædicat. Ubi Donatus; Hæc res ſecundum ſuis civile dicitur, in quo cavetur nequis rem actam apud iudices repetat. Idem Adel. 3. 2. 27. Actum eſt. Ubi idem Donatus, Actum eſt (inquit) verba ſunt deſperationis. nam Actum eſt dicitur in ea re, de qua jam lata ſit ſententia. Cic. 14. Fam. 3. Nunc prius reliqua eſt in novis Trib. pleb. & in primis quidem diebus: nam ſi inveterat, actum eſt. Quum iudices de concilio dimittebantur, præco pronuntiabat, ACTUM EST I LICET.

i. e. Ire licet.

Actum eſt de. Cic. 12. Att. 25. Nam quod ſcribis *ἰσχυροσ*, actum jam de iſto eſt, alia magis quæro. Liv. 2. Actumque de exercitu foret.

Actum habere quod quis egerit. Cic. 3. Tuſc. 30. h. e. Ratum.

Actum agere, i. e. Fruſtra laborare, proverbialis fermo eſt. Sim. Boſius ad Cic. 9. Att. 18. p. 123. Tu, (malum l.) inquires, actum ne agas. Actum agere, inquit, apud hunc auctorem eſt, ea de re faciendæ cogitare, quam ante factam oportuit, & cuius gerendæ tempus jam præterit. Ther. Phorm. 2. 2. 72. Actum, aiunt, ne agas, & Cic. in Lælio, Præpoſteris utimur conſiliis, & acta agimus, quod veterum veteri proverbio.

Actum eſt: ſolet hodieque ſubſcribi tabulis, quibus, que ſuper re aliqua tractata conſtituta ſunt, comprehenduntur. In Teſtamento Galli Favonii Jucundi ſculpto in lapide; ACTUM VI K. QVINTILES SERV. GALBA L. AVRELIO COSS. In alio lapide: ACTVM P. ROMVLVS CIT. HISPAN. PROC. ET DOMITIANO VESPAS. F. ORBI IMPERANTE. [Conf. Suet. Jul. c. 20. 25.]

ACTA, orum. n. pl. Tabulae ſeu Commentarii Imperatorum, ſenatus, populi, quibus perſcribebantur, qua ſingulis diebus acta, geſta, judicata eſſent: item natiuitates, matrimonia, mortes, &c. Sequæ actus materia eorum, qui condituri Hiſtorias; qui horum Actorum non raro mentionem faciunt. Hiſ conſciendis qui erant præpoſiti, Ab Actis & Actuarii appellati.

De illis plura Lipſ. ad Tacit. 5. Ann. Idem erant quodammodo, quod hodie, quæ vocantur, Novellæ. [Erant autem alia Populi, alia Senatus Diurna Acta. Illorum pulcherrimum fragmentum exhibuit ad Suet. Jul. c. 20. Græv. q. V. & plenius Dodwell. in Prælect. Cambden. Male vero conſulendum nulli cum Actis Senatus, unde nec fatiſ ſibi conſtat Fabric. Bib. Lat. l. 4. c. 5. extr. & in Supplem. Hæc enim parum diſcrepante a Protocolis, que vocantur, ex Suet. Aug. c. 5. apparet.] Hanc publicam diligentiam privatam quoque æmulati viri indulturi ac fruſi, habere ſolebant commentarios, in quibus, quicquid per dies ſingulos dicerent, facerentve, annotabant. Quo reſpicit Sen. de Benef. 2. 9. Beneficium in acta non mitto. Sueton. Diurnos commentarios, Aug. c. 64. Diurna, Tacit. 13. Ann. 31. & 16; 22. 6. Quotidiana, Vopifc. vocat in Aurel. c. 1. puta Acta, quod hic ſubaudiendum eſt. V. plura in Diurnis. Vellet. 2. 60. 4. Actorum commentaria; Appianus *ἱστορίων ἰσχυροσ*. V. Bernegg. ad Suet. Caſ. 20. 1. Bœcler. de Actis Civitatis. Cic. 12. Fam. 8. & ſæpius Coelius l. 8.

Acta belli & domus. Neſtor apud Ovid. 12. Met. 185.

Vite acta. Ovid. 4. Trift. 9. 92.

Forenſia. Lucan. ad Piſon.

Fortia. Val. Flacc. 6. Argon. 128.

Horrica. i. e. Horrorem incutientia, nempe magica. Val. Flacc. 3. Argon. 423.

Inuma-

Immania Cæsaris acta condere, Grandia & præclara Cæsaris gesta describere. Ovid. 2. Trist. 335. & 9. Met. 247.
 Ingentia acta recensere. Stat. 2. Theb. 706.
 Mortalia. Ovid. 1. Trist. 2. 97.
 Nocturna. Ovid. 2. de Arte Am. 625.
 Patriis actis superbere. Ovid. 8. Epist. 43.
 Propiora. Stat. 5. Theb. 120.
 Canere acta longi temporis. Ovid. 1. Fast. 104.
 Circumducere acta. i. e. Antiquare & delere. Paulus l. 45. D. de Re iudicata, Acta apud fe habita, si partes consentiant, iudex potest ea die jubere circumduci: nisi vel negotium, vel lis terminata est.
 Cognoscere de alicuius actis. V. COGNOSCO.
 Communicare acta sua cum aliis. Ulysses apud Ovid. 13. Met. 239.
 Commprobare. Ovid. 5. Trist. 46.
 Condere. Ovid. 2. Trist. 335.
 Convellere. V. CONVELLO.
 Loqui acta. Ovid. 3. Fast. 170.

— mira quidem, sed tamen acta loquo.
 Obligare fe in acta alicuius, & in acta alicuius jurare. Suet. in Tiber. cap. 26.

Referre in acta, V. REFERRE.
 Rescindere acta. Cic. 1. Philipp. 23.
 Tollere acta. Cic. 6. Att. 1.
 Vincere. Ovid. 11. Met. 223.

A C T U S, ūs. m. [ακτις] plerumque actionem significat. h. e. Omne quod agitur. Quintil. l. 2. c. 18. Quam ab actu, hoc est opere, recesserunt. Cic. in Sallust. 1. Quod si vi mea atque actibus huic conviciatori respondero. Idem l. de Legib. 31. Nec solum in rebus, fed etiam in pravis actibus.

Actus, pro Dispensatione, administratione. Scæv. in l. 40. §. 3. D. de statu lib. Stichus servus meus actor, si rationem omnem actus sui heredi meo reddiderit, liber esto.

Actum gerere, pro Dispensatore esse, dispensationem administrare. Martian. in l. interdum. D. de publican. Cum is servus qui actum domini gessisse diceretur, in commissum cecidisset, venire non debuisset.

Actus. h. e. Gesta & præclara facinora. Lucan. lib. 8. 807.
 Adde actus tantos, monumentaque maxima rerum.
 Sceleris actus. i. e. Perpetrator sceleris. Lucan. lib. 8. 668.

Septimius sceleris majus scelus invenit actu.
 Herculei actus. Claud. 1. in Ruff. 284.
 Humanos actus digerere. Stat. 5. Sylv. 8.

Actus placiti diis. i. e. Grati. Val. Flacc. 2. Argon. 5.
 Priores actus. Claud. 8. Paneg. 145.

— actusque priores
 Commendat repetitus honor.
 Rapidus actus; Festina impulsio, Propera persecutio. Lucan. l. 9. 31.

Actus vite. Quintil. l. 11. c. 1. Etiam in cæteris actibus vite, non idem in foro, curia, campo, theatro, domi facere convenit.

Actus rerum. Suet. Aug. c. 32. Claud. c. 15. & c. 22. itemque Ner. c. 17. & Plin. 9. Epist. 25. sunt actiones Casarum & ipsi Judicarij dies, five cum habentur Judicia, five aguntur res; qui Græcis ἀγορῆς; de quibus Casaub. ad Theophrast. Charact. c. 6. & Torrent. ad Suet. Aug. c. 32. Sic, Actus forensis. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Actus modo significat in comædiis & tragædiis Certa spatia canticorum: modo iter inter vicinos, Quatuor pedum latum: modo in Geometrica Minore parte iugerij, id est, centum viginti pedum: modo Motum corporis, ut histrionum & saltatorum, qui etiam ex hoc ipso Actuosi dicuntur. Author Festus. Varro de L. L. 4. 4. Actus, iter in agris, quod agendo teritur. Idem l. de R. R. c. 1. Actus quadratus qui & latus est pedes centum viginti, & longus totidem. Plin. l. 18. c. 3. 1. Actus vocabatur, in quo boves agerentur, quum aratur, uno impetu iusto: [Hard. agerentur cum aratro] Hic erat cxx. pedum: duplicatusque in longitudinem iugerum faciebat.

Actus, in fabulis. Quintil. l. 5. c. 10. Nam & fabule ad actus scenarum compositæ, argumenta dicuntur. Cic. de Senect. 69. Neque enim histrioni, ut placeat, peragenda est fabula, modo, in quocunque fuerit actu, probetur.

Actus & actiones. Cic. 5. Fam. 12. Secernas hanc quasi fabulam rerum eventorumque nostrorum: habet enim varios actus, multasque actiones & consiliorum & temporum.

Actus hominis, pro Partibus vite hominis, per translationem a fabularum actibus. Cic. pro Marcell. 28. Hæc igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus: in hoc elaborandum est, ut Rempub. constituas. Idem 3. Verr. Itaque primum illum actum istius vite turpissimum prætermittam.

Actus est Genus servitutis apud Jurisconsultos, in prædiis rusticis, cum vicino per fundum vicini agere iumentum licet, nec non vehiculum. Modestinus in l. inter actum. D. de Servit. rust. præd. Iter est qua quis pedes velesque commear potest: actus vero ubi & armenta trajicere, & vehiculum ducere licet.

A C T U A R I U S Limes est, qui primus actus est & ab eo quintus quisque: quem si numeres cum primo, erit sextus: quoniam quinque centurias sex limites cludent. Actuarius autem exta maximos, Decumanum & Cardinem latitudinem habent ped. xii. Per hos iter populo, sicut per viam publicam debetur. ita enim actum esse lege Sempronia, & Cornelia, & Julia. Quidam ex his latiores sunt xii. pedibus, ut hi qui sunt per viam publicam [militarem] acti. habent enim latitudines vite publicæ. Hæc Hyginus in libro de Limitibus constituendis. p. 152. Gæf.

A C T I V U S, a, ūm. [εἰσπραγνός] denom. a nomine Actus: nomen est fictum a Grammaticis: ut, Activa significatio. Et, Verbum activum, quod, teste Prisciano, semper actum significat, & faciat ex se passivum. Plura vide apud eundem l. 8. cap. de Generibus verborum, a princ.

A C T O R I U S, a, ūm. Idem quod Activus, ut, Ingenium actorum, Tertul. de Anim. cap. 14.

A C T U A L I S, e. [πρᾶξις] ut, Actualium vigor virtutum. Macrobi. Somn. Scip. 2. 17. Philoſophia actualis, Isidor. 2. 24.

A C T U O S U S, a, ūm. [ἀπαιτούς] denom. a nomine Actus: active & passive significat. Passive, est Kels laboriosa, quasi in qua plurimum agendum & laborandum est: ut, Actuosa comædia. Donatus in Terentium, Hæc scena actuosa est, magis in gestu quam in oratione constituta. Active, ut, Actuosa virtus, Actuosis ignis. i. e. Semper agens, nunquam cessans. Cic. 1. de Nat. Deor. 3. Virtus autem actuosa & deus vester nihil agens.

A C T U O S E, [ἀπεργασίαι] Adv. qualitatis. Cic. 3. de Orat. Quid petam præfidii? quam leniter? quam remisse? quam non actuose?

A C T I O, ōnis. f. [πραξις] Actio de pace. Cic. 9. Att. 11. Dispersione enim Consulum actio de pace subblata. i. e. Pacificatio.
 Gratiarum actio gratulatioque. Cic. ad Brut. 3.
 Actio, quam vulgo dicimus Operationem. Cic. 1. Off. 19. Virtutis enim lapsus omnis in actione consistit.
 Privat deos omni prociatione atque actione Epicurus. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. i. e. Deos agere aliquid negat Epicurus.
 Spoliare deos motu & actione divina, est Deos nihil agere asseverare. Cic. 2. de Nat. Deor. 102.
 Mentis actio atque agitatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 46.
 Actiones corporis naturales. Cels. l. 1. Naturales corporis actiones appellant, per quas spiritum trahimus & emitimus, cibum potionemque & assumimus & concoquimus: itemque per quas eadem hæc in omnes membrorum partes digeruntur. Vulgo Functiones.
 Consentaneæ appetitionibus actiones. Cic. 2. de Nat. Deor. 58.
 Dare curas & actiones honestas alicui. Cic. 9. Fam. 8.
 Actio vite, pro vivendatione, seu modo. Cic. 5. Tusc. 66. Si vite modum actionemque quarimus.
 Actio Tragica seu scenæ, est Ipsa per gestus representatio. Cic. in Orat. 86. Accedit actio non Tragica, nec scenæ, sed modica iactatione corporis: vultu tamen multa concitans: non hoc quo dicuntur os ducere, sed illo, quo significant ingenue, quo sensu quidque pronuntiant.
 Actiones pro Actis. Cic. 3. Fam. 10. Qua denique facilitate, qua humanitate tulit contentionem meam pro Milone, adversante interdum actionibus suis.
 Mandare scriptis actiones suas. Cic. 12. Off. 3.
 Monitores actionum. Cic. in Sallust. 17. Quos ego habui omnium mearum actionum monitores.
 Actio habet item alia significata. Valla l. 4. Actio dicitur tum ipsa pronuntiatio, tum oratio que habetur, tum oratio scripta.
 Actio, de oratoris pronuntiatione, gestuque dictum. Cic. in Orat. 55. Est enim actio quasi corporis quedam eloquentia, quam conitet & voce atque motu. Idem 3. de Orat. 219. Est enim actio quasi sermo corporis. Idem de Clar. Orat. 239. Actio Cn. Pompeii habebat & in voce magnum splendorem, & in motu summam dignitatem.
 Ardenter actio. Cic. in Bruto.
 Brevis & concisa actio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Clamora, V. CLAMO. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Facilis & favorabilis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Liberalis. Cic. in Bruto.
 Varia, vehemens, plena animi, plena spiritus, plena doloris, plena veritatis. Cic. 2. de Orat. 73.
 Claudicat actio. V. CLAUDICO, in CLAUDUS.
 Dominatur actio in dicendo. Cic. 3. de Orat. 212. Actio inquam in dicendo una dominatur: sine hac fumus orator esse in numero nullo potest, mediocrius, hæc intrusctus, fumos sæpe superare.
 Actio, pro Oratione, five quum habetur, five quum scripta est: ut Actiones Ciceronis in Verrem. Suet. Jul. c. 49. Prætereo actiones Dolabellæ & Curionis patris &c. Easdem c. 9. Orationes appellat.
 Actio, pro Auctione. Ulpian. in tit. Qui hæred. iustit. poss. Pro hærede gerit, qui rebus hæreditariis tanquam dominus utitur, velut qui actionem rerum hæreditariam facit, &c. i. e. Auctionem. Item in l. 2. §. tutor. §. procuratorem. D. pro empto. l. Si exilitians. D. de usufruc. l. 1. & l. 2. §. fin. de collat. bon. Cuiusvis. [Forse ex errore natum.]
 Actio apud Jurisconsultos dicitur Jus persequendi in iudicio quod sibi debetur. Hæc Justinianus libro quarto. Ulpianus autem in lege vigesima quinta, D. de actionibus & obligationibus, duo actionum genera esse scribit: in rem, que dicitur Vindicatio: & in personam, que Condictio appellatur. In rem actio est, per quam rem nostram quæ ab alio possidet, petimus. In personam actio est, qua cum eo agimus qui obligatus est nobis ad faciendum aliquid, dandumve. Erat autem nihil aliud quam formula, quasi quis dicat rerum privatim agendarum modus, & forma jurisconsultorum, & pragmaticorum ingenis excogitata. Itaque vulgo Legis actiones vocabantur, quoniam earum rerum de quibus lex xii. tab. scripta erat, agendarum formam ritumque præscribebant. Hæc ex Hotomani lexico descriptissimas, quemadmodum & ea fere omnia quæ de actionum generibus sequuntur.
 Actio ædium incensarum est in duplum ex xii. tabul. ut ex Julii Pauli sentent. tit. 3. apparet. Incendiarij, qui consilio ignem inferunt, summo supplicio afficiuntur. Quod si per incuriam eorum ignis evaserit, dupli compendio damnus ejusmodi sacri placuit. Hæc ille. Cæterum ista est actio, que incensarum ædium dicitur in l. Jurisgentium. D. de pact. de qua etiam in l. Qui edes. l. pen. D. de incend. ruin. & naufr.
 Pro accusatione. Pap. in l. 1. de crimina. stell. Actio stellionatus neque publicis iudicis, neque privatis actoribus continetur.
 Bonæ fidei actiones, concisa loquutione dicuntur, in quarum formulis Prator adiciebat, Ex bona fide. Cic. in Topic. 66. Stricti autem iudicij sunt, in quibus præfixæ iudicium a Pratore definitur, & quasi ad vicium refertur, ut Judici a verbis formulæ, ne tantillum quidem recedere liceat. Cic. pro Rofc. Com. 24.
 Actiones arbitrarie dicuntur, in quibus qui iudex datus est, non ad certam formulam ac summam, ut in strictis iudiciis, astringitur, sed, ut ait Imperat. §. 30. de Act. ei permittitur ex bono & æquo secundum cusque rei, de qua actum est, naturam, æstimare, quemadmodum actori fatiens oporteat.
 Commodati, est personalis actio, per quam id quod gratis alicui utendum dedimus, reddi nobis postulam. Imper. §. 2. Quib. mod. re contr. obligat.
 Communi dividundo dicitur, quæ datur his, qui res quas vel voluntate, vel fortuna inter fe communes habent, per arbitrum dividi, & si quid alter alteri debeat, præstari postulant. Paul. l. 1. D. comm. dividund.

Conducti, five ex conducto, est actio in personam, per quam is qui vel rem utendam, vel opus faciendum conduxit, five recepit, ut vel re larta tecta utatur, vel operis perfecti mercedem consequatur, postulat.

Concessoria est, per quam rem nostram, ab alterius possessione, in dominium nostrum vendicamus. Imp. §. 2. de act.

Constitutoria est, qua cum eo agitur, qui vel pro se, vel pro alio solutorum se, sine ulla stipulatione constituitur. Imp. §. 8. & §. 9. de action. & tot. tit. de const. pec. in D.

De albo corrupto est, qua quis de populo agere adversus eum, qui Prætoris edictum corrupti, potest, ut quinquaginta aureorum pœna multetur. Ulp. l. 7. D. de Jurisd. omn. iud.

De arboribus succis ex 12. tab. est actio in personam, per quam qui alienas arbores ceciderit, arvis viginti quinque damnetur. Hanc enim penam constitutum fuisse Plin. lib. 17. cap. 1. testatur. Paul. l. 25. §. 6. D. de jurejur.

De effuso, dejecto, suspensio, est actio in personam, quæ adversus eos intenditur, qui cum in locum, qua aliquo iter fit, aliquid effuderint, dejecerint, suspenderit, cujus casus ulcu nocerit, nocere suspensum poterit. l. 1. & §. D. de his qui deiecer.

De in jus vocato vi exempto, est qua cum eo agitur, qui in jus vocatum exierit, dolove eximendum curaverit, ut quanti ea res ab actore æstimabitur, damnatur. l. 1. & §. D. Ne quis eum qui in jus voc. est vi exim.

De in rem verso, est actio in personam, per quam pater, dominusve, cujus filius servusve cum aliquo, sine ipsius voluntate, contraxit, si quid in rem ipsius versum erit, totum præstare cogitur: aut si quid non fit versum, quatenus peculium patietur. Imper. §. 4. Inst. Quod cum eo qui in alien.

De jurejurando est, per quam is qui adversarij postulatu deberi sibi pecuniam juravit, ita eum damnari postulat, si planum faciat se illius postulatu jurasse. Imp. §. 12. Inst. de act.

De pastu pecoris ex l. 12. tab. est, cum in meo fundo pecus tuum depastum est. l. Qui servandorum. §. ult. D. de præf. verb.

De patre, patronove in jus vocato, est per quam filius emancipatus, aut libertus, qui patrem patronumve sine Prætoris venia in jus vocavit, pœna quinquaginta aureorum damnatur. l. pen. D. de in jus voc.

De peculio, est per quam is qui cum filio fa. servove contraxit, contra patrem dominumve ita agit, ut quoad peculium ferre possit, solvere damnetur. Imp. §. 10. Inst. de act. & tot. tit. D. de pecul.

Depositi directa, est personalis actio, per quam id quod apud al quem depositum, reddi nobis postulamus. §. 3. Inst. Quib. mod. re contrah. oblig. Contraria vero est, per quam qui depositum recepit, quod in eo tuendo allervandoque impendit, postulat. D. in tit. Depof. vel contra.

De tigno juncto est, qua utitur dominus adversus eum qui ipsius tignum, ædibus vineisve suis adjunxit, per quam non ipsum tignum, sed duplum consequitur. Ulp. l. 1. D. de tig. juncto.

De æstimate five æstimatoria, est actio in personam, per quam qui rem aliquam vendendam accepit, vel rem ipsam incorruptam reddere debet, vel ipsius æstimationem. Ulp. in l. 1. D. de Æstimate.

Empti, five Ex empto, est actio in personam per quam qui rem quampiam emit, venditorem, & quæ lingua nuncupata sunt, præstare, & si nominatim nihil convenit, rem tradere, eamque vel emptoris facere, vel evictionis nomine obligari, cogit. l. 2. D. de act. empt.

Exempta dicitur, cum agi posse desit. Ulp. l. 26. §. 4. D. Ex quibus causis majores.

Exercitoria, est actio in personam, per quam navis exercitor, aut caupona, aut stabuli, dolum, aut furtum, quod in navi, aut caupona, aut stabulo non per ipsum, sed per aliquem eorum, quorum utitur opera factum erit, præstare cogitur. tot. tit. D. de Exercit. actio.

Ex stipulatu est actio quæ ei competit, qui sibi aliquid incerti dari fierive stipulatus est, veluti Quicquid vini hoc anno ex vineis tuis colligetur. Instit. de verb. oblig. in princ.

Ex stipulatu doti exigende, est actio in personam, per quam uxor dotem suam soluto matrimonio a marito condicit. l. penul. C. de jure dot. l. unic. C. de rei uxor. act.

Familie eriscunde dicitur, quæ datur cohæredibus postulantibus, ut & hæreditatis dividatur, & si quid alter alteri debeat, præstetur. Ulp. in l. 22. §. 3. D. Fam. Erisc.

Finibus regundis est, quæ consinibus conceditur, postulantibus, ut quod cujusque proprium sit, ab arbitro definiatur, & si quid ab alteruto commissum sit, refarciatur. Paul. in l. 1. D. finium regund.

Funeraria, est actio in personam, per quam is qui pro officio suo, veluti delectus a testatore, vel hæres scriptus, vel suo ordine cognatus, funcrandi defuncti causa sumptus fecit, eos ab eo, ad quem ea res pertinet, recuperat. l. 12. §. 2. de Relig. & sumpt. funer.

Furti actione concepti tenetur is, apud quem furtum quæritum, & inventum est. Paul. l. 2. sent. tit. 11. §. 4. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Furti manifesti est, qua quadrupli pœna, ab eo qui manifestus fur est, exigitur. Nec manifesti autem, qua a non manifesto dupli. §. 5. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Furti non exhibitii adversus eum datur, qui furtivam rem apud se quæritam, & inventam non exhibuit. §. 4. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Furti oblati competit ei cui res furtiva oblata est, ut apud eum potius quam eum qui obtulit, conciperetur. §. 4. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Furti prohibiti adversus eum est, qui furtum quærere testibus presentibus volentem, prohiberit. §. 4. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Furti, ope, consilioque facti, adversus eum datur, cujus ope consilioque furtum factum est. §. 9. Inst. de oblig. quæ ex delict.

Hæreditatis, est actio in rem, qua in illos, qui jus pro hærede, vel pro possessore habent, vel rem hereditariam, licet minimam, possident, intenditur. l. 9. D. de petit. hæred.

Hypothecaria, quæ & quasi Serviana, & utilis Serviana, interdum Serviana & pignoratitia vocatur, est actio in rem, per quam creditores, quibus res aliqua immobilis oppignata est, rem illam, si forte in al-

terius possessionem incidit, sibi vendicant. §. 7. Inst. de actionib. Injuriarum actio. Cic. pro Cæcin. 35. Actio enim injuriarum non jura possessionis allequitur, sed dolorem imminentæ libertatis, judicio pœnaque mitigat. Add. Quintil. l. 7. c. 4.

Institoria, est actio in personam, per quam, qui institoris opera utitur, i. e. Ejus qui quæstuarie negotiationi præfectus est, ex contractibus cum eo factis, tenetur. l. 1. & tot. tit. D. de Instit. actio.

Internecini, de quain l. Qui vel internecini. C. de accusat. fidor. l. 5. Etymolog. Internecini iudicium in eum dabatur qui falsum testamentum fecerat, & ob id hominem occiderat, & accusatorem ejus bonorum possessio sequebatur. Festus etiam lib. 9. Internecinum, inquit, testamentum est, propter quod dominus ejus necatus est. Quidam scribitur Internecinum.

Locati, five Ex locato, est actio in personam, per quam, qui quempiam vel in prædio colendo, vel in opere faciendo locavit, ea, quæ in contrahendo convenerint, illum ex æquo & bono præstare cogit. l. 2. & 17. C. locat.

Mandati directa, est actio in personam, per quam qui alicui mandatum dedit, quanti sua interest, ob id quod alter vel non fecerit, vel non tempestive renunciavit, ab ipso postulat. l. 2. §. 1. & l. 27. §. 2. D. Mandat. Contraria autem est, per quam, qui alterius mandatum suscepit, quod in eo conficiendo de suo impendit, ab altero postulat. tot. tit. D. Mandati, vel contra. Quintil. l. 7. c. 4.

Negatoria est, per quam actor negat adversario id licere, quod nisi sibi servitus deberetur, ei liceret. Imp. §. 2. Inst. de act.

Negotiorum gestorum, est actio in personam, qua qui alterius negotium sine mandato, ac sua sponte gessit, quicquid eo nomine illi vel abest, vel abuturum est, a domino repetit, vicissimque illi actus sui rationem probare, & si quid, vel non ut oportuerit gesserit, vel ex his negotiis retinet, præstare cogitur. Caus. l. 2. D. de Neg. gest.

Noxalis, est actio in personam, per quam is cujus servus noxam aliquam commisit, aut litis æstimationem sultit, aut ipsum hominem noxæ dedere cogitur. Imp. tit. de noxa. actio. Inst.

Noxalis de pauperie, est actio in personam, per quam is, cujus quadrupes, quæ cicurum numero sit, alicui damnum dederit, aut litis æstimationem præstare, aut ipsam quadrupedem noxæ dedere cogitur. l. 1. D. Si quadrupes.

Oneris averfi, erat actio in personam, quæ adversus nautam intendebatur, cujus in nave onus (id est, farcina aliqua) interversum, ac surreptum esset. Alfen. l. 31. D. Locat.

Pauliana, est qua creditor, cui bonorum debitoris damnati possessio data est, si quid in suam fraudem alienatum esse contendat, adversus possessorem utitur, ut si planum faciat rem in suam fraudem alienatam esse, adversarius de possessione decedat. Paul. l. 38. §. 3. D. de usur. Perduellionis. V. Intendere actionem, infra.

Pignoratitia (ut ex verbi notatione intelligitur) actio est ad pignus persequendum instituta. Usurpatur ut proprie de ea, quæ debitori adversus creditorem, cui sua pecunia soluta est, repetendi pignoris causa conceditur, itaque sumitur sub tit. de Pigner. act. lib. D. 17. Improprie vero, pro Hypothecaria usurpatur, ut apud Modest. in l. Titius. 9. D. Quib. mod. pig. vel Hypoth.

Pœnariæ actiones dicuntur a Fabio, quæ a Jurisconsultis vulgo Pœnales, quibus pœnam commissam persequimur, ut Furti, rapinæ, & legis Aquilæ. Fab. lib. 4. cap. 3.

Popularem actionem dicimus, quæ suum jus populo tuetur, inquit Paulus in l. 1. D. de Popul. act.

Pro socio, est actio in personam, per quam, qui non fortuna, sed voluntate res communes habent, dirempta communione, quod ex dolo, culpave inter se debent, postulare possunt. l. 31. & sequent. D. pro Soc.

Publiciana duplex est, & altera alteri ex adverso respondet. Prior est, qua recuperamus rem, justa ex causa aliquandiu a nobis possessam & ante usucapionem amissam, tanquam si ea a nobis usucapta esset. Posterior est, qua recuperamus rem ab alio abest usucapam, tanquam si usucapta non esset. §. nanque. & §. seq. Instit. de actionib. l. 1. & passim. D. de public. in rem. act.

Quod justu (inquit Theophilus) est qua de negotiis cum servo gestis agit. §. 1. Inst. Quod cum eo qui in alien.

Quod metus causa, est in personam, per quam is, a quo per vim, vel metum res extorta est, quadruplum ab eo qui rem extortam possidet, consequitur. §. 26. Inst. de action.

Rei uxoria, erat olim actio in rem, per quam uxor dotem suam soluto matrimonio repetebat. Hodie vero in actionem ex stipulatu omnino transfusa est. l. unic. C. de rei uxor. act.

Recessoria, est in rem actio, quam Prætor ei, cujus rem adversarius, dum ex iusta causa abesset, usucapit, recessa pro imperio, & pro nihilo habita usucapione, concedit. §. 5. Inst. de action.

Revocande donationi dicitur, qua utitur is, qui rem quampiam donavit, adversus eum cui donavit, si cum ingratus probaverit. l. ult. C. de revoc. Donat.

Serviana est, per quam dominus prædij, ejus rei quam ei colonus pro mercedibus oppigncravit, possessionem, ab eo qui eam tenet, vendicatur. Pap. in l. 66. D. de Evict.

Servi corrupti competit in eum, cujus hortatu, consilio servus alienus fugerit, contumax factus erit, luxuriose vivere cœperit, aut denique quolibet modo deterior factus erit. Imperat. §. 21. Instit. de actionib.

Sequestraria, est actio in personam, quam is qui rem aliquam litigiosam apud sequestrum deposuit, eam, impleta depositionis conditione, ab ipso repetit. l. 9. §. 2. D. de dol.

Subsidiaria est ea quæ contra magistratum instituta est, qui aut omnino a tutoribus, vel curatoribus fideiudari non curavit, aut non idonee passus est caveri. l. 1. & 4. C. de Magistr. conven.

Tributoria, est actio in personam, per quam is cujus servus in merce pecuniaria sciente domino negotiatus contraxit, in tributum, id est, ut merces æquabiliter creditoribus distribuat, vocatur. l. 1. & tot. tit. de Tribut.

Tutele, & rationibus distrahendis, est quæ adversus tutorem in duplum datur, qui pupilli pecuniam interceptit, abtulit, furatus est. l. tres tutores. 55. D. de admittit. tutor. Quintil. l. 7. c. 4.

Vestigialis, est actio in rem, qua utitur is qui vestigalem fundum conduxit.

duxit, adversus possessorem, & eos a quibus cum fundum conduxit. l. 1. D. Si ager vectig.
 Venditi, sive ex vendito, est actio in personam, per quam, qui rem vendidit, pretium, ejusque post rei traditionem, quavis precariam, usuras, itemque sumptus in rem factos, & quod inter contrahendum pactum fit, postulat. l. 13. §. 17. D. de actio. empt.
 Vi bonorum raptorum est, per quam, ab eo qui rem eripuit, quadruplum intra annum exigitur, in quo simpliciter inest: post annum, simpliciter duntaxat. Imp. Inst. vi bon. rapt. in princ.
 Actionis nomen saepe in iure desideratur, Graeco dicendi modo, ut titulo De tutela, & ration. distrahendis, Item de aqua, & aquae pluviae ardua, Item Depositi, mandati, & familia, in quibus De actione addendum est. V. plura apud Ant. August. lib. 2. Emend. cap. 1.
 Actio & concio. Cic. 14. Att. 23. Dolabella & prima illa actio, & haec contra Antonium concio.
 Contentio atque actio. Cic. 10. Fam. 28. Hic dies meaque contentio atque actio.
 Formulae atque actiones. Cic. pro Muren. 9. Gloria militaris vestris formulae atque actionibus antependa est.
 Actoris actio. Cic. pro Caelin. 34. Quid denique ad jus civile, aut ad actoris actionem & animadversionem ages?
 Actio est in auctorem praesentem his verbis, Quandoquidem te in iure confisio. Cic. pro Caelin. 54.
 Adhibere actionem. Cic. 1. Off. 17.
 Cause actio maxime debilitatur loco. Cic. pro Deiot. 17.
 Civili actione aliquid repetere. Cic. 1. Verr. 18. Nam civibus quum sunt crepta pecunia, civili fere actione, & privato jure repetuntur.
 Competit actio in eum. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Componere actiones. Cic. 6. Att. 1. Nec vero pauci sunt auctores, Cn. Flavium Scribam fastos protulisse, actionesque composuisse. Conf. Exponere.
 Concipere, V. CONCIPIO.
 Constituire. Cic. 9. Philipp. 11. Neque constituire litium actiones malebat, quam controversias tollere. de Sulpitio loquitur.
 Dictare, V. Dicto, in DICO.
 Dare actionem & postulare: dicitur & Judicium dare, in l. 14. v. 66. de Neg. gest. Cic. 4. Verr. 61. Admonitu istius insimulare coeperunt Epicurateni literas publicas corrupisse. Actionem ejus rei postulant. Ibidem, Edixit sese iudicium injuriarum non daturum, quicquid ab eo peteretur, iudicem de sua cohorte daturum, ipsi autem nullius actionem rei sese daturum.
 Excludere. Cic. de Invent. 57. Praetoris exceptionibus multae excluduntur actiones.
 Excludere aliquem actionis jure. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Eximere actionem. Ulp. in Tit. Ex quib. caus. major.
 Exponere actiones. Cic. 1. de Orat. 186. Expositis a Cn. Flavio primum actionibus, nulli fuerunt qui illa artificiose digesta generatim componerent. V. Componere.
 Habere actionem. Cic. pro Caelin. 34. Siqui me exire domo mea coegissent armis, haberem actionem: siqui introire prohibuissent, non haberem? Inferre actionem cum aliquo, V. INFERO.
 Intituere actionem. Cic. pro Muren. 22. Tu actionem insituitis, ille aciem insruit. V. INSTITUO.
 Intendere actionem perduellionis. Cic. pro Milon. 37. Diem mihi, credo, dixerat, multam irrogarat, actionem perduellionis intenderat.
 Integram actionem relinquere. Cic. pro Rosc. Com. 35. Qui de sua parte decidit, reliquis integram relinquit actionem.
 Mutare actionem. Cic. pro Caelin. 140. Quare aut muta actionem, aut noli mihi instare ut iudicem.
 Postulare, V. paulo ante, Dare actionem.
 Praescribi in actionibus. Cic. 5. de Fin. 8. Quae quum Zeno didicisset a nostris, ut in actionibus praescribi solet, de re eadem fecit alio modo.
 Restituere actionem. Tranquillus. Claud. c. 14. Nam & is qui apud privatos iudices plus petendo formula excedidit, restituit actiones. ubi V. Torrent.
 Suscipere. Cic. 14. Att. 11. Ego non dimitto istam causam, sed suscipiam omnem istam actionem.
ACTIOSUS, a, um. Obsoletum. Varr. 6. de L. L. Ut ab una faciendo, Factiosae dictae sunt: sic ab una agendo, Actiosae. V. Not. Gothofr.
ACTIUNCULA, ae. f. dimin. Plin. 9. Epist. 15. Retraho actiunculas quasdam.
ACTOR, oris. m. [ἄκτωρ] Qui agit. Cic. pro Sext. 61. Dux & author & actor illarum rerum fuit.
 Actor servus dicitur, idem qui Dispensator, nimirum, qui pecuniae domini tum exigenda, tum dispensanda praestit. Ulp. in l. 37. D. de leg. 1. l. 5. §. 3. D. de dol. except.
 Actor, Qui ad iudicium provocat. l. 13. D. de Judic. Cui opponitur Reus.
 Actorem frustrare, h. e. Litum calumniose differre. Afric. in l. ult. D. de Procur.
 Actor, pro eo quem vultus vocat Directorem, sive Superintendentem. Ulp. ad fin. l. 1. de fer. corr.
 Actor comediae, [ἄκτωρ κωμικῆς] Qui comediam agit: ut fit in theatro. Cic. 1. Q. frat. 1. Tanquam poetae boni & actores indistriti solent: sic tu in extrema parte & conclusione muneris ac negotii tui diligentissimus sis.
 Actor, [ἀγώνιστος] ut ait Valla lib. 4. dicitur Orator qui agit causam, quique gestum vultus & corporis agit. Cic. 3. de Legib. Actor enim & moderator effingit non modo mentem ac voluntates, sed pene vultus eorum apud quos agit.
 Infirmus actor. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Mediocris actor caufarum. Hor. de Arte Poet. 369.
 — Consultus juris, & actor Caufarum mediocris.
 Summus. Cic. in Brut. Eodem anno etiam Moloni Rhodio Romae dedimus operam, & actori summo caufarum & magistris.
 Actor dicitur qui & Syndicus, i. e. Qui universitatis vel collegii alicujus causam agit. Caius, l. 1. §. 1. D. quod cuivisque universi. Quibus autem permiffum est corpus habere collegii, societatis, sive cujus alterius eorum nomine: proprium est ad exemplum Reipub. habere res communes, arcam communem & actorem sive syndicum: per quem tanquam in Republica quod communiter agi, fieri oporteat, agatur, fiat.
 VOL. I.

Actor publicus dicitur a Tacito, pro Servo publico 2. Ann. 30. Mancipari, inquit, singulos actori publico iubet. Item a Plinio l. 7. Epist. 18.
 Actor, pro Villico. Columel. lib. 1. cap. 7. Ita fit ut actor & familia peccent, & ager sapius infametur.
ACTRIX, tricis. f. Quae agit, actionem judicariam instituit. Lege 41. Cod. de Liberali causa: Jubemus omnes epistolas actricis inanes ac vacuas esse: Forensis vox, Sicut ACTOR, qui actionem intendit.
ACTUARIUS, ii. m. [ἄκτωρ] Qui acta publica, actionesve caudicorum in iudicio velociter excipit: qui & Notarius a Quintiliano dicitur. Sueton. in Caes. cap. 55. Orationes aliquas reliquit, inter quas tenere quaedam feruntur, ut pro Q. Metello: quam non immerito Augustus excusabat, magis ab actuariis exceptam, male subsequenter verba dicentis, quam ab ipso editam.
 Actuarus, adjectivum est aliquando. Unde Actuarie naves, Celeres dicitur, quod cito agi possent, ait Nonius. Budanus vero, Actuarie (inquit) naves a Latinis dicuntur, quae remis aguntur, non velis tantum Liv. 25. 30. In hoc tumulta actuarie naves instructae. V. NAVIS.
 Actuaria navigia, pro Navibus actuariis. Caes. 1. Bell. Civil. 27. Atque his expedito loco actuaria navigia reliquit. Hinc
 Actuarium, absolute in neutro genere, videtur Cicero accepisse pro Navibus actuariis: ut 10. Att. 11. Quid tuo tempore anni actuaria fore censet? Emendati codi. Actuariolo.
 Actuaria minuta, pro Actuariis. Cic. 5. Att. 9. Actuarii autem minutis Patras accedere sine his impedimentis, non satis visum est decorum.
ACTUARIOLUM, dimin. ab Actuario. Cic. 16. Att. 3. extr. Haec ego confidens e Pompeiano tribus actuariolis decem scalmis: i. e. Remigijus earum navigularum, quae vocantur actuarie vel actuariola. Conf. ibid. Ep. 6. V. & CORBITA.
ACTIVO, [ἄκτωρ] are. Gell. lib. 9. cap. 6. Ab eo quod est Ago & egi, verba sunt quae appellant Grammatici frequentativa, Activo & actitavi. Et paulo post, Activo producte in prima syllaba pronuntiandum: quoniam ex eo fit quod est Ago, & actus. Cic. de Clar. Orat. 246. Etiam M. Poetius municeps noster multas privatis causas actitavit.
AGITO, [ἀγίζω, ἀνακίνησις, ἐλάττω] are. significat Concutere, commovere. Virg. 1. Georg. 356.
 Continuo ventis surgentibus, aut freta ponti
 Incipiunt agitata tumescere. Sic Agitata ventis maria apud
 Cic. 2. de Nat. Deor.
 Agitare verbis fastidia alicujus. Hor. Epod. 12. 13.
 Ciere & agitare. Cic. 3. de Nat. Deor. 23. Natura ista sunt, Balbe, naturae non artificiosae ambulantis (ut ait Zeno) sed omnia cientes & agitantis motibus & mutationibus suis.
 Pulsari & agitari impulsione fempiterna. Cic. 1. de Nat. Deor. 115. Nec ramen video quomodo non vereatur iste deus beatus ne intereat, quum sine ulla intermissione pulsatur agiteturque atomorum incurratione fempiterna.
 Agitari & perterri. Cic. pro Rosc. Amer. 67. Nolite putare quemadmodum in fabulis saepenumero videtis, eos qui aliquid impie sceleratque commiserint, agitari & perterri furiarum tædis ardentibus. Sua quemque fraus, & suus terror maxime vixit: suum quemque scelus agit, amentiaque afficit: suae malae cogitationes, conscientiaeque animi terrent.
 Agitare & infectari. Cic. 1. de Legib. 40. Ut eos agitent infectenturque furia.
 Agitare, Persequi, ait Servius. Virg. 3. Georg. 415.
 Galbanoque agitare gravi nidore chelydros.
 Agitare, Vexare. Virg. 3. Aen. 609.
 — quae deinde agitet fortuna, fateri. Ubi Servius, Hortatur fateri, quae cum fortuna vexet.
 Agitare, pro Agere, vel Litigare. Paul. in l. 73. D. de fidejuss. Postea victo eo, dominus reversus iterum de ea re agitabat.
 Agitare, pro Administrare, Gubernare. Sallust. in Catil. c. 9. de Romanorum moribus loquens: In pace vero beneficiis magis quam metu imperium agitabant. Non desunt qui Turbare interpretentur. [Ineptè. V. ibi Cort.
 Agitare, ctiam pro moderari, sensu Maroniano, i. e. quo poeta dixit 3. Georg. 287. Lanigeros agitare greges. Sic Sallust. Jugurth. cap. 60.
 Agitare tela, quod Temperare dixit Apuleius. V. Barth. Advcr. 122. 3. & ad Stat. 4. Theb. p. 935.
 Agitare, pro Habitare, Incolere vel Vivere. Sallust. in Jugurth. c. 19. Super Numidiam Getulos accepimus, partim in tuguriis, partim inculturnos vagos agitare.
 Agito, cum infinitivo. Valer. Flac. 2. Argon. 164.
 — totam inde per urbem
 Perfonat, ut cunctas agitent expellere Lemno. i. e. Consul-
 tent, Consilia incant.
 Agitare, translatum ad animum, pro Cogitare, commentari, reputare, tractare, interdum per se ponitur: saepius tamen cum adjecto: ut, Agitare secum, agitare animo, &c. Cic. 5. Verr. Quod si ille hoc unum agitare coeperit.
 Agitare & exquirere rationes. Cic. 5. Tusc. 64. de Archimede, Alterius mens rationibus agitando exquirendisque alearatur cum oblectatione solertiae: qui unus suavissimus passus animum.
 Agitare facile. Ter. Adel. 3. 4. 56. Quam vos facillime agitatis. Bellissime est dictum (inquit Turnebus) loquutione honesta & antiqua. nam Facile agitare dicuntur divites, quibus facile nulloque negotio omnia ad vitam degendam suppeditant. Eodem modo apud Porcium in vita Terentii.
 Tres per idem tempus, qui agitant nobiles facillime.
 Sic & illi, quibus nihil deest praeter Ceteris a Graecis poetis, i. e. Facile viventes, dicuntur: unde, ut fulcior, emanavit illud loquendi genus. Haec ille.
 Agitare, absolute. Tacit. 11. Ann. 21. Postquam adolevit, fectator Quaeltoris cui Africa obigerat, dum in oppido Aduincto vacuis per medium diei porticibus secretus agit, &c.
 Animo agitare aliquid vel animis. Liv. 6. Bell. Pun. Nihil enim parvum, fed Cartaginis jam excidia agitare animo. Cic. pro Fonteio, Vos & sapius eandem rem animis agitare, & diutius uno quoque de teste cogitare potestis.
 Animo formidinos. Liv. 10. Bell. Pun.

- Animo mensuram alicujus rei. Plin. lib. 2. cap. 1. Furor est mensuram ejus animo quosdam agitasse. De Mundo loquitur.
- Cum animo aliquid. Sallust. ad Caesarem, de Rep. Ord. Itaque mihi multa cum animo agitati, consilium fuit, famam modestiamque meam post tuam dignitatem habere.
- In corde aliquid. Plaut. Truc. 2. 5. 3.
- Mente aliquid. Liv. 7. Nunc quæ mente agitem, audite.
- In mente aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. Habet enim nihil aliud quod agitent in mente.
- Secum, idem significat. Ther. Phorm. 4. 3. 9. Ego quoque id quidem agitas mecum sedulo, inveni, opinor, remedium huic rei.
- Agitare rem aliquam secretis imaginationibus, h. e. Animo versare, & seculum consulare. Tacit. 15. Ann. 36.
- Agitare ævum. Virg. 4. Georg. 154. de apibus, — magnisque agitant sub legibus ævum. h. e. Vitam transigunt.
- Animum curis agitare. Liv. His curis cogitationibusque animum agitaverat ab incunte ætate. i. e. Exercuerat.
- Agitare caput. Columel. lib. 6. cap. 6.
- Choros, i. e. Choreas exercere. Virg. 4. Georg. 533.
- Cœtus. Sallust. Nequis in urbe cœtus nocturnos agitarit.
- Consilia, idem quod Tractare consilia. Liv. 4. Ibi secreta consilia agitare: queri se a plebe adeo spretos.
- Convivium. Ter. Hec. 1. 2. 18. Agitare inter vos libere convivium. Ubi Donatus, Agere, est aliquid vel necessarium facere: Agitare, voluptarium. Plaut. Afin. 5. 1. 7. Hoc agitemus convivium vino & ferme fuvai.
- Custodiam, i. e. Custodire. Plaut. Rud. 3. 6. 20.
- Diem. Plaut. Pers. 5. 1. 17. Age acumbe, hunc diem suam meum natalem inter nos agitemus anœum. Hoc etiam dicitur per verbum Agere.
- Festos dies, Consumere dies festos in ludis, comotationibus, & aliis ejusmodi rebus voluptariis. V. Agere diem festum. Cic. 4. Verr. 154. Cujus nomine apud Siculos dies festi agitantur.
- Agitari diversum. Sallust. in Jugurth. Primo commotus, metu atque libidine diversus agiatur. i. e. Modo huc, modo illuc impellebatur in diversas sententias.
- Equum calcaribus. Plaut. Afin. 3. 3. 118. Calcarum quadrupedem agitato adversus civium. Allegoria est; quasi dicat, Um perinde vexabo atque equum, qui montem ascendens agitur calcaribus.
- Feras, Curru fatigare: ut fit in venatu. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur insidie, tendere plagas, etiam illi excitaturus non sis, nec agiturus? Ipse enim fera nullo insequente sæpe incidunt.
- Fugam, i. e. Fugere. Virg. 2. Æn. 640. Vos agitate fugam.
- Gaudium & lætiam. Sallust. in Catil. c. 48. Ciceronem ad cœlum tollere, veluti ex virtute erepta, gaudium atque lætiam agiabat.
- Ingenium per studia, pro Exercere. Sen. Epist. 109. Quia hoc tempus idoneum est laboribus, idoneum agitando per studia ingenius.
- Jocos. Pers. 6. Sat. 5. Mox juvenes agitare jocos. h. e. Juveniles sive juvenum amores describere.
- Justitiam agitare. Plin. Epist. Mihi autem egregium in primis videtur, ut foris, ita domi: ut in magnis, ita in parvis: ut in alienis, ita in suis agitare justitiam. i. e. Assidue exercere.
- Latrocinia. Tac. 12. Ann. 39.
- Mentionem de re aliqua. Liv. 1. Decad. lib. 7.
- Moras. Sallust. Ne moras agitare, aliud quam bellum mallet. i. e. Cunctando, differendo.
- Noctem apud aquam Marius Syllam cum equitibus agitare jubet. Sallust. in Jugurth.
- Pacem agitare. Sallust. in Jugurth. cap. 14. Læti pacem agitabamus. i. e. Pace utebamur. V. Cort. ad c. 109.
- Plebem seditionibus. Plin. lib. 14. cap. 4.
- Præcepta alicujus. Sallust. in Jugurth. c. 14. in oratione Adherbalis; Quæ præcepta patris mei quum agiterem. [Verba hæc, Præcepta patris mei merito suspecta.
- Præsidium. Sallust. in Jugurth. Cohortes cum omni equitatu præsidium agiabant.
- Pulmonem agitare risu perpetuo, i. e. Assidue ridere. Juven. 10. Sat. 33.
- Perpetuo risu pulmonem agitare solebat Democritus.
- Quæstionem. V. QUÆSTIO.
- Rem aliquam sermonibus, pro Tractare. Liv. 3. Versarent in animis seculum unamquamque rem, agitent deinde sermonibus, atque in medium quid in quaque re plus minusve esset conferrent.
- Rempublicam, pro Turbare. Sallust. in Catil. c. 38.
- Sacra, pro Agere, vel Frequentare agere. Catul. de Bercynth. & Atys. 24.
- Spes inanes. Ovid. 7. Met. 336.
- Vias. Sen. Hippol. 3. 964. Cur tibi tanta est cura, perennes Agitare vias ætheris alti? &c. Naturam alloquitur.
- Vigilias. Plaut. Trin. 4. 2. 27. i. e. Totam noctem vigilare.
- Vitam. Sallust. in Catil. c. 2. Et jam tum vita hominum sine cupiditate agiabat. pro, Agebatur.
- Agitur, num hæc regula longius producenda sit. Paulus in l. 1. §. Veteres. D. de acquir. possess.
- Agitandum est corpus levigatio. Celf. lib. 3. cap. 6. Oppositum ibid. Concuteere vehementibus gestationibus corpus.
- AGITANS, Partic. [ἀγῶνιστος] Cic. 2. de Fin. 45. Quod si rationem habeant a natura menti datam, & acrem & vigentem, celerissimeque multa agitantem, &c.
- AGITATUS, Partic. ut, Agitatus & exercitatus curis animus [ἀγῶνιστος] Cic. in Somn. Scip. 21. Sunt autem optime curæ de salute patriæ: quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & donum suam pervolvat.
- Agitatum & fluitans; cujus contrarium, Tranquillum & quietum. Cic. de Univerf. 7. Nam quum constitisset Deus bonis omnibus explorare mundum, mali nihil admiscere, quoad natura patere: quicquid erat quod in cernendi sensum caderet, id sibi assumpti, non tranquillum & quietum, sed immoderate agitatum & fluitans: idque ex inordinato in ordinem adduxit.
- Agitatus atque agitatus injuriis. Cic. pro Quint. 10. Orat atque obsecrat, ut multis injuriis jactatum atque agitatum æquitatem, in hoc tandem loco consistere & confirmari patiamini.
- Tractatus & agitatus. Cic. 3. de Orat. 51. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita, omnia quæstia, audita, Cic. dispartita, tractata, agitata esse debent.
- Adoptio Theophrasti agitata est. Cic. pro Balb. 57.
- Res agitata in concionibus, jactata in judiciis, commemorata in Senatu. Cic. pro Cluent. 4.
- Sententia agitata. Cic. pro Domo sua, 9.
- AGITATOR, compar. ut, Agitator animus, pro Agilior. Sen. Epist. 109. Agitatore mihi animum esse credebam. Loquitur de eo tempore, quo abstinebat a carnibus.
- AGITATUS, Æ. m. Macrobr. 2. 14. Spontaneo ferri agitatu. Idem 7. Saturn. 8. extr. Aer liquidior factus agitatu flatus efficitur. conf. 1. 20. & 2. 16. Varro 5. de L. L. 5. Actio ab agitatu facta.
- AGITATIO, Æ. m. f. [ἀγῶνιστος] Motus five Commotio. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Nec enim ille externus & adventitius habendus est tepor: sed ex intimis maris partibus agitatione excitatus.
- Agitatio & motus. Cic. 2. de Nat. Deor. 35. Agitatione & motibus linguæ cibis detruditur depelliturque.
- Agitationes fluctuum. Cic. pro Muren. 35. Quod enim fretum, quem Euripum, tot motus, tantas, tam varias habere putatis agitationes fluctuum?
- Agitatio terræ. Columel. lib. 2. cap. 2. Actionem significat, & quasi excitationem; non qua se exercet terra, sed qua exercetur ab agricolis. Nam & Virg. dixit 1. Georg. 99.
- Exercetque frequens tellurem.
- Agitatio mentis, est Assidua illi motus animi in rebus variis cogitandis, & quasi mentis ipsius exercitatio. Cic. 1. Off. 19. Tum agitatio mentis, quæ nunquam acquiescit, potest nos in studiis cogitationis, etiam sine opera nostra continere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Sicut aves ad volatum, equi ad cursum, ad sævitiam fera gignuntur: ita nobis propria est mentis agitatio, atque solertia.
- Agitatio spiritus. Plin. lib. 20. cap. 5. de cæparum purgamentis loquens, Et si jejuni quotidie edant, firmitatem valetudinis custodiri: stomacho utilia esse spiritus agitatione.
- Agitatio studiorum, quæ studiorum Exercitatio dicitur. Cic. de Senect. 21. An non in omnibus his studiorum agitatio vitæ æqualis fuit?
- AGITATOR, Æ. m. f. [ἀγῶνιστος] Hoc nomen fere, apud autores reatum invenio ad equorum cursumve rectorem. Cic. 13. Att. 21. Ut bonus sæpe agitator. Hic metaphorice. Idem 4. Acad. 94. Ego enim ut agitator callidus, prius quam ad finem veniam, equos sustinebo. Virg. 1. Æn. 476. — & equorum agitator Achilles
- Armiger Automedon. Hic etiam Auriga dicebatur, sicut & in facris certaminibus, qui bigas, aut quadrigas regebat. Virg. 1. Georg. 273.
- Sæpe oleo tardi costas agitator æscelli
- Vilibus aut onerat pomis. h. e. Agaso, ab agendo.
- AGITATRIX, Æ. m. f. Gubernatrix. Apul. de Dogm. Plat. 1. p. 6. Anima agitatrix aliorum, quæ natura sua immota tunc atque pigra. Arnob. 4. p. 141. Silvarum agitatrix Diana.
- AGITABILIS, e. Adj. [ἀγῶνιστος] Quod facile huc atque illuc agitur & impellitur. Ovid. 1. Met. 75.
- Terra feras cepit, volucres agitabilis æer.
- AGOCÆ, es. Nomen vrbis Æthiopiæ, quæ est sub Ægypto. Plin. lib. 6. cap. 29.
- AGOCÆ, [ἀγοκαί, ἢ ἀγοκαί] Fossæ sunt in metallis aurariis, per quas aqua aurum trahens ducitur, ulice fructice, qui illis inferni folet, aurum retinet. Plin. lib. 33. cap. 4. Hermol. Indices vocari tradit.
- AGOLUS, Pastorale baculum quo pecudes aguntur. Festus. V. ibi Dacer.
- AGON, Nom. Viri propr. V. AGNON. Sic enim Scribendum.
- AGON, Æ. m. f. [ἀγῶν] Certamen, studium contentionis. Cic. 1. Att. 16. Kemoto illo studio contentionis, quem ἀγῶνα vos appellatis. Frequentissime hoc nomine appellabant certamina ludicra, ut apud Græcos Olympia, Pythia, Isthmia, Nemea: apud Romanos, Actiaca, Albana, Capitolina, Neroniana, de quibus vid. Pitisci Lexicon Rom. Ant.
- AGONES, [ἀγῶνες] dicti sunt apud Romanos, Qui percutiebant victimam, quod ex more prius quam ferirent, populum rogabant. Agon? i. e. Agone? Agonum meminit Lactantius Statii enarrator. Quadrabit hæc vox in cunctatoribus, qui semper deliberant, neque quicquam aggrediuntur. Erafm. in Chilian.
- AGONALIA, Festa quotannis celebrata in honorem Jani. Ovid. 1. Fast. 317. V. supra in AGERE. sub fin.
- AGONALIS, e. Ovid. 1. Fast. 318.
- Janus Agonalis luce piandus erit.
- AGONAN, Zoroastris fuit preceptor. Plin. lib. 30. cap. 1. Hunc tamen alii Azonacem vocant.
- AGONIA, Hostia mactata in agonibus. Festus.
- AGONIS, idis. Mulier Lilybatana, liberta Veneris Erycinæ. Cic. 1. Verr. 55.
- AGONIUM, [ἀγῶνιον] Dies appellabatur, quo rex hostiam immolabat. Festus.
- AGONIUS, Deus qui rebus agendis præsidebat. Idem.
- AGONENSIS, e. Adj. ut, Porta Agonenfis, i. e. Collina, apud Ferulum. Saliorum cognomen Agonienium apud Varr.
- AGONIZO, [ἀγῶνίζω] ære. Certare. Vulg. Sirac. 4. 27. Pro justitia agonizare.
- AGONISTA, æ. m. [ἀγωνιστής] Concertator, peritus certandi. Hinc AGONISTICUS, a, um. [ἀγωνιστικός] Ad agonas pertinens. Tertull. de Coron. Mil. cap. 13. Numquid & agonistice causæ disputabuntur? Et Cyprian. Exhort. Mart. Agonistica corona.
- AGONOTHEA, five AGONOTHETES, æ. m. [ἀγωνοθέτης] Erant autem, Agonotheta, Agonom moderatores, prædesque & judices. Decemviri erant sacrorum certaminum prædes lingui & singulis tribubus. Horum lictores dicebantur Maltipophori, i. e. Flagriteri, ad summovendam turbam, & cohibendas seditiones. Spartian. in Hadrian. Multa

Multa in Atheniensis contulit, & pro Agonotheta refedit. Budæus. [Plinius de horum munere Van Dale Diff. 7.]

AGONOTHESIA, æ. f. [ἀγωνοθῆσια] Certaminis designatio. Theod. Cod. l. 12. tit. i. Nec cogi ad agonothesium volumus invitos. [Præfidiis officium est, five præfidium ipsum in certaminibus. Quod multo, ob sumptus faciendos defugebant.]

AGONOTHÉTICUS, a, um. [ἀγωνοθητικός] ut, Fundi agonothetici juris, i. e. Qui sumptibus certaminum deputati erant. l. 14. Cod. de fund. patrim. Agonothetica possessiones, l. 5. C. de div. prædiis Urbis.

AGORACRITUS, Parius Statuarius, Phidre discipulus; ei ætate gratus. Itaque e suis operibus pleraque nomini ejus donasse fertur. Condiscipulum habuit Alcamenem Atheniensem. Certavere autem inter se ambo discipuli in Venere facienda: vicique Alcamenes, non opere sed civitatis suffragiis, contra peregrinum suo sævientis. Quare Agoracritus ea lege signum suum vendidisse traditur, ne Athenis esset, & appellasse Nemein. Id positum est Rhamnunte pago Atticæ: quod M. Varro omnibus signis pretulit. Est & in Matris magnæ delubro in eadem civitate Agoracriti opus. Hæc Plin. lib. 36. cap. 5.

AGORÆUS, [ἀγοραῖος] non ab Ago deducitur, ut quidam falso existimare; sed Græca vox est, & a nostris Nundinarius dicitur. Agoræus apud Gellium pro Illiterato sumitur. Sic enim ait lib. 17. cap. 3. Referunt ad illudendum, ut iis qui ibi aderant, unus atque alter, male homines literati, quod genus Græci ἀγοραῖους appellant.

Agoræus panis, i. e. Forensis, & venalitus & Atticus vocari solet. Hic etiam Encyphas dicitur. Ruell. lib. 2. cap. 14. Agoræa Minerva, i. e. Forensis, a Lacedæmoniis culta. Author Pauf. & Cæl. lib. 18. cap. 5.

Agoræus quoque Mercurius dicitur, quod ejus statua in medio esset foro. Itemque Agoræus Jupiter, eadem de causa.

AGORANŌMUS, i. m. [ἀγορανόμος] Ædilis dicitur. Plaut. Capt. 4. 2. 24. Mirumque adeo est, nisi hunc fecerunt sibi Ætoli Agoranomum. Sic dicitur ab ἀγορά & νόμος, quasi qui fori jus habeat. Habebat enim curam annonæ forensis, cotipaque cibariorum, ut scribit Dionys. Halic. lib. 5. Budæus in Annotat. Ædiles vocant Latini.

A G R

AGRA, æ. [ἄγρα] Mordacissimi serpentis genus, quo nomine vulgo Demofthenem vocabant, scurrilem quandam mordacitatem in eo notantes.

AGRA, [Ἄγρα] Regia Leanitarum Arabiæ Populorum. Plin. lib. 6. cap. 28. Hinc Agræi, populi, Ἄγραῖοι Stephano.

AGRADA rus, Perlarum rex, postea Cyrus a Cyro fluvio nuncupatus, Strabo lib. 15. V. Palmer. ad l.

AGRÆ, [ἄγρα] vel ut alii Ἡγεα, Locus Athenis extra urbem. Ubi fluvium trajecris (ait in Atticis Pausanias) locus occurrit, qui Agræ dicitur: & Diane Venæricis templum, quo loco primum Dianam venationem exercuisse, quam ex Delo venisset, fama est, quaratione ejus simulachrum arcum habet.

Significatur & Militum quoddam genus hoc nomine. Est & Agræ, arum. [Ἄγρα] Oppidum Mediterraneum Arcadiæ. Plin. lib. 4. cap. 6.

AGRÆAS, [Ἄγραῖος] Mons est Siciliæ, muro cinctus, in cujus summa parte oppidum ejusd. nom. Unde & Cic. 4. Verr. 123. ait, Ad mare intra moenia ante oppidum expectabat. Virg. 3. Æn. 703.

Arduus inde Agragas offertat maxima longe Mœnia. Oppidum celebratur Ptolemæo, Straboni, Plinio, quod & Agrigentum Latinis frequentius dicitur: unde Empedocles philosophus, & Phalaris tyrannorum sævissimus, originem duxerunt. Scribitur a nonnullis Acragas, V. Supra. Vulgo *Gergenti*.

AGRAGANTINUS, sive **ACRAGANTINUS**, [Ἀκραγανθῖνος] Adj. Idem quod Agrigentinus. Lucret. lib. 1. 717.

Quorum Agragantinus cum primis Empedocles est. V. ibid. & mox in **AGRIGENTUM**.

AGRAMMÁTUS, i. m. [ἀγραμμάτος] Illiteratus. Vitruv. l. 1. Non debet nec potest esse Architectus Grammaticus, ut fuit Aristarchus, sed non Agrammatus. Cassiod. de Div. Lect. 1. 28. Multi agrammati ad rerum intellectum proveniunt. conf. Græce Modest. Jct. l. 6. §. ult. D. de Excusat.

AGRANI, Oppidum Mesopotamiæ maximum, a Persis dirutum. Plin. lib. 6. cap. 26.

AGRAIUS, V. **AGER**.

AGRAULOS, [Ἄγραυλος] Nom. propr. uxoris & Filia Cecropis fuit, & Minervæ item cognomen. Harpocration. Latini videntur legisse Aglauros, ut apud Ovid. 2. Met. 560.

Populus Athenis tribus Erechtheidis fuit Ἄγραυλὸν, teste Stephano: qui & sine æ aliquando Ἄγραυλὸν vocatur.

AGRÆ, [Ἄγρα] Civitas est Lydiæ, apud Stephanum.

AGRESTIS, V. in **AGER**.

AGRÆUS, [Ἄγραῖος] Apollinis & Cyrenes Hypsefi filia fuit. Quatuor enim filios Apollinem ex Cyrene sustulisse produnt, Aristæum, Nomium, Eutochium, & Agreum. Justinus ex Trogo lib. 13.

AGRÏA, æ. [ἀγρία] Species fœcibus, quæ asperior est, magisque prurit, & eo difficilior tollitur. Celsus lib. 5. 28. 16. interpretatur Feram fœciam. [Substantive nusquam sumitur hoc vocabulum sed fœcibelligitur vox ψάρον. V. infra **AGRUS**.]

AGRIAM, sive Ariam appellat Theophrastus, sempiternæ frondis arborem, inter robur & ilicem mediam. Theodorus aquifolium sive aquifolium intellexit. Ruell. lib. 1. cap. 88.

AGRIACANTHA, [ἀγριακάνθα, ἢ ἀκάνθα ἀγρία] Spina est sylvestris, carduo similis, densis horrens spinis. Author Dioscor. & Ruell. lib. 1. cap. 6.

AGRICOLA, V. **AGER**.

AGRICOLA, Cognomen Virile Rom. Cn. Julius Agricola Forojulienfis, Cornelii Taciti focer: ejus vitam ipse Tacitus descripsit. Agricola, & Vitalis ejus servus, Martyres sub Maximiano Bononiæ passî, & a beato Ambrosio sepulti.

AGRI-FOLIUM, Planta est Palliuro Africanæ similitudine respondens. Contat autem foliis perpetuis, lauri, latoribus tamen, subpinguibus, & per ambitum aculeatis, cortice viridi, ramis lentis, ac flexilibus. Fructus ei rotundus, lucidus, ruber, rufum & cedrum baccis amulans. Hujus radicem cortice inficem visum parant, quo etiam modo ex vuburno conficiunt. Mathioli in lib. 1. Dioscoridis.

AGRIGENTUM, V. **AGRAGAS**.

AGRIGENTINUS, [Ἀκριγανθῖνος] possess. Plin. lib. 31. cap. 7. Sal Agrigentinus ignium patiens, ex aqua exilit. Agrigentini luxuriæ nomine, pariter ac Tarentini, male audiebant apud antiquos. V. Diog. Laert. lib. 8. S. 63. & ibi Menag. Ælian. V. H. 12. 29. & ibid. Periz. Cæl. Antiq. Lect. lib. 13. cap. 11.

AGRII appellantur, qui & Cynamolgi. Strabo lib. 16.

AGRIMENSORES, [ἀγριμένσορες] Cassiod. lib. 3. Ep. 52. Var. Lect. Agrimenfor (inquit) more vastissimi fluminis, alijs spatia tollit, alijs rura concedit. Unde appareet censitores, five agrimensores fluminum vice, ut hæc illorum vice, ex publico in privatum, & ex privato in publicum, & ex uno in alium addicere. I. ergo, §. flumina. D. de acquirend. rer. dom. [Plenius de horum officio Gæsius Antiq. Agrar. c. 4.]

AGRIMONIA, Herba vulgo vocitata, verum est Eupatorium Græcorum. Ruell. lib. 3. cap. 95. Græce ἀγριμόνιον.

AGRIOCARDAMUM, & Lepidium Paulus tradit appellari herbam quæ Libris exsiliatur. Ruell. lib. 2. cap. 105.

AGRIODOS, Unus ex canibus Aclæonis. Ovid. 3. Met. 224.

AGRIŌN Nardum, [ἀγρία νάρδος] Herba est folio oleis atrî, quam Dioscorides Phu, φῶ: nonnulli etiam Nardum Creticum appellantur. Recentiores vocant Valerianam majorem.

AGRIONIA, Felta erant Dionysii apud Bœotios quotannis celebrata. Plutarchi in Problem.

AGRIŌPE, es. f. Uxor Orphei. Alii constanter Eurydicen vocant, sed Agriopen Hermelianæ Poëta, veribus, quibus Orphei descensum ad inferos describit, apud Athenæum lib. 13. fol. 597. Scripsisse hoc idem (quod nempe Orpheo Uxor fuerit Agriope) Minnæmus citatur, inquit Cerda ad Virg. 4. Georg. fol. 516. Sane Minnæmus hic nominant Car. Steph. Dictionar. Voce Agriope, & Jos. Scalig. ad Virg. Cui. p. 27. Sed natus error est ex male inspecto Athenæo. qui proxime ante Hermelianactem etiam Minnæm mentionem injicit, sed de alia re.

AGRIOPHĀGI, Populi Æthiopicum versus Occidentem, qui teste Solino c. 43. folas pantherarum & leonum carnes edunt. Plin. l. 6. c. 39.

AGRYOPHILLON, [ἀγριοφύλλον] Herba est, quæ alio nomine Peucedanum appellatur. Dioscor.

AGRIORIGĀNOS, i. m. [ἀγριορίζανος] Sylvestre origanum. Diosc. 3. 34.

AGRIOSELINUM, [ἀγριοσέλινον] Herba est eadem cum Hippofelino Dioscorides.

AGRIPEŦA, V. **AGER**.

AGRIPALMA, Urtica fœcida, Urtica mortua vulgo dicitur officinis, quæ a multis putatur esse Galeopsis: optime cognita mulieribus quas sæpe triangulus uterus opprimet. Nanque suo gravi odore revocat, & velut exanimes recolligit. Ruell. lib. 3. cap. 119.

AGRIPPA, [Ἀγρίππας] Olim prænomen, postea cognomen Ro. Gell. lib. 16. cap. 16. Quorum in nascendo, non caput sed pedes primi extiterant, qui partus difficillimus agerimusque habetur, Agrippæ appellati vocabulo, ab agritudine & pedibus. [Sic quidem antiquiores illi, sed inter Juniores artis obstetricari peritos, secundum eum, quo capite partus procedit, facillimum esse constat.] Plin. l. 7. c. 8. ab Ægro partu, i. e. Difficili, Agrippas dictos putat. Sic enim ait, In pedes procedere nascentem contra naturam est: quo argumento eos appellare Agrippas, ut ægre partos. Ex casu nascentium Quintil. lib. 1. cap. 4. brevis. Conf. Gloss. Philox. Aliter tamen Salmast. in Solin. f. 23. q. V. Agrippæ plures memorantur in Ro. historia. Agrippa Silvius, Tiberini filius, Romuli, (five Arnenuli) Silvii pater, qui Albæ regnavit ab Afciano IX. Liv. lib. 1. cap. 3. Agrippa Menenius Lanatus, cum P. Postumio. A. V. 251. cof. qui dissidentem a Patribus plebem, cum in Montem Sacrum fecisset, fabella de membrorum corporis cum ventre diffidio propofita, reduxit, ac cum novarum tabularum, tum Tribunorum plebis creatorum auctor fuit, cui mortuo adeo exiguæ copiæ familiares fuerunt, ut sumptus funeri decisset. Liv. lib. 2. cap. 16. 32. 33. Agrippa Furius cum T. Quintio Capitolino Cof. A. V. 309. qui Æquos & Volcos vicit: & iterum A. V. 364. (nisi alius forte est) tribunus militum Cof. potestate creatus, Sulpinæ ad inducias petendas adegit. Liv. lib. 3. cap. 66. seq. & l. 5. cap. 32. Dion. Halic. lib. 5. & 6. Ant. Ro. Flor. lib. 1. cap. 23. ubi Camert. V. Nec minus illustris memoria M. Vipfianii Agrippæ, l. f. principis amicorum Cæf. Augusti. Cujus & gener factus est, ducta Julia, cum prius Pomponiam T. Pomponii Attici, defuncta, ea, Marcellam Sororis Aug. filiam in matrimonio habuisset. Urbem operibus, ampliffimis ornavit, operam non solum adversus Antonium bello Perulino, verum etiam adversus S. Pompejum bello Siculo & adversus M. Antonium Actiaco bello Cæfari egregiam navavit, atque externa quoque bella pari successu confecit. Quare ab Augusto ad tertium consulatum proventus, cum alijs honoribus, & in his triumphum etiam sibi oblatum detractasset, id quoque præcipue obtinuit, ut nummi cum imagine ejus, coronæ navalis insigni decorata, S. C. cuderentur. Decessit Ao. Jul. 34. Æt. L. egressus, relictis Cajo & Lucio Cæff. & M. Agrippa Posthumo, Agrippinaque & Julia liberis. Ex quibus Agrippa minime tanti patris memoriæ respondit. Hæc ex Vellejo Pat. Seneca, Plinio, Plutarcho, Suetonio, Dione. De Duobus Agrippis Judæor. regibus V. in **HERODES**.

Agrippa, cognomen Castoris, vir in primis doctus: contra XIII. Basilidis hæretici volumina, quæ contra Evangelium ille scripserat, acerrime differuit. Author Hieronymus.

AGRIPPENSES, Bithynie populi. Plin. lib. 5. cap. ult.

AGRIPPEUM, [Ἀγριππῆον] in Ceramic theatro, meminit in Alexandro sophista Philostratus. Cæl. lib. 7. cap. 19.

AGRIPPIAS, ædis. Urbs quæ prius Anthedon dicebatur, ab Herode postea dicta Agrippias. Josephus Antiquit. lib. 13. cap. 19. Idem tamen belli Judaici, lib. 1. cap. 16. sic ait, loquens de Herode; Anthedona quoque renovatam, quam bella subverterant, Agrippium vocavit.

AGRIPPINA. Cognom. Fem. Ro. ab Agrippa deductum. Ejus nominis tres celebrantur. Duæ M. Agrippæ filia, altera ex Pomponia, Atticii neptis, quæ Tiberio Cæsari primum, deinde Alinto Gallo nupta fuit; altera ex Julia, Augusti neptis, quæ Germanico Cæsari nupta fuit, Calligula mater, a Tiberio relegata & ad mortem denique radio ærumnarum adacta; Tertia hujus & Germanici filia, neptis M. Agrippæ, quæ ex Domitio Ahenobarbo prioris marito Neronem Cæsarem genuit, dein Crispo Pallieno, ac tertius nuptiis Ti. Claudio Cæsari juncta, eodemque veneno necato, postremo a Nerone F. infidiis præventa, crudeli morte perit.

AGRIPPINA, [*Ἀγριππίνη*] Insignis urbs Germaniæ inferioris, metropolis, & colonia olim Romanorum. Hæc Pomponius. Colonia Agrippina (inquit Volaterranus) M. Agrippæ monumentum, qui hos populos a se victos ac volentes in ceteriore ripam Rheni traduxit. Cornelius Tacitus tamen 12. Ann. 27. Rem ita prodidit: Agrippina, quo vim suam sociis quoque nationibus ostentaret, in oppidum Ubiorum, in quo genita erat, veteranos coloniamque deduci impetrat, cui nomen inditum ex vocabulo ipsius. Ac forte acciderat, ut eam gentem Rheno transgressam avus Agrippa in fidem acciperet.

AGRIPPINENSIS, e. Adj. ut Colonia Agrippinensis. Tacit. 1. Hist. 56. 4. &c. Et Agrippinenses, Incolæ, olim Ubi; Tacit. de Germ. 28. 8.

AGRIPPUS, [*Ἀγρίππυς*] Laconibus dicitur Olea sterilis. Hinc illud vulgi sermone tritum, Sterilior agrippa, de iis qui extremæ sunt paupertatis, neque quicquam facultatum possident. Quadrat & in ignavos, nulliusque industriae homines. Auth. Zenodotus & Suidas.

AGRIS, Herba & dulcedine præcipua, & hominibus ac jumentis utilis: qua potissimum vesciebantur Ægyptii. Diodor. Sicul. lib. 2. cap. 1.

AGRIUS, a, um. Adj. ex Gr. *ἄγριος* Ferus, agrestis. Tribuitur Animalibus, plantis, rebus naturalibus. Sic Agrium Nitrum, Plin. lib. 31. cap. 10. de Nitri generibus loquens. Minus etiam fit in Thracia, juxta Philippos, fordidam terra, quod appellant Agrium. Tribuitur & morbis, ulceribus &c. V. Supra **AGRIA**.

AGRIUS, [*Ἀγρίος*] Parthæonius, Martis filii, filius, qui vidit Oceanum fratrem orbem liberis factum, egentem regno expulit, atque ipse regnum possedit. Hyginus Fab. cxxxv. Hinc corrigitur locus Ovidii in Heroid. Epist. 9. 153. qui in omnibus exemplaribus, quæ mihi videre contigit, corruptus est, & a nemine interpretum intellectus. Locus autem ille est:

Heu devota domus! folio fedet acrior alto. Ubi pro Acrior, reponi debet Agrius, & hoc modo legi, — folio fedet Agrius alto. Quo & versus planus est, & sententia poetæ clara. Hic pater vult Theristæ Græcorum turpissimi, Ovid. 3. ex Ponto, 9. 9. Fuit etiam Agrius Puer, de quo Stat. 9. Theb. 266.

AGROLA & Hyberbius ad arcis Atheniensis radices domicilia habuerunt omnemque ambitum murorum arcis fecerunt, præter eam particulam quam Cimon Militiæ filius construxit. Pausan. in Att.

AGRON, Primus qui inter Heraclidas Sardis regnavit, ut scribit Herodot. lib. 1.

Agron, Medicus. V. **ACRON**.
Agron, Nini filius, a Græcis dicitur, quod in agris natus esset. V. Cæl. Rhod. lib. 23. cap. 5.

Agron Illyriorum rex, Pleurati F. ob ferocissimos Ætolos a se domitos, temulentia indulgens pleuritide morbo correptus, interit. Author Polybius l. 2. c. 2. seq.

AGROSTI, [*Ἀγροστὶς*] Populi Arabiæ. Plin. lib. 6. cap. 33.

AGROSTE, es. [*ἄγροστis*] Phalangii species apud Nicandrum.

AGROSTIS, [*ἄγροστis*] Herba est geniculatilis per terram ramulis serpens, folia habens oblonga & acuminata in modum parvæ arundinis, qua boves jumentaque pascuntur: Latini Gramen appellant. V. Dioscor. lib. 4. cap. 26. 30. 31.

AGROSUS, a, um. Agris abundans. Varro 4. de L. L. 1. extr. Si ab Agro ad Agrofum hominem & Agricolam pervenero.

AGROSUS, Mons est, ubi nunc Roma, quem Faunus rex Evandro ex Arcadia pulso concessit, eumque ille postmodum Palatinum appellavit. Calp.

AGROTĒRA, [*Ἀγροτήρα*] Dianæ cognomen est, quod templum ejus Agræ (vel in Agris) fuerit quæ est regiuncula terræ Atticæ, prope Ilisium fl. ubi ferunt Dianam primum venationem exercuisse, quum ex Delo illuc venisset. Pausan. in Attic. pag. 17. & Cæl. lib. 8. cap. 7.

AGRYPNIA, æ. f. [*Ἀγρυπνία*] Pervigilium, infomnia. Mart. Capell. lib. 2. p. 27.

A G U

AGUMENTUM, teste Varrone, Quod ex immolata hostia defectum in jecore imponendo agendi causa. Hæc ille lib. 4. de L. L. 22. Sed apud Arnob. 7. p. 230. est Argumen, teste in Not. Gothofr. Vide **AUGUMENTUM**.

AGUNCULA, æ. f. Parva imago sive puppa: ut, Aguncula puellaris. Suet. Ner. cap. 56. ut vult Parus Lex. Crit. p. 66. pro Iuncula. Ubi & Cicero 6. Att. 1. extr. vindicare conatur, Quinque Agunculae, ubi alii Plangunculae. Cafaub. ad Suet. l. c. conjecit leg. Acuculae.

AGUNTUM, [*Ἀγυντων* Ptolemæo] Oppidum est Norici, quod & a Plin. recensetur lib. 3. cap. 24.

AGURIUM, V. **AGRYRINI**.

A G Y

AGYIUS, Græcè *Ἀγυίος*, trium syllabarum vox, Apollinis epitheton, testibus Pausan. in Att. & Macrobi. 1. Saturn. cap. 9. Steph. de Urb. v. *ἀγυία*. quasi viis præpositus urbanis. Erat item eo nomine Columna fastigiata, atque in acutum desinens, prope janus erecta, Apollini sacra. Nam veteris moris fuit, Apollinem ut alexicacum colere

ante januam. Cui etiam sacra erant Agyiades aræ, quas quidam Therapnas nuncupant. Hæc. Cæl. lib. 6. cap. 18. V. etiam Lex. Pitif. Hor. 4. Carm. 6. 28.

Phœbe, qui Xantho lavis amne crines, Dannaie defende decus Camænae

Laëvis Agyicu. Ubi Acron, Agyiæ vero Atheniensis lingua Vici dicuntur: quo nomine ideo Apollo vocatus est, quia ex oraculi responso in vicis publicis urbis suæ, statuas altaribus, ei sacrificia infutuerant, unde Agyicus dicitur est.

AGYLLA, quæ nunc Cære [*Ἀγυλλὰ*] dicitur, urbs est Tusciæ, a nomine conditoris, quem Virg. 8. Æn. 479. ex Lydia venisse ostendit, quum ait,

Hand procul hinc faxo colitur fundata vetusto

Urbis Agyllinæ fedes: ubi Lydia quondam

Gens bello præclara, jugis infedit Herufcis.

Ubi Servius, Agylla civitas est Tusciæ, a conditore appellata, cui ex incertis Romanæ aliud est inditum nomen. Nam quum Romani euntes per Tusciam, interrogarent Agyllinos que diceretur civitas: illi, utpote Græci, quid audirent ignorantes, & optimum ducentes si prius eos salutare, dixerunt *ἄγεις*. quam salutationem, Romani nomen civitatis esse putaverunt, & detractata aspiratione, eam Cære nominaverunt, ut scribit Hyginus in lib. de Urbibus Italicis. Conf. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib. 5. V. **CÆRE**.

AGYLLÆUS, [*Ἀγυλλᾶϊος*] Qui ex Agylla est. Virg. 7. Æn. 652. — Agyllæa nequicquam ex Urbe fecutos. Codd. emend. Agyllina.

AGYLLEUS Hercules, h. e. Herculis filius. Stat. 10. Theb. 243. Infuper Herculeum sibi jungit Agyllæa vates.

Agyllæus, luctator Cleonæus, itature prægrandis, nec minor Hercule, palæstra tamen a Tydeo victus. Stat. 6. Theb. 834. — levat ardua contra

Membra, Cleonææ stirpis jactator Agyllæus, &c.

AGYLLINUS, V. **AGYLLA** & **AGYLLEUS**.

AGYRINI, sive **AGRYNENSES**, [*Ἀγυρινῶν*] ab urbe Siciliae **AGYRIO**. Abest vero Agrium, five quod idem est, Agurium, a Centuripis XII mil. pass. ex Antonino. Stephanus Agrinam vocat. Hermol. in Plin. lib. 3. cap. 8.

AGYRTÆ, Athletæ sic dicti. V. Lex. Pitific. De Agyrtis & Metragyrtis, five mendicabulis & fœuris per speciem religionis cum cymbalis & crotalis, ac simulachro Matris Magnæ discurrere solitis V. Van Dale Diff. l. cap. 11.

AGYRTES, [*Ἀγυρτες*] Patrem interfecisse scribitur. Ovid. 5. Met. 148. — & cæso genitore infamis Agyrtes. adde Stat. 9. Theb. 231.

A H

AH, [*ἄ, ᾄ*] Interjectio, sæpius dolentis est: interdum tamen ad alios affectus explicandos accommodatur. Itaque pro sensus & materis conditione, particula hæc accipienda erit. Fit autem ab **Aha**, teste Prisciano, per apocopen: interdum vero geminatur: ut, ah ah.

Ah, dolentis. Virg. 1. Ecl. 15.

— ah, silice in nuda connixa reliquit.

Ah, flentis, aut lamentantis, inquit Donatus. Ter. Adel. 3. 2. 11.

Ah me miseram. Legitur & Ah ah, hoc loco.

Ah, indignantis sibi ipsi, & se ipsum arguentis. Ter. And. 3. 1. 12. Ah vix tandem sensi Holidus.

Ah, desiderii. Plaut. Afin. 3. 3. 2. Ah, quanto amplius valerem, si hic maneres.

Ah, indignantis & stomachantis alteri, cum reprehensione. Ter. And. 1. 5. 18. Nam quid ego dicam de patre? ah, tantamne rem tam negligenter agere?

Ah, leniter arguentis, sive reprehendentis. Plaut. Bacch. 1. 1. 31.

Ah, nimium ferus es. Ter. And. 5. 2. 27. Ah, ne fœvi tantopere.

Ah, oburgantis. Ter. And. 2. 1. 8. Ah, quanto fatius est, te id dare operam, qui istum amorem ex animo amoveas tuo, &c.

Ah, abnegantis. Ter. And. 3. 3. 11. Ah, ne me obsecra.

Ah, increpantis cum indignatione. Ter. Eun. 2. 1. 3. Satne hoc mandatum est tibi? Ah, rogitare? quasi difficile sit.

Ah, quasi corrigentis alterius dictum. Ter. Eun. 5. 2. 50. Tamen si pater. c. quid? ah volent, certo scio.

Ah, reclamantis, aut contradicentis. Ter. Hec. 5. 1. 17. Meum receptas filium ad te Pamphilum. B. ah. l. sine dicam. Cic. 2. de Orat. 185. Ah, Patres conscripti, non ego mihi illum iniquum ejero, verum omnibus.

Ah ah, inclamantis. Plaut. Most. 3. 1. 50. Scio te bona esse voce: ne clama: d. hercle ego vero clamabo. rr. ah ah, morem mihi gere.

Ah ah, suspirantis. Plaut. Mil. 4. 8. 48. Habe bonum animum. P. ah ah, quum venit in mentem mores ut mihi mutandi sent.

A H A

AHA, [*ἄ ᾄ*] Interjectio indignantis alteri, & ipsum arguentis. Plaut. Bacch. 4. 7. 11. Aha Bellerophontem jam tuus me fecit filius.

Aha, abnegantis. Plaut. Bacch. 1. 1. 54. Manum da, & consequere. B. aha minime.

AHALA, non Hala, Serviliorum cognomen teste nummo vetere, suffragantibus etiam fastis Capitolinis, & antiquis Inferptionibus. Cic. etiam & Liv. in editionibus accuratioribus. Vide etiam Lex. Pitif.

AHARNA, Oppidum Hetruriæ, cujus meminit Liv. lib. 10. Decad. 1.

A H E

AHENUM, i. n. [*Ἀχένιον*] Paul. in l. Quum de Ionionis. D. de instruct. & instrum. legat. Nec multum refert inter cacabos & ahenum quod supra

foam pendet. Hic aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur. Virg. 1. Æn. 217.

Litore athena locant alii. Ubi Servius, Athenæ, quibus utebantur non ad elixandas carnes, sed ad fe lavandos. Heroicis enim temporibus carne non vefcebantur elixa.

Athenum dicimus, per h interpositam inter a & e: non Aënum; ut sonus fit vividior, vegetiorque: teste Gell. lib. 2. cap. 3.

Athenum fepenurum habetur pro Amplifimo vate, in quo tingitur purpura. Unde multa habet epitheta ex his locis in quibus claruit ufus purpure. Ut,

Agenorum athenum, i. e. Tyrium, vel Sidonium. Agenor quippe rex fuit Phœnicie, in qua fuerunt Tyros & Sidon urbes purpura nobiles. Martial. lib. 10. in Caium, 16.

Quicquid Agenoreo Tyros improba cogit atheno.

Amyclæum, ab Amyclis urbe Laconicæ, in qua plurimus fuit ufus purpure. Ovid. de Rem. Amor. 707.

Affyrium, i. e. Tyrium. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 24. 164.

Getulum. Sil. Ital. lib. 16. h. e. Purpura que apud Getulos tingebatur.

Sidonium. Seneca.

Tænareum, i. e. Laconicum, a Tænaro Laconicæ promontorio. Val. Flacc. 5. Argon.

Tyrium. Stat. 1. Sylv. 2. 151.

Ardens. Juven. 15. Sat. 81.

— nec ardenti decoxit atheno,
Aut verubus. h. e. Nec elixavit, nec affavit.

Calidum. Ovid. 7. Met. 279.

Cavum. Ovid. 6. Met. 645.

Fervens. Seneca. Thyest. v. 1061.

Parvum. Ovid. 8. Met. 645.

Spumans. Sen. in Thyest. v. 60.

Tepidum. Virg. 1. Georg. 296. Servius legit Trepidum. nec aliter Piet. ex MSS.

Undans. Virg. 6. Æn. 463.

ÆNEUS, vel ÆNEFUS, Adj. [ἄνεος] Pœticum pro Æreus: ut, Athenæ proles pro Æreæ ætate. Ovid. 1. Met. 125. Hor. 1. Epist. 60.

— hic murus athenicus cito,
Nil conficere tibi: nulla pallefcere culpa. h. e. Fortiffimum ac tutiffimum animi munimentum. Gellius tamen ufus est lib. 16. cap. ultimo ad finem, Simulacra duo athenæ, &c.

Jugum athenicum. Hor. 3. Carm. 9. 11. i. e. Forte, ut ait Acron & Porphyri.

Signa. Hor. 2. Epist. 1. 248.

Turris. Hor. 3. Carm. 16. 1. & Ovid. 2. Amor. 19.

ÆNEUS, Adj. [ἄνεος] Idem quod Æreum, i. e. Ex ære factum: sed hoc proprie pœticum est.

Acus athena. Ovid. 2. Fast. 577.

Cadus. Virg. 6. Æn. 228.

Callis. Stat. 6. Theb. 226.

Cor. Stat. 3. Theb. 280.

— fed fepulos, & athena pretando
Flectere corda paro.

Cornu arietis militaris athenum. Propert. lib. 4. 10. 33.

Crateres. Virg. 9. Æn. 165.

Fores. Virg. 1. Æn. 453.

Fornax. Propert. lib. 4. 2. 61.

At tibi, Mamuri, formæ calator athenæ,
Tellus artifices ne terat Ofca manus.

Jugum. Val. Flacc. 7. Argon. 195.

Labrum. Virg. 4. Æn. 22.

Lux. Virg. 2. Æn. 470. i. e. Splendor armorum.

Manus. h. e. Fortis & dura, teste Acrone. Hor. 1. Carm. 25. 19.

Maſſa, pro Diſco æreo. Stat. 6. Theb. 648.

Moles, pro Clypeo laminis æreis gravi. Stat. 4. Theb. 47.

Porta. Stat. 10. Theb. 257.

Postes. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 33. 74.

Signa. Lucret. lib. 1. 318.

Thoraces. Virg. 7. Æn. 633.

Trabes athenæ. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 33. 242.

ÆNIPES, five ÆNIPES, edis. Duras unguilas habens. ut, Ænipedes boves, Ovid. 6. Epist. 32. Tauri, 12. Epist. 93. V. Heinſium ad utrumque locum. Nam vulgo leg. Æripes. q. V. ut & ÆERIPES, totidem modis enim ſcribitur.

ÆNEOBARBUS cognomen fuit Domitiorum, quod primus tulit L. Domitius, & ad poſteros ſuos propagavit. Cauſam autem & originem huius cognominis perſequitur Suetoniſ in Nerone, cap. 1. cuius verba adſcribere ſupervacuum arbitror. Quidam ſcribunt ſine aſpiratione Æneobarbus, & nonnulli Æneobarbus. Sed in antiquis lapidibus & monumentis ſemper eſt Æneobarbus. Ita in nummis gentis Domit. & lapidibus capitol. V. Pitifc. Lex. & Fulv. Urſin. Fam. Rom.

ÆNORUS, i. m. [ἄνορος] Præcoci morte præventus. Tertull. de Anima, cap. 57.

ÆJAX, [ἄϊας] Telamonius filius ex Heſione filia Laomedontis, fortiffimus Græcorum poſt Achillem. Sed Achille occiſo, quum illius arma peteret, ab Ulyſſe eloquentia in iudicio ſuperatus, præ dolore inſania correptus, in pecora Græcorum feviit, credens Ulyſſem & Atridas eſſe, deinde ubi ad fe rediit, pudore & indignatione adductus ſeiſpium gladio tranſiit. Hinc, Æjaciſ riſus. In eos qui temere ac vecorditer rident: id quod appolite dicitur in homines mortiferis voluptatibus gaudentes, brevi perituros: aut qui malefactis gaudent, mox penas daturi. Nec intemptive torquebitur in eos quibus riſus oboriatur nulla de cauſa: quem vulgo dicitur ad inſaniam, aut ſtultitiæ argumentum eſſe. Eraſm. Virg. Siphocliſ Ajax Maſtigophorus Tragedia.

Alter fuit Ajax Oilei filius rex Locrenſium, velox pedibus, & peritus hæcæ vibrandæ. Hic capta Troja Caſſandram virginem & vatem in

templo Palladis violavit: quam ob cauſam domum repetens, fulmine a Pallade exuſus eſt in inani cum ſua navi, ut teſtatur Virgilius 1. Æn. 45.

Turbine corripuit, ſcopuloque infixit acuto. Ovid. in Ibiis. Sen. in Agamemni. Philoſt. lib. 2. Ieonum.

Ajax acerrimus. Virg. 2. Æn. 414.

Fortis, Fortiffimus in furore. Cic. 4. Tuſc. 51. & 464.

Heros ab Achille ſecundus, i. e. Virtute & fortitudine poſt Achillem primus. Hor. 2. Serm. 1. 193.

Impatiens contumeliæ. Cic. 1. Off. 114.

Impatiens iræ. Ovid. 13. Met. 194.

Invictus. Ovid. 13. Met. pr.

Moderator Ajax. de Oilei filio: nam Telamoniſ erat ferocior. Ovid. 13. Met. 356.

Narycius heros, Ajax Oilei filius. Naryx enim, five Narycium, urbs fuit Locridis: Ajax autem Locrenſium rex. Ovid. 14. Met. 465.

Oileus Ajax. Ovid. 12. Met. 622.

Oilides. Propert. lib. 4. 1. 117.

Stolidum Ajacem Telamoniſ vocat Ulyſſes apud Ovid. 13. Met. 327.

Telamone creatus. Ovid. 12. Met. fin. & 13. 266.

Telamoniſ ab Jove tertius. Ovid. 13. Met. pr.

Telamoniades, Telamoniſ filius. Ovid. 13. Met. 231.

Telamoniſ, Jovi pronepos. Ovid. 13. Met. 142.

Telamoniſ Ajaciſ cruor in ſtorem hyacinthum. Plin. lib. 21. cap. 11.

Hyacinthum comitatur fabula duplex, luſtum præferens cuius quem Apollo dilexerat: aut ex Ajaciſ cruore editi, ita difcurrentibus venis, ut Græcorum literarum figura A I legatur inſcripta. Meminit & Ovid. 13. Met. fin.

Telamoniſ Ajaciſ ſepulcrum. Plin. lib. 5. cap. 30. & Strabo lib. 13.

Telamoniſ heros, pro Ajace. Virg. in Culiſce, Hinc erat appolitus contra Telamoniſ heros.

Ajax, Tragedia, quo nomine inter Sophocleas, quæ extant, prima, αἴας κροταφωδία. Ejuſdem argumenti cum tragediam Auguſtus Ceſar ſcribere exortus eſſet, non ſuccedente Hylo, alevit, quarentibusque, quid Ajax ageret, reſpondit; Ajacem ſuum in ſpongiam incubuiſſe: reſpiciens ad mortis genus quo Telamoniſ Ajax periit. V. Suet. Aug. cap. 85.

Ajax, Unus e regis Antiochi elephantis. Plin. lib. 8. cap. 5. Antiocho vadum fluminis experienciſ renuit Ajax, alioquin dux agminis ſemper.

ÆIDONEUS, [Ἰδωνεύς] Pluto ſeu Orcus appellatus eſt, & tempore Lyncei regis Argivorum, atque Erechthei regis Athenienſium regnavit, ut ſcribit Eufebius. V. Animadv. Scalig. p. 39. Fuit autem rex Moſtoſtorum, cuius filiam nomine Perphonem, Theſeus conatus fuit rapere, non procul ab Acheronte fluvio: unde factus eſt locus fabule, Theſeum ad inferos deſcendiſſe, & Perphonem Ditis uxorem rapere voluiſſe. Plutarch. in vita Theſei.

ÆIGLEUCOS, [ἄιγλεύκος] ab αἴ, ſemper, & γλεύκος, dulcis. Ruell. l. 1. Inter dulcia vinum eſt, quod Græci Æigleucos vocant. h. e. Semper muſtum. Id eventiſ cura, quoniam ſervere prohibetur. Sic enim appellant nuſti in vina tranſitum. Ergo mergunt protinus & lacu in aqua cados, donec bruma tranſeat, & conſuetudo hæc agenda. Plin. lib. 14. cap. 9.

ÆILIA, [ἄιλια] Civitas eſt, in Arabici ſinus reſeſſu ſita, de qua Strabo lib. 16.

ÆINUS, i. m. [ἄίνος] Æon Valentini apud Tertull. adv. Valent. cap. 8.

ÆIO, [ἄϊοι] Verbum anomal. & defect. ſic declinatur, Aio, ais, ait. Plur. aiunt.

Imperfect. Aiebam, integrum eſt. Quintil. lib. 6. cap. 4. Siculi aiebant in Delphico ſediſſe.

Perfect. Aiiſi. Plur. Aiiſis.

Imperat. Ai. Plaut. Vel ai vel nega. Nevius ap. Prifcian. lib. 10. pr. An nata eſt ſponſa prægnans? vel ai, vel nega.

Præſ. ſubjunct. Aias, aiat. Plur. Aiamus, aiant. Cic. de Fin. 70. Quiaſi ego id curem, quod ille aiat, aut neget. Gell. lib. 16.

Sive aias, five neges, herebis in captione. Prifcianus aiamus dixit lib. 1. de Conſtruct. Plaut. Rud. 2. 4. 14. Vel tu mihi aias, vel neges.

Partic. Aiens. Cætera non ſunt in uſu: licet quidam ponant, Aiam, aies, aiet. Cic. in Topic. 49. Contraria aientibus, inquit, negantia.

Aio & loquor. Cic. 2. de Divin. cap. 32. Quid ergo Aius iſte loquens, quum eum nemo norat, & aiebat & loquebatur, & ex eo nomen invenit: poſteaquam & ſedem, & aram, & nomen invenit, obmutuit?

Aio & Nego, contraria ſunt. Nam Aio, proprie Fateor ſignificat. Ter. Eun. 2. 2. 21. Negat quis, nego: ait, aio. Cic. 3. Off. 91. Diogenes ait, Antipater negat.

Ait. Ter. Eun. 1. 2. 59. Ait, ſi fidem habeat, ſe iri præpoſitum tibi. Ubi Donatus, Semper AIT dicimus, quum vel inviſa nobis & audientibus, vel vana dicta narraumus alieuius.

Ais, pro Inquis. Hor. 2. Serm. 72. Non ſum mæchus, ais.

Aiunt. Ter. And. 1. 2. 21. Omnes qui amant, graviter ſibi dari uxorem ſerunt. Ita aiunt. Ubi Donatus, Aiunt: hæc credunt, & loquuntur univerſi. Et eſt trepida conſeſſio, & quali inviſi reſponſio.

Aiunt. Ter. Phorm. 2. 3. 72. Actum, aiunt, ne agas. Ubi Donatus, Aiunt dicimus, quum proverbium ſignificamus.

Aiunt. Cic. 2. de Orat. 233. Et docebo ſus (ut aiunt) oratorem, &c.

Idem pro Flacco, Voſ oro & obreſtor, Iudices, ut totam cauſam quam maxime intentis oculis (ut aiunt) contemplanini.

Quomodo aiunt. Cic. in Piſon. 69. Iſte claudus (quomodo aiunt) pilam retinere.

Ain', pro Aiſne; ſicut Viden', pro Videtſne, & ſimilia. Ter. And. 5. 3. 4. Ain'tandem, civis Glycerium eſt? Ubi Donatus, Ain', percontativum verbum eſt. Idem Phorm. 2. 2. 26. Ain tandem carcer? Ubi Donatus, Ain', ἀποφραγή. nota eſt, que ſeparat e ab n, & interimit ſ literæ ſonum. Eſt enim integrum Aiſne.

Ain' tu? Ter. Hec. 3. 4. pr. Ain' tu tibi hoc incommodum evenisse iter?
 Ubi Donatus, Ain' tu, pro Aine tu. Et sic jam aliquid dixisse magni in
 præcedenti oratione, ex respondentis fermone demonstratur. Cic. 6.
 Att. 1. Ain' tu? Scipio hic Metellus proavum suam nescit Censorem non
 fuisse? Loquutio est ad offendendam admirationem usurpata.
 Ain' tu! Indignantis vox & stomachantis, atque adeo comminantis.
 Plaut. Afin. 4. 2. 3. Ain' tu, apud amicam munus adolescentuli fun-
 gare? Verba sunt Diaboli Demanetum absentem, tanquam adesset,
 præ furore, nec citra comminationem alloquens.
 Ain' tandem? Cic. 3. de Legib. 14. Ain' tandem? etiam a Stoicis ista
 tractata sunt?
 Ain' vero, V. VERO.
 AIENTIA, æ. f. [αἰετία] Mart. Capell. lib. 4. p. 115. Opponitur
 Aientia negationi. Idem p. 119.
 AISCOPIES, [αἰσκόπιος] Aves sempaiones: omnibus enim anni tempori-
 bus conspicuntur. Sic Gaza verit in Aristotele. V. de his Cæl. Antiq.
 Lect. lib. 12. cap. 14.
 AITHALES, n. [αἰθάλεις] Herba, q. d. Semper virens. V. Apul. de Herb.
 cap. 123. alias Aizoon. q. V.
 AJUGA, V. ABIGA. & Voff. Etym. p. 15.
 AIUS LOQUENS Deus Romanis creditus, de quo hæc Cic. 2. de Di-
 vin. cap. 32. At paulo post aucta vox est, momentis, ut providenter ne
 a Gallis Roma caperetur: ex eo, Aio Loquenti aram in nova via conse-
 cratam. Quid ergo? Aius iste Loquens, quum eum nemo norat, &
 aiebat & loquebatur, & ex eo nomen invenit: posteaquam & sedem, &
 aram, & nomen invenit, obmutuit? Meminit & Cic. 1. de Divin. 101.
 cap. 45. Plutarch. in lib. de Fortun. Roman. Liv. 1. Decad. lib. 5. 50.
 Loquuntium appellans. Templum Aio Locutio fieri. Sed ibi, Aio Lo-
 cutio, legendum Sigonius suspicatur ad Epit. Liv. 5. V. etiam Gell.
 lib. 16. cap. 17.
 AJULLIUS Larinas, homo nequam. Cic. pro Cluent.

A I Z

AIZOON, [Αἰζών] Herba sic dicta, quasi Sempervivum. Ideo Græci sic
 appellant, quoniam sempiternum sit fronde. Romani, Jovis oculum
 & Sedum nominant. Duplex est Aizoon: Majus hodie Galli Joubarbam,
 quasi Jovis barbam appellant: Minus vulgo Vermicularis, & Cauda mu-
 ris, dicitur. V. Ruell. lib. 3. cap. 16. & Plin. lib. 25. cap. 13.

A L A

ALA, æ. f. [πίρρα] Qua aves volat. Virg. 1. Æn. 397.
 Ut reduces illi ludunt fridentibus alis. De cygnis loquitur.
 Ala, [μυσαλά] Pars hominis concava subter brachium, quæ & Axilla
 dicitur. Plin. lib. 21. cap. 20. Halitus oris commanducata abolet, ala-
 rumque vitia. Hor. Epod. 12. 5. & 1. Epist. 13. 12.
 Ala, etiam in brutis. Plin. lib. 11. cap. 30. Elephas tantum sub armis
 duas nec in pectore, sed citra, in alis occultas.
 Ala in herbis dicitur, Cavus inter caulem & ramulos anfractus, unde si-
 nuatim nova proles egreditur, facta ab humanis alis translatione. Plin.
 lib. 25. cap. 5. de Mercuriali herba, Alarum cavis multis.
 Alæ foliorum. Plin. lib. 22. cap. 18. Quibusdam in locis viscum gignit
 album sub alis foliorum.
 Ala, de ranis marinis. Plin. lib. 9. cap. 51.
 Ala, derivatur ab Axilla per contractionem, fuga literæ vastioris, inquit
 Cic. in Orat. 153. h. e. Ut litera illa vastior x, quæ vim duarum con-
 sonantium habet, & sonum quandam agrestem, fugeretur.
 Alas hominis vellere. Juven. 11. Sat. 157.
 Alæ, pro Velocitate, figurate, ab effectu: quia scilicet alæ avibus ve-
 locitatem faciunt. Virg. 5. Æn. 319.
 — & ventis & fulminis ocyor alis.
 Alæ, arum, [ἄλαι] vocantur ab alarum similitudine, Equitum ordines,
 ut docet Cincius apud Gell. lib. 16. cap. 4. quod circum legiones dextra
 sinistraque, tanquam alæ in avium corporibus, locabantur. Liv. 6.
 Bell. Pun. Plusque aliquanto damni hæc alæ equitum amissa Annibali,
 quam Salapia fuit. Virg. 4. Æn. 121.
 Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt. V. Serv. in
 loc. & Lipf. 2. de Militia Rom. Dial. 6. & 7.
 Alæ de pedestribus Copiis aliquando, Sociorum viz. usurpantur. V. H.
 Rab. Schellum ad Hygini Gromat. de Castramet. Rom. p. 66. fq.
 Alæ dicuntur etiam Columnarum ordines ad latera ædis apud Vitruv. 6. 4.
 conf. Salmat. in Solin. p. 857.
 Conamen alarum. Lucret. lib. 6. 835.
 Remi alarum. Ovid. 5. Met. 558.
 Remigio alarum volare. Virg. 1. Æn. 305. de Mercurio. Idem 6. 19.
 Verbera alarum. Virg. 12. Æn. 876.
 Alæ ariorum. Vitruv. lib. 6. cap. 3.
 Fati alas tardare. i. e. Mortem. Hor. 2. Carm. 17. 249.
 Fulminis alæ. Virg. 5. Æn. 319.
 Legionum. Cic. 11. Att.
 Mortis, V. ATRÆ.
 Sagittæ alæ. i. e. Pennæ. Virg. 9. Æn. 578.
 — ergo alias allapsa sagittæ. Servius.
 Somni, V. Molles, infra.
 Velorum. Virg. 3. Æn. 520. — & velorum pandimus alas.
 Ventosior alis suis Cupido. Ovid. 2. Amor. 9. 49. ad Cupidinem.
 Aëriæ alæ. Virg. in Cyri, v. 487.
 Aëris potius sublimem sustulit alis.
 Ambiguis alis volat hora. Sen. in Hippol. 11.
 Assiduis alis circumvolare. Stat. 1. Theb. 51.
 Atræ alæ mortis. Hor. 2. Serm. 1. 58.
 Audaces. Ovid. 17. Epist. de Dædalo.
 Bibule. Ovid. 1. de Arte Am. 233.
 Vinaque cum bibulas sparsere Cupidinis alas.
 Celeres alas commovere. Virg. 5. Æn. 217.
 Deficientes. Stat. 10. Theb. 460.
 Denſe. Virg. 1. Georg. 382.
 Fremigera. Stat. 5. Sylv. 1. 98. de Equitum ala viz.
 Fulvæ Somni. Tibul. lib. 2. 1. ad finem. [legendum ex MSS. *Fulvæ cum*
 Brœckh.

Grandes. Juven. 14. Sat. 171.
 Hirsute. h. e. Pilosæ brachiorum axillæ. Hor. Epod. 12. 5.
 — an gravis hirsutis cubet hircus in alis. Hircum appellat
 alarum foetorem hircino similem.
 Humentes. Stat. 10. Theb. 142.
 Infernæ. Claud. 2. in Eutrop. 231. Nisi potius ad v. Tenebris pertinet adj.
 Inſignes. Virg. 4. Georg. 82. de apibus loquitur.
 Lasiatæ. Ovid. 1. Met. 308.
 Loquaces. Claud. 2. Paneg. 22. 408.
 Madidis contus que Sofstratus alis. Juven. 10. Sat. 178. Ubi Schol. V.
 Madidis Nactus evolat alis. Ovid. 1. Met. 264.
 Molles alæ somni, i. e. Suaves. Sil. Ital. lib. 10.
 Nigrantes. Ovid. 2. Met. 535.
 Novæ. Ovid. 7. Met. 401.
 Olorinæ. Ovid. 10. Met. 718.
 Pares. Ovid. 2. Met. 708.
 Pendentes, V. PENDEO.
 Pernices. Virg. 4. Æn. 180. de Fama.
 Plantares alæ Mercurii. Stat. 1. Theb. 304.
 Plaufe. Virg. 14. Met. 577. Particip. V. in PLAUDO.
 Præpes. Stat. 2. Theb. 39.
 Rapidæ. Claud. 3. de Rapt. Profcrp. 36. 254.
 Recentes. Ovid. 11. Met.
 Roseæ alæ Pavonum. Claud. 1. in Eutrop. 21. 87.
 Rutilantes. Claud. 1. Paneg. 29. 72.
 Spatiantes. Ovid. 4. Met. 364.
 Teneræ. Stat. 3. Theb. 541.
 Trepidæ. Stat. 9. Theb. 840.
 Veloces alæ. Ovid. 4. Met. 723.
 Ventosæ. Virg. 12. Æn. 848.
 — ventosæque additit alas. De Diris.
 Viscatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 391.
 Volucris. Valer. Flacc. 7. Argon. 186.
 Accommodare alas humeris. Ovid. 2. de Arte Am. 209. de Dædalo.
 Addere alas alicui, dicitur figura proverbiali, qui verbis alicui addum
 animum, & in spem bonam erigunt. Erasim. in Chiliad.
 Assumere alas humeris. Ovid. 11. Met. 789.
 Atterere alas in duris cotibus. Virg. 4. Georg. 203. de apibus.
 Concitere. Claud. in Ruff. lib. 1. 3. 122.
 Eriperè regibus apum. Virg. 4. Georg. 107.
 Everberabat alis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Eyerberare alis aliquid. Virg. 12. Æn. 866. Clypeumque everberat alis.
 Excucere alas, i. e. Deponere. Virg. 1. Æn. 689. de Cupidine loquitur.
 Formare alas fulminis horrici. Valer. Flacc. 2. Argon. 97.
 Frenatæ alæ signa moderari. Stat. 4. Sylv. 7. 47. i. e. Equestris.
 Incrare alis. Flin. 10. Theb. 456.
 Inſtigare alas vocibus. Virg. 11. Æn. 730.
 Fertur equo, varisque inſtigat vocibus alas,
 Nomine quemque vocans.
 Inſistere alis. Lucret. lib. 6. 836.
 Imitari alas avium. V. IMITOR.
 Movere. Sen. Hippol. 3. Ovid. 8. Met. 216.
 Niti alis. V. NITOR.
 Pandere alas ad solem æstivum. Virg. 4. Georg. 27. de apibus.
 Plaudere alis. Virg. 5. Æn. 515.
 Porrigere alas. Ovid. 8. Met. 544.
 Portare alis sublimem. Virg. 4. Æn. 240.
 Quatere alas. Virg. 3. Æn. 226. de Harpyis.
 Sciffæ alæ velorum. Claud. 4. Paneg.
 Spargere alas coloribus. Virg. 7. Æn. 191. De Pico in avem mutato.
 Strepitantes alæ. Tibull. l. 2. 2. 17. [Trepidantes meliores libri, quod
 sequitur Brœckh.
 Stridentes. Ovid. 4. Met. 615.
 Sumunt alas pedes. Ovid. 11. Met. 337.
 — jam tum mihi currere visus
 Plus homine est: atque pedes fumpfisse putare.
 Sumptis alis effugere. Ovid. 5. Met. 287.
 Supervolitare tecta alis. Virg. 6. Ecl. 81.
 Tardare alas fati. V. Fati alas, &c.
 Trepidantes alæ. Ovid. 7. Met. 382.
 Verberare alis æthera. Virg. 11. Æn. 576. de aquila.
 Vertere alas ad aliquem. Sil. Ital. lib. 15.
 Alas lupi querere. De his qui querunt ea quæ nusquam sunt. Aut ubi quis
 verbo duntaxat territat, alioqui re nunquam facturus quod minatur: ne-
 que enim fieri potest ut lupus alatus inveniatur. Proverbium recensetur
 a Suida.
 ALARIS, e. [ἀλαρίς] denom. ab Ala: &
 ALARIUS, Adj. pro eodem; ut Equites alarii, & Cohortes alariæ. Liv.
 10. 40. Cum cohortibus alariis. Idem 5. Bell. Maced. Qui præerat alariis
 equitibus; & 35. 5. 40. 40. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in con-
 spectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine
 militum legionariorum, pro hostium numero valebat, ut ad speciem alariis
 uteretur. [Ubi Græcus Int. ἄλαρίς, Inficite. V. Lipf. u. f. Idem in Bell. Civil. 73.
 Alarii Transpadani. Cic. 2. Fam. 17. Quod autem meum erat proprium,
 ut alariis Transpadanis uti negarem, id etiam populo re emississe scribitur.
 V. Grav. in loc.
 ALATUS, Adj. [πτερωτός] Alas habens: Sic Mercurius a poetis indu-
 citur alatis pedibus, propter talaria quæ illi attribuntur. Virg. 4.
 Æn. 259.
 Ut primum alatis tetigit magalia plantas.
 Alati equi Solis. Ovid. 3. Fast. 416.
 ALÆ, arum. Urbs Cilicicæ. Hermod. in Plin. 5. 27. Aliter Alæsa, vel Ha-
 lesa. q. V.
 ALATA CASTRA, Regia Scotiæ. Ptolem. 23. V. infra.
 ALYFER, i. Adj. [ἄλυστος] Alatus. Ovid. 4. Fast. 562.
 — & alifero tollitur axe Ceres. i. e. Curru alato.
 ALYGER, Adj. ex Ala & Gero; Alatus. Plin. lib. 12. cap. 19. Aligerisque
 ferpentibus. Et lib. 36. cap. 5. Aligerosque ludentes cum ea Cupidines.
 Proprie tamen est poeticum. Virg. 1. Æn. 663.
 Ergo his aligerum dictis affatur amorem.

Agmen aligerum, i. e. Aves. Virg. 12. Æn. 249.
 Aliger Arcas, pro Mercurio. Stat. 3. Sylv. 5. 50.
 Summi lovis aliger Arcas Nuntius.
 Genus aligerum. Sen. in Hippol. v. 338. Ignēs fentit genus aligerum.
 h. e. c. cian aves fentunt flammās amōris.
ALIPES, edis. [πλιεργπες] ex Ala, & Pes. Hinc Alipes curtus, i. e. Velox. Sil. Ital. lib. 7. 700. Alipedem planta curam premit.
 Alipedes equi, i. e. Veloces. Virg. 12. Æn. 484.
 Alipedumque fugam curst tentavit equorum. Sic Ovid. 2. Met. 48. de equis Solis verba faciens.
 Alipedes, pro Fiquis velocibus. Virg. 7. Æn. 277.
 Infiltratos oftro alipedes, pictisque tapetis. Sic, Alipedes tur-
 mæ apud Sil. Ital. lib. 15. 554.
 Cervi, i. e. Veloces. Lucret. lib. 6. 765.
 Citus. Stat. 11. Theb. 198.
 Alipes deus, Mercurius alatos pedes habens. Ovid. 5. Fast. 100. & 11. Met. 312.
ALPILUS, i. [μαραλοπλως] Qui alarum pilos in balneis manu aut vol-
 fellis vellit. Sen. Epist. 56. Alpilum cogita, tenuem & frigidulam vocem,
 quo fit notabilior, fubinde experimentem, nec unquam tacentem nisi quum
 alas vellit, & alium pro fe clamare cogit. Cæc. lib. 30. cap. 19. & 16. 46.
 In Glosfis est ALPILARIUS, δραπακιστῆς, qui dropace, i. e. unguento
 epice pilos vellit. V. DROPAX.
ALABA, Oppidum Hispaniæ Tarraconensis. Sunt enim tres urbes in Tar-
 raconensi, Alaba, Alabon five Alabona, & Labana. Ptolem. author.
 Hermol. in lib. 3. Plin. cap. 3.
ALABENSES, ab Alaba: ALABONENSES, ab Alabone oppido non
 procul Cæsaraugusta. Hermol. in lib. 3. Plin. c. 3. [Legendum Alabanenses.
ALABANDA, æ, five ALABANDA, orum. n. pl. [Ἀλαβάνδων] Urbs
 Carie, Stephano in Comm. de urbibus, ab Alabando, Euippi (al. Caris)
 filio, quem ex Callirhoë Mæandri filia suscepit, conditore, nomen for-
 tita est. Siquidem est postquam in equestri prælio itrenue navasset operam,
 Alabandus est dictus: i. e. Equo vincens. Carēs enim sua lingua Ala
 vocant equum, Banda victoriam. Eamque vocem, ait Steph. Romanis
 in usu fuisse, ut Bandam victoriam dicerent. Hinc durat & Germanis ea
 vox, qua præpotentem & antiquæ nobilitatis principem, *Banderum*
 vocant, ut qui victor olim hoc honoris virtute bellica libi pepererit. Alaba-
 bande quoque alterius in eadem Caria Stephanus meminit. [Quantum
 alii Geographi usque mentionem faciunt.
 Alabandam, recenset Juven. 3. Sat. 70. inter urbes barbaricis deliciis ac
 luxu perditas,
 Hic alta Sicione, aut hic Anydone relicta,
 Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus ab Alabandis. Stephanus
 quoque admonet, olim Alabandam inter Carie civitates opulentissimam
 ac florentissimam fuisse, ut proverbio locum fecerit: Alabanda Carum
 fortunatissima. Quod quadrabit, ubi volumus intelligi Fortunam am-
 plam, & vitæ genus voluptarium, aliteris & virtutis studio alienum.
 Veluti si dicat alicuius aut negotiatori quispiam: Alii fe in literis macerent,
 alii cum paupertate philosophentur, Alabanda Carum fortunatissima.
 Poterit & per irrisionem usurpari: veluti si joceris in quempiam parum
 egregium, qui tamen in gente vehementer barbara crassaque præcellere
 videatur. Erasim. in Chiliad.
ALABANDUS, [Ἀλαβάνδων] de quo paulo supra, pro Deo cultus est ab
 Alabandenfibus. Cic. 3. de Nat. Deor. 50. Alabandenfes deum sanctius
 Alabandum colunt, a quo est urbs illa condita, quam quenquam nobi-
 lium deorum: apud quos non inurbane Stratonicus, quum quidam ei
 molestus Alabandum deum esse confirmaret, Herculem negaret: Ergo,
 inquit, mihi Alabandus, tibi Hercules fit iratus.
ALABANDENSIS, & ALABANDEUS, Adj. Cic. 13. Fam. 56.
 Alabandenfis Apollonius. Cic. 1. de Orat. 75.
 Alabandenfem illum Meneclum, & ejus fratrem Hieroclem. Cic. 2. de
 Orat. 95.
 Qualis in historia Timæus, in dicendo autem pueris nobis Hierocles Al-
 abandens, magis etiam Meneclæ frater ejus fuit. Cic. in Bruto, 325.
ALABANDICUS, possess. Alabandici libelli, pro Barbaris & ineptis a
 Græcis capiuntur. Hermol. in Plin. V. Chil. p. 372.
 Alabandicus carbunculus vocat Plin. lib. 37. cap. 7. in Orthosia caute na-
 scentes, sed qui periculantur polianturque, Alabandis.
 Alabandicus lapis terræ fuscæ nomine, & Mileti nascens, niger est,
 ac purpuram tamen magis aspectu declinat. Idemque liquatur
 igni, ac funditur ad usum vitri. Plin. lib. 36. cap. 8.
ALABANDIÆCUS, [Adj. Idem quod Alabandicus. Hermol. in Plin. ex
 Steph.
ALABASTER, m. five ALABASTRUM, f. & ALABASTRUM, n. [ἀλαβαστρίων, ἀλαβαστρίων] Vas unguentarium ex alabastrite factum. Cic. 2.
 Acad. Quibus etiam alabafter plenus unguenti putere videtur. Merc.
 Putre esse. ap. Non. 15. 17. Adnotavit h. l. H. Sf. Alabastrum plena, Sic
 ap. Erasim. citatur in Adag.
 Quod Cosmi redolent alabastra, focique deorum. Martial. lib. 11. 9.
 Unguenta optime fervantur in alabastris: odores in oleo. Plin. 13. 2.
 V. ALABASTRITES.
 Alabastrum figuram nonnihil exprimit Plin. lib. 9. cap. 35. de unionibus lo-
 quens. Elenchos (inquit) appellant fastigiata longitudine, alabastrum
 figura in pleniorem orbem desinentes.
 Alabastrum, ait Masfarius in Plin. erat Vas unguentarium forma turbinata,
 sine anfulis, quod ex lapide alabastrite fiebat, quoniam optime in eo
 fervantur incorrupta.
 Alabastrum, f. per metaphoram dicitur Calyx rosæ antequam fit expansa.
 Plin. lib. 21. cap. 4. ubi de rosa, Germinat omnis primo inclusa grano-
 fo cortice, quo mox intumescente, & in virides alabastrum fastigiato
 paulatim rubescens dehincit, ac sefe pandit, in calycis medio sui stans
 complexa luteos apices.
ALABASTRUM, fluvius Æolidis. Plin. lib. 5. cap. 30.
ALABASTRITES, æ. m. [ἀλαβαστρίτης] est genus marmoris, alio nomi-
 ne Onyx: de quo sic Plin. lib. 36. cap. 7. Onychon etiam tum in Arabiæ
 montibus, nec usquam alibi nasci putavere nosfri veteres. Deinde capite
 sequenti ita subjungit, Hunc aliqui lapidem Alabastriten vocant, quem
 cavant ad vasa unguentaria: quoniam optime ea incorrupta fervare dicitur.
 V. Georg. Agricola de hujus nomine.
 Alabastrites etiam Gemma est, nascens in Alabastrum Ægypti, & in Syriæ

Damaſco, candore intercincto variis coloribus: quæ cremata cum fossili
 sale ac trita, gravitates oris & dentium extenuare dicitur. Plin. lib. 37.
 cap. 10.
ALABASTRUM, Oppidum Ægypti. Plin. l. 5. c. 9. Idem l. 37. c. 8. Re-
 centissimi autores & circa Thebaidis Alabastrum oppidum nasci dicunt To-
 pazium. V. Salmat. Exerc. Plin. p. 169. &c.
ALABETÆ, Pifces in Nili lacu nascentes. Plin. l. 5. c. 9. Alabes hic pifcis
 Straboni dicitur l. 17. p. 566. quem & in Nilo nasci tradit. Multa hie pif-
 cis fluvialis forte est: nisi sit Lampetra. V. Gesner.
ALABON, V. ALABA. [Alabon five Alabus oppidi & Fluvii no-
 men in Sicilia, Alabis Silio. 14. 228. V. Geographos.
ALABURION, [Ἀλαβουρίων] Syriæ oppidum Stephano.
ALACHROÆ, Populi, qui & Lotophagi dicuntur. Plin. l. 5. c. 4.
ALACER, cris, cre. vel ALACRIS, cre. [Ἀλακρῶς, αἰθρημύθη] Virg. 5. Æn. 380.
 Ergo alacris, cunctosque putans excedere pugna. Ter. Eun. 2. 3.
 Quid tu es tristis? quidve es alacris?
 Alacris, five Alacer (utrunque enim dicitur) is est qui viget sensibus univer-
 sis: quod est indicium erecti animi atque sublimis. Nam c contrario La-
 cer dicitur, amputatis in corpore sensuum membris: hoc est, auribus,
 oculisque: quæ ad animum sepe tranſcuntur. Sicut enim plerumque fit,
 ut afflicto animo sensibus non utamur erectis: sic alacer dicitur is cui
 omnis sensus in suo quisque loco degat: Ex quo illud intelligitur, aliud
 esse alacrem, aliud esse lætum. Sunt qui alacrem festinantem & propere-
 ram putant, quasi alis acrem. Hæc Afconius in Divinationem Ciceronis.
 Alacer & erectus. Author ad Heren. l. 2. 29. Nam quum feras bestias
 videamus alacres & erectas vadere, ut alteri bellie noceant, &c. Ad-
 didit Erectas, quasi exponens Alacres.
 Alacer atque lætus Catilina. Cic. pro Murcen. 49. Iste repente ex alacer at-
 que læto sic erat humilis atque demissus. Proprie Lætitia, animi est:
 Alacritas autem, corporis: quam 4. Tusc. vocat lætitiæ gestimentem. Ita-
 que hominis propria Lætitia, quippe quæ opinione consistit: Alacritas au-
 tem communis omnium animantium. Idem 2. de Divin. 56. Galli gallina-
 cæi victores alacritate & quasi lætitiæ ad canendum excitantur.
 Alacer & promptus. Cic. 1. de Orat. 184. Erectum & cellum alacri &
 prompto ore ac vultu huc atque illuc intuentem.
 Alacer animo sum. Cic. 5. Fam. 12. Illa nos cupiditas incendit festi-
 nationis, quod alacer animo sumus, ut & cæteri, viventibus nobis,
 ex libris tuis nos cognoscant.
 Monitu. Sil. Ital. lib. 13.
 Odio. Stat. 1. Theb. 425.
 Alacer animus ad aliquid. Cæf. 3. Bell. Gall. 19. Nam ad bella susci-
 pienda Gallorum alacer & promptus est animus.
 Ad maleficiæ. Author ad Heren. 29. Si huic sit remissum, multos alacrio-
 res ad maleficiæ futuros.
 Ad tutandam rempublicam. Cic. in Somn. Scip. 4.
 Animus alacer. Sallust. in Catil.
 Certamen alacer. Sil. in Ital. lib. 1. 184.
 Annibalem voce, atque alacri certamine poscit. i. e. Studio &
 contentione.
 Enses. Claud. in Eutrop. lib. 2. 281.
 Equum alacrem lætus apexit. Cic. 1. de Divin. 73.
 Legiones alacres. Cic. 1. Tusc. Quum legiones scribat Cato sepe alacres.
 Sylvæ. Virg. 5. Ecl. 58.
 Ergo alacres sylvas, & cætera rura, voluptas,
 Panaque, pastoresque tenet, Dryadasque puellas. Al. Alacris, relictus.
 Tauros. Claud. 2. de Laud. Sil. 21.
ALACRIMONIA, æ. f. Cathol. Idem ac Alacritas.
ALACRITAS, [Φαιδρότης, αἰθρημύθη] Vigor, & animi erectio, nec non
 & lætitiæ gestiens, quæ secundum Donatum, proprie est mutatio quadam
 vultus gestiens in spem aliam: & media est inter lætitiæ, atque irriti-
 am. Cic. in Tusc. Virginitatem, constans, sine metu, sine ægri-
 tudine, sine alacritate, nulla libidine vexatus. V. Nonium 6. 49.
 Alacritas & lætitiæ. V. Alacer atque lætus.
 Alacritas & cupiditas belli gerendi Cæf. 1. Bell. Gall. 41. Summaque alacri-
 tas & cupiditas belli gerendi innata est.
 Canum alacritas tanta in venando, quid significat aliud, nisi se ad homi-
 num commoditates esse generatos? Cic. 2. de Nat. Deor. 159.
 Alacritas laboris in Laconicis canibus. Plin. lib. 10. cap. 63.
 Egrege alacritas animi. Cic. 1. Fam. 9.
 Inanis. Cic. 4. Tusc. 36. Cupiditas avidæ semper aliquid expetens, &
 inanis alacritas, id est lætitiæ gestiens, non multum differunt ab amentia.
 Ingens. Liv. l. 3. Postquam ingenti alacritate clamor est tubulatus.
 Innata. Cæf. 5. Bell. Civil. 92. Est quadam animi incitatio atque alacri-
 tas naturaliter innata omnibus, quæ studio pugne incenduntur.
 Additis mihi scribendis alacritatem. Cic. 16. Att. 3.
 Affert mihi alacritatem summam Reipub. defendendæ frequentia vestrum
 incredibilis. Cic. 4. Philipp. 1.
ALACRITER, [Φαιδρία] Adv. qualitatis. Plin. l. 20. c. 12. Sequæ ætas
 alacriter defendit. Hic pro Acriter positum est; ut perlicet libri habent.
 At. Iustin. 1. 6. 10. Repetito alacriter certamine. Ammian. Marc. 14. 8.
 In certamen alacriter confurgere.
ALACRE, [αἰθρημύθη] pro Alacriter. Plant. Amph. Verum quidem e lo-
 co compelles alacre. Poetice nomen posuit pro adverbio.
ALALCOMENAS, [Ἀλακκομένης] Urbicula Cephaleniæ insulæ. Strab.
 lib. 9. Alalcomeniam Minervam vocat, & urbem ipsam Alalcomenas.
ALALIA, [τῆ Ἀλάλια] Urbs insulæ Cyri, Phocensium colonia. Herod.
 lib. 1.
ALAMENES, V. ALCAMENES.
ALANITICUS, Sinus maris Rubri, qui & Ælaniticus & Lætaniticus dicitur.
 Hermol. in Plin. l. 5. c. 11. Meninit & Plin. l. 6. c. 28.
ALANUS [Ἀλανός] Scythiæ fluvius, a quo Alani populi Plin. l. 4. c. 12.
 dicti sunt, juxta quos Roxalani. Ammianus 31. 6. scribit Alanos dici, quos
 pifci Masfagetæ dixerunt. Hi carnis vescuntur, & panem non manducant.
 Alano Ptolemæus in parte Scythiæ ponere videtur: Capitolinus in parte
 Daciæ: Marcellinus, Plinius, & Dionysius poeta in Sarmatia Europæ.
 V. Eustath. ad Dionys. v. 305. Josephus lib. ult. ait inter Tanaim &
 Mæotidem habitare, ac inita cum Hyrcanis societate Medos suo tem-
 pore fuisse depopulatos. Hi demum fuerunt, qui uno fere tempore cum
 Vandalis Gallias, deinde Hispanias petierunt: sed brevi & ipsi Gothis,
 cum quibus eandem fere gentem & linguam esse Procopius dicit, ex-
 pulsi

pulsi regnum amiferunt. Author Volaterr. Alanorum amplissime meminit Egegiptus de Excid. Hierofol. lib. 5. cap. 50. V. etiam Barthi. ad Briton. Aremor. p. 29. 30. 31.
 Ardentes Alani. Valer. Flacc. 6. Argon. 42.
 Duri. Lucan. lib. 8. 223.
 Et sequer duros æterni Martis Alanos. i. e. Semper pugnaccs. Feri. Sen. Thyett. 8.
 Incauti Alani calor. Claud. de Sext. Conf. Hon. 224.
 Miseri. Valer. Flacc. 6. Argon. 648.
 Patiens ditionis Alanus. Claud. de Bell. Get. 581.
 Gens Alana. Claud. de Bell. Get. 583.

ALANUS, Author vetustus; scripti parabolas quasdam verbis indoctis, que jam exstant. Cognominari solet Infulens, ab Infulis oppido Flandriae ubi natus est. Titulus etiam Doctoris universalis ipsi tribuitur ob omnigenam eruditionem. De eo V. Henr. Gandav. de Script. Ecl. & ibi Miræum, f. 166. Trithem. de Script. Ecl. p. 99. Voff. de Poet. Lat. pag. 75.

ΑΛΑΠΑ, æ. Idem quod Colapbus. Sed hoc Græcum [κολαφός] Valla in Raudensem. Joven. 8. Sat. 192.

— Ridere potest qui Mamercorum alapas.

Alapæ, mimorum. Martial. lib. 5. 62.
 O quam dignus eras alapis Mariane Latini!
 Te successurum credo ego panniculo. Mimi in Theatralibus spectaculis, quum dabatur, alios mimos ad risum excitandum alapis cedere solebant, quod & Septimius Florens significat quum scribit, Insuper contumelias alaparum sic obijcit, quasi de præcepto domini ludat. Phædr. 2. 5. 25. Multo majoris Alapæ mecum veneunt, i. e. Libertas carius a me redimitur. De hac Alapa manumissionis V. Barth. ad Briton. Aremor. p. 406. Et Burm. ad Petron. cap. 38. p. 164. [Wilh. a Loon. de Manumissione. 1. 3. 2. Mirari tamen se ait Bentlejus tot egregios vitos ita Phædrum interpretatos esse. Sane miramur nos aliter Bentlejum interpretari.

ALAPO, æ. Gloss. Gr. Lat. ραπίω, Expalmo. Etiam pro illo quod dicimus Alapam impingere, Glossatori veteri est Alapari; Vox scriptoribus probis ignota. Alapare aliquem non dixerit, inquit Vossius de Vit. Serm. p. 653. Sed colophorem alicui ducere, vel infringere. Usus est veteris avi scriptor Bonaventura voce passiva, Part. 1. Scim. Div. Amor. cap. 13. de Salvatore. Sultinet alapari qui mundum palmaverat.

ALAPATOR, oris. m. Qui colaphos aliis gaudet incutere. Gloss. Lat. Gr. Alapator, κωμωγός.

ALAPUS, i. m. Parafitus propter mercedem Alapas ferens, in Gloss. Isidor. V. Barth. Adverf. 19. 22.

ALAPISTA, æ. m. Idem. Hinc Alapistarum strepitus apud Arnob. 7. p. 239. pro Mimis & Iudionibus qui, finito spectaculo, ut loquitur Ter. tull. de Spectac. cap. 23. faciem suam contumelias alaparum obijcunt: his enim alapis sibi invicem inflicti sunt cætores ad risum commovebant. Ita locum Arnobii restituit Scaliger pro Salapitarum strepitu.

ALAPATHUS, [ἀλάπαθος] Herba purgatoria, quam Lapathon Dioscorides, & Latini Rumeicem appellant. Græci enim ἀλάπαθα, purgationes vocant. Ruell. lib. 2. cap. 49.

ALARTICUS, [Ἀλάριος] Nomen Gothorum regis, qui Romam obsedit, destruxitque. V. Zolim. 5. 38. Fuit & alter Alaricus, Gothorum rex quartus, creatus anno 844. qui etiam Romam urbem cepit: sed postmodum per fraudem in die Paschæ occisi sunt Gothi. Claud. de Bell. Get. 546.
 Rumpere omnes Alarice moras: hoc impiger anno
 Alpicus Italiae ruptis penetribus ad Urbem. V. Aimonium 1. 20. seq.

ALARIS, V. ALA.

ALARODII, [Ἀλαροδίου Stephano] Populi sunt circa Pontum, de quibus Herodotus lib. 3.

ALARUM, i. n. Herba floribus cassiæ similibus. Isidor. 17. 9.

ALASI, Oppidum Africae Cyrenaicae. Plin. lib. 5. cap. 5.

ALASTOR, Plutonis equorum unus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 286. his versibus quatuor complectitur, cum alii tantum tres esse existiment: Orphneus crudele micans, Æthonque sagitta Ocyor, & Stygii crudelis Ithon Nucteus Armenti, Ditisque nota figuratus Alastor.
 Alastor, Unus e fociis Sarpedonius Lyciæ regis, ad Trojam occisus ab Ulyffe: id quod ipse testatur apud Ovid. 13. Met. 257.
 Alastor, Nelei filius fuit, Nestoris frater. Author Ælepiades apud Partharum.

ALATA, [Ἀλάτα] Civitas est in Arabia felici, apud Ptolemæum lib. 6. cap. 7. Item altera ejusdem nominis in Arabia deserta, apud eundem lib. 5. cap. 19.

Alata Castra [Ἀλάτα κάστρα Ptolemæo] alio nomine Castrum puellarum, vulgo *Edenburg*, Scotiæ regia.

ALATERNUS, i. f. Arbor five Frutex, nullum semen aut fructum ferens: cui sunt folia inter ilicem & olivam. Author Plin. lib. 16. cap. 26. & Columell. lib. 7. cap. 6.

ALATIUM, [Ἀλάτιον] Oppidum Hierapolis juxta Emesam, quod & Elatium dicitur. Hermol. in Plin. lib. 5. cap. 23. & 26.

ALATIUM, ab Alatio oppido. Hermol. in Plin. lib. 5. cap. 23.

ALATRIUM, Urbs Hemicorum. Hærci autem populi fuerunt, saxosa Campania loca incoentes. Volaterr. V. Lex. Pitif. Scribitur & ALETRIUM. q. V. Hinc

ALATRINATES, Hemicorum populi. Liv. 1. Decad. lib. 9.

ALATUS, V. ALA.

ALAUDA, æ. [κερειθάλως] Avis est, quæ teste Plin. lib. 11. cap. 37. Galerita dicitur: quod apicem habeat, hoc est cristam in capite ad similitudinem galeri. Varro appellat Galericum: & a Græcis dicitur Corydalis. Gellius 2. 29. Cassitam appellat. Ante Cæsarem Latinis hoc vocabulum incognitum erat, sed postea admissum. V. Bernegg. ad Cæs. Suet. cap. 24. 2. & Lex. Pitif.
 Alauda, Legio quadam erat Romana. Plin. lib. 11. cap. 37. Atque ab illo (Apice) Galerita appellata quondam, posse Gallico vocabulo etiam legioni nomen dederat Alaudæ. Cic. 13. Philipp. 3. Huc accedunt alaudæ, cæterique veterani feminarium judicium terribi decuræ, qui suis rebus exhaustis, beneficiis Cæsaris devoratis, fortunas nostras concupierunt.

V. etiam Cic. 16. Att. 8. Meminit & Sueton. Cæs. cap. 24. V. Caes. ad loc. Torrent. item & Bernegg.

ALAUDIUM, i. n. Vox barbara, a Laudando, id est nominando auctore, profecta esse videtur, quod qui prædia eo jure habeant, laudare auctorem non nemini teneantur, ut qui nullum soli dominum agnoscant nec patronum. Budæus. Alii scribunt Alloodium. Sunt autem Alloodium & Feudum verba contraria a Gothis derivata: quibus Ortenius in libris de Feudis frequenter utitur. Alloodium enim vulgo appellant, quod ab omni clientela liberum & solutum est, vel cujus causa nemini possessor fidem atque obsequium debet. Hotoman.

ALANUS, [Ἀλαωνός] Duorum fluviorum nomen est in Britannia, quorum alter est in orientali ejus insulae plaga: alter in meridionali. Prolem.

ALAZIA, [Ἀλαζία] Oppidi nomen Straboni lib. 12.
 ALAZON, oris. Fluvius est Albaniam ab Iberia disteminans, in Cyrum amnem & Caucais montibus defluens. Plin. lib. 6. cap. 10. Alazonius vocatur Straboni lib. 11. Val. Flacc. 6. 102.

— Tota non audit Alazonia ripa.

ALAZONIA, æ. f. [Ἀλαζονία] Jactantia, ostentatio. Ulpian. Interp. Demofth. ait, Alazoniam eorum esse qui plura promittunt quam præstare possunt.

A L B

ALBA, [Ἄλβα] Urbes hoc nomine duæ in Italia fuere. Condita ab Ascario, filio Æneæ, Alba Longa dicta sub monte Albano, ab alba sine imposito nomine, Albanorum regum sedes fere Latii regia, quam Tullus Hostilius rex Romanus evertit. Virg. 6. Æn. 766. & 8. 43. Liv. lib. 1. 3. Ascarius abundante Lavinii multitudine, florentem jam, ut tum res erant, atque opulentam urbem matri, seu novæcæ, reliquit: novam ipsæ aliam sub Albano monte condidit, quæ a situ porcæta in dorso urbis Longa Alba appellata. Hæc Celsia. Lucan. lib. 1. 108. Et residens celsa Latialis Jupiter Alba. Dardania, quia a Dardanis condita. Stat. 3. Sylv. 1. 61. Iliaca. Ab iis enim condita est, qui ex Ilio profecti sunt. Lucan. lib. 5. 400.
 Trojana, a Trojanis condita. Stat. 5. Sylv. 2. 118.

Alba, altera fuit in Martis ad lacum Fucinum, a qua Albenfes dicitur. Varro de L. 7. 18. Plin. 3. 12. quamvis etiam Albani quandoque vocentur. Meminit & tertie in agro Piceno sitæ ex Procop. 2. Goth. 7. Cellarius Geogr. Ant. T. 1. p. 610. fed de qua minus conitat. His addi potest in Liguria Alba Pompeja ad Tanarum fl. Vulgo *Alba di Monferrato*.

Extra Italiam, in Hispania Alba Urgao, in Dacia Provincia Alba Iulia vulgo *Weissenburg*. In Gallia Narbonensi Alba Helviorum Helvia & Alba Augusta dicta, quæ nunc *Vitruis*. Recentioris appellationis est Alba Græca, vulgo *Griechisch Weissenburg & Belgrad*, quondam Taurunum in Pannonia Inferiori; & Alba Regalis, *Stulovissenburg*, in Hungaria Inferiori. Est & Alba Hispanica Fl. de quo Plin. 3. 3. qui Melæ Clodianus.

ALBANUS, Adj. Quod est ab Alba Latii urbe: unde Albani patres. Columnæ Albanæ. Suet. Aug. cap. 72. [i. e. Ex lapide Albano rubro ac molli, de quo Vitruv. 2. 7. Plin. 6. 21.

Forum Albanum Capuæ fuisse, Val. Max. author. est l. 9. 1. 1. ext. Hermol. in Plin. lib. 34. cap. 11. [Nihil de foro Valerius ait nec Cic. 2. Agr. cap. 34. extr. Videtur potius Albana, æ. f. dicendum, ut SEPLASIA. q. V.

Lacus Albanus, apud Val. Max. lib. 1. cap. 6. 3.
 Mons Albanus. Liv. 1. 3.

Secures Albanæ. Hor. in Carm. Secul. v. 54. Ubi Schol. Cruquian. Romanos magistratus, ab Albanis defendentes ut: Albanique patres, atque alte Mœnia Romæ.

Addit de Alba civitate morem esse traditum, ut damnati primo virgines cæderentur, deinde securi ferirentur.
 Tumuli Albani. Cic. pro Milon. 31.

Vinum Albanum, de quo fce Athenæus: Nascitur autem in agro Cumano, qui est in Campania, vinum Albanum quod appellatur, ad potationis usum accommodatum, & lave ab annis quinque. Hor. 2. Serm. 8. 16.

ALBENSIS, ab Alba. [Ἀλβεία] Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Albenfium & Albanorum meminit. Plin. lib. 3. cap. 5.

ALBA Spina, [ἄλβα σπίνω] Herba est aculeata, folia habens chamaeleontis albi similia, quam officina Bedegarii appellant. Vid. supra ACANTHALEUCE. Et infra post ALBOR.

ALBANA, [Ἀλβανία] Ptolemæo, Urbs feliciæ Arabiæ.

ALBANIA, [Ἀλβανία] Regio ab Oriente sub mare Caspium furgens, per oram Oceani Septentrionalis usque ad Maotidas paludes per deferta extenditur. In ea Albania civitas, & Albanus fluvius. Apud hanc habentur canes ferocissimi, qui tauros & leones occidunt. Plin. lib. 8. cap. 40. Hæc Nomadico generi proxima est inter Iberiam & mare Caspium, ab ortu solis maris conjuncta, ab occasu Iberiæ finitima. Boreale latus munitur Caucais montibus, australe Armeniam contingit. Ab his Albani orti sunt, quorum pars hodie in Peloponneso, pars in Macedonia fedet, juxta Dyrrachium, quorum dux fuit Georgius Scanderbeck, qui multa adversus Turcas strenue ac feliciter gessit.

Albaniam Orientalem describit Plin. lib. 6. cap. 10.
 In Albania tradit Iugonus Nicaeensis quasdam gigni glauca oculorum acie, a puercitia statim canos, qui noctu plusquam interdu cernant. Plin. 1. 7. c. 2. Ob hoc forte dicta est Albania. Meminit & Gell. l. 9. c. 4. Solinus c. 25. Albani, qui posteros fce Japonis credi vulgo, ab origine nascuntur. Canitum habent aspiciunt capillorum. Ergo capillorum color genti nomen dedit. Justinus lib. 42. dicit eos ab Albano Italiae monte nomen retinere, quod inde sequuti fuerint Herculeum, quum extincto Geryone armenta ejus per Italiam duceret.

ALBANUS, [Ἀλβανός] ut, Albana porta, qua iter in Albaniam. Val. Flac. 3. Argon. 497.

Albanus tyrannus. i. e. Styrys rex Albanie. Val. Flac. 5. Argon. 258.

ALBANENSES, Populi in conventu Clunienfi. Plin. 1. 3. c. 3.

ALBANUS, [Ἀλβανός] Flumen est in Armenia, quod per Albaniam una cum Callo fluvio decurrit. Plin. 1. 6. c. 13.

ALBANOPOLIS in Macedonia finibus civitas: unde Albani populi fuit in eadem Macedonia, Ptolemæo auctore. Strab. & Lex. Pitisc.

ALBARUM, V. ALBUS.

ALBATENIUS, vel Albatagnius, Galeni libros primus in Arabum convertitidioma, teste Joanne Serapione. c. 192. Idem scripsit commentarios in Aristotelem.

ALBATUS, V. ALBUS.

ALBEGMINA, Partes extorum, quæ diis immolabant. Festus. Scaliger Abiegmina legit. q. V.

ALBEDO, ALBEO, ALBESCO. V. ALBUS.

ALBOLUS, V. ALBEUS.

ALBESIA, Scuta dicebantur, quibus Albenfes, qui sunt Marfi generis, usi sunt. Hæc eadem Decumana vocabantur, quod essent amplissima, ut Decumani fluctus. Festus. V. Dempster. ad Rosin. Ant. Rom. 10. 10.

ALBEUS, & dimin. ALBFOLUS, Sic perperam quidam scribunt & pejus alii ALBIUS, pro ALVEUS & ALVEOLUS q. V. de confusis literis V & B. Suo loco.

ALBI Montes, in Idæis Crete inf. unde nives nunquam absunt. Plin. 6. 33. & 31. 3.

ALBIA, Fluvius, V. ALBIS.

ALBIA, Regnicula est montana Carnis finitima. Strab. l. 7. [Error videtur.

ALBIANUS, a, um. Adj. ut Albanum iudicium. Cic. pro Cæcin. 28. Albanum negotium. Idem 14. At. 18. & 20. Quod ad Albium pertinet.

ALBICERA Oliva, inter species olivarum, five olcarum. Plin. lib. 15. c. 5. Eadem ALBICÆRIS Catoni de R. R. cap. 6. & Varroni 1. de R. R. cap. 124.

ALBICERATA Ficus, [*Ἀλβικερῆς*] Pediculo minimo, latissima. Plin. lib. 15. cap. 18. Rationem nominis reddit Colum in Hort. Albuque, quæ servat flavæ cognomina ceræ.

ALBICI, [*Ἀλβικῆ*] Populi Massiliensis vicini. Caf. 1. Bell. Civil. 34. Albicos barbaros homines, qui in Massiliensium fide antiquitus erant, montesque supra Massiliam incolebant, ad se vocaverant. Strabo lib. 4. p. 140. Post Sallyes tenent Albienfes, & Albici, & Vocontii montana in Septentrionem vergentia.

ALBICO, ALBIDUS. V. ALBUS.

ALBIENSES, V. ALBICI.

ALBIGAUNUM, [*Ἀλβιγανόν*] Ptolemæo Liguria urbs, hodie Albinga, vulgo Italis *Albenga*. Albingaunum vocatur Plinio lib. 3. cap. 5. [vel plenius potius Albium Ingaunum. V. mox ALBIUM Intemelium.

ALBINGERIUS Carthaginensis, Viri proprium, qui sic in vaticiniis generibus omnibus excellit, ut quid quisque egisset, aut omnino cogitasset, demonibus afflantibus responderet. Hæc ex Augustino refert Cæf. Antiq. Lect. lib. 13. cap. 6.

ALBINIMINIUM, [*Ἀλβινιμίνιον*] V. mox ALBIUM Intemelium.

ALBINOVANUS, Cognomen viri proprium. Hor. 1. Epist. 8. 1. Cælo gaudere & bene rem gerere Albinovano Musa rogata refer comiti scribere Neronis. V. Torrent. Ovid. 4. de Ponto, 10. 4. Duritiæ confers Albinovane meæ? C. Pædo Albinovanus, Poeta erat Heroicus, ut ex Quintil. 10. 5. Et Senecæ Suaf. 1. cognoscimus. Martial. Epigrammatum scriptoribus accesserit in epist. prof. lib. 1. Epigr. conf. lib. 2. 77. & lib. 5. 5. Senecæ Philofophus Epist. 122. Fabulatore elegantissimum vocat. Magni spiritus fuisse Ovidius innuit, Sidereum appellans, i. e. sublimem. Vixit enim ejus ætate, hoc est Augusto Imp. nec alius est ad quem Eleg. 10. lib. 4. de Ponto, directa est. Unde cognoscimus & Thefei gesta Albinovano, præter alia scripsisse. Candidit & de navigatione Cæf. Germanici carmen. V. Senecæ Suaf. 1. Huic & illas Elegias duas que vulgo cum Ovidio ede solent, quarum altera in obitu Mæcenatis; altera de morte Drusi ad Liviam, scripta est, Scalliger tribuit; repugnante ramen, de ultima imprimis, Passeratio. De qua re V. J. H. Meibomii Mæcenæ cum notis in Pedonis Carmen. alius fuit ab isto Cælo Albinovano, quem Horatius familiarem habuit.

ALBINUS, Cognomen fuit gentis Postumia, factum ex alio ejusdem gentis, Albus. Utrunque autem a colore corporis impositum est. V. Lex. Pitisc. & Fulv. Urfin. in Fa. Ro. L. Albinus, Gallos fugiens, ex rheda uxorem filiosque descendere iussit: & Vestales, quæ cum sacris ipse pedibus fugitabant, impositi. Author Liv. 5. 40. & Florus lib. 1. cap. 13. Valer. 1. 1. 10. [Plerique tamen codd. habent L. Albinus. Albini duo, A. & SP. inter oratores referuntur a Cicerone de Clar. Orat. 21. & 25. A. Posthumius Albinus, qui consul cum Lucullo fuit, res Romanas Græco sermone scripsit. V. Gellius, 11. 8. ex Cornel. Nepot. de Vir. Ill. Suidas, Macrobius. 1. Sat. Spurius A. V. C. 644. cum Q. Minucio Rufo Cos. Numidia præfuit. Sall. Jug. D. Clodius Albinus, Cæsaris appellatione a Septimio Oriente accepta, imperii confors factus est, Sed ab eodem mox, ex Oriente post fuperatum Pescennium Nigrum reverso, insidias petitus, belli fortuna vario successu tentata, postremo voluntaria morte periit. Capiolin. Herodian. &c.

ALBINUS, i. [*Ἀλβινός*] dicitur, Qui calce pura parietem illinit. l. 1. C. de excusat. artific. V. ALBARIUS.

ALBIOLUS, V. ALBEUS.

ALBIONA, Ager trans Tiberim dicitur, a luco Albionarum: quo loco bos alba sacrificabatur. Festus.

ALBION & Bergion, [*Ἀλβιον* & *Βεργιον*] Gigantes, Neptuni filii, contra quos dimicavit Hercules, ut testatur Pomp. Mela, lib. 2. in Gallia descriptione, & Diodorus Siculus. Meminit & Plin. lib. 4. cap. 16.

ALBION, Britannia insula, sic dicta ab Albis rupibus, quas mare aluit. V. ANGLIA.

ALBIS, [*Ἀλβίς*] Fluvius est Germaniæ celebratissimus, in Oceanum defluens. Nunc vulgo Germanorum lingua dicitur, *die Elbe*. Oritur ex Boemia montibus, ejusque ostia hodie *Theistomarfi* & *Wilfermarfi* tenent. Suscipit autem Aluldam flumen, Pragensem præterlabens civitatem: deinde Egram: postea Salam atque Elteram, deum civitatem Hamburgum præterfluens, in Oceanum Germanicum

vasto evolvitur ore. Itaque manifesto falsus est Tacitus, qui in Hermanduris (in quibus post Marcomenos, five Bohemos, Alifineses fuerunt primi) oriri scribit, de Germania, cap. 41. Quem recte Velleius 2. 106. 2. Semnonum Hermandorunisque fines præterfluere notat. De hoc Lucan. lib. 2. 51. & Plin. lib. 4. cap. 14.

ALBITUDO, V. ALBUS.

ALBIUM Intemelium, [*Ἀλβίων Ἰντεμῆλιον*] Oppidum Ligusticum. Nam cum Liguces partim Ingauni, partim Intemelii dicerentur, eorum colonie ad mare deductæ, altera Albium Intemelium, quasi Alpium Intemelium, altera Albingaunum vocatae sunt. Strab. lib. 4. Plin. lib. 3. cap. 4. & 5. Ptolemæo Albinimium. Hodie Vintimiglia.

ALBIUS Mons ultimus Alpium in finibus Illyrici & Pannoniæ. Vide Cellar. Geogr. Ant. l. 2. c. 8. 101.

ALBIUS, Nomen Gent. Rom. Hor. 1. Serm. 4. 28. — itupet Albius ære. h. e. Infano tenetur amore vasorum signorumque arcu Corinthio factorum.

Albius Tibullus, Poeta elegiographus, facile omnium princeps, Horatio & Ovidio familiariter cognitus ac dilectus, natus est Romæ, ut quidam putant, Hirtio & Panfi colli. equestri genere, Messalam Corvinum in expeditione Syriaca secutus ager Corcyræ substitit, uti ipse lib. 1. El. 3. testatur, deinde, resecta valetudine, Ciliciam, Syriam, Ægyptum perulstravit. Major Propertio, Junior Gallo. De tempore, quo diem obiit, omnia incerta, V. Jani Douïæ Sched. Suecii. Brouckhoff. ad lib. 3. El. 5. 17. Petr. Crinic. de Poet. Lat. Gyrald. de Poet. hist. Dial. 4. p. 163. ed. Baf. Ejus mortem elegantissima Elegia deslevit Nafæ, que est Amor. 3. 9. Hor. 1. Epist. 4. 1. Albi nostrorum sermonum candide iudex.

ALBO, ære. V. ALBUS.

ALBOGALÆRUS, [*Ἀλβόγαλῆρος*] a Galea nominatus: est enim Pileum capitis, quo Diales flamines, i. e. Sacerdotes Jovis, utebantur. Hiebat enim ex hostia alba Jovi cafa, cui affigebatur apex virgula oleagina. Festus. conf. Ruben. Elect. 2. 25. & Lex. Pitisc. Scalig. ad fest.

ALBONENSES, Liburniæ populi, in conventu Scardonitano. Plin. lib. 3. cap. 21.

ALBOR, oris. V. ALBUS.

ALBOSIA, V. ALBESIA.

ALBUCILLA, Deminutivum ab Albuca. Mulier multorum amoribus famofa, cui matrimonium cum Satrio Secundo conjugationis in Tiberium indicæ fuerat, delata est impietatis in principem. Tacit. 6. Ann. 47. & 48.

ALBUCUM, i. n. [*Ἀλβούκον*] Herbe genus: vulgo *Amphodillo*. Plin. lib. 21. cap. 17. Aphrodelli mentionem & Homerus fecit. Radix ejus napsi modicis similis est, neque alia est numerosior, LXXX. simul accervatis saepe bulbis. Theophrastus & fere Græci, princepsque Pythagoras caulem ejus cubitalem, & saepe duum cubitorum, foliis virgatis sylvestris, Anthericon vocavere: radicem vero, i. e. Bulbos, Asphodelon. nostri illud Albucum vocant, & asphodelon Hafulam regiam. Ea est & caulis acinosi, ejus duo genera faciunt. Albucum est scapus cubitalis, & amplus, purus, lavis.

ALBUELIS, Uva genus est. Plin. lib. 14. cap. 2. Albuelis fummis arboribus fertilior est, vifula imis. Quamobrem circa easdem fatæ, diversitate nature locupletant. V. Columel. 3. 2.

ALBUGO, inis. f. [*Ἀλβυγὸς*, *Ἀλβυγίς*] Macula in oculo. Plin. lib. 20. cap. 5. Idem lib. 21. cap. 26. Albugo, Cicatrix est oculorum altiuscula, sicut utique in summo nabelculo. Hermol. in Plin. 20. 5. & 24. 5.

ALBULA, [*Ἀλβυλά*] Fluvius Italiæ, ex Apennino Romam fluens, alio nomine Tiberis. Virg. 8. Æn. 331. A quo post Itali fluvium cognomine Tibrim Diximus: amittit verum vetus Albula nomen. Plin. lib. 3. cap. 5. & Liv. lib. 1. 3. Dicitur autem est hic fluvius Albula ab albo aque colore: Tiberis autem a Tiberino Sylvio rege Albanorum, quod is in eo extinctus est. Festus. Videtur Albus & Albus generale Epitheton fuisse aquarum, earum præferim quibus vel spuma vel sulphur album colorem adderet. Vide Cærd. ad Virg. 7. Æn. 83. & 517. Ita forte capiendus locus Martialis infra citatus. Albula, f. protulit Ovid. 4. Fast. 68. — & tanto est Albula pota deo. At m. Martial. lib. 12. ut. Quem Bromius, quem Pallas amat, cui rector aquarum Albula navigerum per freta pandit iter. Albula, Aque medicatæ agri Tiburtini. Juxta Romam Albula aquæ vulneribus medentur: egelidia hæc. Plin. lib. 31. cap. 2. ubi V. Hard. & Strabo lib. 5. Itaque in hoc significato dicimus Albula, æ; & Albula, arum. Stat. 1. Sylv. 3. 75. Illic sulfureos cupit Albula mergere crines.

ALBULATES, Fluvius est in quinta regione Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 13.

ALBUM, Promontorium Africa, v. m. pass. fæto a Mellaria Hilpariæ vico discretum, Plin. in proem. lib. 3. Est & alterum ejusdem nominis promontorium in Phenice, non procul a Tyro, de quo Idem lib. 5. cap. 19. De albo Decurionum, Prætoris, Judicum, & Senatorum. V. infra ALBUS.

ALBUMEN, inis. n. [*Ἀλβυμῆν*] Albus liquor ovi. Dicitur & ALBUM ovi & ALBOR ovi, Vitellus vero quod in ovo croceum est. Plin. lib. 28. cap. 6. & 20. 13.

ALBUMENTUM, i. Idem. P. Veget. de Re Vet. 2. 57. V. Rhod. in Lexico scribon.

ALBUNEA, æ. [*Ἀλβυνεῖα*] Nomen fontis & sylvæ in Tyburtinis montibus. Virg. 7. Æn. 82. Servius: Albunea est in Tyburtinis altissimis montibus, dicta ab aquæ qualitate quæ in illo fonte est. Unde etiam nonnulli ipsam Leucotheam volunt. Albunea, decima Sibylla, Tyburti colitur ut dea, juxta ripas annis Anienis, cujus in gurgite simulacrum inventum esse dicitur, tenens in manu librum. Lactant. lib. 1. cap. 6. Eam videtur Albunam appellare. Tibul. lib. 2. 5. 69. Quasque Albuna sacras Tiberis per flumina fortes Portarit, sicco perlueritque sinu. Alii Albana legunt. Librum autem quem portavit, puco fortes fuisse, quæ est aqua perhibet, hiecas & sicco pectore gesserat. Turneb. Advers. 11. 26. Glossæ Cyrilli, Albunea Mater, *Ἀλβυνεῖα*. Ergo, Albuna, Albuna, Leucothea, quæ & Mater, eadem

eadem Dea: quod confirmat alia Glossæ Philoxeni. *Αλορητα*,
 Albunea Mater. Maurea. V. Taubm. ad Virg. p. 764.
 Albunea resonans. Hor. 1. Carm. 7. 12. Ubi Acron: Albunea delectabile
 nemus est, consecrarum Albunee nymphæ, a qua & nomen accepit.
ALBURNUM, i. [*σπασ δὲ ὄψης*] quid sit declarat Plin. lib. 16. cap.
 38. his verbis, Humor & cortici arborum est: qui sanguis earum in-
 telligi debet, non idem omnibus. Et paulo post, Atque in toto cor-
 pore arborum, ut reliquorum animalium cutis, sanguis, caro, nervi,
 venæ, ossa, medulla. Item paulo post, Proximi perisque adipēs.
 Hi vocantur a colore alburnum: mollis ac pessima pars ligni, etiam
 in robore facile putrescens, teredini obnoxia: quare semper ampu-
 tabitur.
ALBURNUS, Lucanie mons a candore verticis dictus. Virg. 3.
 Georg. 146.
 Est locus Silari circa, illicibusque virentem
 Plurimus Alburnum volitans, cui nomen Afilo. Similiter loci
 huius Deus Alburnus dictus est. Tertull. contra Marc. 1. 18.
 Alburnus, Nomen piscis apud Aufon, in Mosella, v. 126.
 Quis non & virides vulgi foliata Tincas
 Norit? & Alburnos prædam puerilibus hamis?
ALBUS, Adj. [*λευκός, λευκός, λευκός*] Nomen est coloris notissimi.
 Sunt qui Album a Candido sic distinguant, ut album pallori conjunctum
 sit, quale est linteum: candidum splendore, ut videmus in nive. Et
 certe hæc est utriusque propria significatio: sed ab authoribus sæpe con-
 funditur. Albo opponitur Atrum: Candido Nigrum. Festus, Album
 quod nos dicimus, a Græco quod est λευκόν est appellatum. Sabini tamen
 Album dixerunt. Unde credi potest nomen Album a candore nivium
 vocitatum. [Ap. Fest. λευκόν scribendum. V. Helych. & Suid.
 Color deterrimus albis. Virg. 3. Georg. 81. De equis loquitur.
 V. Serv. ad loc. Plaut. Capt. 3. 4. 115. Albo corpore & oculis nigris.
 Quod nos Album, Hebræi *Labon* dicunt. Unde ferè potest ut ex He-
 braea voce per primarum literarum transpositionem facta sit Latina.
 Album vinum. Plaut. Album, an atrum vinum potas?
 Albus, pro Pallido, interdum accipitur. Perf. Sat. 3.
 Turgidus hic epulis, atque albo ventre lavatur:
 Hotat. 2. Carm. 2. 15.
 — & aquosus albo Corpore languor.
 Albus, pro eo quod vulgo *Beretinum* vocant, ut est Pilus alinorum. Perf.
 1. Sat. 59.
 Nec manus auriculas imitata est mobilis albas. De auribus enim
 asini loquitur.
 Albus an ater sis, nescio. Solet dici de homine vehementer ignoto.
 Cic. 2. Philipp. 16. Et quidem vide, quam te amarit is, qui albus
 atrove fueris ignorans, fratris filium præterit. Erasmus.
 Alba, dicimus Felicia: sicut Infames, Nigris: propterea quod Pytha-
 goras aiebat id quod esset colore candido, ad boni naturam pertinere;
 quod atro, mali. Plutarchus in Vita Pericli. Univerfam multitu-
 dinem partitus in octo partes, fortibus utebatur: & cui contigisset
 alba faba, huic cæteris pugnantibus permittebat in convivis atque
 otio agere: quapropter etiam aiunt eos quibus res aliqua fuerat
 succedunt, eum diem album vocare, nimirum ab alba faba. Erasm.
 in Chiliad. 1. 5. 44. Prov. Creta notare &c.
 Albas pro Unionibus Lampridius & Venantius & alii mediæ Lati-
 nitatis scriptores absolute dixerunt. V. Lamp. Flagab. cap. 21. &
 ibi Salmat. Item pro Vestimentis talibus. Unde & in veteri Ec-
 clesia Septimanam in albis appellatur, quæ proxime Paschalem fe-
 quitur. nam baptizandis Catechumenis Pascha olim destinata fuit, &
 baptizati veste candida induerant. De Diaconorum Alba admini-
 stratione Cæne V. Pignor de Servis. pag. 50. seq. Du Fresne in
 Gloss.
 Album & nigrum novit. Duplicem in sententiam accipi potest. Aut,
 Novit discrimen recti, pravique: aut, Novit id quod nemo vel indo-
 ctus ignorat. Nam evidenter esse albi nigrisque discrimen, quam ut
 quisquam non videat. Videtur esse tractum a præcis illis mortalibus,
 qui duos tantum naturales colores noverant, Album & Nigrum, teste
 Pompcio. Erasm. in Chiliad.
 Alba avis, pro Re novataque auspiciata dixit Cic. 7. Fam. 28. Fit hoc
 etiam frequentius quam solet, quod quasi albam avem videntur, be-
 ne sentientem civem videre.
 Album calculum addere i. e. Approbare. Inde sumptum, quod anti-
 quitus missis in urnam calculis, ita ferebantur a iudicibus sententia,
 ut albis abolverent, nigris damnerent. Qui si forte fuissent æqua-
 les, tamen liberabatur reus, cunctæ rei causam Aristoteles copiosissime
 reddit in Problematicis. De calculorum more meminit Ovid. 15.
 Met. 44. Plin. 1. Epist. 2. Confitebor & ipsum me & contubernales ab
 editione non abhorre, si modo tu fortasse errori nostro album calculum
 addeceris. i. e. Si nostrum hunc errorem tuo iudicio comprobabis.
 Erasm. in Chiliad.
 Alba gallinæ filius. h. e. Feliciter natus. Juven. 13. Sat. 141.
 — quia tu gallinæ filius alba. Vel quod Læta atque auspi-
 cata Latini Alba vocant: vel quod proverbium alludit ad Faralem illam
 gallinam, de qua Suetonius in Galba, his quidem verbis: Livie
 olim statim post Augusti nuptias Veientanum suum reviventi, præ-
 tertolans aquila, gallinam albam, ramulum lauri rostro tenentem
 demisit in gremium. Quumque nutrirî altem, ac pangi ramulum
 placuisset, tanta pullorum soboles provenit, ut hodie quoque ea
 villa Ad gallinas vocetur. Convenit igitur adagium in eos qui rara
 & fatali quadam felicitate successive rerum utuntur. Huic diver-
 sum est illud apud eundem Juvenalem, Nati infelicibus ovis. Eras-
 mus in Chiliad.
 Albus Lucifer. Ovid. 3. Trist. 5. 57.
 Pallor. Hor. Epod. 7. 15.
 Quadrigæ. Plin. lib. 7. cap. 30. Platonî sapientiæ antistiti Dionysius tyran-
 nus, alias savitiæ superbiaque natus, vittatam navem misit obvium:
 ipse quadrigis albis egredientem in litore exceptit.
 Senectus. Propert. lib. 3. 5. 24.
 Sparlerit integras alba senecta comas.
 Albe sententiæ, apud Senecam dicuntur, quæ Apertæ erant, faciles,
 non obscuræ, non renerbificæ, quod quæ alba sunt nihil atrum, ni-
 hil caliginosum habeant, sed clara quadam luce suffusa pelluceant.
 Ejus verba sunt; Sententiæ, quas optime Pollio Aminus albas voca-

bat. Id Græco more factum esse suspicor, cum præsertim apud
 Eusebium sæpenumero legamus λευκότητες, pro clarissimo & facili-
 mo. Turneb.

Stella Castoris & Pollucis. Hor. 1. Carm. 12. 27.

Dicam & Alciden, puerosque Leda,

Hunc equis, illum superare pugnis

Nobilem, quorum simul alba nautis

Stella refulit.

Acron: Alba, Serena. Nam fre-
 quentius dum oritur, tempestates facit, sed hic prosperum posuit.
 Porphyrius, Alba nautis itella, nunc candida & benigna.

ALBUM i, n. absolute positum pro colore albo. Virg. 2. Ecl. 41. & 3.
 Georg. 56.

Album oculi. Celf. lib. 7. cap. 7. Ubi alio ipsius oculi palpebra inhæsit.

Idem lib. 2. cap. 8.

Album ovi pro Albumine, absolute dicitur. Plin. lib. 20. cap. 11. 3.
 Cum ovi albo illitum. Sic idem sæpe alibi. Celf. lib. 6. cap. 6. Ovi
 & albumi, & vitellus. V. supra ALBUMEN & ALBUMENTUM.

Album, absol. ac substantivè pos. pro Alba tabula, in qua aramento
 scribebatur: quod ex Cic. 2. de Orat. 12. intelligitur; quæ omnes
 (inquit) singulorum annorum mandabat literis Pontifex Max. refere-
 batque in album, & proponebat tabulam domi, potestas ut esset
 populo cognoscendi. Ex quo loco & illud ceteris intellectum est,
 non literas (ut Theophilus existimavit) sed tabulas ipfas albas fuisse:
 quod etiam suspicari licet ex Plauti Perf. 1. 2. 22.

Si id fias, ne iti faxim usquam appareant,

Qui hic albo rete aliena oppugnant bona. Ut autem pontifi-
 ces res gestas, sic prætores edicta sua in album referebant, & pro-
 ponebant tabulam in publico, potestas ut esset populo cognoscendi,
 quemadmodum anno quisque suo jus dicitur esset. Paul. lib. 9. D.
 de Juris. Si familia alicujus album corruerit, non similiter hic
 edicitur ut in furto. Album autem Latini dixerunt ut Græci λευκωμα.
 Nam & Græci in albo leges scribebant, ut ex Demosthene contra
 Timocratem intelligitur. Hotom. De Plautino loco non multum
 abit Erasim. in Chil. 3. 7. 18. V. ad l. F. Gronov. Aliter Scalig.
 ibid. Jan. Guil. Verit. 3. 13. Voss. Inst. Or. 4. p. 194.

Ad album adverterium producere. lib. 1. D. de eden. Eum quoque
 edere Labeo ait, qui producat adverterium suum ad album. i. e.
 Qui adducit eum ad album prætoris.

Ad album se transferre. Quintil. Inst. lib. 12. C. 3. Quorum alii se
 ad album ac rubricas transfulerunt, & formulari, ac (ut Cicero
 ait) legulei esse maluerunt. Hic Album dixit pro Jure prætorio, &
 Rubricas pro Jure Civili: ut & Formularios ad prætorias reulit for-
 mulas: Leguleios ad Jus Civile & xii. tabul. leges Turnebus.

Est etiam Album Decurionum, unde tit. in D. De albo scribendo, in
 quo præcipitur quo ordine scribi debeant Decuriones. Ulpian. 1. 1.
 D. de albo scrib. Decuriones in albo ita scriptos esse oportet, ut l. mu-
 nicipalium præcipitur. Ibidem: in sententiis quoque dicendis idem or-
 do spectandus est, quem in albo scribendo diximus.

Album citharedorum. Suet. in Nerone, cap. 21. Sine mora nomen
 suum in albo profertentium citharedorum jussit adscribi.

Album iudicium, Suet. in Claudio, cap. 16. Album iudicium appel-
 lat, in quo eorum nomina descripta erant, qui eorum erant Decuria-
 rum, quæ unoquoque tempore iudicabant. Hæc Budeus.

Album iudicium, per metaphoram dictum a Plinio in præfatione lib.
 1. Quam hanc operam condicere, non eras in hoc albo. Allusit
 enim ad morem eorum, qui causas acturi in foro, aut declamaturi,
 auditores corrogabant, quasi futuros iudices eloquentiæ aut facun-
 diæ. Budeus.

Mittere in album iudicium. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 7.

Album Senatorium, in quo Senatorum nomina a Censoribus perscri-
 bebantur. Albo senatorio eredere alicquem. Tacit. 4. Ann. 42. 5.

Per istud Philosophiæ sunt nigrae & turpes, infamesque, etiam ad al-
 bum sedentibus exceptiones. Seneca Ep. 48. extr. H. St.
ALBULUS, dimin. Adj. Catul. 27. v. 8. in Julium Cæsarem.

Ut albulus columbulus Dionæus. vulgo Albulus Columbus aut
 Adoneus.

ALBARIUM, sive Opus albarium [*λευκωμα*] dicitur Quod illinitur te-
 ctorio, quum paries pingendus non est: & ex pura calce fit. Plin.
 lib. 35. cap. 16. Eademque lacte diluta, & tectoriorum albaia in-
 terpolantur. h. e. Tectoria quibus propter vetustatem color albus
 induci solitus exolevisset, exalbantur renovanturque. V. Vitruv. 7.
 2. & Pallad. 1. 14.

Albarium opus. Plin. lib. 36. cap. 23. Contra in albario opere, ut ma-
 cerata calx cum glutinum heret. conf. 35. 16.

ALBARIUS, ii. m. Qui albarium facit. Leg. 2. Cod. Theod. de excus.
 artif. V. ALBIDUS.

ALBATUS, Adj. [*λευκωμα*] ab Albo. Varr. de L. L. 4. 14. ut, Al-
 batus homo, i. e. Vestibus albis ornatus: cui contrarium est, Atratus.
 Hor. 2. Scrm. 2. 60.

Ille repotia, natales, aliosve dierum

Festos albarus celebrat. Veteres albari convivia publica in-
 bant, ut declarat locus Cic. in Vatin. 30. Atque etiam illud scire
 cupio, quod consilio, aut qua mente feceris, ut in epulo Q. Ariti
 familiaris mei cum toga pulla accumberes: quem unquam vide is,
 quem audieris, quo exemplo, quo more feceris, &c. Quis unquam
 conavit atratus? &c. cum ipse epuli dominus Q. Ariti albus es-
 set, tu in templum Castoris te cum C. Fidulo atrato cæterisque fu-
 riis tuis funestum intulisti: quis tum non ingemuit? &c. hunc tu
 morem ignorabas? nunquam epulum videras? Et cætera quæ se-
 quuntur.

ALBEDO, inis. f. Boethius lib. 2. de Differentiis topicis. Queratur
 enim an albedo substantia sit: hic queritur an albedo substantia velut
 generi opponatur, &c. Apud veteres, Cicero nem & æquales, aut
 paulo minores, hæc vox non reperitur. Sever. demum Sulp. Hist.
 Sacr. 1. 16. de Manna; Glaciali albedine erat. Onomast. vet. Albedo,
 λευκότης, λευκός.

ALBEGMINA, V. ALBEGMINA.

ALBELIO, onis. f. Tegumentum capitis apud Juven. Schol. ut visum
 Rutgerio Var. Lect. 6. 18. & Volfo de Vit. Scrm. 1. 16. [Adducit qui-
 dem Vollus Scholiasta, unde hanc lectionem exculpit, hæc verba: aut
 albedine]

albédine cadurco cucullo. tanquam ad Sat. 9. v. 102. Ego vero nihil invenio ejusmodi. Sed ad v. 30. legitur: Veneti, ut albidum cadurcum cucullo. Nec aliter ex Schedis suis Schurzfl.

ALBELUNCULUS, i. m. dimin. apud eund. Juven. Schol. [ad Sat. 8. 145. Sed editum est, Ardeliunculo. Henrin. conjiciebat Bardo cucullo.

ALBEO, ui, [*Ἀλβέουμι*] ēre. a nomine Albus; significat Album esse. Virg. 12. Æn. 36.

— campique molles omnibus albert. Plin. lib. 12. cap. 19. Damnatu inprimis ingente cinnamonum, aut cui albet cortex. Comæ albertes. Ovid. 4. de Ponto, 12. 30. & 2. de Art. Am. 666. Equi. Plin. in Paneg. Oliva. Ovid. 11. Epist. 14. Rosæ. Ovid. 3. de Arte Am. 182. Spumis albertibus frena oblita. Ovid. 15. Met. 519. Villi albertes. Ovid. 11. Met. 176. de villis interioribus auricularum asininarum Mide. Vittæ. Ovid. 5. Met. 110. & 15. 676.

ALBESCO, [*Ἀλβέσκωμι*] ēre. Album fieri, aut Album esse. Cic. 4. Acad. 33. Quodque nunc quia a sole collucet, albescit & vibrat. Virg. 1. Georg. 367.

Flammaram longos a tergo albescere tractus. Albescit fluctus in undis fractis. Sil. Ital. lib. 8. Albescit lux. Virg. 4. Æn. 586.

Regina e speculis ut primum albescere lucem. Vidit, &c. Ubi Servius: Hypallage est. Luce enim albescunt omnia, non lux albescit.

Albescit meffis ariftris maturis. Ovid. 5. Fast. 357.

ALBESCENS, Partic. [*Ἀλβέσκων*] ut, Albescens capillus, h. e. Seneftus. Hor. 3. Carm. 14. 25.

Albescentes unde. Sil. Ital. lib. 8. 452.

ALBICO, [*Ἀλβίκομι*] āre. Albere, sive Album esse: fed Albere est rariffimum, Albicare frequentius. Plin. lib. 27. cap. 5. Mutat colorem, fed ex nigro albicare incipit. Hor. 1. Carm. 4. 4.

Nec prata canis albicant pruinis.

Albicatur, Candidatur & albescit. Varro, Cave canem. Ubi [forte Uti] rivus precipitatur in nemore, deorum rapitur, atque offensus aliquo a scopulo lapidofio albicatur. Author Nonius. Ex cujus interpretatione videtur Albicari esse pallivum: fed quia Albicare neutrum est: malim interpretari Albicatur pro Albicat, ut fit deponens.

ALBICANTER, Adv. unde Compar. Solinus cap. 43. de Hyacinth. Aut nubilo obducitur, aut albicantius in aquaticum eliquescit.

ALBICASSO, ēre. antique pro Albicare. Matus apud Gell. 15. 25. Jam jam albicaſſit Phebus. Alii legunt Albicaſſit. [Rectius.

ALBICŌLOR, oris. ut Albicolor campus. Corippus 17. 329.

ALBICŌMUS, 2, um. ut, Albicomis flores, apud Ven. Fortunatum.

ALBIDUS, [*Ἀλβίδος*] Aliquantulum albus. Colum. lib. 2. cap. 9. Granum quod extrinsecus albidum, intus etiam confpicitur candidum, leve, &c. Plin. lib. 8. Epist. 20. Color cœruleo albidior, viridior & pressior.

Albidum ulcus. Celsus lib. 5. cap. 26. Ulcus quod aut pallidum, aut albidum, aut lividum, aut nigrum est, id purum non est.

Spuma. Ovid. 3. Met. 74.

ALBIDŪLUS, dimin. ut, Color albidulus. Palladius in Februario, ubi de liquamine ex pyris.

ALBINUS, V. supra.

ALBITŪDO, [*Ἀλβιτύς*] Idem quod Albor. Plaut. Trin. 4. 2. 32. Ubi habitat, & item alterum ad itam capitis albitudinem. Antiquum est, teste Nonio.

ALBO, [*Ἀλβός*] āre. Album facio, Priscian in Perieg. cujus passivum, **ALBOR**, āri. Albus fio. Hæc Calep. Obfoletum. Utitatum magis compositum Deabo & partic. Albatus.

ALBOR, oris. m. [*Ἀλβός*] ab Albeo, sicut Candor a Candeo, est quod vulgo dicitur Albedo. Varro, Qui vident alborem ejus admirantur. Conf. Lexic. Scribon. Rhodi h. v.

ALBUCIUS, V. ALBUTIUS.

ALBUS Spinus. Arbor est aculeata, pruni magnitudine, flore albo, odorato, acinis quum pubescunt viridibus, quum maturerunt, rubris, ligneo intus nucleolo. Sunt qui tradant hanc stirpem fulmine non ici, nec unquam de cœlo tangi. Aiunt quoque pisces marinos floris odore percussos, confestim corruptionis sentire contagia. Vulgus deturbandis calculis utitur acino, singulari remedio ex vino, quem peculiari vocabulo Seneciam nominat. Ruell. lib. 3. cap. 12.

ALBŪTIUS, vel potius ALBUCIUS Hor. 2. Serm. 2. 48. & 2. 2. 67. Albuti senis, pro Albutii. Porphy: Hic est Albutius, qui & avarus, & elegans convivorum apparator, lævus est habitus in fervos: qui ob cupiditatem nimiam habendi alienam uxorem, suam veneno necavit.

T. Albutius, cujus M. Varro meminit, dicitur scripsisse Satyras Luciliano stylo. Nam & Lucilius eum ut Græca miscentem notat his verbis, Græcum te Albuti quom Romanum, atque Sabinum, &c. V. reliqua apud Cic. 1. de Fin. 3. & 5. Tusc. 37.

Albutium alium Seneca in Declamationibus dicit suo tempore fuisse nobilem declamatorem. [Idem ac seq.

Albutius Silus, Novariensis orator Roman venio, receptus in Planci oratoris contubernium. Jam vero senior ob vitium vomice Novariam rediit: convocataque plebe causis propter quos mori delinasset, in concione redditis, abstinuit cibo. V. Suet. Clar. Rhet. n. 6.

Albutius, philofophus, Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Fuerunt & alii plures eodem nomine apud Romanos, de quibus Cic. 3. de Orat. 171. de Provinc. Conf. 15. in Pison. 92.

ALCEA, æ. [*Ἀλκαία*] Cauda, proprie leonis. Plin. lib. 8. cap. 16. Nec in leone tantum intelligitur alcea, fed in equo item, & bove, & id genus aliis que utuntur cauda ut adjutorio. Callimachus absurde etiam in musca alceam posuit. Cælius lib. 7. cap. 29.

Alcea, Herba etiam ἀπὸ τῆς ἀλκας, ob insignem vim. Vulgus Bismalvam vocat, & Malvam silvaticam: malvæ hortensis similis est; V. Plin. lib. 27. cap. 4. Scribitur & Alcea.

ALCÆUS Atheniensis, Poeta Tragicus. Domitius Calderinus in Sappho Ovidii.

Alceus, [*Ἀλκαῖος*] Poeta Lyricus, patria Mitylenæus de quo Ovid. 15. Epist. 29.

Nec plus Alceus, confors patriæque, Ilyræque, Laudis habet: quamvis grandis ille fœnet. De hoc meminit his verbis Quintil. l. 10. c. 1. p. 896. Burm. Alceus in parte operis aureo plectro merito donatur, quia tyrannos infectatur: multum etiam moribus confert: in eloquendo quoque brevis, & magnificus, & diligens: Homero similis: fed in lusus & in amores descendit, majoribus tamen aptior. Cic. quoque 4. Tusc. 33. Fortis vir in sua Republica cognitus, quæ de juvenum amore scribit Alceus? Idem 1. de Nat. Deor. 79. Nobis qui adolescentulis delectatur, etiam vitia sæpe jucunda sunt. Nevus in articulo pueri delectatur Alceum. At est corporis macula nevus: illi tamen hoc, lumen videbatur. Strab. lib. 13. Alcei promota *σπουδαίως* esse dicit, quod bella civilia & seditiones in iis pertractaret. quem militiam quoque exercuit ipse testatur, & Hor. 1. Carm. 12. 6. Eum vocans Feroceum bello, quia res bellicas gessit adversus tyrannos, & Pittacum Mitylenæum vitium expulit, ut aunt Acron & Porphy. Proinde Pugnax dicitur Politiano.

Alcei Camœnæ minaces. Hor. 4. Carm. 9. 7. Ubi Acron & Porphyrius, Minaces Alcei Camœnæ dictæ sunt, quoniam adeo amarus fuit, ut austeritate carminis sui multos de civitate efferet.

Alceus sonans aureo plectro. Hor. 2. Carm. 13. 26.

ALCÆUS ab ortu vocatus est Alceme filius, cui post Herculis cognomen est inditum: non quod propter Junonem ita gloriam adeptus, sicut, Matris ait, fed quia virtutem patris illius Herculis Ægypti imitatus. Diodor. Sicul. lib. 1. cap. 2.

Alceus item fuit Amphitryonis pater, avus Herculis: unde Alcides dictus est.

Alceus, Omphales & Herculis filius. Domitius Calder. in Sappho Ovidii. V. etiam Herodot. 1. 7.

ALCÆUM Metrum, [*Ἀλκαῖον ποῦμα*] ab Alcæo poeta Lyrico dictum est. Testis Acron in Hor. 2. Carm. 13. Constat autem Alcæicum ex Epitri secundo, Chorianbis duobus, & Bacchio. quale est illud Hor. 1. Carm. 8. 4.

Oderit campum, patiens pulveris atque folis.

ALCÆMENES Telecli F. & Successor in regno Laconico, ex genere Agidarum, sub quo Messeniæcum bellum exaruit, Clarus justitiæ & innocentie laude. V. Pausan. Lac. & Met. Phut. in Apophtheg.

ALCÆMÈNES, [*Ἀλκαῖμηνος*] Nobilis Itatuarus fuit, Phidias discipulus, qui Agoracritum Parium condiditulum in faciendâ Venere, populi Atheniensis suffragilis superavit. Plin. lib. 36. cap. 5. & 34. 8. Pausan. passim.

ALCANDER, dri, [*Ἀλκανδρός*] Unus ex comitibus Sarpedonis Lyciæ regis, ab Ulyſſe ad Trojam occisus. Ovid. 11. Met. 257.

ALCANNÂ, officinis, Liguſtrum Latinis, Gallis Troena vocatur. Ruell. lib. 1. cap. 94.

ALCANOR, Viri proprium, cujus meminit Virg. 10. Æn. 338.

ALCAQUENGI, officina Mauritanos sequente, vocant Halicacabum, rura nostra Coecretum. Sunt qui Vesicarium appellent, quod folliculi speciem vesicarum imitentur, vel quod vesicæ calculi medeatur. Coecretium quippe vinum propinatam magnam arenularum vien deturbat. Ruell. lib. 3. cap. 109.

ALCIMENES, [*Ἀλκιμηνος*] Poeta tragicus, Megarensis. Suidas.

ALCERMES, & Carmes lingua Punica, (an Arabica? H. St.) vocatur Coccus infectorius, seu Vermiculis, ex quo fit elegans ille rubor & coccineus color, quem inde Carmelinum dicimus vulgo *Cramosif*. Ruell. lib. 2. cap. 136. Frequentius scribitur ALKERMES seu ALCHERMES.

ALCATHŌE, Urbs fuit ut quidam putant, eadem cum Megara, de qua Ovid. 7. Met. 443. & 2. de Arte Am. 421.

ALCATHŌUS, Pelepis filius, qui cædis Chryſippi fratris suspectus, Megaram venit, occiditque leone, qui Cytheronius a loco dicebatur, multosque & in iis Megareis regis filium Eurippum necaverat: aſitus Megare gener, in regno successit. Author Dierichidas. De hoc Alcatheo plura Pausanias in Atticis.

Epigr. Græc. lib. 4. p. 351. Εἰς τὸν ἐν Μεγάρῳ κηραρὴν λαῖον — ὅτε γὰρ φέρει τινὲς ἐπιγράμματα

Ἀλκᾶτος, τὴν τοῦ φοῖβου ἱπποδάμου τῆς δουρίου ἄλκᾶ, λευκᾶρῆν ἐν Μειάρῳ κηραρῆν. H. St.

Alius Trojanus, qui Anchisæ filiam, Hippodamiam uxorem habuit, occisus ab Idomeneo. Homer. 13. lib. conf. Virg. 10. Æn. 717.

ALCE, [*Ἀλκῆ*] Urbs Hispaniæ, quam Græcush post debellatos Celtiberos oppugnatam, ad deditionem compulſit. Liv. 4. Decad. lib. 10. 40. 18.

ALCE, [*Ἀλκῆ*] Canis nomen apud Xenophontem *περὶ κυνῶν*. & Ovid. 3. Met. 217. & Colum. lib. 8. cap. 12.

ALCE, Nomen meretricis. Gell. lib. 4. cap. 11.

ALCEDO, inis. [*Ἀλκυών*] Avis est dici quasi Algedo, quod frigidiffimis temporibus nidificet. (Isto puto a Græco *ἄλκος*, sive *ἀλευδών*, H. St.) Dicitur a Græcis Halcyon. V. flo Joco. Plaut. Præn. 1. 2. 142. Jam hercle tu peristi: nisi illam mihi tam tranquillam facis, Quam mare est olim, quum alcedo pullos educit suos. V. Taubm. Festus, Alcedo dicebatur Antiquis pro Halcyone. conf. Varr. 4. de L. L. 13.

ALCEDONIA, pl. [*Ἀλκυονίδες*] dicuntur ab Alcedine, sicut ab Halcyone, Halcyonides, h. e. Tranquilli dies, quibus nidificant halcyones. Plaut. Catin. prol. v. 26. Tranquillum est, alcedonia sunt circa forum. Ubi interpretens, Alcedonia, tranquillia tempora, vel tranquillia dies. V. HALCYON.

ALCENOR, [*Ἀλκείων*] Vi. Argivus fuit, qui ca in pugna, qua trecenti Argivi cum totidem Lacedæmonis de finibus certarunt, solus cum Chronio ex suis superſuit, hostibus quoque omnibus, uno Othryæ excepto, ad intermedionem deletis. Herod. lib. 1.

ALCES, Bithynia fluvius. Plin. lib. 5. cap. ult.

ALCES, is; seu ALCE, es. [*ἄλκῆς*] Græcorum more (ut ait in Plin. Hermol.) Animal est in Septentrionalibus regionibus nascens, ut author est Plin. l. 8. c. 15. Cæsar, ubi de feris Hercyniæ sylvæ. 6. Bell. Gall. 27. Sunt item quæ appellantur alces: harum est confimilis capris figura, & varietas pellium: fed magnitudine paulo antecedit, multoque sunt cornibus, & crura sine nodis articulisque habent: neque quietis causa procumbunt: neque

neque si quo afflicta casu conciderunt, erigere sese aut sublevare possunt. His sunt arbores pro cubilibus, ad eas sese applicant: atque ita paulum modo reclinate quietem capiunt. quarum ex veltigis, quum est animadversum a venatoribus quo se recipere consueverint, omnes eo loco, aut a radicibus subruunt, aut abscindunt arbores, tantum ut summa species earum stantium relinquatur. Huc quum se ex consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsae concidunt. Plin. lib. 8. cap. 15. Septentrio fert & equorum greges ferorum, sicut alinorum Asia & Africa: praeterea aleni, ni proceritas aurium & cervicis distinguat, jumento similem. conf. Spanhem. de Usu & Fr. Num. Dist. 4. p. 196.

ALCESTE, [Ἀλκείστη] five **ALCESTIS**, filia fuit Peliae Thessalorum regis: quae persuasit a Medea sororibus, ut Peliam patrem jugularent, sola tantam impietatem abnuvit. Hanc Jason mortuo Pelia nuptiis dedit Admeto regi Thessaliae, ut testatur Diodorus Siculus lib. 5. cap. 3. quae pro viri salute se morti tradidit. Nam rege aegrotante responsum fuit ab oraculo brevi moriturum, nisi quum amicum pro eo morti se traderet. Quod quum omnes recusarent, ipsa promptissimam se obtulit. Lege Euripidis tragediam ejus nominis. Meminit & Juven. 6. Sat. 651. V. ADMETUS.

Alceste Pagasaea, a Pagava urbe Thessaliae. Ovid. 3. de Arte Am. 19. Alceste Thessala. Claud. in Landib. Seren. 22. 13.

ALCESTAS, Tharypi filius, a quo in Pyrrhum usque Achillis filium, quindecim virorum generationes sunt. Pausan. in Attic.

Alcestas Macedo, inter magnos vini potatores refertur, ab Aeliano V. H. 2. 41. ubi V. Periz.

ALCESTES, Arymbae filius, Aecida fratre natu major, Epirotarum rex, sed impotentis iracundia vir, atque idcirco a patre expulsi, quum in Epirotas quoque fivere ac furere inciperet, noctu conspiratione facta, una cum liberis de medio sublati est. Cui interfecto Epirotae Pyrrhum Aecidam filium substituerunt. Pausan. in Atticis.

ALCHIDAS Rhodius, Cupidinem nudum Praxitelis manu factum adamavit, atque in eo amoris vestigium reliquit. Plin. lib. 36. cap. 5.

ALCHIMILLA, s. f. Herba Tabern. p. 248.

ALCHIONE, [Ἀλχιώνη] Mons Macedonicus. Plin. lib. 4. cap. 10.

ALCHYMIA, V. ARCHYMIA.

ALCIBIADES, [Ἀλκιβιάδης] Patre Clinia natus, matre Dinomache, ut Plutarchus, vel ut Plinius appellat, Demarate: Vir Atheniensis pulcherrimus, nobilissimus, & rei bellicae peritissimus. Sed lingue vir balbutientis, & proinde taxatus ab Aristophane Comico duobus his versiculis, *Εἰτ' Ἀλκιβιάδης ἔπει σάβης ἢ τεραστίας*
Ὀλέως ὀλέων, τὴν κρηλον κρηλων ἔχεις.

Author Plutarch. Omni vitiorum genere deformatus; nisi quantum eum ab illis retraxit disciplina Socratis, cui se erudiendum tradidit. Vitam ejus copiose scripsit Plutarchus Graece, Latine perquam eleganter Cornelius Nepos. Multa de eodem historici passim, Thacyd. lib. 5. seq. Xenoph. hist. lib. 1. & de Dict. & Fact. Socr. Aelian. Var. Hist. Plutarch. in Apophteg. Plin. lib. 34. cap. 8. & cap. 22. Alcibiadis Sileni, in proverbium abierunt: quae locebit uti vel de re quae cum in speciem, & prima (quod alium) fronte vilis ac ridicula videatur, tamen interius ac propius contemplanti sit admirabilis: vel, de homine, qui habitu vultuque longe minus praeseferat, quam in animo claudat. V. Erasmus. Chil. 3. 1.

ALCIBIADION, [Ἀλκιβιάδιον] duas hoc nomine plantas memorat Dioscorid. lib. 4. cap. 24. & 27.

ALCIBION, [Ἀλκιβίων] Herba adversus serpentium morsus remedium habens. Plin. lib. 27. cap. 5.

ALCIDA, [Ἀλκίδα] Fera stupenda, ex terra nata, plurimum ignis ex ore vomens, primum in Phrygia apparuit, regionem quandam comburens, quae hucusque exulta Phrygia dicta est. Deinde ad montem Taurum transgredens, sylvas continuas usque ad Indos incendio vastavit. Postmodum pro niare in Phoeniciam reversa, sylvas Libani incendit: perque Aegyptum in Libyam profecta, ad loca pervenit occidua. Postremo sylvis circa Ceraunia destructis, omnique incensa patria, quum homines partim flamma absumpti essent, partim timore patriam linquentes ad remotiora diffugerent loca, Minervam ferunt tum sapientiam tum fortitudinem ac viribus fretam, eam necesse, pellemque pectori circumdedit, tum vestitus tutelaeque corporis gratia, tum ad virtutis partaeque gloriae memoriam ostendendam. At vero Alcidae mater Terra commota, deorum hostes, gigantes peperit: quos postmodum Jupiter Minervae Dionysique ac ceterorum deorum ope delevit. Author Diod. Sic. lib. 4. cap. ult.

ALCIDAMAS, Luctator insignis. Stat. 10. Theb. 500. & Ovid. 7. Met. 369.

Alcidamas Eleates, Philosophus, & Rhetor inprimis nobilis Hocratis aequalis ac discipulus Gorgiae Leontini. Hunc inter scriptores Rhetoricae numerat Quintil. lib. 3. cap. 1. Meminit Laertius in Empedocle & Protagora. Is mortis laudationem scripsit, autore Cic. 1. Tusc. 48. Extant ejus aliquot Orationes in Volumine Orationum Rhetorum Aldino. A nonnullis perperam vocatur Alcidamus. V. Fabr. Bibl. Graec. Vol. I. p. 900. not.

ALCIDES, [Ἀλκίδης] Hercules dictus ab Alcaeo avo, patre Amphitryonis, Servio auctore: Sane Alciden (inquit) volunt quidam dictum, ἀπὸ τῆς ἀλκῆς, i. e. a Virtute. quod non procedit: quia a prima atate hoc nomen habuit ab Alcaeo patre Amphitryonis. De quo Charon apud Virg. 6. Aen. 123.

Nec vero Alciden nec sum letatus euntem
Accepisse lacu, &c.

Clarus Alcides. Sen.

Clusus Alcides tempora hiatu Cleonaeo. i. e. Habens caput tectum pelle Ieonis Cleonaei. Val. Flac. 1. Argon. 34. Tale est illud Senecae in OEth. Vallantque feri tempora dentes.

Deus. Sen. Octav. 4.

Ferus. Stat. 8. Theb. 5.

Infans. Ovid. 9. Epist. 133.

Latus. Valer. Flac. 3. Argon. 633.

Magnanimus. Lucan. lib. 4.

Magnus. Virg. 5. Aen. 123.

Mortalis. Sen. OEth. 15.

Pius. Stat. 6. Theb. 282.

Trux. Martial. lib. 9. 26. in Afrum.

ALCIMACHUS, Pictor nobilis. Plin. lib. 35. cap. 11. Alcimachus

pinxit Dioxippum, qui pancratio Olympia citra pulveris tactum (quod vocant ἀκρωτή) vicit: ἠορῆ Nemeaea.

ALCIMEDOR, Phylaci filia.

Fuit & Alcimedea uxor Aesonis, & Jasonis mater, ut tradit Pherecydes. Quamquam Homeri enarrator Aesonem, ex Polymela Jasonem genuisse scribit. Val. Flacc. 1. Argon. 317. & Stat. 5. Theb. 235.

ALCIMEDOS, Poeta tragicus, Megarensis, ut scripsit Suidas.

ALCIMEDON, Proprium nobilis artificis caelatoris, cujus meminit Virg.

3. Ecl. 37. — pocula ponam

Fagina, caelatum divini opus Alcimedontis.

ALCIMUS, Orator omnium qui in Graecia tum florebat, eminentissimus, Stilponis Auditor. Diog. Laert. lib. 2. in Vita Stilp. S. 114. [Si modo locus fuanus est, Cum altum sit apud Antiquos de hoc tanto oratore silentium.

Alcimus Lydorum rex, praecipua insignis pietate ingenioque mitissimo fuit. Proinde univervo jus tempore Lydis altissima contigit pacis tranquillitas, & divitiae affluentissimae: & ita quidem, ut intrepide ageret uniusquisque, omninoque citra insidiarum ullum metum. Cacl. lib. 10. cap. 69.

Alcimus, Aecidi filius, memoratur a Theocriti Scholiaste. Alcimus, Historicus, Siculus genere, qui, ut Athenaeus auctor est lib. 10. scripsit Historiam Italianam, cujus etiam Festus Pompeius meminit in v. Roma. conf. Martial. lib. 1. 89.

Alcimus Rhetor, a Sidonio Apollinari, nominatus s. Epist. 10. & 8. Epist. 11. V. Voll. c. 5. de Poet. Lat. p. 63. Inter Profectores Burdigalenses meminit ab Aufon. Carm. 2. & ab Hieronymo in Chron. Euseb. laudatur ad Ann. Christi CCCLX.

Junior eo fuit Alcimus Ecclius Avitus Archiepiscopus Viennensis qui Zenonis & Anastasii temporibus claruit, Poeta Christianus. Ut adeo inter Alcimum Rhetoricis Professore, & Alcimum Episcopum ac Poetam totius sit saeculi intervallum. Hujus Poemata quare in Geor. Fabricii Poetis Christianis. Scordim edidit Joach. Zehnerus, & commendatissime una cum Epistolis ejus Jac. Sirmondus.

ALCINOUS, [Ἀλκίνοος] Nausithoi filius, teste Homero 7. Odyss. rex Phaeacum in Corcyra insula justissimus, dicente Orpheo in Argonaut.

— κρηνίδιαι διήκιστατο βασιλίων.

Fuitque diligens hortorum cultor. Quamobrem dixit Virg. 2. Georg. 87.

Pomaque, & Alcinoi sylvae. i. e. Arbores pomiferae. Hujus meminit Ovid. 12. Met. 565. Ferunt horum pomariorum tantam fuisse fertilitatem, ut maturis fructibus novi statim succederent. Stat. 1. Sylv. 3. 81.

Quid bifera Alcinoi laudem pomariae? vosque
Qui nunquam vacui proditis in aethera rami? Meminit & Plin.

lib. 19. cap. 4.

Alcinoi mensam vocat Gregorius Theologus ad Basilium, Mensam luxu redundantem. Non ad Lotophagorum inopiam, sed Alcinoi mensam. Erasmus. in Chiliaid.

Alcinoi apologus. dicitur de longis & anilibus fabulis. Refertur a Diogeniano, & Julio Polluce, lib. 6. Sumpsum ex Homeri Odyssaea, ubi Ulysses in convivio Alcinoi Phaeacum regis, prodigiosas ac ridiculas fabulas, & portentosa mendacia commemorat de Lotophagis, Lestrigonibus, Circe, Cyclopiis, atque id genus aliis plurimis miraculis, fretus videlicet Phaeacum inscitia: ut sit Alcinoi apologus, sicut narratio apud Alcinoium habita. Hoc proverbio usus est Plato de Republica lib. 10. Haud tibi fuit narraturus Alcinoi apologum. Erasmus. in Chiliaid.

Alcinoos Corcyraeus, ab insula Corcyra, in qua regnavit. Martial. lib. 8. 68.

Alcinoos munificus. Ovid. 2. de Ponto 9. quod Ulysses hospitio suscepit.

Fuit item Alcinoos philosophus Platonius, qui epitomen composuit decretorum Platonis: sed hujus libelli verum parentem esse Arium Didymum, non, ut suspicabatur Praefatione in Alcinoium Jac. Carpentarius, Didymum Alexandrinum, docet Theoph. Raynaud. Theol. Nat. Dist. 1. n. 42. p. 61.

ALCION, [Ἀλκίων] Medicus, de quo Joseph. Antiq. Judaic. lib. 19. cap. 1. Scribitur Ἀλκίων, Alcyon.

ALCIPHON, [Ἀλκίφρων] Magneticus, Alexandri temporibus Philosophus. Suidas.

ALCIPPE, [Ἀλκίππη] Una ex Halcyonei gigantis filiabus, quae Halcyones dictae sunt. Suidas.

Alcippe, [Ἀλκίππη] Martis filia. De hac vide Pausan. in Att. f. 19. Gr.

Alcippe, Mulier quae elephantum peperit. Plin. lib. 7. cap. 3. i. e. Puerum cum capite elephantino, ut forte portentum illud sit, quod Livius 27. 11. & Val. Max. 1. 6. 5. narrant.

Alcippe, Nomen est rutulae mulieris proprium, cujus saepe meminit Theocritus, & Virg. 7. Ecl. 14.

ALCIPPUS, [Ἀλκίππος] Civis Lacedaemoneus, qui ex uxore Damocrita duas suscepit filias. Is laum & optime civitati consuleret, & ea ageret quae e Republica esse intelligeret, eorum invidiam in se concitavit qui adversas ei partes in Republica fovebant. Quorum falsis sermonibus persuasi Ephori, velle Alcippum leges dissolvere, exilio virum multarunt. Itaque exivit ille Sparta. Damocrita vero uxor, quae se viro comitem una cum filiabus praebere vellet, prohibita est. Quin & ejus bona publicarunt, ne dos virginibus superesset. Sed quum nonnulli puellas sibi ob paternam virtutem uxores postularent, Senatus consulto ab inimicis prohibiti sunt uxores illas accipere: quippe qui de ipsarum matre votum dicerent auditum, ut sibi quam ocyssime liberi ex filiabus orientur, qui patrem vindicarent. Quum igitur undecunqae Damocrita impugnetur, comminam quarum totius populi celebritatem observavit, ad quam mos erat, ut una cum virginibus domesticisque omnibus atque infantibus mulieres convenirent. Quae vero ex nobilitate essent, seorsum ipse a ceteris in magno quodam androne pernoctabant. Illi ibi gladio fide veste accincta, comites secum filias educit, noctuque in templum proficiscitur: observatoque tempore, quo omnes mytheris intenti essent, quum occlusae fores essent, magnam lignorum vim juxta eas con-

confpiravit: quippe quæ ad manum præstoque forent, ad factorum usum convecta. Tum ignem immisit. Accurrentibus autem auxilio viris, filias ipsa suas, tum sese ipsam Damocrita gladio interfecit. Quapropter quomodo minime haberent, in quos iram effunderent, extra fines corpora Damocrite filiarumque projiciunt. Quamobrem irato deo, ingens ille traditur Lacedæmone terræ motus extitisse. Plutarch. in Narrat. Amator.

ALCIS, is. m. Numen apud Naharvalos, Germanicam gentem, cultum, quod Cæsoarem ac Pollicem Romana interpretatione memorabant. Vide Tacit. de Germ. cap. 43.

ALCISTHÈNE, Pictoris nomen apud Plin. lib. 35. cap. 11.

ALCISTHÈNES Sybarita, pro deliciis vestem hujusmodi composuit, ut propofita ea ad spectandum in Lacinio promontorio, quo univerfa Italia, in Junonis panegyri, seu festo, concurrebat, maxime omnium quæ propofita sunt, admirationi cunctis fuerit: quam Dionysius Major natus Carthaginensibus centum & viginti talentis vendidit. Athen. Deipnos. lib. 12. ex Aristotele.

ALCITHOË, [*Ἀλκίθω*] Mulier Thebana, Mincei filia, quæ Bacchum esse Jovis filium negabat: aliusque Thebanis mulieribus sacra Bacchi celebrantibus, lamificio una cum fororibus & ancillis operam dabat. Ira itaque Bacchi earum tele in hedera & vitem mutata, domoque incensa, ipsæ in versipellentes sunt conversæ. Ovid. 4. Met. Fab. 1.

ALCMÆON, [*Ἀλκμαίων*] Amphiarai vatis & Eriphylii filius. Huic Amphiarai ad bellum Thebanum profecti coacti, nequitiam Eriphyli in se apernit, eique futuræ mortis fœ vindictam reliquit: qui defuncto patre memor præcepti, ut in patrem pietatem servaret, impius in matrem factus est, eamque necavit. Ex Bociato. Huic fabula a cæteris additur, Quomodo postea ab matris cædem Alcmæon furis agitaretur, venisse eum ad fluvium Phegeum, (al. Phegeum) a quo lultratus est. Et quomodo filiam ejusdem Alpheisbeam amasset, donato illi monili, quod matris Eriphyli fuerat, uxorem illam duxisse. Cæterum, quomodo aliquando ad Acheloum fluvium post ea tempora fore venisset, placuisseque ipsi Callirhoë Acheloi filia, monile quod superiori conjugii dederat, etiam huic nuptiarum spe pollicentium esse. Ad quod repetendum quomodo proficeretur, a fratribus Alpheibææ, Temeno, & Axione occidit esse: qui tamen & ipsi ab eodem mutuis vulneribus petiti, perierunt. Vel, ut Ovid. 9. Met. 18. Fab. tradit, a filiis Callirhoë, quos Jupiter natos, statim viros fecerat, in ultionem patris occisi sunt. V. etiam Hygin. Fab. 73. & 245.

Amphiarides Alcmæon, Amphiarai filius. Ovid. 2. Fast. 43.

Amphilochi frater. Ovid. de Rem. Amor. 455.

Crudelis. Virg. 6. Æn.

Alcmæon Crotoniatus, Pirithi filius, Pythagoræ auditor, plurimum tamen in medicina versatus, videtur primus de naturæ ratione scripsisse, ut Phavorinus in omnimoda tradit historia. Animam dixit immortalem, moverique modo Solis. Diogenes Laert. 1. 8. S. 83. & Aristot. 1. de Anim. 2. Alia ejus dogmata refert Aristoteles, l. c. & 1. Metaph. 5. ipsi alias parum consentiens, siquidem, ut est apud Laert. l. 5. adversus Alcmæonis dicta librum scripsit. A nonnullis dicitur Alcmæon, & confunditur cum Pœta de quo infra. [Alioquin utrunque nomen idem sonare, cum Alcmæon Doricum sit, Alcmæon vulgare, docuit Faber in Vit. poet. Gr.

Alcmæon Sophista, quem Cretes tanto auro donavit, quantum ille corpore suo efferre posset, quam lepidam Historiam Herodotus scripsit 6. 125.

ALCMÆONIUS, a um. Adj. ut Alcmæoniæ furis. Propert. l. 3. 4. 41.

ALCMAN, [*Ἀλκμαν*] Poeta lyricus Lacon, secundum alios Sardu. Damante patre genitus, vixit circa Olymp. 27. inventor amatorii carminis, scripsit lingua Dorica, author Suidas. Is morbo pediculari perierit, ut scribit Heraclides de Polit. qui eum dicit fuisse Agestidis servum, sed propter ingenium libertate donatum. Quod autem ad morbum pedicularum artem, testatur & Plin. l. 11. c. 33. & Aristot. 5. Hist. Anim. 311. V. Diodor. Sicul. l. 5. c. 6. Observa Vossio c. 3. de Poet. Gr. p. 13. duos hoc eodem nomine poetas fuisse Lyricos, unum Lacedæmonium, qui lingua scripsit Dorica, Messenium alterum. [Idem olim Suidas monuit. Sed junioribus quibusdam non perausit.

Alcman, Tibicen apud Æliam. Varr. Hist. 12. 50. Sed V. ibi Periz.

ALCMANES, Lege **ALCMENES**.

ALCMENA, [*Ἀλκμηνή*] Electrionis filia, & Amphitryonis uxor, ex qua Jupiter dolo compressit genuit Herculeum. Ovid. 9. Met. Fab. 5. V. Dioid. Sicul. 4. 9. Hygin. F. 29. Plaut. in Amphit. Comœdia. Archaice Alcmena. Imago ejus a Zeuxide picta. Plin. 35. 9.

Alcmene Argiva. l. e. Alcmena Argiva. Ovid. 9. Met. 276.

Genitrix Alcideæ. Sil. Ital. lib. 8.

Mater Herculeæ. Stat. 10. Theb. 106.

ALCMENÆ, [*Ἀλκμηνῆς*] Ithacæ insulæ civitas est, a qua Ulysses Alcmæneus a poetis appellatur. Stephan. Altera Libya ibid.

ALCON, [*Ἄλκων*] Nomen viri proprium. Stat. 9. Theb. 121.

— sequitur Sicyonius Alcon.

Alcon, Faber argentarius, a patria Myles cognominatus. Ovid. 13. Met. 683.

Alcon, Cretensis fugitarius, comes Herculis, cujus quomodo filium draco invadisset, tanta arte direxit fugittam, ut ea currens in serpente deherceret vulnere, nec transiret in filium. Hæc Servius enarrans illud Virg. 5. Ecl. 11.

Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri.

Alcon Saguntinus, incisus Saguntinis, qui tum obfidione premebantur, precibus aliquid moturum se ratus, quomodo ad Annibalem noctu transiisset, postquam nihil lacrymæ movebat, conditionesque tristes, ut ab irato viatore, ferebantur, transfuga ex oratore factus, apud hostem mansit: mortuarum affirmans, qui sub conditionibus his de pace ageret. Liv. 1. 21. c. 12. ubi reliqua V.

ALCORANUS, i. m. Vox Arabica notans lectionem, sive collectionem, scil. Scripture, qua Mahumedes cum Sergio monacho & quibusdam Judæis, ex Gentilismo, Judaismo, & Christianismo mixtas leges & summa religionis Turcicæ capita concinnavit.

ALCOHUS, Lege **ALCATHOS**.

ALCUTNUS, i. m. Caroli M. præceptor, qui apud Parisios primus literarum ludum aperuit. V. Voll. de Hist. Lat. 2. 30.

ALCUMENA, æ. f. Tragedia Euripidis. Plaut. Rud. 1. 1. 4. V. **ALCMENA**.

ALCYONE, [*Ἀλκυόνη*] Atlantidis filia ex Pleione, ut scribit Bocat. de Genæal. Decor. lib. 4.

Alcyone, uxor Cæcycis. V. **HALCYON**.

ALCYONEUS, [*Ἀλκυονίδης*] Antigonis filius, Diog. Laert. lib. 4. in Arcefilao. & lib. 7. in Zenone Citio.

Alcyoneus, [*Ἀλκυονίδης*] Gigas fuisse traditur, Porphyronis frater, ab Hercule telis confossus: cujus & filie, quas septem numerat, ab patris mortem in mare præcipitantes se, ab Amphitrite in alcyones (ut quorundam opinio est) sunt mutata. Harum nomina sunt, Pheltona, Anthè, Methone, Alcippe, Pallene, Drymo, & Asteric. Ex Soida. Alii scribunt Halcyoneus.

ALCYONIUM, ii. [*Ἀλκυόνιον*] Plin. l. 32. c. 8. Fit in mari (inquit) ex nidis, ut alii exilbant, alcyonum alii ex foridibus spumarum crassifcentibus: alii e limo, vel quadam maris lanugine, Hæcille. Sunt tamen qui sic dictum putent, quod alcyones super illud maris undis simul congestum nidificent. V. latius apud Dioscorid. & ejus interpret. Mathiol. lib. 5. & Cels. 5. 6.

ÆLEA, [*ἄλεια*, *παισία*, *κλέσια*] est omnis ludus majori ex parte in fortune varietate consistens, & complectitur omnes lusus, tam simplices quam multos, ut sunt Tesserarum, talorum vel taxillorum, cuborum, fersorum, astragalorum, chartarum vel foliorum, latruncolorum, eorumque lignorum. Sed proprie dicitur de Tesseri. V. Lex. Pitif. Cic. in Catil. 2. 10. Quod si in vino & ælea comestiones solum & scorta quaerent, essent illi quidem desperandi, sed tamen ferendi, Martial. l. 14. 18. de Nubicis,

Ælea parva nutes, & non damnosa videtur:

Sepe tamen pueris ablutit illa nates.

De Ælea & univerfa ejus ratione plurima collegit & observavit Salmasius ad Vopisci Proculum f. 468. & Gonsal. ad Petron. cap. 33. Romanis legibus vetitum fuisse, Hor. 3. Carm. 24. 58. & Dig. Tit. de Aleatoribus, ostendunt. Attamen festis Diebus, qui ludo & otio destinari, pro bro caruisse æleæ lusum videtur suadere Suet. locus Domit. cap. 21. Christianis primum in commune, dein seorsim Clericis interdicitum fuisse Canon. Apost. 43. & Can. Syn. 6. Item Novella Justinian. 123. docent.

Æleam Palamedes in castris Græcorum contra Trojanos reperit, dum otia milles ageret, ut author est Philost. in Heroicis. Volaterr. lib. 29. Philolog. Cælius tamen lib. 2. cap. 14. & æleæ & tesserarum, & pile lusum Lydis inventionem tribuit, sequutus Herodoti autoritatem.

Ælea pro Fortuna & casu. Liv. Nec tam celere æleam universi certamini cernens. Cic. de Divin. Non perspicit æleam quandam ineffe hostis deligendis?

Ælea non modo pro Fortuna, sed etiam pro Dubitatione & Periculo ponitur. Plin. in præf. l. 1. Utitur illa & M. Tullius, extra omnem ingenii æleam positus. h. e. Extra omnem dubitationem, & extra omnem periculum ut aliquis ei ingenio præferatur. Budæus lib. 1. de Affectu: Extra omnem ingenii æleam, id est extra omnem discrimen judiciorum. Varro l. de R. R. c. 4. Quare si salubritas non est, cultura non aliud est, quam alæ domini vitæ, ac rei familiaris. Columel. in præf. l. 1. Maris & negotiationis æleæ.

Ælea fati. i. e. Periculum & casus incertus. Lucan. lib. 6. 7.

Æleæ ludo similem esse vitam humanam dixit Plato, teste Plutarcho. Ad quod respexisse videtur Ter. in Adel. 4. 7. 21. Vitam hominum perinde dicens esse, quasi quomodo ludas tesseri: ut quod jactu non cecidit, id arte ut corrigas.

Blanda. Ovid. 1. de Ponto. 5. 45.

Damnosa. Juven. 14. Sat. 4.

Fallax. Ovid. 4. de Ponto. 2. 41.

Festiva & honesta alæa luitare. Gell. lib. 18. cap. 13.

Periculosa plenum opus æleæ. Hor. 2. Carm. 1. 6.

Pernox, in qua aviditate lucri pernoscatur. Juven. 8. Sat. 10.

Præceps. Hor. 1. Epist. 18. 21.

Turpis. Juven. 11. Sat. 175.

Vetita legibus. Hor. 3. Carm. 24. 58.

Adire æleam. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Itaque ut æquiore animo adiret æleam, danda illis aliqua potestas fuit.

Decoquit æleæ. Pers. 5. Sat. 57.

Hic campo indulget, hunc alæa decoquit. Pro hujus bona, H. St.

Emerere æleam. h. e. Incertum rerum eventum: quod fit quomodo captus piscium, vel avium, vel missilium emittitur. Pomp. in l. Nec emptio. D. de contrahen. empt. & vendit. Aliquando tamen & sine re venditio intelligitur, veluti cum quasi alæa emittitur, quod fit cum captus piscium, vel avium, vel missilium emittitur. Emptio enim contrahitur etiam si nihil inciderit: quia spei emptio est. Usus est quoque hæc loquutione Paul. in l. quomodo hereditatem. D. de Hæred. vel act. vend.

Jacere æleam, id est Rem periclitari, fortunæque arbitrio committere: siquidem alæa, fortunæ ludus est magis, quam artis. Erasmus. Cæf. apud Suet. c. 32.

Sequi æleam. Varro: Sequentes æleam, non rationem. i. e. Eventus anticipatæ expectationem.

Subire æleam. V. **SUBEO**.

Ire in dubiam servitii imperique æleam. Liv. 1. i. e. Anceps fortuna est, dubitusque eventus, utrum dominaturi, an servituri simus.

ALÆARIUS, a, um. Idem quod Aleatorius. Ammian. 28. 4. Amicitie Romæ alæariæ sole, &c.

ALÆARIUM, ii. n. Locus ubi luditur. Cathol.

ALÆATOR, oris. m. [*κλέστωρ*] denomi. ab Ælea; Qui ludum æleæ, quasi artem quandam exercet. Cic. in Catil. In his diebus omnes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri, impudicique versantur. Idem 2. Philipp. 27. Domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum.

ALÆATORIUS, Adj. [*κλέστωρ*] Quod ad æleam pertinet. Cic. 2. Philipp. 27. Suggesterent etiam sæpe, non enim semper iste felix, damnata aleatoria.

Forum aleatorum, apud Suet. in Aug. cap. 71. Lusum per omnes dies, forumque aleatorum calcicimus. Verba sunt Augusti.

Ritus aleatorius, apud Gell. lib. 18. cap. 13.

ALÆATORUM, ii. n. erat Locus ubi aleatores æleæ ludebant & pile ludo fessis vires integrabant. Erat prope Sphæriterium. Sidon. Epist. 11. 2. Atque illic aleatorum lassis consumpto spheristerio faciat. Euleng. de Lud. Proluf. pag. 4. & cap. 58. Savar. in Sidoniam.

ALEO, onis, m. Idem quod Aleator, teste Festo ex Nævio, Pessimorum pessime, audax ganeo, lurco, aleo.
ALEOLA, dimin. parva Alea. Cathol.
ALĒA, [Ἀλεῖα] Nomen oppidi in Arcadia, dictum ab Aleo conditore. Plin. lib. 4. cap. 6. & Stephan.
 Item Minervæ cognomen, quæ circa hanc urbem colebatur, ut videre est apud Herodot. lib. 1. & Pausan. Arcad. Verum in duabus hisce potest significacionibus primam corripit, quam aliqui producit. Statius in Sylvis,
 Aut Aleæ lucis vidit Tegæa sacerdos. Et 4. Theb. 288.
ALĒBAS, æ. m. [Ἀλεῖβας.] Nomen proprium viri, qui apud Larissam Theffaliæ urbem crudelissime regnans, facillites adhibuit, a quibus tandem est interfectus. Ovid. in Ibin. 323.
 Quosque putas fidos, ut Larissæus Alebas,
 Vulnere non fidos experiare tuo. Ibid. 511.
ALEBECERII, Gallie Narbonensis populi. Plin. lib. 3. cap. 4.
ALEBRIA, Veteres dixerunt pro Bene Alebitibus. Festus. Et Gloss. Lat. Gr. **ALEC**, V. HALEC.
ALECTO, us. [Ἀλεκτόν] Una est ex tribus Furiis. Tres enim a poetis describuntur, Alecto, Megera, & Tiphone. Porro Furie dicuntur a poetis filie Acherontis, & Noctis, ut notant Virgillii interpretes. Orpheus in hymnis canit eas esse Plutonis & Proserpinæ filias. Alecto significat idem quod Irrequieta, Non desinens, ab æ privativa particula, & λέγω, quieto, desino, cesso, quod nullum scelus inultum præcreat. Alecto facie torva & membris furiabilibus. Virg. 7. Æn. 415.
 Atra Alecto. Virg. 7. Æn. 329.
 Sata nocte. i. e. Noctis filia. Virg. 7. Æn. 324.
 Atrox. Claud. 1. in Rufin. 3. 25.
 Cocytia. Virg. 7. Æn. 479.
 Dea. Virg. 7. Æn. 346.
 Erinnys. Virg. 7. Æn. 447.
 Infecta venenis. Virg. 7. Æn. 341.
 Invisâ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 33. 279.
 Luctifica. Virg. 7. Æn. 324.
 Sava. Virg. 7. Æn. 84.
 Torquata colubris. Ovid. 2. Epist. 119.
 Tritis. Virg. 7. Æn. 617.
 Cincta facibus atris. Claud. 1. in Rufin. 49.
 Mugit cruentum. Claud. in Rufin. 65.
 Alæ Alectus stridentes anguibus. Virg. 7. Æn. 561.
 Alæ Stygiæ Alectus. Virg. 7. Æn. 773. Idem eas appellat Fuscas, lib. eod. 408.
 Oculi Æmmei Alectus. Virg. 7. Æn. 448.
 Orosabidum Alectus. Virg. 7. Æn. 451.
 Voces rabide Alectus. Claud. in Rufin. 1. 44. Alectus, hic in præcedentibus, est genitivus casus, Græcæ Ἀλεκτῶν, quartæ contractæ.
ALECTOR, [Ἀλεκτόρ] Filius Anaxagoræ, Iphim genuit & Capaneum, qui fuit unus ex septem ducibus Argivorum apud Thebas. Volaterr.
ALECTORIA, æ. Lapis qui in ventriculo galli invenitur. Gallus enim, ἀλεκτορῆς dicitur. Plin. l. 37. cap. 10. Alectorias vocant in ventriculis gallinaceorum inventas crystallina specie, magnitudine fabæ: quibus Miionem Crotonissem vulv in certaminibus, invictum fuisse videri volunt. Solino vocatur Alectorius lapis. cap. 4. ad finem.
ALECTOROLOPHOS, [Ἀλεκτορολόφος] Herba est tulientibus utilis, foliis galli gallinacæ cristæ similibus, caulem tenuem, feminem nigrum in stillicibus habens. Latinis Crista dicitur, teste Plin. lib. 27. cap. 5. Alii Alectorolophen vocant.
ALECTRYON, [Ἀλεκτρυών] Adolefcens fuit, Marti adeo familiaris, ut adulterii quo Veneri ille commissæbitur, confici adhiberetur, foribusque custos apponeretur, ne Solis interventu deprehenderetur adulter. Verum cum ille fomoro oppressus, negligentius excubias ageret, amantes, ejus fiducia in uranque autem dormientes, a Sole deprehenfi sunt, & apud Vulcanum delati, adamantinis catenis sunt impliciti. Qua de causa indignatus Mars, Alectryonem in avem sui nominis transformavit, quem Gallum Latini appellant: qui etiam hodie veteris negligentie memor, Solis adventum cantu suo prænnuntiat. Lucian. in Micyllo.
ALECTRYONES, um. pl. Critati Carum milites dicti a Perfis, ut ex Pliutarcho referunt Cæsaub. & Bernegg. ad Suet. Cæs. 24. 2.
ALECUA, V. HALECUA.
ALEGENOR, Unus fuit filiorum Boethi: quatuor enim fuerunt, Hippodamus, Electrion, Archilycus, Alegenor, teste Diiod. lib. 5.
ALEIOS Campos, [Ἀλεῖα πεδία] Strabo prope Mallum & Magaron constituit. Meminit & Plin. in Ciliciæ situ. Mentionem facit in Bellerophontis fabella Homerus. Expoiuit Eustathius, & ab errore quidem nuncupatos interpretatur, quia ἀλεῖα Græcorum lingua, errare fit: quoniam per eos aberrari primum excussus Pegæo Bellerophontes. Sunt qui Campos vacuos Latine sint interpretati. Nec desunt ex Græcis, qui Aleios dici campos putent non ab errore, sed ab oppido quod Alas nuncuparetur: adduntque inter Pinartum & Cydnum amnes collocari. Cælius l. 9. c. 47.
ALĒMANNIA, [Ἀλαμαννία] Regio Alemannorum, pars Germanie quondam, quod nomen postea universæ tributum fuit, atque etiam nunc ab exteris tributur. Claud. de 4. Conf. Honor. 449.
 Imploratque tuum supplex Alemannia nomen. Ita occurrit in pluribus nummis, quod ideo præfert Spanhem. Sed ALAMANNIA in uno nummo auro, quem Nic Heinfius exponit ad Claud. l. c. conf. eund. de laudib. Stil. 1. 234. & Inscript. Gruteri, p. 159. & 160. [In omnibus, quæ quidem viderim, monumentis antiquis gentis istius & regionis nomen cum simpliciter, non geminata, litera in prima Syllaba scribitur, id quod liquido apud Claudianum & Sidonium metri quoque ratio postulat: Si Mediobarbo Co. fidere licet in nummis sæpius, licet negaverit Oisilius, ALAMANNIA scribitur. Græcis perpetuo Ἀλαμαννῶν vocantur. Ceterum de origine nominis Virorum doctorum conjecturis, quas magno numero jam protulerunt, non multum sane tribuerim. Præter eas, quæ mox proponuntur, alias V. apud Cellar. Geogr. Ant. 2. 5. 4. & 70. Guillim. de Reb. Helvet. l. 1. c. 3. Plantin. Helv. Ant. extr.
ALĒMANNI, [Ἀλαμαννοί] sunt iidem qui Germani: dicti (ut quidam putant) a Manno Teutonici filio. Absurdum autem est quod alii existimant, dictos esse Alemannos a Lemano lacu. Nam constat eos qui ad lacum Lemannum confederant, non Alemannos, aut Germanos, sed Helveticos semper dictos esse a veteribus, neque inter Alemannos aut

Germanos ab aliis unquam numeratos. Non minus absurdum videtur quod scribit Afinius Quadratus Italus, Alemannos esse ex varia gentium colluvie collectos, & eam ob causam Alemannos dictos, quasi ἀδύνατοι, hoc est errantes. Nam verisimile non est, gentes quæ longe meliores regiones possidebant, in Alemanniam, terram olim incultam & asperam confluisse, ut recte Tacitus de Morib. Germanorum c. 2. disputat, qui contra, indigenas esse Germanos scribit, minimeque aliarum gentium adventibus & hostibus mixtos. Itaque rectius multo nominis origo ex eorum lingua petitur. Illis enim AL, totum significat, & MAN, virum: ut Alemanni dicti sint quasi Toti viri & bellatores fortissimi. Cui rei & alia appellatio convenit. Nam quod inferiores Germani dicunt AL, hoc superiores dicunt GAB: Utrisque autem MAN, virum significat: ita ut vocabula Germani & Alemanni, eandem vim habeant. Non tamen & hoc inopertum est, Alemannos dictos esse ab usitata ad virtutem & fortitudinem adhortanti formula, *Alsmanner*: hoc est, ut viri, ut viros decet, quomodo etiamnum in prælis sese mutuo cohortantur. Germanos autem, quasi Heermannos. i. e. Viri exercitii, viri militares, mutatione h, in g; quæ fecit etiam origo veteris appellationis Herminionum, quæ est apud Plin. l. 4. c. 14. Qui Tacito Herminones. [Falsum est, Afinium Quadratum Alemanni nomen a variarum gentium colluvione accessisse, cum is tantum de origine gentis locutus sit, de nomine quod additur ab Agathia profectum; tamen video Guillimannum quoque sic accepisse.] Alemanni etiam vocabantur Teutones & Teutoni, a Teutone five Tuifcone. V. suo loco.
ALEMANNICUS, a, um. Adj. ut, Tentoria Alemannica. Amm. Marcell. 27. 3. Tributum Alemannicum. Nicet. Alex. 1. V. Buleng. de Vectig. cap. 84. Gruteri Inscr. ubi supra.
ALEMANNUS, Fluvius apud Rvifos, originem a Rubro castro (*Rotenburg*) trahens. Hic ad *Kelbei* oppidum jungitur Danubio. Vulgo *Armola* vel *Atmyl* appellatur. Calepin.
ALEMBÛCUM, i. n. vel **ALEMÛCUS**, i. m. Vas distillatorium. Vid. Reinef. Varr. Lect. 3. 18. p. 668.
ALEMÓN, ónis. m. Pater Myfcellii qui Crotonem condidit. Hinc **ALEMÓNIDES**, æ. m. ipse Myfcellus. V. Ovid. 15. Met. 19. & 26.
ALEMŌNA, æ. f. Dea, de qua Tertull. de Anim. c. 37. Superficio Romana Deam finxit Alemanam, alendi in utero foetus.
ALEMUSII, Atticæ populi, apud quos est Cereis legiferæ ac Proserpinæ templum. Paulan. in Attic.
ALEO, onis. V. ALEA.
ALEON, Fluvius. Plin. lib. 5. cap. 29.
ALEOPETRA, Insula in Mæotide. Calepin.
ALEOS, Amnis est Erythris urbis Græciæ inter Megaram & Thebas, qui pios gignit. Plin. lib. 31. cap. 2.
ALERIA, Corsicæ colonia a Sylla dictatore deducta. Plin. lib. 3. cap. 6.
ALES, itis. absolute polit. [ἀγῆς, αἰαῖς] Avis dicta ab alarum magnitudine. Sunt enim Alites proprie majores aves, ut Gallinæ, anseres, cornices, corvi, grues. Plin. l. 10. c. 19. Nunc de secundo ordine dicamus, qui in duas dividitur species, oscines & alites. Illarum generi cantus oris, his magnitudo differentiam dedit. Hoc nomen proprie fœmininum est. Martial. l. 14. 67.
 Alitis eximia cauda superba fuit. i. e. Pavonis. Sic ubique Plin. quantum quidem observare potui. Poetice tamen & in masculino legitur. Virg. 12. Æn. 247.
 Nanque volantes rubra fulvus Jovis ales in æthra. i. e. Aquila.
 Alituum, genit. pl. per epenthesim, pro Alitum. Virg. 8. Æn. 27.
 Alituum, pœculumque genus sopor altus habebat.
ALES & AVIS. Cic. 1. de Divin. Eademque efficit in avibus divina mens, ut tum huc tum illuc volent alites. Idem 2. de Nat. Deor. 64. Aves quasdam & alites, & oscines, ut nostri Augures appellant, rerum augurandarum causa natas esse putamus.
 Palladis ales, pro Noctua. Ovid. 2. Fast. 89.
 Pandionis ales. Lucan. ad Pison. v. 255. Hirundinem intelligit, aut Lucaniam. Progne siquidem & Philomela filie fuerunt Pandionis.
 Phafidis, pro Phædano. Stat. 4. Sylv. 6. 8.
 Cyllenius, pro Mercurio. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 440.
 Cythercia, pro Columba. Sil. Ital. lib. 3. Est enim Veneri dicata.
 Dauias ales, pro Philomela sive Lucinia, a Dauidæ oppido. Sen. Oeth. 3. v. 192.
 Gangeticus, pro Phœnice. Aufonius in Ternario.
 Phœbeus, pro Corvo. Ovid. 2. Met. 544.
 Tegeticus, pro Mercurio. Stat. 5. Sylv. 1. 102.
 Titanus, pro Phœnice. Claud. Epigr. in Phœnic. v. 7.
 Argentea. i. e. Alba. Ovid. 2. Met. 536.
 Ales avida, pro Vulture jecur Tityi jugiter exedente. Sen. Herc. fur. 13. & Agam. 1.
 Canorus, pro Cygno. Hor. 2. Carm. 20. 15. 16.
 Cristatus, pro Gallo. Ovid. 1. Fast. 455.
 Flammiger, pro Aquila quæ Jovis fulminibus fervit, ut exponit Lactantius. Stat. 8. Theb. 675.
 Impiger, pro Mercurio. Stat. 1. Theb. 202.
 Internus. Sil. Ital. 5.
 Longæva, pro Phœnice. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 33. 217.
 Lugubris, pro Malo & infelici auspicio, ut interpretatur Acron. Hor. 3. Carm. 3. 61.
 Matutine. Propert. lib. 1. 16. 46.
 Miserabilis. Ovid. 11. Met. 733.
 Potiore alite aliquid facere. i. e. Meliori auspicio. Hor. 4. Carm. 6. 23.
 Regia, pro Aquila. Ovid. 4. Met. 362.
 Sæva. Sen. OEdip. 12.
 Secunda alite aliquid facere. i. e. Prospeto auspicio, ut interpretatur Porphyrio. Hor. Epod. 16. 24.
 Secundis alitibus procedere. i. e. Felici & prospero auspicio. Claud. Paneg. 7. 9.
 Valtia ales, pro Struthio camelo. Claud. 2. in Eutrop. 134.
 Delata pennis ales in aliquem locum. Lucret. lib. 6. 821.
 Lapsa ales ab ære, pro Ave deorsum volante. Virg. 1. Æn. 394.
 Alites volatu auspicia facientes ista putabant: Buteo, Sanqualis, Immusculus, Aquila, Vulturius, Feltus. V. eundem in Oscines.
ALES, Adj. omn. gen. [ἀλός, πτερόεις] ponitur a poetis pro Veloci. Sil. 12. 67.
 Alite vectus equo. Virg. 8. Æn. 430. — Alitis austru.

Ales, item adjective positum pro Alarus, i. e. Alas habens. Cic. 1. de Invent. Angues ingentes, aletes, juncti jugo. Poeticum est.
Alesavis. Cic. 2. de Nat. Deor. 44.
 Inde est ales avis lato sub tegmine cœli.
Currus. Sen. in Medea.
Deus, pro Mercurio. Ovid. 2. Met. 714.
Equus. Ovid. 3. Amor. 11. 24. pro Pegaso.
Paffus, Velox. Ovid. 10. Met. 587. — passu volat alite virgo.
Pegasus, Hor. 4. Carm. 11. 26.
Planta, h. e. Velox. Sil. Ital. lib. 4.
Plumbum ales, pro Glante plumbea, quæ funda emittitur in hostem. Sil. Ital. lib. 1. 623.
ALESA, Civitas sit Siciliæ, Ptolemæo. Hinc Alefinus, a, um. Cic. Fam. In Alefina urbe, &c. V. & Strab. lib. 6.
Alefia item oppidum est Ciliciæ, Straboni lib. 40. al. Halefia.
ALESCO, [ἀλεσκω] etc. Antiquum verbum ab Alo, alis; idem quod Nutricari, crescere. Unde fit Coalescere, utitatum verbum pro Concrefcere. Varro 1. de R. R. cap. 44. Quæ nata sunt (inquit) in fundo alefcunt, adulta concipiunt.
Alefcendo roborari. Varr. 2. de R. R. cap. 4.
Alefcendi cacumen tangere. Lucret. lib. 2. 1128. [Lamb. Olefcendi. Sed quicquid dicunt Grammatici, ab hoc v. derivanda videntur, quæ illi ab inusitato Olefcio derivant, Adolefcio, subolefcio, exolefcio &c. a, in u primum deinde in o mutato.
ALESIA, V. ALEXIA.
ALESIUM, vel Alefcium est quod nunc Alefcium vocant, Locus ad Amphilo- chidem proximus, in quo omnibus mensibus accolæ forum congregant. Jacet autem in via montana, quæ ex Elide ad Olympiam commeat. Prioribus autem feculis agri Pifei civitas fuit, alias alio modo variatis locorum terminis propter Imperiorum permutationes. Strab. lib. 8.
Alefcium, Oppidum Peloponnesi, ab Alefcio filio Silicentis, Σκαλεῖον Steph. unius e precis Hippodamie.
Est & Alefcus campus in Epiro, & mare Alefcum, & promontorium, & fluvius.
ALESIUS, [Ἀλεσιος] Mons Arcadiæ prope Mantineam, sic ab errore Rheæ nuncupatus. Pausan. apud Cæsar. lib. 9. cap. 47.
ALESUS, Nomen viri proprium. V. ALSIUM & HALESIUS.
ALETHES, Nomen viri proprium viri Trojani, quasi ἀληθής, i. e. verax fuerit. De quo Virg. 1. Æn. 125.
 — quæ grandævus Alethes. Et 9. 246. Item primus Rex Corinthiorum, de quo Pausan. lib. 2.
ALETHIA, v. f. [ἀληθεια] i. e. Veritas: Æon hæreticorum apud Tertull. adv. Valent. cap. 12.
ALETHIDES, [ἀληθιδες] Sacrificia quædam Atheniensium, pro Icario & Erigone, quæ occisilis agebantur. Cum enim in finibus Atheniensium multe virgines sine causa suspendio sibi mortem consciferent, propter Erigonem, habito ab Apolline oraculo, sacrificium Iolense instituerunt, quod publice privatimque faciebant, & id Alethes appellabant, quod Erigone cum cane ignota & solitaria patrem Icarum mendica persequuta sit, quas Græci ἀλεθιδες nominant: & ἀληθής, Mendiculus, vagus, & erro dicitur. V. Hyginus. Fab. 130. & P. A. 2. 4.
ALETIUM, Oppidum Salentinorum in Italia, auctore Ptolemæo, & Plin. lib. 3. cap. 11.
ALETINI, Salentinorum populi. Plin. lib. 3. cap. 11.
ALETINAES, Italiæ populi, ab oppido ALETIO. quod & Alatrium scribitur. V. Supra h. v. Plin. lib. 3. cap. 5. ALETINI, apud eundem lib. 3. cap. 11. Fratres gemini fuerunt ex municipio Aletinati. Cic. pro Cluent. 20.
ALETRINENSIS, Cic. pro Corn. Balb. 22.
ALETUDO, mis. f. Corporis pinguedo. Auctor Festus, ab Aletudo, sed obsoletum.
ALEU, Insule nomen in Arabia, Plin. lib. 6. cap. 28.
ALEURON, i. n. Farina, proprie tritici: Alphon vero, hordei. hinc Aleurites panis apud Ruellium lib. 2. cap. 14.
ALEUS, Aphidantis filius, qui Minervæ templum condidit apud Tegeam Arcadiæ urbem, auctore Pausania.
ALEUS, Adj. [Ἀλεύς] ut Mæa Minerva. Stat. 4. Theb. 288. Cæl. Rhodig. lib. 9. cap. 47. vocat Haleam.
ALEX, cœcis. F. sine plur. Genus est liquoris, quod Plin. Murie vitium, & imperfectum nec colatam hæcem appellat lib. 31. cap. 8. conf. Lilter. ad Apic. 7. 2. p. 188. & 7. 6. p. 196. Scribitur & Alex. q. V.
ALECUA, vel ALECUA, dimin. Columel. 1. 6. c. 8. & 8. 15.
ALEXATUS, a, um. ut, Jus alecatum. Apic. 7. 6.
ALEX, [Ἀλέξ] Fluvius Rheginum agrum a Locrensi distermians, per vallem profundam cursum habet. Strabo 1. 6. apud quem scribitur Alex, Alecis: apud Theocritum vero Ales, Aletis. Hic fluvius Plin. Carcinas appellatur: Pausaniz & Æliano Cæcinus Volaterr. V. Cellar. Orb. Ant. p. 738. Periz. ad Æl. 8. 18.
ALEXAMENUS Ætolus, Nabidis tyranni Lacedæmonii interfector, mox ab Lacedæmoniiis ipsis in regia obrunctus. Liv. 4. Decad. l. 5.
ALEXANDER, Ἀλεξάνδρος nom. viri propr. Alexander Molothorum rex. Tartaricis, a quibus invocatus fuerat, inferus, publicum Græcorum conventum tractus illius, eorum compulsus odio, ad Thuriorum agrum traducere conatus est, cum in Herculeia Tartarica telluris ad celebrari mox esset. Auctor Strab. lib. 6.
 Alexander Aphrodisiensis, [Ἀφροδισιεύς] sub Severo & Antonio Caracalla philosophiam professus, primus omnium Aristotelem antea viris doctis magis laudatum, quam intellectum, commentariis enarravit: e cuius schola viri docti emanarunt, Themistius, Ammonius, Simplicius, Philoponus, Olympiodorus, Aristotelis omnes commentatores. Volaterr.
 Alexander Ægeus, interpres Aristotelis, Præceptor Neronis. Franc. Patric. Tom. 1. Disc. Perip. lib. 3. f. 32.
 Alexander Ætolus, ex civitate Pleuronis, Grammaticus, idemque Poëta Tragicus, inter septem tragediaz scriptores numeratus, qui cognominati sunt Pleias, tempore Ptolemæi Philadelphi. Suidas & Volaterr. Ejus meminit & Strabo lib. 14. Gell. 15. 20. Macrob. Sat. 5. 22.
 Alexander Ephelus, qui Lychnus est cognominatus, Orator magnus est habitus, & in Republica veritatus, & historiam scripsit, & carmina, in quibus de celestibus tractat, & terras continentes describit. Auctor Strabo 1. 14.
 Alexander Epicureus. Plutarch. 2. Sympof. Q. 3.
 Alexander Epitotes, seu Rex Epiri. Liv. 8. 24.
 Alexander Grammaticus, Aleclepiadæ filius, ex Cotiæo Phrygiæ oppido,

de varia Historia five materia viginti quatuor scripsit volumina, peritillimus ætatis sue vir. Hermol. in Plin. lib. 4. cap. ult.
 Alexander e Seleucia Ciliciz, Magister epistoliarum Caracaram M. Antonini principis, Herodis æqualis, docuit Romæ & Athenis, cognominatus Πλάτωνος, Volaterr.
ALEXANDER MAGNUS, Philippi Macedonum regis & Olympiadis filius, forma fuit supra hominem angusta, cervix cæca, lævis oculis, & illufribus, malis ad gratiam rubefcentibus, reliquis corporis lineamentis non sine majellate quadam decoratus. Præceptoribus Aristotele & Callisthene ufus, terrarum orbem victor peragravit. Subegit Afiam, Iberiam, Albaniam, Cappadociam, Syriam, Ægyptum. Taurum, Caucasumque montes transgressus, Bactros domuit: Medis, & Persis imperavit. Cepit Indiæ, omnibus omnia ad quæ Liber & Hercules accellerant. Victor omnium, vino & ira victus, morbo violentiæ apud Babylonem exemptus est. Solinus c. 14. Seneca Epist. 83. Quamquam plures sint qui veneno extinctum censent. Iege Plutarch. in ejus Vita, & Curt. 1. 10. extr. Haud sufficere sibi unum orbem existimavit: ob eam causam Græci ἀλεξάνδριος pro Σαυμακός, admirabile, dixerunt, ut ad l. 3. Siliij Heinijus observat. Memorabile est quod refert Polyænus 4. 3. 1. eum decrevisse homines omnes, non homines, sed Alexandros appellare. Ejus gesta multi præter Plutarchum & Arrianum apud Græcos scripserunt: apud Latinos Q. Curtius.
 Alexandri ferula quid sit, docet his verbis Strabo 1. 13. Alexander Homeri studiosus fuit: unde etiam Homericæ poëses emendatio quedam fertur, quæ ex Alexandri ferula feu Narthecio dicitur, posterior Callisthenis & Anaxarchi correctio. Is enim quedam adnotavit, quæ postea in ferulam conjecit, quam in Persica gaza invenerat sumptuose instructam. Eandem sententiam habet Plin. lib. 7. cap. 37. & Cic. 5. Fam. 12. Fortis Alexander. Hor. 2. Epist. 1. 241.
 Magnus. Hor. 2. Epist. 1. 232.
 Alexander Milefius Polyhistor cognominatus, libertus Cornelii Lentuli, Grammaticus, Romæ docuit. Syllæ temporibus extinctus est ex incendio domus apud Laurentes, Suidas & Volaterr. V. etiam Hieron. Quæst. Ebr. cap. 25.
 Alexander Myndius, scriptor ὀνειροκριντῶν, Artemidor. 2. 71. Ælian. de Animal. 3. 23.
 Alexander Phereas in Theffalia tyrannidem apud Phæros exercuit. De hoc Cic. 2. Off. 25. Quid Alexandrum (inquit) Phærum quo animo vixille arbitramur? qui quum uxorem Theben admodum diligeret tamen ad eam ex epulis in cubiculum veniens, barbarum & eum quidem compectum notis Threicis, districto gladio jubebat anteire: præmittereque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arcus muliebres, & ne quod in vestimentis telum occultaretur, exquirerent. O miserum, qui fideliorem & barbarum & inhumanum putaret, quam conjugem! Nec cum sefellit opinio: ab ea enim est ipse propter pelliculas suscipionem interfectus. Ovid. quoque meminit in Ibin, v. 321.
 Inque tuo thalamo juguleris more Phærei,
 Qui datus est leto conjugis ense fuæ. Et Val. Max. lib. 9. cap. 14. Plutarch. & Nepos in Pelopid. cap. 5.
 Alexander Priami filius, qui postea Paris fuit appellatus. V. PARIS.
ALEXANDER SEVERUS, vel potius M. AURELIUS SEVERUS ALEXANDER, a Senatu Ro. occiso Macrino, cum Diadumiano F. Cæsar appellatus, deinde ab Elagabalo confobroso suo, Mæta avitæ artibus adoptatus, post ejus cædem Imperator salutatus est. Omni laudum genere inclutus, dum tandem ac propagandis Imperii Ro. finibus intentus est, devictis jam Parthis, in expeditione Germanica, Maximini scelere ac dolis, cum Matre Mamaea ad Moguntiam A. Æt. xxxix. Imp. xiv. occisus est.
ALEXANDRA, quæ & Cassandra dicta est, Priami filia, ac vates. Ejus nomine Lycophronis inscribitur poëma de Alexandra Paride. Volaterr. V. CASSANDRA.
 Alexandra, Alexandri Judæorum regis uxor, cui vir moriens administrationem regni reliquit. Hegeffippus l. 1. c. 12. de Excidio Hierosolym.
ALEXANDRIA, [Ἀλεξάνδρεια] Nomen est trium urbium ab Alexandro Macedone conditarum. Siquidem una est in Ægypto, ad ostium Nili sita, quod a nonnullis Canopicum dicitur, ut scribit Solinus cap. 45. Hanc describit amplissime Strabo lib. 17. Arrian. lib. 3. Ammian. lib. 22. Curt. lib. 5. Plin. lib. 5. cap. 10. Egeffip. 4. 27. consert etiam, qui in laudem ejusdem plura collegit, Barth. not. ad Zach. Mitylenæum p. 285. feqq. & Lex. Pitife. Hodie Sanderik vulgo dicitur a Turcis. Aliam eodem nomine condidit in Asia, aliam item in Scythia super Tanaim. Dicitur item Alexandria. Propert. lib. 3. 9. 33.
 Noxia Alexandria, dolis aptissima tellus. Sic. Hor. 4. Carm. 14. 35. Est præterea Alexandria, Urbs Liguriæ ab Alexandro Pontifice condita. Alexandria, Civitas est in Margine regione, qua diruta a barbaris, Antiochus Selenci filius eodem loco reituit Syriam, interfluente Mæro, qui corrivatur in Zotalæ. Is maluerat illam Antiochiam appellari. Hæc Plin. lib. 6. cap. 16.
 Alexandria, Urbs est ab Alexandro condita ad Tigrim fluvium, ubi milites inutiles reliquiffe fertur. Alias Charax. Plin. lib. 6. cap. 27. Est & hoc nomine alia in finibus Sogdianorum, de qua Plin. eod. lib. cap. 16.
 Alexandria, Arriorum cognominata, quam præstitit Arius fluvius. Plin. lib. 6. cap. 23.
 Alexandria, Urbs Troadis, Romanorum colonia, olim Troas Antigoniam dicta. Plin. lib. 5. cap. 30.
 Alexandria, Nomen est agonis. Strabo lib. 14. Chalcidibus lucus imminet, Alexandro Philippi filio dicatus. Hoc in loco certamen Alexandria nuncupatum, ab univerfa Ionia celebratur.
ALEXANDRINUS, Adj. [Ἀλεξανδρινός] Quintil. lib. 1. cap. 2. Ne Alexandrinis quidem deliciis verba permittenda risu & osculo excipimus. V. patlo infra de his Deliciis, quo pertinet.
 Alexandrina Laurus, V. DAPHNITIS.
 Alexandrinae Naves. Suet. cap. 98. & Sen. Epist. 77. pr. quæ supportando frumento maxime, quamquam & aliis mercibus, in Italiam ab Augusto instituta clausis fuit, de qua Lips. in Electis 1. 8. Nilivium Catapultum vocat Martial. lib. 12. 75. Eo interpretanda & Pharia Puppis apud Stat. 5. Silv. 5. 66.
 Lasciva autem & corruptissima æv. Natio fuit. Unde Alexandria vita atque licentia apud Cæsar. 3. Bell. Civil. 110. pro corruptela militia proponitur. Alexandrinæ Deliciæ tamen apud Quintil. supra, non de Mollitie gentis ἀπάτης interpretandæ sunt, verum proprie, de pueris Alexan-

xandrinis, qui ob dicacitatem Romanis in deliciis erant. V. ibi Burm. p. 27. & ad Petron. cap. 31. 119. & Barth. ad Stat. Sylv. p. 107. feqq.

ALEXANDRIDES, æ. m. Historicus quire Delphicas descripsit. Confunditur quandoque cum Alexandricis, nisi hoc unicum diversorum virorum nomen est. V. Kuffer. ad Arithoph. Plur. Schol. 926. & Cafaub. in Athenæum p. 6. 18.

ALEXANDRIUM, [*Ἀλεξάνδιον*] Judææ oppidum apud Jofephum lib. 14. Antiq. Judaicæ. cap. 6. Meminit & Strab. lib. 16. Vulgo *Alexandrinum*.

ALEXANDROPOLIS, Parthorum civitas, sic dicta ab Alexandro Magno conditore, ut auctor est Plin. lib. 6. cap. 25.

ALEXERTERIUS, a, um. [*Ἀλεξέρτης*] Depulforius, depellendi vim habens, ab ἀλεξῶ, arceo. Ut Alexertia arma. Plin. 32. 8.

ALEXETERIUM, ii. n. Remedium, amuletum apud Medicos. V. Cæl. Rhod. 6. 12.

ALEXENIA, Ptolemæo Regiacum [*Ἰαλεξία*] Alexiam appellat Diodorus Siculus Bibl. lib. 4. & 5. ab Hercule conditam, totius Celticæ metropolim. Meminit Strabo lib. 4. & Florus 3. 10. 23. Hodie vicus est in Duc. Burgundie. *Alise* vocant. Eam Cæsar longa obfidione oppugnavit, ut apperet ex ejus lib. 7. de Bell. Gall. 6. conf. Plutarch. in Cæf. Vellei. 2. 47. Tacit. 11. Ann. 23. 3. V. Lex. Pitific.

ALEXICÆCUS, [*Ἀλεξίκακος*] In malis adjuor, defensor, malorum averfor ac depulfor, hominum defensor. Alexicaci Dæmones a veteribus dicebantur, qui noxas & diras arce amolirique exiftimabantur: qui & ἀπορρηταίοι & ἀπορρηταίοι: necnon λυτοί, & φύβιοι appellabantur. Bud. & Cælius lib. 1. cap. 32. Contra dii mala inferentes, his nominibus vocabantur, ἀντιθεοί, ἀπορρηταίοι, παλαμυνοί, auctore Polluce, 5. 26. Proprie tamen tribuebatur Epitheton iftuc Herculi & Apollini. Pausan. in Attic. Alexicaci Apollinis simulacrum effinxit Calamis. Id deo nomen inditum aiunt, quod pestilentia, quum bello Peloponnefaco in Attica graffaretur, oraculo Delphis reddito, populum liberavit. De Hercule V. Lactant. 5. 3. Varro 6. de L. L. 5. Cæl. Rhod. 16. 19. & Lex. Pitific.

ALEXIO, ðnis. Medicus, Ciceroni familiaris, cujus meminit Att. 15. 1. 2. & 7. 2. 13. 25.

ALEXIPHARMACON, i. n. [*Ἀλεξίφάρμακον*] est Genus pharmaci: quod nomen verti poteft Auxiliare medicamentum, five Remedium cum auxilio. Plin. lib. 21. cap. 20. Nec magis alia herba convenit medicamento, quod alexipharmacum vocat. De Polio.

ALEXIRHÏDE, es. f. Nympha quæ peperit Æfacum, Priami filium. Ovid. 11. Met. 763. al. Alithothoe. [Locus admodum vexatus.

ALEXIS, quem dicunt Alexandrum, Afini Pollionis fervus, sic dictus quasi sine refponfione, ac superbus: quem Virgilius rogatus ad prandium, quum vidiffet in minifterio omnium pulcherimum, dilexit, enunq; dono accepit. Hæc Servius enarrans illud Virg. 2. Ecl. 1. Formosum pafcor Corydon ardebat Alexin. Apuleius, Apolog. p. 279. Elm. Quanto modestius tandem Mantuanus, inquit, Poëta, qui itidem ut ego, puerum amici fui Pollionis bucolico ludico laudans, & abtinentis nominum, sefe quidem Corydonem, puerum vero Alexin vocat? Alexis autem nominavisse fufpicatur de nomine illius pueri, quem epigrammate Plato laudarat, cujus initium est, Νῦν ὄπη περὶν Ἀλεξίς, &c. Turnebus. Adv. 29. 13.

Alexis, Statuarius nobilis, Polycleti difcipulus. Plin. lib. 34. cap. 8.

Alexis, Amanuensis Attici. Cic. 7. Att. 2. Alexin humaniffimum puerum, nisi forte dum ego abfium, adolefcens factus est (id enim agere videbatur) falvere jubes velim.

Alexis Thurius, [*Ἀλεξίς Θυραῖος*] qui prius Sybaris dicebatur, Poëta Comicus ante Menandrum. Reliquit plures fabulas, habuit filium Stephanum, poëtam, & ipfum Comicum. Suidas. Meminit Gell. lib. 2. cap. 23. adde Voffium de Poëtis Græcis cap. 8.

A L G

ALGA, æ. [*Φῶκος θαλάσσιον*] Herba quæ nascitur in aquis marinis. Dicta ab algore aquæ, vel quod crassitie pedes aliget. Plin. (locum non rep.) Littus non arenosum, fed alga & fluviorum fordibus plenum. V. Virg. 7. Æn. 590. Hor. 2. Serm. 5. 8.

Et genus & virtus, nisi cum re, vilior alga est. Virg. Ecl. 7. 42. Alga inutilis. Hor. 3. Carm. 17. 10.

Marina. Palladius.

Mollis. Val. Flacc. 1. Argon. 252.

Rubra. Claud. de Magnete. v. 15.

Viridis. Claud. in r. Ruffin. 387.

ALGENSIS, e. denom. ab Alga. Plin. lib. 9. cap. 37. Lutenses & algenfes purpureæ. Quæ in limo & alga enutriuntur.

ALGIANUS, a, um. Idem. ut, Olea algiana. Columel. lib. 5. cap. 8.

ALGÏSUS, [*Φυκάδης*] Plin. lib. 32. cap. 9. Purgant & myaces: quorum natura tota in hoc loco dicitur. Acervantur muricum modo, vivuntque in algosis. h. e. In locis alga abundantibus. Aufon. Epist. 7. v. 42. Algofum litus.

ALGERRA, æ. f. Arabica numerorum scientia. V. Casp. Schotti Curs. Mathem. p. 527.

ALGEO, ii. [*χυρίαι*] Ære. Idem quod Frigere. Videtur tamen esse Frigere vehementius. Algeo, inquit Festus, ex Græco ἀλγῶ dicitur, i. e. Doleo: ut fit Frigus, Dolor quidam membrorum rigore conjunctus. [Collectus conjiciebat Vulcan. forte, *Rigori conjunctus*.] Cic. 2. Tusc. 34. Itemque Lycurgi leges, laboribus erudiunt invententem, venando, curriendo, claudiendo, hñendo, algendo, æstuando. Hor. in Arte Poet. 413.

Qui studet optatam cursu contingere metam,
Multa tulit, fectique puer, fudavit & alit. Juven. 1. Sat. 74.

— Probitas laudatur & algat. h. e. Friget virtus: quia pauci eam exercent. [Immo Alget inopia.

Algentes [*χυρίαι*] pruinæ. Stat. 3. Theb. 469.

ALGESCO, Ære. Prudentius Apotheof. v. 142.

— rabiem flammæ algescere cogit.

ALGÏDUS, Adj. [*χυρίαι*, *χυρίαι*] Idem ac Algens, gelidus. Catul. 58. de Berycynthia & Aty, 14. nivem vocat algidam.

ALISUS, [*χυρίαι*] compar. ab Alfus, unde & Alfosus. Cic. 4. Att. 8. Nihil querius, nihil alius, nihil amoenius. Idem 3. Q. frat. 12. Jam apodyterio nihil alius, nihil muscolius.

Alia corpora, Quæ frigus ferre non possunt. Lucret. lib. 5. 1014.

ignis enim curavit, ut alia corpora frigus
Non ita jam possent cœli sub tegmine ferri. V. Giphæ. & Interpp. in loc.

ALISÏDUS, Adj. [*χυρίαι*] Quod naturæ est frigeferentis, & facile a frigore læditur. Plin. lib. 20. cap. 13. Alifosque crudam dederunt in cibo. Idem lib. 21. cap. 10. Abrotanum & adonium alifosa admodum sunt. Sic Alifosium pecus. Varro 2. de R. R. 3.

Quaque Aventinum tenet, Algidumque.

ALGÏFÏCUS, [*χυρίαι*] Gell. lib. 19. cap. 4. Quod timor fit omnibus algificus. i. e. Frigus inducit, algorem facit.

ALGÏR, ðris. m. [*χυρίαι*, *χυρίαι*] ab Algeo, sicut Calor a Caleo; Idem quod Frigus, five potius Frigus vehementius. Plin. lib. 14. cap. 2. Ætu magis, quam algore vexantur.

Patiens algoris. Sallust. in Catil. c. 5. Corpus patiens inedia, vigiliæ, algoris.

ALGÏS, ðs. Idem quod Algor. Plaut. Rud. 2. 7. 24. Tu vel fuda, vel peri algu. Idem, Paupertatem, algum, famem. Lucret. lib. 3. 733. — morbis, alguque, fateamur. Nomen obsoleto, sine plurali. Nonius 2. 28. legit Algu, fed vel usus est corruptis libris, vel ipse mendosus est, atque apud eum legendum Algu pro Algor, & loci omnes qui ab eo profertuntur, sic sunt restituendi, ex Priciano, & Charifio antiquis grammaticis. V. Lambin. in Lucret. & Lex. Parei.

ALGÏDUM, [*χυρίαι*] Italiae oppidum, non procul a Tusculo in alto monte situm, æq; aëris algore propterea dictum, nunc *Koca di papa* ex veteris situ descriptionis existimatur, fylvaque proxima adhuc Alii fylva cognominatur. Volatier. lib. 6. Strabo lib. 5. dicit Algidum esse oppidulum post montes Tusculanos, ad quos descendeat via Latina. Hor. in Carm. Secul. 69.

ALGÏDENSIS, Adj. [*χυρίαι*] Plin. lib. 19. cap. 5. Algidenfe raphani genus a loco, longum atque transculidum.

ALGÏDUS, [*χυρίαι*] Mons ab Urbe XII. passuum millibus distans: ab alfidio frigore sic dictus. Et ab hoc quoque fylva Algida dicta est, huic monti subjacens. Cic. in Orat. c. 45. Vos qui accolitis Histrum fluvium atque Algidum. Plin. lib. 18. cap. 13. Eutrop. 1. 15.

Algidus ferax. Hor. 4. Carm. 4. 58.

Gelidus. Hor. 1. Carm. 21. 6.

Nivalis. Hor. 3. Carm. 23. 9.

Nam quæ nivali pascitur Algidio. V. Lex. Pitific.

ALGOR, V. ALGEO.

ALGOROR, in verbis quibusdam, qui afferuntur in regulis Grammaticalibus:

Gratulor & Lator, Delector & Algoror, adde
Glorior, Expergitor, Contentor quoque, Tristor
Atque Verecundor &c. Paulo post in seq. Regula:
Hæc solum casum non Deponentia possunt. H. St.

ALGOSUS, V. ALGEO.

ALOUS, V. ALGEO.

A L I

ALIA, ALIAS, ALIBI. V. ALIUS.

ALIARTUM, Bœoticiæ oppidum, a M. Lucretio Prætore expugnatum. Liv. 5. Decad. lib. 2.

ALIBANTES, [*αλιβαντες*] Mortui dicuntur, *παρά το μὴ ἔχειν λείδα*, h. e. Eo quod humido illo naturali destituti sint. Cæl. Antiq. lib. 3. cap. 12.

ALIBILIS, V. ALO.

ALICA, æ. [*χυρίαι*] Potio: dicta quod corpus alat, ut ait Festus. Pulsis esse videtur intelligi posse ex Plin. l. 18. c. 11. ubi ejus conficiendi multas rationes commemorat. Alica (inquit) fit eza, quam semen appellavimus: tunditur granum ejus in pila lignea: ne lapidis duritia conterat. Et paulo post, Alica adulterina fit maxime quidem e zea, quæ in Africa degenerat. Latiores ejus spicæ nigrioresque, & brevi stipula, pinnifunt cum arena, & sic quoque difficile deterunt utriculos, sique dimidia modii mensura. posteaque gyphi pars quarta inspargitur: atque ut cohasit, farinario cribro subvertunt. Quæ in eo remanet Exceptitia appellatur, & grandissima est, &c. Idem Plin. pro Frumentum genere posuit lib. 18. cap. 7. ubi frumentorum genera & eorum rationem commemorat. Aliqui (inquit) verna, milium, panicum, lentem, cicer, alicam appellant. Ibid. Tunica frumento plures. Horcicum maxime hudum & alica, sed præcipue avena. V. quoque Ruell. lib. 2. cap. 26. & Palladium in Junio, cap. 12. Item Cell. 2. 18. 20. 3. 6. 7. & 4. 7. & Plin. 2. Epist. 1. 15.

ALICARIÆ Meretricis appellabantur in Campania, solite ante pistrina allicariorum versari, quæstus gratia: sicut hæ quæ ante stabula sedebant, dicebantur Prostibula. Festus.

ALICARII, [*χυρίαι*] Qui alicam conficiunt, venduntve. Lucil. Sat. 15. apud Charif. lib. 1. p. 75.

ALICULA, [*χυρίαι*] dimin. ab Alica. Martial. lib. 12. 83.

Mitebat UMBER aliculam mihi pauper:
Nunc mittit alicam: factus est enim dives.

ALICASTRUM, Genus faris est, ea forma ab Alica derivatum, qua Siliquastrum a Siliqua. Columel. lib. 2. cap. 26. Semen trimestre, quod dicitur AlICASTRUM, idque pondere & bonitate præcipuum est.

ALICUBI, ALICUNDE. V. ALIUS.

ALID, pro ALIUD. V. ALIUS.

ALICULA, æ. f. five ALICULLA. Allicula recentetur ab Ulpiano inter Pueriles vestes, in 34. ff. t. 1. 23. §. 2. D. de aur. & arg. ubi tamen in vulgatis libris legitur Allicubi. Legendum putat Homotannus Allicula, ut manicatae tunice intelligantur, quæ pueris decore, grandioribus autem minus honeste apud Romanos erant: ut patet ex Gell. lib. 7. cap. 12. Nam ἀλιζή (ut inquit Hefychius) *χιτών χυρίαι* est. Id est, Allix, est Tunica chirodata, id est, manicata. Velius Longus. Alliculam existimant dictam, quod alas nobis injecta contineat. Petron. cap. 40. f. Fragm. Trag. p. 12. Allica Subornatus. Vid. Schefferi Not. p. 83. Burm. p. 179. & Turneb. Adverf. 18. 23. & 28. 5.

ALIENATIO, ALIENATUS. V. post Alieno in ALIUS.

ALIENIGENA, æ. com. g. (vel om. secundum Probum) [*αλλοθῦλον*] significat

significant Externum, vel Alieni generis, vel Inter alienos genitum. Geil. lib. 2. cap. 24. Neque vino alienigena, sed patrio uluros. Hic & in similibus Priscianus ait figurate neutro generi junctum esse. Cic. pro Font. 22. Iniquos aequis, alienigenas domesticis. Alienigenarum multitudo. Livius l. 39. pag. ima. Jam tum multitudinem alienigenarum Urbem onerante. H. St. Est cap. 3. extr. Alienigenæ dii. Cic. pro Cornel. 25. Hoftes. Cic. 4. in Catil. 10.

ALIENIGĒNO, are. Legitur in veteri Inscript. apud Fabretum, p. 69. Cum monumentum vendere aut alienigenare voluerit, pro Alienare.

ALIENIGĒNUS, a, um. Adj. [*ἐξ ἀλλογενῶν*] Columel. l. 8. c. 16. Ne nos alienigeni pisces decipiant. Val. Max. 1. 5. ext. 1. Adjici nostris duo ejusdem generis alienigena exempla non absurde possunt. Hoc in loco ita sentit Priscianus declinandum esse. Probus tamen diceret esse a primo declinatu. Alienigena iustitia, vel iustitia exterorum. Valer. l. 6. c. 5. de iustitia. Ligna alienigena. Lucret. lib. 1. 873. i. e. Ex elemento diversæ naturæ. Membra Centaurorum. i. e. Humana & equina. Lucret. l. 5. 878. Mores. Val. Max. 2. 6.

Res. i. e. Alienorum geniorum, sive naturarum diversarum. Lucret. lib. 1. 866. Studia. Val. Max. 2. 1. prope fin. Terræ. Lucret. lib. 1. 870.

ALIENO, **ALIENUS**. V. **ALIUS**.

ALIFA, [*Ἀλιφα*] Samnitus urbs Ptolemæo, V. infra **ALIPHE**.

ALIFER, **ALIGER**. V. **ALA**.

ALIGMON, ðnis. Nomen fluvii. Claud. de Bell. Get. 17. 41. Et frustra rapidum damnant Aligmona Belli.

ALII, Populi sunt Elienses, vel **ELII** aliter vocati: quos gelisse bellum cum Ætolis ex Polybio cognoscimus. Plaut. Capt. 1. 1. 2. Pater Captivus commercatur Ælios. i. e. Eleos mercatur. Eodem modo in prologo, 27. Cæpit captivos commercari hic Ælios. Sic restituit Turnebus.

ALIMA, [*ἀλιμα*] Medicamina dicuntur, quæ famem aut sedant, aut prohibent obrepere. V. supra in dictione **ADIPSÆ**.

ALIMALA, [*Ἀλιμαλα*] Stephano, Locus est in Lycia.

ALIMENTUM, & C. V. **ALO**.

ALIMODI, V. **ALIUS**.

ALIMON, n. Auro, herba quæ gustantibus esurire non patitur. Theodorus aliquando vocat Aleram, Albuicum. Dicitur & Alimos. Plin. l. 17. c. 24. Nec viscum prodest & cytilus: nec auro, quod alimon vocant Græci. Sed. V. Hard. ad l.

ALIMONTIA Myrtia, apud Arnob. l. 5. p. 176. Quæ sint incertum est, cum & lectio sit incerta.

ALIMUS, [*ἀλιμος*] Frutex est sepimentis idoneus, similis rhamno, sine spinis, foliis oleæ, sed latoribus. De hoc Dioscor. l. 1. cap. 105. Ubi Halimus cum aspiratione rectius scribitur. Plin. lib. 4. cap. 22. & Galen. lib. 6. Simplic. Medicam.

ALINDA, [*Ἀλινδα*] Urbis Caria, in qua regnavit Ada filia Hecatomni regis Caria, auxilio Alexandri magni. Strab. lib. 14.

ALINDOIA, [*Ἀλινδοία*] Civitas Macedonia. Stephanus.

ALIO, & id. gen. V. **ALIUS**.

ALIPHÆNÆ vel **ALIPANTA**, Emplastra quæ constant ex medicamentis non pinguibus. Cels. lib. 5. cap. 19. Sane *αλιπαντα* id significat quod Impinguo: & vero particula est privativa. [Antiquiores editiones *Aliphe* exhibent, Jo. Cælius ex conjectura Aliparæ, Guil. Pantin. ex Actio *αλιπαντα* reposuit, probante Ronfleo. Henr. Steph. *αλιπη*, quamquam in Thef. Gr. *αλιπαντα* agnoscit.

ALIPES, V. **ALA**.

ALIPHĀNI, vel **ALLIFĀNI**, [*Ἀλιφανοί*] ab Aliphe urbe. Plin. lib. 3. cap. 5. Hinc Aliphana, Hocula grandiora apud H. 2. Serm. 8. 39. Invertunt Aliphanis vinaria tota. V. Sil. lib. 12. 526. Liv. 22. 13. Alifanus ager. Cic. 2. de Lege Agr. 65. Tractus Alifanus. Cic. pro Planc. 22.

ALIPHE, æ. f. [*Ἀλιψη*] Strabo lib. 5. Æfernia & Aliphe, Samnitica hic oppida: alterum bello Marfco deletum, alterum superstes adhuc. Sil. Ital. lib. 8. 536. Alifæ, & Clano contemptæ semper Acerræ. Sic enim scribendum nomen ejus oppidi ex lapidibus antiquis docuit Cellar. G. A. l. 2. c. 9. 110. V. Liv. 8. 25. 9. 38.

ALIPHIRÆI, Populi Arcadiæ, auctore Plin. lib. 4. cap. 6. ab Aliphira oppido, cui nomen dedidit Lycaonis filius creditur, ut tradit Hermolaus in Plin. Cic. 6. Att. 2. Arcadiæ cenfebæ esse Lepreon quoddam maritimum. Tene autem, & Aliphira, & Tritia *νοκλήσει* ei videbantur. Idque *τῶν τῶν καλλιγῶν* confirmabat, ubi mentio non fit istorum.

ALIPILUS, V. **ALA**.

ALIPTERIUM, [*ἀλιπτεριον*] Locus erat in balneis, in quo loti ungebantur. Cæli. lib. 16. cap. 48.

ALIPTES, a. m. [*ἀλιπτες*] Uñctor, qui athletas certaturos ungebat, & magister ac præceptor athletarum dicebatur. Juven. 3. Sat. 76. Grammaticus, rhetor, geometres, pictor, aliptes. Idem 6. 421. Cic. 1. Fam. 9. Sed vellem non solum salutus mea, quemadmodum medici: sed etiam ut aliptæ, virium & coloris rationem habere voluissent. V. Mercurial. de A. Gymnastica. Et Petr. Fabr. agonitico. De aliptis inter balnearios servos V. Pignor. Plenius Van Dale Diss. 8. c. 8.

ALIQVA, V. **ALIQUIS**.

ALIQUAMULTI, **ALIQUANDIU**. V. **ALIQUANTUS**.

ALIQUANDO, [*ἀπὸ ποτῆς, ἑνὸς*] Adv. temporis, antep. acuit, sicut cætera ex Quando composita, teste Prisciano l. 15. p. 169. b. Ald. & significat, In aliquo tempore. Plin. lib. 3. cap. 11. Aliquando Syris vocitata. Aliquando, pro interdum. Cic. 3. Off. 3. Liceret ei dicere, honestatem aliquando cum utilitate pugnare. Aliquando, pro Tandem. Cic. pro Cluent. Collegi me aliquando. Aliquando tandem, vel Tandem aliquando. Cic. in 2. Catil. pr. Tandem aliquando Quiritis, &c. Idem pro Quint. 94. Spes est & hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere. Aliquando, de tempore præterito. Cic. pro Cluent. 67. Ut etiam bestia fame dominante, plerumque ad eum locum, ubi pascit aliquando sint, revertantur. Nonnunquam & aliquando. Cic. pro Cæcin. 14. Voluntarius amicus mulieris, &c. magis opportuna opera nonnunquam, quam aliquando fidelis. [i. e. Semel, unquam, ullo tempore. Ceterum Aliquando & Vol. 1.

Unquam quomodo differant pulcre docet Priscianus l. 17. p. 186. a. Aldin.

Aliquando & fero. Cic. pro Quint. 43. De rationibus & controversiis societatis vult didicari. Scro. Verum aliquando tamen. Idem in Orat. 166. Aliquando, idque fero, &c.

Aliquando fore. Cic. 1. de Orat. 95. Non despero fore aliquem aliquando, qui, &c.

ALIQUANTUS, Adj. [*πῶς*] ex Aliquis & Quantus, Idem pene quod Mediocris vel Modicus significat, Sallust. Jugurth. cap. 105. Timor aliquantus, sed spes amplior, quippe victoribus. Quali dicat, Aliquantum quidem timerent, &c. Idem. Romani signorum & armorum aliquanto numero, hostium paucorum potiti sunt. Aliquanti, æ, a. plur. pro Aliquot: avi interioris, ut Barthius Advers. 25. 12. observavit. Eutrop. 4. 11. 6. Aliquanta oppida. Palladius 1. 19. Aliquantis diebus. Oros. 3. 13. pr. V. Cur. poster. Cellarii p. 201.

ALIQUANTO, [*πῶς*] Adv. quantitatis, ex ablativo Aliquanto factum, Idem significat quod Aliquantum: sed comparativis proprie jungitur. Plin. lib. 21. cap. 6. Folio aliquanto latiore. Cic. 6. Verr. Aliquanto amplius quam ferre possent. Aliquanto ante, Aliquanto post. Cic. 1. Off. 23. Ft aliquanto ante consistere quid accidere possit. Idem pro Cæcin. 4. Aliquanto post argentaria dissoluta.

ALIQUANTUM, [*ἐπιπλέον*] Adv. quantitatis, positivo, aut verbo proprie jungitur. Plaut. Bacchid. Credo timida es aliquantum foror. Cic. 5. Fam. 13. Aliquantum labefacta atque convulsa. Aliquantum, cum comparativo. Ter. Eun. 2. 51. Ejus frater aliquantum ad rem est avidior. Liv. 1. Habitu formaque viri aliquantum ampliorem, augustiorumque. In quibusdam exemplaribus habetur Aliquanto.

Aliquantum cum verbo. Cic. 2. de Fin. Quod quale sit, non tam definitione, qua sum usus, intelligi potest, (quamquam aliquantum potest) quam communi omnium judicio. Idem ibid. lib. 3. 48. Qui processit aliquantum ad virtutis aditum. Aliquantum cum genitivo, ut, Aliquantum numerorum. Cic. pro Cluent. 126. Aliquantum agri in medio relictum est. Idem 1. Off. Aliquantum spatii. Aliquantum animi videtur nobis attulisse Labienus. Cic. 7. Att. 13. Aliquantum jam etiam noctis asitum. Cic. 5. Fam. 26. Aliquantum noctis, i. e. Obfcuritatis. Ovid. in Ibin, 63.

ALIQUANTULUM, dimin. [*ἀλιγῶν*] Ter. And. 2. 6. 16. Substritis visus esse aliquidulum.

Aliquantulum deflectere. Cic. in Lael. 40. Deflexit enim jam aliquantulum de spatio curriculoque contactu majorum.

Aliquantulum, interdum est nomen: ut, Aliquantulum frumenti, aliquantulum fimi. Plin. lib. 17. cap. 8. Et hic etiam potest esse adverbium, sicut Aliquantum. Cic. pro Quint. 15. Aliquantulum aris alieni.

ALIQUANTULO, Idem. Vopisc. Aurel. cap. 34. Etti aliquantulo tristior.

ALIQUANTILLUM, [*ἐπι μικρόν*] Adv. quantitatis dimin. ab Aliquantum dimin. Plaut. Capt. 1. 3. 34. Foris aliquantillum etiam quod gustu, id beat.

ALIQUANDIU, [*ἐπὶ χρόνῳ*] Adv. temporis; Aliquo tempore, non autem longo admodum: quasi tu dicas, Aliquantum diu. Cic. 1. Acad. Aratum Athenis auditiv aliquandiu. conf. Liv. 3. 70. Cæli. 1. Bell. Gall. 40.

ALIQUAMULTI, **ARILIMUM**, pro Aliquot, i. e. Neque multi admodum, neque pauci. Cic. 6. Verr. 56. Sunt vestrum, iudices, aliquid multi qui L. Pisonem cognoverunt. Alia exemplaria habent, Sunt vestrum Iudices, quam multi, qui L. Pisonem cognoverunt. Apul. 1. Met. p. 113. Apud Suet. in Claud. c. 20. princ. pro Quam multa fortasse legendum est, Quammulta, aut, Et Quammulta. H. St. unica voce. scil. V. Ca. faub. ad l.

ALIQUAMULTUM, Adv. Apul. Apol. 1. p. 276. Hæc defensio aliquamultum a me remota est. Aldus legit Aliquomultum.

ALIQUAMPLURES, Tertull. Apol. cap. 12. Senecam aliquampluribus & amarioribus de vestra superferitione perorantem probatis.

ALIQUANTISPER, [*ἀλιγῶν χρόνῳ*] Adv. temporis, Ad temporis brevitate refertur, ut ait Valla lib. 2. Plaut. Pseud. 1. 5. 158. Aliquantisper concedere hinc mihi interlubet. Ter. Heaut. 3. 3. 11. Concedas aliquo, ab ore eorum, aliquantisper. [Quod barbare dicitur, pro Aliquo tempore. Non enim plane idem, ac Paulisper, ut plerique exponunt.]

ALIQUAPIAM, V. Aliquisquam in **ALIQUIS**.

ALIQUATENUS, V. **ALIQUIS**.

ALIQUIS, a, od vel id. [*ἄς, ἑἷς, ἑνὸς*] ex Alius & Quis est compositum. Donatus, Aliquis vim habet pluralem, quamvis singulariter dicatur: non enim est aliquis, nisi de multis. Plaut. Merc. Aperite hoc aliquis. Ter. Adelph. 4. 4. 24. Aperite aliquis actutum ostium. Figuratae sunt orationes, pro Aperiat aliquis.

Aliquæ, f. pro Aliqua legitur apud Lucret. lib. 4. 264. — herique perinde videmus Corpore tum plagas in nostro, tanquam aliquæ res Verberet, &c. Alii Aliqua res legendum putant, aiuntque a ultimam vocalem esse longam, etiam si recti casus. Quidam docti legendum censent, Tanquam aliqua re, in sexto casu. Verberet autem, nempe Ventus. Ex Lambino.

Aliquis, incertam personam significat: & est idem quod Quisquam. Unde quemadmodum dicimus, Si aliquis: ita, Si quisquam. Ter. And. 4. 6. 18. Simul arbitror jam esse aliquem amicum & dolenforem ei. Aliquis de nobis. Cic. 3. de Legib. 7. Puto posse, & quidem aliquem de tribus nobis. Idem pro Cæcin. Aliquis de familia. Aliquid de. Cic. 1. Att. Ego tibi aliquid de meis scriptis mittam. Aliquis ex. Plin. lib. 13. cap. 3. Aliquem ex privatis ad divimus iussisse. Aliquis cum genit. vo. Plin. lib. 13. cap. 4. Ex palmis, gentium aliquibus panis. Cic. 13. Att. 51. expectabam aliquem meorum. Aliquis certus homo. Cic. 1. de Invent. 7. Demonstrativum genus est, quod tribuitur in aliquos certa persone laudem aut vituperationem. Is aliquis. Cic. pro Ligar. 22. Aliquem fe imperatorem esse maluisse: atque is tamen aliquis, Ligarus non fuit. Unus aliquis. Cic. 4. Verr. 120. Examinant unum aliquem diem. Idem 2. Off. 41. Nam quum premeretur in initio multitudine ab his qui majores opes habebant, ad unum aliquem confugebant virtute præstantem. Unum aliquem nominare. Cic. pro Cluent. 185.

Tres aliqui. Cic. 2. de Fin. 62. Tres aliqui aut quatuor.
 Aliquis, veniſſe ſubauditur ante relativum Qui, que, quo l. Cic. 2. Off. 7. Pramittebatque de ſtipulatoribus ſuis, qui perſerutarentur arcibus muliebres. i. e. Quosdam, ſive Aliquos. Hor. 2. Serm. 1. 1.
 Sunt, quibus in ſatira videar nimis acer. *Eiusd. H. St.*
 Aliquorum res dicuntur, etiamſi non ſint communes, ſed alia unius, alia alterius. l. littus. §. ſin. de verb. ſignif.
 Aliqui, pro Aliquo: vel pro Quoocunque. ſicut pro Quo, dicitur Qui. Plaut. Moſt. 1. 3. 18. Te, Scapha, donabo ego hodie aliqui. Aul. prol. v. 24. *Aur* ture, aut vino, aut aliqui ſemper ſupplicat. & Truc. 5. 7. 30. Hoc vetuſtum eſt.
 Aliqui Mantius in Epistoſola Cœli antique dici ait, pro Aliquis V. noſtrum PſeudoCiceronem. H. St.
 Aliquo modo. Plaut. Stich. 4. 2. 41.
 Aliquo pacto. Ter. And. 5. 3. 13. Ubi Donatus; Aliquo pacto, Quoquo modo.
 Aliqua ex parte. Cic. 5. de Fin. 38. Idem pro Cluent. 67. Si modo velint aliqua ex parte liberaliter vivere.
 Aliquid, ſuſt. ut, Inſigne aliquid lucri. Aliquod vero adj. ut, Aliquod donum. Plaut. Capt. 3. 4. 54. Profecto jam aliquid pugnæ editit. Cic. 2. Fam. 5. Grave eſt enim homini pudenti petere aliquid magnum ab eo, de quo ſe bene meritum putet.
 Aliquid loci. Plaut. Rud. 2. 7. 13. Da mihi aliquid loci ubi condormiſcam parum. pro Aliquem locum.
 Aliquid feſſus, pro Aliquantum feſſus. Plin. l. 5. c. 9. adverbialiter.
 Aliquid monſtrant. Ter. And. 1. 5. 15. Ubi Donatus, Duplex contumelia, & monſtri, & aliquid: minus enim eſſet, Aliquod monſtrum. Sic, Quid mulieris uxorem habes?
 In aliquo referam gratiam. V. in.
 Aliquid alium juvare. i. e. In re aliqua. Virg. 10. Æn. 84. Nos aliquid Rutulos contra juviſſe, nefandum eſt.
 Eſt aliquid, pro Non proſus contemendum eſt. Ovid. 13. Met. 241. Eſt aliquid, de tot Graiorum millibus unum
 A Diomedæ legi. Idem 6. Faſt. 27.
 Eſt aliquid nupſiſſe Jovi, Jovis eſſe forem.
 Aliquem, vel Aliquid eſſe, pro eo quod eſt Exiſtimatione præditum eſſe, In aliquo numero haberi. Cic. 1. Ver. 45. Ut tu tum aliquid eſſe videare. Ibid. Et Cæcilius tum denique ſe aliquid futurum putet. Idem 3. Att. 15. Itaque fac ut me velis eſſe aliquem: quoniam qui ſui, & qui eſſe potui, jam eſſe non poſſum. i. e. Velis eſſe me non proſus obſcurum & abjectum.
 ALIQUILIBET, Cæſ. Aurel. Chron. 1. 4. 70. Aliqualibet cauſa.
 ALIQUIſPIAM, Nomen inventurum, pro Quispiam, Aliquis. Cic. pro Sext. 29. Atque ille etiam, ſi aliquamvis ſi pelleretur. Alia exemplaria habent, Alia quæpiam vi expelleretur ex hac urbe, facile pateretur. Idem 3. Tuſc. 9. V. etiam Gronov. ad Liv. 41. 7.
 ALIQUISQUAM, Idem Liv. 41. 7. Cic. 2. de Divin. 50. V. Gronov. Davif.
 ALIQUA, [*ἄλῆ*] Adv. per locum; Per aliquam partem, aut locum. Cic. 3. Ver. 67. Cuperet aliqua evolare ſi poſſet.
 Aliqua evadere. Liv. 6. Bell. Pun. Siqui evaſiſſent aliqua.
 Aliqua, Aliquo pacto, aliquo modo. Ter. Phorm. 4. 1. 19. Vereor ne uxor aliqua hoc reſciſſet mea. Virg. 3. Ecl. 13.
 Et, ſi non aliqua nocuiſſe, mortuus eſſes. [In omnibus hiſ exemplis ſubintelligitur Via.
 ALIQUATENUS, [*ἄλῆ*] Adv. quantitatis; Uſque ad aliquam partem, ſive Aliqua ex parte. Uſque ad aliq. finem. Plin. l. 27. c. 12. Caulibus pluribus ab una radice aliquatenus rubentibus.
 Aliquatenus ſe confirmavit. Columel. l. 4. c. 3.
 Aliquatenus lucidior. Quintil. l. 10. c. 1.
 Aliquatenus novare rem aliquam. Quintil. l. 3. c. 9.
 Aliquatenus novæ. Quintil. ibid.
 Aliquatenus culpæ reus eſt. Caius in l. Ex maleficio. §. ultimo. D. de action. & oblig.
 ALIQUO, [*ἄλῆ*] Adv. Ad vel In aliquem locum. Ter. Heaut. 3. 3. 11. Aliquo profugiet militatum.
 Aliquo, quæmi ſignificat In aliquem locum: interdum tamen additur ei accuſativus cum præpoſitione in. Ter. Adelph. 3. 3. 32. Credo abductum in ganeum aliquo. pro In aliquod ganeum. Ibid. 5. 2. 11. In angulum aliquo abeam.
 Abigere aliquo. V. ABIGERE.
 Abjicere aliquo. V. ABJICERE.
 ALIQUOD, V. ALIQUIS.
 ALIQUORSUM, Verſus aliquem locum. Adv. ex Aliquo, & Verſus compoſitum. [Si ſipiam legitur, pro Aliquo vorſum poſitum eſt, per Syncope.
 ALIQUOVERSUM, Plaut. Caf. 2. 4. 8.
 ALIQUOSECUS, Ulpian. l. 1. de Off. Proconf. [Ex Theſ. Lipſ. ſuſp.
 ALIQUOT, [*ἄλῆ*] Nomen numerale, pl. tantum num. indecl. ex Alii & Quot compoſitum; id ſignificat quod vulgo dicitur, Neſcio quot. Ter. And. 3. 3. 2. Aliquot me adiere. Ubi Donatus, Aliquot, h. e. Nec multi, nec pauci.
 Aliquot anni ſunt, quæ, &c. Cic. 9. Att. 11. Liv. 21. 11. Virg. 1. Ecl. 10.
 ALIQUOTFARIAM, [*ἄλῆ*] Aliquot locis. Varro l. de R. R. c. 2. In eo agro aliquotfariam in ſingula jugera dena culca vini ſunt. Vox inſinita.
 ALIQUOTIES, ſive, ut alii ſcribunt, ALIQUOTIENS, [*ἄλῆ*] Adv. numeri. Cic. 4. Ver. 24. Aliquoties ad focos literas de iſtius injuriis miſerat.
 ALIQUOSQUE, Adv. Uſque ad aliquem locum, vel Uſque ad aliquod tempus.
 ALIS, pro Alius. V. ALIUS.
 ALISARNA, [*ἄλῆ*] Oppidum eſt Troadis apud Stephanum, a quo fit gentile Alifarnæus.
 ALISMA, *ἄλῆ*. n. *ἄλῆ*. Dioſcoridi 3. 160. Herba eſt, quam alii Damafion, alii Lyron appellant. Plin. l. 25. c. 10. Ruell. l. 3. c. 73. tradit eam a recentioribus Pactoralem ſitulum vocari, quod ſingulari ſcapo rudis ſitule & longitudine & eſtigiæ quandum videatur imitari. Officinæ, herbarii, rura, a ſimilitudine & natalibus Plantaginem vocant aquaticam: eſt enim arnogiſſo folio, ſed anguſtior; amatque ſitus aquoſos.
 ALISONIA, *ἄλῆ*. m. Annis qui in Moſeſum delabatur: hodie contractus *die Eltz*. apud Auſon. Edyll. 10. v. 371. ut Freher. ad l. legit, *Die Alf*, vel *Alb*, ut itatit Scaliger. Auſ. Lect. 1. 2. Sed incerta omnia, iudice

Cellario. q. V. Tom. I. p. 218.
 ALIſTA, Herium appellat Heltruria: Latium. Paradifi ſorem: Galli, Dei oculum: Rura noſtra, *Coccolorus* nominant. Ruell. l. 2. c. 135.
 ALIſTA, [*ἄλῆ*] Infula, Corfica urbs, in latere Meridionali. Ptolem. Hodie *Amalfi*.
 ALIſTUS, [*ἄλῆ* Ptolemæo] Oppidum Germaniæ, in tractu maritimo Saxonia.
 ALIſUM, [*ἄλῆ* Ptolemæo] Oppidum in Septentrionali plaga Germaniæ, non procul a Sicambria.
 ALIſER, V. ALIUS.
 ALIſTURA, V. ALO.
 ALIſURI, ALIſUNDE. V. poſt Aliter in ALIUS.
 ALIſUS, a, ud; gen. alius; dat. alii. [*ἄλῆ*] Prifcianus 6. p. 717. Alius & Alia in gen. inventitur. Cæcil. l. 5. Nullius alia rei, niſi amicitie eorum cauſa. Gell. l. 4. Erat enim juſ ſenatori, ut ſententiam rogatus, diceret ante quicquid vellet alius rei, & quoad vellet. Hic caſus raro admodum legitur. Idem l. 17. c. 5. Neque alius modi alii ſunt, quam cujus eſſe coſ ſupra docuimus. V. Prifcian. l. 6. f. 66. b. Aldi.
 Alia, genit. f. Cic. 2. de Divin. 30. Sed ſi eadem hora alia pœudis jecur nidum atque plenum eſt, alia horridum & exile, quid eſt quod declarari poſſit habitu extorum & colore? Gell. l. 17. c. 9. Inſpicit alia, alia locum & nomen teneret. ita Plaut. Mil. 3. 1. 204.
 Alii, in dativ. Quintil. l. 9. Non enim neſcio cui alii prius: nec poſtea ſibi uni, ſed omnibus præcipit. V. Alius geminatum. col. ſeq.
 Alius vocativo caret, & ex eo compoſita: ut, Aliquis, Aliquantus.
 Alius, pro Alter, ſive Secundus. Cic. 6. Ver. 28. Tam te has phaleras a Philarchi Centuripino abſtuliffe dicebant, quam alius item nobiles ab Aritio Panormitano, quam tertias Cratippo Lyndaritano.
 Inter Alter & Alius. Alter, de duobus dicitur; Alius, de multis. hoc eſt, Alter, unus eſt duobus; Alius, ex tribus aut pluribus. ut, Annibal in tranſitu Apennini amiſit alterum oculum. Non alium velim, quam teipſum, iudicem. Nevius, Cui capæ edendo, oculus alter profuit. Salluſt. in Catil. c. 1. Animi imperio, corporis ſervitio magis utimur. Alterum nobis cum diis, alterum cum bellis commune eſt. Sed hæc duæ voces ſæpe confunduntur, ut videre eſt paulo infra.
 Alius Lyſippo, pro A Lyſippo, ſive Quam Lyſippus: idque poetice. Hor. 2. Epit. 1. 240.
 Edicto vetuit nequis ſe præter Appellem Pingeret, aut alius Lyſippo duceret æra, Fortis Alexandri vultum ſimulant. Idem. 1. Epit. 16. 20. & Sall. Jugurth. cap. 81. Aliud bello malit, ex Jani Palmerii emendatione. quom adert Spicileg, in Salluſt. in Face Crit. Gruteri. Tom. 4. p. 649. (quamquam plerique libri, Quam Bellum, habent) Ac ita Liv. 5. 54. Expertis alia experiri. & Phædrus 3. 1. 41. Si accuſator alius Sejano foret. conf. Curt. 5. 4. 9. Agnoſcas autem in hiſ locutionibus abſorptionem elective particulæ, illi ſimile quæ in comparativis eſt locutionibus. Ea nimirum viſ eſt ablativi ut abſorbeat particulam, Quam, Ac, Atque. Frequentius exprimitur præpoſitio a. Cic. 11. Fam. 2. Nos ab initio ſpectaſſe otium, nec quicquam aliud a libertate communi quaſiſſe exitus declarat.
 Aliorum ſit iudicium. Cic. 1. Off. 1. Nos autem quantum in utroque præfecerimus, aliorum ſit iudicium.
 Alius, dictum de duobus, ubi ſine conjunctione hoc nomen geminatur. Dubitatur uter excellat, Salluſtius an Livius; & alius alium præponit. Loquendi compendium eſt, pro eo quod eſt, Alii præponunt alterum, alii alterum. Nec tamen hæc liceat dicere Alius alterum, auctore Valia. Salluſtius in Catil. ubi de Cæſare & Catone, Genus, ætas, eloquentia, prope paria fuere, magnitudo quoque animi & gloria: ſed alia alii. i. e. Diverſa utriusque. alia Cæſari, alia Catoni.
 Alius geminatum cum verbo aut adj. plur. Plaut. Stich. 2. 2. 46. Alius alium percontatur, cuja eſt navis? Salluſt. in Catil. Alius alio more viventes.
 Aliud equo, alium bovi. Cic. 5. de Fin. 26. Sed naturas eſſe diverſas, ut aliud equo ſit natura, aliud bovi, aliud homini, & tamen in omnibus ſumma communis.
 Alius alium. Ter. And. 4. 5. 39. Fallacia alia aliam trudit.
 Alius alium, pro Alii alios. Quintil. lib. 1. Præſtat tamen ingenio alius alium. Salluſt. in Catil. Alius alium hortari.
 Alius alio cum comparativo. Cic. 7. Art. 2. Venio ad epistoſas tuas, quas ego ſexcentas uno tempore accepi aliam alia jucundiorum. Cic. 7. Fam. 25. Habes Sardos venales, alium alio nequiorum.
 Aliud alio. Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Molloſorum in deliciis habebat, & ſortes ipſas, & cætera que erant ad ſortem parata diſturbavit, & aliud alio diſſipavit. i. e. Varios in locos diſiecit.
 Alius alio modo. Cic. 2. de Divin. 89. Vni quædam eſſe aiunt ſignifero in orbe, qui Græce *ἄλῆ* dicitur, talem, ut ejus urbis unaquæque pars alia alio modo moveat, immutetque cœlum.
 Aliud alio tempore. Cic. 3. Q. frat. 1. 7. Quod multos dies epistoſam in manibus habui propter commorationem tabellariorum, ideo multa connecta ſunt, aliud alio tempore.
 Alii alii. Cic. 1. Off. Ut ipſi inter ſe, alii alii prodelle poſſent.
 Alii ſæpius repetitur. Aliquis ſignificat in priore, vel in primo loco. Cic. in Lælio 6. Divitias alii præponunt: bonam alii valetudinem, alii potentiam, alii honores, multi etiam voluptates.
 Alia Leucan, alia Leucanias portat. ſubauditur verbum Dicit, ut fit ſenſus, Alia Leucan dicit. In eos dicitur, quorum oratio diſſentit a factis. Ex Zenod. & Diog.
 Aliud ſtans, aliud ſedens. Salluſt. in Cic. Aliud ſtans, aliud ſedens de Repub. ſentis.
 Alius geminatum, interpoſita conjunctione Varietatem ſignificat. Liv. 7. Bell. Pun. Alie atque alia religiones. i. e. Multæ religiones, eademque diverſe.
 Alius atque alius. Cic. in Orat. 72. Eadem res ſæpe aut probatur, aut rejicitur, alio atque alio elata verbo.
 Alio atque alio loco exoritur. Plin. lib. 2. cap. 10.
 Alius, pro Diverſus: ut, Aliud eſt anima, aliud corpus: vel ſic, Alia res eſt anima, alia corpus. h. e. Anima & corpus res ſunt diverſe inter ſe. Ter. And. 1. 2. 18. Nunc hæc dies aliam vitam aſſert, alios mores poſtulat. Ubi Donatus, Aliam vitam, pro Diverſam & contrariam.
 Alius, pro Diverſus, uſuſque jungitur adverbio Longe, & adverbium in o, more

more comparativorum: ut, Alius es multo, quam folos. Sallust. in Catil. Longe alia mihi mens est. Auctor Valla lib. 1.

Alius, pro Diverfus, fequente r. Cic. pro Cæcili. 57. Non enim alia causa est æquitas in uno sermo, & in pluribus. Idem 2. Off. 62. Alia causa est ejus qui calamitate premitur, & qui res meliores querit nullis rebus fuis adæris.

Alius & diverfus. Cic. 2. de Invent. 12. Quum communiter quædam de omnibus præcipi possint, separatim quoque alia sunt ejusque generis & diversæ præceptiones.

Alius geminatum, itidem pro Diverfus, & fere in diverfis casibus sine conjunctione: ut, Alia alios delectant. Compendium sermonis est, pro Alia delectant alios: alia item alios. Sallust. in Catil. Sed in magna copia rerum, aliud alii natura iter ostendit. Virg. 1. Georg. 276.

Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna.
Idem & Aliud, contraria. Cic. in Topic. 8. Comparationum duo genera sunt: unum de eodem & alio: alterum de majore & minore. Rursum ibid. Hinc generi finitimum est illud quod appellari de eodem & altero diximus.

Alius ab illo, pro Diverfus ab illo, veniunt dicitur. Idem in propria significatione, Alius fin ab illo quem putas. i. e. Non is, quem putas. Cic. 11. Fam. 2. Nos ab initio spectasse otium, nec quicquam aliud a libertate communi quæsisse, exitus declarat.

Alius ac, vel atque, pro Alius quam, eleganter dicitur: & in hoc genere loquendi pro Diverfus quoque accipitur. Ter. Phorm. 4. 4. 3. Aliud mihi respondes, ac rogo. Cic. in Orat. 237. Potest enim non solum aliud mihi ac tibi, sed mihi ipsi aliud aliis videri. Idem 1. Fam. 9. Non alius effem atque nunc sum.

Aliud ex alio, nonnulli exponunt per Post: ut sit, Aliud post aliud. Cic. 9. Fam. 9. Ne quoties aliud ex alio impedit, quali dicat, Sine intermissione & requie. Virg. 5. Æn. 494.

— Nos alia ex aliis in fata vocamus. Sic Alia super alia mox. Rerum causas alias ex aliis aptas & necessitate nexas videt. Cic. 5. Tusc. 70.

Ut aliud ex alio. Cic. 16. Att. 13. Tamen vide, si forte in Tusculano recte esse possum, ne id melius sit: (ero libentius: nihil enim ignora- bo,) an hoc, quum Antonius venerit. Sed, ut aliud ex alio, mihi non est dubium, quin quod Græci *ἄλλοθεν*, nos officium. Compendium est sermonis, in quo subaudiunt verbum aliquod præsertim fermoni conveniens. h. l. incidit, vel in mentem venit.

Ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio. Cic. 5. Tusc. 69. Aliud in aliud peccare. Cic. 9. Att. 12. Vidi Pompeium plenum formidinis. Illo ipso die senti quid ageret. Nunquam mihi postea placuit, nec unquam aliud in alio peccare desisti.

Alia super alia, significat Plura eodem sermone tempore, & quasi acervim aut fieri aut evenire. Plin. 1. 7. Epit. 8. Aliis super alias epistolis egit mihi gratias. Ubi V. Thomaf.

Alia super alia audere. Liv. 3. Quæ impie nefarieque per biennium alia super alia es ausus.

Aliter dicimus, Alii super alios ceciderunt, & similia. Liv. 1. ab Urbe, Super alium alius, vulneratis tribus Albanis, expirantes corruerunt. Ubi tamen de duobus voluerit. Ibidem, Alios super alios trucidare.

Alii menses, pro Alia cæli temperie & constitutione. Nam locus calidus & frigidus non itidem videntur esse menses, sed diverfi. Manil. lib. 5.

— totumque volat tranare profundum
Classibus, atque alios menses, aliumque videre. Phafin.
Alius, partitivum nomen est, & genitivo jungitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Terreturum aliis denticulæ aperitatis venter.

Alius, relativum est, ut Grammatici loquuntur, substantiæ. Virg. 2. Ecl. 49.

Tum casta, atque aliis intexens suavis herbis. Ex quo sequitur, castam similiter herbas suavis esse. Sic Sallustius citante ibidem Servio, Leonem atque alias feras. Jug. c. 6.

Inter Alii relativum & Cæteri; siue reliqui. Alii, indefinite significat aliquos ejusdem generis de quo agitur, non autem omnes: Cæteri, sine exceptione omnes alios significat. Ter. Eun. 4. 7. 6. Cedo alios. Ubi Donatus, Non reliquos dixit: sed alios, quali multi sint. Sallust. in Catil. Omnes homines qui sese student præstare ceteris animantibus. Hinc dicimus omnia alia, & cuncta alia pro cæteris. Virg. 1. Æn. 347.

— scelere ante alios immanior omnes. Plin. lib. 7. in proe- mio, Principium in jure tribuetur homini: cujus causa videtur cuncta alia genuisse Natura. Interdum tamen ornatus gratia omnes cum cæteri conjungitur. Cic. Fam. 1. Cæteris satisfactionibus: mihi ipse nunquam satisfactione. Satis erat cæteris: sed durior ac minus plena fuisset compositio.

Alius nemo, elegantius dicitur, quam Nemo alius: licet ordo naturalis exigat ut dicamus, Nemo alius. Sic, Aliud nihil, alius quidam, alius quisquam, alius ullus.

Quicquam aliud. Cic. 11. Fam. 2. Non ab initio spectasse otium, nec quicquam aliud a libertate communi quæsisse, exitus declarat.

Alius quidam. Ter. Adel. 5. 2. 4. Est alius quidam parasita ter parvulus. Gell. Alius quidam veterum poetarum.

Quis alius, infinite possum pro Aliquis alius. Cic. 1. Off. 10. Si verum est Q. Fabium Labeonem, seu quem alium, &c.

Alius quisquam. Plaut. Amph. 1. 1. 244: Nec nobis, præter me, alius quisquam est servus Sofia. Sic, Nemo quisquam, apud Terentium.

Alius eleganter ap. Plaut. Epid. 2. 2. 28. in distributione. Tum captivum quid ducunt fecum? r. pueros, virgines, Binos, ternos, alius quinque. Alius aliter. Cic. 2. de Divin. 146. Quomodo autem distinguunt possunt vera somnia a falsis, quum eadem & aliis aliter evadant, & iisdem non semper eodem modo?

Longe alius. V. LONGUS, & supra hac col.
Aliud, sequente particula nisi. Cic. de Senect. 5. Quid est aliud gigan- tum more bellare cum diis, nisi nature repugnare? Idem in Lælio, Amare autem nihil aliud est, nisi cum ipsum diligere, quem ames. In hoc genere nihil refert utrum QUAM æquat, an NISI: quibus autem nomine Aliud, non recte per QUAM sic dixeris: licet recte per NISI. Auctor Valla, lib. 3.

Alia, partim. Sallust. in Orat. Cotæ quæ ad pop. Multa mihi pericula domi, militiæ, multa adversa fuere: quorum alia toleravi, partim repuli deorum auxiliis & virtute mea. Dicere poterat, Alia toleravi, alia repuli.

Alia res agere. V. A.G.O.

Alia Omnia censere; i. e. Dissedere, vel Transire, in alia omnia, modus loquendi ex formulæ trad. usque pectus, qua magistratus Ro. Quibus more majorem senatum habere licuit, cum Senatus consultum per discessionem faciebant, utebantur. Qui hoc censetur, illic transiit, qui alia omnia in hanc partem. His verbis præit, (is, quem deimus scil. magistratus) omnis videlicet causa, ne dicat, qui non censetur. Verba sunt Fetti 1. 5. Negativa enim particula *δὲ* *ἀνεπι* habitata, ob eandemque rationem & Non: infautæ. Fufus de eodem more Plin. Jun. 1. 9. Ep. 14. q. V. Cic. Fam. 1. 2. Postulatum est, ut Bibuli sententia divideretur. Quatenus de religione dicebat, cuique rei jam oblitus non poterit, Bibulo assensum est; de tribus legatis frequentes ierunt in alia omnia. Meni 1. 10. Ep. 12. de Sententia Servilii: Frequens cum senatus reliquit, & in alia omnia discessit. Hirt. 1. 8. de Bell. Gall. c. 53. Sententisque dictis, discessionem faciente Marcello, senatus frequens in alia omnia transiit. V. Pitisci Lex. v. ALIA.

Alis, pro Alius; & Alid, pro Alid veteres dicebant. Lucret. l. 1. 263. Quando alid ex alio reficit natura. Idem lib. 5. ad fin.

Nanque alid ex alio clarescere corde videbant. Sic 3. 984. & alibi frequenter. Catullus de Coma Berenices, 66. v. 27.

An ne bonum oblitæ es facinus, quum regium adeptæ es
Conjugium, quod non fortior auit alis. Sic enim est legem- dum. i. e. Audeat alius. Charif. 1. 2. Veteres non tantum alius dicere sed etiam alis. Priscian. lib. 15. cap. de Adverbio, Alia vero affilium dativo FER, penult. corrept. ut, Fortis, forti, fortiter; Utiles, utili, utiliter. Paulo post, Aliter, quoque ab eo quod est Alis, alis, alii; pro Alia, alius, alii, secundum supradictam analogiam profertur.

ALIA, Adv. loci, Per locum significans. Donatus in Hec. Ter.

ALIAS, [ἀλλοτε] Adv. temporis; Alio tempore. Hoc autem adverbium præter Latinam regulam accentum habet circumflexum in ultima, test. Prisciano. Cic. in Lælio 1. Sed de hoc aliis. subaud. Agemus.

Alis, Alio loco vel modo. Ulp. in l. palum. D. de ritu nupt. Si qua in taberna, capona, vel alia pudori suo non parcat.

Alis, pro Aliter, vel Alioqui. Plin. 1. 8. c. 25. de crocodilo, Unum hoc animal terrestris lingue usu caret: unum superiore mobili maxilla imprimi nossum: alias terribile, pectinatum ripante sedentium ferie. Sic idem fapissime. Læet Valla secundum in Poggium dialogo reget. Vir alius doctissimus. Macrobi. 5. Saturn. cap. 19.

Alis, pro Alibi. Plin. lib. 24. cap. 14. Idæus rubus appellatur est, quoniam in Ida, non alias nascitur.

Alis, geminatum, pro Interdum geminatum. Cic. in Orat. 256. Sed alias ita loquor: ut concessum est: alias, ut necesse est.

Alis, triplicatum. Plin. lib. 7. cap. 55. Alis immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sentum inferias indant.

Alis, quadruplicatum. Cic. 1. de Invent. 99. Acque hic item ut in nostra persona licebit alias singillatim transire omnes argumentationes, alias ad partitiones singula genera referre, alias ab auditore quid desideret querere, alias hæc facere per comparationem suarum & contrariarum argumentationum.

Interdum & Alis. Cic. 3. de Orat. 204. Geminatio verborum habet interdum vim, leporem alias.

Alis aliud. Cic. 2. de Orat. 30. Itaque & illi alias aliud iisdem de rebus & sentiunt & judicant.

Quum sepe alias, tum. Cic. in Bruto, 144. Idque quum sepe alias, tum apud Centumviro in M. Curii causa cognitum est.

Sæpe alias & maxime. Cic. 1. de Orat. 38. Quorum pater & sæpe alias, & maxime Censor saluti Reipublice fuit.

ALIBI, [ἐν ἄλλοις] Adv. in loco significans: i. e. Alio in loco. Virg. 1. Georg. 55.

Hic fegetes, alibi veniunt felicius uvæ:
Arboris fetus alibi. Plin. 1. 2. c. 3. Præterea vitis probatione alibi plaustris, alibi urli, tauri alibi, alibi litera figura, candidiore medio super verticem circulo. Idem 13. 1. & 34. 14.

Alibi, pro In re alia. Cic. 4. Acad. 103. Illud fit disputatum, non inesse in his propriam, quæ nusquam alibi esset, veri & certi notam. Plaut. Bacch. Atque ego si alibi plus perdididerim, minus regere habeam.

Alibi de Perseba. Ter. Hec. 3. 1. 14. Habebam alibi animum amori deditum. Alibi quam. Quintil. lib. 11. cap. 1. Pleraque quæ natura non sunt reprehendenda, atque ideo interim sunt necessaria, alia quam nos permiserit, turpia habentur. Aliquando QUAM amittitur. Ulp. 1. 2. §. ignominia. D. de his qui not. intam. Ignominia missis, neque in urbe, neque alibi ubi imperator est, morari licet. [Inmo nihil videtur omifium.]

ALICUBI, [ἐν ἄλλοις] Adv. significat Aliquo in loco. Cic. 9. Att. Ita ut si falsus sit Pompeius, & confiteri alibi.

Hic alcubi. Cic. pro Flac. 71. Omnino mallem, & magis erat utum, si jam te crassi agri delectabant, hic alcubi in Craustumano non in Capenati paravisses.

ALICUNDE, [ἀπὸ ἄλλου] Adv. i. e. Ex aliquo loco. Ter. And. 2. 4. 3. Venit meditatatus alicunde, ex solo loco. Idem Adelph. 2. 2. 35. & Phorm. 1. 5. 75.

Alicunde, non semper Locum significat, sed sæpe ad Rem aut Hominem refertur. Plaut. Perf. 1. 1. 44. Alicunde exora mutuum. i. e. Ab aliquo homine.

Procul alicunde. Cic. 4. Verr. 48. Non quæsitv procul alicunde. ALIENUS, [ἀλλοθεν] dicitur Quod est aliorum, i. e. Quod nostrum non est. Ovid. 1. de Arte Am. 349.

Fertilior fegetes est alienis semper in agris.

Alienus cibus. Ter. Eun. 2. 2. 34.

Aliene domi esse. Cic. 1. Tusc.

Alienum forum. Martial. in pref. lib. 12. Videor mihi litigare in alieno foro.

Alienus, Qui non est de nostris domesticis aut familiaribus. Plaut. Stich. 3. 2. 31. Apud me comant alieni novem.

Item, Alieni homines, Qui nobis propinqui non sunt, nec ulla cognatione aut affinitate conjuncti. Cic. in Lælio 5. Itaque cives potiores sunt, quam peregrini: & propinqui, quam alieni. [Jungitur Extraneo synon. ap. Ter. Phorm. 4. 1. 13. & 16.]

Alieno more vivere. Ter. And. 1. 1. 125. Contrar. Suo modo.

Aliena oratio. Plaut. Milit. 3. 1. 51. Et meam partem icidem tacere, quum aliena est oratio. i. e. Quum alius loquitur.

Orbis. Plin. lib. 12. cap. 1. Sed quis non jure miretur, arborem umbræ gratia tantum, ex alieno petam orbe? i. e. Non nostro, sed peregrino & longinquo.

Res. Cic. in Lælio. & 1. Off. 30.

ALIENUM, absolute, pro Re aliena. Sallust. in Catil. 5. Alieni appetens, sui profusus.

Aliena jacis. Quoties res parum ex animi sententia cadit. Translatum ab iis qui ludunt alea, quibus jacentibus interdum ea cadunt quæ minime sunt ad victoriam accommodata. Proinde siquid frustratur nos spes, recte dicemus, Aliena jacere. Adagium refertur a Diogeniano. Largiri ex alieno. Cic. 3. Fam. 8. Quum & natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior.

Alienus, pro Alienigena, sive eo qui non est nostrus. Plin. lib. 7. cap. 1. Tot gentium sermones, tot linguæ, tanta loquendi varietas, ut externus alieno pene sit hominis vice.

Alienus & Conjunctus atque amicus contraria. Cic. 3. Fam. 6. Ut tuum factum alieni hominis, meum vero conjunctissimi & amicissimi esse videatur.

Alienus, pro Alienato. Ter. Hec. 1. 2. 83. Postquam hunc alienum ab se fe videt. At in Phormione, 3. 3. 12. Quid? ego vobis, Geta, alienus sum? i. e. Vos me alienum putatis, negligitis, ut alienum.

Alienus, Corruptus. Scribonius Largus Comp. 201. Si os scabrum, aut putre vetustate vitii factum est, expurgat & educit quantum ejus alienum est. V. ALIENO.

Alienum, cum Negatione, q. d. Præter institutum. Cæf. 6. Bell. Gall. 10. Non alienum esse videtur, de Gallia Germanique moribus, & quo istæ nationes differant inter se, proponere. V. Nep. 1. 6. 1.

Alienus loci dicuntur, qui vehementer ægrotantes aut mente capti delirant, nescientes quid dicant. Ovid. 3. Trist. 3. 19. ad uxorem, Quin etiam sic me dicunt aliena loquuntur, Ut foret amentis nomen in ore tuum. Eodem sensu

Alienus, Qui aliena loquitur, vel mente captus. Firmic. lib. 3. cap. 6. Si cum Sole Mars & Saturnus fuerint inventi, facient alienos, deliros, cardiacos, aut phreneticos.

Alienum, quod alias dicunt Contrarium, Celsus sapius Inimicum i. e. Inalubre & noxium. Cels. lib. 4. cap. ult. Equitare, podagricis quoque alienum est. Conf. Sallust. Bell. Catil. cap. 56.

Alienus cibus stomacho. Cels. lib. 4. cap. 5. Sumendi cibi faciles, & stomacho non alieni. [Idem plenus l. 2. c. 25. de toto genere, cui opponuntur stomacho Apta & Idonea.]

Alienum, cum genitivo. Cic. 1. de Fin. 11. Quis alienum putet ejus esse dignitatis, quam mihi quisque tribuit, &c. Lucret. lib. 6. 68. — alienaque pacis eorum. Idem 6. 1063. & 3. 832.

Aliena consilii domus. Sallust. in Catil. c. 40. Ille eos in domum D. Bruti perducit, quod foro propinqua erat, neque aliena consilii propter Sempniam.

Alienus, cum dativo. Quintil. in proem. lib. 1. cap. 5. Ego autem quum existimem nihil arti oratoria alienum. Cic. pro Cæcili. 24. Quod illi causæ maxime est alienum. V. Tacit. 2. Hist. 74. 2. & Sen. præf. 4. Nat. Quæst.

Alienus, cum ablativo. Alienum amicitia nostra. Cic. 11. Fam. 27. Sum admiratus te, quoquam a me commissum quod esset alienum nostra amicitia, credidisse.

Alienum dignitate. Cic. de Provinc. Conf. 1. Sed alienum sibi videri dignitate imperii. V. mox a Dignitate.

Alienum ingenio suo. Plaut. Capt. 1. 1. 31.

Alienum institutis meis. Cic. 5. Fam. 17. Non putavi esse alienum institutis meis, hæc ad te scribere.

Alienum majestate. Cic. 1. de Divin. 83. Neque hoc dii alienum ducunt majestate sua.

Alienum meis rationibus. Sallust. in Catil. c. 56. Alienum suis rationibus existimans, videri causam civium cum servis fugitivis communicasse.

Alienus sanguine regibus. Liv. 1. 29. 29. Exstitit quidam Mezetulus nomine, non alienu sanguine regibus. i. e. Conjunctus sanguine regibus.

Alienus locus, pro Iniquo, Adverso, Incommodo. Cæf. 1. Bell. Gall. 16.

Alieno animo esse ab aliquo. Cic. pro Deiot. 24.

Alienum animum ab aliquo habere. Cic. in Lælio 8. Ab altero, propter probitatem ejus, non nimis alienos animos habemus. Sic pro Rosc. Amer. 136.

Alienum tempus, Minime aptum, vel opportunum tractandæ aut gerendæ rei de qua agitur. Cic. 15. Fam. 14. Sin majora, considera ne in alienissimum tempus cadat adventus tuus.

Alienum fortuna sua vultum gerere. i. e. Male convenientem. Sen. de Vita beata.

Alienum a dignitate. Cic. 9. Fam. 14. Est tamen non alienum a dignitate, quod ipsi Agamemnoni regi regum fuit honestum, habere aliquem in consiliis capiundis. Idem 4. Fam. 7.

A literis. Cic. 4. Verr. 64. Leticulus quidam, homo non alienus a literis.

A sapiente. Cic. 4. Acad. 132. Si Polemoneus peccat Stoicus, rei falsæ assentiens, num quidem nihil esse dicitis a sapiente tam alienum?

A vita alicujus. Ter. Adel. 5. 8. 21. Absurdum atque alienum a vita mea videatur.

Alienus ab ætate nostra labor. Cic. 16. Att. 3. Movet etiam navigationis labor; alicui non ab ætate solum nostra, verum etiam a dignitate.

Ab amore nostro. Cic. de Petit. Conf. 1.

Alienus in re aliqua. Cic. 1. de Fin. 17. Epicurus in physicis, quibus maxime gloriatur, totus est alienus. i. e. longe aberrat.

Alienior, pro Alienus. Ter. Adel. 1. 2. 30. Alieniore ætate post faceret tamen.

Alienior hæres, Qui nulla necessitudine conjunctus est ei, cui succedit. Cic. pro Cluent. 162. P. Elii testamentum propinquus exharederas quum esset, hæres hic alienior institutus est.

Alienior est a me. Cic. 2. Fam. 16. Sin a me est alienior, nihil tibi meæ literæ proderunt. i. e. animo a me abalienato.

Alienissimi homines a Clodio. i. e. Minime & conjuncti & propinqui. Cic. pro Domo sua, 170. Quam legem esse homines alienissimi a P. Clodio judicarent, Piso & Cæcilius: eam nullam esse frater P. Clodii judicavit.

Alienissimum Reipub. tempus. Cic. de Clar. Orat. 2. Agebat etiam molestiam, quod magna sapientium civium, bonorumque penuria, vir egregius conjunctissimisque mecum consiliorum omnium societate, alienissimo Reip. tempore extinctus, & auctoritatis & sapientiæ suæ triste nobis desiderium reliquerat.

Alienissimum rusticæ vitæ, pro eo quod est, A vita rustica. Columel. l. 3. cap. 21.

ALIENITAS, ætis. f. Alienatio, Aliena rerum constitutio. ut, Alienitatis obrusio. Cæf. Aurel. Tard. 5. 4. Idem de excrementis, Acut. 3. 3. Manens alienitas gravat, &c. Idem Acut. 2. 39. Ad mentis alienitatem detrahendam.

ALIENO, [ἀλλοτρίος] Ære. Alienum facere: verbum ex nomine Alienus. Plin. lib. 20. cap. 18. Sacopenium quod apud nos gignitur, in totum transmarino alienatur. h. e. Propter transmarinum fit alienum, & ab usu remouetur. [Immo longe discrepat a transmarino, ut Hard. exp. Vendere & alienare. Cic. 6. Verr. 134. Pretio parvo ea quæ accepisset majoribus, vendidisse atque alienasse. Rem quampiam aliter. Ulp. in l. Item de alienat. judic. mox. caus. fact. Item si res fuerint ufucapata ab eo, cui alienatæ sunt.]

In perpetuum alienare: i. e. Ita ad alium transferre, ut nunquam ad nos redeat. Cic. de Lege Agr. 54. Venire vestras res proprias, & in perpetuum a vobis alienari. In his idem significare videtur quod Abalienare. Alienare vectigalia. Cic. de Lege Agr. 33. Permittitur infinita potestas innumerabilis pecuniæ conscientiæ de vestris vectigalibus non fruentis, sed alienandis.

Alienarimente. V. ALIENATIO & ALIENATUS. Plin. l. 28. c. 8. Aliquem sententias dicendis. Cic. 7. Att. Est sententias dicendo aliquem a favore avertere.

Quampiam a se, est Ab amicitia nostra, vel consuetudine disjungere, separare, & removere. Cic. 1. Att. Mirum in modum omnes a se bonos alienavit.

Ab aliquo voluntatem. Cæf. 7. Bell. Gall. 10. Cic. 3. Fam. 6. Conabantur alienare a te voluntatem meam.

Alienare sibi animum alicujus. Patern. lib. 2. cap. 112. extr. Agrippa miri pravitæ animi atque ingenii in præcipitia conversus, patris atque ejusdem avi sui animum alienavit sibi.

Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Provinc. Conf. 21. Nonne uno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit, quibus cum omnibus eadem Respublica reconciliavit quæ alienarat?

Alienare & immutare. Cic. 5. Fam. 8. Sed quædam pestes hominum laude aliena dolentium, & te nonnunquam a me alienarunt, & me aliquando immutarunt tibi.

Plane alienari a Senatu. Cic. 1. Att. Summum erat periculum, ne si nihil imperassent, plane alienarentur a Senatu.

Ab interitu, hisque rebus quæ interitum videantur afferre. Cic. 3. de Fin. 16. i. e. averfari, defugere interitum &c.

Alienari, pro Corrupti, quod vulgo dicunt Alterari. Cels. lib. 7. cap. 16. Si vero adhuc ea sui coloris sunt, cum magna festinatione succurrendum est. Momento enim alienantur, externo & insueti spiritui circumdata. Loquitur de intestinorum vulneratorum curacionibus. [Gangræna vitiatas & corruptas partes hoc verbo denotare consuevit.]

ALIENATUS, Partic. [ἀλλοτριωμένος.] Qui alienus est factus. Festus. Plaut. Merc. 3. 4. 26. Alienata est abs te mulier. Cic. in Lælio, cap. 21. Propter disensionem autem quæ erat in Reipub. alienatus est a collega nostro Metello.

Alienatus ad libidinem animus. h. e. A virtute ad libidinem abductus. Liv. 3. 48.

Alienatus mihi esse usus ædium. h. e. Mihi ablatus. Plaut. Merc.

Alienatus mente. Plin. lib. 28. cap. 8.

Sensu animus. i. e. Sic immutatus, sic dimotus ac dejectus a ratione, ut nihil rectum sentiat. Liv. 2. 12.

Sensibus. Liv. 5. Bell. Pun. 39.

ALIENATIO, ðnis. f. Cic. in Orat. 144. An quibus verbis factorum alienatio fiat, docere honestum est: quibus ipsa sacra retineri, defendique possint, non honestum est? Hoc positum est pro Abalienatione & venditione: in qua significatione frequens est hæc vox apud Jurisconsultos. Dicitur & Alienatio in alia significatione, quasi Separatio atque disjunctio cupidum ab alio: h. e. Quum ab alio quis alienat animum, studium, amorem, aut voluntatem. Cæf. 2. Bell. Civil. 31. Castrorum autem mutatio quid habet, nisi turpem fugam, & desperationem omnium, alienationem exercitus? Cic. in Lælio, 78. Ut non statim alienatio disjunctioque faciendi sit.

Alienatio ab aliquo ad alium. Cic. 1. Philipp. 1. Tuamque a me alienationem ad civis impios tibi gloriæ esse putavisti.

Alienatio mentis, est Tanta commotio perturbatioque rationis, ut homo non sit compos sui. Plin. lib. 21. cap. 21. Cels. lib. 4. cap. 2.

Alienatio, pro Mentis alienatione. Firmic. lib. 4. cap. 1. Luna aliis facit caducos, aliis alienationis decernit incommoda, aliis plerumque decernit infanias.

De sensibus variis v. Alienationis inter. Jctos V. Lex. Pitisc. in voce ALIENATOR, oris. m. Imp. Cod. l. 1. §. 1. 10. Orthodoxæ fidei venditor, vel quocumque modo alienator.

ALIMODI, pro Aliusmodi, apud Festum.

ALIO, [ἄλλο] Adv. loci, Ad alium locum significans. Plaut. Mil. Alio missum sum. Ter. Eun. 2. 2. 49.

Alio conferre animum. i. e. Ad aliam rem se convertere. Ter. Heaut. 2. 4. 10. conf. eund. 2. 2. 49.

Alio responsum ferre derivavit. Cic. 3. Verr. 139. h. e. Aliud respondit quam quod interrogabatur.

Alio servare aliquid. Cic. 2. de Fin. 27. Appellet hæc desideria nature, cupiditatis nomen servet alio. i. e. Ad aliud.

Alio transferre sermonem: i. e. Ad aliam (ut dicunt) materiam. Cic. 1. de Orat. 133. Sed (si placet) sermonem alio transferamus. Alio me vocat vestra expectatio. Cic. pro Cluent. 63. Vocat me alio jam dudum tacita vestra expectatio. h. e. Ad aliud tractandum dicendumque. Quo alio. Cic. 9. Att. 20. Ex illius sermone statuum, Arpinum me mihi eundem lit, an quo alio. i. e. In alquem alium locum.

ALIQUOD, sive ALIQUODIN. [ἄλλοτρίως, ἢ ἄλλοτρίως] Conjunctio significat Aliter, sive Alio modo, vel Quod si non, vel Præter hoc. Cic. in Orat. 48. Quorum ab Oratoris judicio delectus magnus adhibitus alioquin

quoniam modo ille in bonis hærebit & habitabit suis? Idem 2. de Legib. 62. Credo minimam olim sepulcrorum fuisse cupiditatem: alioqui multa extarent amplia majorum.

Alloqui, sine n. scribi debere; ut, Atqui pro Sed, tradit Caper Grammaticus in lib. de Orthographia & Latinitate. Ejus hæc sunt verba: Atqui careat n. similitur Alloqui. Baptista Pius in illud Lucretii ex l. 3. 415.

Incolimus quavis alloqui splendidi orbis. &c. sic præcipit: Sequente vocali, imitatione Græcorum, dicimus Alloquin. Sequente vero consonante, ut fervetur euphonia, Alloqui. Quod tamen perpetuum non est. Sic Curt. 4. 2. 5. Alloquin potens. & 7. 4. 8. Alloquin moderatus. & Cic. passim. Item Alloqui ante vocalem. Plin. 3. Epist. 11. & 12. 2. Alloqui in summo discrimine. V. Burm. ad Quintil. præf. pr.

ALIOSUM, [ἐλλοισμός] Adv. loci, Versus alium locum significans, & est dictum per synopen pro Alioverfum. Plaut. Truc. 2. 4. 49. Ancillas jubet, quoniam iam decimus mensis adventat prope, aliam aliorum ire. Aliorum, In aliam partem, ait Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 1. Miseram me, vercoer ne illud gravius Phædria tulerit: neve aliorum atque ego feci, acceperit. Conf. Felt.

ALIOVERSUM, [ἐλλοισμός] Adv. loci, idem quod Aliorum: sed hoc minus usitatum.

Alioverfum, In aliam partem. Plaut. Aul. 2. 4. 8. Atqui ego istuc, Anthrax, alioverfum dixeram, non istuc quod tu infimulas. Lactant. 1. 17. Stoici alioverfus deos interpretantur.

ALITER, [ἄλλως] Adv. qualitatis: i. e. Alio modo. Cic. 7. Verr. Aliter decernere in eadem causa non potestis.

Aliter, geminatum. Plaut. Epid. Aliter catuli longe olent, aliter fues. Cic. 3. Off. 68. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astitias.

Aliter atque aliter nomen erumpens. Plin. lib. 2. cap. 93. h. e. Vatriis modis.

Aliter, pro Contra, Donato interprete. Ter. prof. And. 4. Verum aliter evenire multo intelligit. Virg. 2. Æn. 428. Diis aliter visum.

Aliter ac, pro aliter quam. Ter. Phorm. 3. 2. 45. Ego isti nihilo sum aliter ac fui. Cic. 1. Off. Aliter de illis ac de nobis iudicamus.

Aliter atque, idem quod Aliter ac. Ter. Adel. 4. 3. 6. Nunquam te aliter atque es, in animum induxi meum.

Aliter atque ut. Cic. 16. Att. 13. De Antonii itineribus, nescio quid aliter audio atque ut ad te scribebam.

Longe aliter, V. LONGUS.

Multo aliter, V. MULTUS.

Non aliter nisi. Ulp. in l. extraneo. D. de vent. in possess. mittend. Extraneo posthomo hærede instituto, non aliter venter in possessionem mittitur, nisi mater aliunde se alere non possit. Nisi, hoc loco ponitur pro, Quam si.

Aliter quam. Plaut. Stich. r. 1. 42. Atque aliter nos faciant, quam æquum est.

Sin aliter. Plaut. Amph. r. 1. 54. Sin aliter sint animati. Ter. Adel. 3. 5. Sin aliter de hac re est ejus sententia.

Aliter, sequente ER. Cic. 10. Att. Quod de puero aliter ad te scripsit, & ad matrem de filio, non reprehendo.

Aliter, pro Alioqui. Cic. in Lælio 76. Qui negligendi quidem non sunt, sed alio quodam modo colendi. Aliter enim amicitiae stabiles permanere non possunt.

ALIUBI, [ἐλλοιούμαι] Adv. loci, pro Alibi. Plin. lib. 10. cap. 30. Nec usquam aliubi candidæ nascuntur. Idem 34. 14.

Aliubi geminatum. Varro 1. de R. R. cap. 44. Ut ex eodem femine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo.

Aliubi atque aliubi. Plin. lib. 9. cap. 54. Aquatilia genera aliubi atque aliubi meliora. Sen. de Benef. lib. 5. cap. 6.

Aliubi, ter repetitum. Plin. lib. 11. cap. 14. Aliubi enim favi cera spectabiles gignuntur, ut in Pelignis, Sicilia: aliubi mellis copia, ut in Creta, Cypro, Africa: aliubi magnitudine, ut in Septentrionalibus.

ALIUNDE, [ἐλλοιούμαι, ἄλλο] Adv. Ex alio loco. Plin. lib. 13. cap. 16. Radice nihil crispus, nec aliunde pretiosiora opera. i. e. Ex nulla alia Trogetes arboris parte, quam ex radice.

Aliunde, ad hominem relatum. Cic. 10. Att. 1. Quod scribis, non quo aliunde audieris, sed te ipsum putare, me attractum iri.

Aliunde se alere. Ulp. in l. extraneo. D. de ventre in possess. mittend.

Aliunde assumpto bono uti, non proprio, nec suo. Cic. 2. de Orat. 39. Aliunde factum verbum. Cic. in Orat. 80.

Aliunde nota. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Aliunde pendere. Cic. 5. Fam. 13. Quam quidem laudem sapientiæ statuo esse maximam, non aliunde pendere, nec extrinsecus aut bene aut male vivendi suspensas habere rationes.

Aliunde petere copiam dicendi. Cic. 2. de Orat. 38. Hic nisi domesticis se intruxerit copis, aliunde dicendi copiam petere non possit.

ALIUSMODI, [ἄλλοιοδοῦ] quasi Alterius modi. Cæsar. In Anticæ. i. teste Prisciano lib. 6. p. 66. b. ed. Aldi. Uno enim excepto, quem aliusmodi atque omnis natura finxit, suos quisque habebat charos. Adj. est indecl. om. gen. sicut Ejusmodi, & cætera eo modo composita. Cic. de Inv. Rhet. l. 2. c. 6. ubi V. Canierar, & supra in ALIUS.

ALIUTA, Antiqui dicebant pro Aliter. Hinc est illud in legibus Numæ Pompilii, Siquis aliuta faxit, ipsos Jovi facer esto. Festus.

ALKERMES. V. ALCARMES.

A L L

ALLABOR, Æris, apud sum, [ἐπιπέω, καταπίπτω] ābi. Juxta labi, sive fluere. Cic. 2. de Divin. 58. Et humor allapsus extrinsecus, ut in tectoriis videmus. Interdum ad alia refertur: sicut simplex Labi. Liv. 5. Bell. Pun. 16. Ad exta sacrificio perpetrato angues duo ex occulo allapsi edere jecur. Virg. 9. Æn. 578.

— ergo alis allapsa sagitta.

Allabi, de navigatione dictum. Virg. 6. Æn. 2. Et tandem Euboicis Cumarum allabitur oris.

Allapsus genibus. I. e. Ad genua prostratus, qualiter solent supplicabund. Sen. Hippol. 667.

ALLAPSUS, ūs. [ἐπιπέω] ab Allabor. Hor. Epod. 1. 20. Ut affidens implumbus pullis avis Serpentium allapsus timet.

ALLABORO, V. ADLABORO.

ALLACTO, Ære. Idem quod Lactare. Marc. Emp. cap. 8. Mulier, quæ pucum allactat.

ALLAIVO, [ἐπιλάω] Ære. Idem quod Lavigare, hæc facere. Columel. lib. 4. cap. 25. de falee vinitoria loquens, Nam quum in adversum pressa manu delectare quid debet, cultro utitur: quom autem retrahere, sinu: quum allavare, scilicet: quum incavare, restro. Ibid. Nam ea plaga que sic efficitur, uno vestigio allavatur.

ALLALIA, [Ἀλλαια] Cortice altera oppidum, Phocensium opus, teste Herodoto. Gentile est Allalium, Ἀλλαια Steph.

ALLAMBO, [Ἀλλάμβω] Ære. Idem quod Lambo: & per metaphoram, Leniter attingo. Quintil. in Sepulcro incantato, Scitis ipsi quo exequiarum die labere extracta sit, quandiu filium tenerit allambentibus flammis.

ALLANTE, [Ἀλλάντη] Duorum oppidorum nomen est, quorum alterum in Arcadia, in Macedonia alterum collocatur. Inde Allantii, qui & Allantenses dicuntur a Plin. l. 4. c. 10.

ALLANTOPOREI, [Ἀλλαντοπορεῖ] sunt Qui farcinna faciunt, que ἄλλαντος Græcis appellantur, sive ex cruore & adipi, sive ex caninum concilium itemque adipis mole, ipsorum fartura conlect, intestinis excepta. [Lat. Fartores q. V.]

ALLAPSUS, V. ALLABOR.

ALLASSON, ontis. c. [Ἀλλασσών] Verficolor. ut, Calices allassontes. Vopisc. Saturn. cap. 8. V. Salmat. ad loc.

ALIATRO, [Ἀλιάτρον] Ære. Adversus aliquid Intrare: & ad canes proprie pertinet, sicut simplex Latrare. Dicimus enim allatraverunt cum canes: &, Allatratus est canibus.

Allatrare aliquid, per metaphoram, est Per invidiam criminari. Liv. 38. 54. Qui vivo quoque eo allatrare ejus magnitudinem solitus erat. Columel. in præf. lib. 1. Sed ne caninum quidem (sicut dixere veteres) studium præstantius, locupletissimum quenque allatrandi. Sil. Ital. lib. 8. — nigro tunc allatraverat ore

Victorem invidia & ventis jactat iniquis.

Allatrare maria oram aliquid per metaphoram. Plin. l. 4. c. 5. Tot sinus Peloponnesium oram lancinant, tot maria allatrant. Hoc, pro Undique alluunt posuit: sed ad fluctuum sonitum respexit: quasi sit canum latratibus comparandus.

ALLATUS, Partic. V. AFFEROR.

ALLAUDO, Ære. Poëticum verbum, pro Laudare, vel Valde laudare. Plaut. Merc. profl. 84. Agit gratias mihi, atque ingenium allaudat meum.

ALLAUDABILIS. Plaut. Perf. 4. 5. 1. Dediti operam allaudabilem.

ALLECTO, ALLECTOR. V. ALLECTIO.

ALLECTUS, V. ALLEGO, is.

ALLEGO, [ἀλλέω, ἐπιπέω] Ære. (Placet ADLEGO, ut apud Livium, ut opponatur ALEGO. H. St.) est proprie Gravioris negotii causa quempiam mittere intercessorem, interpretem, sequestrem, internum: sed hoc in privatis rebus, sicut Legare in publicis. Plaut. Cælin. profl. 52. Pater allegavit villicum, qui potceret sibi istam uxorem. Amicos allegere. Cic. 3. Verr. 149. Petit a me Rabonius, & amicos alleget: facile impetrat.

Ad aliquid. Cic. 15. Fam. 10.

Aliquem ad aliquod negotium, pro Mittere. Plaut. Epid. 3. 3. 46. Livius l. 36. (c. 11. a. princ.) Quum patrem primo Adlegando, deinde coram ipse rogando fatigasset. Videtur esse pro Accerendo. H. St. [Immo pro Submittendo, qui rogarent, ut in reliquis fere exemplis. Aliquem alicui rei. Plaut. Amph. 2. 2. 42. Alium ego isti rei allegero, ne time.

Aliquem alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 25. Chrysgonus & ipse ad eos accedit, & homines nobiles alleget iis, qui peterent ne ad Syllam adirent. Allegere. Budeus [ἠναλλοεστέω] sua jura allegere, & in jure disceptare; quod causificari Plaut. dixit: Cic. etiam & causari, & proferre: Quintil. & Jurisconsulti allegere appellant.

Allegere, pro Postulare in judicio. Ulp. in l. 1. §. his igitur. D. de postulan. His igitur personis: que non virtutis causa cum bestiis pugnaverunt, pro se Prætor permittit allegere, pro alio prohibet.

Allegere, Afferre, adducere, citare. Plin. in Epist. 3. 15. Adhibes preces, allegas exemplum. Stat. 2. Achill. 225.

Allegantque fidos utroque a sanguine divos.

Ligatoris dignitatem. Quintil. l. 4. cap. 1. Nam tum dignitas ejus allegetur, tum commendatur infirmitas &c. V. Schulting, ad Decl. Quintil. l. 1. p. 1. seq. Huc pertinet Plin. l. 8. c. 1. de elephantis. Herbas lupini in coelum jacientes veluti tellure precibus allegeta. Harduino non displicet Alligato, quod vestitus eos add. exhibent.

Dicitur etiam Preces allegere alicui. Apul. de Deo Socr. p. m. 61. Cui igitur preces allegero? V. Def. Herald. ad Tertull. Apol. Digress. 2. 4. p. 278.

Allegere, Significare, nuntiare. Plin. Paneg. cap. 70. Hoc Senatui allegerandum putanti. Symmach. 7. Epist. 89. & 9. 127.

Causam allegere. Ulp. in l. Tutor qui repertorium. D. de administ. tutor. Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo Inventarium appellatur, dolo fecisse videtur: nisi forte aliqua necessaria & justissima causa allegeri possit, cur id factum non sit.

ALLEGANS. Plin. Epist. 3. 4. Allegantes patrociniis sedes.

ALLEGATUS. Ter. And. 5. 3. 28. Ne credas, a me allegatum hunc senem. ubi Donat. Adhibutum. Cic. 2. Q. frat. 3.

ALLEGATIO, ōnis. f. [ἐπιπέω] quasi Privata quædam legatio. Quod facilius intelliges ex interpretatione ipsius verbi Allegere. Cic. 3. Verr. 44. O dii immortales, quanta iste cupiditate, quibus allegationibus illam sibi legationem expugnavit! Id est, Amicorum intercessionibus, & velut legationibus. Ibid. 136. Quum sibi omnes ad istum allegationes difficiles, omnes aditus arcibus ac potius interclusos viderent.

ALLEGATUS, ūs. Idem. Plaut. Trinum. 5. 2. 18. Allegatu meo venit. conf. Gell. 13. 19. al. 20.

ALLEGAMEN, inis. n. Guil. Brit. Philipp. 2. 37. At comes hæc contra dabat allegamina regi.

ALLEGO, ōgi, ectum, [ἄλλοιω] Ære. In dictum adjungere, ascribere, & cooptare. Nam & Legi dicebantur, qui in senatorum numerum ascribebantur: ut Sublegere, in locum demorui legendo substituitur: quibus verbis Jurisconsulti usi sunt. Suet. in Cæs. cap. 41. Senatuum supplevit, Patricios allegit.

Allegere in ordinem. Ulp. in l. 3. D. de Decurionibus, Spurius quoque posse in ordinem allegi, nulla dubitatio est.

Allecti in corporibus. Callistratus in l. Semper. D. de jure immunit. Eos qui in corporibus allecti sunt quæ immunitatem præbent, ut naviculariorum, si hoporem decurionatus agnovenerint, compellendos subire publica munera accepi.

In decurias. Suet. in Tiber. cap. 57. Infantii sæpe ut civitate donatum in decuriis allexeret, negavit se allecturum.

Allegere inter Prætorios. Plin. l. 1. Epist. 14. Allectus enim a divo Vespasiano inter Prætorios, honestam quietem huic nostræ, ambitioni dicam, an dignitati? constantissime prætulit.

ALLECTUS, [ἐπισημασθεῖς ἀφ' αὐτοῦ] Partic. Allecti dicebantur apud Romanos, qui propter inopiam ex equestri ordine in Senatorum sunt numerum assumpti. Nam Patres dicitur, qui sunt Patricii generis: Confcripti, qui in Senatorum sunt scriptis annotati. Fest. Suet. in August. c. 2. Ea gens a Tarquinio Prisco rege inter Romanas gentes allecta in Senatorum, mox a Servio Tull. in patricias transducta. V. & Alex. ab Alex. 4. 11.

Adlecti scænz. Adjuncti Comodorum numero. Marm. Præfent. FOR-TUNAE PRIMIG. ET ARNENO ADLECTO. V. Ferret. Mus. Lap. p. 208. Turneb. Advers. 11. 9. Idem etiam dicitur Parasiti Apollinis.

ALLECTIO, f. Tertull. adv. Hæret. cap. 43. Cura & allectio explorata. Allectio in clerum. Idem de Monogam. cap. 13. V. Capitolin. in Pertin. cap. 6.

ALLEGORIA, æ. [ἀλληγορία] Inverso a Quintil. l. 8. c. 6. dicitur. Cic. in Orat. 95. Jam quum fluxerint plures continuæ translationes, alia plane fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν, nomine recte, genere melius ille qui ista omnia translationes vocat. Idem 2. Att. 20. De Republica breviter ad te scribam: jam enim charta ipsa ne nos prodant, pertimesco. Itaque posthac si erunt mihi plura ad te scribenda, allegoris obfuscuro. Allegoria vero fit continuatis non solum metaphoris, sed quibusvis aliis ejusdem generis tropis.

ALLEGORICUS, Quod significatum est per allegoriam. Arnob. 5. p. 183. Lex Allegorica tenebrosus ambiguitatibus explicata. Et p. 186. Sidon. 7. 6. In hac allegorica versatur Ægypto.

ALLEGORICE, Adv. Idem Tertull. adv. Marc. 3. 5. extr. Duo argumenta allegorice cucurrisse. Arnob. 5. p. 183. Augustin. de Genesi ad tit. 4. 28. p.

ALLEGORIZO, arc. Per allegoriam dicere. Tertull. adv. Marc. 4. 7. Quæ Christus in homines allegorizavit. conf. de Resurr. Carn. cap. 27. & 30.

ALLELU-IA, Duæ sunt dictiones Hebraicæ, quæ significant, Laudate Dominum. ALLELU enim Hebraice est imperativi modi: IA autem unum est ex nominibus Dei. V. Iidor. 6. 19. Sidon. 2. Epist. 10. v. 26. Simond. ibi. Rectus Hallelujah.

ALLELUIA, Herba est, quam Trifolium acetosum, & Panem cuculi vulgus & officina appellant. Plin. & doctis vocatur Oxy. Ruellius lib. 2. cap. 144.

ALLEVARE, ære. Levem facere. Vulg. Interp. Act. 29. 38. & Sarisb. 1. 5. Curarum gravium pondus alleviare. Cic. 1. de Invent. 78. Reprehensio est per quam argumentando adversariorum confirmatio diluitur aut infirmatur aut alleviatur. Alii, Allevatur. Camer. rectius Elevatur. Adnotatur H. St. Alleviare puto esse apud Vet. Interp. Bibl. aut saltem apud aliquem ex Ecclesiasticis. Hinc Galli *Alleger*, ut abbreviare *Abbreger*.

ALLEVIATUS, ut, Alleviata Terra Zabulon. Vulg. Jef. 9. 1.

ALLEVO, [ἐπιμαρτυρία] ære. In altum tollere, vel De imo, & ubi quid jacet, atque projectum est, sursum tollere. Quintil. Vidi multos, quorum supercilium ad singulos vocis conatus allevarentur. Idem, Homini in aquam lapsu, atque ut allevaretur oranti. Hæc Valla lib. 5. cap. 81. Manu allevare, dixit Curt. 3. 12. 17. Ovid. 6. Met. 249. Evolat, ut gelidos complexibus allevet artus.

Allevare afflictum. Quintil. in Partere palmato. c. 1. Translate.

Allevatur animum Artabanus. Tacit. 12. Ann. 51. i. e. Animo. Hellenismus.

Dicitis ærumnam allicui. Cic. 3. Tusc. 71.

Onus. i. e. Onus allicui levius facere. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Hoc onus si vos aliqua ex parte allevabitis, feram ut potero, studio & industria, Judices.

Solicitudines. Cic. de Clar. Orat. 12. Quod aliqua ex parte solitudines allevaret meas.

Allevor, quum loquor tecum absens. Cic. 12. Att. 39.

Allevatum corpus, per translationem. Dicitur, quum est imminuta corporis ægritudo. Cic. 7. Att. 1. Quod cum febre Romam venisses: bono tamen animo esse crepisse, quod Acatus ea quæ vellem de allevato corpore tuo nuntiasset.

Naves turbibus atque tabulatis allevatæ. Flor. 4. 11. 5. i. e. in altitudinem expreffe.

Idem transtulit ad ambitionem: 4. 2. 10. C. Cæsar eloquentia, & spiritu, ecce jam & consulatu allevabatur.

ALLEVATIO, ðnis. f. [ἐπιμαρτυρία] Quintil. l. O. 11. 3. Humororum ratio decens allevatio atque contractio est.

Translate Doloris mitigatio, diminutio [ἐπιμαρτυρία] Cic. 1. de Fin. 40. Dolor in longinquitate levis, in gravitate brevis foleat esse: ut ejus magnitudinem celeritatis, diuturnitatem allevatio consolatur.

ALLEVAMENTUM, i. d. [ἐπιμαρτυρία] Idem quod Allevatio. Cic. pro Sylla. 66. Et in adversis sine ullo remedio, atque allevamento permanere.

ALLEVATOR, ðnis. m. Qui allevat. Tertull. adv. Marc. 4. 36. Destructor superborum, allevator humilium.

ALLEVATITIVUS, Vet. Interp. Irenæi l. 34. In superiora allevatitius abreptus.

ALLEX, Plant. Pœn. 5. 5. 31. Tunc etiam amator audes esse, allex viri? Hoc loco Allex viri, Fæcem & sordes quidam interpretantur: quod allex fœculentus falfamentorum liquor fit, auctore Plin. lib. 31. cap. 8. Vitium (inquit ille) hujus est allex, imperfecta nec colata fæx. Alii ab Allicio deductum volunt: i. e. Quæ allicere ad te viros foles. Secundum priorem sententiam substantivum est, & declinatur Alex, allexis, scribiturque unico l. ut supra monstratum est. secundum posteriorem, adjectivum est Allex, allicis, Ab allicio, quod longe melius. [Conf. derivata ab ALLICIO, PELLICIO, & HALLEX. Salm. q. v.]

ALLIA, [ἄλλια] Fluvius qui a Crustuminiis montibus præalto defluens alveo, Tiberino anni nactetur. Ubi magna strage Romani a Gallis duce Brenno profugati sunt. V. Liv. 5. 37. seq. & 6. 1. Lucan. lib. 7. 409.

— cedant feralia nomina Cannæ,
Et damnata diu Romanis Allia Fatis.
Allia febilis. Ovid. 1. de Arte Am. 473.
Gravis. Ovid. in Ibin, 219.
Infantum nomen. Virg. 7. Æn. 717.
— populique Latini,
Quosque fecans infantium interluct Allia nomen. Servius: Allia fluvius haud longe ab Urbe est: iuxta quem Galli Brenno duce, xv. Calendarum Augusturum die, deleto exercitu, post triduum deleverunt etiam Urbem excepto Capitolio.

ALLIENSIS, Adj. ut, Allienfis pugna. Cic. 9. Att. 5. Allienfis dies ex clade sc. funestus & inter nefastos relatus 15. Kal. Sext. ut apud Liv. 6. 1. & Aurel. Vict. cap. 23. Malo ergo omine Vitellius allienfi die pontificatum maximum cepit, Suetonio observante in Vita cap. 11. Deinde ad alios dies lugubres transfertur, Cenot. Pisan. v. 26. DIEM EVM QVO DIE C. CAESAR OBIT QVI DIES EST A. D. VIII K. MARTIAS, PRO ALLIENSI LVGVREMEM MEMORIE PRODI. V. DIES.

ALLIARIA, æ. [ἀλλιαριδία] Herba est quædam, juxta sepem, & in agro marginibus nascens, quæ & odore & sapore ita abunde allium refert, ut merito fie vocetur. Hujus descriptionem vide apud interpretem Dioscoridis Mathiol. lib. 3.

ALLIATUS, V. ALLIUM.

ALLIATIO, exi, ectum, [ἐπιμαρτυρία, ἐπιμαρτυρία, ἐπιμαρτυρία] ðre. ex Ad & Lacio antiquo verbo compositum; est Blanditiis attrahere, sive potius inducere, atque invitare. Cic. de Amicit. 8. Allicio homines ad diligendum virtus.

Allicere & attrahere ad se. Cic. de Amicit. 28. Nihil est quod ad se rem ullam alliciat, & tam attrahat, quam ad amicitiam similitudo.

Allicere & excitare studia hominum. Cic. 2. Off. 20. Dicendum est quomodo hominum studia ad utilitates nostras allicere atque excitare possimus.

Permulcere atque allicere auditorem. Cic. 2. de Orat. 315. Prima est enim quasi cognitio & commendatio orationis in principio, quæ continuo cum qui audit, permulcere atque allicere debet.

Allici & teneri. Cic. de Petit. Consul. 42. Excelle dicendo: hoc etiam tenentur Romæ homines, & alliciuntur.

Allicere & trahere ferrum, dicitur magnes. Cic. 1. de Divin. 86. Animos ad benevolentiam. Cic. 2. Off. 48. Aures. Lucret. lib. 6.

Allici beneficiis in aliquid, & compelli injuriis. Cic. 1. Fam. 9. Quum vero in hunc sensum & alliciar beneficiis hominum, & compellar injuriis: facile patior, &c.

Benevolentiam allicijus. Cic. 7. Verr. 81. Delectatione. Quintil. lib. 5. cap. 14. Juventum ad studia. Quintil. lib. 3. cap. 1. Delectatione aliqua. Cic. 1. Tusc. 6. Mentes hominum. Cic. 1. de Orat. 30. Opes ad misericordiam. Cic. pro Lege Manil. Pestem. Lucan. lib. 9. 847. — calidoque vapore Alliciunt gelidas nocturno frigore pestes.

Somnum, aut Allicere somnos; quod etiam dicitur Somnum invitare, & conciliare. Plin. l. 21. c. 18. & l. 9. c. 13. Ovid. 6. Fat. 681. Alliciunt finos tempus, motusque merumque.

Voluntates alienas populi. Cic. pro Planc. 11. i. e. Alienatas.

ALLECTUS, Partic. [ἐπιμαρτυρία] ut Allectus consuetudine peccandi. Quintil. l. 7. c. 3. Anetiam consuetudine peccandi sit allectus.

ALLECTOR, ðnis. m. [ἐπιμαρτυρία] ab Allicio; Qui allicuit. Columel. lib. 8. cap. 10. Qui ab aucupibus in hunc usum nutriti, quasi allectores sint captivorum. De turdis loquitur.

ALLECTO, [ἐπιμαρτυρία] ðre. frequent. ab Allicio est; Frequenter allicere, h. e. blandimentis ad aliquid inducere, seu invitare. Columel. l. 2. c. 3. Ad aquam duci boves oportet, sibuloque allectari, quo libentius bibant. Allectare & invitare. Cic. de Senect. 88. Ad quem fruentum non modo non retardat, verum etiam invitatur, argue allectat senectus.

ALLECTATIO, ðnis. f. [ἐπιμαρτυρία] Quintil. lib. 1. cap. 30. Et Chrypsius etiam nutritum, quæ adhibentur infantibus, allectationi suum quoddam carmen assignat.

ALLECTIFICATIO, ðci, actum, [ἐπιμαρτυρία] ðre. Idem quod Allicere. Suet. in Vitell. c. 14. Nobiles viros, condicipulos & æquales suos, omnibus blanditiis tantum non ad societatem imperii allicefactos, vario genere fraudis occidit. Verbum est dure compositum ex Allicere & Factio: sicut Calfacio, frige facio, & familia: si tamen verum est ita scripsisse Suetonium, quod vix crediderim. Hæc R. Steph. [Mihi dubitandi causa non videtur. Dicitur enim eadem forma, ac Commonefacere, Condoceficere &c.]

ALLEDO, ði, ðlum, f. [ἐπιμαρτυρία, ἐπιμαρτυρία, ἐπιμαρτυρία] ðre. compositum ex Ad, & Lædo; est Ad aliquid impingere: ut, Allicat caput ostio, vel ad ostium. Cæf. 3. Bell. Civil. 27. Et ex magno remigum propugnatorumque numero pars ad scopulos allia interficeretur. Lucret. l. 4. 298. Sic eliditur, ut siquis prius, arida quam lit, Creta persona, allidat pilæve, trabeive. Catul. 65. 67. Ipsius ante pedes fluctus falsis alledant. Versus est fpondicus. Immo ibi legitur Alledubant. Et ita Mur. H. St. Sic & H. Voff.

Allidi aliquid dicitur per metaphoram. Columel. l. 1. c. 3. Quippe acutissimam gentem Pœnos dixisse convenit, imbecilliorum agrum quam agricolam esse debere: quoniam cum sic collictandum cum eo, si fundus valeat, allidi dominum. Pro, Allidi damno posuit: sed perseveravit in translatione allicitantibus: quorum victus a victore profectus, allidi huius mole. Adde Cic. 2. Q. frat. 6. Sed hoc incommodum consolatur quotidianæ damnationes inimicorum, in quibus me perlubente Servius allidus est. ceteri conciduntur. i. e. Læsus, quasi dicat, Aliquam fecit reum suarum jacturam.

ALLISIO, ðnis. f. Treb. Pollio in Tyr. Mario, cap. 8. Multa duorum digitorum allisione contrivit. conf. vulg. Interp. Jef. 25. 11.

ALLIENSUS, Nomen proprium viri, qui Siciliam obtinuit cum Cæsar in Africa bellum gereret. Hirt. de Bell. Afr. Memini & cunusdam Allienfi Cic. 11. Philipp. ubi funum familiare vocat, & cum scribit Dolabelle llicii legatum.

ALLIGO, [ἀλλοθία, πηλασίον] ðre. Ad aliquid ligare: ut, Alligare vitem palis, vel ad palos. Columel. l. 4. c. 13. & 20. Unde & jocus ille Ciceronis apud Macrob. Quis alligavit generum meum enli? Alligare.

Alligare caput lana. Martial. lib. 12. 91.
 Alligat naves anchora morfu. Virg. 1. Æn. 169.
 Alligare vulnus, quod & Ligare, & Colligare dicitur. Cic. 2. Tusc. 39.
 Liv. 7. 24. V. Gronov. ad loc.
 Ad rem aliquam. Cic. 6. Verr. Ad statum Siculi te pretore alligabatur.
 Ad palum alligare. Cic. 7. Verr. 71. V. PALUS.
 In rem aliquam. Cic. 1. Tusc. 67. & 64. Archimedes Lunæ, Solis,
 quinque errantium motus in spheram alligavit.
 Alligare, pro Impedire. Virg. 4. Æn. 480.

Fata obstant, tristique palus inanimabilis unda
 Alligat, & novies Styx interfusa coeret.
 Alligare iter. Stat. 4. Sylv. 3. 47. De Via Dom.
 Tunc umbonibus hinc & hinc coactis,
 Et crebris iter alligare gomphis. V. GOMPHUS.
 Impediri in re aliqua atque alligari. Cic. 8. Att. epist. ult. Cedendum
 enim celeriter est, ne forte qua in re impedire atque alligere. h. e. Sic
 attingat, ut cedere non liceat. Ita plus esse voluit Alligari, quam
 Impediri.

Aliquem. Ter. Adel. 5. 3. 58. Eo pacto profum illis alligatis filium. Ubi
 Donat. Quis dicitur alligari ad aliquid, sine quo esse non possit. Ergo
 proprie ad amicum alligari adolefcentem dixit amatorem.
 Aliquem stipulatione. Cic. pro Rosc. Com. 35.
 Alligari beneficio. Cic. pro Planc. 81. Equidem nihil tam prepium homi-
 nis existimo, quam non modo beneficio, sed etiam benevolentie
 significatione alligari: nihil porro tam inhumanum, tam immane,
 tam ferum, quam committere ut beneficio non dicam indignus, sed
 victus esse videare.

Nova lege. Cic. pro Cluent. 148.
 Sacris, pro Obstrangi. Cic. 2. de Legib. 1.
 Alligare se hæreditati. Ponpon. in l. Duo. D. de Acquir. hæred.
 Alligare se crimini alicui. Cic. pro Flacc. 41. Ne L. Flaccus nunc se fee-
 lere alliget, quam jam testem illum effugere non possit. Ter. Eun. 4. 7.
 39. Audin tu? hic furti se alligat. Ubi Donat. Alligat, attingit, illa-
 queat, & obnoxium facit. [V. Crimine lubauditur.
 Ad præcepta. Quintil. lib. 2. cap. 13. Eleganter pro Accuratissime obser-
 vare. V. Schulzing. & Burman. ad Quintil. decl. 1. p. 13.
 Ad penam. Quintil. lib. 10. cap. 3.
 Alligare vitem. Columel. de Arb. 16. extr. Arbustivam vitem quum puta-
 re, tum alligare diligenter oportet. [Sic legendum.

ALLIGATUS, Partic. [αλλογισμένος].
 Alligatus, pro Obligatus; ut Alligata fœdere civitas. Liv. 5. Bell.
 Maced.

Alligatus nuptiis: i. e. aut Propter nuptias impeditus, aut Illi matri-
 monio obnoxius. Cic. pro Cluent. 35.
 Alligatus Cæsaris actis teneretur. Cic. pro Domo sua, 41.
 Alligatus & Solutus, contraria. Cic. 3. de Orat. 174. Ut verba neque
 alligata sint, quasi certa aliqua lege versus: neque ita soluta, ut va-
 gentur.

Alligatus, Crimini obnoxius, & affinis. Cic. 2. Q. frat. 3. Sed idem
 Nerius index edidit ad alligatos Cn. Lentulum Vacciam & C. Cornie-
 lum. Legendum existimo, Edidit alligatos, nisi quis Adalligatos uno
 verbo legendum censeat, quod & mihi magis probatur, cum Plin.
 Adalligare usurpet. Cuius tamen melior lisdori sententia videbitur,
 Alligatos ita explicantis: Testes sunt a quibus queritur veritas
 in iudicio: quos quisque ante iudicium libi placitis alligat, ne cui fit
 postea liberum, aut dissimulare, aut subtrahere se: & alligati appel-
 lantur. Ex Turneb. In codd. correctioribus legitur, Edidit ad alleg-
 atos.

ALLIGATIO, ðnis. f. [αλλογιότης]. Columel. lib. 11. cap. 2. Arbusto-
 rumque five putatio, live alligatio finiendi est. adde Vitruv. 7. 3. & 8. 7.
 ALLIGATOR, ðris. m. [αλλογιότης]. Qui alligat. Columel. 1. 4. c. 13.
 Deinde sequitur alligator: cuius officium est ut rectam vitem producat in
 jugum. Gloss. Gr. Lat. ðris.

ALLIGATURA, æ. f. [αλλογιότης]. Columel. de Arboribus, cap. 8. Infra
 insonitem & alligaturam falce acuta leviter vitum vulnerato. Utus hac
 voce sapius Ambrosius.

ALLIGAMEN, inis. n. Gloss. Gr. Lat. αλλογιόμας.
 ALLIGAMENTUM, i. n. Idem. Gloss. eadem ðigma.
 ALLINO, in i vi & ðvi, itum, [αλλογιώ]. ðre. ex Ad & Lino, is;
 idem quod simplex Linere. Plin. Sunt qui leporino coagulo mel addant,
 & hoc sape allinant dentem.
 Adlino scribit nonnulli. Hor. in Arte Poët. 445.
 Vir bonus & prudens versus reprehendit inertes,
 Culpabit duros, incompitis allinent atrum
 Transverso calamo signum. Acron. i. e. Apponet.
 Allinere fordes alicui sententiae. Cic. 2. Verr. 7. Nulla nota, nullus col-
 or, nullæ fordes videbantur his sententis allini posse.
 Allinere vitia sua alteri, pro Linere vel Apspergere aliquem suis vitiis,
 dixit Sen. Epist. 7. pr. Dicitur etiam Allinere, uti simpl. Lino &
 Lino. In unum corpus omnia redacta curabis adlinere. Pallad. Maj.
 tit. 8.

ALLIUM, ii. [αλλογιώμα]. Genus oleis quo vescimur. Plin. lib. 19. cap. 6.
 Allium ad multa ruris præcipue medicamenta professe creditur: tenuis-
 simis, & quæ separantur in univerm velatur membranarum, mox pluri-
 bus coagmentatur nucleis, & his separatim vestitis: asperi saporis: &
 quo plures nuclei fiere, hoc est asperius. Tædium huic quoque halitu,
 ut crepus, nullum tamen coctis. Virg. 2. Ecl. 11.
 Allia, ferpillumque herbas contundit olentes.

Ne alii quidem caput: subaudi Dedit, vel Apposuit, aut aliquid simile.
 Proverbialis est hyperbole, qua utitur Aristophanes in Vespis. Conve-
 nient in fordium & valde parcum. Huc refert Plaut. Perf. 2. 3. 15. De
 avaris, Qui alium servo obnigant cum fale. al. Salinum. V. Taubm. ad loc.
 Allii caput. Perf. 5. Sat. 189.
 Incussere deos inflantes corpora, si non
 Prædium ter mane caput gustaveris allii. E superstitione an-
 tiqua dictum est (inquit Turneb.) aliorum enim capita ad multarum
 nozarum depulsiomem valere animis vitætas imbibere. Columella quid-
 em etiam omnia, quæ incubantur, subterni utiliter adversus toni-
 trua putat.

Allia ne comedas & fabas. Paroem. ap. Suid. h. e. Ne bellis neve in
 VOL. I.

iudicis adfis. Erasmus putat referendum ad calculos fabarum, quibus
 antiquitus ferebantur suffragia.
 Allium in retibus. De fordio commeatu dicebatur: hinc natum,
 quod Attici quoties navigationem aut expeditionem adornabant, com-
 mercabantur allia, eaque retibus imposta fecum ferebant. In obfi-
 dionibus quoque urbium in pretio erat allium: unde illud apud
 Suidam, Perdo allia in obfidione. Locus est adagio, si quem ad-
 moneas, ut philosophiæ studium aggressurus, parat se ad fruga-
 lem victum, ad vigilias ac labores, sine quibus non paratur eruditio.
 Allium sylvestre [ðρῶκιστον] ubique, in montibus præsertim, & col-
 libus nascitur, nullis divinum nucleis, sativo longe minus, sed odore
 & sapore illi perfumio: solis angustioribus, gracili caule, in cuius ca-
 cumine flos emicat, ex rubeo purpurascens, & aquo nigro gignitur se-
 men. Hæc Mathiol. ad Dioscor. lib. 2.

ALLIATUS, Adj. [αλλογιότης]. Plaut. Most. 1. 1. 45. Sine me alliato
 fungi fortuna meas. Sed ibi forte legendum in accusativo, Alliatum:
 ut sit sensus, Sine me alliatum fungi fortuna meas. h. e. Pericite me,
 quem allium olere, & fœtere dicitis. Quidam tamen valent illud Alliatum
 esse substantivum n. g. ut sit Moretum cui allium admixtum est.
 Ad hoc cibi genus Terentius respexit cum scripsit; Tute hoc iustit tibi
 est omne exedendum, quod annotat Donatus a rusticis de alliato more-
 tari dici solere: ubi mortarium cibum ipsum, i. e. Moretum vocat. V.
 Turneb. Advers. 16. 17. & 19. 13. Gronov. ad Plaut. p. 497. & Taubm.
 p. 517. & ad Virg. p. 19. Ad. Barl. ad Luciani Tim. p. 161.
 ALLOBROGES, [Αλλοβρογες] Populus Gallie juxta Rhodanum, nunc
 Sabaudenses & Delphinates, victoria Fabii & Catilinæ conjuratione noti,
 ad tractum Lugdunensem siti, Ptolemæo autore.

Allobroges infideles rebus novis, i. e. est conjuratione Catilinæ, cui
 ne conferant, nec fidem tamen servarunt. Hor. Epod. 16. 6.
 Novisque rebus infidelis Allobrox. Cic. 1. de Divin. 21.
 At clades patrie flamma ferroque parata,
 Vocibus Allobrogum Patribus Populoque patebat. Conjura-
 tionem quippe Catilinæ detexerunt.

ALLOBROGICUS, Adj. [Αλλοβρογιος] ut, Allobrogicum vinum, apud
 Cels. lib. 4. cap. 5.
 Allobrogica urva, apud Plin. lib. 14. cap. 2.
 Fuit etiam triumphale Cognomen Q. Fabio Maximo Æmilianii F. Paulli N.
 ob victoriam de Allobrogibus & Arverniss partam datum. Vellej. 1. 2. c. 10.
 conf. Val. Max. 3. 5. 2. & 6. 9. 4. & Juven. 8. Sat. 13.

ALLODIUM, V. ALAUDIUM.
 ALLOPHŒTA, [αλλοφύητα] Fig. Gramm. Latine dici potest, Aliter
 posita, aut Alia posita: a Prisciano lib. 18. dicitur Variatio. Confundit
 autem numerum, ut Virgilius, Pars in frustra fecant. Causus, Tu mihi
 quodcumque hoc regni, pro Hoc regnum. Genus, Virg. 3. Ecl. 83.
 Dulce satis humor, depulsis arbutus hædis,
 Lenta falix fæto pecori, mihi solus Amyntas. Ad dulce enim,
 quod est neutrum, tam masculina quam feminina reddidit.

ALLOPOTICUS, Adj. [αλλοποτικός] Alleoctio Virtus seu facultas est que
 cibum in aliud ex alio mutat. Macrobr. 7. Saturn. cap. 4. Hæc virtus ci-
 bum mutat in succum ut ibidem ipse testatur.

ALLOPHYLUS, [αλλοφύλος] Latine dicitur Alienigena, Alterius generis,
 Diversæ nationis, ab άλλο aliud, & φύλος, gens, natio. contrar.
 ἀλλοφύλος. Ita LXX. Interp. & Vulg. & Sulpit. Sever. vocant Philisteos,
 f. Palestinos. V. Tertull. adv. Jud. cap. 4. adv. Marc. 4. 13. & Prudent.
 Hamartig. 500. qui ubique contra naturam Græcæ vocis corripuit penul-
 timam: quod etiam a Paulino factum est Natal. 8. 71.

ALLOQUOR, [αλλοκωμῶμαι, αλλοκωμῶμαι] ðqui. ex Ad, & Loquor,
 verbum notissimum. Varr. 5. de L. L. Alloquuntur mulieres ire aiunt,
 quam cum ad aliquam loquuntur consulendi causa. Alii (in quibus & H.
 St.) legendum censent Confolandi. Pro quibus facit Catulli cæmen
 paulo post citatum in ALLOQUATIO.

Alloqui familiariter cum aliquo. Curt. lib. 6. [Non extat ap. Curt. Nisi
 fortassis in Amyntæ oratione l. 7. 1. 31. ubi hæc legitur: Quia pridie
 familiariter & sine arbitris locutus est nobiscum; in mendoso codice Al-
 locus est lectum fuit: Quod plane αλλοκωμῶμαι.
 Perparce. Plaut. Amph. 1. 1. 232. Alloqui te perparce liceat obscuro.
 ALLOQUIUM, [αλλοκωμιον] i. e. Alloquutio. Plin. lib. 6. cap. 22.
 Hæbitali regis clementia sex mensium tempore imbutus alloquio.
 Alloquium, pro Solatio: ut, Egritudinis alloquia. i. e. (ut Latini lo-
 quuntur) Solatia. Græci enim solatium παρηγοριον, & παρηγοριον
 nominant: i. e. (verbum de verbo) Alloquium. Hor. Epod. 13. extr.
 Illie omne malum vino cantaque levato
 Deformis ægrimonie Dulcibus alloquiis. Lamin.

Benignum alloquium. Liv. 1. 3. 4. Et ipse quoque fortunam benigno alloquio,
 conitate invitandi, beneficiisque quos poterat sibi conciliando adjuvabat.
 Blandum. Plin. Epist. 1. 8. Medici adhibes, sed voluptate carentes cib-
 os blandioribus alloquiis prosequuntur.

ALLOQUUTIO, ðnis. f. [αλλοκωμιότης] Venustus & usitatus est Allo-
 quutio. Plin. Epist. ult. lib. 2. Mutat personam, vertit alloquutionem.
 i. e. Sermonem.

Alloquutione solari aliquem. Catul. ad Cornif. 36. 5.
 Quem tu (quod minimum, facillimumque est)
 Qua solatus es alloquutione?
 Irascor tibi, sic meos amores
 Paulum quilibet alloquutionis
 Mælius lacrymis Simonideis. V. Pet. Victor. Var. Lect. 8. 23. &
 Murer. 2. 4.

Adloquutio Augg. in Numis celebratur, i. e. Conciones militares. V.
 Spanh. diff. 13. p. 627. seq.
 ALLOGRIA, [αλλογρία] Urbs Crete, ut ex Polyhistore refert Stephamus.
 Gentile est ALLOGRIÆ.

ALLOFRIGES, [Αλλοβρογες] Populi in tractu Septentrionali Hispaniæ
 Straboni lib. 3.

ALIBET, seu ADLURET unde
 ALLEBENTIA, æ. f. Apul. 1. de Aur. Afin. post Præc. Jam Allebentia
 proclivis est sermonis & joci.

ALIBESCO, ubi, ubitum. [αλλοβρογες] ðre. Anticum verbum pro
 Placere. Et est ab imperfecto verbo Lubet, pro Libet. Plaut. Mil. 4. 2.
 13. Nimisque nitida femina hercle vero jam mihi allubescit primulum.
 Apul. 9. Met. Si aquis allubescerem. Idem 7. Met.
 U ALLECEO,

ALLUCERO, xi, ēre. Sen. Epist. 92. Nisi aliquis igniculus alluxerit. Plaut. Perf. 4. 3. 46. Tibi fortuita faculam allucere vult. [V. ADLUCERO. utroque enim modo recte scribitur, nec debet supra in verborum suspecta Latinitate numerum referri. Conf. Suet. Vitell. c. 8.]

ALLUCENS, entis. Aug. Conf. 1. 23. Dilucecunt allucente misericordia tua, Domine.

ALLUCINOR, **ALLUCINOR** vel **HALLUCINOR**, [πειροθεῖν] ari. Gell. lib. 16. cap. 12. Cloatius Verus in libris quos inscripsit Verborum a Græcis traclorum, non pauca hercle dicit curiose & fingaciter conquisita, neque non tamen quedam futilia & frivola. In his ponit Gellius, quod Alucinari factum inscripsit ex eo quod dicitur Græce ἀλλυειν. Unde Elucum quoque esse dictum putat, a litera in e conversâ, tarditatem quandam animi & stuporem, qui allucinantibus plerumque usu venit. Nonius, 2. 406. Allucinari, aberrare, & non consistere atque dissolvi, obtulpeferi, atque tardari, honeste veteres dixerunt. Festus, Allucinatio, erratico. Columel. l. 7. c. 3. Nec sur aut bestia allucinantem pastorem decipiat. Becman in Origin. Hallucinor (ita enim potius scribendum, ut ait Gell. 2. 3. & a Nonio inter aspiratas ponitur, a Felto tamen non item), ab Hallax sive Hallus i. e. Maximus pedis digitus, formatur, ut a Balbus, Balbucino; a Sermo, Sermocino. Aliud (ut Scaligero visum est) videtur Allucino. i. e. Videndo fallor, a luce aberro. V. de notione hujus vocis præter laudatos G. J. Voff. in Etym. & If. Voff. ad Catull. p. 90. Mercet. ad Non. Pric. ad Apul. Apolog. p. 140. Salmast. Ex Plin. p. 1279. Fulgent. de Prisco Serm. 54. Allucino aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 82. Ita enim a vobis quasi dictata redduntur: quæ Epicurus oscitans allucinatus est. i. e. Effluvit tota via veritate aberrans. Allucinari (inquit Martius) est Errare, ac nisi ad lucem pervenire, sed non posse. Ille igitur aliquid allucinatur, qui lucem veritatis non attingit, sed errat.

Dicitur etiam de rebus inanimatis. Cic. 2. Q. frat. 10. Sed quemadmodum coram cum fumus, fermo nobis deesse non solet: sic epistola nostræ debent interdum allucinari.

ALLUCINATIO, seu **HALLUCINATIO**, ònis. f. Error. Sen. de Vita Beat. cap. 26. Vestras hallucinationes fero, quemadmodum Jupiter optimus maximus poetarum. Arnob. 6. p. 134. Fest. Nonius l. c.

ALLUCINATOR, f. **HALLUCINATOR**, òris. m. Nugarum amator. Fest. **ALLUCITÆ**, Animalcula quædam; Hallucinari, inquit Fulgent. l. c. tractum ab Allucitis, quos nos χαίματος dicimus, sicut Petronius Arbitraserit, Nam centum venales me allucite molestant. Voff. tamen l. c. Allucitas (sive ut scribi solet, Alucitas) interpretatur illos qui officia lucis noctisque pervertunt, qui in tenebris vivunt & interdiu stertunt, quos Cato ap. Sen. Epist. 122. Antipodas vocat.

ALLUCTOR, ari. Idem quod Luctari. Apul. 10. Met. Edit. Elemenh. p. 247. Me quidem mensam accumbere suffixo cubito, dein alluctari & etiam saltare sublatris primoribus pedibus perdoctui.

ALLUDIŌ, aere. Plaut. Stich. 2. 2. 58. Quando adhibero, alludiabo. Et Poen. 5. 4. 64.

ALLUDO, si, sum, [ἀλλοθροῦμαι] ēre. quasi Ad aliquem ludere. Sic enim dicimus Alci aliquid alludere, ut Arridere cuiquam. Alludunt parvuli parentibus & nutricibus. Plin. lib. 9. cap. 8. Hominem non expavescit, ut alienum: obviam navigis venit: alludit exultans. Et paulo post, ut alludens natantibus, impositosque portans. De delphinis loquitur. Alludere, est (inquit Valla lib. 4.) quum Alludi dicimus, & ad aliud festentium latent referimus, ut Virg. 7. Æn. 117. Nec plura alludens, ea vox audita, laborum Prima tulit finem. Serv. Alludens, aut certe ludentem significat: aut Alludens. i. e. Ad responsum fidem verba componens. Cic. 2. de Orat. 240. Galba autem alludens, variè & copiose multas similitudines asserre.

ALLUDERE ad mulierem. Ter. Eun. 3. 1. 34. Forte habui sortunum: cepit ad id alludere.

Ad notam alludere. Justin. lib. 1. de Cyro infante: Quem ut in manum mulier accepit, veluti ad notam alludit.

Alludere philosophiæ, pro quasi Per lulum & non serio tractare philosophiam. Sen. Epist. 73. Adhuc est tertium genus, qui philosophiæ alludunt, & nondum quidem eam attingunt.

Alludere, Favere, blandiri. Sen. Quum tibi alludit hujus vitæ prosperitas. Alludit unda. Plin. lib. 26. cap. 7. In faxis ubi alludit unda. Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342. h. e. Que alludere videbantur & blandiri. Quintil. Litus est qua fluctus alludit. V. Heinfl. ad Ovid. loc.

ALLUSIO, ònis. f. Arnob. 7. p. 229. Si manu viperam mulceas, nihil ista profit allusio. Vulgo est Ornatus in dicendo qui ex similitudine cuiusdam rei queritur.

ALLUO, [ἀλλοθροῦμαι] ēre. ex Ad & Lavo lavis, ut veteres declinabant. Fluvii dicuntur urbes alluere, qui eas præterlabuntur. sic & Maria terras alluunt. Cic. 2. de Legib. Divivis æqualiter in duas partes, latera hæc alluit.

Alluit gentes Mæotis. Sen. OEdip. 5. Alluuntur a mari moenia. Cic. 7. Verr. 95. Flumen Sidenum quo alluunt oppidum Polemonium. Plin. lib. 6. cap. 4. V. lib. 3. cap. 1. & 4.

ALLUVIES, ei. f. [ἀλλοθροῦσις] Immoderata aquarum violentia, vel pluvialium, vel fluvialium, similitumque: que non tantum agros confundit, sed quandoque eripit, & nonnunquam funditus destruit. Columel. l. 3. c. 11. Vel etiam valles que fluminum alluvic & inundationibus concreverint. Alluvies item dici videtur Locus aque inundatione factus, vel quem fluvius alluit. Liv. 1. 4. In proxima alluvie, ubi nunc vicus ruminalis est, (quam Romularem vocatum ferunt) pucros exponunt.

ALLUVIO, ònis. f. [ἀλλοθροῦσις] Idem quod Alluvies. Cic. 1. de Orat. 17. Alluvionum, circumlusionum iura.

Alluvio, est Incrementum latens, quod ita paulatim adjicitur, ut intelligere non possimus quantum quoquo momento temporis adjiciatur præterea. Infit. de rer. divif.

Alluvionum, que contingi solent in prædiis, que ripis quorundam fluminum terminantur, ea natura est ut semper incerta possessio, incertum sit ejus dominium, quod possessori per alluvionem adcreset. nam quod hodie possidemus, nonnunquam altero die vicini fundi dominio in alteram fluminis ripam translatum acquiritur. nec tamen, apud quem accrebit, remanet, sed plerumque redit ad priorem dominum cum augmento: sæpe nec ad posterorem manet, nec redit ad priorem, sed in arena fluminis inundatione solvitur, ideoque suggestione culminis sui admittitur, ut iudicio agri mensuris finiatur. non de Ægyptiis solis, nec de limi tantum

alluvionibus loquimur, sed, quod salubre est orbi terrarum, atque omnibus provinciis, promulgamus, ut ea que per alluvionem possessioribus acquiruntur, neque ab ærario vendi, neque a quolibet peti, nec separatim censeari, vel functiones exigi, perpetua lege valitura fancimus: ne alluvionum ignoreare vitia, vel rem noxiam possessioribus indidere videamur. Similiter nec quidem que paludibus antea, vel pascuis videbantur adscripta, si sumptibus ac laboribus possessiorum nunc ad frugum fertilitatem translata sunt, vel vendi, vel quæ fertilia separatim censeari, vel functiones exigi concedimus: ne hi delecti diligenter operam suam agri dedisse cultura, ne diligentiam suam sibi damnosam intelligant. Hæc ex Frontino de Limitibus agrorum: que ille recitat ex epistola Theodofii & Valentiniani imperatorum. Aggenus autem & ipse in libello de Limitibus agrorum sic inquit, De alluvione observatio est, si in occupatoris agitur ager: quidquid vis aquæ abstulerit, repetitionem nemo habet. quæ res necessitate ripæ muniendæ injungit, ita tamen, ut sine alterius damno quidquam fiat. Si vero in divisa & assignata regione tractabitur, nihil amittet possessor: quoniam formis per centurias certus cuique modus ascriptus est: circa Padum autem cum ageretur, quod flumen torrens, & affluendo tam violentum decurrit, ut alveum mutet, & multorum late agros trans ripam, ut ita dicam, transferat: sæpe etiam insulas efficit. At Cassius Longinus, vir, prudentissimus, juris author, hoc statuit, ut, quidquid aqua lambendo abstulerit, id possessor amittat: quoniam scilicet ripam suam sine alterius damno tueri debet. Si vero majore vi decurrens alveum mutasset, suum quisque modum agnosceret: quia non possessoris negligentia, sed tempestatis violentia abreptum apparet. Si vero insulam fecisset, a cujus agro fecisset id possideret: ath ex communi, quisque suum reciperet. Scio enim quibusdam regionibus cum assignarentur agri, adscriptum aliquod per centurias & flumini. hoc autem providit author dividendorum agrorum: ut quoties tempestas fluvium concitasset, non per regionem excedens alveum vageretur, sed sine injuria cuiusquam delueret, &c. hos tamen agrorum eid, hunc omnem modum qui flumini adscriptus est, resp. quibusdam vendidit, hæc quæstiones maxime in Gallia tota moventur, quæ multis contexta fluminibus immodicas Alpium nives in mare transmittit, & subitarum regelationum repentinis inundationes patitur. Aliquibus locis impetraverunt possessores a præfide provincia, ut aliquam latitudinem flumini daret. nam & in Italia Pilsaro flumini latitudo est assignata eatenus, quousque alluebat.

ALLUVIO ager, Quem paulatim fluvius efficit, &c. libello de Limitibus. conf. Hotoman. Comm. verb. juris.

ALLUVIUM, i. n. pro Alluvione f. Alluvie dixit Sidon. 2. Epist. 2. 2. conf. l. 14. 8.

ALLUS, vel **HALLUS** cum aspirata. Pollex, proximum digitum scandens, quod velut insiluisse in alium videatur: quod Græce dicitur ἀλλυσιον. Festus. pedis μέγας δακτύλος Gloff. Allex etiam scribitur.

ALMA, Mons est in Mœsia superiore, prope Sirmium, & Aureum, quem Probus imperator, Eutropio teste, opere militari vineis confecit. V. Cæl. Antiq. Lect. l. 18. c. 21. [Varie scribitur nomen montis istius, qui in Pannonia inferiore, Almus, Gr. ἄλμων ap. Euseb. I. 9. c. 11. Nec Aureo junctus, qui in Mœsia Superiori. V. Cællar. O. A.

ALMENA, [ἄλμων] Oppidum est ad Pontum Euxinum, a quo sunt gentilia Alminius & Almenites. Stephanus.

ALMIATAS, aitis. f. Gloff. Lat. Gr. ἀναγροφί.

ALMIATAS, ei. f. Habitus almarum rerum. Fest. Gloff. Gr. Lat. αἰθρησ ἀγροφί. Apud Charif. l. 1. p. 25. Almities est ἀναγροφί.

ALMO, ònis. m. [ἄλμων] Fluvius, vel potius Rivus ante portam Capenam, urbi Romæ vicinus, apud quem Romani olim sacra Cybeles faciunt eodem ritu quo Galli in Phrygia. V. CYBELE. Almo Italus. Stat. 6. Sylv. 1. Claud. de Bell. Gild. Lubricus. Ovid. 4. Fast. 337. Parvus. Lucan. lib. 1. 600. Sacer. Val. Flac. 8. Argon. Tepidus. Sil. Ital. lib. 8. 364. Prudent. in Romano 160. Rivulum vocat quod arguit parvum & exiguum annem esse. adde Fr. Lindenbrog. ad Marc. p. 127. August. de Civ. Dei, 2. 4. Weitz. ad Prudent. p. 609. Almo etiam Deus ilius fluminis, patris Laræ Nymphæ ex qua Mercurius Lares genuit. Ovid. 2. Fast. 599. fabularum narrat.

ALMON, [ἄλμων] Oppidum Thessaliæ, Plin. 4. 8. Elmon alii vocant, & Bœotia civitas Steph. Est etiam Almon apud Virg. 7. Æn. 532. Pastoris nomen, filii Tyrrhai, regi pecoris magistri.

ALMOPRIA, re. Macedonici pars, sic dicta ab Almope gigante, Neptuni, & Athamantidos Helles filio. Hinc Almopes, & Almopii, ejus regionis incolæ. Plin. lib. 4. cap. 10.

ALMOPIS, opis. Gigas, Neptuni & Athamantidos Helles filius. Plin. l. 4. c. 10.

ALMUS, [ἄλμων] Sisyphi filius (ut inquit Scholialtes Apollonii) frater Porphyronis, ex cuius filia Chryfogone, & Neptuno natus est Minyas rex Orchomeni. Idem tamen alio loco Minye matrem Herminippen Bœoti siam appellat.

ALMUS mons V. ALMA Supra.

ALMUS, a, um. [ἄλμων] Adj. ab Alendo dictum. Unde Festus, Alma, inquit Sancta five Pulcra: vel Alens, ab alendo scilicet. Item Clerus, in Cyl. vet. Gloff. Almus, κατὰ τὴν ἐνδεξίαν. Item alma, κλυσι, ἀγροφί, ἀεὶ ἀεὶ, ἡσπταεσ. Utramque significationem dabunt loca citata. Plaut. Curc. 2. 3. 79. Invoco almam meam nutricem. Adorea alma. i. e. Gloria que altrix virtutum. Hor. 4. Carm. 4. 41. Ager almus. Virg. 2. Georg. 330. Parturit almus ager. Ubi Serv. Almus, ab eo quod nos alat. Carthago alma. Sil. Ital. lib. 13. 11. Ceres. Virg. 1. Georg. 7. Dies. i. c. Clarissimus. Virg. 8. Ecl. 17. Nascere, præque diem veniens age lucifer almum. Servius. Hor. 4. Carm. 7. 22. Faustitas. Hor. 4. Carm. 5. 18. Nutrit rura Ceres, almaque Faustitas. Fides. Cic. 1. Off. 104. ex Ennio, O Fides alma. Jubar. i. e. Dies. Val. Flacc. 5. Argon. 311. Liqueor. Lucret. lib. 2. 390. Lux. Virg. 1. Æn. 306.

Ut primum lux alma data est. Alma lux dicta, quod alit univ-
versa: nam phyci dicunt omnia per diem crescere. Servius.

Maia alma filius, pro Mercurio. Hor. 1. Carm. 2. 43.
Musæ alma. Hor. 3. Carm. 4. 42.
Nereides. Cic. in Arat.
Hanc illi tribuunt prænam Nereides alma.
Nox. Sen. Agam. 2. Idem in Troad. 6.
Nutrix. Lucret. lib. 5. 231.
Pallas. Lucret. lib. 6. 750.
Alma parens, pro Venere. Virg. 2. Æn. 591. Martial. lib. 8. 21.
— vigilat Memnonis alma parens. i. e. Aurora. Virg. 10.
Æn. 252.

Alma parens Idæa deum. Ubi Servius, Alma proprie est Tellus,
ab eo quod nos alit: abusive etiam aliis numinibus hoc epitheton
datur.

Pax. Tibul. lib. 1. 10. 69. Pacis simulacrum fingeatur manu spicam ge-
rens: ideo Alma. nam pacis tempore agricultura floret. unde illi & spi-
cæ & poma & huiusmodi reliqua offerbantur.

Sibylla alma. Virg. 6. Æn. 74. Quia scilicet virgo fuerit.

Sol. Hor. in Carm. Secul. 9.

Tellus. Columel. lib. 3. cap. 2. Quibus alma tellus annua vice velut æter-
no quodam puerperio læta, mortalibus distenta musto demittit ubera.

Venus. Virg. 1. Æn. 622.

Vites. Virg. 2. Georg. 233. — pecorique, & vitibus almis
Aptius ubi erit.

A L N

ALNUS, i. f. [ἀλνός] Arbor fruvialis, sive palustris, notissima, quæ
neque fert fructum, neque fenum. De hac multa Vitruvius lib. 2. cap. 9.
Meminit & Plin. lib. 16. 18. & 31.

Alta alnus. Sen. Hippol. 1.

Alnus amica fretis. Stat. 6. Theb. 406.

Electriferæ. Claud. in Epithal. Hon. & Mar. 14.

Fluminea. Sil. Ital. lib. 3.

Longa. Ovid. 13. Met. 790.

Proceræ. Virg. 6. Ecl. 63.

Viridis alnus. Virg. 10. Ecl. 74. Dicunt enim alnos in Padi ripis primum
vivas, illicque spectatissimas & magna copia vivere, ut ait Pausanias, ex
historia quam narrat Ovid. 2. Met. Nam quum Phaëdon impetratos a
patre curris male regeret, fulmine Jovis in Padum f. Eridanum præcipita-
tus est. Quumque Phaëthusa, Phœbe, & Lampetia, ejus sorores, ad hujus
fluvii ripas, cum mensis quatuor impatientissime flevissent, tandem
Jovis misericordia in populos arbores versæ sunt, vel (ut mavult in Ar-
gonaut. Apollonius) in alnos: earum autem lacrymæ in electra. Virg.

6. Ecl. 63. In alnos mutatas tradit hoc carmine,
Tunc Phaëthontiadæ musco circumdat amaræ
Corticis, atque solo proceras erigit alnos. Idem tamen 10. Æn.

189. alteri subseribit opinioni,
Nanque ferunt luctu Cyncum Phaëthontis amati,
Populeas inter frondes, umbramque sororum
Dum canit, &c.

Alnus, pro Navigiolo: quia ex trunco alni excavatæ fiebant hujusmodi
scaphæ. Claud. præf. 1. de Rapt. Proserp. 3.

Qui dubiis ausus committere flatibus alnum,
Quas natura negat, præbuit arte vias. Virg. 1. Georg. 136.

— alnos primum fluvii fensere cavatas.

Levis alnus. Virg. 2. Georg. 451.

Alnus apta fluctibus. Lucan. lib. 3. 447.

Sylvaque Dodonæ, & fluctibus aptior alnus.

ALNEUS, Adj. ab Alnus; Quod fit ex Alno. Vitruv. 3. 3. Locus palis al-
neis confignatur.

ALNETUM, [ἀλνετόν] ut, Quercetum, Dumetum, Efsulectum; Lo-
cus alnis conlitus. Cu. Brito 8. 303.

Difficiles ubi densa vias alncta tenebant.

A L O

ALO, vi, itum & altum, [αἰλίω] Ære. est Rebus ad victum cultumque
necessariis sustentare: quod vulgus dicit, *Inertentere*: ut, Alere fami-
liam. Cic. Parad. 8. Multi exte audierunt quum diceret, Neminem esse
divitem, nisi qui exercitum alere posset suis fructibus.

Copias militum alere. Cic. pro Deiot. 22.

Inter Alere & Educare. Nonius, Alere & Educare hoc distant: Alere est
victu temporali victum sustentare. Educare autem ad fatietatem perpetu-
am educere. Accus in Andromeda, Alui, educavi: id facite, gra-
tum ut sit leni.

Inter Alere & Pascere. Idem Nonius alio loco, Pascere & Alere hoc di-
stant, autoritate Varronis *ἰεροντοδοσαναλν*, ut sit Alere, sufficiens
generis curam habere: Pascere, natos cibo faginare. Ter. And. 1. 1. 29.

Aut equos alere.

Alere & Nutrire, pro eodem. Nutriræ est parvulorum ut crescant (an
nutrices dicuntur, nutriticæ qui curam infantium habent, habuerunt-
ve) & adulatorum, ut vivant. Ali quoque in eodem significato. Unde
lex illa xii tabularum, Liberi parentes alant, ut vinciantur. At in
rebus incorporeis frequentius ut crescant. Quintil. in præf. lib. 1. Sed
alere faciundiam, vires augere eloquentia possit. Perinde est ac si dixisset,
Augere faciundiam, augere vires eloquentia possit. Virg. 5.
Æn. 231.

Hos successus alit. i. e. quasi Horum animos successus augete
facit. Hæc Valla lib. 5. cap. 46.

Alere quempiam de bonis alterius. Paulus in l. Nefennius. D. de negot.
gestis. E contrario dicebatur: hoc recte dici, cum de suo alibi mater
proharetur. at in proposito aviam, quæ negotia administrasset, verifimi-
le esse, de re ipsius nepotis eum aluisse.

Alit binos foetus ubere. Virg. 3. Ecl. 30.

Alunt rhombos æquora. Hor. 2. Serm. 2. 48.

Aluere victum mortalium glandiferæ arbores. Plin. in præem. lib. 16.

Aluntur asperitate aquarum arbores. Plin. l. 12. c. 9. i. e. aqua salsa.

Tellus alit faxa. Lucret. lib. 2. 1155.

Nec mare, nec fluctus plangentes faxa creantur,
— Sed genuit tellus eadem, quæ nunc alit ex fæ.

VOL. I.

Alere aliquid & majus facere. Cic. 2. de Invent. 162. Consuetudine jus
est, quod aut leviter a natura tractum, aluit & majus fecit usus, &c.
Alere & sustentare. Cic. 2. de Nat. Deor. 301. Spiritus doctus alit & sus-
tentat animantes.

Ali & augeri. Cic. in Lat. 104. Sed nec illa extincta sunt, alunturque
potius & augentur cogitatione & memoria. Cic. 3. in Catil. 26. Mem-
oria vestra res nostra aluntur, sermonibus crescant.

Ali & augete. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Multaque a luna manant &
sunt, quibus & animantes aluntur, augetantque & pascunt, ma-
ritatitatemque assequuntur quæ oriuntur et terra.

Ali & crescere. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Sic enim res se habet, ut omnia
quæ aluntur, & quæ crescant, continent in se vim caloris, sine qua
neque ali possent nec crescere.

Ali & sustineri. Cic. 5. Verr. 11. Re frumentaria ex Sicilia alimur ac susti-
nemur.

Ali, apud Lucretium non est Nutriræ plerumque, sed Altum, & adultum
evadere. Itaque crescant apud eum res, deinde aluntur. Nec vero præ-
stera ordinis perturbatione videre potest id dicere, cum perspicue in
ea notione quem dixi verbum illud ab eo usurpetur: ut, l. 2. 1129.

Donec alefendi summum tetigere cacumen. V. ALESCO. Ite-
rum lib. 2. 546.

— neque quod superest proficere aliquo. Rursus lib. 1. 192.

Quæque sua de materia grandefecere, alique. Monuit Turneb.

Ali ab. Lucret. lib. 1. 812. — atque alimur nos
Certis ab rebus.

Viduitate & solitudine alicujus ali. Cic. pro Cæcin. 13. Æbutius iste, qui
jam diu Cefennia viduitate ac solitudine aleretur, &c.

Cibus alit. Lucret. lib. 1. 859.

Didit in venas cibus omnes, auget, alitque
Corporis extremas quoque partes, unguiculoseque.

Agellus quum eum non fatis aleret, ludimagister fuit. Cic. 1. de Nat.
Deor. 75.

Ali victu. Lucret. lib. 4. 634.

Pax aluit vites. Tibul. lib. 1. 11. 47.

Ufus alit aliquid. V. Alere & majus facere.

Alere se consumptione & senio sui. Cic. de Univerf. 16.

Amor alitur divitiis. Ovid. de Rem. Amor. 746.

Aduciam alere. Cic. 2. de Invent. 4. Dicendi assiduitas aluit aduciam.

Bellum. idem quod Bellum fovere. Liv. 31. 15. extr.

Capillum. Plin. lib. 24. cap. 15. Infantibus illita capillum alunt.

Cogitatione ali. V. Ali & augeri.

Consuetudo alitur. Cic. 14. Att.

Controversiam alere. Cæf. 7. Bell. Gall. 32.

Copiam verborum alere. Cic. in Orat. 27.

Culpani. Propert. lib. 4. 4. 70.

Flammas. Ovid. 10. Met. 177.

Furor effrenatus alitur impunitate diuturna. Cic. pro Sext. 82.

Gloriam alere. Cic. in Bruto 32. Iocrates forensi luce caruit, intraque
parietes aluit eam gloriam, quam nemo est postea consecutus.

Ira leones alit. Stat. 12. Theb. 740.

Memoria ali. V. Ali & augeri.

Mens hominis alitur discendo. Cic. 1. Off. 105.

Monstrum alere. Proverbum ubi quid occulti vitii latere significamus.

Ter. And. 1. 5. 15. Aliquid monstri alunt.

Situm alere. Ovid. 3. de Ponto, 1. 18.

Spem alere. Cic. 1. in Catil. 80.

Spe ali. Ovid. in Ibin, 128.

Statuam, Vires alere. Cæf. 6. Bell. Gall. 21. de Germanorum moribus, Qui
diutissime impuberes permanferunt, maximam inter suos ferunt lau-
dem. Hoc ali statuam, ali hoc vires, nervosque confirmari putant.

Vitium alitur. Virg. 3. Georg. 454.

— alitur vitium, vivitque tegendo.

Vulnus alere. Virg. 4. Æn. 2.

At regina gravi jamdudum faucia cura,
Vulnus alit venis: & cæco carpitur igni.

Ali formidine mortis vulnera vitæ, i. e. vitia. Lucret. lib. 3. 64.

Vitam alicujus alit posteritas. Cic. pro Marcello. 29. Illa vita est tua, Cæ-
sar, quæ vigebit memoria seculorum omnium, quam posteritas alet.

Alere inollis more nutricum. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Plenus alit viva vox. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Pluribus inhone fatidico alitur stomachus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

ALTUS, & ALITUS, [ἀλτός] Plin. Ovillo lacte altus. Cic. pro
Planc. 81. Cui non locus ille motus, ubi ipse altus aut doctus est, &c.

Natus & altus. Cic. in Bruto 50. Videtur igitur ut in ea ipsa urbe in qua
& nata & alta fit eloquentia, quam ex fero proderit in lucem?

Altus & renovatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Stellæ vaporibus aquarum
aluntur his, qui a Sole ex agris tepescit & ex aquis excitantur: quibus
altæ renovatæque stellæ atque omnis æther refundunt eadem, & rursum
trahunt indidem. Sed contractum hoc est ex Altus quo usus est Liv. 30.
28. Alito atque educato inter arma. Val. Max. 7. 2. 7. Et Curt. 8. 10. 8.
Similiter in optimis Cic. codicibus.

ALENDUS, [ἀλνός] Ovid. 2. de Arte Am. 152.

Dulcibus est verbis mollis alendus amor.

ALTELLUS, i. m. dimin. Felt. an Paulus? Atellus Romulus dicebatur, quasi
Altus in tellure, vel quod tellurem suam aleret, sive quod aleretur tellis: vel
quod a Tatío Sabinorum rege postulatús sit in colloquio pacis & alternis vi-
cibus audierit, locutusque fuerit. Sicut enim fit diminutive a Macro Ma-
cellus a Vastro Vasellus, ita ab Alterno Atellus. Ubi Scalig. & Dacer. V. [Sic
sane ab Ager Agellus, a Sacrum facellum, a Culter Cullusus, a Lucrum Lu-
cellum, Pulcher Pulchellus, aliisque similiter formantur a similibus, ab Altero
igitur potius, quam ab Alterno deducendum fuit, ut pro Gemello dictum
videatur. Sed malle Grammaticus veteris alicujus auctoris locum prom-
ississet, unde de nomine isto Romuli fatis constaret, quam ut tam anxie in
etymon inquireret.

ALTUS, ús. m. Nutricatio. Macrobr. 1. Saturn. 2. Rerum naturæ altu
nutritur universitas.

ALITUS, ús. m. Idem. Donat. in Vita Virgiii; Parentibus quotannis
aurum ad abundantem altum mitebat.

ALMILIS, c. [ἀλμιλίος] ex flumine Altum, ab Alo. Sunt autem Altilia, Ani-
mantia quæ inclusa aluntur: sive aves in corte aut aviario, sive quadrupe-
des

des in roborario, five pifces in vivario. Valla lib. 1. Atilis avis, altitlis quadrupes, altitlis piscis, qui fagina alius five altius est, atque faginatus. Plin. l. 10. c. 50. Præter unam gallinam quæ non effat altitlis. Aper altitlis. Juven. 5. Sat. 115. Cochleæ altitlis, apud Plin. lib. 9. cap. 56. Altitia. pl. n. subst. Satur altitium. Hor. l. Epist. 7. 35. Altitlis, active, pro Alibili Macrob. 7. Saturn. c. 4. In venis & arteriis, quæ sunt receptacula sanguinis & spiritus, tertia fit digestio. Nam acceptum sanguinem quodammodo defæcant: & quod in eo aquosum est, venæ in vesicam refundunt: liquidum vero purumve & altilem sanguinem singulis totius corporis membris ministrant. Altile, non solum Pingue ab alendo: verum etiam Opulentum. Plaut. Cistell. p. 572. Ed. Gronov. in fragm. Prohibet divitiis maxumis dote altitli atque opima. Nonius.

ALTI LIARIUS, i. m. Qui altitia curat. Gloss. Lat. Gr. Altiliarius ἀλτιλιάρης. **ALTOR**, oris. m. [αἰσφοδός, αἰσφοδός] Qui alit. Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Omnium autem rerum quæ natura administrantur, feminator & fator & parens, ut ita dicam, atque educator, & altor est mundus. Sen. Herc. fur. v. 1247.

— live me altorem vocas. Seu tu parentem. Lactant. l. 1. 21. Ovid. 11. Met. 101. Gaudens altore recepto. **ALTRIX**, tris. f. [αἰσφοδός, αἰσφοδός] Quæ alit. Plin. lib. 10. cap. 64. Altricem quæ habere per se vitam illam quæ fati, arboribus contingat. Altrix terra. Cic. pro Flacco 62. Et eorum eadem terra parens, altrix patria dicitur.

Altrix Apulia. Hor. 3. Carm. 4. 10. Altrix bellorum Numidia. Sil. lib. 1. 218. Romani nominis altrix. i. e. Lupa, quæ Romulum & Remum lacte aluit. Cic. 1. de Divin. 20. Altrix nix. Valer. 6. Argon. 325. conf. Plin. Paneg. cap. 28. Ovid. 11. Met. 683. & Apul. de Mundo cap. 57.

ALIBILIS, e. [αἰσφοδός] Quod facultatem habet alendi. Varro 2. de R. R. cap. 11. Est enim lac omnium rerum quas cibi causa capimus liquentium, maxime alibile. Rursum ibidem paulo post. Cafei quum molles sunt, magis alibiles, in corpore non resides, veteres & aridi, contra. Compar. Idem. 3. 9. Pulli alibiores.

ALUMNUS, i. m. [αἰσφοδός] & **ALUMNA**, æ. f. dicitur sicut Filius & Flia. Est autem Alumnus, Qui ab aliquo alitus est, & est nomen ad ali quid dictum. Refertur enim proprie ad nutricium, nutritivæ: ut, Alumnus meus, quem educavi. Cic. 4. Verr. 66. de supplicii, Italia autem alumnus suum servitium extremo fumoque supplicio hunc videret. Varro, Et ecce de improvido ad nos accedit cana veritas, Atticæ philosophiæ alumna. V. Nonium 4. 25. Serv. ad Virg. 4. Æn. 72. Caper. de Orthograph. Ildor. 10. in Apr. Agrestis ille alumnus evertet domum. Senec. in Agamem. 7. de Ægistho nurrto in agris. Dulcis alumnus. Hor. l. Epist. 4. 8. Indecores. Stat. Theb.

Juvenis. Ovid. 11. Met. 99. Parvus. Hor. 3. Carm. 18. 4. Artis alumnus. Stat. 6. Theb. 178. Pacis. Cic. 7. Philipp. 8. Ego itaque pacis (ut ita dicam) alumnus. Pietatis. Ovid. 14. Met. 443. Ruris. Ovid. 3. Amor. 15. 32. Memorum. Stat. 10. Theb. 362. Alumnus disciplina meæ. Cic. 9. Fam. 14. Alumna bene constitutæ civitatæ eloquentia. Cic. de Clar. Orat. 45. Pacis est comes, otique focia, & jam bene constitutæ civitatæ quasi alumna quedam, eloquentia.

Alumnus ponitur interdum & active, pro Eo qui alit. Plin. l. 3. c. 5. Terra omnium terrarum alumna, eadem & parens, numine deum electa. De Italia loquitur. Licet tamen hic passive capere. Provincie enim Africa præsertim & Ægyptus aiebant Italiam. Sed active [i. si dis placet] Curt. 9. 2. 28. Alumnus commilitonemque vestrum. Sic Stat. 1. Silv. 3. 6. — Nemees frondentis alumnus. Flor. 3. 21. 12. Cliens & alumna Urbis Ostia. quæ alit Romam commeatibus ex aliis regionibus eo connectis. conf. eund. 1. 4. 3. Virg. 11. Æn. 33.

— Caro datus ibat alumnus. i. e. domino, auct. Nonius. conf. Taubm. ad loc. Valla Eleg. l. 6. c. 1. [Cujus procul dubio sententia verior est, semper id nomen Passive sumi, ut vel ex hic adductis locis liquere patet; quanquam video Nonni sententia etiam in Lipsiensi Theauro calculum adjectum, ubi perperam Servius ad Virg. 4. Æn. 72. pro Taubmanno adfertur. Verum prolixius hæc additruere alterius loci est.

ALUMNARI, [αἰσφοδός] Alere & Nurrire significat. Apul. l. 8. de Asino, p. 209. Quos ad tutelæ præsidia curiose fuerant alummati. Hinc Alummat, Educatus. Puellæ in penetralibus virginis alummate. Mart. Capell. l. 9. p. 302. Sed utrumque non satis receptum Latinis. **ALIMENTUM**, [τροφή, διατροφή] Nutrimentum. Cic. de Univerf. 16. Nec vero desiderabat mundus alimenta corporis.

Alimenta & Cibaria differunt. Nam illorum nomine ea omnia continentur, sine quibus ali corpus non potest: horum vero tantum quæ ad cibum pertinent. Itaque Jabolenus Alimentorum legato & cibaria, & vestitum, & habitationem contineri tradit. l. 6. D. de alim. & cibari. Ulp. autem Cibariorum legato ea contineri negat. l. 21. D. eod. ex Hotomanno. Largum alimentum. Plin. l. 11. c. 14. Hoc quidem attingi vtant: ut largo alimento valida exeat foboles. Liberalius alimentum. Celf. l. 8. c. 10. Liberalius alimentum, longa a vino abstinencia.

Alimenta mitia. Ovid. 2. Met. 288. Alimenta perpetua. V. PERPETUUS. Alimenta flammæ vel ignis. Ovid. 15. Met. 532. Plin. l. 14. c. 20. Fax vini siccata recipit ignis, ac sine alimento flagrat per se. Alimenta ignis acida. Sil. Ital. lib. 17. Alimenta lactis dare puero. Ovid. 3. Met. 315. Alimenta nubium. Ovid. 1. Met. 271. Vitiorum. Ovid. 2. Met. 769. Alimentum virtutis honos. Val. Max. 2. 6. 5. Alimenta arcu expedire, Victum libi arcu & sagittis querere. Tacit. 6. Ann. 43. Artabanus in Hyrcanis repositus est, illuvie oblitus, & alimenta arcu expediens.

Alimenta reponere in hyemem. Quintil. lib. 2. cap. 16. Subministrare. Celf. lib. 8. cap. 1. Interque ea venæ discurrunt, quas his alimentum subministrare credibile est. **ALIMENTARIUS**, Adj. Quod ad alimentum pertinet: ut Lex alimentaria, quæ providebat ut filii alerent parentes ad inopiam redactos. Cic. 8. Fam. 6. [limo V. Mamut, ad loc. Alimentaria causa. Ulpian. in l. Quum hi. §. si eadem. D. de transact. Alimentaria ratio. Martian. in l. 4. D. Ad leg. Juliam peculati. Alimentarius, Cui alimenta legata sunt: sæpe legitur in jure civili, V. Leg. 8. §. 9. & 24. D. de Transact. Alimentarii pueri, sunt Qui publice aluntur. Jul. Capitol. in Antonino Pio, cap. 8. Puellas (inquit) alimentarias in Faustina honorem Faustinae constituit. Gruter. Inscript. MXXII. 6. PVERI ET PVELLAE ALIMENTARI.

ALIMONIA, æ. [ἀλιμονία] Victus necessarius. Utitur frequenter Macrob. Saturn. c. 4. & 6. Plaut. Perf. l. 2. 1. Quæstus alimoniz. Gell. 17. 15. Naturalis alimoniz fundamentum. adde Suet. Calig. c. 42. Prudent. Cathem. §. 19. Plur. numero utis est Apul. 2. Met. a pr. Non modo sanguinem veterum etiam alimoniarum focia.

ALIMONIUM, i. n. Nutrimentum. Varro 1. de R. R. c. 8. Ubi enim natura humida, ibi altius vitis tollenda, quod in partu & alimonio vitum, non ut in calice, querit aquam, sed solem. Idem l. 3. c. 16. Hæc omnia vocantur mellis alimonio, alvos. **ALITURA**, [ἡλιτρούρα] Nutricio. Gell. lib. 12. cap. 1. Non partionem solam, sed alituram quoque feram, & favam criminatus est.

ALOË, es. f. [ἀλόη] Herba est amarillius succi. Unde per metaphoram dixit Juvenalis, 6. Sat. 180. Plus aloë quam mellis habet. h. e. Plus amaritudinis quam dulcedinis. De hac herba sic habet Plin. lib. 27. cap. 4. Aloë scillæ similitudinem habet, major & pinguioribus foliis ex obliquo striata. Cælis ejus tener est, rubens medius, non dissimilis antherico: radice una, ceu palo in terram demissa, gravi odore, gustu amara, laudatissima ex India afferitur: sed nascitur & in Asia, &c.

ALOËUS, per αἰσφοδός [Ἀλωεύς] fuit Gigas Titanis & Terræ filius, cujus uxor Ipimedia a Neptune compressa, Otum & Ephialtem peperit, gigantes maximos, qui novem digitis per singulos menses crebant. Hi Aloïda dicti sunt: quorum meminit Virg. 6. Æn. 582. Hic & Aloïdas geminos immania vici Corpora, qui manibus magnum rescindere cœlum Aggressi: superisque Jovem detrudere regnis. Aloëus impius. Lucan. lib. 6. 410.

Impius hanc prolem superis immisit Aloëus. V. Apollod. l. 1. Hygin. F. 28. Serv. ad loc. Virg.

ALOGIA, [ἀλογία] Latine Irrationalitas (ut ita dicam) interpretari potest, sicut scilicet vera ratio non subjungitur. Senec. de morte Claudii. Citius mihi verum dico, ne tibi alogias excutiam. Ubi Interp. V. Aug. ad Cusulan. Epist. 86. Alogian Immodicum convivorium luxum appellat. Dicitur etiam Alogia, [vel potius ἀλογία]. V. H. St. The. Gr. in principio liberalitate, gratiaque, necessitas reddendarum rationum cupiam remittitur. Hinc

ALOGII Crimen. Cum rationem quispiam reddere neglexerit eorum quæ in magistratu gesserit. Cælius lib. 8. cap. 3.

ALOGISTIA, [ἀλογιστία] Est (ut docet Cælius lib. 7. cap. 6.) cum Reddendarum rationum necessitas remittitur, quæ & Alogia dicitur.

ALOGISTA, [ἀλογιστής] Rationibus reddendis liber & solutus. Ut Alogitas tutores dicuntur qui administrationis suæ rationes non reddunt, in l. 5. §. 5. D. de admin. tut. Ita enim in vulgatis exemplaribus legitur: Quidam decedens suis filiis dederat tutores, & adjecerat, Eosque Alogistas esse volo. In exemplaribus autem Florentinis legitur, Eosque Ancelogitos esse volo.

ALOGUS, Irrationalis. Aliter Lineæ alogæ, Spatia aloga, Pedes alogi, ap. Mart. Capell. lib. 6. p. 232. & lib. 9. p. 321. & 329.

ALOGIANI, [ἀλογιανί] Hæretici fuerunt, sic vocati tanquam sine Verbo, propterea quod ἰσχύ λόγῳ, h. e. Dei filio, qui patris Verbum appellatur, divinitatem non agnoscerent, Joannis Evangelium respuentes. Cæli. lib. 16. cap. 17.

ALOIDÆ, V. supra ALOËUS.

ALOITE, [ἀλοΐται] Herba est vim habens soporificam, quæ alio nomine Mandragora dicitur. Calep.

ALONE, Infula inter Lebedum & Teon repente enata. Plin. lib. 2. cap. 87. Est & Alone, Oppidum Hispaniæ ad sinum Illicitanum, ut apud Melam legitur, qui vulgo *Golfo d'Alcane*.

ALONESUS, V. HALONESUS.

ALONIS, Populi Mesopotamiæ, Gordyæis juncti, per quos Zerbis fluvius in Tigrim cadit. Plin. lib. 6. cap. 26.

ALONTICELI, Hispaniæ populi in conventu Hispalensi. Plin. l. 3. c. 1. **ALONTIUM**. V. ALUNTIUM.

ALOPE, Græcis Ἀλοπῆ, fuit Cereyonis filia, ut testatur Pausan. in Atticis, a cujus nomine cognominata Alope Thessaliæ civitas: de qua mentionem facit Hom. 2. Iliad. Meminit & Strabo lib. 9. & Plin. lib. 4. cap. 7. conf. Steph. Byzant.

ALOPECÆ, Infula est in Ponto Euxino, ut author est Plin. lib. 4. cap. 12. & lib. 5. cap. 31. Straboni l. 11. ALOPECIA.

Alopeces, medicis Carunculae sunt lumbis circumjectæ, quas item *foles* dixit summus ejusdem artis author Hippocrates: etiam *mi pŷas* Hieronymus Renes interpretatur. Cæli. Antiq. Lect. lib. 19. cap. 1. extr.

ALOPECIA, Infula, V. ALOPECÆ.

AIOPËCIA, æ. [ἀϊοπεία] Morbus in capite humano & barba, ex vitio humorum, qui fit cum profluvio capillorum. Dicta vulpe, quam Græci vocant ἀϊοπεία, quod ea crebro id genus morbi patitur. Plin. lib. 24. cap. 19. Lingua herba est, quæ circa fontes nascitur: cujus radix combusta & trita, alopecias emendat. Idem lib. 29. cap. 6. & lib. 15. cap. 22. Item Galen. apud Hippocrat. lib. 6. Sentent. Item Paul. Ægin. lib. 3. Sunt tamen qui a proprietate urinae ejus animalis, hoc nomen ductum velint. Ubi enim id lotium fuerit affusum, e vestigio infructuosus efficitur locus, arefcentibus herbis, nec succrescentibus novis. Cæli. lib. 10. cap. 41. & 19. 8.

AIOPËCIAS, Pŷcis marini genus, apud Plin. lib. 32. cap. 11. **AIOPËCIDES**, [αἰοπείδης] Canum genus, ex cane & vulpe progeneratum. Pollux.

AIOPËCIS, Uva caudæ vulpium imitata. Plin. lib. 14. cap. 3. & 7. **AIOPË-**

ALOPECONEſtus, Urbs Aſiæ, circa quam nobiliſſima naſcuntur tubera. Plin. lib. 19. cap. 3.
 Eſt præterea ejuſdem nominis Inſula ante Thraciæ Cherſoneſum, non procul a Cælo ejuſdem Cherſoneſi portu. Plin. l. 4. c. 12. [Deceptum fuiſſe nomine, & Inſulam pro Oppido poſſuiſſe Plinium Cellarius docuit Orb. Ant. Vol. 1. p. 1065.]
ALOPECURUS, f. Herba. Plin. lib. 21. cap. 17. Alopecurus ſpicam habet mollem, & languinem denſam, non diſſimilem vulpium caudis, unde ei & nomen. V. Geſner.
ALOPÉCIBUS, Deſtivo capilli laborans. Octav. Horatian. l. 6.
ALOROS, [Ἀλορος] Ptolemæo,] Macedoniæ urbs, autore Pomponio l. 2.
ALOSA, [Ἰππίος] Piſcis eſt, ſic dictus a Gallis & Campanis, quem Hiſpani *Saxalus* appellant. In Italia vulgo *la Cioppa*. Apud Ariſtolelem vero, Strabonem, Ælianum, Oppianum & Athenæum Thrillus legere eſt; quam vocem Aloſem interpretatur Gaza. Auſonius in Moſella, v. 127. Stridentemque fociſ obſonia plebis aloſus.
ALOSANTHUS, i. m. [ἄλος ἀνθός] rectius Haſofanthus, Flores ſali qui & Ambra nonnullis dicitur colligiri in mari, Spermaceti ſeu balanæ vulgo vocant. V. Martioli. Commentar. in Dioſc. 5. 88.
ALOSANTHINUS, Flore ſali conditus. ut, Vinum Aloſanthinum. Dioſc. 5. 76.
ALPES, Alpium. [Ἄλπεις, ἢ Ἀλπείων ὄρη] A candore nivium dictæ ſunt: quia perpetuis fere nivibus abſeſunt. Sabini enim, Feſto teſte, pro Albuſ dixerunt Alpium, unde credi poſſe, idem ait, nomen Alpium a candore nivium vocatum. Cluverius Celticum vocabulum exiſtimat. Lege eum lib. 1. Germaniæ Vet. item in peculiari libro de Vindeliçia & Norico. V. Serv. ad Virg. 3. Georg. 474. & ad 4. Æn. 442. Sunt montes ex celliſſimis ſeparantes a Gallia & Germania. V. Strab. lib. 4. C. de Provinciæ Conſul. 34. Alpibus Italianis munerat ante natura. Haec cum exercitu primus Hercules Grævus tranſiit, unde & Graius ſaltus appellat: deinde Hannibal Pœnus, qua de cauſa Pœninas vocatas nonnullis viſum, quos redarguit Livius 21. 38. qui potius a ſummo montis iugo quod Penninum incolæ vocabant ſic dictas aſſerit. A tertio Cæſaris tranſiit Julius Alpe, ſi appellatas vulgo Gonſal. ad Petron. cap. 121. p. 204. De Alpium altitudine Ruppert. ad Flor. p. 344. Barth. ad 2. Theb. Stat. p. 269. De nivibus Alpiniſ ipſique Alpibus Polyb. 3. 55. Herodian. 2. 11. & 8. 1. & ad loc. per Becler.
 Alpes, Alpſ. ſing. num. Claud. in Sec. Conf. Stilich. 285.
 — extempore frondofa fertur ab Alpe. Lucan. lib. 3. 299.
 Agmine nubiferam capto ſuper evolat Alpem. Eodem numero dixerunt Ovid. 3. de Arte Am. 150. Lucan. l. 688. Juven. 10. Sat. 152. Sidon. 16. 95. & alibi.
 Alpium iuga. Hor. Epod. 1. 11.
 Mirus Alpium. Cic. 5. Philipp. 37. Ut ejus foretorem ne Alpium quidem nuro conibere poſſemus.
 Vallum Alpium. Cic. in Piſon. 81. Alpium vallum contra aſcenſum transgreſſionemque Gallorum obſidio & oppono.
 Aerie Alpes. Ovid. 2. Met. 226. Item Virg. 3. Georg. 474.
 Alpe. Catullus. 11. 9.
 Cæſar. Sil. lib. 1.
 Devenæ. Lucan. lib. 2. 429.
 Edomitte. Claud. 2. in Ruſſ. 1.
 Gelidæ. Lucan. lib. 1. 183.
 Geminæ. Sil. 2. 333. i. e. Pyrenææ & Italicæ.
 Ilybernæ. Hor. 2. Serm. 5. 41.
 Inexuperabiles Alpes. V. INEXUPERABILES
 Infames frigoris Alpes. V. INFAMIS.
 Latebroſæ. Ovid. ad Liv. 15.
 Maritimæ. Tacit. 2. Hiſt. 12.
 Nubiſeræ. Claud. de Quart. Conf. Hon. 441.
 Patulæ. Sil. lib. 15. h. e. Perviæ & aperta.
 Rheticæ. V. RHETIA.
 Særæ. Juven. 10. Sat. 166.
 Trepidæ. Claud. Bell. Get. 194.
 Ventofæ. Ovid. 2. Amor. 16.
 Lavare Alpes. Claud. de Sext. Conf. Hon. 266.
 Reclatæ Alpes. Claud. de Bell. Get. 197.
 Madidis Eurî reſolutæ flatibus Alpes. Lucan. lib. 1. 219. propter nives liquefactas.
 Tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg. 475.
 Armorum ſonitum toto Germania cælo
 Audiit inſolitris tremuerunt motibus Alpes.
 Tremendæ Alpes. Hor. 4. Carm. 14. 12. Prudentius Paſſ. Laurent. v. 438. etiam Pyrenæos montes Alpes appellavit: Sidonium montem Atho quem Xerxes perſedit, Carm. 2. 510.
 Turgida Silvofam curebant vela pro Alpem.
 Et Carm. 9. 44. Juxta frondiferæ cacumen Alpſ. Unde & Vet. Gloſſ. ὄρη ὑψηλὰ interpretatur. V. Scalig. Lect. Auſon. 2. 16. p. 133.
ALPINUS, [Ἀλπίος, Ἀλπίος] Adj. Alpinae gentes, Liv. 21. 43. Item venti Alpini, flantes de Alpibus.
 Alpina arbor. Plin. lib. 16. cap. 81.
 Alpina bella. Lucan. lib. 8. 808.
 Alpium doſum. Stat. 1. Sylv. 4. 58.
 Alpina geſta. Virg. 8. Æn. 661.
 — duo quiſque Alpina coruſcant
 Geſta manu. Alpina dixit, bonitatem materiæ demonſtrans. Conſtatenim materiæ campeſtrem eſſe molliorem & tenaciorem: montanæ durioris atque rigidiorem, & haſtilibus aptiorem. Nam & montium ficcior & aridior habitus, lignum magis durat & adſtringit, & ventis ibi ad ſelicitatem & firmitatem tunduntur arbores. Turneb.
 Glacies. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 176.
 Alpina Juga pro ipſis Alpibus. Claudian. de iv. Conf. Honor. 105.
 Mures. Plin. 8. 37. V. MUR.
 Pruinæ. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 255.
 Rigor. Ovid. 14. Met. 794.
ALPICUS, Qui in Alpibus habitat. Nep. Hannib. 3. 4. Alpicoſ conantes prohibere tranſitum concidit. Lambin. tamen ibi Alpinos. Inſcript. Vet. apud Spon. Miſcell. p. 84. PER MONTES ALPICOS.
ALPHA, Nomen primæ Græcorum literæ.
 Alpha penulatum. Martial. lib. 5. Epig. 27.

Quod alpha dixi, Codre, penulatum. Te nuper. conf. 2. 57.
 Videtur ſignificare Codrum luſitæ primum penulatum: h. e. Inter plebeios & pauperes primum tenuiſſe locum.
ALPHABETUM, i. n. [ἄλφαβήτων] Dicitur ab α, β, primis duabus literis. Tertull. de Præſcript. c. 50. Hieron. 1. Epit. 12. Plin. 37. 10.
ALPHABETARIUS, i. Tiro, Abecedarius. q. V.
ALPHABETICUS, a, um. Secundum ordinem alphabeti.
ALPHEA Diana, [Ἀλφειά ἄγριος] Culta & nominata ab Eleis, ut docet Pauſanias. in Eliac. Miunt enim Alpheum Diane amore captum, eam precibus ad nuptias deſectere nequivillet. Quare ad inſidias converſus, noctu ei vim inferre tentavit, una cum Nymphis ejus comitibus: quare inſidias quum Diana ſenſiſſet, luto ſibi ac Nymphis faciẽm illeſcit. Ingreſſus Alpheus, quem Diana eſſet minime deſectere poſuit: quare illuſus diſceſſit. Hinc Letrinæ Dianam Alpheam nominant.
ALPHOE [Ἀλφειὸν] etiam dicitur, ut apud Pindarum notant interpretes in Pythiis. Alpheæ Diana meminit & Strab. lib. 8. quo tamen loco Alpheonia legitur, cuius locum ait ad oſtium Alpei fuiſſe.
ALPHEIAS, [Ἀλφειῶν] dicitur Arethufa apud Ovid. 5. Met. 487.
 Tum capot Eleis Alpheus exiit undis.
P. ALPHENUS Varus Juſtiſconſultus c. o. ſ. ſ. Anno U. C. 754. cum P. Vinutio, quem Pomponius l. 2. Dig. de Orig. Jur. 5. 44. Servii Sulpitii diſcipulum fuiſſe ſcribit, plurimumque ex ipſius auditoribus autoritatis habuiſſe. Meminit hujus & Gell. lib. 5. cap. 5. Hor. urbane hunc deridet lib. 1. Serm. 3. 130. Quod abiecta futrina Romam venerit, tibi magiſtro ſuis Sulpicio tantum ſibi Juſtiſciencia exiſtimationem peperit, ut Conſulatum adipiſceretur. Plura V. in Doctiſſimo ad eand. l. comment. C. A. Ruppert. l. 3. c. 10. Alphenum item alterum ab hoc Lampridius ante Alexandri Imp. conſiliarios numerat, Ulpiani, Pauli, Pomponii aequal.
ALPHESTROFA, Phægi filia, Alcæoni nupta, qui detractum occiſa a fe matris Eriphyllæ menſe nuptiale donum ei dedit. Quod cum poſtea, ut Callirhoæ donaret, ab ea repetitum veniſſet, a fratris viriſ occiſus eſt. V. Propert. lib. 1. 15. 15. Conjunge Pauſan. in Arcad. Ita etiam vocatæ omnes elegantiſſis formæ puellæ. V. Muret. ad Propert. p. 152. & Gilb. Cognat. Aquæ. 327.
ALPHESTROBUS, Paſtor quidam, cuius meminit Virg. 8. Ecl. 1.
ALPHEUS, [Ἀλφειὸς] Fluvius eſt Elidis civitatſ Arcadiæ juxta Piſas (ubi colitur Olympicus Jupiter) deliens, longo tandem curſu in Achaia demergitur, & ibi a terra abſorptus, atque ſubter mare deſcendit, ex Graecia in fontem Arethufam apud Syracuſas in Sicilia ſe attollit, inde in mare Siculum cadit. unde Virg. 3. Æn. 694.
 — Alpheum fama eſt huc Elidis amnem
 Occultas egreſſe vias ſubter mare: qui nunc
 Ore Arethufa tæto Siculis confunditur undis. Servius: Elis & Piſa civitates ſunt Arcadiæ, in qua eſt fons ingens, qui ex ſe duos alveos creat, Alpheum & Arethufam. Unde fit ingentur conjungi in exitu, quos origo conjunxit. Meminit & lib. 6. & lib. 8. Strab. Alpheum dicitur exiſtimans, quod ἄλφειος, i. e. Maculas albas & impetigiſnes curat. Vide ſeq. quibus hunc Virgiliſ locum Servius expoſuit, & Plin. 2. 102. Sen. Nat. Quaſt. 3. 26. Barth. ad 2. Theb. Stat. p. 575. Heinſ. & Drakenb. ad Sil. 14. 54. Pauſan. Eliac. l. 1. p. 153.
 Alpheus celer. Sen. Hippol. 4.
 Alpheus actuat. Ovid. 2. Met. 250.
 Alpheus facer. Sen. Med. 121.
ALPHEUS, Adj. ut Piſe Alpheæ. Virg. 10. Æn. 179.
ALPHION, Lacus in Pyrrhæa, vitiliginis tollit. Plin. lib. 31. cap. 2.
ALPHIUS, Nomen viri proprium. Hor. Epod. 2. 67. extr. Vel ut in ventuſis membranſ eſt, teſte Torrentio, Alſius. Proculdubio idem qui, ut Columel. 1. de R. R. 7. auctor eſt, diſſiſe fertur, Vel optima nomina non appellando ſeri mala. Flavi cuſdam Alſi mentio ſit apud Plin. 9. 8. unde veritas ſcripturæ quam Torrentii membranæ præſerunt, egregie ſtabilitur.
ALPHOS quid ſit, docetſiſ verbis Celf. l. 5. c. ult. Vitiliginis tres ſpecies ſunt: ἄλφειος vocatur, ubi color albus eſt, fere ſubſarſ & non continuus, ut quedam quaſi guttæ diſperſæ eſſe videantur. V. VITILIGO.
ALPINUS, V. ALPES.
ALPINUS, Malus quidam poeta fuit, qui Memnonis aurora filii bella deſcripſit: ſed tam male, ut ab Horatio, 1. Serm. 10. 36. dicatur, Memnona ſuis carminibus jugulare.
 Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona, &c.

ALSA, Fluvius eſt Venetiæ Aquileiam præterfluens. Plin. lib. 3. cap. 18.
ALSIA Nomen vilæ, de qua ſic Andreas Alciatus in Annot. in Corn. Tacit. Cæcilius Plinius vicina Como urbe genitum Virginium Rufum tradidit. (l. 2. Ep. 1.) quapropter ſecum habuiſſe conjunctas poſſeſſiones, tum ſua vilæ nomen Alſiam: ut dubie procul Virginiſ Mediolanenſis fuerit, quod oſtendunt frequentia marmoræ que paſſim hic occurrunt Virginiſ nomine inſcripto. Sed & Alſia adhuc ſervat nomen in Variſſer ſi præfectura: unde & familia eſt mea. Hactenus ille. Plin. lib. 6. Ep. 10. ad Albinum, Quum veniſſem in focus mea villam Alſienſem, que ali-quando Ruſſi Virginiſ fuit, &c. [Alſienſis villa, & Alſienſis ab Alſio dicitur, de quo infra.]
ALSINE, es. [ἄλσιν] Herba eſt quam alii Myofota, Italia Muris auriculam vocat: quod nomen invenit a ſolis, quibus aures muſculorum imitari. Hanc venaculo ſermone Centonem & Paverinam appellant, eo quod aſeribus gratum pabulum ſubmittit. Ruell. lib. 2. cap. 113. Dicta eſt Alſine, quod in lucis naſcatur quos Graeci ἄλσιν vocant, & nemoroſis opacitatibus gaudet. Nanque magna ex parte umbroſa ſequitur, & maxime pariter hororum adamat. V. Plin. l. 27. 4. Apul. de Herb. cap. 81. Dioſcor. 4. 87.
ALSIOSUS, &c. V. ALGEO.
ALSUMUM, [ἄλσμον] Urbs Tuſcorum Prol. vulgo *S. Severina*. Plin. lib. 3. cap. 5. Hard. Pal. q. V.
 Alſium Plinius & Ptolemæus in littore ponunt, ubi nunc *S. Severa*: eſſeque nonnulli arbitrantur ipſum ex conjecturis, cum aliis, tum propinquitate. Nam Strab. XIII. miliaria diſtare dicit. Volaterranus. Sil. Ital. lib. 8. 475.

Necon Argolico dilectum littus Alefo
 Alium. Ab hoc Alefo conditore dictum putant, & subindicat
 poeta, Alium, quasi Alefium. Hinc Altiensis Villa. V. ALSIA. &
 ALSIENSE apud Cic. pro Milon. 55. & Alia tellus Rutil. Itiner. v. 223.
 A L S U S, V. ALGEO.
 A L S U S, Nomen est pastoris apud Virg. 12. Æn. 304.
 — Podalirius Alsum
 Pastorem, primaque acie per tela ruentem,
 Ense sequens nudo supereminet.

A L T

ALTĀNUS, [ἀλτῆνος] Genus vite flatus e terra confurgens. Plin.
 lib. 2. cap. 43. Nanque & fluminibus ac linibus, & e mari videmus, &
 quidem tranquillo, & alios quos vocant altanos, e terra confurgere. Flatus
 omnis (inquit Servius) i. e. & qui ripa est & qui pelagi, qui altanus
 vocatur, hæc ille in illud Virg. Æn. 27. Quum vite posuere. [Ubi
 planissime Ventum ab Alto five Pelago furgentem Altanum appellatum docet,
 contra ac Plinius, nisi forte traiectione hic laborat, scribendumque
 tranquillo, quos vocant altanos, & alios e terra confurgere. Servii certe sen-
 tentiam pulcre Hidorus confirmat l. 13. c. 11. q. V. locus enim prolixior
 est. Harduinus Servii verba male truncata ad Plin. exhibet, sicut hic quo-
 que antehac legebantur. V. & Vitruv. l. 1. c. 6. Ubi Altanum inter Aus-
 trum & Libonotum collocat.

ALTĀRE, is. n. [ἄλτῆρος] Festus, Altaria, sunt in quibus ignis adoletur.
 Idem, Altaria ab Altitudine dicta sunt: quod antiqui diis superis in ædi-
 ficatis a terra exaltatis sacra faciebant: diis terrestribus in terra: diis inferis,
 in effossa terra. Virg. 2. Æn. 515.
 Hic Hecuba & nata nequicquam altaria circum. Ubi Servius, Su-
 periorum & are sunt & altaria: inferiorum tantum ara. Plin. l. 15. c. 30. Ut
 ne propitiandis quidem numinibus accendi ex his altaria araque debeant.
 Festa altaria. Sil. lib. 12.

— sed enim ante omnes altaria fument, Festa Jovi.

Fumida. Ovid. 12. Met. 258.
 Religiosissima. Cic. de Arusp. Resp. 9. Ab altaribus religiosissimis fugatus.

Thurea. Stat. 4. Theb. 412.
 Admotus altaribus. Liv. 21. 1. Fama est, Annibalem annorum ferme
 novem, pueriliter blandientem patri Amilicari, ut duceretur in Hispaniam,
 quum perfecto Africo bello exercitum eo trajecturus sacrificaret, altaribus
 admotum, tactis sacris iurare adactum, se quum primum
 posset, hostem fore populo Romano.

Altaria adolere donis. Lucret. lib. 4. 1230.
 Altaria trædis castis adolere. Virg. 7. Æn. 71.
 Impositis ardent altaria fibris. Virg. 3. Georg. 490.
 Altarijbus numerum divorum augere. Virg. 7. Æn. 211.
 Altaria cumulari donis. Virg. 11. Æn. 50.
 Altaria molli vitæ cingere. Virg. 8. Ecl. 64. ubi improprie & ἡμετέρας;
 Nam sacra magica describit que inferis fiebant.
 Altaria culta. Claudian.

Cultaque jam tumidis lucent altaria flammis.

Dicata altaria. Sen. Med. 1.
 Facere altaria pingua thure. Ovid. 2. de Ponto, 3. 99.
 Altaria fumant. Ovid. 1. Epist. 25.

Argolici rediere duces, altaria fumant.

Pateris altaria libant. Virg. 12. Æn. 174.

Struere altaria donis. Virg. 5. Æn. 54.

Vaporata altaria. Stat. 1. Theb. 556.

Aliquando Altare est Ara cacumen seu fummitas. Solin. cap. 9. Ed. Sal-
 maf. Ara est, cujus altaribus signa de extis inferuntur. Prudentius Altare
 cum Ara conjungit Hymn. Jejun. 203. & in Rom. 49. ubi Ifo Magister
 Aram plantem interpretatur. Vet. Gloss. Altarium, ἱερῶν.
 Metonymice apud Plin. 15. 40. Ne propitiandis quidem numinibus ac-
 cendi ex lauro altaria arave debent. conf. Virg. 8. Æn. 285.

ALTAR, pro Altare Prudent. posuit. V. Barth. Advers. 8. 12. Pruden-
 tium imitatus Alcuinus Poëm. 241. f. 1735.

ALTARIUM, pro Altare. Sulp. Sever. Hist. Sacr. 1. 19. Hieron. Epist. 83.
 ad Ocean. sub fin. Paul. Warnefeld. 2. de Gest. Longob. 13. Supra in
 ALTARE, ex Vet. Gloss.

ALTARIOLUM, Parvum altare. Cath.

ALTERAS, Antiqui dicebant pro Alias. — Festus.

ALTER, æra, ærum; [ἄλτῆρος] ærius, æri. V. ALIUS. Vocativo caret:
 sicut ex eo compositum Alteruter: proprie de Duobus dicitur, ut Alius de
 Multis.

Alterius fors. Hor. 1. Epist. 14. 11.

Cui placet alterius, sua nimirum est odio fors.

Alteræ in dativo protulerunt veteres. Ter. Heaut. 2. 3. 30. Hoc ipsa in
 itinere alteræ dum narrat, forte audivi. Columel. lib. 5. cap. 11. Ut al-
 teræ deliberatæ parti conveniat. Plaut. Rud. 3. 4. 4.

Alter, partitiv. ideoque constructur cum genitivo: ut, Alter nostrum fallit.
 Aut cum ablativo cum prepositione: ut, Alter ex nobis fallitur. Cic.
 Dux sunt ex opinione boni: quarum altera voluptas, altera cupiditas.

Alter in plurali elegantior usurpatur, non modo cum his nominibus quæ
 carent singulari numero, verum etiam cum aliis. Curt. 3. 7. 5. Alteris cas-
 tris pervenit ad oppidum. Cic. 13. Att. 22. Alteris jam literis nihil ad
 me de Attica. Idem 5. Tusc. extr. Ad Brutum nostrum hos libros altero-
 ros quinque mittemus. Virg. 3. Ecl. 71.

Aurea mala decem mili: cras altera mittam. i. e. Altera decem
 quæ mihi restant. Cic. 4. Fam. 14. Binas a te accipi literas Corycæ das-
 tas: quarum alteris mihi gratulari: alteris dicebas te velle, quæ egis-
 sem, bene & feliciter evenire. In priore quoque loco potuit recte dici
 Quarum unis, ut, Idem 3. Fam. 9. Nam quæ ex itinere antequam ex Asia
 egressus es, ad me literas misisti, unam de legatis a me prohibitis profici-
 sci, alteras de Apameorum adificatione impedita, legi perinvitus.

Alter bis positum illo ad precedentia duo referatur capi plerumque sic debet
 ut eodem servato ordine prius priori, posterius posteriori respondeat. Cic.
 1. Off. 90. Philippum quidem Macedonum regem rebus gestis & gloria
 superatum a filio, facilitate & humanitate video superiorem fuisse. Itaque
 alter (Philippus) semper magnus, alter (Alexander) sæpe turpissimus fuit.
 Plerumque dixi. Nam si quis putat ubique hoc observari, facile se erabit.
 V. Cic. pro Quint. init. & inhospitos alios.

Alter pro Alius, post NEMO. Quintil. lib. 2. cap. 9. & lib. 7. cap. 1.
 Qui tantum inter se distant genere dicendi, ut nemo fit alteri similius.
 Alter pro Aliis, aut pro Quovis alio. Cic. ad Brut. 4. Non foleo mihi Brute
 (quod tibi notum esse arbitror) tenere affirmare de altero. i. e. De aliis
 affirmare. Idem in Lael. 67. Aperte enim vel odisse alterum, magis inge-
 nium est, quam fronte occultare sententiam. Sic legi in vetustis codici-
 bus: licet recentes immutaverint, Alium pro Alterum scribentes. Plaut.
 Truc. 1. 2. 58. Qui de altero obloquitur, ipsum se contueri oportet. Cic.
 3. Off. 13. Detrahere autem alteri sui commodi causa. In hoc genere
 præcipuum habet elegantiam genitivus Alterius. Cic. 2. Off. 22. Atque et-
 iam subjiciunt se homines imperio alterius, & potestati pluribus de causis.
 Alteri dimicant: alteri victorem timent. Cic. 6. Fam. 3.
 Alter etiam de duobus dictum, nonnunquam incertam personam signifi-
 cat: licet proprie ad certam personam referri debeat. Cic. in Lael. 8.
 Quanto id magis in homine fit natura, qui & se ipse diligit, & alterum
 anquirit, cujus animum cum suo commisceat?

Alter de duobus quando dicitur, de his maxime dicitur qui sunt pares: Se-
 cundus enim dicitur qui impar est atque inferior. Nep. Pelop. cap. 4. 3.
 Hæc fuit altera persona Thebis, sed tamen secunda ita ut proxima esset
 Epaminonda. Eumenius, Paneg. Constantii, cap. 14. Itaque Fronto Ro-
 manæ eloquentiæ non secundum sed alterum decus. h. e. Quod dixit
 Hor. 1. Carm. 12. Simile aut secundum. i. e. Alterum aut secundum.
 V. In frequentibus.

Unus & alter, venisse pro Duobus dicitur. Cic. pro Cluent. 38. Unus & al-
 ter dies intercesserat, quum, &c. i. e. Duo dies intercesserant. Idem, Nihil
 suspicari: dies unus, alter, plures, non refertur. Quasi tu dicas, Unus, duo,
 tres, deinceps. Idem 14. Att. 21. Ut rem gestam Dolabella: tantopere lau-
 darem, adductus sum tuis & unis & alteris literis. Virg. 3. Æn. 356.

Jamque dies, alterque dies processit. Hic fabauditur Unus. In hoc
 genere, teste Valla, accipitur Alter pro Secundo ex duobus, pluribusve:
 ut, Unus, alter, tertius, quartus: una, altera, tertia, quarta litera.
 Alter, Diferrens, dissimilis, mutatus ab hoc, qui nunc est. Hor. 4.
 Carm. 10. 6.

— quoties te speculo videris alterum. Sic Græci ἄλλοθεν usurpant:
 ut author est Festus. Ex Lambino.

Alter pro Secundus. Columel. lib. 5. cap. 6. Usque in alteram vel tertiam
 gemmam. Cic. in Orat. 175. Hæc & multa hujusmodi dicens, fidem facie-
 bat: quod est e tribus officis oratoris dicitur.

Alter quoque die: h. e. Secundo quoque die. Celf. lib. 4. cap. 12. Alter
 quoque die vinum vel aquam bibere.

Alter & Neuter. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ita fiet, ut quum æquali cura lin-
 guam utramque tueri cœperimus, neutra alteri officiat. i. e. Sibi invi-
 cem non officiant. Cæf. 1. Bell. Civil. 35. Quare paribus eorum benefi-
 cius, parem fe quoque voluntatem tribuere, & neutrum eorum contra
 alterum iurare.

Alter post Uterque. Quintil. Quum enim uterque alteri obiciat: palam est
 utrumque fecisse. Cic. in proem. Off. Eodemque modo de Aristotele &
 Ifocrate iudico: quorum uterque suo studio delectatus, contemplit
 alterum.

Alter & altera. Cic. 3. de Nat. Deor. 51. Non vides Solem deum esse, Lu-
 namque: quorum alterum Apollinem Græci, alteram Dianam putant.

Primus & alter. Cato cap. 157. Prima est levis, altera est crispula.

Unus & alter. Auth. ad Herenn. l. 3. 33. Duplices sunt similitudines, una
 sunt rerum, altera verborum.

Alteri & utrique. Cic. pro Syl. 61. Ita charus utrisque est atque jucundus,
 ut non alteros demovisse, sed utrosque constituisse videatur.

Alteræ mensæ. Hor. 4. Carm. 5. 31. — & alteris
 Te mensis adhibet deum. Sensus est, Romani tui, Auguste,
 pro deo te colunt, & in mensa secunda, in qua solet libatio fieri,
 & deorum precatio, te ut deum obsecrant, & tibi ut Laribus libant.
 Turneb.

Alter geminatum sine conjunctione. Liv. 1. Uterque vociferari: & certa-
 tim alter alteri obstrepre. Sic dicimus, Alter alteri invidet, Alter
 alterum accusat, & familia.

Alter alteram non minuit. Ulp. in l. Neratius. D. De servo corrupt. Nec
 sufficit alterutra actione egisse: quia altera alteram non minuit.

Alter item geminatum, sed de pluribus dictum pro Alius. Suet. in Calig.
 cap. 56. Nec cessavit ex eo alterum alteri criminari, atque inter fe omnes
 committere. Plin. lib. 11. cap. 30. de fornicis, Et quoniam ex diversis
 convehant, altera alterius ingena.

Alter præterea in ejusmodi geminatione cum verbo plurali figurate jungit-
 ur: sicut Alius, Quisque, Uterque. Cic. 3. de Fin. Quum alter alterum
 videremus. Pro eo quod est, Quum uterque nostrum alterum
 videremus. Eadem figura uti possumus in verbo secundæ personæ: ut, Alter
 alterum docetis. i. e. Docetis vos mutuo. Sed hoc de duobus dictum
 intellige. Nam de pluribus, haud facile an loqui liceat, Alter alterum
 onera portare. pro Alii aliorum.

Alter citra geminationem cum verbo quoque plurali legitur. Plaut. in
 Truc. 2. 4. 30. Quondam fuit, quum inter nos forderemus alteri. Hoc
 duriscule dici, pro eo quod erat, Quum alter alteri forderemus.

Alter altera quam. Liv. 1. Bell. Maced. Naviusque ex classe c. o. s. Cor-
 nelii lætis, altera die quam a Brundisio solvit. i. e. Secundo die, vel
 Duobus diebus postquam, &c. V. QUAM.

In altera jura cedere. Hor. 2. Epist. 2. 174.

Alter, junctum numeralibus his quæ ordinalia dicuntur, pro Primus ac-
 cipitur. Cic. 12. Fam. 25. Liberalibus literas accipi tuas, quas mihi
 Cornificus altero & vicinimo die (ut dicebat) reddidit. h. e. Vicini-
 moptimo. Alii acriter contendunt idem valere quod Secundus: ut sit,
 Altero & vicinimo, idem quod Vicinimo secundo. V. Manut. Auctor
 Dial. de Orat. cap. 34. Alterum & Unum opponit in hac formula. Uno
 & vicinimo anno Cæsar Dolabellam: altero & vicinimo Afinius C. Cato-
 nem his orationibus insecuit. Itin. Virg. 8. Ecl. 39.

Alter ab undecimo jam tum me ceperat annus. Super quo pariter
 sunt diversæ editorum sententiæ. Alii Duodecimum intelligendum
 contendunt: ut Signon. 1. Emend. 16. Perizon. Animadv. cap. 7. p.
 252. V. Burman. ad Petron. cap. 108. p. 497. Alii Tertiumdecim-
 um. Quæ sententia non tantum Manutii atque Scalgi ad Manil. r.
 548. sed ex Vetr. etiam Servii est. Alter hinc, inquit, de duobus dicitur.
 Et ita Donatus illud Ter. And. 1. 1. 50. Unus & item alter. de Tribus in-
 terpretatur. Post unum, inquit, duo: ex quibus alter, ut sint tres. In-
 quit

ALTERNĀTIM, [ἀναλλοτῶν] Per vices. Quadrigarius Annalium l. 3. Item gaudium atque ægritudinem alternatim sequi. Nonius. V. ex Servio in ALTERNIS. H. St.
ALTERNE, [ἀναλλοτῶν] Adv. Idem. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercellia homini & pariter & alterne mobilia. adde Sen. Quæst. Nat. 7. 12. Scrib. Larg. Comp. 181.
ALTERO, [ἐτέρο] Ære. Variare, & quasi Alterum facere. Ovid. 1. Fast. 373. Ille suam faciem transformat, & alterat arte. Sed quum Alterare Heinio vix latinum videatur, nunquam in glossis occurrit, reponit ille fide præstantissimorum Codd.
 Ille sua faciem transformis adulterat arte. Lectionem receptam tueri voluit Pincier. Parerg. Oti. 2. 50. sed frustra. V. Burman. ad loc. Ovid. & Quintil. 10. 1. p. 882.
ALTERATIO, ðnis. f. [ἐτεροαυ] Philosophi definiunt esse Progressionem ab una qualitate in alteram. Locus adducitur ex Quintil. 10. 1. fed perperam. V. Burman.
ALTERORSUS. Adv. In alterum locum. Apul. 9. Met. p. 230. Pudicissimam uxore alterorsus disclufa. Alii legunt Altrorfus.
ALTERPLEX, Duplex. Festus.
ALTERERA, Altrutra. Festus.
ALTERÛTER, ðus. f. [ἐπὶ ἀσπίδι] de Duobus dicitur: & est Unus ex duobus. Alter. Cic. 8. Att. 12. Si vobis videretur, alteruter vestrum ad me veniret.
 In alterutram partem. Cic. pro Rosc. Com. 17. Dabit enim nobis jam tacite vita acta, in alterutram partem firmum & grave testimonium. Nep. 25. 2. 2.
 Alterutrum latus. Plin. lib. 2. cap. 17.
 Alteruter modus. Celf. 1. 2. c. 12. Id quod infunditur, neque frigidum esse oportet, neque calidum, ne alterutro modo lædat.
ALTERÛTRINQÛE, Adv. [ἐπὶ ἀσπίδι] Plin. lib. 20. cap. 7. de lactuæ facultatibus, Nec ulla res in cibis aviditatem incitat, inhibetque eadem: in causa alterutrinque modus est. Quidam legunt ex vettulo codice, In causa alterutraque modus est
ALTRINSECUS, [ἐτεροσῆς] Adv. E regione, vel Ex altera parte. Plaut. Mil. 2. 5. 36. Quid illic astas? quin retines altrinsecus? Idem Pseud. 1. 3. 123. Pseudole, assiste altrinsecus, atque onera hanc maledictis.
ALTRÖVERSUM, Adv. obsolectum. Plaut. Casin. 3. 2. 25. Verum autem altoverfum quum eam mecum rationem puto, ejus esset mecum postulatione. i. e. In alteram partem, vel Ex altera parte.
ALTERCANGENUM, sive ALTERCUM, Herba est apud Arabas, quæ a Græcis ἀνομασπιότα, Hyofcyamus dicitur: i. e. Fabæ porcina. V. Plin. lib. 25. cap. 4.
ALTERCOR, [ἐτέρο] Æri; & antique ALTERCO, Ære. Cum aliquo rixari sive litigare: quod proprie fieri dicitur, quum aliquod pertinaciter contra alterum defendimus. Cæf. 3. Bell. Civil. 19. Quæ ex frequentia T. Labienus prodidit, summissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatino incipit. Ter. And. 4. 1. 29. Cum patre altercasti dudum. Ubi Donatus, legitur & Altercatus es: non enim altero dicimus.
 Altercantur inter se mulierum ritu. Liv. 3. 68. Hor. 2. Serm. 2. 57.
 Altercane libidinibus tremis ossa pavore. i. e. Timore rixante cum libidinibus: quia scilicet pavor inde retrahit, quo libido trahit. Apul. 2. Met. p. 115. extr. Dum hinc & hujusmodi sermonem altercamur. i. e. Alternamus. V. Indic. Elm.
ALTERCATIO, ðnis. f. [ἐκασ] Jurgatio, ut ait Festus. Liv. 1. Inde cum altercatione congressi. Idem 5. Bell. Maced. Altercato inde, non sermo fuit. Cic. 1. Fam. 2. & 4. Att. 12.
 Altercatio, Litigandi genus in judicio. Cic. 1. Att. Clodium præsentem fregi in senatu cum oratione perpetua, plenissima gravitatis, tum altercatione ejusmodi, ex qua licet paulca degisset. Hujus altercationis artem & præcepta latissime docet Quintil. 1. 6. c. 4. Et 10. c. 1. Altercationibus atque interrogationibus oratorem futurum optime Socratici præparent. Altercationibus velociter occurrere. Quintil. 1. 2. c. 4.
ALTERCATOR, ðnis. m. [ἐτεροσῆς] Patronus qui in judicio utitur altercatione. Quintil. lib. 6. cap. 4. Bonus alterator virio iracundiæ careat. Altercator turbidus & clamorofus. Quintil. ibid.
ALTERCABILIS, e. ut, Altercabilem sermonem conferere. Arnob. 1. 5. p. 156.
ALTERCŪLUM, i. n. dimin. Idem quod Altrcum, apud Apul. de Herb. cap. 4.
ALTERNATIV, ALTERNATUS, ALTERNATIO, ALTERNE, ALTRNO, ALTERNUS, V. ALTER.
ALTHEA, [ἄλθα] Thestii filia Oenei Calydoniæ regis uxor, Meleagri mater. Ovid. 8. Met. 447.
 Quum videt extinctos fratres Althea referri. Hujus scelere Meleager filius extinctus est. Cujus facti postea poenitens, laqueo vitam finivit, ut tradit amplissime Dioc. Sicul. 1. 5. c. 2. Ovid. tamen occubuisse, ait Acto per viscera ferro. V. MELFAGER. Sen. in Med. v. 779.
 Pie fororis impiæ matris facem. Ultricis Altheæ vides.
 Althea, Oenei regis Ætoliciæ uxor fuit, & mater Tydei, ut scribit Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 479.
 Hic illi occurrit Tydeus, hic inclytus armis Parthenopæus.
ALTHEA, [ἄλθα] Genus malvæ sylvestris, ab excellentia effectus a quibusdam ἀλθαύθεια appellata, teste Plin. lib. 20. cap. 21. Hæc & Hibiscus vocatur Virg. 2. Eccl. 30.
 Hædorumque gregem viridi compellere hibisco. Vulgo Bifmalvam appellamus, Malvacifum.
ALTHEMÈNES, [ἄλθε μῆνης] Cissi filius, qui Argos ædificavit, quo tempore Patrocles Spartam condidit. Strab. lib. 10.
ALTHEPUS, Neptuni filius fuit, qui, ut author est Pausanias in Corinth. post Orum regnavit apud Troezenios, a quo & Althèpia sit terra cognominata. Ex Cæl. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 9.
ALTILIA, Oppidum Ligniriæ a Tranquillo commemoratum: hodie quoque Altheola vulgo appellatur. Volaterr. l. 4. in Liguria descriptione. [Verum ubi hujus Suetonius meminerit ipse viderit. Tiguliam forsitan intelligit, nunquam de hac quoque alium apud Suet. silentium.
ALTILIS, V. ALO.
ALTINUM, [ἄλτινον] Venetiæ oppidum ad Ostium Silis fluvii. Meminit Plin. lib. 3. cap. 18. Strab. lib. 5. Altinum in palude est, sumilem Ravanenæ situm habens.
ALTNUS, Adj. ut, Altinæ vaccæ. Columel. lib. 6. cap. 24.

ALTINĀTES, Altini incolæ. Plin. lib. 3. ad Maxim. Epist. 46. Arrianus Maturus Altinatum est principis.
 Altinates lanæ in tertio bonitatis ordine censet Martial. lib. 14. 155.
 Velleribus primis Appulia, Parma secundis Nobilis: Altinum tertia laudat ovis.
 Altinates ovæ laudantur Columel. lib. 7. cap. 2.
ALTIS, Lucus. V. Altius Jupiter.
ALTISSONUS, ALTISSONANS, ALTISSIMO, ALTISSIMUS, ALTIVOLANS, ALTIVOLUS, ALTO. V. ALTUS.
ALTOR. V. ALO.
ALTRINSECUS. V. ALTER.
ALTRIX. V. ALO.
ALTRÖVERSUM. V. ALTER.
ALTUS. V. ALO.
ALTUS, a, um. [ὕψους] Adj. notæ significationis: ut, Alta maceria pedes quinque. Cato de R. R. cap. 15. Et Virg. 12. Æn. 295. Desuper altus equo graviter ferit.
 Alti colles attolluntur. Plin. lib. 12. cap. 12.
 Acervus altus. Lucret. lib. 3. 198.
 Cælum. Virg. 4. Georg. 227. Ovid. 2. Met. 64. — & qua vix mane recentes Enituntur equi: medio est altissima cælo.
 Cervices. Virg. 2. Æn. 219.
 Gradus altos evadere. Virg. 4. Æn. 685.
 Humus alta. Hor. Epod. 16. 52.
 Iter altum ire. Virg. 4. Georg. 107.
 Iter altius egre, tactus cæli cupidine. Ovid. 8. Met. 225.
 Juba alta. Sen. Hippol. 10.
 Montes. Virg. 3. Georg. 412.
 Lunam altam suspiciens. Virg. 9. Æn. 403.
 Nemora. Virg. 3. Georg. 393.
 Nix. Hor. 1. Serm. 2. 104.
 Præsepes. Virg. 7. Æn. 275.
 Pedum quinquagenum altus. V. LATVS cum genitivo.
 Torus altus. Virg. 2. Æn. 2.
 Via alta atque ardua. Cic. 1. Tusc.
 Via alta ad Argos collibus ruptis. Sen. Hippol. 10.
 Altissimus a nobis cæli complexus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Restat ultimus, & a domiciliis nostris altissimus, omnia cingens & coercens cæli complexus, qui idem Æther vocatur.
 Editus in altum. Cic. 5. Ver. 98. Sic est hic ordo quasi propositus, atque editus in altum: ut ab omnibus ventis invidiæ circumflari posse videatur, De ordine Senatorio loquitur.
 Ex altissimo dignitatis gradu præcipitari. Cic. pro Domo sua, 98.
 In altissimo amplissimoque gradu dignitatis locati. Cic. 1. Philipp. 14.
 In altissimo gradu positus alienis opibus. Cic. pro Sext. 20.
 Altus, Præclarus & excellens.
 Altus Æneas. Virg. 7. Æn. 568. Hor. 2. Serm. 5. 62.
 Apollo. Virg. 6. Æn. 875.
 Carthago. Virg. 4. Æn. 97.
 Jupiter. Ovid. 2. de Arte Am. 38.
 Mente alta præditus. Cic. pro Milon. 21.
 Oratio alta & exaggerata. Cic. in Orat. 192.
 Roma alta. Virg. 1. 7.
 Spiritus altior. Ovid. 4. Trist. 1. 44.
 Tapeta alta. Virg. 9. Æn. 325.
 Vir altus & excellens. Cic. 3. de Fin. 29.
 Vir altus & magnus. Cic. 5. Tusc. 31.
 Vultus altus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
 Excellens, altus, & humana despicens. Cic. 2. Tusc. 11. Te natura excellentium quandam videlicet, & altum, & humana despicentem genuit.
 Altus, Profundus. Cæf. 8. Bell. Gall. 18. Altissimo flumine velut indagine munium. Servius in 1. Æn. Altum, inquit, & superiorem & inferiorem altitudinem significat, nanque mensuræ nomen est altitudo.
 Cupido. Tacit. 3. Ann. 52.
 Eripeus. Virg. 4. Georg. 368.
 Flumen. Virg. 4. Georg. 359. Curt. 7. 4. 13.
 Fundamenta theatri. Virg. 1. Æn. 427.
 Gemitus. Virg. 11. Æn. 633.
 Gurgès. Virg. 6. Eccl. 76. Transl. Plin. 1. 10. c. 48. Apicius nepotum omnium altissimus gurgès.
 Mare altum. Virg. 7. Æn. 799.
 Mente alta repositum. Virg. 1. Æn. 26.
 Otium. Plin. Epist. 180.
 Pavor. Tacit. 16. Ann. 29. 1.
 Puteus. Plaut. Men. 4. 4. 14.
 Quies. Virg. 6. Æn. 522.
 Radices altissimis defixa virtus Cic. 4. Philipp. 13. Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco.
 Silentia. Virg. 10. Æn. 63.
 — quid me alta silentia cogis Rumpere? i. e. ut inquit Nonius, Ea quæ pressa & obscura sunt. Senec. ad Marc. cap. 5.
 Somnus. Hor. 2. Serm. 1. 8.
 Somnus altissimus. Liv. 7. 8.
 Sopor. Virg. 8. Æn. 27.
 Spelunca. Virg. 6. Æn. 237.
 Stirpes stultitiæ. Cic. 3. Tusc. 13.
 Voce alta, idem est ac Canora, pleniore. Sen. Troad. 194. Hæc fatuus alta voce dimittit diem. Et Catull. 43. 18. Conclamate iterum altiore voce. Altum, Secretum, reconditum, ait Servius. Virg. 10. Æn. Dolor altus. Virg. 1. Æn. 209.
 Mens alta, & placida. Quintil. lib. 6. in proem.
 Pectus altum. Virg. 6. Æn. 600.
 Altiores literæ, pro Majore doctrina. Sen. de Benef.
 Altiora studia. Plin. Epist. 16. lib. 5.
 Altissime Princeps. Claud. Epigr. 17. v. 11. De Maner. Honor. Imp.
 Altum, absolute, pro Cælo. Virg. 1. Æn. 301.
 Hæc ait, & Mai genitum demissit ab alto.

Jupiter ex alto perjuria ridet amantum. Ovid. 1. Art. Am. 633. pro E Cælo, poterat dicere E Cælo. H. St.
 Altum, [τὸ πρὸς ἄνω] Profundior maris pars, & a terra remotior, sive ipsum mare. Sallust. Et piscatoria scapula in altum navigat. Virg. 1. Æn. 34.
 Vix et conspectu Siculae telluris in altum
 Vela dabant læti. Cic. 1. Off. c. 42. extr. Ut sæpe ex alto in portum, ex ipso portu se in agros possessionesque contulerit.
 Alto factatus. Virg. 1. Æn. 3.
 Altum tenere. Virg. 3. Æn. 192.
 Ab alto urget in brevia & fyrtes. Virg. 1. Æn. 111.
 Ex alto emergere. Cic. 4. de Fin. 64. i. e. E mari. Quis enim ignorat, si plures ex alto emergere velint, propius fore eos quidem ad respirandum, qui ad summam aquam jam appropinquant?
 in altum abstrahere aliquid. Cic. 3. de Orat. 143. Repente te quasi quidam ætus ingenii tui procul a terra abripuit, atque in altum a conspectu pene omnium abstraxit.
 In alto tempestas magna est, i. e. In mari. Cic. 2. de Invent. 98. Quum magna in alto tempestas esset, vis ventorum invitis nautis Rhodiolorum in portum navem coegit.
 Per altum ire. Virg. 3. Æn. 374.

ALTE, [ἀλτὴ] Adv. modo Excellence, modo Profunde significat. Liv. 1. Ferrum hand alte in corpus descendisse. i. e. Non profunde.
 Altius cui opponitur Inferius. Ovid. 2. Met. 136.
 Alte cadere non potest. Cic. in Orat. 78.
 Alte cinctus. Hor. 2. Serm. g. 10. Alte cinctum antiqui vocabant Streuum, fortem, virilem, minime mollem: credo quod genus illud cincturæ hominum non esset delicatiorum. Nam præcinctura ut fluxur & laxior in Cæsare argumentum habuit molitudinis: & distincti quoque effeminati habebantur. Sen. lib. 4. Epist. de Mæcenate, Alte cinctum putes dixisse. habuit enim ingenium & grande & virile, nisi illud ipse dicitur xisset. Ex Turneb. l. 15. c. ult. Conjunctionem exultit Phædr. 2. c. 11. Ex alticinctis unus adfinitibus. [Gloss. H. Steph. ἀλτὴν ἀλτὴν] Alticinctus. Expeditum, & ad officium præstandum habilem denotat, veste altius succincta, uti Dianam Venaticum describit Minuc. Felix C. XXI. 14. & Nummi quoque veteres representant apud Oifel. T. 50.
 Altius cogitare aliquid. Cic. in Orat. 82.
 Altius efferre caput. Virg. 3. Georg. 553.
 Altius exaggerata oratio. Cic. in Brut. 192.
 Alte extollere pugionem. Cic. 2. Philipp. 28.
 Alte extulit dextram. Virg. 5. Æn. 444.
 Altius imprimere fulcum. Cic. 2. de Divin. 50. Quum terra araretur, & fulcus altius esset impressus.
 Altius ingredi. Virg. 3. Georg. 76.
 Continuo pecoris generosi pullus in arvis
 Altius ingreditur.

Altius ordiri. V. **ORDIOR**.
 Altius penetrare. Cælf. l. 5. c. 27. De fistulis & earum generibus loquitur. Altius ad vivum perficere. Virg. 3. Georg. 442. i. e. Olla & medullas penetravit. Servius.
 Altius perficere. Cic. 2. Verr. 19. Indignum videbatur iis qui altius percipiebant.
 Altius aliquid prosequi. Plin. lib. 2. cap. 23.
 Alte petiit procum. Cic. pro Cluent. 58. Incipit longo & alte petiit procumio respondere.
 Altius repetere narrationem sæpe legitur, quod Sallustius Catil. c. 5. Supra repetere dixit. In eo sensu est illud Virg. in 4. Georg. 286.
 — altius omnem
 Expediam, prima repetens ab origine, famam.
 Altius cura serpit. Plin. lib. 14. cap. 11.
 Alte subjeclare arenam. Virg. 3. Georg. 241.
 Altius tollere se a terra. Cic. 5. Tusc. 37. Itaque & arbores, & vites, & ea que sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt: alia semper virent, alia hyeme nudata, verno tempore tepefacta frondefecunt.
 Verbum altius transferre. Cic. in Orat. 82.
 Alte oculis vestigare. Virg. 6. Æn. 145.
 Alte, Jugiter, diu, auctore Servio. Virg. 4. Æn. 444.
 — it fridor, & alte
 Consternunt terram, concussio stipite, frondes.
 Alte, pro Longe. Claud. 2. de Rapt. Prosper. 11.
 Invalidum dextro portat Titana læceto
 Nondum luce gravem, nec pubescensibus alte
 Crissatum radius. i. e. Longe fulgentibus: Sic enim exponit Parrhasius, citans & illud Stat. in 1. Theb. 28.
 — ignipedum moderator eorum
 Ipse tuis alte radiantem crinibus arcum, &c.
 Super. Plin. 8. Epist. 4. Ingenium altissime assurgit. Apul. 2. Met. p. 129. Collectantem altissime demergo.

AL TICINCTUS, V. supra in **ALTE**.
AL TICINOMUS, Tertull. de Judic. Dom. cap. 8. Alticomam umbra crispata cupressus.
AL TIGRADUS, vel **ALTEGRADUS**, Alte gradiens. Tertull. de Vel. Virg. c. 17. Bestia quædam magic quam avis altegradia.
AL TILŌQUUS, Qui alte loquitur. Cathol.
AL TILŌQUIUM, i. d. Messala Corv. ad August. p. 7. Te persæpe altiloquio tuo differentem dubitare animadverti.
AL TIPETA, æ. Paulin. Epist. 20. Levitas altipeta.
AL TIPETAX, æcis. Strabo Gallus, Altipetax cucurbita.
AL TIPŌTENS, entis, ut, Altipotens Mercurius. Mart. Capell. l. 2. p. 32. Altipotens puto dictum fuisse, quod possit conferri cum τῷ ἀλτιπότῳ. H. St.
AL TISPEX, sive **AL TISPEX**, Icis. Augur, vel Anspex. Nonius 4. 330. ex Accio v. Obscenum. [In editis & codicibus MSS. Altipinæm vel Aicaipinæm legitur, vox sine dubio corrupta. V. MERCER.]
AL TISŌNUS, [ἀλτιόνων] Nomen poeticum, Quod ex alto sonat. Cic. 3. Tusc. 44. Septimo altifono cardine templum. ex Vet. poet. Altifonus Jupiter. Cic. 1. de Divin. 106.
 Hic Jovis altifoni subitio pinnata lætelles
 Arboris et trunco.

Altifoni mariti prelia referens. Claud. Epist. ad Seren. 27. adde Juvén. II. Sat. 179.
AL TIGRŌNUS, apud Fortun. & Juvén. Vol. I.

AL TITŌNANS, [ἀλτιτόνων] Poeticum ad Jovem pertinens, quia ex alto tonat. Cic. 1. de Divin. 19.
 Nam pater altitonans Ællanti nixus Olympo.
AL TITŌNUS, Varro apud Prop. in Virg. 6. Ecl. 31. Quam quinque altitona fluminae zona cingunt.

AL TITŪDO, Inis. f. Sublimitas.
 Arboris altitudo, ad quinque pedes. Plin. lib. 12. cap. 15.
 Altitudo ædium. Cic. 3. Off. 66.
 Immenlitas altitudinum. Cic. 1. de Nat. Deor. 54.
 Altitudinem affumere. Cic. de Univ. 42. Id fit, quum speculorum levitas hinc illincque altitudinem affumplit, &c.
 Altitudo, Profunditas. Plin. lib. 10. cap. 33.
 Altitudo fluminis, apud Cælf. 4. Bell. Gall. 17. & alibi.
 Altitudo maris. Cic. 9. Att. 17.
 Concavae altitudines speluncarum. Cic. 2. de Nat. Deor. 99.
 Ininita altitudo. Cic. 1. de Divin. 97. Delata etiam ad Senatum labes agri Privernatis, quum ad infinitam altitudinem terra descendisset. i. e. Profunditatem. Idem 6. Verr. 107. Spelunca altitudine infinita. In altitudinem mirandam deprellus. Cic. 5. Verr. 67. de Lautunius Syracusanis.

In profundam altitudinem maris se immittere. Sen. Epist. 71.
 Altitudo plagæ. i. e. Profunditas. Cælf. lib. 7. cap. 7.
 Elatio atque altitudo orationis. Cic. in Bruto, 66.
 Altitudo animi, pene idem significat quod Animi magnitudo. Cic. 1. Off. 88. In liberis vero populis, & in juris aequabilitate exerenda, est etiam facilitas & altitudo animi qua dicitur. Idem 3. Fam. 10. & 4. 13. & in Parit. 77. Altitudo animi in capiendis incommodis. Addendus in nostro locum Livii, qui hic omittitur, ubi tamen est exemplum aptius. H. St. [Est autem is locus l. 4. c. 6. extr. Tribunos enim omnes patricios creavit populus, contentus eo, quod ratio habita plebeiorem esset. Hanc modestiam, æquitatemque & altitudinem animi, ubi nunc in uno inveneris, que tunc populi universi fuit?]
 Altitudo ingenii, apud Sallustium Jug. 95. 3. non est, quæ a Cicerone Animi altitudo dicitur, quædam scilicet animi excellicitas & magnitudo in magnis rebus gerendis, & incommodis capiendis, & fortiter ferendis; sed elegantii novitate, est Profundus quidam atque demersus animi sensus, neque aliis parens, notusque, sed penitus reconditus, quæ (nisi fallor etiam a Græcis βαρυτης dicitur. Ejus autem verba sunt, Ad simulanda negotia altitudo ingenii incredibilis. Turneb. 3. Adv. 15. Adde Cort. ad loc. & Græv. ad Cic. pro Mil.

AL TIVŌLANS, [ἀλτιβόλων] Nomen poeticum, dicitur Quod in altum volat. Cic. 1. de Divin. 107. ex Ennio,
 — at Romulus pulcher in alto
 Quarit Aventino, servans genus altivolantium. i. e. Avium.
 Rota Solis altivolans. Lucret. lib. 5. 434.
 Hic neque tum Solis rota cerni lumine largo
 Altivolans poterat, &c. Sic enim ex Macrobio legendum esse contendit Lambinus.

AL TIVŌLUS, Adj. idem sign. Plin. l. 10. c. 19. Sunt fere omnes altivolæ præter nocturnas. Etc. 47. Gravioris omnes fruge vescuntur: altivolæ, carne tantum.

AL TIVŌCŪLUS, dimin. Sueton. Aug. cap. 53. Altiocula calceamenta.
AL TIVŌCŪLE, Adv. Apul. 2. Met. p. 117. Fasciola prænitente altiocule.
AL TO, ære. Verb. inast. Inde
AL TATUS, a, um. Sidon. 2. Epist. 2. Sol per lineas altatus extremas in axem Scythicum porrigit. Annotat h. I. H. St.
AL TVS, Jupiter [ἀλλος Ζεύς] cognominatus est (ut Pindarici exponentes interpretantur) quod Alti, lucus fit sacer Jovi. Aristodemus vero locum circa Olympiam hoc nomine vocari prodidit, unde fit Jupiter vocatus Altius.

A L V

ALŪCUS, i. m. in Gloss. Philoxen. ἄλκυος. V. Serr. ad Virg. 8. Ecl. 55.
ALVEUS, i. m. [ἄλκων, ἄλκυος] Contingens fluminis inter utranque ripam. Virg. 7. Æn. 33.
 Alveus ripis volucres, ac fluminis alveo. Plin. lib. 7. cap. 2.
 Alveus navigabilis.

Alveo pleno fuit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
 Alveus, pro Vas ligneo concavo. Liv. 1. 4.
 Alveus, pro Navi, seu fundo navis. i. e. Carina. Propert. 3. 7. 16.
 Portabat sanctos alveus ille viros.
 Alveo accipit ingentem Æneam. Virg. 6. Æn. 412. Liv. Decad. 3. lib. 3. Ibi que (adeo non armamenta modo, sed etiam alvei navium quassati erant) subductæ naves dum rescitur, aliquid tempus triverunt. Sallust. in Jugurth. cap. 18. Hique alveos navium inverfos proturguribus habuere.
 Alveus, Solum vel Labrum balneare, apud Capitolin. in Albino, cap. 5. quod & Descensio dicebatur. Auth. ad Herenn. lib. 4. 14. In alveo descendere. conf. Cic. pro Cælio, 67. & Sen. Epist. 123. V. SOLIUM.

Alveus, Vas in quo apes continentur & mellificant. Plin. lib. 11. cap. 16. Hoc alveis ex cornu lateræ translucento factis, expertum est.
 Alveus fagineus. Ovid. 8. Met. 653.
 Alveus vernus. Tibull. lib. 2. l. 49.
 Alveus, pro Ipsis apibus. Plin. lib. 11. cap. 16. Feruntque societate fraudata alveos mori.
 Alveus lusorius. Plin. lib. 37. cap. 2. Transtulit alveum cum tesseris lusorium et gemmis dubas, latum pedes tres, longum pedes quatuor.
ALVEOLGS, i. [ἀλκολες] dimin. πάλκολεσιν iudem. Priano Humini Curt. 6. 4. 4. deinde Vas est ligneum concavum. Liv. 8. Bell. Pun. Secures, falces, alveolos, molas. Columel. lib. 8. cap. 5. Totum ovorum numerum in alveolum ligneum conferat.
 Alveolum pignerare. Juvén. 7. Sat. 73.
 Cojus & alveolos, & lenam pignerat Atrous. De poeta intelligitur, qui dum Atrœum tragœdium scribit, oppressus paupertate cogitur alveolos, i. e. Lances luas & paropides, & lenam pignerare, i. e. Pignori opponere. Turneb.
 Alveolus, Tabula lusoria. Cic. 5. de Fin. 56. Aut alveolum poscere, aut querere quempiam ludum.
 Alveoli etiam in balneis sunt. Vitruv. lib. 5. cap. 10.
 Alveolum neutro genere, Festo.

Didis ambiguis animi sententia prætentanda mihi erat. Ovid. de Byblide, 9. Met. 587.
 Domus ambigua. Virg. 1. Æn. 661.
 Quippe domum timet ambiguum. Ubi Servius, Domum ambiguum, in qua habitat mutabilis femina.
 Error ambiguus. Stat. 5. Theb. 437.
 Favor. Liv. 21. Per ambiguum favorem haud dubie gratiam victoris spectantes.
 Fidei ambigua vir, i. e. Lubricæ, qui se modo huc, modo illuc inclinat. Liv. 4. Bell. Pun.
 Fides. Liv. 6. 2. Per annos prope centum nunquam ambigua fide in amicitia populi Romani fuerant.
 Hæres tanti certaminis ambigua. Ovid. 13. Met. 129.
 Infans. Sen. Hippol. 5. Scelusque matris arguit vultu truci ambigua infans. Minotaurum intelligit.
 Ingenium. Plin. 4. Epist. 2. Erat puer acris ingenii, sed ambiguitate. Pers. 5. Sat. 34.
 Labor ambigua signota fortis, i. e. Dubii exitus. Sen. Hippol. 7.
 Lapsu ambiguo refluente, fluitque. Ovid. 8. Met. 163. de Mæandro fluvio Phrygiæ.
 Mares ambigui. Claud. 1. Eutrop. lib. 462.
 Eunuchi vestros habitus, insignia sumunt
 Ambigui Romana mares.
 Ambigua modo vir, modo femina. Ovid. 4. Met. 280. de Scythone. Nomen. Cic. 3. Tusc. 20. Ab Invidendo autem Invidentia recte dici potest, ut effugiamus ambiguum nomen invidiæ.
 Proles. Virg. 3. Æn. 180.
 Agnovit prolem ambiguum, geminosque parentes. Servius: Ambiguum: Non incertam, sed duplicem: ut in sequentibus probat, dicens, Geminosque parentes.
 Proteus. Ovid. 2. Met. 9. quia in varias se mutat formas, modo urfi, modo leonis, modo aque, modo ignis.
 Rem ambiguum primum videre, deinde distinguere. Cic. de Clar. Orat. 152.
 Scriptum. Cic. in Topic. 96. Id autem contingit, quum scriptum ambiguum sit, ut duæ differentes sententiæ accipi possint.
 Sensu ambiguo. Claud. 1. in Ruff. 16.
 Vates. i. e. Qui rem obscuris verbis involvit. Sil. Ital. lib. 7.
 Verba ambigua distinximus. Cic. in Orat. 102. vulgo Æquivoca dicunt.
 Verba ambigua perplexa voce jacis. Sen. Hippol. 5.
 Virginis. Ovid. 3. Amor. 12. 28. Ambigua captos virginis ore viros.
 Voces ambiguis in vulgum spargere coepit Ulysses. Virg. 2. Æn. 98.
 Vultu ambiguo. Hor. 2. Carm. 5. 24.
 Ambiguum relinqueret. Virg. 5. Æn. 326.
 Transcat elapsus prior, ambiguumque relinquit. Ubi Servius: Ambiguum, minus firmum ad celeritatem. Turnebus hunc locum melius exponit: Ambiguum (inquit) id est, Parem & ambigentem cum eo de cursu palma & victoria; & Relinqueret hic est Præterire; quasi dicit, Prætereat eum qui cum eo juris est futurus ambigui, cum simul ad metam pervenerint.
 ΑΜΒΙΓΟΥΜ, i. n. [ἀμφίβολον] Cic. 2. de Orat. 102. Statim occurrit animo que sit causa ambigui.
 Ambiguum est. Ovid. 1. Met. 765.
 Ambiguum est, Clymenæ precibus Phæthontis, an ira
 Mota magis dicti tibi criminis.
 Non habeo ambiguum. i. e. Non dubito. Cic. 11. Fam. 11.
 In ambiguo esse. Tacit. in Vita Agric. 5. 4. Non sane aliâs exercitator magisque in ambiguo Britannia fuit. h. e. In majore defectiois & rebellionis periculo. V. 18.
 In ambiguo servat. Hor. 1. Epist. 16. 28.
 In ambiguo verbum relinquere. Lucret. lib. 4. 1130.
 Ex ambiguo dicta, vel argutissima putantur: sed non semper in joco, sæpe etiam in gravitate veritantur. Cic. 2. de Orat. 150.
 ΑΜΒΙΓΟΥΡΑΣ, ætis. f. [ἀμφιβολία] dicitur, Quum de re aliqua ambigatur. Cic. 2. de Invent. 74. Sed nobis ambiguitate nominis videntur errare. Ambiguitas nominis, est que minus docte Æquivocatio dicitur. Ambiguitates exquilit. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Ambiguitatem explicare. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Solvere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 ΑΜΒΙΓΥΕ, Adv. [ἀμφιβόλως] Dubie. Cic. 4. Acad. Quid ambiguitate dictum sit.
 Ambiguitate agere. Tacit. 1. Hist. 3.
 Ambiguitate certare. Tacit. 2. Ann. 21. 5. h. e. Varia fortuna.
 Ambiguitate verbum. Cic. pro Cæcili. 81. i. e. Quod in eodem loco dupliciter aut varie potest accipi.
 Ambiguitate scriptum. Cic. 2. de Orat. 110.
 ΑΜΒΙΜΑΝΟΥΣ, Gloss. Vet. πειραστήριον. V. supra, ΑΜΒΙΔΕΧΤΕΡ.
 ΑΜΒΙΟ, ïvi, itum, (penult. longa, propter crasin vocalium ex Ambio, præter morem compositorum ex Eo) [ἀμβίω, περιεώριον] ire. al. ex Am, & Eo, b interposita; significat Undique cingere, circumdare. Cic. de Univer. 26. Ut terram luna corpus proximè ambiret. Virg. 10. Æn. 243.
 — atque oras ambiit auro. De clypeo loquitur.
 Ambire maximo circulo. Plin. lib. 2. cap. 8.
 Ambire terram aquls Oceanus. Ovid. 5. Fast. 82.
 Ambire baculum nexibus. Ovid. 15. Met. 659.
 Muros mare ambiebat. Curt. 4. 2. 9. Ovid. 5. Met. 361. Ambibat. Vid. Freinshem.
 Littora natatu. Stat. 3. Sylv. 2. h. e. Circuire.
 Ambire torrentibus. Virg. 6. Æn. 550.
 Ambibat fundamina Siculæ terræ. Ovid. 5. Met. 361.
 Vallum armis. Tacit. 1. Ann. 68. 1.
 Ambire, [ἀμύνειν, φιλοτιμᾶσθαι] Ambitionibus appetere, ut ait Nonius: vulgo brigare dicunt: h. e. Magistratum vel honorem petere, & ad eam rem omni studio incumbere. Cic. 11. Philipp. 19. Quod li comitia placeat in Senatu habere, petamus, ambiamus. Virg. 4. Æn. 283.
 — quo nunc reginam ambire furentem
 Audeat affatu? Ubi Servius, Ambire, blanditiis circumvenire. Nonius interpretatur Interpellare.
 Ego ambio, eed periclitor. Plin. Epist. lib. 6. 6.
 Ambire palmam histriionibus. Plaut. Amph. pro. 69.
 Ambivocibus variis, i. e. Ambitiose circumvenit. Valer. 7. Argon. 256.

Ambire, cum Inf. pro Cupere. Stat. 2. Sylv. 1. 254.
 — hunc ipse choro plaudente Philetas,
 Callimachusque fenex, Umbroque Propertius antro,
 Ambissent laudare diem.
 Ambit vitulam mater, pro Affectatæ, & studiose comitatur. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 127.
 Ambitur signis angulior infans. Claud. Paneg. 3. de Honor. August. 150.
 ΑΜΒΙΕΝΣ, Partic. Curt. 7. 26. Sedes ambientibus ramis connecta est. Sueton. Cæf. c. 18. Cum ambientis ut legibus solveretur multi contraderent.
 ΑΜΒΙΕΝΤΕΡ, Adv. Sidon. 7. Epist. 9. Ambienter expectere.
 ΑΜΒΙΤΙΟΥΣ, Partic. Ovid. 1. Met. 37.
 — Juslit & ambitæ circumdare brachia terræ. Cic. pro Planc. Populus Ædiles facit eos a quibus est maxime ambitus. Tacit. 3. Hist. 93. 3. Integer quoque rebus a Cæcina & primoribus partium jam Vitellium apernentibus ambitus.
 ΑΜΒΙΤΙΟΥ, Ænis. f. [φιλοτιμία] Ipsa actio ambientis, ait Festus. Circuitus, ambitus. Solin. c. 48. Nam filipinam intrinsecus favillaceam ambitio tantum extime cutis cohibet. Idem c. 35. Navigant autem vimineis alveis, quos circumdant ambitione tergorum bubulorum.
 Item Affectatio dignitatis aut honorum, ut Cic. 1. Off. 87. Miserima est omnino ambitio, honorumque contentio. Hoc per epægesin addidit Cic. Nam Ambitio, nihil aliud est quam Immoderata cupiditas honorum, aut gloria: sicut Avaritia, Cupido pecuniarum. Quod utrunque Sallustius multis verbis persequitur in Cæstina, ubi de Corruptis Romanorum moribus agit.
 Ambitio, duplex. Cic. in Sallust. 6. Cedo si fuerim in honoribus petendis nimis ambitiosus, non hæc dico popularem ambitionem, cujus me principem confiteor: sed illam perniciosam contra leges, cujus primos ordines Sallustius ducit.
 Ambitio nutrix avaritiæ. Claud. 1. in Conf. Stilich. 114.
 Ambitione metiri omnia. V. METIOR.
 Ambitione labi. Cic. in Bruto, 244. Non puto, inquam, existimare te, ambitione me labi, quippe de mortuis.
 Cretata ambitio. Pers. 5. Sat. 177.
 Demens. Claud. 2. Paneg. 186.
 Impatiens. Stat. 1. Theb. 129.
 Impotens. Sen. Thyest. 4.
 Inanis. Hor. 2. Epist. 2. 207.
 Levis. Ovid. 1. Fast. 303.
 Mala. Hor. 2. Serm. 6. 18.
 Misera gravique solutus. Hor. 1. Serm. 6. 129.
 Prava. Hor. 1. Serm. 6. 51.
 Solicita. Ovid. 4. Trist. 10. 38.
 Timida. Cic. pro Milon. 437. Scio enim quam timida sit ambitio, quantumque & quam sollicita cupiditas Consulatus.
 Ambitio nostra nititur in Domicio. Cic. 1. Att. 1. Sane sum perturbatus, tum ipsius Satyri familiaritate, tum Domicii, in quo uno maxime ambitio nostra nititur.
 Ambitio mortis. Claud. in Seren. Regin. 166.
 Ambitio exarierat. Liv. 4. Decad. lib. 5. In exitu jam annus erat, & ambitio magis quam unquam aliâs exarierat Consularibus comitis.
 Ambitionis manifestus aliquis. Tacit. 14. Ann. 29. Magna dum vixit veritatis illa, supremis testamenti verbis ambitionis manifestus.
 Ambitione relegata dicere possum, i. e. Sine amotione. Hor. 1. Serm. 10. 34.
 Ambitiones. Cic. 4. 132. Ut studia cupiditatesque honorum, atque ambitiones ex omnibus civitatibus tollerent. Idem 2. Tusc. 62.
 Ambitio præter notum significatum, Obsequium gloriosum significat. Sueton. in Othon. cap. 4. Nullo officii aut ambitionis in quenquam genere omisso. Budens. [Cur gloriosum? cons. Sall. Jug. 45. & 86.
 Ambitio, pro Occupatione gratiæ. Cic. 1. Q. frat. 1. præsertim quam ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint. Tacit. 1. Hist. 1. 4. Sed ambitionem scripteris facile averferis: obretatio & livor pronis auribus accipiuntur.
 Ambitio, Contentio & flagitatio. Cic. 13. Fam. 5. Nam quam multi a me petunt multa, quod de tua erga me voluntate non dubitent, non committito ut ambitione me conturbem officium tuum.
 Ambitione summa a populo contenditur magistratus. Cic. 4. Verr. 131. Et propter magnitudinem potestatis hic magistratus a populo summa ambitione contenditur, i. e. Pettitur: de Censura loquitur. Nonnunquam est Officii ostentatio quadam Nep. 10. 2. 2. Magna eum ambitione Syraculas perduxit.
 ΑΜΒΙΤΙΟΥΣ, Adj. [πρὸς ὀρέξει, φιλοτιμῶς] propr. Qui multum ambit, multaque amplectitur. ut, Annis ambitosus. Plin. 1. 5. c. 15. de Jordane loquens; Annis amoenus, & quantum locorum sitis patitur, ambitiosus. i. e. Magni ambitus, sive Multa ambiens. Lascivus hederis ambitiosior. Hor. 1. Carm. 36. 18. Ambitiosa oppida dixit. Solin. c. 17. pro Oppidis que magni sunt ambitus.
 Ambitiosus, & qui ambit, & qui ambitur dici potest, inquit Geil. 1. 9. c. 12. [Sed vellem, ut in aliis, sic in hac quoque voce accipitis hujus significationis exempla protulisset.
 Ambitiosus, Ambitione laborans. Cic. pro Flacc. 42. qui ita sit ambitiosus, ut omnes vos, nosque quotidie perfratet. Hor. 2. Serm. 3. 165. — verum ambitiosus & andax.
 Amicitia ambitiosa, Quæ plurimum ostentationis, nihil aut parvi rei habent: cujusmodi nunc sunt inter aulicos. Cic. 1. Att. 13. Nam illæ amicitiosæ nostræ, sicuti amicitiosæ, sunt in quodam splendore forensi, fructum domesticum non habent.
 Atria. Martial. lib. 12. ad Client. 69.
 Atria si sapias ambitiosa colas.
 Amor. Ovid. 2. Amor. 4. 43.
 Ars. Plin. lib. 29. cap. 1. De arte medica loquitur.
 Cafa. Martial. lib. 12. 67.
 Et casa divitiis ambitiosa latet.
 Colus. Claud. Quart. Conf. Hon. 593.
 Decreta ambitiosa vocantur, Quæ per gratiam & favorem facta sunt. Ulpian. l. 3. ff. De minor. D. Severus hujusmodi Consulium vel Præfidum decreta, quasi ambitiosa esse interpretari sunt.
 Diligentia. Ulpian. 1. Si bene collocata. D. De usufr. & fruct. Nam inter Insolentiam curiosam, & diligentiam non ambitiosam multum interest. Diligentia non ambitiosa est, justa & accurata, nec nimia, nec affectata, nec famæ aucupatrix. Budens. Dux.

Dux, i. e. Gratiae aucupator. Liv. 4. Decad. lib. 9. Carminaque et militibus ea in Imperatore dicta, ut facile appareret, in ducem indulgentem ambitiosumque ea dici: triumphumque esse magis militari favore quam populari celebrem.
 Felicitatio. Quintil. lib. 1. cap. 4.
 Gloria. Stat. 6. Theb. 435.
 Homo. Cic. 13. Fam. 1.
 Honor ambitiosus. Ovid. 8. Met. 277. i. e. Qui ambitiosus facit: ab effectu, vel Quem ambitiosus sectantur ambitiosi. Heins. edidit Invidiosus q. V.
 Imperator. Cic. pro Muren. 20.
 Ornamenta. Hor. in Arte Poet. 447. De versibus loquitur.
 Pauper. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Rogationes. Cic. 6. Fam. 12.
 Sententia iudicis. i. e. Per gratiam et favorem lata. Suet. in Domit. c. 8.
 Ambitiosus in malis. Quintil. lib. 6. Non sum ambitiosus in malis, nec lacrymarum augere causas volo. & Ovid. 3. de Ponto, 1. 84.
 Pro nostris ut sis ambitiosus malis.
 In honoribus petendis. Cic. in Sallust. 6.
 In laude. Martial. lib. 1.
 In aliquem. Cic. 1. Q. frat. 2.
 Ambitiosum etiam, Enixum dicunt, & Affectatum, quod Graeci περιπαυδουσι dicunt, i. e. Ingenti studio factum. Tacit. 2. Hist. 49. de Othone loquens, Ambitiosus id precibus petierat, ne amputaretur caput, ludibrio futurum. Budaeus. Cic. Valent tamen apud Caesarem non tam ambitiosus flagitationes, quam necessitaria. Ita Amicitiae ambitiosae, Rogationes supra. Praeceptor ambitiolis utilia praefert. Quintil. 1. 2. Idem 6. 5. Ambitiosum declamandi sudorem.
 Ambitiosus pro Gratiolus posuit Iustin. 17. 2. 6. Ambitiosus apud populares. Et 30. 2. 2. Ambitiosus pulchritudinis scortum. [Potesit tamen & his locis accipi, pro Favorem captante & Valde blandiente. Videlicet rute xpende utrumque locum.]

AMBITIONE, Adv. [περιπαυδουσι] Per ambitionem. Liv. 1. Isque primus & petiisse ambitiosae regnum, & orationem dicitur habuisse, &c.
 Ambitiosae agere. Cic. 7. Att. 3. Utrumque vero simul agi non potest, & de triumpho ambitiosae, & de Repub. libere.
 Ambitiosae corrigere orationem. Cic. 15. Att. 1. Brutus noster misit ad me orationem suam habitam in concione Capitolina, petivique a me, ut eam ne ambitiosae corrigere ante quam ederet. Ambitiosae autem corrigere dicitur is qui in amici scriptis pauca mutat, quod vereatur ne eum offendat, ambitiosus in eius gratia retinenda. Alii aliter exponunt Ambitiosus quam honestius defendere. Tacit. 4. Hist. 40.
 Ambitiosus facere aliquid. Cic. 3. Fam. 7. Quum in isto genere multo etiam ambitiosius facere soleam, quam honos meus, & dignitas postulat.
 Ambitiosae fovere aliquem. Liv. Decad. 4. lib. 8.
 Ambitiosissime petere provinciam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Ambitiosae pro aliquo scribere. Cic. 13. Fam. 69.
 Ambitiosae tristis. Martial. lib. 1. praefat. Siquis tamen tam ambitiosae tristis est, ut apud illum in nulla pagina Latina loqui fas sit.

AMBIVS, us. m. [περιπαυδουσι] Varro 4. de L. L. Ambitus iter, quod circumduco teritur, nam Ambitus Circuitus: ab eoque xti, tab. interpretes, ambitum parietis, circuitum esse describunt. Festus, Ambitus proprie dicitur inter vicinorum aedificia locus duorum sedum & femipedis ad circumuendi facultatem relictus, ex quo etiam honoris ambitus dici coepit est a circumuendo, supplicandoque. Ambitus proprie dicitur Circuitus aedificiorum, patens in latitudine pedes duos & femissem, in longitudinem idem quod aedificium. Sed & eodem vocabulo, crimen avaritiae vel Affectati honoris appellatur. Haecenus Festus. Nisi posteriora Pauli sunt descriptoris.

— Iethalisque ambitus Urbi,

Annua venali referens certamina campo.

Ambitus aedium. Cic. in Topic. 14. Quoniam P. Scævola id solum esse ambitus aedium dixerit, quantum parietis communis tegendi causa tectum projiceretur.
 Aque. Hor. de Arte Poet. 17.
 Mollis ambitu omenta pingues viscerum obtendunt sinus. Sen. OEdip. 370.
 Navigationis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Nominum. Plin. lib. 15. cap. 30. i. e. περιπαυδουσι.
 Operis totius ambitus. Curt. 5. 1. 26. conf. 4. 8. 2.
 Rotundus ambitus. Cic. de Univerf. 23. Sic animus a medio profectus, extremitatem caeli a suprema regione rotando ambitu circumjicit.
 Stellarum rotundi ambitus cognoscitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 49.
 Metaph. Ambitus facere circa aliquam rem. Liv. 27. 27. extr.
 Ambitu suo adfringere. Sen. Epist. 12.
 Ambitus verborum. Columel. lib. 2. cap. 2.
 Ambitus verborum, pro Periodo. Cic. in Bruto, 162. Comprehensio, & ambitus ille verborum (si sic περιπαυδουσι appellari placet) erat apud illum contractus & brevis. Cic. 2. de Orat. 184. Quae si in extremo breviora sunt, infringitur ille quasi verborum ambitus: sic enim has orationis conversiones Graeci nominant. Cic. in Orat. Perfecto completoque verborum ambitu gaudent aures meae, & curta sentiunt, nec amant redundantia. Idem ibid. Arguti, certique & circumscripti verborum ambitus conceduntur.

Ambitus, pro affectati honoris, & malis artibus petiti crimine. Lucan. l. 1. 179.
 Ambitus & largitio. Cic. 2. de Orat. 105. Et de ambitu raro illud datur: ut possis liberalitatem ac benignitatem ab ambitu atque largitione sejungere.

Ambitus acrior. Tacit. de Germ. 37. V. ACER.
 Immanis. Cic. 2. Q. frat. epist. ult. Ambitus redit immanis: nunquam fuit par.

Accusari ambitus. Cic. pro Coel. 16.
 Damnari ambitus. Cic. de Clar. Orat. 183.
 Iudicium ambitus. Cic. pro Cluent. 114.
 Lex ambitus: Quae de ambitu vindicando lata est: quales fuerunt multae: de quibus consulat Ant. Augustin. de Legg. & Senatusconsult.
 Ambitus, pro Aucupatione gratiae, & vitiosa emerenda faemae cupiditate, a Quintil. ponitur, lib. 4. cap. 1. Est enim (inquit) nonnunquam pravus iudicibus hic ambitus adversus amicos. Idem lib. 12. cap. 7. Summovendum vero est utrumque ambitus genus, vel potentibus contra humiles venditandi operam suam, vel illud etiam jactantius minoris utriusque contra dignitatem attollendi.

Ambitus item Quaevis contentio nimia & dedita opera navata. Scri. Med. 399. — Segnis hic ibit dices

Tanto petitus ambitu tanto datus. Tacit. 1. Hist. 19. 5. Ambitu remanenti aut eundi, ut quemque metus vel spes impulerat. Flor. 1. 16. Gemmeis & argenteis armis, discolori veste usque ad ambitum ornata gentem. i. e. usque ad ostentationem exquisito luxu.

AMBIVS, inis. f. Circuitus. Apul. in Atclep. Tempus per alterius ambitudinem rediens.

AMBIVS, oris. m. Qui ambit. Paulin. Epist. 13. sect. 16. Aeterna laudis ambitor. conf. Lamprid. in Alex. cap. 28. & Sallian. lib. 5. de Gubern. p. 118. Baluz.

AMBIVS, Nomen gent. Roman. ut L. Ambivius Turpio, actor comicus qui plerasque Terentianae fabulas docuit. Meminit autor Dialog. de Orat. cap. 20. & Symmachus 10. Epist. 2.

AMBIVS, Idem quod Bivium. Varro apud Nonium 6. 15. Hic in ambitu natum confendimus palustrem.

AMBLADA, ae. f. Pissida Urbs. Steph. & Strab. lib. 12. Hinc Ambladenfium vinum. Strab. l. c. p. 392.

AMBO, ae, o. [αμβου] Nomen est collectivum de duobus. Cic. 1. de Divin. 70. Quorum amborum generum una ratio est. Fit a Graeco αμβου, ut ait Festus.

Uterque & Ambo, differunt. Utrumque fecisse dicimus, si & hic & ille fecerit divinum, ut, Uterque fecit domum: ergo duae domus factae sunt. Ambos fecisse dicimus, si duo conjunctim aliquid fecerint; ut, Ambo sibi monumentum constituerunt: h. e. Unum monumentum commune. Ter. prol. And. 10. Qui utramvis recte norit, ambas noverit. [Sed aliud Utervis, ac Uterque, Ambo (ait Sospiter lib. 1.) non est dicendum, nisi de iis qui uno tempore quid faciunt: ut puta, Eteocles & Polynices ambo perierunt: quali dicas, Una. Romulus autem & Africanus non Ambo triumphaverunt, sed Uterque, quasi Diverso tempore. Ex Parthasio in Claudianum. [Sed hanc differentiam neglexisse optimos auctores satis apparet vel ex illo Tibulli 3. 5. 18. quod totidem verbis Ovid. 4. Trist. E. leg. 10. v. 6. expressisti, si fides MSS. Cum cecidit fas consul uterque par. Ambo & uterque. Cic. in Orat. 11. Vicinus amborum, in neutro excellens, utriusque particeps, vel utriusque (si verum querimus) potius expers.

Ambo una. Ter. Eun. 4. 4. 35. Una ambo abierunt foras.

Ambo, m. in accus. Hor. 2. Serm. 3. 180.
 Prater ea ne vos titillet gloria, jure Jurando obstringam ambo. Plaut. Rud. 3. 5. 7. Jube dum recedere istos ambo illic modo.

Ambo iter peragunt. Hor. 2. Serm. 6. 99.
 Ambo convenimus. Virg. 5. Ecl. 1.
 Ambo florentes atatibus. Virg. 7. Ecl. 4.
 Ambae una feruntur junctis frontibus. Virg. 5. Aen. 158. de Centauro & Priiti navibus loquens.

Ambas buccas iratus inflat. Hor. 1. Serm. 1. 21.
 Ambas palmas ad coelum tendit. Virg. 10. Aen. 596.
 Ambabus manibus proverbiale est pro Sedulo, toto conatu. Ambobus pedibus fugere, & Celeriter.

AMBO, onis. m. [αμβου] Suggestus aut Cathedra unde verba sunt. V. Bebel. de Aof. L. L. p. 50. απο τε αμβου, i. e. αμβου, Ver. Spelm. Gloss. in Scrib. & Voff. Etym. fol. 22. Phavorin. Lexic. in verb. Utuntur hac voce Scriptores Ecclesiastici. Pricifis Latinis ignota est. Bebel. in Facet. de Sacerdot. Cathedra illa concionatoria, quam indocti ambonem vocant.

AMBRACIA, [Αμβρακία] Nobilis est civitas Thesprotiae Epiri, ab Ambrace Thesproti filio, hodie vulgo Larra appellari dicunt, quod negat Hard. ad Plin. lib. 4. cap. 1. Qui Ambrakia potius vocari docet hodieque. Aliquando dicta est Epua & Paralia. Hermolaus ex Steph. Meminit Plaut. Stich. 3. 2. 35. Hanc diu oppugnatum in deditionem accepit M. Fulvius Consul. Roman. Liv. lib. 38. 9.

AMBRACIUS, [Αμβρακιου] Adj. Qui ex Ambracia est. Frondes. Stat. 2. Sylv. 2. 8.
 Ora. Lucan. lib. 5. 652.
 Pontus. Stat. 4. Theb.
 Sinus, quo mersa est Aetarnia, ut testatur Plin. lib. 2. cap. 90. Hodie The gulse de Larra.

AMBRACIENSIS, Ambraciae cives & incolae. Liv. 4. Decad. lib. 8. Ut Ambracienfes compelleret ad deditionem. Sic ibidem iterum ac sapies.

AMBRACIOTE, Idem qui Ambracienfes. Aurel. Vict. in Fulv. Nobiliori c. 52. Consul Helios Ambraciotasque in deditionem accepit. Plin. 14. 7. Apollodoros Medicus in volumine quo fualit Ptolemeo regi quae vina biberet, laudavit Leucadium, Ambrocioten & Peparethium. Graecum tamen potius, quam Latinum est.

AMBRICES, Tegulae, quae transversae, afferibus & tegulis interponuntur. Festus. Turnebus Adv. 14. 12. Regulas non Tegulas legit, id quod sensus, inquit, ipse declarat: sed & Francorum lingua, quae articulo addit tabellas quibus lacunaria texuntur, aut aedes obducuntur Lambris vocat: quod cum sit, aedes Lambricari, pro Ambricari dicit. [Forte tamen Festus Ambrices, antiquo pro Imbricibus posuit, quod est tegularum genus. Illud enim ex Gr. αμβριου facilius, quam posterius desclititur, unde placet accrescere Grammaticis.

AMBRONES, fuerunt Gens quaedam Gallica, qui subita inundatione maris quem amississet sedes suas, rapinis & praedaitionibus se suosque alere coeperunt. Eos, & Cimbro, Tentonesque C. Marius delevit. Ex quo tractum est ut turpis vita homines Ambrones dicerentur. Festus. Ita sistor. Ambro, Devorator, decoctor, luxuriosus, profusus. V. Chiliad. & Scalig. ad Fest.

AMBRONINUS, a, um. Adj. Autor. Anon. apud Cathol. Tu habes luroninam buccam & ambronina labia.

AMBROSIA, [αμβροσία] Herba quam alii Botryn, alii Artemisiam vocant, teste Dioscor. & Plin. lib. 27. cap. 4.

Poetae fabulantur Ambrosiam appellari cibum, idemque Unguentum deorum: quemadmodum Nectar, potum. Hinc etiam dictam aiunt ex α στερησις & θεορις, mortalis: interposito μ, vocalitatis gratia: vel quod mortales eam non edant: vel quod qui eam ederint, immortales evadant. Ovid. 1. de Ponto, 10. 11.

Nectar & ambrosiam latices epulasque deorum.

Ambrosia alendus, proverbialis figura dicitur, Qui est egregius & velut diis aequandus. Ufus est Cic. 2. de Orat. 234.

Ambrosia dulci dulcius. Catul. 9. 6. 2.
 Ambrosia salubris. Virg. 12. Æn. 419. — spargitque salubris
 Ambrosia fucos, & odoriferam panaceam. [Nisi accuf. plest Salubris h. l.]
 Ambrosia, Antiodoti nomen, quod Zopyrus Ptolemæ regi composuit.
 Cels. lib. 5. cap. 23. 2.
 Ambrosia, Dionysii festum, apud Iones in primis, qua Lenæ & Chœo
 dicebantur. Cels. lib. 28. cap. 25.
 AMBROSIVS, [Ἀμβροσιος] Proprium nomen, quod interpretatur Divi-
 nus, seu Immortalis. In primis clarus hoc nomine episcopus Mediola-
 nensis, qui floruit seculo Christiano quarto, temporibus Valentiniани,
 Gratiani, Theodoli & Honorii Impm. Numeratur inter 4. patres Latinos,
 quos, quia cæteros antecellunt, Cardinales vocamus. 3. reliqui sunt Hiero-
 nymus, Augustinus, Gregorius M. Cum Ambrosius ab Justina imperatrice
 persecutionem pateretur, instituit hymnos & psalmos more Orientalium
 decantari, ne populus mæroris tædio contabesceret. Durand. l. 5. Ra-
 tional. p. 82. Ex Augustin. quem vide 9. Confess. 7. Ipse quoque Ambrosius
 (V. Cassandr. Epist. ded. in Hymn. Ecl.) haud paucos hymnos venu-
 stissime conscripsit: quorum hæc fere ratio est, ut quarto quoque versu
 sententiam absolvant, ut alternis vicibus cantari possint. Qui canendi mos
 mire ecclesiis placuit. Hinc Hymni omnes hac rationi compositi, quorum
 in ecclesiis usus est, dicuntur AMBROSIANI, quemcumque tandem au-
 ctorem habeant. Tales multi sunt qui a nonnullis Ambrosio tribuuntur,
 nec vero ab illo compositi sunt, sed ab aliis ad illius modulum. v. g. qui
 incipit, Magna Deus potentia, &c. item, Conditor, almae fiderum, &c.
 inprimis, Te Deum laudamus, &c. Ambrosianus Hymnus dicitur.
 AMBROSIVS, a. um. Adj. [Ἀμβροσιος] i. e. Ex ambrosia, vel Ad ambrosia-
 rum pertinens. Martial. lib. 4. 8.
 Temperat ambrosias quam tua cûra dapes. Virg. 1. Æn. 403.
 Ambrosiaque comæ. Ubi Serv. Ambrosia comæ, aut deorum unguento
 oblita. h. e. Ambrosia: aut certe abusive dixit, Divina comæ.
 Color ambrosius Apul. Milet. 10. p. 254. Corpus 8. p. 205. Pedes 11.
 p. 258. pro Pulchris, quales corum sunt qui pascuntur ambrosia.
 Liquore ambrosio membra spargit. Stat. 9. Theb.
 Sineu ambrosio puerum complexa. Claud. Epit. 22. v. 110. V. Barth.
 Advers. 24. 22.
 Succus Ambrosius. De Vinis. Sil. Ital. lib. 7. 210. Columel. lib. 10. c. 39.
 AMBROSIVS, alterum Adj. [Ἀμβροσιος] ut, Ambrosiaca vitis.
 Plin. lib. 14. cap. 3. Sed sunt etiamnum insignes, uva non vino, ambrosia-
 ca, duracina.
 AMBRYVS, vel AMBRYSVS Nomen duarum urbium, quarum unam
 Strabo locat in Phocidæ, alteram in Bœotia. Quidam Amphiphrym rectius
 dici affirmant. V. Steph.
 AMBUBAIÆ [Ἀμβυβαίαι] sunt, Porphyriore auctore, Mulieres impu-
 dicæ, vagæ ac viles; quibus nomen hoc cafi vanorum & ebriatæ balu-
 tiantium verborum quidetur esse inditum. Acon vero sic: Ambubaie di-
 cuntur mulieres tibicina lingua Syrorum. Etenim lingua eorum, tibia five
 symphonia, Ambubaia dicitur. Dicta ab *Ambub*, quo vocabulo Syri *ἄβυβος*
 significant. Inde *Ambubaia*, ἄβυβος, ut docet Scaliger. Conject. ad Varr.
 p. 54. & comment. in Copam. Virg. p. 256. Alii dicitis putant, quod a M,
 i. e. Circum BAIAS, Locum antenisimum, & voluptatibus plenum,
 versarentur. V. Hadr. Turneb. 11. Advers. 23. & Lav. Torrent. Comm.
 in Suet. & Lex. Pitife. Suet. in Neron. c. 27. Inter scortum totius urbis
 ambubaianumque ministeria. V. ibi Casaub. qui Scaligeri & Canini, qui pu-
 ram putam Syram tradidere hanc vocem, opinionem laudat ac confirmat.
 conf. Steph. le Moyne in notis ad Varia Sacra, p. 471. Hor. 1. Serm. 2. 1.
 Ambubaianum collegia, pharmacopole,
 Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne.
 AMBUBEA, [Ἀμβυβεία] vel (ut aliis placet) AMBUBIA, Ægyptio nomine
 nobilior est quam Latin. Cichorium enim nomen nescit. Dicitur & Erraticus
 Intubus, flore cœruleo, qui nubilo etiam die panditur, & cum eo cir-
 cumagitur in occasum, noctu semper compressus. Hæc Ruell. l. 2. c. 120.
 Idem l. 1. c. 20. Erraticum vel agrestem intubum, cichorium, ambubeiam,
 & Græcis picrida, eandem esse herbam censuit, qui bonos auctores evoluerit.
 Ambugiam apud nos quidam appellaverit Intubum erraticum. Plin. l. 20. c. 8.
 Ubi Hermolaus docet eam a Cornelio Celso vocari Ambubeiam. 2. 30. Alii
 putant Celsi codices, unius literæ perverfione, ex Ambubeia in Ambubeiam
 deflexisse, nomine videlicet ducto ab Ambulando: quod mire convenit
 cum voce Pliniana Erraticum. Vetus Budei codex membranaceus in il-
 lo Plinii loco habet Ambubulam. Sex alii codices Pliniani, & ipsi vetustii,
 atque adeo membranacei, qui apud nos sunt, habent Ambulam. V. Har-
 duin. ad Plin. l. 20. c. 8. Conf. Lud. Non. de Re Cib. l. 1. c. 12.

AMBULACRUM, V. AMBULO.
 AMBULO, [περιπατέω] Ære, ab Ambio deducitur, quod est Circuire; si-
 gnificat autem huc atque illuc ire, proprie tamen exercitacionis, aut animi
 causâ: quod & Deambulatio dicitur. Plaut. Men. 2. 2. 4. Convivæ am-
 bulant ante ostium.
 Ambulare, [περιπατέω] Ire, gradiri, incedere. Plin. lib. 10.
 cap. 65. Muræ Ægyptii bipedes ambulantes, ceu Alpini. Plaut. Bacch. 4.
 8. 55. Cum illa neque cubat, neque ambulat.
 Ambulare pedibus. Plaut. Truc. 2. 6. 46.
 Ambulare passus quingentos, aut septingenta millia passuum. Plin. l. 20.
 cap. 2. Cic. pro Quint. 79.
 Ambulant aves. Plin. lib. 10. cap. 38. Ambulant aliquæ, ut cornices: fa-
 liunt aliquæ, ut passeræ, merule, &c.
 Ambulant naves. Cato de R. R. cap. 1. Amnis, qua naves ambulant.
 Ambulare maria. Cic. 2. de Fin. 112. Quum Xerxes tantis classibus, tan-
 tisque equestribus & pedestribus copiis, Hellefponto juncto, Athoque per-
 folio, maria ambulavisset, terraque navigasset, &c. Ubi nota ambulare
 ἄβυβος (active) usurpata.
 Ambulavit possessio per multos. Ulp. in l. Sed & si §. Perinde D. de petit.
 hered. l. e. Sæpius possessio mutata est, & ab uno ad alterum translata:
 qua in significacione sæpe hoc verbo JCI utuntur. Nam & Emptiones
 eodem modo per plures personas ambulasse dicuntur in l. sed ubi 15. D.
 de minor.
 Ambulare foro transverso. Cic. 3. de Orat. 131. M. vero Manlium nos et-
 iam vidimus transverso ambulante foro.
 In litore. Cic. in Bruto, 96.
 In sole. Cic. 2. de Orat. 60.
 Cum aliquo. Cic. 4. Acad. 5.
 Recte. Cic. 9. Att. 5. Si enim recte ambulaverit qui hanc epistolam tu-

lit, in ipsam tuam diem incidit.
 Eo modo autem ambulat Cæsar. Cic. 8. Att. 22. Eo modo autem ambulat
 Cæsar, & iis diariis militum celeritatem incoitat, ut timeam ne citius ad
 Brundisium, quam opus sit, accesserit.
 Ambulat demissis tunicis. Hor. 1. Serm. 2. 25.
 Ambulare libera per tuas vias. Ovid. 1. Fast. 122. de Pace loquitur.
 Ambulet ante noctem cum facibus. Hor. 1. Serm. 4. 51.
 Ambulare erecto pectore. Claud. in Eutrop. 1. 307.
 Ambulare superbum. Hor. Epod. 4. 5.
 Licet superbus ambules pecunia,
 Fortuna non mutat genus.
 Ambulare in jus. Plaut. Curc. 5. 2. 23. Ambula in jus. Ter. Phorm. 5. 7.
 (al. 8.) 43. In jus ambula. Ubi Donatus, ad iudicem eamus scilicet:
 nam Jus pro Loco est. Sed in quo Prætor jus reddidit: Itaque in jus ire &
 ambulare, non est Ad iudicem ire (ut putat Donatus) sed Ad Prætorum.
 [Quid sibi velit hæc correctio Donati interpretationis non assequor. Ipse
 Donatus quidem paulo infra ad v. 88. In jus eamus. Ad prætoris, inquit
 fellam. Sed minus recte, ut e quidem censio, in Fabula Græca ipse Pal-
 liata Prætoris mentio injicitur. Poterat melius verbis ipsius Terentii ad
 iudices. V. Act. 1. Sc. 3. v. 79. & 2. 1. 57. Pertinebat enim Actio ἔξουσις,
 seu Neglectarum nuptiarum ad Heliastarum dicalterium Athenis.
 Ambulat hoc caput per omnes leges. Plin. lib. 10. cap. 50. quasi dicar,
 Irvagatum est, utpote in legibus passim repetitum.
 Bene ambulato. Plaut. Capt. 2. 3. 92. & ibid. 2. 2. 119. Bene ambula &
 redambula: formulae sunt bene precandi abituris.
 Dionysii Catopis præceptum est: Cum bonis ambula, i. e. Converse, ut
 Boxhornius in Quæst. Rom. interpretatur. Quæ ratio loquendi veteri
 Bibliorum interpreti frequenter usurpata.
 Ambulari, pass. in tertis per. Plin. l. 23. c. 1. Si statim bina stadia am-
 bulentur. Et impersonaliter. Varro 5. de L. l. 1. Sedetur, ambulatur. Conf.
 Gell. l. 2. c. 2. Ambulatum deducebantur milites ordine velut dimicacionis
 causa. Veget. 1. 27. Exercitium militare de quo V. Lex. Pitife. in
 voce AMBULATORIA.
 Ambulans cœna. i. e. Ambulatoria. Martial. lib. 7. 47.
 Pro mensis habet Annius ministros:
 Transcurrunt gabatæ, volantque lanceæ
 Has vobis epulas habete lautis,
 Nos offendimur ambulante cœna.
 Ambulans fluvius. Plin. lib. 5. cap. 9.
 AMBULATORIO, ðnis. f. [περιπατός] Cic. 5. de Fin. 1. Constitutum in-
 ternos, ut ambulationem pomeridianam conficeremus in Academia.
 Ambulatione cibos perficere Athletas maluit. Plin. lib. 11. cap. 73.
 Ventum est in ambulationem. Cic. 1. de Orat. 28.
 Ambulatio, Locus ad ambulandum, idem quod Ambulacrum. V. Lex.
 Pitife. Vitruv. lib. 5. cap. 9. Circa theatra sunt porticus & ambulationes:
 quæ videtur ita oportere collocari, ut, &c. Columel. lib. 1. cap. 6.
 Ambulationes meridiano æquinoctiali subiectæ sint, & ut hyme plu-
 rimum solis, & æstate minimum recipient. Conf. Catull. 56. 6. & Buchn.
 ad Plin. Epist. n. 513.
 AMBULATORIUNCULA, dimin. [περιπατητόν] Cic. 2. Fam. 12. Cum
 una mehercule ambulatiuncula, atque uno sermone nostro omnes fructus
 provincie non confero.
 Ambulatiuncula, Parva ambulatio. De loco dictum. Cic. 13. Att. 29.
 Tecta igitur ambulatiuncula addenda est.
 AMBULATOR, ðris. m. [περιπατητής] Qui huc & illuc sæpe ambulat.
 Cato cap. 5. Villicus ne sit ambulator. Columel. lib. 1. cap. 8. Villicus
 enim (quod ait Cato) ambulator esse non debet. Martial. lib. 1. 42.
 AMBULATORIUS, icis. f. [περιπατητικός] Cato cap. 143. de villicæ officio
 loquens, Ad cœnam ne quo eat, neve ambulator sit.
 AMBULATORIUS, Adj. [περιπατός] ut, Turris ambulatoria, que ro-
 tis & machinis admovebatur muris, ad urbes oppugnandas: ut meminit
 Veget. 4. 17. Hirt. Bell. Alex. lib. 4. cap. 2. Præterea ambulatorias to-
 dem tabulatorum confixerant. subaud. Turres. V. Vitruv. 10. 19.
 Ambulatoria porticus. Ulp. in l. ficuti §. Competit. D. Si ser. vind.
 Ambulatorius, JCI ponant pro Mutabilis & inconstans, quemadmodum
 & Ambulare pro Mutare, ut ante diximus. Hinc
 Ambulatoria actio, i. e. Mutabilis, a persona in personam transiens. l.
 fin. C. de furt.
 Conditio in l. servus 34. D. de statu lib.
 Potestas legis. l. erit. 10. D. de fund. dot. i. e. Mutabilis ad permittend-
 am alienationem.
 Voluntas retatoris usque ad mortem. l. quod si 4. D. de adim. leg.
 Ambulatoria voluntas. Cels. Calcagn. in Orat. pro Alphonso duce Ferr.
 p. 533. H. St.
 Ambulatorium operculum. Plin. lib. 21. cap. 14. de alveariis loquens.
 i. e. Quod facile huc & illuc moveatur.
 AMBULATORIUM, i. n. Locus aptus ad ambulandum. Cathol.
 AMBULACRUM, i. n. [περιπατός] Locus in ædificiis ad deambuland-
 um accommodatus. Festus, Ambulacra, ambulationes. Perotus dicit
 Xystum Græce dici locum exercitacionis corporis accommodatum, Latine
 autem Ambulationem vel Ambulacrum. Plaut. Mostell. 4. 2. 69. Gynæ-
 ceum ædificare vult hinc in fuis, & balneæ, & ambulacrum, & porticum.
 Longa ambulacra. Gell. lib. 1. cap. 2. Propulsiamus caloris incommoda
 lucorum umbra ingentium, longis ambulacris & mollibus ædium poti-
 cum refrigerantibus lavacris nitidis.
 Luculentum, V. LUCULENTUS.
 AMBULATILIS, Adj. [περιπατητός] hinc Ambulantes funduli Vitruvio
 lib. 10. cap. 13.
 AMBULATORIA, a. f. Veget. de R. Vet. 2. 5. Ambulaturæ gratiam perdere.
 AMBULATORIUS, ðs. m. Idem. Arnob. lib. 1. p. 28. Christus scitur ambu-
 latorum dedisse contractus. i. e. Ambulandi facultatem.
 AMBULI, cognominati sunt a Laconibus Cætor & Pollux, quorum etiam
 ata fuit eo in loco ubi & Jupiter & Pallas eodem cognomine colebantur.
 Paufanias.
 AMBURFALE, vel AMBURBIUM, dicitur Sacrificium, quo urbem cir-
 cuit & ambit victima, ut ait Servius in Virg. 3. Ecl. 77. Feltus vero, Am-
 burbiales (inquit) hostiæ dicebantur, quarum circiter terminos urbis duce-
 bantur. V. Salmaf. in Vopiscum p. 361.
 Amburbalia erant quæ & Robigalia, ferie illæ, quibus supplicabatur ad ur-
 bis, agrorum & ætegetum calamitates avertendas, quarum exemplum fere
 jun

iam superest apud Catholicos. Veterem hunc ritum solennem describit Lucanus lib. 1. 592. &c. V. Lex. Pitisc.
A M B U R O, sibi, sum, [περιουρα, περιουρα] ēre. Circum urere. Plaut. Epid. 5. 2. 9. Quaque tangit, omne amburit.
 Amburi, de cadavere dictum. Cic. pro Milon. 87. Sine funere, oblitus cruce & luto, spoliatus illius supremi diei celebrat, quam concedere etiam inimici solent, amburetur etiam abjectus. h. e. Imperfecte cremaretur. De Clodio loquitur.
 Amburere ponitur etiam pro Comburare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundinum pulli ad cinerem ambusti, multis morbis medentur. i. e. Combusti.
 [Quomodo fortassis legendum est. conf. l. 30. s. 12. e. Conf. l. 4. c. 4. Adscripterat II. St. Immo non idem est.

A M B U S T U S, a, um. [περιεπλησθησθε, περιεπλησθησθε] Vet. Gloss. Circum ultus, inquit Festus.

Ambusta fortunarum reliquie. Cic. pro Domo sua, 113. Qui denique ambustas fortunarum mearum reliquias suas domo comportari jubebrent.
 Apud Valerium Caputem est de Ambustis. Livius l. 22. (c. 35.) Tum experta nobilitas, parum fuisse virium in competitoribus, L. Emilius Paulum, qui cum M. Livio consul fuerat, & damnatione collegæ & sua prope ambustus evaserat, infestum plebi, diu ac multum recusantem, ad petitionem compellit. Idem (c. 40. in oratione Pauli) Se populare incendium priore consulatu semitium effugisse. Idem h. l. Semitius, (quod priore loco Ambustus.) Tracta metaphora, inquit B. ab invidia criminum, qua flagrare dicitur, vel a fulmine accusationis. H. St. [Ego vero potius, a fulmine Damnationis dixissem, quam Accusationis, ut hic Beroldus, hunc enim intelligi velle auctorem hujus animadversionis Stephanum arbitror. Quamquam Livius loc. postea, a iudicii quasi incendio arcescit. Apud Val. Max. quidem lib. 8. cap. 1. de Jadic. Publ. occurrit lemma, Ambusta, his Verbis prepositum: Atque ut eos quoque referamus, qui in discrimen capitis adducti, neque damna, neque absoluti sunt: Verum quum non his proprie competat id verbi, sed omnibus, qui ære damnationem effugerunt, ut vel Pauli exemplo conitat, ab ipsius Valerii manu esse non puto.

Juga taurorum. Claud. de Bell. Get. 24.
 Sude ambusta truncus. Sen. Hippol. 10.
 Fervoribus ambusta Ariana regio. Plin. lib. 6. cap. 23.
 Incendio. Cic. 3. Verr. 70. Hic sociorum ambustus incendio.
 Fulminibus. Plin. lib. 3. Epist. 11.
 Pruinis lumina. Valer. 4. Argon. 70. de Prometheo.
 Aggere ambusto flagrantis ripe. Claud. 1. in Ruf. 120.
 Aquis ambusta, li statim ovo occupentur, pustulas non sentiunt. Plin. lib. 29. cap. 3.

Sonipes. Claud. de Sext. Conf. Hon. 344.
 Illinere ambusta. Plin. lib. 24. cap. 10.
 Illinere ambustis cruda cannabis. Plin. lib. 20. cap. 23.
 Offibus ambustis arva premit liaca. Ovid. ad Liviam, 434.
 Igni ambusta vel frigore. Plin. lib. 24. cap. 8. Tacit. 13. An. 35. 5.

A M B U S T U S, Cognomen est Fabiorum. Primus hoc gessit Fabius Eburus, quod fulmine esset ambustus, qui & Pullus Jovis ideo dicebatur, ut scribit Festus. V. Signon. de Nom. Rom. cap. 5. Ab hoc Fabio tanquam hæreditarium ejus posterit retinuerunt. V. Lex. Pitisc.

A M B U S T U L A T U S, a, um. Plaut. Rud. 3. 4. 65. Te ambustulatum obijcimus magnis avibus pabulum.

A M B U S T I O, ōnis. f. Plin. 23. 4. Myrtenum oleum medetur ambustionibus.

A M B U R V O, are. est Corpus salu reciprocare, prout Salii facere solebant, de quibus apud Fest. & Non. Lucilius.
 Presul & amburvat, sic vulgo redemptuat inde. Ita emendat locum Scaliger. V. Voff. Etym. p. 568.

A M C

A M C H S A, dicuntur Vasa que Calata appellamus, quod circumcedendo talia hant. Festus. Bulgeng. de Conviv. 4. 11. Grapald. de Part. Dom. II. 3. 10.

A M E

A M E C U M, & **A M E C A M**, pro Amico & Amica, antiqui dicebant. Laberius in Jacu Averno mulierem fuisse amecabundam scripsit. h. e. Aman-tem Nonius. Festus in Amicitia: Ab antiquis Ameci & Ameca per e literam efferebantur. Tribuitur sic Plauto, & Amicus sive Amecus videtur per Synopson esse pro Amicæus, quali qui erga alium Amico æquo est: apud Voff. Etym. in Amo, p. 25. & Scalig. ad l. Nam & in Gloss. Philoxeni Amimecus, ἄμμεκου. Mulierem autem amantem Laberius non Amecabundam, ut nonnulli existimant, sed Amorabundam dixit apud Gell. lib. II. cap. 15. V. AMECUS.

A M E L E T I D E S, V. ANALECTIS.
A M E L I U S, Philoſophus Apamiensis, discipulus Plotini, magister Porphyrii. Volaterranis. Verba ejus quibus Johannem Evangelistam barbarum vocat, descriperunt Theod. 2. de Cur. Græc. Affect. Lud. Viv. ad 10. Aug. de Civ. Dei 29. & alii. [Tufcus filius, cognomine Genilianus, condiscipulus Porphyrii, teste Eunap. in ejus vita, ubi Fabric. V. AMELLUS, i. Herba est, cuius meminit Columel. lib. 9. cap. 4. De ea sic scribit Virg. 4. Georg. 271. &c.]

Est etiam flos in pratibus, cui nomen Amello
 Fecere agricolæ: facilis quærentibus herba
 Nanque imo ingentem tollit de cespite sylvam
 Aureus ipse: sed in foliis que plurima circum
 Funduntur, violæ subluet purpura nigre:
 Sepe deum nexis ornata torquibus are:
 Asper in ore sapor: tonsis in vallibus illum
 Palliores & curva legunt prope flumina Mellæ. In quem locum sic scribit Servius. Mella (inquit) fluvius Gallie est, juxta quem herba hæc plurima nascitur, unde & Amello dicitur, sicut populi habitantes juxta Lemannum fluvium Alemanni dicuntur. Hermolus in Corollant. c. 59. Amellum, inquit, de quo & Virg. & Columel. frutescens fert apibus gratissimos, aureo & luteo colore, ab imo foliosos, floribus purpureis, aspero gustu. Cujus radicis flos ægroto examini cum amineo vino dari præcipitur. Valerius Cordus in Dioscoridem putat eandem esse herbam cum Chelidonio minore.

A M E N, [ἀμην] Dicitio Hebræa, que Vere aut Veritas significat: particula ferviens cum aliquid confirmandum est. ut Num. cap. 5. Et dicebat mu-

lier, Amen, amen, i. e. Veritas: aut Verum hoc erit: aut Sit ita. Suidas exponit per ἀληθές, πιστωδύτος. Gr. ἀμην in V. T. passim Septuaginta reddunt ἀμην, fiat. Particula est Affeandendi, approbandi & optandi. Fortun. de P. V. v. ult. primam corripit, eandem producit Aufon. Epheni. Orat. v. 85. **A M E N**, inis. n. ab ἀμην, vinculum, nexus, extrito altero m. ab ἀμην, necto. Tribuitur Arnobio l. 7. p. 230. fed lectio variat. V. Herald. Animadv. p. 271. Hinc Amentum, de quo mox.

A M E N A N U S, i. m. Fluvius Siciliæ, Ætnæ monti propinquus. Strabo l. 5. p. 166. Eundem referendum esse apud Ovidium pro Amalenis & Amifens evicere dudum Fulv. Urinus, & Phil. Cluverius. Versus est 15. Met. 279. Necon Sicaniæ volvens Amenanus arenas. Ubi vulgo Amalenus legitur, cujus nominis in Sicilia nullus est fluvius Amenanus per aliquot annos aquis deflavit, & iterum fluere tradit & Strabo V. Heinf. & Burn. ad l. Ovid.

A M E N S, entis. Adj. [ἀμην, ἀμην, ἔκφρων] Idem ac Demens. Qui a mente sua discessit: ut ait Varro 5. de L. L. Est enim amens, non Qui mente caret, sed Qui aliqua perturbatione sic mente motus est, ut ob rationem turbatam, quid agat, quidve dicat, cernere non possit. Ter. And. l. 3. 13. Nam incepto est amentium, haud amantium. Cic. 2. de Fin. An me (inquis) tam amentem putas, ut apud imperitos isto modo loquar? Vecors & amens. Cic. in Pison. 21.

Homo amentissimus, atque omnibus consiliis præceptus & devius. Cic. 5. Philipp. 17.

Consilium amentissimum. V. CONSILIUM.

Amens dolore, Virg. 4. Æn. 203.

Amens dolore, semianis prociubit. Ovid. 1. Trist. 3. 92. Burm. Gravis. q. V. Amenti furore cæca. Catull. 62. 197.

Amens metus incubat. Lucan. lib. 2. 27.

Amens terror. Lucan. in Ruf. 256.

A M E N T I A, æ. f. [ἀμην, ἀμην] denom. ab Amens. Cic. 3. Tusc. 9. Nec minus illud acute, quod animi affectionem lumine mentis carentem, nominaverunt amentiam, eandemque demantiam. His verbis satis offendit Amentem & Dementem pro eodem accipi.
 Amenia gravis. Ovid. 5. Met. 511.
 Confligit sana mens cum amentia. Cic. 2. in Catil. 25.
 Flagrare amentia. Cic. pro Cluent. 12.
 Incidere in amentiam. Cic.
 Præditus amentia. Cic. 4. Verr. 104.
 Rapi amentia. Cic. 16. Fam. 12.
 Tenere amentiam aliquem. Author ad Herenn.
 Versat amentia. Hor. 2. Serm. 3. 249.

Ludere par impar, equitare in arundine longa,
 Si quem delectat barbatus, amentia verset. i. e. Agitet.
A M E N T O, are. Gloss. Gr. Lat. ἀμην, amento.

A M E N T U M, i. n. [ἀμην] Lorum quo aliquid retinetur, aut ligatum est: ut, Solearum corrigiæ, & lora in quibusdam jaculis. Plin. l. 34. c. 6. Cornelia Græchorum matri sedens posita statua est, soleisque sine amento insignis. Festus, Amenta (inquit) sunt quibus, ut mitti possint, vincuntur jacula, five solearum lora: ex Græco quod est ἀμην, sic appellata: vel quia aptantes, ea ad mentum trahunt. V. Daer. Vel quasi aplumentum, ab apere quod est ligare, jungere. Servius, Amementum est lorum quo media hæta religatur & jacitur. Virg. 9. Æn. 665.

Intendunt acres arcus, amentia torqueunt. Liv. 7. Bell. Maced. 41. Et jaculorum amentia emollierat. Plin. l. 7. c. 56. Jaculum cum amento seu ut invenisse Ætolum Martis filium. Sen. Hippol. 6. Amientum digitis tende prioribus, Et totis jaculum dirige viribus. V. etiam Ovid 12. Met. 321. & Lex. Pitisc.

Amementum, etiam Cachryn roboris significat. Ruell. lib. 1. cap. 86. Her mol. in Plin. lib. 16. cap. 8.

A M E N T A T U S, Adj. live Partic. ab Amento, est Quod amentis ligatum est ut, Amentata solea, quibus scilicet utuntur mulieres: aut quod ament retinetur.

Amentatum jaculum. Cic. de Clar. Orat. 270.
 Amentata hæta oratoris. Cic. l. de Orat. 242. In eo autem jure quod am bigitur inter peritissimos, non esse difficile oratori ejus partis quamcumque defendet, autorem aliquem invenire: a quo quum amentatas hætas ac ceperit, ipse æs oratoris læceris viribus torquebit. Metaphorice dixit pro Argumentis aliunde petitis, quibus quasi telis, utitur orator.

A M E N T O, [ἀμην, ἀμην] are. Lucan. lib. 6. 221.

Quum jaculum parva Lybis amentavit habena. i. e. Aut Jaculum amentatum contortit: aut ut torquebat, munivit amentum, quasi habena.

A M E N T A T I O, live **A M E N T A T I O**, ōnis. f. Actus amentandi, iter Actus jaculandi: deinde Jacula ipsa, five Tela. Tertull. ad Nation. 10. Quo machæris vestris admentationibusque cadatis.

A M E O S, V. AMMIUM.

A M E R I A, [Ἀμερία] Oppidum est Umbriæ, patria Roscii Americi quem defendit Cicero: vulgo *Amelina*. Americam Cato ante Pericuri bellum conditam annis nongentis sexaginta quatuor prodidit. Plin. lib. 3. cap. 14.

A M E R I N U S, Adj. [Ἀμερινός] ut, Amerina falix apud Plin. lib. 24. cap. 9.

Amerina retinacula, pro Vinibus, per periphrasim. Virg. 1. Georg. 260. Uti Servius

Amerina retinacula, Virgas de quibus vitales religantur. Quæ virgæ aburdant circa Ameriam oppidum Italiæ, cujus crebram in Rosciana fecit Cicero mentionem.

A M E R I N A, ōrum. n. pl. Subst. Genus pyrorum. Stat. 1. Sylv. 6. 18.

Est massis Amerina non perusis. Plinius inter ferillima Pyrorum generam numerat, quem V. lib. 15. cap. 15.

A M E R I A S, æ. m. Grammaticus fuit antiquissimus, Athenæo & Sophocli autem Apollonii veteri Scholasticæ laudatus non raro. V. Casaub. cap. Lect. Theor. p. 9.

A M E R I C A, æ. f. Terra illa nova, ab inventore secundario Americo Vesputio dicta, non sine injuria Christophori Coloni, quem alii corrupti voce Columbum vocant. Quandoquidem est A. C. 1492. primo insula Hispaniolam, Cubam & Jamaica detexit: quinqueimo demum post viz. A. C. 1497. Americus Vesputius Florentinus ulterius est progressus. An vixit janua per priorem illum patefacta, viaque monstrata. An vixit janua per priorem illum patefacta, quæst. ad Tacit. qu. 183. Baucibus in Basilica p. 40. 41. Rupertus ad Val. Max. 4. 6. disert. 2. p. 266. fe

206. feq. Alique qui de origine gentium Americanarum scripserunt, v. g. Hornius, Zieglerus, Dapper. [Columbi nomen non corruptum esse apparet ex Vitæ ipsius descriptione, a Filio eius Ferd. Colombo Hispanice edita, & Italice ab Alf. Ulloa reddita R. Venet. 1571.

AMERIMON, [ἀμεριμων] Herba est quæ alio nomine Aizoön majus appellatur. Plin. lib. 25. cap. 13.

AMERIOLA, Oppidum in Latio. Plin. lib. 3. cap. 5.

AMITES, itis. m. Festus; Amites, Perticæ aucupales. Hor. 2. Epod. 33. Aut amite levi rara tendit retia. Amites (inquit Porphyrio) hodie appellantur quoque Furculæ quibus retia in venatione vel in aucupio suspenduntur. Pallad. l. 10. c. 12. Nunc in amicitibus apparet aucupium nocturne, cæteraque instrumenta capture. Idem l. 7. c. 2. Vet. Gloss. amites, ἄμειτος ἰσθλαύς: item Amices ἄμειτος. Quæ in Gr. Lat. Gloss. ἄμειτος ἰσθλαύς interpretatur. Varo Lucanus appellat.

AMESTRATUS, [Ἀμεστράτος] Sicilia oppidum, cujus incolæ dicuntur Amestratini Author. Steph. Horum meminit Cic. 5. Ver.

AMETRIS, Regina filii Perfarum, uxor Xerxis, de qua multa Herodotus.

AMETHYSTUS, i. m. [ἀμethystός] Gemma, quæ purpurea est, colore violæ, dicta Amethystus, quæ Minime ebria, ἀπὸ τῆς α priv. & μίθος, ebrius. Causam nominis (inquit Plin. l. 37. c. 9.) afferunt, quod usque ad vini colorem accedens, prius quam cum degulget, in violam definit: fulgorque quidam in illa purpureæ non toto igneus, sed in vini colorem deficiens. Perlucent autem omnes violaceo colore, scilicet facilis. Indicæ absolum purpureæ colorem habent: ad hancque gentium officinæ dirigunt vota.

Amethystus, Uvæ genus. Columel. lib. 3. cap. 2.

Amethystus purpureus. Ovid. 3. de Arte Am. 181.

Amethystum herbam qui exsiliant contra ebrietatem pollere, plane halucinantur: & qui gentilem huic gemmam ita nominari, quod violentia refragetur: utraque enim a colore sibi noni ascevit. V. Plutarchum qui hujus opinionis auctorem oportunitate Aristotelem. De calculo satis convenit. Cæterum amethysti herbe folium meracioris vini colorem amulat. Ruell. lib. 1. cap. 14. & cap. 20.

AMETHYSTINUS, [ἀμethystινός] Nomen duriuscule derivatum ab Amethystino. Martial. lib. 2. 57. in fictum divitem.

Hic quem videlicet gressibus vagis lentum,

Amethystinus media qui fecat septa. Hominem dicit amethystino colore ornatum, sicut Purpuratum dicimus. [Dicendum potius Amethystina gestare alluetum, sicut Purpuratus ὅτιν πορφύρεθαι ἄρα, qui Purpura fulgens incedit. Amethystina enim neut. pl. substantivè usurpant, ut Coccina & Ianthina apud Martial. 2. 30. V. m. subiecta. Unde porro apparet nihil in hac derivatione durum inesse.

AMETHYSTINUS, Adj. [ἀμethystινός] Juven. 7. Sat. 135. Causidicum vendunt amethystina. i. e. Vestes ex colore amethystino. Hoc autem dicit: Ideo purpurati, aut amethystinati incedunt causidici, ut suas operas carius vendant. Hic enim color maximo pretio, qui missus ex purpura. Plin. lib. 9. cap. 41. Martial. Apophoret. Ep. 152. Inde cum Tyrio prohibitus a Nerone, Suet. cap. 32. De pretio violaceæ purpuræ, sive Amethystini coloris Nepos apud Plin. lib. 9. cap. 39. De tribus præcipuis purpuris V. Lex. Pitisc. in voce AMETHYSTINA.

Amethystinus color. Plin. l. 2. c. 8. Amethystinum colorem dicimus, qui in viola micat: & ipse in purpureo, quemque Ianthinum appellavimus.

AMETHYSTIZANTES [ἀμethystίζοντες] carbunculi. h. e. Quorum extremus igniculus in amethysti violam exiit. Plin. lib. 37. cap. 7.

AMEROB, oris. [ἀμερόβ] Matrem non habens, apud Tertull. de Præscript. c. 53.

A M I

AMIA, a Piscis marino Pelamydi vel scembro corporis specie, pinnis & cauda similis; rostro acuto, ventre crasso, cauda tenui, in figuram lunæ in cornua curvæ pinnis ejus conformatis, dorso coeruleo vobque splendente dum vivit, ventre argenteo. Dicitur ab α & μία quod nunquam fulens conspiciatur. Hostis Delphinis ut tradit Oppian. Halient. 2. 553. &c. ubi pugnam eorum describit. conf. Plin. 5. 15. Incrementum ejus singulis diebus percipitur secundum Plin. 9. 15. V. Rondeletium.

AMIANUS, [ἀμιαντός] Lapis est friabilis in modum lanæ, alumini vesiculis adeo similis, ut pro eo a seplafariis supponatur. Vultus Gallorum vocat Alumen plumbeum, falso existimans speciem esse aluminis. Ex hoc lapide tenuiores sciunt ellychnia, propterea quod ab igne non consumatur. Textitur quoque in vestes & mapps: quæ fordidata, igni purgantur. Discernitur ab alumine scilicet, quod hoc aquæ innatet: amianus autem mergatur. Gustu quoque dignoscitur: nam alumen scissile, substantiæ tenuitate linguam mordet, & tandem exulcerat: amianus vero, acrimoniæ omnis mordacitatisque expertus est. Athæc, Amianus in ignem conjectus, perpetuo durat: alumen autem liquefit, bullasque excitat. V. Plin. l. 35. c. 15. & l. 36. c. 19.

AMICA, V. paulo post, ante AMICUS subst.

AMICABILIS, AMICÆ. V. AMICUS adj.

AMICTMEN, inis. n. Idem quod Amictus. Apul. 11. Met. p. 261. Mulieres candido splendentes amictimine. Et eodem lib. p. 268. Linteo & rudi coniectus amictimine. Deerat h. v. in ed. Lugd. & ab H. St. adjecta fuerat, sed ex Beroaldi Comm. in Suet. Vesp. p. 294. h. nullo Vet. auctore adducto.

AMICNUM, Utris pediculus, ex quo vinum diffunditur. Festus.

AMICIO, ivi & ixi, ictum, [ἀμικίω] ire. Vestire, operire. V. infra in AMICTUS. Suet. in Vesp. c. 21. Dum dilutabatur, & calcabat ipse sese, & amiciebat. Amicitor, verosité dictum pro Amictor. Flaui. Bors. 2. 5. 6. Subnixus alis me inferam quæ amicitor gloriose. conf. Dioned. p. 364.

Amicitur in fulvis alis. Ovid. 5. Met. 546.

Amicitur chartis. Hor. 2. Epist. 1. 270.

Amicitur vitibus ulmus. Ovid. 3. de Pont. 8. 13.

Amicire item & Inducere apud veteres criticos ita differunt; ut hoc de veste interiore, illud de exteriori semper accipiatur. Ferrar. Anal. de Re Vest. cap. 26. V. AMICTUS.

AMICTUS, Partic. [ἀμικτός] Idem quod Vestitus vel opertus. Cic. 2. Philipp. Se sedebat in seorsis collega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea coronatus.

Nube candentes humeros amictus. Hor. 1. Carm. 2. 31.

Amicta ossa lurida pelle. Hor. Epod. 17. 22.

Amicta loca nive. Catull. de Berec. & Aty. 64. 71.

Velis amictus, non togis. Cic. in Catil. 2. 22.

Amicta vitibus ulmus. Hor. 1. Epist. 16. 3.

AMICTUS, ßs. [ἀμικτός, ἀμικτόμα, ἐπίδημα] Quicquid, quo quis amictus,

ive opertus est: sicut Vestitus, quo vestitur. Est enim utrunque generale nomen. Cic. 5. Tusc. Mihi amictus est Scythium tegmen. Tibull. l. 1. 8. 13. Frustra jam velles, frustra mutantur amictus.

Amictus dictum, quod Amictum. i. e. Circumjectum, a quo etiam quod vestitu fe involvunt. Circumjecti appellant. Varr. 4. de L. L. 30. Amictus autem & Circumjecti more veteri a Varrone dictum elegantissime cenfer Turnebus: cujus elegantia ignari has exterminaverunt loquutiones, & feculi nostri balbutium invexerunt, Ad amictendum &c. Observat. Broekh. ad Tib. 1. 9. 3. Vestes esse indumenta interiora, amictum, quicquid vestibus superinjicitur. V. etiam Lex. Pitisc. Conf. in AMICIRE ad fin.

Aurato amictu velatur. Ovid. 14. Met. 263.

Cœli amictus. Lucret. lib. 6. 1131.

Croceo amictu velatus Hymeneus. Ovid. 10. Met. 1.

Duplex. Virg. 5. Æn. 421.

Hæc fatus, duplicem ex humeris rejecit amictum.

Ferrugineus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 275.

Glauco amictu caput contexit. Virg. 12. Æn. 885.

Ilineus. Tacit. 3. Hist. 74.

Levis. Catull. Argon. 62. 64.

Multo amictu nebula circumfudit dea gradientes. Virg. 1. Æn. 412.

Perlucens. Ovid. 4. Met. 313.

Purpureus. Hor. 1. Epist. 17. 27.

Sordidus. Virg. 6. Æn. 301.

Deponere amictus. Juven. 1. Sat. 142.

Lacessere fummos amictus. Stat. 2. Sylv. 1.

Lapsus ex humeris amictus. Ovid. 3. de Arte Am. 268.

Tectus plebeio amictu. Lucan. lib. 2. 18.

Tenuis amictus lanaviat. Ovid. 4. Met. 104.

Amictu crepto nuda. Propert. lib. 2. 1. 12.

Oneratus madido amictu. Claud. de Bess. Get. 355.

Pallefcit refugo amictu nox afflata rotis coruscis. Claud. de Pincen. 6.

Evitare amictu tela alioqui. Proverbial figura dictum est a Carull. 113. 7.

Contra nos tela ista tua evitamus amictu. h. e. Non armis, non clypeo, sed facile depellimus, non fecus quam mufcarum insultus.

Exoleverunt Græci amictus. Tacit. 14. Ann. 21.

Velavit amictu femineo. Stat. 2. Achill.

Amictus, pro Modo & ratione vestimenti corporis, & decore vestitus. Quintil. lib. 11. cap. ult. Est aliquid in amictu, quod ipsum aliquatenus temporum conditione mutatum est. Iterum, & Negligentior amictus, & soluta ac velut labens undique toga.

AMICULUM, [ἐπιδηματιον] Feltes; Amiculum, genus vestimenti a circumjectu dictum. Cic. 2. de Divin. 143. Vifus est in somnis amica, esse amictus amiculo.

Amicula exuere. Curt. l. 5. 1. 38. Fœminarum convivia ineuntium in principio modestus est habitus: deinde summa quæque amacula exuunt, paulatimque pudorem profanant, ad ultimum ipsa corporum velamenta projiciunt.

Amictum purpureum. Liv. 27. 4. & 34. 7.

Amictulum videtur appellare Curtius, Vestem quam Darius ut insigne regni gestabat. Sic enim de Dario fugiente ait l. 3. 12. 5. Insignibus quoque imperii, ne fugam proderent, in decore abjectis. Aliquanto vero post sic, Unus nanque & captivus padonibus amiculum quod Darius, sicut paulo ante dictum est, ne cultu proderent, abjecerat, in manibus ejus qui repertum ferebat, agnovit. V. Lex. Pitisc.

AMICULARIS, a, um. Amictus, veste tectus. Solinus cap. 65. (al. 52.) de India, Pars nudi, pars obfoena tantum amiculati.

AMICTORIUM, [ἀμικτόριον] Vestimentum puellare, candidum & subtilissimum ex lino, de quo Martial. in distichis, lib. 14. 149.

Mammofas nectuo, teneræ me trade puellæ.

Ut possint niveo pectore lina frui. Hujus enim distichi lemma est Amictorium. Gloss. Gr. Lat. ἐπιδηματιον, amictorium, oportorium.

AMICA, æ. [φίλη, ἑταίρα] Amafia, vel Quæ amat ut inhoneste, Hor. 1. Epist. 1. 20. — ut non longa, quibus mentitur amica.

Uxor & Amica opponuntur. Ter. And. 1. 3. 10. Sive uxor est, sive amica est, gravida est & Pamphilo.

Amica amica. Ovid. 2. de Arte Am. 175.

Dura. Ovid. 1. Amor. 9. 19.

Fallax. Ovid. 2. Amor. 9. 38.

Me modo decipiant voces fallaciæ amicæ.

Formosa. Ovid. 5. Fast. 339.

Magna. Juven. 4. Sat. 20.

Mollis. Ovid. 3. Epist. 114.

Tenera. Ovid. 1. de Arte Am. 465.

Venales amicæ ad munus. Propert. 2. 13. 21.

Infinuare se ad amicam alterius. V. IN SINUO.

AMICULA, [ἐπιδηματιον] dimin. ab Amica. Plin. lib. 3. Epist. 9. Miferat etiam epistolas Roman ad amiculum quandam. Cic. 2. de Orat. 240. Cum esset tum eo Tarracina de amacula rixatus.

AMICUS, i. m. [φίλος] ex Am & Æquus, i. e. Utrique æquus: vel q. Animæquus. V. AMECUS. vel ab Amando. Paulus in l. 223. D. de verb. signifi. Amicos appellare omnes debemus. non veli notitia conjunctos, sed quibus fuerint jura cum patref. honestis familiaritatis quæ sita rationibus. Amicus & Amator dist. Cic. 5. Verr. 145. Si hoc docco, poterit me alio tuus antiquissimus non solum amicus, verum etiam amator absolvere? V. AMATOR.

Amicus, necessarius communis. Cic. pro Cluent. 86.

Amicus ac pernecessarius alioquis. Cic. pro Flacc. 14.

Valde amicus alioqui. Cic. 1. Fam. 8. Pompeium tibi valde amicum esse cognavi.

Amicus æquævus. Virg. 5. Æn. 452.

Bonus. Tacit. 4. Hist. 7. Nullum majus boni imperii instrumentum, quam bonos amicos.

Certus, V. CERTUS.

Chari amici. Hor. 4. Carm. 9. 51.

Communis, Manil. lib. 5. 66.

Indelassato properantia corda vigore, Inftar erit populi, totaque habitabit in urbe Limina pervolitans, unumque per omnia verbum Mane Salutandi portans amicus amicus.

Sic restituit Turnebus: cum antea nullo sensu legeretur,
Inde relaxato prophanitate corde videre. Communem autem amicum vocat fane perquam suavit, Eum hominem qui solet obire multa civium potentium limina, quotidianoque officio eos salutare.
Difcolor amicus infido securae. Hor. 1. Epist. 18. 4.
Dulcis. Hor. 1. Serm. 3. 69.
Ex animo amicus. Cic. 11. Philipp. 34. Pompeius unum Deiotarum in toto orbe terrarum ex animo amicum vereque benevolum, unum fidelem populo Romano iudicavit. [Hic Amicus adject. videtur, ut & infrequenti exemplo.
Hercule amico dives. Hor. 2. Serm. 6. 12. i. e. favente, propitio.
Fidus. Hor. 1. Epist. 5. 24. — ne fidus inter amicos
Sic, qui dicta foras eliminat.
Ordinis inferioris amici. V. ORDO.
Inops. Pers. 6. Sat. 28.
Intentatus & novus amicus. V. INTENTATUS.
Jucundus. Hor. 1. Serm. 3. 93.
Lector. Ovid. 3. Trist. 1. 2. [Et hic est Adj.
Purus. Hor. 1. Serm. 6. 69.
Sterilis. Juvenal. 12. Sat. 96.
Tennis amicus. Lucan. ad Pison.
Rara domus tentem non aperiatur amicum.
Verus amicus est tanquam alter idem. Cic. in Lael. 82. Hor. in Arte Poet. Amici Principum, dicebantur proceres, Consilarii Principum, eorumque domestici, familiares & ministri. V. Exempla in Nepote 1. 3. 2. & 2. 1. 3. 1. Curt. 4. 1. 19. &c. Et in Notis J. G. Gravii ad Justin. 1. 4. & ad Cic. 15. Fam. 2. Hiavo sequiori & Comites appellati, a Comitando. Quod cum faciunt, hoc est, procedenti principi aderant officii causa, praecedere solebant; nam servi & minus honorata ministeria sequebantur, & Pedifsequi dicti. Illi enim Antebambones, item Antipedes appellati, ut notat Salmastius ad Treb. Poll. f. 336. & erant Amici isti seu Comites principum in diversis classibus distincti pro ratione honorum quos sustinebant. qua de re Lips. ad Ann. 6. Tacit. Not. 29. & Comm. ad Senec. de Benef. 6. 1. n. 229. Salmast. ad Spartian. f. 307. Marcell. ad Hor. 1. Epist. 9. videnti, V. COMES. Ita Amicos Caesarum se vocabant Reges minores. V. Spanh. de Usu & Praef. Num. dil. 8. p. 525. Sed & Potentes & Magni amici principum sunt, qui gratia apud eos florent aulici, & primae admissionis purpurati; *mignos*. V. Burm. ad Quintil. 5. 12. p. 454. Sic & ipsi Patroni & quibus praestamus obsequia, Amici saepe dicuntur. Hor. Epod. 1. 1. Idem 2. Carm. 18. 12. & 1. Epist. 18. 44. Juven. 3. Sat. 57. & 6. 3. 12. & Sen. de Brev. Vitae c. 7. V. Lex. Pitif. Adscribi aliquibus amicum. Cic. 5. Tusc. 62. Utinam ego (inquit) tertius vobis amicus adscriberer.
Exornare amicos. i. e. Honoribus augere. Plin. lib. 2. Epist. 13.
Facere amicos alicui. Cic. 1. Off. 35. Illud enim honestum quod fupè dicimus, etiam in alio ceruimus, tamen nos movet, atque illi in quo inesse videtur amicos facit. [Hic quoque Adjectivum videtur.
Fungi munere propioris amici. Hor. 1. Epist. 9. 5.
Plorare squalorem causam dicentis amici. Juven. 15. Sat. 134.
Remanens amicus in duris rebus. Ovid. 1. Trist. 8. 23.
Rodere amicum absentem. Hor. 1. Serm. 4. 82.
Spoliari amicis charis. Claud. 1. Epist. 24.
A M I C U S, Adj. [*φίλος*, *φίλος*] Caf. 2. Bell. Civil. 18. Quas Caesar esse amicos civitates arbitrabatur. i. e. Amicitia conjunctas.
Amicus consiliarius. V. CONSILIUM.
Amicus vires acquirit bello. i. e. Amicorum vires. Ovid. 7. Met. 459.
Amicus, si cum te inanimata jungatur, significat Utile vel Gratum, ut, Amicus pratis humor, Amica frugibus aestas. Virg. 2. Aen. 255.
— tacita per amica silentia lunæ. Ubi Servius; Amica, Sibi grata.
Amicus Musis. Hor. 1. Carm. 26. 1.
Amicum agmen. i. e. Amicorum. Ovid. 1. Epist. 45.
Animus. Ter. Heec. 3. 29. Hor. 4. Carm. 7. 19.
Arvum. Ovid. 4. de Ponto, 15. 21.
Aures. Hor. in Carm. Secl. 71.
Dicitis fatur amicos. Virg. 2. Aen. 147.
Manus. Ovid. 10. Epist. 122.
Numen male amicum. Virg. 2. Aen. 735.
Opes. Virg. 5. Aen. 41.
Pondus levant amicum. Stat. 10. Theb. 374.
Portus amicos intramus. Virg. 5. Aen. 57.
Quies amica. h. e. Grata, jucunda, placida. Claud. in praef. Sext. Conf. Hon. 2.
Sidus apparere amicum. Hor. Epod. 10. 9.
Sus amica luto. Hor. 1. Epist. 2. 26.
Tempus agit amicum sol. Hor. 3. Carm. 6. 43. h. e. Gratum laborantibus, nimirum quando occidit. Tunc enim dant sequeti.
Tempus fraudibus amicum. Stat. 5. Sylv. 2. 39. i. e. Opportunum.
Vento amico navem ferri. Ovid. 1. Trist. 4. 17.
Vultu amico promittere spem. Ovid. 3. Met. 457.
Vultus amicos veneratur. Claud. Conf. Mall. Theod. 133.
Amicum est, pro Placet. Loquutio Graeca. Sic enim illi τὸ φίλον usurpant. Hor. 2. Carm. 17. 2.
Nec diis amicum est, nec mihi, te prius Obire Maecenas, &c. Lambin.
Immo φίλος ἐστὶν dicunt, non ἐφίλος ἐστὶν. H. St. [Videtur cavillatio, cum sepius Graeci omnino v. substantivo efferant, articulus autem eui adjectus sit nemo non videt. V. ipsius Steph. Thef. Gr. Ling.
Amicus sibi, is intelligendus est, non qui fit φίλος αὐτός (est enim hoc nomen odiosum, & in vitio locum habet: nisi ita accipias, ut eleganter explicat Aristoteles, pro eo qui optinam sui partem, i. e. mentem colit) sed qui suaviter & jucunde vivat, qui sibi faciat bene. Hor. 1. Serm. 2. 20.
— hic, vix credere possis
Quam sibi non sit amicus. Idem 1. Epist. 2. 101.
Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum. Lambin.
Compar. 8. Art. Neque enim ego amicior C. Caesari unquam fui, quam illi: neque illi amiciores Reip. quam ego. Amicior undis fraxinus. Stat. 9. Theb. 493.
Superl. Cic. 3. Fam. 3. Successor conjunctissimus & amicissimus.
A M I C I L I U S, i. m. [*φίλιος*] dimin. ab Amicus. Cic. 5. Vetr. 79. Hor. 1. Epist. 17. 3.
Difce docendus adhuc quae censet amiculum.
Amiculus dulcis. Catal. ad Alphenum 31. 2.
Jam te nil miseret dare tui dulcis amicali.

A M I C I A, [*φιλία*, *φιλία*] Adv. i. e. Amici amore; quod est, cum amore & benevolentia. Cic. in Lael. 97. Facis amice. Ibid. Et haec accipienda amice.
Amice & benevole. Cic. 1. de Fin. 34. Quos tu paulo ante, cum memoriter tum etiam erga nos amice & benevole collegisti.
Familiarissime & amicissime vivere cum aliquo. Cic. 1. Verr. 29.
Amicè, cum dativo. Cic. 1. Off. 29. Haec praescripta serventem licet graviter, magnifice animoque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.
Amicissime. Cic. 5. de Fin.
A M I C I T E R, Adv. pro Amicè. Plant. Pers. 2. 3. 3. Quia meo amico amiciter hanc commoditatis copiam danunt argenti minuti. & Pacuv. apud Nonium 11. 12.
A M I C A B I L I S, c. [*φιλίος*] Ut, Opera amicabilis, Affectio amicabilis. i. e. Amica. Plaut. Mil. 4. 4. Vos modo porro, ut occurratis, operam date amicabilem. Alii legunt Adjutabilem.
Affectio amicabilis. Ulp. in l. idemque 10. D. Mandati. Et est verum, eum qui non animo procuratoris intervenit, sed affectionem amicabilem promittit in monendis procuratoribus & actoribus mandati non teneri. Ha. loander & Pandectæ Florentinae habent Amicalem. Scammis amicabilibus deputari. Sidon. 1. Epist. 3. de quibus V. Lex. Pitif. vel Chimentelli. de Honor. Bifell. cap. 22.
A M I C A L I S, c. Idem. Ulp. lege 10. Dig. Mandat. vel contra §. Si qui ea. Qui affectionem amicabilem promittit. Apul. de Mundo, p. 75. in Divinis nominibus Hospitalis & Amicalis recentet. addè Sidon. 1. Epist. supra.
A M I C A R I U S, i. m. Qui amicas praebet. Diomed. 1. p. 313.
A M I C O S U S, Qui multas amicas habet. ibid.
A M I C O, [*φίλος*] are. Stat. 3. Theb. 470.
Ac prior Æchides solita prece nupem amicat. i. e. Amicum sibi facit, propitiat, placat, conciliat.
A M I C I T I A, [*φιλία*, *φιλία*] ab Amicus dicitur. Cic. in Lael. 20. Est autem amicitia, nihil aliud, nisi omnium divinarum humanarumque rerum cum benevolentia & charitate summa consensio. Idem 2. de Invent. 166. Amicitia, est voluntas erga aliquem, rerum bonarum, illius ipsius causa quem diligit, cum ejus pari voluntate.
Amicitia, pro Amicitia genit. usus est Lucret. lib. 3. 83.
— Hunc vexare pudorem, hunc vincula amicitia Rumpere.
Amicitia adjuvrit virtutum. Cic. in Lael. 85.
Amicitia, etiam inter res inanimas. Plin. 1. 19. c. 8. Amicitia est rutæ cum fico. Id. in procem. 1. 20. Odiâ amicitiaque rerum furdaram ac sensu carentium.
Amicitia ambitiose. V. AMBIO.
Amicitia pudice sanctus amor. Stat. 2. Sylv.
Charitas & amicitia hominum, gratuita est. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.
Communes amicitia. Cic. in Lael. 79.
Conciliatrix amicitia, virtutis opinio. Cic. in Lael. 37.
Condimentum amicitia haudquaquam mediocre, suavitas sermonum atque morum. Cic. in Lael. 68.
Dignus amicitia. Cic. in Lael. 81.
Exercita amicitia cum aliquo. Tacit. 15. Ann. 62.
Fautrix. ut Amicitia non modo fautrices fidelissimæ, sed etiam effectrices sunt voluptatum tam amicis quam sibi. Cic. 1. de Fin. 67.
Fideles in amicitia. Cic. 2. de Fin. 81.
Fines in amicitia qui sint, & quasi termini diligendi, constituendi sunt. Cic. in Lael. 56.
Fons amicitia a natura constitutus bonorum inter bonos benevolentia. Cic. in Lael. 50.
Graves principum amicitia. Hor. 2. Carm. 1. 4.
Gloria amicitia excellens Lælius. Cic. in Lael. 5.
Immortales amicitias, inimicitias mortales esse debere, vulgi dictum & Proverbi loco fuisse Livius docet. 40. 46. V. etiam Quintil. Declam. 257.
Inaufata amicitia gravis exitus immetabre. Tacit. 4. Ann. 74.
Vires amicitia in eo est, ut unus quasi animus fiat ex pluribus. Cic. in Lael. 94.
Justa veræque amicitia verus est lex illa, ut idem amici semper velint. Cic. pro Planc. 5.
Leves amicitia. Cic. in Lael. 100.
Locus amicitia tibi esse potest, aut quis amicus esse cuiquam quem non ipsum amet propter ipsum? Cic. 2. de Fin. 78.
Mediocrates amicitia. Cic. 2. de Fin. 84.
Necessitudo amicitia conjunctionisque. Cic. in Lael. 73.
Nomen amicitia sanctum & venerabile. Ovid. 1. Trist. 7. 15.
Novis amicitia indulgere. Cic. in Lael. 54.
Officiosum amicitiam nomine inquinans criminoso. Cic. pro Planc. 46.
Ornamentum amicitia verecundia. Cic. in Lael. 84.
Par amicitia Consularis. Cic. pro Domo sua, 27.
Parte amicitia. Cic. 1. de Fin. 67. Ratio ipsa monet amicitias comparare, quibus partis confirmetur animus.
Pessis in amicitia nulla major quam adulatio, blanditia, assentatio. Cic. in Lael. 93.
Praesidium amicitia firmissimum. Cic. 1. de Fin. 68.
Prætextata amicitia. V. PRÆTEXTA, in PRÆTEXTO.
Pyladae amicitia. i. e. Summa, & qualis fuit inter Pyladem & Orestem. Cic. 2. de Fin. 84.
Satietas amicitiarum esse non debent. Cic. in Lael. 69.
Sempiterna amicitia. Cic. pro Rabir. Posth. 32. Neque me vero penitet mortales inimicitias, sempiternas amicitias habere.
Simulatio amicitia. Cic. in Lael. 26.
Stabiles amicitia permanent. Cic. in Lael. 76.
Strictæ amicitia. Firmic. lib. 5. cap. 10. Quilimiliu sibi principum strictas amicitias necessitudinesque conciliant.
Suavis amicitia. Lucret. lib. 1. 142.
Validus amicitia alicuius. Tacit. 12. Ann. 18.
Venenus amicitia, odium. Cic. in Lael. 81.
Vera amicitia mihi dicitur & affluenter videtur esse. Cic. in Lael. 58.
Veræ amicitia sempiterna sunt. Cic. in Lael. 32.
Vestita amicitia puerpuero vincit. Ovid. 4. de Ponto, 3. 12.
Vinculum amicitia nullum est certius quam consensus & societas consiliorum & voluntatum. Cic. pro Planc. 5.
Vires amicitia. Cic. in Lael. 15.
Vfus amicitia varius est & multiplex. Cic. in Lael. 90.
Vulgares amicitia. Cic. in Lael. 78.
Accedere ad amicitiam. V. ACCEDERE.

Accipere aliquem in amicitiam. Liv. 4. Decad. l. 4. 12. V. ACCIPĪO.
 Adiungere sibi amicitias aliquorum. Cic. 5. Fam. 20.
 Adreperē ad amicitiam. V. ADREPO.
 Adscribere aliquem ad amicitiam. Cic. 3. Off. 45.
 Allicit & atrahit ad amicitiam similitudo. Cic. in Lael. 50.
 Amplecti amicitiam alicujus. V. Exuere amicitiam.
 Aperire fores amicitiae. Cic. 13. Fam. 10.
 Appetere amicitias. Cic. in Lael. 46. V. APPETĪO.
 Applicare se ad amicitiam alicujus. V. APPLICĪO.
 Avertere se ab amicitia alicujus. V. AVERTO.
 Carere naturali amicitia. Cic. in Lael. 82.
 Cernuntur amicitiae, charitate & amore. Cic. in Partit. 88.
 Claudicare amicitia videtur. Cic. 1. de Fin. 69. V. CLAUDICĪO.
 Coepit amicitiae perenne fœdus. Stat. 4. Sylv. 6.
 Colere amicitias. Cic. in Lael. 53.
 Comparare amicitias. i. e. Acquirere. Cic. 1. de Fin. 67.
 Complecti se concordia amicitia & charitate. Cic. de Univers. 13.
 Conciliat amicitias & conservat virtus. Cic. in Lael. 100. V. CONCILIĪO.
 Conferre se ad amicitiam alicujus. Cic. in Bruto 280. Quum Crallus initio ætatis ad amicitiam se meam contulisset.
 Confirmari potest stabilitas amicitiae. Cic. in Lael. 84.
 Conglutinare amicitias. Cic. in Lael. 32. Si utilitas amicitias conglutinaret, eadem commutata dissolveret.
 Conjungere. ut, Ad conjungendas amicitias quantam vim habeat studiorum ac naturæ similitudo, scitis omnes. Cic. pro Cluent. 46.
 Conjungere. ut, Jucundissima ea est amicitia, quam similitudo morum conjugavit. Cic. 1. Off. 58.
 Connecitur amicitia cum voluptate. Cic. 1. de Fin. 67.
 Connectere amicitias. Plin. lib. 4. Epist. 15.
 Constituere amicitiam & Tollere, contraria. Cic. 2. de Fin. 78. Si utilitas amicitiam constituet, tollet eadem.
 Consequi amicitiam. Cic. in Lael. 84.
 Constituit amicitiam utilitas. V. CONSTITUO.
 Continere amicitiam. V. CONTINEO.
 Contrahit amicitiam virtus. Cic. in Lael. 49.
 Converterant se amicitiae in graves inimicitias. Cic. in Lael. 80.
 Convertere aliquem in amicitiam. V. CONVERTO.
 Dare terga amicitiae. Ovid. 3. Trist. 5. 6.
 Dat census amicitias. Ovid. 1. Fast. 218. — dat census honores,
 Census amicitias: pauper ubique jacet.
 Deposite amicitiae. Cic. in Lael. 79.
 Deperire jus amicitiae. Cic. in Lael. 35.
 Detrahere personam amicitiae dicimus, quum aperte quæ sentimus animo, tum facimus, tum loquimur apud amicos. Vultus enim ab animo discrepans, persona verus est quam vultus. Erasmi. in Chiliad.
 Dimittere amicitias. Cic. in Lael. 76.
 Dirumpere amicitias. Cic. in Lael. 87.
 Discindere. Cic. in Lael. 76.
 Difficilat amicitias dissimilitudo morum. Cic. in Lael. 76.
 Dissolvere. Cic. in Lael. 32.
 Diffuere amicitias. Cic. 1. Off. 120. Lael. 76.
 Gratia dissoluta, puto Horatius. H. St. [Immo Dissolut. Ep. 1. 18. 42.
 An potius hunc locum, memoria lapsus, indicare cupiebat. 1. Ep. 3. 31.
 — An male facta,
 Gratia nequicquam coit, ac rescinditur?
 Divellit amicitiam a voluptate non posse. Cic. 2. de Fin. 82.
 Durant amicitiae firmissime. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Elevare amicitias remissione usus. Cic. in Lael. 78.
 Esse in amicitiam & in amicitia alicujus. V. IN.
 Est mihi amicitia cum eo. Cic. pro Cluent. 117.
 Evertere funditus amicitiam. Cic. 2. de Fin. 80.
 Exardescit amicitia. Cic. in Lael. 200.
 Excludere fideles amicitias. Cic. in Lael. 54.
 Expetenda amicitia. Cic. 2. de Invent. 167.
 Expletum est amicitiae munus. Cic. in Lael. 69.
 Extinctæ amicitiae. Cic. in Lael. 80.
 Exuere amicitiam alicujus. Tacit. 6. Ann. 8.
 Faciunt quidam, molestas amicitias quum ipsi se contemni putant. Cic. in Lael. 74.
 Fingere amicitias utilitatis causa. Cic. in Lael. 51.
 Frui amicitiae recordeatione. Cic. in Lael. 15.
 Gerere amicitiam. Cic. 3. Fam. 8. Doctissimis hominibus authoribus, quorum sunt de amicitia gerenda præclarissime scripti libri.
 Habere laxillimas amicitiae habenas, quas vel adducas cum velis, vel remittas. Cic. in Lael. 45.
 Impediri amicitiae rationem si summum bonum in voluptate ponatur. Cic. 1. de Fin. 71.
 Incepta amicitia a parvis. V. INCIPIO.
 Incidere in amicitias malorum. Cic. in Lael. 42.
 Increpuit amicitias muliebres. Tacit. 5. Ann. 2.
 Indeclinata amicitia. Ovid. 4. Trist. 5. 24.
 Teque (quod est rarum) præta constanter ad omne
 Indeclinata munus amicitiae.
 Indulgere amicitias novis. V. INDULGEO.
 Injunctam amicitiam cum eo. V. INJUNGO.
 Instituire amicitium cum aliquo. V. INSTITUO.
 Instituantur amicitiarum consuetudo. Cic. 1. de Fin. 70.
 Jungere sibi pares amicitias. Ovid. 3. Trist. 4. 44.
 Jungere amicitias & consuetudines cum aliquo. Cic. pro Deiot. 27.
 Manere amicitiam difficile est, si avirtute acceris. Cic. in Lael. 37.
 Manere in amicitia. V. MANEO.
 Metiri. ut, Si metiare amicitiam sua charitate, nihil est præstantius.
 Cic. 2. de Fin. 85.
 Nasci amicitiam quidam volunt ab inopia. Cic. in Lael. 29.
 Oppressæ amicitiae. Cic. in Lael. 80.
 Orta amicitia mihi videtur a natura potius, quam ab indigentia. Cic. in Lael. 27.
 Ortus amicitiae generosus. Cic. in Lael. 29.
 Perperit amicitiam natura ipsa. Cic. in Lael. 19.
 Pepigerat amicitium cum ea gente. Liv. 4. Decad. lib. 8.

Permanet amicitia usque ad extremum vite diem. Cic. in Lael. 33.
 Permanet amicitiarum sua quiete stabili & certa possessio. Cic. in Lael. 55.
 Petere amicitiam propter utilitatem. Cic. 2. de Invent. 68.
 Præcurrit amicitia iudicium. Cic. in Lael. 63.
 Probat amicitias utilitate vulgus. Ovid. 2. de Ponto. 3. 8.
 Profecte amicitiae ad nostrum beneficio. Cic. 2. de Invent. 168.
 Profecti in amicitia longius. Cic. in Lael. 34.
 Qualitas amicitia utilitatis causa. Cic. 2. de Fin. 83.
 Querere præfida amicitiarum. Cic. in Lael. 46.
 Recipere aliquem in amicitiam. Cic. 2. Att. 20.
 Remove se ab amicitia alicujus. Cic. in Lael. 79.
 Renovata amicitia ac societas. Liv. 4. Decad. lib. 4.
 Renunciare amicitiam alicui. i. e. Diremptam significare. Tacit. 2. Ann. 70.
 Reperiri omnino institutionem amicitiae non posse. Cic. 1. de Fin. 70.
 Repudiare amicitias gratiorum. Cic. pro Plane. 46.
 Rogatus per amicitiam divosque. Hor. 2. Seren. 4. 88.
 Rumpere amicitiae vincula. Lucret. lib. 3. 84.
 Sempiterna amicitia nescio quo modo pro omnium vitam. Cic. in Lael. 88.
 Spernere veteres amicitias. Cic. in Lael. 54.
 Tollere amicitiam funditus et vita. Cic. in Lael. 48.
 Tollere amicitiae nodum amabilius. Cic. in Lael. 51. Idem ibid. 61.
 Ad tollendam amicitiam valde hoc præceptum.
 Tuere amicitiam. Cic. 1. de Fin. 67.
 Vacillat stabilitas amicitiae. Cic. 1. de Fin. 66.
 Venire in amicitiam alicujus. Liv. 4. Decad. lib. 8.
 Violare amicitiam alicujus. Liv. 4. Decad. lib. 4. Vestram amicitiam ac societatem non violavi.
 Vocare amicitiam ad calculos. Cic. in Lael. 58.
 Amicitia, in plur. quoque dicuntur pro ipsis amicis. ut Cic. in Lael. 45.
 Fugiendas esse inimicas amicitias. Et ibid. 46. Muliercule magis amicitiarum præfida querunt quam viri. conf. Suet. Tiber. cap. 51.
 AMICITIES, Æ. Idem quod Amicitia. Lucret. lib. 5. 1018.
 — Tunc & amicitium cooperunt jungere habentes
 Finitima inter se.
 AMICITIAM Deam, inter sua numina gentes collocavere; & quanvis ejus aras non legamus, in quibusdam tamen scholiis ad Hebraeos quasdam sententias sic legitur. Apud Romanos inquit) amicitiam picturam antiquitus pulchre demonstrabat. Pingebatur enim juvenis forma, detecto capite, quæ erat tunica rubri induta, in cujus fimbria scriptum erat, MORS & VITA: in fronte, ASTAS & HYEMIS: habebatque latus apertum usque ad cor, & brachium inclinatum, digito cor ostendens: ibi scriptum erat LONGE & PROPE. Ejus explicationem vide apud Gyraldum in lib. de Diis gentium 1. 53. conf. Lex. Pictic.
 AMIDA, æ. f. Mesopotamiae oppidum, cujus mentio apud Ammianum sepe fit, qui lib. 18. 14. vocat civitatem Romanorum cladibus inclitam, puta, sub Constantio. V. Sex. Ruf. cap. 27. Hinc
 AMIDENUS, i. gentile, Amida oriundus.
 AMILCAR, f. HAMILCAR. [Amilcar] Dux Carthaginensis cognomento Rhodo, al. Rhodanus. Facundia solertia infgens, de sententia Carthaginensium, qui ea tempestate crescentem Alexandri Magni potentiam timebant, in castra ad Alexandrum venit; sese exulenti fingens, & militem offerens, Parmenione aditum conciliante: atque ita consiliis ejus exploratis, in tabellis ligneis cera desuper inductis omnia civibus suis perscribat: ut auctor est Justinus lib. 21. 6.
 Amilcar alius, Gisco. f. qui a Syraculanis accessit fuit contra Agathoclem tyrannum eos obediens prementem, ut idem auctor est lib. 32.
 Amilcar item cognomento Barchas, pater Annibalis, qui primam secundum alium Annibalem inter Penos duces gloriam obtinuit. Hic ex Corn. Nepote, Livio, & cæteris historia scriptoris notissimus est.
 Amilcarem alium Liv. lib. 31. memorat, qui dicit L. Furium Prætozem Gallos Infubres rebellantes, & Amilcarem Pœnum in ea acie vicisse. Plures occurrunt apud Livium & Polybium.
 Pennit. gen. Amilcaris longam fuisse ostendit Gellius 4. 7. brevem vide apud Silium, lib. 13. 732.
 AMILUS, [Amilcus] Annis est in saltibus Mauritanie, ad quem, nitefcente luna nova, greges elephantorum descendunt: ibique se purificantes, solent inter aqua circumperguntur, atque ita mutato sidere in sylvas revertuntur, vitulorum fatigates præ se ferentes. Plin. lib. 8. cap. 1.
 AMINÆUM, Aminea v. Ptolemæo, est Italiae oppidum in Campania, ubi sunt generosa vina. Amineum Ptolemæus Falernum vocat, lib. 3.
 Amineæ uvæ. Columel. l. 3. c. 9. Amineæ inquit) Bocalius in Columel.) nomen est utarum generosarum, quas Servius ad 2. Georg. 97. tradit Amineas dici, quasi Sine nimo, id est robore: nam album est vinum. Vid. Pierium ad loc. Macrobius vero 2. Saturn. 16. censet ab Aminea regione nominari: fuerunt enim Aminæi populi ubi nunc Falernum est. MS. habet Salernum habet, pro Falernum quod probabilis est, quia Virg. videtur Amineas uvas a Falernis separasse. V. Th. Gataker. in Advers. Misc. Posth. c. 5.
 Amineum Lyæum, apud Serenum, v. 704.
 Amineæ vinum. Lull. §. 1. D. de vin. oleo trit. leg. & apud Cat. de R. R. c. 5.
 Amineæ vitus. principes sunt apud Plin. lib. 14. cap. 2.
 AMINULA, Urbs parvarum opum fuit in Apulia. Festus.
 AMIPSIAS, [Amipsias] Poeta Comicus Atheniensis. Suidas. Meminit & Diog. Laert. illumque ait in Socratem scripsisse, & ipsum palliatum in fabula induxisse. V. Voss. de Poët. Gr. p. 35. seq. scribitur aliquando, Amepias.
 AMISENA, [Amisena] Regio Cappadociae, Strab. lib. 12. V. AMISON.
 AMISIUS, [Amisus] Fluvius est Germanie, navigabilis, Pomponio Melæ 3. 3. & Plin. l. 4. c. 14. Strabo Amasiam vocat, Ptolemæus Amasium, qui Vidrum tamen alium, nescio an bene, juxta nominat. Hodie Enu vocatur a Germanis, quasi Emisus corrupto vocabulo: quamquam verus est Latina illa nomina ex Germanis nata deltaxaque fuisse. Ortus hic Westphalis montanis, inter Fritlos, & quos hodie Bremenfes vocant, Oceano miscetur. Hæc Vadianus Pomponii interpres.
 AMISON, sive AMISUS, Amisus Stephano, Oppidum est infigne in confinio Paphlagonie & Cappadociae, distans a Sinope cxxx. m. pass. Plin. lib. 6. cap. 2. Galaticæ urbs Ptolemæo. Alii rectius Ponto Galatico adscribunt. Simiso a Sabellico dicta.
 AMISSIO, AMISSUS, &c. V. infra in AMITTO.
 AMITA, Pedicularum oppidum est. Est autem Pedicularum ager Brundisio contemrinus. Plin. lib. 3. cap. 11.

AMITA, ἄ. [ἀμῆτα] Festus, Amita patris mei foror, quia tertia a me fit, atque avia videri potest. Dicta ex eo, quod ab antiquioribus Avita fit vocitata: vel Amita, quod a patre mea amata, ut docet ad Festum Scaliger. Hinc apud Propert. lib. 2. 6.
Me foror, & cum qua dormit amica simul. pro Amica quidam legunt Amita, quod est in MS. Palat. Videtur enim apud veteres secundam habuisse productam. Cic. pro Cluent. 30. Qui uxori suae Cluentiae, quae amita huius Aviti fuit, &c.
Amita magna, Avi foror. Leg. 10. Dig. 6. 15. de Grad.
AMITINI, & **Amitine**, [ἀμιτινῶν] Fratrum naris & feminae filii. Nonius. Sunt fratres & fororis filii filiaeque. Cajus in l. 1. D. de gradib. affinit. Amitini, amitine, i. e. Qui quæve ex fratre & forore propagantur.
AMITERNUM, [Ἀμιτερνον] Urbs Veitiorum in Italia Ptolemao, hodie Aquila. Vulgo *S. Vittorino*. Natalibus Sallustii inclutum. Meminit Plin. lib. 3. cap. 5.
AMITERNUS, Adj. ut, Amiterna cohors. Sil. Ital. lib. 8. Virg. 7. Æn. 710.
Amiternus ager. Martial. lib. 13. 20. de Napis, Hos Amiternus ager felicibus educat hortis.
AMITERNINUS, Idem. Columel. lib. 10. v. 422. Quaque Amiterninis defertur Bunias arvis. Est autem Bunias idem quod Napis. Amiternina uvæ, Plin. 14. 2.
Amiternini, Sabinorum populi. Plin. lib. 3. cap. 12.
AMITHAON, V. **AMYTHAON**.
AMITHOSCUA, Regio Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28.
AMITINENSES, Italiae populi in tractu Hetruriae. Plin. lib. 3. cap. 9. [Antitenses retentiudum putat Hard. **AMITINUM** in oppidis Latii antiqui occurrit ap. eund. l. c. S. 9.
AMITINI, V. **AMITA**.
AMITROCHITONES, [ἀμιτροχιτωνες] Mitrochitones dicti sunt Sirixæ prope Metapontum, quorum urbs Siris vocatur, cum nominis ejusdem fluviio. Sic autem appellati sunt ab adjacentibus populis, quod in tantam mollitiem collapsi essent, ut floridas illis tunicas gestare moris fuerit, quas etiam mitris, hoc est, cingulis eximii impendii præcingerent. Amirochitones autem Homero discerniti nuncupantur. Hæc Cæsar. Rhod. lib. 7. cap. 9. V. Henr. Steph. Thef. v. ΜΙΤΟΣ.
AMITTO, ἄ. [ἀμιττω] ère. Dimittere. Ter. Heaut. 3. 1. 71. Prius proditorum te tuam vitam, & prius pecuniam omnem, quam abs te amittas filium. Ubi Donatus, amittas, pro Dimittas dixit. Nam quod nos dicimus Dimittere, antiqui etiam dicebant Amittere. Virg. 2. Æn. 148. Quisquis es, amissos hinc jam obliviscere Graios.
Amittite & Retinere, contraria. Ter. Phorm. 1. 3. 27. Ego in eum incidi infelix locum, ut neque mihi ejus fit amittendi nec retinendi copia.
Amittite, pro Mittere. Plaut. Capt. Prol. 36. Quo pacto hic servos suum herum hinc amittas domum.
Amittite, [ἀποσάλλειν] Perdere. Sallust. Jam pridem equidem nos vera rerum vocabula amittimus.
Amittite & perdere. Cic. 2. Verr. 13. Classes amissæ & perditæ.
Amittite quis dicitur id, cujus non substantiam, sed usum perdidit. ut Sil. lib. 4. 242. Elisa incussis amissit calcibus ora. i. e. Calcatus ab equo ita est ut nosci non possit. V. Barth. & Drakenb. ad loc.
Amittite rem de manibus. Cic. 6. Verr. 44. Quod intellexisti te præda de manibus amissæ, testimonium tamen effugere non posse.
Hominem de manibus. Cic. pro Coel. 66. Cnr Licinium de manibus amiserunt? i. e. Comprehensum abire permiserunt.
E manibus. Liv. 9. Bell. Pun. Masinissam faucium prope e manibus inter tumultum amittit.
E conspectu. Ter. Eun. 2. 3. 1. Neque virgo est usquam: neque ego, qui illam e conspectu amisi meo.
Amores. Virg. 3. Georg. 227.
Animam. Plaut. Amph. 1. 1. 85.
Aspectum. Cic. 1. Tusc. 13. Quod iis sæpe usu venit, qui quum acriter oculis deficientem solem intuerent, ut aspectum omnino amitterent.
Authoritatem. Cic. 4. Acad.
Causam. Cic. 9. Att. 4. i. e. Causa cadere, quod etiam Litam amittere dicitur.
Cives. Cic. pro Marcel. 17.
Civitatem. Cic. 1. de Orat. 182. Nam is ad suos postliminio rediisset, & amississet hanc civitatem?
Colorem. Ovid. 9. Met. 321.
Confidentiam. Plaut. Amph. 5. 1. 2.
Consilium. Ter. Eun. 2. 2. 10.
Corpus & vires. Cic. 7. Fam. 26.
Decorem. Cels. lib. 2. cap. 2. Pejus tamen signum est, ubi aliquis contra consuetudinem emacuit, & colorem decoremque amissit, &c.
Dignitatem amittere. Cic. 1. Fam. 8.
Egestatem, ærumnas, &c. Sallust. Jug. cap. 14. §. 23. Non enim regnum, sed fugam, exilium, egestatem & omnes has, quæ me premunt ærumnas cum anima simul amissisti.
Exultationem pudoris. Cic. 4. Verr.
Filium. Cic. 4. Fam. 6.
Florem amittit punica roribus nimis, & pruinis. Plin. lib. 16. cap. 26.
Fugam. Sallust. V. Egestatem.
Honestatem omnem. Cic. pro Rosc. Amer. 114.
Humorem. Cic. 3. de Nat. Deor.
Imperium. Plin. lib. 2. cap. 26.
Impetum. Sen. O. Eth. 8.
Jus imperii & exercitus. Cic. 10. Philipp. 12.
Laudem. Plin. Epist. 177.
Libertatem. Cic. pro Domo sua 77.
Libidinem omnem. Plaut. Mil. 4. 8. 20.
Litam. Cic. pro Rosc. Com. 10. Ad iudicium hoc modo venimus, ut totam litam aut obtineamus, aut amittamus.
Lumen. Cic. 5. Tusc. 114.
Memoriam alicujus. Cic. pro Deiot. 12.
Occasionem. Cic. pro Cæcilia. 15. & Ter. Eua. 3. 5. 56.
Oculos. Cæsar. 3. Bell. Civil. 53.
Opes amittit. Ovid. 21. Epist. 66.

Opinionem. Cic. Att.
Oppidum amittere & Recipere, contraria. Cic. de Senect. 1. Salinatori, qui amisso oppido fugerat in arcem, gloriandi atque ita dicenti, Mea opera Q. Fabi Tarentum recepti: Certe, inquit ridens, nam nisi tu amississes, nunquam recepissem.
Ornamenta. Cic. 4. Fam. 6.
Patrem aut liberos. Plin. Epist. 84.
Piscem captum amittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.
Prædam. Plaut. Mil. 2. 5. 47.
Receptum. Cic. 8. Att. 12. ad Domit. Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam. i. e. Locum in quem possim me recipere.
Revetentiam amittere dicitur imperator. Plin. in Paneg.
Salurem. Plaut. Merc. 3. 4. 5.
Sensum humanitatis omnem ex animo. Cic. pro Rosc. Com. 154.
Sensus amittit. Ovid. 10. Met. 499.
Spiratum. Cic. 3. de Nat. Deor. 35.
Vires. Ovid. 1. de Ponto, 2. 38.
Tempus. Cic. pro Muren. 43. & de Provinc. Conf. 17.
Virtutem & fidem nunquam amiserim. Cic. Post. red. in Senat. 38.
Vitam. Hor. 1. Serui. 1. 60.
Vitam amittit Decius, at non perdidit: te enim vilissima & parva maximam redemit. Author ad Heren. lib. 4. 57.
Vitam per dedecus. Cic. pro Rosc. Amer. 30. & pro Milon. 38.
AMISSIO, ὄνις. f. [ἀμισσῆ] Rei alieni privati. Plin. lib. 17. cap. 2. Foliorum amissio.
Dignitatem amissio. Cic. in Pison. 43.
Oppidorum turpis amissio. Cic. in Pison. 40.
Sensuum amissio. Cic. 3. de Fin. 16.
AMISSEUS, Partic. [ἀμισσῆς] Virg. 2. Æn. 148. Quisquis es, amissos hinc jam obliviscere Graios.
AMISSEUS, ūs. m. Idem quod Amissio. Nepos 7. 6. 2. Siciliae amissum culpæ suæ tribuebat.
AMISSIBILIS, e. August. 5. de Trin. 5. 4. Nihil accidens in Deo, quia nihil mutabile aut amissibile. Ibid. 15. 13. sub fin.

A M M

AMMIANUS MARCELLINUS, Historicus Latinus, Antiochia oriundus, sub Imp. Gratian. & Valentin. scripsit Historiam, a principatu Cæsaris Nervæ exoritur usque ad Valentis interitum, libris 31. ex quibus posteriores 18. supersunt. V. Voss. de Hist. Græc. 2. 18. & de Hist. Lat. 2. 9.
AMMIENES, Populi Hispaniæ, Plin. lib. 4. cap. 22. ab Ammia civitate, cujus meminit Ptolemaeus. V. Hermol.
AMMIUM, n. f. [ἄμμιον] Semen est exile minus cumino. Plin. lib. 20. cap. ult. de theriaca Antiochi, Anethi & feniculi feminis, & anisi, & ammi, & apii, &c. Meminit & lib. 20. cap. 15. Quidam cuminum Æthiopicum vocant: notum officinis omnibus semen, Ameo nomine. Ruell. lib. 3. cap. 45. Meminit etiam Dioscor. 3. 63.
AMMOCHRYSES, [ἀμμωχρυς] Gemma nomen. Plin. 1. 37. c. 11. Arenarum similitudo est in ammochryso, velut auro arenis mixto.
AMMOCHRYTES, [ἀμμωχρυτες] Animal magnitudinis cubitali, simile viperae. Vipera enim subulva est. Actius Sermono 13. cap. 25. conf. Solin. cap. 40. & Lucan. lib. 9. 719.
AMMON, ὄνις. f. [Ἀμμων] dictus est Jupiter ab Ammone quodam pastore, qui primus in Libya Jovis templum adificavit, auctore Pausania in Messeniæ. At Servius Ammonis nomen ab arenis ductum putat. Sic enim ait in illud 4. Æn. 168. Hic Ammon fatuus, &c. Liber quum Indos peteret, & per Libyam exercitum duceret: fatigatus siti, Jovis patris sui imploravit auxilium. Et statim viso insequutoque ariete, velut duce fons inventus est. Unde factum est Jovi Ammoni ab arenis dicto simularum cum capite arietino. Quod ideo fingitur, quia satis involuta sunt ejus responsa. Sane ἀμμωχρυς, arena Latine dicitur. De Ammone longe plura vide apud Diod. Sicul. lib. 4. cap. ult. Locum ipsum & Templum & Oraculum Lucan. lib. 9. 511. seqq. & Curt. 4. 7. describitur. Et quia Græce ἀμμωχρυς juxta & ἀμμωχρυς scribitur, ex æquo apud Latinos & Ammon & Hammon inventur. Illi non ab Arenis nominis rationem petunt, sed ἀμμωχρυς per aphæresin, proprio ab Ægyptiis vocabulo pro ὄνις appellatum volunt, quod Occultum sive Occultationem significat. Plat. in Phædro. conf. Voss. de Idolor. 1. 27. & 32. lib. 2. 11. Kircher. in Obelisk. Pauphil. 4. pag. 270. & OEdip. Ægypt. Tom. 1. Syntagm. 3. At Bochartus in Phaleg. 1. 1. a Cham, seu Ham, Noë filio dëducit. Vid. Lex. Pitiæ.
Ammonis oraculum, in Africa Cyrenaica apud Melam, nunc vulgo dicitur *El cancaron de Mathona*, teste Oblivario in Melam.
Ammon corniger. Lucan. lib. 3. 297.
Ammonis cornu inter sacratissimas Æthiopiæ gemmas, aureo colore, arietini cornus effigiem reddens, promittitur prædivina forma representare. Plin. lib. 37. cap. 10. Et Solin. cap. 40.
Ammon Garayantæus. Sil. lib. 14.
Marmaricus. Claud. in Eutrop. 180.
Syrticus. Lucan. lib. 10. 38.
AMMONEO, V. **ADMONEO**.
AMMONIA, [Ἀμμωνία] Regio Mediterranea Libyæ, in qua Jupiter Ammon colebatur, ita dicta ab arenæ copia.
Ammonia Juno, i. e. Atrénaria, culta in Græcia ab Eleis, de qua Pausan. in Eliac. p. 163. & Cæsar. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 38.
AMMONIA, Civitas. V. **AMMONIACUS**, Adj.
AMMONIUM, ōrum. m. pl. Populi Libyæ colentes Jovem Ammonem, Pausan. in Lacon. p. 100. Aphytæi colunt Ammonem non minus quam Ammonii Libyæ.
AMMONIACUM, [ἀμμωνιακόν] Vulgo *Armoniaro*, Metopii arboris lacryma: de qua sic Plin. lib. 12. cap. 23. Ergo Æthiopiæ subiecta Africa ammoniaci lacrymam stillat in arenis suis, inde & nomine vocant Ammonis oraculo, juxta quod signatur arbor, quam metopion vocant: retine modo aut gummi. Latini, ut ait Dioscor. 3. 98. γύμμι, i. e. Guttam vocant. [V. Rhod. Lex. Scrib. Gello Ammoniacum thymama. V. in h. v.

AMMONIACUS, Adj. [*Ἀμμωνιάς*] ut, Ammoniaca sal, ab Ammonia civitate, quæ & Parætoniam dicitur, auctore Strabone, lib. 17. Columel. lib. 6. cap. 17. Ovid. de Medicam. Faciei, v. 94.

Cumque Ammoniaco mascula thura fale. Ammoniaco falem dicit tradit Dioscorides, quasi Arenarium: cui subscribit Plin. lib. 31. cap. 7. de falsis generibus loquens; Nam Cyrenæici (ait) tractus nobilitat Ammoniaco, & ipso quia sub arenis invenitur, appellato. V. Etiam Matthioli.

AMMONIUM, i. n. Nomen coloris subrufi, apud Varr. 3. de R. R. 2. Ubi tamen in correctis codd. rectius legitur Armenium.

AMMONITRUM, i. n. [*Ἀμμωνίτρον*] Massa vitri albi: de qua sic Plin. lib. 36. cap. 26. Jam vero & in Vulturno mari Italie arena alba nascens, sex m. p. a litore inter Cumas atque Lucrinum, quæ mollissima est: pila molaque teritur. Dein miscetur tribus partibus nitri pondere vel mensura, ac liquata in alias fornaces transfunditur. Ibi fit massa quæ vocatur ammonitrum: atque hoc recoquitur, & fit vitrum purum, ac massa vitri candidi.

AMMONIANSUS, i. m. Grammaticus, Syriani æqualis & amicus, cui aſinus fuit sapientia auditor. Suidas. f. 206.

AMMONIUS, i. m. [*Ἀμμώνιος*] Tres hoc nomine Philosophi celebrantur: Quorum primus Ægyptius, præceptor Plutarchi Chæronei, sub Nerone, cujus ipse sæpe meminit: Stoica fe imbuerat, sed Platonia magis fuit addictus. Secundus fuit nobiliss ille Philosophus Alexandrinus, memoratus Ammiano 22. 42. Quem inter alios Origenes & Plotinus audiunt, quod in Plotini Præceptoris sui vita scripsit Porphyrius. Commodo imperante relictiſ factis, in quibus frumenta circumferebat, philosophicæ vitæ fe tradidit: author est Theodoret. lib. 6. de Cur. Græc. aff. Hinc scilicet cognomen ipsi datum est Saccas, *Σακκῆς*, ut habet Suidas. Tertius Ammonius Hermiæ filius, Procli discipulus, præceptor Simplicii. Ammonios alios suggerent Martyrologia.

AMMOTHEA, [*Ἀμμώθεια*] Nympha marina, Nerei & Doridis filia (ut placet Hesiodo in Theog.) ita dicta *ἀπο τῆς ἀμμου τῆς θῆρας*, quasi per arenam discurrens.

AMMŪDĀTES, Deus olim apud Romanos; cujus mentio tantum fit apud Commodianum Instruct. 18.

A M N

AMNACUM, i. herba, quæ & Parthenium [*παρθένιον*] Plin. 21. 30.

AMNENSIS, e, Amnenſes appellabantur Urbes litæ prope amnem; ut a Mari, Maritima: unde Interamna, & Antemna dictæ sunt, quod inter amnes sint positæ, vel ante fe habeant amnes. Festus.

AMNESIA, æ. f. [*ἄμνησία*] Oblivio injuriarum. Plutarchus in Politicis ait, Athenis communi omnium consensu decretam fuisse amnestiam: i. e. Injuriarum offensivæ quæ triginta viris Rempub. occupantibus ultro citroque illate acceptæve essent oblivionem. Val. Max. lib. 4. cap. 1. ext. 4. de Thraſybulo, Plebiscitum interposuit, ne qua præteritarum rerum mentio feret. Hæc oblivio, quam Athenienses Amnestiam vocant, concussum & labentem civitatis statum, in pristinum habitum revocavit. Nepos in ejusd. v. Præclarum hoc quoque Thraſybuli, quod reconciliata pace, quum plurimum in civitate posset, legem tulit, Ne quis antea dictarum rerum accusaretur, neve multaretur: eamque illi legem oblivionis appellarunt. Cic. 1. Philipp. 1. In quo templo, quantum in me fuit, jeci fundamenta pacis, Athenienſiumque renovavi vetus exemplum: Græcum enim verbum usurpavi, quod tum in sedandis discordiis usurpaverat civitas illa, atque omnem memoriam discordiarum oblivione sempiterna delendam censui. Per Græcum verbum, *ἄμνησίας* vocem intelligendam perlique interpretes consentiunt: dissentiente tamen Mureto Varr. Lect. lib. 2. cap. 15. Tulit hanc legem Thraſybulus, quum civitatem Athenarum oppressam a triginta tyrannis, in libertatem vindicasset. Vopiscus in Aureliano, Amnestia enim sub eo delictorum publicorum decreta est de exemplo Athenienſium. De Thraſybuli Amnestia sic scribit Orosius lib. 2. cap. 12. Athenienses revocati in unum, hæc prima fundamina recuperate libertatis instaurant, proposita jurisjurandi contestatione, uti discordiæ animositatesque præterite in oblivionem perpetuam atque in immortale silentium deducantur. Quod factionis genus, Amnestiam vocaverunt: i. e. Abolitionem malorum. Tale est illud Suet. in Claud. cap. 11. Imperio stabilito, nihil antiquius duxit, quam id biduum, quo de mutando Reip. statu hæsitatum erat, memoriam eximeret. Omnium itaque factorum dictorumque in eo veniam & oblivionem in perpetuum sanxit ac præstitit. Plura in hanc rem Bæclerus in Dissert. de Amnestia olim cum Velleio edita. Boshorn. dissert. peculiari. Fortner. in Not. ad Tacit. 12. Annal. 19. Bofius ad Nepot. Thraſyb. cap. 3.

AMNIS, is. m. [*ἄμνις*] Fluvius. Festus, Amnis proprie dicitur a Circummando, quoniam Am, ex Græca præpositione sumptum, quæ est *ἀμφί*, significat Circum; & Nare, fluere. Vel ab Ambin, quod circumæat aliquid secundum Varr. 4. de L. L. 5. Amnis duabus constat syllabis, quarum prior est A, posterior MNIS. Hoc ex Charifii verbis facile colligitur, lib. 1. cap. De syllabis. Syllabæ, inquit, positione longæ sunt, quum correctæ vocalis sequentes habet duas consonantes: hæc autem in eadem syllaba focalis esse, ut Ars: ut in proxima, ut Amnis: aut in duas syllabas divisæ, ut Arma.

Amnis, pro Torrente. Virg. 4. Æn. 164.

— ruant de montibus amnes. Amnis vetustæ positum in fœm. g. Plaut. Merc. 5. 2. 18. Neque ulla mihi oblatit amnis. Nævius Lycurgo, sed quasi amnis cis raptit, sed tamen inflexa flectitur. Varro *περὶ πλάτων*, lib. 1. Propter hos sunt amnis, quam olim Albulani dicunt vocatam. Ex Nonio 3. 11.

Alti. Juven. 10. Sat. 177. Auriferi. Claud. 2. in Eutrop. 260. Castior bibendus amnis. Stat. 4. Sylv. 7. 12. Cavus. Aufon. Ingerit illa cavus amnes. Cæruleus. Stat. 1. Sylv. 5. 51. Circunſus. Ovid. 15. Met. 739.

Scinditur in geminas partes circumſusus amnis. Clamatus facris ululatus. Stat. 9. Theb. Clemētissimus. Ovid. 9. Met. 116.

Concitus imbribus. Ovid. 3. Met. 79.

Frigidus. Claud. de Ter. Conf. Hon. 99.

Fumidus. Virg. 7. Æn. 465.

Fumidus atque alte fumis exuberat amnis.

Gelidus. Claud. Epirg. 5.

Gratissimus caelo. Virg. 8. Æn. 64. loquitur de Tibride.

Inflatus aquis. Liv. 3. Bell. Pun.

Lethæus. Virg. 6. Æn. 705.

Liquidissimus. Ovid. 6. Met. 400. De Marſya Phrygiæ amne loquitur.

Lubricus. Ovid. 3. Amor. 6. 81.

Magnus. Ovid. 1. Met. 574.

Maligno amne radit arenas. Sen. Hippol. 1. v. 16.

Mitillimus. Stat. 1. Sylv. 3. 24.

Nubigena. Stat. 1. Theb. 365.

Obliquus. Lucan. lib. 1. 220.

Primus in obliquum fonipes opponitur amnem.

Oceani amnes. Virg. 4. Georg. 233. Sunt Aquæ Oceani terram ambiētes.

Papyrius. Ovid. 3. Trist. 10. 27. Nilum intelligit.

Peregrinus. Ovid. 8. Met. 836.

Perlucidus magis vitro. Ovid. 15. Epist. 157.

Phaethontius. Sil. Ital. lib. 7. Padus intelligitur.

Piscosus. Ovid. 3. Fast. 581.

Placidus. Ovid. 1. Met. 702. Sic vocat amnem Ladonis.

Pronus. Virg. 1. Georg. 283.

Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.

Purus. Hor. 2. Epist. 2. 120.

Quietus. Claud. Epirg. 46.

Rapidus. Sen. Med. 411. Lucret. lib. 1. 15.

Et rapidos tranant amneis.

Reſtuus. Claud. Epirg. 22.

Rigidus. Val. Flac. 4. Argon. 345.

Rigurus. Virg. 2. Georg. 485.

Sedatus amnis. Cic. in Orat. 19. de Herodoto & Thucydide, Al-

ter enim sine ullis salebris quasi sedatus amnis fluit: alter incitator fertur.

Severus. Virg. 3. Georg. 37. de Cocyto amne.

Solutus. Lucan. lib. 2. 492.

Sonans. Catul. 32. 12.

Spumans. Valer. 4. Argon. 195.

Spumeus. Virg. 2. Æn. 496.

Spumofus. Virg. 12. Æn. 524.

Subactus. Claud. Epirg. 5.

Taciturnus. Hor. 1. Carm. 31. 8.

Torpens. Stat. 4. Theb. 172.

Tortuosi amnis sinus flexusque. Liv. 7. Bell. Pun.

Tumidus. Lucan. lib. 1. 204.

Turbidus. Lucret. lib. 1. 287.

Vadofus. Virg. 7. Æn. 728.

Vagus. Claud. in Ruff. 2. 121.

Vagi amnis ripæ. Sen. Hippol. 4.

Valtos congerit. Val. 4. Argon. 717.

Viridis. Sil. Ital. lib. 4.

Vorticofus. Liv. 21. 5.

Deducunt amnes undas in mare. Ovid. 1. Met. 582.

Defluit anni secundo. Virg. 3. Georg. 447.

Eliso amne pellitur vapor spumeus. Claud. Epirg. 5.

Epoto amnes arebant. Claud. 1. de Laudib. Stilich. 171.

Evanuisse amnes & exaruisse quosdam videmus. Cic. 1. de Divin. 38.

Exhausti amnes folibus. Stat. 3. Theb. 259.

Incurrit amnis validis cum viribus. Lucret. lib. 1. 970.

Ruunt amnes. Virg. 4. Æn. 164.

Rumpunt amnes. Virg. 3. Georg. 428.

Sedatis amnibus septem altus furgens Ganges. Virg. 9. Æn. 31.

Solutis amnibus jam nare juvat. Stat. 5. Theb. 15.

Sonant amnes balatu & crebris mugibus. Virg. 3. Georg. 154.

Sonerunt Amnes teclis curſibus. Lucan. 4. 299.

Trajicere amnem. Liv. 21. 27.

Tranare amnes. Virg. 6. Æn. 671.

AMNICŪLUS, i. m. dimin. Liv. 36. 22.

AMNICŪLA, [*ἄμνικύλα*] Ovid. 10. Met. 96.

Amnicoleque simul salices, & aquatica lotos.

AMNICUS, Adj. [*ἄμνικος*] ut, Amnica insula. Plin. l. 3. c. 25.

Insula in Saõ Matubarris, amnicarum maxima.

Amnicæ herbæ, Solin. cap. 20. Amnicus liquor, Prudent. Peristeph. 11.

ñ. Amnica terga, Aufon. Mosell. v. 205.

AMNIGENUS, a, um. In amne genitus. Aufon. Mosell. v. 116. Et Val.

Flacc. 5. 584.

AMNISUS, i. m. Fluvius Creta, ut Callimachi Scholiastes tradit ad

Hymn. Diane v. 15. & Steph. ex Hollſtenii emendatione. Inprimis

Sphan. ad Callim. l. c.

AMNISIFIDES, Nymphæ eidem Steph. five Amnifides, ut Call. l. c. bre-

vius vocem formavit. — *Ἀμνισίδας ἐίδος νύμφας*.

AMNIUM, [*ἄμνιον*] Interior membrana appellatur ab Empedocle, qua

fecus in utero inclusus obtegitur, a mollitie agnorum deducto nomine:

exterior vero chorium Polluci: quæquam alii diversum tradant. Volta-

terr. & Galen. lib. de Fœtum Formatione.

AMNUS, Insula Dolice in Arabia fluvius. Plin. lib. 6. cap. 28.

AMO, [*ἄμω*, *ἐργω*, *ἀμωπῶ*, *ἐργω*] are. Ex *μω* perimetath. vel ex con-

tracto *μω*, i. e. Vehementer cupio, & a epital. lactum videtur, & signifi-

cat Charum habere. Plus est quam Diligere. Cic. 9. Fam. 14. Quis erat

qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, posse aliquid acce-

dere? tantum tamen accessit, ut mihi denique nunc amare videar, antea

didixisse. Idem, Sed tamen ut scires enim non a me diligis solum, verum

etiam amari. conf. Nonium 5. 3. Factum hinc ut Amicitia quoque plus

esse quam benevolentia censetur. Illa est amantis, hæc diligentes inquit

Aufon. Pomp. 1. de Diff. Verb. p. 31. Catullo tamen minus est Amare

quam Bene velle. Epirg. 72. ad Lesb. ubi Muretum vide p. 228. Amare

item ac Diligere sæpe confunduntur, ut

Amare nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quaesita. Cic. in Lael. 100.
 Amare plus quam Diligere, ut *φιλέω* plus est, quam *ἀγαπᾶν*. V. in Thief.
 Locum Dionis: *ἡ ἐφίλειται αὐτὸν ὡς πατέρα, ἡ ἐγαπᾶται ὡς υἱόν*.
 de Caesare. H. St. [Habentur p. 175. ed. Gr. Paris. 1548. in M. Antoni Oratione. Hæc eadem fortassis Græco Thefauro suo adleverat, nam in impt. non leguntur.]
 Amare ex animo aliquem. Cic. 1. Q. frat. 1. Te autem ament ex animo, ac non fui commodi causa simulent.
 Amare se sine rivali. Cic. 3. Q. frat. 8. O dii, quam ineptus, quam se ipse amans sine rivali!
 Amo Phyllida ante alias. Virg. 3. Eclog. 78.
 Amat nos, charosque habet Pompeius. Cic. 2. Att. 20.
 Diligere, amplecti, amare aliquem. Cic. 1. Att. 8.
 Amari & diligi. Cic. 6. Verr. 51. Archagathus homo nobilis, qui a suis & amari & diligi velle.
 Amare corde vel animo, pro Ex corde, five Ex animo. Plaut. Capt. 2. 3. 60. Certa fide. Ovid. 3. de Arte Am. 544.
 Certatim aliquem. Cic. 3. Philipp. 18. Quem ego & frater meus certatim amamus: omnibus horis in oculis, auribus, complexu tenemus.
 Mutuis animis. Catull. de Aeme & Sept. 46. 20.
 Amorem tuum, pro Gratum habere. Cic. 9. Fam. 16. Delectarunt me tuae literæ, in quibus primum amavi amorem tuum.
 Amare amorem. Cic. 15. Fam. 20. Cura ut valeas, meque ames amore illo tuo singulari.
 Amat nemus, scriptorum chorus, & fugit urbes. Hor. 2. Epist. 2. 77.
 Quippiam plus suis oculis. Catull. 3. 4. & Ter. Adel. 5. 7. 5.
 Otia. Virg. 5. Ecl. 61.
 Amare sylvas. Ovid. 2. Met. 819.
 Ita me dii anent. Formula confirmantis, vel obtestantis. Ter. Eun. 3. 2. 21.
 Amare ut cum maxime. Ter. Heec. 1. 2. 40. Bacchidem amabat ut cum maxime, i. e. ut barbari dicunt, Sicut unquam. Latinius, Ut cum eam maxime amaret.
 Amare in matrimonium. Quintil. lib. 11. cap. 1. Pater ex meretrice natus, quod amet meretricem in matrimonium, abdicat.
 Amare, abolotum: pro Amore captum, vel potius amori meretricio implicitum esse. Ter. And. 1. 2. 20. Omnes qui amant, graviter sibi dari uxorem ferunt. Ibid. 1. 2. 14. Meum gnatum rumor est amare. V. Cort. ad Sall. Catil. 11. 6.
 Amare, pro Frui amore. Ter. Eun. 4. 2. 12. Certe extrema linea amare, haud nihil est. Ubi Donatus, Amare, modo frui amore dicit. Turnebus vero sic, Amare extrema linea, est amare impensissime, ducta translatione a curculis, vel fadibus, in quibus prima linea curfus erat in carceribus, ultima in fine, quæ & calx dicebatur, quod fidei calce vel creta notaretur. Ultra autem calcem nihil superest, quo curfus tendatur, spatique palustrum & curricularum lineis erant inclusa. Tertull. adv. Hermog. Adiciam & ego propter non intelligentes, quorum Hermogenes extrema linea est. Hæc ille. Alii hunc in modum. Quamvis ablim ab amica & videndi tangendique copia non sit, tamen ex longinquo etiam amare haud nihil est: h. e. Non extra spem potuendi positum. Extrema enim linea, unde instituebatur Curfus: primam autem & principem habebat alteram ad metam, a qua extrema ista longissime distabat. Hinc, Extrema linea amare, est Ex longinquo.
 Amare se in re aliqua. Cic. 4. Att. 16. Dices tu, Ergo hæc quomodo fers? Belle me hercle, & in eo me valde amo.
 Amare scipsum: h. e. Semirari, sibi placere. Cic. de Arusp. Resp. 19. Quam volumus licet p. c. ipsi nos amemus, tamen nec numero Hispanos, nec robore Gallos, nec calliditate Penos, nec artibus Græcos superamus.
 Credo igitur hunc me non amare, at ego me amavi, quod mihi jam pridem tibi non venit. Cic. 9. Att. 21. h. e. Feci quod magis ex animo meo fuit, quod jam pridem non feceram: quia potentibus in Republica post exilii tempora intervivi.
 Amas te quod, pro Places tibi quod. Hor. 2. Serm. 7. 31.
 — Ita te felicem ducis, amasque,
 Quod nusquam tibi sit potandum.
 Amo te ex. Plin. lib. 3. Epist. 9. Quem ego quum olim mutuo diligerem, ex hæc officii societate amare ardentius coepi.
 Amo te quod. Cic. 1. Att. 2. Te multum amamus, quod ea abs te diligenter parvoque curata sunt.
 Amo te de hac re, pro eo quod est, Ob hanc rem habeo tibi gratiam. Ter. Eun. 3. 2. 3. Ecquid nos amas de fidicina hac? Ibid. 1. 2. 106. Cic. 7. Att. 2. De Raudufcio Numeriano multum te amo.
 Amo te, Generalis est forma qua uti solent auctores, cum & gratiæ agendæ sunt, quod impetravimus optatum, & ostendendum est id multo gratissimum & jucundissimum nobis esse, eaque de re ad omnia amoris & benevolentiae officia nos esse obstrictos, ut Ter. Heaut. 2. 2. 119. Adcl. 5. 8. 23. & sapius locutus est. & Plaut. Merc. 4. 8. 52. Pœn. 1. 2. 41. Sic Cic. 5. Fam. 21. V. Casaub. ad Cic. 1. 1. f. apud Quintil. 6. 3. Jocus Dom. Afri legitur qui huc pertinet. Nam cum is quem Dom. defenderat, conspectum ejus videret, ubi postea convenit, Amas, inquit, me, quod te non vidi. i. e. Gratiam mihi habes. Sic in præterito Cic. 13. Fam. 62. pr. Est in Attilii negotio te amavi.
 Amant confociari. Hor. 2. Carm. 3. 9. i. e. Coniungi. Similiter 3. Carm. 16. 9.
 Amant jacere inter pulvillos sericos. Hor. Epod. 8. 16.
 Amant bibere toto anno palma. Plin. lib. 15. cap. 4.
 Amare nimis, pro Indulgere. Cic. 5. Att. 8. Nimis in isto Britum amant.
 Amat, pro Solet. Tacit. 4. Ann. 9. 3. Memoriam Drusi eadem quæ in Germanicum decernuntur, plerisque additis, ut ferme amat posterior adulatione. Tractum a Græcis, qui *φιλά* *φιλό*, h. e. Amat fieri, pro Solet fieri, usurpant. Hujus locutionis meminit Quintil. lib. 9. cap. 3. Sallust. Jug. c. 34. Terrebat cum clamore, vultu, fere impetu, atque aliis omnibus, quæ ira fieri amat. Ubi Cort. V. & Vechnr. Hellen. 2. 2. Cautè amet pauper. Ovid. 2. de Arte Am. 167.
 Crudelius amavit. Ovid. 3. Met. 442.
 Invitus amabo. Ovid. 3. Amor. 11. 35.
 Occulte amet. Ovid. 3. Trist. 4. 72.

Patienter amare. Ovid. 18. Epist. 4.
 Sapienter. Ovid. 21. Epist. 57.
 Tuto. Ovid. 2. Amor. 2. 65.
 Valde. Cic. 6. Att. 2. Mihi videtur matrem valde, ut debet, amare, teque mirifice.
 Unice amare patriam & cives suos. Cic. 3. in Catil. 11.
 Si me amas. Cic. 2. Q. frat. 10. extr. Amabo te, advola: conlabor te, & omnem abstergebo dolorem: & adduc, si me amas, Marium: sed approperate.
 AMASSERÉ, Futurum infinitivi modi usitatum præfisc, nobis insolitum, pro Amaturum esse. Sic Expugnassere, pro Expugnaturum esse. que eo putavi notanda, quod a Grammaticis præterita neglectaque intelligam. Turnebus. V. EXPUGNO.
 AMABO, [*ἄσος ἄσος*] Interj. blanditius & amantis. Cic. 7. Fam. 32. Urbanitatis possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Ter. Eun. 4. 4. 7. Habesne hominem, amabo? Idem 1. 2. 50. & 70.
 Amabo te, & Ama me, in eadem significatione. Cic. 5. Att. 17. Amabo te, incumbere in eam rem, & ad me scribe. Idem ad eund. lib. 6. epist. 1. Ama me, non libenter vidi: sed modo succenser, modo gratias agit. i. e. Mihi crede, vel certe. Hæc vox Amabo licet aliquando sine casu ponitur, semper tamen est verbum, & ex Adverbiorum numero, in quem vulgo refertur, expungendum. Hoc enim verbo major amoris cumulus promittitur si id quod petitum est impetretur. Ter. Plaut. & Cic. passim. V. Voff. de Analog. l. i. c. 2. Jani Doufae Plaut. Expl. l. 3. c. 6.
 AMANDUS, a, um. Ter. Adelph. 4. 5. 75. Hic non amandus? Ovid. 1. de Arte Am. 615. — sibi quæque videtur amanda.
 Amanda vox. Hor. 4. Carm. 11. 34.
 Amandi præceptor. Ovid. 2. de Arte Am. 161.
 Amando perdere. Hor. 1. Carm. 8. 2.
 Amando luperare aliquem. Ovid. 14. Met. 641.
 AMANS, Particip. [*ἄσος*] Qui vel Quæ amat, seu pudice, five impudice. Virg. 3. Georg. 315. — amantes ardua dumos.
 Amantes littera myrtos. Virg. 4. Georg. 124.
 AMANS, [*ἄσος*] Nomen ex partic. Plaut. Afin. 5. 2. 7. Continentem, amantem uxoris maxime. Cic. 9. Att. epist. ult. Boni cives amantes patriæ.
 Studiosus, amans, observans. Cic. pro Rabir. Posth. 43. Veterem amicum suum, studiosum, amantem, observantem sui, labentem exceptit, corrumpere non sinit, fulsit & sustinuit, re, fortuna, fide.
 Amans cruoris. Ovid. 2. de Ponto, 9. 46.
 Amantes doloris. Cic. 2. Tulc. 36. Itaque industrios homines, illi studiosos, vel potius amans doloris appellant: non potius laboriosos.
 Amantior tui. Cic. 1. Fam. 5. Item, Amantior domini famulus. Colum. lib. 7. cap. 12.
 Amantissimus tui. Cic. 16. Fam. 7.
 Uxor amantissima. Tacit. Vit. Agric. 45. 8. Quod autem Amantissimum quandoque idem sit ac Intime amatus, contra Vullium ostendit Ol. Borrich. Cogit. de L. L. p. 45.
 Amans, pro Amatore, Ter. And. 1. 1. 49. Sed postquam amans accessit, pretium pollicens, unus & item alter. Ovid. 1. Amor. 9. 1. Militat omnis amans. Cic. tamen 4. Tulc. 27. Aliud est (inquit) amatore esse, aliud amantem. [Ubi Amatorem τὸν ἐρωτικόν intellegit, Amantem τὸν ἐγγύον. V. AMATOR.]
 Amantium ardor. Lucret. lib. 4. 1070.
 Fluctuat incertis erroribus ardor amantium.
 Amantis nutus. Tibull. lib. 1. 8. 1.
 Cupidus amans. Ovid. 3. Epist. 26.
 Firmius & cupidus tandem cocamus amantes.
 Fictus. Ovid. de Rem. Amor. 755.
 Imprudens. Propert. lib. 1. 20. 3.
 Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti.
 Incautum amantem cepit dementia. Virg. 4. Georg. 488.
 Informis. Valer. 7. Argon. 23.
 Miser. Ovid. 1. Amor. 9. 28. & Virg. 4. Æn. 429.
 Neglectus. Ovid. 3. Amor. 8. 65.
 Oblitos amantes melioris fama. Virg. 4. Æn. 221.
 Palleat omnis amans. Ovid. 1. de Arte Am. 731.
 Pallidus color aptus amanti. Ovid. 1. de Arte Am. 729.
 Pallor amantium viola tinctus. Hor. 3. Carm. 10. 14.
 Perjuri amantes. Propert. lib. 2. 16. 47.
 Perjuria amantium ridet Juppiter. Tibul. lib. 3. 7. 17.
 Teneri amantes. Tibul. lib. 1. 2. 29.
 Amantium ira. Dicitur ubi qui non ex animo indignantur invicem: aut de iracundia neutiquam duratura. Ter. And. 3. 3. 23. Anantium ira, amoris redintegratio est.
 Ardet amans. Virg. 4. Æn. 101. Ardet amans Dido.
 Deludere amantem. Ovid. 2. Amor. 19. 32.
 Deferere. Ovid. 3. Met. 478.
 Excludere. Ovid. 1. Amor. 6. 31.
 Fallere. Virg. 4. Æn. 296. — quis fallere possit amantem?
 Flectere amantem. Ovid. 11. Met. 450.
 Fraudare spe. Ovid. 14. 11. 715.
 Ludere vana spe. Virg. 1. Æn. 352.
 Memincunt amantes omnia. Ovid. 15. Epist. 43.
 Perdere amantem. Ovid. 9. Met. 546.
 Precurrere amantes omnes una dies potuit. Propert. lib. 1. 13. 25.
 Recedere ab amante. Ovid. de Rem. Amor. 619.
 Solut eo amantem. i. e. Ab eo. De Ænea loquitur Dido. Virg. 4. Æn. 479.
 Somnia sibi fingunt amantes. Sumptus ex Virg. in Pharmac. Servius admonet proverbialiter dictum a poetâ. Nam quod quisque sperat, facile credit. — & tarde, quæ credita lædunt,
 Creditum, ut ait Ovid. 2. Epist. 9.
 Lumina amantia. Ovid. 19. Epist. 25.
 Nomen amantius indulgentisque. Cic. pro Cluent. 12. Quo enim est ipsum nomen amantius indulgentisque maternum: hoc illius matris que multos jam annos filium interfectum cupit, singulare scelus majore odio dignum esse ducitis.
 AMANTER, ius, illime. [*Φιλικῶς*] Adv. qual. i. e. Amice & cum amore. Cic. 12. Fam. Sed neque vehementer & amanter. Plin. Epist.

Epist. III. Ut nos amicos paternos & amanter & modeste complectebatur. Cic. in Lael. 2. Quicumque conjunctissime & amantissime visisset. Amanter diligenterque aliquid conficere. Cic. 2. Att. 4. Amanter expectare adventum alicujus. Cic. 5. Fam. 19. Amantissime obsecrare alicquem. Cic. 6. Att. 1.

AMANTIA, z. f. Amor. Plaut. Truc. 4. 2. 4. Promevenustatem, amantiam, gaudia, copes amoret. Ita Lambinus cum Scaligero: alii aliter.

AMATUS, Partic. [ἀματός] Ovid. 5. Met. 636. — sed enim cognoscit amatas Amnis aquas.

Amate mihi non minus quam frater fratri. Ovid. 4. de Pont. 12. 22. Hor. 3. Carm. 27. 47. & Epod. 17. 20.

AMATIO, onis. [ἀματία] Amor venerens. Plaut. Poenul. 5. 2. 136. Acerba amatio est. Odiola, Caf. 2. 5. 20. Plural. Merc. 4. 4. 54. Cum tua hac amica, cumque amationibus. Nomen duriosule fictum.

AMATOR, oris. m. [ἀματωρ] & in bonam & in malam partem accipitur. In bonam. Cic. 14. Att. Amator pacis. Idem 7. Fam. 33. Vivamque tecum multum, & cum communibus nostris amatoribus. [Gronov. Nostris, Sic & Att. 1. 20. Vir bonus amatorque nostror. al. nostris. At Fam. 9. 15. Amatoreum tuum, familiare meum.

In malam. Ter. Eun. 4. 3. 23. Amatores audieram esse mulierum eos maximos. Idem And. 1. 1. 49. & 4. 3. Amicum, amatorem, virum in quovis loco paratum. Ubi Donatus Amicus animi est, Amator vero corporis. Idem Donatus alio loco, Aliud est Amator, aliud est Amicus: Amator, qui ad tempus: Amicus, qui perpetuo amat. Idem & alibi, Amator fingere potest: Amans vere amat. Cic. 5. Verr. 48. Poterunt te Alba tuos antiquissimos non solum amicos, verumetiam amator, abolvere?

Amator & Amans differunt. Cic. 4. Tusc. 27. Ut inter Ebrietatem & Ebriositatem interest: aliudque est, inquit Amans esse, aliud Amantem. Haec differentia tamen confunditur, isque est Amans vel Amator, qui aut probanda animi inductione amat, aut amore Venereo ardet. conf. AMANS. Acer, V. ACER ad j.

Blandus. Propert. lib. 2. 3. 16.

Cæcum amatorem decipiunt vitia turpia amica. Hor. 1. Serm. 3. 38.

Magnus amator mulierum. V. MAGNUS.

Manifestus nam amator. Ovid. 1. Amor. 4. 39.

Pauper. Ovid. 1. Amor. 8. 68.

Plenus. Hor. 1. Epist. 20. 8.

Pulcher. Propert. lib. 2. 17. 4. pro Egregio scilicet ac fideli. Ironia est. Uxorem ille tuus pulcher amator habet.

Ruris amatores. Hor. 1. Epist. 10. 2.

Tener. Juven. 6. Sat. 547. Spondet amatorem tenerum.

AMATORCULUS, dimin. Plaut. Poen. 1. 2. 27. Vix egre amatorculos invenimus.

AMATRIX, icis. f. [ἀματριά] Quæ turpiter amat. Plaut. Afin. 3. 1. 8. Satis dicaucula es amatrix.

Amatrices aquæ. Martial. lib. 7. 14.

Sappho amatrix. Idem 7. 68.

AMATRICULA, z. f. Parva amatrix. Cathol.

AMATORIUS, [ἀματωρός] Adj.

Amatorium, Quod ad amoris infaniam impellit: ut, Amatorium poculum. Sic Amatorium virus, apud Plin. lib. 8. cap. 22. & lib. 13. cap. 25. Efficacem in amatoriis. Quintil. lib. 7. cap. 9. An amatorium venenum sit necne.

Imitatio amatoria. Plin. lib. 28. cap. 2.

Levitates. Cic. 1. de Fin. 61.

Poësis. Cic. 4. Tusc. 71.

Sermo. Cic. 2. Tusc. 72.

Voluptate amatoria. Cic. 4. Tusc. 72.

AMATORIE, Adv. [ἀματωρῶς] Cic. 2. Philipp. 77. Erat enim amatorie scripta epistola. i. e. More amatorio. Plaur. Merc. 3. 3. 20.

AMABILIS, e. [ἀμαβιλῆς] Adj. Quod amari dignum est. Plaut. Afin. 3. 3. 84. Nimis bellas es, atque amabilis. Cic. 5. Att. 19. Filiolam tuam tibi jam Romæ jucundam esse gaudeo, eamque quam nunquam vidi, tamen & amo, & amabilem esse certo scio.

Amabilis, pro Grato. Cic. 11. Fam. 15. Mihi autem nihil amabilius officio tuo & diligencia. V. AMO.

Amabiles mores oratoris. Cic. in Partit. 22.

Amabile frigus. Hor. 3. Carm. 13. 10.

AMABILIOR, flimus. Cic. in Lael. 51. Amabilissimum nodum amicitia: tollere videtur.

AMABILITAS, denom. [ἀμαβιλῆς] Plaut. Stich. 5. 4. 51. Si amabilitas tibi nostra placet, si tibi ambo accepti sumus. i. e. Ea gratia quæ nos facit amabiles.

Amabilitas, pro Amore videtur poni a Plaut. in Poen. 5. 4. 1. Qui amabilitati animum adjiceret. conf. Stich. 5. 4. 58.

AMABILITER, [ἀμαβιλῆως] Adv. Cic. 14. Att. 13. Sed mehercule si humaniter, & sapienter, & amabiliter in me cogitare vis, facilem te profecto præbebis. Hor. 2. Epist. 1. 148.

Libertasque recurrentes accepta per annos Luit amabiliter donec, &c.

AMASSO, pro Amavero, scripsit Laberius. Item Plaut. Caf. 5. 4. 22. Curc. 4. 22. Mil. 4. 2. 16. V. supra post AMO.

AMASCO, are. Amare, cupere. in Gloss. Isidor. & Diom. p. 334. Ab Amo veteres inchoativo modo dixerunt Amasco. Unde & AMASCES. i. Amator. ut, Plaut. Truc. 3. 1. 13. Istos mundulos amascos. Inde vero

AMASUS, i. m. [ἀμασός] Poëta amasi & Veneris. Gell. 19. 9. & 7. 8. & Plaut. Caf. 3. 27. Miserrimum hodie ego hunc habeo amasium.

AMASIO, onis. m. Idem. Apul. 7. Met. p. 197. & Prudent. Peristeph. in Rom. v. 182. [Vulgo utraque voce pro eo Qui amat, qui Græcis ἀμασιός, utuntur; Sine vet. auctorit.

AMASUNCULUS, i. m. dimin. Petron. Fragm. Trag. p. 25. Burm. c. 45.

AMASUNCULA, z. f. Fragm. ejusd. Petron. p. 70. Burm. c. 75.

AMATRIO, ire. Amare, cupere. Cathol.

AMODO, [ἀπὸ τῶν] significat Posthac. Apuleius, Nemo me amodo tum mane egredientem solum videbit. Quidam Grammatici citant, & illud Aufonii in Mosell.

Nobilibus repetenda nepotibus amodo cœptum Detextatur opus. At hi vehementer falluntur: puncto enim di-

finguendum est post Nepotibus. Deinde legendum, At modo, &c.

AMOENÆ C S, Adj. [ἀμοιβῆτος] Servius; Amœbæum carmen est, quæ quæ in canunt, & equali numero versuum utuntur, & ita se habet ipsa responsio, ut aut majus, (al. malum) aut contrarium aliquid dicat, ad h. Virg. 3. Ecl. 28. Vis ego inter nos, quid possit uterque, vicissim Experiamur, &c. De hoc genere Carminis V. Scalig. Poët. 1. 6. Amœbæus & Antamœbæus, pedes fuit pentasyllabi: Prioris exemplum est — — — ut incredibiles: posterioris — — — ut manifestaret. Explicat Diomed. lib. 3. de Pedibus.

AMORBEUS, si. m. [ἀμοιβῆτος] Nomen proprium Citharædi Atheniensis celeberrimi apud Polyæn. 4. 6. 1. Athen. lib. 14. Hinc Ovid. 3. de Arte Am. 399.

Tu licet & Thyamyr superes & Amœbea cantu. AMOENIA. V. in AMOENUS ad fin.

AMOENUS, Adj. [ἀμοιβῆτος] dicitur Quod sine fructu jucundum aspectu est: sed proprie dicitur de locis quæ naturalem jucunditatem afferunt. Servius, ad 5. & 6. Æn. Amœna, sunt loca solus voluptatis plena, quasi Amœnia: hoc est, sine fructu, ut Varro & Carminis docent. Festus, Amœna dicta sunt loca, quæ ad amanda allicant: id est, attrahant. Alia dicta videtur ab ἀμοιβῆτος, melior, jucundior. Virg. 6. Æn. 638. — & amœna vieta Fortunatorum nemorum. Cic. 7. Verr. 79. Amœno sanc, & ab arbitris remoto loco. Agros per amœnos. Hor. de Arte Poët. 17. Concilia piorum amœna. Virg. 5. Æn. 734. Cultus amœnor Postumia Virg. Vell. ap. Liv. 4. 44. pro Cultu corporis elegantiori.

Domibus amœnis. Claud. in Prim. Conf. Stilich. 189.

Facies hortorum amœna. Cyprian. lib. 2. Epist. 2. ad Donatum.

Fluvius amœnus. Virg. 8. Æn. 31.

Fontem propter amœnum affidet. Lucret. lib. 4. 1018.

Portu amœno. Stat. 4. Sylv. 7. 28.

Prædiola nostra satis amœna. Cic. 16. Att. 3.

Rosæ amœni flores. Hor. 2. Carm. 3. 14.

Rosaria amœna. Ovid. 5. Trist. 2. 23.

Ruris amœni rivos. Hor. 1. Epist. 10. 16.

Salicæ amœna. Cic. 1. de Divin. 40.

Surrentum amœnum. Hor. 1. Epist. 17. 52.

Voluptas amœnissima. Cic. 4. Acad. 127.

Amœna, pl. n. Substantive. Tacit. 3. Ann. 7. Per amœna Asiæ atque Achaïæ. Idem 3. Hist. 76. Noctu dieque fluxi, & amœna littorum personantes, de bello tantum inter convivia loquebantur. Vet. Gloss. Amœnia n. ἀμῶν. Ubi tamen alii Amœna legunt.

AMONITAS, itis. f. [ἀμοιβῆτος, ἀμοιβῆτος] Jucunditas illa quæ ex rebus amœnis percipitur. Cic. 2. de Legib. 3. Præsertim hoc tempore anni & amœnitatem & salubritatem hanc sequor. Fontis gelidi amœnitatis. Plin. lib. 12. cap. 1.

Loci. Cic. de Provinc. Conf. 29.

Studiorum amœnitates querere. Plin. in præfat. 6.

Pro Munditie & Elegancia usus est Plautus Men. 2. 3. 6. & in Blanditiis amantum. Caf. 2. 3. 15. conf. Poen. 1. 2. 152. & 176.

AMOENÆ, Adv. [ἀμοιβῆτος] Plaut. Mil. 2. 5. 2. Apul. 10. Met. p. 254. Compar. Gell. lib. 14. cap. 1.

Superl. Plin. 4. Epist. 23. Habitare amœnissime.

AMOENITER, Adv. Idem. Gell. lib. 20. cap. 7. Annianus poëta in fundo suo, quem in agro Falisco possidebat, agitare erat solitus vindemiam hilare atque amœniter.

AMOENUS, [ἀμοιβῆτος] are. Delectatione officio. Cyprianus ad Donat. 2. c. 1. Et dum in arbores & vitas quæ videmus, oblectant prospectu, oculos amœnatus, animam simul & auditus inluit, & pacificus obtutus. Adde Casiod. 2. 40. de Musæo. Sidon. 1. Epist. 9. Jo. Sarisb. 8. Polycr. 8.

AMOMATUS, a, um. Salvia. lib. 7. p. 249.

AMOMIOR, [ἀμοιβῆτος, ἀμοιβῆτος] Tri. ex Ab & Molior, quod est a Mole. Amoliri autem (inquit Donatus) dicuntur ea quæ cum magna difficultate & molimine summoventur & tolluntur e medio. Plin. l. 11. c. 10. Amoluntur omnia e medio. Ter. And. 4. 2. 24. Proinde hinc vos amolimini. In his exemplis passive significat, sicut & Donatus superius interpretatur. Ergo Amolimini, dixit Ter. quod Plaut. Pleud. 1. 5. 144. Amovemini. [Nihil prohibet tamen, quo minus transitive accipias dictum, quod & elegantius puto, eo modo quo Sc. sq. v. 16. Move ocyuste. & Phorm. 3. 3. extr. Modo te hinc amove. Amoliri periculum. Plin. lib. 32. cap. 2. Amolior & amoveo nomen meum. Liv. 8. Bell. Pun. Amoliri, pro Refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Videndum etiam a simul nobis plura aggreienda, a amolienti singula. Et lib. 7. Si omnia amoliri non poteram, tamen plura amolierbar.

AMOLITIO, onis. Gell. 12. 1. V. CONSULESCO.

AMOLITUS, a, um. Apul. de Deo Socr. p. 117. & passim.

AMOMETUS de Scribis privatim condit volumen, fuit Hecateus de Hyperboreis. Plin. lib. 6. cap. 17. V. Voff. de H. G.

AMOMIS, [ἀμοιβῆτος] Herba est, teste Plin. Amomo similis, minus tamen venosa, & durior, minusque odorata. V. l. 12. c. 13. & Diofcorid. l. 1. c. 14.

AMOMUM, [ἀμοιβῆτος] est (inquit Diofcor.) Exiguus frutex ex ligno vite molle in seipsum convolutus. Exiguum quandam habet florem candidæ violæ similem, folia vero labruscæ viti, quæ byroniam dicunt. Probatissimum ex Armenia affertur, colore ad aurum inclinato, rubescente ligno & odoratissimum. Plin. l. 12. c. 13. Amomi uva in usu est, Indica vite labruscæ: ut alii existimaverit, frutice myrtaoso, palmi altitudine, capiturque cum radice immanipulatim leviter componitur, proutissimum fragile. Laudatur quam maxime punici mali foliis simile, nec rugolis, colore rufo. Secunda bonitas pallida. Herbaccum pejus, fuscescuntque candidum, quod & vetulitate evenit. Amomum, Gesnerus putat esse Piper hortense, ab olitorum gente fit dictum. Salmad. ad Solin. p. 284. observat videri veteres omne Aroma fincerum & inculpatum ἀμοιβῆτος appellasse (quod ἀμοιβῆτος Græce fit καλοῦσθαι καὶ ἀκροῦσθαι) ut in Evang. μαρτῶν ἀμοιβῆτος, quæ sine dolo & minime adulterata. Sic ἀμοιβῆτος ἄδωσιν. Thus sincerum; & ἀμοιβῆτος simpliciter, sic ἀμοιβῆτος quasi κληρονομία ἀμοιβῆτος. unde Amomum pro Cinnamomo Avienus alique posuerunt: similiter & Cardamomum dicitur. Amomum pro Unguento quolibet ponitur apud Ovid. 1. de Pont. 9. 52. Stat. 3. Syll. 3. 133. Martial. lib. 5. 65. V. Lex. Pitifc.

- Assyrium. Virg. 4. Ecl. 25.
 Crallum. Perf. 3. Sar. 104.
 Ferat & rubus asper anonium. Virg. 3. Ecl. 89. de impossibili dictum.
 Flagrans amomum. Sil. lib. 15.
 Mitis amomi feget. Claud. in Nupt. Hon. 93.
 Pingue. Stat. 1. Sylv. 2. 111.
 — nec pingui crimem deducere amomo.
 Pulvis amomi. Ovid. 3. Trist. 3. 69.
 Spirans amomum. Lactant. in Phœnice,
 Cinnama dehinc auramque procul spirantis amomi
 Congerit.
 Spissum. Ovid. 21. Epist. 166.
 Siccum amomi vivit. Ovid. 15. Met. de Phœnice.
A M O M I A, æ. f. Ita recentiores vocaberunt Illud omne quo defunctorum
 corpora medicantur & condiebantur. Quod vulgo detrunco vocab.
 Momiam, vel Mumiam appellant. V. Salmat. ad Solin. p. 285. & Quen-
 fedt. de Sepult. Vet. p. 75.
A M O R, Æris. [*ἔργος, κράτος, ἡσέβητος*] Est veluti Nodus & vinculum amicitia: &
 & parum videtur differre a Benevolentia. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Charum
 est ipsius verbum amoris, ex quo amicitia nomen est ductum. Amor (in-
 quit Valla l. 4.) genus est: Charitas, species. Illud ad omnia pertinet: hoc
 autem ad homines demum, & quidem pro dignitate ac qualitate persona-
 rum. Maxima quidem charitas debetur parentibus, proxima filiis, &
 deinceps reliquis.
 Amor & Cupido, inquit Nonius, idem significare videntur: & est di-
 versitas. Cupido enim inconsiderata est necessitatis: Amor iudicii.
 Plaut. Bacch. Fragm. 3. 35. Cupido te conficit, anne amor? Idem
 Curc. 1. 1. 3. Discrevit, & vim ejusdem diversitatis expressit dicens,
 quot Venus, Cupidoque impetrat, suadetque amor.
 Pietas & amor in patriam, Cic. pro Flacc. 96.
 Charitas & amor, Cic. in Partit. 88. Amicitia autem, charitate & amore
 cernuntur. Idem 5. Tusc. 58. Conjuges autem, & liberi, & fratres, &
 alii quos usus familiaritasque conjunxit, quanquam etiam charitate ipsa,
 tamen amore maxime continentur.
 Amore & charitate præstare aliquid. Cic. 12. Fam. 16. Filio tuo nos &
 charitate & amore rûm officium præstaturus non debes dubitare.
 Acer amor. Amor gloriae nimis acer. Cic. pro Arch. V. ACER. adj.
 Ægrum amorem solans testudine. Virg. 4. Georg. 464.
 Amari amores. Virg. 3. Ecl. 110. opp. Dulces.
 Anxius. Cic. 2. Att. 24. Non ignoro quam sit amor omnis sollicitus & anxius.
 Ardentes amores excitaret fuis, sapientia, si videretur. Cic. 2. de Fin. 52.
 Advena amor multos torit. Ovid. 1. de Arte Am. 176.
 Avidus, i. e. Cupidus explendæ voluntatis. Catull. 66. 83.
 Aureus. Ovid. 2. Amor. 18. 36.
 Blandum amorem incutiens. Lucret. 1. 20. Venerem intelligit.
 Cæcus. Claud. 2. in Eutrop. 50. Virg. 3. Georg. 319.
 Cæcus fuit. Hor. 1. Carm. 18. 14. V. Ærafin. in Proverb. Suum cuique
 pulchrum.
 Casto amori consuluit deus. Ovid. 1. Epist. 23.
 Castus. Ovid. 13. Epist. 30.
 Certus amor non est in hospitibus. Ovid. 16. Epist. 30.
 Civilis & opinabilis, Naturali oppositus. Gell. lib. 12. cap. 1. Quicquid
 ita educati liberi amare patrem atque matrem videntur, magnam fere
 partem non naturalis ille amor est, sed civilis & opinabilis.
 Clandestinus. Plaut. Curc. prol. 49. Malus clandestinus est amor.
 Conceffus. Ovid. 3. Amor. 19. 52.
 Confectus, V. CONSUESCO.
 Defecto amori vires reddere. Ovid. 9. Met. 154.
 Dissimulatus. Ovid. 15. Epist. 236.
 Dubius. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 26.
 Dulcis. Martialis lib. 8. 3. & Virg. 3. Ecl. 109. V. Amari supra.
 Dulci amore affatur. Virg. 6. Æn. 455.
 Dubitatus. Ovid. ad Liviam.
 Durus. Virg. 6. Æn. 259.
 Hic quos durus amor crudeli tabe peredit.
 Effrenus. Ovid. 6. Met. 465.
 Externus. Ovid. 16. Epist. 102.
 Facilis. Propert. lib. 1. 13. 22.
 Fallax. Sen. Hippol. 5.
 Ferus. Ovid. 1. Amor. 2. 124.
 Festivus. Claud. Paneg. 7.
 Fictus. Lucret. lib. 4. 1186.
 Nec mulier semper ficto suspirat amore.
 Ficus. Ovid. 2. Epist. 21.
 Foedo amore afflicantur. Lucret. lib. 4. 1151.
 Fœmineus. Ovid. 3. Amor. 2. 40.
 Fraternalis amor in aliquem. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Fugitivus. Ovid. de Rem. Amor. 2.
 Furrivus. Ovid. 6. Fast. 573.
 Gratus. Ovid. 2. Trist. 160.
 Gravi amore percussus. Hor. Epod. 11. 3.
 Ignavus. Stat. 3. Sylv. 2. 99.
 Inimaturus, V. IMMATURUS.
 Impii amoris flammam compescit. Sen. Hippol. 2.
 Impotens. Catull. 31. 12.
 Incestus. Hor. 3. Carm. 6. 23.
 Incredibilis amor in te meus cogit me, &c. Cic. 2. Fam. 1.
 Incestoditus. Sil. lib. 8.
 Indigno amore perire. Virg. 10. Ecl. 10.
 Infestus. Aufonius.
 Inficiendus. Ovid. 2. Amor. 17. 26.
 Ingeniosus. Ovid. 19. Epist. 28.
 Ingenius. Hor. 1. Carm. 27. 16.
 Iniquus. Propert. 1. 19. 22.
 Inops. Lucret. lib. 4. 1136.
 Infanus. Virg. 10. Ecl. 44.
 Iratus. Sen. Oeth. 4.
 Jucundus. Catull. 106. 1.
 Lascivi amoris præceptor. Ovid. 2. de Arte Am. 43.
 Legitimus. Ovid. 13. Epist. 30.
 Lentus me torret. Hor. 3. Carm. 19. 28.
 Libidinosi amores. Cic. 4. Tusc. 72.
 Longus, V. LONGUS.
 Luxuriosus. Ovid. de Rem. Amor. 746.
 Magnoque animum labefactus amore. Virg. 4. Æn. 395.
 Mali amoris solamen mors. Sen. Hippol. 12.
 Manuetus. Propert. lib. 1. 9. 12.
 Medicabilis nullis herbis. Ovid. 1. Met. 523.
 Meretricius, V. CONGLUTINO & MEREIO.
 Merus. Catull. 13. 9.
 Mirus. Virg. 7. Æn. 298.
 Misero amore periturus. Ovid. de Rem. Amor. 21.
 Moderatus. Ovid. 5. Met. 73.
 Mollis. Ovid. 21. Epist. 179.
 Muliebris. Cic. 4. Tusc. 71.
 Mutuus. Hor. Epod. 15. 10. V. MUTUUS.
 Mutuus amoribus bene fidum pectus. Hor. 2. Carm. 12. 15.
 Naturalis. Cic. 4. Tusc. 76.
 Novus. Cic. 4. Tusc. 74. Etiam novo quodam amore veterem amorem
 tanquam clavo clavum ejiciendum putant.
 Occultis in amoribus felix index. Ovid. 2. Fast. 81. de Delphino.
 Patris. Virg. 1. Æn. 643. V. PATRIUS.
 Perditus. Catull. in Gell. 882.
 Peregrinus. Ovid. 9. Epist. 47.
 Perfidus. Claud. Epig. 25.
 Perpetuus, V. PERPETUUS.
 Pestifero amore victus. Sen. Theb. 1.
 Pinguis. Ovid. 2. Amor. 19. 25.
 Pius. Valer. 4. Argon. 2.
 Placidus. Tibull. lib. 2. 1. 80.
 Felix cui placidus leniter afflat amor.
 Placito amori pugnare. Virg. 4. Æn. 38. i. e. Reptignare, vel, Cum amo-
 re placito pugnare. Servius.
 Polluto amore duri dolores. Virg. 5. Æn. 6.
 Præreptus matri, pro a matre. Virg. 4. Æn. 516. Carunculam intelligit in
 fronte pulli equini nascentem, quam statim nato adimit mater, alioqui
 factum ofura. V. Servium, & infra HIPPOMANES.
 Primus. Ovid. 1. Met. 452. Primus amor Phœbi Daphne, &c.
 Properatus ferri. Stat. 2. Achill. 393. Ferri, genitivus est.
 Proprius. Lucret. lib. 4. 1135.
 Atque in amore mala hæc proprio, summeque secundo
 Inveniuntur.
 Pudendus. Ovid. 5. Epist. 44.
 Sceleratus habendi. Ovid. 1. Met. 131.
 Simulatus. Ovid. 1. Amor. 8. 71.
 Singularis amor tuus erga me. Cic. 9. Fam. 11.
 Socii amoris defertor. Ovid. 19. Epist. 157.
 Sollicitus. Ovid. 2. de Rem. Amor. 196. Virg. 10. Ecl. 6.
 Sterilis. Ovid. 1. Met. 496.
 Strictus. Ovid. 7. Met.
 Stultus & improbus. Hor. 1. Serm. 3. 24.
 Suavis. Lucret. lib. 1. 923.
 Suspectus. Ovid. 22. Epist. 84.
 Tacitus. Stat. 1. Sylv. 2. 271.
 Tener. Ovid. 2. Amor. 18. 69.
 Timidus. Ovid. 18. Epist. 172.
 Tolerandus. Claud. in Epigr.
 Turpis meretricis. Hor. 1. Serm. 4. 111.
 Tutus. Ovid. 5. Epist. 89.
 Veri amoris non dissimulatur. Ovid. 5. Epist. 61.
 Vefanus. Propert. 2. 15. 29.
 Errat qui finem vefani querit amoris.
 Vetus, V. NOVUS amor.
 Vilis. Claud. 1. in Ruff. 282.
 Vivus. Virg. 1. Æn. 721.
 Amor, pro Rei veneræ appetitu. Virg. 3. Georg. 242.
 — pecudes, pictæque volucres,
 In furias, ignemque ruunt, & amor omnibus idem.
 Col. præcedente, Foedo amore, & alia. H. St.
 Amor, pro Cupidine, quem poetæ amoris deum esse fingunt, sæpe
 usurpatur. Virg. 1. Æn. 663.
 Ergo his aligerum dictis affatur Amorem. Propert. lib. 2. 11. 1.
 Quicunque ille fuit puerum qui finxit Amorem.
 Apertus. Ovid. 1. Amor. 10. 16.
 Et nullas vestes, ut sit apertus, habet.
 Aridus. Propert. lib. 2. 2. 34.
 Aridus argutum sternunt onem amor. Sed Aureus Broeckh. q. V.
 Domitus. Ovid. 3. Amor. 11. 5.
 Gemini amores Veneri tribuuntur. Ovid. 4. Fast. 1.
 Alma fave vati, geminorum mater Amorum.
 Inermis erret. Tibull. lib. 2. 5. 106.
 Infamis deus. Tibull. lib. 2. 4. 38.
 Infidiosus. Ovid. 1. de Rem. Amor. 148.
 Levis. Ovid. 3. Epist. 42. Amorem alloquitur,
 Tu levis es, multoque tuis ventolior alis.
 Nudus Amor. Ovid. 1. Amor. 10. 15.
 Pharetratus. Ovid. de Rem. Amor. 379.
 Pinniger. Lucret. lib. 5. 1074.
 Pulcher. Ovid. 3. de Pont.
 Purpureus. Ovid. 2. Amor. 1. 38.
 Rebellis. Ovid. de Rem. Amor. 246.
 Sagittifer. Stat. 4. Sylv. 3.
 Savo Amore faucia Medea. Cic. pro Cœl. 18.
 Sævus. Ovid. 7. Epist. 190.
 Teliger. Seneca, Metuende matri teliger sæpe puer.
 Vagus. Seneca.
 Ventosus. Ovid. 2. Amor. 9. 49.
 Voltans. Tibull. 2. 5. 39.
 Impiger Ænea, voltantis frater Amoris. Id est Cupidinis, qui
 uterque Veneris filius fuit. V. Broeckh. ad l.
 Volucer. Claud. de Nupt. Hon. 153.
 Amores

Agmen Amorum. Stat. 1. Sylv. 2. 54.
 Amores, pl. ad voluptatem pertinent, ut ait Servius. Virg. 1. Æn. 350.
 Clam ferro incautum superat, securus amorum
 Germanæ.
 Amores, pro Amico, vel Amica. Cic. 6. Philipp. 12. Sed redeo ad amores
 deliciasque nostras L. Antonium. Idem 16. Att. 6. Piliæ salutem di-
 ces, & Atticæ, delicis atque amoribus meis. Est autem metonymia tropus
 Amorem, vel Amores dicere eos quos impense amamus. Sic Tit.
 Vesp. Amor ac deliciae generis humani, audit Suet. in vita ejus, c. 1. Sic Curio
 est mihi in amoribus, Cic. 7. Fam. 32. V. Addicere am. & Esse in amoribus.
 Noster amor. Virgil. H. St. Ecl. 7. 21.
 Nymphæ, noster amor. Libethrides.
 Amor amicitie. Cic. 4. Tusc.
 Argenti. Hor. 2. Serm. 3. 78.
 Auri cæcus. Virg. 1. Æn. 357.
 Edendi. Lucret. lib. 4. 867.
 Famæ ventris incendit animum. Virg. 6. Æn. 890.
 Flagitii & levitatis autor. Cic. 4. Tusc. 69.
 Habendi fenescit. Hor. 1. Epist. 7. 85. V. supra Sceleratus.
 Lactis. Virg. 3. Georg. 394.
 Laudum percussus. Virg. 9. Æn. 476.
 Sanguinis amor pro Crudelitate. Sil. lib. 1. 148.
 Jetus amoris. Ovid. 3. Amor. 5. 30.
 Ardor. Cic. 1. Off. 47.
 Boni conjugator amoris. Catul. in Epith. Jul. 59. 44.
 Calcaribus ictus. Lucret. lib. 5. 1074.
 Certamen peragere. Ovid. 3. de Pont. 89.
 Flammæ. Sen. Hippol. 2.
 Fœdera. Cic. pro Cœl. 14.
 Fructu egens. Propert. lib. 3. 20. 30.
 Furor amoris. Cic. 4. Tusc. 75. Maxime autem admonendus, quantum sit
 furor amoris.
 Irritamen munus. Ovid. 9. Met. 133.
 Pabula. Lucret. lib. 4. 1057.
 Pignus. Virg. 5. Æn. 538.
 Plage amoris, i. e. Retia amoris. Lucret. lib. 4. 1140.
 Poculum. Hor. Epod. 5. 38. h. e. Potio amatoria, philtum.
 Studium & ardor quidam amoris. Cic. 1. de Orat. 134.
 Vincula amoris artissima cum aliquo. Cic. 6. Att. 2. De isto hæc tenus dixerim;
 me vel plurima vincula tecum summa conjunctionis optate, estis sunt amoris
 artissima: tantum abest ut ego ex eo quo astricti sumus, laxari ali-
 quid velim.
 Vulnere eterno devictus. Lucret. lib. 1. 35.
 Abjicere amorem ab aliquo. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem ab-
 jecisse illinc, atque in hanc transfudisse.
 Abstulit amores meos. Virg. 4. Æn. 28.
 Abundare amore. V. ABUNDO.
 Accedere nihil potest ad amorem. V. ACCEDĒO.
 Addere amores. Ovid. 9. Epist. 47.
 Addicere amores. Ovid. 1. Met. 617.
 Quid faciat? crudele, suos addicere amores:
 Non dare, suspectum. h. e. Puellam libi amatam:
 Adjutus amor fatis. 3. Epist. Sabin. 21.
 Adolefcit amor. V. ADOLFESCO.
 Equare amorem. Virg. 4. Æn. 474.
 Alendus amor verbis dulcibus. Ovid. 2. de Arte Am. 152.
 Amittere amores. Virg. 3. Georg. 227.
 Amplecti amorem. V. AMPECTOR.
 Appetit me amor. V. APPEŦO.
 Ardebat amore illius hospita. Cic. 4. Verr. 116.
 Ardebat amore femineo. Virg. 11. Æn. 782.
 Arsit amore vitæ fratris. Ovid. 1. de Arte Am. 283.
 Attractum in amore esse. Lucret. lib. 4. 1180.
 Atteruatus amor liquitur. Ovid. 3. Met. 489.
 Auferre amorem ab. V. AUFERO.
 Anget amorem timor. Ovid. 12. Epist. 61.
 Bibere amorem. Virg. 1. Æn. 749.
 Captus amore. Virg. 6. Ecl. 10.
 Cecidit amor. Catull. 11. ad Fur. & Aurel. 22.
 Celare amorem. Ovid. 12. Epist. 17.
 Cernere amorem. V. Cernere hæreditatem, in CERNO.
 Commendo amores meos tibi. Catull. 16. 1.
 Commisso amori officium spondet. i. e. Promittit auxilium si suum amo-
 rem revelet. Ovid. 10. Met. 418.
 Committere amores alicui. i. e. Revelare. Ovid. 1. Amor. 12. 21.
 Componere amores. i. e. Versus de amore. Ovid. 2. Trist. 361.
 Denique composui teneros non solus amores
 Composito pœnas solus amori dedi.
 Concedere alicui. Ovid. 8. Epist. 52.
 Quem libi permisit, genero concedet amorem.
 Conciliare amorem alicui. Cic. 2. de Orat. 207.
 Conciliat amores forma. Ovid. 6. Epist. 94.
 Conciliatur amor auro. Propert. 3. 13. 49. Et Ovid. 2. de Arte Am. 278.
 Conciliari amorem sentimus. Cic. 2. de Orat. 205. Ibid. Hæc res amorem
 magis conciliat, illa virtutis defensione charitatem.
 Concinnat amorem consuetudo. Lucret. lib. 4. 1278.
 Concipere. Ovid. 10. Met. 249.
 Conferre. V. CONFERO.
 Conjicere aliquem in amorem. V. CONJICIO.
 Conjuncti amore. Cic. 5. Tusc. 58.
 Connexus amore. Stat. 1. Achill. 174.
 Contextere amores. Catull. 59. in Argon.
 Dare ludum amori. Hor. 3. Carm. 12. 1.
 Miserarum est neque amori dare ludum.
 Deſigere amorem. Sen. Oeth. 524. — Hoc, inquit, magæ
 Dixere amorem posse deſigi malo. Ubi interpret, Deſigi, i. e.
 Aut fortiter figi, aut Refolvi a pectore in quo fuerat fixus. [Nugæ.
 Verbum magica superstitionis est, de quo vide f. l.
 Deſuncta amore levi. Sen. Hippol. 2.
 Deludet amorem suspentium fallax humor. Claud. in pr. Conf. Stilich. 199.
 Vol. 1.

Demere amores. Ovid. de Rem. Amor. 557.
 Deponere amorem. Catull. de Lesb. 74. 13.
 Delertus amor. Catull. 59. 129.
 Ducere amores in longum. Virg. 9. Ecl. 56.
 Durat amor. Ovid. 1. de Arte Am. 38.
 Effugere amorem. Ovid. 13. Met. 744.
 Elle in amore alicui. Cic. 6. Verr. 3. Unde igitur potius incipiam, quam
 ab ea civitate, que tibi una in amore atque deliciis fuit?
 Esse in amoribus alicui. Cic. 6. Att. 1.
 Videtur hic annotasse quedam H. St. de origine hujus loquendi formulæ,
 sed ea cultro ablata fuerunt, reliqua hæc tenentur leguntur: Potius de amo-
 re Venereo, seu cupidineo; Amores autem & hæc deliciae quæ vocantur.
 Cic. pro Cœlio, 600. edit. Lamb. (S. 44. Verb.) At vero in amore ac de-
 liciis tibi sint. Cic. alibi. V. indicem Lambini. Lingua Gall. olim
 Amours dicebant, pluraliter itidem.
 Elle in amore, sine dativo. Cic. pro Flacc. 18. Summo autem in amore
 esse propter nomen ipsum imperi non poterit?
 Excitare mirabiles amores. Cic. 1. Off. 14.
 Exhaustur amor. V. EXHAURIO.
 Exit corde amor. Stat. 4. Sylv. 4. 102.
 Exorare amorem. Ovid. 3. Amor. 11. 43. — facies exorat amorem.
 Exponere amores. i. e. Recensere. Ovid. 10. Met. 433.
 Extitit tanto in me amore frater, &c. Cic. Post red. ad Quir.
 Facere amorem. Ovid. 1. Met. 469. cuius contrarium, Fugare amorem.
 Equæ sagittifera prompti duo teta phætra,
 Diverforum operum: fugat hoc, facit illud amorem.
 Fallere amorem infandum. Virg. 4. Æn. 85.
 — Acanium genitoris imagine capta
 Detinet, infandum hi fallere possit amorem.
 Fallit amor. Ovid. 3. Amor. 4. 20.
 Ferire amorem fœdera turpissimorum. Cic. pro Cœl. 34.
 Fixus amor medullis. Sen. Oeth. 4.
 Flagrans amor. Hor. 1. Carm. 25. 13.
 Flagrare amore. Hor. Epod. 5. 81.
 Flagrat amor in molli pectore. Ovid. 15. Epist. 124.
 Frenare amores. Sen. Medea, 11.
 Fugandus amor omni patre. Ovid. de Rem. Amor. 358.
 Habere amorem in vel equa aliquem. Cic. pro Domo sua, 103. Pro amore
 quem habetis in Rempublicam, & semper habuistis. Idem 9. Fam. 14.
 Quis erat qui putaret ad eum amorem quem erga te habebam, posse ali-
 quid accedere?
 Habendus est amor alter. Ovid. 7. Epist. 17.
 Hæret amor. Ovid. 13. Met. 395.
 Jaciamur amoris in plagas. Lucret. lib. 4. 1140. h. e. In retia.
 Ignescit amor. V. IGNIS.
 Impulsus amore hæc ad te scribenda putavi. Cic. 10. Fam. 3.
 Incensus amore alicujus. Catull. 62. 19.
 Incidere in amorem. V. INCIDO.
 Inducere aliquem in amorem. Catull. 28. 8.
 Indulgere amori. Ovid. 9. Met. 594.
 Inflammare amore animum. Virg. 4. Æn. 54.
 Inflammati esse debemus amore in patriam. Cic. 1. de Orat. 96.
 Ingenerare amorem. V. INGENERO.
 Inherescere amoribus erraticis. Firmic. lib. 5. cap. 16.
 Innatus in nobis amor cognitionis. V. INNASCOR.
 Infantiæ amor alicujus. V. INSANIC.
 Infanti amoribus nuptarum. Hor. 1. Serm. 4. 27.
 Inſitus menti amor cognitionis. V. INSERO.
 Inspirat amorem tacitum. Stat. 1. Sylv. 2. 194.
 Intendere amorem pignoris suis. Claud. Epig. 22.
 Interrumpere iter amoris. V. INTERRUPTO.
 Irritare. Ovid. 1. Met. 461.
 Lædere. Ovid. 4. Met. 192.
 Largiri amori plusculum. V. LARGIOR.
 Latuisset amor quem tegi volumus. Ovid. 17. Epist. 14.
 Levare amorem. Ovid. 14. Met. 13.
 Manet amor perennis conjugis castæ. Sen. Octav. 4.
 Mansit amor. Ovid. 11. Met. 13.
 Marcet amor fœgnis. Claud. Laud. Seren. Regin. 227.
 Mederi amori. Ovid. 9. Met. 774.
 Mentiri amorem. Ovid. 20. Epist. 183.
 — si non mentiris amorem. i. e. Fingis.
 Miscendus pudor amori. Ovid. 4. Epist. 9.
 Missum facere amorem. V. MITTO.
 Modus nullus adeſt amori. Virg. 2. Ecl. 68.
 Morem gerere amori. Ovid. 2. Amor. 2. 13.
 Nutrire amorem. Ovid. 1. Met. 496.
 Objicere amores alicui. Sen. Medea, 7.
 Oblitus amorum. Virg. 5. Æn. 334.
 Ostenderem in eum amorem. Cic. 10. Fam. 3.
 Partiri amorem. Stat. 2. Sylv. 1. 207.
 Perdidit te amor infelix. Ovid. 4. Met. 108.
 Præ se ferre amorem. Cic. 2. Fam. 1. Perſpectum mihi quidem, sed ta-
 men dulcem est optatum amorem tuum præ te ferres.
 Potiri amore. Ovid. 10. Met. 428.
 Præſentit amorem aliquam mente. Ovid. 10. Met. 404.
 Præſtare amorem verum. Ovid. 4. de Pont. 6. 23.
 Raptat me amor per deſerta ardua. Virg. 3. Georg. 292.
 Reddere amorem fratris. Sen. Theb. 2. 451.
 Reduxit amorem. Lucan. lib. 4. 236.
 — scelerumque reduxit amorem.
 Reparare. Sen. Agam. 3.
 Reſidet in aliquo amor erga alium. Cic. 5. Fam. 5. Siquid in te reſidet
 amoris erga me, id omne in Pomponii negotio ostendat.
 Reſpectare amorem alicujus. Catull. 11. 21.
 Reſpondere alicui in amore. Cic. ad Brut. 1.
 Reſurgens amor. Virg. 4. Æn. 531.
 Reſvincite mentem amore. Catull. 59. 33.
 Savit amor. Virg. 4. Æn. 532.
 Saturare amorem. Catull. 66. 83.

Servare. Ovid. 4. Met. 270.
 Servire amori aliorum flagitiosissime. Cic. 2. Catil. 8.
 Solvere amores cantibus, aut herbis. Tibull. lib. 1. 2. 62.
 Spernere. Hor. 1. Carm. 9. 16.
 Spirare. Hor. 4. 13. 19.
 Sublevare. Cic. 4. Tusc. 73.
 Submittere amorem. Virg. 4. Æn. 414.
 Succensus amore. Ovid. 15. Met. 167.
 Sufficere amorem. Cic. 10. Fam. 1.
 Tenet me amor. Stat. 5. Theb. 70.
 Tentari amore. Ovid. 1. Amor. 2. 5.
 Testari amorem. Virg. 3. Æn. 487.
 Torqueri amore. Hor. 1. Epit. 2. 37.
 Torret me amor. Hor. 3. Carm. 19. 28.
 Transgredi amores. Stat. 1. Sylv. 2. 90.
 Translatos alio amorem. Hor. Epod. 5. 23.
 Vacat metu amor. Ovid. 1. Amor. 6. 60.
 Vincit didicimus feros amore. Sen. Hippol. 2.
 Vincit omnia amor. Virg. 10. Ecl. 69.
 Vitare amorem. Lucret. lib. 4. 1066.
 Vitare. Stat. 5. Sylv. 1. 57.
 Uritur amor. Virg. 2. Ecl. 68.
 Ufa amoribus demeter. Ovid. 4. Met. 259.
AMORABUNDUS, Gell. lib. 11. cap. 9. Labeus mulierem amantem verbo invidiosus scito Amorabundum dixit.
 Utitur Beroaldus in Epist. prefata Comm. in Sueton. Sed puto non aliunde quam hinc sumplit. Sic ille Infonus dicit in principio Comm. in vit. T. Vesp. Suetonii, puto ex Apulejo. Sic pallin antiqua confectatur. H. St.
AMORIFERA, um. Amorem concilians. Ven. Fortun. Epithal. Sigib. Reg. 6. 2.
AMORIFICUS, a, um. Idem. Herba amorifica. Apul. de Herb. cap. 123.
AMORGE, V. AMURCA.
AMORGES, [*Ἀμοργος*] fuit ex Darii ducibus unus, qui a Caribus infidiis circumventus, a cum Daurife, & Sifamace, & Myrfe Gygis filio, fuit obruncatus. Herod. lib. 5.
AMORGINE, [*Ἀμοργίνα*] Herba est, quæ notiore nomine Helxine dicitur. Dioscor. lib. 4. 37.
AMORGIS, dis. [*Ἀμοργίς*] Lini species tenuissima, bysso non dissimilis. Hinc Amorgina vestimenta, pro pretiosis & splendidis, multaque impense: quorum meminit contra Timarchum Æschines, & Athen. lib. 6. Non autem fati constat utrum ea vox lini speciem, an colorem, an utrumque significet. V. Ferrar. de Re Velt. 11. 4. 3.
AMORGOS, [*Ἀμοργός*] Insula una ex Sporadibus. Strab. lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12.
AMORRHÆI, [*Ἀμορρηῖοι*] Populi dicti sunt ab Amor vel Hemor patre Sichem, vel ab Amorrhæo filio Chanaan.
AMOVUS, V. infra in AMOVEO.
AMOVEO, òvi, òtum, [*ἀποκινῶ, ἀποστέλλω, ἀποκινῶ*] Ēre. est De loco movere. Ter. Adelph. 4. 2. 14. Age, tamen ego hunc amovebo. Ubi Donatus, Proprie amovetur faxum de loco. Cic. 1. Att. 9. Et nebulonem illum, quos factos potes, ex istis locis amove. In eodem significato legitur etiam Removeo. Amovere & Admovere, contraria. Auth. ad Heren. lib. 3. 32. Sive nimis procul amoveris, sive vehementer propè advoveris.
 Ætas. Lucret. lib. 1. 226.
 Præterea quæcumque vetustate amovet ætas.
 Animum studio periculi. Plaut. Merc. prol. 41. h. e. Dimoveie, abstrahere a studio, &c.
 Aliquem ab officio aliquo. Cic. de Atusp. Resp. 43. Saturninum Quæstorem a sua frumentaria procuratore Senatus amovit, eique rei M. Scaurum præfecit.
 Affentionem. Cic. in Læl. 91.
 Crapulam. Plaut. Pseud. 5. 1. 35. Inde huc exii, crapulam dum amoverem. Culpam a fe. Liv. 4. 42.
 Culpas amovit. Hor. 4. Carm. 15. 11.
 Custode amoto. Propert. lib. 1. 11. 15.
 Jurgia amovere. Cic. 2. de Legib. 19.
 Libidinem, odium, invidiam, metum, cupiditatesque omnes. Cic. pro Cluent. 159.
 Ludo amoto quæramus feriam. Hor. 1. Serm. 1. 27.
 Merum. Ter. And. 1. 2. 10.
 Molestiam a foribus. Plaut. Amph. 1. 2. 2.
 Opinionem. Ter. And. 3. 2. 30. & 1. 2. 10.
 Segnitiam a fe. Plaut. Aſin. 2. 1. 6.
 Sensum doloris amovere. Cic. de Provinc. Confil. 2. Præcipuum illum & proprium sensum doloris mei, a sententia dicenda amovebo, ad ulciscendi tempora referabo.
 Somnum ex pectore. Plaut. Pseud. 1. 2. 11.
 Suspicionem ab aliquo. Plaut. Trin. 3. 3. 54.
 Tactum impudicos a casto corpore. Sen. Hippol. 5.
 Virgas amovit ab omnium civium Romanorum corpore lex Porcia. Cic. pro C. Rabir. 12. i. e. Venit ne virgis cæderentur cives Romani per carnificem.
 Amotus per dolorem. Hor. 1. Carm. 10. 10.
 Amoveri in infamiam, i. e. Deportari vel relegari. Tacit. 4. Ann. 31. At P. Sullium amovendum in infamiam censuit.
 Amovere, pro Auferre, intervertere. Ulp. in l. rei communis. 45. D. pro socio. Rei communis nomine cum socio, furti agi potest, si per fallaciam dolove malo amovit, vel rem communem celandi animo contracter. Idem in l. Si ego. D. de jure dotium. Agetur rerum amotarum, si amoventis animo maritus eas retineat: aut ad exhibendum, si non amovere eas commisit sit. Idem in l. Tutor. D. de furtis, Tutor siquid furandi animo amoverit, furtum facit. Administrationem enim rerum pupillari habet: intercepti autem potestas non datur.
AMOTIO, ònis. f. ut, Amotio doloris. Cic. 2. de Fin. 9. Augenda voluptatis finis est, doloris omnis amotio.

A M P

AMPRE, [*Ἄμπρη*] Oppidum Arabie, non procul a mari rubro, cujus meminit Herod. lib. 6. Gentile est Ampreas. Steph.
AMPECHONIUM, [*Ἄμπεχόνιον*] Vestimentum commune virorum & mulierum, ut tradit Pollux lib. 7. cap. 13. ubi Gualtherus verit, Palliolium.

AMPEDICES dicebantur ab antiquis, quod circum penderent, quos nunc Appendices appellamus. Festus. Sed ibi ex MSS. legendum potius Ampedices. V. APPENDIX.
AMPELA, Civitas est Græcæ insule, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Est item Mæcedoniæ oppidum. lib. 4. cap. 10.
AMPÉLIS, dis. [*Ἀμπέλις*] Terra est bitumini similis, circa Seleuciam Syria nascens, qua rufici vires illinere solent ad necandos vermiculos, oculis illarum depascentes, quos ipsas, sive Scinpas vitiosos Græci appellant. V. Plin. 35. 16.
 Eadem & Pharmacitis dicitur, quod vitium morbo medeatur. Dioscor. lib. 5. & Galen. lib. 9. Facult. Simplic. medic.
AMPÉLUS, i. m. Inter viros ingenio, doctrina & eloquentia celebres apud Sidon. Apollin. Carm. 9. v. 305. Idem esse putatur cujus Librum Memorialium Cl. Salmatus subjecit Floro. Cujus Pref. V.
AMPELOCARPUM, Herba Aparine. Diosc. 3. 95.
AMPELODESMON, [*Ἀμπέλοδέρμων*] vocant Sculi herbam, ex qua vincula meliora fiant alligandis vitibus. Plin. lib. 17. cap. 23.
AMPELOESSA, Oppidum est in Decapolitana regione, quæ Syriæ proxima est. Plin. lib. 5. cap. 13.
AMPELOPRASON, [*Ἀμπέλοπρασον*] Herba est foliis porri, sed angustioribus, flore candido, radice bulbosa. Nascitur in vinetis, unde & nomen accepit. Plin. lib. 24. cap. 15. Vulgo Porrum vinearum vocat.
AMPELOS, [*Ἀμπέλος*] Nomen pueri, qui quum a Baccho amaretur, ab eodem post mortem inter sidera relatus est. Fabulan habet Ovid. 3. Fast. 409. Item Mæcedoniæ oppidum. Plin. lib. 4. cap. 10.
AMPÉLOS Agria, [*Ἀμπέλος ἄγρια*] Vitis sylvestris, ea mihi videtur, quam rura modo Viornam, modo Hardeam vocant, quod ramorum faeces ea perinde quasi vinculo ligantes distringunt. Hanc Plinius credit esse potius quam Uvam Taminianam vocant. Ruell. lib. 3. cap. 153. Ampelos agria vocatur herba foliis duris, cineraci coloris, &c.
AMPELOLEUCE, es. [*Ἀμπέλολευκή*] Plin. lib. 23. cap. 1. Vitis alba est, quam Græci Ampeloleucen, alii Ophiothaphylon, alii Melochron appellant. Omnibus officinis & herbaris Bryonia & Vitis alba dicitur: vulgus, quod per dumos ferpat, Colubrinam vocat: dicitur & Ampelos leuce. Ruell. lib. 3. cap. 153.
AMPELOS Melana, [*Ἀμπέλος μέλαινα*] Vulgo *Tomaro*, Latine Vitis nigra. Hanc Matthiol. Senenf. putat esse Uvam Taminianam, quamvis Plin. contrarium sentiat, qui eam proprie Bryoniam vocari scribit, l. 23. c. 1. Ampelos Chironia, eadem Plin. ibid. & 25. 4.
AMPELUS, [*Ἀμπέλος*] Insula, sive Promontorium in Samo, auctore Strab.
AMPELUSIA, [*Ἀμπέλοισια*] Nomen est promontorii in ea Africæ parte, qua Atlantem alluit Oceanus, a vitium copia impositum. Plin. l. 5. c. 1. Vulgo hodie *La punta alenjar*. Aliis dicitur *Capo de castero*.
AMPHAMIOΓΕΑ, [*Ἀμφαμιόγεα*] in Creta vocabantur Servi privati, qui jure belli in servitutum venissent, quamvis indicæ forent. Cæll. l. 18. c. 26.
AMPHAPALIA, Locus est Græcæ, apud Strab. in ipsius insule descriptione.
AMPHEMERINOS, i. [*Ἀμφημερινός*] Plin. lib. 28. cap. 16. ubi de febribus dicitur: Est (inquit) Genus februm, quod Amphemerinon vocant. Hoc liberari tradunt, si quis e vena auris adini, tres guttas sanguinis in duabus heminis aque hauserit.
AMPHERICUM, est Navigium quod impellitur ab utroque latere, remigibus quibusque duos simul concitantibus remos. Scheffer. de Mil. Nav. 11. 2.
AMPHI, [*ἄμφι*] Latine Circum significat. V. AM.
AMPHIANACTES, m. pl. Poetæ Dithyrambici, frequentissime hoc carminum proœmio vi. *ἀμφί μοι Ἰνάξ*, i. e. Adhis mihi rex Mufarum Apollo. Quin & *ἀμφιγυνομένη* idem est ac *περικυνομένη*. V. Suidam in hac voce, & Cæl. Rhod. 4. 5.
AMPHIARÆUS, [*Ἀμφιαράος*] Oecleus, vel (ut alii) Lyncei & Hypermetreæ filius, Argivus vates & augur. Cic. 1. de Divin. 88. Amphiarum sic honorat fama Græciæ, deus ut haberetur, atque ut ab ejus solo, in quo est humatus, oracula peterentur. Historiam Amphiarai latissime describit Diodor. Sicul. lib. 5. cap. 5. Pausan. quoque in Att. & Stat. 7. Theb. V. ALCMÆON. De Amphiarai fano & loco ubi perit, qui *ἄρα*, i. e. currus dicitur, V. Salmat. in Solin. p. 103. seq. Amphiaras sublimis. Stat. 6. Theb. 327.
 Doctus futuri. Stat. 1. Theb. 308.
AMPHIARAIDES, Ovid. 2. Fast. 43. Amphiarai Fil. Alcmæon, ab Acheo expiatus.
AMPHIAS, [*Ἀμφίας*] Tharsius fuit, qui quum ex hortulano potens esset, & in amicum quid degenerem nonnulla didisset, mox subjecit, Sed & nos de iisdem feminibus sumus. Quo dicto omnes pariter lætos fecit. Macro. 7. Saturn. cap. 3.
AMPHIBÆLUS, i. m. live **AMPHIBALUM**, i. n. Vestis genus quo exterius amiciebantur, apud Sulp. Sever. Dial. 2. de Vit. B. Martini c. 1. & Fortunat. de Vita ejusd. 3. 1. *Ἀμφιβάλω* corruptum ex *Ἀμφιβάλλω* ab *ἀμφιβάλλω*.
AMPHIBIVM, [*Ἀμφιβίον*] Animal in terra, & aqua vivens. Varro 4. de L. L. 13. Græci ea quæ in aqua & in terra possunt vivere, vocant Amphibia. Columel. lib. 8. cap. 12. Venio nunc ad eas aves, quas Græci vocant *ἀμφίβια*, quia non tantum terrestria, sed aquatilia quoque desiderant pabula: nec magis humo, quam stagno confueverunt: ejusque generis anser præcipue, ruficis gratus est. Amphibia Cic. 1. de Nat. Deor. 37. vocat Ancipites bestias. V. ANCEPS.
AMPHIBOLIA, **AMPHIBOLOGIA**, sive **AMPHIBOLON**, [*Ἀμφιβολία, ἀμφιβολογραφία, ἀμφιβολόν*] Dubium sive ambiguum dictum. Cic. 2. de Divin. 116. Illa amphibolia, quæ Cræsum decipit, vel Chrypsimum potius fallere. Quintil. lib. 7. cap. 10. ubi dicit Amphibolia species est innumerabiles, Figura est Grammaticis, que fit vitio compositionis quum in ambiguo posita est sententia. Latine dicitur Æquivocatio. Et modo fit per accuf. ut, Aio te Æscida Romano vincere posse. Ter. And. 3. 2. 5. Ego me amate hanc fateor. Ubi Donatus: *ἀμφιβολία* est. Modo per verbum commune: ut quum dicitur, Cato injuste criminatur: incertum est enim an ipse ab alio criminetur, an ipse alium. Modo per partic. ut, Vidi statuum auream hastam tenentem. Modo per homonyma: ut si quis dicit aciem, nec exprimat oculi, vel gladii, vel exercitus. Potest etiam fieri alius modis. Virg. 4. Æn. 371.
 Que quibus anteferam? Ubi Servius, Amphibologia est, Quid prius, quid posterius dicam? Idem i. Æn. 492.
 Aurea subnectens exercitæ cingula mammæ. Ubi Servius, Amphibolon

bolon est hoc loco utrum ipsa aurea, an aurea cingula. Idem 4. *Æn.* 178.
 — terra parens ira irritata deorum Ubi Servius, Amphibolon
 est utrum sua ira, propter extinctos gigantes: an ira deorum irritata, quæ
 extinxerat gigantes. Quintil. lib. 7. cap. 9. Alii in scripto & voluntate
 amphibologiam esse. adde Aur. Vict. cap. 35. Isidor. 1. 33. & Mart.
 Capell. 5. p. 149.
 Lamb. in Cic. Rhet. ad Her. p. 11. (2.c.11.) Amphibologiarum, & Amphibologias
 in omnibus fere libris fuisse testatur suis, in Annot. H. St. Ubi
 excus. Amphibologiarum &c.

AMPHIBRACHYS, is, [*ἀμφιβραχῆς*] Pes est prima & ultima brevis, media
 producta. Sic dictus, quod in utraque parte brevem habeat.
βραχὺς enim brevis dicitur, ut Cypriod. V. Quintil. lib. 9. cap. 4.

AMPHICARPA, [*ἀμφικαρπία*] dicuntur Quæ geminum & utraque parte
 fructum ferunt. Ruell. lib. 2. cap. 123.

AMPHICADUSTIS, [*ἀμφικαδυστίς*] Hordeum montanum, quod & *εὐσπρον*
Græcis dicitur. Ruell. lib. 2. cap. 16.

AMPHICERPHALUS, [*ἀμφικερφαλός*] fuit Lectus cubicularis qui utrinque
 habuit pulvillum reclinando capiti. Etymol. V. Buleng. de Conviv. 1.29.

AMPHICRATES, is. m. [*ἀμφικράτης*] Historicus, de viris illustribus
 scriptis teste Laertio in Artipippo. S. 101. Idem Rhetor, qui vitam volun-
 taria inedia finit, de quo Plutarch. in Lucullo, ut visum Jonio.

AMPHICTYO, [*ἀμφικτύος*] Deucalionis & Pyrrha fil. vel ut alii tradunt,
 ex Hellene nepos, qui pulso Crano fecero terris Athenis regnavit, eas-
 demque Minerva consecravit. Hunc a Baccho quem hospitio acceperit,
 modum vini quæ temperandi accepisse auctor est Philochorus ap. Athen.
 l. 2. Ab Erichonio denique regio dicebatur creditur. Eundem Amphicty-
 onum concilium, de quo mox dicitur, instituisse & a nomine suo ap-
 pellasse cum Græcorum scriptorum plerumque, tum Marmoris Arundel.
 auctoritate constat, quamquam aliter Andronique fateretur, ap. Pausan. in
 Phoc. si Palmerio credimus Exerc. in Auct. Græc. p. 434.

AMPHICTYONES, [*ἀμφικτύωνες*] (inquit Suidas) Concessus quidam
 fuit Græcus, apud Thermopylas convenire solitus, ab Amphictyone Deu-
 calionis filio filii dictus, qui & ipse quomodo populos regeret, ad conventus
 convocasse dicitur. A primo loco dicitur *τύωνος* Πηλοῦ, Strab. l. 9. p. 289.
 & in Marmore Arundel. v. 9. & ab Livio 33. 5. conventus Pylæicus ap-
 pellatur. Deinde etiam Delphis erat nonnumquam congregatus, ut Strabo l. 3.
 & Pausan. in Att. p. 231. observant. Judicatum fuit bis in anno de rebus
 publicis, inquit Strabo, qui addit initio 12. tantum civitates hujus concilii
 fuisse participes, postea plures accessisse. Plura apud Budæum in Annot.
 prior. V. Strab. l. 9. 69. Item Erafmi Chil. C. 2. de Invent. 69. Accusantur
 apud Amphictyones, i. e. Apud commune Græciæ concilium. Plenus de
 hoc concilio ex Junioribus Ant. van Dale Dissert. Sexta, & Marsham. ad
 Secul. 9. ubi plura fuisse docet. q. V.

AMPHICTYONICUS, a, um. Adj. Dion. Halicar. 4. 229. & Strab. ibid.
 AMPHICYPELUM, i. n. Poculum utrinque infatum. V. Cæl. Rhod. 15.
 6. & Alex. ab Alex. 3. 10. Vel duos habens fundos. Buleng. de Conviv.
 4. 11. Tiraquell. in Alex. Gen. Dier. 3. 10.

AMPHICYTROS, [*ἀμφικτύρος*] Utrinq; declivis & gibbosus. Sic Luna
 dicitur, quom in Solis triquetro semiambitur orbe. Hermol. in Plin. l. 3.
 c. 5. Amphicytros est luna, cum supra diametrum dichotomi est, antequam
 orbis concludione cingatur, vel de orbe jam minuens inter medietatem ac
 plenitudinem insuper mediam luminis curvæ eminentiam. Hæc Macrobi.
 Somn. Scip. 1. 6. V. Gassend. l. 2. Inst. Astr. c. 16.

AMPHIDAMAS, [*ἀμφιδάμας*] Butiridis filius fuit, quem Hercules, quod
 paternæ crudelitatis in maclandis hospitibus se ministrum præberet, una
 cum patre interemit.

Amphidamas alter, Argonautarum in Colchica expeditione comes. Val.
 Flacc. 1. 376.

AMPHIDEE, [*ἀμφιδεία*] Ornata juncturam manuum, apud Pede-
 lum l. 5. c. 16. ubi etiam dicit eas pertinere & ad brachia, & ad pedes.
 l. 7. c. 22. ad finem, ubi Gualthero vertit, Redimicula. V. Th. Barthol.
 de Armillis Vet. Sched. §. 1.

AMPHIDROMIA, w. f. [*ἀμφιδρόμια*] Apud Hesych. & Suid.
 AMPHIDROMIA, orum. n. pl. [*τὰ ἀμφιδρόμια*] apud Platin. in Theæt. & Athe-
 næum l. 2. & 9. V. etiam Lex. Pitisc. Dies erat familiaris festus, quo natum
 puerum circum fœcum ferebant, & propinquii, amici, & familiares dona da-
 bant; quas serias Ter. in palliata fabula intellexisse crediderim, quom inquit
 in Phorm. Porro autem Getæ ferietur alio munere ubi heræ pepererit. Turneb.
 Amphidromiam agis. Adagiū, ad varios usus poterit accommodari, vel ad
 eos qui pueros ostentant, ac circumferunt, ac munuscula captant, am-
 bulantque. Sumpunt a præfica consuetudine, qua mulieres quæ in partu ad-
 fuisse, & in obstericando jussissent, quinta post die manus abluere sole-
 bant, ac puerum curis laribus circumferre: quo die munuscula militabantur
 a cognatis. Eradim. in Chiliad. V. & Turneb. Adverf. 3. 6. & 21. [Quin-
 tus, vel 9. vel 7. ab edito partu dies, Luftricus ideo dictus, quod eo
 lustrabantur cum puero femine, quæ manus puerperio adhibuerat.
 Docent plenus Th. Bartholin. de Puerp. Vet. p. 176. Stuck. Antiq. Conviv.
 l. 1. c. 16. Lomejer. Epimenid. c. 27. a princ.

AMPHIGENTA, [*ἀμφιγένεια*] Oppidum Peloponnesi, in tractu Messen-
 niaco, cujus meminit Stat. 4. Theb. 778.

Huc parere dati, quos fertilis Amphigenia,
 Planaque Messene, montanaque nutrit Ithone. Mcminit &
 Hom. 2. Il. v. 593.

AMPHILOCHUS, [*ἀμφιλόχος*] Amphiarai & Eriphylos filius in Oropo
 Atticæ pro deo vates cultus, ut Liv. l. 45. 27. scribit, templumque vestitum
 fontibus rivisque amenum habuit, ad quod videndum Paulus Æmilius vic-
 tor prodit.

Amphilochus & Mopsus Argivorum reges fuerunt, idemque augures. Cic.
 1. de Divin. 88. Plenus Strabo l. 14. Pausan. in Attic. Lucian. Dial.
 Mort. p. 266. ed. Grav. & in Deor. Concil. p. 713. Ab hoc conditore dicti
 AMPHILOCHIA, Acarnaniæ populi, Argos Amphilocheum incolentes.
 Strab. lib. 7. & Regio AMPHILOCHIA. Thucyd. l. 2.

Amphilochus, Atheniensis philofophus, & agriculturæ scriptor, ut tes-
 tis est M. Varro lib. 1. de R. R.

AMPHILYTUS, [*ἀμφίλυτος*] Ariolus ex Acarnania, qui Pisistrato tercio
 Athenarum tyrannidem repertenti auctor fuit ut noctu Atheniensis invade-
 ret. Herod. l. 1. c. 62. *Εἰρηνοῦ θεῖα περὶ τῆς ἑξαμῆδος πιαθῆναι Πισιστῶν*
Ἀμφίλυτος δ' Ἀκαρνανία, ἄρην ἠμολογῶν ἄνηρ, ὅς ἐσ' ἀπὸ τῶν ἡρώδ' ἐν ἑξαμῆδον
τοῦ πάλαι λέγων.

Εἰρηνοῦ δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δῖον ἐπιπύπτουσι,
 Οὐνοῖ δ' οἰκίσταις ἐπιπύπτουσι. i. 6. Hic divino instinctu

actus Amphilytus Acarnon, ariolus, Pisistrato affuit, & ad eum accedens,
 hexameter eormine vaticinatus est, inquens,
 Vericulum iactum est, expanfæque retia, nocte,
 Mox aderunt thynni clari sub fidere lunæ.

AMPHIMACHUS, [*ἀμφίμαχος*] Cteati filius, unus ex quatuor duci-
 bus Epeorum. Author Homer. in Catal. Nav. v. 127.

AMPHIMACHUS, sive AMPHIMACHUS, [*ἀμφίμαχος*] Pes ex tribus
 syll. constans, prima & ult. long. med. corr. ut Pallidi. Sic dictus, quod utra-
 que parte longam habeat syllabam: Et est contrarius Amphibrachi. Quin-
 til. l. 9. c. ult. Ejus nomen frequentius est Creticus, ut idem testatur.

AMPHIMALLA, & Amphitara idem significat. Plin. l. 8. c. 48. V. AMPHITARA.
 AMPHIMALIS, [*ἀμφιμαλής*] Sinus est Cretæ insulæ, ut testis est Ptolemæus.

AMPHIMACHALA, [*ἀμφιμαχάλα*] Vestes erant liberorum, duas habentes
 manicas: Heteromachala autem, quæ ferorum vestes erant, unam tantum
 habebant manicam. Utraque nomen accepit a manica, quæ Græcis vocatur
μαχάλα. Alex. ab Alex. 1. 5. c. 18. V. etiam Poll. 7. 13. & Lex. Pitisc.

AMPHIMÉDON, [*ἀμφιμήδων*] Nomen Libyci cuiusdam Centauri, qui in aula
 Cephæi regis adverstus Perseum pugnavit, occisus est. Ovid. 5. Met. 75.
 Ecce Syenites genitus Methione Phorbas,
 Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam.

Amphimedon alter, Procus Penelopes a Telemacho occisus. Homer.
 Odyll. 22.

AMPHINOMÉ, [*ἀμφινόμη*] Nympha, a circumpascendo, quod proprium est
 aquarum, qua ripas & litora circumpaque depascuntur. Calep. V. ll. 7.
 Amphinomæ alia, Mater Jalonis, quæ se ipsam gladio transfixit. V. Natal.
 Com. 6. 7.

AMPHINOMUS, [*ἀμφινόμος*] Unus procorum Penel. ab Ulyssis filio
 occisus Hom. Odyll. 22. Alius ejusd. nom. Scriptor Geometricus. Vid.
 Voff. de Mathemat. cap. 57. n. 17. V. ANAPIAS.

AMPHITON, onis. m. [*ἀμφίτων*] Jovis & Antiope, vel secundum aliquos,
 Mercurii filius, a quo accepta Lyra, adeo dulciter canebat, ut fixa ad struen-
 dos muros Thebanos transille dicitur. Hor. in Act. Poet. v. 394. Quod ideo
 Æctum, quia eloquii suavitate homines rudes & incultis moribus, ad obse-
 quii civis pellexit disciplinam. Ferunt hunc invenisse Musicam. De Am-
 pnone lib. 1. Apoll. Rhod. in Argon.

Amphiona, accus. Græc. Stat. 8. Theb. 233.
 Amphionis arces. Ovid. 15. Met. 427. Thebas intelligit.

Amphion & Zethus gemini fratres. Hor. 1. Epist. 18. 41. Pausan. l. 2.
 Corinth. Suid. v. Antiope. Hygin. F. 7. Apollod. l. 3. Propert. V. infra.
 Acer. Stat. 10. Theb. 382.

Docilis. Hor. 3. Carm. 11. 2.
 Diræus. Virg. 2. Ecl. 24.
 Extinctus cum stirpe Ovid. 6. Met. 402.
 Ferus. Stat. 10. Theb. 443.

Mellis lacrymis. Propert. lib. 3. 15. 29.
 Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona mollem.

Vindex justissimus Matris vocatur ab Ovid. 3. de Arte Am. 323. quia Ly-
 cum fuit. Egypt. regem, qui eam ob adulterii fupicionem repudiave-
 rat, interfecit. V. Boccac. General. Deor. 5. 30. De eodem, V. Nat.
 Com. 9. 15. Solin. cap. 12. & Clem. Alex. Protepre. pr.

Amphion alter, unus ex Argonautis. Val. Flacc. 1. Argon. 367.
 Amphion, Q. Catuli liberus, & sanguine Quiritium, & proscriptio-
 nem licentia ditatus, ut & plures alii ejusdem farinae homines. V. Plin. l. 35. c. 18.

Fuit & hoc nomine quidam pictor nobilis, cui Apelles cedebat de dispo-
 sitione, ut idem Plin. auctor est lib. 35. cap. 10.

AMPHIONIUS, Adj. [*ἀμφιόνιος*] ut, Amphionia lyra. Propert. lib. 1.
 9. 10. Canes, Sen. Oedip. v. 178.

AMPHIPHONES, vel potius AMPHIPHONTES, [*ἀμφιφώντες*] Placenta
 genus est, cui circumponebant affigebantque cereos circumpaque ac-
 censos, teste Pausan. apud Eustath. in Iliad. 10. Has autem placentas Diane
 offerebant Munychiæ, ut refert Cæl. Rhod. l. 9. c. 16. V. Suid. Poll. 6. 11.
 Athen. l. 14.

AMPHIPOLIS, [*ἀμφιπόλις*] Civitas in ea parte, qua Thraciam Macedo-
 nia contingit: dicta quod eam Strymon amnis circumfluat. V. Plin. 4. 10.
 Liv. 45. 9. & 19.

AMPHIPPI, Plinio Desultores. V. Lex. Pitisc. Ælian. in lib. de Instruendis
 aciebus, verba faciens de phalange que Antifomos dicitur: Valet (inquit)
 hoc instruendi genus potillimum contra barbaros, qui loca Histro amni vi-
 cina incolunt, quos Amphippos cognominant, a mutatione equorum: que
 aliis enim equis in alios transilire consueverunt. V. Cæl. Rhod. 11. 64.
 & 21. 30. Scalgi. in Manil. v. 85.

AMPHIPROÆ, erant Naves quæ utrinque proras habebant. Calcagn.
 de Re Naut. cap. 12.

AMPHIPROSTYLUS, [*ἀμφιπροστυλός*] Ædificii species, omnia habens
 ea quæ prostylos: prætereaque habet in postico ad eundem modum colum-
 nas, & fastigium. Vitruv. lib. 3. 1. & Bald. p. 6.

AMPHIPYROS, [*ἀμφιπύρος*] Diane cognomen est apud Sophoclem in
 Trach. ca videlicet causa, quod utraque manu facem gessit. Eadem & He-
 cate exillimatur. Auctor Cæl. l. 11. c. 26. Ad. Ovid. Fast. 4. 493. Oiscl.
 Thef. Num. tab. 51.

AMPHIRROE, [*ἀμφίρροη*] Nympha ab undecunq; fluendo. Hesiod.
 AMPHIRREUSIS, is. f. [*ἀμφίρροησις*] Tympanum, sive rota in machina
 tractoria. Vitruv. l. 10. 4.

AMPHIS, idis. m. Poeta Græcus, cujus est illud apud Stob. Serm. 33. *ἐκ ἐστὶ*
κρίβαν τὸ σισπῶν ἔδω ἐν. i. e. Nihil est quoquam præstantius quam tacere.

AMPHISBÆNA, [*ἀμφιβισβῆνα*] vel AMPHIBISBÆNA, æ. Genus serpentis.
 Plin. l. 20. c. 20. & l. 8. c. 23. Solin. c. 40. Ruell. in Veterin. dicit eam
 vocari & Cæciliam, nomenque habere a cæcitate. Vulgo *Envygo*.

Amphibæna gravis. Lucan. 9. 719.
 Et gravis in gemitum furgens caput amphibisæna. Dicta Amphibisæ-
 na, quod ex utraque parte progreditur. V. Mathioli. & Dioscor. 6. 48.

AMPHISCII, [*ἀμφισκίαι*] appellatur Hi qui sub æquinoctiis habitant circulo
 eo quod quadruplici verberentur umbra. Nam sole existente in altero
 puncto punctorum æquinoctialium, h. e. In principio Arietis, aut Libra, um-
 bra eorum matutina jacitur versus occidentem, vespertina versus orientem.
 Sole autem Cancrum aut aliud quoddam ex cæteris lignis septentrionalis
 perambulante, umbram habent australem: contra vero septentrionalis
 lem, sole sub Capricorno aliquo australium signorum iter faciente.

AMPHISPHYRA, [*ἀμφισφύρα*] Genus calcementi muliebris, Pollucii
 lib. 7. cap. 22.

AMPHISSA, [Ἀμφίσσα] Urbs est in Locris, qui Ozolæ vocantur, ab Amphissa Macaris & Apollinis filia nomen habens. Hermod. in Plin. l. 4. c. 3.

AMPHISSA, Urbs Phocidis. Lucan. lib. 3. 172.

AMPHISSIUS, a, um. Adj. ut, Amphissia faxa. Ovid. 15. Met. 703.

AMPHISTRATUS, [Ἀμφίστρατος] Staturarii nomen apud Plin. l. 36. c. 5.

AMPHISTRATUS, & Rhecus, [Ἀμφίστρατος & Ρήκος] Lacuum duces fuere, qui Heniochion inhabitarent: quomodo sic dictam scribunt, quod hi aurige Caforis & Pollucis eflent, qui Grecis ἠνίοχοι dicuntur. V. Strab. l. 11. & Juttin. 42. 3. 3. At Plin. Amphitus & Telchius. l. 6. c. 5. ubi Hard. V.

AMPHITANE, [ἀμφιτανεύς] Gemma, quæ alio nomine dicitur Chrysolia. Invenitur in ea Indis parte, in qua formicæ erunt aurum, colore auri, figura quadrata, traditurque natura ejus eadem que magnetis, nisi quod aurum quoque trahere dicitur. Hæc Plin. lib. 37. cap. 10.

AMPHITAPA, [ἀμφιτάπητος, ἀμφιτάπητος] Amphitapæ vettes dicuntur utrinque habentes villos. Lucil. Sat. lib. 1. Pileæ atque amphitapæ villis ingentibus molles. Idem lib. 6. Pluma, atque amphitapæ, & liquid aliud deliciarum. Varro Manio, Alterum bene acceptum dormire super amphitapæ bene molli. Ex Nonio 14. 24. Dicitur & ἀμφιτάπητος. Idem autem significat Amphimaxillum & Amphitapum, five Amphitapa. Utitur hæc voce Ulp. in l. 23. §. 2. Veltis. D. de auro & argent. leg. V. etiam Ferrar. de Ke Vest. l. 18. & 2. 14. & Lex. Pitisc.

AMPHITHALÆMUS, Cubiculi genus. Vitruv. lib. 6. cap. 9. conf. Bald. Lex. p. 6. V. THALAMUS.

AMPHITHEATRUM, ἰ. η. [ἀμφιθέατρον] Ædificium fuit, spectacula gladiatorum potissimum destinatum, forma rotunda, & veluti ex duobus confians theatris: unde amphitheatri nomen impostum. Per Synecdochen etiam Arena & Cavea nominabatur. Cum illud proprie aream seu imam partem i. e. fundum, ejus, ubi gladiatores pugnabant, hoc ambitum, ubi spectatorum sedilia erant denotet, pariter atque in Theatro. V. de singulis f. l. Quantum autem nomen ipsum Græcum sit, satis constat tamen a Romanis primum Amphitheatra fuisse edificata, & quidem lignea primum, & lapide post Augusto demum principe a Statio Iuuro. In isdem & Venationes edite, ut in Circo, unde Dionysius ἠλυστασίων i. e. Venatorum theatrum dicitur l. 43. nonnuncquam & noxiorum traductorum supplicia exhibita ibidem fuerunt. V. Iudor. 18. 52. & Lipsi. de Amphitheatro. cap. 2. & præcipue Lex. Pitisc. Omnium munificentiam supergressus est Vespasianus cum Tito filio, extracto in Urbe media Colossæ amphitheatro suspendendæ magnitudinis, cujus imaginem ex nummo Titii exhibet Oisell. tab. 101. De quo Martialis. de Spect. l. v. 7.

Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro.

Translate usurpat in Descriptione ville sæe Tululanæ Plin. Sec. l. 5. Ep. 6. Regionis forma pulcherrima, imaginare amphitheatrum aliquod immensum, & quale sola rerum natura possit effingere. Lata & diffusa planities montibus cingitur, &c.

AMPHITHEATRALIS, Adj. [ἀμφιθεατρικός] Quod ad amphitheatrum pertinet: ut, Amphitheatrales Iudi, qui in amphitheatro hebent. Sic Amphitheatrale spectaculum. Plin. l. 11. c. 24. i. e. amphitheatro dignum. Amphitheatrales pompa. Claud. Conf. Mall. Theod. 293.

AMPHITHEATRICALIS, Idem, unde Amphitheatrica charta, ita dicta a loco confectura, cui quartus locus tribuitur a Plin. lib. 13. cap. 12. Spectaculum. Symmach. 4. Ep. 8.

AMPHITHETUM, [ἀμφιθέτην] erat Poculi genus ita factum, ut quavis ex parte positum staret, nullumque certum haberet fundum. Hefychius dicit Amphithetum esse poculum quod ob magnitudinem tollitur ac reponitur. Id nautæ Hollandi vocant *butsum*. Hinc figura proverbialis, Ex amphitheto bibisti, in eum qui meracius ac largius potarit. Erasim. Amphitethi meminit & Cælius lib. 14. cap. 60. & Hom. ψ. ll. v. 270.

AMPHITHOË, es. [Ἀμφιθόη] Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ut post Hesiodum tradit Hyginus in Præf. fabular. poeticar. Sed Amphitridæ apud Hyginum legendum probabiliter suspicatur Scheff. Sic enim apud Hesiod. V. mox, & apud Apollod. Alia est Amphithea uxor Adrastræ apud.

AMPHITRÏTE, [Ἀμφιτρίτη] Oceani & Doridos filia, quæ fingitur a peccatis esse uxor Neptuni, & significat mare, a τριῖν quod est terrere. Mare enim circum se navigantes percutit terrore insequitur. alii a τριζω strido vel τριβω, derivant. V. Apollod. Hygin. & Hesiod. in Theog. v. 243. Ovid. l. 1. Met. 137. pro Mari posuit, quod non rarum apud poetas: — nec brachia longo

Margine terrarum porrexerat Amphitrite.

Amphitrite dives aquis. Ovid. 5. Fast. 731.

Amphitrite Nercia. Claud. in Rapt. Proserp. l. 104.

Amphitriten rudem prima imbutit cursu. Pallas fecerat. Catull. in Argon. 11.

AMPHITRYË, [Ἀμφιτρυῖα] Princeps Thebanus Alcei Fil. Alcmeneæ Herculis matris maritus, a τριζω i. e. Gemo, vel τριζω Vexo: quoniam hæc incurrit. Ovid. 9. Ep. Her. 44.

Nec pater Amphitryon, nec puer Hyllus adest. Plaut. profl. 98. tamen Amphitryon scribit, quia vultus illi Romani peregrinas literas non admittabant, ut Phruges, pro Phryges. Unde & patronym.

AMPHITRYONIDES & per Erythenin Amphitryoniades, Sic a poetis dicitur Hercules.

Amphitryonjæde. Ovid. 15. Met. 49.

Amphitryoniades falsiparens. Catul. 69. 112. Falsiparens dicitur propter fabulum Jovis Amphitryonem simulantis.

Amphitryoniades vidit cum vinceret Hydram. Lucan. lib. 9. 644.

AMPHITUS, [Ἀμφίτροπος] Alter ex Caforis & Pollucis aurigis. Vid. AMPHISTRATUS.

AMPHORA, [ἀμφόρες] Genus vasis vinariæ, ex ἀμφί & φῆρα quod utrinque ferretur duabus ansis. Latine Quadrantal appellabatur, ut Festus & Volusius Mac. Jctus docent. Fictiles fuisse ostendit illud Horatii in Arte Poet. v. 21. — Amphora cœpit

Institui corrente rota, cur & jctus exit? Vino condendo eas maxime interviisse ex Cic. Hor. & Jctis constat: quanquam ad alios usus sæpe transferbantur. V. Julian. l. 206. D. de V. S. Nepot. 23. 9. 13. & Lex. Pitisc. Budeus l. 5. de Ale. sic ait, Hac ratione usus, commisit me arbitror (nec temere, ut spero) amphoram esse octavam partem ejus vasis, quod modum vini dicimus. Modium vini Parilinum tricenos fenos sextarios nostros capit. Sextarius autem octonas eas, quas pintas dicimus. In aridis autem pro amphora quadrantem sextarii habemus, id est ternos bossellos: pro quibus vas triduum habemus, dimidiatum medimum. Hadenus Budeus. Cic. pro Font. 9. Itaque Titulum Tolosa quatermos denarios in singulis vini amphoras portorii nomine exegisse.

Amphoram in cervicem gracilescere solitam, ex Catene intelligimus, quæritur inquit c. 88. Amphoram defracto collo puram impleto aquæ puræ.

Amphora mellis. Cic. 4. Verr. 181. Amphora nardini, apud Plaut. Navis trecentarum amphorarum. Liv. 1. Bell. Pun.

Amphoram cessantem. Hor. 3. Carm. 28. 8. Cui opponitur Prompta. Hor. 1. Carm. 36. 11.

Amphora Læthyrgonia. Hor. 3. Carm. 16. 34. i. e. Formiana.

Mamertina. Martialis. lib. 13. 117.

Pretiosa. Martialis. lib. 1. 19. 8.

Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Amphoris puris condit mella. Hor. Epod. 2. 15.

AMPHORALIS, Adj. [ἀμφωρεῖος] ut, Amphorale vas: h. e. Unius amphore capax. Plin. l. 37. c. 2. Idem Xenocrates author est, vas amphorale vitum, & aliqui ex India crystallum sextariorum quatuor. V. Lex. Pitisc.

Amphorarum vinum, Quod e dolis in amphoras diffusum est. l. ut. §. 1. D. detritic. vin. & oleo legat. V. Lex. Pitisc.

AMPHORITES, Certamen fuit in Ægina Æaci, quo laudes Dionysii canebant, descriptum Nat. Com. 5. 4.

AMPHOTIDES, ἀμφωτίδες a Grecis appellatur, quæ Aurium ligamenta verbit Fabius, quæ in Grecia pugilibus tribuebantur & luctatoribus. Ejus verba sunt: Palliolum ficit fascias quibus crura vestiuntur, & focalia, & aurium ligamenta, sola excusare potest valetudo. Ex Turneb. Adverf. 7. 10. Poll. 2. 17. conf. Cæl. Rhod. 2. 29. Casp. Bartholin. de Inaurib. Vett. p. 18.

AMPHRYTUS, [Ἀμφρυτιός] Fluvius Theffalici, juxta quem Apollo pavit armenta regis Admeti. Lucan. lib. 6. 2.

Pastor ab Amphryfo. Virg. 3. Georg. pr. Apollinem invocat, qui apud Amphryfum Theffalici fluvium divinitate spoliatus a Jove irato, ob occisum Cyclopas, Admeto regi armenta pavisse dicitur. Unde & Nomiis vocatus fuit. ex Serv. ad loc. & 6. Æn. 398.

Amphryfus lenis. Ovid. 1. Met. 580.

Amphryfi gramina. Ovid. 7. Met. 229.

AMPHRYSTACUS, Adj. [Ἀμφρυστακός] ut, Amphrystacum gramen. Stat. l. Syll. 4. 105.

AMPHRYSIUS, Adj. [Ἀμφρυσιός] ut, Amphrysia faxa. Ovid. 15. Met. 703.

Amphrysia vates. i. e. Apollinea. Virg. 6. Æn. 398. de Sybilla, & est longe petium epitheton, ut ait Serv.

AMPHRYUS, Urbis nomen. V. AMBRYUS.

AMPTIA, [ἀμπτία] Primum certandi periculum in battuione puerorum, qui bellicos motus in pompa Circensi agitabant. Argol. in Panvin. de Lud. Circ. 11. 2. V. ANACRUSIS.

AMPTIARÆ, Veteri verbo præful Saliorum dicebatur, cum in saltatione motus eadebat, girumque ad saltum dederat, qui mox alii, qui in choro erant, eodem gestu motus reddebant, quod redantruare dicebant. Hinc verfus ille,

Præful ut amptiuar, sic vulgus redantruat ipsum. Lingua Gallica vocabulum habet Pirutare, quod veterem redolet originem. Turnebus Adv. 17. 8. V. AMTRUARE.

AMPIUS, i. m. Nomen Gent. Romanum. Cic. 6. Fam. 12. Ampii Balbi familiaris sui studium in virorum fortium factis memoria prodendis commemorat. Ampia etiam filie ejus ibid. mentionem facit.

AMPLE, V. AMPLUS.

AMPECTOR, exus sim, [ἀμπεκτορ, ἀμπεκτορ, ἀμπεκτορ] ecti, ex Plecto compositum telte Trifsciano: & est verbum notæ significationis. Plaut. Rud. l. 5. 16. Amplectimur tibi genua ejus te optum.

Amplecti circum. V. CIRCUM.

Amplecti pro Teneo. Virg. 3. Æn. 351.

— Scæque amplector limina portæ. Ubi Servius, Amplector pro Teneo: ut, 2. Æn. 490.

Amplexæque tenent polles, atque oscula figunt. Et postes dormorum, & portarum limina amplecti solebant, qui profugi evulatum ibant, aut peregrinatum, diu abfuturi domo. Quod & faciebant in patris imagine & assimilatione, ut in coloniis, ut apud Maronem Æneas, Turnebus. l. 22. c. 28.

Amplecti artem qui contr. Repudiare. Cic. 1. de Orat. 110. Tum Antonius vehementer se absentire Crasso dixit, quod neque ita amplectetur artem, ut ii solerent, qui omnem vim dicendi in arte ponerent, neque rursus eam totam, sicut plerique philosophi facerent, repudiaret. Idem 2. de Orat. 274. Nec quod jus civile, Crasse, tam vehementer es amplexus. h. e. Quod tanto studio animum ad eam rem appulisti.

Amplecti pro Complecti, five Comprehendere. Virg. 2. Georg. 42.

Non ego cuncta meis amplecti verbibus opto. Ubi Servius; i. e. Non fum univërfa dicturus. Cic. pro Rosc. Com. 36. Quod ego pluribus verbis amplecterer, si non &c.

Amplecti aliquid, pro Cognoscere & intelligere. Cic. 4. Verr. Verum ut rotum genus amplectamini iudiciorum, prius jura Siculozum, deinde istius instituta cognoscite. Hoc & Complecti, & Animo complecti dicitur: i. e. Animo comprehendere, seu percipere.

Amplecti cogitationem aliquam. Cic. 12. Att. 15.

Amplectitur cognitionem mens nostra. Cic. 4. Acad.

Amplecti consilio. Cic. pro Font. 15. Que judex non amplectatur omnia consilio. i. e. Comprehendat, vel non percipiat.

Amplecti; Recipere. Cic. 2. Tusc. Quod honestum, quod rectum, quod decorum appellamus, quod idem interdum virtutis nomine amplectimur. Idem 5. Fam. 19.

Amplecti aliquid, pro Vehementer amare. Sallust. in Jugurth. C. 7. extr. Igitur Imperator omnes fere res a se asperas per Jugurtham agere, in amicis habere, magis magisque eum in dies amplecti. Cic. 6. Fam. 6. Me amicitissime quotidie magis Cæsar amplectitur. Pro eodem Complecti, & Complecti amore dicimus.

Amplecti fe. Hor. l. Ser. 2. 53. — Verum hoc se amplectitur uno, Hoc amat, hoc laudat.

Diligere, amplecti, amare aliquid. Cic. 1. Att. 10.

Amplecti amore. Cic. 7. Att. 1. Omnem tuum amorem quo me es amplexus.

Tanto amore suas possessiones amplexi tenebant, ut ab his membra divelli citius ac ditrahi posse dicerent. Cic. pro Syll. 59.

Amplecti plebem. Cic. pro Milon. 73. Qua nimis amplecti plebem putabatur. i. e. Fovere, ad demerendum videlicet ejus favorem.

Amplecti virtutem alicujus. Cic. 10. Philipp. 18. Quæ (malum) est ista ratio semper optimis causis veteranorum nomen oppinere? quorum etiam si amplecterer virtutem, ut facio: tamen ille essent arrogantes, non posse ferre fastidium.

Nobilitatem, dignitatesque hominum amplecti. Cic. 4. Fam. 8. Favet ingenii, nobilitatem vero & dignitates hominum amplectitur.

Amplecti alicujus amplitudinem officii. h. e. Demereri, profequi. Cic. 5. Fam. 8. De me sic existimes, ac tibi persuadeas veli, non me repentina aliqua voluntate, aut fortuito, ad tuam amplitudinem meis officii amplectendam incidisse, sed &c.

Amplecti memoriam, fidem, religionem. Cic. pro Rosc. Com. 7. Hæc parvi temporis memoriam, illæ perpetuæ existimationis fidem & religionem amplectuntur.

AMPLECTO, act. Usus est Plautus Rud. 3. 5. 36. Amplectitote crura futuribus. Hinc

AMPLECTENS, Virg. 10. Æn. 523. Ovid. 6. Met. 99. conf. Propert. 2. 9. 9.

AMPLEXUS, Partic. ut, Amplexa jugerum foli quercus. Plin. 1. 16. c. 31.

Amplexi habent, pro Amplexi sunt. Lucret. lib. 1. 1068.

Amplexi quod habent perverte prima viai. i. e. Quia amplexi sunt, & tenent perverte prima elementa, & primas vias naturæ investigandæ. Simile est illud ejusdem lib. 6. 899.

Semina habent ignis tedæ, stuporæque tenentes. Phrasis est Græca. Simulacra. Virg. 2. Æn. 517.

— Divum amplexæ simulacra tenebant. Hoc ex more veteri, quo in magno discrimine & metu desperationeque salutis solent amplecti, deorum simulacra.

Amplexus, pass. apud Priscian. l. 8. p. 791. Petron. in fragm. Burm. p. 671.

Animam nostram amplexam in pectore. πεπλησθῆσαν Prisc. l. c. q. V.

AMPLEXOR, [πλεσθισμενος] ari. frequent. ab Amplector, fere pro primitivo ponitur. Cic. 1. Acad. 33. Quas mirifice Plato amplexatus erat. De Ideis loquitur.

Amplexari alicquem, & in manibus habere ac fovere. Cic. 1. Fam. 9. Erat hoc mihi dolendum, sed multo magis illud, quod inimicum meum (meum autem? imo vero legum, judiciorum, otii, patriæ, bonorum omnium) sic amplexabantur, sic in manibus habebant, sic fovebant, &c.

Amplexari ac tueri judicium alicujus. Cic. ad Brut. 11.

Autoritatem Censoris. Cic. pro Cluent. 124.

Otium. Cic. pro Sext. 98. Neque enim rerum gerendarum dignitate, homines ita offerri convenit, ut otio non proficiant: neque ullum amplexari otium, quod abhorreat a dignitate.

Virtutem. Cic. 2. de Fin.

Voluptatem. Cic. 3. de Orat. Nec voluptatem tumentur, quam amplexari possunt. [Ubi Nonius Amplexare legitur videtur, si Merceri κεδονε sequimur p. 470. tamen ea quoque Amplexari exhibeat. V. loc.

Totum me amplexatur Appius. Cic. 2. Q. frat. 14.

Amplexari inter se. V. INTER.

AMPLEXO, vetuste pro Amplexor. Accius Alcmaone, Postremo amplexa, fructum quem dii dant capere. E. Nonio 7. 14. Plaut. Pen. 5. 4. 60.

Hanc amabo atque amplexabor. conf. Petron. cap. 61. & Parei Lex. Plaut. p. 84. Hinc pass. Lucilius apud Priscian. 8. p. 791. Quin amplexetur [αμπεπλησθησθω] qui velit, ego non finam me amplectier.

AMPLEXUS, Æn. [αμπεπλησθησθω] Plin. lib. 10. cap. 72. Dracones amputata ovi parte ceu ferro, reliquam quæ amplexu tenetur, forbent.

Avidi amplexus. Ovid. 7. Met. 143.

— avidisque amplexibus hærent.

Densis amplexibus. Valer. 4. Argon. 325.

Mollis. Virg. 8. Æn. 388. Cunctantem amplexu molli fovet.

Mutum amplexu jungi. Plin. 2. 65.

Fudici. Claud. 3. de Rapt. Proferp. 277.

Rapidi. Sil. 17.

— & rapidis amplexibus arma virosque Corripit.

Turpis amplexus. Claud. Epigr. 22.

Accipere amplexus. Ovid. 13. Epist. 154. Contr. Dare. q. V. mox.

Arceat ab amplexu charo custodia. Ovid. 9. Met. 750.

Dare amplexus. Virg. 1. Æn. 687. Et ultimum, vel supremum amplexum dare. Sen. Medea, 7.

Diffipare. Stat. 3. Sylv. 2. 57.

Diffipare amplexus, atque oscula fida revellit.

Excutere. Ovid. 9. Met. 52.

Hære. V. Avidi amplexus.

Ire in amplexus. Ovid. 16. Epist. 86.

Jungi amplexu. Plin. lib. 2. cap. 65. al. Implexu.

Occupat amplexibus longis. Ovid. 3. Met. 48. de Serpente loquitur.

Occupare amplexu. Ovid. 3. Fast. 509.

Petere amplexum. Ovid. 14. Met. 69.

Perfrui amplexu. Ovid. 16. Epist. 214.

Ruit in amplexus. Sen. Hippol. 5. v. 705.

Satiari amplexu petito. Stat. 1. Sylv. 2. 36.

Serpentis amplexus. Cic. 1. de Divin. 79. Puerum dormientem circumplicatum serpentis amplexu.

Solvere amplexus. Valer. 1. Argon. 351.

Subtrahere amplexu se. Virg. 6. Æn. 698.

Tenere dulci amplexu. Lucret. lib. 5. 320.

Tendite ad amplexus dulces parentum. Valer. 1. Argon. 237.

De concubitu hæc vox interdum adhibetur. V. Drakenb. ad Sil. 11. 399.

AMPLIFICARE, AMPLIO, AMPLITER, AMPLITUDO, AMPLIUS, AMPLO. V. AMPLUS.

AMPLUS, [μεγαληθος, & εὐρυς] Adj. auctore Victorino, dicitur Quod late patet, & per multa distenditur: ut Ampla domus.

Ædes amplæ. Claud. 4. Paneg. 1. v. 3.

Atria. Virg. 1. Æn. 726.

Porticus amplis. Virg. 3. Æn. 533.

Magnitudo ampla. Plin. lib. 12. cap. 26.

Locus amplus, opponitur Angusto. Auth. ad Heren. lib. 3. 31. Loci præter modum amplii vagas imagines reddunt: & nimis angusti sæpe non videntur posse capere imaginum collocactionem.

Theatrum magnitudine amplissimum. Cic. 1. Q. frat. 1.

Amplissimum magnitudine avellane nucis. de saccharo. i. e. Quo majus non invenitur. Plin. lib. 12. cap. 8.

Amicitia, i. e. Magnifica & honorifica. Cic. 3. Fam. 10.

Ampla atque potens civitas. Cic. 2. de Invent. 165. Cæli 4. Bell. Gall. 3.

Quorum fuit civitas ampla atque florens.

Decora. Stat. 6. Theb.

Divitiæ. Hor. 2. Serm. 2. 101.

Familia ampla & honesta. Cic. pro Muren. 15.

Funus. i. e. Magnificum. Cic. 4. Fam. 12. Funus C. Marcello satis amplum faciendum curavi.

Gloria amplus. Cic. 8. Att. 11. Huic moderatori Reip. beata civium vita propolita est, ut opibus firma, quicis locuples, gloria ampla, virtute honesta sit.

Homines. Cic. 3. Philipp. 20. Convenerunt corrogati & quidam amplii homines, sed immemoribus dignatis fuæ.

Honores. Hor. 1. Serm. 6. 11.

Munus. Ovid. 3. Trist. 8. 21.

Occasio ampla, pro Maxima. Cic. 4. Verr. 61.

Orator amplus & grandis. Cic. in Orat. 30.

Oratione Pompeius satis amplus. Cic. in Bruto, 239.

Pignora. Epist. 2. Sabin. 55.

Pœna. Propert. lib. 3. 6. 32.

Premiis parum amplis afficere alicquem. Cic. pro Milon. 8.

Res pecuniaria ampla. Cic. pro Quint. 12.

Sestertium amplum. Solinus c. 40. Denique basilici reliquias amplo festertio Pergameni comparavit. Amplum sestertium, pro Magna numerorum summa positum, haud vulgari celeberrime dicendi formula, credo, vel quia sestertium n. g. nummus est omnium apud Romanos maximus, vel potius quod summas ad sestertium rationem revocare solebant: unde & centum millia sestertium, & decies sestertium dicebant: ut prout amplum sestertium, pro immensa summa, a posteriore hac causa manasse suspicio sit. Verba sunt Turnebi. Adv. 1. 19. extr.

Signum admodum amplum & excelsum cum stola. Cic. 6. Verr. 74.

Spolia. Virg. 4. Æn. 93.

Spes. Propert. lib. 3. 22. 41.

Status. Cic. 3. Att. 10.

Magnum & amplum. Cic. 6. Fam. 7. Si quid rogatus fueris, ut facias (quamquam id magnum & amplum est) perficias.

Magna negotia, & ampla & expedita. Cic. 1. Fam. 3.

Magna & ampla pars. Cic. 1. de Invent. 6.

Chara & ampla. Cic. de Lege Agr. 10. Omnia quæ vobis chara atque ampla sunt, in fidem & patrociniū mei Consulatus collata esse video.

AMPLIOR, US, Comp. Quod latius patet, atque diffusius.

Ampliozem esse per alicquem, i. e. Studio & industria ejus honoratiorem. Cic. in Læl. 71. Suos omnes per se esse ampliores volebat.

Ampliozem honorem alteri tribuebat Pompeius, quam ipse erat consecutus. Cic. de Provinc. Conf. 2.

Amplior patrio decore. Sil. lib. 3.

Animus amplior. Sall. Catil. c. 59. a princ. Quo militibus, exæquato periculo, animus amplior efflet. i. e. major animi fiducia. Conf. c. 49. extr.

Ira ampliores. Ter. Hec. 3. 1. 9. i. e. Majores.

Morbis amplior. Ter. Hec. 3. 1. 50. Si fosse morbus amplior factus sit, pro Auctus sit.

Munus adilitatis amplius aut gratius. Cic. 3. Verr. 14.

Premiis amplioribus ad percipiendum commoveri. Cic. r. de Orat. 13.

Victima amplior. Sen. Herc. fur. 11.

AMPLIUSCŪLUS, a, um. dimin. Apul. Apol. p. 322. Ampliuscula fortuna devolutus.

AMPLIUSCŪLE, Adv. Sidon. Apoll. 8. Epist. 16. Ampliuscule scribi depoposcisset.

AMPLISSIMUS, Quod latissime patet, ut, Amplissima insula. Plin. l. 6. c. 20.

Amplissimum alicquem alicui videri. Cic. pro Rosc. Amer. 83. Is mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiorum locum pergit, non qui ascendit per alterius incommodum & calamitatem.

Arbor amplissima. i. e. Latissime patens, & maxime diffusa. Plin.

Civitas amplissima. Cic. 6. Verr. 108.

Cives amplissimi. Cic. 7. Att. 15. i. e. qui in summo splendore sunt.

Collegium Decemvirale amplissimum. Cic. 6. Verr. 108.

Curia amplissima. Cic. 6. Verr. 119.

Dona amplissima Imperatorum. h. e. Maxima & honorificentissima. Plin. lib. 18. cap. 3.

Familia amplissima, & Amplissimo loco natus: pro Nobilissima familia, aut Nobilissimo loco. Cic. 6. Att.

Fortunas amplissimas amittere. Cic. 7. Verr. 18.

Gymnasium. Cic. 6. Verr. 119.

Locus ad agendum amplissimus, ad dicendum ornatissimus. Cic. pro Lege Manil. 1.

Loco amplissimo natus. Cic. 7. Verr. 108.

Ordo amplissimus [αὐτὸ ἐξουσιον] vocabatur Ordo Senatorius: nempe omnium maximus & nobilissimus. Cic. pro Domo sua, 7. Quid quom Senatuum pro me non modo propugnare, amplissimum ordinem, sed etiam plorare & supplicare mutata veste prohiberet, ne tum quidem vis erat? Absol. Suet. Vesp. c. 2. extr. Egit & gratias ei apud amplissimum ordinem, quod se honore cœnæ dignatus esset.

Pecuniam amplissimam possidere. Cic. pro Rosc. Amer. 86.

Sedes. Claud. de Conf. Mall. Theod. 23. i. e. Confessus Senatus.

Testimonium. i. e. Gravissimum & magni ponderis. Plin. 1. 7. c. 30.

Vir amplissimus & ornatissimus. Cic. pro Rosc. Amer.

Virtute cognita & spectata fide amplissimus. Cic. pro Cæcin. 104.

AMPLE, [μεγαληθος] Adv. Cic. 2. de Fin. Si ne hæc quidem satis ample, satis honeste dici putas.

Elate & ample loqui non est ausus, quum humiliter demissique fenestrate. Cic. 5. Tuic. 24.

Sublate ampleque dicens orator. Cic. in Brut. 201.

Exornat ample magnifice trichinum. Cic. 6. Verr. 62.

AMPLIUS, [πλεον] compar. In ea significatione qua ipsum vulgo usurpamus. Virg. 3. Æn. 192. — nec jam amplius ulla

Apparet terræ. Plin. l. 12. c. 14. Feruntque tria millia non amplius esse familiarum. Cic. 4. Acad. 81. At amplius non desideramus.

Amplius morando. i. e. Diutius. Sallust. in Jugurth. cap. 25. Ne amplius morando Scævum, quem plurimum metuebant, incenderet.

Hoc amplius, pro Etiam, vel Ultra, seu Præterea. Cic. ad Brut. 5.

Cui quum essem assensus, decrevi hoc amplius, ut tu, &c. Idem pro Cæcin. 24. Etiam hoc amplius. Idem. 9. Fam. 25. Obtemperare cogito

gito preceptis tuis. hoc amplius, navicularum habere aliquid in ora maritima.

Ne amplius. Lucret. lib. 4. 872.

Utere ne possit calor amplius aridus artus.

Nihil amplius. Cic. 7. Verr. 127. Sese ipsum abs tereperit, nihil amplius. Idem pro Planc. 17. Nihil dico amplius.

Nihil amplius quam. Cic. 2. de Nat. Deor. 33. Quibus natura nihil tribuit amplius, quam ut ea alendo atque augendo tueretur.

Quid vis amplius? quid inquisieris? Cic. pro Rofc. Amer. 145. Idem 32. Quid vultis amplius?

Quidnam amplius desideratis, Judices? Cic. 1. de Invent. 160.

At ego amplius dico, h-s quadringentes accepisse te arguo. Cic. 4. Verr. 29.

Amplius deliberare. Ter. Phorm. 2. 3. 17. Ego amplius deliberandum cenfeo. Verba sunt advocati sententiam dicentis.

Amplius pro Plus, eleganter usurpatur: & eandem vim constructionemque habet. nominativo enim adiungitur. Cæf. Amplius octingenta. Cic. pro Rofc. Com. 8. Amplius sunt sex menses. Ibidem 8. Amplius triennium est. Vingt amplius auctores Græci veteres prodidere. Plin. l. 2. c. 45.

Genitivo. Plaut. Cist. 5. 4. Gaudeo tibi mea opera liberorum esse amplius. pro. Plures liberos.

Accusativo. Virg. 1. Æn. 687. — noctem non amplius unam Falle dolo. Cic. 7. Verr. 95. Qui quum amplius centum civas haberet ex conventu Syracufarum. Cæf. de B. G. 4. 37. Amplius horas quatuor fortissime pugnaverunt. Al. Horis. Ceperunt amplius tria milia hominum. In singulis subaudi Quam: pro Plus quam.

Ablativo. Liv. Pugnatum amplius duabus horis est.

Aliquanto amplius amplexus sum animo. Cic. 4. Verr.

Amplius opinione morabatur. h. e. Diutius quam putabatur. Sallust. in Jugurth. c. 53.

Judiciorum formula est, cum iudices **AMPLIUS** pronunciabant, significans Amplius de eare deliberandum esse. Cic. in Brut. 86. Cum consulēs, te audita. Amplius de consilii sententia pronunciavissent. Idem 3. Verr. 26. Verum (ut opinor) Glauca primus tulit ut comprehenderetur reus: antea, vel iudicari primo poterat, vel amplius pronuntiarī. Hinc & Reus & Causa Ampliari dicunt. V. **AMPLIO**.

NON **AMPLIUS** SE PETITURUM, Stipulationis formula, de qua Brisson. lib. 5. V. Lex. Pitisc.

AMPLISSIME, [*ἀριστα*] ut, Amplissime gerere honores. h. e. Cum summa amplitudine ac dignitate. Cic. 4. Verr. 112.

Amplissime dati militibus agri. Cic. 5. Philipp. 54.

Amplissime decernere de alicujus salute & dignitate. Cic. pro Domo sua, 74.

Cum amplissime ac honestissime ex Prætura triumphasset. Cic. pro Muren. 15.

AMPLITER, Adv. [*ἀργίως*] pro Ample, ap. Plaut. & antiquiores. V. Non. 11. 19.

Ampliter acceptus. i. e. Cum magno apparatu & copia. Plaut. Merc. Prolog. 98.

Ampliter apponere in cœna, Copiose & abundanter. Plaut. Mil. 3. 1. 163. Sumpsum facere, pro Maximum sumpsum facere. Plaut. Stich. 5. 4. 10. Ampliter fient futuri, pro Abundanter. Plaut. Pseud. 1. 3. 162.

Ampliter mentiri. Plaut. Merc. 4. 2. 12. quod Cic. dixit Admodum mentiri.

Ampliter testis. Plaut. Amph. suppof. v. 58. fc. Di. voftr.

Ampliter occupatus, pro Occupatissimus, vel Maxime occupatus. Plaut. Cist. 2. 3. 54.

AMPLITUDO, ōnis. f. [*μεγαλειότης*, π. *μεγαλῶν*] denom.

Amplitudine stadiorum hexaginta. Plin. lib. 6. cap. 26.

Amplitudo corporis. i. e. Craffitudo ac latitudo ad proportionem proceritatis. Plin. Epist. 102.

Amplitudo corporis, pro Altitudine sex statura Plin. l. 7. c. 16. Orestis corpus oraculi iussa, resofsum septem cubitorum fuisse, monumentis creditur. Et paulo post, Nævi Pollionis amplitudinem annales non tradunt.

Amplitudo modica simulacri. Cic. 6. Fam.

Amplitudo urbis, Late patens magnitudo. Plin. lib. 6. cap. 16.

In amplitudinem adolefcere. Plin. lib. 12. cap. 1. Platanos non potuisse in amplitudinem adolefcere, apud auctores invenitur. Pro Dilatari, extendi, crefcere in latitudinem.

Amplitudine opum nulli provinciarum poffeferenda. Plin. lib. 3. cap. 4.

Amplitudo, est (ut scribit Cic. 2. de Invent. 166.) Potentiæ, aut Majestatis, aut aliquarum rerum magna abundantia.

Amplitudines bonorum. Cic. 4. de Fin. Amplitudines quedam bonorum excipiebantur.

Amplitudinem suam retinere. Cic. 4. Fam. 4. Poffum confirmare, te & senatus & pop. Rom. studio amplitudinem tuam retenturum. i. e. Dignitatem.

Ἡ ἀξίωμα, vel ἡ ἀξιωμαχίαν verterem. Hemmingus male τὸ πλεγμαχίαν, in Libello de Legc Nat. H. St.

Amplitudo animi. Cic. 2. Tusc. 64. Hoc igitur tibi propono, amplitudinem animi, unam esse omnium rem pulcherrimam.

Honores & amplitudo alicujus. Cic. 4. Verr. 112.

Autoritas & amplitudo. Cic. pro Rofc. Amer. 2. Isti in quibus summa autoritas est atque amplitudo.

Nobilitas & amplitudo. Idem ibid.

Amplitudinem civitatis detrimento afficere. Author ad Heren. l. 2. 14.

Amplitudinem ac gloriam alicujus amplificare. V. **AMPLIFICO**.

Amplitudinem nominis dare pofferis suis. Cic. pro Muren. 16.

Illustrabit tuam amplitudinem hominum injuria. Cic. 1. Fam. 6.

Ad summam amplitudinem pervenire. Cic. in Brut. 280.

Amplitudine funima dignus. Cic. pro Muren. 16.

Ad amplitudinem tuam conferimus omne nostrum consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiam. Cic. 10. Fam. 1.

Ad claritatem amplitudinemque aptior est eorum vita, qui se ad Rempublicam & ad res magnas gerendas accommodaverunt. Cic. 1. Off. 70.

Splendor omnis & amplitudo harum rerum duarum, &c. Cic. 1. Off. 67.

AMPLIO, [*μεγαλύνω*] Ære. Amplius reddere, Augere. ut, Ampliare atatis spatium. Lucan. lib. 3. 276.

Nunc huc, nunc illuc, qua flectitur, amat orbem.

Ampliare dotem. Julianus in l. Si servo. D. de jure dot. & Florentinus in l. Si inter D. de pact. dotal.

Plagam. Celf. lib. 7. cap. 5. Amplianda scalpello plaga est.

Rem. Hor. r. Serm. 32.

Servitia. i. e. Augere numerum fervorum. Tacit. 2. Hist. 98.

Virtus ampliatur. Quintil. lib. 8. Annibalis bellicis laudibus ampliatur virtus Scipionis.

Ampliare, [*ἀναβαλλῶ*] Verbum est ad judicia pertinens, i. e. **AMPLIUS** pronunciare, ut supra. Unde

Ampliatii rei sunt, Quorum damnatio differitur, aut quia coram sistendi testes sunt, & cum illis committendi: aut quia nondum plane liquet aut de crimine, aut de pœnæ modo. Cic. 3. Verr. 26. Ut etiam lex ampliandi faciat potestatem. Author ad Heren. lib. 4. 48. Quid fuit Judicis, quare istum hominem nefarius ampliaveris? Valer. lib. 8. Scipio Æmilianus Cottam apud populum accusavit: cujus causa gravissimis testimonis erat confossa, septies ampliata, & ad ultimum octavo judicio abfoluta est. Budæus. V. & Liv. 43. 2. & 4. 44. & Lex. Pitisc. & mox **AMPLIATIO**.

Ampliatius, item Auctus. Vet. Gloss. *ἐπιτιμῶ*.

Ampliatius honor. Hirt. Bell. Hisp. cap. 42.

Solum. Marm. Ancyr. p. 81.

Vulnus. Celf. 7. 5. 6.

AMPLIATIO, ōnis. f. [*ἀναβολή*] Actus ipse ampliandi, qui fit in judicio. Ampliationis nota a judicibus in tabella scribebatur N. L. i. e. Non liquet. Author Alconius de Præf. Urb. p. 76. Sen. Controv. 1. 3. Apud Philosophos est tanquam Extensio termini, & opponitur Restrictioni. Tertull. de Bapt. cap. 13. & de Refurr. cap. 58. De sensu verbi judicialis & distinctione inter Ampliationem & Comprehensionem, V. Lex. Pitisc. & supra Distinder diem, in **DIES**.

AMPLIFICO, [*μεγαλύνω*] Ære. Amplum facere, Valde augere, & quasi Dilatare: ut, Amplificare ædem, vel urbem. Liv. 1. 44.

Augere & amplificare. Cic. 1. de Orat. 143. Ea que pro nobis essent, amplificanda & augenda: quæque essent pro adversariis, infimanda atque frangenda.

Amplitudinem ac gloriam alicujus amplificare. Cic. Anteq. iret in exil. 6.

Amplificare & Minuere, contraria. Cic. 4. Acad. 5. Vereor interdum ne talium personarum, quam amplificare velim, minuam etiam gloriam.

Autoritatem amplificare. Cæf. 2. Bell. Gall. 2. 14. Cic. 1. de Invent. Virtute amplificata autoritas.

Ornare aliquid & amplificare. Cic. 5. Fam. 2.

Dignitatem amplificare. Cic. 11. Fam. 5.

Dolorem, quod & exaggerare dicitur. Cic. 2. Tusc. 50.

Facultatem differendi amplificavit tibi Academia. Cic. 2. de Nat. Deor. 168.

Fortunam. i. e. Conditionem & vitæ genus. Cic. in Lael. 59.

Gloriam alicujus. Cic. 4. Acad. 5.

Orator amplificat atque ornat dicendo, ea que vulgo expetenda atque obtabilia videntur. Cic. 1. de Orat. 221.

Orationem exaggerare & amplificare. Cic. 3. de Orat. 103.

Pretium. Cic. pro Domo sua, 23. Gabinio pretio amplificato, Syriam nominatim dediti.

Rem orando. Cic. 2. de Orat. 202. Summa autem laus eloquentiæ est, amplificare rem orando: quod valere non solum ad augendum aliquid & tollendum altius dicendo, sed etiam ad extenuandum atque abjiciendum.

Rem familiarem amplificate. Cic. 1. Off. 25.

Remp. amplificare. Cic. 2. de Nat. Deor. 8. Quorum exitio intelligi potest, eorum imperis Remp. amplificatam. Conſervare atque amplificare Rempublicam. Cic. pro Lege Manil. 49.

Sonus amplificare. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

Verbis, aut dicendo aliquid amplificare. Cic. 1. de Orat. 221.

Virtutem laudibus amplificare. Cic. 5. de Fin. 72.

AMPLIFICANS, Partic. [*μεγαλύνων*] Cic. 5. de Fin. 72. Et virtutem ipsam suis laudibus amplificantis.

AMPLIFICATUS, Partic. [*μεγαλυνόμενος*] Cic. pro Domo sua, 8. A populo Romano semper defensus, amplificatus, ornatus.

Amplificatus honore. Cic. 3. de Legib. 32. Gratia. Cæf. 2. Bell. Gall. 14.

AMPLIFICATIO, ōnis. f. [*μεγαλύνσις*] Ampla & copiosa rei alicujus dilatio: five, ut vulgus dicit, Augmentatio. ut, Amplificatio pecuniæ. Cic. 2. de Divin. 33.

Amplificatio honoris & gloriæ. Cic. 2. Off. 41.

Amplificatio rei familiaris. Cic. 1. Off. 25.

Amplificatio apud Rhetores, dicitur Ubi argumenta ipsa, cum verbis tum rebus amplissime dilatantur, ad ipsos magis efficiendos auditores. Vid. Quintil. diffusæ de Amplificatione tractantem, lib. 8. cap. 4. & Cic. in Partit. 17. & Auch. ad Heren. lib. 3. 23.

AMPLIFICATOR, ōris. m. [*μεγαλυντής*] Cic. 3. Tusc. 10. Nec vero Pythagoras nominis solum inventor, sed rerum etiam ipsarum amplificator fuit.

Amplificator dignitatis. Idem 2. Fam. 9.

AMPLIFICATRIX, Pacat. Pan. Theod. cap. 8.

AMPLIFICE, Adv. [*μεγαλύνειν*]

Amplifice decorata vestis. i. e. Magnifice Catul. Argon. 62. 265. Sed ibi Græv. legit Amplificæ.

AMPLIVAGUS, a, um. Strab. Gall. Hirt. præf.

AMPLIVAGUS, a, um. [*πλοπυαγός*] Quod in amplum vagatur. Cic. 3. ad Heren. 31. Amplivagas imagines reddunt.

AMPIO, vetulte pro **AMPLIO** vel **AMPLIFICO**. Pacuvius Teucro, Ubi postea pro sua parte falsa confecta canant; qui causam humilem dictis ampliant. Ex Nonio, 10. 14.

AMPLUSTRE, V. **APLUSTRE**.

AMPRON, [*ἀμπρόν*] Funis inter utrumque bovem vel equum temonis vice potensus: funis qui per jugum jumentorum trahitur, quæ quo trahi ferre solent a jumentis onera. Hemolm. in Plin. l. 8. c. 44. V. H. St. Theof. Gr.

AMPSAGA, [*Ἀμψαγά* Ptolem.] Fluvius est Mauritanie Cæsariensis, cujus meminit & Plin. lib. 5. cap. 2.

AMPSALIS, [*Ἀμψαλίς*] Civitas Sarmatiæ in Asia. Ptolemi.

AMPSIVARI. Forte legendum **ANGRIVARI** aut **ANSIVARI**. Nerone imperante Frisorum agros occupavit: Ex his collecti milites. V. Panciroll. Not. Dign. Lup. Occid. cap. 21.

AMPULLA, π. f. [*αμφύλλος*, λέουθον] Vas est vitreum, aut ex alia materia, maxime tamen vitreum, ventre amplo, & quasi inflat: to: cuius olim fuit usus tum in balneis ad oleum, tum in mensa ad aquam, vel potionem: item ad res alias. V. Lex. Pitifc. Casaub. ad Theophr. Char. c. 6. Turneb. Adv. 4. 1.

Ampulla, in balneis. Cic. 4. de Fin. 30. Si ad illam vitam que cum virtute degatur, ampulla aut strigilis accedat, sumpturum sapientem eam vitam potius, quod hæc adjecta sint. Plaut. Stich. 1. 3. 78. Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam. Conf. Perf. 1. 3. 44.

Ampulle quibus non hians nec statim patens exitus. Plin. Epist. 20. l. 4. **Ampulla**, in mensa. Suet. in Domit. cap. 21. Prædabatque ad satietatem, ut non temere super cœnam, præter Matianum malum, & modicum in ampulla potiuiculam fumeret. Martialis lib. 14. 110. Potiora in lemate dicitur.

Ampulla, ad alios usus. Plin. 1. 20. c. 14. Cum furculis suis in ampullas vitreas acetii utrisque dejectis. Quod Vitruvius adject, satis ostendit esse & ampullas ex alia materia. Sic & Martialis lib. 6. 35. 3.

Ampulla per translationem. Hor. in Arte Poet. 96. Projicit ampullas, & sequepedalia verba. Ubi interpret, Acron, Ampullas, inflata & superba verba: adhuc enim ampullas vocamus, quasi inflata vasa. Planius Commentator Cratruianus: Irata verba, inflata, grandia omittit & orationem tumidam arrogantemque. ac p.p. Fastuosa, pompatica. metaphora ab ampullis, quæ vasa sunt ventricosa. Conf. Turneb. l. 9. c. 3. V. AMPULLOR.

AMPULLACEUS, α, um. [*αμφυλλωδής*] Adj. Quod ex ampulla est: ut, Fructus ampullaceus. Columel. 1. 8. c. 2. extr. Impedienda est itaque prociacitas ejus ampullaceo corio: quod cum in orbiculum formatum est, media pars ejus rescinditur, & per excisam partem galli pes inferitur. Ampullaceum videtur Plaut. Men. 5. 2. 50. vocare Mulicem magnifice cultam. Carmen sic fertur, Quando teauratam & velittam bene habet, ampulla spem. Ampullaceam & metro congruit & sensui. Erasmus, in pro- verb. Ampullacea. [Sed emendatioribus libri exhibent: b. habet, ancillas, penum Recte] præhibet &c.

Ampullacea pira; sic a collo nuncupata. Plin. lib. 15. cap. 15.

AMPULLARIUS, i, m. [*αμφυλλωδής, αμφυλλωποιός*] Ampullarius artifex. Plaut. Rud. 3. 5. 51. Postea aspicio meum, quando ego tuum inspectavero, Ni erit tam sincerum, ut quivis dicat ampullarius optimum esse opere faciundo corium, & sincerissimum. Quo ex loco apparet, Ampullas etiam ex corio fieri solitas. V. ibi Wouwer. Infcript. Grut. p. 643. n. 10. C. LVCIVS PHILOMVSVS AMPVLLARIVS.

AMPULLARIUS, Adj. ut, Ampullarius unctioes. Plaut. Stich. 1. 3. 74. Vel unctioes Græcas fudatorias, vel alias malaças ampullarias. Ubi interpret, Ampullarias: i. e. Quibus in balneis, fruaris ubi ampulla & strigiles adhibentur corporibus. Sed emendatum legitur Crapularias.

AMPULLOR, [*αμφύλλω, αμφυλλωθω*] āri. Turgere & inflari in genere scribendi. Hor. l. Epist. 3. 14.

An tragica defavit & ampullatur in arte? Grandiloquentiam significat. [Apud Polluc. 4. S. 114. *αμφύλλω* ἰσοκράτης, Ampullans actor. Quanquam illud ad vocis clangorem & boatum pertinet. V. Turneb. l. 27. c. 26. extr. Suid, & Hefych. & supra in AMPULLA.

AMPULLESCO, [*αμφυλλωθίζω*] ēre. Cælius Rhodig. l. 30. c. 24. ut novum quibusdam annotavit, quod tanquam ab Ampullo derivant. [Verum nec quid significet verbo explicuit, neque analogia satis respondet, quæ Ampullascere posceret, V. Priscian. de Specieb. Verb. l. 8.

AMPULLAGIUM, ii. n. Flos mali punicum cum parvulo fructu a similitudine ampullæ. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.

AMPULLIGER, [*αμφυλλωθίζω*] Ampullam ferens. ut, Ampulligeri servi, de quibus Turnebus Advers. 4. 1. Pollux 3. S. 154. Unde liquet Ministrum fuisse balnei.

AMPŪTO, [*ἀμφοτίσι, ἀμφοτίσι, ἀμφοτίσι*] āre. Proprie est Circumcidere, quasi Circumputare. sæpe tamen accipitur pro Abscidendo vel Resecare: ut, Amputare ramos arborum. Festus, Amputata, i. e. Circumputata dicuntur, ab eo quod antiqui Putum pro Puro dicebant. Cic. 5. de Fin. 39. Que sit scientia atque ars agriculturalum, qua circumcidat, amputet, erigat, extollat, adminiculetur.

Amputat artus fractos rigor. Sil. lib. 3.

Amputat humeros trunco tenus. Sen. Theyst. 759.

Circumcidit & amputat multitudinem questionum. Cic. 4. Acad. 138.

Amputare ramos miseriarum. Cic. 3. Tusc. 13.

Amputata circumcidit inanitas, pro Sublata. Cic. 1. de Fin. 44.

Amputandæ narrationes, i. e. Superflua quæque ex eis ressecanda: ut sint breves, & nihil redundet.

Amputa longa colloquia. Sen. in Med. 7.

Amputare quicquid est pestiferum. Cic. 8. Philipp. 15. In corpore siquid ejusmodi est quod reliquo corpori noceat, uti ac secari patitur, ut membrorum aliquod potius, quam totum corpus intreat: sic in Republica corpore ut totum saluum sit, quicquid est pestiferum amputetur.

Infracta & amputata loquuntur, & eos vituperant qui apta & finita pronuntiant. Cic. in Orat. 172.

AMPŪTATIO, ōnis. f. [*ἀμφοτίσι*] Ipse amputandi actus. Cic. de Senect. 53. Propagatio vitium famulentorumque ea quam dixi, aliorum amputatio & aliorum immisio.

AMPŪTATORIUS, a, um. Theod. Priscian. de Diact. cap. 10. Originum est amputatorium, & siccatorium, & extenuatorium.

AMPYCUS, [*ἄμυκος*] Titaniorum filius, qui ex Chloride, ut ait Apollonius Commentator ad l. 65. Mopsium argurem suscepit. Ovid. 12. Met. 450. dicitur AMPYX.

Ampyca quid refectam, qui quadrupedantis Ocellis, &c. Idem 5. 185. [Sic & Pausania vocatur in Eliac. Sed Ampyxis Hygino constanter, quem V. F. 14. 173. & 128. Ubi perperam Scheff. Eliati filium facit, & quidem falso Pausaniam adducens, ex quo Hygino potius ap. Hygin. pro Ampycus, quam Ampycus legendum est. V. in art. p. 238. extr. Sylb. Alius Ampyx Pelie fil. ap. eund. in Achaic. p. 224.

AMPYCIDES, [*ἄμυκίδης*] Mopsii Ampyci filius. Ovid. 8. Met. 316. Ampycides quæ sagax.

AMPYX, cos. [*ἀμυξ*] Proprie est Capitris obligamentum, ac auro & lapillis splendidiorum, capiti circumjectum fœmineo. Verum metaphorice auro litum hic nominant frenum: ex quo & *ἀμυξ* ἵππων ἵππων Homerus appellat. Significat & Operculum lagæne apud Aristoph. vel (ut alii) Catenam auream a fronte protensam, qua comæ colliguntur, *αμυξ* τὸ ἀμυξ-
χῆναι πῆς τὸ γέλα. V. Cæl. lib. 13. cap. 17.

AMANCTUS, [*ἄμάντος*] ut ait Vibius Sequetter, Fons est Lucania, quæ inferis erumpens, ut hominum fert opinio Cic. 1. de Divin. 79. Quod enim non videmus quam sint varia terrarum genera? ex quibus & mortifera quedam pars est, ut & Amfanti in Herpinis, & in Asia Plutonia quæ videmus. Virg. 7. Æn. 565.

Est locus Italiae in medio sub montibus altis Nobilis, & fama multis memoratus in oris: Amfanti valles, &c. Addit & nominis rationem Servius, Locū (inquit) amfanti, i. e. Omni parte facti. Locum nos aliquando spectavimus (ait Janus Parrhasius in Claud.) quum Daunios & S.ilentios, quibus tum jus dicebamus, Neapoli pereremus. Incolæ, Mephitim vocant, a Fregento non procul. Nec abest a vero Donatus, qui statuit ad Calorem. Nam Calor amnis, qui Samnitas interfecit, illic præterfluit. Ut vero Canusio proximum diceret, urbis illius nobilitas efficit, quum cætera proximi regione oppida obscura sint, nec ejus generis unde locorum notitia peti debeat. conf. Claud. de Rapt. Proserp. c. 2. 50. Plin. l. 2. c. 93. Sidon. 3. Epist. 13.

AMSEGETES, dicuntur quorum ager viam tangit. Festus. Leg. 12. Tab. Amsegetes viam munio, si via immunita est, qua volem junctum agito. Hennin. ad Bergier. de Viis Milit. 11. §. 2. & Auctor. Misc. defens. pro Salmat. ad Jus Æt. & Roman. p. 815.

AMSTERODAMUM, **AMSTELODAMUM**, vel **AMSTERODAMUM**, i. n. Urbs Belgii federati primaria & emporium toto orbe celeberrimum. Nomen habet ab Amstela fluvio qui per eam labitur. Maximis alni lignis innituntur pleraque ejus ædificia. Miraculum mundi ob pulchritudinem opesque vocat Morerius.

A M T

AMTERMINI, (inquit Festus) Qui circa terminos provincia manent. Unde Amiciri, Amburbium, Ambarvalia, Amplexus dicta sunt. V. Dacer. ad l.

AMTESTOR, V. ANTESTOR.

AMTRUO, vel interpos. p. **AMTRUO**, are. ab Am, circum, & Truo, movco: idem ac Motus edere, qualiter factum in Saliorum exultationibus, ubi præsul Amptuare dicitur. Unde Lucil. apud Fest. uti Scalger rebruit?

Præsul ut amtruat, inde & vulgus redamtruat ollis. Vel ut P. Merula, Præsul ut amtruet hinc & vulgus, redamtruat inde. V. And. Dacer. Emend. in Fest. p. 427. Aliis placet Ampiruo. V. Turneb. Advers. 17. 8. & 25. 18. & Voff. Etym. in TRUA, p. 533. conf. Andruare apud Fest. V. Lex. Pitifc.

A M U

AMULA, π. [*αμύλλω*] Vasculi genus ad aquam gestandam: quod religionis & expiandorum malorum causa gestabatur, dictum quasi Amola, ab Amoliendis periculis. *En Enoliuer*. vel est Dimin. ab Hama: pro Hamula. utroque enim modo scribitur. V. Hierol. Macri & Gloss. du Presle v. AMA. & infra HAMA.

AMULĒTUM, i. [*ἀμύλλω, ἀμύλλω*] Omne genus remedii, quod gestatum, suspensum, plantatumve alicubi adversum mala medicamenta, & præsertim contra veneficia putatur valere: ab Amoliendo dictum. Plin. l. 25. c. 9. de cyclamini radice loquens, Nascitur in umbrosis, a nostris tuber terre nominatur, in omnibus ferenda domibus, si verum est, ubi fata sit, nihil nocere mala medicamenta: amuletum vocant narrantque & ebrietatem repræsentant, addita in vinum. Idem l. 37. c. 3. Infantibus fuccinum alligari anuletri ratione prodest. V. infra PHYLACTERIA. & Barth. ad Script. Ven. p. 135. lq. conf. Lex. Pitifc.

AMULIUS, [*ἄμύλλω*] Proca filius & Numitoris frater qui pulso eo Albx regnavit, Romuli & Remi major patruus, a quibus etiam obtruncatus est. V. Liv. l. 1. 3.

Amulius trajectus ense Romuleo cadit. Ovid. 3. Fast. 67.

Amulius, Pictor quidam. Plin. lib. 35. cap. 10. Fuit & nuper gravis ac feverus idemque foridus, humilis rei pictor Amulius. Hujus erat Minerva, spectantem aspectans quacunque aspiceretur.

AMURCA, π. f. vel ut MSS. AMURGA. [*αμύρα*] Olei sordes quæ præcedunt. Virg. l. Georg. 194. — & nigra perfundere amurca. Ubi Serv. Amurca, ex olei sordibus: sed iis quæ præcedunt: nam sordes quæ oleum sequuntur, fæces [an Fraces?] vocantur. Et Amurca per c scribitur, & per g pronuntiatur ut C. Gaius: Cn. Gneus. Columel. lib. 12. cap. 50. Est inimicissimæ oleo amurca. Scabiei medetur fec. Cat. de R. R. cap. 96.

Amurca Palladia, ab Oliva arbore, quæ sicra est Palladi. Columel. lib. 10. Palladia sine fruge filis confingere amurca.

Amurca & fæces. Columel. l. 12. c. 50. Villica debet adhibere curam, ut si quæ fæces aut amurca in fundis vasorum subsederint, statim emundentur.

Amurca & fraces. Cato cap. 64. Oleum quam diutissime in amurca & in fracibus erit, tam deterium erit. De amurca condenda, Vide Varr. l. de R. R. 61.

AMURCARIA [*αμύρακη*] Dolia. In quæ amurca infunditur. Cato cap. 10. Dolia quævis vinacea condat decem, amurcaria decem.

AMUSTIUM, vel **AMUSIUM**, Ventis reperiendis excogitatum organum, ut ait Cælius lib. 20. cap. 24. Est autem Deformata tabula, cujus ad regulam & libellam summum libramentum fit lævigatum & positum, exactis etiam (si ita videbitur) ad normam angulis. Vitruv. lib. 1. cap. 6. Collocetur ad libellam marmoream amustum mediis menibus: aut locus ita expoliatur ad regulam & libellam, ut amustum non desideretur. Vide Plin. lib. 18. cap. 34. & Voff. Etym. f. 27.

AMUSSIS, is. f. [*αμύσσις*] ex Am & Assis, vel Affer. Filium est quod fabri materiarii rubrica oblinunt, aut alio colore. sic Budaus. Festus autem v. Amustum Regulam vocat, ad quam aliquid exequatur. Ex quo videtur innuere Amustum & Normam idem esse. Idem v. Examustum, alios docet Ferramentum fabricorum, quo in poliendo utuntur interpretari. Utramque expositionem assertit Nonius l. 28.

Ad amustum aliquid facere, frequens est apud autores, pro eo quod est Exquilita diligentia, atque exactissima cura. Gell. lib. 1. cap. 4. ut judicium factum esse ad amustum dices. Translatum a fabricis lapidariis aut lignariis, qui funiculo illo regulari, operis æqualitatem explorant. Erasmus.

Ad amustum lapis est applicandus, non amussis ad lapidem. h. c. Vita nostra ad leges est corrigenda, non leges ad mores nostros tradende. Id faciendum quod honestum sit: non id rectum existimemus quod faciendum. Utiur Mutarchus in commentariolo cui titulus, Quo pacto quis intelligere possit se proficisse.

Numerus ad amustum. Varro 2. de R. R. 1. i. e. Quum nihil nec superet, nec deest. Budaus.

Alba amussi. h. c. Nullo delectu, ac citra discrimen. Nonnulli sic efferrunt

runt adagium, In albo lapide, amullis alio. Utitur Plato in Charmide, ubi Socrates ait fe erga formofos adolefcenres perinde eſſe ut albam amullum in albo lapide, propterea quod neque didiceret fatis inter formas, & omnes ex aequo amaret. Hinc.

AMUSSITATUS, a, um. [*αμυσσῖτης*] i. e. Exactiſſimus. Plaut. Mil. 3. 1. 38. In hoc amullata ſua libri ingenua indoles. Ex Nonio.

AMUSSIM, Adv. [*αμυσιμῶς*] Feſtus, Amullum, Regulariter. Tractum a regula ad quam aliquid exaequatur, quæ amullis dicitur. Quidam Amullum eſſe dicunt Tacite, quod Mutire interdum dicitur, loqui. q. V. Conf. ADAMUSSIM & EXAMUSSIM.

AMUSSO, [*αμυσο*] Inelegans & indoctus, & a Muſis alienus. Antiquitus enim nihil eruditum habebatur fine muſica. Unde apud Comicos qui literas ſe didiciffe negant, aiunt ſe non didiciffe muſicam. Hæc Eravius. Vitruv. l. 1. c. 1. Nec muſicus, ut Ariſtoteles: ſed non amuſos. Vid. Symmach. l. Epit. 14. & Agreſtes Muſæ, in MUSÆ.

A M Y

AMYCLA, [*Ἀμύκλα*] Una ex filiabus Niobes, quam tradit Pausanias in Corinth. cum Melibœa forore fervatam, implorata Latonæ venia. Homer. tamen omnes interſe tradit. Hermol. in Plin. lib. 36. cap. 5.

AMYCLÆ, [*Ἀμύκλαι*] Oppidum inter Cajetam & Tarracinam conſtitutum, a Laconibus, qui comites Caſtoris & Pollucis fuerunt, & cum Glanduco Filio Minois in Italiam venerant & milti cum Autonis, ab Amyclis provincie Laconicæ civitate nomen ei indiderunt. Quum autem ſecundum Pythagoream ſectam a cæde omnium animalium abſtinerent, & ex vicinis paludibus natas ſerpentes occidere nefas putarent, ab iſdem interempti ſunt. Unde Amyclas tacitas dictæ poeta, id eſt, Pythagoreas: Nam Pythagorica virtus eſt, quinqueannale ſilentium. Cicero propter nimiam modèſtiam perſe illos ait, dum a finitimus accipiunt injurias & tacent eas. Eſt & alia expoſitio: Quum frequenter falſo nuntiantur hoſtes adeſſe, & inani terrore civitas concuteretur: lata lege cautum eſt, nequis unquam hoſtis nuntiaſſet adventum. Poſt quam cum vere hoſtis veniret, nullo nuntiantè, ex improviſo civitas capta eſt. Unde tacitæ Amyclæ dictæ ſunt, quod perire ſilentio. Lucilius, Mihi necesse eſt loqui: nam ſcio Amyclas tacendo perſiſſe. vel Tacitis, de quibus tacetur, i. e. ignobiles & non dignæ aliqua opinione: vel Hypallage eſt, proſiſe Tacitus. Hactenus Servius in illud 10. Æn. 563. — & tacitis regnavit Amycis. Ubi vide & Cerd. Adde Pervig. Ven. extr. ibique And. Rivin. not. Hinc proverbium, Amyclas perdidit ſilentium, ad varios uſus accommodare licebit, veluti ſibi quibus pecunia creditam perdidit, quod non appellat ſet debitorum, aut jure præſcriptionis exciſiſſet a poſſeſſione, Amyclarum ſilentium appellet: aut ſiquis audacious agens cauſam ſuam, juſſuſque tacere, reſpondeat, Amyclas perdidit ſilentium. Eraſm. Chiland.

AMYCLÆ, arum, Peloponneſi civitas, Tyndari regia, Caſtoris & Pollucis patria, una ex iis urbibus quas olim Lacedæmonii centum tenuerunt, inſtitutus etiam communibus ſacris pro ſingularum ſalute, quæ Hecatombas ab earum numero memorabant. Author Euaſth. Nomen indidit Amyclas Lacedæmonis filius, Hyacinthi pater & Daphnes puella, quorum matrem Diomedem interpres Nicandri nominat. Amyclis (ut in tota fere Laconia) ſua venerazione Apollo colebatur, Hinc Amyclæ Apollinæ. Stat. 4. Theb. 223. Armiſeræ. Ovid. 2. de Arte Am. 5. Antiquæ. Ovid. 8. Met. 314. Ledaæ. Stat. 7. Theb. 163. & Sil. lib. 2. 434. V. Meurſ. Miſc. Lacon. 4. 2. 3. T. 10. Theſ. Gronov. Tetricæ. Stat. 5. Sylv. Therapnææ, a Therapnis urbe Laconica. Martial. lib. 9. 106. Trepida. Claud. Bell. Get. 107.

AMYCLÆUS, Adj. [*Ἀμύκλειος*] Ita dictus Apollo ob Fanum ei Amyclis dicatum. Strab. 8. p. 250. Amyclæa athena. Ovid. de Rem. Amor. 707. i. e. Laconica. V. PURPURA. Arenæ. Stat. 1. Sylv. 2. 223. i. e. Laconicæ. Canis. Virg. 3. Georg. 2. i. e. Laconicus. Serv. Olores. Stat. 1. Sylv. 2. 142. AMYCUS, [*Ἀμύκος*] Filius fuit Neptuni & nymphæ Melies: qui a Poluce victus eſt pugilar certamine. Serv. in 5. Æn. 373. — qui fe Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat. Bebrycia autem, Bithynia eſt, ut ibidem teſtatur Servius. Amycus inops. Valer. 4. Argon. 296. Amyci portus. Plin. lib. 16. cap. 44. in Ponto portus eſt, Amyco Bebrycum rege interfecto clatus.

AMYCTICUS, a, um. [*ἀμυκτικός*] ab ἀμύκτων ſancino, vellico, vexo. Exulcerans, vellicandi vim habens. ut, Amyctica malaſmata. Oct. Hor. 2. 5. Sic & Medicamina vocat Cæſ. Aurel. Tard. 2. 6. AMYDON, onis. [*Ἀμύδων*] Pæoniæ civitas, qua Trojanis auxilia miſit, ut tradit Homer. 2. Iliad. Juvén. 3. Sat. 69.

Hic alia Sicyone, aſt hic Amydone relicta.

AMYGDALA, & Nux. [*ἄμυγδαλα, ἄμυγδαλή*] Arbor eſt, cujus fructus Nux Græca, & Rux Thæba, & Amygdala, live Amygdalum dicitur. Macrob. 2. Saturn. 14. Columel. 15. c. 10. Amygdala ſi parum ſerax erit, forata arbore lapidum adjecto. Plin. l. 16. c. 25. Floret prima omnium amygdala menſe Januario. Plur. Amygdalæ, arum. Columel. l. 11. c. 2. [Eandem Latine Nucem longam vocari & Nucidam, quaſi minore nem ceceni, auctor eſt Iſid. l. 17. c. 6. V. omnino Lud. Nonium de re Cib. l. 1. c. 44. Inf. v. NUX.] AMYGDALUM, [*ἄμυγδαλίς*] i. n. plur. Amygdala, pro Fructu. Pallad. 2. 15. Græci afferunt naſci amygdala, &c.

AMYGDALACEUS, [*ἀμυγδαλίης*] Adj. Plin. l. 26. c. 11. Amygdalaceo folio, flore roſaceo. h. c. amygdala folium referent.

AMYGDALÆUS, a, um. [*ἄμυγδαλαῖος*] Idem quod Amygdalinus. Pal. l. 1. 14. Quin & Amygdaleus ſubeunt pittacea ramos.

AMYGDALYNUS, Adj. [*ἄμυγδαλύνος*] Id quod eſt, vel ſit ex amygdalis: ut, Amygdalinum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Nux. Seren. Samon. Carm. 26. 12. Amygdalina prima. Plin. l. 15. c. 13. Nuper in Bætica, Malina appellari coeperunt, malis inſita, & alia Amygdalina, amygdalis. His intus nucleus amygdalæ eſt, nec aliud pomum ingenioſius geminatum eſt.

AMYGDALITES, Plin. lib. 26. cap. 8. Idem quod AMYGDALOIDES, [*ἄμυγδαλοειδής*] Apuleio de Herb. cap. 108. Dioſcor. 4. 159. Herba ex genere thymali, a ſimilitudine amygdali, quæ & Corymbites dicitur, & Platyphyllus a latitudine foliorum.

AMYLUM, i. n. [*ἄμυλον*] Quid ſignificet, Cató c. 86. docet hic verbis,

Amylum ſic facito, Siliginem purgato bene: poſtea in alvæum indat: eo aquam addat bis in die. Die decimo aquam exliccato, exeretgeto bene, in alveo puro niſceto bene, facito tanquam fix fiat. Id in linteum novum indito, exprimito cremorem in patinam novam, aut in mortarium: id omne ita facito & reſicato denuo. Eam patinam in ſole ponito, ut areſcat: ubi arebit, in patellam novam indito, inde facito cum lacte coquat. Columel. l. 12. c. 55. Amylum, hinc appellatur, quod ſine mola fiat. Siquidem *μύλα* Latine mola eſt. Officinis hodie, mutata licet, communiter *Amydum* vocatur. Ruell. lib. 2. cap. 31.

AMYLO, are. Idem ac Amylum infunderè, amylo obligare loquitur Apic. 2. 2. & S. 2: 7. 5. & 7. 6. conf. eund. 7. 7. & 8. 3. Hinc AMYLATUS, a, um. Partic. Amylo confectus, ut Licia amyлата Apic. 2. 2. Lac amylatum. Cæſ. Aurel. Tard. 2. 13. AMYLATUM, i. n. Idem 2. 2. AMYMON, onis. [*ἄμυμων*] Latine Inculpatus dici poteſt, & ſignificantius, qui nihil unquam riſu & ſubſannatione dignum admittit: quaſi *ἀμύμων*, ac ſi dicas, in quem nihil obreſcat: riſibus aut cavillatoribus licet. Budæus.

AMYMONES, es. [*ἄμυμώνες*] Danaï regis filia fuit, quæ dum in ſylvis jaculando fe exereceret, Satyrum percuffit impudens, qui impetu in eam facto, vim ei voluit inferre. Quapropter implorato Neptuni auxilio, id ab eo paſſa eſt quod a Satyro formidat. Itaque prægnans facta Nauplium peperit. Hanc in Smaragdo Alexander ſculpi voluit. Amymonias aquas interpretatur Argivas Cæſ. l. 14. c. 38.

Amynone trifiſt. Stat. 6. Theb. 288. Amynone, Fons apud Argos, ab Amynone Danaï Argivorum regis filia, in quem converſa fuiſſe dicitur, appellatus. Ovid. 2. Met. 239. — querit Boeotia Dircen, Argos Amymonen, Ephyre Pyrenidas undas. Amymones & mulieris & fontis mentionem facit Strabo l. 8. AMYNTAS, [*Ἀμύντας*] Pater Philippi Macedonicæ, Nep. 2. 1. 2. i. Fuit & plurium Macedonia regum, & ducum Alexandri M. nomen, quod paſſim legitur apud Diodor. Juſtin. & Curt. item Nomen patris. Virg. 3. Ecl. 28. At mihi ſeſe offert ultro meo ignis Amyntas. Amynta, vocativ. Virg. 3. Ecl. 73.

Quid prodeſt quom me ipſe auctor non ſpernis Amynta? AMYNTERIA, [*ἄμύνθηρα*] Arma tumoris: quod genus ſunt thorax, galea, gladius, machæra, quibus vim propulſamus, & pugnantis hoſti reſiſtimus. Hoc nomine etiam dici poſſunt in navi malus, roſtrum, antenna, carcheſium, clavus, anchora, &c. Item, in foris dentes, ungues, aliaque quibus vim propulſant. Budæus.

AMYNTICUS, [*ἄμύντικός*] Depulſorius. ut, Emplaſtra amyntica. Th. Priſc. 2. 26. V. Reinef. Var. Lect. 3. 12. p. 555. AMYNTOR, [*Ἀμύντορ*] Dolopum rector. Ovid. 12. Met. 364. AMYNTORIDES, æ. m. Phœnix, præceptor Achillis. Ovid. in Ibin, 259. AMYRIS, [*ἄμυρίς*] Genus arboris eſt (ut inquit Hieronymus) quod Latini putantes Myrrham dictum, Unguentum interpretati ſunt. De cujus arboris notitia hoc ſolum ad nos pervenire poſuit, quod odorem ſolum habeat ſuavem, nullum tamen offerat fructum.

AMYRIS, Civitatis Sybaris incola, de quo hæc narrantur. Quum Sybaritæ florenter opibus, quendam Delphos amandantur qui de rerum ſuarum ſuccellu ſcificitaretur oraculum. Reſponſum eſt, Evertendam Sybaritarum fortunam, ubi plus honoris habere cepiſſent hominibus quam diis. Evenit deinde ut ſervus a domino vapulans, nequicquam ad deorum aras conſuſiſſet: poſt ad heri monumentum conſugiens, liberaretur a plagis: Quod ſimulacque conſpexit Amyris, collectis rebus ſuis in Peloponneſum demigravit, reliquis interim Sybaritis hominem velut inſanum identibus. Inde proverbiali figura dicti cæpium Amyris inſanit, ubi quis ſub infantia præteritus rebus ſuis conſulit: Aut ubi quis ſolus periculum proſpicens, in tempore ſibi caver, creditus interim vulgo deſipere: deinceps rerum eventus docet illum unum ſapuiſſe. Citatur ab Euaſthio Iliad. 2. V. Eraſm. Adag. AMYRUS, i. m. Theſſalia fluvius. Val. Flacc. 2. 11. AMYRIS, [*ἄμυρίς*] i. e. Hauiſtum: quaſi dicas Citra factum, non oculo ſero, aut contractis labris. Vel quaſi ἀμύρις, i. e. reſpiratione, ut qui inter bibendum ſpiratum non recipiunt, ſed potum in alvum non ſecus atque in dolium inſundunt. Unde etiam productur verbum ἀμύρις, eo modo bibere, quod nos Latine, nec inepte, Amyrtizare dixerimus. Ex Cæſ. l. 7. c. 26. & Eraſm. Chiland. V. etiam Parrhaſ. de Rebus per epitolum quaſitis. Ep. 26. (Tom. 1. Lamp. Crit. Grot. p. 754.) & Petr. Crinit. in Ep. Politian. l. 12. p. 501. AMYRTIS, idis. [*ἄμυρίς*] Genus erat potandi, quo fe magnis & mæracis poculis multo invitabant, quod dicebant ἀμύρις, quod cum facere ſoleant Thraeces, idcirco ἀμύριος Θερακίων appellabant. Hor. 1. Carm. 36. 14. — nec multum Damalis meri Baſſum Thracia vincat amyrtide.

Alii Amyrtium gemmam vulgo eſſe, quæ præſenti uſu Amethyſtus dicitur. Meminit Cæſ. Rhod. lib. 7. cap. 26. & lib. 23. cap. 6. AMYTHÆON, onis. [*Ἀμύθειον*] Melampodis pater, Crethæ filius, & ſonis frater; qui Pyli habitavit ut tradit Apollodor. Bibliothecæ l. 1. c. 9. Stat. 3. Theb. 452. — luxtaque Amythæone cretus Jam ſenior, fed mente virens, Phœboque, Melampus Affociat paſſus. AMYTHÆONUS, s. Adj. [*Ἀμύθειος*] ut, Amythæonia domus Propert. 2. 2. 18. Mox Amythæonia tupta futura domo. Amythæonius Melampus. Virg. 3. Georg. 550. & Tibull. 4. 1. 120. V. & MELAMPUS.

AMYTHÆONIA, [*Ἀμύθειον*] Elidis pars eſt, teſte Stephano, ita dicta ab Amythæone Crethæ filio.

AMYXON, [*Ἀμύξων*] Carie oppidum eſt, cujus meminit Plin. 5. 29.

A N

A N. M. Actiōnem mahdat. ANN. vel AN. Annis, vel Annos. AN. T. Ante, Antec. AN. T. C. Ante terminum conſtitutum.

AN, [*ἄν, ἄν*] Adv. interrogat. & ſemper duplicem interrogationem denotat, etiam rartum ſemel ponatur, quaſi tunc ſecunda ſubauditur interrogatio cum particula negativa. Ter. Adelp. l. 2. 48. An ego toties de eadem re audiam? ſubaudi, An non: quæ eſt ſecunda pars quaſtionis. Sic in cæteris. Idem Eum. 5. 21. Obſcuro an ſi eſt? An, dubitandi. Ter. Ad. 4. 5. 37. Haud ſcio an illam nunc miſere amat. Ibid. 2. 1. 41. Vide utrum viſ, argentum accipere, an cauſam meditari tuam. An, primo loco poſitum. Cic. 2. Philipp. 34. An tu Narbonæ in menſas hoſpitum quum vomeres, Dolabella pro te in Hiſpania dimicaret? An

An, secundo loco positum. Cic. 5. Verr. 28. Eravit, an potius infavit Apronius? Et hic, & in similibus subaudi An vel Utrum. Rej. in hoc genere loquendi, posterior pars affirmatur; est enim correctio nis speciei. An, ter repetitum. Cic. in Orat. In quo quatuor est, in toto in circuitu illo orationis, an in principis solum, an in extremis, an in utraque parte numerus tenendus sit.

An, quater repetitum. Cic. 1. de Orat. 209. Refert etiam qui audiant: Senatus, an populus, an iudices: frequentes, an pauci, an singuli.

An, saepius repetitum interrogazione, sic, Est tu Stoicus, an Epicureus, an Peripateticus, an Academicus? Recte per An sic interrogatur, si consueti illi te esse philosophum ex aliqua illarum sectarum, sed cuius sis ignoras, de ipsa interroget: & ad singulas particulas binæ interrogatio nis sunt. Ex Valla. Cic. 4. Verr. 17. Postulo mihi respondeat qui sit ille Verrucius, mercator, an arator, an pecuarius.

An, præcedente Utrum. Cic. 1. Fam. 7. Multum enim interest, utrum laus imminuatur, an salus deferatur. Idem 7. Fam. 16. Id utrum Romano more loquatur sit, an quo modo Stoici dicunt, postea video.

An, pro Aut, interitum videtur accipi. Cic. in Bruto, 89. Summa feneclæ M. Cato legem fundens, in Galbam multa dixit: quam orationem in Origines vasa retulit, paucis antequam mortuus est, an diebus, an mensibus? Genus est loquendi, quod in re parum certa veteres usurpabant. Figura est, qua utimur, quum ex duabus rebus sit, incerti sumus. Idem 1. Att. 2. Nos hic ad te mensum Januarium expectamus, ex quodam rumore, an ex literis tuis ad alios missis? Et alibi frequenter.

An & Ne conjungi solent pro An. Ter. And. 5. 2. 10. Anne est intus Pamphilus? Cic. in Pison. 1. Nam quid ego de Consulatu loquar? parto vis, anne gesto? Idem pro Corn. Balb. 54. Anne de nobis trahere spolia, fuerat liceret, de hostibus non liceret?

Anne, dubitans. Cic. 4. Acad. 48. Non internoscit vera illa vifa sint, anne falsa. Idem lib. eod. 35. Quum interrogetur, tria pauca sint, anne multa.

An & Ne, interpositis aliquot dictionibus. Cic. 1. de Fin. 12. An parvus ancilla sine in fructu habendus.

An & Non juncta, primo loco ponuntur pro Nonne. Ter. And. 3. 5. 15. Annon hoc dixi esse futurum?

An Non, dubitans. Plaut. Mil. 4. 8. 26. Tentabam spīrare an non aure. pro Necne.

An non, in secundo membro positum, Tarditatem increpat. Ter. And. 1. 2. 15. Hoccine agis, an non?

An nondum. Ter. And. 1. 2. 30. Intellextin? an nondum etiam ne hoc quidem? Idem Heaut. 3. 3. 36. Reperisti tibi quod placeat, an nondum etiam?

An vero. Cic. 1. de Orat. An vero si de re ipsa, si de finibus controversia est, &c.

An, pro Circum veteres ponere solebant: ut Cato in Originibus oratorum, An terminum, i. e. Circum terminum. Ita Macrobi. 1. Saturn. cap. 14. Scribendum certe Am per m, non per n.

V. M. In verbis quibusdam, non am, an, non am, & Anquiro, Anfractus. V. ANCRUSA. H. St.

A N A

ANA, [*ἄνα*] Fluvius Hispania, Bætica a Lusitania dividens. V. Plin. 1. 3. c. 1. & l. 4. & c. 22. Vulgo dicitur *Guadiana*, vocabulo Saracenicum. Nam *Gua* lingua Arabica fonat Aquam: testis Olivarius in Melam. V. etiam Prudent. Perist. 9. 188. appellatur etiam Anas.

ANA, [*ἀνα*] Vox medica & pharmaceutica. Omnium parem modum, ut Celsus 3. 27. loqui amat, indicans. V. Rhodii Lex. Scrib. voce Singulorum p. 442.

ANABAPTISTA, *α. m.* [*ἀναβαπτιστής*] Rebaptizator, qui baptismum iterat. notæ Sectæ nomen. V. Suic. Thef.

ANABASIS, [*ἀναβάσις*] Herba quæ Equisetum Latine dicitur, a Græcis Hippuris. Plin. l. 26. c. 13. Reciores Caudam equinum vocant.

ANABASIS, [*ἀναβάσις*] Qui emittitur in exteras regiones, rumorem aliquid diffeminaturus, qualem Tripoletem fuisse in fabulis legitimus, quem semina per orbem sparsurum, Cereusque beneficia annuntiarum, a dea rapidissimo curru emissum fabulantur. Hieronymus contra Rufin. Idcirco Cereales, & Anabasi tui per diversas provincias ecurrerunt, ut laudes meas legerent?

ANABATHRUM, [*ἀνάβαθρον*] Pulpium, scala, gradus scanfles, subfella. Juven. 7. Sat. 46.

Et quæ conducto pendent anabathra tigillo. [Ubi Schol. A Græco tractum; i. e. Subfella, super quæ alius sedatur, gradus superiorum scanfles. Simplex est *ἀνάβαθρον*, ut docet Pollux q. omnino V. l. 3. S. 90. Miror cur V. C. ad calcem Valesior. p. 208. Anabathra legendum puter.

ANABIS, [*ἄναβις*] Oppidum Hispania, in tractu Tarraconensi. Ptolemaeus.

ANABOLAGIUM, [*ἀναβολάγιον*] vel Anaboladium, Sindonis genus est, quò humeri operiuntur. Solebant enim mulieres in negligentiiori cultu hoc ornamento pectus & humeros protegere, & quum visum esset rejicere. Calep. V. Idior. 19. 25. [Vox Anabolagium nec Græca, nec Latina est, dicendum potius Anabolæum, *ἀναβολαίου*, quod ab Anabole, *ἀνάβωλη*, de quo mox. Hieronym. in c. 4. Elij. Mutatoria, inquit, & pallia, quæ significantius Symmachus transtulit *ἀναβολαία*, ornamenta sunt mulierum, quibus pectora & humeri protegebantur. In Gloss. Latino Græc. Amiculum redditur. Hinc Dimin. Anaboladium, *ἀναβολάδιον*, quod est ap. Idior. sicut a *σπῆλαιον* formatur *σπῆλαίον* ap. Polluc. ab *ἐλαίον* *ἐλαδίον* &c.

ANABOLE, [*ἀνάβωλη*] Amictus, pallium. Hujus meminit in supervacuo seminarum ornatu Ælianus l. 7. Var. hist. ubi Perizon. V. & quos ibi laudat præter Ferrar. Voss. in Etym. G. H. Ursinum Obs. Philol. c. 1. Synes. Epist. 52. Et *ἀναβόλη* *σπῆλαιον*. Dilatio. sc. rei gerende in aliud tempus rejectio. V. Suid. Polluc. &c.

ANABOLEUS, [*ἀναβολεύς*] vocatur, qui apud reges eoungebatur munere, ut eos in equum sustolleret: Strator, a sternendis equis, Latine dicitur. Plutarchus in Crasso, & Budeus.

Item ferrum illud pendulum, cuius ope in equum commodius ascenditur *ἀναβόλιον* dicitur, quod Stapedem non inepte iuxta quidam. [Quod antiquioribus temporibus incognitum fuisse satis constat.

ANABOLICUS, *α. m.* [*ἀναβολικός*] Vestitarius, ad amictum pertinens; ut analobica species. Vopisc. Aurel. c. 45. V. Salmast. p. 168. Turnebus Advers. l. 8. 17. legit Embolica, & interpretatur Certum tributi genus ex Ægypto transvecti.

ANABULA, Herba quæ & Lactoris dicitur, & Lactoria, oleæ folio, sed minore, flore luteo. Ruell. lib. 3. cap. 121.

ANABŪRA, [*Ἀνάβουρα*] Pifidige oppidum, apud Strab. lib. 12.

ANACACABEA, [*ἀνακακῆβη*] Arbor quæ & Locus dicitur, Aetius. Galli *Ανακακῆβη* & *Alberum* appellant. Ruell. lib. 2. cap. 95.

ANACALYPTERIA, plur. [*ἀνακαλυπτήρια*] Dies festus fuit post nuptias, quum sponsa revelabatur, ut ab omnibus conficeretur: tamen Munera etiam significat, quæ eodem die sponse exhibebantur, non his dillimilia quæ Repotia a nostris dicta sunt. Vide Girald. in lib. De diis gentium. & Cæc. l. 11. c. 60. Alex. ab Alex. 2. 5. Etz. Spanh. ad Callim. p. 180.

ANACAMPSEROTIS, Herba cujus omnino tactu redeunt amores vel cum odio depolici. Plin. lib. 24. cap. 17. ad finem.

ANACARDIUM, [*ἀνακαρδίον*] Arbor Indis familiaris, fructu, aviculæ corculo non dissimili, unde nomen putant inditum, rubente intus cruro, quo veluti sanguine scæter. Nomen Anacardi officinis retinuit. Ruell. lib. 1. cap. 37. V. Matthioli. in Diofco. l. 1. 121.

ANACE, [*Ἀνάκη*] Oppidum Achaïæ apud Stephanum.

ANACEPHALÆOSIS, [*ἀνακεφαλαίωσις*] Figura est, qua rerum capita summam repetuntur. Sic vocant oratores, quum ea quæ ipsarum ac filius dicta sunt, paucis repetuntur, ut simul quidam renoventur. Eademque fere partem constituit Perorationis vel Epilogi. Quintil. l. 6. c. 1. Rerum repetitio & congregatio, quæ Græce dicitur *ἀνακεφαλαίωσις*, a quibusdam Latinorum Enumeratio, & memoriæ iudicis reficit, & totum simul causam ponit ante oculos, & etiam si per singula minus moverat turba valet. Vulgus imperitum Recapitulatiorem vocat.

ANACES [*Ἀνάκτες* & *Ἀνάκτες*], Joris filii appellati sunt. Cic. 5. de Nat. Deo. c. 21. Diofcuri etiam apud Grajos multis modis nominantur. Primi tres qui appellantur Anaces Athenis, ex Jove rege antiquissimo & Proserpina mæti, Tritopatres, Eubuleus & Dionysius. Secundi Jove tertio nati ex Leda Castor & Pollux. Tertii dicuntur a nonnullis Alio & Melampus, Eomolus, Atrei filii, qui Pelope narus filii. Hæc Cic. Satis constat autem id nomen potissimum Castori & Polluci a Græcis tributum. De cuius etymo, cum inter ipsos Græcos parum conveniat, disputare hoc loco nihil atinet. V. Henr. Steph. Thef. Gr. & Victor. ad Cic. Barl. ad Luciani Tim. p. 79. & ibid. Scholiast. De his plura Theoric in Idyllo Diofcuri inscripto, & Plutarch. in Theseo. Eorum ædes Athenis *Ἀνάκτων* dicta, de qua Lucian. d. l. & Suid. Et seltum *Ἀνακταία*. De quo Meurs. in Græcia Feriata.

ANACHARSIS, [*Ἀναχάρσις*] Philosophus esse Scytharum ferunt, sapientiæ admiranda, ut scribit Cic. 5. Tusc. Floruit Solonis temporibus. Cuius imaginibus inscriptum est, Lingua, ventre, pudendis, abstinentium esse. Plin. tradit Anacha. sin invenisse rotam figuli, cuius circuitu vasa formantur. Sed si (ut inquit Seneca) apud Homerum longe antiquior inventiatur figuli rota, non video quomodo Anacharsis esse aithor hujus rei potuit. V. Fabric. Bibl. Gr. 2. 8. p. 371. Ibat nudus pedibus, dormiebat in terra, & famem pro pulchro habebat. Hic leges araneorum telis quam simillimas esse dicebat. Interrogatus autem quo pacto abstemius quis fieret, respondit, si ebrioforum motus sibi ante oculos ponat. conf. Laert. Clem. Alex. Strom. 1. p. 308. & Sidon. Carm. 2. 165.

ANACHIS, Deus genius Ægyptius. Illi enim quatuor fuisse putant, quos simulque in lucem editus fuisse homo, illius pervigilem curam agere opinabantur, quorum nomina sunt Dymon, Tychis, Heros, & Anachis. Ex Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 4.

ANACHITES, [*ἀναχίτης*] Plin. lib. 3. cap. 4. ad fin. Adamas & venena irrita facit, & lymphationes abigit, metusque vanos expellit a mente, & ob id quidam cum Anachiten vocaverunt.

ANACHORESIS, [*ἀναχόρησις*] Eremitus; unde Monachi, eremum incolentes, & quicumque procul ab hominibus recesserint, *ἀναχόρητοι* vocantur. Cassian. in Col. Cuius sectatores Anachoretæ: i. e. Seccellatores merito nuncupantur, eo quod nequaquam contenti hac victoria, qua inter homines occultas infidias diaboli calcaverunt, aperto certamine ac manifesto conflictu demonibus congressi cupientes, vastos eremi recessus penetrare non timeant. V. Hieron. Epist. ad Eustoch. 22. cap. 15. Sidon. Epist. 7. p. 191. & Sulp. Sever. Dial. 1. de Virtutibus Monach. cap. 9 & 17.

ANACOEŒSIS, [*ἀνακοῆσις*] Communicatio Latine. Schema est, quum ut ipsos adversarios consilium, aut cum iudicibus deliberamus, Julius Rufinianus.

ANACLASIS, [*ἀνάκλασις*] Reverberatio, reflexio. Numeratur & apud P. Rutilium Lupum inter figuras sententiarum. [Nisi fortassis Antanacclasis est, de q. V. f. l.

ANACLINERIUM, [*ἀνακλιντήριον*] quasi Accubitum; Lectulus est super quo quiescimus interitum, qualia celebrantur Florentia Tuscanica, & apud Latiniqum in Hellogabolo Accubita ab aliis Stibadia. V. Casaub. ad Spartian. in Ælivo Vero cap. 5. p. 45. & Salmast. ad cund. p. 63. V. Supra ACCUBITIUM.

ANACOLIASMUS, *i. m.* [*ἀνακολιασμός*] Medicamentum ventrifium, Cæc. Aurel. Tard. 2. 14. n. 213.

ANACOLLEMA, *â. n.* [*ἀνακόλλημα*] Cataplasma restringens. Veget. 2. 17.

ANACOLŪTHOS, *i.* [*ἀνακόλυθος*] Inconsequens. Vocant autem Grammatici *ἀνακόλυθος*, vidium orationis, quando non redditur quod superius respondet. Virg. 2. Æn. 331.

Millia quot magnis nunquam venero Mycenis. Ubi Servius, Subaudi *το. r.* & est anacoluthon. nam dixit *quot*, quum non premiserit *το. r.* Idem 3. Æn. 541.

Sed tamen idem olim curru succedere fueti. Ubi Servius, Sed tamen, anacoluthon; nam *QUANTUM* non præmisit.

ANACREON, onris. [*Ἀνακρέων*] Poeta LYRICUS, ex Teo urbe Ionum, a quo genus carminis Anacreontium dictum. Hor. 4. Carm. 9. 9.

Nec, liquid olim luit Anacreon, Delevit ætas.

Anacreon poeta, acino uve passie stragulationis est. V. Plin. lib. 7. cap. 7. Valer. Max. lib. 9. cap. 12. Ælian. Hist. Var. 9. 4. Voss. & Fan. Faber de Poët. Græcis, Fabric. Bibl. Gr. 2. 15. 12. p. 567.

Anacreon Teius. Hor. Epod. 14. 10.

ANACRONTIUS, Adj. [*ἀνακροντικός*] Quintil. lib. 9. cap. 4. Anacreontium protinus colon efficias. Gell. 19. 9.

Anacreontius versus ut plurimum recipit lambum vel Anapæstum, vel Spondeum in prima regione: in secunda & tertia lambum: postremo loco syllabam Catalecticam, ut,

Ὄσα λήθη Ἀπείθεος,
Ἐπὶ νεοστίας προέσθαι.
Χαίρετε λοιπὸν ἡμεῖς.

Inveniuntur quidem alii pedes, sed non videntur legitimi.

Canam libens Atridas.
Teneris superque myrtis.
Nobis valete polithæ.

ANACREONTICUS, a, um. Idem
ANACRISIS, [ἀνακρίσις] Quæstio de reo habita, five ea per tormenta fieret, five sine tormentis. Item Interrogatio testium, quam vulgus Informationem vocat. I. Divus Adrian. D. de custod. & exhibit. reor. Vide Bud. in comment.
ANACRISIS, [ἀνακρίσις] Certaminis præludium: Ampere primum certandi periculum: Catacelestus, certamen ipsum. Ex Cæl. lib. 16. cap. 19. & Bud. V. supra AMPIRA.
ANACTES, [ἀνακτής] unde, & cur sic dicantur Reges, docet Cæl. Antiq. Lect. lib. 17. cap. 20. Sed & Anactes apud Cyprios dicebatur Magistratus honorificus, ad quem referebatur quotidie ab exploratoribus quibusdam quicquid audissent, idque in Reip. commodum fuerat institutum. Eustath. Iliad. v. annotat.
ANACTORIUM, [ἀνακτοριον] Stephano, Oppidum est Acarnaniæ, ad finem Ambracium. Plin. lib. 4. cap. 1. Anactoria Civitas.
 Fuit item hoc nomine appellata quondam Ionie Civitas nobilissima Miles, ut testatur idem Plin. lib. 5. cap. 29.
Anactorium, [ἀνακτοριον] etiam Herba est, quæ notioribus nominibus ζήνη & Græcis, & Latinis Gladiolus appellatur. Dioscor. lib. 4. Apul. de Herb. cap. 10. & 78.
ANACTORIUS, a, um. Idem quod Acarnanius. ut, Anactoria ora. Sil. lib. 15. 299.
ANACTORON, [ἀνακτορον] ut scribit Hefychius, fuit templum Ceres in Eleusine. Pollux. 1. S. 17. & 9. 15. Anactorum ἀνακτορον pro ἄδυτο accipit, vel potius pro loco oraculo consecrato. V. Henr. Steph. Thef. Gr.
ANADĒMA, vel ANADĒSMA, ātis. n. utrunque enim reperitur [ἀνάδημα] Lucret. lib. 4. 1122.
 Et bene parta patrum, sunt anademata, mitræ. h. e. Quæ bona magno labore a majoribus parta sunt & acquisita, ex iis venditis anademata comparantur emunturque. Paul. in l. 26. quavis. D. de arr. & arg. legat. Ornamentorum esse constat, quibus ut mulieres venustatis & ornatus causa cœperunt: neque referre, si quædam eorum alium quoque usum præbent, sicuti mitræ & anademata: quavis enim corpus teque: tamen ornamentorum, non vestis esse. Suidas p. 228. dicit esse capitis ornamentum. Dicitur ab ἀνάδημα verbo, quod coronam, ligam, redimio, significat. [V. & Polluc. Hefych. & Interpret. ad Virgil. 9. Æn. v. 616. Qui rectius Latina voce Kedimicula mitræ dixit.
ANADENDROMALACHE, [ἀναδένδρουμαλάχη] Malva arboreascens, quam Galen. 4. Therapeutice eandem factum cum Althæa. Dicitur & Hibiscus. Apul. de Herb. cap. 38.
ANADIPLOISIS, f. [ἀναδιπλωσις] Dicit potest Reduplicatio. Est enim congeminationio dictionis in ultima parte versus, & prima sequentis. Virg. 8. Ecl. 55. Centert & cygnis ubi: si fit Tityrus Orpheus, Orpheus in hylis, inter delphinas Arion. V. Item 6. Ecl. 20. & 10. Æn. 180.
ANADYOMENE, [ἀναδυομένη] Plin. 1. 35. c. 10. Venerem exeuntem e mari divus Augustus dicavit in delubro patris Cæsaris, quæ Anadyomenè vocatur, versus Græcis tali opere dum laudatur victo, sed illustrato: cuius inferioriorem partem corruptam qui rehercet, non potuit reperiri. Verum ipsa injuria cellit in gloriam artificis. Consenit hæc tabula carie: aliamque pro ea Nero principatu substituit suo, Dorothei manu.
ANÆA, [Ἀναία] Urbis Carie, a qua Adj. Anæus. Oppidanus ejus loci Thucydides Anaitas pronuntiat, dicta ab
ANÆA, Una Amazonum, quæ nomen urbi dedit, testis Steph. & Hermolaus in Plin. lib. 26. cap. 36.
ANAITICA, [Ἀναϊτικὴ] Regio majoris Armeniæ. quæ ab Euphrate altitur. Plin. lib. 5. cap. 23. Dicta ab Anaitide Dea & Ejus cultu.
ANAITICUS, a, um. gent. Plin. l. 16. c. 36. Calami probatores Gnidii, & qui in Asia circa Anaiticum lacum nascuntur.
ANAITIS, idis [Ἀναϊτις] Dea ab Armeniis obsecrata religione culta. Anaitidem deam colunt in primis Armenii, ita more condito, ut vel nobilitate prestantes ejus ministerio dedicunt filias, quæ inibi corporis pudicitia in vulgus data, velut inde augustinio factæ, mox traduntur viris, nemine non conjugia id genus alacriter admittente. Hæc Plin. lib. 33. cap. 4. conf. Strabo lib. 11. & 12. & 15.
ANAGALLIS, idis. f. [ἀναγallis] Herba est quæ in duo genera dirimitur. Fœmina flore cœruleo conspicitur, max puniceo. Hodie *Morgelima*, five *Gallina morfus* vulgo nominatur. Ruell. lib. 2. cap. 109.
ANAGLYPHA, ðrum. n. [ἀναγλύφα] dicuntur Vallæ cælatris eminentibus & expressis ornata, quæ & Toreumata vocantur. Plin. lib. 33. cap. 11. Nunc anaglyphia, in asperitate quoque excelsa, circa linearum picturas feruntur. Hujus generis sunt illa fagina pocula de quibus Virg. 3. Ecl. 37. seqq. Idem 5. Æn. 267. ubi Serv. V. mox subiecta.
ANAGLYPTA, ðrum. [ἀναγλύπτα] Idem. Martial. lib. 4. 39.
 Nec mensis anaglypta de paternis. [Et apud Plin. Hæridinus Anaglypta legit. Ovid. 6. Met. 81. Altis Extantem lignis cratera. & 12. v. 235. Forte fuit juxta signis extantibus asper Antiquus crater. Juven. Sat. 1. 75.
 Argentum vetus, & stantem extra pocula caprum.
 Ubi Schol. Emblematicum opus, indicante Schurzli. ex MSS.
ANAGLYPTES, æ. [ἀναγλύπτες] Sculptor dicitur talium operum.
ANAGLYPTICES, [ἀναγλύπτικες] Ars eadem sculptendi. V. Cæl. Rhod. 29. 24.
ANAGLYPTICUS, a, um. i. e. Calatus. Sidor. 13. Epist. 9. Geruli caput plicantes anaglyptico metallo.
ANAGNIA, [Ἀναγνία Ptolemao] Civitas Hemicorum in Latio, ubi Antonius sorore Augusti contempta, & Cleopatra in uxorem ducta, motam ferrii fuit. Virg. 7. Æn. 684. — quos dives Anagnia patit, &c. conf. Sil. Ital. lib. 8. 393. & lib. 2. 533. & Cic. 16. Att. 8.
ANAGNINUS, a, um. Adj. Plin. 3. 5. Cic. 12. Att. 1. & 15. 26.
ANAGNOSTES, æ. m. [ἀναγνώστης] Nep. 25. 13. 7. In familia erant pueriliteratissimi, anagnoste optimi. Obtinuit apud veteres, qui in re aliqua essent, & paulo elegantiore vivendi rationem instituerent, ut inter alia ministeria haberent pueros, qui cœnantibus legentem eruditorem hominum, quos vellent, libros. Hos anagnostas ex re ipsa vocabant Græco vocabulo. Lectores Latine appellavit Suetonius Aug. c. 78. (ex quo loco cognoscens non tantum in Cœna, fed noctu etiam, cum expergefactis somnus recuperari statim non posset, fuisse adhibitos utrumque) l. 8. p. 11. & 3. 5. Iterum Nepos 25. 14. 1. Nemo in Convivio ejus aliud acroama audivit, quam anagnosten, neque unquam sine lectione cœnantum est, ut non mirus animo, quam ventre delectarentur convivæ. Ubi habes, quæ ratio fuerit pulcherrimi hujus instituti. Anagnostas in theatris apud Græcos legitte

Poetas ex Gellio 18. 5. cognoscere est. V. Pignor. de Servis. & Meursi. Auc. Philolog. cap. 4. supra V. ACROAMA & infra LECTOR.
ANAGNOSTES, Populi dum Gallie Aquitanicæ. Plin. lib. 4. cap. 19.
ANAGOGGE, es. f. [ἀναγωγή] Recessus fuditus, five Excelsa, aut superior intelligentia. Figura, quæ Subduccio, quum sensus ad aliorum tollitur. utitur Hieronym. prol. in Nahum. V. de hoc & seq. vocab. Succi Thef.
ANAGOGICA, [ἀναγωγικὴ] Mystica sunt, quæ hominem mortalem sublimitate divinaque meditando in cœlum subvehunt. Est sensus anagogicus dicitur, quum sensus literalis (ut vocant) in spirituales vertitur. Bud.
ANAGRAMMA, ātis, & ANAGRAMMATISMUS, i. m. Ingeniosa permutatio, vel transpositio literarum, in una pluribusve dictionibus, unde alia sententia generatur. ut Laudator per Anagr. Adulator. Galenus per Anagr. Angelus. V. Voff. Etym. p. 240.
ANAGRAPHUS, [ἀναγραφή] Perfectio & acta. Sic etiam appellatur Commentarius & brevium, & liber census peracti. Budæus Comment. Ulp. in l. ult. D. de reb. authorit. judic. post. Anagraphen vocat, quod alibi Inventarium, & Repertorium, & Synopsin appellat.
ANAGYRIS, [ἀνάγυρις] Herba quæ odore tetro proverbium peperit, in eos facti solitum, qui obtutara libi commovent. Vulgo *egleto*. Meminit Dioscor. lib. 3. V. Matthioli. in Diosc. 3. 149. V. & Erasim. in proverbio, Anagyrin commoves.
ANAITAS, V. paulo ante ANÆA & ANAITICA. & seq.
ANALPHABESUS, [ἀναφάβητος] A Græcis dicitur, Qui ne elementarias quidem literas novit, quas Fulgentius Abecedarias appellat in tertio Mythologicon. V. ABECEDARIUM.
ANALECTA, ðrum. n. [ἀνάλεκτα] Reliquia sub mensa, quæ quod colligi debeant, id fuit sortita nomen. Cæl. l. 13. c. 31. Martial. l. 14. 82.
 In pretio scopas testatur palma fuisse;
 Sed pretium scopis nunc analecta dabunt. V. Voff. Etym. p. 27.
 Translate hinc inde excerpta & in unum consarcinata librum Anallecta dicunt: alii lat. vocab. Collectanea.
ANALLECTES, æ. [ἀναλεκτῆς] Qui colligit aut verit anallecta. Sen. Epist. 27. per translationem, Quasi illi ut Grammaticos haberet anallectas. De Calvisio loquens, qui seruos literatos in conviviis ad pedes habebat, ut versus suos referret, fuggerent. Sed quid sunt Grammatici anallecta? Quidam interpretantur Doctissimos, qui omnia ad manum & in numerato habent, alii eos qui minutissima quæque colligunt ex authoribus. Ego (inquit Turnebus) neutris afferim: quid enim esset in eo sensu leporis & argutie? Potius exilimaverim fanna quidam derisum ab eo Sabinum fuisse. Ut enim anallecta servi dicebantur, qui reliquias cœnæ, aut ea quæ ceciderant de mensa, colligere solebant (cæa autem anallecta dicebantur) sic cum ipse Sabinus inter cœnandum in verbibus, quos subiectos referebat, subinde excideret, Quadratus festive dixit, ei grammaticis anallectis opus esse, qui colligerent cum cadentem, & verba quoque ei excidentia inter cœnam redderent. Hæc ille. conf. Cæl. Rhod. 7. 52. & Wowerium cap. 13. Polymath.
ANALLECTIDES, [ἀναλεκτίδης] dicuntur, Quibus e xyliino lino, vel quavis materia, puellæ tanquam pulvillis conspungit scopulas proninentes, ut videri habitiores possint. Ovid. 3. de Arte Am. 273.
 Conveniunt tennes scapulis anallectis altis:
 Angustum circum fasciæ pectus eat. Cæl. l. 13. c. 31. Apud Ovidium corrupte legitur Amelctides. Varia Monstra lectionum profert. Heinr. qui Anallectides metur, eum V. Scaliger Omelctides & Turneb. Adverf. 4. 23. Ometides.
ANALEMMA, [ἀναέμμα] est Ratio conquistata Solis curfus, & umbræ crescentis, abrumæ observatione inventa, e qua per rationes architectonicas circinice descriptiones ibi inventus effectus in mundo. Vitruv. l. 9. c. 4.
ANALEPSIS, V. EPANALEPSIS. H. St.
ANALEPTICE, es. f. [ἀναλεπτική] Restauratio virium. V. Turneb. Adverf. 16. 15. Cælio Aurel. Refumptio.
ANALIMOTICUS, a, um. [ἀναλιμοτικός] Famem pellens; ut cibi analimotici. Th. Prisc. 2. 24.
ANALITE, [ἀναλιται] Populi Arabiæ; Plin. lib. 6. cap. 28.
ANALOGETICI, V. post ANALOGISTA.
ANALOGIA, æ. [ἀναλογία] Proportio. Cic. de Fin. 3. 21. Quod Analogia Stoici, nos appellamus Conventientiam, si placet. Sed hic alii legunt Homologiam. Quintil. l. 1. c. 6. & 10. Analogia præcipue quæproxime ex Græco transfertens in Latinum proportioem vocabantur. Ejus hæc vis est, ut id quod dubium est, ad aliud simile, de quo non queritur, referat, ut incera certis probet. Cic. de Univerf. 12. Id optime assequitur quæ Græcè ἀναλογία, Latine (andendum est enim, quoniam hæc primum a nobis novatur) Comparatio, Proportiove dici potest.
 Analogia, est Verborum firmum declinatio similibus, non repugnante consuetudine communis. Varro lib. 3. de Analogia.
 Analogiam facere. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Analogia tueri dictum. Quintil. ibid.
 Analogia apud Euclidem est Similitudo rationum: sed geometrica tantum ibi definitur, ut si dicas, Ut se habent quatuor ad duo, sic octo ad quatuor: & Quattro est longior pes Herculani, alterius alicujus pede, tanto item stadium Herculano pede sexcenties commensum, longius est eo stadio quod alterius pede toties transmissum est.
ANALOGUS, a, um. [ἀνάλογος] Consentaneus, proportioni respondens, a Philosophis & Grammaticis usurpat. Vulgo Proportionalis.
ANALOGICUS, a, um. [ἀναλογικός] Idem, ut, Libri analogici Cæsaris, apud Gellium 4. 16. intelligit Libros II. de Analogia. de quib. Suet. c. 56. in vita. Senarius analogicus. Mart. Capell. 7. p. 240.
ANALOGISMUS, [ἀναλογισμός] E similitudine argumentum: de quo Galenus in optima secta, & in empiricæ secta compendio.
ANALOGISTA, [ἀναλογιστής] Tutor dicitur qui rationibus reddendis liber est, qui administrationis sue rationes non reddit. in l. 5. §. 5. D. de admin. tutel. Sic enim legitur in exemplaribus vulgatis: in Pandectis Florent. est Aneclogistis, [ἀνεκλόγητος] probe. Idem plerunque dicuntur ἀναπυρροει. Analogistæ de his qui analogia nituntur, & eam sequuntur ad defendunt. Notis in libr. septimum Varr. de L. L. Vertrianus Maurus. II. St.
ANALOGETICI, [ἀναλογητικοί] Philosophi quidam appellabantur apud Laertium lib. 1. S. 17. Ubi Menag. V.
ANALYSIS, [ἀνάλυσις] Resolutio, Retextio complexionis ad ipsius principia. Quum compositum aliquid in suas simplicissimas partes, vel in sua principia resolvitur, ut Aristoteles oftendit primus Analyt. ut patet item in elementis Euclidis 13. p. 1. 2. 3. 4. 5.

ANALYTICUS, a, um. [ἀναλυτικός] Resolutivus : unde Analytica & n. pl. Analytica. quo nomine inscribitur quatuor libri Aristotelis in Organo.

ANAMASCHALIS TERRE, [ἀναμασχαλις] Ornamentum pectoris capsipilorum, apud Pollucem lib. 5. cap. 16. ex Philippide comico ἐν ἀδύτοις.

ANANĒSIS, is. f. [ἀνανήσις] est Commemoratio ejus rei quum oblitio fuisse nos fingimus. V. Hidor. 2. 21. Quintil. lib. 9. cap. 2.

ANANCĒUM, Urnale poculum interpretatur Turnebus, Advers. 21. 12. Nam cum ἀνάγκη sit urna judicialis, quidni Urnale poculum Anancœum dicitur? Plaut. Rud. 2. 3. 33. Credo hercle anancœo datum quod biberet. Hoc vocabulum reperitur in Varrone apud Nonium, 15. 36. Ad Sybaritanam prædam, in qua funt tripodes, crateræ, anancœa pocula nobilium Tarentinarum. V. Taubm. ad Plaut. l. c. [Ita quidem Canterus legit. Sed Gothof. Anancœa populo, Mercer. Anancœa pop. ad Pollucem prociocans, cui l. 8. S. 17. ἀνάγκη est Vas forense, Cnepfydrum judicis exp. Hesyeh.

ANANCŒUS, [ἀναγκῆς] Ielegum rex fuit, qui quum Ionie partem quandam teneret, ab Ionibus demum ejecti, in Cariam evaserunt. Author Strabo lib. 14.

ANANCHITIS, Gemma: de qua sic Plin. lib. 37. cap. 11. Ananchitide in hydromantia dicunt evocari imagines deorum. Ananchitis scribi debere cenfer Turnebus, nomenque esse adeptam a necessitate, quod deos cogebat, eorumque evocabat imagines: ut Synochitis a continendo, quia ea evocata inferorum tenebantur umbra. Hæc ille.

ANANTAPODŌTON, [ἀνανταπόδων] Schema Græcum. Attica lingue proprium, Oratio scilicet unio membro defecta. Hoc autem schema tribus modis usurpatur, in principio, in medio, & in fine, ut docet interpres Aristophanis. Exemplum ejus quod fit a fine, invenimus & apud Cic. 7. Att. 36. Responfa Pompeii gratia populo & probata concioni esse dicuntur. Ita putaram; Quæ quidem si ille repudiaret, jacebit: si acciperet. Utrum igitur (inquit) mavis? Responderem, si quemadmodum parati essemus scirem. Quorum verborum hæc ferme sententia est, Cæsar in bello civili ad Pompeium, & ad Senatum legatos miserat. His Pompeius pacis conditiones tulit ad Cæsarem referendas: quod factum Pompeii gratum populus habuit, ut in concione declaravit: hoc autem ita futurum Cicero prævidisse se dicit, Si igitur (inquit Cicero) Cæsar conditiones latas non acciperet, nihil responderet, sed rem armis geret: si acciperet, legatos iterum mitteret. Quam clausulam, aut aliam non abhulimem Cicero figurate reticuit. Bud. in prioribus Annotationibus. Atqui hæc nota vitandi vitii est, non imitanda laudis forma, nec ideo rhetorice eloquencionis figura. Hæc Ramus.

ANAPĒSTUS, [ἀναπῆστος] Pes ex duabus syllabis brevibus, & tertia longa: ut Veneri. Cic. 2. Tusc. 36. Nec adhibetur ulla sine anapæstis pedibus oratio. Idem 3. de Orat. 182. Ubi etiam pes herous a Cicerone dicitur.

ANAPĒSTUM, i. n. & ANAPĒSTUS, i. m. pro Genere carminis. Cic. 4. Tusc. 57. Nec siletur illud potentissimi regis Anapæstum. Idem in Orat. 190. Elegit ex multis Hæcraus libris triginta fortasse versus Hieronymus, Peripateticus in primis nobilis, plerosque senarios, sed etiam anapæta. Anapæstus Aristophanes: Axena ponti per freta Colchos denique delatus ad hæsi. Recipit pedes quatuordecim temporum. Omnes implet pedes, præter senipedem. Anapæstus octonarius: Ore beato lumine volitans: qui per cælum candidus equitas. Recipit eosdem pedes, præter semipedem. Auctor fragm. quod Censorino tribuitur, p. 162. ed. Lindenbr.

ANAPĒSTICUS, Adj. ut, Anapæsticus versus, qui consistat ex Anapæstis. Cic. in Orat. 190.

ANAPAVŌMĒNOS, m. [ἀναπαυόμενος] Quiescens. Plin. lib. 35. cap. 10. Satyrus hic est, quem Anapavomenon vocant, nequid desit temporis ejus securitati, tibiis tenens.

Anapavomenos, Fons est in Dodone Jovi sacer, de quo Plin. l. 2. c. 109. scribitur, in Dodone Jovis fons quum fit gelidus, & immerfas faces extinguit, si extinguit admoveatur accendit. Idem meridie semper deficit: qua de causa Anapavomenon vocant. Mox increfcens ad medium noctis exuberat: ab eo rursus sensim deficit, q. d. Interquiescens.

ANAPAVOMENE, f. [ἀναπαυόμενη] Mortuum denotat apud Plin. l. 35. c. 10. Pinxit & currentes quadrigas, & supplicentem pene cum voce. Et venatores cum captura. Et Leontionem pictorem. Et Anapavomenem propter fratris amorem. [Quid si Anpachomenem, ἀναπαυόμενην]

ANAPHE, [ἀναφή] Infula est una Sporadum, inter Therafiæ & Aftypaleam, quam Plin. l. 2. c. 8. enumerat inter eas que diu aquis tectæ tandem emerferunt. Ammian. 17. 7. Ovid. 7. Met. 461.

ANAPHŌRA, seu EPANAPHŌRA, [ἀναφήρα] Figura quam nos Relationem seu Repetitionem dicere possumus: que fit quoties per singula membra eadem pars orationis repetitur, hoc modo, Verres calumniatoris apponebat, Verres adesse jubebat, Verres cognoscebat, Verres judicabat. Cic. 3. Verr. 27. Virg. 1. Æn. 665.

Nate, meæ vires, mea magna temnis solus,
Nate patris summi qui tæta Typhoea tennis. Idem 4. Æn. 369.

Anaphoræ etiam & Epanaphoræ, Scansiones seu Ascensiones signorum celestium vocantur ab Oriente circumactu mundi quotidiano factæ: quia non æquales ubique ascensionis sunt, ex inclinatione cæli varia, nunc majores, nunc minores. Firmicus, Sed istis tandiu vitibus laborabit, quoad signi ejus fuerit anaphora completa. Plin. l. 7. c. 49. Negavere illi quantum x partium exortivam mensuram (quod anaphoras vocant) transgredi, & has ipsas incidi occurru maleficorum siderum, aut etiam radiis eorum, Solisque?

ANAPHORICUS, a, um. [ἀναφορικός] i. e. Relativus. ut, Prologus anaphoricus. Vitruv. 9. 9. Anaphorica Horologia: ita legit Baldus in Lex. Vitruv. p. 7. Al. Anaphorica.

Anaphoricis, [ἀναφορικοί] dicuntur apud Paulum Æginetam, Ægri pituitam crassiforem rejectantes & pectore. Nam ἀναφορικός, Surfum ferri significat. Cæl. Antiq. Lect. l. 16. c. 3. Firmic. l. 3. c. 13. Mercurius cum Marte anaphoricus faciet, cardiacos, oligochronicos, & infelices.

ANAPHORON, [ἀναφορον] Lignum utrinque cavum, & quo onera gestantur. Instrumentum quo aliquid portatur, ac sursum a terra tenetur, cuiusmodi est quo mulieres in quibusdam locis aquam & humine gestant. Hoc Allactum etiam dicit, a tralatione quæ feret a fatigatis de humero in humerum. Cæl. lib. 16. cap. 3. & Bud.

ANAPHYSEMA, [ἀναψήσιμα] Evaporatio, de qua sic Cæl. lib. 20. cap. 19. Terræ autem anaphysema: hoc est, cum tumore efflatio, ex imo flatus est, vel effraictore vomitu terræ sese, eruptione facta, attollens. Et Apuleius, Anaphysemata (inquit) Græci eos nuncupant spiritus, qui de fundo vel hiatus terræ explōsi, ad superna maris solent devenire.

De mundo p. 242. V. plura apud Cæl. l. c.

ANAPIAS & Amphinomos fratres, de quibus Sen. 3. de Benef. Vicere (inquit) Siculi juvenes: quum Ætna majore vi peragrata, in urbes, in agros, in magnam infusam partem et studiffi incendium, vevcrunt parentes suos: discessisse creditum est ignes: & utrinque flamma recedente, limitem adcertum, per quem transcurrerent juvenes, dignissimi, qui magna tuto auderent. Meminit Val. Max. l. 5. c. 4. ext. 4. Anapum vocans. Cæl. quoque l. 6. c. 39. & Claudian. Epigr. 75. [Meliores codd. Valerii Anapius vel Anaphius. V. ibi Coler. Oisfel. ad Sel. Num. tab. 76. ubi eandem historiam ex Pompeje genitico denario, post Fulv. Urinum, illustrat.

ANAPIS, [ἄναπις] Sicilie huius, leniter decurrens, decem stadiis a Syraculis in mare delucens. Ovid. 5. Met. 417.

Præterit & Synanen, & fontes lenis Anapis. V. 2. de Pont. 10. 26. & 4. Fast. 469. conf. lib. 14. 516.

ANAPLĒRŌSIS, is. f. [ἀναπληρώσις] Repletio chirurgica. Hinc **ANAPLĒRŌTICUS**, a, um. ut, Anaplerotica medicamenta, quæ alta vulnera carne complent. Veget. de Re Vet. 2. 26.

ANAPŌRĪCUS, a, um. [ἀναπρωρός] i. e. Regrediens. ut, Horologia hyberna anaporia. Vitruv. 9. 9. V. ANAPHORICUS.

ANARCHUS, i. m. [ἀναρχος] Principio carens, ut Ambros. lib. Hexæm. interpretatur. Sed & Anarchus dicitur qui sine imperio est.

ANARCHIA, æ. f. Status sine rectore: item Subverfio imperii ordinumque confusio.

ANARIACÆ Straboni, Anariaci Plinio, Ἀναριάσι Stephano. Populi sunt ad mare Caspiam, ad ortum incolentes, quorum oppidum Anariacœ commemoratur a Stephano.

ANARRHINUM, [ἀναρρίνον] quod & ANTIERRHINUM, Herba est Anagallidi similis, radice nulla, aut perexigua, femine vitulinas nares imitante: unde & nomen habet. Galenus Bucranion appellat: Galli, *Oculum cati*. V. Plin. l. 25. c. 10. & Ruell. l. 3. c. 131. conf. Apul. de Herb. c. 86.

ANARTES, ium. m. pl. Ptolemeo Anarti, ἄναρτι. 3. 8. Populi Dacis vicini: nunc Walachi, Servii, Bulgari. V. Cæl. 6. Bell. Gall. 25.

ANAS, ætis. f. [ἄνατις] Avis a natando dicta, auctore Varr. 4. de L. L. 14. Plaut. Capt. Aut anates, aut coturnices dantur quibuscumque lultent. Martial. lib. 13. 52.

Tota quidem ponatur anas, sed pectore tantum,
Et cervicis fapit, cætera rotte coco. Pic. 2. de Nat. Deor. 124.

Anatum ova gallinis sepe supponimus. Anates Ponticæ edundis vulgo venenis vilitant: Et proinde solitus erat Mitridatis earum sanguinem misce-re medicamentis que digerendis venenis valent, ut scribit Gell. l. 17. c. 16.

ANATICŪLA, dimin. [ἄνατιον] Aut est Parva anas, aut potius Aquilinis avicula vulgo nota, anata forma perimilis, sed multo minor. (Mergum poterat suo nomine appellare.) Plaut. Afm. 3. 3. 103. Dicitur me anaticulam, columbam, vel catellum. Cic. 5. de Fin. 42. Serpere anguiculos, evolare merulas, nare anaticulas, cornibus uti videmus boves.

Anaticulum Pontanus 161. in Dial. H. St.

ANATĪNUS, Adj. denom. [ἀνατινός] Plaut. Rud. 2. 6. 49.

Utinam fortuna nunc ego anatina uterer,
Ut postquam evixissem ex aqua, arerem tamen.

Substantive Petronius, cap. 56. Mihi jubent sepe anatinam parari, i. e. carnem anatinam. V. ibi Not. Burm. p. 275.

ANATĀRIUS, Adj. [ἀνατάριος] Custos anatum. Item, Anatarix plumæ: &, Anataria aquila, que anates circa lacus venatur. De Anataria aquila, Plin. lib. 10. cap. 3.

ANATEM, Morbum anatum dicebant: i. e. Vetularum: sicut Senium, Morbum senium. Festus. [Si locus sanus est.

ANAS, pro Fluvio, V. ANA.

ANASA, [ἄνασσα] Oppidum Carmaniae. Plin. lib. 6. cap. 28.

ANASARCA, æ. f. [ἀνασάρκα] Hydrops toto corpore diffusus, apud Medicos. [Τῆν ὑπὸ σάρκα vocat Celsus l. 3. c. 21. Sic enim ibi scribendum est, & λευκοφλοινομακίαι.

ANASCĒVE, es. f. [ἀνασκήδη] destructio rei propositæ, cui opponitur Catastæve. V. Hidor. 2. 12. & Quintil. 2. 4.

ANASPHOROS, [ἀνασφήρος] A quibusdam vocatur herba, quam Græci πέρδιον, Latini Filicem appellant. Legitur hoc nomen in quibusdam Dioscoridis exemplaribus: quod tamen nonnulli, ut pleraque alia herbarum nomina apud eundem, inter notha referre solent.

ANASSUM, [ἀνασσον] Flumen est in decima regione Italie, quo Varranus desinit. Author Plin. lib. 3. cap. 18.

ANASTASIS, is. f. [ἀνάστασις] Refurrectio. Lactant. 7. 23. De anastasi Philosophi quoque dicere aliquid conati sunt. Medicis Anastasis est Exsurrectio, cum æger ad egerendum furgit.

ANASTOMŌSIS, f. [ἀναστομωσις] Apud medicos vocatur Aperitio venarum, five Sanguinis rejectio, que fit alioquin venarum ore patefacto. Hermol. in Glossen. Cæl. l. 4. c. 4. de Tullii. Meminit & Cælius l. 7. c. 22.

ANASTOMŌTICA, dici videntur Cibaria que appetendam conciliant, & edendi prolubium excitant, cuiusmodi sunt falc conditæ olivæ, quas colymbadas nuncupant. Cæl. Antiq. Lect. l. 13. c. 1. ex Athenæo. At Cælio 5. 18. 25. Ἀναστομωτικὴ malagma ita vocatur, quæ aperienti vim habent. Conf. c. 4. ejusd. lib. Cæl. Aur. Acut. 3. 4. S. 40.

ANASTRŌPHE, es. f. [ἀναστρόφη] Inversio dicitur. Est enim (ut docet Cœmedes) Duorum verborum ordo præpositus, ut, Italian contra, pro Contra Italian. Saxa per &c. Virg. 3. Georg. 276.

Anastrophe, inversio vitium. Quintil. lib. 1. cap. 5.

ANATARIUS, V. ANAS.

ANATHĒMA, ætis. n. [ἀνάθημα] Anathemata dicuntur Donaria: h. e. Dona qua dicata diis, suspenduntur in parietibus & columnis templorum: cuiusmodi nunc videntur postquam iuxta monumenta divorum statue argenteæ, equi aurei, pocula gemmata: dicta ab ἀνάθη. as, h. e. Aseponendo, five suspendendo: aut quod nefas esset ea movere loco. Hoc vocabulo etiam Statue significantur, templa, basilicæ, porticus, & alia urbis ornamenta. Erafm. in 21. cap. Lucæ.

ANATHĒMA, ætis. n. [ἀνάθημα] Anathemata, dicti sunt Homines sacri, quorum capita diis inferis dicata sunt, & devota: quemadmodum Latini veteres SACRUM etiam in malum genus usurpabant. Budæus. Divus Hieronymus in 1 caput Epistolæ ad Galat. Anathema dicit verbum esse proprie Judæorum: interpretatur Detestationem. Idem ad Misiam quæst. 9. tradit interdum significare quod Occisionem. Idem Zachar. Proph. cap. 14. interpretatur Maledictionem & Abominationem. V. Salmast. Exerc. Plin. p. 767. Suiceri Thesaur.

ANATHEMATIZARE, [ἀναθεματίζω] Devovere, detestari. Hieron. Epist. 75. Si hæc quodotio non anathematizarem. i. e. Detestarer. Salmast. in Tertull. de Pallio. p. 25. teatator in prificis libris etiam Anathematizare & Anathematus reperiuntur Anathematizare &c. quod ex Gloffis & exemplis confirmat C. du Fresne.

ANATHYMIASIS, is. f. [ἀναθυμίασις] Vapor & exhalatio. Petron. c. 47. Anathymiasis fi in cerebrum fit, in toto corpore fluctum facit. Sic Octav. Horat. 2. 1. Quibus ex Anathyymiâ caput fuerit inquietatum.

ANATINUS, V. ANAS.

ANATIS, apud Perfas Diana dicta est. Ejus templum Ecobatanis fuit, cuius sacerdotis procul a virili contagio in perpetua virginitate degunt. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 12.

ANATIS, ios. Fluvius est in Africa, de quo Plin. lib. 5. cap. 1.

ANATOCISMUS, i. m. [ἀνατοκισμός] est Uluræ anniversaria renovatio, & quas uluras uluratum vocant. Cic. 5. Att. 21. Interim quom ego in edicto translatio centesimas me observatum habere cum amato cismi anniversario, ille ex syngrapha postulat 1111. Ibidem, Clamare omnes qui aderant, nihil impudens Scaptio, qui centesimas cum amato cismo contentus non esset. Bædæus. Anatoctismus, uluratum in singulos annos quasi regeneratione.

ANATOLE, [ἀνατολή] Locus inde exoritur sol, & ipse solis exortus. item Una horarum, quarum diversâ nomina apud Hyginum Fab. 183. Polluci 1. 2. est Candidus ille semicirculus, qui in unguini radicibus emicat.

ANATOME, [ἀνάτομη] Græcis, Incisio Latinis dicitur ut Celfo. Aliis Dissectio, confectio, maxime corporum membrorumque humorum, quam medici faciunt. Gell. 10. 10. De inventione Anatomæ V. Plinii Valer. locum apud Barth. Adverf. 3. 4. Vulgo Anatomia dicitur.

ANATOMICÆ, es. & ANATOMICA, æ. f. Idem. Macrobr. 7. Saturn. 15. Plato nec anatomica quæ Medicinæ propria est, abstinuit.

ANATOMICUS, [ἀνατομικός] Anatomie peritus. Macrobr. 7. Saturn. cap. 13. Sed libris anatomicorum postea consultis, verum reperi. Ammian. 28. 26.

ANATONDS, a, um, [ἀνάτονδος] Surfum tendens. ut, Capitula altiora, quæ Anatonâ dicuntur. Vitruv. 10. 15.

ANAUDDOMA, atis. [Ἀναυδουα] Oppidum est Syenitarum, Plin. l. 6. c. 29.

ANAURUS, [Ἀναυρος] Fluvius Theffaliæ, quasi Absque aura dictus. Lucan. lib. 6.

Quique nec humentes nebulas, nec rores madentem Aera, nec ventos tenues suspirat Anaurus. Fluit ex Pælio, Theffaliæ monte. Sunt qui etiam Nilum hoc nomine vocent, quod nullas exiret auras: ut testatur Plin. lib. 5. cap. 9. De hoc fluvio live potius torrente vide plura apud Apollonium Argon. lib. 6.

ANAUUSIS, [Ἀναυσις] Alanorum Henochiarumque rex, procus fuit Medææ. Sed pater virginis Æetes, Styro Abianæ regi repudiatio illo, filiam despondere maluit: a quo Anauis potius forte fortuna fe rivali obculit, interfectus fuit. Historiam habet Valer. Flac. 6. Argon. 44.

ANAX, [Ἀναξ] Proprium viri nomen, qui fuit Cæli & Terræ filius: a quo Miletus olim dicta fuit Anactoria. Cæli. lib. 5. cap. 1.

ANAXAGORAS, [Ἀναξαγόρας] Clazomenius philosophus fuit, in physicis præcellens. Hic non modo generis gloria & divitiis, verum animi quoque magnitudine clarissimus fuit: quippe qui totum patrimonium suis sponte reliquit. Et quom ab eis negligentia inhumilaretur, Quid ergo (inquit) non vos ista curatis? Mox abcedens ad speculationem rerum naturæ se contulit, studio doctrinarum flagrans, rei & private & publicæ omnino negligens & incuriosus, adeo ut eundem ipsum ita compellanti, Nullane tibi patriæ cura est? dixerit, Mihi vero patriæ cura & quidem summa est, digitum in cælum intendens. V. Laert. Hic quom post diuinam peregrinationem in patriam revertisset, possessionesque desertas vidisset: Non effem, inquit, ego salvus, nisi istæ perissent. V. Val. Max. 8. 7. ext. 6.

Anaxagoras nivem nigram dixit esse: ferres me, si ego idem dicerem? Cic. 4. Acad. 72.

ANAXAGORÆ ἀναξαγόρας. Lucret. lib. 1. 830.

Nunc & Anaxagoræ ferretur ἀναξαγόρας. h. e. Similates particulas, eandem cum toto rationem obtinentes, quas principia esse rerum Anaxagoras docuit. Laudatur a Lactantio 1. 5. quod Deum esse dixit infinitam mentem que per se ipsam moveatur. Lainpfaci obit: ubi rogantibus eum principibus, numquid fieri mandaret, iussisse ferunt ut pueri quotannis eo quo defecisset mente ludere permitterentur, quom Lainpfaci diu est servatus. Periculis præceptor fuit, itaque plufcula de eo habet Plutarch. in illius Vita. p. 295. item p. 308. addè Fabric. Bibl. Gr. 2. 23. 7.

ANAXANDER, [Ἀναξανδρος] Pictor non ignobilis, apud Plin. l. 35. c. 11.

ANAXANDRIDES, [Ἀναξανδρίδης] Poëta Græcus, comediarum scriptor, patria Rhodius, qui tempore Philippi Macedonis floruit. Docuit fabulas sexagintaquinque, vicis una. Suidas. V. Voff. de Poet. Gr. cap. 7. p. 48. & Kuster. ad Aristoph. Plut. p. 926.

ANAXARCHUS, [Ἀναξαρχος] Nomen proprium philosophi Abderitæ, sectatorisque Democriti. Hic habuit inimicum Nicocreonem Cypritarum, a quo comprehensus, conjectusque in pilam pifane, sive mortuarium faxeum, quod Græci ὀλεθρον vocant, ibique ferreis malleis contusus, adeo toleranter pertulit asperissimos illos cruciatus, ut verbum illud memorabile duplicaverit, Tunde tunde Anaxarchi follem: Anaxarchum enim non tundis. Ovid. in Ibin 571.

Aut ut Anaxarchus pila minuaris in alta. V. Diog. Laert. in Vita ejus. Cic. 3. de N. d. c. 33. & 2. Tusc. 22. Ad ultimum amputationem lingue minantem tyranno, protinus dentibus abscessit & commanducatum linguam in os ejus ira patulum conspuisse dicitur. Teltis Val. Max. 3. 3. ext. 4.

ANAXARCTE, [Ἀναξαρκτε] Puella fuit Cypria, ex Salamine oppido, forma insignis, & regia stirpe superba, quam quom Iphis, infimæ fortis juvenis perdidit amare, & ab ea ludibrio haberetur, doloris impatientia, sese ad fores ejus suspenderit: cuius funis quom Anaxarctæ ficcis immotis oculis intueretur, infaxum est conversa. Ovid. 14. Met. 699.

ANAXENOR, [Ἀναξενος] Citharædus fuit, quem Magnetiæ civitas valde extulit, sed magis M. Antonius, qui quatuor civitates ei tributa legenda præbuit. Author Strabo lib. 14.

ANAXILAS, [Ἀναξίλας] Poëta comicus nomen, cuius meminuit Suidas. V. Voff. de Poet. Gr. p. 49. [Anaxilas idem nomen ac seq. Anaxilaus.]

ANAXILAUS, [Ἀναξίλαος] Melfenius, qui Melfanam in Sicilia condi-

dit, fuit Rheginorum tyrannus. Is quom parvos relinqueret liberos, Mycitho fervo suo commendasse contentus fuit. Is tuclam tam sancte gelit, inperiumque tam clementer obtinuit, ut Rhegini a fervo regi non dedignarentur. Perdidit deinde in etatem pueris, & bona & imperium tradidit: ipse parvo viatico sumpto profectus est: & Olympicæ summa tranquillitate confensit. Macrobr. 1. Saturn. cap. 11. Justin. 4. 2. 4. addè Spanh. de Ufu & Præf. Num. diff. 8. p. 557.

Abus ejus nominis Medicus laudatus. Plin. 19. 1. 25. 13. & 30. 8. Item Historicus. V. Dion. Halicarn. Ant. Rom. pr.

Fuit præterea Anaxilaus quidam ex Lacedæmoniorum principibus, qui una cum Lycuro in vincula conjectus fuit, & paulo post cum eodem absolutus. V. Plutarch. in Alcibiade.

ANAXILIDES, [Ἀναξίλειδης] Nomen philosophi, de quo Hieronymus contra Jovinianum scribit, quod in libro secundo philosophiæ aserat Potonam matrem Platonis phantasmate Apollinis fuisse oppressam, quodque sapientia principem non aliter arbitretur, nisi de partu virginis editum. V. & Laert. l. 3. S. 2.

ANAXIMANDER, [Ἀναξίμανδρος] Praxiadis fil. Milesis philosophus, Thalesis sodalis, primus terræ marisque circuitus descripsit, & sphaeram insuper confluxit, ut inquit Laertius. Hic dixit infinitatem rerum omnium generationis atque corruptionis causam esse. Præterea sphaeræ formæ esse terram asserit in centro mundi collocatam. V. Fabric. Bibl. Gr. 2. 23. 8.

ANAXIMENES, [Ἀναξίμανης] Philosophus fuit, Eurifratri filius, Milesius: Anaximandri discipulus, succesorque, qui eo die obiit, quo Sardes captæ fuerunt. Hic principium rerum aëra opinatus est, quem genere infinitum, qualitibus finitum ait, cuius condensatione ac rarefactione cuncta gigni putavit. Motum vero ab æterno esse dixit: terram ex aëre consistit primum omnium factam latram, nigram, idcirco non absque ratione super aërem contineri: Solem, Lunam, cæterasque stellas a terra ortum habere. Calep. V. Diog. Laert. l. 2. & ad eum V. D. D. notata. Fabr. Bibl. Gr. 2. 23. 9. Qui alios ejusdem nominis duos memorat, sed Lamplicenos, Oratorem unum, Historicum alterum, prioris e sore nepotem: quanquam dubium est annon prior simul fuerit Historicus; qui, ut e Suida discas, discipulus fuit Diogenis Cynici, præceptor Alexandri magni. V. Voff. 1. de Hist. Gr. 10. p. 75.

ANAXO, [Ἀναξο] Ancæi cujusdam filia fuit, quam quidam Alcmenes matrem faciunt, non Lydicem forem Pithei, ex Pelope & Hippodamia, ut habet Plutarch. [Imo Alcæi & Hipponomes filiam facit Apollod. l. 2.]

ANAXYRIDES, [Ἀναξυρίδης] Vestes sunt, & braccæ longis femoralibus atro pictæ, intonsæ, & varii coloris, quas Gallis familiares esse scribit Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 10. conf. Polluc. 7. 13. & 22. & 10. 40.

ANAXYRIS, idis. f. [Ἀναξυρίς] Genus quoddam Lapatii seu rumericis, ita dictum quod folia ejus certum calceorum genus imitentur; alias Oxialis. V. Diof. 2. 106.

ANAZARBA, Ἀναζάρβα Stephano, Oppidum est Ciliciæ, Dioscoridis patria. Inde

ANAZARBENTI, Populi de quibus Plin. lib. 5. cap. 27. V. Spanh. de Ufu & Præf. Num. diff. 9. p. 55.

ANCEA, (nisi potius Anceia) Dicta sunt ab antiquis Vasa quæ Cælara appellamus: quod circumcicendo talia fiunt. Ipsum quoque Cælare verbum eadem causa est dictum, d, litera cum l permutata. Festus.

ANCEUS, [Ἀναίος] ut scribit Aristomenes, fuit agriculturæ studiosus: quom autem vineam plantaret, nimium gravi labore servos premebat: quare illorum quidam dixit, dominum ex illa vinea fructum nunquam percepturum. Anceus vero postquam una fuit matura, legitur vindemiari: servumque justit vinum sibi fundere. Poculum igitur quom ori apponeret, dictum illius in memoria revocavit. Cui servus,

Multa cadunt inter calicem, supremaque labra. His vero dictis quidam accurrit, nuntians quom maximum aprum vineam ingressum, illam pervertere totam. Tunc Anceus poculum quom abjecisset, ad aprum festinavit, a quo percussus interit. Unde natum est proverbium in eos quibus præter spem aliquid evenit. quod scilicet e Græco in Latinum Cato vertit, Multum interit inter os & offam. Apud Gell. 13. 17. V. Erasm. Chil. 1. 5. 1. De Ancæo Ovid. 8. Met. 407.

Ancæus Parrhasius. Ovid. 8. Met. 315.

Ancæi vulnera. Ovid. 8. Met. 518. de Meleagro,

Meeret, & Ancæi felicia vulnera dicit.

ANCELES, es. f. [Ἀναίηλες] Poples. Cæli. Aurel. Tard. 5. 1. Ad ancælen perveniens atque furam.

ANCEARIA, vel ANCHARIA, Den ab Ancularis populis colebatur, ut patria & tuclaris, non hostium vastarentur incurf. V. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 4. Et Burm. ad Quintil. 1. 4. p. 315.

Ancarius. Lucilius, apud Nonium 1. 78.

Hæc eadem rudet e rostris atque ejulabit

Concurfans velut Ancarius, clareque quiritans. conf. Turnebi Adverf. 17. 24. Quem tandem hic Ancarium intelligimus? Ancera urbs Italiæ fuit (ait Tuclabus) in qua, vel aliqui patresfamilias fuerunt operosi & quæstuosi, qui servorum familias habuerunt: vel urbs ipsa, quod ex eo suspicor, quod a familia Ancariana lib. 9. Varentum scribit Fabius interfectum fuisse. Servi autem illi officiosæ & operarii sæpe concurfabant, & per urbem, aut agros re aliqua amiffa, aut utipiam relicta, confertim & quiritabundi vagabantur, quod illis verbis significare voluit poeta Lucilius. Tertull. tamen in Apolog. c. 24. Ancariam Ancularum deam scribit fuisse, ut Ancarius putare possimus esse furiosos, ab illa dea errore immisso correptos. Nam ut de furioso loqui videtur Lucilius, possit & Ancarius intelligi, aliquis de familia Ancariæ sacra. Hæc ille. adde Voff. in Pomp. Melum, p. 48.

ANCEPS, itis. [Ἀναίηλες] Adj. a Capite derivatum, abl. est accipite vel l. Plur. accipites, & ia; gen. ium & per fyn. um. Festus, Anceps significare videtur Id quod ex utraque parte caput habeat, ut Secures & bipennes. Sed magis a Capiendo, quod ex utraque parte aque capitur, appellatum est. Charif. lib. 1. Ancipes veteres cum ratione dixerunt, ne genitivo ancipitis duabus videtur syllabis crescere. V. Priscian. lib. 7. p. 754. Plaut. Rud. 4. 4. 114. Post alitricifcus est securicula ancipes.

Anceps, Acutum ex utraque parte. Lucil. lib. 29. Vecte atque ancipiti ferro ellifrangam cadines. Nonius 4. 32.

ANCEPS muerō. Lucret. lib. 2. 519.
ANCEPS fecuris. Ovid. 8. Met. 197.
ANCIPITI imagine. h. e. Duplicit forma. Ovid. 1. Fast. 95. De Jano, qui bifrons fuit.
ANCEPS, Duplex. Lucil. 1.29. Nemo hos ancipites [f. Ancipiti] ferro effringet cardines. Varro de Vita Pop. Rom. 1. 4. Anceps bellum. Nonius. l. c. Ancipites bestie, que Græce Amphibia dicuntur. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. Bestiarum autem terrene sunt alie, partim aquatiles, alie quasi ancipites, in utraque sede viventes. V. AMPHIBIUM.
ANCEPS, Dubius. Virg. 5. Æn. 654.
 At matres primo ancipites, oculisque malignis
 Ambigua, spectare rates.
ANCEPS & incertus. Cic. pro Marcell. 15. Quom efflet incertus exitus, & anceps fortuna belli. Idem in Orat. 98. Ancipites dicendi incertosque casus non extimefcit.
ANCEPS & varius. Cic. 5. Fam. 12. At viri sæpe excellentes ancipites varique casus habent admirationem.
ANIMUS anceps. Liv. 4. Bell. Pun.
ANCIPITES animos tenere. Lucan. lib. 9. 46.
BONUM. Sen. Hippol. Anceps forma bonum mortalibus. i. e. Incertum: quia propter formam alii perierunt, alii gratiam & favorem invenerunt.
CAUSUS. Plin. lib. 28. cap. 2.
CAUSUS anceps belli. Lucan. lib. 9. 585.
CAUSA. Cic. 2. de Orat. 86.
CIBUS, Dubius & periculofus: nempe in cuius esu vita periclitatur. Plin. lib. 22. cap. 23. Voluptas tanta ancipitis cibi. De fungis loquitur.
CONTENTIO. Cic. pro Lege Manil. 9.
CURA anceps propter incertos exitus præliorum. Cic. 12. Fam. 10. & 1. Off. 9.
DISPUTATIONES ancipites, in quibus de univerfo genere in utranque partem differere copiofe licet. Cic. 2. de Orat. 205.
FORMIDINE ancipiti. Virg. 3. Æn. 47. Ab effectu: reddit enim formido dubios & incertos.
FORTUNA pugna. Virg. 4. Æn. 603. & Stat. 6. Theb.
FORTUNA belli. Cic. pro Marcell. 15.
FAVORE vario ancipites. Lucan. lib. 2. 448.
LAPUS rerum ancipites. Claud. in Pr. Conf. Stilich. 142.
MARTE ancipiti. Liv. 21. 1. Bellum ancipiti Marte gestum est. i. e. Dubio utrinque prælio: quia videlicet incertum fuit utra pars victrix effet.
MORBI ancipites. Plin. lib. 7. cap. 45.
PAVOR. Valer. 3. Argon. 74. Ab effectu: reddit enim dubios & incertos pavor.
PRÆLIUM. Liv. 3. Bell. Pun.
VIA. i. e. Incerta, quæ scilicet huc vel illuc ducat. Cic. in Somn. Scip. 2. Jus. Hor. 2. Serm. 5. 34. Acon: Jus anceps. i. e. Controverfium vel obfcurum: quod potest utrique parti prodesse, pro ingenio interpretans.
VOCABULA ancipitia, quæ & in bonam & in malam partem accipi possunt. Gellius lib. 12. cap. 9. Est figurariam videre atque animadvertere in veteribus scriptis pleraque vocabula, quæ nunc sermonibus vulgi unam certamque rem demonstrant, ita fuisse media & communia, ut significare & capere possent duas inter sese res contrarias. Ex quibus quædam fati nota sunt, ut tempestas, valetudo, facinus, dolus, gratia, indultoria. Hæc enim fere jam vulgatum est ancipitia esse, & utraque verus dici posse.
ANCHÆTES, Nomen ducis in exercitu Perfe contra Æctem Colchorum regem, fratrem Perfe. Valer. 6. Argon. 132.
 Doctus & Anchates, parulo vaga vincula gyro
 Spargere, & extremas laqueis adducere turmas.
ANCHÆMOLUS, [Ἀγχέμολος] Rhoeti Marrubiorum regis filius fuit: qui cum Casperia novæca stuptum intulisset a patre ad supplicium petitus, ad Turnum in militiam profugit. Hæc Serv. in Virg. 10. Æn. 389.
 Hinc Sthenelum petic, & Rhoeti de gente vetusta
 Anchemolus, thalamos alium incettare novæca.
ANCHESITES, Ventus ab Anchisa portu Epiri spirans, cujus mentio est apud Halicarnaff. Cic. 7. Att. 2. Flavio ab Epiro lenissimus Anchesites. Antea legebatur Anches mites: fed sic restituit Turnebus Adv. 20. 16. Sed V. ONCHESMITES.
ANCHESMUS, [Ἀγχέσμος] Mons Atticæ, in quo est Jovis Anchemii statua. Paulan. in Atrac.
ANCHIALE, [Ἀγχιάλιον] Civitas Cilicicæ, de qua Strabo lib. 14. p. 462. Post Zephyrium (inquit) Anchiale supra mare, Sardanapali opus. Ex hac urbe fuit Athenodorus, qui non a Sardanapale, fed ab Anchiale Japeti filia conditam vult. Cydnei matre, a quo nomen vicino flumini. Ex Steph. q. V.
ANCHIALOS, [Ἀγχιάλος] Urbs Thracicæ, sita in intimo sinu, atque ubi pontus æterum sui flexum angulo finit, non præcul a magna Apollonia. Hæc Pompon. 2. 2. Ovid. 1. Trist. 9. 36. Amnian. 22. 19.
ANCHIALUS, Nomen divinum Judæorum putatur esse apud Martial. lib. 11. 94. Scalig. Emend. Temp. Prolegom. Salmat. de Hellenist. p. 205. conf. Sam. Petit. Var. Lect. 1. 16. p. 73. & H. Voss. ad Melam, p. 48. & præcipue Cl. Spenceri Differt. de hac voce & Mart. loco, qui servi nomen esse itatuit.
ANCHILOPS, opis. [Ἀγχίλοπος] Tumor est in majore oculi angulo confurgens, atque humoris collectionem habens, curatu difficilis, antequam rumpatur. Dicitur autem ab ἄγχυς, quod est prope, & ὤψ, oculus, quod prope oculum fit. Galen. lib. de Finit. medic. qui illi adscriptus est, ut quidam putant. [V. BELLIOPS, nam vitium idem est, aut gradu tantum ab eo differt, si Paulum audimus. l. 3. c. 22. conf. Gorrhæi Def.
ANCHIMOLUS, [Ἀγχίμολος] Sophista apud Elidem fuit, aquæ potor, ac facis modo folius vesci, nec tamen aliis imbecillior habebatur. Ex Cæc. lib. 6. cap. 4.
ANCHISES, [Ἀγχίσιος] Pastor Trojanus, filius Capyos, Affaraci nepos, ex Veneris concubitu pater Æneæ.
 Ex Fabio colligi videtur, dictum fuisse Anchisæ & in recto. Vide quæ in Appendice ad Varonem dixi c. 24. H. St. Locus Fabii. l. 1. Inf. c. 5. p. 67. extr. Buim. ubi & hunc V.
ANCHISE, genit. Virg. 5. Æn. 535.
 Ipsius Anchise longævi hoc munus habebis.
ANCHISA, vocat. Virg. 3. Æn. 475.
 Conjugio Anchisa Veneris dignate superbo.

ANCHISA, abl. Virg. 6. Æn. 322.
 Anchisa generate, deum certissima proles. Sibylla Æneam alloquitur.
DARDANIUS. Virg. 1. Æn. 494.
MAGNANIMUS. Ovid. 14. Met. 118.
 Magni anchise animam vocabat. Virg. 8. Æn. 98.
PHYRX. Ovid. 16. Epist. 197.
PIUS. Ovid. 13. Met. 640.
ANCHISEUS, Adj. [Ἀγχίσιος] Virg. 5. Æn. 761.
 — tumuloque sacerdos
 Et lucus late facer additur Anchiseo.
ANCHISIÆDES, patronym. [Ἀγχίσιέδης] Virg. 8. Æn. 521.
 Æneas Anchisiædes & fidus Achates.
ANCHISIÆDES magnanimus. Virg. 5. Æn. 407.
ANCHISIÆDE, vocat. Virg. 6. Æn. 348.
 Dux Anchisiæde, nec me deus æquore merbit, &c.
ANCHISTRUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. ἄγκιστρον hamus, uncus. Isidor. 4. 11. inter instrumenta medica referit & Anchistrum vocat. Cæc. Aurel. Tard. 5. 1.
 Anchitris ex utraque parte cutem prætendunt. Hamulum Celsus vocat.
ANCHOLIA, [ἄνχολιον] vulgo dicta Viola cœrulea. Ruell. Calathianum putat esse, lib. 2. cap. 129.
ANCHŌA [ἄγκυρα] V. ANCHIA.
ANCHŌMANES, is. f. Herba, qua & Dracontea. Apul. de Herb. c. 14.
ANCHŌRA, vel **ANCORA,** [ἄγκυρα] Dens ferreus, quo firmantur ac retinentur naves. Virg. 1. Æn. 169.
 — hic lefas non vincula naves
 Ulla tenent, unco non alligat anchora morfu. Ubi Servius, Hoc nomen quom in Græco, unde originem ducit, aspirationem non habet, in Læcino aspiratur, quod est contrarium: nam magis Græcorum est aspiratio. fed hoc in paucis nominibus invenitur. moxsv autem de anchoris bene dixit, quom alio loco inveniamus 6. Æn. 3.
 — tum dente tenaci
 Anchora fundabat naves.
ANCHORIS solutis, de phafelo. Cic. 1. Att. 10.
ANCHORÆ, inquit Nonius, Vincula quibus antennæ tenentur. Lucilius, Armamenta tamen, malum, vela, omnia servo: Funis enim præcisus cito, atque anchora soluta. Quo loco Turnebus his verbis, Anchoras in Nonio legimus vincula esse, &c. fed vel (ut apud lidorum est) Anquira scribi debet, ut in Cinna versu, vel (ut suspicor) utrobique Angina. Quia enim ille funis angit & adstringit, ideo (ut conjicio) Angina dicebatur: quod innuere videtur lidorus, qui Funem interpretator, quod antenna constringitur. Hæc ille. [Videtur potius pro Antennæ apud Nonium Anchoræ scribendum, ita ut nihil aliud indicare volerit, quam id nomen etiam funi tribui anchorario, quod cum ex verbis Lucilii liquere puto, tum ex gemino Cic. loco hic adjecto, ne alia addam. Penultimam aurem in Anchora more Græcorum produxit. S. in in præcisus more vet. effusum ultimam brevem relinquit. Solet autem ejusmodi ἄγκυρας diligenter Nonius excerpere.
 Anchora figitur. Ovid. 1. Met. 297.
 Jacere Anchoras ante portum. V. JACIO.
 Anchora de prora jacitur. Virg. 6. Æn. v. ult.
 Anchora pacta litoribus. Ovid. 2. Epist. 4.
 Litoribus nostris anchora pacta tua est. i. e. Promissa. Pollicitus es te ad nostra territoria renavigaturum.
 Præcidere anchoras: i. e. Funes anchorarios. Cic. 7. Verr. 87.
 Sidunt anchoræ. Plin. lib. 6. cap. 22.
 Solvere anchoram. Cic. 1. Att. 10.
 Stare in anchoris, vel ad anchoras. Cæc. 5. Bell. Gall. 10. Et Flor. 2. 27.
 Sublatæ anchoræ sunt. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Sublati anchoris digressus. Cæc. 4. Bell. Gall. 33.
 Vellere. Liv. Decad. 3. lib. 2.
 De anchora in nummis Regum Seleucidarum V. Spanh. de Ufu & Præst. Num. diff. 7. p. 404. seq.
 Anchora metaphoricè ponitur pro Refugio, Præsidio, Munimento, & non semel pro Fundamento apud Plin. Apul. Solin. Ita pro Patrocinio amici. Ovid. 5. Trist. 2. 41.
ANCHORAGO, vel **ANCORAGO,** inis. f. Nomen piscis. Calliodor. 12. Ep. 4. V. SALMO, idem enim esse creditur. Voss. de Orig. Idol. p. 209.
ANCHORALIS, e. [Ἀγχόραλιος] Adj. Apuleius lib. ult. Met. 4. 265.
 Navis absoluta strophis anchoralibus, pelago redderetur.
ANCHORÆLE, n. subst. Funis cui alligata est anchora. Plin. lib. 16. cap. 8. Liv. 7. Bell. Maced. & 22. 19.
ANCHORARIUS, Adj. aliud [Ἀγχόραριος] Quod ad anchoram pertinet, ut Anchorarii funes. Cæc. 2. Bell. Civil. 9.
ANCHORARIUS Mons. Plin. lib. 13. cap. 15. Anchorarius mons vocatur citerioris Mauritanie, qui laudatillimum dedit cedrum, jam exhaultus.
ANCHURUS, Midæ filius, de quo sic Plutarch. in Parallelis cap. 9. p. 306. Circa Cælanon Phrygie oppidum terre hiatus cum aqua domos complures ipsi cum mortalibus absorpsit in profundum. Midas rex oraculo munitus ut res eo pretiosissimas coajiceret, ita enim futurum ut terra coirer: auro & argento injecto nihil opus attulit. Anchurus regis filius quom nihil in vita humana pretiosius anima fecum ipse versasset, datis genitorum complexibus & Timotheæ uxori, equum ascendit, inque hiantem locum concitavit equo se coniecit. Postquam in unum terra rediit, auream Jovis Idæi aram eo in loco dedicavit. Hujus rei testis est Callisthenes 2. Metan.
ANCHŪSA, [ἄγκυρα] Herba; de qua sic Plin. lib. 2. cap. 20. Et anchuse radix in usu est, digitali crassitudine. Finditur papyri modo, manuseque inficit sanguine colore: præparat lanas pretiosis coloribus. Anchusam hodie Gallia *Orchæram* vocat, mulieribus non ignorat quæ colorem faciei nativum fuce mentiuntur, quæque vernaculum genarum pallorem hoc infectu occultant. Certe malas eleganti commendat purpurillo. Ruellius lib. 3. cap. 83. V. Diofcor. 4. 65.
ANCHYLE, es. V. ANCYLE.
ANCILE, is. n. [ἄγκυλον] Plutarch. in Numa cap. 25. Scutum breve. Virg. 7. Æn. 188. — Ievaque ancile gerebat. Ubi Servius, Ancile, Scutum breve. Regnante Numa, cœlo hujusmodi scutum lapsum est: & data responsa sunt illic fore summam imperii ubi illud esset. Quod ne aliquando posset auferri, aut ab hoste agnosci, per Mamurium fabrum multa similia fecerunt: cui & diem consecravit, quo pellem virgis feriant ad artis similitudinem. Dicimus autem hoc Ancile, & hæc Ancilia, pluraliter. Anciliorum vero usurpavit Horat. Idem

Idem Servius l. 8. v. 664. Ancile autem dicitur aut quasi undique circumcivum, aut quasi περιειδόμενον: h. e. Undique labrum habens. Haecenus Servius. Varr. 6. de L. L. 3. Ancilia dicta ab Ancifu, quod ea arma ab utraque parte, ut Thracum, incisiva. Liv. 1. Salios item duodecim Marti Gradi-vo legit, tunicaeque inligne dedit, & super tunicam aneum pectori tegumen, coelestiaque arma, quae ancilia appellantur, ferre. Historiam sive fabulam de lapsis caelo Ancilibus, habes apud Dionys. Halic. 2. Ant. Rom. Ovid. 3. Fast. 372. feq. Plutarch. d. l. Lactant. 1. 21. extr. Vet. Ety. Ancilia ἀνοστή, figuram eorum habes apud Guther. de Jure Pontif. 1. 11. Rofin. Ant. R. l. 3. c. 20. Oifel. Thef. tab. 111. Car. Neap. ad Fast. Ovid. 3. 377. conf. Canerar. Cent. 1. H. S. c. 60. & Cent. 2. p. 41. ad etiam Muret. Var. Lect. 13. 17. de vocis derivatione.

Ancilia lapsa caelo. Virg. 8. Aen. 664.
Ancillorum obitus. Hor. 3. Carm. 5. 10.

Arma ancilia. V. in ARMA.

ANCILLA, [ἀνκίλη, αἰκίλη, ἡραππία, ἡραππία] Mulier serva. Dicta autem (inquit Festus) Ancillae ab Anco Martio rege, quod is bello magnum foeminarum numerum cepit. Sive ideo sic appellantur, quod antiqui Ancularae dicebant, pro Ministrare: id quo dii quoque ac deae quos ancillae colunt, appellantur Ancili & Anculae. conf. Voff. Ety. p. 28. [Vete- res Ancillus, a, um. adjective dixisse suspicatur haud injuria Cortius ad Sall. Jug. c. 12. 5.]

Mulier ancilla. V. MULIER.

Terra mortalium semper ancilla. Plin. lib. 2. cap. 63. Cic. 5. Verr. Huno servi ancillaeque amant.

In ancillam delinquere. Ovid. 2. Amor. 8. 9.
Ancillae etiam Viri vocati. sane Fufidius, apud Sallust. Fragm. c. 5. quod prenfare populum & adularetur ferviliter, acerrimo convicio ancilla turpis a M. Aem. Lepido appellatur & honorum omnium dehoneftamentum. Quae verba mirifice confirmant Lectionem veterum Codicum, in quibus quidam Treb. Poll. locus ita conceptus est, in Vita Claud. c. 5. Gallus Antipater, ancilla honorum & historicorum dehoneftamentum, &c. Nemo enim non videt haec Pollionis verba ex Sallustiano loco expressa esse. Quod neque Salmastius neque Cafabonus adverterunt; qui eam lectionem protulerunt primi: Salmastius autem praecipue interpretatus est p. 327. [Qui hanc animadversionem Lipsiensis thesauri adpersit, unde huc descripta est, Ancillam honorum, Afilentorem fummarum portaitum exponit, quod cum sane durum sit atque insolens loquendi genus, neque satis, Aureoli laudum buccinatori conveniat, suspicari quis possit, aliter distinguendum: Ancilla, honorum & hist. Sed ne sic quidem locus sanus videri potest, epitheton enim, quod Sall. adjecit, desideratur nec satis apte Honores & historici deinceps conjunguntur. Quare cum in editis omnibus, atque etiam in Cl. Obrechtii codice expressum sit: Ancillariorum, docto & cordato lectori diducandum relinquo, an fortasse scripserit Pollio, Ancilla vitorum; Ceterum haec & similia, quae ad I. Sall. Cortius congestit per Sarcifium dicta sunt, quibus illud Virgili ad dendum fuit ex. h. n.]

O vere Phrygiae, neque enim Phryges, ite peralta Dindyma.

ANCILLULA, dimin. [ἡραππιδιον] Ter. Eun. 1. 2. 85. Nonne ubi mihi dixit cupere te ex Ethiopia ancillulam? Cic. 1. de Orat. 55. Juris scientiam eloquentiae tanquam ancillulam pedisequumque adjunxisti. Adde Sen. Controv. 21. Plaut. Rud. Pro. 73. & Ovid. de Rem. Amor. 639.

ANCILLARIS, Adj. [ἡραππιαριστος] Quod ad ancillam pertinet. Cic. 5. Tusc. Sordido Ancillarum artificio. Ancillaris adulatio Ammian. 26. 17. Sallust. in Cic. fub fin. Cui infidias in civitate fecisti ancillares? Apparee ex adversaria oratione legendum esse — fecisti, ancillaris &c. cum in ea scribitur, Nulli privatim ancillatum esse: idque de Pompeio intelligendum arbitror, cui infidiam Cicero nem fuisse opinio fuit, quod & Pompeium a Cicero- ne abalienarat; ut ab eo desitutus fuerit, cum armis pulsus a Clodio est: reverfus tamen ab exilio modis omnibus sibi Pompeium colendum, & ei inserviendum esse putavit, quod hic ei obijcit. Ex Turnebo. Paul. quoque Manutius Ancillaris legendum censet. Ut & Cort. q. v.

ANCILLARIUS, ii. in Vet. Gloss. δηλοπρεπης. V. in seq.

ANCILLARIÖLUS, [δηλοπρεπης] Nomen joco fictum a Martiale l. 12. 58. Non est fictum, inquit H. St. quum in Seneca dicantur matrone illo usae. [Nimirum Dimin. ab Ancillarius, quod Ancillarum amori deditum denotat & obnoxium.]

Ancillariolum tua te vocat uxor, & ipsa Leticariola est: etlis Aulada pares.

Sic & apud Sen. lib. 1. de Benef. 9. Siquis nulla se amica fecit infignem, nec aliene uxori annulum praestit: hunc matronae humilem, & fordide libidinis, & ancilliarium appellat. [Errant enim qui hic id nominis pro Uxorio positum putant, & repugnat analogia in his quae similiter terminantur adjectivis. V. Muret. ad I. Doct. Philosophos, Matronas luxu perditas hac voce exprobrare maritis ancillarum amorem confesit, si non adulteris & meretriciis amonibus foris infames fuerint, perinde quasi ea fama delectantur ipsae.]

ANCILLATUM, i. n. Humilis submissio. Arnob. 7. p. 221. Salutet acclivis, ancillarum servuli pavibundis trepidationibus imitatus. conf. Salmast. ad Solin. p. 833. [Probabili conjectura emendat V. C. Ancillatum, in Thef. Lips.]

ANCILLOR, [δηλώω] āri. Dicitur quum viri ancillarum more praeter dignitatem servitio alicuius se subijciunt. Cic. in Sallust. cap. ult. Non enim uni privatim ancillatus sum, neque me addixi. Titinius Praelia, Verum etiam dotibus delinito ultra etiam uxoris ancillarum. Non. Dicitur etiam de inanimatis rebus qui aliis serviunt. Plin. lib. 2. cap. 97. Nec unquam eodem tempore, quo hodie reflui, ut ancillante fidere, trahenteque secum avido haustu maria.

Vet. Gloss. Ancillor. δηλασκω. Aliam etiam notionem veteres Glossae fugerunt, cum Ancillare (ita enim legendum, non Antillare) δηλωδός, παρὰ αὐτοῦδός, interpretantur. Itaque Ancillari etiam pro Fellicem esse & libidinis causa fe viro addicere significat. Nemp quia has vices ancillae & famulae sustinere solebant fere. Sed quid est δηλωδός? Utrumne δηλω aut δηλός non foeminam tantum quamlibet, sed & aliquando ancillam nota-? Et ita δηλωδός est ancillam agere feu famulari? An pro δηλωδός δηλωδός refcibendum? [Hac quoque ex Lipsienfi Thesaurio transcritpta. Sed miror V. C. non vidisse legendum potius δηλώσεως, dictumque de Molibus & effoeminatis. V. Cael. Aur. Tard. pass. 4. 9.]

ANCILLATUS, us. subst. V. ANCILLATUM.

ANCIPES, V. ANCEPS.

ANCISUS, ūs. m. Varro 6. de L. L. 3. Ancilia dicta ab Ancifu.

ANCISUS, a, um. i. e. Amputatus: nam An five Am est Circum. L. Uarr. lib. 3. 660.

Omnia iam foerum cernes ancifa recenti
Vulnere tortari.

ANCLA, æ. f. contracte pro Ancula: Instrumentum quo aqua ministratur; alias Antlia, fc. Hauftrum. Vetus de Ancla Epigramma producit a Salmastio in Vopifci Bonofum p. 478. In Suet. Tiber. cap. 51. Anciam legit Pareus Lex. Crit. p. 445.

ANCLABRIS, orum. apud Festum sunt Vasa ænea quibus utuntur sacer- dotes in sacrificiis.

ANCLARRIS, est (inquit Festus) Mensa ministeris apta divinis: Idem alio loco, Anclabris, ex qua in sacrificando diis anclatur, q. e. Haurit- tur, ministraturque.

ANCLACÆ, Populi circa Meotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

ANCLŌ, ære. secundum Festum in Ancilla, antiqui dicebant pro Mini- strare, & quia idem qui haurit ministrat Ancilare etiam Festus exponit pro Haurire. Turneb. (Idem & Muret. H. St.) Multi censent pro Ancilare & Exancilare, dicendum esse Antlare & Exantlare, a verbo Græco ἀντλάω, a quibus dissentio: & Ancilare puto esse Anculare: i. e. Haurire. Unde & Ancillarum nomen. Liv. Andron. Florem anculabant liberi ex carchelsis. Quod si ab ἀντλάω deducitur (ut Festo videtur) certe litera mutatur. Hæc ille. Adverf. 2. 10. V. Voff. Ety. m. p. 28.

ANCON, ōnos. m. [ἀγκών] Locus ubi offa humeri & brachii componuntur, Latine Cubiti flexura.

Est & eo nomine Nilii pars destinata navigantibus. Eo etiam nomine finum maris appellat Lucanus lib. 1. 421. Tharbellicus Ancon. ex emend. Sca- lig. Auf. Lect. 1. 5. V. tamen Cellar. N. O. A. 2. 1.

Item urbs agri Piceni, Græcis ἀγκών, Latine ANCONA, quæ est terminus Gal- liae Cisalpinae & Italiae. Mela l. 2. c. 4. Illa in angusto duorum promon- toriorum ex diverso coeuntium, inflexi cubiti imagine sedens, ac ideo a Græcis dicta Ancon, inter Gallias Italicasque gentes quali terminus intereff. Est item in foribus pars, quam alio nomine ἀγκυροδία vocant. Vitruv. 4. 6. Dulcis Ancon est etiam Abominantis fermio. V. Erafm. Adag. p. 164. Ex Plat. Suid. & Athenæo, ex cuius l. 12. ostenditur Anconem locum Sardis fuisse voluptatum ministeris paratum, sed in eo complures naufragium fecisse, &c.

Erat postremo hoc nomine perobscurum Carthagenensibus domicilium, in quod detrudebantur quibus iratio factus esset tyrannus.

Ancona Vitruv. appellat Conflexum qui rectum angulum describit: l. 8. c. 6. de chorobate loquens quo aquæ perlabantur, Ea (inquit) regula habet ancones capitibus extremis, æquali modo perfractos, inque regula capitibus ad normam coagmentatos, & inter regulam & ancones a cardi- nibus compacta transversaria.

Ancones, [ἀγκύνας] Calices finit non rotundi, sed in cubitum flexi, & angulum habentes, unde & illis nomen tributum. Nam pecula variis formabantur figuris. Paul. in l. 13. D. de instr. leg. ut instr. leg. ut doliis, vasa, ancones, calices, &c. adde Turneb. Adverf. 18. 27.

Sunt & Ancones, Ferramenta ex quibus retia aliaque suspenduntur. Gratius Cynege. v. 87.

Lineaque ex tritis lucent anconibus arma.

Ita Ferri Ancones apud Vitruv. 10. 13.

ANCONISCI, [ἀγκωνίσκος] Instrumenta toratoria: Item Ferramenta one- ribus sustinendis idonea, quæ a Gallis corrupte ὀγκονες vocantur, cu- jusmodi in cellarum vinariorum columnis videmus, quibus incumbunt li- gna quæ doliâ fertunt. Dicta a similitudine cubiti, quem Græci ἀγκώνα vocant. Nam ut plerique dormientium cubitis, ita hisce ferramentis one- ra inniuntur. Dimin. Græc. est ab ἀγκών.

ANCTERES, [ἀκτερες] Vincula sunt, quibus vulnerum labra constringuntur, ne latior fiat cicatrix. Galen. 3. Therapeut. Item pars colli, suffocationi maxime obnoxia. V. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 2.

ANCTITO, ære. frequent. ab Ango [ἀγκυρω] Budæus.

ANCTUM, V. ANGO.

ANCLARE, [ἀγκυρω] pro Ministrare dixerunt antiqui, auctore Fe- ro. V. ANCILLA.

ANGLI & ANGLÆ, Dii deæque ancillarum putabantur. Festus.

ANCVNLENTÆ, Fœmina menstruo tempore appellantur: unde tra- hitur Inquinamentum. Festus.

ANCVS, appellatur, qui aduncum brachium habet, ut exporgi non possit. Festus. Ab Ancone, i. e. Cubito incurvo.

ANCVS MARTIVS, Nunc Pompilii nepos ex filia, & quartus Romano- rum rex. Virg. 6. Aen. 815.

— quem juxta sequitur jactantior Ancus. Hor. 4. Carm. 7. 15.

ANCŪLA, æ. f. [ἀγκύλη] Contractio articulo. Celf. lib. 5. 18. & 28. Item Ametum. V. Suid. & Cæl. Rhod. 11. 52. Galen. lib. de fimit. Medic. Dicitur & Ancylofus. V. Rhod. ad Scrib. 11. 255. Gorr. Def.

ANCYLOBLEPHARON, i. n. [ἀγκυλοβλήφαρον] Vitium in oculis. Celf. lib. 7. 7. 6. V. ANCYLOSIS.

ANCYLOGLOSSUM, [ἀγκυλόγλωσσον] Vitium linguæ, cum quis non expedite loqui potest, propter id quod vulgo Fileum vocant non inci- fum, Paulus Aegineta.

ANCYLOSIS, [ἀγκυλωσις] Vitium est, quo coherescunt palpebræ cum albo oculi, vel nigro, exulceratione. Et si nigro cohercant, visus omnino prohibetur: si albo, visus. Ex Hagog. Gal. adscripta. Sic & Aet. l. 7. c. 66. Sed Aegineta. 4. 55. Synonymum τῆ ἀγκύλη junxit. Vid. & ANCYLOBLEPHARON.

ANCYLOMOMUM, [ἀγκυλομόμων] vel Ancylomomus, m. Instrumentum chirurgicum, quo vinculum nervosum, quod Filum vulgo vocant, in pueris hæsitantibus eximitur. Bud. Annot.

ANCYRA [ἀγκυρα] Tectofigum, qui quorundam Galatæ partem. Phry- giam majorem versus tenuerunt, castellum erat, posteaquam ab Augusto Cæsare colonis frequentata est. caput gentis; Sub Christianis Imp. sedes Metropolitani. Strab. l. 12. Hinc fynodus Ancyritana in jure Pontificio sepe nominatur. Urbem memoratam videas a Curtio, 3. 1. 22. & Plin. lib. 5. cap. ult. ubi V. Harduin. Hodie Ankyri.

Alterum quoque fuit ejusdem nominis Lydiam versus, circa Blayum Magnæ Phrygiæ oppidum. Strab. lib. 12. Plin. l. 5. c. ult. Hæc quoque Episcopi sedes.

ANCYRANUS, Adj. [ἀγκυρων] ab Ancyra, quæ secundum Ptole- mæum & alios, Metropolis est Tectofagum Bithynia populorum. Claud.

Claud. 2. in Eutrop. 416. — Ancyranique triumphi. Omittit mentio non debet luculentis illius monumenti Ancyranis, five lapidis antiqui, in quo Coloni conditoris sui Angusti rerum gestarum Indicem five breviarium perferibi curarunt, cuius etiam nunc infingere extat fragmentum, quod certatim VV. DD. illuftrant. V. Fabric. Bibl. Lat. l. 4. c. 5. Plura de Ancyra H. Cafaub. in præf. Animadv. ad idem Monum. Suetonio adject.

ANCYRACACHUS, [Ἄγκυρακάχης] Genus navigii est, ita dictum quod anchoris, & reliquis navigii instrumentis vehendis fit aptum. Calep.

A N D

ANDĀBĀTA, [Ἀναβάτα] Cic. locus est in 7. Epist. Fam. 10. qui unius literæ abundantia obscuritatem habere videtur: eum ita ut in libro vulgo circumfertur fufcribam, Qui neque in Oceano natum volueris, studiosissimus homo natandi: neque spectare elledarios, quem antea ne andabatam quidem defraudare poteramus. Ego (inquit Turnebus Advcrf. 19. 8.) ditione ea diutius perpensa, tandem in hanc sententiam diffcessionem feci, ut putem andabatam aufertendi causam legendum esse. Dicit enim (ut opinor) Tu, qui ita studiosus eras Romæ spectaculorum Circensium, ut in multam noctem spectator sederes, ut andabatam pugnantem in tenebris videres, noluisse in Britanniam trajicere, ut Britannorum videres elledarios, qui andabatam similes sunt e curru pugnantibus. Olim autem post curricula Circensia, sero noctisque tenebris depugnabant interdum homines e curru, Heroum antiquorum more: qui interpolato verbo Græco, pro Anabatæ Andabatæ dicebantur a Latinis. Duo autem homines sedebant in curru (ut Græci scribunt) auriga & παραβάτης, qui idem etiam αναβάτης, i. e. Ascensor dicebatur, & (ut plerunque fit) corrupta & degenerante voce, Andabatæ. Cum autem noctu pugnantem, nec se prope viderent, ut ludicrum autem augeter, interdum oculis clausis dimicare cogebantur. Hæc ego eo adscripti, quod eruditissimos viros hac velut in falebra hæere videam, adeo ut non desierit qui conieciter populos fuisse, qui clausis oculis pugrare soliti sint. Tam amentes habere hostes, ut cæci dimicare velint, nemo est (ut opinor) qui non optaturus sit. Sed plenius & accuratius de hoc gladiatorum genere Iust. Lips. Sat. 2. 12. conf. Alex. Gen. Dier. 6. 22. Cæl. Rhodig. 11. 11. Schott. Not. Cic. 4. 19. Thyf. de Glad. p. 227. Laurent. Polym. 4. 9. Erafm. Chil. 2. 4. 33.

ANDACOQUA, Atris planta est eadem que Diofcoridi Ægyptia lotus: e cuius femine, quod papaverum modo capitibus quibusdam includitur, Arabes sibi oleum conficiunt, quod miris laudibus eferunt, illud que oleum de Andacoqua appellant. Ex Mathiol. in Diofcor. lib. 3. cap. 106. extr.

ANDALUSIA, æ. F. Hispaniæ, regno Castellæ annexa, olim Vandalitica dicta, cujus primaria urbs Hispalis. In hac provincia poetæ constituerunt campos Elysijs.

ANDANIA, [Ἀνδανία Stephano] Oppidum est Peloponnesi, in tractu Messeniaco, cujus meminit & Strab. lib. 8.

ANDANIS, [Ἀνδάνης] Fluvius est Carmanii regionis, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 23.

ANDARÆ, [Ἀνδάρης] Populi Indiæ, plurimis vicis, & xxx oppidis, que muris turribusque muniuntur. De his vide apud Plin. l. 6. c. 19.

ANDEGAVI, [Ἀνδεγαυοί] Galliæ populi, V. ANDES.

ANDEGAVUM, i. n. Andegavorum urbs præcipua, olim Juliomagus, hodie Angers.

ANDELUS, [Ἀνδελῶ] Civitas est Hispania, non procul a Pompeiopolis, que vulgo Pamplona appellatur, metropolis regni Navarræ, Calep.

ANDES, [Ἄνδης] Populi inter Celtas Carnutibus & Turonibus finitimi, ac ducatu Bituricensi, Oceanoque proximi, quos Ligeris flumen alluit, Andos Lucan. l. 1. v. 438. Andegavos appellat Plin. l. 4. c. 18. Andecaos Tac. Ann. 3. 41. Andes vocat. Cæf. 2. Bell. Gall. 35. & 3. 7.

Andes, Vicus non procul a Mantua, Virgili patria, teste Donato in Vita.

ANDINUS, Adj. [Ἀνδίνος] unde Virgil. Andinus.

Andinus cantus. Sil. lib. 8. 594.

Mantua mularum domus, atque ad fidera cantu Evecta Andino. i. e. Virgiliano.

ANDIGISTA, [Ἄνδιγιστῆς] Matris deum nomen est apud Pessinuntios, ubi templum maximum habet magnæ venerationis. Strab. l. 12.

ANDIRINA, æ. [Ἀνδρινή] Mater deum cognominata a loco, de quo Strab. l. 13. Sub Andira (inquit) templum est matris deam Andirine sacrum, & subterraneanum antrum Palæan usque. Est autem Palæa, habitatio quedam hic appellata, que ab Andiris ditat fadis centum & 30. Subterraneanum hunc meatum torrens [Immo hircus V. Caf.] quidam in os ejus incidens aperuit: qui postera die a pastore apud Andiram fortuito repertus fuit. Hæc Str.

ANDIZETI, [Ἀνδιζήται] Populi sunt Pannonici, ut refert Strab. l. 7.

ANDOCIDES, [Ἀνδοκίδης] Unus ex decem præcipuis Atheniensium rhetoribus, Leogori filius, qui fuit ex Telemachi, & Nausicæ posterus, ut Hællanicæ sententia tradit Suidas. V. Fabr. Bibl. Gr. 2. 26. 3.

ANDRACHNE, [Ἀνδράχνη] Herba est, que a Latinis Portulaca dicitur. Plin. lib. 13. cap. 22. Columel. 10. 376. Apul. de Herb. cap. 103.

Andrachne agria, [Ἀνδράχνη αγρία] Herba est majori Sempervivo similis, sed foliis minoribus, que a Latinis Illecebra appellatur, & Portulaca sylvestris. Ruell. lib. 2. cap. 140. Plin. 25. 13.

ANDRAMIS, itis. [Ἀνδραμίς] Rex Lydorum fuit, qui primus castravit & eunuchas fecit mulieres. Author Alex. ab Alex. l. 2. c. 25.

ANDRAPODON, [Ἀνδραπόδων] Latine Mancipium. Sunt enim servi tanquam pedes dominorum, qui capitis rationem habent. Diog. Laert. de Diogene Cynico sic scribit: Rogatus cur mancipia Andrapoda dicerentur: quia Pedes (inquit) habent virorum, animum autem, quem tu nunc habes, qui hoc interrogas.

ANDRAPODISTA, [Ἀνδραποδιστής] Plagiarius. Dicitur autem andrapodista (ut interpres Arithopanis ait) ab eo quod homines vendat: nec solum (ut idem interpres author est) andrapodista est, qui liberos per imposturam, vel circumveniendi in servitutem conjicit, verum etiam quisquis militros aut servos a suis heris ac dominis abstrahit, ut alio deducat, dividatque.

ANDREMOM, Nomen est ejus qui Colophonem ædificavit. Strab. l. 14.

ANDRIA, [Ἀνδρία] Phrygiæ oppidum, apud Plin. l. 5. c. ult. Stephanus præterea Andriam in Elide collocat, & alteram in Macedonia.

ANDRIA, Terentii Fabula cui ab occasione Andriæ cuiuspiam mulierculæ nomen est. Exemplum est honestæ educationis & obedientiæ liberorum.

ANDRIACA, [Ἀνδριάκη] Oppidum est in Media: & alteram in Lycia, Ptolemæo. Rursum aliud in Thracia, Straboni.

ANDRICUS, Ciceronis servus. Cic. 16. Fam. 20.

ANDRUCUS, [Ἀνδρικός] Ciliciæ mons, Strab. lib. 14.

Quo etiam nomine dictum est Flumen quoddam ejusdem regionis, non procul ab Amani portis apud Plin. l. 5. Apud Strab. Andriclus legitur.

ANDRIMACHIDÆ, [Ἀνδριμαχίδης] Populi fuit in Africa, apud quos per multa secula viguit usus, ut virgines nupturas regi in primis offerrent, ut illarum pudicitiam ante solennia nuptiarum delibaret. Alex. ab Alex. l. 1. c. 24.

ANDRIUS, i. [Ἀνδριός] Fluvius est, qui ex quadam Carifænæ montana regione, que Dardanice adiacet, influit in Scamandrum. Strab. lib. 13.

ANDROBIUS, [Ἀνδρόβιος] Nobilis pictoris nomen, qui Scyllin (urinatorem) pinxit, anchoras clavis Perficæ incidenter. Plin. l. 35. c. 11.

ANDROBULUS, i. [Ἀνδρόβουλος] Sculptoris nomen. Plin. l. 34. c. 8.

ANDROCLEUS, Philophylus fuit, Porphyrii discipulus, cujus ipse Porphyrius mentionem facit, ut refert Volaterranus. [Videtur vitioso codice usus Volat. ac scribendum Androclydes, quem in Pythagoricorum Catal. memorat Fabric. quoniam locum Porphyrii præterat.

ANDROCLUS, [Ἀνδρόκλος] Nomen proprium filii Codri, Atheniensium regis, qui Ephesum condidit, & Ionum regiam illi constituit. Strab. l. 14. V. MOX ANDRODUS.

ANDROCOPUS, [Ἀνδροκόπος] Nomen ejus qui Lebedum condidit, loco quodam occupato nomine Acta. Strab. lib. 14.

ANDROCLAS, ANDROCLUS, V. ANDRODAS, ANDRODUS.

ANDROCYDES, [Ἀνδροκύδης] Medicus fuit sapientia clarus, cujus extat epistola quedam ad Alexandrum magnum scripta, apud Plin. his verbis, Vinum potaturus, rex, memento te bibere sanguinem terræ: sicut cicuta homini venenum est, sic cicuta vinum. Plin. lib. 14. cap. 5.

Fuit & hoc nomine Pictor quidam nobilis, de quo idem Plin. l. 35. c. 9. V. & ANDROCLEUS.

ANDRŌDĀMAS, [Ἀνδρόδᾶμας] Lapis est ex genere hæmatitarum, colore nigricante, pondere ac duritia ignis, qui attritus coti succum reddit sanguineum. Plin. lib. 36. cap. 20.

Est præterea Androdamas, Gemmæ nomen, que argenteum nitorem habet ut Adamas, quadrata, & semper tessellis similis: cui Magi putant nomen impostum ab eo quod impetus hominum & iracundias domct. Plin. lib. 37. cap. 10. Solin. cap. 36.

ANDRODAMUS, Rhexinus, qui leges condidit Chalcidibus, qui sunt in Thracia, ut scribit Aristoteles.

ANDRODAS, Annus sexagesimus tertius. Firmic. l. 4. c. 14. Septeni anni, ac noveni, per omne vitæ tempus multiplicata ratione currentes, naturali quadam & latenti ratione, variis hominem periculorum discriminibus semper afficiunt. unde & sexagesimus tertius annus, quia utriusque numeri summam pariter excipit, Androdas appellatus est. Novies enim septem anni, sexaginta tres sunt: & sursum fectus novem, simili modo sexaginta tres. Quia itaque utriusque numeri cursus, in hoc anni æquata ratione occurrit, grande semper periculi discrimen imponit. Si enim septeni & noveni anni, qui hebdomatici a Græcis, atque ennetici appellantur, gravia semper hominibus indicunt pericula, quid annus faciet hexagesimus tertius, qui utriusque numeri multiplicatam, & invicem sibi obligatam perficit summam? Hæc igitur ex causa Androdas (alii legunt Androclaus V. Rigalt. Observ. ad Terrul. de Idol. f. 203) ab Ægyptiis dictus est, quod omnem vitæ substantiam frangat, atque debilitet. Hæc Firmicus.

ANDRODUS, Dabus servus, Romæ in circo maximo agnitus, a leone, cujus pedem vulneratum aliquando curaverat in sylvis. Ejus historiam lectu dignissimam V. ap. Gell. l. 5. c. 14. Forte ad hunc ipsum narratio similis pertinet apud Sen. 2. de Benef. 19. Ceterum relictus Androclaus vocatur hic servus in melioribus Gellii editionibus, & apud Ælian. Hist. An. 7. 48.

ANDRŌGĒUS, [Ἀνδρόγεός] Præclarus indolis adolefcens, Minois Cretenium regis filius fuit, qui ab Atheniensibus & Megarensibus per invidiam occisus est, quod palatris cæteros superaret. Quapropter suscepto a Minoe adversus hos populos bello, primo Megarenfes fubeget, deinde Athenienses sibi tributarios fecit, & in Andree memoriam pueros Athenienses Minotauro cepit objicere.

Androgeos, ult. prod. nomin. Græcus & Atticus, declinat ut enim, ὁ Ἀνδρόγεός, τὸ Ἀνδρόγεός, &c. Virg. 2. Æn. 370.

Primus fæ Danaum magna comitante caterva Androgeos offert nobis, &c.

Androgeo, genit. Atticus. Virg. 6. Æn. 20.

In foribus, lethum Androgeo, &c.

Androgei, genit. Latinus. Virg. 2. Æn. 392.

— sic fatus: deinde conatam Androgei galeam, clypei que insigne decorum Induitur.

Androgea, accus. a nonin. Androgeon. Propert. lib. 2. 63.

Et deus extinctum Cressis Epidaurius herbis Restituit patri Androgeona focis. V. MINOTAURUS.

ANDROGEONÆUS, Adj. [Ἀνδρογεωνᾶεύς] ut Androgeonææ cædes. Catul. Argon. 77.

Androgeonææ pœnas exfolvere cædis.

ANDRŌGŪNUS, [Ἀνδρόγυνος] Qui utriusque habet sexum, femine scilicet ac masculi. Cic. 1. de Divin. 98. Quid ortus androgyni? nonne fatale quoddam monstrum fuit? Plin. l. 7. c. 2. Androgynus esse utriusque naturæ Calliphanes tradit. Gell. l. 9. c. 4. Gignuntur homines utriusque sexus, quos Hermaphroditos vocamus, olim Androgynos vocatos, & in prodigijs habitos, nunc vero in delicijs. Liv. 7. Bell. Pun. 11. Sinu esse vatium ambiguo inter marem & foeminam infans infantem, quos Androgynos natus, ut pleraque faciliore ad duplicanda verba Græco sermone appellat. Androgynafemina dicta Amætia, quia virilem animum gerebat. V. Valer. Max. 8. 3. 1.

ANDROGYNĪ, [Ἀνδρόγυνος] Populi fuit in Africa supra Nafamonas, ut l. 7. c. 2. Plin. scribit, utriusque naturæ, inter se vicibus coentes, dextera mamma his virilis, læva muliebri. Quidam Androgynæ scribunt.

ANDROLEPSIA, æ. [Ἀνδρόληψία, ἀνδρόληψιος] Perlonarum pignoratatio est. Moris artem antiquissimam fuit, ut qui cadem perpetraffent, si cum in externam urbem profugissent, ad pœnam expofiti non dederent iis ad quos facinus admiffum pertinebat, ipsis ut permitteretur pignerandi potestas, quam Androlepsiam, & neutro genere Androlepsium Græci, Hermolaus Barbarus Clarigationem, Juris interpretes Repressilia vocant. Ex Budaëo.

ANDRŌMĀCHE, [Ἀνδρόμαχη] Hectoris Trojani uxor, que a virili pugna nomen sortita est. Fuit enim virili animo septa, & quadam veluti virago. Andromachæ, genit. Virg. 3. Æn. 486.

— & longum Andromachæ testentur amorem. legitur etiam Andromachæ.

ANDROMACHA Nomen, Tragediæ ab Ennio scriptæ. Cic. 1. de Divin. 13. conf. Varr. 6. de L. L. 5. Hinc proverbialis locutio, Nihil ad Andromacham. Tertull. de Pudic. cap. 8.

ANDROMACHUS, [Ἀνδράμαχος] Adulator Crassi, a quo tamen Crassus ipse Parthis proditus est. Author Plutarch.

Fuit & Andromachus philosopha, & Neapoli Syriæ, filius Zonæ, qui Grammaticam docuit Nicomedia, Diocletiani principis tempore. Suidas.

ANDROMEDA, [Ἀνδρομέδα] Vocare solent Arum illud quod appellat Democriti alcumilla peculiatum. Hermol. in Plin. lib. 26. cap. 22.

ANDROMÉDE, [Ἀνδρομέδη] Cephei & Cassiope filia, a Perseo amata, & in uxorem ducta, qua Minervæ beneficio inter astra collocata dicitur, propter Persei virtutem, quod eam cæto expositam a pelliculo liberarat. Oritur in parte Piscium duodecima. V. Cic. 2. de Nat. Deor. 43. Manil. 5. 533. seq. Hygin. Fab. 64. & Afr. 2. 11. Plin. 5. 31. & Salmaf. in Solin. p. 401. seq.

Andromede Cepheia. Propert. lib. 1. 3. 4.

Andromedes, genit. Hor. 3. Carm. 29. 17.

Jam clarus occultum Andromedes pater Ostendit ignem.

Andromedæ, genit. Latinus. Propert. lib. 3. 21. 29.

Non hic Andromedæ resonant pro matre catena.

ANDROMON, Nomen est ejus qui Colophonem edificavit.

ANDRON, ðnis. m. [Ἀνδρόν] est Spatium illud quod est inter duos parietes in quod pluvia descendit. Plin. lib. 2. Epist. 17. Tam alti, ab utique secreti illa ratio, quod interjacent andron parietem cubiculi hortique distinguunt, atque ita omnem fontem media inanitate consumit.

Andron, [Ἀνδρόν] Locus domicilii appellatur angustior longitudo, in quo viri plurimum morabantur: ut Gynæceum a mulieribus hæc Festus. Vitruv. 1. 6. c. 10. Inter hæc peristylia & hospitalia, itinera sunt, quæ Mesaulæ dicuntur, quod inter duas aulas media sunt interposita. Nostris autem eas Andronas appellant. Sed hoc valde est mirandum, nec enim Græce nec Latine potest id convenire. Græci enim Ἀνδρόνας appellant ἄνδρας, ubi convivia virilia font esse, quod eo mulieres non accedant. Hæc Vitruvius. Patavini hodie Viam arcionem Andronem vocant. conf. & Cæ. Rhod. 27. 24. [Androna Plinius Romano more dixisse videtur pro Mesaula, vel potius Mesaulio, quæ pars ædium tecta, an sub dio fuerit non satis constat. Cæterum apud Græcos videtur Andron duobus modis accipi, modo videlicet pro parte ædium vitatarum, quæ & Andronitis dicitur, conviviis virorum potillimum destinata, modo pro ædificio publico, virorum conventibus frequentato. Id colligere licet ex collatis invicem locis Pollucii l. 1. s. 79. & 6. 7. & 9. 46. Apud Vitruv. suspicor Mesaula vel Mesaulia legendum, quomodo Græci efferunt.

ANDRON, Nom. Vir. propr. Andron Catanæus, ut scribit Theophrastus, tibi incinens primus omnium motiones corporis, & rhythmos excogitavit: unde ἄνδρ' ἔχθ', i. e. Sicillifare, positum invenis pro Saltare. Ex Cæ. l. 5. c. 4. Multos alios sic appellatos docet Voss. 3. de Hist. Gr. p. 321. & Jonius 1. de Script. Philof. Hist. p. 40. seq. E quibus sunt Alexandrinus, Halicarnassensis, Teius, Medicus item & Musicus. V. Fabric. in Elencho Medicor. Bibl. G. Vol. 13.

ANDRONICUS, [Ἀνδρόνικος] Rhodius, Philofophus Peripateticus, cujus meminit Strabo.

Fuit & alius Pompilius Andronicus, Grammaticus desidiofor in professione Grammatica ex quo minus idoneus ad tuendam scholam fuit, ut refert Sueton. c. 8. de ill. Gram. V. & Voss. de Hist. Lat. 1. 10. p. 47.

Andronicus item alius fuit, Historicus, qui Alexandri res scripsit, Author Volaterr.

Fuit item Livius Andronicus cognomto, poetarum Latinorum vetustissimus, cujus vitam vide apud Crinitum. V. etiam Gyrard. Dial. 8. de Poët. Hist. f. 297. Fuit & alter Andronicus Poëta tempore Juliani Cæs. Imp. Vid. Idem f. 298. Etiam inter Græcos orientis Imperatores 4. Andronici memorantur seculis Christi. 12. & 14.

ANDRONITIS, idis. f. [Ἀνδρόνιτις] Idem ac Andron Locus in domo ubi soli viri font verari. Vitruv. 1. 6. c. 10. Hæc autem peristylia domus, andronitis dicuntur, quod in his viri sine interpellationibus mulierum versantur.

ANDRONIUM, Medicamentum est vix inflammationis curandæ utile: ab Androne auctore. Ejus confectiohem vide apud Celsum 1. 6. c. 14.

ANDRONODORUS, [Ἀνδρόνοδος] Legislator fuit Chalcidensium, eorum qui in Thracia sunt. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 10.

ANDROS, [Ἀνδρος] vel Andria. Insula, una cycladum, inter Eubœam & Tenon, cum oppido ejusdem nominis, de qua Ovid. 13. Met. 661.

Et totidem natis Andros fraterna petita est. Hæc primo dicta fuit Cauros, postea Antandros, & aliis nominibus, ut tradit Plin. 4. 12. Nunc vulgo dicitur Andra, aliis Andria.

ANDRIUS, a, um. Adj. Gentile. V. ANDRIA.

ANDROSACES, [Ἀνδρόσακες] Herba est in maritimis Syriæ locis copiosissime proveniens, alba, carens foliis, folliculis in cirris habens, & in his femem. V. Plin. lib. 27. cap. 4. & Dioscor. 3. 133.

ANDROSEMON, [Ἀνδρόσημον] Herba est similis hyperico, cauliculis tamen majoribus, ac magis rubentibus. Florem habet lutei coloris, qui digitis attritus, succum emittit sanguini similem. Unde & nomen habet. Plin. lib. 27. cap. 4.

ANDROSPHINX, ingis. [Ἀνδρόσφιγξ] Nomen ab Homine & Spinge deductum, quod pro Admodum versipelli, ejusque ambages dissolvere ne perficacioris quidem possint, sumitur. Budæus Curiam sic appellavit, ut a qua se explicare nulli fit facile.

ANDRUARE, i. e. Recurrere, a Græco verbo ἀναδραῖν. Hinc & Drua vocata est. Festus. V. AMTRUO.

A N E

ANECDOTUS, i. m. [ἀνεδοτός] Ineditus. Cic. 14. Att. 17. Librum meum anecdotum nondum percolpivi. Idem 2. Att. 6. absolute Anecdota sua dixit.

ANECLOGISTUS, i. m. [ἀνεκλόγητος] Liber & solutus a ratione reddenda, ut Tutores anecdotisti l. 5. §. 7. ff. de Admin. Tut. V. ALOGISTA.

ANELLUS, V. ANNULUS.

ANEMO, Fluvius est in octava regione Italiæ, apud Plin. lib. 3. cap. 15.

ANEMONE, es, f. [ἀνεμόνα] Herba: de qua hic Plin. lib. 27. cap. 12. Othone in Syria nascitur, similis erucae, perforatis crebro foliis, flore croci: quare quidam anemone vocaverunt.

Anemone Nicander ex Adonisid. cruce natam prodidit. Theocritus in Bucolicis, lacrymis Veneris Adonidem lugentis prodidisse finxit, eique dicitur epitaphium carmine hoc,

Quotque cruoris agit guttas hic cæsus Adonis,
Tot Venus effundit lacrymas: quæ singula flores
Cespitè demittunt: lacrymæ pariunt Anemone,
Sed cruor ille rosam creat. Flos nunquam se aperit, nisi vento
spirante, unde & nomen accepit. Ejus multæ sunt species. Ruell. lib. 2. cap. 107. & Cæ. lib. 19. cap. 4. V. Plin. 27. 11. 16. & 23. Apul. de Herb. cap. 53. V. PHENION & ADONIS.

ANEMOREA, Homero [Ἀνεμόρεια] Oppidum Phocidis, quod postea Anemoleam appellavit. Strab. lib. 9.

ANEMOPHOROS, [ἀνεμόφορος] Herba est ex naporum generibus, quæ receptiore nomine Bunion appellatur. Calepin.

ANEMOTIS Minerva, [Ἀνεμότης Ἀθήνη] i. e. Ventosa. colebatur in civitate Methone, ubi & templum & simulacrum habuit, quod Diomedes dicatè fertur, ut Pausan. docet: dicta, quod ibi dea molestum ventum fedarit. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 22.

ANEMURIUM, i. [Ἀνεμούριον] Ciliciæ promontorium, ubi continens Crommyo Cyprî promontorio appropinquat ad Itadia ccccl. Strab. l. 14.

ANEMYTAS, [Ἀνεμύτας] apud Tarentinis Afmus erat qui ventis facièbatur. Eym.

ANENAOETOS, Æon hereticorum. Tertull. adv. Val. cap. 35.

ANEO, circ. Verulam heri, ejus mores imitari, Philox. Gloss. γρηῖ anet. & Flav. Caper. lib. de Orthogr. Sordet, acet, anet, &c.

ANESCO, Idem. ibid.

ANERINASTUS, [ἀνερίνας] Incapificatus, proprie de ficu, cui non adhibiti sunt ἔσσοι, h. e. Caprifici fructus, ut ad maturitatem perveniat. Proverbio dici solet in inutilem, & a quo nihil frugis expectandum sit. de quo Erasim. in Chil.

ANETHMATICI Tripodes. V. in Æthones tripodes.

ANETHUM, [ἄνηθον] Herba boni odoris. Plin. lib. 20. cap. 18. Anethum quoque rictus movet, & tormina sedat, alvum sistit. V. Columel. 11. 3. Pallad. Febr. t. 24. Apul. de Herb. cap. 121.

Anethum bene olens. Virg. 2. Ecl. 48.

Narcissum, & florem jungit bene olentis anethi.

ANETHATHUS, a, um, Anetho conditus. ut, Anethathus pullus. Apic. 6. 9. Anethatum jus. Idem 7. 6.

ANETHINUS, a, um. [ἀνηθίνος] ut, Unguentum anethinum. Diosc. 1. 52. Vinum anethinum. Idem 5. 41.

ANETHICUS, a, um. [ἀνεθικός] Vocab. Medicum, i. e. In remissione. ut, Anethicis temporibus, & Per intervalla anethica. Th. Priscian. 3. 3. & 25. V. Reinef. Var. Lect. 3. 11.

ANETIS, Dea quædam in Armenia. Armenis autem lex erat ut virgines in statu vetustissimo & sanctissimo Anetidis deæ profutuerent: ubi ipsius fatuo ex solido auro fira erat, quam Antonus expulavit: quibus emertis, cujusvis præcipui hominis conjugium fortiri fas erat, nemine abnuente, aut tale conjugium detrectante. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 24.

ANERISMA, [ἀνερίσμα] Tumor ex arteriæ dilatatione causam trahens. Fit autem cum vulnerata arteria pellis non superinducitur, sed ferit iterum materia, ac redit eodem. In lib. de Fin. Galen. adscript. hoc pacto definitur, ἀνερίσμα est Venosi vasculi, h. e. venæ, dilatatio, ad spiritus materia per carnem dissipatio, que deficiens spargitur: foletque hæc congesti, ubi caro eum locum qui est circa præcavam arteriam non implevit, sed vacuum reliquit. Galen. 1. Ther. Sed V. Juniores Chirurgos.

ANEURISMA, [ἀνεύρησις] Dilatatio que referatur arteriis fit cûte integra ac conglutinata, Galen. & Paulo testis.

ANEXETASTUS, [ἀνεξήταστος] Rationibus reddendis, five subducendis solutus. Scæv. in l. 23. §. 2. D. de pecul. legat.

A N F

ANFRACTUS, ðs. m. vel ANFRACTUS, five AMFRACTUM, i. n. [ἀνέκτρος, ἀνέκτρος] Sinuosus quidam reflexus: cujus figuram videmus in testis coeloharum, in cochleide, & fere in arietum cornibus. Plin. lib. 11. cap. 37. Convoluta (inquit) in anfractum cornua arietum generi. Varro 6. de L. L. 2. Anfractum est ab origine flexum duplici: dictum ab Ambitu & Frangendo. Ab eo lege jubent in directo pedum VIIII. esse: in anfractu XVI. i. e. in Flexu. Nonius 3. 16. Anfractum masculino genere dici putat: Neutr. Accius Euryface, Super Oceani itagna alta patris terrarum anfract revifam. Varro Parmenone, Cavo fonte ut quum irrigavit cavata aut riu anfracta in sylvam vocans.

Anfractus, Virium flexus. Cæs. 7. Bell. Gall. 46. Oppidi murus ab platiæ atque incito ascensus, recta regione, si nullus anfractus intercederet, MCC passus aberat. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quid enim plurius est a figura quæ sola omnes alias figuras complexa continet? quæ que nihil aperitatis habere, nihil ostensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminentis, nihil lacunosum? Loquitur de figura cœli, quæ spherica est.

Anfractus annui. Cic. 2. de Legib. 19. Itaque, ut ita cadat in annuis anfractibus, descriptum esto.

Curvi. Claud. in Conf. Prob. & Olybr. 105.

Anfractus Solis. Cic. in Somn. Scip. 3. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reditusque converterit.

Anfractus infinitos habere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Metaphorice, ut Anfractu non longo circumscripta oratio, sed ad spiritum vocis apto. Cic. in Partit. 21.

Circuito & anfractus. Cic. de Divin. 127. Jam vero quid opus est circutione & anfractu, ut sit utendum interpretibus somniorum, potius quam directo?

Anfractus judiciorum. Cic. pro Cluent. 159. Et vitam illam tranquillam & quietam, remotam a procellis invidiarum, & hujuscemodi judiciorum anfractu sequi maluisse.

Anfractus, pro Circuitu. Locan. lib. 1. 600.

Dumque illi circumfusa longis anfractibus urbem Circumeunt. Loquitur de supplicatione in qua populus longo reflexo ambitu urbem circumibat.

Anfractus litorum flexuosus. Plin. lib. 3. cap. 1.

Mollis equi levioris. h. e. Circumactio & flexus equi modo hac, mod illac. Valer. 6. Argon. 240.

Torti. Claud. de Sext. Conf. Hon. 519.

Anfractu blando sinuoso littora. Valer. 2. Argon. 452. Blando, i. Mollis, nec difficili.

Anfractu opaco. Lucan. lib. 4. 160. i. e. Flexu & circuitu umbroso.
 Anfractu riparem incurvus Helios. i. e. Flexu. Stat. 4. Theb.
 Inmenſi. Valer. 7. Argon. 523.
ANFRACTUS, Adj. [ἀνφρακτός] Circum fractus. Varr. 6. de L. L.
 Ut ſignum cadens in pectore, quod eſt terrarum anfractarum viſum.
 Anfracta undique ſpatia. Ammian. 29. 5.
ANFRAGOSUS, a, um. Gloſſ. Gr. L. ἀνφραγός, ἀνφραγός, Anfragoſus locus.

A N G

ANGARIA, ἄ. [ἀνγαρία] Coactio, ſervitus. Suid. indicat vocem eſſe Perſicam: quod apud illos regii nuntii ἀνγαροι dicerentur. Unde & qui literas invicem tradunt perferendas (nam certis itinerum ſpatiis mutabantur) ἀνγαροι dicuntur, quos eodem ἄνγαρος appellat. Velocius ire credebantur nuntii huiusmodi, quam fit grum volatus. Deinde tranſata vox eſt ad quosvis, qui ſervorum aut iumentorum ritu onera bajulant. Eraſmus & Cælius. Budæus. Apud Perſas erat ἀνγαροὶ δρόμοις, curſus pernicillimus equitum, ut ſcribit Herodotus in octavo. Unde nomen Angarie & Parangarie (V. in PARANGARIE, ubi hæc remittit. H. Sc.) in libris juris læticitatem manavit. Eſt enim nomen Perſicum: noſtrates, poſtas, quali poſitos collocatos certis in locis & ſemper in prociuitu excubantes appellant. Jacob. Micyll. in med. ſyl. Angarum, lingua Perſarum, ſervum ſignificare, & operarium ſcribit. V. Salmaf. ad Capitol. in Pio. cap. 12. necnon Steuch. ad Veget. 1. 3. & 2. 8. Uſus eſt etæ voce Nigidius Ciceroni equalis apud Gell. 19. 14. Scribitur & Engaria. V. Scheffer. de Re Vehic. cap. 26. & Pitifci Lex. Antiq. h. l. c. 100.
Angariarum exhibitio. I. Sunt munera. 17. D. de Vacat. & excuſat. muner. Sunt munera, quæ rei proprie coherent: de quibus neque liberi, neque ætate, neque merita militiæ, nec ullum aliud privilegium jure tribuit excuſationem: ut eſt prædiorum collatio, viæ ſternendæ, angariarumve exhibitio, hoſpitium ſuſcipiendi munus. Meminit & Cæſ. l. 13. c. 8.
Angariarum præſtitio, & recipiendi hoſpitium neceſſitas & militibus, & liberalium artium profeſſoribus inter cætera remiſſa ſunt. Paulus in l. 10. D. de Vacat. & excuſat. muner.

ANGARIS, [ἀνγαρος] Ære. Adigere, compellere, cogere. Peregrinum eſt verbum. Ulp. in l. Viæ ſternendæ. D. de Privileg. veter. Nec contributionibus quæ in poſſeſſionibus ſunt, veteranos eſſe excuſatos palam eſt. Sed & navis eorum angariari poſſe Helio Firmo, & Antonino Claro veteranis reſcriptum eſt. V. Panciroll. de Magiſtr. munic. c. 23. & Beza ad Matth. 5. 41.
ANGARIALIS, e. Theod. Cod. l. 8. tit. 5. Angarialem habere copiam.
ANGARIS, Mons eſt Idumææ, apud Plin. lib. 5. cap. 13.
ANGELIA, [ἄγγελια] Mercurii filia, ut apud Pindarum in quodam Olymp. hymno legitur, quod & interpretes notant. V. Cæſ. lib. 18. cap. 6.
ANGELICA, Radix vulgo herbariis nota, Laferpitium eſt Gallicum. Ruell. lib. 3. cap. 52.

ANGELUS, [ἄγγελος] Græca dictio, Latine Nuntium ſignificat uſus eſt hac voce Sen. Epilt. 20. Ego angelus Epicuri. V. Lipſium. Nos utimur pro Spiritibus bonis quos Deus ad ſui miniſterium creavit, eam ob cauſam dicti Angeli, quod Deus ad bonos & pios eos mittere conſuevit ut illos a malis & periculis conſervent. Exempla apud Script. Ecclæſtaſt. paſſim. V. Suicri Theſ.
ANGELICUS, a, um, ut, Angelicæ excubiæ. Paulin. Epilt. 28. p. 1. Carmen angelicum. Alcim. Avit. 1. 190. i. e. Angelorum.
Angelicum metrum Diomedii, celeritate nuntii aptum.
Angelicus verſus numerus & ſyllabarum coarctat hexametrum: ut Hectoris Andromache Pyrrhi conubia verſas? Fragm. Anonymi Conſorio de Die Natali ſubject.

ANGERONA, [ἄνγκερνα] Silentii dea, cui ſacrificabatur ad diem XII Calend. Januarii, ob obligato obſignatoque ſimulacrum habebat. Plin. l. 3. c. 5. Angeroniam vocat Macrobi. 1. Saturn. c. 10. Divæ (inquit) Angeroniæ pontifices in facello Voluptiæ ſacrum faciunt: quam Verrius Flaccus Angeroniam dici ait, quod angores ac animum ſolicitudo propitiata depellat. Maſurius adicit, ſimulacrum ejus deæ ob obligato atque obſignato in ara Voluptiæ propterea collocatum, quod qui ſuos dolores anxietateſque diſſimulat, perveniat patientiæ beneficio ad maximam voluptatem. Julius Modeſtus, & Felſus, Angeronæ deæ ſacra a Romanis inſtituta fuiſſe dicunt, quum angina omne genus animalium conſumeretur: cujus feſta Angeronalia dicebantur. V. Pitifci Lex. in vocibus iſtd.
ANGINA, V. ANGO.
ANGINA, Funiſ. V. in ANCHORA, & ANQUINA.
ANGIPIORTUS, [ἀνγιπώρτος, ἀνγιπώρτος] Priſcianus, a portu compoſitum tam n. quam n. gen. invenitur, & 2dæ decl. hic Angiportus, & hoc Angiportum, hi Angiportus. Sic Plin. in primo Artis Gramm. Ter. quoque in Adel. 4. 2. 39. Idem quidem angiportum non eſt pervium. Idem Phorm. 5. 6. 52. Sed hinc concedam in angiportum hunc proximum. Hactenus Priſcianus l. 6. Angiportus (inquit Felſus) iter compendiarium in oppido, eo quod fit anguſtus portus, i. e. Aditus in portum. Varr. 4. de L. L. 32. Angiportum & id anguſtum, ab angendo & portu. Donatus in Adel. Ter. 4. 2. 39. Angiportum, id eſt, anguſta & curva via: quaſi anguiportus: ut Angitia, aut Anguitia. Alii quod inter portus fit locus anguſtus. h. e. Inter domos. Nam domos, vel portus, vel inſulas veteres dixerunt. Cic. 4. Ver. 41. Ut omnibus in angiportis prædonis improbiſſimi ſtatue ponantur. Idem l. de Divin. 69. Ex horreis direptum eſt uſumque frumentum vias omnes angiportusque conſtraverat.
Angiportus. Hor. l. Carni. 25. 10.
 Flebis in ſolo levis angiportus.

ANGITIA, [ἄνγιτια] vel ut alii legunt **ANGUITIA**. Ætæ filia, & foror Medææ, qua prima Marſis remedia contra venena fertur offendiſſe. Silius lib. 8. 449.
 Ætæ prolem Angitiam mala gramina primam
 Monſtravit ſerunt, tactuque donare venena. V. Heinf. & Drakenb.

ANGLIA, [ἄνγκλια] quæ Britannia ab eruditis dicitur; Inſula inſignis in Oceano, qua undique a circumſo mari complexa eſt, nuſquam juncta continenti, ſed ab omni orbe noſtro diſiſta: quæ quondam ab albis rupibus, quas mare abluir, Albion dicebatur. Hanc primam Troës incolerunt, qui Troja diſiecta fuerunt exciſam patriam, Palladiſque oraculo claſſe in hanc inſulam migraverunt, atque gigantes tunc inſulam tenentes, multis victos præliis expugnaverunt. Hanc poſtmodum longo temporum tractu, Saxones, qui ſunt illuſtres Alemanniæ populi, oppreſſere, agroſque & opes inter legatos Saxonum regina Angela diſiſit. Atque ut lingua pa-

riter & gentis memoria in devicta inſula ſempiterna foret, ab Angela, cuius ductu victa eſt, Angliam tellurem illam vocaverunt. Quoniam plerique Angliam veluti noſtri orbis Angulm, prædicent dictam. Situs ipſius eſt, ut contra aſpectum Galliæ & Iſthyanæ ſita ſit. Ejus ambitus quadragies octies, & ſeptuagintaquinque millibus paſſuum conitat. De hac celeberrima inſula V. in Britonum hiſtoria, & in dictione BRITANNIA. [Multo verſimilius Angliæ nomen ab Anglis, Germaniæ populo, qui ſit in occu- panda hac inſula Saxonibus junxerunt, accellitur. V. ANGLUS.
ANGLIA NOVA, hodie dicitur Regio America ſeptentrionalis inter Novam Franciam & Novum Belgium, a Richardo Grenvilio detecta Ann. 1585. quam in honorem reginæ Elizabethæ dixerunt VIRGINIA.
ANGIUS, **ANGLICUS**, & **ANGLICANUS**, a, um. Geographis uſitate voces.
 Anglorum Germaniæ populorum Tacit. Germ. 40. 2. meminit, quos habitate ad Albim Ph. Cluv. Germ. Vet. 3. 27. ſcribit.
ANGO, is, xi, [ἄγγος] etum, teſte Priſciano, quod exolevit, Angere. Proprie ſignificat Præfacere, ſive Strangulare, ut auctor eſt Diomedes, lib. 1. p. 361. unde & Angina dicta eſt. Gell. lib. 1. At. 1. Ea res animus ejus anxio. Lucan. lib. 6. 107. — nec inertiſſus angitur undis.
 Anguit oculis ſpongiam ſtipres prætractæ, & quaſi excæcant, nec patitur apparatus emittere. Columel. lib. 11. cap. 60.
 Ardeole in coitu anguntur. Plin. lib. 10. cap. 60.
 Angi (ἀνγιος) per metaphoram, eſt Dolere, aut Cura, aliave animi ægritudine premi, torqueri, cruciari. Cic. 1. Att. 15. Multa ſunt enim qua meſoliciant, anguntque. Idem de Senect. 66.
 Angere ſeſe animi. Plaut. Epid. 3. 1, 6.
 Angi aliqua re, ut animo, curis, &c. Cic. 16. Fam. 14. & de Clar. Orat. 4. Angere aliquem incommodis. Plaut. Caſin. 2. 1. 11.
 Incommodis angit. Cic. in Læl. 10. Suis autem incommodis graviter angit, &c.
 Angebatur ad impenſas regis animus. Liv. 1. ab Urbe.
 Angi de re aliqua, i. e. Ob, ſive Propter. Cic. 2. Att.
ANGOR, oris. m. [ἀνγκωρία] Cic. 4. Tuſc. 18. Angor, eſt Ægritudine premeſ. Feſtus, Angor, i. e. Animi vel corporis cruciatus proprie a Græco ἀνγκωρία, i. e. Strangulatione dictus. Unde & Faucium dolor, Angina vocatur. Cic. 1. de Fin. 49. Sic robuſtus animus & excellſus omni eſt liber cura & angore, quum & mortem continet.
 Angor me afficit de. Lucret. lib. 3. 865.
 — nec jam de illis nos afficit angor.

Capere angorem. Cic. in Læl. 48. Quamobrem angor iſte qui pro amico ſepe capiendus eſt, &c.
 Conſici angoribus. Cic. 2. Att. 37.
 Dedere ſeſe angoribus. Cic. 2. Off. 2.
 Diſſolvit ſe animus angore. Lucret. lib. 3. 916.
 Implicatus angoribus & moleſtiſ. Cic. 5. Tuſc. 3.
 Levandus angoris & doloris cauſa aliquid perſcribere. Cic. lib. 6. Epilt.
 Levare curam & angorem animi fermeone. Cic. 1. Att. 15.
 Vacuus ab angoribus. Cic. 1. Off. 73.
 Angor, pro Angina. Plin. l. 8. c. 27. Pantheras perſſicata carne aconito (Venenum id eſt) barbari venantur. Occupat illico fauces earum angor: quare Pardalanches id venenum appellavere quidam. Angor, i. e. Angina.
ANGINA, æ. f. [ἀνγκίνη, ἀνγκίνη] Genus morbi acutiſſimi, quo fauces anguntur ac ſtrangulantur: alio nomine Tonſillæ. Medicorum vulgo Squamantium vocat, quum Hippocrates ac Galenus Synanchen appellarint. Plin. l. 20. c. 1. Illiut anginas & arterias cum melle & oleo veterat. Plaut. Trin. 2. 4. 13. Sues moriuntur angina acerrime. conf. Moſt. 1. 3. 60. Anginam vitari habere dicuntur, qui vino ſuffocantur. Feſtus.
 Anginæ perunguntur intus palimpſiſta liquida. Plin. lib. 24. cap. 7.
 Ad anginas utuntur herbarii polygono. Plin. lib. 23. cap. 12.
 Abolet anginas manarum falſarum ex capitiſſus cinis ex melle illitus. Plin. lib. 32. cap. 8.

Adverſatur anginæ pix. Plin. lib. 24. cap. 7.
 Adverſus anginas ſucco præcipuo. Plin. lib. 24. cap. 19.
 Curati anginam eximie tradunt herba proſperpina. Plin. l. 27. c. 12.
 Finita eſt h. ſubito in pulmonem id malum tranſit. Celf. l. 2. c. 7.
 Diſcutiunt anginas violæ ex aqua potæ. Plin. l. 21. c. 19. & 23. 2.
 Gargarizatur laſer in angina. Plin. lib. 22. cap. 23.
 Hebetant anginam nuceſ juglandis cum ruta & oleo. Plin. l. 23. c. 8.
 Illini efficaciffime anginam tradunt hominis ſanguine ex quacumque parte emiſſo. Plin. lib. 28. cap. 4.
 Medetur anginis ſuum. Plin. lib. 25. cap. 5.
 Pollet efficaciffime contra anginas herba quæ gignitur ſupra fimeta ruris. Plin. lib. 24. cap. 19.
 Angina toto anno non periclitari, ſi quis pullum hirundinis ederit. Celf. lib. 4. cap. 4.
 Prodeſt anginis omphacium. Plin. lib. 23. in præfat.
 Proſuiſſe contra anginas oxymeli calidum gargarizatum fatentur. Plin. lib. 23. cap. 2.
 Salutaris eſt contra anginas herba quæ vocatur Britannica. Plin. l. 25. c. 3. Suum anginas ſanat peculiariter ſideritiſ. Plin. lib. 26. cap. ult. ad fin.
 Sedat anginas animum cum melle & hyſſopo ex aceto gargarizatum. Plin. lib. 20. cap. 17. Sic lib. 32. cap. 4.
 Strangulari angina. Celf. lib. 2. cap. 10.
 Succurritur anginis citiffime felle aſerino cum elaterio & melle. Plin. lib. 30. cap. 4.
 Utile eſt contra anginas miſy. Plin. lib. 34. cap. 12.
 Utiſſimum anginis eſt mel. Plin. lib. 22. cap. 24.

ANGONES, [ἀνγκωνες] Tela magnitudinis mediæ. De his ſic Agathias apud Cæſ. l. 18. c. 21. Franciſ (inquit) tela tuſt, quæ angonas vocant ipſi, quibus res magnas ubi opus fuerit gerunt: eorum pars major obducta ferro eſt: in parte ſuperina, circa ferri aciem ipſam, recurvæ extant utrinque, tanquam hami, laminæ quedam arcuatæ præacute, ſed prone ac in ima reclinatæ.
ANGRUS, [ἀνγκρος] Fluvius eſt ex Illyricis, verſus Boream fluens. Herod. lib. 4. Quin ex Illyricis in Aquilonem tendens Angrus, planitie Trialliam interfluens, Brongum intrat: Brongus iſte, Iſtrum.
ANGUEUS, **ANGUEUS**, **ANGUICOMUS**, **ANGUICULUS**, **ANGUIFER**, & **ANGUIGENA**. V. ANGLUS.
ANGUILLA, æ. f. [ἄνγκυλος] Pifcis: de quo ſic Plin. lib. 9. cap. 51. Anguilla ætæter ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta vivunt, nec alia eſt eorum procreatio. Eſti mare ſubeunt tamen ſunt fluviatiles. Buleng. de Conviv. 11. 30.

Anguilla
 B b 2
 Anguil-

Anguillis binæ pinnæ vice pedum. Plin. lib. 9. cap. 20.
 Non fluitant anguille exanimæ. Plin. lib. 9. cap. 21.
 Pafcutur noctibus anguille. Plin. lib. 9.
 Anguilla exemptæ aquis diutius vivunt. Plin. lib. 9. cap. 57.
 Anguilla est, clabitur. Plaut. Pseud. 2. 4. 57. Dicitur per metaphoram.
 Quæ figura etiam dicitur Anguillam cauda tenere, in eos scilicet qui lubrica sunt fide. V. Ctil. V. & Luciani Timona p. 114.
 Anguillis crallius tergus, coque verberari folitos tradit Verrius prætextatos. Plin. 9. 23. Ubi Harduinus laudat Ifidor. in Gloss. 5. 27. Anguilla est, quæ coercentur in scholis pueri, quæ vulgo Scutica dicitur.
 ANGUILLARIUS, ii. e. Locus ubi anguille abundant. Cathol.
 ANGUILLARIUS, Adj. ut. Anguillarum locus, in quo aluntur anguille. Procul. in l. Rutilia Polla D. de contrah. empt. V. ANGULARIUS.
 ANGUIS, is. [ἐφίς] abl. e vel i. tam n. quam f. gen. fæpius tamen m. Est autem Serpentis genus vulgo notum.
 De maf. Plaut. Amph. Devolant angues jubati deorfum in impluvium duo. Virg. 3. Ecl. 93.
 Frigidus, à pueri fugite hinc, latet anguis in herba. Servius : Angues, aquarum sunt : Serpentes, terrarum : Dracones, temporum. Idem, Delubra ad fumma dracones. Sed hæc significatio plerunq; confunditur.
 De fcm. Varro Atacinus, ap. Non. 3. 9.
 Cujus ut apexit torta caput angue revinctum. Val. Max. lib. 1. cap. 6. Subito ab una parte aræ prolapsam anguem prospexit : qua vifa, &c. Tacit. 11. Ann. 11. Unam omnino anguem in cubiculo vivam narrare folitus est.
 Angue & angui. Stat. Angue ter excuffo. Hor. 1. Epist. 17. 30.
 Alter Miletii textam cane pejus & angui Vitabit chlamydem. Prifcianus.
 Aliger anguis. Valer. 1. Argon. 224.
 Ater. Ovid. 4. Met. 453.
 Atrox. Stat. lib. 6. 156.
 Avidus. Ovid. in lbin, 288.
 Cæruleus. Virg. 4. Georg. 482.
 Criftatus. Sen. Herc. fur. 4.
 Criftis præfignis. Ovid. 3. Met. 32.
 Ferus. Ovid. 11. Met. 56.
 Frigidus. Virg. 3. Ecl. 93.
 Gorgonius. Ovid. 3. de Arte Am. 504.
 Intortus capillis Eumenidum. Hor. 2. Carm. 13. 36.
 Lethifer. Stat. 5. Theb. 628.
 Lubricus. Virg. 5. Æn. 84.
 Lucidus. Virg. 1. Georg. 205. De Sidere.
 Maculofus. Virg. 3. Georg. 427.
 Martius. Ovid. 3. Met. 32.
 Minax. Stat. 4. Theb. 96.
 Purpureus. Claud. 2. in Ruff. 177. de Dracone militari signo.
 Salutifer. Stat. 3. Sylv. 4. 25.
 Squalens. Sil. Ital. lib. 13.
 Squameus. Virg. 2. Georg. 154.
 Terribilis. Ovid. 3. Amor. 6. 14.
 Teter. Claud. Laud. Herc. 42.
 Tortus. Ovid. 2. Met. 138. & Virg. 3. Georg. 38.
 Torvus. Virg. 6. Æn. 571.
 Trux. Ovid. 4. Trift. 7. 14.
 Tumidus. Ovid. 5. Trift. 2. 14.
 Venenatus. Ovid. in lbin, 481.
 Venenofus. Ovid. in Philom.
 Viridis. Claud. 2. in Eutrop. 186.
 Anguis abundat fpmatu. Papinius. Sylv. 1. 4. 102.—quoque anguis abundat fpmatu. De faliva anguim fEfcupatii intelligendum, qui lingendo egros fanabant fua fpmata. Meminit Aristophanes. Turneb.
 Emerfit anguis ab infima ara. Cic. 1. de Divin. 73.
 Anguim fenectus [γρηας ἐφίς] est Anguim fete verno tempore expofiantium pellis & exuvium. Diofc. lib. 2. cap. 17. Senectus anguim (inquit) in vino decocta, doloraurium, infufu : & dentium, collutione, auxilio est. De hac differit Arift. lib. 8. de Hift. Animal. c. 17. & Galen. lib. 11. Simplie.
 Anguis fenectem exuunt, eamque protinus devorant. Plin. 1. 8. c. 31.
 Utitur fæpius eadem voce, ut 29. 6. V. Indicem Hard.
 Anguis hiberno fit membrana corporis obducta, feniculi fucco impedimentum illud exuit, nitidusque vernat. Plin. lib. 8. cap. 27.
 ANGUËUS, a, um, ut videntibus procul Angueos lapfus mentiat. Solin. cap. 24. Vulg. 37. de Libya æltuario.
 ANGUËSCO, ère. i. e. Anguim ritu juvenefcere. Tertull. de Pall. c. 3. Serpente paffus veneno anguefcit in juvenitem. Ita Scaliger. pro Languefcit, Sed nihil mutandum contendit Salmaf.
 ANGUËCÔMUS, a, um. [ἀγγυέκομος] Angues loco crinis habens. Ovid. 4. Met. 698. Gorgonis anguicomæ.
 ANGUËCÛLUS, [ἀγγυέκομος] dimin. ab Angui. Cic. 5. de Fin. 15. Serpere anguiculus, nare anaticulas.
 ANGUËCULA, Græce ἐφίς dicta, Ornamentum junctarum manuum apud Pollucem lib. 5. cap. 16. V. OPHIS.
 ANGUËFER, Subft. [ἀγγυέφορος] Sidus est cæleste : de quo fic Columel. lib. 11. cap. 2. Anguifer qui a Græcis dicitur ἀγγυέφορος, mane occidit, temporetem fignificat. V. ANGUËTENENS.
 ANGUËFER, a, um. Adj. Angues ferens, ut Anguifera cauda Cerberi. Sen. Herc. fur. 812.
 Anguifera domus. Stat. 2. Sylv. 2.
 Anguifera Lerna. Stat. 2. Sylv. 1. 181.
 Anguiferum caput. Prudent. Hamart. 131.
 ANGUËNÆ, æ. [ἀγγυένης] Ovid. 3. Met. 531.
 Quis furor anguigenæ, quos Mavortia, veftras Attollit mentes ? i. e. Auter. Verba funt Penthei contans de tererre Thebanos a facrificiis Bacchi celebrandis. Thebanos autem vocat Anguigenas, & prolem Mavortiam, quod a draconis dentibus, qui in tutela Martis erat, originem ducant : ut lib. 7. Met. fabulatur Ovid.
 ANGUËGENÆ. [ἀγγυένης] Populi quidam non procul ab agro Priapenfis, quos antiqui finxerunt cognationem quandam cum ferpentibus habere. Erodium enim est mares ferpentum moribus remedio esse, li eos conti-

nua attigerint, quemadmodum incantatores, ac prius livorem transfere re, poftca tumorem ac dolorem fedare. De his plura apud Strab. l. 13.
 ANGUËNEUS, Adj. [ἀγγυένης] ut, Pellis anguinea.
 Anguineus cuculler, dicitur a Columel. lib. 2. cap. 9. 8. i. e. Oblongus, & ad anguis fimilitudinem contortus. Erraticus Plinio dicitur, lib. 20. cap. 2.
 Anguineæ comæ Medufæ. Ovid. 4. Trift. 7. 11.
 Capillus Eumenidum. Catul. in Argon. 65. 193.
 ANGUËNUS, [ἀγγυένης] aliud Adj. ut, Anguina cervix. Cic. 2. de Divin. cap. 64. extr.
 Anguina vernatio, pto Pelle quam verno tempore angues exuunt. Plin. lib. 30. cap. 3.
 ANGUËNUM, Subft. Plin. lib. 29. cap. 3. Angues innumeri ætate con voluti, falivis faucium corporumque fpmis, artificio complexu glomerantur : Anguim appellatur.
 ANGUËMÂNUS, [ἀγγυέμανος] Anguimani vocati funt elephantæ : quia profobis eorum, quæ manus vocatur, in omnem partem anguim more, facile flectitur & vertitur. Lucret. lib. 5. 1302.
 Anguimanos belli docuerunt vulnera Pœni Sufferre, & magnas Martis turbare catervas.
 Idem lib. 2. 536.
 Sic uti quadrupedum cum primis esse videmus In genere anguimanos elephantos. adde Lactant. de Opif. Dei cap. 5. fub fin. V. MANUS.
 ANGUËPÊDES, [ἀγγυέπδες] a poetis dicti funt Gigantes, quafi Loripedes : propterea quod pedes tortuofos habuiffe finguntur, ficu angues fefe tortuofos faciunt. Ovid. 1. Met. 184. [Immo Anguineis pedibus febantur. V. Apolloder. l. 1. Macrobr. Sat. 1. 20. Nonni Dionyf. l. 2. a princ. de Typhæo.
 ANGUËTENENS, entis. [ἀγγυέτης] Sidus cæleste, quod & Anguifer dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 42. Atque hæc quidem a tergo : propter caput autem anguitenens,
 Quem claro prohibent ἀγγυέτης nomine Grai : Hic preffu duplici palmarum continet anguem.
 Dicitur & Serpentarius. V. Hygin. Poët. Afr. 2. 14. & 3. 13.
 ANGUËTIA, V. ANGUËTIA.
 ANGUËTIA, [γωνία] est Magnitudo in communi fectione terminorum : ut Superharicus in communi fectione linearum quibus terminatur : ut Solidus, in communi fectione fuperficierum quibus terminatur. Vide Euclid. 8. d. 1. & 11. d. 11. Angulus dicitur est (ait Varro 1. de L. L.) quod in eo locus anguftiffimus fit cujus loci is est angulus. Vel dicitur ab eo quod est ἴσος, i. e. prope : quia ex diverfo coacta, faciunt anguli formam. Feltus.
 Angulum mihi aliquid eligas provinciæ, reconditum ac derelictum. Cic. 5. Verr. & 2. in Catil. 8.
 Devius angulus. Claud. 2. de Laud. Stil. 179.
 — quis devius effe
 Angulus, aut regio, quæ non pro numine vultus Dilectos coleret.
 Extremus. Ovid. 13. Met. 883.
 Intimus. Hor. 1. Carm. 9. 22.
 Obtufus. Lucret. lib. 4. 356.
 Angulus nihil incifum habens figura. Cic. 2. de Nat. Deor. 47.
 Ad omnes literarum angulos aliquid revocare. Cic. pro Cæcin. 84.
 Anguli oculorum bini funt, uni ad nares : alteri ad tempora pertingunt. Ex Plin. lib. 11. cap. 37.
 Translate in Angulo, i. e. in Occulto effe, ut Plato in Gorgia β. ὁ β. β. β. β. β. vitam in angulo degere. Ita Cic. 1. de Orat. 13. Ut de his rebus omnibus in angulis confumendi otii caufa differant. V. Interpret. ad Actor. 26. 26.
 Pro Seceffu ufurpavit Hor. 2. Carm. 6. 14.
 Ille terrarum mihi præter omnes Angulus ridet.
 ANGELLUS, dimin. [ἀγγέλιος] Parvulus angulus. Lucret. lib. 2. 428.
 Angellis prolantibus. Quidam legunt Angulis : alii Angululis.
 ANGULARIS, Adj. [γωνιαίος] est Quod undique angulos habet, cujusmodi est Forma quadrata, aut triangularis. Cato de R. R. cap. 14. Pila ex lapide angulari. i. e. Quadrato, ut exiftimat Budæus.
 Angulares ordines. Columel. lib. 5. cap. 3. Extremos ordines, quos vocant angulares. De menfura agrorum loquitur.
 ANGULARIS, is. Valis coquinaris generis, a forma angulari fic dict. apud Apic. 5. 3. 6. & 7. 4.
 ANGULARIUS, Adj. pro Angularis. i. e. Quadratus, vel Triangularis. Procul. in l. 69. D. de contrah. empt. Rutilia Polla emit lactum Sabatenem angularium, & circa eum pedes decem. [Anguillarium. Haloand. Vid. Cellar. N. O. A. 2. 9. 2. 200.
 ANGLULO, ære. Apud Fortunat. lib. 4. Carm. Paffive Ambrosius Epist. 42. Tom. 3. Op. l. 144. de ferpente ; Tortuofis angulatur anfractibus.
 ANGULATUS, [γωνιαίος] Adj. Cic. 1. de Nat. Deor. 66. Elle corpuscula la quedam lævia, alia afpera, rotunda alia, partim autem angulata. conf. Lactant. de Ira Dei 10. 8.
 ANGULATIM, Adv. Apul. 3. Met. p. 130. Idem 9. p. 237. Sidon. 7. Epist. 9.
 ANGULATILIS, e. Auth. de Limit. Goef. p. 303. [Imo Quatuorangu latilis, voce compofita.
 ANGLÛSUS, [γωνιαίος] aliud item Adj. i. e. Plurimos habens angulos. Plin. lib. 37. cap. 12. Figura oblonga maxime probatur, deinde quæ vocatur lenticula, poftca cycloides & rotunda, angulofis minima gratia. Angulofa hædære folia rotundantur. Plin. lib. 16. cap. 23.
 Angulofa recessus maris Ægei. Plin. lib. 4. cap. 4.
 Angulofus urbis procurfus. Plin. lib. 5. cap. 10.
 ANGLÛSTUS, Adj. [ἄγλιος] ab Angulus, inquit Perottus : h. e. Arctus, quod anguli femper coarctentur : live (quod improprie dicitur) Strictus. ut, Angufta domus. Cic. 1. de Fin.
 Anguftioribus foliis herbe. Plin. lib. 13. cap. 21.
 Anguftum & Latum, contraria. Cic. 4. Acad. 92.
 Aditus angufti. Virg. 4. Georg. 35.
 Animi angufti & parvi est, amare divitias. Cic. 1. Off. 68.
 Animi angufti & demiffi est, triumphum honorem contemnerre. Cic. in Pifon. Aqua angufta. Ovid. 3. Trift. 10. 42. de Freto.
 Clavus anguftus, Equæftris ordinis erat : ut, Latus clavus Senatorii : quod

quod sic confirmat Lampridius in Alex. c. 27. Tum satis esse confirmat, ut Equites Romani a Senatoribus clavi qualitate differerentur. Addam & Patereuli testimonium de Mæcenate, qui in Equestri ordine semper manit, sic ferocitatis, Quippe vixit angustulo clavo pene contentus, nec majora se quicquam potuit, sed non tam optavit. l. 2. c. 88. V. mox ANGUSTICLAVIUS & infra CLAVUS.

Dies angusta. Stat. 1. Theb.
Differentia angusta. Plin. lib. 21. cap. 5.
Disputationibus angustis & concisis illigari. Cic. 2. de Orat. 61.
Fauces angustissime. Cæf. 1. Bell. Civil. 25.
Habenis angustis equum compescere. Tibull. lib. 1. 4. 11.
Interrogantibus angustis pungere. Cic. 4. de Fin. 7.
Littus angustum. Virg. 3. Æn. 419.
Mensa. Sen. Thyeft. 5. Tutusque mensa capitur angusta cibus.
Nox. Ovid. 3. Amor. 7. 25.
Odoris angusti rofa. Plin. lib. 21. cap. 4. i. e. non late se spargentis.
Oratio angusta. V. COLLATO.
Pauperies angusta. Hor. 3. Carm. 2. 1.

Angustam, amici, pauperiem pati
Robustus acri militia puer
Condifcat.

Pace angusta frui. Ovid. 2. de Ponto, 5. 18. emend. codd. Angusta.
Pectore angusto ingentes animos versant apes, ait Virg. 4. Georg. 83.
Rebus angustis. Hor. 2. Carm. 10. 21. i. e. Adversis.
Rebus angustis animofus atque
Fortis appare.

Saxum angustius. Lucan. lib. 8. 862.
Semite angustissime. Cic. 2. de Lege Agr. 65.
Temporis angusti mansit concordia discors. Lucan. lib. 1. 98.
Umbra imani angustissimum. Plin. lib. 2. cap. 11.
Adducere in angustum. Cic. de Amicit. 20. Contracta res & adducta in angustum.

Claudi in angustum. Ovid. 13. Met. 407.
Concludi in parvum & angustum locum. Cic. 1. Off. 53.
Contrahere, in angustumque concludere perturbaciones animi. Cic. 4. Acad.

In angustum oppido nunc meæ coguntur copiæ. Ter. Heaut. 4. 2. 2.
Tenuari in angustum subtilitatem venas, adeo ut sanguis penetrare non possit, tradit Plin. lib. 11. cap. 37.
In angustum venire. Cic. pro Planc. 54.
In angusto noxa est. Cæf. lib. 8. cap. 4. Si in angusto noxa est, duo: si laevis patet, tria.

Angusta viarum. Virg. 2. Æn. 332. Ubi Servius, Angusta viarum, Vicos angustos: ut est, Et strata viarum. Tacit. 4. Hist. 35. Qui pontes & viarum angusta insiderent.

Angustus, pro Paupere: ut Legatarius angustus, in l. penult. D. de Ufu habitatione.

ANGUSTE, Adv. Arcte: five (ut ita dicam) Strictè: ut Anguste federe, apud Macrob. 2. Saturn. 3.
Angustius diffunduntur radices. h. e. Minus late diffunduntur. Varro 1. de R. R. cap. 37.

Anguste uti aliqua re. Cæf. 3. Bell. Civil. 16. Ad rem frumentariam expediendam, qua anguste utebatur.
Anguste scriptum. i. e. Tenuiter, arcte, exiliter: cui contraria sunt, Late, diffuse, copiose. Cic. pro Muren.
Brevius & angustius concludere; cui contrarium est, Uberius & fufius disputare. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Anguste & exiliter dicere, est Atticorum. Cic. de Clar. Orat. 288.
Preffe & anguste rem definire. Cic. in Orat. 117.
Angustius pabulari, est Minus habere spatii locorum ad pabulandum: veluti quum milites ita premuntur ab hostibus, ut late pabulatum ire non liceat. Cæf. 1. Bell. Civil. 59.

Ut angustissime Pompeium contineret. i. e. Uteum premeret atque arctaret intra angustos limites. Cæf. 3. Bell. Civil. 45.

ANGUSTICLAVIUS, Dignitatis nomen, Equestri ordini conveniens: ut Laticlavus Senatorio. Hinc patrem suum tribunum angusticlavium fuisse Othoniano bello Suetonius dicit, Oth. cap. 10. V. CLAVUS & paulo supra in ANGUSTUS.

ANGUSTO, [ἀγύστω] Ære. Angustum seu Arcum facere. Lucan. l. 5. 233.
Qua maris angusta fauces saxosa Carifos. Sen. in Confolat. ad Albinum. Si desiderabit fervorum turbani, quæ domum quanvis magnam angustet.

ANGUSTANS, [ἀγύστων] atus, & andus. Partic. Catul. Argon. 65. 357.
Cujus iter caelis angustans corporum acervis. Cic. in Somn. Scip. 16.
Omnis enim terra quæ colitur a vobis, angustata verricibus, lateribus laticior. Plin. lib. 17. cap. 8. Puteis ore angustatis. Sen. de Tranquil. vite, lib. 1. cap. 8. Angustanda certe patrimonium sunt, ut minus ad injurias fortunæ sinus expositi.

ANGUSTIA, æ. [ἀγύστια, στενοχωρία] frequentius pl. ANGUSTIÆ, arum. Sunt Loca adeo angusta & difficilia, ut vix transiri queant: quales sunt vix in quibusdam montibus. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 49. Castra angustis viarum quam maxime potest, contrahit.
Angustia locorum. Ulp. l. 2. §. ult. D. Quemad. testam. aperiant.
Angustia orationis. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Angustia autem conclusæ orationis non facile se ipsa tutatur.

Angustia ærarii, Quum pauca admodum pecunia esset in ærario. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Sic, Angustia pecuniæ publicæ, Idem 12. Fam. 29.
Rei familiaris angustia. Cic. in Partit. 112.

Ex suis angustis, alterius sustentare tenuitatem. Cic. 16. Fam. 21.
Pectoris angustia. Cic. in Pison. 24. Magnum nomen est, magna species, magna dignitas, magna majestas Consulis: non capiunt angustia pectoris tui, non recipit levitas ista, non egestas animi, non infirmitas ingenii sustinet, non insolentia rerum secundarum tantam personam tam gravem, tam severam.

Angustia & fauces. Cic. 2. de Lege Agr. 26. In angustis atque faucibus Græciæ Corinthus est posita. Isthmi periphralis.
Angustie temporum, Ubi difficulta, & quasi maligna sunt tempora aut propter bella, aut famem & rerum penuriam, aliudve incommodorum genus. Cic. 1. de Orat. 3. Sed tamen in his vel asperitibus rerum, vel angustis temporis, obsequat studiis nostris. Idem 3. Verr. 148. Diem

præstituit operi faciundo Calend. Decemb. locat circiter Idus Septemb. angustis temporis excluduntur omnes. Hoc ad temporis brevitatem referendum.

Angustia temporis, dicitur etiam singulariter. Paul. in l. Non enim. D. ex quib. caus. major.
Verborum angustia. Cic. pro Cæcin. 84. Et me ex hoc (ut ita dicam) campo æquitas: ad istas verborum angustias, & ad omnes literarum angulos revocas.

Anustia etiam dicuntur, Quum quis tantis difficultatibus premitur, ut nesciat quo se vertere debeat. Cic. de Fato 17. Angustis urgeri.
Adductus in summas angustias. Cic. pro Quint. 19.
Angustia videtur dictum pro Angore a Vespico. V. in FAMILIARIS. H. St.

ANGUSTITAS, [ἀγύστια] Vetustum nomen pro Angustis. Accius Alpheisibœa, Sed angustitatem inclusam ac faxis squalidam. Idem in Pæona, Saxum id facit angustitatem. Nonius 2. 38.

A N H

ANHÆLO, [ἀνῆλω, ἰσχυρία] Ære. ex Am & Halo compos. m in n mutata. Est quum ex cursu, aut alio quovis labore vehementi, crebris quasi singulis spiratur ac respiratur. Columel. lib. 2. cap. 3. Sed ante ad præsepia boves relegari non expedit, quam sudare atque anhelare desierint. Ovid. de Rem. Amor. 394.

Principio clivi nolter anhelat equus.
Anhelare, pro Emittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans. De Capri-corno loquitur.

Annis anhelat vapore. Plin. lib. 5. cap. 9. Phialam appellari fontem ejus, mergique in cuniculos ipsi annem, vapere anhelantem, fumidus cautibus ubi conditur.

Anhelans campus. Stat. 11. Theb. 17.
— & anhelantem cælesti sulphure campum. h. e. Odoris vaporem sulphurei exhalantem post vibratum e caelo fulmen. Virg. 5. Æn. 254. Acer anhelanti similis.

Anhelare prælium. h. e. Anhelatum ducere frequentiore præ lassitudine contracta in prælio. Stat. 11. Theb. 7. de Jove,
— Phlegræ fessus anhelat

Prælia, & Encelodo fumantem imprederit Ætnam.
Anhelare scelus, per translationem. Cic. 2. in Catil. 1. Tandem aliquando, Quirites, Catilinam furentem audacia, scelus anhelantem, pestem patriæ nefarie molientem, &c. h. e. Ad scelus omni conatu aspirantem. Author ad Herenn. lib. 4. 68. Anhelans ex infimo pectore crudelitatem.

ANHÆLATUS, Partic. Ovid. 12. Epist. 15.
Iffet anhelatos non præmedicatus ad ignes.
Anhelata verba. Cic. 3. de Orat. 38. Nolo exprimi literas putidius, nolo obscari negligentius, nolo verba exiliter exanimata exire, nolo inflata & anhelata gravius. Sil. lib. 14. 380.

ANHÆLANTER, Adv. Cum anhelitu; item Festinanter, cupide. Amnian. 16. 15. (Valef. 10.) Anhelanter avido flatu. ita Lindenbrogius alique legunt.

ANHÆLATOR, Æris. m. [ἀνῆλωτής] Suspiciosus: quod vitium consistit in spirandi difficultate. Plin. lib. 22. cap. 23. Anhelatoribus, & in usui vetusta cum porro ex aceto datur.

ANHÆLATIO, Æris. f. [ἀνῆλωσις] Spirandi difficultas. Plin. l. 21. c. 21. Prodest & orthopnoicis, & anhelationi. Idem lib. 23. cap. 1. Anhelationibus, luxatis, in fuccida lana impositum. V. Harduin.

ANHÆLITUS, Æs. m. [ἀνῆλωσις] Ipse spiritus anxie actus.
Æger anhelitus. Virg. 5. Æn. 432.
— vastos quatit æger anhelitus artus.

Aridus. Ovid. 10. Met. 663.
Aridus a lassio veniebat anhelitus ore.
Creber. Virg. 5. Æn. 109. — tum creber anhelitus artus Aridaque ora quatit.

Sublimis. Hor. 1. Carm. 15. 31. Sublimi fugies mollis anhelitus.
Captare anhelitum. Ovid. 4. Met. 72.
Movere anhelitus. Cic. 1. Off. 131. Ne in festinationibus suscipiamus nimias celeritates: quæ quum sunt, anhelitus moventur, vultus mutantur.

Recipere anhelitum. Plaut. Epid. 2. 2. 21.
Reddere & recipere anhelitum. Plin. lib. 9. cap. 7. Nec piscium branchias habentes, anhelitum reddere, ac per vices recipere exillitum.
Anhelitus terrarum, Spiritus vehementer impulsus. Cic. 1. de Divin. 114. Credo etiam anhelitus quosdam fuisse terrarum, quibus inflata mentes, oracula funderent.

Anhelitus vini, Spiritus foetidus, crebro eructatus ex nimia vini potatione. Cic. Post red. in Senat. 15. Non te illius unguentorum odor, non vini anhelitus, non frons calamitris notata vestigiis, in eam cognitionem adducebat?

ANHÆLUS, Adj. [ἀνῆλωτός] Quicquid anhelat. Virg. 2. Georg. 135.
— & fenibus mendicantur anhelitus. i. e. Suspiciosus. Idem 12. Æn. 790. — Martis anhelus. i. e. Belli, quod anhelus five anhelantes facit. Idem 1. Georg. 250.

Nosque ubi primus equis oriens afflavit anhelus. Ubi Servius;
Anhelus, Cursu anhelantibus.
Febres anhela. Ovid. 1. de Ponto, 10. 5.
Sitis anhela. Lucret. lb. 4. 873.

Tullis anhela agros quatit lues. Virg. 3. Georg. 497.
ANHÏDROS, l. m. [ἀνῆδρος] Herba, notiori nomine Narcissus. Apul. de Herb. cap. 55. In Lugd. cod. Anæydros editum.

A N I

ANIATROLOGËTOS, [ἀνιατρολόγητος] dicitur Rationis medicæ imperitus. Vitruvius, Neque vero debet, nec potest architectus esse grammaticus velut Aristarchus, sed non agrarumque: nec musicus ut Aristoxenus, sed non amufos: nec pictor ut Apelles, sed graphidos non imperitus: nec plastes quemadmodum Myron seu Polyctetus, sed rationis plasticæ non ignarus: nec denuo medicus ut Hippocrates, sed non aniatrologetos: nec in cæteris doctrinis singulariter excellens, sed in his non imperitus. Ex Budæo. V. Baldi Lex. Vitruv. p. 8.

ANICĒTUM, i. V. ANISUM.

ANICHIA, [Ἀνίχια] Oppidum est Græciæ juxta Cephissum amnem. Plin. lib. 4. cap. 7. [Sic extat in corruptis Plinii codd. Sed vera lectio Anchoa. V. Hard.

ANICIUS, ii. m. Nom. gent. Rom. Hujus nominis plures claruit ex Cicerone alisque conflat. In his Anicius Ædilis curulis de quo Plin. 33. 1.

ANICIANUS, a, um. Adj. ut Aniciana lapidicina. Plin. 36. 22. Aniciana lectica. Cic. 2. Q. frat. 10. Aniciana pyra. Columel. 1. 5. c. 10.

ANICULA, ANICULARIS. V. ANUS.

ANIEN, V. ANIO.

ANIENSIS Tribus. Cic. pro Planc. 54. Et 8. Fam. 9. V. TRIBUS.

ANIENUS Deus, qui Anieni præest, ut Tiberinus qui Tiberi. Stat. 1. Sylv. 1. 70.

Illis ipse antris Anienus fonte relicto

Nocte sub arcana glaucos extulit amictus.

Sicenim legendum

cenest Turnebus, non Anieni, neque Anien.

ANIGRIADES vel potius Anigrides Nymphæ, [Ἀνιγρίδης νύμφαι] ab Anigro flumine nuncupate, test. Strab. & Paulan. in Eliac. Anigrædam nympharum in Samico specus fuit, hauri procul a flumine Anigro, in quem ingressi vitiligibibus laborantes, hujusmodique cæteris morbis, si nymphis his sacra sponsondis, Anigrumque fluvium innataissent, sanabantur. De his plura apud Pausan. V.

ANIGRUS, [Ἀνιγρὺς] Fluvius Theſſaliæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati laverunt vulnera sua: quamobrem quum primo habuisset aquas dulces atque potabiles, habuit postea fœtidas atque turpes. Pausan. 1. c. Ovid. 15. Met. 282.

ANILIS, ANILITAS, ANILIFER. V. ANUS.

ANÍMA, [ψυχή, πνεῦμα] ut ait Nonius, est secundum consuetudinem, Spiritus quo vivimus. Virg. 4. Georg. 238.

— animasque in vulnere ponunt. Idem Nonius alio loco,

Animus, est quo sapimus: Anima, qua vivimus. Accius Epigon. Sapiamus animo, scimus animam: sine animo anima est debilis. Cic. 1. Tusc. 19. Animam autem alii animam, ut fere nostri declarant nominari; nam & Agere animam, & Effare dicimus: & Animofos, & Bene animatos, & Ex animi sententia. Ipse autem Animus ab Anima dictus est.

Anima, dicta est a nomine Græco ἄνιμος, i. e. Ventus. Putabant enim nonnulli veteres Animum nihil aliud esse quam ventum. Lamin. Philoſophorum doctrinas de anima V. in Lex. Piticæ.

Animam, pro Animæ; antiqua diæresis, frequens Lucretio.

Animam dum aggro est, ipse esse dicitur. Cic. 9. Att. 12.

Anima purpurea. Virg. 9. Æn. 349. Purpuream vomit ille animam.

Ubi Servius, Purpuream, secundum eos qui animam dicunt esse sanguinem.

Recens, i. e. Quæ nunc primum exiit e corpore. Ovid. 15. Met. 846.

Curvæ animæ. Perf. 2. Sat. 61.

O curvæ in terras animæ, & cœlestium inanes!

Vivax anima, Quæ difficulter e corpore discedit. Ovid. 12. Met. 508.

Anima pro Vita ut plurimum accipitur. Juv. 8. Sat. 83.

Summum crede nefas animam præferre pudori. de testibus loquitur. Sallust. in Catil. Denique quid reliqui habemus præter miseram animam?

Animam absumere letho. Virg. 3. Æn. 654.

Animam hanc accipite. Virg. 4. Æn. 652.

Adimere alicui animam, pro Occidere. Plaut. Mil. 3. 1. 137.

Agere, pro Mori. Cic. 8. Fam. 13.

Amittere, Mori. Author ad Herenn. lib. 4.

Anima avellitur infans. Stat. 5. Sylv. 5. 9.

Auferre animam alicui, Occidere. Virg. 9. Æn. 443.

Carere anima. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Carent morte animæ. Ovid. 15. Met. 158.

Claudit animam dolor. Lucan. lib. 8. 59. h. e. Interclaudit anhelitum.

Claudere animam laqueo. Ovid. 7. Met. 604. h. e. Strangulare.

Colligere in orbem æternos. Lucan. lib. 9. 9.

Concedere alicui, Sinere eum vivere. Ovid. 5. Met. 222.

Condere sepulcro. Virg. 3. Æn. 67.

Crede animam non uni morti. Lucan. lib. 3. 751. h. e. Non esse contentum uno genere mortis. Gladio enim transfixus in mare etiam se præcipitem dedit.

Dare. Virg. 4. Georg. 204.

Diffunditur anima e corpore dissoluto, quemadmodum humor e vase quassato. Lucret. lib. 3. 438.

Dimissa anima, corpus caret undique sensu. Lucret. lib. 3. 357.

Divisitque animam. Lucan. lib. 3. 591.

Ducere de cœlo. Cic. pro Rosc. Amer. 72.

Edere. Cic. pro Sext. 83.

Effare. Cic. pro Milon. 49.

Effringere. Sen. OEth. 11.

Effundere. Virg. 1. Æn. 98.

Eliidere. Ovid. 12. Met. 508.

Eripere alicui. Ovid. 6. Met. 540.

Exhalare. Ovid. 6. Met. 247.

Expellere. Ovid. ibid. 618.

Expirare. Ovid. 5. Met. 106.

Exprimere. Sen. OEdip. 4.

Extinguere alicui. Ter. Adel. 3. 2. 16.

Exturbare. Ovid. 15. Met. 175.

Exuere. Ovid. 14. Met. 777.

Ferire. Lucret. lib. 4. 885.

Finire. Ovid. 7. Met. 591.

Fundere. Lucret. 3.

Inspirare animam dicitur Deus. Lucan. lib. 7. 769.

Interclusa anima, creditus est mortalitatem explevisse. Tac. lib. 6. 50. de Tiberio.

Lingebant dulces animas. Virg. 3. Æn. 140.

Mittere, pro Mori. Lucret. lib. 6. 1272.

Mittere sub tartara. Virg. 4. Æn. 243.

Nasci animas cum corporibus, & item cum corporibus extinguí, putabant Epicurei. Lactant. de Opific. Dei, cap. 4.

Negotiantur medici animas nostras. Cato apud Plin. lib. 29. cap. 1. Nec dubium est, omnes istos famam novitate aliqua accupantes, animas nostras negotiari.

Objectare periculis. Virg. 12. Æn. 230.

Profundere per vulnera. Ovid. 1. Epist. Sabin. 77.

Projicere. Virg. 6. Æn. 436.

Reddere animas ademptas dicitur Æculapius; i. e. Vitæ restituere.

Ovid. 2. Met. 644.

Relinquam animam potius, quam illas deferam. Ter. Adel. 3. 4. 52.

Refumere. Sen. OEth. 1.

Seducere artus ab anima dicitur mors. Virg. 4. Æn. 385.

Singulare animam. Stat. 5. Theb.

— possitque patrum super ora gementum

Semineces pueri, trepidas in limine vitæ Singulant animas.

Spollare ferro animam. Sil. lib. 13.

Subducere morti. Ovid. 1. Trist. 3. 129.

Tradere funeri. Sen. Troad. 5.

Trahere. Tacit. 1. Ann. 42. Meque precariam animam inter infensos trahere.

Animam debet. Ter. Phorm. 4. 3. 56. Quid si animam debet? Donatus proverbium esse admonet de eo qui immo dico aere alieno teneatur, ut plus quam omnes facultates debeat, ac denique seipsum debeat. Sic Erasmus.

Animæ plur. i. e. Homines. Cic. 16. Fam. 14. Vos meæ charissimæ animæ quam sapissime ad me scribite. Hor. 1. Serm. 5. 41.

— animæ, quales, neque candidiores

Terra tulit, &c. Sic loquuntur Græci, ψυχῆς. Laminus.

Animæ meæ pars, five Animæ meæ dimidium. Sic dicimus de illis quo privato quodam & singulari amore prosequimur. Hor. 2. Carm. 17. 5.

Ah, te meæ si partem animæ rapit

Maturior vis, quid moror altera?

Anima, Halitus oris, five spiritus. Virg. 2. Georg. 134.

— animas & olentia Medi

Ora fovent illo, & fenibus medicantur anhelis. Plaut. Aſtr. 5. 2. 44. An fœcet anima uxori tuæ? Ter. Phorm. 5. 6. 28. Animam compressi, aurem admovi.

Animam puram conservare. Cic. 5. Verr. 139. Quæ non modo animum integrum, sed ne animam quidem puram conservare potuisset. Nota anhelitum Verri fuisse putidum.

Spiritus & anima. Cic. 1. de Orat. 261. Deinde quum spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima est assequutus, ut, &c.

Interclusio animæ, atque angustia spiritus atulerunt clausulas, atque interpuncta verborum. Cic. 3. de Orat. 179.

Attrahens atque reddens animam pulmo spirandi officina. Plin. lib. 11.

Animam tenere, Spiritum continere. Retenit sibi halitus. Ovid. 1. Fast. 425.

Surgit amans: animamque tenens, vestigia furtim

Suspensio digitis fert taciturna gradu.

Animam putei, pro Aqua. Plaut. Amph. 2. 2. 41. Ni ego illi puteo, si oculo, animam omnem intertraxero. Fortasse pro Halitu & vapore procedente ex puteo. Nam si pro Aqua, Plautinum certe, & nimis dure figuratum est.

Si Plautinum, tanto magis illi convenit, ideo amplectenda hæc explicatio.

H. St.

Anima, Ventus: ut, Anima follis. Plaut. Aul. 2. 4. 26. Lucret. 1. 5. 237.

Animæ aurarum leves. Et apud Hor. 4. Carm. 12. 2.

Impellunt animæ lineæ Thraciæ. Usitatum poetis est (ait Acron)

animas flatus ventorum dicere: ut Virg. 8. Æn. 403.

Quantum ignes animæque valent. h. e. Veni, Servius.

Animas secundas prece quærere. i. e. Ventos propitios. Lucret. 1. 5. 1220.

Anima, Aer. Varr. de R. R. cap. 4. ex Ennio, Aqua, terra, anima & sol.

Virg. 6. Ecl. 31.

Nanque caneabat, uti magnum per inane coacta

Semina, terrarumque, animæque, marisque fuissent. Servius.

Varro, Anima ut conclusa in vesica, quando est arcte ligata, si perculeris, aera reddit. Lucret. lib. 6. 129.

— plena animæ vesicula parva.

Animas, pro Corporibus posuit Virg. 11. Æn. 24.

Itē (ait) egregias animas, qua sanguine nobis

Muneribus.

Hanc patriam pepererit suo: decore supremis

In quo etiam hoc unum est, quod patriam posuit pro Regione, vel Terra, cum patria sit civitas vel urbs parentum. Nonius.

Animam pro Animali quovis usurpavit. Lactant. 3. 8. Ab hisne igitur præcepta vivendi petemus, qui hoc idem sentiunt quod animæ rationis expertes. De Aristippo loquitur & similibus qui summum hominis bonum in corporis voluptate ponebant.

Goelenius, lib. 3. Controv. & Schol. Gram. p. 55. dat. & abl. plur. Animabus, Ciceronianum esse negat: Itatenim Cic. 14. Fam. 14. Tullius Terentiæ & Pater Tullio, duabus animis suis. V. Voff. de Anal. 2. 4.

ANIMŪLA, æ. dimin. [ψυχῆτιος] Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. In unius mulierculæ animula si jactura facta est, tantopere commoveris? De filia Ciceronis mortua. Cic. 9. Att. 7. Quæ mihi quiddam quasi animulæ restillarunt, ex conj. Lamb. nam codd. valde inquinati. Spartian. in Vita Hadrian. Imp. cap. 25. Animula vagula, blandula, &c.

ANIMAL, Ælis. n. [ζῷον] ab Anima est: & est (ut philosophi definiunt)

Substantia animata sensibilis. Plin. lib. 10. cap. 63. Bipedium solus homo animal gignit. Ovid. 1. Met. 84.

Pronaque quum p̄scelent animalia cætera terram,

Os homini sublime dedit, cœlumque tueri Jusfit.

ANIMANS in eodem, ponendum convenit sub eadem radice, sub qua &

Animal. H. St.

Animal providum & sagax, homo. Cic. 1. de Legib. 22.

Deus animal unum aspectabile, in quo omnia animalia continentur, efficit. Cic. de Univ. 9. de mundo loquitur.

Unum animal est Alexander. V. UNUS.

ANIMALIS, e. Adj. [ψυχικός] Quod est ex animali, aut quod habet animam. Lucret. lib. 1. 127.

Unde animalis genus generatim in lumina vitæ

Redducit Venus.

Animalia corpora. Lucret. lib. 2. 726.

Animalis dii. Servius in Æn. ex Labeone: Labeo in libris qui appellantur de Diis animalibus, ait esse quædam sacra, quibus animæ humana vertan-

vertantur in deos, qui appellantur Animales, quod de animis fiant. Hi autem sunt Dii penares & viales. conf. Herald. ad Arnob. p. 164. Salmat. Exerc. Plin. p. 64. Kirchman. de Fun. Rom. 4. 13. & Lex. Pitific.

Holzia animalis, dicebatur, quod eius anima tantum faceretur, opponiturque Consultatorie. V. Macrob. l. 3. cap. 5. & Lex. Pitific.

Intelligentia. Cic. 4. Acad. 119. Erit enim perfectam etiam solem, lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse: quod quædam animalis intelligentia per omnia permeat & transeat.

Animalis res, cuius contrarium est Inanimatum. Quintil. lib. 3. 17. Animales, Spirabiles. Cic. 1. Tusc. 40. de Animis: Sive illi sint animales, id est Spirabiles, sive ignei.

Spiritus. Plin. lib. 8. cap. 42. Equas Favonio flante oberfatas, animalem concipere spiritum: idque partum heri.

Animalis sonus. Cic. 2. de Divin. 133.

Animalia vincula, pro Nervis. Cic. de Univerf. 20.

ANIMALCULUM, i. [Ζαίδιον] dimin. Parvum animal. Erasim. in Proverb. Ut herba foliitalis: De ephemero animalculo nobis alias dictum est. Voffius de Vitis L.S. 3. 1. mavult cum Clasticis scriptoribus Belsiota, vel in ratione præditis Homulium. Ipse tamen sæpe hac voce usus est, ut de Idol. lib. 4. cap. 72. & 6. 4. Alique recentiorum, viz. Salmat. in Solin. f. 177. Freinshem. Suppl. Liv. 90. 1. [Adjectiva in *alis*, e. Deminutiva non habent. *Animal* autem per apocopen, pro *Animale*, *is*. unde & n. g. fervat.

ANIMALITER. Adv. August. 1. Retract. cap. ult. n. 67.

ANIMABILIS, V. ANIMUS.

ANIMADVERTO, ti, sum, [διανοω, ἰσχυρίζομαι, σκοπέω, φρεσίζω] Ære. est Animum ad rem aliquam advertere, aspiciere: h. e. De improvise quippiam intueri. Unde pro Considerare, curare, observare, & advertere ponitur. Plaut. Animadverto hominem subalbidum, tremulum. i. e. Aspicio. Cic. 1. de Divin. 79. Experrecta nutrix animadvertit puerum dormientem circumplexum serpentis amplexu.

Animadvertere rem aliquam, Curare, observare. Ter. Phorm. 3. 1. 3. Cic. 8. Att. 19. Non enim pro tua prudentia deinde illud solum animadvertere.

Curare & animadvertere. Cic. 1. de Nat. Deor. 3. Nec omnino curant, nec quid agamus animadvertunt.

Attendere & animadvertere. Cic. 1. in Catil. 20. Quid est, Catilina, ecquid attendis? ecquid animadvertis horum silentium?

Cognoscere & animadvertere. Cic. 1. de Nat. Deor. 14. Sed ut adfint, cognoscant, animadvertant.

Vigilare & animadvertere. Cic. 6. Att. 1. Deinde me obsecras amantissime, ne obliviscar vigilare, & ut animadvertam quæ fiant.

Animadvertere & asfirmare aliquid. Liv. in præf.

Animadvertere, Attendere, attentum esse ad audiendum spectandumque. Ter. prol. Eun. 44. Cum silentio animadvertite.

Animadvertitur in. Cic. de Amicit. 27. Quod quidem quale sit, etiam in beltiis animadverti potest.

Animadvertuntur fues a facie, & progenie, & regione cœli. i. e. Considerantur. Varro 2. de R. R. cap. 4.

Inter Intelligere & Animadvertere: Intelligitur aliquid argumentis: Animadvertitur sensibus præsentis animo utentibus. Plerumque enim advertimus rem aliquam oculis, ab quoque sensu corporis, abque animi intentione. Afcenius.

Animadvertere, & discernere. Cic. 3. Fam. 5. Animadverti enim & didici est tuis literis, &c.

Animadvertere in aliq. [ἀναλαβῶ] est Punire: sed cum hac differentia, quod Punire, est quorumcumque, sine iure, sine injuria: Animadvertere, est ejus qui in alterum habet potestatem ordine ac rite: i. e. Cum animadvertione puniendi: sed hoc proprie refertur ad personas Animadverto pro Intueor, & personam, & rem dicimus. Hæc Valla lib. 3. c. 69. V. Lex. Pitific. Cic. 5. Verr. 110. Potestas erat isti homini integro atque innocenti data, ut in Apronium quum animadvertisset, sese gravissima levaret infamia.

Animadvertere injuriam, facinus, peccatum. Ter. And. 1. 1. 129. Ea primum ab illo animadvertenda injuria est. Ubi Donatus, Nota participium a passivo. Animadvertenda, castiganda, vindicanda est.

Facinus animadvertendum. Ter. And. 4. 5. 28.

Peccata. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Atque ea sunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur. Utrum observanda, an puniendae? nam hic utroque modo potest intelligi.

Animadvertere gladio in aliquem. Ulpian. in l. 1. aut damnnum. D. de poenis. Vita admitur: ut puta si damnatur aliquis, ut gladio in eum animadvertatur, sed animadverti gladio oportet, non securi, vel telo, vel fuste, vel laqueo.

Verberibus in aliquem. Sallust. in Catil. cap. 51.

Ultimo supplicio animadvertendum est in feros, qui spadones fecerint. Ulpian. in l. 4. D. ad leg. Corn. de sicariis.

Animadvertere, absolute positum. Cic. 3. Verr. 44. In Achaia magistratum Sicyoninum nummos poscit: ne sit hoc crimen in Verrem, fecerunt alii. Quum ille non daret, animadvertit.

ANIMADVERSIO, ðnis, f. Consideratio & judicium: ut, Res animadversione digna. Cic. 1. de Fin. 30. Interesse enim inter argumentum conclusionemque rationis, & inter medicorem animadversionem atque admonitionem: altera, occulta quædam & quasi involuta aperiri, altera prompta & aperta indicari.

Animadversio, pro Studio. Cic. pro Arch. 16. Et si ex his studiis delectatio sola peteretur, tamen (ut opinor) hanc animadversionem humanissimam atque liberalissimam judicaretis. Budeus.

Notata nature, atque animadversio peperit artem. Cic. in Orat. 183.

Excitare animadversionem. Cic. 1. Off. 103. Ex quibus illud intelligitur, appetitus omnes contrahendos sedandosque esse, excitandamque animadversionem & diligentiam, ut nequid temere ac fortuito, inconsiderate negligentemque agamus.

Animadversio, Punicio, [ἀπολασνῆ] ut, Animadversio in sceleratos servos. Cic. 1. Philipp. 5. Idem 3. Verr. 55. Improbum, sed non inauditum genus animadversionis videte.

Animadversio & castigatio. Cic. 1. Off. 88. Omnis autem animadversio & castigatio contumelia vacare debet.

Extraordinaria animadversio temeritatem aliorum coercere. Ulp. l. ult. D. de Furt.

Si quid erit quod majorem animadversionem exigat. Venuleius l. Si quid erit, D. de Offic. Proconf. Hæc autem gravior & major animadversio, est puniatio infamie.

Nocentes qui duriore animadversione indigent. Modestini. l. Custodias. D. de public. judicis.

Graviores animadversione indigent. Ulpian. in l. 1. D. de Offic. Praefect. Urb. Capituli animadversione puniri. Justin. sub fin. Inti.

Animadversionem & supplicium remittere alicui. Cic. 5. Fam. 10.

Animadversionem effugere. Cic. in Orat. 195.

Animadversio pro Multa & condemnatione, ut interpretatur Eudæus. Cic. pro Cluent. 129. Majores nostri nunquam iudicium nominaverunt, neque perinde ut rem judicatum observaverunt animadversionem & auctoritatem censoriam. V. Lex. Pitific. in voce.

ANIMADVERSUS, Partic. [διανοωνδῶς] Perfectus, cognitus, intellectus. Cæf. 8. Bell. Gall. 77. Hac re animadversus, Cæsar jubet signa converti. Virg. 3. Georg. 123. His animadversis. i. e. Cognitis, intellectis.

Animadversus ac notata a peritis. Cic. 1. de Orat. 109.

Animadversus flagitia. i. e. Punita. Sueton. in Neron. cap. 16. Multa sub eo & animadversis severa, & coercita.

Animadversus, Qui supplicio affectus est. Paulus l. ult. D. de cadav. puni. Corpora animadversorum quibuslibet potentibus, ad sepulcrum danda sunt. i. e. Supplicio affectorum.

ANIMADVERSOR, ðris, m. [διανοωνδῶς] Observator. i. e. Qui diligentem considerat, & expendit ut aliquid sciat, cognoscit, & discernat. Cic. 1. Off. 146. Itaque, ut in fidibus multorum aures vel minima festinant: sic nos, si acres ac diligentes esse volumus, animadversoresque vitiorum, magna sæpe intelligentem esse parvis.

ANIMADVERSUS, ðis, m. Lamprid. in Sever. cap. 75. In animadversibus asper. V. Salmat. in H. A. p. 205.

ANIMAL, V. ANIMA.

ANIMANS, V. Animare in ANIMUS.

ANIMATIO, ANIMATUS, V. Animo in ANIMUS.

ANIMO, as; ANIMOSUS, V. ANIMUS.

ANIMULA, V. ANIMA.

ANIMULUS, V. ANIMUS.

ANIMUS, i. [ψυχή, θυμός, ἴσως] V. ANIMA. Animus, (teste Servio) consilii est: Anima, vitæ. Sallust. Catil. cap. 51. Haud facile animus verum providet, ubi illa officunt. Ter. Adel. 4. 5. 21. Animo male est. Ibid. 4. 4. 3. Animus timore obstupuit.

Animus, pro Anima, fere a Cicerone dicitur, ut in Catone, Qui si in hoc erro, quod animos immortales credam, libenter erro.

Immo hac in re utrumque dicitur. H. St. Animum vel Animam cum multis Verbis ἀναλόγως dicere possumus, at non & Animam accendere, incendere, inflammare, ut dicitur Animum accendere &c. Idem. [Immo cum paucissimis verbis promiscue utimur. conf. utriusque v. exempla.

Animus, pro Memoria. Virg. 9. Ecl. 51.

Omnia fert ætas, animum quoque. Servius. Ubi notas vide Jac. Pontani f. 200.

Animi, pro Cogitationibus. Plaut. Epid. 1. 1. 43. Quot illic homo animos habet? Ter. Heaut. 3. 3. 9. Novi ego amantium animos, advertunt graviter que non censent.

Animus, Voluntas. Ter. And. 1. 1. 137. Mala mens, malus animus. Id. Heaut. 1. 2. 15. Timet omnia: patris iram, & animum amice se erga ut sit sue.

Animus ac voluntas. Cic. 7. Verr. 181. Ita dissident a nobis animo ac voluntate. Animus, hic ad appetitum refertur: Voluntas ad rationem.

Statutum cum animo ac deliberatum habere. V. DELIBERARE. Apud animum meum V. APUD. Animo & spe confidere. V. Confidere animo infra. Videndum, quo animo quis illud fecerit, Benevolens, an Invenio aut Insesto. V. BENE V. INFEN. INFEST. Vulgo Ee intentione. Facile animo gratificandi uti. V. item Sic animatus, Hoc animo in nos esse. Habere in animo, i. e. Proponere V. HABEO. H. St.

Ægrotatio animi. V. Ægrotatio, in ÆGER.

Ælius animi. V. ÆSTUS.

Amplitudo animi, & quasi quædam exaggeratio quam altissima. Cic. 2. Tusc. 64.

Ardor animi confedit. V. ARDEO.

Ardor animi lacrymas succavert. Ovid. 8. Met. 469.

Aperitatem animi five animæ dulciore succo mitigari. Plin. l. 22. c. 24.

Candor animi. Ovid. 3. Trist. 6. 7.

Commorio animi. Cic. 4. Tusc. 42.

Conjectura animi. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Constantia animi. Ovid. 11. Met. 295.

Curas animi levare. Catul. ad pass. Lesb. 2. 10. Vel, E pectore solvere. Lucret. lib. 4. 906. Et, Alio traducere. Lucret. lib. 4. 1065.

Defectio animi. Cic. 3. Att. 18. Omnia mittit spei plena, metuens (credo) defectionem animi mei.

Excellitas animi & magnitudo. Cic. 7. Off. 24.

Firmitas, vel Firmitudo animi. Quintil. l. 6. in præcæm. Et Cic. 5. Fam. 13.

Fluctus animi pellere. Sen. Herc. fur. 12.

Gravitas & altitudo animi. Cic. 4. Fam. 13.

Habitum animi semel constitutum difficile est nobis mutare. Quintil. l. 4. c. 2. Et Tacit. 1. Hist. 8. Habitus animorum.

Impetu animi in aliquod incumbere. Cic. 10. Fam. 5.

Imago vultus animi, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.

Incendia animorum restincta. V. INCENDO.

Ingenium animi. V. INGENIUM.

Magnitudo animi. Cic. 1. Fam. 9.

Magnitudinem inflectere animi. Cic. 1. Fam. 7. Magnitudinem animi tui ne unquam inflectas cujusquam injuria.

Medicina animi, philosophia. Cic. 3. Tusc. 1.

Mens animi moerore perturbata. Lucret. lib. 6. 1181.

Morbi animi. Cic. 3. Tusc. 5.

Motus animorum. Virg. 4. Georg. 86.

Nervi atque robur animi. Cic. 6. Fam. 1.

Nubes animi. Ovid. 1. Trist. 3. 13.

Oblectatio animi. Cic. 1. de Orat. 118.

Partes animorum. Cic. in Orat. 15. Gnatum quibus orationis modis quæque animorum partes impellerentur: h. e. Appetitus & ratio. De quibus ipse Cic. 1. Off. 101. ficit, Duplex est enim animorum vis atque natura. Una pars in appetitu posita est, quæ ἡσυχία Græcæ, quæ hominem huc illuc rapit: altera in ratione, quæ docet & explanat, quæ faciendum fugiendumque. Ita fit, ut ratio præsit, appetitus obtemperet.

Pax animi. Ovid. 11. Met. 624.

Permotio animi. Cic. 2. de Orat. 216.

Perturbationes animi. Cic. 5. Tusc. 43.
 Pravitas animi atque ingenii. Patere. lib. 2.
 Præstantia animi. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Rectum animi fervare. Hor. 2. Serm. 3. 201.
 Remissio ac dissolutio animi. Cic. 2. de Orat. 22.
 Robore incredibili animi feptus. Cic. pro Milon. 102.
 Sanitas animorum. Cic. 3. Tusc. 8.
 Præterantare animi sententiam. Ovid. 9. Met. 587.
 Splendor animi. Cic. in Bruto, 267. P. Lentulo instrumenta naturæ deerant: sed tantus animi splendor, & tanta magnitudo, ut sibi omnia que clarior virorum essent, non dubitaret aspicere. Tentulum commendat a liberalitate, & animi magnitudine: quas illi virtutes l. i. Fam. sæpe tribuit.
 Sublimitas animi. Plin. lib. 7. cap. 25.
 Subtilitas animi. Plin. lib. 11. cap. 39.
 Tenor animi. Plin. lib. 7. cap. 19.
 Terrorem & tenebras animi discutere. Lucret. lib. 1. 147.
 Vigor animi. Ovid. 16. Epist. 51.
 Vis animi. Lucret. l. 3. 451. Consilium quoque majus, & auctior est animi vis.
 Vitio ægrotare animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.
 Vultus animi grave habere. Ovid. 9. Met. 539.
 Animus acclivis falsis. Hor. 2. Serm. 2. 6.
 Acer & prærens animus. Cic. 2. de Orat. 84.
 Acri & attento animo intueri. Cic. 1. de Fin. 57.
 Acres animi incaluerunt. Ovid. 2. Met. 87.
 Acres animos convertere ad aliquem. Virg. 11. Æn. 800.
 Acrior animus. Quintil. lib. 1. cap. 3. V. ACER.
 Acerbis animis fœvire. Virg. 5. Æn. 462.
 Advertis animis accipere. Tacit. 3. Ann. 29.
 Æger animus, Animi, Animo, vel Ab animo. V. ÆGER.
 Æquus. Hor. 1. Epist. 11. 30. V. ÆQUUS.
 Æquo animo. Lucret. lib. 1. 43.
 Æquis animis. Hor. in Arte Poet. 250.
 Alienus animus vel alienatus. V. ALIENO.
 Alienum animum habere ab re aliqua. Cic. de Amicit. 28.
 Altiore animo esse. Cic. 5. de Fin. 57. Qui altiore animo sunt, capeflunt Remp. honoribus, imperiisque adipiscendis.
 Altissimi animi. Cic. 1. Tusc. 34. Idque in maximis ingeniis, altissimisque animis & existit maxime, & apparet facillime.
 Amicus. V. AMICUS.
 Amplus, & excelsus, & patiens incommodorum. Cic. 1. de Invent.
 Ancipites. Lucan. lib. 9. 46.
 Angustus atque demissus. Cic. in Pison. 57. V. ANGSTUS.
 Anxius. V. ANXIUS.
 Apertus & simplex. Cic. 1. Fam. 9.
 Asper. V. ASPER.
 Atrox. Hor. 2. Carm. 1. 24.
 Attonitis animis herere. Virg. 5. Æn. 529.
 Attonitis animis inhiare. Virg. 7. Æn. 814.
 Avarus laudis. Hor. 2. Epist. 1. 179.
 Avari animi irritamen opes. Ovid. 13. Met. 434.
 Audax. Liv. Decad. 4. lib. 3.
 Aversissimus. V. AVERTO.
 Benevolus. V. BENEVOLUS.
 Benigno animo & clementi. Ter. Hec. 3. 5. 22.
 Bilinguis. V. Bilinguis, in BIS.
 Bonus. V. BONUS. Quare bono animo es: video enim, &c. Cic. 5. Att. 20.
 Cæcus. V. CÆCUS.
 Capax ad præcepta. Ovid. 8. Met. 243.
 Capaci animo majora concipere. Ovid. 15. Met. 5.
 Celer. Virg. 4. Æn. 285.
 Cellior. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Certus & confirmatus. V. CERTUS.
 Clementi animo ignoscere. V. CLEMENS.
 Cœlestis ex alto domicilio depressus. Cic. de Senect. 77.
 Commotior. V. COMMOVO.
 Communi animo esse. V. COMMUNIS.
 Commutabilis. Cic. de Amicit. 94.
 Compos. V. COMPOS.
 Consciens animus se remordet. Lucret. lib. 4. 1129. V. CONSCIUS.
 Constantior. Ovid. ad Pison.
 Credulus. Sen. in Troad. 1.
 Cupidus animus licium & rixæ. Hor. 3. Carm. 14. 26. V. CUPID.
 Degeneres animos timor arguit. Virg. 4. Æn. 13.
 Delibatos habemus animos ex divina mente. Cic. de Senect. 78.
 Demissus. Vide paulo post, Timido animo, & supra Angustus.
 Dociles. Hor. in Arte Poet. 336.
 Duriore animo ad pleraque robur ipsum facit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Animos nil magnæ laudis egentes 5. Æn. 751. de turba bello inutili.
 Excelsus. V. paulo post, Magnus & excelsus animus.
 Exiguus. V. paulo post, Minutus, &c.
 Expertus bellis animus. Tacit. in Vita Agric. 41.
 Faciliore animo abuti. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Faciles juvenum animi. Virg. 3. Georg. 165.
 Felix. Juven. 14. Sat. 119.
 Ferax. Lucan. ad Pison.
 Feroc. Sen. in Medea, 12.
 Fidelis. Ter. Hec. 3. 5. 22. Quam fideli animo & benigno in illam & clementi fui.
 Fortis atque obfirmatus. Plaut. Amph. 2. 2. 15. Perferam usque ejus abutum animo forti atque obfirmato.
 Fractus. V. paulo post, Timido animo, &c.
 Generosior celliorque. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Gravior nati. V. NASCOR.
 Hoc animo sum. Cic. 3. Fam. 5. Quod quibus adhuc non satis est perspectum, ii mihi nolle magis hoc animo nos esse, quam non intelligere videntur.
 Hostilis. Sen. in Octav. 1.
 Humani animi. i. e. Hominum animi. Hor. 1. Serm. 8. 20.
 Humilis & Pertinax, contraria. Cic. 4. Fam. 7.
 Jacens. Quintil. lib. 6. cap. 4. V. JACEO.
 Idem animus omnibus. Virg. 3. Æn. 60.

Jejuno animo. V. JEJUNUM.
 Impatiens animus. Ovid. de Rem. Amor. 124.
 Impotens. Ter. And. 5. 3. 8. Et Sen. Hec. fur. 6.
 In animo alicujus validum esse. Tacit. 4. Ann. 12. Prisca in animo Augustæ valida.
 Inanis. Virg. 2. Georg. 285.
 Incertus. V. INCERTUS.
 Infenso atque inimico animo. V. INFENSUS.
 Infecto animo. V. INFESTUS.
 Infirmus. V. paulo post, Minutus, &c.
 Inferioribus dubiis animus, desperatus est confirmatus. Cic. 5. Fam. 21.
 Infixus animus in patriæ charitate. V. INFIGO.
 Inflatus. V. INFLO.
 Infractus animus. V. INFRINGO.
 Infragilis. Ovid. ad Liv. 354.
 Ingentes tollere animos. Virg. 3. Georg. 206.
 — nanque ante domandum
 Ingentes tollent animos.
 Ingentes animos angusto in pectore versant. Virg. 4. Georg. 83.
 Inimicus. V. paulo ante, Infenso atque, &c.
 Iniquo animo. Ter. Eun. 2. 1. 6.
 Iniquis animis. Virg. 10. Æn. 7.
 Infatigabilis. V. INSATIABILIS.
 Intracti religione animi. V. INTACTUS.
 Instabiles annis animi. Ovid. 3. de Arte Am. 557.
 Intemperans. V. INTEMPERANS.
 Intractabilis. V. paulo post, Tristis, &c.
 Invidus. Plin. lib. 7. cap. 25.
 Iracundus. V. IRA.
 Lætus in prærens animus, quod ultra est, Oderit curare. Hor. 2. Carm. 16. 25.
 Lærens. Juven. 9. Sat. 18.
 Lenissimi vir animi. Patere. lib. 2.
 Liber religione. V. LIBER adj.
 Liber terrore. V. LIBER adj.
 Liquidus & tranquillus. V. LIQUOR.
 Lubenti animo. V. LUBER.
 Magnus animo. V. MAGNUS.
 Magnus & excelsus. Cic. 1. Fam. 9.
 Magnus & fortis. Cic. 8. Att. 19. Magno fortique animo. Idem 6. Fam. 14.
 Magni animi plentium pectus. Ovid. 5. Met. 184.
 Maximi homo animi. Cic. pro Font. 31. & Liv. 8. Bell. Pun.
 Mares animi, h. e. Viriles & fortes. Hor. in Arte Poet. 402.
 Melior animo aliquid ferre. Ovid. 9. Met. 432.
 Memori animo notare. Ovid. 9. Met. 777.
 Meo quidem animo, vel Animo meo. Cic. 1. de Invent. Quare meo quidem animo nihilominus eloquentiæ studendum. Ter. Adelph. 5. 6. 4.
 Hominem maximi pretii esse hodie te judicavi animo meo. h. e. Secundum animi mei sententiam.
 Minaces. Ovid. 6. Met. 688.
 Minacem animum in aliquo frangere. Justin. lib. 1. de Cyro puero.
 Minutus. V. MINUO.
 Minutus, infirmus, & exiguus. Juven. 13. Sat. 190.
 — quippe minuti
 Semper & infirmi est animi, exiguique voluptas Ultio.
 Mitis. Juven. 14. Sat. 15.
 Mobiles. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Mollis. V. MOLLIS.
 Muliebris. V. MULIER.
 Multiplex. Cic. de Amicit. V. MULTUS.
 Mutabilis vulgi. V. MUTO.
 Mutuus animus. Hor. 4. Carm. 1. 30.
 Mutuus animis amare. Catull. 43. 20.
 Obfirmatus. V. paulo ante, Fortis, &c.
 Obnoxius. V. Obnoxium & trepidum agere, in OBNOXIUS.
 Obstinatus. Liv. 6. Decad.
 Omiffus. Ter. Heaut. 5. 2. 9. Te vidi animo esse omiffus: i. e. Negligenti.
 Donatus.
 Otiosus. Ter. And. 5. 2. 1. Animo jam nunc otioso esse impero. h. e. Volo esse animo securo, sine cura & solitudine.
 Parvus animus. Hor. 1. Serm. 2. 10.
 Parvo & pravo animo. Cic. 1. Att.
 Perattentus. V. PERATTENTUS.
 Pertinax. V. paulo ante, Humilis.
 Placidioribus animis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Plenus culpa. Sen. in Hippol. 2.
 Prærens. Ter. Eun. 4. 6. 32. Fac animo hæc præfenti dicas. Hæc non dicentur a Thaidæ, nisi in illius vultu pavor nimius appareret. Donatus.
 Prærens animus & acer. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Prærens animus in pectore. Virg. 5. Æn. 363.
 Prævus. Cic. 1. Att.
 Promptus & alacris ad defendendam Rempub. Cic. 3. Fam. 11.
 Pudicus. Ovid. 7. Epist. 5.
 Pusilli animi homo. Hor. 1. Serm. 4. 18.
 Resides animi. Virg. 1. Æn. 722.
 Robustus & excelsus. Cic. de Fin. 49.
 Robustior annis animus. Stat. 5. Sylv. 2.
 Rudis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Rudes atque agrestes. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Sagax. Lucret. lib. 1. 403.
 Segnes animos provocare. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 30.
 Stabili animo & firmo & magno. Cic. 3. de Fin. 29.
 Stomachosus. V. STOMACHUS.
 Studiosus animus. Plin. lib. 6. Epist. 16. Non verit ille consilium: & quod studioso animo inchoaverat, obit maximo.
 Subdolos ac versutus. Patere. lib. 2.
 Supinus animus. Catull. 18. 25.
 Sulpicacem animum perstrinxere. Tacit. 1. Ann. 13.
 Sylvestrem animum exuere. Virg. 2. Georg. 51.
 Teneriore animo videri. Cic. 6. Fam. 21.
 Timido animo, humili, demisso, fractoque aliquid facere. Cic. 3. Off. 115.
 Toto

Toto animo dedere se alicui. Cic. 5. Tusc. 111. Huic discendi, querendique divinae delectationi toto se animo deditissent.
 Tortor animus quatuor oculum flagellum. Juven. 13. Sat. 195. V. VERBER.
 Tranquillissimus. Cic. 7. Att. 7.
 Tristis & intractabilis. Sen. Hippol. 2.
 Truces animos cupido involat eundi in hostem. Tacit. 1. Ann. 49.
 Turpificatus animus. V. TURPIFICATUS.
 Vacuo animo esse. Cic. in Brut. 20. Nunc vero, si es animo vacuo, expone nobis quod querimus. Subaudiri potest, A curis. V. VACUUS.
 Vagus. Catull. 61. 4.
 Valentes. Virg. 7. Æn.
 Velox. Hor. 1. Epist. 12. 13.
 Virides ausis. Silius lib. 1.
 Virilis. Ovid. 13. Met. 165. Viriles animos gerere. Sen. Agam. 13.
 Vividus. Tacit. 12. An. 3.
 Veger animi. Tacit. 3. Hist. 58.
 Sic cum Genet. Felix animi, Infelix animi, Præstans animi, Discrucior animi, Angi animi V. f. l. H. St.
 Amens animi. Virg. 4. Æn. 203.
 Equus juvenis calidus animis. Virg. 3. Georg. 119.
 Captus animi. Tacit. 3. Hist. 73.
 Diversus animi. Tacit. 4. Hist. 84. Qui diversus animi, modo numen pavescere, modo nimis adversantis populi terreri, sæpe, &c.
 Dubius animi. Virg. 3. Georg. 289.
 Ferox animi. Tacit. 1. Ann. 32.
 Fidens animi. Virg. 2. Æn. 67. Tacit. 4. Ann. 59.
 Immodicus animi. Tacit. 1. Hist. 53. Corpore ingens, animi immodicus.
 Incertus animi. Tacit. 6. Ann. 46.
 Infelix animi. Virg. 4. Æn. 529.
 Ingens animi femina. Tacit. 1. Ann. 69.
 Inops animi. Virg. 4. Æn. 300.
 Integer animi. I. e. Sanus mente. Hor. 2. Serm. 3. 220.
 Largus animo. Tacit. 2. Hist. 59. Genere illustri, largus animo, & par opibus.
 Maturus animi. Virg. 9. Æn. 246.
 Hic annis gravis, atque animi maturus Aethes.
 Maturus animo & ævo. Ovid. 8. Met. 617.
 Mitior animo. Hor. 3. Carm. 10. 18.
 Præstans animi. Virg. 12. Æn. 19.
 Promptus animi. Tacit. 2. Hist. 23.
 Turbidus animi. Tacit. 4. Hist. 48.
 Validus animi, & corpore ingens. Tacit. 15. Ann. 53.
 Victus animi. Virg. 4. Georg. 492.
 Aberrat animus a sententia. V. ABERRO.
 Abhorre animo ab aliqua re. Cic. 7. Philipp. 4. Ex quo intelligi potest, animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu, non voluntate fuisse populares.
 Abjicere animum, pro Animum dejicere ac deprimere, & pene desperare.
 Unde Abjectus animus, & Homo abjecto animo. V. ABJICIO.
 Quintil. lib. 3. cap. 10.
 Accendunt hæc animos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Accessit animus nobis. Cic. 5. Att. 20. Rumore adventus nostri & Cassio qui Antiochia tenebatur, animus accessit, & Parthis timor injectus est.
 Accinctus animus in magnos usus. V. ACCINGO.
 Accipere animis dicta alicujus. Virg. 3. Æn. 304.
 Accipere animum quietum in aliquem. Virg. 1. Æn. 303.
 Accipere animo. V. ACCIPIO.
 Accommodare animum literis. V. ACCOMMODO.
 Accommodare animum quem lugemus & irascimur. Quintil. 6. 2.
 Addere animos alicui. Cic. 7. Att. 2. Sed hæc, opinor, sunt in his libris, quos tu laudando, animos mihi addidisti.
 Additus furor animis. Virg. 2. Æn. 555.
 Adest animus. V. ADSUM.
 Adeste animo, vel Animis. V. ADSUM.
 Adhibete animos. Ovid. 15. Met. 219.
 Adjicere animum ad virginem. Ter. Eun. 1. 2. 62.
 Adjicere animum alicui rei. Liv.
 Adjicere animos. I. e. Audaciam addere. Ovid. 7. Met. 121.
 Adjungere animum, & animos. V. ADJUNGO.
 Adjungere animum ad aliquod studium. Ter. And. 1. 1. 29.
 Adlevatur animum. Tacit. 6. Ann. 43.
 Adrepre animis. Tacit. 3. Ann. 50. Nec quicquam grave ac ferium ex eo metuas, qui suorum ipse flagitiorum proditor, non virorum animis, sed muliercularum adrepre.
 Advertere animum. Ter. prol. And. 8. Nunc quam rem vitio dent, quæso animum advertite. Antiquè dictum, pro Animadvertite. Tacit. 13. Ann. 49. Qui animum etiam levissimis adverterent.
 Advertere animos monitis. Ovid. 15. Met. 141.
 Advertite animis vestris que dicam. Virg. 2. Æn. 712.
 Advocare animum. V. ADVOCO.
 Æquare animos Olympo. Virg. 6. Æn. 783.
 Æstimare animo. Curt. lib. 6. Bucephalum Alexander non eodem quo ceteras pecudes animo æstimabat.
 Affectus animo. V. AFFECTIO.
 Afferre animum. Cic. 12. Att. 7.
 Affigere animo suo quod composuerimus. Quintil. L. 2. c. 7. 2. de ediscendo.
 Agere animum. V. AGO.
 Agi animis in funera. Virg. 7. Æn. 42.
 Agitare animum spe & metu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Agitare aliquid animo. I. e. Cogitare. Cic. 6. Fam. 1. V. AGITO.
 Alienare iudicium animos. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Allevare animum. Sen. Troad. 10.
 Allevare a mœnore. Curt. lib. 4.
 Allicere ad benevolentiam. V. ALLICIO.
 Amovere. V. AMOVEO.
 Angere animum, & animo angere. V. ANGO.
 Angere animum curis mordacibus. Lucan. lib. 2. 681.
 Aperire animum. V. APERIO.
 Apparare. V. APPARO.
 Appellere ad scribendum. Ter. prol. And. 1.

Applicare. V. APPLICO.
 Ardet mihi animus. V. ARDEO.
 Ardentibus animis sonare jurgia. Juven. 15. Sat. 52.
 Arrigere animos. Virg. 12. Æn. 251.
 Arrecti ad bellandum animi. Liv. lib. 8. ab Urbe, fin. V. ARRIGO.
 Ne tanta animis afflucescit bella. Virg. 6. Æn. 833.
 Attendere animum & animos. V. ATTENDO.
 Attendere animo æquo. V. ATTENDO.
 Attento animo intueri. V. ATTENDO.
 Avertere tædio animum discantis. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Avertere animum ab. V. AVERTO.
 Auferte animum ad contemplationem. V. AUZERO.
 Augere animos & adjicere. Ovid. 7. Met. 121. V. AUGEO. Tacit. 2. Hist. 4. Titus auctus animo ad patrem pervectus.
 Cadunt animi. Ovid. 11. Met. 537.
 Cadere animis. Cic. 6. Fam. 1.
 Cedit animus, vel Cadere animo. V. CADO.
 Cæcare animos. V. CÆCO.
 Caligante animo. V. CALIGO.
 Capere animos aliquorum. Cic. pro Lege Manil. 66. Quæ civitas in Asia quæ non modo unius Imperatoris aut Legati, sed unius Tribuni nuditum animos ac spem capere possit?
 Capere animum. V. CAPIO.
 Cepit animum dementia. Virg. 5. Æn. 465.
 Cernit animus. V. CERNO.
 Circumspicere animo. V. CIRCUMSPICIO.
 Coercere animos. Sen. Hippol. 2.
 Cogitare animo, vel In animo secum. Ter. Adel. 3. 4. 55. Hoc tu facito, tecum animo cogites. Satis erat, Tecum cogites: sed vel ornatus vel majoris emphaseos gratia addidit Animo.
 Cohibere animum. V. COHIBEO.
 Colligere animo & animum. V. COLLIGO.
 Commiscere animum alterius cum suo. V. COMMISCO.
 Commotus animus metu. Ter. And. 5. 4. 35.
 Commoveri animo. V. COMMOVO.
 Complecti aliquid animo. Cic. 5. Fam. 17.
 Complere animum voluptate. V. COMPLEO.
 Componere animos. V. COMPONO.
 Comprehendere aliquid animo. Cic. 1. de Nat. Deor. 115.
 Comprime animos. Cic. pro Flacc. 53. Remittant spiritus, compriment animos suos, sedent arrogantiam.
 Concidere animo vel animis. V. CONCIDO.
 Conciliare animum sibi. V. CONCILIO.
 Concipere aliquid animo. Ovid. 2. Met. 77. Tacit. 2. Ann. 39. Et fraude aut vi raptum Agrippan ferre ad exercitus Germanicos non fervili animo concepit.
 Concipere imagines animo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Concipere iras animo. Ovid. 1. Met. 166.
 Conferre animum alio. V. CONFERO.
 Confidere animo. V. CONFIDO.
 Tamen non deterrebat, Animoque & spe confidebat. Cæf. H. St. vel potius Hirt. de Bell. Afr. cap. 1. extr.
 Confirmare animum. Sen. Octav. 4. V. CONFIRMO.
 Confirmare animum trepidum. Juven. 13. Sat. 106.
 Confundere ac fatigare animum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Considerate cum vestris animis. Cic. 5. Verr. 29.
 Considerare secum in animo, & cum animis. V. CONSIDERO.
 Consistere animo tranquillo. V. CONSISTO.
 Constatnare animos, & animo consternari. V. CONSTERNO.
 Consulere animum suum, ne quid dicamus naturæ adversum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Contemplari animo. V. CONTEMPLOR.
 Contendere animum in curas. Ovid. 1. de Ponto, 5. 11.
 Contrahere animum, aut demittere. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Contundere arte animos. Ovid. 1. de Arte Am. 12. V. CONTUNDERE.
 Conversi animum. Tacit. 1. Hist. 85. Animum vultumque conversi.
 Convertere animum. V. CONVERTO.
 Convertere se aliquo animo & cogitatione. V. CONVERTO.
 Corrumper animum. V. CORRUMPO.
 Credere animum suum alicui. V. CREDO.
 Creverunt animi. V. CRESCO.
 Debilitare animos. V. DEBILITO.
 Deditus amoris animus. V. DEDO.
 Deducere curas animo. Hor. 1. Epist. 2. 49.
 Defecerat eam animus. Plaut. Mil. 4. 6. 47.
 Defectus animo. Plin. lib. 20. cap. 14.
 Deficere animis. Curt. lib. 4.
 Deficiunt animi. Hor. in Arte Poet. 27. V. DEFICIO.
 Desigere & intendere animum in aliquam rem. Cic. 4. Acad. 46. Adversantur enim, primum quod parum desigunt animos & intendunt in ea que perspicua sunt.
 Desuit illis animus. Cic. 7. Verr. 134. Animum illis non copias desuisse.
 Desuit animum hoc uno responso. Virg. 6. Æn. 344.
 Demittere animum. Tacit. 16. Ann. 24. & Cic. 5. de Fin. 42.
 Depondere animum. Plaut. Milit. 1. 1. 6.
 Deponere curas animo. Virg. 4. Georg. 531.
 Deprendere animum furtim blanditis. Ovid. 1. de Arte Am. 619.
 Derivare a curis animum. Lucret. lib. 2. 365.
 Destruit longius ævum ingentes animos. Lucan. lib. 8. 27.
 Detegere. Lucan. lib. 5.
 Diffundere, i. e. Latos reddere. Ovid. 1. de Arte Am. 218.
 Dimittere. Curt. lib. 5. Ne milites desides otio dimitterent animos.
 Dimovere loco. Quintil. lib. 7. cap. 4.
 Distendit ea res animos Samnitium. V. DISTENDO.
 Dabit spes animum. Lucan. ad Pison.
 Dant animos vina. Ovid. 12. Met. 242.
 Dare majorem animum alicui. Cic. 1. Fam. 9. Abjectiore animo me futurum, quum Resp. majorem etiam mihi animum, quam unquam habuissim, daret.
 Dare in luctus animum. Ovid. 2. Met. 384.
 Domare rigentem animum. Sen. Hippol. 4.

Ducere animo. Virg. 6. Æn. 690.

Sic equidem ducabam animo, rebarque futurum.

Ducere animos solent Æsopi fabulæ, præcipue rusticorum, & imperitorum. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Efferre animos infolentia dominatus. Cic. pro Domo sua, 141.

Ejicere animum de aliquo. Ter. Heaut. 5. 2. 2. — Ut pater

Tam in brevi spatio omnem de me egerit animum patris?

Emendare animum. Propert. lib. 3. 21. 25.

Enervatus amore animus. Patere. lib. 2.

Erigere animum. V. ERIGO.

Error animi refanuit. Ovid. 1. Amor. 10. 9.

Esse alacrem animo. Cic. 5. Fam. 12.

Esse bono animo. Ter. Adelph. 4. 2. 4. Cic. 5. de Fin. 69. Tamen ex illa

investigatione nature consequi volebat, ut esset bono animo.

Est eo animo in me. Cic. 11. Att. 13. Quod certiorum te vis fieri quo quis-

que in me animo sit, aut, &c.

Est male animo. Plaut. Amph. 2. 2. 92. Ter. Adelph. 4. 5. 21.

Est animus, Cum Inf. Virg. 4. Æn. 639.

Perficere est animus, si nemque imponere curis.

Est animus reditus, i. e. Animus est redeundi. 2. Epist. Sabin. 106.

Est mihi animus ad aliquid faciendum. Curt. lib. 5. Paucis ad morien-

dum, pluribus ad fugam animus fuit. Liv. 3. Decad. lib. 1.

Est animus in navi meus. i. e. De navi cogito. Plaut. Perf. 4. 6. 27. Sic,

Animus est in hortis. Cic. 12. Att. 20. Est animus in patinis. Ter. Eun. 4. 7. 46.

Exacuerè verbis animos in bella. Hor. de Arte Poet. 403.

Exasperare animum. V. EXASPERO.

Excitare animum. Virg. 1. Æn. 26.

Excitare animum. Sen. Herc. fur. 5.

Excitare animum. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Exercere in armis animos. Ovid. 1. Amor. 8. 41.

Eximere onus animis. Hor. 1. Epist. 5. 18.

Expedit metu animum. Hor. 3. Carm. 24. 8. Liv. lib. 8. Et expedire

tela animosque equitibus iussit.

Explere. Virg. 2. Æn. 586. Ter. And. 1. 2. 17.

Explorare. Ovid. 1. de Arte Am. 456. Tacit. 1. Hist. 15. Secundæ res

acrioribus stimulis animum explorant: quia miseræ tolerantur, felicitate

corrumperunt.

Exultare animum. Stat. 10. Theb.

Facere animum iudicis mitem. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Facere animos. Liv. 1. e. Addere.

Fateri animum clamore. Ovid. 1. de Arte Am. 115.

Fatigare. Hor. 2. Carm. 11. 12.

Favere linguis & animis. Ovid. 1. Fast. 71.

Ferre vel pati aliquid iniquo animo. V. INIQUUS.

Fingere animos audientium concitandis componendisque affectibus.

Quintil. lib. 3. cap. 4.

Firmare animum præsentis pignore. Virg. 3. Æn. 611. Ovid. 9. Met. 744.

Tacit. 15. Ann. Animum ad verbum suprema fimat.

Flagrans animus. Juven. 1. Sat. 152.

Flectere animum. Virg. 4. Georg. 516. Et Quintil. lib. 4. cap. 2.

Flectere ab ira animum. Sen. Medea 4.

Formare puerorum animos. Quintil. lib. 1. in Proem.

Frangere animum. Ovid. 8. Met. 508.

Fractiore esse animo. Cic. 11. Att. 12.

Fractus animus. Cic. 1. Fam. 9.

Generatus a deo animus. Cic. de Divin. 82.

Gerere animum infirmum. V. INFIRMUS.

Gerere morem animo. Ter. And. 4. 1. 17.

Gerere anim. in aliq. Nec unus in te ego hos animos gessi. i. e. Talem

affectum. Liv. 2. ab Urbe.

Habe bonum animum. Plaut. Aulul. 2. 2. 15. Et Liv. 4. Bell. Maced.

Habere fortem animum. Cic. 6. Fam. 13.

Habere magnum animum. Cic. 11. Fam. 23. Tamen tribus tantis exer-

citibus propriis Reipublicæ valentibus, magnum animum habere debe-

bas, quem & semper habuisti.

Habere animum eundem in difficultatibus suis, quem &c. Cic. Anteq. iret

in exil. 11.

Habere statum cum animo & deliberatum. Cic. 5. Verr. 95.

Hilarare animum. Catul. 61. 18.

Horret animus meminisse. Virg. 2. Æn. 12.

Imbibere animo opinionem. V. IMBIBO.

Imbuere animos errore. V. IMBUO.

Imminere animis in rem aliquam. V. IMMINEO.

Impellere animos in spem metumque. V. IMPERILLO.

Impellere animum ad aliquid faciendum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Imperare animo nequeo. V. IMPERO.

Implere veris animum. Virg. 3. Æn. 434.

Imprimatur animo oratio. V. IMPRIMO.

Incaluere animi. Ovid. 2. Met. 87.

Incendere animum amore famæ. Virg. 6. Æn. 890.

Incendere animos bonorum. V. INCENDO.

Inclinare animum ad rem aliquam. V. INCLINO.

Inclinatior ad pacem animus. V. INCLINO.

Inculcare animis. V. INCULCO.

Indipisci animo. V. INDIPISCO.

Inducere animum. Ter. And. 3. 3. 40. Si istuc animum induxi esse utile,

h. e. Si tibi persuasisti. Cic. 4. Fam. 8. Tu quoque animum inducas, si

si aliqua Resp. in ea te esse oportere.

Inducere animum cantare. Hor. 1. Serm. 3. 2.

Inducere in animum. Ter. Adel. 4. 3. 6.

Indulgere animis. Ovid. 7. Met. 566.

Induere animum bonis artibus. Tacit. 15. Ann. 45.

Induere magnum animum. Tacit. 11. Ann. 7.

Infamare mitem animum vano timore. Ovid. 3. de Ponto 6. 43. Timore

scil. scilicet ejus.

Infestare rudes animos superstitione. V. INFESTUS.

Infingere animis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Inflammare animum alicujus. V. INFLAMMO.

Inflat animos rumor. V. INFLO.

Inflexere animum. Cic. 1. Fam. 7.

Influere in animos. V. INFLO.

Informatus animus bene a natura. V. INFORMIS.

Infringere animos. V. INFRINGO.

Infundere animos. Ovid. 1. Met. 364.

Inhabitat animus in oculis. V. INHABITO.

Inscribere in animo orationem. V. INSCRIBO.

Insulsum in animo. V. INSULPO.

Insidere in animo. V. INSIDEO.

Inlinuare alicujus animo alterius. V. INSINUO.

Insistere mente & animo in rem aliquam. V. INSISTO.

Inlitum & innatum animis. V. INSERO.

Inspirare animum. Virg. 6. Æn. 12.

Inlaurati animi. Virg. 2. Æn. 451. V. INSTAURO.

Instituere ad cogitandum. Ter. Phorm. 1. 5. 10.

Intendere animo. Tacit. in Vita Agric. 18. Monam infulam redigere in

potestatem animo intendit.

Intendere animum ordini rerum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Intendere animum studiis & rebus honestis. Hor. 1. Epist. 2. 36.

Intendere animum in rem aliquam. Quintil. 1. 2. c. 2. & 3. 11. Conf. INTENDO.

Intento intueri animo quiddam. V. INTUEOR.

Intravit animos pavor. Tacit. in Vita Agric. 5. Intravitque animum mili-

taris gloriæ cupido.

Invasit in animum. V. INVADO.

Invigilant animo curæ. Stat. Theb.

Invitare pretis animo. Virg. 5. Æn. 292. V. INVITO.

Involat truces animos cupido. Tacit. 1. Ann. 49.

Irruunt in animos extrinsecus imagines. V. IRRUPO.

Judicare animo flos. V. JUDICO.

Juvandis animis natum poema. Hor. in Arte Poet. 377.

Labant animi. V. LABO, as.

Labantes animos confirmare. Lucan. lib. 4. 249. Curt. lib. 5.

Labefactus vulnere animus. Ovid. 10. Met. 375.

Laborare animo. V. LABOR, oris.

Lactare animos. Ter. And. 5. 4. 9. Solicitando & pollicitando eorum

animos lactas.

Lactanti animo. V. LÆTUS.

Lapsum animi. V. LABOR, eris.

Latentes animi sub vulpe. Hor. in Arte Poet. 437.

Laxare animum a laboribus. V. LAXO.

Lenire animum. Hor. 3. Carm. 14. 25.

Levantur animi exercendo. Cic. de Senect. 36.

Levare animum mutationibus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Liberare animos errore. V. LIBER, eri.

Lingui animo. Curt. lib. 4. 6. 20. Lingui deinde animo, & submitti genu

cepit. De Alexandro, ob sanguinem e vulnere latus manantem debilitato.

Linguentem animo, in eum a quo tenebatur, incubuit. Curt. lib. 6. 9. 33.

Linguentem revocavit animum, & nudum hostis latus subjecto mucro-

ne hausit. Curt. lib. 9. 5. 11.

Lustrare animos. V. LUSTRUM.

Mandare animis. Cic. 1. in Catil. 27. Penitus animis vestris mentibusque

mandate.

Marcet animus. V. MARCEO.

Metiri animo. Ovid. 2. Met. 188.

Micat animus. V. MICO.

Ministrat animum Deus. Virg. 5. Æn. 640.

Minuere animos. Sen. Medea, 3.

Miscere animum alterius cum suo. Cic. de Amicit.

Mitigare animum. Sen. Medea, 6.

Mollire animos. Virg. 1. Æn. 57.

Movere animum. Virg. 3. Georg. 521.

Movere multa animo. Virg. 3. Æn. 34.

Mulcere animos admiratione. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Mutare animum. V. MUO.

Natus animo leni. V. NASCOR.

Noscere animum alicujus. V. NOSCO. Noratis animos ejus ac spiritus

tribunicios. Cic. pro Cluent. 109.

Nudare animos. V. NUDUS.

Obrepere in animo. V. OBREPO.

Occæcare animum. V. OCCÆCO.

Occupare animum vel animos. V. OCCUPO.

Obfirmare animum. V. OBFIRMO.

Oblectare animum. Lucret. lib. 2. 363.

Oblitare animis. Stat. 11. Theb.

Obstupere animis Rutuli. Virg. 9. Æn. 123.

Occupare animum in re aliqua. Ter. prol. Hec. 5.

Occupare animos iudicum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Offendere animum alicujus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Omissus animus. V. OMITTO.

Parare animos. Ovid. 1. de Arte Am. 237. V. PARO.

Parati animi. Virg. 2. Æn. 799.

Pascere animum. Virg. 2. Georg. 285.

Pascere animum pictura. Virg. 1. Æn. 464.

Pendere animi. V. PENDEO.

Peragere secum animo aliquid. Virg. 6. Æn. 105.

Perculso & abjecto esse animo. Cic. 3. Att. 2.

Percutere animum. Lucret. lib. 2. 885. i. e. Percellendo sollicitare.

V. PERCUTIO.

Perfundere animum religione. V. PERFUNDO.

Pergere animo forti. V. PERGO.

Perire ab animo. V. PEREO.

Permoveere animos. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Perinubere animos. Lucret. lib. 5. 21.

Perseverare animo. Quintil. lib. 4. in proem.

Perpicere animum alicujus. Cic. 1. Fam. 9. Quorum quidem animum tu non

perpexisti solum, quum de me ageres, sed etiam confirmasti atque tenuisti.

Ponere animos. Sen. Iroas, 8.

Possidere iudicum animos. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Præcipere animo. Tacit. 3. Ann. 57. Præceperant animis orationem Patres.

Prægravat animum corpus hefternis vitis onulium. Hor. 2. Serm. 2. 78.

Præstare animum. Cic. 1. Fam. 9.

Premittit ratione animo, vincique laborat. Perf. 5. Sat. 39.

Prohibere ludo animum. Virg. 4. Georg. 105.

Promere animos & vires. Virg. 5. Æn. 191.
 Proficere animis. Cic. 5. Verr. 218.
 Pulſare animum. Lucret. lib. 4.
 Quater ſtabilem animum. Patern. lib. 2. Tantis hujus belli motus fuit, ut ſtabilem illum & firmatum tantorum bellorum experientia Cæſaris Au- guſti animum quateret, atque tereret.
 Recipere. Ter. Adelp. 3. 2. 26. Quid feſtinas mi Getæ? animum recipere.
 Recolligere animum alteri, pro Abalienatum in gratiam reſtituere. Cic. 1. Att. 5. Quod forſis, etiam ſi cuius animum in te eſſet offenſior, a me te- colligi oportere, quid dicas; neque id neglexi.
 Recurſabant animo vetera omina. Tacit. 2. Hiſt. 78.
 Reddere alicui animum. Hor. 1. Carm. 16. 28.
 Reddere animum finitis amoribus. Hor. 1. Carm. 19. 4.
 Rediit animum. Ovid. 6. Epift. 31.
 Reſerere animum a parvis ad majora. Ovid. 3. de Arte Am. 499.
 Reſerere animos. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Reſingere & abjicit animum pudor vapulantibus juvenibus. Quintil. lib. 1. cap. 3.
 Regere. Hor. 1. Epift. 2. 62.
 Regere dictis animos. Virg. 1. Æn. 153.
 Relevare. Ter. Adelp. 4. 3. 11.
 Reliquerat animum hanc modo, i. e. Deſecerat eam animum. Plaut. Mil. 20.
 Reſtituere animum. Sen. Hippol. 8.
 Retardare animos alicuius, atque impetus. Cic. 1. Verr. 33. Sunt alia magis occulta furta, quæ ille, ut iſtiſus (credo) animos atque impetus retardaret, cum Quæſtore ſuo benigniſſime communicavit.
 Revocare animos, moſtumque timorem mittite. Virg. 1. Æn. 202.
 Revocare a metu animos perterritos. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Revocare ab ira. Ovid. 2. Trift. 557.
 Savire animis. Sen. Herc. fur. 6.
 Sedet animo fixum immotumque. Virg. 4. Æn. 15.
 Solari animum dolentis. Sen. Octav. 2.
 Solicitare. Celf. lib. 3. cap. 22.
 Solvere arcum animum. Hor. 2. Serm. 6. 83.
 Sperrere animo alicquem. Virg. 3. Ecl. 74.
 Stare animo, i. e. Sanum eſſe animum. Hor. 2. Serm. 3. 213.
 Stimulatus animus furenti rabe. Catull. 61. 4.
 Subiunt animos juvenum majora intellectu, velut parum aptos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Subigere animum. Hor. 2. Carm. 1. 24.
 Submittere animos. Stat. 4. Theb. V. SUBMITTO.
 Sumere animum. Ovid. 1. Faſt. 147. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Sumere obſequium animo ſuo. V. OBSERVIUM.
 Surrexerat intentio animis. Quintil. lib. 4. cap. 5.
 Suſcipere animum. Cic. Videte quem vobis animum ſuſcipiendum putetis. Pro L. Manil. 11.
 Suspendere animos. Ovid. 7. Met. 308.
 Suſtentare, ut, Animum, qui in ardore pugnæ corpus ſuſtentaverat, li- quit. Curt. lib. 8. 2. 38.
 Tangit honor animum. Virg. 12. Æn. 58.
 Tenere animos incertos. Sen. Thyet. 8.
 Tenere animos novitate. Ovid. 4. Met. 284.
 Tentare precando. Virg. 4. Æn. 113.
 Terrere. Virg. 2. Æn. 755.
 Terrificare. Virg. 4. Æn. 210.
 Tollere animos, i. e. Superbire. Plaut. Truc. 2. 8. 10.
 Tollere dictis. Virg. 9. Æn. 127.
 Torpere animo. Hor. 1. Epift. 6. 14.
 Defixis oculis, animoque & corpore torpet. i. e. Hebet. Vel potius Stupore hæret & deſicit. exp. Vet. Schol.
 Tremere animo. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Tumere animis. Sen. Troad. 12.
 Turbare animos. Virg. 1. Æn. 157.
 Valere animo. Cic. 7. Fam. 1. Sin hæc quæ cæteri mirantur, contemnen- da duxiſti: & quum per valetudinem poſſes venire, tamen noluiſti: utrunque lætor, & ſine dolore corporis te fuiſſe, & animo valuiſſe, quum ea quæ ſine cauſa mirantur alii, neglexiſſe.
 Verſare animum in omnes partes. Virg. 4. Æn. 286.
 Verſare alicuius animo. Tacit. 2. Hiſt. 78.
 Vertere animum ad jura civilia. Ovid. 15. Met. 832.
 Vexare animos. Sen. Agam. 2.
 Alia ex aliis cura fatigat
 Vexatque animos nova tempeſtas.
 Videre animo. Ovid. 16. Epift. 37.
 Vincere animos iramque tuam, qui cætera vincis. Ovid. 3. Epift. 85.
 Vocant animum in contraria cura. Virg. 12. Æn. 487.
 Volutare animo eventus. Virg. 6. Æn. 157.
 Uti animo ſuo. Curt. lib. 7. 7. 18. i. e. Animi ſui impetum ſequi.
 Animus, pro Libidine a ratione averſa, more Græco, qui ψυχή ita acci- pitur. Plaut. Trin. 2. 2. 24. &c. Si animum hominem perculit, actum eſt.
 Ter. Adelp. 1. 1. 8. Uxor, ſi ceſſes, aut te amare cogitat, aut te amari, aut potare, aut animo obſequi. Sic & apud Horat. 4. Carm. 7. 19.
 Cuncta manus avidas fugient hæredis, amico
 Quæ dederis animo. i. e. Quæ in curando corpore, & explen- da libidine conſumpſeris. Lambinus.
 Animi, Vocabulum ad Beſtias quoque translatum legas apud Cic. 1. Tuſc. 80. Quarum animi ſunt rationis expertes. Et Apul. de Deo Socr. p. 54. Equum ipſum nudum & ſolum corpus ejus & animum contemplanur. V. ſupra Calidus animis.
 Animus ad aliquid. Cic. 5. Verr. 130. Quum ejus animum ad perſequen- dum non negligentia tardaret, ſed conſcientia ſceleris, avaritiæque ſue reſtrenaret.
 Apud animum. V. APUD. Certum apud animum conſtat. V. CONSTO.
 Cum, vel In animo cogitare. V. COGITO.
 Ex animo & Simulate, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 168. Ex animo aliquid facere. Cic. 9. Fam. 16. Ter. Eun. 1. 2. 95. Et Adelp. 1. 1. 47. & Cic. 11. Fam. 22.
 Bene velle alicui ex animo V. IN BENE. Videtur autem intelligi Ex to- to animo. H. St.

Ex animo ſuo colligere aliquid. Ovid. 11. Epift. 88.
 In animo habere. Cic. 8. Att. 10. Et pro Roſc. Amer. 91.
 In animo inſtituere. V. INSTITUO.
 Ut mihi eſt in animo facere, i. e. Ut decrevi, ut propoſui. Cic. 5. Att. 14. V. IN.
 In animis & judicio alicuius eſſe. V. IN.
 Multum animi habere ad malicendum. Cic. 2. de Orat. 84.
 Sine animo miles. Cic. 1. Att.
 Animo procuratoris non intervenit, ſed affectionem amicalem promiſit. Ulpian. in l. Idemque. D. Mandati. i. e. Non tanquam procurator, ſed ut amicus.
 Animo uxoris habere mulierem. i. e. Tanquam uxorem. Ulp. in l. Si uxor. §. Sed & in ea. D. ad leg. Jul. de adult.
 Animi cauſa. Cic. 7. Philipp. 18. Et qui illud animi cauſa fecerit, hunc prædæ cauſa quid facturum putatis? Plaut. Epid. 1. 1. 43. Cur eam emit? T. animi cauſa.
 Anime mi. Vox blandientis. Plaut. Afin. 3. 3. 74. Da meus ocellus, mea roſa, mi anime. Ter. And. 4. 2. 2. Anime mi, noli te macerare.
 ANIMULUS, [ψυλλος] dimin. ab Animo, blandiendi cauſa. Plaut. Caſin. 1. 1. 46. Mi animale, mi Olympio, mea vita. Et Men. 2. 3. 11.
 ANIMOS, [ἄνεμος] Ære. Addere animum, incitare, accendere. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 386. — Animare ad crimina taxos. Animare, ut ani- met: h. e. accendat. Nam Zenoni Stoico animus ignis videtur, ut inquit Cicero. Hæcenus Janus Parthiaſus.
 Animare aliquid, Animam ei dare. Ovid. 4. Met. 619.
 Gorgonei capitis guttæ cecidere cruenta,
 Quas humus exceptas varios animavit in angues. h. e. In ſer- pentes vivos formavit, quæ mutavit. Sic
 Animari [ζωοποιεῖσθαι] dicuntur in utero corpora: tuncque ab Anima for- matur. ſive ab Animo, quum pro anima capitur. Columel. lib. 8. cap. 5.
 Diebus quibus animantur ova, & in ſpeciem volucrum conformantur. h. e. Animam vitalem accipiunt. Plin. lib. 7. cap. 15.
 Animari atque formari. Cic. 2. de Divin. 89. Perinde ut utinque tempera- tus ſit aer, ita pueros orientes animari atque formari.
 ANIMANS, antis. [ψευδής] Nomen ex partic. abſolute poſitum pro Ani- mali, nunc in f. nunc in n. rarius in n. legitur. Def. Cic. 1. de Legib. 26. Nam quum cæteras animantes abjeſſet ad paſtum, ſolum hominem ere- xit. De m. Hor. 2. Serm. 1. 40. Quæquam animantem. Cic. de Uni- verſ. 15. A quo enim animante omnes reliquos contineri vellet animantes, hunc ea forma figuravit, qua una omnes reliquæ formæ concluduntur. In n. Cic. de Univ. 32. Nullius profecto eorum quidem quæ ſunt nobis nota animantia.
 Lactantius ſcæm. genere paſſim, ut Cætera animantes 69. Alias animan- tes 293. H. St. [V. Voſſ. de Analog. 1. 6. & 33.]
 ANIMÆQUUS, a, um. [ψευδής] Moderatus, tolerans, minime que- rens in adverſis, denique omnia æquo animo ferens. Calep. Gloſſ. Lat. Gr. Animæquus ἰσοψυχος. V. QUUS & EQUANIMUS.
 ANIMATUS, a, um. [ψευδής] Partic. Cic. 1. Tuſc. 54. Animatum quod eſt, id motu cietur interiore & ſuo. Apud Claud. de 3. Conf. Hon. 114. Saxa Orpheis animata modis. Lucret. lib. 5. 146. Vitaliter animata. Animatus, [ψευδής] Aliqua voluntate, aut animo affectus. Cic. 11. Fam. 28. Ita paratus atque animus eſte debes: i. e. Sic animo affec- tus: & (ut ita loquar) diſpoſitus. Plaut. Amph. 2. 2. 130. Ita anima- tus fui, itaque nunc ſum. ut ea te pateram donec.
 Inſirme animatus. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, eſti intelligebam ſoci- os inſirme animatos eſſe, novarum rerum expectatione ſuſpenſos: ſperabam tamen, &c.
 Animatus melius, quam paratus. Cic. 6. Fam. 6.
 Hoſtili animo adverſus Rempublicam, vel principem animatus. Ulp. in l. ult. D. ad leg. Jul. maieſt.
 Animatus erga, vel in alicquem. Cic. 15. Att. 12. Videbaturque erga no- ſtros ἔργων ita fore, ut nos vellemus, animatus. In hac ſignificatione ſæpius ponitur cum adverbio Bene vel Male.
 Male animatus erga alicquem. V. MALUS adj. Suet. in Vitel. cap. 7.
 Male animatus erga principem exercitus.
 Animatus ſum, cum inſin. Plaut. Pſeud. 5. 2. 25. Nempe ita animati eſtis, vos vincere hoc duritia tergi. Idem Trucul. Siquid animatus eſt facere.
 ANIMATIO, ōnis. f. [ψευδής] Cic. de Univerſ. 31. Erant autem animantium genera quatuor, quorum unum divinum atque cœleſte, alterum pennigerum & æreum, tertium terreſtre, quartum divina anima- tionis. h. e. Animam habens divinam, ſeu divino animo præditam. Hominem ſignificat.
 ANIMATOR, ōris. m. Qui vitam dat. Tertull. adv. Herm. cap. 32. Pruden- tior in Rom. 788.
 ANIMATRIX, Tertull. adv. Gnoſt. cap. 12.
 ANIMATORIUS, a, um. Gloſſ. Gr. Lat. ζυγες πνευματικῆς, olla animato- ria, i. e. Pertuſa.
 ANIMATUS, ūs. m. Idem quod Animatio. Plin. lib. 11. cap. 3. Volare quidem aliqua, & animatu carere in ipſo ſpiritu viventia docuimus.
 ANIMABILIS, e. Adj. Cic. 2. de Nat. Deor. 91. Principio enim terra ſita in media parte mundi, circumſuſa undique eſt hac animabili ſpirabili- que natura, cui nomen eſt aer. Diſtione Spirabili interpretatur quid ſig- nificet Animabile: ut enim Spirabilis aer dicitur, undè poteſt duci ſpiritus, ſic Animabilis, unde anima.
 ANIMATUS, [ψευδής] ſignificat Animo tenus, vel tanquam ipſum ani- mum, quemadmodum Oculitus & Medullitus. V. Nonius 2. 608.
 ANIMOSUS, a, um. Adj. [ψευδής] Magno animo præditus, Habens in ſe animi vehementiam. Cic. 2. Tuſc. 11. Videre quid eſſet fortis & animoſi viri. Idem 1. Tuſc. 19. Animum autem alii animam, ut ſere noſtri declarant nominari. Nam & agere animam, & eſſare dicimus, & animoſos, & bene animatos. Idem de Senect. 72. Ex quo fit ut ani- moſior etiam ſeneſtus fit quam adoleſcentia, & fortior. Fortes & ani- moſi. Cic. pro Milon. 93.
 Bella animoſa gerebant juvenes. Ovid. 5. Faſt. 59. i. e. Animoſe, vel magno animo, vel ipſi animoſi, vel cum laude magnanimitatis & fortitudinis.
 Colla animoſa præbere ſecuri. Ovid. 4. Trift. 2. 45.
 Corruptor. Tacit. 1. Hiſt. 24.
 Contentio. Plin. lib. 10. cap. 29.

Equus. Ovid. 4. Trist. 6. 3.
 Euri. Virg. 2. Georg. 441. i. e. Vehementes.
 Frigus. Stat. 6. Theb. 395.
 Leones. Claud. de Bell. Gild. 423.
 Pectus. i. e. Nodofum & eminens. Virg. 3. Georg. 81.
 Luxuriatque toris animofum pectus. De equis. Servius. [Imo
 Animofi i. e. generofi pulli. V. ANIMUS.
 Pericula. Martial. lib. 12. 14. Audacia plena.
 Vento animofa impulfa janua. Ovid. 1. Amor. 6. 51. i. e. Vehementi.
 Allufit ad ventos, qui & animæ dicuntur.
 Animofus in armis. Ovid. 13. Epift. 91.
 Animofus rebus anguftis. Hor. 2. Carn. 10. 21. i. e. In rebus adverfis
 magnanimus.

ANIMOSE, [ἄνιμος] Adv. Magno animo. Cic. 4. Philipp. 6. Nec
 folium id animofe & fortiter, fed confiderate etiam fapienterque fecerunt.
 Idem 3. Tufc. Animofe defendere.
 Graviter, magnifice, animofeque vivere. Cic. 1. Off. 62.
 Animofiffime aliquid comparare, feu emere. Suet. in Cæf. cap. 47. Gem-
 mas, toreumata, figna, tabulas operis antiqui, femper animofiffime
 comparaffe. i. e. Sine ullius pretii refpectu. V. Torrent. & Cafaub.
 ANIMOSITAS, animus. [ἄνιμος] est Vehementia & impetus animi,
 fedem habens in corde, quam Speiffimus definit elfe Impetum violentum
 partis animæ irrationalis, abfque ratione & ordine mentis. Firmic. l. 8.
 c. 12. Ad faltandum aptus, & qui fenicias artes ftudiofa animofitate
 perdidit. Macrob. Somn. 2. 12. in plur. Animofitates dixit, & Auguft.
 Epift. 162. Equi animofitas. Sidon. 4. 3. conf. 7. 1. Et Arnob. 3. p. 100.

ANIO, animus, vel ANIEN, animus. [ἄνιος] Fluvii nomen in Tiberim
 influentis: quem dictum putant ab Anio Hetrufcorum rege ibi feputo.
 Plin. lib. 3. cap. 12. Anio in monte Trebranorum ortus, laeis treus anio-
 nitate nobiles, qui nomen dedere Sublaqueo, defert in Tiberim.
 Strabo lib. 5. Anio ex Alba decurrens, præter Latinam Marforum
 urbem, & propinquo illi campum, quousque Tiberim intret. Ibid.
 paulo poft. In Romæ confpectu funt Tibur, Præneste, & Tufculum.
 Tibur quidem Herculeum est, & catarrhæda, id est Descensus, est
 quam facit Anio, ubi navigabilis esse incipit, quæ & fublimi pro-
 fundam in vallem præceps defertur, & per urbi ipsi vicina memora.
 In hac planitie Anio fluit, & quas nuncupant Albulas, aquas frigi-
 das multis & fontibus edentes, varios ad morbos falutares cum potu,
 tum in feffionibus admiffas. Hæc Strabo. Ex Aniense duo aquarum
 ductus Romam perducebantur: quorum alter Anio vetus, alter Anio
 novus nuncupabatur. De quibus Frontinus lib. 1. de Aqueduct. Vid.
 Etiam Lex. Pitufci.

Gelidus Anio. Virg. 7. Æn. 682.
 Quique altum Præneste viri, quique arva Gabinæ
 Junonis, gelidumque Aniensem, & rofcida rivis
 Hernica faxa colunt. Anio (inquit Servius) fluvius haud lon-
 ge ab urbe est: fed hic euphonia fequitur est. Nam Ennius Antonem
 dixit juxta regulam.
 Pomifer. Propert. l. 4. 7. 81. Ramofis Anio qua pomifer incubat arvis.
 Pomofis & Spumifer Broekh. q. V.
 Præceps. Sil. Ital. lib. 12.
 Præceps ad ripas immani turbine fertur,
 Sulphureis gelidus qua ferpit leniter undis,
 Ad genitorem Anio labens line murmurè Tibrim. Præcipitem
 vocat propter catarrhactam quam facit. Hor. 1. Carn. 7. 13.
 Et præceps Anio, & Tiburni lucus, & nda
 Mobilibus pomaria rivis. Præceps Anio, (ait Acron) aut
 per dexera cadens, aut rapidus.
 Anien etiam dicitur. Stat. 1. Sylv. 5. 25.
 Quas præceps Anien, atque exceptura natatus
 Virgo juvat.

ANIENUS, i. Ejuſdem fluvii nomen. Propert. lib. 4. 7. 86.
 Hac Tiburtina jacet aurea Cynthia terra,
 Accellit ripæ laus, Aniense, tuæ. conf. Stat. 1. Sylv. 3. 70.
 ANIENUS, a, um. Adj. [ἄνιενος] ut, Aniense fluente. Virg. 4.
 Georg. 369.

Unde caput Tiberinus, & unde Aniense fluente.
 Lympha Aniense. Propert. lib. 3. 15. 4.
 Nox media, & domina mihi venit epiftola noſtræ,
 Tibure me miſſa juſſit adeſſe mora.
 Candida qua geminas oſtendunt culmina turres,
 Et cadit in patulos lympha Aniense lacus.
 ANIENICOLA, æ. [ἄνιενικός] Qui accollit Aniensem. Sil. 4. 225.
 Quoſque ſub Herculeis taciturno flumine muris
 Pomifera arva creant, Aniencolæque Catilli.

ANIENSIS, e. Adj. Ut Aniensis tribus. Cic. pro Planc. 22. & 8. Fam. 8.
 V. TRIBUS.

ANISOCYCLA, ðrum. [ἀνισόκυκλα] Organa ex multis inæqualibus cir-
 culis. Vitruv. 10. 1. V. Bald. Lex. p. 8.
 ANISTUS Lacon & Philonides, Alexandri magni curſores, a Sicyone
 Elin usque mille ducenta ſtadia uno die tranſierunt. Solinus cap. 6.
 ANISUM, ij, & ANISUS. (Th. Prifcian. de Diet. c. 10.) [ἄνισον, ἢ ἄνι-
 σος] Herba. Plin. l. 20. c. 17. Et anifum adverfus ſcorpiones ex vino bibi-
 rum. Pythagoræ inter pauca laudatum, ſive crudum, ſive decoctum. Item,
 Viride omnibus que conſiuntur, quæque intinguntur, deſideratum. Et
 paulo poſt: Quin ipſum oris habitum jucundiorẽ facit, foetoreque
 tollit manducatum, natusin cum ſmyrne & melle exiguo, mox vino
 collatum. Et paulo poſt: Ob has cauſas quidam Anicetum vocaverunt,
 conf. Celf. 2. 71. Columel. lib. 12. cap. 15. Pallad. Febr. t. 14.

ANISUM, [ἄνισον] Urbs eſſe videtur Siciliæ, Ovid. 4. Faſt. 467.
 Jamque Leontinos, Aniſenæque flumina curſu Præterit. Ut
 flumina Aniſena, aut Anifum flumen quod Anifo præterlabitur. Niſi flu-
 men Aniſenum dicat, pro Anifo flumine. [ANISUS vel Anaſus h. Nor-
 ci, de quo Geogr. V. hodie Enos. Apud Ovid. autem Amecana legendum.
 V. Supra AMENANUS.

ANITIUS, Viri Præneſtini nomen, qui una cum Cn. Flavio Appii Cæci
 feriba, adilis curulis fuit, eo anno quo uſus annulorum etiam plebi permis-
 ſus eſt, quom antea ſoli Senatores & Equites annulos geſtarent. V. Plin.
 lib. 33. cap. 1.

ANISUS, Apollinis fuit filius, & rex in Delo, qui habuit Andrum filium.
 Virg. 3. Æn. 80.

Rex Anius, rex idem hominum, Phœbique facerdos.
 Plura de eo Diod. Sicul. lib. 5. p. 229. Filia ejus ex Dorippe fuere tres,
 de quibus Ovid. 13. Met. Fab. 4. & Serv. ad Virg. V.

ANNA, [Ἄννα] Dea, ab Annis quibus præſidebat, vocata eſt, & illi menſe
 Martio privatim & publice ſacrificabant, quo cis annare & perennare li-
 ceret. Fuit enim Beli filia, foror Didonis, quæ poſtquam mortuum ſoro-
 rem vidit, & Carthaginem ab Hiarba Getulorum rege occupatam, relicta
 fede priſtina ad Batum regem, qui Melitæ inſulam imperabat, curſum arri-
 pit. A quo jure veteris hoſpitiæ benigne ſuſceptra, duos, & ultra, annos
 ibi manſit. Sed quem Pygmalionem fratrem jam cum armis adventare di-
 diceſſet, Battus veritus potentiam illius, Annam ut inde abiire hortatus eſt.
 Mox igitur mare ingreſſa, dum Cameram navigare contenderet, vi tempe-
 ſtatis acta in Laurentem oram pervenit, ubi jam Æneas pacatis rebus, &
 ducta uxore Lavinia, imperabat. Hic tum forte ſolo Achate comitatus, in
 litore nudis pedibus ambulabat. Qui quum erantem Annam afpexiſſet, &
 vix ſibi perſuadere poſſet eam eſſe, tandem agnitam compellat. Timuit
 illa principio, fororis caſum ante oculos ponens: poſtea verò ab illo beni-
 gne invitata, in regiam cum eo profecta eſt. Cui mox Lavinia amorem
 conjugis ſuſpectum habens, tendere inſidias cepit. Sed Anna in formis
 a Didone monita, ut inſauftam domum relinquere, ſtatim per fenestram
 exiit. Quomque citato curſu ad Nunciium amnem perveniſſet, in eum
 fe præcipitem dedit. Orta deinde luce, magno clamore eam querunt
 per Laurentem agrum proficiuntur. Apparent veſtigia pedum uſque
 ad Nunciium amnem, ultra nihil videtur. Quod dum admirandis ſe-
 cum animis volutant, ipſa loqui viſa eſt:
 — placidi ſum nympha Nunci:
 Amne perenne latens, Anna Perenna vocor. Ovid. 3. Faſt. 146.
 & 523. 543. & ſeq. Quapropter lati convivia celebrantur, eam pro dea
 venerantes: quem ritum poſtea longiſſimo tempore ſervarunt. V. Sil. 8.
 85. & Macrob. 1. Saturn. 12. & Lex. Pitufc.

ANNÆUS, Nomen Gentis Ro. Ex qua multi illuſtres viri extiterunt. Inter
 ingenia quidem Seneca, Lucanus, Florus, de Quib. V. l. i. Ap. Tac. 16.
 Ann. Annæus Mella Lucani pater, & 13. Annæus Serenus, Præfectus vigi-
 lum Neronis, qui ſungi quodam genere uſus in cibo, interemptus eſt.
 Ut tradit Plin. lib. 22. cap. 23. Memoratur præterea Annæus Gallio, Statio
 Seneca notus medicus, alique. Scribitur & ANNEJUS.

ANNALES, ANNALIS, ANNARIA, V. ANNUS.
 ANNARUS, [Ἄνναρος] Babyloniarum ſatrapes, qui inter cæteros helluo-
 nes tanti lucis fuiſſe proditur, & tam profundæ gulæ, ut ſtola muliebri
 amictus, mero & unguento madens, centum & quinquaginta pſalteria
 ſimul accubantibus, velut officina nequitæ, magnis eſſutionibus cœni-
 taret. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 22.

ANNASCOR, V. ADMASCOR. & AGNASCOR.

ANNATO, V. ADNATO.

ANNAVIGO, ANNAVIGATIO, V. ADNAVIGO.

ANNECTO, xui, xum, [ἀννέω] Ære. Simul neſtere, alligare. Plin.
 lib. 10. cap. 37. Epilſofas annexas earum pedibus. Idem lib. 4. cap. 1.
 Inſulam continentis annectens. i. e. Coniungens.
 Mentam annectere pectori, & caput ſcapulis. Celf. lib. 4. cap. 3. Mor-
 bus qui modo caput ſcapulis, modo mentum pectori annectit.
 Annectit ad. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Paulo ſupra quam ad linguam
 ſtomachus annectitur. Pro eo quod eſt, Lingue annectitur.

ANNEXUS, a, um, ut, Annexus in re aliqua. Plin. lib. 28. cap. 8.
 Cor annexum in lana ovis nigra.

Annexam ſcapam puppi funiculus trahebat. Cic. 2. de Invent. 154.

ANNEXUS, ūs. Tacit. 3. Hiſt. 34. Igitur numero gentium, opportuni-
 tate fluminum, uber agri annexu connubiisque colonum adolevit, ſori-
 ritque.

ANNELLUS, V. ANNULUS.

ANNÉAL, vel HANNÉBAL, aliis. Juven. 6. Sat. 169. aliis. Gell. 4. 7.
 [Ἄννης] Nomen Ducis Carthaginienſis præſtantiffimi. Qui a pueritia cum
 Hamilcare patre in caſtris verſatus, quom minor vigintiquingue annis eſſet
 imperator electus, Hiſpaniam bello fubequit, Alpes tranſivit, quæ inſe
 videbantur, Romanorum duces tribus præliis vicit, Romanosque maxi-
 ma clade apud Cannas aſſecit. De hujus ingenio, V. Liv. 21. 4. De
 auctoritate, Idem 28. 12. de morte 39. 51. & 56.
 Alius Annibal vel Hannibal, Giſconis filius fuit, quem nonnulli Aſdrubale
 natum & ſeniorẽ appellatum tradunt, ſed falſo, uti docuit Cauſa. ad
 lib. 1. Polyb. p. 186.

ANNIBALIS Caſtra, dicitur Portus quidam magnæ Græciæ, in ea penin-
 ſula quam Termeus ſinus eſſicit. V. Plin. lib. 3. cap. 10.

ANNICERIS, [Ἄννικεῖς] Philoſophi nomen Cyrenenſis, Ariſtippi di-
 ſcipuli, apud Strab. lib. 17. Qui Cyrenicam ſectam emendavit, & ab ea
 Anniceriam introduxit. V. plurapud eund. Et Cic. 3. Off. 33. Et
 Laert. in vita Ariſtippi. Idem alius fuerit, qui Platonem a Dionyſio ve-
 nundatum redemit, de quo Laert. in Plat. ambigitur, equorum agitatione
 accurrum nimio ſibi placens, ac ſæpenumero ejus rei moleſtus oſten-
 derat. De hoc, & Platonis de eodem judicium vide apud Cæl. Antiq.
 Leſt. lib. 17. cap. 31. Elian. V. H. 2. 27. ubi V. Periz.

ANNICULUS, ANNIFER, V. ANNUS.

ANNIHILATOR, Gloſſ. Gr. Lat. ἀννιλιωτής.

ANNITOR, ANNISUS, & ANNIXUS, ANNISURUS, & ANNIXU-
 RUS, V. ADNITOR.

ANNIVERSARIUS, V. ANNUS.

ANNIUS, Nomen gentile Romanorum cujus nominis multi apud Cic. oc-
 currunt. V. Fulv. Urſ. Familias.
 Annia Romana vidua, quam cum propinquo monerent, ut alteri vi-
 roberet, negavit fe facturam, ne ſi bonum naſta eſſet, perdere, ut pro-
 rem, timeret, ſi malum, amiſſi deſiderium augeret. Ex Eralmi
 Apophth.

ANNO, V. ANNUS & ADNO.

ANNOMINATIO, Ciceroni dicitur, quæ περινομιμία Græcis. V. Voſſ.
 Rhet. 5. 5. 1.

ANNONA, ANNOSUS, V. ANNUS.

ANNOTINUS, V. ANNONA, in ANNUS.

ANNŌTO, [ἀννότητος] Ære. eſt proprie Notam aliquam
 adijcere: ut quum in litteris noſtris aliquid ſignamus, ut invenitur ſignificus.
 Author Corn. Fronto, ſcribitur & Adnoto. Anno-

Annotare etiam dicitur, qui memorie causa aliquid refert in commentarium suum. Columel. lib. 12. cap. 3. Secret unde daret, & meminisset, etque annotaret, quid, & quando, & cui dedisset. Quintil. lib. 1. De quibus in Orthographia pauca annotabo.

Annotare dicuntur scriptores, quom aliquid memorie produnt. Plin. lib. 7. cap. 48. Qua in re & illud annotare succurrit. Legere, adnotare, excerpere aliquid ex libro. Plin. Epist. 5. lib. 3.

Annotare aliquid cursum. V. CURRO.

Annatum est. Plin. lib. 2. cap. 25. Brevissimum quo cernerentur spatium, septem dierum annotatum est. pro, Observatum est ac deprehensum, aut a scriptoribus memorie proditum. Uterque enim modo verbum accipitur. Sic idem lib. 28. cap. 2.

Annotari. Plin. lib. 3. cap. 5. Hæc littora fontibus calidis rigantur: præterque cætera in toto mari conchylio & pisce nobilit annotantur: i. e. Notabilia sunt, vel insignia.

Annotare, pro Decernere. Suet. in Calig. 27. Quom ad faginam ferarum muneris præparatarum carius pecudes compararentur, ex noxiis lanianos annotavit. Budeus.

Annotarius dicitur, qui absens in reos refertur. Nam in gravioribus criminibus, Magistratus, qui absentem in reos recipiebat, edicta proponerebat, quibus illi denuntiabat fore, ut nisi intra annum adesset, ejus bona publicarentur, uti Martianus docet l. 1. & 2. D. de requir. reis.

Annotare quoque est, quom præses notat qua quemque poena damnatum censetur dignum, idque ad Imperatorem refertur. I. 1. D. quando appell. & l. 6. §. præfides. D. de interd. & relegat. Hotomanus.

ANNOTATUS, a, um. Plin. 2. 25. Spatium septem dierum annotatum.

Annotatus censibus, idem quod Ascriptus, Censibus ascriptus. in l. Si quis. & l. Quisquis. C. de episc. & cleric.

ANNOTATIO, ðnis. E. Gell. Notæ ad aliquam rem adjectio, Observatio. Annotationes facere. Fest. Praef.

Annotationis item est, Absentis in reos relatio. Macer. in l. 4. D. de requir. reis. Dicitur etiam Principis rescriptum sua manu subnotatum. l. jubemus. 10. C. de sacros. eccles. Hotom.

ANNOTATIUNCULA. Gell. lib. 17. extr. Quom finem proposuerimus annotatiunculis illis bellum P. secundum.

ANNOTATOR, ðris. m. [ἐπισημαίνων] Qui aliquid annotat. Plin. in Pa-neg. cap. 49. Non enim ante medium diem ditentus, solitaria cena spectator annotatorque convivis tuis immineat? h. e. Observator, ut vide-licet notes, & observes quantum quisque aut edat, aut bibat.

ANNOTATUS, ðs. m. Val. Max. 9. 12. ext. 1. Mortes dignæ annotatu.

ANNOTAMENTUM, Idem quod Annotatio. Gell. 1. 7. Veterum locutionum copiam his annotationis inserplimus.

ANNUATIM. V. ANNUUS.

ANNULUS, i. m. [δακτυλίον] Notæ significationis. Cic. 5. Verr. 185. Scpe enim nostri imperatores, superatis hostibus, optime Republica gesta, scribas suos annulis aureis in concione donantur. Annulus aureus, indigne erat equestris ordinis. Hor. 2. Serm. 7. 53.
— Projectis insignibus, annulo equestri, Romanoque habitu.

Annulus signatorius. Valer. lib. 8. cap. 14. 4. de L. Sylla Convertere annuli palam ad palmam. Cic. 3. Off. 38. V. PALA.

Detrahere annulum & **Inducere**, contraria. Cic. 3. Off. 38.

Fulget annulus ingens. Juven. 7. Sat. 140.
— Ciceroni nemo ducentos
Nunc dederit nummos, nisi fulserit annulus ingens.

Imprimere annulo sigilla. Cic. 4. Acad. 85.

Inducere digitis annulum. Plin. lib. 33. cap. 1.

Annuli etiam sunt Crispati in orbem crines. Martial. lib. 2. 66. Sumuntur & pro Vinculis five Compedibus. Idem lib. 3. 29. Et l. 11. 38. conf. Colvii Not. in Apul. p. 130. & Kirchin. de Annulis, c. 1. & Pitisci Lex. in voce.

ANNELLUS, dimin. [δακτυλίδιον] Hor. 2. Serm. 7. 9.
— sæpe notatus
Cum tribus anellis. V. Lambin. p. 217. Cic. 5. de Fin. 3. Epituri imaginem non modo in tabulis nostri familiares, sed etiam in poculis, & in anellis habent. Sic legit Nonius: nunc Annulis legitur. Vid. Laurenb. Antiq. p. 28.

ANNULARIUS, i. m. [δακτυλολόγος] Annulorum artifex. Cic. 4. Acad. 85. An tibi exit querendus annularius aliquid, quoniam gallinarium invenisti Deliacum illum qui ova cognosceret?

ANNULARIUS, a, um. Adj. ut, Annularis scæle, apud Suet. in Aug. cap. 72. Scalas annularis dici suspicatur Beroaldus, quæ in cochleæ formam figurantur, & orbiculata figura insunt annulorum rotundantur.

ANNULATUS, a, um. [δακτυλωτός] i. e. Annulis ornatus. Plaut. Pcen. 5. 2. 21. Quia incedunt cum annulatis auribus. De iis loquitur, qui in perforatis auriculis annulos gestant. V. INAURIS.

ANNULARIS, e. [δακτυλιανός] ut, Annularis digitus. Gell. l. 10. c. 10. Macrob. 7. 13. Annulare coloris genus candidum ex Creta, &c. Vide Plin. 35. 6. extr.

ANNUMERO, [ἀριθμεῖν] ðre. Proprie significat Numero aliquid addere, vel Ad numerum adjuungere. Cic. 2. de Divin. 3. Atque his libris annumerandi sunt sex de Repub. Ovid. 4. de Pont. 16. 4.
— & mihi nomen
Tunc quoque, quom vivis annumeraver, erat. i. e. Nominarer.

Annumerare, interdum significat idem quod simplex Numerare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. Ut eorum molestem sit annumerare sententias. Computare & annumerare literas. V. LITERA.

Verba lectori. Cic. de Opt. Gen. Orat. 14.

Annumerare, dictum de pecunia. Plaut. Merc. Prol. 88. Talentum mihi argenti ipse annumerat sua manu. Cic. 5. Verr. 195. Quom tibi Senatus ex erario pecuniam promississet, & singulos tibi denarios annumerasset. Annumerari cum aliquo. Cic. in Sallust. 4. Una cum illis annumeratus esses. Annumerare in. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Verum ego forsitan propter multitudinem patronorum, in grege annumerer. Ovid. 5. Trist. 4. 20.
Se quoque in exemplis annumerare solet.

ANNUMERATUS, a, um. Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. Varr. 2. de R. R. 2.

ANNUMERATIO, ðnis. f. Modest. Jct. I. 13. §. 2. de Excusat. Annumeratio dierum.

ANNUNTIATIO, [ἀγγελία] ðre. Idem quod Nuntio. Cic. 5. Att. 11. Que mihi annuntiabantur. V. ORNUNTIO.

Annuntiare e longinquo. Plin. lib. 7. cap. 52. V. LONGINQUUS.

Annuntiare salutem alicui, pro Salutem dicere. Cic. 12. Att. 1. Eique interca (ut scribis) salutem annuntiabis.

ANNUNTIATIO, ðnis. f. Cic. de Fato cap. 12. Hæc annuntiatio vera esse non potest.

ANNUNCIATOR, ðris. m. Tertul. adv. Marc. 4. 7. Augustin. Tom. 10. Scrm. 14. de Sanctis.

ANNUO, ui, [νῆος] ðre. proprie Nutu (i. e. signo capitis) assentiri. Virg. 9. Æn. 106.
Annuit, & totum nutu tremefecit Olympum.
Annui, præteritum antiq. Annuens,
Annuit sefe mecum decerner ferro. i. e. Annuit Turneb.
Annueret toto capite aliquid. Cic. 2. de Orat. 285.
Vellere signa annuit superi. Virg. 11. Æn. 20.
Annueret, Alfirmare. Plaut. Bacch. 2. 2. 9. Ego autem venturum annuo. Potest hic accipi pro eo quod est, Promitto.
Annueret, Verbo ipso assentiri. Ter. Eun. 4. 5. 31. Ne abscedam imperat: in interiore parte ut maneam solus cum sola. annuo.
Annueret, pro Nutu sciscitari. Tacit. 15. Ann. 58. Idem Subrio Flavio assententi annuenteque an inter ipsam cognitionem distringeret gladium, eademque patret, renuit, infregitque impetum. Budeus.
Inter Annueret & Innuere. Innuere est tacite significare. Ter. Adel. 2. 1. 20. Non innueram: verum in istam partem potius peccato tamen.
Annueret, Concedere. Virg. 12. Æn. 841.
Annuit his Juno, & mentem lætata retorfit. Verum hæc diffidentia sæpe confunditur. Nonius.
Inter Nutare, & Annueret, & Nictare veteres hoc interesse voluerunt; ut, Nutare capitis: Annueret vel Innuere, narium vel laborum: Nictare, oculorum significantiam esse decreverunt. Plaut. Aïn. 4. 1. 39. Nec illa ulli homini nutet, nictet, annuet, annuat. Ex Nonio.
Annueret alicui, Promittere. Virg. 1. Æn. 250.
Nos tua progenies cæli quibus annuis arcem.
Annueret aliquem, Nutu significare. Cic. 3. Verr. Erepta est facultas eorum quos iste annuerat.
Significare & annueret. Cic. 5. Verr. 213. Hoc enim mihi significasse & annuisse visus est.
Annueret, i. e. Favere. Virg. 1. Georg. 40.
— atque audacibus annue ceptis. Ovid. 7. Met. 178.
— & præsens ingentibus annuat ausis.
Supereff ut promissis Deus annuat. Plin. Epist. 22.
Si Deus annuerit, i. e. Faverit, vel dederit quod optamus. Plin. Ep. 144. Ore sereno vel facili annueret. Martial. lib. 2. 24.
— quod si Deus ore sereno
Annuerit, felix Candide solus eris.
Quibus facili Deus annuet ore. Propert. lib. 1. 1. 31.
Annueret, Concedere. V. ABNUERE.

Annueret victoriam. Virg. 12. Æn. 187.
Si nostrum annuerit nobis victoria Marteni. pro, Si Mars annuerit victoriam.

Annueret nutum. Liv. 7. 30. Annuite p. c. nutum nemumque vestrum invictum Campanis, & jubete sperare incolumem Capuam futuram. Hoc eadem figura dictum est, qua Vivere vitam, & Servire servitum. [Qua Latini rarius, Græci frequentissime, præferunt Attici utuntur.

ANNUTO, vel **ADNUTO**, [ἀνυτοῦ] ðre. frequent. Fest. Plaut. Merc. 2. 3. 100.

ANNUTANS, Apul. 10. Met. extr.

ANNUS, i. m. [ἐνιαυτός, ἔτος] Quid sit, vulgo notum est. Festus, Annus ex Græco venit, quem illi ἔτος dicunt, & quod nos Triennium, illi dicunt ἑτάριος, ἑτηνόν. Servius, Annus dictus est quasi Anus: unde Annulus, quod in se redeat: ut est,
Atque in se sua per vestigia volvit annus. Vel ἄντι ἀναπέδῃ, i. e. Ab Innovatione: quod videlicet assidue innovetur & alter fiat. Tris sunt genera annorum: aut enim lunaris annus est xxx. dierum, aut solstitialis x11. mensium. Aut secundum Tullium, lib. 2. de Nat. Deor. Magnus, qui comprehendit 12554. annos. ad Æn. 1. v. 269. V. VOFF. P. 4. Inf. Orat. p. 196. & Pitisc. Lex.

Novitas anni. Ovid. 1. Fast. 160.
Series annorum & fuga temporum. Hor. 3. Carm. 30. 5.
Spatia annorum. Propert. lib. 3. 21. 31.
Tempora vertuntur annorum. Lucret. lib. 5. 1183.
Via anni, folisque. Virg. 6. Æn. 797.
— jacet extra sidera tellus,
Extra anni folisque vias.
Vices annorum. Sen. Oeth. 11.
Fortior annis. Ovid. 3. Amor. 7. 42.
Gravis annis. Virg. 9. Æn. 246.
Integri annorum. Stat. 1. Theb. 415.
Juvenilior annis. Ovid. 14. Met. 639.
Silenusque suis semper juveniler annis. h. e. Quam pro ætate.
Qui quom sit senex, agit tamen juvenem.
Maturior annis Remulus. Ovid. 14. Met. 617.
Maximus. Virg. 2. Æn. 339. i. e. Annosissimus.
Obscurior annis. Virg. 7. Æn. 205. h. e. Res minus nota propter temporis longinquitatem.
Phartus annus. Claud. de Bell. Gild. 57.
Phrygius. Stat. 5. Theb. 752.
Extremo anni. Tacit. 6. Ann. 27. Extremo anni mors Ælii Lamie funere Cenforio celebrata.
Exitu anni. Tacit. 5. Ann. 11.
Fine anni. Tacit. 15. Ann. 47. Fine anni vulgantur prodigia.
Initio statim anni. Liv. Decad. 1. lib. 2.
Principio anni. Liv. Decad. 1. lib. 2.
Anni apti lubibus. Ovid. 15. Epist. 21.
Alternis annis. V. ALTERNUS.
Belliciosior annus, in quo plus bellorum geritur. Liv. 10.
Bini anni. V. BINI.
Breves. Hor. 4. Carm. 11. 23.
Celeres. Stat. 3. Sylv. 3. 20.

Climactericus. V. CLIMAX.
 Consumptus. Sil. lib. 15.
 Dissimiles annos solertia temper artis. Claud. de Piiis Frat. 23.
 Emeriti. Ovid. 15. Met. 226. i. e. Senectutis anni.
 Extremus. Virg. 3. Georg. 304.
 — extremoque irrorat Aquarius anno.
 Faustus. Ovid. 1. Fast. 63.
 Fertilis. Propert. lib. 4. 8. 14.
 Festior annus eat. Claud. de 3. Conf. Hon. 3.
 Florentes. Stat. 3. Sylv. 5. 23.
 Fecundus. Ovid. 3. Amor. 10. 37.
 Formosissimus. Virg. 3. Ecl. 57. de Vere.
 Fugaces labuntur anni. Hor. 2. Carm. 14. 1.
 Gravissimus & pestilentissimus. Cic. 5. Fam. 16.
 Hybernus. Hor. Epod. 2. 29. h. e. Hybernium tempus anni. Porphy.
 Ignavi. Ovid. 1. Amor. 15. 1.
 Innumes. Lucan. lib. 8.
 Impubes. Ovid. 9. Met. 416. — facietque viros impubibus annis.
 Incipientis anni primum diem, lætis precationibus invicem fastum
 ominamur. Plin. lib. 28. cap. 2.
 Iners annus, Inertia, vel inerter & nihil agendo consumptus. Ovid. 1.
 Fast. 168.
 Imbellem annum agere. V. IMBELLIS.
 Infamis annus pestilentia. V. INFAMIS.
 Insequens annus. V. INSEQUOR.
 Intercalaris. V. INTERCALARIS.
 Judicialis. In quo multa, & quidem severa iudicia facta sunt. Cic. in Bruto;
 243. Q. Arius quum omni jam fortuna profpere functus, labores etiam
 magnos exceperit: illius judicialis anni severitatem, quasi solcm non tulit.
 Justos annos peragere. Ovid. 10. Met. 36.
 Juveniles. Ovid. 8. Met. 632.
 Lethifer. Virg. 3. Æn. 139.
 Locuples frugibus. Hor. 2. Epist. 1. 137.
 Longus. Ovid. 1. Met. 273. Idem 4. ex Pont. 4. 23.
 Luctifer. Val. Flac. 3. Argon. 454.
 Magnus. V. MAGNUS. Dicitur hic etiam Vertens. V. VERTO.
 Magnum sol circumvolvitur annum. Virg. 3. Æn. 284.
 Mellioribus natus annis. Virg. 6. Æn. 649.
 Magnanimi heroes, nati melioribus annis.
 Minor annus geminis mensibus. Ovid. 3. Fast. 100.
 Molles. Ovid. 1. Epist. 11. i. e. Pueriles.
 Nitidissimus. Ovid. 5. Fast. 207.
 Novus incipit. Ovid. 1. Fast. 149.
 Nubiles. Ovid. 14. Met. 335.
 Par annus diversis quatuor temporibus. Virg. 1. Georg. 258.
 Piger. Tarde procedens, Diu durans. Hor. 1. Epist. 1. 21.
 Plenus. Hor. 3. Carm. 18. 5. h. e. Completus.
 Plenis annis nubilis virgo. Virg. 7. Æn. 53.
 Pomifer. Hor. 3. Carm. 23. 8.
 Præceps. Sen. OErh. 8.
 Primis annis eximenda vitia. Quintil. l. 1. c. 1. Et Virg. 8. Æn. 411.
 Proni. Hor. in Arte Poet. 60.
 Pubescentes. Stat. 1. Theb. 21.
 Pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11. Ovid. 5. Epist. 157.
 Robustior. Ovid. 15. Met. 206.
 Romanus. Ovid. 3. Fast. 75.
 Rudes. Sen. Theyst. 3.
 Rudibus annis aliquid percipere. Quintil. lib. 1. cap. 1. & 15.
 Seniles. Ovid. 7. Met. 163.
 Seri. Ovid. 9. Met. 434.
 Sidereus. Valer. 3. Argon. 401.
 Sitiens. Plin. lib. 13. cap. 4.
 Steriles annos transmittere. Stat. 4. Sylv. 2. 12.
 Teneri. Ovid. 4. Epist. 25. Et Perlius 5. Sat. 36.
 Turbulentior. V. TURBULENTUS. IN TURBA.
 Velox in terga revolvitur annus. Stat. 5. Theb. 460.
 Absolutus perfectusque. Cic. de Univerf. 29.
 Accessit annus tertius desiderio & labori. V. ACCEDO.
 Accessio annorum. V. ACCEDO.
 Addere annum labori. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Addere annos. Ovid. 7. Met. 168.
 Addere duos annos ad duo lustra. V. ADDO.
 Adolere ter fenos annos. V. ADOLERO.
 Æquare annos. Ovid. 15. Met. 838.
 Affluentes. Hor. 4. Carm. 11. 20.
 Agere annos. Ovid. 9. Met. 430. V. AGO. Cic. de Senect. 32.
 Aperit annum Taurus auratis cornibus. Virg. 1. Georg. 217.
 Cedere annis dicuntur vina. V. CEDO.
 Circumaggit se annus. V. CIRCUMAGO.
 Colligere annos. V. COLLIGO.
 Complevit annos centum. V. COMPLEO.
 Conficere annum, i. e. Transigere. Cic. de Clar. Orat. 176.
 Crescentibus annis. Ovid. 1. de Arte Am. 61.
 Defecti anni. Ovid. 1. Epist. Sab. 83.
 Egressus quintum annum. Quintil. lib. 6. in proem.
 Esse annis æqualem alicui. Ovid. 1. Met. 750.
 Eunt anni more fluentis aque. Ovid. 3. de Arte Am. 62. & Ilor. 2. Ep. 2. 55.
 Excedere annos centenos. V. CENTENI.
 Exeunte anno. Cic. 1. de Divin. 53. Quinto autem anno exeunte ad Syra-
 culas occidit.
 Exigere annum cum aliquo. Virg. 1. Æn. 75.
 Expectat annum millefimum. Proverbum in illos dici solitum, qui felici-
 tatem concipiunt nunquam futuram. Natum autem sic ferunt; Taciti &
 Floriani Imperatorum statuas Interamne disjectis fulmine, ab aruspibus
 responsum tulerunt, ex eorum familia proditurum Imperatorem post
 annos mille qui terram omnem que Oceano ambitur, suam faceret, moxque
 Senatui resignaret imperium, antiquis legibus victurus, ac post centum &
 viginti annos moriturus herede nullo. Dique sic a posteris expectatum
 hoc, ut in proverbii vicem verum sit, Annum millefimum expectat.
 Ex Cæl. l. 2. c. 12.

Expleto anno ætatis undevigesimo. Quintil. lib. 6. in proem.
 Extendere suos annos. Sen. Troad. 6.
 Exuberat annus pomis. Virg. 2. Georg. 516.
 Ferre annos dicuntur vina quedam, & vetustate proficere. Quintil. l. 2. c. 4.
 Felli. Sen. Hippol. 2. Solamen annis unicam fellis hera.
 Fracti. Sen. Hippol. 12.
 Habere annos. Cic. pro Cæcin. 54. Isque jam annos viginti haberet.
 Implere annum. Ovid. 9. Met. 338.
 Implet annum Luna mensibus. Ovid. 3. Fast. 657.
 Sunt quibus hæc Luna est, quia mensibus implet annum.
 Impleverat jam annum quinquagesimum. Quintil. lib. 3. cap. 1.
 Incipit annus vicissimus. V. INCIPIO.
 Indefessi anni. Sil. lib. 13.
 Insignire annum claudibus. V. INSIGNIS.
 Intercessit annus. V. INTERCEDO.
 Interferunt anni decem. V. INTEREST.
 Irrorat annum flabibus Zephyrus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 75.
 Labuntur anni. Hor. 2. Carm. 14. 1.
 Eheu fugaces, Posthume, Posthume, Labuntur anni.
 Labens annus cælo. Virg. 1. Georg. 6.
 — labentem cælo quæ ducitis annum.
 Labens annus tacite. Ovid. 1. Fast. 65.
 Marcet corpus annis. Lucret. lib. 3. 959.
 Metiri annum longum. Ovid. 4. Met. 226.
 Natus annos decem. V. NASCOR.
 Obire annum petitionis. V. OBEO.
 Perfecti anni. Ovid. 15. Met. 817.
 Referre alic. annos præteritos. Virg. 8. Æn. 560.
 O mihi præteritos referat si Jupiter annos. i. e. Reddat.
 Recolligere annos primos. Ovid. 7. Met. 216. i. e. Recipere.
 Recurrentes anni. Hor. 2. Epist. 1. 147.
 Rediens. Hor. 2. Serm. 2. 83.
 Relinqueret annos. Stat. 2. Sylv. 1. 109.
 Renovare annos. Ovid. 9. Met. 424.
 Refumeret annos virides. Stat. 3. Sylv. 1. 161.
 Servare annos. Ovid. 8. Met. 459.
 Silentes anni. Claud. de Conf. Mall. Theod. 157. Annos quinque intelli-
 git, quos totos filebant novi discipuli Pythagoræ; solum ea quæ dicren-
 tur audientes.
 Superare annos memores. Stat. 10. Theb. 440.
 Tacitis annis senescimus. Ovid. 6. Fast. 771.
 Venientes anni & Anni recedentes, contraria. Hor. in Arte Poet. 175.
 Multa ferunt anni venientes commoda secum,
 Multa recedentes adimunt.
 Vergeret annis. Tacit. 13. Ann. 19. Sextium Africanum nobilem juvenem
 a nuptiis Silanæ deterruerat Agrippina, impudicam & vergentem annis
 dictitans. i. e. Senescerentem.
 Vertit se annus. Juven. 7. Sat. 242. — quum se verterit annus.
 Vertens annus. Cic. 13. Philipp. 12. Apparuisse numen deorum intra finem
 anni vertentis. Non toto vertente anno. Suet. Calig. c. 37. i. e. Nondum
 finito & converso anno. Vertens annus quid sit, ostendit his verbis Vitruvius
 l. 9. c. 4. Sol autem signi spatium, quod est duodecima pars mundi, mensē
 vertente vadens transit. Ita duodecim mensibus duodecim lignorum in-
 tervalla pervagando, quum redit ad id lignum unde coeperit, perficit spatum
 vertentis anni. Eadem figura Plautus mensē vertentem dixit in
 Perf. 4. 4. 76. Si hanc emeris, nunquam hercle hunc mensē vertentem
 credo, fervibit tibi.
 Vivere annos bis centum. Ovid. 12. Met. 188. — vixi
 Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas.
 Volvitur annus in se. Virg. 2. Georg. 402.
 — redit agricolis labor actus in orbem:
 Atque in se sua per vestigia volvitur annus.
 Volvens annus. Ovid. 5. Met. 565.
 Jupiter ex æquo volventem dividit annum.
 Volventibus annis. Virg. 1. Æn. 234.
 Certe hinc Romanos olim volventibus annis. i. e. Volubilibus.
 & est participium pro nomine. Volvens enim est, Qui volvit: Volubi-
 lis autem; Qui volvitur. Servius.
 Ante annos occidere. Ovid. 2. Amor. 2. 46.
 In annum, & in hunc annum. V. IN.
 In annum decimum durare. Ovid. 12. Met. 76.
 In annos singulos. V. IN.
 In annum vententem curas extendere. Virg. 2. Georg. 405.
 In annos patios inquirere. Ovid. 1. Met. 148.
 Filius ante diem patris inquit in annos.
 In notium annum premere opus aliquod. Hor. in Arte Poet. 388.
 Inter tot annos. V. INTER.
 Intra quatuor annos. V. INTRA.
 Per annos longos deservire. Ovid. 1. Amor. 3. 5.
 Per annos durare. Virg. 2. Georg. 100.
 — aut totidem durare per annos.
 Per annos mille. Virg. 6. Æn. 748.
 Per annos ferre. Virg. 3. Georg. 47.
 Cæsaris, & nomen fama tot ferre per annos.
 Sub annis primis. Ovid. 12. Met. 183.
 Annus meus, noster, vester, &c. Annus quo mihi aut vobis per leges licet
 Consulatum aut alium magistratum petere. Cic. 1. Att. 1. Nemo est enim
 ex iis qui nunc petunt, qui si in nostrum annum reciderit, firmior candida-
 tus fore videatur. Contra Rull. 2. 4. Est illud amplissimum. Quirites, quod
 honore ex novis hominibus primum me, multis posthabitis, attexitis: quod
 prima petitione, quod anno meo. Porro ad petendum Consulatum legitimi-
 mus erat annus ætatis quadagesimus tertius. Cic. 5. Philipp. 48. Quid Ma-
 cedo Alexander, quum ab incunte ætate res maximas gerere coepisset,
 nonne tertio & trigésimo anno mortem obit? quæ est ætas nostris legi-
 bus decem annis minor, quam Consulatis.
 Aliquando Annus, Proventum anni, five Annonam significat. Stat. 3.
 Sylv. 2. 22. — Pharium gravis intulit annum. Nam Annus
 Pharius, Ægyptiacum frumentum est. Lucan. lib. 3. 450.
 — curvoque foli crescentis aratro
 Agricoltæ raptis annum flere juvenis. conf. v. 70. Tacit.
 de.

de Germ. 14. 7. Nec arare terram & expectare annum tam facile perficialeris, quam provocare hostem. conf. Dempster. ad Rosin. 7. 18. p. 734.

ANNALIS, is. m. Nomen ab Anno derivatum. Gell. lib. 2. cap. 1. Potissimum igitur verba ipsa Quadrigari ex annali ejus v. transcritpta. Sic idem sepe alibi. Cic. 12. Att. 24. Quibus co. s. Carnedes & ea legatio venerit Romam, scriptum est in tuo annali. Plin. lib. 7. cap. 28. Q. Ennius T. Cæcilius Teucerum, fratremque ejus præcipue miratus, propter eos sextum annum adject. Subauditur nimirum Liber. Quod & addit Quintil. loco, qui infra allegabitur. Frequentius tamen

ANNALIS, ium. pl. [ἱστορία] Servius: Inter Annales & Historiam hoc interest: Historia est eorum temporum quæ vel vidimus, vel videre potuimus; dicta δὲ τὴν ἱστορίαν, i. e. Videre. Annales vero sunt eorum annorum & temporum, quæ ætas nostra non novit. Unde Livius ex Annalibus & Historia constat. Hæc tamen confunduntur licenter. ut, Virg. 1. Æn. 373.

Et vacet annales nostrorum audire laborum, pro Historia inquit Annales. Hæctenus Servius. Gell. lib. 5. cap. 18. Historias quidam esse aiunt rerum gestarum vel expositionem, vel demonstrationem, vel quo alio nomine id dicendum est: Annales vero esse, quum res gestæ plurimum annorum observato cujusque anni ordine, deinceps componuntur. V. plura ibid. & ad eundem loc. Phil. Carol. Animadv. Voss. de Hist. Lat. 5. p. 21. & de Arte Hist. a princ. J. F. Gronov. Obs. ad Scriptt. Eccl. c. 9. & princ. Notar. ad Tacitum, qui Servii opinionem in operis gemini inscriptione secutus est. Quo alludere videtur Juven. 2. Sat. 102.

Res memoranda novis annalibus atque recenti Historia.

Annales Pop. Rom. & monumenta vetustatis. Cic. pro Domo sua 86.

Annalium monumenta. Quint. lib. 2. cap. 4.

Annalium ordo. Cic. 5. Fam. 12.

Ex annalibus cognoscere. V. **COGNOSCO.**

Ex annalium vetustate eruenda est memoria nobilitatis tuæ. Cic. pro Muren. 16.

Annales præfatos volvere. Claud. in 2. Conf. Stilich. 184.

Annales, pro Fastis, i. e. Pontificum monumentis, dierum & totius anni descriptionem & ordinem continentibus: quum tamen hæc duo inter se differant. Ovid. 1. Fast. 7.

Sacra recognoscens annalibus eruta præfatis.

ANNALIS, e. Adj. [ἱστορία, ἐπιστοία, διαιστοία] Annale tempus.

Varr. 1. de R. R. cap. 27. Et quoniam tempora duorum generum sunt: unum annale, quod fol circuitu suo finit: alterum mensuratum, quod luna circumiens comprehendit. De anno & mense intelligit. Inde Legem annicem dixerunt, Quæ præscribat legitimam ad petendum magistratum ætatem, quæ & Annaria dicebatur. Cic. 3. de Legib. 8. Civitatem annali lege servanto. Idem 2. de Orat. 52. Ut olim Ruftica quum legem ferret annalem.

Annalis, cognomen familia Romanæ. Liv. 40. 44. Eo anno rogatio primum lata est ab L. Villio Trib. plebis, quot annos nati quemque magistratum petere caperent. Inde cognomen familiae iudicium, ut Annales appellarentur. V. Gronov. Hinc jocus Cic. ap. Quintil. lib. 6. cap. 3. de risu. Dissimulavit, inquit, Cicero quum Sextus Annalis testis reum læsisset, & instaret identidem accusator ei, Dic, M. Tulli, nunquid potes de Sexto Annali? Versus tunc dicitur cepit de libro Enni Annali sexto,

Qui puto ingentis causas evolvere belli? V. Burm. ad loc.

ANNALIA, n. pl. Vota solennia. Grut. p. 116. n. 2. **AVGVSTORVM ANNALIA FELICITER.** Conf. **DECENNALIA**, **QUINQUENNALIA** & C.

ANNARIUS, a, um. ut Annaria lex, dicebatur ab antiquis, Ea qua finiuntur anni magistratus capiendi. Hæc Festus. Eadem Annalis & a latore Villia.

ANNICULUS, i. [ἄνικλος] Adj. est, non autem dimin. i. e. Unius anni. ut, Anniculus puer. Anniculus taurus. Varro 2. de R. R. cap. 5. Habeo tauros totidem quot Atticus, ad matricem septuaginta, duo: unum anniculum, alterum bimum.

Anniculus etiam de inanimatis dicitur. Plin. Jun. Ergo plantaria instituntur, anniculusque transferunt, & iterum bimas. Plin. l. 9. c. 41. Anniculo grano languidus fuscus: Idem a quadrimo evanidus. de Cocco. Sic Semen. 18. 24.

Annicula ætas. Columel. lib. 7. cap. 9. Quam salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commode progenerant.

ANNIFER, Adj. [ἄνικλος] Plin. l. 16. c. 26. Cedrus & juniperus & ilex anniferae habentur, novusque fructus in his cum annotino pendet.

ANNIVERSARIUS, i. [ἄνικλος] Adj. Quod singulari annis fit. ut, Anniversaria sacra. Cic. 6. Verr. 84.

Anniversariis armis assuescere. Liv. 4. 45.

Anniversaria febris, quæ singulari annis itato tempore recurrit. Cic. 2. de Nat. Deor. 97.

Anniversarii vicini. Varro 1. de R. R. cap. 16.

ANNIVERSARIAE, Adv. Vertente quovis anno. Augustin. Epist. 118. extr.

ANNO, [ἄνικλος] Adv. Ante annum: cui opponitur Horno. Plaut. prol. Amph. 91. Histriones anno cum in profœcio Jovem invocant. Et Truc. 2. 4. 38. Quasi uxorem me habebat anno, dum hic fuit. conf. Id. Men. 1. 3. 22. & V. Gronov. p. 9. Taubm. p. 15. 701. & 1415. Parei Lex. Crit. p. 95.

ANNO, Ære. Macrob. 1. Saturn. 12. Annate perennareque commode.

ANNONA, æ. [ἄνικλος, ἀνικλον] Anni alimonia est: nec frumenti solum, sed etiam aliarum rerum. Columel. lib. 9. Vel lactis annona. Cic. 2. Off. 57. In caritate annonæ, asse modium dedit. Idem 2. de Divin. 59. At si Epicuri de voluptate liber corrosus esset, putarem annonam in macello cariorem fore.

Acris annona. Tacit. 4. Ann. 6. Plebes acri quidem annona fatigabantur. Archor. Suet. Claud. 10. Archiore autem annona ob alfiduas sterilitates, detentus quondam medio foro a turba, & c.

Annona salaria. V. Salarium, in SAL.

Compressam annonam vocat, Liv. lib. 8. Decad. 4. quum pretium percoemptionem est actuum.

Difficultas annonæ, summaque inopia rei frumentariæ. Cic. pro Domo sua, 12.

Facta durior annona. Cic. pro Domo sua, 115.

Fœcundæ annonæ provincia. Tacit. 1. Hist. 11.

Gravi annona conficiantur. V. **CONFLIGO.**

Gravitas annonæ. Tacit. 6. Ann. 13.

Incendium annonæ. Quintil. in Pactu cadav. p. 244. Burm. Etiam siquid relidui erat, ut carius quidam venderent, ad annonam incendium suppressum est. i. e. Ad annonam pretium augendum. Romani magnam caritatem annonæ acrius eluctantes, ab incendio igneque (quo nihil vehementius & acrius est) mutuo verba sumebant. Turnebus. V. mox Incendere annonam.

Laxior annona. Liv. 1. Decad. lib. 2. Urbi cum pace laxior etiam annona rediit, ex advecto ex Campania frumento.

Moderator annona. Patere. lib. 2. 26.

Utilitas nec opinata consequta est annonam carissimam. Cic. pro Domo sua, 4.

Excilium inopia & caritate rei frumentariæ conserquata est annonæ vilis. Cic. pro Lege Manil. 45.

Attentare annonam, & vexare vel maxime Dardanarii solent. Ulp. in l. Annonam attentare. D. De extraordin. crimin.

Commutata annona. Cic. pro Domo sua, 115.

Convalescit annona. Suet. in Aug. 42. i. e. Vilior facta est.

Crescit annona. Cæf. 1. Bell. Civil. 52. His tamen omnibus annona crevit, & c. Jamque ad denarios quinquaginta in singulos modios annona pervenerat.

Excandefacere annonam. V. **EXCANDESCO.**

Flagellare annonam. Plin. lib. 33. cap. 13. Pretia rerum, quæ usquam potuimus, non ignoramus alia in aliis locis esse, & omnibus pæne annis mutari, prout navigationes consistunt, aut ut quisque mercatus fit, aut alicuius prevalens manceps annonam flagellet.

Incendere annonam. Varr. 3. de R. R. cap. 2. h. e. Cariorem facere. V. supra Incendium.

Inferre caritatem annonæ. Plin. lib. 18. cap. 28.

Ingravescit annona. V. **INGRAVESCO.**

Laxat annona. V. **LAXUS.**

Levare populum in annonæ caritate, frumento suppeditato. Liv. 26. 40.

Levare ubi annonam. V. **LEVIS.**

Non habet pretium annonæ. Cic. 5. Verr. 227.

Onerant annonam etiam stateræ adulterine. Ulp. in l. Annonam. D. de extraord. criminibus.

Prodesse annonæ. Hor. 1. Epist. 16. 72.

Urit populum annona. Patere. l. 2. 77. 1. Tum expostulante consensu populi, quem gravis urebat infesto mari annona, cum Pompeio quoque pax ierita. Annona, pro Menstrua vel Anna mercede capiendipend. Veget. de Re Milit. 1. 13. Torques aureos solidæ virtutis præmium fuit: quem qui morisset, præter laudem, duplas consequbatur annonas. V. Meurs. Auct. Philol. cap. 29. p. 161. & Lex. Peticæ.

Annona civiles. l. 14. C. de sacrosan. eccl.

ANNONARIUS, a, um. Adj. [ἀνικλος] Quod ad annonam pertinet.

Veget. 3. 3. Antequit, quam inchoetur bellum, de copiis expensisque solers debet esse tractatus, ut pabula, frumentum, cæteraque annonariæ species, quas a provincialibus consuetudo deposcit, maturius exigantur.

Annonaria causa. Hermog. in l. Aufertur. D. de jure fisci. Ut debitoribus fisci, quod fisci debet, compensetur, sepe constitutum est: excepta causa tributaria, & stipendiotorum, & item pretio rei a fisco emptæ, & quod ex causa annonaria debetur.

Annonaria provifio. Trebell. Poll. de 30. Tyrann. cap. 18. Annonaria regio. Idem cap. 24. extr. ubi V. Casaub.

ANNOR, Æri. Capitol. Gordian. cap. 29. Loca in quibus milites annonari non possunt. V. Salmast. p. 266.

ANNOSUS, Adj. [ἀνικλος] Qui multos habet annos. ut, Annosa anus. Ovid. 2. Fast. 571.

Ecce anus in mediis residens annosa puellis.

Ævo annofo degit gens Hyperborcorum. Plin. lib. 4. cap. 12.

Brachia ulmi annofa. Virg. 6. Æn. 282. Et 10. 766. Annosa ornus.

Falerum annofum. Martial. lib. 6. 27.

Merum. Tibul. lib. 3. 7. 26.

Mundus. Sen. OEdip. 5.

Palatum. Hor. 2. Serm. 3. 274.

Robore annofo lucus. Sil. lib. 3. Et apud Virg. 4. Æn. 441.

Senex. Ovid. 1. de Arte Am. 14.

Senectus. Ovid. 7. Met. 237.

Vetulus. Ovid. 5. Trist. 2. 11.

Volumina vatum. Hor. 2. Epist. 1. 26.

ANNOSITAS, Ætis. Antiquitas. Cathol.

ANNOVINUS, Adj. [ἀνικλος] ab Annus; Quod est unius, (vel petius superioris) anni. Columel. l. 4. c. 24. Unguis custodum annorinos refectato. Al. Hornotinos legunt, ut indicat Beroald. conf. Plin. lib. 26. V. supra in ANNIFER.

ANNOTINUS, Adj. ab Annona; Quod ad annonam pertinet. ut, Naves annoinæ, Quibus annona comportatur. Cæf. 5. Bell. Gall. 8. Multitudine navium perterrita, quæ cum annoinis privatisque, quas sui quisque commodi causa fecerat, amplius oceanentæ uno erant villa temper. [Male hæc disjunguntur, quasi Cæfar hæc vocem alio sensu usurpaverit, ac reliqui auctores utuntur, & origo ejus liquido indicat. Derivatur enim ab Adv. Anno, quo de supra V. ut ab Horno hornotinus, a Sero serotinus. Itaque naves Annotinas recte Græcus interpres ἀνικλον ἀνικλον convertit. i. e. Anno superiori confectas. Duas enim classes Cæfar duobus annis deinceps ædificaverat.

ANNUUS, Adj. [ἄνικλος, ἀνικλον] Quod unius anni spatium continet. Plaut. Aft. 5. 2. 36. Vita uxoris annua.

Annuum est aliquid fieri. Plin. lib. 11. cap. 39. Quadrupedibus pilum cadere atque subnasci annuum est.

Annua vices. Plin. de Viris illust. 1. Quibus regnum annuis vicibus habendum reliquit, & ut alteris imperarent. Plin. lib. 10. cap. 20. Canda pavonis annuis vicibus missa cum foliis arborum.

Annua vice, pro Annuis vicibus. Plin. l. 2. c. 39. Quis enim astutus & hyemes, quæque in temporibus annua vice intelliguntur, siderum motus fieri dubitet? Annua dies: pro Unius anni tempore. Cic. 12. Att. 5. Perdere malo (est) præter ipsam turpitudinem hoc ipsum puto perdere) aut delegatione in mancipio annua die, quis erit, cui credat? & c. Idem 7. Fam. 24. Sic apud Jurisconsultos legitur, Annua, bima, trima die, pro anno, biennio, triennio, Pomp. in l. 8. §. 3. D. de pignor. actione. & l. 3. D. de annuis legat.

Annuae copie. Tacit. in Vita Agric. 22.

Interdicta annua, & Judicium annum. Paulus in l. Ex quibus. D. De interdict. seu extraord. crimin. Tempus.

terra matris vires resumebat. Quod cum animadvertisset, Hercules, pectore adstrictum expirare eum coegit. Scribit Plutarchus in vita Sortorii, hunc apud Tingin oppidum Libya, effosso sepulchro, Antaei cadaver invenisse. Eusebium lib. de Temp. scribit Antaeum palaestricae artis fuisse peritissimum, & quoruncunq; certaminum. Sen. Oeth. v. 24. Nullus Antaeus Libys Animam refecit. Hunc Stat. 7. Theb. Terrigenam Libyn dicit, — Herculeis preffum sic fama laetaris

Terrigenam fudisse Libyn. V. Lucan. 4. 590. & Sil. 3. 40. Alium Antaeum memorat Pindari scholiastes ad Pyth. 9. Stroph. 5. **ANTAGONISTA**, *α. m.* [ἀνταγωνιστής] Adversarius in certamine quocunque. Dicitur & Antipalus ἀντίπαλος. V. f. l.

ANTAGORAS, [ἀνταγόρας] Poeta quidam fuit non ignobilis, cujus festivissimum fertur responsum. Hic enim gulae nonnihil impartendum ratus, congrum intentius coquebat: admonitus super ea re Antigonus, illicque assultens retro, leniter retractum interrogavit, Putafine, inquit, o Antagora, Homerum Agamemnonis & Graecorum rebus carnine celebrandis distentum, quo pacto congrui melius saperent, pensitasse? Huic ille, An opinaris (inquit) o rex, Agamemnonem, cum tantarum rerum onus incumberet, follicitius perferutatum, & equis in exercitu congrui coqueret? Cal. Rhod. lib. 7. cap. 8.

ANTALCIDES, [ἀνταλκίδης] Nomen fuit proprium viri Lacedaemonii, qui praeter ceteris visus est honore praetistisse. Plutarch. in vita Pelopidae.

ANTANACLASIS, [ἀντανάκλασις] Figura est: de qua sic Quintil. Antanacclasis, ejusdem verbi contraria significatio. Quum Proculeius querebatur de filio, quod is mortem suam expectaret, & ille dixisset, se vero non expectare: Imo (inquit) rogo expectes. Non ex eodem, sed ex diverso viciniam accipitur, quum supplicio afficiendum dicas, quum supplicatione dignum iudicaris. Haec Quintil. lib. 9. cap. 3. Hic tamen ex ambiguo locus quidam est, at nulla est figura. Ramus.

ANTANDROS, [ἀντανδρός] Teste Strab. lib. 13. Phrygiae urbs ad Meridiem posita, quam habitavere Leleges, finitimi Cilicibus. De qua Plin. lib. 5. cap. 30. Rursus in littore Antandros, Edonis prius vocata, deinde Cimimeris, & Aëtos, eadem Apollonia. Virg. 3. Aen. 5. — classemque sub ipsa

Antandro & Phrygiae montibus Idae. Causam nominis reddit Mela l. 18.

ANTANDROS, [ἀντανδρός] Qui in alterius locum succedit, quem Latini Succedaneos vocant. Ulp. l. 3, §. 8. D. de adjuv. tutor. Nec patiuntur succedaneos fide esse alieni periculi.

ANTAPOCHA, V. APOCHA.
ANTAPODOSIS, [ἀνταπόδοσις] Latine dicitur Retributio. Figura, quae fit quoties commemorantur ea quae non sunt ante praedicta. Virg. 9. Aen. 354. — & primis una tor caede premissis

Sertanoque Numaque. Neque enim Numam induxit occisum. Servius. Quintil. lib. 8. cap. 3. Antapodosin interpretatur Redditionem contrariam in comparatione: idque rectius quam Servius: nulla enim hic figura est. Ramus. [cap. Serv. videtur Anantapodosin legendum. V. ANANTAPODOTON.

ANTARADOS, [ἀνταράδος] Oppidum est, & Insula ejusdem nominis in ora Libano monti subiecta, de quibus Plin. lib. 5. cap. 20.

ANTARCTIUS, [ἀνταρκτικός] Polus est australis, Arctico videlicet oppositus, qui terrae objectu a nobis cerni non potest. V. Varr. 8. de L. L. 18. & Hygin. Poet. Astr. l. 6. & ARCTIUS. f. l.

ANTARIUM Bellum. V. supra ANTARIUS, post ANTAE.

ANTAXON, [ἀντάξων] dicitur Plaga illa mundi & pars, quae est sub contrario axe, unde & nomen habet. Cic. enim i. Tusc. 68. Globum terrae eminentem e mari, fixum in medio mundi universi loco, duabus oris distantibus habitabilem & cultum, quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita sit ad fellas septem, unde horrifera Aquilonis frigidus gelidus molitur nives: altera australis, ignota nobis, quam vocant Graeci ἀντάξωνα. Turneb. Antaxion Ciacc. & Urlin. cum omnib. Graecis & Latinis Geographis & Astronomis legendum contendunt, quomodo jam VV. DD. ediderunt.

ANTE, [ἀντί, πρό, παρ, ἀπέναντι, ἐμπροσθέν] Praep. accus. notae significationis. Jungitur autem accusativo temporis, loci, personae & rei. ut, Ante duos annos, Ante templum, Ante iudicem, (i. e. Coram iudice) Ante muros, Ante Romulum, & similia, pro Ante Romuli tempora, sive regnum. Virg. i. Georg. 125.

Ante Jovem, nulli subigebant arva coloni. Sic in 2. Georg. 536.

Ante etiam sceptrum Dictaei regis. Praeterea dicitur, Ante me venit, Ante me natus est, Ante me fecit, h. e. Antequam venerim, &c. Virg. ii. Aen. 424. — cur ante tubam tremor occupat artus? i. e. Antequam tuba sonet. Plin. in Praef. Hoc ante me fecit in literis nostris Valerius Soranus. Tale est illud proverbium, Ante victoriam canere triumphum. Ante cenam. Macrobi. Sat. 2. 9. Ex indice Metelli pontificis: Cenae haec fuit: Ante cenam, echinos, ostreas crudas quantum vellent &c. Mox sequitur, In cenam, fumina, fincepit aprunum, patinam piscium &c. Cenae quaedam pars olim Ante cenam vocabatur: ea erat tanquam primi cenae missus, primusque gustus, & tanquam prima mensa: altera cenam, quae erat secunda mensa, in secundis ferculis posita, non tamen in bellariis. Turneb.

Ante cibum: cui Pransus, vel Cenatus opponitur. Hor. i. Sermon. 10. 60. Ante hoc factum. Plaut. Mil. 4. 8. 64.

Ante lucem, & Ante noctem. Ante lucem: i. e. Diluculo, melius quam ante diem dicitur. Nam ante diem, pro Ante tempus dici solet: praeterquam si de certo die loquamur. ut, Ante diem decimum: vel, ante sextum Calend. Novembr. i. e. Sexto die ante Calendas Nov. Rursus Ante noctem pro Crepusculo dicitur potius, quam Ante tenebras. Author Valla, lib. 4. Plaut. Trin. 4. 2. 43. Cic. 2. de Invent. 15. Multo ante lucem surrexit.

Ante diem tertium. i. e. Nudiustertius, inquit Budeus. Videtur compendiosa loquutio, pro Ante diem tertium finitum: Sicut, Post diem tertium, pro Post diem tertium coeptum. Sic, Ante diem octavum Idus Novemb. i. e. vii. Idus Novemb. Cic. 16. Fam. 5. Inde ante lucem proficiscentes, ante diem vii. Idus Nov. has literas dedimus. subaud. Finitum. i. e. Octavo Idus Nov. Plin. l. 15. c. 18. de ficorum generibus, Quum inter omnes recens esse constaret, Atque, tertium (inquit) ante diem scitote decerpitum Carthagine, tam prope a muris habemus hostem.

Ante diem certam, pro Ad certam diem. Cic. 6. Att. 21. Statim delistiteras, ut ex Cypro equites ante certam diem decederent.

Ante diem xv. Calend. Maii. Cic. 2. Att. 8. Puta (inquit) Paulus Ma-

intius) dictum xv. Cal. Maii. Nam idem significat quasi Decimosexto die ante diem Cal. Maii: ut tamen includatur Kalendae Maii. Itaque 16. Fam. 3. Post diem Nonas Nov. constituit ante diem vii. Idus Nov. i. e. vii. Idus Nov. Est enim concisa loquutio, cum dicitur vii. Idus, quum vero, ante diem vii. Idus plenior. Nam est ante diem Idus octavo die: ut & qui primus Iduum est dies, & qui extremus, intra numerum recipiatur. Ante diem vii. Non. veteres dicebant, i. e. Die tertio ante Nonas. Nam cum dicitur, vii. Non. concisa loquutio est, quae integra esset si diceres, vii. die ante Nonas. quia non admodum utebantur antequi, sed ejus loco ante diem vii. Nonas.

Ante diem. Cic. 2. Att. 21. Comitia Bibulum cum Archilochio edicto in ante diem xv. Calend. Novemb. ditulit.

Ex ante diem Non. Jun. Cic. 3. Att. 17. De Quinto fratre nobis nuntii tristes, nec varii venerant ex ante diem Non. Jun. Idem erat acsi dixisset, Ex Nonis Junii: sed figura usus est qua & M. Varro 1. de R. R. Conf. supra A. D. in A. littera.

Ante, cum accus. loci Virg. 5. Ecl. 70.

Ante focum, si frigus erit.

Ante, cum accus. perf. Cic. 6. Verr. Ante hosce deos erant tabulae. Idem 2. Verr. 9. Causam interea ante eum diceret.

Ante ora. Virg. i. Aen. 96.

Quis ante ora patrum, Trojae sub mœnibus altis Contigit oppetere.

Ante oculos. Cic. 14. Fam. 2. Nam mihi ante oculos dies noctesque verfaris. Virg. 2. Aen. 773.

Et per metaph. ad animum refertur, Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos.

Ante Oculos & Ora, idem significant: sed haec duo per auxesin conjunguntur. Virg. 2. Aen. 531.

Ut tandem ante oculos evasit, & ora parentum Concidit.

Ante oculos coram. Ter. Eun. 4. 7. 24. Quae mihi ante oculos amatorem coram adduxisti tuum? Ante oculos minus est quam Coram. nam Coram propinquitatem significat: Ante oculos potest etiam de remotiore loco intelligi, modo extra conspectum non sit.

Palam ante oculos. Cic. 7. Verr. 64. Quam libenter cum palam ante oculos omnium esse patiarur.

Ante pedes esse dicitur; Quod nobis est praesens. Et est loquutio proverbialis. Ter. Adelph. 3. 3. 33. Ithuc est sapere, non quod ante pedes modo est, videre, sed etiam illa quae futura sunt prospicere.

Cic. pro Rofc. Amer. 12. Ut non modo clam, verum etiam hic in foro ante tribunal tuum M. Fanni, ante pedes vestros judicis, inter ipsa subfelliâ cades future sint.

Ante alios, vel ante alios omnes: Comparationem significat, sive potius Excellentiam: & (ut ita dicam) Superlativem: ut sit, Ante alios, i. e. Ceteris aliqua re preferendus. Et proprie, tectis Valla, positivo gaudet. Plin. lib. 12. cap. 16. Sembracena ante alias histria. Hic subauditur, Omnes. Virg. 11. Aen. 416.

— ante alios fortunatus. Idem 3. Aen. 321.

O felix uria ante alias Priamea virgo.

Ante alios, compar. junctum. Virg. i. Aen. 351.

Pygmalion scelere ante alios immanior omnes. i. e. Prae ceteris omnibus immanis.

Ante alios, cum luperi. Virg. 4. Aen. 141.

— petit ante alios pulcherrimus omnes. Turnus.

Plaut. Afn. 5. 2. 8. Scito illum ante omnes minime mortales pretii. hic Alios subaudiendum.

Ante alios, citra ullum gradum compar. Plaut. Trin. 4. 1. 5. Tibi ante alios deos gratias ago atque habeo summas.

Ante cunctos claritate Peneus. Plin. lib. 4. cap. 8.

Ante me illum diligo. i. e. Plus quam me. Cic. 8. Att. 24. Cave putes hoc tempore plus ne quenquam cruciari, quod cum quem ante me diligo, video in Consulatu quidvis potius esse, quam consulere.

Ante omnia, In primis, praecipue. Quintil. lib. 1. Ante omnia ne sit vitiosus sermo nutricibus. Virg. 2. Georg. 475.

Me vero primum dulces ante omnia Musae Accipiant.

ANTE, Adv. temp. [ἀπέναντι] Plaut. Trin. 5. 2. 17. Neque cum ante usquam conspexi prius. Cic. 14. Att. 22. Idipsum quod me mones quadruidio ante ad eum scripseram.

Ante & Post, contraria sunt. Cic. 4. Acad.

Ante & Retro, similitèr contraria. Cic. 5. de Fin. 35.

Ante interdum vacant in oratione. Ter. And. 1. 5. 4. Nonne oportuit praescisse me ante? adde Liv. 40. 4.

Ante, sicut & Post proprie jungitur adverbis in o desinentibus: ut, Paulo ante, Multo ante. Ter. Eun. 4. 5. 7. Sed Thais multo ante venit? V. MULTUS.

Longe ante videre mala venientia. Cic. 3. Tusc. 28. V. LONGUS.

Ante, cum genit. ut, Ante malorum. Virg. i. Aen. 198.

O focii neque enim ignari fumus ante malorum. Ubi est advertendum, Ante malorum, compendio orationis dictum, velut desiderato articulo, aut subauditio: etiam articulum supplementa Latini sermo recusat. Sed profecto dictum est ac si Graece diceres, ἢ ἀπέναντι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι κατέλοιπον. Id igitur valet, malorum quae ante perpelli fumus. Simile est illud Ovidii, i. Met. 20.

Frigida cum siccis, sine pondere habentia pondus. i. e. τὴν βάρος ἔχοντα τὴν ἀνὰ βάρος. Turnebus.

Ante, cum abl. aut est Praepositio antequae posita, aut potius Adverbium. Author Servius. Plin. lib. 4. cap. 16. Reperta multis ante saeculis. i. e. Reperta multis saeculis ante illud tempus. Cic. 1. Tusc. 7. Et paucis ante diebus quomodo facile possit educi e custodia, noluit. In hoc loquendi genere interponi solet ipsum Antem, ut exempla demonstrant: ut certe postponit. Livius, Quis igitur nesciat novam istam legem esse xx. annis ante latam?

Ante adverbialiter numerandi vim habens significat primum. Cels. lib. 7. cap. 29. Id agendum est ut ante caput, deinde reliqua pars auferatur.

Idem lib. 5. cap. 26. Ante dicam de his, &c. tum de his. conf. 6. 6. & 18. & Plin. 34. 13.

Ante, compositionem ingreditur: ut, Antecedo, antefero, antepono.

ANTRAE, Adv. temp. [ἀντρέως, ἀντὶ, ἀντί] Ante, id, sive, Ante illud tempus: quasi Ante ea. Hor. Epod. 11. 2.

D d

Petti, nihil me, sicut antea, juvat
 Scribere verficulos, amore percussum gravi.
 Nunc primum & Antea, contraria sive relativa. Cic. 5. Verr. 135. Non hoc nunc primum audit privatus de inimico, reus ab accusatore: jam antea in sella sedens Praetor.
 Antea quum. Cic. 15. Att. 17. Antea quum per literas Attici nostri, de tua summa, &c. certior factus, essem.
 Antea quam, pro Ante quam. Cic. 3. Att. Antea quam ad me scripsissetis.
 Antea & Postea, tanquam Relativa aut Reciproca interdum leguntur. Cic. 1. Fam. 9. Appius in sermonibus antea dicitur, postea dixit etiam in Senatu palam.
 Ante & prius. Cic. 15. Att. 13. Quod ad te antea, atque adeo prius scripsi.
ANTEACTUS, [*ἄντακτος*] Partic. sine verbo, ex Ante & Actus; Praeteritum significat: ut, Anteaacta vita. Cic. 5. Verr. 146. Nihil putas valere in iudiciis conjecturam, nihil suspitionem, nihil anteaacta vitae existimationem.
 Anteaacta etas. Lucret. lib. 1. 234.
 Vetulas. Lucret. lib. 3. 985.
 Ex anteaacta vita facere iudicium. Cic. 2. de Invent. 36.
 Anteaactis male credere. Ovid. 12. Met. 115.
ANTEAMBULO, ónis. m. [*ἄνταμβουλος*] ab Ante & Ambulare, Qui aliquum superiorem honoris causa praecedens comitatur. Martial. lib. 10. 74.
 Anteaambulones & togatulos inter
 Centum merebor plumbeos die toto.
 Anteaambulo aliquis. Martial. lib. 2. 18.
 Sum comes ipse tuus, tumidique anteaambulo regis. Suet. in Vesp. cap. 2. Dum eum identidem per contumeliam anteaambulone fratris appellat.
 Anteaambulones Atrati dici possunt, qui Graece Codonophori, i. e. Tintinnabula gestantes: quod honorarium funera praecedunt cum tintinnabulis. Ex Budæo. V. Pitific. Lex. Hier. Mag. de Tintinn. c. 10. extr.
ANTEBASIS, Id quod Basi opponitur. apud Vitruv. 10. 15. & 17.
ANTEBELLO, are. Gloff. Gr. Lat. *προβελλομαι*, Antebello.
ANTECANIS, [*ἄντανος*] Nomen fideis. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
 Antecanem, Procyon Graio qui nomine fertur.
ANTECANAMENTUM, i. n. Quod ante canitur, sive praecinitur. Apul. 11. Met. p. 261. Interim maiorum antecanamenta votorum. Nonaudis: Ut, Anteaquia dicuntur praefantina, sic & Antecanamenta sunt illa quae praecinantur ante vota & preces legitimas. V. Jul. Flor. p. 370.
 Pricæus, p. 245. legit Antecanamina.
ANTECAPTO, cæpi, captum, [*ἄντακαπτόμαι*, *ἄντακαπτός*] Ère. Praevenire, occupare. Tacit. 4. Hist. 66. Quia pontem Mosæ fluminis antecaperat. Sallust. in Catil. cap. 55. Consul optimum factu ratus noctem quæ infestat antecapere, nequid eo spatio novaretur. Ibid. cap. 13. Non famem aut sitim, neque frigus, neque lassitudinem opperriri: sed ea omnia luxu antecapere.
 Antecapere multa. Sallust. Cat. c. 32. Ac prius quam legiones scriberentur, multa antecapere, qua bello usui forent. *¶* Multa expunxit Cort.
 Tempus. Sallust. Jugurth. cap. 21. Maximeque festinans tempus legatorum antecapere. i. e. Legatos praevenire.
ANTECAPTUS, Partic. [*ἄντακαπτός*] Liv. 5. 38. Non loco castris ante capto, non praeunito vallo. V. Grueter. & Gronov.
 Antecaptus, etiam legitur, si locus mendo vacat. Cic. 1. de Nat. Deor. cap. 16. Quam appellat prætoris Epicurus. i. e. Antecaptam animo rei quamdam informationem.
ANTECÉDO, ssi, flum, [*ἄντακέδομαι*] Ère. Idem quod Praecedere, h. e. Ante aliquem incedere. cum dat. vel accus. construitur. Columel. lib. 7. cap. 6. Ut antecedit gregem. De magistro pecoris loquitur.
 Antecedere aliquem biduo. Cic. 11. Fam. 13.
 Ad explorandum. Liv. 2. 6. Brutus ad explorandum cum equitatu antecessit.
 Antecedere quempiam itinere. Caes. 7. Bell. Gall. 33. Ne contra suam voluntatem dimicare cogretur, magnis itineribus antecessit.
 Antecedere, per metaph. pro Antecellere, superare, excellere. Cic. 1. Off. 105. Quantum natura hominis pectudibus reliquisque bestiis antecedit. Caes. 3. Bell. Gall. 8. Et scientia atque usu nauticarum rerum ceteros antecedunt. Cic. de Senect. 59. Neque enim solum honore antecedentibus.
 Antecedere alteri, vel alterum aetate. Cic. de Clar. Orat. 82.
 Aliquem aetate & usu rerum. Cic. 6. Verr. 138.
 Pretio. Plin. lib. 16. cap. 4. Cedunt his murales vallaresque, & aureae, quanquam pretio antecedentes. i. e. Pretiosiores. De coronis militarium loquitur.
 Antecedere [*ἄντακέδω*] quia excellentiam significat, ideo construitur cum adv. quæ compar. aut superl. adungi solent: qualia sunt, Ut & Ita, Multo & Longe. Cic. 21. Verr. 143. Ut quisque honore & aetate antecedit: ita primus solet sui sponte dicere, & longe antecedit.
 Antecedere, cum accus. rei. Plaut. Mœud. 1. 5. 118. Virtutem regis Agathocli antecesseris.
 Antecedere, dictum de tempore. Ter. Phorm. 3. 2. 40. Jamne ea praeritit? D. Non, verum ei hæc antecessit. Loquitur de praestituta die. Plin. lib. 13. cap. 8. Pomo anteceditis anni detracto.
 Cibum semper antecedere debet exercitatio, ait Cels. lib. 1. cap. 2.
ANTECÉDENS, Partic. [*ἄντακέδων*] ut, Antecedens annus. Plin. lib. 13. cap. 8. Hor. 3. Carm. 2. 31.
 Antecedens dignitate. Cic. 2. de Invent. 66.
 Antecedens & Insequens, contraria. Cic. ad Octav. Et quæ non insequens hora antecedit calamitosior. Pop. Rom. illuxit?
 Antecedens, Praecedens. Cic. de Partit. 7. Alia ex antecedentibus, alia ex consequentibus.
 Antecessus, ús. m. [*ἄντακέσσις*] pro Anticipatione poni videtur a Sen. Epist. 119. Bene credi tibi scio: itaque in antecessum dabo. i. e. Antequam debeat. Idem de Benef. lib. 4. 32. Aliis post longam diem repono, aliis in antecessum. Item Epist. 7. extr. Ex quibus duo tibi in debitum solvuntur: tertium in antecessum accipe.
 Antecessus, a, um. Petron. cap. 17. Ubi antecessa latrocinia didicistis. al. Antecessura.

ANTECESSOR, óris. m. [*ἄντακέσσορος*] Qui antecedit. Hirt. de Bell. Afr. cap. 12. Interim quam jam Caes. progressus esset & castris circiter millia passuum tria, per speculatores & antecessores equites nuntiatori ei copias hostium haud longe a sese visas. Suet. in Vitell. cap. 17. Irrupterant jam agnitis antecessores & singula rimabantur. [Idem qui infra Antecursores vocantur.
 Antecessor, Prior magistratus, cui alter succedit, qui alibi Deceffor dicitur. Paul. l. 55. D. de Judic.
 Antecessores in edicto Justiniani, quo juris autoritas confirmatur, Homines legum peritos & juris (etiam si non sint praeflores) dici existimo, ab honore, quod aliis qui jus non didicerit antecedit. Sic Apostolorum principes Tertull. vocat Antecessores, ut lib. 5. adv. Marc. Quam Paulus sciet se non in vacuum cucurisse, quam dexteram ei darent antecessores. & lib. 1. Tunc primum cum antecessoribus Apostolis conferebat. Nec vero eos laudo qui Antecessores esse legendum contendunt, quæ vox Latini hominibus insolens & inaudita est. Nam Hesychem, in quo *ἄντακέσσορος* scribitur, non satis locupletem & idoneum testem arbitror, cum praefertim verba Latina ore Graeco plerumque corruptius concipi sciam. Turnebus. V. Lex. Pitific.
ANTECESSIO, ónis. f. [*ἄντακέσσις*] Cic. 1. Off. 11. Consequencia cernit, causas rerum videt, earumque progressus & quasi antecessiones non ignorat.
 Antecessio in locis. Cic. in Topic. 53. Quum tripertito igitur distribuitur locus hic, in consecutionem, antecessionem, repugnantiam.
ANTECESSIVUS, a, um. Tertul. de Virg. Veland. cap. 4.
ANTECELLO, ul. [*ἄντακέλλω*] Ère. Praestare, excellere.
 Antecello tibi hæc re. Cic. 1. Off. 11. Omnes participes fumus rationis, praestantiaque ejus, qua antecellimus bestiis.
 Antecello illum hæc re. Cic. pro Corn. Balb. 1. Qui eloquentia cæteros antecellit.
 Antecellere aliis in re aliqua: quod & Praestare dicitur. Cic. 1. de Invent. 5. Quare praerantur mihi quiddam videtur adeptus is qui, qua re homines bestiis praesent, ea in re hominibus ipsis antecellit.
 Antecellere cum adv. quicquid dictum est de Antecedere. Cic. 1. de Senect. 64. Quod ut quisque aetate antecellit, ita sententiarum principatum tenet. Cic. 6. Verr. 118. Quia longe cæteros antecellit. Idem pro Lege Manil. Facile omnibus teris antecellit.
 Antecellere longe vel multum alicui rei ad honorem. Cic. pro Muren. 29. Non solum illa gloria militaris vestris formulis atque actionibus anteponebatur est, verumetiam dicendi consuetudo longe & multum isti vestrae exercitationi ad honorem antecellit.
 Antecelli. Auth. ad Heren. lib. 2. cap. 30. An ad pares, hoc est in eisdem partibus animi, corporis, fortunarum positos: an ad inferiores, qui omnibus his rebus antecellunt?
ANTECELLENS, Partic. [*ἄντακέλλων*] Cic. pro Muren. 36. Q. Catullum humanitate, sapientia, integritate antecellentem.
ANTECOENIUM, [*ἄντακοένιον*] quasi, Ante coenam: Cibum inter prandium & coenam sumptus: alio nomine Merenda. Apul. 2. Met. p. 121. Porfus gladiatoris Veneris antecoenia. V. Lips. Misc. 1. Ep. 65. & Lex. Pitific. V. & flidor. l. 20. c. 2. & Lud. Nonnium de Re Cib. l. 1. c. 4.
ANTECURSOR, óris. m. [*ἄντακέσσορος*, *ἄντακέσσορος*] ab Ante & Cursor. Caes. 1. Bell. Civil. 16. Ibi cum antecursoribus Caesaris praeco commisso. Idem 5. Bell. Gall. 45. Hora circiter tertia ab antecursoribus de Cralli adventu certior est factus.
ANTECURSORIUS, a, um. ut, Antecursoria potio. Apul. 9. Met.
ANTEXTRA, una voce dicebantur & Aves & fulmina. Jo. Bapt. Bellus de Part. Templ. Augur. cap. 7. V. Et Lex. Pitific. in ANTICA.
ANTEDICO, xi, ctum, [*ἄνταδέκω*] Ère. Praedicere. Cic. 2. de Divin. 17. Hæc qui antedicit, quam rationem sequantur, vides. Idem 1. Philipp. 26. Atque ego hoc dico de futuris: quod est augurium, (al. Amicorum) antediceret ea qua vitari possunt. [Emendati tamen codices divinum scriptum exhibent, ut & Ante expectatum ap. Virgil. Ante factis ap. Liv. &c.
ANTEDICTUS, a, um. ut, Antedictus perfuga. Ammian. 16. 12.
ANTEO, Ivi, [*ἄνταέω*] Ère. Praecedere, sive Antecedere. Cic. 2. Off. 112. Barbarum districto gladio jubebat anteire.
 Anteire vehiculo. Suet. in August. cap. 65.
 Anteire ventos. Sil. lib. 16.
 Anteire, per metaph. pro Antecellere & anteponi. Hor. 1. Epist. 2. 70. Strenuus anteis. Plaut. Amph. 2. 1. 18. Virtus omnibus rebus anteit profecto. Virg. 2. Æn. 84.
 Qui candore nives anteirent, cursibus auras.
 Anteire cæteris virtute. Cic. 2. Off. 37.
 Anteire claritudine generis. Tacit. 12. Ann. 6.
 Anteire aetate, i. e. Aetate praecedere, majorem natu esse. Cic. 9. Philippi. Sed quom Servius Sulpitius aetate illis anteiret.
 Anteiri ab aliis. Tacit. 2. Hist. 101. Emulationem etiam, invidiaque, ne ab aliis apud Vitellium anteirentur, perverit ipsum Vitellium videtur.
ANTEEXPECTATUM [*ἄνταέκπεκτατον*] Adv. temp. Virg. 7. Georg. 348.
 Anteexpectatum positus sed in agmine castris. Ubi Servius, Anteexpectatum, Dicto citius: i. e. Ante quam ejus expectetur adventus. Et est una pars orationis. h. e. Adverbium. V. Pier. & supra ANTEDICO.
ANTEFACTUM, i. n. [*ἄνταφέκτωμα*] Liv. 7. Bell. Maced. 51. Vos modo id dicere & conveniens esse antefactis, dicent. Vitell. esse dicitur, ut legatur sic, Ante-factis. Vitruv. 9. 7. Antefacta & futura ex rationationibus aëtrorum explicare.
ANTEFACTUS, a, um. Gell. 17. 7. Utrum ne in Possidita modo furtiva lex valeret, an etiam in antefacta.
ANTEFERO, tūli, latum, ferrè. Virg. 6. Æn. 677.
 Dixit, & antefuit gressum. V. ANTEGREDIOR.
 Anteferre, Praeferre, anteponecere. [*ἄνταφέρω*] Cic. 3. Tusc. 46. Tenemus victum antefert copioso.
 Anteferre alterum alteri de re aliq. Cic. pro Corn. 45.
ANTEFERATUS, [*ἄνταφέρατος*] Partic. ab Anteferor. Cic. de Provin. Conf. 27. Quum ipse cæteris omnibus esset omni honore antelatus.
ANTEFERENDO. Hor. 2. Epist. 1. 19.
 Te nostris ducibus, te Graiis anteferendo.
ANTEFIXUS, a, um. Vitruv. 10. 15. Antefixa latitudo foraminis. Liv. 26. 23. Quæ in antefixis erant. & 34. 4. Antefixa fictilia deorum. V. Gronov.
 Antefixa, Quæ ex opere figino tectis affiguntur sub stilticidiorum. Festus. V. Lex. Pitific. ANTEGE-

ANTĒGENITĀLIS, e. Adj. [ἀντιγενετικός] quasi ab Antē genitus factum. Plin. lib. 7. cap. 55. At quanto facilius certiusque sibi quenque credere, ac specimen securitatis antegenitali fumere experimento? h. e. Sumpto ab iis qui ante nos geniti sunt.

ANTEGESTUM, Paulus in l. quotas D. de pecul. Non tantum autem qui vis creditor cum venditore ex antegesto agere potest, sed & ipse emptor.

ANTEGREDIOR, effus, sum, [ἀντιβαίνω, ἀντιπροϊομαι, ἀντιπαύω] ēdi. ex Antē & Gradior: significat Præcedere. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur Solem: quum subsequitur autem, Hesperos. Idem de Fato 19. Sed interit inter causas fortuito antegressas. Idem 1. Off. 94. Quicquid enim eēt quod deceat, id tum apparet, et quum antegressa eēt honestas.

ANTĒHĒREŌ, vi, itum, [ἀντιερέω] ēre. Præferre. Tacit. 4. Ann. 11. extr. Peteremque ab iis quorum in manus cura nostra venerit, ne divulgataque incredibilita avide accepta, veris, neque in miraculum corruptis antehabent.

Ut **POSTHABEO**. Cajum fe, ejusque forores fe ipsŀ & liberis suis antehabebituros. Xyl. apud Dion. p. 395. l. 59. Germ. H. St. [Sic reddit Gr. ἀντιπροϊομαι.

ANTĒHĀC, [ἀντί] Adv. temp. i. e. Ante hoc tempus: quasi Ante hæc Cic. 1. Fam. 7. Atque antehac quidem sperare saltem licebat: nunc etiam illud ereptum est. Ter. And. 1. 2. 16. Nam quod antehac fecit, nihil ad me attingit. Ubi Donatus, Antehac, pro Ante hæc, consuetudine magis quam ratione dicitur. Usque antehac. V. USQUE.

Antehac nunquam. Ter. And. 5. 4. 14.

Antehac, pro Ante illud tempus. Sallust. in Catil. cap. 25. Libidine sic accensa, ut sæpius peteret viros, quam peteretur. Sed ea sæpe antehac fidem prodiderat, creditum abjuraverat.

ANTĒLIUS, reclus **ANTĒLIUS**, i. m. [Ἀντίλιος] Idolum Athenis ad ædium fores erectum versus solem. Hefych. Plur. Antelii Daemones, Ostorium prædites. Tertull. de Idol. cap. 15. & de Cor. Mill. cap. 13.

ANTELLA, æ. f. quasi Antefella, sicut & Postellam, quasi post fellam. Idor. 20. 16. Conf. ANTELENA.

ANTELOGIUM, i. n. Vox neque plane Latina, nec Græca: pro eo quod Proœgium. Plaut. Men. prol. 13. Huic argumento antelogium hoc fuit. conf. Aufon. præf. Ep. 16.

ANTELOQUIUM, [ἀντιλογία] Primus in loquendo locus, seu Principatus loquendi. Macrob. 7. Saturn. cap. 4. Hic assensio omnes, Prætextatio anteloquium deulerunt. i. e. Primas loquendi vices, ait Budeus. Idem 1. Saturn. cap. ult. Sed & Eustathius, & post hunc Nicomachus meminerint, crastina dissertatione servari sibi anteloqui functionem. conf. Symmach. 1. Epist. 71. & 8. Epist. 23.

ANTELOCĀNUS, a, um, [ἀντιλογός, ἀντιλόκος] Quod est vel sit ante lucem. Cic. 15. Fam. 4. Eranam autem &c. ex antelocano tempore usque ad horam diei decimam magna multitudo hostium occisa, cepimus. Sic Varro 1. de R. R. cap. 13. Antelocanist temporibus.

Antelucanæ cenæ, Cic. 2. in Catil. 22. Quorum omnis industria vitæ & vigilandi labor in antelucanis cenis expromitur. Antelucanas cenas invidiose dixit, pro cenis quas a principio noctis ad ortum fere solis producebat Catilina cum sociis.

Antelucana industria. Cic. 4. Tusc. 43. Cui non sunt audite Demosthenis vigiliæ? qui dolere fe aiebat, siquando opificum antelucana victus esset industria.

Antelucana lubricatio. Columel. lib. 11. cap. 2.

Antelucana officia. Plin. 1. 3. Epist. 12. pro his, qui ante lucem officium salutationis obitant.

ANTELUCO, ære, five ANTELUCOR [ἐπὶ εὐχόμενος] significat Antē lucem vigilio. Calep. sine auct.

ANTELUCO, vel ANTELUCO, & ANTELUCCULO, Adv. quasi, Antelucem. Apul. Mil. 9. p. 223. Optimum itaque factu visum est anteluculo furtim evadere. Idem 1. p. 107. 108. &c.

ANTELUUDIUM, i. n. Apul. lib. 11. post pr. Ecce pompæ magna paulatim procedunt anteludia, &c. Eleganter (inquit Beroaldus) anteludia pompæ sacrificialis appellat ea præludia, quæ in hujuscemodi spectaculis præmitti solent, quibus oculi spectatorum mirum in modum capiuntur. Apud nos hodieque in pompa ceremoniali que deo nostro quotannis peculiariter superstitiose dedicatur, solentid genus anteludia præcedere, & oblectationis ludicræ vagari, in quibus Prophete & Apostoli præsentantur, alati pueri concinant, feminarum chorus inducitur, pegniata obambulant, & histona Judaica convolitur: in qua hic Herodem agit, ille reginam fingit, alii satellites regis præsentantur. Hæc ille. V. Lex. Pitisc.

ANTE-MALA [ἀντιμαλάκα] Figurate dictum, pro eo quod est, Mala anteacta, i. e. Præterita: sicut apud Ter. And. 1. 2. 4. Semper-lenitas, pro Perpetua lenitate. Virg. 1. Æn. 202.

— neque enim ignari fumus ante - malorum. Ubi Servius, Ante - malorum, ἴδιον est: Ut alibi, Coeli subter - labentia signa.

ANTEMERIDIĀNUS, [ἀντιμεμεριδῆνος] Adj. Quod est vel sit ante meridiem. Plin. lib. 36. cap. 15. Antemeridiano ludorum spectaculo edito. Antemeridianis tuis literis heri statim rescripti. h. e. Quæ mihi ante meridiem reddite fuerant. Cic. 13. Att. 23.

Antemeridianus fermo. Cic. 3. de Orat. 21.

ANTEMITTO, ēre. Solin. cap. 38. de Elephantis. Flumen transituri minimos antemitunt. [Ita Salmast. Alii tamen hoc & seq. Cæf. l. dividunt. V. ad Cæf. Cellar.

ANTEMISŒUS, a, um. Cæf. 1. Bell. Civil. 51. Imprudentes antemissis equitibus aggreditur. Apud Sic. Flacc. Frontin. & alios, Arbores antemisse sunt, quæ observationem finium præstant. V. Script. Gromat. Gæfii, p. 4. 10. 40. 45. 254. &c.

ANTEMŒ, arum, [Ἀντιμεμαγ] Urbs Italia: de qua sic Virg. 7. Æn. 631. Quumque adeo magna positus incudibus urbes Tela novant, Atina potens, Tiburque superbum, Ardea, Crustumerique & turrigere Antemæ. Ubi Servius, Turrigere, Bene murata. Antemæ autem dicte sunt quod eas annis præterfluit, quasi Antemnem positæ. V. Lex. Pitisc.

ANTEMŒNS, entis. Conjuncte quidam legunt apud Val. Flacc. 5. 259. Interea auguriis monstrisque minacibus urbem Territat antemonens semper deus. Sed viderim Heinf. & Burm.

ANTEMŒRĀLE, is. n. Exteriores propugnaculum. Vulg. Interp. Thren. 2. 8. Hieron. Hom. 2. in Cant. an apud antiquiores exet non constat.

VOL. I.

ANTEMURĀNUS, a, um. Ammian. 21. 22. (Valef. p. 280.) Antemuram vallum.

ANTĒFLUCUS, antis. [Ἀντιμῦς] Fluvius est Colchidis, Coraxos urbem præterflucens. Plin. lib. 6. cap. 5.

ANTĒFŒNNA, æ. [ἀντιφῆνη] Lignum per transversum in malo positum, in quo velum alligatur. Plin. lib. 7. cap. 56. De rerum inventoribus. Vela Icarus, malum & antennam Dædalus. Liv. 10. Bell. Pun. Malis antenisque de nave in navem trajectis. Antenna alii per mn. H. St. Antennam demittere. Ovid. 3. Trist. 4. 9. Dissectare. Lucret. lib. 2. 553. Gemunt antennæ. Hor. 1. Carm. 14. 6. Pressæ antennæ. Sen. Oedip. 111. Subnectere velum antennis. Ovid. 11. Met. 483. Velatæ antennæ; & Antennæ cornua obvertere. Virg. 3. Æn. 549. Cornua velatarum obvertimus antenarum. V. Gloss. Antennæ κίρας πλοῖς. V. Descriptionem in Lex. Pitisc. Scheff. de Mil. Nav. 1. 2. c. 5. p. 142.

ANTĒNŒR, ōris. [Ἀντινῶρ] Trojanus heros, qui patriam prodidisse existimatur: quia & auctor reddendæ Helenæ fuerat, & legatos qui propterea venerant, suscepti hospitiæ, & Ulyffem habitu falso cognitum, non indicavit. Hinc, capto Hilo, incolumis dimissus Venetiam venit, urbemque in ea condidit Antenorcam primo dictam: postea Patavium, hodie *PADOVA*. Ovid. 4. Fast. 75. Adjice Trojanum suaforem Antenora pacis. Virg. 1. Æn. 242.

Antenor potuit mediis elapsus Achivis Illyricos penetrare sinus. Idem 247. Hic tamen ille urbem Patavi sedesque locavit. V. Serv. ad loc.

Liv. a princ. & Doctâ diff. L'Antenore Di Lorenzo Pignorio. 4. Pad. 1625.

ANTĒNŒRĒUS, a, um. Adj. Martial. lib. 1. 77. Flaccæ Antenorei spes & alumne Iaris.

ANTĒNŒRĒUS, arum. M. Filii Antenoris. Virg. 6. Æn. 484. Item Incolæ urbis Antenoreæ. Meff. Corv. p. 7. Utramque gentem Italicos & Phrygios Antenoridas cognominari statuit.

ANTĒOCCUPŒO, [ἀντιοκκῦπω] ære. Prooccupare. Cic. in Orat. 138. Ut anteooccupat quod putat opponi. In codd. emend. reclus legitur fejunctum.

ANTĒOCCUPĀTIO, ōnis. f. [ἀντιοκκῦσις] V. OCCUPATIO. Cic. 3. de Orat. 205. Hic quoque dividitur reclus, Antē occupatio.

ANTEMAGMENTA, V. ANTEMAGMENTA.

ANTEPANNI, erant Fasciæ vel Lora, quibus anterior pars vestis prætegebatur. V. Pitisc. Lex.

ANTEPĒRO, ære. Propet. 1. 8. 36. Et quas Elis opes antepararæ equi.

ANTEPARTUS, a, um. Nav. apud Charif. p. 189. Anteparta patria peregre prodigere. Plaut. Trin. 3. 2. 17. Virtute majorum anteparta prodigere.

ANTEPĒDES, um. Antambulones. Juven. 7. Sat. 143. Togati antepedes. ubi Vet. Schol. tamen dividit. Salmast. in Treb. Claud. c. 14 p. 390. conjungit.

ANTEPENDŒLUS, a, um. ut, Antependuli crines. Apul. 2. Miles. p. 125.

ANTEPENDŒLUM, a, um. Mart. Capell. 3. p. 60. Vox trita Grammaticis.

ANTEPĒLĀNI, plur. Liv. 8. Hoc triginta manipulorum agmen Antepilanos appellabant: quia sub finis jam alii quindecim ordines locabantur, ex quibus ordo unusquisque tres partes habebat: earum unamquamque primum pilum vocabant, tribus ex vexillis constabat: vexillum centum octoginta sex homines erant. Idem, Nam & rorarii procurrebant inter antepilanos. V. Lex. Pitisc.

Metaphorice Antepilanum Ammian. 28. 10. pro Insigni parafacta & auxiliatore dixit. Incruento certamine cum Maximino, velut antepilano suo contentens.

ANTEPOLLEŒ, vi, ēre. Apul. 1. Met. p. 104. Quæ civitas cunctæ Thesaliæ antepollet. Idem cum 4to casu 7. Met. p. 189. Toto vertice cunctos antepollebat.

ANTEPONŒ, sui, situm, [ἀντιπὸν] ære. Ante aliquem apponere. Plaut. Curc. 1. 1. 73. Quid antepones Veneri a jentaculo. Item Men. 2. 2. 2. Anteponere, per metaph. Præferre, præponere. Cic. in Lael. 23. Ut amicitiam omnibus rebus humanis anteponas.

ANTEPOSITUS, a, um. ut, Anteposita propugnacula. Tacit. 12. Ann. 56. 3. Anteposita vigilie. Idem 1. Ann. 50. 5. Prælatos. Idem 12. Ann. 69. 5. Antepositas filio privignus.

ANTEQUAM, [ἀντινῶν, ἀντινῆ] Adv. temp. quod modo junctum legitur, modo disjunctum, aliquo scilicet v. interjecto. Junctum, construitur cum subjunctivis, ut, Antequam venisses. Cic. 1. Philipp. Antequam de Rep. p. c. dicam. Disjunctum cum finitivis, aut tua, Indicativis. Virg. 4. Æn. 27. Ante pudor quam te violo, id est jura resolves. Author est Diomedes & ita legendum illud Virgilianum contendit Picrius. Illa tamen differentia (nisi forte corrupta sunt authorum loca) non semper observetur. Nam & conjunctum Indicativo etiam, & separatim Conjunctivo additum quoque legitur. Cic. pro Muren. Antequam pro Murenâ dicere inlituo. Idem ad Att. Antequam discedimus. Virg. 4. Georg. 306.

Ante novis rubeant quam prata coloribus. Cic. pro Rabir. Quæ causa ante mortua est, quam tu natus esses. Nunquam, antequam. Cic. in Parad. 6. Nunquam eris dives, antequam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones, &c.

ANTĒRIDION, i. n. [ἀντιριδιον] Fulcimentum. Vitruv. 10. 17.

ANTĒRĒS, idis. f. [ἀντιρῆσις] Lignum, vel Pila structuram inclinatam fulciens, Tibicen Latine dicitur: ut, Nos urbem incolimus tenui tibicine fulcia. Vid. Bald. Lex. Sunt etiam Anterides, Structuræ lapideæ, ædificia editoria utriusque fulcientes, qui Arcus obnites velum vocantur. Sublica vertitur a Vallâ. Bud. & Cæf. l. 16. c. 11. Erimæ etiam Vitruvii dicitur lib. 6. cap. ult. Galli vocant *Arce bontans*, vel *Pilier bontans*. V. Pitisc. Lex.

ANTĒRIOR, us, [ἀντιρῆσις] Compar. teste Prisciano ab Antē formatum, sine Superl. Significat autem Quod ante est, five Quod præcedit. Unde & nonnunquam pro Priore accipitur. Cæf. 3. Bell. Civil. 63. Milites in anteriorem vallum tela jaciebant. [Ita Faërn. Sed Ciacc. ex MSS. Exteriorum. Quæ lectio etiam a Gronovio Obf. l. 3. c. 18. sub fin. firmatur.] Justin. 8. Cod. t. 18. l. 1. Anterius tempus. Sulp. Sever. 1. 52. Ammian. 16. 8: 25. 3. & 30. 5. sæpe eo usus est Sidonius. V. Cellar. Antibarbar. p. 101. Et Cur. Post. p. 174.

Anterius, adverbialiter. Breviar. Fidei adv. Arian. ed. Sirmund. p. 82. Cessit Quæstio

Quaestio de Patre anterus nominato. Onomast. vet. Anterus, ἄντερους.
 ANTERMINI, V. AMFERMINI. Nam rectius prima per m scribitur.
 ANTEROS, ótis. [ἀντέρος] Gemma est & genere Jaspidum, ad vicinum
 crystalli descendens, albicante purpura defectu. Has quidam malunt Pæ-
 deroras vocari, multi Veneris gemmam, quod maxime videtur decere &
 species & colos. Hæc Plin. lib. 37. cap. 9. V. Harduin.
 ANTEROS, ótis. [ἀντέρος] Veneris & Martis filius. Cic. 3. de Nat. Deor. 60.
 ANTES, ium. m. plur. tant. Virg. 2. Georg. 417.
 Jam canit effectos extremus vinitor antes. Ubi Servius, Antes, alii
 Extremos vinearum ordines accipiunt: alii Macerias, quibus vineta clau-
 duntur. Dicuntur autem Antes, a lapidibus eminentioribus, qui interpo-
 nuntur ad maceriam sustinendam. Nam proprie Antes sunt eminentes la-
 pides, vel Columnæ ultimæ quibus fabrica sustentetur, & appellantur Antes
 ἀντὲς τῶν ἀντιπλάτων: ad quem Etymologium etiam extremos ordines vinearum
 postissimum trahere, quia antefant. V. etiam Sidon. 8. Epist. 8. Translate
 usurpatur hæc vox a Catone, in fragmento quod afferunt Servius & Philarg-
 ius ad superius Virg. Carm. ex lib. 1. Rei Milit. Pedites quatuor agnibus,
 equis duobus antibus ducas. i. e. Pedites quadrato agmine ducas,
 cuius agnibus latera equibus regant, veluti duæ lineæ quæ etiam alæ dicun-
 tur. Antes cum Antis & Anteribus confundit Iidor. lib. 15. ut & Ser-
 vius supra. V. Salmat. Exerc. Plin. f. 1216. & Lex. Pitisci.
 Ab ἀντίπαλός, Scribendum est Anthes. H. St. V. ANTERIS.
 ANTESCHOLANUS, i. m. Petron. 81. Verius ne Menelas anteschola-
 nus solum me in diverso inveniret. V. Burn. & Gonsal.
 ANTESIGNANUS, [ἀντισίγνατος] Perotus, Antesignani dicti sunt milites,
 Qui ante signa in acie confluiuntur. Caf. 1. Bell. Civil. 43. unius legio-
 nis antesignanos præcurrere acie occupare eum tumulum iuber. Cic. 2.
 Philipp. 71. Fueras in acie Pharfalica antesignanus. V. Lex. Pitisci.
 ANTESINISTER, tra, trum. indivise legendum apud Virg. 9. Ecl. 15.
 V. Serv. ad l. & Pitisci. Lex. Emendati tamen codd. dividunt.
 ANTESTIUS. V. ANTIUSTIUS.
 ANTESTO, iteti, [ἀντιστοῖμαι] ære. proprie Stare ante: sed per metaph.
 per Antecellere accipitur. Cic. 2. de Invent. 2. Etenim quodam tempore
 Crotoniate multum omnibus corporum viribus & dignitatibus antesteterunt.
 Claritudine vocis & venustate alicui antefant. Gell. lib. 2. cap. 7. Hithiro
 in terra Græca fuit fama celebri, qui gestus & vocis claritudine & venu-
 state cæteris antefant.
 Antefant cum accusat. Apul. Qui robore cæteros antefantabat. adde Barth.
 Adverf. 34. 6. V. ANTIUSTO.
 ANTESTOR, [ἀντιστοῖμαι] ari. dep. ex Ante & Testor compof. Est autem
 ex more antiquo Romanorum ejus verbi hæc significatio. Qui adversario
 manum injicere volebat, ut in præsentia illum in jus traheret videlicet
 quia ipsi enim vadanti non paruisse: prius alicum de præsentibus antefantabat-
 ur: hoc est testem capiebat, ejus auriculum tangens, & sic interrogans,
 Licetne antefantari? Si ille responderet, Licet: tum injecta manu adversa-
 rium ad prætorum pertrahebat. Et nisi sic antefantus esset, qui manus inji-
 cere adversario volebat, injuriarum poterat accusari. Ex Acronè & Porphy.
 in Hor. cujus verba hæc sunt 1. Serm. 9. 76.
 — Et quo tu turpissime? magna
 Exclamat voce, & licet antefantari? ego vero
 Oppono auriculum, rapit in jus, &c. Sic Plaut. Poen. 5. 4. 59. &c.
 Ite in jus, ne moramini, antefantare me atque duce. a. g. ego te antefantab:
 postea hanc amabo atque amplexabor. i. e. Me voca testem (antefantari
 Budeus) & advocatum. V. Parei Lex. p. 98. & Pitisci. Lexic. Nonnulli
 ANTESTARI & ANTESTARI pro eodem accipiunt. q. v.
 ANTEVENIO, éni, entum, [ἀντιθέωμι] Ire. Idem quod Aliquem præve-
 nire. Sallust. in Jugurth. c. 48. Magnis itineribus Metellum antevenit.
 Antevenire, est etiam alicui malo nobis imminenti occurrere. Plaut. Mil.
 2. 2. 66. Viden' hostes tibi desse? Et paulo post, Anteveni aliqua.
 Sallust. Jugurth. cap. 88. Explorare itinera regum: consilia & insidias
 eorum antevenire.
 Antevenire, absolute positum. Plaut. Trin. 4. 2. 66. Tempori huc hodie
 anteveni.
 Antevenit beneficium. Tacit. 4. Ann. 18. 3. Nam beneficia eo usque læta
 sunt, dum videntur exsolvi posse: ubi multum antevenire, pro gratia
 odium redditur.
 Antevenire, per metaph. pro Antecellere, præferre. Plaut. Caf. 2. 3. pr.
 Omnibus rebus ego amorem credo, & nitoribus nitidis antevenire. Sal-
 lust. in Jug. c. 4. Etiam homines novi, qui antea per virtutem soliti erant
 nobilitatem antevenire.
 ANTEVENTUS, a, um. Cato apud Nonium 2. 143. Quod compluribus
 usu venit, omni tempore anteventum est.
 ANTEVENTULUS. Adj. Crines Anteventuli & propenduli. Apul. 1. Flor.
 id. p. 342.
 ANTEVERTO, ti, sum, [ἀντιτίναμι] ære. Præcedere. Cic. pro Milon. 40.
 Vidit necesse esse Miloni proficisci Lanuvium illo ipso quo profectus est
 die: itaque anteventit.
 Anteventere alicui. Ter. Eun. 4. 5. 12. Miror ubi ego huic anteventerim.
 Anteventere, per metaph. pro Prævenire. Caf. 7. Bell. Gall. 7. Qua re nun-
 tiata, Cæsar omnibus consiliis anteventendum exillimavit, ut Narbonem
 proficeretur. Tacit. 13. Ann. 30. 3. Damnationem veneno anteventere.
 Merores mihi anteventunt gaudis. Plaut. Capt. 4. 2. 60.
 Anteventere, Præferre, proponere. Plaut. Bacch. 3. 5. 1. Rebus aliis antevor-
 tam Bacchis quæ mandas mihi. Sed in Ed. Gronov. Antevortat depon.
 Anteventere, etiam relatum ad feronem. Cic. in Lael. 16. Atque idipsum
 quom tecum agere conar; Fannius anteventit.
 ANTEVERSIÓ, ónis. f. Ammian. 21. 5. Expertus quid in rebus tumul-
 tuosis anteverfió valeat & prægressus.
 ANTEVOLAT, [ἀντιπτερόμαϊ] ære. Stat. 3. Theb. 427. Fama
 Antevolat currum. Virg. 9. Æn. 47.
 — antevolans tardum præcesserat agmen. Sil. lib. 12. 600.
 Fulvius antevolans agmen.
 ANTEVORTA, Dea Romanorum, dicta quod futura prospiceret. Vide
 Macrobi. 1. Saturn. 7. & Lex. Pitisci.
 ANTEURBANUS, Adj. [ἀντιουράνιος] ut, Anteurbanâ prædia, Urbi pro-
 pinqua. Festus. [Frequentius Suburbana.
 ANTEUS. V. ANTIUS.
 ANTEZEYGMENTON, [ἀντιζεγγυμένον] Sic enim scribendum est, a præf. Perf.
 non ut vitiosè in Lexic. Lipsienfi extat, ἀντιζεγγυμένον. Nam si a præfenti foret
 ἀντιζεγγυμένον potius dicendum esset. Est autem figura, qua plura diversa
 in uno membro conjungimus. apud Mart. Capell. l. 5. p. 176.

ANTHALIUM, [ἀνθάλιον] Malum est rotundum, magnitudine mespiti,
 in locis Ægypti arenosis nascens, non procul a Nilo, quod belliariorum vi-
 cem in fecundis mensis apud Ægyptios obtinet. Plin. lib. 20. cap. 15.
 Theophr. Anthali malum vocat, ab Anthalo planta, in qua nascitur, quam
 Plinius Cyperi folia habere tradit.
 ANTHARIS, Rex Longobardorum, Theolindæ maritus, cum sex regnaf-
 set annos, infidiis domesticorum apud Ticinum extinctus est, venenato
 poculo. Author Paul. Diacon. de Reb. gett. Longobard.
 ANTHEDON, ónis. f. [ἀνθηδών] Mespili arboris genus, pomum ferens
 minus cæteris, fed odore præstantius, & quod diutius fervetur. Flos amy-
 gdalæ flori futilis, folium magna ex parte filium, quod antequam decidat,
 valde rubefcit. Plin. lib. 15. cap. 20.
 ANTHEDON, [ἀνθηδών] Urbs est Bœotiæ, habitata quondam Thracibus,
 de qua Pompon. & Strabo lib. 9. Sita est in extremo litore Bœotiæ, e re-
 gione Eubœæ insulæ. Unde Homerus ἀνθηδονα ἰχθυόσσοσσιν, h. e. Ulti-
 mam, vel extremam Anthedonem appellat. Ovid. 7. Met. 232. & 13. 905.
 Item Portus Peloponnesii. Plin. lib. 4. cap. 5.
 ANTHEDONIUS, a, um. Stat. 9. Theb. 291.
 ANTHEMA, [ἀνθημα] Salsatio quædam idiotarum erat, quam saltantes
 sic fere pronuntiabant, Ubinam mihi rosæ? ubi violæ? ubi apia florentia?
 Cæl. Rhod. lib. 5. cap. 4. ex Athen. Deipnoi. 14. 7.
 ANTHEMIS, idis. f. [ἀνθίμις] Aliquibus Eranthemum vocatur, quom
 nam vere floreat: aliis Chamæmelon, quom odorem habeat mali, vulgo
 Camomilla. De hac multa Plin. lib. 22. cap. 21.
 ANTHEMIS, [ἀνθίμις] Insula est Thraciæ adiacens, quæ & Imbrabus
 aliquando vocata fuit, & Parthenia a Parthenio flavio. Notiore nomine
 Samoethracia appellatur. Strab. lib. 10.
 ANTHEMUM, i. n. [ἀνθέμου] Herba. Plin. lib. 26. cap. 8. V. Hard.
 ANTHEMUS, untis. [ἀνθίμιος] Flumen est in Colchica regione, cujus
 meminit Plin. lib. 6. cap. 5.
 ANTHEMUSIA, [ἀνθημουσία] Oppidum est Mesopotamiæ, ad Aborham
 flumen situm. Strab. lib. 16.
 ANTHERA, æ. f. ἀνθηδών scil. βοτάνη. i. e. Herba florida. Ita dicitur Sa-
 men croceum & rubrum in quibusdam floribus, ut rosis, croco, liliis.
 V. Reinef. Var. Lect. 3. 12. p. 541. Medicamenta etiam quoddam arida
 Antheras vocant, de quibus Plin. 24. 9. Cels. 6. 11.
 ANTHERON Dicensi genus floridum [ἀνθηδών] appellari docet Quintil. 12. 10.
 ANTHERICUS, [ἀνθηδικός] Scapus est, live Caulis Aphrodeli herbx,
 quam Hafulam regiam quidam hodie appellant. Plin. lib. 22. cap. 22.
 Anthericum metere, Proverbialiter figurã dicebantur, qui laborem inanem
 ac sterilem caperent. Anthericus enim herba genis est quod meti non
 potest, sed veli manibus necesse est, velut & linum. Erasim. Chiland.
 ANTHERINUS, i. Sculptor insignis fuit, e Chio insula, cujus filii Btapa-
 lus & Antherinus clarissimi in æ scientia fuere. Plin. lib. 36. cap. 5.
 ANTHES, [ἀνθης] Proprium viri nomen, qui (ut author est Strabo l. 8.)
 condidit Halicarnassum.
 ANTHESPHORIA, orum. n. pl. [ἀνθησφορία] Festa Proserpinæ, sic
 dicta quod Pluto eam flores legentem rapuisse. qua de re Ovid. 5. Met.
 591. seq. & Claud. 2. de Rapt. Proserp. 137. seq. conf. Cal. Rhod. 14. 21.
 Latine Floriterum, q. v.
 ANTHESTERIA, orum. n. pl. [ἀνθηστέρια] Festa floralia, five eadem
 Græcis, qua Latinis Saturnalia, quibus domini servis ministrantur. Vide
 Helych. Hinc Prov. ἀπὸ ἀνθηστέρια, non amplius Anthesteria. Vide
 Chid. Macrobi. 1. Saturn. 12. scribit Atheniensis Aprilem ἀνθηστέριον ab
 Anthesteris vocasse, quod hoc tempore curia florescant.
 ANTHEUS, Antenoritis filius, quem Paris amavit, & imprudens inter-
 fecit. Quo nomine dictus est & unus e ducibus Ænææ: de quo Virg. 1.
 Æn. 510. Anthea, Sergeltumque videt.
 Fuit & hoc nomen Staturarius quidam latus probatus, Olympiade cen-
 tesima quinquagesima quinta. autor Plin. lib. 34. cap. 8.
 Item alter Medicus, qui ex calvaria suspensio interempti catapotia fecit
 contra canis rabidi morsus. Plin. lib. 38. cap. 1.
 ANTHIA, [ἀνθία] Urbs fuit propinqua Pylo, sub ditione Agamemno-
 nis, una carum quas ille Achilli obtulit ut secum in gratiam rediret. Au-
 thor Homer. 9. Iliad.
 ANTHIAS, [ἀνθίας] Piscis nomen est, qui circa Chelidonias Asiæ insu-
 las capitur, cujus naturam vide apud Plin. lib. 9. cap. 59. Conit. Land.
 in Numism. p. 130. & Casp. Schott. Phys. cur. 10. 6.
 ANTHIUS, [ἀνθιος] i. e. Floridus Bacchus: Athenis cultus fuit. Pa-
 rentes quoque Anthei Dionysii simulacrum habuere: ut Pausan. docet.
 Catullus,
 At pater ex alia florens volitabat Iacchus. Unde & illi Anthi-
 næ vetes, ut Phurnutus & Diodorus notant, ascribuntur.
 ANTHINUS, a, um, [ἀνθίνος] i. e. Florens. ut, Anthinum mel
 [ἀνθίνον μέλι] vocatur, quod Vere factum est, quoniam ex floribus favi
 constructur, quos Græci ἄνθη appellant. Mel vero æstivum vocatur
 ἀπρίονον, quod Græci omnes fructus æstivos nominant ἄπριονον. Plin. l. 11. c. 14.
 ANTHIS, idos & Stagonion, Meretricia quadam fuerunt Apheæ cogno-
 minate, quod minutule forent, albeque, ac oculis grandioribus, ut
 ex Apollodoro refert Cal. lib. 8. cap. 19.
 ANTHIUM, [ἀνθιον] Oppidum Thraciæ, de quo sic Plin. in Thraciæ
 descriptione. Athice regio (inquit) oppidum habuit Anthium, nunc
 est Apollonia.
 ANTHOLOGICA, órum. n. [ἀνθολογία] Libri de floribus tractantes.
 Plin. lib. 21. cap. 3. De floribus extra supradictos scripsit Theophrastus
 apud Græcos. Ex nostris autem inscripserit aliqui libros anthologicón.
 ANTHORA, æ. f. Herba. Tabernæm. p. 321. V. ANTURA.
 ANTHORES, Nomen est proprium viri, de quo Virg. 10. Æn. 778.
 Egredium Anthorem, laus inter & illia figit,
 Hercules Anthorem comitem, &c.
 ANTHRAX, æcis, & Græcæ ñquis. [ἀνθραξ] Carbo accensus seu Pruna.
 Sic vocatur item Abscessus quidam ex atra bile, rubore sublivido, quo non
 aliud pejus. Latini Carbunculum, quin & Carbonem vocant. Ex Lexico
 Græco. Vitruvius 7. 8. Mimi gleba est.
 ANTHRACINUS, Adj. [ἀνθρακίνος] a nomine Anthrax derivatum: an-
 tiqui pro Aatro dixerunt. Unde Anthracina vettes, i. e. Lugubres. Varro
 de Vita Pop. Rom. l. 3. Propinque adolefcentule etiam anthracinis, proxime
 amicuulo nigello, capillo demisso fequentur luctum. Ex Nonio 16. 14.
 Anthracina fortuna. Plaut. Rud. Rectius Anatina. q. v.
 ANTHRACITES, æ. m. [ἀνθρακίτης] Gemma scintillans. Plin. lib. 37.
 cap. 11.

cap. 11. Eadem Anthracis Solin. cap. 37. extr. Ed. Salmat. Est & alius lapis Anthracis in Thesprotia fossilis. Plin. 37. 7. inter carbunculorum genera referendus. Et rufus alius hæmatis lapis hic dicitur, eodem Plin. auctore 36. 20. V. Salmat. in d. l. Solin. p. 541.

ANTHRISCUM. [ἀνθρίσκον] Herba est scandicis adeo similis, ut eadem videri possit, nisi tenulioribus & odoratoribus foliis ab ea distingueretur. Peculiaris ejus laus est, quod fatigato Venere corpori succurrat, jamque senio marcescentes coirax excitet, & alba feminarum sicut profluvia. Plin. lib. 21. cap. 15. & 22. 22.

ANTHRŌPOS. [ἄνθρωπος] Latine Homo, Æon hereticorum apud Irenæum 1. 1. Hinc

ANTHROPOGRĀPHUS. i. m. [ἀνθρωπογράφος] ita Dionysius nil aliud quam Homines pingens cognominatus est. Plin. 35. 10.

ANTHROPOMORPHITÆ. [ἀνθρωπομορφίται] dicti sunt, Qui simplicitate rustica, Deum ἀνθρωπομορφον esse, h. e. humanam formam & membra habere arbitrabantur. Unde & Anthropomorphica hæresis. Vide Cæsar. lib. 8. cap. 19. & Isidor. 8. 5.

ANTHROPOMORPHON. [ἀνθρωπομορφον] a Pythagora dicta est Herba quædam formifera, quam alio nomine Mandragoram appellamus, ab humana nimirum forma imposito nomine, quam radix ejus utcumque videtur imitari.

ANTHROPOPHĀGI. Populi Scythiæ [ἀνθρωποφάγος] qui carne humana vescabantur. Plin. 4. 12. 6. 17. & 30. 7. 2. Strabo lib. 4. Gell. 9. 4. Pices etiam pretiosi Anthropophagi Athenæo & Eustathio dicti sunt, quod lucorum & prodigiorum opes absumant.

ANTHROPTHYSIA. æ. f. [ἀνθρωποθύσια] Crudelitas pro hostia mandandi homines, de qua V. Plut. de Superstit. p. 297. seq. & qui laudantur a Drakenb. ad Sil. 4. 767. Et a Marshamo in Can. Chron. plur. loc.

ANTHUS. [ἀνθός] Avis est, quæ adventu equorum herbæ pabulo pulsa, ut injurias ulciscatur, hinnitus irridendo imitatur. Plin. 10. 42. conf. 10. 74.

ANTHYLLION. [ἀνθύλλιον] Herba est lenti similis, quæ in vino pota, velicam vitis liberat, & sanguinem silit. Plin. 26. 8. & 15.

ANTHYLLIS. [ἀνθύλλος] Herba est chamapiptos similitudine, flore purpureo, gravi odore, radice intubi. Plin. lib. 26. cap. 8. Et 21. 29. Eadem est herba cum priori ut quibusd. placet. Vid. etiam Diofsc. 3. 153.

ANTHYPOPHŌRA. æ. f. [ἀνθυποπόρα] Figura fœntientis, Objectio, oppositio, cum tacite occurritur rationi. Ut Virg. 4. Æn. 603.

Verum anceps belli fuerat fortuna; fuisse. conf. Quintil. 9. 2. & 3. Sen. Controv. 1. 7. Deinde Anthypophoram sumplit. V. Rufin. de Schemat.

ANTIA. Leontino teste, Filia fuit Amphianasse, & uxor Præti Argivorum regis, Abantis filii. V. Bocat. lib. 2. cap. 31.

ANTIALEX. V. ANTIUS.

ANTIADĒS. um. f. pl. Gr. ἀντιάδεις. Tonifillæ indurata. Celf. 7. 12. & 1. 14. §. 8. ff. de Ædili. Edict.

ANTIÆ. arum. [ἀντιέαινας] Muliebres capilli demissi in frontem, appellati ex Græco videntur, quod enim nos contra, illi ἀντι dicunt. Festus. V. Apul. in Florid. de Apoll. p. 342.

ANTIAS. atis. V. ANTIUM.

ANTIBACCHIA. Insulae sunt in sinu Æthiopico, Bacchii opposita; quarum meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

ANTIBACCHŪS. [ἀντιβακχίος] Pes metricus, Bacchio contrarius: confat enim duabus longis, & ultima brevi, ut auditè. Alio nomine Palimbacchius dicitur. Vide Quintil. 9. 4. & Isidor. 1. 16.

ANTIBASIS. Idem quod Antebasis. V. supra.

ANTIBOREUM. i. n. Horologium, alias Æquinoctiale dictum quod in plano Æquatoris boream respicit. Vitruv. 9. 9.

ANTICUS. a, um. Unde Pars antica, Servius in Virg. 9. Ecl. 15. Augures designant spatia lituo: & eis dant nomina: ut prima pars dicitur antica, posterior politica: item dextra & sinistra. Varro 6. de L. L. Ejus templi partes quatuor dicuntur, Sinistra, ab Oriente: Dextra ab Occasu: Antica ad Meridiem: Postica ad Septentrionem. Loquitur de templo augurali. Cic. de Univ. 32. Quod in anticam partem perleteret. V. Lex. Pitifc.

Anticum Veteres etiam pro Janua posuere. Fest. Vel potius pro ostio anteriore. V. eund. v. Posticum.

ANTICANIS. V. ANTECANIS.

ANTICANTHARUS. [ἀντικανθάρος] A quibusdam appellatur flos, quem Romani Lilium agreste vocant.

ANTICATEGORIA. [ἀντικατηγορία] Latine dici potest Recriminatio, sive Mutua accusatio: & est genus controversiæ judicialis. Quintil. lib. 3. cap. 12. Adjectur quidam numero mutuum accusacionem, quæ ἀντικατηγορία vocatur. Et paulo post, Duo erunt genera ejus, alterum quo litigatores idem crimen invicem intentant: alterum, quo aliud atque aliud. conf. Mart. Capell. 5. p. 152.

ANTICATO. [ἀντικατόν] Liber Cæsaribus contra Catonem. Quintil. lib. 1. Plut. in Cæsar. & Suet. c. 56. Juven. 6. Sat. 337.

— duo Cæsaribus Anticatones.

ANTICELLUM. Herba est lenti similis, quæ & Anthyllion dicitur. Plin. lib. 22. cap. 29.

ANTICHIAR. [ἀντιχία] V. POLLEX.

ANTICHRISIS. [ἀντιχρῖσις] Mutuus usus. Sic enim si contractus dicitur, quo pignus ita datur, ut quoad debitor satisfaciatur, creditor eo utatur, fruatur utraque nomine. Martian. in l. 33. D. de pignorat. action. V. Lex. Pitifc.

ANTICHRISTUS. i. m. Qui se Christo opponit vel pro Christo venditat. Tertull. de Præscr. cap. 4. conf. cap. 31. & de Anima cap. 50. & adv. Marc. 1. 20. Lactant. de Mort. Perf. 2. 8. Prudent. Cath. 6. 102.

ANTICHTHON. ðnis. f. [ἀντιχθών] Orbis terræ toto globo nostro oppositus in Cælo Figmentum fuit Pythagoreorum, qui cum ob denarii numeri perfectionem crederent decem quoque hujus universi orbis numerari oportere, neque notos tamen plures haberent quam novem (viz. septem Planetarum, in quibus solem putarunt mundi Centrum obtinere immobilem; octavus Stellarum, quas fixas vocant; novus terræ, seu Elementaris naturæ) decimum ab ingenio fixerunt, nomen illi dederunt ἀντιχθών, quæ terræ sit nostræ plane posita ex adverso, sic, ut illam visui nostro Sol interpositus semper adimat. Intelligi hæc possunt ex Aristot. de Cælo. 2. 13. & 1. Me-

taph. 8. Fallitur Cælo. Rhod. quæ 22. Lect. Ant. 14. per Antichthonem eos ait intellexit Lunarem sphaeram: tamen hæc illi opinio- nem Simplicius præciterat. (De quo V. Philosph. Altorf. pag. 470.) Quod autem Clem. Alex. 5. Strom. E. 447. Ed. Meinf. Antichthonem hanc de Cælo beatiorum interpretatur, in eo mori suo est obsecutus gentilium doctrinas fluctant ad sensum Relig. Christianæ. Meminerunt ἀντιχθών alias Plutarchus 3. de Plac. Phil. 9. & 11. item Porphy. in Vita Pythæ.

ANTICHTHŌNES. [Ἀντιχθῆνες] Plin. cap. 22. lib. 6. Populi ad Taprobanem insulam habitantes: in zona hyemali. Dicti ab ἀντι quod est Contra: & χθών, id est Terra: quod contraria parte ad versus vestigiis stent contra nostra vestigia. Alio nomine Antipodes appellantur. Petron. fragm. pag. 674. Alucias vocat. conf. Cælo. Rhod. 5. 32. Martianus tamen Antichthones separat ab Antæcis & Antipodibus. Qua de re Macro. 2. de Somm. Scip. & Plin. cap. 65. lib. 2. V. & Schotan. Bibl. H. S. de 2da Mundi ætat. fol. 154. Sunt vero nonnulli qui credant fabulosa esse omnia que de Antipodibus ab aliis sunt relata: ut Augustinus cap. 9. lib. 16. de Civit. Dei: & Lactant. cap. 24. lib. 3. Iis assentitur Lucret. lib. 1. Alii altius intelligunt (ut inquit Servius in 6. Æn. 532.) qui sub terra esse inferos volunt, secundum Choro-graphos & Geometras, qui dicunt terram σφαιραειδή esse, quæ aqua & aere sustentatur, quod si ita est, ad Antipodes potest navigatione perveniri: quia quantum ad nos spectat, inferi sunt, sicut nos illis. Hinc est quod terram esse inferos dicimus: quanquam illud fit, quia novem circitorum circuitus. Tiberianus etiam inducit epistolam vento allatam ab Antipodibus, quæ habet, Super Inferis salutem. Sunt (ut etiam Strabo retulit lib. 1.) qui Orientis extremi, & maxime ad Occasum inclinatæ regionis incolæ, quales sunt Indi atque Hispani, Antipodas esse contendunt. Ratione consimili Antipodas esse, qui tum extremam Meridici, tum Septentrionis partem ultimam incolunt. De his & Cic. Acad. lib. 4. 123. Nonne etiam dicitis esse e regione nobis, e contraria parte terræ, qui ad versus vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis? Declinatior autem Antipodis, odis, vel odos. V. Apul. Met. 1. p. 106. Et. If. Volf. Observ. ad Melam p. 2.

ANTICIPIO. [προκαιταβήσιμος, παραπροβήσιμος] Ære. Posuerunt veteres pro Prævenire: h. e. Antecapere. Cic. 8. Att. 14. Quid igitur proficis, qui anticipes ejus rei molestiam, quam triduo sciturus sis? Anticipare mortem. Suet. in Tiber. cap. 61. Quam audisset unam ex reis T. Carnulium, anticipasse mortem, exclamavit, Carnulius me evasit.

Anticipare uno die. Plin. lib. 2. cap. 47.

ANTICIPĀTUS. a, um. Suer. in Claud. cap. 21. Fecit & seculares ludos quasi anticipatos ab Augusto.

Anticipatum mentibus humanis. Cic. 1. de Nat. Deor. Primum quod ita fit informatum, anticipatum mentibus nostris, ut homini quum de Deo cogitat, forma occurrit humana.

ANTICIPATIO. ðnis. f. [ἀντιπίπτωσις] Cic. 1. de Nat. Deor. 76. Quæ est enim gens, aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctrina anticipacionem quandam deorum, quam appellat πρὸ βήσιμος Epicurus: i. e. Antecceptam animo rei quandam informationem: sine qua nec intelligi quicquam, nec quæri, nec disputari potest? Anticipatio a Servio dicitur figura, quæ Græce Prolepsis. Hanc alii Præsumptionem appellantur. V. PROLEPSIS.

ANTICIPATOR. ðris. m. Anlon. Ephemer. v. 9. Ipse Dei verbum, verbum Deus, anticipator Mundi quem facturus erat.

ANTICLEA. æ. [Ἀντικλέα] Mater fuit Ulyssis, quæ cum duceretur ad Lærtæ nuptias, ab Sisypho latrone Æoli filio, capitur & contupratur. Alii dicunt, cum Lærtæ jam nupsisset, & ad oraculum pergeret consuluera, captam a Sisypho latrone, (& ut multi putant) ex eo Ulysses conceptissè. Quod Ajax apud Ovid. 13. Met. 31. vitio verit Ulyssii, — & sanguine cretus Sisyphio.

ANTICRAGUS. [Ἀντικράγος] Mons Lyciæ, Crago oppositus, teste Strab. lib. 14.

ANTICUM. V. ANTICA.

ANTICŪRA. [Ἀντικύρα] Insula ad sinum adjacentem Mælacum & OEtant montem, cujus meminit Strab. lib. 9. ubi auctore Plin. helleborum rusticissime sumitur. Ovid. 4. de Ponto 3. 54.

I, bibe, dixissem, purgantes pectora succos, Quicquid & in tota nascitur Anticyra. Unde quoties Infanum hominem significare voluerunt, Anticyra egere scribunt. Hor. 2. Serm. 3. 166. — verum ambitiosus, & auidax; Naveget Anticyra. Idem ibid. 82. & Arte Poet. 300. V. Gell. 17. 15. Est & Anticyra, vel Anticirra Civitas juxta Cirrham in Phocide regione, in Cerinthum conversa fuit, ab Anticyreo quodam Herculis ætate; Caparrillus ab Homero dicta. Meminerunt Strabo, Steph. Livius 1. 32. c. 18.

ANTICYRICON. [ἀντικυρίκον] Selamoidis herbæ species, similis Eriogeroni, quæ in Anticyra insula crescit. Plin. lib. 22. cap. 25.

ANTIDÆA. Adv. Liv. lib. 32. Si antidæa Senatus heri jussit. De h. & seqq. V. in litera D.

ANTIDEO. ðre. pro Antire, apud antiquos. Plaut. Perf. 5. 2. Qui sunt, qui fuerunt, quique futuri sunt posthac, ego solus omnibus antideo facile miserimus hominum ut vivam. conf. Cit. 2. 1. 3. Et Trin. 2. 4. 145.

ANTIDHAC. Adv. Plaut. Aut. 2. 8. 26. Jam subvenisti antidhac. conf. Plend. 1. 1. 14. &c. V. Parei Lex. Plaut. p. 99.

ANTIDORUM. i. [ἀντιδώρα] Latine Remuneratio: quo nomine Ulpianus usus est in l. 25. §. 8. D. de pet. hered. Plane (inquit) siantidoria acceperunt, dicendum est eatenus occupationes factos, quatenus acceperunt velut genus quoddam hoc esse permutacionis.

ANTIDŌTUS. i. [ἀντιδότης] Remedium, compofitio ex variis medicinis, quæ datur contra venena, aliqui nocitura. Et perinde sonant si dicas, Contra datum: ab ἀντι & δίδωμι. Quintil. lib. 7. cap. 3. Ille datum ei venenum dixit: sed fe antidotum daturum. Dare aliquid pro antidoto. Plin. lib. 32. cap. 4. Pro antidoto dari dicuntur. Gell. lib. 17. cap. 16. Hujus regis antidotus celebratissima est, quæ Mithridatios vocatur.

ANTIDŌTUS. [Ἀντιδότης] Pictor fuit nobilis, Euphranoris Isthmii discipulus, qui maxime inclaudit discipulo Nicia Atheniensis: cui fuit peculiare diligentissime mulieres pingere. Plin. lib. 35. cap. 11.

- ANTIŒNES**, [Ἀντιᾶννης] Puer fuit rusticus. Virg. 5. Ecl. 89. At tu fume pedum, quod me cum sepe rogaret Non tulit AntiŒnes.
- ANTIŒNIDES**, [Ἀντιᾶνιδης] Authore Suida, Thebanus musicus tibicen, Philoxeni discipulus. V. Gell. lib. 15. cap. 17. & Valer. lib. 3. cap. 7. ext. 2. Apul. Flor. lib. 1. p. 342.
- ANTIŒRERO**, Veteres pro Valde & pro Statim utebantur, quasi Inferens gereretur. Festus. V. Voff. Eym. p. 32. Inter obsoleta referunt Quintil. 1. 6. extr. conf. 8. 3. p. 687. Burma. & ad Fest. VV. DD. not.
- ANTIŒONE**, es. [Ἀντιᾶνον] Folia Laomedontis & Priami foror: quam ob superbiam formæ Juno convertit in ciconiam. Ovid. fabulam describit 6. Met. 93. Fuit & alia Antigone. OEdipi regis Thebanorum ex Jocaſta, uxore eadem ac matre, filia, quæ patri cæci & a Creonte in exilium acto viæ dux exitit, ut Sen. in OEdip. & Stat. in Theb. 12. 350. seq. memorant. Quam quum postea jugulari fecisset Creon, Hæmon amator ad mortuæ tumulum fe interfecit. Sophocles in Antig. & Propert. lib. 2. 8. 21. conf. Hygin. Fab. 67. & 72.
- ANTIŒONTA**, [Ἀντιᾶνοντα] Oppidum Troadis, Romanorum colonia, quæ & Troas, & Alexandria dicta est. Plin. 1. 5. c. 33. & Strab. 1. 13. Est præterea ejusdem nominis, Oppidum in Arcadia, non procul a Tegea. Plin. lib. 4. cap. 6.
- ANTIŒONUS**, i. [Ἀντιᾶνονος] Nomen proprium Ducis Macedonum, & Alexandri Magni ex pellice fratris, qui primus post obitum Alexandri M. in Asia regium nomen assumptit, & duodeviginti annis regnavit, multisque bellis varia fortuna gectis, postremo ad Ipsum Phrygiæ oppidum in prælio adversus Seleucum, Cassandrum & Lysimachum occubuit, relicto filio Demetrio Poliorcete. Ao. ut olymp. 119. Mundi 3683. Fuit Antigonus alter cognomine Gonotas, huic nepos ex filio Demetrio Poliorcete, pulis Epirotis Rex Macedoniæ. obiit Ao. tertio olymp. 134. Mundi 3742. Antigonus hoc nomine tertius, Macedoniæ rex, secundus nepos, cognomento Dofon, (quasi cunctatorum in representando promisso dicas quod subinde potentibus quippiam ab eo responderet) tutor fuit Philippi ejus quem Romani debellatur, post eum vitricus & in regno antecessor. Hunc Servatorem Græci & Benefactorem vocarunt, in Achaicum sædus receptum. Plura de eo V. in Arato, & Cleomeene Plutarchi, & apud Polybium, ac Justinum. l. 28. Obiit ineunte olymp. 139. Antigoni duo in Judaica historia clari, alter Jo. Hyrcani F. a fratre Aristobolo occisus, alter Aristoboli II. filius, qui a Pompeio cum patre Roman abductus, mox Parthorum esse in regnum restitutus, deinde ab Herode superatus. M. Antonii iusto capitali supplicio affectus perit. Est & hoc nomine Author quidam apud Plin. 1. 35. c. 10. qui de pictura scripsit. V. Voff. de Hist. Gr. l. 13. p. 63. Fabric. Bibl. Gr. 3. 27. 8.
- ANTIŒRAPHUM**, i. [Ἀντιᾶραφον] Quod ex archetypo effectum est, de tabula ad imitationem alterius depicta.
- ANTIŒRAPHUS**, i. [Ἀντιᾶραφος] Inter notas criticas Semicirculus qui dextram spectat & punctum infra fe habet. Significat in translationibus vel inter ipfos translatores diversum sensum haberi. V. Ildor. l. 1. 20.
- ANTIŒRAPHARIUS**, i. m. Idem quod Antigraphæus. V. Justinian. de Confir. Digest. Ep. 2. §. 9.
- ANTIŒRAPHÆUS**, quatuor syll. [Ἀντιᾶραφῆως] Antigraphæi dicebantur a Græcis observatores illi, quos vulgo Galli *Contrarotulatores* dicunt: actaque eorum *ἀντιᾶραφα*, quasi Contra scripta. Nos Antigrapharios appellare possumus. Hos Cicero Custodes appellat in oratione de Lege Agr. & de Reditu suo: & Ulpien. l. 3. D. de Administat. tutor. Budeus. V. Wolff. Annot. ad Demost. Tom. 5. p. 363.
- ANTIŒGOMENA**, ðrum. n. [Ἀντιᾶγομῆνα] Latine quasi dicas, Contradictiones. Plin. lib. 20. cap. 8. Petronius Diodorus, qui Antilegomena scripsit. [Sed Hard. ex MSS. Ἀντιᾶγομῆνα i. e. Florilegia exhibet.
- ANTIŒNA**, æ. [Ἀντιᾶνη] Qua pectus equi, aut jumentis, five alieris animalis cingitur: sicut Pollinea, quæ sub cauda ponitur. Perotrus. in Gloss. Ild. Antella q. V. etiam Lex. Pitifc.
- ANTIŒLEPSIS**, [Ἀντιᾶλεψις] Græcis dicitur, quam Latini Intercessionem vel Interjectionem nominant. Immo V. H. Steph. Thef. Græcum.
- ANTIŒLIANUS**, [Ἀντιᾶλιανός] Mons est Libano oppositus, non procul a Sidonio mari incipiens, & ad montes Arabia definitus, qui sunt supra Damascum. V. Strab. lib. 16.
- ANTIŒLICHUS**, [Ἀντιᾶλιχος] Nestoris ex Eurydice filius interfectus in bello Trojano a Memnone Auroræ filio, ut tradit Homerus. & Ovid. 1. Epist. 15. Juven. 10. Sat. 252. Hor. 2. Carm. 9. 13. Antiochus, Amphiarhi filius, celebris in Cilicia præstigiator, de quo Lucian. Pseudom. p. 759. ed. Græv. T. 1.
- ANTIŒLOGIA**, [Ἀντιᾶλογία] dicitur præf. Contradictio, refragatio, vel quasi Contraria oratio.
- ANTIŒMACHUS**, i. m. [Ἀντιᾶμαχος] Colophonius poëta Græcus. Is quum poëma quoddam obſcurum in auditorio recitaret, atque omnes præter Platonem (quod minime illud intelligerent) discessissent, Legam, inquit, nihilominus: Plato enim mihi unus instat est omnium. Author Cic. de Clar. Orat. 191. Catal. 96. 10. At populus tumido gaudeat Antimacho. De eodem Plutarch. in Lyfandro: Antimachus (inquit) Colophonius, & Niceratus Heraclæotes, Lyfandria poemata certatim agebant: e quibus quum Nicerato Lyfander coronam donasset, Antimachus dolore percitus, scriptum a se carmen abolevit. Tunc juvenis adhuc Plato Antimachi poeticum admiratus ingenium, qui superatam sese moleste ferebat, revocatum mitigabat, ignaris ignorantiam malum esse præfatus, quemadmodum cæcitatem non videntibus. Hæc ille. Colophonius etiam a Suida & Athenæo appellatur. Clarium tamen facit d. I. Cicero: Nec enim (ait) postdem Demosthenes dicere, quod dixisse Antimachum Clarium poetam ferunt, &c. ubi quidam legunt, Clarum poetam. Atqui Ovid. 1. Trist. 5. sic de eodem canit, Nec tantum Clario Lyde est dilecta poëta. Qui locus ut de Antimacho intelligatur, facit Plutarchus in Consolatoria ad Apollonium, sic inquit, Usus est hujusmodi inductione & Antimachus poëta. Lyde enim uxore sua defuncta, quam vehementer diligebat, doloris solamen sibi fecit Elegiam Lyden denominatam. Nam cum heroicæ calamitates recensuisset, alienis malis suam sibi minorem reddidit dolorem. [Huc pertinet Lyda Antimachi vice Solamen in adversis, colligente J. L. W. 1669. in 8vo ed. libellus.] Nicerander quoque (quem Suida Colophonium fuisse dicit) in sine Theriacum de seipso sic ait, — τὴν ἑστῆτι Κλάρου μέδουσας πολὺν χρόνον, quem Clari nivale oppidum
- educavit. Vicina sane admodum fuerunt Colophon & Clari Apollinis oraculum: imo vero & in ipsa Colophone fuit Apollinis Clari templum. Plin. 1. 2. c. 103. Colophone in Apollinis Clari specula lacuna est, cujus potu mira redduntur oracula. Plin. quoque lib. 12. Epist. 23. hoc ipsum multorum testimonio confirmat. Antimachus quoque alios duos Suidas ponit, alterum Ægyptium, patria Heliopolitanum, alterum poetam Melicum cognomento Picedam. Fuit item præter hos, etiam alius Antimachus Trojanus, qui donis Alexandri auroque corruptus, impedimento fuit quominus Helena redderetur, qui pro concione Trojanos hortatus est ne Menelaum, quum legatus in urbem venissem cum Ulyſſe, redire ad suos sinerent, sed in urbe retinerent trucidantemque, Author Hom. Il. 11.
- ANTIŒMELON**, [Ἀντιᾶμελον] Herba est Diofcor. quam alio nomine Mandragoram appellamus.
- ANTIŒMIDÆS**, idæ. [Ἀντιᾶμίδης] Mytilenæus, Alcæi poëtae frater, cujus ille virtutem carminibus suis celebravit, testis Strabo lib. 13.
- ANTIŒMETABOLE**, [Ἀντιᾶμεταβολή] Latine dicitur potest Ex adverso mutatio. Figura, qua verba declinata repetuntur: ut, Non ut etiam vivo, sed ut vivam edo. apud Catonem. V. Quintil. 9. 3. Ildor. 2. 21. & Voff. Rhet. P. 2. p. 404.
- ANTIŒMONIUM**, i. n. Ita Stibium appellant Officinæ. V. STIBIUM.
- ANTIŒNAULUM**, erat Quod a nautis exigebatur, Moscopulus. qui vectigalia e mari & antinaula exigunt. Buleng. de Vectig. cap. 86.
- ANTIŒNOR**, [Ἀντιᾶνον Stephano] Urbs Ægypti, ad Nilum sita, ita dicta ab Antino Adriano Amasio, ut scribit Hieronym. in Jovinian. Dicitur & Antinopolis Antinopolis. V. infra ANTIŒNOS.
- ANTIŒNOMIA**, æ. f. [Ἀντιᾶνομία] Inquit Budeus, Non est quum lex legi contraria est ipso jure, quia altera alteram tolleret: sed quum duæ leges casu colliduntur, & eventu. Quintil. 1. 7. c. 8. Proximum est de legibus contrariis dicere, quia inter omnes artium scriptores constat, in antinomia duos esse, scripti & voluntatis, status, &c. Appellat ita & Doctæ eorum qui negant ad Ecclesiæ Christianam pertinere Moralibus T. legis usum: quorum seculo 16. princeps fuit Johannes Agricola Iselebius: ipsi vero appellari Antinomiani.
- ANTIŒNOS**, i. [Ἀντιᾶνος] Bithynicus adolescens eleganti forma, ab Adriano principe, adeo amabat ut templum ei mortuo apud Mantineam contituerit, ut scribit Pausan. in Arcad. Cum antea jam ab Ægyptiis in urbe de nomine ejus appellata, fuisset consecratus. V. Spartian. in ejus vita cap. 14. quæque Causan. Salmastius quoque annotatur. Item Spanh. de Uſu & Præf. Num. diff. 11. p. 329. seq. Fuit quoque alius hoc nomine, Penelopes procus, de quo multa Homer. in Odyſſ. & Propert. lib. 4. 5. 8. Penelopen quoque neglecto rumore mariti Nubere lascivo cogere Antino. Add. Ovid. 1. Epist. Sabin. 47.
- ANTIŒOCHIA**, æ. f. sive ANTIŒOCHÆA. [Ἀντιᾶοχία] est Syria pars, ut author est Plin. in Syria descriptione, & item Pomponius. Quæ & Antiochene ac Seleucis dicitur.
- Antiochia, totius Syriae metropolis erat, ad Orontem fl. posita, prius Reblata dicta. Eam servus Abraham adificasse, sacra docent volumina. Postremo Justiniani principis tempore, Theophilus est dicta. Hic, ut quidam perhibent, prima sedes episcopalis Petri apostoli, Christianique primum appellati, qui Christi Dn. disciplinam amplexi fuerant. Act. 11. 26. Memini & Cic. pro Archia. Est præterea Insula maris Mediterranei, Strongylæ insule proxima, auctore Plin. lib. 6. cap. 13. De aliis ejusdem nominis urbibus Geographos consulte.
- ANTIŒOCHUS**, [Ἀντιᾶοχος] Hor. 3. Carm. 6. 35. Pyrrhuncque, & ingentem cecidit Antiochum, Hannibalemque dirum. Nomen fuit regum Syriae: fere enim hoc nomine omnes vocati sunt, ut Antiochus Soter, Theos, Hierax, Magnus, Eusebes, Epiphanes, Philopator, Grypus, Sideres, Cyziceus, N. Asiaticus, &c. de quibus Appianus copiosus in Syriaica. Fuit præter hos Antiochus Ascalonita, ex vetere Academia, dicendi peritissimus, Luculli præceptor, de quo Plutarchus in Lucullo: Ciceronis item & Bruti. Item Antiochus Syracusanus Xenophanis filius, historicus: librum de Italia editit qui sæpe allegatur a Strabone, ac Diodoro lib. 12. Vid. Voff. de Hist. Gr. p. 456. & 504. Denique Antiochus literatus T. Pompon. Attici servus de quo Cic. 1. Att. 33.
- ANTIŒCHENSIS**, e; & ANTIŒCHËNUS, a, um. gentilia. Tacit. 2. Hist. 82. 1. Apud Antiochenſes aurum argentumque signatur. conf. Caſt. 7. Bell. Civil. 102. Gell. 7. 19. Antiochena pecunia: quanquam hæc ab Rege potius quam urbe ibidem denominatur.
- ANTIŒCHIS**, idis. f. gentile. [Ἀντιᾶοχίς.] Steph. Byzant. etiam Proprium reginarum nomen.
- ANTIŒCHICUS**, a, um. Adj. ut, Bellum Antiochicum. Patere. l. 2.
- ANTIŒOPA**, æ. [Ἀντιᾶοπα] Nyctæ regis filia, & uxor Lyci Thebanorum regis, auctore Lactantio. Hæc, ut ferunt fabule, propter formam a Jove adamata est, ex quo Zethum & Amphionem suscepit. Propert. lib. 1. 4. Antiope, Tragedia Pacuvii. Perf. 1. Sat. 77. Sunt quoque Pacuviusque, & verrucosa moretur Antiope, ærumnis cor luctificabile fulta.
- ANTIŒOS**, i. e. Encraticus. Festus. Ancos legit Scalg. ex Vet. Gloss. Lat. Gr.
- ANTIŒPAGMATA**, Valvarum ornamenta, quæ antæ appanguntur: i. e. Affurgunt. Hæc Festus. Alii antepagmata scribunt. Et quia ante panguntur, dici volunt. Plaut. Interp. Afm. 2. 4. 20. & Salmast. Exerc. Plin. 5. 1217. V. etiam Vitruv. 4. 6. & Lex. Pitifc. Cato de R. R. c. 14. Pilam folliconiam unam, antepagmata, vasi torcula duo.
- ANTIŒPARASTASIS**, [Ἀντιᾶπαρᾶστασις] Figura Rhet. est quibusdam habens confessionem quandam conjunctam cum majori infictione. V. Ovid. Inf. 1. 9. p. 145.
- ANTIŒPATER**, [Ἀντιᾶπάτηρ] Ioli filius fuit e Paliura civitate Macedoniæ, miles Philippi, deinde inter Alexandri duces, & regni successores, discipulus & ipse Aristotelis, vir præter scientiam rei militaris, literatissimus, ut tradit Suid. De hoc Antipater scribit Plutarch. multa in Phocione & Alexandro. Antipater alius Sidonius poeta nobilis, qui ex tempore innumerabiles pene versus faciebat, ut testatur Cic. 3. de Orat. 50. & Quintil. 10. 7. Item Antipater Tyrius, Philosophus Stoicus, & Catonis Uticensis præceptor, ut author est Plutarchus in Catone. Alius item Tarfensis Philosophus, ut idem author est.

Fuit item Sculptor egregius, qui Satyrum in phiala gravatum somno collocavisse verius quam callasse dicitur est. Plin. lib. 33, cap. 12.

Fuit præterea Antipater Herodis regis pater, Afcalonita, vir maximus, & potentia præditus, de quo Volater. in Hist. Hierofol.

Fuit & Antipater Hieropolitanus, Sophista nobilis, præceptor liberorum Severi principis, cujus etiam res gestas scripsit, ac magister epistoliarum fuit, ut est author Philostratus.

ANTIPATER, [Ἀντίπατρος] Jovis epitheton, apud Theocritum in Filula, v. 3. quod hostilissimo patrem regno exuerit, & ad inferos detruserit, ut apud Æschylum innuit Prometheus. V. Græc. Schol.

ANTIPATRI dicebatur Collegium eorum qui Antipatri memoriam celebrabant. Buleng. de Conviv. l. 15.

ANTIPATRIS, idis. f. Oppidium Palestinae juxta mare mediterraneum, ab Herode in memoriam patris, inter Hierof. & Cæsaream conditum. V. Act. Apof. 23, 31.

ANTIPATHES, [ἀντίπαθος] Gemma nigrae species, non translucens, idque in lacte decocta, myrrhae simile facit. Plin. lib. 37, cap. 10. Diof. 5, 140. Corallii genus est. Apul. Apol. p. 294. pro Philtro usurpat.

ANTIPATHIA, æ. f. ἀντίπαθια Plin. lib. 32, cap. 2. Quod ad reputantiam rerum attinet, quam Græci antipathiam vocant, nihil est usquam venenatius, quam in mari pastinaca. Idem 24, 9. Mirabilis antipathia. De causis Antipathias lege Sext. Empir. lib. 1. Pyrrhon. Hypotypos. p. 10. Antipathia etiam est Quædam temperatura ferri rubiginis resistens apud Plin. lib. 34, cap. 15. A rubigine vindicatur cerussa & gypso & liquida pice. Hæc est temperatura, a Græcis Antipathia dicta.

ANTIPELARGIA, [ἀντιπελαργίος] est Mutua acceptorum beneficiorum compensatio. Græci enim ἀντιπελαργίαν vocant, de nobis benemeritis officiorum vicissitudine respondere. Sumpta est metaphora a Ciconiis, quos illi πελαργίος vocant. Illis enim naturalis quedam pietas infusa est, qua parentes senio defectos alunt, & cum ful hyemem mutanda sedes est, eos inter se medios recipiunt, & deficientes alii sustinent. Quod etiam Latini quidam ad imitationem Græcorum Ciconiare vocaberunt.

ANTIPERITASIS, [ἀντιπεριτάσις] Latine dicitur Circumobfistentia, reciprocatio, compreffio undique circumfusa. Dicitur etiam Antiperitafis in humano corpore, cum e loco superiore spiritus infra coerctur, & vice versa. idque fit per consensum & cognationem partium, & hoc per συμπεριτάσιον. Ex Lex. Græc.

Alii, sic Antiperitafis dicitur, per quam ubi calidum est, inde frigus expellitur: ubi frigidum est, inde calor extruditur. Hinc putei per hybernum tempus calent: quia illo se calor contulit, cedens frigori superiora possidenti.

ANTIPHANES, is. m. [Ἀντιφάνης] Græcus Medicinæ professor, ex quo dictum Clemens Alex. lib. 2. Pædag. retulit. viz. Una morborum causa est ciborum varietas.

Alius Olymp. 93. mædicæ Comædiæ Poeta. Voff. de Poet. Gr. p. 41.

Alius, Scribae equitum Alex. Mag. Curt. 7. l. 15.

ANTIPHARES, [Ἀντιφάρης] Fuit Ilius notius Sarpedonis, ut est apud Virg. Æn. 696.

Fuit item Antiphates rex Lestrygonum, a quibus Ulyffes, ejusque socii ad unum disceptati essent nisi funibus anchorarum præcisus quamprimum e portu solvissent, seseque in altum receperunt: quo ex periculo tamen non omnes naves servate sunt, sed aliquot cum vectoribus perierunt. Narratur hæc ab Ulyffes Odysf. x. Meminit Hor. de Arte Poet. V. etiam Sil. 8. 531. & quæ ibi adnotavit Cellar.

ANTIPHELLOS, [Ἀντιφελῶς] Urbs est, quæ quondam Habessus, atque in recessu Phellus nuncupata est. Plin. lib. 5, cap. 27.

ANTIPHONA, [ἀντιφώνη] dicuntur Ea quæ maritus constante matrimonio uxori suæ quali remunerandæ esse causa largitur. l. ult. C. de donat. ante nupt. Hottom. de Vet. Rit. Nupt. cap. 6.

ANTIPHÉRON, ontis. m. [ἀντιφῆρον] i. e. Obvium fe ferens; qualem ex Aristot. describit Seneca Nat. Quæst. 1. c. 3. Qui hoc genere valetudinis laborat ut ipse sibi videatur occurrere, ut ubique imaginem suam cernat.

ANTIPHILUS, [Ἀντιφίλος] Pictor nobilis, in Ægypto natus, qui a Cæsidemo didicit artem pingendi Gryllos, quos vocant, ridiculo habitu. De hoc Plin. lib. 35, cap. 10. V. GRYLLUS.

Fuit & Apellis quidam æmulus, qui, cum apud Ptolemæum Apellem esse fer calumnias quod cum Theodota consensisset, qui in regem conspirationem fecerat, & a quodam conjurationis conficere regis innotuisset, Apellem iniquè insulari, Ptolemæus postea furore, Apellem talentis centum donavit, eique in servitum calumniatorem Antiphilum addidit. Author Lucianus ἀντιφίλος.

ANTIPHON, ontis. m. [Ἀντιφών] Rhamnufius orator antiquus. Quintil. lib. 3, cap. 1. Hoc neminem melius oravisse causam capitis, quam se ipse defenderet, loquens est author Thucydides. Hujus meminit Cic. in Bruto. Sciendum ex Hermogene de Form. Orat. 2. 2. p. 496. cum plures fuerint Antiphontes ex his duos Atheniensis fuisse, quamquam confundi passim eos videas, quos Suidas distinguit, qui & tertium videtur adijcere. Ab utroque distinguendus est & ille Antiphon qui Philippi magni, sive Platonis ætate (ut habet Voff. cap. 54. de Scient. Matth. p. 327.) quadraturam circuli invenire studuit. Mentio ejus apud Aristot. 1. Soph. Elench. 2. & 1. Phys. 2. forte & 2. Phys. 1. conf. de illo & novem aliis Fabr. Bibl. Gr. 2. 26. 2.

ANTIPHONA, æ. f. Scil. Cantio. [ἀντιφώνη] Vox reciproca, duobus choris alternatim psallentibus, interprete Sfidoro 6. 19. De antiphonæ origine & progressu V. Spelmanni Gloss.

ANTIPHRAISIS, f. [ἀντιφρασίς] Figura est quæ per contrarium verba dicuntur: ut Parca, quia nemini parcat. sic Manes, quia non sunt boni. Manum enim, antiqui Bonum dicebant. Ex Donato & Servio. Vid. plura exempla apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Gell. 11. 1. & 19. 7. Sed in his caute agendum ne fingamus Antiphrafin ubi nulla est: uti factum in Lucio, Ludo, Dis, &c. ostendit adde Quintil. l. 6. p. 80. Imo sunt eruditi qui negent ullum vocabulum esse per antiphrafin dictum, ut Luc. Joann. Scoppa, 1. Collect. 18. Quem secutus Voffius ἀντιφρασίον vocat inane Grammaticorum commentum f. 196. Etymol. voce Lucus.

Item ap. Rhett. est Figura sententiæ, cum quædam negamus nos dicere, & tamen dicimus: ut apud Lucillum,

Non tango quod avarus homo est: quodque improbus, omitto.

Et apud Virg. 2. Georg. 16.

Quid memorem portus, Lucrinaque addita claustra? Latine dicitur Omiffio. Hæc J. P. Ruin. in lib. de Schematis.

ANTIPIHUS, [Ἀντίπιος] Priami filius ex Hecuba, quem Agamemnon una cum Ifo fratre, sed illegitimo thoro nato, in bello Trojano interfecit. Apollod. l. 3.

Fuit & Antiphus alter, filius Theffali, [Hygin. F. 97. Corrupte Mneffyl] & nepos Herculis, qui cum fratre Phidippo duæ triginta navium cum aliis Græcis ad Trojam navigavit, ut est apud Homer. Il. 2. v. 185. Alius Pylæmenis fil. ibid. v. 371.

ANTIPIODES, um. [Ἀντιπῶδες] V. ANTICHTHONES.

ANTIPIÖLIS, is. f. [Ἀντιπῶλις] Gallie Narbonensis urbs, Ptolemæo. vulgo Regni. V. Plin. 3. 4. Tacit. 2. Hist. 15. 3. est etiam Transiberina Regio in parte Romæ, quæ nunc Janiculum. Plin. 3. 5.

ANTIPOLITANUS, a, um. Adj. ut, Antipolitani thynni. Martial. lib. 4. 89. & 13, 101.

ANTIPIÖSIS, is. f. [ἀντιπῶσις] Figura est grammatica, poetis permiffa, quum casus pro alio casu ponitur. ut, It clamor celo, pro in celum.

ANTIPIYRGUS, [Ἀντιπυργῶ] Ptolemæo urbs Marmaricæ. Straboni Tetrapiyrgia. vulgo Lucbo.

ANTIPIUS, a, um. [ἀντιπῦς, παλαιός] ior, ifsimus. Virg. 1. Georg. 209. Antiquasque domos aviata. Ubi Servius, Aut revera antiquas, aut charas. V. infra.

Quidam statuunt idem significare ac Vetus; aliis videtur Antiquum majus, Vetus minus esse. Alunt nempe Veteres esse qui paulo ante nos vixerunt; Antiquos, qui ante veteres vixerent. Distinctionem etiam petunt a Plauto, qui hæc duo conjungens, vetus, uti minus, priore loco ponit. Trin. 2. 2. 99. Hiftoriam veterem atque antiquam hæc mea lænetus sustinet. Quod tamen contra fe habet in Bacch.

Antiquum, & jam obsoletum. Cic. 3. Verr. 66. Vercor ne hæc forte cuiquam nimis antiqua & jam obsoleta videantur.

Antiquo opere ac summa arte perfectio. Cic. 6. Verr. 72. Item 2. Verr. Affabre atque antiquissimo artificio factus deus.

Cedrus antiqua. Virg. 7. Æn. 178.

Antiquiffimæ cuique epistole respondere. Cic. 9. Att. 9. Tres epistolas tuas accepti postredie Idus. erant autem illæ tertie pridie Idus datæ. Igitur antiquiffimæ cuique primum respondebo.

Antiquior dies adscripta literis. Cic. 3. Q. frat. 1. Nani mihi uno die tres sunt redditæ, & quidem, ut videbantur, eodem abs te datæ tempore: una pluribus verbis, in qua primum erat quod antiquior dies in tuis fuisse adscripta literis, quam in Cæsaris.

Censu antiquo dives. Hor. 2. Serm. 3. 169.

Inter Senes, Veteres, & Antiquos. Senes, vocatur quantum ad privatam ipsorum vitam, quod usque ad senilem ætatem vixerunt. Veteres, quantum ad publicum tempus, quod alia ætate vixerunt, etiamfi ad senium non pervenerint: unde quidam juniores, fuerunt seniores veteribus. Antiqui, utrique dicuntur: sed magis veteres quam senes. Hæc Valla lib. 4. Cic. in Læl. 20. Plus apud me antiquorum autoritas valet.

Nobiliffimus antiquus ortus. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Strips antiqua. Virg. 1. Æn. 626.

Antiqui officii homo, pro Sincero & minime fallaci. Cic. pro Quint. 56. Quid tum? tu aliquem patronum invenies hominem officii officii, qui splendorem nostrum & gratiam negligat? Idem pro Rosc. Amer. In qua muliere etiam nunc, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remant. Quasi exempli causa. i. e. Ut quasi testimonio fit, clamant fuisse homines tanto officio & probitate præditos. De antiquis ferè ita loquimur, quasi omnes æquabiliter essent viri boni. Eodem modo dicuntur Antiqui homines, qui præditi sunt moribus antiquis. i. e. Optimis & probatiffimis, quales scilicet antiquorum fuerunt. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Homines antiqui, qui ex sua natura cæteros fingerent. V. Pitifc. Lex.

In eodem sensu dicitur, Homo antiqua virtute ac fide. Ter. Adelph. 3. 89.

Antiqui mores. Plant. Capt. 1. 2. 20. Ille demum antiquus est adolefcens moribus. Et apud Ennium.

Moribus Antiquis res stat Romana virisque. Adscripti H. St. puto est ap. Cic. Nimirum affertur ex hujus l. 5. de Rep. ab August. l. 2. c. 21. de C. D.

Antiqua disciplina V. in Disciplina. V. in Nizolio didascalo, ubi de Nizolio dicente, Bonis temporibus a Cicerone dicit pro Antiquis. V. MORES. H. St.

Antiquus etiam dicitur, Qui nobis ex longo & diuturno tempore conjunctus est. ut, Antiquus amicus, Antiquus hospes. Plaut. Bacch. 2. 3. 27.

Antiquus, qui verbis antiquis & prisicis utitur. Dicitur & Antiquarius. Cic. in Brut. 137. Fuerunt etiam in oratorum numero mediocrium L. & Sp. Mummii fratres, quorum extant amborum orationes: simplex quidem Lucius & antiquus, Spurius autem, &c. Sic Lælius dicitur Vercutitur in eodem Bruto. V. VERTUS, in VERTUS.

Antiquum pro Prifitino. Ter. Adel. 5. 3. 26. Eandem illam rationem antiquam obtine.

Antiquum, absolute. Plaut. Mojel. 3. 2. 102. Antiquum obtines hoc tuum, tardus ut fis. Ter. Andr. 4. 6. 22. Optime hospes pol Crito antiquum obtines. i. e. Quod antiqui solebant. Aut certe est ellipsis, ut subaudiamus Ingenium, vel animum, vel morem, vel institutum. Ex Donato. [Immo puto laudat simpliciter ab Ante. H. St.

Antiquum, Nobile. Virg. 1. Æn. 531.

Terra antiqua, potens armis. Ubi Servius, Antiqua: i. e. Nobilis.

Antiquum, Magnam. Virg. 2. Georg. 174.

— res antiquæ laudis & artis. Ubi Servius, Antiquæ laudis, vel Magnæ, vel quod apud majores in ingenti honore fuerat agricultura.

Antiquum, pro Charo. Virg. 2. Æn. 137.

Nec mihi jam patriam antiquam spes ulla videndi. Turnebus vero existimat non transfugam simulet, qui jam solum mutari & patriam, velut novam novasque fedes exilio quaerit, cum appellare patriam Antiquam, patriam Prifitam, cujus solum verterit, & cujus amiserit jus. Est enim Antiqua patria, a qua demigratum est vel a colonis, vel exulibus, vel transfugis. Sic Tyrus Didus antiqua patria dicitur Virg. 4. Æn. 670.

- Antiquus amicus. Ovid. 2. de Ponto 93.
 Antiquus, non modo Vetus, sed etiam Potius ac Venerabilis significat. Tractum ab honore qui senectuti exhibebatur. ut, antiquior cura, Quintil. lib. 4. Cic. 10. Att. 8. Itaque qui nunquam id egit ut Hispanie perse tenerentur, navalis apparatus ei semper antiquissima cura fuit. i. e. Potissima, & cordi in primis fuit. Budæus.
 Nihil antiquius iudicare salute & libertate Reipubl. Cic. 10. Fam. 34. Nihil habere antiquius, Nihil tibi esse antiquius. Cic. 11. Fam. 33. Nec habui quicquam antiquius, quam ut Panfam statim convenirem.
 Nihil antiquius vita existimare, & omnia libertate posteriora ducere. Cic. 13. Philipp.
 Antiquissimum sit nobis, &c. Cic. Att. Non possum comodiore scribere quam tu scribis. officium sit nobis antiquissimum. i. e. Potissimum, singulare, præcipuum.
 De Tullia mea tibi antiquissimum esse video: idque ita ut sit: te vehementer rogo. Cic. 12. Att. 5.
 Antiquissimum habere. Cic. 2. Q. frat. 1. Isque iudiciorum causam suscepit, antiquissimamque se habiturum dixit.
 Carius & antiquus. Cic. 1. de Invent. 69. Quid hunc tanta Thebanorum gloria, tam claro atque exornato trophæo carius atque antiquius habere convenit?
 Sanctus & antiquus est hoc mihi. Cic. 12. Att. 20.
 ANTIQUARIUS, a, um. Adj. [*φιλῶντος*] unde Antiquarii homines dicti sunt, Qui vices præfatas & jam diu delicias curiosè confectantur. Quo verbo Suetonius usus est in Augusto, cap. 86. Cacozelos & antiquarios, ut diverso genere vitiosos, pari fastidio ferebat. Budæus.
 Antiquarii etiam dicuntur antiquitatis nondum exoletae studiosi peritique: quorum scripta jucunda quadam redivivæ interdum antiquitate veluti distincta sunt: qualis fuit olim Sallustius, & nuper Theodorus Gaza. Juven. 6. Sat. 454.
 Ignotusque mihi tenet antiquaria versus. Budæus.
 Antiquarius etiam dicebatur, Qui bibliothecæ Codices vetustos scriptis. Lomej. de Biblioth. cap. 17. Sidon. 9. Epist. ult. & Theod. Cod. l. 2. de Stud. Liberal. &c. V. Guther. de Off. Dom. Aug. 3. 7. & Scalig. Lect. Anon. 2. 11. & 13.
 ANTIQUE, Adv. Hor. 2. Epist. 1. 66. Nimis antique dicere. Compar. Tacit. de Germ. 5. 6. Simplicius & antiquus.
 Superl. Solin. cap. 17. Titanas in ea antiquissime regnasse.
 ANTIQUITAS, [*παλαιότης*] denomin. Vetusitas.
 Antiquitatis auctoritas. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Ultima antiquitas. Cic. 1. de Fin. Quod quam magnam sit, fæctæ veterum fabulæ declarant: in quibus tam multis, tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria reperiuntur.
 Desiderare antiquitatem generis. Cic. Frag.
 Antiquitas generis ex clarissimo municipio profecta. Cic. pro Font. 31.
 Antiquitas, pro Ipsis antiquis. Plin. lib. 12. cap. 19. Cinnamomum & casias fabulosa narravit antiquitas. adde Curt. 3. 2. Cic. 2. de Divin. 33. & 1. Tusc. 12.
 Antiquitas, in alia significatione. Sallust. teste Servio, Tantum antiquitatis curæque majoribus pro Italica gente fuit. i. e. Antiqui & præcipui amoris sive charitatis: ab eo quod est Antiquum pro Charo. V. J. F. Gronov. ad Liv. 1. 32. pr. qui hunc locum Sallustii confirmat.
 ANTIQUITUS, Adv. temp. i. e. Ab antiquo tempore. Cæf. 1. Bell. Civil. Qui in eorum fide antiquitus erant. Idem 2. Bell. Gall. 4. Antiquitus transducti. Et 6. 4. V. ad ANTIQVUS H. St. not.
 Antiquitus duravit hic mos usque ad nostra tempora. Quintil. lib. 1.
 Antiquitus factitatum. Plin. lib. 18. cap. 18.
 Antiquitus institutum. Aurelius in princip. D. De offic. Præf. Prætor. Jam inde antiquitus. Plin. in Paneg. cap. 31. Video enim jam inde antiquitus maritus deorum.
 Non adeo antiquitus placuit. Plin. lib. 2. cap. 2.
 ANTIQVO, [*ἀντιχρῆστος*, *ὀλιγοχρῆστος*] Ære. Abrogare, abolere, sive (ut Nonius interpretatur) Obsolescere & memoria tollere: ut, Antiquare legem. Cic. 3. de Legib. 38. Vos item, ut video, legem antiquastis sine tabella. Sic, Antiquare rogationem, idem Cic. 1. Att. 11.
 Antiquare, est In morem pristinum reducere. Festus. i. e. Ut nihil innovetur. V. Not. Daceri.
 Antiquare & Abrogare, inter se differunt. Antiquatur enim lex, quum populus eam perferri non patitur, suffragis improban. Abrogatur autem vetus lex, quam scilicet antea tanta populus suffragis tollit. Hoc exempla declarat, siquis utriusque verbi vim suis locis accuratè perpendat. Hæc Paul. Manut. in Calep. [Utabantur autem Solenni ac tralatitio hoc verbo, quum Rogationem rejiciebant, quod in tabulis littera A notabant, Antiquo. V. A lit.
 Antiquari pass. Liv. 4. Sic Cic. 2. Off. 73. Quum legem Agrariam ferret, quam tamen antiquari facile passus est.
 ANTIQUATIO, ònis. f. Abolitio, abrogatio. Gellius, Facta mox est antiquatio legis. Et Cod. 6. t. 56. l. 4.
 ANTIQUATUS, a, um. Adj. ut, Antiquata lex. Liv. 5. 55. Antiquorum antiquata dilectio. Sidon. 5. 9.
 ANTIERRHINUM, V. ANARRHNUM.
 ANTIERRHIUM, [*ἀντιέρριον*] Promontorium est Ætolice, situm ad ipsum sinus Corinthiaci ostium, e regione Rhii, quod est Achaie promontorium, ab Antirrhio septem tantum stadiorum freto divisum. Thucydides utrunque Rhium appellat, cognominibus tantum se distinguens. Nam quod in Peloponneso est, Achaicum cognominatum: alterum Molycricum, a vicina urbe Molycria. Strab. lib. 8.
 ANTISCHI, [*Ἀντίσκια*] Populi fund apud Meroën Æthiopiæ partem, æquinoctiali proximam circulo, ubi illud dicitur venire, ut per nonaginta dies umbra nostræ in contrarium cadat, unde & nomen sortiti sunt. Cæf. lib. 1. cap. 22. Et Ammian. 22. 15. V. Astronomos.
 ANTISCIUM, i. & ANTISCIA, orum. [*ἀντίσκια*] Sunt [inquit Pontanus lib. 1. cap. 20. de Reb. Coelst.] Mutue partium Zodiaci confessiones, cum gradus unius signi, gradui alterius contrariam umbram jaciunt. Hinc est quod Trapezuntius, in lib. de Antiscijs, scribit, *ἀντίσκια* recte Contrarias umbrationes appellari posse.
 ANTISCORODON, [*ἀντισκρόδον*] Herba est ex generibus Allii, qua & Ulpicum & Allium Cyprium appellatur. Plin. lib. 19. cap. 6.
 ANTISIGMA vocabatur qui ex altera parte ponebatur Semicirculus, sive semicirculus fugebatur, ut Apulejus loquitur, qui media interpolata rotunda mensa integrum efficiebat circulum. Urfin. Append. ad Ciacion. de Triclin. p. 256. V. SIGMA.
 ANTISIPHISTES, æ. Gall. lib. 11. cap. 3. p. 1026. Burm. Urbaneque Virginius interrogavit de quodam suo antiphosphate, quot millia passuum declamasset. Antiphosphites igitur ut Antagonistes dicitur. Vide Suet. Tiber. cap. 11. & de Illust. Gram. cap. 9.
 ANTISPASTUS, i. m. [*ἀντισπαστος*] i. e. in contrarium abstractus. In Poetica est Pes confans prima & quarta brevis, secunda & tertia longis: ut Alexânder. V. Grammat. Antispastum bene in clausula poni docet Diomedes, p. 467.
 ANTISPASTICUS, a, um. Adj. ut, Antispasticum metrum, Diomed. p. 505. & Victorin. p. 2331. &c.
 ANTISPODA, sive ANTISPODIA, *ἀντισπῶδα* Dioscoridi, *ἀντισπῶδα* Galeno. Vocatur a medicis Omnia ea que eandem cum spodio habent facultatem quaque in spodio inopia pro eo possunt supponi. Diosc. lib. 5. cap. 43. & Plin. 34. 13.
 ANTISSEA, [*Ἀντισσα* Stephano.] Oppidum in Lesbo insula: Sunt enim in ea insula oppida quinque, Antifisa, Pyrrha, Eressos, Cirava, Micylene. Verba sunt Pomponii. 2. 7.
 ANTISTASIS, [*ἀντιστάσις*] Schema, quod Latinis Intentio dicitur, cum idem repetitur in contrario sensu: ut,
 Ex illo Corydon Corydon est tempore nobis. Jul. Rufinian. V. Quintil. 7. 4.
 ANTISTES, itis. c. [*ἀντιστάσις*] Ab antiquo verbo Antisto, pro Antesto, quod cæteris antestet, id est antecellat. Erant autem Antistites apud antiquos Primarii singulorum temporum sacerdotis, qui sacris præerant, & de futuris atque agendis responsa dabant consulentes. V. Pirif. Lex. in voce. Liv. 1. Potius ab Evandro docti, antistites sacri ejus per multas ætates fuerunt. Loquitur de sacris Herculis. Cic. pro Domo sua, 2. Antistites deorum.
 Antistes, f. Valer. lib. 1. cap. de Servatâ Relig. Ne dea vetustis ritibus perita desset antistes. V. Pirif. Lex.
 Antistes ceremoniarum & sacrorum, Præfæcti ceremonijs. Cic. pro Domo sua. 104. Juven. 2. Sat. 113.
 Antistes, per trans. dicitur, Qui in re aliqua excellit, atque principatum tenet. Unde, Serv. Sulpitius, teste Quintil. lib. 11. cap. 1. Juris antistes appellatus est. Et Plato, Sapientiæ antistes, apud Plin. lib. 7. cap. 30.
 Antistes artis. Cic. 1. de Orat. 202.
 ANTISTITA, æ. Gall. lib. 13. cap. 19. Sacerdotes quoque fœminas M. Cicero antistitas dicit, non secundum grammaticam legem antistites. Nam quum insolentias verborum a veteribus dictorum plerumque respiceret: hujus tamen verbi in ea parte fuit delectatus, Sacerdotes (inquit) Cereris, atque illius fani antistites. Cic. 6. Verr.
 Itæva barbarico Cybeles antistita buxo. Virg. in Ciri. 166. & Ovid. 13. Met. 410. — trachisice comis antistita Phœbi.
 ANTISTITIVUM, i. n. [*ἀντιστάσις*] Excellentia, & apex, & quasi Antistitis dignitas. Mart. Capell. 12. Antistitio præminabat Athanasia.
 ANTISTATUS, ùs. m. Idem. Tertull. adv. Valent. cap. 13. Angelorum comparativus antistatus.
 ANTISTHENES, [*Ἀντισθένης*] Socraticus philosophus, acutus magis quam eruditus, præceptor Diogenis, & proinde Cynicæ Sectæ dux atque auxper, patientiam & duritiam in Socratico sermone adamavit, ut scribit Cic. 3. de Orat. 59.
 Fuere item alii tres, unus de schola Heracliti, alius Ephesius, tertius Rhodius historicus, ut tradit Diogenes Laërtius.
 ANTISTIVUS, In Nummis ANTESTIVUS, Nomen Gentis Romanæ Plebejæ. V. Fulv. Urfin. Ex hac memoratur L. Antistius disertus homo L. Matrini Spoletini accusator. Cic. pro Corn. Balb. 48. Fuit & alius Antistius Pifo orator. Cic. in Brut. 308.
 C. Antistius Vetus, qui Consul est creatus nono Tiberii principatus anno, quo anno in unitatem venit equestris ordo, annulorumque auctoritas forma constituta est. V. Plin. lib. 33. cap. 2. & Fast. consular.
 ANTISTOLO, [*ἀντιστολῆς*] Ære. Verberes dixerunt pro Antestare, i. e. Antecellere. Cato de R. R. 156. Batalla est, quam omnibus olebibus antistat. Lucret. lib. 5. 22.
 Herculis antistare autem si facta putabis, &c. Tacit. 2. Ann. 33. Sed ut locis, ordinibus, dignationibus antissent. Q. Claudius apud Gell. 9. 13. Nepos 3. 1. 2. adde Barth. Adverf. 34. 6.
 ANTISTANS, antistans. Catull. 9. 1.
 — omnibus & meis amicis,
 Antistans mihi nullibus trecentis. [V. ANTESTO, quæ verior Scriptura videtur.
 ANTISTOCHON, n. [*ἀντιστόχων*] Figura dictionis est quum litera ponitur pro litera, ut, Magalia pro Magaria; Sella pro Seda; & Melitro pro Meditro. Quidam scribunt Antistichon. Exempla plura V. ad linguas fere Alphabeti literas hujus operis. Conf. ANTITHESIS.
 ANTISTRÉPHON, ontis. n. [*ἀντιστρέφων*] Quoddam argumentationis genus quod Reciprocum latine dicitur auctore Gellio 5. 10. & 11. Vide Gesner. Chrestom. Cic. p. 77. [Vitium potius argumentationis, & nominant quidem Dilemmatis, quam peculiare genus argumentationis est.
 ANTISTROPHA, qua Lyrici carminis auctores utuntur, est, quum ab levibus in dextra obvertuntur, cuiusmodi cerantium vertigo, ab occasu in ortum: Stropha vero, ubi a dextris in levem fieret conversio, hic & mundi intelligitur motus ab exortibus partibus ad occidentis: at Epodus, ubi in consistentes loco carmina concludunt. Ex Cæf. Antiq. Lect. l. 8. c. 8. V. Mar. Victorin. p. 2501.
 ANTISTROPHIE, es. f. [*ἀντιστροφῆς*] Latine Conversio: species est repetitionis, quum in eandem partem orationis sæpius definitur. Cuiusmodi est hoc pro Fontem, Frumenti maximus numerus e Gallia, pedatitas amplissime copia e Gallia, equites numero plurimi e Gallia. Huic figuræ contrariæ est Epanaphora. Ex Aquila Romano, de Figuris. conf. Mart. Capell. p. 175.
 ANTITÁURUS, [*Ἀντίταυρος*] Mons Tauro oppositus. De quo Strabo lib. 11. Taurus itaque Septentrionem versus in multos quasi ramulos discinditur, quorum unus est Antitaurus: sic enim s' appellatur. Is Sophanem comprehendit in convalle quadam, que inter cum jacet, atque Taurum ultra Euphratem. Denique ut idem lib. 12. refert, in eo valles sunt profundæ & angustæ, in quibus litâ sunt Comana civitas memorata digna, & Bellone sanum, quod illi Comana vocant. Sunt qui Antitaurus legi debere contendunt. [Inscite satis.

ANTITHEI, [*Ἀντιθεοί*] Quidam mali dei, quos a Mæcis confingi ait Arnobius 4. p. 134. Hæc spiritus esse dicuntur qui in actionibus humanis sæpe obrepant, sæpe deos fingant, & infcios mendaciis & simulationibus deludant. V. Lactant. 2. g.

ANTITHESIS, is. f. [*Ἀντιθεσις*] Oppositio. Figura est dictionis, quum una litera pro alia ponitur: ut. Olli pro Illi. V. Hidor. 1. 34. & supra **ANATISTORCHON**. Nam eadem fig. videtur. Alii Metalepsin vocant Grammatici.

Est & antithesis, five Syncrepsis, Figura Rhetorica apud Julium Rufin. quum res acque persona inter se contraria comparantur. V. voc. seq.

ANTITHÉTON, i. n. [*Ἀντιθέτων*] Latine Oppositum, five expressius, **Contrapositum**. Quintil. 9. 3. Ovid. 1. Met. 19.

Frigida pungabant calidis, humentia liccis, &c. Perf. 1. Sat. 86. — Crimina rasis

Librat in antithetis. Cic. in Orat. 166. Semper hæc quæ Græci antitheta nominant, quum contrariis opponuntur contraria, numerum oratorum necessitate ipsa efficiunt. V. Hidor. 1. 25. & Mart. Capell. 5. p. 175.

ANTIUTYPM, [*Ἀντιτύπος*] Exemplar similibus formæ, vel contrarium, a Theologis dicitur id quod per typon significatur. V. Suic. Thef.

ANTIVESTRUM, Promontorium Britannia, quod etiam dicitur Bolerium apud Ptolemeum. Diodoro Bellarium. vulgo s. *Burien*, vel *The Lam'i-End*: in Cornubia seu Cornwallia.

ANTIUM, [*Ἄντιον*] Oppidum vetus in Latio juxta mare, cujus meminit Ptolemæus, nunc penitus dirutum: vulgo *Nettuno*. Caput quondam Volturnum, deinde colonia P. R. Erat ibi antiqua religione nobile templum Fortunæ, ut Hor. refert l. Carm. 35. 1.

O diva, gratum quæ regis Antium. Huc se nobiles Romanos animi causa contulisse, tradit Strabo lib. 5. Aberat autem Roma Antium stadiis CCCVII, h. e. Milliaris XXXVII, cum dimidio. V. Strab. Hujus oppidi captarum navium rostris suggestus in foro Romano adornatus, templumque id Koftra appellatum. Liv. 8. 14. extr. V. Lex. Pitifc. & infra **ROSTRA**. Hinc

ANTIAS, atis. Gentile, quod nobili Historico Valerio cognomen hæsit, de quo Voss. de Hist. Lat. l. 1. c. 10. Pl. **ANTIATES**. Hos plurimum classe valuisse, & sæpius belli fortunam cum P. R. tentasse decent rerum Romanarum scriptores. Victi tandem ac triumphari fuerunt a C. Duillio cos. de quo V. in **DUILLIIS**.

ANTIANUS derivat. ap. Plin. l. 3. c. 6. Sueton. in Calig. c. 57. Monuerunt & sortes Antianæ, ut a Cassio caveat. Sed codd. variant, emendatiæque **ANTIATINÆ** exhibent. Ubi Torrent. V. Conf. Macrobr. Sat. 1. 23.

ANTIUS Nom. gent. Ro. plebej. de qua V. Fulv. Virg. Antii clari extiterunt, Sp. Antius Legatus Romanus a Veientum urge interfectus cui statua in rostris fuit posita. Cic. 9. Philipp. c. 2. Antius Senator in dicenda sententia liberissimus; Cic. 4. Att. 16. C. Antius Restio qui legem tulit ne quis magistratus temere fors conaret, quam ne contemnere videretur nunquam ipse fors cœnare voluit. Macrobr. 3. Saturn. 17. conf. Gell. 2. 24. & Lex. Pitifc. in voce **LEX**.

ANTEZEUGMENON, V. **ANTEZEYGMENON**.

ANTIÆ, æ. [*Ἀντιᾶ*] Machinula ad hauriendam aquam excogitata. Martial. lib. 9. 14. 3.

Curta laboratis antiæ tollit aquas. In antiam quædamnari Suet. Tiber. c. 51. est Ad exhauriendam sentinam, vel aliam aquam damnari: de quo supplicij genere locus est apud Artemidor. Oneirocrit. 1. 50. De re ipsa consule Lips. Elect. 2. 15. & Pithœum Adv. subsec. 2. 16. vel quod omnium observationes continet, Lex. Pitifc. Hodie a Physicis Guericiana exhauriendo aeri machina vocatur Antia pneumatica. V. **ANCLA** supra.

ANTIO, ære. Haurire, a Græco *ἀντιᾶ* descendit. Liv. Andronic. Florem antabant Liberi ex carchæsis. Festus. V. **ANCLIO**.

ANTOBEGGS, Populi sunt Aquitania, Narbonensis provinciæ contermini, non procul a Cadurcis populis. V. Plin. lib. 4. cap. 19.

ANTOCIDES, is. m. Orator Atticus antiquissimus. Quintil. 12. 10.

ANTOCCI, [*Ἀντοκκί*] m. pl. sunt Qui trans æquinoctialem parallelum; æqua latitudine ab eodem distant nobis in hemispherio sui conformi latere sunt siti quibus nostri Antipodes Periceci sunt. Antocci autem dicuntur quod non contrariam, ut Antipodes, sed diversam Austrini lateris terram habitent: cum quibus nobis convenit in usitate diei, imo Meridiei propter unitatem Meridiani: verum cum apud nos longissimus est dies, apud illos est brevissimus propter contrariam latitudinem.

ANTONINOPOLIS, Urbs in Mesopotamia. Ammian. 18. 9.

ANTONINUS, i. m. Cognomen aliquot Rom. Imperat. Inter quos duo celeberrimi, T. Aurelius Fulvius Boionius Antoninus ab Hadriano adoptatus, a clementia & lenitate Pius appellatus, quiq; illi successit M. Aurelius Ant. Philosophus: qui sanctitate vitæ omnibus principibus antecellit, ut de eo scribit Capitolinus. qui utriusque vitam exsequutus est. Posterior de se ipso libros 12. Græcè scripsit magna refertos sapientia: qui ad nos pervenerunt. V. Voss. Hist. Gr. p. 226. Cæterum Commodus, Cæcællæ, Diadumeniano & Elagabalo, aliisque tributum est hoc idem cognomen, quoniam populo ac militibus pergratum putabatur. V. Spanh. de Usu & Pr. Numm. Diss. 12. p. 506.

ANTONINIANÆ, a, um. ut, Theraæ Antoninianæ. Eutrop. 8. 10. Sodales. Capitol. in Marc. cap. 15. V. Pitifc. Lex.

ANTONIA, Gens antiquitatem sui generis ad Antonem Herculis filium retulit, ut author est in Antonio Plutarchus: quod ipsum apud Appian. lib. 3. de Bell. Civil. confirmat Augustus, his verbis: Adoptasset (inquit) te Cæsar, Antoni, si scivisset æquo animo ex Heraclidarum gente transiitum ad Æneadas. Secunda hæc Aboriginum patricia gens est, nec præterea ullam apud antiquos reperio. Familia vero hujus gentis duæ sunt. Una Merendarum: altera (quod equidem sciam) cognomine caret, & hæc plebeia fuit. Tribunalum enim plebis M. Antonium gefisse Plutarchus scribit: & C. Antonium Ciceronis in consulatu collegam, Pædianus in ea contra Catinam, plebeum nobilem appellat. Unum tamen eundemque ortum habent, & tanquam ex eodem fonte fluxerunt. Fieri enim facile potuit, ut hæc familia ad plebem transierit, ut Octavia & alia complures. Hæc ex R. Streinii l. de Stemm. Gent. & Famil. Rom. V. etiam Lex. Pitifc.

M. ANTONIUS Orator, bello civili Mariano occisus est: ut author est Plutarchus in Mario. Cic. 3. de Orat. Patern. lib. 2. Florus lib. 3. cap. 21. Hic duos reliquit filios, M. & C. quorum hic collega fuit Ciceronis in Consulatu. Catinam prælio vicit: inde in Macedoniam profectus, ibi a Dardanis oppressus, amisso exercitu profugit. Romam reversus repetundarum damnatus est. Epitom. Liv. 103. Sallust. in Catil. Flor. l. 4. Appian. l. 1.

Vol. I.

Ille constitutus fuit curator tuende totius oræ maritimæ, & quum in eo imperio bellum Cerenbilis inferret, turpissime victus interit. Epit. Liv. 79. & 97. Vell. 2. Flor. l. 3. c. 7. Hic tres reliquit filios, M. L. & C. Marcus, Magister equitum C. Cæfare Dicitur. & tandem consul cum eodem. Interfecto Cæfare hostis a Senatu judicatus, ad Mutinam victus ab Hirtio & Cæfare Octavio in Galliam confugit: M. Lepidum cum legionibus sibi junxit, ac Triumvir R. P. Constituendæ in quinquennium cum Cæfare & Lepido factus profcriptionis Syllanæ revocandæ in primis auctor fuit, & acerbissime exercuit. Brutum & Cassium apud Philippum vicit. Deinde ad Orientem ordinandum profectus, Parthis bellum intulit: Verum duabus legionibus amissis, re male gesta, in Armeniam reverfus est. Ab Augusto ad Actium classem victus Alexandriam profugit, ibique seipsum interemit. Hæc summam ex Plutarcho. Epit. Liv. 116. & seq. Dione, Floro, Suetonio & Cicerone.

L. Antonius triumviri frater, Ao. U. C. 712. cum P. Servilio Vatia Isaurico consulatum adeptus, cum ejus honoris ac fraternæ potentie vicia, adjuce Fulvia M. fratris uxore, res novas moliretur, ab Octaviano Cæfare Perusia obsessus, ac fame ad dedicationem compulsus, novissime pro speciem honoris ab eodem in Hispaniam amotus, incertum quem finem vitæ habuerit. Ex hisd. auctoribus & Freinsih. suppl. Livian.

Antonius Julianus, Rhetor Romæ perquam fuit honesti atque humani ingenii: doctroina quoque ista utiliore ac delectabili, veterumque elegantiarum cura & memoria multa fuit. Ad hæc scripta omnia antiquiora tam curiosè spectabat, aut virtutes pensabat, aut vitia rimabatur, ut judicium ab eo factum examulim diceret. Gellius 9. 15.

Antonius Gniphio, ingenium in Gallia natus, sed expositus, & a nutritore suo manumissus, Romæ docuit rhetoricam, & poenata in dono Julii Cæsaris pueri adhuc. Cujus etiam scholam Cicero & clari viri frequentasse dicuntur. Fuit alioquin niti fœculique natura: nec unquam aliquid de mercedibus pactus, & eoque plura ex dilectentium liberalitate consequutus est. Vixit annos 60. Suet. de Illust. Gramm. cap. 7.

Antonius Cassor, Rei herbarie peritissimus Plinii temporibus. Is centesimum excedens ætatis annum, nullum corporis malum expertus, ac ne ætate quidem memoria ad vigorem concussus, hortulum habebat, in quo herbe plurimæ alebantur, & diversi generis, ut testatur Plin. l. 25. c. 2.

Antonius Musa, [*Ἀντωνίου Μύσα*] Dion. 350. in fine H. St.] Medicus fuit Augusti excellens, cujus meminit Hor. l. Epit. 15. 3. & Plin. lib. 19. cap. 8. 29. 1. & 30. 13. Huic statua ænea collocata fuit juxta signum Æsculapii, ut scribit Suet. in Aug. cap. 59. Medico (inquit) Antonio Musæ, cujus opera ex accipit morbo convalescat; statuum ære collato, juxta signum Æsculapii statuerunt.

Antonius Eremita, fec. 3. natus vitam ultra centesimum annum extendit. Moriens iustit corpus componi loco occulto qui ab Ægyptiis ignoraretur ne proni ad superstitionem ejus reliquias colerent. Ejus vita descripta tribuitur Athanasio. V. Barth. Advers. 57. 1. & Voss. Hist. Gr. 3. 18.

Antonios alios V. apud Lex. Pitifc. Extant Antonii Sandleri de Claris Antonii libri 3. Hæc in 4. 1714.

ANTONIASTER, tri. m. dimin. Ex Antonio, ut Priscianus p. 617. refert ex Cic. Orat. pro Ver. extr. p. 3891. ed. Fragm. Cic. Verburg. ubi V. not.

ANTONIANUS, a, um. ab Antonio deductum. Cic. 12. Fam. 14. Antoniano latrocino liberata Respub. Vellei 2. 74. 3. Antonianæ partes.

ANTONOMASIA, [*Ἀντωνομασία*] Figura est, quæ fit quoties pro nomine proprio id ponitur quod potest esse cum proprio nomine, & epitheton dici. Ut, Saturnia, pro Junone. Virg. 1. Æn. 23. ex Servio. Quintil. autem lib. 8. cap. 6. Antonomasia est, quæ aliquid pro nomine ponit: ut, Pelides, pro Achille. At in exemplo Quintilianiani synecdoche est, & in exemplo Servii neque figura neque tropus. Ramus. V. Quintil. 9. 1. & Voss. Rhet. qui ad Synecdochen rejicit.

ANTOR, [*Ἄντορ*] Centauri cujusdam nomen. Val. Flac. 1. Argon. 146. — ardenti peragit Cladis Antora quercu. Al. Actora.

ANTORIDES, [*Ἀντοριδῆς*] Pictor, Aristippi, filii Aristidis Thebani, discipulus: de quo Plin. lib. 35. cap. 10.

ANTRÆ, ærum. Convalles, vel Arborum intervalla. Festus. Ubi Scalig. V. **ANTRONIA**, [*Ἄντρον*] Pomponio Melæ, Civitas est Magnesiæ, regionis Thessaliæ, quæ a Stephano & Strabone Antron dicitur: ut ab Antris nimirum utroque nomine deducto, quorum magnam circa hæc urbem copiam fecerant molarium lapidum fodinæ. Circa hæc urbem procerissimi gignebantur asini: unde factum est ut Antronius asinus, proverbio dicatur de Homine corpulento & robusto; in quo tanien ingenium & animi vigor defideretur.

ANTRONIS ASINUS, [*Ἄντρον Ἀσινῶν*] Castellum in Phthiotica plaga, de quo sic Strabo lib. 9. Ad Antronem vero munitum castellum est, in transitu in Eubœam, quod Antronis asinum vocant.

ANTRUM, i. n. [*Ἄντρον*] Græcè Latine autem Caverna dicitur. Virg. 6. Æn. 42. Excivum Eubœice latus ingens rupis in antrum. Mart. l. 13. 60. Gaudet in effosis habitare cuniculus antris.

Antrum pro fustis Cavum. Virg. 4. Georg. 44. — exesæque arboris anro. De apibus loquitur repetitis.

Abdita antra. Ovid. 13. Met. 47. Cæcum. Lucan. lib. 4. 301. Cavum. Virg. 3. Æn. 641. Curvum. Sil. lib. 6.

Frigida. Ovid. 5. Met. 349. Furva. Ovid. 5. Met. 541. Gelida. Virg. 4. Georg. 509. Immania. Virg. 6. Æn. 11.

Inferna. Propert. lib. 3. 5. Nigrantia. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 42. Obscura. Ovid. 4. Met. 100. Opaca. Sen. Hippol. 4. Roranãa fonsibus. Ovid. 3. Met. 177. Vasta. Virg. 1. Æn. 56. & 3. 431. Uda. Martial. lib. 10. 35.

Viridia. Virg. 1. Ed. 76. Occulit se anro. Val. Flacc. 8. Argon. 315. Subire antra. Ovid. 1. Met. 125. & 12. 417. Antia simul fl. beunt. Succedere anro. Virg. 5. Ecl. 19. In antra claudi. Ovid. 14. Met.

Antra celeberrima apud antiquos V. in Lex. Pitifc.

ANTRUO, ære. in Gloss. vet. redditur per *ἀντρού*, i. e. in anro five spelunca versari. Sed V. Felsum, ubi Dacertus pro *ἀντρού* legit *ἀντρού*, i. e. citato cursu ferri, motus edere, ut componiat cum **ANTRUO** q. V. supra.

Vol. I.

ANTURA, s. f. Herba, forte eadem quae supra ANTHORA. Marcell. Emp. cap. 8. Tura&antura herbæ. ANTUS, V. ANTHUS.

A N U

ANUBIAS, adis. [ἀνουβίας] A quibusdam dicitur herba, quæ notiore nomine Conyza appellatur, & vulgo Camicaria, seu valicaria. Legitur hæc vox in quibusdam Dioscoridis exemplaribus, quam tamen a peritioribus inter nomenclaturas nothas, falsoque Dioscoridi attributas scio numerari.

ANUBIS, is, & idis. [Ἄνουβις] Ægyptiorum deus, qui canino capite pingitur. Hunc voluit esse Mercurium, quia nihil est cane facgius. Author Servius enarrans illud Virg. 8. Æn. 698.

Omnigenumque deum monstræ, & larator Anubis. Ovid. 2. Amor. 13. 11.

Per tua sacra precor, per Anubidis ora verendi. Propert. lib. 3. 11. 41.

Aufa Jovi nostro latrantem opponere Anubin.

ANULUS, V. ANNULUS. ANULUS, Fluvius Mauritanix, apud Plin. lib. 8. cap. 1. Legitur in MSS. Amilus. V. Hard.

ANUS, tis, f. [ἄνους] Vetulam significat. Festus, Anus dicta est ab annorum multitudine: quoniam antiqui non geminabant consonantes: vel quod jam sit sine sensu, qui Græce dicitur ἄνους. Cic. 1. Tusc. 48. Quæ est anus tam delira, quæ timeat ista? Ovid. 3. Fast. 668.

Pauper, sed multæ fidelitatis anus.

Anus, genitivus antiquus pro Anus. Varr. Cato, vel de Liberis Educand. Eam nutricem oportet esse adolefcentem. Anus enim ut sanguis deterior, sic lac. Ex Nonio. V. Gell. lib. 4. cap. 16. ubi abunde.

Annosa anus. Ovid. 2. Fast. 571.

Curva. Ovid. 1. de Arte Am. 766.

Delira anus. Cic. 2. de Divin.

Frigida. Ovid. 3. de Arte Am.

Grandæva & defecta. Sen. Oeth. 15.

Tremens. Ovid. 8. Met. 660.

Vivax. Ovid. 13. Met. 519.

Anus, plur. Hor. Epod. 17. 60. & 1. Serm. 4. 38.

Sumitur & adjective: ut, Amphora anus. Martial. lib. 6. 27.

Charta anus. Catull. 69. 45.

Fama anus. Idem 79. 10.

Ficus anus. Plin. 15. 19.

Terra anus. Idem 17. 5.

Est & Anus, Cutis superans umbilicum, cujus rugæ senii indicium faciunt.

Tralate significat Emaculatum, deformem, inutilem: ut observat Barthius in Comm. ad Claud. in Eutrop. 1. 9.

— trabeata per urbes

Ostentatur anus, titulumque effeminat anni.

ANICULA, æ. [ἀνικυλά] dimin. Cic. pro Flacc. Anicula minime suspiciosa purgat se. Ter. Phorm. 1. 2. 48. & And. 1. 4. 4. Hoc dimin. per contemptum dicitur, sicut Muliercula, Meretricula, Pauperculus: quasi Anus abjectissima.

Ab anu Anicula, Anicella. Varro 1. 8. p. 116. meæ edit. post. H. St.

ANICLA, æ. f. pro Anicula, Prudentius Perist. 10. 149.

ANICELLA, æ. f. Aliud dimin. apud Varr. 8. de L. L. 45. & Sen. Ep. 77.

ANILIS, e. [ἀνίλιδος, ἀνίλιδος] Adj. ut, Anilis ætas. Columel. lib. 2. cap. 2.

Cure aniles. Virg. 9. Æn. 489.

Fabulæ. Quintil. lib. 1. cap. 8. Hor. 2. Serm. 6. 77.

Anilemes 1. 2. de Epicuro: Ἄνιά γὰρ μὴ βελόνη γυναικὸς πρὸς δόξαι. Nugæ aniles, ἀνίλιδος λόγος. V. in Regitro in Luna defectus, de aniculis credentibus Luna defectum contingere, ὅτι φερακαίριος ἄνθρωπος, αὐτὸς ἀνίλιδος. H. St. Incertum quem auctorem respexerit. Apud Cic. 1. Tusc. 93. Ineptie aniles. V. & Erasin. in Prov. Anicularum deliramenta. Add. 1. Timoth. 4. 7.

Paffus. Ovid. 14. Met. 533.

Quæstus. Ovid. 9. Met. 276.

Rugæ. Ovid. 14. Met. 96.

Superfitiones. Cic. 2. de Divin. 125. Codd. emend. Superfitionem imbecillium animi atque anilis.

Studium. Virg. 4. Æn. 641.

— illa gradum studio properabat anili.

ANILITAS, atis. f. [ἀνιλιότης] Sicut a Seneca senectus, ita ab Anu anilitas nominata est. Iliad. 11. 2. Cana anilitas. Catull. 62. 102. & 59. 162. In Gloss. Iliodor. Anilia est Amentia, fatuitas. Malim ibi Anilitatem esse Anum delirium. ex Thef. Lips.

ANITAS, atis. f. Idem. Gloss. Gr. Lat. ἀνιλιότης. Anitas. V. Fest. qui Anatem exhibet, nisi vox mendosa est: Anatem morbum anuum dicebant, i. e. Vetularum, sicut Senium morbum senum. Add. Elmenh. Indic. in Apul. v. Anilitati.

ANRO, ere. Vetulam fieri. Philox. Gloss. & Flav. Caper. de Orthogr. pr.

ANESCO, ere. Caper. ibid.

ANILITOR, ari. Idem. apud Apul. de Mundo, p. 67. extr. Elmenh.

ANILITER, Adv. [ἀνιλιότης] Cic. 3. de Nat. Deor. 92. Neque id dicitis superfitione atque aniliter: sed physica, constantique ratione. i. e. Secundum aniles superfitiones.

ANICULARIS, e. Idem quod Anilis. Augustinus, Quum hæc loquor, anicularia tibi videntur hæc verba.

ANICULOSUS, a, um. Idem. in Cathol. Jo. de Janua.

ANUS, i. m. [ἀνώγειος, ἴδρα] est Exitus five Foramen per quod evacuat alvus: alio nomine Podex. Cic. 9. Fam. 22. Anum appellas alieno nomine: cur non suo potius? Cels. lib. 7. cap. 30. Ne anus ipse supparet.

ANITERGIUM, i. n. P. Damian. 1. Epist. 9.

A N X

ANXA, Oppidum in ora Senonum, quæ ante Gallipolis dicebatur, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 11.

ANXIUS, a, um. [ἀνχιαρός] ab Ango, is; pro Offendit aut Mæsto fere accipitur. Proprie tamen quid sit Cic. 4. Tuf. 27. offendit his verbis, Itaque dicimus gravedinos quosdam, quosdam torminosos: non quia semper sint, sed qui sæpe sint: alii ad metum: alii ad aliam perturbationem proclives. Ex quo in aliis anxietas, unde anxii: in aliis iracundia dicitur, quæ ab ira differt. Estque aliud iracundum esse, aliud iratum: ut differt

Anxietas ab Angore. Neque enim omnes anxii qui anguntur aliquando, neque anxii semper anguntur.

Anxie ægritudines & acerbæ. Cic. 4. Tufc. 34.

Anxio animo esse. Cic. 2. de Fin. 15.

Anxius fum de aliqua re. Quintil. lib. 5.

Anxia cura, Quæ nos facit anxios. Plin. lib. 6. cap. 8.

Oratio, i. e. Curiosus elaborata. Gell. lib. 15. cap. 7.

Senes. Cic. de Senect. 65.

Anxius, cum gen. Plin. 1. 15. c. 18. Nepotumque securitatis anxius. h. e. De fuorum nepotum securitate folicitus. Silius, Anxia fati. Ovid. 1. Met. 623. — & fuit anxia furti. i. e. Fuit folicitæ ne sibi furto auferretur. Idem 19. Epist. 39.

Anxia sunt vitæ pectora nostra tuæ. i. e. De tua vita folicitus est meus animus.

Anxius gloriæ alterius. Liv. 5. Bell. Pun.

Anxius mentis. Ovid. ad Liviam, 398.

Tu quibus auditis anxia mentis eras. h. e. Animo anxia.

Anxia potentia. Tacit. 4. Ann. 8. Et 2. Ann. 75. Anxia fui.

Anxium, cum accuf. Liv. Decad. 1. lib. 8. Stupentes Tribunos, & suam iam vicem magis anxios, quam ejus cui auxilium ab fe petebatur, liberavit onere contentus populi Romani.

Anxium, cum abl. ut Anxius curis. Liv. 7. Bell. Pun. Ovid. 9. Met. 275. Anxium habere aliquem dicitur res. Hirt. lib. 5. Mirifice hostium levis armatura anxium ac folicitum habebat.

ANXIE, [ἀνχιαρός] Adv. qual. Solicite, curiose, & cum anxietate. Salust. in Jugurth. neque tam anxie latratum fuisse. Plin. lib. 11. cap. 52. Ne in fe quisque & aurgia anxie quarat.

Virtam anxie doctus. V. Doctus, in DOCTO.

Anxie diligens. Macrobr. 6. Saturn. cap. 7. Dicas volo, quid fit, quod quum Virgilius anxie semper diligens fuerit in verbis pro causa merito vel atrocitate ponendis, incuriose & abjecte, &c.

ANXIETAS, atis. f. [ἀνχιαρός] Plin. lib. 7. cap. 53. Quem eventi anxietate diximus mortuum. Juven. 13. Sat. 211. Perpetua anxietas.

Anxietas animi. Ovid. 1. de Pont. 5. 8.

ANXITUDO, inis. [ἀνχιαρός] pro Anxietate. Cic. 2. de Repub. Quarque anxitudo, prona ad lucum, & mærens, semperque ipsa fe folicitans. Accius Armorum judicio, Ubi cura est, ibi anxitudo. Nonius, 2. 32. Paul. Nolan. Ep. 14. Ed. Parif. n. 3.

ANXIFER, [ἀνχιαρός] Adj. poet. quasi Ferens, five Afferens anxietatem. Cic. 2. Tufc. 21. Nunc dolorum anxiferi torquent vertices.

Anxiferæ curæ. Cic. 1. de Divin. 22.

Tu tamen anxiferas curas requiete relaxas.

ANXIO, are. pro Angere. Anxietatem adferre. Apul. 4. Met. p. 155. Ed. Elmenh. conf. Vulg. Pf. 60. 3. & 142. 4.

ANXIOSUS, a, um. Cæl. Aurel. Tard. 3. 7. Quod est dormituri anxiosum.

ANXUR, ūris, tam m. quam n. Urbis est Italiæ, quam nunc Terracinum dicunt, vel Terracina. Martial. lib. 5. 1.

Sive salutaris candidus Anxur aquis. Candidus, a candore faxorum, inquit Domitius. Hor. 1. Serm. 5. 26.

Impolitem faxis late candidibus Anxur. Mons (inquit Porphyrio) in quo Terracina constituta erat, saxa habet calci coquendæ aptissima: ergo a calce videtur candida dixisse. Plin. 1. 3. c. 5. A Circeis palus Pontina est, quem locum viginti trium urbium fuisse Mutianus ter Consul prodidit. Dein humen Ufens, supra quod Terracina oppidum, lingua Volturnum Anxur dictum. Servius in 7. Æn. sub fin. Circa hum tractum Campaniæ celebratur puer Jupiter, qui Anxurus dicebatur, quasi ἀνώγειος, id est, Sine novacula, quia barbam nunquam rafisset, & Juno virgo, quæ Feronia dicebatur. Est autem Fons in Campania juxta Terracina, quæ aliquando Anxur dicta est. Hæc ille. Scalgier ad Festum monet in vet. Ed. Hor. 1. c. esse Axur, pro Anxur, quæ lectio ipsi placet. Nam, inquit, certissimum est ex Servio veteres ita dixisse ob Jovem imberbem, five ἀνώγειος, qui ibi celebratur: & in nummo argenteo Panfæ, ab uno latere IOVIS AXVR. VIBIVS C. F. C. N. ab altero PANSQA. Quare & pro

ANXURUS, i. m. quod Jovis est Epitheton. Virg. 3. Æn. 799.

Circæumque jugum quicquid Jupiter Anxurus arvis

Præfidet. Axurus dicitur jubet ad illum locum Cerda, f. 140.

favetque etymologia quam suppediat supra Servius. Nam ἀνώγειος, citius dicerent Græci quam ἀνώγειος. Barbatum Jovem representant numisma quoddam cui inscriptum IOVIS AXVR, unde Constant. Landus, p. 83. numism. Servius hic deceptum suspicatur. De varietate MSS. circa hæc voces V. Drakemb. ad Sil. 8. 391. V. etiam Lex. Pitifc. H. St. hic & ad Enarratorem Horatii a Cruquio editum lectorem remittit p. 361, 362. qui Servio adtipulatur.

A N Y

ANYGER, five ANYGRUS. V. ANIGRUS.

ANYPARXIA, f. [ἀνυπαρκία] i. e. Facultatum absentia, opum defectus. Ita ex MSS. elicit Ophiopæus apud Sen. Epist. 87. pro ἀνορκία.

ANYTUS, Vir Athenienfis, Socratis inprimis inimicus & accusator. de quo Plato, Plutarch. Lucian. Diog. Laërt. Ælian. alique, qui de Socratis morte scriperunt.

A O I

AOI Dei, [Ἄοιοι θεοί] Dicebantur ex cursu trajicientes in Samothracem stagnum, & Cilices, ab Aoo Cephalî præterfluentis fluvii. Auctores Hefychius & Phavorinus.

A O N

AON, ðnis. m. ut dicit Lactantius, fuit Neptuni filius, & ab eo dictam affirmat Aoniam, quæ quidem pars est Bœotix. Inde & populi Aones dicit, & Aones montes. Virg. 6. Ecl. 65. Addit Perotus Aonem filium reliquiff. Dymanem, qui patri in imperio succellit.

AONIA, [Ἄωνία] Pars montana Bœotix, ab Aone Neptuni filio, ut dicit Lactantius: in qua est fons Aganippe, qui dicitur Aonius fons. Item Aonides vocantur Musæ, quibus ille fons dicitur esse. Unde Juven. 7. Sat. 48. Fontem Aonidum vocat.

AONIUS, a, um. [Ἄωνιος] i. e. Bœotius, ut placet Servio ad Virg. 3. Georg. 11.

Aonio rediens deducam vertice Musas.

Deus Aonius. Ovid. 1. de Arte Am. 312.

Lyra Aonia. Ovid. 1. Amor. 1. 12.

Urbes Aonia. Idem 3. Met. 339. & 2. 380.

Αδράστιος, i. m. [Ἄδραστον] i. e. Invisibilis: Non hereticorum. Tertull. contra Val. cap. 35.
Αόριστος, i. m. ἀόριστος: i. e. Indefinitus, scil. χρόνος, tempus incertum, atque adeo indefinitum significans apud Græcos gramm.
Αόρνος, [Ἄορνος πύργος] fuit Petra apud Indos præcepta & in via. monumentis historicorum celebrata. Ita dicta ob admirandam altitudinem, quasi ipsi etiam avibus inaccessa. Scribit Plutarchus Alexandrum, quom intellexisset hanc petram teneri ab homine metaloso, dixisse, Nunc locus iste facilissimus est captus. V. Curt. 8. 11.
 Est & Aornos, Locus in Epiro, ita dictus a pestifera avibus exhalatione, teste Plin. in præem. lib. 4.
 Hoc etiam nomine dictus fuit Latus inter Puteolos & Baias, qui postea Avernus est appellatus. Virg. 6. Æn. 242. q. V. infra.
Αόρος, [Ἄορος] Cræta civitas ab Aora nymphâ ita appellata, quæ alio nomine Eleuthera dicitur, ab Eleuthere uno ex Curetibus. Ex Stephano.
Αόρος, V. ΑΗΡΟΣ.
Αόρσι, [Ἄορσι] Populi, teste Ptolemæo lib. 6. cap. 14. non procul a Jaxarte fluvio, qui in Hyrcanum mare influit.
 Alios Plin. lib. 4. cap. 12. in Europa collocat. Strab. lib. 11. Aorofos dicit Tanaim fluvium accolare.
Αόρτα, [Ἄορτα] Arteria est omnium maxima, ex sinistro cordis ventriculo exoritur, spiritum vitalem in totum animantis corpus deferens, nativumque calorem per diafolen & sytholen temperans, ut tradit Galenus de Diffect. arter. & lib. 16. de Usu partium. Sed aliter Juniores Anatomici. q. V.
Αότι, [Ἄοτι] Populi fuit in finibus Thraciæ, Getis finitimi, non procul ab Istro. Meminit horum Plin. lib. 4. cap. 11.
Αός, [Ἄός] Fluvius est in ea parte Macedoniae quæ Mari Adriatico adiacet, non procul ab Apollonia in mare illabens. Sunt qui Æantem appellent, teste Plin. lib. 3. cap. 23. V. Liv. 32. 5.

A P

ΑΡ. Apud. ΑΡ. ΙΡ. Δ. Apud judicem. ΑΡΡ. Appius, vel Appellat.
ΑΡΑΙ [Ἀραίοι] Populi in Æthiopia sub Ægypto, Memnonibus ad Austrum proximi. de quibus Ptolem. lib. 4. cap. 8.
ΑΡΑΪ, [Ἀραΐ] tractum (ut quidam volunt) a verbo Græco ἀράω, quod est, Abduco, abigo. Nonnulli dicunt esse Verbum imperat. sec. perf. sing. alii Adv. alii vitantis Interj. volunt. Utcuque est, vox est apud Comicos usitata, qua modo ut adverbium, modo ut verbo utimur, significantes scilicet Rei aliquid fastidium. Ejus igitur usus clarius patebit exemplis. [V. Primitivum AGE, cui quodammodo contrarium est, nec dubitare licet quin sit ex Græco ἀραΐ, de quo V. Henr. Steph. Thef. Apage, absolute positum. Plaut. Amph. 1. 1. 154. s. Apage, non placet me hoc noctis esse, coenavi modo. Quasi dicat, Absit a me istud. Apage te a dorso meo. Plaut. Cælin. 2. 8. 22. i. e. Te remove, vel procul esto. Apage illum a me, Idem Caf. 2. 8. 23. Apage te. Ter. Eun. 5. 2. 65. subaud. A me. i. e. Hinc, vel a me recede. Cic. 5. Fam. 10. Apagate cum nostro Sexto Servilio. Apage istiusmodi salutem, cum cruciatus quæ advenit. Plaut. Merc. 1. 2. 33. Apage, apage te a me. Plaut. Mostel. 3. 2. 8. Apage a me, apage. Plaut. Bacch. 1. 1. 40.
ΑΡΑΓΕΪΣ, h. e. Apage si vis: ita dicitur, ut Agefis, Videlis, Cavelis, & alia verba ejusmodi. Ter. Eun. 4. 6. 19. Num formidolosus obsecro es mi homo? c. ΑΡΑΓΕΪΣ, ego formidolosus? Cic. 2. Tusc. 42. De exercitatione & confuetudine & commentatione dixi. ΑΡΑΓΕΪΣ, nunc de ratione videamus. Quasi dicat, Facessat ista. in codd. emend. legitur Agefis, Ant. Augustin. ΑΤΑΓΕΪΣ. Plaut. Pœn. 1. 2. 15.
ΑΡΑΛΑ Ova, [Ἀραλά ὄα] apud Apic. 7. 17. & Scrib. Larg. Comp. 104. Marc. Empir. Statim dare debes lentem & betam coctam vel aliam vel ova apala. [V. Rhodi Lexic. Scrib. Etiam Celso tribuunt hanc vocem l. 4. c. 6. Ubi tamen Lindenius, E pullis, mollibusque vis, edidit, qui locus vis fanus videtur. Illud factis conitat, Celsum alius Latina voce Mollia vocare & a Sorbilibus distinguere, quæ Mollia vulgo Germani vocant. V. lib. 2. c. 18. & 26.
ΑΡΑΛΕΣΤΡΙΑ, [Ἀραλέστριοι] Ab antiquis dicti sunt Qui palæstram, i. e. decemtam istam, qua status, motus, flexusque corporis, ac omnes omnino habitus venustatem quandam leporemque præ se ferunt, non didicerunt. Cic. in Orat. 229. Itaque qualis eorum motus, quos ΑΡΑΛΕΣΤΡΟΣ Græci vocant, talis horum mihi videtur oratio, qui non claudunt numeris sententias. Budaus. V. Quintil. 9. 4. [Apud Cic. etiam in Verburgiana, vitiose scribitur ἀραλέστριος, id enim Invincibilis fere Ineluctabiles significat, ut δροπάλαιος, Qui difficulter superatur: At ἀραλέστριος Experts palæstræ, sive in arte palæstrica non exercitatus, seu qui palæstram non attingit.

ΑΡΑΛΑΡ, ΑΡΑΛΑΡΕ, is. N. Idem fere quod Cochlear, vel Patina, in qua ova aliaque obsonia apponuntur. Isidor. Gloss. ΑΡΑΛΑΡΕ Cochlear. Aufon. in Epist. 21. ad Paulin.
 Majorum mensis apalaria fuccus inundet. Sic Salmastus legit. Hist. Aug. p. 340. contracte legitur Appalaria apud Scaliger. Lect. Aufon. 2. 28.
ΑΡΑΜΒΑ, vel ΑΡΑΜΑ. [Ἀραμβία] Insula est Tigri fluvio circumflua: sic dicta (ut scribit Plin. lib. 6. cap. 27.) ab Antiochi matre. Alias ΑΡΑΜΙΑ Mesenes.
 Est & ΑΡΑΜΕΙΑ Bithyniæ oppidum, quam Nicomedes cognomento Epiphane, Bithyæ regis filius, de matris ΑΡΑΜΕΝ nomine, ΑΡΑΜΕΙΑ vocari voluit: quæ Myrlea, a Myrlo Colophoniorum duce dicebatur, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 32. al. ΑΡΑΜΕΝΑ col. V. Lex. Pitif. Hodie ΑΡΑΜΑ vocatur. V. Strab. 12. 397. & Cic. 5. Att. 20.
 Tertia est ΑΡΑΜΙΑ Urbis minoris Asiæ & una Phrygiam urbium maxima, quondam Celæne dicitur Ciborus dicta teste Plin. l. 5. c. 29. a Seleuco Nicatorum condita. Idem l. eod. c. 30. Hinc
ΑΡΑΜΕΙΑ, m. pl. ΑΡΑΜΙΑ Incolæ. Plin. 10. Epist. 57. &
ΑΡΑΜΕΝΙΑ, a, um, ut, Vinum ΑΡΑΜΕΝΙΟΝ. Plin. 14. 7. V. & Avien. Perieg. v. 1093.
ΑΡΑΜΕΣΤΕ, Oppidum in ea Italiæ parte quæ olim magna Græcia dicta est. Hujus incolæ dicuntur ΑΡΑΜΕΣΤΙΟΙ, quorum meminit Plin. l. 3. c. 11.
ΑΡΑΝΑΓΕ, i. e. Panem præbere, barbarum est: ex quo fonte etiam ΑΡΑΝΑΓΙΟΝ, & ΑΡΑΝΑΓΙΟΝ, V. Gloss. du Fresne.
ΑΡΑΝΤΙΣΜΟΣ, [Ἀραντισμός] Linea exilis, & visum effugiens apud pictores, Galen. teste, lib. de Diffect. venar. cujusmodi lineæ a Protegæne & Apelle ductæ sunt, apud Plin. lib. 35.
ΑΡΑΡΤΙΑΣ, [Ἀραρτίας] Ventus ab Arcto flans: h. e. a Septentrione. Vol. 1.

Plin. lib. 2. cap. 47. Gell. 2. 22. Apud. de Mundo, p. 241.
ΑΡΑΡΙΝΕ, [Ἀραρίνη] Ramis multis & parvis fruticat, asperis, quadrangulis, per intervalla orbiculato foliorum ambitu, ut in Rubia: flos albus, fœmen durum, rotundum, concavum, album, umbilici figura, asperitate vestium tenaci. Ea alio nomine Philanthropon dicitur. Galli vocant Grateron. V. Diof. lib. 3. cap. 88. Plin. 27. 5.
ΑΡΑΡΝΙΑ, [Ἀραρνια] Scythia populi, ex Nomadum gente, Hyrcanis, & eorum mari proxime adiacentes: de quibus plura apud Strabonem lib. 11.
ΑΡΑΡΤΗΝΙΑ, Populi sunt circa Mæotin. Plin. lib. 6. cap. 4.
ΑΡΑΡΤΙΟΛΟΓΙΑ, æ. f. [Ἀραρτιολογία] Ratio est qua summa impendio justorum subducitur cum pecunia quæ in numerato habetur. Velut qui domum ædificare instituit, rationem impense futurae cum pecunia sua colligit, ut ex eo videat quatenus edificare possit: quod si summa adequent inter se, jam securus est operis. Hanc rationem Cicero Quadrantem appellat, quam nihil nec excurrit, nec deest. Nunc lingua nostra vernacula, Latine linguæ imitatione, Rotundam rationem vocamus. Hor. 1. Ep. 6. 34. Mille talenta rotundenter, totidem altera, porro Tertia succedant. Ex Budæo.
ΑΡΑΤΕ, [Ἀρατε] Genus intubi apud Theophrastum, quam Theodoros Fraudem vertit, eo quod gustantes amaritudinem decipiat.
ΑΡΑΤΗΣ, [Ἀρατής] Latine dicitur Sine affectu. Plin. l. 7. c. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitateque naturæ duram & inflexibilem, affectusque humanos admittit, quales ἀπαθείς Græci vocant, multos ejus generis experti.
ΑΡΑΤΗΤΑ, æ. f. [Ἀρατέτεια] dicitur Vitium illud naturæ, quo immobiles & intrepidi se ad omnia præbent homines. Usus est Gell. l. 19. c. 12. nbi ait, Sic isti apathie sectatores, qui videri se esse tranquillos, & intrepidus, & immobiles volunt, dum nihil cupiunt, nihil dolent, nihil irascuntur: omnibus vehementioribus animi officiis amputatis, in corpore (melius torpore, Lips. n. 19. ad Tacit. de Germ. d. Ignava, & quasi enervata vitæ confensunt. Seneca Gr. vocem reddit Impotentiam. Epist. 9.
ΑΡΑΤΟΡ, oris. m. [Ἀρατορος] dicitur Sine patre. Tertull. de Præscript. cap. 53. de Melchis. quo nomine a poetis Vulcanus dicitur, quem Ilii fingunt a Junone sine patre esse editum. Dicuntur etiam ΑΡΑΤΟΡΕΣ, qui in certo patre nati sunt, quos Latini Spurius vocant. V. Plutarch. in Problem. & §. 12. Instit. de Nupt.
ΑΡΑΤΟΥΡΙΑ, orum. n. pl. [Ἀρατουρία] Festivitas Athenis celebrabatur, in qua Sitalci Thracum regis filii civitati adscriptus est. Quatuor autem dierum ea fuit: primum diem δεσπία appellabant, quod sodales ad vesperam in unum coacti epularentur: secundum ἀνάρρησαν, a sacrificando: (nam Jovi sodali, & Palladi sacra faciebant:) tertium κορυβάνη, i. e. Puellarem, vocabant (quod filii dicitur pueros & puellas sodalitati adscribere: quartus dies ἐπιθύσιος fuit. Ex Suida; apud quem vide latius quæ causa horum festorum fuerit, & apud Euseb. in lib. de Temp. ibique Scalig. Animadv. p. 56. extr.
ΑΡΑΤΟΥΡΙΑΣ Venus, [Ἀρατουρίας Ἀφροδίτη] De hac ita in decemio scribit Strabo, ubi de Phanagoria agit. Phanagoria est (inquit) insigne Veneris ΑΡΑΤΟΥΡΙΑ templum. Id nomen interpretatur, fabulam quandam afferentes, quod quum gigantes Venerem adorarentur, illa Hercule invocato, tandiu in latebris quibusdam latitavit, donec gigantes sigillatim excipiens dolo, Herculi occidendos exhibuit. Hinc est ΑΡΑΤΟΥΡΙΑ templum ipsum Veneris nuncupatum, & prode Stephanus & Strabo eod. lib. 11. p. 341. Hinc
ΑΡΑΤΟΥΡΟΣ oppidum Ponti. Phanagoria & pene desertum ΑΡΑΤΟΥΡΟΣ. Plin. lib. 6. cap. 6. Ubi de oppidis in aditu Bosphori.

A P E

ΑΡΕ, apud antiquos dicebatur Prohibe, compefce. Festus. ΑΡΕ κώλυον, Gloss.
ΑΡΕΛΙΟΤΕΣ, æ. m. [Ἀρελιώτες] Nomen venti. Plin. lib. 2. cap. 7. ab Oriente æquinoctiali, Subfolanus, ab Oriente brumali, Vulturinus: illum ΑΡΕλιον, hunc Græci Eurion appellant. Catull. ad Furium, 26. 3. Nec lævi Boreæ, aut ΑΡΕλιωτα. Gell. lib. 2. cap. 22. Sen. Nat. Quæst. 5. 16.
ΑΡΕΛΛΑ, æ. m. [Ἀρελλέμευος] Nomen fictum ab ΑΡΕλι & Pellis. Dicitur de Judæis: qui circumcidi solent. Hor. 1. Serm. 5. 100. — credat Judæus appella. Alcim. Avit. 5. 361. Becmannus de Orig. p. 976. Sed nomen peregrinum ἀρελλίος sive ἀρελλίος fersile Romanis fuit. Hinc Cic. 7. Fam. 25. 4. Ne ΑΡΕλλε quidem liberto tuo dixeris. conf. Idem 10. 17. 5. & 12. Att. 19. Videtur ergo rectius ΑΡΕλλα nomen proprium statui, quo natus Horatii tempore Judæus quidam Rome fuerit. Nam græcis nominibus etiam tunc nuncupatos Judæos bene notum est. V. Salmast. Offileg. L. Hellenist. p. 384. & ad Hor. Lambin. atque Xyland.
ΑΡΕΛΛΕΣ, is. [Ἀρελλέος] Pictor eximius, patria Cous. Ovid. 3. de Arte Am. 401. & teste Quintil. lib. 12. de Instit. Orat. ingenio & gratia, quam in se maxime factabat, præstantissimum. Nam (ut ait Plin. l. 35. c. 10.) omnes prius genitos futurosque postea superavit, & picturæ plura solus prope, quam cæteri omnes contulit, voluminibus etiam ad Perseum discipulum suum editis, quæ doctrinam eam contineret. Is moriens Cœm Venerem inchoatum reliquit, quam nemo pictor inventus est qui perficere auderet. Meminit & Cic. 1. Fam. 9. Hor. 2. Epist. 1. 238. V. Sext. Empir. 1. Pyrrh. Hypoth. cap. 12. Fuit & ΑΡΕλλες alter & sectatorius Marcionis, de cujus hæresi scribit Euseb. Hist. lib. 5.
ΑΡΕΛΛΕΥΣ, Adj. [Ἀρελλέος] ut, ΑΡΕλλεο colore signatus. Sat. 5. Sylv. 1. 5.
ΑΡΕΛΛΙΟΝ, ðnis. [Ἀρελλίον] Proprium viri nomen. Strab. l. 13. E. Scæpi fuerit philosophi Socratici, Erastus, Corificus, & Neleus Corifici filius, qui Aristotelem & Theophrastum audivit, & successerit fuit bibliothecæ Theophrasti, in qua Aristoteles inerat: quam, quum posteri Nelei (ad quem pervenerat) in fossa quodam occulissent, tinea & humiditate labefactos, tandem ΑΡΕλλίον Teio traderunt, magno emptos argento. ΑΡΕλλίον (ut qui magis librorum studiosus esset quam sapientia) volens corrosiones emendare, eos transcribendis dedit, scriptura non recte suppleta: quapropter libros edidit erroribus plenos. Hujus bibliothecam Sylla posita, quum Athenas cepisset, Romam advexit. De hoc plura Strab.
ΑΡΕΛΛΙΝΕΜ antiqui dicebant pro Apollinem. Festus.
ΑΡΕΛΛΟ id est Amoveo, ut quidam ex recentioribus Grammaticis. An is est Despaterius? H. St. Immo ΑΡΕΛΛΟ. q. V.
ΑΡΕΝΕΣΤΕ, Ptolemæo, ΑΡΑΙΑ urbs, vulgo Manfredonia.
ΑΡΕΝΙΑΤΙΣΜΟΣ, i. [Ἀρενιατισμός] Latine Abnatio dici potest, quasi Annum, vel in plures annos exilium ob eadem non voluntarium. Tradunt

dunt enim morem fuisse apertissimos, ut qui non voluntariam eadem admisisset, is exulare patria: ad ædesque locupletis hominis se conferens, ibi opertus fœderet in limine, oraretque, & postulare admittisse cœdis expiantum. Causa autem exilii voluntarii erat, quod viros homicidæ, ut impuros & detestandos existimabat, ideoque vitandos & averfandos. Hujus expiationis exemplum videre licet apud Herodot. lib. 1. quo in loco Croci meminit, nuptias filii sui celebrantis, qui Adraftum Midae Phrygis filium, a cæde fraterna expiavit. Ex Budaë in annot. in Pand.

APENNINUS, [*Ἀπέννινος*] Strabo] Mons est qui ab Alpibus profectens, universam Italian usque in Siciliam dividit. M. Cato Pœninum montem eum nominare videtur, per quem Annibal exercitum trajecit in Galliam. Hinc Apenninus dictus, quod radices sub Pœnino transitu Annibalis habeat. Hæc Vadianus Pomponii interpres ad l. 2. c. 4. Hujus montis meminit Lucan. lib. 2. [Sed longe distat ab Alpibus Pœninis, vel Pœninus potius, Apenninus, quippe qui ab Alpibus Maritimis ortus totam pene Italianam perpetuo jugo dividit. Celsus Apenninus. Hor. Epod. 16. 29. Longus. Perf. 1. Sat. 95. Nivalis. Claud. de 4. Conf. Honor. 105. Nubifer. Ovid. 2. Met. 226.]

APENNINIGENA, [*Ἀπέννινος*] Qui Apenninum inhabitat, aut in Apennino versatur. ut, Apenninigenæ pastores. Claud. 4. de Sext. Conf. Hon. 505.

Apenninigenis cultas pastoribus aras.

APENNINICOLA, æ. [*Ἀπέννινος*] Idem. Virg. 11. Æn. 700.

Apenninicole bellator filius Auri.

APERSEA æ. f. [*Ἀπερσία*] Ventriculi vitium est, quod Latini Cruditatem appellant, quum scilicet cibi in ventriculo non immutantur, sed fæces ferre egeruntur, quales sunt ingelii. Gal. lib. de Sympt. differ.

APERES, ri. m. [*Ἀπερες*] Porcus ferus, sive fylvester. Juven. 1. Sat. 141.

— quanta est gula, quæ sibi totos

Ponit apros, animal propter convivia natum. Varro 4. de

L. L. Apri ab eo quod in locis apris: nisi a Græcis, quod hi *Ἀπρι*.

Aper acer. Virg. 10. Ecl. 56.

Cruentus & indomitus, apud Claud.

Durus. Propert. lib. 2. 13. 54.

Frendens. Ovid. 1. de Arte Am. 46.

Fulvus. Ovid. 2. de Arte Am. 173.

Hirtus. Ovid. 1. de Arte Am. 762.

Hispidus. Sen. Agam. 1.

Milliarius. V. Milliarius, in MILLE.

Nemorivagus. Catull. 61. 72.

Setosus. Virg. 7. Ecl. 29.

Sævus. Virg. 3. Georg. 248.

Spumans. Virg. 1. Æn. 324.

Timendus dente. Ovid. 4. Epist. 104.

Torvus. Ovid. 2. de Arte Am. 190.

Trux. Ovid. 10. Met. 715.

Vastator. Ovid. 9. Met. 192.

Violentus. Ovid. 9. Met. 318.

Agitare aprum latratibus. Sil. lib. 16.

Ferire aprum. Ovid. 3. Met. 715.

Figere apros. Ovid. 2. de Arte Am. 190.

Habent apri fulmen in dentibus. Ovid. 10. Met. 550.

Irascitur aper. Ovid. 7. Met. 545.

Immittere fontibus apros. Virg. 2. Ecl. 59. V. Erasmi Chiffard.

Predator aprorum. Ovid. 12. Met. 360.

Premere coram apri. Virg. 1. Æn. 328.

Sectari apros. Virg. 3. Ecl. 75.

Superare viribus aprum. Hor. 1. Epist. 19. 51.

Turbare aprum latratibus. Virg. 3. Georg. 412.

APER, Pifcis apud Ennium. V. Hæffeli not. p. 147.

APER, Nomen etiam proprium Romanis: v. g. M. Aper celeberrimum fori ingenium ut auctor Dial. de Orat. cap. 2. laudat. & Apri Consulis Rom. in Commodo Lamprid. sæpe fit mentio. cap. 2. cap. 12. &c. Vide etiam Lex. Pitisc.

APRARIUS, a, um. ut, Retia apraria. Paulus in l. 22. fundo legato. D. de fund. instruct.

APRICULUS, sive **APERULUS**, i. m. Parvus aper. Cathol. Item Pifcis; ex Ennio apud Apul. Apol. 1. p. 158. & 162.

APERINUS, a, um. [*Ἀπερινός*] Sic dicit debet secundum analogiam: ut a Caper vel capra dicitur Caprinus. Antiqui tamen, (ut apparet ex vetustis codicibus) per u vocaleni in secunda, & per g in tertia scripserunt, Aprugnus. Plinius utroque modo promiscue usurpat.

Aprugnum callum, Plin. lib. 8. cap. 51. Jam Catonis Censuris orationes aprugnum exprobrant callum. In tres tamen partes divisio, media ponebatur, lumbus aprugnus appellata. Plaut. Perf. 2. 5. 4. Quæ dixi ut nuntiares, fatin' ea tenes? s. o. magis calleo, quam aprugnum callum callet. Festive sic respondet, ludens homonymia hujus dictionis Calleo: quæ & scire, & callosum esse significat. Eandem habet in Pœn. 2. 2. sententiam, & pene verba eadem.

Aprinum vel tuillum fel. Plin. lib. 28. cap. 16.

Fel aprugnum. Plin. lib. 28. cap. 19.

Finum. Plin. lib. 28. cap. 13. & cap. 17.

Lumbus aprugnus. Plin. lib. 8. cap. 51.

Pulmo. Plin. lib. 28. cap. 16.

Vesica. Plin. lib. 21. cap. 15. Urinæ incontinentiam cohibet vesica aprina, si affa mandatur.

Aprugna: subaud. Caro. Spartian. in Æl. Ver. cap. 5. Capitol. in Max. Jun. cap. 2. Cibi avidus, maxime fylvestris: ita ut nonnisi aprugna, anates, grues & omnia captiva ederet. H. St.

APRINEUS, a, um. Idem. Hygin. Fab. 69. Unus aprinea pelle opertus, alter Iconia.

APRIMETROS, [*Ἀπρίμετρος*] Propr. Ambito nullo circumscriptus, incomprehensibilis: ut, Deus aprimetros. Apul. de Dogm. Platon. p. 49.

APERIO, ui. tum. [*Ἀπείρω*, *πείρωσις*, *ἀπείρωσις*] Ire: ex Ad & Pario, teste Priciano: i. e. Patefacere, ut Aperire ofium. Ter. Adelph. 2. 1. 13.

Aperi fores. Sic Aperire ærarium. Caf. 2. Bell. Civil. 14.

Literas. Cic. 3. Att. 10. Sic, Aperire testamentum. Plin. l. 7. c. 52.

Aperire & Claudere, contraria. Cic. 2. Off. 54.

Aperire cavernas. Ovid. 15. Met. 345.

Aperire, Declarare, ostendere: ut, Aperire sententiam suam alicui. Cic. in Orat. 84. Plin. l. 2. c. 11. Cæteris ex utroque vastitas folis aperitur: ut non fit necesse amplitudinem ejus oculorum argumentis atque conjectura animi scrutari.

Argumentum aperire. Ter. Adel. proter. 23.

Conjurationem. Cic. 2. Catil. 6.

Conjunctivum. Cic. pro Marcel.

Dolum. Plaut. Mil. 2. 6. 47. Si hic non videbit mulierem, aperitur dolum.

Naturam vel mores. Sallust. in Catil. c. 53. extr.

Aperire & explicare. Cic. 1. de Fin. 52. Totam rem aperiam: eaque ipsa quæ ab illo inventore veritatis, & quasi architecto beatæ vitæ dicta sunt, explicabo.

Aperire animum. Cic. 11. Fam. 28. Trebatum nostro magnas gratias ago, quod tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit.

Se. Ter. Andr. 4. 1. 8. Post ubi tempus promissa jam perfici, tum necessario se aperuit.

Aperire, pro Efferearcanum, prodere, & denuntiare. Liv. Rem Annibali aperit.

Fontes. Cic. ad Brut. Ep. 10. Nec in Senatu sceleratissimorum consiliorum fontes aperire dubitavi. i. e. Demonstrare. Alioquin & Fontes aperire dicitur is, qui recludit, emittit. V. infra Aperire fontes Philosphia.

Aperire de re aliqua. Cic. ad Herenn. 250.

Aperire, Solvere, explicare: ut, Aperire ænigma. Plaut. Sic Aperire res occultas. Cic. 1. de Fin. 30.

Dubia. Cic. 4. de Fin.

Futura. Virg. 6. Æn. 12.

Involuta. Cic. 1. de Fin. 30.

Aperire, Nudare, detegere. ut, Aperire caput, aut aliam partem corporis.

Cic. 2. Philipp. 77. Homo miserioris ferre non potuit, caput aperuit, in collum invadit. Idem 11. Off. 129. Verenter enim ne siquo casu eveniret, ut partes corporis quædam aperiantur, aspiciantur non decore.

Aperuit aciem dies. Tacit. 4. Hist. 30.

Aperire caput, pro Vulnerare. Juven. 9. Sat. 98.

Fuisse aperire caput, candelam apponere valvis. i. e. Caput frangere.

Aperire, Mitigare, placare. Virg. 1. Æn. 150.

Et vastas aperit fyrtes, & temperat æquor. Nonius.

Aperire, Ostendere. Virg. 6. Æn. 406.

— aperit ramum qui veste latebat. Idem 3. Æn. 205.

Quarto terra die primum se attollere tandem

Vita: aperire procul montes, ac volvere fumum. Hæc Nonius & Servius. [Sed Syres aperit eodem modo dicitur, ac Aperire montes.

i. e. in conspectum proferre, Obrutas enim fluctibus Neptunus in aperum produxisset intelligitur fyrtes.

Delitelere & Aperire se, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Occultare & Aperire, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Tum occultantur, tum rursus aperuntur.

Aperire viam, Dare aditum. Virg. 11. Æn. 864.

Nec focis aperire viam, nec moenibus audent.

Aperire viam incendio, Dare aditum ad faciendum incendium. Liv. 6. 2.

Aperire cursum alicui ad laudem. Cic. 14. Philipp. 17.

Aperire reditum ad. Cic. 6. Fam. 11. Quando tibi virtus & divinitas tua reditum ad tuos aperuit.

Fugam aperire inclusis. Claud. de Bell. Get. 97.

Aperire iter alicui in aliquam regionem. Liv. 7. Bell. Pun.

Claudere & aperire res familiarem. Cic. 2. Off. 54. Quam ob rem nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit: nec ita referenda, ut pateat omnibus.

Aperire iter ferro. Sallust. Cat. c. 58. Quocunque ire placeat, ferro iter aperiendum est.

Aperiri cœlum dicitur a poetis matutino tempore, quum fit dies: Claudi vero noctu, quum finitur. Ex Servio in illud Virg. 10. Æn. 1.

Panditur interea cœlum omnipotentis Olympi.

Aperire diem. Liv. 2. Bell. Pun. Quum calefcente sole dispulsa nebula aperuisset diem.

Aperire locum suspitioni aut crimini, Dare occasionem suspitionis aut criminis. Cic. 7. Verr. 103.

Aperire fenestras, sive fenestram. V. FENESTRA H. St.

Occasionem. Liv. 9. ab Urbe.

Occasionem ad invadendum. Liv. 4. ab Urbe.

Aperire fores amicitie. Cic. 13. Fam. 10. Sed tamen in omnibus novis conjunctionibus interest, qualis primus aditus sit, & qua commendatione quasi amicitie fores aperiantur.

Aperit florem suum arbor, sive herba. Plin. l. 12. c. 11. Quem (florem) noctu comprimens, aperit incipit folis ortu, meridie expandit.

Aperire fontes philosophiæ, translate. Cic. 1. Tusc. 6. Multo studiosius philosophos fontes aperiemus. Quod Virg. 2. Georg. 175. Recludere fontes dixit. V. supra, Aperire fontes.

Aperire ludum docendi. Sueton. de Char. Rhet. c. 4. Ad id tempus Epidius calumniam notatus ludum docendi aperuit. Cic. 9. Fam. 18. Quod ut Dionys. tyrannus, quum Syraculis expulsus esset Corinthi dicitur ludum aperuisse.

Aperire & Operire contraria. Plaut. Capt. 3. 3. 9. Operta quæ fuerit, aperta sunt.

Aperire parietem dicitur qui fenestras vel januas in eo facit. I. pen. & ult. §. ult. D. de servitut. urban. præd.

Aperibo, Futurum antiquum, pro Aperiam. Pompon. Vernionibus, Aperibo, non possum civem pati: orcus est quem amare cœpi, pinguis non pulcher puer. Nonius 10. 10.

APERTEUS, Paric. sive Nomen ex Partic. unde Apertior & Apertissimus: significat, Patens, manifestum, evidens. Cic. in Lael. 97. In qua nisi (ut dicitur) apertum pectus videas, tuumque utendas.

Aperta pericula. Virg. 11. Æn. 360.

Cœlum. i. e. Purum & serenum, inquit Servius. Virg. 1. Æn. 587.

— cœloque inverdus aperto. Sic Apertus aer sive aether. Ib. 591.

Scindit se nubes, & in æthera purgat apertum.

Serenum. Virg. 1. Georg. 587.

Nec minus ex imbri soles & aperta ferena. Ubi Servius, Aer enim densatur nubilo, & rareficit sereno.

Æguora, Lata planities. Virg. 3. Georg. 333.

Campus; Planissimus, & latissime patens. Virg. 2. Georg. 280. Liv. 9. Bell.

Bell. Maced. Sic Apertum inare, apud eundem s. Bell. Pun. opponitur Claufo mari, de quo f. l.

Aperta & Duhia, contraria. Lucret. lib. 4.

Aperta simulata, & Obscura contraria. Cic. pro Lege Manil. 71.

Apertæ naves. V. Constatæ naves, in NAVIS, & in CONSTERNO.

Apertum omnibus. Cic. 2. Fam. 2.

Aperta res, & simplex. Cic. pro Cæcin. 5.

Quis apertior in iudicio adductus est? Cic. pro Cluent. 48.

Apertus dolor, & Hebes, contraria. Cic. 8. Att. 7. Invite cepi Capuam: non quo manus illud defugerem, sed sine causa, in qua nullus esset ordinum, nullus apertus privatorum dolor, bonorum autem effectus aliquis, sed hebes.

Apertum & peripicuum. Cic. 2. de Nat. Deor. 4.

Aperta interrogatio concludere. Cic. 4. Acad. 27.

Apertum, Quod fraude vel infidiis caret. Virg. 11. Æn. 904.

— falsus ingressus apertos. Sic Apertum pectus. Vide paulo ante APERTUS.

Aperti & simplices homines, *Ἀκιδόλοι*, Qui nihil habent simulatum, qui sunt minime fraudulentum. Cic. 1. Off.

Apertum, Patefactum. Virg. 8. Æn. 585.

Jamque adeo exierat portis equitatus apertis. Nonius.

Apertum, absolute. Liv. Et castris in aperto positus: i. e. In loco undique patenti.

Per apertum fugere. Hor. 3. Carm. 12. 10.

In apertum proferre. Cic. in Parad. 1. Hoc tamen opus in apertum ut proferas nihil postulo. V. IN.

APERTA, æ. m. Apollinis cognomen, quia patente seu aperta cortina responsa ab eo dentur. Fest. & Pacuv. Apertat fatur dictio. V. DACER.

APERTUS, ius, iustitie. Adv. qual. Evidenter, manifeste. Cic. in Læl. 99.

Aperte enim adulantem nemo non videt, nisi qui admodum est excors. Dicere aperte. Ter. Eun. 5. 1. 3. Non tu istuc mihi dictura aperte es? Explicare. Cic. 4. Verr. 156.

Dolorem ferre, & vel lætiam. Cic. 14. Att. 13.

Falsum. Cic. 2. de Orat. 306.

Odiffe. Cic. in Læl. 67. Aperte enim vel odiffe alterum magis ingenium est, quam fronte occultare sententiam.

Aperte palamque dicere. Cic. 2. Verr. 18.

Aperte mentitur. Cic. 4. Acad.

Aperte, ita ut res sese habet, narrato. Ter. Heaut. 4. 3. 24.

Apertissime infanire. Cic. 4. Acad. At ut si sentit, non apertissime infaniet?

Aperte & palam, & Ex infidiis, contraria. Cic. in Brut. 6.

Aperte & Tecte, contraria. Cic. 1. Att. 11. Et tamen ab illo aperte & tecte quicquid est datum, libenter accipi.

APERTIO, ðnis. f. [*ἀπειρία*] Var. 1. de R. R. cap. 63. Sub terra qui habent frumentum in his quos vocant *σπηλας*, quo cum periculo introituro recenti apertione, ita ut quibusdam interclusa sit anima, aliquanto post promere quam aperuerint, oportet. Pallad. 1. 6. Apul. 1. Met. p. 266.

APERTOR, ðris. m. Tertul. f. Cyprian. l. 2. Carm. adv. Marc. v. 108. Quem visum Johannes Baptistæ primus apertor.

APERTORIUM, i. n. Conf. Afer. 4. 17. Apertorium intus & extra habere.

APERTIBILIS, seu APERIBILIS, e. Cal. Aurel. Acut. 3. 3. Idem 3. 4. Al. Apetibile.

APERITIVUS, five APERTIVUS, a, um. Idem. Conf. Afer. 5. 3. & Cal. Aurel. Acut. 3. 4.

APERTO, ære. frequent. Plaut. Men. 5. 5. 12. Quæso cur apertas brachium. Et Arnob. lib. 2.

APERTULARIUS, i. m. Hidor. Effractor, five Qui aperta aperit. Vet. Gloss. Apertularius, *ῥεπταναίτης*.

APERTURA, æ [*ἀνοίξις*] quasi Os quoddam in ædificiis. Vitruv. lib. 5. cap. 5. Contraque eas cellas relinquuntur aperturæ. Idem lib. 10. cap. 9. Circa frontem ejus finguntur tabulæ, relictis semipedalibus aperturis ad aquam intro concipiendam.

APES, is, vel APIS, is. f. [*μέλισσα*] Animal volucre, de insectorum genere vulgo notissimum: cuius est mellificare proprium. Unde illud Virg. ex vita ejus, Sic vos non vobis mellificæ apes.

Apes ab eo dictæ, quod sine pedibus nascuntur. Unde Virg. Georg. 4. 30. Trunca pedum primo. Author Probus, & Priscianus.

Apis in nom. Columel. lib. 9. cap. 3. Nam quanto grandior apis, atque rotundior, tanto perior. Ovid. 5. Trist. 4. 30. — dulcior illo Melle quod in ceris Attica ponit apis.

Apes cur putentur Musis dicantur, V. Mutantur volucres in MUSA.

Apium in gen. plur. Juven. 13. Sat. 68.

Examenque apium longe confederat una. Sic bis aut sæpius Varro 3. de R. R. cap. 16. Columel. modo uno, modo altero: sed frequentius Apum dicit; lib. 9. ubi de apibus.

Feræ apes. Paulus in l. 26. D. de furtis. Si apes feræ in arborem fundi tui apes fecerint, & quis eas vel favum abstulerit: cum non teneri tibi furti, quia non fuerint tue.

Florigæ. Ovid. 15. Met. 366.

Fetæ. Virg. 4. Georg. 139.

Melliferæ. Ovid. 15. Met. 389.

Leves. Tibul. lib. 2. 1. 49.

Parcæ. Virg. 1. Georg. 4.

Populatricæ Hyemeti. Martial. lib. 13. 104.

Sedulæ. Ovid. 12. Met.

Abortus apium. Plin. lib. 11. 16.

Aculeum apis sine clamore ferre non possumus. Cic. 2. Tusulæ.

Bombus apum. Plin. lib. 11. cap. 10.

Aggerunt flores pedibus, & comportant. Plin. lib. 11. cap. 6. & 10.

Conduunt examina apes. Virg. 2. Georg. 452.

Fingunt apes favos. Cic. 1. Off. 157. Vel Constringunt, aut Construunt. Plin. lib. 11. cap. 5.

Incubant, & abortiunt. Plin. lib. 11. cap. 16.

Insidunt floribus. Virg. 6. Æn. 708.

Moliuntur examen. Claud. de Bell. Get.

Mellificant. Plin. lib. 11. cap. 10.

Revocare apes tinnitu. Claud. de Sext. Conf. Hon. 261.

Stridunt apes. Virg. 4. Georg. 556.

Quæ ex apibus omnia ceperint, V. apud Interpretes SIL. lib. 8. 637.

APICULA, æ. f. [*μέλισσα*] dimin. Plin. lib. 7. cap. 21. & Plaut. Curcul. 1. 1. 10.

APICANUS, a, um. [*μελισσοειδής*] ab Apes. ut, Apianæ vites, quæ ab apibus dictæ sunt: quia earum uvæ apes maxime infestantur. Apiana uva, vulgo *le muscadeau*. Plin. lib. 14. cap. 2.

APIARIUM, i. n. [*μελισσοίον*] denotat ab Apes; Locus ad nutriendas apes proprie accommodatus. Columel. lib. 8. cap. 14. Nos similiter appellamus apum cubilia, apiaria. Sic idem lib. 9. cap. 3. & 5. & alius. Gell. lib. 2. cap. 20. Apiaria quoque vulgus dicit loca, in quibus fant sicuti alvei apum. V. ALVEAR.

APIARIUS, i. m. [*μελισσοίον*] Qui custodiendis curandisque apibus præfectus est: sicut Avarius, qui avibus. Plin. lib. 21. cap. 10. Proventum enim sperant apiarii, large florent eo. Sic Columel. lib. 9. Hunc autem Varo Mellarium vocat lib. 3. cap. 16.

APIATUS, a, um. [*μελισσοίον*] ut, Mensa apiata. Plin. lib. 13. cap. 15. de menis cedrinis loquens, Magna vero post hæc gratia extra prædictas crispis, densa veluti grani congerie: quas ob id a similitudine apiatas vocant. i. e. Quæ stercoribus apum infectæ videntur. Alii hoc Adj. in quibus & Harduntus in notis ad l. ad Apium referunt, cujus feminis similitudinem referant macula.

APIASTER, tri. m. fere potius APIASTRA, æ. f. Avis apum avida. Gaza virili genere usurpavit, fominæ alii, ut Servius ad verba, Virg. 4. Georg. 14. — meropesque aliæque volucres. Meropes, inquit, aves sunt virides, & vocantur apiastræ, quia apes comedunt. Onomast. Vet. Apiastra *μελισσοειδής*.

APIASTRUM, i. n. [*μελισσοφύλλον*] Herba est apibus gratissima: quam nonnulli Apium sylvestre esse dicunt. Plin. lib. 20. cap. 11. Apiastrum Hyginus quidem melliphylion appellat. Varro 3. de R. R. cap. 16. Et cytho obvivelle, & apiastrum: quod alii meliphylion, alii meliphylion, quidam melinon appellant.

APESUS, V. APHESAS.

APEX, icis. m. [*κερσία*] proprie dicitur Virga in summo Flamini pileo lanata: h. e. In cujus extremitate modica lana est, quod primum constat apud Albam Asceniam statuisse. Hæc Servius in 2. Æn. 664. Item 8. Æn. 683. Apices lanigeri. Festus, Apex, qui est sacerdotum insignis, dictus ab eo quod comprehendere vinculo, antiqui Apere dicebant. Valer. lib. 1. cap. 1. De Observata religione, ex. 4. Ad Sulpicio inter Sciricanum apem & capite prolapsus sacerdotium abstulit. Potest tamen hic accipi pro ipso pileo Flamini: ut fit pars pro toto. V. Scalig. in Varronem p. 124. Ed. A. 1573. p. 133. Soler. de Pileo, Philip. Ruben. Elect. l. 2. c. 25. Apex, de Summo vertice in homine. Virg. 2. Æn. 682.

Ecce levis summo de vertice visus luli

Fundere lumen apex. [V. Serv. ad l. Apex h. l. est Ignea ligula, seu flammula. Sic Actor. 2. 3. *διαμελλόμενον γλώσσι πνεύς*, sunt apices, seu flammulæ, quæ apostolorum capitibus insidere visæ sunt. Sic

Flammeus apex exarist comis. Ovid. 6. Fast. 636.

Lucidus apex. Ovid. 4. de Pent. 54.

Apicem ducere. Ovid. 10. Met. 279.

Apex, Cujuscunque rei summitas, ut, Apex falcis, qui Mucro dicitur. Columel. lib. 4. cap. 25. de figura falcis, Ejusque velut apex pronus imminens, mucro vocatur.

Montis apex. Sil. lib. 12. 709.

Micure coniferi apices. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 398.

Apex, Avium crista, ut in pavone, galerita, upupa, & gallinaceo genere. Plin. lib. 11. cap. 37. In capite paucis animalium, nec nisi volucibus, apices diversi quidem generis. Phœnicis plumarum serie, e medio eo exeunte alio: pavonibus, crinitis arbutulicis, &c.

Capitis apex. Claud. de Locust. Frag. v. 1.

Apex, Accentuum nota, quæ vocalibus superponitur. Quintil. l. 1. c. 7. Ut longis syllabis omnibus apponere apicem ineptissimum est: quia plurimæ naura ipsa verbi, quod scribitur, patent: sed interim necessarium: quæ eadem litera aliam atque alium intellectum, prout correpta vel producta est, facit. Ut, Malus, utrum arborem significet, an hominem non bonum, apice distinguitur. Aut flexa pro gravi, aut gravis pro apice circumducta sequetur.

Hinc, Apices ipsæ aliquando Literæ sunt. Prudent. Perist. 3. v. 136.

Scriberis, ecce, mihi Domine:

Quam juvat hæc apices legere,

Quia tua, Christe, tropæa notant! conf. 9. v. 33. Sic, De apicibus juris disputare, l. 29. §. 4. ff. mand.

Apices quoque dicuntur imperatoris Evocatoris literæ, rescripta & mandata. Hor. 3. Carm. 21. 19.

Iratos tremens regum apices. Sed hic forte simplicius cum Lambino, Apices de Majestate fastigioque intelliges. Dignitates exp. & Schol. Crugnian. Huc vero pertinet omnino Sidon. Epist. 1. 5. Mihi publicus cursus usui fuit, utpote facris apicibus accito. Etiam pro Quavis epistola Sidon. 6. Epist. 8. Apicum oblator, Qui adfert literas.

Apex per metaphoram, pro Culmine & deore. Cic. de Senect. 60. Apex autem senectutis est autoritas: quanta fuit in M. Cæcilio Metello, quanta in Attilio Calatino. i. e. Summa dignitas, & quasi honoris fastigium.

Apex etiam pro Episcopatu & Episcopo utitur Sidon. Apoll. 4. Pro sui status apice, h. e. Episcopatu Tholosano. [Immo pro Episcopatus dignitate & fastigio.

APICULUS, i. m. dimin. [*κερσία*] Parvus apex, quod & Apiculum dicitur. Festus, Apiculum, solum est quo Flamines velatum apicem gerunt.

APICATUS, a, um. Apice, i. c. Pileo tectus. Ovid. 3. Fast. 369.

His interconjug apicati sancta Dialis

Lucidus impexas debet habere comas.

APEXBO, ðnis. f. Gerus facinoriss. h. e. Fartum quoddam intestinum. Varro 4. de L. L. 22. Quod in hoc facinre summum quiddam eminet, ab eo quod in capite apex, Apexabo dicta. V. Ludov. Nomin. de Re Cibar. 2. 14. extr.

APHACA, æ. f. [*ἀφάκη*] Herba est in arvis nascens, paucis altior lente, tenuissimis foliis: filiquis lenticula majores fert, in quibus terna quaternave femina nigra lente minor continentur, quæ adstringendi vim habent. Dioscor. lib. 2. cap. 142. & Plin. lib. 27. cap. 5.

APHACE, vel APHACA, ðrum. n. pl. [*Ἀφάκη*] Locus inter Heliopolin & Byblum, urbes Egypti. Hinc

APHACITIS, icis. f. [*ἀφάκη*] Venus, ibi templum habens. V. Zefim. l. 58. cum Nor. Cellar. & Cassiod. in Tynart. 2. 20. adde Selden. de Diis Syris 2. 3. ubi etiam apud Macrobin. 1. Saturn. 21. pro Archidæ legi vult Aphacitidis, & huc referunt Phæocin filiam Veneris.

APHÆA, æ. f. Nomen Dianæ, sub quo apud Æginetas culta fuit. Virgilius, (vel quisquis auctor est) in Ciri v. 303. ad Dianam, — nomen Aphææ Virginis adignant, &c. confule, quæ Scaliger adnotavit, qui etiam hujus nominis, perperam in libri depravati, restitutionem debemus.

APHANNÆ, [Ἀφάνης] Locus erat, ut Stephanus tradit, Sicilia, vehementer obscurus & ignobilis, unde & nomen adductum apparet. Hinc natum proverbium, ἡ ἄφάνης, Aut in Aphannis: de incertis, & quæ nusquam sunt. V. Erafm. Chilid.

APHÆRESIS, f. [Ἀφαιρεσις] verti Latine potest Abscessio: Figura est dictionis, de qua sic Diomedes, Aphæresis, est ablatio de principio dictionis, contraria Prothesis, quom aut litera amputatur: aut syllaba auferitur. Litera; ut, Ruthonia late, pro Eruit. Syllaba; ut Temnera divos, pro Contemnere; & Linqere castra, pro Relinqere.

APHÆREUS, trifyll. [Ἀφαιρέσις] Pater Lyncei, a quo Adj.

APHAREÏDUS, ut, Aphareia proles. Ovid. 8. Met. 304.

APHAREUS, ei. m. Pinnula est sub ventre thynni femine, quæ masculo deest. Author Aristot. lib. 5. de Hist.

APHEDANTES, five **APHIDANTES**, [Ἀφιδαντες] Populi in Molofis (inquit Stephanus) ab rege qui Aphidas nomen fuerit.

APHESAS, antos, anta, in accusat. [Ἀφισσός] Montis nomen qui Nemæe superjacet, ubi Theseus Jovi primum operatus creditur. Dictus ab heroe cui Aphesas nomen erat. Statius 3. Theb. Mons erat audaci seductus in aethera dorso, Nominè Lernæi memorant Aphesanta coloni, Gentibus Argolicis olim facer.

APHETÆ, [Ἀφαιτέ] Civitas est Magnesiæ juxta Pagafas, Pheræ pelagiciæ emporium: sic dicta, quali Emiffa, quia hinc emiffi fuerint Argonautæ. Strabo lib. 9. Steph.

Aphetæ astrologis sunt Annorum distributores, &c. V. Cæl. Rhod. 21. 5.

APHETERIA, [Ἀφαιτήρια] Græci dicunt Carceres unde equi emittuntur ad cursum. Sunt & Apheteria, ut (inquit Suidas) Organa ad expugnandas urbes accommodata.

APHETES, æ. m. [Ἀφαιτες] Signum dans in circo emittendis quadrigis. V. Salmat. in Solin. f. 516. b.

APHETICUS, a, um. [Ἀφαιτικός] ut, Loca aphetica in cœlesti templo, unde vitalem auficanur decursum. Cæl. Rhod. 21. 5.

APHETOR, [Ἀφαιτός] Delphis quinque pontifices pro omnem vitam facri erant, qui *Osiæ* dicti, quorum primus qui hostiam immolabat, Hostiter: qui vero eadeb oraculum, Aphetor nuncupati sunt: qui una cum prophætis sacra obibant, divinasque prediçiones & ceremonias, & quo cultu, quibus quæ exemplis fierent sacra, prædicabant. Hæc Alex. ab Alex. l. 2. c. 8.

APHIDANTES, V. **APHEDANTES**.

APHIDANUS, arum. [Ἀφιδανύς] Vicus celestis Atticæ. Sen. Hippol. v. 20. Parvas alius Calcet Aphidnas. Est & hoc nomine Lacedæmoniorum vicus: Lacedæmonias Aphidnas Avienus vocat, Arat. v. 372. adde Steph. de Urbibus.

APHNEUS Mars [Ἀφνείος Ἄρης] cognominatus est in Arcadiæ monte Cresio. Inde vero denominationem sortitus (ut Tegeatæ memorant) quod cum Æeropem Cephei hliam Mars comprehensisset, ipsa ex partu interit: nihilo tamen minus infans defunctæ matri inhærebat, & copiose manans ex maternis mammis lac utuncque exugebat, quod ex Martis nutu fiebat. Qua ex re Mars Aphneus, i. e. Dives, cognominatus fuit, & puer, Æeropus a matris nomine nuncupatus. Author Paufan, in Arcad. Memint. Cæl. Antiq. Lect. lib. 20. cap. 25.

APHORISMUS, i. m. [Ἀφορισμός] est Plurium rerum summam facta traditio, qualique ad regulam exacta rerum doctrina. Galen. ait Aphorismorum doctrinæ genus esse, quod omnes rei proprietates brevissimis verbis circumfcribat.

Aphorismus item, vel Diorismus, Figura Rhetorica apud Julium Rufiniam, emendationis species, quæ temere dixeris, Reprehendens: ut, Quanquam illa non pœna, sed prohibitio sceleris fuit. Cic.

APHORME, [Ἀφορμή] dicitur Pecunia quæ apud argentarios illos & menularios deponetur, qui non tam pecuniarum permutationem quam majorem negotiationem exercebant, quibusque olim moris erat pecunias custodiendas dari, fenerato interdum, interdum gratuito. Budæus in Annot. ad Pand.

APHRACTUM, i. n. [Ἀφρακτὸν] vel **APHRACTUS**, m. est Genus navigi oblongum, undique apertum: i. e. neque septum, neque reatum: quo maxime utebantur Rhodii. Cic. 6. Att. 8. Nos Rhodiorum aphractis, cæterisque longis navibus tranquillitates accupaturi eramus. Eidem, Noti aphracta Rhodiorum: nihil est quod minus fluctum ferre possit. Eidem lib. 5. 13. Navigavimus sine timore, & sine naufragio, fere tardius propter aphractorum Rhodiorum imbecillitatem.

Aphracta, [Ἀφρακτὸν] a Polluce lib. 7. cap. 22. Calcet muliebres dicti. Forte ab harum navicularum similitudine.

APHREATUM, i. n. Lat. Spumeum, genus eduli, Isidor. 20. 2.

APHREICA, V. **AFRICA**.

APHRESSA, v. f. al. Dracontea. Apul. de Herb. cap. 14.

APHRODES, æ. m. [Ἀφροδίτης] Papaver spumeum, five ilvaticum. Plin. l. 27. c. 12. Pepsos, quam aliqui fycem, alii meconion aphrodes vocant, ex una radice tenui fruticis, foliis rure paulo latioribus, femine sub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. V. Apul. de Herb. cap. 53.

APHRODISIACE, es. [Ἀφροδισιακὴ] Gemma est. Plin. lib. 37. cap. 10. Aphrodisiæ ex candida rufi est.

APHRODISIACUM, i. n. Medicamentum Veneris œstrum excitans.

APHRODISIAS, [Ἀφροδισιάς] Insula est in mari Persico, ubi Perlis a Carmania dissepitur: sic dicta quod in ea Venus quam religiosissime colebatur. Alio nomine Κολυβὸς dicta. Insula hujus meminit Plin. lib. 6. cap. 25. Est præterea Aphrodisias Ciliciæ oppidum, telle Stephano. Est item Insula in Oceano Hispanico, non procul a Gadibus, de qua Plin. lib. 4. cap. 22.

Aphrodisias herba dicitur acorum. Apul. de Herb. cap. 6.

APHRODISIUS, a, um. [Ἀφροδισιεύς] Veneris, Adj. ut, Juramentum aphroditium pro Vano, & nullis momenti; Aphrodisia opera pro Lascivis, anatorisque. Videatur Taubin. ad Plaut. p. 1050. Scip. Genet. ad Apolog. Apulei p. 400. Cæl. Rhod. 16. 18.

APHRODISIUM, [Ἀφροδισιον] Imaginacula, item templum Veneris.

APHRODISIA, Plur. [Ἄφροδισια] Sacrificia Veneris, & Res Veneræ. Item festum Veneris. Plaut. Pen. l. 1. 63. Ego in ædem Veneris eo: nisi

quid vis Milphio: Aphrodisia hodie sunt. conf. l. 2. 45. &c.

APHRODISIUM, Carici promontorium est Pomponio, quod Aphrodisias Plinio appellatur.

Est & Aphroditium Ptolemæo, Urbs Africa, quæ vulgo *Africha* dicitur.

Est præterea Aphroditium, Hispaniæ Tarraconensis promontorium, eodem auctore.

Nec non & Cypri urbs, ubi Venus colebatur.

APHRODITE, es. Venus dicta est: quod e maris spuma fit nata. Græce Ἀφροδίτη. Aristoteles putat Venerem idcirco Aphroditem dici quod spermatas natura fit spumosa, h. e. ἀφρώδης, spuma enim alba est. Didymus vero πᾶσι τοῖς ἀέροις ἴδιαις, i. e. A vitæ molliæ.

APHROGALA, æ. f. Spuma vel Flos lactis.

APHRON, ðnis. m. Plinio Herba est ex generibus papaveris, foliis (si propius intuearis) passerum speciem representantibus, radicem habens in summa terræ cute, semine spumoso. Hæc Plin. sed fortasse perperam, lib. 20. cap. 19. A Diofcoride vocatur *μύκων ἀφρώδης*, hoc est Spumeum papaver, lib. 4. 62.

APHRONITRUM, i. n. [Ἀφρονίτριον] Spuma nitri est: de qua Plin. lib. 31. cap. 10. & Martial. lib. 14. 38.

Rulicis es, nefcis quid Græco nomine dicar: Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum. Stat. 4. Sylv. 9. 37.

Aut panes vicidantis aphronitri. Illo in balneis antiqui cutem detergebant. Baccius de Therm. Vet. cap. 16. Voff. Lex. Etymol.

APHROSCORODON, [Ἀφροσκορόδον] Genus est alii majoris incrementi, quod a Plinio Ulpicum vocatur, lib. 19. cap. 6. Ulpicum quoque in hoc genere Græci appellaverunt allium Cyprium, præcipue Africa celebratum inter pulmentaria ruris, grandius alio. Tritum in oleo & aceto mirum quantum incretat fuma.

APHROSELENUS, i. m. [Ἀφροσελίτων] Lapis alio nomine Selenites dicitur, quoniam nocte invenitur lunæ imaginem reddere, quæ cum ea quidem augetur, & decrevit. Nascitur in Arabia, candidus, translucens, levis. Hujus ramenta comitialibus in potum dari jubent. Diofcorid. lib. 5. cap. 116.

APHTHÆ, arum. f. [Ἀφθαι] Exulcerationes sunt in summo ore, infantibus peculiare vitis lactis calido humore corrupti, quanquam & adultis id accidit. V. Cels. 6. 11.

APHTHIPIUS, i. m. [Ἀφθίπιος] Quem oris vexat affecio prædicta. V. Cæl. Rhod. 20. 9. ex l. 10. §. ff. de Ædil. edict. [Analogia Aphthici, ἀφθικός, postulare videtur, quod miror non animadverfium Henrico Stephano in Thef. Gr. Sed V. viris doctis cum ad hanc l. D. tum ad A. Gell. 4. 2. notata.

APHTHONIUS, i. m. [Ἀφθόνιος] Sophista, qui scriptis Progymnasmatum, i. e. præexercitamenta, in artem Hermogenis, quæ Græc. Lat. exstant.

APHYA, æ. f. [Ἀφύη] Pifcis genus, minimum & inutile: quod ad motum igni protinus decoquitur. Unde proverbium, Aphya ad ignem: In ea quæ celeriter intereunt aut consumuntur, five quæ facile ac statim conficiuntur. Latine Apua dicitur. Plinius. V. APUA. Cic. 4. Att. 11. Aphyam populi vocat Sentinam & fordes populi. Quare (inquit) ut homini curiofo ita perferibe ad me quid primus dies, quid secundus, quid Censores, quid Appius, quid illa populi aphyæ, denique etiam quid te fiat, ad me velim scribas. Etiam metreticula quedam Aphyæ, i. e. Apuæ cognominatæ. Cæl. Rhod. 5. 19. Ap. Cic. in emendatis codd. excusum Apuleja. V. not. ad l.

APHYDNA, V. **APHIDNÆ**.

APHYSEMOS, ðnis. [Ἀφυσέμων] Casiæ genus, Diof. 1. 12.

APHYTHACORAS, Ctelias referente Plinio, arbores quasdam esse voluit juxta Huypobarum Indiæ fluvium, electrum ferentes: vocque hac prædulcem suavitatem significari tradidit. Author Plin. lib. 37. cap. 2. sub fin. Harduinus legit Siptachora.

A P I

APIA, Plin. lib. 4. cap. 4. Peloponnesus, Apia ante appellata, & Pelasgia, peninsula haud ulli terræ nobilitate postferenda, &c. Hæc ille. Ubi V. Hard.

APIANUS & **APIARIUM**. V. APES.

APIASTELLUM, i. n. dimin. ab Apiastro, quod deriv. ab Apio. Herba scelerata & Brionia. Apul. de Herb. cap. 8. & 66.

APIASTRUM, **APIATUS**. V. APES, & **APIUM**.

APICA, æ. f. [Ἀπικα] dicitur Ovis quæ ventrem glabrum habet, ut ait Festus. Plin. lib. 8. cap. 48. In ipsa ove fatiis generositatis offenditur brevitate crurum, ventris vellitu. quibus nudus esset, apicas vocabant damnabantque. Idem scribit Varro 2. de R. R. cap. 2.

Apice erant Vestes sine villis. Calcagn. Quest. Epit. 3. 1.

APICIOUS, i. m. Eo nomine tres fuerunt Romæ, omnes gulæ studio infames, & artis coquinariæ studiosi. Primus vixit anno ab U. C. 649. Alter sub Tiberio vixit. Senec. ad Helv. cap. 10. Hic ille est, qui cum HS millicies (duos miliones & femis) in culinan congestit, neque plus centies HS de patrimonio superesse intellexeret, veneno vitam finit, metuens ne sibi effugiendum deinceps esset. V. Dio Cassius lib. 57. & Martial. lib. 3. 22. Scientiam popinæ profectum infestisæ feculum disciplina sua, Seneca ibidem prodit. Quæ enim aliquid de coquinaria scripsisse non obscure argunt. Verus Schol. Juvenalis de Jucellis scripsisse ad Sat. 4. v. 23. notat. Exstat de Re culinaria liber ipsius nomine, dignus lectione ob singulari, quæ habet; sed qui vel alterius Apicii est, vel alicuius interpolatus accessibus; quia in libro suo encycloclorum Commodianorum meminit. V. Lamprid. Hellog. cap. 18. & 20. & ibi Casaub. Cap. Barth. Adverf. 34. 18. & 26. 16. Voff. de Analogia l. 14. Tertius Apicius sub Trajano vixit, ut Casaub. ad Athenæum l. 6. observat.

Apicius pro Quovis guloso, apud Juven. 11. Sat. 3. & Martial. lib. 10. 73.

APICUS, a, um. Adj. ut, Uve Apicia. Cat. de R. R. cap. 24. Vinum Apicum, Idem cap. 6. & Varr. l. de R. R. 25.

APICIANUS, a, um. Idem. ut, Apiciana coctura. Plin. lib. 19. cap. 8.

Apiciana condimenta. Tertull. de Anima, cap. 33.

APICULA, V. APES.

APICULUS, V. APES.

APIRANUS, i. m. [Ἀπιδανός] Fluvius unus et præcipuus Theſſalica qui tarle fluere dicitur, quoſque illi commiſcetur Enipeus, ut ſcribit Herodotus, lib. 7. Ovid. 7. Met. 228.

Multa quoque Apidani placuerunt gramina ripis. Val. Flacc. 1. 357. & Lucan. lib. 6. 373.

APILAS, [Ἀπῆλας] Flumen eſt in ora Heraclea, Plin. lib. 4. cap. 10.

APILASCUS, idis. Plin. lib. 33. cap. 4. Nam aurum quod ad pilas cadunt, Apilaſcudem vocant. Ita codd. vulgat. Sed V. Hard. qui hanc vocem non invenit in MSS.

APINA, æ. (vel APINÆ, ñrum. pl. tantum) Urbs Apulia: Tricas & Apinas vulgo res futiles ac nugatorias dicebant. Martil. lib. 1. 114.

Quæcumque luſi juvenis, & puer quondam, Apinasque noſtras. Idem lib. 14. 1.

Sunt Apinæ, Tricæque, & liquid vilis iſtis. Tractum eſt proverbium ab Apina urbe Apulia. Plin. lib. 3. cap. 11. Diomedes ibi delevit gentes Monadorum Dardorumque, & urbes duas, quæ in proverbium ludicrum vertère, Apinam & Tricam.

APIOIA, Oppidum Latinorum, captum a L. Tarquinio rege, ex cuius præda Capitolium inchoavit. Plin. lib. 3. cap. 5.

APIOS, i. m. [ἄπιος] Herba eſt, Iſcha etiam dicta, quæ folio conſtat rutaceo, brevi, caulibus tenuis aut quaternis humi proſtratis, radice qua aphodoclus, verum ſquamofa. Nalcitur in montibus: legitur Verc. Datur ad expurgandum corpus, quod altera radice parte ſuperius, altera inferius purget. Hæc ex Theophrast. l. 9. c. 10. de Plant. hiſtor.

APRÖCÄLUS, i. m. [ἀπρωκαλός] i. e. Decoris experts, ineptus. Cell. 21. 7. V. H. St. Theſt. Gr.

APIS, is. V. APES.

APIS, idis, vel is. [ἄπῆς] Qui etiam dictus eſt Serapis, a quibusdam Oſiris. Auguſtin. lib. 18. cap. 5. de Civit. Dei, Rex Argivorum Apis navibus tranſvectus in Ægyptum, quum ibi mortuus fuiſſet, factus eſt Serapis omnium maximus Ægyptiorum deus. Cur non Apis etiam poſt mortem, fed Serapis appellatus ſit, rationem Varro reddit. Quia enim arca in qua mortuus ponitur (quod omnes jam ſarcophagum vocant) ἄπῆς dicitur Græce, & ibi eum ſepulchrum venerari cœperant, priusquam templum ejus eſſet extructum; velut Soros & Apis, Sorapis primo, deinde una litera (ut fieri ſoleſt) commutata, Serapis dictus eſt. Hæc Aug. Apud Ægyptios etiam Apis, bos dicitur, & pro nomine colitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 82. Quid igitur cenſes Apin illum ſanctum Ægyptiorum bovem, nonne deum videri Ægyptiis? Ovid. 2. Amor. 13. 14.

Et comes in pompa corniger Apis erat. Lucan. lib. 9. 160.

Et facer in cineres Magni macchabitur Apis. Hunc enim mirabili vanitate decepta Ægyptus, in honorem ejus divitiis affluentibus, alebat: quoniam eum ſine ſarcophago vivum venerabatur, Apis, non Serapis vocabatur. Quo hove mortuo, quoniam quærebatur & reperiebatur vitulus coloris ejusdem, mirum quoddam, & divinitus ſibi procuratum eſſe credebant. V. Strab. lib. ult. & Plin. l. 8. c. 46. Macrob. Sat. 1. 21. c. Junioribus Marſham. Can. Chron. ad Sec. 4. Conf. OSIRIS, & SERAPIS.

Eſt etiam Apis, Vicus in Africa, quia nobilis religione Ægypti locus eſſet.

APISCOR, eris, aptus fum. [ἀπιſκός] iſci. Antiquum verbum, unde fit Aptus, a. um. Nonius, Apifici, Invenire. Siſenna Hiſt. lib. 4. Itaque poſtero deligato ſignum redeuntis apificitur. Junius ſic legit, itaque poſtero die legatos Signiam redeuntis apificitur. Mercer Iguvium. Ex eo compoſita in uſu ſunt, Adipiſcor & Indipiſcor. Apifici, Indipiſci. Lucil. lib. 26. Ut ego eſſutiam, quod ego te inprimis cupere apifici intelligo. Nonius.

Apifici, pro Adipiſci. Feſtus. Lucræ. lib. 1. 448.

Nec ratione animi quam quiſquam poſſit apifici. In hac ſignificatione ſæpe apud Jctos ponitur. Ulp. l. 25. §. 3. de hered. per. Quod ſi ab initio quidem juſtam cauſam habuit apificendæ poſſeſſionis.

APISION, i. n. Herba alias Iſatis. Abul. de Herb. cap. 69.

APISTOS, lege Apſictos, & V. ſuo loco.

APIUM, i. n. [ἀπίον] Herba cujus multe ſunt ſpecies. Plin. l. 19. c. 7. Contra, plura genera ſunt eorum que, diximus, dicemus inprimis de apio. Deinde ſic ſubjungit capite proximo, Id enim quod ſponte in humidis naſcitur, helioſelinum vocatur, uno folio, nec hirtutum. Rurſus in ſociis, hippoſelinum, pluribus ſolis ſimile helioſelino. Tertium eſt oreoſelinum, & cicutæ foliis, ſemine anethi, minuitore tamen, &c.

Apio coronabant victores in Nemeæo certamine. Plin. lib. 19. cap. 8.

Ab æquinoctio verno ſeritur apium. Et paulo poſt, Honos ipſi in Achaia, coronare victores ſacri certaminis Nemeæ. Juven. 8. Sat. & Pitiſc. Lex.

Amarum apium. Virg. 6. Ecl. 68.

Uvium. Hor. 2. Carm. 7. 24.

Vivax. Hor. 1. Carm. 36. 16.

Gaudet apio ripæ. Virg. 4. Georg. 121.

Opus eſt apio. Plutarch. in Sympoſ. Ita loquebantur quoties morbum capitale in incubant, & vitæ periculum imminere. Nam olim monumenta deſunctorum apio coronabantur. Inde Proverbiū, Apio indigere, de iſis qui deſperate decubant, de quo Suid. & Plutarch. in Sympoſ. & vita Timoleontis. Horatius tamen & ad conviviorum coronas Apium adhibet, 1. Carm. 36. 15. & 4. Carm. 11. 3. ubi Vidi. Interpretes. Hinc

APIACIUS, a. um. Ex Apio conſectus; ut, Apiacia corona. Hygin. Fab. 74. Hinc & APIASTRUM & APIASTELLUM & APIATUS derivata, de quibus V. ſupra.

A P L

APLANES, is. [ἀπλανής] dicitur Non vagus, increpabilis. Macrob. lib. 2. cap. 4. in Somn. Scip. Prima illa ſtelliferâ ſphæra, que proprio nomine cœlum dicitur, Aplanes apud Græcos vocatur, arcens & conuenens cæteras, & lib. 1. paſſim.

APLUDA, V. APPLUDA.

APLUSTRE, & APLUSTRUM, pl. ria, & ra. Navium ornamenta. Quæ quia erant amplius, quam eſſent neceſſaria uſu, etiam Ampluſtria dicebantur, ut tradit Feſtus. Ergo ab Amplius, Ampluſtre dictum, volunt Grammatici, ſed verius ex græco ἀπλυστρον, apluſtre & apluſtrum: pro quo vetuſtiſſimi Ampluſtrum dixerunt. Erat Tabula affixa ad ſummam puppis ornamenta cauſa, interdum in ſcuti aut clypei modum, de cuius apice

pinna ac criſtæ eminebant. Addebantur aliquando & teniæ, aut vela parva. Vetus ſcholiaſtes Juven. 10. Sat. 136. Ubi Victæ tiremis apluſtre memoratur, Tabulatum exponit, ad decorandam ſuperficiem navis appoſitum. Plura Salmat. Exerct. Plin. p. 404. Rutil. Itinerar. l. 513. adde Dan. Heinf. & Drakenb. ad illud Silii lib. 10. 325.

— laceoque apluſtria velo. conf. Lucan. lib. 3. 586. V. Scheff. de Mil. Nav. l. 2. c. 6.

APLYSIA, æ. f. [ἀπλυσία] Illotarias vertit Theodoros. Spongiorum genus viliffimum, maximas habens filulas & reliquam partem admodum ſpiſſam: ita dictum quod elui non poſſit. V. Plin. lib. 9. cap. 45.

A P N

APNOEA, [ἀπνοια] Affectio quædam eſt, nulla, ut viſus indicat, ſpiratione facta: quod tamen fieri queit, aut ea que per unum ſicut ſit corpus, tranſpiratione, tunc ſufficere poteſt. Cal. l. 4. c. 2. Galen. l. 4. de Locis affect.

A P O

APOBATE, es. [ἀποβάτης] Athenienſibus Ludus erat equeſtris, quo Phocionis filius ſæpiſſime loſit, & victor fuit. Alex. ab Alex. l. 3. c. 21.

Apobate Curſores quinam fuerint. V. Pitiſc. Lex.

APOCALO, ñre. [ἀποκαλό] i. e. Avocare: ut, Ego me apocolo, i. e. Recedo, abeo. Petron. cap. 67. Apocalem nos. Idem cap. 62. Ita Nodot. legit. & explicat, Alii legunt Apocolo & Apoculianus. V. Interpreter. ed. Burm. [Videtur Apocolo legendum priori loco, ut ſit ſcôlariter dictum Aboculare ſe, pro ſubducere ex oculis. De altero loco V. quæ infra in V. ARGUS dicemus. Miror quid hæc ſibi velint in Cangi Gloſſario: Aboculo librum legere, clauſis oculis in Petronii Fragmento. Locus eſt c. 75. Ubi puer, ceu ſurgi laudatur, qui Librum aboculo legit, pretium ſibi de diariis fecit. Aboculus vox ime plebeulca, cuiusmodi quam plurimæ apud Petronium, Cœcum denotans, unde ſine ſubio Gallerum avocule manavit, quod ipeſtæ Cangius agnoſcit. Nodum igitur in ſcirpo querunt, qui hunc locum alienis interpretamentis, vel conjecturis tentant, cum ſententia plana ſit: Diurna enim mercede puer cœco librum legiſſe narratur, indeque ſibi pretium, i. e. lucellum, peculium feciſſe, eſt] ꝑ Pretium facere alibi eadem notione ſtrua quaſiveris.

APOCALYPTIS, is. f. [ἀποκαλύπτις] Lat. Revelatio. Sic autem inſcribitur Liber revelationum divinarum de ſtatu eccleſiæ Novi Teſtamenti, quas Johannes Theologus accepit in inſula Pathmo. Anſuit. de S. Trin. cap. 49. Apocalypſis eos laudat, in quorum ore non ſit inventum mendacium. conf. idem de Civ. Dei. l. 20. 17. Tertull. adv. Marc. 4. 5. Apocalypſin Johannis Marcion reſpuit. conf. Iſidor. 6. 2.

APOCALYPTICUS, a. um. [ἀποκαλυπτικός] Adj. ut, Apocalypſticus liber.

APOCARTERESIS, is. f. [ἀποκαρτερις] Propoſitum & electio mortis per mediam & famem. Tertul. Apol. cap. 46. Lycurgus apocartereſin optavit, quod leges ejus Lacones emendarent. V. Quintil. l. 8. 5. & ibi interpretes.

APOCATASTASIS, is. f. [ἀποκατάστασις] Reſtitutio in priſtinum ſtatum; item Circuitus ſolis, lune & ælrorum. V. Columcl. 3. 6. & Apul. Aſclep. p. 84.

APOCATASTICUS, a. um. i. e. Redintegratus. V. Sidon. 8. Ep. 11. & Mart. Capel. lib. 7. p. 240.

APŒCHA, æ. f. [ἀποχρη πωρόν ἢ ἀπίχριν] a Recipiendo; eſt Scriptura five Cautio, in qua creditor ſe pecuniam accepſſe teſtatur. Ulp. in l. Si accepto latum. 19. D. de acceptil. Inter acceptationem & apocham hoc intereſt: quod acceptatione omnimoda liberatio contingit, licet pecunia ſoluta non ſit: apocha non alias quam ſi pecunia ſoluta ſit. Apocha igitur ſchedula eſt quam vulgo quitanciam vocant: Antapocha vero eſt quam debitor dat creditori.

APŒCHO, ñre. in Cod. Theodof. l. 1. & 3. de Tribut. in ipſis ſpec. infeſtendis; ibi apochandi licentia notatur; hic præſumptio apochandi damnata eſt. Videtur autem idem eſſe quod Species adartare, pecuniaræ pro ſpeciebus dare.

APŒCOPE, es. f. [ἀποκοπή] Latine dici poteſt Abſciſſio, amputatio, Grammatica figura eſt dictionis, quum ab ejus fine detrahatur aut litera aut ſyllaba. ut, Cura peculi, pro Peculii. Huic contraria eſt Paragoge.

APŒCŒRUS, i. m. [ἀποκροσός] Exſectus, ſpado, qui amputata eſt virilitas. Firm. l. 3. c. 14. In octavo ab horoſcopo loco, Mercurius cum Venere, ſiveſtèrini ambo, inefficaces & apocops reddent, & qui nihil agere poſſint. [conf. Suid. Videtur potius a V. κροσός, ut κροσός, ὑπέκροσός & familia, quam a V. ἀποκροσός, cum H. St. in Theſt. Gr. derivandum. Ineptum enim ad opus virile ſeu Frigidum duntaxat denotat.

APŒCRISTARI, erant Reſponſales maſtrotorum præſentalium, qui illorum nomine cauſas Palatinorum judicabant. Pancroll. Not. Dign. Imp. Orient. Buleng. de Imp. Rom. 4. 21. Item pro Pontificis aut Epitſcopi legato Apocriſtarius uſurpatur a mediis avi ſcripturibus. Beda Hiſt. Eccl. 2. 1. & Conſtit. Novell. 123. 25. V. Gloſſaria Medie Latine.

APŒCROTUS, a. um. [ἀποκροτός] Durus, aſper, rigidus; ex ἀπό & κροτός, pulſo, crepo. Firmic. Math. 7. Miſeri, apocroti, oligochroni, inſelices.

APOCYNON, i. n. [ἀποκύνιον] Ofſiculum, quod canum impetus cohibet, in rana ſiniſtro latere. Flin. l. 32. c. c. Et aliud eſſe (ofſiculum) in ſiniſtro latere, quo deſectio (in aquam) fervere videatur, apocynon vocari. Canum impetus eo cohiberi &c.

Eſt item Apocynon Cynocrambe, vel Cynomorum a quibusdam dicta Braſſica canina, longis viticulis confuſa, male olentibus, lentis, vitiumque modo obſequioſis, fractu ſere invidis: canes celerrime interimunt, hominibusque eſt venenum. Ex Dioſc. l. 4. c. 76. & Galen. l. 6. ſimplic.

APODES, um. V. APUS.

APODERMUS, a. um. [ἀποδερμος] i. e. Ex nucibus amygdalalis decoratiss conſectus: ut, Apodermus iſticum. Apic. 2. 2.

APODIXIS, is. f. [ἀποδείξις] Quintil. l. 5. c. 10. Apodixis eſt evidens probatio: ideoque apud Geometras γεμετρικαὶ ἀποδείξεις dicuntur. Plura ibid. Vell. l. 17. c. 5. Latine Petronius ſcripſit c. 132. Rogo te, mihi apodixin deſunctorum redde, quod Cujacio eſt Remiſſio ſenilis ætatis, ſeu Libertatio, Pithæo Apocha: Wouwerio Libellus, quo offendit quĩſpiam ſe deſunctum eſſe: oppido ridicule, ut quidem ſere aliud agens pretulit Wouwerius, quaſi vero mortuus bona ſe hinc mortuum eſſe ſe ſcipio tertiarie caveaque poſſit. Luculenter offendit Gronov. Obſerv. v. 4. 13. ſignificare hoc loco Leve tantum ſpecimen, veluti ceremonie cauſa editum. Ut adeo formula in re nequiſſima a Petronio adhibita ad alia multa honeſte tranſferri poſſit.

APODICTICUS, a, um. [ἀποδικτικός] i. e. Demonstrativus. V. Geil. 17. 5. & Mart. Capell. lib. 5. p. 152.

APODOSIS, is. f. [ἀποδοσις] Figura oratoria, quæ τῆ ἀποδοσις respondit. Latine Reddito dicitur. Ter. And. r. 1. 5. 43. Adeon' me ignavum putas, adeon' porro ingratum, aut inhumanum, aut ferum, ut neque me confuetudo, neque amor, neque pudor commoveat, neque commoneat ut ferrem fidem? Ubi Donatus, Ut neque me confuetudo, &c. Apodosi ad superiora: Confuetudo adversus feritatem: Amor adversus inhumanitatem: Pudor adversus ingratum animum.

APODYTERIUM, i. n. [ἀποδυτήριον] quasi Latine dicas Exutorium; erat enim Locus ante balnei vice hypocausti Ingressum, ubi loturi se exuebant: h. e. vestimenta deponabant. Cic. 3. Q. frat. 1. In balnearis, asta in alterum apodyterii angulum promovi, propterea quod ita erant posita, ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, esset sub tectum cubiculi. Plin. l. 5. Epist. 6. Inde apodyterium balnei laxum & hilaræ excipit cella frigida.

APPENINUS, V. APENNINUS.

APPOGÆUS, i. m. [ἀπογογῆαι] Ventus a terra flans. Plin. lib. 2. cap. 43. V. Harduin. Astronomis Apogæum locus planetæ altissimus, & a terra quam maxime disjunctus.

APPOGRAPHUM, i. [ἀπογραφον] Exemplum & descriptio libri, & imago tabule. Latine descriptum & Exscriptum dicitur. Unde Cic. 12. ad Att. 52. extr. libros suos philosophicos Apographa vocat: quasi Scriptorum Græcorum imagines & exempla. Plin. l. 3. c. 11. Hujus tabule exemplar, quod Apographon vocant, L. Lucullus duobus talentis emit. Barbare Copia. V. Du Fresne.

APOLACTIZO, [ἀπολακτίζω] āre. Calcibus invadere. Unde per translationem significat Parvifacere, parvipendere. Plaut. Epid. 14. ἀπολακτίζω inimicos omnes.

APOLIUSTUS, i. m. [ἀπολυστὸς] Voluptati fervens. Capitol. in Vero, cap. 8. Habuit & Agrippam histionem, quem apolautum nominavit. conf. Lamprid. in Commod. cap. 7.

APOLECTUS, i. m. [ἀπολεκτός] Delectus, sive Selectus, a verbo Græco ἀπολέγω, quod Deligo significat. Apolecti igitur, Delecti, eximii, selecti. Liv. 36. 28. extr. Ubi quum in concilio delectorum, quos apolectos vocant, Phæneas, & quæ imperarentur, & quæ ipsis prope accidissent, exposuisset. Item 35. 34. Concilium quidem univerſarū gentis Ætoli post dimissos Romanos non habuerunt. Per apolectos autem (ita vocati sanctius concilium, quod ex delectis constat viris) id agitabant, quomodo res in Græcia novarentur. Gronov. habet Apolectos.

APOLECTUS, [ἀπολεκτός] Genus piscis ex pelamidum genere. Plin. lib. 9. cap. 15.

APOLIS, c. [ἄπολις] Latine Eum significat qui jus civitatis amisit. Martianus in l. Quidam. 17. D. de pœn. Item quidam ἀπολις sunt, hoc est, sine civitate, ut sunt in opus publicum perpetuo dati & in insulam deportati.

APOLIO, inis; & Apollos, o. fec. Gr. declinationem: [Ἀπολλών] creditus fuit Deus, quem Græci etiam Φαίδων, h. e. Solem, appellant. Cui (ut Macrobius inquit) variae fuerunt potestates. Nam fuit author carminis, præfæ vaticinii, sagitrandi peritiam habuit, artem medicinæ percullit, & chordæ vocalis. Idem dicitur Liber, quod libere vegetur per ærem. Dicitur Apollo ab α, sine, & πολλί, multi: quod solus ipse luceat. Porphyrius ait eundem esse Solem apud superiores: Liberum patrem in terris: Apollinem apud inferos. Unde etiam tria insignia circa ejus simulacrum videmus, Lyran, quæ nobis cælestis harmonie imaginem monstrat: Gryneum, quod terrenum nomen ostendit: Sagittas, quibus infernus deus judicatur & noxius. Unde & Apollo dicitur ἀπό το ἀπολλών. [Hæc ex Serv. ad Ecl. 5. Virg. v. 66. Pro v. Gryneum vero Gripephæum legitur in Servii codd. Quod monstrum vocabuli est, nisi forte Gryphæum pro Gryphe s. Grypho posuit. Hoc enim Apollini sacrum fuit fabulosum animal, ut ipse Servius ad Ecl. 8. v. 27. docet, ac testatur nummus Gallieni ap. Oisfel. Tab. 87. 7. conf. Spanhem. de Pr. & Uf. Numifm. Diss. 5. 10.] Euseb. de Evang. preparat. Apollo vocatur quod ἀπό ἀπεί, i. e. Ægrotationibus homines salvat atque liberat: quamobrem ardentissimum etiam Solem Apollinis nomine appellant. De Apolline multa apud Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Actiacus Apollo. Ovid. 13. Met. 715. Augur. Virg. 4. Æn. 176. Belenus Apollo, Deus fuit patrii Aquilejensibus Italiae. V. Capitolin. Herodian. & Pitisc. Lex. Delius. Virg. 4. Æn. 162. Flavus. Ovid. 1. Amor. Eleg. ult. 35. Formosus. Virg. 4. Ecl. 57. Gryneus. Virg. 4. Æn. 345. Palatinus. Hor. 1. Epist. 3. 17. Quia templum ei excitavit, dedicavitque Cæsar Augustus in Palatio, ut scribit Sueton. eodemque loco bibliothecam libris omnis generis instructam. Pulcher. Virg. 3. Æn. 119. Pulsator citharæ. Val. Flacc. 5. Argon. 693. Tymbræus. Virg. 4. Georg. 323. Vates. Val. Flacc. 4. Argon. 445.

APOLLINEUS, a, um. Adj. ut, Apollinea ars, pro Arte medica. Ovid. 3. Trist. 3. 10. Apollinea ars, etiam pro Arte vaticinandi accipitur ab Ovid. in lbin, 264. — Apollinea clarus in arte senex. Tiresian vatem intelligit. Cantus Apollinei. Ovid. 11. Met. 155. Crinis. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 310. Frater Apollineus, Cupido. Ovid. 9. Met. 454. Testudo. Lucan. ad Pison. 155. Vates, Orpheus. Ovid. 11. Met. 8.

APOLLINARIS, e. Adj. ut, Ludi Apollinares, qui in honorem Apollinis hebant: de eorum origine V. Liv. 25. 12. Macrobi. 1. Saturn. 17. & Spanhem. de Ufu & Pret. Num. diss. 10. p. 123. & Pitisc. Lex.

APOLLINARIS, [Ἀπολλινάριος] Nom. Viri propr. De claris Apollinaria V. Fabric. Bibl. Gr. Vol. 7. p. 659. seq. C. Sulpitius Apollinaris, qui argumenta fabularum Terentii paucissimis verbis exposuit, Pertinacis imperatoris præceptor fuit, teste Capitol. c. 1. a Fabricio d. l. omittis.

APOLLINAR, āris. n. pro Fano vel Loco Apollinis, ita Gronovio legi placet apud Liv. 3. 63. Ubi nunc ædes Apollinis est, jam tum Apollinar appellabant. Vulgo Circum Jam tum Apollinarem. Sed Apollinar forte ut Lupanar & familia.

APOLLINARIA, æ. f. Herba, quæ & Strychnos, Apul. de Herb. c. 74. Apollinaris dicitur Plin. 10. 26. 14.

APOLLINARISTÆ, arum. m. [Ἀπολλινάριοι] Heretici ab Apollinari Alexandrino ejusque filio homonymo dicti, horum heterodoxia in alexph. V. Iliodor. 8. 5. Reinef. Var. Lect. 2. 17. p. 278. quo ipso loco, quem Ἀπολλινάριος Græce laudaverat, Latine Apollinarem vocat.

APOLLODORUS, i. m. [Ἀπολλόδοτος] Atheniensis Picior insignis nomegefima tercia Olympiade, de quo Plin. lib. 35. cap. 9. Fuit & alter hoc nomine Statuarius, eidem Plin. lib. 34. cap. 8. Item Medici duo, quorum Citteius unus, alter Tarentinus dicitur esse. Plin. lib. 20. cap. 4. Fuit & Atheniensis Grammaticus Afclepiadis discipulus, Panæti Rhodii philosophi discipulus, & Arriarchi grammatici. Is primus genus metri Triambici invenit, ut testatur Suidas. Scripsit quoque Histotiam Athenienfium usque ad reditum Heraclidarum, ut est author Diodorus Siculus. Fuit & alius Apollodorus Atheniensis Grammaticus: cujus libri bibliotheca, sive de origine Deorum extant, de quibus multa Salmat. Exercit. Plinian. Apollodorus item alius Tarfensis, Tragicus, cujus tragedias Suidas recenset. Apollodorus item Atheniensis Poeta comicus, tempore quo & Menander, fuit: Fabulas ipsius nonnullas commemorat Suidas. Præter hos, Apollodorus Pergamensis extitit Cæsaris Augusti præceptor & familiaris: scripti de arte Rhetorica.

APOLLONIA, [Ἀπολλωνία] Nomen fuit plurium urbium, quarum una fuit in Epiro. Plin. lib. 4. Alia, eodem teste, fuit in Creta. Alia item in Syria, ut idem Plin. lib. 5. docuit. Alia præterea, teste Herodoto, lib. 4. fuit in Thracia. Apollonia Syriae, hodie Bonandria. Apollonia autem Epiri, hodie Velona, La Valone, ex qua in Italiam trajectus brevis. Apollonia item Insula est Europæ. Item est Insula in Ponto quæ Thynnias dicta est, ut ab alia quæ est in Ponto distingueretur.

APOLLONIATÆ, arum. m. [Ἀπολλωνιάται] Cives Apolloniæ, qui varii sunt, prout urbes hujus nominis diversæ. Plin. 5. 30. & alibi. Apolloniatum oppidum. Idem 3. 11. de Epiro.

APOLLONIATICUS, a, um. Adj. ut, Bitumen Apolloniaticum. Plin. lib. 35. cap. 15.

APOLLONIENSIS, e. Adj. [Ἀπολλωνιάτης] Cic. 3. Verr. 103. conf. Tacit. 2. Ann. 47. 4.

APOLLONIS, idis. f. Urbs Asiæ minoris prope Pergamum & Sardes. Unde, APOLLONIDENSES, Asiæ populi. Cic. pro Flacc. 71. 79.

APOLLONIDES, Gemmarum sculptor. Plin. lib. 37. cap. 1.

APOLLONIUS Rhodius, dicitur quod in Rhodo agitare, Alexandriæ autem natus, Callimachi discipulus, æqualis Eratosthenis grammatici, cujus etiam successore in præfectura bibliothecæ apud Ptolemaum Evergetem, scripsit Argonautica versus hexametro. Fuit item Apollonius Alexandrinus, cognomento Dyscolus, pater Herodiani grammatici, nobilis & ipse grammaticus, filiumque erudit. Scripsit de Compositione partium orationis, & alia complura in arte grammatica, Apollonius Aphrodisens historicus scripsit res varias de Tralibus, de Orpheo, ejusque mytheris.

Apollonius Molo-Rhodiensis, Præceptor Ciceronis, Romæ docuit, quo legatus venerat de præmiis Rhodiorum, Dictator Sylla, orator unus in causis, scriptorque præstantissimus, & in adnotandis animadverendisque vitis, & institueno docendoque præstantissimus, ut ait Cic. in Brut. V. Suet. Cæf. cap. 4. & ibi Cæf. Aub.

Apollonius item fuit Alabandensis (Alabanda autem oppidum est minoris Asiæ) dicendi magister: qui quum mercede doceret, tamen non patiebatur eos quos judicabat non posse oratores evadere, operam apud se perdere, dimittebatque quenque ad quancunque artem putabat esse aptum, ut scribit Cic. 1. de Orat.

Ad hos, Apollonius quidam fuit Nysæus Panæti Stoici familiaris. Strab. l. 14. Apollonius, præterea Herophilus appellatus, quod Herophilii discipulus fuit, scripsit de Unguentis, ut est author Athenæus. Apud Plin. tamen Apollodorus scribitur.

Philoftratus præter hos, duos ponit inter sophistas Apollonios, Naucraticam unum: alterum Atheniensem, qui anno M. Antonini principis tempore concurrentes, docere Athenis.

Apollonius item Tyanens philosophus, cujus vitam Philoftratus scripsit, & ante hunc datus Apollonii ipsius peregrinationis comos.

APOLLOEUS, i. m. [Ἀπολλόευος] Latine Fabula dicitur, in qua inducuntur muta animalia loquentia: cujusmodi fabule Æsopice sunt, & de Cæficia apud Cell. lib. 2. cap. 29. Et apud Hor. 1. Epist. 73. Olim quod vulpes ægroti cauta leoni Respondit, &c. Cic. 2. de Orat. 264. Et ad hoc genus ascribamus etiam narrationes apologorum. Quintil. lib. 5. cap. 11. circiter medium. Apologum agere. V. AGO.

APOLLOGO, [ἀπολογία] āre. Convicio notare, rejicere, repudiare. Sen. Epist. 47. Ipse illum invicem apologavit, & non judicavit domo sua dignum. In ed. Thef. Lugd. additur: Gallice Brander, Italice Montegiare. Adscript. H. St. ζῆ. quia ita exponat. [Vox suspecta, V. Lipf. & Grut. not. ad l. APOLOGATO, ōnis. f. [ἀπολογία] Quintil. l. 5. c. 11. Nostorum quidam non fine recepto in usum nomine Apologationem vocant. De fabulis loquitur.

APOLOGIA, [ἀπολογία] Latine dicitur Defensio vel excusatio, purgatio & oratio qua se quis defendit, sive illud apud judicem sit, sive non. V. Apul. Apol. 119. Cur Defensiones Apologiae dicte V. apud Scalig. l. 3. Poët. c. 83.

APOLOGETICUS, a, um. [ἀπολογητικός] Defensorius, ad defensionem pertinens. Quo titulo extat Tertulliani liber ad Scapulam, quo Christianam religionem defendit.

APOLOGISMUS, [ἀπολογισμός] Idem quod Apologia. Cic. 16. Att.

APONUS, i. m. [Ἀπών] Vicus ad Euganeos colles in Italia prope Patavium, ubi & aquæ calidæ variis morbis aptæ Claudiani elegiaco carmine laudatæ, & a Theodorico Gotthorum rege mœnibus cinctæ, teste Caffiodoro. Ejus aqua non modo salubris, sed & fatidica credita. Idem Claudian. principio carminis, Fons Antenoræ vitam qui porrigit urbi. Etv. 4. Quum tibi Phœbeus carmina dicitur honos. Adde Sil. l. 12. 219. Unde consultans Tiberius fortes in eum fontem conjecit. V. Suet. Tiber. cap. 14. Videturque huc referxiffe Lucanus lib. 7. 192: cum necio

hæciora quem augere de Pompeio clade ad Aponi fontem prædicere facit. APONINUS, a, um. Adj. ut Aponine fortes, quomodo Cafaubonus & Gu-terus legant in Vopifci Firmo, cap. 3, ubi vulgo legitur Apenninis: id quod idem Cafaubonus etiam in Claudio Pollionis, cap. 10. ad hunc modum correxit, Quam in Aponino de fe confuleret, non Apeanino; & interpretatur in Aponi fonte.

APOMPTICUS, [ἀπομπτικός] Hymni funt, qui peregrinationem dei alicujus complectuntur, ut apud Bacchylidem. Hymnorum multiplices variasque species V. apud Cæl. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 5.

APORHĀSIS, is. f. [ἀπορῆσις, ἀπορῆσις] Latine dicitur Negatio. Figura Rhetorica, de qua fe Quintil. lib. 9. cap. 2. Quædam vero genera hujus figuræ nullam cum tropis habent societatem: ut illa statim prima, quæ dicitur a negando, quam nonnulli vocant ἀπορῆσις. Hujus autem figuræ ipse hoc ponit exemplum, Non agam tecum jure fummo: non dicam quod fortitan obtinerem.

Apophalis, ἀπορῆσις ἀπορῆσις, est Annotatio bonorum & commentarius, & recensio, indexque eorum que propria sunt. Icti Inventarium vocant & repositurum: quod ἀπορῆσις proprie dicitur. Budaus.

Apophasis, Sententia, dictum, responſio. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de appellat. APORHLEGMATISMUS, i. m. [ἀπορῆλεγματισμός] est Remedium quod in ore retentum vel manducatum, aut lingue subdutum, noxious quoſque humores ex capite detrahit. Horum confectionem vide apud Galen. l. 2. de Compof. medic.

APORHLEGMATIZO, Ære. Verbum est apud Th. Prifcian. 2. 3.

APORHORETA, õrum. n. [ἀπορῆορέτα] erant Munera Saturnalia, & proprie illa quæ pro xenis remittebantur. Suet. in Vespaf. c. 19. Sicut Saturnalibus dabantur apophoretæ, ita & Calend. Martii feminis. Turnebus vero hoc nomine figurati existimat Munera que convivis dantur, ut ea domum referant, unde & Apophoreta funt appellata: Hoc ex Martiale lib. 14. l. 6. probat, ubi ait,

Premia convivæ de sua quisque fuo. Hic enim versus Apophoreta explicat. Sed luculentiffime omnium D. Ambrosius in Exhortatione ad virgines ita scribens; Qui ad convivium magnum invitantur, apophoreta secum portare conſueverunt. Ego ad Bononiense invitatus convivium, ubi sancti martyris celebrata translatio est, apophoreta vobis plena sanctitatis & gratiæ reservavi.

Apophoreta quoque dicta fuiffe, Quæ Ludorum aut Spectaculorum editores post ea finita mitterent amicis, docebit Liplius Saturnal. 1. 16. e Symmachio locis quibusdam, qui & Apophoreta vocat. conf. Petron. cap. 40. 56. 60. Ifidoro est Vas escarium, quo poma, vel tale quid, erat enim planum, ferebatur. V. Voff. Lex. Etymol.

APORHTHEGMA, õtis. n. [ἀπορῆθῆγμα] Sunt (inquit Erasmus) Diçta acuta quædam, & brevia, non cujuslibet quidem, sed Oratorum, Ducum, Legatorum, Imperatorum, ac, ut semel dicani, Illustrium virorum. Cic. 1. Off. 104. Multaque multorum facete dicta, ut ea que a sene Catone collecta funt, que vocant ἀπορῆθῆγματα.

APORHTHEGMATICUS, a, um. [ἀπορῆθῆγματικός] ut, Genus dicendi aporphthematicum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

APORHÏGIS, is. f. ex ἀπορῆσις, est Effugium sive Remedium columnæ; annulus, scil. ferreus affixus, ne ad pondus findatur. Vitruv. 4. 7. conf. Balul. Lex. p. 11. Hodie fere sub eo nomine venit mollis & cava membrum in columnis commiffura superior vel inferior.

APORHĀNĒSIS, is. f. [ἀπορῆανῆσις] i. e. Aberratio, quæ est hujusmodi dicendi ratio, Quæ Cicero fecit in causa Cluentii, qui reus erat veneficii. V. Turneb. ad Quint. 2. 17. p. 194. Burn.

APORHĀXIA, Æ. [ἀπορῆξία] Alii Stuporem corporis & mentis, alii Subitam percussioem interpretantur. Genus est morbi, de quo sic Celf. lib. 3. cap. 26. Attonitus quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet. Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo, ἀπορῆξίαν hunc Græci appellant. Idem cap. proxime sequenti, At resolutio nervorum frequens ubique morbus est: sed interdum tota corpora, interdum partes infestât. Veteres authores illud Apoplexiam, hoc Paralyfin nominaverunt: nunc utrunque Paralyfin appellari video.

APORHĒSIS, is. f. [ἀπορῆσις] Idem sonat. Capitolinus de L. Vero c. 9. Morbo, quem Apoplexiam vocant, correptus Lucius. Et in vita Marci c. 14. Lucius apoplexi arreptus perit, ut Palatinus habet, quamvis Regius Apoplexia, quod ex Apoplexia est. De eodem Eutropius 8. 5. Obiit subito sanguine ictus, casu morbi, quem Græci ἀπορῆξίαν vocant. conf. Tertull. de Anim. cap. 53.

APORHĒCTICUS, [ἀπορῆκτικός] sunt Quorum videlicet & corpus & mens stupet ictu fulminis aut morbo. Celf. l. 3. c. 26. vocat Attonitus. Jul. Firmic. l. 3. c. 6. Sed mortem nihilominus decernit biathanatam, aut repentinam, sicut apoplecticis interire conſuevunt.

APOROMPHÆI Demones. V. in ALEXICACI Demones.

APORIA, Æ. [ἀπορία] Indigentia, vel dubitatio, & consilii inopia. Cic. 7. Att. 21.

APORIATIO, õnis. f. Idem. Tertull. de Præscript. cap. 49. De aporiatione conceptus atque prolatus.

APORON, [ἀπορον] Controverſia genus inexplicabile: cujus exemplum proponitur a Gellio lib. 9. cap. 15.

APOSCOPĒYON, õntis. m. Scopum intuens: ab ἀποσκοπέω, i. e. scopum confidero. Plin. l. 35. c. 11. Antiphilus laudatur nobilissimo satyro cum pelle pantherina, quem aposcopeonta appellant. Ita Hard. Alii ἀποσκοπέοντες.

APOSTOPĒSIS, is. f. [ἀποστοπῆσις] Figura est Rhetorica. Quintil. l. 9. c. 2. Apotopæsis, quam Cicero Retenticiam, Celfus Obiectantiam, nonnulli Interruptionem appellant: est Figura sententiæ, qua sententia inchoata fe interrumpitur, ut ejus tamen intermissa pars intelligatur. Virg. l. Æn. 135. Quos ego: sed motus præstat componere fluctus. Cic. pro Milion. An hujus ille legis, quam Clodius a fe inventam gloriatus, mentioem facere ausus est? vivo Milone, ne dicam Consule? De nostrum enim omnium, non audeo totum dicere.

APOSPASMATA, n. pl. [ἀποσπασμάτια] Fragmenta, reliquiæ. ut, Apospasmatica legis agrariæ. Cic. 2. Att. 1.

APOSPHRAGISMA, õtis. n. [ἀποσφραγισµα] Forma sigilli expressa. Plin. 10. Epist. 16. Signata est annulo meo, cujus aposphragisma quadriga. Signum inculptum interpretatur ibi Buchnerus.

APOSPĒENOS, i. m. Rõsmarinus dicitur, Apul. de Herb. cap. 79.

APOSTASIA, Æ. f. [ἀποστασία] Latine Defectio, cum quis a suo duce, a sua religione, aut a suo vitæ instituto deficit, & aliud ingreditur.

APOSTASIMUS, i. n. [ἀποστασίµος] Edictum vocabatur apud Athenienses, quo cautum erat ut contumax ingratusque libertus sub mancipio esse & servire cogeretur, quoniam liber esse necessit. Alex. ab Alex. l. 3. c. 20.

APOSTATA, Æ. m. [ἀποστάτης] Qui abſcedit ab eo quod tuendum suscepit, i. e. Transfuga & defector. Unde Apostatas dicunt Dogmatis Evangelicis proditores. Budaus.

APOSTATICUS, a, um. ἀποστατικός reus, aut ad apostatam pertinens. Sedul. c. 374. in Joan. c. 20. f. — formidine rursus

Plebis apostaticæ, Dominum que cæca negasset. Agullinus eleganter ad Lapsum humani generis tranſiit Enchirid. c. 99. Univerſum, inquit, genus humanum tam justo judicio divino in apostatica radice damnavit.

APOSTATICE, Adv. Justin. 1. Cod. 1. Epist. §. 1. Contradicere Judaice & apostaticæ aui sunt.

APOSTATO, [ἀποστατό] Ære. Rebello, abſisto, & oppugno quod antea defendebam. Cyprian. ad Corn. Eos qui velut apostataverunt, & ad sciculum, cui renuntiaverunt reverſi, gentilitate vivunt, vel ad hæreticos transfuga facti, contra ecclesiam perniciosa arma fulcipiunt.

APOSTĒMA, õtis. n. [ἀποστῆµα] Latine Abscessus, Suppuratio: que fit ex concursu mali humoris in aliquam partem corporis. Plin. l. 20. c. 33. Caro ejus interior sine femine, clavis pedum, & suppurationibus, que Græci vocant apostemata. Celf. lib. 2. cap. 1. Abscessus corporis, que apostemata Græci nominant.

Apostema, item proprie Spatium seu intervallum, quo res distant inter fe significat.

APOSTOLO, i. m. [ἀποστόλος] Latine sonat Miſſus aut Legatus, a verbo Græco ἀποστέλλω, quod est Cumi mandatis emitto.

Apostoli item dicuntur Libelli, five Literæ dimissorie, que ab eo a quo appellatum est, ad eum qui de appellatione cogniturus est, testanda appellationis causa dantur. l. dimissoria. D. de verbor. signif. & l. 1. D. de lib. dimiff.

Apostoli τριῶν ἑξήκοντα vocantur viri illi duodecim, quos Evangelii per orbem univeſum prædicandi causa Christus ablegavit. Tertull. de Præscript. c. 20. Horum nomina recenset Lucas Act. 1. 13. omiſſio Juda, quibus post electum in locum istius Matthias, tertius decimus accessit Paulus, cui ipſi quoque id nomen, præcipue tributur. V. Suic. Theſ. Fabric. Bibl. Antiquar. c. 13. 10.

APOSTOLE, fuit Tributum, quod ad Imperatorem mittebatur a Judæis. Julian. Epist. ad Judæos. Melius vobis fieri cupiens fratrem Julium Patriarcham monui, ut miſſio tributi que vocatur Apostole, vobis remitteretur. Exactor tributi dicebatur Apostolus. l. 14. & 18. C. Theod. de Judæis. Buleng. de Vectig. cap. 54.

APOSTOLA, Æ. f. Foemina Christum prædicans. Radulphus Ardens Homil. in die S. Pafch. p. 367. & in Vet. Chronico quod describit Silvester de Prier. in aur. rol. ser. 5. infra Oct. Pafchæ, Magdalena sic loquens inducitur: Ego prædicatrix & apostola fui.

APOSTOLICUS, a, um. Adj. ut, Symbolum apostolicum. Prudent. Hamartig. v. 522. Oris apostolici testis sententia prodit.

Apostolici viri, & interdum simpliciter, quaque substantivè, Apostolici vocabantur Apostolorum fideles & constantes in Evangelio prædicando discipuli, atque adutores. Tertul. de Præscript. Adv. Hæret. cap. 32. Apostolicis etiam usurpatur pro Papa, vel etiam pro Episcopo. Scriptor apendicis ad Eutropium, p. 163. & in epitaphio Trophimi primi Arelatensium episcopi:

Trophimus hic colitur, Arelatis præful avitus, Gallia quem primum sensit apostolicum. V. Glossar. Lat. medii ævi.

APOSTOLATUS, õis. m. Officium apostoli. Tertul. Adv. Marc. l. 20. Petrum cæterosque columnas apostolatus, a Paulo representatos opponunt. Et pro Officio summi Romanorum Pontificis. Paulus Warnefr. 4. Longob. c. 30. Gregorii in locum ad apostolatus officium Sabinianus est ordinatus.

APOSTOPHNE, es. f. [ἀποστοφή] Lat. Versio: Figura Rhetorica est, qua semo a recto & instituto ordine in diverſum ac contrarium vertitur. Virg. 2. Georg. 170.

Sciptadas duros bello, & te maxime Cæsar. Idem 2. Æn. 55.

Impulerat ferro Argolicas fredare latebras: Trojæ nunc stans, perfractæ arx alta maneret. Ex Rufin. Quint. l. 4. l. 9. 2. & 3. Sermo a persona judicis averſus, qui ἀποστοφή dicitur.

APOSTRORHUS, i. m. [ἀποστορῆσις] Lat. Averſio, & est Circuli pars dextra, sed ad summam literam confonantem appoſita, cui vocalis subſtrata est, & fit ita. Hac nota deesse ostendimus parti orationis ultimam vocalem, cujus confonans remanet: ut, Tantonæ me crimine dignum, pro Tantonæ. Sic, Ains, videni, pro Ainsæ, Vidensæ, & similia. Ex Diomede lib. 2.

APOTĒLESMA, õtis. n. [ἀποτέλεσµα] Effectus horoſcopi, i. e. Quicquid cælum esse atrorum compositione & aspectu mutuo affectum, in natali hora cujusque efficit.

Dicuntur etiam Apotelesmata, Mathematicorum seu atrologorum responsa. Latini Prædictiones, vel Judicia vocant. Firmic. lib. 1. cap. 1. Nobis fidem suam atrologia, responsionem apotelesmatumque divinis ac manifestissimis authoritatibus comprobavit. Hinc.

APOTĒLESMATICI post Homeri ætatem dicti sunt, qui nunc Mathematici & Chaldaei vocantur, quorum curiositas nihil reliquit quod planetarum non subiceret potestati, ut in l. lib. liad. annotavit Eustathius. Vide Voff. de Mathem. Scient. p. 203.

APOTHĒCA, Æ. f. [ἀποθήκη] Latine Repositoryum: sed apud Latinos privatim pro Cella vinaria poni solet. Plin. l. 23. c. 1. Vinum si fit fumo inveteratum, infaluberrimum est. mangones sita in apothecis excogitaverit. Sic idem sepe alibi. Videtur tamen a Cella differre: ut fit Apotheca Masjus quoddam repositoryum: Cella vero Minus, ad usum scilicet quotidianum. Columel. l. 1. c. 8. Pars autem fructuaria, dividitur in cellam oleariam, torculariam, cellam vinariam, defrutariam, fenilia, palcariæ & apothecæ, & horrea. Cic. in Vatin. 12. Quum omnium domos, apothecæ, navesque furacissime scrutare.

Apotheca est etiam Librorum, qui commercii, aut alterius rei causa habentur, non ufus, l. 1. c. 34. ff. de inſtr. vel inſtr. leg. ubi a Bibliotheca distinguitur. V. Bynkersh. Obſ. Jur. Rom. 3. p. 228. [Apotheca Græcis locum denotat, ubi quid, cujusunque generis ἀποθήκη, i. e. repositoryum, conditur. V. Henr. Steph. Theſ. Græc. Unde & in N. T. apud Math. & Lucam pro Horreo frumentario ponitur. Et apud hunc quidem XII. 24. Græca, οὗτος οὐκ ἔστι μαθητὴς τοῦ ἀποθηρίου, vult: reddidit: Quibus non est cellarium, neque horrum. An fultiter ac Columella, majus repositoryum a mi-

F f nori

norī distingūens. Sequīorī demum aēo pro Mercatōrum, ac praecipue Pharmaco-
 politarū tabernīs usurparī coepit. V. Du Fresne Gloss. Voss. de Vit. Scim. l. i. c. 32.
 ΑΡΟΓΗΒΟ, aē. Fortunat. lib. 4. Carn. Quod iste torcularē in sietu, iste apothecarē in fructu.
 ΑΡΟΓΗΘΗΣΙΣ, is. f. [ἀρογηθεις] Latine Consecratio, sive (Servio in-
 terprete) Relatio inter deos, aut in divorum catalogum, quae quibus
 ceremoniis apud Rom. fieri consueverit, eleganter scribit Herodianus in
 principio lib. 4. τῆς μετὰ Μάρκον βασιλείας. V. Plin. Paneg. c. 10. 11. &
 Pitife. Lex. & qui auctores plures indicat, Fabric. Biblioth. Antiquz. c. 8.
 24. Conf. CONSECRATIO.
 ΑΡΟΤΗΡΜΟΝ, i. n. Illicium ex nucleis & amygdalis depilatis, apud Apic.
 2. 2. Ita autem dicitur, quoniam ad istos fructus decorticandos calida opus
 est. Sed Humelbergius legit Apodemum, quod sit excoriatum illicium.
 ΑΡΟΤΗΣΙΣ, is. f. [ἀροτης] Deposito, abscissus. Quod apud Vitruv.
 4. 1. in columnis apothesis dicitur, ibid. c. 7. Apophygis nominatur, q. V.
 ΑΡΟΤΡΟΠΑΙ Dæmones. V. in ALEXICACI Dæmones.
 ΑΡΟΧΥΟΜΕΝΟΣ, [ἀροχυόμενος] Distinguens se, ἀποδοῦμαι enim, Distrin-
 gno significat Latine. Signum fuit, Lylypiopus, ante thermas Agrippaz,
 de quo Plin. lib. 34. cap. 8.
 ΑΡΟΖΕΜΑ, a. f. [ἀροζέμα] Decoctum, sive Decoctionem significat,
 a verbo ἀροζέω, fervefacio, decoquo. Sic Apozema apii, Macer. lib. 1.
 cap. 13. & 21. ubi Cornarius annotat, male olim lectum Apoxima. conf.
 Iliodor. 20. 3.
 ΑΡΟΖΥΜΟ, vel potius ΑΡΟΖΥΜΟΝ, aē. Decocto curare. Otav. Hor.
 1. 29. Vultus tanti diu apozymando, i. e. vel infundendum donec sangui-
 nem eliciat.

A P P

APPARATUS, V. APPARO, as.
 ΑΡΡΑΕΦΟ, ui, itum, [φείνομαι] aē. Videri. Virg. I. Æn. 118.
 Apparent rati nantes in gurgite vasto. Ubi Servius, Aliud (inquit)
 est Parere, & aliud Apparere. Parere enim est Obedire: ut, Parat amor
 dictis. Apparere autem, Videri: ut i. Georg. 404.
 Apparet liquido sublimis in aere nitus. Et hæc observatio dili-
 genter custodiri debet: licet eam autores metri causa vel clausula ple-
 runque corruptant. Cic. pro Flacc. 29. Siqua usquam navicula prædonum
 apparuisse.
 Apparere, Manifestum & evidens esse. Plin. in præf. lib. 11. Quo appar-
 uit fumam artis securitatem auctori placuisse. Ter. Adel. 5. 9. 6. Do-
 cui, monui, bene præcepti semper quæ potui omnia. D. Res apparere.
 Dicitum per ironiam.
 Opera apparet. Plaut. Pseud. 3. 2. 60. Pro pretio, facio ut opera appareat.
 Promissa apparent. Ter. Eun. 2. 3. 18. Fac sis nunc promissa appareant.
 Eminere & apparere: cui contrarium Occultari, opprimi & abscondi.
 Cic. pro Rosc. Amer. 121. Est quiddam quod occultatur: quod quo studio-
 sius ab ipsis opprimitur & absconditur, eo magis eminet & apparet.
 Apparet & Obscurum est, contraria. Cic. 5. Fam. 19. Quid rectum sit,
 apparet: quid expediat, obscurum est.
 Apparet aperte. Lucret. lib. 2. 140.
 Ut apparet. Cic. pro Flacc. 38. Sive hoc Romæ confectum est, ut apparet:
 sive missum domo est, ut dicitur.
 Quam apparet. Cic. 4. Fam. 7. Quid sentiam nihil attinet dicere, quam
 apparet ipse quid fecerim.
 Apparent data esse ut ad, &c. Cic. 3. de Fin. 23. Membra nobis ita data
 sunt, ut ad quandam rationem vivendi data esse appareant. Appareat.
 H. St. emendat, quomodo & alii eodd. exhibent.
 Apparet atque extat utrum finis earum rerum rudes, an didicerimus. Cic.
 1. de Orat. 72.
 Nil vestigium quidem eloquentiæ apparet in eo. Cic. de Orat. 37.
 Nihil apparet in eo ingenium, nihil moderatum. Cic. 3. Philipp. 28.
 Apparet, cum præpositione Ex, aut sine ea. Cic. 5. Verr. Ex quo facile
 apparet, quæ merces Decumanis, quæ Prætoris præda esse videatur. Plin.
 l. 12. c. 2. Myrobalanum commune est, nascens unguento: ut ipso no-
 mine apparet.
 Apparet, cum oratione infinitivi modi. Ter. Eun. 3. 2. 33. Apparet servum
 hunc esse domini pauperis. Hic autem accusativus sic verii potestiri nomi-
 nativum, Hic apparet esse servus domini pauperis. [Judicium do-
 cti lectoris esto.
 Apparet ad. Varro l. 1. de R. R. c. 40. Illud quod apparet ad agricolas, id
 videndum diligenter. Figurate, pro eo quod est, Apparet agricolis.
 Apparere domi. Plaut. Capt. 2. 3. 97. At ego mox apparebo domi. i. e. Adero.
 Apparere in aliquo loco. Cic. pro Sylla 5. An vero in quibus subfelliis hæc
 ornamenta ac lumina Reipub. viderem, in his me apparere nollem?
 Apparet, pene in eadem significatione, etiam de re inanimata dictum
 legitur. Plaut. Amph. 2. 2. 161. Hic patera nulla in cistula est. A. M.
 Quid ego audio? s. Id quod verum est. A. M. At cum cruciatu, nihil
 apparet, tuo. h. e. Nihil extat patera. Deinde respondet Alcmena, Hanc
 quidem apparet. quali dicat, En adest ipsa.
 Apparere, Adventum repentinum videtur interdum significare. Cic. 10.
 Fam. 20. Quam equites Antonii apparuisse.
 Apparere in ejus nomine etiam dicitur liber, Cui dedicatus publicatur. Cic.
 in Parad. 1. Accipies igitur hoc parvum opusculum lucubratum jam his
 contractoribus noctibus, quoniam illud majorum vigiliarum munus in
 tuo nomine apparuit. Jam enim & libros de Finibus bonorum & malu-
 rum, & Questiones Tusulanens Cicero dicaverat Bruto.
 Apparere, Adeste, præsto esse: dicitur de ministris qui magistratibus sem-
 per in conspectu sunt, ut de lictoribus, accensis, &c. Cic. pro Cluent.
 147. Quid tibi autem illi scribæ, quid lictores, quid cæteri, quos appa-
 re huic questioni video, volumus?
 Apparere alicui, est quod Suet. de Clar. Gramm. c. 9. dicit Apparituram
 facere. Liv. 2. Quatuor & viginti lictores apparere consulibus. Valer.
 lib. 1. cap. 2. Proximo lictori, ut tibi appareret, imperavit.
 Apparere ad locum. Virg. 12. Æn. 851.
 Hæc Jovis ad follium, siveque ad limina regis
 Apparent. i. e. Præsto sunt ad obsequium. Unde etiam Appari-
 tores constat esse nominatos. Servius.
 ΑΡΡΑΕΣΚΟ, aē. Idem. Ennod. 7. cap. 19. Apparescere in foribus.
 ΑΡΡΑΡΕΝΤΙΑ, a. f. Tertull. adv. Marc. 1. 19. extr. Ab apparentia
 Christi usque ad audaciam Marcionis. V. Firmic. 5. 8.

APPARITIO, ōnis. f. [φαντασία] Visio, visum aliquid.
 Apparito pro Prædicatione officii, [δὲ φαντασία] v. f. Præsentia ad obsequē-
 dum: cujusmodi solet esse apparitio erga magistratus. Cic. 13. Fam.
 54. extr. & Ulp. in l. 23. D. quod met. causi. V. APPARITURA.
 ΑΡΡΑΡΙΤΟΡ, ōris. m. [κλητήρ, δὲ φαντασία, πεισθῆς] Minister magistra-
 tus: ut, Lictor, Viator, Accensus, &c. Cic. 5. Verr. 61. Apparitores
 a Prætorē assignatos habuisse Decumanum. Idem 2. Philipp. 82. Quis
 unquam apparitor tam humilis, tam abjectus?
 Apparitor regis. Liv. 1. 48. Fit fuga, regis apparitorum atque comitum.
 Apparitoris autem nomine, Omnes intelliguntur qui magistratui appare-
 re solent, ejusque imperio præsto esse, veluti Scribæ, Accensi, In-
 terpretes, Lictores, Viatores, Præcones. De Scribis quidem, Cic. 5.
 Verr. 184. Tu ex pecunia publica h-s tredecies scribam tuum permisso
 tuo quum abstulisse fateare, reliquam tibi ullam defensionem putas
 esse? Paulo post. In eadem civitate apparitori tuo, esse concessum,
 ut h-s uno nomine tredecies auferret? De interpretibus, testis est
 epitola 55. Fam. l. 13. Quum multa mihi grata fuerit, quæ tu adductus
 mea commendatione fecisti: tum in primis: quod M. Marcilium amici
 atque interpretis mei filium liberalissime tractavisti. In fine, Ego
 quum ante studiose commendabam Marcilium, tum multo nunc stu-
 diosius, quod in longa apparitione singularem & prope incredibilem
 patris Marcilii fidem cognovi. De Lictoribus autem, i. ad Q. frat.
 1. Sit lictor non suæ fed tue lenitatis apparitor; majoraque præferant
 faces illi ac securis dignitatis indigna, quam potestatis. Et apud
 Gell. lib. 2. cap. 2. ex libro Quadrigarii, Quod postea quam lictor
 ille qui apparebat, cito intellexit, Maximum Proconsulem descen-
 dere iussit.
 Apparitores etiam Pontificum Lictores sunt. Fragmentum marmoris in
 via Appia,

APPARITORI
PONTIFICVM
PARMLVLRIO.

Idem Pontificum Calatores dicti, qui & comitia calabant, & a Ponti-
 ficibus sacra facturus pramittebantur. V. Guth. de Vet. Jur. Pontif. 11.
 13. & Pitife. Lex.
 ΑΡΡΑΡΙΤΥΡΑ, a. [δὲ φαντασία] Apparitio, Actus ipse alicui apparendi
 nomen hic formatum ut Scriptura. Unde, Apparituram facere dicitur
 Qui est apparitor. Suet. de Clar. Grammat. c. 9. Orbilius apparituram
 magistratibus fecit.
 ΑΡΡΑΡΟ, [διαφανέως, πικροδύλω, καπνοδύλω, ἰξερῶν] aē. Valla
 lib. 5. Præparare & Apparare ita differunt: quod Præparare, est ante
 parare libi quæ utilia sunt, aut fore credit: Apparare, Ad dignitatem
 quandam, ac verius pompam. Ideoque oratores præparant, quibus ob-
 tinere causam possint. Cic. 3. Off. 58. Erat opipare a Pythio apparatum
 convivium.
 Aggerem apparare. Caf. 7. Bell. Gall.
 Bellum. Cic. pro Lego Manil. 35. Pompeius extrema hyeme bellum
 apparavit.
 Cœnam. Ter. Heaut. 1. 1. 74.
 Convivium. Ter. Adel. 5. 9. 8. Et Cic. 6. Verr. 44. Ornare & apparate
 convivium.
 Crimina apparare in aliquem. Cic. 2. Q. frat. 3.
 Crimina infonti. Sen. Hippol. 6.
 Fabricam. Plaut. Pen. 5. 2. 139. Nunc hoc consilium capio: & hanc fa-
 bricam apparō. i. e. Hanc fallaciam pato. quâ magno cum molimine
 & apparatu.
 Fugam. Hirt. de Bell. Alex.
 Iter. Cic. pro Milon. 29. Qui illud iter ad eadem faciendam ap-
 parasset.
 Ludos. Cic. 3. Q. frat. 8. Ludos apparat magnificentissimos: sic inquam,
 ut nemo sumptuosiores.
 Nuptias. Ter. And. 4. 1. 43.
 Prandium. Plaut. Men. 2. 1. 13.
 Apparare, pro Parare. Plaut. Epid. 3. 2. 18. Nunc iterum ut fallatur par-
 ter, tibi que auxilium pararetur. Sic, Apparare prælidium apud eund.
 in Rud. 3. 3. 21.
 Apparatus sum, ut videtis. Plaut. Merc. 5. 2. 10.
 Apparare, cum infinitivo. Plaut. Afin. 2. 4. 28. Vah delentie apparas. pro
 Paras.
 Apparare animum, pro Præparare. Ut, Cic. 1. ad Heren. 4. Per quod
 animus auditoris vel judicis constituitur, vel apparatur ad audien-
 dum.
 Apparatur, imperf. Ter. Eun. 3. 5. 35. Dum apparatur, virgo in con-
 clavi fedet. i. e. Dum fit ejus rei apparatus. De balneo loquitur.
 ΑΡΡΑΡΑΤΥΣ, a, um. Partic. [παραρῆσις] Unde Apparator, &
 Apparatusimus. Cic. 7. Fam. 1. Ludi apparatusissimi, sed non tui Ro-
 machi.
 Domus instructa & apparata omnibus rebus. Cic. 1. de Invent. 58.
 Apparatus & meditatus. Cic. 1. de Legib. Atque ad illam causam opem
 tiam, ad quam ego nunquam nisi apparatus & meditatus accedo.
 Oratio apparata, & apparata verba. Cic. 1. ad Heren. 11. Ut non ap-
 parata oratio esse videatur. Ibid. Item vitiosum est, quod nimium
 apparatus verbis compositum est. Utrobique loquitur de Exordio seu
 Proœmio vitioso.
 ΑΡΡΑΡΑΤΕ, [παραρῆσις] ius, iſtime. Adv. qualitatis. Cic. 13.
 Att. 50. Itaque & edit & bibit adūs, & jucunde: opipare, sane,
 & apparate. Liv. 1. Bell. Maced. Ludi magnifice apparatusque facti.
 Plin. lib. 1. Epist. 15. ad Erutium, Pores apparatus cœnare apud
 multos, nusquam hilarius, simplicius, incautus. subaud. Quam
 apud me.
 ΑΡΡΑΡΑΤΥΣ, ōs. m. [παραρῆσις] Cic. 3. de Orat. Illa quæ in apparatu
 fori, appellatur inſignia.
 Apparatus, & ornatus. Cic. in Vatin. 31. Sed omiſſo epulum, Pop.
 Rom. festum diem, argento, veste, omni apparatu ornatum vifendo.
 Magnifici apparatus. Cic. 1. Off. 25. V. MAGNUS.
 Minorem apparatus habentia præcepta dicendi. Cic. de Clar. Orat.
 263.
 Nullo apparatu, pure & dilucide dicere. Cic. 1. de Orat. 229.

Apparatus Perficus. V. PERSIA.
 Belli apparatus. Cic. 4. Acad. 3. De hoc autem Valla lib. 5. Apparatus
 (inquit) videtur interdum significare & apparatus ipsum, & prepara-
 tionem: ut Apparatus belli, quasi Præparator.
 Epularum apparatus. Cic. in Brut.
 Triumphi apparatus. Cic. 6. Att. Dices nummos mihi opti esse ad appa-
 ratum triumphi.
APPARATIO, ðnis. f. [*παρασκευή*] Idem. Cic. 2. Off. 56. Est enim
 multus in laudanda magnificentia, & apparatione popularium munerum.
 Idem r. de Invent. Propterea quod ex his suspicio quædam apparationis,
 atque artificiosæ diligentie nascitur.
APPARATOR, ðris. m. ut, Apparatores ludi. Liv. 44. 9.
APPARATORIVM, i. n. Inscriptio vetus, HOC ADPARATORIVM
 PERTINET AD MONVMENTVM C. AQVILI DIONYSI, &c. apud
 Reines. p. 818. quem hic interpretant invenies, de Loco ubi rogus
 apparatus fuit. Huic contrarius Fabrettus Inscript. p. 232. asserit, Appa-
 ratorum Ædificium aliquod sepulcro annexum fuisse, ad lustrationem
 sepulcri & cœnas sociales paratum.
APPELLO, [*απεκαλεσθαι*, *καλεω*] ðre. ex Ad, & Pello, is; mutata con-
 jugatione: proprie significat Nominare, i. e. Nomen imponere. Cic. pro
 Cæcin. 54. Utimur eodem jure in ædibus, quæ in lege non appellantur.
 Appellare nutu & significatione. Cic. 1. Fam. 9. Quidam homines, & id-
 em illi, quos sæpe nutu significationeque appello.
 Appellare, Dicere. Cic. in Læl. Nec dubitare illum in omni sermone
 appellare sapientem.
 Appellare & existimare. Cic. in Læl. Unum te sapientem appellat, &
 existimat.
 Appellare, Vocare. Plaut. Trin. 4. 2. 82. Si appellasses, respondiſſet nomine.
 Appellare nomine vel nominatim. Cic. 7. Verr. 63. Appellabantur a multi-
 tudine mulieres nominatim. Cic. 4. Acad. 1. Me autem nomine appella-
 bat. Idem 9. Fam. 22. Placet Stoicis vno quamque rem nomine appellare.
 Appellare nomine, aliter. Cic. pro Cæcin. 55. Servos non numero distin-
 guunt, sed appellant uno familie nomine.
 Appellare nomine, adhuc aliter. Cic. pro Cæcin. 55. De liberis quisquis
 est, procuratoris nomine appellatur.
 Nomen appellare. Cic. de Univerſ. 29. Cæterorum fidem ambitus igno-
 rantes homines præter admodum paucos, neque nomen appellant, ne-
 que inter se numero committuntur.
 Nomen mortui viri cum lacrymis identidem appellare. Cic. 2. de Invent. 78.
 Appellare auctores. Plin. lib. 28. cap. 1. Fides tantum auctores appellat.
 h. e. Fides fit penes auctores. Non enim hic fidem meam obſtringo,
 sed ad auctores reſeſto lectorem.
 Appellare, Alloqui, & verba cum aliquo facere. Plaut. Pen. 5. 2. 30.
 Vin' ut appellem hunc Punice? i. e. Punico sermone eum alloquar. Est
 autem ejus qui verba prior facere incipit. Cic. 1. Philipp. 31. Te autem
 M. Antoni absentem appello. Ex Budæo.
 Appellare, Familiariter respondere, interprete Nonio. Lucil. lib. 27.
 Quam mei me adempti ſervuli, non dominam ego appellem meam?
 Appellare & interpellare. Cic. 2. Q. frat. 9. Tu vero ut me & appelles &
 interpelles, & obloquere & colloquere velim.
 Appellare blande. Plaut. Casin. 2. 3. 12. Blande hæc mihi (mala res) ap-
 pellanda est uxor mea, Mea amenitas, quid tu agis? Cic. pro Cluent. 72.
 Appellat hilari vultu hominem Balbus, ut blandissime potest.
 Aperiens aliquem. Cic. contra Rull. 62.
 Comiter unumquemque appellare. Cic. 13. Philipp. 4.
 Honorificentissime aliquem. Cic. 6. Fam. 6.
 Superbus aliquem. Cic. pro Lege Manil. 11.
 Appellare de re aliqua, in eodem significatu. Plaut. Aul. 2. 2. 23. Est quod
 te volo de communi re appellare mea & tua. quasi dicat, Tecum agere.
 Appellare literis quempiam, quasi Alloqui per literas. Cic. 15. Fam. 20.
 Quo tolerabilius feramus igraniculum desiderii tui, crebris nos literis ap-
 pellato. i. e. Sæpe ad me ſcribitis.
 Appellare, interdum est Nomen alicujus efferre & prodere. Cic. 3. Verr.
 De quo judicio si velim dicere omnia: multi appellandi, lædendique
 sunt. i. e. Nominatim prodendi.
 Appellare, pro Interpellare: ut Tacitum aut legentem appellare. Hor.
 1. Serm. 3. 63.
 Simplicior siquis, (qualem me sæpe libenter
 Obtulerim tibi Macenas) ut forte legentem,
 Aut tacitum appellet: quovis sermone molestus, &c. Cic. in
 Brut. 18. Videor enim jam te aursus appellare, quoniam longo inter-
 vallo modo primum animadverti paulo te hilariorem. Lambin. Quidam
 Impellat legunt in Horatio, sed mendose.
 Appellare aliquem, pro In judicium vocare. ut, Appellare aliquem de
 aliqua causa. Cic. 1. Off. 89. Cavendum est etiam ne iisdem de causis
 alii plectantur, alii ne appellentur quidem.
 Appellare aliquem in litibus æstimandis. Cic. pro Rabir. Posth. 9. V. loc.
 Fœminam appellare deſtupro. Quintil. lib. 4. cap. 2. p. 341. Burn.
 Appellare virginem vel matremfamilias, est Blanda oratione pudicitiam
 ejus attentare. Ulp. 1. Item apud Labeonem. D. de injuriis.
 Appellare, cum infinitivo. Liv. 1. Decad. l. 3. Virgini, &c. manum injecit, ſerva
 ſua natam, (ſervanque appellans) effe. [Si sic distinguas, non eum cum inf.
 Appellare, Creditoris est debitum flagitantia a debitore. Cic. pro Quint. 39.
 Biennio jam confecto fere, appellas. Idem 1. Att. 6. Tulliola delicia no-
 ſtra tuum munusculum flagitat: & me ut ſponſorem appellat. [V. mox
 quæ ex Quintil. H. St. atulit. Translate eleganter Plin. de Alvo. l. 26.
 c. 8. Pellimum corporum vas, inſtat ut creditor, & ſæpius die appellat.
 Appellare de pecunia alicquem. Cic. 2. Philipp. 71. Appellatus es de pe-
 cunia quam pro domo, pro hortis, pro ſectione debebas.
 Appellare ad diem & horam. Sen. 1. de Benef. cap. 2. Nec avarus ex-
 ætor ad horam & diem appellat.
 Appellari pecunia. Quintil. l. 5. c. 13. Eras hæres & pauper, & magna
 pecunia appellaberis creditoribus. [H. St. addit præpoſitionem h. l. De
 pecunia. Fortaſſis ſcripſit Fabius Magnæ pecunia, ut ð Nominis ſubaudi-
 tur, ſitque constructio ſimilis, ac in Arceſſo, aliſque id genus verbis,
 Græcorum imitatione, cum genet. Idem quædam ex Seneca in ſumma p.
 annotat, quæ bibliopegi cultro ablata fuerunt, duobus duntaxat his voca-
 bulis reliquis: De Benef. c. 22. Suſcipor, ex duobus ſubjectis locis alteru-
 rum fuiſſe. Senec. de Benef. 5. c. 22. Segnes & tardi, lenta nomina, non
 mala. Hos ego non appellabo, ſed commonefaciam, & ad officium aliud
 Vol. I.

agentes educam. forte Reducam. Idem l. 7. c. 22. Quod debes, quare cui
 reddas: Et si nemo poscet, ipse te appella. Adſcriptis & hæc verba: Appelle
 Declam. CCLXXIII. Puto Quintilianii Decl. 273. indicare voluisse,
 ubi de Debitore ac Sponſore appellato. Vis ſcire, quam ſponſorem ap-
 pellare non poſſis? debitorem appellare non potes.
 Appellare ſolum. Plin. l. 16. c. 33. h. e. Terram, velut deſtricticem, cultura
 ſolicitare, ut fructum pariat. Emicat illa vero, etiam non appellato ſolo,
 ac ſponte. de Cupreſſu.
 Appellare, Auxilii gratia quempiam implorare. Cic. pro Milon. Vos, vos
 appello fortissimi viri, qui multum pro Repub. sanguinem effuditis: vos
 in viri, & in civis invicti appello periculo, centuriones, vosque milites.
 Appellare, & implorare. Cic. pro Quint. 94. Quid agendum est? qui
 deus appellandus est? cujus hominis fides imploranda est?
 Aliquem vultu appellare. Cic. pro Flacc. 106. Me vultu appellat, meam
 quodammodo ſens fidem implorat.
 Deum uſurpare & appellare. Cic. de Univerſ. 35. Jovem atque Junonem re-
 liquos fratres inter te, agnatosque uſurpare atque appellare ſolemus.
 Deum appellare, Teſtari deum. Cic. ad Octav. Nam per deum immorta-
 lium fidem (mihi forte fruſtra ego appello, quorum auris, & atque animus a
 nobis abhorret) perque Fortunam populi Romani, &c.
 Appellare aliquem victorem, Pronuntiare. Virg. 5. Æn. 540.
 Et primum ante omnes victorem appellare ſcæſen. h. e. Eum
 victorem pronuntiat.
 Regem. Cic. 5. Att. 17. Deiotarus filius, qui rex ab ſenatu appellatus est.
 [Morem ſolenem reſpicit, quo bene meriti de pop. Ro. dynaſtie, Reges &
 Amici ac Socii a S. P. Q. R. vel per provinciarum præſides, vel per pro-
 pterea miſſos legatos, appellari conſueverunt. Quem honorem multi quo-
 que reges ingenti pecunia ab Romanis principibus redimebant V. Liv. l. 31.
 c. 11. ſub ſin. Cæſ. de Bell. Gall. 1. c. 43. pr. & Civ. 1. 4. Sall. Jug. c. 65.
 Cic. de Har. Reſp. 29. ad Fam. 2. 17. & 15. 2. Pro l. Manil. 12. ibidem-
 que Urſin. & qui unus omnium inſtar eſſe poſſet, Ez. Spanhem. de
 Præſt. Num. Diſt. 8. S. 4. Infra APPELLATIO. Sicut autem regibus
 hoc ipſo Regio nomine patrociniuum ſuum & amicitiam Romani deſere-
 bant, ita liberis populos Socios & Amicos, itemque Fratres ac Conſangui-
 neos appellare honoris cauſa conſueverunt, ſedere antiquitus junctos V.
 Cæſ. de Bell. Gall. l. 33. Strab. l. 4. de Ædibus, Tac. 11. Ann. 25.
 Eumen. Paneg. Flav. nom. c. 2. & Interpret. ad ſing. loca. conf. FRA FER.
 Appellare literas ſuaveri, i. e. Literas neque putidius neque obſcurus, ſed
 dulci ſono exprimere, ita ut neque expreſſe nimium, neque oppreſſe ſint.
 Cic. in Brut. 133. Fuit in Catulo ſermo Latinus: quæ laus dicendi non
 mediocri, ab oratoribus plerisque neglecta est: Nam de ſonovocis, &
 ſuavitate appellandarum literarum, quoniam filium cognoviſſi, non ex-
 pectare quid dicam. Idem de Catulis ambobus ſcribit Cic. 1. Off. 133.
 Appellare, est A ſententia inferioris judicis ad ſuperiorem provocare: aut
 etiam extra judicium implorare ſuperiorem poteſtatem in injuria, qua fit
 nobis ab inferiore magiſtratu Ulp. l. 1. D. de appellation. Qui appellat,
 majorem judicem debet appellare. Semper autem conjunctur accuſati-
 vus, idque vel ſine præpoſitione, vel ea interveniente. Cic. pro Planc. 24.
 Appellavi populum: tribus ſubmiſi me. Liv. 2. 55. Ad Voleronom
 lictor miſſus est a Conſulibus. Volero appellat Tribunus.
 Appellare ad Tribunus. Cic. 13. Att. Ad tribunos quod appelles, valde
 probo. Aliquando additur eſſe perſona, a qua appellatum eſt. Cic. pro
 Quint. 64. Cujus procurator a Prætoro ad Tribunus appellare auſus. Ve-
 teres libri non agnoſcunt Ad. Quintil. l. 11. c. 1. Modo & apud eos, a
 quibus appellatum erit, ſi forte ad eodem remittentur, adſcienda ratio.
 V. & PROVOCARE f. l. & MOX APPELLATIO.
 A literis pridem ſibi editis appellare. Macer in l. ult. D. quando appelland.
 A ſententia appellare. Paulus in l. ult. D. Quæ ſentent. fine appellat. reſcin.
 Ab exſecutore ſententiæ appellare non licet. ſed ab eo qui male ſententiam
 jam interpretari dicitur, appellare licet. Macer l. 4. D. de appellation.
 Adverſus aliquem appellare. Paulus l. 1. D. An per al. cau. appell. red. poſſ.
 Alieno nomine appellare. Ulp. l. 1. §. Tutores. D. quando appellan.
 Contra adverſarium appellare. Ulp. l. 3. D. de appellation.
 Contra prolatam ſententiam injunctam appellare. Modetiſtinus in l. præſes,
 D. de re judicat.
 Ex ſententia aliqua appellare. Modetiſtinus in l. Si expreſſum. D. de ap-
 pellation.
 Fruſtra appellare. Ulp. l. 1. §. ſiquis tutor. D. quando appell.
 In aliena cauſa ei, qui in judicio expertus non eſt, appellare non liceat.
 Macer in l. 2. D. quando appellan.
 Non julte appellare. Papyrius in l. imperatores. D. de appellation.
 Per procuratorem appellare. Macer l. 4. D. de appellation.
 Procuratorio nomine appellare. Macer in l. 2. D. quando appellan.
 Pro hac cauſa appellare. Macer in l. 1. in fine. D. quæ ſentent. ſine ap-
 pellat. reſcin.
 Viva voce apud acta appellare. Macer l. 2. D. de appellation. & Martia-
 nus in l. A ſententia. eod. tit.
 De tempore appellandi a jure antiquo conſtituo V. Pitiſc. Lex.
 Appellare pro Applicare, apud vetuſtiſimos. Afranius apud Nonium, 4. 12.
 V. APPELLO, ðre.
APPELLATUS, a, um, ut, Rex appellatus. Nepos 18. 13. 2.
APPELLATIO, ðnis. f. [*αποκαλήσις*] Sæpius idem quod Nomen ſignificat.
 Plin. l. 7. c. 13. Metellus Macedonicus quum ſex liberos reliqueret, un-
 decim nepotes reliquit: nurus vero generosque, & omnes qui vel patris ap-
 pellatione ſalutarent, viginti ſeptem.
 Ignominioſa. V. IGNOMINIA.
 Probroſa appellatio. Gell. lib. 1. cap. 5. Maledictis appellationibusque
 probroſis jactatus eſt.
 Appellationes navium & telorum vocabula. Gell. 10. 25. ubi vides, Appella-
 tionem & Vocabulum ſynonyma haberi: cum tamen alii inter hæc duo
 diſcrimen fecerint, dixerintque Vocabula nomina eorum eſſe, quæ corpus
 & ſpeciem habeant: Appellationes contra, quæ non habent; de quo Quintil.
 l. 4. p. 46. & ibid. p. 49. Appellationes verbi ſunt nomina a verbis
 derivata. Et exiſtinavi Heraldus, ut Caſaubonus notat hæc reſpectu
 Caſarem illo dicto, quo, Nihil eſſe remp. appellationem modo, ſine cor-
 pore & ſpecie, pronuntiativo, ut Sueton. in ejus vita cap. 77. reſert.
 Regum appellationes venales erant: fervorum omnium vicatim celebrabatur
 tota Urbe deſcriptio. Cic. pro Domo ſua, 129. Ubi Grav. V. & paulo
 ſupra Appellare Regem.
 Appellatione eadem lignare. Quintil. lib. 4. 1.
 F f 2 Appell.

Appellatio item est, Provocatio a minore iudice ad majorem. Plin. 1.6.c.22. Nec nisi plurimum sententia quemquam capite damari : sic quoque appellationem esse ad populum. V. in ipso verbo paulo supra.

Appellatio Tribunorum. Cic. pro Quint. 65. Videtur intercessisse appellatio Tribunorum, non more, sed fecit auxilii causa? Quo loco Turnebus, Appellatio Tribuni (inquit) more & instituto, & exemplo, quum eorum intercessio postulatur, liquid inique a Praetore, verbi gratia, decernatur : at quum auxilii causa appellantur, id vero non fit more in causis : quia qui id facit, de causa sua cognosci non vult. Qui autem auxilii causa Tribunos appellabat in litibus, is fe a quo iudicio certare non posse clamabat. Obijcit Varinius Cicero quod appellat Tribunos, non causam diceret. Ascensio Antonium dicit appellasse Tribunos ne causam diceret, iurafque ideo fe egerat, quod a quo iure uti non possit.

Admittitur ejus appellatio. Ulp. in l. Si cujus. D. de appellatione. recipiend. Cognoscere de appellatione. l. unic. D. de libel. dimissor. Denegare auxilium appellationis. Scævola in l. ult. D. de appellatione. Exsequi appellationem, i. e. Persequi. Scævola in l. negotiorum. D. de appellatione.

Explicare appellationem. Scævola in l. negotiorum. D. de appellat. Evanescit appellatio. Macer D. Si penden. appellat. Appellatore defuncto, liquidem sine herede, cujuscunque generis appellatio fuerit, evanescit. Fiat ab ipso appellatio. Ulp. l. §. Sed et si. D. quando appellan. Interponere appellationem. Scævola in l. ult. D. de appellatione. & Ulp. in l. Quum ex causa. eod. tit. Pendet appellatio, & pendente appellatione. Papyrius in l. Imperatores. D. de appellatione.

Peragere appellationem, i. e. Persequi. Macer D. si penden. appellat. Quod si appellatori haeres extiterit : cogendus non est peragere appellationem. Persequi causam appellationis. Paulus in l. penult. D. de appellat. Probare merita appellationis. in l. penult. D. de appellatione. Pronuntiare de appellatione. Ulpian. D. nihil innova. appellatione. interpo. Recipere appellationem alicujus. Scævola in l. 4. D. de appellat. recip. Reddere causas appellationis. Scævola in l. ult. D. de appellat. Remittitur necessitas appellat. ionis, quum contra sacras constitutiones judicatur. Macer in l. 1. D. quae sentent. sine appellat. retin. Uti auxilio appellationis. Macer in l. Servi. D. de appellat.

APPELLATIVUS, a, um. [ἀπεληθυντός] Adj. est fictum a Grammaticis : ut quum dicunt Appellativum nomen. Priscian. l. 2. Appellativum nomen naturaliter commune est multorum, quos eadem substantia, five qualitas, vel quantitas generalis vel specialis jungit. Generalis ; ut, Animal, corpus, virtus. Specialis ; Ut, Homo, lapis, grammaticus, albus, niger, magnus, brevis.

APPELLATOR, oris, m. [ἐπικλητωρ] Qui appellavit : h. e. Qui ab aliquo iudice ad alium provocavit. Cic. 6. Verr. 145. Quæstor Prætorum appellat. Et paulo post, Quo quidem die nihil agrius factum est multo labore meo, quam ut manus ab illo appellatore abtinerentur.

APPELLATORIUS, a, um. Adj. Quod ad appellationem pertinet. ut, Libelli appellatorii. Ulp. l. 1. §. ult. D. de appellat. Tempora appellatoria. Tempora illa dicuntur intra quæ appellatio interponi potest. l. si cujus. D. de appell. recipiend.

APPELLIGO, [ἐπιπαλιγγω] Ære. Festus, Appellitavisse (inquit) pro Appellavisse. Aul. Apol. p. 270.

APPELLO, tili, ulum, [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν ἔρε] Ære. Proprie dicitur, Quum ex pelago aut freto quis ad litus accesserit, ait Donatus. Est autem verbum activi generis : & proprie dicimus, Navis appulsa est, non autem appulsi : sed, Homo aut ventus navem appulsi. Author Laur. Valla in Poggium. Cic. 7. Verr. 86. Postquam paulum provecta classis est, & Pachynum quinto die devenisse appulsa est. Ibid. Appellitur navis Syracusas. Appellere navem aut classem ad locum aliquem. Cic. 3. de Nat. Deor. Qui quum ad Peloponnesum classem aliquisset. Appellere, interdum videtur absolute poni. Liv. 8. Eo anno Alexandrum Epiri regem in Italian classe appulsi contat. Quintil. l. 7. c. 4. Pater ejus a transmarina peregrinatione, quum ad litus idem appulsiisset : lecto nomine suspensus fuit. In priore potest subaudiri Se accusativus : in posteriore vero Navem aut Se. Sed utcuque est, honesta est hujusmodi locutio. V. omnino Perizon. ad Sancti Minerv. l. 4. c. 4. n. 73.

Appellit se homo. Ter. And. 4. 6. 12. Haud auspicio huc me appuli. Verba sunt Critonis, qui navi Athenas venerat.

Appellere aliquem alicui loco. Virg. 3. Æn. 715. Hinc me digressum vestris deus appulsi oris. pro Ad vestras oras. Ad scopulos, dictum per metaphoram. Cic. pro C. Rabir. 25. Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulsi, ad quos Sexti Titii afflictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarium videres. Ad aliquem. Cic. 1. de Divin. 44. Vifus est in fornibus pastor ad me appellere. subaudi Gregem.

Appellere, Applicare, admovere. Cæf. 1. Bell. Civil. 26. Contra hæc Pompeius naves magnas onerarias, quas in portu Brundisino deprehenderat, adornabat. Ibi turres cum ternis tabulatis erigebat : easque multis tormentis, & omni genere telorum completas, ad opera Cæsaris appellabat : ut rates perumperet, atque opera diturbaret.

Ad aquam animalia, i. e. Potum agere. Varro 2. de R. R. cap. 5. Æstare ad aquam appellendum bis, hyeme semel. i. e. Appellenda sunt. Sic enim fere Varro loquitur. Est autem illud de vaccis dictum.

Appellere animum ad aliquid. Ter. prol. And. 1. Animum ad scribendum appulsi. h. e. Adhibuit, adjunxit, applicuit : quod est Se ad scribendum contulsi.

Ad uxorem animum appulsi. Ter. And. 2. 6. 15. Mentem ad philosophiam. Cic. 2. de Orat. 154. Timide tanquam ad aliquem libidinis scopulum, sic tuam mentem ad philosophiam appulsi. Aliquem ad aliquem vel aliquid. Plant. Rud. 4. 3. 104. Ad ignotum arbitrum me appellis. Videtur argenti dictum pro Cogis, compellis, adducis. Idem Afri. 2. 3. 43. Argenti viginti minæ, me ad mortem appulerunt. quasi dicit, Pene ad mortem usque me compulerunt.

APPULSUS, a, um. Partic. [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς] Appulsi aquæ. Cic. 7. Verr. 51. Ut eos qui essent appulsi navigiis interficere possent.

APPULSUS, ñs, m. [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς] est Accessus qui fit navigio. Liv. 7. Bell. Pun. Ut Attalum, quem classe Eubeam petiturum audierat, portibus ab littorum appulsi acceret. i. e. Ut prohiberet eum, ne ad portus aut littora classem appelleret.

Appulsi Solis, per metaph. pro Solis accessu, cui opponitur Abfcessus Solis. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atque terræ maximas regiones inhabitabi-

les incultasque videmus : quod pars earum appulsi folis exarserit, pars obrigerit nive, pruinaque, longinquo folis abfcessu. Sic, Appulsi caloris & frigoris.

APPENDO, di, sum, [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν ἔρε] Ære. Verbum activi generis ; Suspendere. Plin. Atque uvas jam maturas ad Solem appendere. Valla lib. 5. Appendere, est tum Suspendere (ut notum est) ut Appendi uvas : tum ad Lancem, stateramve ponderare.

Appendo aurum vel pecuniam. [παραδιδόναι, ἴσθμι] Cic. 6. Verr. 56. Auriæcum jussit vocari in foro, ad fellam Cordubæ : & ei palam appendit aurum. Idem 2. Philipp. 97. Ut jam appendantur, non numerentur pecuniæ, Annunimare & appendere. Cic. pro Rofc. Amer. 114. Tibi optima fide ius omnia concessit, annunimavit, appendit.

Appendere mutuo, pro Dare mutuo. Plin. lib. 9. cap. 55. Sex millia numero muranarum mutuo appendit.

Appendere per metaphoram translatum ad incorporea. Cic. de Opt. Gen. Orat. 14. in proemio orationum Æchinas ac Demothenis, quas ipse tranfultit. Non enim verba me annunimare lectori putavi oportere, sed tanquam appendere. Ex Valla, lib. 5.

APPENSUS, Partic. [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς] Suspendus. Cic. 5. Tufc. 62. In hoc medio apparatu fulgentem gladium & lacunari feta equina appensum de mitti jussit. alii legunt Aptum.

Appensum aurum. Liv. 5. 38.

APPENSUS, ñs, m. Apul. de Mundo, p. 235. Ætheris mensu appensuque distincta est natura.

APPENDIX, icis, al. icis. f. [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς] proprie Ædificium quod alteri adjungitur, & quasi appenditur : cujusmodi formam ante ædium Tabernas, aut Oficinas videmus. Festus, Appendices dicebantur ab antiquis, quod circumpenderent : quas nunc Appendices appellamus. Appendix per metaphoram dicitur. Quod alii est adjunctum, quasi est alio pendeat. Cic. in Hortens. Vidit enim, quod videndum fuit, appendicem animi esse corpis : nihilque esse in eo magnum. Hæc Nonius. Budæus, Appendix dicitur quicquid ita accedit rei, ut pars ejus sit, aut rei hæreat, ut uva in vite. Varro primo de R. R. cap. 16. Relinquitur altera pars, quæ extrafundum est : cujus appendices vehementer pertinent ad culturam, propter affinitatem.

Appendix, dictum in acie militum. Liv. 21. 5. In ripa elephantos ante quadraginta disposuit. Carpetanorum cum appendicibus Olcaedum Væcorumque centum millia fuere. Appendices dixit, quasi Milites additos ad justum aliorum numerum.

Appendix, Spina. Plin. l. 24. c. 13. Spina est appendix appellata, quoniam bacca puniceo colore in ea appendices vocatur. Plura apud eundem.

De quantitate penultimæ in obliq. casib. V. Borrich. in Cogit. p. 310. & Analect. part. 2. p. 30. seq. qui producendam esse contra vulgarem usum contendit.

APPENDICULA, æ, f. [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς] Cic. pro Rabir. Poth. 8. Est enim hæc causa, quo ea pecunia pervenit, quasi quædam appendicula causæ judicatur, atque damnatur.

APPETRO, ivi, & ii, per sync. itum, [ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς, κατὰ τὸν ἔρε] Ære. Vehementer aliquid cupere, desiderare. Stat. 1. Theb. 235. — & immerite gremium incestatæ parentis Appetit.

Cupide appetere agros alienos. Cic. pro Rofc. Amer. 50. Nihil sibi appetit præcipue Pompeius. Cic. 2. contr. Rull. 60.

Appetere & deposcere : cui Refutare contrarium est, vel Abnuere. Cic. 7. Philipp. 33. Id non modo non recufem, sed appetam etiam atque deposcam. Sen. Theyst. 5. Nec abnuendum, si dat impericum Deus : nec appetendum.

Appetere & Declinare, vel Refugere, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 33. Appetuntur autem que secundum naturam sunt, declinantur contraria : & omne animal appetit quædam, a quibusdam refugit.

Appetere alicui, & Reservare, veluti opposita. Cic. 6. Verr. 121. In hac partitione ornatus, non plus victoria Marcelli Populo Romano appetivi, quam humanitas Syraculanis reservavit. Appetivi, h. e. Acquisivi. [Immo potius Acquirere studeat, cupivit. Amicitiam appetere. Cæf. 1. Bell. Gall. 40. Bona. Cic. 4. Tufc. 13. Quoniamque ut bona, natura appetimus : sic & a malis, natura declinamus. Inimicitias. Cic. pro Milon. 101. Ego inimicitias potentum pro te appetivi. Laudem. Cic. 6. Verr. Non alienam mihi laudem appeto. Sic, Appetere gloriam, apud eundem. Mortem. Cic. de Senect. 62. Regnum. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 4. Et eam ob causam, quod regnum appetebat, ab civitate erat interfectus. Cic. pro Domo sua 101. Voluptatem. Cic. 1. de Fin. 51. Omne animal, simul atque natum est, voluptatem appetit. Appetere ad. Cic. 2. de Legib. 152. Qui fit quod ad jus pontificium, civile appetatis, quero. Appetere sibi aliquid de. Cic. 3. de Orat. 126. Quantum illi ipsi oratores de præclarissimis artibus appetiverint. Appetere quidpiam in aliqua. Martial. lib. 1. 11. Adeone pulchra est? imo foedius nil est? Quid ergo in illa appetitur, & placet? tuffit. Appetere, pro Desiderare. Hirt. de Bell. Alex. 19. Neque se tuto discessurum arbitraretur : si conditiones quas rejecerat, rursus appeteret. Appetere pro avaritiam. Cic. pro Rofc. Com. 55. Et Rofcium quicquam per avaritiam appetisse. Europam appetere conatur. h. e. Pervenire in Europam. Cic. Ep. ad Brut. 2. Adeone copiis abundat, ut is qui ex Asia fugere dicebatur, Europam appetere conetur? [i. e. Invadere, occupare, vel potius. Appetere, ad alterius perniciem interdum refertur, quod utitatus dicitur Petere, invadere, aggredi : ut, Appetere vitam hominis : i. e. Conari eum perdere, seu interficere. Cæf. 2. Bell. Civil. c. 35. Humerum apertum gladio appetit. Liv. 7. ab Urbe, Sed quottiescunque certamen initum est, levans se alius, os oculosque hostis, rostro & unguibus appetit. Appetere dextram oculis, Oculari. Plin. lib. 11. cap. 35. Inest & aliis partibus quædam religio, sicut dextra oculis adversa appetitur, in fide porrigitur. Appetere aliquid manibus, est Conari aliquid manibus apprehendere. V. APPETITIO. Mammam Cic. 2. de Divin. 85. Puer Juppiter cum Junone in gremio Fortunæ sedens, mammam appetens, &c. Sic

Magnis appetens. Cic. 2. de Nat. Deor. 100.
 Appetens genæ lingue. Ovid. 3. de Arte Am. 568.
 Nec de mane teneris appetet ungue genas.
 Oculis. Tibull. lib. 1. 6. 70.
 Appetere, neutri. relatum ad tempus, pro Appropinquare, insitare, advenire. Liv. 5. Bell. Pun. Comitiorum consularium jam appetebat tempus.
 De utilitici appetebat. Plin. lib. 5. Epist. 1.
 Fuit Veiorum appetebant. Liv. 5. alii Veios: Gronov. Veis.
 Heriles appetit. Plaut. Most. 1. 1. 119.
 Non appetit. Liv. 6. Tacit. 2. Hist. 19.
 Propinqua partitudo qui appetit. Plaut. Aulul. 1. 2. 36. i. e. parienti tempus.
 Appeti, pass. Cic. de Senect. 63. Salutaris, appeti, decedi.
APPETENS, Partic. [ἀπεινήσθε] Salut. in Catil. Alieni appetens, sui profusus.
 Edendi appetens. Gell. lib. 16. cap. 3.
 Gloriæ appetens. Cic. pro lege Manlii.
 Homo non cupidus, neque appetens. Cic. 2. contr. Rull. 20.
 Luce adpetente, i. e. appropinquante, sub lucem. Tacit. 4. Ann. 5. 11.
 Homo hominum appetens. Cic. 2. de Fin.
 Homo tui appetentissimus, i. e. Cupientissimus. Plin. Epist.
 Appetentissimus alci. rei. Cic. 2. Tusc. 58. Sumus enim natura studiosissimus, appetentissimique honestatis.
APPETENTER, Adv. Cic. 1. Off. 33. Ut ne cupide quid agerent, ne appetenter. al. Nec appetenter. conf. Turneb. 26. 32. Apul. 7. Met. p. 192. Appetenter fumere. [Ap. Cic. legend. Neve appetenter.
APPETENTIA, æ. [ἀπειτία] Idem quod Appetitus: sed Appetitus frequentius est: & in quibusdam videtur habere usum diversum. Nam cibi Appetentiam potius dixeris quam Appetitum. Cic. 4. Tusc. 5. Ut ægritudo quasi morsum aliquem doloris efficit: metus recessum quandam animi & fugam: lætitiæ profusam hilaritatem, libido effrenatam appetentiam efficit.
 Artium liberalium appetentia. Plin. lib. 23. cap. 19.
 Ciborum appetentia invitatur vino. Plin. lib. 23. cap. 1.
 Ciborum appetentiam præstat hæc herba, vel facit. Plin. l. 20. c. 17. Idem. Cibi appetentiam faciunt lactuæ. [Celsus fere Cibi cupiditatem dicit.
APPETITIO, õnis. f. [ἀπειτία] Conatus quidam aliquid apprehendendi. Cic. 1. de Divin. 46. Nam quum dormienti ei Sol ad pedes visus esset, ter eum scribit frustra appetivisse manibus, quum se convolvens Sol elaberetur & abiret. Ei magos dixisse, ex triplici appetitione Solis xxx. annos Cyrum regnaturum esse portendi. h. e. Ex triplici conatu apprehendendi Solem.
 Appetitio, [ἀπειτία] pro Appetitu vel Appetentia. Cic. 4. Acad. 24. Nam aliter appetitio (eam enim esse volumus appetitum) qua ad agendum impellimur, & id appetimus quod est visum, moveri non potest.
 Alieni. Cic. 3. Off. 30.
 Animi. Cic. in Topic. 62. Atque etiam esse causarum dissimulatio: quod alie sunt, ut sine illa appetitione animi, sine voluntate, sine opinione suum quasi opus efficiat.
 Ciborum appetitio. Gell. lib. 16. cap. 3. Quod quum antehac semper edundi fuerit appetens, nunc post imperatam incediam tridui, omnis ejus appetitio pristina elanguit.
 Principatus appetitio. Cic. 1. Off. 13. Huic veri videndi cupiditati adjuncta est appetitio quædam principatus.
APPETITOR, õris. m. Qui appetit. Lamprid. Alex. Sever. Boni linteaminis appetitor fuit. Ammian. 25. 5. Laudum intemperans appetitor. Item Arnob. 4. p. 136. & August. Serm. 1. feria 2. Pentec. de Christianis.
APPETITUS, a, um. Desideratus. Cic. in Pison. 68. non fugit ejus amicitiam, cum esse præsertim appetitus.
 Idem ac Invasus. Cic. pro Quint. 98. Ignominia omnibus appetitus. conf. eund. pro Rosc. Amer. 30. & pro Domo Via 13. Eutrop. 7. 12. de Vitellio: Stercore in vultum & pectus ab omnibus obvis appetitus.
APPETITUS, õs. m. est Immenfa & immoderata cupiditas. Sic Valla. Cic. 1. Off. 101. Duplex est animorum vis atque natura. Una pars in appetitu posita est, quæ est appetitio Græcè: quæ hominem huc atque illic rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum, fugiendumque. Ita fit, ut ratio præsit: appetitus obtemperet. Et paulo post, Efficiendum autem est ut appetitus rationi obediat: eamque neque præcurant propter temeritatem, nec propter pigritiam aut ignaviam deserant: sicutque tranquillæ, atque omni animi perturbatione careant. In singulari numero Appetitum dixit, pro illa parte animi, quæ Rationi opposita est, & vulgo Sensualitas appellatur. In plurali vero Appetitus vocantur Animi affectus five animi affectiones: quæ non satis Latine Passiones dicuntur.
 Contrahere & sedare appetitus. Cic. 1. Off. 103.
 Animi appetitus reguntur, remittuntur, continentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 33. Addidit rationem qua regerentur animi appetitus, qui tum remitterentur, tum continentur.
 Voluptatis appetitus. Cic. 1. Off. 105.
APPETIBILIS, e. [ἀπειθήσιμος] Desiderabilis. Apul. 2. Dogm. Plat. p. 19. Solicitudinem & laborem appetibiles ducebat esse. Macrobr. 1. Saturn. 1. Venustate appetibilis.
APPETISSO, ære. i. e. Appetere. Accius apud Nonium 4. 8. Cur vetera tam ex alto appetissis distidia?
APPETONES, ab Appetendo dicti. Laberius Virgine, Alienum appetitionis viæ perditæ divercualis. Antiquum. Nonius, 2. 40.
APPĪA Via, [Ἀππία ὁδὸς] est a Roma in Campaniam, & ad mare usque Brunditium, quam Appius Claudius consul lapidibus stravit, ut auctor est Cic. pro Milon. Appia, pro Via Appii vel Appiana. Hor. 1. Serm. 5. 6. — minus est gravis Appiataribus. Et in Epod. 4. 14.
 Et Appiam mannis terit. V. Liv. 9. 29.
 Fuit etiam Aqua Romæ quæ appellabatur Appia, quod ab eodem App. Claudio in Urbem effertur introducta. Meminit Cic. pro Cæll. 34.
 Appia Phrygiæ, de q. V. in APPĪANI.
APPĪAS, patronym. f. unde, Appiades deæ. Ovid. 3. de Arte Am. 452.
 Has Venus e templis multo radiantibus auro,
 Læta videt lites, Appiadesque deæ. Et rursus de Rem. Amor. 660.
 Turpe vir & mulier, juncti modo, profinus hostes:
 Non istas lites Appias ipsa probat. Appiades deæ sunt (ut Grammatici putant) Pallas, Pax, Concordia, Vesta, Venus, quarum

templa prope forum Cæsaris erecta sunt. Sic autem appellatæ ab aqua Appia, quæ in idem forum deducta esset. Turnebo vero non videtur factis esse causæ in aqueductu, ut tot viciniorum templorum nunina inde nomen mutentur. Sed nec Venus in Appiadiibus numeranda videtur quum ab iis diserte a poeta separaret. Dein subiungit, Ego putem, quæ eo in loco falleret aqua Appia, ac sub Venus tempore ejus lacus ac falens esset, vel Musarum, vel Nympharum potius, quæ in aqueductibus solent ore & mammis aquam evomere, vel aliarum certe deorum, quarum nomina neficium, lignis, aqueductum illic ornatum fuisse. Quum autem Venus præsit fœderibus amorum, Appiades autem illa deæ sub templo Venus positæ essent, eas quoque velut Venus contubernales & ejusdem templi confortes, amorum fœderibus cum focalis præesse voluisset Ovidium, nec talia jurgia litesque probare dixisset. Illud autem ita se habere ut dixi, apparet e veribus Ovid. 1. de Arte Am. 82.
 Subdita, qua Venus facta de marmore templo Appias expressis aera pulsar aquis. Hic locus fidem facit sub templo Venus fuisse aqua Appiæ salientem: illudque Appii monumentum, ut credibile est, deorum lignis, & (ut reor) Nympharum, ornatum erat, quæ Appiades deæ sunt. Hæc Turnebus. Huc alludit Cic. 3. Fam. 1. quum dixit, Non longe Pallada sed etiam Appia nominabo. V. Heinf. & Burn. ad Ovidii priorem locum.
APPĪANUS, a, um, Adj. ab Appius ut Appiana mala. Plin. lib. 15. cap. 14. ubi de malorum generibus, Ergo, (inquit) habent originem a Matio, Gestioque & Manlio, item Claudio. Quibus cotoneo insito ab Appio & Claudia gente, Appiana sunt cognominata. Odor est his cotoneorum, magnitudo quoque Claudianis, color rubeus.
APPĪANUM, i. n. est Pigmenti, five Coloris genus, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 7.
APPĪANUS populi, ab APPĪA, Phrygiæ oppido, in conventu Synnadeni. Plin. 5. 29. & Cic. 3. Fam. 7. & 9. Appiani legati ibid.
APPĪANUS, [Ἀππῖανός] Nomen celebris historici Alexandrini, qui xxiv. libros historiæ Romanæ composuit: quorum novem tantum ad nos pervenerunt. vixit autem Adriani principis temporibus, ut ipse auctor est in Syriaca.
APPĪNGO, [ἀπεινώσθαι] ère. Cic. 2. Att. 9. Epistolam superiore remittite nobis: & appingere aliquid novi. h. e. Adde, adscribere. Hor. de Arte Poet. 30.
APPĪON, pel potius APĪON [Ἀππιών] fuit Grammaticus celebris, cogn. Plistonices, Posidomii filius, cui nomen & Mochthus, genere Ægyptius Oasitanus, quoniam Alexandrinus audire mallet, qui (ut Seneca Epist. 88. scribit) sub C. Cæsare tota circulat est Græcia. Hunc Tiberius Cæsar per contemptum Vicalum mundi appellabat, quoniam publica famæ tympanum potius videri posset. Immortalitate a se donari scripsit, ad quos aliqua componebat. Josephus scribit, fuisse malum & indoctum, totiusque vitæ temporibus importunum calumniarum omnium, cor asini habuisse. Floruit temporibus Dionysii Halicarnassæ & Josephi. Facili atque alacri facundia fuit, ut est auctor Gell. lib. 6. cap. 8. Is de laudibus Alexandri Macedonis quoque scripsit. V. Voss. de Hist. Gr. l. 2. c. 7. & Append.
APPĪUS, Prænomen est gentis Claudiæ, introductum ab Actio, vel Atta Claudio. Nam quum is Regillo Sabinorum oppido a seditionis hominibus pulsus, Romam cum magna clientum manu profectus esset, Appius Claudius est appellatus, quod prænomen apud ejus posteros deinceps mansit: de quibus vide in dictione CLAUDIA. De Atta Claudio vel Claudio, Claudiæ gentis principe, V. Torrent. & Casaub. ad Suet. Tiber. c. 1.
 — Cenforque moveret
 Appius, ingenio si non effem patre natus.
 Horat. 1. Serm. 6. 21.
APPĪETAS, atis. f. Cic. 3. Fam. 7. Illud idem Paufania dicebat se dixisse, Quid ni? Appius Lentulo, Lentulus Appio processit obviam, Cicero Appio noluit. Quo etiam tu has ineptias, homo (mea sententia) summa prudentia, &c. Ullam Appietatem aut Lentulitatem valere apud me plus, quam ornamenta virtutis existimas? Quum consequutus nondum eram, quæ sunt hominum opinionibus amplissima, tamen illa vestra nomina nunquam sum admiratus: viros eos, qui ea vobis reliquissent, magnos arbitrabar. Paulo post. Tu si aliter existimas, nihil erabis, si paulo diligentius (ut quid sit ἀπειτία, quid sit nobilitas intelligas) Athenodorus Sandonis filius quid de his rebus dicat, attendideris. Videtur Cicero his fictis nominibus intelligere vel Nobilitatem arbitrandam, vel potius Familiarum nobilitatem.
APPLAUDO, si, sum, [ἀπαινώσκω] ère. est Manuum plausu favorem ostendere. Plaut. Pseud. 5. 2. 32. Si vultis applaudere, atque approbare hunc gregem & fabulam, in crastinum vos vocabo.
 Applaudere alicui, Idem ac Plaudere. Cic. pro Sext. 115. Quid ego nunc dicam, quibus viris, aut cui generi civium maxime applaudatur? Imperf. est. Antiqui per o in secunda scribebant, Applodo, sicut & Plodo, quod nunc Plaudo scribimus.
APPLAUSOR, õris. m. [ἀπαινώστης] Qui applaudit. Plin. in Panegy. c. 46. 4. Idem ergo populus ille aliquid scenici imperatoris spectator & applausor.
APPLAUSUS, a, um. Partic. [ἀπαινωσθησθε] ut, Applausum corpus. Ovid. 4. Met. 352.
 Ille cavus velox applauso corpore palnis
 Desilit in latices. h. e. Percussio. Sil. lib. 16. de Camphaso equo,
 Camphasus ipse asper, nec qui cervicis amaret
 Applausæ blandos sonitus, &c.
APPLAUSUS, õs. m. [ἀπαινώσις] Cic. 2. de Divin. 104. Ennius qui magno applausu loquitur, assentiente populo, &c. Legitur & Plausu.
APPLICO, avi & ui, atum & itum, [ἀπαικῶναι, ἀπαικῶναι, ἀπαικῶναι] ère. Cic. 4. Acad. 65. Ad hæc potissimum philosophiam me applicavi. In Bruto 316. Meque ad Molonem applicavi. Pro Cluent. 46. Oppianicus se ad Staleni familiaritatem applicavit. Idem 2. Philipp. 26. Si ille ad eam ripam quam constituerat, non ad contrariam navim applicuisset. Ovid. 4. Fast. 851.
 Ofculaque applicuit posteo suprema feretro.
 De navigatione dictum, idem quod Appellere significat. Virg. 1. Æn. 616. — quæ vis immanibus applicitoris? fuidaudit Te, accufativus.
 Ubi Servius dicit aut per d, aut per duplex p indifferenter scribi posse.
 Classem in locum alieum. Liv. 7. Bell. Maced.
 Naves applicare ad terram. Cæs. 3. Bell. Civil. 101.
 Naves terræ. Liv. 8. Bell. Pœn.

Applicare, absolute possum. Justin. lib. 2. Igitur quom Hercules ad litus Amazonum applicuisset. Hirt. de Bell. Hisp. 17. Item quarto die navigatione confecta, insequuntur: qui imparati a Carceta profecti sine aqua fuissent, ad terram applicant. In his potest accusativus Se vel Navis subaudiri: ut in verbo Appellere diximus.

Applicare [*ἄπλωμι, ἀπλωμα*] pro Admovere, cum dativo. Liv. 2. Bell. Maced. Cornelius eidem flumini castra applicuit. i. e. Prope flumen posuit.

Arma corporibus. Liv. 3.

Aures vocibus. Hor. 3. Carm. 11. 8. Votis Idem Carm. Secul. 72. — Votis puerorum amicas Applicat aures.

Catulos applicare pumacho ac pectori. Plin. lib. 30. cap. 7.

Remos vadis. Ovid. 3. Trist. 9. 10.

Scalas applicare. subaudi Muris, vel Ad muros. Liv. 6. Bell. Pun. Se ad aliquem. Cic. in Lael. 8. Deinde ut requirant atque appetant ejusdem generis animantes, ad quas fe applicent. i. e. Adjungant. Ter. And. 5. 4. 21. Num ille egens forte applicat primum ad Chryfidis patrem fe. i. e. Ex naufragio ad illum fe recipit.

Aliquo. Vet. poet. ap. Cic. 3. Tusc. 44. Quid petam praefidii, aut exsequar? quoque nunc auxilio aut fuga Freta sum? arce & urbe orba sum? quo accedam? quo applicam? Quasi dicat, Quo me vertam? quo confugiam auxilii gratia?

Applicare fe, & propius admovere, five adungere ad aliquod. Cic. in Lael. 11. Facta significatione probitatis: quam qui appetiverint, applicant sese & propius admovent subaud. Ad eam. Ibid. 49. Siqua significatione virtutis eluceat, ad quam se similis animus applicet & adjungat.

Se ad amicitiam fidemque populi Rom. applicuit. Cic. 4. Verr. 2.

Se ad arborem applicare. Caef. 6. Bell. Gall. 26.

Se ad ductum alterius applicare. Cic. 3. Fam. 21.

Se ad familiaritatem alicujus. Cic. pro Cluent. 46. Qui se ad hominis egentis, &c. familiaritatem applicavit.

Se ad flammam. Cic. 5. Tusc. 77. Cumque adflamas fe applicaverint, sine gemitu aduruntur.

Se ad aliquod studium, quod etiam Appellere dicitur. Cic. 1. Off. 115. Itaque fe alii ad philosophiam, alii ad jus civile, alii ad eloquentiam applicant.

Se ad convivia. Cato apud Gell. 11. 2. Si quis in care studebat, aut sese ad convivia applicabat: graffator vocabatur.

Se ad doctorem. Cic. in Bruto 316. Meque ad eundem, quem Romae audiveram, Molonem applicavi. Paulo ante dixerat, Eodem anno etiam Moloni Rhodio dedimus operam.

Servum applicare rei communi. i. e. Praeficere. Pompon. in l. si id quod. D. fam. ercisc. Dolus quem servus haeredit admittit in iudicium familiaritatis erciscunde non venit, nisi domini culpa in hoc erat quod non idoneum servum rei communi applicuerit.

Applicare, Ad aliquem usum quidpiam accommodare. Columel. lib. 11. cap. 2. Sarmenta quoque atque arbutorum ramos fe fegetibus, aut rubos nunc egerere, & ad sepem applicare oportet. Cic. 2. de Fin. 37. Ut ad honestatem applicetur.

Sic & cum dativo. Columel. lib. 3. cap. 10. Qui nullum alium laborem ferre queat, huic officio applicatur.

Animum ad frugem. Plaut. Trin. 2. 1. 34.

Animum agrotum ad deteriore partem. Ter. And. 1. 2. 22.

Applicuit sibi ea animus. Sen. 1. de Benef. c. 11. Posthaec habebimus conjunctione ac sanguine, usque & consuetudine longa, chara, ut liberos, conjuges, caeteraque quae usque eo animus sibi applicuit, ut ab illis quam a vita divelli gravius existimet.

Applicare annum. Martial. lib. 6. 28. Bis fenis modo mestibus peractis, Vix unum puer applicat annum. i. e. Vix ad tertium decimum annum accedebat.

APPLICATUS, a, um. Partic. [*ἄπλωτος*] Caef. 3. Bell. Civil. 101. Applicatisque nostris ad terram navibus. Plin. lib. 30. cap. 5. Stomachi dolorem sedant applicati sepius.

Applicatae aures. Varro 2. de R. R. cap. 7. Si est oculis nigris, naribus non angustis, applicatis auribus. Quasi dicat, Brevibus, non oblongis & pendebitis. De equo dictum.

Fistulae per quas aqua ducitur applicatae aedibus. Pompon. in l. si fistulae. D. de servit. urb. praed.

Ferrum applicatum. Columel. l. 4. c. 24. Pressius enim si abnodes applicato ferro, aut tota tollitur, aut convulsivetur.

Applicatus, & occupatus. Cic. 4. de Fin. 14. Quid enim dicis, omne animal simulatque fit ortum applicatum esse ad fe diligendum, esseque in fe conservando occupatum.

APPLICITUS, a, um. alt. Partic. [*ἄπλωτος*] Sil. lib. 15. Proximus applicito favois agere sylvas Tendebat. Plin. l. 2. Ep. 17. Applicitum est cubiculo hypocauftum perexiguum. i. e. Junctum.

APPLEX, icis, ut, Complex, Supplex, icis. Compar. Apul. 10. Met. p. 249. Appliciore nexu adhaerebat. pro Applicatore.

APPLICATIO, onis. f. [*ἄπλωσις*] Ipse applicandi actus. Cic. in Lael. 27. Quapropter a natura mihi videtur potius, quam ab indigentia orta amicitia: applicatione animi magis cum quodam sensu amandi, quam cogitatione quantum illa res utilitatis esset habitura.

Applicationis jus fuisse videtur, ut qui peregrinus sese in civis alicujus Romani quasi patroni fidem & clientelam ita dedisset, si is intestato mortuus esset, ejus haereditatem patronus obtineret. Cic. 1. de Orat. 177. Quid quod item in Centumvirali iudicio certatum esse accipimus? qui Romam in exilium venisset, cui Romae exulare jus esset, si fe ad aliquem quasi patronum applicuisset, intestatoque esset mortuus, nonne in ea causa jus applicationis, obcurum sane & ignotum, patefactum in iudicio, atque illustratum est a patrono?

APPLUDO, si, sum, [*ἄπλωμι*] ere. Collidere. Spartianus in Get. c. 3. Allatum ovum applodium ad terram fregit. Conf. Hygin. fab. 126. Apul. 6. Milet. p. 184. V. APPLAUDO.

APPLUDO, o, um. Partic. [*ἄπλωτος*] are. ex Ad, & Ploro; Deponere apud aliquem suos fletus. Hor. Epod. 11. 17. Contraque lucrum, nil valere claudum Pauperis ingenium, querebar applorans tibi.

Applorare, Aliquem vel juxta aliquem desistere. Sen. 4. Nat. Quaest.

Quom jam apploraveris, merfosque atque obrutos tanta mole credideris, longe ab eo, in quem ceciderat, loco navigant.

APPLUDA, ae. Genus est minutissimae paleae, frumenti, five panici: de qua Navius, Non hercle appluda est hodie, quam tu, nequior. Sunt qui Appludum Sorbitionis liquidissimae genus putent: quod flatu dejectiatur, & quasi applodatur. Haec Festus. Gell. l. 11. c. 7. Legerat autem ille, appludam veteres rusticos frumenti furfurem dixisse. Plin. l. 18. c. 10. Milii & panici & fescam appludam vocant purgamenta, alii aliis nominibus Nonius, Appludas frumenti furfures dicunt rustici veteres. Antiquum.

APPLUMBO, [*ἄπλωμι*] are. Idem quod simplex Plumbare. Ulp. in l. 2. D. de sepul. viol. Idem quare h statua neque applumbata fuerit neque affixa, an pars monumenti effecta sit, &c.

APPLUO, ui, utum, [*ἄπλωμι*] ere. ex Ad, & Pluere: Idem quod Pluere, vel Juxta pluere. Plin. l. 9. c. 16. Quippe & harundines quavis in palude prognatae, non tamen fide imbre adolefcunt: & alias ubicunque pices in eadem aqua afflunt, nisi appluat, exsiccantur.

APPONO, fui, situm, [*ἄπρωμι*] ere. Ovid. 1. Amor. 5. 2. Appolui medio membra levanda toro. Proprie significat, Prope vel juxta ponere.

Apponere ante. Ter. And. 4. 4. 4. Accipe a me hunc ocyus atque ante nostram januam appone. De puero loquitur.

Ad aliquam rem notam apponere. Cic. in Pison. 73.

Ad ignem. Plaut. Men. 2. 2. 55. Ire hercle melius est te intro, atque accumbere, dum ego haec appono ad Vulcani violentiam. Metonymia, pro Ad ignem.

Ad os manum. Cic. 8. Fam. 1.

Ad nares reticulum. Cic. 7. Verr. 27.

Apponere, cum dativo. Liv. 4. Bell. Maced. Non sustinuit impetum eorum statio, quae porta appollata erat.

Machinam apponere. Cic. 3. Verr. 145. Omnes illae columnae, quas dealbatae videtis, machina appollata, nulla impensa dejectae sunt. i. e. Ad mota, adhibita, applicata.

Notam apponere alicui rei. Cic. 13. Fam. 6. Reliquis epistolis tartum faciam, ut notam apponam eam quae mihi tecum convenit.

Apponere de suo. Plaut. Mil. 3. 3. 31. Ad tua praeccepta: de meo nihil his novum ipse appolui, pro Addidi.

Postulare gratiae apponi sibi. Ter. And. 2. 1. 33. Nentiquam officium esse liberi puto, quom is nihil promeretur, postulare id gratiae apponi sibi.

Apponere aliquo lucrò. Hor. 1. Carm. 9. 15.

Apponere cibis aliquid, i. e. Indere, immittere, imponere, addere. Plaut. Pseud. 3. 2. 25. Non ego item cenam condio ut alii coqui. Et paulo post, Indunt coriandrum, feniculum, allium, atrum olus: apponunt runcicem, brassicam, betam, bitum.

Apponere mensam. Plaut. Afin. 5. 1. 2. Pueri, mensam apponite. Cic. 14. Att. 6. Haec ad te scripsi appollata secunda mensa. Sic cum adverbio in loco. Plaut. Mostel. 1. 3. 150. Cedo aquam manibus puer: appone hic mensulam.

Mensam alicui. Plaut. Perf. 3. 1. 26. Mensa inanis si nunc apponatur mihi. Aliquid epulandum mentis. Virg. 4. Aen. 602.

Appollatae mensas intruere. Ovid. 8. Met. 570.

Alicui subaud. Cibos. Cic. 5. Tusc. 92. Xenocrates adduxit legatos ad cenam in Academiis: iis appolluit tantum quod fatis esset nullo apparatu.

Pocula. Ovid. 5. Trist. 3. 50.

Ampliter. Plaut. Mil. 3. 1. 160. Sed iidem homines nunquam dicunt (quanquam appolluit esse ampliter) Jube illud demi, tolle hanc patinam. In vasis. Cic. 6. Att. 1. Quid te in vasis fictilibus appolliturum putem? In epulis. Plin. 8. 51. Solidum aprum Romano primum in epulis appolluit P. Servilius Rullus. Sic, Apponere in cenis, Idem lib. 36. In epulis, non modo vinum aut cibos apponi dicitur, sed etiam vasa, & alia supellex necessaria. Cic. 6. Verr. 48. Appolluit etatellam, in qua figilla erant egregia. Ibid. 49. Cenatae apud eum: argentum illi caeterum purum appolluerat. i. e. Vasa ex argento puro.

Annos apponere, & Demere, contraria. Hor. 2. Carm. 5. 15. — & illi, quos tibi demperit, Apponet annos.

Apponere modum vitis. Cic. 4. Tusc. 41. Qui enim vitis modum apponit, is partem suscipit vitiorum. i. e. Qui dicit vitia posse esse moderata: ut Moderata injustitia, moderata intemperantia.

Accusatorum apponere alicui. Cic. 3. Verr. 74. Apponitur his tamen accusator. i. e. Ex composito adhibetur.

Calumniatorem. Cic. 3. Verr. 27. Dionem evocavit: calumniatores ex sinu suo appolluit, qui illam hereditatem Veneri Erycinae commissam esse dicerent.

Custodem apponere alicui, pro Adhibere. Cic. 1. Verr. Custodem, inquit, Tullio me apponite.

Licitatorem. Cic. 3. Off. 61. Non licitatore venditor, nec qui contra se liceatur, emptor apponet. Idem l. 3. in Verr. 99. Appollitus erat ab isto Ventulenis quidam qui emeret. Is liceri non desistit.

Mancipem. Cic. 3. Verr. 141. Si res abiret ab eo mancipem, quem ipse appolluisset, sibi nullam praedam esse.

Praevicatorum sibi. Cic. 2. Philipp. 25. Jam vereor p. c. ne, quod turpissimum est, praevicatorum mihi appolluisse videar.

Apponere, interdum pro simplici accipitur. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium prope appollitum et vagina eduxit.

Apponere etiam pro Deponere usurpatur. Plaut. Pcen. 4. 2. 35. sv. Atonus urget. m. i. At tu appone & respice ad me. Ter. Heaut. 1. 1. 36. At istos raitros interea tamen appone. [Quasi ex Ab & Pono. potest tamen pro Sepone, juxta pone, accipi, velitem pro simplici, Pone.]

APPOSITUS, a, um. Partic. [*ἄπρωμι*] Cic. 1. de Divin. 79. Noctu lumine appollito experrecta nutrix animadvertit puerum dormientem circumplicatum serpentis amplexu. i. e. Admoto, adhibito.

Appollitus ad Plin. lib. 8. cap. 28. Aure ad glaciem appollita.

Appollitus, cum dativo. Plin. lib. 12. cap. 1. Nunc est clara in Lycia gelidi fontis focia amenitate, itineri appollita. [Et pro Partic. & pro Nominis ad, haberi potest.]

Appollitus in locorum defer. est Adjacens. Tacit. 2. Ann. 7. 1. Castellum Luppiae flumini appollitum. & Curt. 4. 1. 20. Appollita urbi regio. Adde l. 10. 10. 4. & V. Gronov. ad Sen. Epist. 4.

Appollitus ac propinquus. Cic. 2. de Inv. 165. Fidentiae contrarium est Diffi-

Diffidentia, & ea re vitium est: Audacia non contrarium, sed appositum est ac propinquum, & tamen vitium est.

APPPOSITUS, Adj. nom. ex partem. [*ἄποσιτος*] Idem ac Appus & accommodus ad aliquid: ut, Homo appositus. Cic. 7. Vetr. 107. Homo bene appositus ad istius audaciam.

Compar. Cic. 6. Verr. 126. Ut nullo appositior ad deferenda quam ad auferenda signa esse videatur.

Ager appositus ad vitem. Varro 1. de R. R. c. 73. Nam ut alius est ad vitem appositus, alius ad frumentum: sic de ceteris, alius ad aliam rem.

Locus ad tolerandam calamitatem. Cic. 3. Att. 13. Ab ipso loco minime appositus ad tolerandam in tanto luctu calamitatem.

Tempus appositum ad agendum. Cic. 3. Verr. 30. Menses mihi tres quum eripuissetis, ad agendum maxime appositus.

Appositus aptus, cui aliquid fiat. Varro 2. de R. R. c. 7. Quod qui huiusmodi sit, & cum esse ager ad medendum est appositus. i. e. Aptus curationi. Nam gerendi verbum hic passive positum est.

Com. dativo. Quintil. lib. 4. Quo loco tamen iudicis natura noscenda est; juri magis, an aequo sit appositus. i. e. Accommodatus.

APPPOSITUM, i. n. absolute dictum. Cic. 2. Q. frat. Sed habet profecto quoddam Sardinia appositum ad recordationem praeiteritae memoriae. Si legeris Quiddam, quod absolutum est, alterum erit adjectivum.

Pro Repposito. Sen. de Benef. 4. ut multa etiam ex appposito & acquisito pendenda sint.

Pro Epitheto Quintil. 8. 6. Ornat enim *ἰσότητος*, quod recte diximus Appositum. Idem §. 10. V. EPIPHETON.

APPPOSITUS, ūs. m. [*παρθεμία*] Plin. 1. 24. c. 5. Abortus non exeuntes trahit appositu vel fuitu. i. e. Si apponatur. Quod ipse alibi Admotu dicit.

APPOSITAE, Adv. qualit. [*ἀποσθηστος*] Aperte, accommodate, convenienter. Cic. 8. Att. 7. Cetera apposite tibi mandato.

Apposite ad. Cic. 1. de Invent. 6. Dicere apposite ad persuasionem. Et paulo post, Curare apposite ad sanandum.

APPOSITIO, ōnis, f. [*παρθεμία*] Cic. in Parad. 1. Sed haec videri possunt obscuriora, quum sine appositione exemplorum lentius dispartantur. Pro eodem dicitur Exemplorum positio.

Appositio, Figura constructioque apud recte notiores Grammaticos. quam veteres Epexegetin (id est, expositionem, sive interpretationem) vocabant. ut, Urbs Roma: quali tu dicas, Urbs quae est Roma, i. e. Quae Roma dicitur. Sic, Fluvius Tiberis, Mensis Ianuarius, &c. At hic figura nulla est, quum ordinaria oratio sit, nec interest utrum speciale nomen generali praeporatur. Ramus. Liv. 1. Super Nunicium flumen. Idem, Prope Tiberim fluvium.

APPOSITIVUS, a, um, ut Coma appositiva, *κίχρη ἰσότητος*. Vide in CORYMBION. H. St.

APPORRIGO, exi, ectum, [*παρράγω*] ēre. Juxta porrigere. hinc

APPORRECTUS, a, um. Ovid. 2. Met. 561.

Infantemque videt, apporrectumque draconem.

APPORTO, [*ἀπορτο*] ēre. ex Ad, & Porto; Idem quod Afferre significat: & ei contrarium est, Apportare. Saeptus tamen pro Adverbe accipitur. Plaut. Stich. 2. 1. 11. Magnasque apportavisse divitias domum.

Apportare ad locum. Cic. 5. Verr. 160. Qui instituerunt semper ad ultima ac difficillima loca apportandum frumentum imperare.

Ab aliquo. Cic. 7. Verr. 126. Quod signum, quae tabula picta est, quae non ab hostibus victis capta atque reportata sit?

De, vel Ex aliquo loco. Varro 3. de R. R. c. 14. Genera cochlearum sunt plera: ut minora albulae, quae afferuntur e Reatino: & maxima, quae de Illyrico apportantur: & mediciores, quae ex Africa afferuntur.

Undique. Cic. 1. Off. 151. Multa undique apportans. De mercatura loquitur.

Aliquid machina, aut alio instrumento. Cic. 3. Verr. 147. Lapis aliquis caedendus, & apportandus fuit machina sua. Sic Apportare vehiculo, & similia, dicere poteris.

Apportare, Nuntiare. Ter. And. 5. 2. 17. Quidnam apportas? i. e. Quid nuntias, quid affers novi?

Bonum apportare, & afferre gaudium. Plaut. Stich. 2. 1. 23. Tantum a porta apporto bonum, tantum gaudium afferro grande.

Nuntium. Ter. Heaut. 3. 1. 58. Nuntium apporto tibi, cujus maxime te fieri participem cupis.

Rem novam. Plaut. Most. 2. 2. 35.

Res apportat aliquid novi. Ter. Adel. 5. 4. 2. Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit, quin res, aetas, usus semper aliquid apporet novi.

Apportare, pro Afferre in alia significatione: ut, Apportare damnum. Ter. Heaut. 4. 4. 25.

Malum. Ter. And. 1. 1. 26. Hei! vereor, nequid Andria apporet mali.

Morbos. Lucret. lib. 5. 221.

— cur anni tempora morbos

Apportant?

Apportare vitia dicitur senectus. Cic. de Senect. 25.

APPORTATIO, ōnis, f. Vitruv. 2. 9. Cujus materici si esset facultas apportationibus ad urbem &c.

APPOSCO, apposco, [*ἀποσσω*] ēre. ex Ad, & Posco; Insuper poscere. Ter. Heaut. 4. 7. 10. Porro haec, talenta dotis apposco tuo. V. ADPOSCO.

APPOSITUS, V. APPONO.

APPOTUS, [*ἄποσιτος*] ex Ad, & participio Potus dicitur, pro Valde potus: i. e. Qui multum potavit. Quod si Appotare lectum fuerit, dicitur ab eo factum Appotus. Plaut. Curcul. 2. 3. 75. Postquam coenati atque appoti, talos poscit in manum. Idem Rud. 2. 7. 8. Si probe appotus siem. Scribitur & per d, Adpotus.

APPREHENDO, di, sum, [*ἄπρημι*] ēre. ex Ad, & Prehendo; quasi Ad se prehendere: ut, Apprehendere manum alicujus, aut Alichem manu apprehendere. Cic. pro Quint. 97. Ipsi Sexti Navii laorymans manu apprehendit.

Manu apprehendere aliquid. Plaut. Amph. 5. 1. 64.

Morsu. Plin. lib. 11. cap. 24.

Apprehendere, per metaphoram. Cic. pro Cluent. 62. Sed ut quidque ego apprehenderam, stotiam accusator extorquet e et manibus.

Regionem. Cic. 10. Att. 7. Necessè est enim, ad id quod maxime velim pelli istum ab Hispania, aut trahi id bellum: aut istum (ut confidere videtur) apprehendere Hispanias.

Apprehendere, ad mensuram relatum. Plin. 1. 20. c. 15. Sifit & vomitionem, nausaeque ex vino, quantum apprehenderint tres digiti. Vulgo Paquillum vocant, Gr. *ἀπρημι*.

Apprehendere aliquid, pro Capere. Ulpian. l. 3. ad leg. aquil. D. Sin autem (sit) quum posset apprehendere, maluit occidere, magis est, ut injuria seculle videatur.

Apprehendere, per contractionem legitimus in versu. Stat. 3. Sylv. l. 4. 43.

— & apprensā traxisset fortius urna. Sil. lib. 16.

— nifusque apprehendere primos. Sic Prendere q. V. f. l.

APPREHENSIO, ōnis, f. ut, Varia pallionis apprehensio, i. e. Cognitiono. Cel. Aurel. Acut. 1. 8. 57. Sic, Apprehensio, scil. are. Macrobr. 3. Saturn. 2.

APPREHENSIBILIS, e. Cel. Aurel. Acut. 3. 15. 123. Manifesto esse apprehensibile. Et Tertul. adv. Valent. cap. 11.

APPREHENSIO, vel **APPRENSIO**, are. Gratius Cynege. v. 239.

— Collasve adpresat naribus auras.

APPRETIO, are. Pretio asfirmare, sive Pretiosum reddere, & hinc

APPRETIATUS, a, um. apud Ecclesiasticos auctores.

APPREMIUS, [*ἄπρημιος*] Adj. five per d, **ADPREMIUS**, i. e. Longe primus. L. Livius in Odyfsea, Ibi denique vir summus, adprimus Patroclus. Ex Gell. l. 7. c. 7. Virg. 2. Georg. 134. — hos apprima tenax.

Ubi Servius, Apprima, i. e. Maxime. ad Jof. Scaliger, & Giffanum Apprima legendum dicitur. Est nomen pro adverbio, sicut, — & pede terram Crebra ferit, pro Crebro. [Imo Ad prima Serv. ut In primis, divisè.

APPRIIME, five per d, **ADPRIIME**, [*ἄπρημιος*] Adv. intensivum: i. e. Epitafin (quam intentionem dicimus) significans. Fit autem ab antiquo nomine Apprimus, teste Gellio l. 7. c. 7. qui dicit non satis commode ad in hac dictione, sicut neque in Adpotus accentu acuto pronuntiantur. Ter. And. 1. 1. 34. Nam id arbitror apprimè in vita esse utile, ut nequid nimis. Ubi Donatus, Adiectio (inquit) est continuationis Apprimae.

Apprimè doctus homo. Var. 3. de R. R. cap. 2. Sic Apprimè nobilis, Apprimè probus, & similia apud Ter. Eun. 5. 5. 10. Plaut. Cist. 1. 2. 6. & Rud. 3. 4. 30.

Apprimè, cum superl. Cic. 3. de Fin. 32. Id apprimè rectissime dicitur. Gruterus ex Palaefio Cod. Adprimè legit.

APPRIIMO, effi, effum, [*ἄπρημιος*] ēre. ex Ad, & Premo. Plin. lib. 24. cap. 11. Sedare ventris dolores affervere impositam, ita ut tunica cinctuque corpori apprimetur. i. e. Ad corpus premeretur. Idem l. 8. c. 36. Fetus rigentes apprimendo pectori forent, non alio incubitu quam ova volucres. De uris dicitur.

Apprimere carnem ad ossa. Plin. lib. 26. cap. 1. hinc

APPRESSUS, a, um. Tacit. 2. Ann. 21. 1.

APPROBO, [*ἀπροβω*, *ἄπροβω*] ēre. Idem quod simplex Probare, aut etiam Vehementer probare. Approbamus autem proprie quae placere aut rata habere ostendimus. Ovid. 1. de Pont. 6. 62.

An verear ne non approbet illa Geta? Cic. 4. Acad. 14. Nec tamen ego is sum, qui nihil unquam falsi approbem.

Assensu omnium approbatum. Cic. 3. de Fin. 29.

Authoritate approbare aliquid. Cic. pro Deiot. 30.

Consensu & una voce approbavit populus. Plin. in Pison. 9.

Clamore approbare aliquid. Cic. pro Archia, 24.

Approbare & laudare. Cic. pro Sext. 74. Cn. Pempcius approbata, laudataque Cotte sententia, dixit, &c.

Approbare & Improbare, veluti contraria. Cic. 4. Acad. 96. Hoc negas te posse nec approbare nec improbare.

Facere aliquid Musis approbantibus. Cic. 7. Fam. 24. Idem 1. Fam. 9.

Diis hominibusque approbantibus.

Dii approbent. Cic. 6. Att. 6. Id quidem dii approbent ita velim, teque ita cupere certe scio.

Approbare, est Efficere ut probum rectumque judicetur id quod quis facit aut dicit. Hoc tamen Cicero fere Probare dicit. Ut in Verrem, Non vereor ne hoc meum officium P. Servilio iudici non approbem. Plin. in praefat. lib. 4. Quum Tribunes appellaret L. Scipio Aitacius, inter quos erat Cracchus, hoc attestabatur vel inimico iudici se approbare posse. V. simpl. **PROBO**.

Approbari opus, sive Probari dicitur, quum ex lege, & pactione redemptionis factum esse judicatur. Paulus in l. 1. in leg. 27. D. locati. Si in lege locationis hoc comprehensum est, ut arbitratu domini opus approbaret: perinde habetur ac si viri boni arbitratu comprehensum esset. Vitruvius, Redemptor ad tempus opus manu factum subtiliter esse approbavit: & ad factam pendus coronae visus est prestiffisse. Unde Probatum sive Approbatum opus dicitur, Quod magistri officiorum evocati inspectum, retulerunt esse idoneum, & recte factum.

Approbare, est etiam Dicta nostra rationibus, aut alio modo confirmare: ut fieri solet in argumentatione, quod & Probare dicitur. Cic. 1. de Invent. 90. Hoc qua perspicue verum est, nihil attinet approbari.

APPROBATIO, ōnis, f. [*ἀπροβω*] Catul. 43. 9.

— amor sinifer ante,

Dextram hinc nunt approbationem. Cic. 2. Tusc. 3. Effectus eloquentiae, est audientium approbatio. i. e. Assensus & applausus.

Movere approbationem, i. e. Excitare. Cic. 1. Off. 80. Sic hoc decorum quod elucet in vita, movet approbationem eorum quibuscum vivitur.

Approbatio, Probatio. Cic. 1. de Invent. 67. Approbatio est per quam id quod breviter expofitum est, rationibus affirmatum probabilibus & apertis fit.

Approbatio, aliter item acceptum. Cic. 4. Acad. 52. Ne violenti quidem quae faciunt, eadem approbatione faciunt, quae sobrii. Dubitant, hestitant, revocant se interdum. i. e. Non tali mentis firmitate, certitudine, constantia.

APPROBATOR, ōris, m. [*ἀπροβω*] Cic. 6. Att. 7. Quamvis non fueris suavor & impulsor protectionis meae: approbator certe fuiti.

Subscriptores approbatoresque habere. Gell. lib. 5. cap. 21.

APPROBUS, five per d, **ADPROBUS**, Adj. [*ἄπροβω*] pro V Ide probus, lectum est apud veteres. Caecilius Triumpho, Herocles hospes est mihi, adolefcens adprobus. Ex Gell. lib. 7. cap. 7.

APPROBRE, Adv. qual. [*ἀπροβω*] pro Valde probe. Gell. l. 7. c. 7.

APPROBRO, are. Apul. Apol. p. 275. Approbrare crimen alicui. al. Opprobare.

APPROMITTO, sive per D, **ADPROMITTO**; ἴσι, ἴσιμ. [ἐπιπρομίσσω] ἔρε. est Quod quis promiserit, idem promittere: quasi Alienum promissum similiter promittendo confirmare. Cic. 5. Art. 1. De Oppido factum est ut volui: & maxime quod DECCO appromissisti: quia quidem ego utique vel verifera facta solvi volo. Idem pro Rofc. Amer. 26. Quum id ita futurum T. Rofc. Capito, qui in X legatis erat, appromitteret, crederat. Prius dixerat, Et omnia Chryfognonum quae vellent, esse facturum pollicentur.

APPROMISSOR, ὄρις. m. [ἐπιπρομηθεύς] est Qui quod suo nomine (alter) promissit, idem pro altero quoque promittit. Hæc Festus. Ulpianus Appromifforem vocat Fideiussorem. I. in omnibus, D. Solutio. In omnibus (inquit) speciebus liberationum etiam accessiones liberantur: puta adpromiffiores, hypothecæ, pignora, præterquam quod inter creditorem & adpromiffiores confusione facta reus non liberatur.

APPRONO, ἄρε. Apul. r. Mifef. p. 111. (Pric. 14.) Complicitus in genua apronat fe. i. e. Profermit.

APPROPERO, sive per D, **ADPROPERO**, [ἐπιπροσείδω] ἄρε. Idem quod Propero, aut Valde propero, accelero. Ter. And. 3. i. 17. Postquam ante otium me audivit stare, appropreat. Cic. 4. Att. Quare approperea & vale.

Gradum appropereare. Plaut. Trin. 4. 3. 3. Stultitiam abde: gradum approperea.

Mortem. Tacit. 16. Ann. 14. Intercifis venis mortem appropereavit. Appropereare ad cogitatum facinus. Cic. pro Milon. 49.

APPROPERATUS, a, um, ut, Appropereato opere. Liv. 27. 26. Opus adeo appropereatum est. Idem 4. 9.

APPROPINQUO, [ἀπρροσβιβάζω] ἄρε. est aut Loco, aut Tempore propinquum fieri: quod & Propinquare dicitur poetis. Suet. in Neron. cap. 49. Jamque equites appropinquabant. Caf. 2. Bell. Gall. 10. Heudius hñibus Bellovacorum appropinquare cognoverant.

Venire & appropinquare. Cic. 3. Q. frat. 8. Sed ejus rei maturitas nequedum venit, & tamen jam appropinquat.

Impendere, instare, appropinquare. Cic. 2. in Catil. 11. Quibus ego confido impendere fatum aliquod, aut instare jam plane, aut certe jam appropinquare.

Appropinquare ad summam aquam. Cic. 4. de Fin. 63. Quis ignorat si plures ex alto emergere velint, propius fore eos quidem ad respirandum, qui ad summam aquam appropinquant? Hirt. de Bell. Hisp. Ad quos celerius quam ipsi opinati sunt, appropinquavit.

Appropinquat tempus, ut Hyems, æstas, nox, &c. Caf. 3. Bell. Civil. 9. Jamque hyems appropinquabat. Val. Max. lib. 4. cap. 7. de Damone & Pythia, Appropinquante definita die.

Appropinquare etiam res aliqua dicitur, cujus tempus appropinquat. Cic. 2. Fam. 5. Sed tamen quam appropinquare tuus advenus putaretur.

Judicium appropinquat. Cic. pro Cluent. 19. i. e. Dies judicii.

Mors illi appropinquat. Cic. 5. de Fin. 31.

Occasus urbis appropinquat. Cic. 3. in Catil. 19.

Appropinquare alicui honori, aut dignitati. Caf. 5. Bell. Gall. 43. Erant in ea legione fortissimi viri Centuriones, qui jam primis ordinibus appropinquant. h. e. Quibus instabat tempus ut primos ordines ducerent in exercitu.

Appropinquat ut videat. Cic. 3. de Fin. 48. Nec catulus ille qui jam appropinquat ut videat, plus cernit quam is qui modo est natus, i. e. Cui appropinquat cernendi tempus.

APPROPINQUATIO, ὄνις. f. [ἀπρροσβιβάζω] Cic. de Senect. 66. Quarta restat causa, quæ maxime angere, atque felicitatem habere nostram ætatem videtur, appropinquo mortis. Idem 5. de Fin. 32. Et angantur appropinquatione mortis confecti homines senectute.

APPRŌPIO, ἄρε. &

APPROXIMO, ἄρε. utuntur Scriptores ecclesiastici.

APPULIA, & **APPULUS**. V. **APULIA**.

APPULSUS, V. **APPELLO**, is.

A P R

APRARIUS, a, um. Adj. ab Aprer: ut, Retia apraria, l. 22. ff. de instr. leg.

APRICUS, a, um. Adj. [ἀπρροσβιβάζω, ἀπρροσβιβάζω] Duobus modis dicitur: alter enim Locum apricum dicitur, alter Hominem, aut Avem. Virg. 5. Æn. 128.

— & apricus statio gratissima mergis. i. e. Sole gaudentibus. Sane Apricus locus dicitur Sole calens, quod est Opaco & abdito contrarium: & Apricos dicitur, Locis apricus gaudentes. Virg. 9. Ecl. 49.

Ducere apricus in collibus avia colorem. Perf. 5. Sat. 179.

— nostra ut Floralia possint

Aprici meminisse fenes. Hæc Servius in 5. Æn. Est autem sciendum Apricum non dici nisi respectu frigroris. Nam in ætivo calore nihil proprie Apricum dicitur.

Apricus locus, a Sole apertus, a Græco vocabulo *φεικω* appellamus, quasi *ἀπρροσβιβάζω*, i. e. sine horrore, videlicet frigroris. Unde etiam putatur Africa appellari. Author Festus. V. **AFRICA**. Idem quoque sentit Servius in 5. Æn.

Campus apricus. Hor. in Arte Poet. 162.

Colles. Virg. 9. Ecl. 49. & Plin. lib. 35. cap. 4. & lib. 6. cap. 17.

Dies. Columel. lib. 9. cap. 14.

Flatus. Columel. lib. 1. cap. 5. Ædificium fere pestilens habetur, quod est remotum ac finistrum foli, & apricus flatus.

Flores necæ apricos. Hor. 1. Carm. 26. 7.

Littora. Martial. lib. 1. 50.

Pratum. Hor. 1. Epist. 14. 30.

Recessus montium. Plin. 10. cap. 24.

Terræ. Virg. 6. Æn. 312.

In apricum proferre. Hor. 1. Epist. 6. 24.

Quicquid fub terra est, in apricum proferet ætas.

Spatiarum in aprico. Hor. 1. Serm. 8. 15.

Apricum & Opacum, veluti contraria. Cic. in Partit. 36. In locis autem & illa naturalia: maritimi an remoti a mari, plani an montuosi, leves an asperi, salubres an pestilentes, opaci an aprici.

Apricior, [ἀπρροσβιβάζω] Columel. lib. 11. cap. 3. Nonnulli hanc eandem locis apricioribus a Calendis Martiis deponunt. Apriciffimus, Idem l. 9. c. 14. Dum adhuc Autumni reliquæ sunt, apriciffimo die purgatis domiciliis.

APRICITAS, [ἀπρροσβιβάζω, ἀπρροσβιβάζω] ἄρι. In aprico esse. Varro Myrtilis, Licet videre multos quotidie hyeme in Sole apricari. Ex Nonio. Cic. 5. Tulc. 92. Alexandro roganti ut diceret liquid sibi opus esset, Nunc quidem paululum (inquit) a Sole abis. Officeret videlicet apricari. Columel. lib. 8. cap. 4. Paulinus lamba activa forma posuit, atque etiam Palladius l. 38.

APRICATIO, ὄνις. f. [ἀπρροσβιβάζω] Cic. 7. Att. 11. Sibi habeat suam fortunam. unam meretricule tecum apricationem in illo Lucretino tuo sole malim, quam omnia istiusmodi regna.

Apricatione calefcere, vel igni, apud Cic. de Senect. 57. Quo in loco dicit Nonius Marcellus, Apricationem positum pro Apricato. Ad apricationem egredi. Columel. lib. 8. cap. 8. Et recipiat ad apricationem egredientes columbas.

APRICITAS, ἄτις. f. [ἀπρροσβιβάζω] est Hybernus ille tepor in locis apricis. Columel. lib. 8. cap. 15. Quum apricitate diei gelliant aves. Idem lib. 7. cap. 4. Si diei permittit apricitas.

Apricitatis inclytæ regio. Plin. lib. 6. cap. 16.

APRIES, [ἀπρροσβιβάζω] Pfammis Ægypti regis filius, qui in regno successit. Hic ab Ægyptiis, qui ab ipso ad Amasium defecerant, strangulatus est, & sepultus in paternis monumentis. Quarit H. St. an Pfammidis dicendum sit. Quod miror, cum Herodotum sepius legerit, ap. quem *ψαμμιδο* genet. in Euterpe bis occurrit, cæterum varie scribitur nomen. Syncello & Africano Pfammuthis, Eusebio Pfammites & Pfammis. Sic & qui Apries Herod. & Djod. Sic. Africano est Vaphris, Euleb, & Sync. Vaphres, Vulgat. Hieremie Ephrea. V. Marsh. Can. Chron. ad Sec. 18. de Clade Ægypti.

APRILIS, is. m. abl. Aprili. [ἀπρροσβιβάζω, ἀπρροσβιβάζω] Mensis nomen. Sic autem dicitur (teste Servio) ab Aperiendo, quasi terras tepore aperiens. Alii (ut Varro scribit) quia Veneri dicatus esset, quæ dicitur Aphrodite. Hor. 4. Carm. 11. 16.

— idus tibi sunt agendæ,

Qui dies mensiem Veneris marizæ

Findit Aprilem. Hic mensis habuit primum ex constitutione Romuli triginta dies: mox Numæ eum ad novem & viginti redegit; Cæsar ad triginta restituit. Habet Nonas 5, & Idus 13.

Aprilis, Adjective quoque accipitur: ut quum dicimus Calendis Aprilibus. Tametsi etiam pro mensæ nonnulli, sicut & cætera mensium nomina, adjectivum esse volunt: ut subadiciatur abolitum Mensis, si expreffum non fuerit. Cic. 1. Fam. 9. Quinctiam Marcellino & Philippo Confulibus Nonis Aprilibus mihi est Senatus assensus.

APRINUS, sive **APRUGIVUS**. V. **APER**.

APRONIA, [ἀπρροσβιβάζω, ἀπρροσβιβάζω] Herba est, quem aliqui Nigram bryoniam vocant, foliis hederæ, simlacis proximis, sed majoribus: caules habet cognatos: caprolis sive arbores, quasi adminicula comprehendit: fructus racematim coherens, qui inter principia virent, & post maturitatem nigrescut: radix foris nigra, intus buxæ colore nitet. Dioscor. lib. 4. cap. 177. & Plin. lib. 23. cap. 1.

APROXIS, Herba est, cujus radix e longinquo concepit ignes, ut naphtha. Plin. lib. 24. cap. 17.

APRŪCO, ὄνις. f. Herba, alias Saxifraga. Apul. de Herb. cap. 97.

A P S

APSI, ydis. f. [ἀψίς] (Gaza tamen lib. 3. Gramm. contendit scribendum *ἀψίς* cum aspiratione) Curvatura rotæ, i. e. Lignum supra rotas, tenens scalas, vel in quo figurantur radii, Ligneus rotæ circulus. Homer. Iliad. 5. pro Foramine retis fere plaga usurpat.

Apfides, etiam dicuntur Circuli in stellis, teste Plin. lib. 2. cap. 15. his verbis, Plurimis de causis hæc omnia accidunt, prima circularum est, quos Græci apfidas in stellis vocant.

Apfis, Fornicis curvatura, seu Testudo & camera. Plin. lib. 2. Epist. 17. Adnectitur angulo cubiculum in apfida curvatum.

Apfides argenteæ. Ulpian. in l. cum aurum. §. idem Pomponius. D. de aur. & arg. legat. Sed nec aurea emblemata, quæ in apfidibus argenteis essent. Apfides autem. Lances sunt rotundæ, ut ait Turnebus, quæ & Parapfides etiam dicuntur. Dicitur etiam Apfida, æ. quod ad Spartanum Salmastus observat p. 148.

APSORUS, [ἀψωρος] Urbs Ponti Cappadocii, Ptolem. lib. 5. cap. 6. Hodie *Arcaui*.

APSORUS, [ἀψωρος] Insula in mari Adriatico, adjacens Liburniæ, in qua civitas eodem nomine. Ptolem. lib. 1.

APUS, [ἀψω] Fluvius est in ea parte Macedoniæ, quæ mari Adriatico incumbit, non procul a Dyrrhachio, de qua Strab. l. 7. Lucan. l. 5. 462.

Tellus quam volucer Genus, quam mollior Apfus Circumeunt ripis.

APSYCTOS, [ἀψυκτος] Gemma est nigra, & ponderosa, rubentibus venis distincta: ita dicta, quasi frigeriferabilis. Nam semel igni excalcata, septem diebus calorem servat. Author Plin. 36. cap. 10.

A P T

APTĒRA, ὄνις. n. [ἀπρροσβιβάζω] Civitas est Lyciæ regionis, Stephano: & oppidum in Creta, a Syrenibus vocatum, quod victæ ibi cantu a Mufis, præ morore exute pennis in mare deliussent, *ἀπρροσβιβάζω* enim dicitur Implumis Latine. Asten. Vocabat Plin. lib. 4. cap. 12.

APTE, & **APPO**, as. V. post **APTUS**.

APTŌTUM, i. n. [ἀπρροσβιβάζω] Sine casu. Sunt enim Aptota, Nomina quæ neque per casus, neque per numeros declinantur: ut Frugi, nihili, nequam, fas, nefas. Author Donatus in secunda editioe. Hæc Latine dicuntur Indelinabilia.

APFUCHI, [ἀπρροσβιβάζω] Fanum in Cyrenaica regione. Ptolem. l. 4. c. 4.

APTUS, a, um. [ἀπρροσβιβάζω, ἀπρροσβιβάζω] Partic. ab antiq. verbo Apfocor. Unde est adj. Aptus, aptior, aptiffimus. Cic. in Lael. 2. Cationem induxi senem disputantem: quia nulla videbatur aptior persona, quæ de illa ætate loqueretur. i. e. Accommodatior, & convenientior: five, ut dici solet, Magis propria. Idem de Senect. 9. Aptiffima omnino sunt, Scipio & Laeli, arma senectutis, artes, exercitationesque virtutum. Alludit ad Arma militum, quæ Aptæ dicuntur, quum bene conexa & coherentia sunt. V. Apta arma.

Sæpe usus est cum Ad & accusativo, ut, Actio congruens & apta ad animos permovendos, Cic. in Partit. 54.

Animi ad percipiendum apti. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Calcei habiles & apti ad pedem. Cic. 1. de Orat.
 Castra erant ad bellum ducendum aptissima. Caf. 2. Bell. Civil. 37.
 Commiffuræ apte ad stabilitatem. Cic. 2. de Nat. Deor. 119.
 Homo aptus ad dicendum. Cic. 1. Tusc. 5.
 Verba apta ad noſtram confuetudinem. Cic. de Opt. Gen. Orat. 14.
 Timarchides natus atque aptus ad Verriſ flagitioſas libidines. Cic. 4. Verr. 134.

Etiã cum præpoſitione In, ut, In aliquid aptus. Liv. 8. Bell. Maced.
 Aptus cum infinit. paſſ. Ovid. 1. de Arte Am. 10.
 Sed puer eſt, ætas mollis, & apta regi.
 Aptus huc. Celf. lib. 5. cap. 10. Rubrum quomæ emplaſtrum, quod ethe-
 ſium (Lind. Ephæſium) vocatur, huc aptum eſt.
 Aptum eſſe, & decere. Cic. 3. de Orat. 208. Nunc quid aptum ſit, hoc
 eſt quid maxime deceat in oratione, vidcamus.

Conſtruitur frequenter cum dativo, ut,
 Æger curationi aptus. Celf. lib. 2. cap. 12.
 Ætas hæc apta meis moribus. Ovid. 3. de Arte Am. 122.
 Anni lubibus. Ovid. 2. Amor. 3. 21.
 Aquæ remigio. Ovid. 2. de Arte Am. 126.
 Cibis ſtomacho: cui contrarium eſt, Alienus. Celf. l. 2. c. 24. Synon.
 Idoneus ibid. jungitur.

Color pallidus amanti. Ovid. 1. de Arte Am. 729.
 Dies quartus aptiſſimus eſt conſuevit in pluribus ad initium cibi. i. e.
 Plures ægri die quarto recte comedere incipiunt. Celf. lib. 3. cap. 4.
 Ingenium aptius flammis. i. e. Amoribus. Ovid. 14. Met. 25.
 Locus aptus equis. Hor. 1. Epit. 7. 41.
 Lycium aptiſſimum medicinæ quod eſt ſpumofum. Plin. l. 12. c. 7.
 Naves apte inſtructæ remigio. V. NAVIS.

Palus remis. Hor. in Arte Poët. 65.
 Puella oculis. Ovid. 1. de Arte Am. 44.
 Querenda eſt oculis apta puella tuis.
 Papaver ſomno. Celf. lib. 2. cap. 12.
 Tempus precibus. Ovid. 2. de Pont. 2. 69.
 Tempus inſidiis aptum. Tacit. 2. Hiſt. 16.
 Uber aptus. Virg. 2. Georg. 234.

— peccorique & vitibus almis
 Aptius uber erit. Agri ſcilicet.
 Verba joco. Ovid. 15. Epit. 48.
 Vinum frigidum aptiſſimum eſt potui. Celf. lib. 4. cap. 5.
 Umbra patioribus apta. Ovid. 1. Met. 681.
 Aptum, Neceſſarium, Nonio. 4. 3. Cic. de Repub. lib. 4. 3. Eademque
 objectu ſuo umbram noctemque efficiat, cum ad numerum dierum apte
 tum ad laborum quietem. [Sic legendum videtur cum Merc. Sed cur
 Neceſſarium exp. Nonius non aſſequor.

Aptum, Coniunctum. Virg. 4. Æn. 482.
 Axem humero torquet ſtellis ardentibus aptum. Ubi Servius,
 Satis perite loquitur. Nam Aptum Coniunctum dicit, ἀπὸ τοῦ ἀπτεῖναι,
 non autem ſtellis inſignitum. Axis enim non habet ſtellas, qui eſt me-
 dius inter Septentriones. Idem Servius in 6. Æn. hoc ipſum pro Vici-
 no interpretatur. Idipſum quoque eſt quod Nonius Marcellus Aptum,
 i. e. Connexum & colligatum exponit. Budeus autem Conſertum,
 coagmentatum, & compactum. Lucr. lib. 3. 857. — conjungitque
 Corporis atque animæ conſiſtiffimus uniter apti.

Aptum ex aliqua re. Cic. de Fato 34. Quod ſi concedatur nihil poſſe
 evenire niſi cauſa antecedente: quid proficiatur ſi ea cauſa non ex æter-
 nis cauſis apta ducatur?
 Aptus ex ſeſe iſi dicitur, qui nullius ope indiget, ſed qui omnia apud ſe
 habet. Cic. in Parad. 2. Nemo poteſt non beatiffimus eſſe, qui eſt to-
 tus aptus ex ſeſe, quique in ſe uno ſua ponit omnia.
 Apti illi omnia ex ſeſe. Cic. 5. Tusc. 36. Nam cui viro ex ſeipſo apta
 ſunt omnia, quæ ad beate vivendum ſerunt.

Apta & Diſſoluta, contraria. Cic. 1. Off. 129. Nec vero hiſtrionibus,
 oratoribus concedendum eſt, ut hiſ hæc apta ſint, nobis diſſoluta.
 Apti diſſolvere & Diſſipata connectere, contraria. Cic. in Orat. 235. Fa-
 cilis eſt apta diſſolvere, quam diſſipata connectere.
 Inter fe apta. Cic. 2. de Invent. 46. Hoc modo ſi diligenter attendamus,
 apta inter fe eſſe intelligimus hæc quæ negotiis, & illa quæ perſonis ſunt
 attributa.

Connexa inter fe & apta. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Quis enim hunc ho-
 minem dixerit, qui quum tam certos cœli notus, tam ratos aſtrorum
 ordines, tamque inter fe omnia connexa & apta viderit, neget in iis
 ullam inefſe rationem?
 Aptum aliquo vinculo. Cic. 5. Tusc. 62. Fulgentem gladium e lacunari,
 ſeta equina aptum demitte jullit.
 Aptus validis nervis. Lucret. lib. 5. 926.

Apta arma. Salluſt. lib. 3. Hiſt. apud Nonium, Quod ubi fruſtra tenta-
 tum eſt, focordius ire miles, obrepere non aptis armis, ut in principio
 laxiore agmine. i. e. Male conſiſtiſ, non bene coherentibus, &
 quali diſſolutis.
 Aptus, Concinnus, attriſtus, expeditus. Cic. 1. Acad. 8. Nihil deſini-
 unt, nihil partiuntur, nihil apta interrogatione concludunt. h. e.
 (enarratore Turnebo) Nulla rationis conſuſione utuntur, quæ in di-
 ſputationibus Dialecticorum interrogatione efficitur: quam aptam, i. e.
 Concinnam eſſe vult: in quo inefſt etiam expediti & attriſti ſignificatio:
 ut apud Livium, Profectus apto exercitu. Simile eſt illud Hor. 1.
 Carm. 12. 43. — & avitus apto

Cum lare fundus. Et illud Catull. 26. 2.
 Aptis farcinulis & expeditis. Significat enim Horatius Par-
 vum & concinnum larem: Catullus Curtam & attriſtam farcinam.
 Aptus mihi homo, Commodus, opportunus, jucundus, & ſuavis: cui
 opponitur Ineptus. Cic. ad Corneliũ. O hominem ſemper illum quidem
 mihi aptem, nunc vero etiam ſuavem!
 Aptus, pro Adeptus apud Feſtum & Nonium legitur, ex Pacuvio &
 Lucilio.

APTE, [ἀπτεῖναι] Aptus, Aptiffime. Adv. qualitat. Convenienter &
 accommodate. Cic. 1. de Fin. 29. Quum incidit ut id apte fieri poſſit.
 Plin. lib. 16. cap. 25. Ratio aptius reddetur ab hoc tertio volumine.
 Idem lib. 19. cap. 5. Parilius tamen aptiffime.
 Convenit apto ad pedem corthurnus. Cic. 3. de Fin. 36.

APTE, [ἀπτεῖναι] Aptus, Aptiffime. Adv. qualitat. Convenienter &
 accommodate. Cic. 1. de Fin. 29. Quum incidit ut id apte fieri poſſit.
 Plin. lib. 16. cap. 25. Ratio aptius reddetur ab hoc tertio volumine.
 Idem lib. 19. cap. 5. Parilius tamen aptiffime.
 Convenit apto ad pedem corthurnus. Cic. 3. de Fin. 36.

APTE, [ἀπτεῖναι] Aptus, Aptiffime. Adv. qualitat. Convenienter &
 accommodate. Cic. 1. de Fin. 29. Quum incidit ut id apte fieri poſſit.
 Plin. lib. 16. cap. 25. Ratio aptius reddetur ab hoc tertio volumine.
 Idem lib. 19. cap. 5. Parilius tamen aptiffime.
 Convenit apto ad pedem corthurnus. Cic. 3. de Fin. 36.

Dicere. Cic. 1. Off. 4. Quod eſt oratoris proprium apte, diſtincte, or-
 nate dicere.
 Apte dicere ad tempus. Cic. in Partit. 30. Si quando tempus ipſum, aut
 res, aut locus in perorando dederit occaſionem nobis aliquam ut dica-
 mus aliquid ad tempus apte, ne derelinquamus.
 Docere. Ovid. 1. Anior. 8. 88.

Apte fieri, cui opponitur Diſcrepare ab officio. Cic. 1. Off. 146. Sed fa-
 cile judicabimus quid eorum apte fiat, quid ab officio naturaque diſcrepet.
 Apte locare. Liv. 4.
 Apte, Coniunctum: & (ſi licet dicere) Connexe. Cic. in Hortenſ.
 apud Nonium, Altera eſt nexa cum ſuperiore, & inde apteque pen-
 dens.

APERTUDO, inis. f. [ἀπερτοῦς] eſt Conventientia, pulchritudo, ele-
 gantia. author Calepin. Improbatur Voſſius de vir. L. L. 3. 1.
 APPO, [ἀποῖναι, ἀποῖναι, ἀποῖναι, ἀποῖναι] are. Accommodare ſigni-
 ficat. Dicimus autem Aptare alicui rei, & ad rem aliquam. Virg. 3.
 Æn. 472.

Interea claſſem velis aptare iubebat. Celf. lib. 1. cap. 11. Ei
 rei commode aptatur. Cic. 3. de Orat. 161. Hoc verbum eſt ad id apta-
 tum, quod ante dixerat. i. e. Apte accommodatum.
 Claves aptare foribus. Martial. lib. 9. 47.
 Ad fidei commiſſa eam titulationem aptari debere. Ulpian. in l. 1. §. 1.
 D. Ufuſ. quemad. caveat.

Aptari virtutibus. Cic. 4. de Fin. 4.
 Apti quædam ad naturam aptare. Cic. 4. de Fin. 46.
 Aptanda ad vitam fuerant quæ dicuntur. Quintil. lib. 3.
 Aptare, Componere, parare, teſte Nonio. Virg. 10. Æn. 588.
 — projecto dum pede laevo
 Aptat ſe pugna.

Aptare, pro Parare. Pompon. apud Nonium, Heus aptate pueri mun-
 de atque ampliter convivium.
 Idonea aptare bello. Hor. 2. Serm. 2. 111.
 Quidpiam aptare in re aliqua. Columel. lib. 8. cap. 10. Sed in eo trans-
 verſe perforatis parietibus adverſis aptantur.
 Aptare, abſolute poſitum. Columel. lib. 12. cap. 54. Quum autem
 eam tabulam ſic aptaveris, gravi pondera ſuperponito.
 Aptare, Apte locare. Virg. 11. Æn. 8.
 — aptat orantes ſanguine criſtas. Servius.

Aptare opportune. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 APTRUS, a, um. [ἀπτρῦς] Plin. lib. 28. cap. 13. Sanguis hircinus
 cibo aptatus.
 Ad authoritatem oratoriam aptatus. Sen. lib. Controverſ. 6.
 Ad delectationem aptatus. Quintil. lib. 2. Sunt hæc ad popularem apta-
 ta delectationem.

APTATUS, ſs. m.
 APTATIO, ōnis. f. Idem. Gloſſ. Cyrill.
 APTATOR, ōris. m. Eadem gloſſa.
 APTABILIS, e. hinc
 APTABILITER, Adv.
 APTABILITAS, atis. f. uſi ſunt Eccleſiaſtici ſcriptores.

APUA, Plin. lib. 31. cap. 8. de garo loquens ſic ait, Cœpit tamen &
 privatim eſt inutili piliculo minimoque conſici: Apum noſtri, A-
 phyen Græci vocant: quoniam iſ piliculus e pluvia naſcitur. Vide
 APHYA.

APUANI, vulgo Geneveſi, Ligures ſunt, teſte Liv. 39. 32. Sempronius (in-
 quit) a Piſis profectus in Apuanos Ligures, vaſtando agros &c. aperuit fal-
 tus. Add. 40. 41.
 APUD, [ἀπὸ, ἀπὸ] Præpoſitio accuſativa, proprie juxta ſignificat.
 Unde Nonius, Error (inquit) conſuetudinis Apud pro In utitur. Ita-
 que vitioſe dicimus quum in foro noſ fuiſſe: dicamus, apud forum fuiſſe
 quum Apud juxta ſignificet. Turpilus Leucadia, Utinam nunc apud
 ignem aliquem magnum afflidam. Cic. 3. de Rep. Apud focum ſedens.
 Idem 2. de Orat. 12. Quum etiam tum in lecto Craſus eſſet, & apud
 eum Sulpicius ſederet. Hæc ex Nonio.

Apud Mutinam, pro Ad. i. e. In obſidione. Suet. in Auguſt. cap. 77.
 Meminit & Nonius.
 In veteri inſcriptione Romæ: VT ET EGO POSSIM DVLCIVS
 ET CELERIVS APVD EVM PERVENIRE, ubi Apud ma-
 niſte pro Ad ponitur.

Apud, unam habet ſignificationem in loco, ut Apud Numantium.
 Adjungitur tamen etiam perſonis: ut, Apud amicum, apud Athenien-
 ſes, & ſignificat ἀπὸς Græcum, quando locum apud illos demon-
 ſtrat. Ea autem præpoſitio in compoſitione non invenitur. Prifcian. l. 13.
 Apud, mutam loci & perſonæ conjunctionem ſignificat. ut quum dici-
 mus, Cæno apud amicum. Author Feſtus.

Apud pro In, etiam dictum invenimus, ut Ter. And. 2. 1. 7. Apud fo-
 rum modo e Davo audivi. Marcus Tullius de ſignis, Cœnam iſti dabat
 apud villam in Tyndartiano. Idem 6. Verr. 149. Qui nunc apud exer-
 citum cum L. Lucullo eſt, pro In exercitu.
 Apud me domi, pro eo quod eſt, Domi meæ. Ter. Heaut. 3. 1. 21. Sic
 in Eun. 5. 2. 1. Apud Antiphonem domi.
 Apud fe ruri. Cic. 1. de Orat. 214. Quem non longe ruri apud fe eſ-
 ſe audio.

Apud, junctum accuſativo perſonæ, quandoque Locum ſolum notat.
 Cic. 5. Att. 7. Ego quum triduum cum Pompeio. & apud Pompeium
 fuiſſem, proficifcebar Brundifium, &c. i. e. Domi ejus. Sic apud
 quempiam cœnare, aut eſſe poſſum, eo tamen abſente.
 Apud me in mei generi Craſſipedi hortis cœnavit. Cic. 1. Att. 9.
 Tecum apud te. Cic. 4. Att. 9. Tecumque apud te ambulare, quam
 cum eo, quocum video eſſe ambulandum, malo ſcilicet.

Secum & apud fe. Cic. 5. Att. 6. Pomponius a me petierat, ut ſecum
 & apud fe eſſem quotidie.
 Rurſus hæc præpoſitio conſtructa cum accuſativo perſonæ ſæpenumero
 Solam perſonam ſignificat. Ter. Eun. 1. 2. 10. Aut quia fum apud
 re primus. i. e. Tecum, vel in amore tuo, vel tibi primus. Item
 ibid. 1. 2. 7. Sine illum priores partes hoſce aliquot dies apud me
 habere.

Nonnunquam per Inter, vel per In. Cic. pro Font. 32. Studiis militari-
bus apud juvenentem oboletis. h. e. Inter juvenes: aut In juvenem
moribus. Tale est quom dicimus, Mos fuit apud Romanos. Sic de li-
millibus dicendum. Cic. 4. Verr. 48.
Apud majores vel patres nostros, pro Temporibus majorum vel patrum
nostrorum. Cic. 2. Off. 85. Apud majores nostros factiata. i. e. A no-
stris majoribus. Idem in Lael. 6. Scimus L. Acilium apud patres nostros
appellatum esse sapientem.
Apud posteros. Tacit. 1. Ann. 32. Memoriam apud posteros adeptus.
Apud Platonem, Agathoclem &c. scriptum esse dicimus, Quod Plato vel
Agathocles scriptum reliquit. Cic. 5. Tusc. 34. Huius sententia gravitas
a Platonis autoritate repetitur, apud quem sepe hæc oratio usurpata
est. Idem 1. de Divin. 50. Apud Agathoclem scriptum est.
Apud te. pro Tibi. Plaut. Pœn. 1. 1. 24. Cur ego apud te mentiar? Cic.
in Lael. 89. Apud quem evomat virus acerbitatis suæ.
Apud, pro In, cum accusativo persone. Plaut. Mil. 3. 1. 43. Quum
apud te exemplum experiundi habebas. i. e. In te ipso.
Apud illum fuit usus juris, vel in illo. Cic. in Bruto 158. Sic enim ex-
tremo juris civilis magnum usum & apud Scævolum, & apud multos
fuisse, artem in hoc uno.
Apud duas civitates relinquit. Cic. 6. Att. 7. Ut confectas rationes lege
Julia apud duas civitates possim relinquere.
Apud Achaia, Apud Asiam. Tacit. 4. Ann. 13. Ut civitati Cibratica
apud Asiam, Egicensi apud Achaia motu terra labefactis subveniretur.
Apud matrem recte est, eaque nobis curæ est. Cic. 1. Att. 4. & 3. Q. frat. 7.
i. e. Recte habet, recte valet.
Apud me minimum valet. Cic. 1. Fam. 9. Non modo non præmiis
quæ apud me minimum valent, sed ne periculis quidem compulsus
ullis.
Apud me qui amicitia & beneficiis & dignitate plurimum possunt. Cic.
pro Rosc. Amer. 4.
Apud aliquem dicere, Accusare, verba facere, idem quod Coram. Cic.
5. Philipp. 12. Pavet animus apud consilium illud pro reo dicere.
Sic 2. de Invent. 69. Thebani accusantur apud Amphictyones. Et
4. Att. 2.
Apud aliquem gratias cuiuspiam agere. Cic. pro Sext. 9. Conventus ille huic
apud me P. Sextio maximas gratias egit.
Quum aliquem apud te laudato tuorum familiarium. Cic. 2. Att. 25.
Quum de me apud te loquor. Cic. 1. Att. 3. h. e. In literis quas ti-
bi mitto.
Queritur apud me per literas. Cic. 5. Att. 21.
Apud nos imperium tuum est, Pœtice dictum, pro In animo meo,
vel in memoria. h. e. Memoria teneo id quod imperasti. Plaut.
Mil. 4. 4. 60.
Apud animum meum. i. e. Mecum vel In animo meo. Sallust. Equidem
ego sic apud animum meum statuo.
Cum animo itatum & deliberatum. V. ANIMUS. H. St.
Apud te esse, non tantum significat Esse domi suæ, quod notum est:
(Queritur exemplum huius signific. H. St.) sed per metaphoram longe
aliter accipitur. Ter. And. 2. 4. 5. Proin tu face, apud te ut fies. i. e.
Præsentis & minime turbato animo. Ter. Heaut. 5. 1. 47. Præ iracundia,
Menedeme, non sum apud me. Idem Hec. 4. 4. 85. Num tibi videtur
esse apud sese? Idem in And. 5. 4. 36. Vix fuit apud me: ita animus
commotus est metu, spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.
Apud, hoc præcipue ab Ad, differt, quod post verba motus nunquam
adhibetur. Nemo enim recte dicat, Eo apud patrem: sed Ad pa-
trem. V. AD.
Inter Apud & Penes: Apud, personam cum loco significat: Penes, per-
sonam ac potestatem. Author Festus. In eandem sententiam Ulpianus
in l. Penes. de Verb. & rerum signif. Penes te (inquit) amplius est quam
apud te. Nam apud te est, quod qualitercunque a te teneatur: Pe-
nes te est, quod quodammodo possidetur.
Apud, aliquando postponitur pro casui. Tacit. 6. Ann. 31. Ripam apud
Euphratis. Et 4. Ann. 5. Misenum apud, & Ravennam.
In Lapidibus Apud interdum scribitur per te, ut Set pro Sed. V. Cellar.
Orthogr. p. 88.
APULIUS, sive APPULEIUS, i. m. Multi hoc nomine fuerunt, quod
Onomasticum Glandorpii docebit, sed in his maxime celebris L. Apuleius
Madaurensis, Orator & Philosophus, qui floruit sub Antoninis Impera-
toribus. fuit & alius Tiberii avo Apuleius Celsus, Medicus celebris.
APULIUS, a, um. Adj. ut, Apuleialex. Cic. 2. de Orat. 107. & 201.
APULIA, sive APPULIA, [Ἰταπυλία] Italia regio, mari Adriatico
contemina, inter Dauniam & Calabriam. Huius descriptionem vide
apud Plin. lib. 3, cap. 11. Cic. 1. de Divin. 97. Apulia maximis terræ
morbis conuassata. vulgo *Le pays de Poiville*.
Siticulosa Apulia. Hor. Epod. 3. 16.
Apulia, primam frequentius producit, secundam semper. Martial.
14. 155.
Velleribus primis Apulia, Parma secundis.
Interdum primam corripit. Hor. 3. Carm. 4. 10.
Altricus extra lumen Apulicæ. Versus est Alcaicus dactylicus.
APŪLUS, sive APPŪLUS, a, um. Adj. [Ἰταπυλός] ab Apulia, primam
semper producit, secundam corripit. Lucan. lib. 5. 380.
Apulus Hadriacas exit Garganus in undas. Martial. lib. 8. 28.
Appula Læciæ tibi floruit herba Phalanthi.
APUS, ōdis. f. [ἄπυς] dicitur ab α privativa particula, & πῶδες, πῶδες,
quod Latine est Pes, quasi Sine pede: Nomen est aviculæ. Plin. lib. 10.
cap. 39. Plurimum volant quæ apodes vocantur, quia carcant usum pe-
dum. Ab aliis Cypseli appellantur, hirundinum specie.

A P Y

APYRETUS, i. m. [ἀπυρετός] Febri carens. Th. Prisc. l. 2. Si apyreti fuerint.
APYRI Tripodes. V. in MATHONES.
APYRINUS, Adj. Rectius APYRENEUS [Ἀπυρενός] ut Apyrinus fru-
ctus, & Apyrina mala. Martial. lib. 13. 42.
Non tibi de Libycis tuberes, & apyrina ramis. Genus est dul-
cis mali Punicæ, cui lignosus non est nucleus. De quo Plin. lib. 13. cap.
19. & lib. 23. cap. 6. Sen. Epist. 26. Quo modo apyrina dicuntur, non
quibus nulla inest duritia granorum, sed quibus minor.

Dulcis & apyrinus fructus. Columel. lib. de Arboribus cap. 23. Sic idem
lib. 5. cap. 10. V. Henr. Steph. Tef. Gr.
APYROS, g. c. & n. ON, [ἀπυρός, ος] Quod ignem non expertum
est, ut, Vivum alumen, quod Græci apyron vocant. Plin. lib. 35. cap.
15. Celf. lib. 5. cap. 18.
APYREŌTOS, i. f. [ἀπυρετός] Nomen gemmæ, hæc alio nomine Car-
bunculus dicitur. Plin. lib. 37. cap. 7. Principatum habet carbunculi, a
similitudine ignium appellati: quum ipsi non sentiant ignes, ob id a qui-
busdam Apyroti vocati.

A Q U

AQUA, æ. f. [ὕδωρ] Unum est e quatuor elementis: de quibus Plin.
lib. 2. cap. 5. V. ARR.
Deaquarem natura, & mirabilibus, notatu dignissima, lectuque jucun-
dissima invenies apud Plin. 31. Item lib. 2. cap. 103.
Aqua dicta est, quod Æqua summa, auctore Varr. 4. de L. L. Festus
autem, Aqua, inquit, dicitur Aqua jvamar.
Aqua pedibus, & manibus. Illud attendendum (inquit Turnebus)
aquam, qua manus initio cenæ vel prandii lavamus, vel pedes ablu-
imus, aquam elegantior pedibus & manibus a veteribus appellatam fuisse,
ut reor, quod aquam pedibus cum poscerent, & manibus, tantum verbo
solabant, Aqua pedibus, Aqua manibus, nullo adjecto dicerent.
Meminit Capet Grammat.
Aqua, genitivus, quo utuntur poetae, dividendes diphthongum per
diacritim. Cic. 1. de Divin. 15. Apud Lucret. sæpe, lib. 1. 284. &
alibi.
Agmen aquarum. Virg. 1. Georg. 322.
Arcus aquarum. Ovid. 11. Met. 569.
Ecce super medios fluctus niger arcus aquarum
Frangitur, & rupta merum caput obruit unda.
Aur aquæ cornix. Hor. 3. Carm. 17. 12.
Corpus udum aquæ. Lucret. lib. 2. 232.
Cumulus aquarum. Ovid. 15. Met. 508.
— cumulusque immanis aquarum
In montis speciem curvari & crescere visus.
Cursus aquarum stenare glacie, dicitur hyems. Virg. 4. Georg. 136.
Decursus aquæ ex montibus. Lucret. lib. 1. 284.
Dominus aquarum. Sic se appellat Achelous apud Ovid. 9. Met. 17.
Ductor aquarum. Tybris. Stat. 3. Sylv. 5. 111.
Haustus aquarum. Virg. 4. Georg. 229.
Humor aquæ dimittit sepe saporem. Lucret. lib. 2. 197.
Imbrium aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
Incurfus aquarum. Ovid. 11. Met. 730.
Limes aquarum. Ovid. 18. Epist. 133.
In margine aquæ federe. Ovid. 2. Fast. 464.
Mons aquæ. Virg. 1. Æn. 109. de fluctu ingenti.
— insequitur cumulo præruptus aquæ mons.
Motus aquarum ingens. Virg. 4. Georg. 365.
Odor aquæ nullus esse debet. Plin. lib. 31. cap. 3.
Pauper aquæ fluvius. Sic Horatius Daunum vocat fluvium Apulicæ, ob
ingentes calores exhaustum fere semper. 3. Carm. 30. 11.
Potiores aquæ. Hor. 1. Epist. 19. 3.
Rex aquarum Neptunus. Ovid. 13. Met. 656.
Rivus puræ aquæ. Hor. 3. Carm. 16. 29.
Splendor aquæ. Lucret. lib. 4. 212.
Strata aquarum. Lucret. lib. 6. 1262.
Sulcus aquæ, i. e. Sulcus aquarepletus. Ovid. de Nuce, 66.
Tempericæ aquarum. Ovid. 4. Met. 344.
Vis aquæ subita. Lucret. lib. 1. 287.
Adversa aqua. V. ADVERSO.
Amara. Plin. lib. 31. cap. 3.
Ambigua, i. e. Diversa præditæ natura & vi. Ovid. 15. Met. 333.
Avernalis. Hor. Epod. 5. 26.
Bituminata. V. BITUMEN.
Blandæ. Ovid. 4. Met. 344.
Brevis. Ovid. 18. Epist. 174.
Celestis, i. e. Pluvia. Hor. 3. Carm. 10. 19. V. COELUM.
Coerulea. Ovid. 8. Met. 229.
Caldæ. V. CALDUS.
Cana. Ovid. 2. Epist. 16.
Cisternina. V. CISTERNA.
Collina. V. COLLIS.
Concordes aquæ. V. CONCORDS.
Crassæ. Ovid. 3. Amor. 6. 8.
Curva. Stat. 5. Theb.
Decocta. Plin. lib. 31. cap. 3. V. DECOCTO.
Deterrima. Columel. lib. 1. cap. 5.
Dulces. Virg. 4. Georg. 61.
Egelida. Plin. lib. 31. cap. 2.
Exilis. Plin. lib. 31. cap. 3.
Eximia. Columel. lib. 1. cap. 5.
Ferraria. Plin. lib. 28. cap. 16. Quidam urinam equi aquæ ferrariæ ex
officinis miscent.
Fluvialis aqua, i. e. A fluvio petita. V. FLUVIUS.
Fœtida. Plin. lib. 31. cap. 3.
Fontana. V. FONNS.
Gelida. Ovid. 21. Epist. 220.
Hyberna. Ovid. 2. Fast. 206.
Incerta, Quæ nulla certa via feruntur. Ovid. 8. Met. 166.
Intercus, [ἰντερκός, ἰντερκός] Aqua inter cutem, Celfo l. 1. c. 21. Vide
HYDROPS. Lucil. lib. 28. Aquam te in animo habere intercutem. Cic.
3. Off. 92. Siquis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem.
Ex Nonio. Sunt autem due dictiones, quarum Intercus nomen est ad-
jectivum q. V. unde & Morbum intercutem dicimus. Qui morbus vo-
catur Aqua subter cutem fusa. Plin. lib. 7. cap. 18.
Invitis aquis ire, vel navigare. Ovid. 12. Epist. 126.
Irrigua. Ovid. 2. Amor. 15. 2.
Jugis. V. JUGUM.

Lethæis aquis scripta dare. Ovid. 3. de Arte Am. 340. l. e. Oblivioni.
 Limosa. V. LIMUS.
 Manans. Columel. lib. 1. cap. 5.
 Marina. V. MARE.
 Medice aqua, Quibus ad medendum utimur. Claud. Eidyf. Aponus, 86.
 Mediocris aquæ lacus. Ovid. 6. Met.
 Mollis. Ovid. 1. de Arte Am. 476.
 Mulfa aqua, Quæ ex melle ad potum, præsertim ægotantium conditur.
 De hac Plin. lib. 22. cap. 24. V. MULSUS.
 Nitrosa. Plin. lib. 31. cap. 1.
 Nivalis aqua, i. e. Ex liquefacta nive. olim delicatiorum mensis apponebatur, ut scriptores interdum meminerunt. Gell. lib. 19. cap. 5. Is nos aquam multam ex diluta nive bibentes coorcebat, severiusque increpabat. Et paulo post, Qui aquam nivalem frugibus sane & arboribus fecundam diceret: sed hominibus potu nimio infalubrem esse. De hoc etiam Plin. lib. 19. cap. 4.
 Olens jucunde. Plin. lib. 3.
 Palustris. V. PALUS.
 Pestilens. Columel. lib. 1. cap. 5.
 Pigna. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Pieris aquis rigantur ora vatum. Ovid. 3. Amor. 9. 26.
 Pluvia aqua, & Aqua cœlestis, pro eodem sæpe dicitur apud Plinium. Cic. pro Muren. 22. Ille tenet & scit, ut hostium copias, ut aquæ pluviz arceantur. Sic idem in Topic. 19. Ovid. 3. de Arte Am. 174.
 Pluvialis. Ovid. 8. Met. 335.
 Maxime probabilis aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Probatissima potui. Columel. lib. 1. cap. 5.
 Puteana & Putealis. V. PUTEUS.
 Quæta. Hor. 1. Carm. 31. 8.
 Quotidiana aqua ab Æstiva usu tantum differt, non jure. Quotidiana, Ea est quæ duci assidue solet, vel æstivo tempore, vel hyberno, etiam si aliquando ducta non est. Ea quoque dicitur quotidiana, Cujus servitus intermissione temporis divisa est. Æstiva autem ea est quæ æstate sola uti expedit, sicut dicimus Vestimenta æstiva, salus æstivos, castra æstiva, quibus interdum etiam hyme, plerunque autem æstate utamur. l. 1. §. 1. De aqua quotid. & æstiva.
 Rapida. Catull. 68. 4.
 Rauce. Ovid. 18. Epist. 26.
 Recens. Virg. 6. Æn. 635.
 Refes. V. RESES.
 Resipiens aliquid. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Rosacea aqua, Quæ fit ex rosas, apud Plinium sæpissime. Sed suppresso nomine Aquæ, læpiss dicitur Rosacea. [Immo Rosaceum, & subauditur Oleum, quod & Rosa. V. utramque v.
 Sacra aqua. Hor. 1. Carm. 1. 22. Aquam sacram dixit, vel Numini alicui consecratam, vel quod perpetuum fere apud poetas, fontium epitheton sit, Sacros appellari. Ex Acrone & Porphyrione. Vel dicta est Sacra, quod Aquæ rem sacram Perfæ faciebant hoc modo: Ad lacum, vel flumen, vel fontem accedebant, & serobem faciebant, ibique hostiam jugulabant, caventes ne quid proxime aquam sanguine contingeretur, ac si id accideret, omnia pollicerentur: postea immolatis carnis super myrto lauroque impositis, eas Magi virgibus subtilibus cremabant, & imprecationibus quibusdam factis, oleum lacte & melle mixtum inspergebant, non in ignem, neque in aquam, sed super terram. Imprecationes pro multum tempus faciebant fasciculum virgarum myricinarum tenuium tenentes. Hæc Strab. lib. 15.
 Salmaciadæ. V. SALMACIS.
 Salubres. Hor. Carm. Sec. 31.
 Serena. Lucret. lib. 4.
 Servam aquam bibere: i. e. Aquam quæ fervis prepinatur. Ovid. 1. Amor. 6. 26.
 Simplex. Ovid. 2. Amor. 6. 32.
 Pellebatque sitim simplicis humor aquæ.
 Stagnans. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Tenuis. Virg. 3. Georg. 335.
 Tepidæ. Ovid. 8. Met. 684.
 Tumidarum aquarum victor. Ovid. 19. Ep. 181. Sic Hero Leandrum vocat.
 Turbidus imber aqua. Virg. 5. Æn. 696.
 Vadose. V. paulo post, Jactari vadosis aquis.
 Vastæ. Ovid. 19. Epist. 164.
 Uberibus aquis fecundus specus. Ovid. 3. Met. 31.
 Vilissima rerum. Hor. 1. Serm. 5. 88.
 Virides. Ovid. 1. de Arte Am. 402.
 Vitiosa. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Vitreæ Stat. 1. Sylv. 3. 74.
 Volubilis. Hor. 4. Carm. 1. 40.
 Addere aquam flammæ, pro Extinguere ignem. Tibul. 2. 4. 42. V. ADDO.
 Aspergere aquam. V. ASPERGO.
 Atfrictis aquis torpent fluvii. Claud. in præfat. 2. de Rapt. Proserp. 18.
 Assilientis aquæ vereri tactum. Ovid. 6. Met. 107.
 Assuecere aquis. Ovid. 3. Trist. 3. 7.
 Canet aqua. Ovid. 5. Epist. 54.
 Cedo aquam manibus. V. CEDO.
 Coercere aquas. V. paulo post, Quater aquas.
 Concipere. Ovid. 1. Met. 271.
 Concipit Iris aquas, alimenta que nubibus affert.
 Concitate everfas aquas dicuntur venti. Ovid. 7. Epist. 42.
 Confluit aqua. V. CONSISTO.
 Deducere. Cic. 2. de Divin. 69. Aqua Albana deducta ad utilitatem agri suburbani.
 Ducere. V. DUCO.
 Eluctari aqua dicitur, quum vi expressa, veluti ab uvis, lente egreditur.
 Virg. 2. Georg. 244.
 Ad plenum calcantur: aqua eluctabitur omnis
 Scilicet, & grandes ibunt per vimina guttæ.
 Eruta remis aqua. Ovid. 5. Epist. 54.
 Expressæ aquæ dicuntur, Quæ vi impulsæ loco aliquo erumpunt. Ovid. 1. de Arte Am. 82.
 Frangere aquas: i. e. Dirimere seu dividere dicimur, quum innatamus.
 Claud. Nupt. Hon. 133.
 VOL. I.

Fumat aqua de sulphure. Ovid. 1. de Arte Am. 256.
 Fundere aquas dicuntur fluvii. Ovid. 15. Met. 282.
 Fundere aquas in mare. Ovid. 3. Amor. 2. 34. Paroemiam sapit.
 Hæret aqua. Cic. 3. Off. 118. Dicit ille quidem multa multis locis: sed aqua hæret, ut aiunt. Significat Epicurum parum secum in disputando consistere, seque ipsum involvere. Idem 2. Q. frat. 7. In hac causa mihi aqua hæret. Translatum a clespydris ad ipsos oratores. V. HÆREO.
 Haurire aquas. Ovid. 3. Met. 188.
 Haurire aquam turbatam limo. Hor. 1. Serm. 12. 59.
 Jactari vadosis aquis. Lucan. lib. 8. 698.
 Immori aquis. Ovid. 7. Met. 570.
 Implorate aquas coeletes. Hor. 2. Epist. 135.
 Inclinantur aquæ ad littora. Ovid. 11. Met. 208.
 Incoquere cum aqua. V. INCOQUO.
 Infestare aquas. Ovid. 2. Amor. 11. 18.
 Quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquæ.
 Inficere. Ovid. 9. Epist. 142.
 Infusata aqua abscondi. V. INFUSCO.
 Innare aqua. V. INNO.
 Inquinata cadaveribus aqua. Cic. 5. Tusc. 97.
 Interdici aqua & igni solet damnatis, quia videlicet hæc duæ res humanam vitam maxime continent. Itaque funus profectu, ignem supergrediebantur aqua aspersi: quod purgationis genus vocabant Sulfitionem. Hæc Festus. De hoc autem per multa eleganter scribit Lactantius Divinarum Insit. lib. 2. c. 10. extr.
 Interdictis aquis imminet ager. Ovid. 3. Amor. 4. 18.
 Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata,
 Sic interdicitis imminet ager aquas.
 Interponere aquam vino. V. INTERPONO.
 Intra facta aqua. V. INTERO.
 Involvere aqua. Virg. 6. Æn. 336.
 Irrigare aquam. V. IRRIGO.
 Jungere ignibus aquas. Sen. Hippol. 4. De re impossibili.
 Labuntur altis ripis aquæ. Hor. Epod. 2. 25.
 Lacerare cautes dicuntur aquæ, poetica phrasi, Quam illas assiduo fluctuum impulsu verberant. Sen. Hippol. 4.
 Mergere aqua. Ovid. 3. Amor. 1. 58.
 Mergere aliquem in aquam. V. MERGO.
 Mergi aquis. Ovid. 5. Met. 595.
 Mollire ferventibus aquis. Ovid. 1. Met. 228.
 Perdere aquam. Quintil. l. 11. c. 3. de pronuntiatione, Temporibus præfinitis aquam perdit: i. e. Tempus. Sumptum ab horologiis quæ aqua olim fiebant, ad quæ tempus orandi dabatur. V. CLEPSYDRA.
 Perfluunt aquæ fertile Tybur. Hor. 4. Carm. 3. 10.
 Permisseri dulci aqua. V. PERMISSICO.
 Petere & Sumere aquam revercendus sermo est, pro Ventrem ac Vescicam exonerare; Nam id qui fecissent lavabant manus, ut & post omne nequam facinus. V. Scalig. ad Propert. 4. 3. 36. & Grut. ad Mart. 1. 1. Epigr. 109. Plaudere aquas natatu. Stat. 1. Sylv. 3. 74. h. e. Percutere.
 Poscere aquam & terram apud Græcos idem est, ac Bellum alicui inferre. Hinc Liv. 35. 17. Perse aquam & terram a Lacedæmoniis petierunt. V. Chliad. Erafmi.
 Postulare aquam a pumice; proverbialiter utitur Plaut. Perf. 1. 1. 42. Significat Frustra petere vel ab egente, vel tenace & avaro.
 Præbere aquam. Hor. 2. Serm. 2. 68.
 Præcipitari in aquas, a poetis dicuntur sidera quum occidunt. Ovid. 4. Fast. 164.
 Scorpius in virides præcipitatur aquas.
 Præcipitari aquis dicitur lux, & aquis nox exire, quum advesperascit aut noctescit. Ovid. 4. Met. 92.
 Prætervehj aquis rectis. Hor. 5. Theb. 473.
 Properant aquæ ambitus. Stat. de Arte Poet. 17.
 Quater aquas & coercere Neptunus dicitur. Ovid. 18. Epist. 48.
 Refrenare. Ovid. 6. Epist. 87.
 Refundit arcus aquas alio de fonte raptas: i. e. Iris. Stat. 4. Theb. 834.
 Retorquet in se lapsas aquas Mæander. Ovid. 9. Epist. 56.
 Secare. Ovid. 3. Amor. 12. 34.
 Aut fecat imposita virgine taurus aquas. De Europæ vectore.
 Sistere. Ovid. 3. Amor. 6. 2. Virg. 4. Æn. 489.
 Sistere aquam fluvii. Dativus est Fluvii.
 Sorbere. Ovid. 2. de Arte Am. 352.
 Terraque cœlestes arida sorbet aquas.
 Sternere aquas dicuntur dii æquorum vel fluviorum, quum tranquillitatem inducunt. Valer. 2. Argon. 591.
 Sternere aquis æquor. Virg. 8. Æn. 89.
 Subeunt lucos aquæ & aura amœna. Hor. 3. Carm. 4. 8.
 Succedere aquæ. Ovid. 11. Met. 142. Rex justæ succedit aquæ: i. e. Sub aquam se demittit.
 Temperare aquam ignibus. Hor. 3. Carm. 19. 6.
 Truncare aquas locas. Claud. in Bell. Gigant. 70.
 Turbare. Ovid. 3. Met. 475.
 Versare aquas dicitur navis. Ovid. 13. Epist. 98.
 Vertendis aquis apta sidera. i. e. Commodum tempus navigationi.
 Ovid. 1. Amor. 9. 14.
 Volvere aquas in mare dicuntur flumina. Ovid. 1. Amor. 15. 10.
 Unctam aquam convivis præbere. Hor. 2. Serm. 2. 68.
 — nec sic ut Nevius, unctam
 Convivis præbebit aquam. In avaros & fordidos dici poterit.
 Scribere in aqua. Proverbiale. Catull. 68. 4.
 — sed mulier cupido quod dicit amanti,
 In vento, & rapida scribere oportet aqua. h. e. Oblivioni dare.
 Aqua in singulari ponitur frequenter antiquis pro Aquæ ductu, cujusmodi inter Romanæ magnificentie opera celebrantur, a P. Victore de Reg. Vrb. Ro. xxiv. Aqua nempe Albulina, Alexandrina, Argentiana, Albia, & (quæ & Alsetina, Halsetina & Augusta) Annia vel Annia, Anio novus, Anio Vetus, Antonianina, Appia, Aurelia, Cerulea, Cimina, Claudia, Crabra, Damnata, Herculea s. Herculeana, Julia, Marcia (quondam Auleja,) Sabatina, Septimiana, Severiana, Tepula, Trajana, Virgo. V. & S. Jul. Frontin. de Aquæd. U. R. & plenius de singulari in Lexico Pitifci. De Marcia ac Trajana in Nummis Ousef. Tab. 108.
 G g 2

Aquas in plurali cum dicunt, Aquas calidas & medicatas intelligunt, ut Batanas & Puteolanas. Cic. pro Planc. 65. Defitit iomaclari, & me unum ex his feci qui ad aquas venissent. Idem 15. Fam. 24. Puto utrunque ad aquas. Varro l. 2. de Anag. Sic & aqua calida, a loco, & aquis quae ibi fecant, quom ut colerentur venissent in usum nostris, quum alia: ad alium morbum idoneae essent: haec quum plures essent, ut Puteolis, & in Tuscis, quibus utebantur, multitudinis potius quam singulari vocabulo appellabantur. Hinc nomen inventum variis locis propter aquas nobilibus. Ut

AQUA Augustae, [Υδρα Αουγουστας] Ptolemaeo, Tarbellicae Antonino, Urbs Aquitaniae in Gallia, vulgo *Batona*.

AQUA calida, Urbs insulae Britanniae. Ptolemaeo, Aquae Solis Ant. It. vulgo *Baris*. est & aquis ejusdem nominis Ptolemaeo, Vicus aquarius aliis dictus, vulgo *Vich, Vique*.

AQUA mortuae, Oppidum Galliae Narbonensis opere C. Marii, centum passus a Rhodani oris deducta, ut ait Plin. Vulgo *Signes mortis*.

AQUA Sextiae Salyum, five Salyorum, vel Salyviorum, Galliae Narbonensis urbs, nunc Aquensis civitas, quam C. Sextius Procos. redactis in potestatem Salyibus aedificavit, nomen a conditore & aquis calidis adepta. Author Strab. Vulgo *Aix en Provence*. Plin. lib. 3. cap. 4.

Huc pertinent praeterea in Italia Aquae Apollinares, Aqua viva, Aquae Cumanae, Aquae Cutiliae, Aquae Sinuessanae, Aquae Statiellorum, Aquae Taurini; In Hispania Aquae Bilbilitanae, Aquae calidae, Aquae Celeniae vel Cilinae vel Quintianae, Aquae Flaviae, Aquae Quercuanae, Aquae Voconiae; In Gallia Aquae convenarum, Aquae Helvetiae Vulgo *Baden*; In Dacia Aquae Daciae, in Moesia Moesiaca, in Pannonia Pannoniae; In Epiro Aquae Regiae; In Africa item eodem nomine oppidum, & alterum Aquae Calidae. de quibus singulis Celliarum adi.

AQUILA, æ. f. dimin. [ἄκυρον] pro Rivulo vel Piscinula, ad differentiam fluminis. Cic. l. de Orat. 28. Platanus mihi videtur non tam ipsa aquila, quae describitur, quam Platanus oratione crevisse. Plaut. Curcul. l. 3. 3. Mane fustidiam aquilam.

AQUILA, Oppidum Hetruria. Unde Aquilenfes & Aquenfes Plinio & Ptolemaeo dicti.

AQUA DUCTUS, Æ. m. [ἀκράτης, ἰδακρόνη, ἀκρότης] nomen ex genitivo & nominativo compositum, dictumque ab Aqua ductenda. Est enim Aqueductus, Aquarum ductio. h. e. Quum aliquid aqua derivatur, ut per cuniculos impotitis canalibus alio inducatur, five ad bibendum, five ad irrigandum. Extat Julii Frontini liber de Aqueductibus Urbis Romae. q. V. & quae supra in AQUA.

AQUA DUCTUS, Cuius est jus aquaeductendae. Ulpian. l. 1. D. de Servit. rustic. praed. Servitus rusticorum praediorum sunt haec: Iter, actus, via, aquaeductus. Et paulo post, Aquaeductus, est jus aquae ductendae per fundum alienum. Rectius divisè scribitur. Nam & Aquarum ductus legitur.

AQUA DUCTIO, Æ. f. Significat non Jus aquae ductendae, sed Ipsam ductiorem. in l. Si autem. 10. D. de aqua pluv. arc. In melioribus libris hoc quoque divisè scriptum invenitur, ut & seq.

AQUA HAUSTUS, Æ. m. est Jus hauriendi aquam, & portandi per agrum, fundum, seu praedium alterius, ratione servitutis. Differt autem ab Aqueductu, quod hic fiat in fistulis & meatibus subterraneis: Ille vero per animalia, portando. l. si prius. §. 1. & 2. D. de aqua pluv. arcend.

AQUA LIBRATOR, Æ. m. Idem ac Aquilex, Librator, q. V. Cod. Theod. l. 12. t. 4. Aquelibratores, vitriarii, eborarii. [Videtur divisè legendum Aquae lib. Alioquin Aquilibrator dixissent, ut alia ejusmodi, quae infra sequuntur.]

AQUA LILICUM, Æ. n. [ἰδακρόνη] dicitur, Quum aqua pluvialis remediis quibusdam elicitur: ut quondam (si creditur) manali lapide in urbem ducto. Haec Festus. Hoc hebat in magnis laccitibus.

AQUAGIUM, Æ. n. [ἀκρότης] quasi Aquae agium, i. e. Aquaeductus, appellatur. Haec Festus. Pomponius. l. Hoc jus. D. de aqua quotid. Is qui jus aquae quotidianae habet, vel fistulam in rivo ponere, vel aliquid aliud quidlibet facere potest, dum ne fundum domino, aut aquagium rivalibus deturis faciat.

AQUALICUS, Æ. m. [ἰδακρόνη] Alvus, quo fordes defluunt. Item genus quoddam Latii intestini, ex quo farcinia fieri solent. Apicius, Reple aqualicum sic, ut laxamentum habeat. non diffiliat in coctum.

AQUALICULUS, Æ. m. [ἰδακρόνη] ab Aqua dicitur: & proprie Vas est in quo porci forbent. Per metaphoram vero Inferiorem ventris partem in quam fordes confluant. Perf. l. Sat. 57. — quum tibi Calve

Pinguis aqualicum propenso se squipede extet. V. Casaub. ad Perfii loc. & Mercurial. Var. Lect. l. 1. qui & 6. 1. monstrabit nonnunquam pro Toto ventre accipi Aqualiculum.

AQUALIS, e. Adj. Idem ac Aqualicus. Sidon. 8. Epist. 6.

AQUALIS, Æ. m. [ἰδακρόνη] Varro 4. de L. 8. Et ab Aqua Aqualis dicitur. Vas est aquarium, quo aqua & manibus datur, & mensa infertur. Ejus autem accusativus melius pro tertiam vocalem in im definit. Plant. Curcul. 2. 3. 33. Datin' isti fellam, ubi assistat cito, & aqualim cum aqua?

AQUANUS, a, um. Idem ac Aqualis. Tertull. de Carne Christi, c. 9.

AQUARIUM, & per dimin. AQUARIDOLUM, Æ. n. [ἰδακρόνη] Locus in quem fordidam aqua jactatur: qui & Lavatrina a lavando appellatur. Nec in culina tantum sunt ejusmodi aquaria, sed in tricliniis quoque & cubiculis, & cenationibus cum dignitate & elegantia.

Aquarium, Locus in flumine aut alia quavis aqua, ad quem animalia potum aguntur. Cat. de R. R. cap. 1. Si poteris, sub radice montis fiet, in meridieni speciet, loco salubri, operarium copia fiet, boumque ibi aquarium.

AQUARIUS, a, um, [ἰδακρόνης] quod ad aquam pertinet, ut, Cotes aquariae. Plin. lib. 18. cap. 28. Italia aquarias cotes dedit, limæ vice impetrans ferro.

Aquarius fulcus, Qui fit ad aquas ex agris educendas. Columel. l. 12. c. 8. Cavebitur tamen ut patentes liras, crebrosque fulcos aliquas, quos nonnulli Elicus vocant, faciamus: & omnem humorem in colliquias, atque inde extra segetes derivemus.

Aquaria provincia. i. e. Onus aquae ductendae. Cic. in Vatin. 12. In eo magistratu, quum tibi magno clamore aquaria provincia forte obtigisset. Cael. Rhodig. l. 18. c. 40. Aquaria (inquit) provincia in Cicerone adversus Vatium, cura est Quaestoris, praefecti mercibus quae vel mari vel omnino aquis subvehuntur, nequid exportetur. Sed & publicis aquis praefici solitos quosdam scimus: de quibus quondamque fit senatus-

consultum factum, ut quum ejus rei causa extra urbem forent, lictores binos, & servos publicos terros, architectos singulos, & scribas, & librarios, accensos & praecones totidem habere liceret. Hocce dici quandoque Aquarum curatores animadverto, interdum & Aquarios. Julius Frontinus, Ille aquariorum tollendus reditus, quem vocant Punctum. Et mox doctet. fuisse quendam qui appellatur A punctis. Alibi Frontinus Aquariorum fraudem nominat, quos aquas ex publicis ductibus in privatorum usum derivare deprehendisset. Super qua re Caelii Rufi edita quoque legatur oratio, cui titulus fuit De aquis, ubi aquariorum dolo, irriguos agros, tabernas, cœnacula perpetuis salientibus coarguebat instructa. Haec Caelius.

Aquarii moduli. V. Modulus in M O N U S.

AQUARIUS, Æ. m. subst. pro Aquilege, ut videtur. Cael. ad Cic. 8. Fam. 6. Nisi equo cum tabernariis & aquariis pugnarem, veterinus civitatem occupasset. Aquarii item sunt Aquarum custodes: de qua re vide paulo ante in Aquaria provincia. V. Tacit. 15. Ann. 43. & Lipsi. ad loc.

Aquarii etiam appellabantur, Qui in lupanariis impuris mulieribus aquam ministrabant. Juvenal. Sat. 6. 332. Veniat conductus aquarius. V. Turneb. Adv. 14. 12. extr. & AQUARIOLUS.

De Aquariis haereticis, qui aqua pro vino in Sacro calice utebantur, Cyprian. Ep. 63. Epiphani. Haer. 46. Cael. Rhodig. 18. 40.

Aquarius, [Υδακρότης] est & Coeleste signum in Zodiaco circulo, de quo multa scribit Hyginus. Servius ad 1. Æn. 23. dicit secundum fabulas hunc fuisse Ganymedem, qui ab Jove raptus, & inter sidera collocatus, Aquarii nomen accepit. Plin. l. 18. c. 26. Hor. 1. Serm. 1. 36. Aquarius levis. Ovid. 2. Fast. 457.

Jam levis obliqua subfedit Aquarius' urna.

AQUARIOLUS, Æ. m. Meretricia minister per diminutionem ad contemptum sic dicitur. Festus. Aquarioli dicebantur mulierum impudicarum fordidis affecle. Talem designat Lampridius Commod. cap. 2. V. ibi Casaub. & Salmast. ad Vopisc. p. 515. Idem & Lenonum vices fungebantur & conditiones meretricibus conciliabant. Tertull. Apol. cap. 43.

Aquarioli praeterea dicuntur, Qui uxoris suae stupra æquo animo patientur. Apul. in Magia Apolog. p. 323. extr.

AQUATICUS, a, um. Adj. [ἰδακρότης, ἰδακρότης] est Quod in aquis, aut circa aquas vivit: aut aquas, five aquosa loca frequentat: ut, Avis aquatica. Plin. lib. 10. cap. 11. Uti anferes, & aquaticae fere aves.

Aquaticum, dicitur etiam, Quod in aquis aut prope aquas nascitur. Plin. l. 16. c. 40. Frigidissima, quæcunque aquatica. Dicitum de arboribus. Aquatica lotos. Ovid. 9. Met. 341.

Aquaticus etiam dicitur Anter, quod pluviam inducat. Ovid. 2. Met. 853.

AQUATILIS, e. Adj. [ἰδακρότης] Idem quod Aquaticus. ut, Bestia aquatilis, Degens in aquis. Cic. l. de Nat. Deor. 151. Bestiarum autem terrena sunt aliae, partim aquatiles, aliae quae ancipites in utraque sede viventes. Humor aquatilis, pro eo quod vulgo Humor aqueus dicitur. Varro l. de R. R. cap. 64. Amurca quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac recementum, &c.

Musculi, i. e. Parvi mures in aquis nascentes. Plin. lib. 2. cap. 103. Quod aquatile, duriuscule dicitum per metaphoram pro Piscibus. Columel. lib. 8. cap. 17. ubi loquitur de positione piscinae, & Hac ratione itabulis ordintis, aquatilis pecus inducemus.

Absolute Aquatilia, [ἰδακρότης] subaudi Animalia; Plin. lib. 9. cap. 12. Aquatilium tegumenta plura sunt, &c. Ibidem cap. 52. Aquatilium omnium foetus inter initia vivit carent.

AQUILENTUS, a, um. Plenus humoris. Varro apud Nonium 4. 318. de Luna: Tum contremula aquilenta apud alia littora oritur. V. Turneb. 29. 28.

AQUOR, Æ. m. sum, [ἰδακρότης, ἰδακρότης] Æri. five AQUO, Ære. Aquam haurire, petere. Virg. 4. Georg. 193.

Sed curium tunc sub mœnibus urbis aquantur. Ubi Servius: Aquam hauriri ex vicino. Liv. 44. 40. Cael. 8. Bell. Gall. 41. Nec sine periculo possent aquari oppidani.

Aquamus egredi. Sallust. in Jugurth. cap. 93. Quidam Ligus miles gregarius caltris aquatum egressus, haud procul ab latere castelli animadvertit repentes inter laxa cochleas.

AQUATIO, Æ. f. [ἰδακρότης] Aquandi actus. Cael. 4. Bell. Gall. cap. 11. Tamen sese non longius millibus passuum quatuor aquationis causa percellerum eo die dixit.

Aquatio, Aquarum pluvialium abundantia. Plin. lib. 32. cap. 7. Et hoc utebatur in multis variisque per aquationes Autumni nascentibus. Aquationem etiam per Irrigatione Palladius Febr. 4. 7. usurpat. Annotavit & Rhodiginus.

AQUATINIVUS, Æ. n. quasi Aquam tenens, Poculi fictilis genus in sacrificiis. Ubi apud Festum est Atanuvium, ita corrigat Barth. Adver. 40. 11.

AQUATOR, Æ. m. [ἰδακρότης] Qui aquandi ministerium, praesertim in exercitu, facit. Liv. 41. 1. Cael. l. Bell. Civil. 73. Haec consultantibus, eis nuntiatu aquatores ab equitatu premi nostro.

AQUATUS, a, um. est, Quod aquatilium humorem natura mistum habet. Ex quo formatur comp. Aquator. Plin. lib. 28. cap. 9. Omne autem verum aquatus æstivo. De lacte dicitum.

Aquatum, pro Diluto. Sen. 1. Nat. Quæst. Interest quomodo sit mactata purpura, crallius medicamentum, an aquatus traxerit. Ubi Crallum medicamentum opponitur Aquato.

Aquatus ovi liquor. Scribon. Larg. 23. Cum ovi aquato liquore. Superl. idem 26. Cum ovi albo, id est Aquatissimo.

AQUIDUCUS, a, um. [ἰδακρότης] Cael. Aurel. Tard. 3. 8. Aquiduca medicamenta, quae Graeci Hydrogoga vocant.

AQUIFUGA, æ, c. Hydrophobus. Cael. Aurel. Acut. 7. 9.

AQUIGENUS, a, um. Natus in aquis. Tertull. adv. Marc. 2. 12.

AQUILEGIUM, Æ. l. [ἰδακρότης] Collectio aquae. Plaut. Si pluet, aquilegio me juvabo. In vet. anomast. ἰδακρότης. [Plauti locum non invenimus.]

AQUILEX, æ. gis. ab Aquis legendis dicitur est, ut author est Marcellus: Artifex invenientorum fontium, aquarumque colligentium ad aqueductus: Idem videtur cum eo qui Librator vocatur in l. 1. C. de Excusat. artificum, ab aquis librands dicitur. Plin. ad Trajanum de aqueductu Nicomediensium loquens, lib. 10. Epist. 38. In primis necessarium est mitti a te vel aquilegem, vel architectum, ne rursus eveniat quod accidit. Vide AQUALIBRATOR, & LIBRATOR.

AQUILICIA Festa dicebantur, quibus Jovi pro aqua & caelo elicienda gratia facebant. Horum meminit Tertull. in Apologet. cap. 40.

AQUOSUS, a, um. [ἰδακρότης, ἰδακρότης] Quod copiam aquae habet: ut Aquosus:

Aquosus campus. Liv. 9. Plin. lib. 18. cap. 17.
 Crystallus aquola. Propert. lib. 4. 3. 52.
 Crystallusque tuas ornet aquosa manus. Aquosam dixit, vel ob similitudinem & perspicuitatem, vel quia re vera crystallus ex aquæ concrezione fit, ut habet Plin. lib. 37. cap. 2.
 Languor, de hydropse. Hor. 2. Carm. 2. 15.
 Nubes. Virg. 6. Æn. 52. Ovid. 4. Met. 621.
 Orion. Virg. 4. Æn. 429.
 Pifcis. Virg. 4. Georg. 234. Ubi Servius, Australem Pifcem significat, qui Aquarii undam fuscipit: unde & Aquosi addidit. Tuncetiam Pifcis hic oritur, quo tempore Pleiades occidunt.
 Aquosior. Plin. 1. 18. c. 17. In cretoso & rubricoso & aquosiore agro adoremum.
 AQUICELUS, i. m. Vocem hanc suggerit Plin. lib. 15. cap. 10. In melle decoctos nucleos (pinea) Taurini aquicelos vocant.
 AQUIFOLIA, æ; & AQUIFOLIUM, ñ. n. quasi Acufolia, ab Aculeis foliorum, Arbor fylvestris, habens aculeata folia, quæ non decidunt, ferens baccas sine fucco. Plin. 1. 24. c. 13. Aquifolia arbor in domo aut villa lata, veneficia arceat. Dicitur & Aquifolium in neutro genere pro eodem. Plin. 1. 16. c. 25. Cætera vere concepte, aquifolium, terebinthus, palurus, castanea, glandes.
 AQUIFOLIUS, a, um. Plin. 16. 43. Cato vectes aquifolios, lauros, ulmeos fieri jubet. V. Cat. de R. R. cap. 31.
 AQUILA, Urbs Bruitorum, ex ruinis Furconii antiquissimi oppidi, a Longobardis ædificata, ut scribit Volaterr.
 AQUILA, [Αετός] Nom. Viri propr. in N. T. Aquila Philof. qui Dialecticos commentarios conscripsit de Sylogismo. Alius item Grammaticus, Musicus. Suid. Notior his Aquila Sinopenfis Ponticus, cuius exstabat Græca bibliorum versio. V. Fabric. Bibl. Gr. Vol. 2. p. 332.
 AQUILA, æ. [αετός] Avis olim Jovi sacra. Ejus sex sunt genera. Vid. Plin. lib. 10. cap. 3.
 Aquila unde dicitur, V. AQUILUS.
 Anataria aquila apud Plin. i. e. Anatum infectarium, quam Aristoteles Nestophonon appellat, & Leporaria, quam ille Lagophonon: a necapid leporebus & anatis inditis nominibus. Budæus.
 Feroces aquile. Hor. 4. Carm. 4. 32. — nec imbellem feroces Progenerant aquilæ columban.
 Fulva. Virg. 11. Æn. 752.
 Aquila clangunt. In elegia de Philomela.
 Aquila etiam fuit Signum fignularum legionum Romanarum, isque Aquilifer dicebatur qui eam gestabat. q. V. Cic. 2. in Catil. 24. Quum Aquilam illam argenteam (cui etiam sacrum in scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam. Ovid. 5. Fast. 586.
 Romanæque aquilæ lignifer hostis erat. Lucan. lib. 1. 6.
 — infelisque obvia lignis
 Signa, pares aquilæ. Idem lib. 1. 244.
 Ut nota fulgere aquilæ, Romanæque signa. Cic. 10. Fam. 30.
 Aquilæ duæ, signa sexaginta sunt relatæ Antonii.
 Aquila est etiam Sidus cœleste. V. Plin. 18. 27. & 29. & Kepler.
 Aquilæ sunt & in ædificiis, Summæ videlicet partes, quæ fastigium constituunt, quod aquilarum alas referant. Tacit. 3. Hist. 71. 7. Inde lapsus vigens in porticus oppositis ædibus: mox infestissimum fastigium aquilæ veteris ligno traxere flammam alueruntque. V. Lipfium ad locum, & Schol. Aristoph. ad Aves, v. 1110.
 Aquila etiam Pifcis ex genere planorum. Plin. lib. 9. cap. 24.
 Aquilæ senectus, Proverbum quod in fenes dicebatur bibaces magis quam edaces. Nam Plin. 1. 10. c. 3. refert aquilas neque senio, neque ægritudine oppetere, sed fame, in tantum superiore accrescente rostro, ut adunctas aperiri non queat: eoque aquilam tantum in fenestra bibere, aut de præda sanguinem sugere, quum nulla fere veas adunctis unguibus, potu utantur, præter tinnulum & milvum: quamquam illi quoque perquam raro bibant. Author Aristot. lib. 8. de Nat. Animal. Ter. Heaut. 3. 2. 10.
 — Vifa vero est, quod dici solet, Aquilæ senectus.
 Aquila non capto mufcas. Proverbi faciem habet: pro, Summi viri negligunt minutula quæpiam: Animus excelsus res humiles despicit. aut, Egregie docti nonnunquam in minimis labuntur; & Maximis negotiis occupati, ad pusillæ quædam convenerunt. Erasim.
 AQUILINUS, a, um. [αετινός] Quod ad aquilam pertinet, aut Quod est aquilæ simile: ut, Aquilinus natus, i. e. Aduncus, intar rostro aquilini: & Aquilina ungula, h. e. Rapaces. Plaut. Pseud. 3. 2. 62. An tu venire postulas quemquam cocum, nisi fit milvinus, aut aquilinus unguis?
 AQUILIFER, æri. [αετιφορος] dicebatur Signifer primarius in Romana legione, ab Aquila, quam ut ait Plinius 1. 10. c. 4. Romanis legionibus Marius in secundo consulatu suo proprie dicitur. V. L. Caf. 5. Bell. Gall. 37. Ex quibus L. Petrosidius aquilifer, quum magna multitudo hostium premeretur, aquilam intra vallum projecit.
 AQUILEGIUM, AQUILEX, AQUILICUM. V. post AQUA. f. l.
 AQUILEIA, [Αετιλία] urbs a Gallis condita in Italia, a Romanis dein capta & munita ut incumbentibus Barbaris opposita esset: emporium Illyricarum gentium. Liv. 10. Bell. Maced. Aquileia colonia Latina eodem anno in agro Gallorum, est deducta. Hactenus Livius. Hæc urbs non prius capta exultit, quam subactis Pannoniis, ex quibus tanquam claustris ad Danubium patefactis, tutum id cepit esse iter, quod (teite Franquillo) Augustus sæpe frequentavit. Aquileiense fides probata est Maximino patris & filii bello, ut scribit Capitolinus. Aquileia, hodie *Sigar* castellum vulgo. Sil. lib. 8. 605.
 Necnon cum Venetis Aquileia perferit armis. Superfluit Drahenb. q. V. Martial. 4. 25.
 Et tu Ledeo felix Aquileia Timavo.
 AQUILIFER, AQUILINUS. V. AQUILA.
 AQUILINA, vel AQUILEGIA, [αετινός πύλα] Herba est eadem cum Chelidonio majori, paulo tamen rotundioribus foliis ac mollioribus, caule cubitali, recto & tenui, &c. Reliqua vide apud Matthiolum in Diofco. l. 2. c. 176.
 AQUILIA, sive uno L. AQUILIA, Gens fuit Romæ Patricia, ab Aquilo, i. e. Nigro colore, ita dicta. Hæc familia paucos habuit viros claros. Proderunt tamen ex ea nonnulli Consules, ut C. Aquilius Tullus, qui Consul fuit cum T. Scincio Sabino, anno ab U. C. cclxxv. ut auctor est Dionys. l. 8. & Liv. l. 2. Item M. Aquilius Gallus qui c. o. s. fuit cum C. Mario anno dclxi. ut auctor est Calliodorus. Hujus filius fuit C. Aquilius Gallus, Ciceronis in prætura collegas, ut ipse auctor est in oratione pro Cluent. & 3. Off. 60. Summus hic fuit. Jurisconsultus, teite Cicerone pro Quint. & pro Cæcin. & Pomponio in l. 2. D. de orig. Jur. Ubi V. Rupert. conf. ACILIUS.

AQUIRO, ðois. m. [Βορέας] Ventus est (inquit Servius) qui de alto flat, i. e. a Septentrione, & tempestates gravissimas facit. Festus, Aquilo ventus a vehementissimo volatu ad instar aquilæ appellatur. Plin. 1. 2. c. 47. A Septentrionibus Septentrio, interque eum & exortum folitissimo Aquilo, Aparchias dicti & Boreas. Cic. 6. Verr. 107. Spelunca quædam conversa ad Aquilonem.
 Aquilonis vim pulchre describit Ovid. 3. Trist. 10. 17.
 Defusus Aquilo ab oris Hyperboreis. Virg. 3. Georg. 196.
 Frigidus. Virg. 2. Georg. 404.
 Impotens. Hor. 3. Carm. 30. 3. h. e. Valde potens. Acron. & Porphy.
 Nivofus. Sen. Q. Æth. 7.
 Aquilone atri fluctus: i. e. Quos Aquilo flans atros fecit. Virg. 5. Æn. 2. Secundo aquilone agi, pro Aura secundæ. Hor. 2. Epit. 2. 201.
 Non agimur tumidis velis Aquilone secundo:
 Non tamen adversis ætatem ducimus Austris. h. e. Non sumus in summa felicitate & prosperitate, sed nec in summa calamitate.
 Insurgit Aquilo. Hor. Epod. 10. 7.
 Radit terras Aquilo. Hor. 2. Serm. 6. 25.
 Aquilones. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Itaque & Aquilonibus reliquisque frigoribus adjectis, durefcit humor, & idem vicium molitur tepescit, & tabescit calore. V. Plin. lib. 2. cap. 47. Aquilones hic dicuntur venti, qui octo ferme diebus exortum Caniculæ antecedunt, & perflant diebus xl., quos vocant Etæias & Prodrornos.
 Aquilonibus objicere aliquem. Hor. 3. Carm. 10. 4.
 Aquilonibus mediis per altum ire: i. e. Media hyeme, vel In tempestatibus quibus crebrior hic ventus est & vehementior, per æquor navigare. Virg. 4. Æn. 310.
 Quietiam hyberno moliris fidere classem,
 Et mediis prosperas Aquilonibus ire per altum.
 AQUILONÆLIS, e, Borealis. Cic. de Nat. Deor. 2. 50. Regio Aquilonalis. Sed hanc lectionem refutat Victorius, & ex MSS. mutat in Aquilenta. Sed Davifius suspicatur faniorem esse lectionem, Aquilonia. V. Notas ejus in loc.
 AQUILONÆRIS, Adj. [Βορέας] Vitruv. 9. 6. Pifcis aquilonæris, de Sidere.
 AQUILONIUS, Adj. [Βορέας] ut, Aquilonia loca, in quibus fiat Aquilo: i. e. Frigida. Plin. lib. 27. cap. 13. Omnes vero herbæ, vehementiores effectu viribusque sunt in frigidis locis, ut in Aquiloniis.
 Hyems Aquilonia. Plin. lib. 17. cap. 2.
 Luna, Quæ digressa est in Aquilonem. Plin. lib. 2. cap. 97.
 Proles. Propert. lib. 1. 20. 25. Et, Aquilonia pignora, idem. h. e. Filii Aquilonis. Stat. 5. Theb. 412.
 Situs. i. e. Aquiloni expositus. Plin. lib. 15. cap. 19.
 AQUILONIA, æ. Oppidum Hirpinorum in Italia. Liv. 10. 38.
 AQUILONI, Populi in sexta regione Italia, quorum meminit Plin. 1. 3. c. 11.
 AQUILONIGENA, æ. C. Poetica septentrionalium cognominatio. Aufon. Mosell. v. 407. Aquilonigenasque Britannos.
 AQUILUS, a, um. [αετινός] Festus, Aquilus color est Fuscus & subniger: a quo Aquila dictus esse videtur: quamvis eam ab Acute volandi dictam velint. Aquilus autem color ab Aqua est nominatus. Nam quum antiqui duos omnino naturales noscent, id est, Album & nigrum, intervernerit autem is quoque qui ita neutri similis est, ut tamen ab utroque proprietatem trahat, potissimum ab aqua eum denominaverunt, cuius incertus est color. Hactenus Festus. Plaut. Pœn. 5. 2. 152. Statura autem magna, corpore aquilo. i. e. Fusco & subnigro. Suet. in Aug. cap. 79. Nafum & afumo eminentiore, & ab imo deductiore, colorem inter aquilum candidumque. Varro apud Non. 10. 2. Atque Hægens fluctu quam lavit ante aquilo. Hinc Aquili Dii quidam dicti quasi Nigri, de quibus Arnob. 3.
 AQUIMINÆLE, is. [αετινός] Vas aquarium. Paul. 1. 3. in princ. D. de supell. legat.
 AQUIMINARIUS, vel AQUIMINARIUM, i. [αετινός] Vas potorium. Pompon. in l. in argento. D. De aur. & argent. legat. De Aquimario Cassius ait, consultum se respondisse: quum alteri argentum potorium, alteri escarium, legatum esset, escario cedere. Idem in l. Cum aurum. §. Si cui. D. de auro & argento leg. Sicut fore escarium argentum legatum sit, id solum debebit quod ad eupulandum in ministerio habuit: id est, Ad esum & potum. Unde & de aquimario dubitatum est: & puto contineri. nam & hoc propter escam paratur. Paulus genere neutro enuntiat in l. 3. D. de supellect. legat. Supellectile (inquit) legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, vasa aquaria, pelves, aquimarij, candelabra, &c. Paulo pot, Nam & pelves argenteas, & aquimarij argentea in supellectili esse non dubitatur. Alciat. Parerg. lib. 8. cap. 4. putat fuisse scutellæ certam speciem, potioni quidem aptam, sed quæ tamen magis cibo capiendo usui esset.
 AQUINIUS, Malus quidam poeta fuit, de quo sic Cic. 4. Tusc. 63. Adhuc neminem cognovi poetam, & mihi fuit cum Aquinio amicitia, qui sibi non optimus videretur. Hinc apud Catullum, Cæfos Aquinos, male scriptum arbitror, pro Cæfos Aquinos: est in modulando versu vobis conjungendæ sunt, ut earum cœtu una comprehendatur syllaba. Turneb.
 AQUINAS, aūs. Adj. gentile ab Aquinum. Sil. lib. 12. 528.
 — mox & vicinus Aquinas. Sic aquinatem fucum vocat Hor. 1. Epist. 10. 27.
 AQUINUM, [Aquino] Latinorum oppidum, quod Melpha fluvius aluit, ut auctor est Strabo. vulgo *Signo*. Cic. 2. Philipp. 106. Quum Romam proficiscens, ad Aquinum accederet, obviam processit magna fane multitudo.
 AQUIPENSER, V. ACIPENSER.
 AQUISGRANUM, Germanie nobilissima civitas, prius Vegerra dicta: Caroli Magni sepulchro nobilitata. vulgo *Aix en Alemagne*, Germani *Aachen* vocant.
 AQUITANIA, [Ακκωταία] Tertia pars Galliæ, de qua sic Plin. lib. 4. scribit, Gallia (inquit) omnis Comata uno nomine appellata, in tria populorum genera dividitur, amibus maxime distincta: ïa Scæliæ ad Sequanam, Belgica: ab eo ad Garunnam, Celtica, eademque Lugdunensis. inde ad Pyrenæi montis excursum, Aquitania, Aremorica ante dicta. vulgo *Gutene*, quasi *Aquenne*.
 AQUITANUS, Adj. ut Aquitanæ gentes, apud Tibull. lib. 1. 8. 3.
 Hunc fore Aquitanas possit qui vincere gentes.
 Aquitani Subit. Cæf. l. 1. c. 1. de Bell. Gall. & passim.
 AQUITANICUS, [Ακκωτανός] Adj. Idem, ut, Aquitanicæ gentes, apud Plin. lib. 4. cap. 19.

AQUITES, Sacerdotis nomen apud Phafidem. Valer. Flacc. lib. 6.

— magnique sacerdos

Phafidis, Arctois Aquites errabat in agris.

AQUOR, aris; AQUOSUS, AQUOLA. V. AQUA.

AR me, pro Ad me antique dictum. Plaut. Truc. 2. 2. 17. Ar me advenias. V. in ARFERIA.

ARA, æ. [ἄρα] Servius, Novimus aras & diis esse superis & inferis consecratas: Altaria vero esse superorum tantum deorum, que ab altitudine constat esse nominata. Macrobius. 3. Saturn. c. 2. Multifariam legimus quod litare sola non possit oratio, nisi si deos precatus, etiam aram manibus apprehendat. Inde Varro Rerum Divin. l. 5. dixit Aras primum Anfas dicitas, quod esset necessarium a sacrificantibus esse teneri. Ansis autem teneri solere vasa quis dubitet? Commutatione ergo literarum, aras dici coepas, ut Valesios & Fufios dicitos prius, nunc Valerios & Furios dici. Hæc omnia illo Poeta exequutus est versus, 4. Æn. 219.

Talibus orantem dicitis, arasque tententem

Audiit omnipotens. Hæc Macrobius. Varro 4. de L. L. Ubi frumenta secta terantur, & arefcent, Ara, propter horum similitudinem, loca in urbe pura, Aræa, a quo potestatem Arædum esse, quod pura: nisi potius ab ardore. Serv. in 2. Æn. Ara dicitur a precibus, quas Græci ἀράς dicunt: ut contra Imprecatio ἄρα τῶν θεῶν dicitur.

Ara V. HARA. Unde Aruspex. H. St.

In aram confugere, Salutis asylum perere, cum Canonici Immunitatem Ecclesiæ appellat. Galli autem Franchisiam. Cic. 1. Tuscul. 85. Primum autem tanta progenie orbatum quem in aram confugisset, hostilis manus incremit.

Aram tangere pulex, lege Numæ vetabatur: si tetigisset, solutis crinibus agnum cædere jubebatur: tum sacerdos versus ad Orientem, meditato & solenni precationis carmine, verbis præcis ex annualium vetulitate erutis, numina & deos precatus, vota effundebat: quam precationem plerumque ter repetebat. Ex Girald. in lib. de Diis Gent. Syntag. 17.

Usque ad aras esse amicum, Periculis apophthegma, quo admonetur nonnunquam quo confulamus amicorum commodis, eorumque voluntati morem geramus, fas videtur paulum a recto deflectere: verum eatenus, ne propter hominem amicum, numinis reverentiam violentum. Olim enim jurantes, aram manu contingebant, ut ostendit Cic. pro Flacco. 90. Meminit Plutarch. & Gell.

Aras veteres tenebant quam a diis aliquid peterent. Virg. 6. Æn. 124.

Talibus orabat dicitis, arasque tenebat. Quo loco Servius, Rogabant enim deos, ararum anfas tententes.

Ab aris pulverinaribusque detrahere. Cic. de Arusp. Resp. 28.

Ab aris fociisque innocentem projici, & vitam degere in exilio. Cic. Ant. 1. 1. iret in exil.

Pro aris focique certare. Cic. 3. de Nat. Deor. 95. Est mihi tecum pro aris & fociis certamen, & pro deorum templis aris delubris.

Ara, Cœlestis fidus. Ovid. 2. Met. 119. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.

Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen

Aram, quam statu permulcet spiritus Austris. V. & Manil. 1. 410.

Aræ dicuntur Saxa quæ inter Africam & Sardiniam medio mari eminent. Aræ dicitur propterea quod ibi Afri & Romani servidus inierunt, finesque imperii sui illic esse voluerunt. Hæc fere Serv. in illud Virg. 1. Æn. 108.

Tres Notus abreptas in faxa lærentia torquet,

Saxa vocant Itali mediis que in fluctibus, aras.

Aræ cœlitum. Sen. Agam. 6.

Aræ deorum ignotorum Epimenidis vatis Cretenfis fusione in Attica erectæ fuerunt: de quibus vide Paulfan. Diog. Laert. Suid. & pterosque alios. Meminit item harum D. Lucas in Actis Apost. c. 17.

Ara interduum etiam est ac Urna, Basis fœe Cippi funebri. Fabrett. Inscript. p. 76. QVI HANC ARAM LAESERIT. Et p. 107. SI QVIS EI ARÆ SIVE SEPULTURÆ MANUS INFERRERE VOLVERIT.

Aram legum, Cic. 4. Verr. 72. vocat Prætoris tribunal, & iudicium subfellia. Frigida ara, i. e. Sine ignibus. h. e. In qua non sacrificatur. Valer. 2. Argon. 98.

Fumida. Ovid. 3. Trist. 13. 15.

Fumosa. Ovid. 2. Amor. 13. 23.

Gramineæ. Virg. 12. Æn. 119. Romani enim moris fuerat, cespitem aræ superimponere, & ita sacrificare. Gramines autem ideo, quia & de bello res agitur, & Marti sacrificatur, cui graminem esse consecratum, quod fecundum Plinium in Nat. Hist. ex humano cruore procreatur. Hæc Serv.

Herbosa. Ovid. 15. Met.

Mœstæ. i. e. Quæ mœstos reddant: utpote destinatæ alicujus morti, aut peragendo funeri. Virg. 5. Æn. 61.

Ex quo reliquias, divinitusque ossa parentis

Condidimus terræ, mœstasque sacravimus aras.

Sacrificæ. Valer. 8. Argon. 243.

Sanctæ. Ovid. 3. Met. 733.

Sepulcrales. Ovid. 8. Met. 480.

Sita alicui. Tacit. 2. Ann. 8. Et aram Druso sitam disjecerat. Ut 3. Ann.

18. Urbs Philippopolis a Philippo Macedonia sita.

Sopitas aras ignibus excitare. Virg. 8. Æn. 549.

Sylvestres. Stat. 5. Theb. 512.

Testibus aris aliquid agere. Stat. 1. Achil. 349.

Thuricræmæ. Lucret. lib. 2. Ovid. 3. de Arte Am. 393.

Thuriferæ. Stat. 1. Achil. 520.

Adolere aras. Tacit. 14. Ann. 30. Nam cruore captivo adolere aras, & hominum fibris consulere deos fas habebant.

Adorare. Sen. Agam. 6.

Calent aræ thure. Virg. 1. Æn. 417. Claud. in Pr. Conf. Stil. 12.

Cingere aram coronis. Ovid. 3. Trist. 13. 21.

Colere victimis. Sen. Herc. fur. 11.

Dare thura aris. Ovid. 2. Amor. 13. 23.

Destinare alicquem aræ. Virg. 2. Æn. 129.

Exhalat odores ara. Lucret. lib. 2. 417.

Exorare aras. i. e. Deos exorare, quos ante aras stantes, manumque illas tententes, rogabant. Ovid. 7. Met. 591.

Facere honorem aris. Virg. 5. Æn. 762.

Imbuere aram. Virg. 1. Ecl. 8. — illius aram

Sepe tener nostris ab ovibus imbuet agnus. V. ΙΜΒΥΟ.

Imponere dona aris. Virg. 1. Æn. 453.

Imponere honorem aris. Virg. 1. Æn. 49.

Incendere aras votis. Virg. 3. Æn. 279. Votis, i. e. Rebus quas voveramus. Serv. id est vota facientes. [Videtur tertius casus Votis, pro Ad vota facienda. conf. v. 543. seq. ejusd. libri.

Incettare aras. i. e. Polluere. Stat. 5. Sylv. 5. 4.

Inferre dapes aris. Valer. 3. Argon. 120.

Inquinare aras. Sen. Oeth. 13.

Maclare aris honores. Virg. 3. Æn. 118. Honores, i. e. Victimis honoris deorum, aut honorandis diis convenientes. Nisi Maclavit ad Taurum potius referre velis, & poltea, Honores meritos, per appositionem (quam vocant) inferre.

Ornatæ torquibus aræ. Virg. 4. Georg. 276. i. e. Coronis, fertis.

Placare aras odoratis ignibus. Ovid. 15. Met. 574.

Ponere aras. Hor. 2. Epist. 1. 167.

Promittere aris. i. e. Vovere aliquid. Stat. 6. Theb. 610.

Spargitur cæde ara. Ovid. 4. Trist.

Succendere aras. Sen. Oeth. 7.

Tangere. Virg. 12. Æn. 201.

Tango aras, mediosque ignes, & numina testor. V. Macrobius.

in ARÆ, paulo ante.

Tenere. V. paulo ante Aram tenere.

Tinguere sanguine votivo. Ovid. 21. Epist. 93.

Verbenis ara vincita. Hor. 4. Carm. 11. 6.

Violare aras. Sil. lib. 17.

Vovere Aras & facrare. Sil. lib. 16.

Forfan sacraffet, Zephyro quas voverat, aras.

Ad aras libare. Virg. 7. Æn. 245.

Aitare ante aras. Ovid. 8. Met. 489.

In aris animam finire. Ovid. 7. Met. 591.

De ararum variis generibus V. Pitisc. Lex. Rom. Antiq.

ARABARCHES, [ἀραβάρχης] Extat Imp. Val. Græc. Theod. constitutio in l. 9. c. de Vectig. & commissi. in hæc verba, Usurpationem totius licentiæ submovemus, circa vectigal Arabarchiæ, per Ægyptum atque Augustineam constitutum: nihilque super transductione animalium quæ sine prohibitione solita minime permitienda est, temerarie per licentiam vendicari concedimus. Quæ verba indicant Arabarchen, præfectum fuisse exigendo vectigali de pecuariis que ex Arabia in Ægyptum devchebantur: ut sit illud nomen officii publicanorum. Merito ergo Juven. 1. Sat. 130. T. Alexandrum natione Ægyptium, ut Tacitus 1. Hist. 3. scribit, taxans, Arabarchen appellat:

Atque triumphales, inter quos ausus habere

Nescio quis titulos Ægyptius, aut Arabarches. Ut non immerito damnandi sint qui simpliciter Mollem accipiunt. Quapropter & Cic. 2. Att. 17. appellat Arabarchen M. Antonium, quasi Ægyptium publicanum. Extorquebat enim ab illis ingentia vectigalia, unde pecuniam conflaret, quam deinde prodigeret: ut est apud Plutarchum. Alciatus lib. 1. Prætermissorum. Paulus Manutius non Antonium significari putat, sed Pompeium. V. Cn. Pompeius in POMPEII.

ARABIA, [Ἀραβία] Asia regio est. Ea aurem triplex est, Petrea, Deserta, Felix. Petrea sic dicta a Petra vetustissimo oppido, Ægypto Judæaque confinis est, auctore Ptolemæo: Straboni autem ac Plinio alio nomine Nabathea dicitur. Post Petream Arabia Deserta Ptolemæo vocata, Straboni autem Scenitis, ubi & Sceme urbs. Plinio, ἀπὸ τῶν σκηνῶν dici placet, quod gens vaga & sine sedibus in tentoriis habitat. Hæc a Meridie montibus Arabiæ felici cincta est, a Septentrione Mesopotamiam habet: ab Occidente, Petream. Arabia felix Meridiem versus, inter duos sinus Arabicum, & Perficum, veluti peninsula excurrit, que (ut Strabo scribit) bis ut India, feritur ob fecunditatem, fluminibus scatet. de hac vide Plin. l. 6. c. 28.

ARABS, ābis. Adj. [Ἀραβ.] Qui Arabiam incolit. Hor. 1. Epist. 7. 36. — nec

Otia divitiis Arabum liberissima muto.

Arabes, vel Arabas, accusativus pluralis. Catul. 11. 5.

Sive in Hyrcanos, Arabasque molles, &c.

Arabum beata gazæ. Hor. 1. Carm. 20. 1.

Arabas palmiferos dixit Ovid. pro Arabia palmifera, & palmarum ferace, 10. Met. 478.

Arabas mollis. Claud. de 4. Conf. Hon. 257.

ARABICUS, Adj. [Ἀραβικός] ut Arabicus odor. Plaut. Mil. 2. 5. 2. Arabicus Lapis, [λίθος Ἀραβικός] teste Dioscoride, ebori similis est, qui tritus illitus hæmorrhoidas exciccat, ejusque cinis dentificio optimus est. Hæc ille lib. 5. cap. 106.

Arabicus Sinus, [Ἀραβικός κόπος] Fluminis instar angustus est, atque prolixus ad stadia decem millia usque ad æstium, eo prorsus angusto existente. Hæc Strab. lib. 2.

ARABUS, Adj. [Ἀραβ.] ut Arabius odor. Plant. Pæn. 5. 4. 6. Propert. lib. 2. 2. 25.

Nec siqua Arabio lucet bemyche puella. i. e. Serico quod in Arabia bomyches texunt. Sed hic Arabio legendum est, productionis causa.

ARABUS, Adj. Idem. Virg. 7. Æn. 605.

— Hyrcanisve Arabisve parant.

ARABICE, Adv. [Ἀραβικός] ut Arabice olere: i. e. Ex odoribus Arabice. Festus.

ARABICA, [ἀραβική] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Arabica ebori similissima est, & hoc videretur, nisi abnueret duritia. Putant contra dolores nervorum prædicte habentibus.

ARABILIS, V. ARO.

ARABIS, Fluvius. V. ARBIS.

ARABIS, five Draba. [ἀραβίς ἢ δραβίς] Herba est ad cubiti altitudinem affurgens, foliis lepidio non fere dissimilibus, & umbella sambuci. Hæc in campestribus præsertim, & agrorum marginibus nascitur. Plura vide apud Dioscor. lib. 2. cap. 151.

ARABIS, [Ἀραβίς] Oppidum a Nicanore præfecto Mesopotamiæ conditum. Plin. lib. 6. cap. 26.

ARABUS, [Ἀραβός] Apollinis fuit filius ex Babylone (ut inquit Plin. lib. 7. cap. 66.) quem medicinæ artis quidam voluerunt extitisse reperiorem.

Est & Arabus Lapis, quem Diofcor. Arabicum vocat. V. in ARABICUS. ARACHNE, Puella Lydia lanificii peritissima, ægre ferens opus suum a Palade quæcum certamen suscepit, contractum, laqueo gulam sibi fregit: quam Pallas in araneam mutavit. Author Ovid. 6. Met. A Græcis ἀράχνη, a Latinis Aranea dicitur. Virg. 4. Georg. 247.

In foribus laxos suspendit aranea casset. & (ut notat Servius) Araneus etiam ab antiquis dicebatur. V. Plin. 7. 56. & mox ARANEA.

ARACHOSIA, [Ἀραχώσια] Una est ὁ Satrapis ultra Indum fluvium, cuius meminit Plin. in descriptione Indiae. & Strab. lib. 11. Scribitur & Arachofia sine aspiratione.

ARACHTHUS, [Ἀραχθῆς] Fluvius est Epiri, non procul a Nicopoli, in finem Ambracium influens. Meminit huius fluvii Plin. lib. 4. cap. 1. & Ptolem. lib. 3. cap. 14.

ARALIA, Ficus, dicuntur Albæ, pediculo minimo, latissimæ, de quibus Plin. lib. 15. cap. 18.

ARACIONA, Planta est sponte nascens, quæ cum sit radicibus ramosis ac multiplicibus, nec folium neherbam ullam, aut quidquam aliud supra terram habet. Plin. lib. 21. cap. 15. Codd. emendat. Arachidna.

ARACOS, Herba est sponte proveniens, de qua Plin. lib. 21. cap. 15.

ARACYNTHUS, [Ἀρακύνθος] Mons est Minervæ facer: quem quidam in Attica regione esse dicunt, quod Virgilium tetigisse asserunt, quomodo ait 2. Ecl. 24.

Amphion Diræus in actæo Aracyntho. Alii in Bocotia esse dicunt: & more pastorali Virgilium esse loquentum, qui locum unum pro altero sæpe ponunt: ut similiter apud Theocritum sæpe conspicitur. Nonnulli vero in Arcadia esse dixerunt. Solutus vero & Plin. lib. 4. Arcarniam montem dicunt: unde existimo & in Attica, & in Bocotia, & in Arcadia, & in Arcarnia ejusdem nominis montes fuisse.

Aracynthi rupes. Propert. lib. 3. 15. 42.

ARADII, [Ἀραδίων] Phenicum populi, ab Arado civitate, qui cum cætera Phœnicia, Syriacis regibus ut amicis obtemperabant. De his plura Strab. lib. 16.

ARADŪCA, [Ἀραδύκα] Urbs Lusitanie, quæ vulgo ab Hispanis *Arzua* dicitur. Ptolem. lib. 2. cap. 5.

ARADUS, [Ἀραδῶς] Phœnicia civitas Tripoleos, non procul a Tyro & Sidone. Tripolis enim maritimum oppidum sic dictum est a tribus oppidis, Tyro, Sidone, atque Arado, ut auctores sunt Plinius & Strabo. Arado opposita est Antaradus in Meridie, quæ hodie *Tortosa* dicitur, amenissima civitas, sita non procul a Damasco. Ptolem. in Tab. Afiæ 4. Apud Melam Insula est & Oppidum. Sic enim ait lib. 2. cap. 7. de Mediterranei maris insulis: Arados etiam in Phœnice est parva, & quantum patet tota oppidum, frequens tamen, quia etiam subter aliena tecta sedem ponere licet. Olivarius dicit eam nunc vulgo vocari *Ar*.

ARÆ FLAVIÆ, Germanie urbs ad Danubium Ptolemæo, vulgo *Nordlingen*.

ARÆTHYRÆA, [Ἀραθύρεια] Regnicula est Achaiæ proprie dicta, postea Atyphis dicta, urbem habens ejusdem nominis, quem Homerus in Catalogo ab amenitate commendat. De hac Plin. lib. 4. cap. 5. & Strab. lib. 8.

ARAGUS, [Ἀραγῶς] Fluvius, de quo Strab. lib. 21. Sed præcipue Aragus dicunt in partes multas divisum, regionem Massagetarum alluere. alii ostiis in aliud mare exeuntem, Boream versus, uno aut solo Hircanum sinum versus.

ARAMÆI, [Ἀραμæια] dicti sunt Scythæ, alio nomine Sacæ a Persis appellati. Plin. lib. 6. cap. 17.

ARANEÆ, æ. [Ἀρακύνθη] Tela quam araneus facit. Ovid. 4. Met. 178.

— non illud opus tenuissima vincant

Stamina, nec fummo quæ pendet aranea tigno. Catull. 13. 8.

— nam tui Catulli

Plenus fasculus est aranearum.

Aranæ, pro Ipsa animali etiam accipitur. Ovid. 6. Met. 145.

Stamen & antiquos exercet aranea casset. Virg. 4. Georg. 247.

In foribus laxos suspendit aranea casset. Ubi Servius, Virg. quidem confundit: tamen sciendum majores Animal ipsum masculino genere appellasse, hic araneus: Retia vero quæ faciunt, fœminino.

[Immo & n. pl. Araneus, a, um, veteres Adjective usurpasse verisimile est. Vid. viris doctis not. ad Phædr. 2. 8. 23. & quæ hic sequuntur.

Arida aranea. Juven. 14. Sat. 61.

Aranæ, pro Lanugine illa, qualis in virgultorum fummitatibus enascitur, eaque corruptit. Salicis fructus ante maturitatem in araneam abit. Plin. lib. 24. cap. 9. h. e. In lanuginem araneæ similem.

ARANEUS, i. m. ipsum insectum. Catull. 23. 2.

Nec cimex, neque araneus, neque ignis.

Aranæ tenuia fila. Lucret. lib. 3. 384.

Aranæorum genera & naturam leges apud Plin. lib. 11. cap. 24.

Est & Araneus, Marium animal. Plin. lib. 32. cap. 11.

Aranæus mus, Animal in Italia frequens, de quo Plin. l. 8. c. 58. In Italia muribus araneis venenatus est morsus. Columel. lib. 6. cap. 17. Musque araneus, quem Græci *μυρῶν* appellant, quamvis exiguis dentibus, non exiguum pestem molitur. V. MUS.

ARANEUM, i. n. Pl. ARANEA, Tela araneorum. Phædr. 2. 8. 23.

— Tollere hæc aranea

Quantum esse laboris? Item vitium peculiare olivis & vitibus, quomodo veluti telæ involvunt fructum & absument. auctore Plin. lib. 17. cap. 24.

ARANEOLA, æ. f. dimin. [Ἀρακύνθιον] Parva aranea. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. Data est quibusdam bestis etiam machinatio quadam atque solertia, ut in araneolis.

Aranæolus etiam masculino genere dicimus. Virg. in Culice, 2.

Atque ut araneoli tenuem formavimus orfium.

ARANEOSUS, Adj. [Ἀρακύνθος] ut, Situs araneosus, Locus araneorum telis plenus. Catull. 25. 3. ad Thallum, quem vocat molliorem situ araneoso.

Aranæofa lanugo. Plin. lib. 12. 1. Foliis araneofa lanugine obductis.

Aranæofus, Araneorum faciem habens: ut, Araneofus caulis. Plin. lib. 21. cap. 15. In Ægypto nobilissima est colocasia, quam cyamom vocant aliqui. Hanc e Nilo metunt, caule, quomodo coctus est, araneofus in mandendo. h. e. Habente fila frequentissima, telam araneorum representantia.

Vomitus. Plin. lib. 29. cap. 4. Pejor utroque est cæruleus, lanugine nigra caliginem concitans, & vomitus araneofus. h. e. In quibus telæ araneæ conspiciuntur.

ARANUM, [Ἀρακύνθη] Oppidum in Æthiopico sinu. Plin. lib. 6. cap. 29.

ARAPENNIS, V. AREPENNIS.

ARAR, five ARARIS, [Ἀραρ] Fluvius est Gallie, atque ex eodem ex quo Rhodanus, monte exiens, in quem ipsum juxta Lugdunum immergitur: qui adeo lenis fuit, ut nescias in utram partem descendat: clarus ponte Cæsaris uno die militum opere fabricato. Lucan. lib. 6. 475. — Rhodanumque morantem

Præcipitavit Arar.

Araris dicitur, sed per Apocopen Arar, ut testatur Priscianus in septimo. hodie Sagona, vulgo *La Saone*. Virg. 1. Ecl. 63.

Aut Ararim Parthus bibet, ab Germania Tigrim.

Arar pigerimus unde. Sil. lib. 15. 501.

ARARICUS, Adj. ut, Araricus nauta. Gruter. Inscr. p. 375. n. 3.

ARARAUCELES, Populi in Cyrenaica regione. Plin. lib. 5. cap. 5.

ARARENA, [Ἀραρῆνη] Nomadum regio est, ex magna parte deserta, cuius Sabus rex fuit, ut auctor est Strab. lib. 16.

ARARUS, [Ἀραρῶς] Fluvius Scythie Europæ, in Istrum influens, cuius meminit Herodot. lib. 4.

ARARIA, [Ἀραρία] Insula est contra Persidem, cum monte præalto, Neptuno sacra. Plin. lib. 6. cap. 25.

ARATIO, ARATOR, ARATRO, ARATRUM, V. ARO.

ARATOR, Poeta Christianus, Romanus subdiaconus fuit, qui Apostolorum acta hexametris versu composuit, ut notat Volaterranus.

ARATHUS [Ἀραθῶς] Fluvius est Epirotarum, qui præter Tolgum urbem labitur. Oritur autem ex monte Stymphæo, ab illius radice. Strab. lib. 7.

ARATUS, [Ἀρατῶς] Poeta Græcus antiquissimus, qui optime de Astrologia, iudicio Cicero scripti, cuius Phænomena ipse Cicero vertit adolefcens, ut scribit lib. 2. de Nat. Deor. Huius meminit Stat. 5. Sylv. 3. 23. & Ovid. 1. Amor. 15. 16.

ARATĒUS, Adj. Cinna apud Iudæo. 6. 12.

Hæc tibi Arateis multum invigilata lucernis Carmina. 3

Absolute. Cic. 2. de Divin. 14.

ARATIUS, Adj. Idem, ut, Aratium carmen. Cic. 2. de Legib.

ARAVISCI, [Ἀραβισκῶν] Pannonia populi. Plin. lib. 3. cap. 25.

ARAVURIUS, [Ἀραυρίων] Fluvius est Gallie Ptolemæo: Straboni Rauraris, Melæ Rauraris appellatus. Is etiam prope Massiliam Petrosus vocatur, quod lapidibus sit maxime refertus. V. interpretes Pomponii ad 2. 5.

ARAVSIO, [Ἀραυσίων] Oppidum Gallie ad Rhodanum, nunc Orange dictum.

ARAVRACA, Urbs Armeniae minoris.

ARAXES, is. m. [Ἀραξῆς] Armeniae fluvius, ex eodem monte ex quo Euphrates nascitur, contrario tamen ei cursu, versus Orientem tendens, usque ad Atropatiam: deinde in Boream conversus, Azaram præterlabens, in mare desinit Hircanum, ut auctor est Strabo. Herodoto tamen secus visum est. Porro Araxem *ἄρῶ τῷ ἀραρῶν* vocari, quod opera & labore Jafonis, instar Penei Thesalici, montium continuationem disrupti, Stephanus & item Strabo l. 11. auctores sunt.

Armenius Araxes. Lucan. lib. 7. 188.

Barbarus. Lucan. lib. 1. 19.

Gelidus. Sen. Hippol. 1.

Pontem indignatus Araxes. Virg. 8. Æn. 728. non ab re dictum est: nam (ut refert Iudorus) cum Alexander eum transgredi vellet ponte fabricato, tanta vi inundavit, ut pontem dirueret. Servius notat id Xerxem conatum fuisse facere.

Potare Araxis aquam. Propert. lib. 3. 11. 8.

Potabis galea fessus Araxis aquam.

Phænatrum Araxem dixit Stat. 5. Sylv. 2. 32. pro Populis Araxem accoletibus. h. e. Armenis.

ARAXINUS Campus, [Ἀρακύνθιον πεδίον] Armenia convallis quædam est, per quam Araxes fluens, ad extremam Albaniam, & in mare Caspium egreditur. Strab. lib. 12.

ARAXUM Plinio, Ἀραξῶν Ptolemæo, Promontorium in occidenta parte Peloponnesi, non procul a Patris. Vid. Plin. lib. 4. cap. 8. & Ptolem. lib. 3. cap. 6.

ARBA, [Ἀρβῆ] apud Plin. lib. 3. cap. 21. Insula est ante Illyricum. Ptolem. vero lib. 2. cap. ult. Arbam, Civitatem esse tradit Scardonæ, quæ est insula Illyrico adiacens.

ARBÆCES, Medorum primus Rex. Justin. 1. 3. V. Interpp.

ARBĒLA, [Ἀρβήλα] Oppidum Assyrie inter Capron fl. & Lycum, ubi Darius Alexander debellavit. Strabo lib. 16. Curt. 4. 9. 9.

Arbela item vicus Galilæ & Siciliæ oppidum. V. Geographos.

ARBELITIS, [Ἀρβηλιτῆς] Regio circuli Arabi Assyrie. Plin. lib. 6. c. 13.

ARBII, [Ἀρβῆια] Stephano [Populi sunt Indis finitimi, non procul ab Arianis & Gedrosiis: ita dicti ab Arbi vicino fluvio. Plin. lib. 6. cap. 23.

ARBILLA, Arvina, i. e. Pinguedo corporis. Festus. ubi Scal. V.

ARBIS, [Ἀρβῆς] Fluvius est in finibus Carmanie, non procul ab Arianis & Gedrosiis. Plin. lib. 7. cap. 2. Unde forte Arbi populi dicti, de quibus paulo ante.

ARBÏTER, tri. [διαυτῆρις, διαυτῆριον, ἰπικητῆρις] Festus, Arbitr dicitur Iudex, quod totius rei habeat arbitrium & facultatem: ut, Arbitr pugnæ, apud Hor. 1. Carm. 3. 11.

De discrimine Arbitri & Iudicis. V. Cic. pro Rosc. Com. c. 4.

Arbitri & testes legum & iudiciorum, Cætor & Pollux. Cic. 7. Ver. 136.

Cæpere arbitrum. Ter. Heaut. 3. 1. 94.

Cedo quemvis arbitrum. V. CERO.

Sumere, pro Eligere & accipere. Cic. pro Rosc. Com. Eundemne tu arbitrum & iudicem fumebas?

Arbitrum in aliquam rem esse. Cic. pro Rosc. Com. 12. Quis in hanc rem fuit arbitr? utinam is quidem Romæ esset.

Ad arbitrum. V. AD PRÆPOSITIONEM.

Ut aliquo arbitro. Cic. 13. Fam. 26. Sic præscripsimus iis quibus ea negotia mandavimus, ut omnibus in rebus, quæ in aliquam controversiam viderentur, te arbitro uterentur.

Adeo ad arbitrum. V. ADEO.

Arbitr datus quibusdam de re aliqua. Cic. 1. Off. 33. Nec nosfer quidem probandus est: si verum est, Q. Fabium Laboneum arbitrum Nolanis & Neapolitanis, de finibus a Senatu datum.

Datus arbiter inter aliquos. Cic. 1. de Legib. 53. Ego plane vellem me arbitrum inter antiquam Academiam & Zenonem datum.
 Postulare arbitrum. Cic. pro Cæcilio. 19.
 Dicere aliquem arbitrum, pro Statuere. Hor. 2. Carm. 7. 23.
 — quem Venus arbitrum dicit bibendi? Arbitrum bibendi vocat, quem prisca Modiperator dicebat.
 Annona arbiter. Stat. 4. Sylv. 9. 18.
 Formæ arbiter. Ovid. 15. Epist. 14. 69.
 Statuere arbitrum. Cic. 15. Att. 13. Hirtius arbitrum me statuebat, non modo huius rei, sed totius Consulatus sui.
 Adigere arbitrum. V. ADIGO.
 Sine arbitris aliquid facere. i. e. Sine teste, Nemine vel vidente vel audiente. Plaut. Capt. 2. 1. 17. Unum exorare vos finite nos. L. id quidnam est? c. ut sine hisce arbitris, atque vobis, nobis decus loquendi copiam. Liv. 1. 41. Tanquam inter tumultum claudi regiam jubet, arbitros ejicit. i. e. Multitudinem populi admirantem quid rei accidisset Tarruntio moribundo, ejicit, nequid de re cognoscere.
 Remotis arbitris de novo consilio agere. Liv. 2.
 Inferre se in locum sine arbitris. i. e. Sine comitibus. Liv. 1. 21. Lucus erat, quem medium ex opaco specu fons perenni rigabat aqua: quo quia perisse Numa sine arbitris, velat ad congressum deæ se inferebat, Camœnis eum lucum sacrauit.
 Ab arbitris remotus locus: & Locus ab arbitris libera. i. e. Interpellatoribus crebris carentia. Cic. 7. Verr. 185. Amœno sanc, & ab arbitris remoto loco. Idem. 15. Att. 1. Hæc loca venusta sunt, abdita certe: & siquid scribere velis, ab arbitris libera.
ARBITRA, æ. f. Hor. Epod. 5. 49. — ð rebus meis Non infideles arbitrae Nox & Diana.
ARBITRALIS, e. [*ἀρbitρῆς*] ut, Arbitralis judicatio. Macrob. 7. Saturn. cap. 1. Ut ergo inter te & Vectium vel arbitrali judicatione componam, apertum quidem philosophiæ trichliniorum fores.
ARBITRAMENTUM, [*ἀρbitραμέντον*] Quidam pro Arbitrio, h. e. Arbitri sententia usurpant.
ARBITRARIUS, a, um, [*ἀρbitρῆς*] ut, Pœna arbitraria, Quæ non lege statuta est, sed judicis arbitrio relicta. Plaut. Amph. 1. 1. 216. Hoc quidem profecto certum est, non est arbitrarium. Gell. 18. 10. Remissio naturalis, non arbitraria.
ARBITRARIO, Adv. [*ἀρbitρῆς*] Plaut. Pœn. 3. 5. 42. Nunc pol ego perii certo, haud arbitrario. Ubi interpres, Haud arbitrario, Non dubie, quasi jam dato arbitrio. i. e. Sententia arbitri. Nam Arbitrarium dicitur, quum adlucres apud arbitrum geritur. Dum autem agitur, in dubio est: quia ante arbitrium potest arbitrum pro opinione judicare, quum totius rei habeat facultatem.
ARBITRATUS, us. [*ἀρbitρῆς*] Voluntas, sententia arbitri. Cic. in Læl. 3. Cujus disputationis sententias memoriæ mandavi: quas in hoc libro expofui meo arbitratu.
 Fieri aliquid alicujus arbitratu. L. 43. D. de verb. signif.
 Loqui meo arbitratu. Cic. 2. de Orat. 102.
 Responde arbitratu meo. Cic. 4. de Finib. 2.
 Vendere arbitratu suo. Cic. 6. Verr.
 In ditionem & arbitratum alteri se dedere. Plaut. Amph. 1. 1. 103. Deduntque se, divina humanaque omnia, urbem & liberos, In ditionem atque in arbitratum, cuncti, Thebano populo.
ARBITRATUS, i. n. Idem quod Arbitratus. Cic. 2. Verr. 38. Ad nostrum arbitrium libidinemque adversariorum minas cludemus.
 Navigare ad suum arbitrium. Cic. 7. Verr. 96.
 Ponitur etiam pro Nutu & Voluntate. ut, Sub arbitrio dei esse. Ovid. 5. Triit. 4. 18.
 In arbitrium alicujus venire. Ovid. 5. Epist. 36.
 Ad arbitrium suum adducere. V. ADDUCO.
 Ad arbitrium suum scribere. Cic. 1. de Fin. 6.
 Conferre omnia ad arbitrium alterius. V. CONFERO.
 Arbitrium, quod vulgo Placitum & Appetitum dicimus. Cic. 6. Verr. Ne mulierum nobilium & formosarum gratia, quarum iste arbitrio Prætorum pro triennio gesserat, &c.
 Vivere ad aliorum arbitrium, non ad suum. Cic. pro Muren. 19.
 Ad nostrum arbitrium libidinemque eludere judicii expectationem. Cic. 2. Verr. 30.
 Ad arbitrium suum movere mentes auditorum. Cic. 2. de Orat. 70. Sic, Ad arbitrium alterius perorare. Idem in Vat. 26.
 Homo sui arbitrii. Budeus. Sueton. in Tiberio cap. 18. Semper aliis sui arbitrii, contentusque se uno, tunc præter consuetudinem cum pluribus de ratione belli communicavit.
 Arbitrio meo transponantur verba. Lipsius in Tacit. 324. pro, Me auctore. H. St.
 Ad arbitrium & nutum alterius totum se fingere & accommodare. Cic. in Brut. 24.
 Nutu & arbitrio Dei omnia reguntur. Cic. pro Rosc. Com. 131.
 Secundum arbitrium tuum testes dabo. Cic. 7. Verr. 163.
 Arbitrium tuum sit. Cic. 15. Att. 13. Orationem tibi mihi: ejus custodienda & profundera arbitrium tuum sit.
 Arbitris dispensare omnia. Ovid. ad Liviam 371.
 Arbitrium suum est de Rep. Cic. ad Brut. 16. Quod autem tibi cum Antonio privatim odium? nempe quia postulabat hæc, saltem ab se peti, precariam nos incolantem habere a quibus ipse libertatem accepisset: esse arbitrium suum de Rep.
 Arbitrium, Potestas. Liv. 4. Bell. Maced. Scilicet si legem Oppiam abrogaveris, non vestri arbitrii erit.
 Arbitrium urbis Romulus habet. Ovid. 4. Fast. 818.
 Arbitrium secreta loquendi eripere alicui. Ovid. 4. Met. 224.
 Arbitrium rei alicujus esse penes aliquem. Ovid. 3. Epist. Sabin. 27.
 Te penes arbitrium nostræ vitæque necisque.
 Arbitrium honorarium, i. e. Prætorium. Cic. pro Rosc. Com. 15. Perinde ac si in hæc formulam omnia judicia legitima, omnia arbitria honoraria, omnia officia domestica, conclusa & comprehensa sint.
 Arbitrium, Facultas judicandi arbitro data. Unde, Arbitrium recipere. Ulp. l. 14. D. de receptis arbitris. Recipisse autem arbitrium videtur (ut Pedius lib. 9. dixit) qui iudicis partes suscepit, finemque sententia sua controversis imposturam pollicetur. Atque in hæc significatio ponitur toto titulo Digest. & Codicis de Receptis arbitris.

Inter Arbitrium autem & Judicium differentiam ostendit Cic. in Orat. pro Rosc. Com. 10. Causam perdidisti, propterea quod aliud est iudicium, aliud arbitrium. Iudicium, est pecunia certa: arbitrium, incerta. Ad iudicium hoc modo venimus, ut totam rem aut obtineamus, aut amittamus. Ad arbitrium hoc animo adimus, ut neque nihil, neque tantum quantum postulavimus, consequamur.
 Arbitrium tamen apud bonos auctores, & ipsum quoque Ciceronem etiam pro Iudicio ponitur: præsertim in iis causis, in quibus Ex fide bona solebat addi: veluti Tutela, Mandati, Fidei, Pro socio, Rei uxoriæ, & si quæ sunt generis ejusdem. Non quod idem sit Iudicium & Arbitrium, sed quod hæc iudicia proxime ad naturam arbitrorum accedant. In his enim iudiciis, quemadmodum & in arbitrio, Prætor nullam certam formulam præscribit, sed omnem potestatem ex æquo & bono iudicandi iudicibus liberam relinquit. Cic. 3. Off. 70. de Q. Sævola: Summam vim dicebat esse in omnibus iis arbitriis, in quibus adderetur Ex fide bona. Hæc autem causæ aliis semper fere iudicia appellantur. V. 3. Off. 61.
 Arbitrio pro socio condemnare. i. e. Iudicio. Cic. pro Quint. 13. Quasi si qui magna fide societatem gererent, arbitrio pro socio condemnari solerent. Est autem hæc concisa locutio, quæ integra sic esset: Condemnari arbitrio sine iudicio, quod adversus socium pro socio constitutum est.
 Arbitria facere de aliquo. i. e. Judicare. Hor. 4. Carm. 7. 22. Cum semel occideris, & de te splendida Minos Ecceit arbitria. i. e. Quum de te splendide ac digne iudicaverit Minos. Porphy.
 Arbitrium litis in omnes trajicere. Ovid. 12. Met. 627. — & arbitrium litis trajecit in omnes.
 Arbitrium item ponitur pro Sententia quam arbiter electus pronuntiat. Festus. Arbitrium dicitur sententia quæ ab arbitro statuitur: Arbitrarium autem, cum adlucres apud arbitrum geritur. Et in hac significatio accipitur in l. societatem. 77. D. pro socio. & in l. idem Pomp. 14. & passim D. de recept. arbit.
 Arbitrium, pro Premio. Cic. in Pison. 21. Eodem in tempore, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria non mei solum, sed patrie funeris abstulisti. Idem post Red. in Senat. 17. Quum tibi arbitria funeris solvebantur. Idem pro Domo sua 98. Complorata arbitria petentes funeris. V. Grav. ad loc.
 Liberum arbitrium dixit Liv. ut videt in dictione LIBER adjectivo: pro quo Voluntatem liberam dicit Cic. de Fato, 20. Qui introducunt causam feriem semperitiam, huius mentem voluntate libera spoliata necessitate fati devinciunt.
 Arbitrio suo carere. Cic. in Parad. 5. Si servitus sit (sicut est) obedientia fracti animi & abjecti, & arbitrio carentis suo, quis neget omnes leves esse servos?
ARBITRARIUM, i. Idem quod Arbitrium. Ponitur in l. 9. D. qui fatid cog. In Pan. Flor. in vulgatis est Arbitrium.
ARBITRATIO, ðnis. f. Idem. Gell. 13. 19.
ARBITRATOR, ðris. m. Publ. Victor. V. Reinef. Ep. 559.
ARBITRATRIX, icis. f. Tertullian. adv. Marc. 2. 12.
ARBITRARI, [*ἀρbitρῆσαι*] ðri. Statuere, judicare, existimare. Ulp. in l. Diem proferre, §. si quis litigatorum. D. de recept. arbit. Siquis litigatorum defuesit, quia per eum factum est quo minus arbitretur, pœna committetur.
 Arbitror, Verbum testis jurati. Cic. pro Font. 26. Credo hæc eadem Induciomarum in testimonio timuisse aut cogitasse, qui primum il lud verbum, consideratissimum nostræ consuetudinis, Arbitror (quos etiam tunc utinam, quum ea dicimus jurati, que comperita habemus, que ipsi vidimus) ex toto testimonio suo sustulit, atque omnia se scire dixit.
 Arbitrabo, futurum ab Arbitro, as; antiquum. Plaut. Stich. 1. 2. 88. Probiores vero arbitrabunt, si probis navereris. Nonius.
 Arbitrari, [*ἀρbitρῆσαι*, *ἀρbitρῆσθαι*] (inquit Perottus) est Existimare & Arbitri officium est Judicare, non prout juris sit, sed prout id æquum esse existimet. Cic. 6. Verr. 81. Si hoc quod abs te postulo, minus ac officium tuum pertinere arbitrabere: succedam ego vicarius tuo muneri suscipiam partes, quas alienas esse arbitrabar.
 Ut arbitror, per parenthesis positum. Cic. 1. de Divin. 4. Hæc (v ego arbitror) veteres rerum magis eventis moniti, quam ratione docti probavere.
 Arbitrari & Censere, idem apud antiquos. Nonius, Censere & Arbitrare veteres cognatione quadam, sociæ ac similia esse verba voluerunt. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 2. Itaque quod hos arbitros insisterunt populi censors appellatur. Idem enim valet censere & arbitrari. Ter. Hec 4. 1. 13. Ex quo censet, nisi ex illo cui data est nuptum obscuro? p credo, neque adeo arbitrari patris est aliter.
 Arbitror, de re incerta. Ter. Eun. 1. 2. 30. p. Civemne? r. arbitror.
 Arbitrari, Observare & respicere quid agatur, quid agant, arbitrarier.
 Arbitrari, aliquando est Constituere, modumque & rationem, quasque formam operis statuere & præscribere. Proculus in l. 113. D. de verb. ebl. Quum stipulatus sim a Proculo si opus arbitratu meo ante Cal. Julianas effectum non sit, pœnam, &c. Et paulo inferius, Quoniam mortuus (inquit) arbitrari non potuisset.
 Arbitrari, in passiva significatio, pro Estimari. Cæcil. apud Priscian p. 792. Ex scriptis eorum, qui veri arbitrantur. Ulp. l. 12. §. 3. D. de relig. & sumpt. Sumptus funeris arbitrantur pro facultatibus, vel dignitate defuncti. Hottomanus.
 Fidem arbitrari alicui, i. e. Habere. Plaut. Bacchid. 3. 6. 14.
ARBITRANS, antis. Partic. Justin. 1. 9. 10. Nemine arbitante.
ARBITRATUS, Idem. Sallust. Jugurth. cap. 69. Jugurtham esse arbitrati procedunt. Invenitur & in significatio passiva apud Gell. 1. 13. Ancus quæstio a prudentibus arbitrata est.
ARBOR, Ficus est in Oceano Gaditano, tam vastis dispersus ramis, ut fretum nunquam ingressus credatur. Author Plin. lib. 9. cap. 4.
ARBOR, ðris. f. [*ἄρbor*, *ἄρborος*] Generale nomen est, & appellatione ejus vitæ quoque & Hederae, & Arundinis, & Salictum contineri. JCr existimant. Plin. proem. lib. 12. Summumque munus homini datum, arbores sylvæque intelligebantur. Virg. 2. Georg. 278.
 — nec fecius omnis in unguem

Arboribus positis facta via limite quadret. Ubi Servius, Arboribus positis, Vitibus ordinatis.
 Arbor, quod a Robore derivatum, illius declinationem servans corripuit penultimum genitivi. Pluicium. lib. 6.
 Arbor a Frutice ita differt, ut Frutex ab Herba, auctore Valla lib. 4.
 Arbor etiam in nomin. dicitur. Hinc Festus, Arborem pro Arbore antiqui dicebant, & Roborem pro Robore. Virg. 4. Georg. 23.
 Obviaque hospitii tenet frondentibus arbor. De apibus. Idem 2. Georg. 150. — bis pomis utilis arbor. Vid. Quintil. 1. 4. Virg. 3. Ed. 56.
 Arbor fici. Cic. pro Flacc. 41. Homini enim Phrygi, qui arborem fici nunquam vidisset, fiscinam ficorum obiectis. Sic, Arbor mori. V. MORUS.
 Arbore foles defendere. Stat. 3. Sylv. 1. 70.
 Ad arboris umbram se conferre. Ovid. 4. Met. 116.
 Arbor, pro Malo navis. Juven. 12. Sat. 32.
 Quum plenus fluctu medius foret alveus, & jam Alternum puppis latus eventibus undis Arboris incertæ, &c. Et Virg. 5. Æn. 504. ad quem V. Erythræi Indicem ad voc. Mali.
 Arborem pro Remo posuit Virg. 10. Æn. 207.
 It gravis Auletes, centenaque arbore fluctum Verberat affurgens. i. e. Centum remis. Sed Arbore dixit, ut ostendat magnitudinem navis, ait Servius.
 Arbore, in torculari Cato c. 12. & 18. vocare videtur, quas vulgo Gemellas posteriores solemus dicere; ut Stipites, Anteriores gemellas. Turnebus.
 Abortus & pumilionis arborum. Plin. lib. 12. cap. 2.
 Conceptus arborum, Partus educatio. Plin. lib. 16. cap. 25.
 Proceritas arborum. Cic. de Senect. 59.
 Truncus, rami, folia arborum. Cic. 3. de Orat. 177.
 Æmula gummi arbor. V. ÆMULUS.
 Afflicta senio, vel tempestate. V. AFFLIGO.
 Ampla. V. AMPLUS.
 Bifera. V. Bifer, in BIS.
 Bruta. V. BRUTUS.
 Cælebs. V. CÆLEBS.
 Crassa pedes tres. V. CRASSUS.
 Cæna arbor dicitur, Quæ excisa repullulat, five ab eodem stirpite, five ex stirpibus: ut Salix, arundo, cornus, fraxinus, æsculus, quercus, laurus, alnus, bætula, sambucus, populus, multæque id genus species. Alciat. De verb. lignif. V. CÆDUM.
 Cremiales, [διδυμα φειγμένα] Ad cremandum deservientes. Inde Cremium dicitur, ad differentiam arborum quæ fructuris ædificiorum aptæ, majoris sunt estimationis. I. fructus. §. Si fundum viro. D. Solut. matr. Exese arboris antrum. Virg. 4. Georg. 44.
 Fertilis pomis aureis. Sen. Agam. 9.
 Felix, Fœcunda & fetens fructum. Ovid. 3. de Pont. 1. 19. V. Macrob. 2. Saturn. cap. ult. & Gell. 10. 15. & mox Infelix. Liv. 5. 24. Nulla felix arbor, nihil frugiferum in agro relicto.
 Frugifera. in l. 13. §. fructuarius. D. de usufr. & Fructifera apud Paulum, lib. 5. sentent. tit. 20.
 Inanis arbor, i. e. Excavata vel Exesa. Ovid. 3. Fast. 743.
 Incurva. V. INCURVUS.
 Indocilis nasci. V. INDOCILIS.
 Infelix. Plin. lib. 24. cap. 9.
 Infelix arbor, pro Furca & cruce: ut, Infelici arbori suspendito, apud Liv. 1. 26. & Cic. pro C. Rabir. 13. Ubi Turneb. V. & supra Felix.
 Jovis arbor. i. e. Quercus. Ovid. 1. Met. 106.
 Lanigera. Plin. lib. 12. cap. 10.
 Mites. Plin. lib. 16. cap. 19.
 Novella & Vetula, contraria. Cic. 5. de Fin. 39.
 Odera. fic Ovid. vocat arborem Myrrhæ, 1. de Arte Am. 287.
 Opaca comas. Ovid. 3. Trist. 1. 40. Virg. 6. Æn. 136.
 Patula. Stat. 3. Sylv. 1. 70.
 Peregrina, V. PEREGRINUS.
 Pomifera. l. 45. §. pen. D. de Jur. fisc. Plin. in præem. lib. 16.
 Sylvestres. Plin. lib. 16. cap. 19.
 Terminales, Quæ pro terminis & finibus observantur, quales olim habebantur Arbore antemisse, & peregrinæ, quæ & Finales appellantur. Vid. Sicul. Flacc. Hygin. & alios auctores de Limitibus.
 Turpis sine frondibus. Ovid. 13. Met. 847.
 Uberrima pomis. Ovid. 4. Met. 89.
 Vetula. V. paulo ante, Novella.
 Viduas arbore, Non adjunctas vitibus, dicit Hor. 4. Carm. 5. 30.
 Umbrosa coronæ Herculeæ. i. e. Populus. Virg. 2. Georg. 66.
 Urbana. Plin. lib. 16. cap. 19.
 Cædere arbore. Ovid. 9. Met. 230.
 Cædere arbore exiccata. Cic. 2. de Divin. 13.
 Canescit arbor. V. CANESCO.
 Castrare arbore. V. CASTRO.
 Circumcidere. V. CIRCUMCIDO.
 Cludere rellibus. V. CLUDO.
 Collocare se in arborem. V. COLLOCO.
 Collucare arborem. Columel. lib. 2. cap. ult. V. COLLUCO.
 Contorquet arbore Eridanus. V. CONTORQUEO.
 Culta arbor. V. COLO, vis.
 Decerpere arbore factus. Virg. 6. Æn. 141.
 Decidunt arboribus folia. V. DECIDO.
 Destringere ex arbore plantas. Virg. 2. Georg. 300.
 Demittere arbore. Columel. lib. 5. cap. 9.
 Deponere. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16.
 Detrahere arboribus poma. Tibul. lib. 1. 5. 32.
 Excisa, non evulsa est arbor: itaque quam fructicent vides. Cic. 15. Att. 4.
 Florere dicuntur arbore. Cic. 1. de Divin. 16.
 Inarare arbore. V. INARO.
 Inderat se pomis arbor. Virg. 4. Georg. 142.
 Inheret collibus arbor. Hor. Epod. 12. 20.
 Incendere in arborem. V. INSCENDO.
 Inferere arborem. Columel. lib. 6. cap. 11.
 Legere ex arbore mala. Virg. 3. Eclog. 51.
 Vol. I.

Luxuriantur arbore. V. LUXUS.
 Maritare arborem. V. MARITUS.
 Nutant arbore. V. NUO.
 Procumbit arbor. Lucan. lib. 3.
 Recreari. ut, Arborativa recreatur aura. Hor. 1. Carm. 22. 18.
 Comæ arboribus redeunt. i. e. Frondes. Hor. 4. Carm. 7. 2.
 Senescentes cum Luna arbore. Cic. 2. de Divin. 17.
 Serere arbore, & Sate arbore. Cic. de Senect. 24. & 59. Hor. 1. Carm. 18. 1.
 Sultollere se dicitur arbor, dum creticit. Virg. 2. Georg. 57.
 Vellitur solo arbor. Virg. 3. Æn. 27.
 Vigere, & Senescere dicitur arbor. Cic. 5. de Fin. 39.
 Vivere arbor & Mori dicitur. Idem ibid.
 ARBOR FELIX oppidi in Helvetiis nomen, cujus in Itin. Anton. mentio fit. V. Guillim. de Reb. Helvet. l. 1. c. 11.
 ARBORARIUS, Adj. ut, Arborarius picus, Qui in arboribus nidificat. Plin. lib. 30. cap. 16. Eoque qui arborarii picii rostrum habeant, & melia exinant, ab apibus non attingit. Conf. ARBORIUS.
 ARBORATOR, oris. i. n. [ἀρβορατικός] significat Putatorem arborum. Plin. lib. 18. cap. 33. Frondem medio die arborator ne cadito. Columel. lib. 11. cap. 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœmifector, nec minus arborator, & vinitor.
 ARBORESCO, [ἀρβορέσκω] ère. In arborem crescere, ait Perottus. Plin. lib. 19. cap. 4. Namque tradunt auctores in Arabia malvas septimo mense arborefcere, baculorum usum præbere extemplo.
 ARBORÆTUM, i. n. [ἀρβορέτων] Idem quod Arbutum. Gell. lib. 17. cap. 2. Convalles (inquit) & arboreta magna erant. Arboreta ignobilium verbum est, Arbuta celebratius.
 ARBOREUS, Adj. [ἀρβορέος] Quod est arboris. Virg. 1. Georg. 55. Arborei factus alibi. i. e. Poma, ut ait Servius.
 Arborea coma. Propert. lib. 3. l. 28.
 Cornua cervorum. Virg. 1. Æn. 190. Quæ sunt velut arbore.
 Arborea amplitudo arundini Indicæ. i. e. Arboris amplitudinem habens. Plin. lib. 16. cap. 36.
 Arborem ebenum, pro Ebano arbore. Plin. lib. 12. cap. 4.
 Frondes. Ovid. 4. Met. 408.
 ARBORIUS, Adj. ut, Arboria falx, Cædendis arboribus apta, apud Catonem de R. R. cap. 11. In quibusdam leg. Arboraria.
 ARBUSCULA, æ. [ἀρβυλλή] dimin. ab Arbore. Var. 3. de R. R. c. 15. In eo arbuscula esse oportet, quæ ferant glandem. Columel. l. 11. c. 2.
 Arbusculæ crinitæ pavonum. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Veluti arbusculæ vite. Columel. lib. 4. cap. 4. Vinearum provincialium plura genera esse comperi: sed ex his quas ipse cognovi, maxime probantur veluti arbusculæ, brevi cruce, sine adminiculo persistentes.
 Arbuscula, prætor notam significationem, Machinulam significat quæ ἀρβυλλή dicitur Græcè. Vitruv. lib. 10. cap. 17.
 ARBUSCULA, Proprium nomen muliericulae cujusdam mimmæ, quæ quum a populo exploderetur, ab equite autem laudaretur, contentam se esse dixit bonorum testimonio. sic habent interpretes. Hor. 1. Seru. 10. 77. Hujus meminit & Cic. 4. Att. 15. Queris nunc de Arbuscula, &c.
 ARBUSCUM, i. n. [ἀρβύσκον] Valla in Raud. Arbuta sunt arbore multæ ad fructum confusæ, ut olivetum, avellanetum, amygdaletum: vel vites arboribus applicitæ. V. Plin. lib. 17. cap. 23. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16. Igitur qui arbutum constitutere volent, ante annum quam deponant arbore, scrobes faciant quatuor pedum quoquo versus. Ibidem plura.
 Arbuta alta. Lucret. lib. 6.
 Arbutio confitus ager. Columel. lib. 2. cap. 2.
 Resonat arbuta cicadis. Virg. 2. Ecl. 13. Et arbuta cantu rumpunt cicada. Virg. 3. Georg. 328.
 Inventum. V. INVENTUS.
 Læta. Lucret. lib. 2. 343.
 ARBUSATIVUS, Adj. ut, Arbutivæ vites, Quæ arboribus applicantur. Columel. de Arborib. cap. 16.
 Arbutivus locus, pro Arbutio. Columel. lib. 3. cap. 13. Sic Arbutiva positio. Idem lib. 4. cap. 1.
 Arbutivum genus. Columel. lib. 12. cap. 41. Mustum livivum de lacu itatum tollito: hoc autem erit quod dekillaverit, ante quam nimium calcetur uva. sed de arbutivo genere quod sicco die legeris, id factio.
 ARBUSIVUS, Adj. etiam dicimus. Plin. lib. 10. cap. 29. Transpadana Italia juxta Alpes Larium lacum appellat, amœnum arbutio agro, ad quem Ciconia non permeant. Sic enim reposuit Beatus Rhenanus, ad exemplaris Murbacensis recognitionem.
 Comparativo usus est Tertullianus in sine lib. 2. adversus Marcionem scribens, Deum res furtivos in primordiis procurasse, bona ac rationabili æmulatione maturitatis. Arbutiores, h. e. Luxuriantiores.
 ARBUSTO, [ἀρβυστού] Ære. Agrum arboribus conferre ad maritandas vites. Plin. lib. 17. cap. 23. Transpadana Italia præter supra dicta, cornu, populo, tiliæ, acere, orno, carpino, quercu arbutio agros.
 ARBUTUS, i. f. [ἀρβυτός] Valla in Raudensium, Arbutus est arbor illa quæ poma, instar cerasorum seu fragorum fert: Arbutum vero ipsum pomum. Servius, Arbutus est genus arboris frondibus raris. Idem alio loco, Arbuta sunt rubra poma sylvarum, quæ Plinius unedones vocat: quod asperitate sua plura edi non possunt. Plin. lib. 15. cap. 24. Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum unedoni: quod solum pomum simile fructu terre gignitur. Arbor ipsa fruticosa, fructus anno maturefcit, pariterque foret subnascens, & prior coquitur. Mas fit, an fœmina sterilis, inter arbore non constat. Pomum inhonorium, ut cui nomen ex argumento fit unum tantem edendi. Duo-bus tamen hoc nonimibus appellat Græci, comaron & mimmæcydon. Ex quo apparet totidem esse genera & apud nos. Alio nomine arbutus vocatur. V. Harduin. Dioscorides l. 1. 175. Comarus (seu Arbutus, five Unedo) arbor est Ciconia malo non dissimilis, tenui folio: cujus fructus pruni magnitudinem implet, nullo intus nucleo: huic memaculo nomen est. Maturus autem flavet, aut rubescit: in æu acerofus. Gr. ἀρβυτός. Pro Acerofus, Hermolus verit, In ore commanducantis in acus & furfurus solvitur. Sunt qui Arbutum & Unedonem diversas putent arbore, illeque ex Theophrasto & Galeno. V. Hermol. Corol. cap. 185. & furfurus in cap. 1. lib. 2. Galeni De compositione Pharmacorum secundum

dum locos. Matthiolium quoque & Amatium Lusitanum in Dioscoridem. Columel. lib. 5. cap. 8. Virg. 7. Ecl. 46.
 Et quæ vos rara viridis tegit arbutus umbra. Et 2. Georg. 148.
 Dant arbuta sylvæ.
 Horrida arbutus. Virg. 2. Georg. 69.
 ARBUTEUS, Adj. [ἀρβυτεῖος] Ex arbuto factum. Virg. 1. Georg. 166.
 Arbutæ crares, & mystica vannus lachii.
 Arbuteos factus legere. Ovid. 1. Met. 104.

A R C

ARCA, Syria Cœles urbs, antiquum adhuc retinens nomen inter Barbaros. Ejus meminit Joseph. 5. Antiq.
 ARCA, æ. [κειμήλιον, λάραξ] In qua includuntur quæ celata & abscondita volumus. Dicta (ut inquit Varro lib. 4. de L. L.) quod ab ea clausa arceantur fures. Cic. in Parad. 6. Animus hominis dives, non arca, appellari solet.

Arca[m] habere dicebatur veteribus, Qui bene nummatus erat: cui vero nihil numerum erat, is arcan non habere dicebatur: sed multo is pecuniosior, cui arca plures. Catull. 21. 1. de paupere,
 — cui neque servulus, neque arca. Et Cic. 1. Att. 7. Confidite arcæ nostræ. Hinc quod apud eundem, 9. Fam. 20. legitur, Nos jam ex aris tantum habemus, ut Verrium, &c. Turnebus Arcis reponendum esse contendit, levi mutatiuncula & ferenda.

Arca, pro Monumento vel loco in quo mortui conduntur in terra. Plin. lib. 13. cap. 13. Hemina vetustissimus autor annalium prodidit Terentium scribam agrum suum in Janiculo repastinantem, offendisse arcam in qua Numa qui Romæ regnavit, situs fuisset.

Arca, Locus est arctior in carcere. Cic. pro Milon. 61. Subito arrepti in quæstionem, tamen separantur a cæteris, & in arcas conjiciuntur: ne quis cum iis colloqui possit.

Arcas appellat Vitruvius Tabulationes intra aquam circumdatas. ab Arcensis aquis ab opere. Alii Aquaria septa vocant.

Ferrata multus in arca ficus. Juven. 14. Sat. 259.
 Ferrata arca. Idem. 11. Sat. 26.
 Lapidea. Plin. de Viris illust.

Patula. Juven. 13. Sat. 74.
 Vestliaria, In qua reponuntur vestes.

ARCARIUS Servus dicitur, Cui arca, in qua pecunia domini condita est, procuratio commissa est. Idem qui Actor aut Dispensator, [οἰκονόμος] Scævola l. 41. D. de fideicom. libert. Stichus arcarius probante domino nomina fecit, & rationes a domino scriptas exhibet, nec postea nomen ullum fecit.

ARCULA, æ. f. diinin. [λαρόκιον] Parva arca. Cic. 2. Off. 25. Præmittebatque de stipulatoribus suis, qui perfrictarentur arculas multæ, & ne quod in vestimentis telum occultaretur, exquirent.

Arcula fagineæ vel tiliacæ. Columel. lib. 12. cap. 45. Itaque possunt alia genera malorum, sicut orbiculata, festinaria, melimela, mariana, hoc liquore custodiri: sed quia videtur in melle dulciora fieri sic condita, nec proprium saporem fervare, arculæ fagineæ, vel etiam tiliacæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulo ampliores preparari debent.

Arculæ loculatæ pictorum, ubi diversi sunt colores. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Et cæteri pictores ejusdem generis loculatæ magnas habent arculas, ubi diversi coloris sint ceræ. [Sic legendum videtur.

Arcula, item dicebatur Avis, que in auspiciis vetabat aliquid fieri. Festus. Fulv. Ursin. ex MSS. Arciva, probantibus Scalig. & Dacer.

ARCULUS, i. m. Putabatur Deus, qui tutelam gereret arcarum. Festus. ARCULARIUS, i. m. Qui arculas conficit & vendit. Plaut. Aulul. 3. 5. 45. Textores, limbolarii, arcularii ducuntur.

ARCELLA, æ. aliud diinin. [λαρκαίδιον] tesse Festo. Videri potest diminutivum ab Arcera plausri genere: unde Arcella vitis, quæ in formam arcerae disposita est. Columel. lib. 3. cap. 21. de distinctis generibus vitium loquens, Hinc pares his heluolæ respondent, illinc arcellæ, rursus illinc spinia, & basilicæ conveniunt.

Arcelatam vitem legitimus apud eundem l. 3. c. 2. his verbis, Unam etiam præcoem vitem nobis ante hoc tempus incognitam Græca consuetudine dracontion vocitari comperimus, quæ fecunditate, jucunditate arcelatæ, basilicæque & bituricæ comparari possit, generositate vero amineæ. Fortasse ab Arcus similitudine Arcelatam vitem dixit. Lapsus enim faciliis suis literæ u in e. Aut Arcellatæ legendum ut ab Arcella veniat. Paulo ante hæc Columellæ verba, Arcelata major legitur: pro quo Arcellata major aut Arculata legendum fortasse est.

ARCADIA, [Ἀρκάδια] Peloponnesii regio & Achaia pars, a mari undique remota: ab Arcade Jovis filio ex Calistone Lycaonis Arcadiæ regis filia sic appellata. Hæc (ut Euthastius docet) aliquando dicta est Pelasgia, a Pelasgo rege magno & sapiente viro, qui vitæ cultoris author eis fuit, & victum ex stirpibus herbarum, arborumque frondibus transfudit ad glandem, maximeque ad fagineam. Aliquando etiam Lycaonia, aliquando Gigantida, & aliquando Parrhasia vocata fuit. Arcas autem quom Pelasgos in dedicationem redegit, eorum regionem Arcadiam nominavit. Scribit Plinius hanc totam montosam, in qua sunt afini cæteris majores ac præstantiores. In ea Erymanthus fluvius, Lerneæ palus, & lapis asbestos, ut ait Plin. lib. 13. cap. 10.

Arcadiam me postulas. Notat hoc proverbium Cic. 10. Att. 5. Quod mihi mandas de quodam regendo, Ἀρκάδιαν: tamen nihil prætermittam. Diogenianus hujus adagii duplicem ostendit usum. convenire enim vel in magna, vel inutilia petentem. Unde sit natum, non indicat. V. Erafm. Id ortum est ex eo quod Lacedæmonii, quum præstantissimos se Peloponnesiorum arbitrarentur esse, seque adeo dignos judicarent qui in cæteros imperium haberent, Apollinem Pythium consuluerunt, an tota Arcadia, quæ erat præcipua Peloponnesii pars, si iam bello appeteret, potiri possent. Quibus respondit Apollo illud oraculum quod extat apud Herodotum lib. 1. Ἀρκάδιον μὲν αὐτῶν, &c. quo negavit se posse ipsis concedere Arcadiam.

ARCADICUS, Adj. [Ἀρκάδιος] Quod est ex Arcadia, ut Arcadici mores. Arcadicus juvenis. Juven. 7. Sat. 160. — culpa docentis
 Scilicet arguitur, quod læva in parte mamillæ
 Nil salit Arcadico juveni. i. e. Obtuso, tardo, & asinino.
 Apollonius apud Philostratum lib. 3. Rudes sunt Arcades, & suibus similes.

limi, cum ob alia multa, tum quod arborum fructibus ut plurimum turgent. Fulgentius lib. 1. Mythologicón in fine Epist. fensus Arcadicus dixit, pro Pinguibus, rudibus, & subfructicanis. Varr. lib. 2. cap. 1. Afini Arcadici in Græcia nobilitati. Idem tradit Plin. lib. 8. cap. 43. In summa, Arcades olim male audierant propter stuporem ingenii. Quæ de re vide Erafmum in adagio, Arcadicum germen. Præterea notum est illud Perf. 3. Sat. 9.

— Arcadiæ pecuaria rudere credas. h. e. Afinos.
 ARCAS, ædis. n. propr. [Ἀρκάσ] Filius Jovis & Calistonis, a quo Arcades denominati sunt: quos, quia vetustissima gens est, fabulantes ante Solem & Lunam ex arboribus esse natos. Ovid. 1. Met. 468.

ARCAS, ædis, vel ædos n. gent. [Ἀρκάσ] Ovid. 5. Fast. 643.
 Arcadis Evandri nomen tibi sæpe referunt.

Arcada, accusativus Græcus. Stat. 6. Theb. 561.
 Arte cantandi fuerunt celebrati a Virg. 10. Ecl. 30.

— foli cantare periti Arcades.
 ARCADIVS, aliud Adj. [Ἀρκάδιος] ut, Arcadius deus, Pan. Propert. lib. 1. 18. 20. Et Arcadium fidus, Urfa vel Arctos. Sen. OEdip. 5. Nemora. Sen. Herc. fur. 4.

ARCADIUS, [Ἀρκάδιος] n. propr. Theodosii filius Romanorum imperator fuit cum Honorio fratre, quo tempore Gothi Romam ceperunt. Fuit præterea hoc nomine Grammaticus Antiochenus, qui librum de Orthographia, & alterum de Syntaxi conscripsit. Suidas.

ARCANUM, i. n. [ἀρρήτῳ] Nonius, Arcanum dicitur Secretum vel Absconditum: quod quæ in arctis sunt, celata sunt & abscondita. Festus, Arcani sermonis significatio trahitur five ab arce, quæ tutissima pars urbis est: five a genere sacrificii, quod in arce fit ab auguribus, adeo remotum a notitia vulgari, ut ne literis quidem mandetur, sed per memoriam successorum celebretur: five ab arca, in qua quæ clausa sunt, tuta manent: cujus ipsius origo ab arcendo pendet.

Arcana & occulta. Cic. 2. de Fin. 85.
 Arcanum prodere. Juven. 9. Sat. 115.
 Arcanorum celantissimi Perfæ. Curt. 4. 6. 5.
 Arcana fatorum volvere. Virg. 1. Æn. 262.

Arcanum alterius scrutari. Hor. 1. Epist. 18. 37.
 ARCANUM, nomen villæ Quinti Fratris. Cic. 7. Att. 5. & 10. 2.

ARCANUS, a, um. [ἀρρήτος] Adj. ut, Arcana popina. Martial. l. 5. 85.
 Arcana cubilia. Plin. in Paneg. 49.

Nox. Ovid. 9. Epist. 40.
 Præcepta. Plin. lib. 29. cap. 1.

Arcanus, Qui quæ audit, tacet & continet optime. Plaut. Trin. 2. 4. 154.
 Arcanæ falivæ. Propert. 4. 7. 37.

Aut Nomas arcanas tollat versuta falivæ,
 Dicer damnatas ignea testa manus. Sensus est, Quæstionem habe de Lygdamo, aut de Nomade, quæ te amatorio veneficio nunc delinivit. Ea si arcanas suas removerit falivæ, quas clam ad incantandum mentem cibo immixtas tuo adhibet, & ignea testa uratur, de scelere veneficii perpetrati confitebitur. [Exegefice contextu obscurior. Ducat edidit rectius Brœkhuf. Legendum puto Ut pro aut. Quippe de Ancilla loqui videtur, quæ necem dominae indignè ferens, Icreatu vasa novæ dominae subjunde artes probebat, & propterea variis cruciatibus ab eadem frivolis de causis torta fuit.

Sensus, Secretus & absconditus. Virg. 4. Æn. 422.
 Tabellæ, Quibus secreta nostra committimus. Ovid. 2. Amor. 15. 15.

ARCANE, [ἀρρήτος] Adv. arcानी, arcانىissime. i. e. Secrete. Arcानी aliquid judicare. Columel. lib. 3. cap. 2.

ARCANO, Adv. [ἀρρήτως] i. e. Secrete, seorsum. Cæs. 1. Bell. Civil. 19. Ipse arcano cum paucis familiaribus suis colloquitur.

Cic. ad Attic. l. 16. Ep. 3. Lege arcano convivis tuis: Sed si me amas hilaris & bene accipies. H. St. V. Lamb. & Popm. ad loc.

ARCARIUS, V. ARCA.
 ARCATUS, V. ARCUS.

ARCEBION, Herba quam alii Enchufam, alii aliter: parvo frutice, flore purpureo, asperis foliis & ramis, radice messibus sanguinea, cætero nigra, in fabulosis nascens, efficax contra serpentes, maximeque vipersas, & radice, & foliis, æque cibo ac potu. Verba sunt Plin. lib. 22. cap. 21.

ARCELLA, V. ARCA.
 ARCEO, ui, Ære, sup. caret. [ἀρκεῖν] proprie Abigere, vel A loco expellere. Arcere, ut ait Valla lib. 6. Vetare ne accedant ii qui veniunt. Virg. 1. Æn. 31. Arcebat longe Latio. de Junone.

Recipere & Arcere, contraria. Cic. 5. Philipp. 37. D. Brutus non ut Consulẽm recepit, sed ut hostem arcuit.

A limine aliquem. Ovid. 6. Fast. 482.
 A tectis ac mœnibus urbis arcibus Catilinam. Cic. 1. in Catil. 33.

A progressu. Cic. 11. Philipp. 4. Brutus Antonium in Galliam invadentem a progressu arcuit, a reditu refrenavit, &c.

Aditu. Liv. 1. Bell. Maccd. Non terra modo aduentas aditu arcabant, sed navium quoque stationem infestam hosti facebant.

Aquam arcere. h. e. Curare ne influat. Paulus in l. 2. sub finem. D. de aqua pluv. arcend.

Aquas pluvias. Cic. pro Muren. 22.
 Furorem arcere. Lucan. lib. 2.

Frigora pellibus. Ovid. 3. Trist. 10. 19.
 Finibus suis externos. Ovid. 4. Met. 647.

Ferro contumeliam. Liv. 1. ab Urbe, Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt.

Finibus uti arcere scelus aliquod. Cic. de Arusp. Resp. 4.
 Homines ab injuria. Cic. 1. de Legib. 40.

Reditu. Cic. 2. Tuscul. 89. Arcens cum reditu tyrannum, quem ipse expulerat.

Sacris. Plin. lib. 7. cap. 28.
 Solem. Plin. lib. 12. cap. 1. Commendatio platani non alia major est, quam solem effatē arcere, hyeme admittere.

Vetero aliquem. Hor. 1. Epist. 8. 10.
 Arcere transferunt ad incorporea, & dicitur Arcere homines a scelere, & Arcere scelus. Cic. in Parad. Quæ vis enim est quæ magis arcere homines ab improbitate, quam si senserint nullum in delictis esse discrimen? Virg. 8. Æn. 73.

Accipite Ænean, & tandem arcete periclis,

Arcte, significat Continere, ut ait Festus. Ovid. 9. Met. 750.
 — e terra corpus relevare violentem
Arctui. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. de alvo. Est multiplex & tortuosa, arctetque & continet, five illud est aridum, five humidum, quod recipit. Idem in Somn. Scip. 9. Summus ipse Deus arcens & continens ceteros.
Arcere, pro Repetere, & arcescere, quasi Arciere, i. e. Adciere. Festus, Sagmina, vocatur verbenæ, i. e. Herbæ puræ: quia ex loco sancto arcebantur. i. e. ut interpretatur Turnebus) Petebantur. Et alio loco, Noverca dicitur, quam quis sublati liberis novam uxorem ducit, arcendæ familie gratia: ubi tamen videtur interpretari Coercere Festus. Ab illo autem Arceo Arcesso deducit existimo. Turneb.
ARCERA, æ. [ἄρρα ἀργεῖον] Nonius, Arcera, Plaustrum est rusticum, tectum undique quasi arca. Hoc vocabulum & apud Varronem & M. Tullium invenitur. Gell. lib. 20. cap. 1. Arcera autem vocabatur plaustrum tectum undique & munitum, quasi arca quedam magna vestimentis instrata, quæ nimis agri aut fenes portari cubantes solebant.
ARCRANEUS, Adj. ut, Fulmina arcraena, Quæ in occulto fiunt. Sen. 2. Nat. Quæst. 49. al. Atteranea.
ARCESILAS, vel **ARCESILAUS**, [Ἀρκεσίλαος, Ἀρκεσίλαος] Polemonis discipulus (non Crantoris, ut scribit Basil. Faber) secundæ sive mediæ academiæ conditor. Fuit in disputando pertinacior, & magno ingenii acumine, ut scribit Cic. 5. de Fin. 94. Idem. 4. Acad. 15. Is constitutam philosophiam, ut Gracchus Rempubliam, evertit. Et paulo post, Conatus est clarissimis rebus tenebras obducere. Lactantius hunc appellat Ignorantiæ magistrum, ut qui constituit novam non philosophandi philosophiam. Lactant. 3. 4. & 6. Vocatur a Diog. Laertio, Arcesilaus. [Arcesilam cum nominatim Crantoris auditorem faciat Diog. Laert. l. 1v. S. 28. Quanquam Cic. l. 3. de Or. 67. & 5. de Fin. 94. Polemonis discipulum asserat, non erat Faber, vel potius Lipsiensis lexicom concinnator reprehendendus. V. Aldobr. ad Laert. & Jonf. de Script. H. Ph. l. 1. c. 10. Fabric. in Catal. Platonior. & Peripateticorum.
Arcesilaus, Unus fuit e quinque ducibus Beootorum, qui ad Trojam cum quinquaginta navibus advennerunt, ut offendit Homer. 2. Iliad.
Fuit & Plastes, five Sculptor eximius. Plin. lib. 35. cap. 12. de Varrone loquens, subjungit: Idem celebrat Arcesilaum L. Luculli familiarem, cujus proplamata pluris venire solita artificibus ipsis, quam aliorum opera. Hæc ille.
Fuit item Sculptor Arcesilas nomine fama nobilis, præsertim Dianæ simulacro, in quod extat Simonidis epigramma.
Fuit item alius Arcesilas, Thiracensis filius, Pictor, de quo Plin. 35. 11. Fuit item Arcesilas Parisi encaustica picturæ peritus, de quo Plin. lib. 35. cap. 11. Videtur idem cum antecedente.
ARCESIUS, [Ἀρκεσίσιος] Jovis fuit filius, Laertis pater, Ulyssis avus. Ovid. 13. Met. 144.
 Nani mihi Laertes pater est, Arcesius illi,
 Juppiter huic, &c.
Fuit & alius, cujus meminuit Homer. Odyss. l. 8.
ARCESSO, Ivi, itum, [ἀρκεσσω] æ. significat Ad vocandum ire, vel Vocare. Plaut. Capt. 5. 4. 30. Eamus intro, ut arcessatur faber.
Arcessere ab aratro. Cic. pro Rosc. Com. 50. Quum ab aratro arcesserantur qui Consules fierent.
Ad societatem. Cic. Att. Si erit pugnandum, arcessam ad societatem laboris.
Arcessere, [ἄρκεσσειν] Evocare. Virg. 6. Æn. 119.
 Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus. Servius.
Arcessere ventos. Ovid. 2. Amor. 2. 37.
Arcessere, Asciscere, & attrahere. Valer. lib. 4. cap. 7. de C. Volumnio, Ut nimia pietate causam sibi mortis arcesseret. Hæc Budæus. Plaut. Amph. 1. 1. 71. Illic homo a me sibi malam rem arcessit jumento suo. i. e. Sibi ipse malorum est author.
Arcessere a capite. Cic. in Topic. 39. Quum autem a genere ducitur argumentum, non erit necesse id usque a capite arcessere. A capite arcessit argumentum, his verbis Cicero significat, A capite & origine rei argumentum eruere: ut 5. de Fin. A capite ducere. Budæus. Idem 2. de Orat. 117. Et tardi ingenii est, rivulos consecrari, fontes rerum non videre: & atatis est, ususque nostri a capite quod velimus arcessere, & unde omnia manant videre. Translatio est ab aquæ ductibus.
Arcessere res ex medio, pro, Res sumere & petere de medio, non ex longinquo alioque ut grandi vitæ genere. Hor. 1. Epist. 1. 168.
 Creditur, e medio quia res arcessit, habere
 Sudoris minimum, &c. De Comœdia. In quibusdam legitur
 Accessit, plane corrupte. Lambin.
Arcessere, interdum Accusare significat, & ablativo jungitur cum genitivo. Cic. pro Deiot. 30. Non ficto crimine infectari, non expetere vitam, non capitis arcessere.
Judicium capitis arcessere. Cic. 2. Off. 51.
 Aliquem judicio. Cic. pro Placc. 14. Sermo est tota Asia dissipatus Cn. Pompeium quod L. Flacco est vehementer inimicus, contendisse a Lælio patrono amico ac pernecessario, ut hunc hoc judicio arcesseret. i. e. Deleret & postulare. Budæus.
Arcessere crimine aliquo in periculum capitis. Cic. pro C. Rabir. reo, 26. An non intelligis, primum quos homines, & quos viros mortuos summi sceleris arguas? Deinde quot ex iis qui vivunt, eodem crimine in summum capitis periculum arcessas?
Arcessere, pro Juberè afferri. Hor. 1. Epist. 3. 6.
 Sin melius quid habes, arcesse, vel imperium fer.
 Sic utitur Cic. 16. Att. 11. Ego autem & ejus librum arcessivi, & ad Athenodorum Calvum scripsi, ut ad me πὶ ἐπιστάτῃ mitteret. Quod autem verbo Arcessere, pro Arcessere visum utitur, errat. nam vitiosa scriptura est, & ubicunque Arcessere scriptum est, Arcessere resbendum. Ex Lambino.
Imo non idem significat, quod Arcesso. Apud Acronem, aut Pseudo-Acronem & apud Commentatorem anonymum Horatii, in hunc locum Ep. 2. 1. 227. — Commodus ultro
 Arcessas, & egere vetes & scribere cogas. Inter Arcesso & Arcesso hoc inter est, Arcesso i. e. Voco, & venit a verbo Accio, accis, quod est quartæ conjugationis: Arcesso autem idem significat, quod & primitivum ejus, a quo derivatur, i. e. Arceo. Secundum Priscianum Arcesso venit ab Arceo, quod nunc dicimus Adcio, & est compositum ex Ar

præpositione & Cio verbo, quod est voco, quia antiqui dicebant Ar pro Ad. H. St. V. ACCRESSO, & ARCEO.
ARCESSIO, ire. Idem. Cass. 5. Bell. Gall. 11. Alios arcessiri jubet.
ARCESSITUS, Partic. [ἀρκεσσιτός] ut, Arcessitum dictum. Cic. 2. de Orat. 256. Cavendum est ne arcessitum putetur. Hor. 2. Serm. 3. 261.
 Quo rediturus erat non arcessitus. Suet. Claud. 21. Frigidè & arcessiti Joci. Propert. 3. 15. 13. Bacchi donis arcessitus fœnnus. Vid. Burman. ad Petron. cap. 37.
ARCESSITUS, us. m. Plaut. Stich. 2. 2. 3. Tuo arcessitu huc venio. Cic. 1. de Nat. Deor. Ad eum ipsius rogatu arcessitum veni.
ARCESSITOR, oris. m. Qui arcessit. Plin. 5. Epist. extr. Nemo arcessitor ex proximo.
ARCTO, vel **ARCTO**, [ἀρκτός, ἀρκτός] Ære. significat Constringere. Columel. lib. 12. cap. 43. Nonnulli adjecto defruto, consenti sunt transversas perticas arctare.
Arctare, Angustius facere. Martial. lib. 2. 50.
 Atriaque immo dicis arctat imaginibus.
ARCTATUS, Partic. [ἀρκτωτός] Angustus, ut, Arctatus pontus. Lucan. l. 5. Arctata navis. i. e. Angusta. Cic. pro Rabir. 39. Quibus quum multæ naves referre fuissent, una non patebat, parva arctata.
ARCTUS, a, um, Adj. [ἀρκτός] Scribitur & **ARCTUS**.
Animum arctum solvere. i. e. Angustum & fœlicitum. Hor. 2. Serm. 6. 12. Catena arcta. Ovid. 3. Fast. 306.
Cavus. Hor. 1. Epist. 7. 33.
Compages. Virg. 1. Æn. 297.
Convivia. Hor. 1. Epist. 5. 29. dixit, ob numerum discumbentium, quod anguste illis sedendum esset.
Fames arcta urgebat. Sil. lib. 5.
Arctæ equum compefcere. Tibull. lib. 4. 1. 91. Arctato al.
Fortuna arctior impensis. Stat. 5. Sylv. 3. 118.
Leges. Plin. lib. 16. cap. 4. Et apud Lucret. lib. 5. 1146. Arcta jura.
Parietes. Virg. 4. Georg. 297.
Arcta propinquitæ complexi, Item Arcta familiaritæ. Uttumque ex Plinio Jun. V. in COMPLEXOR & in PROPINQ. H. St.
Rebus in arctis opem ferre. Ovid. 3. de Pont. 2. 25.
Res arctæ dicuntur, Quum in periculo & discrimine versamur. Sil. lib. 7.
Somnus arctior. Cic. de Somn. Scip. 1. Ut cæbitum discessimus, me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilassem, arctior quam solebat, somnus complexus est.
Theatrum arctum vocat Hor. 2. Epist. 1. 60. hominibus referunt. Et apud Stat. 11. Theb. 273. Arcta civibus urbs.
Turba arcta circumstante alicum. Tibul. lib. 1. 2. 99.
Vincula arctissima. Cic. 6. Act. 2. Arctissimum societatis vinculum.
ARCTIN, ius, illine. Adv. [ἀρκτινός] i. e. Stricte. Celumel. lib. 2. cap. 2. Igitur in opere boves arcte junctos habere convenit. Sic apud eund. l. 6. c. 2. Arcte religare ad stipites.
Accubare arcte poteris. Plaut. Stich. 4. 2. 39. i. e. Anguste.
Complexi arctius. Cic. 1. de Divin. 103. L. Paulus arctius puellam complexus, Accipio omen, inquit, mea filia.
Continere arctius. Cic. 2. de Nat. Deor. Ob eamque causam calorem insitum in terris contineat arctius.
Diligere arcte. Plin. lib. 2. Epist. 15.
Dormire arcte & graviter. Cic. 1. de Divin. 59.
Premere arcte. Lucret. lib. 4. 1173.
Serere arctissime. Plin. lib. 12. cap. 3.
Tenere aliquid arcte, & defendere. Cic. in Parad. 1. Nilud arcte tenent, accuratè defendunt, voluptatem esse summum bonum.
ARCHEANAX, [Ἀρχεῖνανος] Mitylenæi cujusdam nomen, qui ex lapidibus vicinarum urbium devastatarum, Sigeum construxisse dicitur, quod postea Atheniensis misto Phrynone olympionice occuparunt, quum Lesbii de universa fere Troade disceptarent. Sic Strabo lib. 13.
ARCHEOPOLIS, idis. [Ἀρχεῖπολις] Civitas Mæoniæ, substituta Sipylo, quæ caput illius regionis erat. Plin. lib. 5. cap. 29.
ARCHEUS. V. ARCHIACUS.
ARCHAGATHOS, [Ἀρχαγάθος] Medicus ex Peloponneso, Lyfaniae filius, qui primus e medicis Romam venit, L. Æmylio, & M. Livio COSS. anno urbis DXXX. cui & Juss Quiritum datum est, & taberna in compto Acilio. Hic primo Vulcanerius cognominatus est, mireque graus adventus ejus initio fuit: mox a fevitiâ secandi, urendique, Carnifex appellatus. Hæc Plin. lib. 29. cap. 1.
ARCHAICUS. V. ARCHIACUS.
ARCHAISMOS, f. [ἀρχαϊσμός] Latine Antiqua locutio dicitur. Figura est grammaticis, vetuste aliquid dictum significans.
ARCHANDER, [Ἀρχανδρῆς] Phthii Achai filius, & Danaï gener: de quo Herodot. lib. 2.
ARCHEDEMOUS, [Ἀρχεδέμους] Stoicus philosophus fuit, ab Alexandria oriundus, ut refert Strab lib. 14.
ARCHEDICUS, [Ἀρχεδίκου] Poeta comicus. Scripsit contra Demochæron Demothensum propinquam. Fabule ipsius Thefaurus & Diamarranon. Author Athenæus in Dipnosophistis.
ARCHELAIS, [Ἀρχελαιός] Colonia Claudii Cæsaris in Cappadocia, quam præfuit Halys fluvius. Plin. lib. 6. cap. 3.
ARCHELÆUS, [Ἀρχελαῖος] Miletius, Anaxagoræ discipulus fuit, ut scribit Cic. 5. Tusc. & Socratis præceptor. Primus Philycum philosophiam Athenas invexit: quapropter appellatus Philycus fuit. Hic vitia & virtutes, non natura, sed lege consistere dixit.
 Fuere item tres alii: unus, Choro-graphus, qui omnem ab Alexandro peragrata terram descripsit. Alius, qui Philycen carmine scripsit. Tertius, quod Oratoria scripsit, ut est author Diogenes Laertius.
Jungatur his Archelaus summus Astrologus, Panætii æqualis, qui Astrologiam judicariam contemnit, teste Cic. de Div. l. 2. c. 42.
Archelai item in Cappadocia regnaverunt: ex his ille qui superatus a Sylla est, quod Mithridati auxilium tulisset: alterum Romæ retinuit Tiberius.
Item Archelaus Herodis, de quo in historia Hierosolymitana.
Præter hos, Archelaus Macedoniae rex Perdicæ filius, suo tempore fortunatissimus judicatus, ut scribit Cic. 5. Tusc. 35.
Archelaus item, Mithridatis regis Præfectus fuit, qui quum in terra

Attica ex Piræo adversus Syllam propugnaret, turris quædam lignea defendendi gratia fructa, quom ex omni latere circumplexa igni foret, ardere nequivit, quod ab eo alumine oblitâ fuisse. Hæc Gell. ex veteri historia lib. 15. cap. 1.

Archelaus item fuit Pæfial Mefopotamie, qui librum difputationis contra Manichæum Syro fermone composuit fub Probo imperatore. Author Hieronymus.

ARCHÉMORUS, ['Αρχέμορος] Lycurgi regis Nemææ filius, a serpente infans necatus, dum nutrix, quæ fidentibus Argivis fontem ostenderet, eum dimiffisset in gramine. In cujus honorem instituti funt ludii Nemæi, ut author est Archib. poetâ lib. 1. Epig. Græcorum.

ARCHETYPUS, i. m. [ἀρχέτυπος] Prima forma est, ex qua exprimuntur simulacra. ab αρχη, Principium, & τύπος, Figura & umbra, & veluti imago & symholum veritatis. Plin. lib. 5. Epist. 10. ad Antonium, Ut pictores pulchram absolutamque faciem raro, nisi in pejus, effingunt, ita ego ab hoc archetypo labor & decido. Sic, quæ Archetypa apud Martialem, lib. 13. 14. Varro 3. de R. R. cap. 5. In quo dixeris longe viciffisse non modo archetypum inventoris nostri ἀρχέτυπον. Cic. 16. Att. 33. Idem οὐλομένης mihi ad retractatus, & quidem ἀρχέτυπον ipsum crebris locis inculcatum & refectum.

Decidere ab archetypo. V. DECIDO. Archetypæ ruga. Martial. l. 7. 10. De libellis suis manu sua emendatis. Archetypamici, per metaphoram pro Veris & germanis. Martial. l. 12. 70. Et jubet archetypos pluteum fervare Cleantias. Juven. 2. Sat. 7. Imagines.

ARCHYZOSTIS, ἀρχυζωστής Diofcoridi. Herba est, quam Latini Vitem albam vocant. De qua V. Plin. l. 23. c. 1. & Ruell. l. 3. c. 163.

ARCHIAS, ['Αρχίας] Poeta Antiochenus, Romæ fuit in amicitia multorum clarorum oratorum, præfentim Lucullorum: & a nonnullis Græcis populis honoratus, & eorum civitatibus donatus: Ciceroni in primis familiaris. Hic quom discederet à Sicilia, cum L. Lucullo Heracleam venit, & adscribi in eandem fœderatam Romanis civitatem voluit; quod & sua virtute, & Luculli amicitia facile impetravit. Deinde e lite mota de civitate Romana, quam lege Plautia, ut fœderatæ civitati adscriptus, usurpare potuit, Cicero ipsum defendit, ubi multa de laudibus poetica dixit. Fuit item Archias, qui condidit Syracufas, ut scribit Volaterranus. Rursum Archias, fuit Hyblæus quidam, Præco celeberrimus: qui præconio vicit tribus deinceps Olympiadibus & Pythico certamine. Pollux lib. 4. S. 92.

Item Artifex quidam, qui breves lectos studuit facere. V. hic subjecta. ARCHIACUS, denom. ab Archia ultimo memorato: ut, Archiaci lecti. Hor. 1. Epist. 5. 1.

Si potes Archiacis conviva recumbere lectis, &c. Quo loco Turnebus Adv. 1. 18. putat Archiacos lectos, esse Humiles, parvos, inelegantes, non sumptuosos, ab Archia artifice sic vocatos, ut Seneca ap. Gell. 12. 2. vocat lectos Soterici, de artificis nomine, rudes, impolitos inelegantes, antiquos. Lambinus vero Archiacis legit, id est, Antiquo modo & more fabricatis, sed perperam; ut fufe ostendit Bentleius in locum.

Lectus archiacus, ad vetustum morem ex ligno compositus, non ex argenteo vel ebore concinnatus, Crœquius p. 530. Sed male ab illo dicitur: ἀρχαῖος enim & ἀρχαῖος idem Græcis notant, nimirum antiquarium, simplicitatis antiquæ studiosum. Sed magis mirum, quod ipse Enarrator Archæas comœdias dicit, utens voce illa. ARCHÆUS, tanquam & ipsa Larinis usitata, in Sat. 4. libri 1. princ. Hi primi, inquit, Archæas comœdias scripserunt. Id est que tandem dictæ sunt Archææ. H. St.

ARCHIATER vel ARCHIATRUS, i. [ἀρχιάτρως] Latine dicitur Primus & princeps medicorum. Alciatus Codice de Comitibus & Archiatriis, interpretatur Medicum principis. ἀρχή enim principem, ιατρῆς medicum significat. V. Marfil. Cognat. Var. obf. l. 2. c. 15. To. 3. Fac. cr. Grut. Hier. Merc. Var. lect. 4. 1. Cang. in Gloss. Voff. de Vit. Serm. 1. 33. inprimis I. H. Meibomii Comment. in Cassiod. formul. Comit. Archiatrum. 4. Helmit. 1668.

ARCHIBIUS, ['Αρχιβίος] Alexandrinus grammaticus, qui docuit Romæ fub Trajano princepe.

Fuit etiam alter ejusdem nominis Grammaticus, qui commentarios conscripsit in Callimachi epigrammata. Utriusque meminit Suidas.

ARCHIBUCOLI, Antilles Dei Liberi. Guther de Vet. Jur. Pontif. l. 7.

ARCHIDAMUS, ['Αρχίδαμος] IV. memorantur hoc nomine reges Lacedæmoniorum, quorum clarissimus Zeuxidam I. qui Messenios Peloponneso expulit, & impressione in Atticam facta Peloponnesiaci belli fundamenta jecit. V. Paus. & ex Juniorib. Neurf. de Reg. Lac.

ARCHIDAMICUS, ['Αρχιδάμικος] Adj. Hinc, Archidamium bellum, quod proverbio olim dicebatur de Bello sævo crudelique, epitheto sumpto ab Archidamo duce Lacedæmoniorum, qui Atticam decem annis vexavit, & Acarnenibus gravissimam noxam inflixit, succitis omnibus arboribus, ut testatur Synesius in Encomio calvicii. Suidas. Memorat Archidami fœviciam Pausanias in Laconicis.

ARCHIDICASTES, α. [ἀρχιδικαστής] inter municipales magistratus dicitur, qui iudicibus præfct. Budæus ex Strabone.

ARCHIGALLUS, ['Αρχιγάλλος] Sacerdotum Cybeles magnæ matris deorum dicebatur antefes. Plin. lib. 25. de picturis Parrhali: Pinxit (inquit) & Archigallum: quam picturam amavit Tiberius princeps, atque (ut author est Decius Eucleo) LX. H. S. wffamam, cubiculo suo includit. Est item Archigalli mentio apud Jul. Firmicum, lib. 3. cap. 6. Meminit & Tertullian. in Apologetic. V. Ant. Van Dale Diff. 1. de Sac. Taurobol. fub fin.

ARCHIGENES, ['Αρχιγένης] Medicus fuit ex Apamia Syriæ civitate, Archathi discipulus, qui rem medicam Romæ exercuit Trajani temporibus. Hæc Suidas. In hunc Archigenem, tanquam in hominem imperitum sapiffime invehitur Galenus. Meminit ejusdem & Juven. 7. Sat. 235.

— tunc corpore fano
Advocat Archigenem, onerosaque pallia jactat. [Sic enim legendum Græca terminatione, ne in metri leges peccetur.

ARCHIGERONTES, [ἀρχιγέροντες] Principes seniorum, seu summi fenes. Alciatus in l. 5. C. de episc. audient. Sunt qui legi velint Archigentones, ut pro Eo qui principatum fabrorum tenet sumatur, sicut in opificis, regis, & publicis adhibentur.

ARCHIGRAMMATRI, [ἀρχιγραμματίς] dicuntur Scribarum principes. Unde scribit Plutarch. Eumenem Cardianum fuisse archigrammatæ Alexandri magni. Vulgo Cancellarii vocantur.

ARCHIGUFERNUS, [ἀρχιγυφένος] Princeps gubernator, omnium gubernatorum primus. Javolenus in l. 46. D. ad S. C. Trebell.

ARCHILOCHUS, ['Αρχιλόχος] Poeta Græcus iambicus, qui persequutus est Lycamben focerum suum, quod ei filiam Neobulen pactam alii locaverat, eumque una cum filia ad laqueum, ubi jamborum pectantiam in eos scriptorum compulit. Acron. in Hor. Epod. 6. 13. Ex quo Hor. in Arte Poët. 79.

Archilochum proprio rabies amavit iambo. Quintil. l. 10. c. 1. Archilochus primus inter eos qui iambos scripsere: summa in hoc vis eloquentis, cum valida, tum breves vibrantesque sententiae, plurimum sanguinis atque nervorum, adeo ut videatur quibusdam, quod quomam minor est, materiae esse, non ingenii vitium. Emerico regnante Romulo. Cic. 16. Att. 1. Et ut Aristophani Archilochiambus, sic epistola longissima quæque optima videtur. Fuit itaque Archilochus, Nestoris & Eurydices filius, ut docet Homer. in Odyss.

ARCHILOCHITUS, Adj. ['Αρχιλόχιδος] Cic. 2. Att. 21. Archilochia in Pompeium edicta Bibuli populo ita sunt jucunda, ut eum locum ubi proponuntur, præ multitudinem eorum qui legunt, transferre nequeamus. Item in fine superioris epistola. Archilochia, i. e. Archibilia: quales Archilochi poete iambi.

ARCHIMAGISTRUS, [ἀρχιμαγίστρος] Princeps & magister coquorum, qui præfct coquinae. Juven. 9. Sat. 109. Finxerunt pariter librarius, archimagistri, Carptores. Conf. Sidon. l. 2. Ep. 9. Macri Hierolex.

ARCHIMANDRITA, [ἀρχιμανδριτάς] Id significat quod dicimus Abbatem. Prisci enim illi monachi eremos colentes ἐν ταῖς μοναχίαις, id est in speluncis & cavis montium, habitabant. Alciatus. Utitur Sidonius Apollinaris hac voce. V. Macri Hierolex. & Cangii Gloss. conf. MANDRA.

ARCHIMÉDES, ['Αρχιμήδης] Syracusanus, Geometra nobilissimus tanta in ipsa scientia dulcedine dicitur versatus, ut fæpenumero invisus ad balnea ductus, dum perungendus in cratere constitueretur, per corporis unguenta, figuras ac lineamenta digito incuberet. Multa in Mathesi invenit præclara. Primus ostendit quomodo argenti auro admixti per fraudem mensura deprehendi possit. Vitruv. 9. 3. Sphæram, in qua motus siderum spectabantur, confecit. Cic. 1. Tusc. 63. De quo plura apud Plutarchum in vita Marcelli. V. Polyb. lib. 7. & Fabricii Bibl. Gr. l. 3. c. 22. Fuit & alter Archimedes Grammaticus, genere Trallianus, qui commentarios in Homerum & Mechanica scripsit. Author Suidas.

ARCHIMÉDEUS, Adj. Cic. 12. Att. 4. ἀρχιμήδειος ἀπέβληκε est. de Re difficilis.

ARCHÉMIA, seu ALCHÉMIA, seu ALCHYMIA, [ἀρχημία] est Auri vel Argenti conficiendi scientia. Sic dicta quasi ἀργεννη χημία, i. e. Aurei preparatio. Unde Jafonis χρυσόμακρον ἔργον, i. e. Aurei velleris pellem, intelligi librum volvere philosophi, veterum more in pelle confcriptum, quo auri præparandi ars (quæ χημία vocatur) contineretur. Hujus autem artis libros quom diligenter conquiffisset Diocletianus, exuffit, ne amplius Ægyptii ex hujusmodi artificio difceferent, rebusque innovandis studerent. Cæf. l. 7. c. 3. De Origine & progressu hujus artis extant Olo. Borrichii & Herm. Conringii scripta amobæa. Scientia alchymiae ap. Firm. 3. 15. V. & Scalig. ad Manil. p. 293. ed. Arg. & ad Cul. Virg. p. 43. Voff. Etym. Salmat. Exerc. Plin. p. 772. Lambec. de Bibl. Cæf. l. 6. p. 174.

ARCHIMÉSTRUS, [ἀρχιμηστρός] Latine dicitur Princeps histrionum. Tranquillus in Vespasiano, cap. 19. Favor archimistrum personam ejus fens, imitansque (ut est mos) facta ac dicta viori, interrogatis palam procuratoribus quanti funus & pompa constaret, ut audivit tertium centies exclamavit, centum sibi feltertia darent, ac se vel in Tiberim projiceret. Verba funt histrionis significantem exitum principis parumfationem. Bud. ARCHINUS, [ἄρχινος] Summus magistratus, & Magister populi dicebatur apud Thebanos, cujusmodi erat Dictator Romanis, Diæceus Ægyptiis, & Pœnis Sufetes. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 23.

ARCHIPLAGUS, hodiernum nonien Maris Ægæi.

ARCHIPRĀTA, [ἀρχιπράτης] Prædonum dux. Cic. 7. Verr. 63. Archiprætam ipsum videt nemo, de quo supplicium sumi oportuit. Idem 2. Off. 40. Ille qui archiprætâ dicitur, nisi æquabiliter prædam difpartiat, aut occidit a focis, aut relinquitur.

Archiprætâ quisquam vel latronum ductor, si suos ad grassandum cohortetur. Lactant. de Falsa sap. l. 3. p. 165. edit. Plant. H. St. Legitur cap. 17. fub fin.

ARCHIPPE, ['Αρχίππος] Marforum oppidum, a Marfya Lydorum duce conditum, quod lacu Fucino hauftum scribit Plin. lib. 1. cap. 12.

ARCHIPPUS, ['Αρχίππος] Philosophi nomen, qui Thebis scholas habuit, ut scribit Hieronymus, & Pythagoræ auditor fuit. V. Fabricii Bibl. Græc. l. 2. c. 13. Fuit & alius Archippus, Poeta comicus, quem memorat Voffius de Poëtis Græcis.

ARCHIPPOCOMES, [ἀρχιπποκόμης] Hippocomorum præfctus. Hippocomi autem funt Homines equorum curæ præfcti, quales scutarii in comitatu regis vocantur. Budæus.

ARCHITECTUS, i. Is est (inquit Budæus) quem Græci ἀρχιτέκτων vocant, quasi Structurum (qui Græci τεκτωνῆς dicuntur) princeps. Plin. l. 34. c. 14. de magnæ, Bodem lapide Dinocrates architectus Alexandriae Afriocæ templum conamere inchoaverat, ut in eo simulacrum ejus e ferro pendere videretur. Cic. 1. de Orat. 62. Philonem illum architectum, qui Atheniensibus armamentarium fecit, constat perdidisse populo rationem operis sui rediiffide.

Architectus, per translationem: ut, Architectus deus. Plaut. Amph. ProL. 45. Deum regnator, architectus omnibus. Architectus, quasi Machinator & fabricator. Cic. 1. de Lege Agr. 11. Nunc quisnam tam abstractus usquam nimium videtur, quem non architecti hujus leges offecerit?

Architectus beate vite. i. e. Inventor. Cic. 1. de Fin. 52. Eaque ipsa quæ ab ipso inventore veritatis, & quasi architecto beate vite dicta sunt, explicabo.

Princeps & architectus sceleris. Cic. pro Cluent. 60. Ipsum principem atque architectum sceleris absolverent.

Architectus & machinator. Cic. pro Rosc. Amer. 132. Ex iis quæ nunc maxime sunt, nonne quis potest intelligere omnium architectum & machinatorem unum esse Theofogonum?

Architectus verborum. Cic. de Clar. Orat. 118. Ut omnes fere Stoici prudentiffimi in differendo funt, & id arte faciunt, funtque architecti pene verborum: iidem traducti a difputando ad dicendum, inopes reperiantur.

ARCHITECTIO, ōnis, f. Plin. l. 10. c. 71. In quo vel præcipua nature architectio. Sic Stephanus. Sed Harduinus ex MSS. reponit, Architectevis.

ARCHITECTON, ōnis. [ἀρχιτεκτων] Idem quod Architectus. Plaut. Pænul. 5. 2. 150. Me dolis jam superat architectonem. Per translationem dictum.

ARCHITECTONICE, es, f. Ars ædificandi. Quintil. 2. 21. Aliæ quoque artes habent multiplicem materiam, ut architectonicæ.

ARCHITECTONICUS, Adj. [ἀρχιτεκτωνικός] Ad architectonem pertinens. Vitruv. lib. 9. cap. 4. E qua per rationes architectonicas, circinice descriptiones est inventus effectus in mundo.

ARCHITECTOR, ōris. [ἀρχιτεκτων] i. e. Architectus. Plaut. Mostel. 3. 2. 73. Nam sibi laudasse adeis atarchitectorem, &c.

ARCHITECTOR, [ἀρχιτεκτων] ōris. Construere, fabricare. Vitruv. lib. 9. cap. 4. Namque in his locis naturalis potestas ita architectata est, collocavitque cardines, tanquam centra.

Situm loci ad suum arbitrium architectari & fabricari. Author ad Heren. lib. 3. 32. Cogitatio enim quamvis regionem possit amplecti, & in ea situm loci cuiusdam ad suum arbitrium fabricari aut architectari.

Architectari voluptates, per metaphoram. Cic. 2. de Fin. 52. Cur tandem sapientia tantopere laudatur? an quod ita callida est, ut optime possit architectari voluptates? Id est, formam & rationem fruendarum voluptatum comminisci & præscribere. Budæus. Nonius, in hunc locum interpretatur, Componere.

ARCHITECTURA, æ, f. [ἀρχιτεκτων] Idem quod Architectonicæ. Cic. 1. Off. 151. Quibus autem artibus aut prudentia major inest, aut non mediocriter utilitas queritur, ut medicina, ut architectura, eæ sunt iis quorum ordini conveniunt, honestæ.

Architectura Ipsum ædificium & opus interdum significat. Plin. lib. 11. cap. 24. Specus ipse qua concameratur architectura?

ARCHITRICLINIUS, Magister convivii, sive Arbitrator bibendi, [ἀρχιτρικλινος] dictum ἀπὸ τοῦ ἀρχῆς τῶν περικλινῶν, h. e. A principatu vel ductu tricliniorum: quod triclinius præfesset. Huiusmodi munus obit ille qui convivio præfuit in nuptiis, ubi Christus interfuit, cum aquam in vinum convertit. Valla lib. 3. cap. 34. Triclinium a tribus toris mensis appellatum est. Ibi enim comedebat, præcipue in convivium accepti, quam res ipsa postulare tres toros mensasve extrui. Qui autem huius ministerio præerat, architriclinium vocabant. V. TRICLINIUM f. l. Petr. Ciacc. de Triclin. p. 104. & Fulv. Ursi. in Append. p. 344. ed. Amst. Macri Hierolex.

ARCHIVUM, [ἀρχῖον] proprie Domus principis, Palatium. Hinc factum, ut Cella in qua instrumenta publica, quali in principis custodia reconduntur, Archivum appelleretur. Ulp. l. 9. §. 1. D. de penis. Solet & sic ne eo loci fideant, quo in publico instrumenta deponuntur, archio forte, vel grammatophylacio. Hinc interpositio Digammatæ, more antiquorum dicitur.

ARCHIVUM, Chartophylacium, in quo scribæ & actuarii acta publica condunt. Corrupte Archivum, Arcivium, Arcibum. V. Macri Hierolex. & Cangii Gloss. Lat.

ARCHON, ōntis. [ἄρχων] Magister Atheniensis, præses eorum qui jus dicerent, Pretori similis apud Romanos. Vell. Patere. 1. 2. Codri filius Medon primus Archon Athenis fuit: ab hoc posteri apud Atticos dicti Medontidæ. Idem cap. 8. Archontes perpetui Athenis esse desierunt, cum fuisset ultimus Memæon, cœperuntque in duos annos creari; quæ consecutio in annos LXX. mansit; ac deinde annuis magistratibus commissa est Respublica. Suidas novem fuisse Archontes antiqui est, & inter eos numerat Themothetas: idem sentire videtur enarrator Demothetis: quippe qui Archontas etiam Themothetas appellet. Sed unus erat princeps collegii & præfectus, qui Hegemon & Prytanis vocabatur Athenis. Prytanis autem erant numero quinquaginta, decimam partem concilii & curiæ quinquagenariæ efficientes, in orbem sortibus assignatos, in singulos mentes vices mutantes. Verum in Archon, qui inter Archontas peculiarem appellationem retinuit, etiam Prytanis dictus est. Quemadmodum autem Romæ Prætor iudicibus præerat, atque ideo Quæstionis iudex dictus est, & Quæstior: ita hic Archon Athenis τῆς δικαστικῆς λειτουργίας præsidebat. Hæc Budæus in comment. Græcis. Cic. de Fato 19. Morietur Epicurus quum duos & septuaginta annos viveret, archonte Pytharato. De Archontibus Atheniensium extant libri iv. Jo. Meurfii, 1621. Lugd. Bat. edit. & auct. in Tom. 4. Ant. Græc. Jac. Gronovii. De Prytanibus infra f. l.

ARCHYRAS, [Ἀρχύρας] Tarentinum philosophus, cuius nomen Cic. 3. de Orat. 6. Pythagoricus fuit, Tarentinorum: Rempublicam rexit, exercitum ductando, nec unquam superatus, ut author est Aristoxenus: scripta ejus non feruntur, nisi quedam ad Platonem epitola, ejus in Geometria discipulum. Cic. 5. Tusc. hunc vocat Doctum & plane sapientem. Ejus vitam exhibet Laërt. l. 8. S. 79. seq.

Archytæ ejusdam Geometræ & Astrologi meminit Hor. 1. Carm. 28. 2. qui naufragio tandem perit. [Idem cum superiore, ut censet Menag. ad Laërt. & perique Horatii interpretes.

Fuit item Archytas alius, Mitylenæus musicus: cui quum probro daretur quod non exaudiretur; respondit, instrumentum pro me loquitur.

Fuere præterea alii duo: Unus qui de agricultura scripsit, alter poeta epigrammatum. Author Diogenes. l. c.

Archytæ crepitaculum. Proverbum in hominem vehementer garulum & obstreperum jaciebatur. Siquidem Archytas crepitaculi genus areum excogitavit, quod pueris lulantibus daretur, nequid interim ex vasis doctis contingerent. Ejus autem organi Tarentinum philosophum fuisse opiæcæ contentanem est, utpote qui fertur in mechanicis mire præcelluisse: cuius & columba lignea celebratur, ita ratione mathematica librata ut volaret. Meminit Aristot. lib. 8. Politic. Gell. 10. 12.

ARCIFINALIS, c. Sic Flaccus de Cond. Agr. p. 3. Agri dicuntur occupatorii, quos quidam Arcifinales vocant. Ut quisque virtute colendi occupavit, arendo vicinum arcifinalem dixit. Adde Rigaltii Observ. & Glossas agrim. & Gocium, p. 127.

ARCINIUS, Idem, Vacro apud Frontin. Ager arcifinius ab arcendis hostibus appellatur.

ARCILALIS, Oppidum Hispanicum in tractu Bætico. Ptolem.

ARCIMA, V. ARCIRMA.

ARCINNA, [Ἀρκιννα] Oppidum est Dacie. Ptolem.

ARCIO, ōvi, ōnis, ōris. pro Indere & adigere accepisse videtur Catu, cap. 40. Sed emendati codd. Arcto pro Arcio exhibent. Cæterum de Arcio V. in ARCESSO.

ARCION, Herba est, radice alba & grandi, folia habens majora cucurbitis, & hirsutiora, nigrioraque & crassiora. Plin. lib. 25. cap. 9.

ARCIPOTENS, tis. Val. Flaccus 5. 17. Arcipotens Apollo.

ARCIRMA, [Ἀρκίρμα] V. Gloss. Scribitur & ARCIRMA, & ARCIRMA & ARCUMA. q. V.

ARCIRRELIUM, i. n. Sella in arcus similitudinem. Petron. cap. 75. Vid. Bionum. ad loc.

ARCIPOLLIS, tis. Adj. [Ἀρκεπόλις] pro Apolline, ab arce f. Acropoli in quo stabatur. Virg. 3. Æn. 75.

Quam Arcitenens oras & littora circum, &c. Vel potius ab Arcu terendo, quod semper cum arcu & phætra pingeretur Apollo. Nævius 2. Bell. Pæn. Deinde pollens digitis, inclytus, arcitenens, sanctusque Delphis prognatus Pythius Apollo.

Arcitenens, Sagittarius. Cic. in Arato, v. 181. de coelesti fidere.

ARCIVUS, Adj. Aves arcivæ, quæ in auspiciis aliquid fieri vetabant. Festus. V. ARCULA.

ARCOPHTHALMON, [ἀρκεφθαλμον] A quibusdam appellatur herba quæ Chryfogonon Dioscoridis dicitur. Est tamen hæc nomenclatura ex iis, quæ inter notha Dioscoridis a doctioribus numerantur.

ARCOPHYTON, [ἀρκεφύτον] ex iis nomenclaturis, quæ becchio seu tusfilagini herba in quibusdam Dioscoridis exemplaribus tribuuntur.

ARCTE, Adv. V. ARCTUS in ARCTO, supra.

ARCTICUS, V. ARCTOS, infra.

ARCTION, [ἀρκιον] Galen. Herba est verbafo similis, radice tenera, candida, dulci: caule oblongo & molli: femine cymino simili: facultatis est admodum tenuiorum partium, & ob id exiccantis extergentisque: tamen modice. Hæc Galen. lib. 6. Simplic. V. & Plin. l. 27. c. 5.

ARCTO, as. V. ARCEO, supra.

ARCTOMYS, [ἀρκτόμυς] Animal habens similitudinem muris & urfi.

ARCTONNESUS, [Ἀρκτόνησος] Oppidum est Milefiorum, ad Propontidem situm, quod alio nomine Cyzicum appellatur. Plin. lib. 5. cap. ult.

ARCTON, [ἀρκτών] Mons qui imminet Cyzico, ita dictus a Jovis nutricibus, quos illic in arctos, i. e. in urfas, migrasse tradunt.

ARCTOPHYLAX, acis, m. [Ἀρκτοφύλαξ] h. e. Custos Ursæ: stella quæ & Arcturus, h. e. Cauda Ursæ, sive Bootes dicitur. V. f. l. Cic. 2. de Nat. Deor. 109.

Arctophylax, vulgo qui dicitur esse Bootes, Quod quasi temone adjunctam præ se quatit Arctum. conf. Manil. 1. 315.

ARCTOS, vel **ARCTUS**, i. f. [Ἀρκτος] Latine Ursæ dicitur, Signum coeleste.

Arcti, duæ sunt, quæ Septentrionali polo nixæ vehuntur, Arctico circulo clausæ, & ita collocatæ ut utraque resupinata, alterius contegat caput; sed caput ejus quæ superior est, ad caudam inferioris contendat: alteram, majorem ursam sive Helicem: alteram minorem Ursam, sive Græcorum lingua, Cynofuram, i. e. Canis caudam, nominant. Ilium Græciæ populi notare soliti, hanc Sidaoni afficientes assidue navigant. Ovid. 3. Fast. 106. Esse duas Arctos, quarum Cynofura petatur Sidaonis, Helicem Græcia carina nautæ. Helicen scribit Hesiodus Callio, Lyaconis Arcadiæ regis filiam fuisse. de qua V. f. l. Cic. 2. de Nat. Deor. 105. ex Arato: Extremusque adeo duplici de cardine vertex Dicitur esse Polus.

Hunc circum arctus (al. Gr. ἄρκτος) duæ feruntur, nunquam occidentes. Ex his altera apud Græcos Cynofura vocatur; Altera dicitur esse Helicæ;

Cujus quidem clarissimas Stellæ totis noctibus cernimus, &c. Arcti geminæ, i. e. Ursæ major & minor. Ovid. 3. Met. 45. Et Virg. 1. Georg. 245.

Gelidæ. Virg. 6. Æn. 16.

Sicca. Ovid. 1. Trist. 2. 29. quod æquore non tingitur. Virg. d. l.

Arctos, Claudianus dixit pro Illis qui Septentrionalem regionem inhabitant sub Arctis positam, Conf. Hon. 6. 336.

Atque indignantes in jura redegerit Arctos.

ARCTICUS, Adj. [Ἀρκτικός] ut, Polus Arcticus: i. e. Septentrionalis, sive Borealis. Cui oppositus est Antarcticus polus. h. e. Meridionalis.

ARCTOSUS, Adj. [Ἀρκτός] ab Arcto, Idem quod Septentrionalis. Martial. lib. 10. 6.

Felices quibus urna dedit spectare coruscum, Solibus Arctois, sideribusque duccem.

Arctos orbis. Lucan. lib. 1. 53.

Polus. Sen. OEth. 8.

Sedes. Sen. 1. Herc. OEth. 12.

ARCTURUS, [Ἀρκτούρος] Stella est (inquit Servius) post eandem majorem Ursæ posita: unde Arcturus dicta est ἀπὸ τοῦ ἄρκτος, ὃς ἄρκτος. Virg. 1. Georg. 204.

At si non fuerit tellus fecunda sub ipsam Arcturum, &c. Idem Servius, Arcturus, Stella est in signo Bootæ post Septentrionem, cujus ortus & occasus tempestates gravissimas facit. Plin. l. 13. c. 8. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. Illic enim Booti — subter præcordia fixa videtur Stella micans radiis Arcturus nomine claro. Hor. 3. Carm. 1. 27. Nec fævus Arcturi cadentis Impetus, aut orientis Hædi. V. ARCTOPHYLAX & BOOTES.

ARCTUS, V. ARCEO, supra.

ARCUARIUS, ARCUATUS, Adj. V. ARCUS, infra.

ARCUBIÆ, Qui excubabant in arce. Festus. eadem forma ac Excubiæ.

ARCULA, & **ARCULARIUS**, V. ARCA.

ARCULATA, & **ARCULUM**, V. ARBUS.

ARCUMA, inquit Festus, Genus est plautri modici, quo homo gestari possit. χιραμαξίον Chiramaxion Petron. q. V. & supra ARCIRMA.

ARCUO, as. V. infra.

ARCUS, ōs, m. [ἄρκος] quo sagittæ emittuntur. Virg. 11. Æn. 575.

Spiculaque ex humero parvæ suspenderit, & arcum Pro crinali auro, pro longe tegmine pallæ.

Aduncus. Ovid. 4. Epist. 39.

Corneus. Ovid. 1. Met. 697.

Flexibilis. Ovid. 3. Amor. 3. 29.

Lexus, pro Non tenso. Sil. lib. 3.

Lethifer. Virg. 10. Æn. 169.

Minax. Hor. 3. Carm. 26. 8.

Sinuatus. Ovid. 8. Met. 38r.
 Sinuosus. Ovid. 1. Amor. 1. 23.
 Sonans. Virg. 5. Æn. 521.
 Trux. Stat. 3. Sylv. 1. 34.
 Vastus. Sen. Herc. fur. 11.
 Adducere arcum. Virg. 5. Æn. 507.
 Cohibere cervos arcu. Hor. 4. Carm. 6. 34.
 Compescere arcum, i. e. Continere ne jaculetur. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 232.
 Contentus, i. e. Tenfus. Ovid. 6. Met. 286. Et 2. de Arte Am. 191.
 Corripere manu arcum. Virg. 1. Æn. 187.
 Curvare. Stat. 1. Achil. 487.
 Curvatur in arcum portus. Virg. 3. Æn. 533. i. e. in formam arcus, seu hemicycli.
 Dirigere tela arcu. Hor. 4. Carm. 9. 18.
 Dirigere arcum in aliquem. Perf. 3. Sat. 60.
 Emittere arcu sagittam. Plin. lib. 9. cap. 8.
 Expedire alimenta arcu. Tacit. 4. Ann. 28. Illuvie obitus & alimenta arcu expediens. Significat illum venatu tolerasse vitam.
 Expellere sagittam arcu. Ovid. 8. Met. 381.
 Fallit arcus dexteram. Sen. Oeth. 13.
 Flectere arcum coactis cornibus. Sen. Herc. fur. 11.
 Fugam dat sagittis arcus. Sen. Oeth. 13.
 Intendere arcum. Sen. Oeth. 4. V. INTENDO.
 Intentus arcus. Cic. pro Sextio, Fuerat ille annus tanquam in Reip. magno metu & multorum timore arcus intentus in nie unum.
 Lentare arcum, pro Curvare. Stat. 1. Achil. 436.
 Librat telum arcus. Sen. Oeth. 13.
 Lunare arcum, i. e. In Lunæ speciem cornua contrahere. Ovid. 1. Amor. 1. 23.
 Minatur arcus, & ferit. Hor. in Arte Poët. 350.
 Non semper feriet quodcumque minatur arcus.
 Obverttere arcum in aliquem. Ovid. 12. Met. 605.
 Petere aliquem arcu. Stat. 5. Theb. 380.
 Porrigere arcum, Fateri se victum. Ovid. 2. Fast. 227.
 Nunc petit Armenus pacem, quum porrigit arcus
 Parthus equis, timida captaque signa manu.
 Protendere arcum ab alto. Sil. lib. 13.
 Remissus arcus, pro Non tenso. Hor. 3. Carm. 27. 68.
 Retendere arcum lentum. Ovid. 2. Met. 419.
 Retendere arcum, pro Tenfumi laxare. Stat. 4. Sylv. 4. 30.
 Retentus arcus. Ovid. 3. Met. 166.
 Sinuare patulos arcus. Ovid. 8. Met. 30.
 Stringere aliquem arcu. Stat. 1. Sylv. 2. 80.
 Sumere manu arcum. Ovid. 2. Met. 414.
 Suspendere humeris. Virg. 1. Æn. 318.
 Temperare nervis. Ovid. 10. Met. 107.
 Tendere. Hor. 2. Carm. 10. 19.
 Tendere aliquo. Perf. Sat. 3. 60.
 Tenfus arcus. Stat. 3. Sylv. 1. 51.
 Arcus transfertur ad fructuram & ædificii fornix. Ovid. 3. Met. 30.
 Efficiens humilem lapidum campagibus arcum. Tacit. 2.
 Ann. 64. Structi & arcus circum latera templi Martis ultroris. Sed Cicero Fornicem, non Arcum, plerumque scribit. [Arcus Tacitus marmoreos intelligit, qui proprie Triumphales vocantur, de quibus infra. Conf. Suet. Claud. 1. & 11. Aliter Fornices ap. Ciceron.
 Arcus dicitur in nubibus, quam Irim poëta appellat. Cic. 3. de Nat. Deor. 51. Cur autem arcus species non in deorum numero reponatur?
 Bibit ingens arcus. Virg. 1. Georg. 380. Ovid. 1. Met. 271.
 Concipit Iris aquas, alimentaque nubibus affert. Veterum opinio fuit arcum, qui Iris appellatur, aquam suis cornibus haurire e fontibus, & bibere. Turneb.
 Coelestis arcus. V. COELUM.
 Coloratus quodammodo arcus ex nubibus. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
 Colores varios trahit arcus. Virg. 5. Æn. 88.
 Imbrifer. Tibul. lib. 1. 4. 44.
 Ingens arcus sub nubibus. Virg. 9. Æn. 15.
 Pluvius. Hor. in Arte Poët. 18.
 Rubens arcus variata luce. Claud. Eidyll. Nilus, 4.
 Veteres scribebant Arqus. Lucret. 6. 525.
 Tum color in nigris exiit nubibus arqui. Hunc versum profert Nonius 5. 14. ut ostendat Arquum, dici Irim; Arcum, Suspendium fornix.
 Priscianus lib. 6. Arcus, arci, pro Iride declinari docet. Cic. 3. de Nat. Deor. c. 20. Cur autem arci species non in Deorum numero reponatur? Sic scriptum legitur in Ed. Davif. Sed omnes fere libri, & vulgati & MSS. habent, Arcus.
 De arcu triumphali V. Pitisc. Lex. Rom. Antiq. Oisfel. Tab. 96.
 ARCUARIUS, ii. m. Arcuum militarium artifex. Aurel. Arcad. in l. ult. D. de jur. immunit. Veget. de Re Milit. 2. 11.
 ARCULATA, Vocabant antiqui Circulos, qui ex farina in sacrificiis fiebant. Festus.
 ARCULUM, i. n. appellabant Circulum, quem capiti imponebant ad sustinenda commodius vasa, quæ ad sacra publica capite portabantur. Festus.
 ARCULUS, Deus qui tutelam gereret arcuum. Festus.
 ARCUO, [ἄρκειν] are. In modum arcus curvare. Plin. lib. 29. c. 6. Illam autem quæ non arcuatur, fepa Græci vocant, alii scolopendram. De multipedis terræ vermium loquitur.
 ARCUATIS, ARCUATILIS, V. ARQUATUS & C.
 ARCUATIM, Adv. In modum arcus. Plin. lib. 29. cap. 6. Millepeda, ab aliis centipeda aut multipeda dicta: animal est e vermium terræ pilosum, multis pedibus arcuatum repositis, tractuque contrahens sese.
 ARCUATIO, ònis. f. Frontin. de Aqueduct. Rom. 1. p. 228.
 ARCUBALISTA, æ. f. Veget. 2. 15. Ad arcubalistas dirigere sagittas. Gallis Arbaleste.
 ARCUBALISTARIUS, i. m. Veget. 4. 21. Arcubalitarii sagittis submovent hostes.

circa calamos, quibus adhæret. De hac vide latius apud Galenum, lib. de Simplicib.

ARDALIDES, Musæ cognominatæ sunt ab Ardalo Vulcani filio, qui quum ad Troezenios tibiam & musas derulisset, eas ita appellavit. Plutarch. in Symp. & Steph. Addit Pausanias, apud Troezenios veterem fuisse aram, super quam Musis & Somno rem sacram faciebant, quod scilicet Somnum esse deum Musis præcipue animum arbitrabantur.
 ARDANIANUS, [ἀρδανίαν] Vas figlinum est (inquit Pausanias) unde potant bruta; quod ante januam proponebatur. ab ἀρδανίαν, quod est, Rigo. Sed & Vas, unde asperguntur aqua templum ingressi, dicit Ardanium poetæ. Hæc Cæl. lib. 5. cap. 2.
 ARDEA, [ἄρδια] Urbis nomen in Latio: a fervore regionis sic dicta, quæ decem & octo miliaria ab Urbe est posita. Martial. 4. 60.
 Ardea follicitio, Pestanaque rura petantur.
 Quique Cleonro videre fervet ager. Vel forsitan a Situ arduo dicta est; ut vult Servius in Virg. 7. Æn. 411.
 — locus Ardua quondam
 Dicitur avis, & nunc magnum tenet Ardea nomen.
 Dicta quoque est Daunia, a Danaë Persei matre. Vel a Dauno Pilumni filio, qui eam condidit, ut quidam existimant. Vide fabulam apud Ovid. 14. Met. 573.
 ARDEAS, ætis; vel ARDEATINUS. Adj. [ἀρδαίον] Cic. 3. de Nat. Deor. 47. Cui in agro Ardeati rem divinam facere solemus. Legitur & Ardeatinus ager. Columel. 3. 9.
 ARDEA, [ἄρδιος] vulgo Heron, ut quidam putant. Avest est, sic dicta quasi Ardua, inquit Servius: quæ quum altius volaverit, significat tempestatem. Virg. 1. Georg. 364.
 Atque alcam supra volat ardea nubem.
 ARDEOLA, dimin. ab eodem.
 ARDELIO, ònis. m. [ἀρδελίον] ab Ardeola deducitur, sicut a stella stellio, a tabella tabellio. Est autem Ardelio, Homo inquietus, & huc atque illuc semper volitans, faliens, manus jactans, togam modo dejiciens, modo reponens, & omnibus negotiis sese immiscens, qualem fuisse Actium legitur, ad quem sic scribit Martial. lib. 2. 7.
 Nil bene quum facias, facis atamen omnia belle:
 Vis dicam quid sis? magnus es ardelio.
 Pulchre hæc natum describitur a Phædro, 2. Fab. 6.
 ARDEO, si, sum, [ἀρδῶμαι, κραιναί, αἰθρῶν] Ere. ut author est Nonius, ignescere & concremari. Virg. 2. Æn. 311.
 — jam proximus ardet Ucalagon. Plin. 1. 12. c. 14
 Thus probatur carbone, ut statim ardeat. Virg. 4. Georg. 426.
 Jam rapidus, torrens sitientes Sirus Indos, Ardebat.
 Arsi, præteritum. Hor. 1. Sermon. 8. 44. — largior arserit ignis.
 Ardere in immensum. Ovid. 2. Met. 220.
 Ardēt altaria, impositis fibris. Virg. 3. Georg. 490.
 Incendere, & ardere. Cic. 2. de Orat. 188. Tanta vis animi; tantus impetus, tantus dolor, oculis, vultu, gestu, &c. ut mihi non solum tu incendere judicem, sed ipse ardere videaris.
 Ardere incendio: per translationem. Cic. in Orat. 34. Omnibus terris, unum Gallia communi non ardet incendio. Quod Conflagrare alio loco dicit.
 Ardere, Fulgorem & splendorem enutrire. Virg. 4. Æn. 262.
 — Tyrioque ardebat læuca lena. Columel. l. 9. c. 3. de apibus Virgilius (4. Georg. 99.) maxime probat parvulas, oblongas, leves, nitidas Ardentes auro, & paribus litis corpora guttis. Virg. 11. Æn. 602.
 — campique arnis sublimibus ardent. Idem 7. Æn. 644
 — Quibus Itala jam tum
 Floruerit terra alma viris, quibus arserit armis. Ubi Servius Aut splendorit, aut amore flagraverit. [Incitio. Quis enim nescit Belli Incendia vocari, atque ignibus comparari, omniaque hinc verba illi transferri? V. mox Ardere bello, Ard. incendio supra.
 Ardēt oculi. Cic. 6. Verr. 148. Quum spumas ageret in ore, arderent oculi Ardere, Festinare veluti cum ardore quodam. Virg. 12. Æn. 71.
 Ardet in arma magis. Nonius. Idem 1. Æn. 423.
 Instant ardentes Tyri. Ubi Servius, Ardentes, multum festinantes Ardeo abire. Virg. 4. Æn. 281.
 Ardet abire fuga. Cupiditate scilicet. Sic
 Avidi conjungere dexteras Ardebant. Virg. 1. Æn. 515. & 584.
 — Jam dudum erumpere nubem Ardebant.
 Ardere aliquem, pro Impatienter amare, Servius. Virg. 2. Ecl. 1.
 Formosum pastor Corydon ardebat Alexim.
 Ardere aliquo, sive aliqua. Hor. Epod. 14. 9.
 Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo Anacreonta Teium.
 Ex æquo ardere, pro Se invicem amore completi. Ovid. 4. Met. 62.
 Ex æquo captis ardebat mentibus ambo.
 Ardet in illa. Ovid. 8. Met. 50. Et 9. 724. Ardere in virgine.
 Feliciter ardere. Ovid. de Rem. Amor. 13.
 Siquis amat quod amare juvat, feliciter ardet.
 Ardebat amore illius hospite. Cic. 4. Verr. 116.
 Ardere, Furere, vel trahere. Virg. 10. Æn. 514.
 Ardere, Accensum esse. Virg. 9. Æn. 652.
 Atque his ardentem dicitis affatur Iulum. Ubi Servius. Ardentem desiderio dimicandi.
 Animus mihi ardet. Cic. pro Cœl. 37. Nunc enim demum mihi animus ardet: nunc meum cor cumulat ira.
 Animus ardet ad ulciscendum. Cæf. 6. Bell. Gall. 33.
 Ardere in arma. Virg. 12. Æn. 71.
 Amore ardere. Ter. Eun. 1. 1. 27.
 Avaritia. Cic. 3. de Fin. 36.
 Bello, pro Accensum esse & oppressum. Cic. 6. Att. 5. Quum ardere Syria bello.
 Conscientia. Cic. 2. de Legib. 43. i. e. Animo turbatum esse ob scelus a se perpetratorum conscientiam.
 Cupiditate. Cic. de Clar. Orat. 302. Ardebat autem cupiditate sic, ut in nullo unquam flagrantius studium viderim. h. e. Vehementer cupiebat Cura. Varro 3. de R. R. cap. 17.
 Curis flagrantibus. Sil. lib. 16.
 Desiderio. Cic. 4. Tusc. 37.
 Dolore. Cic. 2. Att. 19. Ardet dolore & ira noster Pompeius.
 Doloribus podagra. Cic. 5. de Fin. 94. h. e. Consumi arthritide.
 Flagitio. Plaut. Caf. 5. 3. 1.

Infamia. Plin. lib. 4. [Epist. 11. Ardebat ergo Domitianus & crudelitas, & iniquitas infamia.
 Invidia ardet, cui invidetur. Liv. 5.
 Invidia ardet res. Cic. 2. Q. frat.
 Iracundia. Ter. And. 3. 2. 12. V. in EXARDESCO. H. St.
 Odio. Cic. 4. Philipp. 4. Ardens odio vestri, cruentus sanguine civium Romanorum.
 Odia ardent in illum. Cic. pro Milon. 40. Omnia in illum odia civium ardebat desiderio mei.
 Studio belli. Cic. pro Deiot. Studio historiae. Cic. 16. Att. 13. Studio & amore aliquid. Cic. 1. Q. frat. 2. Studio veri reperiendi. Cic. 4. Acad. 65. Studio eorum. Hor. 2. Epist. 1. 95.
ARDENS, Partic. [ἀρδων] Quod ardet.
 Apes ardentes auro. i. e. Aureo colore elucentes. Virg. 4. Georg. 99.
 Clypei ardentes. Fulgentes. Virg. 2. Æn. 734.
 Color ardentissimus. Plin. lib. 21. cap. 4. De rosa in coronis.
 Equi ardentes. Virg. 1. Æn. 472. Ubi Servius, Ardentes, & candidos significat & veloces: ut Pernicibus ignea plantis. Si Ignea velox est sine dubio & Ardens.
 Febris ardens. Plin. lib. 20. cap. 20. Ardentibus febris imponitur cum polenta.
 Horæ dici ardentissima. Plin. lib. 31. cap. 3.
 Literæ. Cic. 14. Att. 10. Ardentes in eum literas ad me misit.
 Nubes ardens. Virg. 7. Æn. 142. Ubi Servius, Ardentem nubem, alii Fulmen, nubem ardentem dicunt: ut Lucan. 10. 503.
 — atque ardens aere solo. quos hoc loco sequutus est. Alii fulmen dicunt aëris scissione ardentem rimam, quos alibi sequitur dicens, Ignea rima micans percurrit lumine nimbus. Hac Servius.
 Oculi ardentes, i. e. Fulgentes. Virg. 3. Georg. 505.
 Oratio. Cic. in Orat. 112. Nec unquam is qui audiret incenderetur, nisi ardens ad eum perveniret oratio.
 Papulae, i. e. Carbunculi, ut ait Servius: vel Furunculi ex adusta bile inflammati. Virg. 3. Georg. 564.
 Studio quidem ardenti hoc fortasse efficiam. Cic. 2. Q. frat.
 Studio ardentiore petere, pro Vehementiore. Cic. 2. de Fin. 61.
 Virtus, Excellens & maxima. Virg. 6. Æn. 130.
 Ardentes & erectos vos ad libertatem recuperandum adhortabor. Cic. 4. Philipp. 11.
ARDENTER, ardentius, ardentissime. Adv. [ἀρδεντέρας] Plin. l. 12. c. 19. Aufros ibi tam ardentem flare, ut aestibus sylvas accendant, invenimus apud autores.
 Ardenter cupere. i. e. Vehementer. Cic. 4. Tusc. 39. Sic Ardentius appetere. Cic. 4. de Fin. 15.
ARSURUS, Partic. [ἀρσυρῦς] Ovid. 14. Met. 747.
 Luridaque arsurus portabat membra feretro.
 Comæ arsuræ. Virg. 11. Æn. 77.
ARDESCO, [ἀρδωμαι, ἀρδω] cre. Inchoativ. vel idem quod Ardere. Virg. 1. Æn. 717.
 Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo. Plin. l. 33. c. 3. Primum autem bonitatis auri argumentum est, quam difficillime accendi. Præterea mirum, prunæ violentissima igni indomitum, palca citissime ardescere.
 Ardescere in iras. Ovid. 5. Met. 41.
 Ardescunt caede. Ovid. 12. Met. 240.
 Ardescere facile, i. e. Facile flammam concipere. Lucret. l. 6. 898.
 Ardescere lyæo, i. e. Incallescere mero. Sil. lib. 11.
 Ardescit dira cupidine pectus. Lucret. lib. 4. 1084.
 Ardescere veneri. Lucret. lib. 5. 895.
 Ardescere in incestas nuptias. Tacit. 11. Ann. 25.
 Ardescere mucronem iussit. Tacit. 15. Ann. 54.
ARDOR, oris, m. [ἄρδωρ] Vehemens calor & incendium. Cic. 4. Acad. 119. Fore tamen aliquando ut omnis hic mundus ardore deflagret. Plin. lib. 14. cap. 16. Singulare remedium habent ad refrigerandum in morbis corporum ardores.
 Amoris ardor. Cic. 1. de Orat. 134. Crassus aridens, quid censes, inquit, Cotta, nisi studium & ardorem quandam amoris?
 Animi ardor confedit. Cic. in Orat. 93. Ardor animi non semper adest: isque tum confedit, omnis illa vis, & quasi flamma extinguitur.
 Belli ardor. Liv. 4. Bell. Maced. In medio ardore belli.
 Cæli ardor ut fulminum iactus. Cic. 3. in Catil. 18.
 Cupiditatum omnium ardore restincto. Cic. 1. de Fin. 43.
 Flammæ ardor fervidus. Lucret. lib. 5. 205.
 Nubium ardor conflictu expressus. Cic. 2. de Divin. 44.
 Oculorum ardor. Cic. pro Corn. Balb. 49.
 Vultuum atque motuum ardor. Cic. 1. de Divin. 80. Vidi sæpe in Æsopo familiari tuo tantum ardorem vultuum atque motuum, ut eum vis quemdam abstrixisset a sensu mentis videretur.
 Flammeus ardor exederat sylvas ab radicibus. Lucret. lib. 5. 1251.
 Generosus. Sen. Octav. 2.
 Infatigatus ardor. Stat. 6. Theb. 306.
 Trux ardor. Sil. lib. 17.
 Confлагrare ardore flammæ. Cic. Anteq. iret. in exil. 1.
 Defendere nimios folis ardores. Cic. de Senect. 53.
 Dehiscit ardore terra. Virg. 3. Georg. 432.
 Dissimulare ardorem. Tibul. lib. 4. 12. 6.
 Dissipat ardorem in omnes partes. Lucret. lib. 2. 210.
 Edendi ardor. Ovid. 8. Met. 828.
 Fugare ardorem vetitum de corde. Ovid. 9. Met. 501.
 Habet omnes idem ardor. Virg. 4. Æn. 581.
 Intendebant exercitus ardorem. Tacit. 12. Ann. 35.
 Inuit eum magnus laudis ardor. Stat. 12. Theb. 73.
 Injicere ardorem. V. INJICIO.
 Micare ardore stellarum. Cic. 1. de Divin. 18.
 Torreri folis ardore. Cic. in Semn. Scip. 15.
 Ardor idem sonat ac Dolor. Lucret. lib. 2. 252.
 Sive voluptas est, sive est contrarius ardor.

ARDICRS, [Ἀρδικρος] Corinthius pictor fuit, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 3.
ARDISCOS, [Ἀρδισκος] teste Aristarcho, Fluvius Scythiæ, cujus meminit & Herodotus lib. 4.
ARDUNNA, Gallia maxima sylvæ, [Ἀρδύνην ἄλιν] Cæf. 6. Bell. Gall. 29. Ipse quum maturefcere frumenta inciperent, ad bellum Ambrogiorum profectus per Arduennam sylvam, quæ est totius Galliæ maxima, atque ab ripis Rheni, finibusque Trevirorum, ad Nervios pertinet, millibusque amplius quingentis in longitudinem patet, L. Minucium Basilum cum omni equitatu premitit.
ARDUUS, a, um. [ἀρδύρης, γαλεπός, ἀναφύρης] Nonnunquam Sublime, alias Difficile & molestum. Sallust. in Catil. 3. At mihi quidem, tametsi haudquaquam par gloria sequatur scriptorem & authorem rerum: tamen in primis arduum videtur, res gettas scribere. Quod verbum exponens Gell. lib. 4. cap. 15. inquit, Sed Arduum Sallustius non pro Difficili tantum, sed pro eo quoque ponit quod Græci ἀρδύρης aut γαλεπός appellant: quod est cum difficile, tum molestum quoque & incommodum & intrabile.
 Æther. Ovid. 1. Met. 151. Et Virg. 1. Georg. 324.
 Ascensus. Cic. 2. de Orat. 261. Et Cæf. 2. Bell. Gall. 33.
 Ascensu difficili & arduo erat oppidum. Cic. 6. Verr. 51.
 Aditus. Liv. 4. Bell. Pun. Eadem causa ad subeundum, arduum aditum, instabilemque ingressum præbebat.
 Cedrus. Ovid. 1. Amor. 14. 12.
 Cervix equi. Virg. 3. Georg. 79. Hor. 1. Serm. 2. 89.
 Clivus arduus in valles. Ovid. 1. Fast. 264. de profunditate, ad quam via fit difficilis.
 Cellis arduis & deruptis. Tacit. 2. Ann. 80.
 Mundus arduus. Virg. 1. Georg. 240. Ubi Servius, Arduus, Excelsus, & summo vertice artatus.
 Operis ardui erat. i. e. Maximi laboris. Plin. lib. 8. cap. 16.
 Per arduum scandere. Hor. 2. Carm. 19. 21.
 Promissa ardua. Claud. 2. in Eutrop. 316. i. e. Immensa & magnifica.
 Res arduæ ac difficiles. Cic. 2. de Invent. 163. Patientia est honestatis, aut utilitatis causa, rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpessio.
 Res arduæ, pro Rebus difficilibus, adversis. Hor. 2. Carm. 3. 1. Æquum memento rebus in arduis Servare mentem.
 Res ardua, pro Arduo, magno, negotio. Ovid. 3. de Ponto, 9. 23. Ardua res vicisse alios.
 Via. Ovid. 2. Met. 63.
 Arduus, Difficilis, ut Solum arduum opere, Quod difficile colitur. Plin. lib. 17. cap. 4. Sed idem solum ubi quantum arduum opere, difficile cultu, bonis suis ardua pene, quam vitis possit, affligit agricolam.
 Arduum pro Ardenti & animoso. Virg. 9. Æn. 53.
 Ardua, & Ardua terrarum, pro Sublimibus locis. Virg. 5. Æn. 695.
 Ubi Servius, Ardua terrarum, periphrasis montium. Liv. 2. 25. Fixis in terram pilis, quo leviores in ardua evadent, cursu subeunt.
 Amantes ardua dum, i. e. Colles. Virg. 3. Georg. 315.
 Ardua castellorum excindere. Tacit. 11. Ann. 9.
 Magnum opus omnino & arduum Brute conatur: sed nihil difficile amanti putato. Cic. in Orat. 13.
 Ardua molitur: sed nulla nisi ardua vincunt. Ovid. 2. de Arte Am. 537.
ARDUITAS, atis. [ἀρδύτης, γαλεπότης] Varro 2. de R. R. cap. 10. Neque enim fenes neque pueri collium difficultatem, aut montium arduitatem atque asperitatem facile ferunt.
ARDYS, [Ἀρδύς] Gygis Lydorum regis filius, cui etiam in regno successit. Herodot. l. 1.

A R E

AREA, æ. [ἄρδιον] proprie dicitur (authore Festo) Locus vacuus, quasi exaruerit, & non possit quicquam generare. Varro 4. de L. L. Loca in urbe pura, aræ. Florent. in l. fundi. 211. de verb. fig. Locus (ἀρδιον) sine ædificio in urbe area, tunc autem ager appellatur. Vitruv. lib. 1. cap. 7. Divilis angipertis, & plateis constitutis, arearum electio ad opportunitatem & usum communem civitatis est explicanda ædibus facris, foro, reliquisque locis communibus. Et si erunt mœnia secundum mare, area ubi forum constituitur, eligenda proxime portum.
 Area in ædibus urbanis dicitur Medium spatium vacuum inter parietes. Sic legitur Area Fori, apud Gell. 13. 24. Area Palatina. Idem 11. 10. Area Capitolina. Suet. Calig. 22. Liv. 5. Bell. Pun. Cujus certandæ quum dies advenisset, conciliumque tam frequens plebis adestet, ut multitudinem area Capitolii vix caperet. Cic. 2. Q. frat. 8. A puero ut discessi, in aream tuam veni. Plin. folat addere genitivum Domus, ut lib. 6. Epist. 20. Resedimus in aera domus, qua &c.
 Parvula, sed festiva area. Plin. lib. 2. Epist. 17.
 Area, Ubi frumenta triturantur & excutiuntur, [ἀρδιον, ἄρδιον] Columel. lib. 2. cap. 20. Area quoque si terrena erit ut sit ad triturandum satis habilis, primum radatur, deinde confodiatur, permittitque paleis cum amara quæ salem non accepit, extergatur: nam eares a populatione murium fermicarumque frumenta descendit, tum aquata paviculis vel molibus lapide condensetur, & rursus subjectis paleis inculcetur, atque ita siliosis siccanda relinquatur. Virg. 1. Georg. 178.
 Area tum primum ingenti erit æquando cylindro. Cic. 5. Verr. 36. Nequis frumentum de area tolleret. Hor. 1. Carm. 1. 10.
 Quicquid de Lybicis veritur areis. Idem 1. Serm. 1. 45.
 Millia frumenti tua triverit area centum.
 Nunc teritur nostris area major equis, i. e. Nunc majus opus aggredimur. Ovid. 4. Fast. 10.
 Aræ in hortis, Quadrata quedam spatia, probe sabacta & coæquata, in qua mox semina jaciuntur. Columel. lib. 11. cap. 3. Teritur solum quod conferere Vere destinaverimus, post Autumnum patiemur efficiunt facere brumæ frigoribus & pruinis inurendum. Quippe e contrario sicque calor æstatis, ita vis frigris excoquit terram, fermentatamque solvit. quare perfecta bruma tum demum sterqus injicitur, & circa Idus Januariæ humus resolta in areas dividitur: qua tamen sic inferande sunt, ut facile runcantium manus ad dimidiam partem latitudinis earum perveniant: ne qui persequuntur herbas, semina proculcare cogantur. Sed potius per semitas ingrediantur, & alterna vice dimidias areas cruncent. Cic. in Parad. 7. Prata & areas quasdam magno æstimant.

Informare areas. Columel. lib. 11. cap. 3.
 Area scelerum, per translationem. Cic. 9. Att. 18. Reliqua, ò dii, qui comitatus: quæ (ut tu folles dicere) 2242, in qua erat area scelerum. Sed in MSS. aliter legitur. V. Victor. ad loc.
 Area, Ulceris genus in capite, cum capillorum profusio. Vid. Celf. arcarum genera abunde tractantem, lib. 6. cap. 4.
AREOLA, dimin. ab Area. [ἀράγιον] Columel. Quum terram bene subegeris, areolas facito. viz. hortorum.
 Areola domus. Plin. lib. 5. Epist. 6.
AREALIS, e. Ad aream pertinens. Serv. in 1. Georg. 166.
 — Et mytica vannus Jacchi. i. e. Cribrum areale.
AREATOR, òris. m. Qui aream purgat. Columel. 2. 21. extr. Sed rectius hic leg. Aratoris.
ARECOMICI, [Ἀρεκομίαι] Populi in Gallia Narbonensi, qui & Volcæ dicuntur teste Strab. lib. 4. quorum portus & emporium Narbo dicitur. V. Plin. lib. 3. cap. 4. Legitur apud Strabonem Aricomici. Ptol. Οὐλίαι Ἀρεκομίαι.
ARFFACIO, V. ARFO.
AREGON, ontis. [Ἀρεγων] Pictoris nomen: de quo Strabo lib. 8. in Alphonie Diane templo, Cleantis & Aregontis picturæ visuntur, hominum Corinthiorum. Alterius quidem Trojæ captivitas, & Mineræ natalis: alterius est Diane in quibus deportatio: opera laude plurima celebrata.
ARELAS, òtis, & ARELATE, es. f. Gallie Narbonensis urbs juxta Rhodanum. Plinio Colonia Sextanorum dicta, quod e sexta legione milites coloni eo deducti sint. Strabo Arelatem juxta Rhodanum sitam, amplissimum emporio insignem esse scribit. Vulgo *Arles*. Aufonius in urbium catalogo, c. 8.
 Prode duplex Arelas: quam Narbo Martius, & quam Accolite Alpinis opulenta Vienna colonis.
ARELATENSIS, e. Ager Arelatensis. Plin. 10. 42.
ARELIUS, celebris Romæ pictor, paulo ante divum Augustum, nisi flagitio insigni corruptiffet artem, semper alicujus foemine amore flagrans, & ob id deas pingens, sed dilectarum imagine. Hæc Plin. lib. 35. cap. 10.
 Item Avari cujusdam nomen apud Hor. 2. Serm. 6. 78.
AREMORICA, Gallie regio, quæ Aquitania nunc, partim etiam Britannia dicitur. V. Plin. lib. 4. cap. 17. Cæf. 7. Bell. Gall. 75. Univerfis civitatibus quæ Oceanum attingunt, quæque oceanus consuetudine Are-moricæ appellatur, quo sunt in numero, Curiosolites, Redones, Ambibari, Cadetes, Olismii, Lemovices, Veneti, Unelli. Legitur *AREMORICÆ* in codd. emend.
ARENA, æ. [ἄρηνη, ἄρηνη, ἄρηνη] Palvis minutissimus, aridus. Virg. 1. Æn. 172.
 — optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius, Arena: quærere habeat, necne, nomen hoc aspirationem. & Varro sic definit: Si ab ariditate dicitur, non habet: si ab hærendo, ut in fabricis videmus, habet: melior tamen est superior etymologia. Gell. lib. 19. cap. 8. Eandem quoque de arena rationem habendam, & in specie dispari-nam quum arena singulari numero dicta, multitudinem tamen & copiam significet minuarum ex quibus constat, partium, indocte & infcite arene dici videntur: tanquam id vocabulum indieat numeri amplitudine, quum ei singulariter dici ingenta lit naturalis sui multitu-do. Hæc Fronto ap. Gellium.
 Arena numero carens. Hor. 1. Carm. 28. 1.
 Arentes arene. Hor. 3. Carm. 4. 32.
 Bibula. Virg. 1. Georg. 114. Ovid. 19. Epist. 201.
 Flaventes. Virg. 3. Georg. 350.
 Fulva. Virg. 5. Æn. 374.
 Molles. Ovid. 2. Amor. 11. 47.
 Pingues. Columel. 2. 10.
 Putres. Idem in præf. lib. 1.
 Sicca. Virg. 1. Georg. 389.
 Sterilis. Virg. 1. Georg. 70.
 Tenuis. Claud. de Bell. Gild. 398.
 Adverti arene. Virg. 5. Æn. 34. de classe appellente.
 Et tandem lati notæ advertuntur arene.
 Arcere arena aliquem, A litore prohibere. Virg. 6. Æn. 316.
 Acta ventis. Ovid. in Ibin, 314.
 Descendere in arenam. H. St. V. DESCENDO.
 Eructare arenam dicitur gurges affluens. Virg. 6. Æn. 297.
 Ejectare arenam dicitur Typhoeus. Ovid. 5. Met. 353. Sub Ætna.
 Fundere arenas in litus: In eos proverbialiter dictum, qui ditioribus aliquid dant. Ovid. 5. Trist. 6. 43.
 His qui contentus non est, in litus arenas,
 In fegetem spicas, in mare fundat aquas.
 Fufus arena. Lucan. lib. 9. 885.
 Summa ducis virtus, qui nuda fufus arena Excubat. h. e. Non infrata aut veste, aut fronde, ut culmis.
 Libare arenam pedibus. Celeriter adeo per arenam decurrere, ut illam pedibus vix leviter tangas, nullis vestigiorum notis impressis. Ovid. 10. Met. 653.
 Signa tubæ dederant, quum carcere missus uterque Emicat, & fummam celeri pede libat arenam.
 Miscentur arene æsta. Virg. 3. Æn. 557.
 Potiri arene optata, pro Litore potiri. Virg. 1. Æn. 172.
 Potitur clavis arena, pro Ad litus devenit. Ovid. 13. Met. 729.
 Impingere aliquem arene dicitur fortuna, aut ventus. Lucan. lib. 5. 697.
 Sulcare arenas dicuntur pisces, quum in imo fluviorum arenas super-nant. Claud. de Nupt. Hon. 148.
 Spargere arenam pedibus. Virg. 3. Ecl. 87.
 Subjectat arenam unda exæstusans. Virg. 3. Georg. 241.
 Torquent arenas fluvii. Virg. 3. Georg. 350.
 Turbantur aephyro arena. Virg. 2. Georg. 106.
 Arena interdum Terram aridam significat, quæ est sicut arena, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 70.
 Exiguus sterilem ne deserat humor arenam. Cic. 2. de Lege Agr. 70. Ut vero quom omnes urbes, agros, vœtigalia, regna vendide-

rit, tum arenam aliquam, eut paludes emat, id vos potestis, quæ-so, concedere?
 Arena, Amphitheatrum: contentum pro continente. Arena enim spangi amphitheatrum solebat, ne vel pugnantem fedarentur cruore occio-rum, vel cruore sparsus spectantibus esset horrori, præsertim in gladi-atorum dimicatione. Martial. de Spectac. 4.
 Tradita Getulis, nec cepit arena nocentes. i. e. Non sunt pu-niti delatores in amphitheatro, sed acti in exilium. V. Lips. de Am-phith. cap. 3.
 Arenam meam translate dicit Plin. lib. 6. Epist. 12. Itaque Betitio Prisco quantum plurimum potuero, præfatio: præsertim in arena mea, hoc est apud Centumviro. In loco in quo exerceri soleo nempe Budaus. Arena luctatorum palæstritarumque.
ARENACEUS, [ἄρηνησος] Adj. Ex materia arene.
 Arenacea duritia. Plin. lib. 30. cap. 15. Invenitur in corniculis coch-learum arenaceæ duritiæ.
 Terra. Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, ruffa, columbina, argilla-cea, thopacea, arenacea. i. e. In qua est admitta arena.
ARENARIUS, [ἀρηνηριος] Adj. Quod ad arenam pertinet. Ut Arenaria sera, i. e. Amphitheatralis. apud Amm. Marcell. 29. 7.
ARENARIUS, i. [Ἀρηνηριος] dicitur Qui in arenam pugnandi causa folet defendere, qui in arena pugnavit. Calistratus l. 38. D. de oper. libert. Hædemum imposita opera intelligitur quæ sine periculo vite præstari possunt. Nec enim arenarius manumiffus tales operas præstare debet. Utitur quoque Arcadius l. 21. D. de testibus.
ARENARIA, òrum. [Ἀρηνηρια] Fodina in quibus foditur arena. Cic. pro Cluent. 37. In arenarias quasdam extra portam Esquilinam perductus occiditur.
ARENATIO, ònis. f. Calcis & arene mixtura. Vitruv. 7. 3.
ARENATUS, a, um. Adj. [Ἀρηνηριος] Quod arena mixtum est: ut, Calc arenatus. Cato de R. R. cap. 18. Postea cæmentis minutus, & calcæ are-nato, semipedem unumquodque corium fruito.
ARENATUM, i. n. [ἀρηνηριον] Quod fit ex calce & arena. Vitruv. lib. 7. cap. 3. non ita procul a fine, Quæ autem tectoria fundata arenati & marmorati soliditate sunt, quum sint politionibus crebris subacta, non modo sunt nitentia, sed etiam imagines expressas aspicientibus ex eo opere remittunt. Cato de R. R. cap. 18. Ubi liberaveris, de glare & calce, arenatum primo corio facito. Alii legunt, Are-nato primum corium facito. Arenatum hodie Mortarium vocamus. Budaus in primis Annot. Vitruvii locum alii sic legunt, Quæ autem fundata arenationis & marmoris soliditate sunt, crassitudine spiffa, quum sint, &c.
ARENICOLA, æ. c. Arenicola colubri. Mantuan.
ARENIVAGUS, Adj. Lucan. lib. 9. 941.
 Bis politis Phoebe flammis, bis luce recepta,
 Vidit arenivagum furgens fugiensque Catonem. i. e. Vagan-tem per arenas Libya.
ARENOSUS, [ἀρηνησος] Adj. Quod arena abundat. Plin. Littus non arenosum, sed alga & fluviorum foribus plenum. Virg. 4. Æn. 257.
 Littus arenosum Libya. Ovid. 14. Met. 82. Arenosa terra.
ARENULA, dimin. [Ἀρηνηριον] Plin. lib. 30. cap. 3. Arenule quæ in-veniuntur in cornibus cochlearum, cavis dentium indicæ, statim libe-rant dolore.
AREO, ui, [ἄρηνησος] Ære. Aridum & siccum esse. Plaut. Rud. 2. 6. 50. Utinam fortuna nunc anaxina uterer, ut quum existissem ex aqua, are-rem tamen. Virg. 7. Ecl. 57. Aret ager.
 Arentem in fylvam. Virg. 12. Æn. 522. Ubi Servius, Arentem, pro Aridum.
 Aretæ liti. Sen. 3. de Benef. cap. 8. Beneficium est, arentibus liti môra-rire fontem.
 Arentæ fauce pocula trahere. Hor. Epod. 14. 4.
 Aretæ pro Sitire dixisse videtur. Ovid. de Rem. Amor. 617.
 Tantalus in media garrulus aret aqua.
 Aret fuccis ademptis tellus. Ovid. 2. Met. 211.
 Fauces arent. Ovid. 6. Met. 355.
 Arenti ore haurire. Ovid. 14. Met. 277.
 Arentem sitim levare. Ovid. 4. Epist. 174.
 Plaga ærens, i. e. Regio calidior. Sen. Herc. fut. 5. Africam intel-ligit.
AREFFACIO, òci, actum, [ἄρηνησος, ἄρηνησος] Ære. Aridum facere. Cato cap. 69. Postea aurumcani eximito, & areffacito. Plin. lib. 13. cap. 22.
ARESCO, [ἀρηνησος] Ære. significat Aridum fieri, excicari. Plaut. Rud. 2. 7. 17. Da mihi vestimenti aliquid aridis, dum mea arefcunt. Lacryma cito arefcit, præsertim in alienis malis. Cic. in Partit. 57.
 Arefcit in gemmas, h. e. Concrefcit. Plin. lib. 8. cap. 38. Lyncum hu-mor ita redditus glaciatur, arefcitque in gemmas carbunculis similes.
 Arefcit terra calore. Lucret. lib. 6. 841.
AREFFIO, cii. Apul. de Herb. cap. 87. Folia arefcant in umbra.
AREFACTUS, Partic. Plin. 13. 22. Areffactus fuccus.
ARIDUS, [ἄρηνησος, ἄρηνησος] Adj. dicitur proprie (ut ait Festus) Quod naturale humorem amittit, ut, Fons aridus.
 Aridum & siccum. Plin. lib. 12. cap. 12. Arida sint potius quam sicca fo-hia. Catull. 21. 13.
 Atqui corpora siccora cornu,
 At liquid magis aridum est, habetis,
 Exciccatus atque aridus, Pituifosus & quasi redundans, contraria. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum interfit videamus, alios esse salubres, alios pestiferos, in aliis esse pituifosos, & quasi redundan-tes, in aliis exciccatos atque aridos: multa que sunt alia que inter locum & locum plurimum differant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ipsum visu aridum statim tactu mollescere. Virg. 1. Æn. 175.
 — atque arida circum Nutrimenta dedit.
 Genus sermonis aridum, inæthorice. Cic. 2. de Orat. 59. Nos Stoicus iste nihil adjuvat: & genus sermonis asert, non liquidum, non fufum ac profuens, sed exile, aridum, concisum, ac minutum.
 Aridum fieri. Ovid. 5. Epist. 110.
 Aridus anhelitus. Ovid. 10. Met. 663.
 Argentum aridum, purum, lucidum. Plaut. Rud. 3. 4. 21. Nonius.
 Arilizæ. Catul. 46. 5.

Apectu aridus. Plin. lib. 12. cap. 16. & 17.
 Aridus visu. Plin. lib. 12. cap. 17.
 Arva arida, Infrugifera. contrarium est enim Pingui, quod fertilem est epitheton. Ovid. 14. Met. 510. Sic Virg. Arida fola. 1. Georg. 79.
 Calor. Lucret. lib. 4.
 Canities. Hor. 2. Carm. 11. 6.
 Cinis. Hor. Epod. 17. 34.
 Color. Plin. lib. 12. cap. 26.
 Crura. i. e. Tenuia nimis, & gracilia. Ovid. 3. de Arte Am. 272.
 Febris, Quae arida efficit corpus. Virg. 3. Georg. 458.
 Quum fuit, atque artus depafcutur arida febris. Servius. Scien- dum tamen, febrei licet a Fervore dicta fit, effe etiam frigidam: unde modo ad diafolen ait aridam.
 Ficus arida, Quae non sunt virides, fed conditae fervantur in ufum totius anni. Plaut. Rud. 3. 4. 59.
 Fragar aridus, Sonitus, qualis folet fieri ex aridis (quum franguntur) arboribus. Virg. 1. Georg. 357. Servius. Nonius autem Horrificum, Acutum, interpretatur. [V. V. Sonus infra. Ex Homero fumptum docet Pierius, ἄρου ἀπτορ. V. Henr. Steph. Thef. Gr.
 Frondes. Hor. 1. Carm. 25. 19.
 Guttur. Ovid. ad Liviam, 422.
 Herba. Tibull. lib. 1. 7. 26.
 Homo, per metaphoram, pro Eo qui misere avaritia deprimit. Ter. Heaut. 3. 2. 15.
 Sed habet patrem quendam avidum, miserum, atque aridum. [La- bore nimirum & parcimonia victus emaciatum.
 Jecur. Hor. Epod. 5. 37.
 Magifter. Quintil. lib. 2. cap. 4. p. 138. Quapropter in primis evitan- dus, & in pueris praecipue, magifter aridus, non minus quam teneris adhuc plantis ficcum & sine ullo humore folum. [i. e. jejunus, & in- tempeftiva feveritate injucundus.
 Narratio arida & jejuna. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Nubila arida. Virg. 3. Georg. 197. i. e. Sine pluviis. Serv.
 Nutrimenta ignis arida, Ligna ficciora intelliguntur, aut quodcumque aliud humore carens aptumque recipiende flammae. Virg. 1. Aen. 175.
 Ora. Virg. 5. Aen. 200.
 Prata, Jam matura. Virg. 1. Georg. 289. Servius.
 Pulvis. Propert. 2. 13. 35.
 Pumex. Catull. 1. 2.
 Sitis. Lucret. 6. 1174.
 Sonus, idem quod Virg. 1. Georg. 357. dicit Aridus fragor. q. V. Lucret: lib. 6. 118. ubi de tonitru: Aridus unde aures terget fonus ille.
 Vestimentum. Plaut. Rud. 2. 7. 16.
 Viator, i. e. Ob aestum, affiduosque peregrinandi labores omni humore exhaustus, idemque etiam fiticulosus. Virg. 4. Georg. 98.
 Victus. i. e. Admodum parvus, durus, asper, aufterus. Cic. pro Rofc. Amer. 75. In ruficis moribus, in victu arido, in hac horrida incul- tate vita.
 Vita, eodem modo dicta ut Victus aridus. Cic. pro Quint. 93. Vitam omnino femper horridam atque aridam cordi fuiffe.
 Aridus pro Arido, veteribus dicebatur, teste Nonio. Lucil. lib. 27. Ar- dum, miferum, atque infelix lignum sambucum vocant.

ARIDULUS, Adj. dimin. Catull. 6. 5. 16.
 Lanaeque aridulis haerebant morfa labellis.
 ARIFYCUS, Adj. Cael. Aurel. Tard. 4. 1. 9.
 ARIDITAS, atis. f. [ἀραιότης, ἕξησις] Siccitas. Plin. lib. 11. cap. 35. Sicut enim araneus, & omnem humorem absorbens ariditatem ampliat.
 ARIDUS, inis. f. [ἕξησις] pro Ariditate ponitur. Varro 1. de R. R. cap. 12. Quod & bestiole sique prope nascuntur, & inferuntur, aut est- flantur, aut aritudine cito pereunt.
 Ariditudo pro Parsimonia. Plaut. Rud. 2. 6. 40. Laudo fortunas tuas qui femper fervas gloria aritudinis.
 AREOLA, V. AREA.
 AREOPAGUS, [Ἄρειος πάγος] Collis vel Tumulus Martis Athenis; non t. (vulgaria Lexica interpretantur) Vicus Martis, nedum Pagus aut Fons. Consulatur Pausanias, Hefychius, Suidas, Henr. Stephanus, Vossius alicque probati Grammatici, qui in loco editore situm fuiffe affirmant omnes. Quam ob causam corrigitur syllaba penultima, nempe quod eandem syllabam in voce πάγος femper corrumpit Poetae Graeci. V. Eu- ripidem in Orestae, & Ennii Senarium apud Varro 6. de L. L. cap. 2. Hoc in loco de rebus capitalibus judicia exercebantur. A Marte autem ideo nomen accepisse fertur, quia Mars, qui Graece dicitur Ἄρης, homi- cidii infamularum judicantibus duodecim diis, in eo pago sex sententias absolutus est, ut Stephanus Byzantius docet, & multi alii Graeci. Sed hanc celebratissimam opinionem rejicit Varro, & aliam amplectitur; ut scil. honori deorum confuleret, a quibus litigia atque judicia hujus gene- ris aliena duxit. Verum quid ageretur in Areopago, Judicia Pollux lib. 8. scribit de Magistratibus Atheniensium, & eorum locis. V. Budaeum in Annotat. & August. de Civit. Dei, lib. 18. cap. 10. & Pausan. in Atticis. Arcum judicium Tacitus dixit, 2. Ann. 55. Apud Sen. de Tranquill. c. 3. Atiopagus religiosissimum judicium. Juvenalis Latine interpretatur, Cu- riam Martis 9. Sat. 101. V. Schol. De Areopago Jo. Meursii extat Dia- triba 1624. Lugd. B. edita, ac To. V. Antiquit. Graec. Gronovii. auctior exhibita.

AREOPAGITE, arum. [Ἄρειοπαγίται] Judices erant Athenis, qui de capitalibus causis pronuntiabant tanta integritate, ut noctu atque in re- nebris, non interdui neque luce causas cognoscere, quo non dicentes sed duntaxat quae dicerentur spectarent. De quibus proverbium, Areo- pagita taciturnior, de eo qui commissum arcanum optime contineat. Erasmus in Adagiis. conf. Macrobr. 7. Saturn. 1. Cic. pro Corn. Balb. 30. Vidi egomet nonnullos imperitos homines nostros cives Athenis in nume- ro judicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero. Idem 1. de Divin. 54. Areopagite comprehendi jubent eum.
 Areopagite, pro Severis & incorruptis. Cic. 1. Att. 13. Clamare praclari Areopagite se non esse venturos, nisi praesidio confutito. Ironice de ju- dicialibus Clodii incestus. Ibid. 1. 9. Sonatus ἄρου ἀπτορ, nihil con- stantius, nihil feverius, nihil fortius.
 AREOPAGITICUS, Adj. Sidon. Apoll. 9. 9. Gymnasia Areopagitica.
 AREOPOLITANUS, [Ἄρειοπολίται] Qui habitant Arcopolim. Arcopolis autem civitas est Arabia, quae alio nomine dicitur Moab: de qua in dictione MOAB.

AREPENNIS, lingua Gallica Mensura est dimidii jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Galli Candetum appellant in areis Urbanis spatium c. pedum, in agrestibus autem c. l. quod aratores Candetum nominant, semijugerum quoque & Arepennem vocant. Jac. Capellus legi mallet: Jugerum quoque & Semi arepennem. scribitur & Arapennis, Aripennis, Arpennis, Agri- pennus, Arpennium & Arpentum sequiori aeo, unde Gall. Arpent, cum derivatis. Plura V. in Cangii Gloss. & Gœtli Indice in R. A. Scriptt. Dales- champ. ad Plin. 18. 3. ubi contractum putat ex Arvipendium. q. V. ARESCO, V. ARO.
 ARESCON, [ἄρσκων] Virga est quam ferebant ii qui in comœdiis leno- num partes agebant, in scenam progressuri, amiculo florido induti. Sic Cael. lib. 7. cap. 20.
 ARESCON, ontis. [Ἄρσκων] Viri nomen, quem Licinius Mucianus pro- didit visum a se Argis, cui nomen Arefcuse fuisset, nupuisse etiam, mox barbam produxisse, & ad virilitatem provenisse, uxoremque duxisse. V. Plin. lib. 7. cap. 4.
 ARESCUSA, Mulier in marem versa, de qua modo in ARESCON.
 ARETALOGUS, i. m. [Ἄρεταλογός] Porphyrio teste, Garrulus & lo- quax dicitur in ostentatione virtutis, unde nomen deducitur. ἀρετή enim Virtus, & λόγος Sermo. Sueton. in Augusto, cap. 74. Nam & ad com- munione sermonis tacentes, vel submissum fabulantes provocabat, & aut acroamata, & histiones, aut etiam triviales et circo ludios interpone- bat, ac frequentissime aretalogos. Ubi Interpp. V. Aretalogus (inquit Turnebus Adv. 10. 12.) non tam videtur a virtute dici, quae ἀρετή vocatur, quam ab ἀρετήs, id est, Gratus & placens, qui na- rationes & fabellas, acroamataque auribus auditorum grata loquitur. Proinde & nugatores eo etiam nomine & garruli censentur, cum ulu ven- nari persee ut currē illi ingentur & garriant. Aretalogum etiam legi- fisse me ita recordor in Antonio, ut hoc verbum ab Arcte uxore Alcorni deduci videatur, quae explicacionem longissimam errorum Ulyssis (quem Juven. 15. Sat. 15. etiam Aretalogum vocat: Moverat ut mendax areta- logus, &c.) audiverat. I. 69.
 ARÉTAS, æ. [Ἀρέτας] Cujusdam regionis Arabiae rex, qui Obodæ affinitate conjunctus erat. Is Gallum Ælii Augusti Cæsaris ducent, cum Arabiam pertentaret, amice suscepit, & dona ei obtulit. Author Strab. lib. 16.
 Nabataeorum Arabum rex. Appian. Mithrid. p. 155. & 160. Parif. & in Novo Test. H. St. intelligit locum 2. Cor. 11. 32.
 ARÉTUS, [Ἄρετος] in uti in Odyffea scribit Homerus, quem Alcinoüs Phæa- cum rex duxit uxorem, & ex ea Nausicaam filiam, & tres filios suscepit. Ad hanc Ulyffes ductu & consilio Palladis transformata in effigiem Calpis virginis, a Calistone Nympha veniens naufragus accessit, & multa illi interrogata exposuit, & tandem honorifice ab ea susceptus est. Ex Vocatio.
 Arete, [Ἄρετη] Aristippi philosophi filia, (Juxta al. Soror) quae ei successit in schola, summum bonum in voluptate, quae maxime sen- sum moveret, posuit.
 ARETHUSA, [Ἄρεθυσσα] Fons in Chalcide. Strabo lib. 1. & Plin. lib. 4. cap. 12.
 Est & Fons in Boetia, eodem Plinio teste, lib. 4. cap. 7.
 Item Fons in Insula parte quarta urbis Syracusarum, quem describit Cic. 6. Verr. 118. Virg. 10. Ecl. 1.
 Extremum hunc Arethusa mihi concede laborem. Ubi Serv. & Emmen. V.
 Arethusa, Virgo venatrix Dianæ comes, secundum fabulas, quae dum se in Alpheo post laborem lavare, ab eo adamata est: & diu fugiens, deorum miseratione in fontem mutata, per secretos meatus in Siciliam venit. Quod etiam Virgilius ostendit, 4. Georg. 344.
 Et tandem positus velox Arethusa sagittis. Hæc ex Servio. vi- de Vocatum lib. 7. cap. 18.
 Est item Arethusa, Urbs una Eubœæ, altera Syriae. Author Volaterranus.
 Arethusa, Oppidum Arabiae Graecum. Plin. lib. 6. cap. 28.
 ARETHŪSIS, idos. [Ἄρεθούσις] Ovid. 4. Fast. 873. Arethufidas Syracu- sas vocat ab Arethusa fonte, quae est in Insula parte quarta urbis Sy- racusarum.
 ARETHŪSŪS, Adj. [Ἄρεθούσιος] ut, Arethusei latices. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 60.
 ARETHUSIUS, Adj. Idem. ut, Arethusa proles, i. e. Syracusana. Sil. lib. 14. 357.
 ARETIUM, [Ἄρειον] Civitas Tusciae mille ac cca Roma distans stadiis. Strabe lib. 5. Itali nunc vulgo vocant Arezzo. Hinc
 ARETINUS, a, um. Aliquid testum vel argillaceum. Antidamus in Moralibus, Quis averuncasit tam aretinas hominum mentes? Aretinus (inquit Nonius) Testes, vel Argillaceas. [Fulgentii potius, quam Nonii hæc sunt. In edit. Merc. legitur Aricinas. Quidsi Arvignas, vel quod idem est, Aricinas? Dixerat quippe: Fabre compactum animal hominem quis ferat sic ire peccatum? infert deinde: Et averuncallit igitur tam &c.
 Testes aretinae. Martial. lib. 1. 54.
 Vasa aretina. Id. 20. 4.
 AREVA, Fluvius est citerioris Hispaniae, a quo nomen ceperunt Arevaci populi. Plin. lib. 3. cap. 3.

ARFERIA, æ. Aqua qua inferis libabatur, dicta a Ferendo, five Vas vini quod facris adhibebatur. Festus.
 Arferia (inquit Turnebus) aqua, ab Adferendo nomen habet. Nam prisci præpositionem Ad in Ar fæpenumero mutant: unde & Arceffo & Arveho apud Catonem. Est igitur Arferia, veluti Adferia.

ARGÆUS, [Ἀργαῖος] Pelopis fuit filius, & Alectoris pater. Alius fuit Lycimni, qui ab Hercule abductus, vi morbi peregre perit, cujus crematos cineres Hercules retulit, ut jusjurandum quod dederat fe illum reditutum, fervaret. Hunc dicunt primum fuisse qui crematus fit, & ab eo deinde morem servatum.
 Est item Argæus, Cappadociae mons arduus, & perpetuis pruini rigens, cui Mazaca civitas, Cappadociae metropolis subjacet. Author Strabo, l. 12.
 ARGÆUS,

ARGÆUS, a, um. [Ἀργαῖος] denom. ab Argis Peloponnesi urbe, idem significans quod Argivus. Hor. 2. Carm. 6. 5.
 Tibur Argæo positum colono. [Rectius al. Argeo, quia est ex Gr. ἀργεῖον.
 Argæi, V. ARGEL.
 ARGANTHON, [Ἀργάνθον] Mons in Mysia, ubi raptus fuit Hylas. Dicitur ab Arganthono Rheusi conjugæ Steph. Vocatur alio nomine Arganthonius. Quod & possessivum alias.
 ARGANTONIUS, [Ἀργάντωνος] Rex fuit (ut testatur Herodotus) in Arna civitate Bœotiae.
 Fuit item Argantonijs, Rex in Hispania, quem Plinius ait vixisse cxx. annos : Silius Italicus autem ccc, qui eum meminuit lib. 3. 396.
 Argantoniacos armat Carteia nepotes,
 Rex proavis fuit humani ditissimus ævi:
 Ter denos decies emensis belliger annos.
 ARGAS, per contumeliam dictus est provecia ætate Demofthenes, sive quod hoc nomine fuerit quispiam malarum author legum : sive quod (ut existimat Suidas) serpentis genus fit Argas.
 ARGATILIS, (auctore Plinio) Avis est, cui nidus ex ligno ita absoluta intexitur pila, ut inveniri non possit aditus. l. 10. c. 33. [Acanthyllis ex Arist. legit Hard. prælucente Hermolao. Ita supra repono, ubi perperam ACANTHILLIS excusum.
 ARGÆI, Loca in urbe Romana a Numa consecrata ubi facta fiebant. Liv. 1. 21. Multa alia sacrificia, locaque sacris faciendis, quæ Argæos Pontifices vocant, Numa dedicavit. Turneb. Adverf. 20. 35. Multa fuerunt Argæorum sacra. V. Varr. 4. de L. L. 8. Argea Loca Romæ appellantur, quod in his sepulti essent Argivorum quidam illustres viri. Festus. Ubi interpp. V.
 Argæos vocabant scirpeas effigies, quæ per Virgines Vestales annis singulis jaciebantur in Tiberim. Fest. V. eund. in v. Sexagenarios.
 ARGEMA, æ. f. [ἄργημα, ἀτῶ ; τὸ & ἄργημα, ὡς τὸ & ἄργημα ; ὡς ἰ] est Morbus oculorum, dictus quum ulcus circum oculi infestat; quem Græci Irin dicunt. Plin. lib. 20. cap. 5. Succo & cicatricis oculorum, & abugines & argemas inunxere. Ibid. cap. 19. Folia trita cum oleo, argemas jumentorum sanant. Quidam legunt Argeniata. V. Fœcilis Oecon. Hippocr.
 ARGEMON, & ARGEMONE, [ἄργεμόνη] Herba quæ Canaria lappa dicitur. V. Plin. lib. 24. cap. 19.
 ARGENNON, Argentum percandidum. Festus. Ἀργεννὸς enim Candidum significat.
 ARGENON, Gemma est ex jaspidium argente. Plin. lib. 37. cap. 9.
 ARGENTANGINA, ARGENTEUS, ARGENTINUS & derivata cæt. V. post ARGENTUM.
 ARGENTOBATUM, [Ἀργυροβάτων] Urbs Gallia auctore Ptolemæo lib. 2. 9. Alio nomine Argentina, vulgo *Strasbourg*.
 ARGENTUM, i. n. [ἄργυρος, ἄργυρον] proprie est ipsum metallum. V. Plin. lib. 33. cap. 6.
 Argenti venas sequi. Lucret. lib. 6. 808.
 Argenti rivus. Virg. 2. Georg. 165.
 Spuma. Virg. 3. Georg. 449.
 Splendor. Hor. 1. Serm. 4. 28.
 Argentum, pro Nummo argenteo. Plaut. Mil. 4. 2. 73. Tum argenti montes, non massas habent.
 Argenti nummus. Plaut. Pseud. 1. 3. 65. Nimis sum miser, nummum nusquam reperire argenti quæ.
 Mutuum. Plaut. Pseud. 1. 1. 78.
 Argentum pulficere: i. e. Admirari divitias. Hor. 1. Epist. 6. 17.
 Argenti paller amore. Hor. 2. Serm. 3. 78.
 Argenti pondus immensum. Hor. 1. Serm. 1. 41.
 Ingens argentum, idem quod Immensum argenti pondus. Virg. 3. Æn. 466. Immo V. Arg. pro Suppellectili & Escarium.
 Ignotum argenti pondus. Virg. 1. Æn. 359.
 Cælara argento bipennis. Virg. 5. Æn. 307. V. CÆLIO.
 Argento perfecta pocula, Ex argento facta. Virg. 9. Æn. 263.
 Circundare auro argentum. Virg. 1. Æn. 593.
 Conciuum argentum in titulos faciesque minutas, Juven. 14. Sat. 291. elegant periphrafi dixit Pecuniam, quæ variis titulis & Imaginibus signari solet.
 Abstumere argentum. In ABSUMO.
 Circumvertere aliquem argento. In CIRCUMVERTO.
 Comparare. In COMPARO.
 Conficere alicujus. In CONFICIO.
 Cudere. In CUDO.
 Decoquere. In DECOQUO.
 Invadere. In INVADO.
 Invenire. In INVENIO.
 Imponere argentum in stipendium. In IMPONCO.
 Locare argentum, & argentum fœnor. In LOCUS.
 Pensare argento. In PENSO.
 Argentum, pro Suppellectili argentea, Crateribus, scyphis scilicet, Lancibus, parapithibus, cochlearibus, & aliis vasibus, quæ commemorat a Virg. 1. Æn. 640. Ingens argentum mensis, &c. V. supra Ingens. Et Argentum pro Supell. paulo ante. Cic. 6. Verr. 33. Quum essent triclinia tritata, argentumque expositum in ædibus. V. Tit. D. de Auro & Argento legato, & ad eum Laz. Bayffii Comment. Tom. IX. Antiquit. Gronov. relict. Interpp. ad Virg. Petr. Ciacc. de Tricl. p. 31. seq. ed. Westf. Phæd. l. 5. ProL. v. 6.
 Si marmoris adscriperunt Praxitelen suo,
 Trito Myronem argento. Juven. Sat. 1. 75. Argentum vetus.
 Cineraceum, Quod in magna quantitate purgatum, & a plumbo separatum est in capaci sive majori catino.
 Capellatum, Quod a plumbo separatum est in minori catino.
 Escarium, Donac. ad Æn. 1. 640. Vasa quibus in plena utebantur.
 Factum atque signatum. Cic. 7. Verr. 62. Erat navis pulvis juvenutis formosissima, plena argenti facti atque signati, multa cum stragula veste.
 Factum, vocatur Paratum, non rude, fed elaboratum. cælatumque; & ei opponitur Infectum, quod rudem & non factum argenti materiam significat, in l. cum aurum. D. de auro & argento leg. Distinguitur tamen a Signato, quod ex Seneca cognoscimus de Beneficiis primo: Libentius donabo argentum factum quam signatum. Liv. 4. Bell. Maced. Cautum erat, quo ne plus auri & argenti facti, quo ne plus signati argenti & aris, domi habe-

venum. Apud eundem Titario illatum infectum argentum legimus. Infectum, Quod est adhuc in massis. Liv. 34. 52. Infecti argenti fuit 1800. pondo.
 Purum putum, Alfen. l. 34. D. scribit esse Valde purum, sicut Novum novitium dicimus, & Proprium propitium, augere atque intendere volentes novi & proprii significacionem. Hoc tamen Gell. l. 6. c. 5. reprehendit, & ait a Putando dictum, & ob eam causam prima brevi syllaba pronuntiar. Putum autem argentum esse, quasi Exputatum, excoctumque, omni aliena materia carens, omnibusque vitis ex eo detractis emaculatum, & candefactum. Hotom. [V. PUVUS, & Varr. de L. L. 5. ubi docet antiquos Putum pro Paro utripasie. Verifissimus Gronovii sententia, qui ad loc. Gellii per ἐπιθήρησθαι dictum statuit, ut Sacro factum, Sartum tectum, Melius æquius, Æqui boni, Præfusus paratus, Prudens & Sciens, Volens propitius, & familia.
 Potorium, non Id tantum est in quo bibi possit, sed & Quod ad præparationem bibendi comparatum est. l. 21. D. de auro & arg. leg.
 Pustulatum, Infectum fud & purgatissimum. Suet. Ner. 44. Exegit ingenti fastidio argentum pustulatum. Martial. lib. 7. 85. 7.
 — nulla venit a me Argenti tibi libra pustulati.
 Raile. Vell. Patern. l. 2. c. 6. Apparatum triumphi Cæsaris Hispanienfis argento rasili constititille, dicit.
 Scenicum, Quo dominus non temere utebatur, sed commodare ad ludos, & ad cæteras apparatuses solebat. Scenici mentio exstat olim Romæ in hortis Carpenhibus. Pignor. de Serv. p. 129. T. AELIVS AVGVSTORVM LIB. AMEMPTVS. AB ARGENTO. SCENICO.
 Signatum, Quod est in nummis. V. Factum.
 Viatorium, & Balneari dicimus, Quo in itinere, & balneo quis uti confuevit. Lult. in princ. & §. 1. D. de aur. & arg. leg. Lavatio argentea Phædro. 4. 4.
 ARGENTUM VIVUM, [ἄργυρον ζῶον] Duæ dictiones sunt: alii unicuique esse contendunt. Plin. lib. 33. c. 6. Est lapis in his venis, cujus vomica liquoris æterni, argentum vivum appellatur, venenum rerum omnium. Exist ac præsumit vasa permanans tale dira. Omnia ei innatat, præter aurum: id unum ad se trahit.
 ARGENTARIUS, i. m. [ἀργυροπώλην, ἀργυρομισθὸς] Argentarii, Nummularii dicuntur, & mensarii, mensularique; & Græcis verbis trapezitæ, & collybitæ: qui & ipsi rursus duorum sunt generum. Nam minutuli illi nummularii, id est campiores vulgo dicti, quos Græci argyrognomonas vocant, quasi pecunie spectatores, & collybitas, & ἀργυρομισθὸς, publicam causam habere non videntur, nec rationem accepti expensæ facere, ut argentarii illi & mensularii: qui non tam pecuniarum permutationem, quam majorem negotiationem exercent: in quibus olim moris fuit pecunias custodiendas dari, fenerato interdum, interdum gratuito. Hos Demofthenes Trapezitias vocat. Hæc Budeus. Plaut. Pers. 3. 3. 29. Mirum quid tibi ego crederem, ut idem faceres mihi, quod partim nostri faciunt argentarii. De Argentariis, V. plurali lib. 2. Digest. tit. de Edendo. Argentarii Romæ etiam auctionibus interveniebant. Cic. pro Cæcin. 16. Æbutio negotium datur. Adest ad tabulam, licetur Æbutius. deterentur emptores multi, partim gratia Cæcinæ, partim pretio. Fundus addicitur Æbutio. Pecuniam argentario promittit Æbutius.
 ARGENTARIUS, Adj. [ἀργυροίος] Quod est argenti, aut ad argentum pertinet, ut Argentaria metallæ: & Ratio argentaria. Plin. l. 33. c. 5. Laudatorem eandem in rarioris metallis, & proximam in argentariis fieri competum est. Cato c. 2. Rationes putare, argentariam frumentariam. Vulgo, Audire computum.
 Argentarium auxilium: i. e. Auxilium ex re nummaria. Plaut. Pseud. 1. 1. 103. Commeatus, Argentum pro commeatu. Plaut. Pseud. 1. 5. 9.
 Cura, i. e. Cura habendi argenti. Ter. Phorm. 5. 7. 62.
 Meretrices omnes illicebant argentaria. Plaut. Men. 2. 3. 26.
 Inopia, Penuria argenti. Plaut. Pseud. 1. 3. 65.
 Tabernæ, Quas argentarii in foro publico conductas habebant. Liv. 26. cap. 11. Ut extemplo vocato præcone tabernas argentarias, quæ circa forum Romanum tunc essent, jussit venire.
 Creta. Plin. lib. 35. cap. 17. Alia creta, argentaria appellatur, nitorem argento reddens.
 Mensa. Ulp. l. 4. D. de Edendo. Argentaria mensæ exercitores rationes quæ ad se pertinent edant adjecto die & cos.
 ARGENTARIA, æ. Mensa tabernæ argentariorum. Plaut. Epid. 2. 2. 15. Per myropolia & lanienas, circumque argentarias.
 Argentaria, Functio officiumve argentarii. Ulp. l. 6. D. de Edendo: Sed & quod solvi constituit argentarius, edere debet: nam & hoc ex argentaria venit.
 Argentarium facere, sive exercere. Ulp. l. 4. D. de Edendo. Is etiam qui desit argentarium facere, ad editionem compellitur ubi argentarium exercit. Cic. 3. Off. 58. Pythius est quidam, qui argentarium faceret Syracusis, &c. Et pro Cæcin. 10. Romæ argentarium non ignobilem fecit. Argentarium dissolvere. Cic. pro Cæcin. 11. Aliquantum post jam argentaria dissoluta, Fulcinus huic fundo uxoris continentia quedam prædia atque adjuncta mercur.
 Argentaria, (subaudi Fodina) Locus ex quo effoditur argentum. Liv. 4. Bell. Maced.
 ARGENTATUS, Adj. [ἐπίπυρος] Quod argento inductum tectumve est. Unde, Argentata choragia, apud Valer. Max. lib. 2. cap. 1. Et, Argentata sandalia, in carmine de Obitu Mæcenatis.
 Argentata querimonia. Plaut. Pseud. 1. 3. 78.
 Argentati milites. Liv. 9. 40.
 ARGENTEUS, Adj. [ἀργυρός] Quod est ex argento, ut, Argenteus denarius. Plin. lib. 16. cap. 3. Item Phaleræ argenteæ. Idem lib. 8. cap. 5. Vel quod argento simile est, ut
 Color. Ovid. 21. Epist. 219.
 Folium, Argenti splendoris referens. Plin. lib. 16. cap. 13. Sic apud eundem lib. 2. cap. 25. Argenteus crinis.
 Fons, Purissimus & nitidissimus. Ovid. 3. Met. 407.
 Amica, Quæ argento vendita est. Plaut. Pseud. 1. 3. 113. Quid ego ex te audio? c. Amicum tuam esse factam argenteam.
 ARGENTÆUS ANNIS, est in colonia Octavanorum, quæ Pacensis appellatur, & Clastica, in provincia Narbonensi. Plin. lib. 3. cap. 4.
 ARGENTÆUS MONS, Straboni lib. 3. [ὄρεα Ἀργυρῶν] ita dictus quod in eo sint argentaria.
 ARGENTÆOLUS, Adj. dimin. Plaut. Rud. 4. 4. 125. Post est scilicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ.

ARGENTOSUS, [ἀργυρός] Cui immixtus est argentum. Plin. lib. 33. cap. 5. Ita ferruminatur aurum, quod argentofum vocant. Cui ibid. Erosium opponitur.

ARGENTIFODINA, α. [ἀργυροειδής] Ubi foditur argentum: quam Minam argenti vocamus. Plin. lib. 33. cap. 6. Odor ex argentifodinis inimicus omnibus animalibus, sed maxime canibus.

ARGENTANGINA, [ἀργυρογενής] Avaritia. Argentaſinga laborare dicuntur, Qui pecunia corrupti reticent ea, quæ ad Reip. commodam pertinent. V. Erafm. Chil.

ARGENTINUS, Deus colebatur ab antiquis, sicut & Æsculamus, quem patrem illi posuerunt, quia prius ærea pecunia in usu esse cepit, post argentea. Augustinus.

ARGENŪSA, [Ἀργενούσα] Insula est Lesbo adjacens, juxta Argennon promontorium, in qua Alcibiades extinctus est. Plin. lib. 5. cap. 31. Arginulum vocat. [Immo tres insule exiguæ: de quibus Strabo lib. 13. Plin. l. c. quoque plurali numero expressit, si Herd. ἐξέστην sequimur. Nomen varie scribitur, rectius tamen Arginula, per i, & geminum s. quia contractum est ex Gr. ἀργυρόσση, q. d. ἄριστος, & Cretaceus. Steph. tamen ab Argenno Prom. Arginulam dictam putat. q. V.

ARGESTES, α. m. [Ἀργέστη] Ventus ab occasu solstitiali flans. Plin. lib. 2. cap. 47. Ad occasu æquinoctiali Favonius: ab occasu solstitiali Corus: Zephyrus & Argesten vocant.

ARGI, Civitas in Italia, quam condidit Diomedes. V. ARGIRIPA.

ARGIA, [Ἀργία] Filia fuit Adrasti regis Argivorum, & uxore Polynici: quæ quum viri sui in bello creti funus curaret, a Cronte tyranno necata fuit, cujus meminit Stat. lib. 2.

ARGIÆ, [Ἀργιᾶ] Insule sunt numero viginti, Carie adjacentes, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 31.

ARGILETUM, [Ἀργιλέτιον] ab Argo dictum, quod is eo venerit, ibique sepultus sit. Virg. 8. Æn. 346.

— & lethum docet hospitis Argi. Quavis aliqui ab Argilla deductum potius velint, quod id genus cretæ ibi esset. Hæc fere ex Varr. 4. de L. L.

Erat autem Argiletum, Locus in Urbe prope Palatium, ubi tabernæ episcum erant, præsertimque bibliopolarum, a quo Argiletanæ dicebantur. Martial. lib. 1. 4.

Argiletanas navis habitare tabernas. V. Serv. in 8. Æn. d. l.

ARGILLA, α. [ἄργιλλον] Terra tenax, qua figuli utuntur. Virg. 2. Georg. 180.

Tenuis ubi argilla, & dumosus calculus arvis.

Ἀργιόσση, ubi pro ἀργιόσση. Dionys. de Situ. 1176. H. St. Verius Dionysii hic est.

Ἡ πόλις ἄρα καὶ ἀργιόσση τέτυκται.

Quid cessat hic homulus ex argilla & luto fictus Epicureus? Cic. in Piscon. 59. Columel. lib. 12. cap. 44. Sed & idem author est creta figulari bene subacta recentia mala crasse illinire, & quum argilla exaruit, frigidulo loco suspendere. Hic vides rem eandem vocari & Cretam figularem, & Argillam.

Argilla uda aliquid imitari. Hor. 2. Epist. 2. 8.

ARGILLACEUS, Adj. [ἀργιλλός] Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, (terra) rufa, columbina, argillacea, &c.

ARGILLŌSUS, Adj. [ἀργιλλώδης] Quod abundat argilla. Columel. de Arborib. 17. Olea maxime collibus ficcis & argillosis gaudet. Terram argillosam esse convenit. Plin. lib. 12. cap. 14.

ARGILLUS, [Ἀργίλλος] Urbs Æmathiæ non procul ab ostiis Strymonis fluvii versus Occidentem. Herod. lib. 7.

ARGINUSA, V. ARGENUSA.

ARGIPHONES, α. [Ἀργιφώνης] dictus est Mercurius, quod Argum interemerit.

ARGIPPEI, orum [Ἀργιππῆες] Populi sunt Scythiæ juxta Sarmatas & Thyflagetas, ab ipsa navitate calvi, fimis naribus, & ingenti mento, proprio quodam oris sono, ex arboribus vicitanes. Hi cum arma nulla habeant, a nemine tamen afficiuntur injuria, propterea quod sacri putentur. Idem finitimum controversias dirimunt, & ad se confugientes tuerentur ab injuria. Plura de his Herod. lib. 4.

ARGIRIPA, V. ARGYRIPA.

ARGISSA, [Ἀργίσα] Theffaliæ civitas est prope Peneum, condita a filijs Larifæ, deinde Argufa vocitata. Strabo lib. 9.

ARGITIS, Idis. Genus vitis. Columel. lib. 3. cap. 2. Minor argitis terræ mediocritate letatur.

ARGIVUS, [Ἀργίβος] Nobilis Statuarius fuit, Polycleti discipulus, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8.

ARGIVUS, V. ARGOS, paulo infra.

ARGO, ūs. f. [Ἀργὸν] Navis longa, qua Jason cum LIII. heroibus navigavit in Colchum ad auferendum vellus aureum. Dicta est autem Argo, vel ab artificis nomine, vel a sua velocitate, (ἀργός enim velocem significat) vel ab Argivis. Unde Cic. 1. Tusc. 45. Etenim si nunc aliquid a se qui putant, qui ostium Ponti viderunt, & eas angustias, per quas penetravit ea quæ est nominata

Argo, qua vecti Argivi delecti viri

Perabant illam pellenauratam arietis. Sunt Ennii versus in Medea.

Argo fatidica. Valer. Flac. 1. 2.

Prima deum magnis canimus freta pervia nautis,

Fatidicæque ratem, &c. Sophocles in Trachiniis Dodoneam quecumque se fugam πηλελαστον appellavit. Ex hac materia constructam Argo navis carinam, que dubiis in rebus Minyas admoneret, ut canit Apollonius, & Æschyli testimonio refert Hyginus. Po. Ast. 2. 37. Claud. Bell. Get. 16.

— licet omnia vate

In majus celebrata ferant, ipsamque secandis

Argo trabibus jacent fudasse Minervam:

Nec nemoris tantum vinivile carentia sensu

Robora, sed casto teneri Jovis augure luco,

Arbore præfaga tabulas animasse loquaces. Unde Lycophron

Argo navem Carrulam picam dixit, ab avis similitudine. Hinc est illud Senecæ, Ipsaque vocem perdidit Argo. Hujus navis gubernator fuit Tiphys, Phorbantis & Hymænis filius, Bœotius: quo inter navigandum vi morbi absumpto in Mariandinis in Propontide apud Lycum regem. navem rexit Colchos usque Ancæus Neptuni filius. Apud Hyginus fab. 14. Huic navi ædificandæ operam dedisse Palladem, satis indi-

cat Claudianus loco paulo ante citato: & ab eadem inter astra collocatam fabularum Hyginus & Latina commentaria in Aratum.

Argo, Accusativus Atticus. Ovid. 6. Epist. 65.

Tradunt Historici hanc primam fuisse navem longam, quæ inhospitalis pelagi vias patefecit. Ædificata est circiter annos XL. ante Trojan expugnam juxta chronologiam cl. Newtoni.

ARGO Navis, [Ἀργὸν] Signum caeleste, oritur pridie Idus Martias. Columel. lib. 11. cap. 2. V. Hygin. Manil. l. 405.

ARGONAUTES, [Ἀργοναῦται] dicti sunt Viri illi qui in Argo navigaverunt in Colchum, Jason videlicet, Caltor, Pollux, Hercules, Telamon, Orpheus, Atlantes Schineî, Thepeli hii, Melampus, Theseus, Amphiaræus, Teltor, Eurydamas, Coronus, Iphidamus, & cæteri, de quibus Orpheus in Argonaut. V. Diodor. l. 5. c. 3. & Hygin. fab. 14. Hor. Epod. 3. 9. de Jasono

Ut Argonautas præter omnes, candidum

Medea mirata est duccem.

Argonauta, in sing. Plin. lib. 34. cap. 8.

ARGONAUTICA, n. pl. Ita poetæ inscripserunt libros, quos de Argonautis scripserunt, ut ex Græcis Orpheus & Apollonius Rhodius, ex Latinis Val. Flaccus, & Varro, cujus præclarum hoc opus perit.

ARGOS, [Ἀργὸν] Vetus & nobilis urbs Achaïæ. Servius in 1. Æn. Argos in singulari numero generis neutri est: in plurali vero masculini. ut, hi Argi. Cæterum derivatio nominis, Argivos facit, non Argæos. Virg. 1. Æn. 24.

Prima quod ad Trojam pro charis gesserat Argi.

Puræ Latinitatis est pl. Argi. Nam Argos neut. ling. Græcum est, ut docuit Cellar. Geogr. Ant. 2. 13. 17. q. V.

Sumitur aliquando pro Græcia in genere, ut apud Lucan. 10. 60.

— quantum impulit Argos,

Iliacasque domus facie Spartana nocenti.

Argos, Civitas Theffaliæ. Lucan. lib. 6. 356.

— ubi nobile quondam,

Nunc super Argos erat. Servius ad 7. Æn. 286.

Argos, Civitas hanc longe ab Athenis, quod a Siti, Argos Dipſion dictum est: in quo erat magna locietas inter eos qui uno puteo utebantur. Servius in 7. Æn. 286.

Argos, Aliud Amphiloichicum, in Acarnania. V. multa apud Strab. l. 8. & Steph. qui Undecim memorat hoc nomine civitates.

ARGIVUS, Adj. [Ἀργίβος] i. e. Græcus. Virg. 2. Æn. 254. Argiva phalanx. Cic. de Cl. Orat. 50. Argivus orator.

ARGIVUS, Adj. antiq. pro Argivus, auctore Nonio. Plaut. Amph. prol. 98. Amphitryo, natus Argus ex Argo patre. [Sed in emendatis lic legitur: natus Argis ex Argo patre. i. e. Patræ quoque ex Argis, ut recte explicat J. F. Gronov. Obf. l. 4. c. 19. q. V. & ad l.

ARGOLICUS, Adj. [Ἀργολικός] Idem quod Argivus, & per Synecdochicem pro Græco. ut, Genus Argolica. Virg. 2. Æn. 177.

— Argolicis excindi Pergama telis.

ARGOLIS, Idis. f. [Ἀργολίς] i. e. Argiva. Ovid. 9. Met. 276.

— at longis anxia curis Argolis Alcmena.

ARGŌS, Adj. [Ἀργὸς] Idem quod Argolicus. Hor. Epod. 16. 57.

Non huc Argo contendit remige pinus.

Argo auxilia, i. e. Argonautarum. Valer. Flacc. 6. Argon. 731. [Immo Argos non idem, quod Argolicus, vel Argivus. Hoc enim ab Argis, illud ab Argo navi deducitur. V. cund. Gronov. Obf. l. 2. c. 10. extr.

ARGŌS PORTUS, est in Æthalia, ab Argo navi ductus, ut perhibent. Illo enim Jasonem adnavigasse ferunt, ut Circes domicilia quæreret, quam Medea visere concupiscebatur. Strab. lib. 5.

ARGUMENŪM, ARGUS, V. post ARGUO & ejus derivativa.

ARGUO, vi, ūtum, [ἀργῶ] etc. Proprie est Ostendere, ut ait Perotus. Virg. 4. Æn. 13.

Degeneres animos timor arguit. Ubi Servius; Arguit, Improbatur, & impugnat.

Non ex auditu arguere. Plaut. Bacch. 3. 3. 65. Quin ego quam peribat vidi, non ex auditu arguo.

Vultu genus arguunt. Ovid. 2. Fast. 397.

Languor arguit amantem, i. e. Prodit. Hor. Epod. 11. 13.

Arguitur virtus malis, i. e. Declatantur rebus adversis. Ovid. 4. Trist. 3. 80.

Arguere, Reprehendere, accusare: & (ut ait Budæus) Convincere & coarguere. Plaut. Amph. 3. 2. 4. Quæ neque sunt facta, neque ego in me admisi, arguit. Cic. pro Cæcin. Non modo, & Bbutium, fed etiam seipsum arguit. Suet. de Clar. Gram. 22. In advocatione quadam floccissimum ab adversario factum insummatæ adniferit, non ex crimine, fed ex moribus ejus qui arguitur, est ponderandum. [Ex morib. refertur ad v. Ponderandum.

Reum, est Demonstrare, & argumentis probare ab eo commissum crimen. Ulpianus l. 197. de Verborum significat. Indicasse reum, est Detulisse, arguisse, accusasse, & convicisse.

Aliquo crimine. Cic. 7. Verr. 45. Nunc non modo te hoc crimine arguo, sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo.

De crimine. Cic. 2. de Invent. 37. Negare oportebit de vita ejus & moribus quæri, fed de eo crimine quo de arguitur.

Arguere, genitivo junctura: ut, Arguere furti, &c. Cic. pro Rabir. 26. Annon intelligis, primum quos homines, & quales viros mortuos summi sceleris arguas? [Ubi abl. Crimine vel Namine, vel Causa subauditur. V. Sancti Minerv. l. 2. c. 3. & l. 4. c. 4. & Periz. not. @ Crimine tamen frequentius; Unde & sepius additur, ut ap. Phædr. l. 1. 10.

Lupus arguebat vulpem furti crimine. Sic

Argui repleturatum. Tacit. 3. Ann. 33.

Arguere regem culpae. Liv. 1. Decad.
 Facinorosus argui. Cic. pro Coel. 1. Siquis, Judices, forte nunc adit ignarus legumi, nec dubitet, quin tanti facinoris reus arguatur, ut eo neglecto civitas stare non possit.
 Arguitur patrem occidisse Sex. Roscius. Cic. pro Rosc. Amer. 37.
 Quod auctor injuria illius fuisse argueretur. Cic. 3. Verr. 85.
 Arguor immerito, est Injuste acculor. Ovid. 2. Trist. 327.
 Arguere, cum solo accusativo, pro Vitiofum demonstrare. Liv. lib. 5. Decad. Leges Macedoniae dedit cum tanta cura, ut non hostibus victis, sed fociis bene meritis dare videretur, & quas ne usus quidem longo tempore (qui unquam esse legum corrector) argueret.
 Arguere, pro Vetare & prohibere, cum Inf. Ovid. 15. Met. 73.
 — primumque animalia mensis Arguit imponi. Arcuū alii codd. Sed V. Burn.
 Argutum iri, in discrimen vocari. Festus.
 ARGUENS, [ἀργυρος] Partic. Plin. lib. 2. cap. 12. Quo in metu fuisse Stelichori & Pindari vatium sublimia ora palam est deliquio Solis, & in Luna veneficia arguente mortalitate.
 ARGUTUS, Partic. [ἀργυρῶδες] i. e. Accusatus. Plaut. Pseud. 2. 4. 56. Ecquid argutus est? CH. malorum facinorosus sepiissime. Plaut. Amph. 3. 2. 2. Alcmena dedecoris arguta.
 ARGUTUS, Adj. [ἀργυρῶδες] Qui est acuta quadam & accurata solertia; quasi Acute arguens & vestigans: non autem ab altero acute intellectus & vestigatus. Hæc Valla lib. 1. Plaut. Truc. 2. 6. 14. Sine virtute argutum civem mihi habeam pro venefica. Cic. de Clar. Orat. 65. Quis in sententis arguitur? in docendo edisserendoque subtilior? Idem 2. de Orat. 250. Ex ambiguo dicta, vel argutissima putantur.
 Argutos vocat Probos, eos qui celeriter loquuntur & multum: quoniam Græce ἀργῶς, velox dicitur Latine.
 Acumen argutum. Hor. in Arte Poët. 364.
 Blanditia. Propert. lib. 1. 16. 16.
 Calo. h. e. Ingeniosus. Hor. 1. Epist. 14. 42.
 Dolo arguto queri. Propert. lib. 1. 18. 26. h. e. Clamose & sonoro? ut Illex Virgilio dicitur arguta. [Immo Ingeniose malo, ut rectius exponit Bræckh. q. V.
 Facunditas. Plaut. Trucul. 2. 6. 13. Facile feli facunditatem virtus argutum invenit.
 Libellus argutus. i. e. Salsus & acumen habens. Martial. lib. 1. 1. Litera quam argutissima. Cic. 6. Att. 5. Velim obvias mihi literas quam argutissimas de omnibus rebus crebro mittas.
 Manus. Cic. 3. de Orat. 218. Manus autem minus arguta, digitis subfæuens, verba non exprimit. Manus sit minus arguta, h. e. Acuta, citata, mobilis, ne videatur esse præstigiatoris, aut ejus qui micat digitis. Verba subfæquatur, h. e. Ubi pronuntiatia fuerint verba, rem significatam quodammodo fæquatur, non exprimat, ut ea quæ ciconiæ rostrum vel auriculas alini imitatur.
 Meretrix. Hor. 1. Serm. 10. 40. h. e. Callida. Acron.
 Oculi. Cic. 1. de Legib. 27. Oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti sumus, loquuntur. i. e. Nimis mobiles & agiles. ut Digitis arguti. Poëtæ. Hor. 2. Epist. 2. 90.
 Sedulitas. Cic. 8. Fam. 1.
 Thaliam argute doctor: i. e. Præceptor artis musicæ. Hor. 4. Carm. 6. 25.
 Argutus de Sono plerumque acutiore, ut Æs. Sil. lib. 17.
 Aves argute. i. e. Canoræ. Propert. lib. 1. 18. 30. ob vocem Argutam.
 Calami. i. e. Sonora fistula. Sil. lib. 1. 13.
 Canes. Sen. Hippol. 1.
 Fistula. Virg. 7. Ecl. 24.
 Forum argutum. i. e. Obstreperum. Ovid. 1. de Arte Am. 80.
 Historiam argutam, pro Loquaci dixisse videtur Propert. & quæ in ore sit omni populo, lib. 3. 19. 18. Sed V. Bræckh.
 Illex arguta, apud Virg. 7. Ecl. 1. Ubi Servius: Arguta, modo canora, stridula.
 Nemus: i. e. Garrulum, stridulum, ait Servius in Virg. 8. Ecl. 22.
 Olor. Virg. 9. Ecl. 36.
 — argutos inter fætere anser olores: i. e. Cygnos canoros.
 Ora. Stat. 2. Silv. 1. 45.
 Passer argutus. Martial. lib. 9. 55. V. Aves.
 Pecten textorius. Virg. 1. Georg. 294. Sonorus, Stridulus. Serv.
 Serra. Virg. 1. Georg. 143. h. e. Stridula.
 Valles: i. e. Resonantes. Columel. lib. 9. cap. 5. Nec minus videntur cavæ rupes, aut valles argutæ, quas Græci ἄγῶς vocant.
 Arguta exta, Quæ maxime declarant & ostendunt, quid futurum sit. Cic. 2. de Divin. 29. Sunt enim qui vel argutissima hæc exta esse dicant: sed tauri opimi jecur, aut cor, aut pulmo, quid habet naturale, quo declarari possit, quid futurum sit? De felle gallinæ loquitur.
 Argutum caput, Exile, breve, & quasi acutum. Virg. 3. Georg. 80. de equis. Nonius Parvum interpretatur.
 ARGUTULUS, dimin. Cic. 13. Att. 18. Ego interea admonitui tuo perfecti sane argutulos libros ad Varronem.
 ARGUTE, Adv. [ἀργυρῶδες]
 Acute & argute conjicere. Cic. de Clar. Orat. 53. Quis putet celeritatem ingenii L. Bruto defuisse, qui de matre suavianda ex oraculo Apollinis tam acute arguteque conjecerit?
 Acute arguteque respondere. Cic. pro Coel. 19. Si mihi acute arguteque responderit, tum quæram denique ex quo iste fonte Senator emanet.
 Breviter & argute judicium animos laxare. Cic. de Clar. Orat. 322. Nemo qui breviter arguteque in cluso adversario laxaret judicium animos, atque a severitate paulisper ad hilaritatem risumque traduceret.
 Callide arguteque dicere. Cic. in Orat. 98. Qui in illo subtili & acuto elaboravit, ut callide arguteque diceret, nec quicquam altius cogitare, hoc uno profecto magnus orator est, si non nimis.
 ARGUTIA, Ærum. [ἀργυρολογία] Acute dicta & subtiliter. Plaut. Mof. 1. 1. 1. Qui mihi inter patinas exhibes argutias. Cic. 1. de Legib. 7. Nam quid Accium memorem, cuius locuacitas habet aliquid argutiarum?
 Multum argutiarum & urbanitatis. Cic. de Clar. Orat. 167. C. Titii orationes tantum argutiarum, tantum exemplorum, tantum urbanitatis habent, ut pene Attico Æthio scriptæ esse videntur.
 Argutie & acumen. Cic. in Orat. 110. Demosthenes nihil Lyfiæ subtilitate cedit, nihil argutis & acuminè Hyperidi, nihil lenitate Æschini & splendore verborum.

Persequi argutis. Cic. de Amicit. 45. Quibusdam, quos audio sapientes fuisse habitos in Græcia placuisse opinor mirabilia quedam. Sed nihil est quod illi non persequantur suis argutis, partim fugiendas esse nimias amicitias, &c.
 Digitorum argutie. Cic. in Orat. 58. Nulla mollitia cervicum, nulla argutie digitorum, non ad numerum articulis cadens.
 ARGUTOLA, dimin. Gell. 1. 2. c. 7. Argutiola quippe hæc frivola & inaniseft.
 ARGUTOR, [ἀργυρολογία] Ærum dep. Loquaciter proloqui, ut ait Nonius. Plaut. Amph. 1. 1. 193. Pergin argutus? Navius apud Non. 4. 34. Quando ad ludos venit, alii quomodo cacerent, totum diem argutatur quali cicada. Argutari pedibus, Sessilire. Titinius Fullonibus, Terra hæc est, non aqua, ubi tu foliis argutari pedibus, cretam dum compescis, vestimenta que lavas. Nonius.
 ARGUTO, [ἀργυρολογία] Ærum. vox infrequentior. Propert. lib. 1. 6. 7. Illa mihi totis argutatur noctibus ignes. i. e. Argute objicit, aut (ut ait Budæus) imputat.
 ARGUTATIO, Ærum. f. [ἀργυρολογία] pro Streptu, & stridulo sonitu. ut, Triculatque quassa lecti Argutatio. i. e. Sonitus ex concussione lecti. Catul. 6. 11.
 ARGUTATOR, Ærum. m. [ἀργυρολογία] Gell. lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro Sophista argutulo, vel argutatore accipit. i. e. Artificiali, inquit Budæus.
 ARGUMENTUM, i. [ἀργυρολογία, πῶς, ἀργυρολογία] Quo aliquid declaratur. Sic, Arguere dictum est pro Declarare. Solet autem accipi pro Conclusionis argumento. Sic definitur Quintil. lib. 5. cap. 10. Est ratio probationis præstans, qua colligitur aliud per aliud: & quæ, quod est dubium, per id quod dubium non est, confirmat. Sic Cic. in Topic. 8. Argumentum est ratio, quæ rei dubiæ facit fidem.
 Argumentum pro Argumentum per Synocpen, hinc u longum. H. St. Argumentis & rationibus docere, non eventis. Cic. 2. de Divin. 27. Argumentis & rationibus oportet quare quodque ita fit, docere, non eventis.
 Argumenta criminis alicujus. i. e. Rationes quibus crimen illud patrum ab aliquo fuisse contendimus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Accipite argumentum certissimum ut intelligatis. Cic. 4. Verr. 18.
 Adelt ei rei argumento. Plin. 3. 16.
 Affer omnia argumenta cur dii firat: remque mea sententia minime dubiam argumentando dubiam facis. Cic. 3. de Nat. Deor. 10.
 Agere argumentis. Cic. pro Coel. 22. Argumentis agemus, signis omni luce clarioribus crimina refellemus.
 Arripere argumentum. Cic. 2. de Orat. 214. Argumentum simulatque positum est, arripitur.
 Atfringere breviter argumenta Stoicorum more. Cic. 3. Tuft. 13. Primo, si placet, Stoicorum more agamus, qui breviter atfringere solent argumenta. Colligere argumentis, i. e. Ratiocinando comprobare. Quintil. 1. 3. c. 6. Colligere sparsa argumenta. i. e. Argumenta plura diversaque coæcere. Quintil. lib. 5. cap. 7.
 Commemorare argumenta. Lucret. lib. 1. 401.
 Comparare argumenta utriusque partis intræ. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Comperisse nihil gravi argumentum. Cic. pro Cluent. 131.
 Componere argumentum. Cic. 15. Att. 4.
 Componere adversarii argumenta cum nostris. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Confirmat ratio argumentum. Cic. 2. de Orat. 214. Argumentum ratio ipsa confirmat: quæ simul atque emissæ est, adhærescit.
 Confirmare aliquid argumentum. Cic. 1. Off. 153. Placet aptiora esse naturæ ea officia quæ ex communitate, quam ea quæ ex cognitione ducuntur: idque hoc argumentum confirmari potest.
 Congerere argumenta, & Dissolvere argumenta, videtur Quintil. veluti contraria invicem opposuisse, lib. 5. cap. 13.
 Defendere viriliter causam argumentis. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Dicere argumenta. i. e. Argumenta proferrere. Quintil. lib. 2. cap. 20. Idem lib. 5. cap. 14.
 Dicere argumenta alicui rei. Plaut. Trinum. 2. 4. 121.
 Deprehendere argumentis & oculis. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Deest argumentum ad scribendum. Cic. 9. Att. 6. i. e. materia, Sic in his quæ seq. usque ad Docere arg.
 Dabit mihi nihil argumenti ad scribendum. Cic. 2. Q. frat. 13.
 Dabit argumentum ad te epistola. Cic. 10. Att. 15.
 Dilatate argumentum. Cic. in Parad. 1. Cato perfectus Stoicus, & ea sentit quæ non sane probantur in vulgus: & in ea est hæretici, quæ nullum sequitur florem orationis, neque dilatat argumentum, sed minutis interrogatiunculis, & quasi punctis quod proposuit efficit.
 Docere multis argumentis Deum unum esse. Cic. 3. de Nat. Deor. 9.
 Ducere argumenta ex re aliqua. Cic. 2. de Orat. 167. Est conjunctio sic argumenta ducuntur, Si pietati summa tribuenda laus est, &c.
 Ducere argumentum ex adversario: i. e. A persona adversarii. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Ducere rem aliquam in argumentum. i. e. Argumenti loco fumere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Exquirere rem aliquam argumentis. Plaut. Rud. 4. 4. 136.
 Explicare argumentum. Cic. 1. de Nat. Deor. 53.
 Egere argumentum epistolarum. Cic. 9. Att. 2. i. e. materia. Sic mox in Habere arg.
 Excogitare argumenta firma ad probandum. Cic. de Clar. Orat. 271.
 Habere scribendi argumentum. Cic. 2. Q. frat. 14.
 Institui multa argumenta. Plaut. Mof. 1. 2. 2.
 Judicaram id plurimis argumentis. Cic. 3. Fam. 4.
 Loqui argumenta. Plaut. Capt. 3. 14.
 Niti argumentis. i. e. Conari probare aliquid. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Objicere in argumentum. i. e. Ad confirmandam causam suam opponere aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Onerare judicem argumentis. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Patetacere argumentum. Cic. 2. Verr.
 Patet argumentum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Ponere inter argumenta. i. e. Inter probationes referre. Quintil. 1. 4. c. 1.
 Refellere argumentis. Cic. 1. de Orat. 88. Meneclemus exemplis magis quam argumentis conabatur refellere.
 Refutare argumentis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Solvere argumentum a se positum. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Tractare argumenta. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Trabere argumenta ex causa. Quintil. lib. 5. cap. 5.
 Ut argumentis ad probandum id quod explanari volumus. Cic. I. Acad. 32.
 Verfari in uno argumento. Cic. 5. Fam. 12.
 Argumenta distincta ac perspicua. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Frigidum argumentum. i. e. Infirmum, & non argens. Quintil. l. 5. c. 10.
 Grave. i. e. Urgens, & quod firmis rationibus nititur. Quintil. l. 5. c. 12.
 Gravissimum & firmissimum. Cic. pro Rosc. Com. 36.
 Horrida & confragosa argumenta. Quintil. lib. 5. cap. 8.
 Parva. i. e. Levia. Quintil. lib. 2. cap. 1.
 Persuasibilia. Quintil. lib. 2. cap. 21.
 Simplex & breve. i. e. Absque magno verborum & elocutionum apparatu. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Vanum. i. e. Frivolum, & quod nihil probat. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Sine argumento. Cic. pro Coel. 8. Quis est enim, cui ista via non pateat? qui isti etati non possit, quam velis petularum, etiam sine ulla suspitione, at non sine argumto maledicere?
 Quod argumentum aut rationem, aut Quid argumenti &c. habuit res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. 115. Vidi argenteum Cupidinem cum lampade: quid tandem habuit argumenti, aut rationis res, quamobrem in eo potissimum Stenianum premium poneretur? Item pro Coel. 68. Scire cupio quid habeat argumenti ista munusculum. Cic. 2. Off. 88. Tabula vero nova quid habent argumenti, nisi ut, &c.
 Argumenta atque indicia sceleris. Cic. 3. in Catil. 13. Mihi quidem, Quiriti, quom illa certissima sunt visa argumenta atque indicia sceleris, tabella, signa, manus, &c.
 Argumento oculorum atque conjectura animi scrutari amplitudinem Solis. Plin. lib. 2. cap. 11.
 Caelum quidem haud dubie Caelati argumento diximus, ut interpretatur M. Varro. Plin. V. in CÆLUM. Sic & alibi utitur Vocis argumentum, in afferendo etymo. H. St.
 Satis est argumenti, nihil, &c. Cic. pro Quint. 41. Satis est argumenti, nihil esse debuit Navio, quod tandem nihil petivit.
 Argumento esse. Cic. pro Cluent. Quamquam facta magno argumento esse debet, quod ex tam multis iudicibus, absolute Falcula, nemo reus factus est. Magno argumento fit. Cic. 2. Philipp. 40. Quod idem moestitiam meam reprehendit, idem jocum: magno argumento fit me in utroque fuisse moderatum.
 Maximo argumento esse ad. Cic. pro Rosc. Amer. 75. Præterea illud quod mihi maximo argumento ad hujus innocentiam poterat esse, in rusticis moribus. in victu arido, &c. Addit H. St. Scil. probandam.
 Argumentum morum. i. e. Indicum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Pro argumento esse. Liv. 5. Bell. Pun.
 Argumento, abl. abs. Plin. l. 10. c. 36. de passeribus, Mares negantur anno diutius vivere: argumento quia nulla Veris initio appareat nigritudo in rostro, quæ ab æstate incipit.
 Argumentum [ἀργυρῶν] interdum Renti fictam significat, quæ tamen secundum naturam fit, hoc est veri similis: qualia sunt Argumenta comediarum. Unde per metaphoram Argumentum aliquando pro Materia ponimus. V. supra. Quintil. l. 5. c. 10. Argumentum plura significat. Nam Fabulæ ad actus scenarum composite Argumenta dicuntur: & orationum Ciceronis velut thema ipse exposens Pædianus, Argumentum (inquit) tale est. Et ipse Cicero ad Brutum ita scribit, Veritas forsitan ne nos in Catonem nostrum transferamus illic male: quid, etsi argumentum simile non erat. Quo appareat omnem ad scribandum delinatam materiam ita appellari: nec mirum, quom id inter opifices quoque vulgatum sit. Unde Virg. 7. Æn. 791. Argumentum ingens. Vulgoque paulo numerosius opus, dicitur Argumentofum. Hactenus Quintilianus. Ter. prol. And. 11.
 Qui utranvis recte norit, ambas noverit:
 Non ita dissimili sunt argumentum.
 Argumentum & sententia alicujus concionis. Cic. de Arusp. Resp. 8. Clodius paulo ante P. c. concionem habuit, quæ est ad me tota delata: cujus concionis primum universum argumentum sententiamque audite, quom referitis impudentiam hominis, tum a me de tota concione audietis.
 Abique argumento & sententia epistola. Cic. l. 1. Att. 16. Ad summas atque incredibiles occupationes meas accedit, quod nullam a me epistolam ad te lino absque argumento ac sententia venire.
 Est etiam argumentum scripturæ, picturæque. Cic. 6. Verr. 144. Ex ebo-re diligentissime perfecta argumenta erant in valvis. Argumenta eodem modo dicuntur ut Signa, quibus res aliqua significatur, & de re quapiam fit existimatio. Suet. in Neron. de spectaculis ab eo editis, cap. 12. Inter pyrrhicarum argumenta, taurus Pasiphaenæ in ligneo juvenæ simulacro abditam iniit. Virg. 7. Æn. 789. Turni arma describens,
 At levem clypeum sublatris cornibus I
 Auro insignibat, jam setis obstata, jam bos,
 Argumentum ingens, & custos virginis Argus. Ubi Servius, Argumentum aut fabula, ut Cic. 6. Verr. 144. Argumenta erant in valvis. Aut vera argumentum, quo se Græcum comprobare cupiebat. Ovid. 6. Met. 69.
 Illic & lentum filis immittitur aurum,
 Et vetus in tela deducitur argumentum. i. e. Antiqua fabula.
 Argumentum esse alicui erroris: i. e. Materia ad scribendum. Ovid. 4. de Pont. 15. 26.
 Numerorum argumenta. Cic. pro Rabir. Posth. 35. Alexandriam nunc cognoscimus: illic omnes præstigiæ: illic (inquam) omnes fallaciæ, omnia denique ab his numerorum argumenta nata sunt.
 Argumentum, pro Historia & gestis alicujus dixisse videtur Ovid. 5. Trist. 1. 10. [Vel potius pro Subjecta materia historia.
 Intexer & latus, læta & juvenilia lusi,
 Illa tamen nunc me composuisse piget.
 Ut cecidi, perago subici præconia casus,
 Sumque argumenti conditor ipse meus.

ARGUMENTOR. [ἀργυροειδής] Æri. est (ait Afconius) Argumentus uti ad rem probandam. Cic. 3. Verr. 150. Nonne argumentatur quo ista pecunia pervenerit?
 Argumentari & conjectura profectui. Auth. ad Heren. lib. 4. 47. Quæstionis est unumquemque in officio suo continere. Quare L. Cassi, si in causa testem præterquam quod fecit, aut audivit, argumentari & conjectura profectui patieris, jus accusatoris cum iure testimonii commiscebis.
 Argumentari & disputare. Cic. pro Milon. 45. Sed quid ego argumentor? quid plura disputo? te Q. Petili, appello optimum & fortissimum civem.
 Argumentari & disserere. Cic. 1. de Fin. 33. Sed & argumentandum &

accurate differendum, & rationibus conquisitis de voluptate & dolore disputandum putant.
 Argumentari aliquid. Cic. pro Cluent. 64. Ego illa non argumentabor, quæ sunt gravia vehementer.
 Argumentari de aliqua re. Cic. 4. Verr. 119. De quo crimine quid ego disputem, quom totum positum sit in testibus? quid porro argumentor, quæ de re dubitare nemo possit?
 Argumentari de voluntate alicujus. Cic. 2. de Invent. 128. Si aliud sensisse scriptor, aliud scripsisse dicitur, is qui scripto uretur, hoc dicit, non oportere de ejus voluntate nos argumentari, qui ne id facere possimus, iudicium nobis reliquerit vis voluntatis. Al. Indicum rectius. Sed quid argumentor? elegans correctio. Cic. 13. Att. 26. Ita male autem audio ipsum esse tractatum, ut mihi ille emptor non esse videatur. Quid enim pateretur? Sed quid argumentor? V. Argumentari & Disputare.
 ARGUMENTATUS. Partic. Vetus author apud Prisc. Omnia argumentata nomina.

ARGUMENTATIO, Ænis. f. [ἀργυροειδής] Ipsa argumenti dispositio & explicatio. Cic. 2. de Orat. Altera est quæ tota in disputatione & argumentatione oratoris collocata est. Ita enim Argumentationis nomine tota disputatione ipsa comprehenditur, constans & argumento & argumenti conformatione.

Perspicuas argumentatione elevatur. Cic. 3. de Nat. Deor. 9.
 Argumentatione firmare. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Argumentatio firmissima. Quintil. lib. 3. cap. 11.
 Subtilis & crebra. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Suspecta. Quintil. lib. 5. cap. 14.

ARGUMENTATOR, Æris. m. Tertull.
 ARGUMENTATRIX, Æcis. f. Tertull.
 ARGUMENTALIS, e. Narratio argumentalis, quæ aliquid probat, apud Afconium.

ARGUMENTALITER, Adv. Aggen. Urb. Gæf. Quædam argumentaliter metiri.

ARGUMENTOSUS, Adj. [ἀργυροειδής] Quintil. lib. 5. cap. 10. Vulgo paulo numerosius opus, dicitur Argumentosum. i. e. Quod multam materiam continet. Budæus exponit, *Une chose de grand devis, longue a écrire.* Hinc & veteres Scholastici vocantur Argumentosi.

ARGUS, [ἀργῶν] Filius Aristoris, de quo ait Ovid. 1. Met. 625.
 Centum luminibus cinctum caput Argus habebat,
 Inque suis vicibus capiebant bina quietem:

Cætera servabant, atque in statione manebant. Huic Juno custodiendam dedit Io Inachi filiam mutatam in vaccam: sed Mercurius a Jove missus dulcedine cantus illum sopitum occidit. Oculos tamen Argi Juno indidit caudæ Pavoris, quæ dicitur avis Junonia. Virg. 7. Æn. 791.
 — & custos virginis Argus. Cic. 3. de Nat. Deor. 16.

Mercurius argentum invenisse, & Argum dicitur interemisse.
 Argus Aristorides: i. e. Aristoris filius. Ovid. 1. Met. 624.
 Argus stellatus. Ovid. 1. Met. 664.

Talia dicenti stellatus stmmovet Argus. Stellatum vocat ab oculorum multitudine, instar stellarum circa caput totum micantium. Stat. 6. Theb. 277.

Spectat in occiduis stellatum visibus Argum.
 Argus, oculus. Argus nomen est hominis, qui fuisse fingitur oculis plenus. Fest. [Ubi Oculum pro Oculato, seu perspicaci posuisse videtur. Argus enim, haud secus ac Lynceus in proverbium abiit. Hinc licebit fortassis desperato adhuc Petronii loco Medicinam accersere. C. 62. Erat miles fortis, tanquam Argus aboculaneus. Ubi edictur, t. Orus apoculanius. Sententia est Fortem militem fuisse illum hospitem, uti cæcus, Argus est. Nam Apoculaneus nihil differre sermone piebejo videtur ab Aboculus, qui est Cæcus. V. que in APOCALO diximus. Argus item alius erat, qui Argum navem extruxit.

ARGUTE, ARGUTIÆ, ARGUTOR, ARGUTUS, V. ARGUO.
 ARGYNA, [ἀργυρα] Oppidum est Locorum, qui cognominantur Ozolæ. Plin. lib. 4. cap. 3.

ARGYNNIS, [ἀργυρῶν] Venus cognominata est, ab Argyrno pueri nomine, qui (ut Athenæus lib. 13. inquit) ab Agamemnone rege amatus, quom frequenter nataret in flumine Cephisso, perit: qui in loco eum sepelivit Agamemnon, ibidemque Veneris Argynnidos templum construxit. Hinc illud Propertii sanius intelligitur, lib. 3. 7. 22.

Sunt Agamemnonias testantia littora curas,
 Qua notat Argyrni pœna natantis aquas. Alii aliter narrant, sed falso: & in posteriori carmine. Minantibus legunt, loco Natantis. V. Brochh.
 ARGYRA, [ἀργυρα] Civitas Siciliæ, unde se Diodorus Siculus ortum ducit, a qua Argyrini.

Est & Argyra Taprobane insulæ metropolis, cujus incolæ dicuntur Argyrite, Stephano.

ARGYRA, [ἀργυρα] Nymphæ nomen fuit, cujus amore quom Selemnus torqueretur, obiit ejus nimio desiderio, & a Venere in cognominem fluvium mutatus est: cujus aquam amantibus prodesse ad amoris remedia, fuit opinio. In ipso enim amantes flumine abluti, desiderii oblivionem concipere putabantur. At vero Argyram ipsam & fonti & urbi nomen dedisse Pausanias tradit.

ARGYRANCHE, V. ARGENTANGIA.
 ARGYRAPIDES, [ἀργυροπιδες] dicuntur Qui argentea scuta ferunt. Liv. 37. 40. Sic. Chrysalpides, ab Aureis clypeis nominati. Lamprid. in Alex. c. 50. & Plutarch. in Eumene. V. AGLASPIES. Freinh. ad Flor. 1. 16. 7.

ARGYRIPA, [ἀργυροπῖπῶν] Apuliæ oppidum, a Diomedæ conditum, quod primum Argos Hippium, post Argyripa, novissime Arpi, Ἄρπι dictum est. Virg. 11. Æn. 242. seq. & ibi Serv. Plin. l. 3. c. 11. Strabo l. 6. Geographi reliq. & Historicis passim.

ARGYRITIS, is. f. [ἀργυροίτις] Spuma argenti. Plin. l. 33. c. 6. Fit & isdem metallis & quæ vocatur spuma argenti. Genera ejus tria: optima, quam chrysitin vocant: secunda, quam argyritin: tertia, quam molybditina.

ARGYROAMAS, [ἀργυροάμας] Lapillus argenti nitorem habens; ut, Adamas, de quo Plin. l. 37. c. 10. addubitat, sine idem cum eo quem Andromanta vocant, quomiam impetus hominum & iracundias donat.
 ARGYROGNOMONES, [ἀργυρογνώμονες] Minutuli illi nummularii, Campores vulgo dicti, quasi Pecunie spectatores. Budæus. V. ARGENTARIUS.

ARGYROLOGUS, [ἀργυρολόγος] a Græcis vocatur quem Latini Quæ-

florem appellant, cuius officium est et argentum, hoc est pecuniam, colligat, & in aerarium sive fiscum redigat.

ARGYROPRAETE, [ο ἀργυροπράτης] dicuntur Argentarii illi qui auctio-ribus interveniebant. Sic dicti ab exigendis venditarum rerum pretiis. Huius rei exemplum invenies in l. filia. D. de solutione. Et pecunias ibi a licitatoribus stipulantes, auctio[n]atibus praesentabant. Cic. pro Caelio. 16. Ebutio negotium datur: adest ad tabulam. Licetur Ebutius; de-terentur emptores multi, partim gratia Caeliae, partim etiam pretio: fundus addicitur Ebutio: pecuniam argentario promittit Ebutius. Ex Bndaeo. V. ARGENTARIUS.

ARGYROTONOS, [Αργυροτόνος] Apollinis epitheton; quasi Argentum arcum gerens.

A R I

ARIA, [Ἄρια] Regio quam Turquestan regnum Haytonus & Marcus Venetus appellant: regia horum Oecra. Terminatur, inquit Ptolem. l. 6. c. 17. a Septentrionibus Margiana & parthe Bactriana, juxta exposita ipsam meridionalia latera. Abocafu Parthia & Carmania deserta, a meri-die Drangiana: ab oriente, Paropamisidis, juxta meridionalem lineam, jungentem fines expositos per occidentales partes Paropamisi. Non satis convenit eadem, a distincta: regiones sint ARIA & ARIANA. Vid. Cellar. Geogr. Ant. 3. 22. 2. Plinius Arias & Arianos tanquam conterminos distinguit l. 6. c. 25. Item, insula est in Ponto, Marti sacra, in qua volucres cum advenis pug-nasse pinnarum icu Graeci dixerunt. Auther Plin. l. 6. c. 12.

ARIA, [Ἄρια] Arbor est apud Theophrastum, hyemis initio fructificans mae-riem tam dura ut necesse sit, priusquam terebretur, aqua esse macerare.

ARIABIGNES, [Ἀριαβίγνης] Filius fuit Darii ex filia Gobryae, qui una cum Prexaspe & Megabazo propositus fuit classis Xerxis. Herodot. l. 7.

ARIADNE, es; vel ARIADNA, æ. [Ἀριάδνη] Filia Minois regis Cre-tae, forma eleganti, quae Thestem ingressum Labyrinthum adjuvit, & redeuntem in patriam sequuta est. V. Catullus in Epithal. Thetid. & Pei. Eam deinde Bacchus uxorem duxit, ejusque coronam bellis ornata[m] in altra retulit: unde est coelestis fides, quod Corona Gnofia dicitur. Propert. lib. 3. 16. 7.

Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
Lyncibus in caelum vecta Ariadna tuis. Bacchum alloquitur.

V. Hygin. in Astronom. Poet. lib. 2.
ARIADNEUS, Adj. [Ἀριάδναιος] ut, Ariadnaeum fides. Ovid. 5. Fast. 345. Bacchus amat flores, Baccho placuisse coronam, Ex Ariadnao fidere nosse potes. V. Hygin. in Astron. Poet. l. 2.

ARIANIS, [Ἀριανίς] Herba ignei coloris, cuius tactu magi tradunt ligna oleo peruncta accendi. Nasitur apud Arianos, quae est Scythica gens, Gedrosiis finitima, a quibus & nomen accepit. Plin. l. 24. c. 17.

ARIARATHES, Cappadociae rex, sub quo Cappadoces primum petie- runt pop. Rom. societatem: cuius deiciente stirpe, lectus rex Ariobar-zanes, & a Mithridate saepe pulsus, Romanorum armis restitutus est. Author. Volater. V. & Liv. 38. 39.

ARICANDUS, [Ἀρικανδός] Fluvius Milyadis (quae est minoris Asiae re-giuncula, in consinio Panphyliae, Cariae, & Lycaniae sita) qui in Li- myran amnem influit. A fluvij huius nomine vicinum oppidum Arican-da appellatur. Utriusque meminit Plin. l. 5. c. 27. Al. per y. Aryc.

ARICIA, [Ἀρικία] Puella fuit Attica, Hippolyti uxor, postquam ille a Diana in Italiam fuisse translatus, ut testatur Virg. 7. Æn. 762.

ARICIA, [Ἀρικία] Oppidum ab Hippolyto constructum a nomine Aric-iae uxoris, quod ad decimum lapidem abest ab urbe Roma, ut testatur Lucan. lib. 6. 74.

Parva Mycenaeae quantum sacra Dianae
Distat ab excelsa, nemoralis Aricia, Roma. conf. Hor. l. 1. Serm. 5. 1.
Huius meminit Ptolem. l. 3. c. 1. Hodie Aricia castellum dicitur. In hac Orestes oraculo montis, simulacrum Scythicae Dianae, quod de Taurica regione transtulerat, priusquam Argos peteret, consecravit. Erat ad hu-jus templum nemus quod vocabatur Aricinum. Ovid. 3. Fast. 91. Nemoralis Aricia. Ovid. 6. Fast. 59.

ARICINUS, [Ἀρικινός] Ut, Aricinum arvum. Hor. 2. Epist. 2. 167. Vallis Aricina. Ovid. 15. Met. 488.

ARICOMISCI, [Ἀρικομισίται] Volcae, Populi sunt Galliae, de quibus Strabo lib. 4. Apud Pompeionum tamen & reliquos, Arecomici legitur, & rectius. V. ARECOMICI.

ARIDA, [Ἄριδος] Herba est, quae & Echium, & Alcibiadon dicitur. Dio-scord. lib. 4.

ARIDAEUS, Datamis filius, qui contra Pisidas in praefio cecidit. C. Nepos, 14. 6. Item, Alexandri frater ex ignobili matre. Rex fuit perquam ignavus & imperitus. V. Curt. 10. 11.

ARIDICES, Philosophi nomen. Macrobr. 7. Saturn. cap. 3. Quum regis libertus ad novas divitias nuper erectus, [forte Evectus] philosophos ad convivium congregasset, & irridendo eorum minutulas quaestiones, se-re se velle dixisset, cur ex nigra & alba fuba pulmentum minus coloris edatur: Aridices philosophos indignae ferens. Tu nobis (inquit) abolve, cur de albis & nigris loris fimiles maculae gignantur.

ARIDITAS, ARIDUS. V. AEREO.

ARIENA, æ. Pomi nomen, ex arbore pala, quod sapientes Indorum vi-vunt. Plura apud Plin. lib. 12. cap. 6.

ARIES, ætis. m. [Ἄριος, ἄριας] In eo differt a Vervece, quod huic ec-tecti sunt testiculi; nam qui ad generandam sobolem integer tenetur, di-citur aries. Virg. 3. Ecl. 95.

— ipse aries etiam nunc vellera siccant.
Mutilus. V. MUTILUS, & Varro 4. de L. L. 19.
Aries, Bellica machina: de qua sic Veget. l. 4. c. 14. Materia ac tabulatis testudo contextitur: quae ne exuratur incendio, corio vel cilicis ceptoni-busque vestitur. Haec intrinsecus accipit trabem, quae adunco praehigitur ferro quod falx vocatur, ab eo quod incurvata est, ut de muro lapides extrahat. Ant certe ipsius caput ferro vestitur, & aries appellatur: vel quod habet durissimam frontem qua subrat muros: vel quod more arieum retro cedit, ut cum impetu vehementius feriat. Haetenus Vegetius. Caes. 7. Bell. Gall. 23. Quod ab incendio lapis, & ab arietate materia de-fendit. Apud Poetas litera i metri caesae interdum fit consonans. Sic Virg. 2. Æn. 492. — labat ariet crebro Janua. i. e. Crebris ictibus arietis. Haec machina prius dicebatur Equus. Plin. lib. 7. c. 56. Equum, qui nunc aries appellatur, in muralibus machinis, Epaeum ad Trojam ferunt invenisse.

Aries praecip. Claud. 4. Conf. Hon. 129.
Arietem muros fuscare. Virg. 12. Æn. 706.

Aries murum percutit. Cic. l. Off. 35.
De mole ejus. V. Barth. ad Briton. Aremor. p. 125. Qui plura vult, adeat Pitisc. Lex.

Aries, unum e XII. signis Zodiaci circuli. Plin. l. 18. c. 25. Omnes-que haec differentie sunt in octavis partibus signorum. Bruma Capricor-ni, ab VIII. Cal. Januarii fere, æquinoctium vultus Arietis: solstitium, Cancri. Cic. in Arat. v. 10.

Aries, Pifcis. Plin. lib. 9. cap. 44. Grassatur aries ut latro: & nunc gran-dium navium in fallo stantium occultatus umbra, siquem nandi voluptas invitet, expectat: nunc elato extra aquam capite, piscantium cymbas speculatur, occultusque adnatus mergit.
Trix aries. Claud. in Epithal. Honor. & Mar. 163.

ARIETARIUS, Adj. Quod ad arietem pertinet.

Arietaria machina. Vitruv. lib. 10. cap. 19. Constituebatur autem in ca-rietaria machina, quae Graece κρηβηλα dicitur: in qua collocabatur tau-rus perfectus in toro, in quo insulser constitutus aries.

ARIETINUS, Adj. Quod est ex arietate. Plin. Arietinum jecur ad id utile est. Testiculi arietini. Auth. ad Heren. lib. 3.

Arietinum cicer, Quod arietino capiti simile est: unde ita appellatur. Columel. lib. 2. cap. 10.

Arietinum oraculum, quodnam sit, haud satis explicuit Gellius l. 3. c. 1. Noct. Att. adductis his Plautinis versibus, ex Froto, desperata ejus fabula: Quod arietinum responsum magnis ludis dicitur, Peribo, si non fecero: si faxo, vapulabo.

ARIETO, [Ἄριετος, κρηβηλά] Ære. Aries dicitur arietare, quum capite & cor-nibus aliquem impetit. Accius in Bruto, apud Cic. 1. de Divin. 44.

Vifus est in fomnis pariter ad me appellere,
Duos contanguntque arietes inde eligi,
Pecus lanigerum eximia pulchritudine,
Praelarioremque alterum involare me.

Deinde ejus germanum cornibus committit
In me arietare, eoque ictu me ad casum dari.

Arietare, per translationem, in morem arietis percutere, & dejicere. Curt. l. 9. 7. 2. Macedo gladium cepere stringere: quem occupatum complexu, pe-dibus repente subductis, Dioxippus arietavit in terram. i. e. Praecipitavit. Arietari in primos, obiciteque immania membra. Sil. lib. 4. 139.

Arietare aedes, pro Vehementer pulsare, quasi in modum arietis vellicis. Flaut. Trucul. 2. 2. 1.

Arietare in portam. Virg. 11. Æn. 890.
— immifsis pars caeca & concita frenis,
Arietat in portas, & duros obice postes. Ubi Servius, Quae in clausis portas more arietis rubeat: i. e. Bellici machinationi.

Arietare, neutrum, pro Concuti, Labascere. Seneca de Vita Beat. Ni-hil pravi, nihil subiti superest, nihil in quo arietat aut labet.

Arietare inter se dicuntur, Quae concutiuntur mutuo ictu. Sen. l. 2. de Ira 3. Magni imperatori antequam acies inter se arietarent, cor exiliit. Sic Dentes inter se arietatos dicit, lib. 3. de Ira. Plin. l. 2. c. 82.

ARIETARIO, Ætis. f. Conscullio. Sen. 5. Quæst. Nat. 13.

ARII, [Ἄρια] sunt Asiae Scythicae populi, Herodot. l. 4. V. ARIA.

ARILATOR, Qui tunc Cocio appellatur, dictus videtur a voce Graeca quae est ἄρις, i. e. Tollere: qui sequitur merces, ex quibus quid cadens lucel-li possit tollere. Haec Festus, q. V. & in Cocio.

ARIMANIUS, [Ἀριμανιός] Plutonis cognomen apud Persas. Calep.

ARIMASPI, [Ἀριμασπίαι] Populi sunt in Scythia Asiae, versus Septentrio-nem, vicini: tantummodo oculum in fronte habentes, quos Dionysius Ari-manæas, vel Arimannos vocat. Æschylus vel ἄριμαντα σπάρται: i. e. Unoculorum exercitum: quod figurati quum sint optimi, alterum infestum oculum, ut a parvis assueti, altero melius cernant. Unde etiam nomen adepti sunt Herodoto. Nam Ari Scythiae, Unum significat, & μάσπος Oculum. Item dicti idem Herodotus supra Arimaspos gryphes esse arum servantes, hos prope, Rhipaei sunt montes. V. Plin. l. 7. c. 2.

ARIMANUM, [Ἀριμανίον] Urbs vetus in Flaminia juxta Rubiconem. Li-vius coloniam dicit in Picenum cum Benevento deductam. Rufinus l. 14. Sempronio Praetori Ariminum provincia obvinit. Haec primum a Caesare occupata, initium civili bello dedit. Hodie Rimini. Strabo l. 5. Ariminum, colonia Umbrorum, sicut & Ravenna. Verum uttaque Romanos accepit inquilinos. Habet autem Ariminum portum, & ejusdem nominis amnem. E. Placentia Ariminum itadia fuit mille cccc. Haetenus Strabo.

ARIMINENSIS, Adj. [Ἀριμανίος] Incola Arimini. Hor. Epod. 5. 42.

ARIMPHÆI, [Ἀριμφαίαι] sunt Populi Asiae Septentrionalis, Prope Rhipæos montes. Habent pro domibus nemora, pro alimentis beccas, & tam feminae quam mares comam condent. De his Ammianus sic habet: Ubi montes Rhipæi deficiunt, Arimphæi inhabitant, iusti homines, & morum placiditate cogniti.

ARIMUS, [Ἄριμος] Rex Myriae, seu Maoniae. Author Strabo, Xan-thum citans antiquum rerum scriptorem.

ARINCA, æ. [Ἄρινα] Genus frumenti. Ruell. l. 2. c. 21. Olyra Græcis, Latinis (Plinio auctore) Siliigo, Gallis olim Arinca vocabatur. Frumenti genus est, spica semper erecta, neque rubiginis obnoxia, grano candido, levi, ac multipliciter tunicato. Plura apud eundem. V. OLYRA.

ARIOBARZANES, [Ἀριωβαρζάνης] Rex fuit Cappadociae, qui Pompeio in Pharsalico bello favit. Is a Senatu populoque Romano Rex & amicus appellatus a Cicerone cum toto regno servatus est, ut ipse Cicero scribit 5. Att. 20. Fani. 2. 17. & 15. 2, 4. Eiusdem nominis duo fuerunt Reges, Pa-ter & Filius.

Alius fuit Ariobarzanes, Lydiae, Ioniae, & Phrygiae Praefectus. C. Nepos, 14. 2. 4. Item alius, militiae Praefectus in Darii exercitu. Curt. 4. 12.

ARIOLATIO, & ARIOLUS, V. HARIOIATIO, & HARIOIUS.

ARION, Ætis. [Ἄριων] Methymnaeus citharedus, & poeta Lycius: emi-cuit Olympiade xxxviii. Scripsit cantica circiter versuum duo milia. Dicitur & Tragici carminis primum inventori fuisse, & chorum instituisse, ac Dithyranbicum carmen cecinisse. Author Suidas. Huius Arionis histo-riam referunt Ovid. 2. Fast. 83. & Gell. l. 16. c. 19. V. Plin. l. 9. c. 8. Servius, Arion Lesbius a Lesbos, citharedus optimus fuit: qui quum Ta-rento Corinthum cum multis opibus peteret, & videret sibi in mari tene-ri a nautis infidias: petit ut cithara paululum caneret: ad cuius sonum quum Delphini convenissent, exiit se supra unum: & ita immineat vitavit periculum. Haetenus Servius in Virg. 8. Ecl. 56.
Orpheus in sylvis, Inter Delphinas Arion. Hanc

Hanc veram esse historiam non fabulam asserit J. Scalig. Animadv. in Euseb. p. 79. adde Eliam. Hist. Anim. 2. 6. & 12. 45. Clem. Alexandr. Protrept. Ariona, accus. Ovid. 2. Fast. 83.

Quod mare non nox, quæ nescit Ariona tellus?

Arion vocalis. Ovid. 2. Fast. 91.

Item Pythagoras quidam Locrensis, a quo didicit Plato. Valer. Maxim. 8. 7. 3. extr. Memoratur etiam a Cic. 5. de Fin. 29. Sed in utroque loco legendum esse Acriona vult Davilius. V. Notas ejus in Cic. l. c.

Fuit & Arion, Equi nomen, de quo Claud. 4. Conf. Honor. 553.

Si dominus tegetetur, equis, tua poteret ultro Verbera Nereidum stabulis nutritus Arion.

Adraeus, sive Equus Adraiti. Stat. 4. Theb. 43.

Arion flavus. Stat. 6. Theb. 501.

Præfagus. Stat. 6. Theb. 424.

ARIONUS, Adj. [Ἀριόνιον] ut, Arionia lyra. Propert. lib. 2. 26. 18.

ARIONUM nomen. i. e. Fama Arionis. Ovid. 2. Fast. 93.

ARIOVISTUS, Rex Germanorum, bello a Cæsare in Sequanis victus. Cæf. l. Bell. Gall. 31. Tacit. 4. Hist. 73.

ARIS, [ἄρις] Herba. Plin. lib. 24. cap. 16. Est & Aris, quæ in eadem Ægypto nascitur, similis Aro, minor tantum minoribusque foliis, & utique radice, quæ tamen olivæ grandis magnitudine implet. Alba, geminum caulem, altera unum tantum emittens.

ARISARON, [Ἀρισάρον] Herba est exigua, radicem habens olivæ magnitudine, majore acrimonia quam Aron. A Plin. lib. 24. cap. 16. Aris appellatur. Galen. lib. 6. de Simpl. Medic. Facult. Diof. 2. 158.

ARISBA, [Ἀρισβάνη] Troas civitas. Virg. 9. Æn. 264.

Pocula, devicta genitor quæ cepit Arisba. Ubi Servius, Arisba (inquit) secundum Homerum misit auxilium Trojanis, & ab Achille subverta est. V. Strabo lib. 13.

Arisba, In Lesbo civitas fuit, cujus agrum Methymnæi habent. Strabo ibid.

ARISBUS Fluvius quidam in Thracia, prope quem Cebrenii Thracæ habitant. Strabo d. l.

ARISTA, æ. f. [ἀρίστη, ἀρίστη] Varro 1. de R. R. cap. 48. Granum dictum, quod est intimum solidum. Gluma, qui est folliculus ejus. Arista, quæ ut acus tenuis, longa eminet & gluma: proinde ut grani theca sit gluma, & apex arista. Et paulo post, Arista dicta, quod arefcit prima. Cic. de Senect. 51. E quibus quum emerferit, fundit frugem spicæ ordine strætam, & contra avium minorum morfus munitur vallo aristarum.

Graciles aristæ Zephyro vibrantur. Ovid. 14. Epist. 39.

Gravidis aristas canet ager. Ovid. 1. Met. 110.

Jejuna. Claud. 1. in Eutrop. 116.

Maturis albescit messis aristas. Ovid. 5. Fast. 351.

Molli arista campus flavescit. Virg. 4. Ecl. 28.

Teneras aristas lædere. Virg. 7. Æn. 809.

Virides Aristæ: i. e. Seges maturæscens. Juven. 14. Sat. 147.

Ignis populatur aristas. Claud. 2. in Ruff. 44.

Arista, pro Spica. Virg. 1. Georg. 111.

— ne gravidis procumbat culmus aristas. Ubi Servius,

Gravidas aristas præfracticos pro Spicis posuit.

Arista, pro Frumento. Virg. 1. Georg. 8.

Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Servius. Idem 4. Ecl. 28.

Molli paulatim flavescit campus arista. Ubi Serv. Arista, Se-

ges inculca, quæ a nullo colitur. Supple, Proveniet.

Post aliquot, aristas. Virg. 1. Ecl. 70.

Post aliquot mea regna videns, mirabor, aristas. Ubi Servius,

Gradatim dictum ex tropo metalepsi: ut per aristas, messes: per messes, æstates: per æstates, annos numeret. [Inane commentum esse quic-

quid de Metalepsi tradunt Rhetores, tum hunc inprimis Virgilli locum

inscite eo trahi alibi docui. Quippe summo poetæ inepta ἀνευλαρία affingitur, si per Aristas Annos intelligi velis. Quam enim hinc elicias

sententiam: En unquam, longo post tempore, patrios fines, & pauper-

is turgurii cepite congestum culmen, post aliquot annos, mea regna

videns, mirabor? Qui quadrant, En unquam, longo post tempore, &

Post aliquot annos? Quæ quom ferri non queant, reliquum est, ut veram

poetæ sententiam eruamus, quæ hæc est. En unquam, longo post

tempore, fines patrios, & tugurium meum, cepite congesto in culmine

deformatum, cultumque illud novale, mea quondam regna videns,

feu revisens, mirabor nihil esse præter aliquot aristas, i. e. pro agro

culto olim, sterile & incultum solum. Miseratur enim vicem turgurii &

agelli sui Melibœus, si barbaro milium, ejecto priori possidit, tradatur.

Aristas numerare, est Operam inanem fumere, & rem aggredi quam perficere non possis. Ovid. 4. Trist. 1. 57.

Vere prius flores, æstu numerabis aristas. Æstu, pro Æstate

& tempore messis.

Aristæ pondus, pro Re levissima. Ovid. 5. Epist. 111.

Et minus est in te quam in summa pondus arista,

Quæ levis assiduis foliis ultra riget.

Aristæ nardi. i. e. Spicæ nardi. Ovid. 15. Met. 398.

Quo simul ac casias, & nardi lenis aristas,

Quassaque cum fulva subfravit cinna myrrha,

Se super imposuit. De Phœnice ave loquitur.

Aristas oderatas, Nardi spicas intelligit. Stat. 5. Sylv. 3. 43.

— oderatas nec Arabs decerpit aristas. Plin. l. 12. c. 11.

de Nardo, Frutex est gravi ac crassa radice, sed brevi ac nigra fragilique,

quamvis pingui, situm redolente ut cyperi, aspero sapore, folio parvo

densoque. Cacumina in aristas se spargunt, apertæ gemina dote nardi spicas

ac folia celebrant.

Aristas Persius pro Pilis mire posuit, quod quoties inhorrescimus, erigan-

tur instar aristarum. Sic enim ait 3. Sat. 115.

Alges quum excussit membris aristas aristas. [Nisi potius

Aristas pro Surculis posuit, ad magnitudinem pavoris exprimendam

εὐσεβειῶν ἰσθμῶν, ut assoler hic satyricus. Quam hic Aristas appellat, Ger-

mani vocant Ein Sprisse, vel spreisse, Celsus Surculum l. 5. c. 26.

§. 35. seq. V. mox Plinii locum. V. ARISTIDA. Ingens autem ex

pavore tremor fit necesse est, qui talem effectum præstat. Excute pro-

pilas, pro Erigere, in Latine dici possit, ut viderint qui de pilis explicant.

Aristæ etiam dicuntur in piscibus. Aufon, in Mossella,

Squamæ herbosæ Capito interlucet arenas

Vicere præ tenero fartum congestus aristas.

ARISTIFER, Adj. Prudent.

ARISTÆUS, [Ἀρισταῖος] fuit Apollinis ex Cyrene filia Penei regis Arcadia filius, hic deinde in Arcadia regnavit, & primus apum & mellis usum lactisque coagulum demonstravit, usumque olei, & alia quamplurima adinvenisse ceteri Justin. lib. 12. Hic quum Euridicem nympham uxorem Orphei vitare voluisset, & illa fugiens a serpente fuisset occisa, Nympharum iracundia cunctis animalibus perditis funditus, & cunctis apibus matris auxilium petiit. Hæc Servius in Virg. 4. Georg. 317.

Pator Aristæus fugiens Peneia tempe, Amifis (ut fama) apibus, morboque, fameque, &c. V. Mufarum volucres, in MUSA. De Aristæo V. diligenter quæ scribit Diodor. Sicul. lib. 5. cap. 14.

ARISTAGORAS, scripsit Ægyptiaca. Plin. lib. 36. cap. 12.

ARISTALTHÆA, V. in ALTHÆA.

ARISTARCHUS, [Ἀριστάρχος] Ephesia quædam matrona, quæ Dianæ iussu, una cum Phocensibus navigationem subit, atque in Massilia, templi Dianæ constructi sacerdos est designata. Strab. lib. 4.

ARISTARCHUS, [Ἀριστάρχος] Grammaticus Alexandrinus lege, oriundus Samothracia, patre item Aristarcho: floruit Olympiade CLVI, sub Ptolemæo Philometore, cujus ætatem filium erudit. Scripsit commentarios supra mille. Fuit discipulus Aristophanis grammatici. Decessit in Cypro, seipsum cibi abstinencia necans quum laboraret morbo hydropticòs, ætatis anno LXXI. filios reliquit Aristarchum, & Aristagoram, ambos stultos.

Author Suidas. Ælianus tradit hunc tam castigato fuisse iudicio, ut Homerum versus non putaretur, quem ipse non probaret. Hinc per Antonomastiam Aristarchus fit nomen commune, pro Critico & severo censor usurpatum. Hor. in Arte Poët. 449.

Arguet ambigue dictum, mutanda notabit,

Fiet Aristarchus. De hoc & Cic. 1. Att. 14. Ego varia meis orationibus, quarum tu Aristarchus es, soleo pingere.

Aristarchus Tegeates poeta Tragicus. Æsculapio, a quo ex morbo fuit liberatus, pro recepta sanitate fabulam vovit. Emicuit tempore Euripidis. Docuit tragedias LXX, vicit duabus.

Fuit & alius Aristarchus Epheii tyrannus. Author Suidas.

ARISTARETE, [Ἀριστάρχη] Nearchi filia, & pictrix sui temporis inter nobiles. V. Plin. lib. 35. cap. 11.

ARISTEAS, [Ἀρίστεας] patria Proconnessus, Poëta nobilis fuit, qui Cræsi & Cyri temporibus claruit. Scripsit Theogoniam, & tres libros eorum carminum quæ Arimaspea dicuntur. Suidas. Meminit & Gell. l. 9. c. 4. Scribitur etiam Aristæas.

ARISTEREON, [Ἀρίστεριον] Verbenaca herba. Sic citat ex Pausania Eustathius Odyss. 4. Ἀρίστεριον, ὅστιν ἐπιτίθειον ἐς ὑπερβολάς. atque ita scribitur apud Plutarch. lib. 1. Symposiacion. Dicitur & Ἀρίστεριον.

ARISTIDA, alias Holcus, Herba est quæ aristas habet in cacumine tenues, culmo, quale hordeum resibile. Hæc circa caput aligitam, vel circa lacertum educit e corpore aristas. Quidam ob id aristidam vocant. Plin. lib. 27. cap. 10.

ARISTIDES, [Ἀρίστιδης] Cognomento Νικαιῶν, i. e. Justus, Athenis cum Themistocle in administranda Republ. disensit, quum essent diversis moribus. Catoni alter, Cæsari Themistocles comparandus. Nepos vitam ejus Latine, Plutarchus Græce descripsit.

Aristidem alium Eudemonis filium, inter sophistas Philostratus ponit e civitate Adrianorum Mysiæ, qui Smyrnæ docebat: & advententi sorte M. Antonino principi, unius omnium non processit obviam, eoque modo in cognitionem & amicitiam venit imperatoris. Hic Polemonis discipulorum facile princeps, inter decem Rhetores Atticos juniores a Suida memoratur. Ejus jam extant Orationes LV1. Græce editæ Florentiæ, & Gr. Lat. Parisiis.

Aristides item Thebanus pictor fuit Apellis tempore. Is omnium primus animum pinxit, & sensus expressit omnes, quos Græci vocant ἴσος; item perturbationes, durior paulo in coloribus. Hujus pictura illa præcipue laudatur, Infans adrepens ad mammam matris eis vulnere morientis, ac manu prohibentis: sentire mater & timere videtur, ne emortuo lacte sanguinem infans lambat. Quam tabulam Alexander transtulit Pellam in patriam suam. Plin. lib. 35. cap. 10.

Fuit præterea Aristides Staturarius, Polycreti discipulus. Plin. l. 34. c. 8. Aristides præterea fuit Atheniensis Philosophus Christianus eloquentissimus sub pristino habitu. Volumen nostri dogmatis rationem continens, Adriano principi tradidit. Author Hieron. de Scr. Eccl. cap. 20.

ARISTIPPUS, [Ἀριστάρχη] Cyrenæus, Socratis auditor, primus Socraticorum mercedem docendi exegit, ac quæstu philosophatus est. Cum Xenophonte simulatam gessit: summum bonum in voluptate corporis posuit. Quapropter a Diogene Canis regius est appellatus, quod divitibus esset afflecla. Jactatum inter eos scomma Horatius perpulchre verbum includit, Epist. 17. 14.

Si pranderet olus patienter, regibus uti Nollet Aristippus: si sciret regibus uti, Fastidiret olus, qui me morat.

Alius fuit Aristippus, quem summum divitiarum contemptorem depingit idem Hor. 2. Serm. 3. 100. — quod simile isti

Græcus Aristippus? qui servos projicere aurum

In media iussit Libya, quia tardius irent

Propter onus fegnes. [Immo idem, non alius. V. Laërt. l. 2. S. 77.

Idem Philosophus Socraticus, naufragio quum ejectus ad Rhodiensium litus animadvertisset geometrica schemata descripta, exclamasse ad comites ita dicitur: Bene speremus, hominum enim vestigia video. statimque in oppidum Rhodum contendit, & recta in gymnasium devenit: ibique de philosophia disputans, muneribus est donatus, ut non tantum se ornaret, sed etiam eis qui una fuerant, vestitus & cætera quæ opus essent ad victum, præstaret. Quam autem ejus comites in patriam reverti voluissent, interrogarentque eum quidnam vellet domum renuntiare, tunc ita mandavit dicere, Ejsmodi possessiones & viatica liberis oportere parari, quæ etiam e naufragio una possent enatare. Namque ea vera prædicia sunt vitæ, quibus neque fortuna tempestatis iniqua, neque publicanorum rerum materio, neque belli vastatio potest nocere. Verba sunt Vitruvii in præf. lib. 6.

ARISTIPPÆUS, Adj. [Ἀριστάρχη] Cic. 2. de Fin. 19. Illud Aristippicum contemneret.

ARISTUM, [Ἀρίστην] Præmiram quod dari apud Græcos solebat ei, qui rem optime gesserat in prælio. V. Cæf. lib. 9. cap. 25.

ARISTO, [Ἀρίστην] Chius. Stoicus fuit Philosophus, Zenonis auditor & Ly-

& Lyfæ, ob faciendam Siren cognomine dictus, cuius meminit Cic. 4. Acad. 130. & passim alias. Vitam ejus habet Laërt. lib. 7. S. 160. a quo Sex omnino Aristones memorantur: Plures subjungit Menag. V. & Fabric. Bibl. Gr. vol. 2. in Elencho Peripateticorum. & Stoicorum.

Ariston Sculptor cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & 12. Estitem Jureconsultus quidam doctissimus apud Gell. lib. 11. cap. 18.

Aristoneus, Adj. [Ἀριστονεύς] Cic. 4. de Fin. 40. Si omnino nos negligimus, in Aristonea vitia & peccata incidemus, obliviscemurque que virtuti ipsi principia dederimus.

Aristobula Diana, i. e. Optime consulens, nuncupata. Scribit Plutarch. in vita Themist. quod cum in eum invidia quadam Atheniensis populus injectus esset, ipse ut eum ad saniorum animum mentemque converteret, magis incitasse, quam Dianæ templum dedicavit, quam Aristobulam appellavit, ut quæ optime civitatis Græcorumque salutis confu- luerit. In Dianæ tamen templo postea Themistocli itatua posita est, quæ ad nostram usque permanit ætatem.

Aristobulus, [Ἀριστοβούλος] Judæus ex Paneaede, Agathobuli Hebræi discipulus, unus fuit ex illis LXXII. interpretibus, qui missi fuerat ad Ptolemæum, tunc Judææ dñmum, ut libros sacros in Græcum sermone converterent. Qui multa ex præceptis Moseos proponenti regi percontantique respondit. Illic commentarios etiam in legem Hebræorum edidit. Author Eusebius. Joseph. Antiq. Jud. 13. 19. Sed V. Fabric. in Elencho Peripateticorum. Bibl. Gr. vol. 2. p. 280.

Aristobulus alter Cassandrus, qui scripsit Alexandri Magni historiam, comesque peregrinationis ejus fuit. De quo Fabric. Bibl. Gr. vol. 2. p. 210.

Aristocles, [Ἀριστοκλής] Philoſophus fuit Meſſianensis, Peripateticus. Scripsit de Philoſophia libros decem, uter esse studio & doctrina prior, Homeruse an Plato: in quibus philoſophum omnium catalogum contexit, opinionisque recensuit.

Fuit item Aristocles Lampacenus philoſophus.

Item alius Megarensis sophista, sub Trajano & Adriano. Scripsit de Rhetorica epistolas, & declamations ad imperatorem. Suidas.

Aristoclia, [Ἀριστοκλία] Formosissima puella, quæ rem divinam factura, nuda est a Stratone viſa, qui in eam exarſit, ante etiam a Callisthene amata. Hæc vero rapturiam die in amantum manibus discepta est, quorum postea alter sibi manus conficavit, alter aufugit, nec unquam amplius viſus est. Ex Girald. in lib. de Diis Gent.

Aristoclidēs, [Ἀριστοκλείδης] Orchemoni tyrannus.

Fuit & pictor quidam Plin. lib. 35. cap. 11.

Aristocrætes, [Ἀριστοκράτης] Civis quidam Rhodius fuit, qui, quod plurimum dignitatis strenuitatisque præ se ferret, civium omnium consensu, belli dux delectus est, in quo spem suorum egregie seſellit, utpote qui in rebus gerendis, tanquam adulterinus nummus in igne, degener plane apparuerit. Suidas.

Aristocrates alius Spartanorum Rex. Pauſan. lib. 8.

Item alius Hipparchi filius, Historicus Græcus, Athæneus lib. 3.

Aristocrætia, ἢ [Ἀριστοκρατία] est Respublica optimatum imperio administrata, in qua vulgi nullum est arbitrium, cujusmodi est hodie Venetiis. Huic opponitur Democrætia.

Aristodemus, [Ἀριστοδῆμος] Sculptoris eximii proprium nomen. Plin. lib. 34. cap. 8.

Fuit & alius, Nifeus, filius Menecræti Aristarchi discipuli, quem Strabo dicit se juvenem vidisse senem.

Alius Aristodemus, qui Magni Pompeii filioſi erudit: mane Rhetoricam, meridie Grammaticam docebat. Author Strabo.

Est & actor fabularum apud Gell. lib. 11. cap. 9.

Aristogenes, [Ἀριστογένης] Medici Thasii nomen, qui varios de re medica libros conscripsit ad Antigonom Macedoniæ regem.

Aristogenes alter Cnidius item Medicus, servus Chryſippi. Famam adeptus est cæ curatione Antigoni Gonatæ. Author utriusque Suidas.

Aristogiton, & Hatmodius, Libratores tyrannidis Pifistrati, quibus statuae in foro ab Atheniensibus posite fuerunt. Suidas.

Fuit & alter Aristogiton Medicus, de quo Plin. lib. 27. cap. 4.

Aristolæus, Pictor, Pausæ discipulus, & severissimis pictoribus fuit. ejus opera nonnulla commemorat Plin. lib. 35. cap. 11.

Aristolochia [Ἀριστολόχια] Herba, cujus (inquit Ruell. l. 3. c. 4.) Græci faciunt tria genera: unum tuberibus radicum orbiculatis, quæ forma dicitur, multis a radice germinibus, longioribusque viticulis fruticosa. Hæc omnibus officinis Rotunda aristolochia cognominatur. Alterum masculæ, radice longa, procerioribus foliis, exilibus ramulis dodrantalibusque, flore purpureo grave virus olente. Utraque fert bacculas velut capparès, colore intus buxco, amaro gustu, odore viroso. Tertium assignatur aristolochiæ longæ genus, quæ Clematidis, quasi Sarmentaria, cognominatur, tenuissimos fundens ramulos frondososque, &c. Plin. l. 25. c. 8.

Aristolochiæ nomen dedisse gravidæ videntur, quoniam esset ἀριστή λήχη ὄσπρις. Noſtri Malum terræ vocant, & quatuor genera ejus servant. Nomen Cicero Aristolochiam dicit ex inventore invenisse, in quo dentem calumnie vitare non potuit. Sed quid vetat & salubrem esse puerperis & ab inventore Aristolochiæ nomen habuisse? Equidem puto id Ciceronem in aliquo, qui hodie non extat, scriptore legisse, non de suo commentum esse. Sed & Aristoteles a muliere inventam esse scripserat, ut Nicandri interpres refert: cuius verba sunt, Ταύτην δὲ Φωνὴν Ἀριστοτέλης γυναικὶ ἀποκρίσθη. Adeo de inventoris rerum inter auctores non convenit, ut alii alia prodant. Hæc Turnæbus. Hujus herba meminit Cic. 1. de Divin. 16. & 2. 47.

Aristomachæ, Uxor Dionysii superioris, Sicilia tyranni, Dionis generi ejus foror.

Aristomachus, Proprium viri Solensis, qui sic amore apum cultura flagrav, ut duodecexaginta annis nihil aliud fecerit.

Fuit item Aristomachus, qui de Arte vini scripsit. Author utriusque Plin. lib. 14. cap. 19. & lib. 11. cap. 9.

Aristomenes, [Ἀριστομένης] Vir fuit Messenius fortissimus ac justissimus (ut Hieron. scribit) idem dux tanta calliditate fuisse ferunt, ut sæpe Lacedæmonios deciperet. Quorum fesse urbem ingressus est, & aliquando captus atque in vincula conjectus, calliditate sua aufugit. Quod quom felatque item & tertio fecisset, tandem occisus est a Lacedæmoniis, & execto corpore inventum est cor ejus pilosum esse. V. Plin. l. 11. c. 37. & Belli Messeriati scriptores Justin. Pauſan. Diodor. Polyæn.

Ariston, V. ARISTO.

Aristonicus, [Ἀριστονίκος] Grammaticus Alexandrinus. Scripsit librum in Theogoniam Hesiodi, & de nominibus five Constructione apud Homerum. Strabo.

Aristonicus item Eunuchus Ptolemæi, qui animum supra eunachum geberat. Dux fuit bellis fortissimus: præterea liberalis in omnes. De utroque Suidas.

Aristonidas, Statuaris cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 14.

Aristonides, Pictor, de quo Plin. lib. 35. cap. 11.

Aristonymus, Poeta comicus fuit Philadelpho: is præfuit regie bibliothecæ post Apollonium, veniens postremo in susceptionem quod ad Eumenem transfugere cuperet, in custodia per aliquot annos fuit: tandem liberatus, mortem non multo post obit. Author Athenæus in Dipnosophistis.

Aristopatra, Mater Crateri, qui sub Alexandro militavit, ut author est Strabo l. 15.

Aristophanes, [Ἀριστοφάνης] Poeta comicus Rhodius, sive Lydius genere, lege vero Atheniensis, patre Philippo, inventor tetrametri & octometri versus, filios habuit Ararota, Philippum, Philæterum, comicos omnes. Docuit fabulas LIIII. Suidas. Hic Atticæ lingue nobilitate adeo præpolluit, ut Dionysio roganti Atheniensis aliquem ejus sermonis eruditum autorem, hunc miserit. Socratis æmulus fuit, quem exagitat & infectatur in Nubibus. Hujus meminit Hor. l. 1. Serm. 4. 1. Eupolis, &c. Aristophanes alter Byzantinus grammaticus, Apellis ducis exercitus filius discipulus Callimachi, Zenodoti, Dionysii. Author Suidas.

Aristophaneus, Adj. [Ἀριστοφάνειος] ut, Aristophaneus versus, qui anapæsticus factus est. Cic. in Orat. 90.

Aristophon, [Ἀριστοφών] Pictoris nomen apud Plin. lib. 35. cap. 11.

Aristophorum, [Ἀριστοφώραν] Vas in quo prandium deferret, ut Dioscor. Festus.

Aristor, Crotopi filius, pater Argi. Unde.

Aristorides, [Ἀριστορίδης] Argus dictus est, ab Aristore patre suo Ovid. 1. Met. 624.

Aristoteles, [Ἀριστοτέλης] Stagiritis philoſophus, Platonis auditor patre Nicomacho medico, matre Phæstide, Alexandro Magno discipulo non minus quam doctriſta laude laudatus. Cuius id benevolentia signum vel unaximum, quod Stagiram ejus patriam a patre dirutam, ipsius precibus refuit. A magistro Platone mature discessit, Scholamque ipse in Peripat. Lycei habuit, unde ejus Sectam secuti Peripatetici dicti sunt Excessit in aetate LXXII, eodem quo Demosthenes anno: hic in Apulia, ille in Euboea. ambo profugi, persequente Antipatro. Author Plutarchus in Sylla. V. plura apud Volaterranum. Ejus vitam descriptam habemus Diogene Laërtio l. 5. & Ammonio sive Joanne Philopono, & Anonymo Lat. quæ pariter cum commentario suo edidit Petr. Joan. Nunnelius, tur ab alio Græco, anonymo, quem Menag. ad Laërt. edidit. V. omnin Fabric. Bibl. Gr. 3. 6.

Alius quidam Aristoteles, cujus fit mentio a Scholiaste Theocriti. Vid Erafmum in Proverbio, Scit quomodo Jupiter duxerit Junonem. Et sur fortassis illius nonnulla, quæ tribuntur alteri Aristoteli H. Sæ. Aristoteles post Jonium 32. recenset Menag. ad Laert. 5. 35.

Flumen orationis aureum fundens Aristoteles. Cic. 4. Acad. 119.

Admirabili quadam scientia & copia Aristoteles. Cic. in Orat.

Nervosus Aristoteles in dicendo. Cic. de Clar. Orat. 121.

Aristoteles is quem maxime ego admior, ait Cic. 2. de Orat. 152.

Aristotelicus, [Ἀριστοτέλικος] Adj. ut, Aristotelica pigmenta. Cic. 2. Att. 1. Sed rectius al. Aristotelia, eſi vulgo altero modo cum sequior avi scripti. efferant.

Aristotelius, [Ἀριστοτέλειος] aliud Adj. ut, Aristotelia vis. Cic. de Orat. 68. Scribitur & Aristoteles, utrumque ex Græco Ἀριστοτέλιος.

Aristoxenus, [Ἀριστοξένος] Tarentinus philoſophus & Musicus, Aristotelis auditor, quæ morienter convicium dixit, quod Theophrastum eſt in schol successione præmereret. Scripsit in omni genere libros, in musica præsertim. Suidas. Hic Dicæarchi æqualis & condiscipulus animam dix harmoniam esse, ut tradit Cic. 1. Tusc. 20.

Aristoxeni musici meminit Quintil. lib. 1. cap. 10.

Aristoxenus alter Cyrenæus, qui adeo delicatus fuisse dicitur in hortu cura, ut vesperlicæculus mullis irigare, ut luxuriosius succrescerent & saporis essent præstantioris. Author Suidas.

Aristraus, [Ἀρίστραυς] Sicyoniorum tyrannus fuit, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 10.

Aristyllus, [Ἀριστύλλος] Poeta quidam fuit deformis, ore semp hiante, quem taxat Aristophanes in Pluto, & ejusdem meminit in Ekkασταλόχοισι. Aliis tamen magis taxatus videtur Aristyllus, quod ore paululum diducto loqueretur, ut vox magna ex parte prodiret per nares, stridula, qualis est porcorum: quod vitium in quorundam pronuntiatione ca- tuque videmus.

ARITHMOS, [Ἀριθμός] Græcum. Latine dicitur Numerus: unde ARITHMETICA; ἢ. & ARITHMETICE, es. f. [ἀριθμητικῆ] Ars m- merandi. Plin. l. 35. c. 10. Pampphilus Macedo natione, sed primus in sc- ctura omnibus literis eruditus, præcipue arithmetice & geometricæ. Cic. 1. Att. 12. Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium, hominem rem- tum a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum. i. e. In scientia num- randi. Et hoc significat deditum pecunie magis, quam literis Vestorium ARITHMETICUS, Adj. Vitruv. 10. 16. Arithmetice rationes. Neut- plur. Cic. 14. Att. 12. Homo in Arithmeticis exercitatus.

ARITHRELLIS, Herba. Apul. cap. 82.

ARITUDO, V. AREO.

ARIS, vel ARÆUS, Adj. [Ἀρεῖος] Quod ad Martem attinet. S. Areum iudicium pro Areopago apud Tacit. 2. Ann. 55. V. AREOPAGUS.

ARIS, Philoſophus Alexandrinus. Suet. Aug. cap. 89. V. ARIUS.

ARIS, [Ἀρίστος] Heracleiara notissimus feculi quarti, qui (ut scribit Aug. de Har. c. 49.) Patrem & Filium & Sp. Sanctum negat esse unius & eiu- dem nature atque substantiæ, aut (ut expressius dicitur) essentia, quæ abis Græce appellatur, sed esse Filium creaturam, Spiritum vero Sanctum creaturam creaturæ. Add. Rufin. l. 10.

ARIANUS, Adj. Arii Hæresin amplectens.

ARIUS, Fluvius Arii regionis, quæ Bactrianis contermina est, monti sub- jecte qui Bactrianam continet, ut est apud Strab. lib. 11. Hujus etiam meminit Lucan. lib. 3. 281.

ARINRUM, Ornamentum capitis muliebris, Festo Pompeio l. 1. In qu- busdam autem codicibus legitur Arineum. [Forte ab Arfinoe Arfinoeum ἄρσινον.]

RMA, orum. n. [ἄρμα, ἄρμα, ἄρμα, ἄρμα] pluraliter tantum : & sunt proprie (teste Servio) Quae armos tegunt. Varro 4. de L. L. Arma ab ar-
 cendo, quod his arcemus hostem. Festus, Armi proprie dicuntur ab
 armis, id est hameris dependentia : ut, scutum, gladius, pugio, fida :
 ut ea quibus procul preliamur, tela. Caius in l. armorum. D. de verb. &
 rer. signif. Armorum appellatio non utique tantum scuta, & gladios, &
 galeas significat : sed & fustes & lapides.
 ἄρμα τῶν ἄρμων, ἄρμα τῶν ἄρμων. Dio Col. 236. Ubi male Xyl. Sine armis,
 solosque gladios gestantes. H. St.
 Ars armorum. Quintil. lib. 2. cap. An Rhetorica sit ars, 21.
 Arma alia ad tegendum, alia ad nocendum. Cic. pro Cæcin. 60.
 Fulgor armorum fugaces terret equos. Hor. 2. Carm. 1. 19.
 Fulgura armorum. Stat. 5. Theb. 10.
 Furia armorum dulces. Stat. 1. Achill. 398.
 Furiis armorum flammatus. Idem. 1. 398.
 Furor armorum ubique sopitus. V. Patere. 2.
 Habitus armorum. Sil. Ital. 17.
 Hæres armorum. Sil. Ital. 4.
 Horror armorum. Virg. 2. Æn. 301.
 Rabies. Lucan. 1.
 Armorum tonitru, est Armorum ingens strepitus. Stat. 3. Theb. 423.
 Accerrimus armis. Virg. 9. Æn. 176.
 Egregius armis. Virg. 6. Æn. 769.
 Exercitus armis. h. e. Exercitatus. Tacit. 11. Ann. 16. Ipse forma de-
 corus, & armis equisque in patrium nostrumque morem exercitus.
 Expertus armis. Virg. 7. Æn. 434.
 Impenetrabilis armis. Stat. 3. Theb. 15.
 Inclutus armis. Virg. 6. Æn. 479.
 Inscius armorum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Iniguis armis. Virg. 6. Æn. 403.
 Invictus armis Annibal. V. INVICTUS.
 Magnus armis : i. e. Potens. Virg. 1. Æn. 549.
 Rex erat Æneas nobis, quo iustior alter
 Nec pietate fuit, nec bello major & armis.
 Maturus ad arma. Sil. lib. 16.
 Mitis armis. Stat. 1. Sylv. 1. 25.
 Potens armis terra. Virg. 3. Æn. 164.
 Præclarus armis. Stat. 3. Theb. 284.
 Promptus ad arma. Ovid. 1. Met. 126.
 Sævior ingenis, & ad horrida promptior arma.
 Rudis armorum. Stat. 4. Theb. 840.
 Uti armorum viribus. Ovid. 13. Met. 656.
 Arma antiqua. Lucan. lib. 5.
 Campestria. Hor. de Arte Poët. 379. V. CAMPUS.
 Circumsufa militum arma. Quintil. lib. 2. cap. 20.
 Crepitança. Ovid. 1. Met. 143.
 Discordia. Virg. 2. Georg. 459. Stat. 11. Theb. 100.
 Feralia. Lucan. lib. 2. 374.
 Fortia. Ovid. 1. Met. 456.
 Fraterna, Arma fratrum. Sen. Theb. 2.
 Fulgentia. Virg. 11. Æn. 6.
 Funesta. Ovid. 1. Fast. 521.
 Furlialia. Stat. 11. Theb. 90. Ovid. 6. Met. 591.
 Honestã, i. e. Iustum bellum. Ovid. 3. Amor. 15. 9.
 Hostilia. Virg. 11. Æn. 83.
 Ignota, pro Novis & inconfectis, ut docet Servius. Virg. 11. Æn. 677.
 Inania. Stat. 4. Theb. 70.
 Insecta. Ovid. 5. Epist. 91.
 Lucida. Stat. 11. Theb. 406.
 Mortalia, ut Servius ait, Mortalis possibilitas. Virg. 1. Æn. 546.
 Nefanda. In NEFANDUS.
 Parva. In PARVUS.
 Petfolla. Stat. 2. Theb. 710.
 Potentia. Ovid. 3. Amor. 2.
 Rigida. Stat. 6. Theb. 777.
 Socia, Confederatorum arma. Sil. lib. 15.
 Terrestria : quibus opponuntur Navalia. Ovid. 14. Met. 479.
 Torrentia. Sil. lib. 16.
 Trunca. Stat. 10. Theb. 336.
 Verlicularia. Virg. 10. Æn. 181.
 Victricia. Virg. 3. Æn. 54.
 Vulcania. Virg. 8. Æn. 535.
 Abjicere arma. In ABJICIO.
 Abstinere armis. Hor. in Arte Poët. 379.
 Accingi armis. Virg. 6. Æn. 184.
 Affirmare virtutem armis. Tacit. 4. Hist. 73. Neque ego unquam facun-
 diam exercui, & Pop. Rom. virtutem armis affirmavi.
 Amissis armis fugere. Virg. 1. Æn. 478.
 Armis aptari : i. e. Armis indui. Stat. 11. Theb. 101.
 Cadere sub armis. Ovid. 1. Epist. 17.
 Canere arma. Virg. 1. Æn. 5.
 Arma virumque cano.
 Capere. Cic. pro Rabir. 22. Virg. 2. Æn. 314.
 Capere pro salute communi. Cic. pro Rabir. 22.
 Capessere. Virg. 3. Æn. 234.
 Certate armis. Virg. 12. Æn. 890.
 Cingi armis. Virg. 2. Æn. 520.
 Cœptare arma. Tacit. 12. Ann. 32.
 Concitare ad arma. Cæf. 7. Bell. Gall. 42.
 Concutere. Ovid. 1. Met. 143. & 7. 130.
 Conferre. Liv. Bell. Pun.
 Coire ad arma, Conglomerari ad pugnam & cædem. Ovid. 11. Met. 377.
 Conclamare ad arma. Liv. Bell. Pun.
 Contendere armis. Stat. 1. Achill. 472.
 Confilitis armisque vigil contendat Ulyffes.
 Dare arma alicui, ut cum bene armato pugnet. Cic. 7. Att. 6.
 Descendere ad arma. Cæf. 7. Bell. Gall. 33.
 Deernere armis. Cic. 7. Att. 3.
 Decertare armis. Cic. 7. Att. 6.
 Deponere arma. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Detrahere arma alicui. i. e. Spoliare armis. Sen. OEdip. 5.
 VOL. I.

Direpta militibus arma. Hor. 3. Carm. 5. 19.
 Dirimere ducum arma. Lucan. lib. 1. 104.
 Discedere ab armis. Cic. 8. Philipp. 33.
 Disponere arma contra aliquem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Esse in armis. Cic. pro Domo sua.
 Excindere urbem armis. Stat. 1. Theb. 261.
 Exercet juvenis arma. Virg. 4. Æn. 86. i. e. Armis exercetur juvenis.
 Expedire arma. Tacit. 4. Hist. 62.
 Extuere aliquem armis. Virg. 8. Æn. 567. i. e. Spoliare.
 Facere arma. Cic. in Pison. 87. i. e. Fabricare.
 Ferre obvia arma, In aciem progredi. Virg. 9. Æn. 57.
 Ferre arma in medios globos. i. e. Irruere in exercitum medium, &
 ubi densissimus est militum ordo. Sil. lib. 11.
 Fundere armis agmina : i. e. Sternere & profigare. Ovid. 6. Met. 425.
 Gerere arma. i. e. Gestare. Virg. 5. Æn. 412.
 Inimifcere se imparibus armis. Virg. 4. Georg. 245. de Apibus.
 Aut asper crabro imparibus se immiscuit armis. i. e. (ut Ser-
 vius interpretatur) Inequali consilio. Licet etiam proprio signifi-
 catione uti, quum viribus majorem aliquem contra minus fortem con-
 tendere indicabimus.
 Incessus in armis : i. e. Armati incessus. Hor. 2. Serm. 3. 310.
 Imperare arma. V. IMPERO.
 Incurrere densis armis. Virg. 2. Æn. 409.
 Induere arma. Ovid. 14. Met. 798.
 Induere funesta arma : i. e. Armis accingi, quæ mox futura sint tibi cau-
 sa funeris. Ovid. 1. Fast. 521.
 Induere arma iuste : i. e. Non temere ad bellum accingi. Lucan. 1. 1. 126.
 Indutus hostilibus armis. Virg. 11. Æn. 83.
 Inferre arma. V. INFERO. Sil. lib. 15.
 Injicere arma regnis. i. e. Regnis bellum inferre. Stat. 1. Theb. 241.
 Inspicere arma militis, ut probemus armatum. Cic. pro Cæcin. 61.
 Instruere aliquem armis. Virg. 3. Æn. 471.
 Intructus omnibus armis. Stat. 3. Theb. 357.
 Intentare arma alicui. V. INTENTO.
 Jungere arma, conjungere copias. Sen. in Medea, 7. Creon Acastusque
 arma si jungant sua? V. JUNGO.
 Laxare arma alicuius. i. e. Dissipare exercitum. Lucan. lib. 6. 72.
 Mori in armis. i. e. In bello occumbere. Virg. 2. Æn. 317.
 Movere arma pestifera, est Bellum exitiale clere. Sen. Herc. fur. 11.
 Movere aliquem in arma. i. e. Incitare ad capessenda arma. Virg. 6. Æn. 815.
 Mittere aliquem in arma. i. e. Militatum aliquem ablegare. Virg. 2. Æn. 87.
 Negare arma alicui. i. e. Negare auxilia. Ovid. 13. Met. 255.
 Parare arma. Sallust. in Catil.
 Pasci inotus armis. i. e. Quiete, & sine tumultu rebus suis frui. Lucan. 1. 1. 172.
 Perdere arma. i. e. Vinci. Hor. 1. Epist. 16. 67. Metaphoricè etiam
 de illo dicitur vitis fe opprimi passus est. i. e. Qui rationes amiserit,
 quibus virtutem tæatur.
 Polire. Stat. 4. Sylv. 6. 48.
 Præesse faciendis armis. Cic. in Pison. 87.
 Projicere arma. Stat. 2. Theb. 657.
 Prognere aliquem armis. Ovid. 8. Met. 394.
 Pugnare armis. Hor. 1. Serm. 3. 102.
 Querere arma. Virg. 2. Æn. 99. Ubi Servius, Arma, modo Fraudes vel do-
 los. nam arma sunt instrumenta cujuslibet rei. Unde & insidiantis frau-
 des Arma nominavit.
 Recolligere arma. Valer. 6. Argon. 423.
 Remoliri instaurata arma. i. e. Bellum redintegrare. Sil. lib. 1.
 Reposcere armis aliqui. Ovid. 5. Epist. 91.
 Revocare aliquem ab armis. i. e. a Bello. Stat. 10. Theb. 340.
 Ruere in arma media. Virg. 2. Æn. 353.
 Sequi arma. Tibul. 1. 2. 68.
 Sequi impia arma. Virg. 6. Æn. 613.
 Spoliata armis. Virg. 6. Æn. 353.
 Stat in armis acies. Sen. Theb. 2.
 Sterni armis. Sil. lib. 10.
 Submittere arma. V. Cedere victoriam, in VINCO.
 Sumere arma civilia. Tacit. 4. Hist. 3. Quippe sumpta per Gallias Hi-
 spaniasque civilia arma. Cic. 2. Tuic. 58.
 Sumere impia arma. Virg. 12. Æn. 31.
 Sumere arma professa. Ovid. 2. Fast. 198.
 Sumpfit arma imparatus. V. IMPARATUS.
 Tenere. Cic. 1. de Orat. 32. Quid tam necessarium quam tenere semper
 arma, quibus vel tectus ipse esse possis, vel provocare improbos, vel
 te ulcisci læcessus?
 Tentare arma. Sallust. in Jugurth.
 Tractare. Sen. Troad. 8. Non arma tenera parva tractabis manu.
 Tueri atque defendere causas armis prudentiæ. Cic. 1. de Orat. 172.
 Valere armis. Ovid. 8. Met. 59.
 Venire in arma. Stat. 2. Achil. 327.
 Venire ad arma propter æs alienum. Cic. 6. Philipp. 11. O fides! quæ
 potest esse major fides, quam fraudare creditores? domo profugere?
 propter æs alienum venire ad arma?
 Vocare ad arma ex s. c. Cic. pro Rabir. reo, 21. De teipso inquam La-
 biene quæro, quum ad arma Consules ex s. c. vocavissent, quum ar-
 matus, &c. Vel, in arma. Virg. 9. Æn. 22.
 Uti armis. Quintil. lib. 2. cap. 1.
 Arma, dicuntur Cunctarum artium instrumenta. ut, Arma rusticorum.
 Virg. 1. Georg. 160.
 Dicendum & quæ sint duris agrifibus arma. Servius.
 Cerealia. Virg. 1. Æn. 181. i. e. Instrumenta quibus ad pistorium opus
 utimur, ut Pills, mola, vannò, cribro, &c.
 Coquinaria. Plaut.
 Belli. Ter. Heaut. 1. 1. 60. — Atque ibi
 Simul rem & gloriam armis belli repperi.
 Nautarum. Virg. 5. Æn.
 Studioforum. Plin. in Epist.
 Tonforia. Martial. lib. 14. 36.
 Arma senectutis, artes, exercitationesque virtutum. Cic. de Senect. 9.
 Facundia. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Arma, pro Prælio. Virg. 2. Æn. 337. Rursus in arma feror.
 Arma, pro Viribus. Virg. 12. Æn. 6.

Tum demum movet arma leo. Ubi Servius, Movet arma, Vires suas experitur. Nam arma sunt unicuiusque rei possibilitas. Unde est, — & querere conscius arma. i. e. Dolos.

Arma, per metonym. pro Bello. Virg. i. Æn. 5. Arma virumque cano. Idem 8. Æn. 114. Qui genus? unde domo? faciemne huc fertis, an arma? Servius. Tacit. 15. Ann. 74. Post arma Julii Vindictis, &c.

Arma, pro Gladio, abusive. Virg. 4. Æn. 495. — & arma viri, thalamo quæ fixa reliquit. Servius, Arma, gladium dixit abusive. nam & paulo post, Enfemque relictum.

Arma, pro Partibus vel Imperio. Serv. in Virg. 3. Æn. 51. Arma Vulcania, pro Fortitudine. Cic. 2. Tusc. 33. Sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, rebite.

Arms facta machina: i. e. Plena armatis, & veluti prægnans. Virg. 2. Æn. 238.

Armorum arbiter, epitheton Martis. Ovid. 3. Fast. 73. Armorum denuntiatio, pro Denuntiatione belli. Liv. 5. Decad. Græcæ urbes alias denuntiatione armorum tereretur. De Perseo rege Macedonum loquitur.

Arma ancilla, pro Ancilibus dixeret veteres. Valer. Sex licitoribus præcedentibus arma ancilla tulit. Ex Turnebo.

Arma, pro Sublimi genere dicendi. Cic. in Brut. 3. Phalereus successit eis senibus adolescens, eruditissimus ille quidem horum omnium, sed non tam armis instructus (alii, instructus) quam palæstra. Itaque delectabat magis Athenienses, quam inflammabat. Paulo post, Et suavis, sicut fuit, videri maluit quam grandis: sed ea suavitate, qua perfunderet animos, non qua perfringeret. Armis, h. e. Gravi & sublimi genere dicendi: in quo qui florent, grandiloqui, vehementes, varii, copiosi, graves, & ad promovendos ac convertendos animos instructi & parati dicuntur in Oratore. Demetrius vero Phalereus parum vehementis orator l. r. de Off. appellatur. Et est translatio ab hominibus armatis; qui terribiliores videntur. Unde Graves Oratores Fulgurare, & tonare, & omnia permiscere dicuntur. V. Palæstra, pro Medio dicendi genere, in V. PALÆSTRA.

Arma, imitatione Græcorum Virgilius dixit, pro Armamentis velisque navium, ubi ait, 5. Æn. 15.

Colligere arma jubet validisque incumbere remis. Sic Theocritus ἔπλα usurpat. V. ARMAMENTA.

Armorum etiam nomine veniunt Insignia gentilicia, quia plerumque hæc armis insculpi solebant. Negat fe ea notione hoc vocabulum inter posteriores ante 400. abhinc annis reperisse Spelmanus. q. V.

Armum, genitivus pluralis usurpatus antiquis, pro Armorum. Accius ἑπιμασινιχαλ.

Ab classe ad urbem tendunt, neque quisquam potest Fulgentium atium armatis ardorem obtulit. Nonius.

ARMATURA, æ. [ἐπιμασινιχαλ] Cic. 6. Att. 1. Habet autem cohortes quadringentarias, nostra armatura xxx. i. e. lisdem & similibus, quibus nos utimur, armatis armis. Veget. lib. 3. cap. 14. Tertius ordo disponitur de armaturis velocissimis, de sagittariis juvenibus.

Armaturæ duplices, Quæ binas consequantur annonas. Simplicēs, Quæ singulas, inquit Veget. lib. 2. cap. 7. Armaturam autem, pro Hominibus armatis, accipit.

Armatura gravis. Veget. 11. 15. Hæc erat armatura gravis, qui habebant cassides, cataphractas, ocreas, scuta, gladios majores, &c.

Armatura levis. Veget. 1. 3. c. 14. Quartus item ordo constituitur de scutaris expeditissimis, de sagittariis junioribus, de his qui acriter veritus, vel martio barbulis, quas plumbatas nominant, dimicant, qui dicebantur levis armatura. Cic. 10. Philipp. 14. Nostræ sunt legionēs, nostræ levis armatura, nostri equitatus, maximeque nosler est Brutus. [Græci Gravis armaturæ milites ἐπιμασινιχαλ, addito rarius epitheto βαρῆς, Levis armaturæ ἑπιμασινιχαλ & ἐπιμασινιχαλ vocant. Illa Legionarii militis, hæc Alariorum armatura fuit. Utramque describit Liplius de Mil. Rom. l. 3. & in Analect. q. V.

Varia armatura. Cic. 7. Fam. 1. Quid enim habent delectationis sexcenti mili in Clytemnestra? aut in equo Trojano craterarum (Cetrarum Græv.) tria millia? aut armatura varia pediatas & equitatus in aliqua pugna? quæ popularem admirationem habuerunt, delectationem tibi nullam attulissent.

Levis armaturæ excurso, per translationem. Cic. 2. de Divin. 26. Sed hæc fuerit nobis tanquam levis armaturæ prima orationis excurso.

ARMIDUCTOR, oris. m. [ἀρμιδοκτωρ] Gloss. vet. Idem ac Campi doctor q. V. male excursum Armiductor.

ARMIFACTOR, oris. m. in Novella 85. cap. 1.

ARMIFERA, [ἀρμιφορα] Adj. Arma ferens. Sil. lib. 4. 45. Armifera dea, periphraſis Minervæ. Ovid. ad Liv. 22.

Armifera Amyclæ, Bellicose. Ovid. 2. de Arte Am. 5. Labores. Stat. i. Sylv. 2. 96.

— armiferos poterat memorare labores, Claraque facta virum. i. e. Labores bello exhaustos.

Armiferum arvum Sen. in Med. 7. dixit, quod armatos tulisset fato ab Jafone. Stat. 9. Theb. Campus armifer. Ubi armati congregiantur.

ARMIGER, i. m. & f. ARMIGERA. Subst. est (utait Valla) qui in prælio gerit tela domini sui, ut scutum, ut arcum, lanceam, & cætera huiusmodi. Virg. 2. Æn. 477. Cic. pro Domo sua, 13. Quid est Sergius? armiger Catilinæ, stipator tui corporis, signifer seditionis.

Quam illi ferro nequam des armigero. Plaut. Caf. 2. 3. 39. Armiger teli. Plin. lib. 2. cap. 5. Quoniam hoc solum animal ex marinis non percutiat, sicut nec e volucris aquilam, quæ ob hoc armiger huius (fulminis) teli fingitur. Hinc fe.

Aquila armigera Jovis. Plin. 10. 3. de Diana. Ovid. 3. Met. 166. — Nympharum tradidit uni

Armigere jaculum, phæretrique, arcusque retentos. Imperiti Armigerum dicunt, pro Aurato equite. V. tamen Spelmani Glossarium h. v.

ARMIGER, Adj. ut, Armigera cohors, Quæ fert arma. Sil. lib. 10. 97. Armiger deus. i. e. Deus armatus. periphraſis Martis. Sil. lib. 7. 87. Armiger equus, Indutus armis. Propert. lib. 3. 3. 8.

Iras armigeras dixit Stat. 6. Theb. 828. Quod facile nobis arma suppedient, sicutque velut armigerae nostræ. Ut Virg. i. Æn. 154.

— furor arma ministrat. Et Ovid. in Met. Telum ira dabit.

ARMIPOTENS, Adj. [ἀρμιποτης] Qui armis valet. Unde & Pallas (sive Bellona) dicitur Armipotens. Cic. Anteq. irect in exil. 24. Nunc ego

te Jupiter Opt. Max. cuius nutu ac ditione sola terrarum gubernantur: teque particeps connubii, focia regni, regina Juno, teque Tritonia, Armipotens? Gorgophora, Pallas Minerva.

ARMIPOTENS Antonia. Stat. 3. Sylv. 2. 20. ARMIPOTENTIA, æ. Ammian. 18. 20.

ARMISONES, [ἀρμιονες] Palladis epitheton. Virg. 3. Æn. 544. Armifonum antrum. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 67.

ARMIFERES, Armati milites. ἀρμιφαι. Gloss. Gr. Lat. ARMO, [ἀρμιζω, κεραιφιζω, θορῶσα, κερῶσα] ære. Armis instructe. Virg. 8. Æn. 397.

— Tum quoque fas nobis Teucros armare fuisse. Cic. 10. Fam. 23. Qui quidem quum in fraudem fe deductum videret, manus quas iustissimè in Lepidi perniciem amasset, sibi afferre conatus est.

Armari contra Rempub. Cic. pro Milon. 68. Armabantur servi in dominos. Cic. pro Planc. 86.

Armare temeritatem concitata multitudinis autoritate publica. Cic. pro Milon. 2. Me recreat & reficit Cn. Pompeii sapientissimi & iustissimi viri consilium: qui profecto nec iustitiæ putaret esse, quem reum sententissimè iudicum tradidisset, eundem telis militum dedere: nec sapientiæ, temeritatem concitata multitudinis autoritate publica armare.

Armare religione deorum perditos magistratus. Cic. pro Domo sua, 2. Vobis hodierno die constituendum est, utrum posthac amentes ac perditos magistratus improborum ac sceleratorum civium præsidio nudare, an etiam deorum immortalium religione armare malitis.

Ausoniam armabat Fabius. Sil. lib. 7. Ad omnia te sumum atque excellens tuum armavit ingenium. Cic. 6. Fam. 7. Armavit cum spes. h. e. Commovit ad accipienda arma. Liv. 2.

Armare aliquem, pro Potestatem facere. Cic. 2. Att. Quom diceret, in summa fe perfidie & sceleris infamia fore, si mihi periculum crearetur ab eo quem ipse amasset. i. e. Potentia & autoritate provexisset.

Acculatorum re aliqua. Cic. pro Cluent. 191. Aliquem in Remp. Cic. 8. Att. 3. Omitto illa vetera, quod istum in Remp. aluit, auxit, armavit. h. e. Honoribus & potentia sic erexit, ut sit ausus bellum contra Remp. suscipere.

Se spoliis. Virg. 2. Æn. 395. Armare fe eloquentia. Cic. 1. de Invent.

Armaturæ equi bello, pro Ad bellum. Virg. 3. Æn. 540. Armare naves. i. e. Ad bellum instructe. Caf. 5. Bell. Gall. 1. [Immo Armamentis instructe. V. ARMAMENTA.

Armare Veneno ferrum, pro eo quod est Veneno ferrum tingere, imbueri, ut præsentius vulneret. Virg. 9. Æn. 773.

ARMANDUS, [ἀρμανδ] Ovid. 13. Met. 215. ARMATUS, Partic. [ἀρμιστω] Armis indutus. Cic. pro Cæcin. 60.

Armatus, si Latine loqui volumus, quos appellare vere possumus? opinor eos qui scitis telisque parati ornatique sunt.

Incredibili armatus audacia. Cic. pro Domo sua, 41. Quanquam & infolentia damnatus extulerat animos, & erat incredibili armatus audacia. i. e. Munitus & instructus.

Armata dolis mens. Sil. lib. 1. Armatum fide pectus. Sil. lib. 11. 6.

Armati animis. Cic. 7. Philipp. 25. Quid legati egerint, nondum scimus: at vero erecti, citati, parati, armati animis jam esse debemus.

Urbs armata muris. Cic. 2. contra Roll. 86. Deleta Carthago est, quod cum hominum copis, tum ipsa natura ac loco succincta portibus, armata muris, excurrere, &c.

Armatus abfol. & substantive dixisse videtur, pro Hominibus armatis, Virg. 2. Æn. 328.

Arduus armatos mediis in moenibus astans, Fundit equus. [Apud historicos melioris ævi nihil frequentius hæc ellipti. V. Cort. ad Sill. Catil. c. 27. 2.

Superl. Cic. pro Cæcin. 61. Non enim reperies quenquam iudicem, aut recuperatorem, qui, tanquam si arma militis inspicunda sint, ita probet armatum: sed perinde valet, quasi armatissimi fuerint, si reperierint ita parati fuisse, ut vim vitæ aut corpori potuerint asserere.

ARMATA, a. v. ARMUS. V. in h. v. ARMATUS, us. [ἀρμιτω] Idem quod Armatura. Liv. 37. 40. Inde Neocretes mille, & eodem armatu Cares & Cilices mille & quingenti. i. e. Paribus & similibus armis induti.

ARMAMENTA, orum. [ἀρμιματα, οὐκ ἰσχυρῶς] dicuntur (auctore Perotto) Que ad instruendum aliquid pertinent: ut in navibus armamenta sunt non solum arma, sed remi, vela, antennæ, rudentes, clavus, & alia ejusmodi. Plaut. Merc. 1. 62. Salva est navis, ne time, c. quid alia armamenta? A. salva & sana fuit. Columel. 1. 4. c. 3. Nonnulli istrenue fabricant navigia, nec consummata perinde instrunt armamentis, ministrisque.

Barbari Utensilia vocant. [V. Scheffer. de Mil. Nav. 1. 4. p. 35. & in Addend. p. 333. Ubi docet & Arma fuppliciter vocari, uti Græcis ἄρμι. V. Homer. Hymn. in Apoll. v. 405, 406. cum 457. 503. & supra in ARMA sub fin.

Navium armamenta. Plin. lib. 19. cap. 2. Cic. in Arato. Vinearum armamenta. Plin. lib. 17. cap. 21.

ARMAMENTARIUM, i. n. [ἀρμιματῆριον] Ubi reponuntur armamenta & arma, ait Valla l. 1. liv. 6. Bell. Pun. Hæc illis arx, hæc horreum, ætarium, armamentarium, hæc omnium rerum receptaculum est. Cic. 1. de Orat. 62. Philo archiectus Atheniensium armamentarium fecit. Juven. 13. Sat. 83.

Addit & Hercules arcus, hastamque Minervæ, Quicquid habent telorum armamentaria coeli.

ARMARIUM, i. n. [ἀρμιματῆριον] Ubi reponuntur libri vel quarumcumque artium instrumenta, teste Valla, l. 1. Item cibaria & pecunie. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus, reclusitque armarium. Cic. pro Coel. 52. Tune aurum ex armario tuo promere aulæ es?

Adherentia membro domus armaria, vel affixa. Ulp. in l. Liborum. §. Sed si. D. D. leg. tertio.

Armarii promptuarium, apud Catonem cap. 11. Armarium, Machina ad supplicium comparata. Gell. 1. 6. c. 4. Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimè Prenorum captivos liberis Reguli a Senatu deditos, & ab his in armario muricibus præfixo delictuos, eademque infomonia cruciatus interisse. Ferreis scil. muricibus. V. MUREX.

ARMARIOLUM, i. n. [ἀρμιματῆριον] Parvum armarium. Plaut. Truc. 1. 1. 35. Aut lectus dapsilis, aut armariola Græca.

ARMALCHAR, Fluvius Euphrates, sic ab Assyriis appellatus, & significat Regium flumien. Plin. lib. 6. cap. 26. ARM-

ARMENIA, [*Ἀρμενία*] Regio Asiae, inter Taurum & Caucasum montes sita, & a Cappadocia ad Caspium mare usque protensa, ab Armenio Theflalo Jafonis comite, inquit Strabo, dicta. Et (ut Plin. lib. 6. auctor est) duplex est, major scilicet & minor. Major post Mediam ad Occidentem occurrit. Ea, ut ait Ptolemaeus, a Septentrione Colchidem habet, Iberiam & Albaniam; ab Occasu magnum Euphratis cursum, qui Cappadociam, minorem Armeniam, & Syriam Comagenam relinquat a dextris: ab Oriente partem Hyrcani maris ac Mediam, qua montes Caspii adiungunt: a Meridie Mesopotamiam atque Assyriam. Regio utraque montibus altissimis undique clausa est, unde flumina maxima, Cyrus, Araxes, Phasis, Lycus, Tigris, Euphrates oriuntur. Armeniam Hebraei *Arab* vocant. In ea civitas Artaxata generis caput.

ARMENIUS, Subst. [*Ἀρμένιος*] Aliquis ex Armenia. Hor. 1. Epist. 12. 27. Fugax. Ovid. ad Liv. 389.

ARMENIUS, Adj. ut, Armenius curru subjungere tigres. Virg. 5. Ecl. 29. Armenius lapis, [*λίθος Ἀρμένιος*] Plin. lib. 35. cap. 6. Armenia lapidem mittit, qui ejus nomine appellatur. Lapis est hic quoque Chrysolocæ modo infectus, optimusque est, qui maxime viridit est, communicato colore cum cæruleo. De hoc Dioscorid. lib. 5. cap. 65. & Galen. lib. 9. Simplic.

ARMENIACUS, Adj. [*Ἀρμενιάκος*] ut, Armeniaci mala, [*μήλα Ἀρμενιάκῃ*]. Ex Armenia advecta. Columel. lib. 5. cap. 9. Et lib. 11. cap. 2. Quæ Latini Præcocia appellant. Poma sunt, quæ parum genere & nature doctibus a Persicis differunt: paulo tamen minoria sunt, & quum maturaverint, aureo colore splendent. Maturaverunt autem incunite astate, mentis Junio ante alios fugaces fructus: unde merito Præcocia dicta. Ex Galen. lib. 2. de Aliment. facultat. & Dioscor. lib. 1. cap. 131. Gallicæ *Des Abricots*. **ARMENIACUS** Cognomen triumphale occurrit in veteri inscriptione apud Gruter. p. 251. n. 2. IMP. CAESARI L. AVRELIO VERO AVG. ARMENIAC. MED. PARTHIC. & in Nummis Neronis, M. Aurelii, L. Veri, ap. Medios.

ARMENTUM, i. n. [*ἀρμένιον*] Festus, Armentum, id genus pecoris appellatur, quod est idoneum ad opus armorum. Invenies tamen foemine generis Armentas, apud Ennium positum. Haecenus Festus. Armentum vocat, quorumvis instrumentorum.

Inter Armentum & Gregem quid intersit, Valla explicat his verbis. Ipsi cameli, boves, muli, lupi armenta faciunt: licet quidam velint tantum esse boum, quasi ab Arando aramenta dicta: deinde sublati tercia litera, Armenta. Præterea, ovis quæ matrem foeminaque significat: capra, cum qua caper, five hircus: porcus, cum quo porca intelligitur: unde sunt Greges: ut, Grex ovium, grex caprarum; grex porcorum. Ovid. 4. Met. 634.

Mille greges illi, totidemque armenta per herbas pascebant. Virg. 3. Georg. 286.

Hæc satis armentis: superat pars altera curæ, Lanigeros agitare greges, hitasque capellas. Idem tamen de cervis, 1. Æn. 189. dixit. — hos tota armenta sequuntur a tergo. Ut non sit mirandum, si de bobus Gregem dixerit, ibi.

Aut aliquam in magno sequitur grege: Tamen ad distinctionem addidit Magno, sicut Hor. adjectit Megentium in Epod. 2. 13.

Aut in reducta valle mugientium

Prospectat errantes greges. Quasi Grex sit generalius nomen, Armentum vero specialius: & illud sine apposito de pecoribus minutis intelligatur, cum apposito possit etiam ad majora transferri, ut Cic. in 3. Philipp. 31. Cedit greges armentorum. Haecenus Valla lib. 4. Cic. 7. Att. 7. Quid ergo (inquis) acturus es? Idem quod pecudes, quæ dispulæ, sui generis sequuntur greges: ut bos armenta, sic ego bonos viros. Armenta boum. Virg. 2. Georg. 195.

Immania. Virg. 4. Georg. 395. de monstis marinis. Læta. Virg. 2. Georg. 144.

Muta armenta. Stat. 5. Theb. 334.

Regale armentum, Regis armentum. Ovid. 2. Met. 842.

Mugitus armentorum. Ovid. 5. Met. 165. de bobus tantum intelligi potest. Stabulis armenta tenere. Virg. 1. Georg. 355.

Sortiri armento bobolem. Virg. 3. Georg. 71. i. e. Substituere & subministrare. Verbumque est judiciorum: Nam Subsortiti dicuntur iudices, qui occupatorum funguntur officio. Servius.

Armenta a gregibus præparavit significatione. Stat. 10. Theb. 818.

— cunt præter secura armenta, gregesque.

Pascuntur virides armenta per herbas. Virg. 3. Georg. 162.

Armentis incurrit urfi. Ovid. 7. Met. 546.

Armenti dux, prin Tauru. Ovid. 8. Met. 882.

Armenti custos. Ovid. 11. Met. 348.

Armentorum magistri. i. e. Bubulci. Ovid. 3. Fast. 61.

Armenta agere dicitur pastor. Ovid. 5. Epist. 79.

Montana armenta, in montibus errantia. Ovid. 1. de Arte Am. 305.

Armentorum grex. Varro 2. de R. R. cap. 5. Qui gregem armentorum emere vult, observare debet, primum ut sint ea pecudes ætate potius ad fructus ferendos integre, quam jam expertæ.

Armenti reges vocantur Tauri, tanquam Rectores. Stat. 1. Achill. 471.

— septemque Ajax umbone coruscet

Armenti reges. Ubi perperam legitur Greges. Accipit autem Armenti reges, five tauros, pro Taurorum tergoribus, ex quibus confectus erat Ajax clypeus.

ARMENTALIS, e. [*ἀρμέντιος*] Quod est ex armento. Virg. 11. Æn. 571. Hinc natam in dumis, interque horrentia lustra Armentalis equæ mammis & lacte ferino, &c.

ARMENIARIUS, [*ἀρμενιάριος*] Armenti live pecudum, five boum custos. Virg. 3. Georg. 344. — omnia secum

Armentarius aser agit. Varro 2. de R. R. cap. 5. fin. de bobus & vaccis, Armentarium meum crebro ut aliquid legat, curio.

Armentarius cognomine dictus Galerius Maximianus, qui a Diocletiano & Maximiano Herculo Caesar factus est, teste Vict. Schotti c. 39. 24.

ARMENTOSUS, Adj. [*ἀρμέντιος*] Armentis abundans, apud Plin. Gell. lib. 11. cap. 1. Quod Italia tunc esset armentosissima.

ARMENTINUS, Adj. [*ἀρμέντιος*] Quod est ex armento. Plin. lib. 28. cap. 17. Fimi cervini maxime subulosi. sed & bubuli (de armentis loquor) cinis cochleariorum trium in muli hemina, &c. Sed hoc in loco, vulgarem lectionem reprobat Harduinus, & Armentivus sanior esse censendit.

ARMENTITIUS, Adj. [*ἀρμέντιος*] ut, Armentitium pecus, & Armen-

titius grex. Varro 2. de R. R. cap. 10. Qui greges sequuntur, præferunt armentitios ac caprinos.

ARMIFER, **ARMIGER**, V. ARMA.

ARMILAUZA, Vulgo vocata est Vestis, quæ ante & retro divisa atque aperta est: in armos tamen clausa, quasi Armiclausula, c licera ablata. Hæc Isidor. 19. 2. Utitur Paulinus

ARMILLA, æ. [*βραχιονίον*, ἰάκμιον] Brachii ornamentum, in circuli modum effectatum. Festus, Armillas ex auro, quas viri militares ab imperatoribus donati gerunt, dictas esse existimant. quod antiqui humeros cum brachiis armos vocabant: unde arma ab his dependentia sunt vocata. Plin. lib. 28. cap. 4. Pueri qui primus ceciderit dens, ut terram non attingat, inclusus in armillam, & assidue in brachio habitus, muliebrium locorum dolores prohibet.

ARMILLÆ, Ornamenta fœminarum in brachiis, & etiam virorum. Plaut. Men. 3. 3. 13. Ubi hercle armillæ sunt, quas una dedi.

De variis armillarum generibus. V. Picif. Lex. Rom. Antiq. & Thomæ Bartholini de eo arguendo libellum, ed. Amst. 1676

ARMILLATUS, Adj. [*φραζιδοτός*] Proprie dicitur Armillis ornatus: ut, Miles armillatus. Propert. abufive ad canes tranfultit, lib. 4. 8. 24.

Atque armillatos colla molosa canes.

ARMILLATUS curfuros Budeus vocat, quos Pafos dicimus: videlicet quia id insigne gerunt, quod (ut ipse sentit) potest Armilla aut Spinter dicit. Nostrates caduceatores, inquit, spinter hodie utuntur, (nam Græca vox est *σπίντερ*) quæ Armilla etiam dici potest, *βλαστῆρα* lingua vernacula vocant. V. Thom. Bartholin. p. 4. 23. 66.

ARMILLE, vel **ARMILE**, s. n. Instrumentum & apparatus versutiarum, ab Armis, pro dolis & fraudibus. Apul. lib. 6. Met. p. 182. Ad armille redit. V. ARMILLUM.

ARMILLUM, i. n. (ut ait Festus) Vas erat vinarium in sacris, dictum, quod armo, id est humero, deportaretur. Nonius, Armillum. Urceoli genus vinarii, Varro de Vita Pop. Rom. lib. 1. Etiam nunc pocula, quæ vocantur capulas & capides, quod est poculi genus: item armillum, quod est urceoli genus vinarii. Et alio loco. Armillum, Lucil. lib. 28. Hinc ad, hinc licet anus rursus ad armillum. [V. Scalg. ad Fest. & Gloss. Isid. Ceterum ab Armo Armale rectius, quam Armile formaretur, cujus Diminutivum est Armillum. Et sic fortassis apud Apulej. scribendum.

ARMILUSTRUM, i. n. [*ἀρμιλοστῆρον*] Exercitus lustratio apud Romanos dicebatur, a Servio Rege primum instituta cum in campo Martio exercitus instruebatur, & sac, aut hirco, ove & tauro lustrabatur. Milites ipsi lauro coronati, rem divinam faciebant sub divo. Alii hanc exercitus lustrationem ita peragebant, suem, ovem, taurum, qui puri essent, ter circum acies instructas præcedente pompa dicebant, Martique deo immolabant. Vide Liv. 1. 28. Armilustrum dictum est ab eo quod in armilustris sacra faciunt. Nisi locus potius dictus ab his, sed quod de his prius. Id ab luendo, aut lustru, id est, quod circumibant ludentes ancilibus armati, ut ait Varro 5. de L. L. 3. [ubi in armilustro legendum. Plenius de hoc sacrificio Lomeier. in Epimenide c. 31. q. v.

ARMILUSTRUM, i. n. Locus in quo annuum hoc festum celebrabatur. Liv. 27. 37. In armilustro visum est lapidibus pluere. Armilustrum, inquit Varro 4. de L. L. 32. ab ambitu lustru locus. Erat autem, teste P. Vict. XIII. regione Urbis in Aventino.

ARMIPOTENS, **ARMISONUS**, **ARMO**, V. ARMA.

ARMON, Raphani genus sylvestre. Plin. lib. 19. cap. 5. Ruell. Officinæ Raphistrum vocant.

ARMORACIA, Raphani genus sylvestre, quod Armon Pontici vocant. Plin. lib. 19. cap. 5. Apud Columel. lib. 6. cap. 17. Armoracea per secundum vocalem legitur. Hoc idem

ARMORACIUM, n. g. vocat Columel. lib. 12. cap. 9.

ARMORICÆ Civitates. V. ARMORICA.

ARMOS, i. m. [*ἄρμος*] Festus, Antiqui humeros cum brachiis armos vocabant. Unde Arma ab his dependentia sunt vocata. Servius, Armi proprie sunt quadrupedum. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili equis in juba largi: in armis leoni. Hor. 2. Serm. 4. 44.

Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos.

Armos equi calcaribus fodere. Virg. 6. Æn. 881.

Hafta per armos acta. Virg. 11. Æn. 497.

Armos ulcerare. Hor. 1. Serm. 6. 106. — nunc mihi curto

Ire licet mulo, vel si libet, usque Tarentum,

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos. Armos ulceret, calcaribus scilicet, aut corporis gravitate: ut priorum dorfi partem intelligamus.

Nec tamen hæc vox ita propria est quadrupedibus, ut de hemilibus non liceat usurpare. Virg. 11. Æn. 644.

— latos huic hasta per armos

Acta tremi. Manil. 1. 795.

— matricæ sub armis Miles Agrippa suæ.

ARMATA dicebatur Virgo sacrificans, cui lacinia togæ in humerum erat erecta. Festus. Armos enim humerum denotat. V. loc.

ARMOSUS, a, um. Validis humeris præditus. Mantuan.

Reddit, & armofo dividit arva bove.

ARNUZIA, Regio in ora Carmanie, in qua vineæ & arva coluntur ad Andaniam fluvium XXV. m. spatio. Plin. lib. 6. cap. 23.

A R N

ARNACIS, ydis. [*Ἄρναξ*] Genus vestium puellarum. Varr. de Liber. Educand. Ut puellæ habeant potius in vetitu chlamydas, encombinata, ac arnacidas, quam togas. Nonius. *Ἀρναξίδο* meminit & in Sympho Plato, ut e genere coactilium, quo pedes includantur.

ARNÆS Caput, Agni caput. Festus.

ARNARION, [*Ἄρναριον*] Achæis Commune concilium dicebatur. quod unam in curiam coagebat, in quo de rebus senatusconsulta edebantur. Strabo lib. 8.

ARNÆTES, Populi sunt in Italia, ab Arna Umbrore. Plin. lib. 3. cap. 17.

ARNÆS, es. [*Ἄρνα*] Civitas est juxta sinum Maliaicum, primum a Bœotia inhabitata, deinde a Theflalis occupata est, ut est author Thucyd. lib. 1. Bell. Pelopon.

Sunt & aliæ ejusdem nominis civitates, quæ recensentur a Stephano.

ARNOBA, ut habet Plin. Arnoba, [*Ἄρνοβα*] ut Ptolem. Mons, ex quo Danubium oriri ferunt. V. ARNOBA & DANUBIUS, quem tamen ex monte oriri negant juniores Geographi, & in his ipse Munsterus, q. V.

ARNOBIUS, Christianus Philosophus scilicet tertii, cujus septem jam extant libri aduersus gentes.
ARNODI, [*ἄρνουδοι*] Qui carmina apud antiquos recitabant, ita dicti, quod victori primum contributorum agnus. Cael. lib. 7. cap. 29.
ARNOGLOSSA, α. [*ἄρνογλωσσα*] Latine Plantago. V. **PLANTAGO**.
ARNUS, [*ἄρνος*] Fluvius est capacissimus Hetruriae, Florentiam alluens. Author Plin. lib. 3. cap. 5. vulgo *Arno*.

A R O

ARO, [*ἄρω, ἄροισμα*] *āre*. est Terram aratro quovis modo vertere & proficindere. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando magnopere servandum est Catonis oraculum. Quid est primum? Agrum bene colere. Quid secundum? Bene arare. Quid tertium? Stercorare.
 Arare, Fossione colere: ut, Arare olivetum. Columel. lib. 5. cap. 9. Nem veteris proverbii meminisse convenit, Eum qui arat olivetum, rogare fructum: qui stercoret, exorare: qui cædat, cogere.
 Arate ex agro frumentum, pro Percipere ex aratione. Cic. 5. Verr. 113. Quod si fieri non poterat, ut plus quam decem medimna ex jugero ararent.
 Arate in singulis jugis. Cic. 5. Verr. 27. Quid, qui in singulis jugis arant, qui ab opere ipsi non recedunt, &c. Videtur Juga pro Jugera posuisse, ut sit, Qui arant singula jugera. Nisi forte per Singula juga intelligat Singula bovis paria. Immo Jugum quid sit docent ex Varone & Plinio ad loc. Viri DD. V. **JUGUM**. f. l. Magis tamen aridit posterior expositio hujus loci. Sed præpositio delenda videtur. De pauperimis enim loquitur qui non nisi singulis jugis arant. His enim opponunt, qui pluribus jugis arant, ut in eadem oratione, 120. Neque id solum accidit, uti minus multis jugis arant, si qui in agris remanserunt; sed etiam, ut permulti locupletes homines, magni & gravi aratores, agros lætos ac fertiles desererent, totasque arationes derelinquerent. Nostri Aratra similiter pro cujusque facultatibus numerare consueverunt. Arat Falerni mille fundi jugera. Hor. Epod. 4. 13.
 Aratur, imperf. Plin. lib. 18. cap. 3. Actus vocabatur in quo boves agerentur, quum aratur, uno impetu iusto.
 Aratur, perf. pass. Ovid. 2. Trist. 328.
 — tenuis mihi campus aratur.
 Mille jugis Campania pinguis aratur. Propert. lib. 3. 5. 5.
 Arare aequor, Navigare significat apud poetas. Virg. 3. *Æn.* 495.
 Vobis parata quies, nullum maris aequor arandum. Ovid. 1. Trist. 2. 76.
 Latum mutandis mercibus aequor aro.
 Arare aquas, pro eodem. Ovid. 1. Trist. 12. 36.
 Littus, Terram vicinam mari vel Infertilem. Serv. Virg. 4. *Æn.* 212.
 Arare littora, pro Inanem operam fumere. Ovid. 5. Epist. 116.
 Terram arare, & solum alius imprimere. Cic. 2. de Divin. 50.
 Arare, aut colere agrum. Cic. 2. de Lege Agr. 66.
 Arandi præcepto. Ovid. 6. Fast. 13. Hesiodym intelligit.
 Arando manifestus tellus. i. e. Dum aratur. Virg. 2. Georg. 239.
 Arando eneatus bos. i. e. Dum arat: vel, Præ nimio arandi labore. Hor. 1. Epist. 7. 87.

ARATUS, Partic. [*ἄροισματός*] ut, Arati agri. Ovid. 7. Met. 122.
 Arata terra. Ovid. 1. Fast. 703.
ARATURUS, Partic. Tibull. 1. II. 46.
 Interea pax arva colat, pax candida primum
 Duxit araturus sub juga curva boves.
ARATIO, *ōnis*. f. [*ἄρατος*] Valla, Nomina quæ positionem habent in ico, larius significare solent, nec actionem modo, sed rem etiam ac corpus. Cic. 2. Philipp. 101. Hæ quondam arationes Campani & Leontini agri in pop. Romani patrimonio glandifera & fructuosa ferebantur. i. e. Agri ad arandum idonei. Hactenus Valla lib. 4. Cic. 5. Verr. 27. Quum dederint Aratio quod poposcerit, relinquunt arationes? relinquunt larem familiare suum? Arationes deserat, ac relicta a dominis. Cic. 5. Verr. 228. Plin. lib. 27. cap. 8. Nascitur in arationibus.
 Aratio fructuosa. Cic. 5. Tusc. 96. Hic est Actio arandi.
ARATUS, ūs. Idem. Dict. Cræ. de Bell. Troj.
ARATIUNCULA, α. dimin. [*ἄρατιον*] Plaut. Trucul. 1. 2. 44. Male vortis res pecuaria mihi apud vos: nunc vicissim volo habere aratiunculam pro copia apud vos.

ARATOR, *ōris*. m. [*ἄροιστής*] Qui terram arat. Cic. 7. Verr. 99. Siculose milites, aratorumque liberos? quorum patres tantum labore suo frumenti exarabant, ut populo Romano, totique Italiae suppeditare possent. Plin. lib. 18. cap. 19. Arator, nisi incurvus, prævaricator.
 Arator curvus. Virg. 3. Ecl. 42.
 Bos. Suet. Vesp. cap. 5.
 Durus. Virg. 4. Georg. 512.
 Peronatus. Perf. 5. Sat. 102.
 Robustus. Virg. 4. Ecl. 41.
 Taurus. Ovid. 1. Fast. 698. — cedebat taurus arator equo.
 Ex aratore orator factus. Cic. 3. Philipp. 22.
 Aratores, qui proprie a Cicerone vocentur, pauci explicant. Turneb. Ager aliquis (inquit) decumanus eorum a quibus colebatur proprius non erat, sed publicus pop. Rom. censebatur, ac decumanum conditione, & pensatione agricolis erat attributus, qui Aratores dicebantur, agrique quos colebant Arationes: sed & omnis ager vectigalis & decumanus, qui arabatur, frumentariusque erat, sic vocabatur. Cic. 5. Verr. 119. Pulsatos aratores esse dico, agros vectigales vexatos, atque exinanitos a Verre. Iterum, Magni ac navi aratores agros latos ac fertiles desererent, totasque arationes derelinquerent. Nec vero Aratores Domini erant, nec Domini censebantur: eosque a Dominis Cic. in Verr. perspicue distinguit, sic scribens, Tamen incolimus numerus manebat dominorum, atque aratorum. Non me latet tamen Aratoris vocem latius etiam patere: sed & Aratorem agri vectigalis interdum Dominum vocari.
ARABILIS, c. [*ἄροτός*] Quod arari potest. Plin. lib. 17. cap. 5. Contra, in Byzacio Africae illum centena & quinquagena fruge fertilem campum, nullis, nisi ficcus est, arabilem tauris.

ARATORIUS, Adj. ut, Bos aratorius. Cod. Theod.
ARATRO, [*ἄροισμα*] *āre*. quali Arando iterare: quod est, Segetes jam natas rursus arando proficindere. Plin. lib. 18. cap. 20. At ille messes duplicate docere quod nunc vocant artrare, i. e. aratrare (ut credo) tunc dictum. Hoc fit vel incipiente culmo, quum jam is bina ternave emiserit folia.

ARATRUM, i. [*ἄροτρον*] Instrumentum quo aratur. Virg. 7. *Æn.* 539. — & terram centum vertebat aratris. Cic. 5. Verr. 128. Quibus aratrum saltem aliquid fatelles litius Arpronius reliquum fecit. Aratrum inducere moris fuit Romanis, cum urbem aliquam everterent, ut eam funditus delerent. Modest. in l. 21. D. Quib. mod. ususf. amittat. Aduncum aratrum. Ovid. 2. Met. 286. Assiduo fatiatus aratro agricola. Tibull. 2. 1. 51. Curvum. Virg. 1. Georg. 170. Depressum. Virg. 1. Georg. 45. Ovid. 15. Met. 618. Durum. Hor. 1. Serm. 1. 28. Emeritum palo suspendere aratrum. Ovid. 1. Fast. 667. Grave. Hor. in Arte Poet. 66. Incurvo aratro terram moliri. Virg. 1. Georg. 494. Inflexum. Virg. 1. Georg. 162. Patiens. i. e. Durum, & quod labores assiduos ferre possit. Ovid. 1. Amor. 15. 31. Ruricola aratrum. Ovid. 4. Trist. 6. 1. Vententia glebas aratra. Ovid. 5. Met. 477. Uncum. Virg. 1. Georg. 19. — unquique puer monstrator aratri. Ab aratro accedebant qui Consules fierent. Cic. pro Rosc. Amer. 50. Circumducere aratrum. Cic. 2. Philipp. Drectat aratra taurus. Propert. 2. 3. 47. Extrahere aratrum. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Tum vires humerorum & latitudes ad aratra extrahenda. Imprimere aratrum muris dicitur hostis. Hor. 1. Carm. 16. 21. Incumbere aratris. Virg. 1. Georg. 213. Moliri terram aratro. Virg. 1. Georg. 494. Pressis terram proficindere aratris. Lucret. lib. 5. 210. Relinquere aratra desixa in medio opere. Virg. 3. Georg. 519. Scindere terram aratro. Sil. lib. 15. Rustica paulatim taurus aratra subit. Ovid. 2. de Arte Am. 184.

AROMA, [*ἄρομα*] Lydiæ sive Mæoniæ oppidum est, cujus meminit Strabo lib. 14.
AROMATA, [*ἄρώματα*] in plurali (nam Aroma raro dicitur) Quarundam herbarum fructus, odoris & saporis admodum grati, quibus utitur vel ad exalfaciendum ventriculum, vel ad appetitiam provocandam, ut sunt Zingiber, piper, faccharum, & hujusmodi, quas vulgus species vocat. Columel. lib. 12. cap. 20. Deinde quum videbitur medicocriter calere defrutum, reliqua aromata contusa & cribrata paulatim inperges, & jubebis rutabulo ligneo agitari quod decoxeris, eosque dum defrigescit. Quod si non ita ut præcipimus, permiscueris, subident aromata, & adurentur.
AROMATARIUS, i. m. [*ἄρωματάρης*] Qui aromata vendit. Budeus.
AROMATICUS, Adj. [*ἄρωματικός*] Quod odorem aromatum habet. Plin. lib. 14. cap. 13. Ideo quidam aromaticis delectatos maxime credunt.
AROMATITES, α. m. [*ἄρωματίτης*] Gemma quæ in Arabia gignitur: ita dicta quod myrrhæ odorem habet. Plin. lib. 37. cap. 10.
 Aromatites vinum cum dicitur, masculinum figurate neutro generi jungitur, Vinumque significat factitium, cinnamomo & faccharo conditum. Plin. lib. 14. cap. 16.
ARON, vel **AROS**, i. [*ἄρον*] Bulbi genus, vulgo per totam Hetruriam vocatur *Gigaro*. ex cujus radice mulieres aquam faciunt, ad faciem illustrandam. Plin. lib. 19. cap. 5. de Aron plenius.
 Aron, Spinagium sylvestre appellatur a fossi similitudine: vulgo corrupte *Jaron* vocant. Pedem vituli etiam Pharmacopole appellant. Quinque & a flore genitali canino simili, quidam Genitale caninum vocaverunt.

A R P

ARFANDES, [*Ἄρσανδης*] Fuit Ægypti pro Cambyse præfectus, qui postea a Dario interfectus est. Author Herodot. lib. 3.
ARPI, orum. V. **ARGYRIPA**.
ARPINUM, [*Ἄρπινον*] Oppidum Volscorum in Latio, quod M. Ciceronis & C. Marii natalibus gloriatur: ex quo Arpinates hodie ob honorem tanti municipis tres literas, m. t. e. pro signo publico usurpant.
ARPINAS, *ātis*. Adj. [*Ἄρπινάτος*] Cic. 3. de Lege Agrar. 8. Meus paternus avidusque fundus Arpinas.
ARPINUS, aliud Adj. Arpinæ chartæ, i. e. Scripta Tulliana. Martial. lib. 10. 19.

A R Q

ARQUATUS, [*καμπύλος, incurvus*] Adj. dicitur Quicquid speciem arcus gerit. Scribitur & Arcuatus. Ovid. 11. Met. 590. Iris & arquato cœlum curvamine signans. Currus. Liv. 1. 21. Ad id sacrarium flamines bigis curru arcuato vehi jussit. Arquatus Morbus est, quem Regium nominant: sic dicitur a colore cœlestis arcus, quem poetæ Irin vocant. Nam antiqui per qu Arcus scribebant, quod nos per c, Arcus. Cels. lib. 3. cap. 14. Æque notus est morbus, quem interdum arcuatum, interdum regium nominant. Plin. lib. 22. cap. 24. Varro regium cognominatum morbum arcuatum tradit, quoniam curetur mullio. Regius autem dicitur, ut ait Ovid. Mollior excellis quoniam curetur in aula. Arquati (inquit Nonius) Quibus color & oculi virent, quasi in arqui similitudinem. Varro Endemionibus, Nam ut arquatis & veternois quæ lutea non sunt, æque ut lutea videntur: sic infans fani, & furiosus videntur esse infani. Hactenus Nonius. Plin. lib. 27. cap. 12. Radicum decoctum potum, sanat arcuatos. Arquatum pecus Col. 1. 7. c. 5. Quæ ipsa remedio est etiam pecori arcuato.

ARQUATILIS vel **ARQUATILIS**. Idem quod Arcuatus, Sidon. 2. Epist. 2.
ARQUITES, [*ἄρקותι*] Arcu præstantes, qui nunc dicuntur Sagittarii. Festus.
ARQUUS, i. V. **ARCUS**.

A R R

ARRECTARIUS. V. **ARRIGO**.
AREPPO. V. **ADREPO**.
AREPTO, [*ἄρεπτος*] *āre*. Idem quod Adrepo. Plin. lib. 35. cap. 10. Item nobiles Bacchas areprentibus Satyris.
AREPTITIUS, [*ἄρεπτιός*] Qui a demone rapitur, qui etiam *Abreptitius*

reptitus dicitur. Veteres Arreptitum dicebant Larvatum, quasi a larvis arreptum. Perottus.

ARRHA, [Ἀρρή] Oppidum Arabiae felix, apud Ptolemaeum.

ARRHA, ἄ. [Ἀρρή] est, Quod pretii numerandi quasi pignus datur. Arrha autem instituta videtur in auctionibus, cum aris aliquantum daretur, quod claustra gravis aris eo vehi incommodum fuisset. Nam quod Arrhae nomine datur, argumentum est Emptionis & venditionis contractae, ait Imp. tit. De empt. & vend. Ex Hotom. Plin. lib. 33. cap. 1. At sponsones etiamnum annulo exsistente, ab eo tempore quo nondum erat arrha velocior: ut plane affirmare possumus, nummos ante apud nos capisse, mox annulos.

Arrha & Arrhabo quomodo differunt, tradit Isidorus 5. 25. Gell. 17. 2. V. MOX ARRHAHO.

ARRHALIS, e. Ad arram pertinens. Dioclet. 1. 3. C. de Act. Empt. & Vend.

ARRILATOR, ἄris. m. Qui quiddam, data arrha, emit. V. Scalig. ad Festum. Gellius ex Laberio, 16. 7. scribit Arrulator.

ARRHABO, ὄnis. m. Idem quod Arrha. Verbum est Graecum ἀρρήβω, quo tanquam Latino Plaut. & Ter. utuntur. Plaut. Rud. pro. 46. Minis triginta sibi puellam destinat, atque arrhabonem, & iurejurando alligat. Idem in Mil. 4. 1. 11. Hunc arrhabonem amoris a me accipe. Haec dictio videtur potius esse Hebraea, quam Graeca. Hebraei enim ארבה Arabon, dicunt Pignus, a verbo ארבה Arab. i. e. Oppigneravi.

Arrhabo, pro Obsidibus. Gell. lib. 17. cap. 2. M. Cato in L. Veturium, Quum tantus (inquit) arrhabo penes Samnites pro Romani esset: Arrhabonem dixit, dicit obsides: & id maluit quam pignus dicere, quoniam vis hujus vocabuli in ea sententia gravior acriorque est. Sed nunc Arrhabo in fordibus verbis haberi ceptus: ac multo rectius videtur Arrha: quanquam Arrham quoque veteres saepe dixerint.

Arrhabo, pro Pignore. Ter. Heaut. 3. 3. 42. Et relicta huic arrhaboni est pro illo argento.

ARRHENICUM, sive ARRHENICE, [Ἀρρήνικον] Vocat Galen. lib. de Simpl. Medic. Facult. quod alius Arrenicum. Sic & Plin. 28. 15. At 1. 34. extr. Arrenicum, q. V.

ARRHENOGONON. V. ARSENOGONON.

ARRHĒTOS ἄρον haereticum. Tertull.

ARRHOSTĒMA, ἄtis. n. [Ἀρρήστος] Latine vertitur a Cicerone ἄροστος, 4. Tusc. 23. Deinde aegrotationes, quae appellantur a Stoicis ἀρρήστος, hisque item oppositae contrariae offensiones.

ARRIA. V. ARRIUS.

ARRIANUS, [Ἀρριανός] Poeta, cujus Suidas commemorat Metaphrasin Georgicorum Virgilii & Alexandriada, poema videlicet de rebus gestis Alexandri Macedonis, libris 24. & alia multa opera.

Arrianus alius Nicomedensis, Historicus & Philosopher Xenophontis aemulus & propterea Xenophon junior cognominatus. Sicut ille de Socrate quippe, ita hic de Epicteto philosopho ejusque dissertationibus opus edidit, & sicut ille Cyri ἀναβασις VII. libris, hic quoque historiam Alexandri Magni totidem libris perfecutus est. Denique ad ejusdem imitationem Historiam, Tactica item & Cynegetica scripsit, & Martem cum Mufis conjunxit. Emicuit Roma sub Adriano & M. Antonino principibus, a quibus ob eruditionem non solum civitate donatus, sed & honoribus usque ad consulatum evectus. Plura V. apud Fabric. Bibl. Gr. Vol. 3. p. 259. ubi & Arriani alii recentur.

ARRIDEO, ἄris, ἄrum, [Ἀρρήδω] ēre. ex Ad, & Rideo; significat alicui laetitiam animi ridendo offendere. Ovid. [ubi?] ?

Arrisit paries adveniente dea. Ter. Eun. 2. 2. 19. Hisce ego non paro me ut rideat, sed his ultro arrideo. Ubi Donatus, Quid est, iis arrideo? Aut veluti pareo, id est, obsequor, aut veluti dicit delector.

Arridere ridentibus. i. e. Simul ridere. Hor. in Arte Poet. 101.

Leniter arridere. Cic. de Somn. Scip. 2. extr. Leniter arridens Scipio, Quae (inquit) ne me e somno excitatis.

Arridere res dicitur, Quae placet. Cic. 13. Att. 21. Inhibere illud tuum, quod valde mihi arriserat, vehementer displicet.

Arrideri & Derideri, contraria. Cic. de Opt. Gen. Orat. 11. Quoniam nonnullorum sermo jam increbuit, partim seipos Attici dicere, partim neminem nostrum dicere: alteros negligamus, satis enim his res ipsa respondet, quum aut non adhiberentur ad causas, aut adhibiti derideantur: nam si arridentur, esset id ipsum Atticorum.

ARRISIO, ὄnis. f. Author ad Herenn. 1. Interpellatio & arrisio.

ARRISOR, ὄris. m. Qui alicui subridet, aut arridet. Sen. Epist. 27. Sua-fiti illi Satellius Quadratus, stultorum divitum arrosor, & (quod sequitur) arrosor, & (quod duobus his adiunctum est) derisor, ut Grammaticos habere analectas. [De hujus farinae Graeculo Juvenal. Sat. 3. v. 100. — Rides? majore cachinno Concutitur.]

ARRIGO, exi, ectum, [Ἀρρίγω] ēre. ex Ad, & Rego compositum; significat Erigere. Virg. 10. Aen. 726. — comaque arroxit.

Arrigere aliquem, sive alicuius animum, per metaphoram. Sallust. Eos non paulum oratione sua Marius arrexerat. i. e. Erexerat, excitaverat.

Arrigere aures. Ter. And. c. 4. 31. Arrigere aures Pamphile. Ubi Donatus, Arrigere aures, translatio a pecudibus, quibus verbis intendit accipiendam esse vocem.

Arrigere aures alicui sermone aliquo. Plaut. Rud. 5. 2. 6.

ARRICTUS, Partic. [Ἀρρίκτος] ut

Arrectaque horrore comae. Virg. 4. Aen. 280.

Arrectisque auribus adstant. Virg. 1. Aen. 152.

Arrecta hasta. Virg. 4. Aen. 465.

Arrectum pectus. Virg. 11. Aen. 639.

In digitis arrectus uterque. Virg. 5. Aen. 426.

Lumina arrecta. Virg. 2. Aen. 173.

Arrectae mentes, Rupefactaque corda. Virg. 5. Aen. 643.

Laudum arrecta cupido. Virg. 5. Aen. 138.

Arrecti animum dictis. Virg. 1. Aen. 583.

Animus ad bellandum. Liv. 8.

Compar. Liv. 21. 35. extr. Ut pleraque Alpiam ab Italia, sicut breviora, ita arrectiora sunt. [Al. Arctoria. Sed alteram lectionem non spreverim. Sequitur: Omnis enim via praecipua, angusta, lubrica erat. An Asperiora? ut hoc deinde paraphrasi explicet.]

ARRICTARIUS, Adj. a Partic. Arrectus, [Ἀρρίκτος] Quod est arrectum, ut, Affer arrectarius in cratio pariete, Qui arrectus est: sicut Transverfarius, Qui in transversum ponitur. Vitruv. lib. 2. cap. 8. Etiam qui sunt in tectotis operibus, rimas in iis faciunt arrectariorum & transversariorum dispositione. V. Cratitius in CRATES.

ARRĪPIO, ui, eptum, [Ἀρρίπιω] ēre. ex Ad & Rapio compos. Cum impetu quodam & violentia accipere. Cic. in Pisōn. 84. Familias arripuerunt, pecus abegerunt.

Jam intro arripere, atque ibi usque ad necem operiere loris. Ter. Adel. 2. 1. 27. Sic Steph. Sed optimi codices Arripere exhibent.

Ex circulo alicum arripere. Cic. 1. de Orat. 159. Si quemcumque patremfamilias arripissetis, ex aliquo circulo, eadem vobis percontantibus responderet.

Arripit dolor. Cic. 2. de Fin. 93. Nisi forte quem dolorem dicis, qui simul atque arripit, interfecit.

Arripit animus. Cic. 1. de Divin. 26. Duo genera divinandi esse dicebas: unum artificiosum, alterum naturale. Naturale, quod animus arripere, aut excipere ex divinitate.

Arripere ad vel in quaestionem. Cic. pro Milon. Subito arrepti in quaestionem, tamen separantur. Idem pro Cluent. 89. Eo tempore ipse ad quaestionem arreptus est.

Arripere terram velis, Invadere. Virg. 3. Aen. 477. Servius.

Arripere, Raptum tenere. Virg. 11. Aen. 531.

Arripere aliquid ad reprehendendum. Cic. 2. de Nat. Deor. 162. Illud vero quod uterque vestrum fortasse arripit ad reprehendendum.

Causam ad incendia, caedes, &c. Cic. pro Domo sua, 12. Hunc istum otii & pacis haestem causam arrepturum fuisse ad incendia, caedes, rapinas, nolo Pontifices, suspicemini, nisi videritis.

Causam & tempus. Cic. 5. Fam. 12. Sed ad preparationem meam quidam interest non te expectare dum ad locum venias: ac statim causam illam totam & tempus arripere.

Occasionem. Liv. 5. Bell. Maced.

Opem ad rem aliquam. Plaut. Mil. 2. 2. 65.

Facultatem ledendi. Cic. pro Flacc. 19. Mirandum vero est homines eos libenter arripere facultatem ledendi, quaecumque detur.

Cognomen sibi arripere ex aliorum imaginibus. Cic. pro Sext. 69. Ex novem Tribunis, quos tunc habueram, unus me absente deluxit, qui cognomen sibi ex aliorum imaginibus arripuit, quo magis nationis ejus esse, quam generis videretur.

Maledictum ex trivio. Cic. pro Muren. 13. Quare quum ista sis auctoritate, non debes, M. Cato, arripere maledictum ex trivio, aut ex securarum aliquo convicio, neque temere Consularem pop. Rom. fultorem vocare. i. e. Uti verbis maledicis quae vulgo in trivis dicuntur.

Verba de foro. Cic. 3. de Fin. 4. Ars est enim philosophia vitae: de qua differens, arripere verba de foro non potest. i. e. Uti verbis quibus in foro contenditur.

Similitudinem alicujus, pro Studere illi similem esse. Cic. 1. Tusc. 110. de Fabricis, Scipionibus, & similibus loquens, Quorum similitudinem aliquam qui arripuerit, non eam fama populari, sed vera bonorum laude metiens, fidenti animo (sita res fert) gradietur ad mortem.

Sermonem. Cic. 7. Att. 13. V. ABUTOR.

Arripere quod alter submonuit. Ter. Eun. 3. 5. 22. Submonuit me Parmeno tibi servus: quod ego arripui.

Aliquid ex responsione alterius. Cic. 3. de Fin. 14. Aliquid, ut ego suspicor, ex mea brevi responsione arripere cupienti non respondebo ad singula. Sese foras. Plaut. Curc. 5. 1. 7.

Medium arripere aliquem. V. MFDIUS.

Arripere celeriter, & Tarde percipere, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 31. Jam quo quisque est solertior & ingeniosior, hoc docet iracundus & laboriosus. quod enim ipse celeriter arripuit, id quom tarde percipi videt, discurat.

Ex natura alicujus arripere. Cic. in Orat. 165. Est haec non scripta, sed nata lex: quam non didicimus, accepimus, legimus: verum ex natura ipsa arripimus, haustum, exprellimus.

Avide arripere literas. Cic. de Senect. 26. Graecas literas senex didici, quas quidem fici avide arripui, quali diurnam situm explere cupiens.

ARRISOR, V. ARRIDEO.

ARRIUS, Nom. gent. Rom. ut suspicatur Fulv. Ursin. Plebejae. Ex qua oriundus Q. Arrius. Familiaris Ciceronis, cujus epulum lautissimum commemorat Cic. ipse in Vatin. 30. Horat. quoque 2. Serm. 3. 86. — atque epulum (ait) arribrio Arri. De Arriis aliis illustribus V. Fulv. Ursin. & Patin. ad Denarios hujus gentis.

Fuit & Arrius [Ἀρρίπιω] philosophus Alexandrinus, qui Augusto venienti Alexandriam, post victoriam Actiacam se obtulit: tantoque in honore fuit apud eum, ut Augustus ipse palam sit factus Alexandrinus tribus de causis ab se conservatos esse: ob Arrii primum memoriam, deinde ob urbis pulchritudinem: postremo propter Arrium philosophum. Author Plutarchus in Antonio.

Arrius item Arrianae sectae author. V. ARIUS.

ARRIA, Romana fuit mulier, licet alii Patavinam faciant, quae damnato Caecina Pato marito suo, corpus gladio fodit, quem vulnerare educens, ipsi Pato quaerenti dedit, ut idem faceret. Martial. lib. 1. 14.

Casta suo gladium cum traderet Arria Pato, Quem de visceribus traxerat ipsa suis; Si qua fides, vulnus quod feci non dolet, inquit, Sed quod tu facies hoc mihi, Pate, dolet.

De hujus feminae incredibili fortitudine plura Plin. 1. 3. Ep. 16. Ex quo potissimum & ex Tacito deceptur qui habet Lipsius Cent. 3. ad Belg. Ep. 83. Hujus filia Arria, Pato Thraseae nupta. aere mariti, a Nerone pariter ad mortem damnati, precibus concessit, ne matris exemplum in conficienda sibi nece sequeretur, teste Tacito Ann. 1. 16. c. 34.

ARRĪDO, si, fum, [Ἀρρίδω] ēre. Idem quod Rodere, vel Circumrodere significat.

Arrodere Rempublicam, per translationem. Cic. pro Sext. 72. Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitidula Remp. conaretur arrodere.

ARROSUS, Partic. ut, Semina arrosa condunt formicae. Plin. 11. 30.

ARRĪSOR, ὄris. m. V. in ARRISOR.

ARRĪGO, [Ἀρρίγω] ἄris, ἄrum, [Ἀρρίπιω] ēre. ex Ad & Rogo compositum; significat Aliquid temere sibi tribuere. Cic. de Clar. Orat. 201. Est enim & minime inepti hominis, & ejusdem erubere faceri, quum de sapientia disceptetur, hanc sibi ipsum detrachere, eis tribuere illudentem, qui eam sibi arrogat.

Arrogare & Derogare, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. 89.

Arrogare sibi nomen insolentissimum. Quintil. in proem. lib. 1.

Sumere & arrogare sibi. Cic. pro Planc. 3.
Tribuere alteri & sibi arrogare aliquid. Cic. 4. Fam. 1.
Arrogavit tibi fortuna laudem. Hor. 4. Carm. 14. 40.
Artem sibi arrogare. Hor. 2. Serm. 4. 35.
Nihil non arrogat armis. Hor. in Arte Poet. 122.
Arrogare pretium rei. Hor. 2. Epist. 1. 35.
Arrogare. [*ἀρρογῆσαι*] In filium ac familiam sibi asciscere. A quo Arrogatio, de qua sic Gell. lib. 5. cap. 19. Quum in alienam familiam, inque liberorum locum extranei sumuntur: aut per Prætozem fit, aut per populum. Quod per Prætozem fit, adoptatio dicitur: quod per populum, arrogatio. Adoptantur autem, quum a parente, in cuius potestate sunt, tertia mancipatione in iure ceduntur: atque ab eo qui adoptat, apud eum apud quem legis actio est, vindicantur. Arrogantur si qui quum sui juris sint, in alienam sese potestatem tradunt, eisque rei ipsi auctores sunt. Et paulo post, Arrogatio autem dicta, quia genus hoc in alienam familiam transitus, per populi rogationem fit, &c.
Item Interrogare. Plaut. 5. 2. 4. Accede dum huc: Venus hæc volo arrogate. V. Turneb. in loc.
Arrogare Dictatorem Consuli. Liv. 7.
ARROGANS, [*ἀρρογῆς*] Partic. Qui sibi aliquid temere atque insolenter & falso tribuit. Cat. 3. Bell. Civil. 1. Ne aut ingratus in referenda gratia: aut arrogans in præcipiendo populi beneficio videretur. Cic. 3. Verr. 155. Tantum dicam, homines arrogantes hoc adjutore Q. Opimium per ludum & jocum fortunis omnibus everitisse.
Arrogans minoribus. i. e. Erga inferiores. Tacit. 11. Ann. 21. Adversus superiores tristi adulatione, arrogans minoribus, inter pares difficilis.
Minax & arrogans. Cic. pro Font. 26.
Non grata potius, quam arrogans beneficiorum prædicatio. Cic. de Arusp. Resp. 16.
ARROGANter, ius, iissime. Adv. [*ἀρρογαντῶς*] Cic. 2. de Orat. 352. Si asperere, si arroganter, siturpiter, fordide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videamur.
Nec vero arroganter hoc dictum existimari velim. Cic. 1. Off. 2.
Audite Consulem Judices: nihil dicam arrogantius. Cic. pro Muren. 78.
Temere atque arroganter assentiri alicui. Cic. 2. de Invent. 10.
Arroganter peto, si nemo impetravit. Cic. pro Ligar. 30.
Contumaciter & arroganter scribere. Cic. 6. Att. 1.
ARROGANTIA, æ. f. [*ἀρρογῆσια*] Per quam temeritas atque impudentia vanam sibi comparat auctoritatem. Cæf. 1. Bell. Civil. 85. Accidisse igitur his, quod plerunque hominibus nimia pertinacia atque arrogantia accidere solet, uti eo recurrunt, & id cupidissime petant, quod paulo ante contempserint.
Superbia & arrogantia. Cic. 1. de Invent. 52.
Arrogantiæ crimen extimefcere. Cic. in Orat. 132.
Arrogantiæ opinione laborare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Sermo plenus arrogantia. Cic. pro Muren. 49.
Gravis atque intolerabilis arrogantia. Cic. pro Cluent. 109.
Exuere arrogantiam & avaritiam. Tacit. in Vita Agric. 9.
Minuere arrogantiam. Cic. 3. Q. frat. 6. Et illud *ἡδὴ σαυτῶν*, noli putare ad arrogantiam minuendum solum esse dictum, verum ut bona nostra norimus.
ARROGATIO, õnis. f. Adoptionis species. V. Gell. 5. 19.
ARROGATOR, õris. m. Qui adoptat. l. 15. digest. de adopt.
ARROSOR, V. **ARROCCO**.
ARRUCI, [*Ἀρρῦσι*] Bætiæ oppidum, in conventu Hispalensi. Plin. lib. 3. cap. 1.
ARRUGIA, æ. f. [*ἀρρῦγια*] Cuniculus subterraneus quo extrahitur aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. Cuniculis per magna spatia actis, cavantur montes ad lucernarum lumina. Eadem mensura vigiliarum est, multique mensibus non cernitur dies. arrugas id genus vocant. Et ibidem 11. Aurum arrugia quatitum non coquitur, sed statim suum est. Inveniuntur ita massæ.

A R S

ARS, artis. f. [*ἀρτε*] Diomed. 2. Ars est rei cuiusdam Scientia usu vel traditione vel ratione percepta, tendens ad usum aliquid vitæ necessarium. Author ad Heren. lib. 1. 2. Ars est Præceptio que dat certam viam rationemque faciendi. V. plura apud Quintil. 2. 17. Cic. 4. Acad. Ars vero que potest esse, nisi que non ex una, aut ex duabus, sed ex multis animi perceptionibus constat? Idem 1. de Orat. 192. Menedemus artem negabat esse ullam, nisi que cognitis, penitusque perspectis, & in unum exitum spectantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur. Ter. And. 1. 1. 4. Quid est quod tibi mea ars efficere hoc possit amplius? s. i. Nihil istæ opus est arte ad hanc rem quam paro. ubi Donatus *ἀρτε* per synopen deducit.
Artis quoque cuiusdam est, æqualiter spargere. Plin. lib. 18. cap. 24.
Ars alicubi opponitur Ingenio. Ovid. de Callimacho, quem vocat Battiadem:
Battiadem semper toto cantabitur orbe;
Quamvis ingenio non valet, arte valet.
Item:
Ennius ingenio maximus arte rudis. H. St. Prior locus extat l. Amor. 15. 13. Alter 2. Trist. 424.
Ratio, five ars. Cic. 2. de Orat. 147. Ad inveniendum in dicendo hæc tria sint, acumen, deinde ratio, quam licet (si volumus) appellemus artem, tertium diligentia.
Ars dux certior quam natura. Cic. 4. de Fin. 10.
Ars (inquit Servius) *ἄρτε* est, unde sine epitheto male ponitur: ut Bonas artes, Malasque artes dicimus. Virg. 1. Æn. 657.
At Cythera novas artes, nova peccore versat
Confilia.
Ars ordinata præceptis. i. e. Redacta in præcepta. Liv.
Ars, Fraus, dolus. Virg. 2. Æn. 132.
— ille dolis instructus, & arte Pelasga. Ter. Adel. 4. 7. 25.
Nempe tua arte viginti minæ pro psaltria periere.
Opus artis, Quod artem & industriam requirit. Ovid. 2. de Arte Am. 14.
Nec minor est virtus, quam querere, parta tueri:
Casus inest illic, hic erit artis opus.
Armorum ars. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Vestibulum artis ingredi. V. **VERSTIEBULUM**.
Clarus arte medicine. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Humiliarte præditus. Cic. pro Arch. 10. Etenim quum mediocribus multis,

& aut nulla, aut humilia aliqua arte præditis, gratuito civitatem in Græcia homines impertiebantur, &c. id huic summa ingenii prædito gloria non luisse?
Ars audax, Quæ animum audacem postulat. Ovid. 2. de Arte Am.
Ambitiosa. Plin. 29. 1. de Medica arte loquitur.
Bonæ. V. **BONUS**.
Civiles ac forenses. Cic. in Brut. Quum duæ civiles artes ac forenses plurimum & laudis haberent, & gratiæ. Juris scientiam & Eloquentiam intelligit.
Dolosa. Ovid. 15. Met. 473.
Gravissima. Cic. 2. de Fin. V. paulo post, Instructus, &c.
Jejuna. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Ignorata. Hor. in Arte Poet. 262.
Imperatoria. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Indotata. In **INDOTATUS**.
Iners ars, Inutilis. Ovid. 3. de Arte Am. 203.
Inopi miserabilis arte. Juven. 12. Sat.
Ingenua. Cic. 4. Fam. 3. & Ovid. 3. Fast. 6.
Ingenius artibus instructus. V. **INSTRUO**.
Liberales. In **LIBER**, liberi.
Ludicæ. In **LUDUS**.
Magica. Virg. 4. Æn. 493. Et apud Ovid. 3. Amor. 7. 35.
Magistræ artes. Ovid. 15. Epist. 83.
Magna & gloriosa. Cic. in Orat.
Male artes. Martialis. lib. 5. 18.
Medentium ars, Medicina. Stat. 5. Sylv. 1. 158.
Medicæ. Ovid. 5. Epist. 145.
Mediæ artes, quæ dicantur. In **MEDICUS**.
Mediocris. In **MEDIOCRIS**.
Monstrificæ. Valer. 6. Argon. 153. periphraſis Magiæ.
Mutæ. In **MUTUS**.
Novæ. Virg. 1. Æn. 657.
At Cythera novas artes, nova peccore versat
Confilia.
Nudæ. Quintil. in præem. lib. 1.
Nugatoria. Plaut. Trin.
Operosa. Stat. 5. Sylv. 1. 158. V. **OPEROSUS**.
Oratoria. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Præcipua. Ovid. 1. de Arte Am.
Prudens. Ovid. 5. Epist.
Paralitica. Plaut. Capt. 3. 1. 9.
Palastrica. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Pecuniosa. In **PECUNIOSUS**.
Piericæ. Claud. Præf. in l. 3. de Laud. Stilic. 3.
Non sine Pieris exercuit artibus arma.
Pulcherrima. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Raras dorata per artes. Ovid. 2. Amor. 4. 17.
Secretæ, Magicæ dicuntur. Ovid. 7. Met. 138.
Sopitæ. Claud. de Conf. Mal. Theod. 264.
Sordida. V. paulo post, Versari in sordida arte.
Summa. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Tacita. V. paulo post, Nocere tacita arte.
Tantæ artis opus, Tanto facium artificio. Ovid. 13. Met. 299.
Tenuis ars. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Vulgatæ. Hor. 4. Carm. 9. 3.
Accingi ad artes magicas. In **ACCINGO**.
Accipere artes a magistris. V. **ACCIPIO**. Ovid. 9. Met. 717.
Addocet artes ebrietas. Hor. 1. Epist. 5. 18.
Adhibere artem. In **ADHIBEO**.
Adjicere plus artis. i. e. Doctorem reddere. Hor. 2. Epist. 2. 42.
Adipisci aliquid studiis & artibus. Cic. 1. Q. frat. 1.
Adjuvat artes. Ovid. 8. Met. 866.
Admiscere artem pretio, & metallum per se pretiosum artificio & cælatura pretiosius reddere. Claud. de Nupt. Hon. & Mar.
Advocare artem. In **ADVOCO**.
Assumere. In **ASSUMO**.
Attribuere aliquid artibus. Cic. 4. de Fin. 76. Omnibus artibus volumus attributam esse cam, quæ communis appellatur prudentia, quam omnes qui cuiquam artificio præstant, debent habere.
Bibere arte. Ovid. 2. de Arte Am. 506.
Bibunt artes succum ingenii. Quintil. in præem. 1. lib. 18.
Canere arte. Ovid. 2. de Arte Am. 506.
Combibere artes. In **COMBIBEO**.
Commendare se arte. Hor. 2. Epist. 1. 261. i. e. Ostentare se ob artem.
Concedere alicui artem. In **CONCEDO**.
Conſidere arte. Cic. 5. Tull. 8.
Conticeſcunt artes. In **CONTICEſCO**.
Continentur inter se artes. In **CONTINEO**.
Consummata artes. In **CONSUMMO**.
Continentur artibus liberales disciplina. Cic. 3. de Orat. 125.
Contudit animos feros molli arte. Ovid. 1. de Arte Am. 12.
Decipere aliqua arte. Ovid. 12. Epist. 50.
Deſinere artem. In **DESINO**.
Deſpicere artes. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. in præfat. 23.
Deſtitit ab arte ſua. Ovid. 5. Epist. 150.
Dimittere animum in artes ignotas. Ovid. 8. Met. 188. de Dædalo.
Diſce bonas artes. Ovid. 1. de Arte Am. 459.
Diverſi ad artes. Ovid. 9. Iliet. 425.
Edificere paternas artes. Ovid. 2. Met. 618.
Efficere artem, idem quod Redigere ad artem. Cic. 1. de Orat. 186.
Efficuntur artes ex cognitionibus & comprehenſionibus rerum. Cic. 3. de Fin. 49.
Efficere artem ex obſervatione. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Eruditus optimis artibus. Nep. 2. 12.
Excolere vitam per artes. Virg. 4. Æn. 663.
Excudere artes. V. **EXCUDO**.
Excudere, idem quod Extundere. Ovid. 1. de Arte Am. 242. [Uno non idem. En locum:
Tunc apert mentes, ævo rariffima nostro,
Simplicites; artes excutiente Deo.
Deus ille Bacchus est, qui Arcus, i. e. dolos, excutit, i. e. removet.
Exercere. Hor. 1. Epist. 14. 44.
Exercere

Exercere ludicram. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Exercere medicas artes. Ovid. 2. Met. 618.
Exitit illi ea ars. Cic. pro Arch. 21. Alexander, quum in Sigeo ad Achil-
lis tumulum alitiffet, O fortunatae, inquit, adolescens, qui tuae virtu-
tis Homerum praeconeum inveneris! Et vere. nam nisi illi ars exitiffet
illa, idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam ob-
viffet.

Extendere. Virg. 1. Georg. 133. V. EXCUDO.

Facere arte. Virg. 9. Aen.

Facitare artem. Cic. in Orat. 147. Me autem five pervagatiffimus ille
versus, qui vetat artem pudere proloqui quam facites, diffimulare non
finit quin delectet.

Habere artium Scientiam. Cic. 7. Fam. 3. Vacare culpa magnum est fo-
latium, praefertim quum habeam duas res quibus me fultentem, opti-
marum artium Scientiam, & maximarum rerum gloriam.

Inficere artibus. In INFICIO.

Instituere artem, & Artem efficere. Cic. 1. de Orat. 186. Nihil est quod
ad artem redipi poffit, nisi ille prius qui illa tenet, quorum artem insti-
tuere vult, habeat illam Scientiam, ut ex iis rebus quarum ars nondum
fit, artem efficere poffit.

Instruere aliquem arte. Ovid. 16. Epist. 164.

Instructus & ornatus plurimis & graviffimis artibus. In INSTRUO.

Latere ars dicitur, Quum artificis opus non fictum, fed ab ipfa natura
exprefsum videtur. Ovid. 10. Met. 252.

Latet ars, & Ars deprehenditur, contraria. Ovid. 2. de Arte Am. 313.

Si Latet ars, prodest: fufficit depreffa pudore.

Arte laborata vestes. Virg. 1. Aen. 643.

Ludere aliquem arte, Decipere. Ovid. 17. Epist. 142.

Madere arte. Lucret. lib. 4. 793.

Scilicet arte madent simulacra, & docta vagantur. Sic enim le-
gendum: non ut in editionibus, Arte valent. Ut enim Arte imbui dici-
mus, fic & Arte madere honesta eademque translatione Romanos veteres
dixiffe defendimus. Haec Turnebus.

Nocere tacita arte. Ovid. 1. Amor. 2. 6.

Oberere. In OBERO.

Obtinere. In OBTINEO.

Omittere, Renuntiare arti. Hor. 2. Serm. 5. 26.

Ornari artibus. V. ORNO.

Peperit artem notatio naturae & animadverfio. Cic. in Orat. 18.

Percipere artem. Cic. 7. Fam. 20. Sin tibi quaedam videbuntur obfcur-
iora, cogitare debebis, nullam artem literis fine interprete, & fine
aliqua exercitatione percipi poffe.

Reparabilis arte nulla. Ovid. 5. Epist. 103.

Reddere aliquem insignem multa arte. Virg. 5. Aen. 705.

Redigere ad artem, & Efficere artem, Idem. Cic. 1. de Orat. 186.

Removere, Negare artem esse. V. REMOVEO.

Reponere artem. i. e. Ufum artis. Virg. 5. Aen. 484.

— hic victor caestus, attemque repono. Ubi Servius, Et arma
deposuit, & arti renuntiavit. i. e. Catalin fecit.

Requirere. Cic. 2. de Orat. 110. Artem quidem & praercepta duntaxat ha-
ctenus requirunt, ut certis dicendi luminibus ornentur.

Revocare ad artem & ad praercepta. Cic. 2. de Orat. 44. Non omnia que-
cumque loquimur, mihi videntur ad artem & ad praercepta esse revocanda.

Tendere ad artes aduertas. Ovid. 1. de Rem. Amor. 257.

Tradere artem. Cic. 2. de Orat. 57. Videns Diogenem fuiffe qui dice-
ret, artem fe tradere bene differendi, & vera ac falsa dijudicandi,
quam verbo Graeco *διδασκων* appellaret?

Tradere artes alicui, Docere. Ovid. 5. Epist. 145.

Valere artes. Quintil. in proem. Illud tamen in primis testandum, ni-
hil praercepta atque artes valere, nisi adjuvante natura.

Vacare artibus ingeniuo. Ovid. 3. Fast. 6.

Verfari in fordida arte. i. e. Exercere. Cic. 2. Off. 130. Sordidi etiam
putantur qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant. Nihil
enim proficiunt, nisi admodum mentiantur. Nec vero est quicquam
turpis vanitate: opifceae omnes in fordida arte verfantur.

Verfantur artes in aliqua Scientia. Cic. 5. de Fin. 26. Omnium artium
recte dici potest, commune esse ut in aliqua Scientia verfantur, Scien-
tiam autem suam cuiusque artis esse.

Victamalo ars. Celf. lib. 1. cap. 26.

Utendum artibus. i. e. Opus est arte ad hanc rem. Sen. Hippol. 426.

ARTIFEX, icis. [*αρχιτεκτων, δημιουργος*] Qui quae artem aliquam exercet.
Quintil. lib. 2. cap. 14. Artifex est qui percipit artem. Feltus, Artifices
dicti, quod Scientiam suam per artes exercent: live quod apte opera in-
ter fe arcent: qua ex causa etiam artes appellatae sunt. Hactenus ille.
[Infcite satis. V. not. ad loc. Apud Quintil. sunt qui Praecipit corrigunt,
ego malim Percipit. V. I.]

O artificem probum! Ter. Phorm. 2. 1. 24. Ubi Donatus, Ironia. nam
non est artifex, cujus deprehenditur locus.

Artifex mundi, Deus. Cic. de Univert. 7.

Artifex & infcius, contraria. Cic. 4. Acad. 172. Quam fi subtraxeris, qui
distinguit artificem ab infcio?

Politus fcriptor atque artifex. Cic. in Orat. 172.

Artifex alienigenae negotii. Sallust. Jug. 35. Bonifcar mature regis mandata
exequitur, & per homines talis negotii artifices, itinera, grefusque
ejus, potremo loca atque tempora cuncta explorat.

Artifex fuaedendi. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Artifex factuorum. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Dicendi artifices & doctores. Greci. Cic. 1. de Orat. 2.

Suavitatis artifices, confuetudo. Cic. in Orat. 161.

Artifex ad corruptendum iudicium. Cic. 7. Verr. Proinde siqui sunt qui
in hoc reo aut potentes, aut audaces, aut artifices ad corruptendum
iudicium velint esse.

Artifex comparandae voluptatis. Cic. 1. de fin. & 2. 119.

Artifex monitorum. Plin. lib. 28. cap. 1. Tecum enim res erit, everfor
humi humani, monitorumque artifex, qui primus ea condidit.

Soeleris infandi artifices. i. e. Author foeleris. Sen. Agam. 13.

Scenici artifices, pro Hiftrionibus. Cic. pro Arch. 10.

Morbifartifex, pro Medico. Propert. lib. 2. 1. 60.

Manus artificum. Virg. 1. Aen. 459.

Ponitur adjectivum pro Artificiofo, feu Eo, quod arte factum est. Plin. l. 10. c. 29.

Sed est tanta tamque artifices argutiae, a xv diebus paulatim defuntur.
Sic Artifex dimicatio, apud eundem lib. 8. cap. 40. Et apud Quintil.
lib. 9. cap. 4. Artifex motus. Perf. 5. Sat. 40. Artifex volutus. Cic. 2.
de Nat. Deor. Artifex natura.

ARTIFICIUM, i. n. [*τεχνη*] Ars & Scientia ipfa arte aliquid faciendi.
Artificium & Scientia. Cat. 7. Bell. Gall. 29. Neque acie viciffie Roma-
nos, fed artificio quodam & Scientia oppugnationis.

Simulacrum lingulari opere artificioque perfectum. Cic. 6. Verr. 72. Fuit
apud Segestanos ex are simulacrum Dianae, tum summa atque antiquif-
fima praedictum religione, tum lingulari opere artificioque perfectum.

Antiquo opere, & summo artificio facta. Cic. 6. Verr. 46.

Componere artificium de iure civili. Cic. 2. de Orat. 83.

Excogitare artificium. Cic. 9. Fam. 16.

Artificium hoc funditus extinctum & everfum est. Plin. lib. 2. Epist. 14.
ad Maximum, sub finem.

Artificio fabricare aliquid. Cic. 4. Acad. 30.

Artificii aliquid habere. Cic. 7. Verr. Iste quod omnes qui artificii aliquid
habuerant, aut formae, renoverat, atque abduxerat. i. e. Utunque
peritos & formosos.

Artificiis aliquem instruere. Ulpian. in l. Si servos. D. de pignorat. action.
Si servos pignoratatos artificii inftruxit.

Sine magno artificio. Cic. 4. Acad. 86. Nonne videtur contra te valere,
fi sine magnis artificijs; ad quae pauci accedunt, nostri quidem generis,
admodum nec videre, nec audire poffumus?

Oblivifci artificium. Cic. pro Rofc. Amer. 49.

Perit hoc artificium. Plin. lib. 2. Epist. 14. ad Maximum, sub finem.

Praefse alicui artificio. Cic. 4. de Fin. 76.

Praefare artificium. Cic. pro Cluent. 57. Nifi forte haec causa est, quod
medici nihil praeter artificium: Oratores etiam autoritatem praefare
debent.

Sine magno artificio. Cic. 4. Acad. 86.

Artificia rollere. Cic. 4. Acad. 144. Quo enim spectat illud, quum arti-
ficia tolli quereris a nobis, nisi ut opifces concitentur?

Tradere. Cic. 4. Acad. Idemque etiam disputandi & intelligendi iudi-
cium dicitur, & artificium traditurum.

Tueri. Cic. 3. de Fin. 4. Ne opifces quidem tueri fua artificia poffent,
nifi vocabulis uterentur nobis incognitis, utitatis fibi

Artificium, pro Re quae arte facta est. ut, Artificii cupidus Verres, apud
Cic. 6. Verr. 46. Ut intelligas, in homine intelligentiam esse, non
avaritiam: artificii cupidum, non argenti fuiffe.

Artificium dicendi. Cic. 1. de Orat. 74.

Artificium accufatorum. Cic. pro Rofc. Amer. 49. Non tu in isto artificio
accufatorio calidiores, quam hic in fuo.

Intimum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Artificio simulationis eruditus. Cic. pro Planc. 22. Laudanda est vel etiam
amanda vicinitas retinens veterem illud officii morem, non infultata
malvolentia, non adueta mendacis, non fucata, non fallax, non
erudita artificio simulationis, vel suburbano, vel etiam urbano.

Artificium coquorum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Artificium, Fraus, dolus. Cic. 9. Att. 8. Quorum artificijs effectum est
ut Respub. in hunc statum perveniret.

Rem opponit Artificio Seneca Epist. 112. Talis est verus, & rebus non
artificijs philofophus.

ARTIFICIOSUS, a, um. [*ἰσχυρὸς τεχνικός*] Qui aliquid via quadam
& arte facit. Cic. 2. de Nat. Deor. 59. Zeno igitur naturam ita definit,
ut eam dicat esse ignem artificiofum ad gignendum progredientem via.
Genfer enim artis maxime proprium esse creare & gignere, &c.

Artificiofum, Artificio plenum. Cic. 2. de Fin. 15. Epicurus autem (ut
opinor) nec non vult, fi poffit, plane & aperte loqui, nec de re obfcura,
ut phyfici: aut artificiofa, ut mathematici, &c.

Artificiofum opus, & divinum. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

ARTIFICIOSUS, Adv. [*ἰσχυρὸς τεχνικός*] Cic. 1. de Orat. 186. Nulli
fuerunt, qui illa artificiose digeffa, generatim componerent. i. e. Ar-
te quadam difpofita. Idem 2. de Nat. Deor. Id multo artificiofius natu-
ram efficere.

Artificiose ambulare. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. Naturae ista sunt, Balbe,
naturae non artificiose ambulant.

ARTIFICIALIS, e. [*τεχνητός, ἰσχυρὸς*] Quod arte factum est. Quintil.
lib. 5. cap. 1. Probationes artificiales.

ARTIFICIALITER, Adv. [*τεχνητός*] Quintil. lib. 2. cap. 17. extr. Sed
nec illa omittenda sunt, qua in re alius fe inartificialiter, alius artifi-
cialiter gerat.

ARTIUNCULA, [*ἰσχυρὸς*] apud Platonem p. 607. edit. nfr. H. St. De
Graeco deminutivo nihil dubium est. Notum Neronis dictum, ap. Suet.
c. 40. in Vit. Τοῖς ἰσχυροῖς πῖνον γαῖαν ἡσθῆσαι. Sed Latinae vocis delendum est
cultro abfciffum fuiffe exemplum, quod Henricus Steph. incertum ex ve-
teri ne aliquo, an juniore fcriptore, adfcriffat.

ARSACES, [*Ἀρσάκης*] fuit primus Perfaram ex Parthis rex, a quo omnes
Perfidis reges poitea ARSACIDAE dicti sunt. Nam (ut ait Servius
in 6. Aen.) omnes reges Albani ab Sylvio filio Aeneae & Laviniae, Sylvi
funt dicti: ficut Romani Imperatores, Augufti vocantur: Aegyptii, Pto-
lemaei; Perfiae, Arsacidae. Hactenus Servius. Apud Strabonem lib. 11.
legitur Arsace. V. Lucan. lib. 1. 108. Et Justin. 41. 5. Arsacidarum hiftoriam
egregie ex nummis illustravit Ez. Spanhem. de Pr. Num. Diff. 8. Sect. 1.

ARSACIUS, Adj. [*Ἀρσάκης*] Martial. lib. 9. 35.

Scis quid in Arsacia Pacorus deliberet aula. Fuit autem Pacorus,
Parthorum rex. conf. Claud. 4. Conf. Hon. 215.

ARSACIA, [*Ἀρσάκεια*] prius vocata Aropus, Urbs est in Media, ficut Par-
thos appellata. Author Volaterr.

ARSAGALITAE, Populi ad Indum fluvium, Caucafo monti contermini. i.
Plin. lib. 6. cap. 20.

ARSAMES, sub Dario ultimo satrapa Ciliciae. V. Curt. 3. 12.

ARSANÖTE, [*Ἀρσανότις*] Oppidum majoris Armeniae, Euphrati proximi-
mo, de quo Plin. lib. 6. cap. 9.

ARSANCA, [*Ἀρσάνκη*] Urbs Germaniae Ptolemaeo, vulgo *Cleppern*.

ARSANIAS, [*Ἀρσάνιας*] Fluvius est Armeniae, qui cum Tigri circiter
quatuor passuum millia fluit: deinde divifus, in Euphratem illabitur.

Meminit huius fluyii Plin. lib. 4. cap. 24.

ARSANARIA, [*Ἀρσανάρια*] Mauritaniae Caesariensis colonia Ptolem eo, Ar e vulgo.
Mela eam ascribit Numidia. Olivarius dicit eam nunc vulgo vocari *Arjen*.

ARSENICUM, [ἄρσενικόν] Genus est coloris lutei, Plin. 30. 13. & 34. 18. Matthiolus ait Arsenicum verum non fieri arte, ut quidam putant, sed nasci in eisdem cavernis ubi oritur auripigmentum. V. ARRHENICUM.
ARSENOCÓNON, [ἄρσενονόν] Herba ferens semen testibus simile, ita dicta, quod vino in quo macerata est epoto, mares generari credantur, quemadmodum Thelygono, foeminæ. Plin. 25. 15. Dioscor. 3. 140. ἄρσενονόν Phylli vel Bryoniae species.

ARSENIOHELEAS, [ἄρσενιοχέλης] Deos antiqui esse dixerunt, utriusque sexus participatione, quasi Masculofeminas: quo nomine quaedam quoque animalia ab Aristotele nominantur, semetipia inuentia.

ARSENUS, [ἄρσενος] Lacus est in Armenia, quem etiam Theotin vocant, nitrosus plurimum, unde vetes dilacerat acumpit, & propterea ejus aqua non bibitur. Plura Strabo lib. 11.

ARSES, Mandragora mas. Plin. 25. 13. Item, Perfarum Rex. Diod. 17. 5.

ARSEVERSE, Averte ignem significat. Tuscorum enim lingua *Arse*, Averte: *Verse*, ignem conflat appellari. Unde Afranius ait, Inscrubat aliquis in ostio, ARSEVERSE. Festus.

ARSIA, Hetruscoforum sylvia fuit, Romanorum cum Veientibus & Hetruscis pugna celeberrima.

ARSIAS, [ἄρσιος] Italiae fluvius, Campaniam præterfluens, cujus latitudinem ab uno latere determinat, Varo fluvio alterum occupante. Plin. lib. 3. cap. 6.

ARSCINA, [ἄρσινία] Urbs Germaniæ Ptolemæo, hodie Brunna, vulgo *Brunp*.

ARSCORAS, Sardorum rex tempore Annibalis, ut scribit Livius.

ARSINUM, Ornamentum capitis mulieris. Festus. V. ARLINEUM.

ARSINOE, [ἄρσινόη] Filia fuit Ptolemæi Lagi filii, qui Ægyptum post Alexandrum tenuit, uxor Lyfimachi regis Macedoniae, forma præstantissima, ex quo Lyfimachus & Philippum peperit, quibus cum regnum, Agathocle privigno veneno necato, destinaret, a fratre Ptolemæo Cerano, cui, postquam bello contra Seleucum Lyfimachus occubuit, incestis nuptiis juncta fuerat, interfectis duobus filiis, in Samothraciam relegata, parricidii poenas dedit.

Arsinoe item fuit Soror Cleopatræ, a Jul. Cæsare in triumpho ducta, de qua videatur Dio Cassius lib. 42. & 43. & Lucan. lib. 10. 519. seqq. Arsinoe prioris soror, Ptolemæo Philadelpho fratri nupta, a qua Arsinoë oppidum Cyrenaicæ nomen accepit, teste Steph. qui Arsinoes nomine oppida præterea decem commemorat. V. Geographos.

ARSIS, is. f. [ἄρσις] Latine dicitur Elevatio. Diomed. lib. 3. Pes est poetice dictionis duarum amplius syllabarum, cum certa temporum observatione modus: recipiens arsin & thesin, id est qui incipit sublatione unitur positione. Hæc ille. Unde & Terentianus ait,

Una longa non valebit edere esse pede,
 Ictibus quia fit duobus, non gemello tempore.
 Brevis utrinque sit, licebit: bis feriri convenit.
 Parte nam attollit fonorem, parte reliqua deprimit.
 Atin hanc Græci vocantur, alteram contra Thesin. Acutus igitur fonus est ἄρσις, h. e. Elatio vocis: Gravis contra est ἄρσις, h. e. Submissio: Inflexus, exacutus & gravi compositus.

ARSONIUM, [ἄρσινιον] Urbs Germaniæ Ptolemæo, vulgo *Prinftinza*.

A R T

ARTABA, æ; sive **ARTABE**, es. [ἄρταβος] Mensura est apud Persas, capiens Atticum medimnum, & chenicæ tres. Author Herodotus lib. 1.

ARTABANUS, ultimus Artacidarum fuit, quem Artaxerxes Persa ejus miles interfecit, regnumque Persis restituit annis ab ultimo Dario qui victus fuit ab Alexandro DXXXVIII. regesque deinceps Perfarum, non Parthorum dicti. Fuit & alius Artabanus, illum alterum tempore longe præcedens, Xerxis, qui ingentes illas copias in Græciam adduxit, patris: vir summa integritate & prudentia. V. Herodot. lib. 7. Xerxum tamen perfide fufultit, ab Artaxerxe Longimano filio ejus simili fraude sublatus. Justin. l. 3. a princ. teste, & Aristot. de Rep. 5. 10.

ARTABASDES, [ἄρταβάδης] Tigris filius, & Armeniæ rex. Is quandiu mansit in amicitia populi Romani, tandiu fortunatus fuit, postquam autem Antonium in Parthico bello Parthis prodidisset, perfidiæ poenas dedit. Nam vincibus ab eo Alexandriam ductus, & contumeliose per urbem circumlatus, ac primo custodiæ traditus, deinde interceptus est. Hæc Strabo lib. 11. ad finem. V. mox in **ARTABAZUS**.

ARTABAZUS, [ἄρταβάζος] Armeniæ rex, filius Mithridatis: quanquam barbarus, plane doctissimus fuisse scribit. Appiano in Parthica, & Plutarcho in Crasso. Imo Artavades illum Plut. ibi nominat, etque totus ille locus ab Appiano sumptus & Plutarcho, sicut & præcedentis pag. Sed Artabazus Appiano ubique, qui ἄρταβάζος dicitur Plut. H. St. Idem igitur cum superio est, & inscite hic Mithridatis filius dicitur.

Fuit & alter hoc nomine ex ducibus Xerxis, qui re infeliciter adversus Græcos gesta, cum paucis suorum effugit. De hoc Herodot. lib. 9. Alii Artabazen vocant.

ARTABACIA, [ἄρταβασία] Inter insulas Propontidis Stephano numerantur Artabacia, Balcea, Harpagia, καὶ τὰ ἑπτά, unde raptus Ganymedes. Ex Volaterr.

ARTĀBRI, [ἄρταβροί] Populi Hispaniæ: & Artabrum ejus loci promontorium. Plin. lib. 2. cap. 108. & 4. 21.

ARTACMON, [ἄρτακμων] Insula est in Propontide: cum oppido ejusdem nominis. Plin. lib. 5. cap. 32.

ARTACANA, [ἄρτακάνη] Oppidum est Atriæ regionis, a conditore sic dictum. Hæc autem tota regio optimi vini ferax est, quod in vasis non picatis, ad generationes tres perdurat. Strabo lib. 11.

ARTACE, [ἄρτακον] Urbs, Milefiorum colonia in Asia. Hic locus in Cyzicenorum insula situs adversus Priapum conjungit. Author Strabo lib. 13. Est & Artace, Castellum Bithyniæ auctore Ptolemæo: vulgo hodie *Carpis*.

ARTACENA, Regio est Syria: ut scribit Strabo lib. 16.

ARTACHÆAS, Dux fuit in exercitu Xerxis, teste Herodoto lib. 7.

ARTAGERAS, Proprium Syri hominis apud Strabonem in descriptione Syriae.

ARTANES Sophenus, Rex Armenia: qui Australes partes habuit, eas maxime quæ vergunt ad Occidentem. Hic a Tigriane delevus est. Author Strabo lib. 11. Est & Artanes, Fluvius in Istrum defluens, teste Herodoto. lib. 4.

ARTAPHERNES, Unus fuit & ducibus Darii, & primus Sardium præfectus, qui apud Marathonam debellavit fuit, ut scribit Herodot. libro 7. Hist. **ARTAUNUM**, [ἄρταουνον] Urbs Germaniæ Ptolemæo: hodie Herbitopolis: vulgo *Wirtzburg*.

ARTAXATA, n. pl. Metropolis Armeniæ, sic ab Artaxia rege dicta. Strab. lib. 11. **ARTAXERXES**, [ἄρταξέρξης] filius Xerxis, rex Perfarum, cognomento Macrochir, seu Longimanus, forma corporis & fortitudinis clarus. Artaxerxes alter cognominatus Mneumon, qui ex pellicibus habuit filios CXV. & ex julto matrimonio tres, Darium, Ochum, & Ariarathen: quorum Darius a patre rex factus, contra patrem levi de causa cum quinquaginta fratribus conjuravit. Qui omnes cum uxoribus & filiis a rege sunt occisi. Author Justinus post Trogam. Et Plutarch. in Artaxerxe. Nepos 21. 1. Artaxerxes al. seu Artaxares, qui superatis Parthis Perfarum restitavit imperium. de quo Herodian. l. 6. V. **ARTABANUS**.

ARTAXIAS, [ἄρταξίας] Rex Armeniæ, a quo ducetab originem Tigriæ. Strab. lib. 11.

ARTAYCTES, [ἄρτακτός] Persa fuit, Sesti præfectus sub Xerxe, qui cum multa nefarie in Græcos perpetrasset, tandem a Xantippo Atheniensi fuit duce captus, vivus palo fufusus est. Herodot. lib. 7.

ARTATÆ, [ἄρτατάς] Gens fuit Persica, ita dicta ab Artea Perfidis regione. de qua Stephan. & Herodot. lib. 1.

ARTEAREES, [ἄρταεραῖος] Vir inprimis clarus inter Medos, cujus filius cum a Cyro adhuc puero, & incognito injuria affectus esset, Artembares enim apud Aftagyem accusans, occasionem præbuit ut regius puer, & Aftagyis nepos agnosceretur. Herodot. lib. 1.

ARTEMIA, æ. [ἄρτεμία] Inter Echinadas insulas fuerat antea, nunc in continenti est. Author Strabo lib. 1.

ARTEMIDORUS, [ἄρτεμιδός] Gnidius philosphus, Romæ, Græcæ discipline præceptor fuit, Bruti philosophi. libellum de conjuratione obtulit Cæsari extremo die ingredienti in Senarum, ut statim legeret: quod ille minime fecit. Author Plutarchus in Cæsare. Fuit & alter Artemidorus Daldianus (Daldis autem civitas Lydia est) philosphus. scriptus de Interpretatione somniorum, de Aupiciis, & de Chiromantia. Author Suidas. De hoc & aliis V. Fabric. Bibl. Gr. Vol. 3. p. 402.

ARTEMIS, [ἄρτεμις] Diana (sive Luna est) sic dicta, quasi ἄρτεμις, id est aærem fecans; ut scribit Macrobo. 7. Saturn. cap. ult. vel quod integros (ἀρτεμίας) faciat, ut author est Strabo lib. 14.

ARTEMISIA, [ἄρτεμισία] Regina Halicarnassi, in auxilium Xerxis contra Græcos venit. Inter primores duces bellum acerrime ciebat, quippe ut in viro muliebrem tunc rem, ita in muliere virilem audaciam cerneret. Hæc extincto viro Mausolo, sepulchrum fecit, inter septem orbis miracula communeratum a Græcis poetis: ad funus quoque orandum primos Græciæ oratores accessit. Author Gell. lib. 10. cap. 18. & Suidas, & Vitruv. lib. 2.

ARTEMISIA, [ἄρτεμισία] Herba, de qua sic Plin. lib. 25. cap. 7. Sunt qui ab Artemide lithyia artemisiam cognominatam putent, quoniam privatim medeatur feminarum malis. vulgo *Armoise*.

ARTEMISIUM, [ἄρτεμισιον] Promontorium est Eubœæ, cujus Demofthenes meminit in orat. pro Ctesiphonte, ut tradit Suidas. Est & Artemisium, Diane simulacrum vel Fanum.

ARTEMISIUS apud Macedones Maium mensem significat, ut tradit Suidas. Præterea est mons Arcadiæ. Plin. lib. 4. cap. 6.

ARTEMITA, Insula est Epiri, quam Achelous fluvius, assiduo terræ inventu continenti adnectit. Plin. lib. 4. cap. 1.

ARTEMITE, [ἄρτεμιτα] Insignis civitas est, quingentis stadiis a Seleucia distant, plurimum ad Orientem exposita. Strab. lib. 15.

ARTEMUS, [ἄρτεμιος] Romæ fuit Præfectus carceris, qui una cum uxore Candida, & Paulina filia jacent in via Aurelia, martyres sub Adriano principe. Author Volaterr.

ARTEMUS, [ἄρτεμιος] Unus ex undecim montibus, qui a Plinio enumerantur in sinu Argolico, regionis Achaïæ, lib. 4. cap. 5.

ARTEMON, ónis. m. [ἄρτεμων] Velum est addititium, dirigendæ navis causa: cujus Julius Pollux meminit. *Un petit voile de navire qu'on dit autrement Trinquet*. Deducitur a Græco ἀρτεμος, quod suspendere significat, & assthere. Unde & ἄρτεμος, lorum parvum, cui crumena affluit. Jabolenus de Verb. signif. Malum, navis esse partem, artemonem autem non esse, Labeo ait: & verius est, quia pleraque naves sine malo inutiles essent. Ideoque pars navis habetur: artemon autem Magis additamentum, quam pars navis est. Bayhus putat esse majus velum navis: in quem sensum dicit accipit Act. 27. Quod nomen etiam nunc Venetiis retinet, vocant enim *Artemon*. At Lilius Gregorius in lib. de Re nautica, falli putat Baysum. Si enim malus pars navis est, velum quoque majus pars est navis. Quæ enim de causa malus in navi, nisi ut vela sustentet? Vela ergo non additamentum, sed artemon additamentum. Est igitur (inquæ) artemon, minus illud velum, quod velis majoribus appendi solet: unde & illi nomen. Ex hoc ansæ est præstita ignare plebi, ut velum artemona vocet. V. & Scheff. de Mil. Nav. 2. p. 140. & Add. p. 330.

Est & hæc similitudine Artemon trochlea, quam Græci ἄρτεμος vocant, in radice machinæ scanforiæ: ea ingentis oneris lapides tolluntur. Quum enim cæteræ hujusmodi machinæ duas tanquam trochleas habeant, ea quæ πῶλο περιεσ appellatur, etiam tertiam requirit quæ ad irrita est, & ideo artemon epagoneque dicitur, ut Vitruvius scribit lib. 10. cap. 5. Hæc Alciatus.

ARTEMON, Medicus quem Plin. lib. 28. cap. 1. ex hominis cremati calva, aquam propinasse scribit adversus morbum comitalem. Alius item Pictor nobilis fuit, cujus opera enumerat idem Plin. lib. 35. cap. 11. Artemon præterea Syrus quidam fuit, ex infima plebe, Antiocho regi adeo similis, ut Laodice, necato Antiocho, regni successum non per eum fuerit adempta. Plin. lib. 7. cap. 12.

Est & Artemon Machinariæ fabri nomen, qui e paupere dives factus, voluptariam vitam agere cepit, ut est apud Athenæum. Hic, quod lætica circumferretur, ἀρτεμειος, id est Circumlativus, cognominatus est.

ARTEMONA, [ἄρτεμωνή] apud Plautum dicta est mulier quaedam: ab ἀρτεμό, perficere, quod perfecerit que vellet, quia esset egregie dotata.

ARTERIA, æ. [ἄρτερία] quid significet Plinius doctet lib. 11. cap. 17. his verbis, Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores rovant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis rivus. Arteriam pulsus, in cacumine maxime membrorum evidens, index fere morborum, in modulos certos legefe memeticas, per retates stabilis, aut citatus, aut tardus, descriptus ab Herophilo medicine vate, miranda arte, nimiam propter subtilitatem deservit. Observatione tamen crebri aut languidi ictus, gubernacula vitæ temperat. Arteria caret sensu: nam & sanguine, nec omnes vitalem continent spiritum, præcisusque torpescit tantum pars ea corporis. Gellius lib. 18. cap. 10. Arteria est conceptaculum spiritus naturalis, misti consufique cum sanguine, in quo plus spiritus est, minus sanguinis. Ar-

teria autem a corde originem habent, quemadmodum vena ab hepate, & nervi a cerebro: quamvis aliter sentire videatur Aristoteles in libro de Animalibus. Videtur autem ἀρτηρία sive arterie appellatio facta πνεύρο τ' αἵμα πρῶτον, id est ab eo quod aerem fervet.

At veteres, circulari sanguinis motu nondum cognito, omnino de hac recurrunt. Arterie enim in corpore animalium sunt Vasa illa conica, quae sanguinem a corde expulsum ad corporis singulas partes micante quodam motu deferunt & minimis venarum orificiis infundunt.

Vena aliquando confusa pro Arteria ponitur. Pers. 3. Sat. Propterea quod Medici aliqui (ut author est Galenus) venas & arterias confundere solebant. [Immo quod Arteria vox Graeca est, & Vena perpetua consuetudine de utroque genere Latinis usitatum fuit. Sic paffim Cicero, Ovidius, Celsus & optimi quique auctores. V. VENA.]

Arteria micant. Cic. 2. de Nat. Deor. 24. Venae & arteriae micare non desunt quasi quodam igneo motu. [Immo Venae non micant, si ab Arteris distinguas.]

Arteria, numero multitudinis pro Arteria aspera. Solent enim Latini quaedam esse interdum non inficito rusticoque sermone numero multitudinis, quae frequentius singularia sunt. Cornificius ad Herennium, l. 3. 21. Ictus enim fit & vulnerantur arteriae acuta et attenuata nimis acclamatione. Sic, Lienes pro Liene; Pulmones pro Pulmone Cicero dixit. [De Pulmone non mirum, cum sit in duas fibras, quos λείβες Graeci vocant divites.]

Arteria, Genere neutro Lucret. lib. 4. 532. usus est, Quomodo & ap. Cornific. Gronov. l. c. legendum putat. — Facitque Asperiora foras gradientis arteria clamor.

Aspera arteria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Sed quam aspera arteria (sic enim a medicis appellatur) ostium habeat ad junctum linguae radicibus, paulo supra quam ad linguam stomachus annectitur, eaque ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam, eam quae ducta sit spiritu, eandem a pulmonibus respiret & reddat, tegitur quodam quasi operculo. [Hanc proprie veteres Arteriam appellasse testis est Galen. l. 6. de Hipp. & Plat. Decr. c. 9. Et sic sepius absolute posuit Celsus, V. l. 4. c. 1.]

ARTERIEAE, es. f. [ἀρτηριακή] Medicamentum quod & Diacodion vocatur. Plin. lib. 20. cap. 19. Est autem Arteriae, omne medicamentum ad arteriae (asperae) vitia faciens. Scribon. Larg. 75. Arteriae quae melior non est, facit ad omnia superius dicta efficacius, & quicquid in arteria vitii est. Plin. lib. 23. cap. 7. Fit ex pmo panchrestos stomatice, eadem arteriae appellata, hoc modo.

ARTHABATITE, V. ARTABATITE.

ARTHANES, V. ARTANES.

ARTHICUS, V. MOX ARTHRITICUS.

ARTHRITIS, idis. f. [ἄρθριος] Articularis morbus, vel ut genus quoddam est omnium membrorum articulos ac nervos occupantium: estque nihil aliud quam debilitas articularum cum longa fluxione, quae vicinos nervos tendit aut laxat, ac dolore affligit. Quando enim in multis articulis hic affectus haeret, Arthritis appellatur: quando vero in una aliqua coartulatione sive corporis parte, ab illa sere nomenclaturam sortitur. Sic Chiragra in manibus, Podagra in pedibus, & in coxendicibus Ischia sive Coxendicium morbus appellatur. Cornarius in Galenum. Dicitur ἄρθρος ἁρτηρίας, i. e. ab articulo, sive junctura. Cic. 1. Att. 5. Dolor Articularum. Hor. 1. Epist. 15. 6. Cessantem nervis elidere morbum. Vitruv. 1. 6. Arthritis inter vitia, quae difficulter curantur.

ARTHRITICUS, [ἄρθριος] Qui laborat morbo articulari. Cic. 9. Fam. 27. Non enim arbitror cocum etiam te arthriticum habere. Quem, Articularum dolorem appellat ipse Cic. 1. Att. 5. Alia exemplaria habent Arthriticum. Arthron enim idem significat quod Articulus, sive Junctura. [Verum ut morbus ipse ἄρθριος dici recte possit, i. e. Articularis seu Ad articulos pertinens, morbo laborantem sic dici analogie repugnat, sicut nec Κεφαλῆος appellamus eum, qui capitis dolore laborat. At Κεφαλῆος ἄρθριος autem non ab ἄρθρον remotiore, sed a morbi vocabulo ἄρθριος derivatur, sicut φεβιτικός a φεβίσι, παυελεύς a παύεσσι. Conf. Henr. Steph. Thef. Gr. & Faësi Oecon. Hipp. Accedit Graecor. Medicorum & optimatorum codd. Cic. consensus.]

ARTIALUM, [ἄρτιαλον] apud Boles Ornamentum est muliebri, quod Dores ἄρτιον vocant, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16. V. infra SITLAE.

ARTICULUS, ARTICULATUM, & V. ARFUS.

ARTIFEX, ARTIFICIUM, & V. ARS.

ARTIGIS, [ἄρτιος Ptolemaeo] Hispaniae civitas in tractu Bætico, alio nomine Alchama dicta.

ARTIGULA, [ἄρτιγύλη] Insula in Æthiopia, in qua primum visum est animal Sphingion. Author Plin. lib. 6. cap. 29.

ARTINI, Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 10. Apud Epidaurios centum octoginta Remp. administrabant, ex quibus nobilissimos popularium deligebant fenatores, quos Artinos vocabant, & Conipodes.

ARTINIA, Stagnum est juxta Miletopolim, ex quo oritur Rhyndacus fluvius, ante Lycus vocatus Plin. lib. 5. cap. 32.

ARTIO, ivi, ire. pro Arcto, as, are, dixere veteres, teste Nonio.

Artire, apud Catonem, c. 40. est Demittere, adigere, inferere, immittere. Sic enim scribit, Surculum artem quem artiveras, eximito: eo artito furculum, quem inferere voles. & 41. Eo furculos praecatos artito. Turnebus.

ARTITUS, Bonus instructus artibus. Festus. Plaut. Afin. 3. 2. 18. Ubi sepe causam dixeris pendens adversus octo artitos viros, valentes virgatos. Sic enim in optimo libro reperisse se scribit Turnebus 24. 25. quod sic intelligas licet, quasi se in judicio defendiderit adversus disertis & eloquentibus viros. Sed in hodiernis editionibus invenitur Audaces. V. VOI. ETYMOL.

ARTOCHMES, [ἄρτοχμῆς] Unus fuit & Xerxis ducibus, qui Darii Balam uxorem duxit. Herodot. lib. 7.

ARTOCOPUS, si. [ἀρτοκόπος, ἀρτοκόπιος] Latine Pistor dicitur. Juven. 5. Sat. 72. — dextram cohibere memento.

Salva sit artocopi reverentia. Quo in loco nonnulli Artocopon interpretantur Panem elaboratum, ἀρτο, panis, κόπιος, labor. Firmic. lib. 8. cap. 20. Decima octava pars Tauri fi in horoscopo fuerit inventa, faciet artocopos vel pistoris. Sed verior est loci sensus; Cave laedas exificationem pistoris, qui illum panem domino, non autem tibi praeparavit, & tibi e manibus sit excussurus. V. Interpp. in loc. Juven. & Henr. Steph. Thef. Gr. hac v. In optimis exemplaribus leg. Artoprae, non Artocopi; & significat Dispensatorem vel Custodem panis plane, ut dicitur λυσιπῆσι qui retia observat, οὐλοπῆσι vini inspector. V. infra ΑΡΤΟΡΤΑ.

ARTOCRRAS, artis. [ἄρτοκρῆσις] Graeca dictio, Cibus est pane & carne confans. Perf. 6. Sat. 50. — oleum, artocreasque popello Largior: an prohibes? Alii infectum Artocrea, a. f.

ARTOLAGANUS, i. m. [ἄρτολάγανος] Genus cibi a deliciis appellati, ab ἀρτο, panis: & λάγανον, placenta. Fiebat autem ex similia in oleo cocta in parcella. Cic. 5. Fam. 20. Dedicende tibi sunt sportellae, & artolagani tui. Plin. lib. 18. cap. 11. Panis ipsius varia genera persequi fupervacuum videtur: alias ab obsoniis appellati, ut ostrearii: alias a deliciis, ut artolagani. Athenaeus scribit in artolagano poni parum vini cum pipere, lacte, & modico oleo, aut adipe.

ARTOPTA, a. [ἀρτοπίταις] Quidam dicunt Vas esse in quo panis componitur: alii Vas in quo farina fubigitur: alii vero Mulierem panem conficientem: alii Clibanum sub quo panis coquitur. ab ἀρτο, Panis, & ὀπτῶ, coquo, afflo, torreo. Plin. lib. 18. cap. 11. Pistoris Romae non fuerunt ad Pericum usque bellum, annis ab urbe condita super D.LXXX. Ipli panem faciebant Quirites, mulier rursusque id opus erat, sicut etiam nunc in plurimis gentium. Artoptam Plautus appellat, in fabula quam Aululariam scripsit, magna ob id concertatione eruditorum, an is verus poetae sit illius: certumque sit Attei Capitonis sententia, totum panem lautioribus coquere solitos: pistorum tantum eos qui sar pisebant, nominatos. Nec coquos vero habebant in servis, eosque ex macello conducebant. Hactenus Plin. Plaut. Jul. 2. 9. 4. Ego hinc artoptam ex proximo urendam petam. Conf. in ARTOCOPUS & ARTOPTITIVUS. V. Polluc. l. 10. c. 25. a pr. Turneb. Adv. 14. 5. Unde liquet vasis id nomen esse, in quo panis delicatioribus coquebatur, inde Artoptivus appellatus.

ARTOPTIUM, [ἀρτοπίταιον] est Coquendi panis officina: item Instrumentum ipsum in quo percoquitur, quod & Artoptam vocant. Cael. lib. 9. cap. 17.

ARTOPTIVUS, [ἀρτοπίταιος] Adj. ut, Panis artoptivus. Tostus in artopta vase. Plin. lib. 18. cap. 9. Siliginæ farinae modius Gallicae, XIII libras panis reddit. Italicae duabus tribusve amplius in artoptio pane. Nam furnaceis binas adjiciunt libras in quocunque genere. Athen. l. 3. ἀρτοπίταιον vel ut alius placet ἀρτοπίταιον. V. & Henr. Steph. Thef. Gr. in utraq. v.

ARTORIUS, Dives & nequissimus Publicanus, apud Juven. 3. Sat. 29.

ARTOROGUS, i. Parafiti nomen apud Plaut. Mil. 1. 1. 9. ab ἀρτο, panis, & ρόγος, comedo.

ARTO, V. ARATO in ARO, aras.

ARTUO, are, ab Artus fit [ἀρταχθῆσθαι] a quo Deartuo, quod est Per artus divido. Hinc etiam

ARTUATUS, Partic. Per artus discernptus & laceratus. Firmic. lib. 6. cap. 31. Intra matris viscera impedito partu, laniatum pecus miseris lacerationibus dissipatur, ut fit artuatis visceris partibus, membra omnia crudelis artificii praesidio profuerant.

ARTUATUS, Adv. Per singulos artus. Firmic. lib. 7. cap. 1. Pecus intra viscera matris artuatum concitum a medicis proferetur. Paulo post, rem eandem aliis verbis sic effert, Conciso infante particulatim profato, mater ex mortis periculo liberatur.

ARTUS, um, ubus. m. pl. [μέλη] Partes sunt corporis inter juncturas connexae: dictae quod inter se artentur. Festus, Artus ex Graeco appellantur, quos illi Arthra dicunt: five artus dicti, quod membra membris artentur. Virg. 5. Aen. 422.

Et magni membrorum artus.

Artum dolorem, vocat Cicero Articulae morbum, de Clar. Orat. 217.

Et multis medicamentis propter artum dolorem delibatur.

Significat autem tam Membra, quam Juncturas membrorum.

Adulti artus, i. e. Aetate jam robustiores. Stat. 3. Sylv. 4. 79.

Collapii. Ovid. 10. Met. 186.

Exanimis. Ovid. 2. Met. 336.

Extinctos ferrum demittit in artus. Ovid. 4. de Ponto, 16. 51.

Frigidi. Tacit. 15. Ann. 64. Allaturum hausit frustra, frigidis jam artibus & clauso corpore adversus vini veneni.

Gelidi. Ovid. 4. Met. 247.

Graciles. Ovid. 2. Amor. 10. 161.

Infirmi. Lucret. lib. 1. 261.

Laceri. Ovid. 9. Met. 164.

Pures. Stat. 12. Theb. 138.

Semianimes. Ovid. 14. Met. 209.

Semineces. Ovid. 1. Met. 228.

Spirantes. Lucan. lib. 3. 732.

Tumidi. Lucret. lib. 3. 721.

Sicis miseros adduxerat artus. Virg. 3. Georg. 483. i. e. Contraxerat.

Ardent artus. Cic. 2. de Fin. 93. Quos ille, dii immortales, quom omnes artus ardere viderentur, cruciatum perfereret? de Cn. Octavio.

Sopor fessos complectitur artus. Virg. 2. Aen. 254.

Contremiscere tota mente atque omnibus artibus. Cic. r. de Orat. 121.

Equidem & in vobis animadvertere solco, & in meisio sepiissime atque prior, ut ex balcani in principis dicendi, & tota mente, atque omnibus artibus contremiscam.

Defecti sanguine artus. Ovid. 5. Met. 96.

Dilacerare artus suos. Sen. Oeth. 7.

Denudare, Pellem detrahere. Sen. Theyf. 8.

Depascitur artus miseris. Virg. 2. Aen. 458. De serpente qui Laocoomem cum filiis amplexos tenebat.

Elasti artus in pravum. i. e. (ut loquuntur) Dislocati, sive loco moti.

Tacit. 4. Hist. Illi elapsos in pravum artus, si salubris vis adhibeatur, posse integrari.

Enervare artus. Ovid. 4. Met. 286.

Exiit mortales artus. Ovid. 9. Met. 268. de Herculis apotheofi.

Fraudare artus anima, E vita auferre aliquem. Ovid. 7. Met. 250.

Fessos sopor irrigat artus. Virg. 3. Aen. 511.

Lassare artus invalidos. Ovid. 20. Epist. 245.

Nudare artus trepidos. Sil. lib. 15.

Obduxit macies artus. Ovid. 11. Epist. 27.

Occupat artus atonitos tremor. Ovid. 3. Met. 40.

Quatit artus anhelitus. Virg. 5. Aen. 199.

Redire in artus natando dicuntur corpora luxata. Plin. lib. 31. cap. 6. i. e. In suas juncturas.

Regit artus spiritus. Virg. 4. Aen. 336.

Remittere artus dicitur corpus. Sen. Theyf.

Remollire artus, Imbecilliores reddere. Ovid. 4. Met. 286.
 Resolvare nexos artus. Virg. 4. Æn. 695.
 Seducere artus anima. Virg. 4. Æn. 385.
 Suffulcire artus. Lucret. lib. 4. 866.
 Sustinere titubantes artus. Ovid. 4. Met. 26.
 Torrentur febribus artus. Ovid. 20. Epist. 169.
 Tremitt artus, pro Artubus tremitt, figurate dictum, Servius in illud Virg. 3. Georg. 84.

Stare loco nescit, micat auribus & tremitt artus. Accusativus est. Metaphorice Robur, ut Cic. Petit. Conf. Illud teneto, nervos atque artus esse sapientie, non temere credere. Legitur & Artua in neut. pl. Plaut. Men. 5. 2. 102. Ita mihi imperas, ut ego hujus membra atque ossa, atque artus comminuum.

Artus, num. sing. Lucan. lib. 6. 754. — tunc omnis palpat artus.
ARTICULUS, i. dimin. [ἀρθρον] Artus autem (inquit Perottus) Partes sunt corporis inter juncturas connexæ: dicta quod inter se artentur. Unde, Minores partes per diminutionem Articulus vocamus: quales sunt digitorum. Vocantur & Nodi corporum & Juncturae a Plin. lib. 11. cap. 37. extr. Cic. 1. Att. 4. Terentia tuamagnos articulos dolores habeo. Articulus cadens ad numerum. V. Digitorum argutie, in ARGUO. Mollis articulo alioque excipere. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Articuli famentorum, per translationem. Cic. de Senect. 53. Itaque ineunte Vere in his quæ relicta sunt existit tanquam ad articulos famentorum, ea quæ gemma dicitur. Articuli fegetum. Plin. lib. 18. cap. 17. Si in articulum feget ire cœperit. Colum. 1. 2. c. 12. extr. i. e. Culi in genicula figant. Articulus montium. Plin. lib. 37. cap. 17. per metaphoram dixit, Crebros colliculos, quibus, tanquam gradibus, montes ascensu faciliores sunt. Articulus item ponitur pro Specie, parte, a Caio in 1. r. D. de rerum diviso. Summa (inquit) rerum diviso in duos articulos ducitur. Articulus, Numerus ab Arithmetico vocatur, qui intra denarium est, quod ea ratione faciunt, quia veteres manuum articulis computare consueverant, & digitos decem habebamus, qui articuli interduci vocantur. Ex Turneb. Articulus temporis. Cic. pro Quint. 19. Uterum suis conditionibus in ipso articulo temporis astringeret. Sic Articulus aliquando absolute pro Momento, & tempeſtiva rerum faciendarum hora, five puncto, five aliquo rei aut temporis particula. Ter. Adel. 2. 2. 21. O cœlera, illuc velle ut in ipso articulo opprellit. Plaut. Men. 1. 2. 31. Commoditatis omnes articulos scio.

Articulus item vocatur in oratione, quum singula verba intervallis distinguuntur, hoc modo: Acrimonia, voce, vultu adverbios petteruisti. Item: Inimicos invidia, injuriis, potentia, perfidia fultulisti. Hæc ex Auth. ad Heren. lib. 4. 27. Græcis hæc figura dicitur ἀσύνθετος. Oratio sine nervis & articulis, Quæ fluctuat huc & illuc. Auth. ad Heren. lib. 4. 17. Qui in mediocre genus orationis profecti sunt, si pervenire non potuerunt, errantes perveniunt ad confine genus ejus generis quod appellamus fluctuans & diffusulum, eo quod sine nervis & articulis fluctuat huc & illuc.

Articulis membrisque distincta oratio: cui opponitur Continua ac producta. Cic. 3. de Orat. 184. Et in Orat. 59. Non ad numerum articulus cadens.

Articulus, Grammaticis, non Qui in grammatica tantum declinatione, casus aut genera indicat, sed Quo in sermone etiam certam rem significamus. Latinum exemplum proponi nullum potest: nam Latinus sermo in univerſum caret articulis. Attamen Grammaticis pronomina Hic, hæc, hoc; vocantur Articuli. V. Varr. 7. de L. L. 23. Articulus fidei pro Capite fidei male dicitur, ut ostendit Vossius de Vitiis L. Lat. 1. 32.

ARTICULARIS, e. [ἀρθρικός] Quod ad articulum pertinet: ut, Articularis morbus. Plin. lib. 21. cap. 21. & 20. 17.

ARTICULARIUS, Adj. Idem, Quod ad articulos pertinet: ut, Articularis morbus. Plin. lib. 21. cap. 20. & 25. 5. Articularios morbos sedat, canisq; morbus.

ARTICULARIUS, i. m. Subst. [ἀρθρικός] Qui articulari morbo laborat. Plaut. Merc. Nec podagricus, nec articularius est, quem rus ducunt pedes. V. ARTHRITICUS.

ARTICULĀTIUM, Adv. [κατ' ἀρθρα] Per singulos articulos. Cic. 3. de Nat. Deor. 67. Puerum interea obruncat, membraque articulatum dividit. Articulatim & distincte dicere. Cic. 1. de Legib. 36. Quæ fusc olim disputabantur ac libere, ea nunc articulatim distincteque dicuntur. Verba articulatum discerni. Lucret. lib. 4. 559.

— necesse est verba quoque ipsa Plane exaudiri, discernere articulatim.

ARTICULATE, Adv. [κατ' ἀρθρα] Idem. Gell. lib. 5. cap. 9. Plane articulate elocutus est.

Articulate saltem dicere, pro Clare & aperte, distincte. Cic. 6. Att. 5. Valebis igitur, & puellæ saltem articulate dices, nostræque Piliæ. Sed lectio incerta est. Art. Articulae scribendum esse censent. Sed vulgatum & receptam scripturam tuetur Lambinus. V. Cleric. ad loc.

ARTICULO, Ære. ut, Articulare voces, i. e. Distincte formare, & figurare per quædam quasi membra. Lucret. lib. 4. 550.

Has igitur penitus voces, &c.

Mobilis articulat verborum Dædala lingua. Hinc

ARTICULATUS, a, um, Adj. ex Partic. ut Articulata vox, Apuleio, i. e. Explanata & formata. conf. Priscian. & Isid. 1. 14.

Inarticulata vox. ἀσύνθετος. H. Sc.
ARTICULATIO, ònis. f. [ἀρθρωσις] Plin. lib. 16. cap. 25. de Germinatione & partu arborum loquens, Tertia est earundem ad solstitium brevissima, nec diutius septenis diebus. Clareque & tunc cernitur excreſcentium cacuminum articulat. i. e. Quum excreſcant veluti per nodos: eo modo quo Cic. dixit Articulus famentorum.

Articulatio, Morbus vitium. Plin. lib. 17. cap. 24. Vitibus præter vermiculationem & fiderationem morbus peculiaris articulatio, tribus de causis: Una, vi tempeſtatum germinibus ablati: Altera (ut notavit Theophrastus) in summo exciſis: Tertia, culturæ imperitia laſis. Omnes enim carum injuriæ in articulis fiuntur.

ARTICULĀTOR, òris. ἄρθρωσις, Gloss. Gr. Lat.
ARTICULOSUS, a, um. [ἀρθρῶδης] Plenus articulis. Plin. lib. 24. cap. 16. Alii radice longa, veluti signata, articuloſaque monstrare, tribus omnino cauliculis.

Articulofa partitio. Quintil. lib. 4. cap. 5. h. e. Quæ nimium multis distinctionibus separata est, & breviores habet periodos.

ARTICULAMENTUM, i. n. Scribon. Larg. comp. 206. Ad luxatum omne & ejectum, & repositum articulamentum bene facit. Idem 263. Facit & ad dolorem articulamentorum. conf. & Plin. Val. 2. 14.

ARTYNA, Stagnum est minoris Æliæ, Olympo Myſiæ monti propinquum, & juxta Miletopolin civitatem, ex quo Rhynchacus fluvius, antea Lycus denominatus effluit, Asiæ & Bithyniam disterminat. Plin. lib. 5. cap. 32.

ARVALES [Ἀρῆαῖοι] fratres, dicti Sacerdotes XII. quos Romulus primus instituit, ipseque inter illos numeratus fuit. Eique sacerdotia a Romulo in honorem Accæ Laurentiæ (quæ postea populum Romanum haredem instituit) nutritis fusc instituto, tributa est insula alba & spicæ corona, pro religioſissimo insigni: quæ prima apud Romanos corona fuit. Et hic honos non nisi vita finiebatur, exulesque & captos comitabatur. Dicti ab Arvo, quia Arva iustrabant. V. Gell. lib. 6. cap. 7. Plin. 18. 2. Fest. v. Ambarvalis, Varr. de L. L. 4. & Fulgent. de Prisc. Ser. v. Arvales Fratres, e junioribus Lomejer. in Epimenid. c. 29.

ARVERENT, Galliæ populi fere Ligerim ita, qui multis hominum millibus cum Vercingetorige contra Cæsarem profecti sunt, quum prius ad verſus Maximum Æmilianum, & Domitium Ænobarbum etiam cœ hominum millibus conflifixent. Verba sunt Strab. lib. 4. V. Cæſ. l. 7. a pr. Lucan. 1. 427.

Arvernique quasi Latio fe fingere fratres Sanguine ab Iliaco populi.

Eorum caput Augusta Nemetur, Straboni Nemoffus, hodie Clermont.
ARVIGES Hostiæ (ut ait Varro de 4. L. L. 19.) dicebantur, Quæ cornua habebant, & quorum exa coquebantur. Legitur & Arviga. V. Rutger. Var. Lect. 3. 9. & Voff. Etymolog. conf. HÆRUGA.

ARVIGNUS, Adj. Arietinus, ab Arviga apud Varr. d. l.

ARVINA, æ. [Ἀρῖνα] Durum pingue inter cutem & vifcus secundum Sueton. in lib. de Vitiis corporalibus, Virg. 7. Æn. 626.

— & spicula lucida tergunt Arvina pingui. Servius.

ARVINA, Cognomen fuit Corneliorum Maluginensium a pinguedine impositum, ut scribit Alexand. ab Alexand. lib. 1. cap. 9. Quemadmodum Nafica ab adunco naso, & Columella a proceritate: & cætera id genus.

ARVENDIUM, Vet. Gloss. ἄρῖνον ἰαματικόν. V. Dalechamp. ad Plin. 1. 18. c. 3. & supra AREPENSIS.

ARVIVM, [Ἀρῖνιον] Promontorium est insulæ Chiï, in quo (teste Plin. lib. 14. cap. 7.) optima vina proveniunt. Virg. 5. Ecl. 30. in Daphnid.

Vina novum fundam calathis Arviva neclat. Hæc nostra atate adjectione unius literæ, Marſilia dicitur, quæ prius e Chio, nunc e Creta optima veniunt. Volaterranus. Strab. lib. 14. in Chiï descriptione, Deinde Arvilia, locus asper & importuosus, stadium trecentorum, quod vinum fert Græcænicorum optimum. Græcus codex habet ἄρῖνιον. Servius in carmen illud Virg. supra citatum sic ait, Arvilia, id est Chia, a promontorio Chiï insulæ Arvivo.

ARUNCUS, i. m. [ἀρῦκος] Villus mento caprarum dependens. Plin. lib. 8. cap. 50. de capris loquens. Item,

ARUNCI, Populi Latii veteris, Rutulis vicini. Alii rectius scribunt Aruncos. q. V. Virg. 7. Æn. 206.

Aruncos ita ferre senes.

ARUNDO, inis. f. [ἄρῦνον, ἄρῦνα] Aquaticus frutex, omnibus notus Liv. 7. Bell. Pun. 12. Erant autem pleraque ex craticis aut tabulis tacta, alia arundine texta, stramento interta.

Vide in Libro Similitudinum Dadræi fol. 46. b. Arundini, i. e. Carici, quæ a vento movetur, peccatrix & infidelis anima comparatur. Paulo post: Sicut carices, quæ fivios amant, & Ne huic carici similis appareas. Interpres Chryſoſtomus. V. & Carex. H. St.

Arundinem & Calamum, pro eodem accipit Plin. lib. 10. cap. 37. Arundinem a Cannâ separat Ovid. 8. Met. 337.

Fluvialis arundo. Virg. 2. Georg. 414.

Glaucia. Virg. 10. Æn. 205.

Gracilis, & cannae similis arundo prodit. Columel. lib. 4. cap. 32.

Procera. Ovid. 13. Met. 891.

Tenera. Virg. 7. Ecl. 12.

Viva. Ovid. 13. Met. 891.

Surgit arundo, pro Crescit. Ovid. 13. Met. 891.

Arundo, pro Sagitta. Virg. 7. Æn. 499. quia ex arundine fiebant tela. Et 5. 544. Volucris arundo.

Distinxit arundine pectus. Ovid. 10. Met. 526. de Cupidine.

Arundo pro Pertica, quæ solent pueri equitare. Hor. 2. Serm. 3. 248.

Ludere par impar, equitare in arundine longa.

Arundine captare pisces. i. e. Linea. Tibul. lib. 2. 7. 3.

Tremula arundine pisces captare. Ovid. 2. de Arte Am. 217.

Agrestem tenui meditor arundine Musam, i. e. Carmen rusticum humiliter stilo scribam. Virg. 6. Ecl. 8.

Inæquali modulatur arundine carmen. Ovid. 1. de Rem. Amor. 181. i. e. Inæqualibus arundinibus. erant enim plures, & pro tonorum diversitate, una erat longior alia. V. seq.

Cerata modulatur arundine carmen. Ovid. 11. Met. 154. i. e. Arundinibus cera compactis. erant enim fere septem cannae in fistula pastoricia.

Interdum mendose scribitur Harundo.

ARUNDINUS, Adj. [ἄρῦνινος] Quod est ex arundine. Plin. lib. 10. cap. 29. Addita in transversis labias fronde arundinea. [Suspect.] Virg. 4. Georg. 265. Arundineæ canales.

ARUNDINACEUS, Adj. [ἄρῦνινος] Similis arundini. ut, Folium arundinaceum. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumentis folium arundinaceum, fabæ rotundum, & magnæ leguminum parti.

ARUNDINETUM, i. n. Locus confitus arundinibus. Plin. lib. 10. cap. 32.

Minores halycones in arundinetis canunt. Cato de R. R. cap. 6. Ibi cacumina populorum serito & arundinetum. Adde Varr. de R. R. 1. 8. Columel. lib. 11. cap. 2.

ARUNDINOSUS, Adj. [ἄρῦνινός] ut, Locus arundinosus, Arundinibus abundans. Catull. 37. 15.

Quæque Ancona, Cnidumque arundinosum Colis.

ARUNDIFER, Adj. [ἄρῦνιφόρος] Arundines ferens. Ovid. 5. Fast. 617.

ARUNCUS Deus. Gell. lib. 5. cap. 12. In his autem diis, quos placati oportet.

oportet, uti mala nobis, vel a frugibus amoveantur, Arungus quoque habetur & Robigus. Al. Auruncus vel Averruncus.

ARUNS, Vates Thufcus fuit, divinandi scientia insignis. Lucan. lib. 1. 585. Accri vates, quorum qui maximus aro Aruns incoluit deserere moenia Lunae, &c.

Est item Nomen viri, qui Camillam occidit: de quo Virg. 11. Æn. 759.

Fuit etiam hoc nomine Tarquini Superbi filius natus maximus, qui in ca pugna que ad silvam Ardam facta est, Junium Brutum interemit, & ab illo vicissim hasta trajectus est. Liv. 2. 6.

ARUNUS, f. ARUNT. L. At. tempore Augusti scripsit de Bell. Pan. V. Voff. de H. L. ARVO, as. V. ARVUM.

ARUPENUM, [Ἀρουπένου] seu ARUPINUS, [Ἀρουπίνου] lapodum, seu Japydum oppidum in confinio Ithriae & Illyrici, cujus meminit Strabo lib. 4. & 7.

ARUSPEX, V. HARUSPEX. Plin. lib. 7. cap. 56.

ARVUM, [ἄρως] i. n. ab Arando dicitur. Festus, Arvum dicimus agrum necdum fatum. Varo 1. de R. R. cap. 29. Arvum quod aratum nec fatum est. Columel. lib. 2. cap. 9.

Cultus arvorum. Virg. 4. Georg. 1.

Ingenia arvorum, Natura. Virg. 2. Georg. 177.

Amicius arvum, Benignus. Ovid. 15. Met. 443.

Arida arva, Infrugifera. Ovid. 14. Met. 510.

Attonsa. Lucan. lib. 6. i. e. Demessa.

Declive, In montis declivitate situm. Hor. 3. Carm. 29. 7.

Dumosa, Dumis obsita. Lucan. lib. 6. 13.

Fallacia, Quod spem agricolae saepe fallant, & plus in herba polliceantur quam praesent in messe. Ovid. 1. de Arte Am. 401.

Florentia. Ovid. 2. Met. 791.

Genitale arvum, per metaphoram vocat Virg. Matricem equinam, 3. Georg. 136. In quo Lucretium imitatus est, qui Arva muliebria pro Natura muliebri posuit, lib. 4. 1105.

Atque in eo est Venus, ut muliebria conferat arva.

Ἀρουπένου Clemens. H. St.

Huicula siti, Fissa nimia siccitate. Virg. 2. Georg. 353.

Lata, Probe culta & florentia. Virg. 6. Æn. 744.

Odorifera Arvum arva. Stat. 1. Sylv. 4. 104.

Olivifera, Quae olivam ferunt. Ovid. 3. Fast. 151.

Operosa, Quod multum operis & laboris exigunt. Ovid. 1. de Arte Am. 399.

Optima pingui arva solo. Virg. 2. Georg. 263. i. e. Arva pinguis, optima. al. Putri.

Pingue. Hor. 3. Carm. 4. 15. Virg. 5. Ecl. 33.

Vasta. Sen. Herc. fur. 6.

Vitifera. Sil. lib. 7.

Credenda Ceres arvis. Ovid. 1. de Arte Am. 401.

Nec semper credenda Ceres fallacibus arvis. per Cererem Semina intelligenda.

Diducta arva jugis. Sil. lib. 1.

Zephyrique tepentibus auris Laxant arva sinus. Virg. 2. Georg. 331. i. e. Vere adventante resolvuntur quae hyeme, concreta frigidibus, rigeant.

Imperare arvis, i. e. Ita arva colere, ut fruges ferant quantas ipse desiderat agricola. Virg. 1. Georg. 99.

Exercetque frequens tellurem, atque imperat arvis.

Inducere messorum havis arvis, i. i. Maruris. Virg. 1. Georg. 316. Serv.

Insequitur arva jacto semine. Virg. 1. Georg. 104.

Quid dicam, jacto qui semine cominus arva Insequitur? Cominus, i. e. Statim, sine intermissione. Insequitur, Prosequitur & non sinit quiescere. Servius.

Juvare arva, Prodesse arvis. Virg. 1. Georg. 95.

Parere arva colono dicuntur, Quum aequum laboribus fructum exhibent. Virg. 1. Æn. 7. Respondet illi quod 1. Georg. 99. scribit idem, Imperare arvis.

Pascere arvo aliquem, i. e. Frumento, & iis quae in arvo nascuntur. Hor. 1. Epist. 17. 2.

Populata Marte arva, Vastata bellorum tumultibus. Hor. 3. Carm. 5. 24.

Premere iugo aliena arva, Arare alienos agros. Virg. 10. Æn. 78.

Proterit arva, exuriturque herbas. Ovid. 2. Met. 791. de Invidia.

Radit imbribus arva. Hor. Epod. 16. 54.

Renovare arvum. Ovid. 15. Met. 125.

Requiescant foetibus arva. Virg. 1. Georg. 82.

Revellere ab arvis arva. Ovid. 8. Met. 584. Achelus fluvius de seipso.

Spatiali lato arvo. Ovid. 4. Met. 87.

Squalent abductis arva colonis: Quia nemo colit ea. Virg. 1. Georg. 507.

Subigere arva, Colere. Virg. 1. Georg. 105.

Urit arva Sol. Ovid. 6. Met. 339.

ARVUS, a, um. Adj. Legitur apud antiquos. Plaut. Truc. 1. 2. 47. Non arvus hic, sed pascuus est ager.

Arvae foemina, Nævius Lycurgo, lib. 2.

Quaque incedunt, omnes arvas obtinent. Pacuvius,

Postquam calamitas plures annos arvas calvitur. Ex Nonio, 3. 5.

[Conf. Isid. 14. 13. Nimirum Arvus ager dicitur, pro Aruus, ex Graeco, ἀρούρης, contr. ἀρούς, ascito Digammatæ Æolico, ut affolebant Romani.

A R X

ARX, arcis. f. [ἀρξήματα, ἀρξή] dicta est auctore Varrone 4. de L. L. 32. ab Arcendo, quod is sit locus munitionibus natus, a quo facillime possit arceri hostis, sed verior vocis derivatio est per metathesin ab ἀρξή; nam propria & primaria ejus notio est ἀρξή, five Summus & excelsus locus. Unde hoc nomen montibus interdum tribuitur. Virg. 1. Georg. 240.

Mundus ut ad Scythiam Riphaeaeque arduus arces Affurgit. Et 2. Georg. 534.

Septemque una sibi muro circumdedit arces. nempe Roma, quae montibus septem superstructa est. Silius de Alpibus loquitur, lib. 3. 496.

Primus in expertas adit Tyrrhensis arces. Et ita pluribus in locis alii auctores hac voce utuntur. V. quos laudat Drakenb. ad Sil. 15. 305.

Arx, est Editus in civitate, & munitior ad salutem civium locus: Afconius in Divin. Virg. 2. Æn. 322.

Quo res summa loco Panthū? quam prendimus arcem? Ergo prima spes in muris est, secunda in arce, si in muros hostis irruerit.

Hactenus Afconius. Servius, Arx est in civitate Munitus locus: ab Arano, i. e. Secreto, dicta.

Vol. I.

ARX (ut ait Afconius l. c.) interdum Sedes tyranni, id est regis, dicitur, ut saepe apud Ciceronem. Virg. 4. Æn. 410.

— quum litora fervere late

Prosperices arce ex summa. Ubi Servius, Regum enim fuit habitare in arcibus propter tutelam. Plin. lib. 4. cap. 11. Intus Byzia arx regum Thraciae.

Arx, per metaph. est Summum in quaque re, & quasi Apex vel Fastigium. Sic,

Capitis arx, pro Vertice. Claud. 4. Conf. Hon. 235.

Celsa corporis arx, pro Capite. Stat. 2. Sylv. 2. 131.

Arx veri. Petron. cap. 132. Sed V. not.

Arx omnium provinciarum Africa. Cic. pro Ligar. 22.

Arx omnium gentium urbs Roma. Cic. 4. in Catil. 11.

In arce legis praesidia constituitur defensionis meae non licet. Cic. pro Cluent. 156.

Aëria arces, Altissimae. Virg. 3. Æn. 291.

Celsa. Virg. 1. Æn. 56.

Edita, Alta. Sen. Octav. 7.

Festae Palladis arces, i. e. Tempa. Ovid. 2. Met. 713.

Igneas arces Caelum vocat Hor. 3. Carm. 3. 10.

Invictissima Capitolii. Tacit. 3. Hist. 78.

Lacerae. Ovid. 11. Met. 509.

Munitissima. In MUNIO.

Potens opibus. Sen. Troad. 6.

Præcipites, Altae & in præcipitio velut positae. Lucan. lib. 3. 84.

Prærupta. Sen. Agam. 6.

Prælustris. Ovid. 3. Trist. 4. 6. i. e. Caelum.

Sacrae, Tempa. Hor. 1. Carm. 2. 3.

Summa. Virg. 2. Æn. 166.

Superbae. Hor. Epod. 3. 6.

Tuta. Virg. 10. Æn. 805.

Attollere arcem tectis. Virg. 3. Æn. 154. i. e. Domos aedificare. Serv.

Concutere arces. Ovid. 11. Met. 509.

Condere. Virg. 2. Ecl. 61.

Construere. Sil. lib. 8.

Erigere. Stat. 3. Sylv. 1. 20.

Evertere. Sil. lib. 17.

Fugere in arcem. Cic. de Senect. 11.

Fundere. Virg. 4. Æn. 260.

Impositae montibus arces. Hor. 2. Epist. 1. 252.

Invadere in arcem caussa. In INVADO.

Liberare arcem. Cic. Anteq. iret in exil. 9.

Moliri. In MOLIOR.

Moliri arcem. i. e. Factis molibus extollere. Virg. 1. Æn. 428. Serv.

Munire. Cic. in L. Pison. 84. & pro Syll. 79.

Poni in arce. Cic. in Parad. 1. Hoc opus in apertum ut proferas, nihil postulo: non enim est tale, ut in arce poni possit quasi illa Minerva Phidiae: sed tantum ut ex eadem officina exitisse appareat.

Retinere. Cic. 2. de Orat. 273.

Subrudere. Ovid. 3. Trist. 11. 23.

Tradere. Tacit. 3. Hist. 77. Vacuum arcem furtim traditurum.

ARXATA, [Ἀρξάτα] Urbs est Armeniae prope Araxem fluvium, & juxta fines Atropatiae. Strab. lib. 11. Alia ab Artaxata.

A R Y

ARYANDES, [Ἀριάνδης] Ægypti prætor fuit, a Cambyse constitutus, qui aliquanto post tempore, quum æmulari Darium vellet, ab eo est interfectus. Herodot. lib. 4.

ARYTENA, five ARUTENA, five ARTENA, Vas ab hauriendo sic appellabatur. Festus. Græcum est ἀρύτινα, a ἄρῃ, & a Polluce in Balnei instrumento collocatur. 1. 7. S. 166. & 10. 2. Latine Trullam dici contendit Casaub. q. omnino V. ad Theophr. Charact. c. 10. ἀρῆ ἀνοσχοχρῆτις extr.

A S

As, vel ASSIS, assis. m. [ἀσσην] Varr. 1. de L. L. Assem ab Ære dictum esse putat: As enim & Libra, & Pondo idem significant. Budaus.

Erat usque ad Servii Tullii tempora ex ære rudi, & deinde ex signato, & decem asses faciebant Denarium.

As, Libralis nummus erat, quateros denariolos nostros valens, patko pluris. Plin. lib. 21. cap. 3. de Scipione cognomento Serapione loquens, Nec ei fuit in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocavit. Suet. in August. cap. 91. Ex nocturno visu etiam stipem quotannis die certo emendicabat a populo, cavam manum asses porrigentibus præbens. Hæc Budaus. Cic. 2. Off. 58. Ne Marco quidem Scio vitio datum est, quod in caritate annonæ assis modium populo dedit.

Asses appellare postsumus quem Duodenarium vocamus, & ita in partes dividere, ut antiqui suum assis dividabant, in sui generis partes, quadrantes, sextantesque dicentes. Budaus.

As f. Assis constituisse docet ex duodecim Unciis. H. St. V. mox de Assis divisione.

Ad assis impendium reddere. V. AD præpositionem.

In assis. V. IN.

In assis, pro In summa, apud Columel. teste Budaus.

Assis libra erat, ejusque partes Unciae. Donat. ad Phorm. Ter. 1. 1. Assis ab antiquis dicebatur, nunc As. Nam Assis genitivus est.

As etiam pro Integra quacunque re accipitur. Veteres enim volentes aliquid dividere in partes aequales, ut hæreditatem, & quidvis simile, id Assis appellaverunt, & partes Uncias. Cic. pro Cæcin. 17. Testamento facto, mulier moritur: facit hæc heredem ex deuce & femuncia Cæcinam, ex duabus sextulis M. Fulcinium libertum superioris viri, Æbutio sextulam aspergit. Columel. lib. 23. Ad prædictum autem modum multi adici debent hi odores, myrrhæ quincunx, calami pondo libra, cassiæ felibra, amomi pondo quadrans, croci quincunx. Plin. lib. 13. cap. 15. de cedrinis mensis, Qua in re non omittendum videtur, Tiberio principi mensam quatuor pedes sextante & sicilio excedentem: tota vero crassitudine sciscuniali, operimento lamina vestitam fuisse. Quibus verbis Plinius mensam eam quatuor pedes longitudinis habuisse significavit, & duos præterea pollices, & pollicis quadrantem: crassitudine vero sesquipollicem æquavisse. Liv. 5. Terna jugera & septantes virgum diviserunt. Septunces dixit pro Dimidiato jugero & duo-

decima parte jugeri. Haectus ex Budæo. Justinian. de Hæredib. Instituend. lib. 2. Hæreditas plerumque dividitur in xii Uncias, quæ Afis appellatione continentur. Habent autem & hæ partes propria nomina ab Uncia usque ad Afsem hæc: Sextans, Quadrans, Triens, Quincunx, Semis, Septimx, Bes, Dodrans, Dextans, Deunx.

As Caianus. Stat. 4. Syl. 9. 22. Emptum plus minus afe Caiano. Hoc loco quid sit As Caianus omnes addubitant. Turnebus suspicatur, quum affis interponeretur coemptionibus nuptialibus, quæ imaginaria venditione celebrantur, & vir & uxor fe mutuo coemantes, Caios & Caias vocarent, affem Caianum esse affem illum coemptionalem.

Ex afe hæres dicitur, Qui solus est hæres. In trivis fixum quum se dimittat ob affem. Hor. 1. Epist. 16. 64. Non pluris pretio unius affis licuisse. Hor. 1. Serm. 6. 13. Affem negat fese daturum. Cic. pro Quint. 19. Ad affem omnia perdere. Hor. 2. Epist. 2. 27. i. e. Usque ad affem, sive omnia. Porphyri.

Redigere ad affem. Hor. 1. Serm. 1. 43. Venditare afe. Catull. 31. Affis non facio. Despauterius autem scribit Affisacio: Affisacio i. e. parvi aestimo; compositum verbum est. Sed ubi reperitur compositum? H. St. De variis affis generibus, V. Pitif. Lex.

ASSIPONDIIUM, ii. n. [ἀσπίδιον] significat Unum pondo. Varro de L. L. 1. 4. Quod unum pondo Assipondium dicebatur: Id ideo, quod As erat Libræ pondus.

A S A

ASA, Afacetida, vel ut alii proferunt, Afia putrida: vulgo a medicis & pharmacopolis dicitur, quod Latine Lafer nuncupatur, Græce ἀσάριον. Matthiol. in lib. 3. Dioscor. cap. 79. Apud antiquissimos Ara dicta est Afia. V. Gell. lib. 4. cap. 3. & Macrobr. Saturn. 2.

ASACHÆ, Populi sunt in montibus Æthiopia, qui abesse a mari dicuntur diernum quinque itinere, viventes elephantorum venatu. Plin. lib. 8. & lib. 6. cap. 30.

ASACUS, Fluvius est alluens Heracleam civitatem, sitam ad radices montis OEtæ, teste Liv. lib. 5. de bello Macedonico.

ASÆ, [Ἀσῆ] Vicus est Peloponnesi in agro Corinthio, non procul a Genæa vico, ut auctor est Stephanus.

ASÆA, [Ἀσῆα] Montis nomen est proprium. Author Suidas.

ASÆUS, [Ἀσῆος] Unus fuit ex principibus Græcotum, interfectus ab Hercule. Author Homer. lib. 11. Iliad.

ASAMPATÆ, Populi sunt circa Mæotin, teste Plin. lib. 6. cap. 7.

ASANA, Flumen est in Mauritania, ab Sala c. l. mill. pass. marino haustu, sed portu spectabile. Plin. lib. 5. cap. 11. Afama Ptol.

ASANDER, [Ἀσανδριον] Vini proprium, apud Strab. lib. 7. qui Tauricant Cheronesum a continente separavit, ducto per ejus litem muro, a sinu Carcinico, usque ad Mæotin paludem.

ASAROTON, i. n. [ἀσάρωτον] Pavimenti genus artificiosius picturis elaboratum: sic dictum, quod scopis verri non debeat, ab α, & ἄσπις, quod est Verro. Nam ex iis colligebantur purgantia manibus, & spongiis mundabantur. Vel potius quia sic pictum erat, ut putaretur scopis eversum atque mundatum non fuisse. Apparent enim hoc in pavimento velut analecta, & reliquæ, purgantiaque cœnæ, quasi ministri ea non everrissent. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta originem apud Græcos habent elaborata arte, picturæ ratione, donec lithotrota expulser eam. Celebrerrimus fuit in hoc genere Sofus, qui Pergami travit, quem vocant asaroton œcon, quoniam purgantia cœnæ in pavimento, quæque everri solent, veluti relicta fecerat parvis et testulis, tinctisque in varios colores.

Gaudet humus superatque novis Afarota figuris. Stat. 1. Sylv. 3. 56.

ASAROTICUS, Adj. Sidon. Carm. 23. 57. — aureafice portas Exornas asaroticis lapillis.

ASARUM, i. [ἄσaron] Herba, de qua sic Plin. lib. 12. cap. 13. Nardi vim habet & asarum, quod & ipsum aliqui silvestre nardum appellant. Est autem hedere foliis, rotundioribus tantum mollioribusque, flore purpureo, radice Gallici nardi: semen acinofum, sporis calidi ac vinosi. Diosc. lib. 1. cap. 9. Asarum, quod & ipsum aliqui silvestre nardum appellant, Nardi sanguinem Martis, Latini perpenfam, alii baccar. Matthiolus ait Asarum esse eam herbam, quam nunc officinæ vocant Baccaram, quamvis Baccara apud Dioscoridum vere sit alia herba ab Asaro longe diversa.

A S B

ASBESTINUM, i. n. [ἀσβῆστινον] Genus est lini quod ignibus non absumitur, Vivum id vocant, ardentemque in focus conviviorum ex eo vidimus mappas fordibus exutis splendentes igni magis, quam possent appi. Vocatur autem a Græcis Asbestinum ex argumento nature. Hæc Plin. lib. 19. cap. 1. Asbestinum dicitur quasi ex Asbesto lapide in fila deducto confectum, quod tamen falsum pronuntiat Hard. ad loc. mox subiectum.

ASBESTOS, [ἀσβῆστος] Gemma quæ in Arcadiæ montibus nascitur, coloris ferri. Plin. lib. 37. cap. 10. Cui nomen est, inquit Solinus c. 7. quod accensus semel extingui nequit. Lat. Inextinguibilis. Scribitur & Asveltus.

ASBOLUS, [ἀσβόλος] Canis nomen. Ovid. 3. Met. 218. Et niveis Leucou, & villis Absolus avis. i. e. Pilis nigris.

Nam ἀσβόλος dicitur Fuligo Latine.

ASBORTUS, [ἀσβότος] Urbs Thessaliæ, Steph.

ASBYLUS, Crotoniata, cujus meminit Pausanias & Plato in libris de Repub.

A S C

ASCA, Siciliæ civitas, quam Elymus princeps Trojanorum dicitur condidisse. Servius in 5. Æn.

ASCALAPHOTES, [ἀσκαλαφῶτες] Animal venenatum, ex genere stellionum, lentigine plenum, acerbis frigidior, diversum ab eo quod Itali Tarantulum sua lingua vocant. V. Plin. lib. 29. cap. 4.

ASCALAPOTIUM, Dimin. Catul. 34. 5. Dii magni ascalapotiū disertum. Hoc vocabulum reposuit Turnebus, quod antea fortasse rusticus diminuerat, & depravata male pronuntiando, & Salaputium dixerat. V. SALAPUTIUM.

ASCALAPHUS, [ἀσκαλαφῶς] Marsis & Atyoches filius, cujus meminit Homer. lib. 2. Afcalaphus, Acherontis filius & Orphnes nymphæ Avernalis: postea in

bubonem mutatus. Fabulam vide apud Ovid. 5. Met. 539.

ASCALINGIUM, [Ἀσκαλίγγιον] Ptolemæo urbs Germaniæ. hodie Hildesheim.

ASCALON, Ænis. [Ἀσκαλον] Palestine civitas Idumæorum. Author Strabo. De Afcalone plura Diodorus lib. 1. Al. Afcalonis, hodie Efcalone dicitur.

ASCALONITA, Æ. [Ἀσκαλονίτης] Qui est de Afcalone. Testimonium frequens apud Josephum lib. 6. cap. 1.

ASCALONIA, Æ. Cæpe gens, ab Afcalone oppido Judææ nominata. Plin. lib. 19. cap. 16. Efcballotes.

ASCALUS, [Ἀσκαλος] Tantalii frater fuit, Hymenæi filius, ut scribit Steph. ex Xantho, Afcalonis conditor.

ASCANIA, [Ἀσκανία] Insula est una Sporadam, non procul ab Anaphe, & Atypalæa, de qua Plin. lib. 4. cap. 11. Est & Afcania Phrygiæ locus, de quo Plin. lib. 5. cap. ult. Item alius in superiori Myfia, sive Bithynia, juxta Afcanium lacum: quam Myficiam vocat Strabo ad differentiam superioris, quam Phrygiam appellat. V. ipsum lib. 12. & 14.

ASCANIUS, [Ἀσκανίος] Ænæi filius ex Creufa regis Priami filia, qui & Janus dicitur est, unde Julii ortus se prædicabant, patris fuge laborumque in querendo regno focus, teste Virg. 1. Æn. 646. Liv. 1. 3. dubitat utrius fuerit filius, Creuse an Laviniæ: sed historici ceteri omnes & poetæ cum Virgilio, Creuse filium fuisse affirmant. Est & Afcanius Phrygiæ fluvius, a quo Afcanius Ænæi filius dicitur est. Hujus fluvii meminit Virg. 3. Georg. 269.

ASCANTICI, [Ἀσκαντικῶν] Populi circa Mæotin ad montes Ceraunios, de quibus Plin. lib. 6. cap. 7.

ASCAULÆ, [Ἀσκαυλῆ] Tibicines, quorum armamentum musicum imitatur utriculum: Latine Utricularios dicerent. Meminit Vopiscus in Carino, ubi tamen hæctenus Campतालæ inemendate lectum est. Turnebus. V. UTRICULARIUS.

ASCENDO, di, sum, [ἀσκαίνω, ἀνέρω, ἀνιέρωμαι] ère. ex Ad, & Scando compositum; significat Ad aliquid scendere. Ascendere jugum. Cæf. 1. Bell. Gall. Equo adverfam ascendere ripam. Cic. 1. de Divin. 58. Cælum. Cic. de Amicis. 90. Et in cælum, Idem pro Milon. 99. Equum. Liv. 23. 14. Suet. in Cæfare. In equum. Liv. 10. Bell. Pun. Cic. de Senect. 34. Navem. Ter. Adel. 4. 5. 69. Et, In navem. Hirt. Bell. Alex. & Nepos 2. 8. In ararium. Liv. 9. Bell. Pun. Item, In Capitolium. Plin. lib. 29. cap. 3. Vestram ascendisset in urbem. Virg. 2. Æn. 192.

Scalis muros ascendere. Virg. 9. Æn. 507. In Amanum ascendit. Cic. 15. Fam. 4. Ascendere in concionem, pro Orationem habere ad populum. Cic. 4. Att. 2. Tum subito ille in concionem ascendit, quam Appius ei dedit. Quia nimirum in Rostra ascendit verba ad populum facturus. V. feq. & CONCIO f. l. Alioquin & Descendere in concionem dicebatur; Quia concio in foro habebatur, parte Urbis depressiore. In Rostra Idem. Liv. 10. Bell. Pun. In tribunal. Cic. in Vatin.

Ascendere altiore gradum. Cic. 2. Off. 61. Gradum dignitatis. Cic. pro Muren. 55. Qui primum, dum ex honoribus continuis familiæ majorumque suorum unum ascendere gradum dignitatis conatus est, venit in periculum.

Ascendens gradibus magistratum. Cic. de Clar. Orat. 280. Altissimum gradum. Plin. lib. 3. Epist. 2. Ad honores. Cic. de Clar. Orat. 241. Quod quia multis gratum erat, & probabatur, ascendisset ad honores, nihil in facinore depressus. In honorem. Idem. Cic. in Orat. 125. Sed erit duplex ornus ejus ornatus ille admirabilis, propter quem ascendit in tantum honorem eloquentia. Ascendere gradatim dicitur vox. Cic. 3. de Orat. 225. Hinc gradatim ascendere vocem, utile & suave est.

A minoribus ad majora ascendimus. Cic. in Partit. 12. ASCENSURUS, Partic. [ἀναβῆσθης] Tibull. lib. 4. l. 12. Quinetiam Alcides deus ascensus Olympum.

ASCENSUS, Æs. m. [ἀνάβασις] Ipse ascendendi actus. Cæf. 5. Bell. Gall. 32. Novissimofque premere, & primos prohibere ascensu. Aditus & ascensus. Cic. pro Domo f. l. 54. Homines audaces, ab ejus templi aditu atque ascensu prohibuiti.

Gradus, aditus, ascensus. Cic. de Arusp. Resp. 41. Atque hic ei gradus ad Rempub. hic primus est aditus ad popularem jactationem atque ascensus. Primus ascensus ad amplioris honoris gradum, is est. Cic. 3. de Legib. 7. Difficili ascensu atque arduo oppidum. Cic. 6. Verr. 51. Ascensu arduo ingredi. Cic. 2. de Orat. 261. Demolithenes conjectis in es calculis, summa voce verus multos uno spiritu pronuntiare consuecebat: neque is consistens in loco, sed inambulans, atque ascensu ingrediens arduo. Iniquus ascensus. In INIQUUS.

Ascensu superare fastigia. Virg. 2. Æn. 303. Mollis. In MOLLIS.

ASCENSIO, Ænis. f. Idem. Cic. de Clar. Orat. 137. Quorum quidem que fuerit ascensio, & quam in omnibus rebus difficilis optimi perfectio atque absolutio, ex eo quod dicam, exitimari potest. Que fuerit ascensio, i. e. Quo pacto, & per quos quasi gradus ascenderit oratores. Plaut. Rud. 3. 1. 5. Ad nidum ascensionem facere.

ASCENSOR, Æris. Hieron.

ASCENDIBILIS, e. Car. Aurel.

ASCETERIA, [ἀσκητήρια] vocantur Monasteria in codice Justiniani, a verbo ἀσκή, quod est Mentem exerceo in contemplatione rerum divinarum. V. Ascētus, ἀσκητός, ἀσκητής, in Suic. Thef.

ASCIA, teste Onesticro ap. Plinium, appellatur Loca Indiæ, in quibus umbrae non sunt, Septentrioque non conspicitur, nec horæ diminuantur. Hæc ille lib. 2. cap. 73. Sed falsum est, nisi de horis intelligatur: quibus folem habent verticalem. V. Geographos & Astronomos.

ASCIA, Æ. [ἀσῖα] Instrumentum fabricorum, quo ligna dolantur, poliuntur. Plin. lib. 16. cap. 40. Mollissima tilia, eadem videtur & callidissima: argumentum asferunt, quod citissime afcius retundat. Rogum afcia ne polito. Ex legibus x 11 Tabul. apud Cic. 2. de Legib. 59. Ne pyra fiat ex dolatis feu politis lignis: lege cavetur. In quibus intelligunt, putantque vetari ne quibuslibet artificiosis fructibus ea ex poliuntur. Existimant quoque Afciam ab Ascindendo dictam.

ASCIO, [ἀσῖο] ère. Vitruv. lib. 7. cap. 2. Sumatur afcia: & quemadmodum materia dolatur, sic calx in lacu macerata afcietur.

ASCIBURGIIUM, Ptolemao, Urbs Germaniae. Vulgo Emerich. Al. Vicius Ashurg iuxta vetera castra ad Rheni ripam in Belgis. Vulgo id nomen tribuitur Arci Franconiae Aſchaffenburg.

ASCISCO, livi, itum. [ἀσκήσιμος, ἀσκήσιμος, ἀσκήσιμος] ēre. est Remotum aliqui, quasi scite vocatum capere. Cic. 1. in Orat. 2c. Itaque Caria, & Phrygia, & Mylia, quod minime polite minimeque elegantes sunt, asciscerunt aptum suis auribus optimum quoddam, & tanquam adipale dictionis genus. Hæc Valla lib. 5.

Festus, Asciscere, adjungere, & affumere.

Afcivi, preteritum. Virg. 12. Æn. 37.

Segregare & Asciscere, contraria. Cic. pro Arch. 4. Perficiam profecto, ut hunc A. Licinium non modo non segegandum, quum sit civis, a numero civium, verumetiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse. Asciscitur & Fugitor, contraria. Cic. 1. de Legib. 31. Id enim ut suavitate delectans, sic ab errore mentis tanquam salutare aliquid asciscitur, similitque inciticia mors fugitur, quasi dissolutio naturæ.

Afciscere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Fin. 23. Confirmat autem illud vel maxime, quod ipsa natura, ut ait ille, asciscat & reprobet, voluptatem & dolorem.

Afciscere sibi laudem. Cic. pro Domo sua, 59. Nihil enim unquam de me dixi sublati asciscendæ laudis causa potius, quam criminis depellendi. Sibi nomen regium. Liv. 3. Bell. Maced. Nomen tyranni. Cic. ad Brut. 16. Nonne hoc est in eadem tenebras recidisse, quum ab eo qui tyranni nomen asciscit sibi, quum in Græcis civitatibus liberi tyrannorum oppressis illis, eodem supplicio afficiantur, petitur, ut, &c.

Afciscere sibi focos. Cæsar. 1. Bell. Gall. 5. Receptos ad se focos sibi asciscunt. Sibi oppidum. Cic. 6. Verr. 21. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur, asciscerunt illud sibi oppidum piratæ, primum commercio, deinde societate.

Afciscere sibi quasi propinquitate conjunctos atque natura. Cic. de Amicit. 50. Asciscere ad fœdus aliquem. Cic. 2. in Catil. 8. Nemo non modo Romæ, sed ne ullo in angulo totius Italiæ oppressus ære alieno fuit, quem non ad hoc incredibile sceleris fœdus asciscerit.

Afciscere consuetudinem. Cic. de Clar. Orat. 209. Idcirco hanc consuetudinem libenter asciscimus.

Leges. Cic. pro Corn. Balb. 21. Innumerabiles aliæ leges de civili jure sunt latæ: quas Latini voluerunt, asciscerunt.

Ritus. Liv. 1. Nequid divini juris negligendo patrios ritus, peregrinosque asciscendo, turbaretur.

Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 27. Sacra ista majores nostri asciscit ex Phrygia Romæ collocaverunt.

Afciscere & accipere Græcis sacra. Cic. 7. Verr. 186. Quorum sacra populus Romanus a Græcis asciscit & accepta, tanta religione & publice & privatim tuetur, non ut ab aliis huc allata, sed ut cæteris hinc tradita esse videantur.

Afciscere generum. Virg. 12. Æn. 613.

Afciscere civitatem, Donari civitatem. Liv. 6. Nos ex quo asciscit fumus simul in civitatem, &c.

Afciscit a civitate. Cic. pro Corn. Balb. 31. Jure enim nostro neque mutare civitatem quisquam invitus potest, neque si velit mutare non potest: modo asciscatur ab ea civitate, cuius esse se civitatis velit.

Afciscere civem. Cic. pro Corn. Balb. 30. Defendo rem universam, nulam esse gentem ex omni regione terrarum, ex qua nobis interdictum sit, ut neque asciscere civem, aut civitate donare possimus.

Afciscere, Appetere. Cic. 1. de Fin. Eas ipsas cognitiones per se asciscendas arbitramur, quod habeant quiddam complexum & continens veritatem.

ASCITUS, Partic. [ἀσκήσιμος] Ovid. 4. de Ponto, 9. 127. Tu certescis hæc superis asciscite, videlicet Cæsar.

Afcitum cognomen. Sil. lib. 1.

Nativus & Afcitus, contraria. Cornelius Nepos in vita Attici, Atticus Græce loquebatur, ut Athenis natus videretur. Tanta autem erat suavitatis sermonis Latini, ut appareret in eo nativum quandam leporem esse, non ascitum.

Afcitus, pro Longe accersito. Ovid. 6. Fast. 172. Nec petit ascitas luxuriosa dapas.

ASCITIVUS, a, um. [ἀσκήσιμος] apud Plaut. & Ovid. 6. Fast. i. e. Adjectivus.

Puto esse illum ipsum locum, qui præcedit, ubi legitur Ascitas. H. St. Nil verius.

ASCITUS, vel ADSCITUS, ūs. m. Appetitus. Cic. 5. de Fin. 17. Alii putant primum adscitum (n. voluptatis) esse vacuitatem doloris.

ASCLEPIADES, [Ἀσκληπιάδης] Historicus Cyprius, quo tempore Pygmalion in Oriente regnabat.

Fuit & Philosophus cæcus, de quo Cic. 5. Tusc. 113.

Item alius, genere Prusienfis, medicorum eloquentissimus, Cn. Pompeio familiaris, quum in arte Rhetorica facultates decessisset, medicinam sectatus est, aliam a cæteris viam ingressus. Dicebat saltem constare cibi potusque abstinencia: præterea gestatione, ambulatione, frictione. Summa hinc fama fuit, condita nova facta, iispreis legatis & pollicitationibus Mithridatis regis, reperata ratione qua vinum agris medederat, relato e funere homine & servato: sed maxime sponsonie facta cum fortuna, ne medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse: & victor supremam in fenæ lapsu scalarum exanimatus est. Hæc Plin. lib. 7. cap. 37. De eo quoque multa refert Apul. lib. 4. V. Fabric. Elench. Medic. Vett. vol. penult. Bibl. Gr.

Afclepiades alius fuit Antiochenus martyr.

ASCLEPIADEUS, Adj. Carmen Afclepiadeum (quisvisque ejus fuit inventor) idem est ac Choriambicum; ut in Hor. 1. Carm.

Mæcenas atavis edite regibus.

ASCLEPIAS, ædis. [Ἀσκληπιάς] Herba est, ramis oblongis, & heredere folia habens, & radices numerosas: ita dicta ab Afclepio i. e. Æsculapio, inventore. Dioscor. lib. 3. & Plin. lib. 26. cap. 5. & Galen. lib. 6. de Simp. Medicam. Facult.

ASCLEPIODORUS, [Ἀσκληπιοδότης] Pictor ætate Apellis, Olympiade CXXI, quem in symmetria mirabatur ipse Apelles. Huic Mnason tyrannus pro XII diebus dedit in singulis mnas tracentas, ut ait Plin. lib. 35. cap. 10.

Afclepiodorus, item fuit Alexandrinus, singulari ingenio ad omnia mathematica, ad inquisitionem cognitionemque herbarum & lapidum. Author Suid. [Immo Afclepiodotus, Ἀσκληπιοδότης.

ASCLEPION, Genus herbaræ, quam Panaces vocamus: Ab Æsculapio sic dictum, quoniam in filiam Panæam vocavit. Plin. lib. 25. cap. 4.

ASCLETRARIUM, [Ἀσκληπιαριον] Mathematicus fuit temporibus Domitiani, qui aliquando dixerat se discipulum iri a canibus. Eapropter a Domitiano iussus est interfici, & accuratissime sepeliri, ut vanitas ejus aristas redargueretur. Sed repentina tempestate disiecto funere, semivivum cadaver canes discerpere. Suet. in Domit. cap. 15.

ASCOLIA, pl. [Ἀσκολία, πρ] Festa erant apud Atticos, quibus inflatos utres caprinos inflabant in honorem Bacchi: unde & ab utribus nomina sumpserunt. Meminit Virg. in 2. Georg. 384. — unctos saliere per utres. V. Interpp. ad loc.

ASCONIUS, [Ἀσώνιος] Pedianus, Patavinus, Historicus & Grammaticus nobilis, floruit circa Neronis tempora, anno vitæ IXXIII captus luminibus, XII postea summo cum honore & hominum gratia supervixit annos. Author Euseb. Hujus extant in Ciceronis orationes commentariorum fragmenta.

ASCOPERA, π. [Ἀσκόπη] Latine dicitur Marsupium, aut sacculus pellicis: compositum ex ἀσκος, quod utrum, & πηξω, quod perami sive facillum significat. V. Suid. Suet. in Claud. Ner. cap. 45. Alterius collo & ascopera deligata, simulque titulus, Ego quid potui? sed tu culeum meruisti. Sacculus iste alligatus collo Neronianæ statuæ, significabat Neronem matricidam culei supplicium mereri. Turnebus tamen Adv. 29. 11. legendum ita esse censet: Alterius collo ascopa deligata, quum antea Ascopa eo in loco legeretur. Sed V. Politian. Misc. c. 20. Torrenr. & Casaub. ad loc.

ASCRA, [Ἀσκρα] Bœoticiæ vicus ad radices montis Heliconis, Hæstiodi poetæ clarissimi patria, teste Ovid. 4. de Pont. 14. 31. Intumuit vati non tamen Asfra suo. Inde

ASCRAEUS, Adj. Virg. 2. Georg. 176.

Afcraque cano Romana per oppida carmen. ubi Serv. Hæstiodicum, nam Hæstiodus de civitate Afcra fuit. Afcrae oves. Ovid. 6. Fast. 14.

ASCRIBO, pñ, ptum, [ἀσκήσιμος] ēre, ex Ad & Scribo compositum; significat Ad scriptum aliquod, nomen, vel sententiam alicujus, vel etiam diem subjungere. Cic. 3. Q. frat. 1. In qua primum erat quod antiquior dies in tuis fuisset ascripta literis, quam in Cæsaribus.

Afcribere, Adjungere, vel etiam addere sine scripto, & quovis modo. Plin. lib. 13. cap. 22. Et ferulam inter externas dixisse conveniet, arborumque generi ascriptisse. Cic. de Opt. Gen. Orat. 7. Qui Thucydidem laudavit, ascribit vae nostram sententiam.

Afcribere ad numerum aliquem. Cic. 1. Q. frat. 1. Hunc ad tuum numerum libenter ascribito.

Ad amicitiam. Cic. 3. Off. 45. Admiratus eorum fidem tyrannus, petit ut se ad amicitiam tertium ascriberet.

In legibus. Cic. pro Cæcin. 95. Nam nisi esset, hoc in omnibus legibus non ascriberetur.

In legem. Cic. pro Cæcin. 95. Hoc tibi respondeo, ascriptisse eundem Syllam in eandem legem, siquid jus non esset rogari, ejus ea lege nihilum rogatum.

In civitatem, in civitate, & civitati, Recipi in civem. Cic. pro Arch. 7. Quam esset civitas æquissimo jure ac fœdere, ascribi se in eam civitatem voluit. Ibid. 10. Præsertim quum aliis quoque in civitatibus fuerit ascriptus. Ibid. 7. Qui fœderatis civitatibus ascripti fuissent. V. ASCRIPUS.

In numerum. Cic. 2. Philipp. 24. Tu vero ascribe me talem in numerum. Numinibus, pro Accenseri & annumerari, & ut vulgo loquuntur, Canonizari. Plin. lib. 2. cap. 7. Hor. 1. Epist. 19. 4. V. APOTHEOSIS.

Afcribi factu, pro Adjungi. Plin. lib. 8. Epist. 6.

Afcribere poenam fœderi. Cic. pro Corn. Balb. 20. Qui hanc poenam fœderibus ascribit, ut omnium præmiorum beneficiorumque nostrorum expertes faciat fœderatos.

Aliquem alteri. Cic. pro Lege Manil. 58. Mea quidem sententia, Quiritès, unus A. Gabinius, belli maritimi, rerumque gestarum author, comes Cn. Pompeio ascribitur.

Aliquem tutorem liberis suis. Cic. pro Cluent. Tutorem pupillo. Paul. in l. Nefenn. D. de excoflatione.

Alicui salutem. Cic. 1. Att. 3. Et te foremque tuam & matrem maxime diligit, salutemque tibi plurimum ascribit.

Afcribere sibi, pro Tribuere & imputare. Cic. Neque enim mihi negligentiam velim ascribas.

Sibi in testamento, est Sua manu, ejusque qui in potestate est, aliquid in rem suam alieno in testamento scribere. l. 15. D. ad l. Cor. de fid.

Afcribere & attribuere. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Nonnunquam bonos exitus habuit boni: eos quidem ascribimus attribuinusque sine ulla ratione dies immortalibus.

ASCRIPTUS, Partic. [ἀσκήσιμος] ut, Ascripta dies literis. Cic. 3. Q. frat. 1.

Afcriptus Heraclienfis. Cic. pro Arch. 8. Adfunt Heraclienfes legati nobilissimi homines, hujus judicii causa, cum mandatis & cum publico testimonio venerunt, qui cum ascriptum Heracliensem dicunt.

Afcripti dicebantur, Qui in colonias nomina dediderunt, ut essent coloni. Festus. V. in ipso v. Ascribi in civitatem.

ASCRIPTIO, ònis. f. [ἀσκήσιμος] Cic. pro Cæcin. 95. Ut ne longius abeam, declarat ista ascriptio esse aliquid.

ASCRIPTIVUS, a, um. [ἀσκήσιμος] Qui (ut ait Valla) ad aliquam rem ascriptus est, & Qui ex numero eorum est qui se in alterius imperium dederunt. ut, Ascriptivus civis. Cic. 3. de Nat. Deor. 39. Quos, quasi novos & ascriptivis cives in caelum receptos putant.

Afcripti dicuntur illi quos Villanos vocamus, quod villæ (unde Villici dicti) ascripti, & colonarie conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum majores fuerint. Quorum rerum vestigia non obscura multis in locis extant, quod tamen nomen loquentium inciticia in contumeliam jam vertit. Villanum enim & Villam vernacula simpliciter confundit. Hæc Budeus. Rursus idem alio loco, Ascriptivus non multum a servo differrebat, qui scilicet cum terra & possessionibus vendi poterat, ut servus cum peculio. l. Ne diutius. 20. C. de Agricol. & censibus.

Afcripti vocari possunt Latine in collegiis magistratuum, qui vulgo Creati & extraordinarii vocantur, ut nonnulli sunt hodie inter racionales & præfectos ratiociniorum, quos Clericos magistrisque computorum appellamus. Budeus.

Afcripti, veluti Quidam scripti dicebantur, qui suppledis legionibus ascribebantur. Hos & Adcensos dicebant, quod ad legionum centum essent

essent ascripti. Quidam Velatos, quod vestiti inermes sequerentur exercitum: nonnulli Ferentarios, quod fundis, lapidibusque praefatiuri ea modo ferrent, quae in hostes jacerent: alii Korarios, quod id genus hominum antequam acies coirent, in modum rorantis tempestatis dimicarent. Festus. V. ACCENSUS.

ASCRIPTOR, *gr. m.* [ἀσκησιγράφος] videtur idem significare quod Subscriptor: est autem Subscriptor (ut ait Pedianus in Divin.) Causidicus qui submissa voce adjuvare acculatorum solebat. Cic. pro Domo sua, 49. Denique ille novicius Ligur, venalis ascriptor & subfcriptor tuus, quum M. Papirii sui fratris esset testamentum & iudicio improbatum, mortem ejus se velle persequi dixit. V. SUBSCRIBO.

ASCRIPTOR, pro Fautore & asfipulatore. Cic. Post red. in Senat. 26. Itaque extitit non modo salutis defensor, qui ante hoc unum beneficium fuerat inimicus, verum etiam ascriptor dignitatis mæ. Budæus. [Is dicebatur, qui in S. C. perfcribendo nomen suum adscriperat. Sic in seq. loco. Conf. Fam. l. 15. Ep. 6. extr. Nunt tamen quæ Affertor exhibent Mf.].

Author & ascriptor in restituendo. Cic. Post red. in Senat. 9. Quod si Q. Metellus illo tempore conful fuisset unicus, dubitatis quo animo fuerit in me conservando futurus, quum in restituendo auctorem fuisse ascriptoremque videatis?

ASCRIPTIIVS, a, um. [ἀσκησιγράφος] Idem quod Ascriptitius. Plaut. Men. i. 3. 2. Idem istuc alius ascriptivus ad legionem folet.

Ascriptivi, inquit Varro lib. 6. de L. L. quod olim ascribebantur inermes, qui succederent armatis militibus, siquis eorum deperisset.

ASCRIVIIVM, [ἀσκησιγραφία] Dalmatiæ oppidum, hodie Ca. 270. ASCULUM, [Ἀσκυλον] Oppidum est Apuliæ memorandum clade illata Pyrrho a Curio & Fabricio Romanis confulibus, ut late ostendit Plutarch. in vita Pyrrhi. Ab hoc

ASCVLANVS, Adj. Cic. de Clar. Orat. 169. Barrus Asculanus, cujus sunt aliquot orationes Asculi habitæ.

ASCYRON, [Ἀσκυρον] Herba eadem est, quæ Androsæmon, Plin. lib. 27. cap. 4. V. supra in dictione ANDROSÆMON.

A S D

ASDATH, Populi sunt Caucafi montis incolæ, apud quos Calais gemma nascitur. Author Plin. lib. 37. cap. 8.

ASDRUBAL, [Ἀσδρῦβαλ] Gener Amilcaris patris Annibalis: post ejus mortem septem annos imperium tenuit favente factione Barca, demum a servo barbaro, cujus domum occiderat, interfectus est. Qui comprehensus a circumstantibus, haud facti pœnitens, inter cruciatos & tormenta, speciem semper ridentis præbuit. Auth. Liv. lib. 21. 2.

Afdrubal item alius fuit Annibalis frater, cognomen Barca, ad Metaurum fluvium a Nerone Claudio & Livio Salinator cofi. ingini clade cæsus, priusquam copias cum fratre conjungere posset. Liv. Valer. Flor. Front. Horat. Sil. De quo vide eum qui Annibalis vitam Latine conscripsit, nam Græce a Plutarcho composita non extat, quæ quidem venerit in lucem cum ceteris Plutarchi vitis. Is est Donat. Acciajolus.

Afdrubal item, Gifconis filius, tertius Carthaginensium dux in Hispania, Syphacis gener, cujus meminit Plutarch. in Vita Scip. Liv. 24. feq.

Prætere Afdrubal, cui Calvo cognomen erat, eo tempore quo Annibal in Italia erat, in Sardiniam dux classis mittitur: sed tempestate rejectus ad insulas Baleares, ibi tantisper quoad quasdam refecerat naves, recessit, de quo plura apud Livium 23. 32.

Afdrubal, præter hos alius fuit Dux tertio bello Punico a Scipione Æmiliano victus facta deditione, & ante currum actus. Ejus uxor quum paucis ante diebus a viro impetrare non potuisset, ut ad victorem transfugerent, in medias incense Carthaginis flammæ sese cum liberis duobus ex arce præcipitavit. Auth. Epit. Liv. lib. 51. Ovid. 6. Fast. 770. Et cecidit telis Afdrubal ipse suis.

A S E

ASELLI, Stella duæ appellantur in signo Cancri, exiguum inter illas spatium obtinente nubecula, quam Præsepia appellant. Plura Plin. lib. 18. c. 35.

ASELLIUS, Sempronius Historicus, & Tribunus militaris sub Scipione Æmiliano apud Numantium fuit, idque bellum literis mandavit. Citatur saepe testis a Gell.

Afellus item Claudius, Eques Romanus, Tribunus militum sub Claudio Nerone, apud Lucanos memoranda fortitudine. Hujus meminit Volaterr.

ASELLUS, V. ASINUS.

A S I

ASIA, [Ἀσία] Tertia pars est orbis, magnitudine Europæ & Africæ par. Sic autem dictam voluit ab Asia Japeti conjuge, quæ Oceani & Tethyos, filia fuit: vel (ut Herodoto placuit) a Promethei matre. Lydis vero, ab Asio Atyis filio, unde & gens quædam Sardis Asia dicitur, ut tradit Eustathius. Est autem Asia duplex: Major, quam diximus, & Minor. Hæc in se continet Phrygiam, Cariam, Lyciam, Lydiam, Lycaoniam, ut est apud Strabonem & Pomponium. Asia hæc minor, hodie vocatur Anatolia seu Turcia. Cic. pro Flacc. 64. Nanque (ut opinor) Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria, Lydia. Hujus vocis prima corripitur. Virg. i. Æn. 389.

Dives Asia. Hor. i. Sern. 7. 19. — Bruto prætore tenente. Ditem Asiam.

Amœna Asia. Tacit. 3. Ann. 7. Per Amœna Asiæ atque Achaia. Asia opima. V. OPIMUS.

Asiam curare. Tacit. 4. Ann. 36. Qui proconful Asiam curaverat. V. CURO.

ASIA, prima prod. [Ἀσία λεγούσα] Stephan. Palus est Mysia, Caystro fluvio coherens. Asia vero quum provinciam significat, primam corripit. Hæc ex Servio in illud 7. Æn. 701. — sonat annis, & Asia longe Palsa palus. Et in illud 1. Georg. 383. — & quæ Asia circum Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. Quo in loco adjectivum est Asia: ut sit, Asia prata. Nunt tamen, qui Servio non subscribant, negantes usquam esse paludem quæ vocetur Asia: dicentesque in utroque Virgilli versu Asia adjectivum esse, pro Asiatica, seu Asiæ regionis: nam Mysia & Cayster in Asia sunt. adde quod Ἀσία Græcis limofum significat: ἄσις, ἄσιος, limus & cœnum.

ASIVS, [Ἀσιος] Adj. Virg. 4. Georg. 343. Atque Ephyre, atque Opis, & Asia Deiopea.

ASIVCUS, Adj. [Ἀσιός] i. e. Asiaticus. Ovid. 12. Met. 588.

ASIVCRATVS, Adj. [Ἀσιόκρατος] ut, Asiaticum orationis genus. Cic. de Clar. Orat. 325. Asiatica hereditas. Flor. 3. 12.

ASIANVS, aliud Adj. [Ἀσiana] Qui est ex Asia. Quintil. lib. 8. cap. 1. & lib. 12. cap. 10.

Asiani, Asiæ publicani, i. e. Equites Romani. Nam omnes publicanorum facietates erant ex ordine equestris. Cic. i. Att. 14. Asiani, qui de Cenforibus conduxerunt, quæli in Senatu, fe cupiditate prolapsus, nimum magno conduxisse: ut induceretur locatio, postularerunt.

ASIVARCHÆ, [Ἀσιαρχαί] Viri erant communi Asiaticarum civitatum consensu delecti, qui communia negotia curarent: de quibus Strabo lib. 14. [Imo Sacerdotes primi ordinis, & Sacrorum certaminum, quæ a Communi Asiæ celebrabantur, præfides. V. Vandale Diff. 3. c. 3. plenius hæc persequentem.

ASIV, idis. [Ἀσία] ut, Asis terra, pro Asia. Ovid. 9. Met. 447. V. Steph.

ASIVDA, æ. Oppidum mediterraneum, in Bætica Hispaniæ regione. Plin. lib. 3. cap. 1.

ASIVLAS, [Ἀσίλας] Auguris nomen, qui Æneæ in auxilium venit contra Turnum. Virg. 10. Æn. 175. Tertius ille hominum, divumque interpres Afilas.

ASIVLI, Populi in Italia. Sil. 8. 446. — a fese (n. Æfi) populus tunc dicit Afilos.

ASIVLVS, i. m. [Ἀσίλας] Insecti genus quod horrifimum strepitum facit. Virg. 3. Georg. 147. Est lucos Silari circa, illicibusque virentem Plurimum Alburnum volitans, cui nomen asilo Romanum est, cæstron Graii vertere vocantes. Græci itaque ἄσιλον vocant a sono vocis: unde poetae divino correpti furore, cæstro concitici dicuntur. V. Chilid. Erafm. Serv. ait vulgo Tabanum appellari.

ASIVNE, es. [Ἀσίνη] Urbs est Peloponnesi juxta Mæfeniam: unde finus Afineus. Author Strab. lib. 8. Et Pompon. lib. 2. Lucan. lib. 8. 195. — utque fecerat.

Quas Afinae cautes, & quas Chios asperat undas, Hos dedit in proram, tenet hos in puppe rudentes.

Asine item, Insula est una ex Sporadibus, quas Electridas nonnulli vocant, in mari Adriatico, cujus meminit Pompon. lib. 2. & ejus interpres Vadian.

ASIVNIIVS Pollio, [Ἀσίνιος Πόλιος] Celebris in primis orator fuit Romæ, Augustique amicus. Is primus omnium Romanorum, ad vocatis hominibus, scripta sua recitavit. A Quintiliano autem his verbis taxatur, Multa in Afinio Polliæ inventio, summa diligentia: adeo ut quibusdam etiam nimia videatur: & consilii & animi facti, a nitore & jucunditate Ciceronis ita longe abest, ut videri possit seculo prior. Hactenus Quintil. lib. 10. cap. 1.

Afinius Gallus, ejus filius, vir etiam doctissimus (ut Seneca testatur in Declamationibus) libros edidit de comparatione patris Pollionis & Ciceronis, in quibus patrem Ciceronis prætulit. Author Cæcilius. Plin. lib. 7. Epist. 4. Contra quos Claudius Cæsar postea Ciceronis edidit defensionem, ut author est Tranquillus in Claudio. c. 41.

Prætere alius fuit Afinius cognomen Capito, doctissimus artis grammaticæ: librum reliquit epistolarum, in primoque ad Pacuvium Labeonem scripta, erat titulus, Pluria & non Plura scribi oportere: rationeque addita. Author Gellius. l. 5. c. 21. Sed emendati codices Sinius, non Afinius exhibent.

Præter hos Afinius Pollio fuit Trallianus genere, docuit Romæ tempore Pompeii Magni, successit scholæ Timagenis, scripsit bellum civile Cæsaribus & Pompeii. Author Suidas.

ASIVNS, i. n. [ἄσινος] Animal notum: cujus feminiuum, Afina. Varro 2. de R. R. cap. 8. Ex equa enim & asino fit mulus: Contra ex equo & afina hinnus.

Ab afinis ad boves transfcendere, proverbium, pro eo quod est, Ex humiliori conditione ad ditiorum partes transire. Plaut. Aulul. 2. 2. 58. Erafmus.

Afini homines, pro Stupidis & stolidis. Plaut. Pseud. 1. 2. 4. Neque homines magis afinos unquam vidi, ita plagis costæ callent. Cic. in Pison. 73. Quid nunc te afine literas doceam? non opus est verbis, sed fufibus. Inde Mellus bipes apud Juvenalem. V. Bipes, in 818. Sic Afinus ad lyram, in fufpido & imperitos. V. Erafm. Chil.

ASIVNA, æ. f. Ex equo & afina fit hinnus. Varr. 2. de R. R. 8. Columel. 6. 37.

ASELLVS, [Ἀσέλλος] dimin. Plin. lib. 17. cap. 5. Campum nullis, quum ficcus est, arabem tauris: post imbres, vili asello.

Auritus asellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15. Miserandæ fortis asellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15. Lente gradiens. Ovid. 11. Met. 179. de Mida. Pandus asellus: i. e. Curvus. Ovid. 4. Met. 27. de Sileno. Rudens. Ovid. 1. Fast. 433. Tardus. Virg. 1. Georg. 273. Agitator aselli: i. e. Agalo. Virg. 1. Georg. 273. Inique mentis asellus. Hor. 1. Sern. 9. 20. Demitto auriculæ, ut iniquæ mentis asellus, Quum gravius dorfo subit onus.

Onustus auro. Cic. i. Att. 16. Fabulam narrare fufdo asello. proverb. Hor. 2. Epist. 1. 199. In eos qui non audiunt, qui non attendunt, qui sermone negligunt, aut respuunt. Afellus, Pifcis, dictus quod sit colore cinericio: quæmadmodum & afini: vulgo Merlusium vocamus. Plin. lib. 9. cap. 17. Afelli, Stella due in signo Cancri. Plin. lib. 18. cap. 35. Item vas recipiendo mullto paratum. Petron. cap. 31. Tegebant asellum duæ lances.

ASELLA, æ. f. Ovid. 3. de Arte Am. 290. ASELLVLVS, i. m. al. Dimin. Arnob.

ASIVARIIVS, i. m. [Ἀσινάριος] Qui pascit afinos, vel Qui afinos ducit. Cato cap. 10. Operarios quinque, bulbucos tres, subulcum unum, asinarium unum. Suet. in August. cap. 96.

ASIVARIIVS, Adj. [Ἀσινάριος] Quod pertinet ad asinum: ut Mola asinaria, Quam circumagat asinus. Cato de R. R. cap. 10. Et Plauti Asinaria dicta est Comædia, quod de asinorum venditione tractet. V. pro v. 12.

ASIVNTIVS, aliud Adj. [Ἀσινάριος, Ἀσινάριος] Quod est afini: ut, Afinus pulvis. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Offa asinina. Plin. lib. 16. cap. 36. Asinina pruna cognominata a vilitate. Idem lib. 15. cap. 13.

ASIVNA, Cognomen fuit Corneliorum, quod a Cn. Cornelio Scipione ad posteros est propagatum. Hic enim quum sponsores ab eo poscerentur, asinam produxit in forum cum pecuniæ onere, quasi pro sponforibus præfens

præfens piemus. Eamque ob causam Afina postea dictus est, ut scribit Macrobius, l. Saturn. c. 6.
ASIO, (ἀσιος) Avis est ex genere nocturnarum, minor bubone, plumas erectas habens aurium modo. Plin. lib. 10. cap. 23. Otis bubone minor est, noctua maior, auribus plumis eminentibus: unde et nomen illi. Quidam Latine Asionem vocant.

ASISIVM, [Ἀσιός] Italiae oppidum, cui mons imminet: & **ASISINATES**, ejus oppidi incolæ. Plin. & Ptolem.
ASTIVS, [Ἀστειός] Filius fuit Dymantus, ut in Iliade scribit Homerus. Hic adversus Græcos Priamo favit.
 Fuerunt & alii Asti, quorum passim meminit Homerus.
 Est & Alus Ptolemæo Senonum fluvius in Italia, Æhis aliis, vulgo *Efno*.

ASTIVS Lapis vel Astivus, [Ἀστὴν Ἀστειός ἢ Ἀστειός] est pumicis instar levis, fungosus, friabilis, lutei coloris, intercurfantibus venis. Hoc, quod carnes absumat, utebatur antiquitas ad defunctorum sepulcra, ut auctor est Plin. lib. 76. cap. 17. In Asio (inquit) Troadis lapis sarcophagus fissili vena scinditur. Corpora defunctorum condita in eo absumi conat intra quadragesimum diem, exceptis dentibus. Hæc ille. Plura vide apud Dioscorid. lib. 5. cap. 199. Et Galen. lib. 9. Simplic. V. **ASSVS**.

A S O

ASOPÆI, [Ἀσοπῆται] Populi sunt gentis Epiroticæ, qui Acarnaniam inhabitant. Strabo. lib. 7.
ASOPHIS, V. **ASOPIS**.

ASOPIÆDES, patronym. masc. [Ἀσοπιδῆς] quod apud poetas accipitur pro Eaco Asopi nepote, qui pater fuit Eginæ, matris Eaci. Ovid. 7. Met. 484.
 Huic Asopiades, petis irrita, dixit, &c.

ASOPIS, idos. [Ἀσοπῆς] Ægina, Asopi fluvii filia. Ovid. 6. Met. 113.
 Aureus ut Danaen, Asopiada luscit ignis.

ASOPIS, idis. [Ἀσοπῆς] Regiuncula est Peloponnesi, in tractu Achaicæ proprie dictæ, circa Phliuntum: ita dicta ab Asopo fluvio cui adiacet. Ab Homero Arathyrea dicitur, teste Plin. lib. 4. cap. 5. Strabo lib. 8. etiam Asopiam appellat.

ASOPUS, [Ἀσοπῆς] Amnis Sicyoniortum, ut ait Strabo. l. c. ab Asopo Neptuni & Ceglusse filio nomen sortitus, teste Pauf. in Corinth. Propert. lib. 3. 15. 27.
 Sape vago Asopi sonitu permota fluentis.
 Est item Asopus, Fluvius alius Thebas præterfluvius. Cui nomen ab Asopo, antiquissimo Plataeënium rege, datum est, cujus filia fuit Platea, quæ urbi nomen dedit. Pausan. in pr. Bæot.
 Item alius in Heraclea Trachinia, latens apud Prigum, quem Prasopios nominant.
 Est item hoc nomine Fluvius in Pato insula. Horum omnium meminit Strabo lib. 8.

ASORVUS, Fluvius est, teste Liv. lib. 6. Bell. Maced. 22. allucens Heracleam civitatem, sitam in radicibus montis Oeteæ. Hunc esse conjici potest, de quo Plin. lib. 4. cap. 10. In ora Heracleæ, flumen Apilas. Hic a Boetio Asolus, ab aliis Asorus vocatur. [Asopus omnino apud Livium legendum cum emend. codd. V. Strab. l. 8. p. 656. Almelov.]
ASOTUS, i. [Ἀσότης] Aoti (inquit Budæus) dicuntur verbo Græco, Qui luxu & gænav studio sunt perditæ, & Latine Nequam verbo significantissimum: eorumque vitium Asotia, quam Gell. lib. 17. cap. 10. Luxum, prodigalitate atque nequitiam interpretatur. de quibus Cic. 2. de Fin. 23. loquens, ita inquit, Nolim enim mihi fingere asotos (ut foletis) qui in mensam vomant, & de conviviis auferunt, crudeles potitridie se rursus ingurgitent, qui Solem (ut aiunt) nec occidentem unquam viderint, nec orientem, qui consumptis patrimoniis egent: nemo nostrum istius generis asotos jucunde putat vivere.

A S P

ASPAGONES, Populi India, regionem vitis, & lauri, & buxi, pomorumque omnium in Græcia nascentium sterilem incolescentes. Horum meminit Plin. lib. 6. cap. 21.

ASPALATHVS, [Ἀσπλάθος] Frutex est furculosus, multis spinis horrens, cujus meminit Galen. lib. 8. Simp. sic iniquus, Aspalathus gustu quidem acris simul & astringens est: facultate vero ex diffinilibus constat, nempe partibus suis acris excalcians, partibus vero aliis, austere scilicet, refrigerans. Hactenus Galen. V. & Dioscor. lib. 1. cap. 19.
 Aspalathus, Spina est candida (teste Plin. lib. 12. cap. 24.) magnitudine arboris modicæ, flore rosæ, cujus radix unguentis excipitur. Putatur idem esse cum eo quod hodie officinarum Lignum Rhodium appellant. V. Ruell. lib. 1. cap. 38.
ASPARAGVS, i. m. [Ἀσπαραγγός] Herba: dicta, ut ait Festus, quod in aspero virgulto nascatur. Varro 4. de L. L. Asparagi, quod ex asperis virgultis legitur, & ipsi scapi asperi sunt, non leves. Martialis lib. 13. 21.
 Mollis in aquare qua crevit spina Ravenna,
 Non erit incultis gratior asparagis. Hinc proverbium de re quæ celeriter fit, dicitur, Velocius quam asparagi coquantur. V. Chiliad. Erasmi. Cujus auctor Augustus Cæsar, teste Suet. c. 87.
SPARGO, inis. [Ἀσπάρω] Vitium ex pluvia, undave contractum. Calist. in l. 4. §. 2. D. ad l. Rhod. de iact.

SPASIA, [Ἀσπασία] Mulier Milefia fuit magna doctrinæ fama, sopheria & rhetoricæ magistra: Periclem docuit, simul & amarit, ab eoque in matrimonium accepta quom effect captiva, causa fuit & ipsa duorum bellorum, Samii scilicet, & Peloponnesiaci. Auth. Plutarchus in Pericle, & Aristophanes in fabula quæ inscribitur *aspasias*. V. Menag. Hist. mul. Philof.
SPASIUS, [Ἀσπασίος] Sophista fuit Ravennas, Demetriani filius: sit b Alexandro Komæ profitebatur, auditor Pausaniæ & Hippodromi. Scripsit contra Aristonem & maledicos divites orationes. Hæc Suid. De hoc multa Philostratus.

Fuit item Aspasius, cognomento Byblius, quoniam de Bybly, i. e. de Papyro librum condidit. Scripti & artem Rhetoricam, & Panegyricum in Adriano principem, cujus temporibus floruit. Auth. Suid. [Immo Byblius ὁ ἐξ Εὐβάς, i. e. de Bybly patria sua, Phœnicia oppido, scripsit.]
 Præterea Aspasius fuit Tyrinus quidam historicus, qui de Continente variam historiam scripsit, ut idem Suidas auctor est. [Immo ὁ ἐξ Ηπειρώ, de Epiro & historius Epiroticus.]

SPATHINES, [Ἀσπασίνας] ex Persis unus, qui cum Dario in Smerdim magum conjuravit. Herodot. lib. 1. Mufar. 3.

SPECTABILIS, ASPPECTO, ASPECTUS, V. **ASPICIO**.

SPELLA, unum ex Cypri insulæ nominibus, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

ASPELLIO, uli, ulsum, [ἀσπῆσι] etc. ab Abs & Pello; Pellere a se. Plant. Capt. 3. 1. 4. Neque exilium exitio est, neque adeo spes, quæ mihi hunc appellat metum. Cic. 2. Tufc. 25. Sed longe a læto numine aspellor Jo- vus. adde Plant. Trin. 3. 2. 46. & Merc. 1. 2. 5. Esse qui Apello scribant, pro Aspello ex Il. st. not. V. in **APELLO**.

ASPENDIOS, Uva genus, dammatum aris, quod nec ab ulla alite etiam attingitur, ut auctor est Plin. lib. 14. cap. 18.

ASPENDVS, [Ἀσπενδός] Pamphylia urbs, ab Argivis condita. Hic Venere: subius sacrificabant, eo quod auctor ejus generis Mopsus ex Argis hic profectus, primum obvium sacrificare voverat: occurrit autem fuit. Auth. Stephan. & Pompon. lib. 1. c. 14. Hinc Adj.

ASPENDIVS. C. Nep. 14. 8.
 Aspendius quidam Citharædus fuit, a quo proverbium, Aspendii cithariste. V. Intus canere, in **CANO**.

ASPER, cira, cium. [ἄσπερος] a verbo Græco deduci videtur, ἄσπερος. [Cur?] Proprie autem vocamus Asperum, Quod vel visui, vel gustu, vel tactu, aut alio sensu insuave est, ut ait Perotus. Hinc, Asperam arteriam vocat Plin. lib. 20. cap. 62. atque adeo medici omnes, quam Græci ἄσπερον, propter multorum semicirculorum asperitatem.

Asperum & Lene, contraria. Cic. 2. de Fin. 36. Sensus judicat dulce amarum, lene asperum, longe prope, &c. [An Læve?] Lævis & Asper, contraria. Cic. in Partit. Orat. 30. In locis autem & illa naturalia, læves an asperi, salubres an pestilentes, &c.

Maris aspera. Tacit. 4. Ann. 6. h. e. Asperitates.
 Promptum ad asperiora ingenium Druso erat. Tacit. 1. Ann. 29.
 Asperimo hyemis Tincinum usque progreffum. Tacit. 3. Ann. 5. Aut substantivum est, aut subauditur, Tempore.

Asper siti, Siticulosus, admodum sitiens, & nimia siti os asperum habens. Virg. 3. Georg. 434.
 Æquore quovis asperior. Ovid. 3. Fast. 580.

Asper, Iniquus. Virg. 1. Æn. 283. Quin aspera Juno. Servius.
 Asper natura, & omnibus iniquus. Cic. pro Cn. Planc. 40. Tu deligas ex omni populo aut amicos tuos, aut inimicos meos, aut denique eos quos inexorabiles, quos inhumanos, quos crudeles existimes, &c. Eodemque adjungas, quos natura putes asperos, atque omnibus iniquos.

Asper, Aspernator, fastidiosus, ingratus. Virg. 8. Æn. 365.
 — rebusque veni non asper egenis. Servius.

Monitoribus asper. Hor. in Arte Poet. 163.
 Asper animus. Liv. 9. Bell. Maced. Asperi proculdubio animi & lingue acerbæ, & immodice liberæ fuit: sed invicti a cupiditatibus animi, & rigidæ innocentia.

ASVLVS. In **ASVLVS**.
 Bella. Hor. 2. Epist. 1. 7. Bella asperissima. Sallust. Jugurth. 48.
 Bos aspera cornu, Quæ cornibus ferire folet. Virg. 3. Georg. 57.
 Capillis asperis horret. Hor. Epod. 5. 27.
 Cœna aspera. Plant. Capt. 3. 1. 37. Redibo huc ad senem, ad cœnam asperam. Crabro. Virg. 4. Georg. 245.

Doctrina asperior & durior. Cic. pro Muren. 60. Accessit his tot, doctrina nec moderata nec mitis: sed, ut mihi videntur, paulo asperior & durior, quam aut veritas aut natura patiatur. de Catois virtutibus.
 Dominatio nimia atque aspera. Pompon. in l. 2. §. & quum placuisset. D. de origin. juris.

Facetia. Tacit. 15. Ann. 68. Ille ferociam amici metuit, sæpe asperis factis illatus.
 Gens cultu aspera. Virg. 5. Æn. 730.
 Glaciés. Virg. 10. Ecl. 49.

Homo asper & durus oratione & moribus. Cic. 4. de Fin. 78. Peripatetici verba tenent mordicus, quæ dum sibi evelli ex ordine nolunt, horridiores evadunt, asperiores, duriores, & oratione & moribus.
 Hyems aspera crevit. Ovid. 11. Met. 490. Vell. Patere. 2. 113.
 Jugum. Cæf. 2. Bell. Civil.
 Lapis. Ovid. 3. de Arte Am. 223.
 Leo. Hor. 3. Carm. 2. 10.
 Lingua. Virg. 3. Georg. 508.

— & oblesas fauces premit aspera lingua. Oblesas fauces: i. e. Clausas. Aspera, nimia siccitate. Servius.
 Litera. Ovid. 5. Fast. 481. De Lemuriis loquitur, quæ Remuria dicta fuerant, r in i mutata.
 Loca. Cæf. 3. Bell. Civil. 42.
 Lupus dulcedine sanguinis. Ovid. 11. Met. 402.
 Nubila ramofa & aspera. Lucret. lib. 6. 113.
 Nummus, Recentior cufus & signatus. Suet. in Neron. cap. 44. Perf. 3. Sat. 69.
 Odia. Virg. 2. Æn. 96.

Oratio aspera & horrida. Cic. in Orat. 20. Et grandiloqui, ut ita dicam, fuerunt cum ampla & lententiarum gravitate, & majestate verborum, vehementes, &c. quod ipsum alii aspera, tristi, horrida oratione, neque perfecta, neque, conclusa, &c.
 Patronus asper & maledicus. Cic. de Clar. Orat. 129. C. Fimbria temporibus istisdem fere, sed longius ætate provecus, habitus est sane, ut ita dicam, Inculentus patronus, asper, maledicus, genere toto paulo ferivior atque commotior.

Pelles. Hor. 2. Carm. 20. 9.
 Piper. Plin. lib. 12. cap. 7.
 Pocula lignis aspera, i. e. Sculptura eminentem. Virg. 5. Æn. 267. Servius. conf. 9. Æn. 263. & Sil. Ital. 11. 279. V. **ANAGLYPHA**.

Pugna. Virg. 12. Æn. 124.
 Rubus. Virg. 3. Ecl. 89.
 Sapor. Virg. 4. Georg. 277. De flore amello.
 Saporis asperissimi frutex. Plin. lib. 12. cap. 12. Et lib. 14. cap. 2.
 Saxa. Cic. in Pison. 43. Ovid. 6. Met. 76.
 Secula. Virg. 1. Æn. 295.
 Sentes. Virg. 2. Æn. 379.

Studiis asperioribus forrare mentem. Hor. 3. Carm. 24. 53.
 Sylva. Virg. 1. Georg. 152.
 — intereunt segetes, subit aspera sylva. Sylva autem hoc loco de Herbis intelligendum, ut Servius adnotat.

Sylva aspera & densa. Cic. 12. Att. 16.
 Tempora. Cic. pro Corn. Balb. 21. Summa utilitate ac maximo sæpe præsidio in periculis atque asperis temporibus carendum erit.

Terra tractatu aspera. Plin. lib. 17. cap. 7.
 Verba.

Verba. Ovid. 2. de Pont. 6-8.
 Vicius. Plaut. Capt. 1. 2. 85. ut Crena.
 Vinum, contr. Lene. Ter. Heaut. 3. 1. 49.
 Virtus. Sil. lib. 7.
 Urbs studii belli asperissima. Virg. 1. Æn. 18.
 Aspri pro Asperi, Synæresis usitata apud poetas. Virg. 2. Æn. 379.
ASPERITAS, atis. f. [ασπεριτης] contraria est Lenitati, a-
 uthore Donato. Cic. 4. de Fin. 79. Quam illorum trititiam atque asperita-
 tem fugiens Panætius, nec acerbiter sententiarum, nec differendi
 spinas probavit.
 Asperitas aceti. Plin. lib. 9. cap. 35.
 Loci iniqua asperitas. Ovid. 4. de Pont. 4. 22.
 Asperitas animi. Plin. lib. 22. cap. 24. de asperitate meatum spiritus seu
 vocis, Ergo & hæc animi asperitas, seu potius animæ, dulciore succo
 mitigatur. [Immo de Melancholia.]
 Acris asperitas. Lucan. ad Pison. 118. — tu mitis, & acri
 Asperitate carens.
 Asperitas imbricata. V. IMBREX.
 Asperitatem contentionis, humanitate condire. Cic. 2. de Orat. 212. Ne-
 que ulla est temperatio oratio, quam illa in qua asperitas contentionis,
 oratoris ipsius humanitate conditur.
 Verborum asperitas. Ovid. 14. Met. 526. Et apud Liv. 2. ab Urbe
 Asperitas orationis.
 Asperitas viarum. Cic. 9. Philipp. 2. Et Liv. 8. Bell. Pun.
 Vocis asperitas. Lucret. lib. 4. 555.
 Asperitatis & invidiæ corrector. Hor. 1. Epist. 1. 129.
 Asperitas agrestis, & inconcinna. Hor. 1. Epist. 18. 6.
ASPERITER, Adv. antiquum. Nævius Pullis, Ubi tu nequaquam cu-
 bare asperiter. Ex Non. 11. 32.
ASPERE, Adv. [ασπεριως] pro Dure & insolenter. Cic. 1. Fam. 5. Postea-
 que Pompeius apud populum ad vii Idus Februariarum, quum pro Mi-
 lone diceret, clamore convicioque jactatus est, in Senatuque a Catone
 aspere & acerbè nimium magno silentio est accutus.
 Insigniter atque aspere vituperare. Cic. 2. de Orat. 349.
 Aspere & vehementer loqui. Cic. 1. de Orat. 227. M. Cato Galbæ gravis
 atque acer inimicus, aspere apud populum Romanum, & vehementer
 est loquutus.
 Nimis aspere tractare aliquid. Cic. 2. Q. frat. 3.
 Dicta in aliquam aspere & ferociter & libere. Cic. pro Planc. 33. Publi-
 canorum in Q. Scævola virtum omnibus ingenio, iustitia, integritate
 præstantem, aspere & ferociter & libere dicta commemorare?
 Scribere asperius quam mores patiantur. Cic. 9. Att. 18. Quod scribis,
 asperius me quam mei patiantur mores, de Dionysio scripsisse: vide
 quam, &c.
 Acceptum aspere. Tacit. 4. Ann. 31.
 Asperime loqui de aliquo. V. LOQUOR.
ASPERO, [ασπεριω] Ære. Asperum facere. Columel. lib. 8. cap. 3. Ascen-
 sus deinde avibus ad tabulata per utranque cellam datur junctis parietis
 modicis asperculis, qui paulum formatis gradibus asperantur, ne sint ad-
 volantibus lubrici.
 Asperantur apes. Varro 3. de R. R. cap. 16. Minus valentium signa, si
 sunt pilosæ & horridæ, ut pulverulentæ, nisi officij eas urget tempus,
 tum enim propter laborem asperantur & macefcunt.
 Asperare undas dicuntur Aquilonæ a Virg. 3. Æn. 285.
 Præceptis discordia fratres asperat. Stat. 1. Theb. 138.
 Crimina asperare, contr. Lenire. Tacit. 2. Ann. 29. Ita moderans ne
 lenire, neve asperare crimina videretur.
 Asperathac sœdâta genas. Sil. 4. 776. Ubi vulgatæ Editiones vitiosè le-
 gunt, Aspar ad hæc, &c.
 Iram asperare. Tacit. 2. Hist. 48.
 Sagittas obibus asperare: i. e. Cuspidiare. Tacit. de Germ. 46.
 Saxo asperare pugionem. Tacit. 15. Ann. 54.
ASPERATUS, Partic. ut, Asperate alopecij. Plin. lib. 29. cap. 6. Et
 muscarum capita recentia, prorsus folio ficulneo asperatas. De alopecij
 replendis loquitur.
ASPEREDO, inis. f. [ασπεριτης] i. e. Asperitas, quæ contraria est Lavita-
 ti. Cels. lib. 5. cap. 28. Interdum simile his quæ vocantur Graci κωνεὶ οὐλο-
 κιστις, aspredine quadam & magnitudine sua. De carcinomatibus loquitur.
 [Rectius Aspritudine codd. nonnulli.]
ASPRITUDO, inis. f. [ασπριτης] idemdem legitur apud Cels. ut lib. 7.
 cap. 23. Linguae aspritudo. Et cap. 26. Calculi aspritudo. Et lib. 6.
 cap. 6. de imbecillitate oculorum, Licet tamen etiam isdem medica-
 mentis non inutiliter uti, quæ vel cicatricis, vel aspritudinem extenuant.
 Budæus. In Tertull. & quibusdam aliis invenitur Aspritudo.
ASPRETUM, i. Locus asper & abruptus. Liv. 5. Bell. Maced. Taberna-
 cula itaturæ in aspreis & inæquabilis solo difficile erat.
ASPERGILLUM, V. post ASPERGO.
ASPERGO, si, sum, [ασπειρω, ασπριτω] Ære. ex Ad & Spargo compositum;
 Aliquantulum madefacere significat. Propert. lib. 1. 12. 16.
 Non nihil asperis gaudet amor lacrymis.
 Aram sanguine aspergere. Cic. 3. de Nat. Deor. 88.
 Aspergere aquam dicitur, Qui dicto quopiam reddiderit animum, ac me-
 tum ademerit. Mutuo sumptum ab his qui in deliquo, quam Græci
 ελεοςθημασι appellant, asperfa in faciem aqua, ad sui sensum revocantur.
 Plaut. Truc. 2. 4. 15. Asperfisti aquam, jam rediit animus. Quod Ter.
 And. 2. 1. 35. simpliciter, Reddidisti animum. Erasim. in Chlid.
 Aspergere falem carnibus. Plin. lib. 8. cap. 38. Et, Aspergere fale car-
 nes. Idem lib. 15. cap. 6.
 Minuto & trito fale carnem aspergere. Columel. lib. 12. cap. 53. Saulpoudrer.
 Aspergi e fonte. Cic. 6. Fam. 6. Eodem fonte se hauturum intelligit
 laudes suas, e quo fit leviter asperfus.
 Asperit femina artis. Plin. lib. 10. cap. 1. Primus extrat (ut equidem in-
 venio) commentatus de arte magica Otnes, Xerxem regem Perfarum
 bello, quod is Græciæ intulit, comitatus, ac velut femina artis porten-
 tose asperit, obiter infecto, quacunq; comveaverat, mundo. In
 scriptis vetustioribus codicibus legitur Sparfisse.
 Aspergere molestiam, pro translatione. Cic. 2. Q. frat. 9. Nunc mihi
 jucunditatis plena epitola hoc asperit molestiæ, &c.
 Gravitati comitatem. Cic. pro Muren. 66. Sed si illius comitatem & fa-
 cilitatem tuæ gravitati feveritacque asperferis.

Mendaciunculis aspergere. Cic. 2. de Orat. 241. Quod tamen est men-
 daciunculis aspergendum.
 Labeculam alicui laudatione sua. Cic. in Vatin. 41.
 Labem dignitati alterius. Cic. in Vatin. 15.
 Lingua aliquid. Author ad Heren. 4. 63. Iste quotidie per forum me-
 dium, tanquam jubatus draco serpit, dentibus aduncis, asperctu rabi-
 do, spiritu venenato, circumspectans huc & illuc siquem reperiat, cui
 aliquid mali faucibus affilare, quem ore attingere, dentibus infecare,
 lingua aspergere possit.
 Maculis vitæ splendorem. Cic. pro Planc. 30. Hunc tu vitæ splendorem
 maculis aspergis istis: jactis adulteria, &c.
 Notam alicui. Ulp. in l. diji fratres. D. de jure patronat.
 Suspicionem, vel infamiam aspergi. Cic. pro Cœl. 23. Qui istius facti non
 modo suspicione, sed ne infamia quidem est asperfus.
 Sales orationi aspergere. Cic. in Orat. 87.
 Summa arte aspergi in omni parte orationis. Cic. pro Corn. Balb. 56. Ut
 aliqui sermones hominum alienis bonis morentium, etiam ad veltras au-
 res permanent, & in judicio ipso redundant, idcirco illa in omni
 parte orationis summa arte aspergi videbatur.
 Aspergere aliquid in epitolis dicimus, Quum pauca de re aliqua scribi-
 mus. Cic. 2. Fam. 16. Hæc asperfi, ut scires me tamen in stomacho
 solere ridere.
 Sextulam æbutio aspergit. Cic. pro Cæcin. 17. V. SEXTULA.
 Aspergere, pro Salis dictis carpere, & villicare. Hor. 1. Serm. 4. 87.
 E quibus unius avel quavis aspergere cunctos,
 Præter eum qui præbet aquam, &c.
ASPERGO, inis. f. [ασπειρω] Ipse aspergendi actus. Plin. lib. 36. cap.
 22. Aspergine & gelu pruinisque rumpuntur in testas, nec contra he-
 mores & auram maris robusti. [Videtur in hoc & seq. exemplis accipi debe-
 re pro Guttis aquarum, vel humiditate undecunque adorantur.]
 Aspergines parietum, Guttae illæ aquarum quæ ex humiditate parietum
 solent decidere. Plin. lib. 22. cap. 21. Virg. 3. Æn. 534.
 — falsa spumant aspergine cautes. Ovid. 3. Met. 86.
 — sanguis — aspergine cinxerat herbas. Lucret. lib. 6. 524.
 Adversâ fulsit nimborum aspergine. (n. Sol.)
ASPERUS, a, um, [ασπερος] Partic. ut, Asperfus oculis liquor. Plin. lib.
 12. cap. 8. Et Hor. 1. Epist. 11. 12. Asperfus imbre lutoque.
 Leviter asperfus laudibus. V. LEVIS.
ASPERUSUS, us. m. [ασπερος] Actus aspergendi. Plin. lib. 11. cap. 53. Quæ
 infecta appellavimus, omnia olei asperu necantur.
ASPERIO, ðnis. f. [ασπειρω] Idem. Cic. 2. de Leg. 24. Nam illud vel
 asperione aque, vel dierum numero tollitur.
ASPERGILLUM, i. [ασπειρω] Novum, sed non inelegans vocabulum: signifi-
 cat autem Instrumentum, quo aqua non aspergere solemus. Perottus. V.
 Onomast. Latino Gr. Figuram ejus exhibit Oifel. Tab. 110. n. 8. & 9. ut antiqui
 in sacrificijs utebantur ex equinæ caudæ pilis confecto. Alias & verbena
 utebantur, Lauri, vel olivæ e. g. ramo. V. Lomejer, in Epimen. c. 35.
ASPERITAS, V. ASPER.
ASPERNOR, [ασπειρω] Æri. Recusare, avertere, non agnoscere: est
 autem dictum a Sperno. Ter. Phorm. 2. 3. 24. Quam is aspernator nunc
 tant illiberalliter. Hæc Donatus. Virg. 1. Georg. 228.
 Nec Pellusæc curam aspernaberentis. Ubi Serv. Aspernabere,
 Contemnere. Cic. 4. Acad. Habeo (inquam) sententiam tuam, neque
 eam admodum aspernor.
 Aspernari crudelitatem alicujus ab aris suis dicitur Deus. Cic. pro Cluent.
 194. Cujus ego firem atque crudelitatem deos immortales a suis aris
 atque templis aspernos esse confido.
 Aspernari, Contemnere ac negligere. Cic. 6. Vert. 113. Ennium
 quærimonia nolite per deos immortales aspernari, nolite contemnere
 ac negligere, Judices.
 Aspernari aspersuere. Cic. 2. de Orat. 97. Quinetiam gustatus, qui est
 sensus ex omnibus maxime voluptuosus, quam cito id quod valde dulce
 est, aspernari ac respuit? quis potione uti, aut cibo dulci diutius potest?
 Aspernari literas alicujus. Cic. 7. Att. 16. Non aspernor Trebatij literas,
 a quo me unico diligi scio.
 Rejicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer. 153. Hanc vero quæ ad co-
 rum liberos atque ad infantium pueros in incunabula pertinet, nisi hoc
 judicio a vobis rejicitis, & aspernamini, videte per deos immortales,
 quem in locum Kempub. perventuram putatis.
 Auribus respuere, animo aspernari. Cic. in Pison. 45. Nemo denique
 civis est qui non modo se civem esse meminerit, qui vos non oculis fugi-
 at, auribus respuat, animo aspernetur.
 Appetere & Aspernari, contraria. Cic. 2. de Fin. 51. Simul atque na-
 tum animal est, gaudet voluptate, & eam appetit ut bonum, aspernat
 dolorem ut malum.
 Interdum passive. Hirt. Bell. Afr. cap. 93. Intellexit regem vagum a suis
 desertum ab omnibus aspernari. Cic. apud Priscian. Qui habet, ulro
 appetitur, qui est pauper, aspernatur.
ASPERNANS, Partic. Cic. 15. Fam. 10. Non aspernante fenatu. Hinc
ASPERNANTER, Adv. Ambros.
ASPERNANDUS, Partic. ut, Minime aspernandus. Cic. 15. Fam. 6. Quæ
 etiam parum iusta tibi visa est, hanc tamen habet rationem, ut non ni-
 mis concupiscendus homo, sed tamen si deferatur a Senatu, minime
 aspernandus esse videatur.
ASPERNATUS, Partic. [ασπειρω] Virg. 3. Georg. 393.
 In memora alta vocans, nec tu aspernata vocentem.
ASPERNATIO, ðnis. f. [ασπειρω] Contemptus. Cic. 4. Tusc. 32.
 Quorum omnes morbi & perturbationes ex aspernatione rationis eveniunt.
ASPERNATOR, ðris. m. Tertull.
ASPERNABILIS, e. [ασπειρω] Gell. lib. 11. cap. 3. Nonnumquam
 apud me ipsum soleo res ejusmodi parvas quidem minutatque, & homi-
 nibus non bene eruditus aspernabilis.
ASPERNAMENTUM, i. n. Tertull.
ASPERO, as. V. ASPERE.
ASPERIO, ASPERSUS. V. ASPERGO.
ASPERUGO. Herba est, Lappaginis species, similis illi quæ mollugo di-
 citur, sed folijs asperioribus, Plin. lib. 26. cap. 10.
ASPHALTIUM, [ασφαλτον] Trifolij species est. Dioscor. lib. 3. Plin. lib.
 21. cap. 9. Folio coronat & trifolium. Tria ejus genera, minyan-
 thes vocant, alii asphaltium, majore folio, quo utuntur coronati. Al-
 terum

terum acuto, oxytriphylon. Tertium ex omnibus minutissimum. Plu-
ra apud eundem.
ASPHALTITES, [*Ἀσφαλτῖτις*] Lacus Syriae, de quo Plin. lib. 5. cap. 16.
 Asphaltites nihil præter bitumen gignit: unde & nomen. Nullum corpus
 animalium recipit, tauri camelique fluitant: inde fama nihil in eo
 mergi. De hoc multa Solin. & Julin. lib. 36.
ASPHEDELUS, i. m. [*Ἀσφῆδελος*] Herba de qua sic Plin. lib. 21. cap. 17.
 Aphodelus manditur & femine tosto & bulbo. Paulo post, Aphodeli
 mentionem & Homerus fecit. Radix ejus napsi modicis similis est. Ne-
 que alia numerosior, x x x simul acervatis fæpe bulbis. Theophrastus,
 & fere Græci, princepsque Pythagoras, caulem ejus cubitale, & fæpe
 dum cubitoium, foliis porri sylvestris, anthericon vocare: radice-
 mem vero, id est bulbos, aphodelon. Nostri illud albucum vocant, &
 aphodelum hatulam regiam. Hacenus Plin. Nostri autem pharmaco-
 pole corrupto vocabulo vocant *Aphrodelorum*.

ASPICIO, exi, ectum, [*ἀσπείσκω, ἰσπείσκω*] ēre. ex Ad & Specio anti-
 quo verbo compositum; significat Intueri, ad aliquid oculos intende-
 re. Ovid. 6. Fast. 607.
 Corpus ut aspexit, lacrymis, &c. Ter. And. 1. 1. 91. Interea in-
 ter mulieres que ibi aderant, forte unam aspicio adolescentulam.
 Vix aspiciens potestas tuis. Cic. 1. de Orat. 161.
 Molli vultu aspiciere. Ovid. 10. Met. 610.
 Me huc aspice. Plaut. Amph. 2. 2. 118.
 Respiciere & aspiciere. Cic. 1. de Divin. 73. Quum autem aliquantulum
 progressus esset, subito exaudivit, hinnitus, respexitque, & equum
 alacrem lætus aspexit, cujus in juba examen apum confederat.
 Aspiciere & conuerti. Cic. pro Syll. 74. Aspiciet ipsum, contuermi os,
 conferte crimen cum vita usque ad hoc tempus explicata: tum crimen
 recognoscite.

Aspiciere ad aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 2. Et simul ad Cn. Lentulum
 eos aspexit.
Ad faciem eorum quum aspicias, haud videntur mali. Plaut. Pseud. 1. 2. 9.
Aspiciere e lococalquo. Plin. lib. 17. cap. 4. Ovid. 2. Met. 228.
 Tum vero Phaëton cunctis e partibus orbem
 Aspexit. Sen. Herc. fur. 8. Ex alto aspicit.
Aspiciere in obliquum. Plin. lib. 11. cap. 37. Cancris in obliquum aspi-
 ciunt.
Aspiciunt sic fere, i. e. Mutuo. Cic. 3. in Catil. 13. Sic terram intue-
 bantur, inter furim nonnunquam inter se aspiciant: ut non jam ab aliis
 indicari, sed indicare se ipsi viderentur.
Aspiciere lucem, pro Edi in lucem, & nasci: cui opponitur, Luce pri-
 vari. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Portentum atque monstrum certissimum
 est, esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate be-
 stias vicerit, ut propter quos hanc suavissimam lucem aspexerit, eos in-
 dignissime luce privari.

Aspiciere aliquem, pro Juvare. Virg. 2. Æn. 690.
 Juppiter omnipotens, precibus si flecteris ullis,
 Aspice nos. Ubi Servius, Aspice nos: quia intuentes dii adju-
 vant.
 [In]mo Simpliciter Aspice, quia sequitur:
 Hoc tantum: & si pietate meremur;
 Da deinde auxilium, parer. H. St.
 Oculis liquis Deus aspicit æquis. Virgil. Idem. [Memoriæ
 lapsus videtur. Nam in 9. Æn. v. 209. extat,
 Juppiter, aut quicumque oculis hæc aspicit æquis. & in 4. v. 372.
 Nec Saturnus hæc oculis parer aspicit æquis.

Aspiciunt. Ovid. 6. Fast. 29.
 Si genus aspiciunt, Saturnum prima parentem
 Feci, Saturni fors ego prima fui.
 Aspici, pro Considerari. Sil. lib. 3. Sin solo aspiciuntur sexu, &c.
Aspiciere & Accipere sæpe a Librariis inter se commutari notat Drakenb.
 ad Sil. lib. 5. 573.

ASPICIENDUS, [*ἀσπείσκων*] Ovid. 6. Fast. 284.
 Tu dea non fueras aspicienda viro.
ASPECTU, supinum passivum, ut, Horrendus aspectu, Qui faciem habet
 horrendam. [Immo Nomen verbale, ut seq. V. Vell. de Anal. 3. 8.
ASPECTUS, ūs. m. [*ἄσπετος*] Intuitus. Cic. 6. Verr. In qua inauratum
 C. Veris statum viderem. Quod posteaquam dixi, tantus est gemitus
 factus aspectu statuz & commemoratione, ut, &c. Virg. 6. Æn. 456.

— teque aspectu ne subtrahæ nostrum.
Aspectum amittere. Cic. 1. Tusc. 77. Nec vero de hoc quisquam dubi-
 tare posset, nisi idem nobis accideret, diligenter de animo cogitantibus,
 quod iis sæpe usu venit, qui quum acriter oculis deficientem solem
 intuerentur, ut aspectum omnino amitterent, sic mentis acies seip-
 sam intrens nonnunquam hebetat.
Aspectus miserabilis. Cic. 2. Philipp. 73. Auctionis aspectus miserabilis.
Aspici, pro Aspectus, Antiquæ Accius Mtyanactæ, Abducite intro: nam
 mihi miseritudine Commovit animum excelsa aspecti dignitas. Nonius.
Aspectus titine. Sil. lib. 8.
Rancidus. Plin. lib. 22. cap. 22. V. RANCIDUS.
Scaber. Plin. lib. 12. cap. 25.
Virilis. Cic. de Arusp. Resp. 8. Non minus si hoc vobis ridiculum videtur:
 etiam sua concio resp. hominem illum, qui pulvinaribus Bonæ deæ
 stuprum intulerit: eaque sacra, que viri oculis, ne imprudentis quidem
 aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio suproque violarit:
 in concione de religionibus neglectis conqueri.

in aspectu urbis. Cic. 6. Verr. Et portus habet prope in adificatione aspe-
 ctusque urbis inclusos.
Ad aspectum præclarus. Cic. 6. Verr. 17. Nam & situ est communito,
 tum ex omni aditu vel terra vel mari, præclaro ad aspectum.
Primo aspectu. Cic. 7. Att. 3. Ad viri Id. Decemb. Tusculanum ve-
 ni, & ibi tuas literas legi, et quibus hanc primo aspectu voluptatem ce-
 pi, quod erant a te ipso scriptæ.

Primo quasi aspectu. Cic. 4. Acad. 35. Nam si quod cuique occurrit, &
 primo quasi aspectu probabile videtur, id confirmatur, quid eo levius?
Adducere in aspectum. Cic. 10. Fam. 23. Copias prope in aspectum Le-
 pidi Antonique adduxi, quadragintaque millium passuum spatio relicto
 confedi.
Cadere sub aspectu & tactum. Cic. de Univerf. 13. ut quemadmodum ignis
 animæ, sic anima aquæ: quodque anima aquæ, id aqua terræ proportione
 Vol. I.

reddit. Qua ex conjunctione cœlum ita aptum est, ut sub aspectum & ta-
 ctum cadat.
Carere aspectu civium. Cic. 1. in Catil. 17.
Contorquere aspectum. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Oculi aspectum quo
 volunt, facile contorquent.
Convertere. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Natura lubricos oculos fecit
 & mobiles, ut & declinantur, quid noceret: & aspectum quo vellent,
 facile converterent.

Definire. Cic. 2. de Divin. 92. Illi orbis que cœlum quasi medium divi-
 dunt, & aspectum nostrum definiunt, qui a Græcis *οὐρανῶν* nominan-
 tur, a nobis finientes rectissime nominari possunt.
Exuere alicujus aspectum. Tacit. 16. Ann. 28.
Fugere aspectum alicujus. Sen. Hippol. 5.
Gravari. Tacit. 3. Ann. 59. Sane gravaretur aspectum civium senex Im-
 perator.

Judicare uno aspectu. Cic. de Clar. Orat. 200. Intelligens dicendi exi-
 mator non asfidens, & attente audiens, sed uno aspectu, & præce-
 riens, de oratore sæpe judicat.
Obmutuit aspectu. Virg. 4. Æn. 279.
Poni sub uno aspectu. Q. Cic. de Petit. Conf. 1. Non ut aliquid ex iis
 novi adjicerem, sed ut ea que in te dispersa atque infinita viderentur
 esse, ratione & distributione sub uno aspectu ponerentur.

Privare aspectu suo. Cic. 4. Fam. 9. Nunc vero nec locus tibi ullus dulcor
 esse debet patria: nec eam diligere minus debes, quod deformior est,
 sed misereri potius: nec eam multis claris viris orbatam, privare etiam
 aspectu tuo.
Proferre in aspectum lucemque. Cic. pro Arch. 12. Ego vero fateor me
 his studiis esse deditum: ceteros pudeat, si qui fe ita literis abiderunt,
 ut nihil possint ex his neque ad communem asferre fructum, neque in
 aspectum lucemque proferre.

Referre aspectum aliquo. Cic. de Provinc. Conf. 38. Sed homines aut
 propter dignitatem suam diffisi ipsi sibi, aut propter reliquorum obtracta-
 tionem, ab hujus ordinis conjunctione depulsi, sæpe ex hoc portu fe in
 illos fluctus prope necessarios contulerunt. qui si ex illa jactatione cursu
 populari, bene gesta Rep. referunt aspectum in Curiam, atque huic am-
 plissimæ dignitati commendati esse volunt, non modo non repellendi
 sunt, verum etiam expetendi.

Sentiri aspectu. Cic. 1. Off. 14. Itaque eorum ipsorum que aspectu sen-
 tiuntur, nullum aliud animal venustatem, pulchritudinem, conveni-
 entiam partium sentit. Hominem intelligit.
Venire sub aspectum. Cic. 2. de Orat. 358. Formis atque corporibus,
 sicut omnibus que sub aspectum veniunt, sedes opus est, etenim cor-
 pus intelligi sine loco non potest.
Vesci in aspectu. Tacit. 13. Ann. 16.

Vitare aspectum hominum lucemque. Cic. pro Syll. 74. Quis P. Syllam,
 nisi moerentem, demissum, afflictumque vidit? quis unquam est suspica-
 tus hunc magis odio, quam pudore, hominum aspectum lucemque vitare?
Vitare aspectum & præsentiam hominum. Cic. 1. in Catil. 17. Tu quum
 conscientia scelerum tuorum agnoscas odium omnium justum, & jam ti-
 bi diu debitum, dubitas, quorum mentes sensusque vulneras, eorum
 aspectum præsentiamque vitare?

Aspectus, Pulchritudo. Virg. 1. Æn. 617.
 Obtupuit primo aspectu Sidonia Dido,
 Casu deinde viri tanto. Serv.
Aspectus morum. Plin. lib. 11. cap. 52. Addidit morum aspectus simili
 modo apud nos Trogus. h. e. Judicium de hominis moribus ex ipsius
 aspectu.

Aspectus quadrantal, trientalis, triquetrus, quadratus, trinus, no-
 nagenarius, sextilis, hexagenarius, semissis, tetragonus, hexagonus,
 qui dicantur Astronomicis, V. TERTERIORIO.

ASPECTIO, ōnis. f. Idem. V. ex Festo in SPECTIO.
ASPECTO, [*ἐπιθεωρῶ*] āre. frequent. Frequenter aspiciere & fixe in-
 quæri. Ter. Eun. 3. 5. 11. Quid me aspectas? quid taces? Cic. pro Planc.
 101. Quid me aspectas? quid mea promissa repetis?
 Omni exuta æqualitate iusta principis aspectare. Tacit. 1. Ann. 4.
 Aspectare aliquid, de inanimis dicitur, pro Ex adverso positum esse.
 Virg. 1. Æn. 424.
Aspiciari, passivum. Lucret. lib. 3. 76.
 — illum esse potentem,
 illum aspectari, claroque incendit honore. Sensus est, illum
 esse potentem, illum digito monstrari, atque aspectari, macerat alios
 homines invidia: & honore, id est propter illum honorem, homines in-
 vidios incendit, urit, & cruciat. Hæc est vera lectio, & hic sensus, au-
 thor Lambino. [Al. Incedere, quod sine dubio præferendum est. V.
 INCEDO.

ASPECTANS, [*ἐπιθεῶν*] Stat. 3. Theb. 82. Virg. 3. Georg. 228. Sta-
 bula aspectans.
ASPECTABILIS, e. [*ἰσπείσις*] Dignum quod aspiciatur. Cic. de Univerf.
 9. Deus animal unum aspectabile, in quo omnia animalia continerentur,
 efficit.
Corporeum & aspectabile. Cic. de Univerf. 11. Corporeum autem &
 aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse, quod natum est.

ASPICALIS, e. [*ἄσπης*] Gloss. Gr. Lat.
ASPIDELON, Lactuca sylvatica. Apul. de Herb. cap. 30. Al. Aspidelon.
ASPIDISCI, [*ἀσπίδισκος*] Brevia sunt scuta, & in scuti modum orbicula-
 ria ornamenta. Cæc. lib. 13. cap. 16.
ASPILATES, [*ἀσπίδατες*] Gemma est ignei coloris, quam Democritus
 tradit in Arabia gigni, & in avium quarundam nido inveniri: traditque
 eam ex cameli pilo splenicis alligatam, malo illorum mederi.
 Est & altera eodem nomine argentei coloris, lymphatis utilis. Utriusque
 meminit Plin. lib. 37. cap. 10.

ASPIRO, [*ἐσπείρω, ἐσπείρω*] āre. ex Ad & Spiro compositum; est Af-
 flare. Virg. 7. Æn. 8.
 Aspirant aura in noctem.
 Lenius aspirans aura secunda venit. Catul. 66. 64.
 Aspirare ad locum aliquem. Varr. de R. R. 1. 57. Ad que granaria nulla aura
 humida e propinquis locis aspiret.

Aspirare vocem. Quintil. lib. 1. cap. 6. [An potius locus est i. p. 57.
 Bum. Diu deinde servatum, ne consonantibus aspiraretur, ut in Græcis
 & Triumpis? Græcis est *ἀσπείρειν*, Nam Spiritus asper *ἀσπείρειν* τὸ *δύειν*.]
 Aspirare, in

Aspirare, **Accedere**. Columel. lib. 8. cap. 14. Ne coluber, ne vipera, felisque, aut etiam mustela possit aspirare. Quem locum deumpsit e Varr. 2. de R. R. cap. 10. Neve qua eo accedere possint mustelae, alia-
 ve bestiae quae noceant.
Propitium aspirare pravo consilio. Valer. Maxim. lib. 3. cap. ult. ubi de Phocione, Blandum animum temeritati casus facit, ubi pravo consilio propitius aspirat: & quo vehementius noceat, insperatus prodest.
Aspirare ad aliquem. Cic. 5. Tusc. 27. Omnesque aditus tuos interclusi, ut ad me aspirare non posses. h. e. Pervenire.
Ad aliquem ex bellica laude. Cic. de Clar. Orat. 84. Nam ut ex bellica laude aspirare ad Africanum nemo potest: sic ingenii, literarum, eloquentiae. sapientiae denique, est utriusque primas, priores tamen deserunt Laelio.
Aspirat equis, pro Ad equos. Virg. 12. Aen. 352. — nec equis aspirat Achillis. Ubi Servius, Aspirat, apud majores, Accedit significat.
Aspirare rei deos dicimus, pro Auxilium aliquod praebere. Virg. 2. Aen. 385. — aspirat primo fortunae labori. Idem 9. Aen. 525. Vos ó Calliope precor aspirate canenti.
Aspirat felicitas alicui. Curt.
Aspirare in curiam. Cic. 4. Verr. 76. i. e. Venire, Contendere. In campum. Cic. pro Syll. 52. ad Comitia scil.
Aspirare, Inspirare, vel Impertire. De Domiciano invocato. Quintil. in praef. lib. 4. Ut quantum nobis expectationis adjecit, tantum ingenii aspires, dextere ac volens adire. Budaeus.
Dicitis divinum aspirat amorem Venus. Virg. 8. Aen. 373.
Aspirare ad rem aliquam, est Vehementi conatu in aliquam rem contendere: quia qui sic enituntur, spirant, id est anhelant. Cic. 3. Verr. Ad magistratum aspirare. Ulp. in l. 1. §. Cafum. D. de postuland.
Accedere, aut aspirare. Cic. 1. Verr. 20. In ejusmodi requisquam tam impudens reperiretur, qui ad alienam causam invitit iis quorum negotium est, accedere, aut aspirare audeat? Ubi Aeson. Aspirare, est in eam partem, qua quid quaesitum est, vultum & oculos ac spiritum oris advertere. Accedere, est Proximum fieri.
Aspirare aliquo. Cic. 7. Verr.
Ad eam laudem quam volumus, aspirare non possunt. Cic. de Clar. Orat. 139.
Aspirare, i. e. Illinere. Lucret. apud Quintil. 3. 1. — prius oras pocula circum
 Aspirant mellis dulci flavoque liquore. In quibusd. Codd. legitur, Aspergunt, in novissimis Lucretii editionibus, Contingunt.
ASPIRANS, Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Pulmones tum se contrahunt aspirantes, tum se spiritu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo maxime aluntur animales.
ASPIRATIO, ónis. f. [ἀσπίρασις] Actus ipse aspirandi: h. e. Inspirandi, nempe dum aerem in corpus introrittimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Animantes autem aspiratione aeris sustinentur.
Aspiratio, pro eo quod Influentia dicitur. Cic. 1. de Divin. 130. Nam si obscurior, quaeque caliginosa stella extiterit: pingue & concretum esse caelum, ut ejus aspiratio gravis & pestilens futura sit. Budaeus.
Aspiratio terrarum disparilis, pro Exhalatione. Cic. 1. de Divin. 79. Et sunt partes agrorum aliae pestilentes, aliae salubres, aliae quae acuta ingenia gignant, aliae quae resufa: quae omnia fiunt ex coeli varietate, & ex disparili aspiratione terrarum.
Aspiratio, Spiritus asper, pronunciationis nota. Quintil. 1. 5. Per aspirationem, i. e. Per litteram H. Ea veteres nunquam in vocali utebantur, & sic loquebantur ut Ceregos, triumphos, Cartaginem dicerent. V. Cic. in Orat. 160. V. & H. lit.
 Habet & Aspiratio apud Poetas aliquando vim consonantis. Sic Sen. Octav. 516. Tristes Philippi: haufit & Siculum mare.
ASPIRAMEN, ónis. n. Idem. Val. Flac. 6. 465.
 Da, precor, artificis blanda aspiramina forma.
ASPIIS, ódis. f. [ἀσπίς] Serpens est parvus venenosissimus, cujus naturam multis verbis describit Plin. lib. 29. cap. 4. Cic. pro Rabir. Posth. 23. Aspide ad corpus admota vita est privatus.
Aspide cinctua comas lo. Val. Flacc. 4. Argon. 418.
ASPIIS, [ἀσπίς] Infula est, quam nonnulli Arctonem vocant. Strab. lib. 14.
 Est & hoc nomine Collis quidam, in Taphitide promontorio, a similitudine appellatus, quem Athagoches Siciliae tyrannus habitavit, quo tempore Carthaginei navigasset. V. Strab. lib. 17.
 Est item Aspisis locus & portus optimus omnium qui sunt in Syrtis. Ibid.
ASPLEDON, [ἀσπληδών] Phocionem urbs, ut tradit Pausanias.
 Hanc Eustath. vocatam Apricam dicit, quod hibernationi locus amoenus sit, tum ad differentiam alterius cujus meminit Homer. in Catal. nav. 2. Iliad.
ASPLENUM, i. a Graeco ἀσπληνον, quod lienem imminuat: Herba, de qua sic Plin. lib. 27. cap. 5. Asplenum, sunt qui hemionem vocant, foliis trientalibus multis, radice limosa, cavernosa, sicut filicis candida, hirsuta: nec caulem, nec florem, nec semen habet. Nascitur in petris, parietibus opacis, humidis. Interpres. men Dioscoridis lib. 3. cap. 152. vertit Asplenion. Est autem quam alii Scolopendrium vel Scolopendram vocant. Arabes Ceterach, Itali Citrach. Quam autem herbam falso pharmacopola vocant Scolopendram, est ea quam Dioscorides Phyllitium appellat.
ASPORENUS, [ἀσπορηνός] Mons est Asiae Pergamo proximus, sic dictus quod asper & sterilis sit: & templum quod ibi est Matris deorum, Asporenum dictum: dea quoque ipsa Asporena dicta est. Strab. lib. 13.
ASPORTO, [ἀσπείρω] áre. Alio portare. Ter. Phorm. 3. 3. 18. Quoquo hinc asportabitur terrarum, certum est persequi. Cic. in Parad. 1. Multa de suis rebus secum asportarent.
Asportare ad aliquem. Liv. 4. Bell. Pun. Et asportati Alexandriam juberent, ad virum uxorem, ad patrem filias.
Aliquem fecum. Cic. 6. Verr. 110.
 In aliquem locum. Liv. 7. Bell. Pun. In Macedoniam asportata fuerat.
ASPORTATUS, Partic. [ἀσπορητός] Cic. 3. Verr. 53. Omnia ex fanis, ex locis publicis, palam, spectantibus omnibus plebistris evecta, asportataque.
ASPORTANDUS, Partic. [ἀσπορητέος] Cic. 6. Verr. 110. Simulacrum avellendum asportandumque curavit.

ASPORTATIO, ónis. f. [ἀσπορησις] Actus ipse asportandi. Cic. 6. Verr. 110. His pulchritudo periculo, amplitudo salutis fuit: quod eorum de molitio atque asportatio perdidicissim videbatur.
ASPRO, A. Nonius, Africa Proconflar sub Tiberio. V. Plin. 30. 7. Suet. Aug. cap. 43. & 56. ubi V. Torrent. & Burman. vel potius Pareum ad Quintil. 10. 1. p. 883. & Camerar. 1. 5. p. 68.
ASPREDO, ASPRAETUM, ASPRITUDO. V. ASPER.

ASSA Foetida, V. ASA.
ASSA, órum. Cella in balneariis, in qua tantum sudant, non etiam lavant. Sen. Sudatoria vocat. Cic. 3. Q. frat. 1. In balneariis assa in alterum apodyterii angulum promovit. V. Hier. Mercur. de Arte Gymn. I. 1. c. 10. p. 46. ed. Amst.
ASSA, (inquit Festus) dicebatur Cantus tibiaram. Nonius, Assavoce, sola voce linguae tantummodo, aut vocis humanae, non admittis alioviscibus esse voluerunt. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 2. In conviviis pueri modesti, ut cantarent carmina antiqua, in quibus laudes erant majorum, & assa voce, & cum tibiaram. Item Cato de Liberis Educand. Melos alterum in cantibus est bipartitum: unum quod est in assa voce, alterum quod vocant organicon. Assum autem existimandum est, ut in obsoniis, sine pingente saporis alieni, quemadmodum merum dicitur solum. Haecten Nonius. Aesonius in Cic. Divin. Cani remigibus celestina per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est Ore prolatam. Assa, Nutrix antiquis. Nonius, Assas nutrices difficilis multi existimant intellectus. At vero acri intentione potuimus indagare, ob eam proprietatem officii eo nomine nuncupari, quod assint iis quos nutrant, nec vel exiguo divellantur. Unde Aescleas ab eo quod assint, & omnibus justis dominorum praesto sint, esse vocati. Haecten ille. Conf. ASSURA, & ASSUS.
ASSARINUS, Deus apud Aethiops, qui vulgo Jupiter. Plin. lib. 22. cap. 19.
ASSACANI, India regio est, in qua est Magosa civitas, regionis illius caput. Strab. lib. 15.
ASSAMENIA, órum. n. pl. [ασσάμεια] Tabulae sunt feciles, quae Axes five Asses alias dicuntur. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardinibus assamentisque portarum utilissima, quoniam minime torquetur. Ex Budaeo. sed Harduinus ad hunc locum notat Codices MSS exhibere Crastamentis. V. ASSER.
ASSARACUS, [Ἀσάρακος] Trois filius, avus Anchise, & pater Caput. Virg. 12. Aen. 127. Et genus Assaraci. 1. 288. ubi Serv. V. & 6. 778.
ASSARIUS, V. ASSO, as.
ASSARUM, V. ASSARUM.
ASSÉCLA, æ. m. [ἀσέκλα] Servus, sic dictus (ut ait Nonius) quod assit, & omnibus justis dominorum praesto sit. Cic. 5. Verr. 30. Etenim quod est iudicium, quom e Verris turpissimo flagitiosissimoque comitatu, tres Recuperatorum nomine assedissent, asseclae istius non a patre ei traditi, sed a meretricula commendati? Idem, De assecla quodam servo suo quaesivit.
Assescla patritiorum. Liv. lib. 3.
Assescla legatorum. Cic. 3. Verr. 65.
Assescla menarum, per metaphoram. Cic. in Sallust. 21. Sed tu omnium menarum assescla, omnium cubiculorum in etate pellex, & idem postea adulter.
ASSECTOR, &c. V. ASSERQUOR.
ASSEDRO, ASSESSIO, ASSESSUS, V. ASSIDERO.
ASSEFOLIUM, Herba. Apul.
ASSENTIO, ß, ßum, [ἀσσητήριος, σσαντίω, ἀσσησιόω] Tre. significat Consentire. Plant. Rud. 4. 3. 36. Mare quidem commune certo est omnibus esse. T. assentio. Cic. 5. Fam. 2. Sedens iis assenti. Idem. 7. Att. 3. Ex parte magna tibi assentio. conf. ex Siffena. Quintil. 1. 5. Hirt. Bell. Afr. 88. Curtius quoque 4. 13. 7. Omnes ferme Parmenionii assentiebant. Sed vitatus, est,
ASSENTIOR, enfus sum, Tri. dep. Idem. Cic. 5. Verr. Ute ego assentiar orationi, defensionem tamen non probabo.
Assentiri alicuius sententiae. Cic. 10. Fam. 16. Ego eam sententiam dixi, cui assenti sunt ad unum.
Aliquid alicui. Cic. 3. de Orat. 182. Namque ego illud assentior Theophrasto, qui, &c. Idem Att. Timet multa, assentitur omnia.
Assentiri alicui de aliqua re. Cic. 7. Att. 13. De Vennonianis rebus tibi assentior. Idem 1. de Orat. 214. Quum sapissime tibi Senatus breviter impoliteque dicenti maximis sit de rebus assensus.
Assensum est, imperf. Cic. 1. Fam. 2. Quatenus de religione dicebat, eique rei jam obstiti non poterat, Bibulo assensum est. & Liv. 24. 45. Fabio assensum est.
ASSENTIENS, Partic. [ασσητών] Cic. 2. de Divin. 104. Ennius qui magno applausu loquitur, assentiente populo.
ASSENSUS, Partic. [ἀσσησιός] Cic. 4. Acad. 99. Etenim is quoque qui a vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, nec comprehensa, nec percepta, neque assensa, sed similia veri: quae nisi probet, omnis vita tollatur.
ASSENSUS, ús. m. [ασσησιότης, ἀσσησιόω] Idem quod Assensio. Cic. 4. Acad. 39. Quare qui aut vimum, aut assensum tollit, is omnem actionem tollit e vita.
Assensu omnium aliquid dicere. Cic. 2. de Nat. Deor. 4. Quod ni ita esset, qui potuisset assensu omnium dicere Ennius, Aspice hoc, &c. Vulgi assensu, & populari approbatione iudicari solet. Cic. de Clar. Orat. 185.
Vario assensu fremere. Virg. 10. Aen. 97.
Mereri assensum deliberantis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Obstiteri visis, assensusque suos ferre sustinere. Cic. 3. de Fin. 31.
Assensum retinere. επιχρησ. H. St.
ASSENSIO, ónis. f. [ασσησιότης] Consensus. Cic. 4. Acad. Sed adhuc quae visa sunt, & quasi accepta sensibus, assensionem adiungit animorum, quam esse vult in nobis positam & voluntariam.
Simulata assensio. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Assensio & approbatio. Cic. 4. Acad. 37.
Assensionis retentio. Cic. 4. Acad. 59.
Assensionem captare. Cic. 1. de Invent. 51.
ASSENSOR, óris. [ασσησιότης] Qui assentitur. Cic. 6. Fam. 21. Quo-

tidie commemorabam te unum in tanto exercitu mihi fuisse assentorem, & me tibi.

ASSENTOR, [*προλακεία*] *ari*. est Infidiose & conciliandæ alicujus utilitatis gratia, effusius, & plerumque falso quæmpiam laudare. ut ait Valla. §. 66. Ter. Adel. 2. 4. 6. Ne id assentandi magis, quam quod habeam gratum, facere existimes. Ubi Donatus; Assentandi, Adulandi. Proprie est Assentiri passim. H. St. [Sane videtur Frequentativum esse Assentor pro Assentor, a Supino Assensum, v. Assentio, permutata filibate litera cum cognata, euphoniæ causa. V. S. lit. Nisi forte te amant, & tibi assentantur. Cic. 9. Fam. 12. Assentari omnia. Ter. apud Cic. de Amicit. 4. Postremo imperavi egomet mihi omnia assentari. Locus est apud Ter. in Eun. 2. 2. 22.

ASSENTATIO, *onis*. f. Ipse assentandi actus [*προλακεία*] Liv. 4. Bell. Pun. Infatus assentationibus eorum qui eum non Hieronis tantum, &c. Cic. de Amicit. 98. Semper augere assentatio id quod is cujus ad voluntatem dicitur, vult esse magnum. Isthæc illum perdidit assentatio. Plaut. Bacch. 3. 3. 7. Benevolentiam blanditiis & assentationibus colligere, turpe est. Cic. de Amicit. 52. Blanditiis & assentationibus se in alicujus consuetudinem immergere. Cic. pro Cluent. 36. Eruditus ad assentationem. Cic. 1. Q. frat. 1.

ASSERNATIUNCULA, dimin. Cic. 5. Fam. 12. Vereor ne assentationi-
cula quadam aucupari tamen gratiam videar.

ASSENTATORIE, Adv. [*προλακεία*] Cum assentatione. Cic. 2. Q. frat. 14. Dubitare non assentatorie, sed fratere veto.

ASSENTATOR, *oris*, m. [*προλακεία*] Qui assentatur. Cic. 1. Off. 42. Non benefici, neque liberales, fed perniciosi atque assentatores judicandi sunt. Assentatoris mulierum. Cic. pro Cæcin. 14. Gulielm. Affectatoris.

ASSENTATRIX, *icis*. f. Plaut. Mostell. 1. 3. 100. Nunc assentatrix scelestæ est, dudum adversatrix erat.

ASSEQUIOR, *quutus* f. [*ἀσσεύω*, *ἐπικαταλαμβάνω*, *παρομοιάζω*] *equi*. Pervenire ad eum quem sequimur. Ter. Phorm. 5. 7. 89. Assequere, ac retine. Cic. 3. Att. 6. Si enim es Romæ, jam me assequi non potes. Insequi, & assequi. Cic. 1. Tusc. 94. Quæ vero ætas longa est? aut quid omnino homini longum? nonnò modo pueros, modo adolescentes in cursu a tergo insequens, nec opinante assequera est fenectus? Assequi, [*παραίω*] Adipisci, & quod vulgus Gallorum Lucrari appellat. Cic. pro Koc. Amer. 95. Qua in re nihil aliud assequeris, nisi ut ab omnibus mortalibus audacia tua cognoscatur & impudentia. Cogitationem alterius. Cic. 2. de Invent. 139. Sed qui cogitationem assequi possent & voluntatem interpretari. Conjectura assequi, est Conjectando intelligere. Cic. 5. Verr. Credovos ex vestris rebus rusticis conjectura assequi posse. Honores & magistratus. Cic. in Pison. 2. Omnes magistratus sine repullâ assequutus.

Ingenium alterius, Parem ingenio esse alteri. Plin. lib. 4. Epist. 8. Lireris, est Lireris rem explicare, quo modo verbis & dictis. Cic. 1. 5. Fam. 1. Quibus igitur lireris tam accurate scriptis assequi possum subtilius, ut explicæ quæ gerantur.

Maturitatem. Maturum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Alantur, aufe-
scantque & pubescant, maturitatemque assequuntur.

Merita alicujus, Par pari referre. Cic. 1. Fam. 4. Quid enim aut me ostentem, qui si vitam pro tua dignitate profundam, nullam partem videar tuorum meritorum esse assequutus? i. e. Nullam partem tuorum meritorum videar acquisse.

Nomen. Plin. in Paneg. Assequutus est nomen quod ad alium transire non possit.

Obscura apertis. Cic. 3. de Nat. Deor. 38.

Proposuit assequi. Cic. 3. de Fin. h. e. Tandem pervenire ad id quod proposueramus.

Suspicione non potui consilium. Cic. 8. Att. 5.

ASSECTOR, [*περιελαστικέαι*] *ari*. frequent. quasi Comitatum præstare non tantum in itinere, aut navigatione, aut militia, sed fere per urbem, ut Cic. 1. de Orat. 219. Quum ædilitatem Crassus peteret, eumque major natu & consularis Sergius Galba affectaretur, quod Crassi filiam Cn. filio suo despondisset. Hæc Valla lib. 5.

Affectari aliquem, pro Se insinuare in gratiam ejus, vel Captare amicitiam. Suet. in Jul. cap. 19. Qua maxime injuria insinctus, omnibus officiis Cn. Pompeium affectaret esse, offensum tunc patribus. i. e. Pompeio fe adiunxit.

Affectari prætextatam aut prætextatam, a Justin. lib. Instit. 4. dictum est pro eo quod est Pudorem pueri ingenii aut puellæ fugillare, & notam infamiae, tanquam scorto masculo femininoque inuere. Solent enim hodie quoque perditissimi homines, dum fugillare volunt puellæ aut matronæ opinionem, improbiore petulantia in publico eis adambulare, quasi scortum ad constitutum affectantes. Budæus.

ASSECTATIO, *onis*. f. [*ἀσσεύω*] Ipse affectandi actus. Plin. lib. 33. cap. 12. Vidimus & ipsi Arellium Fuscum motum æquistri ordine ob insignem cum celebritate affectationem adolescentium scholæ, ex argento annulos habentem.

Affectatio cæli. Plin. lib. 2. cap. 20. Latet plerisque, magna cæli affectatione compertum a principibus doctrinæ viris, supernorum trium siderum ignes esse. i. e. Observatione diuturna.

ASSECTOR, *oris*, m. [*ἀσσεύω*] Qui assidue comitatum præstat. Cic. pro Corn. Balb. 62. Cum ducibus ipsi, non cum comitatu affectatoribusque configant. Conqueritur Cicero quod æmuli, qui magnis viris invadebant, non audebant eos aggredi ob potentiam: sed minores eorum amicos & quasi comites vexabant.

Affectator dapis cancer. Plin. lib. 9. cap. 42.

Affectator, Qui alicujus doctrinam & eloquentiam imitatur. Plin. lib. 24. cap. 17. Adject hic Apollodoros affectator ejus.

Affectator eloquentie. Plin. lib. 29. cap. 1. Exortus deinde est Vectius Valens, adulterio Messalinæ Claudii Cæsaris nobilitatus, pariterque eloquentiæ affectator. Affectator sapientiæ. Plin. lib. 8. cap. 27. V. ASSECTATIO.

ASSECUTOR, *oris*, m. Mart. Capell.

ASSEB, *eris*; vel, **ASSIS**, *is*, m. [*ασσις*] Budæus, Asses quæ & Axes dicuntur, Tabulæ sunt faciles, non abfimes scandulis, quibus tectâ, regulari vice, in quibusdam locis teguntur. Plin. Assamenta etiam

appellat lib. 16. cap. 40. Hæstus Budæus. V. in h. v. Festus, Asseres dicti, quod assideant parieti trabibusque. Plaut. Aut. 2. 6. 8. Ligna hic apud nos nulla sunt. STR. sunt asseres? STR. sunt pol. STR. sunt igitur ligna, ne quæras foris.

Asseres ab Assibus differunt. Sunt enim Asseres oblongi triontali circiter materia, latitudine fore ac crassitudine æquales, vulgo Membratura dicuntur. Hæc Budæus. Cæf. 2. Bell. Civil. 2. Asseres enim pedum duodecim cuspidibus præfixi, atque hi maximis balistis missi per quatuor ordines cratium in terra defigebantur.

Asseres ferreo unco præfixi. Liv. 30. 10. Postremo asseres ferreo unco præfixi (harpagones vocant milites) ex Punicis navibus injici in Romanas coepti. V. HARPAGO.

Roborei assès. Columel. lib. 6. cap. 19.

Querni assès. Varro 1. de R. R. cap. 52.

ASSERCULUS, *i*, m. dimin. [*ασσινδον*] Cato de R. R. cap. 152. Scopas virgeas, ulmeas, aridas, eas in asserculo alligato. Columel. lib. 12. cap. 50. Asserculi modici. Columel. lib. 8. cap. 3. Ascensus deinde avibus ad tabulata per utranque scellam datur, junctis parietis modicis asserculis. Assercula neutro genere dixit Cato cap. 12.

ASSICULUS, *i*, m. [*ασσινδον*] dimin. ab Assis, pro Assere, Calepinus citat locum Columellæ ex lib. 7. qui lib. 6. legitur, cap. 19. ubi nunc legitur Axiculus.

ASSULA, **ASSULATIM**, **ASSULOSE**. V. post ASSIS.

ASSO, [*ασσινδον*] *are*. Contabulare. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Quum assatum fuerit, super, altera coassatio struatur: clavisque fixa, duplicem præbet contignationi loricationem. Alii codices habent, Quum coaxatum fuerit, &c.

ASSERO, *evi*, *itum*, [*ασσέρω*] *ere*. comp. ex Ad & sero, fevi. Juxta ferere, vel plantare. Cato de R. R. cap. 32. Arboreo facito ut bene maritæ sint, vitesque uti facis multæ asserantur.

ASSIRTUS, Partic. [*ασσέρω*] ut, Assirtæ arbores, i. e. Juxta factæ. Catul. 62. 106.

Lenta qui velut assitas Vitis implicat arbores.

Inter Assita & Infita. Infita est arbor, inquit Agretius, Cui inscissæ alienum germen includitur: Assita, Cui incolumi aliquid quod sustineat adjungitur. Locum Hor. 2. Epist. 2. 170. citat.

— qua populus assita certis Limitibus, &c. quippe, inquit, quæ vitibus maritatur. Legi & quæ præpositionis rationem non haberet, & Assitam pro Sata intelligeret, ex Turneb. Adv. 6. 15.

ASSERO, *vi*, *ertum*, [*διασσεύωμαι*] *ere*. ex Ad & Sero ferui; Affirmare, vendicare. Cic. 3. Off. 55. Quod siqui proscribunt villam bonam (ut ipsi asserunt) beneque ædificatam. Correctæ exemplaria hic non habent verba illa, Ut ipsi asserunt. Quintil. lib. 4. Absolutum tanquam si-
lium suum asserit.

Nervose asserere. V. NERVUS.

Asserere manum, Advovere est: quod ea quoque quæ in terram dimit-
tuntur, feri dicuntur. Unde etiam Sere dicuntur, quia foribus admo-
tæ, apponuntur de hæc postibus, quemadmodum ea quæ terre inferuntur. Festus.

Asserere manu, pro Manu comprehendere & liberare, five libertate donare. Ter. Adel. 2. 1. 39. Nam ego illam liberali assero causa manu. Ubi donatus. Ordo est, Ego liberali causa, manu assero. Est snt juris verba: a quibus etiam Assereres dicuntur, Vindices alienæ libertatis. Nam & causa ipsa, Liberalis dicitur, Quæ actionem in fe continet libertatis. Cic. pro Flacc. 40. Quum in causa liberali, eum qui afferebatur, cognatum suum esse diceret, non crederetur.

Asserere se, Ex seruo liberum facere. Ovid. 3. Amor. 11. 3.

Scilicet asserui jam me, rupique catenas.

Asserere in servitutum, est velut Subjugare in servitutum. Liv. 3. ab Urbe, M. Clodio clienti negotium dedit, ut virginem in servitutum assereret. i. e. Vindiciarum judicio pro serva vendicaret.

Asserere, Vendicare. Quintil. lib. 12. de Cicerone, Nec sapientis sibi nomen, minime sui contemptor, asseruit. Curtius 8. 1. 42. Alexandrum Jovem patrem sibi asseruisse ait. Budæus.

Asserere sibi majestatem divinam, pro Assumere & arrogare. Suet. in Calig. cap. 22. Verum admonitus regum fe excessisse fastigium, divinam ex eo majestatem asserere sibi cepit. Budæus.

Sibi cognomen aliquod. Plin. lib. 7. cap. 43.

Hæreditatis partem dimidiam sibi asserere. Ulp. in l. 1. §. Proinde. D. Si pars hæred. petat. i. e. Contendere eam ad fe pertinere.

Procuracionem sibi asserere. i. e. Ultra asciscere, & veluti fe in eam rem ingressere. Ulpian. in l. Quæ omnia. D. de procurat. Nec ferendus est procurator, qui sibi asserit procuracionem. Nam hoc ipso suspectus est, quod operam suam ingerit invito.

Se ab injuria oblivionis. i. e. Vindicare. Plin. lib. 3. Epist. 5.

Se a mortalitate. Plin. lib. 2. Epist. 10.

Se studiis, Totum fe studiis tradere, relictis aliis negotiis. Plin. lib. 1. Epist. 3. Quin tu contremis humiles & fordidas curas, aliusque mandas, & ipse te in alto isto pinguique secessu studiis asseris?

Asserere gaudia utraque manu complexuæ toto. Mart. lib. 1. 16.

Asserere aliquem celo. i. e. Ascribere. Ovid. 1. Met. *61.

Asserere, pro Adhibita ope vindicare. Quintil. 5. Decl. Vult nos ille mortalitatis artifex Deus in commune succurrere, & per mutuas auxiliorum vices in altero quenque, quod pro fe timeret, asserere. Quintil. lib. 1. in proem. Hæc autem quæ velut propria philosophiæ asseruntur, tractamus omnes.

ASSETIO, *onis*. f. [*διασσεύωμαι*] Affirmatio: vel (ut vult Budæus) Demonstratio & documentum. Cic. 1. Acad. 44. Quibus de causis nihil oportere neque profiteri, neque affirmare quenquam, neque assertionem approbare. al. Assensione.

Assertio pro Vindicis in libertatem. Fab. lib. 3. cap. 8. Sine liber qui in assertionem est. Assertio prima erat, quum quis aliquem liberum esse asserbat: qui si prima assertionem liber non feret, secundo asserbatur, ac irem tertio, si secundo victus esset, & hæc dicebatur secunda & tertia assertio. Nam assertiones, bis, terque apud Priscos fiebant. Assertio secunda. Quintil. lib. 5. cap. 2. Aut quum de eadem causa pronuntiatum est, ut in reis deportatis, & assertionem secunda, & de partibus Centumviralium, quæ in duas hastas divisa sunt. Rufus lib. 11. cap. 1. Succurret etiam, si apud alios judices ageretur: ut in secunda assertionem, aut in Centumviralibus judiciis duplicibus, parte victa. Cæf. lib. 17. cap. 29.

Quæ fit (inquit) affertio fecunda, perobscuro est. Ego ad veterem manumissionem morem spectare contendim. Scribit enim Val. Max. lib. 2. cap. 1. Athenis institutum memorabile servatum, ut ingrati-
dinis convictus a patrono liberus libertatis jure exeret. Ab eodem
quoque ibidem refertur, Masilienses tres in eodem manumissiones re-
fandi permisisse, si ter ab eodem deceptum nominum cognoverint: nec
quinto errori subvenendum putasse. Ni rem malis unam eandemque
intelligere apud diversa tractata tribunalia.
Et ideo nec affectionem dnegandam iis, qui ex ejusmodi causa in liber-
tatem vindicabuntur. Trajanus ad Plin. lib. 10. Epist. 71. Agitur vero
inibi de pueris expositis. Affertionem, h. e. Libertatis vindicationem.
Affertio (inquit Priscianus lib. 18.) tam A servitute in libertatem, quam
A libertate in servitium trahi significat: quod apud Livium in multis legi-
mus locis.

ASSERTOR, oris. m. [*ἐπιχειρῶν*] est (ut ait Donatus) Vindex alienæ liber-
tatis: qui aliquem ex servitute in libertatem vindicabat. Item, Qui
in servitium vindicat. Liv. 3. c. 44. Jam a vituta erat, quum assertor nihil
opus multitudine concitata ait: se jure graffari non vi. Rurfus ibidem, c. 46.
Quum instaret assertor puellæ: ut vindicaret, sponsores daret, &c.
Assertorem vocat puellæ M. Claudium, qui intabat ut Icilius Virginiam
vindicaret usque in postermum diem, datis sponforibus, fore ut ea potiri-
di liceretur.

Accommodare se assertorem veritati. V. ACCOMMODO.

ASSERVIO, Ivi, itum, [*ἀπιδείκναι*] Ire. Idem quod simplex Servio.
Cic. 2. Tufc. 36. Toto corpore atque omnibus unguis (ut dicitur) con-
tentioni voci asservium.

ASSERVO, [*ἄσσειναι*] are. Diligenter custodire. Cic. 5. Verr. 55.
Dum res judicaretur, hominum ut asservarent. Caf. 1. Bell. Civil. 21.
Muros asservari jubet.

Affervare magna diligentia. Plaut. Capt. 1. 2. 6.

Affervare in carcerem. Liv. 5.

Aliquem domi suæ. Cic. 1. in Catil. 19.

Affervari custodiis. Cic. 7. Verr. 77.

Sale, vel In sale affervare carnes. Plin. lib. 9. cap. 25.

Ignem in ferula. Plin. lib. 7. cap. 56.

Affervare, pro Observare. i. e. Oculis aliquid custodire, animoque in
modum speculatoris, ne nos silentio tacticoque prætereant. Ter. Heaut. 3.
3. 32. Atqui nunc here, hic tibi affervandum est.

ASSESIATES, Ilyria populi in conventu Scardoniano, inter eos qui eo
conventu jus habent Italicum, immunesque dicuntur. Plin. 3. 21.

ASSessor, Assessio, Assesstrix. V. ASSIDEO.

ASSEVERO, [*διαβεβαιώματι, διαβεβαίω, ἰσχυρίζω*] are. Inter ipsa argu-
menta probationesque admicere vim animi motumque: quod declarat
Quintil. lib. 5. cap. 12. quum inquit, Altera ex asseveratione probatio
est, Ego hoc feci, Tu hoc mihi dixisti: &, O facinus indignum. Hæc
Valla lib. 5. Cic. 4. Verr. 61. Asserebat se ejus rei in primis actionem esse
datum.

Affeverare firmissime. Cic. 10. Att. 16. Unum illud firmissime assevera-
bat, si damnati resisterentur, in exilium se iturum.

Affeverare de re aliqua. Cic. de Clar. Orat. 208. Deinde interest, coram
videre quemadmodum adversarius de quaque re asseveret.

Affeverare gravitatem, Constantem præ se ferre. Tacit. 13. Ann. 18.

Affeverare, pro Serio dicere. Cic. in Bruto, 292. Bella ironia, si joca-
remur: fin asseveramus, vide ne religio nobis tam adhibenda sit, quam
si testimonium diceremus.

ASSEVEROR, [*διαβεβαιώματι*] are. Pass. Cic. 4. Verr. 26. Quæ est ista defen-
sio? utrum asseveraverit in hoc, an tentaverit? [Forma impersonali.]

ASSEVERANTER, ius, istime. Adv. [*διαβεβαιωτικῶς*] Cic. 15. Att. 19.
Stattus scripsit ad me, locutum secum esse Quintum Ciceronem valde as-
severanter, hæc se ferre non posse. Idem 4. Acad. 60. Multo etiam asse-
verantius in Syria, quum esset tecum, & paulo antequam esset mor-
tuis.

ASSEVERATE, Adv. [*διαβεβαιωτικῶς*] Idem Gell. lib. 7. cap. 5. Tragœ-
dias poetarum nobilium scite atque asseverate acitavit.

ASSEVERATIO, oris. f. [*διαβεβαιωσις*] Affirmatio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Quum præsertim quorundam probatio sola sit in asseveratione & perseveran-
tia, ut ille paratus, &c.
Asseveratione affirmare. Cic. 13. Att. 23. Omni tibi asseveratione affir-
mo, quod mihi credas velim.

ASSICCO, [*ἄσσειναι*] are. Siccare, vel Diligenter ficcare. Columel. lib. 12. cap. 15. Tum rursum in sole assiccavit.

ASSICCESCO, [*ἄσσεισθαι*] ère. Siccum fieri. Columel. lib. 12. cap. 9.
Expressos in cratibus pandere, dum assiccant.

ASSICULUS, V. ASSER.

ASSIDEO, V. ASSIDEO.

ASSIDEO, èdi, èssum, [*ἄσσειναι, προσέρημι, πάρημαι*] ère. Assidere,
juxta federe: sine aliquo motu. Ovid. 5. Fast. 45.

Affidet inde Jovi, Jovis est fidissima cultos.

Huic assident, pro hoc laborant. Cic. pro Planc. 28.

Affidere apud aliquam rem. Plaut. Rud. 2. 6. 48. Qui apud carbones as-
sident.

Affidere in aliqua re. Cic. 7. Verr. 111. Quum lacrymans in carcere ma-
ter noctes diesque assideret.

Affidere judiciis. Tacit. 1. Ann. 75.

Affidere magistratibus. Suet. Tiber. cap. 35. Unde & Assessor dictus est.
V. infra.

Affidere gubernaculis, Affidere literis, pro Affiduum esse. Plin. in Pa-
neg. & lib. 3. Epist. 5.

Affidere infano, pro Ad infaniam proxime accedere. Hor. 1. Epist. 5. 13.
Parcus ob heredis curam, nimiumque severus
Affidet infano.

Est & vox militaris, Virg. Ciri, — nostris qui mœnibus assidet urbis.
Sil. 9. 624. — atque assidet arces. Al. Obsidet. Curt. 4. 31. Assidendi
urbi. Sallust. Amillumque oppidum assidendi fine prolo audiebat.

ASSIDENS, Partic. [*προσέρημι*] Hor. Epod. 5. 99.
Et inquietis assidens præcordiis.

ASSESSIO, oris. f. [*προσέρησις*] Ipse assidendi actus. Cic. 11. Fam. 27.
Quæ tua fuerit assessio, oratio, conformatio animi mei, &c.

ASSRSOR, oris m. [*συνεσθῆναι, προσέρημι*] Cujus officium est assidere
prædici, atque consulere. Cic. 1. de Divin. 95. Namque & Athenienses

omnibus semper publicis consiliis divinos quosdam facerdoes, quos Man-
tes vocant, adhiberunt, & Lacedæmonii regibus suis augurum assessorum
deredunt. V. pro Cluent.

Affessoris nomine in jure, Minorem judicem significamus. Hos in con-
siliis adhibere solebant. I. penult. & ult. D. de offic. assessor. & l. 1. C. eod. &
his causis delegare, quos nescio a aliquando Pedaneos appellatos pu-
temus, a quorum ordine nihil differre dicuntur Novell. 60. quamvis Pe-
daneos datos, aut delegatos judices significare existimem ad unam atque
alteram causam, Assesores perpetuo suis Præsidibus servire, quibus
causæ partem committi Justinianus permittit illis totam, Novell. 82.
Assesores judicum. Jul. Firmic. lib. 7. cap. 5.

ASSESSORIUS, Ulp. in l. Lex Cornelia. D. De injur. & famos. libell.

ASSÉDO, oris, antique, Idem quod Assessor. Nonius 1. 312.

ASSÉSSURA, æ. [*προσέρησις*] Ulp. in l. 3. D. De proxenetis, Facilius
quod Græci ἐγγυράδιον appellant, petri apud eos poterit, siquis forte
conditionis, vel amicitiæ, vel assessoris, vel alicujus alterius hujusmodi
proxeneta fuerit.

ASSESTRIX, V. ADSESTRIX.

ASSIDELA, æ. f. Festus, Assidelæ, menæ vocantur, ad quas seden-
tes hamines sacra faciunt.

ASSIDO, èdi, èssum, [*ἄσσειναι*] ère. Diff. ab Assidère, quippe illud
est (auctore Vall. lib. 5.) Apud aliquem officii gratia federe: ut puta ægro-
tum, aut regem, aut præfidem, hoc, a Sido ductum motum notat.

Ter. Heaut. 1. 1. 72. Assido, accurrunt fervi, foccos detrahunt.

Affidat eo. Cato de R. R. in cap. de brassicæ mactentis, Ubi in scutra
ferefeceris id lotium, fub fellam supponito pertusam: eo mulier affidat.
Affidere in aliquo loco. Plaut. Aul. 4. 1. 20. In ara hic affidat sacra. Cic.
2. de Divin. 8. Tum in bibliotheca quæ in Lyceo est, assedimus.

Super. Cic. 2. de Fin. 59. Si scieris (inquit Carneades) affidem ocu-
lute latere usquam, & velle imprudentem aliquem super eam assidere,
cujus mors tibi emolumentum futura sit, improbe feceris, nisi monue-
ris ne assidat.

Et simul assidamus, inquam, svidetur. Cic. 1. Acad. 14.

Affidat, cum Accufativo. Sallust. in Jugurth. c. 11. Adherbalem dextra as-
sedit, ne medius ex tribus, quod apud Numidas honori ducitur, Jugur-
tha foret.

ASSIDUUS, Adj. [*ἀσσεινῶν, ἀκατάπαυστος, ἀσσεινῶν*] Jugis, fre-
quens, continuus. Liv. 5. Bell. Maced. Accedebat, quod alter de-
cimam jam prope annum assiduit in oculis hominum fuerat. Char-
isius lib. 1. Addidus quidam per d scribitur, quasi a Sedendo fla-
guratum: fed errant. Nam cum a Servio Tullio populus in quinque cla-
sses esset divinus, ut tributum, prout quisque possideret, inferret: ditio-
res, qui asses dabant, Assidui dicti sunt. Et quoniam soli negotiis publi-
cis frequenter aderant, eos qui frequenter assunt, Assiduus ab Assibus
dixerunt. V. infra Assiduus, Locuples.

Affiduus bella gerit, pro Affidue. Propert. lib. 2. 12. 16.

Affiduus tecum fuit. Cic. pro Coel. 10.

Affiduus esse in prædiis. Cic. pro Rosc. Amer. 51.

Cantu affiduo resonat. Virg. 7. Æn. 12.

Febricula affidua. Cic. 10. Fam. 21.

Fletu alicujus assiduo angetur alterius molestia. Cic. pro Cluent. 16.

Frigore affiduo iustis. Ovid. 3. Trist. 2. 28.

Fructibus assiduis lacta fenescit humus. Ovid. 1. de Pont. 4. 14.

Ignis, Dum meus affiduo luceat igne focus. Tibul. 1. 1. 6.

Labor assiduus & quotidianus. Cic. 3. de Orat. 55.

Labor assiduus, aliter. Martial. de Spect. 1.

Affiduis jactet nec Babylona labor. Sensus est, ut Turnebus

putat, Non esse tanto labore, tamque impense laudandam Babylonem, ut

perpetuo in laudatorum ore verferetur. Is enim est Assiduus labor,

quum Assidue laudatur Babylon. Al. Afflyrius.

Motu assiduo labuntur tempora. Ovid. 15. Met. 179.

Noctes. Hor. Epod. 15. 17.

Operam assiduum dare ludis. Lucret. lib. 4. 971.

Recordatione assidua letetur. Cic. 1. de Fin. 57.

Venatus assiduus. Virg. 9. Æn. 245.

Ver assiduum. Virg. 2. Georg. 149.

Vertigine assidua rapitur coelum. Ovid. 2. Met. 70.

Affiduus, Qui diligens est in re domestica curanda. Cic. de Senect. 56.

Semper boni assiduique domini referta cella vinaria, olearia, & penaria
est, villaque tota locuples est.

Affidua ac diligens scriptura. Cic. 1. de Orat. 150. Si subitam & fortui-
tam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipsam pro-
fecto assidua ac diligens scriptura superabit.

Affiduus, Locuples. Gell. lib. 16. cap. 10. Assiduus in x11 Tab. pro

Locuplete, & facile muneris faciente, dictus ab Assibus, id est are dan-
do, quum id tempore Reip. postularent: aut a muneris pro familiari
copa facienti assiduitate. Cic. in Topic. 10. Tum notatio, cum ex vi
verbi argumentum aliquod elicitur, hoc modo: Cum lex Ælia Sentia
assiduo vindicem assiduum esse iubeat, locupletem jubet locupleti. Lo-
cuples enim assiduus (ut ait Ælius) appellatus ab are dando. Quintil.
lib. 5. cap. 10. p. 412. Burm. Festus. Assiduus dicitur, qui in ea re,
quam frequenter agit, quali confidisse videatur. Alii assiduum, Locu-
pletum, quasi multoties assium, dictum putarunt. Alii eum qui sum-
ptu proprio militabat, ab are dando vocatum existimantur.

Affidui hedejussore, dicebantur locupletes, quam *Burgesticam cautionem*
nunc dicimus. Budeus loco mox adducendo. [Gallus nimirum *Caution*
Bourgeois dicitur Fidejussor idoneus, qui sedem in loco & domici-
lium certum habet. Quo modo fane suspicor in x11 tabulis Assiduum
vindicem intelligi, δικαστήν, sive Sessorem, ut Nepos vocat, i. e. civem,
ab Assidendo, qui in loco, ut appellari possit, residat, certa, pro-
priaque sede, quem Germani quoque similitur *Sesshaft* vocare consueve-
runt, ut distinguatur a Vagabundo, vel domicilium mutante in horas,
ut e medio discedere cum lubuit possit. Quanam possit etiam Dili-
gens intelligi, ut ad officii assiduitatem referatur epitheton. Quam in
tentantem inclinare videtur Gronov. de Pec. Vet. 4. 9. a præ. quem om-
nino V. Nam quod Grammatici ab eo dictum contendunt, quod Asses-
duit, meræ ineptiæ sunt, quas Tullius quoque, ut affolet, Ælio auctori
relinquere, quam sibi ascribere, maluit.

Affiduum scriptorem, pro Locuplete, & probatissimo auctore Gellius
posuit, quem Græci ἐξήρητος ἐξέστινος vocant, h. e. ἀξέστεινον, cujus sit
tanta

ranta in literis authoritas, ut fidem ejus sequi debeamus, quasi idonei sponforis abicujus verbi, inquit Bud. in Pand. p. 184. ed. Episc. Gell. lib. 10. c. 8. Ite ergo nunc. & quando forte erit otium, quere in quadrigam & arenas duxerit e cohorte illa antiquiore, vel oratorum aliquis. vel poetarum. id est classicus, assiduusque aliquis scriptor, non proletarius. Budæus.

Compar apud Varr. 2. de R. R. cap. 9. Villatico vero gregi in fundum factis esse duos, & id marem & feminam, ita enim sunt alfidiores.

Superl. Sueton. lug. cap. 71. Vasa aurea assiduislimi usus confavit omnia.

ASSIDUITAS, Ætis. f. [ἐπιτηδία] Diligencia. Cic. 1. Acad. Quam partim exercitationis assiduitate, partim ratione formabant.

Assiduitas & diligentia. Cic. 2. Att. 15. Terentia pergrata est assiduitas tua & diligentia in controversia Mulviana.

Assiduitas bellorum. Cic. 2. Off. 74.

Assiduitates & vigiliae. Cic. 1. de Fin.

Assiduitas orationis. Cic. 16. Att. 5. Quintus conmutatus est totus, & scriptis meis quibusdam, & assiduitate orationis & præceptis, ut tali animo in Kenip. quali nos volumus, futurus sit.

Assiduitas quotidiana. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Assiduitate quotidiana, & consuetudine oculorum assuescunt animi, neque admirantur, neque requirunt rationes earum rerum quas semper vident.

Summa assiduitate quotidiana aliquid tractare. Cic. 1. Q. frat. Quantum Hortensio credendum sit nescio: me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratissime insidiosissimeque tractavit.

Assiduitatis & operum harum quotidianarum putat esse Consulatum. Cic. pro Muren. 11.

Assiduitas, pro Jugi officio comitandi aliquid honoris & officii causa. Cic. pro Rosc. Amer. Ut vos facillime potetis ex hac assiduitate ejus vel sollicitudine & molestia judicare.

Quotidiana amicorum assiduitas & frequentia. Cic. de Petit. Conf. 3. Neque Assiduitas aliud est quam frequentia apud Suet. Aug. 43. Spectaculorum & aliduitate & varietate & magnificentia omnes antecessit.

Assiduitas dicitur illorum, qui quotidie comparent, & ob oculos versantur. Gronov. de Pec. Vet. 4. ubi pluribus adfruit. q. V.

ASSIDUUS, Adv. [ἀσπίδαιπτος, ἀσπίδης] Jugiter, continue. Cic. 12. Att. Neque enim ista major admotio, quam quibus assidue conficior & dies & noctes.

Assidue pro Scipius. Virg. 2. Ecl. 4. Assidue veniebat. Servius.

Assiduisime autem mecum fuit Dionysius. Cic. de Clar. Orat. 316. In marmorea Tabella Romæ apud Grut. p. 950. n. 8. HANC SIC ASSIDUE DEFLET.

ASSIDUUS, [ἀσπιδαιπτος] Idem quod Assidue. Plaut. Mil. 1. 1. 50. Dum talem facies qualem adhuc, assiduo edis, communicabo te semper mensa mea.

ASSIDUUS, Ære. Vulg. Int. S. S.

ASSIGNO, [ἀσπιδαιπτος, ἀσπίδης] Ære. Dare & distribuere. ut, Assignare agros. Liv. 2. Cic. 2. Philipp. 43. Duo millia jugerum campi Lentini Sexto Clodio rhetori assignati, & quidem immunia.

Assignare instrumento, i. e. Subjungere. Scæv. in l. 20. D. de auth. tutor. Agros assignare, pro Colonis delucere. Hor. 2. Epist. 1. 8.

— aspera bella Componunt, agros assignant. Porphyrio.

Assignare colonis agros. Cic. 3. contra Rull. 12. Scriptum est enim, quæ in municipia, quasque in colonias Decemviri velint, deducant colonos quos velint, & iis agros assignent quibus in locis velint.

Assignari forte. Cic. 11. Fam. 20. Æqualiter aut forte, agros legionibus assignari puto oportere. V. mox Assignati agri.

Mihi ex agro tuo tantum assignes, quantum meo corpore occupari potest. Cic. 3. Att. 19.

Ordines assignare. Cic. in Pison. 88. Quid? Centuriatus palam venditos? quid? per tuum fervulum ordines assignatos?

Assignati a prætoris apparitores. Cic. 5. Verr. 61.

Natura avibus coelum assignavit. Plin. lib. 10. cap. 50.

Assignare aliquid suo loco. Columel. lib. 12. cap. 2. Nam & unumquodque facilis considerat, quum est assignatum suo loco.

Bonos juvenes famæ. Plin. Epist. 2. lib. 6.

Alicui dignationem principis. Tacit. de Germ. 13. Insignis nobilitas, aut magna patrum merita, principis dignationem etiam adolescentibus assignant.

Morbos certis partibus. Cels. lib. 3. cap. 18.

Assignatum a deo munus humarum defugere. Cic. in Somn. Scip. 7.

Assignare libertum (ut ait Modestinus. l. assignare. 107. D. De de verb. signif.) Hoc est testari, cujus ex liberis libertum cum esse voluit.

Assignare, Inputare, attribui culpam. Cic. 1. Q. frat. 4. Amabo te, mi frater, ne quod uno meo fato, & tu & omnes mei corruisti, improbitati & sceleri meo potius, quam viri prudentiæ, misericordiaeque assignes. Sic Assignare civitati, unius amentiam. Liv. 6. Bell. Maced. Infinitatem deo. Plin. lib. 2. cap. 1.

Culpam fortunæ. Cic. 7. Verr. Sic apud Plin. lib. 2. cap. 7. Astroque suo eventus assignat, & nascendi legibus.

Assignatas res, Annulo signatas accipere possumus, in l. 1. §. ult. D. Naut. caup. [Verisimilius tamen Custodiæ nautæ nominatim demandatas intelligi.]

Assignati agri vocabantur, Qui ex hostibus capti veteranis pro præmio assignabantur, & inter eos centuriiis ætis dividebantur. l. 15. §. 1. D. de rei vendic. V. supra Agros assignare.

ASSIGNATIO, Ænis. f. [ἀσπίδαιπτος] Attributio. Cic. 13. Fam. 9. Quum Caesar Syllanas venditiones & assignationes ratas esse velit, quo firmiores existimentur suæ. Sic, Assignatio agrorum apud eundem, 4. Philipp. Et de Lege Agrar.

ASSIGNATOR, Ænis. m. Ulpian.

ASSILIO, ui & ivi, ultum, [ἀσπίδης] Træ. ex Ad & Salio compositum; significat Ad aliquid fallere, aggredi. Plin. lib. 9. cap. 42. Eminentia sub oculis Conicula turbato limo exerit, assilantes peticulos pertrahens, donec tam prope accedat, ut assiliat. Ovid. 11. Met. 526.

Quum sæpe assili ut defensæ mœnibus urbis.

Assilire in ferrum. Sil. lib. 10. 3.

Assilire in ferrum & per vulnera colligit hostem.

Assilire a tergo. Sil. lib. 7. 701.

Assiliunt frenis. Sil. lib. 4. 315.

Assilire ad aliquid genus orationis. Cic. 2. de Orat. 213. Nam neque assilendum itatim est ad illud genus orationis: abest enim totum a cauda.

Assilire, dicitur de maribus brutis, quum seminas ineunt. Columel. lib. 6. cap. 37. Nam nisi prius ea marem cognovit, assilientem admisissimum calchis proturbat.

ASSILIENS, Partic. ut, Assilientia æquora. Ovid. 1. Trist. 9. 7. Et 6. Met. 106. Assiliens aqua.

ASSULTUS, Æs. m. [ἐπιπηδῶν] Ipse assilendi actus. Virg. 5. Æn. 442. Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat Arte locum, & variis assultibus irritus urget.

ASSULTO, [ἐπιπηδῶν] Ære. Frequent. Cum impetu aggredi. Plin. lib. 8. cap. 40. Mox ingruit assultans, contraque belluam exurgens, &c. Assultare cum dativo. Sil. lib. 7. 401. Jam cernes Libycum huic vallo assultare leonem. Cum accusativo. Stat. 11. Theb. 244. Portarumque moras frenis assultat & hastis. Conf. ASSILIO.

ASSULTIM, Adv. [ἐπιπηδῶν] Assilendo. Plin. lib. 11. cap. 2. Phalangia ex his appellantur, quorum noxi morsus, corpus exiguum, varium, acuminatum, assultim ingredientium.

ASSIMILIS, e, [ἀσπίδης] ex Ad & Similis, Prorsus vel Admodum similis. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus autem inest raritas quedam, & assimilis spongiis multotido ad hauriendum spiritum apulissima. Ovid. 2. de Pont. 2. 85. Fratris assimilis.

Assimilemque sui longa affuetudine fecit. Ovid. 1. Trist. 5. 27.

Assimile eleganter consequentem habet particulam Quasi. Plaut. Truc. 2. 7. 12. Nam hoc assimile est quasi de fluvio qui aquam derivat sibi.

Assimilis ratio. Lucret. lib. 2. 402.

ASSIMILITER, [ἀσπίδης] Adv. Similiter. Plaut. Bach. 4. 9. 27. Assimiliter mihi hodie obigit.

ASSIMILIO, [ἀσπίδης, ἀσπίδης, ἀσπίδης] Ære. Comparare. Ovid. 1. Trist. 5. 28. Grandia si parvis assimilare licet. i. e. Comparare, conferre, componere.

Os porcum assimilat. Claud. de Histrice, 6. i. e. Figura oris porcum refert.

Assimilata folio querno. Plin. lib. 3. cap. 5. Est ergo folio maxime querno assimilata, multo proceritate amplior quam latitudine. De Italia loquitur.

Assimilare colores, Similium colorum effici. Ovid. 15. Met. 12. de Chamaeconte.

ASSIMILANDUS, Partic. [ἐπιπηδῶν] Cic. 1. de Invent. 42. Simile autem ex specie comparabili, comparabile autem ex conferenda, aut assimilanda natura judicatur.

ASSIMILANter, Adv. Nigid. apud Nonium 1. 190.

ASSIMULO, [ἀσπίδης] Ære. Assimilare dicimur, Quum quod non est, fingimus. Ter. And. 1. 1. 141. Nunc tum est officium, has bene ut allinues nuptias. Cic. 3. Off. 97. Ulysses furere assimilavit, ne quo iret.

Assimulare, quasi. Ter. Eun. 3. 2. 8. Adibo, atque assimilabo quasi nunc exeam.

Assimilare aliquid, est Se similem alicui reddere. Ovid. 14. Met. 661. de Vertumno, Ille etiam picta redimitus tempora mitra Innitens baculo, positus per tempora canis Assimulavit anum.

Assimulare, pro Adumbrare & repræsentare. Quintil. lib. 7. cap. 11. Pictor accepta semel imitandi ratione, facile assimulabit quicquid acciperit. Aliquum alicui. Tacit. in Vita Agric. 10.

Literas, pro Adulterare & confingere, apud Tacit. 16. Ann. 17.

Assimulari, pass. Ter. Eun. 3. 5. Tum polo ego is essem vere qui assimulabar.

ASSIMULATIO, Ænis. f. [ἀσπίδης] Plin. lib. 11. cap. 49. Contra mulierum paucis prodigiola assimilatio. Auth. ad Herenn. 4. Assimulatio sua sponte ad animum auditoris se accommodat.

ASSIMULATIVUS, Cod. Theodos.

ASSIMULATUS, Partic. [ἀσπίδης] Cic. pro Cael. 14. Tum etiam multos fortes viros & bonos, specie quadam virtutis assimilata tenebat. h. e. Fictæ.

Familiaritas assimilata. Cic. pro Cluent. 36. Literæ assimilatae. Cic. 4. Verr. 189. Tabulas in foro summa hominum frequentia exscribo: adhibentur in exscribendo de conventu viri primarii: literæ, literæque omnes assimilatae, expressæ, de tabulis in libros transferuntur.

Assimulata externis miraculis. Tacit. 11. Ann. 11. Favor plebis acrior in Domitium, loco præfagii acceptus est: vulgabaturque assiluisse infantie ejus dracones in modum custodiæ, fabulosa & externis miraculis assimilata.

ASSIRATUM, apud antiquos dicebatur Genus quoddam potionis ex vino & sanguine temperatum, quod Latini præci Assir sanguinem vocarent. Festus.

ASSIS, is, pro Libra. ASSIPONDIIUM. V. AS.

ASSIS, is. in. [assis] Idem quod Asser. V. ASSER.

ASSILA, æ. f. [ἀσπίδης] dimin. Plaut. Merc. 1. 2. 20. At etiam cesso foribus facere his assulas? Festus, Assule, Quæ sunt securibus excussæ.

ASSULATIM, Adv. [ἀσπίδης] Minutatim, & in assulas. Plaut. Capt. 4. 2. 52. Priusquam pulsando, vel assulatim foribus exitum assero.

ASSULOSE, Adv. [ἀσπίδης] Idem significat. Plin. lib. 12. cap. 22. Calamus melior, qui assulose potius, quam raphani modo frangitur. i. e. In longitudinem. Quod sic explicat Cornarius ex Pauli Æginetæ loco cap. 89. lib. 5. ab eo hunc in modum versio: Differentie fracturarum plures sunt. Alia enim raphani modo facta dicitur, alia assulose, alia in unguem, alia polente modo, alia per defractionem. Et raphani modum modo facta, est fractura ollis secundum obliquum figuram per crassitudinem (quæ & cucumeris modo, & caulis modo facta quibusdam dicitur, ex similitudine fractorum cucumerum ac cæticulorum.) Assulose vero, est fractura ollis in longitudinem. In unguem autem, est fractura aliqua quidem parte recta, juxta finem vero lunaris (quæ ipsa & calami modo facta dicitur.) Polentæ vero modo, est fractura ollis in multas minutas partes (quæ & nucis modo facta dicitur.) Defractor vero aut abscissio, est ablatio partis ollis secundum defractionem superficiali, ut ablatum dicit.

ASSISTO, affiti, assistum, [πειρασίμη] ēre. Assistere est, h. e. Stando praesentem & iuxtaesse. Plaut. Merc. 5. 4. 16. Ego assistam hinc altrinsecus. Assistere, Quiescere, non moveri. Plin. lib. 36. cap. 16. Quid ferri duritia pugnacius? Sed cedit & patitur mores: trahitur namque a magnete lapide: domitrixque illarum omnium materia, ad inane nescio quid currit, atque ut propius venit, assistit, teneturque & complexu haeret. Assistit rectus. Cic. 3. de Fin. 54. Ita jacere talum, ut rectus assistat. Ovid. 7. Met. 640.

Ac se tollere humo, rectoque assistere trunco. Assistere propter aliquem. Ter. Adel. 2. 1. 15. Hic propter hunc assiste. Ad fores. Cic. 3. Verr. 66. Divinis. Hor. 1. Serm. 6. 114. In armis. Virg. 11. Aen. 710. Precanti. Ovid. 1. Fast. Sis prope sacerdotem precantem. Assistere contra aliquem. Cic. 2. de Legib. 10. Nec quia nusquam erat scriptum, ut contra omnes hostium copias in ponte unus assisteret, a tergoque, &c. Assistere, quod Cicero Adeste, patrocinari, advocatum esse. Ulp. in l. 54. D. de rei vindicac.

ASSISTENS, Partic. [παριστάς] Quintil. lib. 11. cap. 1. Vel iudici, vel etiam assistentibus ratio nostra moderationis probari debet. Gell. lib. 2. cap. 2. Et cum assistentibus nobis fermocinabatur. **ASSO**, āre. Contabulare. V. ASSER. **ASSO**, [ἀσάω] āre. Coquere. Assistere secur. Apic. 2. 1. Inde Partic. Assistatus, a quo inassatus. q. V. Conf. ASSUS. **ASSATURA**, ā. [ἀσάτωρα] Carnes affate. Flav. Vopiscus scribit Aurelianus imperatorem convivium de assisturis maxime dedisse. c. 49. extr. **ASSOCIIO**, [συνασάσιον] āre. Socium se adiungere. Associare passus, Simul iter facere. Stat. 3. Theb. 454. Associare, pro Adaptare & conjugere. Claud. de Bell. Gild. 481. — cornua fummis

Affociant malis. Affociati principali cura. Aurelius. D. de offic. Praefect. Praetor. **ASSOCIUS**, Adj. Cassiod. de Salamandra, Animal associum lumbricis. **ASSOLVERE**, [ἀσώβω, φιλᾶ] fere imperfonale legitur, idque etiam in hac tantum persona, pro Fieri solet: compositum ex Ad & Solet. Liv. 1. 28. Ubi illuxit, paratis omnibus (ut assolvet) vocari ad concionem utrumque exercitum jubet. Assolent. Ter. And. 3. 2. 1. Adhuc Archillis quae assolent, quaeque oportet, signa ad salutem esse, omnia huic esse video. Ubi Donatus, Assolent consuetudinis est: Oportet, rationis, Cic. 2. de Invent. 122. Si mihi filius genitus fuerit unus, pluresve, is mihi haeres esto. Deinde quae assolent. Postea, &c. Assolveret. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus ad Senatorem retulit. Senatus ad quos assoleret, referendum censuit. **ASSONARE**, ut, itum, [πασάρεω] āre. Resonare, five Simul sonare. Perf. 1. Sat. 102. Evion ingemant, reparabilis affonat Echo. Assono, dativo junctum. Ovid. 3. Met. 587. Planxerunt Dryades, plangentibus affonat Echo. h. e. velut Respondet.

ASSO, V. ASSUS. **ASSUDESCO**, ēre. verbum antiquum. Varro 4. de L. L. 22. Dictum assum quod ab igne assufecit. **ASSUDARE**, āre. Anxium esse. Plaut. Caf. 2. 6. 9. Eo dico, corculum assufadisti jūm ex metu. sed varia est lectio. Assufadisti, Salmast. Assufaltic, Gronov. **ASSUERUS**, de quo Esdr. 6. 6. & Esther. 2. 21. seq. (ut testatur Josephus) fuit Cyrus Xerxis filius, qui post Dariam patrum, Perfidis rexit imperium. Hunc Cyrum dixit Artaxerxes apud Graecos vocari, qui Longimanus cognominatus regnavit quadraginta annis. Scaliger Xerxem esse contendit. q. V. ad Ann. MCCCLXXI. Chr. Euseb. **ASSUESCO**, ēvi, ētum, [ἀσέωμαι] ēre. verbum neutrum, ex Ad & Suesco. Suesco a verbo antiquo Sueso, fues, fuevi. Eniti, Longa consuetudine aliquid facere. Cic. 4. Acad. 57. Ut mater geminos internofcit consuetudine oculorum: sic internofces, si assueveris. Assuescere a teneris. Virg. 2. Georg. 272. Al. Consuescere in teneris. H. St. Sic in cod. Medic. legi testatur Pier. nec aliter in emendatis excusum. Assuescere assiduitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Assiduitate quotidiana, & consuetudine oculorum assuescent animi, neque admirantur, neque requirunt rationes earum rerum quas semper vident. Imperio. Claud. de Sext. Conf. Hon. 76. Aquis. Ovid. 3. Trist. 3. 7. Nec caelum patior, nec aquis assuevimus istis. Legibus. Liv. 1. In hoc assuescat, Hujus rei sibi naturam faciat. Quintil. lib. 2. cap. 4. Assuescere, cum Inf. Cic. 5. de Fin. 5. Quo in loco ad fluctum aiunt declamare solum Demosthenem, ut fremitum assuesceret voce vincere. Virg. 8. Aen. 517. — tua cernere facta

Assuescat. Prodesse assuevit fortibus. Ovid. 3. de Pont. 1. 91. Votis jam nunc assuesce vocari. Virg. 1. Georg. 42. Pluribus adferent mentem, corpusque superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109. Assuescit os vetulitae sedit. Cels. lib. 8. cap. 10. Atque ita deligando, assuescere iterum vetulitae sedit cogit. Loquitur de offe reposito in sedem suam. Assuescere cum Acc. ut Bella agimus. Virg. 6. Aen. 832. — ne tanta animis assuescite bella. Ubi Servius, Mire dixit: ab ipvis enim quasi consuetudinem fecit Pop. Romanus bellorum assuetum. De constructione V. Sanct. Alinerv. 3. 3. in Assuesco & Infuesco. Assuescit, imperf. Liv. 2. 1. Charitatisque ipsius soli, cui longio tempore assuescitur, animos eorum consociasset. **ASSUERUS**, [ἀσώβω, ἀσώβω, ἀσώβω] Partic. ab Assuescor; Qui longo usu doctus est. Plin. lib. 15. cap. 10. Assuetus labore assiduo. Cic. 3. de Orat. 55. Homines labore assiduo & quotidiano assueti, quum tempestatibus causa opere prohibentur, ad pilam se, aut ad talos, aut ad telas conferunt. Amore praedae. Ovid. 13. Met. 554. Bellis. Virg. 9. Aen. 201.

Mendacis. Cic. pro Planc. 22. Ripis affluete volucres, & fluminis alveo. Virg. 7. Aen. 33. Studiis mollibus. Ovid. 1. Trist. 4. 74. Assueti longo muro defendere bello. Virg. 9. Aen. 511. Graecari assuetum Romana fatigat militia. Hor. 2. Serm. 2. 11. Tecto succedere affluetus coluber. Virg. 3. Georg. 418. Non affluetas ad scepra manus post terga dabit. Sen. Troad. 2. Affluetus in jura familiaria a puero. Liv. 4. Bell. Pun. Parvo afflueta juventus. Virg. 2. Georg. 472. In arte afflueta tempus ponere. Ovid. 1. de Ponto, 6. 36. De more afflueto belli, Ut bello ferri consuevit. Sil. lib. 7. Gestamen affluetum dextrae. Stat. 6. Theb. 707. Servitium affluetum. Propert. 1. 4. 4. Longius afflueto lumina nostra vident. Ovid. 6. Epist. 72. Cum genitivo. Liv. 38. 17. Romanis Gallici tumultus affluetis, etiam vanitates nota sunt. Affluetior, compar. Liv. 2. Bell. Pun. Eae affluetior montibus, & ad concursandum inter faxa, rupesque aptior ac levior.

ASSUETUDO, inis. f. [ἀσώβω] Consuetudo. Ovid. 2. de Arte Am. 345. — nihil assuetudine majus. Liv. 25. 26. Postremo ita assuetudine mali efferauerunt animos. Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62. Degenerabat a labore ac virtute miles assuetudine voluptatum & contemptu ducis. **ASSUEFACTIO**, ēci, actum, [ἀσέω] ēre. ex Ad praepositione, & duobus verbis, nempe Sueso, fues, obsoleto verbo, & Facio compositum. Est (auctore Perotto) Usu docere. Cic. de Provinc. Conf. 33. Imperio Pop. Romani parere assuefecit. Assuefacere alicui rei. Plin. lib. 10. cap. 43. Pullus mature fermoni assuefactus. Discere & assuefacere se. Cic. de Clar. Orat. 7. Quae didiceram, quibusque me assuefeceram. Aliquem alicui rei. Cic. 4. Fam. 13. Itaque orbis iis rebus omnibus, quibus & natura me, & voluntas & consuetudo assuefecerat, cum ceteris, ut quidem videor, tum ipsi mihi displiceo. Aliquem ad supplicia. Liv. 3. Nec suo sanguine ad supplicia patrum, plebem assuefaciant.

ASSUEFACTUS, Partic. [ἀσέω] Cic. 2. in Catil. 96. Idem stuprorum & scelerum exercitatione assuefactus frigore & fame & siti ac virgillis perferendis, fortis ab istis suis focusi praedicabatur. Caes. 1. Bell. Civ. 44. Cum Lufitanis, reliquisque barbaris genere quodam pugnare assuefacti. **ASSULA**, ASSULATIM, ASSULOSE. V. ASSIS. **ASSULTO**, ASSULTUS. V. ASSILIO. **ASSUM**, ades, V. ADSUM. **ASSUMERE**, pli, ptum, [πασάρεωμαι, ἀσώβωμαι, ἀσώβωμαι] ēre. significat Accipere. Artem assumere. Cic. 3. de Fin. Artes etiam ipsas propter se assumendas putamus. Aliquid autoritatis. Cic. Bruto. Copiam dicendi. Cic. 1. de Orat. 170. Genere, vel uxore. Plin. in Paneg. c. 83. 5. Aut inconsultus uxor assumpta, aut retenta patientius. Auctor de Viris Illust. c. 7. Qui quum adolevisset, genera Tarquinio assumptus est. Plin. Jun. ad Julium Genitorem, lib. 3. Epist. 11. Ut a C. Mufonio ex omnibus omnium ordinum assuetatoribus gener assumeretur. Genus orationis ad causam aliquam. Cic. in Orat. 209. Genus autem hoc orationis, neque totum assumentum est ad causas forenses, neque omnino repudiandum. Foris, vel Extrinsecus. Cic. 3. de Orat. 162. Quid enim est in quo haereat, qui viderit omne quod sumatur in oratione, aut ad probandum, aut ad refellendum, aut ex sua fumi vi atque natura, aut assumi foris? Idem in Topicis, 8. Ex his locis, in quibus argumenta inclusa sunt, alii in eo ipso de quo agitur, haerent: alii assumentur extrinsecus. Invidiam. Cic. 2. Att. 19. Ego apud improbos meam retinuisse invidiam, alienam assumpsissem. Laudem. Cic. pro Muren. ut ἀσώβωμαι. H. St. Noctis aliquantum. Cic. 7. Fam. 26. Atque equidem aliquantum jam etiam noctis assumo. Nonnihil sibi nitoris. Quintil. lib. 2. cap. 10. Robur. Ovid. 15. Met. 421. Sacra. Cic. pro Corn. Balb. 55. Sacra Cereris quum essent de Graecia assumpta, &c. Spem. Tacit. in Vita Agric. 3. Nec spem modo ac votum securitas publica, sed ipsius voti fiduciam ac robur assumpsit. Vires. Ovid. 13. Met. 886. Voluptatem. Cic. 1. de Fin. 33. Omnium voluptas assumenda est, omnium dolor depellendus. Votum, V. Spem.

Uxorem. V. paulo ante Genere, &c. Assumere aliquem alicui, Hor. 1. Epist. 5. 28. Convivam scil. Aliquem in consilium, Petere ab eo consilium. Plin. Jun. In societatem. Liv. 2. In nomen: pro Adoptare in familiam & jus nominis. Plin. Epist. 18. lib. 8. ad Rufin. Quinetiam Domitius Afer, qui illos in nomen assumpsit, reliquit testamentum, ante octo & decem annos nuncupatum. In exemplum operis aliquem sibi assumere. Quintil. lib. 5. cap. 12. i. c. Proponeere aliquem sibi quem in opere suo imitetur & exprimat. Assumere oratores dicuntur. Quum quid afferunt quod faciat ad ostendendam propositionem. Cic. 2. de Divin. 109. Deinde assument, sunt autem dii: quod ipsum non ab omnibus conceditur. V. ASSUMPTIO.

Autoritati assumere. Cic. pro Sylla, 85. Dico illud quod in his causis conjurationis non autoritati assumo, sed pudori meo. Assumere sibi, est Multum, & bene nimium sibi vindicare. Cic. 1. Off. 2. Si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare. Assumi dicitur, quod praeter quam quod oportebat, additur & sumitur, ut accitium & alienum. Author ad Herenn. 1. 1. Inanis arroganciae causa sibi assumpserunt. Turnebus. Suae laudi. Cic. 3. de Nat. Deor. Tum diis gratias agimus, tum nihil nostrae laudi assumptum arbitramur.

Affumere sibi, & Detrahere alteri, contraria. Cic. 3. Off. 23. Et id quod alteri detraxerit, sibi affumat.
Affumere, pro Editare & cibum fumere. Celsus, l. i. c. 3. Juvenum minus interest quae affumant, & quo modo curentur.
Affumere semel die cibum, est Semel in die comedere. Cels. lib. 1. cap. 3. Cibum & potionem. Cels. lib. 1. in proem.

ASSUMPTUS, Partic. ut, Assumpta Iyra. Ovid. 3. de Arte Am. 142. Extrinsecus auxiliis assumptis factum tueri. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ratione argumentandi a Dialecticis assumpta. Quintil. lib. 2. cap. 4. In hoc assumpta a nobis subtilitas, &c. Quintil. lib. 3. cap. 11. Viribus assumptis pleno iam alveo fuit. Quintil. lib. 2. cap. 1.

ASSUMPTIO, onis. f. [ἀσσηψις] Acceptio. Cic. 3. de Fin. Artes etiam ipsas propter se affumendas putamus, tum quia fit in his aliquid dignum assumptione, tum, &c.

Affumptio, Particula orationis (ut ait Cic. 1. de Invent. 17.) per quam id quod ex propositione ad ostendendum pertinet, assumitur. Idem 2. de Divin. 108. Jam assumptione non concessa, nulla conclusio est.

Affumptionem & Assumptum Dialectici vocant Primam partem syllogismi imperfecti: nempe quum duas tantum habet partes, & est enthymema oratorum. Quintil. Minorem propositionem vocat syllogismi, lib. 5. cap. ult. sicut Propositionem usurpat pro Majore.

ASSUMPTIVUS, Adj. Quod assumit. Cic. 1. de Invent. 15. Assumptiva constitutio est, quae ipsa ex se nihil firmi dat ad reculationem, foris autem aliquid defensionis assumit. Graecos ὑποθέσθαι vocare docet Quintil. l. 7. c. 4. Et si variant codd. V. Burm. not. p. 625. Vulgo Status Juridicalis Assumptivus.

ASSUO, ut, ūtum, [ἀσσησίνω] ēre. Suendo annexere. Hor. in Arte Poet. 16.

Purpureus late qui splendeat unus & alter, Assuitur pannus.

ASSUMENTUM, i. [ἀσσημα] Vulg. Interp. Marc. 2. 21.

ASSUBA, Astiduitas est & diligentia in nutricando, curando, habendo. Nam Assie Nutrices dicuntur, quod fere semper assunt iis quos nutriunt. Sic Assa, vox humana est, non organica, quod ea nobis semper affit, non ut organica, quae non est nobis semper praesto. Varr. cap. de Gallinis, Axis, egoque requiro, farsura, assura membra de palumbis, de gallinis, dic fodes Merula. Quorum verborum hic sensus est, Dic fodes Merula de palumbis & gallinis membra illa & partes quas requiro, farsura, assura. V. Turneb. Adv. 24. 22. & supra ASSA.

ASSURGO, rēxi, rēctum, [ἀσσηρῆσαι, ἀσσηρῆσαι] ēre. Fere idem quod Surgere. Cic. pro Cluent. Quae dum laudatio recitatur, vos quoque qui eam detulistis, affurgite.

Affurgere ex morbo. Liv. 3. 24. Ex quo semel fuerit aeger, unquam non modo visum in publico, sed ne affurrexisset quidem ex morbo.

Ex voraginibus. Liv. Galli neque sustinere se prolapsi, neque affurgere ex voraginibus poterant.

Mollibus affurgit tratis. Claud. in Nupt. Pallad. & Seren. 29. De Venere. Affurgunt fami ut flent, aut ut obviam eant: affurgunt agroti ut sedeant, aut ut cubito innitentur: utroque modo in alterius honorem aut officii aut benevolentiae causa hoc agentes. Ideoque fere adjungitur datus. Hae Valla lib. 5. Virg. 6. Ecl. 66.

Utque viro Phœbi chorus affurrexerit omnis. Affurrexerit, honorem praebuerit. Cic. in Pison. An vero reliquo tempore Confulem te quisquam duxit? quisquam tibi paruit? quisquam tibi in curiam venienti affurrexit. Conf. mox affurgi & affurrectum est. Honori alicuius affurgere. Stat. 2. Theb. 60.

Affurgere in arborem. i. e. Crescere in altitudinem arboris. Plin. lib. 24. cap. 4. Major, in arborem, falsico modo affurgit.

Affurgit l. millibus passuum mons. Plin. lib. 2. cap. 65. Mihi incerta haec conjectatio videtur, haud ignaro quoddam Alpium vertices longo tractu, nec breviori l. millibus passuum affurgere.

Affurgit in septem ulnas, & in altitudinem. Virg. 3. Georg. 355. Ubi Servius, Septem affurgit in ulnas, Crescit in septem ulnas. Plin. lib. 13. cap. 22. Duo ferulae genera: nartheca Graeci vocant, affurgentem in altitudinem: nartheciam vero semper humilem.

Affurgit insula monte. Plin. lib. 4. cap. 12.

Collis affurgens. Columel. lib. 2. cap. 2. Collem clementer & molliter affurgentem.

Turres affurgunt. i. e. Extruuntur. Virg. 4. Aen. 86.

Tumor affurgit. Cels. lib. 2. cap. 8. Quibusdam etiam in hoc morbo tumores oriuntur, deinde desunt, deinde rursus affurgunt.

Animus affurgit. Quintil. lib. 1. cap. de lectione pueri, Interim & sublimitate heroicis carminis animus affurgat, & ex magnitudine rerum spiritum ducat.

Affurgere animo. Stat. 10. Theb. 221.

Gaudet in adversis, animoque affurgit Adrastus. Iræ affurgunt. Virg. 12. Aen. 494.

Querelis affurgere. Virg. 10. Aen. 95.

Affurgere dicitur Orion. Virg. 1. Aen. 535.

Affurgere dicitur Orator vel Poeta, qui sublimiter loquitur, ut ait Budæus. Quintil. lib. 10. cap. 1. Raro affurgit Hesiodus.

Affurgi, passivum, sive impersonale. Cic. de Senect. 62. Haec enim ipsa sunt honorabilia, quae videntur levia atque communia, salutaria, appeti, decedi, affurgi, deduci, reduci, consuli, ubi subaud. dat. Alicui. Affurrectus est, & affurgitur. Suet. Aug. cap. 56. Eisdem praetextatis adhaec affurrectum ab univeris in theatro, & astantibus plausum gravissime questus est.

ASSUS, [ἄσσυ] Urbs est Troadis, teste Strab. lib. 13. & natura & arte munita ab ea parte qua mare spectat, arduum & erectum ascensum habens: unde factus est locus vulgarissime illi Stratonici sententiae, Qui celeri passu Assum it, magnum vitis periculum adit. Circa hanc urbem Sarcophagus dictus lapis effodiendus, de quo V. in ASSUS.

ASSUS, a, um. [ἄσσυ] ab Aevo, ares; vel Ardeo, ardes: h. e. Ad ignem torrefactus. Plaut. Most. 5. 1. 66. Ne faxis: nam elixus esse, quam affus soleo suavior. Cic. 9. Fam. 20. Integrari famam ad ovum affero: itaque usque ad affum vitulinum opera perducitur.

Assa & elixa. Cels. lib. 7. cap. 3. Transfundunt paulatim ad assa ab elixis. Hor. 2. Serm. 2. 73. — ad simula assis

Miscueris elixa. Assa in balneariis. Item Affus, Solus: ut Assa vox. V. ASSA.

Item Sicus: ut Assi lapides, Qui nullo arenario conglutinati sunt. Assa nutritrix. Quae lac non praestat infantibus. V. ASSURA & ASSA.

Affus sol. Cic. 12. Att. 6. Et pro isto affo sole, quo tu abusus es in nostro pratulo, a te nitidum solem unctumque repetemus. Solem affum vocat, quem coena non sequatur, quasi Sine succo, ut oplonia sunt affa: Nitidum autem & unctum, Qui cum coenati. Sensus est, Domi meum fuisse, in sole per pratulum quod domui adjacet, inambulans, praeter siccum solem nihil habuisti: at ego cum ad te domum veniam, non sole tantum contentus ero, non mihi fatis erit in sole inambulare, sed coenam etiam cum sole exigam.

ASSARIUS, Adj. [ἀσσηρ] Quod affatum est. Antiquum vocabulum. Caeto de R. R. cap. 132. Vestes si voles dato, daps Jovi affaria pecuina, urna vini Jovi caste.

ASSYRIA, [Ἀσσυρία] Regio Asiae majoris, trans Tigri, olim Orientis totius imperio superbiens, habens ab Ortu Indiam, ab Occasu Tigrii fluvium, a Meridie Mediam, a Septentrione Caucasum: unde Assyrii dicti, qui male cum Syris ab ipsis antiquis scriptoribus confunduntur. V. Celar. Geogr. Ant. l. 3. c. 17. Dicta est autem Assyria (teste Augustino lib. 15. de Civit.) ab Assur filio Sem. Nunc possidetur a Perfarum rege Sophi. Dives Assyria. Tibul. 3. 24.

ASSYRIUS, Adj. [Ἀσσυριος] Qui est ex Assyria: ut, Anomum Assyrium. Virg. 4. Ecl. 25. Et Lucan. lib. 4. 298.

— Assyrii scrutator pallidus aurii. Vestis madafacta veneno Assyrio, i. e. Purpura. Sil. 11. 41. sic quoque Virg. 2. Georg. 465.

Alba nec affyrio fucatur lana veneno. Assyrii (inquit Cic. 2. de Divin. 2.) propter plantiam magnitudinemque regionum quas incolebant, quum caelum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, trajectiones motusque stellarum observaverunt: quibus notatis, quid cuique significaretur, memoriae prouiderunt.

Assyria malus, [Ἀσσυριακή μήλις] (quam alii Medicam vocant) Arbor est, cujus folium est unedonis, intercurrentibus spinis. Pomum ipsum alias non manditur: odore praecellit foliorum quoque, qui transit in vellos una conditus, arceatque animalium noxia. V. plura apud Plin. lib. 12. cap. 3.

A S T

A S T, [ἀσθη] Conjunctio est discretiva, qua poetae utuntur pro At, syllabam illam brevem, interiectione t, longam facientes, auctore Valla lib. 2. Festus, At, significat At, sed, autem. Plaut. Neque eos antiquos servas, aff captas novos. Virg. 1. Aen. 46.

Aff ego quae diuam incedo regina. Aff conjunctione inter Oratores ubi sunt, pro particula Sed. Cic. 3. Att. Quid enim vides agi posse, aut quomodo: per Senaturne? aut tute scripsisti ad me, quoddam, &c.

Aff, Afleverantis vox est aliquando. Liv. 10. Bellona si hodie nobis victoriam davis, aff hic ego templum tibi voveo. Hoc loco videtur accipi Aff pro Tum, vel Certe.

A S T A, Aspudum Liguriae antiquum, nomen adhuc retinens, auctore Plin. Item Civitas est Beticæ, inter Sacrum promontorium & Herculeas columnas, de qua idem Plin. lib. 2. cap. 1. & Pomponius lib. 3. Est & Asta, Infubriae urbs, non longe a Novaria ditans. De hac Claud. de Sext. Conf. Hon. 203.

— nec plus Pollentia rebus Contulit Autonis, aut moenia vindicis Astæ. Meminit & Plin. lib. 35. cap. 12.

A S T A R O R A S, sive **A S T A R O R E S,** teste Plin. lib. 5. cap. 9. Alter est ex alveis Nili, qui Meroen insulam a sinistra alluit: ille vero qui a dextera parte est, Astafapes appellatur. Strabo vero Astaboram fluvium esse docet, diversum a Nilo circa Meroen insulam, in Nilum influentem.

A S T A C E S, [Ἀστακός] Fluvius est in Ponto, Affae regione, cujus aquis irrigati campi oves pasunt, nigro lacte aciculis ferens. Plin. lib. 2. cap. 103.

A S T A C I, [Ἀστακοί] Ex genere sunt carcerorum, apud Plin. lib. 6. cap. 3 r. Vide & horum descriptionem apud Galen. lib. 3. de Alim. facult. cap. 34.

A S T A C O N I, [Ἀστακόνιοι] Populi Indiae, qui Mediam regionem inter Copen atque Indum habitant. Strab. lib. 15.

A S T A C U M Plinio, sive **A S T A C U S,** [Ἀστακός] Stephano & Straboni] Bithyniae oppidum fuit, ita dictum ab Astaco quodam Neptuni & Olbiae nymphæ filio, a quo vicinus sinus, Astaceus appellatus est. Plin. lib. 5. cap. ult. & Strab. lib. 12.

Fuit & altera ejusdem nominis Urbs in Acarnania, quae & ipsa propinquo sinui Astaceno nomen fecit, teste Strab. lib. 10.

A S T A P H I S, ūdis. f. [Ἀσταφίς] Uva passa dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Uva passa, quam astaphida vocant, stomachum, ventrem, interanea tentaret. Astaphis agria, [Ἀσταφίς ἀγρία] sive Staphis, quam Uvam taminiam aliqui vocant falso (suum enim genus habet) cauliculis nigris, rectis, foliis labruscae, fert foliolis verius quam acinos, virides, firmes ciceri. Haec Plin. lib. 23. cap. 1. Ruellius lib. 3. cap. 147. Staphis agria Romanis Herba pedicularis dicitur, folium habet labruscae, divisiusque scissum, cauliculis rectis, &c. Paulo post, Pituitaria quoque dicitur, officinis hodie Staphis agria.

A S T A P H I U M, Nomen ancillæ apud Plaut. Truc.

A S T A P H Y L I N O S, Paitnacia sylvestris, quæ & Staphylinos dicitur. Ruell. lib. 3. cap. 41.

A S T A P H Y S, [Ἀσταφύς] Fluvius Æthiopiae, de quo Strabo lib. 16. sic scribit, Circa Meroen Astaboras & Astapas influunt. Haec flumina Rhizophagi accolunt, qui etiam Elivi vocantur, propterea quod ex adjacente palude, evulsis radicibus massulas conficiunt, & ad solem coctis vescuntur. Haec loca leones alunt, qui sub Canis exortum a maximis culicibus hinc expelluntur. Haecenus Strabo. Meminit & Astapi fluvii idem auctor, quem Astofabam a nonnullis nominari ait initio lib. 17. in descriptione Ægypti. Plin. tamen lib. 5. cap. 9. de Astapo, sic scribit. Nilus Astapus cognominatus est, quod illarum gentium lingua significat aquam e tenebris profluentem. Scribitur & Astapes.

A S T A R O T H, Antiqua civitas Og regis Basan, in qua habitaverunt gigantes, & postea cecidit in fortium tribus Manasses, regionis Bethaniae. Sunt autem duo castella in Bethania hoc vocabulo, novem inter se millibus separata, inter Aderam & Abalam urbes.

A S T A R T E, [Ἀσάρτη] Dea fuit Syrorum, ut Ælianus auctor est. Sunt qui

qui putent eam esse quae Decerto dicitur & Atergatis. Sed eam esse Venerem quantum, quae Adonidi nuperit, Cicero manifestum facit 3. de Nat. Deor. 59.

ASTRISMUS, f. [*ἀστεινός*] Latine dicitur Urbanitas & civilitas. Tropus est Grammaticis & Rhetoribus, de quo Diomedes lib. 2. cap. de Orationibus virtutibus & tropis. Asteismus autem est Urbanitas sine iracundia, ut Atque idem jungat vulpes & mulgeat hircos, inquit Serv. ad. 2. Æn. v. 547. ubi a Sarcalino distinguit, qui est Jocus cum amaritudine.

ASTYER, tri. m. Græce ἀστήρ, ἀστὴρ; Latine dicitur Stella.

ASTYR Atticus, [*ἀστήρ* Ἀστύρος] Herba est Plinio, quæ quod præsens est inguinum remedium, a Romanis Bulbionum dicitur, & vulgo Inguinalis. V. Plin. lib. 26. cap. 5. Meminit & Galen. lib. 6. Simplic.

ASTER Sanius, [*ἀστρο Σάνιος*] Species est terræ ejuſdem, ad multos medicinæ usus conducentis, quæ in Samo insula effoditur: ita dicta a stella imagine, quæ illi imprimi sigillo consuevit. Hujus terræ meminit Galen. lib. 9. Simplic.

ASTYR, [*ἀστρο*] Puer Platonis carminibus celebratus, in quem etiam extant epigrammata lib. 3. Epigrammaton Græcorum.

ASTERIA, æ. [*ἀστέρια*] Deli & Rhodi insularum nomen.

ASTERIA, [*ἀστέρια*] Gemma inclumam lucem pupille modo quandam continens. Plin. lib. 37. cap. 9.

ASTERIA, [*ἀστέρια*] Filia fuit Cei Titanis filii, ut Theodontio placet. Hæc autem (in ait Fulgentius) post vitiatam Latonam a Jove dilecta est, a quo in aquilam verso compressa fuit: eique ex eo concubuit Herculeum peperit. Quæ tandem (in quibusdam placet) adversus Jovem sentiens, & ejus fugiens iras, deorum miseratione in coturnicem versa est, quæ Græce vocatur ἡστία: nomenque dedit insule, in quam auferantur, ubi a Jove in lapidem mutata est, undique demersa, & ab eisdem huc illic agitata: tandem ob fuscipiam Latonam firmata est. Ex Vocatio. De hac Cic. 1. de Nat. Deor. & Ovid. 6. Met. 108. Fabulam multo fusius narrat Servius in illud Virg. 3. Æn. 73.

Sacra mari colitur medio, &c.

ASTERYACE, es. f. [*ἀστεριακή*] Genus medicamenti. Plin. lib. 20. cap. 19. Medicamento, quod diacodium & asteriace vocatur, utilissimum. Vetusiora exempla rectius legunt Arteriace. q. v.

ASTERIA, [*ἀστέρια*] Avis ex genere ardeolarum, a fulgore astrorum. Plin. lib. 10. cap. 60.

ASTERICUM, i. [*ἀστερινόν*] Herba est oxyini folio, quæ & Helxine dicitur, & Urceolaris herba, eo quod vitreis urceolis detergendis imprimis sit idonea. nascitur in tegulis, parietinisque, unde & Parietaria, & muralis vulgo dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17.

ASTERION, i. [*ἀστεριόν*] Species est aranei, cujus morſu genua labefactantur, ut tradit Plin. lib. 29. cap. 4.

Item Civitas Thesaliæ, sic dicta, quod in alto sita monte, velut aſtrum quoddam procul aspicientibus fulgere videatur, ut tradit Stephanus, qui eam sua ætate Pyreliam vocatam aserit.

Est & altera Urbs ejus nominis in Syria.

Est & Fluvius Achææ in Nemeæa sylva leniter fluens, & fructuum juxta ripam abundantissimus, ut testis est Laetantius.

Item Mons Peloponnesi, ad sinum Argolicum, de quo Plin. lib. 4. cap. 5. Est & Asterion, Herba, qua & Sphondylium dicitur, quod semen habeat Asterii animalicæ figura. Dioscor. lib. 3. in descriptione Sphondylii. [ubi?] Est & Herba quedam hoc nomine apud Paufaniam, in agro Argivo nascens, ad ripam fluvii ejuſdem nominis, cujus folia Junoni sacra accole in coronas neclunt.

Asterion item Cometæ filius, qui Jasonem Colchos navigantem sequutus est, ut habet Apollonius. Valer. 1. Argon. 355.

— Celer Asterion, quem matre carentem

Cleneus gemino fovit pater amme Cometes.

ASTÆRIS, idis, [*ἄστεις*] Insula est inter Samum & Ithacam sita. Author Strabo, lib. 1.

ASTÆRISUS, [*ἀστέριον*] Stellulam significat. diminutivum ab Aster. Asteriscus, Signum ad stellæ similitudinem parvæ: quo utitur quum aliquid in scribendo omisissim esse, hoc modo demonſtramus: qua nota usi sunt veteres Scriptores.

ASTÆRITES, Gemma candida. Isid. 16. 10. V. ASTROITES.

ASTÆRNO, astravi. astratum, [*ἀστέρινον*] ẽre. Juxta sternere, cujus passivum protulit Ovid. 2. Met. 343. de fororibus Phaethontis loquens.

ASTÆRUSIA, [*ἄστέριον*] Mons Crætæ ad meridiem, mare aspiciens, a quo & Asterusa Indiæ urbs nomen habet, quod illic Crætenſes coloniam collocarint. Hujus incolæ Asterusi videntur, & Asterusii. Stephan.

ASTHMA, [*ἀσθμα*, ἀσθμα] Difficultas spirandi. V. v. seq.

ASTHMATICUS, [*ἀσθματικός*] i. e. Sufpiriosus, anhelus, qui difficultem habet respirationem. Nam ἀσθμα difficultatem spirandi significat, & anhelationem sive anhelitum: quam Celsus atque ad omnes fere medici Græco vocabulo ἀσθματικὸν vocant: Anxietatem idem Celsus vocat. [Immo ἀσθματικὸν ab Asthmate gradu differre docet Celsus l. 4. c. 7. §. 2. q. V. Plin. & Columelle Sufpirioſi vocatur Asthmatici.

ASTICE, [*ἄστικη*] Regio est Thraciæ, supra Bosphorum, Ponto Euxino imminens, cujus urbes sunt Apollonia, Thynnias, Almededes, Develtum, & Phinopolis. De hac Plin. lib. 4. cap. 11.

ASTICI Ludi (de quibus Suetonius in Caligula, cap. 20.) qui sint quæritur: ac plerique Actiacus legunt, & ludos ab Augusto intelligent institutos in honorem Actiæ victoriæ, sed sine librorum astipulatione, in quibus omnibus partem Attici, partim Astici exaratum reperias. Turnebus Asticos ludos interpretatur Urbanos (quod sint etiam ludi rustici) vel potius Atheniensium ludos, quorum urbes Astu dicebatur. Producitur ab Athenæo Charicles τῶν ἀστικῶν ἑρμῶν. Quod quis ludos Atticos malit, et consuetudine Atheniensium explicabit, qui Liberalibus, Lenæis, Chytris, & Panathenæis, id est quinqueatribus, ludos scenicos dabant. Hæc ille. Adv. 18. §. 1. [Astycos reponit Scalig. de Em. temp. s. p. 449. & Ludos Græci instituti interpretatur. Selasticos legendum censet J. C. Grævius, eosdemque esse putat qui Sclasticus vocatur. de q. f. l. v. Sed cum eod. ple-ribus hasticos exhibeant, in aliam conjecturam inciidi, quæ non minus probabilis videtur, legendo nimirum Sebasticos. Augulantes enim ludi, seu Augustalia, ὁ βασιλεὺς ἰσχυρῶς & Σεβαστῶν Græcis dicti, non fuit ex veterum monumentis, de quorum institutione testatur ipsemet Suetonius in Aug. c. 59. & 98. & illustravit egregie Ez. Spanhemius Ep. s. Andr. Morelliti Specimini Rei Numm. subiecta. conf. AUGUSTALIS. Unius autem literæ repetitio omiſſa, & alterius deinde, ut saepe accidit, elisio causam vitiosæ lectio- nis

præbuit: Syraculis hasticos ludos, pro Syraculis Sebasticos, b liceta in similem h. mutata.

ASTIGI, Civitas Bætiæ, a qua Astigitanus ager. Plin. lib. 3. cap. 1. *Ecij.* nunc vocatur, telte Olivario.

ASTIOCHIA, V. ASTYOGHIA.

ASTIPULOR, sive ADSTIPULOR, [*ἀστυπυλὸν*, ἀστυπυλόν, ἀστυπυλόν] ẽre. Astentiri. Plin. lib. 7. cap. 48. Cui astipulatur Damiates, memorans, &c.

Astipulari (inquit Connanus) dicitur stipulanti stipulari: ut si petent tibi decem a Mævio, ego eadem tibi stipulo dari. in quo quia mens est utriusque nostrum eadem, & idem quod tu, tibi cupio & volo, ideo factum esse arbitror ut Astipulari pro Astentire dicamus.

ASTIPULATIO, õnis. f. [*ἀστυπυλῶσις*] Astensus. Plin. lib. 29. cap. 1. Qua de re extat etiam Annei Senecæ astipulatio.

Astipulatio, pro Affirmatione. Quintil. lib. 11. cap. ult. Accedit enir vs & proprietas rebus tali astipulatione, quæ nisi adsit, aliud vox, alius animus ostendat. quàm cum proprie denotat illam gestus cum verbis con- sensionem.

ASTIPULATOR, õs. m. [*ἀστυπυλῶσις*] Astensus vel Atestatio. Plin. lib. 7. cap. 47. Consecratus est vivus, sentiensque, oraculi ejusdem jus- su, & Jovis deorum summi astipulatur, Euthymus.

ASTIPULATOR, õris. m. [*ἀστυπυλῶσις*, ἀστυπυλόν] Qui assentitur. Cic. 4. Acad. 67. Fallus esse Stoici dicunt, & eorum astipulator Antiochus. Astipulator vanæ opinionis. Val. Max. lib. 7. cap. 1.

Astipulator, pro Eo qui testis est vadimonii facti. Cic. pro Quint. 12. Li- teræ P. Quintii, testes tot (quibus omnibus causa iustissima est cur scire poterint, nulla cur mentiantur) cum astipulatore tuo comparaban- tur. Idem in Pison. 18. Quasi vero non modo ego, qui multis saepe auxilio fuisssem, fed quisquam tam inopis fuerim unquam, qui isto non modo propugnatore tutiore se, sed ad vocato aut astipulatore paratiorem fore putaret. Sed origo hujus vocabuli subobscura est: nisi forte quum Astipulari pro Astentiri vulgo dicitur, argumentemur, Astipulari proprie idem valere quod Spondere vel Promittere. ut Astipulores ii sint, qui alteri attestant & interrogant, Testesque futuri sint vadimio- num ab aliquo promissum, respondeant, Testes. Hæc Hotomanus in orationem Cic. pro Quint.

Astipulator, erat Qui stipulanti accedebat, idemque stipulabatur, ut pacta & conventa essent firmita, magisque cauta & rata: ac in foro Romano circum argentarias homines erant, qui astipulandi quæsum exerce- bant, prætorque erant stipulantis & pacificentibus, cujus generis fuisse dicitur pater Augusti in epistola Ciceronis ad Octav.

Astipulator in antiquo lexico ἀστυπυλῶσις exponitur, i. e. Qui præter stipulatorem interrogat aut stipulatur. Turnebus.

ASTYTIO, ui, õtum, ẽre. ex Ad & Statuo compositum; significat In loco collocare. Plaut. Capt. 4. 2. 66. Juben' an non jubes astitui aulas, patinas elui? Author ad Herenn. 3. Reum ad alicujus tectum adfuitere.

ASTO, ãti, õtum & õtum, [*ἀστέριος*] ẽre. Idem significat quod Stare. Virg. 2. Æn. 303.

— arrectisque auribus asto.

Hic patrem astare abejas? Ter. Heaut. s. 2. 7.

Accessi, astiti. Ter. Phorm. s. 6. 27.

Asta, atque audi. Plaut. Trin. 4. 3. 52. Sic in Casin. 3. 6. 13. Mane, at- que asta.

Astare in genua. Plaut. Casin. 5. 2. 20. Continuo in genua astanti pectus mihi pedibus percuit.

In latu obliquum tamen astiti. Ovid. 3. Met. 187.

Finis vitæ mortalibus astat. Lucret. lib. 3. 1091.

Astare ad. Cic. pro Arch. 24. Quum in Sigeo ad Achillis tumulum asti- tisset. Et Lucret. lib. 3. 972. Mors ad caput astiti.

Ante oculos. Virg. 3. Æn. 150.

In conspectu. Cic. 4. in Catil. 3. Expectans hujus exitum dei astat in conspectu meo gener.

In ripa. Ovid. 14. Epist. 89.

Limine diæ astiti. i. e. In limine. Stat. 9. Theb. 607.

Portis sublimibus astant. Virg. 12. Æn. 133.

Juxta præfides astat deos. Sen. Herc. fur. 6.

Præfens astare vitim creditur Jupiter. i. e. Singulis & privatim unicui- que præfens esse. Sil. lib. 17.

Supra caput astiti imber. Virg. 3. Æn. 194.

Asto advocatus candidum. Plaut. Casin. 3. 3. 5.

Astare mensæ domini. Mart. lib. 8. 56.

Astare contra alicui, pro Resistere. Plaut. Capt. 3. 5. 6. At ut confiden- ter mihi contra astitit. ὀψέωονεν joculare.

ASTANS, Partic. [*ἀστέριος*] Sil. lib. 17. de Annibale.

Astante atque audiente Italia toca. Cic. Post red. in Senat. 25.

Astante illo. Plaut. Amph. 2. 2. 115. AL. Tute istic, etiam astante hos- Sofia.

Squamæ astantes. i. e. Erectæ. Virg. 3. Georg. 545.

ASTATOTOR, õris. Inscript. apud Fabbret. p. 164. & 193. DEO MAGNO LIBERO PATRI ET ADSTATORI. conf. Spens. Miscell. Erudit. Ant. p. 27.

ASTOMI, [*ἄστωμα*] India sunt populi sabulosi, De quibus Plin. lib. 7. cap. 2. Ad extremos fines Indiæ ab Oriente circa fontem Gangis, Atomorum gentem sine ore, corpore toto hirtam vestiri frondium lanugine, halitu tantum viventem, & odore quem narius trahant. Nullum illis cibum, nullumque potum: tantum radicem Horumque varios odores, & silve- strium malorum, quæ secum portant longiore itinere, ne desit olfactus: graviore paulo odore hæc difficilius examinari. Hæc Plinius.

ASTRÆA, [*ἄστρο*] Clitella, tella equestris: unde Comædia Plautina Atræba seu Clitellaria inscripta est. V. ejus Fragm. & Gell. 11. 7.

ASTRÆA, [*ἄστρο*] Filia Astræi gigantis & Aurora. Alii dicunt fuisse filiam Jovis & Themidis. Hæc pro Justitia sumitur: fingiturque vitis crescentibus indignata in cælum evolasse, tandem in signum cælestæ, cui Libræ nomen est, conversa. Ovid. 1. Met. 149.

— & virgo cæde madentes, Ultima coelestem, terras Astrææ reliquit.

ASTRÆUM, [*ἄστρο*] Oppidum Mæcedoniæ: & Astræi, Populi sunt ejus urbis incolæ, teste Ptolemæo.

ASTRÆUS, [*ἄστρο*] Unus fuit ex Titanibus, qui contra deos arma fumperunt. Hic cum Aurora fertur concubuisse, & ex ea ventos

Prodigiosa. Stat. 3. Theb. 523.
 Radiantia. Ovid. 9. Met. 272.
 Rofcida. Stat. 6. Theb. 238.
 Vaga. Sen. in Octav. 7.
 Duodena, Duodecim signa Zodiaci. Virg. 1. Georg. 231.
 Cadentibus primis altris. i. e. Ut primum luciferæ coeperit. Virg. 8. *Æn.* 59.
 Noctem ducentibus altris. Virg. 3. Georg. 156.
 Ortus inclinat altra. Stat. 12. Theb. 2. i. e. Oriente Sole, altra occident.
 Inoffensos agant altra curfus. Sen. in Herc. fur. 11.
 Tollere ad altra. Virg. 5. Ecl. 51.
 Efferre se ad altra. Sil. lib. 3.
 Surgentibus altris, pro Accedente nocte. Virg. 1. Georg. 440.
 Sufficere altra. Cic. 1. Tufc. 111. An Sufficere?

ASTRALIS, c. Angulf.
ASTREANS, tis. Mart. Capella.
ASTRICUS, Adj. Varro apud Nonium, 6. 16.
ASTROSUS, Adj. Lunaticus. Ifidor. Gloss.
ASTRIFER, Adj. [*ἀστροφός*] Ferens altrum. Martial. lib. 3. 28.
 An tua multitudine numeravit lana Timavum,
 Quem prius atriferio Cyllarus ore bibit? Et apud Stat. 8.
 Theb. 83. Axes atriferi. Flac. 6. Argon. 752. Umbra atriferæ.
ASTRIFICUS, Adj. Mart. Capella.
ASTRIFICO, Ære. Idem.
ASTRIGER, Adj. Stat. 10. Theb. 828.
 Cominus atriferos Capaneus tollendus in axes. Claud. Bell. Get. 245.
 Qua micat atrifrigera fenior cum conjugæ Cepheus.
ASTRILUQUUS, Adj. Mart. Capel. Atrilroque commenta puellæ.
ASTRILUCUS, Adj. Lucens ut atra. Mart. Capel. 9. p. 203. Atrilucidivi.
ASTRISONUS, Adj. Mart. Capel. Atrifonus Jupiter.
ASTRUO, xi, cum, [*ἀστρουω*] Ære. Juxta rruore. Columel. lib. 1. cap. 5. Nam novum quam veteri atruere, rruoloque recens, adificium quasi surgenti reluctans oneri, cedit.
 Atruere aliquid magnificentiæ & dignitati, per metaphoram, pro Superaddere. Plin. lib. 9. cap. 35. Quarent eo quid atrui magnificentiæ pollet, respondit, una fe cena, &c.
 Dignitati alicujus aliquid atruere. Plin. lib. 3. Epist. 2.
 Sibi aliquid. Quintil. lib. 8. cap. 3. Non solum ipsum os intueri videtur, & locum, & habitum: sed quedam etiam ex iis quæ dicta non sunt, si bi ipfa atruit. i. e. Superaddit, vel Affingit de suo.
 Atruere laudem. Plin. in Paneg.
 Atruere, Affirmare. Plin. lib. 12. cap. 18. Periti rerum atruuerunt, non ferre tantum annuo foetu, quantum, &c. In editis codicibus legitur Afferant. sed omnes MSS exhibent Adtruuerunt.
 Atruitur his. Plin. 8. Epist. 6. Additur, ut Pallas (cui fe omnes pro virili parte obligatos fatebantur) singularis fidei, singularis industriæ fructum meritissimo ferat: prolatis imperii fides, redditus exercitus Reip. credas.
 Atruitur his, quom Senatui populoque Romano, &c. i. e. Præterea.
 Atruere audicis. i. e. Augere audita, & plura affingere. Sil. lib. 4.
 Adtrire formæ. Ovid. 2. de Arte Am. 119. Ubi Heinr. & Burn. V.
 In libris emendatioribus semper legitur Adtruo, non Atruo.

Astru, vel potius ASTRY, [*ἄστυ*] Nomen indeel Prifcian. lib. 15. Significat Urbem in genere; sed ἄστυ ἰσθμίου Civitas est Athenienfium. Ter. Eun. 5. 6. 17. Hem, quid? amat? an feit jam ille quid meretrix fiet? an in Aftru venit? Ubi Donatus, In Aftru, In urbem, de Piræo. fe enim Athenienfes vocabant urbem suam: unde Ipli incolæ ἄστυ vocantur. V. Steph. de Urb. in v. & in Ἀστυδάρεια.
ASTYFCUS, Adj. Urbanus. V. supra ASTICI.
ASTYFCO, vel ADSTYFCO, ui, [*ἀστυφικός*] Ære. est Ad rem vel audiam vel vitam obfufpecere. Stat. 2. Theb. 13. ubi Mercurius umbram Latii ad fuperos educit:
 Tum iteriles luci, poffefteque manibus arva,
 Et ferrugineum nemus aftrupit: ipfaque tellus
 Miratur. Idem lib. 3. 405.
 Aftrupit oranti.

Aftrupere divitias. Sen. de Tranquil. vitæ, lib. 1. cap. 8. Non pudet quifquis divitias adtrupes? Refpice aegedum mundum: nudos videbis deos omnia dantes, nihil habentes.
ASTUR, iuris. m. Avis prædatitia, vulgo nota. V. FALCO.
ASTUR, five ASTURIA, [*ἄστυρία*] Civitas Hispaniæ in qua Afsturones equi gignuntur. Sunt & in ea aurifodina multa. V. Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Nomen etiam hodie fervat.
ASTUR, iuris. [*ἄστυρος*] Adj. ut, Afturn equus, Qui est de Afsture oppido. Martial. lib. 14. 199.
 Hic brevis ad numerum rapidos qui colligit ungues,
 Venit ab auriferis genitibus Afturn equus. Sil. lib. 3. 334.
 Fingit Afstures Callæcis proximos, originem habuiffe ab Aftyre Memnonis armigerò, qui post domini mortem eo profectus fit.
 Avarus Afturn. Sil. lib. 1.
 Belliger. Sil. lib. 12.
 Exercitus. Sil. 1. 252. V. Drakenb. in loc.
 Impiger. Lucan. 4. 8.
 Pallidus. Claud. Laud. Ser. Reg. 75.
 In Marmoribus antiquis habetur Aftyr, teste Heinfio in Sil. 3. 334.
ASTURICUS, aliud. Adj. [*ἄστυρικός*] ur. Afturnica gens. Sil. lib. 16. 584.
ASTURICA AUGUSTA, Hispaniæ Terraconenfis urbs Ptolemæo, ejusdem gentis caput. Afturga vulgo: olim Roma.
ASTURCO, ònis. m. [*ἀστυρικός*] Equus ab Afsturia oppido Hispaniæ. fed postea & aliarum nationum fic dictus fuerat, ut Afturnco Macedonicus apud Petron. Arbitrum, cap. 87. V. Burman. ad loc. Plin. lib. 8. cap. 42. In eadem Hispania, Gallæica gens est Afturnica, equini generis, (hi sunt quos thieldones vocabamus, minoris forma appellatos alteros) gignunt, quibus non vulgaris in curfu gradus, fed mollis alturum crurum explicatu glomerratio: unde equis totum carpere incurfus traditur arte. V. Drakenb. ad Sil. 3. 334.
ASTURA, [*ἄστυρα*] Flumen Latii, & infula in fluvii ostio. Plin. lib. 3. cap. 5. Antium colonia, Flumen Afturna, & infula. Et lib. 33. Tenuit & nostra memoria navem Cui principis ab Afturna Antium navigantis. Ab aliquibus Straba dicitur: unde Festus, Strura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Afturnam vocant. Etiani Strabo ἡ Στράρα πλωμένη.

ASTUS, òs. m. [*ἀστυς*] Afstutia: ab ἄστυ oppido, in quo qui conventati allidue funt, cauti atque acuti esse videntur. Festus.
 Quod fi aftru rem tractavit. Ter. Eun. 5. 4. 2.
 Afturn belli. Sil. lib. 16. 32.
 Non ars, aut afturn belli, vel dextera deerat.
 Providus aftru. Stat. 1. Achil. 542.
 Acris afturn. Valer. 2. Argon. 555.
 Callidi. Sen. in Troad. 6.
 Adjungere afturn ferro, est Arte dimicare. Sil. lib. 6.
 Carere aftru. Quintil. lib. 9.
 Exuberans aftru. Sil. lib. 1. de Annibale.
 Exuere afturn. Sil. lib. 7.

Tuque dolos Pene, atque afturn tandem exue notos.
 Verfare dolos aftru. Virg. 11. *Æn.* 704. Aftru, i. e. Malitia, ut ait Servius.
ASTUTUS, Adj. [*ἄστυς*] Callidus, verfutus. Servius. Proprie Afstutus Malitiosus vocamus. Cic. 3. Off. 57. Certe non apertì, non fimplicis, non ingenui, non iusti, non viri boni: fed verfuti potius, obfcuri, afuti, fallacis, malitiofi, callidi, veteratoris, vafri. Hor. 2. Serm. 3. 62.
 — Pro bene fano

Ac non incauto, fictum afutumque vocamus.
 Hominis effet & afuti & ingrati. Cic. pro Muren. 8.
 Afturnus, Aftru tutus. Festus.
 Afturnior fallacia. Plant. Caf. 5. 1. 67. Nec fallaciam afturniore nullus fecit poeta.

Afturna vulpes. Hor. 2. Serm. 3. 186.
ASTUTULUS, Adj. dimin. Apul. 6. Met. Afstutula anus.
ASTUTIA, æ. f. [*ἄστυγία, κερδοσύνη*] Calliditas, malitia. Cic. 3. Off. 68.
 Sedaliter leges, aliter philofophi tollunt afturnias. Ter. And. 4. 4. 2. Nunc opus eft tua mihi ad hanc rem exrompta memoria atque afturnia. Ubi Donatus, Afturnia, ad egedum ftrene quæ imperet.
 Hem afturnias. Ter. And. 3. 4. 25. Ubi Donatus, Bona Ironia, pluraliter dixit Afturnias, quafi qui abundat afturnitiis, ut ei una non fuifficeret. Inffituere afturniam. V. INSTITUO.

ASTUTE, Adv. [*ἄστυτως*] Callide, verfute. Cic. 1. O. frat. 2. Nihil tamen nec temere dicere, nec afute reticere debeco. Ter. And. 1. 2. 12. Afstute!
ASTURAPES, aliter ex Nili aveis, qui a dextera parte eft. V. in ASTABORAS.
ASTURAGES, [*ἄστυγες*] Cyaxaris Medorum regis filius, & Mandanæ pater, ultimus Afsturiorum & Medorum rex. De quo Herodot. lib. 1. & Iuftin. 1. 4. fciliferere.

Aftayges item afturn, unus ex illis qui a Perfeco vifa Gorgone in marmora mutati fuerunt. Ovid. 5. Met. 205.
 Dum iftupet Afayges, naturam traxit eandem,
 Marmoreoque manet vultus mirantis in ore.

ASTYALUS, [*ἄστυαλος*] Vir fuit Trojanus, a Neoptolemo interemptus, ut fcilicet Homer. lib. 6. Iliad.
ASTYANASSA, [*Ἀστυάνασσα*] Helenes Menelai uxoris ancilla lacvivifima, dominamque profuf fe dignam nacla, quæ prima de varis concubitibus modis librum confcipit: cujus exemplum poftea imitata Philanïs, & Elephantina, idem argumentum tractarunt. Author Suidas.
ASTYANAX, actis. [*ἄστυάναξ*] quafi Urbis princeps, appellatus autem proprio nomine Scamandrus, Hectoris filius ex Andromacha: qui, cum Troja Græcis caperetur, a matre abfconditus, fed ab Ifthure repertus, de alta turri præcepit esse datus. Ovid. 13. Met. 415.
 Mittitur Afstyanax illis de turribus, &c.
 Afstyanaclia, accuf. Virg. 2. *Æn.* 457.
 Afstyanactis, gen. Virg. 3. *Æn.* 489.

O mihi fola mei fuper Afstyanactis imago!
ASTYCRATIA, [*ἄστυκρατία*] Filia Eoïi, teffe Homer. Odyff. lib. 10.
ASTYDAMAS, [*ἄστυδάμας*] Athenienfis, & filius ejusdem nominis, ambo Tragic poætæ fuerunt: pater etiam fummus philofophus, & Socratis auditor. Suidas.
ASTYDAMIA, [*ἄστυδάμεια*] Ormeni filia, quam Hercules patre prius occifo rapuit. Ovid. 9. Epist. 50.
 Nec referam partus Ormeni nympha tuos.
ASTYLIS, idis. [*ἄστυλις*] Lactuce latioris genus fine caule, quæ ob infignem fragilitatem, Veneri maxime creditur refistere: unde & Eunuchion, & Spadonion a nonnullis eff appellatum. Ruell. lib. 1. cap. 20.
ASTYLUS, [*ἄστυλος*] Unus fuit ex Centauris: & quoniam augurio valebat, futura prænofcens, fratres monuerat ne bellum adverfuf Lapithas affunderent: fed exòrto in nuptiis bello, ipfe biis timens, una cum Neffo Centauro fugam arripuit. De hoc ita Ovid. 12. Met. 307.
 Afstylus ille etiam metuenti vulnera Neffo,
 Ne fuge, ad Hercules, inquit, fervaberis arcus.
 Afstylus Crotoniata, tribus Olympiicis continuis vicit, ftadio, & diaulo. Paufan. Eliac. polter.
ASTYMEDUSA, [*Ἀστυμέδουσα*] Oedipi fuit uxor (hanc enim repudiata matre Joacite, quam prius matrimonio fibi conjunxerat, fed incognitam, uxorem duxit) quæ ut liberis prioris conjugis infenfum parentem faceret, apud patrem eos acculavit, tanquam qui fe de fupro appellaffent. Quapropter OEdipus iratus, regnum cruentum reliquit. Diod.
ASTYNOME, Filia fuit Chryfæ, quam Homerus Chryfeida nuncupat: ficuti Brifeida idem author vocat, quæ fuerat Hippodamia. Erant vero Brifes & Chryfes fratres, ex quibus Brifes Pedafum incoluit, Chryfam vero Chryfes, quorum pater fuit Ardyf. Cæl. lib. 24. cap. 5. ex Eulathio.
ASTYNOMICI, [*ἄστυνομικοί*] dicuntur Papinianò Ædiles, quod curam urbis, viarium & adificiorum gererent. l. unica. D. de via public. & fic quid in ea fact. esse dicat. [*Immo* Ulpianus Rhetor hanc differentiam effe docet inter ἄστυνομικούς & ἀστυνομαίον, Athenienfium magistratus minores, quod ille rebre venalibus in foro, hic urbis viis, ut pure ferventur infpiciendis constitutus fit. p. 236. Epifcop. Cujus verba ad Ulpian legem DD. adducunt, in qua non nisi Ædilium, Romanorum. fcil. mentio fit, quibus utraque cura illa demandata fuit.

ASTYNOUS, [*ἄστυνοός*] Princeps quidam Trojanus, quem Diomedes in bello Trojano interfecit, ut fcilicet Homer. 5. Iliad.
ASTYOCHEA, vel ASTYOCYIA quin & ASTYOCHE, [*Ἀστυόχεια*] Actoris filia fuit: quæ quom folam conaculum afcendiffet, a Marte comprehenfa, Afcalaphum & Jalmenum peperit. Paufan. in Boeot.
 Fuit & altera ejusdem nominis, Phylantis Ephyraorum regis filia, quam Hercules rapuit & Teleplemum ex ea genuit. de qua Homer. in Catalogo navium. v. 165.

ASTYPALÆA, [Ἀστυπάλαια] Insula est una e Cycladibus, ab Astypalæa Anciri matre denominata. Antea enim a Caribus habitata, Pyrrha primum, deinde Pylaea, ἡ πόλις τῶν πυλαίων, h. e. Deorum mensa, fuit appellata. Hæc Steph. conf. Plin. lib. 4. cap. 12. & Strab. lib. 10. Vadianus putat Asticia apud Pomponium l. 2. c. 7. corrupte legi pro Astypalæa, affipulante Pintiano, quomodo & Schottus edidit. Ovid. 2. de Arte Am. 82.

Dextra Lebynthos erat, flivisque umbrosa Pachynne, Cinctaque piscifera Astypalæa vadis.

Astypalæa, Coorum fuit urbs antiquitus. Strab. lib. 14. V. Steph. qui tres insuper memorat Astypalæas.

ASTYPALÆICUS, [Ἀστυπάλαιος] Adj. sex syllabarum. Ovid. 7. Met. 461. Hinc Anaphen sibi jungit, & Astypalæa regna.

ASTYPALÆICUS, Adj. alterum. Plin. l. 30. c. 6. & 14. Astypalæicæ cochleæ.

ASTYPALÆENSIS, [Ἀστυπάλαιος] Populi, de quibus sic Strab. lib. 13. Astypalæenses itaque qui Rheoetem tenuerunt, primi oppidum juxta Siemoentem condidere, quod nunc Polissina nominatur, in loco non valde idoneo: quapropter cito eversum est. Hæc ille.

ASTYR, V. ASYR.

ASTYRA, [Ἀστύρα] Vicus fuit in regione Trojana, & locus ipsius Dianæ. Strab. lib. 13. proximus Adramyttio, ut ait idem.

Fuit & urbs Phœnicæ circa Rhodum, in qua colebatur Minerva Astyris. Est & Bœotiæ ad Pontias, ut Charax scribit in secundo.

Est & regio Italiæ, cujus gentile Astyrenus. Hinc ASTYRÆNA Diana, [Ἀστυρῆνα Ἀρτήμις] Nuncupata fuit ab Astyra vivo in regione Trojana, ut Strab. placet lib. 13. Stephanus tamen videtur ab Astyro Italiæ deducere: & Minervam Astyrida, a Phœnicia civitate circa Rhodum.

A S U

ASVESTUS, ASVESTINUM Lignum, V. ASBESTOS, ASBESTINUM.

ASURA, [Ἀσούρα] Oppidum est proxime Philicum, ad Euphratem, a quo Seleuciam decem dierum est navigatio. Plin. lib. 5. cap. 26.

ASUS, [Ἀσός] Stephano] sive (ut apud Plinium legitur) Asum, Oppidum est Crete insulæ mediterranæum, de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

A S Y

ASYCHIS, [Ἀσυχίς] Ægyptiorum rex post Mycerinum, cujus opus fuit lateritia pyramis apud Memphis, ut testatur Herod. lib. 2.

ASYLA, Herba est qua sibi pecora medentur, siquod anagallidem fœminam imprudenter gustaverint. Latini Ferum oculum appellant. Author Plin. lib. 26. cap. 13.

ASYLAS, [Ἀσυλάς] Proprium vatis cujusdam nomen apud Virg. 10. Æn. 175. Tertius ille hominum, divùmque interpres Asylas, Cui pectus fibræ, coeli cui sidera parent, Et linguæ volucrum, & prælagi fulminis ignes.

ASYLUM, i. [Ἀσύλον] Locus refugii, quem violare nefas. Servius, Postquam Hercules migravit et terris, nepotes ejus timentes invidias eorum quos avus affixerat, Athenis sibi primi asylum, hoc est templum misericordie, collocaverunt, unde nullus posset abduci, quod etiam Statius dicit: ut, Hercules fama est fundasse nepotes. Cic. 3. Verr. 85. Nuper M. Aurelio Scavro postulante, quod is Ephesi se quæstorem vi prohibuit esse dicebat, quominus e fano Dianæ servum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret, Pericles Ephesus, &c. Strabo lib. 5. de Collatis, Antemnam, Fidenatibus, & Laviniensibus, Orta igitur inter eos seditio, inter ædificanda mœnia, Remum occisum fuisse traditur. Urbe deinde condita, Romulus mortales convenas aggregat, sacrum quandam locum aperiens, inter collem & Capitolium, quo perfunctus finitibus civitate donatos designat. Liv. 35. 51. Templum est Apollinis Delium imminens mari: quinque millia passuum a Tanagra abest, minus quatuor millium inde in proxima Eubœa est mari trajectus. Ubi & in fano Iucocæ, ea religione & eo jure sancto quo sunt templa, quæ asyla Græci appellant: & nondum ad indicto bello, ut ita commisso, ut strictos gladios, aut sanguinem usquam factum audissent: quum per magnum otium milites, alii ad spectaculum templi Iucocæ versi, alii in litore inermes vagarentur, &c. Virg. 8. Æn. 342.

Hinc Iucum ingentem, quem Romulus acer asylum Rettulit, Asylum, Statua ad quam confugientibus jus erat asyliæ, ejusmodi itaqueam scribit Philostratus fuisse Tiberii. Budeus.

Asyli jus firmare. Tacit. 4. Ann. 14. 1. Vetustum asyli jus, ut firmaretur petentibus.

Asylum, Intemeratum Latine dicitur, quod locus esset a quo neminem per vim extrahere licebat.

ASYLI, dicuntur a Græcis Homines a violentia tuti, ut sunt sacrosancti, quos attingere sine piaculo non licet, nec prehendere: quales erant Tribuni plebis apud Romanos. Dicebantur Asyli & Caduceatores. Budeus.

ASYLIA, [Ἀσύλια] ab Asylo dicta, dicitur pro Eo jure libertatis & veniæ quod quis apud aras consequitur, quam Immunitatem ecclesiæ vulgo vocant. Eadem iuribus asylum, vel (ut Græci loquuntur) asylon dicere possumus: & simulacrum asylon, id est, in qua, vel ad quod jus est asyliæ confugientibus. Budeus in Annot. prioribus.

ASYMBŒLUS, Adj. [Ἀσύμβροτος] Qui immunis abest et convivio. h. e. Non perfoluta symbola, quam Gallice ejusmodi dicitur, vel partem convivi. Ter. Phorm. 2. 2. 25. Tene asymbolum venire unctum atque lautum et balneis, &c. Ubi Donatus, Hoc nomen constat inter parasitos confictum atque compositum esse: contra illud in Andria, Symbolum dedit, cenavit. V. Gellium lib. 6. cap. 13. SYMBOLA & SYMBOLUM. f. l.

ASYNDĒTON, sive ASYNTHĒTON, [ἄσυνδῆτον] Figura orationis, qua Poetæ & Oratores nonnunquam utuntur. Latine dici potest Incompositum. Diomedes lib. 2. Asyndeton est quæ aliqua incompositæ & simpliciter profertur: ut, Veni, vidi, vici. Hæc ab aliis Dyaloton dicitur, Julius Rustianus, Asyntheton est, vel dialyton, quum oratio nulla conjunctione connexa, velut solutæ sententiæ regulam servat: ut, Virg. 10. Æn. 330.

Conjunctio, partim galea clypeoque refulant. Latine dicitur Dissolutum vel Inconmixtum. Asyntheton autem modo per singula verba fit. Ter. Adelph. 3. 4. 24. Perfuatit nox, amor, vinum, adolescentia. Ubi Donatus, Hæc inferuntur ἀσυνδῆτον, ut multa videntur. Modo per plura verba, & per ea quæ Græci vocant κἀλα. Ter. Phorm. 1. 2. 85. Perfuatit homini, factum est, ventum est, vincimur, duxit.

V. l. J.

Male Asyntheton, ἀσυνδῆτον, per θ scribi innuit H. St. siquidem ad Donati locum ascriptis: Atqui hic non est ἀσυνδῆτον, sed ἀσυνδῆτον. [Conf. POLYSYNDETON, quod ejus contrarium est Schema. Ceterum alterum sine debio a defectu copulativæ particulae, quæ Græcis ἀσυνδῆτον dicitur, alterum ab ejusdem abundantia nomen invenit. V. omnino Fabium l. 9. c. 3. p. 812. Burn.

ASYSTATON, [ἄσυστατον] Inconspicuum, vel parum sibi confans. Refertur inter vitia orationis, simile ei quod appellat J. A. B. S. Fit autem quoties ejusmodi res proponitur, ut ne possit quidem esse quod fingitur. Erasmus. V. Henr. Steph. Thef. Græc.

A T

AT, [ἀτά] Conjunctio discretiva. Ter. Andr. 5. 4. 38. At mihi unus scrupulus etiam restat, qui me male habet. Ubi Donatus, At, discretivum est superiorum ditorum.

At, Principium increpationis aptum. Ter. And. 4. 1. 42. At, tibi dii dignum factis initium dunt. Cic. 7. Verr. 72. At quemadmodum se induit prioræ actione.

At, Sed. Cic. 4. Acad. 56. Non cognoscabantur foris, at domi: non ab alienis, at a suis.

At, Differentiam rerum significat: ut quum dicimus, Scipio est bellator, at Marcus Cato orator. Festus.

At, Tamen, verutamen. Ter. Andr. 4. 1. 46. Parum successit quod ago, at facio sedulo. Plaut. Perf. 5. 2. 16.

At, utimur quando cum admiratione laudamus. Ter. Eon. 3. 5. 40. At quem deum! qui, &c. Cic. 9. Fam. 20. Habuisses enim non hospitem, sed contubernalem: at quem virum! non eum quem tu es solitus promulside conficere. Vel quum vituperamus, interrogamus. Idem Cic. pro Cluent. 199. Una mater oppugnat, at quæ mater? quam cæcæm crudelitate & scelere ferri videtis. Idem pro Milone, 40. Itaque antevertit, at quo die?

At, Quum quid oramus. Cic. pro Domo sua, At videte hominis intolerabilem audaciam.

At, Quum simpliciter interrogamus. Cic. in Verr. At per deos immortales quid est quod de hoc dici possit?

At, Quum quid objicimus, statimque objectioni respondemus. Cic. 4. Verr. At mores commodi, quis contumacior? quis inhumanior? quis superior? At hæc sine cuiusquam malo, quis acerbior? quis infidelior? quis crudelior unquam fuit?

At, pro Saltem. Cato de R. R. Si non eodem die, at posttridie. Cic. pro L. Flacco, Si non propinquum, at ætatis suæ: si non hominis, at humanitatis rationem haberec. Idem pro Milon. Si mihi Rep. bona frui non licuerit, at carebo mala. 10. Fam. 9. Noltram suffragationem si minus potentem, at probatam tamen & iustam.

Immo est Tmesis, pro Attamen. H. St. V. mox At tamen.

At, pro At vero. Cic. 1. Off. 35. Parta autem victoria conservandi sunt i qui non cruedes in bello nec immanes fuerunt, ut majores nostri Tufculanos, Æquos, Volscos, Sabinos, Hænicos in civitatem etiam acceperunt: at Carthagineum & Numantium funditus sustulerunt.

At certe, interpositis aliis verbis inter At & Certe. Cic. pro Marcell. 23. Itaque illam tuam præclarissimam & sapientissimam vocem invidi audivi, Satis te diu vel naturæ vixisse, vel gloriæ; fatis, si ita vis, naturæ fortasse: addo etiam (si placet) gloriæ; at quod maximum est, patriæ certe parum.

At enim. Ter. Heaut. 4. 3. 21. At enim istoc nihil est magis Syre meis nuptiis adversum. Cic. pro Lege Manil. At enim vir clarissimus Reip. & vestris beneficiis amplissimus affectus, Q. Catulus, &c.

At etiam, Indignantis. Ter. Eun. 5. 7. 10. At etiam primo callidum & disertum credidi hominem. Cic. 2. Philipp. 86. At etiam misericordiam captabas.

At jam. Plaut. Trin. 5. 2. 63. At jam posthæc temperabo. c. n. dicis, si facies modo. Ter. And. 4. 1. 58. Faciam. P. A. M. at jam hoc opus est.

At ita. Ter. Adelph. 2. 1. 7. Leno ego fum. æ. scio. s. at ita ut ultimum fuit fide quisquam optima.

At hercule. Plin. lib. 12. cap. 14. At hercule Alexandriæ ubi thura interpollantur. Liv. At hercule in ea controversia quæ de Argis est.

At nunc. Ter. And. 1. 2. 7. Nunquam cuiquam nostrum verbum fecit, neque id ægre tulit. s. at nunc faciet: neque (ut opinor) sine tuo magno malo.

At postquam. Ter. Adelph. 4. 5. 55. At postquam id evenit, cedo, nunquid circumspexi?

At nos quemadmodum est complexus? Cassium sibi legavit, &c. Cic. 6. Fam. 6.

At tamen, duæ dictiones: vel Attamen affirma dictio. Ter. Andr. 5. 3. 23. Ego audiam! quid ego audiam Chreme? c. n. at tamen dicat sine. Et. 4. 1. 13. At tamen ubi fides est, si roges, nihil pudet. Pro Sed tamen, vel Sed si tamen. Cic. 3. de Fin. Sed quanquam negent nec virtutes, nec vitia crescere, at tamen utrunque eorum fundi quodammodo & quasi dilatari putant. Legitur in quibusdam exemplaribus Et tamen.

At tamen, interpositis aliquot dictionibus. Ter. Eun. 5. 2. 26. Nam si ego digna hæc contumelia sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen. Cic. de Senect. 65. At morofatis tamen, & ea quæ dixi vici, habent aliquid excusationis. Tmesis est. V. supra At pro Saltem.

At vero, pro Autem. Cic. 1. de Orat. At vero filii ejus diserti, &c. At ut. Ter. Adelph. 2. 4. 15. Reddetur, ne timæ. s. a. At ut omne reddat. Idem Heaut. 4. 1. 4.

Atat, Interjectio ex improvviso aliquid deprehendentis, auctore Lina-cro. Ter. And. 1. 1. 98. Atat, hoc illud est, hinc illa lacrymæ, hæc illa est misericordia!

Atat, Admirantis, Contenti item & contenti interjectio, auctore Donato. Ter. Eun. 2. 1. 22. Atat! hic quidem est parastus Gnatho militis: ducit secum una virginem huic donec.

Atat, Interjectio paulatim percepti atque intellecti mali. Ter. Eun. 4. 5. 1. Atat data hercle verba mihi sunt: vici vinum quod bibi.

Atat, Formidantis interjectio. Ter. Eun. 4. 6. 18. C. Militem secum ad te quantas copias adducere? atat. r. num formidolosus obsecro es mi homo? [Atat ejusdem particulae geminatio est, velut Ucat, Quamquam, Jamjam, Ubiubi, & familia Latini sermonis propria. Itaque cum superioris vocis exemplis hæc conjugenda sunt, male antehæc divulsis.]

A T A, sive **A T R**, [*Ἄτα*] Latine dici potest Noxa, detrimentum, nocumentum. Hanc exitimavit Homerus esse Dæmonem humano generi noxium. In lib. liquidem Iliad. 9. Graffatur (inquit) Ate per univerfam terram hominibus infecta. Hanc eandem author est Suidas dæmonem esse humano generi infentum & aduersarium, qui Diabolus dicitur, sic enim ait, Ἄτα ὁ δαιμόνων, ὁ ἐπιβλαβέστατος. Ejus lapsum e cælo, Homer. lib. 19. Iliad. describit. De ea Bellarius sic meminit lib. 3. in calumniatore Platoni, Luciferum vero (inquit) sua culpa eiectum in terram, execrandumque, illi quoque didicerant ab Homero suo theologo, qui fuisse beneficio quodam naturæ, siue Moysi propheta scriptis carmine suo exposuerat lapsum Luciferi, quam ille Aten appellat. Budæus.

A T A R U S, [*Ἄταρος*] Ventus in Apulia feruentissimus. Hor. 1. Sermon. 5. 78.

Incipit ex illo montes Apulia notos

Offertare mihi, quos torret Atabylus. Plin. lib. 17. cap. 24. Vel status alicujus regionis proprius, ut est in Apulia Atabulus. Ita dicitur, quasi ἀτὰρ τῆς ἀπὸν βλάστησιν, id est, nocumentum pestilentiamque alferre. Sic & Commentator Horatii asserit hanc originem, & dicit nunc Atabo. (vocat viz.) Sed quomodo, si a βλάστησιν, habet βλάσθαι, non βλάσθαι? H. St.

A T A B U L I, [*Ἄταβυλοι*] Æthiopiae populi, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 30.

A T A B Y R I A, [*Ἄταβυρία*] Unum ex vetustis insulae Rhodi nominibus, ductum ab Atabyro rege, ut Plinio placet lib. 5. cap. 31. siue (ut alii malunt) ab Atabyri, edificissimò totius insulae monte.

A T A B Y R I S, [*Ἄταβυρις*] Mons est edificissimus totius Rhodi insulae, Jovi Atabyro sacer, cujus meminit Strabo lib. 14. Steph. Atabyrus.

A T A B Y R I U S Jupiter, [*Ἄταβυριος Ζεὺς*] Vocatus a monte Rhodi insulae Atabyro (ut ait Stephanus) vel Atabyri, ut Strabo. Laetantius lib. 1. Inst. c. 22. non a monte Jovem Atabyrium nuncupatum prodit, sed ab Atabyro hospite, & adjuutore bellorum, sicut & Labradæus.

A T A C I N I, [*Ἄτακίνοι*] Populi Narbonensis provinciae, Atacis amnis accolæ, qui circa Narbonem Martium fluit: a quo & nomen acceperunt. Meminit horum Pomponius lib. 2. & Hermolaus in Plinio.

A T A G E N, V. A T T A G E N.

A T A L A N T I A, vel **A T A L A N T E**, [*Ἄταλάντη*] Exigua est Archipelagi insula Eubœae adjacens, e regione Opuntiorum: cujus meminit Thucydides lib. 2 & Pausan. in Phoc.

A T A L A N T A, [*Ἄταλάντη*] Virgo venatrix in Arcadia, filia Jasii. Hæc cum proceribus venit ad occidentum aprum devastantem Ætoliam, quem etiam ipsa prima vulneravit. Quare a Meleagro filio regis Ætoliae ardentem est adamata, ut tradit Ovid. 4. Met. 99. Fuit & altera Atalanta filia Schœnei regis, in Scyro insula, cursu nobilis, & poetis cantatissima, cujus omnem fabulam Ovid. refert 10. Met. 565. qui unicam facit Atalantem. De venatrice quidem illa sic ait 8. Met. 318. Venit Atalante Schœnei pulcherrima virgo, &c. & 10. Met. 565. illam cursu nobilem vocat femela & iterum Schœneiam.

Talia dicentem molli Schœneia vultu Aspicit. Propert. lib. 1. 1. 9. Vocat Isidori, quasi Isii filiam. Sic enim ait Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores Savitiam duræ contudit lassidos. Eandem paulo post appellat Veleocem puellam.

Atalanta Mænalia. Ovid. 4. Epist. 99. Arcti & Oenides in Mænalia Atalanta. OEenidem vocat Meleagrum. [Versum Ovidii ex 8. Met. non agnoscunt codd. MSS. Unde & a Viris doctis, ut spuris eiectus est. Ceterum duas Atalantas, Arcadicam alteram Jasii filiam, a Meleagro adamatam, & ab eodem apri Calydonii exuliam donatam, alteram Bœoticam Schœnei filiam cursu cum procis certare solitam sere confundi ad eundem locum plenus Micyllus docuit. Eandem tamen Venatricem & cursu nobilem Atalantem facit Pausanias quoque in Arcadici. V. Apollod. l. 3.]

A T A L A N T E U S, Adj. [*Ἄταλάντειος*] Stat. 4. Theb. 309. Jamque Atalanteas implerat nuntius aures.

A T A N V I U M, est Pocuili fictilis genus, quo in sacrificiis Romani utebantur sacerdotes Potitii. Festus.

A T A R G A T A, V. A T E R G A T I S.

A T A R N A, [*Ἄταρνα* Stephano] Urbs fuit in ora Mysiae, e regione Lesbi.

A T A R N E S, [*Ἄταρνης*] Darii Persarum regis frater, filius Hytastri, cujus filiam unicam nomine Phratagunam Darius uxorem duxit, ut testatur Herodot. lib. 7.

A T A R N I D E S, Atarnæ tyrannus, de quo Ovid. in Ibin, 319. Aut ut Atarnides infusus præde juvenici, Turpiter ad dominum pella ferare tuum. Quidam Acharnides Jegunt, sed Turnebus Adv. 9. 25. sic emendat, & de Hermia Atarnæ tyranno intelligit, Aristotelis necessario & percharo. Locus obscurus & dubia lectio.

A T A R N U S, [*Ἄταρνης*] Fluvius est Italiae, in ora Pherenatorum, per agrum Adrianum in mare Adriaticum illabens. Plin. lib. 3. cap. 12. & 13.

A T A T, V. A T.

A T A U L P H U S, Gothorum rex fuit, qui, Roma debellata, eo vesaniae processit, ut quemadmodum Cæsares, sic in postero Romano principis Ataulphos cognominari destinarat: a quo instituto, sicut a pluribus aliis, postea desitum est. Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 2.

A T A U R I, Boves vocabantur in Epiro, intactæ venere, ut incrementum ampliter caperent, quasi Setauras dicas. Cæli. lib. 6. cap. 7.

A T A V U S, i. m. [*Ἄταυρος*] Abavi vel Abavie pater. Sic enim majores gradatim ascendendo enumeramus, Avus, proavus, abavus, atavus, tritavus. Festus, Atavus, quia ata (vel atta) est avi, id est pater, ut pueri usurpare solent. ubi Abavi cum Dacerio legendum. Ter. Phorm. 2. 2. 47. Primus effes memorizer progeniem vestram usque ab avo, atque atavo profersens. Cic. pro Cælio, 33. Non patrem tuum videras? non patrui, non avum, proavum, atavum audieras Confules fuisse? Avis atavique potens. Virg. Æn. 56. de Turno. Mæcenas atavis edite regibus. Hor. 1. Carm. 1. 1. Atavi, proavique. Ovid. 1. Amor. 8. 17.

Evocat antiquis proavos, atavoque sepulcris. Ut Atavus, sic Atnepos. H. St. [Falsus est igitur in etymo Festus, & potius Atavus dicitur, pro Avatus, media in tennem conversa, (V. in D litera) sicut Atnepos pro Adnepos.

A T A X, æcis. [*Ἄταξ*] Clarus fluvius provinciae Narbonensis. Lucan. lib. 1. 403.

Miris Atax gaudet Latias non ferre carinas.

Atax pro Iphis populis Atacem accolentibus accipitur a Tibullo, lib. 1. 7. 4. Queni tremere toti milite victus Atax.

A T E

A T E, V. A T A.

A T R A S, [*Ἄτρας*] Nomadum regis nomen, qui adversus Philippum Amyntæ filium bellum gessit. Strabo lib. 7.

A T E C H N I A, æ. [*Ἄτεχνία*] Ruditas, imperitia. Quintil. lib. 2. cap. 21.

A T E L L A, **A T E L L A N U S**. V. A T T E L L A.

A T E R, Mons in regione Cyrenaica. Plin. lib. 5. cap. 5. Item Cydamum e regione Sabratæ. Ab his mons longo spatio in occasum ab ortu tendit, Ater nostris dicitur a natura, adulto similis, aut folis repercusu accenso.

A T E R, atra, atrum, [*αἴμα, ἄσπρανκας*] Quod refert colorem carbonum. Plin. lib. 30. cap. 2. Pecudes vero, quibus non nisi ater color esset. Ter. Adelph. 5. 3. 63. Tam excoctam reddam, atque atram, quam carbo est. Albus an ater fisci nescio. Proverbiale. De homine plane ignoto. V. ALBUS. Alba & atra discernere non poterat Democritus, luminum amissis. Cic. 5. Tusc. 114.

Agmen atrum. Virg. 12. Æn. 450. i. e. Densum. Conf. Seges infra. Bilis atra. Cic. 7. Tusc. 11. Hanc enim insaniam, quæ juncta stultitiæ patet latus, a furore disjungimus. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo, quem nos furorem, *μεταβολήσιν* ipsi vocant. Quali vero atra bilis solum mens, ac non faepe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Festus, Atra bilis, ab atro, id est animi vitio dicta. Est enim atrum, Nigrum: i. e. A candore (animi) scilicet. remotum. Calculus ater. Ovid. 15. Met. 44.

Caligo atra. Virg. 11. Æn. 36. Color. Ovid. 4. Met. 165. Cruor. Hor. Epod. 17. 31. Cupressus. Virg. 3. Æn. 64. i. e. Nigra, funesta, nam inferis consecrata est: quia cæsa nunquam revivescit. Hæc Servius. Curæ. Hor. 3. Carm. 1. 40.

Dies, Funesta. Virg. 6. Æn. 429. Dies atri. Gell. lib. 5. cap. 17. Verrius Flaccus in quarto de Verborum significatione, dies qui sunt postriede Calendæ. Nonas, Idus, quos vulgus imperite nefastos dicit, propter hanc causam atros dictos habitoque esse scribit. Hinc, Ater lapillus, quo Nefasti dies signabantur. Ovid. 1. de Arte Am. 418.

Ultima noctem dies atro signanda lapillo. Et Atrati dicti, quos

Pullatos Cicero vocat. Elephas. Sil. 3. 463. Erinnyes atræ. Ovid. 10. Epist. 103. Fames. Claudian. 4. Paneg. Fila Parcarum. Hor. 2. Carm. 3. 16. Fluctus. Virg. 5. Æn. 2. Fornido. Virg. 12. Æn. 335. Homo. Catull. 90. 2. Hyems. Virg. 7. Æn. 214. Ingluvies, Foeda. Virg. 3. Georg. 430. Lapilli atri, quibus Nivei opponuntur. Ovid. 15. Met. 41. Mos erat antiquis, niveis atrisque lapillis His damnare reos, illis absolvere culpa. Luctus. Sen. Herc. fur. 9. Lux. Sen Hippol. 1217. Mare, i. e. Turbidum. Hor. 1. Epist. 7. 16. Nemus. Virg. 1. Æn. 169.

— horrentique atrum nigrum imminet umbra. Ubi Servius, Tropus est, per atrum, nigrum ostendit: per nigrum, umbriform: per umbriform, derisum; id est frondibus plenum. [Ineptæ. V. quæ ad V. ATRISIA notavimus. Nullus hic tropus est, siquidem Umbra, densifloribus in filvis revera atra apparet aspectu.]

Nox. Virg. 1. Æn. 89. Nubes, Altæ. Virg. 10. Æn. 308. Servius, Nisi potius Atlas nubes pro Pregnantibus & spissis ac densis accipias. conf. Tempestas. Odo. Virg. 12. Æn. 591.

— Volvitur ater odor. Ubi Servius, Ater odor, Nove, nam in odore quis color est? sed hoc dicit, Odo ater, fumi scilicet. Ater odor, id est pestilens; ut ibid. 587. — fumoque impletiv amaro. Olus. Columel. lib. 12. cap. 7. V. OLUSATRUM.

Panis. Ter. Eun. 5. 4. 17. Quo pacto ex jure heisterno panem atrum vorent. Ubi Notatus, Panem atrum, hoc est (ut quidam volunt) ex antiquitate mucidum, quasi dicat, Panem mucidum heisterno jure accipientes deglutiant. Piscis, i. e. Odiosus. Hor. Arte Poet. 3.

Sanguis, pro Sanie. Virg. 3. Æn. 221. Visceribus miserorum, & sanguine vescitur atro. Servius. Seges, Virg. 7. Æn. 525.

— Atraque late Horrescit frictis fenibus. [i. e. Densa visis, ut Agmen atrum supra. Fertilem Serv. exponit, inficite.]

Signa, Indicium tristic futuri mali. Stat. 1. Achil. 129. Spoluncæ. Virg. 1. Æn. 60. Tempestas. Virg. 5. Æn. 693. Aspectu, viz. Timor. Virg. 9. Æn. 719. i. e. Turpis, ut placet Turnebo. Tigris, Sæva. Virg. 4. Georg. 407. Servius. Venenum. Virg. 2. Æn. 130. Ubi Servius, Atrum venenum, ut Pallida mors, Tristic fenectus.

Vinum. Plaut. Men. 5. 5. 17. Album, an atrum vinum potas? Compar. Plaut. Pœn. 5. 5. 11. Atrior ut multo fiet quam Ægyptii. **A T R I U S**, Adj. [*αἰτριος*] ut, Atratus fluvius. Atrò colore tinctus. Cic. 1. de Divin. 68. Quid, quod fluvius atratus sanguine fluxit? Atratus, Veste lugubri indutus. Cic. in Vatin. 30. Cedo quis unquam conavit atratus? ita enim illud epulum est funebre, ut minus sit funeris, epulae quidem ipse dignitatis. conf. Varro 7. de L. 7.

A T R I C O L O R, Æris. Adj. Quod atrum habet colorem. Plin. lib. 7. cap. 2. Alios juvenes atque pueros, atricolores, aligeros, claudos, &c. **A T R I T A S**,

A ΤΑΪΤΑΣ, atis. denom. Plaut. Pœn. s. 5. 11. Ita replebo atritate, ut atrior multo fiet quam Ægyptii. Festus, Atritas, Atri coloris. Inufitatum.

ΑΤΡΙΪΔΟ, tris. f. [μελανια] Idem. Gell. Gr. Lat.

ΑΤΡΟΡ, ôris. [μελανια] pro Atritate. Gell. lib. 2. cap. 26. Rubidus autem est, rufus, atrove nigroreque multo mistus.

ΑΤΡΑΜΕΝΤΥΜ, i. n. [μελανια] ab Atro colore deducitur: cuius duo genera sunt: atramentum scriptorium, quod & librarium dicitur, & a tectoriis, tectorium, quo in scribendo ac pingendo utimur: & atramentum futorium, quod inficiendis pellibus futores usurpant. Hæc Perottus.

Atramentum scriptorium, five librarium [μελαν] Cic. 2. Q. frat. 14. Callamo & atramento temperato, charta etiam dentata res agetur. Vitruv. lib. 7. cap. 10. Quæ (fuligo) circa parietem & cameræ curvaturam adhærescit, inde collecta partim componitur ex gummi fubacto ad ufum atramenti librarii: reliqua tectores glutinum adfufcentes in parietibus utuntur. Hor. 2. Epist. 1. 235.

Atramentum futorium [χαλκανθου] Plin. lib. 20. cap. 12. Verrucas misto atramento futorio tollit. Cels. lib. 6. cap. 8. Cic. 9. Fam. 21. extr. Jam pater ejus accusatus a M. Antonio, futorio atramento absolutus putatur. i. e. Judicium corruptela, non citra infamiam: est enim ejusmodi futorium atramentum, ut neque magnopere atram imprimat notam, neque nullam tamen illinat maculam. Plin. lib. 34. cap. 12. Græci cognitionem aris fecerunt nomine & atramento futorio, appellant enim chalcanthum. Hæc Plin. Colligitur ex are, unde Græcis nomen χαλκανθου, quasi dicas, Flos aris, vulgo virriol simple. V. Erafm. in Adag. Sutorium atramentum. [V. & Viris doctis ad Cic. notata. Probabilis videtur P. Manuti sententia, Papirosum, chalcantho sumpto voluntaria morte damnationem anteverteffit, ut de famili Clodii Quirinalis factio Tacitus loquitur, Ann. 13. 30. Alia exempla in Romana hiftoria obvia sunt, ut in eadem Cic. Ep. C. Carbonis, & C. Licinii Macri apud Valer. l. 9. c. 12. 7. Quamvis enim hæc vere Absolutio non fit, tamen quia penam & damnationis infamiam ita reus ehugiet ab, Absolutus dici potest. Nam quod Cl. Verburgius simpliciter verbo Solutus legendum putat, id mihi non persuadet. Neque enim, ut Morbo, Senectute, vel Inedia solvi quis dicitur, ita Veneno quoque solutus recte dicitur, qui veneno sumpto mortuus est.

Atramentum [β μελαν, γολδ] Liqueor niger Sepiæ piscis, quem pro Sanguine ei esse putat Plin. lib. 9. cap. 19. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Atramenti effulsove sepiae tutantur. V. Rondelet. de Piffici. l. 17. c. 2.

ΑΤΡΑΜΕΝΤΑΡΙΥΜ, i. n. [μελανοδραχμον] Vafculum quod atramentum continet. Valla 1. 6.

ΑΤΡΑΜΝΑ, [ατρομνα] A Theophrasto appellantur Legumina coctum contumacia: cuiusmodi Plato ea esse tradidit, quæ per boum cornua ferendo in terram ceciderunt. Græcis enim ατρομνην idem est, quod Incoctilis & indomitus. V. Ruell. lib. 2. cap. 38. & Galen. lib. de Cib. bon. & mal. succ.

ΑΤΡΑΜΝΟΣ, [ατρομνην] Herba. Plin. lib. 18. cap. 17. Circa Philippos ateramnon nominant, in pingui solo herbam, qua faba necatur: teramnon, qua in macro, cum udam quidam ventus affluit, ubi Hard. V.

ΑΤΡΕΓΑΤΙΣ, [απεργατισ] Dea est Sidoniorum, quæ & Athara, & Atargata, & Derecto, & Dagon appellata est. V. in dictione DERECTO, & plenus hæc disquirent Seldenum de Diis Syris, Synt. 2. c. 3.

ΑΤΡΕΙΝΑ Lex, Qua constituti sunt in oves singulas aris deni, in boves aris centeni: quo tempore multa dicebatur a magistratibus pecoris & armenti. Meminit Gell. lib. 11. cap. 1. Aliter atriæm rectius vocant. V. Hotoman. & ad loc. Gronov. & v. feq.

ΑΤΡΕΙΥΣ, Orator. V. ACHERUYΣ. [Quamquam rectius hoc modo scribi putem id nomen, velut alii, cum adspirata. ap. Sueton. in Tib. c. 29. Q. Haterii mentio fit, ap. Cic. 9. Fam. 18. Athermani vel Hateriani juris. Quibus addas licet Haterium Agrippam, & alium Antonium cognomine ap. Tacit. De Atriæ lege in d. præced.

ΑΤΡΕΥΣ, Fluvius Italiæ inter Ferentanos. Author Plin. Nunc vulgo dicitur Pefcaria fluvius. Testis Olivarius in Melam.

ΑΤΡΕΥΙΝΥΣ, [ατριου] Fluvii nomen, ut docti censent, corruptum, quem Strabo l. 4. Ex Alpibus Penninis in Istrum delabi docet. Sed V. Cafaub. ad l.

ΑΤΡΕΥΙΣ, V. ATHESIS.

ΑΤΡΕΥΤΕ, [ατρις] Civitas regionis Venetæ, ut tradit Plin.

ΑΤΡΕΥΤΙΝΥΣ, Adj. Atestina Sabina. Martial. 10. 93.

A T H

ΑΘΑΜΑΝΕΣ, [αθαμανες] Populi sunt Ætolia, de quibus Plin. lib. 4. cap. 2. quorum regio ΑΘΑΜΑΝΙΑ.

ΑΘΑΜΑΣ, atis. [αθαμαν] Æoli filius, pater Phryxi & Helles, poetarum carminibus notiffimus. Ovid. 4. Met. 420. V. infra in dictione INO. Athamas, etiam est Thessalia mons, ut habet Plin. lib. 4. cap. 8. Est etiam Fluvii nomen, qui decrefcente Luna, ligna sibi admota incendit. Ovid. 15. Met. 311.

Admotis Athamantis aquis incendere lignum Narratur, minimos cum luna recellit in orbes. Athamanta, accusat. Ovid. 4. Met. 466. — Athamanta superbum Regia dives habet.

Athamas infelix. Stat. 1. Theb. 13.

Torus. Stat. 2. Sylv. 1. 143.

ΑΘΑΜΑΝΤΕΥΣ, Adj. [αθαμαντιος] Ovid. 4. Met. 49.

ΑΘΑΜΑΝΤΙΟΥΣ, aliud Adj. Plin. lib. 20. cap. 23. Meum in Italia non nisi a medicis feritur, & iis admodium paucis. Duo genera ejus. Nobilium Athamantium vocant, illi tanquam ab Athamante inventum, hi quoniam laudatiffimum in Athamania reperitur.

ΑΘΑΜΑΝΤΙΔΕΣ, i. e. Phryxus, Melicertes, & Learchus Athamantis filii.

ΑΘΑΜΑΝΤΙΣ, idos. f. [αθαμαντις] Ino, vel Leucothea. Propert. 1. 20. 19.

Et jam præteritis labentem Athamantidos undis Myforum scopulis applicuisse ratem. De Argo navi intelligit. Undas autem Athamantidos, Ionium mare intelligit, quoniam in illud Ino cum Melicerta puero ex altiffimo scopulo præcipitem se dedit, & a Neptuno in deos mutatus, hic Palemon, illa Leucothea appellata postmodum fuit. conf. Ovid. 4. Met. 120.

ΑΘΑΝΑΪΟΥΣ, [αθανανος] Præful Alexandrinus seculo quarto educatus ab Alexandro ejus civitatis præfule, olim diaconus in concilio Niceno fuit. Arrianorum deinde plurimas perperiffus infidias, ad Constantem Galliarum principem aufugit. De quo plura apud Volaterr. Athanasios varios recenfat Fabric. Bibl. Græc. vol. 5. p. 298.

ΑΘΑΝΑΤΟΥΣ, [αθανατου] Vir prodigiosus virium, de quo sic Plin. lib. 7. cap. 20. Nos quoque vidimus Athanatum nomine, prodigiosæ obtentionis, quingenario thorace plumbeo indutum, cothurnisque quingentorum pondo calciatum per scenam ingredi.

ΑΘΑΡΑ, V. ΑΤΕΡΓΑΤΙΣ.

ΑΘΑΡΑ, [αθαρα] Medicamentum ex olyra, five filigine, infantibus utiliffimum, quo tamen & adultos illinum. V. Plin. lib. 22. cap. 25. Diofcor. αθηαν vocat lib. 2. cap. 85. ut & Galen. lib. 1. de Alim. facult.

ΑΘΑΡΡΗΒΗΤΕ Prefectura, [αθαρηβητη εμας] Una est ex Ægypti præfecturis: de qua V. Plin. lib. 5. cap. 9.

ΑΘΗΝΑ, [αθηνα, vs. η.] ut nonnulli putant, dicta est Minerva, quasi Athrena, απο τω αθρη, quod Videre fignificat. Palladem enim intelligent prudentiam, quæ omnia profpicat, & intellectualem providentiam. Mythici tamen sic dictam tradunt, quod de Jovis capite proflicerit integræ puella ætatis, nec ubera fugere fuerit necesse (quod ἠραλειον dicitur Græci) ut scribit Eustathius: ut dicta fit αθηνα, Athena, quasi Athela, αθηλα, quod lactata non fit. Cael. lib. 14. cap. 18.

ΑΘΗΝÆ, arum. [αθηνα] Civitas Græciæ celebriffima inter Achaiam & Macedoniam: quæ nomen accepit a Pallade dea sapientia, quæ Græce dicitur Αθηνα. Varro 7. de L. L. 18. Quum trias fuerint Athenæ, ab una dicti Athenæi, ab altera Athenienfes, a tertia Athenæopolitæ. [Infra tamen ab Athenis Atticis Athenæus & Athenienfis.] Serv. in illud 1. Georg. 12. — tuque ô, qui prima fremetum

Fudit equum magno telus percuffa tridenti, Neptune. Quum (inquit) Neptuneus & Minerva de Athenarum nomine contendere, placuit diis ut ejus nomen civitas appellaretur, qui munus melius mortalibus obtuliffet. Tunc Neptuneus percuffo litore, equum animal bellis aptum produxit. Minerva, jactabasta, olivam creavit, quæ res est melior comprobata, & pacis fignis. Equum autem a Neptuno progenitum alii Scythium, alii Syronem, alii Arionem dicunt fuisse nominatum. Et idem dicitur equum inveniffe, quia velox est ejus numen & mobile, ficut mare. Unde etiam Castor & Pollux, quia eorum velociffimæ stellæ erant, equos in tutela habere dicuntur. Hæc Servius, qui etiam meminit in Virg. 8. Æn. Sabinus paulo aliter recitat. V. Rhodig. lib. 14. cap. 18. Athenas fex memorat Steph. Byz. q. V.

Bonæ Athenæ. Hor. 2. Epist. 2. 43.

Adjecere bonæ paulo plus artis Athenæ.

Claræ. Ovid. 5. Met. 652.

Doctæ. Ovid. 2. Epist. 83. Propert. 1. 6. 13.

Inventrices omnium doctrinarum. Cic. 1. de Orat. 13. Ut omitam Græciam, quæ femper eloquentiæ princeps esse voluit: atque illas inventrices omnium doctrinarum Athenas, in quibus summa dicendi vis & inventa est & perfecta.

Invictæ. Stat. 12. Theb. 586.

Palladiæ. Ovid. 7. Met. 723.

Pandionia. Ovid. 15. Met. 430. a rege Pandione f. dictæ.

Vacua, i. e. Otio literarum deditæ. Hor. 2. Epist. 2. 81.

Athenis dimidium licet, Alexandria totum. Sen. in Apocolocyntosi, Quare, inquit, quæro tantum forem suam stulte studere: Athenis dimidium licet, Alexandria totum. Proverbalis figura hoc fenfu, Alexandria quidvis facere licet, & Ptolemæi fufas fores inceltarunt: Athenis licet dimidium. Legimus autem apud Athenienfes fuisse fores in matrimonio fratrum. Cimon enim forem Elpinicæ duxerat uxorem: fed hujus incesti major erat & impunitas & licentia apud Alexandrinos. Aut hoc ait, quia Athenis uterinas ducere non licebat, cum liceret germanas eodem patre natas, ut ex Philone patet. Contra Lycurgus incestas nuptias censuit germanarum fororum, uterinarum permisit. Sicilli dimidium concessere. Sed Ægyptii omnium fororum nuptias legitimas habuerunt. Turneb. Adv. 18. 13.

ΑΘΗΝΙΕΝΣΙΣ, Adj. [αθηναϊς] Cic. pro Flacc. 62. Adfunt Athenienfes, unde humanitas, doctrina, religio, fruges, jura, leges ortæ, atque in omnes terras distributa putantur.

ΑΤΙΚΑ & ΑΤΤΙΚΟΥΣ, V. l. l.

ΑΘΗΝÆΥΣ, aliud Adj. Est & Athenæis in mœnibus. Lucret. 6. 749. V. ad Varronis loc. cit. in ΑΘΗΝÆΥΣ supra.

ΑΘΗΝÆΥΜ, [αθηναυ] Locus erat Romæ, Minervæ dicatus, ubi Rhetores & poetæ scripta sua recitabant. Jul. Capitol. in Gord. c. 3. Postea vero, ubi adolevit, in Athenæo controversias declamavit. V. und. in Pertin. c. 11. & Lamprid. in Alex. Sever. cap. 35. & Henr. Steph. Thef. Græc. Athenæum [αθηναυ] Campaniæ promontorium. Strab. Pompeis contiguum est Campanorum Surgentum: unde Athenæum (id est Minerium) prominet, quod quidam Prenesium nominant promontorium, in cujus extremo Minervæ sanctum est ab Ulyff conditum. Hæc ille lib. 5.

ΑΘΗΝÆΥΣ, [αθηναυ] Philosophus et Seleucia Ciliciæ peripateticus doctiffimus, Augusti tempore, princeps aliquandiu patriæ suæ: deinde contracta amicitia cum Muræna, qui contra Augustum confpiraverat, cum illo aufugit captusque ac dimiffus, quem infons reperiret. reverens autem Romam, multis cum salutantibus & interrogantibus, illud Euripidis in Hecuba respondit,

Ἥνα νεκρὸν κελύβητα ἐξ οὐκὴν πύλας διαπὼ. i. e. Advenio ab inis atque cæcis inferum tenebris. Sed breve tempus supervixit, a ruina domus, ubi habitabat, per noctem oppressus. Hæc Strab. lib. 14.

Athenæus alius, Naucratica grammaticus fuit, M. Antonini principis tempore. Hæc librum Dipnophistarum composuit, varium opus & eruditum, ut Plinius alter Græcus fere dici possit: quod ad nos fane haudquam integrum pervenit, ejus epitome ab Hermodalo Byzantio tantum relicta. Auth. Suid.

Fuit præterea hoc nomine, Quidam statuarium Olympiade c. l. v, de quo Plin. lib. 34. cap. 8. Athenæos novem præter Naucraticen memorat Fabric. Bibl. Græc. l. 4. c. 20. §. 5. g. V.

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ, [αθηναγορας] Philosopho gentili Christianus, qui Scholæ Alexandria præfuit & Apologiam pro religione Christiana scripsit, ad M. Aurelium Antoninum & L. Commodum, itemque de Mortuorum resurrectione librum.

Item Græcus, qui in bello Persico pro parte Darii stetit. V. Curt. 4.5. 15. Item Scriptor de Agricultura. V. Varr. 1.1.R.R.

ATHENASIS, [*Ἀθηναίος*] Ex Erythris mulier quaedam divinatrici, Alexandri temporibus, ut scribit Strabo lib. 14.

ATHENIO, [*Ἀθηναίος*] Siculus fuit, qui Drepanetis deficientibus, cum capita factionis afflumeret, interempto domino, & ex ergastulis coacta fervorum manu, & comitibus voluntariis, regnum sibi ascrivit. Hinc pro signo defectionis usurpari solitum est, Athenionem vocare. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 2.

Athenion alius. Pictor insignis fuit, Glaucionis Corinthii discipulus, cuius opera memorantur a Plin. lib. 35. cap. 11.

ATHENIS, idis. Statuaris insignis, Hipponactis jambis laceratus. Suidas in *ἑρμηνείᾳ*. Plin. l. 36. c. 5. a. pr. ex emend. Alcias. cum antea Anthemus vel Anthemus legeretur. V. Hard. ut & Viris Doct. not. ad Ovid. l. 6. v. 525.

ATHENODORUS, [*Ἀθηνοδώρος*] Atheniensis philosophus Stoicus, præceptor Dionysii Areopagite. Compositus opus varium, quod *Διαρρηχθῆ* inscriptum. Emicit Augusti temporibus. Auth. Suid.

Fuit item Athenodorus, Sculptor eximius. Plin. lib. 36. cap. 5.

ATHENOPOLIS, [*Ἀθηνοπόλις*] Oppidum Maffiliensium. Plin. lib. 3. cap. 4.

ATHEOS, i. m. [*ἄθεος*] Sine Deo, impius, qui nullum credit esse Deum, atque a Deo omnem vim divinam tollit. quod convicium in Epicurum & Lucianum jactabatur. Cic. 1. de Nat. Deor. 63. Quid? Diætas, Atheos qui dictus est, posteaque Theodorus nomine aperte Deorum naturam sustulerunt. Scribitur & Latina terminatione Atheus.

ATHER, ris. [*ἄθη*] In hordeo dicitur Summia spica cuspis, ut ex Galeni autoritate docet Ruell. lib. 1. cap. 2.

ATHEROMA, âtis. n. [*ἄθηρμα*] Tuberculum quod & in cervice, & in alis, & in lateribus oriri solet. Cels. lib. 7. cap. 6.

ATHESINUS, V. ATEINUS.

ATHESIS, [*ἄθης*] Fluvius qui ex Tridentinis Alpibus Tridentum alluit, & Veronam dividit. Plin. lib. 3. cap. 16. Virg. 9. Æn. 680. Sive Padi ripis, Athemim sive propter anemum Conspurgunt geminæ querqus. Apud Claud. 6. Conf. Hon. 196. Legitur Athes velox. Germanis *die Etzsch*.

ATHLETÀ, [*ἀθλήτης*] Latine Luctator & certator dicitur, a verbo *ἀθλάω* deductum. Latini hac dictione tanquam nativa utuntur: nisi quod vocabitum Græcum nominativum loco usurpant, Macedonem ac Thessalorum consuetudine. Plin. lib. 11. cap. 53. Ideo athletas malunt cibos ambulacione perficere. Cic. 2. Tusc. 56. Faciunt idem quam exercentur athlete. Ulp. in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia. Athletas autem Sabinus & Cassius responderunt omnino artem ludicram non facere. Virtutis enim gratia hoc eos facere. Hi si ter victores existissent, & tribus coronis de publico donabantur, & civitium munus vacationem consecuebantur, ut apparet ex titulo de Athletis in codice.

Athlete certo quodam victu utebantur, & necessario ad comparandas vires firmitatemque corporis. Unde Athletica habitudo, pro Corpulenta & firma. Budeus.

Vide Dictionem *Ἀθληνομαχία*. H. St. in Thef. viz. Græco. Subduc cibum unum diem athlete, &c. Cic. 2. Tusc. 40. Athletarum studiis. Hor. 2. Epil. 1. 95.

ATHLETICUS, [*ἀθλητικός*] Adj. ut, Athleticum certamen. In vet. Inscrip. ap. Reinef. Classe 5. n. 44. Unde apparet, Lucta, Pancratio, & Pygme seu Pugilatu genus torum constituisse. V. Hier. Mercator. de Arte Gymn. & Petri Fabri Agonisticon.

Athleticus victus, i. e. Ad certam legem adstrictus, quali athlete uti solebant. Cels. lib. 4. cap. 6.

ATHLETICA, æ. f. [*ἀθλητικὴ*] pro Arte certandi usurpatur a jurisconsultis. Plin. lib. 7. cap. 56. Hercules Olympice athleticam invenit.

ATHLETICÆ, Adv. [*ἀθλητικῶς*] ut, Athleticè valere, pro Optime & firmissime, auctore Budeo. Plaut. Epid. 1. 1. 19. Quid herilis nolter filius valet? T. Puglice, atque athlete valet. Idem Bacch. 2. 3. 14. Beneve usque valet? c. Pancratio, atque athlete.

ATHLOTHETA, æ. m. [*ἀθλοθέτης, βαρβαρότης, ἀμωθήτης*] Qui ludos præbet, & premium certantibus proponit. Athlotheta in gymniciis ludis erant, h. e. Curatores constitutoresque certaminum, iidem qui *βαρβαρότης* & agonothetae. Horum erant lectores mastigophori, id est, flaggeriferi, ad summovendam turbam & cohibendas seditiones. Budeus. [V. Van Dale Diss. 7. qui plenius hoc munus exponit, ubi simul docet Athlotheta ab Agonotheta non aliter differre, nisi quod vox prior magis ad Gymnicis posterior ad Mulci certaminis moderatorem pertinet. Dixerim potius hanc latius ad quodvis certamen pertinere, illam ad Athleticum proprie.]

ATHOCHARI, [*Ἀθηνοχάρη*] Populi sunt Scythici in Asia, apud Herodotum.

ATHOS, vel **ATHON**, [*Ἄθος*] Mons est Thraciæ, adiacens Lemno insula. Virg. 12. Æn. 701.

Quantus Athon, aut quantus Eryx. Ubi Servius, Si Athos legeris, os brevis est, & versus non fiat. Athon autem dici accusativus indicat. nam hunc Athona facit, sicut Apollon Apollona. Sed V. Pier. & Cerd. ad loc.

Athos glacialis. Claud. in Bell. Gigant. 68. Præruptus. Sen. Oeth. 2. Profundus nivibus. Claudian. in pr. Conf. Stilich. 126. Valtus. Claudian. in Bell. Get. 177. Velsificatus. Juven. 10. Sat. 174.

Atho, accusat. Atticus, apud Virg. 1. Georg. 332. — ille flagrant

Aut Atho, aut Rhodopen, aut alta Ceraunia telo Dejicit. Hic quoque Athon non nulli codd. V. Pier.

ATHRAX, V. ATRAX.

ATHRULLA, [*Ἀθρῦλλα*] Oppidi Arabiæ nomen, cuius meminit Strabo lib. 16.

ATHYMBRUS, [*Ἀθυμβρῆς*] Nomen viri proprium, quem Strabo scribit lib. 14. una cum fratribus Athymbrado & Hydrelo Lacedæmonie profectum, & quemadmodum fratres, urbem quoque de suo nomine condidisse.

ATILIA, Gens Romæ antiqua & nobilis, familiæ habuit patricias & ple-

beas. Ex patriciis Longi cognomento memorantur, ex Plebeis Reguli, Serani vel Sarani, Calatini. V. Fulv. Urfin. Inter Regulos præcipue celebratur ab historicis M. Atilius Regulus, qui bellum cum Salentinis gessit, deque eis triumphavit. Florus lib. 1. cap. 20. Qui Consul iterum cum L. Manlio Vulsone, Amilcare Cartaginensium duce navali prælio victo, in Africam trajecit, duos Afrubales & Amilcarem acie vicit. Proconfula Cartaginienibus, Xantippo Lacedæmonio duce, acie victus, captusque est, xxx. m. fuorum cæcis, captis xv. Ab iis de captivis permutandis juratus ad Senatum missus, reddi captivos negavit utile esse. Ipse cum Cartaginem redisset, vigilando crudelissime edit necatus. Epit. Liv. 18. Polyb. 1. Appian. in Punicis. Florus lib. 12. cap. 2. Gell. lib. 6. cap. 4. Cic. 2. de Fin. 65. & Off. 1. 39. Valer. lib. 1. cap. 1. & lib. 4. cap. 4. & lib. 9. cap. 2. Liv. lib. 28. & 30. Fabulam tamen esse quicquid de necato pro cruciatis Regulo scriptum est contendit Jac. Palmerius Exerc. ad Appian. p. 151. q. V.

Ex Calatinis præcipue celebratur A. Atilius Calatinus qui primus exercitum extra Italiam Dictator duxit, auctore Dione lib. 36. In hujus sepulcro Cato apud Ciceronem hoc elogium incisum fuisse refert: UNO ORE CUI PLURIMAE CONSENTIUNT GENTES, POPULI PRIMUM FUISSE VIRUM. in 2. de Fin. 116.

ATILIANUS, Adj. Prædia Atiliana. Cic. 5. Att. 1.

ATIMÆTUS, [*Ἀτιμαῖος*] Libertus Cæsaris, ut ipse testatur in marmore dicato cineribus uxoris Homonæ, cum epitaphio pulcherrimo, quod se legitis Romæ Torrellius testatur.

ATINA, [*Ἀτῖνα*] Civitas Latinarum mediterranea, juxta Pontinas paludes. Virg. 7. Æn. 650. Tala novant. Atina potens, Tiburque superbum. Cic. pro Planc. 30. Quod dicitur Atina factum a juvene, &c. Multa de Atinatribus in hac oratione.

ATINUM, Oppidum Lucanorum in Italia, a quo Atinates populi.

ATINAS, Hujus alterutris oppidi incolæ. Virg. 11. Æn. 869. — fugit acer Atinas.

ATINAS, Adj. ut, Campus Atinas. Cic. 1. de Divin. 59. Plin. l. 2. c. 103.

ATINIA, æ. [*Ἀτῖνία*] Genus ulmi, rarissimam ferens fameram (ita enim ulmi semen vocant) eamque inter frondes, quas prima germinatione edit, latentem. Columel. lib. 5. cap. 15. V. Plin. lib. 16. cap. 17. Nonnihil enim dissentit a Columella.

ATIUS, V. ATTUS.

ATIZOES, [*Ἀτιζοῖος*] Gemmæ species, argenteo nitore fulgens, magnitudine trium digitorum ad lenticulæ figuram, odoris jucundi. V. Plin. lib. 37. cap. 10. Al. Atizoë.

ATLANTIDES, Africa populi sunt, cum pietate & religione insignes habitii, tum & erga advena, & peregrinos hospitalitate commendati. Hi ab se decorum vires manasse asserant, idque credi volebant. Primum vero deum, *Οὐρανόν*, i. e. Cælum, apud se regnasse prædicabant, & plures dixisse uxores, ex quibus xlv liberulos sustulit, præcipueque ex Titea xviii, qui a matre Titanes vocati sunt. De his vide plura apud Diodorum & Eusebium de Preparat. Evangelicæ. Videntur iidem qui Atlantes, de q. mox.

ATLANVIS, insula contra montem Atlantem, sic appellata ab ipso monte. Ab ea quinque dierum navigatione solitudines ad Æthiopia Hesperios, & promontorium, quod vocamus Hesperionceras, inde primum circumagente fe terrarum fronte in occasum ac mare Atlanticum. Plin. lib. 6. cap. 31.

ATLAS, Mons est Mauritaniæ ab Atlante rege sic nominatus, qui Astrologia inventor dicitur, ut tradit Plin. Sed duo montes ejus nominis sunt in Mauritania, auctore Herodoto & aliis nonnullis historicis: Unus quidem proximus columnis Herculis. Alter vero in interiore Libya remotior: cujus summitas nunquam videri potest, quia nubes ab illo, nec aitate nec hyeme divelluntur. Quem incolæ (ut idem Herodotus auctor est) cæli columnam esse afferunt. Et ut poetæ tradunt, fuit in illum Atlas Mauritania rex conversus. Cui etiam Virgilius formam viri tribuit, 4. Æn. 481.

Eit item Atlas, Magnus quidam fluvius versus Septentrionem in Istrum fluvium labens, sic ab Atlante Arcadiæ rege cognominatus, auctore Herodoto.

ATLANFES, in muris qui dicantur, V. TELAMON.

Atlantes Æthiopia populi. V. ANONYM. videntur iidem ac Atlantides.

ATLAS, antis. [*Ἀτλας*] Rex Mauritanie, qui Astronomiam dicitur invenisse. Quapropter a poetis cœlicam machinam humeris gestasse fingitur. Martial. in Xenis, Ep. 2. in detractorem. De hoc Cic. 5. Tusc. 8. Nec vero Atlas sustinere cœlum, nec Prometheus affixus Caucaſo, &c. Atlas quoniam compositum est a *τλάω*, & a particula vehementer: rectius *τλάω* separatur a prima vocali. Hæc Eratrinus in Dialogo de Pronuntiatione. τλάω, i. e. tolero. Atlas igitur verti potest, Multum tolerans sive sustinens.

Sciendum Atlantes tres fuisse: unum Maurum, qui est maximus: alterum Italum, patrem Electæ: tertium Arcadicum, patrem Maiæ, unde natus est Mercurius. Sed nunc ex nominum similitudine facit errorem, & dicit Electram & Majam filias fuisse Atlantis Maximi. Hæc Serv. ad 8. Æn. v. 134.

Atla, Vocativus. Ovid. 4. Met. 643.

Cœlifer Atlas. Virg. 6. Æn. 797.

Durus. Virg. 4. Æn. 247.

Ferrens, i. e. Durus & fortis. Valer. 5. Argon. 410.

Iapetionides, Iapeti filius. Ovid. 4. Met. 632.

Maurulus. Claudian. 6. Conf. Hon. 104.

Maximus. Virg. 1. Æn. 737.

Validus. Ovid. 15. Met. 149.

Atlantis nepos, Mercurius. est enim ex Maia Atlantis filia natus. Ovid. 5. Fast. 663.

ATLANTIADÆS, æ. ut, Caducifer Atlantiades, i. e. Mercurius Atlantis nepos ex Maia. Ovid. 8. Met. 627.

ATLANTIAS, âdis. ut, Sorores Atlantiades. Sil. lib. 16. 137. i. e. Pleiades.

ATLANTEUS, Adj. Hor. 1. Carm. 34. 11.

ATLANTYUS, aliud Adj. ut, Atlantia regna. Sil. 13. 37.

ATLANTIVS Nodus, Primus spinæ articulus vocatur a Plin. lib. 28. cap. 8. Sic enim ait, Quinimo totius domus concordiam, eodem genitili & articulo spinæ cum adhaerente corio adferuntur, consistare: quem spinæ articulum five nodum Atlantion vocant: est autem primus. In comitialium quoque remedijs habent eum. Loquitur Plinius de eo articulo qui primus est in spina Hyænzæ: qui forte ob id Atlantius dicitur, quia reliquam spinam videtur sustinere, quemadmodum Atlas fingitur sustinere cœlum. Imo quia omnium vertebrarum plurimum oneris sustinet, Atlantem vocarunt Anatomici ultimam colli vertebram, ut docet Pollux l. 2. S. 132. & 178. Hic utrum n. Diminutivum sit *Ἀτλαντίον*, an acc. ab Adject. m. *Ἀτλαντίος*, ut subaudiatur *αὐτὸ δὲ καλεῖται*, non facile dixerim.

ATLANTICVS, Adj. ut, Atlanticum mare. Cic. de Somn. Scip. 15. Omnis terra quæ colitur a vobis, parva quædam insula est circumfusa illo mari quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis in terris. Atlanticum æquor. Hor. 1. Carm. 31. 14.

ATLANTIACVS, aliud Adj. infrequentius usitatum. Aufonius Mosell. v. 144.

ATLANTIS, ydos vel ydis. patronym. ab Atlas. Tibull. 4. 1. 77.

— secunda Atlantidos arva Calyptus. Uterque genitivus Græcusest.

ATLANTIDES, Vergilia. fuerunt autem (ut fabulantur poetæ) septem filij Atlantis, vel Hesperii fratris ejus. unde & Hesperides vocantur & Pleiades.

Eoz Atlantides. Virg. 1. Georg. 221.

A T N

ATNEPOS, ōtis. Filius abnepotis, vel abnepotis. Scribitur frequentius Adnepos. V. Gruteri inscriptiones. Ut Atavus. Valla apud Herodotum lib. 1. p. 4.

Ἐστὶν ἀτνεπὸς ἀνεπίστου Γύγισ, In atnepotem Gygis H. St. V. **ATAVVS**.

ATNEPTIS, Filia abnepotis, vel abnepotis, apud Jctos.

A T O

ATOCION, vel **ATOCIUM**, [*ἀτόκιον*] Medicamentum quod sterilitatem affert, & conceptum admittit: hoc est vim concipiendi. Plin. lib. 29. cap. 4. Vis ea annua est, quam solam ex omni atocio dixisse fas fit: quoniam aliarum fecunditas plena liberis tali venia indiget.

ATOMVS, i. f. [*ἄτομος*] Latine dicitur Individuus, infecabilis. Servius in Virg. 6. Ecl. 30. Corpus voluit esse atomos, id est quasdam minutissimas partes, quæ *ἄτομα*, id est sectionem non recipiunt. Unde & atomi dicte sunt, quas Lucretius minutores dixit esse illis corpusculis, quæ insulas per fenestram radiis Solis videmus, dicit enim illis nec visum posse accedere. Cic. 1. Acad. 6. Idem 1. de Fin. 17. Ille atomos quos appellat, id est corpora individua propter soliditatem, censet in infinito inani, in quo, &c. ita ferri ut concurrantibus inter se coherescant, ex quo efficiuntur ea quæ sint, quæque cernantur omnia, eumque motum atomorum nullo a principio, sed ex æterno tempore intelligi convenire.

Atomorum author Democritus. Cic. 4. de Fato, 23.

Innumerabiles atomi volitant. Cic. 1. de Nat. Deor. 54.

Atomus, Species thuris. Diosc. 1. 81. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

ATOSSA, Filia filij Cyri, quæ primum Cambysi, & post ejus mortem Dario nupsit. Herodot. lib. 3.

A T Q

ATQVE, [*καί*] ut ait Gell. lib. 10. cap. 29. particula, Grammaticis conjunctionio esse dicitur connexiva: & plerunque sane conjungit verba, & connectit, sed interdum alias quasdam potestates habet &c. Ter. Adel. 3. 1. 10. Talem tali genere, atque animo, natum ex tanta familia. Atque, pro Tamen. Ter. And. 1. 3. 20. Mihi quidem hercle non fit verisimile: atque ipsis commentum placet. Donatus.

Atque pro Statim. Virg. 1. Georg. 203.

Atque illum in præceps prono rapit alveus anni. Servius. & Gell. lib. 10. cap. 29.

Atque, incitis sententiarum competit. Cic. Atque ceteri imperatores qui de illo triumpharunt. Idem in Partit. 79. Atque ii sunt quidem fere quasi quidam habitus animi fici affecti & constituti, ut sint singuli inter se proprio virtutis genere distincti. Ex Valla lib. 2. & Budæo.

Atque pro Atqui, five Sed. Cic. 14. Fam. 4. Sed si hoc fuit liberis nostris gratius nos vivere, cetera quamquam ferenda non sunt, feramus. Atque ego qui te confirmo, ipse me non possum. Corruptio est, quasi dicat, Sed ego qui te confirmo, &c.

Atque, pro Itaque vel Idemque. Cæf. 1. Bell. Civil. 50. Tum quod ex totis ripis in unum, atque angustum locum terra jaciebantur. i. e. In unum, eumque vel eundemque angustum locum.

Atque vides? Plaut. Merc. 5. 2. 38. Aspice nunc ad sinistram huc: atque vides?

Atque audin? Ter. And. 1. 5. 6. Propera: Atque audin? verbum unum cave de nuptijs.

Atque hoc confitere, jure obtigisse. Ter. And. 3. 5. 1.

Atque id. Ter. Heaut. 4. 1. 24. Atque id omitto, misericordia, animus maternus, sino. Cic. 5. Att. 12. Negotium magnum est navigare, atque id mense Quintili.

Atque istuc ipsum. Ter. And. 2. 2. 14. Rem tenes. P. istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil periculi est, me vide.

Atque aliquis dicat. Ter. And. 4. 1. 16.

Bellus est atque, &c. Plaut. Bacch. 2. 3. 13. Evax, nimis bellus, atque esse maxime optabam, locus.

Atque adeo: variis modis accipitur. Plaut. Amph. 4. 4. 34. Pernego, quando Thebis præter me nemo est atque Amphitruo. i. Immo præter me nemo: atque adeo tu Blepharo judex sis.

Atque adeo. Plaut. Curc. 2. 3. 54. Respondit mihi paucis verbis, atque adeo fideliter.

Atque adeo habebis. Cic. 7. Att. Cum Philotimo loquere: quidem adeo Terentiam habebis Idib.

Atque adeo potius. Cic. 5. Verr. 116. Quid vero istæ sibi quinquagesimæ? quid porro numerum accessiones volunt? quo id jure, atque adeo quo id potius ore fecisti?

Atque adeo significat, atque adeo aperte ostendit. V. SIGNIFICO. H. St. [Nimium correctiva hæc particula est & respondet Græcorum *καὶ ὅτι*,

Lat. Vel potius, five adjectum fit *ἢ* Potius, ut in exemplo præced. five omittatur, ut ap. Cic. pro Rofc. Amer. Hoc consilio, atque adeo hac amentia impulsus, conf. seq.

Emigrat, atque adeo exit. Cic. 4. Verr. 89. Itaque iste vehementer Stenio infensus, hospitium ei renuntiavit, domo ejus emigrat, atque adeo exit: nam jam ante migrarat. Idem pro Rofc. Amer. 99. Quæ si prodierit, atque adeo quum prodierit, (scio enim proditurum esse) audiet. Atque adeo, ornatus gratia politum. Cic. 4. Verr. 2. Atque adeo antequam de incommodis Siciliæ dico, pauca mihi videntur esse de provinciarum dignitate, veritate, utilitate dicenda.

Atque adeo autem. Ter. Eun. 5. 5. 22. Atque adeo autem cur non egomet introeo?

Atque adeo nihil largiatur princeps, dum nihil auferat: non alat, dum non occidat. Plin. in Paneg. 27. 2.

Ædopol. Ter. And. 4. 2. 10. Atque ædopol ea res est: propterea que nunc misera in mærore est.

Ecceum. Ter. Eun. 3. 2. 2. Audire vocem visa sum modo militis. atque ecceum.

Equidem. Ter. Eun. 5. 5. 13. Colligavit primum eum miseris modis. P. Hem, colligavit? P. Atque equidem orante, ut ne id faceret, Thaide.

Etiam. Ter. Adel. 2. 2. 1. Tace, & egomet conveniam jam ipsum, cupide accipiat faxo, atque etiam bene dicat secum esse actum.

Etiam; in principio sententiz. Cic. 2. de Nat. Deor. 33. Atque etiam si a primis, inchoatisque naturis ad ultimas perfectasque volumus procedere. Ita, pro Atque ea conditione, vel eo nomine. Plaut. Epid. 3. 2. 34.

Ita, pro Atque sic. Ter. Eun. 4. 6. 19. Ego formidolosus? nemo est hominum qui vivat, minus. T. Atque ita opus est.

Vero. Plaut. Aulul. prol. 18. Atque ille vero minus, minusque impendio curare, minusque me impartiri honoribus.

Atque, variis particulis, pro variis significatis succedit. Nam & comparativis. Plaut. Merc. 5. 2. 56. Amicior mihi nullus vivit, atque is est. h. e. Quam is est.

Alius atque. Ter. And. 3. 13. Alium censet nunc me, atque olim quum dabam? Cic. 2. de Legib. 17. Quid, in aliis rebus, aliusque sententiz verfaris atque ille?

Aliter atque. Cic. 3. Verr. 119. Quod iste aliter atque ut edixerat, de creviffet. Hic signandum, particulam Atque, etiam Ut secum accipere. Sic 3. Tusc. 73. Ter. Adel. 4. 3. 6. Nunquam te aliter atque es, in animum induxi meum.

Æque atque. Ter. And. 4. 2. 19. Miser æque atque ego. Cic. 3. de Nat. Deor. 45. At hi quidem volunt æque atque illi.

Contra atque ante. Cic. 3. in Catil. 20. Arruspices jufferunt simulacrum Jovis facere majus, & in excelsum collocare, & contra atque ante fuerat, ad Orientem convertere.

Contrario motu atque. Cic. de Somn. Scip. 9. Septem planetæ versantur retro contrario motu atque cælum.

Ex iisdem atque. Cic. 2. de Invent. 70. Argumentationes ex iisdem locis fumenda sunt, atque in causam negotialem.

Eundem ad modum atque. Cato de R. R. Pomarium feminarium ad eundem modum atque oleaginum facito. h. e. Quemadmodum oleaginum.

Haud est mollis atque. Plaut. Caf. 4. 4. 21. Nebula haud est mollis atque hæc est.

Item atque. Varr. de L. L. Analogia non item ea definienda, quæ dirigitur ad naturam verborum, atque illa quæ ad usum loquendi.

Juxta atque. Liv. Trucidant inermes juxta atque armatos.

Minus atque, pro Quam. Hor. 2. Serm. 7. 96.

Qui peccas minus atque ego?

Non magis verum atque. Ter. And. 4. 2. 15. Non Apollinis magis verum, atque hoc responsum est.

Non dissimile atque. Cic. 2. Att. 3. Aut quiescendum: quod est non dissimile atque ire in Solonium aut Antium.

Pariter atque. Plaut. Men. 5. 1. 52. Pariter hoc atque alias res fores.

Potius atque. Plaut. Amph. 1. 1. 224. Ita di faciant, ut tu potius sis atque ego, te ut verberem.

Secus atque. Cic. 3. de Orat. 117. Sed paulo secus a me atque ab illo partita atque distributa.

Similis atque. Ter. in prol. Phorm. 32. Ne simili utamur fortuna, atque uti simus.

Similiter atque. Cic. in Philipp. Neque enim illum similiter atque ipse eram, commotum vidi. i. e. Ut vel sicut eram.

Simul atque, ut Et simul ac, & eodem modo dicitur statim atque, vide STATIM. Sed alicubi omittitur, & jungitur participio proximi verbi, ut Statim, adeptus imperium, pro Simul atque adeptus est. H. St.

Talis atque. Ter. Phorm. 5. 8. 39. Faxo tali eum maclatum, atque hic est, infortunio.

Unum & idem videtur esse atque id quod de me ipso nominatim tulisti. Cic. pro Domo sua 51.

Atque, si gemina fiat, auget, intenditque rem de qua agitur: ut animadvertimus in Qu. Ennii annalibus, nisi memoria in hoc versu labor.

Atque atque ascendit muros Roma juvenus. Hæc Gell. lib. 10. cap. 29. Nonius Festine, intrepidanter hoc loco significare dicit.

Atque genitum, ut Et. Cic. 5. Verr. 189. Ex hujusmodi principio atque ex liberalitate atque accommodatione magistratuum, consuetudo æstimationis introducta est.

Atque hæc quidem, atque ejusmodi ex veteri Græciæ fama collecta sunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 60. Legitur etiam, Et ejusmodi.

Adque Angusti ævo non minus frequenter scriptam est quam Atque. Cel. Lar. Orthogr. Lat. p. 90.

ATQVI, [*ἀτρετής, ἀτρετής, ὅτι, ὅτι, ὅτι, ὅτι, ὅτι, ὅτι*] Conjunctionio est discretiva, significans Sed tamen. Ter. Eun. 5. 5. 11. Nescio. P. V. atqui sic inventa est. Cic. 4. Acad. 114. Vereor ne superroganter facias, si dixeris tuam. Atqui ita dicas necesse est.

Atqui, pro Certe, profecto. Ter. Eun. 4. 6. 2. Atqui si illam digito attingerit uno, oculi illico effodiuntur.

Atqui certe. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Atqui certe nihil omnium rerum melius est mundo.

Atqui, pro Imo. Ter. Hec. 1. 2. 85. Atqui ea res multo maxime disjunctum illum ab illa: postquam, &c. Donat. Legitur & Atque.

Atqui, abundat nonnunquam, autore Donato. Ter. Adel. 5. 5. 6. Tibilibens bene faxim. s. gratiam habeo. D. atqui Syre hoc verum est.

Atqui pro At, & Veruntamen, five Attamen. Cic. 5. Tusc. 57. Dionysius quum quinque & viginti natus annos dominatum occupavisset, qua pulchritudine urbem, in quibus autem opibus præditam, servitute oppressam tenuit civitatem? Atqui de hoc homine a bonis auctoribus sic scriptum accepimus, summam fuisse ejus in victu temperantiam.

ATQUIN, pro Atqui. Plaut. Rud. 3. 4. 55. Atquin quia vetas.

A T R

ATRACYLIS, idis. [*ἀτρακτύλις*] Spine species aculeata, quam Dioscorides lib. 3. cap. 107. Cnicio similem pronuntiat. Vocatur & Fufus agrestis, quod caulis ejus fufum mulieribus præstat. A Theophrasto vocatur Phonos, id est, cædes: quod succum sanguineum habeat. Matthiolus ait se nondum porulle in Italia reperire hanc herbam, & Ruellii opinionem de Atracylide refutat.

ATRAMENTUM, **ATRAIUS**. V. **ATFR**.

ATRAMIGÆ, Populi Arabiae felicis. Plin. lib. 6. cap. 28.

ATRANI, Populi Hirpinorum in Italia, apud Plin. lib. 3. cap. 11.

ATRAPHAXIS, Herba. V. **ATRIPLÈX**.

ATRAVINUS, Accusator Cælii, ut in oratione Ciceronis apparet, qui male a quibusdam Atracivus scribitur, ut tradit Volaterranus.

ATRAV, [*Ἄτραυ*] Fluvius Ætolia, a quo Atraces quidam populi cognominati sunt. Plin. lib. 4. cap. 2.

Est item Atrax, Thesaliæ oppidum.

Fuit & ejusdem Thesaliæ Princeps ita cognominatus.

ATRACIUS, Adj. [*Ἀτρακίως*] ut, Atracivæ oræ. Propert. l. 8. 25. Thesalica.

Ars Atracia, Magica. Stat. 1. Theb. 106.

Venerum. Valer. 6. Argon. 447.

Virgo Atracia. Hippodamia, seu Hippodamé, Atracis regis filia, a quo & fluvius, & populus, & regio nomen sumperunt. Valer. 1. Argon. 141.

ATREXIS, patronym. ab eod. Ovid. 1. Amor. 4. 8.

Atracis ambigus traxit in arma viros.

ATRACIOS, Cæneus ap. Ovid. 12. Met. 209. conf. Antonin. Liber. F. 17.

ATREBATES, [*Ἀτρεβάται*] Populi inter Belgas, finitimi Ambianis, Tornacensibus, & Morinis. Strabo. Vulgo *Arteis*. V. Cæf. 4. Bell. Gall. 27.

ATREBATICÆ Vestes, [*Ἀτρεβάτικα*] Vestes erant coloris Xerampelini, h. e. fuscatis vitium frondibus similes, quæ apud Atrebatos optime fiebant. Suidas Atrabaticas vocat. Alii Atrabaticas: a coloris scilicet nigredine. V. Cæf. Rhod. lib. 16. cap. 10.

ATREUS, diffyll. [*Ἀτρεύς*] Filius Pelopis & Hippodamiz, rex Mycenarum, frater Thyestis, qui quum dissensione invicem sibi nocere non possent, in simulatam gratiam redierunt: qua occasione Thyestes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium epulandum apposuit. Quæ Sol abominatus ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc est: Atreum apud Mycenam primum Solis eclipsis invenisse: cui invidens frater ex urbe discessit tempore quo ejus probata sunt dicta. Hæc Servius ad 1. Æn. v. 572.

Atrea accusativus. Sen. Thyest. 5. Vos factis mihi Atrea timendum.

Nefarius Atreus. Hor. in Arte Poet. 186.

Truculentus. Sen. Thyest. 7.

ATREUS, a, um, Adj. [*Ἀτρεύς*] Stat. 8. Theb. 743.

I precor, Atrei liquid tibi sanguinis Hippomedon vocativus est.

Hippomedon.

ATRIDES, æ. [*Ἀτρείδης*] plur. **ATRIDÆ**, Ærum. i. e. Atrei filii. Agamemnon & Menelaus. Virg. 1. Æn. 462.

Atrides, Priamumque, & lævum ambobus Achillem.

Atrides gemini. Virg. 2. Æn. 10. 15.

Superbi. Hor. 1. Carm. 10. 13.

Atrides minor & major. Ovid. 12. Met. 623.

Atrides, quum sine adjectivo ponitur, Agamemnonem intelligimus.

Hor. 2. Carm. 4. 7.

Arbit Atrides medio in triumpho

Virgine rapta.

Trojae populator Atrides, Agamemnon videlicet. Ovid. 13. Met. 655.

ATRIA, [*Ἀδρία*] Oppidum Etruriz. Plin. lib. 3. cap. 16. Omnia ea, flumina, fossaque, primi a Sagi fecere Thufci, egesto amnis impetu per transversum in Atrianorum paludes, quæ septem maria appellantur, nobili portu oppidi Thufcorum Atria, a quo Atriacium mare ante appellabatur, quod nunc Adriaticum. V. mox **ATRIUM** & supra **ADRIA**.

ATRIARIUS, V. **ATRIUM**.

ATRICAPILLA, [*Ἀτριάκη*] Avis est. Festus, Melancoryphi, genus avium quæ Latine vocantur Atricapillæ, eo quod summa carum capita nigra sint. *Un Pivoenne*.

ATRICI, **ATRICILIUM**, **ATRIENSIS**, **ATRIOLUM**. V. **ATRIUM**.

ATRIDES, V. **ATREUS**.

ATRIPLÈX, icis. n. [*ἀτρίπλεξις*] Herba, quæ ab Atro dicta putatur, quod homines pallidos faciat. Plin. lib. 20. cap. 20. Atriplex & silvestre & sativum est, Pythagoras, tanquam faceret hydropicos, morboque regio, & pallorem, coqueretur difficillime, ac ne in hortis quidem juxta id nanci quicquam nisi languidum, culpavit. Addidere Dionysius & Diocles plurimos gigni ex eo morbos: nec nisi mutata sæpius aqua coquendum: stomacho contrarium esse, lentiginis & papulas gignere. Hactenus Plin. Alii in feminino efferunt. V. Macer. 1. 24. Columel. 10. 377. Apud Italos, vulgo appellatur *Treppe ovvero Roppe*. apud Gallos vero *Des artoches*.

ATRIPLEXUM, Eadem herba quæ nunc Atriplex dicitur. Festus. Ubi Dacer. V.

ATRITAS, V. **ATER**.

ATRIUM, i. n. [*ἄτριον*, *ἀτρίδιον*, *ἀτρώλιον*] Festus, Atrium proprie est Genus ædificii ante ædem continens medium aream, in quam collecta ex omni tecto pluvia descendit, &c. *Un avant-logis*. Varro 4. de L. L. 31. Atrium appellatur ab Atriatibus Thufcis, illic enim exemplum sumptum. Cell. lib. 16. cap. 5. Animadverti enim quosdam laudatissimum indoctos viros opinari vestibulum esse partem domus primorem, quam vulgus Atrium vocat. Virg. 1. Æn. 725.

Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant

Atria. Ubi Servius, Tangit morem Romanorum. Nam (ut ait

Cato) & in atrio & duobus ferculis epulabantur antiqui, unde ait Juven.

1. Sat. 64. — quis fercula septem,
Secreto cœnavit avus? Ibi & pecunias habebant, unde qui honoratioris erant, lininum custodes adhibebantur. [an Adhibebant?] Ut, Virg. 9. Æn. 648.

— qui Dardanio Anchisæ
Armiger ante fuit: fidsique ad linina custos. Ibi & culina erat: unde & Atrium dictum est, quod Atrium erat ex fumo. Alii dicunt Atrium Etruriz civitatem fuisse, quæ domus amplis vestibulis habebat; quæ cum Romani imitarentur, Atria appellaverunt: Alii Atria magna sedes [i. e. *atres*] & Capacissima dictas tradunt, unde Atria Licinia, & Atrium Libertatis. Hæcille, Alii ab *ἀτρίω* ducunt, quia sub dio esset. Utrum vero Atrium lacunatum esset an apertum, quæstio est haud parum implicita. Vitruv. 6. 2. Lacunaria in Atriais collocat, & videtur atrium laquearibus contextum fuisse, quoniam in illo fervare imagines majorum cereas capulis conditas Romani solebant.

Atrium frugi, i. e. Moderatum, non sumptuosum. Plin. 2. Epist. 17. Atrium frugi, nec tamen fordium.

Alta atria. Virg. 4. Æn. 666.

Ampla. Virg. 1. Æn. 730.

Regalia. Ovid. 5. Met. 3.

Sublimia. Hor. 2. Carm. 1. 46.

AUCTIONARIUM. V. **AUCTIONARIUS**. & dict. seq.

ATRIA LICINIA. V. Serv. paulo ante. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab Atriais Liciniis, atque a præconum confessu in Galliam Navius, & trans Alpes usque transfertur. Ibid. 25. Tum Navius ipse puerum circum amicos dimittit, ipse fove necessarius ab Atriais Liciniis & a facibus Maecili corragat. Quidam significari putant nobile illud L. Licinii Crassi oratoris atrium, in quo quatuor Hymetti marmoris columnas, ædilitate gratia ad scenam orandam adjectas, statuit, ut scribit Plin. lib. 17. cap. 1. quum publice nondum ullæ essent marmoreæ. Et fuisse Atria quædam, in quibus auctiones fierent, argumento est hic locus prima contra Rullum orationis, 7. Homines nequissimi consumptis patrimoniis hoc faciunt, ut in atris auctionariis potius, quam in trivis, aut in compitis auctionentur.

Atrium, Genus ædificii ante ædes sacras; ut, Atrium Libertatis. Cic. pro Milon. 60. Quæstiones urgent Milonem, quæ sunt habitæ in atrio Libertatis.

Quandoque & pro Toto ædificio sumitur, ut *αὐλὴ* apud Græcos pro Ipsis regum palatiis. Sic Ovid. 14. Met. 260.

Excipiunt famule perque atria marmore tecta

Ad Dominam ducunt. V. & Cæf. ad Suet. Aug. c. 29.

ATRIOLUM, i. n. dimin. [*ἀτρώλιον*] Minus atrium. Vitruv. 6. 4. Cic. 3. Q. frat. 1. Quo loco in portici te scribere aiunt, ut atriolium fiat: mili, ut est, magis placebat: neque enim satis loci esse videbatur atrio: neque fere solet nisi in his ædificiis fieri, in quibus est atrium majus: nec habere poterat adjuncta cubicularia, & ejusmodi membra.

ATRIARIUS, i. m. Idem est Atrienfis. Ulpian. in l. 1. D. Nautæ, cautiones, &c. §. 5. Ceterum siquis opera mediastini fungitur, non concinetur: utputa atriarum, & fociarum, & his similes.

ATRICI, [*ἀτρίωνες*] a Jctis ducuntur, Qui exsulant ad atrium: & Ad limina etiam vocantur, & Linenarchæ.

ATRIENSIS, is. m. [*ἀτρώλιος*] Servus est præcipuus in familia, cui cura fuit atrii, qui & Atriarus dicitur. Cic. in Parad. 5. Atque ut in magna familia thulorum, sunt alii lautiores (ut sibi videntur) servi, sed tamen servi, atrienfes ac topiarii. Columel. lib. 12. cap. 3. Tum infestare atrienfis ut fupellectilem exponant. V. Serv. in Virg. 9. Æn. 648.

ATRICILIUM, Eam atrii partem significat, in qua olim licia etiam tangebantur. Author Afcon. Pædian.

ATROCITAS, V. **ATROX**.

ATROPATIA, [*Ἀτροπατία*] Altera est ex partibus Mediæ: ita dicta ab Atropato duce, qui eam a Macedonum vi tutatus est. Media enim in duas distributa est partes, quarum altera Media major appellatur, cujus metropolis fuit Ecbatana: altera Minor, quæ & Atropatia dicitur. Strab. lib. 11.

ATROPATIA, V. **ATROPATIA**.

ATROPHIA, æ. [*ἀτροφία*] Una est ex speciebus tabis: de qua sic Cell. lib. 3. cap. 22. Atrophia est qua corpus non alitur, & naturaliter semper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum subeuntibus, summa macies oritur: & nisi occurrat, tollit.

ATROPHI, m. pl. [*ἀτροφίαι*] Quibus corpus non alitur. Plin. lib. 26. cap. 11. Eadem datur iis quos atrophos vocant, interpositis diebus Idem lib. 27. cap. 8. Explet sinus ulcerum, & atropa carnosiora facit.

Atrapha appellatur, Quæ cibum non sentiunt. Plin. lib. 22. cap. 25.

ATRŌPOS, i. f. [*Ἀτροπός*] Una ex Parcis, quæ finem vite in potestate habere putatur. Dictam volunt ab *α* & *τροπός*, quod sit inexorabilis, ne ad cuiusquam preces vertatur.

Ignara moveri Atropos. Stat. 3. Theb. 67.

Atropos alba. Stat. 4. Sylv. 8. 18.

His fenium, longæque decus virtutis, & alba

Atropos, & patrius lauros promisit Apollo. V. **PARCÆ**.

ATROX, V. **ATER**.

ATROX, ðcis. Adj. [*ἀπρόξ*] Asper, crudelis: quod qui atro vultu sunt asperitatem ac fivitiam præ se ferunt. Alii Atroçem a Græco petusar appellatum censent, quod Græci Atrocia [em. *ἀτροχία*] appellant quæ Crda sunt: vel ab eo quod Atroçes nihil de fe timent, *τροχί* enim timere est. Hæc ex Festo, ubi not. V. Virg. 1. Georg. 408.

Ecce inimicus atrox magno fridore per auris

Insequitur Nisus. Ubi Servius; Atrox, Crudelis & inimici

Ter. Hec. 3. 3. 17. Me inde lacrumans, incredibili ter atque atrop perçitans.

Atrox & Mitis, contraria.

Estas. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 461.

Anguis. Stat. 6. Theb. 156.

Animal atrox ad conficiendum hominem. Plin. de Polypo.

Animus. i. e. Constant. Hor. 2. Carm. 1. 24.

Bellum atrocissimum. Sallust. Jugurth. 5.

Credes atrocior. Liv. 24. 16.

Certamen. Idem. 2. 6.

Facinus. Sen. Troad. 4.

Fama. Tacit. 4. Ann. 11.

Flagrantis atrox hora Caniculæ. Hor. 3. Carm. 13. 9.
 Fides. Sil. 6. 377. — quamquam bene cognita & olim
 Atrous illi fides. i. e. Contans & inflexibilis. Sumitur in bonam
 partem, ut in exemplis aliis. V. Animus supra, & Virtus infra.
 Genus orationis vehemens & atrox. Cic. 2. de Orat. 204.
 Ingenium. Claud. 6. Conf. Hon. 229.
 Inimicus. Virg. 1. Georg. 408.
 Injuria. Claud. de Bell. Get. 190. Injuriam Atrocem quasi contumelio-
 siorum, & majorem accipimus. Ulp. 1. 7. §. 7. D. de Injur. & famof. lib.
 conf. Inflicti. 1. 4. T. 4. de injuriis. §. 9.
 Literæ. Cic. 9. Fam. 25. Repente percussus est atrocissimis literis.
 Nefas. Sen. Thyest. 3.
 Negotium, i. e. Difficile, Asperum. Sallust. Bell. Catil. cap. 29. 2. ut Res,
 Tempus, q. V.
 Pestis atrocissima. Cels. præf.
 Rabies. Tacit. 5. Hist. 25.
 Res tanta atque atrox non permovet. Sallust. Bell. Catil. cap. 51. 10.
 Res scelestæ, atrox, nefaria. Cic. pro Rosc. Amer.
 Res atroces & miserabiles. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Sufficior atrocissima. Cic. pro Marcell. 35. Nunc venio ad gravissimam
 querelam, & atrocissimam suspensionem.
 Tempestas atrox. Claud. de Bell. Get. 117.
 Tempus atrox & difficile Reip. Cic. 6. Verr.
 Virtus, Fortitudo quedam immensa nullo hostes, nulla vincula, nul-
 lum moris genus perhorrensens. Sil. lib. 13.
 Atrous odii. Tacit. 11. Ann. 22. Iulien Consulibus atrox odii Agrippina
 ac Loliiæ infensæ, quod secum, &c.
 Atrous, Crædum. Nav. Bell. Pun. lib. 3. Simul atrociam proficerent extâ
 minuitatores. Nonius.

A T R O C I T A S, f. s. e. [*ἀτρουσία*] denom. pro Crudelitate. Cic. 6. Verr.
 94. Neque tamen finis hinc injuriæ, crudelitati que fiebat, donec popu-
 lus atque universa multitudo atrocitate rei misericordiamque commota, Sen-
 natum clamore coegit ut, &c.
 Crudeli necis atrocitate deperire. Firmic. lib. 3. cap. 5.
 Flebilis vitæ atrocitate hominem disperdere. Firmic. lib. 3. cap. 5.
 Atrocitate animi moveri. Cic. 4. in Catil. 11. Ego quod in hac causâ ve-
 hementior sum, non atrocitate animi moveor, (Quis enim est me
 mitior?) sed singulari quadam humanitate & misericordia.
 Levare atrocitatem alicujus rei. V. LEVIS.
 Augere atrocitatem peccati. Auth. ad Herenn. lib. 2. 9. In causâ con-
 jecturali proprius locus accusatoris est, quum dicit malorum misereri non
 oportere, & quum auget peccati atrocitatem.
 Atrocitas verborum invidiosa. Cic. 1. Q. frat. 2. Hæ literæ abs te per
 jocum missæ ad C. Fabium (si modo sunt tuæ) quum leguntur, in-
 vidiosam verborum atrocitatem habent.
A T R O C I T E R, Adv. [*ἀτρουσίως*] ut, Atrociter munitari. Cic. 7. Verr. 159.
 Atrociter accipi. Tacit. 1. Hist. 23. Labores itinerum, inopia commea-
 tum, duritia imperii, atrociter accipiebantur.
 Atrociter omnibus horis aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer. 154. Nam
 quum omnibus horis aliquid atrociter fieri videmus aut audimus, etiam
 qui natura mitissimi sumus, affiducitate molestiarum sentium omnem hu-
 manitatis ex animis amittimus.
 Atrociter paulo. Cic. 4. Verr. 83.
 Atrociter invehi. Liv. 3.

A T T

A T T A, [*Ἀττά*] Civitas Arabiæ felix, auctore Ptolemæo lib. 6. cap. 8.
A T T A item, Cognomen fuit Quintii poetæ a vitio crurum illi impositum.
 Attæ enim appellatur, Qui propter vitium crurum ut pedum plantis
 insistent, & attingunt magis terram, quam ambulant: ut scribit Festus.
 V. A T T E. Meminit Hor. 2. Epist. 1. 79.
 Recte necne crocum, floresque perambulet Attæ
 Fabula. In quem locum scribit Acron, Attæ esse nomen proprium
 cuiusdam Togatarum scriptoris Comædiarum, vel Tragediarum.
A T T A B A S & Numenius, Latrones fuerunt famosissimi, adeo ut proverbio
 locum fecerint, Convenere Attabas & Numenius. V. Erasim. Chil.
A T T A C I N U S, Cognomen Varronis. Unde ductum sit, inter doctos haud
 convenit. V. Buman ad Quintil. 10. 1.
A T T A C T U S, V. A T T I N G O.
A T T A C U M, [*Ἀττάκου*] Hispaniæ oppidum, in tractu Celtiberorum. Pto-
 lem. lib. 2. cap. 6.
A T T A G E N, Ænis, m. [*Ἀττάγεν*] Avis est Asiatica, quam Francolinum di-
 cimus, inquit Valla in Raudentem. Plin. lib. 10. cap. 48. Attagen ma-
 xime Ionius celebratur, vocalis aliis, captus vero obmutescens, quon-
 dam exilitatus inter raras aves. Jam & in Gallia Hispanique capitur,
 & per Alpes etiam, ubi & phalacrocoraces, aves Balearium insularum
 peculiaries, sicut Alpium pyrrocorax.
 Attagen Ionicus. Hor. Epod. 2. 53.
A T T A G E N A, æ. f. [*Ἀττάγεν*] Idem. Martial. lib. 13. 61.
 Inter fapores fertur alitum primus
 Ionicarum gustus attagenarum. Plin. lib. 8. cap. 58. extr. Item
 apros & attagenas, herinaceos. [Nisi potius Accuf. pl. Græcus est præc. v.]
A T T A L I A, æ. [*Ἀττάλλει* Stephano] Oppidum est Æolidis apud Plin.
 lib. 5. cap. 30.
 Item alterum in Pamphylia, cujus meminerunt Ptolem. lib. 5. cap. 5. &
 Strabo lib. 14. Vulgo *Satalia*.
A T T A L U S, [*Ἀττάλλου*] Rex Asiæ, vel Pergami, qui a populo Romano
 donatus eo regno, quum liberis non haberet, populum Romanum hære-
 dom fecit. V. Serv. in 1. Æn. 701.
 Fuit & Attalus, Medicus quidam, de quo Plin. lib. 32. cap. 8.
A T T A L I C U S, Adj. [*Ἀττάλλειος*] ut, Attalica vestis. Plin. lib. 8. cap. 48.
 Aurum intexere in eadem Asia invent Attalica rex: unde nomen Attalica.
 Propert. lib. 3. 18. 19. Vætes Attalica. Quapropter etiam Attalicae con-
 ditiones dicte sunt Hor. 1. Carm. 1. 12. h. e. Opes. Cic. 6. Verr. 27.
 Quid illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodem Heio peripetasmata
 eme oblitus es?
 Aulæ Attalica. Propert. lib. 2. 32. 12.
 Porticus aulæ nobilis Attalica.
 Attalicus torus. Propert. lib. 4. 5. 24. i. e. Stragulis (quæ Attalica di-
 cuntur) ornatus.

A T T A M, pro Reverentia feni cuilibet: dicimus: quasi eum avi nomine
 appellamus, inquit Festus.
A T T A M E N, V. A T.
A T T A M I N O, Ære. Fœdare, contaminare. Justin. 21. 3. Ne quis ullam
 virginem attaminet.
A T T A T, V. A T.
A T T A T E, Interj. Vox Plautina. Epid. 3. 4. 21. Merc. 2. 3. 31. & alibi.
A T T E G I E, Ærum. [*ἄττειναι οὐδὲν κινεῖται*] i. e. Mapalia & turgia. Ju-
 ven. 14. Sat. 106.
 Diruc Maurorum attegias, castella Brigantum,
 Ut locupletem aquilam tibi sexagesimus annus
 Atherat.
A T T E G R A R E, seu Adegregare, est Vinum in sacrificiis augere. Integrare
 enim & Attegrare minus factum, est In itatum redigere. Festus. Lo-
 cus obfcurus admodum ad quem V. Scalig. & Dacer.
A T T E U S Philologus, libertinus Athenis natus. Hunc Capito Atteius
 Jctus ejus patronus inter Grammaticos Rhetorem, & inter Rhetores
 Grammaticum fuisse ait. Coluit familiarissime Sallustium, quem & in
 componenda historia adjuvit Alinius Pollio tradidit, eoque mortuo Pol-
 lionem. Author Tranquillus, in ejus vita q. V. de Ill. Grammi. c. 10.
A T T E L A B U S, i. m. Minima locutarum, sine penis. Plin. lib. 29. cap. 4.
A T T E L E B U S S A, Infula est in Lycio mari, cujus meminit Plin. lib. 5.
 cap. 31.
A T T E L L A, [*Ἀττάλα* Prol. & Steph.] Oppidum Oseorum, ubi grande &
 egregium amphitheatrum erat. Sunt qui præcipiant scribi per τ simplex:
 & ita legitur in emendatoribus codicibus.
A T T E L L A N U S, Adj. [*Ἀττάλλανος*] ut, Fabulæ Attellanae. Donatus,
 in vita Terentii, Attellanas a civitate Campania, ubi actitate sunt plu-
 rimæ. Idem, Attellanae salibus & jocis compolite, quæ in se non ha-
 bent nisi vestitam elegantiam. Liv. 7. 2. Postquam lege hæc fabularum
 ab rifu ac soluto joco res avocabatur, & ludus in artem plularim verteret,
 juvenis hiltionibus fabellarum actu relicto, ipsi inter se more antiquo
 ridicula intexta verbis jacitare cepit. quæ inde Exodia poetæ appella-
 ta, confertaque fabellis potissimum Attellanis fuit. quod genus ludium
 ab Ofcis acceptum tenuit juvenis, nec ab hiltionibus pollii passa est.
 Eo institutum manet, ut actores Attellanarum, nec tribu moveantur, &
 Appendia, tanquam expertes artem ludicæ faciant. Cic. 9. Fam. 16. Nunc
 venio ad jocationes tuas, quando tu secundum OEnomum Accii, non
 ut olim solebat, Attellanam: sed ut nunc fit, mimum introduxisti. V.
 Val. Maxim. lib. 2. cap. 1. tit. de origin ludor.
A T T E L L A N I U S, Adj. aliud. [*Ἀττάλλανος*] Cic. 2. de Divin. 25. Totum
 omnino factum etiam Attellano versu jure mihi esse irrifum videtur.
A T T E M P E R O, [*Ἀττάπειρος*] Ære, ut, Attemperare gladium jugulo,
 pro Aptare, & quasi Dirigere ad jugulum. Sen. Epist. 30. Sic gladiatori,
 tota pugna timidissimus, jugulum adversario prælat, & errantem gladi-
 um sibi attemperat.
A T T E M P E R A T E, Adv. [*Ἀττάπειρος*] ab Attemperatus. Partic. quod
 ap. Vitr. 10. 12. Ter. And. 5. 4. 13. Itane attemperate venit hodie in ipsis
 nuptiis, ut veniret antehac nunquam?
A T T E N D O, di, tum, [*Ἀττάειναι*] Ære. ex Ad & Tendo; significat Cogitare,
 & quasi Animum intendere. Verbum est non plenum, sed nudum:
 Attendi enim Oculos aut Animum subauditur. Ter. Hec. 2. 2. 23. Nam
 postquam attendi magis, & vi cepti cogere ut rediret.
 Sed non attendimus, neque exaudimus nosmetipsos. Cic. in Orat. 189.
 Audi atque attende Laterensis, ut fcias, &c. Cic. pro Planc. 98.
 Diligenter attendere. Cic. 3. de Fin. 40.
 Si paulo diligentius Athenodorus Sardonis filius quid de his rebus dicat,
 attendetis. Cic. 3. Fam. 7.
 Admodum attendere. Cic. 3. de Orat. 47.
 Magnopere. Cic. 3. Verr. 27. Quis nos magnopere attendit unquam,
 in hoc quidem genere causarum, ubi aliquid ereptum aut ablatum a quo-
 piam dicitur?
 Bene attendisti, nimis callide agebatur. Cic. 15. Att. 25.
 Attendere, cum dativo. Sueton. in Galb. cap. 5. Inter liberales disci-
 plinas attendit & juri. i. e. Studuit, sive Operam dedit juri. In hoc
 exemplo, dativus est rei. Idem in Calig. 53. E discipulis liberalibus
 minimum eruditionis, eloquentiæ plurimum attendit.
 Sic & alibi. Videtur autem subaudiri Animum. Attendebat iis. quæ
 recte in publico fierent. An *ἄττειναι*; V. Thef. Sic & intendere ani-
 mum. Horatius Ep. 1. 2. 35.

— Si non

Intendes animum studiosi & rebus honestis. H. St.
 Jungitur etiam dativo personæ. Plin. in Paneg. c. 65. 2. Jurat in legem, at-
 tendentibus diis. nam cui magis, quam Cæsari, attendant?
 Attendebat iis &c. Plin. lib. 7. Epist. 33.
 Attendere, cum accusativo. Cic. 4. Acad. 53. Illud attendimus in hoc
 omni genere quam inconstanter loquamur. Idem 3. de Fin. 40. Quare
 attendo te studiose, &c. conf. Magnopere.
 Attendere & aucupari verba oportebit: in quo ut ea quæ sunt frigidiora
 vitemus. Cic. 2. de Orat. 256.
 Attendere atque intelligere. Cic. 7. Verr. 347. Sed scriptum extat in iis-
 dem literis, quod iste homo barbarus ac dissolutus neque attendere un-
 quam neque intelligere potuit.
 Attendere ad. Quintil. lib. 11. cap. 2. Hinc est ex illa arte non inutile,
 attendere signa ad eos qui exciderunt sensus.
 Attendere de aliqua re. Cic. 2. Philipp. 26. Animus tamen erit sollicitus,
 ut nihil possit de officii legationis attendere.
 Attendere animum, Advertere. Ter. Phorm. 5. 6. 28. Animum com-
 pressi, aurem admovi, ita animum cepti attendere, hoc modo sermo-
 nem captans. Cic. 3. Off. 4. Sed si quum animum attenderis, turpitudi-
 nem videas ei rei adjunctam, &c.
 Animos ad ea quæ consequuntur, &c. Cic. de Lege Agr. &c. Sed atten-
 dit animos ad ea quæ consequuntur.
 Animo æquo. Ter. in prol. Hec. 20.
 Erigere mentes, aureisque, & dicentem attendere. Cic. pro Syll. 33.
 Adestote omnes animis, qui adestis corporibus, quorum ego frequenter
 magnopere lætor. Erigite mentes aureisque vestras: & me de invidiosis
 rebus, ut ille putat, dicentem attendite.
 Attendere, Perseverare. Accius Diomede, Si unquam perpediar gnato,
 puenet ne attendetis petere a me id quod nefas sit concedi tibi. Ex Nonio.

ATTENDENS, Partic. [αἰσθίζων] Sil. lib. 8. 590.
 — nullo attendente deorum
 Votis tunc veltris, casura ruitis in arma.
ATTENTUS, Partic. [αἰσθητὴς] Ter. And. 2. 3. 4. Utanimus in spe atque in timore usque attentus fuit.
 Attento animo intueri. Cic. in Orat. 197. Eaque dum animis attentis admirantes excipiunt.
 Attentissimis animis audire. Cic. pro Sext. 9.
 Auditorem benevolam sibi facere & attentum & docilem. Cic. 2. de Orat. 82.
 Præbere fe attentum auditorem. Cic. 3. de Nat. Deor. 1. Præbebo igitur me tibi vicissim attentum contra Stoicos auditorem.
 Tenere auditorem attentum. Auth. ad Heren. lib. 4. 17. Non potest huiusmodi sermo tenere attentum auditorem: diffluit enim totus.
 Facere auditores attentos. Auth. ad Heren. lib. 1. 7. Dociles auditores habere poterimus, si summam causæ breviter exponemus, & si attentos eos faciemus.
 Auris attenta. Hor. 2. Serm. 1. 19.
 Diligens & attentus in re aliqua. Cic. 3. Verr. 126. Qui in re adventitia atque hæreditaria tam diligens, tam attentus esset.
 Attentus, pro Ad rem attentus, i. e. Frugi, parcus. Hor. 1. Epist. 7. 91.
 Durus ait, Vultei, nimis attentusque videris. Idem 2. Serm. 6. 82.
 Asper & attentus maioris. Ter. Adel. 5. 3. 48. Attentiores fumus ad rem omnes quam sit est.
 Attentior circa aliquid. Quintil. lib. 5. cap. 4.
 Attenta vita. Curiosa & diligens, quam vulgus Subjectam dicit. Cic. pro Rofc. Amer. 44. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?
 Attentus rerum paterfamilias. Cic. pro Quint. 11. C. Quintius fuit P. Quintii huius frater, sine ceterarum rerum paterfamilias & prudens & attentus, una in re paulo minus consideratus.
ATTENTE, Adv. [αἰσθητῶς] ut, Attente audire. Cic. pro Domo, 32.
 Ter. Heaut. 1. 1. 14. Ita attente illorum officium fungere.
 Attente legere. Cic. 7. Fam. 20.
 Attentius agere. Cic. 16. Att. 6.
 Attentius cogitare. Cic. 5. de Fin.
 Attentissime audire. Cic. 1. de Orat. 259. Idem 15. Fam. 4. Scis enim quam attente te audire solem.
 Spectare attentius. Hor. 2. Epist. 1. 197.
ATTENTIO, ðnis. f. [αἰσθησις, Φύλαξις] Cic. 2. de Orat. 150. Reliqua sunt in cura, attentione animi, cogitatione, vigilantia, &c.
ATTENTO, [πυροβολῶ] ðre. ex Ad, & Tendo; Idem quod Tentare. Columel. lib. 1. cap. 4. Simul attendendo possessor efficit ut in id formetur, quod maxime prætare possit.
 Attentare: Manu invadere, vel Insidia adoriri. Cic. de Arusp. Resp. 16. Quum ea attententur ejus lingua, cuius antea manu everfa vos mihi & liberis meis manibus veltris reddidistis. Columel. lib. 7. cap. 12. Primum est enim non attentari: secundum esse læcistum fortiter & perseveranter vindicari.
 Annonam attentare & vexare vel Dardanarii maxime solent. Ulp. in l. Annonam. D. de extraord. criminib.
 Attentari sententia dicitur, Quum per appellationem una iusta fuerit discutitur. Ulp. in l. Eleganter. §. Tunc enim. D. de Condict. indeb. Tunc enim rescriptis locum esse credendum est, quum de sententia indubitata, que nullo remedio attendari potest, transigitur.
 Testamentum attentare, i. e. Conari convellere, labefactare, rumpere. Val. Max. lib. 7. cap. 8. ubi de Metello, Nec hoc testamentum ejus quiliquam attentavit.
 Urbem. Cic. pro Sexto. 9. Capuum propter plurimas belli importunitates ab illa impia & scelerata manu attentari suspicabatur.
 Fidem alicujus. Cic. in Orat. 208. Nam quum is est auditor qui non veatit ne compositæ orationis iniditias sua fides attentetur, gratiam quoque habet oratori voluptati aurium servientis.
 Inimicos. Cic. 4. Verr. 135. Omnium inimicos attente cognoscere, colloqui, attentare.
 Tempus prosperum. Tacit. 12. Ann. 68.
 Bello alicquem, Belli fortunam in aliquo experiri. Stat. 4. Theb. 71.
 Lacrymis alicquem. Valer. 4. Argon. 11.
 Precibus alicquem. Valer. 4. Argon. 11.
ATTENTATIO, ðnis. f. Symmach. 6. Epist. 9.
ATTENDO, [ἀσπίζω] ðre. ex Ad & Tenuo compositum, Comminuere, detrudere, exilius facere. Plin. lib. 11. cap. 37. Lingua leonibus ac pardis, omnibusque generis ejus, etiam felibus, imbricatæ asperitatis ac limæ similis, atten uansque lambendo cutem hominis.
 Attenuari. Lucret. lib. 1. 318.
 — tum portas propter athena
 Signa, manus dextras ostendunt attenuari
 Sæpe salutantum tactu.
 Attenuatum bellum atque imminutum. Cic. pro lege Manil. 30.
 Attenuatæ præliis legiones. Cæf. 3. Bell. Civil. 89.
 Attenuatum dicendi genus. Cic. 3. de Orat. 31.
 Curas attenuare, i. e. Minuere. Ovid. 4. Trist. 6. 18.
 Corpora. Ovid. 1. de Arte Am. 735.
 Attenuant juvenum vigilatæ corpora noctes.
 Luctus. Ovid. ad Liv. 342.
 Manus. Tibull. 1. 4. 48. Nonnullæ editiones habent Atteruisse. V. Broekh.
 Ope, Absumere. Ovid. ad Met. 844. de Erisichthone.
 Umbram arboris. Catull. 62. 41. pro Frondibus que umbram præbent.
 Vicus Attenuans a medicis vocatur, Quo corpus nostrum gracilefcit, & fit tenuius.

ATTERANEUS, Adj. ut, Fulmina atteranea, Quæ in inclusis fiunt. Sen. 2. Quæst. Nat. 49. Sed variant codd. V. Cruteri not.
ATTERO, trivi, tritum, [παραδάω] ðre. est Rem aliquam cum alia, vi quadam conjungere, & quodammodo conficere. ut, Atterere gladium coti, quod barbari Acutiare dicunt. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt fe scopulis.
 Attrita inter fe ligna. Plin. lib. 2. cap. 107.
 Afinus atterens fe pinetis. Plin. lib. 10. cap. 74. i. e. Affricans.
 Atterere, Comminuere, frangere, consumere. Columel. lib. 5. cap. 6. Virg. 4. Georg. 12.
 — aut errans bucua campo
 Decutiat rorem, & furgentes atterat herbas. Cels. in proœm. lib. 1. Et duce alii Erasistrato atterri cibum in ventre contendunt.
 Atterere alveum, pro Terere, feu Calcare. Plin. lib. 8. cap. 5. de elephantibus.
 Imbellis atterit hasta manum. Propert. lib. 4. 3. 24. conf. infra Atteruisse.
 Atterere aures alicui, per translationem. Plaut. Perf. 4. 9. 11. Cuiquam mortali libero aures atteram?
 Atterere item per translationem: ut, Attrita bellis Æthiopia. Plin. lib. 6. cap. 29.
 Atterere famam alicujus. Sallust. in Catal. 16. Post ubi eorum famam atque pudorem attriverat, majora alia imperabat. i. e. Postquam ad infamiam & inapudicitiam eos adegerat.
 Attriviam alteri atterus. Sallust. Bell. Jugurth. 81.
 Hoftem atterere. Flor. 3. 22. & Justin. 41. 64.
 Atteruisse poetice, pro Attrivisse. Tibull. 1. 4. 42.
 Aut operi infuctas atteruisse manibus. al. Attenuasse q. V.
ATTRITUS, Partic. [πατριωτός] Virg. 6. Ecl. 17.
 Et gravis attrita pendebat cantharus anfa.
 Attritæ opes, sæpius apud Livium, pro Imminutæ.
 Patrimonium. Suet. Aug. 40.
 Toga attrita. Martial. lib. 14. 125.
 Vomer attritus. Virg. 1. Georg. 46.
 Atteritus pro Attritus in codice Vaticano Taciti legitur.
 Compar. Cic. 6. Verr. 94. Herculis templum est apud Agrigentinos, non longe a foro, sane sanctum apud illos & religiosum. Ibi est ex ære simulacrum ipsius Herculis, quum non facile quicquam dixerim me vidisse pulchrius: tamen non tam multum in istis rebus intelligi, quam multa vidi: usque eo Judices, ut rictus ejus ac mentum paulo sit attritius, quod in precibus & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam id osculari solent.
ATTRITUS, ðs. m. [πατριωτός] Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos pisces, attrituque petra scalpentis prurium, invadit.
 Ex attritu facta. Plin. lib. 33. cap. 6.
 Attritus arborum. Plin. lib. 8. cap. 32.
 Attritus calcamentorum. Plin. lib. 28. cap. 16. & 30. 9.
 Sedis vitia & attritus celerime sanant plantago. Plin. lib. 26. cap. 8.
ATTRITIO, ðnis. f. Mart. Capella.
ATTES, V. ATTIS.
ATTSTOR, [καταστροφῆς] ðri. est (ut ait Perottus) In testimonium adducere. Cic. pro Milon. 69. Is qui ita natus est, & ita consecuit, te magne tamen attestaretur. Hor. 1. Serm. 9. 76.
 — casu venit obvius illi
 Adversarius: & Quo tu turpissime? magna
 Exclamat voce: & licet attestari? ego vero,
 Oppono auriculum, rapit in jus, &c. Quem ad locum Acron. & Schol. Cruquian. V. & supra ANSTOR. Plaut. Perf. 4. 9. 11. Ieno ad Satoryonem parafitum, Nonne attestaris? & parafitus, Tuane causa carnifex cuiquam mortali libero aures atteram?
 Attestari, pro simplici Testari accipitur. Plin. in præf. lib. 1. Hoc attestabatur vel inimico judici fe probari posse.
ATTSTANS, Partic. [καταστροφῆς] Qui testimonium reddit. Cic. pro Syll. 82. Sed quia sunt descripti Consulares, de his tantum mihi dicendum putavi, quod satis esset attestante memoria omnium, neminem esse ex illo honoris gradu, qui non, &c.
 Attestante Artemidoro. Plin. lib. 2. cap. 108.
ATTSTATIO, ðnis. f. Macrob. 2. Somm. Scip. 9. Describi hoc nostra attestatio non debuit.
ATTSTATOR, ðnis. m. [καταστροφῆς] Plin. 6. Epist. 17. Quanquam quis uno reverentior huius operis, quis benignior attestator?
ATTSTATUS, Partic. [καταστροφῆς] Testimonio comprobatus. Plin. lib. 10. cap. 43. Reddatur & corvis sua gratia, indignatione quoque Pop. Romani attestata, non solum conscientia.
 Attestata dicebantur fulgura, Quæ iterato fiebant, videlicet significatione priorum attestantia. Festus. Senec. Nat. Quæst. 2. 49. Fulmina attestata sunt quæ prioribus consentiunt.
ATTEXO, ui, tum, [αἰσθητός] ðre. Addere, adjungere. Cic. de Univ. 36. Vos autem ad id quod erit immortale, partem atextitæ mortalem. conf. Varro 2. de R. R. 5.
ATTICA, [Ἀττικῆ, Ἀττικῆ] Regio inter Achaïam & Macedoniam, quæ quibus nominibus antiquitus dicta fuerit infra v. ATTICIS dicitur. Unde
ATTICUS, Adj. [Ἀττικός]
 Aspectus Atticus, i. e. Os impudens. V. Erasim. Chil.
 Dialectus Attica apud Grammat.
 Eloquentia, i. e. Summa. V. Burman. ad Quintil. proœm. lib. 6.
 Elegantia. Ter. Eun. 5. 8. 63.
 Fides, i. e. Sincera. Velleius. 2. 23.
 Lepos. Hieron. de optimo gene. Interp.
 Musa; ita nominatus est Xenophon, ob eloquentiam.
 Stilus. Cic. de Clar. Orat. 167.
 Subtilitas. Idem 67.
 Atticus fuit Cognomen Titii Pomponii, quod Attice optime loqueretur, Nepos, 4. 1. in vit. Sic Græce loquebatur, ut Athenis natus videretur: vel quod Athenis diutius commoratus fuit.
ATTICÆ, Adv. [Ἀττικῶς] ut, Attice loqui, h. e. Lingua Attica. Cic. de Clar. Orat. 200. Nam quis ejus eos qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide, Attice putat dicere: is recte nisi Atticum probat neminem.
ATTICISMUS, [Ἀττικισμός] Phrasit Attica, vel Attica loquitio, & dicendi genus Atticum. Cic. 4. Att. 17. Quintil. lib. 6. cap. 3.

ATTICISSO, [*Ἀττικίζω*] *äre*. Curiosus Attice loqui. Plaut. Men. prol. 12.
ATTIDIATES, Populi sunt in sexta regione Italiae, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.
ATTIGO, sine N a veteribus fuisse usurpatum probat Nonius pro Attingo. Plaut. Afin. 2. 2. 106. Hercle vero tu cavebis, ne me attigas. Idem Moll. 2. 2. 37. Abfcedite, telis ne attigat. Locus citatus in multis editionibus sic se habet, Abfcedite, ades ne attigitte.
Attigas, pro Contingas. Turpil. Leucad. Ne me attigas, atque aufer manum. Accius Erigonis: Age age, amolire, amitte, cave vestem attigas.
ATTIGUUS, [*ἄττιγος*] ab Attigo antiquo verbo; Quod ita vicinum est ut attingat. Apul. lib. 4. Contra proclive montis attingi fuga ne liberavi. Quomodo & Contiguus dicitur.
ATTILIUS, V. **ATILIUS**.
ATTILA, vel **ATTYLA**, [*Ἀττίλας*] Hunnorum Rex, Flagellum Dei dicitur, qui totam pene Europam cladibus & vastatione complevit, Bledam fratrem & confortem in regno suo peremit: Unam cladem in campis Catulanicis a Romanorum, Francorum, Gothorum, Burgundionumque conjunctis copiis passus, Aëtio duce, ceteris paribus victor, Ao. 450. hamptoe in thoro nuptiali oppressus perit. Prosper. Chron. V. Pitiſc.
ATTILUS, Pifcis in Pado, inertia pinguescens, ad mille aliquando libras, catenato captus hamo, nec nisi boum jugis extractus. Plin. lib. 9. cap. 15.
ATTINEO, ui, [*ἄττινω*] *äre*. ex Ad & Teneo: idem significat quod Tenere. Plaut. Capt. 2. 2. 16. Nunc jam cultros attinet. Tacit. 1. Ann. 35. Ni proximi prehenſam dextram vi attinuiſſent.
Attinere aliquid, pro Retinere. Tacit. 2. Hiſt. 14. Deleat omnes copie forent, ni victorem exercitum attinuiſſet obſcurum noctis. Et Saluſt. Bell. Jugurth. 108. Simul Romanos & Numidam ſpe pacis attinuiſſent.
Attinere publica custodia. Tacit. 3. Ann. 36. Precabantur Drufum, daret ultionis exemplum, donec accitam convictamque attineri publica custodia juſſit.
Attineri vinculo ſervitutus. Tacit. 17. Ann. 27. Quos vindicta patronus non liberaverit, velut vinculo ſervitutus attineri.
Defectione attineri. Tacit. 13. Ann. 37. Vologefen defectione Hyrcanice attineri, ſuadet Tyridati precibus Caſarem aggredi.
Discordiis. Tacit. 1. Ann. 50. Ob amiſſum Auguſtum discordiis attine-mur.
Domi ſtudiis. Tacit. 14. Ann. 56. Seneca rarus per urbem, quaſi valedudine inferna, aut ſapientia ſtudiis domi attineretur.
ATTINER, [*ἄττινω*] ſere imperſonaliter legitur, pro Pertinet, decet, convenit. Cic. 4. Acad. 37. Nihil attinet de aſſenſione omnino loqui. Nec qua nihil attinet. Hor. 1. Carm. 19. 12.
Attinet ad vitam colendam. Cic. 4. de Fin. 38. Si igitur illa cultura vitium in vite inſit, ipſa cetera, credo, velit, que ad colendam vitam attinebunt, ſicut antea. &c. h. e. Spectabant.
Attinet ad me. Ter. Adel. 2. 1. 32. Jamne me vis dicere quod ad te attinet? Ubi Donatus, Quod tibi prodeſt & commodum eſt? Hoc ad me attinet, Nihil ad me attinet. Plaut. Bacch. 2. 2. 51. Negotium ad me attinet aurarium. Ter. And. 1. 2. 16. Nihil ad me attinet. Idem. Adel. 3. 1. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet.
Quid iſtuc ad me attinet? Plaut. Epid. 1. 1. 70.
Quod ad me attinet. Cic. pro Roſc. Amer. 120. Servos ipſos, quod ad me attinet, neque arguo, neque purgo.
Quam ad rem dicam hoc attinere ſomnium? Plaut. Rud. 3. 1. 19.
Quid attinet, &c. Hor. Epod. 4. 17.
Quid attinet tot ora navium gravi
 Roltrata duci pondere Contra latrones?
ATTINGO, igit, actum, [*ἄττινωμαι, ἰφῆπῆνωμαι, ἰπῆφῆνωμαι*] *äre*. Leviter tangere. Virg. 5. Ecl. 26.
 — nec graninis attingit herbam. Ter. Adel. 2. 1. 24. Tegigin tui aliquid? c. ſi attingiſſes, ferres infortunium. Ubi Donatus, Plus dixit Attingiſſes, quam Tegigiſſes. Eſt enim multo minus Attingere, quam Tangere. Idem Eun. 4. 6. 2. Atqui ſi illam digito attingerit uno, oculi iſtico effodiuntur. Ubi Donatus, Digito uno, Moris comminantium eſt, ad exiguum revocare commiſſa que ſe ultros prædicent. V. Digito atting. Aquam attingere mento. Cic. 1. Tuſc. 10.
Ad rem nihil attingit, pro Nihil attinet. Plaut. Merc. prol. 32. Hoc ideo ſit, quia que nihil attingunt ad rem, nec ſumptus videt, tum amator proferri ſæpe adverſo tempore.
Britanniam attingit, pro Pervenit in Br. Cæſ. 4. Bell. Gall. 33. Ipſe hora circiter diei quarta, cum primis navibus Britanniam attingit.
Doctrinæ attingit. Cic. 2. de Orat. 1. Opinio ſuit L. Criffum non plus attingiſſe doctrinæ, quam quantum prima illa puerili inſtitutione potuiſſet. Forum. Cic. 5. Fam. 8. De me ſic exiſtimes, ac tibi perſuadeas vehementer velim, me non, &c. ſed, ut primum forum attingerim, ſpectaſſe ſemper, ut tibi poſſem quammaxime eſſe conjunctus. V. **FORUM**.
Hæreditatem attingere. Cic. 6. Att. 9. Procura, quantalacunque eſt, Pretianam hæreditatem, proſtus illam ne attingas.
Leviter aliquid in tranſitu. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Librum aliquid ſtrictim. Cic. 2. Att. 1.
Literas. Cic. 1. de Orat. 82. Namque egomet qui ſero ac leviter Græcas literas attingiſſem. i. e. Parum fluſſidiffem Græcis literis.
Legis initium quoſe tantum attingere. Cic. de Aruſp. Reſp. 7. Heſterno die quum mihi ſtanti tacens innotaretur, voce tantum attingi legum initium & judici, confedit ille. Clodium intelligit.
Naturam humanam attingit. Cic. 1. Off. 18. Ex quatuor locis in quos honeſti naturam vinque diviſimus, primus ille qui in veri cognitione conſiſtit, maxime naturam attingit humanam.
Nomen legis attingere. Cic. 2. de Legib. 13. Quid quod multa pernicioſe, multa peſſimere ſiſcentur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quam ſi latores aliqua conceſſu ſuo ſanxerunt? i. e. Non magis ſunt leges, &c.
Oram aliquid, ſive Regionem attingere, pro Vicinum eſſe. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Attingit etiam a Sequanis & Helvetiis flumen Rhenum: vergit ad ſeptentriones. Cic. 5. Att. 20. Perrexi in Ciliciam per Cappadociæ partem eam que Ciliciam attingit.
Perquam breviter perſtringere atque attingere. Cic. de Orat. 2. 201. Ut de lege Apulia dicerem, ut quid eſſet minuere maſtatem explicarem, perquam breviter perſtrinxi atque attingi.
 VOL. I.

Partem aliquam ſceleris alicujus. Cic. pro Sext. 68. Quiſquis erat, qui aliquam partem in meo luctu ſceleris Clodiani attingiſſet, quocunque venerat, &c.
Rempublicam. Cic. 2. Att. 22. Rempublicam nulla ex parte attingimus in cauſis: atque in illa opera noſtra forenſi (ſimma induſtria verſamur.
Rem aliquam, pro Traſtare. Cic. 4. de Fin. 76. Priorem autem illi egregie tradiderunt, hi omnino ne attingerent quidem. i. e. Nullum proſtus mentionem de ea fecerunt. Plin. in præſatione operis, Jam omnia attingenda quæ Græci πῶς ἡνελεσπιδίως vocant.
Rem attingere ad verbum. Cic. pro Cæcin. 49. Potefſent detrudi quiſquam qui non attingitur? nonne, ſi verbum ſequi volumus, hoc intelligamus necesse eſt, eum detrudi, cui manus afferantur? necesse eſt inquam, ſi ad verbum rem volumus attingere, neminem ſtatu detrufum qui non adhibita vi, manu demotus & actus præceps intelligatur.
Rem unquamque linguatim attingere. Cic. 1. de Invent. 34.
Senectutem. Columel. lib. 1. Necdum ſenectutem attingerit. h. e. Non dum ſenuerit.
Studia. Suet. de Clar. Gram. cap. 9.
De re aliqua attingere. Cic. 1. Q. frat. 1. De his rebus nequid attingat. Te attingit hæc res. Cic. 2. de Legib. 3. Sed nimum me alia quoque cauſa delectat, que te non attingit ita.
Pertinet ad, & attingit. Cic. 5. de Fin. 24. Quum animal proceſſit paulum, & quatenus quicquid ſe attingat, ad ſequæ pertineat, perſpicere cepit, tum ſenſim incipit progredi, ſequæ agnoſcere & intelligere.
Cura attingit. Cic. 9. Att. 13. Siqua de Pompeio noſtro tuendo, & tibi ac Reip. reconcilianda cura te attingit. i. e. Siqua eſt tibi cura etiam minima. Vel ut ait Virg. 1. Æn. 265.
 — quando hæc te cura remoret.
Digito cœlum attingere dicuntur, Qui longe ſupra mortalium conditionem, ac diis proximi eſſe videntur. Cic. 2. Att. 1. Noſtri autem principis digito ſe cœlum putant attingere, ſi nulli barbati in piſcinis ſunt, qui ad manum accedant. Eraſmus.
Digito attingere. Cic. 5. Tuſc. 55. Lælius ſi digito quem attingiſſet, pœnas dediffet. i. e. Si vel leviſſime tetigiſſet: ita enim leviſſimum & penenullum tactum exprimere ſolebant, ut in epigrammate veteri apud Gellium.
 Si digito attingero incendam ſilvam ſimul omnem. i. e. Si vel leviſſime tetigero. V. a princ. h. v.
Digitis extremis attingere aliquid genus vitæ, proverbialiter dictum. Cic. pro Cœl. 28. Et audivi non modo qui primoribus labris guſtaſſent genus hoc vitæ, & extremis (ut dicitur) digitis attingiſſent, ſed qui totam adoleſcentiam voluptatibus dediffent.
Dolore attingi. Cic. 3. de Fin. 30. Id ita eſſe ſic perbant, quod antequam voluptas aut dolor attingerit, ſalutaria appetant parvi, aſperneruntque, &c.
Infamia attingit. Liv. 7. Bell. Pun. Sed erant perpauci quos ea infamia attingeret.
Invidia eum attingit. Cic. 3. Fam. 10. Quo ſtudio providit, nequa me illius temporis invidia attingeret.
Labris primoribus aliquid. Cic. 1. de Orat. 87. Hæc autem eſſe penitus in media philoſophia reſuſa atque abdita, que iſti rhetores ne primoribus quidem labris attingiſſent. V. **DIGITIS** extremis atting.
Sanguine, cognatione, aſſinitate, neceſſitudine aliquid attingere. Cic. 4. Verr. 27. Quo quibique te maxime cognatione, aſſinitate, neceſſitudine aliqua attingebat.
Suſpicionem. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Deinde quos in Senatu ne tenuiſſima quidem ſuſpicionem attingeret, eos nominavit.
Verſibus & inchoare. Cic. pro Arch. 28. Quas res nos in Conſulatu noſtro vobifcum ſimul pro ſalute hujus urbis attinge imperii, & pro vita civium, proque univerſa repub. geſſimus, attingi hæc verſibus, atque inchoavit.
Attingere aliquid, pro Nominare. Cic. pro Roſc. Amer. Uſque eo animadverti, Judices, eum quocum, atque aliaſ res agere, ante quam Chryſogonum nominavi. quem ſolari atque attingi, ſtatim homo fe erexit.
Attingere aliquid, aut ſenſu guſtare. Cic. pro Arch. 17. Quod ſi ipſi hæc neque attingere, neque ſenſu noſtro guſtare poſſemus, tamen ea mirari deberemus.
ATTACTUS, Partic. ut, Attactus ſul. lib. 11. 147.
ATTACTUS, ſus. m. [*ἄττιφῆ*] Virg. 7. Æn. 350. de ſerpente, quem Alecto in ſinum Amatae conjecerat,
 Ille inter veſtes, & levia pectora lapſus
 Volvitur attuſu nullo. Ubi Servius, Sine morſu, ſine ſenſu.
 Varro de R. R. lib. 2. cap. 5.
ATTICIS, idis. [*Ἀττικίς*] Cranaſ filia, a qua regio Attica, ut quidam exiſtimant, dicta eſt, quum prius Acte & Actica ab Actæo rege diceretur: ut Favorino apud Steph. & Lycophroni placet: Sive ab *ἄττι*, quod Litus ſignificat: quum ea regio (ut Strabo in principio libri noni ſcribit) magna ex parte litoralis lit. Plin. l. 4. 7. Pauſan. in Attic. conf. *ἄττι*. In hac ſunt Athenæ, & Marathon campus, cum oppido ejusdem nominis.
ATTIS, idis. Attica regio. Lucret. lib. 6. 1174.
Atticæ tentantur greſſus, oculique in Acheis
 Finibus. h. e. Athenienſes podagra magna ex parte laborant. V. dict. præc.
ATTIS, idis. [*ἄττις*] Luſcinia dicitur, quaſi Attica. Martial. lib. 1. 55.
 Sic ubi multifoſa fervet ſacer attide *æcus*. Alludit ad Philomele metamorphoſin.
ATTYS, vel **ATTIS**, vel **ATYS**. Pauſanæ Attes, *ἄττις*, dicitur, Calli Phrygis filius, impotens generandi a matre genitus, adultus in Lydiam migravit, ibique Magnæ matris ceremonias docuit. Uſque eo autem Dea charum fuiſſe dicit, ut Jupiter amulatione ductus, immiſſo apro, eum interimendum curaverit. Hæc ille in Achaic. ex Hermefiſtate. Sed ibidem aliam fibulam ſubiicit, quam Collogræci jactant. Alter Serv. ad Æn. 9. 116. reſt. & alter turſus Catullus Carm. 60. Ovid. 10. Met. 101. in Pinum converſum docet:
 Et ſuccincta comas, hirsutaque vertice pinus,
 Grata Deum matris: ſiquidem Cybeleus Attis
 Exiit hac hominem; truncoque induruit illo. Ubi Interp. V. & ad Catull. & Ovid. l. bin. v. 457.
ATTYBLO, *äre*. Titulum apponere. Rufinus.
ATTYUS, Nom. gent. Rom. Plebeis. In nummis ATYUS ſcribitur, teſte Fulv. Urſino q. V. Attii cujuſdam Pigmentarii meminit Cic. 15. Fam. 17.
 O 2

L. Attius, Poeta eximius fuit, multis annis Pacuvio minor, qui dicebatur plus habere magnitudinis & grandiloquentiae, ut ita dicam: Pacuvius plus doctrinae. Cic. in Brut. 229. Attius iisdem aedilibus ait se & Pacuvium docuisse fabulam, quom ille octoginta, ipse triginta annos natus esset. Idem Cic. in Orat. pro P. Sextio, 119. feq. multos Attii versus profert, eumque disertissimum poetam appellat. De etate eius V. Corrad. ad Brut. Cic. 107. Scribitur interdum Accius sed perperam. [Huc ergo transfer, quae supra in ACCIUS leguntur.]

A T T O L L O, [ἀττῶλω, ἀττῶλω, μεταθετικῶ] Ære. ex Ad & Tollo compositum; Erigere significat. Plaut. Caf. 4. 4. 1. Senim super attolles limen pedes, nova nupta.

Attollere & levare. Liv. Quinque se quaque attollere ac levare vellet.

Aliquem trivis attollere. Hor. 1. Epist. 17. 58.

Nec semel irrisus trivis attollere curat

Fracto crure planum.

A gravi casu se attollere. Liv. 8. 7. Quem euspide parmaque innixum, attolentem se a gravi casu, Manlius ab jugulo, ita ut per costas ferrum emineret, terrae affixit.

A terra se attollere. Plin. lib. 24. cap. 10. Item chamæciffon appellant hederam non attolentem se a terra. i. e. Serpenti humi.

Arcadia attollitur in montes fex atque LXX. Plin. lib. 4. cap. 6.

Arcem tectis attollere. Virg. 3. Æn. 134. Ubi Servius, Id est domos ædificare.

Colles alti attolluntur. h. e. Assurgunt & elevantur. Plin. lib. 12. cap. 14.

Gloria se attollit. Virg. 4. Æn. 176.

Humeris attollere. Virg. 4. Georg. 217.

Et sepe attollunt humeris.

Immensum flumen attollitur. Tacit. 6. Ann. 37. Nuntiavere accolas; Euphratem nulla imbrum vi sponte & immensum attolli.

In cœlum. Plin. lib. 21. cap. 7.

Irâs attollere. Virg. 2. Æn. 185.

Minas attollens serpens. Columel. lib. 8. cap. 2. Quin attolentem minas serpentem, vel aliud noxium animal interficere.

Malos attolli jubet. Virg. 5. Æn. 829. Ubi Servius, i. e. Vela per majorum volubilitatem levari: nam cum navigarent non dubium quin olim erexerint arbores.

Muros attollere. Sil. lib. 15.

Nomen alicuius attollitur ad sidera. Lucan. lib. 7. 11.

Oculos attollere, Sufpicere. Virg. 4. Æn. 688.

Oculos adversus. Liv. 6. Nec adversus Dictatoriam vim, aut Tribunus plebis, aut ipsa plebs attollere oculos, aut hifcere audebant.

Pallium. Ter. Eun. 4. 6. 31.

Rem parviani. Celf. lib. 5. cap. 26. Histrionis est parvam rem attollere.

Se attollit mundus. Plin. lib. 2. cap. 70. Neque enim (ut dixere aliqui) mundus hoc polo excellere se attollit: aut undique cernerentur hæc sidera.

Se attollere urbes ac montes dicuntur, quod e longinquo accedentibus paulatim affurgere videantur. Virg. 3. Æn. 552.

Hinc sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti

Cernitur: attollit se diva Lacinia contra. Diva Lacinia, Junonis Lacinia templum. Servius.

Se attollere venæ dicuntur, Quom dilatant sese in cordis diafota, cui opponitur Submittere. Celf. lib. 1. in proœm. Tum requirit etiam (inquit) quare venæ nostræ modo submittant se, modo attollant. V. SUBMITTO.

Sermones. Quintil. lib. 1.

Signa. Plaut. Cafin. 2. 6. 5. Quid si propius attollamus signa, earumque obviam?

Attollere, Auferre. Pacuvius Medo, Custodite istum vos, ne eum quis attollat, neve quis attingat. Nonius.

Attollere, pro Tollere, Educare: ut, Attollere partum. Plin. lib. 11. cap. 39.

A T T O L L E N S, Partic. [ἐπὶ ἀττῶλων] ut, Crura attollens, Altiore gradu incedens. Sil. lib. 16. De equo Panchetis, — tum mollia crura superbi

Attollens gressus, magno clamore triumphat.

A T T O N D E O, di, sum, [ἐπὶ ἀττῶλων] Ære. Ominio tondere. Plaut. Caf. 2. 2. 18. Sed utrum, strictime attonsurum dicam esse, an per peccinam, nefcio.

Attondere ulmos. Plaut. Epid. 2. 3. 6. [Immo Ulmi attondunt. V. Interpp. ad I. Virgulta. Virg. 10. Ecl. 7.]

Attondere aliquem auro, per metaphoram, pro Spoliare. Plaut. Bacch. 5. 1. 9. Is me scelus auro usque attondit doctis inductum dolis. [Ita Græci v. ἀπὸ χρυσοῦ utuntur. V. Barl. ad Luciani Tim. p. 64. ed. Grav.]

A T T O N D E N S, Partic. [ἐπὶ ἀττῶλων] Virg. 2. Georg. 406.

— curvo Saturni dente relictam

Persequitur vitem attondens.

A T T O N S U S, Partic. [ἐπὶ ἀττῶλων] Celf. lib. 4. cap. 3. Neque inuile erit caput attonsum habere.

Attonsa arva. Lucan. lib. 6. 84.

Laus. Cic. 5. Tusc. 49. Et est in aliqua vita prædicabile aliquid & gloriantium, ac præ se ferendum: ut Epaminondas, Consiliis nostris laus est attonsa Lacorum.

A T T O N O, ui, itum, [ἐπὶ ἀττῶλων, ἐπὶ ἀττῶλων] Ære. Verbum rarissime lectum: quod Stupefacere videtur significare. Ovid. 4. Epist. 50.

Aut quas femideæ Dryades, fœnitate bicornes

Numine contactas attonnere suo.

Hinc

A T T O N I T U S, [ἀπὸ ἀττῶλων, ἐπὶ ἀττῶλων] Nomen ex Partic. Virg. 1. Æn. 172.

Talibus attonitus visus, ac voce deorum. Ubi Servius, h. e. Talibus deorum vultibus, unde sequitur, Ac voce deorum, nam & voce se dicit attonitum & visus. Attonitus vero est Stupefactus. Nam proprie Attonitus dicitur, Cui casus vicini fulminis & sonitus tonitruum dant stuporem.

Attonitus quoque (inquit Celf. lib. 3. cap. 26.) raro videmus, quorum & corpus & mens stupet. Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo: ἀπὸ ἀττῶλων hunc Græci appellant.

Animis attonitus hæere. Virg. 5. Æn. 529.

Aures attonitæ. Sen. Oeth. 8.

Arces. Sil. Ital. 4. 7.

Cor. Ovid. 11. Met. 709.

Domus attonitæ. Virg. 6. Æn. 51.

— nec enim ante dehiscunt

Attonitæ magna ora domus. Ubi Servius, Attonitæ domus, Stupendæ, non Stupentes. Ergo Attonitæ, Facientis attonitos: ut, Mors pallida, tristis senectus.

Gressu attonito fertur. Sen. in Octav. 7.

Mentis attonitæ stupor. Sen. in Troad. 6.

Oculis attonitis metiri aliquid. i. e. Continuo intuitu nusquam alio verba acie. Claud. 2. Conf. Stilich. 70.

Pectus. Sen. in Herc. fur. 13.

Perfuasio. Plin. lib. 29. cap. 1. Simul contra attonitas quorundam persuasiones, qui prodesse nisi pretiosa non putant.

Vates attonitus, Raptus Bacchi numine & Apollinis. Hor. 3. Carn. 19. 14.

Ternos ter cyathos attonitus petet Vates.

Urbes. Placc. 3. Argon. 209. Juven. 4. Sat. 77. & Claudian. de Bell. Gild. 84.

Attonitus novitate ac miraculo. Liv. 1.

Novitate attoniti pavent. Ovid. 8. Met. 681.

A T T O N I T E, Adv. [ἀπὸ ἀττῶλων] Plin. lib. 30. cap. 1. Britannia hodieque eam attonite celebrat tantis cæremoniis, ut dedisse Persis videri possit. De magia loquitur.

A T T R A C T Y L I S, V. A T R A C T Y L I S.

A T T R A H O, xi, ctum, [ἐπιτελλω, ἐπιτελλω] Ære. Ad se trahere. Cic. 5. Verr. 61. Adducitur a Veneris, atque adeo attrahitur Lollius commode.

Attrahere ad se. Liv. 29. 9. Tribunus attrahi ad se iussit. Cic. in Sallust. 14. Bis ad iudicis subfollia attractus.

Attrahere hominem ad aliquid negotium. Cic. 4. Verr. 1. Ea me ad hoc negotium provincia attraxit.

Attrahere & allicere. Cic. de Amicit. 50. Quod fit etiam illud addimus quod recte adhi potest, nihil esse quod ad se rem ullam tam alliciat, tam attrahat, quam ad amicitiam similitudo, concedatur, &c.

Attrahere in fe. Plin. lib. 37. cap. 3. Cæterum atritru digitorum accepta vi calor; attrahunt in fe paleas, & folia arida, ut magnas lapis, ferrum.

Attrahere, & reddere animam, pro Inspirare & expirare. Plin. lib. 11. cap. 37. Sub corde pulmo est, spirandique officina, attrahens ac redens animam.

Accerere & attrahere. Cic. ad Brut. 17. O magnam sultitiam timoris! id ipsum quod verearis ita cavere, ut quum vitare fortasse poteris, ultro accerfas & attrahas.

Attrahere lora. Ovid. de Rem. Amor. 397.

A T T R A C T U S, Partic. [ἐπιτελλω] ut, Attractus spiritus. Virg. 3. Georg. 505.

Tum vero ardentis oculi, atque attractus ab alto Spiritus, interdum gemitu gravis. Intelligit difficilem respirationem.

Compar. Sen. Benef. 4. 31. Quum Pollionis attractiorem vidisset frontem.

A T T R A C T U S, ùs. m. Celf. 7. 29. [Falso. Nam ibi partic. est, & ad v. Uncus refertur.]

A T T R A C T I O, ònis. f. [ἀκκρωσις]

Attractionem apud Quintilianam legimus pro eo positam, quod Donatus Adverbia congregandi vocat, qualia sunt, Summatim, viritim, offitium, & hoc genus similia. Eius verba sunt hæc lib. 1. cap. 4. Nihilominus fuerunt qui ipsum adhuc Vocabulum ab Appellatione diducerent: ut esset Vocabulum, corpus visu tactuque manifestum, Domus, lectus: Appellatio cui vel alterum deest, vel utrunque, Ventus, cœlum, deus, virtus. Adjiciebant & Allevationem, ut Heu: & Attractionem, ut Facectim: quæ mihi non approbantur. Sed lectio incerta est; nam quidam MSS. Codices Tractationem, plerique Attractionem exhibent. [Forte Adjectionem vel Adjunctionem. i. e. Adverbum. Nam Adverbia notum est Adjuncta dici, quæ Priscianus, verbis loco

Adjectivorum esse dicit. I. 17. f. 185. b. Ald.]

A T T R A C T O R I U S, Adj. Virtus attractoria. Macer. 4. 19.

A T T R E B A T E S, V. A T R E B A T E S.

A T T R E C T O, [ἐπιτελλω, ἐπιτελλω] Ære. ex Ad & Tracto. Liv. 4. Quod id signum more Hetrusco, nisi certe gentis sacerdos, attræctæ non esset solitus. Sic Attræctæ contaminatis manibus. Cic. de Arusp. Resp. 26. Attræctæ sacra. Virg. 2. Æn. 719.

Alienam rem attræctare. Gell. 11. 18.

Attræctare uxorem alterius, in significatione impudica. Cic. pro Cœl. 20. Est enim dictum ab illis, fore qui dicerent uxores suas a cœna redeuntes attræctas esse a Cœlio.

Vide in C O N T R E C T O quæ notavi ex Horatii Commentatore. H. St.

A T T R E C T A T I O, ònis. f. Attræctatio violentissima. Sen. Controv. 4. 25. conf. Gell. 11. 18.

A T T R E C T A T U S, ùs. m. [ἐπιτελλω] Cic. 2. Tusc. 50. Nam attræctatus, & quasi favum amplificatis dolorem.

A T T R E M O, ui. [ἐπιτελλω] Ære. ut, Attrerere oranti, Ad vocem aliqujus contremiscere. Stat. 8. Theb. 81.

Dixerat, atque illi jamdudum regia tristis Attrerit oranti, suaque, & quæ desuper urget, Nutabat tellus.

De Plutone.

A T T R E P I D O, Ære. Senili gradu accedere. Plaut. Pœn. 1. 1. 41. Attrepidatè saltem, nam vos appropere haud postulo. [Verbum Plautinae licentia.]

A T T R I B U O, ui, itum, [ἀποδομιον, ἀποδομιον] Ære. Verbum notæ ex compos. significationis. Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Et 2. Fam. 16. Nam ad Senatuum Bibulus quas literas misist quod in iis mihi cum illo erat commune, sibi foli attribuit.

Attribuere causam calamitatis alicui. Cic. 7. Verr. 105. Fit clamor & admiratio populi tantam esse in homine impudentiam atque audaciam, ut aut aliis causam calamitatis attribueret, &c.

Culpam attribuere. Cic. 7. Verr. 134. Aut si uni attribuenda culpa sit, in eo maximam fuisse.

Attribus illi quod. Cic. 2. Att. 1. Quod Sicyonii te lædunt, Catoni & ejus æmulatori attribus Servilio.

Ascribere & attribueret. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Nonnunquam bonos exitus habent boni: eos quidem ascribimus attribuisque sine ulla ratione diis immortalibus.

Attribuere, pro Dare. Dic. pro Rofc. Amer. 9. Huc accedit summus timor, quem mihi natura pudore meus attribuit.

Attribuere, pro Fidei committere. Liv. 1. 20. Pontificem deinde Numa Marcium Marci filium ex Patribus legit: eique omnia exscripta exignataque attribuit.

Curam attribuere. Liv. 6. Bell. Pun. Enumerationem aut orationem alicui rei attribuere, pro Inducere loquentem. Cic. 1. de Invent. 9. Res autem inducitur, si alicui rei huiusmodi, legi, loco, urbi, monumento attribueretur oratio per enumerationem.

Attribuere alicui equum, mancipium, naves, &c. Cæf. 1. Bell. Civ. 24. Copias undique omnes ex novis delectibus, ad se cogi iubet. servos pastores armat, his equos attribuit. Cic. 12. Att. 27. Lentulum puerum vifas, eique de mancipiis, quæ tibi videbitur, attribuas.

Attribuere, Assignare. Cæf. 7. Bell. Gall. 87. Noftri, ficut fuperioribus diebus, ut cuique erat locus attribuit, ad munitionem accedunt.

Attribuere locum tertium alicui rei in realiqua. Plin. lib. 16. cap. 37. Tertium locum ei in æftimatione raris Cato attribuit. De Salicis.

Attribui, quandoque fignificat Tributi nomine ftatuere. Liv. 1. 39. c. 44. de cenfura Catoniana loquens, In cenfibus quoque accipiendis triftis & afpera in omnes ordines cenfura fuit. Ornamenta, & veftem muliebrem, & vehicula, quæ pluris quam quindecim millium aris effent, in cenfum referre viatores iuffit. Item mancipia minora annis viginti, quæ poft proximum luftum, decem millibus aris, aut eo plus veniffent, uti ea quoque decies plus quam quanti effent æftimarentur, & his rebus omnibus terni in millia aris attribuerentur. h. e. Tributi nomine ftatuere. Volens enim Cato homines a luxu deterrere, plus decies delicatam veftem & venufa mancipia, quam quanti vendi poffent, æftimavit, & in aris fmgula millia ternos affes tributi conflituat. Budæus.

Attribui finitimis municipiis. Plin. lib. 3. cap. 20. Dein Camuni, compluresque fimiles finitimis attribui municipiis.

Attributa fidera fingulis nobis. Plin. lib. 2. cap. 8.

Deftinare, attribuere, atque defcribere. Cic. pro Sext. 66. Qui locus orbis terræ jam non erat alicui deftinatus? cujus negotii publici cogitari, optari, fingique procuratio potuit, quæ non effet attributa atque defcripta?

Attribuere negotium alicui alteri. Cæf. 3. Bell. Gall. 14. Neque fatis Bruto, qui claffi præerat, nec Tribunis militum, Centurionibusque, quibus fingula naves erant attributa, confabat quod agerent. Attributa quod appellas, valde probo. Cic. 13. Att. 22. i. e. Assignatos tibi a me debitores, unde exigeres.

Attributa pecunie, ab antiquis dicebantur, quas nunc Assignationes dicimus. Varro lib. 1. de L. L. Tributum (inquit) dictum a tribuibus, quod ea pecunia, quæ a populo imperata erat, tributum a fingulis pro portione cenfus exigebatur. Ab hoc ea quæ assignata erat, Tributum dictum. Ab eo quoque quibus attributa erat pecunia ut militi reddant, Tribuni ærarii dicti. Id quod tributum erat, æs militare. Cic. 3. Verr. 34. Ne diutius teneam, pecunia attributa numerata est. profectus est Quæstor in provinciam. Quæ verba exponens Afconius, Pecunia (inquit) attributa, est Quæ in ftipendium militum de ærario a Tribunis ærariis adnumerari Quæftori folet. Cic. in Pifon. 86. Nonne feftertium centies & octogies, quod quafi vafarii nomine in venditione mei capitis afcripferas, æs ærario tibi attributum Romæ in quæftu reliquiti? Erat igitur proprie attributa pecunia Ea quæ Imperatoribus ad provincias euntibus assignabatur. Sed in quocunq; negotium assignetur, Tributum hodie vocari poteft. Tribuni igitur ærarii fecundum Afconium, ea munera obiant quæ nunc Receptores generales obeunt, Tributum pecuniam Quæftoribus provincialibus adnumerantes ex ærario promptam. Secundum Varro nem fi erant qui militibus ipsis proinus adnumerabant, quæ nunc Thefaurarii funt bellici. Hæc igitur, diverfis temporibus varie conftituta fuerunt. Hæc Budæus. Sed a rebus publicis transferri ad privatas, docet illud Cic. 13. Att. 12. Faberius fi venerit, videbis ut tantum attribuat, fi modo attribuetur, quantum debetur: i. e. Numeretur, folvatur. Et 16. 1. Aut enim attributionem in Idus, fe autem urgeri acriter. i. e. Solutionem pecunie quam debebat Quintus filius.

Solvere & attribuere pecuniam. Cic. 9. Philipp. 6. Quantique locarint, tantam pecuniam redemptori folvendam, attribuendamque curent.

ATTRIBUTIO, ðnis. f. Cic. 15. Att. 13. Tamen ad me ex Phormiano fcripfit: quas literas, quum e balneo exiffem, accepi, fefe de attributione omnia fumma feciffe.

Attributio nominum, est Debitorum assignatio, Eidem 16. Att. 3. De attributione conficies, de representatione videbis. Idem Fam. 16. 24.

ATTRIBUTUM, i. n. Idem. Varro 4. de L. L. 36. Pecunia, quæ assignata erat, tributum dictum.

Apud Philofophos est Affectio feu Qualitas fubftantiæ. [Vulgo Prædicatum. ἁπορίσθησιν, quod de altero dicitur. V. Cic. 4. Tufc. 21.

Apud Grammaticos pro Adjectivo nomine ponitur, quod innuebat H. St. his verbis: In Parricidio dicitur effe adverbium ab Attributo Parricidiosis confectum.

ATTRIBUUS, IN ATTERO.

ATROPATIA, V. ATROPATIA.

ATTËLA, V. ATTILA.

A T U

ATUACUTUM, [Ἀτουακῦτον] Corrupte apud Ptolemæum, pro Atuatucum. V. ADUATICA.

ATURA, [Ἀτουρα] Oppidum est Gallie Aquitanicæ, ad Aturum fluvium.

ATURUS, [Ἀτουρος. Ptol. Ἀτουρας] Nobilis in Aquitania fluvius e Pyrenæis montibus labens, hodie pene nomen antiquum retinens. Aturnus ab

Aufonio appellatur in Mofella. — Tarbellicus ibit Aturnus. [Immo Aturnus penult. prod. quam Lucanus corripit, 1. 420. Unde alii Aturnus ap. Anfon. geminata litera legitur.

A T U R I A, æ. [Ἀτουρία] Afiyria pars, haud procul a Babylone, cujus meminit Strabo lib. 16.

A T Y

A T Y P U S, i. m. [ἄτυπος] dicitur Qui non fatis expedito plectro linguæ utitur, quafi Arem non feriens, vel quafi Non fatis verba exprimens, conformansve. Gell. lib. 4. cap. 2. Balbus autem inquit, & Atypus, vitiofi magis quam morbofi funt. Ulp. in l. Item Ofilius 10. D. de Ædilit. edict. Quæritum est an balbus, & blasfus, & atypus, isque qui tardius loquitur, & varus, & vatius fanus fit?

A T Y R A S, five Pydaras, [Ἀτυρας] Afiicæ regionis, quæ est in Thracia, fluvius, haud procul a Propontide. V. Plin. lib. 4. cap. 11.

A T Y S, [Ἄτυς] Eximia pulchritudine puer a Cybele deorum matre dilectus. V. A T T I S. Sic enim id nomen fcribendum, docente Burm. ad Ovid.

Atys vel Attius Sylvius, Albæ Sylvii filius, quem Eusebius Ægyptium Sylvium vocat. Hic quum viginovem annis regnaflet, Capy filio relicto, diem claufit.

Atys vel Athis alius quidam, Filius Limniaces vel Limnatidis nymphæ, Gangis filiæ, a Perfeo in tumultu nuptiarum Andromedæ occifus. Ovid. Met. 5. 47.

Atys item, Lydorum rex, ex prognatis Hercules & Omphales unus. De quo pluribus Strabo fcribit libro 5.

Est & Siciliæ fluvius apud Plin. lib. 3. cap. 8. uti quidem Hermolao vifum est, fed aliter MSS. codd. V. Hard.

A U

AVG. Augustus, vel Angur. AVG. LIBER. Augusti libertus. AVGG. Duo vel plures Augusti. AVR. vel AVREL. Aurelius.

AU, [ἄ] Interjectio confternata mentis. Ter. And. 4. 5. 12. Diciturane quod rogo? m. au. c. concede ad dextram.

AU, Interjectionem effe filentium injungentis docet Linacer ex Ter. Eun. 4. 4. 14. Au ne comparandus hic quidem ad illum est. Exemplaria quotquot viderim, Hau habent afpiratione præpofita: quod & rectius videtur. V. HAU.

A V A

AVANTICI, [Ἀβαντιγοί] Populi funt Gallie, fic ab Avantico in Alpihus oppido dicti. de quibus Plin. lib. 3. cap. 5. & Ptolem. lib. 3. cap. 5. qui eos inter Sequanos collocat. Avanticos Plinii negat Aventicenfes in Helvetiis effe Hard. ad l. q. V. & infra AVENTICUM.

AVARES, Populi putantur, qui hodie Hungari dicuntur.

AVARICUM, [Ἀβαρακῦλον] Oppidum Celtarum in finibus Biturigum, flumine & palude perpetua circumdatum. Vulgo *Clafteau neuf*, five *Viarvon en Berri*. [vel potius *Bourges*. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 2. 1.

AVARE, AVARITER, AVARITIA, V. AVARUS.

AVARUS, Adj. [Ἀβαραγος, Ἀβαρακῦλον, Ἀβαρακῦλον] ab Aveo verbo deductum; dicitur Qui nimium cupidus est aris vel pecunie. V. Gell. lib. 10. cap. 5.

Avarum & Avidum ita difcernuntur: Avarum enim femper in reprehensione est: Avidum autem ab avendo, quod est etiam honeste cupiendo, & a delectatione intelligi poteft, ac per hoc aliquando malis, aliquando bonis adjungitur caufis: ut Virg. 2. Georg. 375.

— pascuntur oves, avidaque juvenæ. Salluft. Bell. Catil. Laudis avidi, pecunie liberales erant. Non.

Animus laudis avarus. Hor. 2. Epift. 1. 179.

Compar. Cic. 5. Verr. 190. Sequiti funt avariores magistratus: qui tamen in avaritia fua non folum, &c. Hor. 2. Epift. 2. 157.

Viveret in terris te fiquis avarior uno.

Superl. Gell. 5. 5. Satis effe credo Romanis hæc omnia, etiamfi avariffimi funt. Cic. 5. Verr. Homo avariffime, redde bona fodalis filio. Ulpian. in l. folet. D. de offic. proconf. Nam valde inhumana est, a nemine accipere: fed paffim, viliffimum est: & per omnia, avariffimum.

Adulationes. Plin. in Paneg. 41. Sed ad tuas aures, cum ceteris omnibus, tum vel maxime avaris adulationibus obftructus est aditus. Figure pro Avarorum adulationibus.

Agricola. Virg. 1. Georg. 47.

Animus. Hor. 2. Epift. 1. 179.

Cædis avarus miles. Claud. de Bell. Get. 606.

Ignis, Propert. 2. 28. 66. Quod omnia corripit.

Intuitus, Inexplebilis cupiditas vidende rei alicujus. Claud. 1. in Ruff. 165.

Illecebris capitur, nimiumque elatus avaro

Pafcitur intuitu. Aut, Avaro intuitu, i. e. Intuitu rerum pretiofarum.

Manus. Ovid. 2. Amor. 6. 39.

Mare, Quod expleri non poteft. Hor. 3. Carm. 29. 61.

Opes, Quod avaros reddant. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 21.

Spes. Quibus nimis magna & ardua confequi nos poffe fperamus. Hor. 4. Carm. 11. 25.

Venter. Hor. 1. Epift. 15. 32.

Vigil. Claud. in præfat. Sext. Conf. Hon. 8.

Et vigil elapfas querit avarus opes. [Immo hic Avarus fubftantive pofitum est, quo nil frequentius, & Vigil vero adjectivum est. conf. in o i vers. Hor. 1. Epift. 2. 56. Semper avarus eget.

AVARE, Adv. [Ἀβαραγος] Tenaciter. Cic. 3. Off. 37. Nihil tamen avare, nihil inufte, nihil libidine, nihil incontinentere effe faciendum.

Acerbe atque avare imperare. Liv. 3. Bell. Pun.

Avarius. Compar. Columel. lib. 1. cap. 7. Comiter agat cum colonis, facilemque fe præbet; & avarius opus exigit, quam penfiones.

AVARITIA, aliud Adv. [*φιλωνταῖος*] Plaut. Curc. 1. 2. 35. Hoc vide ut ingurgitat impura in se merum avariter, plenis faucibus. Avariter escam pofcere. Plaut. Rud. 4. 7. 12.

AVARITIA, æ. f. [*φιλαργεῖα, φιλοχρημασίη*] Habendi cupiditas. Cic. 4. Tusc. 26. Avaritia, est opinatio vehementis de pecunia, quasi valde expetenda fit, inhærens & penitus infita. Ter. Phorm. 2. 3. 12. Quia egens relicta est misera: ignoratur parens: negligitur ipsa: vide, avaritia quid facit. Sallust. Cat. c. 11. Avaritia, pecuniæ studium habet, quam nemo sapiens concupivit.

Ab avaritia laborare. Hor. 1. Serm. 4. 26.

Ex luxuria avaritia exiit. Cic. pro Rosc. Amer. 75. In urbe luxuries creatur, ex luxuria exiit avaritia necesse est, ex avaritia erumpat avaritia, inde omnia scelera ac maleficia gignuntur.

Avaritia & luxuria laborare. V. in VITIUM. H. St.

Avaritia, alterius bona devorare. Cic. pro Domo sua, 60.

Fœdus & maculosus avaritia. Tacit. 13. Ann. 33. Fœre qui crederent Capitonem ut avaritia & libidine fœdum ac maculosum, ita cogitatione rerum novarum abstinuiffet.

Ardens avaritia. Cic. 3. de Fin. 36. Quis est enim, aut quis unquam fuit, aut avaritia tam ardenti, aut tam effrenatis cupiditatibus, ut eandem ipsam rem, &c.

Cæca. V. CÆCUS.

Cruenta, Quod cædium & bellorum præcipua omnium, ut plurimum, causa est. Claud. 1. in Eutrop. 193. — vis nulla cruentam Caltrat avaritiam.

Hiant avaritia homo. Cic. 4. Verr. 134. Nam ipsum Verrem tantum avaritia semper hiant atque imminenti fuisse, ingenio & cogitatione nulla.

Implicata criminibus avaritia. In IMPLICCO.

Intolerabilis. In INTOLERABILIS.

Profunda. Claud. de Bell. Gild. 164.

Appetere per avaritiam. In APPETEO.

Ardere in avaritia. In ARDEO.

Coarguere avaritiæ. In COARGUO.

Immigravit avaritia & luxuria in temp. V. IMMIGRO.

Infimulare aliquem avaritiæ. V. INSIMULO.

Tollere avaritiam. Cic. 2. de Orat. 171. Avaritiam si tollere vultis, mater ejus est tollenda luxuries.

Exuere avaritiam. Tacit. Agric. 30. Et arrogantiam & avaritiam exuere.

Avaritia gloriæ, pro Cupiditate nimia. Curt. lib. 9. 2. 9.

AVARITIES, cî. [*αὐαρῆσις*] Idem quod Avaritia. Lucret. lib. 3. 59. Denique avarities, & honorum cæca cupido, Quæ miseris homines cogunt transgredere fines Juris.

AVASIS, Urbs Ægypti, quam etiam Oasim vocant.

A U C

AUCEPS, ūpis. c. g. [*ἀρχηγέτης*] quasi Aviceps; Qui vel Quæ aves captat. Columel. lib. 8. cap. 10. Qui vel aucupibus in hunc usum nutriti, quasi allectores sint captivorum. Ter. Eun. 2. 2. 26. Coqui, factores, piscatores, aucupes.

Auceps syllabarum, per translationem dictum a Cic. 1. de Orat. 237. Nisi leguleius quidam cautus & acutus, præco actionum, cautor formularum, aucups syllabarum.

Auceps auribus aut sermoni alterius. Plant. Stich. 1. 2. 45. Nunquid hic est alienus nostris dictis aucups auribus? Idem Mil. 4. 1. 9. Circumspicito dum, nequis nostro aucups sermone fiet.

Aucupibus noti fructices. Ovid. 1. de Arte Am. 47.

AUCUPOR, **AUCTORITAS**, &c. V. in AUCEO.

AUCUPIUM, i. n. [*ἀρχηγέτης, ἡγεμονία*] Avium captio. Cic. 2. de Fin. 23. Nemo nostrum istius generis alotos jucunde putat vivere, mundos, elegantes, optimis cocis, piscatoribus, piscatu, aucupio, venatione. Aucupium sagittarum, Quum sagitta figuntur aves. Cic. 5. de Fin. 32. Qui quum cruciatur non ferendis doloribus, propagabat tamen vitam aucupio sagittarum.

Omne genus aucupium. Catull. 3. 3. i. e. Omne aucupij genus. Nominativus pro genitivo, nisi quis malit genitivum pluralem esse, pro aucupiorum.

Mendacissimum saluatoris aucupium. Columel. in præfat. lib. 1. Quia (ut opinor) non semper sportulam accipiunt, qui mane veniunt potentiores salutatim, sed frequentissime sua spe frustrantur. Nisi forte quis contendat legendum esse Mendicissimum. Sportulas enim sectari, quid aliud est quam Turpiter mendicare?

Plumosum aucupium. Propert. 4. 2. 34.

Aucupia peregrina. pro Captis avibus peregre. Sen. de Provid. c. 3.

Aucupium novum, dixit parasitus Terentianus, qui omnibus omnia assentabatur, ut laute viveret alienis sumptibus. In Eun. 2. 2. 16. Olim isti fuit generi quondam quæstus apud seculum prius: Hoc novum est aucupium: adeo hanc prius inveniviam.

Aucupium delectationis. Cic. in Orat. 197. Ne elaborata concinnitas, & quoddam aucupium delectationis manifesto deprehensum appareat.

Aucupium auribus facere. Plaut. Mil. 4. 1. 43. Viden' tu illam oculis mature facere, atque aucupium auribus? Venaturam sacre H. St. quomodo in emendatis libris pridem excusum.

Aucupium verborum & literarum. Cic. pro Cæcin. 65. Tum aucupio verborum & literarum tendiculis in individuum vocant.

AUCUPOR, [*ἀρχηγέτης*] ari. dep. Aves capere.

Aucupari, per translationem est Artificio quoddam & solertia querere. ut, Aucupari famam. Plin. lib. 33. cap. 2.

Colligere & aucupari omnia. Cic. 2. Verr.

Delectationem aliquam dicendo. Cic. in Orat. 63.

Errores. Cic. 2. de Orat. 30. Ars dicendi opiniones hominum, & sæpe errores aucupatur.

Famam sibi aucupari obtreactione alienæ scientiæ. Plin. in præf. totius oper.

Gratiam alicujus assentatiuncula quadam. Cic. 5. Fam. 12. Non vereor, ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gratiam videar.

Imbecillitatem alicujus epistolis. Cic. pro Flacc. 92. Cur Albanum veni-

re jubet? cur matri præterea blanditur? cur epistolis & fororis & matris imbecillitatem aucupatur?

Opinionem aliorum errantem. Cic. 2. de Fin. 71. Ita quod certissimum est, pro vera cætaque justitia simulationem nobis justitia traditis, præcipitisque quodam modo ut nostram stabilem conscientiam contemnamus, aliorum errantem opinionem aucupemur.

Orationem aucupari ex omni genere. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper.

Rumorem inanem. Cic. in Pison. 57.

Rumculos imperitorum hominum. Cic. pro Cluent. 105.

Similitudinem quandam. Auct. ad Heren. 23. Ex ratiocinatione contraversa constat, quum res sine propria lege venit in iudicium, quæ tamen ab aliis legibus similitudinem quandam aucupatur.

Tempus observare & aucupari. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Quum præsertim tam multi occupationem ejus observerent, tempusque aucupentur.

Tranquillitates. Cic. 6. Att. 8. Nos Rhodiorum aphractis, ceterisque longis navibus tranquillitates aucupari eramus.

Verba, aut Vim verborum. Cic. pro Cæcin. 12. Sermo hercule & familiaris & quotidianus non coheredit, si verba inter nos aucupabimur. Ibidem, Vim verborum necessario similitudine rerum aucupamur.

Verba attendere & aucupari oportebit. Cic. 2. de Orat. 256.

Verba alicujus. Sen. in Theb. 2.

Utilitatem. Cic. 2. de Orat. 59. Atqui Catule (inquit Antonius) non ego utilitatem aliquam ad dicendum aucupans, horum libros, & nonnullos alios, sed delectationis causa, quum est otium, legere soleo.

AUCÛPO, [*ἀρχηγέτης*] ari. In activa voce sæpe usus est Plaut. Mostel. 2. 2. 42. Circumspice dum, nunquid est sermone nostrum qui aucupet?

Aucupavi, præteritum. Plaut. Truc. 5. 1. 73. Lepide cæstor aucupavi, atque e mea sententia.

Aucupare ex infidiis quid agatur. Plaut. Afin. 5. 2. 32.

AUCUPANS, Partic. Cic. 3. de Legib. 35. Aucupans omnes rumculos populari ratione.

AUCUPATUS, Partic. pass. Lact. Instit. 5. 23. extr.

AUCUPATIO, ðnis. f. [*ἀρχηγέτης*] Actus ipse capiendi aves. Venatio & aucupatio. Quintil. in Apib.

Aucupatio, teste Budæo de Asse, quandoque significat Lucrum. Unde apud Plin. lib. 9. cap. 35. legit, Vidi ipsam confestim paratam aucupationem tabulis probare. Alii autem Nuncupationem legunt.

AUCUPATUS, ūs. m. Idem. Capitol. Anton. Philof. cap. 4.

AUCUPÆUNDUS, Adj. Tertull. de Anim. cap. 39.

AUCUPATORIUS, Adj. [*ἀρχηγέτης*] Quod ad aucupium pertinet. Plin. lib. 16. cap. 36. Quum igitur anno permanferit inundatio, proficunt in aucupatorium quoque amplitudinem. De calanis aquaticis loquitur. i. e. Quæ possint esse usui aucupio.

AUCETA, Sæpe aucta. Festus. Voff. Auctata.

AUCETÆ, [*ἀρχηται*] Populi ad os Bosphori. Plin. lib. 4. cap. 12. A Taphris per continentem introitus tenent Aucetæ, apud quos Hypanis fluvius oritur, &c. Alii Aucetæ & Anchates scribunt. V. Burman ad Flaccum, 6. Argon. 152.

AUCTARIUM, **AUCTIO**, **AUCTIONARIJ**, **AUCTO**. V. AUCEO.

AUCTOLÛCUS, V. AUTOLÛCUS. Sicenim scribendum.

AUCTONUS, [*ἀρχηγέτης*] Filius Apollinis, & Cyrenes Penei filia.

AUCTOR, **AUCTUS**. V. AUCEO.

AUCULA, Tulsorum urbs Ptolemæo, aliis Aquila. Vulgo *Aquapendens*.

AUCUPIUM, **AUCUPOR**, **AUCUPATORIUS**. V. AUCEPS.

A U D

AUDACIA, **AUDACTER**, **AUDAX**, **AUDENTIA**. V. AUDEO.

AUDANII, [*Ἀδανῖαι*] Iapygiæ, quam & Messapiam Græci vocant, Populi, quorum meminit Strab. lib. 6.

AUDENA, Fluvius Italiæ. Liv. 41. 19.

AUDEO, ausus sum. [*αὐδαίω, αὐδῶ*] ẽre. Fidentem esse. Ter. Andr. 3. 2. 25. Nihil iam mutirẽ audeo. Virg. 4. Æn. 497. — audentque viris concurrere virgo.

Audere, Temere præsumere. Virg. 12. Æn. 814.

Audeo confiteri. Cic. pro Ligur. 8. Vide quæsto Tubero, ut qui de meo factõ non dubitem dicere, de Liguri non audeam confiteri.

Audere, cum accusativo, pro Non vereri. Virg. 3. Ecl. 16. Quid domini faciunt, audent quum talia fures?

Aciem audere. Tacit. 12. Ann. 28. Vastati agri, prædæ passim actæ, non ausis aciem hostibus. h. e. Non ausis in aciem descendere, seu configere.

Capitalia audere. Liv. 6. Bell. Pun.

Facinus. Liv. 10. Bell. Pun.

Feliciter audeat. Hor. 2. Epist. 1. 166. i. e. Non sine successu spero. [Felix est in audendo.]

Hostilia. Tacit. 4. Hist. 20.

Longius audere. Tacit. 5. Hist. 11.

Majora viribus. Virg. 10. Æn. 811.

Nihil ultra fremitum & minas ausus. Tacit. 1. Hist. 15.

Oppugnationem. Tacit. 2. Ann. 12. Aufurosque nocturnam castrorum oppugnationem.

Pœnam. Tacit. 2. Ann. 40. Nec Tiberius pœnam ejus palam ausus.

Periculum. Tacit. 3. Ann. 76. Neque periculum in aperto audebant.

Pugnari. Tacit. 13. Ann. 36. Idem 4. 49. 1. Si barbari successu noctis alacres, prælium auderent.

Scelus aliquod. Ovid. 14. Epist. 6.

Ultima. Liv. 3. Et Equos conscientia contracti culpa periculi, & desperatio futuræ sibi postea fidei, ultima audere & experiri cogebat.

Unionem aufus dubiis rebus. Tacit. 2. Ann. 62.
 Vim in aliquem. Tacit. 12. Ann. 55. Vim culticibus ac oppidanis, ac plerunque in mercatoribus & nauticulis audebant.
 Licentius aliquid aut lætius. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Audendum est, fortes adjuvat ipsa Venus. Tibul. 1. 2. 16.
 Audendum dextra. Virg. 9. Æn. 320. Quia audemus & cursu. Servius.
 Author audiendi, Qui ad perpetrandum facinus aliquid hortatur alios. Virg. 12. Æn. 159.
 Audendi maiora fidem fecere immenses vires. Lucan. lib. 1. 462.
 Quidlibet audiendi potestas. Hor. in Arte Poet. 9.
 UDEOR, pass. Liv. Decad. 4. lib. 9. Multa dolo, pleraque per vim audebantur.
 UDENS, Partic. Minime timidus. Virg. 10. Æn. 283.
 Audentes fortuna iuvat.
 Audentes forsque Venusque iuvat. Ovid. 2. Fast. 782. Virg. 6. Æn. 95.
 Tu ne cede malis, sed contra audent ito.
 UDENDUS, Partic. pass. [παλαμπεδ] Liv. 21. 4. extr. de Annibale, Nulla re, quæ agenda audentaque magno futuro duci esset, prætermiſſa. al. Videnda, rectius. conf. 35. 35.
 UDENTIA, æ. f. Tacit. de German. 34. Rara & privata cuiusque audentia. Plin. lib. 8. Epist. 4. Si datur Homero vocabula contrahere, extendere, inflectere: cur tibi similis audentia, præfertim non delicata, sed necessaria negetur?
 UDENER, Adv. [Συρασταλιος] Tacit. 4. Ann. 47. Quidam audentius apertis in collibus videbantur.
 Audenter, Temere, impudenter. Ulpian. in l. 1. §. 5. D. Si pars hæred. petat.
 UDUUS, Partic. activæ significationis. [πελαμπεδ] Liv. Exules, obzærat, aufi capitalia plerique.
 Aufus in aciem. Tacit. 12. Ann. 28. Obvio hosti & in aciem aufo plus cladis faciunt.
 Aufa atque aufura multa nefanda manu. Ovid. 3. Trist. 9. 15.
 Aufus rogare. Cic. 6. Att. 2. Ain' tandem Attice laudator integritatis & elegantia nostræ, aufus es hoc ex ore tuo, inquit Ennius; ut equites Scaptio ad pecuniam cogendam darem, me rogare?
 Cœdicilli aufi. Tacit. 3. Ann. 67. Aufis ad Cæsarem cœdicillis.
 USUM, i. n. [πλάκω] ut, Memoranda aufa. Sil. lib. 6.
 Concordia aufi. Sil. lib. 5.
 Crudelia. Ovid. 14. Epist. 49.
 Fortia. Virg. 9. Æn. 217.
 Furialia. Ovid. 11. Met. 14.
 Inmania. Stat. 3. Theb. 237.
 Magna. Ovid. 2. Met. 328.
 Excidere aufis dicimur, Quum conatus nostri in rebus nimium arduis successu carent. Ovid. 2. Met. 328.
 Indulgere aufis. Ovid. 1. de Arte Am. 379.
 Potitus aufo. Ovid. 11. Met. 242. Virg. 6. Æn. 624.
 Aufi omnes immane nefas, aufoque potiti.
 Aufurus grandia. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
 Et tener aufuros grandia frangit amor.
 USUS, ùs. ni. apud Jctos.
 UDACIA, æ. f. [παλαμπεδ, ἤρατος, ἤρατος] est Fiducia & securitas, qua quis aliquid audent, etiam cum periculo. Cic. 1. Off. 63. Animus paratus ad periculum, si sua cupiditate, non utilitate communi impellitur, audaciæ potius nomen habeat quam fortitudinis.
 Audacia & Audentia hoc differunt: quod Audentia, fortitudinis sit: Audacia, temeritatis. Sallust. in Catil. c. 58. Audacia pro muro habetur. Et apud veteres sæpe lic. Nonius.
 Audaciam ab Avidæ, i. e. Cupide agendo, dictam esse tradit Festus.
 Audacia, confuetudine Temeritatis dicitur, inquit Nonius.
 Audacia ad colendum. Plin. in præfat. lib. 2. Nobis ad colendum te familiaris audacia sola superest.
 Fretus impudentia atque audacia. Cic. pro Flacc. 3.
 Temeritas & audacia stultorum & improborum. Cic. 1. de Invent. 55.
 Licentia & audacia. Cic. pro Ligat. 25. Vide quid licentiæ Cæsar nobis tua liberalitas det, vel potius audaciæ.
 In vultu est audacia mista pudori. Ovid. 9. Met. 926.
 Audacia non videtur fumi semper in malam partem, ut quum Cicero dicit in Præfat. in Paradoxa, se audacius fecisse, quam Catonem.
 — Audacia certe
 Laus erit, in magnis & voluisse fat est. H. St. [V. infra ad finem. Sic & Sallustii locus accipiendus est, quum in contrarium sensum Nonius adduxit. Conf. Cort. not. ad Catil. 9. 3.]
 Callida audacia. Cic. pro Cluent. 183.
 Felix. Ovid. 17. Epist. 195.
 Fortis. Tibul. lib. 1. 4. 13.
 Herculea. Justin. in exord.
 Immanis ad omne facinus. Cic. 13. Philipp. 10.
 Impudens. In IMPUDENS.
 Ingens. Ovid. 3. Trist. 9. 17.
 Muliebris. In MULIER.
 Nova atque integra. In INTEGR.
 Petulans audacia, Libido quedam temere audiendi. Claud. in Nupt. Honor. 83.
 Præcepta audacia vultu. Claud. 1. in Ruff. 34.
 Provectus audacia. Quintil. lib. 1. cap. 3. p. Hi sunt qui parva facile faciunt: & audacia provecti, quicquid illic possunt, statim ostendunt. Singulari audacia homo. Cæf. 6. Bell. Gall. 5.
 Titubans. i. e. ut sic dicam, Audacia timida, ubi magnum quiddam agredimur, sed vereri cogimur interim ne male res cedat. Claud. in Nupt. Hon. 81.
 Abundare audacia. V. ABUNDO.
 Adhibere audaciam. In ADHIREO.
 Armatus audacia. In ARMATUS.
 Cedere audaciæ alicujus. Cic. pro Cæcin. 2. Quasi vero aut in iudicio possit idem improbitas, quod in vi, confidentia: aut non eo libentius tum audaciæ cesserimus, quo nunc impudentiæ facilius obfiteremur.
 Comprimere audaciam. In COMPRIMO.
 Contundere audaciam. In CONTUNDO.

Crevit audacia. Ovid. 8. Met. 82.
 Expertæ audaciæ homo. Liv. 4. Dec. lib. 8. Mille ad eam rem ex omni numero audaciæ expertæ delegerunt equites.
 Frangere audaciam alicujus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Innotuit fortitudinem audacia. Cic. in Partit. 81.
 Increfcit audaciæ. In INCRESCO.
 Sumere audaciam. Stat. 10. Theb. 824.
 Interdum in bonam partem sumitur, ut Propert. 2. 10. 5.
 Quod si deficient vires, audacia certe
 Laus erit, in magnis & voluisse fat est. Et, Sallust. Bell. Jugurth. 99. Ceteris audaciam addere.
 Audacias pluraliter Catonem dixisse refert Festus. Cic. 2. in Catil. 10. Non enim jam sunt mediocres hominum libidines, non inhumana audaciæ, ac toleranda. Humanæ in emend. codd. quomodo conjecturat & H. St. Add. 9. Att. 7.
 AUDAX, æcis. Adj. [παλαμπεδ, παλαμπεδ, ἤρατος, ἤρατος.] Fidentem significat, ut Temerarium. Ter. Eun. 4. 4. 41. O fœcile atque audacem hominem!
 Audax & confidens. Plaut. Amph. 1. 1. 1. Qui me alter est audacior? aut qui me confidentior?
 Audax, Amens, impudens. Cic. pro Flacc. 105. Verum etiam quod nemo quenquam tam audacem, tam amentem, tam impudentem fore arbitrabatur.
 Petulans & audax homo. Cic. 2. Q. frat. 4. Quid quæris? homo petulans & audax Vatinius, valde perturbatus, debilitatusque discessit?
 Temerarius & audax. Cic. 1. de Invent. 4. Quum ad gubernacula Reip. temerarii atque audaces homines accefferunt, maxima ac miserrima naufragia fiebant.
 Audaces & protervi. Cic. 1. de Fin. 6r. Alii petulantes, alii audaces, protervi, iidem intemperantes & ignavi, nunquam in sententia permanentes.
 Animi audax. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 4.
 Audax animis Spartana juvenus. Stat. 10. Theb. 459.
 Audax ingenii. Stat. 3. Sylv. 2. 64.
 Audax viribus. Virg. 5. Æn. 67.
 Quique pedum cursu valet, & qui viribus audax.
 Audax omnia perpeti. Hor. 1. Carm. 3. 25.
 Caput audax. Sen. Agam. 953.
 Hostis parentis, impium atque audax caput. Clytemnestra verba filiam objurgantis.
 Cœpta audacia. Virg. 1. Georg. 40.
 Da facilem cursum, atque audacibus annue cœptis.
 Facinus. Ter. Eun. 4. 3. 2. Hoccine tam audax facinus facere esse aufum?
 Factum. Virg. 11. Æn. 812.
 Fiducia. Stat. 6. Theb. 393.
 Homo audax venali lingua. Lucan. lib. 1.
 Industria. Claud.
 Manus. Ovid. 11. Epist. 40.
 Mars. Tibul. 4. 1. 98.
 Orator. Ovid. 13. Met. 196.
 Paupertas. Hor. 2. Epist. 2. 51.
 Spes. Plin. lib. 28. cap. 4.
 Facere audacem, Addere animum. Ovid. 4. Met. 96.
 Compar. ut, Audacior ad facinus. Cic. 2. in Catil. 9.
 Superl. Cic. 3. Att. Quod & Achaia prope est, & plena audacissimorum inimicorum. i. e. Temerariorum.
 AUDACULUS, [παλαμπεδ] Adj. dimin. authore Festo. Gell. 5. 21. Aderat reprehensior audaculus verborum.
 AUDACITER, Adv. [παλαμπεδ] a quo Audacter, detractioe literæ. Priscianus lib. 15. cap. de Averbio, Alia vero assumunt dativo, ter, penultima correpta: ut, Fortis, forti, fortiter: Utilis, utili, utiliter: Felix, felici, feliciter: Audax, audaci, audaciter. sed per syncope in usu est frequentiore Audacter. Sallustius tamen Hist. 2. Audaciter protulit secundum analogiam. Et Cic. pro Rosc. Amer. 31. Multa feceratis, multa audaciter, multa improbe fecistis. Hæc Priscianus.
 Fabius tamen improbat Audaciter lib. 1. c. 6. ubi de Analogia agit. Vide Append ad Varr. cap. 21. H. St. p. 108. edit. post.
 AUDACTER, Adv. per Syncope pro Audaciter, & eo multo usitatius. [ἤρατος] Plaut. Mil. 3. 2. 33. Et minus audacter scelesti facerent facta. Sic Audacter lædere. Ter. in prol. Phorm. 11.
 Blandiri audacter. Ovid. 21. Epist. 1. 95.
 Magis audacter quam parare veniebat ad dicendum. Cic. de Clar. Orat. 241.
 Minus multo audacter. V. MINOR.
 Defendere audacter sua decreta. Cic. 2. de Fin. 28.
 Audacter quod scimus deferre ad aliquem. Cic. 15. Fam. 2.
 Audacter & libere dicere. Cic. pro Rosc. Amer. 31.
 Audacter & aperte dicere. Cic. pro Rosc. Amer. 31.
 Jurare audacter. Plaut. Amph. 2. 2. 206.
 Loqui audacter aut respondere. Plaut. Capt. 3. 4. 98.
 Audacter monere, & familiariter. Ter. Heaut. 1. 1. 6.
 Compar. ut, Exultare audacius. Cic. in Orat. 26.
 Audacius transferunt verba poetæ. Cic. in Orat. 202.
 Superl. ut, Audacissime prorumpere. Cæf. 5. Bell. Gall. 15.
 AUDIO, ïvi, itum. [ἀκούω, ἀκούω, πυνθάνομαι] ïre. Auribus accipere. Varro de L. L. lib. 5. Ab auribus videtur dicta [ἴπος dicta] verba Audio & Ausculto. Audio ab Aveo, quod auribus avemus discere semper. quod Ennius videtur etymon ostendere velle in Alexandro, quum ait, Jam dudum ab ludis animus atque aures vult, avide expectantes nuntium. Propter hanc aurium aviditatem theatra replentur. Ab audiendo etiam Auscultare declinamus: quod hi auscultare dicuntur, qui auditus parent: a quo dictum poetæ audio, aut ausculto, literæ commutatione dicitur. Hactenus Varro. Ter. And. 5. 4. 17. Si mihi pergit, quæ vult, dicere, ea quæ non vult, audiet.
 Attente, bonaque cum venia audire verba alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. 9.
 Breviter. Virg. 2. Æn. 11.
 Clarissime. Plin. lib. 10. cap. 70.
 In majus audiri. Tacit. 4. Ann. 23. Missis levibus copiis, quæ ex longinquo in majus audiebantur.
 Latius audiri. Tacit. 1. Hist. 86.

Libenter audire. Quintil. lib. 2. cap. 9. Libentius. Idem lib. 2. cap. 6. Liberrime. Idem lib. 4. cap. 1. Liquidius audiunt talpæ. Plin. lib. 10. cap. 69. Mollior audire aliquem. Stat. 6. Theb. 51. Parum auribus audire. Cato de R.R. cap. 157. Paucis audire. Ter. Eun. 5. 9. 6. Preflius audire. In PREMIO. Toties. Ter. Adel. 1. 2. 48. An ego toties de eadem re audiam? Aure non averfa. Tibul. 3. 28. Audiende me, ablativus. Cic. 13. Fam. 37. Eidem Dolabellæ, me audiente, Cæfar dixit, nihil esse quod de Mega veretur. Audias, pro Audire poteris. Cic. 4. Acad. 5. Utinam quidem roget: audias quam nobiscum male egerint. Audiens, pro Ubi audieris. Martial. lib. 5. 57. Audiens, dices esse Maronis opus. Audire Socratem, aut Platonem, pro Discipulum esse Socratis, &c. Cic. 1. Acad. 34. Jam Polemonem audiverant affluens Zeno & Arcellus. Audi curtus. Audiendi sensum etiam is rebus Virg. tribuit, quæ nec aures habent, nec sensum, 1. Georg. 265. — & frustra retinacula tendens Fertur equis ariga, neque audit curtus habenas. Nonius. Audire, pro Intelligere, vel Accipere ex auditu. Ter. And. 1. 4. 1. Audivi Archillis: jam dudum Lesbiam adduci jubes. Ter. Hec. 1. 2. 3. Audin' quid dicam, Scire? Audin' tu illam? Ter. And. 2. 2. 5. Audivi dicere. Cic. pro Muren. Sæpe hoc majores natu audivi dicere. Audivi dici. Cic. in Pison. 68. Auditus profecto dici, Philosophos Epicureos omnes res quæ sunt homini expetendæ, voluptate metiri. Audire, sine addito v. idem significat. Ter. And. 3. 2. 31. Audivi, & credo. Cic. pro Rosc. Amer. Audio præterea non hanc suspicionem nunc primum in Capitonem conferri. Audivi illud, pro Ex auditu habeo illud, Novi ex auditu. *J'en ay audit parler.* Cic. in Verr. Act. ult. Latomias Syracufanas omnes auditis: plerique nollis. *Vous en avez euy parler.* p. 199. edit. Lamb. H. St. Scgm. 68. Verburg. Audio a, e, ex, & de aliquo. Valla, Audivi a patre meo, & audi vi ex patre meo, & audi vi de patre meo, idem significare inveniet, qui bonos libros evolvet. Cetero tamen sic præcipue loquutus est. Hæc tænus Valla lib. 3. Audivi a vel ab aliquo. Cic. 1. Off. 109. A majoribus natu audivi, &c. Audire ad. Cic. 9. Att. 1. Audi agitur ad omnes. Scilicet literas. Audire de aliquo. Cic. 1. Off. Audivi hoc de parente meo puer, quum; &c. h. e. Pater meus hoc recensebat. Audire de aliquo, aliter acceptum. Ter. Adel. 3. 4. 5. De paltria hac audit, id illi nunc dolet. Cic. 3. Verr. 118. Atque etiam illum Aspēndium citharistam, de quo sæpe auditis id quod, &c. Audire alterum de re aliqua. Cic. 7. Fam. 17. Audire e. Ter. Eun. 1. 2. 35. Mercator hoc addebat, e prædonibus, unde emerat, se audisse abreptam e Sunio. Audire ex alio. Ter. And. 5. 4. 25. Ibi ego audivi ex illo, keso esse Atticum. Cic. 5. Fam. 17. Hoc te ex aliis audire malo. Audire aliquem ex re aliqua. Plaut. Mil. 4. 2. 22. Audire de capite, pro Cognoscere. Sen. lib. 2. de Benef. de ambitu. Audire nuntium. Cic. pro Rosc. Amer. 133 Qui in Salentinis, aut in Brutis habent: unde vix ter in anno audire nuntium possunt. Audire, pro Audita petenti concedo. Cic. in Pison. 34. In quo dii immortales meas preces audiverunt. Cæf. 2. Bell. Civil. 42. Neque obhortationes suas, neque preces audiri intelligit. Liv. 1. Hec precatos, veluti, sensisset auditis preces, Hinc, inquit, Romane, &c. Precantem placidus audi. Ovid. 8. Met. 597. Non audio. Cic. 5. Verr. 28. Negabant illi sibi quicquam esse mandatum. non audio: numerate h. s. xvi. quid facerent miseri? Audio, ironice, pro Non audio. Ter. Phorm. 1. 3. 8. At non quotidiana cura hæc angeret animum. p. n. audio. Ubi Donatus, Audie per *egredian* dicitur pro Non audio: h. e. Nihil dicis. Audio, Consentio. Ter. Eun. 2. 3. 78. Capias tu illius vestem. c. n. vestem? quid tum paltea? p. pro illo te ducam. c. n. audio. Ubi Donatus, Audio, i. e. Libenter hoc admitto & consentio. ut in Phorm. 1. 5. 6. Audio & fateor. Et contra, Non audio. Valla lib. 5. cap. 29. Audio frequenter accipitur pro eo quod est Credo, accedo, pareo præcipienti, sed fere cum negatione, & frequentius per participium quod transit in nomen, quod est Audiendus: ut apud Quintil. lib. 3. cap. 3. Nec audiendi quidam, quorum est Albutius, qui tres modo primas esse partes volunt. Sine participio. Cic. 1. Tusc. 65. Nec Homerum audio, qui Ganymedem a diis raptum ait propter formam. Sine negatione, Idem in eod. 92. Endymion vero (si fabulas audire volumus) nescio quando in Latno obdormivit. Sed nonnquam sine negatione apte dicitur, ut apud Livium Decad. 3. lib. 2. non ita procul a fine, P. Sempronium civem vestrum non auditis, arma capere, ac fe jubentem focui: Annibalem paulo post auditis, castra prodi, & arma tradi jubentem. Hæc Valla lib. 5. c. 29. Cic. de Amicit. 52. Non erunt homines divitiis affluentis audiendi. Non sum auditus, Non eram Romæ, vel occupator eram. Illud enim, &c. Plin. 1. 2. Epist. 2. i. e. Non accipiam excusationem. Audiri, pro Credi. Cic. de Senect. 61. Audiretur a pop. Romano vir primarius Eques Romanus L. Flavius. Audire se vel alium. Cic. 2. Fam. 6. Tecum loquere, te adhibe in consilium, te audi, tibi obtempera. Et 1. de Nat. Deor. Si ves audire vellemus. Audire bene, est (ut ait Donatus) Beneficij & laudari. Ter. in prof. Phorm. 20. Beneficij si certaret, audisset bene. Cic. 3. de Fin. 57. Esseque hominis ingentij & liberaliter educati, velle bene audire a parentibus. Bene audire, & rumorem bonum colligere. Cic. 1. de Legib. 50. Audire male, pro Vituperari. Ter. Phorm. 2. 2. 12. Si herum infimulabitis avaritie, male audietis. Cic. 6. Att. 1. Hanc nonnulli amici Appii ridicule interpretantur, qui me idcirco putent bene audire velle, ut ille male audiat.

Minus commode audire, pro Non integræ esse fama. Cic. 5. Verr. 45. Quætores, Legatos, Præfectos ficos, Tribunos multi-misios fecerunt & de provincia decedere jussissent, quod eorum culpa se minus commode audire arbitrabantur. Budæus. Audire, subintellecto adverbio Male. Cic. pro Cluent. 12. Neque unquam illa ita de suo scelere & immanitate audiet, ut naturæ nomen amittat. i. e. Matris. Auditi rex, pro Appellatus es & salutatus rex. Sic enim & Græci & Latini loquuntur. Hor. 1. Epist. 7. 37. Sæpe verecundum laudatis, rexque, paterque Auditi coram, nec verbo parcius absens, &c. Audit arbor arborem: h. e. Admittit, & cum ea quasi obediens conglutinetur. Plin. lib. 16. Audibo, pro Audiam, more antiquo. Plaut. Pœn. 1. 2. 97. Nunquam audibus verba tot, tam suavia. V. Nonium. Auditur. Cic. 8. Att. Propterea quod neque Romæ quicquam auditur novi Sic auditur. i. e. Intelligitur. Quintil. lib. 8. Budæus. Auditus est magno silentio. Cic. 2. Q. frat. Audita re ex utraque parte. Cic. 1. de Fin. Audiendi sensu carere. Cic. de Somn. Scip. Audiendi insolens. Tacit. 15. Ann. 67. Ut faciendis sceleribus promptus ita audiendi quæ faceret, insolens erat. Audiendum. Cic. pro Flacc. 98. Nemo illorum judicum clarissimis viri accusantibus, audiendum sibi de ambitu putavit. AUDIENS, Partic. [*αυδων*] Qui audit. Cic. de Clar. Orat. 89. Ad amos audientium permovendus. Audiens dicto, Qui obedit dictis. Cic. 6. Verr. 88. Quævisi an misisset respondit id quod necesse erat, scilicet dicto audientem fuisse Prætoris. Cum Dativo. Quidam (puto apud Pontanum) & ipsum verbum Audijunxerunt dativo, haud scio quo exemplo. Sic immo Picus Mirandulæus in Apologia p. 115. Hieronymo non audire quis potest sine flagitio H. St. Ut audiens dicto esset huic ordini. Cic. pro Deiot. 13. Audiens dicto atque obediens. Liv. lib. 5. Ne plebs nobis dicto audieratque obediens sit. Audiens edicto. Cic. 3. Verr. 114. Al. Dicto. Audiens nomen, ut, Audiens imperii. Plaut. Truc. 1. 2. 25. Tibi vivo, atque audiens sum imperii. AUDIENTIA, æ. f. [*αυδων*] Ipsa (ut ita dicam) auditio. Plaut. Per. prol. 11. Exurge præco, fac populo audientiam. h. e. Fac ut populi præstet aures. Audientiam sibi facit improbitas ejus. Cic. 1. Verr. 42. Quantam auctoritatem multitudinem C. Verris infamia concitatura: quantam denique audientiam orationi meæ improbi: as illius factura sit. Audientiam irati fieri velle. Cic. 2. de Orat. 325. Nam nonnulli quum iudicium ediderunt, sic ad reliqua transeunt, ut audientiam sibi fieri velle videantur. Audientiam facere præconem jussit. Liv. 43. 16. Audientiam sibi facit senis oratio. Cic. de Senect. 28. Sed tamen decorus est sermo senis, quietus & remissus, factique per se ipsa sibi audientiam discreti senis compta & mitis oratio: i. e. Audientiam suavitati dicendi meretur. AUDITIO, ònis. f. [*αυδων*, *αυδων*] Actus ipse audiendi. Cic. 1. de Fin. 42. Dantque se ad ludendum, fabellarumque auditione ducuntur. Rumor atque auditio. Cæf. 4. Bell. Gall. 5. Et his rumoribus atque auditionibus permoti. Fama & auditione accipere. In ACCIPIO. Ut in præced. Rumoribus atque auditionibus. H. St. Fictæ auditiones. Cic. pro Planc. 56. Falsas auditiones depellere. Tacit. 4. Ann. 11. 6. Auditione, pro Ex auditu. Cic. 6. Verr. 102. Hoc solum auditione ex petere cepit, quum id ipse non vidisset? De Auditione testimonium dicere. Afcon Pæd. Auditio tenuis. Cic. 8. Fam. 1. Ne tenuissimam quidem auditione de ea re accipi. Levis. Cæf. 7. Bell. Gall. 42. Quæ maxime illi hominum generi esse in tanta, ut leve auditionem habent pro re comperta. Auditioni occupatum sedere in scholis. Plin. lib. 26. cap. 2. Sedere nam que in scholis auditioni occupatum, gratius erat quam ire pro solitudines, &c. In vetusto codice legitur non Occupatum, sed Operatum. AUDITIONCULA, æ. f. dimin. [*αυδων*] Gell. lib. 13. cap. 18. Auditionculla quadam de Catonis familia asperius est. AUDITOR, oris. m. [*αυδων*] Qui audit. Cic. 16. Att. 2. De Gloriam tibi, custodites igitur, ut soles: sed notetur Eclogarii, quos Salvia bonos auditores nactus, in convivio duntaxat egat. Auditor, pro Discipulo. ut, Auditor Platonis Strato, &c. Cic. 1. Acad. 45. Auditor, pro Lectoré. Varro lib. 5. de L. L. Atque si qua erunt e diverso genere adjuncta, potius cognationi verborum, quam auditori calumiantur, geremus morem. AUDITORIOS, a, um. [*αυδων*] Quintil. V. AUDITORIUM. AUDITORIUM, i. n. [*αυδων*] Locus in quo quis auditur vel oratur, vel legens. Quintil. lib. 2. cap. 11. Sed ejus rei gratia plenum sicut auditorium. Auditorium, Multitudo ipsa audientium. Plin. lib. 4. Epist. 7. Ipse etiam nuper adhibito ingenti auditorio, librum de vita pueri recitavit Sic Quintil. lib. 5. cap. 12. Auditorium ponitur etiam pro Foro & Tribunali. Paul. in l. contra. D. de re judicata, Is qui ad majus auditorium vocatus est, si litem inchoatam deserit, contumax non videtur. Auditorium, Scholam proprie significat: atque ita opponitur Foro. Quintil. lib. 10. cap. 1. Sed alia ratio est litium & disputationum, fori & auditorii, præceptorum & periculorum. AUDITUS, Partic. [*αυδων*] Cic. 1. de Fin. Reque ex utraque parte audita. Audita ejus virtus dubitationi locum non dat. Cic. pro Corn. Balb. 16. Auditus a finibus montibus Evan. Stat. 5. Theb. 94. Romæ cuncta in deterius audit Mutianum angebant. Tacit. 4. Hist. 68. pr.

Audita recordari. Virg. 3. Æn. 107.
 Audita repetere. Ovid. 19. Epist. 193.
 Audita, ablativus absolute pestifus. Tacit. 2. Ann. 7. Ipse, auditu castellum Lappie flumini appositum obfideri, sex legiones eo duxit. i. e. Postquam auditiv. Desultivumodi Participiis absolute sumptis, V. Voss. de Confr. cap. 49.
AUDITIVUS, i. n. Plaut. Merc. 5. 2. 62. Vidifim', an tu auditu nuntias? Ex auditus res perere, i. e. Ex iis quæ audiverunt. Lucret. lib. 5. 1132. Quandoquidem sapienter alieno ex ore: petuntque Res ex auditis potius, quam sensibus ipsius.

AUDITUS, ūs. m. [αὐδῆ] Idem quod Auditio, vel sensus ipse audiendi. Plin. lib. 10. cap. 67. Auditus cui hominum primo negatus est, huic & feronius usus ablatu.
 Auditus solers. Plin. lib. 8. cap. 28. Vulpes animal aliquo solerti auditu. Transfutum auditus aperit acetum scilliticum. Plin. lib. 2. cap. 2. Gravitate auditus discutit oleum amygdalinum. Plin. lib. 2. cap. 4.
AUDITUM ARSERE. In AUFRERO.
 Auditus semper patet: ejus enim sensu etiam dormientes egemus: a quo quomodo sonus est acceptus, etiam e somno excitamur. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
 Auditio intelligi. Cic. pro Marcell. 12. Vereor ut hoc quod dicam, non perinde intelligi auditu possit, atque ipse cogitans sentiam. [Hic est, ut Grammatici quidem volunt, Supinum posterius. Brevi auditu quamvis magna transibat gravioribus curis impar. Tacit. 2. Hist. 59.]

Nihil præter auditum habeo. Cic. 1. Off. 33. Nec nos quidem probandus, si verum est, Quintum Fabium Labconem, seu quem alium, (nihil enim præter auditum habeo) arbitrum Nolanis & Neapolitanis de finibus a Senatu datum. [Hic à Auditum neutrum absolute positum videtur, ut supra.]
AUDITURUS, Partic. [αὐδισυρ] Lucan. ad Pison. 74. Huc etiam tota concurret ab urbe juvenus, Auditura virum.
AUDIVITAVI, Sæpe audi. Fest. Obsoletum. Legendum Auditavi, ut jam viri docti monuerunt, & vetustiores cod. exhibent.
AUDUM, Promontorium, & **AUDUS**, Fluvius nunc *Balassus* dictus, sunt in Mauritania Caesariensi.

A V E

AVE, [χαίρει] Verbum defectivum, nam leguntur tantum, Ave, aveto, avete, avere. Martial. lib. 5. 52. Exprimere, v. Kuffe, fidei licet cogant, Ave Latinum, χαίρει non potest Grecum.
 Ave, Salutatio matutina est, ut Vale vespertina. Martial. lib. 1. 56. Et matutinum portat ineptus ave.
 Aveto, in fine epistolæ, pro Gaudere vel Salveto. Sallust. in Conjur. Catil. c. 35. Nunc Orestillam tibi commendo, tuæque fidei trado: eam ab injuria defendas, per liberos tuos rogatus. aveto.
 Avere, Salvare. Martial. lib. 9. 8. Jam satis est, non vis Ater avere, vale.

A veribus per H scriptum est; ut Cic. 8. Fam. 16. Simul atque have mihi dixit. V. Burn. Quintil. 1. 6. Cort. ad Sall. d. l.
AVENIO, xi, ūm, [ἀπειρο] Ære. Ex loco aliquo ad alium vehere. Ter. Adel. 4. 5. 19. Invenit ut secum avehat. Suet. in Caf. 66. Et mox ex præfectura proficiscens in Hispaniam, inter officia profrequentium facesque lictorum læticia sua avehit.
 Avehere, sine præpositione. Liv. 1. Equites mercede conductos Ægyptum avenxit. i. e. In Ægyptum.
 Avehere ab aliquo loco. Plaut. Men. 5. 9. 56. Quot eras annos natus, quam te pater a patria avehit?

AVELLA, [Ἀβελλα] vel **AVELLINUM**, & antique **ABELLINUM**, Oppidum Campaniæ: a quo Avellanae naves. Servius. Sil. lib. 8. 520. & 545. — & pauper sulci cerealis Avella. V. Strab. lib. 5. **AVELLĀNUM**, apud Servium in Virg. 2. Georg. 65. V. **ABELLA** & **ABELLINUM**.
AVELLĀNA, æ. f. [ἀπὸ Coryli] Nux ex arbore quæ Corylus dicitur. Plin. lib. 15. cap. 22. Ceteris quicquid est, foliolum est: ut in avellanis & ipso nucum genere, quas antea Abellinas patrio nomine vocabant. In Asiam Græciamque e Ponto venerat: & ideo Ponticæ naves vocantur. Sed & Prenestinæ dicuntur, ut tradit Macrobius. Saturn. cap. 18. conf. **ABELLINA**.

AVELLO, eili & ulli, ūllum, [ἀβελλον] Ære. A loco & per vim vellere. Virg. 2. Æn. 165. Fatale aggrelli sacro avellere templo Palladium. Ubi Servius, Avellere, ostendit invitum. Plin. lib. 2. cap. 78. Cohærens & Avulsus, contraria. Plin. lib. 3. cap. 8. Quondam Bruto agro cohærens, mox interfecto mari avulsa. De Sicilia loquitur. Avellere vi. Cic. de Senect. 71. Quasi poma ex arboribus si cruda sunt, vi avelluntur: si matura & cocta, decidunt.
 Avellere & abstrahere. Cic. pro Font. 36. Num etiam de matris hunc complexu lectissima miserrima que femina, vobis inspectantibus, avellere atque abstrahet?

AVULSUS a suis. Cic. pro Domo sua, 145. Ut perpetuum dolorem avulsus a meis sustinerem.
 Avelli fundus emptori non potest. Marcell. in l. penult. D. de fund. dotabilibus.
 E signo Cereris hoc avellendum asportandumque curavit. Cic. 6. Ver. 110.
 Avulsus his. Plin. lib. 5. cap. 2. Et horum pars quondam Vestini, qui avulsi his, propriam fecere gentem versis ad Æthiopes. i. e. Separati, Frondes avellere. Ovid. 2. Met. 351.
 Avellere rus ab aliquo, pro Vicerpere. Ter. Eun. 3. 14. Credo ei placere hoc: sperat se a me avellere. Ubi Donatus, Bono usus est verbo Avellere: tanquam a pertinaciter retinente.

Avellere se a meretricem, vel Avelli. Ter. Hecyr. 4. 1. 39. Avelli, i. e. Abduci, &c. De Prat. Avulli V. in **REVELLO**.
AVULSIO, ōnis. f. [ἀβύλλωσις] Plin. lib. 17. cap. 10. Aut enim femine proveniunt, aut plantis radicis, aut propagine, aut avulsione.
AVULSOR, ōris. m. [ἀβύλλωσις] Plin. lib. 9. cap. 45. Ubi avulsorem fenere, contractæ multo difficilior abstrahuntur.
AVENÆ, æ. f. [βένεα] Genus est frumenti notum. Plin. lib. 18. cap. 17. Vol. 1.

Primum omnium frumenti vitium avena est, & hordeum in eam degenerat, sicut ipsa frumenti fit intar, quippe quam Germaniæ populi odant eam, neque alia pulve vivant. V. plura ibidem. Cic. 5. de Fin. 91. At enim qua in vita est aliquid mali, ea beata esse non potest. Ne seges quidem igitur spicis uberibus & crebris, si aveniam utpam videris. De hac multa Ruell. lib. 2. cap. 24.
 Avenæ steriles. Virg. 5. Ecl. 37. & 1. Georg. 153.
 Infelix lolium, & steriles dominantur avenæ. Quo loco Servius, Steriles dici a Virgilio ait, ad discrecionem earum quæ feruntur. Atqui ego putarim potius intelligere de Vitio quod in frumentis & avenis crescere solet: Græci ἀβύλλωσις vocant: spicam habent barbatam in speciem avenæ, sed multo majores tant. Steriles autem vocat Virgilius, quoniam meti non possunt, eo quod grana quæ in summo sunt, ante sint matura, quam quæ in imo. Dicit autem dominari, quia quomodo non metantur, semen vel granum in terram cadens, iterum semper renascitur. Itali *Squalam* vulgo appellant, quæ est similis avenæ, ut ait Matthiolus.

AVENA, pro Vanis culmis & stipulis frugem non habentibus. Virg. 1. Georg. 226. Expectata seges vanis delusit avenis. Divus enim Ambrosius sic exponit, cujus hæc sunt verba: Atque utinam hanc stipulam in messe, hoc est inanem avenam fructus mei non abjiciat. Ex Turnebo.
 Avena per metonymiam, pro fistula, ex culmo seu stipula avenæ confecta. Virg. 1. Ecl. 2.
 Silvestrem tenui Musam meditaris avena. Ubi Servius; Avena, Culmo, stipula: unde rustici plerumque cantare consueverunt. ut 3. Ecl. 27.
 Stridenti miserum stipula disperdere carmen. Dicendū autem Tenui avena, Humilis istius genus latenter ostendit.
 Angusta avena cantare. Martial. lib. 8. 3.
 Sed perlucenti cantus meditari avena. Tibul. lib. 3. 4. 71.
 Structis avenis cantare. Ovid. 1. Met. 677.
 Fistula disparibus paulatim furgit avenis. Ovid. 8. Met. 192.

AVENACEUS, Adj. [βένεα] Ex avena factum. ut, Avenacea farina. Plin. lib. 29. cap. 6. Vel cum farina hordeacea, vel avenacea.
AVENARIUS, Adj. [βένεα] ut, Avenaria cicada, Quæ apparet frumentis ardescitibus. Plin. lib. 11. cap. 26.
AVENIO, [ἀπειρο] Urbs Galliæ Narbonensis, in quam Pontifices Romanus habent. Eam enim Pontifici Clementi vendidit Johanna Sicilia regina. Auctor Volaterr. Vulgo *Avignon*.
AVENTIVM, totius Helvetiorum gentis caput. Tacit. 1. Hist. 68. Hodie Galli id appellant *Avanches*. Germani *Wiflusburg*. conf. **AVANTICIA**. Nam & hoc modo in vetustis monumentis scriptum nomen oppidi per a literam invenitur.

AVENTINUS, [ἀβεντινὸν ὄρος] (inquit Servius) Mons urbis Romæ est, quem constat ab avibus esse nominatum, quæ de Tiberi ardescitibus illic sedebant: ut in 8. Æn. legitur, 331.
 Dirarum nidis domus opportuna volucrum.
 Quidam etiam res Aboriginum Aventinum nomine, illic & occisus & sepultus est, sicut etiam Albanorum rex Aventinus, cui successit Procas. Varro tamen dicit in gente populi Romani Sabinos a Romulo susceptos, istum accepisse montem, quem ab Avente fluvio provincie suæ appellaverunt Aventinum. Constat tamen varias has opiniones postea sequutas. Nam a principio Aventinus dictus est ab avibus, vel a rege Aboriginum. Unde hunc Herculis filium constat nomen a monte accepisse, non ei præstitisse. Hactenus Servius, illud Virgilianum enarrans, 7. Æn. 657.
 — fatus Hercule pulchro Pulcher Aventinus, &c.

AVENTINUS, Adj. ut, Aventina silva. Ovid. 3. Fast. 320. Et 6. Fast. 728. Ars Aventina. Item lib. 3. 320. Aventinum jugum.
AVENTINIENSIS, e. aliud Adj. Val. Max. 7. 3. Aventiniensis Diana.
AVRO, [ἀβρύρα] Ære. Verbum est defectivum, & Concupiscere significat. Festus; Avere nihil aliud est quam Cupere, argumento est Avldum, & Avdiditatem: ex quibus præcipua cupiditas intelligitur, quam significet & Gaudere. Hor. 1. Serm. 4. 87.
 E quibus unus avet quavis aspergere cunctos. Cic. 1. Off. Itaque quomodo sumus negotiis curisque vacui, tum avemus aliquid audire & discere.

AVENS, Partic. [ἀβεντινός] Hor. 2. Serm. 4. 1. — non est mihi tempus aventi Ponere signa novis præceptis.
 Adde Avidus, ut a Paveo Pavidus. H. St.
AVENTER, Adv. Ammian. & Sidon.
AVERNI, V. **ARVERNI**.
AVERNUS, i. m. [Ἀβέρνας] in pl. **AVERNA**, orum. n. Lacus Campanie prope Baias: quem Plutoni dicatum opinabantur. Hinc ad inferos introitus patere dicebatur. V. Servium in 2. Georg. 164. Item in 3. Æn. 442.

Averna alta. Virg. 5. Æn. 732. i. e. Profunda.
 Ætus Averni. Lucret. lib. 6. 830.
 Grave olens Avernum. Virg. 6. Æn. 20.
 Latices Averni. Virg. 4. Æn. 512.
 Luci averni. Stat. 4. Sylv. 3. 131.
 Nigri fulcator Averni. i. e. Charon. Stat. 11. Theb. 588.
 Pallens Avernum. Stat. 5. Sylv. 1. 27.
 Pestiferi limen Averni. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 348.
 Sonantia silvis. Virg. 3. Æn. 441.

Huc ubi delatus Cumæam accesseris urbem, Divinoque lacus, & Averna sonantia sylvis, &c. Ubi Servius; Divinos lacus, i. e. Consecratos, Avernum & Lucrinum. Et mox de Averno solo loquens, Sane hic lacus (inquit) silvarum densitate sic ambiebat ante, ut exhalans inde per angustias aquæ sulphureæ odor gravissimus supervolantes aves necaret. Unde & Avernum dictus est, quasi ἀβέρνας. Quam rem Augustus Cæsar intelligens, dejectis silvis, ex pestilentibus amœna reddidit loca. Hactenus Servius.
 Tartareus Avernum. Stat. 3. Theb. 108.
 Vacuus. Inferi in quibus habitant defunctorum umbrae tenues & incorporæ, proindeque locum non occupantes. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 20.

Umbrosus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 116.
AVERNUS, Adj. [*Ἀvernus*] Ovid. 10. Met. 51.
 Hanc simul, & legem Rhodopeius accipit Orpheus,
 Ne flectat retro sua lumina, donec Avernas
 Exierit valles.
 Æstus averni. Lucret. lib. 6. 830.
 Loca averna. Idem lib. 6. 738.
 Freta Averna. Virg. 2. Georg. 164.
 Tenebræ. Sil. lib. 15. 76.
 Degeneres tenebris animas damnavit avernis.
 Avernus pro Pluto. Val. Flacc. 2. Argon. 603. & 5. 348.
 — viso pulsus decor omnis averni.
AVERNALIS, e. aliud Adj. [*Ἀvernus*] ut, Aquæ Avernales. Hor. Epod. 5. 26.
 Avernales Nymphæ. Ovid. 5. Met. 540.
AVERUNCO, [*Ἀveruncus*] Ære. Antiquum verbum rusticum, quasi Runca vitium farina avertere & amputare, vel In vitibus, quod nimium succrevit, runca expurgare. Verbum apud Catonem frequentissimum extra compositionem.
 Averuncare, [*Ἀveruncus*] Avertere & depellere, per metaphoram. Liv. 8. 6. Placuit averuncandæ deum iræ, victimas cædi. Cato de R. R. cap. 141. Mars pater, te precor, quoque uti calamitates intempèriæque prohibeatis, defendas, averuncesque. Cic. 9. Att. 2. Dii, inquit, averrunt. Inde fit Averuncatio pro eodem. Lucil. lib. 26. Dii maluerint meliora, atque amantiam averuncastit tuam. Hæc ipsa verba sunt apud Cic. in lib. de Fin. Pacuvius, Possum ego istam capite cladem averuncascere. Ex Nonio.
 Averuncare dictum ab Avertendo, teste Varrone. q. V. l. 6. de L. L. p. 81. Henr. Steph. ed. post.
AVERUNCUS, i. m. [*Ἀveruncus*] Deus qui mala averruncaret, id est averteret. Pacuvius apud Varr. lib. 6. de L. L. 5. Deus qui rebus meis præest Averuncus. Itaque (inquit) ab eo precari solent ut pericula avertat. Gell. lib. 5. cap. 12. extr. In istis autem diis, quos placari oportet, uti mala a nobis, vel a frugibus natis amoveantur, Averuncus quoque habetur, & Robigus.
AVERSIO, & **AVERSOR**, aris, & **AVERSOR**, oris, & **AVERSUS**. V. in AVERTO.
AVERTA, æ. dicitur ex eo quod Aversa fit: est enim hypomæchalon: sunt autem Avertæ, Loraliora, quæ per terga equi jugalis excurrunt sub alis ejus fuccinata. In l. Quoniam, in tractatu de Cursu publico, Sella cum frenis, sexaginta libras: toridem averta non transeat. Hæc Budæus ex interprete Græco. Alciatus Accursio accedens, equorum pectorales esse putat, ut Postilianam Plautus dixit, pro eo quod Gallis *Croperia* dicitur. Idem licet ait, Sed quid si capitis ornamentum, quo habentur signatur, intellexerimus, ab avertendo, quod equi per eam vertantur prout fessori visum est?
 Vide an Gr. ἀερτήν aut ἀερτήν apud quemp. Lexicogr. Suid. ἀερτήν λέγεται οἱ πολλοὶ τὸν ἀβρίτην. Vide in Thesouro in ἀερτήν. Apud Horatium Sat. 6. lib. 1. (v. 106.) Mantica, exponitur Pera, Averta, vulgo Bistacia. Sic apud Commentatorem in edit. Cruquii. Sed lego Bistacia. H. St. V. Cangii Gloss. & infra BESACCIIUM. Suidæ locum ex MSS. emendat in Indice Theol. sui Henricus Steph. q. V.
AVERTARIUS, i. m. Equus qui impedimenta sive manticaam portat. Bergier. de Viis Milit. 4. Sect. 15. 6.
AVERTO, ti, sum, [*Ἀverto*] Ære. Alicunde convertere, sive Aliunde remove. Cic. 5. Philipp. 11. Lepidus, Antonio diadema Cæsari impo-nente, se avertit. Sic, Oculos avertens. Ovid. 2. Met. 770. Et 5. 179. Vultum avertere.
 Removeve oculos, & se totum avertere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Fuisse judicem ex illis equitibus Romanis, gravissimis viris, neminem quin removeverit oculos, & se totum averteret.
 Ab aliquo se avertere. Plaut. Mil. 2. 2. 48.
 Armis repellere, fugare, avertere alique. Cic. pro Cæcina. 33.
 Ab impudicis dictis averti, pro Abstinerè, & desistere. Plaut. Amph. 3. 2. 45.
 Ab oculis hominum quod nolumus videri: & amandare procul. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Atque ut in ædificiis architecti avertunt ab oculis naris-que dominorum, ea quæ profuentia necessitat tetræ essent aliquid habitura: sic natura res similes procul amandavit a sensibus.
 Ab urbe. Cic. 3. Fam. 2. Et certe nisi is Antonium ab Urbe avertisset. i. e. Prohibuisset.
 Animum ab aliquo, pro Non cogitare de illo. Cic. de Amicit. 5. Tu velim a me animum parumper avertas, Lælium loqui ipsum putes.
 Animum ab aliquo. i. e. Se ab illo alienare. Cæs. 1. Bell. Gall. 20. Ut totius Galliarum animi a se averterentur.
 Animum ab assiduo meorè. Liv. 5. Bell. Pun.
 Animos omnium, & oculos. Liv. 28. 6. Quum omnium animos ocu-losque id certamen avertisset, porta maritimæ arcis Plator Romanos accepit.
 Casum alique. Virg. 3. Æn. 265.
 Cogitationem a miseris. Cic. 6. Fam. 1.
 Conatus alicujus a Rep. Cic. 6. Philipp. 18.
 Culpam in alterum, i. e. Transferre. Liv. 1. Bell. Maced. Excusantes errorem adolefcentiamque, & culpam omnem in fraudem Carthagenien-sium avertentes. i. e. Avertentes a se, & transferentes in Carthageniensis.
 Curas dictis. Virg. 4. Æn. 394.
 Equos avertit in caltra. Virg. 1. Æn. 476.
 Ex oculis alicujus se avertere, & auferre. Virg. 4. Æn. 289.
 Falces laqueis. Cæs. 7. Bell. Gall. 22.
 Fontem, flumen, aut iter. Cæs. 3. Bell. Civil. 49. Omnia enim flumi-na atque omnes rivus qui ad mare pertinebant, Cæsar aut averterat, aut magnis operibus obstruxerat. i. e. Alio derivarat. Cic. 2. de Nat. Deor. 162. Nos flumina arcemus, dirigimus, avertimus.
 Futorem alicujus avertere a perniciè Reipub. Cic. 4. Philipp. 3.
 Hæreditatem. Cic. 12. Fam. 25. Ne patriæ Eroten Turium Q. Turii li-berum (ut adhuc fecit) hæreditatem Turianam avertere. i. e. Auferre, eripere, extorquere.
 Hostem avertere a portis. i. e. Fugare. Cæs. 6. Bell. Gall. 41.
 Hostem a cervicibus populi. Cic. ad Brut. 15. Atque omne præsidium esset in puero, qui a cervicibus nostris avertisset Antonium.
 In fugam. Liv. 2. Bell. Pun. In fugam averterunt classem.
 Italia avertere, pro Arcere ab, &c. Virg. 1. Æn. 42.

Locus materiæ avertendus per cataplasmata. Cels. lib. 5. cap. 27.
 Aliquæ avertere ab infamia. Cic. 16. Att. 7. Ego vero Ausuro gratias mi-ras ago, qui me a tanta infamia averterit.
 Mente alicujus a defensione alterius. Cic. pro Sext. 67.
 Mercem, Surripere. Ulp. l. Illud. §. fedetti. D. de tribut. act. Sed & si mercem perire passus est, aut eam avertit, aut vilioris data opera distrahit, vel si ab emptoribus pretium non exegerit: dicendum erit teneri eum tributaria, si dolus intervenit.
 Morbos. Hor. 2. Epist. 1. 136.
 Oculos omnium in se. Liv. 2.
 Opinionem populi a spe adipiscendi. Cic. pro Muren. 43.
 Orationem. Cic. 3. de Nat. Deor. Equidem attulisse rationes mihi videor: sed eas tu ita refellis, ut quum me interrogaturus esse videre, & ego me ad respondendum compararim, repente avertas orationem, nec des-repondendi locum.
 Pecuniam publicam. Cic. 3. Verr. 11. Quibus probemus, istum in qua-turita pecuniam publicam Cn. Carboni Consuli datam avertisse.
 Pestem ab Ægyptiis avertunt ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
 Prædam. Liv. 1. Et Virg. 10. Æn. 78. Item, Avertere prædam domum. Cæs. 3. Bell. Civil. 99.
 Quod omen dii avertant, Precatio est, ne id accidat quod imminere vi-detur. Cic. 10. Fam. 8. Velim deinceps meliora sint: sin aliter fuerit (quod dii omen avertant) Reipub. vicium doleo. Item 11. Philipp. 17. Quid Bestiam qui se Consulatum in Bruti locum petere profectur? atque hoc quidem detestabile omen avertat Jupiter.
 Rem aliquam, pro Furari & rapere ad se. Cic. 13. Fam. 29. Deinde quum fere consistat hæreditas in his rebus quas avertit Oppia, quæ, &c. Rem a suspicione. Liv. 2. Bell. Maced.
 Regem in cogitationem belli. Liv. 36. 7. a pr. Quum circa hanc fere consultationem discipatio omnium verteretur, Annibal nominatim in-terrogatus sententiam, in universi belli cogitationem regem, atque eos qui aderant, tali oratione avertit.
 Sanguinem vel fanguinis profusionem, est Ei ceu aliud iter dare, & alio eum convertere. Cels. lib. 2. cap. 11. Avertere profusionem sanguinis. Alias Derivare, Revellere, Retropellere.
 Se ab amicitia alicujus. Cæs. 1. Bell. Civil. 4. Ipse Pompeius ab ini-micis Cæsaris incitatus, quod neminem dignitate secum exæquari volebat, totum se ab ejus amicitia averterat.
 Ab amore. Cic. 9. Att. 12. Me illius fugæ negligentiaque deformitas avertit ab amore.
 Se avertere a sermone alicujus. Cic. 8. Att. 28. Qui si passus esset nos se-cum, ut confueveramus, loqui, & non se totum etiam ab sermone no-stro avertisset, minus miser, quam sum, essem.
 Se avertere in mercatum. i. e. Ab illecebris avertere se, & ad mercatu-m sese conferre. Plaut. Most. 3. 1. 59. Euge Philolaches patrizat, & jam homo in mercatum avortitur.
 Sensus magicis sacris. Virg. 8. Ecl. 66.
 Conjugis ut magicis sanos avertere sacris
 Experiri sensus. Ubi Servius; Avertere, A sanitate mutare,
 aut, Avertere ait, pro Convertere, ut lit mutata præpositio.
 Stitum avertere fluvio. Sil. lib. 8.
 Stimulus cæci amoris avertere. Virg. 3. Georg. 210.
 Surda aure averti. i. e. Nolle audire. Stat. 2. Sylv. 1. 7.
 Vaginam avertit casus. Cæs. 5. Bell. Gall. 44.
 In sensu activo invenitur Avertor apud Virg. 3. Georg. 499.
 Victor equus fontes avertitur. Et Boethius,
 Heu, heu, quam turba miseris avertitur aure.
AVERSUS, Partic. Qui terga ostendit, ut ait Valla: cui opponitur Adver-sus. Cic. 2. de Orat. 256.
 Aversa pars, pro Parte posteriori. Plin. lib. 11. cap. 37. Cavities homi-ni semper a pitore parte capitis, tum deinde ab aversa.
 Aversum collum lynx circumagat. Plin. lib. 11. cap. 47. Vestustiora exem-plaria legunt, In aversum.
 Aversus pedibus pilas volutare. Plin. lib. 11. cap. 28. Lucani e fimo in-gentes pilas aversus pedibus volutant. Idem lib. 7. cap. 2. In qua silve-stres vivunt homines aversis pro crura plantis.
 Aversis a Sole cornibus. Plin. lib. 2. cap. 14. de Luna.
 In aversa charta scribere. Martial. lib. 8. 62.
 Scribit in aversa Picens epigrammata charta:
 Et dolet, averso quod facit illa deo. h. e. Tam multa scribit epigrammata, ut utramque paginam chartæ impleat: sed repugnantè & non aspirante Apolline: itaque nihili faciat.
 Aversus pecunia publica. Cic. 3. Verr. 11.
 Aversus, pro Converterus. Cic. 10. Fam. 30. Ne aversos nostros equites aggrederentur. [i. e. a tergo.
 Averti a prælio. Cæs. 2. Bell. Civil. 12. Militesque aversi a prælio, ad studium audiendi & cognoscendi feruntur.
 A proposito. Liv. 2. 8. Nihil aliud ad eum nuntium a proposito aversus, quam ut cadaver esserri juberet.
 A vero. Cic. 3. in Catil. 21. Hic quis potest esse, Quirites, tam aversus a vero, tam præceptis, tam mente captus, qui negat hæc omnia que videmus?
 A visis. Cic. 10. Att. 12. Nihil ego vidi tam ἀντιπαριστα, tam aversum a suis, tam nescio quid cogitans.
 Aversus mercaturis. Qui mercaturam odit. Hor. 2. Serm. 3. 107.
 Averti a Mulis. Cic. pro Arch. 20. Neque enim quisquam est tam aver-sus a Mulis, qui, &c.
 Aversus contubernio. Columel. de Villico, lib. 12. cap. 1. Nec aversum contubernio suo habeamus. Pro a contubernio. h. e. Vagum & ambula-torem. Idem lib. 12. cap. 1. Tum etiam fit a veneris amoribus aversus.
 Aversus, Iratus. Virg. 4. Æn. 362.
 Talia dicentem jam dudum aversa tuetur.
 Amicos aversos componere. Hor. 1. Serm. 5. 29.
 Averti dii a salute Pop. Rom. Cic. ad Brut. 16. Ego mediisfidius non existimo tam omnes deos aversum esse a salute Populi Romani, ut Octa-vianus orandus fit pro salute cuiusquam civis. Virg. 12. Æn. 647.
 — vos ò mihi manes
 Este boni, quoniam superis aversa voluntas.
 Compar. Quintil. lib. 7. cap. 2. Ne illum spectans judex, reliquo-rum defensionis fit aversior.
 Aversissimus animus. Cic. 11. Att. 4. Aversissimo a me animo patris fuit.

AVERFOR, [ἀπερφομαι, ἀποπονήζωμαι] ūri. Valla. Adverfor tibi, & zverfor te. De primo nihil est dubii: secundum fūnit significationem a gestu, quoties ab aliqua re quam detestamur, vultum avertimus. Quintil. lib. 11. Aspectus enim eodem semper vertitur, quo gestus, exceptis que damnare aut concedere, aut a nobis removere oportebit, ut idem illud videamur vultu averfari, manu repellere. Hactenus Valla lib. 5. Cic. 4. Verr. 18°. Quærere incipimus de Carpinatio, quisnam esset is Verrius, qui tum tanta pecunia rationem haberet. herere homo, averfari, rubere.

Averfari aliquem, pro Detestari atque abominari, & a quo præ odio vultum avertimus. Liv. l. 8. c. 7. Quod ubi audivit o. s. extemplo filium averfatus, concionem classico advocari jussit.

Averfari preces alicujus. Liv. 3. Sed alii averfantur preces, aut veracundia aut metu.

Averfari honorem, pro Aspernari. Ovid. 1. Fast. 5.
AVERSATUS, Partic. Tacit. 6. Ann. 26. Averfatus sermonem Nerva. Ovid. 1. Fast. 5.

— levem non averfatus honorem. Et passivè Aurel. Vict. Epit. 28. Cachinnantem vultu notaverit averfato. [Forte tamen Averso legendum.]

AVERSABILIS, e. Quod omnes averfari debent. Lucret. lib. 6. 389.
 Cur, quibus incautum scelus averfabile cunque't,
 Non faciunt, ic̄ti flammæ ut fulguris halent
 Pectore perfixo, docum mortalibus acre? Scelus averfabile,
 i. e. Horrendum, fugiendum. V. Lambinum.

AVERSATIO, ōnis. f. [ἀποστροφή] Quintil. lib. 8. cap. 3. Ego certe mihi cernere videor. eorum qui adcrant, tacitam averfationem, ac timendam verecundiam.

AVERSATRIX, ic̄is. f. Tertull.

AVERSOR, ōris. m. [ἀποστροφής] ut, Averfor pecunia. Cic. 7. Verr. 151. Verres ille vetus proditor Consulis, translator quaesturæ, averfor pecunia publice.

AVERSIO, ōnis. f. [ἀποστροφή] Ipse avertendi actus. Quintil. lib. 9. Sed illa quoque vocatur averfio. Hinc averfione emi dicitur quod ut est emitur: ideoque statim perficitur emptio quum emptor nec deliberandi nec probandi tempus postulerit, neque ipsi venditor vitia rei prestare cogitur, quia bonitatem ejus aut vitiositatem suo periculo suscepit emptor & ad se avertit. Modest. l. officii. de contrah. empt. Res averfione emptæ, si non dolo venditoris factum fit, ad periculum emptoris pertinet. etiam si res assignata non fit. Ulp. in l. Si quis vina, &c. Si averfione vinum venit, custodia tantum præstanda est. Ibid. Vino autem per averfionem venditio finis custodia est avehendi tempus. Sic, Averfione locare. Florent. in l. Opus locat. Opus quod averfione locatum est, donec approbetur, periculo conductoris est. Vulgus Gallicæ hoc dicit in *blocco & tacha*. Plaut. in Bacch. 4. 4. Conducere averfione dicit, Fiducia sua conducere: Mea fiducia (inquit) opus conduxi, & meo periculo rem gero. Hæc ex Budæo. Alii ad Adverto faciunt Adverfionem. Hotomanus conjectura non aliena ab Averri deduci posse arbitrat, quasi in hac conventionem omnia una velut Everriculo everrantur.

AUFEEA Aqua, olim dicta fuit, quæ postea Martia dici cœpit, omnium aquarum toto orbe (Plinio teste) clarissima, frigoris salubritatisque laude ceteris prælata. Oritur in ultimis montibus Pelignorum. V. plura apud Plin. lib. 31. cap. 3. Conf. AQUA.

AUFERO, aufers, abstuli, ablatum, [ἀφαιρέω, ἀφαιρέω] auferre. ex Ab & Fero compositum, teste Cic. in Orat. 209. significat Tollere. Cic. 3. de Fin. 10. Commentarios quosdam, inquam Aristotelicos, quos hic sciebam esse, veni ut auferrero. Ter. Adel. 2. 2. 14. Verum ego nunquam adeo astutus fui, quin quicquid possem, mallem auferre potius in præsentia.

Inter Tollere & Auferre est diversitas. Tollere, est Levare & erigere: Auferre, Levatum transferre. Virg. 8. Æn. 439.

Tollite cuncta, inquit, ceptosque auferte labores. Turpil. Philopatro, Simul circumspiciat: ubi præter se neminem videt esse, tulit, aufert: ego clam consequor. Ex Nonio.

Quanti velle, auferet. Cic. 6. Verr. Fore, uti quod quisque vellet, sive esset venale, sive non esset, quanti vellet, auferet.

Auferre & abducere. Cic. pro Quint. 84. Quod ibidem recte custodire poterunt, id ibidem custodiant: quod non poterunt, id auferre & abducere licet.

Detrahere, auferre & tollere. Cic. in Orat. 109. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris, tollit funditus veritatem & fidem.

Ab janua fercus. Plaut. Afin. 2. 4. 18.

Ab aspectu. Lucan. lib. 9. 1067.

Auferre, sine præp. Fœtus uberibus ablati. Plin. lib. 8. cap. 55.

De conviviis aufentur afoti. Cic. 2. de Fin. 23.

De ærario pecuniam. Cic. 7. Att. 1.

E conspectu. Plin. lib. 31. cap. 2.

Ex aliquo trīginta minas per fallaciam. Ter. Phorm. 5. 9. 49. Cic. 6. Verr. 52. Ab hoc, abaci vasa omnia, ut exposita fuerant, abstulit.

Inter manus auferi. Cic. 7. Verr. 117. Itaque erat exitus ejusmodi, ut alius inter manus e convivio, tanquam e prælio auferet, alius tanquam occisus relinquere. i. e. Asporetur aliorum manibus.

In ventre abstulit. Cic. 2. de Orat. 265.

Pervim & metum auferre. Cic. 1. Q. frat. 1. Cogebantur Syllani homines quæ per vim & metum abstulerant, reddere.

Per judicem, est Judicis autoritate & sententia rem assæqui. Ulp. in l. apud Cels. §. Quod si hi. D. de doli mali & metus exceptione.

Auferre judicio. Cic. pro Quint. 84. Mihi quidem deberetur peterem, atque judicio jam pridem abstulisset. i. e. Vicissim. Ex Budæo.

Auferre opem, &c. Cic. pro Quint. 22. In altera spes esset ad talem tamen virum judicem veniendi, unde eo plus opes auferet, quo minus attulisset gratiæ. i. e. Reportaret. Et 16. Att. 16. Liberalissimum decretum abstulimus. Hæc Budæus.

Auferre, pro Furari & rapere. Plaut. Aut. 4. 4. 7. Quid tibi surripui? & reddo hic sis. s. quid vis reddam? & rogitas? s. nihil equidem tibi

abstuli. & at illud quod abstuleras, cedo. Ter. Eun. 4. 3. 18. Etiam hoc misera suspicor, aliquid domo abeuntem abstulisse. Aliquid domum suam. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat. Auferre, Impetrare. Ter. Adel. 5. 8. 14. Sine te exorem, mi pater. m. infans? aufert. Cic. pro Quint. 20. Quintus a Scapulis paucos dies aufert. i. e. Imperat. V. infra Impetratum auferre. Aufert, pro Desine. Hor. 2. Serm. 7. 43. — aufert Me vultu terrere.

Auferre, pro Decipere. Cic. 2. Fam. 7. Ne te auferant aliorum consilia. Ovid. de Rem. Amor. 344. Auferrimur cultu.

Academiam auferre. Cic. 13. Att. 13. Commotus tuis literis, quod ad me de Varrone scripseras, totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtulique ad nostrum sodalem, & ex duobus libris contuli in quatuor.

Æquitati multum aufert fraus impiorum. Quintil. lib. 12. i. e. Nocet. Amorem ab aliquo. Cic. 15. Att. 27. Atticæ meæ velim me ita excusæ, ut omnem culpam in te transferens: & ci tamen confirmes, me minime totum amorem ab ea mecum abstulisse. Legitur in emendatis codicibus, Amorem eo mecum attulisse.

Animam. Sil. lib. 15. Animum aufert ad contemplationem. Plin. lib. 9. cap. 17. Auferre auditum. Plin. lib. 6. cap. 29. Ubi Nilus præcipitans se fragore auditum accolis aufert. i. e. Surdos facit accolas.

Auriculam mordicus. Cic. 3. Q. frat. 4. Si cum Æferrino Samnite Pacidianus comparatus videretur, auriculam fortasse mordicus abstulisset. Caput alicui. Liv. 8. Bell. Pæn.

Ca villam aufert, non ego nunc nudas ago. Plaut. Aut. 4. 4. 11. i. e. Remove. Dies quindecim aufertenti hi ludis. Cic. 2. Verr. 31. Decem dies sunt ante ludos votivos, quos Cn. Pompeius facturus est: hi ludis, dies quindecim aufertenti, deinde continuo Romani consequentur. Ita prope xl diebus interpositis, tum denique, &c. i. e. In ludis edendis quindecim dies consumuntur. Conf. Noctes.

Dolorem. Tibul. 3. 6. 3. Dominium alicui. Ulp. in l. Si quis servum. D. de noxal. action. Dubitationem. Hirt. de Bell. Alex. 7.

Equum calcariibus. Sil. lib. 10. Fastidium. Plin. lib. 23. cap. 1.

Formam alicui cum nomine. Plaut. Amph. 2. 1. 53. Fructum voluptatum aufert solitudo. Cic. de Amicit. 89.

Gloriam. Plin. lib. 13. cap. 1. Lucan. lib. 3. 278. i. e. Eripere. Gloriam sempiternam secum. Cic. pro Milon. 64. Non dubitaturum foret virum quin quum suo periculo salutem Reipub. attulisset, cederet æquanimis legibus, secum aufertret gloriam sempiternam. i. e. Asporetet secum in exilium.

Haud sic aufert. Ter. Adelph. 3. 4. 8. Ni facient quæ illos æquum est, haud sic aufert. [i. e. Non inultum aufert. V. mox.]

Impetratum. Plaut. Aut. 4. 7. 15. Ut istuc, quod me oras, efficiam tibi, impetratum ab eo auferam. Sed V. Grut. not.

Inultum aliquid, pro Non puniri. Ter. And. 3. 5. 4.

Judicia auferre a Senatu per ignominiam turpitudinemque. Cic. 3. Verr. Verum vobis dicam id quod intellexi, Judices: homines scitote esse quosdam, quos tantum odium vestri ordinis tenet: ut hoc palam jam dicent, se istum quem sciant esse hominem improbilissimum, hoc uno nomine absolvi velle, ut ad Senatu judicia per ignominiam turpitudinemque auferrantur.

Jurgium auferas hinc si sapias. Plaut. Perf. 5. 2. 19. i. e. Omittas. Jus eripere atque auferre alicui. Cic. 1. Verr. 19. Quod in unaquaque re beneficium Senatus Populique Rom. juris habui, id mihi tu C. Verres eripisti atque abstulisti.

Aufer abhinc lacrymas, barathro, & compefca querelas. Lucret. lib. 3. 967. ed. Lamb.

Laudem ex aliqua re. h. e. Reportare. Cic. 3. Verr. 20.

Litem. Plaut. Rud. prol. 20.

Lumbifragium. Plaut. Amph. 1. 1. 298. Hodie lumbifragium hinc aufert. Plautino joco fictum est Lumbifragium, veluti, Nausfragium.

Mensam. Plaut. Amph. 2. 2. 175. Te dormitare acbas, mensa ablata est, cubitum hinc abimus.

Metus. Virg. 12. Æn. 316.

Noctes & dies alic. Ovid. de Rem. Amor. 538.

Nomen auferre aliis, & fulgore claritatis tenebras obducere. Quintil. lib. 10.

Nugas. Plaut. Truc. 4. 4. 8. Quid agitur voluptas mea? n. non voluptas, aufere nugas: nihil ego nunc de istacre ago. i. c. Desine.

Oblivio illud abstulit. Sallust. de Rep. ord. 1. 4. 1. An illa, quæ paulo ante hoc bellum in Cn. Pompeium, victoriamque Syllanam increpabantur, oblivio abstulit? i. e. Penitus oblii estis? Sed alii codd. Intercepit.

Opes. Ovid. 20. Epit. 146.

Pecuniam ex edicto. Cic. 6. Att. Illud quidem fatebitur Scaptius, me jus dicente, sibi omnem pecuniam ex edicto meo auferrandi potestatem fuisse.

Pignora, est quod nunc dicimus Captionem bonorum. Cic. 3. de Orat. 4. Hic quum homini & vehementi & disertio & in primis forti ad resistendum Philippo, quasi quasdam verborum faces admovisset, non tulit ille, & graviter exarfit pignoribusque ablatis, Crassum instituit coercere. Bud.

Policitationes aufert. Ter. Phorm. 5. 6. 17.

Premium. Plaut. Pseud. 4. 7. 127. s. De improbis viris auferi premium & prædam decet.

Respondum ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 239. Equidem hoc sæpe audivi, accessisse ad Crassum consulti causa quendam rusticanum: qui quum Crassum seduxisset, atque ad eum retulisset, responsumque ab eo verum magis quam ad suam rem accommodatum abstulisset, ut eum tristem Galba vidit, &c.

Reliquias vitæ membris ex omnibus aufert. Lucret. 6. 825.

Se auferre. i. e. Abire. Plaut. Afin. 2. 4. 63. Aufert te domum, ascendente hinc. Ter. Phorm. 3. 3. 26. Aufert hinc. Virg. 4. Æn. 389.

— seque ex oculis averit & aufert.

Somnum. Cels. lib. 1. cap. 9. Calor concoctionem prohibet. somnum aufert, &c.

Somnos auferit timor. Hor. 2. Carm. 16. 16.
 Spem. Cic. 3. Off. 10. Oris enim pulchritudo, reliqui corporis imitant-
 di spem auferbat.
 Spiritum alicui. Cic. 7. Verr. 117. Quid dabis ne diu crucietur? ne sepius
 feriat? ne cum fenfu doloris aliquo aut cruciata spirus auferatur?
 Studium. Hor. 3. Carm. 12. 6.
 Tacitum aliquid. Plaut. Alin. 4. 2. 7. Suspendas potius me, quam taci-
 ta hac auferas. i. e. Quam taceam de hac re.
 Transversos. Plin. lib. 28. cap. 1. Dictæ erant omnium rerum nature,
 inter cælum ac terram nascentium, restabant que ex ipsa tellure so-
 diuntur, si non herbarum ac fructum tractata remedia auferent trans-
 versos, ex ipsis animalibus quæ fanantur reperta maiore medicina.
 Vitam. Ovid. 21. Epist. 187.
 Voluntatem. Cic. 3. Verr. 20. Ut alter dies amicis istius & defensoribus,
 non modo spem victoriæ, sed etiam voluntatem defensionis auferret.
ABLĀTUS, Partic. Valer. 6. Argon. 682.
 — nec ablatam sequitur, quæritive fororum.
 Fœtus ablatas uberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
ABLĀTIO, ōnis. f. Tertull.
ABLĀTIVUS, Adj. ut, Præpositiones ablativæ. Isidor. 1. 12. Cafiû
 ablativus, i. e. Sextus. V. apud Grammaticos.
ABLĀTOR, ōris. ni. Qui auferit. Auguft.
AUFIDĒNA, [Αυφιδνα] Ptolemæo auctore, Urbs Italiæ, Caracenorum,
 qui sub Ferentanis sunt. hodie *Afidena*. Liv. 10. 12. Hinc
AUFIDĒNTES, Populi, quorum Plin. inter Samnites menioit, lib. 3.
 cap. 12.
AUFIDIUS, Nom. gent. Ro. ex qua fuit Aufidius, Cognomento *Lucro*,
 qui primus payones fignare aggressus est, ex eo quæsto reditum sexage-
 norum festentiorum percipiens. Author Plin. lib. 10. cap. 20.
 Aufidius *Bafius*, Nobilis hitoricus fuit Quintilianii ætate, qui de rebus
 Germanicis hitoriam conscripfit.
 Aufidius alius apud Hor. Hor. 2. Serm. 4. 24.
 Aufidius forti miscebat mella Falerno.
AUFIDIANUS, Adj. ut, Nomen Aufidianum. Cic. 16. Fam. 19.
AUFIDUS, [Αυφιδος] Apulie Fluvius, quem cruentum ex Cannensî Ro-
 manorum clade aliquandiu fuisse Florus scribit. V. & Strabonem lib. 5.
 In Hirpinis ortus jugis, Canum urbem præterfluit. Auth. Plin. Vulgo
 nunc dicitur *Lofanto*.
 Acer Aufidus. Hor. 1. Serm. 1. 58.
 Anhelans. Sil. lib. 8.
 Longe fonans. Hor. 4. Carm. 9. 2.
 Tauriformis. i. e. Habens formam tauri. Hor. 4. Carm. 14. 25. Acrot
 & Porphyr. Omnia flumina taurino vultu & cornibus pinguntur pro-
 pter impetus & mugitus aquarum. ut,
 Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum.
 Violens. Hor. 3. Carm. 30. 10.
AUFIDUS, Adj. ut, Aufidastagna. Sil. lib. 10. 171.
AUFINATES, Populi in quarta regione Italiæ, quorum Plinius inter Ve-
 stinos menioit lib. 3. cap. 12. Horum oppidum *Aufinum*, vulgo *Ofena*.
AUFUGIO, ūgi, ūgitum, [Αυφύγω] ěre. ex Ab & Fugio compositum;
 idem significat quod simplex Fugere. Ter. Hec. 3. 4. 10. Denique hercle
 aufugerim potius, quam redeam, si ego mihi redeundum fiet. Cic. 1.
 Q. frat. 2. Præterea Æsopi tragœdi nostri familiaris, Licinius servitibi
 notus aufugit.
 Aufugere aspectum alicuius. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
 Andromeda aufugiens aspectum mœita parentis.
 Assiduas blanditas. Propert. 1. 9. 30.
 Aufugere ex loco aliquo. Liv. 1. Jam aliquantum spatii ex eo loco ubi
 pugnatum est, aufugerat.
 Aufugit aqua. Plaut. Aul. 1. 2. 16. Tum aquam aufugisse dicito, siquis
 petet.

A U G

AUGA, vel **AUGE**, sive **AUGEA**, [Αύγη] Mater Telephi, filii Hercu-
 lis. Scribit Diodorus lib. 5. hanc a patre Alæo cuidam nauclero ut me-
 geretur datam, quod crederet ab Hercule compressam, quæ quum de-
 ceretur ad mare, in itinere Telephum pepesit, & inter virgulta abditum
 reliquit: quem postea pastores inventum Corytho regi tradidere, qui il-
 lum Telephum, eo quod a cerva nutritus fuerat, vocavit. Ipsa vero *Auge*
 in Cariam abducta a mercatoribus, quibus illam nauclerus demergere
 nolens, dono dederat, & Teuthrantî (Cilicum & Myforum regi)
 donata est, quum quum postea Telephus quæsisset, venissetque ad Teu-
 thrantem in Myliam, ab eo est honorifice exceptus. Euripides dicit ab
 Alæo patre (quum ab Hercule corrupta deprehenderetur) in urna qua-
 dam cum Telepho filio impositam, & in mari demersam esse: sed Palladis
 providentia urnam ad Cayci ostia transmissam evasisse. Teuthrantem cum
 eos excepisset, Augem pro uxore, Telephum pro filio habuisse. Verba
 sunt Strabonis lib. 13.
 Auge, Demetrii liberta, sive potius Pompeii, inter præpotentes libertas
 enumerata a Plin. lib. 35. cap. 18.
AUGASII, [Αυγασίου] Populi sunt inter Massagetas, apud Stephanum.
AUGÆAS, [Αυγῆας] Atheniensis comicus fuit, ut est author Athenæus.
 Fuit & Augæas, Elcorum rex, quem Hercules sustulit. V. **AUGIAS**.
AUGRO, xi, ctum, [Αύρω, αυῖανον, ἀφῖκω, ἐπιμαρτυῖον] ěre. Nota si-
 gnificationis, Majus facere.
 Augere & amplificare. Cic. 1. de Fin. 38. Omni autem privatione doloris
 putat Epicurus terminari summam voluptatem, ut postea variari vo-
 luptas distinguique possit: augeri, amplificare non possit.
 Augere spectat ad quantitatem, Ampliare ad pretiũ. I. non intelligitur.
 §. Divi. D. de jure hfc.
 Per gradus augere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Nam & genera sunt tria, Sa-
 cri, publici, privati juris. Quæ divisio ad laudem magis spectat, siquis
 eam per gradus auget, quod lex, quod publica, quod in religionem
 deũ comparata sit.
 Animum inimicorum augere. Cic. 10. Att. 16.
 Animus augere, Allumere animum & fiduciam. Stat. 10. Theb. 23.
 Aliquem augere, pro Opibus auctum reddere, apud Tacit. legitur.
 Aliquem augere, atque honorare. Cic. 2. Off. 21.
 Aliquem augere & ornare. Cic. 7. Fam. 17. Semper te non modo tuen-
 dum mihi, sed etiam augendum atque ornandum putavi. Et i. de
 Orat. 94.

Auxilia augere. Plaut. Cist. 1. 3. 52. Servate vestros focios veteres & nos,
 augeate auxilia vestris victis legionibus.
 Aliquid ad infinitum. Plin. lib. 20. cap. 21.
 Articulos auferat macies. Ovid. 8. Met. 807.
 Auferat articulos macies, genuumque tumebat
 Orbis, & immodico prodibant tubere tali. i. e. Majores & emi-
 nentiores fecerat.
 Beneficium magnum magno cumulo augere. Cic. 13. Fam. 63. Magnum
 beneficium tuum magno cumulo auferis.
 Benevolentiam auxit consuetudo. Cic. de Amicit. 10.
 Civitatem augere procreatione liberorum. Plaut. Perf. 3. 3. 15.
 Cognomento augeri. Tacit. 12. Ann. 26. Augetur & Agrippina cogno-
 miento Augusta.
 Commodis augere. Cic. 11. Philipp. 37. Eos non tueri solum, sed etiam
 augere commodis debeo.
 Alibi Augere, sine adjectione. Ep. 17. l. 7. H. St. V. loc. paulo supra.
 Culpam suam augere. Plin. in Epist.
 Cursum. Ovid. 4. de Pont. 15.
 Augetur remis cursus cunctis aquæ. i. o. Citatior fit.
 Damno auctus est herus. Ter. Heaut. 4. 1. 15.
 Dignitatem augere & nomen alicuius. Cic. 11. Fam. 6. Illud tibi per-
 suadeas velim, me omnia quæ ad tuam dignitatem augendam pertine-
 bunt, quæ est per se amplissima, summo semper studio susceptrum.
 Divitiis alicquem. Cic. 2. de Lege Agr. 68.
 Dona precibus, i. e. Ultra oblatum munus etiam supplicare. Ovid. 3.
 Epist. 30.
 Exercitationes animi. Cic. 1. Off. 123.
 Facta alicuius. Tibul. 1. 7. 56.
 Fortius aliquid. Plin. lib. 22. cap. 2. Interim fortius augetur auctoritas.
 Gratiam. Plin. lib. 11. cap. 42. Agrigentî maxime eam (calcî) augente gra-
 tiam fumo, qualis in ipsa urbe concitatur.
 Gratulatione populi dies me auxit. Cic. 14. Philipp. 16. Ut idem dies
 non modo me iniquissima invidia liberarit, sed etiam celeberrima pop.
 Rom. gratulatione auerit.
 Hæreditatem, gregem, & pecorum partus. I. Sed & si. in fin. D. de pe-
 tit. hæred.
 Honore augeri. Cic. de Arusp. Resp. 56.
 Hostias augere. Vox facror. Cum prima hostia, non litante altera, deir-
 tertia, pluresve addebantur, numerus hostiarum Augeri dicebatur,
 donec litatum foret. Suet. Aug. cap. 96. Circa Perusiam, sacrificio non
 litante, cum augeri hostias imperasset. Et vetus inscriptio, SI QVIS
 HVIC ARAE DONVM DARE AVGEREQVE VOLET, LICETÒ.
 Industriam alicuius augere. Ter. prol. Adel. 25.
 Invidiam. Tacit. 12. Ann. 8.
 Iracundiam atertius. Ter. Adel. 1. 2. 66.
 Lætitia augeri. Cic. 2. de Fin. 14.
 Largitione augere. Tacit. 13. Ann. 18.
 Liberalitate quempiam. Tacit. 3. Ann. 8.
 Liberis augeri. Cic. 1. Att. 1.
 Linguam Latinam. Cic. de Fato, 1.
 Linguam copia verborum. Cic. 1. Acad. 26.
 Memoriam immortalæ posteritatis. Cic. 2. de Orat. 8.
 Molestiam. Cic. pro Flacc. 28. Minuis, inquit, gloriam Pompeii. Imm-
 tu auges molestiam.
 Munificus augere. In MUNUS.
 Munus verbis. Cic. 2. Off. 70. Neque vero verbis auget summum munus, f
 quo forte fungitur, sed etiam extenuat. Hic Augere & extenuare opposuit
 Muneris largitatem augere. Cic. de Clar. Orat. 17. Ut impendiis etiam
 augere pollimus largitatem tui muneris.
 Munus aliquod cumulatis. Cic. in Orat. 54.
 Nominibus imperatoris alicquem. Tacit. 15. Ann. 26. Tiberium Nerc-
 nem & Claudium Drusum privignos imperatoris nominibus auxit.
 Numerum. Plaut. Amph. 1. 1. 151. Numerum cœlestium, Liv. 1. 7. d
 Hercule. Virg. 7. Æn. 211.
 Numerum divorum altaribus auget.
 Opes. Cic. de Amicit.
 Opes per scelus. Ovid. 2. Fast. 630.
 Opinionem alic. rei. Cæf. 5. Bell. Gall. 55. Timorisque opinionem qui
 buscunque poterat rebus agebat.
 Pecorum partus. V. supra Hæreditatem, &c.
 Peculium. Plaut. Most. 4. 1. 7.
 Pretia rerum commentis. Plin. lib. 12. cap. 19.
 Religione merces. Plin. lib. 12. cap. 14.
 Rem. Hor. 1. Epist. 7. 71. Scil. Familiarem. Cic. 2. Off. 87.
 Re in agenda festinare & obui. Hor. 1. Epist. 16. 68.
 Rem augere laudando, & Vituperando rursus affligere, contraria. Cic. d
 Clar. Orat. 47.
 Republicanam & imperium. Cic. pro Rosc. Amer. 50.
 Robur florentibus anximum alicquem. Sil. 16. Verba sunt Scipionis.
 Scientia alicquem. Cic. 1. Off. 1.
 Spem. Cæf. 2. Bell. Civil. 31.
 Spiritu cœlesti augeri. Cic. de Arusp. Resp. 75.
 Suspicionem alicuius. Cic. 6. Verr. 33. Ejus ipsius cupiditatis cuius
 inlimularetur, suspicionem augetur.
 Terram imbribus dicitur aer. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
 Terrorem. Cæf. 3. Bell. Civil. 64. & Sallust. Jugurth. 20.
 Vectigalia belli. Cæf. 1. Bell. Civil. 35.
 Vias fortunæ augere, Augere vias, rationesque excogitare ad divitiar
 opesque acquirendas. Propert. 3. 7. 32.
 Vires augeri. Ovid. 9. Met. 787.
 Vires auxit fortuna nocendi. Stat. 6. Theb. 763.
 Augere, videri possit scriptum neutraliter apud Livium. l. 29. p. 340
 edit. Feyr. Ni clamor omnia vana, augente nocturno tumultu fecisset
 H. St. [Locus est c. 6. sub fin. Quem si rectius cum Gronovio distin-
 guas, apparebit transitive positum esse hinc quoque verbum.]
AUGESCO, [Αυγίζω] ěre. Idem quod passivum Augeri, nisi quod vin
 quamdam habet paulo majorem, & magis efficacem. Ter. Heaut
 3. 1. 14. Nam mihi quidem quotidie augetur magis de filio ægrî
 tudo. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Ea temperatione caloris & oriri &
 augetur.

Augefcere incrementis. Liv. 27. 17. Afrubal quum hoftium res tacitis augere incrementis cerneret, fuas, &c.
Augefcunt & pubefcunt animantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. In Luna quoque curfu eft & brumæ quedam & folstitii fimilitudo, multaque ab ea manant & fluunt, quibus & animantes alantur, augefcantque & pubefcunt, maturitatēque affequantur, quæ oriuntur & terra. **Augefcunt uva, pro. Crefcunt & majores funt.** Cic. de Senect. 51. Itaque in eunte Vere in his que relicta funt exitit tanquam ad articulos farmentorum ea que gemma dicitur: aqua oriens uva fele offendit, quæ & succo terre, & calore Solis augefcens, primo eft peracerbaguftata, deinde maturata dulcefci.
Augefcunt corpora dulcibus, atque pinguib; & potu: minuuntur ficis &c. Plin. 1. 11. c. 54.
Augefcunt alia gentes, alia minuuntur. Lucret. lib. 2. 76.
AUGIFICO, Ære. Idem quod Augeo. antiquum. Ennius Andromacha, Quid fit fedicio? tabefat an numeros augifcos? Nonius 2. 61.
AUGENS, entis. Vocat. [αὐγίζω] Cic. de Fato, 1. Quia pertinet ad mores quod αὐγίζω illi vocant, nos eam partem philofophiæ de moribus appellare folemus: fed decet augentem linguam Latinam nominare moralē.
Mufe augentes omnia. Claud. de Sext. Conf. Hon. 475.
 Quorum (i. quæ fides augentibus omnia mifus)
 Impetus excellit Zephyros, candorque pruinas. i. e. Si poetis credendum eft, qui ueris femper aliquid addere confueverunt.
AUGENTER, Adv. Frontin. de Lim. 2.
AUGENDUS, [αὐγίζω] Partic. Tacit. 2. Ann. 46. Augendæ dominationi certatur.
Morigera ad fruges augendas atque animantes. Lucret. lib. 5. 81.
AUCTUS, Partic. [αὐγίζω] ut, Aucta numero acies. Liv. 8.
ANIMUS auctus. Tacit. 2. Hift. 4. Titus aucto animo ad patrem peruectus. Auxilio. Tacit. 3. Ann. 14.
Beneficio. Cic. ad Brut. 1. Clodius aucto Antonii beneficio eft, ejus ipfius beneficii magna pars a te eit.
Danno. Ter. Heaut. 4. 1. 15. Joculare. V. Filia.
Diuitiis & honoribus. Ovid. 2. Trift. 9. 43.
Filia. Tacit. Agric. 6. Cic. 1. Att. 1. Auctus filiolo. Sic Liberis.
Fortuna auctæ & exaggerate. Cic. 4. in Catil. 19. Cogitate quantis laboribus fundatum imperium, quanta uirtute ftabilitam libertatem, quanta deorum benignitate auctas exaggeratasque fortunas una nox pene deleuit.
Honoribus. Cic. 3. de Nat. Deor. 49.
Labore aucta pabula grandefcunt. Lucret. lib. 2. 1161.
Læticia. Cic. 2. de Finib. 14.
Liberis aucta domus. Sen. in OE dip. 10. Tacit. 3. Ann. 29. Auctus liberis, conf. Filia &c.
Mora creuit & aucta eit. i. e. In longum producta. Ovid. 4. de Pont. 5. 26.
Omine auctus. Tacit. 2. Ann. 14.
Pecunia. Tacit. 11. Ann. 16.
Præda. Cic. 7. Verr. 79.
Societate. Tacit. 4. Hift. 64. Civilis, societate Agrippinensium auctus.
Spoliis. Cic. pro Sex. Rofc. Verumetiam ut fpoliis Sex. Rofcii hoc iudicio ornati auctique difcedant.
In falium aucta. Tacit. 3. Ann. 56. Modica de moribus adolescentis, neque in falium aucta, retulit.
Compar. Plaut. Capt. 4. 2. 2. Ægritudo auctior eit in animo.
Re, fortunisque auctior. Liv. 3.
Auctior adjecto fulgebat fidere mundus. Claud. 2. in Ruf. 3.
Auctior animi vis. Lucret. lib. 3. 451.
AUCTUS, ūs. m. [αὐγίζω] Liv. 4. Cujus rei præmium fit in ciuitate, eam maximis femper auctibus crefcere. Plin. lib. 4. cap. 12. Auctu immenfo aquarum.
Arboris auctus, pro periphrasin pro Atbore. Lucret. lib. 6. 168.
Auctus diuim. Plin. lib. 2. cap. 10.
Auctus infinitus corporis. Lucret. lib. 2. 481.
Hilarem grandefcere ad auctum. Lucret. 2. 1121.
AUCTUM, i. n. Spatium circi quod fuper definitum modum uictoriæ adiungitur. Feftus.
Solum olerum omnium contra Luna aucta atque damna uices minnendi & augendi habet contrarias. Gell. 20. 8. de Cepe.
AUCTURES ūs bar. H. St. At in ima pagina nihil adueit, niſi culter id abftulit.
AUCTIO, ūnis. f. [αὐγίζω] Augmentum. Macrobi. 1. Saturn. 14. Modo auctio modo retractio dierum proueniebat. Eit & Venditio quædam in publico ac celebri loco. [ἀγοραπωτεία] Plaut. Men. 5. 9. 94.
Vis conclamari auctioem fore quo die? m. s. v. die feptimi.
M. R. Auctio fiet Menæchmi mane fane feptimi.
Ventilat ferui, fuppelleæ, fundi, ædes, omnia
Veniunt, quique licet præſenti pecunia.
Auctio, inquit Nonius, dicitur Venditio, quafi quod & ementem augeat, & uendentem. Plaut. Freg. 3. 29. Auctionem facio parafiticam. Immo quod ab unoquoque magis ac magis augeatur pretium, ſive quod paulatim augeatur pretium H. St.
Auctio haftæ. Suet. in Cæſ. 10. i. e. Venditio, quæ hafta poſita per præconem fiebat. In auctionibus ei, qui plurimum auget, res addicitur. Hæreditaria auctio. Cic. pro Cæcin. 13.
Regia. Plin. lib. 29. cap. 4.
Auctionem facere. Plaut. Men. 5. 9. 91. Auctionem hic faciam, & uendam quicquid eit mihi. Cic. 6. Verr. 46. Querendum eit, credo, Heius iſte num æs alienum habuerit? domini iuſſu quippiam promiſiſſet?
Facturum fe auctionem, proferbere. Cic. pro Quint. 15.
Propondere auctionem. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Vendere auctionem, eit præconis. Cic. pro Quint. 19. Negat fe alia ratione facturum. quod promiſiſſet non plus ſua referre, quam ſi quum auctionem venderet, domini iuſſu quippiam promiſiſſet.
In auctione. H. St. Ex Lambino, q. ad loc. V.
Videre. Cic. 4. Att. 12. Idibus enim auctionem Larini uideo.
Bona alicuius conſtituta auctione vendere. Cic. pro Rofc. Amer. 32. Idem pro Cæcin. 13. Quum eſſet hæc auctio hæreditaria conſtituta.
AUCTIOFOR, [αὐγίζω, ἀντιπρωτεία] Æri. dep. Publicæ, & fere ſub haſta vendere, non ea que ad ſum ſpectant, ſed ea que ad fuppellectilem, atque ad alios uſus: nec fere niſi que pence alium in uſu ferunt. Hæc

Valla lib. 4. Vulgo *uendre à l'encant*: quafi Sub haſta vendere, antiquo illo Romanorum more. Cic. pro Quint. 16. Nauius hominem multis uerbis dederet ne auctioetur. Ibid. 23. Ait fe auctionem eſſe in Gallia.
AUCTIOFORANS, Partic. [αὐγίζω] Cic. 2. de Lege Agr. 62. Ponite ante oculos uobis Rullum in Ponto, inter ueſtra atque hoſtium caſtra, haſta poſita, cum ſuis formoſis finitoribus auctioanem.
AUCTIOFORATUS, Adj. [αὐγίζω] ut, Auctionaria atria, In quibus auctio fiebat. Cic. de Lege Agr. 7. Ut in atrii auctionariis potius quam in truiuis aut in compitijs auctioetur. V. Licinia atria in ATRIUM.
Auctionaria tabula. Cic. 2. in Catil. 18. Meo beneficio tabule nouæ præferuntur, uerum auctionaria. Romæ enim uero circum forum, tabernas argentarioium fuiſſe fatis conſtat. Ad hæ argentarioium tabernas, auctiones fieri in foro ſolebant, ut cui queque res addicta eſſet, ei argentiarius expenſam pecuniam in tabulis referret, ut oſtendit Cic. pro Cæcin. 17. Pecuniam (inquit) argentario promittit Æbutius. Et paulo poſt, Se autem habere argentiari tabulas, in quibus libri expenſa pecunia lata ſit, acceptæque relata. Quintil. lib. 11. cap. 2. Et forſitan in hoc ſunt adiuui, qui auctioem diſmiſſa, quid cuique reddidiſſent, teſtibus argentarioium tabulis reddiderunt. Quod præſtiſſe Hortenſium dicunt. Hoc autem Sen. in pro. Decl. commemorat his uerbis, Hortenſius a Siſenna prouocatus in auctioe perfidit diem totum: & omnes res, & prætia, & emptores, ordine fuo reſcenſit argentiarius recognofcentibus, ita ut in nullo falleretur. Ulpianus in l. Item uidentum. D. de pet. hæ. Item uidentum ſi poſſeſſor hæreditatis, uenditioe per argentiarium facta, pecuniam apud eum perdidit: an petitione hæreditatis teneatur, qui nihil habet, nec conſequi poteſt. Sed Labeo putat eum teneri, quia ſuo periculo male argentario creditit. Ad eadem tabernas tabulæ fiebantur, in quibus quarum rerum auctio futura eſſet, perſcriptum erat. quæ tabulæ, Auctionarie dicebantur: ut in Cic. 2. Catil. 18. exemplo. Hinc, Tabula Valeria in epiftola ad Terentiam, i. e. Valerii argentiarii, ad cuius tabernam bona Ciceronis auctioe uendebantur. Nam ad me (inquit) P. Valerius homo peroficioſus ſcripſit, id quod ego maximo cum ſectu legi, quemadmodum a Veſta ad tabulam Valeriam ducta eſſet. Et 12. Att. 3. Ubi de Scapularis hortis loquitur, quos emere cogitabat, ut in iis fanum deſeructa Tulliole ædificaret: De hortis (inquit) Scapularis hoc uidetur eſſe poſſe, ut præconi ſubjiciantur: id niſi ſit, excluderetur: ſin ad tabulam uenimus, uirtucem facultatem Othonis noſtra cupiditate. Et lib. pro. 13. Quid uis? inquam. At ego ad tabulam. ut ſi recte poſſent, Scapularis hortos. i. e. Propter abeam ad tabulam, ad quam Scapularum hortorum auctio futura eit. Idem pro Cæcin. 13. Æbutio negotium datur. adeit ad tabulam: licetur Æbutius. Deterrentur emptores multi, partim gratia Cæſennæ, partim etiam pretio: fundus addicitur Æbutio. pecuniam argentario promittit Æbutius.
AUCTO, [αὐγίζω] Ære, frequent. Plaut. Amph. pro. v. 6. Bonoque atque amplo auctare perpetuo lucro.
Auctare & alere. Lucret. lib. 1. 51.
 Unde omnes natura creet res, auctet alaque.
Auctare alique ope. Catull. 68. 2.
AUCTO, [αὐγίζω] Ære, ab Aucto, ut, Auctitare pecunias ſenore. Tacit. 6. Ann. 16. conf. Arab. 7. p. 218.
AUCTARIUM, i. n. [αὐγίζω, ἐπιμαρτυρία] dicebant uocari Quod fuper menſuram vel pondus juſtum adiciebatur, ut Cumulus auctiui in modio. Feſtus. Plaut. Merc. 2. 4. 22. Tanti quanti poſcit, ſin tanti emi illam? c. auctarium adjectio vel mille nummum plus quam poſcet.
AUCTOR, ūris. m. [αὐγίζω, ἀδύναμις] ab Augeo, ut teſtantur Grammatici ueteres, & ipſa ſcribendi ratio oſtendit. Neque enim aliter quam per *ct* in libris & inſcriptionibus ueteribus exaratum inuenitur: ideoque potius licet ſcribere oportet, quam Autor, ut ſcripſit Valla; vel Author, ut alii. Non enim ſunt audiendi, qui ex Græco αὐτορ, uel αὐθητορ deducunt.
**Auctor rerum, apud Salluſt. Cat. c. 3. pro Rerum adminiſtratorum geſtoreque, ut Imperator qui bella gerit. Aliter Tacit. 3. Ann. 3. qui auctorem rerum, Scriptorem hiftoriæ uocauit. Matrem Antoniam, non apud auctores rerum, non diurna actorum ſcriptura reperio uel inſignis officio functam. Locus Salluſtii eit, Ac mihi quidem, tameti haudquam par gloria fequatur ſcriptorem & auctorem rerum, &c. Nam Imperatorum maiorem eiſe gloriam intelligit, quam hiftoriæ ſcriptorem. Turneb.
 Hujus ſem. eit Auctrix, teſte Seruio lib. 12. Æn. 159. cuius uerba V. in AUHTENTES. ut, Auctor diuitiarum, auctrix patrimoni. Sic & Prifician. lib. 5. Auctor, ſem. tamen eit apud Ouid. 5. Faſt. 192.
Ipla doce que ſis, hominum ſententia fallax;
Optima tu proprii nominis auctor eris. Et Virg. 12. Æn. 159.
 Juno ait; Auctor ego audenti.
Auctor, communis generis apud antiquos. Feſtus.
**Auctor legis dicebatur, Qui quum ea dignitate præditus eſſet, ut ejus oratione conuocari populus poſſet, ab his qui leges ferebant deligebatur, ut eas ſuaderet, ac populo probaret. Cic. 3. de Legib. & in orat. Poſt red. ad Quir.
Auctor alicuius operis. Cic. 3. de Orat. 211. Qui orationem eandem aliam eſſe putaret auctore mutato.
**Auctor promiſſi carminis, i. e. Poeta, qui initio ſui carminis profectetur promittitque ſe poema ſcripturum: ut Virg. 1. Æn. 5.
 Arma uirumque cauo, &c. Hor. de Arte Poet. 45.
 Hoc amet, hoc ſpernat promiſſi carminis auctor.
Hortor atque auctor. Cic. in Partit. Orat. 97. Principia in ſententijs dicendis breuia eſſe debebunt. Non enim ſupplex, ut ad iudicem uenit orator, ſed hortor atque auctor.
Conſiliario & auctore aliquo inire rationem fac. aliquid. Cic. 14. Att. 9. Dii immortales, quam mihi ita pro nibilo: ſed tamen ea ratio adit. n. i. ininur, conſiliario quidem & auctore Veſtorio, ut hoc damnum queſtuofum ſit.
Auctores & magiſtri religionum. Cic. de Aruſp. Reſp. 18. Ego uero primum habeo auctores ac magiſtros religionum colendarum maiores noſtros: quorum mihi tanta fuiſſe ſcientia uidentur, &c. Sic, pro Planc. 32. Ut poſtea princeps inter ſuos plurimarum rerum ſententillimus******

ctissimus & iustissimus iudex maximarum societatum auctor, plurimorum magister.
 Præclarus auctor suæ civitatis. Cic. pro Flacc. 36. Nam ut signum publicum insepexit præclarus ille auctor suæ civitatis, solere suos cives ceterosque Græcos ex tempore, quod opus sit, obsequare dixit.
 Auctor publici consilii. Cic. 1. de Orat. 211. Sin autem quereremus, quis esset is qui ad Rempublicam moderandam usum & scientiam & studium suum contulisset, definirem hoc modo, Qui quibus rebus utilitas Reip. pararetur augeturque, teneret, isque uteretur, hunc Reipublicæ rectorem, & consilii publici auctorem esse habendum.
 Gravissimus auctor dicendi & magister. Cic. in Orat. 10. Rerum formas appellat Ideas ille non intelligendi solum, sed etiam dicendi gravissimus auctor & magister Plato, easque gigni negat.
 Prædicator & auctor alieni facti apud iudices. Cic. pro Corn. Balb. 40. Sed mos est gerendum non modo Cornelio, cuius ego voluntati in eius periculo nullo modo deesse possum: sed etiam Cn. Pompeio, qui sui facti, sui iudicii, sui beneficii, voluit me esse, ut apud eosdem vos iudices nuper in alia causa fuero, & prædicatorum & auctorem.
 Suafor & auctor deditiois. Cic. 3. Off. 110. Atque huius deditiois, ipse Posthumus qui deditur, suafor & auctor fuit. Suet. Tiber. 3. 27. Alium dicentem sacras ejus occupationes; & rursus alium auctore eo senatum se adille, verba mutare & pro auctore suaforum, pro sacris laboriosas dicere coegit. Ubi Auctor plus est quam Suafor.
 Audendi auctor. Virg. 12. Æn. 159.
 Carminis auctor. Tibul. lib. 2. 4. 13.
 Consilii. Cic. 1. de Orat.
 Doloris. Cic. pro Flacc. 53.
 Generis. Virg. 4. Æn. 365.
 Interficiendi alicuius. Cic. 12. Fam. 2.
 Legum auctor & Dissuasor, contraria. Cic. de Clar. Orat. 96.
 Nobilitatis tuæ auctor. Cic. 4. Tulc. 2. Quibus Junius Brutus patriam liberavit, præclarus auctor nobilitatis tuæ.
 Pacis auctor semper sui Reip. Cic. 9. Att. 13.
 Personæ suæ auctor. Cic. 2. de Orat. 194. Quare nolite existimare me ipsum, qui non heroum veteres casus, fictosque luctus vellem imitari, atque adumbrare dicendo, neque actor essem alienæ personæ, sed auctor meæ, quum mihi M. Aquilius in civitate retinendus esset, quæ, &c.
 Protectionis auctor. Cæf. 5. Bell. Gall. 33.
 Reipub. auctor ac dux. Cic. 8. Att. 2. Mihi nihil illa in gente unquam ab ullo auctore Reip. ac dux turbus esse videtur factum, quam a nostro amico factum est, cuius ego vicem doleo, qui urbem reliquit, id est patriam.
 Sermonis huius auctor est Valerius. Cic. 1. Att. 3.
 Sanguinis auctor. Virg. 7. Æn. 49.
 Veri auctor, Qui vera docet. Hor. 1. Carm. 28. 14. de Pythagora.
 Viæ auctor, Qui viam monstrat, aut Qui ire jubet. Ovid. 3. Met. 18.
 Auctor ferendis legibus. Cic. 8. Att. 3. Ille legibus Cæcilii Metelli contra auspicia ferendis auctor, ille Gallia ulterioris adjunctor, &c. De Pompeio loquitur.
 Auctor his rebus quis est. Ter. Adel. 4. 5. 37.
 Auctor ad aliquid. Cic. 3. Philipp. 26. Etenim si auctores ad liberandam patriam desiderarentur, illis auctoribus Brutos ego impellerem?
 Auctor ceteris ad te juvandum. Cic. 9. Att. 13. Sed ut eo tempore non modo ipse auctor dignitatis tuæ fui, verumetiam ceteris auctor ad te adjuvandum, sic me nunc Pompeii dignitas vehementer movet.
 Auctor & ascriptor in resituendo. Cic. Poil red. in Senat. 8. Quod si Q. Metellus illo tempore Consul fuisset unicus, dubitatis quo animo fuerit in me conservando futurus, quum in resituendo auctorem fuisset, ascriptoremque videatis? V. Ascriptor in AScribo.
 Auctor tibi sum profugere. Cic. 9. Att. 12. Ego quidem tibi non sum auctor, si Pompeius Italiam relinquit, te quoque profugere.
 Auctor id tibi sum. Ter. Adel. 5. 8. 16. Idne estis auctores mihi? Ubi Donatus; Auctores, hoc est Persuasores. Cic. 6. Fam. 8. A me consilium petis, quid sim tibi auctor, in Siciliæ fabulidas, an ut ad reliquias, &c.
 Auctor tibi sum ut. Plaut. Stich. 1. 2. 71. Mihi auctores ita sunt amici, ut vos abducam hinc domum. Cic. 15. Att. 13. Sed auctor non sum ut te urbi committas.
 Auctor illi sum de hac re, ut hoc faciat. Plaut. Mil. 4. 3. 1.
 Magnopere auctorem esse alicui. Cic. ad Brut. 11. Nam illi ita sentienti de Reipub. magnopere auctor fui, ne differret tempus petitionis sure.
 Auctore me, Auctore te. Ter. Eun. 5. 7. 12. An pœnitebat flagitii, te auctore quod fecisset adolescens? Liv. 2. Res tuas tibi non solum reddant civis tui, auctore me: sed liquid deest, munificæ augebunt. i. e. Me suadente, consulente, instigante, impellente. Cic. 1. Acad. Audebimus ergo, inquit, novis verbis uti te auctore, si necesse est.
 Auctore Clitomacho. Cic. 4. Acad. 91. Explicavi paulo ante Clitomacho auctore, quomodo illa Carneades diceret. i. e. Ut referret Clitomachus, vel Ex sententia Clitomachi.
 Auctoribus pluribus. Liv. lib. 1. 46. Ille L. Tarquinius Prisci Tarquinii regis filius, neposne fuerit, parum liquet: pluribus tamen auctoribus filium ediderim. i. e. Secundum opinionem plurium.
 Isdem auctoribus cognitum est, Æquos, Volcosque summa vi bellum apparare. Liv.
 Certis auctoribus aliquid comperire. Cic. 14. Att. 8. Nam quod Cluvius scribis moderate & amice scriptas literas attulisse, mihi dedit Paulus ad te a fratre missas, quibus in extremis erat, sibi infidias heri, & se id certis auctoribus comperisse. Hoc nec mihi placebat, & multo illi minus.
 Ingeniosus poeta, & auctor valde bonus. Cic. pro Muren. 30.
 Celeberrimi auctores. Plin. lib. 33. cap. 1.
 Certissimus. Virg. 1. Georg. 432.
 Clarissimi. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Classici. Budeus, Metaphoricus Gellius auctores classicos appellat, quasi testes idoneos Latine puritatis, & prima nota scriptores; quales sunt Cic. Quintil. Liv. Cæf. Plin. Virg. Hor. Catull. &c. V. CLASSICUS.

Non dubil. Ovid. 5. Fast. 601.

Tunc mihi non dubiis auctoribus incipit æstas. Auctores ætatis vocat Ortus & occasus quorundam siderum.
 Eminentissimi. Quintil. lib. 1. cap. 10. & cap. 2.
 Evidentissimi. In EVIDENS.
 Eruditissimi auctoribus induci. Cic. pro Muren. 62.
 Gravior. Tacit. 3. Hist. 43.
 Idoneus. Quintil. lib. 1. cap. 4.
 Latini. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Levis. V. LEVIS.
 Locuples. In LOCUPLES.
 Luculentus. In LUCULENTUS. — citius nos
 Magnus. Juven. 14. Sat. 32. — citius nos
 Corrumpt vitorum exempla domestica, magnis
 Quum fubeant animos auctoribus.
 Malus. Cic. 7. Att. 3. Cæcilii malus auctor Latinitatis est.
 Maximus auctores in diversa fuisse opinione video. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Pessimus auctor futuri Somnus. Sen. Herc. fur. 1070.
 Privatus. Cic. ad Brut. 10. Nunquam enim honore extraordinario potentis hominis, vel potentissimi potius accidit, ut nemo Tribunus plebis, nemo alio magistratu, nemo privatus auctor existeret.
 Religiosissimus. Cic. de Clar. Orat. 44. Sit sane inquam ut lubet de isto, & ego cautius posthac historiam attingam te audiente, quem rerum Romanarum auctorem laudare possum religiosissimum.
 Sordidus, Ignobilis. Unde, Non sordidus auctor Naturæ, verique. i. e. Clarus & celebris. Hor. 1. Carm. 28. 14.
 Summi. Quintil. lib. 1. cap. 6.
 Validissimus. Tacit. 6. Ann. 31.
 Appellare auctorem. Plin. lib. 28. cap. 1.
 Citare auctorem. In CITO.
 Criminari auctores quos prælegimus. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Dare rem. Plaut. Trin. 1. 2. 70. i. e. Re ipsa ostendere.
 Enarrare auctores. Quintil. lib. 1. cap. 9.
 Est auctor Maffurius, bis in triumpho ductum. i. e. Dicit aut scribit.
 Plin. 7. 43. Auctores sunt, omnibus annis advolare Ilium ex Æthiopia aves: i. e. sunt Qui dicant, aut scribant. Idem 10. 26. Item Liv. 4. Sunt qui male pugnant ab his Consulibus in Algidio, auctores sint.
 Habere aliquem auctorem. Ter. prol. And. 19. i. e. Imitari. Cic. 2. de Orat. 155. Quos quum tu haberes auctores, Antoni, miror cur philosophie, licet ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. Loquitur de Carneade, Critolao & Diogene.
 Habere auctorem idoneum. Cic. 5. Verr. 216.
 Habere auctorem rumorem. Cic. 5. Verr. Hæc vos antea Iudices audistis, verum fortasse ita audistis, ut auctorem rumorem haberetis, sermonemque omnium.
 In incerto est auctor, De auctore dubitatur. Ovid. 12. Met. 419.
 Interpretari auctores. In INTERPRETOR.
 Invenire apud auctores. In INVENIO.
 Laudare auctorem. In LAUDO.
 Lectitare auctores. Cic. 12. Att. 19. Etenim habeo nonnullos ex iis quos nunc lectito auctores, qui dicant fieri id oportere, quod &c.
 Niti auctore idoneo. Quintil. 1. 2. c. 4. extr. Sed ne ii quidem, qui hoc fortissime affirmant, ullo satis idoneo auctore nituntur.
 Mutato auctore. Cic. 3. de Orat. 211. Qui orationem eandem aliam esse putaret auctore mutato. Sed forte hic legendum est Actore.
 Placet auctor. Cic. 6. Att. 2. Quo mihi auctor placeret (etenim erat *ιστορικος*), & vixerat in Peloponneso) admirabar tamen, & vix aggrediens communicavi cum Dionysio.
 Præbere se auctorem & principem bonis omnibus. Cic. 10. Fam. 6.
 Prælegere auctores. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Proferre auctores. Cic. 2. de Orat. 290. Non enim vereor, nequis me in isto genere leviorum jam putet, quoniam quidem tu Fabricios mihi auctores, & Africanos, Maximos, Catonen, Lepidos, protulisti.
 Redigere auctores alios in ordinem, alios omnino eximere numero. Quintil. lib. 1. cap. 4.
 Refertur ad auctorem aliquid. Cæf. lib. 5. cap. 18.
 Sequi aliquem auctorem. Plin. 3. Epist. lib. 5.
 Auctor, Homo in quo est vis, potentia, & dignitas: unde, Auctoritas dicta est. Liv. lib. 1. 17. extr. Deceverunt enim, ut quum populus regem iussisset, id sic ratum esset, si Patres auctores fierent. h. e. Auctoritatem (ut aiunt) suam, & decretum interpoherent, cumque ratum haberent ac comprobarent. V. loc. Et. 34. 2. Majores nostri nullam ne privaram quidem rem agere fœmias sine auctore voluerunt. Hæc Valla lib. 4. c. 32.
 Impero, auctore quum, ut me cuivis castrum loces. Plaut. Aul. 2. 73. Idem Poen. 1. 1. 18. Suspende, vinci, verbera, auctor sum, sino.
 Auctor eum significat, a Quo quis jus in re comparavit, aut aliàs quævis, sive a Quo quis emit. Cic. 7. Verr. 45. Tum illi intellexerunt, se id quod malo auctore emissent, diutius obtinere non posse. Ulpian. in l. 4. D. de Evictionibus: Illud queritur, an is qui mancipium vendidit, debeat fideiussolem ob evictionem dare, quem vulgo auctorem secundum vocant. Plaut. Curc. 4. 2. 12. Lenonem alloquens, Nec vobis auctor ullus est, nec vosmet estis illi.
 Auctor fundi. Cic. pro Cæcin. 27. Duo præterea testes, nihil de vi, sed de ipsa emptione fundi dixerunt: P. Cæfennius auctor fundi, non tam auctoritate gravi, quam corpore: & argentarius Sex. Clodius, cui nomen est Phormio.
 Auctores pupillorum vocantur, In quorum administratione infirma ætas, resque eorum sunt. Ideoque filios regum pupillos, sub auctoribus fuisse legimus. Unde Paul. l. 3. D. de Auctoritate tutorum, Etiam si non interrogatus tutor, auctor fiat, valet auctoritas ejus quum se probare dicit id quod agit, hoc est enim auctorem fieri. Et Pomponius in l. seq. Est pluribus datis tutoribus unius auctoritas sufficiat, tametsi tutor auctoretur, &c.
 Sine tutore auctore solvere mulieri. Cic. in Topic. 46. Non quemadmodum quod mulieri debeas, recte ipsi mulieri sine tutore auctore solvas: ita quod aut pupillæ aut pupillo debeas, recte potius eodem modo solvere. Sic pro Cæcin. 72. Quod mulier sine tutore auctore promiserit, debere.

- Bonus auctor in Senatu. Cic. de Clar. Orat. 129. C. Firmior luculentus patronus, asper, maledicus, genere toto paulo fervidior atque commorior, diligentia tamen & virtute animi atque vita bonus auctor in Senatu.
- AUCTRIX**, tricis. f. Tertull. adversus Hermog. cap. 5. Neque enim potest non & materia auctrix omnium deputari, de qua universitas consistit. conf. **AUCTOR** a pr.
- AUCTORITAS**, auctis. f. [αὐδία, αὐτοκρατία, αὐτονομία] Jus, potestas & dignitas. Cic. 1. Philipp. 13. Tantus autem consensus municipiorum coloniaryque provinciarum Galliae, ut omnes ad auctoritatem hujus ordinis majestatemque Pop. Rom. defendendam conspirasse videantur.
- Auctoritas**, alterius Existimatio & opinio, quae vulgo Reputatio. Cic. pro Lege Manil. Et quoniam auctoritas multum quoque in bellis administrandis atque imperio militari valet, certe, &c.
- Auctoritas & amplitudo**. Cic. pro Rosc. Amer. 2.
- Vis, auctoritas, pondus**. Cic. pro Flacc. 9. Totius hujusce rei quae sit vis, quae auctoritas, quod pondus, ignorat.
- Acies auctoritas**. V. In **ACIES**, & infra Hebescit auctoritas.
- Adulta auctoritas**. In **ADOLFESCO**, & mox Comprimi auctoritate.
- Aeterna adversus hostem auctoritas**. Cic. 1. Off. 17. ubi Gronov. V.
- Fluxa auctoritas**. Tacit. 1. Hist. 21. Proin agendum, audendumque, quum Galbae auctoritas fluxa, Pisonis nondum coaluisset.
- Gravissima**. Cic. 1. de Invent. 101. Primus locus fumitur ab auctoritate, quum commemoramus quantae cura res ea fuerit aut diis immortalibus, aut iis quorum auctoritas gravissima debeatur esse.
- Gravior auctoritate**. Cic. 2. de Orat. 55. Certe non tulit ullos haec civitas, aut gloria clariores, aut auctoritate graviore, aut humanitate potiores P. Africano, &c.
- Languida auctoritas patrum facta est**. V. **LANGUOR**.
- Projecta auctoritas**. Tacit. 1. Ann. 42.
- Senior**. Cic. in Brut. 327. Hortensius erat excellens iudicio vulgi, & facile primas tenebat adolescens. Sed quum iam honores, & illa senior auctoritas gravius quiddam requireret, remanebat idem, nec decebat idem.
- Tenui auctoritate homo**. Cic. 2. contra Rull. 44.
- Id auctoritatis, pro Ejus auctoritatis**. Tacit. 12. Ann. 18.
- Auctoritas est ebori**. Plin. lib. 12. cap. 4. Tanta ebori auctoritas erat, urbis nostrae trecentesimo anno. i. e. Tanti fiebat, tanto in honore erat. Citra auctoritatem Senatus. V. **CITRA**.
- Auctoritas senectutis**. Cic. de Senect. 62. Habet senectus, honorata praesertim, tantam auctoritatem, ut ea pluris sit, quam omnes adolescentiae voluptates.
- Tributorum auctoritas**. Plin. lib. 12. cap. 4. Ideo fortassis in tributorum auctoritate tercia res fuerit eburnus.
- Auctoritas testimonii**. Cic. 5. Fam. 12. Non enim me solum commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit, sed etiam illa cupiditas, ut vel auctoritate testimonii tui, ut iudicio benevolentiae, vel suavitate ingenii, vivi perfruar.
- Auctoritate nutuque legum domitas habere libidines**. Cic. 1. de Orat. 194. Et docentur non infinitis concertationumque plenis disputationibus, sed auctoritate nutuque legum domitas habere libidines, coercere omnes cupiditates, nostra tueri, ab alienis mentes, oculos, manus abstinere.
- Abicere auctoritatem**. In **ABICIO**.
- Adducere aliquem ad nostram auctoritatem**. In **ADDUCO**.
- Adhibere**. In **ADHIBEO**.
- Adicere**. In **ADICIO**.
- Adiungere auctoritatem & fidem rebus**. Cic. 2. de Divin. 113. Auctoritatem quidem nullam debemus nec fidem commentitiis rebus adungere.
- Adjungere se ad auctoritatem Senatus**. V. **ADJUNGO**.
- Adolecivit auctoritas**. In **ADOLESCO**.
- Afferre auctoritatem**. In **AFFERO**.
- Amittere**. In **AMITTO**.
- Amplicari**. In **AMPLEXOR**.
- Amplificare**. In **AMPLIFICO**.
- Attribuere alicui**. Cic. pro Font. 12. Mihi enim semper unaquaque de re, testis non solum femel, verum etiam breviter interrogandus, & saepe etiam non interrogandus, ne aut irato facultas ad dicendum data, aut cupidio auctoritas attributa esse videatur.
- Auferre iis qui profuerunt**. Quintil. lib. 5. cap. 7.
- Cedere auctoritati**. In **CEDO**.
- Coalescit auctoritas**. V. paulo ante, Fluxa auctoritas.
- Communire auctoritatem**. In **COMMUNIO**.
- Comparare**. In **COMPARO**.
- Comprobare alicujus rei**. Cic. 1. de Divin. 33. Augur Tib. Gracchus auctoritatem auctoritatem confessione errati sui comprobavit.
- Comprimi nondum adulta auctoritate alicujus non posse**. Tacit. 1. Ann. 46.
- Conferre se ad alicujus auctoritatem**. V. **CONFERO**.
- Contemnere auctoritates, ratione pugnare**. Cic. 3. de Nat. Deor. 16.
- Consistit auctoritas**. V. **CONSISTO**.
- Constituere auctoritatem**. Cic. 3. Verr. 5.
- Contingere aliquam auctoritatem**. In **CONTINGO**.
- Dare**. Cic. 3. de Nat. Deor. 91. Utrum poetae Stoicos depravarint: an Stoici poetis dederint auctoritatem, non facile dixerim.
- Defugere**. Plaut. Poen. 1. 1. 19. M. Si auctoritatem postea defugeris, ubi dissolutus tu fies, ego pendeam. i. e. Si negaveris postea factum fuisse a me te auctore, fuadente & impellente.
- Defugere auctoritatem, aliter acceptum**. Ter. Eun. 2. 3. 98. Jubesne? H. jubeo, cogno, atque impero. P. nunquam defugiam auctoritatem: sequare. i. e. Faciam maxime quum ita tu velis & jubeas. Non recusabo facere, dum tu tamen auctor sis facti. Donatus. [Vide Muretum in hunc Terentii locum H. St.] Cic. pro P. Syll. 33. Itaque attende jam Torquate, quam ego non defugiam auctoritatem Consulatus mei. i. e. Quantum non verear aut reculem palam predicare qua auctoritate sim usus in meo Consulatu: vel certe significat, Se cuncta illa quae tunc gessit, conseruere ac pra se ferre recte & ordine gesta esse, paratum illa defendere, ac quaecumque quasi iusserit ille ac mandarit, non recusaturo facere.
- Detrahere alicui auctoritatem**. Quintil. lib. 6. cap. 5, & lib. 7. cap. 2.
- Dicere aliquid majore auctoritate**. Cic. 2. de Divin. 139. De De-
- mocrito, Nec cognovi quoniam qui majore auctoritate nihil diceret.
- Esse in auctoritate**. Plin. lib. 34. cap. 6. Pedestres sine dubio Romae fuerunt in auctoritate longo tempore. i. e. In pretio.
- Esse in auctoritate alicujus, est Et obtemperare**. Liv. 9. 14. Samnites quum infructuos repente ad pugnam Romanos confexissent, vociferari, se in auctoritate Tarentinorum manere.
- Est in auctoritatem scientia**. V. **IN**.
- Esse magna, pro Auctoritatem magnam habere**. Cic. 7. Att. 7.
- Excellere auctoritatem**. Cic. Pompeii autem auctoritas cum apud omnes est quanta esse debet, tum excellit in Provincia, &c.
- Exterminare auctoritatem**. Cic. de Provinc. Conf. 3.
- Facere aliquid auctoritate & exemplo alicujus**. Cic. pro Corn. Balb. 31. Creator hujus urbis Romulus foedere Sabino, docuit etiam hostibus recipiendis augeri hanc civitatem oportere, cuius auctoritate & exemplo nunquam est intermissa a majoribus nostris largitio & communicatio civitatis.
- Facit necum eorum auctoritas. i. e. Ipsi viri qui plurimi sunt ab omnibus, & habentur docti gravesque viri, sunt meae opinionis**. Cic. pro Cae. 20. Auctoritatem sapientissimorum hominum facere nobiscum, in iudicium non venire utrum Caeina possederit, necne.
- Facere auctoritatem**. V. **FACIO**.
- Florere auctoritate**. Cic. 4. Fam. 3.
- Frangere auctoritatem**. Cic. 1. Acad.
- Gerere magistratum ex auctoritate alicujus**. Cic. 4. Fam. 9.
- Glossificat auctoritas**. Tacit. 4. Ann. 35.
- Habere auctoritatem apud aliquem**. Cic. pro Flacc. 61. Liceat mihi potius de levitate Graecorum queri, quam de crudelitate: auctoritatem ista habeant apud eos quos esse omnino noluerunt.
- Habere parum auctoritatis**. Cic. de Clar. Orat. 327. Est enim genus illud dicendi auctoritatis habebat parum, tamen aptum esse attenti videbatur.
- Habere plus auctoritatis in suadendo**. Cic. 8. Att. 9. Nam quod testificor me expertem belli fuisse, est id re perfectum est: tamen ea scripsi, cum in suadendo plus auctoritatis haberem, eodemque pertinet, quod causam ejus proba.
- Habere satis auctoritatis**. Cic. 2. Off. 34. Ad fidem faciendam iustitia plus pollet: quippe quum ea sine prudentia satis habeat auctoritatis: prudentia sine iustitia nihil valeat ad faciendam fidem.
- Habere eandem vim & auctoritatem**. Cic. pro Rosc. Com. 6. Quod si eandem vim, diligentiam auctoritatemque habent adversaria, quam tabulae, quid attinet codicem intueri, conscribere, ordinem conservare?
- Haerere auctoritatem, pro Manere**. Cic. De quo si vos severe iudicaveritis, auctoritas ea, quae in vobis remanere debet, haerebit.
- Hebescit auctoritas**. Cic. 1. Catil. 4. At nos vicissimum jam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis.
- Imminuere suam auctoritatem**. V. **IMMINUO**.
- Inducere auctoritatem**. Quintil. lib. 4. cap. 1. Nam se quoque moneri interim fingit, ut pro Rabir. Postumo, dum aditum sibi ad aures facit, & auctoritatem induit vera sententis, quo magis credatur vel defendenti eadem, vel neganti.
- Intercessit gravissima auctoritas Senatus**. Cic. 1. Fam. 2. De his rebus pridie quam haec scripsi, Senatus auctoritas gravissima intercesserat. V. mox Perferbere auctoritatem.
- Intercessum est auctoritati**. V. **INTERCEDO**.
- Interponere auctoritatem**. V. **INTERPONERE**.
- Laudare auctoritatem, est In iudicio dicere titulum suae possessionis: & est antiquus sermo Jurisconsultorum**. Budaeus.
- Levare auctoritatem suam inconstantia**. V. **LEVIS**.
- Mereri narrantis auctoritatem**. Quintil. lib. 4. cap. 2.
- Minuere auctoritatem**. In **MINUO**.
- Movet auctoritas**. Cic. 8. Att. 9. Tua me hercule auctoritas vehementer movet.
- Niti auctoritate, ut Auctore**.
- Obtinere auctoritatem**. Cic. pro Arch. 9. At non est professe, immo vero his tabulis professus, quae sola ex illa professione collegioque Praetorum obtinent publicarem tabularum auctoritatem.
- Perdere**. Quintil. lib. 4. cap. 2.
- Perdita auctoritate homo**. Cic. Anteq. iret in exil. 17. Nemo tam perdita auctoritate, tam facinorosa inventus vita, qui quum de scelere fateretur, non tamen sententis prius iudicum convinceretur, quam supplicio addiceretur.
- Perferbere auctoritatem**. Cic. 8. Fam. 8. Siquis huic Senatusconsulto intercessisset, auctoritas perferberetur. Et 5. Att. 2. fin. Nondum enim satis huc erat allatum, quo modo Caesar ferret de auctoritate perferberetur. Quum aliquid in Senatu major Senatorum pars decreverat, Senatusconsultum scribebatur, nisi Tribunus plebis aliquis intercederet. Intercedente, Senatusconsultum non erat, sed scribebatur tamen quod Senatus eo die statuisset: eaque Perferpta auctoritas dicebatur. Perferberantur, inquam, auctoritates, id est eorum nomina quibus auctoribus factum esset Senatusconsultum. Id luculentissime declaratur in 8. Fam. 8. conf. supra Intercedere, Interponere &c. P. Manu. ad 1. Fam. 2.
- Petere auctoritatem**. Quintil. lib. 1. cap. 6. Peti solet auctoritas ab oratoribus vel historicis.
- Poenitere auctoritatis**. Cic. de Arusp. Resp. 45. Et eo fecisse auctore se diceret, cuius auctoritatis neminem posset poenitere.
- Punere auctoritatem in aliquo**. Cic. pro Domo sua, 117. Esto, collegium non adhibuisti. quid? de collegio quis tandem affuit? posuerat enim auctoritatem in uno, quae est in his omnibus.
- Premittitur auctoritas**. Quintil. lib. 6. cap. 5.
- Removere & praetermittere auctoritatem e causa**. Cic. pro Muren. 67. Tolle mihi e causa nomen Catonis: remove ac praetermitte auctoritatem, congregere mecum criminibus ipsis.
- Residet auctoritas in nutu praeclearorum virorum**. Cic. de Senect. 61. Quid de Paulo, aut Africano loquar? aut, ut jam ante dixi, de Maximo, quorum non in sententia solum, sed etiam in nutu residebat auctoritas?

Sequi auctoritatem alicujus. Cic. pro Cluent. 140. Ego vero in isto genere libentius cum multorum, tum hominis eloquentissimi & sapientissimi L. Crassi auctoritatem sequor.

Superavit auctoritatem consuetudo. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Sufficere auctoritatem. Cic. 1. Acad. 19.

Tenere auctoritatem in aliquem. Cic. de Senect. 37. Tenebat non modo auctoritatem, sed etiam imperium in suos.

Tribuere. Cic. 1. de Divin. 5. Quumque huic rei magnam auctoritatem, Pythagoras jam ante tribuisset.

Tribuere defensionem. Cic. pro Syll. 10. Hoc totum ejusmodi est, Judicium, ut si ego sine inconstans ac levis, nec fidem tribui conveniret, nec defensionem auctoritatem.

Valere auctoritate. Cic. Anre. 1. 2. Vos, credo, retinebitis vestram libertatem, qui neque tanta valetis auctoritate, neque tantorum officiorum impensam egistis in patriam?

Valet etiam sine ratione auctoritas. Cic. 1. de Nat. Deor. 10. Tantum opinio præjudicata poterat, ut etiam sine ratione valerent auctoritas.

Valere multum apud me auctoritas ejus. Cic. 9. Att. 9. Scribis Pudeo quoque nostro probari quod quierim, cujus auctoritas multum apud me valet.

Valet plurimum auctoritas in consiliis. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Versari in auctoritatibus. Cic. 1. de Orat.

Vincere auctoritate. Cic. 1. de Divin. 62. Carnecadem ergo anteponebat Platonem & Socrati? qui ut rationem non redderet, auctoritate tamen hos minutos philosophos vinceret.

Vivit mihi ejus auctoritas. Cic. 10. Att. 1. Ejus igitur mihi vivit auctoritas: & simillimus ejus filius eodem est apud me pondere, quo fuit ille: quem salvere velim jubeas plurimum.

Auctoritates publicæ, pro Literis publicis. i. e. Scriptis instrumentis ad aliquid probandum. Cic. 2. Verr. 7. Legationes cum publicis auctoritatibus ac testimoniis convenisse.

Auctoritas, Opinio, & judicium, & consilium, & sententia. Cic. pro Cluent. 19. Et illa oratio potius temporis mei, quam judicii & auctoritatis fuit. Idem 2. Philipp. 2. A vobis peto, ut si sequi minus videbitis orationem meam, atque auctoritatem meam, benigne me tamen, ut fecistis, audiat.

Auctoritatis instrumentum: i. e. Venditionis, quod hinc fit, quia is auctor est qui vendidit. Scævola in l. ultima. D. de pignorat. action. Pignori creditori locum purum obligavit, eique instrumentum emptionis tradidit: & quum eum locum inaedificare vellet, mota sibi controversia a vicino de latitudine, petiit a creditore ut instrumentum auctoritatis a se traditum exhiberet. Quidam codices male habent Auctionis pro Auctoritatis.

Auctoritas & sententia alicujus. Cic. 1. Fam. 7. Quare ea quæ scribam, si habeto, me cum illo re communicata, de illius ad te sententia atque auctoritate scribere.

Auctoritas, pro Auctore, i. e. Eo qui primus rumorem aliquem sparsit. Plaut. Trin. 1. 2. 180. Quod si exquiratur usque ab fuisse auctoritas, &c.

Auctoritas, pro Exemplo, & loco vice testimonio e scriptoribus desumpto. Cic. 1. de Orat. 180. Num desinit uterque nostrum in ea causa, in auctoritatibus, in exemplis, in testamentorum formalibus, nec est in medio jure civili versari? Auctoritatibus, pro Locis & testimoniis dixit Cicero: quibus quidem scriptorum præstantia, vilitasve, auctoritatem dare ac adimere solet. Quintil. lib. 5. cap. 11. Jam sententiis quidem poetarum non orationes modo sunt referatæ, sed libri etiam philosphorum: qui quamquam inferiora omnia præceptis suis ac literis credunt, repetere tamen auctoritatem a plurimis veris non fastidierunt.

Auctoritas, pro Testimonio authentico, probationeque authentica. Cic. pro Cael. Sed cur diutius vos Judices, renco? Ipsius jurati religionem auctoritatemque percipite.

Ufus & auctoritas. Cic. pro Cæcin. 54. Lex usum & auctoritatem fundi jubet esse biennium: at utimur eodem jure in ædibus quæ in lege non appellantur. i. e. De quibus lex flet. Usam & auctoritatem vocavit Ufucapientis conditionem, quæ olim erat bienni in rebus soli: ut auctor est Justinianus in secundo Institutionum. Et Cic. in Topic. 23. Budæus.

Auctoritas. Venulcius in l. ult. D. de Evictionibus. Si aliquam rem mihi tradideris, & eandem pro derelicto habuero, amitti auctoritatem (id est, actionem pro evictione) placet.

Auctoritatis jure. Cic. de Arusp. Resp. 4. Multæ sunt domus in hac urbe p. c. atque haud scio an pene cunctæ: jure optimo, sed tamen jure privato, jure hereditario, jure auctoritatis, jure mancipii. jure nexi. Budæus, Auctoritas, nomen est unum ex iis quæ dominium rerum perficiunt. Illud Ciceronis, Jure auctoritatis, significat Jure ufucapientis, quam Præscriptionem vocant, quæfito ab auctore, cujus causam sequitur, qui ab eo rem quæsitit quovis modo legitimo & civili.

AUCTORIO, [αὐτοριό] Ære. Accepta mercede operam suam vendere. Dictum est inprimis de Gladiatoribus, qui pretio se in ludum gladiatorum addicebant. conf. Turneb. Advers. 2. 20. Torrent. ad Hor. 2. Serm. 7. 59. A Gladiatoribus translata vox est ad alios, ut Sicarios, Proditores &c. Sic Liv. 37. 10. Eo pignore velut auctoratum sibi esse proditorem ratus. Hinc etiam Auctorati milites, Ære stipendiario ooltrichi, ac jam non sui arbitrii. Budæus. Plin. lib. 14. cap. 1. de vitibus loquens, In Campano agro populis nubunt: maritæque complexæ, atque per ramos earum procacibus brachiis geniculato cursu scandentes, cacumina æquant, in tantum sublimes ut vindemiatori auctoratos rogum ac tumulum excipiant. Quem locum sic exponit Sabellicus in Annotationibus: Id sane dicere voluit, ut is qui ad eam vendemiam conducatur, præter diurnam mercedem, rogum etiam & tumulum excipiat, quasi dicat, Si e tam eminenti arbore lapsus extingueretur, is cui locata erat opera, rogi ac funeris perolveret impensam: aut certe funus & rogum mortuo representant. V. & Hard.

Auctorare sibi mortem &c. Patere. 2. 30. Tum M. Perperna Prætorius Sertorium inter cænam Etocære interemit, Romanique certam victoriam, partibus suis excidium, sibi turpissimum mortem, pessimum

auctoravit facinore. i. e. Mortem veluti mercedem sibi quæsit, & accessit ut debitam. Turneb.

Auctorari, passivè, Auctorem fieri, auctoritatem suam interponere significat. Pomp. in l. 4. D. de auctor. tutor.

AUCTORATOR, Æri. dep. Apul. 9. Met. Mulier execrando metallo pudicitiam suam auctorata est.

AUCTORATUS, [αὐτορατός] i. e. ut Servus aut gladiator auctione venditus. Auctoratus (ait Acron) Addictus, condemnatus. Qui se vendunt ludo Auctorati dicuntur. Auctoratio enim dicitur Venditio gladiatorum. Hor. 2. Serm. 7. 59.

AUCTORAMENTUM, i. n. [αὐτοράματα] Stipendium quoddam, & quasi Pretium cuiusdam militiae ac pugnae, actionisque: ut Quintil. in Gladiat. Nec difficilem sane, sub illo præferam auctoramento. habuisset missiorem: sed noluit gladiator vivere. Cic. 1. Off. 150. Illiberales autem & fordidi quæstus mercenariorum omnium, quorum opera, non quorum artes emuntur. est enim in illis ipsa merces, auctoramentum servitutis. Valla lib. 4. Sueton. Tiber. cap. 7. Rudiaris quoque quibusdam revocatis auctoramento centum nullium. V. Vossii Etymol.

Funebre auctoramentum. Patere. 2. 66. in M. Antonium invehens, qui præmium ei proposuerat, qui ad se caput Ciceronis afferret: Nihil, inquit, egisti, M. Antoni; nihil, inquam, egisti, mercedem celestissimam oris & clarissimi capitis abscissi numerando, auctoramentoque funebri ad conservatorios quondam Reipub. tantique Consulis irritando necem. [An Fenebri?] Constituere auctoramentum. Patere. lib. 2. 28. Sylla primus exemplum proscriptiois invenit, ut in qua civitate petulantis convicii judicium historici exoleto redditur, in ea jugulati civis Reip. constitueretur auctoramentum, plurimumque haberet qui plurimos interemisset: neque occisi hostis, quam civis uberius foret præmium, feretque neque merces mortis fuisset. Proballiter Puteanus legit, Civis Romani publice &c.

AUCTIFICIO, Ære. Arnob. Auctifictæ dignitates.

AUCTIFICUS, Adi. [αὐτοφικος] ut, Motus auctificus, Incrementum corporis quotidiana humorum accessione. Lucret. 2. 571. Nec porro rerum genitales, auctifictæ Motus perpetuo possunt fervere creata.

AUGIFICIO, Ære. Idem ac Augere. Ennius apud Non. 2. 61.

AUGMERN, Æris. n. [αὐγμῆρ] Idem quod Auctus substantivum. Lucret. lib. 3. 269. — perfectum corporis augmen. Augmine donare, pro Augere. Lucret. lib. 2. 72.

AUGMENTO, Ære. Idem quod Augere. Firmic. lib. 5. cap. 6. Ut thesauros suos augmentem, semper in præliis versabuntur.

AUGMENTUM, i. n. Prudent. Honoris augmentum tui. Frequens vox apud Jctos. Est & facrorum verbum, sicut Augere. Varr. 4. de L. L. 22. Augmentum est, quod ex immolata hostia defectum. Scaliger hic legi Augmentum.

AUGIA, sive AUGËA, [Αὐγία Stephano] Nomen est duarum urbium, quarum altera in Locride est, cujus in Catalogo navium meminit Homer Altera in Laconia.

AUGIAS, [Αὐγίας] vel Augæas, Solis nomine, re autem ipsa Phorbantia filius ex Hyrmine Nefei, seu (ut alii) Nyctei, aut Epochi filius ex cujus oculis aiunt radios tanquam solares micuisse. Hic igitur quum Herculi stabulum suum purgandum collocaisset, itaque una die purgasset, de pacta mercede tergiversatus est. Quapropter Phyleus Augiæ filius arbiter adsumptus, secundum Herculem pronuntiavit, quod pater ægere ferens illum eiecit, eieciusque Dulychium venit. Hæc ex commentariis in Home run. Sunt qui fabulam sic narrent, Augias Epirorum sive Elidenſium rex fuit, qui cum Heleo rege Piliorum bellum gessit, multa etiam arma ta habuit, quorum stabula quum multo stercore essent plena, ad ea va cuanda Herculem misit Eurytheus. V. Serv. ad 8. Æn. 300. Sen. Herc fur. 247. Nec ad omne clarum facinus audaces manus Stabuli fugavit turpis Augiæ labor.

AUGIFICARE, AUGMENTUM. V. AUGEO.

AUGILÆ, [Αὐγίλα] Africæ sunt populi, qui nullos deos putaverunt preter defunctorum manes, a quibus responsa petere solebant, sepulcris in cubantes, ut Mela aliique prodiderunt.

AUGITES, [αὐγιτες] Genima. Plin. lib. 37. cap. 10. Augites non multi alia videtur esse quam quæ Callais.

AUGUR, Æris. c. [αὐγυραύτης, αὐγουράτης] Qui ex avium garritu futurum predicat. Festus, Augur ab avibus, gerendoque dictus: omnia per eum avium gestus edicuntur. sive ab avium garritu: unde & Augurium. Ser avium, Solebant Augures dum divinabant, ita agere: primum designabant lituo spatia, & eis nomina dabant, ut prima pars diceretur Antica, postlerior Postica, item Dextra & Sinistra, atque ita. secundum hæc spatia, divinabant. Cic. 1. Philipp. 12. Augur Jovis interpres, & in tenuentius. V. Rosin. Ant. Ro 1. 1. c. 8. sq. & Lex. Pitisc.

In avibus erant tria divinationis genera: nam alia quidem volatu, alia cantu futura prædicabant: & illa quidem Præpetes, hæc Ofines dicebantur. erat & tertium genus ex illarum gustatu, quum pulsis gallina cæcis e cavea depromptis esca porrigebatur, ut tripodium solitissimum in deo esset, pernicitiesque portendeatur, si escam non caperent. De quibus videtur multa exempla apud Valer. Max. Cic. 6. Fam. 6. Non isem ex altis involuta, nec ex capto sinistro ofcinis, ut in nostra disciplina est, nec ex tripodis solitissimis, aut sonivitis tibi auguror.

Apollo augur. Hor. 1. Carm. 2. 32.

Phœbeus augur, pro Amphiarao. Stat. 6. Theb. 441.

Simque augur casta futuri. Idem 9. Theb. 629. de femina augurante.

Augur augur cornix. Hor. 3. Carm. 17. 12.

Augur publicus prædicit. Cic. 6. Fam. 6. Quo in bello nihil adversi accidit non prædicente me. Quare quum ut augures & astrologi solent ergo quoque augur publicus ex meis superioribus prædictis constitui apud te auctoritatem augurii & divinationis meæ, debet habere fidem non sra prædictio.

Veri providus augur. Ovid. 12. Met. 18.

Augures observant. In observo.

Augures auspicii præfunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 124.

AUGURALIS, e. Adj. [αὐγουραλῆς, αὐγουραλῆς] Quod ad augures pertinet, ut, Auguralis cæna, quæ & Adjicialis dicitur. q. V. Varr. 3. de R. R. 6. Primum

Primus hos Q. Hortensius augurali cenā posuisse dicitur. Cic. 7. Fam. 27. In eas quom incidit in cenā augurali apud Lentulum.

Augurales libri. Cic. 1. de Divin. 72. In quibus augurum disciplina continetur.

Auguralia insignia. Liv. 10.

Porta auguralis. Tacit. 2. Ann. [Locus in dict. seq. affertur. Commentum igitur est quod hic de Porta hoc nomine dicitur.]

Vir auguralis, ut **Vir confularis.** Cic. de Clar. Orat. 267.

AUGURALE, is. n. [*αἰωνοκρατία*] Insigne augurum, pro Litu accipi arbitrator. Sen. de Tranquill. Vitae. cap. 12. Quae dignitas, cuius non prætextam, & augurale, &c.

Item, Locus in castris ad dextram Prætorii ubi auguria capiebantur. Tacit. 2. Ann. 13. Nocte coepta, egressus Augurali. & 15. 30. V. Lipsad loc. & qui plenius hæc explicat, Burm. ad Quintil. Inst. 8. 2. p. 671. ubi pro Prætorio positum docet. V. & mox AUGURACULUM.

AUGURIUM, i. n. [*αἰωνοκράτης, αἰωνοκρατία*] Ipsa pro aves divinatio. Virg. 5. Æn. 523. — magnoque futurum

Augurio monstrum. Ubi Servius, Augurium dictum, quasi Arigerium: quod aves gerunt. Plin. lib. 7. cap. 56. Auguria ex avibus invenit Car, a quo Cariappellata. adjeçit ex ceteris animalibus Orpheus. Auguria Romana Cicero dicit coacta esse, quod augurerentur et pullis in cavea ante fame eneçtis, & quod ex offa cadere aliquod oporteret, ut tripudium sollicitum feret: contra libero utebatur augurio Deiotarus, qui libere volantes aves aperto cælo, non clausas cavea spectabat. De Div. l. 1. c. 15.

Augurium & auspicium discernuntur: quod sit Auspicium avium inspectio, & quæ ex volatu avium significatur, & vocibus: Augurium autem, rerum omnium conjuncturas prudenter ac diligenter amplectitur. Hæc Nonius. [Augurium dici quod petitur & certis avibus ostenditur, Auspicium vero quod qualibet avi, demonstratur, nec petitur, docet Serv. ad Æn. 1. 398.]

Augurium, pro Oraculo. Virg. 3. Æn. 89.

Da pater augurium, atque amicis illabere nostris. Servius. q. V.

Augurium in picibus. Plin. lib. 9. cap. 16.

Augurium quoddam futurorum in mentibus inheret. Cic. 1. Tusc. 33.

Augurium & divinatio mea. Cic. 6. Fam. 6.

Auctoritas augurio continetur. Cic. de Arusp. Resp. 18. Ego vero primum habeo auctores majores nostros, qui fidas solennesque ceremonias, Pontificatu: rerum bene gerendarum auctoritates, Augurio: fatorum veteres prædictiones, Apollinis Vatum libris: portentorum explanationes, Hetruscorum disciplina contineri putaverunt.

Augurium salutis. Divinationis genus, quod probatur concedatne illis Deus, ut populo salutem postulent, quasi nefas esset eam, priusquam concedatur, petere. V. Dion. 37. Cic. 1. de Divin. 105. P. Claudius Augur Consul nuntiavit, addubitato salutis augurio, bellum domesticum, triste, ac turbulentum fore. V. Torrent. & Cæaub. ad Suet. Aug. c. 31. f. f. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 141.

Inane. Val. 6. Argon. 729.

Magnum. Virg. 5. Æn. 523.

Hinc oculis subito obijcit, magnoque futurum Augurio monstrum, docuit post exitus ingens.

Nauticum, Quo nautæ cygnos observant. V. Serv. ad Virg. 1. Æn. 393. Triste. Virg. 5. Æn. 7.

Accipere augurium. Valer. 1. Argon. 161.

Agere. Cic. 3. Off. 66. Quum in arcæ augurium Augures acturi essent, iustificante T. Claudium Centumalum, qui, &c. Varr. 5. de L. L. Augures (inquit) agere augurium dicuntur, quum in eo plura dicant, quam faciunt. Constituerunt apud aliquem auctoritatem sui augurii. Cic. 6. Fam. 6.

Dare augurium. Virg. 3. Æn. 703.

Auguria aut oblativa sunt, quæ non poscuntur: aut impetrativa, quæ optata veniunt. Hoc ergo quia oblativum est, ideo dixit forte. Bene autem a columbis Æneæ datur augurium, & Veneris filio & regi. Nam ad reges pertinet columbarum augurium: quia nunquam sole sunt, sicut nec reges quidem. Hæc Servius in illud 6. Æn. 190.

Vix ea fatus erit, gemine quum forte columbæ, &c. Idem etiam tradit in illud 12. Æn. 246.

— monstruose fessilli. & ad l. 393.

AUGURA, pro Auguria dixisse veteres probat Nonius ex Accio.

AUGURO, [*αἰωνοκροτεῖν, αἰωνοκροτῆς*] & AUGURO, ari. Divinare. Virg. 7. Æn. 271.

— & siquid veri mens augurat opto. Ubi Servius, Auguro dicimus secundum Plinium, Quum præfatio mentis futura colligimus. Auguror vero tunc, Quum futura veris captamus auguriis. Cic. 2. de Nat. Deor. 16. Augurandarum rerum causa. Plaut. Cist. 4. 2. 26. Apice, oculis investiga, astute augura.

Augurare & divinare. Cic. 1. de Divin. 92. Et in Persis augurant & divinant Magi, qui congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi.

Auguror his tua numina flecti. Ovid. 4. de Pont. 9. 133.

Augurari conjectura. Cic. 1. de Orat. 65. Ego enim quantum auguror conjectura, quantaque ingenia in nostris hominibus esse video, non despero, &c.

Opinione. Cic. pro Muren. 65. Acte, quantum ego opinione auguror, jam usus flectet, ætas leniet.

De aliquo. Cic. in Orat. 41. Sed quid de illo augurer, libet dicere.

Ex avis volatu. Cic. 6. Fam. 6. V. Augur publicus, in AUGUR.

Augurari futura. Cic. 1. de Divin. 64. Idque (ut modo dixi) facilis evenit appropinquante morte, ut animi futura augurentur.

Mortem suam. Cic. 1. Tusc. 96. Vereque ei qui venenum præbuerat, mortem esse eam auguratus, quæ brevi consequuta est.

Augurare sibi annos. Valer. 3. Argon. 156.

Sacerdotesque vineta virgetaque & salutem populi auguranto. Cic. 2. de Legib. 21.

AUGURATUS, Partic. [*αἰωνοκράτης*] Cic. in Vatin. 4. In illo augurato templo ac loco.

AUGURATO, Adv. ut Auspicato [*αἰωνοκροτῆς*] Liv. 1. 18. Accitus Numma, sicut Romulus augurato in Urbe condenda regnum adeptus est, de se quoque deos consuli iussit. Alibi Inaugurato dixit.

AUGURATUS, is. m. [*αἰωνοκράτης*] Augurium, frequentius Sacerdotium, vel munus Auguris publici. Cic. 1. de Divin. 32. Cuius quum tentares

scientiam auguratus, dixit ei cogitare fe quidquam. Cael. ad Cic. 8. Fam. 3. Quomodo illum putas auguratus tium competitorum dolere?

AUGURATIO, ðnis. f. [*αἰωνοκροτία*] Augurandi actus. Cic. 2. de Divin. 65. Quæ tandem ista auguratio est, ex passeribus, annorum potius, quam aut mensium aut dierum?

AUGURATRIX, Isis. f. ut, Mulier auguratrix. Festus.

AUGURACULUM, i. n. [*αἰωνοκροτεῖον*] Auguraculum veteres dicebant quam nos Arcem vocamus: quod ibi augures publici auspicerentur. Fest. Scribit Hyginus (in lib. de Castris metandis) in castris Romanorum fuisse Auguraculum, quod Tacitus Augurale vocat. V. Schel. ad loc. p. 53. conf. supra AUGURALE.

AUGURIUS, a, um. [*αἰωνοκροτίας*] Idem quod Auguralis. Cic. 3. Fam. 9. Quum ipsam cognitionem juris augurii consequi cupio.

AUGUSTA, AUGUSTALIS, AUGUSTE &c. V. AUGUSTUS.

AUGUSTUS, a, um, [*αὐτοκράτωρ, αὐτοκράτης*] ut, Sedes augusta. Virg. 4. Georg. 228.

Si quando sedem augustam, servataque mella Thefauris relines. Ubi Servius, Sedem augustam, i. e. Alvearia. Et proprie Augustum, i. e. Tectum augurio consecratum. Abuse, Nobile, quasi majestatis plenum. Stat. 4. Sylv. 2. 18. Ovid. 1. Fast. 609. Sancta vocant augusta patres: augusta vocantur Tempia, sacerdotum rite dicata manu.

Caput augustum. Ovid. 15. Met. 869.

Fons sanctus & augustus. Cic. 5. Tusc. 36. Ex hoc igitur Platonis quasi quodam sancto augustoque fonte nostra omnis manabit oratio.

Forma viri augustior. Liv. 1. de Evandro & Hercule loquens, Habitu formaque viri aliquantum amplioem, augustioemque humana intuens, rogat qui vir esset. i. e. Majestatis plenam, ac similitudinem divinitatis habens.

Augusta gravitate sedent. Ovid. 6. Met. 73. de XII. Diis.

Locus augustus, aut **Avium gestu,** i. e. Quia ab avibus significatus est, sic dictus: sive ab Avium gustu, quia aves pastæ id ratum fecere. Fest.

Mœnia augusta. Virg. 7. Æn. 153.

Centum oratores augusta ad mœnia regis Ire jubet. Ubi Servius, Augusta mœnia, augurio consecrata. Hinc paulo post illud est, Tectum augustum ingens. Et nisi in augusto loco Senatus haberi non poterat. Unde templum Vestæ non fuit augurio consecratum, ne illic conveniret Senatus, ubi erant virgines.

Papyrus augusta, ab Augusto cognominata. V. Plin. lib. 13. cap. 12.

Sacra augusta. Ovid. 1. Fast. 609.

Templa. Ovid. 1. Fast. 610.

Augustissimus. Stat. 4. Sylv. 8. 20.

Ergo quod Antonie pater augustissimus urbis, Jus tibi tergemine dederat lætabile prolis, &c.

AUGUSTUS, [*αὐτοκράτωρ, Σεβαστός*] primus cognomine dictus est C. Cæsar M. Octavii filius, qui a Majori avunculo suo C. Julio Cæsaure Dictatore testamento adoptatus eidem in principatu successit: a quo & successores dicti sunt postea Augusti, quasi Augurio consecrati. Suet. in Aug. cap. 7. Postea C. Cæsar, & deinde Augusti cognomen assumpsit: alterum testamento majoris avunculi: alterum Munatii Plancii sententia, quum quibusdam consentibus Romulum appellari oportere, quasi & ipsum conditorem urbis, prævaluisset, ut Augustus potius vocaretur, non tantum novo, sed etiam ampliore cognomine, quod loca quoque religiosa, & in quibus augurato quid consecratur, Augusta dicantur, ab Augusto, vel ab Avium gestu gustive: sicut etiam Ennius docet scribens,

Augusto augurio postquam inclyta condita Roma est.

Dubitavit Suetonius de vocis etymologia, sed utrunque id sit, Augustus proprie est consecratus.

Vide Dionem, ut Augustus sit Σεβαστός pro Σεπτός, 344. Par. pa. prima. H. St. Belliger Augustus trepidus laxaverat Alpes. Claud. in Conf. Prob. & Ol. 74.

Augustus Cæsar divum genus. Virg. 6. Æn. 793.

Augustus pater & princeps. Hor. 1. Carm. 2. 50.

Hic ames dici pater atque princeps. Ideo dicit, quod Augustus Pater patriæ appellatus fuit, atque etiam ante hoc cognomen senator erat, & nomine Principis Rempubliam sub ditionem accepit suam. Tacit. 1. Ann. 9. Lepidus atque Antonii arma in Augustum cessere, qui cuncta discordiis civilibus fessâ nomine Principis sub imperium accepit. Nomen autem istud sumptis essum imitatione, qui principes (ut reor) fenatus legebantur, aut quod fenatores principes dicerentur. Turneb. Augustus mensis, dictus est ab Augusto imperatore, quum prius Sextilis vocaretur: quemadmodum Julius mensis prius Quintilis dicebatur. Suet. in Aug. cap. 31. Annum a divo Julio ordinatum, sed postea negligentia conturbatum atque confusum, rursus ad pristinam rationem redegit: in cuius ordinatione Sextilem mensẽm e suo cognomine nuncupavit, magis quam Septembrem, quo ærat natus: quia hoc sibi & primus Consulatus, & insignes victoria obtigissent.

Adde, Augustum & Cæsaurem id habere discriminis (auctor est Ammian. Marcellinus l. 27. c. 6. extr.) ut Augusti hi dicantur, Qui nunc regnant, & ab fenato Imperatoris nomine honestati sunt, at Cæsares dicuntur, Qui ab ipso Augusto electi sunt ad regendam aliquam provinciam cum Cæsaris honore tantum, donec Augustus vixerit, post ejus mortem successuri in imperio. V. CÆSAR.

Ceterum de ipso C. Cæsare Augusto, qui primus hoc nomen familiæ & successoribus intulit, præfate nihil quam pauca dicere. consul. Suet. & Dion.

AUGUSTA, a. [*Σεβαστά*] Sic primum mariti cognomine dicta est Livia Augusti conjux, post mortem tamen ejus, ut cum ex Dionis l. 56. extr. ac Tac. 1. Ann. 8. tum ex nummis appareat, demum hoc honore acta. Hinc idem Antonie, Druso Germ. nuptæ, a Caligula Nepote primum vivæ, mox & mortuæ a Claudio filio Imperitius fuit, teste Suet. Cal. c. 15. Claud. c. 11. Idem id nominis primus duabus uxori bus Messalinæ & Agrippinæ vivis indulsit. De hac V. Tac. Ann. 12. 26. datum dein a Nerone filia, & matri ejus Poppææ. Idem 15. 23. & matri Vitellii a filio, Hist. 2. 89. ex quo tempore omnes deinceps Augustorum uxores usurparunt, ut constat ex earum nummis ap. Occon. Patin. Vaillant.

AUGUSTÆ complures urbes vel Coloniae potius dicte sunt, quæ vox sine dubio semper subauditur, ut

Augusta Cæsarea, [*Καυσιάρεια Ἀὐγούστα*] vulgo *Saragoza*, Urbs est Hispaniæ citerioris.

Augusta Trevirorum, Urbs Gallie Belgiçæ, vulgo *Treves*, *Trier*.

Item Augusta Emerita, Civitas Hispaniæ in Lusitania, vulgo *Merida*.

Prætere Augusta Gemella in Hispania. Auctores Strabo & Plin.
Est item Augusta Vindelicorum, vulgo *Augsburg*.
Augusta Firma, Bætica oppidum. Plin. lib. 3. cap. 1. Singulis fluvius
in Bætin, quo dictum est ordine irrupens, Altitiganam coloniam al-
luit, cognomine Augustam Firmam, ab ea navigabilis. V. plures ap.
Scriptores de Nummis coloniarum & Geographos. Huc pertinent & de-
nominate ab Aug. urbes, ut
AUGUSTODUNUM, [Αὐγουσθούων] Heduorum urbs in Gallia. Pompo-
nius auctor. Vulgo *Auslin*.
AUGUSTORITUM, [Αὐγουσθόριον] Pictonum urbs, Ptolemæo. vulgo
P. *ihiers*.
AUGUSTE, Adv. [αὐγουστῆος] ut, Auguste factum, i. e. Cum augurio,
sive Captato augurio factum.
Auguste & sancte consecratus. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Hunc dico Li-
berum Semele natum, non eum quem nostri majores auguste sancteque
Liberum cum Cerere & Libera consecraverunt: quod quale sit, ex my-
steris intelligi potest.
Auguste & sancte venerari. Cic. 3. de Nat. Deor. 53. Dicamus igitur
Balbe oportet contra illos etiam, qui hos deos ex hominum genere in
cælum translatos, non re, sed opinione esse dicunt, quos auguste sancte-
que venerantur.
Dicere de religione augustius. Cic. de Clar. Orat. 183.
AUGUSTĀLIS, [αὐγουστῆος] Adj.
Augustales, Vegetius Ret militaris lib. 2. c. 7. nuncupatos testatur, eos
qui ab Augusto ordinariis juncti, primos ordines in prælio ducebant.
Ludi Augustales, i. e. In honorem augusti. V. Tacit. 1. Ann. 15. & 54.
Sodales Augustales, Sacerdotes in honorem Augusti instituti. V. SODA-
LIS. Idem Augustales absolute vocantur a Tacito 2. Hist. 95. V. Tor-
rent. ad Suet. Galb. c. 8.
AUGUSTALIS, cognom. Ro. Claudius Augustalis, apud Colmel. lib. 11.
cap. 1.
AUGUSTALE, is. [αὐγουστῆος] est (ut ait Quintil. lib. 8. cap. 2.) Ta-
bernaculum ducis. Sed V. AUGURALE.
AUGUSTALIA, τὰ Αὐγουσθῆλια, D. 10. Col. 604. H. St. [V. lib. 56. extr.
Dion. Sunt Ludi Augustales, de quib. supra. conf. & in V. ASTICI.
AUGUSTALITAS, ætis. F. Inscriptio verus apud Gruter. p. 215. n. 2.
QVI AD MVNS AVGVSTALITATIS COMPELLENTVR.
AUGUSTALIVS, Adj. Verus inscriptio apud Fabrett. p. 486. EX
TESTAMENTO EIVS DECVRIONIBVS SING. IIII. AVGVSTALICIS
III. PLEBEI INTRA MVRVM HABITANTIBVS DEDERVNT.
AUGUSTĀNVS, Adj. Augustani equites. Tacit. 14. Ann. 15.
AUGUSTEVS, aliud Adj. Ufus est Frontinus de Colon. p. 119. ubi Limi-
tes & terminos rotundos in formam columnæ, Augusteos vocat. Inveni-
tur etiam in quibusdam Codd. apud Suet. Claud. cap. 11. V. loc. in vo-
ce AUGUSTINVS. Adj.
AUGUSTĪANVS, aliud Adj. Suet. Neron. cap. 25. Sequentibus curram
ovarium ritu plauforibus, Augustianos, militesque se triumphī ejus cla-
mantibus.
AUGUSTĪNVS, aliud Adj. Suet. Claud. cap. 11. Circensi pompa cur-
rum elephantorum Augustino similem decernendum curavit. Alii hic le-
gunt Augusteo.
AUGUSTINVS, Nom. propr. Episcopi Hipponensis, haud vulgaris inter
patres Latinos: vixit circa medium seculum IV, de cujus vita & scriptis,
quæ plurima extant, V. ejus Retract. & Editores operum Benedictinos
T. XI. Tillemont. *Memoires pour servir à l'hist. Ecclef.* Tom. 13.
AUGUSTO, Ære. Arnob. lib. 6.

A V I

AVIA, V. AVUS.
AVIA, vel potius Livia, Urbs Hispaniæ Ptolemæo, vulgo *Villalon*.
Avia, Fluvii nomen circa Phœnicum campum, de quo Strabo lib. 9.
AVIARIUM, AVICULA, AVICULARIUS. V. AVIS.
AVIDIĒNS, cognomen hominis divitis, sed fordidi ac parci apud Ho-
rat. 2. Serm. 2. 55. — Avidiens.
Cui canis ex vero dictum cognomen adheret.
AVĪDVS, [αὐδοεικῆς, ἐπιθυμητικῆς] Adj. ab Avido; ut Cupidus a Cupio.
Ter. Heaur. 3. 2. 15. Sed habet patrem quandam avidum, miserum, at-
que aridum.
Pone post AVIDO, ut PAVĪDVS post PAVEO. H. St.
Avidus & Liberalis, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 21. Quid est hoc?
probus improbum, pudens impudicum, perjurum castus, callidum
imperitus, liberalis avidum. Subaudi Fraudavit.
Avidus & Avarus quomodo differant, V. in AVARVS.
Avidior ad rem aliquid. Ter. Eun. 1. 2. 51.
Ut dicitur Attentior ad rem. H. St.
Gens ferox, & ingenii avidi ad pugnam. Livius de Gallis. Sic de parte
quadam Hispanorum, qui cis Iberum habitant, quam particula In, di-
cit, Illorum esse Inquieta avidaque in novas res ingenia, l. 22. p. 215.
Multitudo avida novandi res. V. Indicem. Sic Livius tres constructio-
nes dat huc vocab. H. St. Prior locus est l. 7. c. 23. alter l. 22. c. 21.
tertius l. 35. c. 33.
Avidus in pecuniis locupletum. Cic. 5. Philipp. 22.
Bellis avida. Ovid. 7. Epist. 153.
Cædis avidissima propago. Ovid. 1. Met. 161.
Cibi avidus. Ter. Eun. 5. 4. 16.
Cognoscere avidus. Ovid. 10. Met. 472.
Gloriæ avidior. Cic. 9. Fam. 14. Sum enim avidior etiam quam satis
est, gloriæ. Sic pro Marcell. 26. Avidissimus gloriæ.
Interficiendi alicujus avidus. Tacit. 13. Ann. 20.
Novitatis avidus. Plin. lib. 12. cap. 1. Ut est natura hominum novitatis
avida.
Parandi divitiæ avidus. Ovid. 1. Trist. 2. 75.
Non ego divitiæ avidus sine fine parandi,
Latum mutantis mercibus æquor aro.
Voluptatis avidæ libidines. Cic. de Senect. 39. Archita Tarentinus nubl-
lam capitulorem peltem, quam corporis voluptatem hominibus decubat
a natura datam: cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad
potiundum incitantur.
Videndi avidus. Ovid. 10. Met. 56.
Amor avidus. Catull. 66. 83.

Amplexus avidi. Ovid. 7. Met. 143.
Animus appetens & avidus. Cic. 2. de Orat. 82. Siquid persequere acrius,
ut invitus & coactus facere videare, facilitatis, liberalitatis, manufec-
tudinis, pietatis, grati animi, non appetentis, non avidi signa pro-
ferri peritule est.
Aures avidæ & capaces. Cic. in Orat. 104. Ipse Demosthenes, qui
quamquam unus eminent inter omnes in omni genere dicendi, tamen
semper implet aures meas: ita sunt avidæ & capaces, & semper aliquid
immemum infinitumque desiderant.
Auribus avidis captare. Ovid. 3. de Pont. 9. 19.
Canes avidi. Ovid. in Ibin. 170.
Et scindunt avidi perfrida corda canes.
Charybdis avida. Ovid. 14. Met. 75. Avida, quoniam naves devorât.
Convivæ avidi. Hor. 1. Serm. 5. 75.
Corde avido ferre gaudia. Ovid. 3. Trist. 11. 58.
Dente avido convellere dapes. Ovid. 11. Met. 123.
Deus avidus. i. e. Pluto. Ovid. ad Liv. 440.
Mutarunt avidi tristitia jura dei.
Flammæ. Ovid. 9. Met. 172.
Hæres. Hor. 2. Serm. 3. 151.
Ignis. Ovid. 4. Epist. 15.
Leones. Ovid. 9. Epist. 37.
Lupus. Ovid. 1. Trist. 1. 78.
Manus hæredis avidæ. Hor. 4. Carm. 7. 19.
Manus fubitis avidæ. Tacit. 1. Hist. Servorum manus fubitis avidæ.
Miles avidus eruenta civitatis. Tacit. 4. Hist. 72.
Mores avidi. Plaut. Trin. 4. 1. 6.
Pectus. Ovid. 9. Epist. 161.
Porca. Hor. 3. Carm. 23. 4.
Rapina avida. Ovid. 1. Trist. 11. 31.
Sitis avida. Martial. lib. 1. 50.
Spiritus avidus. Hor. 2. Carm. 2. 9.
Latus regnes avidum domando Spiritum.
Tigris avida. Lucan. lib. 6. 487. Avida, scilicet sanguinis.
Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 58. Avidus, i. e. Incensus ad pugnam.
Porphyrus, Avidum, inquit, Vulcanum dixit, propter ignis aviditatem.
Avidus, pro Magno, quod avidi sit plus appetere, nec parvo contem-
tum esse. Hinc Avida pars apud Lucret. lib. 5. 202.
Principio quantum cœli tegit impetus ignis,
Inde avidam partem montes silvæq; ferarum
Possedere. Avidam partem, i. e. Magnam, ait Turneb. & V. 471.
Omnia sic avido complexu cetera pepit.
AVĪDITAS, ætis. F. [αὐδοεικῆς, ἐπιθυμητικῆς, ἐπιθυμητικῆς] denomin. Cic. 3.
de Fin. 7. Erat enim (ut scis) in eo incohausta aviditas legendi, nec
fatiari poterat. De Catone loquitur.
Aviditas ad aliquid faciendum. Plin. lib. 17. cap. 18.
Sic etiam Livius, Avidus ad aliquid. H. St. V. AVĪDVS.
Aviditas ad cibos. Plin. lib. 20. cap. 16.
Aviditas diripiendi. Plin. lib. 12. cap. 14.
Jejunia aviditas. In JEJUNVS.
Infinita aviditas gloria. Cic. 1. Q. frat. 1. Sed me quædam tenet, pro-
pter singularem amorem, infinita in te aviditas gloria.
Aviditates feminarum. Plin. lib. 20. cap. 21.
Aviditate inflammata. Cic. 2. Off. 38. Justitia eas res spernit & negli-
git, ad quas perique inflammata aviditate rapiuntur.
Aviditatem incitare. In INCITO.
Inhibere. In INHIBEO.
AVĪDE, Adv. [ἐπιθυμητικῆς] Cic. de Senect. 26. Græcas literas fenex di-
dici: quas quidem hic avidè arripui, quasi diuturnam sitim explere cu-
pivi. Verba sunt Catonis.
Avidè appetere. Cic. de Senect. 72.
Edere avidè. Ovid. 3. de Arte Am. 659.
Avidissime apprehenderat hanc palmam. Plin. lib. 14. cap. 22.
Avidè expectare literas amici. Cic. 12. Fam. 4.
Prandere avidè. Hor. 1. Serm. 6. 127.
Avidè sum affectus de famo. Cic. 12. Att. 41.
Avidè se certaminis offerre. Liv. 2.
AVĪDITE, Adv. Antiquum. Valer. Antias apud Arnobium ad versus gen-
tes lib. 5. statim post initium.
AVĪLLA, Agna recentis pastus. Fest. quasi Ovilla.
AVĪNENSIS, Oppidum liberum in Africa, de quo Plin. lib. 5. cap. 4.
AVĪOLA, Cognomen gentis Aciliæ. Plin. lib. 7. cap. 52. Aviola Consul-
aris in rogo revixit, & quoniam subveniri non poterat prævalente flam-
ma, vivus crematus est. ubi Haridum. V.
AVIS, is. F. [ἄρνῆος, ὄρνῆος] est Quæ ova parit, pennisque est prædita,
præter unum vespertilionem, qui utroque caret: quatuor enim pedes ha-
bet, & feminus est. Hæc Valla lib. 4. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur na-
tura avium: quarum grandissimi & pene bestiarum generis struthiocameli
Afici.
Cantus avium. Hor. 3. Carm. 1. 20.
Concentus avium. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Domus avium fronditer. Lucret. lib. 1. 19. Periphrasis est Nemorum.
Dulcedo avium ducit ad avium. Annoninationis exemplum ap. Aucto-
r. ad Heren. lib. 4. 30.
Grex avium. Hor. 1. Epist. 3. 19.
Solutia ruris. Ovid. 1. Fast. 442. — aves solatia ruris,
Assuetum silvis, innocuumque genus.
Voces avium liquide. Lucret. lib. 5. 1378.
Voce avis moneri, i. e. Augurio. Ovid. 1. de Arte Am. 86.
Aëria avis. Ovid. 1. de Arte Am. 26.
Afra. Hor. Epod. 2. 53. Gallinam Numidicam intelligit. Porphyr.
Alba. Cic. 7. Fam. 29. Quam salutationis nos dedimus amicorum, quæ
fit ex hoc etiam frequentius quam solebat, quod quasi avem albam videntur
bene sentientem civem videre: abdo me in bibliothecam. Proverbii
forma de Re nova atque auspiciata dixit Cicero. Ita Juven. 7. Sat. 202.
— corvo quoque rarior albo. Veteres enim pro Felicissimo
auspicio & omine Aves albas ducebant, ac pro miraculo fastissimo ha-
bebant. Contra, Inauspicatæ erant nigre, Non albe. Ovid. 3. Amor. 12. 2.
Quis fuit ille dies, quo tristitia femper amanti
Omnia non alba concinuistis aves?
Candida.

Candida. Virg. 2. Georg. 320. h. e. Ciconia.
 Devia. Ovid. 2. Epist. 118. i. e. Bubo, qui in transversum volans auferitur.
 Dia. Claud. 2. in Eutrop. 230.
 Fluminea. Ovid. 1. Amor. 3. 22. De cygno, in quem mutatus Jupiter
 Lectam compressit.
 Generose. Juven. 12. Sat. 82. h. e. Aquile.
 Incestr. Stat. 9. Theb. 28.
 Junonia. Pavo. Ovid. 1. de Arte Am. 627.
 Laudatas offendit avis Junonia pennas.
 Littorea. In LITTORE.
 Magna aves. Plaut. Rud. 3. 4. 65. Teque ambustulatum objicim magnis
 avibus pabulum Magnas aves dixit, Aves rapaces; ut Aquilam & ac-
 cipitrem. [Quin & Corvos.
 Obscœne, Turpes, mali ominis. Ovid. 2. Amor. 6. 52. Contrar. Pie.
 Peregrina. In PEREGRINUS.
 Perennes. Plin. lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia avibus.
 Perennes, ut columbæ: semestres, ut hirundines: trimestres, ut tur-
 di & turtures: & que quum sœtum eduxere, ut galguli, upupæ.
 Querula. Sen. Hippol. 4. Hic aves querula fremunt.
 Sideræ Junonis aves. Pavones. Claud. 2. in Eutrop. 330.
 Solis avis, Phoenix. Claud. in 1. Conf. Stilich. 410.
 Torvæ, Vultures sunt aut Aquilæ apud Stat. 6. Theb. 751.
 Vagæ. Hor. 4. Carm. 4. 2.
 Varia, Vericoloris plumæ. Propert. 3. 13. 32.
 Ali avibus, Avibus vesci. Ovid. 13. Met. 53.
 Canunt silvæ avibus. Lucret. lib. 1. 257.
 Glomerantur aves. Virg. 6. Æn. 311.
 Moliri infidias avibus. In MOLITOR.
 Movent aves per aëra pennas. Ovid. 15. Met. 99.
 Teclæ fronde queruntur aves. Ovid. 15. Epist. 152.
 Avis, pro Auspicio & omine. Liv. 6. Veniat in mentem unicuique deos
 esse, qui secundis avibus Romanis in prælia miserint. Budaus.
 Bonis avibus visus. Ovid. 1. Fast. 513.
 Adversa avi solvere, pro Omine adverso. Cic. 1. de Divin. 29. Aga-
 memnon quum Achivi cœpissent inter fe streperæ, aperteque artem ob-
 terere extispicium, solvere imperat, secundo rumore, adversaque avi.
 Experiri aves. Ovid. 4. Fast. 814. de Romulo & Remo auspiciantibus:
 Magna fides avium est: experiamur aves.
 Aves pacentur, Alconius scribit dici solum magistratum ineuntibus. Nam
 si pacerentur, bonum augurium erat: si non pacerentur, malum.
 Suet. Tiber. 2. Claudius Pulcher apud Siciliam non pacentibus in aus-
 piciando pullis, ac per contemptum religionis mari demeris, ut bibe-
 rent quando esse nolent, prælum navale inivit, superatusque est.
 Aves ab Adventurarum dicuntur, quod inde veniant unde quis non suspi-
 cetur. Hæc Festus.

AVICULA, æ. f. dimin. [*ἀντικύβητος*] Parva avis. Gell. lib. 2. cap. 29.
 Avicula est parva, nomen est castita, nidulaturque in fegetibus.
AVICELLA tanquam, inusitatum asserit Varro, quod tamen tale est, quæ
 Navicella a Navis. Vide caput 25. Appendicis in Varronem. H. St.
 [Locus est l. 7. extr. p. 99. extr. ed. tert. Steph. Porro hæc vox Avicella
 vel Avicella scriptus apud Apicium de Ar. Coq. occurrit. Aucilla Avipulejo
 Met. 9. p. 232. in Gloss. Aucellus *αυκίλλος*. Hinc Gallor. *Oysean*, ut ab
 Auca *Oye*. conf. Reinef. V. L. p. 198. & Cangii Gloss.]
AVICULARIUS, V. AVIARIUS.
AVICEPS, quasi Aviceps, pone hic. H. St.
AVIARIUM, i. n. [*ἀντικύβητος*] Locus in quo aves domi educantur. Cic. 3.
 Q. frat. 1. Sed tamen nihil ei restabat præter balnearia, & ambulationem,
 & aviarium. Columel. lib. 8. cap. 1. Similiter appellamus apum cubilia,
 apiaria: vel nantium volucrum, quæ stagnis piscinisque lætantur, avia-
 ria; vel etiam pecudum silvestrium, quæ nemoribus clausis custodiuntur,
 vivaria.
 Aviaria, Secreta nemora, quæ aves frequentant. Virg. 2. Georg. 430.
 Sanguineisque inculta rubent aviaria baccis. Servius.
AVIARIUS, i. m. [*ἀντικύβητος*] Qui aviario præest. Columel. lib. 8. cap. 3.
 Aviarius subinde debet speculari aut incubantis, aut parturientis fetus.
AVICULARIUS, i. m. Idem. Apic. 8. 7. [Ex conj. Humelbergii. Sed
 cum prius lectum fuerit, Fittulam aviarii rostro vesicæ alligabis; cur mu-
 taverit miror.]
AVITIUM, i. n. Apuleius lib. de Deo Socratis, p. 68. Stew. Florid. ex-
 tr. Elmenh. p. 366. in fabula de Corvo & vulpe. Tum pulchra ales, quæ
 omni avitio longe præcellit. i. e. Ex omni avium genere, ex omnibus avibus.
AVITUS, V. AVUS.
AVIUS, Adj. [*ἀντικύβητος*, *ἀντικύβητος*] Per quod iri non potest. Plaut. Aul.
 4. 6. 8. Silvani lucus extra muros est avius. Virg. 3. Georg. 328.
 Avia tum resonant avibus virgulta canoris.
 Itineraria avis. Sallust. in Jugurth. c. 54. Ipse cum delectis equitibus Me-
 tellum sequitur, nocturnis & avis itineribus ignoratus, Romanos pa-
 lantes repente aggreditur.
 Montes. Hor. 1. Carm. 23. 2.
 Nemora. Lucret. lib. 2. 144.
 Nubila. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 183. al. Pervia nubila.
 Saxa. Sil. lib. 4.
 Valles. Stat. 4. Sylv. 3. 73.
 Avius, A via & ratione remotus. Lucret. lib. 2. 81.
 Avius a vera longe ratione vagaris.
 Animus errat avius. Lucret. lib. 3. 465.
AVIA, orum, n. Tacit. 6. Ann. 21. Corpore valido per avia ac derupta
 (nam faxis domus imminet) præibat eum, cuius artem experiri Tibe-
 rius statuisset.
 Horronda avia. Valer. 5. Argon. 475.
 Ignota. Claud. de 4. Conf. Hon. 481.
AVIUM Civitas, [*ὄρεϊνον πᾶσις*] dicebatur oppidum quoddam inter Ty-
 rum & Sidonem, de quo Strabo lib. 16. [Nisi malis Gallinarem urbem
 convertere, Plinio l. 5. c. 19. extr. Ornithon oppidum. Apud Strab. ibid.
Ὀρνιθίων πᾶσις, *Βακαλῶν π.* *Κροκοδιλῶν π.* eadem forma.]

A U L

commeat spiritus. Aulas nunc pro Regiis usurpamus, quod ante se Loca
 habeant subdialia & ampla. Cal. lib. 12. cap. 5. Aula proprie dicitur,
 quæ concluditur porticibus quatuor, inquit. Serv. ad 3. Æn. 354.
 Aula transl. pro Rege & ejus ministris. Cic. 15. Fam. 4. Perfeci ut e
 regno ille discederet, rexque sine tumultu ac sine armis, omni auctori-
 tate aulae communita, regnum cum dignitate obtineret.
 Alta. Sen. Octav. 4.
 Infida aula. i. e. In qua fides non observatur, cuive non est fidendum.
 Valer. 7. Argon. 102. & Lucan. lib. 8. 494. — exeat aula
 Qui volent esse pius. Virtus & summa potestas
 Non cocunt.
 Prædices. Claud. 2. in Ruff. 142.
 Regalis. Sen. Troad. 8.
 Sublimis. Sen. Hippol. 9.
 Sanctiorem vocare aulam videtur Martial. Aulam Domitiani, in quam
 petit suam chartam admitti a Parthenio, lib. 5. 6. [Sic vocat Aulam
 interiorem, ubi ipse est princeps, ut Sanctius ararium V. SANCTUS.
 Refingere aulas dicuntur apes. Virg. 4. Georg. 202.
 — aulasque & cerea regia refingunt. i. e. Fingunt. Servius.
 Aulæ, per diæresin, genitivus apud Virg. 3. Æn. 354.
 Aulas Antiqui dicebant, quas nos dicimus Ollas: quia nullam literam
 geminabant. Itaque Aulicicia extra, Quæ in aulis coquebantur, dice-
 bant, i. e. Elixæ. Hæc Fest. V. OLLA. Plaut. Aul. 4. 2. 10. Æde-
 pol næ illic pulchram prædam agat, siquis illam invenerit aulam onu-
 tiam auri.
AULÛLA, æ. f. [*αυλιδῶν*] dimin. ab Aula pro Olla. Unde Aulularia
 Plauti fabula. Plin. lib. 18. cap. 11. Arctoptam Plautus appellat, in fabula
 quam Aululariam scripsit. [Lego Inscriptit.]
AULICUS, [*αυλικῶς*] Adj. Apparatus aulicus, Qualis solet fieri in domi-
 bus regum apud Sueton. in Domit. cap. 4.
 Luctatores aulici. Idem Neron. cap. 45.
AULICUS, i. m. Qui aulae sectator est assiduus. Nep. 14. 5. Datames
 non minorem invidiam aulicorum excepit. Suet. Calig. cap. 19. Causa
 ab interioribus aulicis prodita.
 Vide CURIALIS. H. St.
AULÆA, orum, n. [*αυλαία*] ferè in pl. legitur, & ab Aula derivatur; si-
 gnificat, Ornamenta quibus parietes & aule teguntur. Virg. 3. Georg. 25.
 Purpurea intexti tollant aulae Britannia. Ubi Servius, Hoc fe-
 scundum historiam est loquutus. nam Augustus postquam vicit Britanniam,
 plurimos de captivis, quos adduxerat, donavit ad officia theatralia. De-
 dit etiam aulae, id est velamina, in quibus depinxerat victorias suas.
 Et paulo post, Aulæa autem dicta sunt ab aula Attali regis Asiæ, in qua
 primum inventa sunt vela ingentia. Varro tamen dicit aulae suspendi fo-
 liores ad excipiendum pulverem, quia usus camære ignorabatur. undè
 Hor. 2. Serm. 8. 54.
 Interea suspensa graves aulae ruinas
 In patinam fecere, trahentia pulveris atri Quantum &c.
 Aulæum, in sing. Cic. pro Cael. 55. Mimi ergo est jam exitus, non fa-
 bulæ: in quo quum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus:
 deinde scabella concrepant, aulæum tollitur. conf. Non. 14. 4.
 Aulæa in scena in terra (codd. emend. inexta) sternuntur, quod pictus
 ornatus erat, ex Attalica regia Romam usque perlatus; pro quibus, si-
 paria ætas posterior accepit. Donatus in præfatione extr. Commenta-
 riorum suorum in Terentium, & de Tragedia & Comœdia.
 Aulæam stem, genere dixit Curt. lib. 8. 5. si locus mendo vacat, Nee
 quicquam (inquit) eorum que invicem jactata erant, rex ignorabar:
 quum post aulæam, quæ lectus obduxerat, stare. [Legendum Aulæ-
 a, quæ lectis &c.]
 Aulæa Attalica. V. ATTAIUS.
 Superba aulæa. Virg. 1. Æn. 697.
AULÆATUS, a, um. Aulæus exornatus.
 Aulæata domus, stratis aforata superbis. Mantuan.
AULICOQUUS, Adj. Elixus, ut, Aulicoqua extra. Festus. conf. Turne-
 bi Advers. 22. 2. Al. Aulicoqua vel Aulicoctia. V. AULA, sub fin.
AULANIUS Evander, [*Ἀδελφῶν Εὐανδρῶν*] Sculptor apud Plin. qui si-
 gno Dianæ Timothei manu effictæ, quæ erat in Apollinis delubro Romæ,
 caput reposuit. V. Plin. lib. 36. cap. 5. [Forte Aulonius, *Ἀυλωνῶν*,
 V. AULON.
AULANUS, M. Aulanus Trib. militum, a P. Sextio Capua pulsus. Cic.
 pro Sexto.
AULERCI, [*Αὐλῆραι*] Populi Gallie Lugdunenſis apud Cæsarem. Rouen,
 V. Cæf. 7. Bell. Gall. 75. V. EURBOVICES.
AULETES, æ. m. [*αυλητής*] Latine dicitur Tibicen. Cic. pro Muren.
 29. Post, quum id assequi non potuisſet, istuc potissimum fieri delapsi,
 ut aiunt in Græcis artificibus, eos auletes esse qui citharædi sunt non po-
 tuerint. Al. hic legunt Aulæodos.
 Auletes, Cognomen Ptolemæi Ægypti regis fuit, Cleopatraz patris,
 qui præter alia flagitia, etiam choraulam exercuit, & adeo in eo glo-
 riabatur, ut non cunctaretur certamina in regia celebrare, ad quæ &
 ipse cum aliis concertaturus prodibat. Atque hic est quem Alexandriani
 exegerunt. de quo plura apud Strab. lib. 17.
 Auletes dictus, quia tibiis canere, præter dignitatem regiam, solitus
 esset. Ita scribit, qui scripsit historiam, præfixam primæ Epistolæ Ci-
 ceronis, loco argumenti. H. St.
 Auletes alius apud Virg. 10. Æn. 207.
AULETICUS, [*αυλητικός*] Adj. ut, Auleticus calamus. Plin. lib. 16. cap.
 36. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem Auleticum vocant.
 Hic tibiis utilior, fistulis illic.
AULËTRIS, idos, f. [*αυλητρίς*] Tibicina.
AULICUS, V. AULA.
AULIS, is vel idis. [*Ἀδελφῶν*] Portus nobilissimus Bœotiæ oppidi ejusd. no-
 minis, quod convenere naves Græcorum ad Trojam proficiendum.
 Strabo lib. 9. Aulis lapidosa sane ora, & Anagærum vicus. Portus sane
 est quinqueaginta capiens naves. quocirca Græcorum classem magno in
 portu conscendisse simile viderim. Servius, Aulis insula est in Ægeæ
 mari, in qua conjuratur Græci fe non arte reverſuros ad patriam, quam
 Troja caperetur. ad Virg. 4. Æn. 426.
 Piscosa Aulis. Ovid. 12. Met. 10. Meminit & Cic. 1. Tuscul. 116.
AULOCRENE, es. [*Ἀδελφῶν*] Regiuncula minoris Asiæ, in conventu
 Apameno, per quam ab Apamia in Phrygiam itur. Ibi Platanus ostendi-
 tur,

Q 9 2

tur, ex qua pependit Marſya victus ab Apolline. Plin. lib. 16. cap. 14. & lib. 15. cap. 29.
AULÆDUS, i. n. [αὐλαῖδης] Latine dicitur Cantor. (Immo non quivis cantor. H. St.) Vallā in Raudenſem, Aulos Græcæ, Tibia Latine dicitur: unde apud noſ utatum nomen pro Latino Aulædus. In Cicronis exemplo pro Muren. 29. ex antiquioribus exemplaribus legitur Auletas eſſe, non Aulædos, tameñ Erasmus in Chiliadiſibus legit Aulædos. V. **AULETUS** ſupra, & Henr. Steph. Theſ. Græc. ubi ex Athenæo docet diſſerre Aulædum ab Auleta, qui Lat. Tibicen.
AULON, [αὐλὸν] Mons Calabria contra Tarentinam regionem, ferax boni vini. Hor. 2. Carm. 6. 18.
 — & amicus Aulon
 Fertili Bacccho, minimum Falernis Invidet uvis.
 Aulon, vcl Aulona, Corinthiorum colonia in Macedonia, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 5. Hodie Velona dicitur, *la Velona*, a qua brevis eſt in Italiam trajetctus. Græci proferunt Aſion; inde lapſus accidit. V. & Steph. de Urb.

AULULA, V. **AULA**.
AULUS, [αὐλός] Prænomen erat Romanis olim familiare, quod una litera ſcribēbatur, hoc pacto, A. ut A. Gellius. Auli, Qui diis alentibus naſcuntur. T. Probus in Epit. de Nominib. An ex Græco αὐλός;
AUMARIUM, dicitur Locus ſecretus publicus, ſicut in theatris, aut in circo. Petron. Arbitr. In Aumarium meſtepiſtum conieci. p. 673. Sunt qui legant Aumiatum, alii Armarium, quod malum. V. Nonium.
AVONIS, Inſula eſt in Hiſpania citeriori, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 20.

A V O

AVO Pomponio, **AVUS** Polemao, Fluvius eſt Hiſpaniæ citerioris, qui Celerinorum populorum ſupra Bracaræ & Gronioſ agrum alluit. V. Melan. lib. 3. & Ptolem. lib. 2. cap. 6.
AVOCARE, [ἀβῶκα] ἄρε. Alienare, removere, & quaſi Retrahere atque avertere. Cic. pro Roſc. Amer. 90. Non necesse eſt omnes commemorare Curtios, Marios, denique Mamercos, quos jam ætas a præliis avocabat.
 Abſtrahere, Avocare, retardare. Cic. pro Arch. 12. Me autem quid pudeat, qui tot annos ita vivo, Judices, ut ab illis nullo me unquam tempore, aut commodum, aut otium meum abſtraxerit, aut voluptas avocarit, aut denique ſonnuſ retardariſ.
 Deterere atque avocare a religione. Cic. de Aruſp. Reſp. 18. Neque iſ ſum, qui ſicuti forte videor plus, quam ceteri, qui æque atque ego ſunt occupati, verſari in ſtudio literarum, hiſ delecter, aut utar omnino literis, quæ noſtros animos deterrent atque avocant a religione.
 Allicere ad recte faciendum, & Avocare a, contraria. Cic. 2. Philipp. 115. Sed ſi te laus allicere ad recte faciendum non poteſt, ne metus quidem a ſociſſimis factis poteſt avocare.
 Avocare animum a rebus quibusdam ad cogitationem. Cic. 4. Fam. 5. Etiam tu ab hiſce rebus animum ad cogitationem tuam avoca: atque ea potius reniniſcere, que digna tua perſona ſunt.
 Avocat a rebus gerendis ſeneſtus. Cic. de Senect. 75.
 Avocare milites a ſignis. Plin. in Epit.
 Avocare a contumēdiis malis. Cic. 3. Tuſc.
 Avocare ſe a corpore, & ad cognitionem rerum divinarum, &c. Cic. 1. de Divin. 111. Rarum eſt quoddam genus eorum, qui ſe a corpore avocent, & ad divinarum rerum cognitionem cura omni ſtudioſe rapiantur.
 Avocare a peccatis. Cic. 2. de Legib. 9. Sic, Avocari a vitiis. Cic. de Fato.
 Avocant omnino a philoſophia. Cic. 1. de Fin. 2.
 Avocare intentos Conſules a bello. Liv. 5. Bell. Pun.
 Avocare philoſophiam a rebus occultis. Cic. 1. Acad. 15. Primus a rebus occultis, & ab ipſa natura involutus, in quibus omnes ante eum philoſophi occupati fuerunt, avocaviſſe philoſophiam, & ad vitam communem adduxiſſe, ut de virtutibus, vitiis, omninoque de bonis rebus & malis quaereret.

Avocare comitiatum vel concionem, Impedire ne habeantur, neve concio, vel potius Concionem abducere. Meſſala apud Gell. lib. 13. cap. 15. Conſul ab omnibus magiſtratibus & comitiatum & concionem avocare poteſt, &c. Veruntamen a Tribuno avocate, ut ex Livio auguramur, neſas: ſi enim dicit, Eo facto avocata a ſe concionem Tribunus quaerit. Turneb. Adv. 16. 21.
AVOCATIO, ōnis. f. [ἀβῶκα] ἀπόκαταſis] Cic. 3. Tuſc. 33. Levationem autem agritudinis in duabus rebus ponit: avocatione a cogitanda moleſtia, & revocatione ad contemplandas voluptates.
AVOCAMENTUM, i. n. [ἀπόκαταſis] Budæus. Avocamenta ſunt Negotia jucundiora, ſive ſolatia, animum a merore avocantia, id eſt revocantia. Plin. lib. 8. Epit. 5. Ero ergo ſuſpenſus pro homine anicitiſſimo, dum admittere avocamenta & cicatricem pati poſſit. Laſtant. lib. de Opific. Dei, cap. 18. Deinde procedit ulterius & ſibi avocamenta invenit, ne ſaluberrimam quietem corporis interrumpat. De mente ſomniant. Paulo ante dixerat, Avocatur ergo ſimulacris, donec membra ſopore irrigata vegetentur.

AVOCATOR, ōnis, &c.
AVOCATRIX, icis. Terull.
AVOLO, [ἀφίπτερον] ἄρε. Ab uno loco in alium volare. Caius in l. Naturalium. D. de acquir. rer. dom. Pavonum & columbarum fera natura eſt: nec ad rem pertinet, quod ex conſuetudine volare & revolare ſolent. Per metaphoram uſurpatur pro Celeriter diſcedere. Cic. 1. Att. 12. Experiari certe ut hinc avolem. Idem l. Tuſc. 12. Critoni enim noſtro non perſuaſi me hinc avolaturum.
 Avolat voluptas. Cic. 2. de Fin. 106. Fluit igitur voluptas corporis: & prona quaque avolat.
 Avolant, Evolant. Feſtus. ubi Dacer. V.
AUPHIDUS, V. **AUFIDUS**.

A U R

AURA, æ. f. [αὔρα, αὐρός] Lenis quidam ventorum ſtatus & ſpiritus dulcior, ut Zephyri. Virg. 4. Georg. 417.
 Dulcis compoſitis ſpiravit crinibus aura.
 Aurarum leves animæ. Lucret. lib. 5. 237.
 Jucundæ aure. Catull. 44. 3.
 Leves auræ. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 30.
 Modica. Juven. 12. Sat. 66.
 Rorifera. Sen. in Hippol. v. 11.
Teneræ aëris auræ, Penetrabiles & liquide. Lucret. lib. 1. 208.
 Tepentes. Ovid. 1. Met. 107.
 Divinæ particulam auræ, elegantis periphrati Animum ſignificavit Hor. 2. Serm. 2. 79. quoniam illum e caelo demiffum cœleſtis ignis particulam credebant veteres, unde Virg. 6. Æn. 730.
 Igneus eſt ollis vigor, & cœleſtis origo. V. quæ præterea annotantur utriusque poetæ interpretes.
 Aura, Ventus. Virg. 3. Æn. 356. — Et auræ
 Vela vocant, tumidoque inſatur carbibus Auſtro. Ovid. 3. Met. 209. — rapida velocius aura.
 Acres auræ, opp. Laſſis & Infractis. Plin. lib. 5. Epit. 6. Accipit ab hoc auras quamlibet fereno & placido die, non tamen acres & immodicas, ſed ſpacio ipſo laſſas & infractas.
 Æquatæ ſpirant auræ. Virg. 5. Æn. 844. Æquatæ, i. e. Proſperæ, inquit Servius.
 Cœreales. Plin. lib. 15. cap. 19. h. e. Maturitatem frugum faciētes.
 Fœcilis aura. V. Movere auram.
 Frigida. Lucret. lib. 3. 291.
 Gelida. Lucret. lib. 3. 301.
 Genitabilis aura Favonii. Lucret. lib. 1. 11. Al. Genitalis.
 Glaciales auræ Boreæ. Valer. 4. Argon. 722.
 Grandior, opp. Leni. Ovid. de Rem. Amor. 808.
 Lenis alit flammam, grandior aura necat.
 Læva & dextera. Catul. 4. 20.
 Languida. Ovid. 2. de Pont. 1. 2.
 Lenis. Catull. 62. 84. V. Grandior.
 Lenis. Ovid. 1. Met. 502.
 Nivales. Hor. 1. Epit. 11. 18.
 Petulantis. Lucret. lib. 6. 110. Al. legunt, Petulantibus Euris. V. Lamin.
 Rapida. Ovid. 3. Met. 209.
 Stridentes. Valer. 2. Argon. 586.
 Tumens. Ovid. 5. Trift. 6.
 Ventofa. Ovid. de Medicam. Faciei 57.
 Verna incertior aura. Ovid. 6. Epit. 109.
 Violentior cœli aura. Stat. 6. Theb. 157.
 Volucri ſigacior aura. Ovid. 13. Met. 807.
 Accipere auras follihus. Virg. 4. Georg. 171. Huius contrarium eſt Reddere auras follihus apud eundem poetam,
 — alii taurinis follihus auras Accipiunt redduntque.
 Aspirant auræ in noctem. Virg. 7. Æn. 8.
 Colligere auras velis. Lucan. lib. 5.
 Dat aura capillos retro. Ovid. 1. Met. 529.
 Et levis impulſus retro dabat aura capillos.
 Dat aura curſum. Ovid. 15. Epit. 214.
 Effluit aura levis. Ovid. 6. Met. 233.
 Impelli auris navigia dicuntur, aut quæcunque etiam alia ventis agitata. Lucret. lib. 6. 1031.
 Movere auram. Ovid. 18. Epit. 45.
 — Facilemque move moderatus auram. Verba Leandri ad Boream.
 Reſpuit auras. i. e. Contemnit ventos. de Delo inſula, quæ ante Latoniam partum mobilis fuiſſe marique innaſſe credita eſt. Sen. in Agam. 373.
 Æquor ſummum fringitur aura. Ovid. 4. Met. 136.
 Aura, Aër. Virg. 1. Æn. 59.
 Quippe ferant rapidi ſecum, verrantque per auras.
 Aëria auræ. Ovid. 10. Met. 177. i. e. Sublimes.
 Ætheria. Virg. 5. Æn. 291.
 Celeres. Virg. 4. Æn. 226.
 Communes. Ovid. 7. Met. 127.
 Dulcis, Chara, quod omnes illa frui quam diutiſſime cupimus. Valer. 6. Argon. 473.
 Ferventes. Ovid. 2. Met. 229.
 Fœda. Stat. 3. Theb. 500.
 Liquide. Lucret. lib. 5. 213. Sil. lib. 13.
 Nota. Ovid. 8. Met. 202. V. Movere auram.
 Nocturna. Hor. 2. Serm. 4. 52.
 Pingues. Valer. 8. Argon. 247. Nidore ſcil. victimarum.
 Sonantes. Virg. 11. Æn. 833.
 Suaves. Lucret. lib. 5. 223.
 Vacuæ. Ovid. 3. de Pont. 3. 61.
 Vaga. Ovid. 8. Met. 197.
 Vane. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 98.
 Attollere ſe in auras. Virg. 4. Æn. 688.
 Captare nare ſagaci auras. Sen. in Hippol. 39. de canibus venaticis. Virg. 1. Georg. 376. de bucula.
 Carpere vitales auras. Virg. 1. Æn. 387.
 Quisquis eſt (haud credo inviſus cœleſtibus, auras Vitales carpis, Tyriam qui advencris urbem)
 Perge modo. Ubi Servius, Auras vitales carpis, Quibus vivimus, nihil eſt enim aliud vita, niſi reciprocus ſpiritus: unde Jupiter, quo conſtant omnia, vocatur Ζῆὺς, Ζῆὺς τῶν ζῴων, id eſt vita.
 Circinata auras. Ovid. 2. Met. 721. De Mercurio in gymrum volante.
 Ferre. Virg. 2. Georg. 422. de oleis. Ubi Servius, Ferre auras, proprie eſt Aſſueſcere acris varietati, quæ obſeſt rebus teneris nimium.
 Fugere in auras. Sen. in Agam. 9.
 Haurire auram communem. Quintil. in proem. lib. 6.
 Implere ululatihus auras. Val. 8. Argon. 143.
 Prætervolare auras. Sil. lib. 10. de haſta in aërem vibrata.
 Reducere naribus auras. Lucret. lib. 4. 990.
 Scindere. Sil. lib. 13.
 Terebrare auram. Ovid. 6. Met. 260.
 Trahere. Sen. in Herc. fur. 13.
 Velci aura ætheræa, pro Vivere & ſuperſteſſum eſſe. Virg. 1. Æn. 550.
 Vitare auras. Ovid. 7. Met. 548. — viciantur odoribus aura.
 Per Odores, Fœtorem intelligit ex cadaveribus.
 Apud Martialem libro tertio Epigr. ad Diadumenum:
 Quod ſpirat tenera malum mordente puella,
 Quod de Corycio que venit aura croco.
 Aura, inquit, Odor: Nam odor eſt aër vapore percuffus. H. St. [Interpretis, quem adduxerat, nomen cultro ablatum eſt. Sic & l. 11. Ep. 9. Ultima

Ultima Corvico quæ cadit aura croco. Et l. 4. Ep. 4. quibus locis Aurum pro Odore ipso posuit.

Aura, pro Die. Virg. 1. Ecl. 57. Hinc alta fub rupe canet fiondator ad auras. i. e. in die, inquit Servius. [Nisi forte in dio legendum.]

Aura Splendor. Virg. 6. Æn. 204. Difcolor unde auri per ramos aura refultat. Ubi Servius; Auri aura, Splendor auri. Hor. 2. Carm. 8. 24.

— tua ne retardet Aura marito. i. e. Splendor. Hinc & Aurum dicitur a Splendore qui est in eo metallo. Hinc & Aurati dicti, quorum favor splendor reddit. Hac ille. Videtur potius esse metaphora, in hunc sensum, Timent nove nuptæ ne tu adspiciant, suos maritos alio abstrahunt. [V. Schol. Vet. qui Fallaciam, blanditias exponit, ut t. od. 5. Nescius auras fallacias. Cura legit Bend. Malim cum V. D. Tua ne retardent Ora maritos. Nam Tua cura eo sensu exponitur, quo Vir summus aliqui contendit, pro Cura. i. e. amor tui, quod vel ex adductis ab ipso locis liquere potest. Ceterum cum & vitiolâ interperuncione laboraret, quid vetat integrum hic apponi? Te suis matres actuant juvenis: Te fenes parci: miseræque, nuper Virgines, nuptæ, tua ne retardet Aura maritos.

Aptius enim epitheton ad Nuptæ, substantivè sumptum, & adv. ad Virgines referitur, quam contra. Neque enim sunt Virgines, si Nuper nuptæ sunt, seu *viduæ*.

Aura, pro Favore, ut, Aura popularis. Cic. de Arusp. Resp. 43. Sulpicium ab optima causa proculum, longius, quam voluit, popularis aura provexit. Virg. 6. Æn. 815.

— quem juxta sequitur jactantior Ancus Nunc quoque jam nimium gaudens popularibus auris. Auris, i. e. Favoribus, ait Serv. unde & Aurarii, Favores dicuntur.

Vide pag. seq. Huc pertinet Honoris aura, quod habes apud Ciceronem initio col. seq. Vide HONORICULUS ex Vive. H. Sc. V. seqq. Aura popularis homo, Qui fudet populo placere. Liv. 5. Dec. lib. 2. Fallax. Hor. 1. Carm. 5. 12. i. e. Favor.

Mollior aura, Melior fortuna. Ovid. 3. Epist. 44. Aura honoris. Cic. pro Sext. 101. Q. Catulum neque periculi tempestas, neque honoris aura potuit unquam de suo cursu, aut spe aut metu dimovere.

Aura rumoris. Cic. pro Muren. 35. Dies intermissus unus, aut nox interposita, sepe perturbat omnia, & totam opinionem parva nonnunquam commutat aura rumoris. Loquitur de ratione comitiorum.

Libertatis auram captare. V. CAPTO. Auras, genitivus Græcus, pro Aurea. Virg. 11. Æn. 802. — nihil ipsæ auras, Nec sonitus memor. V. Serv. Pier. Taubm. ad loc.

Item etiam Aurai pro Auræ. Idem 6. Æn. 747. AURŪLA, æ. f. dimin. Tertull.

AURARIUS, æ. m. Aurarii dicuntur Fautores. V. in AURA, pro Favore ex Serv. ad Virg. 6. Æn. 815. Hoc ejus etiam aurarii fatentur. de Dante loquendo Joan. Picus Mirand. in Epist. p. 349. H. St.

AURAMENTUM, AURARIUS. V. AURUM. AURANTIA Mala, [*πικρὰ χρυσώδης*] Poma sunt ab auri colore sic dicta. Horum autem tria observantur genera, Dulcisa, acida, & violenta, sive mista, de quibus omnibus V. Matthiol. in lib. 1. Dioscor. cap. 131.

AURARIA, Vox ab Alciato observata in Codice Theodosiano, functionis nomen est, quæ collatione lustrali exigebatur de rebus promercedibus & venaliariis. Eam sustulit Justinian. lib. 11. Cod.

AURAS, [*ἀὴρας*] Fluvius ab Hæmo in Istrum defluens. Herod. lib. 4. AURĒATA, æ. f. [*ἄρῳρατος*] Pileis est coloris auri. Martial. 13. 90. Non omnis laudem pretiumque Aurata meretur. Sed cui solus erit concha Lucrina cibus. Plin. lib. 32. cap. 5.

Auxilio est piscis aurata in cibo. Vulgus Italorum adhuc vocat *Una Orada*. AURATIUS, AURATURA, AURATUS, &c. V. AURUM. AUREA, Frenum quod ad aures equorum religabatur. Felt. Item Aureola Dim. legitur apud Ulp. in l. Quid tamen. D. de contrah. empt. [Immo Viriola. V. l. l.]

AUREAN, Auriga. Festus. ab Aurea. V. Scalig. & Dacer. ad l. AURELIA, Gens plebeia, antiqua tamen & celebris a Sabinis oriunda, a sole primum Aurelia dicta est, quod ei publice datus est locus in quo facta soli faceret. Auct. Festus. Cognomina hujus gentis leguntur tria, Orestes, Corta, & Scaurus. Fuit ex hac familia C. Aurelius Cotta, cujus meminist Cicero in Lucullo, & Frontinus lib. 4. Stratagem. Hic de Pœnis triumphavit, ut auctor est Orofius lib. 2. cap. 7. Consul fuit cum P. Servilio anno DI, & iterum cum P. Servilio anno DV, ut auctor est Cassiodorus.

Fuit item C. Aurelius Cotta, summus orator, ut patet ex Ciceronis libris de Oratore. Consul fuit cum L. Octavio anno DCXXXVIII, ut auctor est Cassiodorus, & ex Consulatu in Galliam profectus est: & quum illi decretus esset triumphus, ante diem triumphi mortuus est. Cicero & Afcon. in Pison.

Fuit & L. Aurelius Orestes, Consul cum Mamercio / Emilio anno DCXXXVI, ut auctor est Cassiodorus. Sardos subegit, telte Epitomatore Livii, lib. 60. & Plutarcho in Gracchiis.

Fuit item & alius L. Aurelius Cotta, qui Prætor anno DCXXXIII, judicia ad Equites transtulit, teste Epitomata. Livii, lib. 97. & Afconio in Pisonem.

Fuit & M. Aurelius Scaurus, Quæstor L. Flacci, ut apparet ex Verrina 1. & 111. Consul cum Ser. Sulpicio anno DCXVII, telte Cassiodoro & Julio Obsequente. Legatus C. Manilii Cos. a Cimbris captus, quum in consilium ab his evocatus deterreret eos ne Alpes transirent, Italiam petitura, quod diceret Romanos vinci non posse, a Bolo rege, feroci juvene occisus est. Epitome. Livii, lib. 67. Orofius lib. 5. cap. 16. Aimiinum mendose appellat.

Item S. Aurelius Victor, qui sub Constantio floruit, & librum scripsit de Cæsaribus, & viris illustribus Romæ, necnon & libellum de Origine gentis Romanæ, ut docti opinantur.

Fuit & alius ejusdem nominis, qui Epitome vitæ Imperatorum scripsisse dicitur. V. Voff. de Hist. Lat. 2. §. & 15.

De M. Aurelio Imperatore dictum est in ANTONINUS. Fuerunt & in

Tyranni nonnulli, qui id nomen usurparunt, de quib. V. Occor. Medioh.

AURELIANUS, Imperator Romanus, obscura origine Sirmii in Pannonia ortus, Quintillo adhuc rerum potente, Legionum consensu, imperator factus, Barbaros non solum in occidentis sed & in orientis partibus attrivit, & tyrannicetiam opprellis, splendidissimum de Zenobia ac Tetrico triumphum egit, cum in Perfas movens per Illyricum iter faceret, apud Cenophrurium Mnesithei qujdam, qui ipsi a secretis fuerat, fraude circumventus per militares viros interfectus est. Sed mox fraude cognita ab iisdem ac S. P. Q. R. consecratus fuit. Vopisc.

AUREOLUS, unus ex xxx. tyrannis, ab exercitu Illyricano Imperator in contemptum Gallieni factus, pace cum eo composita, cum Claudio ad pontem ab ipsius nomine postea dictum congressus, qui XIII. pass. mill. a Bergomo distat, occubuit. Trebb. Poll.

AUREOLUS, a, um, AUREUS. V. AURUM. AURICHALCUM, i. n. [*ἄρῳραλκος*] Æs aurei coloris, quem Metallurgi Cadmia addita efficiunt. Festus, Aurichalcum vel Orichalcum quidam putant compositum ex Ære & Atro: fivo quod colore habeat aureum. Orichalcum sane dicitur, Quod in montuosis locis invenitur. mons eternum Græce *ἄρῳρα* appellatur, V. eund. in CADMÆA. Schol. Hor. de A. P. 202. Plin. lib. 34. cap. 2. Mox vilitas præcipua, reperto in aliis terris præstantiore maxime aurichalco, quod præcipuum bonitatem admirationemque diu obtinuit.

Si quis aurum vendens orichalcum se putet vendere, indiget ne ei vir bonus? Cic. de Off. 3. 92.

Aurichalcum, pro Nummo ex aurichalco facto posuisse videtur Plant. Mil. 3. 1. 63. Cedo tres mihi homines aurichalco contra cum istis moribus. [Immo per jocum Aurichalcum pro Auro posuit. Conf. Pseud. 2. 3. 22. Curc. 1. 3. 45. Non moror Serv. ad 12. Æn. 87. aliter hæc enarrantem.

AURICORNUS, V. AURUM. AURICORNUS, Promontorium. Plin. lib. 9. cap. 15. de Thynnus loquens: Est (inquit) in Euripo Thraci Bosphori, quo Propontis Euxino jungitur, in ipsiis Asiæ Europaque separantis freti angustis, faxum miri candoris, a vado ad summa perlucens, juxta Chalcedonem in latere Asiæ. Hujus aspectu repente terrii, semper adversum Byzantii promontorium, ex ea causa appellatum Auricornu, præcipiti petunt agmine. [Legendum Aurei cornu contendit Hard. cum Aureum cornu nomen sinus sit, cujus hoc promontorium, ex Strab. lib. 7. q. V. At cur non Aurei cornu?

AURICULA, AURICULARIS. V. AURIS. AURICULA Muris, [*ἄρῳρα ὀτίου*] Herba est caulibus pluribus ab una radice, aliquatenus ab imo rubentibus, & concavis, quæ passim mense Maio floribus ornata visitur, nimirum in pratris, campis, hortis, secus vias, & ubique locorum. De hac Galen. lib. 7. Impl. & Dioscor. lib. 2. cap. 179.

AURIFER, AURIFEX, AURIFODINA, &c. V. AURUM. AURIGA, æ. c. [*ἀὴραγωγός*] proprie dicitur (ut ait Servius) Qui currum regit. ad 12. Æn. 85. Ovid. 2. Met. 327.

Hic situs est Phaeton currus auriga paterni. Auriga pro Aureaga ab Aureas agendo dictus, Desp. 403. Sic Biggæ, Trigge, quasi Biage, Triage. Tibicen pro Tibiacen. Desp. ibidem. Sed illud Auri unde est? Forfasse dictum fuit olim Petoriga, deinde Auriga. Vide Petoritum. H. St.

Auriga, pro Agafone apud Virg. 12. Æn. 85. Servius. Augiam, pro Nauta dixit Ovid. 1. Trist. 4. 16. Al. 3. 118.

Auriga in fœm. gen. apud Virg. 12. Æn. 918. Auriga, Signum cœlestis super Tauri cornua: hunc cum Tauro una clara stella conjungit. Retinet autem Auriga stellas duas in manu, quæ Hædi vocantur: quorum & ortus & occasus tempestates gravissimas facit. Oriuntur autem cum Scorpio, mense Octobri. Hæc Servius. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. Auriga

Sub læva Geminorum obductus parte feretur. AURIGO, [*ἀὴραγωγός*] ære. Currum regere. Suet. in Calig. cap. 18. Neculis nisi ex Senatorio ordine aurigantibus. Plin. lib. 33. cap. 5. Quum ipse colorum pannu aurigatus esset.

AURIGOR, æri. dep. Aurigatur (inquit Nonius) honeste positum, pro Moderatur ac regit. Varro Modio, Assè vinum: assè pulmentarium: secundas, quo natura aurigatur, non necessitudo.

AURIGATIO, ðnis. f. [*ἀὴραγωγία*] Gell. lib. 7. cap. 8. Quibus verbis delphinis amantis, & pueri non abhorrentis consuetudines, lusus, gestationes, aurigationes refert.

AURIGARIUS, i. m. [*ἀὴραγωγός*] videtur usurpâri a Suet. in Ner. cap. 5. pro Fo qui curam habet instruendi aurigas in spectaculis, auct. Torrent. Perfidia vero (inquit) tante, ut non modo argentarios pretis reum comptarum, sed & in Prætura mercede palmarum aurigarios fraudaverit.

AURIGDA, [*Ἀὴραγωδα*] Ptolemæo urbs Cyrenes, vulgo Zadra. AURIGER, V. AURUM.

AURIGO, inis. f. [*ἀὴραγωγός*] Morbus regius: a colore auri, quem bilis per totum corpus diffusa repræsentat. Perott. Scribon. Larg. 109. Hoc medicamentum facit ad auriginem, quam quidam regium, quidam aratum morbum vocant. Auriginem Varro appellat ait a colore auri. Ibid. 4. 3. in Vet. Gloss. Aurigo.

AURIGINOSUS, a, um, [*ἀὴραγωγός*] Qui morbum auriginis patitur. Perott. Auriginosus in Gloss.

AURIGNO, ære. [*ἀὴραγωγός, ἀὴραγωδός*] Morbo hoc laborare. Tertull. de Anim. c. 17.

AURENIA, Fœmina Germanorum fœdica & sacerdos. apud Tacit. in Germ. 8. 5. Sed codd. variant. V. Kirckmaj. ad loc.

AURIGMENTUM, [*ἀὴραγωγόν*] quid significet, declarat Plin. lib. 33. cap. 4. his verbis, Aurum faciendi est etiam una ratio ex auripigmento, quod in Syria feditur pictoribus, in summa tellure, auri colore, sed fragili, lapidum specularium modo.

AURIS, is. f. [*ἄρῳρα*] ab Aura, quam in audiendo recipit. Laetant de Opif. Dei, cap. 8. ab Hauriendis vocibus derivatum existimæ. Unde Virg. 4. Æn. 359.

— vocenque his auribus hausi. h. e. Intellexi. Ter. Phorm. 5. 6. 28. Astiti, animam compressi, aurem admovi.

Auris etiam in brutis, ut, Auribus lupum tenere, pro In dubio esse. Ter. Phorm. 3. 2. 21. V. LUPUS.

Arbitrio consilioque auris usi. Gell. lib. 13. cap. 19. Q. 9 3

Judicium aurium superbissimum. Cic. in Orat. 150. Quamvis enim suaves, gravesque sententiae, tamen si inconditis verbis efferuntur, offendunt aures, quarum est iudicium superbissimum. Aurium iudicium vocat Superbissimum, quoniam statim respuunt aures & averfantur quod est inconditum & insuave sono. Sic Auctor ad Heren. lib. 4. 32. Sensum aurium Fastidiosissimum appellat, quia cito fatietate afficitur. Unde recte precipere videntur illi qui iubent, ut in componendo nostras ipsorum aures consulamus, & orationem quodammodo modulantes advertamus quid respuant, & quid probent.

Tarditatem aurium gargarizatione purgat, & transitum auditus aperit. Plin. lib. 23. cap. 2. de aceto foellino.

Aurium aedes vacuae, joco dixit Plaut. Pseud. 1. 5. 54. pro furdo.

Immo non ita intell. Facere vacuas aedes aurium. H. St. Nunc legitur: Fac sis vacuas, Pseudole, aedis aurium. At ille Faxis legebat.

V. Scalig. not. ad Casin. Pro. v. 29.

Voluptas aurium. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Acuta Satyrorum. Hor. 2. Carm. 19. 3. Quem locum enarrans Turneb. Acutas dixit, inquit, non Acute & attente audientes, & Bacchi cantibus operam dantes, & arrectas, sed in acumen fastigiatas, atque collectas.

Agressi aures homo, Qui caret aurium iudicio. Gell. lib. 13. cap. 19.

Applicatae, V. APPLICATO.

Arrectae. Virg. 1. Æn. 156.

Attenta aures. Hor. 2. Serm. 1. 19.

Atronitae aures. V. paulo post, Movet fragor, &c.

Avidae. Cic. in Orat. Claud. in 1. Conf. Stil. 47.

Bibulae. Perf. 4. Sat. 50. i. e. Quae ita avidae bibunt laudes proprias & assentationes, quemadmodum arena bibit humorem.

Binae. Virg. 1. Georg. 172.

Calens aures. Juven. 11. Sat. 187.

Capaces, in CAPAX.

Callae. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 303.

Ante fretum delicta mihi ne turpia castis Auribus Italiae factorum exempla nocerent.

Clementes. Claud.

Decepta ambiguis vocibus aures. Ovid. 7. Met. 821.

Decifae. Tacit. 12. Ann. 14.

Demissae. Virg. 3. Georg. 500.

Dextra aures. Ovid. 2. Met. 311. Sic Laeva, Sinistra.

Docilis. Claud. de Mul. Gall. 8.

Durae. Virg. 4. Æn. 428.

Cur mea dicta negat duras demittere in aures.

Erudita. Cic. in Orat.

Festae. Claud. de Bell. Get. 206.

Fidae. Ovid. 10. Met. 382.

Fiffa. Perf. 6. Sat. 70.

Geminae. Ovid. 10. Met. 116.

Gratae. Claud. in praef. Bell. Get. 17.

Hebetes. V. paulo post, Habet aures hebetes.

Hippidae stant aures. i. e. Erectae sunt. Sen. in Hippol. 1038. de Tauro marino loquitur.

Humana aures. Hor. 2. Serm. 2. 94.

Das aliquid fame, quae carmine gratior aures Occupat humanam.

Jejuna aures civitatis. Cic. in Orat. 106. Jejunas igitur hujus multiplicis, & æqualiter in omnia genera fusa orationis, aures civitatis accipimus. Senfus est: Ante me civitas nostra jejunas habebat aures hujus multiplicis orationis. h. e. Nunquam audiverat orationem hanc multiplicem & variam, quæ in omnia dicendi genera funderetur, amplecteturque & summifsum orationis genus, & temperatur, & sublime.

Ima aures, in IMUS.

Invitae. Ovid. 2. de Arte Am. 449.

Laffae. i. e. Audiendo defeffae. Hor. 1. Serm. 10. 10.

Memor. Ovid. 20. Epist. 98.

Mifera. Juven. 9. Sat. 113.

Mutilatae, in MUTILUS.

Obferatis auribus funderet preces. i. e. Rogare non auditurum. Hor. Epod. 17. 53.

Odiofae. Ovid. 1. de Arte Am. 489.

Patiens cultura aures. Hor. 1. Epist. 1. 40. i. e. Quæ finat se coli ejctis vitiiis.

Patulae. Hor. 1. Epist. 19. 70.

Pavidæ. Ovid. 3. Epist. 59.

Placidæ. Virg. 4. Æn. 440.

Promæ. Claud. de Bell. Gild. 426.

Propriae, opponuntur Hebetibus, quas habere dicuntur qui non curant quæ audienda sunt audire. Ulp. in l. Si extran. D. de jur. dotium: Nequaquam enim iudex propriis auribus audit mulierem dicentem, cur patrem, &c.

Rimofa. i. e. Quæ nihil feceratum tenet. Hor. 2. Serm. 6. 46.

Secreta. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Securae. Ovid. 2. Amor. 2. 53.

Severa. Martial. lib. 6. 82.

Sitientes, pro Audiendi cupidis. Cic. 2. Att. 14. Quantam mihi moves expectationem de sermone Bibuli? &c. proinde ita fac venias ad sitientes aures.

Sollicitæ, plenæque sonoribus. Lucret. lib. 6. 1183.

Stolidæ, i. e. Quæ carent iudicio. Ovid. 11. Met. 175.

Surdæ. Tibul. 4. 14. 2.

Suspensis auribus aliquid bibere. V. SUSPENDO.

Teretes & religiofæ aures Aticorum. Cic. in Orat. 27. Ad Atticorum aures teretes & religiofas qui se accommodant, ii sunt exillimandi Attice dicere. Qui bene de aliquo Oratore iudicare possunt, illi dicuntur a Cicero teretes aures habere. Idem de Opt. Gen. Orat. 11. Si teretes aures habent, intelligensque iudicium. Teretes, i. e. Rotundas & perfectas: Religiofas, Quæ nihil tolerare possunt quod incorruptum non fit, & quodammodo sanctum. Videtur Hor. in Arte Poët. 323. expressisse, quam ait,

Graius ingenium, Graius dedit ore rotundo Misa loqui.

Timidæ. Ovid. 1. Fast. 699. & 2. de Arte Am. 179.

Trepidæ. Sen. Oeth. 16.

Trita. Cic. de Clar. Orat. 124. Atqui hæc, inquam de incestu laudata oratio puillis est locis multis: de amore, de tormentis, de rumore, loci sane inanes, veruntamen nondum tritis nostrorum hominum auribus, nec erudita civitate, tolerabiles.

Vacuae. Ovid. 4. Met. 41.

Vaporata. Perf. 1. Sat. 126.

Verberatae sermonibus. Tacit. Agric. 41.

Abhorret a nobis aures deorum, atque animus. Cic. ad Octav.

Abuti auribus. In ABUTOR.

Accidit auribus, & ad aures. In ACCIDO.

Accedere alicui ad aurem. In ACCEDO.

Accipere auribus. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Accipere mandata auribus. Cic. 8. Philipp. 28. Hæc tu mandata L. Piso, & tu L. Philippe, principes civitatis, non dico animo ferre, verum auribus accipere potuisti?

Accipere auribus multa, oratoris est. Cic. 1. de Orat. 218. Quoniam dicendi facultas non debeat esse jejuna atque nuda, sed aperiata atque distincta multarum rerum iuncta quadam variata, fit boni oratoris multa auribus accipiente, multa vidisse, multa animo & cogitatione, multa etiam legendo percurriffe.

Audire miserum vocem, & auribus accipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Accipi æquis auribus, pro Benigne & libenter audiri. Plin. lib. 1. Epist. 4. ad Saturninum, Aliena laudes parum æquis auribus accipi solent.

Accipi pronis auribus. Tacit. 1. Hist. 1.

Accommodare aures pronas. Claud. de Bell. Gild. 426.

Adire aures alicujus. Tacit. 11. Ann. 32.

Admittere auribus. In ADMITTO.

Admonere ad aurem. In ADMONEO.

Admovere aurem. In ADMOVEO.

Advertere monitis tardas aures. Propert. 1. 1. 37.

Afferre aures verbis, i. e. Audire. Ovid. 2. de Arte Am. 159.

Agnosere auribus. In AGNOSCO.

Annueræ aures facili. Propert. 1. 1. 31.

Arrigere aures, quod Oratores Patetificare dicunt. In ARRIGO.

Aitare arrectis auribus. Virg. 1. Æn. 156. Metaphora ab animalibus sumpta.

Audire aure non averfa. Tibul. 3. 3. 28.

Audire parum auribus. In AUDIO.

Bibere aure. In BIBEo.

Blandiri auribus. Pfa. lib. 1. Epist. 2. ad Arrianum, Libelli quos emisimus, dicuntur in manibus esse, nisi tamen auribus nostris bibliopolæ blandiuntur. i. e. Adulantur.

Calent aures. Cic. in Sallust. 2. i. e. Plus nimio affusefactæ, & quasi attrita. Metaphora a calore qui generatur ex frequenti collisione & attritu duorum corporum.

Canere furdis auribus. In CANO.

Cantare in aurem. V. paulo post, Garrire in aurem.

Capere auribus spolia. Plaut. Mil. 3. 1. 5.

— Nam opus est nunc tuto loco,

Unde inimicus nequis nostris spolia capiat consiliis,

Unde inimicus, nequis nostris spolia capiat auribus. i. e. Nostra audiendo consilia, ne libi consilium capiat, unde possit esse superior. Jocus Plautinus. Unde proverbium Persicum, Alienis auribus colligere æfcas. [ubi extat hoc proverbium?]

Capere aurem. Lex est xii Tab. apud Porphyriorem Horatii interpretem, quam feci restituit Turnebus, Si in jus vocat, ni it, antestatus manu inijctio, aures antestanti capito. V. ANTESTOR.

Ceperat aures: i. e. Attentas fecerat. Ovid. 4. Met. 271.

Captare auribus aera. Virg. 3. Æn. 514. i. e. ventos explorare.

Circuit sonus aures. Stat. 4. Sylv. 426.

Circumsonant aures vocibus. In CIRCUNSONO.

Claudere aures ad voces doctissimas. In CLAUDO.

Claudere aures veritati. Cic. de Amicis. 90. Cujus autem aures clausæ veritati sunt, ut ab amico verum audire nequeat, hujus falus desperanda est.

An ita clausæ sunt? H. St. Non male.

Commodare aures alicui. Sen. in Hippol. 5. & Ovid. 5. Trist. 12. 53.

Competere auribus dicitur res aliqua. Tacit. 3. Hist. 73.

Complere aures sermonibus. In COMPLEO.

Conciliare sibi aures. Claud. in praef. Bell. Get. 17.

Concipere aures sonos. Claud. epigr. de Mul. Gall. 8.

Contingit aures pavidas scelus. Ovid. 3. Epist. 59.

Dare aures alicui. Cic. 1. Att. 4. Etenim quam multos dies aures meas Acutilio dedissem, cujus sermonis genus notum tibi esse arbitror, non mihi grave duxi rescribere ad te de illius querimoniis.

Dare faciles aures. Sen. in Hippol. 4. est Libenter audire aliquid.

Dare iustas vocibus aures. Valer. 7. Argon. 419. significat Verba recte accipere & perpendere.

Dare auribus, pro Assentari & blandiri. Cic. 12. Fam. 16. Noli putare, mi Cicero, me hoc auribus tuis dare: nihil, &c.

Dedere poetis suas aures. Cic. pro Arch. 26.

Deducit aures niveus lapis, i. e. Unio gravis dependet ab auribus. Sen. Hippol. 390.

Dicere aliquid dignum studiis atque aures. Cic. pro Client. 66. Vos quæso ut adhuc me attente audistis, item, quæ reliqua sunt, audistis: profecto nihil a me dicitur, quod non dignum hoc conventu & silentio, dignum vestris studiis atque auribus esse videatur.

Dicere in aurem. V. IN.

Dividere aures alio. Catul. 60. 15.

Nos alio mentes, alio divilimus aures.

Dormire in aurem utramvis. In DORMIO.

Efficere dignum aliquid auribus hominum. Cic. 1. de Orat. 120. Quinihil potest dignum re, dignum nomine oratoris, dignum hominum auribus efficere atque edere, is mihi etiam illi commoveatur, in dicendo tamen impudens videtur.

Erigere aures, & animum attendere. Cic. 3. Verr. 3. Quo tempore igitur aures iudex erigeret, animumque attenderet?

Excipere aliquid auribus, pro Audire. Plin. 4. Epist. 19. Laudes nostras avidissimis auribus excipit.

Exigi aure. Quintil. lib. 1. cap. 5. Illa vero non nisi aure exiguntur, quæ sunt per fonos. i. e. auribus diducantur.

Ferire aures. Cic. 2. de Orat. 144. Feriunt enim aures hominum, cum illa quæ jucunda & grata, tum etiam illa quæ mirabilia sunt in virtute, laudari.

Ferit funus trepidas aures. Sen. Oeth. 16. Quod Virg. 3. Æn. 40. Vox reddita fertur ad aures.

Garrere, ridere, canrare, laudare in aurem. Martial. lib. 1. 90. Garris in aurem semper omnibus Cinna: Garris & illud, teste quod licet turba. Rides in aurem, quæres, arguis, ploras: Cantas in aurem, judicas, taces, clamas. Adeone penitus fedit hic tibi morbus, Ut scæpe in aurem, Cinna, Cæsarem laudes? Cinnam arguit, cui tantus in aurem dicendi omnia morbus infederat, ut ne Cæsarem quidem aperte laudaret.

Habere faciles aures. Quintil. lib. 6. cap. 5. Nam & faciles habuit aures, & natura sequebatur, ut meliora probantes pejorum pœniteret. h. e. Nactus est faciles & volentes auditores.

Habere teretes aures. V. Teretes & religiosæ aures.

Habet aures hebetes, Qui negligenter audit, vel non curat audire quæ audienda sunt. Cic. pro Planc. 66. Nam postquam sensu populum Romanum aures hebetiores, oculos acres atque acutos habere, defecit quod de me audituri essent homines, cogitate. Sumpta metaphora ab ipsa ratione naturali, atque adeo physiognomia ipsius capitis: quibus enim oblongæ sunt aures, i. quidem optime audiunt: qui autem hebetes habent & minus cavernosus, i. deteriorum audiendi facultatem habent. [Inscite.

Aliquid auris hab. Gell. 13. 19. Si aliquid auris habeas, sentias suavitatem sonitus.

Imbuere aures sermonibus. Tacit. 4. Hist. 7.

Impellere aures. Virg. 4. Georg. 349.

Implere. IN IMPLERO.

Implere aures sermonibus. Ovid. 12. Met. 56.

Inculcare se auribus alicujus. IN INCUCCO.

Influere in aures populi. IN INFLUO.

Infervire auribus. Gell. lib. 13. cap. 19.

Interrogare aurem suam. Gell. lib. 13. cap. 19. Aurem tuam interroga, quo quid loco conveniat dicere. quid illa suaserit, id profecto erit rectissimum. Tum is qui quaesierat: Quomodo modo (inquit) vis aurem meam interrogem? Et Probum ait respondisse: Quo suam Virgilius percunctatus est, qui diversis in locis, urbes & urbis dixit, arbitrio consilioque usus auri.

Juare aures cantu. Lucret. 5. 1380. i. e. Delectare, seu Oblectare.

Laceffant voces aures. Lucret. 4. 601.

Micat auribus equus. Virg. 3. Georg. 84.

Movet fragor aëronas aures. Sen. Oeth. 8.

Mulcendas natus ad aures, Canor. Ovid. 5. Met. 561.

Obgannire ad aurem, pro Moleste infuturrare & obtundere. IN OBGANNIO.

Obstruere aures. Virg. 4. Æn. 440.

Obtundere aures aliqua re. V. paulo post, Præbere aures non obtusas.

Offendere aures. V. supra, Judicium aurium superbiis.

Onerare odio. V. ONERO.

Pandere rumoribus aurem avidam. Claud. 2. in Conf. 1. Stil. 47.

Parcere auribus alicujus, est Non sepius inculcare illud quod invitus quis audiatur. Sen. in OEdip. 14.

Patefacere aures assentatoribus. Cic. 1. Off. 91. Iisdem temporibus cavendum est ne assentatoribus patefaciamus aures, nec adulari nos sinamus, in quo falli facile est.

Patent aures querelis omnium. IN PATRO.

Patent aures præceptis omnium monitisque. Cic. 14. Philipp. 20. Memoria tenent, me ante diem XIII Cal. Jan. principem revocandæ libertatis fuisse: me ex Cal. Jan. ad hanc horam invigilasse Reipublicæ: meam domum, measque aures dies & noctes omnium præceptis monitisque patuisse.

Patent aures ad disputationem. Cic. 3. Fam. 8. Jam non tam mihi videntur injuriam facere id, qui hæc disputant, quam si cujus aures ad hanc disputationem patent.

Pepluit aures meas fremitus. Sen. Hippol. 7.

Percunctari aurem suam. V. paulo ante Interrogare aurem suam.

Percussit aures murmur. Sen. in Agam. 7.

Peregrinantur aures, Quom non versantur in pervagato civitatis sermone: quum soli ignoramus quæ omnes norunt in urbe fieri. Cic. pro Milon. 13. An vero Judices, vos soli ignoratis, vos hospites in hac urbe versamini, vestræ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? quas ille leges, &c.

Perfluunt aures dicta. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Pervolvere aures precibus. Claud. de Sext. Conf. Hon. 368.

Permulcere assentium aures. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Personant aures. IN PERSONO.

Perstringere aures. i. e. Strictim penetrare. Hor. 2. Carm. 1. 18.

Pervellere aurem. Sen. lib. 4. de Beneficiis, cap. 36. Nec tanquam munus dabo, fide verba mearedimam, & aurem mihi pervellam: damno castigabo promittentis temeritatem. Rursus lib. 5. cap. 7. Loquar mecum, & mihi aurem pervellam. h. e. Ero mihi ipsi monitor, ne similiter peccem. V. Vellere. [Bud. legit Provellam. Prævellam ferri posset.

Pervenire ad aures dicitur, quod Auditur. Virg. 2. Æn. 81.

Pervenit ad aures crimen. Ovid. 2. de Arte Am. 449.

Placere auribus. Martial. lib. 2. 86.

Scribat carmina circulis Palæmon: Me raris juvat auribus placere.

Præbere aurem. Ovid. 7. Met. 821.

Præbere aures non obtusas. Cic. Anteq. iret in exil. 13. Nunc si eadem conditio disceptationis proponeretur, æqui auditores adhibebuntur, aures non obtusæ criminatione, sed vacuæ præbebuntur.

Præcludi aures alicui. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Præstare aurem alicui. Martial. lib. 11. 25.

Aurem dum tibi præsto garrienti.

Pulsat aures ululatus. Claud. de Bell. Get. 625.

Quærere auribus effigiem perfectæ eloquentiæ. Cic. in Orat. 9.

Radere aures delicatas. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Recipere auribus, pro Audire. Stat. 10. Theb. 765.

Recipere sonum aures dicuntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Aures quom sonum recipere debeant, qui natura in sublimis fertur, recte in altis corporum partibus collocatae sunt.

Respirant aures a. Quintil. lib. 1. cap. 8. Quom poetis voluptatibus aures a forensi asperitate respiant.

Responit aures quod durum atque absonum est. Gell. lib. 13. cap. 19.

Sequi aurem. i. e. Judicium auris. Gell. lib. 13. cap. 19. Neque rationem verbi, neque consuetudinem, sed solum aurem sequuti sunt, suis verba modulis pensitantem.

Sonant aures. Celf. lib. 1. cap. 3. Cui sonant aures. Sonant aures intra se ipsas. Idem lib. 6. cap. 7. §. 8.

Stant aures. V. supra Hispidæ aures.

Studere auribus judicium, i. e. Causas agere apud iudices. Martial. lib. 10. 19. de Plinio juniore, qui patronus erat apud Centumviros.

Dum centum studet auribus virorum.

Substringere aurem loquaci. Hor. 2. Serm. 5. 95. i. e. Subjungere.

Suscipere aliquid in alteram aurem. h. e. Animo parum securo. Sic suscipere, ut dubites tamen rectene sis facturus, an fecus. Cic. 12. Att. 11. Sed quoniam tu suscipis in alteram aurem de retentione, rescripti ad tuas accurate literas scriptas. Conscies igitur, & quidem sine ulla dubitatione aut retractione hoc fieri & oportet, & opus est. Alii tamen sic distinguunt, Sed ipsi quam res illa probaretur, magis verebatur. Sed quoniam tu suscipis, in alteram aurem. Deinde sequitur alterius epistolæ initium, De retentione rescripti, &c. Sensus autem est, In alteram aurem: subaudi, Dormio. i. e. Securum sum, nihil vereor.

Sufurrat aure. i. e. In aurem. Ovid. 3. Met. 643.

Tangere aurem. Plin. lib. 11. cap. 45.

Terget aures sonus. Lucret. lib. 6. 118.

Tintinant aures. Catul. 49. 11. ex emend. Scalig.

Torquere aurem ab obsecrans sermonibus. Hor. 2. Epist. 1. 127.

Vellere. Virg. 6. Ecl. 3.

Quom canerem reges, & prælia, Cynthius aurem Vellit, & admonuit pastorem. Ubi Servius, Vellit, i. e. Movit: ut alibi, Postesque a cardine vellit. Tractum a more præceptorum, qui dum pueros suos admonent alicujus rei, aurem vellunt ac trahunt, ut in mentem revocent. V. Pervellere aurem.

Venit ad aures fama. Sen. in Octav. 6.

Verminat aures. V. AURISCALPIUM.

Uti auribus alicujus, Ab aliquo audiri. Cic. 7. Fam. 33. Nam & Cassius tuus, & Dolabella noster, vel potius uterque noster, studiis iisdem tenentur, & meis æquifimis utuntur auribus. i. e. Æquifimo judicio aurium meorum utuntur declamantes.

AURICULA, æ. f. Cartilago illa est circum aurium concavitatem, ut ait Valla lib. 1. Sed plerumque usurpatur pro ipsa aure. dimin. Martial. lib. 5. 78.

Auriculum Mario graviter miraris olere: Tu facis hoc, garris, Nestor, in auriculum.

Auriculæ albæ, Afini. Perf. 1. Sat. 59.

Auricula infima mollior, hyperbole proverbialis, in homines minime iracundos, lenique ingenio præditos. Cic. 2. Q. frat. 4. Tu quemadmodum me censeres oportere esse & in Repub. & in nostris inimicitias, ita & esse & fore auriculæ infima scito molliores. Translatæ metaphora ab ea auriculæ parte, qua non est aliud in humano corpore mollius, aut flexibilius, lentiusque, ut quæ nec offere rigeat, neque cartilagine durecat, neque nervis intendatur. Erasim. V. AURICILLA.

Auferere auriculum. IN AUFERO.

Demittere. Hor. 1. Serm. 9. 20.

Emerere deorum aurículas. Perf. 2. Sat. 29.

— aut quidnam est qua tu mercede deorum Emeris aurículas, pulmone & lactibus unctis? Irrisio est in eos qui muneribus capi deos putant, ut ad nostra inclinenter vota turpia.

Aurículas afini habere. Perf. 1. Sat. 121.

Aurículas afini quis non habet? i. e. Quis non ita judicat de carminibus, sicut Midas de cantu? V. MIDAS.

Opponere auriculum. Hor. 1. Serm. 9. 77. V. ANTESTOR.

Aurículas teneras radere. Perf. 1. Sat. 108.

Sed quid opus teneras mordaci radere vero Aurículas? Radere, acri & amarulena reprehensione perstringere. Teneras aurículas, Aures potentiorum & nobilium, quæ ad credendum teneræ & faciles esse consueverunt, atque delictuosa expostæ: quæque blandis assuetæ palpationibus, averfantur mordacem veritatem. Auriculæ, absolute pro Auditoribus, per metonymiam. ut, Avidi auriculum, i. e. Cupidi auditorium. Lucret. lib. 4. 598.

— ideo jactant miracula dictis, Autorialia ratione alia ducuntur, ut omne Humanum genus est avidum nimis auricularum. V. Lambin.

AURICILLA vel ORICILLA, alterum diminutiv. Catul. Epigr. 25. 1. — mollior cuniculi capillo, Vel anseris medullula, vel imula oricilla.

Ex emend. Scalig.

AURICULARIS, e. & AURICULARIUS, a, um, [ἀυρικός] Adj. unde, Auricularius clyster, apud Celsum lib. 5. c. 28. §. 12. & 6. c. 7. §. 3. Græce ἀυρικός.

Auricularium specillum eidem ibid. §. 5. Sic & Verminatio auricularis vocatur, Quom putridæ aures vermicibus scætant. Et Auricularis digitus, Parvus, quo aures mundantur. Scribatur & ORICULARIUS. q. V.

AURICULOSUS, [ἀυρικός] Gloss. Græco Lat.

AURISCALPIUM, i. n. [ἀυρικόσκιον] Instrumentum quo mundantur aures: de quo sic Martial. lib. 14. 23.

Si tibi morosa pruriginæ verminat aures, Arna damus tantis apta libidinibus.

AURITUS, [αυρικός] Adj. a Magnis auribus dicitur, ut sunt Minorum & leporum: alias ab Audiendi facultate. Hæc Festus. Virg. 1. Georg. 308.

Auritosque sequi lepores. Ubi Servius, Auritos lepores, Majores aures habentes.

Gryphas aurita aduncitate rostri fabulosos. Plin. lib. 10. cap. 49.

Aurita quercus, Sensum audiendi habentes, ut interpretatur Servius in loc. Georg supra adduct. Hor. 1. Carm. 12. 11.
Doctum & auritas fidibus canoris. Duceret quercus.
Auritus populus, qui attente audit. Plaut. Afin. prol. 4.
Testes. Plaut. Truc. 2. 6. 8.
AURITULUS, forma diminutivi. Phæder. 1. 11.
— hic auritulus
Clamorem subito totis tollit viribus. i. e. Afinus. [Ex Rigaltii conjectura, quam res ipsa flagitat, & acutissimi quique critici Heinfr. Nevelet. Faber, Scheff. Gudius, Hoogstr. Burm. Bentl. probant. Ita ut miser esse adhuc, qui veterem lectionem Auriculas retinendam putent.
AURO, Ænis. m. Abrotonum. Plin. lib. 17. cap. 24. Nec auro prodest, quod alimon vocant Græci.
AURO, Ære. V. **AURUM**.
AURORA, [Hæc] Filia fuit Titani & Terræ, quam si mulierem volumus arbitrari, eo quod eam Tithoni fratris Laomedontis dicit Ovidius fuisse conjugem, possumus eam existimare aliquam ingentis potentia & admirandi decoris fuisse fecundam. Sed verisimile est de ea intellexisse poetas, quam omnes dicunt Auroram: Eum scilicet matutinum splendorem, quo cernimus ante Solem elevatum cœlum abscere: quam ideo Titani dicitur filiam, non quia ex Titano natam credant, sed ex Sole, quem fecerunt nomine avi Titanum vocant. Nam ex Sole procedit illa claritas cœli quam auroram dicimus. Terræ autem ideo dicitur filia, quia videtur intentibus, e terra prodire. Ex Bocat. Al. Hyperionis & Æthrae, sive Theæ filiam fingunt, Tithono nuptam, Cephalo corruptricem. V. Hygin. Pref. & Fab. 270.
Aurora, Diluculum. Varro 6. de L. L. 5. Aurora dicitur ante Solis ortum, ab eo quod ab igne Solis tum aereo aer arefcit. J. Cæs. Scaliger. Exerc. 78. Aurora, inquit, est tota Græca vox. Cujus postrema pars (ære) Græcis adhuc in usu est. Prior autem nobis tantum, Aurum. conf. de caus. L. L. c. 91. Ovid. 1. Met. 61.
Eurus ad Auroram, Nabathæque regna recessit. Cic. 1. de Divin. 20. Quom primum gelidos rores Aurora remittet.
Ab aurora. V. **AB**.
Lutea. Virg. 7. Æn. 26.
Pallida. Virg. 1. Georg. 446.
Prima aurora. Virg. 4. Æn. 585.
Et jam prima novo spargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Ubi Servius, Prima aurora, Designatio temporis est, non Diei descriptio. Unde infert, — ut primum abscere lucem Vidit.
Purpurea. Ovid. 1. Met. 184.
Rosida. Ovid. ad Liv. 281.
Vigil. Ovid. 2. Met. 112.
Dimovet aurora humentem umbram polo. Virg. 4. Æn. 589.
Evocat auroram cantibus ales cristatis oris. Ovid. 11. Met. 598.
Fulget aurora. Ovid. 2. Met. 144.
Fulget in roseis bigis aurora. Virg. 7. Æn. 26.
Lustrat Phœbæa lampade terras aurora. Virg. 4. Æn. 6.
Patefacit ab ortu purpureas aurora fores. Ovid. 2. Met. 112.
Portat aurora diem croceis equis. Ovid. ad Liv. 282.
Removet aurora nocturnos ignes. Ovid. 4. Met. 628.
Rubescit tellis aurora fugatis. Virg. 4. Æn. 521.
Surgens aurora relinquit Oceanum. Virg. 11. Æn. 129.
Vehant auroram Phætonis equi. Virg. 5. Æn. 105.
Sub aurora, Circa diluculum. Ovid. 19. Epist. 195.
AUROREUS, Adj. Mantum. — pulchro quibus ora aurea vultu.
AURUM, i. n. [ἄργυρος] Festus, Aurum dictum, quia præcipue custoditur. Græce enim ἄργυρος, custodie dicitur, unde & Thefaurus Hippocrates medicus (Immo Hypocrates Grammaticus V. Interpp.) de nomine inventoris, id dictum putat, quem vocitant aut Auron. Quidam a similitudine auroræ coloris nomen traxisse existimant: nonnulli quia mentes hominum avertat: alii a Sabinis translatum putant, quod illi Aufum dicebant. Hæc ille. Aliis rectius videtur nomen duxisse a Fulvo ejus coloris, auro enim fulgor est, a quo & Aura appellata est. Sic Virg. 6. Æn. 204. Difcolor unde auri per ramos aura refulsit. V. in **AURA**.
Aurum quandoque fimitur pro ipso metallo.
Aurum & opes, præcipue bellorum causa. Tacit. 16. Ann. 1.
Aurum factum, dicitur id quod non rude est, sed elaboratum, & ex quo aliquid est effectum. Ulpian. l. cum aurum. D. de aur. & arg. legat. Quom aurum vel argentum legatum est, quicquid auri argentique relictum est legato continetur, sive factum sive infectum sit. Virg. 10. Æn. 527.
— sunt auri pondera facti,
Infectio mihi. Servius Juris. ita existimat, Aurum vel argentum factum id videri, Quo commode uti possumus.
Aurum ferro noentius. Ovid. 1. Met. 147.
Aurum, pro Aureis nummis aliquando accipitur. Cic. pro Flacc. 68.
Aurum, pro Vestimentis aureis, maxime muliebribus. Plaut. Molt. 5. 1. 20. Agedum contempler aurum & pallam. Ter. Eun. 4. 1. 3. Interea aurum sibi clam muler demit, dat mihi ut auferam.
Acervus auri. Hor. 1. Epist. 2. 47.
Aurei auri cæcus. Virg. 1. Æn. 349.
Auri sacra fames. Virg. 3. Æn. 57.
Concolor auro. Sil. lib. 1.
Coruscit auro juvenes, i. e. Aureis induti vestibus. Virg. 9. Æn. 163.
Divitis auri imperiosa fames. Lucan. ad Pison. 208.
Fulgur ab auro fufus. Val. 5. Argon. 242.
Ingnis auro & purpura. V. **INSTIGNIS**.
Pondus auri. Tibul. 1. 9. 32.
Pretiosior auro. Ovid. 8. Met. 79.
Saniam auri interpretatur Plin. quod Græci χρυσιδάμαν dicunt, lib. 33. Nat. Hist. proem. Eruiat aurum & chrysocolla juxta, ut pretiosior videatur nomen ex auro cutodiens: parum enim erat unam vitæ invenisse pestem, nisi in pretio esset auri etiam sanies.
Venas auri sequi. Lucret. lib. 6. 808.
Æstivum aurum. Juven. 1. Sat. 28.
Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum,
Nec fufferet queat majoris pondera gemme. De annulis loquitur, qui apud veteres duorum fuerunt generum, æstivi, & hyberni: ac hybernos putem fuisse majoris ponderis: æstivos autem leviores. Ex Turneb.

Argentofum aurum. In **ARGENTOSUS**.
Barbaricum. In **BARBARICUS**.
Cælurum. In **CÆLO**.
Coronarum. Gell. lib. 5. cap. 6. Triumphales coronæ sunt aureæ, qua imperatoribus ob honorem triumphii mittuntur, id vulgo dicitur Aurum coronarium. Cic. 1. de Lege Agr. 12. Ex auro coronarium, quod nec consumptum in monumento, neque in ærarium relatum sit, id ad Deo cœnviros referri jubet. V. Serv. in Virg. 8. Æn. extr.
Coronatum, Corona ex auro. Stat. 3. Sylv. 4. 2.
Distinctum. Sen. in Hippol. 3. i. e. Verlicolor.
Dives aurum. Lucan. ad Pison. 208.
Factum, V. paulo ante, Aurum factum.
Fulvum aurum. V. **FULVUS**.
Fusile. Liquidum. Ovid. 11. Met. 126.
Gemmatum, Gemmæ auro incluse. Stat. 3. Sylv. 4. 94. & Martial. 14. 109. Implexum crinibus aurum. Plin. lib. 33. cap. 1.
Infectum. Virg. 10. Æn. 527.
Intextum vestibus. Ovid. 6. Met. 166.
Læve. Valer. 1. Argon. 290.
Latum. Juven. 6. Sat. 482. i. e. Vestis auro clavia. Schol.
Lentum. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
Micans. Ovid. 2. Met. 2.
Nitidum. Ovid. 9. Met. 688.
Obritum. Plin. 33. 3. V. **OBRIZUM**.
Philippeum. Plaut. Curc. 3. 70. V. **PHILIPPUS**.
Pingue. Perf. 2. Sat. 51. i. e. Crasium.
Rutilum. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 183.
Semestre aurum. Juven. 7. Sat. 89.
Semestri vatum digitos circumglat auro. i. e. Annulis æstivi & hyberni. Sic enim sunt Semestres. V. paulo ante, Æstivum aurum Solidum. Ovid. 3. Amor. 8. 53.
Subæratum. Perf. 5. Sat. 106.
Terribile figuris aurum. i. e. Cælaturum aurum figuris horrendis. Stat. 6. Theb. 536.
Textile aurum. Plin. lib. 33. cap. 3.
Tolosanum, Proverbiom in Eum qui magnis ac fatalibus afficitur malis novoque ac miserando exito perit. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Cognosco alias quæstiones, auri Tolosani, conjurationis Jugurthinæ. V. Æram Abdicare aurum. In **ABDICO**.
Appendere aurum. In **APPENDO**.
Ardet auro clypeus. Stat. 2. Achil. 49.
Attondere aliquem auro. In **ATTONDEO**.
Bibunt sollicito auro superbi. Sen. in Hippol. 4. Dicit sollicitum, qui qui auro bibunt, solliciti sunt propter veneni suspitionem.
Captus auro. Hor. 2. Carm. 18. 36.
Cludere auro. In **CLUDO**.
Commodare aurum. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Consumere aurum in ludos. In **CONSUMO**.
Contra auro. Plaut. Rud. 5. 3. 53. Auro contra cedo modestum amatorem Sic. in Epid. 3. 3. 30. Non carus est auro contra. conf. **AURICALCUM**.
Fluit ignibus aurum. Ovid. 2. Met. 251.
Incubare desolito auro. Virg. 2. Georg. 507.
Etingere in auro, Aureis figuris exprimere. Virg. 6. Æn. 32.
Effulgere auro. Virg. 5. Æn. 132. Auro: i. e. Auratis vestibus aut armis Erucere auro terra. Ovid. 3. Amor. 8. 53.
Flaventes auro piceæ. i. e. Aureo colore. Ovid. 9. Met. 688.
Illitum aurum vestibus. Hor. 4. Carm. 9. 14.
Incenditur auro purpura. i. e. Auro intextitur, quod ex purpura velut flamma eluceat. Stat. 10. Theb. 60.
Includuntur auro fmaraggi. Lucret. lib. 4. 1120.
Induitur pedibus aurum. In **INDUO**.
Micante auro clara regia. Ovid. 2. Met. 2. Clara, i. e. Refulgens.
Radiante auro nitens. Ovid. 4. Met. 646.
Renidens auro domus. Lucret. lib. 2. 27.
Rigentes auro exuvie. Sil. lib. 15.
Spectatur aurum in ignibus. V. Specto, in **SPECTIO**.
Subducitur aurum terræ. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
Vacuare aurum mero: i. e. Aureas pateras. Stat. 5. Theb. 188.
Venire auro, Auro vendi. Hor. 2. Serm. 2. 25.
Reverti ab auro fulgorem. V. a vel **AB** præpositiones.
AURATILIS, æ. f. [ἄργυρος] Solin. cap. 25. Fœminis nitor purus est: mares punctulis ad gratiam interlucentibus auratis pulvisculis variat.
AURATUS, [ἄργυρος] Adj. Auro tectus, ut, Aurata tecta. Cic. in Parad. 9. Amictus. Ovid. 14. Met. 263.
Auratus aries Colchorum. Cic. in Orat. 163.
Callis aurata. Stat. 7. Theb. 661.
Currus. Cic. Post red. in Senat. 27.
Imbres. Claud. in 2. Conf. Stil. 226.
Milles. Liv. 9.
Monilia. Ovid. 5. Met. 52.
Aurati. V. Auro pro Favore, in **AURO**.
AURATŪRA, æ. f. [ἄργυρος] Quintil. lib. 8. cap. 6. de hypallage, Sed nomen immuto, ut quom aurata tecta, aurea: pusillum a vero discedo, quia non est nisi pars auratura.
AURAMENTUM, i. n. videtur Instrumentum esse effodiendo aut purgand. auro accomodatatum. Plin. lib. 33. cap. 3. Hispania strigiles vocat auri parvulas massas, quod super omnia solum in massa auramento capitur, quom cetera in metallis reperta igne perficiantur. Emendatiora exemplaria legunt, In massa aut ramento capitur. V. Harduin.
AURARIUS, a. um. Adj. Quod ad aurum pertinet, ut, Auraria metalla. Plin. 37. 12. Negorium. Plaut. Bucc. 2. 2. 51.
Aurarii, pro Favoribus. V. Auro pro Favore.
Aurarius etiam Fabrum dicere possumus; qui auro aliquid obducit.
Aurarius m. abs. in Gloss. χρυσάριος. quod hic inquirendum ad scriperat H. St.
AURARIA, æ. f. [ἄργυρος] Locus ubi aurum effoditur, sive Aurifodina. Tacit. 6. Ann. 19. Aurarias fibimet Tiberius sepofuit. Fodinas intelligit. Sic Ætariæ, Argentariæ, q. V.
AURATOR, Æris. Vef. Gloss. χρυσάριος. Idem qui Aurarius.
AUREATUS, Adj. Sidon. Carm. q. 292.
In castris hederæ ter aureatus.

AUREUS, Adj. [*χρυσός, χρυσίον*] Quod est ex auro. ut, Aurea literè. Plin. lib. 7. cap. 32. Et, Aurea bulla. Plaut. Rud. 4. 4. 127.
 Etas aurea. Ovid. 1. Met. 89.
 Barba aurea. Perf. 2. Sat. 58.
 Præcipui fundo, sitque illis aurea barba. Hoc Persiano velut æmigitate, quod perisique non est ita obvium, Turnebus significari putat fumorum deorum, ut Jovis ac Neptuni insignia & ornamenta: ut pari honore, qui vera miserunt fomina heroes & femidei afficiantur, ac supremus Jupiter. Sueton. id videtur indicare sic scribens in Calig. cap. 52. Plerumque vero (proceffit) aurea barba fulmen tenens, ac fuscinam, aut caduceum, deorum insignia.

Cæsaries. Virg. 8. Æn. 659.
 Color, Auri colorem referens. Plin. lib. 11. cap. 15.
 — barba color aureus: aureaque
 Ex humeris medius coma descendebat in armos. Ovid. 12. Met. 395.
 Coniux aurea. Virg. 7. Æn. 189. de Circe. Sed est hoc loco ironia, in divergentem partem accipiendum, pro Turpi & inamabili. V. Scrv. in loc. [Nisi potius Synalæphe est, Aurea percussum virga. ut in superiori loco Ovidii. Sexto casu scilicet. V. Erythr. Ind. & Interpp. ad 1. Æn. 698.
 Copia aurea, Dives & abundans. Hor. 1. Epist. 12. 28. Copia hoc in loco significat Deam ubertatis.
 Curus aurei in Horatio leviter audiuntur, nec attendimus tales triumphantium Angustorum fuisse curus. Sic autem scribit in Epod. 9. 21.
 Io triumphæ, tu moraris aureos
 Curus, & intactas boves. Hoc ex Philostrato in Dionis vita satis apparet, quom vide. Esti autem certa quædam forma erat triumphalis curus, tamen ea Imperatori ornator & pretiosior, quam aliis ducibus parabatur. Turnebus.

Dicta aurea, Elegantiissima & maximæ utilitatis. Lucret. lib. 3. 12.
 Funis. Lucret. 2. 1154.
 Haud (ut opinor enim) mortalia secla superne
 Aurea demittit de celo funis in arva. Sed hoc ab Homero sumptum est, Il. 8. 18. apud quem Aurea catena, vel funis (ut interpretatur Lucretius) de celo religitur. Plato autem in Theæto Aureum apud Homerum funem interpretatur Solem esse, ut etiam eruditissimo viro Lambino placet. Annotavit & Turnebus. V. Fabri Not. in l. c. Lucret. Gens. Virg. 4. Ecl. 9. i. e. Optima. V. Mores, Secula.
 Hora, Catull. Aureas vocat vel Ob diei claritatem, vel Quia pretiosissima res sit tempus, utpote cuius tibi jactura irreparabilis.
 Imago. Ovid. 20. Epist. 237.
 Luna. Ovid. 10. Met. 448.
 Malum. Virg. 3. Ecl. 71.

Aurea mala decem missi, cras altera mittam. V. MALUM.
 Mediocritas aurea. Hor. 2. Carm. 10. 5. dicitur, Quod ea hominibus charissima, optatissima, & pretiosissima esse debeat, & tanti æstimanda quantum est aurum, ut & revera nonnullis esse expendenda maxime. Turnebus.
 Mores aurei, Elegantes & amabiles. Hor. 4. Carm. 2. 22. Acron interpretatur Bonos & sanctos.
 Munera. Tibul. lib. 1. 4. 62.
 Nomen. Cic. pro Rofc. Amer. 124. Venio nunc ad illud nomen aureum Chryfogonii, sub quo nomine tota societas statuitur. Hoc dicit, quia χρυσός Græce, Aurum significat Latine.
 Nox aurea cingitur astris. Valer. 5. Argon. 566. pro, Nox cingitur auris astris.

Partus aureus. Cic. Octav.
 Potorium. Plin. lib. 33. cap. 10. & 12.
 Ramus aureus olivæ apud Virg. 6. Æn. 127.
 Secula. Virg. 6. Æn. 792.
 Augustus Cæsar, divum genus, aurea condet Secula.
 Sella. Cic. 2. Philipp. 86.
 Sol. Virg. 1. Georg. 232.
 Sponda. Virg. 1. Æn. 702.
 Sidus. Hor. Epod. 17. 41.
 Venus. Virg. 10. Æn. 16.
 Vestis aurea, pro Barba aurea. Virg. 8. Æn. 324.
 Aurea cæsaries ollis atque aurea vestis. Servius.

AUREUS, i. m. substantivum, & subauditur Nummus. Plin. 35. 10. Immane tabulæ pretium, accipit aureos mensura, non numero. Verum hic locus hodie sic legitur, Manipretium ejus tabulæ in nummo aureo mensura accepit, non numero. Hard. tantum priorem vocem omisit. De Aureo nummo vide Bud. lib. 3. de Ælic. in ipso principio. Alciatus, Aureus nummus festertius eris centum valebat, quod in Disruptionibus annotavi, hoc est denarius argenteos xxxv. Sed deinde minoris æstimationis aureus fieri cepit, & in Cæsarium constitutionibus solidus appellari: quorum lxxxii auri libram conficiunt. Cic. 12. Philipp. 20. Aureus Romanus, qui & Solidus dicebatur, quantæ æstimationis esset, ex comparatione duorum locorum Suetonii & Taciti cognosci potest. Nam de Othone scribit Sueton. cap. 4. Quoties cæna acciperet principem, aureos excubanti cohorti viritum dabat. Tacit. 1. Hist. 24. Cohortis excubias agenti viritum centenos nummos dividebat. Aureus igitur Romanus centum festertius nummis taxatur, quæ Denariis 25.
AURÉOLUS, [*χρυσόλαιος*] Adj. dimin.
 Aureolum collum, Quod prope colorem auri refert. Varro 3. de R. R. 9. de gallis gallinaceis loquens, Rostro brevi, acuto, oculis ravis aut nigris, palea rubra, subalbicantis, collo vario aut aureolo.
 Aureolus libellus. Cic. 4. Acad. 135.
 Malum. Catull. 2. 12.
 Oratiuncula. Cic. 3. de Nat. Deor. 43.
 Pedes aureoli. Catull. 59. 167.
 Aureolus, m. subft. dimin. ab Aureo. pro Nummo aureo. Martial. lib. 5. 20. Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.

AURATILIS, e. Auratilis pulvisculus. Solin. cap. 25. extr.
AURESCO, ère. Varro 6. de L. L. 5. Aurora dicitur ante folis ortum ab eo, quod ab igne folis tum areo aëth aurefcit.
AURICOLOR, oris. Adj. Juven. in Matt. v. 157.
 Scinditur auricolor cæli septemplex Æthra.

AURICOMANS, antis. Aufon. Idyll. 6. 11. Cocum auricomans.
AURICOMUS, Adj. [*χρυσόκομος*] Auream comam habens. Perott.
 Batavus auricomus. Sil. 3. 608.
 Sol auricomus. Valer. 4. Argon. 92. conf. Virg. 6. Æn. 141.
 Vol. I.

AURIFER, Adj. [*χρυσόφερτος*] Quod fert aurum. Et, Aurifera arbor. Cic. 2. Tuic. 22.
 Annis aurifer Tagus. Catull. 30. 20.
 Aqua. Ovid. in lbin. 300.
 Arenis auriferis pallet Tagus. Sil. lib. 16.
 Arva Phœnicum. Sil. lib. 16.
 Fons Pactoli. Claud. Conf. Stil. 2. 61.
 Nemus. Plin. lib. 5. cap. 1.
 Terra. Martial. lib. 10. 78. Et Sil. lib. 2.
AURIFERUS, icis. m. [*χρυσόφερτος*] Faber aurarius. Plaut. Men. 4. 3. 8. Tibi equidem illam, ad Phrygionem ut ferres paulo prius. Et spinter, ut ad aurificem ferres, ut fieret novum. Plin. lib. 26. cap. 11. Velut aurificum arte alternis inter folia candicantibus margaritis. Cic. 6. Verr. 56. Quom vellet sibi annulum facere, aurificem jussit vocari in foro, ad felam Cordubæ, & ei palam appendit aurum.

AURIFICINA, æ. f. [*χρυσόφινος*] Aurificis taberna. Gloff.
AURIFODINA, æ. f. Locus unde effoditur aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. Extat lex censoria lctimulorum aurifodina. V. Argentifodina, in ARGENTUM.
AURIFUR, uris. c. Qui furatur aurum. Plaut. Pœn. 5. 5. 55. Et mihi hic aurifur est.

AURIGER, Adj. ut, Auriger taurus. Cic. 2. de Divin. 63.
 Arbor aurigera. Valer. 8. Argon. 110.

AURILEGUS, [*χρυσόλεγος*] Qui aurum legit. i. e. Furatur.
AURIPIGMENTUM, i. n. Auri colore pigmentum. Plin. 33. 4. Aurum faciendi est etiam una ratio ex auripigmento. conf. Vitruv. 7. 7. & lfid. 19. 17. [Videtur hoc vocabulum divise rectius pronuntiar Auripigmentum.
AURO, ære. [*χρυσίον*] Vet. Gloff. a quo Inauro, & Deauro composita. Tertull. de Cor. Mil. cap. 12. Hinc auratur lamulis. Al. hic legunt Inauratur.
AUROCLAVATUS, Adj. Vopiscus in Tacit. cap. 11. Aurolavatus vestibus interdixit. [Divise rectius scribitur, Aurolavatus. Hæschol. vet. Juvenal. ad Sat. 6. v. 482. Aurolaviv. ubi V. Schurtzf. & f. l. CLAVATUS.
AUROSUS, Adj. Pallad. 1. 5. Aurofi pulveris lapidofa macies.
AURUGO, **AURUGINO**, **AURUGINOSUS**, V. AURIGO.
AURUNCIA, æ. Latii civitas fuit, ab Aufone Ulyffis & Calypsos filio condita: a qua Arunci dicti fuerunt, vetustissimi Latii populi, quorum comedit Plin. lib. 3. cap. 1. & 5. V. ARUNCI. Virg. 12. Æn. 94.
 Actoris Auruncipolium. Quod Juvenal. Sat. 2. v. 100. arripuit.
AURUNCUS, seu Averruncus Deus. V. ARUNGUS.

A U S

AUSA, [*Αὔστρα*] Civitas est Hispaniæ Ptolemæo.
AUSCARIPEDA, æ. f. pro Vermiculo piloso, qui solet esse in fronde cum multis pedibus, dixerunt veteres, teste Varr. lib. 6. de L. L. 3.
AUSCI, [*Αὔσκι*] Populi sunt Aquitaniam in Gallia Plin. lib. 4. cap. 19. vulgo *Aux*. Archiepiscopatus in Fætonia.

AUSCULOR, ari, [*αὔσκειν*] dicebant antiqui pro Ofculari, quod est Os cum ore conferere. Festus. Conf. Plaut. Merc. 3. 3. 10. & 4. 4. 5.
AUSCULTO, [*ἀκούω*] ære. Audire, quasi Aures occultare. Veteres enim tam Audes, & Aufes quam Aures dicebant. Aufcultamus igitur, Quæ in auribus defigimus & condimus, i. e. Quæ attente audimus. Quare & plus est quem Audire. Cato apud Gell. 1. 15. Itaque auditis, non aufcultatis, tanquam Pharmacopolan.

Aufculto, atque animum advorto sedulo. Plaut. Stich. 4. 1. 40.
 Aufcultare ab ostio. Plaut. Merc. 2. 4. 9.
 Aufcultare ad fores. Plaut. Trucul. 1. 2. pr.
 Aufcultemus hinc quid agat. Plaut. Curc. 2. 2. 29.
 Aufcultare paucis. Ter. Adel. 5. 3. 20.
 Jandudum aufculto. Hor. 2. Sermon. 7. 1.
 Aufcultare aliquem. Plaut. Pseud. 1. 5. 38. Te aufcultabo lubens. Ter. Heaut. 4. 5. 23. Aufcultata quod superest fallaciæ.
 Populum aufcultare. Catull. 65. 39.

Aufcultare, [*ἀκούω*, *αὐκίζω*] cum dativo, pro Obedire ponitur. Varro 5. de L. L. 8. Ab audiendo etiam aufcultare declinamus, quod hi aufcultare dicuntur, qui auditis parent. Ter. And. 1. 3. 4. Nec quid agam certum est, Pamphilumne adjuvem, an aufcultem feni. Ea ratione qua & Audire dicitur cum dativo, pro Obedire. Cic. pro Rofc. Amer. 104. Mihi aufcultata, vide ne tibi defis.
 Aufcultare minus est, quam Audire. Pacuvius apud Cic. 1. de Divin. 132.
 Nam istis qui linguam avium intelligunt,
 Plusque ex alieno jecore sapiunt, quam ex suo,
 Magis audiendum, quam aufcultandum censent. [Immo Plus est potius, ut modo ex Gellio docuit, quia & Obedire denotat. V. & Non. Aufcultare, pro Videre, spectare. Afran. Privigno.
 Videt ludos, hinc aufcultavi procul. Si fides Nonio,
 Aufcultabitur, imperf. Plaut. Merc. 3. 127. Excultato me fecisse sedulo ad portum ne ires, dico jam tibi. c. aufcultabitur.

AUSCULTATIO, onis. f. [*αὔσκησις*] Auditio.
 Aufcultatio, Obeditio. Plaut. Rud. 2. 6. 18. Quid mihi seclasto tibi erat aufcultatio? quidve hinc abitio?

AUSCULTATUS, us. m. Idem. Apul. Met. 6.
AUSCULTATOR, oris. m. [*αὔσκητής*] Cic. in Partit. 10. Nam aut aufcultator est qui audit, aut difceptor.
AUSSELLI, dicebantur qui nunc Aurelli. Festus.

AUSSER, vel **AUSUR**, [*Αὔσσερ*] Fluvius Italiæ prope Lucam, cuius olim pars rivus ille, qui iuxta Pifas nunc labitur, fuit. Straboni corrupte *Æfar*, *αὔσσερ*, vocatur.

AUSIM, [*αὔσιμον*] Verbum defectivum, pro Ausferim, ut observat Vofsius de Anal. 3. 41. indicativo vel optativo futuri temporis, Ausim, aufis, aufit, & pl. aufint. Cæteris caret. i. e. Audebo, vel Utinam audeam. Liv. in Procem. Nec mi ficiam, dicere ament. Virg. 2. Georg. 289.
 Aufim vel tenui vitem committere sulco, i. e. Aufus sum, vel Audebo, teste Servio. Festus, Aufis, i. e. Audeas.
 Aufim confirmare. Lucret. lib. 2. 178.

AUSONIA, [*Αὔσωνία*] Ea duntaxat pars Italiæ dicta est primo, in qua sunt urbes Beneventum, & Cales. ab Aufone Ulyffis & Calypsos filio postea tota Italia, quæ Appennino finitur, Aufonia vocitata est ab eodem duce. Inde etiam Aufonii Itali dicti sunt. Festus.

Arripotens Aufonia. Stat. 3. Sylv. 2. 20.
AUSONIUS, Adj. [*Αὔσωνιος*] Qui ex Aufonia est. ut, Gens Aufonia,
 Rr
 Mare

Mare Aufonium, pars maris Tyrreni, a Campania Siciliam versus. Lingua Aufonia, i. e. Latina. Ovid. 5. Trist. 7. 61.
 Terra. Virg. 4. Æn. 349.
 Tibris. Virg. 5. Æn. 83.
AUSONIDÆ, Ærum. m. pl. Virg. 10. Æn. 563.
 — ditissimus agri,
 Qui fuit Aufonidum. Pro Romanis posuit Lucan. 9. 999.
 Usurpator & Adjective tam de Rebus quam de Personis. Sil. lib. 9. 187.
 — pater ipse superbus aquarum
 Aufonidum Eridanus. adde Ovid. 2. Fast. 94.
AUSONIUS, [Αυσωνίος] Sophista, scripsit epistolas, & alia quædam ad Nonnum, ut ait Suidas.
 Fuit & Decimus (vel Decius) Magnus Aufonius, patria Gallus Burdegalensis, Grammaticus Rhetor & poeta clarissimus, Imp. Gratiani & Valentiniani junioris præceptor, & A. V. 1131. cum Q. Olybrio cof. cuius extant Poëmata, & Panegyri. Gratiano dict.
AUSPEX, Icis. m. [αὐσπερῶν, αὐσπερῶν, αὐσπερῶν] Dicitur est ab Avibus afficiendis, quemadmodum & Aruspex. Transl. Dux cæptorum vel Auctor. Aufpex legis. Cic. 2. Att. 7. Quid quis? acueram me ad exagitantem hanc ejus legationem: quam si ille contemnit, & si (ut scribis) bilem id commovet, & latoribus & aufpibus legis Curiatæ spectaculum egregium.
 Aufpices victoriarum pulli gallinacci. Plin. lib. 10. cap. 21. Victoriarum omnium toto orbe aufpices.
 Mufa aufpice: i. e. Duce. Hor. 1. Epist. 3. 13.
 Phebo aufpice. Stat. 2. Sylv. 2. 39.
 Providus aufpex. Hor. 3. Carm. 27. 2.
 Aufpices etiam dicebantur, Pronubi [προβύμφοι] qui nubentibus aderant. cum consignaretur dos, & nuptiales tabulæ perferberentur. Cic. pro Cluent. 14. Nubit genero focus, nullis aufpibus, nullis auctoribus. Plaut. Caf. prol. 86. Ulro ibit nuptium, non manebit aufpices.
AUSPICABILIS, e. Amob. &
AUSPICABILIS, e. [αὐσπικαβίλος] Quod ad aufpiciam pertinet. ut, Aufpicalis pisciculus, Qui aliquid portendit, aut significat futurum. Plin. lib. 32. cap. 1. Tenuit & nostra memoria Cai principis ab Astura Antium remigantis, ut res est etiam aufpicalis pisciculus. siquidem novissime cum in urbem reverfus ille Imperator, suis telis confossus est. De echeneide pisce loquitur.
AUSPICIUM, i. n. [αὐσπικίον, αὐσπικίον] inquit Festus, ab Ave specienda. nam quod nos cum præpositione dicimus Afpicio, apud veteres Specio dicebatur. Valla lib. 6. Aufpiciam est vel a Pastu avium, vel ab Inspectione avium. Sed quia Constat antequam iret in expeditionem, capiebatur aufpiciam, hinc factum est ut dicamus aufpiciam ducum atque principum, quæ a solo duce capiuntur. Hæc Valla. Cic. 2. de Divin. 78. Quid est aliud nolle moneri a Jove, nisi efficere ut aut ne fieri possit aufpiciam, aut si fiat, videri? Ceterum aves eventus significant aut adversos, aut secundos. Plaut. Amph. 2. 2. 58. Ante aufpiciam commoratum est? Scil. ad verbum. V. Cic. 1. eod.
 Aufpiciam & Augurium quid differant V. in AUGURIUM.
 Funeris aufpiciam. Stat. 6. Theb. 222.
 Nuptiarum aufpiciam. Cic. 1. de Divin. 28. Quod etiam nunc nuptiarum aufpiciis declarat. Al. Aufpices.
 Urbs aufpiciis condita. Cic. in Vatin. 14. Qui tantus furor, ut quum inaudita ac nefaria sacra susceperis, quum inferorum animas elicere, quum puerorum extis deos manes mactare soleas: aufpiciam, quibus hæc urbs condita est, quibus omnibus Resp. atque imperium tenetur, contempseris? Addicentia aufpiciam. Tacit. 2. Ann. 14. Auctus omine, addicentibus aufpiciis vocat concionem. V. ADDICO.
 Bonum aufpiciam. Catull. 43. 19.
 Bono aufpicio promulgare legem. Cic. 1. Att. 14. Lurco autem Tribuni plebis; qui magistratum simul cum lege Ælia inivit, solutus est & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret, quam ille bono aufpicio claudus homo promulgavit.
 Caduca aufpiciam dicunt, Quum aliquid in templo excidit: veluti virga e manu. Fest. lib. 3.
 Consulare aufpiciam. Cic. pro Muren. 1. Quod si illa solennis comitiorum precatio, Consularibus aufpiciis consecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam Reip. dignitas postulat, idem ego precatus sum, ut iis quoque hominibus quibus hic Consulatus me rogante datus esset, ea res fauste, felicitè prospereque eveniret.
 Favens, i. e. Prosperum. Ovid. 3. de Pont. 1. 160.
 Ferale. Claud. 2. in Eutrop. 212.
 Frivolum. Sueton. Neron. 41.
 Grande. Ovid. 2. Trist. 174.
 Infelix. Stat. 11. Theb. 340.
 Juge. Festus, Juge aufpiciam est, Quum junctum jumentum stercus fecit. Cic. 2. de Divin. 77. Huic simile est quod nos augures præcipimus, ne auge aufpiciam obvenerit, ut jumenta jubeant disjungere.
 Liquidum, Cum sereno cælo certum quid ostenditur. Plaut. Epid. 11. 2. 1. Malum. Plaut. Aulul. 3. 2. 33.
 Meliore aufpicio. Plaut. Men. 5. 9. 88.
 Militare. Cic. 2. de Divin. 77. Nam ex acuminibus quinquem, quod totum aufpiciam militare est, jam M. Marcellus ille quinquies Consul totum omisit. idem Imperator, idem Augur optimum.
 Mollia. Claud. 1. in Eutrop. 494.
 Optimum. Cic. 2. de Divin. 41. Fulmen finitrum, aufpiciam optimum habemus ad omnes res, præterquam ad comitia.
 Optimis aufpiciis. Cic. de Senect. 11. Augurque quum esset, dicere aufpiciis est, optimis aufpiciis ea geri que pro Reip. salute gererentur: que contra Rem. ferent, contra aufpiciam fieri.
 Perenne, Cum quis annem aut aquam, quæ ex factro oritur aufpiciato transit. Festus. V. Scalg. ad l.
 Pestiferum, Cum cor in extis, aut caput in jecinore non fuisset. Festus. Piaculare, Quod sacrificandibus tristitia portendebat; ut. Cum hostia ab ara profusisset, aut percussa mugitum dedisset, aut in aliam partem corporis, quam oporteret, decidisset. Festus. V. Virg. 2. Æn. 223.
 Regalia. Claud. Conf. Hon. 4. 1.
 Secunda. Hor. 4. Carm. 14. 16.
 Salvis aufpiciis. Cic. de Provinc. Conf. 45. Idem illam procriptionem capitis mei contra salurem Reip. sed salvis aufpiciis rogatam esse dicebant. i. e. Non contra aufpiciam. Budæus.

Solennia. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 364.
 Sinistrum. V. Aufpiciam optimum.
 Utile. Ovid. 1. Fast. 219.
 Aufpiciam, pro Ductu atque dispositione. Virg. 4. Æn. 340.
 Me si fata meis paterentur ducere vitam
 Aufpiciis, & sponte mea componere curas. Ubi Servius, Meis aufpiciis, argumentum a necessitate. Et aufpiciis ideo, quia majores omnia aufpiciato gerebant. Ergo Aufpiciis, Dispositionibus. Liv. Decad. 3. lib. 8. Vos aufpiciam imperiumque ad Calenum detulistis. Plin. lib. 7. cap. 43.
 Imperio atque aufpicio alicuius aliquid agere. Plaut. Amph. 1. 1. 37.
 Ductu, imperio, aufpicio. Plaut. Amph. 1. 1. 41. Ut gesserit Rem. ductu, imperio, aufpicio suo.
 Virtute atque aufpicio alicuius. Plaut. Epid. 3. 2. 45.
 Aufpiciam, pro Potestate etiam summa. Liv. lib. 28. cap. 9. Quoniam in provincia M. Livii res gesta esset, & eo die quo pugnatum foret, ejus forte aufpiciam fuisset. Et alibi idem. Budæus. Virg. 4. Æn. 102.
 Communem hunc ergo populum, paribusque regamus Aufpiciis. Ubi Servius, Paribus aufpiciis, Æquali potestate. Et ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Et dictum est a comitis, in quibus iisdem aufpiciis creati, licet simul non crearentur, parem tamen habebant honorem propter eadem aufpiciam. unde & Consules, pares sunt: quum necesse esset ut unus prior crearetur.
 Aufpiciam majora, Majores honores & magistratus significant. nullis enim magistratus inaufpiciato creabatur. Budæus.
 Dare aufpiciam. Sil. lib. 13.
 Dare signum & aufpiciam alicui. Sil. lib. 7.
 Dirimere aufpiciam. Plin. lib. 7. cap. 57.
 Dissolvere. Cic. in Vatin. 11. An quia tu semper sic egisses, aufpiciam fuisse augur dissoluturus.
 Ementiri. Cic. 1. de Divin. 29. Appius collega tuus, bonus augur, ut ex te audire soleo, non satis scierit virum bonum & civem egregium censor C. Ateium notavit, quod ementitum aufpiciam subscripserit.
 Evenere aufpiciam secunda. Cic. 1. de Divin. 27. Cujus quidem hoc præclarissimum est, quod postquam a Cæsare tetrarchie regno, pecuniaque multatus est, negat se tamen eorum aufpiciorum, quæ sibi ad Pompeium proficenti, secunda evenerint, pœnitere.
 Facere aufpiciam. Liv. 1. Circa summum culmen hominis aufpiciam fecisse.
 Facere ratum aufpiciam. Cic. 2. de Divin. 80. Cur autem aliis a dextra, aliis læva datum est avibus, ut ratum aufpiciam facere possint?
 Mittere aufpiciam. Liv. 1. 18. extr. Tum peregi verbis aufpiciam quæ mitti vellet: quibus missis Numa rex declaratus de templo descendit.
 Præmonere aufpiciam. Cic. 2. de Legib. 21. Quique agent rem duelli, quique popularem, aufpiciam præmonent.
 Vetat aufpiciam. Ovid. 6. Fast. 174.
AUSPICOR, [αὐσπικώ, αὐσπικώ] Æri. Aufpiciam capere. Cic. 2. de Divin. 76. Illi autem qui in aufpiciam adhibetur, quum ita imperavisset is qui aufpiciatur, dicitur.
 Aufpiciari tripudio. Cic. 1. de Divin. 77. C. Flaminius quum tripudio aufpiciaretur, pullarius diem prælii committendi differabat.
 Aufpiciari, Incipere. Plin. lib. 7. in proem. Itaque felicitè natus jacet, manibus pedibusque devinctis, flens, animal ceteris imperaturum, & a suppliciis vitam aufpiciatur, unam tantum ob culpam, quia natum est.
AUSPICO, [αὐσπικώ] Ære. Utitur Plautus frequenter. Perf. 4. 6. 7. Ego aufpiciavi in hunc diem.
 Aufpiciare avem, aut aliud quodvis animal. Plaut. Stich. 2. 3. 46.
 Certum est mustelæ posthac nunquam credere:
 Nam incertiorum nullam novi bestiam:
 Quin & ipsa decies in die mutat locum:
 Eam aufpiciavi ego in re capitali mea.
 Aufpiciare alicui rei. Plaut. Rud. 3. 4. 12. Non hodie isti aufpiciavi rei, ut cum fuscifero fabuler. conf. Non. 7. c. Gell. 3. 2. Aufpiciaverunt.
AUSPICATUS, [αὐσπικῶς] Partic. Boni aufpicii, Aufpicio captus, consecratus. Impetus non aufpiciatus. Hor. 3. Carm. 6. 10.
 Aufpiciatus locus. Cic. pro C. Rabir. 11. Quamobrem uter nostrum tandem Labiene popularis est? tunc, qui civibus Romanis in concione ipsa carnificem, qui vincula adhiberi putas oportere? qui in campo Martio comitis centuriatis, aufpiciato in loco, crucem ad civium supplicium designi & constitui jubes? an ego, &c.
 Exordium, Quintil. lib. 10. cap. 1. Itaque ut apud illos Homerus, sic apud nos Virgilius aufpiciatillum dederit exordium: h. e. Felicissimum.
 Arbor, Plin. lib. 13. cap. 22. Nec aufpiciator in Lesbo insula arbor quæ vocatur evonymos.
 Venus, Catull. 43. 26. Quis ullos homines beatores vidit? quis Venerem aufpiciatorem?
AUSPICATO, Adv. [αὐσπικῶς] i. e. Aufpicio capto. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Itane vero ego non justus, qui & Consul rogans, & augur, & aufpiciato Aufpicio, Felicitè (ut ait Valla) quasi Aufpiciis non repugnantibus.
 Ter. And. 4. 5. 12. Haud aufpiciato huc me appuli. Ubi Donatus. Haud aufpiciato, id est inaufpiciatus, quod non esset aufpiciatus. Et ultimum veteribus sic dicere, siquid aliquid aliter evenisset quam vellet. Cic. 2. de Divin. 76. Bellicam rem administrari majores nostris, nisi aufpiciato noluerunt.
 Aufpiciato renuntiare Consulem. Cic. pro Muren. 1. Quæ deprecatus ad diis immortalibus sum, Judices, more institutoque majorum illo die quo aufpiciato comitis centuriatis L. Murenam Consulem renuntiaui: ut, &c.
AUSRAVIA, vel **AUSTRAVIA**, Insula Oceani Septentrionalis, a Barbaris sic appellata: a Romanis vero Glesaria, a Glesio i. e. Succino, cum felicitè Germanicus Cæsar ibi res classibus gereret. Auctor Plin. lib. 37. cap. 1. Idem tamen Plin. lib. 4. cap. 13. hanc vocat Austrariam: & ita legit Hermolam.
AUSTER, tri. [Νέστος] Ventus Meridionalis, ab Haurio; nam veteres hunc voci aspirant, scribentes Hauriter, quod MSS Codd. testantur. Hæc Erythræus. Auster Græcè Νέστος dicitur ab humore & nebula, quod venter Græcæ, Humor Latina interpretatione dicatur, ac fit in ventus sudoris effector. Nonius. Caf. 3. Bell. Civil. 26. Nacti Austrum naves solvant.
 Austris fibulis. Virg. 5. Ecl. 82.
 Austris non adversis ætatem ducere. Hor. 2. Epist. 2. 202.

Non agitur tumidis velis Aquilone secundo,
 Non tamen adversis ætatem ducimus Auftris. h. e. Nec in
 summa prosperitate fumus, nec in summa calamitate.

AQUATICUS, Ovid. 2. Met. 853.
ASPIRANS, Virg. 5. Æn. 764.
CALIDUS, Claud. de Bell. Get. 59.
CREPITANS, Virg. 3. Æn. 70.
DENSUS, Virg. 5. Æn. 696.
FRIGIDUS, Virg. 4. Georg. 261. i. e. (ut exponit Sabinus) Languidus.
 Aufter enim non est frigidus, sed calidus & humidus. Sed forte Frigidum dixit poeta, quia frigidus est in sua origine: sed quia per zonam torridam ad nos comæat, calidus pervenit, ut tradit Macrobius in Somnio Scipionis, lib. 2. cap. 5. V. Arifstot. in Problem. lect. 26.
FURENS, Virg. 1. Æn. 55.
GELIDUS, Claud. 4. Conf. Hon. 428.
HUMIDUS, Virg. 1. Georg. 462. Claud. in 1. Conf. Stil. 395.
HYBERNUS, Tibull. 1. 1.
INEXORABILIS, Sil. lib. 16.
LENIS, Virg. 3. Æn. 70.
LEVIS, Valer. 6. Argon. 665.
MADENS, Sen. Oeth. 1.
MADIDUS, Claud. 2. Conf. Stil. 103.
MITIS, Cic. 7. Att. 2.
NEBULOSUS, Sen. Med. 8.
NIGERRIMUS, Virg. 3. Georg. 278. Stat. 5. Theb. 705.
NOCENS corporibus. Hor. 2. Carm. 14. 16.
NUBILUS, Ovid. 11. Met. 663.
PLUMBEUS, Hor. 2. Serm. 6. 18. Ab effectu. h. e. Aggravans animos, more plumbi. [Nisi pro Valde gravi, sensu translato tamen, posuit.]
PLUVIUS, Ovid. 1. Met. 66.
SPIRANS æstibus. Ovid. 7. Met. 532.
TEPIDUS, Sen. Hippol. 1.
TURBIDUS, Claud. Laud. Seren. 203.
VALIDUS, Hor. 1. Epist. 11. 15.
VEHEMENS, Cic. 16. Att. 2.
CADUNT Auftri. In CADUO.
IMMISIT Auftrum floribus. Proverbiis fecit, Virg. 2. Ecl. 58.
 Eheu quid vobis misero mihi? floribus Auftrum
 Perditus, & liquidis immisi fontibus apros. De vento Aufstro
 interpretor (inquit Turnebus) cujus aura calida & æstuosa statim lan-
 guescunt flores pulcherrimi. Stat. 3. Sylv. 1. 129.
 Pubentesque rosæ primos moriuntur ad Auftrors.
IMMURMURAT filvis Aufter. Virg. 4. Georg. 261.
INCREBRUIT Aufter. V. INCREBRUESCO.
INGEMINANT Auftri. i. e. Reperunt suos flatus venti. Virg. 1. Georg. 333.
AUTRI pro Ventis, figura apud Virgil. celebrata, & est species pro genere.
 Virg. 1. Æn. 540. [Synecdoche fecit poetica.]

AUSTELLUS, i. m. dimin. Lucil. apud Nonium 2. 229.
AUSTRALIS, e. [Nōt@] ut, Australis ora. Cic. 2. de Nat. Deor. Et
 Australis morbos vocat medicus, Qui Aufstro flante generantur. est enim
 ventus admodum pestifer.
Australis annus, Claud. 1. Eutrop. 403.
Cingulus, i. e. Meridionalis zona. Cic. de Somn. Scip. 15. Duo sunt
 habitabiles, quorum Australis ille, in quo qui insidunt, adversa vobis ur-
 gente vestigia, nihil ad vestrum genus. Loquitur de quinque terræ zonis.
Latus, Claud. 2. in Eutrop. 242.
Nimbi Australes, Ovid. 4. de Pont. 4. 1.
Polus Australis, i. e. Antarcticus. Sen. Oeth. 8. Ovid. 2. Met. 132.
AUSTRIFER, Adj. Sil. 12. 2.
 — Auftrifero nebulosam vertice frontem. Immitis condebat hiems.
AUSTRINUS, aliud Adj. [Nōt@] ut, Auftrini flatus, Qui flant ab Auf-
 stro. Columel. lib. 7. cap. 3.
Austrinum cœlum, Plin. lib. 16. cap. 26. Pyrus & amygdala, etiam si non
 pluat, sed fiat Austrinum cœlum atque nubilum, florem amittunt. Aufter
 enim dum flat, innumeras nubes attrahit. Hinc proverbium (quia &
 Cæcias dicitur) Attrahit ad se mala, ut Cæcias nubes. De homine infelice.
Calores Auftrini. Virg. 2. Georg. 270.
Austrinus dies, Columel. lib. 11. cap. 2. 111 Cal. Maias mane Capra
 exoritur, Auftrinus dies, interdum pluvius.
Polus, Plin. lib. 5. cap. 19.

AUSTRO, Ære. Humectare. Auftrati ad ignem sedent. Ex Plauto affertur,
 [falso] opinor.

AUSTERUS, a, um. [αὐστέρους] contrarium est Suavi: sumptum a Græcis,
 apud quos αὐστέρους, Auferus dicitur. ut Auferi homines. Cic. 3. de
 Orat. 96. Quanto molliores sunt & delicatiores in cantu flexiones, & fal-
 se vocale, quam certæ & severæ? quibus tamen non modo aufteri, sed si
 sæpius fiunt, multatudo ipsa reclamat.
Curatio auftera. Plin. lib. 24. cap. 7.
Color, Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt autem colores aufteri aut floridi.
 Utrunque natura, aut mixtura evenit. Floridi sunt quos dominus pin-
 genti præstat, minium, armenium, cinnabaris, chrysofolia, indi-
 cum, purpurissimum. Ceteri aufteri.
Gustus aufterior. Columel. lib. 12. cap. 12.
Homo aufterus & gravis. Cic. in Pison. 71.
Labor, Hor. 2. Serm. 2. 12.
More ac modo auftero cum aliquo agere. Cic. pro Coel. 33.
Multa auftera in lacu. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Pœmata, Hor. in Arte Poet. 342.
Suavitas auftera, cui Dulcis opponitur. Cic. 3. de Orat. 101.
Vinum aufterius. Columel. lib. 3. cap. 2.
Vir aufterus. Propert. 3. 3. 50.

AUSTERITAS, Æris. f. [αὐστέρητος] contraria est Suavitati. Quintil.
 lib. 2. cap. 2. Non aufteritas ejus tristis, non dissoluta sit comitas. Lo-
 quitur de præceptore pueris tradendo.
Aufteritas & Frontis remissio opponuntur. Plin. Epist. 5. lib. 11.
Aufteritas colorum. Plin. lib. 35. cap. 10. Et eadem res nimis floridis
 coloribus aufteritatem occulte daret.

AUSTER, Adv. [αὐστέρως] Cic. pro Muren. 74. At enim agit mecum au-
 ftere & sicque Cato.

AUSTRALIS, AUSTRINUS, AUSTRO, as. V. AUSTER.

AUSTRASIA, Francia primum Orientalis sub Car. M. dicta, Occiden-
 tali seu Neustræ opposta, illam *Græci*, hanc *Westfrich* appellabant. Dein-
 de Franciæ mediæ, seu regno Metensi illi nomen tributum, ex quo tria
 deinde regna, Lotharingicum, Burgundicum, & Arelatense exiterunt.
 V. Obrechtii Prodr. Rer. Africæ.

AUSTRIA, [Nōt@] Hodie Provincia Germaniæ Veterum
 fuit Pannoniæ superioris regio, ab Aufstro vento Meridionali dicta, quod
 ad Auftrum sita sit. Nomen dedit Domui Austriacæ, ex qua inde ab Al-
 berto I. imperatore Germaniæ, & reges Hispaniæ. Dividitur in superio-
 riorem, seu Cisdanubianam; & inferiorem, seu Transdanubianam.

AUSTRIACUS, Adj. Ad Auftriam pertinens.

AUSTRI Cornu, [Nōt@] Promontorii nomen est in Æthiopia, cu-
 jus meminit Strabo lib. 16.

AUSTRUM, V. HAUFTRUM in HAURIO.

AUSUS, V. AUDRO.

A U T

AUT, [Nōt@] Conjunctio disjunctiva est. Cic. 5. Tusc. 118. Aut bibat, aut
 abeat. Ter. And. 1. 1. 30. Aut equos alere, aut canes ad venandum,
 aut ad philofophos.
 Aut, sæpius repetitum. Cic. in Pison. 94. Res ipsa & Reip. tempus, aut
 me ipsum, quod nolim: ut alium quempiam: aut invitabit, aut dehor-
 tabitur. Idem 1. de Orat. 36. Cetera (inquiat) affentior Craffo, ne aut de
 C. Lælii fieri mei, aut de hujus generi, aut arte aut gloria detraham.
 Aut vel. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de alearo. Hæc clausula pertinet ad eum
 qui compulfit ludere: ut non multa multetur, aut in latumias, vel in
 vincula publica detur.
 Aut post Utrum, pro An, in editione Parisien. in 8vo, lib. 2. de Officiis.
 Locus mutatus est in Lamb. editione p. 384. ubi de Themistocle. H. St.
 En locum: Themistocles est auctor adhibendus, & hæres.
 Aut vero, pro Aut etiam, & tamen præcedit Aut etiam. H. St. [Nōt@]
 videtur H. Stephani. Recte enim hæc habent.
 Aut quia, geminatum. Hor. 2. Serm. 7. 25.
 Aut quia non sentis, quod lamus rectius esse:
 Aut quia non firmus rectum defendis, & hæres.
 Aut correctivè pro Saltem. Sallust. Jugurth. 60. Profecto cuncti aut ma-
 gna pars. [vel potius, pro Aut certe.]
 Aut certe. Cic. in Brut. 254. Quo enim uno vincebamur a victa Græcia,
 id aut creptum illi est, aut certe nobis cum illis communicatum.
 Aut, cum interrogatione positum. Ter. Eun. 1. 2. 75. Aut ego nescie-
 bam quorsum tu ires? Ita Græci fuo in interrogando utuntur. Sic Ste-
 phanus. Sed error natus est ex MSS vitiosis. Alii enim Codd. rectius
 habent At, ut observat Cl. Wasse in indice ad Sallustium. [Linden-
 brog. exhibet, Haud ego nesciebam. Quod amplector, & quidem sub-
 lata quoque nota interrogationis, quam is reliquit.]

De AUT sic Diomed. lib. 1. Aut conjunctio dubitativa, si geminetur,
 habet potestatem quæ dicit, Aut librum volo, aut pretium, utrunque
 æquo desiderare significat. Aut, si femel pronuntietur, diminutiva
 est, & gradum habet ad inferiora tendentem: ut dicimus, Eum librum
 volo, aut pretium. ut si liber quem potissimum volo, minime reddat-
 ur: tu quod secundum, pretium.

Aut, modo conjunctiva est, quum dicimus, Aut da mihi, aut rapio.
 Modo hortativa est. Ita Virg. 9. Æn. 495.
 Aut tu magne patris divum miserere. Modo conjunctiva pro Et.
 ut Virg. 1. Æn. 414.
 Molirive moram, aut veniendi poscere causas. Et pro Que. ut
 Virg. 1. Georg. 411.
 Tum liquidas corvi pressio ter gutture voces
 Aut quater ingeminant. pro Quaterque. Modo pro seperativa
 ut Virg. 1. Æn. 438.
 Aut onera accipiunt venientem, aut agmine facto. Idem 4.
 Æn. 62. — media inter cornua fundit,
 Aut ante ora detum, pingues spatari ad aras. i. e. Modo fundit-
 ur, modo spatari. Hæc ex Diomede, fere ad verbum.

AUTAPODIA, [αὐταπόδια] Calcementi genus. idem cum iis quæ ἀνα-
 ξυρίδας alio nomine appellant, ut auctor est Pollux lib. 7. cap. 22. [No-
 men male fictum extrium vocum confusione: ἀὐτὰρ αὐτὸ ποδία, ut do-
 cuit Kühnius.]

AUTARIATÆ, [αὐταρίτης] Stephano [Populi in Illyrico bellicosissimi,
 qui quum Triballos, & Ardiaeos vicinos suos debellarent, postea a Scor-
 discis attriti, & tandem a Romanis penitus delicti sunt. Strab. lib. 7.]

AUTRI, [αὐτρία] Arabiæ populi. Plin. lib. 6. cap. 29.

AUTEM, [Nōt@] Discretiva conjunctio, quæ eaque discreta intelligi volu-
 mus, connectimus. Valla, Vero & Autem idem significant, & eodem
 in loco poni possunt, antecedente utique aliqua dictione. nunquam enim
 ab his sententia incipit. Collocantur autem frequenter, ut nullum re-
 ferantur, sed tantum distinguent sententiam a sententia. Hactenus Val-
 la lib. 2. Ter. Adelph. 4. 2. 48. Æschinus odiosè cessat, prandium corrup-
 pitur. Crespho autem in amore est totus. Cic. 11. Fam. 15. Quod fe-
 cit ille diligenter: mihi autem nihil amabilius officio tuo & diligentia.
 Quid autem? Ter. Adelph. 3. 4. 16. Salve Deima. D. quid autem?
 Cic. 5. Tusc. 16. Quæ pulchritudine urbem? quibus autem opibus præ-
 ditam, servitute oppressam tenuit civitatem? De Dionysio Syracusano.
 Quid mea autem? Ter. Eun. 5. 2. 10. Ah quid faciam? quid mea autem?
 quid faciet mihi, &c.

Autem, pro Etiam. Plaut. Trucul. 4. 3. 64. Agite, abite: tu domum,
 & tu autem domum. Ter. Eun. 3. 2. 22. Quid te ais Gnatho? nunquid
 habes quod contemnas? quid tu autem Thrafo? tacent: satis laudant.
 Atque adeo autem. Ter. Eun. 5. 2. 22. Atque adeo autem cur non ego-
 met intro eo?

Ecce autem. Ter. Phorm. 1. 5. 34. Ecce autem similia omnia: omnes
 congrunt. Ubi Donatus, Ecce autem, vox est apta his quæ nova &
 improvvisa animo accidunt. Sic Virg. 2. Æn. 203.
 Ecce autem gemini a Tenedo tranquilla per alta.

Autem enim. Plaut. Pseud. r. 5. 21. Vetus nolo faciat. c. autem enim nequicquam vis. i. e. Profecto: verum inutilitatem est. Neque enim, neque autem. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim tu es, qui quid sis nescias: & qui non eos magis, qui te non admittunt, invidios, quam eos qui laudent, assentatores arbitrare. Neque autem ego sum ita demens, &c. Pridie autem, in principio orationis. Cic. 9. Att. 9. Pridie autem apud me Crastipes fuerat. Porro autem. Ter. Adelph. 3. 4. 66. b. Hoc vitio datur. s. prohibitive. p. porro autem. Ubi Donatus, Porro autem, At vero, & huiusmodi principia narrationum sunt, i. quibus superiora sequentibus concluduntur. Idem Eun. 5. 5. 63. Nunc metuo fratrem, ne intus sit: porro autem, pater ne rure redierit jam. Tum autem, pro Præterea. Ter. Eun. 5. 9. 6. Scis sponfam mihi? Bene, ita me diem actum factum. c. audin' tu illum quid ait? c. tum autem Phædræ meo fratri gaudeo amorem esse omnem in tranquillo. Tum autem, pro Et. Ter. Eun. 2. 3. 20.

Ut illum dii deaque senium perdant, qui me hodie remoratus est. Meque adeo qui resisterim: tum autem qui illum non effecerim. Ubi Donatus, Tum autem pro Et. duas vult enim causas esse cur seipsum dii perdant: unam, quod resisterit: alteram, quod senem perverit diu remanserit a persequenda virgine. Tum obsequium autem? Plaut. Aul. 3. 6. 24. i. e. Et præterea quale mihi obsequium mihi? Idem Bacch. 1. 2. 58. Summe autem nihili, qui nequam ingenio moderari meo? Budaus. Autem vero. Cic. 1. de Orat. 79. Est enim finitimus oratori poeta, numeris attrictior paulo, verborum autem licentia liberior, multis vero orandis generibus focius ac pene par: in hoc quidem certe prope idem, nullis ut terminis circumscribat, aut definitus sui fuum. Vix autem. Cic. 2. Verr. 12. Ut ea restitui in antiquum statum nullo modo possit, vix autem per multos annos. Autem, inter multas copulativas ponitur, quasi respirationis causa. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Tum autem rursus aperitur, tum abeunt, tum recedunt, tum antecedunt, tum autem subséquuntur, tum celerius moventur, tum tardius. Autem utitur, quum verbum jam dictum repetimus cum interrogatione, corrigentes quod minus nobis dictum videbatur. Cic. 6. Att. Quid tandem isti mali in tam tenera infula non fecerint? fecerint autem? imo quid ante adventum meum non fecerunt? Idem pro Rabir. Posth. 48. Nunquid testis Posthumum appellavit? testis autem? num accusator? Budaus. Autem, servit præcipue repetitis interrogationibus cum indignatione. Cic. pro Cluent. 167. Quod autem tempus veneni dandi illo die? in illa frequentia? per quem porro datum? Ter. Eun. 4. 7. 28. Ego non tamen meam? c. n. tuam autem furcifer? Ex Budaus. Autem, tertio & quarto loco positum. Gell. lib. 19. cap. 1. Nescitandæ probationes autem, &c. Plaut. Amph. prol. 144. Tum meo patri autem turbatus inerat aureus. Virg. 2. Æn. 101.

Sed quid ego hæc autem nequicquam ingrata revolveo?

AUTHES, [Αὐθής] Alcyonici gigantis, qui Herculis telis confossus est, filia. Is enim filias habuit septem, quæ ob patris mortem in mare precipitantes se, ab Amphitrite in Alcyones mutatae sunt, ut quibusdam placet. Harum nomina Hegefander ponit hæc, Phosioniam, Authen, Methonen, Alcippen, Pallenen, Asterien, & Drymo. Hæc Janus Parrhasius in Claudian. **AUTHENTIS** [Αὐθεντίας] ait Budaus in Commentariis, etiam αὐθεντίας significat. Paulo post, Theodoros Gaza in libro ἀπὸ μὲν αὐθής ait hoc vocabulum olim tantum significasse τὴν αὐθεντίας: postea vero & supra mille annos αὐθεντίας Græce hoc significare cepisse, quod apud Latinos Auctor significat. Id quod ideo dicit factum, ut Græci unam dictionem haberent, quæ plane responderet dictioni Latine: hoc est, huic nomini Auctor. Inde αὐθεντία, Auctoritas: quod verbum in Pandectis sæpe legitur, & ipse Gaza usus est in Catone. Nam quod ibi Cicero dixit, Tenebat auctoritatem in suos, Gaza vertit αὐθεντίας. Sed contra Gazam pugnat Ciceronis auctoritas, qui ver. Att. 17. ita scribit, Ubi est illa pax, de qua Balbus scriperat torqueti se? equid acerbius? equid crudelius? Atque cum loqui quidem αὐθεντίας hæc narrabat. Et 10. Att. 9. Etiam illud erat persuasum, Pompeium cum magnis copiis iter in Germaniam per Illyricum fecisse: id enim αὐθεντίας nuntiabat. Utrisque αὐθεντίας significat, Non sine certo auctore. Hæc ex Budaus. Alii sic exponunt, Cum auctoritate, Certo auctore, pro certo. Alciatus lib. 2. Patergon cap. 46. Authenticon pro Re certæ fidei ponit constat, non solum apud Julianum Paulumque jurisconsultos, sed etiam apud Cic. 9. Att. 10. Tameris Gaza libello de Mensibus hanc vocem apud veteres hoc sensu non reperiri scribat, sed eos qui citra mille annos scribere, hæc dictione αὐθεντίας uti cepisse, ut eum experimentum etiam Latini Auctorem dicunt. olim enim idem significabat quod αὐθής, i. e. Propria manu aliquid patrans. Hæc ille. Charic. lib. 1. Auctor huiusmodi dicitur, quod auget & generat: & Auctricem dicemus, quod pariter augete possit. quum vero ad auctoritatem refertur, pro communi accipiendum. Servius in illud 12. Æn. 159. Auctor ego audendi: Nomina, inquit, in tor definitiva, & feminina ex se faciunt que in trix terminantur, si tamen a verbo veniant. ut ab Lego & lector & lectrix facit, Doceo doctor & doctrix. Si autem a verbo non venerint, communia sunt: nam similiter & masculina & feminina in tor exeunt: ut hic & hæc fenator, hic & hæc balnear: licet Petronius usurpaverit, Balnearicem dicens. Tale est hic & hæc auctor: sed tunc quum ab Auctoritate descendit, ut hoc loco. Quum autem ab eo venit quod est Augeo, & Auctor & Auctrix facit: ut si dicas, Auctor divitiarum, vel Auctrix patrimonii. Ab Augeo deduci contendit F. Philophilus lib. 7. Epist. **AUCTOR** in AUGRO, quo postrema hæc pertinet. **AUTHENTICUS**, [αὐθεντικός] Adj. Quod factum est ab eo qui auctoritate valet. Hinc Lex authentica, & decretum authenticum, Quod comprobatum est ab his qui auctoritate possent. Tabule authenticæ, sunt Primariæ unde exempla defumuntur. Ulp. in l. Ceteræ. D. Famil. ercisc. Heredem enim exemplum debere dare, tabulas vero authenticas ipsum retinere, aut in ædem deponere. Instrumenta authentica. Paul. in l. 2. D. de fid. instrum. Quicumque a fisco convenitur, non ex indice & exemplo alicuius scripture, sed ex authentico conveniendus est: ut ita contractus fides possit ostendi. Rationes authentice. Ulp. in l. Pomponius. D. Famil. ercisc. Plerumque enim authentice rationes sunt necessariæ auctori ad instruenda ea quæ postea emergunt ad noticiam ejus spectantia.

AUTHEPSA, π. [αὐθής] Genus ollæ, cuius meminit Cic. pro Rosc. Amer. 131. his verbis. Domus referta vase Corinthiis & Deliacis, in quibus est authepsa illa, quam tanto pretio nuper mercatus est, ut qui præterentes pretium enumerari audebant, fundum venire arbitrantur. Hæc olla videtur fuisse ex Corinthio facta, tanto artificio, ut paucissimo & fere nullo igni fuffposito, elixaret quæ imponebantur. Vas porro fuisse videtur ex ære, duos habens fundos: quorum in superiore elixanda, in inferiore igniculus imponebatur, coquendis quæ supraposita fuerant, accommodatas. Vocabulum fictum est ex αὐθής & ἔψω, elixo, coquo, quasi Quod per se fibos coqueret. V. Schol. & not. ad Cic.

AUTHOR, **AUTHORITAS**, &c. V. Auctor, &c. in AUGRO. **AUTINI**, [Αὐθῆνοι] Hybernicæ populi sunt. Ptolem.

AUTOBULUS, [Αὐτοβούλος] Pictoris nomen, apud Plin. lib. 35. cap. 11.

AUTOCANES, [Αὐτοκάνης] Mons ponitur ab Homero in Hymnis. **AUTOCHTHONES**, [Αὐτοχθόνες] Populi, qui non alio referunt originem suam, verum ex ipso loco nati videntur. Latini Indigenæ vocant. Sic Tacit. Germ. 2. Ipsos Germanos indigenas crediderim, minimeque aliarum gentium adventibus & hostiis mixtos.

AUTOGRAPHUS, α. u. m. Adj. [αὐτογράφος] Manu propria scriptus. Suet. Aug. 71. Nec id dubium est autographa quadam epistola. Ibid. 87. Literæ ipsius autographæ ostentant. Sæpe & usurpatur Autographum absolute, subaudita scilicet voce Exemplar. Idiographum librum vocat Gellius, lib. 9. cap. 14. quem nos Autographum.

AUTOLOLES, [Αὐτολόλης] Populi sunt Mauritanæ ad Atlantem montem. V. Plin. lib. 5. cap. 1. & Sil. lib. 3. 306.

Nec non Autololes levibus gens ignea plantis, Cui fontipes cursu, cui celsiter incitus amnis, Tanta fuga est. Vagi appellantur a Lucan. lib. 4. 677.

AUTOLYCUS, [Αὐτολύκος] Mercurii seu Deucalionis filius, & materis Ulyssis avus, furtorum nomine insignis, ut Homerus, Odyss. 7. 394. & Plato in libro de Republica testantur. V. Serv. ad Æn. 2. 79. Columel. lib. 1. cap. 3.

Alius fuit, Conditor Sinopis, & comes Jasonis apud Strabonem. Tertius, Athleta nobilis pancratiastes, cuius statuum in foro Athenis fuisse auctor est Pausanias. Meminit & Plin. hujus lib. 34. cap. 8.

AUTOMALAX PRASIDIUM, [Αὐτομάλαξ Πρασίδιον] Ptolemæo. Urbis Cyrenæ, quæ alio nomine Pentapolis dicitur a quinque ejus præclaris urbibus, Berenice, Arsinoe, Ptolemaide, Apollonia, Cyrene. Automala Straboni dicta, Steph. Automalaca. vulgo *Εστῆρα*.

AUTOMATARIA, V. post AUTOMATON.

AUTOMATA, [Αὐτομάτα] Infula una inter Cycladas: Hiera etiam dicta, de qua Plin. lib. 2. cap. 87.

AUTOMATON, [Αὐτόματον] Quod per se movetur. Vitruv. lib. 9. cap. 9. de horologiis. Ergo Cælestibus quum animadvertisset ex tactu cœli & expressioibus, spiritus, vocesque nasci, his principiis usus, hydraulicas machinas primus instituit: item aquarum expressiones αὐτομάτως porrecti, rotundationisque machinas. Αὐτομάτως, i. e. Ultroneas, inquit Phil. spontaneas. Fiunt autem machinis sua sponte versatilibus, & per se motis. Suet. in Claud. cap. 34. Si aut auteruntur, vel pegma, vel quid tale aliud parum cessisset. Sunt igitur Automata (ut ait Politianus Mjficel. cap. 97.) Quæ ita mechanici fabricantur, ut sua sponte efficere quippiam, nulla apparente causa, videantur: qualia nunc horologia sunt, aut versatiles quædam machinæ, in quibus imagunculas, occulta vi, cursitantes ludibundasque miramur: quales etiam vel fontes, vel ignes, quodam artificio temperamento, specieque nova, certis intervallis, aquas flammæve jaculantes. Automatum enim, velut Ultroneum & spontale possumus Latine interpretari. Sic Homer. in 2. Rhap. veniile ad dæpen Melanum dicit automaton. Sponte sua significans, non cuiuspiam vocatu, quasi A semet impulsam.

AUTOMATARIA, ōrum. Idem quod Automata, fictum ab Ulpiano in l. 41. §. 7. D. de legat. & fideicom. Sed automataria (inquit) aut si qui canthari, per quos aquæ saliant, poterunt legari.

AUTOMATIA [Αὐτοματία] Hoc nomine Fors Fortuna culta fuit a Siculis. Nam cum Timoleon ex Sicilia tyrannos ejecisset, ideoque ipsi multum viderent, quod scilicet ab omnibus laudaretur, ipse, ut invidiam vitaret, Fortunæ, quam Αὐτοματία vocabant, templum erexit: fastus neque vi, neque prudentia sua, sed Fortunæ auxilio illa se perfecisse. Auctores Plutarch. θεὸς ἀμαρτυ. & Nepos in Vit. c. 4.

AUTOMATIUM, i. n. Locus ubi automatia fierent. Petron. Fragm. In automatium me conjeci.

AUTOMÉDON, ontis. [Αὐτομέδων] Auriga Achillis. Virg. 2. Æn. 477.

— & equorum adiutor Achillis Armiger Automedon. Et Ovid. 5. Trist. 6. 10. Huc alludit Cic. pro Rosc. Amer. 98. Non adest iste T. Roscius? non suis manibus in curru collocat Automedontem illum, sui sceleris acerbissimi, nefariæque victoriæ nuntium? ubi Scholiast. V.

AUTONÖS, es. [Αὐτόνος] Filia Cadmi & Hermiones, teste Hesiodo, uxor Aristai, ex qua natus Actæon, qui Autoonöus ab Ovid. vocatur 7. Met. 198. — fugit Autoonöus heros, &c. V. Joven. 6. Sat. 72.

AUTOPHROS, [αὐτοφροσύνη] Latine dicitur Fur manifestus. Budaus.

AUTOPHYRUS, [αὐτοφύρις] Nativum, non adventivum, aut artificiosum. Ulp. l. 70. D. de leg. & fideic. lib. 32.

AUTOPYRUS, n. [αὐτοπύρος] Cels. lib. 2. cap. 18. ait esse Panem, cui nihil ademptum est. Cic. 5. Tusc. 97. Cibarium panem vocat. Budaus. [Immo Celsio τὸ αὐτοπύρου genus farinæ triticæ, quod a Cibario pane nominatum distinguit.] Panem αὐτοπύρου Galen. lib. 1. de Aliment. dici vult, quod ἄλλο αὐτὸς ἵπυρός, id est totum ipsum triticum, nulla fide parte adempta, in panificum cedit. hunc etiam vocat σὺκομύρον: quoniam in eum σὺκομύρον, hoc est, convolutur fur confertur simul omnis indiffercta farina. Itaque Medius, Autopyros & Syncomitus panis idem erunt.

AUTOR, &c. V. AUCTOR.

AUTRICUM, Urbis Carnuntum, Ptolemæo. vulgo *Chartres*.

AUTUMNUS, i. m. [ὀπίπνος, φθινοπύρον] Quarta pars anni, quæ Æstatem sequitur. Festus, Autuncium quidam dictum existimant, quod tunc maxime augeantur hominum opes, coactis agrorum fructibus. V. & Voßlii Etym. Virg. 1. Georg. 311.

Quid tempestates Autumni & sidera dicam? **Autumnus**, neutro genere antiquis dictum probat Nonius ex Varr. Ephe- meride

meride Navali: Etesiae (inquit) diutius & uberius flaverant, & Autumnum ventosum fuerat.
 Æstus Autumni. Virg. 3. Georg. 479. i. e. Calor.
 Flexus Autumni. Tacit. 5. Hist. 23. i. e. Quum Autumnus vergere incipit & inclinari.
 Frigora Autumni. Virg. 2. Georg. 321.
 Tempestates Autumni. Virg. i. Georg. 311.
 Adultus Autumnus. In ADOLFO.
 Dives. Stat. 5. Silv. 1. 50.
 Gravis. Hor. 2. Ser. 6. 19. & Cæf. 3. Bell. Civil. 2. V. Lethifer.
 Inæquales Autumni. Ovid. 1. Met. 117.
 Perque hyemes, æstusque & inæquales Autumnos.
 Lethifer. Juven. 4. Sat. 56. Lethiferum vocat, quia medici morbos Autumnum ingravescere autumat propter putrefactionem. conf. Gravis.
 Maturus. Ovid. 15. Met. 210.
 Pampineus. Virg. 2. Georg. 5. h. e. Pampinosum, ut quo tempore, vites folis & fructibus plene sint.
 Pomifer. Hor. 4. Carm. 7. 11.
 Siccatus frigore Autumnus. Juven. 11. Sat. 76.
 Sordidus. Ovid. 2. Met. 29.
 Varius Autumnus. Hor. 2. Carm. 5. 11.
 Distinguit Autumnus racemos
 Purpureo varius colore.
 Varios ponit factus Autumnus. Virg. 2. Georg. 521.
 Autumnus, pro Autumni pictura & imagine, ut apud Lucret. lib. 1. 176.
 Vites Autumnum fundi fundate videmus Ubi partem anni accipimus, quum Autumni simulacrum pictum significari credam. Nam Autumnus ita pingebatur, ut aut e vitibus vinum colligeret, aut uvas calcaret, vel ab eorum calcatione sordidus esset. Fundi autem vites dicuntur, quæ vinum fundunt, ut arbutum dicitur fluere, quod vinum profundit. Turneb.
AUTUMNITAS, ætis. f. [ἐπιπέση] Idem significat. Cato cap. 5. Circum oleas Autumnitate ablaqueat. Item Proventus Autumni. Arnob.
AUTUMNUS, a, um. Adj. Idem quod Autumnalis, ut, Æquinoctium Autumnum. Plin. lib. 19. cap. 6. V. Harduin. ad l. 17. S. 25.
AUTUMNALIS, e. [αὐτομήνης] ut, Autumnale æquinoctium. Plin. lib. 2. cap. 41. Varro lib. 1. cap. 39. Nonne videmus alia florere Verno tempore, alia Æstivo, neque eadem Autumnali quæ Hyberno?
 Corna autumnalia. Ovid. 8. Met. 665.
 Lumen. Cic. in Arat.
 In quo Autumnali atque iterum Sol lumine Verno
 Exæquat spatium lucis cum tempore noctis.
 Pyra autumnalia, acidulo sapore jucunda, Plin. lib. 15. cap. 15. [Harduinus legit Anicia, postautumnalia, aut hæc. Et quid ni Postautumnalis dicitur, ut Postmeridianus? Sunt autem hæc, quæ post autumnum leguntur.
AUTUMNATI. Plin. lib. 2. cap. 50. In Italia semper quodammodo vernat vel autumnat.
AUTŪMO, [αὐτομήνης] Ære. quid significet, docet Gell. 15. 3. his verbis, Autumo non solum significat, Totum æstivo, sed & Dico, & opinor, & censo. Cic. in Topic. 55. Bene quam meritam esse autumas, dicit male mereri. Ter. prol. Heaut. 19. Factum hic esse id non negat, neque se id pigere: & deinde facturum autumat. Hor. 2. Ser. 3. 45.
 — infanum Chrylippi porticus & grex Autumat.
 Autumare, pro Dicere. Plaut. Epid. 5. 1. 37. Di me ex perdita servatam volunt, si vera autumas.
AVULSUS, & **AVULSOR**. V. **AVELLO**.
AVUNCULUS, V. **AVUS**.
AVUS, i. m. [πάππῶ] Patris & matris pater, inquit Paulus. Festus, Avus, patris, matrisque pater, dicitur a Græco vocabulo, quod est apud eos πάππῶ, matris quibusdam literis. Alii volunt, quod ex ea voce appelleretur, quod apud eosdem Græcos πατὴρ appellatur, significatque Magnum, quoniam veluti Magnus pater sit Avus. Alii putant Avum dictum esse, quia ad duos atineat, quasi Adduum, vel quia ad patrem sit additus. Hactenus Festus. Cic. pro Muren. 15. Proavus L. Murenæ, & avus Prætores fuerunt.
 Ab avo. V. **AB**.
 Maternus avus. Suet. Tiber. 7. & Hor. 1. Ser. 6. 3. Paternus avus. Ibid.
 Avi penatibus reddi. Tacit. 1. Ann. 5.
 Transcendere avum ætate. Sen. Trōad. 6.
 Nomen clarum avorum. Ovid. 1. de Pont. 9. 39.
 Nobiles avi. Sen. Herc. fur. 6.
 Avi numerantur avorum. Virg. 4. Georg. 209.
 Despectus ortus avus. Ovid. 20. Epist. 224. His locc. Avi pro Majoribus.
AVUNCŪLUS, i. m. [μπαππῶν, παππῶν, παππῶν] Matris mæx frater. Traxit appellationem ab eo, quod æque tertius a me ut avus est, sed non ejusdem juris: ideoque vocabuli facti diminutio est. Sive avunculus appellatur, quod avi locum obtineat, & proximitate tueatur fororis filium. Hæc Fest. adde Stat. 4. Sylv. 8. 12. Paulus, Avunculus si matris est frater. Cic. 3. de Fin. 6. Attendes igitur ut soles, diligenter, eamque controversiam diducabis, quæ mihi fuit cum avunculo tuo divino ac singulari viro.
 Avunculus major, Jctis est proavie frater, patris vel matris avunculus. Magnus, est Avie frater. Paulus de Grad. affin. Cic. de Clar. Orat. 222.
 Drufum, tuum magnum avunculum, gravein oratorem, &c. i. e. Avie matrem fratem.
 Avunculus, pro Avunculus magnus. Suet. Aug. 8. & 10. Idem Major. Aug. 7. & Claud. 3. Perf. 6. Sat. 60. Major avunculus exit. V. **MAGNUS**.
AVIA, æ. [αἰγιονογία] Patris vel Matris mæx mater. Cic. de Arusp. Resp. 22.
 Mater Dea, te, te, Cn. Lentule, cuius ab avia manibus esset accepta, spectatorem esse voluit.
 Veteres avie, pro Anilibus deliriis. Perf. 5. Sat. 92. Budæus. Solent enim anus & vetule delirare.
 De avia nihil superest, i. e. De bonis avie. Perf. 6. Sat. 55.
AVITUS, Adj. [αἰγιονογία] Quod est avi, vel Quod ab avo nobis contigit.
 Bona avita. Cic. pro Cæf.
 Cella. Hor. 1. Carm. 37. 6.
 Fundus. Hor. 1. Carm. 12. 43.
 Hospitium. Cic. 13. Fam. 34. Avitum mihi hospitium est cum Lyfone
 Lyfonis filio Lilybetano, valdeque ab eo observor.
 Honores avitæ laudis. Lucan. ad Pison. 33.

Avitum malum, regni cupidus. Liv. 1. 6.
 Merum avitum. Ovid. 2. de Arte Am. 695. i. e. Vetus.
 Nomen. Ovid. 6. Met. 239.
 Opes avitæ. Plin. lib. 9. cap. 35.
 Patria & avita philoſophia. Cic. 1. Tusc. 45. Hæc enim pulchritudo etiam in terris patriam illam, & avitam (ut ait Theophrastus) philoſophiam cognitionis cupiditate incenſam excitavit.
 Regnum. Cic. pro Lege Manil. & Liv. 1.
 Sanguine avito nobilis. Propert. lib. 2. 22. 33.
 Solium avitum. Virg. 7. Æn. 169.
 Tumulus, Sepulcrum avi. Ovid. 4. Trist. 3. 45.
 Umbrae avitæ, pro Majorum umbris. i. e. Animabus. Ovid. 1. Fast. 43.
 At Numa nec Janum, nec avitas præterit umbras.

A U X

AUXARIA, [ἀνδραποδοποιῶν] Secreta nemoris dicta sunt, quod ibi frequentant aves, secundum Iſidor. 17. Etymol. cap. 6. Inde venit Impensatio auxaria. C. de fund. patrimon. l. 2. lib. 41.
AUXESIA & Damia, Deæ fuerunt, quæ peculiari religione Epidaurii coluerunt, de quibus legitur in 5. lib. Herodot. quod quum infructuosa esset Epidaurus, in calamitate civis oraculum Delphicum conſuluerunt, quibus Pythia reſpondit, eis tum demum bene futurum, si Damia & Auxesia simulacra erigerent, &c. Reliquum historie vide apud ipsum Herodotum.
AUXILIUM, i. n. [βοήθεια, οὐρανοχόρα] Adjumentum: Proprie vox militaris, qua denotantur Sociorum copie, & opes, quæ militantiſubſidio eſſent. Inter Auxilia & Legiones olim hoc interfuit, quod Legiones ex Romanis ipsis ſcriberentur, Auxilia vero a focus & fræderatis gentibus tenerentur. Veget. 2. 2. V. Suet. Tiber. 16. & 30. Varr. 4. de L. L. 16. Auxilium appellatum ab auctu, quum adſerant qui adjuvamentum eſſent, alienigenæ. V. **AUXILIARES**.
 Auxilia, Vide apud Suidam ἀνδραποδοποιῶν. H. St.
 Auxilium adverſa valetudinis. Celf. lib. 1. in præcæ. Verique ſimile eſt inter non multa auxilia adverſa valetudinis, plerumque tamen eam bonam contigiſſe, ob bonos mores: quos neque deſidia, neque luxuria vitiantur.
 Auxilium eſſe in re aliqua adverſus. Celf. lib. 5. cap. 26.
 Auxilium juris, eſt Suffragium, & beneficium juris; prout dicitur, Contra hæc prædita ſunt juris auxilia. V. de hoc Ulp. l. 1. D. ad s. c. Silan. 5. quum dominus & ſeq.
 Auxilium & numen. Cic. Anteq. iret in exil. 25.
 Argentarium auxilium. V. **ARGENTUM**.
 Emortuum. Plaut. Epid. 1. 2. 14.
 Invalidum. Tacit. 1. Ann. 2.
 Magica auxilia. Tibul. lib. 1. 8. 53.
 Mutuo auxilio ſuſtinentur. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Mutuis auxiliis itant omnia. Quintil. lib. 3. cap. 4.
 Præſens auxilium. Virg. 2. Georg. 130.
 Valentiſſimum. Celf. lib. 4. cap. 22.
 Validius. Celf. lib. 3. cap. 22.
 Vitæ auxilium. i. e. Viaticum. Virg. 1. Æn. 362.
 Vitale auxilium, Ad conſervandum vitam idoneum. Lucret. lib. 5. 225.
 Voluntaria auxilia comparare. In **COMPARO**.
 Accerere auxilia. In **ACCERRO**.
 Accita auxilia. In **ACCIO**.
 Adhibere auxilium. In **ADHIBEO**.
 Auxilium ſibi adjuungere. In **ADJUNGO**.
 Afferre auxilium alicui malo. In **AFFERO**.
 Atripere auxilium ad. In **ATRIPIO**.
 Cogere auxilia. Colligere auxiliareſ copias. Virg. 8. Æn. 8.
 Collocare auxilia in mediâ aciem. In **COLLOCO**.
 Comparare ſibi auxilia. In **COMPARO**.
 Concidit auxilium. Ovid. 4. de Pont. 6. 14. i. e. Perit.
 Convertere auxilium in pernecium. In **CONVERTO**.
 Dare auxilium, Juvare. Virg. 2. Æn. 691.
 Deeſſe, vel Parcere auxilio; Non uti, vel Parcere auxilio quod nobis offertur ab amico. Cic. pro Cn. Planc. Dixiſti enim, non auxilium mihi, ſed me auxilio deeſſiſſe. Ego vero fateor me hercule, quod videri, mihi auxilium non deeſſe: idcirco me illi auxilio peperciſſe.
 Defendere numine atque auxilio. Cic. 2. in Catil. extr. Sed hic præſentes ſuo numine atque auxilio, ſua templa atque urbis teſta defendunt. Scil. Di.
 Efflagitare auxilium. Cic. Anteq. iret in exil. 10.
 Egere auxilio. Ovid. 13. Met. 71.
 Eripere auxilium alicui. Virg. 9. Æn. 129.
 Facere auxilia. Tacit. 6. Ann. 33.
 Ferre auxilium. In **FERO**.
 Ferre opem atque auxilium. Cic. 4. Verr. 9.
 Gubernatur ope & auxilio deorum Reſp. Cic. pro C. Rabir. 5. Ab Jove Optimo Maximo, ceterisque diis deabusque immortalibus, quorum ope & auxilio multo magis hæc Reſp. quam ratione hominum & conſilio gubernatur, pacem ac veniam peto.
 Habere auxilium ex re aliqua. Cic. 11. Philipp. 26. Decernerem plane ſicut multa, Conſulem alterum amboſve, & ꝑ non ut ex ea acie auxilium haberemus, ſed ut ipſa acie ſubditum haberet etiam tranſmarinum.
 Implorare auxilium. Virg. 4. Æn. 617. V. **IMPLORO**.
 Invocare auxilia libertati. Tacit. 15. Ann. 59. Dum auxilia libertati invocat. Juvare auxilio. In **JUVO**.
 Levare aliquem auxilio. Virg. 2. Æn. 452.
 Mittere auxilium alicui. Cic. pro Deiot. 22. Imperatoribus noſtris auxilia mitteret.
 Mutuari. In **MUTUUS**.
 Negare. Ovid. 15. Met. 649.
 Obitare auxilio, Impedire auxilium. Claud. 2. de Rapt. Prof. 235.
 Orbari auxilio. Cic. pro Muren. 83. V. **ORBO**.
 Offendere. Cic. Anteq. iret in exil. 25. Sic nunc in meis miſeriis divinum aliquod auxilium & numen offendere.
 Parcere auxilio. In **PARCO**. conf. Deeſſe ſup.
 Perierunt auxilii tempora, i. e. Nulla amplius reſtat auxiliandi occaſio. Ovid. Rem. Amor. 107.
 Petere auxilium. Juven. 15. Sat. 150. Virg. 8. Æn. 10.

Petere ab aliquo auxilium. Cic. in Orat. 141.
 Petere auxilium capiti & fortunis suis. Cic. pro Cluent.
 Promittere. Ovid. 13. Met. 325.
 Pugnare auxiliis. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Querere auxilium. Ovid. 1. Met. 368.
 Rapere auxilia etiam cum quadam temeritate. Celf. lib. 3. cap. 7. i. e.
 Promptissime adhibere.
 Rogare. Ovid. 7. Met. 90.
 Sperare auxilium alicujus. Sil. lib. 7.
 Spoliare auxilio. Cic. 3. Verr.
 Subire auxilio, Opem ferre. Virg. 2. Æn. 216.
 Submittere auxilia. Sil. lib. 8. Idem, Auxilia submissa. lib. 12.
 Sumere auxilium. Ovid. 7. Met. 507.
 Sunt auxilio adjuutores mihi, & mecum militant. Plaut. Epid. 5. 2. 11.
 Turba futura est auxilio. Ovid. Rem. Amor. 582.
 Auxilium esse mihi in patre. Plaut. Amph.
 Auxilio mihi & supplicie sunt domi. Plaut. Epid. 5. 2. 12.
 Auxilio esse alicui, Adjuvare alicquem. Plaut. Aul. 4. 9. 4.
 Auxilio in paterna injuria solent esse matres filius. Ter. Heaut. 5. 2. 39.
 Sustinere auxilium aliquid non posse. Celf. lib. 2. cap. 10.
 Tentare auxilium alicunde. Virg. 3. Æn. 146.
 Vocare auxilio alicquem. Virg. 5. Æn. 222.
 Uti legis auxilio. Quintil. lib. 6. cap. 5.
 Auxili, genit. pro Auxilii. Hor. Epod. 1. 21.
 AUXILIOR, [σὸφία, συνείρεσις] Ari. Adjuvare, opem ferre. Ter. Adel. 2. 4. 9. Ut si omnes cuperent, nihil tibi possent auxiliari. Ovid. 1. de Pont. 3. 23.
 Tollere nodosam nescit medicina podagram,
 Nec formidatis auxiliatur aquis. Formidatas aquas Hydropem

appellat.
 Auxilari contra aliquid. Plin. lib. 24. cap. 12.
 Auxilari morbis. Plin. lib. 17. cap. 22.
 AUXILIO, Ære. Idem apud antiquos. Gracchus apud Diomed. lib. 1. p. 395. Quibus ego primus quomodo auxilium? conf. Prisc. lib. 8. p. 797. & apud eundem Lucilius p. 791. A me auxiliatus si est.
 AUXILIATOR, oris. m. [σὸφός] Qui auxiliatur. Quintil. lib. 12. cap. 3. Et ipse litigantium auxiliator egebit auxilio. Tacit. 6. Ann. 37. 4. Haud inglorius auxiliator. Stat. 3. Sylv. 4. 23.
 — ubi maximus agris
 Auxiliator adest.

AUXILIARIS, e. [σὸμμαχος] Qui auxilio est, sive auxilium affert: ut, Amicus auxiliaris.
 Arma. Ovid. 6. Met. 424.
 Cohortes. Caf. 1. Bell. Civil. 63.
 Copiæ, & frequenter Abfol. ut in Gloss. vet. Festus, Auxiliares dicuntur in bello Socii Romanorum exterarum nationum, dicti ex Græco vocabulo αὐξήτης, quod nos dicimus Rerum crescentium auctionem. Veget. de Re Mil. lib. 2. 112. 4. Auxiliares conducuntur ad prælium ex diversis muneribus venientes: nec disciplina inter se, nec notitia, nec affectione consentiunt. V. Lex. Pitifc. ad voc. Auxilia.

Dea, Lucina. Ovid. 9. Met. 698.
 Duces. Liv. 5. Bell. Pun.
 Milites. Caf. 3. Bell. Gall. 25.
 Vis. Plin. lib. 23. cap. 1.
 AUXILIARIUS, Adj. [σὸμμαχικός] Idem. ut, Auxiliaria cohors. Cic. de Provinc. Conf. 15. Idem 10. Fam. 32. Militem non modo legionarium, sed ne auxiliarium quidem ullum quoquam misit. Hirt. Bell. Alex. cap. 62. Sallust. Jugurth. cap. 46. Liv. 40. 40.
 AUXILIATUS, Partic. [βασίλευτος] Stat. 5. Sylv. 1. 158.
 Nil famuli cœtus, nil ars operosa medentum
 Auxiliata malis.

Pasive, Vitruv. 5. 8. Vox ab imis auxiliata cum incremento scandens.
 AUXILIATUS, ūs. m. ut Suppetitiis, inquit Nonius. Lucret. lib. 5. 1038.
 Alitum porro genus alis omne videmus
 Fidere, & a pennis tremulum petere auxiliatum.

AUXILIATIO, ōnis. f. Idem apud Non. 4. 403. & Liv. 2. 33. Quibus auxiliatio adversus consules esset. al. Auxilii latio.

AUXILIATRIX, icis. f. Calliodor. 2. Epist. 40. Musica pernicioſa odia convertit ad auxiliatricem gratiam.

AUXILIABUNDUS, a, um. Apul. de Deo Socr. p. 48. Edit. Elmenh. Virgiliana Juturna in mediis milibus auxiliabunda fratri convertitur.

AUXILLA, æ. f. dimin. ab Aula, vel Olla; Auxilla, Olla parvula, inquit Festus. [Forte Aucilla avicula parvula, vel corrupte Auxilla, ut est in Gloss. ex Varrone. V. AUXILLA. vel lege Affula parvula. Nam & Axis dicebatur, pro Affis, in Gloss. quoque corrupte Auxis, αἰξίς, & Axiculus infra, pro Afficulus, inde Axula & alterum dimin. Axilla. Locus certe sanus non videtur.]

AUXIMUM, [Αὐξήμων] Picentum oppidum in Italia, quod belli civilis tempore in potestatem Cæsaris venit: a quo Auximates populi dicti sunt, teste Strabone. vulgo Oximum dicitur. V. Vellei. 1. 15. 3. Auximum apud Lucan. 2. 466. Vitiose legitur Oximum apud Liv. 41. & 42. De hoc V. Lex. Pitifc.

AUXO, Nomen unius e Gratiis apud Pausan. in Beot. & Clem. Alex. Prot. p. 16. ed. Paris. V. Theoph. Raynaud. Theol. Nat. diff. 7. p. 31.

AXAMENTA, dicebantur Carmina Salaria, quæ a Saliis sacerdotibus componebantur in univeros homines; Nam in Deos singulos, versus facti, a nominibus eorum appellabantur. ut Januali, Junonii, Minervii. Hæc Fest. V. Scalig. Dacer. & Voff. Etymol. p. 95. Rosin. Ant. Rom. 3. 20. & Lex. Pitifc.

AXANTOS, Infula est in Oceano Septentrionali post Hyberniam. Plin. lib. 4. cap. 16.

AXATIARA, Oppidum in conventu Hispanensi, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 3.

AXR AGGLOBRATI, Universi stantes, id est cohortibus aut legionibus. Festus.

AXERDO, ōnis. f. Marc. Empir. cap. 32. Axedonem figere super locum.
 AXENUM Viare, [ἄξιον ἢ ἀξίον πύργον] olim dicebatur, ab Inhospitali accolarum feritate, qui postea Euxinus dictus est κατ' ἐπισημοσύνην. Nam (ut Strabo lib. 7. tradit) folebant Scythæ, maris hujus incolæ, hospites immolare. eorumque carnis vesci, & cranii uti loco poculorum. Ovid. 4. Trist. 4. 56.
 Frigida me cohibent Euxini littora Ponti:
 Dictus ab antiquis Axenus ille fuit. l. seq. conf. RUXINUS.

AXIACÆ, [Ἀξιάκων] Populi sunt Sarmatiæ Europææ, inter Tyram & Borythenem amnes, Peucinis & Carpianis proximi. Ita dicti ab Axiaæ fluvio, ex Peucinis jugis nascente, qui Carpatho monti adhæret. Hoc autem populus justitiam fuisse tradit Pomponius lib. 2. Meminit horum Plin. lib. 4. cap. 12. & Ptolem. lib. 3. cap. 5.

AXIACUS, [Ἀξιάκων] Fluvius est qui alio nomine dicitur Hypanis. V. HYPANIS. Axiaæcs hodie Nessler vocatur. Apud Melam lib. 2. cap. 1. Hypanis & Axiaæcs duo fluvii diversi, sed vicini. [Accuratus est huius fluminibus disquirat Cellarius. q. V. de Hodierno nomine parum convenit. Sunt qui Bogam esse statuunt.]

AXICULUS, V. AXIS.

AXILLA, [ἄξυλον] Valli in Raudensæm, Poetæ appellant locum illum concavum subter brachium, alam: quia in eo pili, quasi pennæ nascuntur. Ex Cic. in Orat. 153. collegeris, axilla, maxilla, paxillus, nata esse & integra: quum dicat ex Axilla per contractionem factum esse ala: ex Maxilla, mala: ex Paxillus, palus: ex Vexillum, velum: ex Taxillus, talus. idque fugaciter vafioris, hoc est ut latera illa vafior x, quæ vim duarum consonantium habet, & sonum quandam agrestem, fugerunt. conf. AUXILLA.

Acellam dixerunt ævi sequioris auctores, ut Odo Abbas Cluniac. apud Vincent. Bellovacens. Spec. Hist. 24. 54.
 Axilla etiam est Cognomen Severiliorum. Sigon. de Nom. Rom. cap. 5. Vaillant Numism. Ær. Imper. 1. p. 89.

AXIM, [αξιμ] pro Egerim. Pacuvius Peribœa, Ut quæ egi, ago, vel axim, verruncen bene. Nonius 10. 7. Axit antiquos dixisse pro Egerim manifestum esse. Festus. Hinc

AXIES, pl. Mulieres five Dii dicebantur una agentes. Fest. alii legunt Axites. conf. Turneb. Advers. 23. 18. Item

AXITROSUS, a, um. ut, Axitiosa mulier, Quæ curiosè omnia fatagit. Varr. 6. de L. L. 3. ex Plauto, Axitiosa annonam caram e vili concinant viris. V. Taubm. p. 1464. & Fest. infra.

AXINOMANTIA, [ἀξινόμαντία] Genus magicæ divinationis per secures, quas Græci axinas vocant. Plin. lib. 36. cap. 19. Hoc dicuntur uti magi in ea quam vocant axinomantiam. Idem 30. 2.

AXIOCHUS, [Ἀξιοχός] Nomen philosophi, cui Plato librum de Morte scripsit, & dicavit. [Quem tamen Platonis non esse satis constat. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 2.]

AXIOMA, atis. [ἀξίωμα] Dignitas & amplitudo propter honores gestos, aut magistraturam: vel etiam Auctoritas, quam δόξα Græci vocant. Hinc Axiomatici: Proceres, magnates, qui sunt in dignitate & functione aliqua publica.

Axioma, est item Junioriorum philosophis Communis & per se clara & manifesta sententia: ut, Quæ eidem sunt æqualia, sunt inter se æqualia. Has Græci κοινὰ ἴσως vocabant.

Axioma, idem quod Enuntiatio. Cic. de Fato, 1. Explicandaque vis est ratioque enuntiationum, quæ Græci ἀξιωματικὴ vocant, quæ. &c. Item 4. Acad. 95. Nempè fundamentum dialecticæ est, quicquid enuntietur (id autem appellant ἀξιωμα, quod est quasi effectum) aut verum esse aut falsum. Axioma, (inquit Donatus in Andriam, 1. 1. 18.) Sententia est, vel Enuntiatio uno verbo continens nexam & perfectam intelligentiam: ut, Quin tu uno verbo dic. Id est (inquit) ἀξιωμα. Hoc & Verbum a veteribus appellatum idem ad Eun. 1. 2. observat.

AXION, [Ἀξίων] Frater fuit Alphesibœæ, quæ Alcmæoni nupsit, a quo Alcmæon ipse interfectus esse creditur, vel ut sentire videtur Ovid. a filiis Callirhoës.

AXIOTHEA, æ. f. Phlissia, Platonis discipula. Laert. init. lib. 4.

AXIS, is. m. [ἄξων] plures habet significationes: nam & Pars coeli Septentrionalis, & Stipes teres circa quem rota vertitur, & Tabula sectilis, Axis appellatur, inquit Festus.

Axis, Pars Septentrionalis: quem Polum sive Verticem quidam appellant. Cic. 1. Tusc. 68. Tum globum terræ eminentem e mari, fixum in medio mundi universi loco, duabus oris distantibus habitabilem & cultum. Quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita ad stellas septem, unde —horriser

Aquilonis frigidor gelidas molitur nives: Altera Australis ignota nobis, quam vocant Græci ἀρπύξων. Manil. 4. 589.

Aper ab axe ruit Boreas. Cic. de Univerf. 12. Jam vero terram atricem nostram quæ tracto axi sustinetur diei noctisque efflecticem. [Hic accuratus locutus est. Nam Axis mundi est ipsa dimetiens, circa quam volvitur. V. Manil. l. 1. v. 158. Poëtæ vero abusive pro Polo seu vertice usurpant, quomodo & Plato vicillim pro axe Polam posuit, in verbis, quæ Cic. convertit. V. Henr. Steph. Thef. Gr. v. πάλω.]

Axis, pro Cælo. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 116.

Axis ætheris. Virg. 2. Æn. 512.
 — nudoque sub ætheris axe
 Ingens ara fuit. Ubi Servius, Sub ætheris axe, h. e. Sub divo, quod impluvium dicitur. Axis autem est aut Plautrum Septentrionale, aut Pars Septentrionis, aut Spiritus quo mundus movetur, sicut docet Lucanus. [An Lucretius?] Virg. 8. Æn. 28.

— gelidique sub ætheris axe. Ubi idem Servius; Sub ætheris axe, i. e. Sub ære.

Cœli axis. Stat. 12. Theb. 560.

Ætheris. Ovid. 6. Met. 175. & 2. 297.

Atriferi. Lucan. lib. 9. 5.

Atrigeri. Stat. 10. Theb. 822.

Aureus. Ovid. 2. Met. 107.

Calidus. Claud. Conf. Prob. 37.
 Candens. Ovid. 2. Met. 297.
 Fulgidus. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 116.
 Hesperius. Ovid. 4. Met. 214. Sil. 1. 130.

Horriſer. Val. 5. Argon. 517.
 Igniferi. Claud. Conf. Mall. Theod. 275.
 Nivalis. Valer. 5. Argon. 204.
 Noctivagi. Claud. Conf. Prob. 243.
 Scythicus. Sen. Oeth. 9.
 Serenatus. Sil. lib. 12.
 Serenus. Stat. 5. Theb. 86.
 Stelliger. Stat. 3. Sylv. 3. 77.
 Torrentiffimus. Stat. 3. Sylv. 1. 52.
 Ardeſcit axis. Ovid. 1. Met. 255.
 — ne forte facer tot ab ignibus æther
 Conciperet flammas, totuſque ardeſceret axis.
 Cludere axem. i. e. Occultare aſtra. Sen. Oeth. 11.
 Axis, pro Regione ſub axe poſita. Sil.
 Axis, Lignum teres, circa quod rota vertitur. Virg. 3. Georg. 172.
 Poſt valido nitens ſub pondere fagus axis. Plin. lib. 15. cap. 8.
 Lora etiam ac coria omnia, axesque decocta amurca ungi. Martial.
 lib. 2. 77.
 Utiles ugendis axibus eſſe potes. Perf. 5. Sat. 72.
 Quum rota poſterior curras, & in axe ſecundo.
 Axitemone revullus. Ovid. 2. Met. 316.
 — illic temone revullus Axis.
 Axis, pro Toro curru. Juven. 1. Sat. 60. Dum percolat axe citato. Sic
 Citus axis. i. e. Celer. de Solis curru. Ovid. 2. Met. 75.
 Everſus. Sil. lib. 16.
 Falcati axes. i. e. Currus in quibus erant affixæ falces, ad obvios armatos
 diſſecandos, quibus etiam Galli adverſus Cæſarem uſi ſunt. Valer. 6.
 Argon. 387.
 Fervens. i. e. Currus celer. Sil. lib. 1.
 Fervidus. Virg. 3. Georg. 107. i. e. Currus: nam tam rotæ quam axis
 curſu caleſcunt. Servius.
 Ignifer. Ovid. 2. Met. 59. de Solis curru.
 Igneus. Stat. 6. Theb. 526. ut Fervens.
 Phœbeus. i. e. Currus Solis. Sen. Oeth. 1448.
 Pigri. Claud. Idyl. Phœnix 61.
 Porpureus, Currus Solis. Ovid. 4. Epif. 160.
 Pruinoſus, i. e. Currus Auroræ. Ovid. 1. Amor. 13. 2.
 Rapidus. Stat. 6. Theb. 321. de curru Solis.
 Propellere axem. i. e. Currum. Sil. lib. 16. 407.
 Sinuare axem. i. e. In gyrum vertere. Sil. lib. 16. 360.
 Vellere axem emoto a cardine. Stat. 1. Theb. 349. Axis, h. e. Ferrum
 illud circa quod cardo januæ vertitur.
 Axes, pro Aſſeribus. V. ASSIS, vel ASSER. Gell. lib. 2. cap. 12. In
 legibus Solonis illis antiquiſſimis, quæ Athenis axibus ligneis incifæ ſunt.
 Axes roborei. Columel. lib. 6. cap. 19. Roboreis axibus compingitur
 ſolum. *La terre eſt planchie de gros ais de cheſne.*
 Axes æſculini, querni apud Vitruv. 7. 1. In ſcæm. gen. Axes quernas Pal-
 ladii dixit. 1. Tit. 9.
 AXICULUS, dimin. *Une petite cheville, ou gervion, qui traaverse la poulie.*
 Vitruv. lib. 10. cap. 2. In trochleam induntur orbiculi duo, per axiculos
 verſationes habentes. *En la moufle ſont miſes deux poulies tournantes à leur
 axe au moyeu des gervions qui les traaversent.*
 Item, Parvus axis, ſeu aſſis, vel aſſer. Columel. lib. 6. cap. 19. Ita ut
 a poſteriore parte, quæ laior eſt, velut in caveam quadripes poſſit in-
 duci, nec exire alia parte prohibentibus adverſis axiculis.
 AXIS, Fera eſt in India, hinnuli pelle, pluribus candidioribusque macu-
 lis, ſacra Liberi patris. V. Plin. lib. 8. cap. 21.
 AXITIOSI, Factioſi dicebantur, quum plures una quid agerent facerent-
 que. Axit autem antiquos dixiſſe pro Egerit manifeſtum eſt: unde Axes
 mulieres, ſive dii dicebatur, Una agentes. Feſtus. V. ſupra AXIM.
 AXIUM, [Αξιωμα] Ptolem. cap. 10. lib. 3. Civitas Myſiæ inferioris:
 vulgo *Chilia*. Eadem
 AXIUPOLIS, Urbs in Troglodytis, ſecundum Danubium, citra Axium
 flumen. V. Panciroll. Notit. Dign. Imp. Orient. cap. 142.
 AXIUS, Fluvius Mygdoniæ, quæ pars eſt Macedonia, dicitur Homero
 lib. 2. Il. 5. *ἄξιον ἕδωρον*, i. e. ejus pulcherrima eſt aqua. V. Herod.
 lib. 7. 123. Ptolem. lib. 3. cap. 11. & Plin. 4. 10.

A X O

AXO, ſive ASSO, Ære. apud Feſtum, eſt Nominare; proprie ſignificat
 Ad axem, aſſerem, vel tabellam, decretum aliquod adſcribere, ut pu-
 blicus innotefcat. Gloſſ. Anaxare.
 AXON, [ἄξων] Ionum fluvius in minore Aſia. Plin. lib. 5. cap. 277.
 AXON, ðnis. [ἄξων] Lat. Axis. Linea in delineandis horologiis occurrans
 apud Vitruv. 9. 8. Item, Membrum baliffæ. ibid. 10. 17.
 AXONNA, [ἄξωννα] Fluvius in extremis Rhemorum finibus, teſte Cæſ. 2.
 Bell. Gall. 5. *Larriviere d'Aigne*. Auſonius in Moſella non ita procul a ſine.
 Non tibi ſe Liger anteferet, non Axona præceps.

AXONES, [ἄξωνες] Gallia populii in finibus Rhemorum, Axonæ fluvii ac-
 colæ. Lucan. lib. 1. 423.
 Et Biturix, longisque leves Axones in armis.
 AXONES, [ἄξωνες] Suidæ Leges Solonis, quod inſcriptæ eſſent ligneis axi-
 bus. conf. Gell. 2. 12. Lindenbrog. ad Ammian. 16. 5. qui voce hac uſus eſt
 Latine. Bochart. Geogr. p. 494. ſupra AXIS. & Lex. Pitifc.
 AXOS, [ἄξω] Urbs Cherrhoneſi Thraciæ.

A X U

AXUNGIA, æ. f. [ἄξυγγια] Adeps ſuillus inveteratus aut cum ſale, aut
 ſincerus: qui quanto vetuſtior, tanto utiliſ eſt. Plin. lib. 28. cap. 9.
 §. 37. Et per ſe axungiam medici maxime probabant renibus de-
 traictam, & exemptis venis aqua celeſti fricabant crebro, decoquebant
 ſictili novo ſapius, tum demum aſſervantes. Iſidor. 20. 2. & Plin.
 23. 33. & Lex. Pitifc. Medicis eſt cujuſvis animalis adeps.
 AXURE, & AXURUS, V. ANXURE.

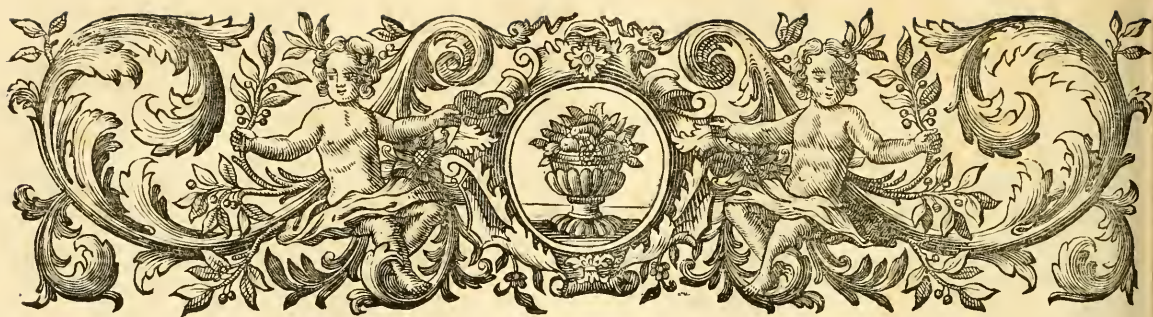
A X Y

AXYLUS, [ἄξυλος] Phrygiæ cujuſdam nomen eſt, ſingulari benevolentia
 & humanitate erga hoſpites, quem Diomedes apud Trojam interem-
 mit. Homer. Iliad. 6.

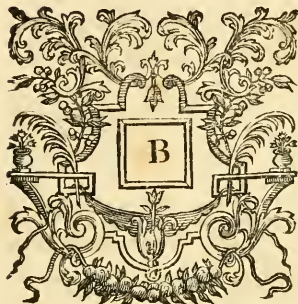
A Z A

AZA, æ. [ἄζα] Oppidum eſt Armeniæ minoris. Plin. lib. 6. cap. 9.
 AZADARACHT, Arboris nomen eſt, cujuſ folia & lignum animalia necant.
 Hujus Avicenna meminit lib. 4. & Matthiol. apud Dioſcor. lib. 2.
 cap. 12.
 AZALUM, i. n. Ferri genus quod Sericum appellatur. Plin. 34. 14. &
 Indicum l. ult. §. Species ff. de publ. & vect. V. Panciroll. Rer. Memor.
 P. i. t. 13.
 AZAN, ðnis. [ἄζαν] Mons Arcadiæ, ubi Cybele mater deorum colebatur.
 Stat. 4. Theb. 292.
 Venit & Idæis ululatus æmulus Azan.
 AZANA, [ἄζανα] Æthiopiæ regio, quæ ſinum Rubri maris Arabicum
 appellatum obtinet. A qua Azanian mare. Plin. lib. 6. cap. 24.
 AZANES, [ἄζανες] Arcadiæ populii, qui inter Græcam nationem vetu-
 ſtate præſtare creduntur. Strabo lib. 8.
 AZANI, [ἄζανος] Stephano] Oppidum eſt in ea parte Phrygiæ quæ Epi-
 ctetica cognominatur, de quo Strab. lib. 12.
 AZANIA, ſive AZANIUM, [ἄζανία] Urbs Aſiæ minoris, quæ Hero-
 doto Æzanum dicitur.
 Stephanus de Nominibus urbium complures refert Azanias. Unam quæ
 ſit Arcadiæ pars: in hac fontem quempiam eſſe, cujuſ aquam qui guſta-
 rit, hunc uſque adeo a vino abhorre, ut nec odorem ferat. Alteram
 Maſſiliæ. Tertiam Phrygiæ, cujuſ etiam mentionem fecit Strabo lib.
 12. Azani vocans. V. plura apud Stephanum.
 AZAROLUS, i. Arbor eſt e meſſilorum genere, Neapoli frequens, me-
 dicis proceritatis, cortice ac materia purum haud abſimilis: ſpinis hori-
 da, non tamen admodum acutis: foliis laciniatis, apii æmulis. Hæc
 Matthiol. ad Dioſcor. lib. 1. cap. 133.
 AZARTIUS, [ἄζαρτιος] Fons eſt in Phrygiâ, quæ Epictetus dicitur,
 paulum ſupra mare, qui parvos crocodilos nutrit. Strab. lib. 12.
 AZESIA, V. AMÆA.
 AZIRIS, [ἄζιρίς] Civitas eſt Armeniæ minoris. Ptolem.
 AZONAX, ðcis. Viri nomen proprium, a quo in magicis inſtitutus eſt Zo-
 roaſtes. Plin. l. 30. c. 1. [Miſ. Agonacem. An a recto Azonaces? Fortaſſis
 idem cum Acinace. de quo ſ. l.]
 AZONI, ðrum. m. pl. ἄζωνος, Dii, ut in Gloſſis eſt, qui in 16 cæli regi-
 onibus non continentur. Meminit & diſtinguit Mart. Capell. lib. 1. p.
 17. Item Servius ad Virg. 12. Æn. 118. Dii, inquit, communes ſunt,
 ut aliqui dicunt, Mars, Bellona, Victoria, quod hi in bello poſſunt
 utrique parti favere. Ut autem altioris ſcientiæ hominibus placet, Dii
 communes ſunt qui ἄζωνος dicuntur, i. e. Qui cæli certas non habent
 Zonas.
 AZOTIUS, [ἄζωτιος] Nationes quædam eſſe Phœnicibus immixtas in
 Syria ſcribit Strab. lib. 16.
 AZOTUS, [ἄζωτος] Urbs Syriæ inter Aſcalonem & Joppen, quam (ut
 ait Stephanus) condidit quidam e Mari rubro profugus, ex nomine uxoris
 ſuæ Azæ. Hæc eſt una e quinque Philifinorum urbibus quondam cla-
 riſſima.
 Eſt & Azotus, Urbs Achaïæ, cujuſ meminit idem Stephanus.
 AZURITANUM, Oppidum in Africa, de quo Plin. lib. 5. cap. 4.
 AZYMUS, [ἄζυμος] Adj. Latine dicitur Inſermentatus. ut, Panis azy-
 mus. Galen. lib. 1. Alimert. Quod ſi (inquit) cafeus addatur, ceu
 rura noſtra feſtis diebus facere conſueverunt, quem ἄζυμος nuncupant,
 prælo quibuſvis etiam robuſtiſſimi corporis noxa erit. Hic videtur intel-
 ligere per Panem azyum, quas vulgo Flaminicas & Placentas appellare
 ſolemus.

B

Litera secunda in ordine alphab...

apud Græcos scribatur, apud nos Buxus...

B sequentibus C, F, G, M, P, R, in eadem transit...

In antiquis & codicibus MSS. & monumentis B pro V...

B. Beatus, Bustum, Burra, Bonus, Brutus, vel Balbus...

BA! item BAI! Interjectio esse carentis apud Plautum...

BAAL, [Baal Suida] ait Augustinus, tom. 4. super Jud. lib. 7...

B A B

BABBA, Plinio, [Baaba Stephano, Africæ oppidum est...

BABACTES, [Babacetes] Unum ex nominibus Bacchi...

BABÆ, Græca vox admirantis, vel negligentis...

BABAS, Homo notissima fatuitatis, a Ba vel Bat...

BABIGER, a, un. Fatuus; stultus, ineptus. ut BABURRUS...

BABECALUS, vel BABECALUS, vel BABECUL. i. m. Dilectus...

BABEL, Elis. Nomen civitatis Assyriæ, quod a confusione...

BABELIUS, Homo Romanus, quem Plin. lib. 19. in præc. scribit...

BABELIUS, [Babelius] Præful Antiochenus, quem & vita & doctrina...

BABELIO, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

BABELIUS, Ter. Adel. 5. 7. 17. Dinumeret illi Babulo viginti minas...

res complexa populos, ut frequentes inde redeuntes Christiani indicant. Volaterr. V. in dictione MEMPHIS.

BABYLONIA, [*Βαβυλωνία*] Regio est majoris Asiae, a septentrione Mesopotamiae partem spectans, ab ortu Susianam, a meridie sinus Persici partem, & ab occasu Arabiam desertam: ita dicta a Babylone urbe splendidissima, quae olim Assyriorum regia fuit, & Chaldaeae totius caput.

Interdum Babylonia, pro Babylone ponitur, e. g. apud Justin. 1. 2. 7. &c. V. Salmast. in Solin. p. 122.

BABYLONIUS, a, um. [*Βαβυλωνίος*] Adj. ut Moenia Babylonia. Lucan. lib. 6. 50.

Muri. Curt. 5. 1. 16.

Babylonii numeri. Hor. 1. Carm. 11. 1.

— nec Babylonios

Tentaris numeros. 1. e. Calculos Babyloniorem. V. mox sq.

Babylonius, 1. m. gentile subit. Curt. 5. 1. 37. Hinc Babylonii pro Genethiacis, seu Mathematicis, quia praecipue fiderelem scientiam excoluerunt. Cic. 2. de Divin. 97. Quod aiunt CD & LXX. millia anorum in periclitandis, experiundisque pueris quincunx effent nati, Babylonios possuisse, fallunt. Idem 1. de Divin. 36. Contemnanus etiam (inquit) Babylonios, qui ex Caucaeo coeli signa servantes, numeris & motibus, stellarum cursus persequuntur.

BABYLONICUS, [*Βαβυλωνίος*] aliud Adj. ut, Babylonica doctrina, 1. e. Astrologia. Lucret. 5. 726.

Peritromata. Plaut. Stich. 2. 2. 54.

Stragulum Babylonicum, quod Plutarch. in Catone vocavit *επιδημα των παιδιων βαβυλωνιων*.

Picta superbe texta. Martial. lib. 8. 28.

Triclinia Babylonica dixit, de Metello loquens. Plin. lib. 8. 48.

Babylonica vestis. Quae varis coloribus intexta est. V. Plin. lib. 8. cap. 48.

BABYRONICUM, 1. n. Vestis Babylonica. Lucret. 4. 1023. Laberius apud Petron. cap. 55. Ulpian. 1. 25. §. 3. de auro arg. conf. Fest. in Solia & Lex. Pitisc.

BABYRONIACUS, a, um. aliud Adj. Manil. 4. 5. 73.

— Babyroniacas sumerfura profugit in undas.

BABYRONIENSIS, e. gentile, quo Plautus aliquoties usus est. Truc. 1. 1. 66. & scen. 2. v. 100. Babyroniensis miles.

BABYRSA, [*Βαβυρσα*] Castellum municipium Atropatiae, regionis Mediae, prope Araxatam urbem. Strab. lib. 11.

BABYS, [*Βαβυς*] Frater fuit Marfyae, qui non veritus est ipsum Apollinem ad canendi certamen evocare. A quo quom esset victus, ab eodem supinus de pinu suspensus, excoxiatus est. Deinde quom Apollo pararet Babyn quoque perdere, intercessit Pallas, admonens hunc utque adeo infeliciter & indocte tibiis canere, ut omnino negligendus videretur, *ηφικειος*, inquit, *βαβυς αλλη*. 1. e. Deterius Babys tibiis canit, quod & abit in proverbium, de iis quorum exercitatio semper vergit in pejus. Usurpabat etiam & per comparationem, ut mentione facta de praepotore indocto, si quis de discipulo percontanti, hoc pacto respondeat, *κακιοσ βαβυσ αλλη*. Erasim.

BABYTTACE, [*Βαβυττακη*] Oppidum est, de quo sic Plin. lib. 6. cap. 27. In Septentrionali Tigris alveo, oppidum est Babyttace. Abest a Susis cxxxv. m. pass. Ibi mortalium foli, aurum in odio contrahunt: id defodiunt, ne quo cui fit in usu. Haec ille.

B A C

BACA, est Margarita, vel Unio, ob similitudinem baccarum, quae proprie sunt lauri, oleae, myrti, &c. fructus, sic dicta. Appellatio haec pro Unionibus elucefcit ex Virg. 1. Aen. 659.

— colloque monile bacatum. Et ita optima quovis Exemplaria apud Hor. Epod. 8. 13.

Nec fit marita quae rotundioribus

Onusta bacis ambulet. V. Barth. de Inaur. Vet. cap. 3. & Du Cange Gloss. & mox **BACCA**. Drakenborch. ad Sil. 8. 134. & Petron. Barm. p. 271.

ACALAE, Populi sunt in Lybia iuxta mare habitantes, ut scribit Herodotus lib. Hist. 4.

ACALUSTIA, æ. f. Vox infolita, a viris eruditus varie tentata apud Petron. cap. 41. Omnes acalustias consumpsi. Sed M. Nodot. p. m. 200. legit Battologias.

BACAR, Vas vinarium, simile Bacroni. Festus. Bavar corrupte pro Bacar, *αβαριν αδου*, in Glossis dicitur & Bacario, & Baerio, & Bacarium. V. Salmast. in Treb. Poll. Claud. cap. 14. Scalig. ad Fest. & Voff. Lex. Etym.

BACARIO, ðnis. m. dicebatur a Bacare vel Bacarione vase, Aquariolus, qui hujusmodi munus obitat in domo lenonia, ut lavantibus meretriculis, ministraret in aqua aggerunda & affundenda. Glossæ, Bacario, *πορρη δεικνον*. V. Salmast. in Vopisc. Carin. cap. 21. Voff. Lex. Etym. Scalig. in Festum.

BACAUDÆ, vel ut alii, **BAGAUDÆ**, erant Factiosorum & rebelliorum cohors, qui solitudines & castra loci situ munita habitabant, & inde in obvios, latrociniiis caedibusque grassabantur. Horum nomen primum in Gallia auditum Dioclet. & Maximian. Imp. Orof. 7. 25. Eutrop. 9. 20. Aurel. Vict. Cæf. 39. 17. Salvian. de Gubern. Dei, 5. p. 19. V. Lex. Pitisc.

BACAUDICUS, vel **BAGAUDICUS**, a, um. Eumen. Orat. pro Restaur. Schol. cap. 4. Latrocínio Bagaudicæ rebellionis obfessa.

BACCA, æ. f. [*Βακκα*] non a Baccho deducitur, sed primogenium est, & significat Minutiores arborum fructus, ut sunt Lauri & olivæ. Plin. lib. 15. cap. 24. Magna & baccis differentia: alia namque sunt olivis, lauris: & alio modo, loto, cornis: alio myrtis, lentisco. Aquifolio enim ac spinæ, sine fuccho: medioque etiamnum genere inter baccas acinosque cerasis. Pomum his primo candidum, & ferè omnibus baccis: mox aliis virefcit, ut olivis, lauris: rubet vero moris, cerasis, &c. arboris: deinde nigrescit moris, cerasis, olivis. Cic. 1. Tusc. 31. Ergo arbores ferent diligens agricola, quarum apsciet baccam ipse nunquam.

Fruges & bacca. Cic. 1. de Legib. 25. Nec solum ea quæ frugibus atque baccis, terræ fetu profunduntur, sed etiam pecudes, &c.

Bicolor sinceræ bacca Minervæ. Ovid. 8. Met. 644. Periphrafs olivæ quæ & viridis est & nigra.

Carolea bacca. In **CERULEUS**.

Felicibus baccis floret arbor. 1. e. Copiosis & elegantibus. Sil. lib. 15. 535.

Ebuli sanguinea bacca. Virg. 10. Ecl. 27.

Lauri bacca. Virg. 1. Georg. 306.

Olivæ bacca. Hor. 2. Serm. 4. 69.

Silvestres bacca. Virg. 2. Georg. 183.

Baccas caprinas Palladius facete dixit, Ciborum in capris superfluitates. Ex Cæl. lib. 10. cap. ult.

Bacca æ similitudine, dicuntur etiam Gemmæ & lapilli. Virg. in Cullice, 67. — Nec Indii

Conchea bacca maris pretio est a pectore puro. conf. Hor. 2. Serm. 3. 241. Idem Epod. 8. 14.

Nec fit marita, quae rotundioribus

Onusta baccis ambulet.

Candentes bacca. Claud. 6. Conf. Hon. 528.

— baccis onerat candentibus aures. V. supra in **BACA**.

BACCALAUREUS, **BACCALARIUS**, & **BACULARIUS**, 1. m. Depositi tirocinii insignibus donatus; five a Lauri baccis, ut significetur spem fieri, quod a baccis ad laurum, seu plenam lauream pertingant; five a Bacillis, quorum olim collatione creabantur. Raynaud. de Pileo §. 10. B. Rhenanus in Tertul. Schol. p. 119. scribit se in vetustioribus Parisiensis Academiae codicibus, Bacillarios legisse. V. & Wendelin. lib. 2. Int. Polit. p. 259. Derivations a Baccho, & veteri Gallorum voce *Battala*, diductas consulo omitimus. De quibus V. Fabri Thef. Gfner. & Lex. Pitisc. De Baccalaureis tum Militaribus tum Academicis, consultat etiam Du Cange in Gloss.

BACCALIA, æ. f. Lauri species est, a Baccharum fertilitate dicta, de qua vide Plin. lib. 15. cap. 30.

BACCANUM, est Semen, vel Nucleus, vel Mucro raphani, ut ex Pauli Silva medicinali observavit Cæl. lib. Antiq. Lect. 27. cap. 28.

BACCATUS, Adj. Baccis, 1. e. margaritis, ornatus. Virg. 1. Aen. 654.

— colloque monile

Baccatum. Sil. lib. 8. 134. V. **BACA** & **BACCA**.

BACCIFER, Adj. [*ακκοδρουφεσ*] Ferens baccas. Plin. lib. 16. cap. 10. Ex omnibus sola baccifera.

Hedera baccifera. Sen. OEdip. v. 414.

Pallas baccifera. Ovid. 2. Amor. 16. 8.

Dat quoque bacciferam Pallada rarus ager. 1. e. Oleam, cujus inventrix fertur Pallas. Bacciferam, Baccas seu olivas ferentem.

Sabynus baccifer. Sil. lib. 3. 596. Quod olivæ ferax ager Sabinorum. Taxis baccifera. Plin. 16. 10.

BACCINA, æ. f. Herba Apollinaris. Apud de Herb. cap. 22.

BACCULA, æ. f. dimin. [*ακκοδρουσιν*] Parva bacca. Plin. lib. 25. cap. 8. Omnes colore buxeo, caulibus parvis, flore purpureo, ferunt bacculas parvas, ut capparitis.

BACCHA, Vinum in Hispania. Varro de L. L. lib. 6.

BACCHÆ, **BACCHANALIA**, &c. V. **BACCHUS**.

BACCHAR, five **BACCAR**, *aris*; five **BACCHARIS**, 1. f. [*Βακχαρισ*] Herba, de qua sic Plin. lib. 21. cap. 6. Bacchar quoque radicis tantum odorata est, a quibusdam Nardum rusticum appellatum. Unguenta ex ea radice fieri solita apud antiquos, Aristophanes prisca comœdia poetæ testis est, unde quidam errore falso Barbaricum eam appellabant. Odor est ei cinnamomo proximus: gracili solo nec humido provenit. Nonnulli putant esse eam quæ vulgo Caryophyllos dicitur. Quinetiani videtur ad hoc accedere Dioscoridis interpretatio, cap. 49. lib. 3. Virg. 4. Ecl. 19.

Errantes hederas passim cum bacchare tellus. Ubi Servius; Bacchar, Herba est, quæ fascinum depellit. V. Virg. 7. Ecl. 27.

BACCHEMON, Lactantio teste, Persei fuit filius & Andromedæ: & (ut ipse idem dicit) apud quosdam populos Orientales imperavit. Ex Vocatio.

BACCHIDÆ, [*Βακχιδαι*] Populi, qui e Corintho exules, in Siciliam devenerunt, & urbem inter Pachynum & Pelorum adificantes, Siculi facti sunt. Ovid. 5. Met. 407. V. Strab. 8. p. 260. Helych.

BACCHIDAS, [*Βακχιδας*] Proprium viri nomen, qui (ut Athenæus refert) Sardanapalo fuit consimilis, ejusque tumulo ita inscriptum fuisse testatur: *πιερ, Φάρις, εχ πατριω των Ιουδαι δειμων κερυδ πο εινεσ αν βακχιδαι λιθου*. Hinc autem emendandus est Fabii locus lib. 5. ubi inquit, At vero statuarum artifices pictoresque clarissimi, quam corpora quam speciosissima fingendo pingendoque fingere cuperent, nunquam tamen in hunc incidit errorem, ut Bacchiam, aut Megabyzum, &c. Nam Bacchidam legi debere ex Athenæo clarum est.

BACCHIDES, Ducis cujusdam proprium, qui Sinopen urbem Lucullo prodidit, ut aucter est Strab. lib. 12.

BACCHIS, 1. f. [*Βακχιδαι*] Taurus est, qui Soli consecratus colitur hoc nomine in oppido Herminthi, cujus color in horas mutatus, evariat: hirsutie mira in primis, in diversum seorsu abeuntibus, quam sit animantium ceterarum natura. V. Cæl. lib. 7. cap. 13.

BACCHUS, [*Βακχιδαι*] Gladiatorum nomen, de quo Hor. 1. Serm. 7. 20.

— Bruto Praetore tenente

Ditem Asiam, Rupili & Perri par pugnat: uti non

Compositus melius cum Bitho Bacchus: in jus

Aeres concurrunt. Ubi Acron; Bithus & Bacchus, Gladiatorum nomina celebrata apud Suetonium Tranquillum sub Augusto, qui (ut ait Porphyrius) quatu multos intermiscit, commisit inter se, mutuis vulneribus conciderunt. V. Chil. Erasim. [Sueton. nusquam meminit. conf. BITHUS.

Fuit & hoc nomine Medicus quidam empiricus, qui Aphorismos Hippocratis exposuit, Galen. teste lib. 7. in Aphorism.

BACCHUS, 1. m. [*Διονυσος, Βακχιδαι*] Jovis ex Semele filius: qui fortassis quod vitem primum excoluisse visus est, ideo ab antiquis putatus est deus vini. Hic multinominis fuit, nam primum Dionysus, deinde Liber pater: postmodum quum bellasset in India, Bacchus. Idem Ofliris, quandoque Priapus, quandoque Bromius, quandoque Protryges dictus fuit, & Lenæus. Hic orbem fere terrarum peragravit, multas nationes domuit, & Indis debellatis, primus omnium triumphavit, vectus Indico elephanto ut scribit Diodorus: prius

BACTRĒPĒRĪTA, æ. m. plur. Bactroperitæ, Philofophi per jocum sic dicti, quod præter *βάκτρον*, baculum, & *πέρας*, peram, nihil habuerunt. V. B. Hieron. in Matth. 11. 10.

BACTRUS, [*βάκτρον*] Fluvius est in finibus Scythiæ Asiaticæ, a quo Bactria seu Bactriana regio, & Bactra urbs nomen fumpfit. Lucan. lib. 3. 167. Errantes Scythiæ populi, quos gurgite Bactros Includit gelido. &c. V. BACTRA.

BÁCULUS, i. m. & BACULUM, i. n. [*βάκουλός, ἐλάρον*] Ovid. 15. Met. 655.

—baculumque tenens agreste sinistra.
Pastorale baculum. Sil. Ital. lib. 13. 334.
Tortus baculus. Ovid. 2. Met. 789. Ibid. 681.
Incumbere baculo. Ovid. 1. Fast. 177.
Inniti baculo. Ovid. 14. Met. 655.
Levare membra baculo. Ovid. 8. Met. 693.
Baculus pro Sceptro. Curt. 9. l. 30. & Flor. 4. II. 3.
De more gestandi baculos ab omnibus fere recepto V. Theophrast. Char. c. 6. *ὁ περὶ δεικνύσας* & Cafab. ad L. De baculis qui a cantoribus histrionibusque gestabantur V. Lex. Pitife.

BACILLUS, i. m. & BACILLUM, i. n. dimin. [*βακίλλος*] Cic. 2. de Fin. 33. Ut bacillum aliud est inflexum, & incurvatum de industria, aliud ita natum, &c.

Leviter inflexum a summo bacillum, Litus est. Cic. 1. de Divin. 30.
Bacillo alicui oculos tundere. Cic. 7. Verr. 141. Proximus licet Sextus, converso bacillo oculos misero tundere vehementissime cœpit. V. Iliad. 20. 13.

BACUNTIUS, [*βακύντιος*] Pannoniæ fluvius est, in Saum influens. Plin. lib. 3. cap. 25.

BADACUM, [*βადάκων*] Civitas est Noricorum, sive Bavarorum, hodie Salezburgensis, dicta a flumine quo Salezan vocant. Auctor Volaterranus. contra fertit Ferrarius. V. Lex. Pitife. Cellar. Geog. Ant. 2. 7. 44.

BADANATHA, Oppidum est Thameodorum, qui fuit populi in Arabiæ locis mediterraneis degentes, telæ Plin. lib. 6. cap. 28.

BADAS, Syriæ fluvius est, Memnonis sepulchro nobilitatus. Strabo lib. 15.

BADIUS Color, [*βαδίου*] i. e. Phœniceus, sive spadiceus. Inde Equus badius; qui & Baius, & Baius dicitur, &c. Varro *ἵππος λόγος*: Equicolore dispares item nati, hic badius, iste gilvus, ille murinus. Ex Notio 2. 87.

Badius color vulgo dicitur *Baiio*, nomen Græci palmarum termitem cum suo fructu avulsum vocant *Baios*. Hermol. in Plin. V. etiam Pallad. Mart. l. 13. Conf. BAIUS.

BADIZO, [*βαδίζω*] Ære. significat Ire. Plaut. Afin. 3. 3. 116. Demam herccljam de badizo, tollitum ni badizas. Græca dictio Latine declinata. De molli equorum incesfu adhiberi veteres Glossæ testantur.

BÆRIUS. V. BÆBIUS.
BÆRO, Oppidum est Hispaniæ Bæticae, inter Bætium fluvium & Oceani oram in mediterraneo situm, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

BENACUS, V. BENACUS.
BENIS, [*βένισ*] Fluvius Lusitaniae, de quo sic Strab. lib. 3. inquit, Posita Benis, vel (ut alii aiunt) Minius, omnes Lusitaniae fluvios magnitudine superans. Et hic ipse ad stadia cccc navigabilis.

BÆON, onis. [*βάων*] Piscis quidam Epicharmo sic dictus, ut refert Athenæus lib. 7. a quo & apud Atticos fuisse proverbium narrat huiusmodi, *μη μὲν βάων κριός ἰχθύς*. id est, Ne mihi bæon: malus piscis. Nomen invidi videtur a brevitate. Laudantur enim minus pisces. Dicitur in Hospitem ingratum ac molestum. V. Chil.

BÆTA, æ. f. [*βάιν*] Vestimenti genus apud Suid. & Poll.
BÆTARENNI, Populi funi in Coele Syria, non longe ab Ithurzorum gente, a quibus & oriundi dicuntur. Auctor Plin. lib. 5. cap. 23.

BÆTICA, BÆTICATUS, BÆTICOLA, BÆTICUS, BÆTIGENA. V. BÆTIS.
BÆTIÆ, [*βαυτίαι*] Urbs Galliæ Narbonensis Ptolemæo. Vulgo *Bessiers*. Mela lib. 2. cap. 5. & Strabo lib. 4. Rectius ΒΕΤΕΡΡÆ, ut a Plin. & Antonin. scribitur, & in num. vet. *Βητιβία*.

BÆTIS, [*βαιτίς*] Fluvius Hispaniæ, ex iisdem locis nascens ex quibus Anas & Tagus: mediæ inter utrumque magnitudinis existens, ab sui primordio, sicut Anas, in Occafum fluitans, inde in Austrum deflectens, in idem litus excurrit. Regio ipsa, a flumine Bætica vocitatur. Strab. lib. 2. Memini & lib. 2. Ptolemæus cap. 4. Hodie vocatur vulgo *Guadalquivir*, ut in Mela scribit Olivarius. V. Martial. lib. 12. epigul. Hinc BÆTICUS, a, um. [*βαυτικός*] Adj. ut, Bæticus, sive Hispanus color, Obfcurus & natus, qui & pullus nominatur: quod natus color in Hispania, subnigrior est, ideoque minus vilis. [An Rutilus? V. Hard. ad Plin. 8. 48. Bætica, [*βαυτική*] Tertia pars Hispaniæ, sic a Bæti flumine Romanis dicta, ab incolis autem Turdetania. Strab. lib. 3. Subaud. v. Provincia, quam addit Plin. 1. Epist. 9.

BÆTICATUS, aliud Adj. Pullatus. Martial. lib. 1. 97. Al. 64.
BÆTICOLA, æ. [*βαυτικόν τὸ βαιόν*] Accola Bætis fluvii. Sil. lib. 1. 146.
— & vulgus Iberum.
Bæticolasque viros spatiis agitabat iniquis.

BÆTIGENA, æ. Inde. Sil. lib. 9. 234.
Bætigeneque viri.

BÆTULLO, [*βαυτὺλλόν*] Prolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Tarraconensis fluvius: alio nomine Betheloh, *Besson* vulgo. Meminit & Plin. lib. 3. cap. 3. [Immo Bætulo apud Plin. oppidi, apud Mela Betullo Oppidi & Fluminis, apud Ptolem. Βαυτὺλλῶν ὄνομα populi nomen.

BÆTYLUS, [*βαυτύλος*] dicitur Saxum illud fœdus obvincitum, quod pro Jove devoravit Saturnus, ut testatur Hesycheus. Hinc factum est proverbium, Etiam Bætylum devorares: in Voracem & omnia concoquentem.

Vol. l.

V. Mich. Apost. Centur. 10. Prov. 71. Vocem hanc deducit Etymologus a *βαιών*, quæ idem sit quod *διόφρα*, pellis, corium: quoniam Rhea lapidem pelle caprina factum ac involutum dedit Saturno. Vossius autem Etym. p. 60. & de Idol. Gent. 6. 39. originem ejus ad Jacobi Patriarchæ dormitorium & pulvnam (Genes. 28. 18.) refert. Hic lapis, inquit, magna in veneratione Israclitis fuit usque dum divino colli honore caperit. Ab hoc lapide locoque βαυτίλλῶ dicto, Βαυτίλλος & Βαυτίλλοι vocantur lapides rudes quos five symbola numinis crederent divini, five etiam animatos & vere deos. De huiusmodi cultu V. Photii Biblioth. Cod. 242. & Jul. Caf. Scalig. Exercit. 271.

BAGADANIA, [*Βαγαδανία*] Campus est ingens, inter Argæum montem ac Taurum intercedens, in quo peraro fructuosa enascitur arbor: quamquam ad Austrum magis quam mare Ponticum tribus millibus stadiorum tendat. Hæc Strabo lib. 2.

BAGANUM, [*Βαγανον*] auctore Ptolem. lib. 2. cap. 9. Nerviorum civitas: alio nomine Tornacum, vulgo *Jourmay*.

BAGAUDA, V. supra BACAUDO.

BAGISTANUS, [*Βαγιστανός*] Mons est in Media, apud quem Semiramis, cum & lapis deficeret, & majus aliquid concupisceret quam quod urre posset assequi, in petra stadiorum septem & decem suam inculpis effigiem, quam viri contum donis venerarentur. Auctor. Cæl. Rhod. Antiq. lect. lib. 29. cap. 25.

BAGOAS, vel BAGOUS, [*βαγούας*] commune nomen Spardonibus regis datur apud Curt. Ælian. Heliodor. Achilleus Tat. Sulp. Sever. lib. 2. Ilist. Sic enim lingua Perlica Spado dicitur. Ovid. 2. Amor. 2. 1. ad ferverum puellæ custodem,
Quem penes est dominam servandi cura, Bagoæ, &c. ubi V. Burm. conf. Freins. Ind. Curt. & Hornius ad Sulpic. p. 323. & Plin. 13. 4. Sæpe tamen scriptores ut proprium usurpant. Sic Bagoas, Curtio, l. 10. c. 1. Eunucorum memoratur, ab Alexandro Magno turpiter admatas. Hunc Orfines satrapes inter Perfas nobilissimus, quum Regis amicos omnes muneribus affecisset, solum præterit, admonitusque a quodam, eum regi esse charissimum, respondit, Se amicos regis, non scorta colere.

Bagoam aliquem, pro Molli & spadone dixit etiam Quintil. 5. 11.
BAGOR, es. Nympha fuit, quæ Thulcis artem fulguritatum scripsit, quam quidam Sibyllam putant Epithreæam, cui nomen esset Herophila. Alii post Herophilam visisse contendunt, quam Alexandri temporibus mulierum primam oracula cecinisse arbitrantur. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 16.

BAGRÄDUS, vel BAGRÄDA, [*βαγρέδας*] Numidiæ fluvius ex Lybiæ montibus longe ductus, prope Carthaginem fluit, ubi serpenterum Regulus cxx pedum, adhibito exercitu interfecit. Auctores sunt Plin. lib. 8. cap. 14. & Gell. lib. 6. cap. 3. & Val. Maxim. lib. 6. cap. 8. Sil. Ital. lib. 1. 407.

Flumineæque urna celatus Bagrada parmam. Legitur & Bragada, V. Drakenb. ad lib. 6. 141. Lucan. lib. 4. 588.
Primaque castra locat cæno procul æquore, quæ se Bragada lentus agit, sicca sulcator arena. Nomen adhuc retinet, teste Olivario in Mela.

BAHAL, V. BAAL.

BAIÆ, arum. [*βαιίαι*] Campaniæ oppidum est juxta Lucrinum sinum, inter Puteolos & Misenum montem, dictæ ab Ulyssis socio, Baia nomine, ut inquit Strabo lib. 5. In hujus oppidi agro, aquæ calidæ sunt, ut idem docet, & ad voluptatem, & ad sanandos morbos accommodatissimæ, quæ quidem reliquis aquarum calidarum nobilitate antecellunt. Fuitque olim hæc urbs, temperie aeris, & Romanorum frequentia, atque ornamentis ædificiorum celeberrima. Hor. 1. Epist. 1. 83.
Nullus in orbe finus, Baiis præluceat amœnis. Cic. 13. Att. 50.
Puteolis se ciebat unum diem fore, alterum ad Baias. Loquitur de hospite quodam. Idem pro Locis amœnis & voluptariis accipere videtur in oratione pro Cæl. 27. Sed si esset aliqua dissimilis istius que fe omnibus pervulgare: quæ haberet palam decretum semper alique, cujus in hortos, domum, Baias, iure suo libidine omnium commeatent. Baiæ porro dicuntur Omnes aquæ calidæ. Tibul. 3. 5. 3.
—facris Baiarum maxima lymphis. Ad quem loc. V. Scalig. & Bræckh. conf. Martial. 10. 13.
Adjective posuit Propert. 1. 11. 30.
Ah pereant Baiæ crimen amoris, aquæ. Similia habet ab h. I. Bræckh.
Corruptæ Baiæ. Propert. 1. 11. 27.
Tu modo quamprimum corruptas desere Baias. Baias corruptas vocat ob juvenum & puellarum turbam, qui quum illuc otii causa concederent, interim parum confulebant pudicitie & famæ.

Desides Baiæ dicuntur, quod commodatissima essent loca illa ægentibus otium. Stat. 4. Sylv. 7. 19.
Liquidae. Hor. 3. Carm. 4. 24.
—seu Tibur supinum,
Seu liquidæ placuere Baiæ.
Vaporifera. Stat. 1. Silv. 5. 96.
Sive vaporiferas blandissima littora Baïas.

BAIANUS, Adj. [*βαιανός*] ut,
Littora Baiana. Stat. 5. Silv. 3. 169.
Murex Baianus. Hor. 2. Serm. 4. 32.
Oræ Baianæ. Stat. 1. Silv. 5. 60.
Sinus Baianus. Plin. 2. 103.
Sportula Baiana. Martial. 1. 60.

BAIOCLA, æ. f. Urbs Normanniæ in Gallia, vulgo, *Bayeux*, Belocassæ vel Velocassæ. Cæf. 7. Bell. Gall. 75. Plin. 4. 18.
BAION, Medicis, Compositio est, cui resina inferitur Zygia, id est, acerina. V. Cæl. Rhodig. lib. 24. cap. 21.

BAJONOCLA, æ. f. Lectus portatilis. Ilist. 20. 11.
BAJULO, [*βαυτόλον*] Ære. Portare significat. Plaut. Afin. 3. 3. 70.

Eho bajulabo: tu, ut decet dominum, ante me ito inanis. Idem Merc. 3. 1. 10. Quintil. lib. 6. 1. Ego te bajulare non possum.
BAJULUS, i. m. [*Φαγρητής*] Qui mercedis gratia onera terre confuevit. V. Lex. Pitiſc.
 Bajulus dicebant antiqui, quos nunc dicimus Operarios. Hęc Feſtus. Cic. in Parad. 3. Utrum potius de bonis eſt querendum quid bajuli atque operarii, an quid homines doctiſſimi ſenerint?
 Bajulus orator. Cic. 2. de Orat. 40. Remigem aliquem, aut bejulum nobis oratorem deſcripſeras.
 Bajuli etiam dicti, Qui mortuos efferunt. Sic apud Ammian. 14. 7. Bajulorum prætorum dicitur ſis, qui veſpilloſius præcinebat. Chryſoſ. Serm. 121. Sidon. Epit. 3. 12. Fulgent. Expoſ. Serm. ant. n. 2. & Gloſſ. Ifidor.
 Bajulus etiam dictus Servus qui ad docendos pueros olim adhibebatur. Pignor. de Serv. p. 180. V. in hanc rem teſtes complures in Lex. Pitiſc. Bajulus ſequiori awo Prætorum notabatur, inde enim Gallicum *Bailiff*. Ital. *bagiuro*, *Balio*. Hinc Plinio eam vocem reſtituit Harduinus l. 20. S. 76. Ubi Baviſi ante legebatur. Ut adeo dicatur Hiſpania Bajulus, qui mox vocatur Princeps. V. Not. Maj. 29. Macri, Spelm. & Cangii Gloſſ.
BAJULATIO, ōnis. f. Gloſſ. Vet. Hęc bajulatio, *βάουλοε*.
BAJULATOR, ōris. m. Idem qui Bajulus. *Βαυλωτής*. Gloſſ. Cyroll. Ulp. l. c. §. 1. Dig. de Uſufruct.
BAJULATORIUS, a, um. ut, Bajulatoria ſella. Cæſ. Aurel. Acut. i. 11. S. 83. que Geſtatoria Suetonio, Scamnum Celſo.
BAIUS, Servio, *Βαῖος*, BAIAS, Straboni, *Baius*, Unus ex fociiſ Ulyſſis fuit, a cujus nomine Baire appellare creduntur. V. BAIÆ.
BAIUS Color, V. BADIUS & BILIUS.

BAL, Idem quod & Baal, Lingua Punicæ Deus dicitur, ut inquit Servius in 1. Æn. 733. Apud Aſſyrios autem Bel dicitur quædam ſacrorum ratione Saturnus & Sol. V. BAAL.
BALA, [*Βάλα*, Joſeph. *Βαλλίος*] cognomen Alexandri Syria regis, qui ſe Antiochi Epiphanis filium mentitus, regnum Demetrio Soteri, pugna creſto, eriperat, quod ipſi quinquennio poſt a Ptolemæo Philometore ſocero, & Demetrio Nicator ſurſus ereptum fuit. V. Hiſt. Maccab. l. 1. c. 10. Joſ. *αρχυαδ.* l. 13. Juſtin. l. 35. Epit. Liv. l. 51. Strab. l. 16.
BALÆNA, r. f. [*Φαλαγενα*] Feſtus, Balenam belluam marinam ipſam dicunt eſſe piſicem, ipſam eſſe & cetum. Juven. 10. Sat. 12. Quæto delphinis balena Britannica major. Aulon. Moſell. v. 144. Plin. lib. 9. cap. 6. De balæna, cui Andromeda fuiſſet objecta, V. Lex. Pitiſc.
BALÆNATUS, Adj. ut, Balænata virga, quæ (ut opinor) e cartilagine balæna ſit, qualia videmus calorum eccleſiæ commentacula, ut veteres appellabant. Petron. cap. 21. Donec Quartilla balenatam tenens virgam, atque focuſcitæ, juſſit inſelicitibus eſt miſſionem. Hęc Turnebus.
BALÆNEA [*Βαλανεα* Stephano] Oppidum eſt in confinio Syriae & Phœnicæ, cujus meminit, Plin. lib. 5. cap. 20.
BALANISCUUS, i. m. [*Βαλανισκος*] i. e. Balneator. Ita legit Reineſius ad Petron. Fragm. p. 62. & retinet M. Nodot. p. 204. ubi fuit Balifcus. conf. Burn. p. 188. qui proprium nomen putat.
BALANITES, r. [*Βαλανίτης*] Gemma ſubviridis, & Corinthio ſimilis æri, ſecante mediam flammea vena. Plin. lib. 37. cap. 10.
BALANITIS, idis. [*Βαλανίτις*] Genus caſtanæ rotundius, & maxime purgabile, & ſponte proſiliens, a rotunda glandis effigie ita appellatum. Plin. lib. 5. cap. 23.
BALANTIUM, [*Βαλαντιον*] Marſupium ſignificat: unde & Balantiotomi apud Ariſtophanem, Qui de zona propendentæ crumenas præcident. Auctor Cæſius lib. 10. cap. 2. Eſt item Balantium, Pondus quoddam, Phollis nuncupatum, donos continens ducentos quinquaginta. Habet vero donus libræ unam, unius duodecim. V. eundem Cæſ. lib. 10. cap. 6.
BALANUS, i. f. [*Βαλανος*] Glandem generali nomine ſignificat. Plin. lib. 17. cap. 20. In quacunque terra ſeritur, naſcitur e balano. De Æſculolo loquitur. Specialiter tamen de Palmulis, quas vulgo dactylos vocamus, accipitur. Plin. lib. 13. cap. 4. Nam in alia parte Phœnicæ, Viclicæque, populari etiam nomine a nobis appellantur balani. De dactylis, palmarum fructu, conf. Spanh. de Ufu Numm. diſſ. 6. p. 348. Ex balano exprimebatur unguentum odoratum, quo ab antiquis ungebantur capilli. Martial. lib. 14. 57. Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus, Hoc ex unguento conſtat & ex balano. Myrobalanum intelligit poeta: quæ vox ingredi non poteſt verſum heroicum, quales ſunt Homerici & Virgiliani. Plin. lib. 13. cap. 1. Conſtat oleum ex ciliis, balano, calamo, melle, cinnamomo, croco, myrrha, aſpalatho. De unguentis. De hoc Hor. 3. Carm. 29. 4. Preſſa tuis balanos capillis. conf. Dioſc. 4. 160.
 Balanus myrpeſice, (inquit Ruell. lib. 1. cap. 56.) h. e. Glans unguentaria, fructus eſt arboris myricæ ſimilis, magnitudine avellanarum nunc, quæ expreſſa, quemadmodum ex amygdalis amaris, excipitur liquor, quo in pretioſa unguenta vice olei utuntur. Naſcitur in Æthiopia, Thebaide, Arabia, & quæ ſecus Judeam, Petra dicitur. V. plura ibidem. Hinc Myrobalanus dicitur.
 Balanus, Piſcis marinus. Plin. lib. 32. cap. 11. Plaut. Rud. 2. i. 8. Otreas, balanõs captamus, conchas, marinam urticam.
 Balani, ſunt Glandes, & id quod glandis forma ad ſubſucendam alyum, in podicem manu inditur, apud auctores medicinæ. Budæus. Vulgus Suppoſtorium vocat.
 Balani, Caſtaneorum genus excellens. Plin. lib. 15. cap. 23. Sardibus eam provenire primum. Ideo apud Græcos Sardianos balanõs appellant. nam divus Tiberius poſtea balanum nomen impoſuit, excellentioribus fatu factis. Hic Balanus, aut eſt etiam maſculinum, aut Sardianas legendum eſt.
 Balanum etiam vocant Græci, Virga vitilis extremam partem.
BALANATUS, [*Βαλανάτις*] Adj. Balanino oleo perſuſus. Perf. 4. Sat. 37. Tu quum maxillis balanatum gauſape pectas.
BALANINUS, Adj. [*Βαλανινος*] Ex balano factum, ut, Balaninum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Balaninum oleum repurgat varos.
BALANITES, r. m. [*Βαλανίτης*] Gemma. Plin. 37. 10.

BALARI, [*Βαλάρου*] Populi Montanorum Sardorum, qui ſpeluncas inhabitant, ut inquit Strabo lib. 5.
 Balari, Coris exules dicuntur, teſte Pauſania: quod nomen Sardinia montana incolentibus, adheſit, cum illuc ſceſſiſſent a Carthageniſibus deſcientes. V. Cæſ. lib. 19. cap. 22.
BALARUS, i. m. Strategi nomen apud Silium, 3. 378.
BALATRO, ōnis. m. Homo nihil a Balando ſic dictus. Varro de R. R. lib. 2. cap. 5. Videbo jam vos, inquit, balatrones, & huc afferam meum corum & ſagra. Hor. i. Serm. 2. 2. Mendici, mimæ, balatrones, &c. Porphyr. ait Balatrones a Balatu & vaniloquentia dictos. Acron in illud Hor. 2. Serm. 7. 35. — cum magno balateras clamore: ſic ait, Balateras, Vociferas, clamas ſine ratione. Unde Balatrones, quaſi Balaterones, Balateras enim, proprie eſt Ineptæ clamare. Galli integrum prope hoc vocabulum retinent. vernacula ſua lingua *Belitærones* enim appellant Homines non bonæ frugi, & nihili.
 Balatro, etiam proprium viri apud Hor. 2. Serm. 8. 21. — cum Servilio Balatrone
 Vibidius quos Mæcenæ adduxerat umbras. Ab hoc aliqui commune Balatronis nomen deducunt. V. Franc. Luiſin. Paerog. 1. 6. Balatrones [*Βαδύρις*] & Bateas, Bullas luti ex itineribus, aut quod calcamentorum ſoleis eraditur, appellabant. Feſtus.
BALATIO, BALATIUS, V. BALO, as.
BALAUſTIUM, i. n. [*Βαλαυſτιον*] Flos mali punici. Plin. lib. 23. cap. 6. In hoc ipſo cytho ſofculi ſunt, antequam ſcilicet malum ipſum prodeat, erumpentes, quos balauſtium vocari diximus. Idem lib. 13. cap. 19. Flos balauſtium vocatur, & medicinis idoneus, & tingendis veſtibis, quarum color nomen inde accepit. De punico malo loquitur. Dioſc. & Galen. Balauſtium ſilvetris mali punici ſorem eſſe produnt. Columel. 10. 297. Dioſc. 1. 132. De Balauſtio in nummis Rhodiorum copioſe Spanh. de Uſu & Præſt. Numm. diſſ. 6. p. 315.
BALAUſTINUS, Adj. [*Βαλαυſτινός*] ut, Balauſtinus color, ſimilis florimali punici. Plin. 13. 19.
BALAX, aïcis, & BALUX, aïcis. Plinio dicitur Minutum ramentum auri, 33. 4. V. Salmat. Exerc. Plin. p. 277. Salmatius ſcribit Balluca & a *βαλλυαζ* deducit, p. 239. ſin. Ed. poſter. V. BALUCA.
BALBINA, [*Βαλβίνη*] Virgo Romana & martyr, Quirini filia, liberata a ſtrumæ vitio per Alexandrum pontificem, ſepulta in via Appia juxta patrem, qui ambo ſub Trajano ſunt paſſi. Auctor Volater.
BALBUS, a, um. [*Βαλβός, Βαλβός*] Qui lingua impeditus eſt. Cic. i. de Orat. 160. Quumque ita balbus eſſet, ut ejus ipſius artis cui ſtuderet, primam literam non poſſet dicere, perſeſcit meditando, ut nemo planius eo loquutus putaretur. De Demothene. Idem 2. Fam. 10. Balbi non ſumus, ad rem redeamus.
 Balba de nare loqui. Vide NARIS. H. St. Os balbum. Hor. 2. Epit. 1. 126. Senectus balba. Hor. i. Epit. 20. 18. Verba. Hor. 2. Serm. 3. 274.
BALBUS, Cognomen viri Aciliorum a balbutie primum uni ex illis impoſitum, & poſtea a poſteriori retentum. [Quin idem & aliorum cognomen fuit, ut Atiæ, Antonia, Cornelia, Nævæ, Thoræ gentis. Fuit etiam hoc cognomine Cornelius iſte Balbus, pro quo extat Ciceronis oratio, alioque complures. V. Lex. Pitiſc.]
BALBE, [*Βαλβός*] Obſcure. Notioſa 2. 89. citat exemplum ex Varrone Rer. Human. lib. 20. in quo dictum iſta Balbe non legitur, unde puo loco eſſe corruptum.
 Balbe ſignificare. Lucret. lib. 5. 1021. — cum balbe ſignificaret
 Imbecillorum eſſe æquum miſerierit omnium.
BALBUſINARI, ſignificat Lingua balba loqui, ſicut fenex. Calep.
BALBUTIES, ei. f. Heſitantia lingue. Eſt pervulgata ſic hæc vox, eſt tamen barbara. V. Voſſ. de Vit. L. 3. 2. & Cellar. Antibarbar. p. 10.
BALBUTIUS, [*Βαλβυτιος*] Jire. eſt Cum quædam lingue hæſitatione & trepidatione loqui. Cic. 5. Tuſc. 75. Transl. Me quem auctore etiam Peripatetici, veteresque Academici balbutire deſinant aliquando. Idem 1. de Divin. 3. Reliqui vero omnes, præter Epicurum balbutientem de natura deorum, divinationem probaverunt. i. e. Inſcite loquentem.
 Balbutit & avis, cui Canere opponitur. Plin. lib. 10. cap. 29. Merula æſtate canit, hyeme balbutit.
 Balbutire Scaurum, i. e. Balbutiendo appellare, active poſitum cum accuſ. Hor. i. Serm. 3. 48.
BALDRACA, [*Βαλδράκις*] Puella generis obſcuro, peregrinæque conditionis, quæ quamvis multarum rerum ob pauperatam eſſet indiga, noluit tamen corpus ſibi facere copiam Othoni Imperatori, quamvis multa promittenti, ut ſcribit Volater. Geogr. lib. 3. Ubi de Comitibus Guidis loquitur.
BALÆARES, ium. m. pl. [*Γυμενάται νῆσοι, Βαλαρίδες*] Inſulæ duæ in Hiſpanico mari funda bellicoſe, ut ſcribit Diodor. Sicul. in lib. *αἰετί νῆσοι*. Græci Gymeñæſes dixerunt, auctore Plin. lib. 3. cap. 5. Nunc Majoricam & Minoricam nominant a diſpari quantitate: vulgo *Mallorca & Menorca*. Dictas eſſe conſtat a *βαλλών*, quod Mitto live Sagitto ſignificat. Nonnulli tamen a Baleo, Herculis comite, nomen deducunt. V. Liv. 28. 37. & Epit. Liv. lib. 60. Gymeñæſe vero dicta, quod incolæ nudis æſtatis tempore, jacuſ fundarum ſefe exercent. De fumina gentis in lapidibus jaciendis peritia, & quomodo eam comparare ſibi ſine ſoliti, V. Strab. lib. 14. Polyb. lib. 3. Veget. i. 16. Flor. 3. 8. Sil. lib. 5. 193. — & tertia Balearis ſevus habena. Idem 3. 365.
BALÆARIS, e. Adj. de Incolis & rebuſ uſurpatum, quando de inſulâ ſolute dicitur (Inſularum) vocabulum ſemper ſubauditur. Caf. 2. Bell. Gall. 7. Sagittarios & funditores Baleares ſubſidio oppidanis mittit. Balearis funda. Virg. i. Georg. 309. Stupea torquentem Balearis verbera fundæ. Tortor Balearis habet. Lucan. lib. 3. 705. Balearè reſum. Sil. lib. 7. 297. Scribitur & Baliaris, e. V. Drakenb. ad Sil. 3. 365.
BALÆARICUS, [*Γυμεναικός*] ſimiliter Adj. ut, Balearicæ græves. Plin. lib. 11. cap. 37. Funda. Ovid. 2. Met. 727. Mare. Plin. lib. 3. cap. 5. Hiſpanum quatenus Hiſpanias alluit: ab aliis Ibericum aut Balearicum.
 Regna

Regna. Manil. 4. 638.
 Vina. Plin. lib. 14. cap. 7.
BALFUM, Apulæ oppidum est maritimum, non procul a Brundisio. Plin. lib. 3. cap. 11.
BALIARDUS, Philosophus eisdem Gallicus & Peripateticus, Parisiis prodiit vir doctissimus, ab orthodoxis tamen in quibusdam aberrans, a quibus nec per synodum iussu regis Ludovici huius gratia coactam, avelli potuit: sed in quodam loco deserto, cum focis nonnullis, omne ævum abstinento exegit. Volaterr. lib. 22.
BALIAS, sive **BALIUS**, (nani in Græcis quibusdam codicibus *Βαλιος* legitur, in aliis *Βαλιου*) Unus fuit ex equis Achilles, a Balio colore ita dictus. Commemorat autem Homer. lib. 16. II. tres Achilles equos, quorum duos Baliam & Xanthum immortales fingit, ex Zephyro vento & Podarge Harpyia prognatos: tertium autem mortalem, nomine Pedasum. V. mox **BALIUS**.
BALIMENSIS, Populi in Latio, qui alias Trebulani dicuntur. Plin. lib. 3. cap. 5. Rectius Balinienses al. legunt.
BALINÆUM, & **BALINÆ**, V. **BALNEUM**.
BALIS, Herba, de qua Plin. 25. 2. Xanthus (inquit) historicarum scriptor, in prima earum tradit, occisum draconis catulum revocatum ad vitam a parente, herba, quam balin nominat: eademque Thylenom, quem draco occiderat, restitutum saluti.
BALISTA, seu potius **BALLISTA**, æ. f. Militare tormentum, quo lapides aliaque tela jacuntur: a *βαλλω*, jacio, vulnero. Liv. 4. Bell. Pun. Catapultas, balistas, tormentaque alia que oppugnandæ urbi comparata erant. Cic. 2. Tusc. 24. Ut enim balista lapidum & reliqua tormenta telorum eo graviore emissiones habent, quo sunt contenta atque adducta vehementius: sic, &c.
 De balistarum rationibus V. Vitruv. lib. 10. cap. 16. & Veget. lib. 4. cap. 22. & Lipf. Poliocr. Dial. 3. & Lex. Pitifc.
 Balistis ingentia etiam saxa inciebantur: unde apud Sisennam lib. 4. Hist. legitur Balistas talentarias, quibus saxa pondo talenti jaci possent. & apud Luciliam, Balistas centenarias. Ex Non. 18. 22.
 Alciatus in Taciti locum lib. 3. Hist. ait se in commentariis Theodosii schema balista quadritotis vidisse, cum interpretatione qua ostenditur, sagittas ex ea ceptum fuisse jaculari, Torta validis balista lacertis. Lucan. lib. 2. 687.
 Tensus balista turbo. Lucan. lib. 3. 465. &c.
 Balista, pro Tormenti telo. Plaut. Pœn. 1. 1. 73. Cui jam infortunius inuenta balista est probe, quam ego haud multo post mittam e balistario. Quanquam fortasse pro Tormento non male accipitur, quod mitti etiam dicitur, quum mittitur ab eo tela. Turnebus. conf. Capt. 4. 2. 16. & Bacch. 4. 4. 58.
 Hinc Gall. *Arbaliste*, q. d. Arcubalista, vel Arcuata balista. H. St.
BALISTARIUM, i. n. Locus unde balista mittebatur. Plaut. Pœn. 1. 1. 74. Quam ego haud multo post mittam e balistario.
BALISTARIUS, i. m. Balistarum artifex. Aurel. Arcad. in l. ultim. D. de jur. immun. V. Lex. Pitifc. Pro Funditoribus habet Lipf. Poliocr. 3. Dial. 3. extr.
 Balistarii, item Numerus & ordo militaris, in notitia Imperii utriusque. Amnian. 16. 2. de quibus late Pitifc. Lex. in voce.
BALISTEA, vel **BALISTEA**, orum. n. pl. a *βαλίζω* Carmina ludica inter saltandum cantari solita. Vopisc. in Aurel. cap. 6.
BALITO, as. V. **BALO**, as.
BALIUS Equus. V. supra **BALIAS**.
BALIUS Color, [*βαλίου χροῖα*] In equis laudatissimus est, a quo Homerus II. 16. v. 149. unum ex equis Achilles Balium sive Baliam appellavit. Nonnulli Varium interpretantur, maculosus multum distinctum Thyleus autem in libello de Coloribus, eundem esse exitum cum eo qui & Spadiceus, & Baius, & Badius, & Phœniceus appellatur. V. supra **BALIAS** & **BADIUS**.
BALLARIA, æ. a Romanis appellata est Herba, quæ a Dioscor. *λυχνίς σφραγιωμένη*, h. e. Lychinis coronaria, & a Gallorum vulgo *Candelaria* dicitur. V. Ruell. lib. 3. cap. 57.
BALLIONES, dicuntur Lenones, a Ballione Plautino lenone, Pseud. 1. 2. 59. Cic. pro Rosc. Com. 20. Ballionem illum improbitissimum & perjurissimum lenonem. & Philip. 2. 6.
 Fortasse abundat Lenonem. Vopiscus in Carino: Ne patrimonium sua, proscriptis legitimis heredibus, mimis & Ballionibus deputarent. Ballionibus, id est, Lenonibus, inquit Bapt. Egnatius, a Ballione Plautino lenone. Sic & Gnathones dicunt. Vide in **GNATHO** ex Philipp. 2da. Sed ibi est in textu Balatronibus. H. St.
BALLISMUS, [*βαλλισμός*] Saltatio quædam erat, tympanis crepitantibus, vel etiam cymbalis: cujusmodi Parilibus Romæ fiebat, quæ mox Romæ dici cœpere, civitatis fortunæ templum fruerente Adriano. V. Rhodig. lib. 5. cap. 4.
BALLISTA, vel Balista, æ. m. Latro fuit, cui lapidato Epitaphium hoc fertur condidisse Epitaphium,
 Monte sub hoc lapidum tegitur Balista sepultus,
 Nocte dieque tuum carpe, viator, iter. V. Donat. in Vita Virg.
BALLŌNŌTI, [*βαλλόντες*] sive **BELLŌNŌTI**, sunt Burgundiones, Hefi, Baternæque in Scythia Europæa, ut in Asiatica plerique eodem nomine. Valer. 6. Argon. 161.
 Ibant & geminis æquantas cornibus alas
 Ballonoti.
BALŌTE, es. [*βαλλώτης*] Herba, quæ Latine Marrubium dicitur. Officinis Marrubialtrum, aut Nigrum marrubium appellatur. Vulgo Prafium fœtidum. Dioscorides, Ballotem nomine alio nigrum marrubium, aut magnum vocat. V. Plin. lib. 27. cap. 8.
BALUCA, æ. f. V. infra **BALUCA**, & Lex. Pitifc.
BALNEUM, i. n. [*βαλναῖον*, *λατῖνον*] Locus in domibus, in quo ad lavandum aquæ calidæ & frigidæ disponuntur. Græcis dictum *βαλναῖον*, quod anxietatem ex animo pellat, ut Eustach. ad Homer. II. 2. observat, ut & Augustinus Confess. 9. 12. *Αλλί πρὸς τὸ πῶς ὁ ἀλλάνος ἄνθρωπος* dicitum volunt, Suidas enim glandibus veteres vesici solitos fuisse, earumque putamina succedisse, docet. V. Cæsar. Rhod. Lect. Ant. 16. 45. Cic. 14. Fam. 20. Labrum, si in balneo non est, ut fit. Martial. lib. 2. 48.
 Cauponem, lanicumque, balneumque.
 Erant autem Balnea publica Romæ, in quibus cuique licebat lavari, quæ frequentius Græca voce Thermæ vocabantur. Sed & Balnea Romanorum

tres habebant regiones five domos: superior aeris erat calidi, & Laconicum appellabatur: media erat aquæ calidæ: infima autem aquæ frigidæ. Quod superest de structura & adificio ac compositione balnearum, vide. to apud Vitruv. 5. 10. De balneis veterum, V. Oct. Ferrarii Dissert. & quos laudat Fabric. Bibliogr. Ant. 22. 14. & præcipue Lex. Pitifc.
 Ambulare in balneo. Cic. 13. Att. 50.
 Ducere aliquem ex balneo. Cic. pro Deiot. 17.
 Laudare balnea. Hor. 1. Epist. 11. 13.
 Mutare. Idem ibid. 1. 92.
 Optare. Idem ibid. 14. 15.
 Vitare. Idem Arte Poet. v. 298.
 Balnea tuta. Ovid. 3. de Arte Am. 640.
 Fallitur egregie Varro, cum plin. num. Balnea dici negat, de L. L. 5. 25. V. mox in **BALNEUM**.
BALNEARUM, f. pl. [*δὴ βαλναρίων*] Idem significat, sed magis publicæ sunt, quam privata. V. Lex. Pitifc. Cic. pro Cæsar. 61. Mulier ingeniosa constitui locum iussit balnea Xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Balnea Palatina. Cic. pro Rosc. Amer. 18.
 Virles. Gell. 10. 3.
 Pœminarum. Lampr. Alex. Sever. cap. 23. conf. Nonium 3. 24. V. dict. sq.
BALNÆUM ex Gr. *βαλναῖον*, pen. prod. & **BALINÆ** a veteribus dicebantur, quas nunc Balneas dicimus. Plaut. Pœn. 5. 2. 16. Numnam ita balneis circumductus pallio? Idem Rud. 2. 3. 52. Afrin. 2. 2. 90. Merc. 1. 2. 17. Suet. Neron. cap. 31. Plin. Epist. 3. Quid balneum illud, quod plurimum sol implet, & circum? Plin. lib. 9. cap. 54. Balnea penitentes. Cic. 2. Att. 3. Balneum caleferi jubebo.
 Intereit tamen inter Balneum & Balneas: quod illud privatum, hæc publicæ. Varro lib. 8. L. 42. Item reprehendunt analogias, quod dicantur multitudine nomine publicæ balneæ, non balinea: contra quod privati dicunt unum balneum, quod plura, balneæ dicant: quibus reponderi potest, non esse reprehendenda, quod ita in usum veniant. conf. Charifium p. 76. Ed. Putfch. Voss. de Anal. 1. 37. Dict. præced.
BALNEŌLUM, i. n. dimin. [*βαλναῖον*] Juven. 7. Sat. 4.
 — quum jam celebres, notique poetæ
 Balneolum Gabiis, Romæ conducere furnos
 Tentarent. Cic. apud Nonium 3. 24. Primus balneola suspendit.
 Apud Nizol. & Gruter. fœm. gen. Balneoas legitimus.
BALNEARIUM, i. n. [*βαλναρίων*] Pars villæ. Raro tamen in singulari usurpatur. Cic. 13. Att. 29. Balnearia tamen laudat majora: de minoribus ait hiberna effici posse. Columel. lib. 1. cap. 6. Balnearia occidenti activo advequantur, ut sint post meridiem, & usque in vesperum illustrata. Adde Sen. Nat. Quæst. 3. 24.
BALNEARIUS, Adj. Quod ad balnea pertinet. Unde scribit Ulpian. l. 1. 1. D. de furib. balnear. Fures balnearios extra ordinem esse puniendos. h. e. Qui in balneis versantur, & eorum qui lavatum eunt, vestimenta surripiunt. Catul. 34. 1.
 O furum optime balneariorum,
 Vibenni pater. Hujusmodi autem fures morte multabantur. V. Aristot. sect. 29. Probl. 14. & Victor. Var. Lect. 7. 17. & Lex. Pitifc.
 Furtum balnearium, in balneis publicis factum. Paulus in l. ult. D. de furib. balnear. Miles qui in furto balneario deprehensus est, ignominia mitti debet.
 Instrumentum balnearium, Quo in balneis utimur. Paul. in l. Picitoris 17. D. de fund. instruct. Instrumento balneario legato, dictum est balneario-rem sic contineri, quomodo instrumentum fundi balnearium.
BALNEARIS, e. Adj. ut, Balnearæ argentum, [*βαλναρικὴ ἀργύριον*] Quo, qui in balneo lavabant, utebantur. Scævola in l. ult. §. 1. D. de aur. & arg. Semproniz domine meæ hoc amplius argentum balnearæ: quælitum est an etiam id argentum, quo diebus festis in balneo uti consuevit, legato cedat. Sic Urceus balnearis, Solum balnearæ, ut Charifius observat lib. 1. p. 59.
 Vestis balnearis ap. Lamprid. in Alex. Severo, Balneari veste ad Palatium revertens. H. St. V. c. 42.
 Balnearia, n. pl. absolute. Apul. Met. 3. Milonem iussit cum balnearibus assequi.
BALNEO, Ære. Barbarum, quo usus Scribanus de Pass. Christif. cap. 23. Aqua & igni balneandi. Hinc tamen quæ sequuntur videntur derivata, sc. [Ut a Vio Vitiacum, Viator. &c.]
BALNEĀTICUM, i. n. Pretium quod pro lotionem in balneis solvitur. Vet. Gloss. Balneaticum, *βαλνατικόν*. Vet. Schol. Juvenal. ad illud 2. Sat. 52. Nisi qui nondum ærelavatur. i. e. Infantes, quia pueri non dant balneaticum.
BALNEĀTOR, Æris. [*βαλνατός, λατῖνος*] com. gen. licet (ut ait Servius ad 12. Æn. 159.) Petronius usurpaverit Balnearicem. Dicitur autem Qui curam habet balnearum. Ulpian. in l. 1. D. Depositi, Si vestimenta servanda balneari data perierint. Sic Firmicus, ut ait Budæus. Cic. pro Cæsar. 62. Mulier potens, quadrantaria illa permutatione, familiaris facta erit balneari. Plin. 18. 17. Lamprid. Commod. cap. 1. Plaut. Pœn. 3. 3. 90. Petron. cap. 52. V. Pignor. de Serv. p. 80. & Lex. Pitifc.
BALNEATORIUS, a, um. Idem quod Balnearis. Sic Martian. Jct. l. 17. §. 2. D. de Instruct. & Instrum. Leg. æque Balneariorum & Balnearium instrumentum dixit.
BALO, [*βαλῶμαι*] Ære. Factitium verbum est, proprium ovium. Festus, Barrire elephantii dicuntur, sicut oves dicimus balare, utique a sono ipso vocis. Cic. 1. de Divin. 42.
 Rex ipse Priamus somnio mentis metu
 Percussus, curis fumptus supinantibus,
 Exfacriacabat hostiis fumentibus. Ovid. 4. Fast. 740.
 Taclaque fumanti sulfure balet ovis. Sil. 15. 707. V. Quintil. 1. 5. extr.
 Balare etiam in usu veteribus a *bae*, quod sonare ovium vox videtur, teste Varr. de R. R. 2. 1. Hinc facile colligitur quomodo a literam veteres pronunciarint.
 Balare, ad hominem translatum. Varr. 2. R. R. 3. Cui Cossinius, Quoniam fatis balasti. i. e. Tractasti & docuisti de ovibus, quarum proprium est balare.
BALANS, antis, ut,
 Agnus balans. Phædr. 3. 15. 1.
 Balans abf. pro Ove, ut Grex balantum. Virg. 1. Georg. 272.

aqua interdicerere folebant: quod ei nihil effet reliquum, cui hæc elementa denegerant. Hinc
BANNIRE, i. e. Proſcribere, aqua & igne interdicerere. Et
BANNITUS, a, um. i. e. Excommunicatus. Neoterica plane vocabula. V. Voff. de Vic. L. L. r. 1. & 2. 3. Apud Græcos olim qui homicidium per imprudentiam commiſiſſent, ἀπειρωμένοι, i. e. annui exilii poenam ſubibant, quæ latine dicenda eſſet Abannatio: & hinc Bannitos dici putat Alciatus Parerg. 2. 2. Rectius autem Zaſius & Gaſius deducunt a Germanico vocabulo *ban*, ſive *bahn*, quod ſignificat Viam tritam, publicam & regiam, quam Banniti una cum libero tenent communium uſu, amittunt. Vocem cum multis aliis in Italiam invexere Longobardi. Vide apud Steph. Βαννον, & puto notatum in Indice edit. Xylandri. Ut quibus interdiceretur aqua & igni. H. St. [Videntur omiſſa quedam in hac annotatione. Ceterum Banni vocabulum apud Scriptt. medii ævi πολιορκίαν. Ejuſ ſignificationes non male diſtinxit Spelmanus, cui junge Macr. & Cang.]
BANNUS, etiam Hungariſ officii nomen eſt, Præſidem vel gubernatorem regni denotans. V. Leuncl. Onomaſt. Turcico-Arab.
BANTIA, æ. f. [Βαντία, Steph. Βαντία] Oppidum Apuliæ paſcuſ abundans. Liv. 27. 25.
BANTINUS, a, um. Adj. ut, Saltus Bantini. Hor. 3. Carm. 4. 15.
BANTINUS, m. [Βαντινός] Gentile. Bantini populi ſunt mediterranci Lucanorum, in tertia regione Italiæ, de quibus, Plin. lib. 3. cap. 11.
BANURRI, Getuli ſunt, incolæ Tingitanæ provinciæ, ut ſcribit Plin. lib. 5. cap. 2.

B A P

BAPHŒUS, [βαφῶς] Tinctior; & **BAPHŒ**, βαφῆ, Tinctura: utrunque a βαπτω, quod eſt Tingo, colore inficio. Juſtinian. lib. 11. C. tit. de Muri-leg. Baphei, inquit, per quos & privata noſtra ſubſtantia tenuatur, & ſpecies gynacii confectæ corruptuntur, &c.
BAPHIA, æ. f. [βαφία] Taberna eſt tinctoria. Hinc Lamprid. in Alex. cap. 40. Purpura Alexandrina vulgo Probiana dicitur: idcirco quod Aurelius Probus baphiis præpoſitus, id genus muricis reperiſſet. [Immo a neutr. Plur. Baphia, orum. V. mox BAPHIUM.]
BAPHIARIUS, Tinctor. Cod. 11. 7. §. 11. Panciroll. Notit. Dign. Imp. Orient. cap. 75.
BAPHICUS, [βαφικός] Adj. h. e. Tinctorius. ut, Coccus baphicus, granum tinctorium. V. Dioſcor. & Galen.
BAPHIUM, i. f. [βαφίον] Officina tinctoria. plural. Baphia, orum. non ſemel in Cod. ſcriptum legitur l. ult. de Veſt. hoſoſer. Et l. 18. Theodoſiani, de Muriſegulis. V. Pitife. Lex.
ΒΑΡΤΕ, [βαρτεν] Athenis erant Sacerdotes Cottyttus, impudicitie deæ, cui nocturna ſacra peragebant, ſaltationibus, & omni voluptatum genere indulgentes. Diſci autem ſunt Bapte, διὰ τὴν ἑρπύνην, quod qui facere illis initiabantur, aqua calida tingentur. Juven. 2. Sat. 91. ſeq.
 Cecropiam ſoliti Bapte laſare Cottyto. In hos Eupolis comœdiam conſcripſit, quam ab illorum nomine Baptas appellavit, in qua molliſſimæ eorum & libidinem depinxit: quam ob cauſam ab illis in mare præcipitatus eſt, & ſubmerſus. Vide plura de hiſ apud Suidam, & Poſit. Miſcell. cap. 10. Schol. & Comment. ad Juvenal.
ΒΑΡΤΕΣ, Gemma eſt mollis, ſed præſtantiffimi odoris. Plin. lib. 37. cap. 10.
ΒΑΡΤΙΜΩΣ, i. m. BAPTISMA, i. & BAPTISMA, ætis. n. [βαπτισμός, βαπτισμα] Latine Immerſio vel Intinctio dicitur, a βαπτίζω, immergo. De Baptiſmate a Chriſto ſacramenti loco inſtituto, Baptiſma (inquit Gregorius) Græco eloquio dicitur, quod Latine Tinctio: quia ibi homo ſpiritu Gratiæ in melius immutatur, & longe alius quam erat efficitur. Primum enim ſædè eramus deformitate peccatorum, in ipſa tinctione reddimur pulchri dealbatione virtutum. V. Lex. Pitife. Suic. Theſ. Ecclæſ.
ΒΑΡΤΙΣΤΗΡΙUM, i. n. [βαρτιστηριον] Perotus, Baptiſteria in domibus ſunt, hoc eſt veluti Lacus quidam ex ligno, aut marmore, aliore genere lapidis ædificati, in quibus lavandi gratia mergitur: dicta ἀπὸ τῆς βαπτίζω, quod mergere eſt. Hæc in cellis ædificari ſolent: hoc eſt, ſecretioribus locis in hunc uſum factis: quarum aliæ caldariæ ſunt, in quibus calida lavamur: aliæ frigidariæ, in quibus lavamur frigida. Plin. 5. Epit. 6. ad Apollinarem, Cella frigidaria, in qua baptiſterium amplum atque opacum. Verti poteſt Lavacrum. V. Lex. Pitife. & Suic. Theſ. Piſcina eſt Sidonio 2. Epit. 2. [Quin & Celſo, Suetonio, & cui non? Quin & S. S. interpres vulgatus τὴν καλυμμένην hac voce reddidit.]
ΒΑΡΤΙΖΩ, [βαρτιζω] ære. Lavare & immergere.
 De forma baptizandi, &c. V. Lex. Pitife.
ΒΑΡΤΙΖΑΤUS, a, um.
ΒΑΡΤΙΖΑΤIO, ònis. f.
ΒΑΡΤΙΖΑΤOR, òris. m.
ΒΑΡΤΙΣΜΑΛIS, e.
ΒΑΡΤΙΣΤA, æ. m.
 Verba ſunt apud Scriptores Eccleſiaſticos frequentia.

B A R

BARA, Inſula non longe a Brundifio. Feſtus.
BARACUM, Oppidum Africæ in tractu Cyrenaico. Plin. lib. 5. cap. 5.
BARACURA, Indiæ emporium extra Gangem, auctore Ptolemaeo, hodie Bangella, (l. Bengala) civitas fecundiffima, & regnum latiffimum.
BARAGASA, Æthiopiæ oppidum, de quo Plin. lib. 6. cap. 29. Aliqui unum Æthiopiæ oppidum ultra ponunt in litore Baragaſa.
BARAMALACUM, Nabathæorum oppidum non ſperendum, in ea parte Arabiæ eſt confirmata Syria, ut auctor eſt Plin. lib. 6. cap. 28.
BAROMATIS, [βαροματις] Populi ſunt, qui Indum adveſum accollunt, Gumbrotis proximi, quorum duodecim ſunt nationes, ſinguliſque binæ urbes. Auctor Plin. lib. 6. cap. 21.
BARATHRO, ònis. m. Gurgis & vorago patrimonii: ſic dictus, quod ventri tanquam barathro omnia donet, vel quod dignus fit qui in barathrum conſiciatur, quæ Scaligeri opinio eſt. Acron vero Grammaticus ad Horatii Balathrones l. Serm. 2. 2. Legitur, inquit, & Barathrones, qui bona ſua lacerant, id eſt, in barathrum mittunt. conf. Rappolti Comm. p. 65. & Lambin. in Lucret. 3. 958.
BARATHRUM, i. n. [βαροθρον] Græci (inquit Feſtus) appellant Locum præcipitem unde emergi non poſſit: dictum ab eo quod eſt βαθος, id eſt profundus. Virg. 3. Æn. 420.

— atque imo barathri ter gurgite vaſtoſ
 Sorbet in abruptum fluctus. Ubi Servius. Barathrum eſt immenſæ altitudinis nomen, unde ſequitur, Sorbet in abruptum, quod Græce βαροθρον dicitur. Abyſſum quidam vocant.
 Barathrum, inquit Dionedeſ lib. 1. Locus apud inferos: proprie autem apud Athenienſes, in quem noxi præcipitatur. De Fodis profundiffimis manu factis uſus eſt Vitruvius 10. 22. V. & Suiceri Theſ.
 Barathros vero genere maſculino putat Ammonius Homines dici barathro dignos. conf. Cæſ. Rhod. 17. 19.
 Barathrum tranſfertur ad alia, ut ad Meretricem, quæ omnia abſorbet. Plaut. Bacch. 1. 3. 41.
 Barathrum, Stomachi ſive ventriculi niſus hiatus. Martialis. lib. 1. 88.
 Extremo ructus quum venit a barathro. Plaut. Curc. 1. 2. 29.
 Age, eſtunde hoc cito in barathrum.
 Barathrum macelli, pro Homine majorem in modum edace & helluone. Hor. de Lurcone quodam 1. Epit. 15. 31. Calepinus pro eodem dicit Barathro, onis. Sed ſine auctore. V. ſupra in BARATHRO.
 Candens barathrum. Claud. de Bell. Get. 345. De faucibus alpium. Ferale barathrum. Claud. de Rapt. Proſerp. l. 37.
 Infernum. Valer. 2. Argon. 86.
 Barathrum, [βαροθρον] in Mundo muliebri connumeratum ab Ariſtophane in Theſtroph. & a Polluce lib. 5. cap. 16. & lib. 7. cap. 22.
BARBA, æ. f. [παργα, βάρβα] Valla 6. 14. Non eſt barba tantum hominum, neque barbæ tantum quadrupedum: quin & barba quadrupedum, & barbæ hominum, utique multorum dicuntur. Hor. 1. Serm. 8. 42.
 Utque lupi barbam varia cum dente colubræ
 Abdiderit furtim terris. Plin. lib. 28. cap. 13. Rabiem hircorum ſi mulceatur barba, mitigari: eadem præſcia, non abire eos in alienum gregem. Virg. 3. Georg. 311.
 Nec minus interea barbæ, incanaque menta
 Cymiphii rudent hirci. Ad multos hircos refertur: perinde ac ſi diceremus Caudas: quum tamem ſingulæ ſingulis hircis ſint, ita & Barbæ. Sunt etiam & barbæ aliorum quom quadrupedum: ut Plin. lib. 30. cap. 11. Quum Geminus tranſit Sol, criſtis & auribus & unguibus galinæcorum: ſi Luna, radiis barbique eorum. Hactenus Valla lib. 6. (Contra Serium. Vide quæ in margine notavi paulo poſt. Stulte quidam Barbam a Barbaris deductam putant. Perotti. H. St. V. Drakenb. ad Sil. 13. 310. & Burm. ad Petron. cap. 99. p. 467.
 De barbæ multa Camerar. Hor. Subſcil. 1. 36. p. 165. V. etiam Lex. Pitife. in Voce & Dial. Παργαίαι.
 Barba tenus philoſophum, dixit Cic. pro Eo qui nihil habet philoſophi præter barbam. V. Chil. [ubi Cic. dixit?]
 Barba hominis. Cic. 3. de Fin. 18. Viris mammæ atque barba. Virg. 2. Æn. 277.
 Squallentem barbam, & concretos ſanguine crines.
 Capræ barbarum villus. Plin. lib. 12. cap. 17. Capræ ſuccum improbo barbarum villo abſtergunt.
 Cæſariæ barbæ. Ovid. 15. Met. 656.
 Virgultorum barba tonſilis. Plin. lib. 17. cap. 23.
 Aureus barbæ color. Ovid. 12. Met. 395.
 Ardens barba. Juven. 10. Sat. 253.
 Aurea. Perſ. 2. Sat. 58. — ſitque illiſ aurea barba. ut Joviſcil. V. AUREUS.
 Cana. Plin. 1. Epit. 10. de Euphrate philoſopho.
 Candidior. Virg. 1. Ecl. 29.
 Gravis. Juvenal. 1. Sat. 25. & Ovid. 1. Met. 266.
 Hirſuta. Ovid. 13. Met. 766.
 Immiſſa. Virg. 3. Æn. 593.
 Impexæ. Virg. 3. Georg. 366.
 Stiriæque impexis induitur horrida barbæ. Servius de barbæ pecudum intelligit, aut de guttis quæ arboribus & tectis dependentes, induerunt in modum barbarum.
 Male Servius putat Barbam hominum, Barbæ brutorum eſſe, & a Perotto etiam reprehenditur. H. St.
 Incipiens. Ovid. 12. Met. 395.
 Ingens. Virg. 12. Æn. 300.
 Longa. Ovid. 15. Met. 656.
 Madida. Ovid. 1. Met. 339.
 Perpexa. V. PERPEXUS.
 Prima. i. e. Tenuſ lanugo. Sen. Hippol. 5.
 Prolixa. i. e. Demiſſa. Virg. 8. Ecl. 34. Servius.
 Promiſſa. Nep. 14. 3. 1.
 Propexa in pectore barba. Virg. 10. Æn. 838. In pectore, pro In pectus, Archaiffimus eſt. Servius. Sil. 13. 310.
 Reſecta. Ovid. 1. de Arte Am. 518.
 Sapientem paſcere barbam. Hor. 2. Serm. 3. 35. i. e. Sapientiæ indicem. Agit enim de Stoico.
 Stollida. V. Barbam vellere.
 Subnixa barba capillis. i. e. Subjecta, ſuppoſita. Ovid. 6. Met. 715.
 Torta. Stat. 6. Theb. 539.
 Uda. Juvenal. 9. Sat. 4.
 Abradere barbam. Plin. lib. 6. cap. 28.
 Cadit barba tonidenti. Virg. 1. Ecl. 29.
 Canet barba gelu. Sil. lib. 1. 205.
 Creſcit barba. Lucret. lib. 6. 945.
 Deducere barbæ cæſariem: id eſt quod alibi Mulcere barbam dicit. Ovid. 15. Met. 656.
 Denere barbam. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Dionyſius Æſculapii barbam auream demi juſſit.
 Increſcit barba genis. Lucan. lib. 2. 376.
 Metere. Juven. 3. Sat. 186.
 Mulcere barbam manu. Ovid. 1. Faſt. 259.
 Paſcere. V. paulo ante, Sapientem paſcere, &c.
 Ponere, Deponere, reſecare. Hor. in Arte Poet. 293. V. PONO & DEPONO.
 Promittere, pro Summittere. Tacit. 2. Ann. 39. Unde Promiſſa barba. Liv. lib. 2. 23. Ad hoc promiſſa barba & capilli eſſeraverant ſpeciem oris.
 Recidere hirſutum barbam. Ovid. 13. Met. 766.
 Reſecare. Ovid. 1. de Arte Am. 518.
 Riget glacie horrida barba. Virg. 4. Æn. 251.

Barbaries domestica. Cic. de Clar. Orat. 2:8. Sed omnes tum fere, qui nec extra urbem hanc vixerant, nec eos aliqua barbaries domestica infuscaverat, recte loquebantur.
 In ipsa barbarie, pro Inter ipsos barbaros. Cic. 2. de Nat. Deor. 88. Quis in illa barbarie dubitet, quin ea sphaera sit perfecta ratione? De Scythis & Britannis loquitur. Ms. Barbara.
 Colligere barbariem. Claud. de Bell. Gild. 432. conf. Val. Max. 5.5.3. Flor. 4. 12. 20. Claud. in Ruf. 2. 78. & Lucan. 8. 812.

BARBARISMUS, i. m. [βαρβαρισμός] Vitium in communi sermone: in poetate vero Metaphrasim. Item Barbarismus in nostra loquela: in peregrina Barbara lexis dicitur.

Barbarismus autem fit duobus modis: scripto & pronuntiatione. His bipertitis, quatuor species supponuntur: additio, detractio, immutatio, transmutatio literarum, syllabarum, temporis, toni, aspirationis. Per additionem literarum, dicitur barbarismus: ut Reliquias Donatim, quum Reliquias per unum I. finire debuerim. Syllabæ: ut, Nos abiitio rati, pro Abiite. Temporis: ut, Italiam fato, quum Italiam, correpta prima syllaba dicere debeamus.

Per detractioem literarum: ut Infantibu' parvis, pro Infantibus. Syllabæ: ut, Salmantum, pro Salfamentum. Temporis: ut, Unius obnoxam, correpte, pro Unius producte.

Per immutationem literarum: ut Olli, pro Illi. Syllabæ: ut, Pernices, pro Pernicies. Temporis: ut, Fervere Leucaten, quum Fervore sit secundæ conjugationis, & producte dici debeat.

Per transmutationem literarum, ut Evandre, pro Evander. Syllabæ: ut, Displina, pro Disciplina. Temporis: ut siquis Deos, producta prioris syllaba, & correpta posteriori pronuntiet.

Toni quoque similitur, per has quatuor species commutantur: nam & ipsi adjucentur, detrahuntur, mutantur, & transmutantur, quorum exempla ultro se offerunt, siquis inquirat.

Totidem etiam modis per aspirationem deprehenditur barbarismus: quam quidam scripto, quidam pronuntiationi indicant ascribendam, propter h. scilicet: quam alii literam, alii aspirationis notam deputant.

Fiunt etiam barbarismi per hiatus, & collisiones. Sunt etiam male pronuntiationis vitia, quæ nonnulli barbarismos esse putant: in quibus sunt Metacismi, labdacismi, iotacismi, hiatus, collisiones, & omnia quæ plus æquo, minus fonantia ab eruditis auribus respuantur. Nos cavenda hic omnia vitia præloqui, controversiam de nomine, pertinacibus relinquimus. Hæc Donatus. Martialis. lib. 6. 16.

Cinname, Cinname, te jubes vocari:
 Non est hic, rogo, Cinna, barbarismus? De barbarismo vide multa apud Quintil. lib. 1. cap. 5. & cap. 10. Cui adde Auct. ad Herenn. 4. 12. Iudor. 9. 1. Voif. de Vitiis Serm. 1. 1. & 2. & Gell. 13. 6. & 5. 20.

BARBATA, [βαρβατίζω] Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28. Quidam (inquit) & alia duo oppida intervallis Tigris prænavagium tradunt. Barbatiam, mox Thumatam, &c.

BARBATUS, V. BARBA.

BARPESULA, Hispaniæ Beticæ oppidum est, in conventu Gaditano: & Fluvius, qui urbi nomen fecit. V. Plin. lib. 3. cap. 1.

BARBICER, BARBITIUM, &c. V. BARBA.

BARBILOS, [βάρβιλος] dicitur Arbor emata de Perficis ossæ, ut scribit Cæl. Antiq. lib. 9. cap. 4.

BARBITOS, i. m. & f. & BARRITON, i. n. [βάρβιτος] non a Barbaro deducitur, licet barbarum, hoc est peregrinum vocabulum sit: significat autem Majorem lynam organo similem sono. Quidam Latiore partem lync esse existimant; & tam m. & f. gen. quam n. reperitur. Dicitur quasi *βάρβιτος*, quod citharæ genus sit gravius aliquanto sonantis. Turneb. Adverf. 9. 13.

Masc. Hor. 1. Carm. 32. 4.
 — age dic Latinum, Barbite, carmen.

Fœm. Ovid. 21. Epist. 8.
 Non facit ad lacrymas barbitos ulla meas.

Neut. Aufonius, Epigr. 44.
 Hoc genere & chordas, & pleetra, & barbata conde.

Lesboun barbiton Horatius vocat, propter Alcaum Lesbium poetam lyricum, & Sappho poetriam ex eadem Lesbou, eodemque tempore celebrem. Hor. 1. Carm. 1. 34.

— nec Polybymnia
 Lesboun refugit tendere barbiton.

BARBO, onis, m. Pifcis genus, a Venetis ita dictum, quod gemina barbati signatur inferiore labro: alio nomine Mullus dicitur: a Græcis autem Trigla. Ex Perotto. Cic. in Parad. 5. Mullum barbarulum. Varro 3. de R. R. c. 17. Barbatum mullum vocat. Quod si ita est, fortassis is est pifcis quem aliqui Capum marinum, Galenus Citharum, nostri Galli *Rossetam* dicunt: quidam etiam *Un jam*. Mullum autem imberbem, Plinius Alutarium vocat. Mallarius in lib. 9. Plinii vocat Perotto. Volatere, quoque lib. 25. sic ait, Ciesero barbatulos mullos vocat, libro de Paradoxis. Quapropter eum existimaverim, quem hodie Iarbum appellant.

BARBULA Hirci, [παραβούλα] Dioscoridi herba est brevi caule, foliis croci, radice longa, dulci, magno super caulem calyce: e cuius summo femem nigrum dependet, unde nomen inditum est. Herba cui apta est. V. Theophrast. lib. 4. cap. 7. de Plant. Hist. & Dioscorid. lib. 2. cap. 137.

BARCA, BARCINUS. V. BARCHA.

ARCA, æ. f. Scapha vulgo appellatur, nomine Venetis & Gallis non ignoto. Barcæ meminit etiam Iliodor. lib. 19. eamque Græca voce *βαρκία*, corrupta, ab oneribus gerendis dictam quidam putant. Barcus navis, lamis navibus non esse similes Æthicus Ilier auctor est. Vide plura apud Iliodor. Barth. Adverf. 33. 14. & Lex. Pitific. Gloff. Vet. Barca, *οκάριον*. Hoc vocabulo usus est per metaphoram prius interpretes Appiani interpretas pag. 98. edit. Paris. Sed non puto illum exemplo aliusque Vet. ita usum esse. H. St. Non satis assequor quorundam hæc annotatio pertineat.

ARCÆI, V. BARCE.

ARCE, [βαρκε] Urbs Africae in Cyrenaica regione, alio nomine dicta Ptolemæis. Strabo lib. 17. V. etiam Harudin. ad Plin. 5. 5. De hac Servius, Barce civitas est Pentapoleos, quæ hodie Ptolemæis dicitur. Nam Cyrene & Barce reginæ fuerunt: quæ linguas dederunt civitatibus nomina. Sil. lib. 2. 62. & 3. 251. V. & Steph.

Vol. I.

Barce, Promontorium in occidua Africae parte. Plin. lib. 5. cap. 1. Deinde finum DCXVI. m. passuum includi montis Barce promontorio excurrente in occasum, quod appellatur Surrentinum.

Fuit item Barce, Nutrix Siciliæ. Virg. 4. Æn. 632.
 Tum brevier Barcon nutricem affata Siciliæ.

BARCÆI, [βαρκαῖοι] Populi vicini Carthagini, a Barce Urbe. Virg. 4. Æn. 437.
 Hinc deserta siti regio, lateque furentes
 Barcæi. Sic autem dicti sunt a Virgilio, quod olim plurimum in Africa potuerint, (ut & Cyrenæi) & in re militari floerint.

BARCHA, [βαρκα] Cognomen fuit nobilissimæ apud Carthaginenses familie, ex qua fuerunt Annibal & pater eius Annibæ. Inde BARCHINI & BARCHINA factio est, que Barcharum potentia favebat, & eorum in gerendo bello auctoritatem sequebatur. Frequens ejus mentio est apud Liv. lib. 2. Bell. Pun. Scribitur frequentius sine aspirata Barca & Barchini. V. Liv. l. 28. c. 12.

BARCHI, [βαρχει] Populi sunt apud Colchos & Iberos, quibus in more est agnatus morbo extinctos, velut ignavos, igni tradere: in bello autem desultos, tanquam strenuos & fortes, obijcere vulturibus.

BARCINO, [βαρκεῖνος] Colonia Faventia dicta, civitas est Hispania Tarraconensis celebratissima, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 1. in descriptione Hispaniæ citerioris. *Barcelona* vulgo. Aufonius in 3. Epist. ad Paulin. 89.

Tarraco, & ostrifero superaddita Barcino ponto. add. Idem v. 69. Plin. 2. 3. & Lex. Pitific.

BARDEI, orum, m. pl. Populi Illyrici. Plutarcho in Mario p. 787. ed. H. Steph. *βαρδαῖοι*, Plin. 7. 12. & Cic. 5. Fam. 9. Vardæi. Strab. & Appiano, vel corrupte, vel omitto digamma, *αγδαῖοι*. Unde, ut placet Salmat.

BARDAICUS, a, um. Adj. ut, Calceus Bardaiacus. Juven. 16. Sat. 13. Martialis. 4. 4. 5. Bardaiacus, abfol. Cuculli Bardaiaci. Capitol. in Pertin. cap. 8. V. Salmat. & Calaub. ad Capitol. Turneb. Adverf. 23. 25. & 25. 24. SchurzH. ad Juven. & fufe Pitific. Lex.

Nonnulli hanc vocem confundunt cum Bardiacus, de qua infra. ubi V. BARBERATE, Urbs est Gallie Fogate ad Penninum. Plin. lib. 3. cap. 5.

BARDSANES, [βαρδασανῆς] Melopotamie præful, Syrorum lingua doctissimus, & vehemens dialecticus, adversus Marcionem patria lingua scripsit: sed & Græce ad Antonium, suo quo fuit, librum de Fato, aliqua complura, ut ait Euseb. lib. 4. ut. Hist.

BARDESANES, [βαρδασανῆς] Nomen proprium historici Babylonii, qui in duo dogmata Indos ymnopolitibus dividit, quorum alterum appellat Brachmanas, alterum Samaneos: qui tantæ continentie sunt, ut vel possint arborum juxta Gangem fluvium, vel publico oryzae & farinæ alimentum cibo: & quum rex ad eos venerit, adorare illos solitus sit. Hic doctrina rerum celestium, omnium Chaldaeorum excellentissimus fuit, cujus mentionem facit Euseb. lib. 6. Præp. Evang. [Idem est sine dubio cum superiore. V. Fabric. Bibl. Græc. vol. 5. p. 198.]

BARDO, Gallicæ Cantor appellatur, qui vitorum fortium laudes canit, ita dictus a gente Bardorum. Festus. Meminit & Ammian. 15. c. 9. extr. & ex eo Buleng. de Theatr. 2. 19. V. not. Valef. Erant autem Bardi [βαρδοί] Vates, aut Magi, aut Philosophi in Gallia, de quibus Lucan. lib. 1. 444.

Vos quoque, qui fortes animas, belloque peremptas,
 Laudibus in longum vates demittitis ævum,
 Plurima securi fuditis carmina Bardi,
 Et vos barbaricos ritus, moremque finistram
 Sacrorum Druidæ postis repetitis ab armis.

Strabo lib. 4. Apud Gallos eximio in honore sunt Bardi, vates, Druidæ. Bardi quidem laudationibus rebusque poeticis student. Vates autem sacrificiorum, naturaliumque causarum curæ dediti. Druidæ præter causarum naturalium studia, moralem disciplinam exercent. Diod. Sicul. lib. 6. cap. 6. Sunt & apud Gallos melodiarum poetas, quos appellant Bardos. Hi cum organo veluti cum lyra cantant, hos laudantes, alios viruperantes. Hinc

BARDAICUS, a, um. Adj. quod cum Bardiacus sæpe confunditur ut supra innotuit. Bardiacus aliquando ponitur absolute sc. Pitific. Idem, Per Bardiacum intelliges cucillum crallioris lanæ, quo maxime Galli utuntur. Nam Bardi natio est Gallie quæ maxime, ut docet Strabo, laudationibus rebusque poeticis studet. Nonnulli vocem a Bardais supra memoratis deducunt, sed perperam. [Immo parum liquet, ultra lectio verior sit. Hoc tamen notandum puto, si cum Salmat. a v. Bardæus derives, antepenultimam in Bardaiacus contra analogiam corripit, nam Virgilius in Ithacicus & Panchæius productus. At in Judaiacus corripit Jun. & Claud. Quare tuus *πάρδα*.]

BARDOUCULLUS, i. m. Penulæ Gallicæ genus, quæ cucullum habet. Martialis. lib. 14. 138.

Gallia Santonica vestit te bardouculo:
 Cercopithecorum penula nuper erat. — Idem l. 54. 4. Ex nonnullorum sententia idem cum Cucullo Bardaiaco vel Bardaiaco de quibus supra. In vilibus servis obtinuisse docet Lips. Elect. 1. 25. V. Raynaud. de Pil. §. 15. Ferrar. de Re Vest. 2. 1. 21. Salmat. Exerc. Plin. p. 392. Voif. Lex. Etymol. & Lex. Pitific. Unde

BARDOUCULLÆRUS, a, um. apud Mantuan.

BARDELI, [βαρδαῖλοι] sunt Cantabrorum in Hispania populi, qui & Turduli, & Taporici dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 22. Al. Varduli.

BARDDUS, a, um. [βάρδος] Stultus a tarditate ingenii appellatur. Cæcilius, Nimis audacem, nimisque bardum, barbarum. Trabitur autem a Græco, quod illi *βαρδός* dicunt. Hæc Fest. Nonius, Bardum est vi propria & ingenio tardum. Nam Græci *βαρδός* (al. Bardos) tardos dicebant. Plaut. Epid. 1. 3. 40. Ego illic me autem affluantibus fasto stolidum, quum bardum me faciebam. Idem Bæch. 5. 1. 2. Cic. de Fato 10. Stupidum esse Scroetam dixit & bardum Zopyrus, quod jugula concava non haberet, obstruatas eas partes & obstruatas esse dicebat.

BARDDUS, i. Subst. V. paulo supra.

BARDETÆ, [βαρδαῖται] Populi sunt, qui Boreale Hispaniæ latus terminant, Ptolemæis, Allogrigis, Cantabrigiæ finitimi. Agretis autem eorum immunitas, non solum ex ipso bellandi usui, verumetiam ex alia locorum longinquitate: cumque nullis commisceantur advenis, omnem exercent humanitarem. Ex Strab. lib. 3.

BARRA, oppidum est Hispaniæ citerioris, Beticæ tamen adscriptum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

BARRAS, æ. m. vel potius Barca Soranus, Proconsul Africæ, a P. Celeræ falso testimonio circumventus, de quo Tacit. 16. Ann. 23. Juven. 3. Sat. 116. & 7. 91.

BARGASA, [Βάργασα] Civitas est Carizæ, supra mare post Gnidum, & Ceramo oppido conterrima, de qua Strabo lib. 14.

BARGENI, Populi sunt Africæ ex Troglodytis, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 29. in descriptione sinus maris rubri Troglodytiæ & Æthiopiæ.

BARGINNA, æ. m. Homo genis vitiosæ, ut exponunt Grammatici. Gloss. Vet. Barginna, κερκοφίδης, κέρκωτος, αεροφώνους Βαργίνης. Unde patet quod Barginna, tum Vespulsianis, tum barbarum, barbari etiam acclamationem significabat. V. Kirchmann. de Fun. Rom. 2. g. p. 110.

BARGIORAS, Joannes Bargioras dux factionis Judaicæ ap. Tacit. 5. Hist. 12. Vocabulum Hebraicum est, significans filium Gioræ. Ita corr. exempl. Antea Bargioras legebatur. conf. Joseph. de Bell. Jud. qui Simoni ejus antagonizæ id cognomen tribuit.

BARGUS, Thraciæ fluvius est, in Hebrum cadens. Plin. lib. 4. cap. 11. Flumina (inquit) in Hebrum cadentia, Bargas, Sucmus.

BARGYLLA, orum. [Βαργύλλα, ῥο] Stephano] Oppidum est Carizæ, ita appellatum a Baryllo Bellerophonis comite, qui ex Pegasi ictu interit. Unde Baryllitici campi, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

BARGYLUS, Mons Syriæ, in confinio Phœnicis, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 20.

BARIA, Locus est in Sabinis. V. VARIA.

BARINE, [Βαρίνη] Meretricis nomen apud Hor. 2. Carm. 8. 2. Ulla fil juris tibi pejerati Poena, Barine, nocuisset unquam, &c.

BARILIS, Mensura Romanorum hodierna, de qua Luc. Pat. l. 4. a p. de Mens. & ex eod. Lex. Pitifc.

BARIPPE, V. BAROPTENUS.

BARIS, idis. f. [Βάρις] lingua Ægyptia significat Cymbam, qua vehentur cadavera ad sepulchra. Propert. lib. 3. 9. 44. Baridos & contis rostra Liburna sequi. V. Brœkhuf. ad loc. & anctores varios in Lex. Pitifc.

BARIS, locus Pifidie in Pamphylia. Plin. lib. 5. cap. 32.

BARIMUM, [Βάριον] Apulie oppidum, quod Plin. dicit antea Iapygent vocatum a Dædali filio Iapyge, vulgo Barri. Festus scribit vocari Barium a conditoribus, qui expulsi ex insula Bara, urbem hanc considerunt. conf. Tacit. 16. Ann. 9. 2. & Hor. l. 1. Serm. 5. 97. V. MOX BARUM.

BARNICHUS, [Βαρνίχου] Fluvius est Peloponnesi in Alpheum influens, qui & Eneipus appellatur a Strab. lib. 8.

BARNUS, untis. [Βάρνος] Oppidum est Macedoniæ, prope Heracleam, ut Strabo auctor est lib. 7.

BARO, ðnis. Mulier quædam fuit philosophiæ dedita, ut scribit Suidas: quem P. Manutius allegat. Est eo Philophos, qui stolidiores essent, non philosophos, quod eo nomine viderent indigni, sed Barones vocabant, ut quasi mulierculæ pro contemptum appellarentur. Cic. 9. Fam. 26. Ille Baro te putabat quæsitum, num unum cælum esset, an innumerabilia? Sic enim ille hunc locum emendavit. conf. 5. Att. 11. & Petron. cap. 53.

Baro item Servus militum. Vet. Schol. ad illud Persii 5. Sat. 138. Baro regutatum digito terebrare salinum Contentus, &c. hæc habet, Lingua Gallorum Barones vel Varrones dicuntur Servi militum, qui utique fustulim sunt, servi videlicet fultorum. Vet. Gloss. Steph. Baro, βάρωτος id est fcc. Suid. & Hefych. Fatuus simul & Effeminatus. V. Petron. Pithœum Adverf. 1. g. & Hidor. 9. 4. qui a græco βάρωτος deducunt.

Quidam Codd. Barones in Hirt. Bell. Alex. cap. 5. 3. mutant in Barones. V. ibi Not. Davif.

Tandem vox ad Viros nobiles, proceresque traducta, & Barones, Magrates comitibus inferiores, audiunt. V. Spelman. Gloss. & Barth. ad Brit. Arem. p. 204.

Barones, pro Viris fortibus, quidam putant esse Latinum: citantque locum Cic. 5. Att. 11. Apud Patronem & reliquos Barones te in maxima gratia posui. Quum tamen variet lectio: sinitque qui legant Patrones. id est Epicureos: alii Varrones. V. Interpp. ad loc.

BAROPTENUS, i. BAROPTIS, vel BARIPPE, Plin. lib. 37. cap. 10. Gemma est nigri coloris, sanguineæ & albis distincta nodis. l. Notis ex lfid.

BAROSUS, a, um. Stolidus. Gloss. Græc. Lat. βάρωτος, βάρωτος.

BARRA, Oppidum quondam fuit Orioborum in Italia Transpadana, unde Bergomates Cato dixit ortos. V. Plin. lib. 3. cap. 17.

BARRINUS, a, um. pro Elephantinus: ut, Aureus barrinæ. Sidon. Apol. 3. Epist. 13.

BARRIO, ire. Barrire elephantum dicuntur; sicut oves dicimus Balare; utique a sono ipso vocis. Ex Festo. V. Gloss. Vet. & Spartian. in Geta cap. 5. & Lex. Pitifc.

BARRITUS, ðs. Vox elephantii. Apul. 3. Flor. p. 357.

Barritus, Romanorum militum clamor. Veget. lib. 3. cap. 18. Clamor autem, quem quidam barritum vocant, non prius debet attoni, quam acies utraque se junxerit. Vox non ab Elephantis, sed a Barbaris deducta. Ammian. 26. 7. extr. Pro terrifico fremitu, quem barbari dicunt barritum. conf. idem 16. 12. & Tacit. Germ. 3. 1. Lipsf. Baritum a verbo Germanico *barren*, vel *baeren*, i. e. Clamare, deduci vult, quoniam consentit Cluver. Antiq. Germ. 1. 51. V. Plures sententias in Lex. Pitifc.

BARRUS, i. m. Sabina lingua, Ælyphas dicitur. A cujus offis similitudine Dentes Barri [an Barrini?] dicuntur. Hor. Epod. 12. 1. Quid tibi vis mulier nigris digillima baris? Hinc Ebur dictum putat Servius. ad l. Æn. 592.

BARRUS, [Βάρωτος] Libidinosi adolescentis nomen apud Hor. l. 1. Serm. 6. 31. Hic enim magna diligentia comere & ornare se solebat, atque ita demum in publicum prodire, ut ad fe amandum puellas alliceret, & ut Hor. inquit, Injiceret curam quærendi singula, quali Sit facie, fura quali, pede, dente, capillo.

BARTOLUS, Jctus, e Saxoferrato oppido Piceni, quod nunc Marchia dicitur, Rainerii Forlivenfis discipulus, & Cini auditor. Lucernani juris civilis Bartolus appellat Baldi frater, Angelus Perusinus. Omnium vel calculo interpretum, Bartolus præter omnes juris civilis scientiam maxime illustravit: quod judicium elegantibus lambis probavit Alciatus cap. 41. lib. Parerg. 3. Sentini in Umbria genitum perhibet Jo- vianus in ejus Elogio, q. V.

BARUM, Gnatiæ, & Rudium, Pediculatorum, id est ejus nominis populorum, oppida sunt, inquit Afcensis in hunc Hor. locum, l. 1. Serm. 5. 97. Bari menia pifcofi: dehinc Gnatiæ lymphis, &c. Barium vero legunt Ptolemæus & Mela: unde crediderim genitivum esse Bari pro Bari, quod poetis non infrequens est. Gnatiæ vero, Egnatiis illi vocant: ut poetam aphæresi usum esse hoc loco intelligamus. Deinde non Rudium, sed Rudias, plur. nec Pediculos, sed Pediculos; aut Peucetios Populum vocant. Barium vero Strabo & Barim & Baretum vocat, & Baretum etiam dictam aliquando asserit. Est autem urbs maritima, unde inquit, Bari menia pifcofi. l. Male Barium Apulizæ, cum Bari, seu Vereto, Calabrizæ confundit. V. Strab. l. 6. de utroque. de Pediculis f. l.

BARUTUS, V. FERYTUS.

BARYCA, æ. f. Barycæ pl. apud Vitruv. 3. 2. Ædes latæ, sed ob raritatem columnarum humiles, ut pondus superimpositum facilius columnæ sustineant.

BARYEPHĀLÆ, f. pl. apud Eund. ibid. Ædes quæ pro paucitate columnarum onus satis græve sustinent, a βαρύς & κεφαλή, quasi Gravicipites. V. Lex. Vitruv. Bald. p. 16.

BARYPICRON, i. n. [Βαρυπίκρον] i. e. Nimis amarum. Ita Græcos Anthium cognominare dicit Apul. de Herb. cap. 100.

BARYTHON, ðnis. m. [Βαρυθών] alias Sabina. Apul. de Herb. cap. 85.

BASABOCATES, Galliæ populi sunt, teste Plin. lib. 4. cap. 19. Pictoni- bus vicini. Cæsari Vocates. V. Hard. ad loc.

BASALTES, æ. m. [Βασάλτης] Genus est marmoris, ferrei coloris & duritiei, ab Ægyptiis in vicina Æthiopia inventum: cujus generis longe maximum Vespasianus Cæsari in templo Pacis dedicavit. Plin. lib. 36. cap. 7.

BASANIS, [Βασανίσι] vel (ut alii placet) BANISÆ per tres syllabas, [Βασανίσι] Populi sunt Thraciæ. Steph.

BASANITES, æ. m. [Βασανίτης] Lapis ex quo fiunt cotes. Plin. lib. 36. cap. 20. & 22. Experimentum ejus esse in cote ex lapide Basanite. Dicitur Basanites, ὄνο τῆ βασανίτιου, quod est Explorare, vel examinare. Unde & βασανίτιον dicunt Græci, pro Indice, cujus attritu exploratur aurum.

BASCANIA, orum. n. pl. Ridicula. Solebant veteres ferrarii fabri ante formaculam ridicularia quæpiam appendere invidiæ avertendæ gratia; ea dicebantur Bascania. V. Cal. Rhod. 11. 30.

BASCAUDA, æ. f. [Βασκαυδά] V. Bas Britannicum. Martial. lib. 14. 99. Barbara depictis venit bascauda Britannis: Sed me jam mavult dicere Roma suam. Juven. 12. Sat. 46. Adde & bascaudas & mille efcaria. Ubi Scollastes, Bascandæ, inquit, Vasa ubi calices lavantur & cacabus. Nonnulli deductum volunt ab Anglica voce *Baske*, quæ Sportam five canistrum sonat. V. Voß Lex. Etym. p. 64. & Buleng. de Conviv. 4. 10.

BASCULI, Populi Hispaniæ. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 10. V. Geogr.

BASELLA, æ. f. dimin. Parva basis. Pallad. de R. R. l. 18.

BASERÆ, [Βάσηρæ] Oppidum Phœnicis, Steph.

BASIATIO, BASIATOR, & C. V. BASIUM.

BASIBALLUM, i. n. vel BASIBOLUM, a βάσις fulcimentum & βάλω jacio. Vox Petroniana cap. 61. quam retinet M. Nodot. & Basiballum pulcherrimum accipit de Eo in quod infinuatur basis naturæ humanæ. Alii aliter. V. Burm. p. 308.

BASILEA, Non procul a ruderibus Raurici veteris, five Col. Augustæ Raurorum, Germaniæ nobilis urbs ad Rhenum flumen sita, *Basilia* dicta ab Ammiano 30. 3. Quomodo & in paulo antiquioribus monumentis id nomen legitur. Vulgo *Basel*. Gall. *Basle*.

BASILIA, [Βασίλια] Insula. V. BALTIA.

BASILII, orum. [Βασίλιοι Straboni] Populi sunt Sarmatiæ Europææ, ad utramque Istri ripam incolentes, Iazygibus & Urgis finitimi, maxima ex parte e Nomadibus, hoc est pastoribus, constantes. Idem (opinor) cum his quo Pomponius a Regis moribus, Basilias vocari tradit.

BASILICA, æ. f. [Βασίλική] i. e. Regia: Publica nempe domus in civitate ubi reges, principes, magistratus habitent, aut ubi concilia, iudicia, conventus publice celebrentur. Cic. 6. Verr. 6. Qui forum ac basilicas, non spoliis provinciarum, sed ornamentis amicorum, commo- nis hospitium, non furtis nocturnæ, ornant.

Basilicæ primum Jurisdictioni destinatae, deinde & negotiationibus concessæ. V. Vitruv. l. 5. c. 1. Ibidemque Philander, & ad quem is lect. renittit, Leo Bapt. Albertus de Re Jædificatoria l. 7. c. 14.

In basilicis tabernæ venaliterios habuisse, patet ex l. 32. §. 3. D. de aur. & arg. legat. ubi mentio fit de argento, quod testatrix negotiatrix venale in basilica propositum habebat. Similiter in Curia, librorum tabernæ fuisse Alconius in Miloniana argumento testatur.

In basilicis habebantur etiam olim Orationes. V. Sen. Procem. Controv. 9. Quintil. 9. 5. Plin. 6. Epist. 33. & Apulei. Apolog. Christiani postea hoc nomen tribuebant adibus sacris, quas etiam Ecclesias vocaverunt.

De veteris Romæ basilicis, quæ potissimum a conditoribus suis nomen sortite fuerant, V. late Lex. Pitifc.

Spatio basilicæ honestari. Cic. pro Muren. 70. Si uno basilicæ spatio honestamur, diligenter observari videmur & coli.

Basilicam tegere. Cic. 4. Att. 15.

BASILICULA, æ. f. dimin. Paulin. Nolan. Epist. 32. n. 17.

BASILYCUS, [Βασίλυκος] Adj. Feltus; Basilicum; Regale: nam βασιλεύς est regno.

Basilicæ edictiones. Plaut. Capt. 4. 2. 21. Facinora. Plaut. Trin. 4. 3. 23. i. e. Magnifica.

Status. Plaut. Pseud. l. 5. 43.

Victus, Magnificus & plane regius. Plaut. Pers. 1. 1. 32. Emplaturum. V. TETRAPHARMACUM.

Jaustus basilicus. Plaut. 2. 3. 79. idem est qui Veneresus. V. Lipsf. Lect. Ant. lib. 3. p. 106. De hoc ritu in conviviis V. fufe in Lex. Pitifc.

Nux basilica, five Basilicon, absolute [Βασίλική κήρυσι] Juglandis genus est optimum, quod & Persicum dicitur, quod ex Perside primum fuerit advectum. Dicitum autem videtur Basilicon, five a præstantia,

præstantia, quod inter nuces principatum obtinere videatur, five a regibus, qui eas primi e Perfide in Graciam transtulerunt, ut non obscure innuit Plin. lib. 15. cap. 22.

Vitis. Plin. lib. 14. cap. 2. Basilicam Dyrrichini celebrant, Hispaniæ coccolobin vocant. Rarior uva, æstus, Autrosque tolerat, capiti inimica, copia larga. Columel. 3. 9.

Uva. Idior. 17. 5.

Basilicus Simus, [Βασίλειος ἑσπέρου] qui Ioniam Asiæ minoris regionem aluit. Plin. lib. 5. cap. 29.

BASILICUS, [Βασίλειος] Adv. Regie. ut, Basilice vivere vel salvere; & Basilice ornatus. Plaut. Pœn. 3. 1. 74.

Basilice Eleutheria agere. Plaut. Perf. 4. 2. 1. i. e. Magnifice, proverbiali figura dictum.

Basilice interii. Plaut. Epid. 1. 1. 54. i. e. Vehementer.

BASILICUM, Vestimentis genus. Plaut. Epid. 2. 2. 48.

BASILICARIUS, vel BASILICARIUS, i. m. Qui in basilica ministrat. Gloss. Lat. Gr. Basilicarius, βασιλικός, ἀρχιερατικός.

BASILIDÆ, [Βασίλειδαι] Populi sunt Scythiæ Europææ, Gerho amne a Nomadibus discreti, ab Hercule & Echidna generis originem trahentes: ita dicti a regis moribus, ut tradit Pompon. lib. 2. 1. Meminit horum & Plin. lib. 4. cap. 12. V. supra BASILEI.

BASILIDES, æ. m. [Βασίλειδης] Nomen proprium cujusdam hæretici, qui trecentos sexagintaquique caelos esse credebat, quo dierum numero annus includitur: cujus sectatores dicti sunt Basilidiani. V. Euseb. 4. 8. Iren. 2. 23. & Epiphani. Her. 23.

Basilides, unus ex primoribus Ægyptiorum, ut narrat Tacit. 4. Hist. 82. a cuius nomine Vespasianus omni regni five imperii auspiciatus est: quandoquidem βασιλεύς Græcis rex est.

BASILINDA, æ. f. [Βασίλιδα] Ludigenus, quo rex quidem quod faciendum est præcipit: qui vero famulus forte factus est, omnia peragit. Pollux lib. 9. cap. 7. Non ab infimis erat ludus ille cujus meminit Herodotus in Clio, qui occasione dedit agnoscendi Cyri, quum obscurus antea inter patores regios lateret.

BASILIS, [Βασίλις] Civitas Arcadiæ, Steph.

BASILISCA, æ. f. Latine Regula; est Herba illis in locis nascens ubi fuerit serpens basiliscus: ejus virtutes V. apud Apul. de Herb. cap. ult.

BASILIUSCUS, i. m. [Βασίλιουσκος] Serpentis insectus: dictus (ut ait Felvus) in quo in capite habeat album quiddam infus diadematis: vel quod reliqua serpentum genera vim ejus fugiant. V. Plin. lib. 8. cap. 21. Latine dicitur Regulus.

De tribus Basiliscorum generibus V. Apul. de Herb. cap. 128. conf. Voët. p. 1. Disp. Theol. p. 732. Solin. cap. 40. & Lev. Lemn. de Occult. Nat. Mir. 4. 12.

BASILIVS Magnus, Neo-Cæsariensis, [Βασίλειος] Gregorii Nysseni frater major natu, Nazianzeni familiaris, cujus, & Jo. Chrylostomi temporibus floruit. Is Cæsare Cappadocum primum lector, mox Diaconus & Presbyter, dein relicta patria in Ponti solitudine Monachus, novissime Eusebio, cum quo doctrinæ causa prius dissenferat, vultu primum adjunctus, dein mortuo substitutus, ejusdem Ecclesiæ præful factus, decessit A. C. 379. Ab eo Monachi Ord. S. Basilii instituti sunt, qui nunc pæne toto Oriente sparsi sunt.

Basilus Ancyranus præful, arte medicus, scriptit contra Marcellum, de Virginitate librum, & nonnulla alia. Hic etiam imperante Constantino, in parte Macedoniæ cum Eustathio & Sebastiano princeps fuit. Hieron.

Alium quoque ejus nominis Suidas commemorat, præfulem Ciliciæ sub Anatalio principe floruisse: haud ab infimile primo & abstinencia & vitæ institutus: scripsitque contra Archaicum quandam presbyterum Coloniensem. Plures V. ap. Fabric Bibl. Græc. Vol. 8. p. 63. & 347.

Basilii monumentum erat in Via Appia prope Urbem, qui locus laticrocinis fuit perquam infamis. Afcron. in Cic. Mil. p. 201. Cic. 7. Att. 9. Quas L. Quintius, familiaris meus cum ferret, ad buitum Basilii vulnerata & despoliata est. [Alii Basilii verisimiliter legunt, quod fuit cognomen Ro. V. dict. seq.]

Basilus, fluvius inter Euphratem & Tigrim fluens, cujus meminit Strab. lib. 16.

BASILUS, [Βασίλειος] Cogn. Rom. Minutus Basilus, unus ex interfectoriis Cæsaris pontifex ab Appiano Emphyl. 2. extr. ubi scriptum Basilus. Item alter fuit Pirata infamis. Lucan. 4. 446.

Et Basilum videre ducem, nova furta per æquor.

Orator ejus nominis apud Juven. 7. Sat. 146.

Prætor ejusdem. Idem 10. Sat. 222. conf. dict. præced.

BASINI, [Βασίνιοι] Populi Arabiæ, Steph.

BASIO, as. V. BASIUM.

BASIS, is. f. [βάσις] Sufentaculum & inferior columnæ pars, sicut Epistylum superior. Perott. Cic. 5. Tusc. 65. animadverti columellam non multum e dumis eminentem, in qua inerat sphaera figura & cylindri. & p. p. Ad adversam basim accessimus, apparebat epigramma &c.

Bases structiles, sunt velut Sedimenta columnarum, non solido lapide caesa, sed opere cementitio, lateritiove cognomenta: quibus columnæ cæmentis, id est nituntur, ipsæ quidem solido lapide constantes. Pomponius Jurifconf. Statuæ affixæ basibus structilibus. Budæus. V. etiam Lex. Pitife.

Basis, pro Fundamento & sede alicujus rei: ut, Basis statuæ. Cic. 4. Ver. 166. Hitamen istius evertere statuam non dubitatur: qua ablata, basim tamen in foro manere voluerunt.

Basis pro ipsa Columna videtur etiam accipi. Plin. lib. 17. cap. 25. Simili modo Trallibus palma in basi Cæsaris dictatoris.

Basis & statua. Cic. 9. Philipp. 16. Utrique C. Panfa, A. Hircius coss. alter ambove, si eis videbitur, Quætoribus urbis imperent, ut eam basin statuamque faciendam, & in Rostris statuendam locent.

Basis tropæorum. Cic. in Pison. 92. Idemque ut esset quod in basi tropæorum incidit, inferribusque posset, &c.

Basis villæ. Cic. 3. Q. frat. 1. 2. Topiarium laudavi, ita omnia convestivit hedera, qua basin villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut denique illi palliati topiarum facere videantur.

Basis trianguli. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Basis autem trianguli, quam efficiunt grues, &c.

Basis, [βάσις] Figura etiam vocatur in narrationibus, quum omnia pe-

detentim dicuntur, insinuandi gratia. ut, Ter. in Eun. 1. 2. 28. Ibi tum matri parvulam puellam dono quidam mercator dedit, ex Attica hinc abreptam. Et paulo post, Mater ubi accepit, cepit studiose, &c. Donatus. [Alind est βάσις δαδύστως, clausula Exordii ap. Hermogenem, de qua V. Voff. Rhet. contr.]

BASISTANI, Strab. lib. 3. Populi sunt Hispaniæ, in tractu Bætico, qui & Bafuli dicuntur.

BASIUM, i. n. [βίσιον] Donat. in Eun. Ter. 3. 2. 3. Tria sunt osculandi genera, osculum scilicet, basium, & suavium: Oscula officiorum sunt: Basia, pudicorum affectuum: Suavia, libidinum vel amorum. Sed hæc discrimina parum observant auctores. Martial. lib. 2. 10.

Basia dimidio quod das mihi, Posthume, iabro, Laudo, licet demas hinc quoque dimidium.

Basiorum multa millia. Catul. 16. 12.

Conturbare basia. Catul. 5. 11.

Da mihi basia mille, deinde centum. Catul. 5. 7.

Basia mala fascinare lingua. Catul. 7. 12.

Jactare basia. Phædr. 5. 8. 28. Manu scilicet ori admota, dein porrecta ad eum, quem colimus. V. Interpp. ad loc.

BASIOIUM, i. n. dimin. Apul. 10. p. 248. Qualia in lupanari solent basiola jactari. Petron. cap. 86. Basiois invadere.

BASIO, [βίσιον] are. Martial. lib. 7. 94.

Et totam, Line, basiare Romam. conf. Idem 11. 99.

Basiare basia. Catul. 7. 9.

Ufque ad millia basiare. Catul. 45. 3. subaud. Basia.

Ufus est sæpe Martial. passiv. ut, Basiana non es. lib. 1. 95.

BASILATUS, Partic. Martial. lib. 12. 59.

Hinc futor modo pelle basiatu.

BASITATIO, ðnis. f. Martial. lib. 7. 94.

Hybernas, Line, basitationes. Idem 2. 23. & Catul. 7. 11.

BASITATOR, ðris. m. Apud Martial. lib. 12. 59. titulus est, De importunus basiatoribus. V. etiam ejusdem epig. 99. lib. 11. ubi ea bis utitur dictione.

BASOROPEDA, Regio Medorum Armeniæ contributa, ut tradit Strab. lib. 11.

BASSA, æ. f. Nomen muliebree, ductum, ut apparet, a virili Bassus, apud Martial. 1. 38. & 91.

BASSÆ, Locus est in Cotylio monte prope Phigaliam in Arcadia, ubi celebratur Epicurii Apollinis templum. V. EPICURIUS.

BASSÆREUS, per ue diphth. [βασσαερός] dicitur est Bacchus, λέξ τῆς βάζου, quod est Declamo, vociferor, ob bacchantium tumultuarium clamorem. Quamvis Bassæreus aliqui nominatum velint a genere vestis Baccharum: unde & Bacchæ ipsæ Bassarides dicunt a Bassara veste que usque ad pedes demissa est, dicta a Bassara loco Lydiæ, in quo fit: tati enim numina uti volunt. Hæc Perott. Alii βασσαερος aiunt fuisse Calceos quosdam, quibus utebantur mulieres illæ bacchantes. Hor. 1. Carm. 18. 11.

— non ego te, candide Bassæreus, Invitum quatiam. V. Acron. in loc. & Lambin. ad h. l. & 3. 25. 19. item Brœckh. ad Tibul. 1. 8. 46. & Lex. Pitife. in Bacchus.

BASSARICUS, Adj. [βασσαρεός] Propert. 3. 16. 30.

Candida laxatis onerato colla corymbis, Cinget Bassaricas Lydia mirra comas. i. e. Bacchicas, hoc est tuas, scribit enim ad Bacchum, qui Bassæreus vocatur.

BASSARIS, idis. f. [βασσαρης] Agave, Bacchi sacerdos. Perf. 1. Sat. 100.

Et raptum vitulo caput ablatura superbo Bassaris, & lycenc Menas flexura corymbis. V. Lex. Pitife. in voce.

BASSIANUS, [βασσιανός] patria Syracusanus, Romam studiorum causa missus, ubi Christianus factus, Ravennam infectante patre, fugit. Inde Laudensis præful electus, ibidem decessit nonagenarius, 14. Calend. Febr. Emicitit Ambrosii temporibus, quem ægotantem adiit, mortique interivit. Volaterr.

Hoc nomine vocatus etiam fuit turpissimus ille imperator Rom. Heliogabalus, priusquam imperium adeptus est. V. f. l.

BASSILITAS, ætis. f. Gloss. Gr. Lat. πηχύτης, bassilitas. a

BASSULUS, a, um, dimin. Gloss. Lat. Gr. Bassulus, πηχύτης ὑπομαρτυρῆς. V. BASSUS, Adj. infra.

BASSUS, Cognomen compluribus gentibus Romanis commune. Betiliæ nescio cui familia vindicæ ex Denario antiquo Patinus. Ceterum notus est Aufidius Bassus historicus, qui Quintilianus temporibus bellum Germanicum scripsit. V. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Cælius Bassus inter Lyricos ab eodem ponitur: de quo sic scribit Propertius, Cælium Bassum poetam lyricum, fama est in prædiis suis ardente Veservo & late vagantibus ignibus, cum villa sua flagrasse. Quintilianus quoque fe eum vidisse ait. Ad eum Perlius scribit Sat. 6. & forsan Propert. 1. 4. V. Broekh. ad loc.

Gabius Bassus, ex cuius scriptis quadam affert Gellius 2. 4. & 3. 9. conf. Voff. Hist. Lat. 1. 22.

Julius Bassus, Orator, cujus meminit Seneca in præf. lib. 5. Controv.

Junius Bassus, Homo dicax, idemque Afinus albus vocatus, teste Fabio 6. 3. conf. Turneb. 28. 35. & Voff. l. c. & Burm. ad Quintil. l. c. p. 545.

Saleius Bassus, poeta Epicus, cujus teste Quintil. lib. 10. cap. 1. vehementis, ac poetici ingenium fuit, nec ipsum senectute maturum. Præveniente scil. fato, quemadmodum & Valerio Flacco contigit.

Bassus, Cinædorum παφιστος, memoratur a Luciano adverf. Indocli. p. 391.

Grav. pr.

Bassus item, & Sextius Niger, Romani homines, ac medicina Græcæ scripserunt. Volaterr.

Præter hos fuit Bassus, Martyr fub Decio clavis ferreis confixus.

BASSUS, a, um, Adj. a βάσιον, profundior. Gloss. Lat. Gr. Bassus, πηχύτης ὑπερβαλῶν. Idior. Gloss. Bassus, pinguis, obesus. V. Cang. Gloss.

BASSUS, etiam dicitur Imus in Musica vel gravissimus cantus.

BASTA, Oppidum in Italia, non procul a promontorio quod Acran Iapygian vocant. Plin. lib. 3. cap. 11.

BASTACA, æ. f. [βασταχή] Hefych.] Onus jumentis impostum, vel Munus

transferendi res publicas aut Principis. l. 3. Cod. de Cohort. Panciroil. Non. Dign. Imp. Orient. cap. 75. Guther. de Off. Dom. Aug. 7. 22. Buleng. de Imp. Rom. 6. 31.

BASTAGARI vel BASTANGARI, crant Qui necessaria militibus portabant, ut quod in bello calones, in privata familia mediastini, in militia palatina faciunt battagarii: a Græco verbo βαστάζω, quod portare significat. Inde etiam vernacula Gallorum & Germ. lingua Clitellam Batistum, *Bast*, dicunt, quod onera portet atque sustineat. V. Alciat. in lib. 12. Cod. tit. de Metall. item Panciroil. Guther. & Buleng. ubi supra. Cing. Gloss.

BASTARNÆ, sive BASTERNÆ, [Βαστέρνη] populi Europæ in Sarmatia: de quibus Strab. lib. 7. Tacit. 2. Ann. 65. & de Germ. cap. 46. Truces Bastarnæ. Claud. de 4. Conf. Hon. 449. Tumentes. Claud. 1. in pr. Conf. Scil. 96.

— sæva Proponti cæde tumentes
Basternas una potuit delere ruina. V. Cluver. Ant. Germ. 3. 43. & Cæl. Rhod. 16. 3. & 18. 23.

BASTERINI, populi Salentinorum mediterranei, in tertia regione Italiæ, de quibus Plin. lib. 3. cap. 11.

BASTERNA, æ. f. Genus vehiculi Servio in Virg. 8. Æn. 666. Scholiast. Juven. 4. Sat. 21. Iidor. 20. 15. Beroald. in Apul. lib. 6. p. 465. Alex. 9b Alex. 2. 30. meminit etiam Ammian. 14. 17. V. auctores complures in Lex. Pitisc. Scheff. de Re Vehic.

BASTERNÆ, etiam sunt Transnævæ vel protectæ, quæ habentur in ædibus transeundi vel spatandi gratia. V. Cujac. Observ. 13. 30.

BASTERNIUM, i. n. [Βαστηνιον] Spatium excurrendi cum vehiculis. l. 12. §. 4. Cod. de Ædific. priv.

BASTERNARIUS, i. m. Symmachus 6. Epist. 15. Basternarios præbere alicui, ut Lecticarius.

BASTERNI, [Βαστηνιοι] Populi sunt in Hispania, Lusitaniam versus, ubi loco nummorum, gravi admodum farinarum permutatione utuntur, vel extensi argenti laminæ frustum abscessum exhibent. Destinatos neci lapidibus obruunt: paritidas extra montium confinia, vel ultra flumina ejectos saxis opprimunt. Ægrotos vestito ritu Egyptianum in plateis deponunt, ut qui eo morbi genere tentati sunt, commonefacere eos valeant. De his Strab. plura lib. 3.

BASTIA, æ. Castrum est in Italia municipium, Pado adjacens, in signe Ibi accepta clade ex inopinato irruente Alphonso, de quo Cæl. Antiq. lib. 5. cap. 1.

BASITANIA, [Βαστανία] Regio est Hispaniæ Batiæ, vergens ad mare. Plin. lib. 3. cap. 1.

BASTYLI, [Βαστυλοι] Batiæ Hispaniæ populi prope Turdulos, quorum oppida sunt, Sexi, Abdera, Ilurgis, Obulco, quod & ab Hispanis Ubeda. Mons item Calpe, circuitu quidem non magnus, ceterum adeo erectus ut procul aspicientibus columnæ effigiem repræsentet. V. Strab. lib. 3. Ptolem. lib. 2. cap. 5. & Plin. lib. 3. cap. 1. & 3. Quidam legunt Bastuli.

B A T

BAT! [βᾶτ] Vox est qua uti solemus, quum quempiam corripimus, jubemusque eum tacere. Plaut. Pseud. 1. 3. 6. Quid opus est? P. poti' aliam rem ut cures? c. at. P. bat! crucior. P. cor dura. c. non poss'um. P. fac possis. V. supra in BA. [Vox joco ficta videtur.]

BATA, Atrævicus, & portus, ubi Sinope urbs Auftrum versus huic oræ plurimum videtur opponi. Strab. lib. 11.

BATALA, Antiquissimum Sidicinorum in Italia oppidum, cum aliis eorum oppidis a Livio commemoratum. [Ubi?]

BATALUS, [Βατάλος] Odiosus quidam & turpis, auctore Suida. Virg. in Diris, v. 1.
Batale. cygneas repetamus carmine voces. Quædam exemplaria legunt, Battare, cygneas, &c.

Batalus, Cognomen Demolibensis, quod Plutarchus ostendit illi puero inditum fuisse, & ab inimicis probro objectum. V. Wolff. t. 5. Op. Demoth. p. 335. Hinc & proverbium, Batalus est, olim in Eirceminatos per contumeliam dicebatur. V. Lucian. advers. Indoct. p. 391. Græv. a Batalo, nescio quo, molli & effeminato tibiçine, qui adagio locum dedit. V. Erasim. Chil. 1. 6. 12. Cæl. Rhod. l. 5. c. 13. Add. Henr. Steph. Thef. Græc. Append. Scribitur & Battalus.

BATAVIA, Germaniæ provincia, duobus Rheni alveis bona ex parte inclusa, quæ hodie Hollandia appellatur.

BATAVUS, pen. comm. [Βαταβος] Lucan. lib. 1. 431.
Vangiones, Batiavique truces, quos ære recurvo Stridentis acure tubæ. Sil. lib. 3. 668.
Jam puer auricomæ performidatæ Batavo.

Batavi, donec trans Rhenum agebant pars Cattorum, seditione domestica pulsi, extrema Gallicæ oræ vacua cultoribus, simulque insulam inter vadâ sitam occupaverunt, quam niare Oceanum a fronte, Rhenus amnis tergum ac latera circumluit. Corn. Tacit. 4. Hist. 12. V. Idem Germ. cap. 29.

De Insula Batavorum V. Cæf. 4. Bell. Gall. 10.

BATAVUS, a, um. Adj. ut
Batava auris, pro Agrestis & inelegantis, tetricaque. Martial. lib. 6. 82. V. Erasim. in Chiliad.

BATAVODURUM, [Βαταβούδουρον] Ptolemæo Batavorum oppidum ad Rhenum fluvium, cuius meminit Tacit. 5. Hist. Creditur idem esse cum eo quod in agro Trajectino hodie vicum appellant. Idem 5. Hist. 20. 1. & 5. Hodie *Dierstoffad*. V. Jo. Smith. Oppidum Batavorum, seu Noviomagum. ed. Amst. 1645. in 2to.

BATFA, sive BATA, [Βάττα] Filia Teucri Scamandri fluvii filii, uxor Dardan. Diodor. lib. 5.

BATFENI, [Βατφηνιοι] Gentis sunt ad Caucafi montis juga, non procul a Bactris populis. Plin. lib. 6. cap. 16.

BATER, [βατηρ] Pastocium nuncupatur baculum, cum quo pascunt. Latine dicitur Pedum.
Est & Bater, Principium caveæ Pentathlorum. Hinc illud elegans apud Græcos, *οὐτὶ κλεινοῦ τοῦ βατηροῦ τὸ λογμ*, i. e. Ipsum pulsatii orationis primam partem, & præcipue tempelivam. Hæc Cæl. Antiq. lib. 5. cap. 13. V. Henr. Steph. Thef. Græc.

BATERNÆ, arum, pro Baktanis Val. Flacc. 6. 96.

BATHYLES, [Βαθυλλῆς] Dives quidam fuit hoc nomine. sibi soli vives, sibi que bibens: sic dicitur, in quasi Profundæ gloriæ. Unde proterbiū, Bathylis poculum, quod in eodictum videtur qui divitibus suis soli fruuntur, nemini quicquam impertientes. V. Chil. Meminit Plutarchus in Convivio sepem sapientum. [Nomen contr. est ex Βαθυλλῆς, ut Βασυλλῆς, Δικαῖος, Πυλαῖος, Ἐπιπυλαῖος aliaque id genus. Inde deflexum diminutivum βαθυλλῆος, quod fæc.]

BATHYLLUS, [Βαθυλλος] Samius adolescens, quem Anacreon poeta Teius ardentè amavit. Hor. Epod. 14. 9.
Non aliter Samio dicunt aruisse Bathyllo
Anacreonta Teium.

Alius fuit Bathylus pantomimus, hoc est gesticulator & saltator. Unde Juven. 6. Sat. 63.

— molli saltante Bathyllo. Tacit. 1. Ann. 54. Indulserat ei ludicro Augustus, dum Mæconati obtemperat, effuso in amorem Bathyllo.

Bathyllo duce, saltatio pantomimica est inducta, quam celebrantes Bathylli omnes appellabantur. V. Scalig. Animadv. Euseb. p. 155. Salmast. in Vopisc. Carin. cap. 19. & plures alios in Lex. Pitisc.

BATHYMI, Populi sunt quos inter Ichthyophagos enumerat Plin. lib. 6. cap. 28.

BATHYNIAS, [Βαθυνιας] Fluvius est ad sinum Cæthenem, & promontorium quod Chrysoceas vocatur in Thracia. Plin. lib. 4. cap. 11.

BATHYPICRON, i. n. [Βαθυπικρον] i. e. Abyssinthium. Diosc. 3. 24.

BATIA, æ. f. Pileis cujus fel auribus utilissimum. Plin. 32. 7. V. RATIS.

BATIACA, æ. f. Poculi genus, quod Nonius Batiolam vocat: sed ex Athenæo 2. p. 484. Batiaca & Batiacium dici debet. V. BATIOLA, & Lex. Pitisc.

BATIÆ, [Βατῆαι] Civitas est mediterranea Epiri, cujus meminit Strab. lib. 7.

BATIÆA, [Βατῆαι] Locus est editus in agro Trojano, qui & Ilii tumulus appellatur, teste Strab. lib. 13. Add. Steph.

BATILLUM, vel BATILLUS, i. m. Ferreum instrumentum quo pruna colligitur, ad similitudinem palæ. i. e. Batulum, quasi Patulum primo vocatum: deinde Batillum per diminutionem dictum. Perott. Plin. lib. 33. cap. 8. Batillis ferreis candentibus ramento imposito, quod candidum permaneat, probatur. Varr. 3. de R. R. cap. 6. Itaque pastorem earum cum batillo circumire oportet, ac stercus tollere ac conservare: quod & ad agriculturam idoneum est. Hor. 1. Serm. 5. 36.
— latum clavum, prunæque batillum. ubi Foculum gestatilem significat, in quo odores accendebantur, aut qualis hyme mensis apponitur. V. Casaub. ad Treb. Poll. in Claud. cap. 14. Legitur nonnunquam etiam Vatillum. V. & Lex. Pitisc.

Batillum & aliud esse instrumentum declarat Varro 1. de R. R. cap. 50. Aliter (inquit) modo metunt, ut in Piceno: ubi lignum habent incurvum batillum, in quo sit extremo ferrula ferrea: hæc quum comprehendit fæcem spicatur, defecat, & frumentastantia in segete relinquit, ut postea spicentur. Al. Bacillum.

BATINA, [Βατίνα] Oppidum Apuliæ, unde Hor. 3. Carm. 4. 15.
— saltusque Batinos, & arvum
Pinguetent humilis Ferenti. [Immo Rantinos. V. BANTIA.]

BATINUM, [Βατινον] Fluvius est in quinta regione Italiæ, non longe a Castro novo. Plin. lib. 3. cap. 13.

BATIOLA, æ. f. [Βατιολα] Vasis genus, quo vinum e cado haustum ad mensam ferebatur. Plautus in Colace, ut citat Nonius 15. 19. Batiolam auream octopondo habebat. Plaut. Stich. 5. 4. 12. V. Buleng. de Conviv. 4. 16.

BATIS, vel BATTIS, is. f. [βατίσμος] Genus herbe aculeatæ, sponte nascentis, quæ & hortensis & marina est. Plin. lib. 21. cap. 15. & Columel. lib. 12. cap. 7. ubi Battis scribitur. Ruell. lib. 2. cap. 61. Batim duplicem veteres prodiderunt: unam marinam, quam Græci Crethmon, sive potius Crithmon dicunt. Hæc fruticosa est herbulæ, cubitum unum alta, nascitur in maritimis, petrosif, folio copioso, pingui, albicante veluti portulacæ, sed crassiore, latiuscula & fassu gætu, floribus candidis. Semen eum libanotidis odoratum, molle, fæcatum rumpitur. Habet utrumque tritici modo candidum, radices digiti crassitudine tres aut quatuor, oederati saporis & jucundis. Hanc officinæ simul cum vulgo *crethmon* vocant *marinam*. Defertur ad nos salsæ & aceto condita. Altera Batis hortensiana, quam Plinius lib. 21. cap. 14. Alparagum Gallicum quibusdam dicti tradit, Columella lib. 12. cap. 13. Hulus cordum, caulè palum erecto, folio pingui, &c. Paulo post. Hæc apud nos ab obolitoribus ad quotidianos usus confusa nonnunquam spectatur comprehendisse. Vulgus nostrum *basilas*, quasi Baticulus, ab Italis appellare didicit. Hæc Ruell.

BATIS, idis. [Βατίς] Pileis mollis & delicatissimi species est, quem Plin. lib. 32. cap. ult. enumerat inter eos qui mari peculiares sunt. Hinc *Βατιδωπέπτε* Homines delicatos & gula proceres, Græci appellant. Hujus pileis fel recens quidem, sed vino inveteratum, auribus medetur, teste Plin. lib. 32. cap. 7. Quidam Batus vel Battus scribit, alii Bacia. V. Cæl. Rhod. l. 13. c. 1.

BATIS, Vestimentum sacerdotale. Iidor. 12. 21.

BATO, [Βατο] vel BATO, [Βατίων] Historicus fuit Sinopensis, qui historiam de rebus Persicis scripsit. Strab. lib. 12. V. Voss. de Hist. Græcæ. Jonf. Hist. Philof. l. 2. c. 13.

BATOS, seu BATUS, i. m. [Βατος] Frutex spinosus, lenta habens flagella per terram sparsa, quem Latini Rubum appellant. de quo Diosc. lib. 4. cap. 37. 38. Diversas ejus species vide apud Ruell. lib. 3. cap. 93. conf. Plin. 23. 14. Mac. 4. 8. Pelt. in v.

BATRACHION, seu BATRACHIUM, V. RANUNCULUS.

BATRACHIFES, [Βατραχιφες] Lapis ranæ viridis similis, colore atque effigie. Plin. lib. 37. cap. 10.

BATRACHIUM, [Βατραχιον] Coloris species, quo ante inventas personæ, faciem obungebant. Suid.

Est item Batrachium chymistis Chrysocolla quoddam genus, ex divino quem vocant, latice proveniens, cui tanta insect veneni vis, ut vel solo halitu incautum interficiat. V. Cæl. Rhod. lib. 28. cap. 9.

BATRACHOS, vel BATRACHUS, i. m. [Βατραχος] apud Græcos Rana. Diosc. 2. 25. Mantuan. Ecl. 10. 3. Hinc Comœdia est apud Aristophanem

stropham quæ βατραχία, hoc est Ranæ, inscribitur, quod in ea ranas loquentes introducat.

BATRACHOMYOMACHIA, [βατραχομυομαχία] Ranarum & murium pugna. Titulus est Homericæ poemati, quod ejus operibus subijci consuevit. Quamquam merito de auctore dubitatur. Meminerunt ejus Herodotus in vita Hom. c. 24. Stat. Præf. ad Stellam. Martial. 14. 183. V. Barth. ad Stat. Silv. p. 5. Henr. Steph. Schediasm. 6. 22. & Nunnef. ad Phryn. dict. Attic. p. 13. & qui hos aliosque memorat Fabric. Bibl. Gr. l. 2. c. 2. Suidæ vocatur βατραχομυομαχία.

BATRACHUS, [βατραχος] Medicus est tumor quidam sub lingua nascens cum inflammatione, quam Ranulam vocat Avicenna. Est item Batrachus, Pifcis mari peculiaris. Plin. lib. 12. cap. 11. Fuit præterea nobilis hoc nomine Statuarius, inæpote Lacon, qui una cum Saura, Octaviæ templa Romæ struxit porticibus inclusa. Plin. lib. 36. cap. 5.

BATTALUS, V. BATALUS.

BATTIÆDES, V. POST BATTUS.

BATTIDOSCOPI, V. BATTIS.

BATTILLUM, V. BATTILUM.

BATTIS, [βαττις] Puella fuit formosissima, quam Philetas poeta elegiographus adamavit, fuisse carminibus celebravit. Ovid. 1. Trist. 5. 2. Nec tantum Coo Battis amata fuit.

BATTOLOGIA, [βαττολογία] Multiloquium Latine dicitur: cui opponitur Laconismus. Sumptum a Batto quopiam inæpote poeta, qui in hymnis suis eadem crebrius iterabat. Copiosius in Chiliad. & in Annot. Erasmi in Nov. Testam. conf. Cæl. Rhod. 7. 22. Plenissime Suicerus in Thesuro.

BATTON, onis. [βαττων] Poeta Comicus fuit, cujus tres fabulæ memorantur a Suida.

BATTUS, Poeta inæpote, qui dum simulacra & status verbis ac hymnis celebrat, modum excedebat legitimum, eandemque sapientulæ cantinulam recinebat. V. supra in BATTOLOGIA, & Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 1.

Battus, proprium illius qui Cyrenen condidit, ut auctor est Strabo lib. 17. p. 376. Ab hoc & Cyrenensis Battiadæ dicti sunt. V. BATTIÆDES. Catul. 7. 6. Solinus cap. 40. Lacedæmonium hunc fuisse scribit. Plura habet Herodot. lib. 4.

Fuit item Battus, Paphoris nomen apud Ovid. 2. Met. 687. quem Mercurius in lapidem indicem (quem Lydium vocant) commutavit. conf. Drakenb. ad Sil. 3. 253.

BATTIÆDES, [βαττιæδης] Callimachus dictus est, id est Cyrenaicus, ut quidam volunt, a Batto, qui Cyrenen condidit. V. Spanh. ad Callim. p. 93. f. Alii dicunt a patre suo, cui Battus nomen fuisse, nescio qua conjectura ducti, existimant. Stat. 5. Silv. 3. 157.

— tu pandere doctus
Carmina Battiadæ. Ab illo autem Batto, quem prius diximus, omnes Cyrenenses Battiadæ dicti sunt. Sil. lib. 3. 252.

Nec non Cyrene Pelopei stirpe nepotis
Battiadæ pravos fidei stimulat in arma. conf. Ovid. 5. Trist. 5. 38. & in Ibin, 53.

BATULUM, Castellum est Campaniæ, cujus incolæ Turno in auxilium venerunt adversus Æneam. Virg. 7. Æn. 719.

Quique Rufas, Batulumque tenent, &c. conf. Sil. 8. 566.

BATUM, Flumen est Italiæ, in agro Brutto, prope Blandam urbem, de quo Plin. lib. 3. cap. 5.

BATUO, vel BATTUO, [βάττω] Ære. Percutere, verberare. Plaut. Cæl. 2. 8. 60.

— Qui quæso potius, quam sculponeas,
Quibus batuatur tibi os, senex nequillime?

Batuere ulcera, Comprime exponunt apud Plin. lib. 31. cap. 9. extr. [Ita Mss. sed locus vexatus, V. Hard. Ego nil mutem, & de verberato ulcere accipiendum potest. Forte Plinius, vel ejus anagnotes, pro εσφορβάντων πόνμεθον, ut ap. Diof. l. 5. c. 126. legitur, πικραίνοντων legit in Græco auctore, unde hæc descripsit, quomodo & Marc. Vergilius apud Diof. legendum suspicabatur. Quo Celsi opportune auctoritas accedit l. 5. c. 27. §. 1.

Batuere soleas. Apic. 4. 2. i. e. Verberibus molliores reddere.

Batuere sensu obisceno. Cic. 9. Fam. 22. Batuut impudentior, depist multo impudentius. Syracusanis βαττειν est Cum femina coire. V. Lambin. ad loc.

Batuebat pugnantioris armis. Suet. Calig. cap. 54. Proprie de Gladiatorum exercitatione, qui rudibus batuere solebant. V. Suet. in Calig. cap. 32. & MOX BATALIA. Hinc

BATUATOR, oris. m. Rudibus pugnans. Et

BATALIA, orum. Locus ubi ita pugnant. Gloss. Batalia, γυμνασιον των μονομαχιων. V. Scal. Conject. Varr. p. 64. Lips. Saturn. 1. 15. Voff. de Vit. Serm. l. 4. c. 2. Cang. Gloss. Salmat. in Hacl. Spart. cap. 26. Victor. Var. Lect. 11. 8. Alioquin in Lex. Pitifc. Batalia dixere recentiores. Hinc hodie Prælium dicitur Gallis bataille, Anglis battel.

BATTUARIUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. κρηπιδιον.

BATUS, i. [βατος] Menstrua vespe liquoridum, apud Hebræos, quæ sextarios septuaginta duos capis, auctore Josepho lib. 3. circa fin. Budaus de Aise lib. 8. Scribitur & Bathus & Badus.

Batus, Herbæ genus, V. BOTOS.

B A V

BÄVARIA, æ. f. hodie Germaniæ provincia. Quondam Boiaria, a Boiis dicta, ut & Noricum. Unde

BAVARI, Populi. Et

BAVARICUS, a, um. Adj. Ad Baviarum pertinens. V. Lex. Pitifc.

BAUBOR, [βαυβωρ] Æri. dep. Latrare: factitium verbum a voce canum quum latrant. Lucret. lib. 5. 1069.

Et quum deserti baubantur in ædibus. Gloss. Lat. Græc. ubi & Baubo, Act.

BAUCA, æ. f. Patera. Anastasius, Baucæ exauratæ tres. Ex Gloss. V. Salmat. in Hist. Aug. p. 333. Unde

BAUCALIS, Vas est quo æstate utimur refrigerandis in aqua cyathis. Alciacius auctor in prætermissis. Item

BAUCALUM, i. n. Vas angusto collo & prælongo ad fugendum. Nunc Bocale vocant. V. Alex. ab Alex. 3. 10. Cæl. Rhod. 15. 6. Buleng. de Conviv. 4. 17. & Lex. Pitifc.

BAUCIDES, Calcei pretiosi & crocei muliebres, Polluci lib. 7. cap. 22.

BAUCIS, Idos. f. [βαυκίς] Anus pauper, quæ cum viro suo Philemone, Jovem & Mercurium hospitio suscepit. De quibus Ovid. 8. Met. 531. 682. &c. Hiverfi fuerunt in arbores.

Panuncia Baucis, Pers. 4. Sat. 21. pro quavis Muliercula paupere.

BAUCISMUS, i. m. Salsationis quædam species, sed mollicula & delicatior, a saltatore Baucio fici dicta: Comon cognominabatur. Cæl. Antiq. lib. 5. cap. 4.

BAVIUS, & Mevius, [βαυιος & μεβιος] Ineptissimi poeta fuerunt, qui Virgilio suam gloriam inviderunt. De quibus ipse 3. Ecl. 90.

Qui Bavium non odit, amet tua carmina, Mevi.

BAULI, orum. m. [βαυλοι] Vicus inter Baias & Milenum, ubi boves quondam Herculis, dum juxta Cumas hospitarius esset, stabulati esse dicuntur. Hinc Boaulia primum locus appellatus est: deinde veste facte corrupto vocabulo, Bauli. Symmach. Epist. 1. 1.

— corrupta Boaulia Baulos
Nuncupat hæc ætas. Martial. lib. 4. 63.

Dum petit a Baulis mater Cefellia Baias,
Occidit infani crimine merca treti. Tacit. 14. Ann. 4. 2. Nero-

nem ait matrem eliciisse Baias, ubi Quinquatrus celebrabat, Et p.p. Excepit manu & complexu, inquit, ducitque Baulos: Id villæ nomen est, quæ promontorium Milenum inter & Baianum lacum, flexo mari alluitur. conf. Suet. Neron. cap. 34. & Serv. in 6. Æn. 107.

BAUMA, Oppidum est Æthiopicæ sinus, ex Africa latere. Plin. lib. 6. cap. 29.

B A X

BAXEÆ, arum. f. [κρηπίδες] Crepidæ & calceamenta, proprie philosophorum. Apul. de Asin. Aur. 11. p. 260. Nec quid pallio, baculoque & baxeis & hircino barbitio philosophum fingeret. conf. Idem 2. Florid. p. 346. & 2. Miles. p. 127. Plaut. Men. 2. 3. 40. Turnebus, Baxeæ, Calceus philosophicus, philosophica crepida, quæ, si purpuratus esse philosophus, Tyriam & purpuream esse oportet. V. etiam Lex. Pitifc.

Bæxæ, arum. f. [κρηπίδες] Crepidæ & calceamenta, proprie philosophorum. Apul. de Asin. Aur. 11. p. 260. Nec quid pallio, baculoque & baxeis & hircino barbitio philosophum fingeret. conf. Idem 2. Florid. p. 346. & 2. Miles. p. 127. Plaut. Men. 2. 3. 40. Turnebus, Baxeæ, Calceus philosophicus, philosophica crepida, quæ, si purpuratus esse philosophus, Tyriam & purpuream esse oportet. V. etiam Lex. Pitifc.

B D E

BOELLÆ, arum. f. Hirudines. Diof. l. 6. fen Alexiph. c. 32.

BOELLUM, i. n. [βόλλιον] Arboris genus, de qua Plin. lib. 12. cap. 9. Vicina est (inquit) Bactriana, in qua bdellium nominatissimum. Arbor nigra est magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, naturaque. Hujus arboris Gummi est id, quod aromataria Bdellium vocant. Hanc arborem Diof. 1. 80. & Mædellum, ab alii Bolchon appellari docet. conf. Plaut. Curc. 1. 2. 7. & Isidor. 4. 12.

Bdellium, apud nonnullos significat Lapidem pretiosum, vel Unionem cum Latinis Patribus, vel Carbunculum cum LXX, vel Crystallum cum Hebræis R. Salomone in Numer. 11. 7. & Kimchio ad Jesc. 19.

B E A

BEATUS, [καλλιθεος, ἁγιος, εὐδαίμων] Cic. 5. Tusc. 29. Neque ulla alia, huic verbo quam beatum dicimus, subjecta notio est, nisi secretis malis omnibus, cummulata bonorum complexio.

Beatus, pro Divite & opulento. Cic. in Sallust. 19. Unde tu qui modo, ne paternam quidem domum redimere poteris, repente tanquam somnio beatus, hortos pretiosissimos, &c. paraveris? Ovid. 1. Amor. 8. 23.

Scis here te, mea lux, juveni placuisse beato.

Felix & beata. Plin. lib. 12. cap. 13. Prius indicari convenit causas, quæ cognomen illi Felicis ac beatæ dederit.

Ab omni parte beatum, Beatissimum. Hor. 2. Carm. 16. 27. Auro beatus omni. Ovid. 2. de Pont. 8. 5.

Divitiis beatus. Hor. 2. Serm. 6. 74. Laudum omni cumulo beatus. Stat. 4. Silv. 3. 158.

Longe beator. Ovid. 4. Met. 325. al. Potentior. Palam beatus. In PALAM.

Perfarum rege beator. Hor. 3. Carm. 9. 4. Terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 94. i. e. ut Servius ait, Sapius. Finitus numerus pro infinito. Aut potius, Beatissimi. fici enim & Græci poætæ καλλιθεοις vocant a numero ternario.

Virtute beatus. Hor. 2. Serm. 6. 74. Arces beator. Hor. 2. Carm. 6. 21.

Arva, Fertilia. Hor. Epod. 16. 41. Civitas beata & libera. Cic. 6. Fam. 21. In libera & in beata civitate vivimus.

Civitas beatissima & opulentissima. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Duodequadraginta Dionysius tyrannus annos fuit opulentissima & beatissima civitatis.

Commoda beata. Catul. 21. 24. Homines beatores. Carul. 43. 25.

Mors. Cic. de Amicit. Ex quo illorum beata mors videtur, & horum ita laudabilis.

Nox. Claudian. in Nupt. Hon. & Mar. 40. Ope. Stat. 1. Silv. 5. 44.

Reba beator. Ovid. 16. Epist. 175. Rebus beatis mitior. Sen. Hippol. 5.

Respublica beata & florens. Liv. 4. Bell. Maced. Rus beatum, Fertile & amicum. Hor. 1. Epist. 10. 14.

Sedes beatæ. Virg. 6. Æn. 639. Inferorum scil.

Terra. Ovid. 16. Epist. 188. Thermae. Martial. lib. 9. 77. propter opulentiam structuræ.

Vita. Hor. 2. Serm. 4. 41. Cic. 2. de Fin. 95. Nos beatam vitam non depulsionem mali, sed adeptionem boni judicemus.

Vox beata. Quintil. lib. 11. cap. 3. Cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis &c.

Urbes. Ovid. 4. de Pont. 8. 33. Dicit beatus. Ovid. 3. Met. 1356.

— ultima semper

Expectanda dies homini est: dieque beatus Ante obitum nemo, supremaque funera debet.

Fruantur beati ævo sempiterno. Cic. de Somn. Scip. 4. Omnibus qui patriam conservarint, auxerint, certum esse in celo ac definitum locum, ubi sempiterno ævo fruantur.

Numero beatorum eximere alicquem. i. e. Non judicare beatum. Hor. 2. Carm. 2. 18.

Unum beatorum fe facere alicui. Catul. 10. 17. Beatos Ecclesia dicit, Pie vita defunctos. Unde formula apud Hieron. Epist. 15. pr. & Epist. 32. Beata memoria, qua adhuc frequen-

ter utimur. At profani de Viventibus etiam hoc verbo utuntur, maxime Principibus. Gruter. Inscript. p. 283. n. 11. D. N. FL. CONSTANTINO MAXIMO BEATISSIMO, &c. & 284. n. 1. CONSTANTINI ET CONSTANTII BEATISSIMORVM AC FLORENTISSIMORVM PRINCIPVM.

BEATULUS, Adj. dimin. Perf. 3. Sat. 103.

— tandemque beatus alto
Compositus lecto.

BEATE, Adv. Feliciter. ut, Beate vivere. Cic. r. Acad. Spoliavit enim virtutem suo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea sola positum esse beate vivere.

Bene beateque vivere. Cic. in Parad. r. Profecto nihil est aliud bene beateque vivere, nisi honeste & recte vivere.

Sit tibi bene ac beate. Catal. 23. 15.

BEATITAS, & BEATITUDO, [μκαλιτης, βλδδ] Cic. I. de Nat. Deor. 96. At ista fve beatitas, fve beatitudo dicenda est, &c. Quintil. citat eadem lib. 8. cap. 3. Utitur & priori Macrobius Somn. Scip. I. 9. Budæus.

BEOS, [βελδδδδ] Ære. Beatum facere. Plant. Capt. 1. 2. 34. Foris aliquantum etiam quod gusto, id beat. Ter. Eun. 2. 2. 48. Ecquid beo te? Idem Andr. r. 1. 79.

Calo Musa beat. i. e. Ad beatitatem cœlestem evehit. Hor. 4. Carm. 8. 29. Munere aliquem beare. Hor. 1. Epit. 18. 75.

Semet beare, est indulgere animo, phrafi quadam Epicurea, qui summum bonum voluptatem aiebat esse. Hor. 2. Carm. 3. 7.

BEATIFICO, Ære. Augulini verbum, de Trinit. 14. 14. &c.

BEATIFICUS, paulo antiquius est. Apul. de Habit. Mulier. & Doct. Plat. 1. p. 3. Deus beatus & beatificus.

BEËLO, Ænis. f. (Harduin. Bebullo) Argentifodinæ nomen. Plin. 33. 6. BEBIANI, Ligures fuit ita dicti, in secunda regione Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 12.

BEBIUS, vel BÆBIUS, cui cognomen fuit Massa, Delator insignis fuit Vespasiani temporibus, cujus meminit Juven. 1. Sat. 35.

— quem Massa timet, quem munere palpat

Carus.

Fuit & Bebius Tamphilus, Consul Romanus cum P. Cornelio, eo anno quo Numæ Pompilii libri in agro L. Petillii effossi sunt. V. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. §. 12.

Fuit item alter M. Bebius, in Macedonia iussu L. Pisonis interfectus. Cic. in Pison. c. 36.

Item alius Q. Bebius Tamphilus, Saguntum ad Annibalem a Senatu legatus, de quo Cic. 5. Philipp. c. 10.

BEBRA, æ. f. Pili genus, quo Barbari usi sunt in preliis. Veget. 1. 20. BEBRIACUM, [βελδδδδ] Vicus est inter Cremonam & Veronam, qui vulgo dicitur *Labiina*, duabus jam Romanis cladibus notus, insaufusque, inquit Tacit. 2. Hist. 23. 3. Cui tertia accessit clades Othonianis exercitus. Eutrop. 7. 11. Al. Bedriacum, Betriacum & aliis modis. Juven. 2. Sat. 106.

Bebriaci in campo spoliū affectare Palati.

BEBRIACENSIS, c. [βελδδδδ] Qui est ex Bebriaco vico. Tacit. 2. Hist. 70. 1. Bebriacensis campis. Bebriacenses aves. Plin. 10. 49.

BEBRYCIA, [βελδδδδ] Regio est minoris Asiæ ad Propontidem, postea Mygdonia a Mygdonibus Thraciæ populis, & Bithynia a Bithyno rege appellata. V. Stephan.

BEBRYX, ycis. [βελδδδδ] Rex fuit in montibus Pyrenæis, teste Silio, quos etiam a Pyrene illius filia, nomen traxit idem auctor est. l. 3.

Est item Bebryx nomen gentile, Eum significans qui ex Bebrycia ortus est, de quo vide paulo post in dictione BEBRYCBS. Huius autem nominis obliqui indifferenter esseruntur a poetis, secundam syllabam modo productibus, modo corripitibus. Val. Flacc. 2. Argon. 649.

Bebrycis & Scythici procul inclementia faxi. Sil. lib. 3. 423.

Possellus Baccho faeva Bebrycis in aula.

BEBRYCBS, [βελδδδδ] Populi Asiæ juxta Pontum. Stephan. Item Populi apud Iberos in Europa. Sil. lib. 3. 420. Galliæ Narbonensis, a Pyrenæis montibus primi. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 2. 3. 92.

BEBRYCIUS, [βελδδδδ] Adj. Val. Flacc. 6. Argon. 344. & Sil. lib. 3. 423.

Arena Bebrycia. Stat. 4. Silv. 5. 28.

Fretum Bebrycium. Valer. 4. Argon. 743.

Nemus. Stat. 3. Theb. 353.

Regnum. Flacc. 4. Argon. 99.

Proxima Bebrycii panduntur litora regni.

Virgo. Sil. 3. 420. De jugis Pyrenæis.

Nomen Bebrycia duxere a virgine colles: scil. Virgine Pyrene, ab Hercule compressa, in montibus illis a feris discrepta. conf. Virg. 3. Æn. 73.

BECA, Tegmen capitis. V. Pitisci Lex.

BECABARRA, æ. f. Herbe genus, Junioribus Botanicis.

BECARRA, Portus est utilissimus gentis Neonionid in Asia, quo piper monoxylis litribus imprimis invehitur. Plin. lib. 6. cap. 23.

BECCESELENÆ, f. pl. Nuge antique: nomen compos. ex *Beccus*, vel *Beccos*, voce Phrygia, & *Σελδδδδ* Luna. Quippe Phryges ante Lunam se natos jactabant, & Lingua eorum antiquissima comprobari dicebatur, pervocem antedictam: uti fabulam narrat Herodot. lib. 2. princ. conf. Plutarch. 1. de Flacit. Philosoph. cap. 7. Hinc vestitus ejusmodi nuge, Becceselenæ, & qui referunt, *Σελδδδδδδ* sunt dicti. Steph. Vinand. Pigh. Herc. Prodig. p. 2. Ne igitur a Saturniis lemni, aut a becceselenis Belgarum originibus incipiam.

BËCHER, cris. Natio Scythica bibacissima. Calep.

BECHION, i. n. [βελδδδδ] Herba. Plin. lib. 26. cap. 6. Tuffim fedat bechion, quæ & tuffilago dicitur. Vide TUSILAGO. Vulgo dicitur *Farfara*, five *Farfarella*, five *Ungula caballina*. V. Ruell. lib. 3. cap. 40.

BECIRES, Plinio, [βελδδδδ Stephano] Populi Themiscyræ, Asiæ regionis, Cappadociæ contemni: de quibus Plin. lib. 6. cap. 4. Hi quum Atilæ ductu in Italiam venissent, vinumque antea ipsis incognitum gustarent, brevi mortalium omnium bibacissimi evaserunt. Idem fortasse cum his quos Becheres Calepinus appellat.

BEDA, [βελδδδδ] natione Anglus, ob vitæ modestiam Venerabilis cognomentum adeptus, claruit sub Joanne sexto Pontifice, quum Saraceni ex Africa solventes, Hispaniam invaserunt: ex quo Beda literis principes ad eam recuperandam sollicitavit, Græcæ Latineque eruditus fuisse traditur. Scripsit in Acta Apostolorum, & Lucam. Volaterr.

Bedas item, nomen Insignis statuarii. Plin. lib. 34. cap. 8.

BËDELLA, æ. f. Eadem arbor quæ Bellium dicitur. Marc. Emp. cap. 19.

Balsama, Peucedanum, Spicam, crocum atque bedellam.

BEDESIS, Fluvius est in regione Sabinorum, ab Ancona C. I. M. pass. distans. Plin. lib. 3. cap. 15.

BEDRIACUM. V. FEBRIACUM.

BEDUNI, ex Arabum, ac Saracenorū secta, aliis additi opinionibus sunt: quapropter hæretici verbi appellati. Hi nulla ratione, inermesque una cum Saracenis in bellum ruunt, dicentes mortem vitari non posse, fatoque omnia referunt. Hircinis amicitium pellicibus, Solem orientem adorant. Volaterranus.

BEE, [βελδδδδ] Vox ovium. Varro 2. de R. R. cap. 1. Non enim mee, sed bee sonare videntur oves vocem efferentes. Hinc

BEELO, are. & extrita litera BELO, & tandem BALO. Idem ibid. V. BELA.

BELPHËGOR, [βελδδδδδδ] Idolum fuit Moabitarum, nomine Beel, five Baal, quod in monte Phegor colabatur. Idem creditur cum Saturno, ut annotavit Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 23. V. Selden. de Diis Syr.

BERRIOS, [βελδδδδ] Unus ex Neptuni filius, quem Hercules vicit.

BEELZEBUB, [βελδδδδδδ] Idolum fuit Accaronitarum, quo nomine Idolum mufcæ significatur. Bel (inquit Hieronymus) & Beel, & Baal, idem Hebræis est: nam his vocibus indicatur Idolum. Zebub autem Mufcam signat: unde Beelzebub (etiamfi Beelzebub Græci pronuntiant) tanquam Mufcæ dicitur idolum. Sed & pro Dæmonarcha (Lactantio) ponitur, hoc est Dæmoniorum principe. Cæl. Rhod. lib. 2. cap. 13. conf. Ildor. 8. 11. Tertull. adv. Marc. 4. 26. & Prudent. Perist. 5. 267. Selden. de Diis Syr.

BEGERRI, Populi sunt in Gallia Aquitania, de quibus Plin. lib. 4. cap. 19.

BEHEN, Officinis (ut Serapio scribit) dicuntur Radices minoris parrinacæ similes, contortæ, odoratæ, & mansu lentæ, quæ in Armenia nascuntur. Avicenna autem radicium lignosâ fructa Behen esse ait, in se contracta, & ficcitate exoleta. V. Matkiol. in lib. 4. Diof. cap. 154.

BEL, seu BELIS. V. BELENUS.

BELA, [βελδδδδ] Mons est in Æthiopia Hesperia, multis feris & magnis arboribus plenus. Strabo lib. 17.

BELA, [βελδδδδ] Oves nominaverunt antiqui Latini: unde Belare. Varro 2. de R. R. cap. 1. Unde aurea mala, id est secundum antiquam consuetudinem capras & oves, quas Hercules ab Africa in Græciam exportavit. Ea enim sua voce Græci appellarunt βελδδδδ. Nec multo fecus nostri ab eadem voce, sed ab alia litera Bela vocaverunt. Non enim Mee, sed Bee sonare videntur oves vocem efferentes: a quo post Belare dicunt, extrita e litera, ut fit in multis.

BELA, Pannoniæ rex, regno per fratris cædem potitus, bonus alioqui princeps habitus, populos a multis vectigalibus immunes fecit. primus Byzantium nummos, argenteamque monetam percussit. Decessit tandem equo lapsus, fractusque membra, post annos regni tres, sepultus in cœnobio S. Servatoris ab eo constituto. Fuere quatuor hujus nominis Pannoniæ reges, ut auctor est Volaterr. lib. 8.

BELBINA, [βελδδδδδδ] Strabo lib. 9. Infula, e regione Anaphystiorum, apud quos Panos templum est, & aliud Veneris Coliadis.

BELBUS, vel BELBA, quæ & Hyena, [βελδδδδδδ] Ferarum omnium astutissima, quæ imitatur sub noctem humanos gemitus, ut homines pietate motos, & ad succurrendum egredientes, devoret. Arnob. 7. p. 223. V. Elmenh. Observ. p. 184.

BRELENIUM, [βελδδδδδδ] Aristot. lib. de Plantis, olim Delibutorium in Perside venenum erat: translatum autem in Ægyptum & Pabretinam, sine periculo mandati coepit. Putatur idem esse quod Crateias medicus Helenium Ægyptium vocat. V. Ruell. lib. 2. cap. 12. & Scallig. in Not. Aufon. p. 28.

BËLENUS, vel BËLENUS, i. m. [βελδδδδδδδδ] Aquileiensem numen tutelare: idem qui Apollo. Capitol. Max. cap. 22. Herodian. 8. 3. 19. ubi BËLON vocat, nisi codd. vitium est. conf. Pigh. Herc. Prodig. p. 181. Phil. a Turre ad Monum. Antiat. Tertull. Apol. adv. Gent.

Fera & immanis bellua, de Homine transl. Cic. 7. Ver. 108. Sed quid ego hospitii iura in hac tam immani bellua commemorare? Ibid. Cum homine enim crudeli nobis res est, an cum fera atque immani bellua? Feritas & immanitas belluæ in figura hominis. Cic. 3. Off. 32. Sic ista in figura hominis feritas & immanitas belluæ, a communi tanquam humanitate corporis segreganda est.

BELLUALIS, c. [*βελουδης*] Quod est belluæ. Macrobr. 5. Saturn. cap. 11. Plene Virgilius (4. Æn. 367.) non partitionem solam, sicut ille quem fequebatur, sed educationem quoque nutritionis tanquam bellualcem & asperam criminatur: addit enim de suo; — Hyrcanæque admorunt ubera tigres.

BELLUATUS, [*βελουδης*] Adj. ut, Belluata tapetia, In quibus belluæ pictæ sunt. Plaut. Pseud. 1. 2. 14. conf. H. Voss. Animadv. in Catul. p. 196. & **MOX BELLUTUS**.

BELLUTUS, e. Idem quod Bellualis. Gloss. Lat. Gr. Belluile, *βελουδης*.

BELLUTUMUS, aliud Adj. ut, Belluina rabies, Belluinus furor. Voluptates belluinae. Gell. 19. 2.

BELLULE, **BELLULUS**. V. **RENE**.

BELLUDUS, a, um. Adj. [*βελουδης*] Bellus plenum. Hor. 4. Carm. 14. 47. Te belluosus, qui remotis Obsprepit Oceanus Britannis, &c. conf. Avien. Or. Maritim. v. 203.

BELLUTUS, a, um. Bætie similis. Festus. [Nisi Belluatus legendum. conf. **BELLUTULUS** infra.

BELLUUS, a, um. Idem. Gloss. Lat. Gr. Belluus, *βελουδης*. & Ifid. Gloss. Bellus, Moribus bestiarum.

BELLUM, i. n. [*πλεθησι, μάχη, φάραξις*] est tum ipsa Pugna, tum Totum tempus quo in militia fumus: quam illiterati *Guerram* vocant. Prælium, ipsum tantummodo Armorum certamen. Nam & pugna certamenque etiam citra arma fit: interdum etiam fit nudis verbis. Hæc Val- la lib. 4.

Bellum a Belluis dicitur: quia belluarum fit perniciosi diffensio. Hæc Festus. Servius autem Bellum dici vult per contrarium, Quod minime bellum fit. Sic enim ait in illud l. Æn. 26.

— sic volvere Parcas. Parca dicitur sunt *παρκοι αντιροσαν*, quod nulli parant: sicut Lucus, a non lucendo: & Bellum, a nulla re bella. V. aliam etymologiam in **BELLIGERO**. Verius Cicero a Duello per contractionem Bellum dicit factum, in Orat. 153. Quid vero, inquit, licentius, quam quod hominum etiam nomina contrahant, quo essent aptiora? nam ut duellum bellum, & duis bis: sic Duellum eum qui Penos classe devicit, Bellum nominavere, quam superiores appellati essent semper Duellii. Idem tradit Quintil. lib. 1. De literis. Plaut. Amph. 1. 1. 35. Nam cum Teubonis est bellum Thebano populo.

Bellum & Pax, contraria. Ter. Eun. 1. 1. 16.

Tumultus & bellum. Cic. 8. Philipp. 3. Potest enim esse bellum sine tumultu: tumultus esse sine bello non potest.

Bellum a Prælio differt; quod Prælia, Partes sunt belli, hoc est in bello congressiones. V. Nonium. Liv. 9. Pop. Rom. est nullo bello, multis tamen præliis victus est.

Bellum pro Prælio aliquando ponitur. Sallust. In eo bello trecenti milites desiderati. Florus 1. 18. 8. Actum erat nisi elephantum in spectaculum bello procurrissent. Idem 4. 2. 47. Nec minus admirabilior ille exitus belli. Loquitur de prælio Pharfalico, quo victus fuit a Cæsare Pompeius. Cæsaris Livique exempla ad Polybium notavit Cæsaub. p. 120. Iustini exempla vide in Indice Bernegg. aut Voss. Adde Gifanii Obsev. p. 25. quare hæc ratio loquendi non demum in Hieronymi ætate ratio recepta; ut animadvertit Scaliger ad Euseb. Chron. p. 94. V. & Curt. ad Sall. Catil. c. 9.

Bellum interdum dicitur de Inimicitis, & Actione civili. Liv. 3. 24. pr. Hoc bello perfecto, tributumque domi bellum Patres territat. & cap. 25. pr. De modo Bellum decernendi ac denunciandi apud Romanos conf. Lex. Pitife.

Belli, genitivus, qui aliquando ponitur pro adv. in loco. Cic. 2. Off. 85. Præterea quibusconque rebus vel belli vel domi poterunt, Remp. augent imperio, agris, vectigalibus. Liv. 3. Ovid. 12. Met. 186.

— inter bellique domique Acta tot. Vulgo Domusque. Sed V. Heins. Omnibus belli ac roge dotibus, ingenique ac studiorum eminentissimus feculi sui P. Scipio Æmilianus. Patere. lib. 1. c. 12.

Belli vocabulo, Bellatores, Milites, & ea quæ ad bellum pertinent omnia, complexus est Ovid. 11. Met. 24.

Permanet Ionis Nereus violentus in undis, Bellaque non transfert. i. e. Maris tempestas trajicere Græcos in Asiæ non potuit. Sic Sil. lib. 7. 472.

Sed victa fera bella deæ vexere per æquor, Atque excisa suo pariter cum javide Troja est.

Bellum sine hoste, Civile bellum vocavit Lucan. lib. 1. 677.

Acuta belli. V. **ACUTUS**.

Adjutor belli. V. **ADJUTOR**.

Æstus belli commovere. Lucret. lib. 5. 1434.

Altrex bellorum tellus. Sil. lib. 1. 218. De Numidia.

Apex bellorum, i. e. Caput & dux. Stat. 5. Silv. 2. 47. Ille secundus apex bellorum. De Bolano.

Asperissima itudis belli gens. Virg. 1. Æn. 14.

Avida mens belli. Ovid. 7. Epist. 153.

Auctor temerarius belli. Ovid. 5. Met. 8.

Caligo belli. Stat. 8. Theb. 502. Caliginem vocat illum belli Tumultum, quo quid agendum cuique sit, nemo videt, nec amicus amicum, nec frater fratrem agnoscit. conf. Creperum bellum.

Cafum belli metuens. Cic. pro Sext. 12.

Causæ bellorum. Tacit. 4. Hist. 19.

Celeritas belli. Cic. 5. Philipp. 2.

Certamina belli. Lucret. lib. 2. 5.

Commercium belli. V. **COMMERCIVM**.

Communis belli Mars. V. **COMMUNIS**.

Concitores belli. Tacit. 4. Ann. 28.

Confector belli. Cic. 10. Fam. 20.

Contentione belli magna superatus hostis. Cic. pro Sext. 58.

Durus bello, i. e. Fortis & infraustus. Virg. 2. Georg. 170.

Egregia bello gens. Virg. 1. Æn. 445.

Eventus belli varii. Virg. 10. Æn. 160.

Examinata bello pectora. Stat. 4. Theb. 760. Bello, i. e. Timore belli.

Exercitatus bello. Nep. 15. 5. 4.

Exitus secundi belli. Hor. 4. Carm. 14. 38.

Experts belli. Ovid. 5. Met. 91. Immunis a bello.

Expertus belli, cui opponitur Subitus miles. Tacit. 4. Hist. 76.

Expertus bello & armis. Virg. 7. Æn. 215.

Expertus bellis. Tacit. in Vita Agric. 41.

Extinctor belli. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Ferox bello, & ad vim paratus. Ovid. 11. Met. 294.

Fessus bellis. Stat. 1. Silv. 1. 23.

Fortuna belli pudent. Ovid. 8. Met. 12.

Fracti bello ductores Danaum. Virg. 2. Æn. 14.

Fremens bello Italia. Virg. 4. Æn. 229.

Irons bellorum, Acies exercitus. Stat. 12. Theb. 754.

Furiosa bello Thrace. Hor. 2. Carm. 16. 5.

Gravida bellis urbs. Virg. 10. Æn. 87.

Habilis bello ætas. Ovid. 1. Amor. 9. 3.

Immunis belli. Virg. 12. Æn. 559. i. e. Sine officio dimicandi.

Incendia belli. Virg. 1. Æn. 568. Servius, Incendia, Vim interpretatur: Semper enim, inquit, Diluvio aut Incendio comparatur Bellum.

Incerta belli metuere. Tacit. 4. Ann. 23.

Incluta bello moenia. Virg. 2. Æn. 241.

Inexpertus belli. Tacit. 1. Hist. 8. 1.

Infolens bellorum. Tacit. 1. Hist. 87.

Infuperabiles bello Getuli. Virg. 4. Æn. 40.

Intractabile bello gens. De Carthagenibus ait Virg. 1. Æn. 339. i. e. Infuperabile, asperum, fævum. Servius.

Jura belli. Cic. pro Corn. Balb. 47.

Læta bello juvenus. Virg. 8. Æn. 606. i. e. Ad bellum.

Magnus bello. Virg. 1. Æn. 549.

Militia belli. Columel. in præfat. lib. 1. Vera illa Romuli proles assiduis venatioms, nec minus aegribus operibus exercitata, firmissimi prævulit corporibus: ac militiam belli, quum res postulat, facile sustuluit, durata pacis laboribus.

Modo belli. Liv. Decad. 4. lib. 8. i. e. Ritu seu more belli.

Offensiones belli. V. **OFFENSIO**.

Pericula belli tentare. Lucret. lib. 5. 1298.

Præda belli. Stat. 4. Theb. 762.

Præfes Mars bellorum. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Præstans bellis, Virtute bellica. Sil. lib. 5. 92.

Regina bellorum virago, periphrasis Minervæ. Stat. 4. Silv. 5. 23.

Reliquæ belli, Quicquid post bellum peractum superest, & non totum perit. Sil. lib. 15. 541.

Rudis belli, Ignarus belli. Hor. 2. Epist. 2. 47.

Simulacra belli ciere. V. paulo post, Ciere bella.

Spectatus bello. Tacit. 1. Ann. 4.

Strenuus. Nep. 14. 1. 3.

Studium ad bella. Virg. 3. Georg. 179.

Subita belli. Tacit. 5. Hist. 13. Quando impetum & subita belli locus abnueret.

Summa belli. Liv. 4. Decad. lib. 1.

Superbus bello populus. Virg. 1. Æn. 21.

Superstes bellorum. Tacit. 2. Ann. 71. De moribus Germanorum, Multique superstitibus bellorum, infamiam laqueo finierunt.

Trepidantia bello corda. Virg. 4. Georg. 69. Servius interpretatur, Alacritate pugnandi, non timore.

Tumultus belli. Lucan. lib. 6. 54.

Unus uteri bellum, eleganter dictum a Stat. 11. Theb. 408. pro Bello duorum inter se fratrum.

Vexatus bello. Virg. 4. Æn. 615.

Vices belli. Stat. 9. Theb. 78.

Victoria belli. Stat. 12. Theb. 8.

Victoribus bello ducibus maximus honor datus. Quintil. lib. 2. c. 16.

Virtus bello vivida. Virg. 5. Æn. 754.

Acerbum bellum. Cic. 5. Verr. 45.

Acre bellum. V. **A CRE**. Ovid. in Ibin, 644.

Adversum bellum. Hor. 1. Serm. 7. 11.

Æterna bella gerere. Sen. Her. fur. 1.

Apera bella. Hor. 2. Epist. 1. 7. Ovid. 8. Epist. 26.

Bilustre bellum. Ovid. 2. Amor. 12. 9.

Calamitosum. V. paulo post, Exitabile, &c.

Civile, Quod inter civis geritur. Lucan. lib. 1. 1.

Claufum pectore bellum. Sil. lib. 1. 140. Bellum, i. e. Amor belli.

Creperum, i. e. Dubium. Lucret. lib. 5. 1295. Ita supra Caligo belli.

Crudele & exitiosum. Cic. 9. Att. 4.

Difficile. Cic. Mithridaticum bellum magnum atque difficile.

Diuturnum. Cic. 5. Verr. 45.

Domestica & externa. Cic. de Senect. 12.

Durissimum. Cic. pro Corn. Balbo 5.

Exhausta bella, i. e. Finita. Virg. 4. Æn. 14. Servius.

Exitabile civibus, & calamitosum. Cic. 10. Att. 4.

Exitiosum. V. paulo ante Crudele, &c.

Externum. V. paulo ante, Domesticum, &c.

Fera. Sil. lib. 7. 472.

Finita triumphis. Ovid. 15. Met. 747.

Fœdum. Cic. 7. Att. 25. Ita percussa & proftrata fœdissimo bello jacent omnia.

Formidolosum. Cic. in Pison. 58.

Funebre. Hor. 1. Epist. 20. 49.

Furia belli. Sil. lib. 8. 411.

Genialia. Bella que geruntur inter convivia. Sic Centaurorum & Lapitharum bella vocat Stat. 1. Achil. 113.

Grave & periculoso bellum. Cic. pro Lege Manil. 4.

Horrida. Virg. 6. Æn. 41. Juven. 14. Sat. 242.

Horrificum, nefarium, omni imbutum odio bellum inferre. Cic. pro Domo 60.

Immenfum exarserat bellum. Patere. lib. 2. c. 104. Sub M. Vinicio immenfum exarserat bellum: erat & ab eo quibusdam in locis gestum, quibusdam sustentatum felicitur.

Impia bella ciere. Stat. 11. Theb. 349.
Inania bella gerere. Sil. lib. 1. 69.
Indomitum. Sen. in Agam. 604.
Inexpertum. Tacit. 2. Ann. 4. Immo 2. Hist. 4. *Inexpertus belli labor*.
Inexpiabile. V. INEXPIABILIS.
Inexpiabilia bella excitare. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Infandum. Stat. 3. Theb. 71.
Infaultum. Stat. 6. Theb. 87.
Ingens. Virg. 1. Æn. 279. & Sil. 15. 6; 6.
Injustum. Ovid. 5. Met. 210.
Internecium. In INTERNECO.
Intestinum bellum, pro Domesticio. Cic. 2. in Catil. 28.
Juratum. Sil. lib. 11. 145. de Annibale;
 Juratumque viro bellum puerilibus annis.
Lacrymabile. Ovid. 8. Met. 44.
Lacrymosum. Hor. 1. Carm. 21. 13.
Latrantia. Claud. 2. in Eutrop. 486. — Septi latrantibus undique bellis.
Longinquum. Sil. lib. 13. 359.
Longinqua non finitima bella gerebant. Justin. lib. 1. non procul ab initio.
Longinquis bellis obruti. In LONGUS.
Longum, *Diu durans*. Ovid. 12. Met. 5.
Luctuosum. In LUGEO.
Lugubre. Hor. 2. Carm. 1. 33.
Magnum bellum. Virg. 2. Æn. 193.
Magnum & periculosum bellum. Cic. 1. Q. frat. 1. conf. Difficile.
Maritimum bellum. Cic. Pro Lege Manil. 13. V. paulo post, Navale, &c.
Martia. Horat. in Arte Poet. 402.
Miserabile. Ovid. 13. Epist. 51.
Mollius bellum gerere. V. MOLLIS.
Mortiferum. Virg. 6. Æn. 279.
Muliebri. V. MULIER.
Naturale quasi bellum est milvo cum corvo. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Navale bellum & maritimum, Quod navibus sit, & juxta mare. Cic. pro
 Lege Manil. 28. Ovid. 1. de Arte Am. 171.
Nefandum. Sil. lib. 17. 495.
Nefarium. V. paulo ante, Horrificum, &c.
Nobile, Celebre & notum omnibus. Hor. in Arte Poet. 137.
Operta, Clandestina. Virg. 1. Georg. 465.
Pejerans, Fœdifragum. Stat. 4. Silv. 3. 5. de Annibale.
Pendula. Claud. de Bello Gildon. 474. de Avibus.
Perfida. Sil. lib. 15. 816.
Periculolum. V. paulo post, Teterrimum, &c. & paulo supra, Ma-
 gnum, &c.
Pestiferum. Cic. 8. Att. 22. Vide enim quantum id bellum, & quam
 pestiferum futurum sit.
Pigmæa. Claud. Epigr. 17.
Ploranda. Stat. 1. Theb. 44.
Puerile. Stat. 6. Theb. 9.
Rapida. Claud. 1. in pr. Conf. Stil. 188. i. e. Celeritate mirabili gesta.
Rediviva. Sil. lib. 10. 257.
Sævum. Stat. 12. Theb. 8.
Sanguineum. Stat. 5. Theb.
Servile. Cic. pro Lege Manil. 28.
Spatiosum. Ovid. 13. Met. 206.
Teterrimum & periculosissimum. Cic. 10. Fam. 19. Pro lege Manil. 30.
Tristia. Virg. 6. Eclog. 7. Sen. Octav. 6.
Trux. Valer. Flacc. 3. Argon. 253.
Violenta. Ovid. 1. Amor. 1. 1.
Virgineum, i. e. Ab Amazonibus virginibus gestum. Valer. 5. Argon. 132.
Abstistere bello. Liv. 21. 6. Si Antiochus regno Attali abstineat, bello-
 que abstat. Hor. 1. Serm. 3. 104. V. ABSISTO.
Abolvere bellum. Lucan. lib. 2. 250.
Abolvere bello. Tacit. 4. Ann. 23.
Abstinerè bellum ab aliquo. V. ABSTINEO.
Abeffe a bello. In ABSUM.
Accendendo bello acer. Tacit. 4. Hist. 1.
Acceptum bellum prono milite. Lucan. lib. 1. 292. i. e. Susceptum mi-
 lite propenso ad ea quæ imperator volebat.
Administare bellum. Cic. pro Lege Manil. 61. Idem cum Theutonico
 bellum administraret, &c.
Admotum bellum. In ADMOVO.
Adornare bellum. Liv. 10. 38. V. ADORNO.
Affectum, contr. Confectum. Cic. de Provinc. Conf. 19. Bellum affe-
 ctum videmus, & vere ut dicam, pene confectum.
Agere bellum. Nep. 23. 8. 3. V. AGO.
Agitare bella. Sil. lib. 10. 307.
Alere bellum. Cic. 10. Fam. 23. Verebar ne cui obrectatorum videret
 & nimium pertinaciter Lepido offensus, & mea patientia etiam alere
 bellum.
Apparare bellum. In APPARO.
Ardet Syria bello. Cic. 6. Att. 5.
Affuescere bella animis. Virg. 6. Æn. 832.
Attenuatum & imminutum bellum. In ATTENUO.
Cadere in bello. Sen. Herc. fur. 6.
Capere bellum. In CAPIO.
Capessere bella. Sil. lib. 7. 325.
Cauponari bellum. In CAUPONARI.
Cedere bellis. Lucan. lib. 5. 743.
Censere bellum. Liv. 10. 12. pr.
Cerrare bello. V. CERTO.
Ciere bella. Virg. 5. Æn. 541.
Ciere simulacra belli. Virg. 5. Æn. 674. Vocat Belli simulacra, Belli
 veluti imaginem quandam, ubi non pro focis & laribus, sed exercitii
 tantum causa pugnatur.
Cogitare de bello. Cæsar. Bell. Gall. 6. 2.
Coire ad bella. Ovid. 9. Met. 42.
Committere bellum. In COMMITTO.
Commotum, & confirmatum bellum. Cic. 9. Fam. 13.
Commovere bellum. In COMMOVO.
Comparare bellum. Cic. Bellum mari & terra comparat.

Componere bellum, Pacificari. Cic. 1. Fam. 11.
Concidit bellum. Tacit. 2. Hist. 57.
Concipere bella, est Consilium belli inferendi capere. Sil. lib. 1. 109.
Concitare bellum. In CONCITO.
Concurrere bello alicui, i. e. Contra. Virg. 10. Æn. 8. Servius.
Condere bella, apud Virg. 6. Ecl. 7. est Bella describere, & historiam
bellorum componere significat.
Conficere bellum. Tacit. 2. Ann. 41.
Confirmatum bellum. V. paulo ante Commotum, &c.
Conflare bellum. In CONFLO.
Confidunt bella. Sil. lib. 16. 219.
Consummatum bellum. In CONSUMMO.
Confurgere ad bellum. In CONSURGO.
Confurgit novum bellum. Virg. 8. Æn. 637.
Contendere bello cum aliquo. Virg. 4. Æn. 108.
Contrahere bellum temeritate. In CONTRAHO.
Coortum bellum, & Coortus ad bellum. In COORTOR.
Contractum bellum ex infinito tempore. Lucret. lib. 2. 574.
Coquere bellum. In COQUO.
Crescens bellum in fegetem. Claud. de Bell. Get. 26.
Dare bellum, Occasionem belli. Stat. 12. Theb.
Dare bellum alicui, pro illum bello præficere. Cic. 1. Philipp. 18. Ser-
 torianum bellum a Senatu privato datum est.
Dare operam bellis. Ovid. de Rem. Amor. 165.
Decernere bellum alicui. In DECERNO.
Decertant agnina bello. Stat. 4. Theb. 821.
Defendere muros bello. Virg. 9. Æn. 511.
Delere bellum. Cic. de Amicis. 11.
Depellere bellum. Cic. 6. Fam.
Deponere bellum. Ovid. 8. Met. 47.
Dimittere. Stat. 6. Theb. 514.
Dirimere. Virg. 12. Æn. 79.
Ducere cum aliquo, i. e. Gerere, aut In longum ducere. Virg. 8.
 Æn. 55.
Ducere, pro Extrahere. Tacit. 12. Ann. 29. Cic. 7. Fam. 3.
Duplicare. Tacit. 4. Hist. 53.
Elevare, i. e. Minuere & extenuare. Liv. Decad. 4. lib. 2.
Ere in bella. Ovid. 3. de Arte Am. 3.
Erunt bella, Gerentur bella. Virg. 4. Ecl. 35.
Esse bellum invitus aut cupientibus. Tacit. 1. Ann. 59. Fama dediti, be-
 nigneque excepti Segestis vulgata, ut quibusque bellum invitus aut
 cupientibus erat, spe vel dolore accipitur. Hoc sermonis genus Græcis
 familiare, dicunt enim ἀναγκαστός, aut ἀδουλοῦς ἄναγ, id est invitus aut lu-
 bentibus esse, quum significant, molestum existere quicquam aut gra-
 tum.
Exardescit bellum. Cic. pro Ligat. Vellej. 2. 75.
Excitare. Cic. 6. Fam.
Expediti ad bellum. Tacit. 2. Hist. 99.
Extendere bellum. Sil. 17. 364. Producere significat.
Extinguere. Cic. 10. Fam. 25.
Facere bellum alicui. Liv. 1. 38. Nepos 10. 4. 3. & 17. 2. 1.
Facere patriæ. Tacit. 3. Ann. 18.
Fatigare. Sil. lib. 7. 492. De Scip. Afr.
 Hic dabit ex sese, qui tertia bella fatiget.
Ferre bella, Movere, aut inferre. Ovid. 8. Epist. 26.
Flagrat bellum. Liv. de Bell. Pun.
Fraudari bellum sanguine dicitur, Quum sine hominum clade & cruento
exitu, perficitur. Lucan. lib. 2. 305.
Fugere. Sen. in Troad. 4.
Fulminat bello, inquit Virg. 4. Georg. 561. De Cæsare.
Gerere. Virg. 1. Æn. 47.
Gerere & conficere. Cic. pro Corn. Balb. 47.
Gesta & consummata bella. In CONSUMMO.
Glomerare manum bello. Virg. 2. Æn. 315.
Gubernare bellum. Cic. 5. Philipp. 26. Bellum quod ab opinione ple-
 runque & fama gubernatur.
Habere bellum susceptum cum aliquo. Cic. 2. de Lege Agr. 14. Bellum
 habet nescio quod susceptum Consulatus cum Tribunatu.
Imbutum odio bellum. In IMBUO.
Imminet bellum ab Tarquinio. V. IMMINEO.
Imminutum bellum. V. paulo ante, Attenuatum, &c.
Imponere finem bello. Ovid. 8. Met. 68.
Impulsus bellum. In IMPELLO.
Incendere aliquem bello, i. e. Belli cupidine inflammare, aut ad bellum
incitare. Stat. 3. Theb.
Inchoare bellum. Cic. de Procons.
Incidit illis bellum, Bellum inter eos obortum est. Hor. 1. Serm. 7. 16.
Incipere bellum. Sallust. in Catil.
Incumbere ad, vel in bellum. In INCUMBO.
Incutere bellum. Hor. 2. Serm. 1. 39.
Indicere bellum alicui. Ovid. 6. Met. 92.
Indicere bellum philosophiæ. Cic. 2. de Orat. 155.
Indicere bellum nefarium. Cic. pro Deiot. 30.
Indicere atque inferre. Cic. 3. Verr. 79.
Indicere bellum ventri, Jejuna significat apud Hor. 1. Serm. 5. 8.
Indicere bellum voluptatibus, aut sibi. In INDICO.
Inferre. Virg. 3. Æn. 248.
Inflammare. Cic. 11. Fam. 12.
Inire. Liv. 4.
Inire consilium de bello. Cæsar. 7. de Bell. Gall. 1.
Insit in bellum totus & mente & animo. In INSISTO.
Intans bellum. In INSTO.
Instruere bellum. In INSTAURC.
Instruere. Cic. de Lege Agr. 76. Urbs quæ facere atque instruere bellum
 possit.
Integrare. Stat. 8. Theb. 656.
Intendere in aliquem. In INTENDO.
Intendere animum ad bellum. Sallust. in Jugurth. 43. 2. i. e. Curam in
 belli apparatus.
Invadere bellum. In INVADO.
 Uu
 Involutum

Involutum bellum. In INVOLVTO.
 Lacescere bello. Cic. pro Lege Manil. 23.
 Mandare bellum. Liv. 5.
 Minari. Virg. 3. Æn. 540.
 Minitari. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Moliri. In MOLIOR.
 Movere. Virg. 1. Georg. 509. Hor. 4. Carm. 1. 2.
 Mutare bellum pro pace. In MUTO.
 Nata gens bellis, & ad bella. In NASCOR.
 Navare bellum alicui. Tacit. 5. Hist. 25. i. e. Operam bello.
 Objectare bello corpora, pro Belli periculis. Virg. 4. Georg. 218. de Apibus.
 Obire bellum. Tacit. 3. Ann. 34.
 Obortum bellum. In OBORTOR.
 Obruti bellis longinquis. Plin. lib. 7. cap. 54.
 Opprimere bello. In OPPRIMO.
 Opprimere bellum eortum. In OPPRIMO.
 Ortum & partum bellum. Tacit. 3. Ann. 47.
 Offendere bellum. In OSTENDO.
 Parare. Ovid. 7. Met. 456. V. PARO.
 Parta bello. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Pascere bellum. V. paulo ante ex Sil. Longinquum bellum.
 Patrare, i. e. Conficere, Debellare. Tacit. 2. Ann. 26.
 Pavescere. Tacit. 1. Ann. 4.
 Pendet belli fortuna. Ovid. 8. Met. 12.
 Pendet ex una origine bellum. Tacit. 1. Met. 186.
 Perficere. Liv. 22. 18.
 Perpetrato bello. In PERPETRO.
 Perrumpere bellum. Sen. Agam. 604. Sed aliter disting. Schröd.
 Persequi aliquem bello. In PERSEQUOR.
 Petere bella. Sil. lib. 15. 492. — Majora petuntur Rursus bella retro.
 Petere aliquem bello. Virg. 3. Æn. 603.
 Ponere bellum, Positum bellum. Virg. 1. Æn. 291.
 Portat bellum terra. Virg. 3. Carm. 19. 4. i. Epist. 16. 25.
 Præficere bello. Caf. 5. de Bell. Gall. 11. extr.
 Prodit bellum. Ovid. 1. Met. 142.
 Proffigare bellum. Tacit. 2. Hist. 4.
 Prolatere. Tacit. 13. Ann. 34.
 Promittere. Stat. 3. Theb. 390.
 Prorogare. Cic. 12. Philipp. 13.
 Propulsare. Liv. lib. 1. Tamen quum mœnibus bellum propulsare posset, &c.
 Pugnata bella. Hor. 3. Carm. 19. 4. i. Epist. 16. 25.
 Querere belli consilium. Caf. 8. Bell. Gall. 47.
 Recipere sese ad belli cogitationem. Caf. 3. de Bell. Civil. 17.
 Redintegrare bellum. Cic. 11. Fam. 9.
 Redit bellum. Liv. lib. 3.
 Renascitur bellum. Cic. 11. Fam. 14.
 Renovare belli consilium. Caf. 8. de Bell. Gall. 1.
 Renovare bellum. Cic. 12. Fam. 8.
 Repellere bella. Ovid. 3. Trist. 10. 8.
 Repens bellum. Liv. 1. Decad. lib. 10.
 Resedit bellum, i. e. Acquisivit. Hor. 3. Carm. 3. 30.
 Restinguere. Cic. 11. Fam. 12.
 Ruere in bella. Virg. 7. Æn. 782.
 Senescit bellum. Liv. 8. de Bell. Pun.
 Sepultum atque discussum bellum. Paterc. lib. 2. 75. Idem 2. 89. Finita vicesimo anno bella civilia, sepulta externa, revocata pax, sopitus ubique armorum furor.
 Serere. Tacit. 2. Ann. 21. Ex bellis bella feruntur.
 Struere. Cic. 9. Att. 11.
 Suidere. Ovid. 6. Fast. 86.
 Subacti bello Trojgenæ. Lucret. lib. 1. 465.
 Subigere bello. Liv. 5. Decad. lib. 2.
 Sumere bellum. Tacit. 3. Hist. 43.
 Sumere bellum pro aliquo. Ovid. 16. Epist. 173. al. Ferrum. Sed V. Burn.
 Surgunt bella. Virg. 4. Æn. 43. Quid bella Tyro furgentia dicam?
 Suscipere bellum cum aliquo. Ovid. 14. Met. 451.
 Susceptum bellum eternum cum, &c. Cic. pro Syll. 28. Quare non sum nefcius quanto periculo vivam in tanta multitudine improborum, quum mihi uni cum omnibus improbis eternum videam bellum esse susceptum.
 Sufcitare. Cic. 11. Fam. 3.
 Sustentare. V. Immensum exarferat bellum.
 Tentare irrita bella. Sen. Herc. fur. 9.
 Tentari bellis. Ovid. 7. Epist. 121.
 Tractare bellum. Tacit. 5. Ann. 1.
 Trahere aliquem ad letum bello. Virg. 5. Æn. 623.
 Tument bella. Ovid. 7. Epist. 121. Quoniam Hiervas bellum Carthaginensibus minabatur.
 Tumescens bellum. Paterc. lib. 2. c. 15. Mors Drusi, jam pridem tumescens bellum excitavit Italianum.
 Venire bello ad mœnia alicujus. Virg. 2. Æn. 193.
 Versatur bellum in his terris. Cic. 5. Verr. 47. Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, sic mihi affecta visa est, ut hæc terræ in quibus bellum acerbum diuturnumque versatum est.
 Vincere bello. Lucan. 1. 145.
 Undantem bello Nilum vocat Virg. 3. Georg. 28. tanquam non undas, sed bella portantem, ut adnotat Servius.

BELlicosus, Adj. [πελοεικής] Ad bellum pertinens. ut Columella bellica. V. in BELLONA.
 Corona bellica, Quæ bellatoribus victoribus dabatur. Plin. lib. 16. cap. 4.
 Decus bellicus, Romulus. Ovid. 2. Fast. 478.
 Dea bellica, Pallas. Ovid. 3. Fast. 814.
 Disciplina. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
 Equus Propet. 4. 4. 14.
 Jasta. Ovid. 2. Amor. 3. 8.
 Lans. Sen. in Troad. 8. Cic. in Brut. 84. Et bellica laude aspirare ad Africanum nemo potest. Caf. 6. Bell. Gall. 24.
 Manus. Lucan. ad Pison.
 Navis. Propert. lib. 2. 15. 43.
 Res. Hor. 4. Carm. 3. 6.
 Virtus. Cic. pro Muren. 22. Virtutis bellicæ annulus insigne. Plin. lib. 33. c. 1.
 Bellicum, subst. [πελοεικής] Sóni nomen, ut ait Servius, vel potius Signi

militaris, quod sono datur. Unde Bellicum canere, est Sono tubæ ad prelium milites excitare, & accedere ut prelium ineant. Liv. 35. 18. A Macedonia Philippum, ubi primum bellicum cani audivisset, arma capturum: posse se spiritus ejus, nosse animum. Per translationem posuit Cic. in Orat. 30. Alter incitator fertur, & de bellicis rebus canit etiam quodammodo bellicum.
 Bellicum canere, pro metaphoram, pro eo quod est Animare five excitare discidium. Cic. 7. Philipp. 3. Itaque idem quasi providi cives & Senatores diligentes, bellicum me cœcitæ dicunt.
BELlicosus, [πέλοεικής, πέλοεικής] Ferrox. Sallust. in Jugurth. 18. 11. Quia Libyes quam Getuli minus bellicosi.
 Annus bellicosior. In ANNUS.
 Civitas. Liv. 1. 20. a pr.
 Nationes bellicosissimæ. Cic. pro Lege Manil. 28.
 Bellicosus rex. Liv. 1. 31.
BELlicosus, ius, ifime. [πελοεικής] Liv. 9. 6. Cepisse enim eos non Romam, sicut ante Gallos: sed quod multo bellicosius fuerit, Romanam virtutem ferociamque.
BELlicrepa, æ. f. [εἰσπλήθερος] Festus, Bellicrepa saltationem dicebant, Quando cum armis saltabant, quod a Romulo institutum est, non simile pateretur quod fecerat ipse, quum a ludis Sabinorum virgines rapuit. V. SALLI, & PYRRICHA.
BELLIFER, Æra, Ærum. [βέλτερος] Quod bella fert. Claud. in Eutrop. lib. 1. 429. — quid belliferam communibus urunt
 Iteliam maculis?
BELLIGER, Adv. [πελοεικής] a Bello gerendo dicitur. ut, Belliger Mars. Stat. 1. Achil. 504.
 Belligerum cœu numen amat.
 Acies belligerae. Stat. 12. Theb. 717.
 Gentes. Ovid. 3. Trist. 11. 13.
 Jasta. Martial. lib. 5. 25.
 Labores. Valer. 5. Argon. 617.
 Marius. Ovid. 2. de Arte Am. 678.
 Mens. Sil. lib. 3. 162.
 Ritus belligeri non degener. Qui belli mores, aut laborem & asperitatem militiæ ferre consuevit. Sil. lib. 7. 292.
 Trophæis belligeris annumerare. Stat. 10. Theb. 28.
BELLIGERO, [πελοεικής, πέλοεικής] Ære. Bellare, Bellum gerere. Ennius apud Cic. 1. Off. 38.
 Nec cauponantes bellum, sed belligerantes. [Ita quidem distinguunt in omnibus codd. Ego vix existimo potius post v. Cauponantes conmatte distinguendum, ut nomen posteriori verbo jungatur, Bellum sed belligerantes. Quamvis enim Cauponari bellum videri possit, ut perhibent, Græcorum imitatione dictum, de quo V. in CAUPONARI, non minus tamen Græcorum exemplo confirmare licet nostram distinctionem, quum apud eodem nihil frequentius sit, quam verbum cum nomine, unde derivatur, acc. casu construere, ut πέλοεικής πέλοεικής, Iliad. β. 121. ubi V. Schol. vel πέλοεικής, ut Arist. Rhet. 1. 4. Qualia tametſi Latini parcius imitantur, ut Bassa basiare, Catull. & (ut ea tantum attingam, quæ propius huc autem) Certare certamen ap. Interpr. Vulg. 1. Tim. 6. 12. & ap. Cic. Pugnare pugnam, Præliari prælium, sapius tamen apud antiquiores illos, ut apud Lucretium, familia occurrunt: conf. mox BRILIATUS partic. Estque elegantior antithesis in Cauponari ἀπάως & Bellum belligerare, quam Cauponari bellum & Belligerare.
 Belligerant Ætoli cum Aulide. Plant. Capt. 1. 1. 25.
 Belligerare cum genio suo. Plant. Truc. 1. 2. 80. de Avaris.
 Cum fortuna. Cic. Post red. ad Quir. 19. Non solum cum iis qui hæc delere voluissent, sed etiam cum fortuna belligerandum fuit.
 Par alicui in belligerando. Cic. pro Font. 26. Excitandum erit nobis ab inferis C. Marius, qui Induciomaro isti minaci atque arroganti, par in belligerando esse possit.
 Belligeretur. Lactant. l. 5. Cur autem belligeretur, ac se alienis furoribus miscatur? p. 296. edit. Plant. H. St. V. c. 17. §. 12.
BELLIGEROR, Æri. forma deponens. Hygin. Fab. 274. extr. Belus Neptuni filius gladio belligeratus est, unde Bellum est dictum.
BELLIGERATOR, Æris. m. Gloss. Vet. Belligerator, πελοεικής. Venantius vita Martini, 3. 369.
 Belligeratori valeat ne femina jungi. Avienus perieg. v. 55.
 Belligeratores nutrit tellus Arimaspas. Idem v. 583.
 — Attica tellus
 Belligeratorum generis memoranda virorum.
BELLIPOTENS, Adj. [πελοεικής] Qui bello pollet. Ennius apud Cic. 2. de Divin. 116. — Istolidum genus Æacidarum, Bellipotentes fuit magis, quam sapientipotentes.
 Diva bellipotens, Pallas. Stat. 2. Theb. 716.
 Magnus bellipotens. Virg. 11. Æn. 8. i. e. Mars, estque hoc loco substantive positum. Adde Flacc. 1. Argon. 529.
BELLISONUS, a, um. [πελοεικής] Paul. Nolan. 8. Nat. Fel. v. 423.
BELLIOSUS, [βελίος] Vetusillum est nomen, idem significans quod Bellicosus. Cæcil. apud Non. 2. 96. Tantum bellum suscitare conari adversarios contra bellosus genus.
BELLO, Ære. Idem quod Belligerare. Cic. pro Lege Manil. 32. Fuit proprium pop. Rom. longe a domo bellare.
 Bellare cum diis. Cic. de Senect. 5. Quid enim est aliud gigantum more bellare cum diis, nisi natura repugnare?
 Bellare alicui, i. e. Contra alicquem. Stat. 8. Theb. 506.
 Bellare de re aliqua. Tacit. 14. Ann. 35.
 Cæsta bellare. Stat. 6. Theb. 826.
 Ense bellare. Sil. lib. 3. 235.
 Manus bellare. Sil. lib. 8. 498.
 Acies bellant. In ACIES.
 Attu bellandum est. Sil. lib. 5. 100.
 Bellantur pro Bellant, dixit Virg. 11. Æn. 660. Servius. nam solent verba pro verbis poni. Unde nunc passivam declinationem sub activa posuit significatione. V. Non. 7. 32.
BELLATUS, Partic. Liv. 1. 38. extr. Hoc bellum a COSS. bellatum quidam auctores sunt. Nepos. 2. 2. Agellum bellatum misissent in Asiam.
BELLANS, antis. Hirt. Bell. Afric. cap. 61. Proprium gaudium bellantibus Fortuna tribuere non decrevit. Hor. Carm. fac. v. 51.
 — Bellante prior, jacentem
 Lenis in hollem.

BIO THAN AT OS, [*βιοθάνωτος*] Violenter mortuus, ut est qui ferro, vel alia vi interficitur, & non sua, id est naturali morte moritur, quæ naturaliter contingit: & Mors ipsa biothanata dicitur, Quæ per vim inferitur, de qua intellexit Virg. 4. Æn. 696. quum dixit,
 Nam quia nec fato, merita nec morte peribat,
 Sed misera ante diem. Scribit Lamprid. cap. 37. prædictum fuisse Heliogabalo, ipsum Biothanatum futurum. Julius Firmicus, Si Luna (inquit) applicerit se Saturno, deficiens lumine, faciet matres biothanatas interficere. Servius ait, biothanatorum animas non recipi in originem suam.
Biothanatus vitæ finis. Firmic. lib. 3. cap. 15.
BITHAN AT US, Quod est Bis mortuus. Iudor. 10. in B. An Biothanatus, qui est Vi mortuus.

B I P

BIPALUM, **BIPALMIS**, **BIPARTIO**, **BIPATENS**. V. BIS.
BIPEDIMUI, Gallia in Aquitania populi, de quibus vide Plin. lib. 4. cap. 19.
BIPENNIS, **BIPENNELLA**, **BIPPENNIER**, **BIPPES**, **BIPEDALIS**, &c. V. BIS.

B I R

BIRACELLUM, Urbs Tuscorum Ptolemæo, hodie Vicarellum.
BIREMIS, **BIROTA**. V. BIS.
BIRRETUM, i. n. Magistorum & Doctorum in promotionibus insigne. V. Saubert. prodrom. Philolog. Sacra p. 46. Dufresne Gloss. & Lex. Pitific. Henr. Steph. ad dict. fq.
BIRRUS, [*βίρρος*] Vestis erat genus quoddam apud Romanos. quod ex Martiani libro quarto probat Cælius Rhodig. lib. 16. cap. 10. Martianus: Birrus, inquit, & tunica nomen vestis habent. V. Salmat. ad Tert. de Pall. p. 50. fq. Idem & Casaub. in Historiam Augustam, & Lex. Pitific. Suid. *βίρρον*, *ἵματιον βουδαιον*. Unde dixerunt Birretum de pileo, hodie *Barrette* ii, qui loquuntur *le Roman*. [Miror qui ab Epheltride ad capitis tegumen transeat, nisi fortassis a colore nomen acceperit. Iisd. 19. 24. extr. Birrus a Græco vocabulum trahit: illi enim birrum librum [lege Rubrum] dicunt. V. BURRUS.]

B I S

BIS, Adv. numerandi, significat id quod Græcis *δύς*. Cic. de Amicit. Bis una Confules. Idem de Orat. 153. tradit ex Duis per contractionem factum Bis; sicut ex Duello, Bellum. Duis autem natum est a vocabulo Duo. V. Felt. in Duis.
 Bis anno absumuntur umbræ. Plin. lib. 2. cap. 73.
 Bis ætatis, bisque cucurrit hyems. Ovid. 6. Epist. 56. i. e. Duo abierunt anni.
 Bis ad decies centum. Plin. lib. 4. cap. 12.
 Bis bina. Cic. 2. de Nat. Deor. 48.
 Bis centum anni, Ducenti. Ovid. 12. Met. 188.
 Bis decies bibis. Martial. 1. 12.
 Quum data sint equiti bis quinque numismata, quare Bis decies solus Sextilianus bibis? Turnebo videtur hoc esse de sportula accipiendum, cui decem nummi erogabantur, vel centum quadrantes. Quum igitur sportulam decem nummum quam Sextilianus accepisset, duas bibebat tamen potor profugiatissimus, unam tantum vini exhauriret, quantum duarum sportularum pretium æquabat.
 Bis denæ naves. Virg. 1. Æn. 381.
 Bis deni anni. Martial. 9. 78. Propert. 2. 9. 3.
 Bis die pariunt. Plin. lib. 10. cap. 53.
 Bis mille equi, Duo milia eorum. Hor. Epod. 9. 17.
 Bis quinquagenis domus est tibi millibus empta. Martial. lib. 12. 67.
 Bis quinque viri, Decemviri. Hor. 2. Epist. 1. 24.
 Bis quinos flet ille dies. Virg. 2. Æn. 126.
 Bis quina festertia. Martial. lib. 10. 75.
 Bis quinus mensis, pro Bis quintus, h. e. Decimus. Ovid. 3. Fast. 124.
 Bis feni dies, Duodecim. Virg. 1. Ecl. 44. Stat. 12. Theb. 811.
 O mihi bisfenos multum vigilata per annos.
 Bisfenus labor, Duodecim labores. Sen. Agam. 9.
 Bis septeni. Plin. lib. 8. cap. 36. Primitis diebus bis septenis tam gravi somno prenumtur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. De urfis loquitur.
 Bis sex locis thoraca petium, dixit Virg. 11. Æn. 9.
 Bis stulte facere. Ter. Hec. 3. 2. 8.
 Bis tanto. Plaut. Merc. 2. 2. 26. Bis tanto valeo, quam valui prius.
 Bis tantum, quantum. Virg. 6. Æn. 578.

B I S

—tum Tartarus ipse
 Bis patet in præcepis tantum, tendique sub umbras,
 Quantum ad atherium cæli suspectus Olympum.
 Bis ter, i. e. Sex. Hor. Epod. 4. 8.
 Bis, terque. Martial. lib. 4. 82. Bis, terque expertus frustra. Hor. in Arte Poet. 440.
 Bis, terve. Hor. Epod. 5. 33.
 Bis termi nati, Filii sex. Sil. lib. 10. 93.
 Falli bis. Clc. 8. Philipp. 12. In quo bis falleris: primum quod tuas rationes communibus anteposis: deinde, &c.
 Bis gravide pecudes. Virg. 2. Georg. 150.
 Bis improbus. Cic. 7. Verr. 59. Ita in una civitate bis improbus fuisti, quum & remissisti quod non oportebat, & accepisti quod non licebat.
 Bis perire. Plaut. Trucul. 1. 1. 26. Bis perit amator, ab reatque animo simul. Bis per omnes. Turneb. Proverbum Græcum, inquit, quod e fidum harmonia sumptum est, *δύς ἀλλήλων*. Bis per omnes, ut Chordas subadiamus. De his, quæ multum differunt. V. Chil. Er.
BICENSUS, a, um. Bis centum profectus: tribuitur Festo. [Immo Duicensus q. V. f. l.]
BICEPS, itis. [*δύκεφαλός*] Adj. a Bis & Caput compositum; Quod habet duo capita. Plin. lib. 10. cap. 62. Serpentes coeunt complexu, adeo circinvolutæ sibi, ut una existimari biceps possit. Cic. 1. de Div. vin. 21. Et si puella nata biceps esset. Liv. 41. 21. Biceps natus per. Janus biceps. Ovid. 1. Fast. 65.
 Biceps, de rebus incorporeis. ut, Civitas biceps. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 4. Iniquus equeltri ordini iudicia tradit, ac bicipitem civitatem fecit, discordiarum civilium fontem. Nonius, 6. 36.
 Parnassus biceps, Ovid. 2. Met. 221. improprie dixit, pro Bijugo.
BICEPSOS, antique, aut potius corrupte, pro Biceps, apud Varr. L. L.

4. 8. Mons Biceps, triceps, quadriceps, &c. Sed notat Scaliger in Conject. ad h. l. p. 22. male sic scriptum esse, cum ipse Varro Primi-cipos dicat, non Primipecos: ergo & Biceps, &c. V. Turneb. Advers. 20. 33.
BICHOROBUS, a, um. Apul. Apol. p. 154. Stew. Auræ ulices, bichordula. conf. Elmenh. Emend. p. 337. extr.
BICIRRIS, e. ut, Vestes bicirres, Quæ ab utraque parte cirros habent. *βικίρροι*, *δύκερροι*. Gloss. Vet.
BICLINIUM, [*δύκλινον*] Locus ubi duo lecti sunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 69. & 102. V. Lex. Pitific.
BICOLOR, oris, g. o. [*δύχρους*] Adj. Duorum colorum. Plin. lib. 10. cap. 52. Iatus omne ovum volucrum bicolor.
 Myrtus bicolor. Ovid. 10. Met. 98.
 Bacca Minervæ. Ovid. 8. Met. 664.
BICOLORUS, a, um. formavit Vopisc. Aurel. cap. 13. V. ibi Salmat.
BICOMIS, e. ut, Equus bicomis. Veget. de Re Vet. 2. 11.
BICORNIGER, Scil. Bacchus. Ovid. 13. Epist. 33.
 Ut quas pampinea tetigisse Bicorniger hasta
 Creditur, &c. V. BACCHUS.
BICORNIS, e. [*δύκερος*] Quod habet duo cornua. ut, Bicornes ferramentum. Columel. lib. 10. cap. 15. Plin. lib. 11. cap. 46. cui Unicornem opponitur. Virgil. 1. Georg. 264.
 Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Duorum cornuum, Serv. Caper bicornis. Ovid. 15. Met. 304.
 Fauni. Ovid. 4. Epist. 49.
 Furcæ bicornes. Virg. 1. Georg. 264.
 Jugum. Stat. 1. Theb. 62. De Parnasso. conf. BICEPS.
 Luna. Hor. in Carm. fecul. 35.
 Rhenus. Virg. 8. Æn. 727.
BICORPOR, oris. Adj. [*δύκερος*] Duorum corporum. Cic. 2. Tuscul. 22. Hæc bicorporem afflixit manum.
BICORPOREUS, a, um. Adj. Idem Firmic. lib. 2. cap. 12. Gemini est signum in celo masculinum, commune, bicorporeum. Paulo post Virgo est signum in celo femininum, commune, bicorporeum.
BICOXUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. BICOXUM, *δύκερος*. [Utramque coxam denotat, nec forma adject. dictum videtur.]
BICUBITALIS, e. [*δύκωνυβίος*] Quod duorum est cubitorum, ut, Bicubitalis caulis. Plin. lib. 20. cap. 23. pr.
BICUBITUS, a, um. Idem. Herba ranulis tenuibus bicubitis. Apul. d. Herb. cap. 72.
BIDENS, entis, f. [*διδεδής*] Festus; Bidentes sunt Oves duos dentes longiores ceteris habentes. Virg. 6. Æn. 39.
 — totidem lectas de more bidentes. Ubi Servius; Bidentes, Oves sunt circa binatum habentes duos dentes eminentiores quæ erant apud sacrificiis. V. Scalig. Castig. ad Festum. Nonius, Bidentes qui existimant ob eam causam oves a Virgilio dictas, quod duos dentes habeant, pessime ac vitiose intelligunt. Nam nec duos dentes habent, & hoc quidem & genus monstris est, & melius intelligi potest, si biennes dixerit, auctoritate Pomponii in Atellana, Mars, sil verve facturum, si nunquam redierit, bidenti veræ. Laberius pat. bidens, Vifus hac nocte bidentes propter viam facere. Et Nigidius Figulus dicit bidental, quod binæ (al. Bimæ) pecudes immolentur. Haftenus ille. V. Gell. lib. 16. cap. 6. & Macrobi. lib. 6. cap. ult. Bidens, pro Ove. Ovid. 2. Fast. 70.
 Cædes bidentium. Hor. 3. Carm. 23. 14.
 Intonsa bidens. Virg. 12. Æn. 170. i. e. Parva, aut (ut Servius interpretatur) Brevis.
 Lanigeræ. Virg. 7. Æn. 93.
BIDENS, entis, m. [*δύκερα*, *σμίλα*] Instrumentum fossorium rusticorum quod duos dentes habet. Juven. 3. Sat. 228.
 Vive bidentis amans, & culti villicus horti. Columel. lib. cap. 14. Insequitur deinde fossor, qui crebris bidentibus æqualiter minutim soli terga convertat.
 Durus bidens. Virg. 2. Georg. 355. Ovid. 4. Fast. 927.
 Pace, bidens vomerque vident. Tibul. 1. 10. 51.
 Frangere glebam bidentibus. Virg. 2. Georg. 400.
 Jactare bidentes. Virg. 2. Georg. 355.
 Versare solum bidente. Tibul. 2. 3. 6. Hinc
BIDENTATIO, oris, f. Gloss. Gr. Lat. *σκαπτήρις*, Fossura, occatio, bidentati bidentati, [*διδεδυττόρις*] dicebant antiqui quoddam Templum, quod in eo bidentibus hostiis sacrificaretur. Hæc Festus. Hor. in Arte Poet. 471.
 — utrum
 Minxerit in patris cineres, an triste bidental
 Moverit incensus. Hoc loco Janus Parrhasius, Loca taSta fulmin inquit, acri studio procurabant majores nostri: sacerdotem adhibebant colligebantque dispersa fulminis vestigia, terraque, sacris rite peracti constructa ara, caesque bidente, eum locum Bidental appellabant: quæ violare piaculum erat.
 Videndum bidental. Perf. 2. Sat. 27. conf. Quintil. Decl. 274. Lucan. 1. 60.
 Bidentales fulgur, &
 Bidentales sacerdotes, V. in Lex. Pitific.
BIDUANUS. V. post dict. fq.
BIDUUM, i. n. [*δύο ημερών*] Spatium duorum dierum. Ter. Eun. 4. 2. Hem biduum hic manendum est tibi sine illa?
 Illo biduo. Cic. 4. Verr. 54. Venerat ad eum illo biduo Letilius quidam homo non alienus a literis.
 Biduo menslem longiorem facere. Cic. 4. Verr.
 Biduum ex mensie eximere. Cic. 4. Verr. 129.
 Bidui aut tridui sollicitudo. Ter. And. 2. 6. 9.
 Bidui navigatio. Plin. lib. 6. cap. 28.
 Bidui aberant castra. i. e. Duorum dierum spatio. Cic. 1. Att. 16.
 Biduum continens, pro Perpetuum biduum. Suet. in Calig. cap. 19.
 Per biduum. Cic. 2. de Orat. 96.
 Propius quam tu biduum. Cic. 8. Att. 22. Propterea quod neque Ron quicquam audiret novi, nec in his locis, quæ a Brundisio absunt propius, quam tu, biduum aut triduum.
BIDUANUS, a, um. Raban. Maur. de Inst. Cler. 2. 26. Biduanus in jejuniis inde sumptus, quod Apolloli jejunaverunt illo biduo, quo Don nus passus & sepultus est.
BIDENNIS, e. [*δύετής*] Duorum annorum.
 Vide Quotennis additum. Vide Annus & Triennis. H. St.

Bienne spatium. Plin. lib. 2. cap. 82. Ut pote quum quidam annuo & bienni spatio duraverint.

BIENNIVM, i. n. [διετία] Spatium duorum annorum. Cic. 5. Philipp. 7. Tribuni pleb. rulantur de provinciis contra acta Caesaris, ille biennii, iste sexennii. Quintil. 1. 12. de Pueris, Intra biennium, quam verba recte firmare poterunt, quanvis nullo instante, omnia fere loquuntur.

BIFARIAM, [διάρια] Adv. in duas partes, aut Duobus modis. Cic. 3. Tusc. 24. Bifariam quatuor perturbationes aequaliter distributæ sunt. Nam dicit, &c. Varr. 2. de R. R. 4. Natura divinis earum annus bifariam, quod bis parit in anno, quaternis mensibus fert ventrem, binis nutritat.

BIFARIUS, a, um. Duplex, in utramque partem aptus. Apul. 3. Doem. Plat. pag. 39. Bifaria sic subulata illam. Ammian. 18. 8. Ratione bifaria. Commodian. Infruct. 24. Quis in Synagoga decurris ad bifarios.

BIFAX, vel DIFAX, Habens duas facies. Gloss. Lat. Gr. Bifax, difax, διπρόσωπος. V. Meurf. Exerc. 2. 4. 15.

BIFERA, a, um. [διφάρα, διφάρα] Adj. ut, Bifera arbor, Quæ bis in anno fert fructum. Plin. lib. 13. cap. 22. Biferæ ficus. Columel. lib. 5. cap. 10. Quod etiam de fructu dixit Suet. Aug. cap. 76. Cascum bubulum & ficos virides biferas maxime appetebat. V. Ibi Torrent.

Biferi Paëli rosaria. Virg. 4. Georg. 117. Forsitan & pingues hortos quæ cura colendi Ornaret, canerem: biferique rosaria Paëli. Quod uno anno bis illic nascerentur rosæ, ut docet Servius.

Ibi nam in foro spectantem me scitulas puellas cum biferis quasillis. Pontan. 162. H. St.

BIFESTUS, a, um. Prudent. pass. Petr. & Paul. extr. Diem bifestum sic colas memento.

BIFIDUS, [διψαλός] Adj. Quod in duas partes fissum est. Plin. lib. 11. cap. 37. Lacertis bifida & pilosa lingua. Bifidi pedes. Ovid. 12. Met. 303. Quo magis illa canit, magis hoc tellure levati Erigimur, setæque cadunt, bifidosque relinquit Rima pedes.

Bifidum iter. Valer. 1. Argon. 570. Bifide ridicæ. Columel. 4. ult.

BIFIDATUS, Adj. [διψαλωτός] Idem Plin. lib. 13. cap. 4. Folia cultrato mucrone, lateribus in sese bifidatis, bellas primum demonstrare gemmas. De palmis loquitur.

BIFISSUS, a, um. Idem. Solin. cap. 51. Bifisse unguæ.

BIFORIS, e. [διφύρα] Duplices januas habens. Bifores fenestras. Ovid. 1. de Pont. 1. 5. Nox erat, & bifores intrabat Luna fenestras, Mensæ fere medio quantæ nitere solet.

Valvæ. Ovid. 2. Met. 4. Biforis cantus. Virg. 9. Æn. 618. — ubi afflicte biforem dat tibia cantum. Ubi Serv. Bifonum, imparem. Et servavit esse tibiarum suarum ordinem. Tibiæ aut Serranæ dicuntur, quæ sunt pares, & æquales habent cavernas; aut Phrygiæ, quæ & impares sunt & inæquales habent cavernas. Ergo biforem, dissimilem, difonum; non enim fuit pari modulatione compositæ.

BIFORUS, a, um. Idem. Viruv. 4. 6. Fortium ornamenta non sunt cerositata, neque bifora, sed valvata. V. Salmat. in Solin. p. 651.

BIFORMIS, e. [διμορφος] Quod duas formas habet. Columel. lib. 10. 428. Inter lascivos Sartyros, Panasque biformes. Quo loco quidam legunt Bicornes.

Biformis natura Centaurorum. Claud. 1. in Ruff. 329. Janus. Ovid. 5. Fast. 98. Monstrum. Ovid. 8. Met. 156. de Minotauro loquitur. Populus biformis. Centauri. Ovid. 2. Amor. 12. 19.

BIFORMĀTUS, Adj. [διμορφωτός] Cic. 2. Tusc. 20. — non biformato impetu Centaurus ictus corpori infixit meo.

BIFRONS, onis. [διμετώπος] Adj. Quod geminam frontem ac faciem habet. Virg. 12. Æn. 198. Latonæque genus duplex, Janumque bifrontem. Idem 7. 180.

BIFURCUS, Adj. [διφύρα] Geminas furcas habens. ut, Bifurcum fermentum. Columel. lib. 3. cap. 18. Bifurci ramusculi. Idem lib. 5. cap. 11.

BIGÆ, æ; & BIGÆ, ærum. f. [συνωλες, ἐξήρα] Currus duorum equorum iugo actus. Virg. 5. Æn. 721. Et nox atra pulum bigis subvecta tenebat. Budæus; Bigæ, trigæ, quadrigæ, ad curule certamen & facra certamina pertinebant. His enim verbis non tam vehiculum, quam equi biguges, trijuges, quadrijuges significauerunt.

Bigæ, trigæ, quasi Bigæ, Triagæ, Desp. Effet, ut Cogito, pro Coagito. H. St. Anhelantes bigæ. Stat. 6. Theb. 688. Citæ bigæ. Catul. 53. 26. Cornutæ. Varro Serrano, ap. Non. v. Ruram. Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptoleum sculpineatum bigas sequi cornutas. Bigas cornutas hic intelligit Turnebus joculariter dici Boves duos aratores, quos ad aratum junxerat Triptoleum, qui frumenti sementem mortales edocuit. Adv. 15. 4. Lunares, Quibus Luna vehitur. Stat. 12. Theb. 297. Nocturnæ, Lunæ. Sen. in Hippol. 3. Olorina, Veneris. Stat. 3. Silv. 4. 46. Rosifera, Auroræ. Stat. 1. Theb. 338. Roseæ bigæ, Auroræ. Virg. 7. Æn. 26. De Auroræ. Soporiferæ bigæ, Diana. Valer. 2. Argon. 295. Agitare bigas. Lucan. lib. 1. 78. Raptari bigis. Virg. 2. Æn. 272. Remaneat bigæ. Sen. in Agam. 9. De Bigarum inventione, V. Lex. Pitisc.

BIGĀRUS, i. m. Ductor bigæ. Cippus marcoreus Aurigæ pueri, Romæ in templo Gregorii in monte Cælio. FLORVS EGO HIC IACEO BIGARIVS INFANS QVI CITO DIVM CVPIO CVRRVS CITO DECIDI AD VMBRAS. Ferret. Mus. Lapid. 4.

BIGĀTUS, Adj. ut, Argentum bigatum, Nummus, qui bigas impressas habet. Et Plin. lib. 33. cap. 3. Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ: & inde bigati, quadrigatique dicti. Bigati, subit, ubi subauditur aliud substantivum, Nummi. Liv. 23. 5. Lætoque juveni promissis, equum eximium dono dat, bigatosque quingentos Quæstorem numerare jubet. V. Alex. ab Alex. 4. 24. Et Berneg. ad Tacit. Germ. qu. 19. & Lex. Pitisc. in Nummis.

BIGĀMUS, [διγάμος] Qui duxit duas uxores. Inde Bigamia, Ipsa conditio. Perot. Pro vocibus hybridis habentur.

BIGEMMIS, dicitur Viris quæ habet duas gemmas. Columel. lib. 5. cap. 5. Pro materiis longioribus pollices quaternum aut quinam gemmarum relinquunt: pro custodibus autem bigemmes refeces sunt.

BIGĒNER, is. g. o. vel BIGĒNERIS, e. [διγενής] Festus, Bigenera animalia dicuntur ex diverso genere nata, ut leopardalis ex leone & panthera, cicurhis ex apro & serota domestica, mulus ex equa & asino. Varro lib. 2. de R. R. cap. 8. Nam muli & hinni bigeneres atque inficitii, non suoque genere ab radicibus, ex equo enim & asino fit mulus: contra ex equo & asina hinnus. Aliter Bigeneri.

BIGRADUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. διβρατρίον, bigradum.

BIHORIUM, i. n. Tempus duarum horarum. Aufon. Mosell. 87. &c.

BIJUGUS, a, um, & BIJUGIS, e. [διζυγός] Adj. Bijuges equi dicuntur, quod bini ad unum jugum alligati sint. Martial. lib. 1. 13. Gestatus bijugis regulus esset equis. Albi bijugi. Virg. 10. Æn. 587. de Leucago. Certamen. Virg. 5. Æn. 144. Curriculum. Suet. Calig. cap. 19. Currus. Sil. lib. 2. 82. Fases bijuges. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 233. Leones bijugi. Lucret. lib. 2. 601. De curru Cybeles. Lynces. Ovid. 4. Met. 24. Hi trahunt curtum Bacchi. Plautrum. Aufon. Epist. 11. sub fin. Serpentes. Valer. 7. Argon. 218. Temo. Stat. 2. Theb. 723. Bijugi, interdum substantive pro ipis Curribus capiuntur. Virg. 10. Æn. 453. Desilit Turnus bijugis, pedes apparat ire Cominus.

BILANX, ancis. f. [βύραξ] Instrumentum quo res cum lancibus ponderantur. Libra alio nomine dicitur. Perotus. Utitur Pontanus. Illud usu venit, quod in bilancibus, quarum altera, quò propendat, eo trahit, præcipitque secum alteram. de Prudentia 289. H. St. fol. 155. Aldi. Ut Adj. Mart. Capell. 2. p. 42. Sine bilance libra. De bilance V. Savot. de Numm. Ant. 3. 31. vel Lex. Pitisc.

BILĒRA, æ. [βίληρα] Duarum librarum pondus. Liv. 4. 15. Sp. Malium, cui tribunatus plebis magis optandum quam sperandum fuerit, frumentarium divitem, bilibra farris ipersæ liberam esse civium suorum emisse. conf. Gronov. in loc. qui legit Bilibris plur. quasi Bilibris libris.

BILĒBRĀLIS, e. Gloss. Cyril. Bilibralis, διλίβραϊός.

BILĒBRIS, e. Adj. [βίληρα] Duarum librarum. Martial. lib. 11. 50. Nunc ut emam grandem lupum, nullumve libirem. Plin. lib. 18. cap. 11. Ex aqua hordeoque bilibres offere. Cornu bilibre. Hor. 2. Serm. 2. 61. Vas duas libras olei continens. conf. Lex. Pitisc.

BILINGUIS, e. [διγλωσσός] Festus, Bilingues Brutaces Ennius dixit, quod Brutii & Osee & Graeci loqui soliti sint. Sunt autem Italia populi vicini Lucanis. Al. Brutates vel Brutitates, vel Brutitates. V. Scalig. & Dacer. ad loc.

Bilinguis Canusinus, Qui loquitur duas linguas. Hor. 1. Serm. 10. 30. Quum Peditus casus exudet Publicola, atque Corvinus, patriis intermiscere petita Verba foris malis, Canusini more bilinguis? Canusinum ideo bilinguem vocat, quia & Graeci & Latini apud Canusinum urbem Italiae non procul a mari sitam, & a Dionæ conditam, habitant, utroque sermone utentes, Latino & Graeco. Ex Acrone. Curt. lib. 7. 5. 29. De Branchidis, Mores patrii nondum exoleverant: sed jam bilingues erant, paulatim a domestico externoque sermone degeneres. conf. Snakenb. & Freinsht. Ind. ad Curt. & Drakenb. ad Sil. 16. 157.

Bilinguis, Transl. Fallax. Virg. 1. Æn. 665. Quippe domum timet ambiguum, Tyriosque bilingues. Ubi Servius; Bilingues, Fallaces: nec enim ad linguam retulit, sed ad mentem. Animi bilingues. Firmic. lib. 1. cap. 1. Nec Afrorum malitiosa commenta, & bilingues animos, salutare Jovis fidus impediæ. Bilingues insidia. Claud. de Bell. Gild. 284.

BILUSTRIS, e. [βιλυστρίς] ut, Bellum bilustre, Quod duo lustra, id est decem annos duravit. Ovid. 2. Amor. 12. 9.

BILYCHNIS, e. Duos lychnos habens. Petron. cap. 30. Lucerna bilychnis de camera pendebat.

BIMĀNŪBĪRĀTUS, a, um. Scalprum bimanubrium.

BIMĀRIS, e. Adj. [βίμαρος] Quod est inter duo maria, ut, Corinthus bimaros. Hor. 1. Carm. 7. 2. Isthmus bimaros. Ovid. 6. Met. 419.

BIMĀTER, tris. Adj. [διμετρως] Qui duas habet matres. Sic Ovid. Bacchum vocat, quoniam ille bis natus dicebatur, primo quidem ex Se-mele. Sed quum partus ille crudus & pramaturus esset, Jupiter asportum femori suo, & ad justum puerperii tempus conservatum, rursum edidit. Ovid. 4. Met. 12. Ignigenamque, fatumque iterum, solumque bimaterem.

BIMĀTUS, V. BIMUS.

BIMEMBRIS, e. [βίμαλος] Quod gemina habet membra. ut, Forma bimembris. Ovid. 9. Epist. 99. Et male confusum pedibus, formaque bimembris. Centauri bimembres. Sil. 3. 41. Bimembres, substantive, pro Centauris. Stat. 12. Theb. 554.

- Officiis bello cedere Bimembres. Officiis, Officium inco-
lentes montem. Virg. 8. Æn. 293. de Centaurs Ixione & nube procreatis:
— tu nubigenas, invictæ, Bimembres,
Hyleumque, Pholomque manu, tu Cressida mactas
Prodigia. Herculem alloquens. Ovid. 15. Met. 283.
— illic lavere Bimembres
Vulnera, clavijeri quæ fecerat Herculis arcus.
BIMENSIS, is. [*βίμεσος*] Tempus duorum mensium. Liv. lib. 45. 15.
Et ad opera quæ locassent probanda, anni & bimensis tempus proroga-
retur.
BIMENSTRUUS, a, um. Idem quod seq. Gloss. Cyrill. Bimensistrus, *βί-
μενστρουσός*.
BIMESTRIS, e. [*βίμεστρος*] Quod est bimensis, vel duorum men-
sum. ut, Bimestre stipendium. Liv. 9. Plin. lib. 18. cap. 7. Est
& bimestre frumentum.
Consultus bimetrus. Cic. 10. Fam. 24. Quæ mens cum, aut quorum
consilia a tanta gloria, sibi vero etiam necessaria ac salutaria avocavit, &
ad cogitationem Consultus bimetrus fumo cum terrore hominum, &
insulsa cum effugatione transulterit, exputare non possum.
PORCUS BIMETRUS. Hor. 3. Carm. 17. 15.
BIMETER, a, um. Duobus metris consistens. ut, Literæ bimetræ. Sidor. 9.
Epist. 15. Arte bimetra. Idem 9. 13. conf. **DIMETER**.
BIMUS, Adj. [*δίμωσ*] Dnorum annorum. ut, Bimæ nuces. Cato cap. 17.
Varro 2. de R. R. cap. 5. Habeo tauris rotidem quot Atticus, ad matricem
LXX. duo, unum anniculum, alterum bimum.
Bima dies, Tempus biennii preteritum. Valla lib. 4. cap. 80.
Merum bimum. Hor. 1. Carm. 19. 15.
Anniculum, binum, trimum. Plin. lib. 18. cap. 24. Semen optimum
anniculum, bimum deterius, trimum pessimum, ultra sterile.
Bima sententia. Cic. 3. Fam. 8. De hac quoque sententia bima decedat.
i. e. Qua censuit ut per duos annos remaneret in provincia. V. Heinf.
ad Ovid. 4. de Pont. 9. 64.
Legio bima. Cic. 10. Fam. 24. In castris Bruti una veterana legio: altera
bima: octo, trionum.
BIMULUS, [*δίμωλος*] Adj. ejusd. dimin. Tranquillus, Calig. 8. Quo
prope bimulus demum perductus ab urbe fit. Catul. 17. 12.
— nec fapit, pueri instar. Bimuli. (ut
BIMATUS, ùs. m. [*δίματος*] Spatium five ætas duorum annorum. (ut
Trimatus, Quimatus. H. St.) Varr. 2. de R. R. 5. Calfrare non oportet
ante bimatum. Plin. lib. 9. cap. 30. Neque his bimatu longior vita. De
Ioligine loquitur. conf. Macro. 2. Saturn. 5.
BINARIUS, BINIO, V. post **BINIUS**.
BINOCTIUM, i. n. Spatium duarum noctium. Tacit. 3. Ann. 71. 4. Ut
plus quam binoctium abeslet. conf. Amian. 30. 2.
BINOMIUS, [*δίνομωσ*] Cui geminum nomen: ut, Numa Pompilius,
Tullus Hostilius. Festus. Sic & in Vet. Gloss. Scalig. Binominis legit.
BINOMINIS, e. [*δίνομωσ*] Idem. Ovid. 14. Met. 609.
Inde sub Alcæan ditione binominis Alba,
Resque Latina fuit. Hic Alcæanus, vocabatur & Iulus.
Irus binominis. Ovid. in Ibin, 417. Nam ante Arneus dictus.
Iter binominis. Ovid. 1. de Pont. 8. 11. Dicitur enim & Danubius.
BINUS, a, um. pl. **BINI**, æ, a. [*βίνωσ*] Adj. numerale distrib. Idem
significat quod Duo. Sifenna lib. 3. Ad binum millium numero, faucis
utrinque factis. Hæc Nonius. Plin. lib. 12. Ergo in utraque gente bina
laudavi genera, terrenum & facitium. Idem lib. 7. cap. 16. Bini cubiti.
Bini, significat singulis duo. ut, Creabantur olim bini Consules. i. e.
Per singulos annos duo. Ex Valla lib. 3. Ter. Phorm. 5. 3. 6. Nam ex
his præditi talenta argenti bina itam capiebat. Scil. Anna.
Binis annis convertuntur. Plin. lib. 2. cap. 8.
Terna, bina, singula verba. Cic. 3. de Orat. 196.
Aeres bini legitimus apud Lucret. lib. 4. 292.
Illis quæ reddunt speculorum ex æquore visum,
Aeribus binis.
Amicæ binas habere. Ovid. Rem. Amor. 441.
Aures binæ. Virg. 1. Georg. 172.
Capita bina boum. Virg. 5. Æn. 61.
Castra. Cic. 12. Philipp. 27. Inter bina castra cum Vectio collocutus est.
Val. Max. 1. 6. 2.
Centores binos in singulas civitates describebat. Cic. 4. Verr. 133.
Centefimis binis fennerari. Cic. 5. Verr. 165.
Corpus binum. Lucret. lib. 5. 877.
Sed neque Centauri fuerant, neque tempore in illo
Esse queunt duplici natura, & corpore bino.
Damna. Ovid. 3. Trist. 8. 34.
Facies. Virg. 4. Georg. 95.
Fætus binos alit ubere. Virg. 3. Ecl. 30.
Freta bina. Ovid. 6. Fast. 495.
Et spatio contracta brevi, freta bina repellit,
Unaque pulsatur terra duabus aquis.
Gladiatores binos singulis patribus familiarum distribuit. Cic. 7. Att. 14.
Honor binus. Ovid. 4. de Pont. 9. 64. Sic vocat duplicem Consulatum.
Heinf. Bimus.
Juga. Ovid. 12. Met. 432.
Codice qui misso, quem vix juga bina moverent
Juncta, Pholoniiden a fummo vertice fregit.
Literas binas a te accipi. Cic. 6. Att. 1.
Oratores bini. Cic. in Bruto 333. Nonne cernimus, vix singulis ætati-
bus binos oratores laudabiles constitisse?
Ludi bini. Cic. 4. Verr. 130. Hoc si Romæ fieri posset, certe aliqua rati-
one expugnasset iste, ut dies xlv. inter binos ludos tollerentur, per
quos solos iudicium fieri posset.
Lumina bina lucernarum. Lucret. lib. 4. 452.
Paria bina. Jabolenus in l. qui concubinam. D. de leg. 3. Qui quatuor
pocula oleagina habebat, ita legavit: Pocula oleagina duo paria. Res-
pondi, unum par legatum esse: quia non ita esset, Bina paria: neque
ita, Poculorum paria duo. [Hic Paria adjective fumsit.] Cus.
Reges bini. Nep. 21. 7. 4.
Sponsalia bina constituere, est Unam duobus spondere, ut utriusque sit
uxor, & sic, quod vulgo dici solet, Una filia duos generos facere. l.
Quid ergo fi non. §. Si quis alieno nomine. D. de his qui notant, infam.
- Supellex bina. Lucret. lib. 4. 453.
Tabellarios per annos nisi Romam literas. Cic. 6. Att. 1.
Tabellarios binis & tibi & Octavianio scripsi. Cic. 10. Fam. 33.
Pina die ficant ovibus. Virg. 2. Ecl. 42.
In bina hndere. Lucret. lib. 1. 534.
Bini, nonnunquam Rem indicat Venerem. Cic. 9. Fam. 22. Quom loquimur
terni: nihil flagiti dicimus. At quom bini obsecrum est. Gracis quidem,
iniquis & c. Hæc Cic. Si quidem *βίνωσ* apud Græcos coire significat. [V. Suid.]
Hinc clariffime apparet inter β Græcum & β Latinum, nullum olim fuisse
discrimen in pronuntiando, quale nunc est, ut quidem vulgo pronuntia-
tur. Notabis præterea in illo altero Bini Ciceronis, esse acutum in prio-
re: in altero vero esse circumflexum in postferiore, Bini.
BINARIUS, a, um. ut, Binaria forma, i. e. Nummi binis aureis val-
entes. Lamprid. Alex. Sever. cap. 39.
BINIO, gnus. Aureus majoris formæ, duplicisque æstimationis. Egesipp.
lib. 5. Excidii Hierosol. Egerant aliqui biniones aureos, quos abor-
uerant quom adornarent fugam. In lexico quoque S. Germani inventio
Biniones *βίνωσ* & *βίνωσ* explicari. Turnebus.
BIPALIMUM, i. n. [*δίπαλιμωσ*] Instrumentum quo terra foditur, quasi
Bina pala. Columel. lib. 1. 5. Ager bipalio fubigi debet. conf. Cat. de R. R.
cap. 6. & cap. 45. Plin. 16. 36. & Liv. 3.
BIPALMIS, e. [*δίπαλμωσ*] Duorum palmorum. Varro 3. de R. R. cap. 7. In-
tus ternorum palmorum ex omnibus partibus sub ordines singulos tabule
fixæ, ut sint bipalmes, quo utantur vestibulo, ac prædeant. Liv. 42. 65.
BIPALMUS, a, um. Idem. Apul. de Herb. cap. 7.
BIPARTIOR, sive **BIPARTIORS**, [*δίπαρτιωσ*] Iri. In duas partes divi-
do. Columel. lib. 11. cap. 2. xi. Cal. Maas ver bipartitur, pluvia, &
nonnunquam grandis. Cic. 3. Catil. 5.
BIPARTITUS, a, um. Partic. In duas partes divisus, ut,
Genus bipartitum. Cic. Topic. 85.
Hiems bipartita. Columel. lib. 3. 2.
Melos bipartitum. Cato apud Non. 2. 10.
BIPARTITO, sive **BIPARTITO**, [*δίπαρτιωσ*] Adv. Cic. 2. de Invent. Id fit
bipartito. i. e. Duobus modis. Cæf. 1. Bell. Gall. 25. Romani conversa fi-
gna bipertito intulerunt. h. e. Duobus locis. conf. Ovid. Rem. Amor. 441.
BIPARTENS, Adj. [*δίπαρτιωσ*] ut, Bipartens portæ, pro Geminis. Virg. 2.
Æn. 330. — portis alii bipartentibus adfunt. Idem etiam Bipaten-
tia tecta dixit, pro Aperta, 10. Æn. 5.
Confidunt tectis bipartentibus. Ubi Servius ait, fermonem esse Enniam,
tractum ab offis quæ ab utraque parte aperitur. Bipartentibus, Apertis.
BIPEDA, æ. Duorum pedum lapsus, aut simile quid. Pallad. 1. 40. Arcam
bipedes iterans. Et paulo post, Bipedas constituas ferreis ancoris colliga-
tas. conf. Idem 6. 11.
BIPEDALIS, e. [*δίπαδωσ*] Quod habet mensuram duorum pedum.
Cæf. 4. Bell. Gall. 17. Insuper bipedalibus trabibus immisiss.
Bipedalis latitudo. Columel. lib. 8. cap. 3.
Bipedali hiato aperiri. Plin. lib. 16. cap. 12.
Bipedalis moduli homines, pro Tenubus & humilis fortunæ homunculis
dixit Hor. teste Erasmo, lib. 2. Serm. 3. 109.
Vetus Inferitio apud Fabrett. p. 500. C. AQUILI APRILIS EX PEDI-
CA ET BIPEDALE DOLIA. Ubi Fabrettus: Bipedale opus, sunt La-
teres ipsi bipedalis exacta mensura.
BIPEDANEUS, aliud Adj. Idem significans: ut Bipedanea altitudo. Columel.
lib. 4. cap. 1. Quippe feminibus vineaticis nimium me profundos censuisse
fieri scrobes adjecto dodrate super altitudinem bipedaneam, quam, &
Latitudo bipedanea. Columel. lib. 11. cap. 2.
Paftinatus bipedaneus. Plin. lib. 17. cap. 20. V. Lex. Pitifc.
BIPEDANEUS, Adj. Idem. Columel. lib. 2. cap. 20. Frumentis autem fat erit,
si æque bona fuerit bipedana humus: arboribus altitudo quatuor pedum
abunde est. al. Bipedanea.
BIPENNIS, e. [*δίπενησ*] Quod duabus pennis volat. Plin. lib. 11.
cap. 28. Nullum, cui telum in ore, pluribus quam binis advolat penna.
Illis enim ultionis causa datum est, his aviditatis. Nullis eorum penna
reviviscunt avulsa. Nullum cui aculeus in alvo, bipenne est. Quibus-
dam pennarum tutelæ crulla supervenit, ut scarabeis. conf. Priscian.
lib. 5. p. 652. & Isidor. 19. 19.
Ferrum bipenne. Virg. 11. Æn. 135. V. dict. seq.
BIPENNIS, is. f. [*πίπενωσ*] Securis qua utrinque aciem habet: a Pinna
derivatum nomen, quod Acutum veteres dicebant. V. Hoff. Erym. p. 71.
Plin. lib. 8. cap. 8. Ita pendens alterum popitem dextra cadit: ac præ-
cuta bipenni hoc crure tardo profugiens, alterius poplitis nervos ferit.
Adjectivum est & subauditur securis, quod addit Varro P. armen. apud Non.
11. 82. Ferens ferream humero bipennem securim. V. Lex. Pitifc. conf.
Quintil. 1. 4. p. 42. ibique not. Drakenb. ad Sil. 16. 264. Virg. 2. Æn. 479.
— correpta dura bipenni Limina perumpit.
Cæla argento. Virg. 5. Æn. 307.
Crebris bipennibus instans. Virg. 2. Æn. 627.
Dura bipennes. Hor. 4. Carm. 4. 57.
Perrumpit limina bipenni. Virg. 2. Æn. 479. De Pyrrho.
Seviam inhibere bipennem. Ovid. 8. Met. 766.
Tonfa bipennibus ilex. Hor. 4. Carm. 4. 57.
Valida bipennis. Virg. 11. Æn. 651.
BIPENNIFER, [*πίπενωσ*] Adj. Bipennem ferens. Ovid. 8. Met. 391.
Ecce furens contra sua fata bipennifer Arcas. Idem 5. Trist. 3. 39.
BIPENNELLA, herba hortensis, dicta quod in duas pinnas folia per to-
tum cauliculum ducta habeat. Hanc corrupto vocabulo quidam Pim-
pinella vocant.
BIPES, ædis. [*δίπεσ*] Adj. Quod habet duos pedes. Sic Equos bipedes,
quod Virgilius Equos Protei, quoniam priore tantum corporis parte equos,
posteriore pices referentem, 4. Georg. 389.
Bipes, pro Homine, Regulus omnium bipedum nequissimus. Plin. lib. 1.
Epist. 5. ad Voconium. Cic. pro Domino 48. Hoc ministro omnium non
bipedum solum, sed etiam quadrupedum impurissimo.
BIPPINNA, apud Martialem, ex sententia Turnebi, vocatur Pars ea qua vi-
ri sunt, male crassa, quæ duarum pennarum tubos, vel eannas duplicis
pennæ amplitudine, seu crallitudine non superet. Locus Martial. lib.
11. 73. est,
Drauci nata sui vocat bipinnam,
Collatus cui Gallus est Priapus. Alij legunt Pipinnam. & Pipilland

Pipillando ducunt: alii Venepem, & Penem intelligunt parvum. [Pro Nata, legendum Nata videtur.

BIPLEX, icis. Gloss. Gr. Lat. *διπλῆς*, duplex, duplex.

BIREMIS, is. f. [*διρέμης*] Navis quo binis utriusque remorum ordinibus agitur. Cic. 7. Verr. 50. hæc biremis arberetur. Virg. 1. Æn. 185. — Anthesi si qua

Jactatum vento videat, Phrygiæque biremes.

Leves biremes. Liv. 24. 40. pr. Nuntiansi Philippum primum Apollonium tentasse: levibus biremibus CXX. flumine adverso subvectum. Leves biremes ex Appiano Baylus eas interpretatur, quæ & Liburnicæ dicuntur. Nos vulgo *Galeris* vocamus. conf. Lex. Pitif. [Meliores Livii codd. exhibent Lembis biremibus, adjective posita voce; Quin & perpetuo vocem Navis in Biremis subauditi pridem monuerunt Grammatici. V. Sanct. Minerv. 4. 4.

Fert me biremis. Hor. 3. Carm. 29. 62.

Parva biremis. Lucan. lib. 10. 56.

Remigio biremes aptare. Virg. 8. Æn. 79.

BROTUM, seu **BIROTA**, Genus vehiculi a duabus rotis denominatum. V. Panciroll. Notic. Dign. Imp. Or. cap. 6. & Guther. de Off. Dom. Aug. 3. 15.

BISACCUM, i. n. Geminus faccus. Petron. cap. 31. In promulsiadari affellus erat Corinthinus cum bisaccio faccus. h. e. Vas Corinthio aere, quod utrinque receptaculum insitar fossi habuit, quo ferulorum lances & paropides in mensa ponebantur. V. Reines. in Fragm. Tragur. p. 52. conf. supra **AVERTA**.

BISELLIUM, [*διφεύ*] Sella in qua duo tantum federe possunt. Varr. 4. de L. L. 28. conf. Reines. ad Petron. p. 114.

BISELLIARIUS, i. m. Qui bisfella fabricabat: de quo & Bisfelliis etiam ipsis conf. omnino Lex. Pitif. & Val. Chimentellium de Honore Bisfelli.

BISTATA, Porca dicitur: a cuius cervice setæ bifariam dividuntur, quum jam esse incipit major (ætate) sex mensium. Festus. V. Pitif. in Porca. Scribendum Bistata, litera geminata, videtur.

BISSENI, æ, a. Aufon. in Monosyll. Edyll. 112.

Bissenas partes quis continet æquipares? As. adde Prudent. Ca. them. 12. 202.

BISSEXTILIS, e. Adj. ut, Olla bissextialis. Marcell. Empir. cap. 15.

BISSEXTILIS, e. ut, Annus bissextilis. V. Pitif. Lex. & mox **BISSEXTUS**.

BISSEXTUM, i. n. Ammian. 26. 2. Bissexturn vitans Februarii tunc illustrens. conf. Vales. ad loc.

BISSEXTUS five **BISSEXTUS**, [*βισσηξέτης*] Alciatus, Habuere veteres Romani institutum a Romulo annum x mensium, qui erat dierum CCCXII, incipiebatque Martio mense. quæ ratio quum neque Solis, neque Lunæ cursui conveniret, Numa duos menses addidit, Januariam & Februarium: atque ita dies distribuit, ut omnino CCCXV essent. Sed quia hæc quoque constitutio non quadrabat, necessario Intercalaris mensis constitutus est, id est mensis interpositus, arbitratu pontificum, qui alternis annis nunc XXI dies, nunc XXII intercalabant. Is mensis addititius erat, & præpe finem Februarii, quia is ultimus anni intercalatur. Sed hunc quoque modum cursui Solis non convenire, quum C. Jul. Cæsar animadvertisset, decem dies addidit, intercalariumque mensem instituit. Et quoniam Solis cursus annuus quadrantum quoque, id est sex horas, occupat, singulis quibusque quadriennis dies inferuit, qui bissextus dicitur. Intercalaris enim, id est vocato populo inferuit is dies post eum qui sextus Calendarum Martii est: & duo loco unius habentur. Hactenus Alciatus. Celsus in l. 98. D. de Verb. fig. Quum bissextus in Calendis est, nihil refert, priore an posteriore die quis natus sit: & deinceps sexto Calendarum ejus natalis dies est. Nam id biiduunt pro uno die habetur, sed posterior dies intercalatur, non prior, ideo quo anno intercalatum non est, sexto Calendarum natus: quum bissextus Calendaris est, priorem diem natalem habet.

Bissextus dicitur, quod bissexto Calendarum dicamus. Perott. Qui plura velit adeat Pitifum.

BISOMUM, vel **DISOMUM**, i. n. [*δισομύον*] Sepulchrum duorum corporum. Aring. Rom. Subterr. 1. 26. §. 21. Reines. Inscrip. sect. 20. & Gruet. passim. Du Fresne Gloss.

BISULCUS, Adj. [*βισυλλος*] Quod sulco divisum est, ut Ungula, quæ non solida, sed scilla est. Plin. lib. 10. cap. 1. Ungule iis cervinis similes, quibus dimicant, bisulcæ, comprehendendis lapidibus utiles. De Aruthiocamelis. Idem lib. eod. cap. 71.

Bisulca cauda, Scilla in duas partes. Plin. lib. 9. cap. 29.

Lingua Bisulca. Ovid. 9. Met. 65. De Acheloo in anguem mutato.

Bisulcus pes. Ovid. 7. Met. 113. De tauris qui vellus aureum cum draconis custodiebant.

Bisulci ferculi arborum. Columel. de Arborib. cap. 26.

BISULCILINGUA, æ. c. Bilinguis, veterator. Plaut. Poen. 5. 2. 74.

Bisulcilingua, quali proterpens bestia.

BISULTOR, ðris. m. [*βισυλλικός*] Mars, ita dictus, a Bis ulciscendo, cui hoc nomine templum consecravit Augustus. Primo quod adjunctus ab ipso fuerat quum J. Cæsarem a conjuratis interfectum ulcisceret. Deinde quod signa Romana a Parthis erepta, victor ejusdem beneficio recepisset, Craffique manes ultus esset. Hanc historiam enarrat Ovid. 5. Fast. 595. & in hos versus definit,

Rite deo templumque datum, nomenque Bisulor,
Emeritus voti debita solvit honor. Sed Heinf. ex Mss. edidit Nomenque bis ulro, Et emeritus &c. V. Heinf. & Burn. not.

BIVERTEX, icis. Stat. 1. Theb. 628.

— summaque biverticis umbra
Parnassi refidens. conf. Sïdon. 9. Epist. 15. in Metro.

BIVRA, V. infra. f. l.

BIVIUM, i. n. [*βιβύμιον*] Quod duas vias habet. Virg. 9. Æn. 218.

— locum infidiis confpleximus ipsi:
Qui patet in bivio portæ, quæ proxima ponto.

BIVUS, Adj. [*βιβύος*] ut, Bivius fauces. Virg. 11. Æn. 516.

Ut bivias armato oblidam milite fauces. i. e. Quæ ad duo loca ducunt.

Bivius arborum cultus, per metaph. Varro 1. de R. R. cap. 18.

BISALTÆ, arum. m. [*βισάλται*] Macedonia gens libera, intra Strymonem & Edonicum sinum, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 10. sub fin. Stephanus Bisaltæ urbis & regionis Macedoniae meminit. Virg. 3. Georg. 461. de morbis ovium,

Vol. I.

Profruit incensos æstus avertere; & inter
Ima ferre pedis salientem sanguine venam:
Bisaltæ quo more solent, acerræ Gelonus,
Quum fûgit in Rhodopen, atque in deserta Getarum,
Et lac concretum cum sanguine potat equino. Ubi Servius, Bisaltæ populi Scytharum, qui fugientes, eorum sanguine aluntur lacte permisso. Sed haud dubie errat. Bisaltæ enim satis accurate in Æmilii Pauli oratione apud Liv. 45. 29. describuntur, unde eos non longe a Strymonem abfuisse apparet.

Dicitur etiam Bisalta. Valer. 8. Argon. 49. Proxima Bisaltæ regio. [Synecdoche est oratoria, ut, Romanus proelio victor. Bisalta, pro Bisaltis populo. Quin potest & Nominativus pl. esse.

BISALTICA Regio, [*βισάλται*] Liv. 45. 29. Ann. Trans Strymonem autem vergentia ad occasum, Bisalticam omnem cum Heraclea, quam Sinticen appellant.

BISALTIUS, idis. f. aut **BISALPIS**, (utrumque enim invenio) [*βισάλτιος*] nomen est Puellæ ejusdem, quam Neptunus in arietem conversus compressit, auctore Ovid. 6. Met. 117.

— tu vitus Enipeus
Gignis Aloidas, arces Bisaltida fallis. conf. Hygin. Fab. 188. Poccatus lib. 11. cap. 11. ubi de larba rege loquitur, natum illum ait, teste Paulo Perusino, ex filia Bisaltis regis, quam Jupiter in forma arietis vitiaverat. Si hujus igitur sententia itabimus, Bisalpis non proprium erit puellæ, sed patronymicum. [Rectius Bisaltis, i. e. Bisaltis filia Theophane, patronym. V. Burn. ad Ovid.

BISANTHÆ, es. [*βισάνθη*] Stephanus] Oppidum est Thraciæ, colonia Sarmatorum, non procul a Melane fluvio, equo oppido cui *μυκερὸν τὰχθον*, i. e. Longus murus, nomen est, teste Plin. lib. 4. cap. 11.

BISARGIS, [*βισαργίς*] Oppidum Hispaniæ, in tractu Tartaconenfi, cuius meminit Ptolem. lib. 7. cap. 6.

BISELLIUM, **BISERTA**, V. BIS.

BISLINGUA, [*βισυλλήγουσα*] (sic enim Hetrufci vocant, alii vero Bonifaciam) Herba est folia habens rufci tenuis figura, & spinofam comam, & in summo ceu linguas e foliis exeuntis. Nascitur frequentissima in Liguria Alpibus. V. Matthiol. ad Diosc. lib. 4. cap. 127.

BISON, ontis, & ðnis. m. [*βίσων*] Animal est e boum silvefrum genere, cervi figura, media fronte inter aures unum cornu habens excelsum, magisque directum iis, quæ nota sunt, cornibus. Ab ejus summo, sicut palmæ, rami quam late diffunduntur. Eadem est femine, marisque natura, utriusque sunt juba, eadem utriusque est forma, magnitudoque cornuum. Hæc Perott. ex Cæf. 6. B. G. 26. Martial. lib. 1. 105.

Turpes effeda quod trahunt bifontes. V. Plin. lib. 8. cap. 15.

Villofi bifontes. Sen. Hippol. 1. 64. Martial. lib. Spectac. 23. de Carphoro,

Ile tulit geminos facili cervice juvenços,
Illi cælit atrox bubales, atque bifon.

De hoc animali, V. Spanh. de usu, &c. Numm. Diss. 4. p. 209. fq. Solin. cap. 20. & Lex. Pitif.

BISPELLIO, ðnis. m. [*βισπέλλιον*] Idem est qui Versipellis: i. e. Veterator, planus. Marcell. l. 72. §. 4. D. de Solut. Num ergo etfi bispellionem, aut alias turpem dederit hominem, idem fit? Ulpian. l. 31. D. de evicition. Si ita quis stipulanti spondeat, sanum esse, furem non esse, bispellionem non esse, &c. inutilis stipulatio quousdam videtur. Ubi tamen Vespellionem errore in Florentinis libris pervulgato legitur. Item & apud Mæciam. in l. 7. D. ad Senat. C. Trebell. Quod enim si morbo applicitus Alexandrie justus fuit adire, vel nomen vespillonis testatoris ferre? Bispellionis enim legendum utrobique censemus: quo nomine hominem duarum pellium significari constat. Ejus autem appellatio origo in Arcadam fabula posita est, quam Plin. l. 8. c. 22. exponit, Certos homines stagnum quoddam transmissis in lupos transfigurari, & post annos novem in eo habitu confectos, idem itagrum remeantes, pristinum habitum recipere, unde Versipelles dicti, & post 9. annor. senium eandem recipere vestem. Ad hanc fabulam alludit sine dubio Persius 5. Sat. 115. his versibus,

Sin tu quum fueris nostræ paulo ante farine
Pelliculam veterem retines, & fronte politus,
Astutam vapido fervas sub pectore vulpem,
Quæ dederas supra repeto, funemque reduco. Bispellionem igitur servum eundem dici pot, qui & Versipellis; i. e. Perfidiosum, fallacem, fraudulentum. Alii tamen aliter legunt, quod doctorem judicio relinquo.

BISPELLIONES, vel **BISPELLIONES**, etiam dicuntur Vespillonem in Vet. Gloss. *νεκροβίταις, κρηταις*; Item: Bispollo, *νεκροφάγοις*. a binis nempe pallis, scil. quod lugubres vestes suis superinducerent. V. Fr. Jun. ad Tertull. de Pallio, cap. 4. p. 15. & f. l. VESPILLIO.

BISSEXTUS, V. BIS.

BISTON, ðnis. [*βιστων*] Martis & Callirhoës filius, qui Bistoniam Thraciæ urbem condidit: unde omnes Thracæ, Bistonios dixere poetæ; ipsæque Thraciam, Bistoniam, aut terram Bistoniam.

BISTONIS, idis. f. [*βιστωνία* Steph.] Civitas & stagnum in Thracia, Abderæ urbi propinquum, a Bitone (ut dictum est) conditum. Vel Adj. ut,
Bistonis ora. Ovid. 16. Epist. 344.
Bistonis terra. Ovid. 2. de Pont. 19. 54.
Bistonis item gentile f. apud Hor. 2. Carm. 19. 20. Bacchus dicitur Nodoc coerere centes Bistonidium, i. e. Mulierum Thraciarum.

BISTONES, um. [*βιστωνες*] Populi sunt in Thracia teste Plin. lib. 4. cap. 11. Val. Flacc. 1. Argon. 720.

Bistonas ad meritos quum cornua sæva Thyoneus
Tortit. Ideo hoc dicit Valerius, quod Lycurgus Thracum rex Liberum contemnens, vites amputaturas, sibi crura secuit, ut ait Servius in illud 4. Æn. 14.

— acri quondam regnata Lycurgo, &c.
Ultimi Bistonos, i. e. Ultimi Thraciæ populi. Sen. Herc. Oeth. v. 1048.

BISTONIUS, Adj. [*βιστωνίος*] Thrac. Ovid. 13. Met. 1430.
Est ubi Troja fuit, Phrygiæ confœmna tellus,
Bistonis habitata veris.

Nives Bistonis. Stat. 11. Theb. 194. conf. Sen. Herc. fut. 226.

BISORTA, Herba est rumicis foliis, levibus, superne tubescens; & a terra quadantenus caelis. Radicem vero habet ærasam, serpenti

XX 2
tia

tis jacentis modo contractam, intortamque, (unde & nomen habet) colore rubro, non (ut Plinius inquit) nigro. Sunt qui eandem esse cum Britannica contendant. V. apud Matthiol. in Diosc. lib. 4. cap. 2.

BISULCUS, BISULTOR. V. BIS. BITHURGIS, [βιθουργίς] Strab. lib. 7. Germaniæ est fluvius; sexcentis a Rheno stadiis distans. Pomponius Vulfurgium appellat lib. 3. Hodie dicitur vernacula Germanorum lingua, die *Weser*.

B I T

BITHIA, [βιθία] Pharaonis filia, quæ Mosem adoptavit. BITHON, [βιθων] Viri nomen proprium, qui tanta corporis fortitudine excelluit, ut, Paulania teste, tantum humeris gettare: qua admiratione, statua apud Argos dignus est habitus. V. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 13.

BITHUS, i. m. Nomen gladiatoris. V. PACCHUS. Bithus contra Bacchium. Hoc proverbio non intempesiviter utemur; quoties duo aequaliter improbi contendunt inter se, ita ut neuter alteri velit concedere. Erasim.

BITHYÆ, [βιθυαί] Fœminæ quædam vocantur in Scythia, quæ pupilas binas in oculis singulis habeant. Inest autem his vis ea naturalis, ut visu effacient, interimantque quot diutius intueantur, iras præsertim oculis. Plin. lib. 7. cap. 2.

Bithyæ, Populi sunt Thraciæ, apud Steph. quorum auctor fuit Bithys, Martis & Setæ fororis Rheii filius.

BITHYMUM, [βιθυμύμ] Mel dicitur, quod ex utriusque thymi floribus collectum est. Duo enim sunt thymi genera, candidum & nigrum. Hoc genus mellis album non fit, sed est oculis & ulceribus aptissimum. Plin. lib. 11. cap. 16.

BITHYNIA, [βιθυνία] Regio minoris Asiæ, adversa Thraciæ, & proxima Troadi, quæ (ut Solinus & Servius scribunt) primum Bebrynthia, postea Mygdonia, deinde a Bithyno Bithynia dicta fuit. Hæc etiam, auctore Eusebio, Pontus est dicta. In Bithynia Libyssa est, ubi Annibal sepultus est. Sunt qui scribant Thynos populos transfuisse ex Europa, a quibus Bithyni dicuntur, & Bithynia. Claud. lib. 2. in Eutrop. 247.

Thyni Thracæ erant, quæ nunc Bithynia fertur. conf. Strab. lib. 12. Herodot. lib. 7. & Dionys. Afrum de Situ orbis. Lex. Pitisc.

BITHYNICUS, a, um. [βιθυνικός] Quod est ex Bithynia. Hinc Pompeius dictus est Bithynicus, quod devicta Bithynia, ex ea suppellectilem regis Nicomedis deportarit. Festsus, inquit Car. Sigon. de Nom. Rom.

Huc etiam Cognomen ejus, ad quem aliquot Epigrammata scripsit Martial. 2. 26: 9. 10. &c.

BITHYNUS, a, um. [βιθυνός] aliud Adj. Juven. 7. Sat. 15. Quanquam & Cappadoces faciunt equitesque Bithyni.

Carina Bithyna. Hor. 1. Carm. 35. 7. Negotia Bithyna. Hor. 1. Epist. 6. 33.

BITHYNI, urum. Abf. Populi qui incolunt Bithyniam. Tacit. 12. Ann. 22. extr. Accusantibus Bithynis.

BITIAS, [βιτίας] fuit unus ex Carthagenensium principibus. Servius in illud Virg. 1. Æn. 742.

Tum Bitiæ dedit increpitans, &c. ait Bitiam fuisse Præfectum classis Punicæ. conf. Drakenb. ad Sil. 2. 409. Meminit etiam Bitiæ cuiusdam Virg. 9. Æn. 672. qui frater Pandari fuit, ex Alcaneore Trojano, & Hiera, qui cum Ænea post Troje exitium in Italiam venerunt, & quem, apertis etiam portis, auxissent Rutulos absente Ænea laceffere, ab iisdem sunt trucidati.

BITIENSIS, dicuntur Qui peregrinantur affidue. Festsus. a Bito, pro Beto, q. v.

BITON, V. infra in CLEOBUS. conf. Martial. 2. 48.

BITUMEN, inis. n. [βιτμέν] Genus cretæ, quod siquando accenditur, extingui non potest: & illa natura est fulfuris. Plin. lib. 35. cap. 15. Fulmina & fulgura quoque fulfuris odorem habent, ac lux ipsa eorum sulfurea est. Est bituminis vicina est natura, atibi limus, alibi eorum sulfurea est. Est bituminis vicina est natura, atibi limus, alibi eorum sulfurea est. Est bituminis vicina est natura, atibi limus, alibi eorum sulfurea est. Est bituminis vicina est natura, atibi limus, alibi eorum sulfurea est.

Incendit bitumine venas. Ovid. 14. Met. 792. Tetro odore. Lucret. lib. 4. 1168.

Flagrat bitumen ignibus. Hor. Epod. 5. 100. Fumans bitumen. Ovid. 14. Met. 792.

Nigrum. Virg. 3. Georg. 451. Pingue. Valer. 3. Argon. 124.

Tenax. Ovid. 9. Met. 659. Tetro odore. Lucret. lib. 4. 1168.

Incendit bitumine venas. Ovid. 14. Met. 792. BITUMINATUS, [βιτμένιστος] Partic.

Aqua bituminata, Cui est admittum bitumen: vel Quæ per venas terræ bituminofa transit. Plin. lib. 31. cap. 6.

BITUMINEUS, Adj. [βιτμένιος] ut, Bituminæ vires. Ovid. 15. Met. 350.

Sive bituminæ rapiunt incendia vires. BITUMINOSUS, a, um. Idem. ut, Carbones bituminosi. Conr. Gesner. de Fig. lap. Fontes. Vitruv. 8. 3.

BITURGIA, [βιτουργία] Urbis Tuscorum Ptolemæo teste, Geogr. 2. hodie Borgo di sansepolcro. V. Lex. Pitisc.

BITURIX, igis. [βιτουριξίς] Bituriges, Galliæ Aquitaniae populi liberi. Plin. lib. 4. cap. 19. Hi uno die viginti urbes incenderunt, ut Cæsarum

commentu & pabulatione prohiberent. Horum oppidum Atricum, cuius Cæsar in Comm. 7. 5. & 15. meminit. Vulgo hodie *Beur*, es in *Berri*. Lucan. lib. 1. 423.

Et Biturix, longinquæ Axones in armis. BITURICUS, a, um. ut, Vinea Biturici generis. Columel. 3. 9. Vites Bituricæ fructibus optimæ. Idem 3. 21.

B I V

BIVĒRA, æ. f. [βίβρα] Nonius 2. 83. Biviras, quas usus viduas appellat. Varro Lege Mænia, Ad biviram venio.

BIVUM, V. BIS. BLUMBERES, [βλμβέρεις] Populi funt quicunque intra tropicos habitant. Ad meridiam quandoque enim incidentes habent umbras, quam a meridie sol ad gnomonem accedit rectum, ad subjacens planum: quandoque autem in adversum, quam sol in adversum confisit. Verba funt interpretis Strab. lib. 2. V. AMPHISCII. Gasserd. Inf. 1. 17.

BIŪRUS, i. m. Cicero tradit animalia Biuros vocari, qui vites in Campania erodant. Plin. 30. 15. Alii legunt Bytuos.

BIZŌNE, [βιζώνη] Thraciæ oppidum fuit, inter Apolloniam & Calcedonem situm, magna ex parte terræ motibus haulum. Plin. lib. 4. cap. 11. & Strab. 7.

BIZYÆ, [βιζύη] Civitas Thraciæ. Stephan. Plin. lib. 4. cap. 11. Bizya (inquit) arx regum Thraciæ, a Teræ nefasto crimine invisa hirundinibus.

B L A

BLABĒRĀ, [βλαβέρα] Oppidum est Tarraconensis Hispaniæ, non procul a Pyrenæis montibus, cuius meminit Stephanus in voce *ιδικα*.

BLACĒOLUS, V. BACĒLUS. BLACTERARE, [βλακτέρεω] Vocem esse arietis, ait ille quicunque est auctor carminis quod inter Ovidii opera legitur inscriptum de Philomela, 56.

Blacterat hinc aries, & pia balat ovæ. [Idem est ac Blaterare. Quod V. Festsus Camelis tribuit, Mart. Cap. Canibus blateratum.]

BLADUM, pro Frumento, inter ea vocabula quæ usu quodam, sed nimium quam corrupto, ex Italica lingua sunt desumpta, habenturque vulgo pro Latinis: ut Alodium, Appretiarum, Mediare, Appropriare, Ligra, Partialitas, & cetera id genus, quorum aliquot apud interpretes juris reperitur, pure loquuntur omnino vitanda. Monuit id eruditissimum Infulanus. V. Cang. Glosf.

BLAENA, [βλαίνα] Ponti regio satis ferax, per quam Amnias flumen illabitur. Hoc in loco Mithridates Eupator Nicomedis Bithyni copias funditus delevit, haud quidem præfens, sed per quem suos, unde ille cum paucis domum fugiens servatus est, & inde in Italiam navigavit. Strab. lib. 12.

BLÆSUS, [βλαῖσος] Adj. Qui lingua impeditus est. Martial. lib. 10. 65.

Os blæsum tibi, debilisque lingua est. Græci etiam hoc nomen ad alia membra transferunt: blæfosus appellant quibus membrum aliquod solutum est, quos & Paralyticos appellamus, & generaliter eos omnes quibus aliquod est membrum quod actiones suas commode obire non possit, quodve situ aut figura sit deforme, quales sunt qui crura habent in diversa acta, quos Latini Valgios & Vativos appellant. V. Cæl. lib. 8. cap. 1. 13. 1. & Budeum in Annot. in Pandect. & Lex. Pitisc.

Lingua blæsa. Ovid. 3. de Arte Am. 294. Sonus blæsus. Ovid. 2. Amer. 6. 24. conf. Juven. 15. Sat. 43.

BLÆSUS, & cognomen fuit Semproniorum, a vitio linguæ impositum, quemadmodum & Balbus. Meminit cuiusdam Blæfi Stat. 2. Silv. 191.

Noverat effugiem, generoseus ardua Blæfi Ora puer, &c. conf. Tacit. 1. Hist. 59. &c.

BLANDA, Italiæ oppidum in agro Brutio, non procul a Bato flumine, & Parthenio portu. Plin. lib. 3. cap. 5.

Est & Blanda, sive Blande, Hispaniæ Tarraconensis oppidum, in agro Barchinensi, juxta Larnum flumen. Vulgo *Blans*, teste Olivario in Melam.

BLANDE, Fluvius est Hispaniæ Tarraconensis, in agro Barchinensi, juxta oppidum sui nominis. Plin. lib. 3. cap. 3.

BLANDENONA, Locus non longe 2. Placentia. Cic. 2. Q. frat. 14.

BLANDIOR, [βλανδιόρας, βλανδιόρας] iri. proprie ad tactum pertinet: per abusivem autem nonnunquam ad alios sensus transferuntur: ut ait Val. la. lib. 5. c. 66. Cic. de Amicit. 99. Qui etiam adversario sæpe absente, & litigare se simulans blandiatur. De adulatore loquitur. Ovid. 1. Amor. 6. 15.

— tibi blandior uni. Quod hic Blandiri proprie ad tactum pertinere dicitur, suspectum fuisse H. St. ex nota adjecta apparet.

Blandimur quoquo modo, Dum placere studemus magis quam vera dicere, quamquam & factio blandimur: veluti Qui pinxerat Venerem deformem, dicitur Blandicus Minervæ. Dicimur & blandiri vitis nostris, Dum ea excusamus aut attenuamus. Blandimur calanitatibus, Dum eas elevamus. Erasimus.

Blandiri etiam dicuntur animalia. V. non in BLANDIENS. Auribus alicujus blandiri. V. AURIS.

Fortuna fallaci blandita vultu. Sen. Octav. 7. Precibus alicujus blandiri. Ovid. 2. de Arte Am. 527.

Audacter blandiri. Ovid. 21. Epist. 195. Mirifice blandiri. Cic. 2. Q. frat. 11.

Suaviter. Cic. 4. Agad. 139. Subdole. Plaut. Trin. 2. 1. 12.

Suppliciter. Cic. 1. de Orat. 90. Blandiri, de inanimitas dictum. Quintil. lib. 4. cap. 2. Quædam partibus blandiuntur, sed in summam non consentiunt.

Umbræ blanditur populus. Ovid. 10. Met. 555. De populo arbore. Blandiendi dulces nutritivum malum. Sen. Hippol. 2.

BLANDIENS, entis. Partic. Justin. 1. 4. 12. In illo dulcis quidam blandientis rilius apparuit. Tacit. Agric. 16. 4. Blandientia vitia. Suet. Neron. cap. 20. Blandiente profectus prodire in scenam concupivit. Plin. de Panthera, lib. 8. cap. 17. Feram vero circumvolatari non dubie blandientem, sese conflictantem mœreore.

BLANDITUS, [πελοδης] Partic.
 Blandita peregrinatio. Plin. lib. 10. cap. 23. Blanditus tepor. Idem lib. 9. cap. 10. Propert. 4. 6. 72.
 Blanditaque fluant per mea colla rose.
BLANDITUS, us, n. [ἐπιχαρι] pro Blanditijs. Lucret. lib. 2. 173.
 Ut res per Veneris blanditium secla propagent. Al.
BLANDITUM, [μελιχρὸς] Adv. i. e. Blanditium. Blanditum autem dictum est, inquit Lambin, ut Exultum, exfctum, cursum, raptum. ad Lucret. lib. 2. 173.
 Ipsaque deducit dux vitæ dia voluptas,
 Ut res per Veneris blanditium secla propagent. Al. Blanditum.

BLANDIMENTUM, i. n. [ἠλευθερον] Id quod ad Blandiendum aptum est. Cic. pro Cæl. 41. Multa enim nobis blandimenta natura ipsa genuit.
 Blandimento radices impetrare dicuntur homines. Plin. lib. 17. cap. 13.
 Atque hoc blandimento impetratis radicibus, inter poma ipsa & caccumina, &c. Hic blanditi dicitur homo rei inanimata.
 Blandimenta fortunæ pollicentur dentes canini. Plin. lib. 7. cap. 16.
 Abrumpere blandimenta. Tacit. 2. Hist. 53.
 Blandimenta multa plebi ab Senatu data: annonæ in primis habita cura & c. Liv. 2. 9.
 Blandimenta excogitare. Plin. lib. 26. cap. 3. conf. Ovid. 2. Met. 815. & Petron. cap. 141.

BLANDUS, Adj. [ἄεστον, ἠπιον, ἐπιχαρις, μελιχρὸς] Placidus & comis in sermone, & hilaris. Ter. Hec. 5. 4. 21. Ut unus hominum homo te vivat nunquam quisquam blandior.
 Blanda legentibus. Plin. in præf. Nat. Hist.
 Large blandus. V. LARGIOR.
 Minus blandus. Cic. 12. Att. 3. Unum te puto minus blandum esse, quam me.
 Precatu blandus. Stat. 11. Theb. 103. i. e. In precando.
 Precum blandus. Stat. 2. Achil. 237.
 Alea blanda. Ovid. 1. de Pont. 5. 46.
 Amator blandus. Propert. 2. 3. 16.
 Amicus blandus, cui opponitur verus. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero, & internosci tam potest adhibita diligentia, quam omnia fucata & simulata a sinceris atque veris.
 Amor. Claud. in præf. lib. 2. in Eutrop. 63.
 Amor patriæ blandus. Ovid. 1. Trist. 3. 49.
 Anni blandi. Propert. 4. 1. 137.
 Militium Veneris blandis patiere sub annis. Credo, Ætatem juvenilem intelligi. Potest & Blandis quasi Fortunatis & felicibus accipi, sed vix hoc ferent sequentia.

Aquarum blandarum temperies. Ovid. 4. Met. 344.
 Arte blanda pectora subit Venus. Ovid. 1. de Arte Am. 362.
 Aspiramina blanda. Valer. 6. Argon. 447.
 Canes blandi. Virg. 2. Georg. 495.
 Carmina blandissima. Ovid. 15. Epist. 27.
 Clamor. Ovid. 3. Fast. 221.
 Et quasi sentirent, blando clamore nepotes
 Tendebant ad avos brachia parva suos.

Color lunæ. Plin. lib. 2. 18.
 Columba. Ovid. 2. Amor. 6. 56.
 Doctores. Hor. 1. Serm. 1. 25.
 Doli. Sen. Octav. 4.
 Filius blandus & gratiosus. Cic. 2. Verr.
 Fluctus. Claud. Paneg. in Conf. Prob. & Olyb. 191.
 Frigus. Claud. in Epith. Pallad. & Seren. 1. -
 Gaudia. Virg. 5. Æn. 827.
 Iafon. Stat. 5. Theb. 456.
 Ignes. Valer. 4. Argon. 353. i. e. Amores.
 Iræ. ut, Blandæ superum mortalibus iræ. Stat. 10. Theb. 830.
 Labor. Virg. 3. Georg. 127.
 Lacertis blandis tenere colla alicuius. Ovid. 2. Met. 100.
 Laudes. Virg. 3. Georg. 185.
 Leones. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 209.
 Lingua. Valer. 8. Argon. 63.
 Linguae blandæ mendacia. Ovid. 15. Epist. 55.
 Liquor blandus amaracini. Lucret. lib. 2. 846.
 Littora blandissima. Stat. 3. Silv. 5. 96.
 Manu blanda seducere aliquem, i. e. Scorsum ducere. Ovid. 2. Met. 601.

Meretrix. Ovid. 1. Amor. 15. 17.
 Modi blandi, Jucundi cantus. Ovid. 1. Epist. Sabin. 36.
 Obsequium. Sen. in Octav. 3.
 Oratione blanda falli. Cic. 7. Philipp. 25.
 Os blandum. Valer. 8. Argon. 36.
 Os blandum, pro Sermone blando. Ovid. 13. Met. 555.
 Otia. V. OTIUM.
 Pettis blanda, luxuria. Sen. in Octav. 7.
 Pocula. Valer. 2. Argon. 317.
 Prece blanda aliquem ducere. Hor. in Arte Poet. 395.
 Propago blanda. Lucret. lib. 4. 995.
 Puella. Ovid. 2. Amor. 2. 34.
 Puer. Ovid. de Rem. Amor. 11. Sic Cupidinem vocat.
 Querelæ. Tibull. 3. 4. 75.
 Quies. Stat. 2. Silv. 2. 111.
 Sedulitas. Ovid. 2. de Arte Am. 334.
 Sermo. Cic. 2. Off. 48. Militesque, blando appellando sermone, deliniant.

Sinu blando fovens nepotem. Sen. Troad. 2. de Priamo.
 Soles. Ovid. 1. Fast. 157. de Veris tempore.
 Sonis blandis precari. Ovid. de Rem. Amor. 332.
 Succus blandior. Plin. lib. 12. cap. 1.
 Tabellas blandas vocat Ovid. Quibus verba ad amicam scripta mittebantur. 14. Met. 787.
 Thura. Tibull. lib. 3. 3. 2.
 Venenum blandum desidæ. Sil. lib. 3. 580.

Verba. Ovid. 1. de Arte Am. 455.
 Voluptas. Lucret. 4. 1258. Ovid. 2. de Arte Am. 477.
 Vox blanda lactorum, Submissa & quieta, molliorque. Lucret. lib. 6. 1243.
 Voces. Virg. 1. Æn. 670.
 Blandior hæret parentibus. Valer. 7. Argon. 123.
 Solito blandiorem esse. Ovid. 2. de Arte Am. 411.

BLANDUM, adverbialiter Petron. cap. 127. Delectata illa risit tam blandum.
BLANDICŪLUS, & **BLANDICELLUS**, a, um. dimin. sunt a Blandus; sicut ab eo quod est Mollis, fit Molliculus & Mollicellus Nam Blandicus & Mollicus (a quibus nonnulli hæc trahi videntur) Latine lingue periti non agnoscunt. Blandicella verba, inquit Festus, blanda per diminutionem sunt dicta.

BLANDICULÆ, Adv. Apul. Met. 10. p. 252. Blandiculæ respondere.
BLANDULUS, a, um. aliud dimin. Animula vagula, blandula. Spartian. in Hadr. cap. 25.

BLANDE, Adv. [ἀετοδορῆρας] ut, Blande alloqui. Ter. Phorm. 1. 5. 22. Item,
 Accipere blande ac benigne hospitio. Liv. 1. 22.
 Amare blande. Cic. 16. Att. 2.
 Appellare blande. Plaut. Trucul. 1. 2. 61.
 Colere terram blande. Lucret. lib. 5. 1367.
 Compellare blande. Plaut. Pœn. 3. 3. 73.
 Dicere blande. Ter. Adel. 5. 4. 24.
 Palpari blande. Plaut. Amph. 1. 3. 9.
 Regare blande & concinne. Cic. pro Rosc. Com. 49. Hunc posteaquam salutavit, rogare cœpit, blande & concinne scilicet, mentire mea causa, &c.

Tentare aliquem blandè. Ovid. 1. de Arte Am. 273.
 Blandi, compar. Hor. 1. Carm. 24. 13. Cic. 1. de Orat. 112. Id erat petere blandus.
 Blandissime, Superl. Cic. pro Cluent. 72. Tum appellat hilari vultu hominem Bulbus ut blandissime potest.

BLANDIFER, aliud Adv. [ωστερας] Idem quod Blande. Plaut. Pseud. 5. 2. 3. Magis cogito, sciviter, blanditerne alloquar. Idem Afin. 1. 3. 69.

BLANDIDŪCUS, [ἠδολόγος] Qui blandis verbis utitur. Plaut. Pœn. 1. 1. 10. Nunc mihi blandicus est. Obfœctum.

BLANDIFŪCUS, a, um. ut, Fax blandifica. Mart. Capel. 9. p. 301.
BLANDIFLUUS, a, um. ut, Blandifluæ uræ. Fortunat. Carm.
BLANDILOQUUS, [ἠδολόγος] Qui blanda verba loquitur.
 Vox blandiloqua. Sen. Agam. v. 289. conf. Plaut. Bacch. 5. 2. 54. & Paulin. 5. 91.

BLANDILOQUENS, [ἠδολόγος] apud Macrobi. 2. Saturn. cap. 7. ex Labeo. Sic Suaviloquens apud Laurentium Vallam, & familia, lib. 1. cap. 10. Budæus.

BLANDILOQUENTŪLUS, [ἠδολόγος] dicitur. Plaut. Trin. 2. 1. 13.
BLANDILOQUENTIA, [ἠδολογία, ἠδολογία] Cic. 3. de Nat. Deor. 66. Nam ut ego illis supplicarem tanta blandiloquentia.

BLANDILOQUIUM, i. n. Augustini, Epist. 19. 4.
BLANDITIA, æ. [ἠδολογία] Adulatio, blanda exceptio. Cic. pro Planc. 29. Facilis est illa occursatio & blanditia popularis, &c. conf. Propert. 1. 16. 16. Plaut. Bacch. 1. 1. 16. & Truc. 2. 2. 63.

BLANDITIÆ, ei. f. Idem. Apul. Met. 9. p. 230. Tali sermonis blanditiæ cavillatum deducebat ad torum nolentem puerum.

BLANDITIÆ, arum. pl. [ἀετοδορῆρας] Idem. Cic. de Amicit. 62. Sic habendum est, nullam in amicitijs pestem esse majorem quam adulationem, blanditias, attentionem.
 Inconditæ blanditiæ. V. INCONDITÆ.
 Malitiosæ blanditiæ. Cic. 3. Off. 74. Mihi quidem etiam veræ hereditates non honestæ videntur, si sint malitiosis blanditijs officiorum, non veritate, sed simulatione quæstæ.
 Molles. Ovid. 2. de Arte Am. 159.
 Pueriles. Ovid. 6. Met. 626.

Tute. Ovid. 4. Met. 71. i. e. Verba blanda & amatoria ab auditoribus tuta.
 Addere blanditias. Ovid. 7. Met. 817.
 Adhibere. V. ADHIBERE.
 Admovere. Ovid. 6. Met. 631.
 Agere blanditijs. Ovid. 6. Met. 685.
 Aufugere blanditias. Propert. lib. 1. 9. 30.
 Corruptere blanditijs. V. CORRUPTUM.
 Corrupti atque deliniti blanditijs præsentium voluptatum. Cic. 1. de Fin. 33.

Dicere blanditias. Ovid. 3. Amor. 7. 11.
 Elicere & conquirere aliquem blanditijs ad iudicium. Cic. 1. Q. frat. 2. Conquiri vero & elicit blanditijs, ut tu scribis, ad iudicium necesse non fuit, cum præsertim hominem.
 Emere blanditijs oscula. Propert. 3. 13. 33.
 Exprimere nummulos ab aliquo blanditijs. Cic. 1. Att. 10. Tu si tuis blanditijs tamen a Sicyonijs nummulorum aliquid expresseris, velim me facias certiorum.

Flecti & capi blanditijs. Ovid. 17. Epist. 91.
 Immergere se blanditijs in alicujus consuetudinem. Cic. pro Cluent. 36. Qui ut se blanditijs & attentionibus, in Afini consuetudinem penitus immerit, Oppianicus continuus, &c.
 Legere blanditias. Ovid. 1. de Arte Am. 480.
 Parare. Ovid. 2. Amor. 19. 17.
 Vendere blanditias dicitur, Qui spe muneris alicui blanditur, aut ut domum aliquod eliciat. Tibull. 1. 9. 77.
 De Blanditijs in Magistratibus petendis conf. Lex. Pitife.

BLANDIFICŪ, ære. Blandum facit. Perott.
BLANDŪSIA, [ἠδανούσια] Sabinienfis agri regio, in qua fuit ager Horatii poetæ. Perott. Hor. 3. Carm. 13. 1.
 O fons Blandusiz splendoris vitro
 Dulci digne mero, non sine floribus,
 Cras donaberis hædo. Al. Bandusiz, vel Bandusie.

BLASPIONIA, α . f. [$\beta\lambda\alpha\sigma\pi\acute{\iota}\omega\iota\alpha$] Latine dicitur Prolis detrimentum, $\beta\lambda\alpha\sigma\tau\acute{\iota}\omega\iota\alpha$ quod noceo est, & $\pi\acute{\iota}\omega\iota\alpha$ fetus: est Morbus apum, quum deficit aliquid alvel fetus. Flin. lib. 11. cap. 19. Sunt & operis morbi, quum favos non explent, cleron vocant, item blaspiogian, si factum non peragant.

BLASCON, [$\beta\lambda\alpha\sigma\kappa\omega\iota\alpha$] Insula in Rhodani orio, prope Metinam. Plin. lib. 3. cap. 5. & Strabo lib. 4.

BLASIO, Cognomen gentis Corneliae, in qua Blasiones patritii generis clari. In nummis argenteis BLAS. V. Fulv. Urfin. Urfar. de Not. Rom. in Grav. Thef. T. 11. p. 896. conf. Sigon. de Nom. Rom. cap. 5.

BLASPHEMIA, α . f. [$\beta\lambda\alpha\sigma\phi\eta\mu\acute{\iota}\alpha$] Execratio, maledictio, vituperatio, concivium, & quasi nocens dictum, sacrilegia infamatio, vel obtractatio nefaria. Budæus. Apud Ecclesiasticos, Dictum, quo Divina majestas leditur.

Capti blasphemiam monstri. Prudent. Pfyche. 716.

BLASPHEMIUM, Idem, apud Commodian. Instr. 31. 7.

BLASPHEMO, [$\beta\lambda\alpha\sigma\phi\eta\mu\acute{\iota}\omega$] $\bar{\alpha}\epsilon$. Maledicere, honorique & dignitati alterius derogare: Execrari, vituperare, concivium infestare. Item in pripe de Numine loqui. Hieron. Epist. 75. extr. Tertull. contra Jud. cap. 13.

BLASPHEMANS, antis. Hieron. in Es. cap. 37.

BLASPHEMATIO, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. f. Tertul. de Cult. Fem. cap. 12. pr.

BLASPHEMABILIS, e. Tertull. ibid.

BLASPHEMUS, a, um. [$\beta\lambda\alpha\sigma\phi\eta\mu\acute{\iota}\omega$] Qui blasphemat. Blasphemus fatelles. Prudent. Hymn. Petiliph. 75.

Substantive occurrit apud Tertull. de Reür. Carn. cap. 26.

BLASPHEME, Adv. [$\beta\lambda\alpha\sigma\phi\eta\mu\acute{\iota}\omega\iota\varsigma$].

BLASTA, [$\beta\lambda\alpha\sigma\tau\acute{\iota}\omega$] a Comis ponuntur inter Ornamenta aurium meliciorum, referente Polluce lib. 5. cap. 16. Gualtherus vertit Germina.

BLASTUS, i. m. [$\beta\lambda\alpha\sigma\tau\acute{\iota}\omega\iota\varsigma$] Caffia genus. Diof. 1. 12. Nisi lectio mendosa.

BLATEAS, antiqui Bullas luti ex itineribus, aut quod de calcamento- rum foietis eradiunt, appellabant. Festus, in Balatrones. [ubi pro Bullas, Bolos legendum puto, i. e. glebas.

BLATEO, [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$, $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$] $\bar{\alpha}\epsilon$. est Stultus & præcipue loqui: quod a Græco $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$ originem ducit. Sed & camelos quum voces edunt, Blaterare dicimus. Hæc Festus. Nonius, Blatis, & Blateras confingit: aut Incondite & inaniter loqueris: ut a balatu. Idem 2. 79. Blaterare, est Confingere per mendacia. Item alio loco, Blaterare quasi Verba trepidantia metu balbutire dixerunt. Gellius lib. 1. cap. 15. De hontinibus quoque posse dici, stulta & immodica blaterantibus, quorum lingua tam prodigia infrenisque sit, ut fluat semper, & æstuet collu- vione verborum teterrima.

Blaterare cum clamore. Hor. 2. Serm. 7. 36. — equis

Audit? cum magno blateras clamore, fugisque. h. e. Vociferaris, clamas sine ratione. Unde Balatrones quasi Blaterones. Blaterare enim proprie est, Inepte clamare. Acron.

BLATERANS, antis. Apul. Met. 8. p. 213. Hæc & hujusmodi mutuo blaterantes.

BLATERATUS, a, um. Idem Met. 4. p. 153. His & his similibus blateratis. Idem Apol. 1. p. 275.

BLATERATUS, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. m. Sidon. 9. Epist. 11. extr. Cujus abundante blateratu. Mart. Capel. p. ult. Canini blateratus.

BLATERATIO, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. f. Idem. [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega\iota\alpha$] Apul. Met. 4.

BLATEO, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. m. [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$, $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$] Gell. lib. 1. cap. 15. Nec minus insigniter veteres quoque nostri, hoc genus homines in verba pro- vectos, locutuleios, & blaterones, & linguas dixerunt.

Scribunt nonnulli duplici r. Blattero, a Blatto vermiculo, sed inepte. V. Scholiasten. Hor. 1. Serm. 2. Al. Blattero q. V.

BLATO, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. m. Idem. Vet. Gloss. Blato, $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega\iota\omega$. Nisi Blatio, vel Blatero legendum. In Gloss. Isidor. Blato est Cubicularius.

BLATIO, [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega\iota\omega$] $\bar{\alpha}\epsilon$. Idem quod Blaterare. Plaut. Amph. 2. 1. 79. Qui (malum) intelligere quisquam potis est? ita nugas blatis. conf. Idem Curc. 3. 82. & Epid. 3. 1. 13. Blatire, inquit Nonius 1. 210. est Incondite & inaniter loqui. Quidam Blatire scribunt.

BLATO, sive **BLATIO**, $\bar{\alpha}\epsilon$. in Vet. Gloss. exponitur $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$. In alio Gr. Lat. $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$, arguto, garrilo, blatio, effusio. Sed ibi forte pro Blato, legendum est Blatio, vel Blatero.

BLATTA, α . [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$] Vermiculus exiguus est, lucem fugiens, & tenebrarum alumnum, in balneis maxime humido vapore prognatus. Plin. lib. 29. cap. 6. Plura earum genera fecerunt: molles; quas in oleo decoctas, verrucis efficaciter illini experti sunt. Alterum genus, mylæcon appellavere, circa molas fere nascens. Tertium genus & odoris taedio invium. Mylæcon vulgo Pistrinariam vertunt.

Blatæ pistrinariae meminit Diof. lib. 2. c. 38.

Lucifuge blatæ. Virg. 4. Georg. 243.

Blatæ libris & vestimentis inimicæ. Martialis. 14. 37. Scrinium loquens inducit.

Constrictos nisi das mihi libellos,
Admittam tineas, trucesque blattas. Idem 6. 60. Hor. 2. Serm. 3. 118. — age, si framentis incubet, unde

Octoginta annos natus: cui frugula vestis
Blattarum actinearum epule, putrefac in arca. Inde prover- bium de re quæ computruit, ut Cum blattis & tincis rixari dicitur.

Blattam recentiores scriptores vermiculum Bombycem intellexerunt, cujus textu vestes feracis conficerentur: unde Blattea vestis, & Blattenum paludamentum, apud Lamprid. Capitol. & Vopisc. pro Serico aut alio quovis pretioso: vel (ut Paulus Ægineta) pro Purpura: quoniam Indicum conchylium vulgo Blattæ dicitur. Sic Cassiodorus Var. 5. Ep. 34. Blattæum pro Purpureo accepit; Chamæleon, inquit, colores suos multiformi qualitate commutat: ut modo veneta, modo blattea, modo possit cyanea reperiri. A quo colore Blattæ etiam Frumentum dicitur, quod rubidum fit, sementi accommodatus, in purpuram declinans. [Immo Bladum. V. supra.

Blatta Byzantia, quæ Diof. lib. 2. vocatur Onyx, Latinis dicitur Unguis odoratus, & conchula Indica. Est autem testa cujusdam generis conchyliorum non dissimilis purpureæ: sed quod in India reperitur, & Diostoride teste aromaticum odorem habet, propterea quod nardo in paludibus illic nascente ea conchyllia pascuntur. V. tamen mox **BLATTIUM**.

BLATTARIUS, a, um. Adj. ut, Blattaria balnea, Sen. Epist. 86. In quibus frequentes sunt blattæ. Ex humido enim balnearum vapore progrenantur, ut Plinius auctor est. V. paulo ante **BLATTA** & Lipf. in Senec.

BLATTARIA, α . f. Herba est verbasco similis, foliis minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in se contrahit, unde & nomen accepit. Plin. lib. 25. cap. 9.

BLATTUS, a, um. Purpureus. Eutrop. in Neron. 7. 9. Nero inuflata luxuriam fuit, ut qui exemplo Caligule frigidis & calidis lavaretur unguentis, hamis aureis argenteisque piscaretur, quæ blatteis funibus extrahebantur. Suet. vocat Purpureos: Pifcatus est (inquit) reti aurato, purpura, coccoque funibus nexis. conf. Lampr. Heliog. cap. 33. Tunice blattæ. Vopisc. Aur. cap. 45. extr. conf. Salmast. not. Sidon. 9. Epist. 13. & 11. Cod. 1. 7. 1. 10. tum Lex. Pitifc.

BLATTARIUS, i. m. Qui fericum purpura tingit. Leg. 1. Cod. Theod. de Excuf. Artif. V. Lex. Pitifc.

BLATTIFER, a, um. Blattis vestitus. Sidon. Apoll. 9. Epist. 16. Blattifer Senatus.

BLATTIUM, [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$] Pallium est purpureum vel coccineum, a Blattis & vermiculis, ut quidam putant, qui e *thermes* (ut Arabes vocant) & cocco sanguinei coloris erumpunt. Blattium, $\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$ in antiquo lexico explicatum legi, ut sit Cruror purpureæ, expetitus tingendo velleri Imperatorum. Blattium etiam Byzantium os naris purpurea dicitur Actuarius esse, ut inde & Purpureus dicitur color blatteus. Verba sunt Turnebi. Adv. 18. 17. q. V. conf. Ferrar. de Re Velt. 1. 2. 7. ut & Lex. Pitifc. De Blattio Byz. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

BLATTOSERICUS, a, um, ut, Pallium blattosericum. ap. Vopisc. Aur. c. 45. extr. ut legit Salmast. p. 388. Al. Blattenum fericum.

BLAVIA, α . f. Urbs Gallia. Aufon. Ep. 12. 6.

BLAUTALIS, [$\beta\lambda\alpha\tau\acute{\iota}\omega$] fuerunt Calcei maxime domestici, seu genus Sandali, ut ait Pollux 7. 22. Conf. Balduin. de Calc. antiq. cap. 20. vel Lex. Pitifc.

BLAX, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. f. [$\beta\lambda\alpha\lambda\acute{\alpha}$] vox est quæ Bardum & stupidum significat, ut ait Festus in dictione Elitum. V. Dacer. Dictionem autem hanc inflamam tradit Cælius a pifce profusus induci, & Siluro similem, quem ne canis quidem attingat. V. lib. 9. Lect. Antiq. cap. 11. Gloss. Gr. Lat. $\beta\lambda\alpha\lambda\acute{\alpha}$, Blax, simplex.

BLAYRUM, [$\beta\lambda\alpha\upsilon\rho\acute{\iota}\omega$] Oppidum est Phrygiae, cujus meminit Strabo lib. 12.

B L E

BLECHNON, [$\beta\lambda\epsilon\chi\kappa\omega\iota\omega$] Diof. 4. 178. Herba est notissima, quam Græci $\beta\lambda\epsilon\chi\kappa\omega\iota\omega$, Latini Filicem vocant. V. Plin. lib. 27. cap. 9.

BLECHON, [$\beta\lambda\epsilon\chi\kappa\omega\iota\omega$] Plinio Silvestre est pulegium, simile origano, minoribus foliis quam sativum, quod a peccore gustatum balatum excitat. Unde etiam literæ unius commutatione $\beta\lambda\epsilon\chi\kappa\omega\iota\omega$ appellatum, $\beta\lambda\epsilon\chi\kappa\omega\iota\omega$: sic enim Græci Pulegium vocant. V. Plin. lib. 20. cap. 14. & Apul. de Herb. cap. 9.

BLEMMESES, [$\beta\lambda\epsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$] seu **BLEMME**, m. pl. (utrunque enim legitur) Populi sunt in Æthiopia, Austrium versus, capitibus carentes, ore & oculis peccori affixis, ut ait Plin. lib. 5. cap. 8. conf. Strab. 17. Vopisc. Prob. cap. 17. & Zosim. 1. 71. Pompon. 1. 4. & 8. Blemmæ feri. claud. in Nilo v. 19. Dicuntur & Blemmæ.

BLEMENITES, vox spuria, ex Thef. Lipf. pro **BLEMENITES**, quod nomen lapidis, a figura sagittæ, quæ Græce $\beta\lambda\epsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$ dicitur, apud Conr. Gesh. lib. de Fig. lapid.

BLENNIUS, i. m. Pifcis mugil. Plin. 32. 9.

BLENNOS, [$\beta\lambda\epsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$] Stultus esse Plautus indicat in Bacch. 5. 1. 2. ubi ait, Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones. Festus. Blenni qui dicitur, sic vocantur, ut Mucoiti, id est, $\beta\lambda\epsilon\mu\mu\epsilon\varsigma$. Turnebus 3. 10.

Dentes blenni. V. Taubm. ad Plaut. Curc. 2. 3. 39. ubi J. Gruter. pro Plenis legit Blennos: quos & J. Wower. exponit Jejunio festentes. V. eum ad Sidon. 3. Epist. 12.

BLEPHARA, α . f. [$\beta\lambda\epsilon\phi\alpha\rho\alpha$] Flos Nymphææ. Diof. 3. 49.

Blephara, item Supercilium. Unde

BLEPHARO, $\bar{\alpha}\nu\iota\varsigma$. m. [$\beta\lambda\epsilon\phi\alpha\rho\alpha\delta\eta\varsigma$] dicitur Superciliofus homo, qui habet supercilia magna. Plaut. in Amph. arg. v. 7. Raptant pro mæchis: Blepharo captus arbiter. & 4. 3. 3. Quidam proprium nomen esse putant & a supercilii effictum, quæ opinio verior videtur. V. ibi Gronov.

BLEPTÆ, [$\beta\lambda\epsilon\pi\tau\alpha\iota$] Populi Africani sine capitibus, habentes oculos in peccore. De his fabulis V. auctores in **BLEMMESES**.

BLEPRANI, Italiæ populi in tractu Hetruriae, Cortonenfibus & Capenatibus vicini. Plin. lib. 3. cap. 5.

BLEPSINON, Castellum Corsicæ insulae. Strabo lib. 5.

BLETISTA, Oppidum Hispaniæ Tarracoensis cui nunc Ledefma nomen. V. Gruer. Inscript. p. 99. n. 2. vel Pitifc. Lex.

B L I

BLITERÆ, V. **ESTERREÆ**.

BLITUM, i. n. [$\beta\lambda\iota\tau\omega$] Genus oleris, a saporis stupore appellatum esse ex Græco putatur: quod ab his $\beta\lambda\alpha\lambda\acute{\alpha}$ dicitur stupidus. Festus. Plin. lib. 20. cap. 22. Blitum iners videtur ac sine sapore, aut acrimonia ulla. Unde concivium feminis apud Menandrum faciunt mariti. Plaut. Pseud. 3. 2. 26. Apponunt rumicem, brassicam, betam, blitum. Gemino 2. Suida scribitur: $\beta\lambda\iota\tau\omega$, id est, *Corticis*.

BLITUS, Adj. [$\beta\lambda\iota\tau\omega$] Inutilis, infusus & vecors; a Blito herba nullius usus. Plaut. Truc. 4. 4. 1. Blitæ & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam. Ficti potest (inquit Erafrimus Chil.) ut Gallica quoque vox hinc manarit, quæ nunc vulgo Conquestiffimissis extremaque nota homines compellant Bliteros, addita literula *Belitres*. conf. Non. 2. 93. & supra **BALATRO**.

BLUCIUM, [$\beta\lambda\upsilon\kappa\omega\iota\omega$] Castellum est Tolistobogorum, qui Bithynis summo finitimi, in quo Deiothartus thesauros habebat. Strabo lib. 12.

B O A

BOA, α . f. Serpens est aquaticus, quam Græci $\beta\omicron\beta\alpha\omega\iota\omega$ vocant, a qua icti oburgescunt. Crurum quoque tumor, viz labore collectus, $\beta\omicron\beta\alpha\omega\iota\omega$

Boa appellatur. Festus. conf. Scalg. & Dacer. Boa (inquit Perott.) five Bova (utroque enim modo dicitur) Serpentinae generis, vel quod primo bubuli lactis succo alatur, vel quod instar bovis tenet. Faciunt hanc fidem in Italia appellatae boae: in tantam amplitudinem excentes, ut D. Claudio principe, occisae in Vaticano foliis in alvo spectatus sit infans. Plin. lib. 8. cap. 14.

Boa etiam, five Bova, Morbi generis est, quum corpora papularum multitudine rubent ad similitudinem eorum qui boam serpente icti obturgescunt. Ignoravit hoc Festus Pompeius, qui Boam scripsit esse Tumorem curum vice labore collectum. Perott. Plin. lib. 24. cap. 8. Boa appellatur morbus papularum, quum rubent corpora: sambuci ramo verberatur. Idem lib. 26. cap. 11. Ebuli folia contrita, & e veteri vino impolita etiam boam sanant, id est rebentes papulas. Opinor morbum esse haetenus incognitum, qui vulgo *rubella* dicitur.

BOAGRIUS, [Βοαγρίος] Locrenium annis, qui Thronion urbem praeterfuit, Strabo lib. 9. Hujus etiam meminit Homerus.

BOALIA, **BOARE**, **BOARIS**, **BOAFIM**, V. ROS.

BOARMIA, &c. [Βοαρμία] Minerva a Boeotis colitur, & cognominatur a coaptatione boue ad aratum. Cael. lib. 14. cap. 18.

B O B

BOBION, [Βόβιον] Oppidum ad Apeninū juga situm, ubi nobile caenobium a Theodolinda regina Longobardorum extractum, de quo Volaterr. l. 4. extr.

B O C

BOCALIA, [Βοκαλίαι] Fluvius est in Salamine insula, qui prius Bocatus est appellatus. V. Strabo lib. 9.

BOCALIUM, Arcadiae oppidum est, juxta Megalopolin & Catinam. Plin. lib. 4. cap. 6.

BOCAS, inquit Festus, Genus piscis, a Boando, id est clamando appellatum. Haec ille. *βώκας* (ut ex Speulpho annotavit Hermolaus) sunt Leucomenides: hoc est *menae* candidiores, quas nos *Girros*, five *Girruolos* vocamus. conf. Isidor. 12. 6. Al. Boca, &c.

BOCCAGIUS, Joh. Genealogiam deorum scripsit, de Fluminibus & montibus: praeterea Fabulas, pluraque alia vernaculo sermone. Volaterr.

BOCCAR rex Maurorum temporibus Masinissae ac Syphacis. Liv. 29. 30. Videtur idem nomen cum seq.

BOCCUS, Rex Mauritaniae fuit & Getuliae, qui Jugurtham Sylla tradidit. V. Sallust. Jugurth. cap. 19. Strabo lib. 17. Patern. 2. 12. De ejus fœvitia V. Plin. 8. c.

Fuit & alter Bocchus historicus, cujus meminit Plin. lib. 16. cap. 40. Atrox Bocchus. Sil. lib. 3. 285.

Fraefuit intortos demissus vertice crines
Bocchus atrox.

BOCCO, *ōnis*, m. Fatuus. Apul. Apol. 2. p. 206. Sed rectius legitur *Bucco*.

BOCCHYRIS, Nomen viri, qui in Aegypto iuste sincereque judicasse fertur adeo ut ejus nomen in proverbium venerit, iustissime judicantium. Refertur a Suida.

Βοκχῆρον, καὶ τὴν παλαιὰν ἀναθ' Ἰσθμίου. Athen. lib. 10. p. 207. v. 9. H. St. [Bocchoris]. Nee usquam aliter id nomen scribitur. V. Scalg. ad Euseb. p. 68. Marsh. Can. Chron. Sec. 16.

BOCCORI, qui & Concordiensis, Populi sunt Lusitaniae, teste Plin. lib. 4. cap. 22.

BOCENSES, Sardiniae populi. Plin. lib. 3. cap. 7.

BOCHIANA, Oppidi nomen Troglodytarum, apud Plin. lib. 6. cap. 29. in descriptione finis Maris rubri, Troglodyticae & Aethiopicæ.

BOCHIRI, Oppidum fuit Romanis fœderatum, in Balaerica insula situm. Plin. lib. 3. cap. 5.

B O D

BODERIA, Ptolemæo æstuarium maris Britannici, Tacito Bodotria dictum, in vita Agric. c. 23.

BODINCOMAGUM, [Βοδινκομαγόν] Oppidum est ad Padum, alio nomine Industria: ita dictum a Pado, qui Ligurum lingua Bodincus fuit appellatus, quasi Fundo carens. Plin. lib. 3. cap. 16.

BODINCUS, V. **BODINCOMAGUM**.

BODONES, five **BOTONES**, Lapidis illi sunt, five aliud quid, qui vitæ terminorum praesant. Jul. Paulus Recept. Sentent. lib. 5. tit. 22. de fœditiosis. Qui terminos effodiunt vel exarant, arboreve terminales everunt, vel qui convellunt bodones, siquidem id servi sua sponte fecerint, in metallum damnantur, humiliores in opus publicum, honestiores in insulam amissa tertia parte bonorum relegantur. Vox est menforum, vel eorum qui de agrorum & limitum conditionibus scripserunt. conf. Auct. Rei Agrar. p. 225, 306. & Rigalt. Gloss. Agrim. p. 204.

B O E

Boea, Oppidum est Peloponnesi in sinu Argolico, non procul ab Epidaurō. Plin. lib. 4. cap. 5.

Boebe, es. f. [Βοβεία] Oppidum Cretae, non procul a Goryne. Stephan. Est & Boebe Thessaliae oppidum, lacui adiacens, ab eo Boebæis appellatur. Strabo lib. 9.

Boebæis, idos. [Βοβείαις] Lacus est Pheris urbi Thessaliae vicinus. Strabo lib. 9. Plin. lib. 4. cap. 8. conf. Lucan. 7. 176.

Praeterea Locus est lacui proximus a Boeo Glaphyri filio dictus. Propert. 2. 2. 61.

Mercurioque Sais fertur Boebæiis undis,
Virgineum primo composuisse latras. Sed V. not. ad h. l. Scalg. & Turneb. Adv. 11. 16. conf. Val. Flacc. 1. 449.

BOEBEUS, & **BOEBIUS**, a, um. Gentil. Val. Flacc. 3. 543. & Lucan. 6. 152.

BOEDROMIA, orum, m. pl. [Βοεδρομία] Suidas Athenienium festum

scribit, quo die Xuthus summa festinatione Atheniensibus opem tulit, quum ab Eumolpo Neptuni urgerentur, Athenis regnante Erechtheo. Plutarchus vero in Thestumo retulit, quum victoriam de Amazonibus reportasset. Nomen est, secundum Hefychium, *βόη τῶ ἐσθρομῆι*, quod est, subulato clamore, ut in pugna fieri solet, succurrere. V. Marsh. Can. Chron. Sec. 18.

BOEDROMION, nomen Mensis Atheniensis. V. dict. seq.

BOEOROMIUS, [Βοεορόμιος] Apollo ab Atheniensibus cultus fuit. Nam quum bellum inter Athenienses comparatum esset, Ion Eleusinius eis opem tulit, ob cognationem. Inde victores facti Athenienses, de voce currentis exercitus ad urbem, Apollinem Boedromium dixerunt, & mensis *βοεδρομῆαινα*, qui tertius in ordine anni Atheniensium fuit, & Augustus respondet anni Juliani.

BOEMIA, [Βοημία] Mylia Europæe regio ultra Danubium sita: sic dicta a Bemis, quos Ptolemæus in ea parte gentem maximam esse dicit. Huius regionis latitudo longitudine par, trium fore dierum iter. silva Hercynia undique cingitur, albique fluvio media irrigatur. Ab Oriente Moravos, ab Arcto Saxones, ab Occidente Noricum, a Meridie Austriam & Bavariam habet. Regionis metropolis, Praga. Plura Aeneas Sylvius, qui Boemorum historiam scripsit. Apud Tacit. de Morib. Germ. c. 28. scribitur Boemia, apud Patern. Boiohamum. De huius regionis nomine, finu, & habitatoribus, plurima tradit Andreas Althamerus in Tacitum, docens Boiohemiam, seu corrupte Bohemiam dici, quasi Boiorum patriam, seu domicilium. V. Cluver. Germ. Ant. 3. 30.

BOEREBISTAS, [Βοιρέβιστας] Vir natione Geta, quum gentis ejus praefatura insisteret, homines frequentia bellorum & cladibus afflictos, eo magnitudinis exultit, nunc exercitatio corporum, nunc victus sobrietate, nunc edictorum obedientia, ut intra paucos annos latum adeptus sit imperium, plurimosque finitimum, Getarum ditioni fundidit: trajectoque audacter Istro, Thraciam diripiens usque in Macedoniae & Illyricum, magnum Romanis terrorem incusserit. Ingentis autem obedientiae argumentum est, quod ejus fœsatione inducti, vites excidere, & sine his vitam agere consenserit. Perit vero infurgentibus in eum nonnullis, priusquam Romanus populus adversus eum mitteret exercitum. Strab. lib. 7.

BOETHI, [Βοηθῆι] dicuntur ab Imperatore, Adjuutores scribarum: quos alii Subadjuvas, alii Adjuutores appellant, ut in I. Unicoque. C. de Proximo. sac. scrib. *βοηθῆ* enim idem valet quod Adjuvo. Inde Severus Boethius dictus, quem alii falsæ voce Boetium vocant. Quorum erroris confutat antiquum marmor, quod adhuc Dertona exat in divi Martiani cœnobio: ubi tumulus est, quem antiqui inscripserunt Boethio & Eutharico Consulibus factum ostendit. Haec Alciatus in illud 10. lib. Codicis Justiniani, tit. de Tabulariis, scribis, &c. Boethos, logistas, megodammateos, &c.

BOETHUS, Stoicus quidam fuit, qui conatus est earum rerum rationem explicare, quæ in mari caelo ferent. Cic. 1. de Divin. 14.

Fuit & alter hoc nomine Aurifex, de quo idem Cic. 6. Verr. 12.

Fuit & Sculptor optimus, cujus opera vifebantur apud Lyndiam Mineram. Plin. lib. 33. 12. & 34. 8.

Boethus Flavius, Ptolemæide oriundus, Romæ Consulatum adeptus est & gessit, Antonini Imperatoris temporibus. Hic Galeno perquam fuit familiaris, imprimisque anatomicae speculationis studiosus, ut ipse Galen. testatur lib. 1. de Anatom. admittitur.

Boethus & ineptus quidam poeta fuit Tarfensis, qui Philippensem Antonii victoriam carmine conscripsit, quo nomine praeter alios summos honores, quibus ab illo est affectus, gymnasiae etiam Tarfensis praefecturam est affectus. V. Strab. lib. 14.

De aliis Boëthis V. Fabric. Bibl. Lat.

BOEOTIA, [Βοιωτία] Graeciae regio, tria respicit maria, Peloponnesiacum, Stœulium, & Adriaticum: totidemque in partibus colonos habet. Castor & Musæus antiquissimi scriptores scribunt (ut tradit Eustathius) a Cadmo conditore Cadmae, id est Thebarum, originem habuisse, qui ex oraculo bovem in sedibus mutandis habuerit ducem. conf. Ovid. 3. Met. 10. Sunt etiam qui ex ingenii pinguedine sic vocatos putent Boeotos, unde Sus Breotica apud Pindarum, proverbium, de quo mox. V. & Strab. l. 7. Vocabatur porro & Aonia, & Mesapia, & Ogygia, ab Ogyge antiquissimo rege ei regioni primum dominante: & Cidmeis, ut scribit Thucydidæ, & Hyantis ab Hyante rege. Plin. etiam lib. 4. cap. 7. Boeotos antiquus Hyantis scribit esse dictos. Boeotorum res copiose Pausanias & Diodorus lib. 5. tradiderunt. Ovid. 2. Met. 229.

— querit Boeotia Dircen. conf. Caes. 3. Bell. Civil. 4.

BOEOTIUS, [Βοιωτικός] Adj. Cic. 1. de Divin. 34. Ovid. 3. Met. 12.

Mœnia fac condas, Boeotiaque illa vocato.

BOEOTUS, [Βοιωτός] aliud Adj. ut, Tellus Boeota, i. e. Boeotia. Ovid. 12. Met. 8.

BOEOTICUS, a, um, ut, Auris Boeotica, Sus, Ingenium, & Aenigmata Boeotica. V. Chil. Erasmi.

BOEOTICA Hispania provincia, cui Boetus fluvius interfluvius nomen dedit. Nunc a cocco quod plurimum ibi nascitur *Granaia* nominatur. Primum Proconsularis provincia, postea Consularis. V. Pancroll. Ner. Dign. Imp. Occident. cap. 66. V. Boeotica.

BOETIUS, [Βοηθῆς] Anicius Manlius Torquatus Severinus Boetius, cujus extant ingenii monumenta, Zenone imperante ob affectum libertatis suspensionem a Theodorico rege exilio damnatur: deinde custodiae traditus plura conscripsit. Tandem simul cum Symmacho Senatore, fœcero suo, & in tertio consulatu collega, aliisque praestantibus viris interfecit. V. Euseb. conf. Faust. consul. Ant. Augustin. de Fam. Rom. Aurel. extr. supra **BOETHI**.

BOETUS, vox spuria, pro ΒΕΤΙΣ. q. V.

B O G

BOGADIUM, [Βογάδιον] Urbs Germaniae Ptoiem. vulgo *Forsl in Laufnitz*.

BOGERS, Vir Persa, ab Atheniensibus obsessus, ubi nihil habuit commeatuum in castris, liberus cum uxore primum, demum seipsum interfecit. Herodot. lib. 7.

BOGUD, idis. Rex fuit Mauritaniae Tingitanæ, quæ ab eo Bogudina vocata est. Plin. lib. 5. cap. 2.

Fuerunt actum plures ejusdem nominis, ex quibus postremus fuit, qui in Actiaco bello Antonii partes sequutus, ab Agrippa supplicio

cio affectus est. A Strab. Bogus dicitur lib. 8. conf. Sil. 4. 151. & 5. 402.
BOGUDIANA, Pars Tingitanæ provincie in Africa. V. **BOGUD**.
BOGUS, V. **BOGUD**.

B O H

BOHEMIA, V. **BOEMIA**.
BOHILLÆ, Oppidum in Italia: sic dictum, quod eo bos intestina vulnere trahens advenit. Nonius, in dict. Hille. [Sed aut error nonis deceptus est Grammaticus, siquidem ejus oppidi nomen fortiter Bovillæ scribitur, vel, permutata secunda litera cum digamma Æolico, ut affloret, Bobillæ: aut dicendum est h literam in v consonam, seu digamma fuisse conversam, cum olim Bohillæ diceretur. V. DIGAMMA & H. lit.

B O I

BOIA, æ. f. [*βωίης* in vet. Gloss.] Annulus five Circulus quo colla vel pedes delinquentium nodantur. V. Scheffer. de Torquibus cap. 4. Plaut. Capt. 4. 2. 108. Boius est, Boiam terit. Sed forsan hic velit Gallum cum Galla cubare, a Boiis infra. V. Taubm. & Gronov. in loc. & Lex. Pitifc. Boie, arum. pl. Boiæ, id est Genus vincularum, tam lignearum, quam ferreæ dicuntur, inquit Festus. Plaut. Afin. 3. 2. 5. Carceres, numellas, pedicas, boias, tortoresque acerrimos. V. Voff. Lex. Etym. & Barth. Adverf. 47. 17.
BOIA, æ. f. forte Regio Boiorum in Gallia. Cæs. 7. Bell. Gall. 14.
BOIATES, um. m. pl. Incolæ Vasconie in Gallia. Hinc promontorium ofiorum Garunnæ vocatur *Caput Boiorum*, & depravatione Vasconica *Cap de Bute*. Urbs est Baiona, quasi Boiona. V. Scalig. Lect. Aufon. 2. 7. p. 108. & Tollii Not. ad Aufon. p. 617.
BOII, [*βωίς*] Populi, qui Noricis & Helveticis contineri, ut testis est Strabo. In Italiam cum Senoniis transgressi. V. Plin. lib. 3. cap. 17. Liv. 5. 35.
 Sunt item Boii, Lugdunenſis Gallie populi. Plin. lib. 4. cap. 18. Quidam Borbonenſes esse dicunt. Sil. lib. 4. 159.
 — spiffæque runt conferta per arma
 Unde Boiorum. V. Sigon. de Ant. Jur. Ital. 1. 24. vel Lex. Pitifc.
BOIUCS Ager dicitur, Qui fuit Boiorum Gallorum. Is autem est in Gallia citra Alpes, que Togata dicitur, in qua sunt Mediolanenſis, Festus.
BOIN, Oppidum Africæ, in tractu Cyrenaico. Plin. lib. 5. cap. 5.
BOIODURUM, i. n. Ptolemæo, Boloduro in Itinerario, urbs est Vindelicæ ad Ofium OEni, seu Æni fluvii, ubi Danubio miscetur. V. Panticol. Not. Dign. Imp. Occ. cap. 81. De nominis origine fufius inter fe disputant Velfer. Rerum Boicar. 11. p. 37. & Cluver. Vindel. p. 24.
BOION, [*βωιον* Steph.] Doridis oppidum in Græcia. Plin. lib. 4. cap. 7. Doris (inquit) in qua Sperchios, Erineon, Boion, Pindus, Cytinum.

B O L

BOLA, æ. f. Gemma. V. **BOLOE**.
BOLA five **BOLÆ**, feu **VOLA**, [*βόλαι*] Oppidum agri Campani in Italia, cuius meminit T. Liv. 4. 49. & Virg. 6. Æn. 775. Unde
BOLANI, feu **VOLANI**, [*βωλωνος*] Incolæ urbis Bolæ, Coriolanis & Fideneſibus vicini: apud Plin. lib. 3. cap. 5. V. Sigon. ad Liv. u. f.
BOLANUS, Proprium viri, de quo Hor. 1. Serm. 9. 11.
 — ô te, Bolane, cerebri
 Felicem, aiebam tacitus. Vulgo Bollane.
M. Vectius Bolanus, x legionis legatus, sub Corbulone militavit in Perſia, de quo Tacit. 15. Ann. 3. Deinde præſuit Britannicæ. Idem 2. Hiſt. 65. & 97. & in Agric. cap. 8. Ejus laudes V. apud Statium, 5. Silv. 2.
BOLBITINUM, [*βωβιτινον*] a Plinio lib. 5. cap. 10. numeratur inter ofſia Nili: a Bolbitine oppido. Strabo Bolbiticum appellat lib. 17. V. & Steph.
BOLBITUM, i. n. [*βωβιτινον*] Græcis Fimum ſignificat, & proprie bubulum: unde Imbulbitare dictum putat Feſtus, pro eo quod est, Puerili ſtereore inquinare. Plin. lib. 28. cap. 17. Fimi cervini, maxime ſubulonis, ſed & bubuli, de armentinis liquor (quidam Bolbiton vocant) cinis, cochleariorum trium in mulſi hemina bovis foeminae in mulieribus efficac, & ex altero ſexu in viris.
BOLBULÆ, [*βωβουλαι*] Inſule nomen in mari Ægæo, non procul a Teo, ut refert Plin. in deſcriptione inſularum ante Aſiam, lib. 5. cap. 31.
BOLCHUM, i. n. [*βωλχον*] Idem ac Bellium. Dioſc. 1. 71.
BOLENTIUM, [*βωλεντιον*] Pannoniæ urbs ſuperioris Ptolemæo. Vulgo *Regensburg*.
BOLËTUS, i. m. [*βωλετης*] Genus fungi inter omnes optimi: de quo abunde Plin. lib. 22. cap. 22. Juven. 5. Sat. 146.
 Vilibus encipites fungi ponentur amicis,
 Boletus domino: ſed qualem Claudius edit, &c.
 Boletum condire. Juvenal. 14. Sat. 8. conf. Martial. 1. 21. 3. & 13. 47. & Lex. Pitifc.

BOLËTAR, ætis. n. [*βωλετάρων*] Vasis nomen, quod & aliis obſoniis quam boletis ſerviebat. Martial. 14. 101. ſub lennate Boletaria.
 Quum mihi boleti dederint tam nobile nomen,
 Prototonis (pudet heu) ſervio colliculis.
 Boletare etiam in Apicio legitur, ut lib. 2. 1. Et exinianes in boletari. Hinc apud Treb. Poll. Claud. cap. 17. ubi legitur Voletare halieuticum. Turnebo Boletare legendum cenſet: quod & verius eſt, V. Adverf. 15. 20. & Barth. Adverf. 38. 2. conf. Voff. Lex. Etymol. & Donat. Dilucid. p. 1016. Lex. Pitifc.
BOLINA, [*βωλινæ*] Nomen nymphæ virginis, quam Apollo amavit: illa autem amantem deum averſata, ſe in mare projecit ſe fertur. Verum Apollinis beneficio immortalis eſt reddita. Ab hac & urbs & fluvius nomina fortiſi ſunt in Achaia. Pauſan. & Steph.
BOLINE, Vitis eſt in Bithynia, fructu admodum præcoci, racemis tantum non cubitalibus, acinis albis ac pellucidis, cuius meminit Cæl. lib. 11. cap. 16.
BOLINGÆ, Populi ſunt Aſie. Plin. lib. 6. cap. 19.
BOLIS, idis. f. [*βωλις*] Jaculum, pondus fuficulo affixum, quo demifſo nauta explorant altitudinem maris: vocatur & Perpendicularium nauticum, dictum *δωρ τὸ βωλινον*, id eſt a mittendo. V. Scheffer. de Mil. Nav. 11. 5.
Bolides, Græcis dicuntur etiam Haſtæ miſſiles.

Bolides, Faces in aere. Plin. lib. 2. cap. 26. Fmicant & faces, nonniſi quum deſcendunt viſe: quas Germanico Cæſare gladiatorum ſpectaculum edente, præter ora populi meridiano tranſcurrir. Duo genera earum: Lampades vocant plane faces: alterum bolidas, quale Mutinenſibus malis viſum eſt. Diſtant, quod faces veſtigia longa faciunt, priore ardente parte: bolis vero perpetua ardens, longiore trahit limitem.
BOLITES, æ. [*βωλιτης*] Radix herbe Lychnidis vocatur ab Aſianis, qua alligata oculo, albugines tolli dicuntur. V. Plin. 21. cap. 26.
BOLITUS, [*βωλιτος*] Afellorum excrementum proprie dicitur, ut quibusdam placet: licet & Bonni ſuperfluities ita vocentur. Quod vero Bolitum pronuntiant Attici, reliqua Græcia Bolbiton. V. ſupra in dictione **BOLBITON**, & Rhodig. lib. 11. cap. 17.
 Boliti pœnam, Proverbiali figura dicunt, ubi quis de re frivolâ nihilique plectitur. Bolitus autem, ut paulo ante diximus, ſignificat Stercus quodvis, ſed proprie bubulum. Porro Solon legem tulit, quæ pœnam minabat etiam iis qui bubulum ſtercus furto ſuſtuliffent. Eraſm.
BOIÆ, [*βωλαι*] Gemmæ, quæ nimbo inveniuntur, glebæ ſimilitudine. Plin. lib. 37. cap. 10.
BOLVS, i. [*βωλς*] Latine jactum ſignificat.
 Bolus, Alæ quoque jactum ſignificat, vel rete ipſum piſcatorium, quod Fundam vocamus. Plaut. in Rud. 2. 3. 30. O Neptune lepide lepide, ſalve, nec te aleator ullus eſt ſapientior: profecto nimis lepide jeciſti bolum, perjurum perdiditſti. Verba ſunt Trachalioſis ſervi ad Neptunum, exiſtimantis lenonem naufragio periſſe. Perdere autem, Perimere & evertere interdum ſignificat: unde jocus reſultat. Aleatores enim & piſcatores bolum jaciunt. Perdiditſti igitur Neptune hominem perdiditſtimum, id eſt lenonem maxime perdendum: propterea Neptune aleam pulchre jeciſti, pulcherrimum jactum feciſti. Bud. in Pandect. Plaut. Curc. 5. 2. 13. Si vis, tribus bolis; ſcil. Ludamus.
 Bolo aliquem tangere, eſt Circumvenire, fallere. Plaut. Pœn. prol. v. 101. & Truc. arg. v. 3.
BOLVS, i. [*βωλς*] cuiusque rei Fruſtum ſignificat.
 Bolus e faucibus eripi dicitur, Quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodum tenebatur, præter expectationem ſubito præcipitur. Ter. Heaut. 4. 2. 6. Crucior tantum bclum mihi creptum tam ſubito e faucibus. Eraſm.
 Bolus, per metaph. Plaut. Truc. 4. 3. 70. Verum hoc ego te multabo bolo: ſex talenta magna doris demam pro itac inſcitia. Varro 3. de R. R. cap. 2. Sed ut ad hunc bolum pervenias, opus erit tibi aut epulum, aut triumphus alicujus. Idem 3. 14.
 Bolus Armenia, [*βωλς Ἀρμενίας*] Gleba eſt terræ, quæ invenitur in ea Armenia parte quæ Cappadocia continetur, colore ochræ, miram ad deſiccandum vim habens. Hæc hodie apud nos admodum rara eſt inventu: nam quam ſepelarii hodie pro Bolo Armenia vendunt, aut ex Hiſpania, aut ex Normannia advehitur, pene ad rubricam accedens.
 Bolus junioribus medicis audit Medicamentum paulo craſſiore quam mellis conſiſtencia, quod quaſi per bolos devorari conſuevit.
BOLONÆ, m. pl. vel **BOLONES**, Tabernæ cætariorum, a Bolis piſcium. Donat. in Ter. Cætarii (inquit) ſunt qui cete, id eſt magnos piſces venditant, & bolonas exercent. Reperi & in antiquo lexico, Bolonas diſerte explicari *μυτιπυλάων & πωλιπυλάων*, id eſt propolas. Verba ſunt Turnebi.

B O M

BOMBACION. quidam male pro **BAMBACION**. q. V. H. St.
BOMARETI, Aſie populi ſunt, a Caſpiis montibus Orientem verſus incolentes. Plin. lib. 6.
BOMBARDA, æ. Tormentum æneum faxa rotunda, globeboſe plumbeæ, immenſi ponderis emittens vi pulveris factiſi incendi: a Bombo & Ardeo, quia bombardatum exploſio tonitruum ſonum referit; ut cenſet Voſſius Inſt. Orat. cap. 13. 7. De Bombardatum inventione, conſtructione atque uſu, conf. Pitifc. & Theſaurum Lipſienſent Cl. Gefn. ut & Gloſſ. Spelm.
BOMBARDARIUS, i. m. Qui bombardas conficit.
BOMBAX, Adv. negligentis. [*βωμπαξ*] Plaut. Pseud. 1. 3. 131. Fur. v. babæ. P. fugitive. v. bombax. c. fraus populi. v. planiſtume.
BOMBËLO, [*βωμβηλο*] ære. Bombilare dicuntur apes. Auctor Philomelæ, v. 36.
 Bombilat ore legens munera mellis apes. Legitur hoc verbum & apud Theophrum, teſte Budæo. Al. Bombitat. V. infra.
BOMBOMACHIDES, ſictum Imperatoris nomen. Plaut. Mil. 1. 1. 14.
BOMBOS, [*βωμπος*] Ciliciae fluvius. Plin. lib. 5. cap. 27. Præterea intus flumina, Liparis, Bombos, Paradifus.
BOMBUS, i. m. [*βωμπος*] Sonus tubarum raucus, nec valde acutus. Perſ. 1. Sat. 99.
 Torva Mimalloſne implemnt cornua bombis. Tractum a Græco *βωμπος*, quod crepitum ſignificat, vel ab ipſo ſonitu.
 Bombus apum. Varro 3. de R. R. cap. 16. Ex apibus conſecturam capiunt, ſi intus faciunt bombum.
 Raucus bombus. Lucret. lib. 4. 548.
 Raucifonus. Catul. de Nupt. Pl. 267.
 Tonitruum etiam tributur, ut obſervat Euiſtath. ad Odyf. 8.
 Plauſium quoque genus Bombos vocavit Nero. Suet. in Vita ejus cap. 20.
BOMBULUS, i. m. dimin. Jo. de Janua in Cath.
BOMBICUS, a, um. Fortunat. lib. 4. de S. Mart.
BOMBOSUS, a, um. Adhelm. de Virgin. cap. 10.
BOMBINO, ære. interpretatur Papias, Conviciari.
BOMBINATOR, oris. m. Mart. Capell. 9. p. ult.
BOMBIO, Ære. Vet. Gloſſ. *βωμβω*, bombio.
BOMBITO, ære. Auct. Carm. de Philomelâ, v. 36. Al. Bombilo. q. V.
BOMBITATIO, oris. f. [*βωμβιτιον*] eſt Sonus apum, ab ipſo ſonitu dictus; ut Nugitus, boam; Hinnitus, equorum. Feſtus. Alij legunt **BOMBIZATIO**, [*βωμβιτιον*] Minus recte, opinor.
BOMBYLIS, V. in **BOMBYX**.

BOMBYLIUS, [*Βομβυλίος*] Apum quoddam genus obfiterum, a Bombo quem edit appellatum, ingens quidem, sed ad mellificium inutile. favos sibi necit e luto. Hinc Bombylius homo, proverbio dicitur Verbofus, multique ftrepitus, ceterum inutilis. Erafm. V. & dict. seq. Est & Bombylius, Angustum poculum, inter potandum bonum edens, ut ex Antithene refert Pollux lib. 6. 9. conf. Buleng. de Conviv. 4. 17. **BOMBYX**, *Βομύξ*, m. [*Βομύξ*] Animal ex insectorum genere. Plin. lib. 11. cap. 22. Quartum inter hæc genus est bombycum, in Assyria proveniens, majus quam supra dicta. Nidos luto fingunt, falis specie, applicatos lapidi, tanta durtia, ut in spiculis perforari vix possint. In iis & ceras largius quam apes faciunt, deinde majorem vermiculum. Et alia horum origo e grandiore vermiculo, gemina protendente fui generis cornua. Primum cruce fit: Deinde quod vocatur bombylius, ex ea necydalus, ex hoc in sex mensibus bombyx. Telas arancorum modo texunt ad vestem luxumque feminarum, quæ bombycina appellatur. Prima eas redordiri, rursusque texere invenit in Ceo mulier Pamphila Latoi filia, non fraudanda gloria excogitate rationis, ut denudet feminas vestis. Martialis lib. 8. Epig. 33. ad Paulum de Phiala, Nec vaga tam tenui discursat aranea tela, Tam leve nec bombyx pendulus urget opus.

Bombyx, pro Materia illa unde fiunt vestes bombycinæ, generis est feminini. Unde apud Plin. lib. 11. cap. 23. titulus est, De bombyce Coa. Et ibid. extr. Assyria tamen bombyce adhuc feminis cedimus. Quod si pro materia reperitur in genere masculino, vel pro veste ex ea materia, respicitur ad vermiculum.

Arabius bombyx. Propert. lib. 2. 2. 25. Nec siqua Arabio lucent bombyce puella. conf. Bayf. de Re Vest. cap. 6. Voss. de Hist. Gr. cap. 22. extr. & Salmast. in Tertull. de Pallio, p. 234. & Exerc. Plin. p. 296.

Bombyces, in Longis tibiis ponuntur ab Aristotele *πολύ ακρόν*, quas & difcillus dicit inhari: *παύλις ὄ* (inquit) *χαλκίσις παρὰ τὴν ἑρμῶνα, ἢ ἐπὶ τῆς συντομῆς παύλις, ἄλλ' ἢ μακροῦ τ' ἀπτεροῦ.* Calanum quoque huic tibiarum generi idoneum appellat *βομβυκίαν* Theophrastus. Ex Turnebo. V. **BOMBYCIUS**.

BOMBYCINUS, a, um. [*Βομβυκίνος*] ut, Vestis bombycina apud Plinium. Juven. 6. Sat. 260.

— quorum Delicias & panniculus bombycius urit. Hinc **BOMBYCINA**, orum, n. pl. [*Βομβυκία*] Vestes sunt tenuissimæ, ex bombyce confecta. Martialis. 8. 68.

Femineum lucent sic pro bombycina corpus. Harum etiam meminit Ulpian. in l. 23. §. 1. D. deaur. & arg. leg.

BOMBYCIUS, a, um, ut, Bombycie arundines. Plin. lib. 16. 36.

BOMBYCINO, are. Purpuram facere. Gloss. Isidor.

BOMBYCINATOR, oris, m. Purpuram faciens. ibid.

BOMILCAR, Filius Amilcaris ducis Pœnorum, & ipse dux, veniens in suspitione Carthagenisibus ne & ipse cum Agathocle conspiraret, in medio foro patibulo fustibus est: unde ille magno animo de cruce in Pœnos declamando, eorum ingratitudinem, atque crudelitatem tam in patrem suum Amilcarem, quam reliquos duces exprobrando, expiravit. Justin. lib. 22. c. 7.

BOMIRÆ, Oppidi nomen est in Amano monte qui Syriam a Cilicia dirimit. Plin. lib. 5. cap. 22.

BOMOLOCHUS, i. m. [*Βομολόχος*] proprie Qui sub aras in sacrificiis sedere consuevit. Ex *Βομολοχὸς ἀρα, & λαχὸν* infidior. Qui etiam in sacrificiis suscipiuntur tibiæque & vaticinium profertentes Bomolochi vocabantur. Ex translatione, li etiam isti dicti sunt omnes, qui faciles humilesque omnia lucri gratia perferrent jocando. V. Cæsar. Rhod. 10. 6. Buleng. de Theatr. 1. 43. Saubert. de Sacrif. cap. 20. [Frequentius id nomen apud Græcos iis tribuitur, qui ad scurrilitatem ex dicacitate nimia prolapsi, ne de facris quidem rebus loquentes linguæ vitio temperare norunt. V. Arist. Eth. Nicom. 4. 14.]

B O N

BONA Dea, [*Ἄγαθὴ θεὸς*] quam veteres Faunam sive Fatuam, sive Sentam dixerunt. Hanc Varro scripsit tantæ pudicitia fuisse, ut nullus illam dum vixit, præter virum, mas viderit, nec nomen ejus audierit: propter quod illi in operto sacrificabant mulieres, & Bonam deam appellabant. Hujus Bonæ deæ meminit Cic. de Arusp. Resp. 27. V. auctores complures in Lex. Pitisc. & Lipsienæ.

BONASUS, [*Βόνασος*] Fera est, quæ (ut scribit Aristoteles) in monte Melapo, qui Pœoniæ, ac Mœsiæ limes est, invenitur, cujus meminit & Plin. lib. 8. cap. 15. Habet caput taurinum, corpus vero & juba equi: latiore tamen corpore est quam bos, fed pilo molliore quam juba equina, & compositiore. Color pili totius corporis flavus, juba proluxa, & ad oculos usque demissa; cornua adunca, multo flexu in se recurvata & pugnae inutilia gerit, magnitudine palmari: vocem similem bovi emit: caret superiore dentium ordine: crura infra habet, & pedes bifidulos. Ab Æliano Monops appellatur. Meminit ejus & Solinus, qui circa Phrygiam & Lydiam Bonasum nasci tradit.

BONIFACIA, V. BISELINGUA.

BONITAS, BONITARIUS. V. BONUS.

BONŌNIA, [*Βονωνία*] Galliæ togatæ princeps colonia, Felsina vocitata, in octava Italiæ regione. Plin. lib. 3. cap. 15. Vulgo *Bologne la grande*.

BONONIENSIS, e. [*Βονωνίος*] Cic. de Clar. Orat. 169. C. Rusticellus Bononiensis, is quidem & exercitatus, & natura volubilis.

BONOSUS, Romanorum tyrannum miræ bibacitatis, de quo Aureliani illud celebratur, Non ut viveret illum esse natum, sed ut biberet. Hic quantumlibet bibisset, semper securus erat & sobrius, & nunquam non vino prudenter, & quantum bibisset, tantumdem reddebat vesica ad æquilibrium. Hunc ad laqueum quem coegisset Probus imperator, jactatum est militari joco, Amphoram pendere non hominem. V. Cæsar. Rhod. lib. 29. cap. 1. conf. Vopisc. in Vita ejus. Buleng. de Conviv. 3. 1. & Donat. Dilucid. p. 950.

BONUS, [*ἀγαθός, καλός*] Adj. (antique **BENUS**, unde adverb. Bene, quod a **Beo**) compar. Melior; & superl. Optimus. Ter. And. 5. 4. 12.

Bonus hic est vir. Idem Adel. 5. 7. 74. Nihil enim vidi melius, mihi pater.

Animus bonus, pro Sapientia. Plaut. Pseud. 1. 5. 37.

Bonus animus in mala re dimidium est mali. Frequentius pro Animo forti & obfirmato, ut Animo bono es, vel Bono animo esto. V. ANIMUS. Bono animo transseamus ad oppugnandam Carthaginem. Liv. 6. Bell. Pun.

Bono animo esse jubere. Liv. 5. Bell. Pun. Sic Cic. 1. de Divin. Bono animo te jussisse esse, &c.

Bono animo aliquid facere aut dicere, est quod vulgo dicimus, Facere aut dicere bona intentione.

Animo meliore aliquid ferre. Ovid. 9. Met. 432.

Accusator melior. Cic. 3. Verr. Fortitan meliores illi accusatores habendū sunt qui hæc omnia fecerunt.

Ædes bonæ, pro Novis, & integris. Plaut. Most. 1. 2. 26. Item, Boni postes. Ibid. 3. 2. 140.

Ætas bona. Varro 2. de R. R. cap. 6. Primum videndum, ut mares feminaque bona ætate sumat, utique ut quam diutissime fructum ferre possit, &c.

Agri melior. Ter. Heaut. 1. 1. 12.

Arma melior. Virg. 5. Æn. 483. i. e. Aptior. Servius.

Ans bona. Hor. 2. Epist. 2. 43.

Artes bonæ. Tacit. 4. Hist. 1. Idem 15. Ann. 45. Animum bonis artibus non inducat.

Avibus bonis, aut malis dicimus, quum Rem feliciter aut fecus cedere significamus. Ab augurum observatione sumptum. Ovid. 15. Met. 640.

Ita bonis avibus, prolemque accersite nostram. Idem 1. Fast. 513. Contrarium Mala avi. Hor. 1. Carm. 15. 5. & Epod. 10. 1.

Benevolentia bona hominum. Cic. 13. Fam. 60. 2. i. e. Sincera.

Cælum bonum. Cato cap. 1. In bona regione bene nitere oportebit, & ut eo quum introcas, circumspicias ut inde exiri possit: ut bonum cælum habeat, ne calamitosum sit.

Campi militi Romano ad prælium boni. i. e. Oportuni. Tacit. 2. Ann. 14. 3.

Canor melior. Lucret. lib. 4. 181.

Causa bona. Cic. 3. de Legib. 34. Vi opprimi in bona causa est melius, quam male cedere.

Causa melior. Ovid. 5. Met. 220.

Causa fuit melior meritis tua, tempore nostra.

Causa melioris dux eris. Lucan. lib. 4. 259. Et 3. Epist. Sabin. 6.

In causa meliore esse. Cic. 3. Off. 100. Itaque tum quum vigilando nocabatur, erat in meliore causa, quam si domi fenex captivus, perjuris Confularis remansisset. Idem 11. Att. 14. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium: qui tamen hoc meliore in causa est, quod jani est receptus.

Chorus melior. Ovid. 11. Met. 86.

Color bonus. i. e. Probatus. Varro 3. de R. R. cap. 7. Parentes eorum Romæ si sunt formosi, bono colore, integri, boni feminis, paria singula vulgo veniunt ducentis nummis. De columbis loquitur. Plin. lib. 7. cap. 6.

Conditio valde bona. Cic. 2. Q. frat. 6. 2. Tufculano emptor nemo fuit: si conditio valde bona fuerit, fortasse non omittam.

Conditione meliore. Cic. 17. Fam. 3. An quia non omnibus horis jactamus Idus Martias, similiter atque ille Nonas Decembres suas in ore habet, eo meliore conditione Cicero pulcherrimum factum vituperabit, &c.

Confidentia bona. Tacit. in Vit. Agric. Proem. Ita celeberrimus quisque ingenio, ad prodendam virtutis memoriam sine gratia aut ambitione, bonæ tantum conscientie pretio ducebatur.

Confilium melius. Ter. Eun. 2. 3. 82. Dixi pulchre: nunquam vidi melius confilium dari.

Confilio bono aliquid facere. Cic. 1. Off. 12.

Confulere boni, pro Bonum judicare. Quintilian. lib. 1. cap. 6. Sitne Consul a consulendo, an a judicando: nam & hoc consilere veteres vocaverunt, unde adhuc remanet illud, Rogat boni consulas, id est Bonum judices. Ovid. 3. ex Pont. 8. 23.

Quæ quamquam misisse pudet, quia parva videntur: Tu tamen hæc quæso consule misisti boni.

Boni consulere, cum genitivo, Ulpian. l. 3. D. de Decurionib. Ut qui clementer sententiam passus est, ob id quod ad tempus relegatur, boni consulere debeat humanitatis sententia, nec Decurionatum accipiat. Per genitivum quasi Græco more dixit. i. e. Exilium clementer secum a iudicibus actum esse in animadvertione criminis. Budæus.

Copia bona, Abundantia dea dicta est, quæ cornu Amalthæ vel Acheloi gerit: eaque dicitur ratione, ut Bonus eventus: & apud Catonem & Plautum, Bona salus; quæ ad Euphemismum sic facta sunt. Ovid. 9. Met. 88.

— divesque meo est bona copia cornu. (quamquam & Copia sine additamento dicitur, ut Cornu copie) Sic ejurare bonam copiam qui solvendo non erant, solebant, ne neciterent, quum jurejurando affirmabant, sibi non esse unde as alienum dissolverent. Turnebus.

Copia librorum bona. Hor. 1. Epist. 19. 110.

Bona Dea. V. supra l. 1.

Dentibus bonis lenam probam esse oportet. Plaut. Truc. 2. 1. 14.

Dictum melius. Plaut. Stich. 2. 2. 75.

Dies. Virg. 3. Georg. 66.

Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit.

Dii etiam beneficentia causa Boni dicuntur, vel Divi boni. Her. 4. Carm. 2. 38. Hæc referit illud Virg. 5. Ecl. 65.

Sis bonus o felixque tuus. conf. Spanh. de Usu & preff. Num. diff. 11. p. 336. fq.

Eventus bonus, Deorum aliquis consentium fuit secund. Varr. R. R. 1. 1. conf. Plin. 34. 8. Valef. in Ammian. 29. 6. infra **EVENUS** & Lex. Pitisc.

Exitus bonus. Hor. 4. Carm. 8. 34.

Factum bonum. Suet. in Jul. Cæs. cap. 80. Bonum factum, ut nequis Senatori novo curiam monstrare velit. Veteres boni omnis causa, Bonum factum, præfari solebant in edictis. Tertull. O edictum, cui adscribi non poterit bonum factum! Plaut. Pæn. prol. v. 16. & 45. Bonum factum est, edicta ut fervetis mea. Ex Turnebo.

Fama bona. Cic. 7. Att. 25. Bona de Domitio, præclara de Afranio fama est.

Famam bonam deperdere. Hor. 1. Serm. 2. 61.

Famæ melioris oblitus. Virg. Æn. 221.

Felicitates bonæ. Ter. Eun. 2. 3. 21. Neque quenquam esse ego hominem arbitror, cui magis bonæ felicitates omnes advertere fient. Ubi Donatus; Bonæ, Magnæ, nimix, vel novæ.

Fidei bonæ emptor. Modest. in l. 109. D. de verb. signific. Bonæ fidei emptor esse videtur, qui aut ignoravit eam rem alienam esse: aut eum qui vendidit, jus putavit vendendi habere, puta procuratorem aut tutorem esse.

Fide bona vel optima dicere. Budæus, Antiqui quum fieri aliquid non perfunctorie, nec translativè, sed accurate & enixe, & toto opere intelligi volebant, Bona fide facere dicebant, & ut vulgo dicunt, *A bona estiam*: hoc est citra ullam figmentum. Ter. Heaut. 4. 5. 13. De illo quod dudum? dictum ac factum reddidi. C. Bonan' fide? s. bona herede. Plin. lib. 7. cap. 25. ad finem, Optima fide dixit, pro Citra omnem profus simulationem, remissioneque, de Cæsare loquens.

Bona fide, apud antiquos Sancta etiam affirmatio & jurandum erat: nos tamen hodie, nisi appellato numine sacramentum non putamus. Plaut. Capt. 4. 2. 112. HEG. Dic, bonan' fide tu mihi isthæc verba dixisti? RE. bona. Nam sequitur mox, An tu dubium habebis, etiam sancte cum jure tibi? Turnebus. [Immo & hodie Galli dicunt *Es bonne foi? De bonne foi?* eodem modo.]

Bona fides proprie dicitur, Quum quod promissum est præstatur. Nam is cui quid promittitur, promittentis fidem sequitur, quam si promissor liberat, bona: si minus, mala nominatur. Plaut. Most. 3. 1. 147. TR. De vicino hoc proximo tuus emit ades filius: TR. bona fide? TR. quidem es argentum redditurus, tum bona: si redditurus non es, non emit bona. Suet. Aug. c. 42. Eidem populo promissum quidem congiarium reposcenti, bonæ fidei se esse respondit. Conf. FIDES.

Fides bona, pro Equo & bono. Tryphon. l. 31. D. deposit. Bona fides, quæ in contractibus exigitur, æquitatem summam desiderat. Caius l. 5. D. de act. & oblig. Palam est inter eos nasci actiones mandati, quibus invicem experiri possent de eo quod alterum alteri ex bona fide præstari oportet.

Fidem bonam præstare. Procul. l. 68. D. de contrah. empt. Existimo te in exigendo non solum bonam fidem, sed etiam diligentiam præstare debere: i. e. Non solum ut a te dolus malus absit, sed etiam ut culpa.

Fide meliore. Ovid. de Rem. Amor. 649.

Forma bona. Ter. Heaut. 3. 2. 13. Synon. Luculenta, ibid.

Forma quam mente melior. M. Lepidus juvenis. Patere. lib. 2. 88.

Genere bono natus. i. e. Bona familia, vel ut vulgus dicit, Bona dome. Plaut. Pers. 4. 4. 93.

Gladiator melior integer. Ovid. 4. Trist. 6. 33.

Bona gratia. Plaut. Truc. 2. 7. 14.

Vide GRATIA. H. St.

Bona gratia dissolvi matrimonium dicebatur, Quod nullius ex conjugibus culpa, & sine animi sui ira & offensâ, sed vel consensu mutuo, vel iusta aliqua & rationali esse causa solvebatur. l. 32. §. si divortium. D. de donat. inter vir. & uxor. ut eveniat, quum propter sacerdotium, vel sterilitatem, vel senectutem, aut valetudinem, aut militiam satis commode retineri matrimonium non poterat: vel quum marito capto ab hostibus, & quinquennio a tempore captivitatis elapso, mulier ad alias nuptias migrabat. His enim causis matrimonium bona fide dissolvi intelligebatur. l. 60. & l. 61. D. de donat. inter vir. & uxor. l. 6. D. de divort. Just. Novell. Const. 22.

Bona gratia finire matrimonium. Ulpian. in l. fed si maritus. D. qui & a qua. manumiss.

Gubernator bonus. Cic. 4. Acad. 100. Proficiscatur Puteolos stadia triginta probo navigio, bono gubernatore ac tranquillitate.

Homines boni, pro Divitibus. Plaut. Curc. 4. 1. 14. conf. Græv. in Cic. 9. Att. 3. & V. Cic. 1. Att. 19. extr.

Horas bonas male collocare. Martial. lib. 1.

Imperium bonum. Tacit. 4. Hist. 7. 1. Nullum majus boni imperii instrumentum quam bonos amicos.

Ingenio bono esse. Ter. And. 3. 2. 7. Ibid. 3. 1. 8. Bonum ingenium narras adolescentis.

Initiis bonis orsus Tribunatus. Cic. in Brut. 128.

Iter melius. Hor. de Arte Poet. 68.

Judex optimus. Cic. 4. de fin.

Jure optimo, pro Juste. Cic. 1. Off. 117. Ne, ut quidam, Græca verba inculcantes, jure optimo irrideamur.

Jure optimo prædia, dicuntur Quæ immunia profus sunt, id est (ut nunc loquimur) *avandialia*. Cic. 3. de Lege Agr. Optimo enim jure ea sunt profecto prædia, quæ optima conditione sunt. Budæus.

Lex melior. Hor. 1. Epist. 1. 62.

Locus melior. Plaut. Men. 4. 2. 106. Quasi non habeam, quo intromittar, alium meliorem locum.

Loco meliore esse. Cic. 3. Nostræ res meliore loco videbantur.

Loco meliore, & Deteriore statu, contraria. Cic. de Arusp. Resp. 61.

Nam ut meliore simus loco, ne optandum quidem est illo impunito: deteriore autem statu ut simus, unus est inferior gradus, &c.

Lucrum bonum. Plaut. Amph. prol. 6.

Memoria bona. Cic. 8. Att. 4.

Memoria meliore esse. Cic. 1. Tusc. 13. Ego autem non commemini ante quam sum natus, me miserum: tu si meliore memoria es, velim scire, ecquid de te recordere.

Mens melior, pro Bona & tolerabili, inquit Donatus. Ter. Adel. 3. 3. 79. Nunquid vis? d. mentem vobis meliorem dari.

Modo bono. Cic. 2. Q. frat. 5. *Ἀμφιπλοῖον* autem illam quam tu soles dicere, bono modo desidero, &c.

Modulator optimus. Hor. 1. Serm. 3. 130.

Mores boni. Sen. Agam. 4. Nam fera nunquam est ad bonos mores via. Mors bona, pro Laudabili & cita. Plin. l. 2. Epist. ult. V. MORS.

Optima mors, parca quæ veniat citâ. Propert. lib. 3. 5. 18.

Natura bona. Ter. Eun. 2. 3. 24. Siqua habitior paulo, pugilem esse aiunt: deducunt cibum, tamen bona est natura, reddunt curatura junceas. Ubi Donatus; Bona, i. e. Plena, magna & pinguis.

Nomen bonum, pro Auspicato. Cic. 1. de Divin. 102. Isenique in la-

stranda colonia, ab eo qui eam deduceret, & quum Imperator exercitum, & Censor populum lustraret, bonis nominibus qui hostias ducerent, eligebatur. Quod idem in delectu Consules obervant, ut primus miles hat bono nomine.

Bonum nomen. Debitum facile, & idoneum, & quod exigi non difficulter possit. Paul. l. inter causas. 2. §. 2. D. mandat. Bonum nomen facit creditor, qui admittit debitorem delegatum. Hinc illud fœneratoris Alfi apud Columellam lib. 1. cap. 7. Bona nomina non appellandum fieri mala. Hotom.

Nota bona vinum. Columel. de Arborib. cap. 4. At quæ profinus in terram projecta est, multum, sed non bonæ notæ vinum facit.

De meliore nota. Catul. 63. 28.

Nummus bonus: cui contrarium est Adulterinus. Cic. 3. Off. 91. Si sapiens adulterinus nummos accepit imprudens pro bonis.

Nuntius bonus. Plaut. Amph. prol. 12.

Operam bonam navare. Auctor de Viris illust. c. 4. Tullus Hostilius, quia bonam operam adversum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit.

Parca meliore. Ovid. 11. Epist. 105. i. e. Meliore fato, seu felicius.

Pars bona, pro Sat magna. Cic. 2. de Orat. 14. Aiebat bonam partem sermonis in hunc diem esse dilatam. Ovid. 5. Fast. 150.

Pars bona montis erat. Hor. 1. Serm. 1. 61.

At bona pars hominum decepta cupidine falso.

Pars melior diei, pro Majore & prima. Virg. 9. Æn. 61. Servius.

Paces bonæ. Hor. 2. Epist. 1. 102.

Hoc paces habuere bonæ, ventique secundi.

Pater optimus patriæ Cæsar. Ovid. 2. Fast. 127.

Poeta bonus. Cic. 1. Q. frat. 1.

Ratio bona, cui opponitur Perdita. Cic. 2. in Catil. 25. Postremo copiarum cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia: bona denique spes cum omnium rerum desperatione, configit.

Rebus bonis agere lætum convivam. Hor. 2. Serm. 6. 10. i. e. Epulari laute.

Rebus bonis, i. e. Prosperis. Cic. 12. Att. 21. Quod me in forum vocas, eo vocas, unde etiam bonis meis rebus fugiebam.

Grandi pecunia & re bona multa copiosus. Gell. lib. 16. cap. 19.

Salutis bonæ liquet. Cic. 9. Fam. 7. 2.

Sanguis melior. Virg. 5. Æn. 415.

Scripta optima Græcorum. Hor. 2. Epist. 1. 29.

Sententia melior. Virg. 2. Æn. 35.

Servus bonus. V. Bonum & frugifervum, infra.

Somno meliore frui. Ovid. in Ibin, 639.

Spes bona. Hor. Carm. fcc. 74.

Spem bonam, certaque domum reporto. conf. Ratio bona.

Spem bonam habere de aliquo. Cic. 15. Att. 1. Redeamus ad nostros, de quibus tu bonam spem te significas habere.

Spes bona in adolescentem. Cic. 2. de Fin. 117. Ergo in his adolescentibus bonam spem esse dicemus, & magnam indolem.

Succus melior. Hor. 2. Serm. 4. 13.

Sutor bonus. Hor. 1. Serm. 3. 132.

Tempestas bona. V. TEMPESTAS.

Tempus melius. Hor. 1. Serm. 9. 68.

Tempora optima. Cic. 3. Att. 49. Quod optimo tempore facere non licuit, minus idoneo fiet.

Terra bona ad hanc vel illam rem. Varro 1. de R. R. cap. 9. Terra, inquam, cujusmodi sit refert, & ad quam rem bona, aut non bona fit.

Testis optimus. Cic. in Topic. Sed dum fuimus una, tu optimus es testis quam fuerim occupatus.

Valetudo bona. V. VALERTUDO.

Venia bona aliquid expetere. Ter. Phorm. 2. 3. 31.

Adolefcens primum ab te hoc bona venia expeto: Si tibi placere potis est, mihi ut respondeas. Ubi Donat.

Sine ira, sine discordia.

Venia tua bona dixerim. Cic. 3. de Legib. 34. Quare frater, bona tua venia dixerim, iuxta sententia, &c.

Venia bona audire. V. VENIA.

Venia bona vestra licet ex his rogationibus legere quas salubres nobis censemus esse, antiquare alias. Liv. 6.

Verba bona quæso: ridentis & subfannantis. Ter. And. 1. 2. 33. Ubivis facilius passus fim, quam in hac re me deludier. d. bona verba quæso. s. irrides, nihil me fallis. Ubi Donatus, Hic in *ἀεστία* est *εὐφροσύνη*: quasi dicat, Meliora loquere, rogo te. Ergo cum admonitione, bona verba, inquit, rogo. Budæus dicit esse reprehendentis minantem, & contumelias dicentem.

Verba bona dicere. Tibull. lib. 2. 2. 1. conf. Broeckh.

Vicinus bonus. Hor. 2. Epist. 2. 132.

Vina meliora. Hor. 2. Epist. 1. 34.

Vir bonus & prudens verius reprehendet inertes. Hcr. in Arte Poet. 445.

Vir bonus pro Justo. Cic. lib. 1. de Officiis. (20) Justitia, in qua virtutis splendor est maximus, ex qua boni viri nominantur. H. St.

Vir sane bonus. Cic. 7. Att. 1.

Vir boni, i. e. Nobiles. Cic. 1. Att. 13. V. Græv.

Viribus bonis esse. Cic. de Senect. 30. Ita bonis viribus esse in extremo tempore ætatis, ut adolescentiam non requireret.

Vita meliore aliquid parare. Hor. 2. Serm. 3. 15. conf. Plaut. Pers. 4. 8. 4. & Caf. 4. 17.

Vox bona. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Voce bona esse. Plaut. Most. 3. 1. 49. Scio te bona esse voce, ne clama.

Vultus bonus. Ovid. 8. Met. 678.

Vultus melior. Ovid. 7. Met. 862.

Vultu meliore me reflexit fortuna imperil, inquit Plin. in Epist.

Bone vir, per ironiam dictum. Ter. Andr. 3. 5. 10. Ehodum, bone vir, quidais? & libid. 5. 2. 5.

Accusator bone. Cic. pro Rosc. Amer. 58. Quid mihi ad defendendum dedisti bone accusator?

Custus bone, defensorque provincie. Cic. 7. Verr. 12. Ironia.

Bonus in. Cato cap. 157. Sed quæ vocatur *σπλοσθηδης*, hæc septem habet bona in comelitura. [Hic Bona neutr. subit. est, si vera ea lectio est. Sed codd. parvi sibi constant. V. Interpp.]

Bonus ad. Liv. 10. Bell. Pun. Bello quicque bonus habitus ad cetera, quibus nemo ea tempestate instructor civis habebatur.

- Bello optimus. Lucan. lib. 7. 218.
 Bello cornu bona. Virg. 2. Georg. 447.
 At myrtus validis hastilibus, & bona bello
 Cornus, hyrcos taxi curvantur in arcus.
 Consilio bonus. Salust. H. St.
 Jaculo melior. Virg. 5. Æn. 68.
 Militia bonus. Tacit. 1. Ann. 3. 1. M. Agrippam ignobilem loco, bonum militia, & victorie focium, geminatis Consulatus exulit.
 Bonus cura gen. contrui asseritur in Theb. Lips. more Græcorum: locus autem quem profert est, ut auctori eius observationis ipse fatetur, perquam dubius. Claud. de 4. Conf. Hon. 491.
 Judicibus notis regimur, fruimurque quietis
 Militiæque bonis. [Immo sine dubio neutrum pl. absol. est.
 Moribus hic, meliorque fama. Hor. 3. Carm. 1. 12.
 Motu pedum melior. Virg. 5. Æn. 430.
 Pedibus melior. Virg. 9. Æn. 556.
 Sagittis melior. Hor. 4. Carm. 6. 16.
 Simplicitate vera bonus. Martial. 1. 69.
 Agere in spe bona. Tacit. 12. Ann. 68. extr. Crebroque vulgabat, ire in melius valerudinem principis, quo miles bona in spe ageret, tempusque prosperum ex monitis Chaldaeorum attentaret.
 Ducere pecunias in bonis rebus aut expectandis. Cic. in Parad.
 Facere meliorem. Cic. 14. Att. 22. Hircium per me meliorem fieri volunt. Add. Quintil. l. 1. c. 2.
 Fieri meliorem plagis. Cic. pro Flacc. 65. Hoc vetus proverbium, Phrygem plagis fieri meliorem. Hor. 2. Epist. 2. 211.
 Lenior ac melior sis, accedente senectâ.
 Referre in melius consilia. Virg. 1. Æn. 285.
 Regnet melior. Virg. 4. Georg. 90.
 Optimum est, vel optimum factu. Plaut. Aſin. 4. 1. 41. Optimum est; ita scilicet facturam. Cic. 3. Verr. Statuunt id sibi optimum esse factu.
 Multum bonus vir. Cic. de Lege Agr. 13.
 Bonum sit, & bene sit; absolute dicere solebant antiqui, quom bonum optabant eventum, & secundum aliquid prosperumque ominabantur. Virg. 8. Ecl. 106.
 Aspice corripuit tremulis altaria flammis
 Sponte sua, dum ferre motor, cinis ipse: bonum sit. Sic & Perf.
 4. Sat. 30. — tunicatum cum sale mandens
 Cæpe, & farratam pueris plaudentibus ossam,
 Ingenit, hoc bene fit. Turnebus.
 Boni, pro pauci. Ter. Eun. prol. 1. Si quisquam est qui placere se studeat bonis, quamplurimis. V. Nonium. [Eugraphii potius, quam Nonii, hæc interpretatio est, quia boni scilicet pauci sunt, poetam Bonis, quam plurimis, *nonnibus*, pro Bonis, malisque posuisse. Sed meree inceptæ sunt. Tollenda distinctio est post Bonis.
 Boni, absolute, pro Bona exitimatione & virtute præditis. Cic. 8. Att. 1. Esi propediem video bonorum, id est lautorum ac locupletum, urbem refertam fore. Budæus. V. supra in Vir.
 Optimus ille est qui minimis urgetur. Scil. Vitiis. Hor. 1. Serm. 3. 68.
 Bonus & benignus. Hor. 1. Serm. 2. 51. conf. Tibul. 2. 4. 45.
 Optimus & Deterrimus, contraria. Cic. pro Cluent. 57. Jam hoc quoque prope iniquissime comparatum est, quod in morbis corporis, ut quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus atque optimus quaeritur: in periculis capitis ut quæque causa difficillima est, ita deterrimus obscurissimisque patronus adhibetur.
 Optimus quisque ita loquebatur. Cic. 2. Verr. Idem pro Sext. 99. Ut sua consilia optimo cuique probarentur. V. QUISQUE.
 Dignum bono. Hor. 1. Epist. 4. 5.
 Oderunt peccare boni virtutis amore. Hor. 1. Epist. 16. 52.
 In bonis, inter bonos. V. IN.
 Insultare bonos. V. INSILIO.
 Bonus, Doctus. Virg. 5. Ecl. 1.
 — boni quoniam convenimus ambo,
 Tu calamos inflare leves, ego dicere versus. Ubi Servius; Boni, Docti: & figurate ait, Boni ambo.
 Homerus bonus. Hor. in Arte Poet. 359.
 — quandoque bonus dormitat Homerus. Sic, Optimus Virgilius, apud eundem lib. 1. Serm. 6. 55.
 Bonus; & Fortis, & Pius dici potest, inquit Nonius. Lucil. lib. 30.
 Calvus Palantine quidam vir nobilis bonus bello. V. supra Militia bonus.
 Bonus, pro Propitio. Virg. 1. Æn. 738.
 Adit lætitiæ Bacchus dator, & bona Juno. Ubi Servius; Bona, aut Propitia: id est, non irata Trojanis: ut 5. Ecl. 65.
 Sis bonus ô, felixque tuis. aut magis bona, Cælestis. Est enim, & inferna: ut Junoni interna dictus facer. V. supra in Dii & Evctus. Lib. 12. — Vos ô mihi, Manes,
 Esse boni, quoniam superis averfa voluntas. H. St.
 Bonum & frugi servum intelligunt Juriscons. apud quos frequens est hæc loquutio, Utilem & necessarium. Beroald.
 BONUM, l. n. abs. [77] Cic. 3. Fin. 33. Bonum definivit Diogenes, id quod esset natura absolutum.
 Pacis bona. Tacit. 3. Hist. 81. 1.
 Privata bona. Sen. in Thyest. 3.
 Publicum bonum. Suet. Tit. cap. 7.
 Vera bona. Juven. 10. Sat. 3.
 Bonum & æquum. Plaut. Perf. 3. 1. 71. V. æquus.
 Quod erit bonum atque commodum. Ter. Phorm. 1. 2. 81.
 Natura boni. Hor. 2. Serm. 6. 76.
 Amici bona, quibus Incommoda opponuntur. Cic. de Amicit. 48.
 Corporis optima. Hor. 1. Serm. 2. 90. i. e. Optima quæ sunt in corpore.
 Ingenii bona. Quintil. in proœm. lib. 1. i. e. Dotes, & commoda quibus est ornatum.
 Literarum bono uti. Cic. 15. Fam. 14. Id quom non accidit, utemur bono literarum: & eadem fere absentes, quæ si coram essemus, consequemur.
 Morum bona. Stat. 5. Silv. 1. 52.
 Laudentur proavis, seu pulchra munere formæ,
 Quæ morum cariere bonis, falloque potentes
 Laudis egent vere.
 Studii bona. Quintil. proœm. lib. 1.
 Commune bonum. Lucret. lib. 5. 956.
 Excellens bonum. Cic. pro Marcell.
 Facile bonum aula. Sen. Octav. 35.
 Fulgore primo captus, & scilicet bono
 Fallacis aulae quiquis attonitus supet. Al. Fragili.
 Fortuitum bonum. Cic. 3. de Nat. Deor. 87. At vero aut honoribus aucti, aut re familiari, aut si aliud quippiam nacti sumus fortuiti boni, aut depulimus mali, tum diis gratias agimus, tum nihil nostræ laudi assumptum arbitramur.
 Fragile bonum. Ovid. 2. de Arte Am. 113. conf. Facile.
 Ingenitum bonum agendum. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Magna & divina bona. Cic. 1. Off. 148. Magnis enim illi & divinis bonis hanc licentiam assequébantur.
 Maximum bonum. Sen. in Thyest. 3.
 Naturale bonum. Cic. in Bruto 130. Ut facile cererces, naturale quoddam Rirpis bonum degenerasse vitio depravata voluntatis.
 Summum bonum. Ter. Andr. 4. 3. 2.
 Accidunt bona. In ACCIDO.
 Apportare bonum. In APERTO.
 Alluere optimis. Quintil. lib. 2. cap. 7.
 Capere bonum cibo. In CAPIO.
 Certare melioribus. Hor. 2. Serm. 5. 19. [Dicitur potius Græco more, pro Certans cum melioribus, scil. viris, i. e. cum optimo quoque virtute certans. V. Schol. Antiq.
 Compensare bona. Hor. 1. Serm. 3. 70.
 Dicere bona. Ter. And. 1. 1. 70. Quom id mihi placebat, tum uno ore omnes omnia bona dicere, & laudare fortunas meas. Subaudi de filio. Bono esse alicui. Cic. pro Rosc. Amer. Accusant ii quibus occidi patrem Sexti Roscii bono fuit. i. e. Utile fuit. V. SUMM.
 Facere bonum, cui opponitur Facere malum. Cic. Ep. 15. ad Brut. Nec tamen tantum in statuenda Lepidi statuta factum est mali, quantum in evertenda boni.
 Facere æqui boni. In æQUUS.
 Facere publico bono. Liv. Accipe quoties id fecerint, & quidem semper bono publico. [Sic idem pr. l. 2. Pestimo publico.
 Facere optima quam promittere maluerunt. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Imbui optimis. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Impetrare bonum ac æquum, est Budæo exponente, Jus suum obtinere, rem suam recipere: idque exemplis demonstrat in Annot. prior. V. æQUUS.
 Inquinantur bona nostra permittis malis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Manet te bonum. in MANEO.
 Monere meliora. Hor. 1. Serm. 2. 73.
 Mutantur facile bona in pejus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Nata bona. Catul. 66. 158. — a quo
 Sunt primo nobis omnia nata bona.
 Numerare in bonis. In NUMERO.
 Nuntiare meliora. Cic. 14. Att.
 Præcipienda sunt optima. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Recusare bona. Ovid. 13. Met. 139.
 Sequamur meliora. Virg. 3. Æn. 188.
 Sequentur miseros meliora. Virg. 12. Æn. 153.
 Sperare meliora. Cic. 14. Att. 16.
 Versatur ratio faciendi circa bonorum adeptionem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Uti bonis eloquentiæ male. Quintil. in proœm. lib. 1.
 Uti bono naturæ bene licet. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Bonum, per Interject. Apul. 10. Met. p. 246. Scificitatus quid bonum ruderet familia. Sic frequentius Malum. q. V.
 Bona, i. e. Substantia rerum, dicta sunt, quæ digna sint bonis. Festus. Bona, plur. tantum, pro Fortunis. Ulpian. de Verb. signific. Bonorum appellatione hæc res comprehensæ videbuntur, quarum proprietates ad hæredem pertinet. Idem in l. Bonorum, Bonorum appellatione aut civilis, aut naturalis est. Naturaliter bona ex eo dicuntur, quod beant, hoc est quod beatos faciunt. Beare est proficere. In bonis autem nostris computari sciendum est non solum quæ domini nostri sunt, sed & si bona fiæ a nobis possideantur, vel si superflua sint. Æque bonis annumerabitur, eiam siquid est in actionibus, petitionibus, persequutionibus. Nam hæc omnia in bonis esse videntur. Africanus de Verb. signific. Bonorum appellatio, sicut hereditatis, universitatem quandam ac jus successione, & non singulares res demonstrat.
 Bona caduca in jure dicuntur, Quæ deficiente eo cui jure civili debebantur, in aliam ceciderunt: veluti quom lex ei detem admittit, qui contra ejus interdictionem uxorem in provincia sua ducit, eamque fisco adtribuit, Caduca dos dicitur a Paulo l. si quis. D. de rit. nupt. quemadmodum Caduca glans in l. xii Tabul. dicebatur, Quæ deficiente eo qui legat, ex arbore decidit, l. silva. D. de Verb. significat. Hinc ille Crassi jocus in lib. 3. de Orat. 102. Nostra est, inquam, omnis ista prudentiæ doctrinæque possessio, in quam homines quasi caducam atque vacuum, abundantes otio, nobis occupatis, involverunt. Caducum tamen proprie, auctore Ulp. dicitur, Quod quis sibi testamento relictum, ita ut jure civili capere possit, aliqua ex causa non ceperit: quali ab eo ceciderit. Hotoman. conf. Lex. Pitæc.
 Bona vacantia dicuntur, eadem quæ & Caduca: nimirum quæ illius fuerunt, cujus hæres nullus est. l. 1. r. C. de bon. vacant. Hæc autem olim quidem publicabantur, sicut Ulpian. cap. Inst. 18. significat: nunc vero confiscantur, & quadriennii tempus istis nuntiandis præscribitur. l. intra quatuor. D. de divers. temp. & l. quamvis. D. de usucap. Hotoman.
 Bonorum possessionem ita recte definiemus, Jus persequendi retinendique patroniis, sive rei quæ cujusque quom moritur, fuit. Ulpian. de bonor. possess.
 Bonorum possessio Unde legitimi dicitur, quæ agnatis ab intestato defertur, idque ex l. xii Tabul. Præterea autem quotiescunque

vel lex, vel Senatus defert hereditatem, ex hac parte eam peti oportet. l. 1. 2. & passim. D. Unde legit. Hotoman.

Bonorum possessio contra tabulas, locum habet, quum paterfam. testamentum quidem fecit, sed in eo liberos suos praterit: h. e. Neque nominatim instituit, neque nominatim exheredes fecit. l. quod vulgo. D. de bonor. posses. cont. tab. Hotoman.

Bonorum possessio Unde cognati manumissoris est, quæ patroni cognatis ab intestato liberti defuncto conceditur: Bonorum quoddam singulare fuisse Justinian. non obscure significat. §. pen. Instit. de success. lib. & Ulp. cap. Inst. 1. & 28. Hotom.

Bonorum possessio Unde vir & uxor, dicitur quæ viro ab intestata uxore, & vicissim huic ab illo conceditur, quoties deficit omnis parentum, liberorumve, vel propinquorum legitima, seu naturalis successio, sicut exclusio. l. 1. D. Unde vir & uxor. & l. 1. C. eod. Hotom.

Bonorum possessio Unde liberi est, quæ liberis tum emancipatis, tum suis ab intestato conceditur, ut parentis intestato defuncti bona possidere Prætor e auctore possint. l. 1. Quis ord. in bon. l. 1. §. fed videndum. D. de success. edict. Hotoman.

Bonorum possessio Unde cognati dicitur, quæ cognatis proximis ab intestato defertur: in quibus agnati emancipati, quibus Unde legitimi non competit, continentur. l. 1. D. Unde legit. & passim Hotoman.

Bonorum possessio secundum tabulas est ea quam Prætor testamenti tabulas ac scripturam sequens, etque obtemperans, instituitis heredibus largitur. l. 1. D. de bonor. poss. secund. tab. Hotoman.

Bonorum possessio Unde patronus, patrona, liberi, parentisque illo-rum vocatur, est quæ ab intestato liberti superscriptis personis defertur. §. sunt autem. Instit. de bonor. poss. & apud Ulp. cap. 28. & 29. Hotoman.

Bonorum possessio Unde decem persone, dicitur, quæ decem personis, quæ manumissori præferuntur, conceditur. l. si ad patrem. D. de suis & legit. Decem autem personas intelligimus, filium, filiam, nepotem. neptem, fratrem forem, patrem, matrem, avum, aviam. Hotoman. conf. late Pitisc. Lex.

De Bonis quæ apud Jurificos dici solent Parapherna, Prædia, Proscriptorum, Publica, V. Lex. Pitisc.

Pauperimus bonorum. Hor. 1. Serm. 1. 79.

Avita bona. Tacit. 14. Ann.

Caduca bona. Stat. 2. Silv. 2. 130. V. paulo supra.

Humana bona. Ovid. 3. Amor. 10. 6.

Invidiosa bona. Ovid. ad Liviam, 58.

Paterna bona lacinata. Catul. 27. 17.

Paterna bona confumere. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Patria bona. Ter. Eun. 2. 2. 4. Patria qui abliguerat bona.

Prædia bona. Cic. 3. Verr. 142. de fartis tectis loquens, Ubi illa constructo in bonis prædiis vendendis omnium Consulium, Censurorum, Prætorum, Quæstorum denique, ut optima conditione sit is, cuja res sit, cumque periculum. Quæ verba enarrans Afconius p. 105. Bona, inquit, prædia dicuntur Bona satisfactionibus obnoxia, five sint in mancipiis, five in pecunia numerata. Idem paulo post, Prædes igitur homines sunt Fideiulores, quorum res Bona prædia nunc uno nomine dicuntur. Ex Budæo. conf. Salmast. de Mod. usur. cap. 16.

Proscriptorum bona. Nep. 25. 12. 3.

Publicata bona. Idem 7. 4. 5. & Cic. 12. Fam. 4.

Vacantia. V. supra.

Adedere bona. Tacit. 1. Hist.

Addicere bona alicujus. In ADDICO.

Adimere bona. Hor. 1. Epist. 16. 75.

Adjudicare bona. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Aggerere bona ad aliquem. In AGGERO.

Cedere bonis. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Comedere bona. Hor. 1. Epist. 15. 40.

Confumere. V. Paterna.

Deservire bonis caducis. Stat. 2. Silv. 1. 130.

Eripere alicui patria bona. Cic. 3. Verr.

Exuere bonis. Tacit. 4. Ann. 21.

Legare usufructum bonorum suorum uxori. Cic. in Topic. 17.

Oppugnare bona alicujus. In OPPUGNO.

Perdere bona. Sen. in Hippol. 4. Perdere est dignus bona queis necsit uti.

Possidere bona publice aut ex edicto. In POSSIDERO.

BONITARIUS, verbum est a Theophilo, & similibus fictum: item ut ejus contrarium Quiritarius. Duplex est, inquit, dominium: legitimum, quod jure Quiritium competit, & appellatur dominus jure Quiritario: naturale, quod in bonis est, unde Bonitarius dominus dicitur. Causa autem harum appellationum ex Ulpiani instit. apparet, ubi inquit, In bonis tantum alicujus servus est, velut hoc modo, Si civis Romanus a cive Romano servum emerit, isque traditus ei sit, neque tamen mancipatus ei, neque in jure cessus, neque ab ipso anno possessus sit. Nam quamdiu horum quid fiat, is servus in bonis quidem emptoris est: ex jure Quiritium autem, venditoris est. Hotoman.

BONUSCŪLA, orum. n. dimin. Sidon. 9. Epist. 6. Quantum de bonusculis avitis paternisq. abligurisset.

BONE, pro Bene adv. apud Lucret. 2. 7. 4. 573. & 6. 996.

BONATUS, a, um. Idem ac Bonus, placidus. Petron. cap. 74. At ego dum bonatus ago, & nolo videri levis. Sed forsitan locus est corruptus. [Et hæc ipso corruptiora.]

MELIOR, us. [βελίων] compar. a Bonus. V. in BONUS.

MELIUS, Adv. [μειον] V. post BENE. Hinc

MELIUSCULUS, a, um. dimin. Columel. lib. 9. cap. 3. Alias magis exiguas, nec tam rotundas, sed obtas tamen & latas coloris meliusculi. De apibus. Plaut. Capt. 5. 2. 6. Rem tuam facies ex mala meliusculam. Idem Curc. 4. 2. 3. Celt. 7. Qui meliusculus esse cœpit, adjicere debet exercitationes, frictions, cibos. i. e. Qui melius paulo habere cœpit. conf. Ter. Hec. 3. 2. 19.

MELIUSCULUS, Adv. Cic. 16. Fam. 5. Volebam ad te Marionem remittere: quem quum meliuscule tibi effet, ad me mitteres. conf. Plaut. Most. 4. 2. 5.

MELIORESCO, [βελτιομαι] Ere. Meliorem fieri. Columel. lib. 2. cap. 10. Napus de vexam amat & siccam, tenuique propiorem terram. Itaque glaucis fabulosisque arvis meliorescit. Ex vet. cod. legitur Melior exit.

MELIORSO, [βελτιο] Ere. Melius reddere. Ulpian. in l. si cuius rei. §. inde quæst. D. de usufruct. quemadmodum, quis utatur, &c. Forsitan etiam hæc de icere poterit, siquidem ei permittitur meliorare proprietatem.

MELIORATIO, onis. f. Gloss. Gr. Lat. βελτιοσις melioratio. Ad le Justinian. l. 2. & 3. de Jure Emphyt. ubi & pl. Meliorationes.

OPTIMUS, a, um. superl. a Bonus. V. exempla in BONUS. [An ab Opto? H. St.]

Optimi principis Trajano cognomen datum a senatu. V. Plin. Paneg. cap. 88. n. 8. Idem aliis Imp. concessum. Papin. l. 30. de excusat. tut. conf. Spanh. de Usu & Pr. Num. diff. 12. p. 500.

Optimus Maximus, Jovis titulus. Cic. 2. de Nat. Deor. 64. Sed ipse Jupiter, id est Juvans pater, quem convertis casibus appellamus a juvando Jovem, a poetis pater divinumque hominumque dicitur, a majoribus actem vestris Optimus Maximus: & quidem ante optimus, id est beneficentissimus, quam maximus, quia majus est, certeque gratius prodesse omnibus, quam opes magnas habere. conf. Plin. ubi supra.

Optimus maximusque fundus. In MAGNUS.

Optime & dulcissime frater. Cic. 3. de Legib. 25.

OPTIMITAS, itatis. [βελτιοτης] Utilitas, commodum. Plaut. Afin. 2. 2. 16. Maximas optimitates, gaudioque offertissimas, suis heris ille una mecum pariet. Mart. Capell. 4. p. 109. Ut bonum dicimus a bonitate, non ita optimum ab optimitate.

OPTIMAS, itis. c. [αριστος] Optimates dicuntur, ut ait Perocetus, Qui primum in civitate locum tenent: vel quod opulentiores sunt, & in majori centu, vel quod in primis opem ferre possunt oppressis. Cic. pro Sext. 98. Duo genera semper in hac civitate fuerunt eorum qui versari in Republ. atque in ea esse excellentius gerere studuerunt: quibus ex generibus alteri fe populares, alteri optimates & haberi & esse voluerunt. Qui ea quæ faciunt, & quæque dicebant, multitudini jucunda volebant esse, populares: qui autem ita fe gerebant, ut sua consilia optimo cuique proarentur, optimates habebantur. Priscian lib. 5. Optimates sunt, qui defendunt Senatores: Populares, qui defendunt populum. Cic. 11. Att. 11. Vide, ne dum pudet te parum optimatem esse, parum diligenter quod optimum sit, eligas. l. e. Minus amantem Reipublicæ. Athenienfium optimates. Cic. in Brut. 306.

Que Corinthum ex æt altam habebant matronæ opulentæ, optimates. Cic. 7. Fam. 6. erem vet. poeta.

Orba ab optimatibus concio. Cic. pro Flacc. 54. Usque eo orba fuit ab optimatibus illa concio, ut princeps principum esset Meandrius.

Exterminare optimates. Cic. 2. Off. 80. de Lacedæmoniis.

Viam optimatum tenere. Cic. 1. Att. 17. conf. Nepos 19. 3. 1. & 7. 5. 3.

BELLUS, [καυλος] Adj. dimin. Idem significat quod Bonus, vel Pulcher. Varro Bimargo, Socius est hostibus, socius bellum ita geris, ut bella omnia domum feras. Non. 4. 45.

Bellus homo, quem Urbanum & civilem dicimus. Martial. lib. 1. 10.

Bellus homo & magnus vis idem, Cotta, videri: Sed qui bellus homo est, Cotta, puillus homo est.

Bellus & humanus homo. Cic. 2. de Fin.

Bellus & urbanus. Catul. 20. 9.

Gratissimæ & bellæ literæ. Cic. 15. Fam. Patri quidem certe gratissimæ & bellæ tæe literæ fuerunt. [Locum non inveni.]

Fronte ac vultu bellis aliquid ferre. Cic. 5. Att. 10. Esti hæc ipsa facto equidem etiam fronte, ut puto, & vultu bellis, sed angor intimis sensibus. Al. Et volo, bellissime.

Theatrum bellum. Cic. 13. Att. 20. Theatrum quidem sane bellum habuisti.

Quam bellum. Cic. 1. de Orat. 247. Quam sit bellum, cavere malum, scire possumus.

Civitas bella. Cic. 4. Att. 16. Recordor enim quam bella paulisper nobis gubeinantis civitas fuerit.

Bellus es arte lyrae, bellus es arte pileæ. Martial. lib. 2. 7.

Bellus, Pulcher. Martial. l. 65.

Bella es novimus, & puella, verum est.

Puella bella. Ovid. 1. Amor. 9. 6.

Bellus locus. Plaut. Bacch. 4. 4. 73. Evax, nimis bellus, atque ut esse maxime optabam, locus.

Bellior, compar. i. e. Melior. Varro Testamento, οὐδὲ βελτιον, Venio nunc ad alterum genus testamenti, quod dicitur physicon: in quo Græci belliores quam nostri. Non. 2. 74.

Bellissimus, superl. Ter. Adel. 2. 51. Ego jam prospiciam mihi: atque unumquodque quod erit bellissimum carpem.

Ostium bellissimum & taciturnissimum. Plaut. Curc. 1. 1. 20.

Subdidium bellissimum. Cic. 1. de Orat. 255.

Cæciliæ bellissimæ salutem dicas. Cic. 6. Att. 4. Idem 14. Fam. 7. Ciceroni bellissimum.

Vinum bellissimum. Columel. lib. 12. cap. 19.

BELLATŪLUS, a, um. Blanditiosus vocabulum, idem significans quod Bellulus. Plaut. Catin. 4. 4. 28. Cur ego non imus cubitum bella bellatula?

BELLŪLUS, dimin. Plaut. Mil. 4. 1. 42. Edepol equidem bellula es. conf. Catin. 4. 4. 22. Pœn. 1. 2. 134.

BELLĪATUS, Adj. Plaut. Rud. 2. 5. 6. Hem tibi aquam, mea tu bellata. Ita Mif.

BELLĪFICOR, ari. Cic. 8. Fam. 10. pro Gratificari: Ne bellificatus alicui dicaris. Alii autem legunt Vellificatus. V. Grav.

BELLĪTUDO, onis. f. Bellitudinem sicut magnitudinem Verrius dixit. Festus.

BELLE, [καλος, καυλος] adv. Idem quod Bene. Plaut. Truc. 2. 2. 35. Qui itas buccas tam belle purpurificas habes.

Diminutivum a Bene. H. St.

Belle aliquem attendere. Cic. 5. de Fin. 8. Mihi quidem Antiochum quem audis, satis belle videris attendere.

Cecidit belle. Cic. 13. Att. 13. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt, cecidit belle.

Sumus enim ambo belle curiosi. Cic. 6. Att. 1.

Bellissime vel mecum vel in nostris prædiis esse poteris. Cic. 14. Fam. 14.

Belle ferre aliquid. Cic. 4. Att. 16. Ergo hæc quomodo fets? belle hercule, & in eo me valde amo.

Aqua non longe a villa belle sane fluens. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Belle habere. Cic. 3. Q. frat. 8. Plura ad te vacuo animo scribam, quam ut spero, se Cicero meus belle habebit. Quod ad valetudinem scil.
 Belle naras, ironia proverbialis passim in comœdia obvia: de Re dictu vehementer absurdum. Erasmus.
 Bellissime navigare: i. e. Sine infortunio, & ventis secundis. Cic. 16. Fam. 19.
 Non belle respondent verba. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Non belle est illi, contrar. Recte est. Cic. 14. Att. 16. De Attica pergrammili fecisti, quod curasti ante scire recte esse, quam non belle fuisse. i. e. Ægrotasse.
 Cetera belle: supple, Se habent. Cic. 7. Fam. 18. Sed ut ad epistolas tuas redeam, cetera belle: illud miror, &c.
 Belle & festivo, oppon. Bene & praeclare, form. Acclamationis. Cic. 3. de Orat. 99. Bene & praeclare quamvis nobis sæpe dicatur, belle & festivo nimium saepe nolo.
BELLULA, apud Plautum diminutivum adverbium est a Bene, quod ficit Belle & Bellule. Hæc Festus. conf. Apul. Met. 5. p. 173. & 10. p. 246.
BENIGNITAS, ætis. f. [*εὐνοίας, εὐσημεν*] i. e. Benignitas vel æquitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid enim melius, aut quid præstantius bonitate & beneficentia? Valla, Bonum generale nomen est, honesta pariter atque utilia complectens: ut Bonum animi, Bonum corporis, Bonum fortunæ. Bonitas vero, non (ut multi opinantur) idem utique quod Bonum, honestum: sed idem quod Benignitas. [Non semper. V. Iq. Bonitas, pro Excellentia. V. Ingenii bonitas.]
 Bonitas ac moderatio. Cic. 2. de Orat. 342. Ut opes & copie non superbia videantur ac libidini, sed bonitati ac moderatiioni facultatem & materiam dedisse.
 Agrorum bonitas. Cic. 2. de Lege Agr. 14. conf. Soli bonit.
 Cause bonitas. Cic. pro Domo 57. In eam causam probare non poteram, cujus tanta bonitas est, ut ea ipsa non modo se, sed etiam me absentem per se probaret?
 Dei bonitas. Ovid. 1. de Pont. 6. 46.
 Quamvis est igitur meritis indebita nostris, Magna tamen spes est in bonitate dei.
 Ingenii bonitas, pro Excellentia. Cic. 3. Off. 14. Quæ & ingenii bonitate multo assequuntur, & progressionem discendi.
 Mellis bonitas. Summa bonitatis, natione conitat. Plin. lib. 11. cap. 14. ubi de melle.
 Naturæ bonitas. Cic. 1. Off. 118. Nonnulli tamen sive felicitate quadam, sive bonitate nature, sive parentum disciplina, rectam vitæ sequuntur viam.
 Prædiorum bonitas. Cic. pro Rofc. Amer. 20.
 Soli bonitas, pro Fecunditate. Quintil. lib. 2. cap. 19. At in solo fecundo plus cultor, quam ipsa per se bonitas soli efficit.
 Summi cuiusque bonitas. Cic. 2. Off. 63. Eoque eam studiosissime plerique laudant, quod summi cuiusque bonitas commune periculum est omnium.
 Terræ bonitas. Lucret. lib. 5. 1246.
 Verborum Latinorum bonitas. Cic. in Orat. 164. Quare bonitate potius nostrorum verborum utamur, quam splendore Græcorum. V. Verborum bonitas, in VERBUM.
 Vocis bonitas. Cic. in Orat. 59. Ac vocis quidem bonitas optanda est. Uxoris bonitas ac simplicitas. Plin. lib. 12. cap. 13.
 Bonitas in herbis. Plin. lib. 12. cap. 13.
 Divina bonitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Quicquid enim magnam utilitatem generi afferret humano, id non sine divina bonitate erga homines fieri arbitrantur.
 Perennis bonitas. Ovid. 2. Trist. 5. 27.
 Præcipua bonitas. Plin. lib. 12. cap. 19.
 Secunda bonitas. Plin. lib. 12. cap. 13. de Amomo.
 Singulari bonitate præditus. Cic. pro Domo 110.
 Vera bonitas. Cic. post Red. in Senat. 25. Quo tempore quantam vim vera bonitas haberet, aut vera nobilitas, intelligere potuissis.
 Affluere bonitate. Cic. pro Rofc. Com. 27. Largitus est felicitet hominibus liberalis, & dissolutus, & bonitate affluens Fannius Rofcio? sic puto.
 Amittere aliquid bonitate. Cic. pro Rofc. Com. 28. Sic quum Rofcius Fannium fraudasse arguatur, utrumque incredibile est: & Rofcium quicquam per avaritiam appetisse, & Fannium quicquam per se bonitate amisisse.
 Cognoscere bonitatem. In COGNOSCO.
 Locum non esse bonitati. Cic. 3. de Fin. 66. Quod ni ita se haberet, nec justitiæ ullus esset, nec bonitati locus.
 Proficere ad bonitatem. V. AD.
BENE, [*εὖ, καλώς*] ab antiquo Benus, pro Bonus. Adv. conjus comp. Melius, & superl. Optime. Plaut. Bacch. 1. 1. 6. Quid in consilio consulistis? B. bene pol.
 Non æque bene, quam. Columel. lib. 5. cap. 5. Esse quosdam agros in quibus non æque bene translata femina, quam innotata respondeant.
 Bene, absolute cum 3° & 4° casu præcis erat Hilaritatis indicium & sollemniter inter pocula bene precandi formula. Plaut. Stich. 5. 4. 27. Bene vos, bene nos, bene te, bene nostrum etiam Stephanium. Idem Pers. 5. 1. 20. Bene mihi, vobis, amicæ meæ &c. conf. Tibul. 2. 1. 13. Ovid. 2. Fast. 637.
 Et bene nos, bene te, patriæ pater optime Cæsar. Idem 1. de Arte Am. 600.
 Et bene dici dominæ: bene, cum quo dormiet illa. conf. Bene fit, in Sum bene. q. v. subauditur.
 Bene, nonnunquam accipitur pro Valde, ut Cic. 2. de Or. 361. Habetis sermonem bene longum. Valla lib. 2. Ita quoque & Bene longam disputationem, dixit idem Cic. 5. de Fin. Idem 14. Att. 7. Litteræ bene longæ. V. infra.
 Melius, compar. Ter. And. 3. 11. At jam expediam. v. expedies? p. certe Pamphile. p. Nempte ut modo. D. imo melius spero. Ubi Donatus, Bene Melius, comparativo est usus, quasi hoc bonum sit, illud melius.
 Melius adhuc. Plaut. Bacch. 4. 9. 18. Probe ita res successit, meliusque adhuc.

Melius æquius, formula judicialis. Cic. 3. Off. 61. Reliquorum autem judiciorum hæc verba maxime excellent. In arbitrio rei uxoris, Melius æquius, In fiducia, Ut inter bonos bene agier.
 Melius, pejus: proficit, oblit: nihil vident nisi quod lubet. Ter. Heaut. 4. 1. 30.
 Nil melius turdo. Hor. 1. Epist. 15. 41.
 Quid melius. Cic. 3. de Orat. 219. In eo autem ipso dominatus est omnis oculorum, quo melius nostri illi fines, qui perlonatum ne Rofcium quidem magnopere laudabant. Plura V. postea.
 Optime [*εὖταχιστα*] superl. Ter. Andr. 3. 4. 14. Hem quid dixi? n. optime inquam factum. Cic. 2. Q. frat. 9. Si perficiunt, optime: fin minus, ad nostrum Jovem revertantur.
 Optime, Opportune. Ter. Eun. 5. 2. 65. Adest optime ipse frater.
 Optime in tempore advenis. Plaut. Capt. 4. 2. 56. [Immo hic vocativus est.]
 Optime omnium. Cic. 4. Fam. 13. Sed hæc tu melius, vel optime omnium.
 Accipit nemo melius. i. e. Nemo lautius tractat. Ter. Eun. 5. 9. 52.
 Accipit hominem nemo melius proflus, neque prolixius. Ubi Donatus, Horum alterum, apparatus: alterum, copiam.
 Edificata villa bene & ratione. Cic. 3. Off. 55. Quod si qui proferunt villam bonam, beneque ædificatam, non existimant se felisse, etiam si illa nec bona est, nec ædificata ratione.
 Agis bene. Cic. pro Quint. 79. Dic Navi diem. Ante v. Calend. intercalares. bene agis. [Subjicit, quasi synon. Optime. V. loc.]
 Agitur bene. Plaut. Mili. 5. 23.
 Actum bene cum eo. Ter. Adel. 2. 2. 2.
 Tace, egomet conveniam ipsum: cupide accipiat jam faxo: atque etiam.
 Bene dicat secum esse actum. [i. e. Felicem se prædicet. V. AGO.]
 Ambula bene & redambula. Plaut. Capt. 4. 2. 129.
 Ambulato bene. Plaut. Merc. 2. 2. 55.
 Ament ita me dii bene, Jusjurandum apud Comicos. Ter. Eun. 5. 2. 43.
 Te quoque jam Thais, ita me dii bene amant, amo.
 Aene lucem bene. Cic. 2. de Orat.
 Assimulare bene. i. e. Recte. Ter. And. 1. 1. 141. Nunc tuum est officium, has bene ut assimules nuptias.
 Audire bene. Ter. in prol. Phorm. 21. Benedictis si certasset, audisset bene. Ubi donatus; Bene audire, est Benedici & laudari. Sic Cic. 3. de Fin. 57. Esseque hominis ingenii & liberaliter educati, velle bene audire a parentibus, a propinquis, a bonis etiam viris, iaque propter rem ipsam, non propter usum.
 Canere melius. Virg. 9. Ecl. 67.
 Coctus bene & conditus sermo bonus. Cic. 13. Att. 52.
 Cogitare bene de aliquo. Plin. Hoc tui studio bene de te cogitantem liberaliorem reddes.
 Cognitus bene alieni. Cic. 9. Att. 19. Recte auguraris de me (bene enim cognitus sum) nihil a me abesse longius crudelitate.
 Comitatus bene Roman venit. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Convenit bene inter eos. Ter. Hec. 1. 2. 116.
 Curare bene ætatem suam, edere, bibere. i. e. Laute vivere. Plaut. 4. 7. 34.
 Curata bene cute nitidus. Hor. 1. Epist. 4. 15.
 Denuntias bene hercle. Plaut. Trin. 1. 2. 14.
 Dicere melius. Ter. Adelph. 3. 2. 52. Quid istuc? accedo ut melius dicas. conf. infra in BENEDICERE.
 Dicere melius & plenus. Hor. 1. Epist. 2. 4.
 Ditumilatus bene amor. i. e. Multum, Ter. And. 1. 2. 105. Donato intercept. [Puto pro Scite, Commode, Callide, dictum.]
 Doctus bene. Plaut. Molt.
 Dormire melius. Hor. 2. Epist. 2. 54.
 Emere bene. Cic. 1. Att. 10. Cui opponitur Male emere. V. ΕΜΟ.
 Eo, ut, Incipit res melius ire quam putaram. Cic. 14. Att. 15.
 Est bene. V. infra, in Sum bene.
 Eveniat bene ac feliciter, Solennis formula bene precandi in rebus auspiciandis. Plin. in Paneg. c. 72. pr. ubi Lips. V. conf. Venire bene.
 Facis bene. Ter. Eun. 1. 2. 105. Faciendum est quod vis. r. mercede amo. r. h. bene facis. Ubi Donatus, In consuetudinem venit. Bene facis, & Bene fecisti, non judicantis esse, sed gratias agentis. Hæc formula gratulationis factum bene. Idem And. 5. 6. 5. Conf. Optime supra.
 Facis sane bene, i. e. Recte. Cic. 1. Acad.
 Fecere auctus & melius di. Hor. 2. Serm. 6. 3.
 Ferre bene ætatem vinum, Cic. de Amicit. 69. dixit, Quod nondum maturisset, neque vetustatem sentiret, qua lenitatem vino adfert. Homines autem, quos longa non ledit frangitque ætas, quino, quam videntur, seniores sunt, Bene dicuntur ætate ferre, unde metaphora est ducta. Macrobi. [Ubinam? Apud Cic. de Amic. 67. legitur, Ut ea vina, quæ vetustatem ferunt. Itaque verior nec cinnicator horum memoria & in ceteris falsus sit.]
 Ferre bene fortunam. Hof. 3. Carm. 27. 74.
 Ferregatiam bene, bene merenti. Plaut. Rud.
 Fidum bene pectus. Hor. 2. Carm. 12. 15.
 Firmum bene. Cic. 6. Philip. 18.
 Fuit melius. V. Sum bene, infra.
 Gerere bene suum negotium. Cic. pro Rofc. Com. 32.
 Gerens bene sui negotii. Cic. pro Quint. 62. Eques Romanus locuples, sui negotii bene gerens.
 Gestare bene. Ter. Adel. 5. 1. 12. Potasti socius, quasi re bene gesta.
 Gestare res bene. Virg. 9. Æn. 147.
 Gestare Respublica bene & feliciter. Cic. 5. Philip. 40. Sæpenumero Respublicæ & bene & feliciter gesta.
 Nam bene gestis rebus, vel potius feliciter. Spartianus in Ælio Vero, (c. 3.) 146. Frob. At Cic. facit Synonyma. Capitol. in principio vitæ Pertinacis, (c. 2.) Postea iterum re bene gesta. Il. St.
 Habere bene, Incolumem esse. Plaut. Aul. 2. 8. 2.
 Habere bene, Laute vivere. Plaut. Mil. 3. 1. 127.
 Qui & rem servat, & qui bene habet.
 Habet hoc bene. Plaut. Epid. 5. 2. 31. Quod barbare dicitur, Hoc bene vadit. conf. Juven. 10. Sat. 72. & Liv. 6. 35.
 Habet bene, jacta sunt fundamenta defensionis. subaudi, Se & Res. Cic. pro Muren. 14.

Habent bene tibi principia. Ter. Phorm. 2. 2. 32.
 Habent hoc melius se; quod, &c. Cic. 11. Att. 7. Extremum est eorum
 qui in Achaia sunt: si tamen ipsi se hoc melius habent quam nos, quod
 & multi, &c.
 Habere se quam optime. Cic. 4. de Fin. 38. Ut si cultura vitium, cujus
 hoc munus est, ut efficiat ut vitis cum partibus suis omnibus quam opti-
 me se habeat.
 Habitare bene. Nep. 25. 13. 1.
 Ire melius dicitur res. Cic. 14. Att. 15. Incipit res melius ire quam pu-
 tarum.
 Juvare aliquem bene. Plaut. Most. 4. 3. 42.
 Juvantibus bene diis. Liv. 6. Collegae imperium se non posse impedire:
 diis bene juvantibus ageret quod e Republ. duceret.
 Longinquus bene dolor, Qui diu durat. Cic. 2. de Fin. 94.
 Longus bene fermo, i. e. Valde longa disputatio. Cic. 2. de Orat. 361.
 Longe bene litera. Cic. 14. Att. 7.
 Loqui bene, pro Blande alloqui. Plaut. Truc. 2. 1. 16.
 — male corde consultare,

Bene loqui lingua.

Lugebitis melius ambo. Ovid. 8. Met. 525.
 Magna bene caterva. Cic. pro Muren. 69.
 Mane bene pro Summo mane. V. MANE.
 Mereri bene. V. MEREO. Liv. 10. Bell. Pun. Cic. 3. de Fin.
 Meruisse bene de aliquo. Virg. 4. Æn. 317. Si bene quid dete merui.
 Mereri bene de Repub. Cic. 10. Fam. 5. Nec quicquam ex omnibus res
 humanis est preclarior aut præstantior, quam de Rep. bene mereri.
 Meriti bene de Repub. Cic. 1. Off. 149. Eos autem quorum vita per-
 fecta in rebus honestis atque magnis est, bene de Repub. sentientes, ac
 bene meritos, aut merentes, sicut aliquo honore aut imperio affectos,
 observare & colere debemus.
 Merentes bene de patria cives. Cic. pro Planc. 80. Qui sint boni cives,
 qui belli, qui domi de patria bene merentes, nisi qui patriæ beneficia
 meminerunt?
 Multi bene. Cic. 10. Fam. 33. i. e. Valde multi.
 Munita bene templa. Lucret. lib. 2. 7.
 Narras bene ædopol. Ter. Eun. 5. 3. 7. i. e. Lata narras, & quæ ego
 libenter audio.

Nata bene. i. e. Generosa. Hor. 4. Carm. 4. 36.
 Naviter & bene impudens. Cic. 5. Fam. 12. Sed tamen qui semel fines
 verendiciæ transferit, eum bene & naviter oportet esse impudentem.
 Noffe bene. Cic. 4. Acad. 16. Bene autem noffe Carneadem Stratonis
 Metrodoros putatur. Græca est loquutio, quæ aliud significat quam ita-
 tum ostendit. Significat enim, Carneadis eum discipulum fuisse. Græci
 autem plerumque solent discipulos appellare μαθητάς, quod quidem
 apud eos tam frequens est, ut id exemplis confirmare opus non sit. In
 eam vero sententiam illud Noffe accipiendum esse, atque adeo significa-
 re, a Metrodoro perdidicisse auditum fuisse Carneadem, e lib. 1. de
 Orat. 45. confirmamus: sic enim scribit Cic. Erat etiam Metrodoros,
 qui cum illis una, ipsum illum Carneadem diligentius audierat. Turneb.
 Novi bene. Cic. 1. de Fin.

Nummatus bene, Qui multas habet pecunias. Cic. 2. de Lege Agr. 56.
 Nummatum bene marfupium. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 3. 39.

Olene bene. Virg. 2. Ecl. 48.
 Orabunt causas melius. Virg. 6. Æn. 849.
 Penitus bene se dare in familiaritatem alicujus. Cic. 4. Verr. 169.
 Peritus bene. Cic. de Clar. Orat. 8. Et una Ser. Fabius Pictor, & juris
 & literarum & antiquitatis bene peritus.
 Prospectum est bene a te. Ter. Heaut. 4. 1. 25. Ironia est: quasi dicat
 Male prospectisti.

Plane bene. Cic. 13. Att. 6. Quod reliquos coheredes convenisti, plane
 bene. Subaudi Fecisti, quod & Mff. codd. addunt.
 Plane bene magnus dolor. Cic. 2. Tusc. 44. Sed si est tantus dolor, quan-
 tus Philoctetæ, bene plane magnus mihi quidem videtur, sed tamen
 non fumus.

Poteris bene uti. Cic. 14. Fam. 7. Fundo Arpirati bene poteris uti cum
 familia urbana, si annona carior fuerit.

Præcipere bene. Ter. Adel. 3. 3. 71.

Promeruit bene. Ter. Adel. 2. 1. 47.

Promittere bene. Cic. 2. de Divin. 38. Quæ autem inconstantia deorum est,
 ut primis mimentur exitis, bene promittant secundis?
 Bene promittis, multa ex multis, omnia in casuum cadunt. Plaut. Pen.
 1. 2. 147. Alii distinguunt post Multa. [Quid videtur, Multa ex multis
 bene promittis, omnia &c.

Putas bene. Ter. Eun. 4. 7. 47. Novi ingenium mulierum, nolunt ubi
 velis: ubi nolis, cupiunt ultro. ΤΗΡ. bene putas. Ubi Donatus;
 Bene putas, h. e. Recte putas, lapis vel intelligis.

Robustus bene in clamando. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem vi-
 deo eum esse bene robustum atque exercitatum.

Sane bene. Ter. Adel. 4. 2. 47. D. Quid ibi facit? s. lectulos in sole
 iligneis pedibus faciendos dedit. D. ubi potestis vos? sane bene. Ubi
 Donatus, Hic ironia est, non approbatio. Alii legunt Recte sane.

Sanus bene. Hor. 2. Serm. 3. 74.

Sanæ bene mentis homo. Hor. 1. Serm. 9. 44.

Scribere melius. Hor. 1. Serm. 10. 47.

Sentire optime de Repub. Cic. 14. Philipp.

Sequitur bene. Hor. 3. Carm. 27. 57.

Sperare bene. Plin. lib. 17. cap. 9.

Sperare melius. Ovid. 2. Epist. 61.

Shadere melius. Hor. 1. Epist. 1. 23.

Successit bene. Ter. Adel. 2. 4. 23.

Sum. ut, Bene erat, absolute. Hor. 2. Serm. 2. 120.

— bene erat, non pifibus urbe petitis,

Sed pullo atque hædo, &c. Sic Plaut. Men. 4. 2. 39. Si sapiam,

hinc intro abeam, ubi mihi bene fit. Lambin.

Bene esse alicui. Hor. 3. Carm. 16. 44.

— bene est cui deus obulit

Parca, quod fatis est, manu.

Bene esse alicui re aliqua. Plaut. Caf. 2. 3. 36. Rogas super ancilla Ca-
 fina ut derur nuptum nostro villico, servo frugi: ubi illi bene fit ligno,
 aqua calida, cibo. 1. e. Ubi fit et copia foci luculenti, balnei, &c.

Bene esse parvo dispendio. Plaut. Men. 5. 2. 20.
 Bene hercle est illum tibi bene valere & vivere. Plaut. Trin. 1. 2. 14.
 h. e. Gaudeo illum recte valere.
 Melius est eum adire. Plaut. Men. 5. 9. 32. Postea autem patriam atque
 patrem memorat: melius nos est adire, atque hunc percontari.
 Optime est, Bene habet. Ter. Adel. 5. 5. 3. Quid fit? quid agitur? s.
 recte. o. optime est. Quasi dicat, Gaudeo te recte valere.
 Bene tibi est. Ter. Adel. 1. 1. 9. Et tibi bene esse foli, quum sibi fit ma-
 le. Idem And. 2. 5. 15. Verum illum verbum est, vulgo quod dici so-
 let, Omnes sibi melius malle esse, quam alteri.
 Melius esse homini nihil potest. Cic. 1. de Fin. 63.
 Melius est homini facere, pro Melius habere cæpit. Cic. 1. Tusc. 86.
 Pompeio nostro familiari quum graviter ægrotaret Neapoli, melius est
 factum. Budeus.

Melius erit isti morbo. Plaut. Cist. 1. 1. 75. Bono animo es, erit isti mor-
 bo melius, i. e. Invenietur morbo isti aliquid remedium. Idem Truc.
 1. 2. 87. Immo ædopol melius jam credo fore, ubi te videbit.
 Bene fit tibi. Plaut. Merc. 2. 5. 4. Ad portum propro: nam ibi mihi
 negotium est. D. bene ambulato. L. bene valeto. D. bene fit tibi. h. e.
 quod quidam dicunt, Profit.

Fuit melius ire. Hor. 3. Carm. 27. 42.

Fuit melius nefcisse. Ovid. 2. de Arte Am. 555.

Transcurrere ad melius. Hor. 2. Serm. 2. 82.

Vale bene. Plaut. Pæn. 5. 6. 21. Bene vale. A. G. & tu bene vale. Sic
 quoque apud Cic. in fine epist. multis in locis.

Valere bene, Melius. Plaut. Trin. 1. 2. 14. Bene fanus. Cic. 1. de Fin.

Bene valens. Cic. 15. Att. 1. Ovid. 3. Trist. 8. 33.

Nec melius valeo, quam corpore, mente.

Valere optime. Cic. 2. de Fin. 47. Ut inter optime valere, & gravissime
 ægrotare, nihil profus dicentem interesse.

Velle bene alicui ex animo. Ter. Heaut. 5. 2. 6.

Vendere bene. Plaut. Curc. 4. 2. 34. Conf. Emere supra.

Venire bene velim quod illud feceris. Cic. 5. Fam. 6. Ego tua gratula-
 tione commotus, quod ad me pridem scripseras, velle te bene venire,
 quod de Crasso domum emissem: emi ipsam domum. i. e. Te optare,
 ut res mihi prospere succederet. Verum rectius legitur Evenire.

Vero bene, Cic. 2. de Legib. 28. Bene vero, quod Mens, Pietas, Vir-
 tus, Fides consecratur manu.

Vero optime. Cic. 1. de Divin. 8. Optime vero, inquam, etenim ipse
 Cotta sic disputat, &c.

Vertat bene. Virg. 9. Ecl. 6.

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hædos. i. e. Quæ res
 in ejus perniciem vertatur, hoc est, ut malo omine hoc munus accipiat.
 Tractum autem hoc est ab Hectore & Ajace. Nam Hæctor Ajaci gladium de-
 dit, quo se Ajax postea interemit. Hector vero balteum accepit ab Ajace,
 quo circa muros patrios tractus est postea. Inde & illud comicum natum
 est, Qui bene vertant quod agas. Plerumque enim bona in pejus: mala
 mutantur in melius. Hæc Servius. Liv. 34. 34. pr. Bene vertat, in-
 quit, oblidæam Lacedæmonem.

Vertant dii bene. Ter. Eun. 2. 3. 97. Nunquam defugiam auctoritatem:
 sequere: c. h. dii vertant bene. h. e. Faxint dii, ut omnia prospere ce-
 dant. Plaut. Aul. 4. 10. 58.

Vertere bene comædias. Ter. in prol. Eun. v. 7.

Vestire bene, & bene pascere, a Catone dictum est, apud Cic. de Off.
 1. 2. extr. pro Magnam habere fervorum familiam, & magnos greges,
 & armenta, prope poetice: ut & illud Sallustii fere ejusdem generis &
 notæ, Catil. c. 2. Quæ homines arant, navigant, ædificant, virtuti
 omnia parent. Id valet; Agros, maria, urbes virtuti parere, & in
 ejus dititione esse. Quæ dicendi figura, nec obvia est, & novitate qua-
 dam non nimis accersita nec nimis affectata, est, audaci, lectorem de-
 lectat intelligentem & studiis humanitatis imbutum. Turneb. Adv. 6.
 20. Sed illud Bene vestire, vel vitare, spurium esse contendit Grut.
 9. V.

Vivere bene, atque fortunatè. Plaut. Mil. 3. 1. 111.

Vivitur bene. Hor. 2. Carm. 16. 1. 3.

Vivitur parvo bene.

Vivere melius. Hor. 1. Serm. 4. 135.

Vixis bene. V. Scalig. ad Culi. Virg.

BENEDICTO, [εὐδοκῆσαι, εὐφραίνει] etc. Prospera precari, laudare. Plaut.

Afin. 3. 3. 155. Benedicite, ite intro cito, valere.

Benedicere, interdum divilium legitur, interposita una aut altera dictione,
 interdum pluribus. Plaut. Mil. 4. 8. 31. Bene, quæso, inter vos
 dicite, & mi absentis tamen.

Benedicere alicui, pro Bene de aliquo loqui. Cic. pro Sext. 110. Cui
 bene dixit unquam bono? benedixit? Immo, quem fortem & bo-
 num civem non petulantissime est infectus? Ovid. 5. Trist. 9. 9.

Nec tibi cessaret doctus bene dicere lector. Hor. 2. Epist. 1. 155.

— vertère modum, formidine fustis

Ad benedicendum delectandumque redacti. Quintil. Decl. 336.

Ut hoc fratri benediceretur. Gell. 6. 11. Eum indignissimum arbi-
 tror cui a viris bonis bene dicatur, tum ne idoneum quidem cui a
 probis male dicatur.

Ecclesiastici Auctores cum accus. jungunt. Tertull. de Orat. cap. 3.

Plane benedici Deum omni loco ac tempore condecet. Apul. ad Af-
 ctep. p. 101. Benedicentis Deum orantesque. conf. Lactant. 7. 14.
 11. Sic

Altarium, filium, fontem, &c. benedicere frequenter. V. Sulp. Sev.
 2. 2. 17. & Vict. Utic. de Perf. Vand. 2. conf. Casaub. Exerc. 16.
 contra Baron. Theor. 33.

Bene dicere, Apposite loqui. Ter. Eun. 3. 1. 60. Bene dixi, at mihi
 illic non in mentem venerat. [Sed hic divise legendum. Sic

Bene dicere, pro Eloquenter. Sallust. Bell. Catil. cap. 3. Pulchrum est
 bene facere resp. etiam bene dicere haud absurdum est. Qui locus per-
 peram ad superiora exempla rejiciebatur.

BENEDICTUM, i. n. [εὐδοκῆσαι, εὐφραίνει] Ter. prol. Phorm. 21. Benedi-
 citis si certasset, audisset bene. V. Cært. conf. Plaut. Perf. 4. 3. 24.
 & Curc. 4. 2. 28.

Mater benedictorum & benefactorum, Philofofia. Cic. in Brut. 122.

Nemo qui philofofiam complexus esset matrem omnium benefactorum,
 beneque dictorum, &c. [ubi tamen recte dividitur in utraque voce.

BENEDICTUS, a, um. [*εὐλογητός*] Vox frequens apud Ecclesiasticos. V. Tertul. ad Mart. cap. 1. Idem de Baptism. cap. 8. & de Anima cap. 27. conf. Hieron. in Vita Hilar.

BENEDICTIO, ōnis. f. [*εὐλογία*] Vox in sacris usatissima. V. Apul. Triling. p. 92. pro RE consecrata, Paul. Nolan. Epist. 12. n. 8.

BENEDICUS, a, um. [*εὐδοκῆς*] ut, Blanda & benedica dicta. V. Taubm. ad Plaut. in Benedice.

BENEDICE, [*εὐφραίνω*] Adv. Plaut. Afin. 1. 7. 54. Aliam atque olim, quom illiciebas blande ad te, benedice. i. e. Laudando me. conf. Atul. 4. 10. 47.

BENEFACIO, [*εὐποιῶ*, ἀγαθόν] ēre. Ter. Eun. 5. 8. 61. Benefecisti: gratiam habeo maximam. [Rectius divisē scribitur, ut reliqua, præter 4. ultima, exempla. conf. in BENE.]

Benefacere alicui. Hor. 4. Carm. 8. 21. — neque
Si chartæ sileant, quod benefeceris, Mercedem tuleris.

Benefecit qui. Cic. 12. Att. 24. Benefecit A. Silius, qui transegerit.

Benefacis quod. Cic. 7. Att. De animo autem meo erga Rempub. benefacis quod non dubitas.

Benefacis quod, ἐπιποιῶ. In Latino Gall. aliud exemplum. H. St. Abstiterē benefacere. Tacit. lib. 6. [Livius. H. St.] Ne ingratis quidem benefacere abstinuit.

Benefacere erga aliquem. Plaut. Trin. 5. 2. 4.

Benefacere alicui. Cic. 1. Invent. extr. Male tractari ab iis quibus benefecerimus. Ter. Adel. 3. 7. 20. Dii tibi benefaciant.

Benefacere, Solerter agere. Gell. 5. 3. Mi adolefens, inquit, cum ingenium beneficiandi habebas, sunt majora melioraque quæ facere mecum possis. [Forfan hic quoque divisē scribendum.]

BENEFICIO, ēri, pass. Plin. Paneg. cap. 70. Quicquid a quoque in Provinciis beneheret, seire. [Rectius Bene fieret. p. p. Recte facta vocat. Benefit beneficium. Plaut. Capt. 2. 2. 108. Quod bonis benefit beneficium, gratia ea graviora sit bonis.]

BENEFACTIO, ōnis. f. Tertul. adv. Marc. 4. 12.

BENEFACTOR, ōris. m. [*εὐεργετής*] Coripp. de Laud. Justin. Imp. 1. 12. Communis benefactor alens. V. Sciopp. in Voss. de Vit. Serm. L. p. 9.

Benefactor suum veritē *εὐεργετήν* Xyl. apud Dionem initio libri 48. H. St. Deerat h. v. in edit. Lugd.

BENEFACTUM, i, n. [*εὐεργησίον*] pro Beneficio. Ennius apud Cic. lib. 2. Off. 61. Benefacta male locata, malefacta arbitror. Virg. 3. Georg. 525. Quid labor, aut benefacta juvant?
Benefacta mea Reipub. procedunt. Sallust. Jugurth. cap. 85. & in Fragm. Adornare verbis benefacta. In **ADORNŌ**.
Collocare benefacta in luce. In **COLLOCO**.
Cumulare benefacta. In **CUMULO**.
Referre benefacta. Claud. in sec. Conf. Stil. 182.
Tenere benefacta. Claud. in pr. Conf. Stil. 42.

BENEFICUS, a, um. [*εὐεργετικός*, ἐπιποιῶ] Qui beneficium præstat. Cic. 1. de Legib. 49. Ubi enim beneficis, si nemo alterius causa benignè facit?
Beneficus in amicū. Cic. 1. Off. 42.
Benefici & liberales. Cic. de Amicit. 30. Ut enim benefici liberalesque sumus, non ut exigamus gratiam, &c.
Civis beneficis & salutaris. Cic. pro Milon. 20.
Dii benefici. Cic. 2. de Divin. 102.
Benefica voluntate benevolentia movetur, etiam si res forte non suppetat. Cic. 2. Off. 32.
Oratione beneficis. In **ORATIO**.
Beneficentissimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 64. Idem de Amicit. Liberalissimi sint & beneficentissimi.
Legitur & Beneficentissimus apud antiquos, ut apud M. Catonem, De Ptolemao rege optimo & beneficentissimo. V. Gell. 17. 5. [Docet hic Gell. quis vere Beneficus sit, Catonis nec verbo nemini.]

BENEFICĒ, Adv. Gell. 17. 5. Beneficē liberaliterque facimus, non ut exigamus gratiam.

BENEFICENTIA, [*εὐεργεσία*] est Benignitas, vel Liberalitas. V. **BENIGNITAS**. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid enim melius aut præstantius bonitate & beneficentia? Idem 1. Fam. 7. & 1. Off. 7.
Apud eundem de Offic. lib. 3. Quæ (societate) subflata, beneficentia, liberalitas, bonitas, iustitia funditus tollitur. Apud Cic. lib. primo de Offic. Iustitia &c. Et huic conjuncta Beneficentia. Sed Beneficentia ex v. affertur, ut sit a Maleficiis. Verum dicitur Munificentia, non Munificentia. H. St. Sic & Maleficientia & cetera id genus. V. Vallam 1. 10.

BENEFICIUM, i, n. [*εὐεργησίον*, ἐπιποιῶ, ἀγαθόν] Meritum. Ter. Eun. 1. 2. 60. Cupio aliquos parare amicos beneficio meo.
Beneficium larga materia. Plin. lib. 2. Epist. 13. ad Priscum, Regis exercitum amplissimum: hinc tibi beneficium larga materia.
Accipere beneficium. Ter. Adel. 2. 3. 1. Abs quisvis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas.
Afficere alicuius beneficio. Cic. 10. Fam. 14. Quod si erit factum, & Rempub. divino beneficio affeceris, & ipse æternam gloriam consequere.
Alligari beneficio. Cic. pro Planc. 31. Equidem nihil tam proprium hominis exitimo, quam non modo beneficio, sed etiam benevolentia significatione alligari.
Augere beneficium. In **AUGREO**.
Collocare beneficium. Cic. 13. Fam. 29. Id in me recipio, te ea que fecisti Mescinii causa, quæque feceris, ita beneficium collocaturum, ut iudices homini te gratissimo fecisse. Emendatiora exemplaria legunt, Ita bene collocaturum.
Comedere alicuius beneficium. In **COMEDO**.
Complecti alicuius beneficium. Cic. pro Planc. 82. Petamque a vobis Iudices, ut eum beneficio complectamini, quem qui reprehenderit, in eo reprehendit, &c.
Concedere pro beneficium & gratiam. Cic. 5. Verr. 191. Quæro nunc a te Hortensii, cum uris tandem istius factum collaturus es? cum iis credo qui benignitate adducti pro beneficium & gratiam civitatibus concesserunt ut nunquos pro frumento darent.
Concedere causa benefici gratiaque. Cic. 5. Verr. 115. Quod beneficii gratiaque causa concesserat.
Conducere beneficium. In **CONDUPLICŌ**.
Conferre beneficium in alicuius. Cic. 1. Off. 45. Et mores ejus erunt spectandi in quem beneficium conferretur.
Cumulare beneficium. V. **CUMULUS**.

Dare, pro Conferre. Cic. 13. Fam. 9. Majus mihi dare beneficium nullum potes.

Dare, & reddere. Cic. 1. Off. 49. Nam quum duo genera liberalitatis sint, unum dandi beneficii, alterum reddendi.

Dare & accipere. Cic. 14. Att. 15. Literæ vero tuæ tum amantissime tum honorificentissime scriptæ, sic me affecerunt, ut non dare tibi beneficium viderer, sed accipere a te ita petente, &c.

Dare pro beneficio. Cic. 8. Fam. 8. Quemadmodum tibi pro beneficio dederit.

Debere beneficium alicui. Cic. 8. Fam. 12. Pudet me tibi confiteri, & queri de Appii hominis ingratisissimi injuriis, qui me didisse, quia magna mihi debebat beneficia, cepit: & quum homo avarus, ut ea solveret, sibi imperare non posset. occultum bellum mihi indixit.

Deferre beneficia. Cic. 1. Off. 45. Que beneficia æque magna non sunt habenda, atque ea quæ judicio considerate constanterque delata sunt.

Deferre in loco beneficii. Cic. 4. Verr. 29. Etenim revera multo magis est petendum, ab hominibus, si salvi & honesti esse volumus, ut eant nobiscum in provinciam, quam hoc illis in beneficii loco deferendum.

Devincere beneficium. Ter. Heaut. 2. 4. 14. Hoc beneficium utriusque ab utrisque devincimini.

Eripere alicui beneficium ab alio concessum. Suet. in Galba cap. 14.

Facere beneficium. Gell. lib. 7. cap. 20.

Facere beneficii sui. Suet. in Claud. cap. 23. Commentatus a Senatu peti solitos beneficii sui fecit. Solebant multi petere a Senatu facultatem abundi, temporariumque discessum: at Claudius id a se peti & imperari voluit. *Il en retint a soy le don.*

Aliiter Beneficii sui apud eundem in Tiberio, 12. Per quosdam beneficii sui centuriones. ubi Beroaldus, Beneficarios significat: Namque Beneficarii eleganti vocabulo veteribus dicitur illi, quos imperator beneficio suo promovisset in militia; & citat illum locum Cæsaris, quem habes in **BENEFICIARIUS**. H. St. conf. infra de Delatis ad ærarium in beneficiis.

Figere beneficium clavo trabali. Cic. 7. Verr. 51. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, cum consilio causam Marnitorum cognoscit. V. Trabalis, in **TRABS**.

Fœnerari beneficium. Cic. de Amicit. 30. conf. Ter. Phorm. 3. 2. 8. Beneficia habere alicuius. Cic. Quorum beneficium maxima habentem.

Habere pro beneficio. Cic. 16. Fam. 4. An hoc pro beneficio habendum est, quod se, quam Antonium esse maluerit, a quo ista petenda essent, &c.

Impetrare aliquid in summo beneficio. Cic. 5. Verr. 115. Hoc vix ab Apronio in summo beneficio, prois qui etiam incolumes erant, impetratum est.

Inire beneficium. Ter. And. 5. 1. 5.

Inerit beneficium. Plaut. Pœn. 3. 3. 22. Malo si bene facias, id beneficium interit.

Manet beneficium in aliquo. In **MANEO**.

Mittere beneficium in acta. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 10. Si quod præstatum, offendit nisi absconditur, beneficium in acta non mitto. V. **ACTA**.

Munerare alicui beneficium. Plaut. Capt. 5. 1. 15.

Mutare beneficium. In **MUTO**.

Obligari beneficio. Cic. 4. in Catil. 22. Quod hostes alienigenæ aut opprelli serviunt, aut recepti beneficio se obligatos putant.

Obstringere beneficiis. Cic. pro Domo 118.

Ornare alicuius beneficiis. Cic. Post red. ad Quir. 12. Atque eo die confectares eslet, nisi is Tribunus plebis, quem ego maximis beneficiis Questorem Consul ornarem, &c.

Parere sibi beneficium solidum. Ter. Eun. 5. 2. 32. Ut solidum parerem hoc mihi beneficium Chærea.

Petitum in loco beneficii. Cic. 5. Verr. 114. Atque hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio.

Placare beneficium inimicum. Cic. 4. in Catil. 22. Qui ante ex numero civium dementia aliqua dapravati, hostes patriæ semel esse ceperunt, eos quam a pernicie Reipub. repuleris, neque vi coercere, neque beneficio placare possis.

Ponere beneficium. Cic. 13. Fam. 26. Scriberem quam id beneficium bene apud Mescinium positurus esses, nisi & te scire confiderem, & mihi peterem.

Ponere in beneficii loco. Cic. 13. Fam. 54.

Proficere beneficium. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 1. Beneficia sine ullo delectu magis propiciamus, quam damus.

Promereri & proferre beneficium. Cic. pro Muren. 70. Homines tenues unum habent in nostrum ordinem, aut promerendi aut proferendi beneficii locum.

Recipi in beneficium. Patern. lib. 2. c. 20. Itaque quum ita civitas Italiae data esset, ut in octo tribus contribuerentur novi cives: ne potentia eorum & multitudine veterum civium dignitatem frangeret, pluresque possent recepti in beneficium, quam auctores beneficii, Cinna in omnibus tribus eos se distributurum pollicitus est.

Reddere beneficium. Ter. Phorm. 2. 1. 22.

Remunerare beneficium. Cic. Post. red. ad Quir. 22. Etenim ulsciscendæ injuriæ facilius ratio est, quam beneficium remunerandi.

Respondere beneficiis. Cic. Post. red. in Sen. 22.

Solvere beneficium. Cic. 8. Fam. 12.

Subvertere beneficium. Plin. lib. 3. Epist. 4. Est enim ita natura comparatum, ut antiquiora beneficia subvertas, nisi illa posterioribus cumulares.

Sustinere beneficia. Cic. 2. Fam. 5. Sed quia tua in me vel nota omnibus, vel ipsa novitate meorum temporum clarissima & maxima beneficia extiterunt, &c. Neque enim sum veritus ne sustinere tua in me vel innumerabilia non possem: quum præsertim considerem nullam esse gratiam, quam non vel capere animus meus in accipiendo, vel remunerando cumulandoque illustrare possent. Significat Cicero, Se dignum esse tanto beneficio, non tantum accipiendo, sed etiam referendo gratiam. Hoc enim est Sustinere beneficia.

Tribuere beneficium. Cic. pro Corn. Balb. 37. Beneficiorum virtutis causa tribuendorum potestatem, imperatoribus nostris dederamus.

Tueri suum beneficium. Cic. pro Cæl. 7. Meum erga te parentemque tuum beneficium tueri debeo.

Uti perverse deorum beneficio. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Idem 2. contra Rull. 60. Beneficio isto legis, benignitate Decemvirali nihil utitur. Beneficium in iure civili pro Privilegio Iure dicimus: hoc est pro iure præcipuo quod certæ alicui personæ, vel ætati, vel sexui, vel conditioni propriè attributum est. Personæ: ut in l. 3. Dig. de constir. princip. Beneficium imperatoris, quod a divina scilicet eius indulgentia proficiscitur, quam plenissime interpretari debemus. Ætati, ut beneficium restitutionis in integrum, quod minoribus xxv annis conceditur. Sexui, ut s. c. Velleiani beneficium, quod mulieribus, quæ pro aliis intercesserint, datur. Certæ conditioni, ut beneficium epistolæ D. Adriani, quod fideiussoribus datur, ut si unus in solidum conveniatur, de sua virili parte excipiat. l. inter. & l. sequent. D. de fideiuss. Item beneficium, ne qui plurius quam facere possint, damnetur: de quibus vide in l. Sunt qui & multis sequentibus. D. de re iudic. Item beneficium cessionis, ut iis qui magno ære alieno oppressi, solvendo non fuerint, bonis apud magistratum cedere liceat. l. 1. C. Qui bon. ced. poss. Beneficium, Largitio aliqua ex ætario, quæ civibus Rom. duntaxat, quorum egregia opera in bello extitisset, commendatione imperatoris Tribuniive sui deferabatur. Cic. pro Arch. 11. Testamentum sæpe fecit nostris legibus, & adiit hæreditas civium Romanorum, & in beneficiis ad ærarium delatus est a L. Lucullo Prætoris & Consule. De his beneficiis interpretandus est, Hotomani iudicio, Cic. locus 5. Fam. 20. Quod scribis de beneficiis, scito a me & tribunis nil. & præfectos, & contubernales duntaxat meos delatos esse, &c. Plura huius generis exempla notat Lipsius ad 4. Hist. Tacit. cap. 48. [Sed errat vir magnus, quum eodem esse putat qui Beneficarii vocentur, vel Beneficii alicujus, & Qui in beneficiis ad ærarium deferabatur. Illi enim, ut supra demonstratum est, non alii intelliguntur, quam qui vel ab ipso imperatore, vel Legato, vel tribuno denique, vel commendatione ejus ordines impetraverant: Hi quoniam intelligi debeant, non satis liquet. Gronov. lib. 3. de Pec. Vet. c. 17. Negat emolumentum in ea re iussisse, nec nisi honoris causa S. P. Q. R. commendatos a magistratibus qui ita deferrentur; qua in sententia ante ipsum P. Manutius fuit. Verum id planius probatum vellem. An ideo Ad ærarium deferabatur, ut publicæ præmia acciperent?]

Beneficio alicujus, pro Opera alicujus. Ulpian. l. Ex damni. §. 1. D. de damn. infect. Consequens est dicere, detrimentum hoc, quod beneficio ejus contingit, facere eum debere. id est Culpa ejus. Idem l. communi. §. 8. D. communi divid. Quia hæc pars beneficio alterius venditori accessit. Idem l. inter omnes. D. de furt. Competit enim actio non ideo, quia nunc abest, sed quia nunquam beneficio juris abfuerit. Meo beneficio, i. e. Propter me. Cic. 13. Fam. 36. Quem Cæsar meo beneficio in Novocomenses retulit.

Ætatis longissimæ beneficio. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Gorgia Leontino loquens.

Ingenii beneficio præstantes. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Memoria beneficii. Cic. pro Planc. 2. Cui non sum obstructus memoria beneficii sempiterna.

Tabula beneficii. Cic. 2. Philipp. 91. Nequa post Idus Martias immunitatis tabula, neve cuiusquam beneficii figeretur. V. Abram. not. Tuo beneficio, i. e. Tua opera. Cic. 10. Fam. 4.

Indignus, aut victus beneficio. Cic. pro Planc. Nihil porro tam inhumanum, tam immane, tam ferum, quam committere ut beneficio, non dicam indignus, sed victus esse videare.

Gratus & memor beneficii. Cic. 2. de Lege Agr. 21. Atque ii ut grati ac memores beneficii esse videantur, aliquid fe, &c.

Immortalia beneficia. Cic. 4. Fam. 14. Quibus enim pro meis immortalibus beneficiis, charissima mea fasces & mex fortunæ esse debent, &c.

BENEFICIARIUS, a, um. Adj. ut, Res beneficiaria. Sen. Epist. 90.

BENEFICIARIUS, i. m. [ἐπιεικιστής] Qui beneficium accepit. Valla lib. 1. cap. 6.

BENEFICIARIUS. Festus, Beneficarii dicebantur Milites qui vacabant muneris beneficio. E contrario, Munifices vocabantur, Qui non vacabant, sed munus Reipub. faciebant. Aliter Veget. lib. 2. cap. 7. Beneficarii ab eo appellati, quod promovent beneficio Tribunorum. Cæf. 1. Bell. Civil. 75. Petreius vero non deserit fe, armat familiam: cum hac & Prætoria cohorte Cetrarum, Barbarisque equitibus paucis, beneficiariis suis, quos fæcæ custodiæ causa habere confluxerat. conf. Cæf. 3. Bell. Civil. 88. Plin. 10. Epist. 32. & Gruter. Inscript. p. 51. n. 4. Vulgus, *Passalos* vocat.

BENEVOLENTIA. H. St.

BENEMEREO, **BENEMERENS**, **BENEMERITUS**. V. **MERFOR**, &c.

BENEFACITUM, **BENESUADUS**, **BENEVALENS**, **BENEVELLE**. V. **PLACRO**, **SUADEO**, **VALRO**, **VOLO**.

BENEVOLENS, [ἐπιεικὴς] Partic. a Bene volo, quod unica voce non dicitur; Qui bene vult alicui, id est amicus. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 23. Non sum molesta, sed benevolens.

Amicus advenio multum benevolens. Plaut. Merc. 5. 2. 46.

Benevolentes dii. Plaut. Mil. 4. 8. 41.

Spero latum & benevolentem. Gell. 15. 7.

Aliquando substantive ponitur pro Amico. Plaut. Cist. 2. 3. 42. Illæ fe quandam aiebat mulierem suam benevolentem convenire etiam prius. conf. Idem Trin. 1. 2. 7.

BENEVOLENS, a, um. [ἐπιεικὴς, ἐπιεικός, ἐπιεικός] Idem. Ter. Hec. 5. 1. 35. Facilem benevolentemque lingua tua jam tibi me reddidit.

Benevolus erga aliquem. Plaut. Capt. 2. 100.

Benevolus domino servus. Cic. pro Cluent. 176. Sic 2. de Invent. 161. Patriæ benevoli.

Benevolus animus. Cic. 2. Veri. 23. Sive benevolo animo me, ut magno opere cavere, præmonebat.

Judices benevolens efficere. Cic. 2. de Orat. 322. Ex iis autem apud quos agetur, & benevolos, beneque existimantes efficiamus.

Facere benevolentem auditorem. Cic. 1. de Invent. 10. Quod eveniet, si eum benevolentem, attentum, docilem fecerit.

Benevolus, etiam scriptum invenitur & sic scribi vult Lipsius.

Benevolentior, compar. a Benevolus, sive ab antiquo Benevolens, quo Plautus identidem utitur, ut paulo ante ostendimus fuo loco. Cic. 3. Fam. 12. extr. Benevolentior tibi quam fueram, nihilo sum factus. Idem alibi, Nam benevolentior quam semper fui, esse non possum.

Benevolentissimi officio fungi. Cic. 5. Fam. 16. His ego literis liquid

proficesset, existimabam optandum quiddam me esse affectum: si minus valuisset, officio tamen esse functum benevolentissimi atque amicissimi.

BENEVOLE, [ἐπιεικὴς] Adv. Cic. 1. de Fin. 34. Quos tu paulo antequam memoriter, tum etiam erga nos amice & benevole collegisti. Fideliter, benevoleque præsto esse alicui molestissimis temporibus. Cic. 13. Fam. 22.

Facere aliquid benevole. Cic. de Amicit. 90. Et hæc accipienda amice, quum benevole fiunt.

Benevolentissime, August. ad Hieron. Epist. 28. & Epist. 64. ad Aurel.

BENEVOLENTIA, æ. f. [ἐπιεικία, εὐνοια, εὐνοια, φιλοφροσύνη] Amor, quasi Bona voluntas. Cic. 1. Fam. 9. Quid enim dicam benevolentiam, quum illud ipsum gravillimum & sanctissimum nomen pietatis, levius mihi meritis erga me tuis esse videatur? Acquirere benevolentiam. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Adimit mors benevolentiam. Cic. pro Sext. 6. Ademit Albino foeceri nomen mors filiae, sed charitatem illius necessitudinis & benevolentiam non ademit.

Adjungere sibi benevolentiam hominum. In **ADJUNGO**.

Allicere benevolentiam alicujus. In **ALLICIO**.

Allicere ad benevolentiam animos. Cic. 2. Off. 48. Præcipiunt ut oratione benigna multitudinis animos ad benevolentiam alliciant.

Captare benevolentiam. In **CAPIO**.

Colligere benevolentiam. In **COLLIGO**.

Compleri benevolentia aliquem. In **COMPLECTOR**.

Conciliare benevolentiam. In **CONCILIO**.

Conciliare animos ad benevolentiam. Cic. 2. de Orat. 182. Valet igitur multum ad vincendum, &c. animosque eorum, apud quos agitur, conciliari quummaxime ad benevolentiam, cum erga oratorem, tum erga illum pro quo dicit orator.

Consecrari benevolentiam largitione. In **CONSECTOR**.

Consentens ad benevolentiam erga nos, exercitus. Cic. 5. Att. 18. Parvo exercitu, sed ut spero, ad benevolentiam erga nos consentente, Conservare susceptam benevolentiam. Cic. 3. Fam. 7. Hæc ad te scripti liberalius, fretus conscientia officii tui, benevolentiaque quam a me certo iudicio susceptam, quoad tu voles, conservabo.

Deportare benevolentiam provincie ex ea. Cic. 6. Att. 1. Si nihil aliud de hac provincia, nisi illius benevolentiam deportaverim, mihi id satis esse.

Experiri fidem & benevolentiam alicujus erga se. Cic. 1. Fam. 5.

Habere benevolentiam erga aliquem. Cic. 1. Off. 47. & de Opt. gen. Orat. 19. Atque ita predicaretur, eum donari virtus ergo, benevolentiaque quam erga populum Atheniensem haberet.

Navare benevolentiam. In **NAVO**.

Perspicere benevolentiam alicujus erga se. Cic. 1. Fam. 7.

Petere benevolentiam judicis. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Præstare benevolentiam singularem alicui. Cic. 4. Fam. 11. Tamen hoc mihi multo jucundius est & gratius, quod, &c. te cupidissimum mei, singularemque mihi benevolentiam præstitisse cognovi.

Facere aliquid benevolentie gratia. Cic. 2. Off. 21. Quæcunque igitur homines homini tribuunt, ad eum augendum atque honestandum, aut benevolentie gratia faciunt.

Fidelis benevolentia. Cic. 2. Off. 23. Malus enim est cultus diuturnitatis metus: contraque benevolentia fidelis, vel ad perpetuitatem.

Impar benevolentia. In **IMPARE**.

Munitus benevolentia. Nepos 10. 5. 4.

Sempiterna benevolentia colere memoriam beneficii alicujus. Cic. Post. red. ad Quir. 24. Quapropter memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna.

Singularis benevolentia. V. **PRÆSTARE**.

BENIGNUS, [ἀγαθός, εὐνοϊκός, ἐπιεικὴς] Adj. Liberalis, beneficus, clemens. Festus; Benignus proprie dicitur Is qui bonis & dignis aliquid largitur: est autem compositum ex Bono & Gignendo. Hæc ille. [q. d. Bonigenus, ut Malignus pro Maligenus, a Malus, ab Omnis, Omnigenus, a Primus Primigenus &c. Nam talia nomina adjectiva per tria genera veteres efferebant, ramesi in nonnullis una servata it terminatio in a, ut Alienigena, Indigena &c.]

Benigni & Grati. Cic. Brut. 15. Sed nescio quomodo facilis in timore benigni, quam in victoria grati reperimus.

Beneificus & benignus. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Ut enim omittam vim & naturam deorum, ne homines quidem censetis, nisi imbecilli essent, futuros beneficis & benignis fuisse?

Benevolus alicui. Plaut. Trin. 3. 3. 12.

Benevolus in aliquem. Ter. Hec. 3. 5. 22.

Ager benignus. Ovid. 1. Amor. 10. 56.

Dapes benignæ. V. **DAPS**.

Dies benignus. Stat. 5. Silv. 1. 108.

Divi. Hor. 4. Carm. 2. 38.

Nox. Stat. 10. Theb. 220. — iterum ecce benignæ Noctis aves sequor.

Numen. Hor. 4. Carm. 4. 74.

Oratio. Cic. 2. Off. 48. Præcipiunt, ut oratione benigna multitudinis animos ad benevolentiam alliciant.

Præda, pro Magna. Ovid. c. Fast. 174.

Sermo, Jucundus. Hor. 1. Epist. 5. 11. — impune licebit Æstivam sermone benigno tendere noctem.

Tellus: i. e. Ferax. Plin. de Ægypto, Nulla est benignior tellus, nullus ager feracior, i. e. Que plus fructus reddat.

Temperies mentis benigna. Claud. Epithal. Pallad. 64.

Terra, frugifera. Tibul. 3. 3. 6.

Et magnas messes terra benigna daret.

Teste sub benigno vivere. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 124.

Vena ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 7.

Verba. Propert. 1. 10. 24. Idem 3. 13. 42.

Vultu ac sermone benigno. Liv. 8. Bell. Pun. 26. Ut per idoneos homines, benigno vultu ac sermone in hospitium invitatos, sopitosque vino vincirent.

Vultum servat fortuna benignum. Hor. 1. Epist. 11. 20.

Benevolus vini fonnique. Hor. 2. Serm. 3. 3. i. e. Largus vini & fonnii, sive Vini & fonnio large indulgens.

Compar. Benigniores quam res patitur. Cic. 1. Off. 74.
Benigniora verba. Liv. 21. 19. conf. Plaut. Trin. 2. 4. 58.
Superl. Benignissimum inventum. Plin. 35. 2. conf. Sen. de Benef. 7. 14.
BENIGNE, [*ἡπιότατος, ἰσοφειλέος*] Liberaliter, sive Large & ab inde.
Ter. Hec. 5. 2. 1. Nihil apud me tibi deferri patiar, quin quod op' sit fit
benigne præbeatur. Ubi Donatus; Benigne, Large, hoc enim est gra-
tius, non solum præbere, sed benigne præbere.
Benigne præbet octo portus. Plin. lib. 5. cap. 31.
Benigne, Clementer. ut, Benigne attenteque aliquem audire. Cic. pro
Cluent. 8.

Benigne audire legationem alioquin. Liv. 1.
Benigne. Adverb. blande recusantis. Hor. 1. Epist. 7. 62.
— quid multa? benigne

Respondet. Est enim perinde ac si diceret, Excusatum me
habeas: ut apud Aristoph. in Ranis, *ἡπιότατος*, quod est Laudo,
renuentis est: & apud Terentium, Recte. Itaque illud ejusdem Epist.
v. 16. in eundem accipiendum sensum esse arbitror,

— at tu quantumvis tolle: benigne, ut hoc responden-
tis sit, & belle recusantis. Turneb. Advers. 5. 13. Lambinus exponit,
Benigne, i. e. Liberaliter. conf. Caufaub. Lect. Theor. cap. 16.

Defendere benigne. Cic. pro Flacc. 54. Sed exponam quid in re sit: ut
quamobrem ista civitas neque severe Flaccum oppugnari, neque benig-
ne defenderit, scire possitis.

Dicis benigne. Ter. Phorm. 5. 8. 62. At ego ecastor posthac tibi quod
potero, & quæ vobis faciamque & dicam. P. benigne dicis. N. pol-
meritum est tuum. conf. Plaut. Truc. 1. 2. 27.

Facere benigne. Ter. Adel. 5. 4. 24.
Age, age, nunc experiamur contra hæc quid ego possim
Blande dicere, & aut benigne facere, quando huc provocat.

Benigne fieri. Cic. 1. Off. 42. Videndum est enim primum ne obfit be-
nignitas & iis ipsis quibus benigne videbitur fieri, & ceteris. Idem 2.
Off. 52. Nam aut opera benigne fit indigentibus aut pecunia.

Invitari benigne. Cic. 3. Att. 4. Adhuc invitamur benigne.
Monstrare viam benigne, cui Gravate opponitur. Cic. pro Balb. 36. Co-
mes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur,

— qui erranti comiter monstrat viam.
Benigne, non gravate, communiter quidem certe non convenit.
Compar. Hor. 1. Carm. 9. 6.

— atque benignius
Deprome quadrimum Sabina,
O Thalarche, merum diota. Benignius, i. e. Liberalius.

Benignius dare operam. Plaut. Merc.
Superl. Benignissime communicare. Cic. 1. Verr. 33. Sunt alia magis
occulta furta, quæ ille, ut istius credo, animos atque impetus retardar-
et, cum Quæstore suo benignissime communicavit.

Benignissime promittere. Cic. 4. Verr. Aliis, si laudarent, benignissime
promittere.

BENIGNITER, pro Benigne. Titinn. Nimium te patrocinari cenfeo ben-
igniter. Nonius 11. 9.

BENIGNITAS, *ἀντις*. f. [*ἡπιότατος, ἰσοφειλέος*] Liberalitas & beneficia-
tia. Ter. Eun. 1. 2. 84. Num folus dona dat? nuncubi meam benignita-
tem sensit in te claudier? Ubi Donatus, intelligit se & dona obtulisse,
& id benigne sæpe fecisse: nam plerumque ingrata dona sunt, in quibus
benignitas non apparet: quæ aut in quantitate rerum est, aut in facili-
tate præstantis. conf. Hor. Epod. 1. 31. & Nep. 20. 2. 2. Cic. 1. Off. 24.

Ne major benignitas sit, quam facultas.
Inter Liberalitatem, Benignitatem, & Comitatem videtur nescio quid
interesse, ut ex verbis Ciceronis apparet, lib. 5. de Fin. 65. Justitia
(inquit) dicitur cui sunt adjunctæ pietas, liberalitas, benignitas, comi-
tatis, quæque sunt generis ejusdem.

Benignitas, Clementia. Plaut. Merc. prol. 15.
Sed ea ut sim implicitus dicam, si opera est auribus,
Atque ad vortendum huc animum adest benignitas.

Adduci benignitate. In **ADDUCO**.
Audire summa cum benignitate. Cic. pro Sext. 31. Et si me attentissimis
animis summa cum benignitate auditis, Judices. &c.

In audiendo benignitas. Cic. pro Domo 32. Vestra in me attente audien-
do benignitas proximit orationem meam.

Conferre benignitatem in aliquem. In **CONFERO**.
Amicorum benignitas exhausta est in ea re, quæ nihil habuit præter dede-
cui. Cic. 4. Att. 2.

Dei benignitate. Cic. pro Rosc. Com. 33. Nunc deum immortalium ben-
ignitate, omnium fortunæ sunt certæ.

Nature benignitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Sed illa quanta benigni-
tatis naturæ, quod tam multa ad vescendum, tam varia, & tam jucun-
da gignit?

B O O

BOO, **BOARIUS**, **V. EOS**.
BOÏPES, *ἄντις*. [*ἡπιότατος*] Ceresfolium. Apul. de Herbis, cap. 104.
BOOSCOTTE, [*ἡπιότατος*] Helleponti urbs est quæ Helgas & Germanico-
polis postea dicta est. Auctor. Plin. lib. 5. cap. ult.

BOOSURA, [*ἡπιότατος*] Latine Bovis cauda; Urbs est Cypri insulæ, cui
vicina est Treta & Πατάφωπος, quæ antiquum Veneris templum habet.
Auctor. Strabo lib. 14.

BOOTES, is, & æ. sive **BOOTUS**, i. m. [*ἡπιότατος*] a Bove deductum
nomen. Lat. dicere postsumus Bubulcum: est autem Cælestis sidus, quod
Arctophylax vocatur, & more bubulci, sequi plaustrum videtur. Juven. 5.
Sat. 23.

Sideribus dubiis, aut illo tempore, quo se
Frigida circumagunt pigri ferraca Bootæ. [Circuagunt legendum
videtur. Quidni enim, ut Circueo?]

Fuit autem Bootes, ut refert Hyginus, Jovis ex Callisto filius, nepos Ly-
caonis régis Arcadiæ, qui una cum matre in cælum est translatus, & il-
li velut cutos appositus. Cic. 2. de Nat. Deor. 109. Septem autem tri-
ones sequitur,

Arctophylax, vulgo qui dicitur esse Bootes;
Quod quasi temone adjunctam præ se quatit Arctum. Aratus,
Tardus in occasum sequitur sua plaustra Bootes.

Axis Bootis. Avien. Perieg. v. 405.
Vol. I.

Comes Bootæ. Ovid. 2. de Arte Æm. 55.
Sed tibi non virgo Tegeæa, comefque Bootæ,
Enliger Orion, afficiendus crit.

Ora Bootis. Avien. Perieg. v. 846.
Plaga dura Bootis. Idem ibid. v. 476.
Actæus Bootes. Valer. 2. Argon. 68.

— quo fidere vibret
Enfis, & Actæus nitat qua luce Bootes.

Cadens Bootes. Virg. 1. Georg. 239. Cadens, Occidens: verno faulices
tempore, tunc enim Bootes occidit. Servius.

Iratus Bootes. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 225.
Verna nec iratum timeant virgula Booten. h. e. Infestum &
noxium. Plin. lib. 18. cap. 28. Tempelates, grandines, procellæ, ce-
teraque similia ab horridis fidebibus ex eunt, veluti Arcturo, Orione, Hædis.

Piger Bootes. Claud. lib. 2. de Rapt. Proserp. 190. Ovid. 3. Fast. 405.
Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes.

Tardus. Ovid. 2. Met. 172.
Te quoque turbatum memorant fugisse Boote,
Quamvis tardus eras, & te tua plaustra tenebant.

Auferre ex oculis Booten dicitur Aurora, quando diefcit. Ovid. 5. Fast. 733.
Auferet ex oculis veniens Aurora Booten.

B O P

BOPGYRUS, i. m. Pifcis nomen est, in Ponto nascens, & in scopulis
vivens, ut ex Ovid. refert Plin. lib. 32. cap. 11. [Sed pro Pogyrum
Hard. ex Ovid. Bovem, Cercyrum reposuit.]

B O R

BORAMA, Phœnicia urbs est non procul a Beryto, & Byblo, ut auctor
est Strabo lib. 16.

BORGANI, Populi Hirpinorum in Italia, non procul a Collatinis. Plin.
lib. 3. cap. 11.

BORCOBÆ, Thraciæ oppidum Eumeniæ & Parthenopoli vicinum. Plin.
lib. 4. cap. 11.

BORRA, æ. f. Gemma est & lapidum genere. Hin. lib. 37. cap. 8. Quar-
ta apud eos vocatur Borea, cælo autumnali matutino similis: & hæc est
illa, quæ vocatur arizula. Similis est & Sardæ, insula & violas. Qui-
dam Boria scribunt.

BORRA, Oppidi Hispaniæ nomen, quod a Sex. Pompeio captum est,
ut scribit Cic. 16. Att. 4. Si sana lectio est.

BORÆAS, æ. m. [*ἡπιότατος*] Ventus Aquilo. Nonius, Boream, hoc est
Aquilonem, *ἀντις τῆς βοῆς*, quod fortior sit & procelliosus. Nepos 1. 2. 4.
Cum vento Borea profectus eo pervenisset. Quod antiquæ elegantiæ esse
tradit cl. Gesner. Virg. 1. Georg. 93.

— aut Borea penetrabile frigus adurat.
Alpini Boreæ. i. e. Flantes de Alpibus. Virg. 4. Æn. 542.
Ac veluti annosam valido quum robore quercum
Alpini Boreæ nunc hinc, nunc statibus illinc
Erucere inter se certant.

Arctous, Sen in Troadæ. Arctoi Boreæ dissipat impetus.
Frigus Boreæ. Virg. 1. Georg. 93.

Furiæ Boreæ. Stat. 9. Theb. 533.
— Getico fulvis procombis in Æmo
Sen Boreæ furis, putri seu robore quercus,
Cælo mista comas.

Gelidus. Ovid. 2. Amor. 11. 10.
— Eurosq; timebo,
Et gelidum Boream, præcipitemque Notum?

Gravis. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 70.
Hæmonius. Sil. lib. 10. 10.
— velocius inde

Hæmonio Borea, pennaque citatior ibat.
Hispidus glacie nivali. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 71.
Horrifer. Ovid. 1. Met. 65.

— Scythiam, Septemque triones
Horrifer invasit Boreas.

Hybernus. Stat. 5. Silv. 1. 82.
Quid Boreas hybernus agat.

Præceps. Ovid. 2. Met. 185. — ut acta
Præcipiti pinus Borea.

Sævus. Catul. 23. 3.
Sarmaticus. Sen. Thyest. 127.
Quas quum Sarmaticas tempore frigidio
In summis Boreas composuit jugis.

Scythicus. Stat. 5. Theb. 346.
Siccus. Sen. Oeth. 8. Et siccus Boreas ferit.
Spirans. Virg. 2. Georg. 316.
Tellurem Borea rigidam spirante movere.

Trux. Virg. 1. Georg. 370.
At Boreæ de parte truciis qui fulminat.

Excludere Boream. Lucan. lib. 4. 61.
Cynthia quo primum cornu dubitanda resulsit,
Exclutit Boream.

Expellere Boream. Sen. Oeth. 2. Quum Boream expulsi Africus.
Boreas, nomen fuit Thracis cuiusdam, Strymonis filii. Hic raptus Ori-
thyiam Erechthei Athenarum regis filiam. Unde poetis fabulandi occasio
est subministrata, Orithyiam a Borea vento fuisse raptam, eique Zethen
& Calain peperisse. V. Ovid. Met. 1. 6. Fab. 9.

BORREALIS, e. Adj. ut, Borealis fufus ab alto. Avien. Perieg. v. 84.
Arctos Borealis. Avien. Perieg. v. 242.
Cæli Borealis tramite. Idem Æt. 964.

Flamina Borealia. Idem ibid. 951.
Motus Borealis. Idor. 3. 32. [Immo Axis.

BORÆUS, vel **BORÆUS**, [*ἡπιότατος*] Adj. ut, Polus Boreus, i. e. Sep-
tentrionalis, sive Arcticus.

Axis Boreus. Ovid. 4. Trist. 8. 41.
Vi a procul patria peragenda fux axe Boreo est. V. Hygin. Astr. 3. 29.
BOREOSTOMA, *ἀντις*. n. [*ἡπιότατος*] Danubii fluminis unum ex ostiis. Ex eodem
alveo & super Istropolin lacus gignitur LXXIII. m. passuum ambitu, Hal-
myrin vocant. Secundum ostium, Naracustoma appellatur. Tertium,
Calonistoma juxta insulam Sarmaticam. Quantum, Pseudostoma, & in
insula

Profugæ. Propert. lib. 4. l. 4.
 Ruricolæ. Ovid. 1. Fast. 384.
 — animam quum ponat in aris
 Lanigerumque pecus, ruricolæque boves.
 Sacri. Ovid. 4. Fast. 476.
 Sactorumque Melan pascua læta boum.
 Sarmatici. Ovid. 3. Trist. 10. 34.
 Ducunt Sarmatici barbara plaustra boves.
 Tardi. Ovid. 1. Amor. 13. 16.
 Prima vocas tardos sub juga panda boves.
 Torva. Virg. 3. Georg. 51. — optima torvæ
 Forma bovis.
 Triumphatus. Ovid. 3. Fast. 732. h. e. In triumphis sacrificio occisus.
 Tutus. Hor. 4. Carm. 5. 17.
 Tutus bos etenim rura perambulat.
 Vetulus. Juven. 10. Sat. 268.
 Et ruit ante aram summi Jovis, ut vetulus bos.
 Vincti. Ovid. 7. Met. 419.
 Amovere boves per dolum. Hor. 1. Carm. 10. 9.
 Te boves olim nisi reddidisses
 Per dolum amotas, &c.
 Arare bobus. Ovid. 5. Epist. 116.
 Non profecturis littora bobus aras. h. e. Operam perdis & frustra laboras.
 Arat bos. Ovid. 15. Met. 470.
 Bos aret, aut mortem senioribus imputet annis.
 Cædere boves. Ovid. 3. ex Pont. 4. 82.
 Conterere. Lucret. lib. 2. 1161. i. e. Assiduo labore vexare.
 Curare. In Curo.
 Disjungere. Juven. 5. Sat. 118.
 Domitare. Virg. 1. Georg. 285.
 Ft prenos domitare boves.
 Ederet agnum bos. V. supra, Bos, nomin. &c.
 Enecare arando. Hor. 1. Epist. 7. 87.
 — bos est enectus arando.
 Errant boves. Virg. 1. Ecl. 9.
 Fatigare boves. Hor. 3. Carm. 6. 43.
 — & juga demeret
 Bobus fatigatis.
 Mactare. Ovid. 20. Epist. 181.
 Non bove mactato cælestia numina gaudent,
 Sed quæ præstanta est, & sine teite, fide.
 Pascere. Virg. 1. Ecl. 46.
 Pascite, ut ante, boves pueri, submitte tauros.
 Pastii. Virg. 5. Ecl. 25.
 Non ulli pastos illis egere diebus
 Frigida, Daphni, boves ad flumina.
 Petere cornu bos dicitur, quo alludens Hor. 2. Serm. 1. 55.
 Ut neque calce lupus quenquam, neque dente petit bos.
 Placare deos bove. Hor. 1. Epist. 17. 58.
 Vir bonus, omne forum quem spectat, & omne tribunal
 Quandocunque deos, vel porco, vel bove placat.
 Querere ad sacra. Virg. 3. Georg. 532.
 Subjicere boves aratro. Ovid. 15. Met. 618.
 Quantum depresso subjectis bubus aratro.
 De bove loquente sæpe in prodigiis Jul. Obseq. ut cap. 103. Idem cap. 74.
 conf. Liv. 3. 10. pr. & 24. 10. extr.
BOALIA, [βουάλια] Ludi diis inferis consecrati. Perott. V. BUBETIA.
BOARIUS, Adj. [βοαίος] Quod ad boves pertinet, ut, Boarium forum.
 Festus, Boarium forum Romæ dicebatur, quod ibi venderentur boves.
 Hujus Fori boarii meminit Plin. lib. 28. cap. 2. & lib. 34. cap. 2.
 Arva boaria, in quibus Boarium forum Romæ fuit. Propert. 4. 10. 19.
 Arvaque mugitu fante boaria longo,
 Nobile erit Romæ pascua nostra forum.
 Boaria lappa, Herbæ nomen apud Plin. lib. 26. cap. 11. V. LAPP.
BOO, [βου] Ære. est Clamare: & boum est proprium, etiam ab ipsa
 voce; quemadmodum Baubare, canum: fictitia enim sunt vocabula.
 Boo autem a Græco descendit βουά, quod est clamo. Plaut. Amph. 1. 1.
 77. Tela frangunt, boat cælum fremitu virum. Apul. 3. Flor. Tragædi
 adeo, ni cotidie proclamant, claritudo arteriæ obfolescit: igitur
 identidem boando purgant ravin.
BOANS, antis, ut, Vox boans. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
 Redde neum, toto voce boante foro.
BOO, Ære. Idem. Pacuvius Medea, Clamore & sonitu colles resonantes
 boant. Varro Parmenone, Exeunt citi, strepunt, bount, Nonius 2.
 80. Antiquum est & inusitatum. [Videtur non Bount, sed Boant apud
 Non. legendum. Nam jungit ibidem Reboare.
BOVO, [βοῦ] Ære. Bovare dicuntur boves, quum vocem emittunt. Varr.
 lib. 6. de L. L. 5. Clamore bovantes, ex Ennio. Boare autem magis est
 in usu.
BOVATIM, Adv. ad similitudinem bovis. Nigid. Figulus apud Non. 1.
 190. Sunt etiam assimilanter dicta hæc, Canatim, Suatim, Bovatim,
 quæ ab animalibus sumuntur.
BOATUS, Æs. m. Apul. 3. Miles. p. 130. Præconis amplo boatu citatus
 accusator.
BOVICIDIUM, i. n. [βουκίδια] a Bos & Cædo. Solin. cap. 2. Inter ritus
 sacrorum factis bovicidiis.
BŪVILE, is. n. ut, Cervus se bovili condidit. Phædr. 2. 8. 4. V. Char.
 p. 81. & mox BUBILE.
BOVILLUS, [βοῦλλος] Adj. a Bove: ut, Bovilla caro. Oct. Horat. 1. 7.
 Plin. Bovilla carnis jure facile curatur. [Inspect.] Vulgo Bubulæ.
BOVINUS, a, um, ut, Medulla bovina ap. Theodor. Priscian. Med. Anti.
 quæ de Dieta cap. 15.
BOVINOR, Æri. proprie est Bovis strigantis in arando; per metaph. de
 Homine tergiversante dicitur. Bovinatur, conviciatur. Festus.
BOVINATOR, Æris. m. Nonio 2. 84. est idem qui Malitiosus & tergiver
 sator dicitur. Lucil. ibid. Bovinator ore improbus duro. conf. Gell. 11. 7.
 In Gloss. Hid. Bovinator, inconstans.
BUBALUS, i. m. [βουβαλός & ος] a Bove dicitur; Silvestris bos, colore
 niger, quo nunc passim ducendo curru & vehendis oneribus, ac etiam

terre arandæ untuntur. Apud veteres non erat in usu. Ex Africa primum
 id animal allatum proditur. Imperitum vulgus Uros quoque Bubalos vocat,
 a Bovis quadam similitudine, excellenti & vi, & velocitate animal.
 Perott. ex Plin. lib. 8. cap. 15. Martial. lib. 1. 23.
 Illi cellit atrox bubalus, atque bifon. Vifuntur Romæ permulti
 bubali. vulgus Itolorum adhuc vocat Bufalum, inmutata tantum una li
 tera: Galli *Un buffle*.
BUBALINUS, a, um. ut, Laridum bubalinum. Vopisc. in Probo cap. 4.
 conf. Ulp. 34. ff. t. 2. l. 25. §. 5.
 Bubalina Stragula, [βουβαλίνη στράγη] a Jureconsulto dicta sunt, Quæ equis
 inferni solebant: ex pellibus enim bubalinis fiebant antiquitus stragula
 ad equos. Hæc Bayhus. Eadem quoque ratione nos Thoracem bubali
 num dicere postulum, Qui ex corio bubalino factus est. *Un color de buffle*.
BUBALIS, e. Idem. ut, Bubale fructum. Petron. cap. 35. Sed Bubalæ
 Docti emendant.
BUBALION, i. n. Cucumis silvaticus. Apul. de Herb. 113.
BUBETIA, vel potius BUBETII ludi, quos veteres a bobus pecoreque ap
 pellarunt, qui & Boalia, boum gratia instituti. In eo enim festo solen
 nis boum & taurorum venatio fieri solebat, quemadmodum nunc quoque
 Venetis & fere per totam Italiam fieri soler eo die qui Quadragesimæ
 proximus est. Plin. lib. 18. cap. 3. Ludos boum causa celebrantes, bube
 tios vocabant.
BUBILE, sive BOVILE, is. n. [βούβηλον, βουβία] Locus ubi boves
 morantur. Plaut. Perf. 2. 5. 18. Enim metuo ut possim in bubile rejice
 re, ne vagentur. Quædam exemplaria hic legunt Bubilem m. gen. Col
 mel. lib. 1. cap. 6. Domitis armentis duplicia bubilia sunt, hyberna,
 arque æstiva. Cato cap. 4. Bubilia bona, beneque ædificata, bonas præ
 feres, salicas habeant clatratas. conf. Varr. de L. L. 7. 30.
 Varro negat dici Bovile, sed tantum Bubile. H. St. Et negat quidem
 duobus locis p. 94. & p. 110. ed. tert. Steph. V. tamen locum Charif.
 supra in BOVILE adductum.
BUBONA, æ. f. Dea boum apud antiquos. August. de Civ. Dei 6. 9. Stuck.
 de Sacrif. p. 35. Cæl. Rhod. 21. 34. Gyrald. Synt. Deor. 1. p. 55. G.
BUBSQUA, æ. m. Idem ac Bubulcus. Sidon. 1. Epist. 6. Apul. 8. Met.
 p. 138. Scribitur & Bobsqua. V. Ind. Elmenhorst.
BUBULCUS, i. m. [βουβύλος, βύβης] Qui vel boves arat, vel boves fun
 di aratorios pascit. Cic. 2. de Divin. 50. Ejus aspectu quum obstupuisse
 bubulcus, clamoremque, &c. Juven. 11. Sat. 151.
 Ferox bubulcus. Ovid. 4. de Pont. 7. 10.
 Ipse vides, onerata ferox ut ducat lazyx
 Per medias lstræ plaustra bubulcus aquas.
 Sauromates bubulcus. Ovid. 3. Trist. 12. 30.
 Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit.
 Tardus. Virg. 10. Ecl. 19.
 — tardi venère bubulci. conf. Columel. 1. 6. & 9. &
 Plin. 18. 3. vel Lex. Pitisc. Supra BOOTES.
BUBULARIUS, i. m. Idem. Gloss. Gr. Lat. βουβάρης, bubularius.
BUBULGOR, [βουβύλωρ] Æri. Bubulci officium facere. Plaut. Mostel. 1.
 1. 50. Decet me amare, & te bubulcitarie. Nonius 2. 85. & hoc & aliud
 Varronis exemplum citat active. Apul. lib. 1. Flor. p. 343. Est apud il
 los gens, quæ nihil amplius quam bubulcitate novere. Ideoque cogno
 men illis Bubulcis inditum. Ita legunt Elmenhorst & Jul. Flor.
BUBULARIUS, i. m. Qui offam bubulam parabat. Hieron. in Test. Grun.
 Porc. Bubularis intestina. [Meminit quidem hujus Testamenti Iudicri
 Hieronymus Procem. in Jef. & Apolog. in Ruf. Sed auctor ejus falso per
 hibetur. Ceterum suspicior Bubulariis proBubularis scriptum esse, lapsu facilii.
BUBULUS, [βούβης] Adj. Idem significat quod Bovinus, Quod est bovis
 ut, Lac bubulus. Plin. lib. 28. cap. 13. Stomachum exulceratum lactis
 asinini potius reficit: item bubuli. Sic Bubulum pecus. Varro 2. de R. R. cap. 5.
 Caro bubula. Plin. 28. 10.
 Caseus bubulus. Suet. Aug. cap. 76.
 Corium bubulum. Plaut. Cæn. 1. 1. 11.
 Cottabi bubuli. Plaut. Trin. 4. 3. 4.
 Monumenta bubula joco dixit Plaut. Stich. 1. a. 6. pro loro, seu nervo
 bubulo, qui officii admodum cessantes.
 Bubula, absolute: & subauditur Caro. Plaut. Aul. 2. 8. 4. Agninam
 caram, caram bubulam. conf. Apic. 8. 5.
BUCERVA, [βουκελίον] Boum greges. Lucret. lib. 2. 660.
 Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles:
 Bucerique greges. Nonius. Videtur adj. idem ac Bucerus, i per
 epenthesis interposita. [Ex Græco βουκερός formatur βουκελίος, & a. pl. Βου
 κείρος quod adjective usurpatur, ut πρηκτίος, κρητίος & alia id genus.
 Alter Isidor. Gloss. q. non moror.
BUCERUS, a, um. [βουκός, βουκερός] Adj. ut, Armenta bucera. Ovid. 6.
 Met. 395. — armentaque bucera pavit. i. e. Boves ipsos valde con
 tortos: βου namque particula est intensiva, κείρος autem dicitur cornu.
 [Incepte. Nulla est enim intensio. Rectius
 Pecus bucerum de bubus dicimus. Festus.
 Secla bucera. Lucret. lib. 6. 1240.
 Lanigeræque simul pecudes, & bucera secla. h. e. Boves.
BUCEDA, vel BUCLIDA, æ. m. Qui cæditur loris bubulis. Plaut. Most.
 4. 2. 1. Illi bucæde erunt potius, quam ego sim reficio.
BUCERUM, i. n. vel pl. BUCERTA. Boum pascua. Gell. 11. 1. Buceta
 in ea terra gigni, pascique solita sunt plurima. V. Grenov. Quidam le
 guat Bucera. Lucan. 9. 185.
 — calidi lucent buceta Matini. Ita Mff. tres Berfm. sed
 al. hic leg. Buxeta. Sidon. 2. Epist. 2. Tintinnabulati greges per depaita
 buceta reboantes. ubi Savaron. V.
BUCIGA, orum. Pascua ubi boves cidentur. Isidor. Gloss.
BUCOLICUS, [βουκολικός] Adj. ut, Carmen bucolicum, dictum a cuc
 tolicis boum, id est από τῶν βοσκῶων, præcipua enim sunt animalia apud
 rusticos boves. Servius. conf. Isidor. 1. 38. & Voff. 3. Poet. Init. p. 78.
 Cætura Bucolica vocatur, Quæ in quintam regionem in carmine Hexa
 metro incidit.
 Milites bucolici pro Rusticis apud Capitol. in M. Antonino Pho. p. 157.
 H. St. [En locum, c. 21. Cum per Ægyptum Bucolici milites gra
 via multa fecissent, per Avidium Cassium capti sunt. Eademque verba
 in vita Cassii Vulc. auctore, c. 6. leguntur. Unde satis apparet id nomen
 proprium factionis, seu minus prædonum fuisse, quod ex loco, ubi
 confederant tractum docuit Casaub. q. V.

Modi bucolici. Ovid. 2. Trist. f. 8.
 Poema bucolicon. Columel. 7. 12.
BUCOLICA, orum, pl. n. pro Carmine bucolico.
BUCOLICON, species panacis herbe, quæ panax agrestis dici potest: de qua sic Plin. lib. 25. cap. 4. Id quod e Macedonia affertur, bucolicon vocant, armentariis sponte erumpentem succum excipientibus: hæc celerime evanescit.
BUCULA, æ. f. [*βούλον, δαμαρίς*] dimin. Virg. 1. Georg. 376.
 — aut bucula cælum
 Suspiciens patulis captavit rarisbus auras. Plin. lib. 34. cap. 8.
 Myronem Eleutheris natum, & ipsum Ageladæ discipulum, bucula maxime nobilitavit, &c. Et Cic. 6. Verr. 135. Aut ex ære Myronis buculam? Errans bucula. Virg. 1. Georg. 11.
 Perdita bucula. Virg. 8. Ecl. 86. i. e. Amore confampta. Servius.
BUCULUS, i. m. [*βουδελος*] Columel. lib. 6. cap. 2. Quum deinde buculos comprehenderit, extra stabulum producto. i. e. Novellos boves & tirunculos.
BOS, Piciis plani genus est, quod pro spina cartilaginem habet, veluti raia, pastinacæ, torpede, & similes. Plin. lib. 9. cap. 24.
BOSCHIS, idis. f. Volucris est quæ clausa pascitur, ut anas, querquedula, &c. Columel. lib. 8. cap. 15.
BOSSENSIS, Populi sunt civium Romanorum, in Sardinia insula, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 7.
BOSGODARISA, Locus est in confinibus majoris Armeniæ situs. Auctor Strabo lib. 12.
BOSMORUS, [*βόσμορος*] Strab. lib. 15. Frumenti religiosi genus est, triticum minus, apud Indos inter amnes proveniens, quod excessum prolicio torretur: juramentoque adiguntur messoris, non apertiores prius quam coxerint, ne semen in alias terras transferri possit. Apud Dioscoridum Bosporum vocatum legimus, corruptis, ut videtur, exemplaribus.
BOSPHORUS, i. m. seu **BOSPORUS**, [*βόσπορος*] Mare angustum significat: dictus a bovis meabili transitu, propter angustiam freti. Duo autem bosphori sunt: alter juxta Byzantium, qui Bosphorus Thracicus dicitur: alter in introitu Mæotidis paludis: de quo Ovid. 3. Trist. 4. 49.
 Bosphorus, & Tanais superat, Scythicæque paludes.
 Bosphorus quasi Mare bovem portans Xyl. in Dionem, quod improbo, ut dixi in Annotationibus noltris. H. St.
 Est item Bosphorus Stephano, Duarum urbium nomen, quarum alteram ad sinum Cimmericum, & fretum ejusdem nominis colloca, quæ & Bosporopolis dicitur: alteram in India constituit.
 Bosphorus Cimmericum, quidam ex eo dictum putant, quod Cimmericus populus habeat, qui ejus frigidissimam partem incolant. V. Plin. lib. 4. cap. 12. conf. Curt. 6. 2. 13.
 Genus Bosphorus. Hor. 2. Carm. 20. 14.
 Vifam gementis litora Bosphori. i. e. Peritrepentis & fonantis.

Porphy.
 Infans Bosphorus. Hor. 3. Carm. 4. 30. i. e. Aquarum æstu furens.
 Perhorrescit Bosphorum navita Pænus. Hor. 2. Carm. 3. 14.
BOSPHORANUS, a, um. [*βόσπορος*] Adj. ut, Mithridates Bosphoranus. Tacit. 12. Ann. 15. 1. Sic ab Hæbero distinguitur Scil.
 Bosphoranus, Accola Bosphori. Cic. pro lege Manil. 9. Et se Bosphoranus, finitimis suis, bellum inferre hiansisset. conf. Sext. Ruf. cap. 16.
BOSPHORIUS, aliud Adj. [*βόσπορος*] ut, Mare Bosporium. Ovid. 2. Trist. 208.
 Egerit Ionio, Bosphorico mari.
BOSTAR, viri proprium apud veteres, Sil. Ital. lib. 3. 647.
 Interea voces Jovis, atque oraclia portans
 Emensis aderat Garamantum latus arenis
 Bostar, & ut viso stimulabat corda tonante. V. Polyb.
 Bostar proprium viri, pro Stabulo nusquam inveni, licet Calepinus ponat. Hæc Desput. Ego puto factum ex *βοσπαστα*, & sic potius *βοσπαστα*, & fortasse erratum erat apud Calepinum. H. St.
BOSTRA, Phœnicia urbs ad mare sita, Byblio vicina. Strabo lib. 16. conf. Spanh. de Usu &c. Num. diff. 13. p. 612. & Ammian. 14. 8.
BOSTRYCHUS, i. vel **BOSTRYX**, f. cis. m. [*βόστρυχος, βίστριξ*] Muliebris capillus, cæfaris, plexi mulierum crines. in vet. Lex. Græco Lat. Cincinnus. Hinc
BOSTRYCHITES, æ. m. [*βόστρυχίτης*] Gemma crinibus mulierum similis. Plin. lib. 37. cap. 10.
BOSTRYCHUS, Adj. Firmicus lib. 4. cap. 12. Spissis capillis, aut molli ter flexis, vel gradata pulchritudinis venustate compositis: crispis quoque, aut crinibus bostrychis comatos, &c. *βόστρυχος*, calamistror, cincinnatus fuit; *βόστρυχος*, comam alo. Meminit & Cæl. lib. 16. cap. 15.

BŌTĀNĪCUS, a, um. Adj. [*βωτανικός*] a Gr. *βωτανή*, ad herbas pertinens. Hinc
BOTANICE, es. f. [*βωτανική*] Ars herbaria.
BOTANICUM, i. n. [*βωτανικός*] Herbarium dicitur, quod ibi herbae notentur. Hædor. 4. 10.
BOTANICUS, i. m. Rei herbariæ peritus.
BOTANISMUS, [*βωτανισμός*] Ægyptiorum arandi modus, de quo sic Plin. ubi quod antiquius inter arandum facitum esset, prosequutus est. Nunc quoque, inquit, non multo graviore opera, sed tamen inarant certum esse abjecta prius femina in limo digressi armis, hoc est Novembri mense incipiente: postea pauci runcant, quod Botaniscum vocant. Hæc ille lib. 8. cap. 18.
BOTANOMANTIA, [*βωτανομαντία*] Magiæ species, quæ fit per herbas, qua Circei & Medæam excelluisse poetæ prodiderunt.
BOTELLUS, V. BOTULUS.
BOTHRIA, [*βωθρία*] pl. diminut. a *βωθρα*, Cavitates, seu Fossulæ sunt, in quibus dentes infixi sunt. V. Galen. lib. de Offib. c. 4. extr.
BŌTHŪNUS, i. m. [*βωθύνος*] proprie Fossa, seu fovea, transl. Cometa figuram foveæ habens. Apul. de Mundo p. 58. & 64.
BŌTIÆ, Thraciæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 11.
BŌTIUM, [*βωτίον*] Stephano) Oppidum Phrygiæ, Attæam habens paludem sale fecundam.
BŌTŌNES, um. & **BŌTONINI**, orum. Tumores aggesta terra excitati. V. Auc. Rei Agr. p. 225. 306. &c. conf. Rigalt. Gloss. Agr. p. 294.

BŌTRODIUS, [*βωτρόδιος*] Vicus non longe a Segobriga: quorundam oppidum, sed a Tiber. Græco dirutum, ut refert Polybus.
BŌTRUS, i. m. Uva, racemus: a Græco *βωτρος*, quod *βωτρά* τὸ βῶ, ἢ *βωτρά* Moschopulus deducti arbitratur. Vulg. interpr. Mich. 7. 1.
BŌTRUOSUS, a, um. [*βωτρούσος*] apud de Herb. cap. 67. Botrosium semen.
BŌTRYON, ōnis. m. [*βωτρυόν*] Idem quod Botrus. Martialis. lib. 11. 28.
 Nec dignam toto fe botryone putat. Uvæ conditiæ racemum Hen. Steph. in Gr. Thef. exponit.
 Botryon, Medicamentum. Plin. lib. 28. cap. 4. Æsches Atheniensis excrementorum cinere anginis medebatur & tonillis, uvifque & carcinonatis. Hoc medicamentum vocabat Botryon.
BŌTRYCHUS, [*βωτρυχός*] Acinorum radix est, quæ ex palmitè enascitur, unde acini ipsi pendent. Ex Galen. lib. 2. de Alim. facult.
BŌTRYIS, [*βωτρυίς*] Dioc. f. 76.] Herbae genus quod alio nomine Ambrosia, & a quibusdam Artemisia vocatur: ita dictum, quod crine inum caulem fenum habeat in ramulis utrarum modo dependens, odore vinofo. *βωτρυίς* enim Græci racemum vocant. V. Plin. lib. 27. cap. 4. conf. ARTEMISIA.
BŌTRYIS, five **BŌTRYDION**, [*βωτρυίδιον*] Genus ornamenti muliebris apud Pollucem lib. 5. cap. 16. & lib. 7. cap. 22. quod quale sit, non recordor alicubi declaratum. Gualtherus autem utrobique reliquit vocem Græcam.
BŌTRYTES, [*βωτρυίτης*] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Botrytes alia nigra est, alia pampinea, incipienti uvæ similis. Rectius scribitur Botrytes, *βωτρυίτης*.
BŌTRYTIS, vel **BŌTRYITIS**, idis. f. [*βωτρυίτης*] Cadmiæ species, quæ testudini ararum fabricarum uvæ modo adhæret, unde & nomen habet. V. Galen. lib. 9. Simplic. & Plin. lib. 34. cap. 10. & Cels. 6. 6. 6.
BŌTULUS, five **BŌTULLUS**, [*βωτύλλος, βωτύλος*] Farcinosis genus e carne suilla: a Bosis, id est frustulis carnis, ut quidam putant, appellatus. Festus; Botulus, Genus farcinosis propter connexionem, a Bosis sic appellatur. De his ita scribit Apicius 2. 5. Botulum sic facies, ex ovi vitellis coctis, nucleis pineis concisis. Cepam addes, porrum concisum, thus crudum. Millebis piper minutum, & sic intestinum farcies. Adjicies liquamen & vinum, sicque coquas. Erat quidam botulus mensis omnibus gratus, sed in Saturnaliibus celebrabatur præcipue, dum ex eo coram fieret pulti. Martialis. lib. 5. 79.
 Et pultem niveam premens botellus. Botellus enim est Parvus botulus. Si diligenter omnia perpenderes, tibi forte persuadere, Botulum seu Botellum id esse farcimen, quod Galli vulgo *Bodinum* vocant, luxato ut opinor vocabulo. Martialis. lib. 14. 72.
 Qui venit botulus medio tibi tempore brumæ,
 Saturni septem venerat ante dies. conf. Gell. 16. 7. & Pitif. Lex.

BŌTULARIUS, i. m. [*βωτουλάρης*] Botulorum venditor confectorque apud Senec. Epist. 57. Botularium, & crustularium, & omnes popinarum infitores. Terentio Fartor dicitur q. V. f. l. conf. supra in **BUBULARIUS**.

BOVA, Vas vinarium longum, turgidum & amplum, bovæque serpenti simile. Lucilius, Æs defraudasse cauponem, bovam luto oblevisse, tum portiores terram dux. Explicatur & in antiquo lexico Bova, *βωας βωας*. Turnebus. V. BOA.
BOVARE; **BOVATIM**. V. ROS.
BOVIANUM, [*βωβιανόν*] Samnitium colonia vetus. Plin. lib. 3. cap. 12. Samnitium, quos Sabellos, & Græci Saunitas dixere, colonia Bovianum vetus, &c. V. Lex. Pitif. meniit Cic. pro Cluent. 197.
BOVIANUS, Adj. [*βωβιανός*] ut, Lustræ Boviana. i. e. Saltus circa Bovianum. Sil. lib. 8. 565.
 Qui Batulum, Mucraque colunt, Boviana quique
 Exercent lustra.
BOVICIDIUM, **BOVILE**, **BOVILLUS**. V. ROS.
BOVILLÆ, [*βωβίλλαι*] arum. Oppidum in Latino haud procul ab Urbe, via quæ ducit Aricam, ut indicat Afconius in argum. Miloniana. Plin. lib. 3. cap. 5. Suct. Aug. cap. 100. Perf. 6. Sat. 55.
 — accedo Bovillas
 Clivumque ad Virbi.
 Suburbanæ Bovillæ. Propert. lib. 4. 1. 33. conf. Ovid. 3. Fast. 667. & Lex. Pitif. [Conf. *BOVILLÆ*, ut restitui, cum in vulgatis Nonii codd. Bohilla, num. sing. legatur.]
BOX, bœcis. [*βωξ*] Genus piscis marini, a boando, ut putatur, dictum, cujus meminit Plin. lib. 32. cap. ult. Festo dicitur Bocas. q. V.

BR. Bonorus. [Immo Bono Reip.] **BRIT. Britannicus**.
BRABASTENES, Mens, quom. Liv. lib. 4. Bell. Maced. decem millibus passuum a Lacedæmonia propinquum dixit. [Suspensa merito hæc sunt.]
BRABUTES, æ. m. [*βραβούτης*] Dispensator prætoriorum, seu præfectus gymniciis agonibus: Designator Latine dicitur. V. Ulp. 1. Athlet. 4. Suet. Neron. cap. 53. Nec aliter certamina gymnica Græcia tota spectaverat, quam brabeutarum more, in stadio lumi all' dens. conf. Linc. de Amphit. cap. 20. & P. Fabrum Agonist. 1. 21. five Lex. Pitif. [Dicitur & Brabeus, *βραβέως*. Ceterum improprie Suetonium locutum hic docet Vandale Diff. 7. quum non ipsos certaminum judices præ prædices, sed eorum ministros intelligat, qui alias Mastigophori & Rhædophori.]
BRABUTUM, seu **BRABEUM**, i. n. [*βραβύτιον*] Latine dicitur Victoria agonistica seu cufusunque Certaminis præmium. Brabiam dicendum esse latine admonet Erasmus, non Bravium; hoc est per litteram, non per v: deinde penultima acuta, aut circumflexa, quemadmodum est apud Græcos *βραβύτιον*, id est brabium five brabeum. Qui de Græcarum vocum etymologis conscripserunt, exsilliant *βραβύτιον*, dictum a *βραβέως*, mutatis ac transpositis litterulis aliquor, quod est virga, five sceptrum. Unde qui regalia sceptrâ gestant, Brabeuticè dicitur, quod horum partes essent in certaminibus præmium addicere ei qui vicisset, nequis inter certantes oriretur tumultus. Prudent. Hymn. 5. Perist. 538.
 Solus brabei duplicis
 Palmam cullit. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. & Vulg. Int. 1. Cor. 9. 24.
BRABYLA, æ. f. [*βραβύλα*] Herba est, de qua Plin. lib. 27. cap. 8. Brabyla, inquit, spithrad vini habet, cotonei mali modo, nec amplius de ea tradunt auctores.

BRACARA, five **BRACCARA**, & **BRACARAUGUSTA**, [*Βραχάρα* Ptolem.] conjuncte, ut *Caesaraugusta*. Vulgo hodie *Braca*, ci-
jus praeful metropolitius, simul & primas regni Lusitaniae appellat-
tur. Volaterr. conf. Aufon. de Urb. 9. 5. Hinc

BRACARI, five **BRACCARI**, [*Βραχάροι* Ptol.] populus Hispaniae,
quorum oppidum *Bracara*. *Bracares* Plin. &

BRACARDS, a, um. Adj. unde

Bracarus Convectus, unus e septem Hispaniae. Univerfa enim provin-
cia Hispaniae dividitur in convectus septem, Carthaginensium, Taraconen-
fium, Caesaraugustanum, Clunienfium, Asturum, Lucentium,
Bracarum. Plin. lib. 3. cap. 3.

BRACCA, ae. [*Βραχχά*] Veltis fluxa, intonsaque, ac varii coloris: qua
utebantur frigidioris plagae homines. Diodor. lib. 6. cap. 9. de Galatis,
feu Gallis. Veltis, inquit, ad terrorem intonsas, ac coloris varii se-
runt: quas illi vocant braccas. Sagula gerunt virgata, hveme quidem
crassiora, aestate subtilia. Alii scribunt *Brachae* per η, sed sine ratione:
fit enim a Graeco *βραχχά*, & per additionem β, *βραχχά*, unde *Braccae*
quasi *βραχχά*.

Braccis usus fuisse Scythas docet Ovid. 5. Trist. 7. 49.

Pellibus & laxis arcent male frigora braccis. Et Pomp. Mela,
Braccati sunt, inquit, totum corpus Sarmatae, &, nisi qua vident,
etiam ora veltiti.

De Gallis Suet. Cap. cap. 80.

Galli braccas depoluerunt, latum clavum fumpferunt. V. Bay-
fium in libello de Re Vest. Hieron. in Epist. ad Fabiolam, De veste sacer-
dotali, & Ambros. lib. 1. de Officiis, Braccas appellant Feminalia,
quibus pudibunda velantur, sicuti vulgariter appellantur. conf. omni-
no Lex. Pitisc.

Sic fortasse ex Gallico *Gaefres* factum Segestre, nisi illud ex hoc, Vi-
de SEGESTRE. H. St. Gall. enim *Bracs*. Lat. & *Braca* scribitur.

Laxae braccae. Lucan. lib. 1. 430.

Persica bracca. Ovid. 5. Trist. 10. 31. Al. Barbara.

Sarmaticae. Valer. 5. Argon. 424.

BRACCARIUS, i. ni. Braccarum confector. Lamprid. in Alex. cap. 24.
Braccariorum, linteonum, vitreariorum, pellionum &c. vectigal pul-
cherrimum instituit.

BRACCATUS, Adj. Bracca indutus. Cic. pro Font. 23. Sic existimatis
eos hic sagatos, braccatosque versari animo demisso atque humili, ut &c.
Miles braccatus. Propert. lib. 3. 3. 17. i. e. Parthus.

Braccata Gallia, Provincia Narbonensis, docente Plinio, Narbonensis,
inquit, provincia appellatur pars Galliarum, quae interno mari alluitur,
Braccata ante dicta, amne Varo ab Italia discreta, Alpiumque saluberrimi
Romano imperio jugis. Haec ille lib. 3. cap. 3. Constat autem Brac-
catam dictam esse a veltium habitu, quum reliqua a nutriendi capilli
studio Comata diceretur, quamquam sunt qui totum id nomen Galliae falso
tribuunt, illo Lucani lib. 1. 438. moniti:

Crimibus effusis toti praelate Comatae. Constat enim ex lib. 11.
Ann. Taciti, 20. 2. Comatam a Narbonensi aliam esse omnino. V. Plin.
lib. 4. cap. 17. & Melan. 2. 5. & 3. 1.

BRACCARA. V. BRACARA.

BRACHIUM, i. n. [*Βραχχίον*] Os ulnae, quod humerum excipit a Celfo
l. 8. c. 1. dicitur, & frequentius pro toto membro accipitur, quod est
ab humero summo ad manum. Virg. 5. Aen. 364.

— & evinctis atollit brachia palmis.

Brachium deducitur, inquit Festus, a *βραχχίον*, quod est breve, eo quod ab
humeris ad manus breviora sunt, quam a coxis plantae.

Levi brachio dicimus, quum indiligentem operam significamus. Cic. 4.
Att. 16. Consoles, qui illud levi brachio egissent, rem ad senatum de-
tulerunt.

Molli brachio aliquem objurgare, h. e. Leviter: tralatione ab iis qui
pueros errantes leviter percutiunt. Cic. 2. Att. 8. Quod me quodam
modo molli brachio de Pompeii familiaritate objurgas, nolim ita existi-
mas, &c.

Brachia, in piscibus mollibus. [*Μολλεσθηρα*] Plin. lib. 9. cap. 29. de nau-
tilo, Postea prima duo brachia retorquens, membranam inter illa mirae
tenuitatis extendit, qua vellicante in aera, ceteris subremigans bra-
chiis, media cauda ut gubernaculo se regit.

Brachia in machinis. Vitruv. 1. 1. & 10. 15.

Ferrea, scil. Circini. [*Κοκκίον*] Ovid. 8. Met. 247.

Brachia in munitionibus. Oppius de Bell. Alex. cap. 5. Liv. 4. 9. extr.
Lucan. 3. 385. Curt. 6. 4. 16. conf. Lex. Pitisc. Sic

Brachia portuum. Suet. Claud. cap. 20.

Extrudere brachia valli. Lucan. lib. 3. 387.

— erudaque extruxit brachia terra. i. e. Aggeres, five
extrema valli cornua.

Porrecta brachia portus. Juven. 12. Sat. 76.

Tyrrhenamque Pharon, porrectaque brachia rursum, &c.

Procurrunt brachia sinus, vel potius portus. Ovid. 11. Met. 230.

Brachium, de mari & fluminibus dictum. Liv. 22. 52. pr. Annibal ad
minora ducit castra oppugnanda: & omnium primum, brachio obje-
cto, flumine eos excludit. [Sed profecto h. l. ut & in alio ex l. 44.
c. 35. extr. qui in Lips. Theauro afertur, Munitionis brachium inte-
ligitur, non Cornu, seu Diverticulum fluminis, vel Maris sinus. De mari
quidem Ovid. 1. Met. 13.

— nec brachia longo
Margine terrarum porrexerat Amphitrite. De Fluminibus, quo-
modo Germani usurpant, apud veteres auctores non occurrit, nisi
quod in Theop. Lips. ex inedito veteri Geographo, Brachia Nili memoran-
tur. Sed is fortassis sequioris aevi est. V. Cang. Gloss.

Brachia montium. Plin. lib. 5. cap. 27.

Ardua brachia insulae. Claud. Epig. 86. (al. 28.) 4. in Descript. Insulae.

— fractasque per undas
Ardua tranquillo curvantur brachia portu.

Brachia in viribus sunt, ut Hagella, palmetes, duramenta. Columel.
lib. 6. [pero. 4.] Nec debemus committere ut brachia pleniora trunco
sint. Badaus. conf. l. 4. passim. Virg. 2. Georg. 368.

— tunc frange comas, tunc brachia tonde.

Arnosa brachia arboris. Virg. 6. Aen. 282.

Nemorosa taxus fundit. Sil. Ital. lib. 13. 595.

Spatiantia passim, arboris. Ovid. 14. Met. 629.

Pandit brachia ulmus. Virg. 6. Aen. 282.

— annofaque brachia pandit

Ulmus opaca ingens.

Tendere brachia, dicitur aesculus. Virg. 2. Georg. 296.

— & brachia tendens

Huc illuc, media ipsa ingentem sustinet umbram.

Abrupta brachia Pindi, i. e. Arbores in monte Pindo crescentes. Claud.

Paneg. 3.

Concava Cancreri. [*Χαλκίον*] Ovid. 10. Met. 127.

Concavare in arcum. Ovid. 2. Met. 195. de Scorprio. Sic

Contrahere. Virg. 1. Georg. 34.

Curvare. Ovid. 2. Met. 82.

Brachium equo, vel potius Centauro. Ovid. 3. Met.

Contractio & Projectio brachii. contraria. Cic. in Orat. 9. Brachii pro-
jectione in contentionibus, contractione in remissis. [Remissionibus

Lamb. Malim Contentionibus legere, ut sit n. ab sol. respondens *Remissis*.

Porrectio brachii. Auct. ad Heren. lib. 3. 27. Sin contentio fiet per di-
stributionem, celeri porrectione brachii, inambulatione, pedis dextri

rara suppositione, acri & defixo aspectu uti oportet. [Nisi hic quoque

Projectione legendum.

Cerae brachia. Hor. 1. Carm. 13. 3. i. e. Mollia, aut Cerae familia.

Acon.

Candida. Stat. 3. Silv. 5. 66.

Captiva. Sen. OFth. 2.

Celeri brachio uti. Auctor ad Herenn. lib. 3. 27. Sin contendemus per
continuationem, brachio celeri, mobili vultu, acri aspectu ute-

mur.

Curva. Stat. 6. Theb. 850. al. Vara.

Defessa. Sen. Herc. OFth. 14.

Fluentia sudore. Ovid. 9. Met. 58.

Fortia. Stat. 1. Achil. 328.

Inertia. Ovid. 5. Met. 548.

Lassata. Juven. 6. Sat. 420.

Lenta. Sen. Octav. 6.

Libera. Ovid. 13. Met. 668.

Liventia. Ovid. 6. Met. 279.

Livida. Hor. 1. Carm. 8. 11.

Mollia. Lucret. lib. 4. 791.

Nigra Vulcani. Juven. 13. Sat. 45.

Nuda. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 30.

Obliqua. Ovid. 5. Met. 215.

Onerata telis. Ovid. 3. Met. 109.

Operosa. Stat. 1. Theb. 218.

Pallentia. Ovid. 7. Met. 345.

Recta. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Retorta tergo. Hor. 3. Carm. 5. 22.

Sava. Ovid. 2. Met. 82.

Sauca. Ovid. 1. Amor. 14. 18.

Sopita. Ovid. 14. Epist. 69.

Subjuncta lacertis. Ovid. 14. Met. 304.

Temeraria. Ovid. 1. Amor. 7. 3.

Adducta brachia solvere. Ovid. 9. Met. 52.

Captantia collum. Ovid. 3. Met. 428.

Consumpta ferro. Stat. 10. Theb. 165.

Circumdare brachia collo. Ovid. 9. Met. 458.

Cohibere. Cic. pro Cael. 11. Nobis quidem olim annus erat unus ad co-
hibendum brachium toga constitutus, & ut exercitatione ludoque cam-
pестri tunicati uteremur.

Compescere. Ovid. 14. Met. 630.

Dare. Hor. 3. Carm. 9. 2.

Nec quifquam potior brachia candidae
Cervici juvenis dabit.

Demittere. Virg. 3. Aen. 535.

Demissa brachia. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Diducere molli motu. Stat. 3. Silv. 5. 66. de Saltatione.

Efferre. Virg. 5. Aen. 427.

Exerere. Ovid. 2. Met. 270.

Exolvere ferro. Tacit. 15. Ann. 63. i. e. Aperta, five secta vena mor-
tem sibi aspicere.

Extentum brachium. Cic. 2. de Orat. 241. Per tuas staturas vero quem
dixit, & extento brachio paululum etiam de gestu addidit, vehementius
risimus.

Fatiscere. Stat. 1. Theb. 218.

— jampridem Cyclopus operosa fatiscunt

Brachia.

Ferire. Sen. in Med. 10. Tibi nudato pectore Maenas sacro feriam bra-
chia cultro.

Ferre humida. Ovid. 19. Epist. 60.

Fidere brachiis. Hor. 7. Carm. 4. 50.

Fidens juvenus horrida brachiis.

Frangere brachium. Cic. 2. de Orat. 253. Excussit Vespas Terentius,
quod eum brachium fregisse diceret. V. FRANGO.

Gerere. Ovid. 5. Met. 455.

— & quae modo brachia gessit,

Crura gerit.

Jactare alterna. Virg. 5. Aen. 376.

— ostenditque humeros latos, alternaque jactat

Brachia protendens, & verberat ictibus auras.

Excussa. Ovid. 5. Met. 595.

Jactare in latus. Quintil. lib. 4. cap. 12.

Implicuit brachia collo materno. Ovid. 1. Met. 752.

Injicere collo. Ovid. 3. Met. 389.

— ut injiceret sperato brachia collo.

Intendere remis. Virg. 5. Aen. 829.

— jubet ocyus omnes

Atrolli malos, intendi brachia remis.

Laxare. Stat. 1. Achil. 328.

— & forcia laxat

Brachia.

Mittere. Lucret. lib. 4. 791.
 — quum alternis brachia mittunt.
 Movere. Ovid. 2. Met. 696.
 — & brachia movit in herbis.
 Neclere. Stat. 1. Achil. 319.
 — & brachia ludo
 Neclere, nate, grave est?
 Opponere. Ovid. 9. Met. 33.
 Præbere sceleri. Ovid. 7. Epist. 126.
 Præberam sceleri brachia nostra tuo.
 Pulfare brachia. Sen. Herc. Oeth. 15. Centum populi brachia pulfent.
 Scilicet ad plantum Herculi dandum.
 Remittere. Virg. 1. Georg. 202.
 — si brachia forte remittit.
 Tendere. Ovid. 3. Met. 723.
 Tollere in numerum. Virg. 4. Georg. 174. De Cyclopiibus.
 Illi inter sese magna vi brachia tollunt
 In numerum. Ovid. 6. Met. 262.
 — non profectura precando Brachia fustulerat.
 BRACHIOLUM, dimin. Catul. 62. 181.
 Mitte brachiolum teres, Prætaxate, puellule.
 Est item pars Armo juncta in jumentis, apud auctores Rei veterin. V.
 BRACHIOLARIS.
 BRACHIOLUS, c. Quod est brachiorum. Plaut. Pœn. 5. 4. 99. Condam
 alter alterum in nervum brachiolum.
 Craftitudo brachialis. Plin. lib. 13. cap. 11. Idem 17. 17.
 Torques brachialis. Vopisc. Aurel. cap. 7.
 BRACHIALE, is, n. [βραχίονος] Ornamentum brachiorum. Plin. lib. 28.
 cap. 7. Lais & Salpe, canum rabioforum morsus, & tertianas, quarta-
 naque febres, menstruio in lana arietis nigri, argenteo brachiali incluso.
 Armillas etiam vocamus. conf. Plin. 32. 1.
 BRACHIARIUM Beroald. ex Prisciano. Vide Ber. Comment. in Suet. 229.
 Sunt autem Armilla, ornamenta brachiorum, quæ, ut ait, Prisc. alio
 nomine Brachiarum appellavit. H. St. conf. DEXTRARIOLUM.
 BRACHIATUS, Adj. [βραχίωτος] Quod brachia habet, ut, Brachiata
 vinea. Columel. lib. 5. cap. 5. Alii capitata vineas, alii brachiatas mag-
 is probant: quibus cordi est in brachia vitem componere.
 Brachiata arbor. Plin. 16. 30.
 BRACHIOLARIS, e, ut, Musculi brachiolares. Veget. Mulomed. 2. 25.
 Ubi & de Brachiolorum positu in pectore equino.
 BRACHIONARIUM, i, n. Gloss. Gr. Lat. βραχίον ἀνδρός, brachionarium,
 BRACHMĀNRS, um; & æ, arum, m. pl. [βραχμάνους] India populi,
 & philopphi: quorum philopphandi genus, ut indicat Strab. lib. 15.
 non adeo a Pythagorici præceptis alienum est. Plin. lib. 6. cap. 17. Mul-
 tarumque gentium cognomen Brachmanæ. V. GYMNASOPHISTÆ.
 BRACHODRS Extrema, [βραχόδης ἀκρὰ] Urbs Africæ minoris Ptolemæo.
 Vulgo *Monexi*.
 BRACHYBI, [βραχύβιος] a Dionysio vocantur Æthiopes a vitæ brevita-
 te. Siquidem quadragesimum annum non excedunt.
 BRACHYCATĀLECTOS, [βραχύκαταλεκτός] Brevis terminatus versus, cui
 deest in fine pes. Dicitur & Brachycatalecticus.
 BRACHYLŒGIA, æ, f. [βραχυλογία] Latine Breviloquium dicitur.
 Quintil. lib. 9. cap. 3. Diffolutio, figura vocatur aqua, quum quod
 instantius dicimus. Nam & singula inculcantur, & quæ plura sunt. Ideo
 que utitur hac figura non in singulis modo verbis, sed sententiis etiam:
 ut Cicero dicit contra consentionem Metelli. Qui indicabantur, eos voca-
 ri, custodiri, ad Senatam adduci iussi, in Senatu viri positi. Et totus
 hic locus. Hoc genus βραχυλογίας vocant, quæ potest esse Copulata dis-
 soluta. Contrarium est Schema, quod conjunctionibus abundat. Illud
 ἀσύνδετον, hoc συνυπόδητον dicitur. Hæc Fabius. conf. Idem 8. 3.
 BRACŒA, æ, f. [ἰλασμός, πίταλον] est Lamina tenuis, & sponte pli-
 cabilis, ut præ tenuitate interdum crepuit. Virg. 6. Æn. 209.
 Talis erat species auri frontensis opaca
 Illice, sic leni crepitabat bractea vento. Verutamen ita te-
 nuis nonnunquam bractea est, ut crepitare non possit, ut illa ex qua fit
 aurata & argentata. Plin. lib. 21. cap. 3.
 Bractæe ligni. Plin. lib. 16. cap. 43. Idem 37. 7.
 Tenuis bractea. Ovid. 3. de Arte Am. 232.
 Inspecie quam tenuis bractea ligna tegat. conf. Martial. 9. 63.
 Solin. cap. 1. Valla 4. 74. vel Lex. Pitsif.
 BRACŒALIS, vel BRACŒALIS, e. Prudent. Hymn. Rom. v. 1025.
 Setasque fulgor bractæalis inlicit.
 BRACŒAMENTUM, i, n. Subtile figmentum, ut Vet. Gloss. exponit. Fulgent.
 Virgil. Continent. p. 140. Ed. Munker. Afræi fontis bractæamento saturni.
 BRACŒARIUS, i, m. [παρανεγός] Qui aurum malleis tufum, & in
 quamvis tenuitate ductile, rebus inaurandis inducit. Budæus. Ea di-
 ctione utitur Arcadius in l. ult. D. de jure immun. Firmic. quoque lib. 4.
 cap. 15. & 8. 26.
 BRACŒĀTOR, ðris, m. Idem. Firmic. 8. 16. Quicumque habuerit horo-
 scopum in XVII. parte Scorpii, erit aurifex, inaurator, & bractæator.
 BRACŒĀTUS, a, um, Scipion. 2. Epist. 10. Bractæatum lacunar. Sen.
 Epist. 115. Bractæata felicitas. Bractæata coma. V. Lex. Pitsif.
 Ex Pontano 253. annotarat H. St.
 BRACŒŒLA, æ, f. [ἰλασμῶδον] dimin. Juven. 13. Sat. 152.
 — qui bractæolam de Castore ducat. Arnob. lib. 6. p. 205.
 Prudent. Pfyche. 355.
 BRACŒIA, Infula est una Illyrica. Infulas autem Illyrici amplius mille
 frequentatas, Plin. est auctor.
 BRADRS, Præcipuæ nobilitatis vir, Rhegillæ uxoris Herodis phisiffæ
 frater, argumentum generis gestabat in calceis. Idem autem erit epiphyl-
 lion menoides eburneum, quod significat fibulam cornicantem, qualis
 ferme figura in Luna est, quum paulum crassefcit. Ab hoc fertur pro-
 verbium, Nobilitatem in astragalus gestare: quod in eos rectè dicitur,
 qui generis præstantia tumentes, nulla ipsi virtute nituntur. V. Cæl.
 Rhodig. lib. 20. cap. 27.
 BRAGADA, Fluvius qui juxta Uticam labitur. Aliis Bagrada vocatur. q. V.
 suo loco.
 BRAGÆ, Infule Africæ quædam sunt desertæ. Plin. lib. 6. cap. 28.
 BRANA, Turdulorum oppidum est in Hispania, & conventus Corduben-
 sis. Plin. lib. 3. cap. 1.

BRANCA, æ, f. Idem quod Brachium vel Ungula, [Immo Vestigium, seu Planta
 pedis] ut Branca lupi, branca urfi, apud Vet. Auct. de Limit. Geof. p. 110.
 BRANCA URSINA, [βρακωνίδιον] Herba est foliis lactuca lactoribus, lon-
 gioribusque, erucæ modo laciniatis, nigricantibus, ac molli quodam
 labore pinguibus, eadem profinis cum Acantho, ut videre est apud Mat-
 thiol. in Diosc. lib. 3. cap. 17.
 BRANŒE, Gallie far est. Plin. Gallie quoque suum genus faris dedere:
 quod illic Branca vocant, apud nos Sandalum, nitidissimi grani. Et
 alia aliud. Hæc ille lib. 18. cap. 7. ubi Hard. ex Mff. Bracem & Sanda-
 lum restituit.
 BRANŒIA, arum, f. [βρακχία] dicuntur in piscibus, secundum cer-
 vicem follium more hiantes partes, quibus anhelum reddere, ac per
 vices recipere existimantur. Plin. 9. 7. & 18. Piscium alii branchias
 multiplices habent, alii simplices, alii duplices. His aquam acceptam
 ore remittunt.
 Utitur in singulari numero, Vulg. Interp. Tob. 6. 4.
 BRANŒIDÆ, Apollinis Didymæi sacerdotæ, apud Posideum oppidum
 & promontorium Ionie, qui locus (inquit Plin. lib. 5. cap. 29.) prius
 Branchidarum oraculum dicebatur, nunc Didymæi Apollinis, quo in lo-
 co de Branco & Apollinis amore conficta fabula est. Auct. Strab. lib. 14.
 conf. Pomp. Mel. 1. 17. & Lucian. Pseudoman. p. 719. & 734. Ab his ori
 BRANŒIDÆ, Populi Aficæ. V. Curt. 7. 5. 28.
 BRANŒUS, ut scribit Lactant. Filius fuit Apollinis ex filia Iaucis & Su-
 cronis conjuge susceptus, qui quum Apollinis malas deosculatus esset,
 ab eo captus, coronam & virgine accepit, cæpitiq. vaticinari, & sub-
 to nusquam apparuit: post hoc ingens templum est ei ædificatum, quod
 Branchiaddon nominantur.
 Idem auctor alibi dicit Branchum, quandam Theffalum fuisse, ab Apo-
 line maxime dilectum, cui post mortem in suo templo sacra fieri idem
 iussit. Hinc Apollo Branchiades dictus est, & Branchiadæ communes
 Apollinis & Branchi sacerdotæ.
 Branchi meminit Stat. 3. Theb. 479. Strabo lib. 14. Boccat. de Geneal.
 Deor. 5. 10. p. 125.
 BRANŒUS, vel BRANŒOS, [βρακχῶς] Raucedo, & asperæ arte-
 riæ passio, quum humor ad guttur descendit, ita ut madente interiore
 pellicula vox raucedat: unde & artericum hoc vitium appellat, quod
 asperam arteriam peculiariter infestet. Contingit etiam interdum citra
 humoris defluxum, nimia vociferatione, vel frigidi aeris inspiratione,
 ut & Ægineta asserit, & experientia ipsa confirmat. V. Ifidor. 4. 7.
 BRANŒOSI, Populi fuit Aficæ. Plin. lib. 6. cap. 20.
 BRANŒOVICES, um; vel BRANŒOVII, orum. Populi Gallie Narbo-
 nenfis ignodi, de quibus Cæf. 7. Bell. Gall. 75.
 BRASIDAS, dux Lacedæmoniorum, circa Amphipolim ab Atheniensium
 multitudine numero impar deprehensus, claudendum se præstitit, ut
 per longum coronæ ambitum extenuaret hostilem frequentiam: quaque
 rarillimis obtabant, erupit. Frontinus, 1. 5. 23.
 Brasidas quidem vir bonus, sed Lacedæmon multos habet præstantiores.
 Adversos eos qui fe non modo primos, verumetiam solos existimant.
 Natum proverbium ex apophthegmate, quemadmodum docet Plutar-
 chus in Laconicis, & vita Lycurgi.
 BRASMA, itis. [βρασμα] Bulla scintillans aquæ. Hinc
 Brasina, Piper atrophum & inane dixit Diosc. 2. 89. conf. mox BRASMA.
 BRASMATIÆ, arum, f. [βρασματια] a βρασμα ebullio] Terræ motus.
 Ammian. 17. 7. Eofdem Brasas vocant Apul. de Mundo p. 256. &
 Strabo lib. 5. βρασμα οιστηξι Arifhot. de Mundo.
 BRASSICA, æ, f. [κράβηνη] a Præfecendo est dicta, auctore Festo.
 Brasica (inquit Varr. lib. 4. L. L. 21.) ut Præfeca: quod ex hujus
 scapo miraturum præficator. Cato de R. R. cap. 156. Brasica est
 quæ omnibus oleribus antistat. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Jam ve-
 ro vites sic calvulus adminicula tanquam manibus apprehendunt,
 quod se ita erigunt ut animantes: quinetiam a caulibus brassificæ,
 si propter lati sint, ut a pestiferis & nocentibus refugere dicuntur,
 nec eos ulla ex parte contingere. Cato cap. 157. de brassicæ gene-
 ribus. Nunc uti cognoscat genera earum, prima est laevis, quæ no-
 minatur λάβια, grandibus & latis foliis, caule magno: validam hæc
 naturam, & vim magnam habet. Altera est crispata, quæ a similitu-
 dine apii σαλιβαδής vocatur. Hæc est & aspectu & natura bona ad
 curationem, validiorque est quam quæ supra scripta est. Item est
 tertia, quæ κρηβύλο vocatur, minutis caulibus, tenuioribus foliis,
 & acerrima omnium est litarum, tenui succo vehementissima. Est pri-
 mum scito, de omnibus brassicis nulla est illiusmodi medicamentosior.
 conf. Plin. 19. 8. & 20. 9. & Lex. Pitsif. Plaut. Pseud. 3. 2. 26. V.
 in FLITUM. Brassicam capitatum, vulgus Gallicum vocat des choux cabus.
 Macerare brassicam in aquam. In MACERO.
 Vincita junco levi brassica. Propert. lib. 4. 2. 44.
 BRASTÆ. V. BRASMATIÆ.
 BRATHY, [βραθῆ] Herba Sabina aliter dicta, duorum generum est: al-
 tera tamarici limilis folio, altera cupressifolia. Quare quidam Creticum cu-
 pressum dixerunt. A multis in sufficis pro thure assumitur. In medica-
 mentis vero duplicato pondere eodem effectus habere, quos cinnamum,
 traditur. Verba sunt Plin. lib. 24. cap. 11. conf. Apul. de Herb. cap. 85.
 & Diosc. 1. 89.
 BRATTIA, Mœsiae provincie, quæ Pannoniis jungitur, infula est, ut
 scribit Plin. lib. 3. cap. ut.
 BRAVIUM, V. BRAPIUM.
 BRAURON, [βραυρών, ἢ βραυρόν] Atticæ Demus, seu oppidum, ubi Dia-
 næ Brauronie sacellum erat. Strabo lib. 9. & Plin. lib. 4. cap. 7. Melæ Brau-
 roniam oppidi nomen.
 BRAURONIA, [βραυρονία] Diana cognominata, a Braurone populo, ut
 scribit Stephan. & Strab. l. c. Brauron vero heros fuit, unde loco nomen.
 Brauronie Dianæ sanum Athenis fuit in arce, cujus simulacrum Praxitelis
 opus fuit, ut ait Pausan. Meminit, & Herodotus.
 BRAURONIA, n. pl. [βραυρονία] Felitum erat in honorem Dianæ Athenis
 celebrari solitum, in quo capra sacra faciebant: ubi & Rhapsodi pri-
 mum Homeri Ilinda decantaverunt. Hesychius.
 BRAVUM, [κράβιος] Urbs Hispaniæ Ptolemæo, vulgo *Burgos*, olim *Ma-
 burgi*, aliis *Anca*.
 BRAXÆ, arum, f. Calceamenta comædorum. Ifidor. 19. 34. παρὰ τὸ
 βράξαι, quod crepent inter eundem.

BRECHMA, is. f. Vitium est in piperis arboribus ex calis intemperie, quo carbunculantur, sicutque femina casta & inania, sic Indorum lingua significante arborum. Ex Plin. lib. 2. cap. 7. Al. codd. Brema vel Brioma. Diosc. *βρεχμα* q. v.

BREGETIUM, i. n. Urbs superioris Pannonie. Hodie *Bonezhida*, Ptol. Geogr. 11. Gruter. p. 262. p. 8.

BREGI, & Breges, & Phryges, iidem sunt. Strabo lib. 12.

BREGMA, Ætis. [*βρεγμα*] a medicis proprie appellatur Pars anterior capitis, supra frontem capillis tecta, quæ & Sincipur a Latinis dicitur: quantum etiam frequenter apud Græcos pro Toto capite positum invenitur.

BREMENTENI, Ætiæ populi in Troade. Plin. lib. 5. cap. 30.

BRENDA, a Poetis quibusdam brevitas causa dicta fuit Apuliæ urbs Brundisium. Festus. Sed V. Scalig. & Dacer. not.

BRENNI, Norici populi. V. BREUNII.

BRENNUS, [*βρεννός*] Senonum Gallorum regulus, & dux: in cujus mentione occupatissimus est Liv. lib. 5. 38. &c.
Brennus sacrilegus. Propert. lib. 3. 13. 51.

BRENNUS, Mons in Germania. V. Philargyr. ad Virg. Georg. 4. & Bernegg. ad Suet. Cæsar. cap. 25. p. 47. Ortel. Theat. Geogr.

BRENO, Dux Gallorum, qui Brenoniam Venetorum urbem ædificavit; quæ postea literarum mutatione Verona dicta est. Nonnulli scribunt duplici n. *ΒΡΕΡΗΟΤΡΟΦΙΟΥ*, i. n. [*βρερροτροφίω*] Latine Parvulorum hospitium dicitur, domusque est alendis infantibus parata. l. 19. C. de sacrofanc. eccl.

BREVIUM, Promontorium est Achæiæ. Plin. lib. 4.

BREVENA, [*βρεβνα*] Urbs Italiæ sub Venetia, Ptolemæo. Plin. Brintum vocat: hodie *Brignano*.

BRETOLÆUM, Ptolem. Lusitanie oppidum est, quod hodie Britium dicitur.

BREUCI, teste Plin. lib. 4. cap. 35. sunt Pannoniæ populi, ad Saum fluvium. De his V. Strab. lib. 7. & Urfat. de Nor. Rom. Theat. Grav. Tom. 11. p. 581. D.

BREVIS, c. [*βρεβής, βραβής, βρεβής*] proprie Quod opponitur Longo. Cic. 4. Acad. 92. Multa pauca, magna parva, longa brevia, lata angustia. Ovid. 2. Amor. 4. 36.
Conveniunt voto longa, brevisque meo.
Brevia, pro Confectariis. Cic. 4. de Fin. 48. Venio ad illa tua brevia, quæ confectaria esse dicebas, & primum illud quo nihil potest esse brevis. Boetius. conf. 3. 26.
Aliquid contractione brevis fieri, aut productione longius. Cic. 3. de Orat. 194.
Verborum ambitus contractus & brevis. Cic. de Clar. Orat. 162. Et ambitus ille verborum, si sic periodum appellari placet, erit apud illum contractus & brevis.
Vitæ exiguum & breve curriculum. Cic. pro Arch. 28. Quod est quod in hoc tam exiguo vitæ curriculo & tam brevi, tantis nos laboribus exerceamus?
Cursu brevissimus fluvius, Qui non longe decurrit. Ovid. 14. Met. 329. Breve vitæ reliquum. Plaut. Merc. 3. 2. 4.
Decurrit in spatio breve quod vitæ reliquum est.
Actio brevis atque concisa. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ævum breve. Hor. 2. Serm. 6. 97. — Quam sis ævi brevis,
Ævum breve & fragile. Plin. Paneg.
Alvus brevis. Virg. 3. Georg. 80. — illi ardua cervix:
Argutumque caput: brevis alvus: obefaque terga.
Anni breves, pro ætate brevi. Hor. 4. Carm. 13. 22.
Aqua, i. e. fretum. Ovid. 18. Epist. 174.
Num minus hoc nobis tam brevis obstat aqua?
Auditu brevi quamvis magna tranibat, impar curvis gravioribus. Tacit. 2. Hist. 59.
Caput breve. Hor. 1. Serm. 2. 89.
Casus brevis hæc rapiet. Sen. Troad. 273.
Census, pro Exiguo. Hor. 2. Carm. 15. 13. Sic
Cæna brevis juvat. Hor. 1. Epist. 14. 35.
Coluber. Ovid. 2. Epist. 119.
Assuit Alecto brevis torquata colubris.
Coma. Sen. Hippol. 6.
Commendatio. Plin. lib. 11. cap. 42.
Cura. Hor. 2. Epist. 1. 216. Curam impende brevem.
Cursus brevissimus. Virg. 3. Æn. 507.
Dies brevior. Ovid. 2. de Pont. 4. 12.
Sæpe fuit brevior, quam mea verba, dies. i. e. Brevior visus est. Dominus. Hor. 2. Carm. 14. 24. i. e. Parvi temporis, ut ait Acron; vel Brevis vitæ, ut Porphyrio interpretatur.
Donum, Non durabile. Sen. Hippol. 6.
Epistola. Cic. 1. Att. 9.
Excursus. Virg. 4. Georg. 194.
Fila breviora. Ovid. 5. Trist. 10. 46.
Flores. Hor. 2. Carm. 3. 13. Sunt qui ad v. Rose epitheton referunt.
Folii brevioribus ornare aliquem. Hor. 1. Epist. 19. 26. Minori corona decoret Schol. i. e. Parcius laudes.
Forma. Ovid. 5. Met. 457. de Lacerta.
Fortuna. Sil. Ital. 4. 734.
Pelle moras, brevis est magni fortuna favoris. i. e. Cito transit. Frons. Martial. lib. 4. 42.
Fructus hic brevis homullis. Lucret. lib. 3. 925.
Furor ira. Hor. 1. Epist. 2. 62.
Gaudium. Sen. Octav. 4.
Gyare breves. Juven. 1. Sat. 73. Num qui subit esse putant Brevis, a recto Brevia. q. V. mox.
Gyro breviora flecti. Sen. Hippol. 3.
Herba lapathi brevis. Hor. 2. Serm. 4. 29.
Ilex brevior. Sen. Oeth. 13. Rapit alta flammæ pinus, & robur tenax, Et brevior ilex.

Mensa. Hor. de Arte Poet. 198.
Mensura. Ovid. 9. Met. 788.
Mora. Sen. Troad. 8.
Mus. Ovid. 2. Fast. 574.
Occasio. Ter. Eun. 3. 5. 57. An ego occasio mihi ostentata, tam brevem, tam optatam, tam insperatam amitterem?
Opus. Ovid. 15. Epist. 4.
An, nisi legis auctoris nomina Sapphus,
Hoc breve nescires unde veniret opus?
Ora. Lucret. lib. 4. 179. — ut brevis ora teratur.
Pœnæ. Sen. OEdip. 12. Itane tam magnis breves pœnæ sceleribus solvis?
Pondus, pro Corpore. Hor. 2. Serm. 2. 37. — Quia scilicet illis
Majorem Natura modum dedit, his breve pondus.
Præcepta. Cic. 1. de Orat. 145. Nam de actione & de memoria quædam brevia, sed magna cum exercitatione præcepta gustaram.
Sermo. Plaut. Mil. 4. 2. 29.
Sigilla brevia. Ovid. 6. Met. 86. — Certamina quatuor addit,
Clara colore suo, brevis distincta sigillis. i. e. Parvis signis, seu imaginibus, de Palladis tela.
Solamen. Sen. Octav. 3. Spes una mihi, totque malorum breve solamen.
Somnus. Sen. Troad. 6. Brevi que fessis somnus obrepit genis.
Spatium. Lucret. lib. 4. 162.
Et cœu multa brevi spatio submittere debet
Lumina Sol, ut perpetuo sint omnia plena.
Stultitia. Hor. 4. Carm. 12. 27.
Misce stultitiam consilii brevem:
Dulce est desipere in loco.
Summa. Martial. lib. 12. 67.
Syllaba five litera brevis, cui contrarium Longa vel producta. Cic. in Orat. 159. Inclutus dicimus brevis prima litera, infans producta.
Tempus breve. Virg. 10. Æn. 467.
— breve & irreparabile tempus
Omnibus est vite.
Tempore brevi. Cic. 2. Tusc. 5. Atque Oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad summum: ut jam (quod natura fert in omnibus fere rebus) fenescat: brevique tempore ad nihil ventura videatur.
Terra brevissima. Plin. Epist. 282.
Vasculum brevissimum. Pallad. de R. R. 5. t. 8.
Ver breve. Ovid. 1. Met. 117.
Perque hiemes, ætisque, & inæquales Autumnos,
Et breve Ver, spatii exegit quattuor annum.
Via. Virg. 9. Ecl. 23.
Tityre, dum redeo, brevis est via, pascere capellas.
Via brevior mortis. Tibul. 1. 10. 4. Nep. 18. 8. 5.
Via brevissima. Ovid. 5. Met. 253.
Vipera brevis. Hor. Epod. 5. 15.
Canidia brevis implicata viperis. conf. Coluber supra.
Vita. Ovid. 3. Met. 124.
Jamque brevis vitæ spatium sortita juvenus.
Vitam brevem colere. Plaut. Pseud. 3. 2. 33.
Breve facere aliquid. Cic. in Sallust. 5. Jam dabo operam quam maxime potuero, ut breve id faciam.
Absolute. Cic. 11. Att. 7. Breve faciam.
Brevis esse laboro, obscuro fio. Hor. de Arte Poet. 25.
Ad breve: subaud. Tempus. Suet. Tiber. 68. Erat prægrandibus oculis, & qui, quod mirum esset, noctu etiam & in tenebris viderent, sed ad breve.
In breve cogi. Hor. 1. Epist. 20. 8. — & scis
In breve te cogi, quum plenus languet amator.
In brevi, scilicet Tempore. Cic. ad Octav. O miseram & in brevi tam celerrimam & tam vanam Reip. commutationem!
Brevi, abl. & subauditur tempore. Cic. 7. Verr. Brevi postea est mortuus. Plaut. Rud. prod. 55. Potesse ibi eum brevi fieri divitem. Brevi non agnoscent codd. emendati.
Puto de futuro dici frequentius. Quæ dira brevi ab omnibus diis exaudita, ut sciret ipse in suum sanguinem effecunt. Livius de quodam rege. H. St.
Adeffe brevi. Ovid. 3. de Pont. 4. 99. conf. Nep. 2. 4. 4. Liv. 1. 9.
Brevi, adv. five abl. pro adv. Idem significans quod Paucis verbis, five Brevis. Cic. pro Cæcin. 94. Tametsi extra causam est, percurram tamen brevi.
Circumscribi & definiri brevi. Cic. pro Sext. 97. Sed genus universum (ut tollatur error) brevi circumscribi & definiri potest.
Complecti brevi. Cic. 1. de Orat. 190. Nunc complectar quod proposui brevi.
Dicere aliquid brevis, & Brevis agere; dixit Cicero pro eo quod alii dicunt Uno verbo. [*ἑνὸς ῥήματος*]. H. St.
Docebo brevi. Phædr. præf. lib. 3. 31.
Propondere brevi, Synon. Brevis. Auct. ad Herenn. 4. 36. Transficio vocatur, quæ quom ostendit breviter quid dictum sit, proponit item brevi quid consequatur.
Respondere brevi. Cic. 3. Fam. 8. Faciendum mihi putavi, ut tuis literis brevi responderem.
Brevi, aliter acceptum. Gell. lib. 13. cap. 17. Fuit autem Æschylus non brevi antiquior Euripide. h. e. Longe antiquior.
Brevis, m. vel Breve, n. substantiam pro Libello ponitur aliquando in quo quid scriptum est. I. ut de. conf. hic debitor. in C. Inter chartulas confiscati, brevis quidam asseveratur inventus, qui nomina debitorum contineret. Lamprid. de Alex. cap. 21. Milites suos sic scivit, ut in cubiculo haberet breves & numerum & tempora militantium. Vopisc. in Aurel. cap. 36. Breve, inquit, nomen confcriptit. [Immo Brevem, ut p. p. Ac brevem legit singularis. Sic in Bonoso c. 15. Juxta brevem legendum, quia subijcit, Brevis munerum fuit. Omnino in n. g. exempla desidero. Brevia spectantur Pontif. Rom. Epistolæ barbaris demum seculis dici coeperunt.
Brevia, um. Vedosa, per que possamus vadere. ait Serv. ad Virg. 1. Æn. 115.
In brevibus & Syrtis urget. i. e. In brevibus Syrtium. Serv. ibid. ubi & reliquos Interpp. V. conf. supra Gyare breves.
Brevia littorum nudantur. Tacit. 6. Ann. 33.
Brevia Profundis opponit Tacit. 1. Ann. 70. Neque, inquit, discerni poterant incerta ab solidis, brevia a profundis. conf. Sen. Epist. 22.

Vada brevía. Sen. Herc. fur. 572.
 Has inopis undæ brevía comminunt cada. Scil. naves.
 Deprehensus hæsit Syrtium brevibus vadis. Virg. 5. Æn. 221.
 BREVIO, [ἐπιτομή, συντομή] Ære. Quintil. lib. 1. cap. 9. Quæ & breviate
 quedam, & exornare falvo modo poetæ fenſu permittitur. Manil. 3. 461.
 Ex illa totidem per partes ſic breviantur. conf. Lactant. Epit. 8.
 6. Vet. Gloſſ. ἐπιτομή, brevio.
 Bud. etiam ex Varrone hoc Breviare. H. St.
 BREVIATUS, a, um. ut, Breviatís gradibus aſcendere. Sidon. 2.
 Ep. 2.
 BREVIATIO, õnis. f. Auguſtin. Epiſt. 80. ad Heſych
 BREVIATOR, õris. m. P. Oroſ. Hiſt. adv. Pagan. 1. 8.
 BREVIARIUM, i. n. [ἐπιτομή] Opus concifum. Græce Epitome foemino
 genere. Suet. Aug. cap. 101. Fecit & breviarium totius imperií,
 quantum militum ſub ſignis ubique eſſet, quantum pecunie in arario &
 fiſcis & veſtigalium reſiſiduis. conf. Idem Veſp. cap. 21. Galb. cap. 12.
 ait, Galbam ordinario quidem diſpenſatori breviarium rationum offeren-
 tium, paropſidem leguminis porrexiſſe. Sic Plin. lib. 18. cap. 26. Utpa-
 riter (inquit) totius cultura breviarium quoddam peragatur. Pro eo
 accepit quod vulgo *Bordellum* dicimus. Hæc ex Budæo. V. Plin. lib. 7.
 cap. 26. Boecler. ad Tacit. 1. Ann. 11. p. 236. Rupert. ad Flor. p. 114. ſq.
 Olim, ut ait Seneca Epiſt. 39. pr. vocabatur Summarium. V. Borrich.
 Cogit. p. 52. conf. Lex. Pitifc.
 Elias Vinetus præſatione in Solinum: Antiquus codex, cujus ſide Livii,
 Flori & Eutropii breviora rerum Rom. reſtituimus. Vide an ita vocen-
 tur. H. St. [Eutropio hanc inſcriptionem ex Mf. vindicat Vinet. cu-
 jus V. in eum auctore præf. ut & quæ Cellarius de eadem.
 BREVIATUS, a, um. Adj. ut, Breviatæ rationes, Quæ in breve contractæ
 ſunt. Scæv. l. ult. D. de pecul. legat. 8. 26. An peculio prælegato, &
 centum aurei, & uſuræ eorum debentur, quum rationibus brevianis &
 ſortem & uſuras complexus ſit. Ulpian. in l. 3. §. 6. tit. ſeq. Logarium,
 opinor, hoc appellat. Hotoman.
 BREVICULUM, i. n. Libellus brevis. Budæus.
 BRÉVICŪLUS, a, um. dimin. ut, Homo breviculus. Plaut. Merc. 3. 4.
 54. Grabatulus breviculus. Apul. 1. Mileſ. p. 107.
 BREVIÉRŪS, i. m. Qui breve gerit. Gloſſ. Iſidor.
 BREVILOQUENS, entis. Partic. [ἐπιτομή] Qui paucis aliquid ſcri-
 bit, audit. Cic. 7. Att. 20. Breviloquentem jam me tempus ipſum facit.
 BREVILOQUENTIA, æ. f. [ἐπιτομή] Idem quod Breviloquium.
 Cic. de Repub. Breviloquentiam in dicendo colat. Ex Gell. lib. 12. 2.
 BRÉVILŪQUUS, a, um. vel BREVILOQUIS, e. ἐπιτομή. Gloſſ.
 ambo labbæi; item Gr. Lat. H. Steph. p. 413. ex Apollon. Stob. Serm.
 133. ἐπιτομή. profert.
 BRÉVITAS, atis. f. [ἐπιτομή, συντομή] Cic. 3. Verr. 103. Multa au-
 tem propter rationem brevitas ac temporis prætermittenda exiſtimum.
 Idem in Brut. 50. Brevitas autem, laus eſt in aliqua parte dicendi, in
 univerſa eloquentia laudem non habet.
 Contractio & brevitas. Cic. in Orat. 193. Quia contractio & brevitas
 dignitatem non habet.
 Imitatio brevitas. Cic. 1. de Invent. 28. Ac multos imitatio decipit
 brevitas, ut quum fe breves putent eſſe, longiſſimi ſint.
 Habilis brevitate. Ovid. 2. Amor. 4. 35.
 Hæc habilis brevitate ſua eſt. Brevitate, Ob brevitem.
 Ambitus brevitas, & Longitudo ambitus, contraria. Cic. in Orat. 199.
 Arboris brevitas. Plin. lib. 12. cap. 2. Namque & chamæplataní vocan-
 tur coactæ brevitas, quoniam arborum etiam abortus invenimus.
 Diei brevitas, & longitudo noctis. Cic. 7. Verr. 26. Ita diei brevitas
 conviviis, noctis longitudo ſtupris & flagitiis obtrebatur.
 Horæ brevitas. Sil. lib. 3. 141.
 Pedum brevitas, & Proceritas contraria. Cic. in Orat. 211. ubi de Nu-
 mero oratorio.
 Pili brevitas. Plin. lib. 8. cap. 55. Necnon & veſtes leporino pilo facere
 tentatum eſt, tactu non perinde molli ut in cute, propter brevitem
 pili dilabidas.
 Temporis brevitas. Cic. 1. Att. 18. Brevitate temporis tam pauca cogere
 ſcribere.
 Brevitas in ſententia. Cic. 3. de Legib. 40. Nam brevitas non modo Se-
 natoris, ſed etiam oratoris magna laus eſt in ſententia.
 Judicium brevitarum in ſonis. Cic. in Orat. 173. Et tamen omnium
 longitudinum & brevitarum in ſonis, ſicut acuturam graviumque voc-
 um, iudicium ipſa natura in auribus noſtris collocavit.
 Acutior brevitas atque velocior in urbanitate. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Concifa brevitas. Cic. 3. de Orat. 202. Et diſtincte concifa brevitas, & c.
 Nuda & inornata. V. INORNATUS.
 Non inornata brevitas eſſe debet, aliqui ſit indocta. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Pura & illuſtris. Cic. in Brut. 292. Nihil enim eſt in hiſtoria, pura & il-
 luſtris brevitate dulcius. De Caſaris commentariis loquitur, in quibus
 hujuſmodi brevitas cognofcitur. Brevitas vero niſi ſit illuſtris, ſit illud
 Hor. Arte Poet. 25.
 ——— brevis eſſe laboro,
 Obscurus ſio.
 Brevitas Salluſtiana vitanda eſt. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Brevitatis cauſa, familia contenti erimus una. Cic. 2. Off.
 Brevitate & celeritate ſyllabarum verba proclivius labuntur. Cic. in
 Orat. 191.
 Brevitate ſententiæ non ſatis aperta. Cic. in Brut. 66. Nam ut horum
 concifis ſententiis. interdum etiam non ſatis apertis, cum brevitate
 tum nimio acumine, & c.
 Conſequi cum brevitate. Cic. 2. de Legib. 18. Eum morem igitur cum
 brevitate (ſi poterit) conſequatur.
 Brevitas pro Parvitate. Caſ. 2. Bell. Gall. 30. Gallis præ magnitudine
 corporum ſuorum brevitas noſtra contenta eſt. conf. Claud. Epig. 20.
 & Pallad. de Inſit. v. 157.
 BRÉVITER, Adv. [ἐπιτομή, συντομή] Idem quod Brevi. Cic. de Ami-
 cit. 6. Itaque multa ab eo prudenter diſputata, multa etiam breviter &
 comode dicta, memoria mandabam.
 Affari breviter aliquem. Virg. 4. Æn. 632.
 Tum breviter Barcen nutricem aſſata Sichæi.
 Attingere aliquid curſim & breviter. Plin. lib. 1. Epiſt. 20.
 Audire breviter. Virg. 2. Æn. 11.

Sed ſi tantus amor caſus cognofcere noſtros,
 Et breviter Troiæ ſupremum audire laborem.
 Complecti aliquid breviter & abſolute. Auct. ad Heren. lib. 1. 18.
 Deſcribere aliquid breviter ſummamque. Cic. in Orat. 50.
 Dicere & exponere breviter. Cic. 4. Verr. Dicit unuſ & alter breviter.
 Et paulo poſt, Exponam vobis breviter quid hominiſit. Et 1. de Orat.
 107. Neque gravator breviter meo more quid quaque de re ſentiam,
 dicere. conf. Nep. 25. 18. 6.
 Dicere aliquid breviter & in tranſcurſu. Plin. lib. 3. cap. 5.
 Fari breviter. Virg. 6. Æn. 321.
 Compar. Brevius. Cic. 4. Fin. 10. Quod ego pluribus verbis, illi bre-
 vius. conf. Idem 3. Fam. 8.
 Spe brevius, Citius quam putaras. Ovid. Rem. Amor. 804.
 Spe brevius moniſtis expediere meis.
 Superl. Breviſſime. [ἐπιτομή] Cic. 7. Verr. 13. Tantum breviſſime
 dico, Judices.
 Uſurpatur & de tempore. ut, Iratum breviter vites, inimicum diu. Publ.
 Syrus.
 BREUNI, [Ptol. ῤεῦνοι] Plinio inter Alpinas gentes numerantur. Sic
 enim ex inſcriptione trophæi Alpii lib. 3. cap. 20. Gentes Alpinae devic-
 tæ, Triumpſini, Camuni, Venofes, Vennonetes, Iſarci, Breuni, & c.
 Veloces Breuni. Hor. 4. Carm. 14. 11. Ubi al. Brenni. Sunt qui &
 Brenci, Breones vel Briones efferunt. Dicitur adhuc val *Bregna*, Germ.
Palenſer Thal, teſte Schudo de Friſca Alpina Rhætia p. 97. qui negat eos-
 dem eſſe Breunos Prolemæi ac Plinii, quod aſſerit Hard.

BRIA, V. infra in MENBRIA.
 BRIAREUS, triſyll. [Βριάρεος] Gigas, Cæli & Terræ filius fuit, alio nomine
 Ægeon dictus, quem perpulchre hiſ verſibus depinxit Virg. 10. Æn. 565. & c.
 Ægeon qualem, centum cui brachia dicunt,
 Centenaſque manus: quinquaginta oribus ignem
 Pectoribusque arſiſſe: Jovis quum ſulmina contra
 Tot paribus ſtreperet clypeis, tot fringeret enſes.
 Centumgeminus Briareus. Virg. 6. Æn. 287.
 Et centumgeminus Briareus, ac bellua Lernæ.
 Vaſtus Briareus. Sen. Oeth. 2.
 BRIAREUS, a, um. Adj. quinquæ ſyllab. Claud. de Rap. Proſerp. 3. 188.
 Appetit centum Briaræa turba læceris.
 BRIAS, adis. Urbs eſt Piſidiæ regionis in Aſia, Strabo, Artemidorum an-
 tiquum ſcriptorem teſtem citans.
 BRIGANTES, um. pl. [Βριγαντες] Populi in Septentrionali parte Angliæ.
 Juven. 14. Sat. 196. Tacit. 12. Ann. 32. & Vita Agric. cap. 17.
 BRIGANTES, Vermiculí qui cilia arare & exulcerare ſolent. Marcel. Emp.
 cap. 8.
 BRIGANTIA, æ. f. vel BRIGANTIMUM, i. n. [Βριγάντια] oppidum Vin-
 delicorum juxta Rhenum, ad lacum Acronium. V. Strab. lib. 4. & Pto-
 lem. Ammian. 15. 4. Panciroll. Not. Imp. Occid. cap. 82. Hodie *Bregentz*.
 Unde,
 BRIGANTII, ejuſdem Oppidi incolæ. Strab. p. 142. &
 BRIGANTINUS Lacus Rhætici, inter Alpes, qui muſtelas marinis æmu-
 las generat. Plin. lib. 9. cap. 17.
 BRIGANTIMUM, [Βριγάντιον] Hiſpaniæ civitas: vulgo hodie *Compoſtella*,
 oppidum ſancti Jacobi vocatur. Ptolemæo Flavianum Brigantium dicitur.
 Eſt & Brigantium, Cenomanorum urbs Prolemæo, vulgo *Briancçon*.
 BRIGIANI, Populi inter Alpinas gentes, Plinio numerantur cap. 20. lib. 3.
 Hard. putat eodem ac Brigantius Delphinatus.
 BRISSEUS, Ægialeus dictus, Atticæ mons eſt. Auct. Plin. lib. 4. cap. 7.
 BRILETUM, Mons eſt Atticæ regionis prope Tharnen: utriuſque memi-
 nit Plin. lib. 11. cap. 37.
 BRIMO, õs. f. [Βριάμω] Unum eſt ex Hecates, ſive Proſerpinae nomi-
 nis, ἄρσι τῆς Ἑκάτης, hoc eſt a Terrendo impoſitum, eo quod nocturnis
 terrificamentis ab ea immitti credebantur, ut ex Apollonii interpretibus
 annotat Cæſ. Rhodig. lib. 11. cap. 16. Propert. 2. 2. 64.
 Mercurio ſanctus fertur Bœbeidos undis
 Virgineum Brimo compoſuiſſe latus. ſed varia eſt lectio. V.
 BRIBBIS, conf. Stat. 2. Silv. 3. 38. Micyll. ad Boccat. General. p. 273
 Schol. Apollon. ad l. 3.
 BRISA, æ. f. [Βριση] Promontorio Leſbi, in quo Dionyſus colitur, quæ
 ab eo Briſæus appellatur. Stephan.
 BRISA, æ. Uva Latine dicitur, quum pedibus ad exprimentum vinur
 calcatur. Columel. lib. 12. cap. 19. Tum permilcere & ſubactam bri-
 ſam prælo ſubijcere, paſſumque ſecundarium, ſtatim vaſis oblititís in-
 cludere ne fiat auſterus.
 BRISBUS, i. m. Cognomen Bacchi, vel a Briſa Leſbi promontorio, ve
 quod uvam invenerit & expreſſerit. Tributit illud Perſ. 1. Sat. 76. Accit
 poetæ, vel quia Poetæ tragicí in Liberi patris ſunt tutela; vel quia ſcripſit
 Tragediam, Bacchum.
 BRISABRITÆ, Aſiæ populi, quorum mentionem facit Plin. lib. 6. cap. 20.
 BRISBIS, V. poſt dict. ſeq.
 BRIDES, & CHRYSSES, Fratres erant, patre Ardy progeniti. Horum
 alter Aſtynomen ſuaſi, ab Homero dictam a Chryſe patre Chryſeida
 ſuſcepit: alter Hippodamiam, quam Homerus quoque a patre Briſe Bri-
 ſeida appellat. Euthath. V. Rhodig. lib. 24. cap. 6.
 BRISEIS, idis. f. [Βρισηίς] Homero Iliad. 1. Phrygia puella, forma nobilis, qua
 capta ex Lyrneſſo regia Minetiſ, Achilli in fortem ceſſit. Alias Hippodamiam
 appellata, ut ex Euthachio docet Cæſ. Rhod. 13. 3. Hor. 2. Carm. 4. 3.
 ——— prius inſolentem
 Serva Briſeis niveo colore
 Movit Achillem. conf. Ovid. 3. Epiſt. 1. ſq.
 Formoſa Briſeis. Propert. 2. 8. 35.
 Briſeida, accuſ. Propert. lib. 2. 8. 35.
 Omnia formoſam propter Briſeida paſſus.
 Briſei, voc. Ovid. 2. de Arte Am. 713.
 Illis te manibus tangi Briſei finebas.
 Briſeide, abl. Ovid. Rem. Amor. 777.
 Hoc & in abducta Briſeide flebat Achilles.
 BRITANNIA, per duplex N. [Βριταννική] Inſula in Oceano Septen-
 trionali omnium per totum terrarum orbem inſularum celeberrima
 a Britone rege Britannia dicta, quum prius Albion diceretur, ab
 albi

aibus montibus, qui ad eam navigantibus primo apparent. Hæc ab ortu Germanico Oceano, ab occafu Hibernico alluitur, ab omni continente divifa, ut Ptolem. lib. 2. refert. Porrhigir in longum octingentis millibus paffuum. In latum cccc millibus. Plin. lib. 4. cap. 16. conf. Tacit. Agric. 10. 2. & Lex. Pitifc. Inter Septentrionem & Occidentem, et celebres Geographi tradunt, duæ fitæ infula: Britannia, & Hibernia paulo minor Britannia, ultra quæ funt quadraginta infulæ Orcades appellatæ, modicis fpatiis inter fe diftinctæ. A poetis dicitur alter orbis Britannia noftro diducta mundo. Claud. Conf. Mall. Theod. 51.

Dira Britannia. Claud. de Bell. Get. 568.
Sæva. Claud. 4. Conf. Hon. 73.
Secura. Claud. 1. in Eutrop. 393.
Ultima. Catul. Epigr. 27. 4.
Quis hoc poteft videre, quis poteft pati,
Nifi impudicus & vorax & helluo,
Mamuram habere, quod Comata Gallia
Habebat, & cuncta ultima Britannia?

Britannia, Friſiæ regio. V. Lipf. ad Tacit. l. 1. Ann. p. 30. & ex eo Hard. ad Plin. 25. 3.
Britannia, hodie etiam Tractus in Gallia, qui & Normandia audit, olim Armoricus. V. Panciroll. Not. dign. Imp. Occid. cap. 84. Vulgo *Bretagne*.

BRITANNUS, a, um. Adj. ut Caudidici Britannii. Juven. 15. Sat. 111.
Gallia caudidicos docuit facunda Britannos.

EFFEDA Britannia. Propert. lib. 2. 1. 86.
BRITANNUS, i. Sublt. [βριταννός] Incola Britannia.
Æquorei. Ovid. 15. Met. 753.
Carulei. Martial. 11. 54. conf. Picti.
Caledonii Britannii, Qui Caledonem filvam Britannia inhabitant. Lucan. lib. 6. 68.

Unda Caledonius fallit turbata Britannos. conf. Martial. 10. 44.
Et f. l. CALLEDONIUS.
Divifi toto orbe. Virg. 1. Ecl. 67.
Feri hoſpitibus. Hor. 3. Carm. 4. 34.
Horribiles & ultimi. Catul. 11. 12.
Infefi. Propert. 2. 14. 25.
Picti. Martial. 14. 99. 1. Cauſam hujus Epitheti Vide ap. Cæf. l. 5. de B. G. cap. 14. Conf. Carulei, Virides.
Remoti, quaſi a toto orbe ſeparati. Hor. 4. Carm. 14. 48.
Te belloſus, qui remotis
Obſtrepit Oceanus Britannis.

Virides. Ovid. 2. Amor. 16. 39.
Ultimi orbis. Hor. 1. Carm. 35. 30.
Britannis, prima producta apud Lucret. lib. 6. 1104.

Nam quid Britannis cælum diſſerre putamus?
BRITANNICUS, a, um. [βριταννικός] Adj. ut,
Æſtus Britannicus. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Quid æſtus maritimi vel Hiſpanienſis, vel Britannici, eorumque certis temporibus vel accellus, vel reſceſus, ſine deo fieri nonne poſſunt?
Balæna. Juvenal. 10. Sat. 14.

Quantum delphinis balæna Britannica major.
Bellum. Cæſ. 5. Bell. Gall. 4.
Literæ. Cic. 7. Fam. 8. Ego veſtras Britannicas literas expecto.

BRITANNICA, æ, f. [βριταννική] Plin. lib. 25. cap. 3. Herba eſt foliis oblongis & nigris, radice item nigra, nervis & dentibus ſalutaris, & contra anginas & ſerpentum morſus efficaç remediis habens. Hujus flores Vibones vocantur, quibus ante tonitrua deguſtatis, milites adverſus fulminum ictus proſus ſecuri reddebantur. Scribit Plin. loco cit. promotis a Germanico trans Rhenum caſtris, in maritimo tractu fontem fuiſſe inventum aque dulcis, qua pota, intra biennium dentes deciderent, compageſque in genus ſolventur. Et autem malo Britannicam herbam auxilio fuiſſe, a Friſiis Romano militi commoſtratam. conf. Dioſc. 4. 2. & Apul. de Herb. cap. 29. Plin. vocem quæ ſubaudiatur ubique addit.

BRITANNICUS, [βριταννικός] Cognomen filii Claudii Cæſaris, ex Meſſallina ſuſcepti, quem primo Germanicum, mox ob partem de Britannia victoriam Britannicum, appellavit: qui quamvis adhuc infans a patre in caſtris ſæpe circumlatus & militibus commendatus fuiſſet, Neroni tamen privigno, Agrippinæ artibus per adoptionem familiæ Cæſario aſſerto, poſtpoſitus, ejuſdemque opera veneno ſublatus eſt. Suet. in Claud. & Ner. Tacit. Ann. lib. 11, 12 & 13.
Britannicus etiam cognominatus Imp. Commodus. Lamprid. cap. 8. itemque Severus. Herodian. 3. 14. 8.

BRITTO, vel BRITTO, onis. media ancip. Aliud gentile, Incola Britannia. Aufon. Epigr. 107. v. 9.
Silvius hic bonus eſt. Quis Silvius? iſte Britannus,
Aut Brito hic non eſt Silvius, aut malus eſt. Male enim tum
audiebant Britannii. conf. idem Epig. ſeq. Martial. 11. 21. v. 9.
Quam veteres braccæ Britannii pauperis.

Britones, pl. Juven. 15. Sat. 124.
Quæ nec terribiles Cimbrî, nec Britones unquam. [Sunt qui hoc nomen negant inſulæ Britannia incolis competere, & his proprie vindicant, qui vulgo *Bretones* dicuntur, Populi minoris Britannia, quæ eſt Gallia Celtica regio, ad mare Oceanum ſita, Normanniis, ac Pictavia continermina. Hi olim Britanniam inſulam dicuntur incoluiſſe, indeque ab Angliſ Saxoniæ populi expulſi, in adverſo litore ſeſes fixiſſe. Verum hi facile reſelluntur, cum tranſiſſe ille multis poſt ſeculis accidere, ita ut de his antiquiorum auctorum verba interpretari non liceat.]
BRITUM, Luſitania oppidum, apud Plin. lib. 4. cap. 21.
BRITOMARTIS, [βριτομαρτίης] Puelia filia ex Gortyne Cræta civitate, Jovis & Charms filia, Diane in primis cara, alio nomine Dictynna appellata, *ἀντι τῶν δεινῶν*, hoc eſt a reſibus, quorum uſum in venatione tradit invenſiſſe. [vel potius, ut aliis placet, quia in iſſidem delituit, a piſcatoribus excepta.] Hanc [ſenim] Minos Cræta reſ fertur adamafſe, cujus vinum quom alioqui effugere non poſſet, ex alta ſeſe rupe in mare præcipitavit. V. Virg. in Ciri 285. conf. ſibi Scalig. Diodor. lib. 5. Callimach. Hymn. in Dianam, v. 190. Dicitur Diodoro lib. 6. Britona. Iſtam Dianam ſic Crætenſibus appellatam auctor eſt Solinus cap. 11. V. Anton. Liberal. Fab. 40. conf. DICTYNNIA.

BRIVAS, vel BRIVATIS, Lugdunenſis Gallia portus, apud Ptolem. lib. 2. cap. 8. hodie *Breſt*. V. Scalig. Aufon. Lect. 2. 14. p. 126.
VOL. I.

BRIXELLUM, i. n. [βριξελλών] Oppidum in ripa Padi fluminis ſium, ab urbe Parma decem millibus paffuum diſtans, ubi Otho ſibi manus attulit. Plin. 3. 15. Tacit. 2. Hiſt. 13. 3. Suet. Oth. cap. 9.
BRIXENTIS, [βριξεντίας] Populi Alpini, Lepontis finitimi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 20. Eorum oppidum hodie *Brixen*.
BRIXIA, [βριξία] Urbs eſt Tranſpadana regionis, quam Cenomani ædificaverunt, qui poſt Inſubres in Italiam venerunt. Vide Liv. 5. 35. & 32. 30. conf. Lex. Pitifc. Vulgo *Brefſia*.
Et & Aſiæ fluvius. Plin. lib. 6. cap. 27.

BRIZA, [βριζα] Planta eſt typhaſiſmillima, in Thracia & Macedonia agris naſcens, ex cujus ſemine panis fit gravis odoris, & ater, membranofam ſubſtantiam habens. Vide plura apud Galen. lib. 1. de Alim. facult.
BRIZO, ſ. f. [βριζό] Dea apud Græcos exiſtimata, quæ vaticiniis per ſomnia præſſe credebatur: in primis vero Deli culta, cui ſcapas offerre conſueverunt omnium rerum reſertas, piſcibus duntaxat exceptis. Quidam eam dictam exiſtimant *μαῖος τῆς βριζῶς*, dormio. V. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 10. & Athen. 1. 8.

B R O

BROCARDICUM, Vox familiaris in Scholis Jctorum. Originem reſert Grævina (de Orig. Jur. Civ. l. 149.) ad Pyleum Jctum Bononiienſem Seculi XII ſcriptorem. Sunt Brocardica, inquit ille, Enunciata illa quæ uſum habent ancipitem, & in utramque partem ſeclunt.

BROCCUS, V. BROCHUS.
BROCHON, Idem quod Bdelium, teſte Plin. lib. 12. cap. 9. [Forte Bolchon Dioſc. V. BDELLIUM.

BROCHUS, Vas eſt vinarium fundendo vino accommodatum, implendis deplendisque culcis & vafis conditoriis, & vino quocunque modo tranſvaſando. Dicitur a verbo Græco βροχῶ, quod fundere ſignificat. Hoc Græci ænophorum ex eo appellant, quod comportando vino aptum fit. Gallica lingua nomen adhuc ſervat integrum. V. Lex. Pitifc. in Bodelium. [Gallica vox eſt, *unbroc*, lagenam majorem denotans, nulli Latino antiquo auctori uſitata, nec proinde hujus loci.]

BROCHUS, vel BROCCUS, vel BRONCUS. Adj. [βροχικός] Idem ſignificare videtur quod Eminens, exertus, vel procurrans. Uſurpatur proprie de vitio oris pronuntiati. Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. de Equis; His majores qui ſunt, intelligi negant poſſe, præter quam quum dentes facti ſunt brochi, & ſuperilia cava. Ibid. cap. 9. de Canibus; Et ex eo enatis duobus dentibus, dextra & ſiniſtra paulo eminus ſuperioribus, directis potius quam brochis & acutis. Plinius, Labra, a quibus Brochii, Labreones dicti. 11. 37. Broncos dixit Lucilius apud Non. 1. 102. & interpretatur Producto ore & dentibus prominentibus. conf. Plaut. Mil. 3. 1. 128. V. Harduin. in Plinii loc. cit. Ubi ex antiquo Furia gentis, cujus familiæ id cognomen fuit, denario Broccus ſcribendum docet.

BROCHITAS, vel BROCHITAS, ætis. f. [βροχότης] Plin. lib. 11. cap. 37. Abſumpta hac obſervatione, ſenectus in equis, & ceteris veterinis, intelligitur dentium brochitate, ſupericiorum canitie.

BROMIUS, [βρομιός] Bacchi nomen, *ἄνθος βρομιών*, id eſt afrumendo, ſcil. a fragore tonitruum in nativitate ejus. V. Diod. Sicul. Biblioth. lib. 4. Ovid. 4. Met. 11.

Thuraque dant, Bacchumque vocant, Bromiumque, Lyæumque.
Mons Phæbo, Bromioque ſacer, Parnafus. Lucan. lib. 5. 73.
BRŌMOS, i. m. [βρομός] Semen eſt ſpicam ferentis herbæ: naſcitur inter vicia ſægetis avenæ genere, folio & ſtipula triticum imitatur. In cacuminibus dependentes parvulus vel ſculpas habet. Hæc Plin. lib. 21. cap. 25. in fine. Idem 18. 11. Vulgo *Avena ſilvatica*.

BROMIUS, [βρομιός] Odor gravis, foetor, ex Dioſc. adducunt.
BRŌMOSUS, a, um. [βρομιώδης] Graveolens. Gloſſ. Iſidor. Caro bromoſa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Idem Tard. 3. 2. Legitur & Brumofus. Gloſſ. Iſidor. conf. Turneb. Adverſ. 28. 5.

BRŌMUS, [βρομός] Centaurorum unus, a Cæneo interfectus. Ovid. 12. Met. 459.
BRONCHŌCELŒ, V. poſt ſeq. dict.

BRONCHUS, vel BRONCUS, V. BROCHUS.
Bronchus, [βροχός] appellatur a medicis, docente Galeno, Guttur iſtum & caput aſperæ arteriæ. Hinc

BRONCHŌCELŒ, [βροχόκηληξ] Celſo 7. 13. Morbus eſt, qui tumor gutturis & cervicis, inter cutem & aſperam arteriam eſt. Creditur quædam hoc vitium aſſiduo potu aque, quæ ex navibus reſolvitur. Unde præcipue eſt familiare gentibus Inſalpinis, Sabaudis ſcilicet & Pedemontanis. Qui hoc vitio laborant, Gutturofi dicuntur.
BRONCIA, V. BRONTIA.

BRONGUS, i. m. [βρογγός] Fluvius eſt ex Illyrico Boream verſus fluens, & excepto Angro, in Iſtrum influens. Herodot. lib. 4. 49.

BRONTÆUS, [βρονταιός] Jupiter dictus eſt ab Orpheo, & item Phurnuto, quem Tonitruale Apuleius, ut ſolet, licenter interpretatus eſt.
BRONTES, æ. m. [βρόντης] dicitur unus Cycloppum, & m niter Vulcani: interpretaturque Tonitrus. Alter Steropes, id eſt fulgur. Tertiis dicitur Pyracmon, quaſi ignita incus. Virg. 8. Æn. 424.

Ferrum exercebat vaſto Cyclopes in antro,
Brontefque, Steropeſque, & nudus membra Pyracmon. Hic
ab Ovidio vocatur Aconides lib. 4. Fat. 288.

Hinc mare Trinacrium, candens ubi tingere ferrum
Brontes, & Steropes, Aconideſque ſolent.
Solidus Brontes, i. e. Fortis. Stat. 4. Silv. 6. 4.
Nec ſolidus Brontes, nec qui poſit aram deorum
Lemnium. V. Barth. ad Stat. Silv. p. 14.

BRONTREUM, i. n. [βροντρέιον] Machina erat ſub ſcena, æneum habens vas, in quod decedentes calculi & in eo circumacti, tonitruum ſonum imitantur: quod genus Claudiana roniſtra Feſtus appellavit, a Claudio Pulchro inventore. V. Rhodig. lib. 8. cap. 8.

BRONTIA, æ. f. [βροντία] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Brontia caplitibus teſtudinum ſimilis, & cum tonitruis cadit (ut putant) & fulmine tacta reſtinguit, ſi credimus.

BROTEAS, Laphitharum unus, ab Grynæo Centauro injecta ara oppreſſus. Ovid. 12. Met. 262.
BROTEAS & AMMON, Gemini fratres fuerunt pugiles clari, qui a Phineo occiſi ſunt in aula regis Cæpheniorum. Ovid. 5. Met. 107.

Hinc gemini fratres Broteafque & cæſtibus Ammon
Invicti, vincii poſſent caſtibus enſes,
Phineæ cecidere manu.

BRÔTHEUS, [Brôthês] vel BROTEAS item, Vulcani filius, qui propter oris deformitatem illius, seise in ignem iniecit, vitamque incendio finivit. Domit. Calder. sine auctore, exp. illud. Ovid. in Ibia, 517.

Quodque ferunt Brotheum fecisse cupidine mortis, Des tua succente membra cremanda pyrae. Al. Brotean. conf. Gell. 12. 11. ubi id cognomen Peregrino Philosopho tribuitur. Viri docti negant fidi de hac fabula quicquam compertum. V. Interpp. ad loc.

BRUCHIUM, i. n. vel potius PRUCHIUM, [Πρυχίον] Locus publicus Alexandriae, in quo viri docti regum Ægyptiorum liberalitate nutriebantur. V. Comment. in Amm. Marcell. 22. 16.

BRUCHUS, vel BRUCUS, [Brûchus, Brûcus, Brûctus] Vermiculus haud dissimilis locustæ, herbas erodens, sine alis tamen. Perott. V. Aristot. de Hist. Animal. lib. 5. cap. 29. Cæl. lib. 3. cap. 25. Locustas rodentes fata, bruchos appellari, & Attacos, atque item Mastacas, est apud Nicandrum. Alia tamen sunt, qui univertim locustas dici Mastacas velint, idque in Ambracia in primis. Brûchus, παρὰ τὸ βρûcken, τὸ ἐδύει, a comendo deductur.

Populor bruchus. Prodent. Hamartig. 229. conf. Alcim. 5. 188. BRUCHERI, [Brûcheri] Populi sunt in Germania, quos Drusus navali prælio in Amalia flumine superavit. Strabo lib. 7. conf. Tacit. 1. Ann. 60; 13. 56. & Hist. 4. 21. & de Germ. 33. 1. item Claud. de 4. Conf. Honor. 449. & Pancrol. Not. Imp. Occ. cap. 21.

BRULLIÆ, Populi, Epheio conventui tribuntur a Plin. lib. 5. cap. 29. Epheum (inquit) alicrum lumen Aliaz, remotiores conveniunt Cæciærienses, Metropolitæ, Cilbiani, inferiores & superiores Mysomacedones, Mastaurenses, Brullitæ, Hypæpeni, Dios hieritæ. Brullitæ, Hard.

BRUMA, æ. f. [Brûma, Brûma] proprie dicitur Dies solstitii hyemalis, qui est post Idus Decembris. Festus, Bruma, a Brevitate dierum dicta. Varro L. L. 5. 2. Dicta bruma, quod Brevissimus dies est. Quod antiqui nempe dixerunt Brûma, & contracte Bruma. Isidor. 5. 35. Vel quasi Βρûμα ἡμέρα, vel ab Edacitate dictam vel, quæ Græcæ sit Bruma. [Nugæ.] V. & Lex. Pitif. Cic. 2. de Divin. 33. Nam & musculorum jecuscula bruma dicuntur augeri, & pileum aridum florere brumali ipso die. Sic Ante brumam. Cic. 7. Fam. 20. Et Post brumam. Cic. 3. Fam. 7. Bruma, pro mense Decembri. Martial. lib. 1. 50. 19. At quem December canus, & bruma impotens, Aquilone rauco mugiet. Idem 7. 94. Juven. 6. Sat. 152. Mensis quidem brumæ.

Bruma, pro Hyeme. Virg. 2. Æn. 472. Frigida sub terra tumidum quem bruma tegebat. Bruma, inquit Servius, id est Hyems. Dicta autem Bruma, quasi Βρûμα ἡμέρα, id est brevis dies.

Canæ brumæ frigora. Sen. Hippol. 9. Ut nunc canæ frigora brumæ Nudent silvas: nunc arbustis Redeant umbræ, &c.

Horrida cano bruma gelu. Virg. 3. Georg. 443. Hybernæ tempora brumæ. Propert. lib. 1. 8. 9. Iners bruma, i. e. Quæ inertes & pigros reddit. Hor. 4. Carm. 7. 12. Innoxia bruma. Claud. lib. 3. de Kapt. Proserp. 225. Intractabilis bruma. Virg. 1. Georg. 211. Mitior. Claud. in Eutrop. lib. 2. 95.

Mitior alternum Zephyri jam bruma teporem Senferat, & primi laxabant germina flores.

Nimbofa. Stat. 1. Silv. 3. 89. Perenni bruma fœdat. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 1. 266. Riphæa. Valer. 5. Argon. 602. Sæva. Sen. Oeth. 4.

Spirans. Juven. 9. Sat. 67. — quid agam bruma spirante? quid oro, Quid dicam scapulis fervorum mense Decembri, Et pedibus? pro Borea, aut alio quolibet vento frigido per brumam spirante.

Brumæ, plur. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Possent uno tempore florere, deinde vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutatibus, Solis accessus discelsusque, solstitiis, brumisque cognoscit. Brumæ ter denæ, pro Triginta annis. Martial. lib. 4. 40. Tecum ter denas numeravi, Posthume, brumas.

BRUMALIS, æ. f. [Brûmalis] Brumale tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Circulus brumalis. Plin. lib. 2. cap. 70. Dies. Cic. de Fato 5. Frigus. Virg. 6. Æn. 205. Martial. lib. 13. 16. Grandio. Ovid. 4. de Pont. 7. 34. Hirundo. Claud. in Eutrop. lib. 1. 118. Horæ. Ovid. 4. Met. 199.

Lux, pro Tempore brumali. Ovid. 1. Trist. 10. 39. Jactor in indomito brumali luce profundo. Menses hyemis brumales. Plin. lib. 10. cap. 53. Meridies. Columel. lib. 9. cap. 5.

Nix. Ovid. 4. de Pont. 5. 4. Orbis. Cic. 3. de Nat. Deor. 57. Polus brumalis. Varro L. L. 8. p. 105. Steph. Revocatio. i. e. Conversio. Cic. de Univ. 30. Astra per cælum penetrantia, solstitiis se & brumali revocatione convertunt. Signum. Cic. 3. de Orat. 176. Solut circumferatur, ut accedat ad brumale signum, &c.

Tempus. Ovid. 3. Amor. 6. 95. Aut lutescentis agis brumali tempore cursus.

BRUMALIA, orum. [Brûmalia] a Romanis dicebantur Bacchi sacra, quæ & Liberalia vocabantur: quæ bis quotannis celebrabantur, semel xia Calend. Martii, atque iterum xvii Calend. Septembris. Plin. Priora & posteriora Vinalia appellat. Brumalia autem a Brumo dicebantur, quo nomine Romani Bacchum appellabant. V. Rhodig. lib. 28. cap. 25. conf. Rutgers. Var. Lect. 4. 8. & Lex. Pitif.

BRUMARIA, æ. f. Herba alis Leontopodium. Apul. de Herb. cap. 7. BRUMERIANI, Populi in secunda regione Italiæ, quorum mentionem facit Plin. lib. 3. cap. 11.

BRUMUS, V. BRUMALIA. BRUNDULUM, Portus quem Athesis annis ex Tridentinis Alpibus fluens, facit. Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgo Brundolo.

BRUNDUSIUM, sive BRUNDISIUM, [Brûndisium] Urbs & portus Calabriae, quam Græci Messapiam vocant, & ante Peuceciam a Peucecio Oenotri fratre, auctore Plin. lib. 3. cap. 11. Brundisium a formi cervini capitis, quod Messapii vernacula lingua ita nominant. Clarissima est hæc urbs, nobilitate, quo tam jam olim Romanis in Græciam via fuit, tum & iuga Pompeii a Cæsare obfessi, & fama Appiæ viæ hucusque strata. Hæc Vadian. V. Cæf. 1. Bell. Civ. 24. Cic. 4. Att. 1. & Lex. Pitif. Vulgo Brundisio. Gallis dicitur Brindes. Sil. 8. 576.

Necnon Brundisium, quo definit Itala tellus. Hor. 1. Serm. 5. vult. Brundisium longe finis chartæque viæque est. Idem 1. Epist. 18. 20. Brundisium Numici marius que ducat, an Appi. conf. ibid. 17. 52. Arces Brundusii. Lucan. lib. 2. 608.

Brundusii tutas confendit Magnus in arces. Brundusius, a, um. ut, Fœdus Brundusinum. Tacit. 1. Ann. 10. 5. conf. Meibom. in Mæcenat. cap. 9. n. 11.

Nuntii Brundusini. Cic. 8. Att. 13. Portus Brundusinus. Idem 23. 33.

BRUNOPOLIS, is. f. Urbs a Brunone condita, Brunsviga. BRUSA, [Brûsa] Urbs est Bithyniæ, ab Annibale condita sub Olympo monte. Plin. lib. 5.

BRUSCUM, i. n. Tuber in acere arbore: de quo sic Plin. lib. 16. cap. 16. Fulcherrius vero est bruscum, multoque excellentius etiamnum mollescunt. Tuber utranque arboris ejus. Sed bruscum intortius crispum: mollescunt simplicius sparsum. Et si magnitudinem mensuram caperet, haud dubie præferretur citum. Nunc intra pugillares lectorumque silicios aut laminas raro usu spectatur. E brusco sunt & mense nigrescentes, &c.

BRUTA, Arbor est soli Orienti cognita, cupressio fusæ similis, albicantibus ramis, odore cedri, circa Fastigium nascens in Zagro monte. V. Plin. lib. 12. cap. 17. Sunt qui hanc arborem hodie in Europa nasci existimant, eandemque esse cum fecundo Sabina genere. V. Ruell. lib. 1. cap. 59. & Salmast. in Solin. p. 667. & 670.

BRUTACES, vel BRUTATES. V. BILINGUIS. BRUTIDIUS, Nomen est conjugum viri qui tempore juvenalis poetæ, tractus est ad iudicium tanquam fautor & amicus Sejani apud imperatorem accersati. 10. Sat. 83.

— pallidulus mi Brutidius meus ad Martii fuit obvius aram. BRUTII, vel potius BRUTII, orum. [Brûtios, Brûtios] Italiæ populi, tractum quem nunc Calabriam vocant, occupant, post Laum fluvium incipientes, & in fretum Siculum modo peninsulæ excurrentes. Lucanorum hi pastores, & transfuge fuere. lingua enim Lucanorum Brutii rebelles fugitivosque significant. Strabo lib. 6. V. Lex. Pitif.

BRUTTIUS, vel BRUTTIUS, a, um. Adj. [Brûtiosus] a Brutii populi Italiæ, ut Pontus Brutius. Sen. Thyest. 7. Brutium Pontum ferientem Coro. i. e. Quod aluit Brutiorum in Italia oram. Pix Brutia. Plin. lib. 24. cap. 7. Spissarum utilissima medicinæ est Brutia, quoniam pinguislima & refiniosissima utraq; præbet utilitates. Signa Brutia. Sil. lib. 17. 437. Sævior his Latios vallabat Brutia signa Lælius incryptans.

Tellus Brutia. Sil. lib. 16. 1. Brutia morentem casus patriæque suosque Annibalem accepit tellus. conf. Drakenb. ad loc. & Columel. 10. 139.

Brutium Promontorium, Italiæ extimium, ubi Sicilia olim agro Brutio adhaesit. Plin. lib. 3. cap. 1. Primus Europæ finis a Calpe extimo Hispaniæ monte, ad Brutium usque promontorium immenso ambitu flexitur. Ptolem. Scilæum appellat. Vulgo Brufano in Calabria. Olivarius in Melam dicta nunc vocari vulgo Cabo de Sciglio.

BRUTIANUS, a, um. aliud Adj. Brutiani dicebantur, Qui officia servilia magistratibus præstabant, eo quod hi primum se Annibali tradiderant, & cum eo perseveraverant usque dum recederet de Italia. Festus. V. Gell. lib. 10. cap. 3. Crinitum lib. 2. cap. 7. & Lex. Pitif.

Brutiæ parvæ, dicebantur Scuta, quibus Brutiani sunt usi. Fest. BRUTOBRIA, [Brûrobria] Stephano] Oppidum est Hispaniæ in tractu Bætico, quod & Brutina appellatur. Dicta Brutobria, quasi Bruti civitas, ea forma qua Selymbria & Polyobria, in quibus Bria civitatem significat. auctore Steph.

BRUTUS, Adj. [Brûtusus, Brûtusus] A terra deductum est, cujus epitheton est Bruta, hoc est, sine sensu, & quasi obruta. V. Isidor. 1. 10. B. & Non. 2. 75. & Lex. Pitif. Dicitur autem Brutum quod tardum, stolidum, & sine sensu est. quod nomen integrum adhuc retinet vulgus Italorum.

Bruta, tellus dicitur ab Hor. 1. Carm. 34. 9. V. Scalig. ad Fest. v. Brutum. Animalia bruta. Plin. lib. 11. cap. 37. Bruta existimantur animalium, quibus cor durum riget: audacia, quibus parvum est: pavida, quibus prægrande.

Fortuna bruta. Auct. ad Herenn. lib. 2. 36. Quia dignum atque indignum nequeat internoscere. Fulmina. Plin. lib. 2. cap. 43. Bruta fulmina & vana, ut quæ nulla veniant ratione naturæ. [Miror igitur Scaligerum l. c. Gravia exponere.]

Genilitatis brutæ pira. Plin. lib. 15. cap. 15. Lectio suspecta merito. V. Hard. Brutini, antiqui Gravem dicebant. Festus. Quidam legunt Brucum. V. Scal. not.

BRUTUM, i. n. substantivè, subaudita v. Animal, vulgo usurpant sine veterum auctoritate. Ceterum absolute posuit Lactant. 2. 8. 38. Sensu præditum ex insensibilis, sapiens ex bruto.

BRUTESCO, ère. Brutum fieri. Sidon. 4. Epist. 1. Secundum belluas ineptit, bruteficit. Sensum perdere. Lactant. 2. 5. 40. Animal quia sensu præditum est, etiam membra ejus habent sensum; nec nisi a corpore avulsa brutefcunt. Ita restitit Gronov. pro Præfatus. Quam lectionem ex Ms. suo codice jam Tornæus protulerat.

BRUTUS, i. n. Cognomen gentis Junie. Brutorum præcipue nominantur, Lucius ille Brutus, qui reges ejecit, & sorore Tarquinii Superbi genitus: qui quod iustitiam finisset, ne ab avunculo occideretur, inde Brutus appellatus est, V. Liv. 1. 56. Auct. de Vir. ill. c. 10. Ovid. 2. Fast.

719. Plura de hoc & aliis Cajo , Decimo , Lucio , Marco , Publio Brutis lege apud Liv. Plin. Plutarch. &c. conf. etiam Lex. Pitife.

Ultr Brutus. Virg. 6. Æn. 819. Vis & Tarquinius reges , animamque superbam Uloris Brutus , falcetque videre receptos?

M. Brutus Prætoris , cuius meminit Cic. 2. de Orat. 227. qui tres de Jure civili libellos conscripsit. Pomponius de O. J. §. 39. ubi Rupert. V. M. Brutus , qui Marianas partes sequutus , Lepidi legatus Galliam Cisalpinam tenens , Mutinæ a Cn. Pompelo M. interfectus est. Cujus filius fuit M. Brutus Cæsaris interfector , de quo jam dicetur.

M. Brutus , qui Cæsarem occidit , patricius fuerit , an plebeiis prolixè disquiri Paulus Manutius in Comment. Ep. ad Q. Frat. Is patre M. Bruto & Servilia Catonis Utricensis forore uterina genitus , ac disciplina avunculi egregie eruditus , bello civili , privatam similitatem reip. remittens , Pompejum , licet patris interfectorem secutus est , & post prælium Pharfalicum in Cæsaris partes , ultro ab hoc invitatus , transiit , plurimumque omnium Pompejanorum gratia apud ipsum polluit. Quæ res suspitioni quorundam causam præbuit , adulterio conceptum fuisset ex Cæsare , cuius amore Servilius minus bene audiebatur. Ab eodem Cisalpinæ Gallie præfectus , ac Prætor Urbanus factus , nihilominus patrie liberandæ consilio arrepto , cum C. Cassio ac D. Bruto initæ in eum conspirationis principes exiit , eaque de patrata vario ac difficili bello implicatus , Cretam primum , deinde Macedoniae provinciam obtinuit , mox rebus præclare in Asia gestis , novissime in campis Philippicis cum Antonio & Octavio congressus , desperatis rebus , amici Stratonis Ægeatis implorato ad id ministerio , voluntaria morte occubuit. Hic Ciceroni familiarissimus fuit , ut ex eorum Epistolis amebæbis apparet , & ex eo , quod ejus ille nomine & Dialogum de claris oratoribus inscripsit , & eidem librum , qui Orator inferibitur , dedicavit. Ejus vitam scripsit Plutarchus , cui junge Cic. Suet. Dion. Nepot. Appian. Patere.

Dux militiæ Brutus. Hor. 2. Carm. 7. 2. Prætor Brutus. Hor. 1. Scrm. 7. 18.

— Bruto Prætor tenente Ditem Agam , &c. de eodem v. 24. Solem Agæ Brutum appellat , stellamque salubres Appellat comites , excepto Rege.

D. Brutus , Marci propinquus , qui C. Cæsari in bello Gallico terra marique egregiam operam præstitit , ac eodem post bellum civile consul designatus , in eum tamen pariter conspiravit. Parite fortuna cum reliquis usus , primum Mutinæ a M. Antonio consule obfessus , deinde ab Octavio & coff. Hirtio ac Panfa obfidiōe liberatus , dum Antonium in Galliam fugientem persequitur , hoc a M. Lepido recepto , desertus a Planco , moxque & spoliatus exercitu , atque ab omnibus relictus , cum paucis comitibus ad M. Brutum per omnes vias fuga evadere frustra conatus , in Gallia ab Antonianis occisus est.

BRUTIANUS , a , um. Adj. ut , Bello civili Brutiano. Lactant. 2. 7. extr. Brutiana castra , Patere. 2. cap. 72. & 74. Brutianæ partes.

BRUTINUS , a , um. aliud Adj. Cic. ad Brut. 15. Consilia inire coepi Brutina plane (vestri enim hæc sunt propria sanguinis) Reipublicæ libe- sandæ.

B R Y

BYRA , æ. f. [βυρα] Fructus species , gallæ similem fructum ferens. Plin. lib. 13. cap. 21. Myricen & Italia fert , quam alii tamaricen vocant : Achaia autem bryan silvestrem , &c.

BRAXIS , Sculptor fuit marmorarius. Plin. lib. 36. cap. 5. Scopas habuit æmulos eadem ætate Bryaxin & Timotheum , & Leocharem , de quibus simul dicendum est , quoniam pariter calavère Maufoleum , &c.

BRAYAZON , Amnis Asiæ in Bithynia. Plin. lib. 5. cap. 32.

BRYGES , [βρυγες] Populi Thraciæ fuerunt , qui poëta Phryges dicti sunt , a quibus Phryges Asia populi originem traxerunt. Strabo lib. 7. Stephan. Brygas in Macedonia collocat.

BRYGION , inter urbes Macedoniae Plinio ponitur lib. 4. cap. 10.

BRYLION , [βρυλιον] Præpositidis oppidum. Steph. In Mysia minore , non longe ab Afcanio flumine , collocat Plin. lib. 6. cap. 12.

BRYON , i. n. [βρυον] Mufcus in arboribus nascens , & odoratus : Arabe & vulgus aromatatorum Ulinam vocant. Dioscor. lib. 1. cap. 20. & Plin. lib. 24. cap. 6.

Bryon marinum , [βρυον θαλασσιον] vulgo herba Corallina. Herba marina , folio lactucæ similis , rugosa veluti contracta , sine caule , ab ima radice exeuntibus foliis. Nascitur in scopulis maxime , testisque terra comprehensis. Plin. lib. 27. cap. 8. [Corallinæ officinarum melius convenit Dioscoridis descriptio l. 4. c. 99. quam Pliniana. Est & Bryon Herba quadam , quam Plin. Lupum salictarium , officinæ Lupulum appellat , cuius hore Gallie aliquot & Germaniæ populi , cervisæ suæ saporem commendat. V. Ruell. lib. 2. cap. 141.

BRYGONIA , æ. f. [βρυγονια] herba quæ & Vitis alba , & Bryonia nigra dicitur : nam Vitis nigra , Lupulus vocatur. Plin. lib. 23. cap. 1. Est ergo & nigra , quam proprie etiam bryoniam vocant , alii chironiam , alii gyncæmethen , aut aproniam. Dioscor. lib. 4. cap. 176. Ampelion nigram sunt qui bryoniam nigram , qui chironiam vitem , qui peregrinam appellant : Romani vitem albam dicunt. Folia clavicalisque fastivæ viti familia habet , pilosiora tamen omnia. Vulgo de la couleuvre. V. Columel. 10. 250. & Apul. de Herb. cap. 66.

BRYSÆ , Thraciæ populi , apud Plin. lib. 4. cap. 11. in descriptione Thraciæ.

BRYSANI , Ciconum vicini inter Scythicas gentes Plinio referuntur lib. 6. cap. 17.

BRYSRA , Civitas Laconiz , ut scribit Schol. Hom. ad Iliad. 2. v. 583.

BRYSUS , [βρυσις] dictus est Bacchus δωρο τε ζεβεν , quod est inundare , madafacere : vel a Bryse urbe Laconiz , in qua præcipue colebatur.

BRYSIA , [βρυσια] Urbs Elidis , Steph.

BRYTIA , [βρυτια] Græcis dicuntur Partes uvaram solidæ , quæ multo expressio supersunt. Galen. lib. 2. de Alim. facult. cap. 8.

BRYTON , [βρυτιον] Vinum quoddam est hordeaceum , quo temulentis reoriturum modo decumbunt , ac supini , quod in aliis haudquaquam fit. Vinum hoc Aristoteles in lib. de Ebrietate , Pinon appellat. V. plura apud Cal. Lect. Antiq. lib. 7. cap. 26.

Vol. I.

B U

B U , [βυ] Particulam solebant Græci magnis & amplis rebus præponere : a magnitudine scilicet bovis. Hinc est , quod grandes pueros Bupædas appellant , & Mariscam sicum Bulycon. Ex Festo P. in v. Bulinam. q. V.

B U A

B U A , æ. Potio est puerorum infantium. Varro de Liberis educandis , Quom cibum ac potionem buas , ac papas vocent , & matrem mammam , patrem tatam. Lucil. lib. 8. Quum vinulentas diceret , Vini buas definiavit. Nonius 2. 97.

B U B

BUBALIA , orum. n. [βουβαλια] Ornamenta mulierum , quæ circa manus feruntur , ex Polluce lib. 5. cap. 16. Horum etiam meminit Nicostratus Comicus , & post eum Clemens Alexandrinus , Pædag. lib. 2. ubi Gentianus Hervetus vertit Armillas.

BUBALUS , BUBALINUS , BUBALIS , BUBALION. V. BOS.

BUBALUS , V. BUBALUS , & HIPPOXAS.

BUBASTIA , BUBASTITES. V. post seq. dict.

BUBASTIS , vel BUBASTIN , [βουβαστις , η βουβαστις] Ægypti urbs , in qua Dianæ , quam Bubastin nominant , clarissimum fuit templum , & inter cetera maxime spectabile. Herodot. 2. 59. 137. 156. Hæc Straboni , Ptolemæoque vocata est Heroum civitas. Hinc

BUBASTIS , Diana cognominata ab Ægyptiis , ex urbis nomine , ubi conventus quotannis agebatur in honorem Dianæ. Herodot. 2. 137. Ovid. 9. Met. 690.

Sancta que Bubastis , varisque coloribus Apis.

BUBASTIA , orum. [βουβαστια] Sacra , quæ in honorem Dianæ quotannis apud Bubastum celebrabantur. Gratiar. Cyneg. 42.

Vix operata suo , sacra ad Bubastia , lino ,

Velatur sonipes ætivi turba Canopi. Hinc &

BUBASTITES , [βουβαστιται] inter Nomos , seu Prefecturas regionis illius Ægypti , quæ juxta Pelusium est , numeratur a Plin. lib. 5. cap. 9.

BUBÆASUS , alii BUBÆASSUS , vel BUBÆASSUS , [βουβæασος] Steph. Regio est Cariz. Plin. lib. 5. cap. 28. In descriptione Cariz , Sinus Thymnias , promontorium Aphrodisias , oppidum Hydræ , sinus Schoënis , regio Bubæus. Mela lib. 1. c. 16. in descriptione Cariz , Sinui id nomen tribuit. Tres sunt , inquit , ex ordine sinus , Thymnias , Schemus , Bubæus. Thymnias promontorium Aphrodisium est : Schemus ambit Hylam : Bubæus Cynotum. Stephano urbs est , βουβæασος , πόλις Καραίας κ. τ. τ.

BUBÆASIS , idis. Nomen gentis. Ovid. 9. Met. 645.

Byblida , non aliter latine ululasse per agros

Bubalides videre nurus. i. e. E Bubaso regione.

BUBÆATIO , V. BULLATIO.

BUBÆIUM , Natio est , vel Oppidum Cyrenes. Plin. lib. 5. cap. 5.

BUBÆSSUS , V. RUBASUS.

BUBÆTANI , [βουβæτανοι] Campaniæ populi , Coriolanis vicini. Plin. lib. 3. cap. 5.

BUBIASMUM , [βουβιασμος] Oppidum est in Hercinia silva , Marobudi cuiusdam , qui Suevis imperavit , regia. Strab. lib. 7. [Corrupta vox est , pro qua ex Mf. Βυβιασμος i. e. Βοζιασμος seu Βοζιοχιασμος legendum probe monuit Casaub. q. V. & f. l. ΒΟΙΟΗΜΜΟΜ.

BUBILE , V. BOS.

BUBINDA , [βουβινδα] Fluvius Hiberniæ Ptolemæo , hodie vulgo Slayne.

BUBINO , [βουβινο] ære. est Menstruo mulierum sanguine inquinare. Lucilius , hæc inquit , te imbutinat : & contra te imbulbitat. Imbulbitare est Puerili stercore inquinare. Dicitur ex fimo , quod Græci appellant βουβινοσ , Festus. Alia βουβινοσ , inguen. In Gloss. Ifidor. est Bucinare.

BUBIUM , est genus quoddam vini. Festus.

BUBO , ðnis. m. & f. [βουας , ουκινουβουε] Avis feralis & sacra.

Mafcul. Ovid. 5. Met. 550.

Ignavus bubo , dirum mortalibus omen.

Fem. Virg. 4. Æn. 462.

Solaque culminibus ferali carmine bubo

Sape queri. Ubi Servius ; Sola bubo , contra genus posuit.

Ovid. Infandus bubo : & hoc est in usu. Sed Virg. mutavit , referens ad avem. Plerumque enim genus , relicta specialitate , a generali fumitur : ut si dicas : Bona turdus , referendo ad avem. Item si dicamus , Prima est A , i. e. litera : quum A fit neutri generis. Hactenus Servius.

Bubo , a Bovis quodam mugitu : quum non vocali cantu , sed gemitu potius reddat , funebris avis , & maxime abominata. Plin. lib. 10. cap. 12. Bubo funebris , & maxime abominatus , publicis præcipue auspiciis , deferta incolit : nec tantum desolata , sed dira etiam , & inaccessa : noctis monstrum , nec cantu aliquo vocalis , sed gemitu.

Funereus bubo. Ovid. 10. Met. 453.

Ignavus. Ovid. 5. Met. 550.

Infestus. Claud. in Eutrop. lib. 2. 407.

Lucretifer. Sen. Herc. fur. v. 687.

Omen dirum mortalibus. Ovid. 5. Met. 550.

Raucus. Ovid. 1. Amor. 12. 19.

Stygicus. Ovid. 15. Met. 791.

BUBULO , [βουβυλο] ære. ut , Bubulat bubo. Auctor carr. de Philomela , apud Ovid. v. 37.

Bubulat horrendum ferali carmine bubo.

BUBO , ære. verbum est significans Adum canendi quem reddit butio avis palustris. Auctor. Philomel. 42.

Inque paludiferis butio bubit aquin. Al. Butit.

BUBO , vel BUBON , (ut est apud Plin.) Lydorum urbes est , in mediterraneis , quorum urbes sunt tres , Bubon , Balbura , & OEnoandros. Strab. lib. 13.

BURONA , V. f. l. in BOS.

BURONES , [βουβωνες] Abscessus sunt circa inguen maxime : a quo & nomen vitio. Nam & inguina ipsa , Græci bubones vocant. Vulgo quoque nostri collectiones & inflammationes ejus partis inguinaris appellant. Herml. in Plin.

A a a 2

BUBO.

BUBONIUM, i. n. [*βουβόιον*] Herba, quæ & Aster alio nomine appellatur. Plin. lib. 27. cap. 5. Aster ab aliquibus Bubonium appellatur: quoniam inguine præsentaneum remedium est. Cauliculus folis oblongis, duobus aut tribus, in cacumine capitula stædo modo radiat.

BUBŒNOCĒLE, [*βουβονοκῆλη*] Morbus dicitur quando intus inum usque ad inguen duntaxat eruperit, aut decubuerit. Perott. conf. Cels. 7. 18. extr.

BURSEQUA, **BUBULARIUS**, **BUBULCUS**, **BUBULCITARI**, **BUBULUS**, V. ROS.

BUBULUM Femur, Herba. V. FEMUR.

B U C

BUCA, [*βύκα*] Oppidum est Frentanorum, in quarta Italia regione. Plin. lib. 3. cap. 12. & Strabo lib. 5.

BUCAR, Vasis genus. Festus. [Immo Bacar. q. V.]

BUCARDIA, [*βουκάρδιον*] Lapillus bubulo cordi similis, in Babylone tantum nascens. Plin. lib. 37. cap. 10.

BUCA, [*βύκα*] Os est. In quo notandum quod Os & Bucca, five plur. Buccæ, non Exteriorem partem, hoc est labia, significant, ut vulgus existimat, sed Interiorem. Est ergo Bucca, Interior illa concavitas, unde vox prodit, & qua concipitur flatus. Hor. 1. Sermon. 1. 27. Quid causa est, merito quin illis Juppiter ambas Iratus buccas inflet? Ambas buccas inquit, h. e. Utrumque latus oris. Plin. lib. 11. cap. 37. Intra oculos male, homini tantum, quas præfici genas vocabant, XII tabularum interdico radi a feminis eas ventantes. Pudoris hæc sedes. Ibi maxime ostenditur rubor. Infra eas, hilaritatem risumque indicantes, buccæ. Hæc Perott. ex Valla lib. 4. cap. 52.

Age jam infra buccas. Plaut. Stich. 5. 6. 7. conf. Horat. supra.

Suffusa celeriter tibi buccas, quasi proferpens bestia. Plaut. Stich. 5. 4. 42.

Fluentes buccæ. Cic. Post red. in Senat. 12. Primum processit, qua auctoritate vir? vini, fœmi, stupri plenus, madenti coma, composito capillo, gravibus oculis, fluentibus buccis, pressa voce & temulenta.

Rumpere buccas tumidas. Pers. 5. Sat. 13.

Purpuriflatæ buccæ. Plaut. Trucul. 2. 2. 35.

Quique itas buccas tam belle purpuriflatas habes. Vetula bucca. Juven. 10. Sat. 195.

Bucca suæ noscenda est mensura. Juven. 11. Sat. 34.

Quod in buccam venerit, Proverbum. Cic. 1. Att. 9. Si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Martial. lib. 12. 24.

Quicquid
In buccam tibi venerit loquaris.

Buccas, ut Tubicinibus dixit. Juven. 3. Sat. 35.

Quondam hi cornicines, & municipalis arenæ Perpetui comites, notæque per oppida buccæ.

Bucca, pro Fruito panis. Martial. lib. 10. 5. in maledicum poetam, Pontes per Urbis erret exul, & clivos: Intere raucos ultimos rogatores Oret caninas panis improbi buccas. Per pontes, ubi sunt mendici. Rogatores, mendicos. Raucos, assiduitate petendi. Buccas caninas, canibus dandas obediendæque. Panis improbi, non prohi, non boni.

BUCULA, æ. dimin. [*βούκον*] April. 6. Met. p. 182. Tunc Jupiter perpressa Cupidinis buccula, manue ad os suum relata combasiavit. Idem 3. p. 137. Suet. Galb. cap. 4. Constat, Angulum puero adhuc saluantem se inter æquales apprehensa buccula dixisse, &c.

Buccula, Pars buccæ, per quam mittitur spiritus, quæ buccam tegit. Nam cassis caput: buccula vero barbata partes armat. Vel in qua designantur cristæ in summo galeæ cono, quod buccæ parvæ habeat similitudinem. [Posterior exegetis falsa est. V. Lipp. de M. R. 3. 5.] Juven. 10. Sat. 134. Lorica, & fracta de casside buccula pendens. Unde in Comm. Cæf. legitur Buccarum regmen.

De Bucculis in Catapultis, V. Vitruv. 10. 15. & Baldi Lex. p. 17.

BUCULARIUS, i. m. Bucularios in jure civili quos tandem accipimus? inquit Turneb. merito enim Bucularios, ut vocem nihili, quamque hæc in re non agnosceret jurisconsultus, explosam reor. Ego esse interpretem, Qui galeas faciunt, ex ea galearum parte, quæ buccula dicitur, imposito nomine. V. Lipp. v. f. & Lex. Pitifc. in Bucularius.

BUCCEA, æ. f. [*βύκκος*, *βούκκος*] Frustulum alicujus rei esui aptæ, quantum scilicet bucca commodè capit. Augustus in epistola ad Tiberium, apud Suet. in vita, cap. 76. Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter fabbatis jejunium servat, quam ego hodie servavi, qui in balneo demum post horam primam noctis duas buccas manducavi, prius quam ungi inciperem.

BUCCELLA, æ. f. dimin. [*βούκκον*] vel pro Genere œdullii, vel etiam pro Buccæ ponitur. Martial. lib. 6. 75.

Quam mittis turdumque mihi, quadamve placentæ, Sive femur leporis, five quid his simile: Buccellas misisse tuas te, Pontia, dicis. Has ego non mittam, Pontia, sed nec edam. Tuas, i. e. Quas tibi paraveras: nec mittam amicis, nec edam ipse, quia veneri sunt suspectæ.

Buccellæ maceratæ. Apic. 7. 6.

Buccellæ majores. Apic. 7. 11. conf. 8. 6. & 7. 9.

BUCCELLARIUS, e. Adj. ut, Buccellari farina. Plin. Valer. 1. 6.

BUCCELLARE, is. n. Forte vas coquendis Buccellis. Marcell. Emp. cap. 23. In buccellari decoquere.

BUCCELLARIUS, i. m. [*βουκκῆλαριος*] Suidas Buccellarios Gallogræcos dictos fuisse scribit: & Buccellariorum regionem, Gallogræciam. Is qui sub Theodoti jun. militiam Roman. descripsit, auctor est, Buccellarios equites fuisse in exercitu Romano, quibus magister militum per Orientem præerat, alioque juniores dictos, aliis seniorum nomen fuisse: ut existimare liceat, milites hoscæ, quum missionem accepissent, latrocinari, & rapto vivere solitos. Sed & fortasse gentis vitium hoc fuit. Itaque enim Gallogræci proximi, cum hujusmodi focis latrocinia exercebant. Alcibiades.

Buccellarios, Turneb. Adv. 2. 16. ex Mauricio veteri scriptore, Equites esse scribit armatos zabis (sic ille armaturam loricarum prope tala-

rium appellat) & manicis ferreis, contatos quosdam & sagittarios. I magno autem honore hos equites fuisse ex eo apparet, quod in agrim ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. con Idem 26. 15.

Buccellarios item Affecæ & parastus qui aliena buccella vivit. V. Glos. Ildor. in Affecæ, & Salmat. ad Hist. Aug. p. 238. conf. etiam Lex. Pitifc. in voce.

BUCCELLATUM, i. n. [*βουκκῆλατον*] dicitur a Buccæ. Quid autem fit Buccellatum ostendit Ammianus Marc. lib. 17. 8. Firmatque consilio, viginti dierum frumentum, ex eo quod erat in sedibus consumendum, ad usum diturnitatem excodit, buccellatum, ut vulgo appellant, humeris imposuit libertium militum. ubi Vales. & Lindemb. V. Spartian. in Nigro cap. 10. P flores sequi expeditionem prohibuit, buccellato jubens milites, & omnes contentos esse. Seneca Epist. 83. Panem siccum vocat. V. Lex. Pitifc. conf. in DEBUCCELLATUS.

Vide apud Bap. Egnatium, Annot. in Avidium Cassium Vulcati H. St.

BUCCO, ðnis. m. Qui amplas buccas habet, fatuus. Plaut. Bacch. 5. 1. Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones.

Apud Ildor. lib. 10. B. est Garrulus qui ceteros oris loquacitate, non sensu exsuperat.

Buccones, Homines vocantur tardi. Apul. Apol. p. 325. Si cum ha una Rufi fallacia contendantur, macci prorsus & buccones videbuntur. Legi tamen in lexico Latinogræco buccones esse *ναυπηγούς*. Turnet Adv. 17. 21. conf. Nicol. apud Stobæum Sermon. 14.

BUCULENTUS, Adj. [*βουκῆντος*] ut, Homo bucculentus, i. e. Grar di ore vel malis plenioribus, ut inquit Budæus. Plaut. Merc. 3. 4. 54.

Canum, varum, ventriosum, bucculentum, breviculium, Subnigris oculis, oblongis malis, panium aliquidulum.

BUCINA, æ. f. [*βούκινον*] a Buccis. vel fec. Varr. L. L. 5. 7. a *βού* cano. Manutio Buccina, quasi Vocina, cum Ildor. 18. 4. [Immo Græco *βούκινον*. Ut in quadam Historia. vitarum Casarum Francof. est Bucina, uno c. Fortasse ita scribendum uno c, Sed apud Poetas Buccina cum c c H. St.] Instrumentum quo signum datur in hosteis ad pugnam. Veget. lib. 3. cap. 5. Tuba, quæ directa est, appellatur: Buccina, quæ in semetipsam aëre circulo flectitur. Ovid. 1. Met. 335.

— cava buccina fimitur illi Tortilis, in latum quæ turbine crescit ab imo: Buccina, quæ in medio concepti vultu aëra ponto, Litora voce replet sub utroque jacencia Phæbo.

Inflata buccina. Ovid. 1. Met. 340.

— & cecinit justos inflata recessus

Buccina.

Rauca. Virg. 11. Æn. 474.

— bello dat signum rauca cruentum

Buccina.

Turmalis. Claud. de Bell. Gild. 447.

Ad vigilas etiam mutandas olim signum dabat. Propert. 4. 4. 62.

Et jam quarta cantit venturam buccina lucem. Sil. Ital. 7. 154.

— mediani fœmi cum buccina noctem

Divideret. conf. Liv. 7. 35. & Lex. Pitifc.

Buccina, Pastore instrumentum, quo oves vel porcos appellare videntur ut sequantur & sese in gregem recipient. Columel. lib. 6. cap. 23. Nan id quoque semper crepusculo fieri debet, ut ad sonum buccinæ pecus si quod in silvis subliterit, septa repetere consuecat. Varro 2. de R. R. cap. 4. Subulcus debet consuefacere, omnia ut faciant ad buccinam. Pastoris buccina cantat. Propert. lib. 4. 10. 29. ubi V. Bræckh. Sarda nihil gemeret grave buccina. Juven. 7. Sat. 71. Surdum dicitur non solum quod non audit, sed etiam quod non auditur.

Buccinas a Tubis nonnulli sic distinguunt, quod illæ ex recurvis animalium cornibus: Tubæ ex ere argenteo confici solent, ad animos militum & equorum inflammandum. Apuleius certe lib. 3. Florid. p. 337. Buccinam manifeste a Tuba fecerit, quum ait, Siquidem voce hominis & tibia radore torvior, & lyra concantu variator, & tibia questu delectabilior, & fistula susurro jucundior, & buccina significatu longinquir. Saepè tamen Buccinam pro Tuba positam invenimus, aut certe pro Instrumento tubæ similis; eundem in bello usum habente. Cic. pro Muren. 22. Te gallorum, illum buccinarum cantus exulsciat: tu actionem instituis, ille aciem instruit. [Ego vero nusquam inveni Buccinam pro Tuba positam, nec ex hoc Cic. loco id exculpseris. V. Bartholin. de Tib. vet. l. 3. c. 7. conf. mox BUCINIOS.]

Buccina etiam nomen oppidi in Sicilia, cujus meminit Dionysius: quo nomine etiam dicta est insula, Pontiani Pontificis exilio & morte clara. [Immo V. BUCINNA.]

BUCINUM, i. n. dixit Plin. lib. 11. cap. 10. Donec una omnes excitæ gemino aut triplici bombo, ut buccæ aliquo. De apibus. [Sic Ildor. 18. 4.]

Bucinum, Genus conchæ. Plin. lib. 9. cap. 36. Concharum ad purpuram & conchylia, (eadem quidem est materia, sed distat temperamento:) duo sunt genera: Bucinum minor concha, ad similitudinem ejus buccini, quo sonus editur: unde & causa nomini, rotunditate oris in margine incisâ. Alterum, &c. Vulgus Italorum præsertim apud Venetos vocat *capas longas*.

Buccini purpura. Quintil. Inst. Orat. 12. 10.

Hyacinthum Komani buccinum vocant. Diof. 3. 77. Al. Bucinum.

BUCINUS, i. m. Qui canit buccina. Petron. cap. 74. Hic buccinos lignum dedit. Item ipse Clangor tubæ. Barth. Adv. 39. 6. conf. Vel. Longum de Orthogr. p. 223. [Vere ut recte.]

BUCINOS, [*βουκινος*] ære. Varro 2. de R. R. 4. Primo quum includerent, quum buccinatum est, aperirent, ut exire possint, &c.

Ter buccinavit. Sen. Controv. 3. præf.

Buccinate domino, in vet. Interp. puto in Psal. H. St.

BUCINATOR, oris. m. [*βουκινωτης*] Cæf. 2. Bell. Civil. 35. Quare animadverta, Varus, & terrore exercitus cognito, buccinatore in castris, & paucis ad speciem tabernaculis relictiis, de tertia vigilia silentio exercitum in oppidum reducit. V. Barthol. d. l.

Buccinator, per metaph. ut, Buccinator laudum alicujus. Cic. 16. Fam. 21. Quare quod polliceris te buccinatorem fore existimationis meæ: firmo id constantique animo facias licet.

Buccinator nomiam, Minister qui praconem sequebatur. V. Pignot. de Serv. p. 285.

BUCCO, V. **BUCCA**.
BUCCONIATIS, Genus quoddam uvæ, in Thurinis collibus nascens, quam non ante demetur, quam gelaverit. Plin. lib. 14. cap. 3.
BUCCULA, **BUCCULARIUS**. V. **BUCCA**.
BUCCA, per simplex c. Folliculus grani fabæ interior, qui albus est.
BUCCENTAURUS, [Βουκένταυρος] Navis magna Venetorum dicta, quasi magnus Centaurus. Veteres enim solebant magnis rebus βὲ syll. præponere, a magnitudine scilicet bovis. Perott. A Centauro, navi Virgiliana, dictam tradit Nicol. Eryth. Germ. Audeb. lib. 2. Venet. Bucetaurum appellat. V. Janot. de Rep. Venet. p. 257.
BUCENTRES, [Βουκέντρος] Tabanus, a pungendis bobus: κέντρον enim pun- gere significat. Latini hoc infecti genus Alium vocant: Græci alio nomine *είσπρι*. Non dissimile est apibus, quamvis majore corpore, armentis præcipue infestum: de quo V. Virg. 3. Georg. 146. Ibidemque Philiarg. conf. supra **ASILUS**.
BUCENTRUM, i. n. [Βουκέντρον] Stimulus, quo boves agitantur. Cæ- l. Rhod. lib. 7. cap. 29.
BUCÉPHALUS, i. m. [Βουκέφαλος] Equus Alexandri Magni, sic a lati- tudine frontis dictus, quo semper Alexander in certaminibus utebatur. Erat enim bellator optimus. A quo Bucephalia, vrb India dicta, quam Alexander condidit, appellavitque ex nomine ipsius, eo ipso in loco sepul- ti. Strabo lib. 15. & Plin. lib. 6. cap. 20. Idem lib. 8. cap. 42. Eidem Alexandro & equi magna raritas contigit: Bucephalon enim vocantur, five ab aspectu torvo, five ab insigni taurini capitis armo impressi. Tredecim talentis ferunt ex Philonici Pharfalli grege emptum. Neminem hic alium quam Alexandrum regio intratus ornatu recepit in sedem, alios passim recipiens. (Al. recipiens.) Idem in præliis memoratæ ejusdem perhibetur opere, Thebarum oppugnatione vulneratus in alium transire Alexandrum non passus. Multa præterea ejusdem modi: propter quæ rex defuncto ei duxit exequias: Urbemque tumulo circumdedit nomine ejus. Hactenus Plinius. conf. Curt. 9. i. 6. & 6. 5. 18. Gell. 5. 2. & Lex. Pitisc.
Neque vero tantum Alexandri ille singularis equus Bucephalus est appel- latus, sed apud Theffalos omnes illi idem tulerè nomen, quibus taurini capitis insigne efficit insutum: ut Scholiast. Aristoph. & Helych. docent. conf. Salmat. Exerc. Plin. p. 893. Voss. 4. Inst. Orat. p. 132. Gronov. ad Stat. Silv. p. 31. & Al. Piccart. Peric. Crit. lib. Sing. cap. 1.
Est item Bucephalus, Achæia portus, ut idem Plin. scribit cap. 5. lib. 4. Bucephalus, & Herba est, eadem cum tribulo, ita dicta, quod bubuli capitis imaginem refertur, duobus cornibus & rictu. V. Marcel. Virg. in Diof.
BUCÉBAS, ætis. n. [Βουκέβας] Herba, de qua sic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec sæno græco minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos, ali- qui buceras, alii ægoceras: quoniam corniculis semen est simile: nos si- liciam. Galli (inquit Ruell. lib. 2. cap. 32.) primum nomen usurpant: vulgus *Senegren*.
BUCERÆ, **BUCERUS**, **BUCETUM**, V. **BOS**.
BUCHEATIUM, [Βουχάτιον] Puffila civitas est Cassopæorum, non longe a Cichyro, ad sinum Ambracium sita, proxima vero mari: Elatriæ, Pan- dochiæ, & Battis in mediterrænis. V. Strab. lib. 7.
BUCHEIS, idis. Herba est, quæ in Syria reperitur, tantæ vehementiæ, ut ejus contactu ad septuagesimum coitum libido producat. Hanc & Indicam Satyrion nuncupant. V. Cæ- l. Rhod. lib. 14. cap. 9.
BUCHIA, [Βουχία] Ionie locus. Steph. de Urb. Buchia, inquit, Glau- cia, Sillon, parva Ionie loca.
BUCHIANOS, Festus, Buccinum quam nos appellamus, Græci Buchia- non a similitudine soni dicunt. [Scaliger Bucanen emendat. Quid si forma dimitur. Bucanion, Βουκάνιον; Minor enim forte fuit, neque magni- tudine Cornu æquat. Sed Græci Βουκάνιον quoque vocantur, teste Helych. unde formatur similiter Βουκάνιον. quod est a Βουχία.]
BUCIDA, V. **BOS**.
BUCINNA, [Βουκίννα] inter parvas insulas maris Siculi Plinio ponitur lib. 3. cap. 8. V. **BUCCINA**. conf. Steph.
BUCOLÆSIA, æ. f. [Βουκολαία] Inanis & falsus conceptus, vana imagi- natio. Ita in Petron. cap. 41. pro Bacalufis legit Bucolæsis Reinef. ad Petron. Fragm. p. 60. conf. Burm.
BUCOLUS, **BUCOLICUS**, **BUCCULA**, **BUCCULUS**. V. **BOS**.
BUCCRA, Sicilia promontorium, [Βουκράς ἄκρα Ptolem.] hodie Butera. *El capo Longobardo.*
BUCRANUM, [Βουκράνιον] Herba est Galeno, alio nomine Antirrhinum appellata. V. Ruell. lib. 3. cap. 131.
BUCCULÆ, arum. f. Machinarum genus, quarum structores Paternus vocationem numerum habere scribit in l. ult. D. de jur. immunit. Instru- mentum illud est, cuius meminit Vitruv. lib. 10. cap. 15. in quo fucula inditur catapulitis exercendis parata. Al. Buccula. V. **BUCCA**.

B U D

BUDA, [Κεῖφνη] Ungariæ metropolis, quæ thermas habet subter urbis moenia, inter Occasum & Septentrionem, haud ita longe a Danubii ripa, ex humili colle fonte duplici scaturientes: quorum alter frigidissimus odore sulfureo: alter ita calidus, ut digitum immerfuo tenere nequeas, utriusque uberrimo effluxu. Calidus autem, pices fore palmares alit non paucos, in ferventibus undis obrantes: quorum tamen dum con- quantur, sapor nullus extat. Hæc Vadianus Pomponii interpres. Buda vulgo hodie *Ofen*, Curta Ptolemæo dicitur.
BUDA, vel **PUDA**, est Papyrus, ut ostendit Voss. ad Melam 3. 9. p. 307. sq.
BUDA, Gymnosophistarum apud Indos princeps exiit, quem illi ex virginis latere natum fuisse crede- vulerunt. Cæ- l. Rhod. lib. 14. cap. 1.
BUDEA, æ. f. [Βουδία] Civitas Magnesiæ, a Budeo conditore: unde & Budea Minerva in honore apud Theffalos. Homerus autem Βουδειον protulit. Est & Budea Civitas Phrygiæ, & Budei seu Budii Medorum populus. Steph.
BUDEA, [Βουδία] Minerva ab urbe Magnesiæ dicta, quæ a quopiam Budeo condita fuit, auctore Stephano. Alii putant, quod quum humana prudentia excogitaret boum opera humum colere, inde factum nomen, in qua sententia Cælius est lib. 14. cap. 18.

BUDINI, [Βυδῖνι] Populi sunt Thussagetis vicini, a Taphris per conti- nentem introfius habitantes, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 12. Sey- this alligat & Steph.
BUDORÆ, Insula duæ prope Cretam insulam, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Harduin. legit Budoræ.
BUDORGIS, [Βυδούργισ] Urbs Germaniæ Ptolemæ: hodie Uratislavia, vulgo *Bresslau*.
BUDORIS, [Βυδούρης] Urbs Germaniæ Ptolem. vulgo *Heidelberg*, sub di- tione comitis Palatini.
BUDORUM, [Βυδούρον] Promontorium est apud Salaminem. Steph.

B U F

BUFFO, õnis. m. [Βυβό] Rana terrestris, seu rubeta, majuscula. Virg. 1. Georg. 184.
Aut oculis capti fodere cubilia talpæ:
Inventuque cavis bufo. Servius. Hunc undecunque aut quo- modocunque obvium in auguriis felicissimum habuerunt. V. Aug. Niph. de Augur. 1. 10.
BUFONES, Bufonius lapis, de cuius virtute adversus venenum, Al- drov. de Insect. 4. 4. & 5. 12.

B U G

BUGEI, [Βυγῆαι] Populi a Parthenis oriundi, qui quum ab his expulsi ad Cretam appulissent, & una cum Minoe in Siciliam navigassent, post ejus obitum, quidam ex his pedestri itinere sinum Adriaticum usque in Macedoniam peragrantes, Bugei sunt appellati. Strabo lib. 6.
BUGENES, [Βυγῆναι] Unum ex nominibus Bacchi, sub quo ab Argivis colebatur. Hinc & Græcorum perlique Tauriformem Bacchum, & Tau- ricipitem effingebant & appellabant, natumque ex Persephone, ut Eu- seb. in 2. Præp. evang. tradit. Quinimo etiam Taurus dictus est, & illi cornua attributa, unde Ovid. 15. Epist. 24.
Accedant capiti cornua, Bacchus eris. Cur autem cornutum Bacchum finxerit antiquitas, V. apud Diodor. lib. 5. Phurnut. & Porphy- r. in 2. Carm. Hor. 19. 30. super his verbis,
Aureo cornu decorum. conf. mox **BUGONRS**.
BUGERS, Annis est Scythiæ Europææ, qui flexum Maezidis fecat, ut au- ctor est Pomponius Mela. Supra Bugen vero amnes sunt Agarus, quem Sagarim Ovidius nominat; & Lycus, clarissimi Ptolemæo.
BUGILLO, õnis. Herba, forte eadem quæ Bugula.
Bugillonis succus. Marc. Emp. cap. 8.
BUGLOSSA, æ. f. vel **BUGLOSSUM**, i. n. [Βυβύλωσος] Herba quæ Bovis lingua, five Bubula lingua Romanis dicitur, ab ipsa forma folii. Plin. lib. 25. cap. 8. Jungitur huic buglossos, boum linguæ similis: cui præcipuum, quod in vinum dejecta, animi voluptates auget, & vocatur euphrosinum. Diof. lib. 4. cap. 123. Nascitur fabulosi & exæquat in planticem locis. Colligitur Julio mense. Et paulo post, Verbasco si- milia folia habet, & in terram decidua, aspera, nigrioraque, bubulæ linguæ similia. Seren. v. 41.
Capparis atque apium buglossaque, &c. Primam corripit Ma- cer. lib. 2. cap. 20. v. 1. & 10.
BUGONES, um. f. [Βυβόνες] quid significet, declarat Varro 2. de R. R. cap. 5. his verbis, de bove loquens; Denique ex hoc purificato nasci dulcissimas apes, mellis matres, a quo eas Græci Βυβόνιαι appellant. [Immo Βυβωνίαι, ut viris doctis placet, vel potius Βουβωνίαι, quo minus a recepta lectione abeat conjectura.
BUGONIA, æ. f. [Βυβωνία] Apum generatio. Esti verbum Græcæ sit, tamen id in Latina posuit oratione Plautius, qui Bugoniam scribere dixit, qua forma Iliadem Homero scripsisse dicimus. Varro, l. c. & hinc Plautium locutum esse Latine, quem Hirtium Prætozem renuntiatum Ro- man in Senatu scriptum habere, sed homo animo es: non minus satis- faciam tibi, quam qui bugoniam scripsit. Ubi legendum censet Turne- bus, In Senatu scriptum avertere. Sensus autem fic elicietur, Varro Hir- tium fenatorem, in fenatuque scriptum esse optabat, quem ordinem as- sequebantur Ædiles & Prætores, alique magistratus. Quum eum audis- set Prætozem renuntiatum Plautius, Varroni dixit, multa tibi assero, as- fero tibi optabilem nuntium: tam tibi satisfaciam quam qui bugoniam, id est apiarium, aut qui de apibus scripsit. Mel erat antiquis in deliciis, unde meum mel, mihi est mellinæ, & illud Comici, multa loquitur. Ex Turnebo. Adv. 8. 8. [Sed sanior Scaliger, qui a loco plane desperato manum abstinuit.

B U L

BULAPÄTHUM, i. n. [Βυλάπαθρον] Herba: de qua Plin. lib. 20. cap. 21. & Ruell. lib. 2. cap. 49.
BULARCHUS, [Βυλάρχος] Pictor fuit præstantissimus, cujus picturam Magnetum exitii, medicis spatii, Candaules rex pari pendit auro. V. Plin. lib. 7. cap. 38.
BULBINE, es. f. [Βυλβίνη] Plin. lib. 20. cap. 9. Herba est porraceis fo- liis, rubicundo bulbo, quæ vulneribus mirum in modum utilis est. Of- ficinæ Maurorum vocabulo Bubigerim appellant, teste Ruell. lib. 2. cap. 100. conf. Plin. 19. 5.
BULBITO, [Βυλβιτίω] Ære. Stercore fœde. V. in **BUBINO**.
BULBUS, i. m. [Βυλβός] Bulbus quid fit hodie ignoratur. Matthiol. in Comment. in Diofcor. Cato Megaricos bulbos potissimum ferendos, præcipit. Damnavit Ovid. ob venrem, quam mirum in modum stimu- lat, Rem. Amor. 797.
Daunius, an Libycis bulbus tibi missus ab oris,
An veniat Megaris, noxius omnis erit. Ad quam commenda- vit Martial. lib. 13. 34.
Quum sit anus conjunx, quum sint tibi mortua membra,
Nil aliud bulbis quam fatur esse potes. Radice feritur hortens- tis. V. Columel. lib. 10. 106. & Plin. 20. 9.
Theophrastus auctor est, esse bulbi genus circa ripas amnium nascens, cujus inter finimum corticem eamque partem qua vescuntur, esse lanæam naturam,
Aaa 3

naturam, ex qua mapalia, vestesque quædam conficiantur. Plin. lib. 19. cap. 2. conf. Idem 19. 5.
 Bulbi, apud idoneos auctores sunt Radices omnes rotundæ, tunicatæ, quales sunt lili, croci, narcissi, colocasia, squillæ, & arundinum. Pallad. lib. 3. cap. 21. Nunc & liliorum bulbos ponemus, vel lilia ante habita farricimus summa diligentia: ne oculos circa radices nascentes, & minores bulbulos faucientes: qui a matre subtracti, atque in alios digesti ordines, nova lilieta formantur. Plin. de Lilio, lib. 21. cap. 5. Nihilque eff secundum, una radice quinquagenos sepe emittente bulbulos. Ibid. de Asphodelo, cap. 17. Radix ejus naps modicis similitis est neque alia numerosior, LXXX simul accrevit sepe bulbis. Idem lib. 17. cap. 20. de Arundine loquens, Seritur bulbo radices, quem alii oculum appellant, dodrantali serobe, intervallo duum pedum & semipedis.

Tunicæ bulborum. Stat. 4. Silv. 9. 30.
 Bulbos quærit, Jocus proverbialis in eos, qui juxta Persium, Obstipo capite & figentes lumina terræ. V. plura apud Erasum.

BULBACEUS, Adj. Plin. lib. 21. cap. 26. Radix est bulbacea. De hyacintho loquitur.

BULBOSUS, Adj. ut, Radix bulbosa, In qua bulbi conspiciuntur, quales in radicibus arundinum. Plin. lib. 27. cap. 8. Radice bulbosa, oblonga. BULBULUS, i. m. dimin. Pallad. lib. 3. cap. 21.

BULCOLACCA, æ. f. vel BURCOLACCA, vel etiam BUTHROLACCA, Cadaver excommunicati. Leo Allat. lib. de Græc. opin. §. 12. p. 142. conf. Anton. Leges apud Horing. part. 3. Hist. Eccl. §. r. p. 173.

BULLE, es. f. [βύλλη] Budaus, βύλλη in civitatibus Græciæ & Asiæ dicebatur Senatus & consilium. Unde βύλληται, Senatores & Decuriones. Quæ dictio frequentissima est apud Demosthenem. Plin. lib. 10. Epist. 117. Solent totam bulen, atque etiam e plebe non exiguum numerum vocare. Idem l. 10. Epist. 111. & 113. In bulen legi. conf. Spanh. loco seq. dict. not. Hinc

BULLÆUS, [βουλλῆος] Jupiter, & Bullæa Pallas, in nummis apud Spanh. de Usu, &c. dist. §. p. 133.

BULÉPHORUS, [βουλῆφόρος] vocabatur Summæ rei rationalis. Conf. Imp. Cod. leg. 7. Panciroll. Notit. dign. Imp. Orient. 75.

BULÉVTA, æ. m. [βουλεύτης] Latine dicitur Consiliarius, Senator, Decurio. Plin. Epist. lib. 10. 48. Claudiopolitani quoque in depresso loco imminente etiam monte, ingens balineum defodiunt magis, quam ædificiant, & quidem ex ea pecunia, quam bulévta addunt beneficio tuo. V. & Epist. 115. Spartian. Sever. cap. 17. Supra in BULF.

BULEUTERION, [βουλεύτηριον] Curia, Locus ubi consilium publicum cogitur. Plin. lib. 36. cap. 15. Cyzici & Buleuterion vocant ædificium amplum, sine ferro clavota disposita contiguatione, ut eximantur trabes sine fulturis, ac reponantur. Cic. 4. Verr. 50. Deinde ut in curia Syraculis, quem locum illi Buleuterium vocant, honestissimo loco & apud illos clarissimo. &c.

BULÉVICUM, i. n. [βουλῆτικόν] dicitur Theatri pars senioribus ad spectandum assignata; sicuti Ephebicum, ubi spectant ephebi. Cæl. lib. 8. cap. 8. conf. Jul. Pollux 4. Onomast. cap. 19. Dempster. Paral. ad Rosin. 5. 10. p. 480.

BULGA, æ. f. [πίσος] Festus, Bulgas Galli Saculos scorteos appellant. Nonius 2. 76. Bulga est folliculus omnis, quem & Crumenam veteres appellant, & est Sacculus ad brachium pendens. Lucil Sat. lib. 6.

Cui neque jumentum est, nec frivum, nec comes ullus, Bulgam & quoquid habet nummorum, secum habet ipse. Cum bulga cœnat, dormit, lavit: omnis in una Spes hominis bulga, hac devincta est cetera vita. Quisque nostrum e bulga matris est in lucem editus. Lucil. apud Non. l. c. conf. Elmeh. ad Arnob. p. 111. V. etiam Voss. Lex. Etymol. & Argol. de Lud. Circ. 2. 2.

Βουλῆτικόν, τὸ παρ' ἡμῶν βουλῆτικόν. Suid. in Καρῆκιον. Quasi Bulgula. Puto & Germanos uti. Nomiini Bulgæ contigit, ut nomini Saccus, ut prægaret omnes nationes. H. St. reliqua cultro resecta fuerunt. Germani revera vocant Bulgæ.

BULGARI, [βουλῆγροι] Europæ populi in parte Mœsiæ ad Danubium, gens ferax, & quæ multas in Europa clades vicinis intulit. Nonnullis placet non indigenas, sed advenas esse & Scythia egressos. Auctor Volaterr.

BULGARIA, [βουλῆγρία] a recentioribus appellatur Europæ regio supra Thraciam, inter Danubium & pontum Euxinum sita, Daciæ & Mœsiæ conf. termina, ubi Bulgari confederunt.

BULIMIA, æ. f. [βουλιμία] dicitur Magna famas. Gellius 16. 3. Vim famis intolerabilem interpretatur. V. Fest. in Bulimam & Scalig. ac Dacer. ibid. & Rhodig. 13. 39. & 14. l. Bulimiam, medici Caninum appetitum vocant. Est & bulimia, sive Bulimos, Galen. 2. Aphorism. Morbus orificii ventriculi, & casus appetentiæ, æx frigida exteriori, qui a fame quidem inchoavit, sed non habet eam amplius adjunctam. Et in hoc differt ab appetitu canino, qui perpetuo cibum appetit, sumptumque statim evomit. V. seq.

BULIMO, Ære. [βουλιμῶν] Bulimo laborare. Theod. Prisc. 2. 26. Edaces, bulimantes. [Forte ex Græco legendum Bulimiantes.

BULIMUS, [βουλιμος] Græcis Ingentem famem significat, quæ tamen non usquequaque perdurat. Nam qui sic affecti sunt, repente animo linquuntur, cum extremarum partium perfrigeratione, & spiritus defectio. Neque vero idem malum est Bulimos & Caninus appetitus. Caninus enim appetitus etiam esuritionem magnam excitat, sed ut sic affecti plurima edant & gravati maxime paulo post vomant, atque sic se levant, rursusque expleant, ac rursus ad vomitum revertantur. Bulimo autem affecti, si non statim cibum habeant, animo linquuntur, & plerique ipsorum auxilii facultate destituti, ex instanti perire. De utrifque seorsum agit Aëtius lib. 9. cap. 6. & 21.

Bulimam, inquit Festus, Græci magnam famem dicunt, adsuati magnis & amplis rebus præponere Bui, a magnitudine scilicet Bovis, &c. V. supra BU. [Ceterum incertum, utrum Festus Bulimiam scripserit, an, ut doctis viris emendare placuit, Bulimum. conf. Var. de R. R. 2. 5.

BULIS, [βουλῆ] Phocidis oppidum mariticum, non procul a Parnasso & Helicone situm: ita dictum a Bulone conditore. Hinc

BULLI & BULLIENSIS. Cic. in Pison. 96. Partheni & Bullienses illusi. [Immo Parthini & Bullidenses, V. BULLIS. Steph. quidem a Bulide gentile dicit βουλῆοι, sed corrupte, puto, pro βουλιδοι, Bullidii.

BULLA, æ. f. [πυρροδολή] Tumor ille inanis, qui visitur in aquis momento temporis enascens simul & evanesces. Unde proverbium, Homo bulla: quod nos admonet, humana vita nihil esse fragilius, nihil fugacius, nihil inanius. Varro in præfatione, quam scripsit in libros de Agricultura; Cogitans, inquit, esse proferandum: quod (ut dicitur) si est homo bulla, eo magis lenex. Annus enim octogesima admonet me, ut farcinas colligam, antequam proficiscar e vita. Perlucida bulla. Ovid. 10. Met. 734.

— sic ut pluvio perlucida cælo Surgere bulla solet. Bullam pro Capite clavorum, qui in valvis magnarum ædium honoris gratia affigebant, accepit Plaut. in Asinaria 2. 4. 20. Justine in splendorem dari bullas has foribus nostris? V. ibi Taubm. Cic. 6. Verr. 124. tradit verum, bullas aureas ex valvis templi magnificentissimis abstulisse.

BULLA, æ. f. [βούλα] Insigne erat triumphantium, quam in triumpho præ se gerebant, inclusis intra eam remediis, quæ crederent adversus invidiam valentissima. [Quis auctor?] Festus. Bulla aurea, Insigne erat puerorum prætextatorum, quæ dependebat eis a pectore: ut significaretur eam ætatem alterius regendam consilio. Dicta est autem Bulla & Græco sermone βούλη, quod consilium dicitur Latine: vel quia eam partem corporis bulla contingat, id est pectus, in quo naturale manet consilium. Hactenus Festus. Plin. lib. 13. cap. 1. Sed a Prisco Tarquatio omnium primo filium, quum in prætextæ annis occidisset hostem, bulla aurea donatum constat: unde mos bullæ duravit, ut eorum qui equo meruissent filii, id insigne haberent, ceteri lorum. Cic. 3. Verr. 152. Neque te tam commovebat, quod ille cum toga prætexta, quum quæ fine bulla venerat, ubi Aconius, Simul cum prætexta etiam bulla suspendi in collo infantibus ingenuis solet aurea, libertinis sortea, quasi bullientis aquæ, sinus communis pectusque pueri. Perottus, Bullam esse amulam manifestum est: dictam a similitudine ejus bullæ, quæ spiritui in aqua excitatur, præcipue dum bullit, figura rotundæ. Nam quod aliqui bullam, βούλη της βούλης, hoc est consilio deductum volunt, plenum infantia est. De Bulla fustissime differit Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 6.

Plut. in Sertorio, τα χερνύτα ἀβύλλου, ἡ ἀμείνου βούλα καλῆται. Ex Bullæ similitudine veresime illi dictum fuisse. H. St.

Argentea bulla. Ovid. 10. Met. 114. Aurea. Propert. lib. 4. l. 131.

Mox ubi bulla rudis dimissa est aurea collo. ubi V. Broekh. Bullæ etiam sunt Ornamenta balteorum & cingulorum. Virg. 12. Æn. 942. — & notis fulserunt cingula bullis. Bullas has, Nodos appellat Val. Flacc. §. Argon. 579. ex emendatione N. Heinssii, Quis procul illic, humerum nodis cui balteus asper Subligat?

Bulla etiam erat Tabula pensilis, quæ dies fastos a nefastis discriminabat. Petron. cap. 30. Et qui dies boni, quique incommodi essent, distinguente bulla notabantur. [Ergo Bulla non Tabula, sed Signum mobile, quo dies illi in tabula notabantur.

BULLATUS, a, um. Bullis ornatus. Juven. 14. Sat. 5. Si damnofa fenem juvat alea, ludit & heras Bullatus. i. e. Puer.

Bullatæ nugæ. Pers. §. Sat. 19. i. e. Argumenta inania. BULLIO, [βούλλω, φλύω, βούλω] Ære. Fervere significat. Cels. lib. 5. cap. 19. Aut spumæ aegeri felibra, ex olei hemina, & aquæ marinæ altera, cocta donec bullire defuerit, cui paulum cere sit adjectum.

BULLO, [βουλλώ] Ære. Bullas facere: hoc est tumorem illum excrefcentem, qui spiritui in aqua vel urina excitatur. Plin. lib. 28. cap. ult. Item maris ipsius tranquillus sonitus, spumæque dispersæ, aut aquæ bulantes. Idem lib. 28. cap. 6. non procul a fine, Magna signa fontis urinae bullant & crassæ.

BULLATIO, ðnis. f. Hoc substantivum Harduinus ex Libris MSS. Plinio restituit 34. 14. sub fin. Lapis hic & in Cantabria nascitur, non ille magnæ verus, caute continua, fed sparsa bullatione, ita appellatur. h. e. Magneticos lapillos bullarum instar per agros spargi, non e continua rupe excidi. Vulgo Bubbatione legitur.

BULLULA, æ. f. [βουλλούλα] diminut. Parva hulla. Cels. lib. 2. cap. 5. Item si urina modo liquida & pura est, modo habet quædam subsidentia, si lævia, atque alba rubrave sunt, quæ in ea subsidunt: aut si quædam quasi maculas (al. miculas) repræsentant, aut si bullulas excitat.

BULLA Regia, Liberum oppidum Numidiæ in Africa, auctor Plin. lib. 5. cap. 3.

BULLÆUS, [βουλλῆος] Urbs insule Britannie Ptolem. Vulgo Writlam.

BULLATIUS, Viri proprium, ad quem scribit Horat. lib. 1. Epist. 11. l. Quid tibi visa Chios, Bullati.

BULLIO, Ære. V. BULLA. BULLIONES. V. post dict. seq.

BULLIS, idis. [βουλῆς] Oppidum in ea parte Macedoniae, quæ mari Adriatico adiacet, non procul ab Apollonia, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 13. Hinc dicti

BULLIDENSIS, Plin. Bullidensem coloniam vocat lib. 4. cap. 10. & BULLIONES, incolæ. Plin. lib. 3. cap. 23. Apollonia, quondam Corinthiorum colonia, VII. m. passuum a mari recedens. Cujus in finibus celebre Nymphæum accolunt barbari, Amantes, & Bulliones.

BULLO, BULLULA. V. BULLA.

BULLA, [βούλα], Vulgo Bodonia? Oppidum Liburniæ, non procul a Dri-lone fluvio. Ptolem. lib. 2. cap. 17.

BULLUBA, [βουλλύβα] Libyæ Cyrenæicæ oppidum, apud Plin. lib. 5. cap. 5.

B U M

BUMAMMA, [βουμάμα] Magna mamma, Voce hybrida. Quo nomine dictum est genus quoddam Uvæ grandioris: quod tumeat ad similitudinem mammæ bovum. Varro de R. R. lib. 2. cap. 5. Macrobi. lib. 3. Saturnalia, cap. ult. Bumammiam appellat. [In ed. Pont. Bumamma. V. u. particulam, & dict. seq. An Plinii Bumammia l. 14. c. 3.]

BUMASTOS, sive BUMASTUS, i. f. Græcum est, Idem ac Bumamma. Plin. lib. 14. cap. 1. Tument vero mammarum modo bumasti.

BUMELTA, æ. f. Fraxini species in Macedonia afflissima & lentissima, cujus folia contra serpentes, succo expresso ad potum, imposita ulceribus maxime profunt. Plin. lib. 16. cap. 14.

B U N

BUNEA JUNO, V. **BUNUS**.
BUNAS, [Βῦνας] Vir quidam Atheniensis. Quum autem effet controversa inter Calydonios & Eleos, utriusque rem ad arbitrium Bunæ detulerunt. Convenerat tamen ut a manibus temperaret, donec ille de negotio pronuntiasset. Quod ubi sensit Bunas, de industria quidem audiebat utramque partem: ceterum per fictas occasiones rem in longum distulit, nec unquam de lite voluit pronuntiare. Hinc natum proverbium, Bunas iudicat, ubi lis in longum profertur, nec unquam explicatur. Auctor Hmaseas apud Zenodotum.

BUNIAS, ædis. f. [Βουνίας] Napi species est, diversa a Bunio. Plin. lib. 20. cap. 4. duas napi species facit, quarum altera Bunio, altera Bunias vocatur. Bunio autem angulosis foliorum caulibus esse tradit, ejusque decoctum purgationibus feminarum, & vesicæ, & urinæ utile esse: idque Dioscorides a Romanis Scopam regiam vocari asserit. Bunia autem idem Plin. raphano & rapo similem facit, cujus semen antidotus, quæ contra venena fiunt, admisceri tradit. Hodie Bunias napi nomine nulli non cognita est. Bunio autem idem esse, quod vulgus Gallorum *Carpentariam* herbam vocat, plerique suspicantur. Utriusque vero generis appellatio a tumentis radicis figura tracta videtur. Nam collis, terræque tumores ἄνθη Græci appellant. Napum autem Bunias nomine ne Columella quidem ignoravit, qui sic scribit lib. 10. 423.

Quæque Amiterinis deservit Bunias arvis.
BUNION, i. n. [Βουνιον] Napi genus. V. **BUNIAS**.
BUNTES, æ. m. [Βουντες, scil. οἶνον]. Vinum ex napis. Diof. 5. 56. V. Plin. 14. 16.

BUNITIUM, [Βουνιον] Urbs Germaniæ apud Ptolem. Vulgo *Sund*.
UNNUS, [Βουνος] Illyridis oppidum est: quos gentile est
UNNIUS, [Βουνος] Stephanus.
UNUS, i. m. [Βουνος] Mercurii & Alcidiæ filius fuit, qui in Acrocorintho Junoni sacellum ædificavit, unde Bunæ Junonis cognomen propagatum. V. Pausan. in Corinth. & Rhodig. lib. 15. cap. 17.

B U P

BUPÆS, ædis. m. [Βούπαις] Bupædas, Magnos pueros Græci dicunt, Festus, in Buliam.

BUPALUS, vel **BUBALUS** & Athenis, Anthermi Chii filii, Clarissimi sculptores fuerunt. Hi quia Hipponacti poetæ notabilis vultus fœditas erat, imaginem ejus lascivia jocorum profusioreridentium circulis. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum distinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad laqueum eos compulsisse. Unde Horatius in Epod. 6. 3.

Qualis Lycambæ spretus infido gener,
 Aut acer hostis Bubalo. Hanc de Bupalo Historiam, vanam arguit Plin. 36. 5. unde superiora excerpta sunt. Pictorem Bupalum facti Scholiastes Horatii d. l. qui Hipponactem, in scena depictum, populo videndum præberit. V. **HIPPONAX**.

BUPHAGUS, i. m. [Βουφάγος] Fluvius est in Arcadia, ab heroe Buphago nomine adoptato, qui Iapeti fuit filius & Thonacis, quemque honesta parum affectantem in monte Pholoe peremit Diana. V. Cæl. Rhodig. lib. 26. cap. 2. vel potius Pausan. Arcad. Est & Hercules epitheton integros boves comedentis.

BUPHARUS, i. m. [Βούφαρος] Terra dicitur quæ arari facile potest. Nam pharos aratio est, sed & bovis epitheton. Auctor Cæl. lib. 12. cap. 6.

BUPHONIA, orum. n. pl. [Βουφονία] Festum Atheniensium, quod post Mytheria celebrant per immolationem bovis, quo occiso, reliqua omnia a cæde libera pronuntiabant, gladium vero seu cultrum cædis condemnabant. Vocatur etiam hoc festum Διιπόρεια. V. Pausan. lib. 1. Ælian. Var. Hist. 8. 3. Aristoph. & scho. Pæ. 418. & Nub. 981. V. etiam Rhodig. 12. 6.

BUPHONUM, i. n. [Βουφονιον] Herba, quam alii Chamæleontem, alii Ixiium vocant. Dicitur autem βούφονον, quod est mors, & βός, bos; quod a bobus devorata anginam procreet, cosque necet.

BUPHTHALMOS, i. f. [Βουφθαλμος] Herba similis boum oculis, folio feniculi, circa oppida nascens, fruticosa caulibus, qui & manduntur decocti. Quidam Cachlam vocant. Hæc Plin. lib. 25. cap. 8. conf. Diof. 3. 156.

Bupthalmos etiam apud Dioscoridem, in Nothis p. 468. recensetur inter appellationes Sedi, sive Sempervivi majoris. Add. Plin. 25. 13.

BUPLANOCIPTISI, [Βουπλανοκίπτις] Tumuli erant apud Ilium: sic dicitur, quod ex Mylia bovem insequutus, Ilius ibi demum urbem condiderit Ilium, ubi interquiescisset ea. Meminit Lycophron in Alexandra, & Cæl. lib. 26. cap. 2.

BUPLEUROS, f. [Βουπλευρος] Herba nomen, quam sic describit Plin. lib. 22. cap. 22. Bupleuron in sponte nascentium olerum numero Græci habent, caule cubitali, foliis multis longisque, capite anethi, laudatum in cibis ab Hippocrate: in Medicina a Glaucione & Nicandro.

BUPRASIAM, [Βουπρασιον] Civitas & fluvius & regio Elisidis, a Buprasio conditore, cujus meminit Homerus. Buprasium negat Strabo l. 8. sua ætate extitisse. Proinde a Plin. lib. 4. cap. 5. inter Achaicæ loca ponitur.
BUPRESTIS, is. f. [Βουπρεστις, ἢ βύπρεστις] Animal est rarum in Italia, simillimum scarabeo longipedi. Fallit inter herbas novæ maxime: unde & nomen invenit: devoratque tacto felle ita inflammatur, ut rumpat. Hæc Plin. lib. 30. cap. 4. Jurisconsultus de hoc animali scribit in l. 3. d. ad leg. Cornel. Sicuti temere pigmentarii dederunt ptyocampas, aut buprestes, quæ ambo venenata sunt, tenciri poena legis Cornelie de sicariis & veneficis.

Buprestis, & Herba genus est. Plin. lib. 22. cap. 22. Buprestim magna inconstantia Græci in laudibus ciborum etiam habuerunt. Idemque remedia tanquam contra venenum prodiderunt. Et ipsum nomen indicio est, boum certe venenum esse, quos distillare degustata fatentur. V. Theophrast. Hist. Plant. 7. 8. & Harduin. ad Plin. loc. cit.

BURA, [Βυρα] Urbs in sinu Corinthio, hausta a mari. Plin. lib. 2. cap. 92. Pyrrham & Antifam circa Meotium pontus abtulit, Elicem & Buram in sinu Corinthio, quarum in alto veltigia apparent. Al. Buris q. v. **BURA**, æ. live **BURIS**, is. f. [Βύρα] quali Bovis cauda; dicitur Pars aratri posterior, decurvata. Virg. 1. Geog. 170.

Continuo in filvis magna vi inflexa domatur
 In burim. Ubi Serv. In burim, in curvaturam: nam buris est curvamentum aratri, dictum quasi βύρα βύρα, quod sit in similitudinem caudæ bovis. Proprie autem Bura est illud Curvamen aratri, quod vomerem excipit. Varro l. de R. R. cap. 19. Terram duram proficendere, nisi boves magnis viribus non possunt, & sepe fracta bura relinquunt vomeres in arvo. Varr. de L. L. lib. 4. p. 23. ed. tert. Steph. Bura a bubus. Alii hoc a curvo, Curvum appellant. Sub jugo medio Covum, quod bura extrema addita appellatur. Vocatur covum a cavo. [Sic distinguo.]

BURAEICUS, i. m. [Βυραϊκός] Herculis cognomentum, ab Achaicæ urbe Bura, ubi & specus & fluvius eodem nomine extiterit: quo in loco tabella, & talis seu taxillis vaticinia dabantur. Nam qui deum consultabant, primum ante simulacrum dei preces effundebant: deinde quatuor talos, qui multi erant apud deum, super mensam jaciebant. In singulis autem talis, figure notatæ incrant: in tabella vero figurarum interpretationes inveniebantur: Itaque vaticinium habebatur. Ex Pausan. Achaicæ.

BURCHANA, [Βυρχανία] Ponti insula nobilissima, Plinio auctore. Sic enim scribit ille lib. 4. cap. 13. Unde insulæ Romanorum armis cognite. Earum nobilissima Burchana. Fabaria a nostris dicta, a frugis similitudine sponte proveniens. Item Glesaria, &c.

BURDEGALA, vel **BURDIGALA**, [Βουρδγαλα] ut scribit Suidas; Strabo autem **BURDIGALIA**. Civitas est Gallicæ, Aquitanorum nobilissimum emporium, cladam marino incumbens lacu, quem eruptiones faciunt. vulgo *Bourdeaux*. V. Aufon. Epit. 24. 79. & in Clar. urbis, cap. 14.

BURDIGALUS, i. m. Gentile. Martial. 9. 31.
BURDIGALENSIS, e. Adj. apud Recentiores invenitur.

BURDO, ðnis. Hinnulus est, inquit Valia lib. 4. qui patre equo, matre asina genitus est, quem quidam burdonem nominant. Ulpian. in l. 49. D. de leg. 3. Item legato continentur mancipia, item jumenta, vel leuica, vel sella, vel burdones. Cæl. lib. 23. cap. 5. putat Burdones dici mannos seu manulos, ut est apud Martialem, equos haud ita magnos, ac præmites: quos vulgus, ut scribit Porphyrus, Burdos vocabat. Si burdonibus atque asinis agago nobis præficiendus est. Interpr. Chryfostomi apud Dadræum. 209. 6. H. St.

BURDUBASTA, æ. m. i. e. Afini stratum, sive Afinus gibbosus. V. Petron. cap. 45. Ubi Schefferus legendum suspicatur Butuba, & M. Nodot. habet Gurdus ata. V. Burman.

BURGUS, i. m. pl. **BURGI**, in l. 2. §. In Sardinia. C. de Off. Præf. Prætor. Afr. l. pen. de fund. rei privat. lib. 10. C. Luitprandus lib. 3. de reb. per Europam gestis, cap. 12. de Burgundionibus agens: Et quoniam, ait, ipsi domorum congregationem, quæ muro non claudunt, burgum vocant, Burgundiones, quod est burgo expulsæ, a Romanis appellati sunt. Ilior. lib. 9. cap. 4. Burgundorum habitacula, burgos dicunt. Unde & Burgundionum gentem per castra dispoferunt. V. Glosaria mediævi.

BURGARIUS, i. m. Qui ex Burgo, seu castro est. V. hujus nominis titulus, Cod. Theod. 7. 14. & eadem Glosf.

BURGUNDI & **BURGUNDIONES**, [Βυργουνδοι] dicti sunt populi, qui eam regionem incolunt, quam olim Hedui & Sequani tenebant. Hi vicini Cimbris, supra Rostochium Germanicæ urbem olim habitaverunt. Unde de trans Rhenum profecti, quemadmodum sepe Germanicæ gentes fecerunt, ea loca occuparunt, quæ jam tenent. Certe Plin. lib. 4. inter Germanos numerat. Genera, inquit, Germanorum sunt quinque, Vindelici, quorum pars Burgundiones, Varini, Carini, Guttones. De nominis origine V. dict. præced. Hinc

BURGUNDIA, Gallicæ Celticæ provincia, a Burgundis, qui eam expulsis veteribus colonis occuparunt, ita dicta. Hodie in Ducatum & Comitatum dividitur fluvio Arari sive Saona, uterque ad regem Gallicæ pertinet.

BURIS, Posterior pars aratri. V. **BURA**.
BURIS, Urbs mediterraneæ Achaicæ, eadem ac Bura, de qua Ovid. 15. Met. 293. ubi Heinf. ac Burm. V.

BURNISIA, Plinio ponitur inter civitates Illyrici Liburnorum, lib. 4. cap. 21.

BURNUM, [Βύρνον] Castellum est in tractu Dalmaticæ, nobilitatum populi Romani præliis. Hujus meminit Plin. lib. 3. cap. 22.

BURRA, V. **BURRUM**.

BURRANICA, æ. Potio a rufo colore, ex lacte commixto sapa. Festus.
BURRÆ, arum. f. Quisquilias. Aufon. præfat. ad Latinum Pactum, Burras, quisquilias, ineptiasque. Vocem Aquitanicam dicit Scalig. cujus V. Aufon. Lect. 2. 13. p. 123.

BURRHANICUM, Genus valis. Fest.

BURRIO, ite. Apul. lib. 8. p. 211. Formicarum nidificia in catiolo stipite burriebant. Alii alter legitur. V. Pricæum p. 168.

BURRUM, [Πυρρὸν] dicebant antiqui, quod nunc dicitur Rufum. Unde rufici Burrum appellant Buculam, quæ restum habet rufum, pari modo rubens cibo ac potione ex prandio Burrus appellatur. Festus. conf. **BIRRUS**.

BURSA, vox Medii ævi, Crumenam denotans, unde **BURSA PASTORIS**, Herba vulgo notissima, ex refrigerantium, exciccantium & adstringentium genere: de qua plura apud Matthioli. in Dioscorid. lib. 2. cap. 150.
BURSAONESSES, Hispania ceterioris populi, Calaguritanis & Complutensibus vicini, ut testis est Plin. lib. 3. cap. 3. in descriptione ceterioris Hispaniæ.

BURTINA, [Βερτινα] Urbs Hispaniæ Ptolem. vulgo *Balbasiro*.

B U S

BUSÆ, [Βύσαι] Herodoto lib. 1. Populi sunt Mædorum, quos subegit Driocæ.

BUSSELLINUM, i. n. [Βουσσέλιον] Herba est sativo apio similis, solaque caulis brevitate, & rufa radice ab eo differens. Auctor Plin. lib. 20. cap. 12.

BUSTRIS, is, vel Idis. m. [βυστρος] Neptuni filius ex Libya Epaphi filia susceptus, ut in libro Temporum scribit Eusebius. Hic autem (ut ait Augustinus in lib. de Civitate Dei) regnante Danao Argivis, rex, vel potius tyrannus, suis diis hospitibus immolabat: sed ab Hercule tandem interemptus est, quam etiam cum voluisset occidere. Hujus laudes scripsit Hecrates. Illaudatus autem dicitur et Virgilius: non qui laudatus non sit, sed qui laudari non meruerit, ut ait Servius. Virg. 3. Georg. 5.

— quis aut Eurysthea daturam,
Aut illaudati nescit Bustridis atas?
Savior es tristi Bustride. Ovid. lib. 3. Trist. Eleg. 11. (v. 39.) H. St. Bustris, & Oppidi nomen est in Aegypto, ad Nilum fluvium, a Buliride conditum, in quo fuit templum magnum Isis. Hinc, Bustritica praefectura, apud Strabon. lib. 17.

BUSTAR, Idem quod Bustum. Charifus lib. 1.
BUSTUM, i. n. [βυστρον] proprie dicitur locus in quo mortuus est combustus & sepultus; diciturque Bustum, quasi bene usum. Ubi vero combustus quis tantummodo, alibi vero est sepultus, is locus ab Urendo Ustrina vocatur. Sed modo Bustum, eo quod [an Bustum est quod?] Sepulchra vocamus. Haec Festus. Servius vero in 12. Aen. 863. Pyra (inquit) est lignorum congeries: Rogus, quum ardere coeperit, dicitur; Bustum vero jam exustum vocatur. Quem ordinem servat poeta, dicens, Constituere pyras. Item, Subjectaque ignibus atris, Ter circum accensos decurrere rogos. Item postea, Semustaque servant busta. Cic. 2. de Legib. 61. Nam quod rogi bustumve novum vetat praerogis sexaginta pedes adfici aedes alienas, invito domno, incendium veretur acerbum. Quod autem Forum, id est vestibulum sepulchri, bustumve ufucapi vetat, tuetur jus sepulchrorum. Juven. 3. Sat. 34. Bustum, Sepulchrum. Cic. 7. Att. 9. Unas video mihi a te non esse reditas, quas L. Quintius familiaris meus quum ferret, ad bustum Basilii vulneratus & despoliatus est. Cava busta. Ovid. 3. Amor. 9. 38. Coacervatum bustum excelso agger. Catal. in Argon. 363. Fumantia. Stat. 5. Silv. 1. 226. Ingens terreno ex aggere. Virg. 11. Aen. 850. Horrifico cineribus busto. Lucret. lib. 3. 918. i. e. In cinerem redactus. Injusta. Ovid. 2. Met. 627. Immo Justa injusta. V. Heinl. Inania. Stat. 6. Theb. 106. alii Justa legunt. Miserabile. Ovid. 6. Met. 665.

Flet modo, seque vocat nati miserabile bustum. De Tereo, qui incensus appositum sibi ab uxore filium comederat: unde seipsum filii sepulchrum vocat. Improprie enim Bustum dixit. Memorabile. Claud. de Bell. Get. 637. Sacra. Claud. 1. in Eutrop. 451. Suprema. Stat. 9. Theb. 397. Teres. Catal. in Argon. 62. 363. Eruere busta. Sen. Troad. 6. Facere. Cic. 1. Philipp. 5. Nam quum serperet in urbe infinitum malum, idque maneret in dies latius, iidemque bustum in foro facerent qui illam insepulchram sepulchrum effecerant, & quotidie, &c. Incidere in busto. Cic. 5. Tusc. 101. Mactatus essem in Catilinae busto, vobis ducibus. Cic. in Pison. 16. Peragere busta. Ovid. 2. Met. 627. al. Julta. V. supra Injusta. Piare alicujus. Ovid. 13. Met. 515. i. e. Manes. Sic Pendere busto picula: i. e. Perfolvere. Lucan. 2. 176. de Maric. Vertere busta, pro Evertere & devastare. Lucan. lib. 7. 855. Violare bustum compositum. Lucan. lib. 8. 748. Bustum legum omnium ac religionum. i. e. Locus, ubi sepelirentur oppresse. Cic. in Pison. 11. Bustum arae. Hieronymus, Non est tantum in eo servitus idoli, si quis duobus digitalis thura comprehensa in bustum arae jaciatur. Bustum autem arae vocatur Focus, ubi ignis accenditur. Turnebus Adv. 19. 21. Busta Gallica, Locus juxta Aequimelum, ubi Galli defunctorum ex pensitentia corpora usserant. V. Livium lib. 22. 14.

BUSTICETUM, i. n. Arnob. lib. 7. p. 222. Ustrinae rogi sunt & busticeta.
BUSTUALIS, e. Adj. apud Sidon. 3. Epist. 12. pr.
BUSTUARIUS, a, um. Adj. Bustuarii a Busto dicti sunt Gladiatores. nam quum mos esset in sepulchris virorum fortium captivos necari: idque postea crude visum foret: placuit ut eorum subulato, introducerentur gladiatores, qui ante sepulchra dimicaret: a quo Bustuarii sunt appellati. V. Serv. ad 10. Aen. 519. Cic. in Pison. 19. Si mihi cum illo bustuario gladiatore, & tecum, & cum collega tuo decertandum fuisset. Bustuarium moechae, Quae in bustis & monumentis praesabant. Martial. lib. 3. 93. in Veturianum, Quum te lucerna balneator extincta Admittat inter bustuarium moechas. Idem lib. 1. 35. in Lesbiam, Abscondunt spurcas & monumenta lupas.

BUSTUARIUS, i. m. Libitinarium est Ammiano 28. 4. V. ibi Valesium p. 509.
BUSTUARIUM, i. n. Bustum. Gloss. Gr. Lat.
BUSTIARUS, i. m. Nefarius, qui lucrifera nefanda audet, vel qui e bustis & flamma cibum petit. Plaut. Pseud. 1. 3. 127. inter varia convicia, Verbero, Bustiarum. [Videtur intelligi Fur bustuarium, qui busta expilaret.]
BUSYCON, Ficus erat praecipuae magnitudinis, sed sativo sapore, quae alio nomine Marifca dicitur. Fest. in Bulimam, & Varro de R. R. 2. 5.

BUTADAE, [βουταδαι] Populi Attici ex Oeneide tribu Butia, juxta Suid. apud Stephan. Aegidis tribus.
BUTEO, onis. m. [βουτεος] Accipitris genus. Plin. lib. 10. cap. 3. Triorchem a numero testium: cui principatum in auguriis Phaeonoe dedit: Buteonem hunc appellant Romani. Buteco, item Cogomen fuit Fabii cuscudam, inde illi impositum, quod insidens in navigio avis bono auspicio ei, tum temporis duci fuit. Plin. lib. 10. cap. 3. & Flor. 2. 2. 30. & Lex. Pitifc.
BUTERS, [βουτς] Filius fuit Amyci Beryciorum regis, qui ob sevitiam patris ab Argonautis caesi, regno pulsus, parvo navigio Drepanum in Siciliam confugit, ubi a Lycate nobili meretricae hospitio susceptus est: a qua quum ob formae, morumque & aetatis elegantiam diligeretur, ejus concubitu usus, Erycem filium ex ea suscepit: & quoniam Lycate ob eximiam pulchritudinem Venus vocabatur, datus est locus tabulae, Buten

ex Venere filium Erycem suscepisse. Contra Virg. 5. Aen. 372. Buteo Darete juxta tumulum Hectoris occisum tradit, inquiens, Idemque ad tumulum, quo maximus occubat Hector, Victorem Buteo immanni corpore, qui se Berycia veniens Amyci de gente ferebat, Perculit, & sulva moribundum extendit arena. Alius fuit Butes Trojanus, a Camilla occisus, ut est idem auctor lib. 1. Aen. 691. Commentarius Apollonii, alterius quoque Butae meminit, filii Cecro cuscudam. Est & Butes, Scytharum fluvius, cui propinqui sunt Agathyrsi & Sarmatae Celerius quam Butes: hoc adagio significabant Aliquid quamprimum solvi, compendioque explicari, quemadmodum solent qui pauca verbis longam sententiam significant. Auctor Zenodotus. V. Erat. Clitid.

BUTHIA, [βουθια] Ioniae oppidum, teste Stephano, aut certe regionem, ut idem refert ex sententia Theopompi.
BUTHROTUM, five BUTHROTUM, i. n. [βουθροτον, Steph. βουθροτον] Epiri colonia est non longe ab Ambracio sinu. Auctor Plin. lib. 4. cap. Virg. 3. Aen. 293.

— portuque subimus Chaonio, & celsam Buthroci ascendimus urbem. i. e. Buthrotum. Servius. q. V.

BUTHROTIIORUM, m. pl. [βουθροτων] gentile. Cic. 16. Att. 16. C. fa Buthrotiorum.

BUTHUS, Athleta quidam fuit, qui vicerat in Pythiis ludis: a cujus & moribus tractum est proverbium, Buthus obambulatur, de levibus ac fildis dictum. Hujus meminit Cratinus, teste Zenodoto, & Hefychi indicans & Aristotelem alicubi de hujus victoria meminisse.

BUTHYRUS Lycius, Insignis staturarius fuit, Myronis discipulus, cecit dignum praecoptore perorum suffiantem languidos ignes, & Argontas. Plin. lib. 4. cap. 8. [Immo Eleutherus Lycius. V. Hard. ad lo]

BUTHYSIA, e. [βουθυσια] Magnum & solenne sacrificium, quale est fcatombe, vel etiam Quotiescunque boves immolarentur. Suet. Ner. cap. 12. Gymnicum, quod in Septis edebat, inter buthysiae apparatus barbaram primam posuit.

BUTICUS, [βουτικα] Lacus est, a Buto Aegypti urbe sic dictus, de q. Strab. lib. 17.

BUTICUS, a, um. Adj. ut, Linum Buticum. Plin. 10. 11. **BUTIO**, onis. est Avis circa paludes versans. Auctor Philomela, 42. Inque paludiferis butio balat aquis. U'n Butor.

BUTIO, ire. V. BUBO, ere.

BUTOA, Infula est circa Carpathon, & contra Hierapytnam, de qua Plin. lib. 4. cap. 12. In Londinensi editione Butra, bis perperam id nomen scribitur.

BUTOMUM, [βουτομον] Frutex est in paludibus nascens, folia ferens in dis proxima, ex una radice non singulos scapos, sed plures veluti viri emittens, ad vitillum nexus utiles. Frondibus autem boves maxime lectantur, unde nomen accepit. Vulgus hodie *Juncus cabacium* appellat, quod ex foliis ejus sportulae texantur, quibus ficus & uvae passae nos adferunt. Vide Ruell. lib. 2. cap. 127.

BUTOS, i. [βουτος] Oppidum est Aegypti, apud Ptolem. lib. 4. cap. 5. & Plin. lib. 5. cap. 10.

Stephanus alterum ejusdem nominis oppidum in Gedrosia collocat.

BUTRA, V. BUTOA.

BUTRUM, i. [βουτρον] Oppidum Italiae, non procul a Ravenna, cui meminit Strab. lib. 5.

BUTRATA, orum. n. pl. Navius pro Nugatoris posuit, hoc est n. ius dignationis. Fest. ubi Scalig. & Dacer. V.

BUTUA, [βουτια] Plinio inter oppida Liburniae recensetur, lib. 4. cap. 1.

BUTUNTINENSIS, Populi furi Calabriae in Italia, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

BUTYRUM, aliquando BUTYRUM, i. n. [βουτυρον] quid fit decla Plin. lib. 28. cap. 9. his verbis, E lacte fit & butyrum, barbararum gente laudatissimum cibus, & qui divites a plebe discernat. Plurimum bubulo, & inde nomen: pinguislimum ex ovibus. Fit & ex capris fed hyme calefacto lacte, aestate expresso tantum, crebro jactu in losis vas, angulo foramine spiritum accipientibus sub ipso ore, alias per ligato. Additur paulum aquae ut acefcat, &c. Deinde vero addit, Ntutam esse astringere, mollire, replere, purgare. Sidonius ad C. tulinum, Infundens acido comam butyro. Phaleucius est. Egnatius, — mollique subacta butyro. Nestor quoque testur a Graecis producti. Valgius,

Lac niveum butyrumque novum cum melle comedit. Dubitar, an vetusti illius Valgii sit, quippe in fragmentis ejus a Stephano editis, nequaquam confpicitur. Hunc sequuti sunt Macer & Serenus. V. Borrich. Parnass.

BUXENTUM, i. n. [βουξεν] Oppidum Lucaniae quod Graeci Pyxunta vocant in sinu Posidoniae, a buxo arbore quae copiosa illic provenit. Plin. lib. 3. cap. 5. Meminit & Mela lib. 2. cap. 4. Nunc vulgo *Belvedere*. Titus Olivarius in Melam.

BUXUS, i. f. & BUXUM, i. n. [βουξος] tam pro Arbore, quam pro Ligno. Virg. 9. Aen. 619.

Tympana vos buxifque vocat Berynthia. Ubi Servius, Dicitur & haec Buxus & hoc Buxum: ut

— & torno rille buxum. Unde superfluo quidam arborem generis feminini esse volunt, quum hoc loco etiam de ligno generis feminini habeamus exemplum.

Buxus Graeca vox est: βουξος quippe dicunt Graeci. Arbor est exigua, natura solida, & quidam ligni duritia, ac frondium pallore commendabilis, fractu facilis, & ad topiaria opera commodissima, viens semper ac tonsilis. Semen ejus cunctis animantibus propter amaritudinem in ignem: mel in Corsica amarus reddit: amat frigida quae sint aprica. Invisum duritia est, quae ferro, nec flamma, nec carbone utilis. Haec fere Plin. lib. 16. cap. 16.

Densu crispaque cacumine buxus. Claud. de Rapt. Proserp. 2. 110.

Densum foliis buxum. Ovid. 3. de Arte Am. 691.
 Pallidius buxo. Ovid. 4. Met. 134.
 Simillimus buxo pallor. Ovid. 11. Met. 417.
 Rafile torno buxum. Virg. 2. Georg. 449.
 Virens perpetuo buxus. Ovid. 10. Met. 97.
 Undans buxo Cytorus. Virg. 2. Georg. 417.
 Buxus, pro quovis opere buxeo, & pro Tibia quidem sæpe legitur apud poetas, iuxta eam figuram qua materia ponitur pro re confecta. Stat. 2. Theb. 78.

— tum plurima buxus,

Æraque taurinos sonitu vincencia pulsus.
 Horrifa Mygdonio cantu. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 268.
 Horrifona. Valer. 2. Argon. 584.
 Inflat murmur buxi. Ovid. 14. Met. 537.
 Idæa. Stat. 5. Theb. 91. Valer. Flacc. 1. Argonaut. 319.
 Multifori tibia buxi. Ovid. 12. Met. 158.
 Terebratum per rara foramina buxum. Ovid. 6. Fast. 697.
 Ferire buxum rauco pectore. Sen. Agamem. 7. i. e. Tibiam inflare.
 Inflare buxos. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 130. i. e. Tibias inspirare.
 Premere buxos tacitos. Claud. 2. in Eutrop. 286.
 Buxus, pro Trocho e buxo, quo pueri ludunt. Virg. 7. Æn. 382.

— mirata volubile buxum.

Torquere buxum flagello. Perf. 3. Sat. 51.
 Pro Pectine. Ovid. 6. Fast. 229. — detentos crines depectere buxo.
 Buxum vocabatur quoque Pritillus, sive vasculum illud ligneum, per quod talia agitabantur. Aufon. Prof. Burdig. 1. 25. V. Barth. Advers. 35. 10. Senftleib. de Alea vet. cap. 11.

BUXEUS, a, um. Adj. [*πυξεύς*] Quod ex buxo est, aut buxi colorem refert. Martial. lib. 2. 41.
 Et tres sunt tibi, Maximina, dentes:
 Sed plane piciticos, buxique.
 Color buxeus. Plin. lib. 12. cap. 7.
 Forma. Columel. lib. 7. cap. 86.
 Frutex. Columel. lib. 8. cap. 15.

BUXETUM, i. n. [*πυξέτιον*] Locus buxis confitus. Martial. lib. 3. 58.
 Non otiosis ordinata myrtetis,
 Viduaque platano, tonsilique buxeto
 Ingrata lati spatia detinet campi. conf. **BUCETUM**.

BUXOSUS, a, um. [*πυξέοδης*] Adj. significare videtur Quod, maxime buxum refert, buxoque est simile: ut, Lignum balsami buxofum. Plin. lib. 12. cap. 25. Ex hoc buxofum est optimum, quod est odoratissimum.

BUXIFERA, a, um. [*πυξίφορος*] Adj. ut, Buxifer Cytorus. Catal. 4. 13.

B U Z

BUZÆ, Plinio inter Indicas gentes ponuntur, lib. 6. cap. 20.
BUZÆTI, [*βουζήται*] Genes Themiscyræ regionis in Asia. Plin. lib. 6. cap. 4. Apud Valer. Flacc. 5. Argon. 152. Byzeres scribitur, quos appellat Vagos, his verbis,
 Byzeresque vagi, Philyræque a nomine dicta
 Litora. Sic & a Strabone ac Stephano, Dionysioque vocantur. Hinc
BUZERICUS PORTUS, [*βουζερικός λιμήν*] cujus meminit Stephanus.
BUZYGÆUS, Mons est Thessaliæ Plin. lib. 4. cap. 8.
BUZYGES, is. m. [*βουζύγης*] Heros quidam Athenis fuit, qui omnium primus junctis bobus arasse terram creditur, sacerdotioque præfuit: unde & ab eo Buzygia familia, sacerdotio prædita, postea dicta est. V. Plin. lib. 7. 56. & Brœckh. ad Tibul. 1. 8. 28.

B Y B

BYBASSUS, i. m. [*βύβασος*] Cariæ oppidum Stephano, ita appellatum a Bybasso pastore, qui Æsculapium maris tempestate in Cariam delatum servavit. V. RUBASUS.
BYBÆ, [*βύβη*] Thraciæ oppidum, apud Stephanum, cujus incolæ Bybæi appellantur ab eodem.
BYBELSIA, Urbs Asiæ, de qua Herodot. lib. 1. Nam quum initium Byblesiæ ex peninsula auspiceretur, sicutque Cnidii propemodum circumfuit: eam partem, qua Boream spectat, Ceraunius claudit sinus, Australem vero Symanum Rhodiumque mare.
BYBLIS, Parva maris Mediterræni insula est cum oppido, alio nomine Melos dicta. Aristoteles Zephyriam, Callimachus Myrmallida, Heraclides Siphnum & Acyton vocant. Hæc insularum rotundissima est. Verba sunt Plin. lib. 4. cap. 12.
BYBLIS, idis. [*βύβλις*] Filia fuit Mileti ex Cyane nympha, filia Meandri, quæ fratris Cauni incesto amore capta, & ab eo repulsa passa, tandem lacrymis, ob impatientiam amoris consumpta, miseratione deorum in fontem sui nominis conversa est. Ovid. 9. Met. 663.
 Sic lacrymis consumpta suis Phœbeia Byblis
 Vertitur in fontem, &c. Ad item 1. de Arte Am. 283. Laqueo finisse vitam scribit.

BYBLUS, i. [*βύβλος*] est Syriæ Phœnicæ urbs, Beryto vicina, in qua Adonidis templa sunt. Strabo lib. 16. Hodie *Gibeletto*. Hinc
BYBLIA, Venus nuncupata, de qua Lucian. in Dialogo, qui est de dea Syria, ita meminit: Vidi (inquit) in urbe Bybli templum ingens deæ Veneris, cognomine Byblis, in quo & ritus & cæremonia in Adoniam peragunt, ubi & fabulæ reliquum exequitur. Tu illum consule.

B Y C

BYCUS, i. m. [*βύκος*] Fluvius Sarmatiæ in Europa, Ptolemæo auctore. Hodie *Buges* vocatur. [Byce Prol. Plinio Buges, Lacus nomen est, qui ad Isthum in Mæotida paludem fossa emittitur. Val. Flacco 6. 68. Bice. q. f. l. V.

B Y L

BYLLIONES, [*βυλλήωνες*] Populi sunt Illyrici, super Epidamnium (sive Dyrrachium) & Apollonium sedes habentes. Horum meminit Strabo lib. 7. V. BULIS & BULLIS.
BYLLIS, [*βυλλίς*] apud Stephan. Illyrici oppidum est, quod a Ptolemæo *βύβλις* appellatur, & in ea parte collocatur Macedoniæ quæ Adriatico mari imminet, in Illyrici confinio. V. BULLIS.

B Y M

BYMAZUS, [*βύμαζος*] Urbs Pæoniæ, Stephano.

B Y N

BYNE, es. f. [*βύνη*] Hordeum, quod madefactum, posteaquam genuit, navit, cum ligulis enatis torretur. V. Aetius Serm. 10. 19.

B Y R

BYRSA, [*βύρσα*] Straboni lib. 17.] Arx fuit in media urbe Carthagenensium, in cujus vertice Æsculapii templum erat, quod Afrubalis uxor capta urbe secum concremavit. Hujus autem nominis origo cum ex Servio, tum ex aliis talis est: Appulla ad Libyam Dido, quum ab Hiarba pelleretur, petiit callide ut emeret tantum terræ, quantum possit bubulo corio occupare, quod quum permisisset, corium in tenuissima frusta sectum tendit, occupavitque stadia *xxii*. Itaque ostentis thesauris suis focus, eisque animatis, civitatem construxit, quam postea vocaveram Carthagenem. Arcem vero a bubulo corio, quod sic vocitant, *Byrsam* nuncupavit. Quod & tangit Virg. 1. Æn. 372.
 Mercatique solum, facti de nomine *Byrsam*,
 Taurino quantum possent circundare tergo. V. Flor. 2. 15. 11. & Drakenb. ad Sil. 1. 15. & Scalig. Animad. Euseb. n. 803. p. 48.

BYRUS, sive *Byrrhus*, Proprium viri, de quo Hor. 1. Serm. 4. 69.
 Ut sis tu similis Cæli, Byrique latronum.
 [Cum sit Cæli genitivus a Cælius, videtur & Byrrhi a recto *Byrrhus* descendere, ut Schol. vet. indicat, qui Adolefcentes perditos fuisse dicit. Alias notius cognomen *Burri*, quomodo fortasse scribendum est, cum hæc litteræ, y & u, sæpissime confundantur.

B Y S

BYSSUS, i. f. [*βύσος*] Genus lini subtilissimi & pretiosi. Reperio & byssum colorem purpureum esse, & byssinum esse hyssinum. Ex Turnebo. Adv. 19. 25. Hinc
BYSSINUS, a, um. [*βύσσινος*] Adj. ut, Byssinum linum. Plin. lib. 19. cap. 1.

Byssina verba metaphorice dicuntur, Quæ soblimitatem habeant ac magnificentiam, nitorem quoque ac auctoritatem. Propterea *Parysatis*, *Cyri* & *Artaxerxis* mater dicere solebat: Regem qui prompte, nec animo timidiore concionator foret, debere byssinis uti verbis. Hæc ex Cæ. Lect. Antiq. lib. 23. cap. 7. Atqui per Byssina verba videntur potius intelligi verba quæ facile ferant delicatula aures, quales fere sunt regum: qui ut byssinis & mollibus induantur vestimentis, ita verbis byssinis compellari volunt.

Apud Paulum 1. 3. sent. tit. 6. 6. supellectile 67. Byssina *Bynkershœckius* interpretatur *Byssina* vel *Buxina*, Græc. *πυξινά*, i. e. *Pyxidias*, etiam non essent ex buxo, unde nomen, sed ex argento.

BYSSICUS, a, um. Adj. Idem ac *Byssinus*. ut, *Opus byssicum*, l. 16. §. 7. ff. de Public.

BYSTONES, V. BISTONES.

B Y Z

BYZACIUM, i. n. [*βυζάκιον*] Libyphœnicum regio est in Africa, quam sic describit Plin. lib. 5. cap. 4. Libyphœnicæ appellantur, qui *Byzacium* incolunt. Ita appellatur regio, cæc. m. pass. circuitu, fertilitatis eximia, cum centesima fruge agricolis fœnus reddente terra. Hic oppida libera *Leptis*, *Adrumetum*, *Rufina*, *Thapsus*.

BYZANTIUM, i. n. [*βυζάντιον*] Thraciæ civitas, a *Paulania* Spartano condita, ut *Justinus* init. lib. 9. auctor est: ut *Eustathius*, a *Byze* *Megarensium* classis præfecto. Liberæ olim conditionis, & *Ligos* ante dicta. Plin. lib. 4. cap. 11. Postea a Severo dirutum & in vici formam redactum fuit, ac *Constantino* Magno restitutum, & *Constantinopolis*, & *Nova Roma* quoque dicta est. Ex eo tempore imperii Orientalis sedes, expugnata tandem fuit a *Mahumete Turca*, anno salutis nostræ m. cccc. lxxviii. magna Christianæ pietatis jactura. Memorat *fitum*, originem, & opes veteris *Byzantii* *Corn. Tacit.* 12. Ann. 63.

BYZANTIUS, a, um. [*βυζάντιος*] Adj. ut, *Litora Byzantia*. Ovid. 1. Trist. 10. 31.
 Orca Byzantia. Hor. 2. Serm. 4. 66.

Non alia quam qua Byzantia putuit orca.
 Byzantii exules. Cic. pro Domo sua, 52.

BYZANTIACUS, a, um. aliud Adj. [*βυζαντιανός*] Stat. 4. Silv. 9. 13. Aut *Byzantiacos* colunt lacertos. Lacerti genus piscium hoc loco.

BYZANTINUS, a, um. [*βυζαντινός*, ἢ *βυζαντιανός*] aliud gentile; ut, *Exitus Byzantinus*. Tertull. ad Scapul. cap. 3.

BYZÆNUS, [*βυζήνιος*] Neptuni quidam filius fuit, cui mos fuit mira in dicendo libertate uti. Hinc *Parœmia*, *Byzeni* libertas, ubi quis auctacius liberiusque loquitur. *Eralm. Affert* & aliam ex *Stephano* originem *Parœmiæ*, sed falso.

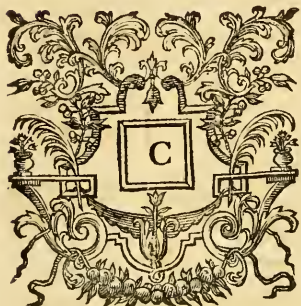
BYZÆRES, V. **BUZÆRES**.

BYZIA, V. **BIZYE**.

BYZON, V. **BIZONÆ**.

C

Litera tertia in ordine, ad omnes vocales vim suam perfert. Quintil. lib. 1. cap. 7.

C litera muta est, quæ ante N sequente vocali, in eadem syllaba ponitur, sed profertur sub voce G, ob cognationem literarum; ut Cnidius, Cneus. Tranlit etiam per compositiones, & derivationes in G; ut Quadringenti, in S, ut Parco, parsi: In X; ut Ducio, duxi; Noceo, noxa.

C pro G a veteribus ponitur. In nummis Oculnius pro Ogulnius scriptum est. confirmat hoc antiquissima C. Dullii rostratae columinae Inscriptio: in qua Lectiones, Macistratus, Cartacinensis, Pucnando, Cellit, scribuntur pro Legionis, Magistratus, Cartaginensis, Pugnando, Gessit.

C & Q permutantur. ut, Cocus, pro Coquus: Cotidie, Quotidie: Cas, Quas: Coque, Quoque, in pervulgato Ciceronis joco. V. coquus. C & S. hinc Catullii pro Satullii: Coteria pro Sotera: Aste pro Acte. C & T. Tijum pro Titum, Capitolin. in Maximin. cap. 11. C. Caius notat, J. inverfa, Caia: quia tam Caias esse vocitatas quam Caios, etiam ex nuptialibus sacris apparet. Quintil. lib. 1. cap. 7. C. Caesar, Cenfor, Centum, Centuria, Civis, Civitas, Clarissimus, Collegium, Colonia, Cohors, Comitia, Comitalis, dies scil. Condemno, Consul, Conscriptus, Conjux, Curavit. CA. Causa. CA. M. Causa mortis, vel Caius Marius. CA. Canis, Cato. CAES. Caesar. CAES. A. vel AVG. Caesar Augustus. CAESS. Caesares. CAM. Camillus. CAR. Carissimus. C. B. Civis bonus, Commune bonum. C. B. M. F. Conjugi bene merenti fecit. CC. Circum, Consilium cessit vel cepit, Causa cognita, Conjugi carissima, Ducenum. C. C. A. Colonia Caesar Augusta. C. C. C. Censu civium capita. C. C. D. Curatum consilio Decurionum. C. Cl. Caius Claudius. C. C. L. Caiorum libertus. C. C. S. Curaverunt communi sumptu. C. CR. alias C. CT. Contrarium, vel Contractum. C. D. Capite diminutus, vel Caius Dacius alias Drusus, Collegium Decurionum, Comitibus diebus. C. DM. Comes domesticorum. C. E. Causa ejus. C. E. C. Coloni ejus colonie. C. E. D. Convictum esse dicitur. C. F. Caii filius, Curavit fieri. C. F. C. Clam fugiendi causa, vel Clavi figendi causa. C. F. M. Curavit fieri monumentum. C. H. Custos heredium, vel Curavit haeres. C. H. M. Consecravit hoc monumentum. C. I. Caius Julius, Cenfor vel Consul justit, vel Curavit Imperator. C. L. Caii libertus. C. T. J. Caia liberta. C. T. N. Conliberata carissima. C. M. Curavit monumentum. C. N. Caius noster, vel Civis noster. C. O. Civitas omnis, vel Civis optimus. C. P. Civis publicus, vel Curavit ponendum, vel Cinerarium posuit. C. P. R. Consilio populi Romani. C. P. S. Curavit poni sibi, vel pecunia sua, vel proprio sumptu. C. P. T. Causa publici testamenti, vel Curavit ponendum (umulum vel titulum. C. R. Caius Rufus, vel Cenfor Romanus, Cohors Romana, Consul Romæ, vel Curavit reficere. C. R. C. Cujus rei causa. C. R. C. P. Cujus rei causa promittis. C. S. Consilium sententia, vel Communi sumptu. C. S. P. Communi sumptu fecit vel factum, Curavit sibi faciendum, vel Cum suis fecit. C. S. H. Communi sumptu haeredum, Cum suis haeredibus. C. S. L. Curavit sibi locum, vel sepulchra locum. C. S. S. Curavit sibi sepulchrum. C. T. Certo tempore. C. V. Centumvir, vel Clarissimus vir, vel Consularis, Curatori viarum. C. V. M. P. Contra votum monumentum posuit, vel Curavit vivens monumentum poni. C. V. P. V. D. D. Clarissimus vir Praefectus Urbi dono dedit vel dedicavit, vel Communi voluntate publice votum dederunt. C. V. T. Curavit usus titulo.

C litera, Condemnandi nota erat, quam Praetor in publicis judiciis dare iudicibus solebat. in tabella cerata scriptam, ut si reus damnandus videretur, eam in urnam conjicerent, quemadmodum in Verrin 3. 26. Paedian. significat. Itaque Tristis a Cicerone appellatur in oratione pro Milone, 15. his verbis: Quod nisi vidisset posse absolvi eum, qui faceretur, neque queri unquam jussisset, nec vobis tam salutarem hanc in judicando litteram, quam illam tristem dedisset.

CABALA, vel CABALLA, Scientia Hebraeorum est, ut Judæi fabulantur, omnium vetustissima, & verax in primis, quando ab optimo maximo Deo Moyli infinuatum constans opinio est: aliis mox ipsum Moysem, idoneis maxime patefecisse. Initio liquidem in monte accepisse legem duplicem, literalem, spiritualeque. Priorem ex Dei mandato con-

scripsisse, eamque populo esse impertitum: alteram vero minime, sed sapientibus modo, septuaginta numero, communicasse, a quibus postea ceteris ad id item destinatis voce tantum sit tradita. Unde & Cabalæ nomen exortum, quod gentis illius vocabulo Receptionem signat, quia per successum gradus, citra literarum omnino monumenta ulla, fervetur incolumis. Ex Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 1. Quantillum autem veter Philosophia: in hac Cabalitarum doctrina continetur, videre est apud Burnet. Archeolog. Philol. lib. 1. cap. 7.

CABALIA, V. post dict. feq.

CABALISTÆ, vel CABALISTÆ, a Cabala, in gente Judæorum, Doctores sunt fanatici qui placitis suis retaliationem in futuro seculo sunt complexi. Sec animas in pecudes non precipitant. Quæ tamen penitus rationem excusserint, pecudes affectui imaginationique relinquunt non abnuunt. Te quoque, nec amplius, huc revolvit animas astruunt, quoniam numerum hic probationi abunde sufficere videatur, ut curabilia expurgentur pecata. Addunt transformationes has mundani motus finem posse peringere: quem consequitur fit felicissimum sabbatum, id est quies, & beatitudo bonorum æterna. In quem sensum propheticum illud retorquendum opinantur, Immaculatum hereditas in æternum. Hæc de Cabalitis scribit Cæl. lib. 6. cap. 13. Sed de his V. plura & veriora apud Burnet. l. c.

CABALIA vel CABALIS, Asia minoris regio, in qua sunt urbes OEnoar do (quam vulg. Strabo OEnoandron vocat) Balbura, Bubon. Populi porro hujus regionis incolæ, Cabalii dicuntur, teste Herodoto lib. 3. V. & Plin. lib. 5. cap. 27.

CABALLUS, i. m. [καβαλλος] i. e. Equus. proprie vero dicitur de Jumentis dosuarius; vel illis equis, qui onera gestant, aut alia causa vile maxime essent. Lucill. lib. 2.

Succussatoris terri, tardique caballi. Varro Parmenone, Alii caballum arboris ramo in humili alligatum relinquunt. Ex Nonio. Caballus ab Equo esse distat, quod Caballus fere nunquam sine derisorio dicitur, Equus vero semper de apto & probato. Pompon. l. i. ita d. c. fund. instruct. Caballos, ait, qui in pistrinis essent, quasi dicat, molos. Nebriffen.

Vector Lybici caballi. Martial. lib. 12. 24.

Immeriti caballi. Juven. 10. Sat. 60.

Satureianus caballus. Hor. 1. Serm. 6. 59. i. e. Satureianis agris natus qui sunt in Apulia fertiles, & equorum nobilium genitores. Acron.

Agere caballum. Hor. 1. Epist. 18. 36.

— aut olitoris agit mercede caballum.

Pascere caballos. Hor. 1. Serm. 6. 103.

Caballus, Cognomen Romanum: nam Sextium, vel Sextium Caballum apud Martial. legimus lib. 1. 41. Al. 98.

CABALLINUS, a, um. Adj. [καβαλλινος] ut, Caballina caro. Plin. lib. 28. cap. 20.

Caballinus fons, in monte Helicone Beotia. Vulgatum esse enim fontem erupisse, dum figebant ibi rupem Pegasus feriret ungula. V. HILICON & HIPPOCRENE.

CABALLARIUS, i. m. Equus. Gloss. Lat. Græc. κιδης, ιππιους. Item Qui equos curat Caballarius in Gloss. Vet. ιππιουβουδου. Firmico etiam si Equicaelestis fidere nati Caballarii dicuntur. Postea factum Dignitatis se Ordinis nomen. V. Cang. Gloss.

Caballarii, ut Rhodiginus scribit, Prædia quædam vocantur in Creta, qui militia equestris nomine emeritis contribuebantur. V. eum lib. 7. cap. 1.

CABALLATIO, ðnis. f. [καβαλλωδισια] ad verbum Equorum enutritio Hæc apud Spartanos inter sevilissimas execrationes fuit, eo quod magister impendit, & homines suavi capti ad perniciem duceret. Nam morbus alendi equos non pauperes, ut aiunt, sed arva fumentifera statuit. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 21.

Caballatio, in constitutionibus, Munus alendi equos publicos, a Caballis dicta. Festum autem habet Alciatus. V. & Rhodig. lib. 35. ca. 24. & l. 14. C. Inst. de erog. mil. annon. & C. Theod. 7. 4.

CABALLON, i. n. Herba, Splenion Apul. de Herb. cap. 96.

CABALLINUM, [καβαλλινον] Urbs Gallia: Ptolemæo, Catalaunum al nomine dicitur. Vulgo Challon scribitur. [Scribitur varie nomen. Stra. καβαλλινον, Cabyllinum, in Tab. Peutinger. Cabillio, in Anton. itin. C. bellio, in Not. Imp. Cabalodunum. Marcellin. Cabillo. Cæsari 7. c. B. G. 42. Cabillonum. Hæc ex Cellar. Sed forte Cabillonem, de quo mox, cum Cabillono confundit.

CABASSUS, [καβασσος] vel CABRESSUS, [καβαρσος] Homero, Opi dum est Cappadocia: quod tamen alii trans Hænum montem collocant apud Vicum esse ait inter Tarlum & Mazacam. V. Stephan.

CABELLIO, [καβαλλιον] Narbonensis provincie oppidum, Durantia adpositum, cui vicina sunt Carcaïo, & Carpentoracte oppida. Plin. lib. 3. cap. 4. Straboni scribitur Caballio. Vulgo Caballionem. CABES.

CABĒRA, vel **CABĪRA**, vel **CABĒRIER**, [*Καβέρη*] Prothē filia, ex Vulcano Cabeiros tres genuit, totidemque nymphas Cabeiridas: quibus omnibus divini honores habiti. Hos alii tradunt eosdem esse Cureras, & Corybantes, & Idaios dactylos, & Telchinas. Alii cognatos inter se parvo utique discrimine. Omnes tamen consentiunt esse Quodam spiritibus afflatos, & Bacchicos, qui armorum agitatione tumultuosa, cum strepitu ac fragore,ymbalisque, tympanis ac tibis quoque & vociferationibus publica facra faciunt. Cabiri aliquando Camilli vocabantur. Sunt qui eosdem cum Dioscuris faciunt. Has & alias plures veterum de diis Cabiri opinionēs prolixè refert Strabo l. 10. ubi de Curetibus agit. conf. Lex. Pitifc. Nomen ex Hebr. *Cabar*, i. e. Magnus & potens, deducit Selden. de Diis Syris Synt. 2. cap. 4. & 16.

CABĪRA, n. pl. [*Καβίρα*] Oppidum Ponti, Mithridatis regia nobilitatum, quod Pompejus urbem fecit ac Diopolin appellavit, Pythodoris vero regina auctum *Σαβαρῶν* V. Cabera.

CABIRI, [*Καβίροι*] V. CABĒRA.

CABRUS, Deus Phafelitarum, quæ urbs Pamphyliae fuit: Suidas etiam Infulam facit. Huius de Phafelice rem sacram faciebant de pisciculis fale conditis: unde proverbium emanavit, Sacrificium Phafelitarum, ut Suidas & Zenobius scribunt. quamquam Suidas nomen dei Calabrum pro Cabro legat, & Erafmus Caprum.

CABURA, æ, Fons Mesopotamiæ, præter aquarum omnium naturam egregie odoratus, cujus fabulosam rationem reddunt, quod Juno eo aliquando fuerit perfusa. Vide Plin. lib. 31. cap. 3.

CABUS, [*καβός*] Frumentaria est mensura: unde Cabæos dicimus, Qui expleri nequeunt. Cabus est Decima pars ephi. V. Pitifc. Lex. Cæl. lib. 17. cap. 20. V. & Lexicon Spiegel.

CACA, Soror fuit Caci, quam quidam volunt fratris furtum Herculi indicasse, & ob id meruisse ibidem diu ara, sacrifici coli. Sed paulo aliter Virg. 8. Æn. & Ovid. 1. Fast. referunt. V. CACUS.

CACABO, [*κακαβός*] ære. Proprium est vocis perdicum. Auctor carminis Philomelæ, quod Ovidio tribuitur,

Cacabat hinc perdid, hinc gratiat improbus anfer.

Ratio, cur voci ejus a Cacando nomen fecerint antiqui, ea est, Quod vox hujus avis cacantium, & crepitus ventris emittentium referat sonum. V. Voff. Lex. Etymol. Salmf. Exercit. Plin. p. 106.

CACĀBUS, i. m. [*κακαβός*] Vas est in quo pulmentarium coquitur. Paulus Jurisic. in l. Cum de lanionis. D. de Instru&to & instr. leg. Nec multum refert inter cacabos & alienum quod supra coquitur pendet: hic aqua ad potandum calefit: in illis, pulmentarium coquitur. Dicitur autem a sono quem facit dum fervet.

Synthesis caccaborum, geminata lit. Stat. 4. Silv. 9. 45.

Cacabus argenteus. V. Miliarium, subit. in MILIUM.

Cacabi etiam & Ficiles & Ænei. V. Columel. 12. 46. In cacabis cineres mortuorum apud Romanos condebantur. Salmf. Exercit. Plinian. p. 848.

CACABŪLUS, i. m. Vasis genus. Tertull. Apol. cap. 13. Diminutivum est a Cacabus, quamquam Lacerda **CACABULUM**, i. n. dictum putat, & a Cacando derivat. Sed V. Arnob. p. 200. & Apic. 4. 1. & 5. item 6. 9.

CACABACEUS, vel **CACABACIUS**, n. um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 41. Motus non turbulentus, æ, nec cacabacius.

CACALIA, [*κακαλία*] five Leontice vocatur; Semen margaritis minutis simile, dependens inter folia grandia, in montibus fere. Plin. lib. 25. cap. 11. Officinis *Carvi agreste* dicitur.

CACATURIO, V. CACO.

CACCABE, es. [*Κακαβή*] Olim appellata fuit Urbs totius Africæ celebrissima, quæ notiore nomine Carthago dicitur. Significat autem hæc vox proprie Caputequinum, quod omen fuit futuræ magnitudinis. V. Steph. in *Καρχηδών*. Drakenb. ad Sil. 2. 410.

CACEMPHĀTON, [*κακίμφοτον*] est Obscena pronuntiatio, vel Compositio injucunda; ut, Numerum cum navibus æquet. Et, Arrige aures Pamphile. Donatus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Cacophonat, *κακίμφοτον*, vocat. V. Illic Cacophati descriptionem. Verti potest, Deformitas vocis.

CACHRETES, seu **CACHRETA**, æ. [*κακίχρητες*] Qui malo est corporis habitu, & cui macie corpus confectum est. Plin. 28. 9.

CACHECTICUS, i. [*κακίχρητικός*] Idem. Plin. 32. 10. Cachectici, quorum corpus macie conficitur.

CACHEXIA, æ. f. [*κακίχρησία*] A medicis Græcis appellatur, Malus corporis totius habitus, quo alimenta corruptuntur: quod fit, quom longo morbo vitata corpora, etiam si illo vacent, alimentum tamen in sui substantiam non convertunt. Galen. V. Celf. l. 3. c. 22. ab init.

CACHINNUS, i. m. [*κακίχρητός*, *κακίχρητός*] Solutus risus & immoderatus: a sono factum vocabulum.

Dulces cachinni. Lucret. lib. 5. 1355.

Perversus cachinnus. Ovid. 3. de Arte Am. 287.

Rigidus. Juven. 10. Sat. 31.

Tremulus. Perf. 3. Sat. 87.

Afferre cachinnos omnes. Catull. 13. 5.

Commovere. Cic. de Clar. Orat. 116. Reliqua duo sunt, *agere*, & *eminisse*: in utroque cachinnos irridentium commovebat.

Concuti cachinno. Juvenal. 3. Sat. 100.

Distorquere ora cachinno. Ovid. 3. de Arte Am. 287.

Resonant cachinni. Catull. 65. 272. de Undarum sono.

Ridere quicquid est domi cachinnorum. Catull. 29. 14.

Tollere cachinnum. Cic. de Fato ro. Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur fuisse. V. Suet. Aug. cap. 98. Horat. de Arte Poet. 113.

CACHINNO, [*κακίχρητός*, *κακίχρητός*] ære; & **CACHINNOR**, æri. dep. Immoderate ridere. Cic. 5. Verr. 62. Ridere convivæ, cachinnari ipse Apronius. Suet. in Vesp. c. 5. Quare patrem Sabinum ferunt auspicio insuper confirmatum, renuntiassè matrem, nepotem ei Cæsarem genitum: nec illam quicquam aliud, quam cachinnasse, mirantem quod adhuc fe mentis compace, deliraret jam filius suus.

Furtim cachinnare. Lucret. lib. 4. 1169.

Tremulo cachinnare risu. Lucret. lib. 2. 975.

Cachinnare non de Rifu tantum, sed & de Sono vehementiore vetustas dicit voluit. Accius Finidis, Simul & circum magna fonantibus Excita faxis feva fonando Crepitu clangente cachinnant. Ex Nonio.

CACHINNATIO, ðnis. f. [*κακίχρησις*] Cic. 4. Tusc. 66. Ut si ridere concessum sit, vituperetur tamen cachinnatio.

CACHINNO, ðnis. m. [*κακίχρητός*] Qui immoderate ridet, Risor vel irridimodicus. Perf. l. Sat. 12.

Quid faciam? sed sum petulantius splene, cachinno.

CACHINNABILIS, e. Apul. 5. Millef. p. 132. Populus risu cachinnabili diffusus.

CACHINNŌSUS, a, um. Cæl. Aurel. Acut. 1. 3. Hilares natura & cachinnosi.

CACHLA, Plin. lib. 25. cap. 8. Herba est, quæ alio nomine Buphthalmus appellatur. V. supra suo loco.

CACHRYTES, [*κακίχρησις*] sunt Oblonga panicularum modo nucamenta, quæ squamatis compacta propendunt e ramis. Crescunt hyeme, Vere deficiunt in flavescent squamulas, & folio prodeunte decidunt: qualia multa in abiete, picea, ceterisque id genus arboribus conspiciuntur. V. Plin. lib. 16. cap. 8.

CACIZOTRECHNOS, i. m. *κακίχρησις*, a *κακίχρη* improbo & *τέχνη* ars, quasi Improbans artificium; ita appellatus Callimachus artifex, semper calumniator sui, nec finem habens diligentie, &c. Plin. 34. 8.

CACO, [*κακός*, *ἀφροδίσκος*] ære. Ventris onus deponere. Martial. lib. 1. 38. in Bassam;

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro: Bassa, bibis vitro: carius ergo cacas.

Nec toto decies cacas in anno. Catull. 21. 20.

Venire cacatum. Horat. 1. Serm. 8. 38.

CACĀTUS, a, um. Adj. [*κακίχρητός*] ut, Charta cacata. Catull. 1. 34. Annales Volui cacata charta.

CACATURIO, [*κακίχρητός*, *κακίχρητός*] ire. Desiderativum verbum a Caco, cacas. Martial. lib. 11. 78. in Vacerram, Cœnaturit Vacerra, non cacaturit.

CACOCHEYMIA, æ. f. [*κακίχρησις*] Vitium naturalium humorum in corpore, apud Medicos. Tributur & cibus, qui malum succum suggerunt.

CACOCHEYMUS, a, um. [*κακίχρησις*] Malum præbens succum. Apud Celfum 2. 19.

CACODÆMON, ðnis. [*κακὸς δαίμων*] Malum genus dicunt Latini. De Cacodæmone meminit Valerius Maximus libro 1. cap. 7. his verbis, Apud Actium M. Antonii fractis opibus, Cassius Parmenitis, qui partes ejus sequutus fuerat, Athenas confugit. ubi concubia nocte quæ solitudinibus & coris mente sopita in lecto jaceret, existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis, coloris nigri, fuscum barba, & capillo demisso: interrogatumque quisnam esset, respondisse, *κακὸς δαίμων*. Perterritus deinde tam tetro visu, & nomine horrendo, servos inclamavit, sciscitatuque est, si quem talis habitus aut intrantem cubiculum, aut exeuntem vidissent: quibus affirmantibus neminem illuc accessisse, iterum quieti & sonno fe dedit: atque eadem animo ejus overterta est species. Itaque fugato sonno, lumen introferri jussit, pueroque a se discedere vetuit. Inter hanc noctem, & supplicium capitis, quo eum Cæsar affectit, parvulum admodum tempus intercessit. Astrologis Cacodæmon duodecimus ab Horoscopo locus dicitur. V. Jul. Firmic. 2. cap. 20. & 22.

CACOËTHES, n. [*κακίχρησις*] Malus nos Latine dicitur. Juvenal. 7. Sat. 52.

— laqueo tenet ambitiofi
Consuetudo mali, tenet insanabile multos
Scribendi caeothēs, & ægro in corde senescit.

Cacoethes, Ulceris vel Carcinomatis genus curatu difficillimum. Plin. lib. 22. cap. 25. Stellionum moribus resistit: item ulceribus quæ caeothēs vocant. Celf. de Carcinomate, lib. 5. cap. 28. Namque pessimum id genus est, fereque id primum fit, quod *κακίχρησις* a Græcis nominatur. [Sine dubio hoc morbi nomen, a corpore ad animi habitum malignum transitulit Juvenalis, cum scribendi insaniam intelligi vellet.]

CACOGAMIA & **Opifgamia**, [*κακίχρησις*, *κακίχρησις*] Judicia dicebantur, quibus apud Lacedæmonios tam cælibi, quam fero & malo marito præna legibus indicitæ executioni demandabatur. Lycurgus enim legibus mandaverat, ut siqui in orbitate & solitudine calibes vixissent, ea afficerentur ignominia, ut a ludis arcerentur, per hyemem vero forum nudi circuire cogerentur. Hæc ex Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 8.

CACOPHATON, V. CACEMPHATON.

CACOMEMNON, ðnis. m. Mimus ita dicitur Læberii. Gell. 16. 7.

CACOSTOMACHOS, [*κακίχρησις*, *κακίχρησις*] Qui malum ac debilitatum stomachum habet, hoc est ventriculum: os enim ventriculi (qui stomachus dicitur) pro ipso ventriculo sumi solet. Cic. 16. Fam. 4. De medico & tu bene existimari scribis: & ego sic audio: sed plane curationes ejus non probo: jus enim dandum tibi non fuit, quum *κακίχρησις* esses.

CACOSYNTHETON, i. n. [*κακίχρησις*, *κακίχρησις*] Mala, seu deformis compositio: ut apud Virg. 9. Æn. 610.

— versaque juvencom
Terga fatigamus hasta. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quod male collocatum, id Cacofynthon vocant.

CACOTECHNIA, æ. f. [*κακίχρησις*, *κακίχρησις*] Mala ars dicitur. Quintil. lib. 2. cap. 20. & cap. 15. Cacotechnium quidam nominaverunt Artis pravitatem.

CACOTELIA, æ. f. [*κακίχρησις*] Latine dicitur Mala affectatio, Perversa imitatio, quoties incite affectantes virtutem aliquam, in vitium labuntur. Veluti siquis male affectans Artificium, jejunis evadat & aridus: siquis copiam, in fuitilem incidat loquacitatem. Quintil. in 2. libro, & in fine 8. Sed tum quoque rei fervetur mensura quædam. Quamvis est enim omnis hyperbole ultra fidem, non tamen esse debet ultra modum, nec alia magis via in cacozeliam itur.

Cacozelia genere peccare. Quintil. lib. 2. cap. 3.

CACUZELUS, i. m. [*κακίχρησις*] Ineptus imitator. Sueton. in Aug. cap. 86. 4. Cacozelos & antiquarios, ut diverso genere vitiosos, pari fastidio srevit.

CACOTOS, i. f. [*κακίχρησις*] Herba est, teste Plin. lib. 21. cap. 16. in sola Sicilia nascens, quæ caules habet e radice emillos, & in terra serpentes, quos etiam Cacos vocant. Athenæus eam esse credit, quæ Latinis Carudus, Græcis Cinaru vocatur.

CACUBALUM, i. n. [*κακίχρησις*] Herba est acinos ferens nigros, quæ a Græcorum nonnullis *κακίχρησις*, a Latinis vero, quod frutris medeatur, ab effectu, Strumum appellatur. Auct. Plin. lib. 27. cap. 8. Alii Cucubulum & Culiculum. Hard. ex Mff. Cuculus. q. V.

CACULA, æ. m. [*κακίχρησις*] Servus militis. Plaut. Trin. 3. 2. 95. Video caculam militarem me futurum, aut longius, &c. Hinc

CACALATUS, us. m. Caculatum, servitium. Festus.
CACUMEN, inis. n. [*κακῦμα*, *κακῦμα*] Vertex, sive Summitas cuiuscunque rei. ut, Cacumina arborum. Cic. 7. Bell. Gall. 71. Itaque truncis arborum aut admodum firmis ramis abscissis, atque horum dolabratis atque præcatis cacuminibus, perpetuæ fossæ quinos pedes altae dncebantur, &c.
 Montium cacumina. Plin. lib. 6. cap. 7.
 Ovi cacumen. Plin. lib. 10. cap. 52.
 Polorum cacumina sua sponte ardent. i. e. Spicula. Hirt. de Bell. Afr. 47. extr. ubi de hoc prodigio V. Davil.
 Aerium cacumen montis. Catul. 62. 240.
 Altum. Virg. 2. Georg. 307. de igne. — perque alta cacumina regnat.
 Crescens, arboris. Ovid. 8. Met. 716.
 Fracta cacumina fagi. Virg. 9. Ecl. 9.
 Frondens cacumen. Ovid. 8. Met. 256.
 — jam tanget frondente cacumine terram.
 Matina cacumina. Hor. Epod. 16. 28. i. e. Matini montis Calabriae.
 Montana. Ovid. 1. Met. 310.
 Nimbofa montis cacumina aperire. Virg. 3. Æn. 274.
 Nudata cacumina silvarum, vel arborum. Ovid. 1. Met. 346.
 Procera nemoris cacumina. Sil. Ital. lib. 7.
 Sublime cacumen. Ovid. 1. Met. 666.
 Summum. Sen. Hippol. 10.
 Tectum cacumen nubibus. Lucan. lib. 3.
 Tremulum. Sil. Ital. lib. 5.
 Umbrosa cacumina. Virg. 2. Ecl. 3.
 Comprimere cacumina. Sil. Ital. lib. 5.
 Frangere. Laberius apud Macrob. 2. Saturn. 7.
 Si tibi erat libitum literarum laudibus
 Floris cacumen nostræ famæ frangere &c.
 Mandare cacumen terræ. Virg. 2. Georg. 29.
 — fumumque putator
 Haud dubitat terræ referens mandare cacumen. De cacumine virgultii amputati.
 Motare cacumina. Virg. 6. Ecl. 28.
 Nectere cacumina. Sil. Ital. lib. 5.
 Rorat cacumen, expulso sale. Sen. Hippol. 1027.
 Surgere gemino cacumine. Lucan. lib. 1. 551.
 Tangere fumum cacumen alevendi. Lucret. lib. 2. 1129. h. e. Ad metam seu finem crescendi pervenire.
 Non ego per præceps, & acuta cacumina vadam. Ovid. 1. de Arte Am. 381.
 Venire ad summum cacumen. Lucret. lib. 5. 1455. i. e. Ad summam absolutionem & consummationem. Parciam sapit, ut præced.

CACUMINO, [*κακῦνω*] Ære. Acutum reddere. Ovid. 3. Met. 195.
 Dat spatium collo, summaque cacuminat aures. De Acteone in cervum mutato.
CACUMINATUS, a, um. Adj. [*κακῦνός*] ut, Ova cacuminata. Plin. lib. 10. cap. 52. Aquatilium ova rotunda: reliqua fere fastigio cacuminata.
CACUMUS, [*κακῦμος*] secundum fabulas, Vulcani filius filii, ore ignem ac fumum vomens, qui vicina omnia populabat. Veritas tamen secundum philologos & historicos hoc habet, Hunc fuisse Evandri nequissimum servum, ac furem. Novimus autem Malum a Græcis *κακῦμος* dici: quem ita illo tempore Arcades appellabant, postea translato accentu Cacus dictus est, ut Helene, Helcna. Ignem autem dictus est vomere, quod agros igne populabatur. Hunc foror eia ejusdem nominis prodiit. Unde etiam facellum meruit, in quo ea per virgines Vestæ sacrificabatur. Hæc Servius enarrans eum Virgilii locum 8. Æn. 193.
 Hic spelunca fuit vasto submota recessu,
 Semihominis Caci: facies. Et paucis interjectis,
 Huic monstro Vulcanus erat pater, illius atrous
 Ore vomens ignes, magna se mole ferebat. De hoc Caco ab Hercule, cujus boves furto abegerat, in Aventino monte occiso, vide Liv. lib. 1. cap. 7. Dionys. Halicar. lib. 1. & Solin. cap. 2. Virgil. u. l. Ovid. 1. Fast. 542. seq. & supra CACA.

CADARA, appellatur Rubri maris peninsula ingens. Hujus objectu vastus efficitur sinus, XII dierum & noctium remigio enavigatus Ptolemæo regi, quando nullius anre recipit aslatum. Hæc Plin. lib. 9. cap. 3.
CADÄVÄR, Æris. n. [*καδävär*, *καδävär*] Corpus quodcuque mortuum: a Cadendo derivatur, vel a Cædendo. [Immo a Cadendo, & omnino respondet Græco *καδävär* H. St.] V. Hieron. in Matth. 24. 28. Cæf. 7. Bell. Gall. 77. Quid hominum millibus octoginta uno loco intersectis, propinquis, confanguineisque nostris animi fore existimatis, si pæne in ipsis cadaveribus prælio decertare cogentur?
 Cadavera Romanos olim ab ortu urbis humi condere, neque cremare consueviffe, illud argumento est, quod Numæ Pompilii corpus in arca lapidea post multa secula a Cn. Terentio in Janiculo inventum, vetustissimi auctores tradunt. Postea quum longinquis bellis defunctos erui cognovissent, ut igni cremarentur decreto sanxerunt. Primus ex patribus Cornel. Sylla traditur, qui decedens igni fe cremari voluit, veritus talionem. Nam ipse corpus Marii, & eruta ossa subvertit, & in Anienem misit. Inde mansit dum defunctos cremandi consuetudo: a qua sequutus temporibus, dum Antonii Cæsares imperitarent, desitum fuit. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 2. [Pæne quot verba, totidem ex Plutarcho constat, cum mos cremandi cadavera tum jam vulgo obtineret; Et Corneliam gentem id præcipuum habuisset, ante Sullæ obitum, ne mortuos suos cremaret, diserte Plinius testatur, 7. 54. Et ab Antoniorum temporibus cremari mortuos Romæ desisse temere asseritur. Quin satis constat utrumque ritum perpetuo obtinuisse, licet longe major pars mortuorum rogo inferretur, donec Christiana religio veterem humani consuetudinem restituit. Plura V. in Pitisci Lexico.
 Militiæ cadavera, more Græcorum pactis aliquot dierum inducis ad sepulcrum petebantur, atque id etiam victi impetrabant, quod ex Thucydide percipi potest, qui sæpe *καδävär* esse datos refert. Id etiam ex Homero notum est: quod quidem imitatus est Virgil. dum inquit, 11. Æn. 101.

Jamque oratores aderant ex urbe Latina,
 Velati ramis oleæ, veniamque rogantes,
 Corpora per campos ferreo que fusa jacebant
 Redderet, &c. Præferebant autem rogaturi ramum oleæ lana involutum, quem Græci *καδävär* vocant, ut & indicat Virg. 7. Æn. 217. Præferimus manibus vitas & verba precantum. Illam enim lanam, infulas, vitas, velamenta, tum in poetis, tum in historicis Latinis vocari reperimus. Turnebus.
 Cadavera oppidorum, eleganter per translationem dixit Sulpicius apud Cic. 4. Fam. 5. Quum uno loco, tot oppidum cadavera projecta jaceant? Abjectum cadaver, pro Homine abjecto, ac perditio. Cic. in Pison. 82. Nec despero tamen, &c. futuros aliquos, qui abjectum hoc cadaver, Consulatibus spoliis nudare non nolint. Conf. mox Ejectum.
 Congesta cadavera. Lucan. lib. 2. 209.
 Conserta. Lucan. lib. 3. 575. i. e. Denfa [ut mox] & interposita.
 Crudum. Juven. 15. Sat. 83. — contenta cadavere crudo. De anthropophagia.
 Cruentum. Cic. pro Milon. 39. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti domo.
 Defunctum ex magna parte. Lucan. lib. 3. 720. De milite gravi vulnere faucio.
 Denfa cadavera. Juven. 10. Sat. 186.
 — ac tarda per denfa cadavera prora. conf. Conserta.
 Dilapfata cadavera. Virg. 3. Georg. 557.
 Ejectum. Cic. in Pison. 19. conf. Abjectum.
 Informe. In INFORMIS.
 Lacerum. Lucan. lib. 5. 669.
 Rigidum. Claud. de Bell. Gigant. 103.
 Tetra cadavera. Lucret. lib. 2. 415.
 — quum tetra cadavera torrent.
 Torvum cadaver. i. e. In morte ferociam in vultu retinens. Stat. 9. Theb. 140.
 Tremebundum. Sen. Oeth. 812. De metu exanimato.
 Vivum cadaver. Proverbialiter dicitur in Eum qui nihil agit vita dignum. Apud Apul. 4. Milet. p. 145. Butti cadaver extremum. Convictum in anum decrepant iactum.
 Expirant cadavera vermes. Lucret. lib. 3. 719. i. e. Emitunt seu exhalant vermes.
 Lustrare cadavera. Lucan. lib. 2. 171. i. e. Circumspicere.
 Mordere cadaver. Juven. 15. Sat. 87. V. Crudum.
 Spoliare cadavera. Lucan. lib. 3. 675.
 Torrere cadavera. Lucret. lib. 2. 415. i. e. Cremare.

CADÄVÄRRINUS, a, um. Tertull. de Anim. cap. 32.
 Cadaverinus apud Desput. abique exemplo. H. St. Deerat in ed. Lugd.
CADÄVÄRRÖSUS, a, um. Adj. [*καδävärös*] ut, Cadaverosa facies. Ter. Hec. 3. 4. 27. Ubi Donatus; Cadaverosa, Sublivida, ac personata rubore & livore. Rubicundi enim & crassam faciem sæpe habent, quod est proprium cadaveris. Potest & Pulposa intelligi, & crassa, quasi cadaverosa. Hæc ille. Sunt qui cadaverosam faciem intelligant, quam Hippocraticam vocamus, nempe homini morienti & pæne demortuo similem. est autem talis, quæ habet concavos oculos, nares amplas, collapsa tempora, labra demissa, prominentes aures: quæ omnia, uno verbo elegantissime explicavit Terent. Alii Cadaverosam exponunt crasum & turpem. Dixerat enim hominem esse magnum, crispum, crasum, cæsum: casios autem oculos oderant, ut fædus, quos in Catilin. Sallust. notat. Cadaver autem quod pollueret & fœnefaret, etiam averfabantur. Hinc, Cadaverosa facies, Fœda, invisa, averfanda. Turnebus. [Benth. ex conjectura Lentiginosa. Auctafer sane. In Græco Apollodori procul dubio *καδävärös* fuit. Ego suspicor Parmenonis hæc verba esse, quibus superiori descriptioni respondet, & per ironiam intelligenda. Facies autem, recto casu, legendum puto.]

CADÄVÄRRINUS, dimin. a Cadus. V. CADUS.
CADIVUS, V. CADO.
CADMEÄ, [*Καδμεία*] pro Thebis ipsis antiqui usurpare soliti, ut auctor est Strabo lib. 9. quum interim Cadmea, arx Thebana esset, ut scribit Plutarchus in vita Pelopida. V. C. Nepos, 15. 10. 3. & 16. 1. 2.
 Cadmea victoria, [*Καδμεία νίκη*] h. e. Thebanorum victoria: proverbii vim habet, quoties significare volumus, Tam magno constitisse victoriam, ut non ita multum interit inter victoris fortem, & victi. Tractum est adagium a bello Thebano inter duos fratres gesto. V. Erafm. in Adag. Etiam Carthaginem olim Cadmeam fuisse appellatam Stephanus in *Καδävär* auctor est.
CADMEIS, idis. [*Καδμεία*] Regio est Achaïæ, e regione Eubœæ sita, quæ postea dicta est Boetia. Auctor Thucyd. lib. 1.
CADMIÄ, æ. [*καδμεία*, quæ & *καδμεία* dicitur Diofcor. lib. 5.] Lapis est ærosus, id est multum æris habens. Plin. lib. 34. cap. 1. Fit & æs e lapide æroso, quem vocant cadmiam. Ibid. cap. 10. Metalla æris multis modis instruunt medicinam, utpote quum ulcera omnia ubi occulime fiunt. Maxime tamen prodest cadmia. Fit lime cadmia hæc & in argenti fornacibus, candidior ac minus ponderosa, sed nequaquam comparanda æratiæ. Plura autem genera sunt. Namque ipse lapis ex quo fit æs, Cadmia vocatur, furfur necessarius, medicinæ inutilis. Hic rursus in fornacibus existit, aliamque nominis sui originem recipit. Fit autem egesta flammis atque flatu tenuissima parte materiæ, & cameris lateribus fornacum pro quantitate levitatis applicata. Tenuissima est in isfo fornacum ore, qua flammæ eluctatur, appellata Capnitis, exusta, & nimia levitate similis favilla. Interior optima, cameris dependens, & ab eo argumento Botrytis cognominata. Ponderosior hæc priore, levior porro sequitur. Duo ejus colores: deterior cinereus, punicus melior, friabilis, oculorumque medicamentis utilissima. Tertia est in lateribus fornacum, quæ propter gravitatem ad cameras pervenire non potuit. Hæc dicitur Placitis, & ipsa ab argumento, crusta verius quam pumex, intus varia, ad poros utilis, & ad cicatrices trahendas. Plumt & ea duo alia genera: Onychitis extra pæne carula, intus onychis maculis similis. Ostracitis tota nigra, & ceterarum foetidissima, vulnerebus maxime utilis. Omnis autem cadmia in Cypro fornacibus optima. Hæc Plinius. De cadmia scriperunt amplissime Diofcor. lib. 5. & Galen. lib. 9. Simpl. Medicament. Porro, inquit Matthiolus Diofcoridis interpretis, officinæ omnes Tudiæ, quæ Pompholyx est, Cadmiam operant nominant: quandoquidem Tutia illis vocata (nisi mea me fallit opinio)

nio) Cadmia est & Botrytis genere. Neque enim mirum esse debet, quod Cadmia proprio amisso nomine, in Pompholygis locum successerit, quum etiam Dioscoridis tempore Spudii loco urentur medici.

CADMIUS [Κάδμος] Agenoris & Agriopis filius, missus a patre ad inquirendam Europam a Jove raptam, ubi usque sine lina non redire, ex responso sequuntur bovem. Bozotium ubi constitit, regionem vocavit: Thebasque ex nomine Ægyptiarum Thebarum, unde originem habuit, civitatem condidit. Socios insuper quum vidisset a dracone absumptos, ejus interfecti dentes sevit, ex quibus orti fe mutis vulneribus confoderunt. Ipse tandem ab Amphione & Zetho pulsus in Illyricum fecessit. Nobilissimum illius opus est inventio litterarum Græcarum, quas ex Phoenicia vel Ægypto fertur attulisse. V. Fabric. Bibl. Gr. 1. 23. 2. p. 147. ubi etiam de alii Cadmis. De Cadmi alphabeto Spanhem. de usu & pr. Num. ant. Diss. 2. p. 81. Soror Cadmi. Ovid. 4. de Pont. 55. i. e. Europa terra, audaci figura. Nobilis Cadmus. Sen. Herc. fur. 4.

Cadmus, Milesius Pandionis filius, paulo post Orpheum, primus scripsit historiam de Mileto, ac totius Ionie regione, libris quatuor. De Cadmo Mileto sic scribit Plin. lib. 5. cap. 29. Milesus Ionie caput, Lelegeis ante & Pityusa & Anactoria nominata, super LXXX urbium per cuncta maria genitrix; nec fraudanda cive Cadmo, qui primus profam orationem condere instituit. Eundem & Historiam primum condidisse l. 7. c. 56. scribit. V. Salmat. Exercit. Plinian. p. 90. Voff. de Hist. Gr. 1. 1. & l. 3. in C. & 4. 1. ubi duos fuisse docet ex Suida.

Cadmus, Carnificis crudelissimi nomen est apud Hor. 1. Serm. 6. 39. Tunc Syri, Damæ, aut Dionysii filius audes Dejicere e faxo cives, aut tradere Cadmo? Quem locum explicans Scholiastes antiquus, Cadmus, inquit, dicitur eo tempore fuisse carnifex, notæ crudelitatis.

Cadmus, Montis nomen in Asia ad Laodiceam celeberrimam civitatem, ex quo monte Lycus amnis fluit. Auctores Strabo lib. 12. & Plin. lib. 5. cap. 29.

CADMEIUS, a, um. ut, Æmon Cadmeius. Stat. 8. Theb. 519. —levius Cadmeius Æmon, Tela rotat.

CADMEIDES, patronym. a Cadmo deductum, Ovid. 4. Met. 562. Æquora distringunt fummis Cadmeides alis. i. e. Thebanæ. Sed Heinfr. Sumptis Ismenides alis. q. V. Impia Cadmeides. Sen. in Herc. fur. 9. Domus Cadmeis. Ovid. 4. Met. 544. i. e. Cadmea, aut Cadmeia. Patronymicum nomen pro possessivo. [Nugæ. Domum Cadmeida intelligit Cadmi nepes.

CADMEUS, a, um. aliud Adj. [Καδμῆος] ut, Cista Cadmea. Sen. Oeth. 594. Nos Cadmeis orgia ferre Tecum solitæ condita cistis. i. e. Thebanis. Thebæ enim a Cadmo conditæ fuerunt, ut dictum est. Dirce Cadmea. Lucan. lib. 3. 175. Juventus Cadmea. Stat. 8. Theb. 600. Limen Cadmeum. Stat. 1. Theb. 123. Mater Cadmea. Sen. OEdip. 1006. Agaven intelligit, quæ Pentheo filio caput anputavit.

Thebæ Cadmez. Propert. lib. 1. 7. 1.

CADMITIS, idis. F. Gemma, quam Ostracitin vocant. al. Calamitis. V. Harduin. ad Plin. 37. 10.

CADMO, cecidi, casum, [καρῆος, ἰσθμῶν, ἀμύλα] Ære. proprie est Ruere. Ter. Adel. 1. 1. 12. Aut usquam ceciderit, aut perfrerit Aliquid. Cadere & Confitere, contraria. Cic. in Orat. 98. Hoc uno perfecto magnus orator est, si non maximus: minimeque in lubrico versabitur, & si semel confiterit, nunquam cadit. [An hoc uno, profecto, &c. Alte enim cadere non potest. Cic. ibid. h. e. Ex alto. Gravatum cadunt pappi nimia levitate. Lucret. lib. 3. 388. Cadere a. Ovid. 3. Fast. 20. Et cadit a mento languida facta manus. Ab alto. Plin. lib. 10. cap. 38. De vel Ex equo. Plaut. Mil. 3. 1. 124. Cecidissetne ebris, aut de equo usquam. Cic. pro Cluent. 175. Cecidisse ex equo dicitur. In classem cadit omne nemus. Lucan. lib. 1. 306. h. e. Cæduntur nemora, quibus construaturs classis. In pectus cadit pronus. Ovid. 4. Met. 578. In pedes alicujus cadere. Ovid. 2. Fast. 832. de Lucretia, Et cadit in patrios sanguinolenta pedes. In plagas cadere dicitur cervus. Ovid. de Arte Am. 428. i. e. In retia. In plano cadere. Ovid. 3. Trist. 4. 17. In pontum cadunt flumina. Sen. Med. 6. In terram cadere. Lucret. lib. 2. 209. In vulnus. Lucret. lib. 4. 1024. id est quod vulgo dicimus, Ut plurimum offendi partem jam lesam. In vultus. Ovid. 5. Met. 292. Inter pericula cadit rara voluptas. h. e. Accidit. Hor. 1. Serm. 2. 40. Inter verba cadere dicitur lingua. Hor. 4. Carm. 1. 36. i. e. Obmutescere. Peraquas. Lucret. lib. 2. Post terga. Lucan. lib. 3. 478. Deorsum. Lucret. lib. 2. 222. Mora lenta cadere. Sen. Oeth. 13. Sine ruina partis cadere. Lucan. lib. 7. 119. i. e. Sic cadere ne partium secum ruinam trahat. Barba cadit. Virg. 1. Ecl. 29. Candidior postquam tondenti barba cadebat. Per salebras, atque faxa cadunt carmina. Martial. lib. 11. 91. Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt, Sed quæ per salebras, atque faxa cadunt. Dentes cadunt. Plaut. Men. 5. 9. 57. Nam tum dentes cadebant primum. Folia arborum, vel ex arboribus. Legit. Men. 2. 3. 24. Folia arbori. Plin. lib. 16. cap. 22. Plautus Decidunt. Folia ex arbore. Plin. lib. 17. cap. 20. Gutta. Lucret. lib. 2. 222. Guttae cadentes in faxa. Lucret. lib. 4. 1281. Imbres cadunt. Virg. 6. Ecl. 38. Imber per genas cadit. Ovid. 1. Trist. 3. 18. Lacrymæ cadunt. Ter. Adel. 4. 1. 20. Lacrymæ cadunt ubertim. Claud. Laus Seren. Reg. 213.

Lacrymæ genis cadunt. Lucan. lib. 3. 731. Lacrymæ in ora cadunt. Ovid. 3. Trist. 3. 39. Lacrymæ cadunt per ora. Sen. Hippol. 4. Lacrymæ in verba singula cadunt. Ovid. 3. Trist. 5. 14. Et lacrymæ cernens in singula verba cadentes. Lacrymæ non sponte cadentes. Lucan. lib. 9. 1038. Lana sponte cadit ovibus agris. Ovid. 7. Met. 541. Lapis cadit aure. Martial. lib. 11. 50. Gemma vel a digito, vel cadit aure lapis. pro Ab aure. Laus tua cecidit pariter cum Republica. Cic. 2. Off. 45. Lingua cadente te murmurat. Stat. 2. Silv. 1. 149. De moribundo. Lumina victa gravi fomno cadunt. Valer. 1. Argon. 300. Membra cadunt corpore. Lucret. lib. 3. 595. Oculi cadentes. Stat. 11. Theb. 620. Morte scil. Sic idem 3. Silv. 5. 39. — tenuique oculos jam morte cadentes. Palpebræ cadunt. Lucret. lib. 4. 950. Vela cadunt. Virg. 3. Æn. 207. i. e. Demittuntur, Deducuntur. Via fluminis cadens. Sen. Thyest. 4. Umbra cadunt. Virg. 1. Ecl. 84. Majoretque cadunt altis de montibus umbrae. Vires cadunt. Lucret. lib. 5. 410. Urbes cadunt. Lucret. lib. 5. 1236. Cadit illi animus. Cic. de Amicit. 23. Nec debilitari animos, aut cadere patitur, &c. Cadere animis. Cic. 6. Fam. 1. Non debemus ita cadere animis, quasi aliquid evenerit quod fieri posse nunquam putarimus. Animi cadunt. Ovid. 11. Met. 537. Arma cadere de manibus dicuntur, quando cessatur a prælio vel concertatione. Cic. 14. Philipp. Omnibus itis latronibus auctor tate ipsi Senatus jam pridem de manibus arma cecidissent. Cic. 1. Off. 77. Ita consilii diligentique nostra celeriter de manibus audacissimum civium delapsa arma ipsa ceciderunt. [Forte Arma impia reciderunt. Austris cadunt, quando desinunt flare, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 354. Quo signo caderent Austris. Contrarium Surgere. q. V. Auctoritas principum cecidit. Cic. de Arusp. Resp. 60. Fides cadere dicitur, qui Stare opponitur. Ovid. 2. de Pont. 3. 10. Et cum fortuna fluctat, caditque fides. Impetus amens cadit. Lucan. lib. 4. 279. Ira cecidit tibi. Liv. 2. Ira paulatim cadit. Lucan. lib. 4. 284. Ira metu cadit. Ovid. 2. Amor. 13. 4. Oculi. Cic. pro Domo sua, 135. Sed tibi tamen oculi, vultus, verba cecidissent. Spes cadit. Ovid. 2. Trist. 148. Spes ad irritum cadit. Liv. 2. Timor cadit. Ovid. 9. Epist. 42. Verba cadunt singulta. Propert. lib. 1. 5. 14. conf. Oculi. Verba mea Zephyro cadunt. Propert. lib. 1. 16. 34. Vultus. V. Oculi. Cadere causa dicebant eum, Qui plus petebat. Cic. 1. de Orat. 166. Ridens & stomachus Scævola, quam Hypseus maxima voce plurimis verbis a M. Crasso Prætoris contenderet, ut ei quem defendebat, causa cadere liceret: Cn. autem Octavius homo Consularis non minus longa oratione recularret, ne ad verfaribus causa caderet. Quibus verbis infictia duorum oratorum reprehenditur, qui juris civilis ignorantia non intelligebant quid esset Causa cadere. Quintil. lib. 3. cap. 4. Est enim servitus, ad certa se verba attingendi, idque faciendum in libris Cic. de Orat. verat M. Antonium. nam est etiam periculosum, quum fit uno in verbo sit erratum, tota causa cecidisse videamur. Hæc Budæus. Cadere causa, pro Litem perdere ab antiquis dicebatur, fortasse quod ut Comœdia stare dicebantur, quæ placebant, Cadere quæ displicebant, exigebanturque: sic & Causæ. V. Suet. Vit. Calig. 39. 2. & ibi Plitici. Causa simili caderes, quæ Spartacus hostis. Lucan. lib. 2. 554. Aliter. Cadere fabula dicitur, qui Stare opponitur. Ter. in prolog. Phorm. Quod fit intelligeret quum stetit olim nova, actoris opera magis stetit quam sua. Et Donatus duobus in locis, Agi, inquit, dicitur fabula, quum recitatur: stare, quum placet. Turneb. Horat. 2. Epist. 1. 172. Securus, cadat, an recto stetit fabula talo. i. e. Displacet, an placeat fabula, non curat: sed tantum quod nummos accepit gaudet: magis enim lucrum, quam laudem adipisci gestit. Ex Acrone & Porphyrione. Cadere formula, dicuntur Patroni in judicio, Quum rem ipsam seu processum, quem vocant, per suas formulas non possunt recte explicare, ut interdum quod magis ad rem suam pertinet, negligentiam omittant. Budæus. V. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 256. Burm. Torrent. ad Suet. Claud. c. 14. Cadere in judicio. Cic. pro Muren. 58. Noluerunt sapientissimi homines, qui tum rem illam judicabant, ita quenquam cadere in judicio, ut nimis ad verfarium viribus abjectus videretur. Arma in media cadere. Stat. 11. Theb. 171. i. e. Incidere. In causas cadit frequenter ipsa linearis ratio, &c. Quintil. lib. 1. cap. 10. In cogitationem quod ne quidem cadit. Cic. 2. de Nat. Deor. 21. In conspectum. 1. Tusc. 50. Casurine in conspectum videtur animus, &c. In consuetudinem non cadit id verbum. Cic. 3. Tusc. i. e. Non congruet consuetudini. In deliberationem cadere. Cic. 1. Off. 9. In eam diem cadere nummos, qui a Quinto debentur. Cic. 15. Att. 20. i. e. Eam esse diem solutionis. In disceptationem quæcunque cadere possunt. Cic. 2. de Orat. 5. In formam unam neque cadunt omnia orationum genera. Cic. in Orat. 37. In intelligentiam nostram cadit. Cic. 3. Off. 17. In legem. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 7. In cursu cadere. Cic. de Clar. Orat. pro Expetita laude frustrari. In alium non cadit tam absolutum opus. Plin. lib. 35. cap. 10. i. e. Non potest ab alio tam absolutum opus perfici. In aliquem cadere vel Non cadere dicitur, quod quis facere vel pati aptus natus est, vel non est. Cic. pro Cæcl. 69. Nihil est quod in ejusmodi mulierem non cadere videatur. In eum cadit hoc scelus. Virg. 9. Ecl. 17. Heu cadit in quenquam tantum scelus.

In eum cadit suspicio. Cic. 13. Att. 10. In quem, ne si infidiis quidem ille interfectus esset, caderet ulla suspicio.
 In eundem non videtur cadere & contemptus pecuniæ, & cupiditas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 In feminas cadit. Quintil. in proem. lib. 6.
 In malos cadunt omnia seclera. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 In naturam rerum cadit, ut duos sapientes aliquando juxta causæ in diversum trahant. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 In rem. Cic. 1. Acad. Non quod omnia quæ essent, in re comprehenderet, sed quia nihil quod cadere in eam posset; relinqueret, &c.
 In sapientem si cadit animi dolor: qui profecto cadit. Cic. de Amicit. 48. i. e. Si sapientis est dolere.
 In virum bonum cadit mentiri emolumentum sui causa &c. Cic. 3. Off. 81.
 In eum cadit hoc verbum maxime, qui, &c. i. e. Convenit. Cic. de Arusp. Rcip. 56.
 In morbum, pro Incidere. Cic. 1. Tusc. 79. Quod autem in morbum cadat, id etiam interitum.
 In narrationem cadere non abrupte, optimum est. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 In offensionem alicujus. Cic. 1. de Nat. Deor. 86. Quanquam video nonnullis videri Epicurum, ne in offensionem Atheniensium caderet, verbis reliquisse deos, re futulisse.
 In omnes cadit aliquid de his. Quintil. lib. 7. cap. 3. In orationem ut qui maxime cadant, i. e. Conveniant. Cic. in Orat. 188.
 In potestatem alicujus. Cic. 8. Att. 3. Accedit illud, si maneo, & illum comitatum optimorum & clarissimorum civium deferro: cadendum est in unius potestatem.
 In rem apte cadere fortes. Cic. 1. de Divin. 34. Quæ tamen ductæ, ut in rem apte cadant, heri credo posse divinitus.
 In sensum cernendi. Cic. de Univerf. 7. Quicquid erat quod in cernendi sensum caderet, id sibi assumptum.
 In speciem solocessimi. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 In suspensionem. Cic. pro Milon. 50. Multi etiam hæc timentes in suspensionem caderent.
 In suspensionem Lacedæmoniorum cadere: pro Suspectum fieri Lacedæmonis. Corn. Nep. in Paufania. c. 2. extr.
 In vituperationem. Cic. 14. Att. 12. Sed casurus in aliquam vituperationem, quod Reip. defuserim tam gravi tempore.
 In unam cadere possunt plures quæziones, quæ velut subjacentes, ad illud, quo judicium continetur, referuntur. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 In alienissimum tempus ne cadat adventus tuus. Cic. 15. Fam. 14. i. e. Ne advenias, quum minime erit opus.
 In casum cadunt promissa omnia. Plaut. Pcen. 1. 2. 147.
 Sub aspectum, & sub oculos cadunt. Cic. de Univerf. 9. Et omnia quæ sub aspectum cadunt, comprehenduntur.
 Sub imperium & ditionem alicujus. Cic. pro Font. 2. Multoque ejus fudore ac labore fub pop. Rom. imperium ditionemque ceciderunt.
 Sub judicium sapientis illa cadunt. Cic. 3. de Fin. 60. Prima autem illa naturæ, five secunda, five contraria, sub judicium sapientis & delectum cadunt.
 Sub mensuram aurium cadere. Cic. in Orat. 67. Quicquid est enim quod sub aurium mensuram aliquam cadit, etiam si abest a versu (nam illi quidem orationis est vitium) numerus vocatur.
 Sub rationem eandem cadere. Cic. 1. de Invent. 48.
 Sub regulam. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11.
 Sub sensum. Cic. 4. Acad. 105. Iisdem sensibus reliqua quæ fub quemque sensum cadunt, sentiet.
 Cadere, pro Evenire. Cic. 3. Att. 7. Sane ita cadebat ut vellem.
 Quod cecidit forte, id arte ut corrigas. Ter. Adel. 4. 7. 23.
 Nihil mihi optatius cadere potuit. Cic. 3. Att. 4.
 Gratum cecidit alicui. Cic. pro Milon. 82. Sed tamen si minus fortissimi viri virtus civibus grata cecidisset, magno animo constantique cederet ex ingrata civitate.
 Incommodi aliquid cecidit ei. Cic. pro Quint. 51.
 Irritum cadere. Tacit. 15. Ann. 51. Dum merita erga Neronem sua, & quam irritum cecidissent, aperit. Subauditur præpositio In. [Quam & addunt libri emendati.]
 Honestæ & jucunda ceciderunt mihi a te. Cic. 1. Q. frat. 3.
 Agurum prædictis multa incredibiliter vera cecidisse. Cic. 2. de Legib. 33. i. e. Vera evasisse, ut de Div. 2. 109.
 Promissa quo cadant, non curat. Hor. 2. Epist. 1. 52. conf. In casum cadere.
 Res cecidit quoquo modo. Cic. 8. Att. 3. Quoquo modo ea res huic quidem cecidit.
 Res quocunque cadent. Virg. 2. Æn. 709.
 Belle cecidit. Cic. 13. Att. 13.
 Feliciter cecidit alea. proverbium de Re optato adveniente, tractum ab aleatoribus. V. Chylladas Erasmi.
 Fortuito cecidit. Cic. 2. de Divin. 107. Satis est ad confirmandam divinationem, semel aliquid ita esse divinatum, nihil ut fortuito cecidisse videatur.
 Male cadere. In MALUS.
 Melius quod caderet, nihil vidi. Cic. 8. Fam. 12.
 Percommode cadit. Cic. 2. Verr. 5.
 Peropportune cecidit mihi hoc. Cic. 2. de Orat. 15.
 Perquam venuste cecidit. Cic. 8. Fam. 4.
 Valde optanti cecidit, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 96. Hoc loco Sulpicius, Insuperanti mihi, inquit, & Cotta, sed valde optanti utriusque nostrum cecidit, ut in itum sermonem, Crasse, delaberemini. Sic cum aliis Participiis.
 Cadere de Renummaria, quod Galli dicunt *ecchior*. Cic. 15. Att. 20. Equidem video mihi quoque esse opus viaticum: sed id ex prædiis, ut cadet, ita solvetur. Conf. In diem cadere.
 Cadere, pro Definere & terminari. Cic. in Orat. 194. Quod verba melius in syllabas longiores cadunt. i. e. Flniuntur.
 Cadere similiter. Quintil. lib. 1. cap. de Orthographia, Eundemque in ceteris, quæ similiter cadant, modum tenuit? Idem lib. 9. cap. ult. Illa quoque vitia sunt ejusdem loci, si cadentia similiter & similiter delincentia, & eodem modo declinata, multa jungantur. Similiter cadentia vocat. Quæ sunt ejusdem terminationis, ut Dicam, faciam.
 Articulus cadens non ad numerum. Cic. in Orat. 59. de Gettu loquens.

Verba quædam fonte Græco cadunt. Hor. in Arte Poet. 53. h. e. A Græco in Latinum derivata. Porphyrius.
 Privatim cadere. Cic. 16. Att. 11. Veniendum est igitur in ipsam flamam. turpius est enim privatim cadere, quam publice. Privatim, i. e. Ære alieno oppressum: Publicè, Reipublicæ causa.
 Cadere, Mori. [vel potius Occidi] Caf. 3. Bell. Civil. 53. Ad duorum milium numero ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Plaut. Amph. 1. 1. 83. Crebri hostes cadunt.
 Ante diem cadere. Virg. 4. Æn. 620. i. e. Ante fati necessitatem, ait Servius.
 Fataliter cadere. Ovid. 12. Met. 68.
 — & Hectorea primus fataliter hasta,
 Protefilæ, cadis.
 Acie cadere. Ovid. 7. Met. 142. — per mutua vulnera fratres,
 Civillique cadunt acie.
 Bipenni. Ovid. 12. Met. 611.
 Ense. Valer. 1. Argon. 812.
 Fraude muliebri. Tacit. 2. Ann. 71.
 Jaculo. Ovid. 3. Met. 119.
 — jaculo cadit eminus ipse.
 Manu alicujus. Sen. Octav. 174.
 Manu sua cadere. Tacit. 15. Ann.
 Marte femineo. Ovid. 12. Met. 610.
 At si femineo fuerat tibi Marte cadendum.
 Marte suo cadunt fratres. Ovid. 3. Met. 123.
 Cadere per acies. In ACIES.
 Cadere pro patria. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Hostia cadere dicitur ante aras. Virg. 1. Æn. 334. i. e. Occiditur, mactatur, immolatur.
 Ovis cadit deo Somno. Ovid. 4. Fast. 895. i. e. Immolatur.
 Pleno anno hœdus. Hor. 3. Carm. 18. 5.
 Si tener pleno cadit hœdus anno. i. e. Anno completo mactatur, seu immolatur.
 Stellæ Orii & Cadere dicuntur. Ovid. 1. Fast. 295.
 Arcturus cadens. Hor. 3. Carm. 1. 27. i. e. In occasum tendens.
 Altra cadentia. Virg. 8. Æn. 59.
 Bootes cadens. Virg. 1. Georg. 229.
 Haud obscura cadens mittit tibi signa Bootes.
 Dies cadens. Ovid. 4. Met. 626.
 Orion cadit. Hor. Epod. 10.
 Phoebus oriens, medius, & cadens. Ovid. 11. Met. 595.
 Sidera lapsa cadunt. Propert. lib. 4. 4. 64.
 Sidera cadentia. Virg. 4. Æn. 81.
 — suadentque cadentia sidera fomnos.
 Sol cadens. Virg. 4. Æn. 401.
 Obscuro intellectu fuitur in illo Plaut. Perf. 4. 4. 104. Libera eris, si crebro cadēs. i. e. Viris succumbes.
 CADENS, Partic. [i. e. cadens] Cujus plura sunt exempla in ipso verbo.
 Excipere cadentem. Stat. 1. Silv. 2. 109. Ovid. 15. Epist. 179.
 Tu quoque, mollis Amor, pennas suppone cadenti.
 Sustinere cadentem. Ovid. 8. Met. 148.
 CÆSUS, us. m. [συμπίπτω, κατακταίνω] dicitur maxime Quod fortuito hominibus accidit. Cic. de Amicit. 42. Ut si in ejusmodi amicitias signari casu aliquo incidenter, &c. Hor. 1. Serm. 6. 53.
 — felicem dicere non hoc
 Me possum casu, quod te fortis amicum.
 Levamen casus. Virg. 3. Æn. 709.
 Heu genitore, omnis curæ casusque levamen
 Amitto Anchisen.
 Maris casum ignarus. Tacit. 2. Ann. 23. V. Marini casus.
 Mortis duræ casus. Virg. 10. Æn. 791. conf. Habere casus.
 Pugnæ casum præbere. Tacit. 11. Ann.
 Victoriæ casum invenire, Sallust. in Jugurth. cap. 25.
 Acerbis casus. Virg. 5. Æn. 700.
 Admirabilis casus. Quintil. lib. 2. cap. 17.
 Anceps casus belli. Lucan. lib. 4. 771.
 Brevis casus. Sen. in Troad. 4.
 Cæcus casus. Cic. 2. de Divin. 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
 Durus casus. Virg. 6. Æn. 177.
 Fatalem casum ferre. Cic. 6. Philipp. 19. Fuit aliquis fatalis casus, ut ita dicam, quem tulimus.
 Fortuiti casus. V. Oriundus, in ORIORE.
 Gravis & miserabilis casus. Cic. 2. de Orat. 197. Vim, fugam, lapidationem, crudelitatem tribuniciam, in Capionis gravi, miserabilique casu, in judicium vocabas. Cic. 4. Fam. 6. Ego vero, Servi, vellem, ut scribis, in meo gravissimo casu abussis.
 Horrendos casus fari. Sen. Herc. fure. 9.
 Incerto casu pendere res dicitur, cujus exitus in dubio est. Sen. Troad. 10.
 Infandus casus. Virg. 8. Æn. 578.
 Infestus casus. Cic. pro Syll. 1. Sed quoniam ita tulit casus infestus, ut amplissimo in honore, &c.
 Iniquus casus. Cic. pro Domo sua, 84. At vide quid intersit inter illum iniquissimum patris tui, casum, &c.
 Magnus casus. V. Habere casum.
 Marini casus. Virg. 2. Georg. 68.
 — casus abies vifura marinos. conf. supra Maris.
 Mirificum casum! Cic. 7. Fam. 5.
 Nefandus casus. Sen. in Hippol.
 Novi casus. Cic. pro Lege Manil. 60. Semper ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodasse.
 Rariores ceteros casus habet hæc ipsa fortuna. Cic. 2. Off. 19.
 Repentinus casus. V. paulo post, Lugere casum alicujus.
 Similiter casus. Stat. 6. Theb. 723.
 Subitus casus. Juven. 3. Sat. 273.
 Varii casus. Virg. 1. Æn. 204.
 Varii casus fecerunt spem. Cic. 1. de Orat. 2. Quam spem cogitationum, & consiliorum meorum, cum graves communium temporum, tum varii nostri casus fecerunt.

Varios tremere casus. Sen. Troad. 4.
 Voluntarius casus. Cic. 6. Philipp. 10.
 Accipere graviter casum aliquem. Cic. 2. de Orat. 197. Ita quum singuli casus humanarum miseriarum graviter accipiuntur.
 Attuli ipse viris optatum casum honorem. Virg. 5. Æn. 201.
 Afflictus casu. Cic. pro Syll. 61. In hoc tamen casu, quo afflictus jacet, per vos tutari, conservareque cupiunt.
 Agi casibus. Virg. 1. Æn. 244.
 Nunc eadem fortuna viros, tot casibus actos, Insequitur.
 Avertere casum dicitur Deus. Virg. 3. Æn. 265.
 Dii prohibete minus, dii talem avertite casum.
 Concuti casu acerbo. Virg. 5. Æn. 700.
 At pater Æneas casu concussus acerbo. Idem 5. Æn. 869.
 — casuque animum concussus amici.
 Concurrent casu, forte temere nonnquam somnia. Cic. 2. de Divin. 141.
 An tu censes ullam animum tam deliram futuram fuisse, ut somniis crederet, nisi ista casu nonnquam, forte temere concurrerent?
 Dat casus tempus locumque. i. e. Fortuna. Sen. Hippol. 4.
 Dare in casum. Tacit. 1. Ann. 47. Fixum Tiberio fuit non omittere caput rerum, neque se Remque publicam in casum dare.
 Demisit me in eum casum fortuna. Cic. 10. Fam. 8. Sed quum in eum casum me fortuna demisset, ut aut, &c.
 Deterritus casu. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Evadere casus. Virg. 4. Georg. 485.
 — casus evaserat omnes.
 Evenire temere & casu. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Idque evenit non temere, nec casu, sed quod & præsentiam sæpe divi suam declarant, &c.
 Exhaustus casibus. Virg. 1. Æn. 599.
 Expendere casus. Virg. 12. Æn. 324.
 — atque omnes metuentem expendere casus.
 Facere aliquid Judicio, & Casu contraria. Cic. 2. Fam. 6. Judicio enim tuo, non casu, in ipsum discrimen rerum contulisti Tribunalium tuum.
 Factum casu. Cic. 1. de Nat. Deor. 92.
 Fieri casu aut forte fortuna. Cic. 2. de Divin. 8.
 Ferre sapienter casus adversos. Cic. 2. de Orat. 346. Magna etiam illa laus & admirabilis videri solet, tulisse sapienter casus adversos, non fractum esse fortuna, &c.
 Casus nostros vita apibus tulit. i. e. Natura iisdem casibus addixit, ac nos. Virg. 4. Georg. 251.
 — quoniam casus apibus quoque nostros Vita tulit.
 Flere casus alicujus. Ovid. 1. Amor. 12. 1.
 Gerere aliquid casu: cui opponitur, Virtute & consilio gerere. Cic. pro Syll. 83. Ego committam, ut ea quæ pro salute omnium gessi, casu magis & facilitate a me, quam virtute & consilio gesta esse videantur?
 Habere varios casus. Cic. de Senect. 67. Quinetiam ætas illa multo plures, quam nostra, mortis casus habet.
 Magnum casum habet hæc res. Cic. 10. Fam. 18. Nam quæ res nullam habebat dubitationem, si exercitus Lepidi abisset, ea nunc magnam affert sollicitudinem, magnumque habet casum.
 Jactatus variis casibus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Imitatur casus veritatem. Cic. 2. de Divin. 49. Potest igitur quod modo negabas, veritatem casus imitari.
 Impedire casu aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 18.
 Impellere in casum. Cic. In hunc me casum, vos vivendi auctores impulistis.
 Incidere in casum. Cic. 10. Fam. 21. Incidit in eos casus, quos vitasset, si eis eum nihil fecisset.
 Incidere casum alicui. Cic. 5. Fam.
 Si incidit casus. Cic. 10. Fam. 21. Nec mori, si casus incidit pro vobis, paratorum fuit quisquam.
 Indignari casum amici. Virg. 2. Æn. 93.
 Insequitur te casus. Virg. 1. Æn. 614.
 Insultare casibus alicujus. Ovid. 5. Trist. 8. 4.
 Intercedit casus, aut dissensio. In INTERCEDO.
 Intervenit mirificus casus. Cic. 7. Fam. 5. Casus vero mirificus quidam intervenit, quasi vel telis opinionis meæ, vel sponso humanitatis tue.
 Invehere casum. In INVÈHO.
 Invenire casu. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Lugere casum alicujus. Cic. pro Sext. 53. Meum illum casum tam horribilem, tam gravem, tam repentinum, non solum homines, sed templam urbis ac tecta lugerent.
 Manent eos casus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Minari casum dicitur fortuna. Virg. 8. Æn. 578.
 Sin aliquem infandum casum fortuna minaris.
 Miserari casum amici. Virg. 5. Æn. 550.
 Me liceat casum miserari infontis amici.
 Mœrere casus alicujus. Sil. lib. 16.
 Natus casu quodam in silvis. Liv. 1. 3.
 Obmutuit casu inopinatæ rei. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Onerare casus suos, Augere mala sua. Sen. Theb. 1.
 Pandere suos casus. Ovid. 14. Met. 221.
 Percussus casu iniquo. Virg. 6. Æn. 475.
 Perpeti casus. Valer. 3. Argon. 318.
 Relevare casum. Cic. 1. Q. frat. 4. Si relevare potes communem casum misericordia hominum, scilicet incredibile quiddam assequeris.
 Rotant quanti casus humana? i. e. Volvunt & agitant res humanas. Sen. Hippol. 11.
 Renovare casus. Virg. 2. Æn. 750.
 Stat casus renovare omnes. i. e. Denuo subire.
 Revolvere casus. Virg. 10. Æn. 61.
 — iterumque revolvere casus
 Da, pater, Iliacos Teucris.
 Simulet casum ars. Ovid. 1. de Arte Am. 155. i. e. Quod ex composito deducatur opera factum a nobis est, id casu accidisse simulemus.
 Sum. ut, In casu esse. Cic. 2. de Fin. Et quod externum, id in casu est: ita fit beatæ vitæ domina fortuna. Fortem esse casu. Cic. 5. Fam. 2.

Quis esset qui me in Consulatu, non casu potius existimaret, quam consilio fortem fuisse?
 Sufferentare casum. Cic. 4. Fam. 13.
 Timere casum aliquem. Lucret. lib. 3. 996.
 — casumque timent quem cuique ferat fors.
 Timere prælii casum. Cic. 2. de Divin. 114.
 Ulcisci casum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Casus, pro Morbo, vel Symptomate. Cels. lib. 5. c. 23. pr. Antidota raro, sed præcipue interdum necessaria sunt, quia gravissimis casibus opitulantur. Idem 4. cap. 20. Deinde ubi ad se redit, circumcidendum vinum est in totum annum, etiam si casus idem non revertitur. Idem l. 5. c. 26. S. 34. de Gangræna. In ejusmodi casu primum est, si vires patiuntur, sanguinem mittere, & paulo infra, Præcipueque in hoc casu, petendum non a medicamentis solum, sed etiam a victus ratione prælidium est. Budæus.
 Casus pro periculo. Virg. 4. Æn. 560.
 Nate dea, potes hoc sub casu ducere somnos?
 Hyemis casus. Virg. 1. Georg. 340.
 Extremæ sub casum hyemis. i. e. Circa finem hyemis, antequam ver incipiat. Servius.
 Casus urbis, Excidium. Virg. 1. Æn. 627.
 Altior casus, Ruina. Juven. 10. Sat. 105. — numerosa parabat Excelsæ turris tabulata, unde altior esset Casus &c.
 Graviores casus celsæ decidunt turres. Hor. 2. Carm. 10. 10.
 Casibus Saturnini atque Gracchorum expiata. i. e. Morte. Cæf. 1. Bell. Civil. 7.
 Casus, quo infantium corpora toties in terram deferuntur, non eos graviter affligit. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Pro ponderibus casus celare. Lucret. lib. 2. 231.
 Dari ad casum ictu. i. e. Proferri. Cic. 1. de Divin. 44.
 Insistere & ingredi viis adolescentiæ sine casu. Cic. pro Cœl. 41. Interdum multas vias adolescentiæ lubricas ostendit, quibus illa insisteret aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posset.
 Manus non timere casum. Martial. lib. 12. 75.
 Et casum tremule non timere manus.
 Casu, i. e. Ex inopinato. Hor. 1. Serm. 9. 36.
 — & casu tunc respondere vadato Debebat. Cic. pro Cluent. 74. Atque etiam tum casu, quod illud repente erat factum, Stalenus non aderat.
 Casus dicimus, non modo Ea quæ fortuita hominibus accidunt, sed etiam Vocabulorum formas: quia in aliam atque aliam cadunt efficiunt. Festus. V. Priscianum de Casibus abunde tractantem, & supra Cadere pro Delinere.
 Casus, eo significato quo utuntur Grammatici. Cic. in Orat. 160. Quum Phrygum, & quum Phrygiis dicendum esset, absurdum erat, aut tantum barbaris casibus Græcam litteram adhibere, aut recto casu solum Græce loqui. tamen & Phryges, & Pyrrhum, aurium causa dicimus. Græca litera est, quæ dicitur ypsilon. Vocat autem Latinos casus, barbaros, Græcorum more: quia Græci statuebant, omnes qui Græci non essent, barbaros esse nominandos.
 Sic in Topicis dicit, Ad mutandos casus. Vide in SPECIES. H. St.
 Casus a Jurisconsultis dicitur consuevit, pro Controversia quæ nata est, quasi quæ acciderit, & casu congerit. V. CAUSA.
 CASURUS, a, um. Partic. a Cado. Cic. 15. Fam. 1. Quid casurum sit, incertum est. i. e. Eventurum.
 Aquæ casuræ. Martial. lib. 12. 29.
 Arces casuræ. Ovid. 12. Met. 588.
 Fontes casuri in æquora. Lucan. lib. 2. 419.
 Mœnia casura. Ovid. 13. Met. 375.
 Nomen casurum nullo tempore. i. e. Perpetuum nomen. Ovid. 1. Amor. 15. 20.
 Ruina casura. Ovid. 2. de Pont. 3. 59. Conf. in ipso verbo Cadere in conspectum.
 CASUALIS, e. [κατά] Quod casu fit, sine ratione certa: ut, Casualis conditio, Quæ ab incerto eventu pendet, leg. ult. Cod. de necessar. Serv.
 Grammatici Casus declinationum respicit: ut, Genus casuale. Varr. 7. de L. L. 29. Formæ casuales. Priscian. 5. p. 672.
 CASUALITER, Adv. Fortuito. Sidon. 9. Epist. 11.
 CASO, [κατά] Ære. frequent. a Cado. Plaut. Mil. 3. 2. 37. Non hercle tam isthoc valide cabant eadi. i. e. Non tam valide cadebant, quod fecissent, quum sit illic lubricus locus. Legitur fere in omnibus Quasiabunt, sed perperam. Ab hoc est &
 CASIRO, Ære. alterum frequent. Paulus. D. de servit. urb. præd. l. Servitutes, Si servitus stitilicidii imposita sit: non licet domino servientis ære ibi edificare, ubi casitare cepit stitilicidium. Si antea ex tegula casitaverit stitilicidium: postea ex tabulato, vel ex alia materia casitare non potest. [Formatur Casu regulariter a supino Casum, licet id ipsum inusitatum sit, cum ne in compositis quidem nisi ab Occido Occasum occurrit, de quo ipso tamen inter veteres quidam dubitarunt. Sed ab eodem Casurus, & verbale Casus, & Compositio Occasio, Occasus.]
 CASABUNDUS, a, um. [καταβυνη] Adj. Crebro cadens. Festus. Varr. ex antiquo poeta,
 Risi egomet mecum casabundum ire ebrium. A verbo antiquo Casu, as, deducitur. Ennio, in libro Juratissimæ Fidei, versus iste tribuitur, ut refert Turnebus.
 CADUCUS, a, um. [κατά] Adj. Quod in ruinam proclive est, & casum minatur. Cic. de Senect. 5. Sed tamen necesse fuit ali-quod esse extremum, & tanquam in arborum bacis, terræque frugibus, maturitate tempestiva, quali victum & caducum: quod ferendum est mollior sapientia.
 Fragile & caducum. Cic. 2. de Fin. 86. Quis enim confidit semper sibi illud stabile & firmum permanurum, quod fragile & caducum sit?
 Caduca & incerta sunt, divitiæ, bona valetudo, honores. Cic. de Amicit. 20.
 Brevia, fugacia, & caduca. Cic. 10. Fam. 12.
 Caducum & infirmum corpus. Cic. 1. de Nat. Deor. 99.
 Mortale & caducum. Cic. de Somn. Scip. 10.
 Omnia caduca præter virtutum. Cic. 4. Philipp. 13. Quanquam omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est uua altissimis de-

fixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco.

Aqua caduca Frontino dicitur, inquit Budæus, Quæ de lacu abundat. Sic Varro; Caduca aqua, quæ de canalibus deficit: hoc est quæ superfluit, & non continetur, quæ est abundans. Ovid. 2. de Pont. 7. 39.

— ut quæ caducis

Percussu cerebro fixa cavantur aquis. i. e. Cadentibus. Auspicia caduca, auctore Festo, antiquis dicebantur, Quum aliquid in templo exciderat; veluti Virga e manu.

Bona, Hereditas, Legatum &c. V. paulo infra.

Fama caduca. Ovid. 4. de Pont. 8. 46.

Folia caduca. Ovid. 2. Amor. 16. 45.

Fronde caducæ. Ovid. 3. Trist. 1. 45.

— nec fronde caduca Carpitur.

Fulmen caducum. Hor. 3. Carm. 4. 44. pro Jam immisso dixit.

Glandes caducæ. Lucret. lib. 5. 1362.

Lacrymæ caducæ. Ovid. 8. Met. 396.

— madefactaque terra caducas

Conceptit lacrymas, ac venis peribit imis.

Litteræ caducæ a Plinio dicuntur, quali *κατακλυσις* *δυσχερής* *ἀπορροή*. Scabritia (inquit, lib. 13. cap. 12.) levigatur dente, conchave: sed litteræ caducæ fiunt. i. e. Fugaces & fugientes, ut Cic. loquitur, *διψύχου*. Budæus.

Preces caducæ. Ovid. 1. Fast. 181. — nec lingua caducas

Conceptit ulla preces, dictaque pondus habent. h. e. Non frustra precantur.

Res humanæ caducæ & fragiles. Cic. de Amicit. 102.

Spes caduca. Ovid. 9. Met. 596.

Tela caduca. Propert. lib. 4. 2. 53. i. e. De manibus cadentia.

Tituli mortales, caducique. Plin. in Paneg. cap. 55.

Verba caduca. Ovid. 15. Epist. 208. — Zephyri verba caduca ferunt.

Vitis quæ natura caduca est, & nisi sulca sit, ad terram fertur. Cic. de Senect. 52.

Caducus, Qui morbo laborat comitiali, Epilepticus. Firmic. lib. 3. cap. 6. Ex humorum stativa perseverantia, qui circa caput collecti fuerint, faciunt caducos, & lunaticos aut affidua interceptione deficientes.

Caducus, Mortuum significat aliquando, teste Servio. Virg. 6. Æn. 481. Hic multum fletu ad superos, belloque caduci Dardanidæ.

Caducum legatum dicitur, Quod vel ad fisco defertur, velut legatario de medio sublatum: vel ad substitutum: ut si is cui relictum legatum est, capere legatum non possit, vel quia ante mortem testatoris mortuus est, vel alia de causa, tunc legatum ad substitutum legatarium defertur: vel ad eum qui in legato conjunctus erat, si forte duobus simul legatum erat factum. Similiter etiam Caduca hereditas eadem ratione dicitur.

Cic. 10. Philipp. 11. de Antonio loquens, Quem nisi in via caducæ hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres. Sic etiam Caduca bona dicuntur. Marcellus D. de iis quæ in test. delentur, Proxime in cognitione principis, quum quidam nomina hæredum induxisset, & bona ejus ut caduca a fisco vendicarentur, diu de legatis dubitatum est. Quoniam vero jucundum erat substitutum, Legatum caducum accipere, quasi Rem minime speratam: ideo Juven. dixit 9. Sat. 88.

— propter me scriberis hæres,

Legatum omne capis, necnon & dulce caducum. Cicero translationis auctor fuit in 3. de Orat. 120. Nostra est enim, inquit ille, omnis ista prudentiæ doctrinæque possessio, in quam homines, quasi caducam atque vacuum, abundantes otio nobis occupatis involaverunt.

Sic Justinus, 19. 3. Quam prædam, possessione vacua fortis dominorum mortibus, sicuti caducam occupaverunt. Budæus. Caducum ex lege Papia legatum erat, sub aliqua conditione relictum: qua deficiente, eadebat, & redibat vel ad testatorem vivum, vel ad substitutum, eo mortuo. Unde est titulus apud Justin. in C. De caducis tollendis. Ulpian. tit. 17. ejus libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Ulpiani, Quod quis sibi testamento relictum, ita ut jure civili capere possit, aliqua ex causa non ceperit, caducum appellatur, quia veluti cecidit ab eo. Verbi gratia, si caelib, vel Latino Juniano legatum fuerit, nec intra dies centum vel caelebs legi paruerit, vel Latinus jus Quiritium consequutus sit: aut si ex parte heres scriptus, vel legatarius ante apertas tabulas defecerit, vel perager factus sit. Hodie ex constitutione Imperatoris Antonini, omnia caduca fisco vendicantur, sed servato jure antiquo liberis & parentibus. Hac ille. conf. Brisson. de Form. l. 3. v. Cadere.

CADUCARIUS, a, um, ut, Lex caducaria. Ulpian. tit. viges. oct. ejus libri, qui inscribitur, Tituli ex corpore Ulpiani, Populo bona defertuntur ex lege Julia caducaria.

CADUCITRE, Adv. antiquum, pro Præcipiantur. Varro Etratione, Aut frigidus nimbus, aqua ista caduciter ruentis, Pertinuerint aquatiles querquedula natantes. Nonius, 2. 172. ed. Gothof. Sed aliter Mercier.

CADIVUS, a, um. [*καδύς*] Adj. Quod per se cecidit. unde, Cadiva poma appellamus. Plin. lib. 15. cap. 16. Colligi mala post æquinoctium Autumnale, neque ante primam horam. Cadiva separati, fragmentis, floreis, paleisve subterni. V. Harduin. ad loc.

CADRUSI, Oppidum ab Alexandro conditum ad Caucaum montem, de quo Plin. lib. 6. cap. 23.

CADUCEUM, i. n. [*καρδαμύνη*] Mercurii sceptrum dicitur, ut quidam putant, (in quibus Ferrer. loco mox dicendo) quod Cadere faciat contentiones atque certamina. [Pro Caruceum, *καρδαμύνη* Æolice. H. St.] Est autem Virga quæ bellum dirimitur. Nam quia Mercurius orationis deus est, & deorum nuntius, merito a diis mittebatur, ut dissidium animas oratione fedaret. Hinc, Legati pacis, Caduceatores dicti. Sicut enim per Feciales bella indicabantur, ita per Caduceatores finiebantur. Caduceum Egyptii in speciem draconum, maris ac feminæ conjunctorum figuraverunt, & Mercurio consecrarunt. Hi dracones parte media voluminis sui, nodo, quem vocant Herculeum, invicem obligantur, primumque partes eorum reflexæ in circulum prestis oculis ambitum circuli jungunt. Et post nodum caudæ revocantur ad capulum caducei. Caudam autem cur exteræ gentes caduceum in pace tractanda, circumdata anguium effigie fecerint, quidam hanc esse tradunt. Quum Mercurius Ilyram in Cylene monte Arcadiæ septichordem ad Atlantidum numerum instituisset, quod Maia mater ejus illarum numero esset, ac non multo post deprehensus ab Apolline fuisse boves suas abigere, quo faci-

lius veniam ab eo impetraret, Apollini traditur concessisse, ut Ilyram se primo inventam prædicaret: Propter quod Apollinem ferunt virgam quandam Mercurio dono dedisse, quam quum manu tenens in Arcadiam proficisceretur, inventos ab eo fuisse dracones duos simul ligatos, & inter se mutuo pugnantes. Quo viso, virgam interposuisse, & dicto citius prælium diremisisse. Eo facto, hujusmodi virgam pacis gratia dixit esse constitutam. Sed hæc fabulosa sunt. Veritas autem historia hæc habet. Ovorum genus est in magna Galliarum fama, omnium Græcis. Angues innumeri ætate convoluti, falvis faucibus corporumque spumis artificio complexu glomerantur. Anguim (id ovum) appellatur. Druidæ fibilis id dicunt in sublime jactari, sagoque oportere intercepti, ne tellurem attingat. profugere raptorem equo; serpentes enim insequi, donec arecantur amnis alicujus interventu. Experimentum ejus esse, si contra aquas fluitet, vel auro vincunt. Atque, ut est magorum solertia occultandis fraudibus sagax, certa luna capiendum censent &c. Ad victorias litium, ac regum aditus mire laudatur: tantæ vanitatis, ut habentem id in lite in sinu equitem Romanum e Vocontis, a divo Claudio principe interceptum non eo aliud sciam. Hic tamen complexus anguim & efferatorum concordia causa videtur esse, quare exteræ gentes caduceum in pacis argumentis circumdata effigie anguium fecerint. Neque enim cristatos esse in caduceo mos est. Hæc Plin. lib. 29. cap. 3. [Hæc est illa, quam confinator horum prædicat, si diis placet historice veritas.] Liv. 8. 20. Ipsos ferit in deditionem Consul caduceum præserte permisisse. Cic. 1. de Orat. 201. Deinde qui non possit tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolum vel inter hostium tela versari.

Caduceum & hastam simul mittere, erat Optionem facere belli & pacis. Gell. 10. 27.

CADUCĒATOR, Æris. m. [*καδύς*] Festus; Caduceatores, Legati pacem petentes. Cato, Caduceatori, inquit, nemo homo nocet. Hæc Plin. lib. 29. cap. 3. [Hæc est illa, quam confinator horum prædicat, si diis placet historice veritas.] Liv. 26. 17. Adfrabal, ne in arcto res esset, caduceatore misit, qui promitteret, si inde missus foret, se omnem exercitum ex Hispania deportatum. [An Emilius?]

CADUCRATUS, a, um, i. e. Caduceum ferens. Ita extat Romæ. ABITE HINC VESTRO CVM MERCVRIO PETASATO CADUCEATOQ. vide J. B. Ferretii Mus. Lapid. p. 5.

CADUCĒRIBER, [*καδύς* *καδύς*] Nomen quo Mercurius vocatus est, propter donatam ei ab Apolline virgam, qua duorum draconum inter se dimicantium, prælium, quum in Arcadiam proficisceretur, diremisisset, ut dictum fuit paulo ante in dictione CADUCEUM. Ovid. 2. Met. 708.

Hinc fe sultulater paribus caducifer alis. Atlantiades caducifer. Ovid. 8. Met. 627.

Venit Atlantiades postis caducifer alis.

CAEUCITER, CADUCUS, V. CADUS.

CADURCI, [*Καδύς*] Narbonensis provinciæ populi in Aquitania. Auctor Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo Cahors.

CADURCEUM, i. n. Velum seu Culcitra ex lino candidissimo facta, in quo, ut ait Plin. lib. 19. cap. 1. Cadurci Gallie populi præcipuum gloriam obtinent. Nam nullum linum est candidius lanæve similius. Juven. 7. Sat. 221.

Institur hibernæ tegetis, niveique cadurci. hic ponitur pro Villi merce. [At cur villi? V. Ferrar. de Re Vestiar. part. 2. lib. 1. cap. 22.]

Cadurcum, Vas illud numerofum, quod ex piscina ac puteo aquam haurit, jumento rotam versante. Solent ex his etiam fieri canales in parietibus domorum, per quos aquæ ex tectis defluant in cloacas: etiam in quibusdam urbibus, per quos aquæ pluvia cisternas impleant. Hæc Valia in Raudensibus.

CADURCUS, a, um, Adj. ut, Natales puer horruit cadurcus. Sidon. Carm. 9. 282. Ita, Cadurca fasciæ, Linææ apud Sulpiciam. V. Lindbergh. ad Catal. Virg. p. 335. & Lex. Pitif.

CADUS, [*καδύς*] Genus vasis vinarii, decem congios continens, sicut & Metretra Diofcoridi lib. 5. licet alii cadum duodecim congios continuisse referant. Columel. lib. 12. cap. 28. Si in vetustatem servare voles, in cadu duarum urnarum quam optimi vini sextarium, aut fecis generosæ recentis sextarios tres addito.

Cadi formam turbinatam, i. e. Coni & strobili, hoc est, nucis pineæ similem fuisse ex Plinio intelligimus, qui lib. 27. cap. 4. de aloë loquens, Turbines cadorum dixit; Laudatissima, inquit, ex India aferunt, sed nascitur & in Asia: non tamen ea utuntur, nisi ad vulnera recentibus foliis, mirifice enim conglutinat vel succo. Ob id in turbibus cadorum eam ferunt, ut aërum majus. Hæc Plinius. Utebantur autem antiqui etiam ad falcamentaria condenda. Idem Plin. lib. 12. cap. 8. Quin & telis cadi falcamentarii tuis cum axungia vetere ad parotidas, &c. Quin & ad Ophilegium. V. mox Ahenus.

Cadus est, quem lingua Gallica vernacula, retinent Latinitatis vestigia *Cacum* vocat. Budæus in lib. 5. de Affe.

Chii, vel Falerni cadus. Hor. 2. Serm. 3. 116.

Si positus intus Chii, veterisque Falerni Mille cadis, nihil est, &c.

Temeti cadus. Hor. 2. Epist. 2. 163.

Ahenus. Virg. 6. Æn. 228.

Offaque lecta cado texit Chorineus ahenus. [Æneo cado ad ofilegium usus est. Alias facis constat id vas vinarii genus, ut pleraque veterum, fictile fuisse, unde & Græci *Καδύς* vocabant. Nam Ceramion, Cadus, Metretra, unum idemque significant. V. mox Fragiles.]

Chius. Hor. 3. Carm. 19. 5.

Quo Chium pretio cadum Mercemur. Fragiles cadi. Ovid. 12. Met. 243. al. Scyphi. Fumofus. Ovid. 5. Fast. 518.

Senex. Martialis. lib. 11. 37.

— senem poscut talia vota cadem.

Vaticanus. Martialis. lib. 12. 48. pro Pellimæ notæ vino.

Elicere cadum. Hor. 4. Carm. 12. 17.

Onerare vina cadis. Virg. 1. Æn. 199.

Vina bonus quæ deinde cadis onerarat Acastes Litore Trinacrio.

Parcere cadis. Hor. 2. Carm. 7. 20.

Potus hæcetonus cadus. Hor. 3. Carm. 15. 16.

Siccati cadi. Hor. 1. Carm. 35. 26. i. e. Ad hæc em usque exhausti.

Versus cadus. Hor. 3. Carm. 29. 2.

CADIALIS, e. Cadis abditus & adveclus; ut, Resina cadialis. Cæl. Aurel. Tard. 2. 7. [Nisi ea est, qua cadi oblinebantur.]
CADISCUUS, i. m. [καδίσκος] dimin. Vasculum quo suffragia colliguntur. Fuerunt autem duo apud veteres cadisci, in quos calculos mittebant iudices. Alterum *καδίσκος*, in quem condemnationis: alterum *καδίσκος*, in quem abolitionis calculos conjiciebant. Ex Bud. Comment. Ling. Gr. ubi plura V.
CADUSII, òrum. m. pl. Gens juxta mare Caspium in Media finibus. Meminit Nepos 14. 1. 4. & Plin. 6. 7. & Curt. 4. 12. 4.
CADYTAS, [καδύτας] Herba, de qua Plin. lib. 16. cap. ult. Est & in Syria, inquit, herba, quæ vocatur cadytas, non tantum arboribus, sed ipsi etiam spinis circumvolvens sese.

C Æ A
CÆA, **CÆOS**, **CÆUS**. V. CEA.
CÆADAS, V. CÆADAS.

C Æ C

CÆCIAS, æ. [Καΐκιος] Ventus flans inter Aquilonem & exortum Æquinoctialem: quem Aristoteles (ut docet Gell. lib. 2. cap. 22.) ita flare dicit, ut nubes non procul propellat, sed ut ad sese vocet. Plin. lib. 2. cap. 47. Narrat & in Ponto Cæciam in se trahere nubes. Mala attrahens ad sese, ut Cæcias nubes. Proverbium in eos qui sibi ipsi litium ac negotiorum materiam pariunt, arceffuntque. V. Erafm. Chiliad.

CÆCIGENUS, V. CÆCUS.
CÆCILIA, Genus serpentis. Columel. lib. 6. cap. 17. pr. Est etiam mortiferis serpentis ictus, est & minorum animalium noxium virus: nam & vipera, & cæcilia sæpe quum in pascuo bos improvide supercubuit, læcessita onere, morsum imprimit. V. AMPHISEBNA.
CÆCILIA, prænomine Caia, Tarquinii Prisci uxor, maximi animi mulier, & lanificii peritissima, quæ prius Tanaquil dicebatur, ut scribit Volaterr. V. Plin. lib. 8. cap. 48. & Fest. in Prædica, Plut. Q. R. 30.
CÆCILIA Gens. De Cæcilia gentis origine varias & diversas fuisse veterum opiniones, testis est lib. 3. Festus Pompeius. v. CÆCULUS. Nam alii a Cæculo, qui Prænese condidit, ortos Cæcilios, alii vero a Cæca de Trojana Æneæ comite sic nominatos existimant. Idem quoque auctor lib. 11. a Cæculis militum servis dedit. Quod si verum est, sine diphthongo Cæcilios scribendos existimare. Immo de cognomine Cæciliorum Metellus id dicit Festus. V. loc. Scripionem cum Diphthongo confirmant denarii antiqui apud Fulv. Ursinum, quem omnino de hac gente adi. conf. METELLUS.
Cæcilius & parens hujus gentis L. Cæcilius, opinor est, qui cum Servilio Consul fuit & Prætor a Gallis una cum exercitu oppressus est. Nemo enim de Cæciliis ante hunc curulem magistratum gessit. Verum hi in tantum deinde maximis amplissimisque honoribus aucti sunt, ut Nævius poeta, fato Metello, fieri Consulibus dicere non dubitavit, ut est apud Pedianum in 2. Ver. 29. Quæ de re sic Patern. lib. 2. c. 11. ext. scribit. Ut paulo ante Domitiae familiaris, ita Cæciliæ notanda claritudo est: quippe intra XII ferme annos hujus temporis c. o. s. s. fuere Metelli, aut Censores, aut triumphantes amplius XII.

C. Plinius Secundus Cæcilius, in VALERIIS, ubi de Valerio Corvino, citatur Cæcilius, vide an sit Plinius. H. St. [Cæcilius dictus est, pro cognomine pristino, gentili hoc nomine assumpto, posteaquam a C. Plinio Secundo avunculo suo adoptatus fuit, cum dici debuisset Cæcilianus veteri more, sed tum antiquato. V. Voff. de Analog. l. 7. Sicut Q. Cæcilius Pomponianus dictus est T. Pomponius Atticus, cujus vita a Nepote Cornelio scripta extat, postquam a Q. Cæcilio, avunculo item suo, adoptatus fuit. Ab hoc patrone dictus

Cæcilius Epirota, Libertus Attici ejusdem equitis Romani, qui ludum grammaticæ, Romæ aperuit; Primumque dicitur Virgilium, & alios poetas novos prælegere cœpisse: quod etiam Domitii Marci versiculos indicat, Epirota tenellorum nutricula vatum. Ex Sueet. de Illust. Gram. cap. 16. Hujus etiam meminit Macrobius.
Cæcilius Gallus in disciplina juris, atque legibus Populi Romani noscendis, interpretandisque scientia, usu, auctoritateque illustris fuit tempore Gelli, cujus etiam ipse meminit, dicitque librum scripturum de Verborum significatione, quæ ad jus civile pertinent. V. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. 6. Saturn. cap. 8.
C. Cæcilius item Claudius Ildorus, C. Afinio Gallo, C. Marcio Censorino c. o. s. s. a. d. v. i. Calend. Februar. testamento suo edixit: Quamvis multa civili bello perdidisset, tamen relinquere servorum quatuor millia cævi, juga boum tria millia dæ, reliqui pecoris c. c. l. v. i. i. millia: in numero

h. s. d. c. Funerari se jussit h. s. x. i. Auctor Plin. lib. 33. cap. 10.
Fuit & Cæcilius Callantianus, Callantis autem, civitas Siciliae est, [Dicendum potius Calactinus ab oppido Calacte] Judæorum religionis sectator, Romæ docuit sub Augusto usque ad Adrianum. Scripti librum contra Phrygas, Dictionarium ex ordine literarum, Comparationem Demosthenis ac Ciceronis, & alia. Auctor Suidas. De cujus in ea re fide V. Voff. de Hist. Græc. l. 2. c. 4. conf. Casaub. in Athen. l. 6. c. 21.
Præter hos Cæcilius Argivus, Verificator, scripsit de Piscibus. Auctor Suidas. V. Siml. Bibl.
Cæcilius Statius, Poeta Comicus, quem Cic. 7. Att. 3. Malum Latinitatis auctorem vocat. Volcatus tamen Comicozum palmam ei concedit: fuit natione Gallus, & Ennii contubernalis: quidam Mediolanensem faciunt. Deceffit anno post Ennium: sepultus in Janiculo. Auctor Euseb. Hor. 2. Epist. l. 59.

Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.
CÆCILUS, a, um. Adj. ut Cæciliae familie claritudo. Vellei. 2. 11. 7.
CÆCILIANUS, a, um. Adj. ut Cæcilianæ lactucæ, de quibus Plin. lib. 9. cap. 8. & Cæcilianæ cerasæ, quæ & Rotunda vocat idem Plin. lib. 15. cap. 24.
Cæcilianæ fabula, Cic. 1. Att. 16. Ac vereor ne Lucullus, (Al. Lucullis) quoniam Græcæ poema condidit, nunc ad Cæcilianam fabulam spectet. Turnebus hoc locu Lucullum legendum contendit, cujus res gestas Archias veribus Græcis illustrat, qui & Cæcili Metelli facta pangere parabat, quam Cicero appellat Cæcilianam fabulam, ad Cæcilium comicum aludens. Cic. pro Arch. 21. Mithridaticum vero bellum, & c. totum ab

hoc expressum est, qui libri non modo L. Lucullum fortissimum & clarissimum virum, verumetiam pop. Rom. nomen illustrant. [Forte, Ne Lucullis, quo nomine G. p. c. n. ad Cæciliada & c.
CÆCITAS, CÆCO, as. V. CÆCUS.
CÆCÛRUM, i. n. [Καΐκῦρον] Oppidum est Campaniæ in Italia, quod licet paludibus adjectæ, vincita tamen vini generosissimi præcipue enutrit arboribus. [Non oppidi, sed regionis nomen est, ut ex ipso Strabone, unde hæc desumpta sunt l. c. cognoscere licet. Dicitur eadem forma ac Picenum, Samnium, Latium & c.
CÆCÛBUS, a, um. Adj. [Καΐκῦς] ut, Ager Cæcubus, apud Plin. 2. 95. Hinc

CÆCÛBUM, i. n. subauditur Vinum. Horat. 1. Carm. 37. 5. Antehac nefas depromere Cæcubum Cellis avitis. Plur. Martial. lib. 13. 115. Cæcuba Fundanis generosa coquantur Amyclis. Plin. lib. 16. cap. 37. Licet populi vitibus placeant, & Cæcuba educunt. Populum arborem intelligit. Potare cæcuba. Martial. lib. 12. 17.

Nec nisi post naveam cæcuba potat aquam.
Cæcubi aliud etymon affert c. Galeno Cornarius in cap. 1. lib. 7. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos.
CÆCÛLUS, dimin. CÆCÛLTO. V. CÆCUS.
CÆCÛLUS, [Καΐκῦλος] (inquit Servius) Filius Vulcani, sic dictus, quod minoribus oculis færet, quam rem frequenter efficit fumus. Hic collecta multitudo postquam diu latrocinans esset, Prænestinam civitatem in montibus condidit: & quum ad ludos vicinos populos invitasset, cepit eos hortari, ut secum habitarent: & pro gloria jactare se filium Vulcani. Quod quum illi non crederent, invocato Vulcano ut eum filium comprobaret, omnis illius multitudinis chorus est flamma circumdatus. Quo facto commoti omnes simul habitaverunt, & Vulcani filium esse crediderunt. Hactenus ille ad Virg. 7. Æn. 681.
 Nec Prænestinæ fundator desuit urbis,
 Vulcano genitum, pecora inter agrestia, regem,
 Inventumque focus, omnem quem credidit ætas,
 Cæculus, & c. conf. CÆCILIA gens.

CÆCUS, a, um. Adj. [κακῶς, ἀμαρῶς, τυφλός] Qui caret usu luminum, a Cædo, cædis, quod fit oculis concisus, quoniamvis alii Cæcum quasi Oculis captum; alii quasi Carentem oculis appellatum velint. [Mira profecto etyma, ut alia quamplurima in hoc Thesuro propofita, quæ per se refeller Lector cordatus.
Obscurum & cæcum. Cic. 2. pro Lege Agr. 36.
Futuri cæcus, i. e. Futuri nefcius. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 138.
Amore auri cæcus. Virg. 1. Æn. 353.
Animi cæcus. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Animo cæcus. Cic. 5. de Fin. 65.
Cupiditate & avaritia cæcus. Cic. pro Quint. 83.
Fraude & ira cæcus. Liv. 8.
Furore cæcus atque amens. Cic. pro Sext. 17.
Furore amenti cæcus. Catul. 62. 197.

Cogor inops, ardens, amenti cæca furore.
Metu Cæcus. Plin. lib. 10. cap. 31. Perdices tanta rabie feruntur, ut in capite aucupantium sæpe cæca metu fescant.
Acervus. Ovid. 1. Met. 24. Confusus. De Chao loquitur.
Aditus. Sen. Herc. fur. 10.
Amor sui cæcus. Hor. 1. Carm. 18. 14.
 — quæ subfequitur cæcus amor sui,
 Attollens vacuum sese nimio verticem.

Amator. Hor. 1. Serm. 3. 39.
Amictu cæco terram condit nox. Sil. lib. 12. i. e. Nigro.
Avaritia cæca. Cic. 2. Philipp. At quam cæca avaritia est!
Caligo. Virg. 3. Æn. 203.
Carcere cæco clausus. Virg. 6. Æn. 734. — nec auras Respiciunt clausæ tenebris, & carcere cæco. i. e. Obscuro.
Cafus. Cic. 2. de Divin. 5. Quomodo ergo id quod temere fit cæco cafu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?
Cavernæ. Ovid. 15. Met. 299.
Causæ. Lucret. lib. 3. 317. i. e. Incognitæ, incertæ.
Chaos. Sen. in Med. 10.
Corpus cæcum, Salsullus dixit, Jugurth. 115. de Averfa corporis parte, quod nulli sibi oculi, sicut in averfa, sive anteriore, extant. V. Waff. in loc. & Lutat. in 7. Theb. Statii, p. 327.
Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Invent. 2.
Cupiditate cæca rapi. Cic. in Pison. 57.
Cupido. Ovid. 3. Met. 620.
 — prædæ tam cæca cupido est.

Cursus. Lucan. lib. 2. 567.
Die cæca emere aliquid. Plaut. Pseud. 1. 3. 67. Eme die cæca hercle olivum, id vendito oculata die. i. e. Eme non præfente pecunia, sed in diem pacta: revende pecunia præfente. Vocant & Jcti Cæcam diem, & Cæca testimonia, Quæ scripto perhibentur absentibus. Nam Cæca sunt non tantum, Quæ non vident, sed Quæ non videntur & absunt. Erafm. in Chiliad. Conf. similem Cæcathresin in dict. s. u. d. o. s. s.
Dolores cæci. Plin. lib. 29. cap. 13. i. e. Obtusi, vel Quorum causa latet.
Domus. Ovid. in Ibin, 374. De Labyrintho.
Enfis. Stat. 9. Theb. 198. i. e. Temere rotatus.
Error cæcus quo cœpit eat. Sen. Herc. fur. 12.
Eventus. Virg. 6. Æn. 157.
 — cæcofque volutat
 i. e. Incertus.

Eventus animo secum. i. e. Incertus.
Expectatio. Cic. 2. pro Lege Agrar. 65. Nolo suspensam & incertam plebem Romanam obscura spe, & cæca expectatione pendere.
Fata. Hor. 2. Carm. 13. 16. i. e. Improvisia, & quæ videri non possunt.
Fluctus cæcus. Liv. apud Senec. Suafor. 6. M. Cicero sub adventum triumvirorum cesserat urbe, & c. Unde aliquoties in altum proventum quomodo venti adversi retulissent, tædium ipse jactationem navis, cæco volvente fluctu, pati non posset, tædium tandem eum & fugæ & vitæ cœpit, & c. Græcænicum est: illud enim. Cæco fluctu, ab Homero Il. 2. 16. scriptum erat κακῶς κλυταί, quod & ante Livium ita Latine Sisenia explicarat, ut apud Nonium reperimus, Subito, inquit, mare subhorrescere, cæcofque fluctus in se provolvere leviter cœpit. Cæcum autem

autem fluctum Nonius idem interpretatur, Occulte malum, latentem & tacitum. Grammatici Græci Fluctum sine vento ortum, nec murmurantem sonantemque. Livius quidem intelligere videtur Fluctum vento silente, aut non frepente excitatum, quum scripsit, Partim ventis resstantibus sæpius relatum in littora, Partim cæco fluctu jactationem navis pati non potuisse; nec aliter Sisenna sentit. At Cæcus dicitur fluctus, Cujus non sentitur nec apparet causa, ut quum venti quiescunt. Quæ enim præter ventum excogitari potest maris frementis & fluctuantis causa? quo horrescente, & acre quieto, merito Fluctus cæcus dicitur. Id autem bellum ex cogitari potest ante ventos coortos, unde & Virg. 1. Georg. 356. scripsit in prognosticis venti, Principio ventis surgentibus, aut freta ponti Incipient agitata tumescere, &c. Turnebus.

Fores. Virg. 2. Æn. 153. i. e. Non omnibus notæ. Servius.
Fortuna. Cic. de Amicit. 54.
Fossæ cæcæ. i. e. Non patentes. Apud Colum. lib. 2. cap. 2.
Furor cæcus. Hor. Epod. 7. 13. i. e. Excæcans.
Historiæ cæcæ. i. e. Obscuræ & vulgo ignoræ. Ovid. in Ibin, 55.
Homines cupidine cæci. Lucret. lib. 4. 1146.
Ictus cæcus. Liv. 4. Bell. Maced. Ut non modo ad cæcos ictus, sed ne ad inferendum quidem ex propinquo telum loci quicquam esset.
Iignes. Virg. 4. Æn. 209. — cæcique in nubibus ignes
Terrificant animos. i. e. Quorum origo non apparet. Servius.
Invidia cæca & ira. Liv. 8. Bell. Maced.
Iter cæcum explorat. Ovid. 10. Met. 456.
Limites. Ovid. 14. Met. 371. — cæcisque vagantur
Limitibus comites. i. e. Nebulosi.

Liturgæ. Ovid. 11. Epist. 1.
Si qua tamen cæcis errant scripta liturgis.
Loca, pro Sede inferna. Propert. lib. 1. 19. 8.
Lupi cæci. Virg. 2. Æn. 357. — inde, lupi ceu
Raptores atra in nebula, quos improba ventris
Exegit cæcos rabies. Cæcos, h. e. Quibus ad explendas insidias nox seu tenebræ sunt luce aptiores; aut Qui in cæcis latebris abscondi solent. Donatus in Virgil.
Manu cæca tela mittere. Lucan. lib. 3. 722.
Manu cæca spargit munera. Sen. in Hippol. 9. De Fortuna.
Mars. Virg. 2. Æn. 335. i. e. Nocturnum prælium. Servius.
Mens. Ovid. 4. Met. 501.
Metus. Ovid. 2. Fast. 822.

— & cæco flentque paventque metu.
Morbus, Obscurus, & cognitum difficilis. Colum. lib. 1. cap. 5.
Motus cæci orientis Austris. Hor. 3. Carm. 27. 21.
Mugitus terræ cæcus. Sen. Troad. 171.
Murmur. Virg. 12. Æn. 591. — tum murmure cæco
Intus saxa sonant.

Nox. Cic. pro Milon. 51. Neque cæca nox ostendisset Milonem.
Parietibus cæcis textum iter Labyrinthi. Virg. 5. Æn. 589. h. e. Nullas habentes fenestras. [Immo Cæcos, ambagibus intelligit cæcantes.
Pavorem cæcum, Tacit. 1. Hist. 82. 2. Cui nec ratio, nec modus constat, dixit.
Pavores. Valer. 7. Argon. 147.
Pectora. Lucret. lib. 2. 14.
Pericula. Propert. lib. 2. 27. 6.
Plagæ, Quæ sensum fugiunt. Lucret. lib. 2. 128.
Multa videbis enim plagis ibi percita cæcis.
Pugna. Valer. 5. Argon. 663.
Pulvis. Virg. 12. Æn. 444.
— tum cæco pulvere campus Miscetur.

Ramus. Plin. lib. 16. cap. 30. i. e. Qui oculis, seu gemmis caret, nec germinat. V. OCVLVS. conf. CÆCO.
Ratio, Ignorata. Lucret. lib. 5. 1004.

Improba navigii ratio tum cæca jacebat.
Res cæcæ & ab aspectu judicio remotæ. Cic. 2. de Orat. 357. Ut res cæcæ, & ab aspectu judicio remotas confirmatio quædam & imago ita notaret, ut ea, quæ cogitando complecti vix possemus, intucendo quasi teneremus.
Saxa. Virg. 5. Æn. 164. i. e. Latentia.
Scelus cæcum reterege. Virg. 1. Æn. 360.
— cæcumque domus scelus omne reterege. i. e. Ignoratum.

Sonus. Sen. in Troad. 172. Sed eam lectionem rejecit Gronov. q. V.
Sors. Hor. 2. Serm. 3. 269.
— & cæca stultitanti sorte, laboret Reddere certa.
Spicula. Virg. 4. Georg. 237.
— & spicula cæca relinquunt. i. e. Brevia, quæ possunt latere. Servius.

Stimulus. Lucret. lib. 3. 887.
Suspicio. Cic. 6. Fam. 7. In hac igitur calumnia timoris, & cæcæ suspicionis tormento, &c. i. e. Dubiæ.
Tabes. Ovid. 9. Met. 174. i. e. Occulta.
Tecta. Ovid. 8. Met. 158.

Multiplicique domo cæcis includere tectis. V. Parietes.
Tempus. Cic. 12. Fam. 25. Fuit enim illud quoddam cæcum tempus servitutis.
Tenebræ. Lucret. lib. 3. 87.
Timor. Ovid. 1. Amor. 4. 42. — nimbofus Orion

Vada. Virg. 1. Æn. 540. — nimbofus Orion
In vada cæca tulit. i. e. Incognita, latentia. Servius. V.
Saxa.
Vallum cæcum dicitur, In quo præcuti pali terræ affixi, herbis vel frondibus occultantur. Festus.
Venenum cæcum. Lucret. lib. 6. 822.

Vestigia cæca, Latentia, quæ non possunt videri. Virg. 6. Æn. 30. de Labyrintho & Dædalo, Cæca regens filo vestigia. i. e. Incerta ac dubia.
Via cæca. Ovid. 2. Amor. 11. 16.
Undæ cæcæ. Virg. 3. Æn. 200. i. e. Incertæ, quia sidera non apparent. Servius.

Vulnus cæcum. Virg. 10. Æn. 733.
— nec jacta cæcum dare cuspidem vulnus. A tergo scilicet.

Apparet cæco; Trovrbialis est locutio. V. Chil. & apud Liv. 32. & 34.
Apparet id quidem cæco.

Clarum satis est cæcis, ut aiunt, dixit Quintil. 12. 7. p. 1075.
Cæcum crudelitate ferri. Cic. pro Cluent. 199. At quæ mater? Quam cæcam crudelitate & foelere ferri videtis.

Cæcum me, & præcipitem ferri confiteor in causa, si, &c. Cic. pro Planc. 6.
Hypsea cæcior. Hor. 1. Serm. 2. 91. Hypsea matrona fuit vitiosis oculis. Acron.

Cæcum, veteres pro Improvido dixerunt. Varro de vit. Pop. Rom. lib. 4. Neque id cæci confules fecissent, quæ mandata arcana T. Ampio fedissent, aut dividi centum G. N. Magnum. Nonius 12. 29.

CÆCUS, i. m. [κακός] Cæco reluit dies. i. e. Cæcus visum recuperavit. Tacit. 4. Hist. 81. conf. Hor. 1. Epist. 17. 4.

CÆCULUS, a, um. dimin. Qui parum videt. Plaut. Perf. 2. 4. 11. Tua quidem, cæcule, causa? Quidam Cæcule legitur hoc loco. De Cæculo Vulcani filio V. supra.

CÆCITAS, ætis. [κακότης, ἀελειψία, ἀεργασία, πήρωσις] Facultatis visus orbitas: & est proprie corporis; ad animum vero sæpe transfertur. Cic. 5. de Fin. 84. Bonum incolamus acies: misera cæcitas. Libidinis cæcitas. Cic. de Arusp. Resp. 38. An tibi luminis obesset cæcitas, plus quam libidinis?

Mentis cæcitas. Cic. pro Domo 105. Pœna omnis oculorum, ad cæcitatem mentis est conversa.

Cæcitatem inferre. V. INFERO.
Horribilis cæcitas. Cic. 5. Tusc. 111. Primum horribilis ista cæcitas, quibus tandem caret voluptatibus?

CÆCITUDO, Ætis. f. Idem. Gloss. Gr. Lat. ἀελειψία, Cæcitudine. Festus in Nufciciosus, At P. Opilius Aurelius, Nufciciores esse cæcitudines nocturnas.

CÆCIGENUS, a, um. Adj. [κακωγενής] Illum significat qui cæcus natus est. Lucret. lib. 2. 740.

Nam quum cæcigeni, folis qui lumina nunquam
Aspexere, tamen cognoscant corpora tactu,
Ex ineunte ævo nullo continctia colore.

CÆCIGENA, æ. c. Idem. Gloss. Gr. Lat. κακωγενής, Cæcigena.

CÆCO, [κακός, πήρωσις] ære. Luminibus privare. Auctor de Viris Illust. c. 34. Potitios Herculis sacerdotis pretio corrupti, ut sacra Herculeæ servos publicos edoceret: unde cæcatus est.

Cæcare animos, per translationem. Cic. 4. Philipp. 9. Sed spes rapiendi atque prædandi cæcat animos eorum. Legitur & Occecat.

Cæcare mentes largitione. Cic. pro Sext. 139.
Cæcari erroribus, aut cupiditate. Cic. 5. Tusc. 39.

Cæcata celeritate oratio. Cic. de Clar. Orat. 264. Ms. Citata.
Pro Obscurate utitur Avienus Perieg. v. 500.

— denso cæcantur stipite silvæ.
Metaphorice Palladius 1. 6. Fossorem si apertus vitis oculus viderit, cæcabitur spes magna [puto Magnæ] vindemiæ: & ideo dum est clausus fodietur. conf. Ramus cæcus. f. 1.

CÆCULTO, [κακωδέω] ære. Cæcis proximum esse acie obtusa: ut ait Festus. Idem alio loco dicit, Cæcultare, est Cæcos imitari. Plaut. Fragment. 2. 8. Numnam mihi oculi cæcultant: Estne hic noster Hermo? [Videtur contractum ex Cæculto, quod a Diminutivo Cæculus, vel a verbo fortassis Cæculo, pro quo Cæcutio exhibent Grammatici.

Apud Livium etiam legitur 27. 3. Inter multas magnasque res, quæ nunc secundæ, nunc adverse, cæcultabant cogitationes hominum. In emendatis codd. Occupabant.

CÆCUTIO, [κακωδύω, κακωδύω] ære. proprie significat Parum videre: & Cæcutientes dicuntur, quasi Semicæci. Varro, Utrum oculi mihi cæcutiunt, an ego vidi servos in armis contra dominos? Ex Nonio, 2. 133.

C Æ D

CÆDERS, V. CÆDO.
CÆDICVS, i. m. Vir ditissimus, cujus meminit Virg. 9. Æn. 362.

Euryalus phaleras Rhamnetis, & aurea bullis
Cingula, Tiburti Remulo ditissimus olim
Quæ mittit dona hospitio, quum jungeret absens
Cædicus: ille fluo moriens dat habere nepoti. Ubi Servius,

Cædicus quidam Tiburti Remulo, quum sibi absens hospitio vellet adjungere, misit phaleras & cingula bullis auris, hoc est clavis insignita. Remulus moriens nepoti fluo cognomini hæc reliquit, qui postea victus a Rutulis est, & occisus: post cuius mortem apud Rhamnetem Rutulum ab Euryalo reperta sunt hæc munera. Hujus meminit & Virg. 10. Æn. 747.

CÆDICVS, Nomen gentis. Ro. Cædicii, ut Judicis severissimi meminit Juven. 13. Sat. 197. ubi Schol. vet. Allicum & Neronis crudelissimum fatellitum perhibet. Facundum vocat Juvenalis, & ut Judicem inducit rursus Sat. 16. 45.

Q. Cædicus etiam Tribunus militum fortissimus fuit, cujus andax, fidum atque providum consilium, egregiumque factum V. apud Gell. 3. 7.

CÆDICVS, a, um. Adj. ut, Cædicæ tabernæ, a domini nomine vocatæ, quæ eas in via Appia extruxit. V. Fest.

CÆDO, cecidi, cæsum, [κατώ, δέω] ære. proprie significat Flagellare. Ter. And. 1. 2. 28. Verberibus cæsum te in pittrinum Dave dedam. Juven. 3. Sat. 278.

Ebrius ac petulans, qui nullum forte cecidit,
Dat pœnas.

Cædi discipulus deforme ac servile est, quanquam id receptum sit, & Chrypsippus non improbet. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Flagellis cædere. Hor. 1. Serm. 2. 42. — ille flagellis
Ad mortem cæsus.

Loris cædere. Cic. 8. Philipp. 24.
Virgis cædere aliquem ad necem. Cic. 5. Verr. 69. Plaut. Pseud. 1. 5. 98.

Cædere, Percutere, ut, Cædere aliquem calcibus. Plaut. Pœn. 3. 3. 71.
Ente. Ovid. 3. de Pont. 2. 68.

Advena virgine cæsus ut ensis cadat.
Ferro. Lucret. lib. 6. 313.

Ferula. Hor. 1. Serm. 3. 120.
Frondem cædere. Cato c. 5. extr. R. R. Frondem populneam, ulmeam, quæ-

querneam cædito. Quo loco Turnebus, Adv. 14. 2. Ego, inquit, Cædere frondem existimo esse Colligere eam, quod quum faciebant, eam stringebant, & ferramentum plerumque velut deradebant ex arbore. Januam cædere faxis. Cic. 1. Verr. 69.

Marmor cædere, Excidere. Papin. in l. Divortio. §. Si vir in fundo. D. Solutio matrimonii. Si vir in fundo mulieris dotali lapicidinas marmoreas invenerit, & fundum fructuosiore fecerit, marmor quod casum, neque exportatum, est mariti: & impensa non est ei præstanda.

Pignis cædere. Plaut. Curc. 1. 3. 43.
Cædere femur, pectus, frontem, mire ad pullatum circulum facit. Quintil. lib. 2. cap. 12. i. e. Manu percutere.
Mens conficia diri facti, cædit hominem verberere furdo. V. SURBURU.
Pluteum cædere. Perf. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorfos fapit unguens.
Populum faxis cædere. Hor. 2. Serm. 3. 128.
— populum si cædere faxis Incipias.
Cædere, pro Excidere. ut, Cædere arbores. Cic. 2. de Divin. 33.
Comam arborum falce cædere. Tibul. lib. 1. 8. 34.
Hic viridem dura cædere falce comam.

Lapis cædendus aliquis, & aptorandus fuit machina. Cic. 3. Verr. 147.
Montes cædere. Plin. lib. 36. cap. 1.
Robora. Ovid. 8. Met. 769.

Saginam. Plaut. Most. 1. 1. 62. Este, effercite vos, faginam cædite. Ut Frondem, ita per translationem Saginam cædere, pro Colligere. Turnebus. u. f. Sed V. Salmas. ad loc.
Silvas. Cæf. 3. Bell. Gall. 29. Reliquis deinceps diebus Cæsar silvas cædere instituit.

Vineta. Hor. 2. Epist. 1. 220.
Cædere, Occidere. Cic. 3. Philipp. 31. Cædit greges armentorum, reliquique pecoris quodcumque nactus est.
Exercitus cæsis & fufus. Cic. 14. Philipp. 1.
Cædere bidentes, Immolare, per metaphoram. Virg. 5. Æn. 96.
Hofias. Cic. pro Cluent. 194.
Victimas. Liv. 8.

Cædi testibus, pro Urgeri & premi. Cic. 3. Q. frat. 3. Quo quidem in iudicio odio premiorum omnium generum, maxime testibus cæditur, accusatoribus frigidissimis utitur. h. e. Testium auctoritate convincitur. Cædere, pro Consumere. Lucil. lib. 30.
Lana opus omne perit, squalor, tineæ omnia cædunt. Nonius.

Pignora cædi, lex vetus dixit, pro Ita capi, ut auctione diftrahantur & consumantur. Cic. 3. de Orat. 4. V. etiam Pitisc. Lex.
Cædere sermones, pro Colloqui; de duobus aut pluribus sermocinantibus inter se videtur dicendum, quod Ter. Heaut. 2. 2. 1. Græcænica phrafi dixit. Græci enim *κἀλεον ἰμμεγατε* pro Differere dicunt.

CÆSUS, a, um. [*καυσιμαίνω*]. Partic. a Cædo. ut, Cæsis copiis. Cic. ad Brut. 10.
Arbores cæsa. Plin. lib. 16. cap. 12.
Heliades cæsa pectora. Ovid. 2. Met. 341.
Victimis cæsis. Cic. 1. Att.

Inter cæsa & porrecta: Adagium. Cic. 5. Att. 18. Et multa, immo omnia, quorum *κατὰ μέρος*, nequid, inter cæsa & porrecta, ut aiunt, oneris mihi addatur, aut temporis. Videtur significare Cunctationem, & accipitem hæsitationem, ac velut Intervallum illud inter omittendum quod cœptum est, & incipiendum quod novari oportet. Plura apud Erasim. in Chiliadibus. Paulus Manutius sic exponit. Inter cæsa & porrecta, In ipso articulo discessus mei: sumpta similitudine a sacrificiis, quum inter cæsa exta & porrecta sinistri quid accideret, ne litari posset, sed instaurari sacrificium necesse esset. Verebatur Cicero, ne quo tempore discessurus esset, eo tempore ejusmodi quid accideret, ne posset discedere.

Ruta cæsa in venditionibus appellantur, Quæ venditores domuum aut fundorum excipere solent, quæque terra aut opere fructuili tectoriove non continentur. Cic. Topic. extr. Cum ædes fundumve vendiderint, rutis cæsis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod orandi causa apte & loco positum esse videatur. V. Pompon. l. 66. Dig. de contrah. emptione. Fest. & infra in v. o.

CÆSUM, i. n. [*καυσιμαίνω*]. Distinctionis nota, apud Mart. Capell. lib. 5. p. 173.
CÆSIO, ðnis. f. [*τρωϊκῆ*] idem quod Incisio. Columel. lib. 4. cap. 33. Et post quinquennium cæsa, more saliciti recreatur, atque in palum formata fere usque in alteram cætionem perennat.

CÆSOR, ðris. m. Hieron. Epist. 103. cap. 6. conf. Val. Probum Grammat. p. 1458.
CÆSURA, æ. f. [*τρωϊκῆ*] Incisura, cæsis. Plin. lib. 15. cap. 43. Est his autem major ad hmitatem causa tempestivæ cæsuræ, quam immaturæ. Lucret. lib. 4. 651.

— & generatim

Extima membrorum circum cæsuræ coerctet. Alii legunt Textura. Sed V. CIRCUMCÆSURA. Ita enim legendum est una voce.
Cæsuræ, [*τρωϊκῆ*] in oratione, a Cædenda voce: quæ definitur, Decora terminatio vocum, in medio versuum notata: ut quando post duos primos pedes superans syllaba invenitur, quæ dictionem terminet. Cæsuræ est quæ Penthemimeris dicitur: ut, Arma virumque cano. Quum vero id post tres pedes sit, Cæsuræ est Hephthemimeris: ut, Arma, virumque cano, Trojæ. Hic enim versus utramque cæsuram habet.

CÆSURĀTIM, Adv. [*κατὰ τρωϊκῆν*] Succincte, breviter, per cæsuræ commata. Sidonius 4. Epist. 3. Tota illa dicitio sic cæsuratim succincta, quod profuens.

CÆSİM, Adv. [*τρωϊκῆν*] significat Cædendo. Valla lib. 6. Cæsim, per incisiones gladii. Liv. 7. Bell. Pun. Projecto lava scuto in adventis arma hostis, vanum cæsim cum ingenti sonitu dejecit.
Cæsim ac punctim. Liv. 22. 46. Hispano punctim magis, quam cæsim affueto petere hostem.

Cæsim operari in vinea. Columel. lib. 4. cap. 25. Major autem pars operis in vineam ductim potius, quam cæsim faciendæ est. Et paulo post, Tutior igitur & utilior potatio est quæ ductu falcis, non ictu conficitur.

Cæsim dicere. i. e. Per colat & commata. Cic. in Orat. 225. O callidos homines, ð rem excogitatum, ð ingenia metuenda! Membratim adhuc, deinde cæsim diximus. Rursus membratim, Testes dare voluimus. Paulo ante Cicero Incisim dixerat. Quintilian. lib. 9. cap. 4.

Vol. I.

p. 868. Burm. Ubi cunq; acriter erit & instanter, pugnaciterque dicendum, membratim, cæsimque dicemus.

CÆDES, is. f. [*Καὶνῶν, ἀνδροκρατία, σφαγή*] Festus, Cædem putant ex Græco dici, quod apud illos *κλίδειν* significat interficere. Valla in Raudenfi. Cædes, Mors non fatalis, fed ferro, aut ligno, aut faxo, similibusque illata, præsertim occidere, aut ferire, aut percutere volentis. Inde dicimus aliquem commississe cædem, & Milo de cæde accusatus est. Plin. lib. 14. cap. 13. Anvenimus inter exempla, Egnatii Mecenii uxorem, quod vinum bibisset de dolio, intersectam fuisse a marito, eumque cædis a Romulo absolutum.

Occitio & cædes. Cic. pro Cæcin. 41. Tu vim negabis esse factam, si cædes & occitio facta non erit?
Amor cædis. Ovid. 13. Met. 698.
Imago cædis. Ovid. 8. Met. 507.
— modo vulnera fratrum

Ante oculos mihi sunt, & tantæ cædis imago.
Avidissimus cædis. Ovid. 1. Met. 161.
Infructus ad cædem. V. INSTRUO.
Molitor cædis. Tacit. 11. Ann. 29. Et Appianæ cædis molitor Narcissus.
Acerba cædes. Stat. 6. Theb. 1469.
Acris. Ovid. 11. Met. 402.

— fed enim irrevocatus ab acri Cæde.
Cruenta. Lucan. lib. 7. 827.
Dira. Ovid. 3. Met. 625.
Exilium, dira pœnam pro cæde, luebat.
Fera. Sen. Octav. 472.

Pulchrum eminere est inter illustres viros, Consulere patriæ, parcere afflictis, fera Cæde abstinere.

Feralis cædes. Claud. de Bell. Gild.
Furialis. Ovid. 6. Met. 657.
Sicut erat sparis furiali cæde capillis Profiliuit.

Hostilis. Sen. in Herc. fur. 11.
Impia. Hor. 3. Carm. 24. 26.
Indignissima cædes & maxima. Cic. pro Rosc. Amer. 11. Quem interea cædes indignissima maximæque factæ sint.

Inexhausta. Stat. 10. Theb. 261.
Lethifera. Claud. Conf. Prob. & Olybr. 119.
Manifesta. IN MANIFESTUS.
Miserrima. Virg. 11. Æn. 885.
Nefanda. Ovid. 15. Met. 174.

Notabilior. Tacit. 3. Hist. 25. Eo notabilior cædes fuit, quia filius patrem interfecit.
Profunda. Stat. 10. Theb. 832.
Sæva. Ovid. 1. Met. 161. — sævæque avidissima cædis.

Sanguinea. Ovid. 13. Met. 85.
Vasta. Sen. in Troade, 6.
Accumulare cædem cæde. Lucret. lib. 3. 71.

Ardescere cæde. Ovid. 12. Met. 240.
Conducere aliquem ad cædem faciendam. Cic. de Provinc. Conf. 9.
Committere cædem. Ovid. 14. Epist. 59.
Deterrere cædibus. Hor. de Arte Poet. 392.

Edere cædem. Liv. 5.
Efficere cædes. Cic. pro Milon. Magistratum, privatorumque cædes effecerat.
Facere cædem. Cic. pro Milon. 29. Quum hic insidiator qui iter illud ad cædem faciendam apparatus, cum uxore veheretur. conf. Conducere paulo ante.

Facere cædem. Cic. in Brut. 85. Nam quum in silva Sila facta cædes esset, netique homines interfecit.
Festinare cædes. Tacit. 14. Ann. 33.
Furere cæde. Virg. 2. Æn. 500.
— vidi ipse furentem Cæde Neoptoleum.

Instaurare cædem. V. INSTAURO.
Ire in cædes. Tacit. 13. Ann. 2. Ibuturque in cædes, &c.
Lætari cæde alicujus. Suet. in Vesp. cap. 15.
Madeseri cæde. Ovid. 15. Met. 824.
Madere cæde. Ovid. 1. Met. 149.

Occidi cæde. Cic. pro Milon. 12. Cædem, qua P. Clodius occisus est, Senatui judicasse contra Rempub. esse factam.
Ofentare cædem. Cic. 4. Fam. 14. Quod est difficile in ejusmodi bello, cujus exitus ex altera parte cædem ofentat, ex altera servituteni.

Patrare. Tacit. 2. Ann. 39.
Perimere cæde una. Virg. 9. Æn. 453.
Perpetrare cædem. IN PERPETRO.
Quærere cædem. Cic. 12. Fam. 2. Cædem enim gladiator quærît. Spectat res ad cædem. Cic. 5. Att. 18. Mihi res ad cædem, & eam quæ dem propinquam spectare videtur.

Sternere cæde viros. Virg. 10. Æn. 119.
Suscitare cædem. Virg. 12. Æn. 498.
Teperæ cæde. Ovid. 4. Met. 163.
Vivere in cæde, atque ex cæde. Cic. pro Rosc. Amer. 78.

Cædes, pro Sanguine. Ovid. 4. Met. 125.
Arborei fœtus aspergine cædis, in atram Vertuntur faciem. i. e. Sanguinis aspergione.
Locus tepida cæde recens. Virg. 9. Æn. 456.
— tepidaque recentem Cæde locum. i. e. Tepide sanguine. Imitatione Græca factum est, apud quos *τῆπιδῶν*, quod vocabulum cædem significat, sanguis quoque dicitur. Turnebus. Al. Tepidumque recenti. V. SERV. & PIER.

Ligni atque frondum cædem facere, dixit Gellius 19. 12. Quia ligna dicuntur cædi a Ciceroe & aliis. ubi Gronov. V.
CÆDECULA, æ. f. Parva cædes. Cathol.

CÆDUUS, a, um. Adj. [*καυσιμαίνω*] ut, Cædua silva, Quæ habetur in eum usum, ut materia cædatur ex ea. Plin. lib. 13. cap. 4. Cæduæ palmarum silvæ. Columel. lib. 3. cap. 3.

Arbores cæduæ. Papinianus in l. Divortio. §. Si fundum. D. Solutio matrimonii, Puto autem si arbores cæduæ fuerint, vel generales, dici oportet, in fructum cædere.

Silva cædua, quæ dicitur, docet Paulus in l. Silva cædua. D. de Verbo-

rum & rerum significatione, Silva, inquit, cædua est (ut quidam putant) que in hoc habetur ut cædetur. Servius eam esse que succisa, rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Cædua nature frutex. Plin. lib. 12. cap. 19. Siccitate gaudens, ferrior imbre, cædua nature. De frutice cinnamomi.

CÆIX, V. CÆYX.

CÆL

CÆL, pro Cælum dixit Ennius per apocopen. Aufonius in monosyllabis, Unde Rudinus ait Divum domus altisonum Cæl. V. Do, pro Domus.

CÆLASSIS, Antiquum vocabulum, pro Cælaveris. Festus.

CÆLATURA, V. CÆLO.

CÆLEBS, ibis. [ἄγαμος, ἄγαμος] dicitur tam Qui caruit semper uxore, quam Qui nunc caret. Et inde Cælibatus. Hæc Valla lib. 4. Cælibem dictum existimant, quod dignam cælo vitam agat. Festus. Cic. 3. de Legib. 7. Cælibes esse prohibent.

Maritus & Cælebs, contraria. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Cælebs muliere. Plaut. Casin. 2. 4. 11.

Lectus. Catull. 66. 6.

Vita cælebs. Ovid. 2. Trist. 163.

Quæ si non fuerat, cælebs te vita deceret.

Cælebs, pro Viduo. Martial. lib. 4. 25.

Diceris hac factus cælebs quater efficlagena.

Arbor cælebs. Plin. lib. 17. cap. 23. Altera deflexa vite, vel palmite juxta suam arborem, aut circa proximam cælibem. Hor. 2. Carm. 15. 4.

— platanusque cælebs

Evincet ulmos. Cælibem vocat quod ei, non ut ulmis, vites quasi matrimonio jungantur. Ovid. 14. Met. 663.

— cælebs sine palmite truncus.

CÆLIBĀTUS, ibis. [ἄγαμος] Suet. Galb. cap. 5. Remansit in cælibatu. Marcian. Capella in libro de Nuptiis Mercurii & Philologiae, Placuit Minervæ pellere cælibatum.

CÆLIBARIS, e. Adj. Cælibari hasta caput nubentis comebat, que in corpore gladiatoris stetit abjecti, occisive: ut quemadmodum illa conjuncta fuerit cum corpore gladiatoris, sic ipsa cum viro fit, &c. vel quod nuptial jure imperio viri subicitur nubens, quia hasta, summa armorum & imperii est. Quam ob causam viri fortes ea donantur, & captivi sub eadem veniunt, quos Græci δευκαλίπτερος καὶ δευκαλίπτερος vocant. Festus. V. Elmenhorst. in Arnob. p. 102.

CÆLESTINI, Umbriæ populi in sexta regione Italiæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14.

CÆLESTIS, CÆLESTUS, CÆLICOLA, CÆLITES, V. CÆLUM.

CÆLIA potus. V. CÆLIA. CÆLIA familia V. CÆLIA.

CÆLICULUM, CÆLIMONTANUS, CÆLIOLUS, CÆLIUS mons, V. CORLIUS.

CÆLO, [γλῶσσα, γλῶσσα] Ære, cum diphthongo, significat Infulpere. Vide in ANCESUS ex Festo. H. St.

Cælare argento, & in argento. Cic. 1. de Divin. 79. Hanc speciem Praxiteles cælavit argento, & nosser expressit Archias versibus. Virg. 1. Æn. 644. — cælataque in auro Fortia facta patrum.

Libidines in poculis cælare. Plin. in proem. lib. 37.

Æquora cælare, flumina, bestias, & alia in vasis. Ovid. 2. Met. 6.

Argumentum cælare. Pomponius in l. Etsi non sunt clavi. §. Quid ergo. D. de Auro & argento legato, Quid ergo si ceptum sit argentum fabricari, &c. Certe si jam erat factum, sed cælabatur, facti appellatione continebitur. An & cælati continebitur quod cælari cepit? Et puto contineri, sicuti forte cælatum sit argentum legatum.

Inclaudit in auro cælando. V. INCLAREO.

Craterem cælare longo argumento. Ovid. 13. Met. 684.

Cælare scuta auro. Liv. 9.

CÆLATUS, a, um. Aurum & argentum cælatum, pro Vasis aureis & argenteis cælatis. Cic. 5. Tusc. 61. Abacoscum complures ornavit argento, auroque cælato.

Galeæ æneæ cælatae opere Corinthio. Cic. 6. Verr. 79.

Scyphus cælatus manu artificis. Plin. 33. 11.

Tecta cælata & laqueata. Cic. 1. Tusc. 85.

Vasa pretiose cælata. Cic. pro Rosc. Amer. 133.

Velamina cælata multa arte. Valer. 5. Argon. 6.

Cælatum novem Musis opus. Hor. 2. Epist. 2. 92. vocat Poema artificiosum & varie quasi pictum.

CÆLATŪRA, æ. f. [γλοφῆ] est Quæ auro, argento, ære, ferro, opera efficit, inquit Quintil. lib. 2. cap. 21. Plin. lib. 19. cap. 4. Superque pistrinarum operibus & cælaturis vivere.

Æstimatio cælature: Paulus in l. Ex argento. D. de Conditione furtiva, Ex argento surrepto pocula facta condici posse Fulcinius ait: ergo in conditione poculorum etiam cælaturæ æstimatio fiet.

Non habeamus argentum, in quod solidi auri cælatura descenderit. Seneca Epistola 5ta. H. St.

Cælatura altior rupit tenent laminam. Quintil. lib. 2. cap. 4. V. ibi Burm. de discrimine inter Cælaturam, & Sculpturam, V. Ald. Manut. Quæst. Epist. 3. 9.

CÆLATOR, Æris. m. [γλοφῆς] Plin. lib. 34. cap. 8. Argenti cælatores. Cic. 6. Verr. 54.

Cælator cælum desiderat, & pictor penicilla. Quintil. lib. 2. cap. 21.

Cælator curvus. Juven. 9. Sat. 145.

CÆLĀMEN, inis. n. Idem quod Cælatura. Ovid. 13. Met. 291.

— neque enim clypei calamina novit,

Oceanum & terras, cumque alto sidera cælum, &c.

CÆLUM, i. [ἡσπæρις, γλοφῆσαν, γλοφῆσαν] Infrumentum quo utuntur argentarii, auctore Servio in primum Æn. 644. ubi per e. Longum contra veterum monumentorum fidem, scribendum contendit. Stat. 4. Silv. 6. 26. Hic tibi quæ docto multum vigilata Myroni Æra, laboriferi vivunt que marmora cælum Praxitelis.

Cælum, [ἡσπæρις, παλαιῶν] significat etiam Mundum. Varro de L. L. lib. 4. p. 9. ed. tert. Steph. Cælum dictum scribit Ælius Gallus, quod est cælatum: aut a contrario nomine, quod apertum est. Et paulo post,

Ego magis puto a chao cavum, & hinc cælum: quoniam ut dixi, hoc circum, supraque quod complexu continet terram, cavum cælum. Ita- que dicit Andromacha, Non tæmpe cava cæli signi enitentibus conficis bigis. Plin. lib. 2. cap. 4. Equidem & confensu gentium novor. nam quem ἡσπæρις Græci nomine ornamenta appellaverunt, cum & nos a perfecta absoluteque elegantia, mundum. Cælum quidem haud dubie cælati argumento diximus, ut interpretatur M. Varro. Perottus, Cælum quod alio modo dicitur mundus: cujus circumflexu cuncta teguntur, quod cælatum, hoc est signatum sideribus sit. Nam quod Varro a cavo dictum existimat, nimis durum est. A Græco vero, hoc est ἄνω καὶ ὑποῦ, quod significat concavum, deduci non est putandum: siquidem per æ scriberetur, quod nusquam animadvertimus.

Cælum hoc quum sit neutrum, etiam masculine veteres dixerunt: ut Ennius, Quem Cælum vocat. Item quoque, Cælus profundus. V. Notium 3. 44. & Grut. Inscript. p. 4. n. 12. item

Cæli, orum, in pl. utitur Lucret. 2. 1096. & Varro de L. L. 4. 3. Cæli dicuntur loca supera, & ea Deorum, &c.

Cælum, per metaphoram Superius conclave lacunar dicitur. Vitruv. 7. 3.

Cæmeris dispositis & textis, imum cælum earum trullifictur.

Cælum capitis. Plin. lib. 11. cap. 37. Hoc est viscerum excellissimum, proximumque cælo capitis. De cerebro.

Cælum, Aer etiam dicitur. Virg. 1. Georg. 51.

— & varium cæli prædicere morem.

Ubi Servius, Cæli, i. e. Aeris. Cic. 1. Tusc. 60. Ut penetret cælum hoc in quo nubes, imbres, ventique coguntur, quod & humidum & caliginosum est propter exhalationes terræ.

Cælum sine Luna. Plin. lib. 14. cap. 27.

Cælo hoc ac spiritu carere. Cic. pro C. Rabir. 15. Quem non modo foro, sed etiam cælo hoc ac spiritu Censoriæ leges, atque urbis domicilio carere voluerunt.

A terra ad cælum. V. A præpositio.

Calamitosum cælo ac loco vesticum. Cic. in 2. Agrar. 80. At vero hoc agri Campani vesticum, &c. nec fructibus varium, nec cælo ac loco calamitosum esse solet.

Gravis cælo ac terris, i. e. Diis & hominibus molestus. Sen. in Hippol. 2. De Cupidine.

Abrupta cæli. Stat. Theb. 3. 262.

Aperta cæli. Lucret. lib. 6.

Arx cæli. Virg. 1. Æn. 254. — cæli quibus annuis arcem.

Aspiratio cæli gravis & pestilens. Cic. 1. de Divin. 130.

Axis cæli. Virg. 6. Æn. 790. i. e. Cælum. Intelligit autem per Cælum, Divinos honores, ut Servio placet.

Bona cæli. Ovid. 2. Met. 96.

Deque tot ac tantis cæli, terræque, marisque Potce bonis aliquid, nullam patiere repulsam.

Commercium cæli. Ovid. 3. de Arte Am. 549.

Eit deus in nobis, sunt & commercia cæli.

Convexa cæli. Cic. de Somn. Scip. 9.

Convexa cæli, i. e. Convexum cælum, h. e. Curvatum. Virg. 4. Æn. 451.

Curvus cæli. Cic. de Somn. Scip. 12.

Decus cæli lucidum, Diana. Hor. in Carm. Secul. 2.

Extremum & ultimum mundi cælum. Cic. 2. de Divin. 91. Inde ad cælum ipsum, quod extremum ac ultimum mundi est.

Faces noctivagæ cæli. Lucret. lib. 5. 1190.

Fulmen cæli. Lucret. lib. 1. 490.

Gravitas cæli. Cic. 11. Att. 24. Jam enim corpore vix sustineo gravitatem hujus cæli, i. e. aeris noxam.

Hiatus cæli a terris, Distantia que est inter cælum & terram. Lucret. lib. 4. 419.

Honor cæli. Ovid. 1. Met. 194.

Humor cæli mobilis. Virg. 1. Georg. 417.

Verum ubi tempestas, & cæli mobilis humor Mutavere vias, videtur Nubes intelligere.

Inclinatio cæli. V. INCLINO.

Lumen spirabile cæli. Virg. 3. Æn. 600. Spirabile, i. e. Vitale, quo spiramus. Servius.

Meatus cæli. Virg. 6. Æn. 850.

Menses cæli & sidera. Virg. 1. Georg. 335. i. e. Duodecim signa, quibus menses cognoscimus. Servius.

Meta cæli media. Virg. 5. Æn. 815.

Jamque fere mediam cæli nox humida metam Contigerat.

Minæ cæli pelagique. Virg. 6. Æn. 113.

Pro Ruinis, vide MINÆ. H. St.

Morbus cæli, Corruptus & pestilens aer. Virg. 3. Georg. 478.

Mos cæli varius. Virg. 1. Georg. 51.

Nubila cæli. Virg. 4. Georg. 166.

Olympus cæli: i. e. Cælum, & est Pleonasmus, quum alterutrum sufficeret: aut olympus, aut cælum. Virg. 6. Æn. 579.

Quantus ad ætherem cæli suspectus Olympum.

Palatia cæli, Ovid. 1. Met. 176. Regiam Jovis vocat.

Particulæ cæli officere, i. e. Lumini ædium. Cic. 1. de Orat. 179.

Plaga cæli. Lucret. lib. 1. Plaga priore longa, i. e. Percussio, & intel-

ligit tonitrua.

Porta cæli, V. infra Tonat porta cæli.

Prompta cæli. Lucret. lib. 6. 817. i. e. Loca aperta, & auris exposita.

Rabies cæli marisque: i. e. Tempestas fœvissima. Virg. 5. Æn. 802.

Regia cæli. Virg. 1. Georg. 503.

Regio cæli. Virg. 2. Georg. 269.

Rex cæli. Virg. 4. Georg. 152. i. e. Jupiter.

Ruina cæli. Virg. 1. Æn. 133.

Fluctibus oppressos Troas cælique ruina. i. e. Tonitribus, quorum sonus similis est ruinis. Servius. [Adde ventos, imbres, &c. tempestatum.

Spatium cæli. Virg. 3. Ecl. 105.

Spiritus cæli. Cic. 1. in Catil. 15. Potestne tibi hujus vite hæc lux,

Catilina, aut hujus spiritus cæli esse jucundus? i. e. Aeris.

Sublima cæli, pro Sublimum cælum. Lucret. lib. 1. 341.

Tectum cæli altum, Cælum. Hor. 1. Serm. 5. 103.

Tempestas cæli liquidissima. Lucret. lib. 4. 169.

Templa cæli, pro Cælo ipso. Lucret. lib. 6. 1226.

Templa cæcula cæli. Cic. 1. de Divin. 41.

Tractus cæli. Virg. 3. Æn. 138.
 Vertex cæli. Altitima cæli pars. Virg. 1. Æn. 229.
 Via cæli. Virg. 2. Georg. 477. Cæli vias intelligit, aut Artes: aut cœte
 Circulus quibus sidera continentur. Servius.
 Altum cælum. Virg. 5. Æn. 727.
 — & cælo tandem miseratus ab alto est.
 Apertum. Virg. 8. Æn. 523.
 Austrinum. In AUSTER.
 Bonum. In BONUS.
 Calamitosum. In CALAMITAS.
 Caliginosum. In CALIGO.
 Captivum. Ovid. 1. Met. 184. De gigantibus.
 Coloratum Tithoni conjugē. Ovid. 2. Amor. 5. 35.
 Convexum. Ovid. 1. Met. 26.
 Ignea convexi vis, & sine pondere cæli. Emicuit.
 Crassum cælum, & Tenue, contraria. Cic. de Fato 7.
 Dubium. Virg. 1. Georg. 252. Quod nunc prospera, nunc adversa in-
 terit. Servius.
 Eoum cælum, Regio cæli quæ ad Orientem vergit. Ovid. 4. Met. 198.
 — modo furgis Eoo
 Temperius cælo, modo ferius incidis undis. De Sole.
 Fulgentis imago cæli. Ovid. 2. Met. 17.
 Grave cælum, i. e. Noxium, infalubre. Suet. Tib. cap. 36.
 Illustre cælum, Clarum & ferenum. Valer. 6. Argon. 528.
 Immensum. Ovid. 4. Met. 661.
 Immitte & turbidum. V. IMMITIS.
 Italum, Italia regio. Hor. 2. Carm. 7. 4.
 Liberum. In LIBER.
 Libero cælo permittere. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Liquidum, i. e. Purum. Ovid. 1. Met. 23.
 Magnum. Ovid. 1. Met. 176.
 Nebulosum. Cic. 1. Tusc. 60.
 Nigris cælum pice. Ovid. 18. Epist. 7. V. Piceum.
 Nivale cælum. In NIX.
 Obscurum. Virg. 3. Æn. 586.
 Pacatum nitet cælum. Lucret. lib. 1. 9. i. e. Serenum.
 Patens cælum ex omni parte atque apertum. Cic. 1. de Divin. 1.
 Pendens. Ovid. 7. Met. 580.
 Membraque pendentes tendunt ad sidera cæli.
 Piccum. Valer. 1. Argon. 617. i. e. Nigrum & tenebrosum.
 Placidum, Tranquillum. Sil. lib. 12.
 Prælati regia cæli. Lucan. lib. 1. 46. i. e. Valde lati. [Nisi participium
 est a Præfero, quia Cæsar cæli regiam terrarum imperio prætulit. Conf.
 Virg. Proëm. Georg.
 Prærupti vertex cæli. Valer. 2. Argon. 88.
 Profundum, i. e. Sublime. Virg. 4. Ecl. 51.
 Terraque, tractusque maris, cælumque profundum.
 Purum. Cic. 1. de Divin. 130.
 Repurgatum. Ovid. 5. Met. 286.
 Fufca repurgato figebant nebula cælo.
 Rotundum. Cic. 3. de Orat. 176.
 Salubre. Cic. 1. de Divin. 130.
 Serenum. Virg. 1. Georg. 260.
 Sidereum. Ovid. 10. Met. 140.
 Stellans, Stellis fulgens. Lucret. lib. 4. 213.
 Stelliferum. Cic. de Somn. Scip. 12. Quam ob causam fumus ille cæli
 stelliferi cursus, cuius conversio est incitator, acuto & excitato movetur
 sono.
 Sublime. Ovid. 5. Fast. 715.
 Tacito cælo labentia sidera. Virg. 3. Æn. 515.
 Tenue cælum & purum, salubre. Cic. 1. de Divin. 130. Sin illustris &
 perlucida stella apparuerit, significari cælum esse tenue, purumque &
 propterea salubre.
 Non tractabile. Virg. 4. Æn. 53. i. e. Cuius tempestati resistere nullo
 pacto possumus.
 Turbidum. V. IMMITIS.
 Vacuum cælum, pro Aere. Virg. 5. Æn. 515.
 Varium, i. e. Variis ornatum siderum sim. lacris. Ovid. 2. Met. 193.
 Varians, pro Aëris vicissitudine. Plin. lib. 14. cap. 2.
 Viride ac sine aura. Plin. lib. 17. cap. 10. i. e. Sudum.
 Accipere cælo aliquid, i. e. In deorum numerum recipere. Virg. 1.
 Æn. 293. de Julio Cæsare ad Venerem verba Jovis,
 Hunc tu olim cælo, spoliis Orientis onutum,
 Accipies secura.
 Æquare cælo. Virg. 4. Æn. 89.
 — æquatque machina cælo. Altitudine scilicet. Sic
 Æquare cælum videtur pontus. Ovid. 11. Met. 497.
 Allegere cælo. Sen. in Agamem. 9.
 Annuere alicui arcem cæli. Virg. 1. Æn. 254.
 Aperitur cælum. In APERIO.
 Afferere alicui cælo. In ASSERO.
 Attingere cælum digito, est Vehementer laudari, & felicem esse: vel,
 ut vult Budæus, Magnum esse virum. Cic. 2. Att. 1. Nostri autem prin-
 cipes digito fe cælum putent attingere, si nulli barbati, &c. V. A T-
 TINGO. infra In cælo esse, & Tentare cælestia, in CÆLESTIS.
 Attollere in cælum. In ATTOLLO.
 Aufferre cælum dicitur nox. Virg. 3. Æn. 198.
 — & nox humida cælum Abstulit.
 Beare cælo. Hor. 4. Carm. 8. 29. Cælo musa beat.
 Ceciderunt cælo fulgura. Virg. 1. Georg. 487.
 Ciere cælum omne conitru. Virg. 4. Æn. 122.
 Circumtegunt omnia cælum. Lucret. lib. 1. 1094.
 Condere cælum umbra, dicitur Deus. Virg. 6. Æn. 271.
 — ubi cælum condidit umbra Juppiter.
 Contristare cælum pluvio frigore, dicitur Auster. Virg. 3. Georg. 279.
 Convertere cælos. Lucret. lib. 2. 1096.
 Corruptere cælum. Ulpian. in l. Si cuius inde questum. D. de Usu-
 fruct. & quemadmodum quis utatur & fruatur. Si tamen quæ instituit
 usufructuarius, aut cælum corruptant agri, &c. non videtur boni viri
 arbitrato frui.

Credere se cælo. i. e. Committere. Virg. 6. Æn. 15. de Dædalo.
 Præpetibus pennis ausus fe credere cælo. quasi alienis fedibus Servius.
 Decedere cælo dicitur umbra. Virg. 8. Ecl. 14.
 Deducere Lunam cælo. Virg. 8. Ecl. 69.
 Delapsi cælo, vel Nissi dicebantur, tum Qui virtute essent quasi divina,
 tum Qui præter spem impendentia mala avertissent. Cic. pro Lege Ma-
 nil. 41. & Liv. 10. 8.
 Demittere cælo nimbos. Ovid. 1. Met. 261.
 Demittere imbres cælo. Ovid. 2. Met. 310.
 Describere meatus cæli radio. Virg. 6. Æn. 850.
 Detrahere de cælo. Cic. 2. Philipp. 107. Collegam quidem de cælo de-
 traxisti. i. e. Ex magna gloria deturbasti, inquit Budæus.
 Dignari honore cæli aliquid. Ovid. 1. Met. 194.
 Discedere cælum dicitur. Cic. 1. de Divin. 97. Et deorum simulacra fu-
 davisse, & sanguinem fluxisse, & discessisse cælum. h. e. Scissum fu-
 isse & apertum, & velut hiatus fecisse.
 Dare sonitum cælo. Virg. 2. Georg. 306.
 Ducere de cælo animam. Cic. pro Rofe. Amer. 71. Ita vivunt dum pos-
 sunt, ut ducere animam de cælo non queant.
 Educere molem cælo, i. e. Ufque ad cælum. Virg. 2. Æn. 186. de Equo
 Trojano.
 Efferre ad cælum aliquid rumore. Hor. 1. Epist. 10. 9.
 Et clamor cælo, In cælum. Virg. 5. Æn. 451.
 Eripiunt cælum nubes, i. e. Lucem. Virg. 1. Æn. 92.
 Exaquare cælo aliquid. Lucret. lib. 1. 89.
 Exiit ad cælum ramis felicibus arbor, i. e. Excrevit altissime. Virg. 2.
 Georg. 81.
 Ferre in cælum, pro Valde laudare, & quod Virg. dicit, Fama super
 æthera ferre, & notum facere. Cic. 4. Att. 12. Noli genus dialogorum
 meorum, ut in oratoris, quos tu in cælum fers, &c.
 Ferri per cælum lana vellera. Virg. 1. Georg. 397.
 Findetur cælum aratro. Ovid. 1. Trist. 7. 3. Proverbialis est poetarum
 locutio de Rebus non verisimilibus, aut que fieri nequeunt.
 Fugere cælum, i. e. Lucem. Virg. 3. Georg. 417.
 Immiffa cælo sidera. Virg. 2. Georg. 342. Cælo, datus, in cælum.
 Implere cælum questibus. Virg. 9. Æn. 480.
 Inficere cælum Iris dicitur: i. e. Pingere & colorare. Ovid. 6. Met. 64.
 Qualis ab imbre solet percussus solibus arcus,
 Inficere ingenti longum curvamine cælum.
 Invadere cælum, pro Adire cælum, quasi Vadere in cælum. Sen. in
 Herc. Oeth. 1. de Animalibus in sidera mutatis.
 Irrigat cælum candore Sol. Lucret. lib. 5. 281.
 Labuntur cælo stellæ. Virg. 1. Georg. 366.
 Ludunt examina cælo. Virg. 4. Georg. 103. de apibus.
 Minari in cælum, pro Eminere ad cælum ufque. Virg. 1. Æn. 171.
 — geminique minantur
 In cælum scopuli. Servius.
 Miscere cælum terris. Juven. 2. Sat. 25.
 Miscere cælum terramque. Virg. 1. Æn. 137. i. e. Summa imis miscere,
 omnia perturbare.
 Miscere cælo maria. Virg. 5. Æn. 790.
 — maria omnia cælo
 Miscuit, Æolius nequicquam freta procellis. i. e. Mare ufque ad
 cælum fluctibus extulit.
 Mifcetur murmure cælum. Virg. 4. Æn. 160. periphrafs est Tonitrûs.
 Mutare cælum. Hor. 1. Epist. 11. 27.
 Cælum, non animum mutant qui trans mare currunt. i. e. Re-
 gionem.
 Negatur cælum mihi. i. e. Aditus in cælum. Sen. Oeth. v. 7.
 Prædicere cæli morem varium. Virg. 1. Georg. 51. h. e. ut Servius ex-
 ponit, Debes cæli, id est aëris qualitatem nosse, utrum pluvius gau-
 deat, an tepore, vel frigore.
 Patet tibi cælum: i. e. In cælum admitteris. Ovid. 5. Fast. 715.
 Penetrare in cælum. In PENETRO.
 Petimus cælum ipsum flustitia. i. e. Affectamus. Hor. 1. Carm. 3. 38.
 Potens cælo ereboque. Virg. 6. Æn. 247. Sic vocat Hecaten.
 Recludit cælum activa luce; de Sole inquit Virg. 4. Georg. 52.
 Rigare cælum Sol dicitur, quasi Flammi cælum conspergere. Lucret.
 lib. 4. 203.
 Ruere cælum. Ter. Heaut. 4. 2. 21. Quid si redeo ad illos, qui dicunt,
 Quid fit nunc ruat cælum? Proverbialis locutio de iis, qui inaniter tri-
 ment.
 Serenare cælum, Juppiter dicitur. Virg. 1. Æn. 359.
 Servare de cælo. In SERVO.
 Solvere cælum in tartara. Virg. 12. Æn. 205.
 — si tellurem effundat in undas
 Diluvio miscens, cælumve in tartara solvat.
 Spectare cælum. Ovid. 10. Met. 140.
 Sperare cælum, Honores caelestes. Virg. 4. Georg. 325.
 — quid me cælum sperare iubebas?
 Subrubere cælum dicitur. Ovid. 2. Amor. 5. 36.
 Succedere cælo, Subire cælum. Virg. 4. Georg. 227.
 Sum. In cælo esse, pro Hominum laudibus ac præconis maxima in gloria
 versari. Cic. 2. Att. 19. Bibulus in cælo est, nec quare scio: sed ita lau-
 datur, quasi Unus homo nobis cunctando restituit rem.
 Sufpicere cælum. Virg. 1. Georg. 375.
 — aut bucula cælum
 Sufpiciens, parulis captavit naribus auras.
 Tollere manus ad cælum. Hor. 2. Serm. 5. 97.
 Tangi de cælo dicuntur Fulmine percussa. Virg. 1. Ecl. 17.
 De cælo tactas memini prædicere quercus. Afflatas & leviter ful-
 minatas exponit Servius.
 Tendere ad cælum lumina, Sufpicere in cælum. Virg. 2. Æn. 405.
 Tendere cælo palmas, Ad cælum. Virg. 2. Æn. 688.
 Tenere cælum, pro Esse in cælo. Ovid. 2. Met. 513.
 — pro me tenet altera cælum.
 Tonat porta cæli. Virg. 3. Georg. 261. Porta cæli, i. e. Aër nubibus
 plenus, per quem iter in cælum est.
 Torquere cælum apud poetas solius est Jovis. Virg. 4. Æn. 269.
 — cælum & terras qui numine torquet. Torquet, i. e.
 Ccc 3 Regit,

- Regit, sustinet. Servius. Dicitur & de Atlante, a quo fabulantur poëtae cælum sustineri. Virg. 6. Æn. 797.
- Vertitur cælum. Virg. 2. Æn. 250.
- Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. Vertitur, i. e. In aliam faciem commutatur. Alias enim hoc epitheton cæli perpetuum est. Ideoque subiungit, Ruit Oceano nox. Hæc fere Servius.
- Volat medio cæli. Virg. 4. Æn. 184.
- Vivere teste cælo. i. e. In aperto, ita ut nihil clam esse velis eorum quæ agas. Sen. in Hippol. 4.
- CÆLES TIS**, e. [Cælestis] Quod ex cælo est. ut, Cælestis arcus. Plin. lib. 12. cap. 24.
- Cælestia anguria vocant, Quam fulminat, aut tonat. Ex Festo. V. Buzenger. de Augur. cap. 15.
- Animi cælestes. Virg. 1. Æn. 15.
- tantane animis cælestibus ira? i. e. Diis superis. Serv.
- Aquæ, Pluvie. Liv. lib. 4. 30. Siccitate eo anno plurimum laboratum est: nec cælestes modo defuerunt aquæ: sed terra quoque ingenito humore egens, vix ad perennes sufficit amnes.
- Aula. Ovid. 1. Fast. 139.
- Dii cælestes. Liv. lib. 1. 32. Diique omnes cælestes, vosque terrestres, vosque inferni, audite.
- Dona aëri mellis. Virg. 4. Georg. 1.
- Flammæ. Lucret. lib. 5. 1093.
- Ignis cælestis fulminis. Lucret. lib. 2. 384.
- Ira cælestis, pro Dei ira. Liv. lib. 2. Sen. Oeth. 4.
- Legiones cælestes illa divineque. Cic. 5. Philipp. 28.
- Mens, Divina. Ovid. 1. Fast. 534.
- Monitis cælestibus aliquid agere, i. e. Divorum iussu. Ovid. 14. Met. 293. de Ulyssæ, — monitisque simul cælestibus intrat ille domum Circes.
- Nectar. Ovid. 4. Met. 252.
- Origo. Virg. 6. Æn. 730.
- Ortus cælestis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
- Os cælestis. Patrec. lib. 2. 64. Tullius fulgentissimo & cælesti ore lace-rabat Antonium. i. e. Disertissimis orationibus.
- Pabula cælestia. Ovid. 4. Met. 217. Sic ambrosiam vocat, pabulum equo-rum Solis.
- Plagæ cælestes, Regio cælestis. Ovid. 12. Met. 40.
- Prodigia cælestia, E cælo nata, aut Cælestium irâ. Virg. 6. Æn. 379.
- Regnum. Ovid. 1. Met. 152.
- Religiones. Tacit. 1. Ann. 11. Ceterum sepultura more perfecta, tem-pla & cælestes religiones decernuntur. i. e. Honores divini.
- Sapientia. Hor. 1. Epist. 3. 27. Quæ a cælestibus originem duxit.
- Semine cælesti oriundus. Lucret. lib. 2. 990.
- Solum cælestis. Ovid. 1. Met. 73.
- Astra tenent cælestis solum, formæque deorum.
- Stirpe cælesti creatus. Ovid. 1. Met. 760.
- Vir cælestis. Ovid. 1. Trist. 3. 37. Sic vocat Augustum.
- Virum in dicendo cælestem vocat Ciceronem Quintil. lib. 10. cap. 2.
- Vis cælestis. Cic. 2. de Divin. 93. Ut si jam concedamus aliquid, vim cælestem ad eos qui in terra gignuntur pertinere, confitemur sit illis, &c.
- Cælestis, ablativus. Ovid. 16. Epist. 277.
- Hoc mihi (nam recolo) fore ut a cælestis sagitta Figar, erat verax vaticinata foror.
- Cælestes, pl. absolute pro Diis superis. Liv. 1. 16. Cælestes ita velle.
- Invis cælestibus, Quem superi oderunt. Virg. 1. Æn. 391.
- Mater cælestium, Cybele mater deorum. Ovid. 4. Fast. 276.
- Munus cælestium: i. e. Deorum. Cælestium, pro Cælestium. Stat. 1. Silv. 2. 209.
- Templa cælestium. Lucret. lib. 6. 1272.
- Voluntas cælestium. Cic. 4. Philipp. 10. Si enim tantus consensus om-nium sine impulsu deorum esse non potuit, quid est quod de voluntate cælestium dubitare possumus?
- Iniquos cælestes facere. i. e. Iratos reddere. Ovid. 8. Epist. 87.
- Colere cælestes. Cic. 2. de Legib. 19. Divos, & eos qui cælestes sem-per habiti, colunt.
- Tentare cælestia: i. e. Aggredi res honore cælesti & immortalitate dignas. Hor. 1. Epist. 17. 34. [Immo summam & diis parem felicitatem alle-qui, ut Attingere cælum digno, in CÆLUM.]
- Cælestissimus, superl. unde Cælestissimum os M. Tullii Ciceronis, apud Patrecul. lib. 2. 66. Paulo ante idem Ciceronis os vocaverat Fulgentis-simum & cælestis. Rufus lib. eodem, c. 104. Protinus ab adoptione missus cum eo Præfectus equitum in Germaniam, successit officii patris mei, cælestissimorum eius operum per annos continuos novem præfec-tus aut legatus, spectator, & pro captu mediocritatis neæ adjutor fui.
- CÆLESTIS**, is. f. Subst. Dea Afrorum. Lege de ea Petr. Pithœum Sub-feciv. 1. 4. Selden. de Diis Syris, 2. 2. Lips. Epist. Quæst. lib. 5. ep. 22.
- CÆLESTUS**, i. m. Deus idem, quem videntur in utroque sexu collocasse, ut alios deos, gentiles. Tertull. Apolog. c. 12. (24.) Unicuique provin-ciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Altartes, ut Arabiæ Difares, ut Norico Belenus, ut Africæ Cælestus. Al. Cælestis. Hujus Cælesti meminit Ulpian. tit. 22. ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani. Hunc Lactant. 1. 1. c. 15. Uranum vocat.
- CÆLICOLA**, æ. c. [Cælicolus] Habitatior cæli. Virg. 2. Æn. 641.
- Me si cælicola voluissent ducere vitam.
- Omnes cælicolæ, omnes supra astra tenentes. Virg. 6. Æn. 787.
- Genitrix cælicolum, pro Cælicolarum, Cybele. Sil. lib. 17.
- Maxima cælicolum Juno. Catull. 68. 138.
- Rex cælicolum, Juppiter. Virg. 3. Æn. 21.
- Cælicolæ etiam Sectæ nomen apud Judæos, Essenorum portio, quo pertinet Titulus Cod. de Judæis & Cælicolis. V. Scalig. Elench. Tribrebristi Ser-ratiani cap. 31. Et a Paganis Judæi per convivium vocabantur Cælicolæ. V. Barth. Adverf. lib. 59. p. 2799.
- CÆLIFER**, dicitur Atlas, quem poëtae fingunt cælum sustinere. Virg. 6. Æn. 797.
- ubi cælis Atlas
- Axem humero torquet stellis ardentibus aptum.
- Manus cælisera. De Hercule, Seneca in Herc. fur. v. 528. Quia idem unus aliquando fuit.
- CÆLIGENUS**, a. um. Cælo genitus. Apul. de Mundo p. 57. Cæligenæ stællæ. Est & Saturni epitheton, quia Cælum patrem habuit.
- CÆLILOQUUS**, a, um. Commod. Instrucl. 60. Cæliloquus Esajas.
- CÆLIPO TENS**, entis. Plaut. Pers. 5. 1. 7. Diique alii omnes cæliportentes.
- CÆLIPES**, um. [Cælipis] Qui cælum habitant. Adjective & Substantive pl. numero obivum. Ennius apud Cic. 2. de Divin. 104.
- Ego Deum genus esse Jovis dixi, & dicam cælum.
- Creator cælitum. Epitheton Jovis. Sen. Hippol. 8.
- Gratiam reddere cælitibus. Tabul. lib. 2. 1. 36.
- Cælitæ, singulari numero, caput auferendis, legitur apud Ovid. 4. de Pont. 6. 17.
- Quale tamen potui de cælitæ, Brute, recenti Vestra procul postus carmen in ora dedi. Cælitrem vocat Augustum.
- Regnis cælitibus pulsus. i. e. Cælestibus. Ovid. 1. Fast. 23. Hujus nomi-nativus Cælitia esset, si usquam inveniretur.
- CÆLIPUS**, Adv. significat E cælo: sicut Divinitus, A Deo. Hieronymus, vit. Pauli erem. per. Tandem cælitus inspiratus, præcisam morfu linguam in oculantis se faciem exipuit. V. Ammian. 23. 22. & Lactant. 4. 2.

C E M

- CÆMENTUM**, i. n. plur. [Cæmentis] Cæmenta, quasi Cædimenta, a Cæ-dendo: sunt Lapides cæsi rudes & informes; non tamen quadrati: alii vero vocant Lapides rudes & informes & non cæsos. V. Pitisc. Lex.
- Cæmentum, Opus ipsum constructum cæmentis. Plin. lib. 36. cap. 22.
- E reliquis pallidus, in cæmento raro utilis.
- Cæmentum molle. Vitruv. lib. 2. V. ORDINARIUS.
- Cæmenta, Materia qua fit ædificium. Ulp. in l. Redemptores. D. De rei vendicatio. Redemptores qui suis cæmentis ædificant, statim cæmenta faciunt eorum, in quorum solo ædificant. Qui furnissent de matiere.
- CÆMENTA**, æ. f. Ennius, Labat, labuntur saxa, cæmentæ cadit. No-nius 3. 42. Merc. Lababuntur saxa, cæmentæ cadunt.
- CÆMENTARI**, [Cæmentarius] dicuntur Cæmentorum, hoc est ædificio-rum quæ ex lapidibus sunt, structores, quos Fabros murarios appellant. Hieronym. Paulino, Epist. 103. c. 6.
- CÆMENTITIVUS**, a, um. Adj. [Cæmentivus] Quod cæmento constructum est. Vitruv. lib. 2. cap. 8. Itaque pilis lapideis, structuris testaceis, parietibus cæmentitiis, altitudines extractæ.
- Cæmentitia fundamenta. Jabolenus in l. Qui domum D. Locati. Is vi-cinus quæ ædificaret in suo, terram in eam aream, amplius quam funda-menta cæmentitia locatoris erant, congeffit, &c.
- Cæmentitius rivus. Ulpian. in l. Servius. D. de Rivis. Servius & Labeo scribunt, si rivum, qui ab initio terrenus fuerit, qui aquam non conti-nebat, cæmentitium velit facere: audiendum esse.

C E N

- CÆNE**, [Cænis] Urbs circa sinum Laconicæ, Tanaron ante vocata. Hinc Cænites portus apud Plin. lib. 4. cap. 5. Et Cænæus dictus est Jupiter ab Ovidio. 9. Met. 136. Victor ab Oechalia Cænæo sacra parabat. Vota Jovi. [Hæc fere Hermod. ad Plin. Sed Schönzein portum apud Plin. restituit Hard. q. V. Cænæus autem Jupiter a Cænæo Eubææ inf. promontorio dictus est, quod a Cænæ, five Cænepoli, i. e. Tanaro Novo seu Restituto, longe divertum.]
- CÆNEA**, Insula quædam parva in mari Siculo, in Africam versa, cui vicina est Caulos & Melite, teste Plinio lib. 3. cap. 8.
- CÆNEUM** Promontorium, V. CÆNEUM.
- CÆNEUS**, duarum syllabarum, [Cæneus] V. CÆNIS.
- CÆNICA**, Thraciæ regio. Plin. lib. 4. cap. 11. Intus Bizya, arx regum Thraciæ, a Tereti nefasto crimine invisa hirundinibus, regio Cænica, colonia Flaviopolis, &c.
- CÆNITES** portus, V. CÆNE.
- CÆNIS**, [Cænis] Elari Laphite fuit filia, quæ a Neptuno compressa hoc præmiis petiit, ut in virum mutaretur: quod adeo non ægre a deo impe-travit, ut etiam invulnerabilem esse voluerit, vocataque postea fuit Cæ-neus. Qui tandem in tumultu Laphitarum contra Centauros, quum ser-ro occidi non posset, arborum congeito aggere oppressus & suffocatus, Neptuni beneficio in avem mutatus est. Fabulam habet Ovid. lib. 12. Met. Fab. 4. Virg. 6. Æn. 448.
- & juvenis quondam, nunc femina Cænæus, Rurfus & Elais, quasi in veterem fati revoluta figuram.
- Cæni, vocandi casus a nominativo Cænis. Ovid. 12. Met. 479.
- Et te, Cæni, feram?
- CÆNOTROPÆ**, [Cænotropæ] Dicitæ sunt Anii & Dorippes filiæ Oeno, Spermio, & Elais, quasi in novas formas omnia vertentes, eo quod id illis imperiverat Dionysus, ut quicquid tangerent, in triticum statim verteretur, & vinum, ac oleum. Ex Cæll. lib. Antiq. Lect. 7. cap. 15. itum. [Hæc quidem ille. Sed errore nominis deceptus videtur, Cænotropæ enim, *οἰνοτρόπαι*, i. e. Vini matricæ dicitæ sunt Anii filiæ. V. que Viri docti ad l. extr. Dicit. Cretenf. & Ovid. l. 13. Fab. 4. adnotantur.]
- CÆNYS**, [Cænis] Italiæ promontorium est, quod adversum habet & op-positum Pelorum in Sicilia XII stadiorum intervallo. Plin. lib. 3. cap. 6. Stephanus perperam Insulam facit.

C E P

- CÆPA** Canina, Herba eadem cum Pelecino. V. PELECINUS.
- CÆPE**, V. CÆPE.
- CÆPI**, [Cæpæ] Præteritum a Capio, capis. Scribitur rectius sine diphtho-go. V. CÆPIO.
- CÆPIO**, [Cæpius] cognomen fuit gentis Serviliæ, quo familia hæc ceteris a gentilibus distinguebatur. Sunt enim & Servilii Anale, Casæ, Fidenates, Gemini, Glauca, Globuli, Prisci, Rulli, Structi, Tuccæ, Vatiæ &c.
- Cn. Servilius Cæpio, col. fuit cum Q. Pompejo, auctore Cassiod. Ap-piano, Vellei. l. 2. 21. & succellit Q. Fabio in Hispania, quam duos Viriatho rebellantem, eo per indidias sublato, pacavit. V. Flor. 1. 2. c. 17. Epit. Liv. 1. 4. Eutrop. 4. 7. [Aliis tamen is Q. Servilius est, qui anno sequenti cum C. Lælio col. fuit.]

Q. Servilius Cæpio, cum C. Attilio Serrano cof, teste Cassio l. ut opinor, est ille, quem Gellius scribit oppidum Tolofam diripiisse, & quicquid in templis auri fuit fustulisse: Quum, ut idem scribit omnes qui rei gesta intermissum misere perierint. Ipse contra Cimbro cum Cn. Mallio consulere missus, victus & Castris, cxx millib. cæsis, exutus est. Et quoniam temeritate ejus ea clades accepta fuerit, in regium vocatus, a populo Ro. damnatus, ejusque bona, primum post regem Superbum, publicata sunt, abrogatoque imperio, in vinculis publicis extinctus est. defuncti quoque corpus in scalas Gemonias abjectum est. V. Epit. Liv. lib. 67. Gell. 3. 9. Valer. 6. 9. 13. Justin. 32. 3. Plinestimo Strabo l. 4. conf. Aurum Tolofanum in AURUM.

Cæpio appellatus est & M. Brutus, more Romano, posteaquam a Q. Servilio Cæpione avunculo suo adoptatus fuit. V. Fulv. Ursin. ad Junia gentis denarios. Scribitur & Cæpio, fuit perperam, ut ex iisdem den. constat.

C Æ R

CÆRE, n. [Καίρη] Straboni, Καίρη Stephano in Ἀρχαία.] indeclinabile, ut apud Liv. 5. 40. vel CÆRES, itis, apud Virgilium: Municipium fuit Tusciae, non longe a Tarquinis, quondam Agylla nominabatur: quæ a Pelasgis e Theffalia profectis condita fertur. Testis Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 5. 40. de L. Albino: Virgines sacraque in plaustrum imposuit: & Cære, quo iter sacerdotibus erat, pervexit. Virg. 8. Æn. 597. Est ingens gelidum lucus prope Cæritis amnem

Religione patrum late facer. Verum tam splendida, tamque gloria quondam civitas, vixitum hac ætate urbis vestigia servat. Vicinia sane magis fulgent balnea, quæ vulgo Cæretana vocantur, propter eos qui ad ea curandæ valetudinis gratia proficiscuntur. Dicitur est autem Cære, quod quum Lydi, qui postea Tyrreni dicti sunt, illam urbem oppugnarent, missique fuissent a duce exercitus quidam milites, qui nomen urbis ex primo quoque incolæ sciscitarentur: ilique qui factus illis esset obviam, non intelligens quod pererent, optata illis felicitate ut solent salutantes, dixisset Græcam vocem καίρη, Tyrreni potius oppido id ei nomen, Cære nempe, imposuere. Hæc fere ex Strab. l. 5. Historia tamen paulo aliter narratur a Servio in 8. Æn. d. l. ex Hygino. V. AGYLLA. Hodie Cervetera.

Dicitur & Cærète, is. n. pro eodem. Virg. 10. Æn. 183.

Qui Cærète domo, qui sunt Minionis in arvis. Ac si diceret, Qui sunt domo Carthagine. Servius. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. 10. Virgines & sacra imposita Cærète oppidum pervexit. [In codd. emend. est Cære in opp. Apud Virg. Cære non substantivum, sed adjectivum nomen esse alii putant: Servio est sextus a Cære V. in CÆRITES.

CÆRETANUS, a, um. [Καίρητανός] Adj. ut Cæretanus annis ad Cære urbem. Plin. lib. 3. cap. 5. [Hinc Cæretani vel Cæretani Italici circulatorum vocantur, qui vulgo verbosus Strophis imponunt, medicinae, aliarumque rerum scientiam professi, quod oppido ipsorum Cærète quondam a Romanis solo æquato, ad inopiam redacti ejusmodi sibi vanitate necessaria ad vitam tolerandam corradere cogenter, qui vulgo Gallis Charlatans vocantur, si credimus Rhodigino l. 11. c. 8. Verum id genus hominum multis ante seculis passim jam in Græcia & Italia, nec minus in ipsa Barbaria notum fuisse mihi, si id agerem, demonstrare liceret.

CÆRITES, Qui ex oppido Cære erant. Gell. lib. 16. cap. 13. Priores autem municipes sine suffragii jure, Cærites esse factos accepimus: concessumque illis, ut civitatis Romanæ honorem quidem caperent, sed negotiis tamen atque oneribus vacarent, pro sacris bello Gallico receptis, custoditisque. Hinc Tabulæ Cærites appellata versa vice, in quas Censores referri jubebant, quos notæ causâ suffragiis privabant. Hæc Gell. Liv. 7. 20. Cæritem populum Tarquinienfibus adnuncium fama ferebat. [Cl. Cellarius Geogr. Ant. 2. 9. 2. 21 5. Gentile hoc nomen putat etiam per e porrecto offerri posse Cærètes, idque ex supra allato Virgilii loco, Qui Cærète domo, astruere nititur. Ita sane Sil. 10. 484. Clufina venere domo. Quin Aquas Cærètes etiam memorat Liv. l. 22. c. 1. Nisi Cærites scribendum est, quomodo alias id nomen apud eundem effertur. Apud Virg. ipsius oppidi nomen dixerim potius, quod in obliquis duobus modis hexisse veteres, innuit Servius. De Cæritem tabulis V. in ÆRARIUS post 48.

CÆRIFOLIUM, Herba est, quam Pæderota Græci vocant, cuius meminit Plin. lib. 19. cap. 8. Scribitur & Chærefolium & Chærefolium q. V.

CÆREMONIA, f. [Καίρημονία] & CÆREMONIÆ, arum. pl. dicuntur Ritus sacri. Festus, Cæremoniæ causam alii ab oppido Cære dictam existimant: alii a Caritate dictam judicant. Valerius l. 1. c. 1. 10. Cum de L. Albino, qui Virgines Vestales, urbe a Gallis capta, cum sacris fugientes, plaustrum suo Cære pervexerat, proposuisset, Ubi cum summa, inquit, veneratione recepta, grata memoria ad hoc usque tempus hospitalitatem humanitatem testantur. Inde enim institutum est Sacra Cæremonia vocari, quia Cæretani ea in fracto reip. statu, perinde ac florenter coluerant. Conf. verba Legatorum populi Cæretici ap. Liv. 7. 20. Sabinus apud Gell. lib. 4. cap. 9. a Cærendo deduct. Cic. 1. Tusc. 24. Tum e pontificio jure, & cæremoniis sepulcrorum intelligi licet. Promptus animus ad capellendas cæremonia. Tacit. 4. Ann. 16. Accedere ipsius cæremonia difficultates. Idem ibid.

Scientia cæremoniærumque vetus. Tacit. 6. Ann. 12.

Cæremonia & religio. Cic. 2. de Legib. 55. Totaque hujus juris compositione pontificalis, magnam religionem, cæremoniæque declarat. Cæremonia denariæ & triceniariæ dicebantur, quibus sacra adituris, decem continuis rebus, [lege Diebus] vel triginta, certis quibusdam rebus cærendum erat. Festus.

Afferre cæremonia. Cic. 2. de Invent. 161.

Facere ludos sanctissimos diis maxima cum cæremonia. Cic. 7. Verr. 36. Polluere cæremonia loci. Tacit. 14. Ann. 22. Videbatur potus sacros & cæremonia loci corpore toto polluisse. De Nerone, qui in aqua Martia nataverat.

Cæremonia legationis, quasi Sanctitatem & religionem, Cic. metaphorice dixit, de mandati iudicio loquens, pro Rofc. Amer. 113. Qui non negligentia privatum aliquod commodum læserit, sed perfidia legationis ipsius cæremonia polluerit, maculaque affecerit: qua is tandem poena afficietur?

CÆREMONIALIS, vel CÆRIMONIALIS, e. Arnob. lib. 7. p. 237. O Deorum sublimitas præpotens, quam venerari, quam colere officiis omnibus cæremonialibus debeas.

CÆREMONIOSUS, a, um. Idem. Ammian. 22. 37. Per septem cæremoniōs dies, &c. ita etiam Valerius p. 336.

CÆRES, itis. CÆRETE, is. CÆREANUS Annis. V. CÆRE. CÆRICÆ, [Καίρηκαί] a Græcis Horæ dicebantur, quas Latini Temporeles fere vulgares nominant. Horarum siquidem duo genera fuere: namque ex his quædam Aquinoctiales, ἰσημεριῶν dictæ, quæ pro qualitate temporum, licet uniformes essent, diem a nocte dissimili numero variarunt: aliæ Cæricæ, seu temporales, quibus singuli dies æstu pariter atque hyeme, duodenis horis continentur. Solaria enim antiqui eo libramento habuere distincta, ut sexta dici hora, meridies: noctis quoque sexta hora, media nox designaretur. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 20.

CÆRINTHE, V. CÆRINTHE.

CÆROMA, V. CÆROMA.

CÆRULUS, a, um. [Ζαυρούς, κυάνειος] Adj. quasi Cæruleus. unde Cæruleum mare a Cæli colore nominatum est. dicitur etiam Cumanis color, quod Græci κυανθα fluctus vocant. Virg. 1. Georg. 453. de Solis agens coloribus,

Cæruleus pluviam denuntiat, igneus Euros.

Color cæruleus, & Aquæ marinæ non idem est, ut patet ex Celfo lib. 7. ubi de suffusione loquitur. Budæus. [Locus est cap. 7. Segm. 14. Sed nihil ad rem subjectam facit.

Angues cærulei. Virg. 4. Georg. 482. V. Draco.

Aqua. Ovid. 8. Met. 229.

Bacca Lauri. Plin. lib. 15. cap. 30.

Britanni cærulei. Martial. lib. 11. 54.

Claudia cæruleis quum fit Rufina Britannis Edita, &c. V. BRITANNUS.

Cucumis. Propert. 4. 2. 43.

Cæruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre.

Dei cærulei, Marini. Ovid. 2. Met. 8. Cæruleos habet unda deos. Sic Fratrem cæruleum Jovis, Neptunum vocat. 1. Met. 275.

Nec cælo contenta fuit Jovis ira, sed illum Cæruleus frater juvat auxiliariis undis.

Draco cæruleus. Ovid. 12. Met. 13. Idem de Cadmo in draconem verso 4. Met. 577.

Durateque cuti squamas incrementa sentit, Nigraque cæruleis variari corpora guttis. Et Virgil. de angue supra, & pariter 5. Æn. 87.

Cæruleæ cui terga nocte, maculosus & auro Squamam incendebat fulgor. Ubi Servius, Cæruleæ nocte, & fulgor auro variatus incendebat. i. e. Illustrabat. conf. mox Serpens.

Glacies cæruleæ. Virg. 1. Georg. 236.

Mare. Sen. in Hippol. 12.

Mors. Ovid. ad Liv. 93. Lumina cærulea jamjam natantia morte. i. e. nigra. Navis. Virg. 5. Æn. 123. Ubi Servius, Cærulea, aut Nigra, aut alta carina. [More fove nihil dicens. Solebant naves Cæruleo fave veneto colore plerumque pingi. V. Scheffer. de Milit. Nav. 2. 6. pr.

Nubes. Cic. in Arato,

Ipsæque cærulea contactus nube feretur.

Oculi cærulei Neptoni. Cic. 1. de Nat. Deor. 84. V. Suet. Galb. 21.

Pistrinæ cærulea. Cic. in Arato, v. 275.

Cæruleæque feram caudam pistrinis.

Pontus cæruleus. Virg. 2. Æn. 182.

Pubes cærulea Germaniæ. Hor. Epod. 16. 7. Cæruleam vocari dicunt Interpretes, Ob cæruleum oculorum colorem, omnibus fere Germanis communem. Bonifius de glasto intelligi mavult. V. ipsius & aliorum in Horatium annotationes.

Serpens cæruleus. Ovid. 3. Met. 38.

Cæruleus, pro Atro. Sic enim Turnebus in illud Virg. 5. Æn. 10.

Olli cæruleus supra caput addidit imber. hic crediderim, inquit, Cæruleum Græcorum more pro Atro poni.

Ἡ δὲ κυανώδης ἐστὶν ἐπιπέδιλος κροῖστος. i. e. Cæruleis supercilii, quod valet nigris, consensu Græcorum grammaticorum: sic, 6. Æn. 303. cærulea subvectat corpora cymba. interpretor, Atræ & nigra. Hæc ille. Servius autem hodiernæque Edit. ibi legunt Ferruginea cymba.

Cæruleus Tiberis, pro Alto five Profundo. Virg. 8. Æn. 64. Ita enim natura comparatum est, ut que aqua pauca est & maxime fluens, albecat magis: quæ autem alta & profunda ac tranquilla, magis ad glaucum & cæruleum colorem transeat, qui ex densitate albi ac nigri fieri solet & veluti multa reverberatione lucida coloris albi.

Vexillo cæruleo donavit M. Agrippam, ob navalem victoriam Augustus. Suet. in vita Aug. cap. 25. V. ibi Pitisc.

Vittis cæruleis aræ mœstæ, Manibus structæ. Virg. 3. Æn. 64.

CÆRULUS, i. m. Nomen fontis. V. Suet. in Vita Claud. cap. 19. & Plin. 36. 15.

CÆRULUM, i. n. Arenæ genus est, quæ in auri atque argenti metallis nascitur, pictorum usui: cujus tria sunt genera, Ægyptium, Scythicum, & Cyprium. V. Plin. lib. 34. cap. 12. & 13.

CÆRULATUS, a, um. ut Cum cæruleatus & nudus, caputque redimitus arundine, & caudam trahens, genibus innixus glaucum saltasset. Paterc. lib. 2. 83. De Planco. i. e. Cæruleo colore pictus, ut Deum marinum representaret.

CÆRULUS, a, um. Adj. [κυανός] Idem quod Cæruleus. Catul. 62. 7. Cærulea verrentes abiegnis æquora palmis.

Ore cæruleus. Cæruleum habens os Acis in amnem versus. Ovid. 13. Met. 895. Annis cæruleus. Stat. 1. Silv. 5. 51.

Aftra. Cic. in Arato.

Barbis cæruleis hispidus. Apul. Metam. lib. 4.

Colla. Virg. 2. Æn. 381. de Angue loquitur.

Coma. Ovid. 11. Met. 158. de Tmolio monte.

Ficus baccis cærulea. Ovid. 10. Met. 98.

Flosculos cæruleos. Apul. Metam. lib. 2.

Freta. Virg. 10. Æn. 209.

Grex cæruleus Nereidum. Sen. in Hippol. 5.

Lacus cæruleus. Claud. in Apon. 28.

Forma cærulea maris. Ovid. 2. Amor. 11. 12.

Nota cærulea. Sen. Hippol. 10.

Plaga olearum cærulea. Lucret. lib. 5. 1373. Plagam priore brevi, regionem quondam, aut tractum oleis consitum intelligit, quarum fructus cæruleo sunt colore.

Super-

crispus, crassus, caesus. Ubi Donatus, Caesius, Glaucis oculis, quasi Felis oculos habens. Unde Caesares dictos quidam putant. Cic. 1. de Nat. Deor. 84. Apollinem semper imberbem, caesios oculos Minervae: caeruleos Neptuni. Fronto apud Gell. lib. 2. cap. 26. Nostris Latinis veteribus Caesia dicta est, quae a Graecis καίσιος, ut Nigidius ait, de Colore caeli, quae Caesia. Alii Caesios interpretantur oculos, quibus inest fulgor quidam visu horrendus. Tales sunt oculi leonis, micant illi, velut ignis penitus flagrans. Qui caesius est, eadem quodammodo oculis minari videtur: qualis praetio gaudens & caede dicitur fuisse Minerva, ubi id Caesia dicta. Tales erant oculi Catiline apud Cicronem, quos propterea Sallustius vocat Foedos. [Illi alii quicunque sunt, magnas nugas agunt planissime, contra stante veterum auctoritate. Lucret. l. 4. 1154. Caesia, Palladian; nervosa & lignea, Dorcas.

Ceterum & super. Caesissimus profert Varro L. L. 7. p. 99. ed. tert. Steph. si lectio sana est.

CAESIO, is. [καίσιος] Praenomen Romanum. Caesones appellantur, Ex utero matris exfecti, inquit Festus. Plin. lib. 7. cap. 9. Primumque Caesario, a caesio matris utero dictus: qua de caesa & Caesones appellati. Caeso Quintius, L. Quintii Cincinnati fil. ferus juvenis, qui, factione tribunicia, falso crimine urbe pulsus est. Liv. 3. 11. &c. V. eundem de Caesone Fabio lib. 2.

CAESONIUS, i. m. a Caesone, nomen Romanum gentile. V. Martial. 7. 43. CAESONIA, e. f. Uxor Caligulae, a qua creditur philtro porionatus. Suet. Calig. cap. 50. Juven. 6. Sat. 616. Hinc

CAESONIANS, a, um. Adj. ut, Caesonianum praeceptum. Col. 1. 4.

CAESPES, vel CAESPES, itis. m. [βλάστη, βλάστη, γέννησις, λοχμή] a Caedo fit; & est Terra cum herba in modum lateris caesa, vel Frutex recisus, ac truncatus, auctore Festo. ubi Scalig. V. Dicitur est autem quod pedem caedat. Lucan. lib. 1. 512.

Et fubitus rapti munimine caespitis agger. Cic. pro Caecin. 60.

Non esse arva, caespites, neque glebas.

Congestum caespite culmen. Virg. 1. Ecl. 69. i. e. Terra cum propria herba evulsa. Servius. [Quod quo pertinet stupor meus non affequitur. Intelligo autem Culmen i. e. tugurioli tectum, ut affolet ex incuria, vivo, caespite, i. e. viridi gramine, oblitum. Caespitis herbae. Ovid. 15. Epist. 147.

Festus caespes. i. e. Ara ex caespitibus confecta, Juven. 12. Sat. 2.

Fortuitus caespes. Hor. 2. Carm. 15. 17.

Nec fortuitum spernere caespitem

Leges linebant. Sensus est: Qui ex ejus terrae caespite, quae cuique forte obtigerat, non edificasset ductis lateribus, aut etiam crudo ipso caespitio solo minimo sumpto, legum penis obnoxius erat, quum sumptuosam aedificationem publiciorum in oppidis operum, & solidam e laxo quadrato structuram templorum, non privatorum aedificiorum, esse vellent. Turneb. Adv. 10. 21. extr.

Fragilis caespes. Lucan. lib. 6.

Gramineus madidam caespes obumbrat humum. Ovid. 2. Amor. 16. 16.

Imo de caespite. Virg. 4. Georg. 273. Al. uno.

Mollis. Sen. Oeth. 5.

Nudo projectus caespite. Stat. 12. Theb. 328.

Tener. Ovid. 15. Epist. 160.

Viridis. Virg. 3. Aen. 304. i. e. Herbofus. Servius.

Aggerbatur caespes. Tacit. 1. Ann. 19.

Caespitem portare, inter milites infirmus erat gradus; hinc Augustus militum delicta punire volens, eos caespites portare fecit. Suet. in Aug. cap. 24.

Obrotum levi caespite cadaver. Suet. in Calig. cap. 69.

Caespes, metaphorice pro Ara. E caespite enim, velut in castris, fubitas sibi aggerbatur aras, & caespitem pro ara habebant. Hor. 3. Carm. 8. 4. — postisque carbo in caespite vivo. Et iterum, 1. Carm. 19. 13.

Hic rivum mihi caespitem, &

Verbenas pueri ponite. Sed & caespitem interdum Romano ritu ara imponbatur, ut Servius notat. Prudent. Σπφ. Hym. 5. 50.

Aur ara, thure & caespite

Precanda jam nunc est tibi. Turnebus. V. in seq. dict.

Caespites etiam inserviebant tribunali castrensi. Tacit. 1. Ann. 18. 2.

Congertunt caespites, extruunt tribunal. Plin. Paneg. cap. 56. Multa post saecula tribunali viridi caespite extructum. V. Lipsum ad utrumque locum, & dict. seq.

Caespes etiam Sepulcrum significat.

CAESPITIUS, a, um. Adj. [βαλπιτιος] Quod fit ex caespitibus. Unde, Caespitium tribunal, vocatur Suggestum ex caespitibus factum. Flavius Vopiscus in Prob. cap. 10. Demde concursus ad caespitium tribunal. i. e. Castrense. Sic Plin. in Paneg. V. CAESPES.

Ara caespititiae. Julius Capitol. in Balbin. cap. 11. Centum ara uno in loco caespititiae extruuntur.

CAESPUS, a, um. Caespite plenus. Columel. 10. 130.

— caespio litore Cumae. [Sed merito suspecta lectio est.

Tentant varie Critici. Vix tanti conjecturam facio, ut exquiram, an Piscofo, vel Herbofo liceat reponere? Cespiso probari aliis miror.

CAESPITO, are. Caespitare, dicimur, Quum pede aliquid percussentes, quasi ruere cogimur. Dicitur caespitare, quasi Caespitem offendere, vel in caespitem ferri. Unde

CAESPITATORES Equi, Qui saepe in caespitem, aut lapidem, aut aliud offendiculum impingunt, teste Serv. in Virg. 11. Aen. 671. [Sed merito hoc quoque verbum in classem suspensorum retulit Voss. de vit. Serm. 1. 23.]

CAESTIVUS, teste Seneca, Suafor. 7. extr. Homo erat naturissimus, fed nullius ingenii, & Ciceroni etiam infestus, quod illi non impune cessit. Nam quum M. Tullius Ciceronis filius Afram obtinere, homo qui nihil ex paterno ingenio habuit praeter urbanitatem, coenabat apud eum Caestivus. M. Tullio & natura memoria demperat, & ebrietas, liquid ex ea supererat, subducebat: subinde interrogabat, qui ille vocaretur qui in imo recumberet: & quum saepe subiectum nomen Caestii excidisset, novissime servus, ut aliqua nota memoria ejus faceret certiore, interrogans domino, quis ille esset qui in imo recumberet, ait, Hic est Caestius, qui patrem tuum negabat literas scisse. Afferri protinus flagra iussit, & Ciceroni, ut oportuit, de corio Caestius satisfecit. Hinc adagium ortum est, De corio satisfacere, quum quis scilicet ob illatam injuriam flagris conciditur. Cael. Antiq. lib. 14. cap. 7.

CAESTRUM, V. CESTRUM.

VOL. I.

CAESTUS, itis. m. [καίσιος ἰσχυρὸς] Genus clavæ pilas plumbeas loribus bulbulis appensas habens: quo Daretæ & Entellum pugnavisse legitur. Virg. 5. Aen. 69.

Suo crudo fudit pugnam committere caestu. Ubi Servius, Crudo caestu, aut crudeli, aut duro. Crudum caestum dixit Virgilius, quod e corio crudo bubulo fieret. Caestus autem per diphthongon, Pugillum arma significat. Habet etiam pluralem numerum, & est quartæ formæ. Nam Caestus, caesti, numeri tantum singularis, sine diphthongo Bauleum Veneris significat. Caestus, inquit Festus, vocatur, quibus pugiles dimicant, & genus quoddam muliebris ornatus. [Quod ipsum negabat Servius. Festum, seu Pautum tamen defendi posse putat Dacerys, quasi a v. κείσιν nempe utrumque vocabulum derivetur, & sine diphthongo scribendum sit. Sed certum est, Græcos posteros tantum vocabulum, quod sine diphthongo scribitur, idque pro Zona muliebri perpetuo usurpasse. Caestus vero, quibus Pyctæ pugnos amabant, σφαιρας & μυρτακας, & frequentius simpliciter κείσιν appellabant, quod lorei essent, teste Polluce 1. 3. S. 150. Diog. Laert. 1. 6. S. 142. Cynicorum principem narrat, cum a Midia pugnis caestus esset, dicente tria millia tibi in mensa posita sunt, posttridie sumptis pugilum loribus, (σικκῆς λαβὼν κείσιν) ac pugnis pariter conciso eo, eadem verba regressisse. Plumbo tamen, ferroque infuso pondus additum caestibus fuisse docet Virgil. 5. Aen. 405. Eorum imagine ex monumentis antiquis exhibet Hieronym. Mercurial. 1. 2. de Arte Gymn. c. 9. sub fin. quem omnino adi. Qui clavæ genus dicunt videntur cum Plumbatis confundere. Aptus caestibus. Sen. in Med. 2.

Infesti caestus. Stat. 6. Theb. 726.

Tragicus caestus. Lucan. ad Pison. 226.

Mæcenas Tragico quatenus pulpita caestu

Erexit Varum. i. e. Varum poetam Tragicum.

Bellare caestu. Stat. 6. Theb. 826.

Contundunt caestibus. Cic. 2. Titul. 40. Inde pugiles caestibus contusi, ne ingemiscunt quidem.

Dare brachia experienda caestibus. Ovid. 2. Fast. 367.

Decernere valido caestu. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 238.

Explorare caestus. Stat. 6. Theb. 761.

Exuere caestus, & Manibus inducere caestus: contraria. Virg. 5. Aen. 420.

Exuere, Projicere, solvere. Servius.

Inducere manibus caestus. i. e. Inducere. Virg. 5. Aen. 379.

Inducere caestus. Valer. 4. Argon. 251.

Librare caestus in alquem. Virg. 5. Aen. 479.

CAESULIÆ, dicti sunt, Qui caesios oculos habent. Festus.

CAESUM, i. CAESURA, CAESURATIM, CAESUS. V. in CAEDO.

C Æ T

CAETABULUM, i. n. alias Smyrneum. Cato de R. R. cap. 102. Melanthii caetabulum, quod medici vocant Smyrneum. [Vox nihili est, legendum Acetabulum, ut monuit in Thesuro Lips. Cl. Gesnerus.]

CAETERUS, a, um. sing. fed CAETERRI, æ, a. usitatoria plurali.

Caeterus in nominativo legitur apud Catonem in quibusdam codicibus, de R. R. cap. 22. Caeterus ornatus domi, Pompeii emptus est. fed Menstrus, & Popma illa verba non agnoscunt. Scribitur & sine diphthongo CAETERRI, in monumentis antiquis.

Ætas caetera. Virg. 3. Georg. 62.

Diligentia. Plin. lib. 2. Epist. 16. Tu quidem pro caetera tua diligentia admones me. h. e. Quam foles in aliis quoque rebus praestare. Alii codices habent, Pro cetera tua diligentia. [Quod minus placet.

Exercitum caeterum. Gell. lib. 3. cap. 7. & Sallust. Catilin. cap. 59.

Jurisdictione. Cic. 6. Att. 2. Jam caetera jurisdictione, nec imperita & clemens, cum admirabili facilitate.

Omne caeterum. Liv. lib. 22. cap. 20. Inde jam præda gravis ad Longonicam pervenit classis: ubi vis magna spari, ad rem nauticam congesta ab Afrubale. Quod satis in usum fuit sublatum, caeterum omne incensum est.

Pauca caetera. Lucret. lib. 2. 103.

Turba. Hor. 2. Serm. 8. 26.

Vita videlicet caetera eorum huic sceleri obstat. i. e. Hujus sceleris poenam deprecatur: vel suspitionem amolitur. Sallust. Catil. 61.

Caetera mitte loqui. Hor. Epod. 13. 10.

Caetera absolute, pro Quantum ad caetera atinet, Hellenismus est non inelegans, ut, Ergo virum, caetera egregium, secuta quam in petendo habuerat, etiam regnantem ambitio est. Liv. 1. 35.

Fulvus caetera. Hor. 4. Carm. 2. 60.

Lætus caetera. Hor. 1. Epist. 10. 50.

Excepto quod non simul esses, caetera lætus.

Et caetera, absolute positum. Cic. 2. de Orat. 141. Si mihi filius gignitur, isque prius moritur, & caetera, tum ut mihi ille sit hæres. Idem in Top. 28. In partitione quasi membra sunt, ut corporis, Caput, humeri, manus, latera, crura, pedes, & caetera.

Et caetera ejusdem generis. Cic. in Top. 48. Ut dignitas, indignitas, humanitas, inhumanitas, & caetera generis ejusdem.

Itemque & caetera. Cic. 2. Att. 19. Eandem virtutem istam veniet tempus quum graviter gemes, totius theatri clamore dixit, itemque & caetera.

Caeteri & caetera ejusmodi, ut, &c. Cic. 4. Fam. 4. De reliquis nihil melius ipso est. caeteri & caetera ejusmodi: ut si alterum non necesse sit, audire ea malis quam videre. In omnibus his Tullii locis & r. d. lendum esse dicunt Lambinus & Gruterus. Sed omnes libri impressi exhibent.

Præpositio Ad ab Horatio & aliis adjecta est. 1. Epist. 10. 31.

— ad caetera bene gemelli. Bentiensis ibi legit At caetera.

Hunc quasi gradum quandam atque additum ad caetera jactum intelligit. Cic. 2. de Lege Agr. 38.

De caetero. Cic. 1. de Fin. 26. De caetero, vellem equidem aut ipse doctriam instructor, &c.

Caeterum & reliquorum appellatione, ait Ulpian. etiam omnes continentur, ut Marcellus dixit circa eum, cui optio servil legata est, caeteri

Sempronio. Nam tentat, si non optet, omnes ad Sempronium pertinere. l. 160. D. de verb. signifi.

CÆFERA, [καίρα] Adv. Virg. 9. Æn. 656.
Cætera parce puer bello. Cætera, Deinceps, Servius. Curt. 9. 1. 2. Cætera optimam prædam fore. i. e. In posterum, ut ait Budæus. [Sed editi codd. Cæteram exhibent, unde Cæterum effingit Freinsh. Ego Budæi lectionem potiorē duco.]

CÆTERO, [καίτερον] Adv. Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes femina incubat post meridianam in matutinum, cætero mas. h. e. Quod reliquum est temporis. Dicitio hæc Plinio est admodum familiaris.

CÆTEROQUIN, five **CÆTEROQUI**, [καίτερον] Adv. pro Alioquin. Cic. in Orat. 83. Adhibet quidem hic subtilis, quem, nisi quod solum, cæteroquin recte quidam vocant Atticum. h. e. Alioquin. Idem i. de Nat. Deor. 60. Non enim poeta suavis, verum etiam cæteroqui doctus, sapiensque traditur.

CÆTERUM, [καίτερον] Adv. significat Sed. Ter. Eun. 1. 2. 7. Cæterum de exclusionē verbum nullum. Sæpe sepius occurrit in hoc sensu apud Sallust. & significat id quod solemus dicere, Quod reliquum est. Plant. Pan. prol. 125. Dehinc cæterum valet.

Cæterum, Alioquin. Cic. 2. Q. frat. 13. Ego me in Cumano & Pompeiano, præterquam quod sine te, cæterum satis commode oblectabar. Etiam a Jurisconsultis, præsertim ab Ulpiano, Adv. pro Alioquin accipitur. ut in l. si finita. §. postea. D. de damno infect. & l. jam tamen in princip. D. Judicat. folvi. Budæus.

CÆTERRIX, [καίτερον] Lufitanie urbs est, alio nomine dicta Cezimbria. Ptolem. lib. 2. cap. 5. Vulgo *Cezimbria*.

CÆTULUM, [καίτερον] Civitas excellentissima est regionis Oretaniæ, quam in citeriore Hispania aliqua ex parte intra columnas Herculis, & ad meridiem maxime vergentem, collocat Strab. lib. 2. Castulon, καίτερον reponit Xyl.

CÆVX, [καίτερον] Genus avis. Plin. lib. 32. cap. 8. Fit in mari & halcyoneum appellatum, ex nidis (ut aliqui existimant) halcyonum & cæcum: ut aliæ et fordidus spumarius crassefcentibus, alii e limo vel quadam maris lanugine. Edit. Harduin. habet Cæcum. V. HALCYON.

CÆYX, Viri nomen. V. CÆYX.

C A I

CAIA, & **CAIANUS**, Adj. V. CAIUS.

CAICI, [καίκοι] Strab.] sunt Germaniæ populi, accoiæ Rheni. Lutan. lib. 1. 463.
Et vos crinigeros bellis arcere Caicos
Oppositi petitis Romam: Rhenique feroces
Deleritis ripas. Puto Lucanum dissolutione diphthongi facta pro
Caucos fecisse Caicos, & forte per v scribi debet. [Quomodo & in ple-
riusque codd. scribitur. V. CAUCHI.]

CAICUS, i. m. [καίκοι] Phrygiæ fluvius est ex Myfia veniens. auctor Plin. lib. 5. cap. 30. Virg. 4. Georg. 370.
Saxofumque sonans Hypanis, Myfisque Caicus.
Gelidus Caicus. Lucan. lib. 3. 203.
Myfiæque, & gelido tellus perfusa Caico Idalis.
Teuthranthæus, a Teuthrania oppido Myfiæ. Ovid. 2. Met. 243.
Peneusque senex, Teuthranthæusque Caicus.
Caicus, Sociorum Æneæ unus. Virg. 1. Æn. 187.
Aut Capyn, aut cellis in pappibus arma Caici.

CAIETA, [καίαιτα] Urbs & portus Campaniæ, sic a Caieta nutrice Æneæ dictus, ut Laviniam ab uxore Lavinia. Auctor Solinus. quod etiam testatur Virg. 7. Æn. 1.
Tu quoque littores nostris Æneia nutrix
Æternam moriens famam Caieta dedisti, &c. In quem locum
sic ait Servius, Hanc alii Æneæ, alii Creusæ, alii Ascantii nutricem vol-
unt. Lectum tamen est in Philologis, in hoc loco classim Trojanorum
casu concretam. Unde Caieta dicta est καίαιτα. hæctenus ille.
Sane καίαιτα idem significat quod Accendo, aduro. Idem quoque Servius
explicans carmen illud 10. Æn. 36.
Quid repetam exultas Erycino in litore classes: Secundum
(inquit) opinionem suam dixit. Nam alii apud Caietam dicunt exulta
navigia: unde & Caieta dicta est. Strabo lib. 5. Caietam Laconico vo-
cabulo a curvitate dictam inquit. eo quod Lacones curva omnia Caiattas
appellent. Cic. pro lege Manil. 33. An vero ignoratis portum Caietæ
celeberrimum atque plenissimum navium, inspectante Prætorē, a prædo-
nibus esse direptum? Adhuc antiquum nomen retinet *Gaieta*.

CAIN, Filius Adæ & fratricida fuit, cujus fit mentio in 9. Const. Jusur-
rand. quod præst. Quidam signum illud, quod illi Dominus imposuisset
Genef. 4. dicitur, Tremorem intelligunt: quos Constit. sequitur. Tu si placet,
vide Chrysolomum, Homil. 19. in Genef. & Ambros. in cap. ult. lib. 2.
de Cain & Abel. Ab hoc Caiani, vel Cainiani potius, quidam hæretici
dicti sunt, qui Cain & Judam honorabant. Auctor D. August.

CAINAS, Indiæ fluvius navigabilis, Brachmanarum agrum irrigans. Auctor
Plin. lib. 6. cap. 17.

CAIO, Ære. Apud veteres erat Cohibere, coercere, compescere. Unde
Cai seu Kai in Vet. Gloff. sunt Cancelli. V. Fulg. & Scalig. Aufon. Lect.
2. 22. p. 149. Et

CAJATA, æ. f. Fulgent. Contin. Virg. p. 162. Cajata coarctrix ætatis.

CAJATIO, ñnis. f. Puerilis carides. Ibidem. de singulari V. Scalig. Au-
fion. Lect. 2. 22.

CAIUS, CAIA, Nomina in matrimonii, quæ per coemptionem fierent
usitata: Ubi tu Caius & ego Caia: quibus verbis, ut Plutarchus scribit,
quasi pacificiter sibi uxor commune cum viro dominium, & par imperium
domi: ac si diceret, Ubi tu es familie princeps ac dominus, ecce ego ad-
sum familie princeps & domina. Quod & Cicero facete exigant in
Muren. 27. Quia, inquit, in aliquibus libris, exempli causa, id nomen
invennerunt, putarunt omnes mulieres, quæ coemptionem facerent,
Caias vocari.

CAIUS, [καίκοι] Cognomen fuit apud Romanos, a parentum gaudio
sumptum. Est autem trisyllabum apud Martial. lib. 9. 94.
Caius a prima tremebundus luce salutat. Aufonius dissyllabum
fecit, sect. 1. de Eunomo,

Quis tu? Caius ait. Profertur per e, & notatur per litteram c,
quæ in verba o, mulierem declarat. Auct. Quintil. lib. 1. cap. 13.
Cai, vocativus. Martial. lib. 2. 30.
Quod peto da, Cai: non peto consilium.
Caium tradunt Græci appellatum ab Italis & Tarentinis Mercenarium,
aut etiam Rudem hominem, ac plane brutum, quia a γαί, quæ terra
est, derivetur γαίος, & γαίος. Nam a γαίος inflectitur γαίος, unde bos
γαίος dicitur vel colonus. quod si verum est, per e scribi debet & pro-
ferri. Cæl. lib. 24. cap. 5.

CAIANUS, [καίανος] Adj. Suet. Tito cap. 1. Insignis annus Caiana ne-
ce, i. e. Caligulæ, qui solo prænomine suo Caius vocabatur, ut C. &
L. Cæsares Augusti filii, item Tiberius & Nero, aliique. V. CALI-
GULA. Stat. lib. 4. Silv. 9. 22. Phaleuc.
Emptum plus minus affe Caiano. Quem affem Caiantum dixe-
rit, docet Turneb. Adverf. 20. 32.

CAIOLUS, i. m. dimin. a Caius, i. e. Puerulus. Stat. 1. Silv. 6. 17.
Molles Caioli, Lagunculique. Sed lectio est dubia. V. Gevart. & re-
liquos Interpr.

C A L

CALA, æ. f. [καλα] Servius ad 6. Æn. pr. Calas dicebant majores no-
stri Fustes, quos portabant fervi sequentes dominos ad prælium. Unde
etiam Calones dicebantur. Nam consuetudo erat militis Romani, ut ipse
sibi arma portaret, & vallum. Vallum autem dicebant ealam. sic Lu-
cilius.
Scinde ealam ut calcas. i. e. O puer, frange, fustes, & fac
focum.

CALABRA, æ. f. [καλαβρία] Curia dicebatur, ubi tantum ratio sacrorum
gerebatur. Hæc Festus. Macrobi. 1. Saturn. cap. 15. Itaque sacrificio a
rege & minore pontifice celebrato, idem pontifex calata, id est vocata
in Capitolium plebe, juxta curiam Calabram, quæ casæ Romuli proxima
est, quot numero dies a Calendis ad Nonas superessent, pronunti-
bat. Et paulo post, Hinc & ipsi curiæ, ad quam vocabatur, Calabræ
nomen datum est, & clausi, quod omnis in eam populus vocaretur.

CALABARRIO, ñnis. vel **CALABARRIUNCULUS**, i. m. Præco, qui
concionem advocat in Curiam Calabram. Hanc vocem fictam a La-
berio refert Gellius 16. 7.

CALABRIA, æ. f. [καλαβρία] Peninsula, quam veteres Messapiam a duce
Messapo: Peuceciam a Peucetio OEnotri fratre dixerunt. Estque Ora Ita-
liæ, proxima Sicilia: a qua brevi maris tractu disjungitur. Vulgo adhuc
nomen retinet apud Italos. V. Plin. lib. 3. cap. 11. & Strab. lib. 6.
Æstuosa Calabria. Hor. 1. Carm. 31. 5.
Non æstuosæ grata Calabria Armenta.

CALABRR, bri. a. um. [καλαβρία] Qui ex Calabria est.
Calabri hospitis Xenia proverbium esse indicat Erasmus, quo usus sit
Hor. 1. Epist. 7. 14.
Non, quo more pyræ vesci Calaber jubet hospes, &c. Dicitum
est autem eodem interprete, de Muneribus rusticis levibusque, &
quæ magis onerant accipientem, quam juvent. V. ipsius Chiliad.
Apes Calabræ. Hor. 3. Carm. 16. 33.
Montes Calabri. Ovid. 3. de Arte Am. 409.
Oves Calabræ, pro Eximias accipiuntur a Columel. 7. 2.
Vellus Calabrum. Pers. 2. Sat. 65.

CALABRICUS, a, um. [καλαβρίας] aliud Adj. ut, Calabrica olea.
Columel. lib. 12. cap. 49. Veruntamen habetur præcipua in hos usus olea
Calabrica: quam quidam propter similitudinem oleæstelli vocant.
Calabrica n. pl. apud Hippitari. Gr. etiam Genus fasciarum vocatur. V.
Reinef. Var. Lect. 2. 8. p. 189. unde verbum

CALABRICO, Ære. Plin. Valer. 3. 13. Lanis involves & calabricabis.
CALABRIX, icis. f. Spina silvestris, cui tuberosi inscuntur. Plin. 17. 10.

CALACHENA, [καλαχηνά] Regio quædam est, quam in Assyria collo-
cat Strab. lib. 16. in descriptione Assyriæ. Nomen habet ab urbe Calach,
cujus fit mentio 2. Reg. 17. 6.

CALÆNUM, V. CALENUM.

CALAGRINA, vel **CALAGURIS**, Civitas Hispaniæ in Vasconibus collo-
cata. a Strabone l. 3. Hinc

CALAGURIFANI, Qui in ea habitant: quorum alii Fibulacenses cogno-
minantur: alii Nallici. Auct. Pijn. lib. 2. cap. 3. V. Harduin. ad loc.

CALAIIS, [καλαίος] Boreæ & Orithyæ filius, Zethæ frater, quos ambos
afatos fuisse poetæ fingunt. V. Ovid. 6. Met. 716. Propert. lib. 1. 20. 26.
de Hyla puero,
Hunc duo festati fratres Aquilonia proles,
Hunc super & Zethes, hunc super & Calais.
Est etiam Calais, Nomen pueri, aut adolescentuli cujusdam ætatis
apud Hor. 3. Carm. 9. 14.
Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornyti, &c.

Calais genura. V. CALLAIS.

CALAMAGROSITIS, [καλαμαγροσίτης] Graminis genus, foliorum magni-
tudine ad arundinem pæne accedens, jumenta apud Babylonem, ubi
juxta vias copiose nascitur, eneacas. Latini Græcorum imitatione Gram-
men arundinaceum appellant.

CALAMËTUM, i. d. [καλαμίδιον] proprie Locus calamorum: item Fra-
gmenta calamorum & arundinum. Columel. lib. 4. cap. 27. Sic deinde
ordinata vineta festinabimus emundare, færmētisque & calametis libe-
rare. Sed dubia lectio est.

CALAMINÆ, Nympharum sunt quædam insulæ in Thorrhæbia palude,
seu lacu (quem dicit item Nymphæum volunt) quæ tibiarum cantu in
ambitum moventur, a calamis sic dictæ. Dicuntur & Salutare, quon-
iam in symphonice cantu ad ictus modulantium pedum moventur, ut
Plinius scribit 2. 95. tametsi has a Calaminis distinguere videtur. Ex
Cæl. Rhodig. l. 9. c. 3.

CALAMINTHA, æ. vel **CALAMINTHE**, es. f. [καλαμίνθη] Species
menthæ vel pulegii, quam καλίανον quoque a Græcis dictam scribit Strabo,
l. 8. ubi docet, Lacedæmonem ab Homero dictam καλαμίνθη, a calamin-
thæ copia. de qua sic Dioscorides lib. 3. cap. 41. Altera, inquit, cala-
minthæ pulegio similis est, sed major. Quam Silvestre pulegium ideo
appellatur, quod odore ipsum æmuletur, Nepetam Latini vocant, &c.
Nepetam

Nepetam etiam vocat Plinius, cap. 14. lib. 20. quam Galenus lib. 7. Simpli-
cium, cap. 2. Calaminthen appellat. Vulgo *Herba catarum*, V. Plin. 19. 10.
CALAMIS, idis. [*καλαμῖς*] Arundinea vocatur acus, formandis cincin-
tis ut velamentis comparata, cuius vicem implent modo areæ vel argen-
teæ cicule. V. Cæl. Rhodig. lib. 18. cap. 10. V. CALAMISTER.
CALAMIS, idis. m. [*καλαμῖς*] Nomen statuarii, qui equos abulatos &
perfectos elinxit. Ovid. 4. Pont. 1. 33.

Vendicitur ut Calamis laudem quos fecit eorum. Huius meminit
Plin. lib. 34. cap. 8. & Quintil. lib. 12. cap. 10.
CALAMISSUS, Oppidum in Locrorum agro, qui cognominantur Ozolæ,
de quo Plin. lib. 4. cap. 3.

CALAMISTER, l. m. & **CALAMISTRUM**, i. n. [*καλαμῖς, κηλινθησος*] Calamistrum
est acus major, quæ calefacta & fronti adhibita intorquet capillos, ait Ser-
vius ad 12. Æn. 100. Varro, de L. L. 4. p. 32. ed. tert. Steph. Calamistri, quod his
calfactis in cinere, & capillis ornatur. Cic. Post red. in Senat. 15. Non te
illius unguentorum odor, non vini anheliutis, non frons calamistri nota
vestigiis, in eam cognitionem adducebat?

Calamistris inurere, per metaphoram. Cic. de Clar. Orat. 262. De Cæ-
sare dictatore loquens, Atque etiam commentarios quosdam scripti sunt
suorum, valde quidem, inquam, probandos: nudi enim sunt,
recti & venusti, omni ornatu orationis, tanquam veste, detracto: sed
dum voluit alios habere parata, unde fumerent, qui vellet scribere hi-
storiam: in neptis gratum fortasse fecit, qui voluit illa calamistris inure-
re, sanos quidem homines a scribendo deterruit. Calamistris inurere:
volunt illi quidem exornare, sed dum tentant, nec assequuntur quod
volunt, videntur quasi calamistris inurere, ut mulieres sæpe, dum se
volunt exornare, capillos calamistris inurunt. [Ineptæ. Nihil aliud
enim Tullius hac locutione declarare voluit, quam τὸ κακόγραον in su-
pervacui ornatus affectatione. Quomodo & Augustus Cæsar id genus
affectatæ orationis *μεροεργεσίας* (i. e. unguento madidos) cincinnos ap-
pellavit, teste Suet. vit. cap. 86.]

Calamistros adhibere, etiam dixit Cic. in Orat. 78. eodem sensu, quo
Calamistris inurere. [Calamistrum n. g. habet & Nonius. 15. 27. qui vir
detur cum Acu crinali confundere.]

CALAMISTRATUS, Adj. [*καλαμῖστος*] Cic. Post red. in Senat. 12. Cur in hel-
lutionibus huius calamistrati falatoris tam eximia virtus tamdiu cessavit?
Calamistrata coma. Cic. pro Sext. 18. Alter unguentis affluens, calami-
strata coma, despiciens conficos stuprorum, ac veteres vexatores ætatu-
læ suæ, &c. conf. Plaut. Afin. 3. 3. 37.

Quisnam, istuc accredit tibi, cinæde calamistratæ?

CALAMITAS, **CALAMITOSUS**. V. CALAMUS.
CALAMITÆ, [*καλαμίται*] Ranæ minimæ sunt, & viridissimæ, quæ a
quibusdam Diopetæ vocantur. Sic dictæ, quod inter calamos venferunt.
Plin. lib. 31. cap. 7.

CALAMITES, Gemma, a Calamo nomen habens, quod plures simul
junctæ inveniuntur. Plin. lib. 37. cap. 10.

CALAMOCHNUS, [*καλαμοχνης*] V. ADARCA.

CALAMOS, Asiæ oppidum in ora subjecta Libano monti. Plin. lib. 5. cap. 20.
At in ora, inquit, Libano subjecta, fluvius Magoras: Berytus colonia,
quæ Felix Julia appellatur, Leontos oppidum, flumen Lycos, Palæaby-
bos, flumen Adonis. Oppida Byblos, Botrys, Gigarta, Trieris, Calamos.

CALAMUS, i. m. [*καλαμῖς, καλά*] Frutex aquaticus: qui & Arundo dicitur:
quamvis Arundo proprie sit quæ crassior ac longior est, feriturque
ad usum præcipue vinearum; Calamus, gracilis, tenuisque, & tibiis
fere ac scripturæ aptus. Canna major calamo, sed minor arundine: &
semper fere sua fonte proveniens. Plin. lib. 16. cap. 36. Nostratibus ca-
lamis fungosior fubeit natura, cartilagine bibula, quæ cavo corpore in-
tus, superne tenui arefescit ligno: fistilis, præacuta semper acie, geni-
culata. Cetero gracilitas nodis distincta, levi fastigio tenuatur in cacu-
mina, crassiore pannicula coma, neque hac supervacua, &c. Calamis
Orientis populi bella conficiunt. Plura ibidem de Calamis, toto capite.
Fabulam Calami, Mæandri fluvii, filii, qui in arundinales sive palustres
calamos versus, Servius refert ad Virg. 5. Ecl. 48.

Fragiles calami. Virg. 1. Georg. 76.
Lentus in frangendo calamus. In LENTUS.

Palustres. Ovid. 1. Met. 706.
Sibila calamorum. Lucret. lib. 5. 1381.

Calamus avenæ. Plin. lib. 6. cap. 30. Pars etiam ore concreto & naribus
carens, uno tantum foramine spirat, potumque calamis avenæ trahit.
Calamus, pro Fistula quam pallores ex calamis componere solebant.
Virg. 5. Ecl. 2.

Tu calamos inflare leves, ego dicere versus. Alio loco, Tenuem
avenam & arundinem vocat. V. FISTULA. conf. Barthol. de Tibiis
vet. l. 1. c. 4. & l. 1. c. 6.

Arguti calami. Sil. lib. 13.
Curvum calamum legitimus apud Catul. 61. 22. If. Voff. de Codone expli-
cat calamo affixo.

Diffares calami ceræ compagine inter se juncti. Ovid. 1. Met. 711.
Hiantes calamos labro percurrere. Lucret. lib. 4. 592.

Impari tauros calamo vocavit Sen. Hippol. 3. de Apolline pastore. Impari
calamo, Imparibus calamis, h. e. Dispari longitudine compactis.
Æquiparare calamis aliquem. i. e. Fiftulandi arte parcm esse. Virg. 5. Ecl. 48.
Conjungere cera calamos. Virg. 2. Ecl. 32.
Terere calamo labellum. Virg. 2. Ecl. 34.

Nec te pœnitet calamo trivisse labellum.
Calamus, metaphorice pro Stilo poetico. Virg. 1. Ecl. 10.
Ludere quæ vellem calamo permittit agresti. V. Serv. ad locum.

Calamus, Virga ad decipiendas aves visco illini solita, quæ & Arundo di-
cta est. Martial. lib. 13. 68.
Galbula decipitur calamis, & retibus ales.
Volucrum calamo sequi. Sil. lib. 7. De calamo viscato.

Calamus, Sarculus qui ramo inscribitur: Testera etiam dicitur. Plin. lib.
17. cap. 14. Quod li longius afferantur pomorum calami, rapo infixo
optime custodire succum arbitrantur.

Calami, pro Telis & Ficulis aut fagittis. Ovid. 8. Met. 30.
Impositis calamis patulos sinuaverat arcus.

Sic Arundo. Mofchus in Amore fugitivo. (v. 21.)
Τοῖ παρὰ καλάμῳ, τοῖς παλάμῳ κλέμπερσιν. H. St.

Calamus, a quibusdam etiam accipitur pro Monili. Pollux certe Calami-
des a Calamis separat lib. 5. cap. 16. ubi Gualtherus prius veritatem Auc,
alterum Calamistrum. Cælum V. supra in CALAMIS.

Calamus, pro Instrumento quo scribimus, quod ex arundinum culmis
fieri solebat. Martial. lib. 7. 10.

Cogis me calamo, manique nostra
Emendare meos, Pudens, libellos. Cic. 6. Att. 8. Quum iniri-
tuissimæ ad te scribere, calaminumque simplicem, &c.

Calamus scriptorius. Celf. lib. 5. cap. 28. De fistulis, & earum generibus.
Rudis calamus scriptorius. Celf. lib. 7. cap. 11. de Ozæna. In emendatis
codd. Enodis legitur.

Transverso calamo signum allinere. Hor. in Arte Poet. 446. Transverso,
i. e. In obliquum ducto.

Calamum intingere. V. INTINGO.

Calamus phragmites [*καλαμῖς, φραγματίς*] inter simplicia medicamenta
numeratur a Galeno, abtergentemque possidet facultatem non paucam,
minimeque acrem. Huius folia viridia moderate perfrigerant: cortex
vero combustus, digerentis facultatis efficitur, adjunctum habens ab-
sterforium quiddam, ut exiccet, & exalfaciat. Plura vide apud Gal-
len. lib. 7. Simplic. cap. 3.

Calamus odoratus, [*καλαμῖς, κωνοκλάδος* Dioscoridi] Arundini similis est
aspectu, multis geniculatus nodis, casæ sapore, tactu mollis, & quum
frangitur, scissilis, intus arenosis, locum in quo nascitur luavillimum
replens odore. Provenit in Arabia, India, & in Syria juxta Libanum
montem. V. Plin. lib. 12. cap. 22. In officinis appellationem retinet.

CALAMARIUS, a, um, ut, Thesæ calamarie. Suet. Claud. cap. 35.
i. e. In quibus calami fervantur ad scribendum.

Calamarium abolute Artramentarium, in quo tingitur calamus.

CALAMITAS, atis. [*καλαμίτης, λίμνη, αἴθρη*] Calamitatem proprie rustici
gradinem dicunt, quod comminuat calamum, hoc est culmum ac sege-
tem. Donat ad illud Ter. Eun. 1. 1. 34. Ipsa egreditur, nostri fundi
calamitas. Proprie Plaut. Cælin. 5. 2. 37.

Profecto hercle non fuit quicquam olerum:
Nisi quicquid erat, calamitas profecto attinger nunquam. Trans-
late Cic. 3. Verr. 44. Quacunque iter fecit, ejusmodi fuit, non ut lega-
tus pop. Romani, sed ut quadam calamitas pervadere videretur. Non potuit
Cicero significantius Verris Prætoris furta ac rapinas & injurias exprimere.

Calamitas dicebatur etiam in scenicis ludis, Quum fabula exigebatur
& explodebatur. Ter. in prol. Hec. 30.

Hecyram ad vos refero, quam mihi per silentium
Nunquam agere licuitum est: ita mihi oppressit calamitas.
Eam calamitatem vestra intelligentia
Sedabit. A Græcis πῶλονος dicitur. Budæus.

Calamitas, Miseria & ærumna. Cæf. 8. Bell. Gall. 19. Quum interim
nulla calamitate victus Corrus, excedere prælio, silvaque petere,
aut invitantibus nostris, ad deditioem potuit adduci.

Calamitas in amore. Ter. Heaut. 2. 4. 15.

Ictu aliquo calamitatis pulsa fides de foro. V. 1. c. 0.

Atrocissima calamitas. Patere. lib. 2. 119. 1.

Communis calamitas. In COMMUNIS.

Insignis calamitas accidit. Paulus in l. fi ab arbitro. D. Qui fatidit. cog.

Abeffe calamitatem ab aliquo. Cic. 1. Q. frat. 1.

Accidere calamitatem. Cic. 7. Verr. 105.

Accipere. In ACCIPIO.

Afferre. In Afferro.

Afficere calamitate. In AFFICIO.

Afflixit hunc calamitas. In AFFLIGO.

Capere calamitatem. In CAPIO.

Depellere ad calamitatem aliquem. Cic. Anteq. iret in exil. 14.

Detrahere alicui. Cic. Post redit. ad Quirit. 6.

Ferre calamitatem. Nepos 20. 1. 4. Quam calamitatem ita moderate tu-
lit, &c. i. e. Cæcitate.

Haurire. Cic. pro Domo, 30.

Importare calamitatem conservatoribus suis. In IMPORTO.

Incidit amori nostro calamitas. In INCIDO.

Inferre calamitatem civitati. In INFERO.

Insigniri calamitatibus publicis tempora dicuntur. Suet. Calig. cap. 31.

Levare calamitatem innocentium. In LEVISO.

Liberare calamitate. Cic. His aliquando calamitatibus liberetis.

Machinari calamitatem. Auct. ad Heren. 4. 13.

Progreditur calamitas. Cic. Anteq. iret in exil. 14.

Prohibere calamitate. Cic. pro Lege Manil. 18.

Serpat ne longius calamitas. Cic. Anteq. iret in exil. 14.

Subire calamitatem. Cic. ad Brut. 12.

Tabescere in calamitate. Cic. 3. Att. 25.

Tolerare calamitatem. Cic. 4. Fam. 6.

Trahere in calamitatem. Cic. pro Lege Manil. 19.

CALAMITOSUS, a, um, Adj. [*καλαμίτιος*] Quod calamitate lædi solet.
Proprie apud Plin. lib. 18. cap. 7. Hordeum ex omni frumento minime
calamitosum: quia tollitur antequam triticum occupet frugio. Sic
Calamitosum cælum. Caro cap. 1. & Loca calamitosa cap. 35.
Calamitosus ager cælo & loco. Cic. 2. Agrar. 80. At vero hoc agri Cam-
pani vœtigal, cum ejusmodi est, ut domi sit, & omnibus prædiis op-
pidorum tegatur: tum neque bellis infestum, nec fructibus varium,
nec cælo ac loco calamitosum esse solet.
Calamitosus ad personas transl. Ærumnosus est, malis calamitatibusque
prægravatus, inquit Nonius. Cic. 1. Verr. 70. Honoris amplissimi pu-
to, & accusare improbos: & miseros, calamitosofque defendere.
Calamitosum, etiam Quod calamitatem infert; ut,
Fama calamitosa. Cic. pro Cluent.
Fuga calamitosa patrie, nobis gloriosa. Cic. 1. de Divin. 59.
Hora calamitosior. Cic. ad Octav.
Otium calamitosum. Cic. 5. de Fin. 54.
Prætura calamitosa Verris. Cic. 6. Verr.
Tempestas calamitosa. Cic. 3. Verr. 96. Vis calamitosa tempestatis fi
contigerit. Ulp. in l. ex conducto. D. Locati.

CALAMITOSUS, Adv. [*καλαμίτιος*] Miserè. Cic. 3. Off. 105. Nani quod
aiunt, minima de malis, id est, ut turpicer potius, quam calamitose:
an est ullum majus malum turpitudine?
CALAMITICA, Ære. Calamitosum reddere. Cathol.
CALANTICA, æ. f. [*καλάντις*] Tegmen muliere quod capiti innæditur.
Cic. in Clodium, Tunc, quum vincerentur pedes fasciis, quum calan-
ticam capiti accommodares? Nonius 14. 2. Aufon. Periocha 5. Odyll.
Quæ calanticam capiti suo dectam natanti accommodat. ubi Homer. v. 351.

Calca κελαιος ἰατρικῶς. Vittam h. l. interpres, alias Redimicium convertit. Alii scribunt Calautica, per ut Ulpianus. l. 25. §. 10. Dig. de Auro arg. mundo: alii Calatica. Ad Vinet. ad Aufon. l. c. qui ex antiquis libris diversis lect. protulit: & Voff. Ety. p. 91. [A Calautica videtur Gallica vox Calote petita. Sic & Nonius Merceri exhibet.

CALANUS, i. m. Gymnosophista Indus, qui cum Alexandro Magno colloquutus, eumque sequutus, sese vivum contracta pyra comburi iussit. Huius disputationem apud Alexandrum, & interitum multis persequutus est Strabo lib. 15. V. & Cic. 2. Tusc. 52. & 1. de Divin. 47.

CALAPIS, V. COLAPIS.
CALARIS, Sardinie oppidum, ut scribitur a Pomponio lib. 2. cap. 7. cuius etiam meminit Claud. in Bell. Gild. 520.
Urbs Libyam contra, Tyrio funtata potenti, Tenditur in longum Calaris, tenuemque per undas Obvia dimittit tracturum flamma collem. Nunc vulgo *Cagliari*, item *Calari* dicitur. Calaris vocatur a Strab. lib. 3. & Plin. lib. 2. cap. 7. & 8. Carales pl. numero vocat Hirtius Bell. Afr. cap. 98. Quomodo constanter Livius lib. 27. cap. 40. seq. Perinde est utrum Calaris an Caralis vocetur, iudice Hard. ad Plin. Plures veterum tamen posteriorem sequuntur scripturam.

CALARITANI, Sardinie populi, ad meridiem siti, quibus Calaris oppidum nomen fecit. Caralitani dicuntur a Plin. loc. cit. & a Cæs. 1. Bell. Civil. 30.
CALARITANUS, a, um. Adj. ut Caralitanum Promontorium Africam spectans, apud Plin. lib. 3. cap. 7. Caralitanum Edit. Hard. Caralitanus ager, apud eundem lib. 27. cap. 6.

CALASIRIUS, Ægyptiis præcipui milites dicebantur, quibus id moris erat, ut a nullo doctore, sed a patre solum militia præceptis erudirentur. Hæc Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 20. His autem, ut idem auctor lib. 6. cap. 22. tradit, præter prædica dabant panis tostii pondera definita, & carnis bubulæ minas singulis: vini vero sextarios quaternos.

CALASSIS, Tunice genus, quod Græci καλασίς dicunt. Alii dicunt Nodum esse tunicæ muliebris, quo connexa circa cervicem tunica summittitur. Hæc Festus. Perotus Chalassim appellat: dicitque dictam a Laxitate, & a Græcis vocari κάλασον. Pollux lib. 7. cap. 16. καλασίην dicit esse Genus vestis Ægyptiæ & fimbriatæ. Alii legunt Calasiris. V. Prifc. Lex. & Comment. in Polluc.

CALASTER, tri. m. apud Vitruv. 8. 4. & Rhodig. 10. 55. qui sic dicit vult Pueros canoræ vocis. Alii aliter legunt. V. infra **CALASTER**. Philander legit Catastos, & interpretatur Servos ex casta. [In ed. Junt. 1522. Ideoque semper transmariis castatos emere formosos &c. Sic & reliqui codd. quos vidi. Calastros legit Hermolus ad Plin. 5. 4. extr.

CALASTICUS, a, um. Adj. Th. Prifc. de Diata cap. 9. Octav. Horat. 1. 7. & 15. [Vitiose puto, pro Chalasticus, καλαστικός, q. v. l. l. Quamquam auctor non est ad manus. Neque enim duo sunt, sed unus & idem.]

CALATA, V. CALO.

CALATHUS, i. m. [καλαθός] Fæstus, Calathos Græci, nos dicimus Quæstillos. Juxta Porphyrionem, Vas vineum, in quo mulieres pentæ vel tramam revolvunt. Utebantur & ad flores colligendos. Virg. 2. Ecl. 45. — tibi lilia plenis
Ecce ferunt Nymphæ calathis. Conf. mox ex Propert.
Calathus Minervæ. Ovid. 4. Fast. 435.
Hæc implet calathos lento de vimine nexos.
Rasiles calathi. Ovid. 9. Epist. 76. i. e. Politi, quasi rasi, quibus puellæ & unguenta & lanas recondunt. [At qui unguenta? Calathis referre peracta velleræ. Juven. 2. Sat. 52.
Vos lanam trahitis, calathique peracta referitis
Vellera, &c.

Calathus, Vas æreum in quo lac vel, recens caseus, in urbe distrahitur. Virg. 3. Georg. 400.
Quod surgente die mulsero, horisque diurnis, Nocte premunt: quod jam, tenebris & sole cadente, Sub lucem exportans calathis adit oppida pastor. Hæc Servius.
[At cur æreum dicat non assequor, vimineum enim istuc vasis genus fasille dubitare nos non sinit Nemesianus Ecl. v. 33.
Ipse ego nec molli iunco, nec vimine lento
Perfeci calathos cogendi lactis in usus.

Calathus, Calix ad sacrificium aptus. Virg. 5. Ecl. 71.
Vina novum fundam calathis Arvisia nectar. Et Propert. 2. 12. 52.
[A forma scilicet Calathi id nomen & poculis impositum. Apud Propertium tamen vimineos Calathos intelligi patem, ut apud eundem 3. 11. 30. Nam quod lapsa de corollis folia, Natæ in calathis dicit, id potest etiam de temere sparbis intelligi.]
Calathum Hermolus Turbinem rectum vocat: cui opponitur Meta, i. e. Turbo inversus. Plin. lib. 21. cap. 5. Candor ejus eximitur, foliis foris stratis, & ab angustis in latitudinem paulatim sese laxantibus, effigie calathi.

CALATHISCUS, dimin. [καλαθισκός] Catull. 65. 319.
Ante pedes autem candentes mollia lanæ
Vellera virgati custodiant calathifisci. V. Petron. cap. 41.

CALATHIANA, r. f. Violæ genus, a calathi figura. Plin. lib. 21. cap. 6. Alii legunt Calchiana. V. Harduin. in loc.
CALATHUSA, [καλαθυσία] Insula est inter Chersonesum & Samothracem deserta, dicente Plin. lib. 4. cap. 11. Desertis quoque reddantur in hoc sinu, quarum modo inveniri poterunt nomina, Delticos, Larvos, Cyliros, Carbrusa, Calathusa, &c. Stephanus vero Calathusam, quam & Calathen vocat, Oppidum esse ait, ad Herculis columnas situm.

CALATIA, r. f. [καλατία] Oppidum Campanie. Liv. 9. 2. Ad Calatiam consules Romanos castraque esse audiebant. Sil. 8. 544.
— nec parvis aberat Calatia muris. [Corrupte apud Strab. lib. 5. καλατεια Callateria. Nec recte ap. Plin. l. 3. c. 5. Calatie pl. numero.

CALATINUS, a, um. gentile & possessivum. Liv. lib. 22. cap. ult. Defecere ad Pœnos hi populi, Atrellani, Calatini, &c. Eodem lib. cap. 13. Per Allifanum, Calatinumque, & Calenum agrum.
Fuit & Cognomen gentis Atilie. A. Atilius Calatinus, ab aratro ad summos honores vocatus, de quo Cic. de Senect. 61. & 2. de Fin. 117.
CALARIS, vel **KALATIA**, [καλαρίς, ἢ καλατία] Thraciæ civitas est apud Plin. lib. 4. cap. 11. quæ antea Acærvetis vocabatur.
Ex hac civitate ortus fuit Ister poeta, qui de ratione scribendæ tragediæ opus insigne conscripsit. Auctor Hermol. ad Plin. 4. 11.

CALATOR, V. CALO.
CALAUFA, sive **CALAURIA**, [καλαυρα] est Insula maris Mediterranei, in sinu Argolico, contra Troezenibus. Plin. lib. 4. cap. 12. De qua insula proverbio datus locus, pro Delo Calauria: in mutui beneficii memoria. Fertur enim in fabulis, Neptunum cum Latona permutationem fecisse, & data Delo, Calauriam habitasse. V. Strab. l. 8. Erafmi Chilidas. Præcipue exilio & letho Demosthenis fuit inhabitata. Ovid. 7. Met. 384.
Inde Calauræ Latoidos aspicit arva.

CALAURTIS, idis. [καλαυρτίς] Spuma argenti. Diof. 5. 156.
CALBRI, auctore Festo lib. 3. dicebantur apud veteres Armillæ, quibus triumphantes utebantur, & milites ob virtutem donabantur. Al. scribunt Galbei q. v. f. l.

CALCANUS, **CALCAR**. In **CALX**, pars pedis.
CALCARIUS, **CALCATORUM**, **CALCATUS**. V. **CALX**, Lapis calcus.

CALCE, apud Strabonem Campaniæ civitas. Sic enim scribit lib. 5. Ultra jam dictas, sunt hæc quoque Campaniæ civitates, quod mentionem superius fecimus, Calce & Teanum, Sidicinum. Sed pro κάλας κάλις scribendum videtur. V. **CALBS**.

CALCEARIUM, **CALCARENIS**, **CALCEAMENTUM**, **CALCEATUS**. In **CALX**, pro Posteriore parte pedis.
CALCEDONIA, In **CALCEDON**.
CALCENONIX, Festo, lib. 3. Conchæ genus est. [Locum hunc non reperit, nec legisse me usquam id vocabuli recerdo.]

CALCRO, as, **CALCROLOS**, **CALCREUS**. In **CALX**, pro Posteriore parte pedis.
CALCES, Ampullæ plumbeæ. Festus. [Possit Calices legi, sublata distinctione, & de Basi ampullæ intelligi, calicis figura.]

CALCHAS, antis. [καλχάς] fuit Theitoris Trojani filius, augur maximus, qui quom initio belli a Trojanis ad Apollinem Delphicum cum muneribus mitteretur, & responsum haberet, ut dimissis Trojanis, Græcorum sequeretur felicitatem, ab illis gratissime exceptus est. Auctor Pseudo Dares Phrygius cap. 15.
Calchanta, accusativ. Virg. 2. Æn. 122.
Hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu
Protrahit in medios. V. Sil. 13. 38.

Calchanti templa extructa fuisse docet Strabo lib. 6. In agro Daunio, inquit, circa tumulum, quem Drion nominant, sana monstrantur: unum quidem Calchantis in fummo vertice, & cui petentes oracula nigrum immolant arietem, & strata in pelle ejus dormiunt. Alterum Podalirii, &c.

CALCIARIUM, V. **CALX**, pro Posteriore parte pedis.
CALCIFRAGA, r. [καλιφραγή] Herba est in maritimis petris fere nascens, a calculis frangendis ita dicta: de qua V. Plin. lib. 27. cap. 9. & Ruell. lib. 2. cap. 129.

CALCITRO, **CALCO**. In **CALX**, pro parte pedis.
CALCŪLUS, i. m. [καλκῦλις, ἢ κῦθός] Lapis brevis tetraë admittus: sic dicitus quod fine molestita sui brevitate calcetur. Virg. 2. Georg. 180.
Tenuis ubi argilla, & dumolis calculus arvis. Servius.

Cic. 1. de Orat. 261. Quin etiam, ut memoria proditum est, conjectis in os calculis, summa voce verfus multos uno spiritu pronuntiare consuecebat. De Demosthene.

Calculus, Lapillus in corpore, ex quo maximus cruciatus gignitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed hominum quibusdam dicit cruciatus subinde nascentes calculi, & setarum capillamenta. De his plenius Cels. lib. 7. cap. 26.

Asperi & Spiniosi calculi. Idem l. c. Sunt enim quidam non asperi tantummodo, sed spiniosi quoque calculi, &c.
Eximere Calculos. Cels. d. l.
Ejicere calculos. Suet. Aug. cap. 80. Calculis demum per urinam ejectis, lebavatur.

Calculi, quos Latrones seu latrunculos appellarunt veteres: juniores Scaechum vocant, sunt Orbiculi, quibus luditur in alveo. Martial. lib. 14. 17.
Hæc mihi biseno numerat tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit. V. Gell. lib. 14. cap. 1.

Calculus ducit opus nobile. Petronius cap. 80.
Nomen amicitie si quatenus expedit hæret,
Calculus in tabula nobile ducit opus. Sensus est, Si amicitiam utilitate potius metiri, quam honestate volumus, hominum profectio vita similis erit ludo calculatorum: nam in ludo tabulæ sic divisi sunt calculi in duas factiones, ut inter se quidam velut amici sint, quidam hostes; unde Martial. lib. 14. 20.

Gemmeus iste tibi miles & hostis erit. Quatenus autem utile est ludo, istam calculi amicitiam servant federati inter se. Igitur si emolumentum amicitiam ponderamus, putemus exercere calculos in tabula, & eos nobile opus tuendæ amicitie ducere. Turneb. Sed aliter Petronium exponere laborant juniores interpretes. q. V.

Alveo quoque & calculis vacasse interdum dicitur. Valer. Max. lib. 8. cap. 8. 2. de Scævola.

Calculi, etiam pro Rationibus accipiuntur: quod lapillis antiqui rationem subducere solent. Sic in Zenonis constitutione, l. unica. C. ut omn. judic. quum judices multam librar. auri publicis calculis inferre jubentur, Rationes publicas intelligimus, & quum de Errore calculi tractatur. A. Augustinus lib. singul. ad Modestinum.

Calculus reducere, est Immutare factum, cuius te pœniteat, aut vertere consilium rei non satis commode instituta. Nonius citat Ciceronem in Hortens. Itaque tibi concedo, quod in duodecim scriptis olim, ut calculus reducas, si te alicuius dati pœniteat. Erafm. in Chil.

Ad calculus vocare amicitiam. Cic. de Anicet. 58. Hoc quidem est nimis exigue & exilitat ad calculos vocare amicitiam, ut par sit ratio acceptorum & datorum. V. etiam Voco in **VOX**.

Imponere calculum. V. **IMPNONERE**.
Ponere calculum. Columel. lib. 3. cap. 3. Diligens ratiocinatio, calculo posito, videt id genus agricolationis maxime rei familiaris conducere.

Ponere calculum cum imperio. Plin. in Paneg. cap. 20. Affuecat Imperator cum imperio calculum ponere: sic exeat, sic redeat, tanquam rationem redditurus, & dicat quid absumperit &c.

Ponere calculum parem. Plin. Epist. 9. lib. 5.
 Reverti ad calculos. Cic. 8. Att. 16. Quare nunc saltem ad illos calculos revertamur, quos tum abiecit, ut, &c. i. e. Eriam nunc rationem habeamus earum rerum, quarum habendam tum non duximus. Budæus.
 Subducere calculos. Cic. 2. de Fin. 60. Quid fortes viri? voluptatumne calculis subductis prælium inuent?
 Calculus, pro Tabella quoque iudicis, & sententia usurpatur, l. Si actor. C. de appell. l. 4. C. de auctor. præst. sed nusquam elegantius quam a Justiniano in l. Rem non novam. C. de iudic. Cui enim, inquit, non est cognitum, antiquos iudices non aliter iudicalem calculum accepisse, nisi prius sacramentum præstiterint, omnimodo sese cum veritate & legum observatione iudicium suscepturos? Significat autem veteres illos iudices, qui ante C. Cæsarem ex equestri, aut aliis ordinibus sortito dabantur. A. August.
 Et Suffragia calculi notabantur apud Græcos. Hinc, Adjicere cui alium calculum. Plin. 1. Epist. 2. i. e. Probare.
 Demittere calculum atrum in urnam. Ovid. 15. Met. 44.
 Mittere calculum in urnam. Apul. Met. 10.
 Notare diem calculo candidissimo. Plin. lib. 6. Epist. 11. O diem lætum notandum mihi candidissimo calculo. Solebant Thraces notare dies prosperos & lætos calculo albo in urnam coniecto, infelices vero atro, ut scirent anno exacto, quot & quos dies lætos & tristes habuissent. V. Plin. 7. 40. Martial. lib. 12. 34.
 Et si calculus omnis huc & illuc
 Diversus, bicolorque digeratur,
 Vincet candida turba nigriorem.
 Calculum de se permittere Diis. Plin. in Paneg. Eundem autem sese modum habent hi loquendi modi, Mittere in consilium, Consendi potestatem facere, Calculum permittere, Calculum porrigere, Calculum pronuncere. Ex Budæo.
 Causa paucissimorum calculorum, i. e. Non magni momenti, ubi pauci iudices vel arbitri. Quintil. lib. 8. 3. p. 682.
 Calculus etiam est Ponderis nomen. Excepta veterum de mensuris, quæ in Gromaticorum scriptorum corpore Rigaltius edidit: Ponderum pars minima Calculus est, constat ex granis ciceris duobus, & apud quosdam siliqua pensante, quæ tribus granis hordei declaratur. Duo calculi Ceratium faciunt.
 Calculos Columella pro Sumptu & reditu accipit, quum præcipit ne majorem agrum, quam ratio calculorum patitur, emere velimus. Sic enim ait lib. 1. cap. 3. Sed & agrum paraturis dictum intelligatur, ne majorem quam ratio calculorum patiat, emere velit.
 Calculi, pro Difficultatibus. Plin. lib. 2. Epist. 19. extr. Examina tecum, omnesque quos ego movi in utraque parte calculos, pone. i. e. Difficultates & rationes utrinque expende. Erasmi. l. c.
 Calculum Ulpianus vocat Rationem impemparum, quas alter ex contrahentibus alteri mutuo debet. l. furti. §. ultim. D. de his qui non infam.
CALCULARIUS, a, um. Adj. ut Calcularius error. V. Expungere rationes, in EXPUNGO.
CALCULOSUS, a, um. Adj. Plenus calculis. ut, Calculosa loca. Columel. de Arboribus, cap. 21. Ficum frigidibus ne serito. loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & faxosa amat.
 Ager calculosus. Columel. lib. 3. cap. 11.
 Solum calculosum. Plin. lib. 35. cap. 14.
 Homo calculosus, Qui laborat calculo. Plin. lib. 21. cap. 18. Quantum profellus efficacissimum esse adversus calculos.
CALCŪLO, are, pro Ponere, vel subducere calculum. Prudent. Hymno Laurentii, v. 131. Usus est hoc verbo Sidonius 9. Epist. 7.
CALCULATIO, onis, f. Pro calculi subductione. Cassiod. Var. 1. 10.
 Calculatio, quam Lichiasin vocant. Cæl. Aurel. Tard. 4. 5.
CALCULATOR, oris, m. [ἰσχυρὸς] a Calculo, as. Martial. lib. 10. 62.
 Nec calculator, nec notarius velox
 Majore quisquam circulo conoratur.
 Calculator, apud Jctos, est Qui suas operas in rationibus subducendis locabat. Ulp. l. 7. §. 2. D. de operis libert. Nam hujus quoque est ministerium, si forte vel librarius, vel nomenclator, vel calculator sit. Ant. Augustinus lib. singul. ad Modest. l. Spadonem. D. de exco. tutorum, Calculator, inquit, a calculis ducendis dictos arbitror, non geometras, ut Accursius & Albericus existimant, sed qui rationibus conficiendis adhiberentur. Heæcille, quem vide.
CALCŪLO, onis, m. Idem Sext. Ruf. pr. Breviatur. Morem sequutus calculonum. Cellar. tamen Calculatorum exhibuit. q. V.
CALCULARIUS, a, um. ut, Error calcularius. Modestini. Jct.
CALDARIUM, CALDOR, CALDUS. V. CALORE.
CALDIUS, Nomen militari joco fictum. Sueton. in Tiber. cap. 42. In castris tiro etiam tum, propter nimiam vini aviditatem pro Tiberio Biberius, pro Claudio Caldus, pro Nerone Mero dictus est. Qua de Licentia veterum affertur Quintil. lib. 6. cap. 4. [V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 1. p. 171. De Tiberio eadem Victoris Epitome. De ratione tamen & Caldus fateor mihi non liquere. Neque enim potu Calida id tractum.
CALĒ, es. [καλῆ] Civitas est Campaniæ. Nam est in Flaminia, quæ Cale dicitur. Est & in Gallia hoc nomine, quam Sallustius captam a Perenna commemorat. Hæc Servius in 7. Æn. 728. V. CALES.
CALĒDONES, seu CALEDONII, Britanniæ populi, qui nunc Scoti, id quod ex Dionis Epitoma novimus, qui in Severo Britanniæ gentes ait præcipuas, Caledonios, & Mæatas, quæ montes incolant asperos, & aquis indigos, & campetria deserta, ac palustria, sine civitatibus, domibus: agrorum cultu, fructibus tantum & pabulo victitant. Ubi & plura de institutis & moribus eorum subjicit. Meminit & Cæl. Antiq. lib. 18. cap. 21. & Tacit. in vita Agric.
CALĒDŌNIA, æ, f. Nomen regionis, quam Caledonios incolabant. Tac. Agric. cap. 11. Namque rusticæ Caledoniam habitantium comæ, magni artus, Germanicam originem asseverant.
CALĒDŌNIUS, a, um. Adj. ut, Caledonia silva, in ea parte Britanniæ fuisse putatur, quæ hodie *Scotia* dicitur, favissimis olim urbis nobilitata. Martial. lib. de Spect. 7.
 Nuda Caledonio sic viscera præbuit urso. Inde etiam Britanni peculiari epitheto Caledonii dicuntur a Poetis. Idem lib. 10. 44.
 Quinte Caledonios Ovidi visere Britannos. Corripit autem hoc nomen in hac significatione antepenultimam syllabam, secundam vero

producit. Apud Græcos enim scribitur per *α*. Contra, quum Ætolie silvam significamus, secunda syllaba per *υ*, & ubique corripitur, sequens autem producitur, eo quod apud Græcos scribatur per *ω*. V. plura de hoc suo loco.
 Caledonius Oceanus. Valer. Flaec. l. 8.
CALĒFACIO, CALĒFACTO, CALĒSCO. V. CALOR.
CALĒGIA, [καλαρία] Germaniæ urbs Ptolem. Vulgo *Wittenberg*.
CALĒRNA, apud Ptolemum civitas in Anglia esse creditur, quæ hodie Oxonia appellatur, vulgo *Oxford*.
CALĒNDĒ, vel KALĒNDĒ, Græca litt. arum. f. plur. [καλῆνδῆς, ἡμερονομία] dicuntur Primi dies mensium. Nonius, Calendarum vocabulum proprium Varro complexus est, de Vita Pop. Rom. lib. 1. Itaque calendis calabantur, i. e. Vocabantur, & ab eo calendæ appellatæ, quod est tractum a Græcis, qui καλῆν vocare dixerunt. Macrobi. Sat. 1. 15. Priscis temporibus antequam facti a Cn. Flavio serva invitiss Patibus in omnium notitiam proderentur, pontifici minori hæc provincia delegabatur, ut novæ Lunæ primum observaret aspectum, visamque regi sacrificulo nuntiaret. Itaque sacrificio a rege & minore pontifice celebrato, idem pontifex, calata, id est vocata in Capitolium plebe, juxta curiam Calabram, quæ casæ Romuli proxima erat, quot numero dies a calendis ad nonas supersessent pronuntiabat: & quintanas quidem dicto quinquies verbo καλῆν, septimanas vero septies repetito predicabat. Verbum autem καλῆν Græcum est, id est, Voco. & hunc diem qui ex iis diebus qui calantur, primus esset, placuit calendæ vocari. Hinc & ipii curiæ, ad quam vocabantur, Calabræ nomen ductum est. Et paucis interjectis, Ut autem Idus omnes Jovi: ita omnes Calendas Junoni tributas, & Varionis & pontificalis confirmat auctoritas.
 Aufonia calendæ. Ovid. 1. Fast. 55.
 Vendicæ Aufonias Junonis cura calendas.
 Aufonias calendas vocat poeta, id est Latinas, quia Latinorum sunt propria. Calendis enim caeteri Græci. Unde manavit proverbium, Ad calendas Græcas, i. e. Nunquam: quod ab Augusto institutum est, qui, ut erat faceto ingenio, cum aliquos nunquam solutos, quod debebant significare vellet, ad calendas Græcas solutos aiebat. V. Suet. in Vit. cap. 87.
 Celeres calendæ, Cito nimis redeuntes. Ovid. de Rem. Amor. 561. conf. Triftes.
 Jani calendæ. Stat. 1. Silv. 6. 3. i. e. Mensis Januarii.
 Intercalares calendæ. V. INTERCALO.
 Julicæ calendæ. Ovid. 6. Fast. 797. i. e. Mensis Julii.
 Julicæ calendæ. Martial. lib. 12. 32.
 O Juliarum dedecus calendarum, &c.
 Martiæ calendæ feminis solennes erant. unde Feminæ calendæ a Juven. 9. Sat. 53. dicuntur,
 Munera feminis tractas secreta calendis. Ita enim calendæ Martiæ feminis dicatæ erant, ut Saturnalia viris, quæ mense Decembri agitabantur. Tranquill. in Vespas. cap. 19. Sicut Saturnalibus dicat viris apud horeticam, ita & calendis Martiis feminis. Macrobi. lib. 1. Saturn. c. 12. de Calendis Martiis loquens, Hoc mense servis cœnas apponebat matrone, ut domini Saturnalibus. Illæ ut principio anni ad promptum obsequium honore servos invitarent: Hi quia gratiam perfecti operis exolverent. Quo in loco Macrobius de tempore priforum Romanorum loquitur, qui decem tantum menses habebant. Budæus. Hor. 3. Carm. 8. 1.
 Martiis calebs quid agam calendis?
 Triftes calendæ. Hor. 1. Serm. 3. 87. i. e. Quæ debitorem tristem reddunt, quod collocari pecunia & solvi Calendis fœneratoribus solbat, ut & usuræ. Hinc & Martial. lib. 12. 36.
 Interdum aureolos manu crepantes,
 Possint docere qui duas calendas,
 Quod nemo, nisi tu Labulle, donat. conf. CALENDARĪUM infra, & EXTRICO f. l.
 Ponere pecuniam calendis. Hor. Epod. 2. 70.
 Calende primæ, secundæ, tertie, quintæ, dici putantur a Jctis, pro Uno, duobus, tribus, & quinque mensibus. Cels. l. liber. §. si ita. D. de hæred. instituend. Titius, si intra tertias calendas navis ex Asia venerit, hæres esto. Ulp. l. 1. §. si qui. D. de verb. oblig. Si ita interrogatus, intra calendas quintas? responderit, Dabo idibus, non obligatur. Martial. lib. 1. 67.
 Atque intra, puto, septimas calendas
 Mortes hoc tibi quatuor dederunt. Video tamen Catonem in R. R. Primas calendas dicere, pro Primo die cujusque mensis. cap. 47. & 48. V. Scalig. de Emend. temp. l. 2. p. 186.
CALĒNDĀLIS, e. Ad calendas pertinetis; ut, Tributa calendalia, quasi in frenam solvi solita calendis Januarii. Justin. edict. 12.
CALĒNDĀRIS, e. Adj. Idem. Sic Junonem Calendarem Laurentes vocant, quod ei omnes calendæ dicatæ essent, teste Macrobi. 1. Saturn. cap. 15.
CALĒNDARĪUM, seu KALĒNDARĪUM, i. n. Liber fœnebris dicebatur, i. e. In quo scribebantur usuræ in calendis singulas petendæ & exsolvendæ. Senec. de Benef. 7. 10. Quid foenus, & calendarium & usura, nisi humanæ cupiditatis extra naturam quæsitâ nomina. Idem Epist. 14. Adjicere illis (divitis) aliquid fudet; dum de incremento cogitat oblitus est usus. Rationes accipit, forum conteri, calendarium versat, sit ex domino procurator. Et Epist. 87. Magnus calendarii liber volvitur. Beneficia in calendario non scribere. Sen. Benef. 1. 2. i. e. Nemo locat beneficia, ut pecuniam, collataque in calendario scribit, ut inoblitus possit reperere.
 Calendarium est etiam Hemerologium, seu Rationarium dierum omnium distributorum per menses unius anni: qui quidem initio per octædas; postea vero Judeorum more, per hebdomadas ibi fuerunt descripti: quod post tempora Theodosii factum, observavit Scalig. lib. 4. de Emend. Temp. Ceterum Principalis potius, quam Pontifici munus esse Fastos (quæ Calendaria vulgo) corrigere, non ignoratur, si qui correctioni calendarii a Gregorio XIII. P. M. susceptæ restiterunt, qua de re Thuan. lib. 76. Hist.
CALĒNDARĪUS, i. m. Calendariorum, in quadam inscriptione veteri, quam cum ceteris Adolphus Osce Medicus Augustanus edidit, p. 2. n. q. mentio fit: quos non alios fuisse existimo, quam qui in Theod. Cod. lib. 12. tit. 11. Calendarii curatores appellantur, & quorum munus

Calendarii Curatio, Arcadio J.C. l. 18. §. 2. D. de numeribus & honoribus dicitur. Vetus huc Inscriptio pertinet apud Grut. p. 446. n. 7. CURATOR CALENDARI. V. PITHECORUM Adverf. fubfec. 2. 4. & Hen. Noris Cenotaph. Pifan. p. 37.

CALENDARIOGRAPHUS, i. m. Qui calendaria facit.

CALENTUM, Civitas est ulterioriſ Hispantiæ, in qua fiunt lateres, qui ficcati non merguntur in aqua. Sunt enim e terra pumiceofa, quum fubigi poterit, utiſſima. Plin. lib. 35. cap. 14.

CALENUM, i. n. [Καλόν] ubi fubauditur Oppidum, vel CALES, ium. pl. Urbs Campaniæ, XIV paſſuum millibus a Capua diſtans, in cujus agro vinum optimum & dulce nafcitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Bovilla, Calatie, Cahnum, Calenum. Sic Strabo lib. 5. V. Hor. 4. Carm. 12. 14. & Marcell. Donat. ad Tacit. Ann. 4. 27. & Cic. 7. Att. 11.

CALENUS, a, um, ut, Ager Calenus. Plin. lib. 3. cap. 5. & Vinum Calenum; quod abſolute etiam Calenum Horatio appellatur: qui & Falcem Calenam dixit l. Carm. 31. 9.

CALENUS Olenus, Hetrurie celeberrimus vates fuit, qui humano capite a Romanoſ inter fodiendum invento, niſiſque ob id a Senato legatis, qui percunctarentur quid faciendum cenſeret, is præclarum id fortunatumque cernens, interrogatione in ſuam gentem transferre tentavit: tranſiſſetque hand dubie fatum in Hetruriam, ni præmoniti a filio vatis legati reſpondiſſent aliter atque exiſtimarat. V. Plin. lib. 28. cap. 1. [Nomen vati Olenus fuit, a Calibus, loco natali, Caleno dicto.]

CALEO, V. CALOR.

CALERIUM, [Καλιόν] Oppidum in Cenonaniſ, ad decimum quartum lapidem a Bergonio, Brixiam verſus, ad colles in ſiniſtra parte poſitum: a bonitate vini denominatum.

CALESCO, IN CALOR.

CALERTI, [Καλιόν] Straboni inter Galliæ Belgicæ urbes ponuntur. Sic enim ſcribit lib. 4. Ceterum in Neapoliſ, ad mare proximi ſunt Morini & Bellovacii & Ambiani, & Sueſſiones, & Caleti, uſque ad Sequane amnis exitum. Hactenus Strabo. Horum quoque meminit Cæſ. 2. Bell. Gall. 4. Caleti porro linea velle textunt, auct. Plin. lib. 19. cap. 1. Ptolem. lib. 2. cap. 9. Geſſoriciam navale vocat urbem eorum. Vulgo Calais. Aliter tamen exiſtimat Turnebus, atque Calæos populos eſſe in ſuperiore Normania ultra Rotomagum ad oſtium Sequanæ, quos hodie Caletenſes appellamus, quorum oppida ſunt Deppa, Portus nuper de Angliſ receptus, quem per bellum civile interceptant, Julio bona, quam Villam bonam appellamus: idque ſentire videtur Strabo. V. loc. & Cellar. Geogr. Ant. 2. 3. 23.

CALETRANUS, a, um, ut, Caletanus ager, non longe a vadis Volaterranis in Thufcia. Plin. lib. 3. cap. 5. In eadem parte oppidorum veterum nomina retinent agri Cruſtumiſ, Caletanus.

CALIANASSA, & CALIENTERA. IN CALLIANASSA & CALIANIERA.

CALICADNUS, IN CALYCADNUS.

CALICATUS IN CALX LAPIS.

CALICULUS, IN CALIX.

CALIDUS, IN CALOR.

CALIENDRUM, i. n. [Καλιόν] dicitur ornatus capitis mulierum, five Suppoſitus crinis, quem pro naturalibus accipiebant, ut ait Acron in illud Horatii l. Serm. 8. 47.

— altum Saganæ caliendum. Excidere atque herbas, atque & Alii Operimentum capitis ſignificare, & a Græco καλιόνος deduci putant. Uſurpatur & ab Arno-bio, lib. 6. ad fin. Falciule, claves, calindra, fomites, talaria, &c.

CALIGA, æ. f. [καλιόνα] Tegumentum tibarum militare, cujus diminutivum eſt caligula. A quo militari calceamento Germanici filius Cæſar Rom. Imperator cognomen fortius eſt, quoniam in exercitu educatus fuit. Auſonius in Monothichis de ordine Imperatorum,

Cæſar, cognomen Caligæ cui caſtra dederunt. Suet. in Calig. cap. 9. Caligæ cognomen caſtrenſi joco traxit, quia manipulario habitu inter milites educabatur. Erant enim milites caligati. Plin. lib. 7. cap. 43. de P. Venidio, Quamquam Maſurius auctor eſt, bis in triumpho ductum: Cicero multoſenm caſtrenſem fuſſaraneum fuſſe: plurimi, juvenant inopem in caliga militari toleraſſe.

Caliga ſpeculatoria. Suet. in Calig. cap. 52. Quo in loco antiquiſſima exemplaria ſcriptum habent Spiculatoria. Cui lectioni atipulari videtur doctorum omnium opinio, ut ſit Spiculatoria caliga qua utebantur olim Spiculatorii milites. Erat autem ad medium uſque tibiam, ut antiqua marmora adhuc teſtantur, atque ita facta, ut ſuperior pars caput quoddam leonis appareret. V. SPECULATOR.

Caligas Epicratis oratoris laſcivi, videtur Cicero accipere pro Oratione laſciviſſima, quum 2. Att. 3. ſic ſcribit, Valerius abſolutus eſt Hortenſio defendente. Id iudicium Atilio condonatum putabatur, & Epicratem ſuſpicio, ut ſcribis, laſcivum fuſſe. Etenim mihi ejus caliga, ut ſaciæ cretate, non placebant. Ita interpres Bapt. Pius. Longe aliam interpretationem qua eſt Pauli Manutii, V. IN DIADEMA.

Caliga Maximini, Proverbium de homine alto & oblongo corpore prædico. Eraſmus in Chiliaid.

Caliga etiam pro Militia ſeu Militari profeſſione ſumitur. Senec. de Brevit. Vite cap. 17. Marium caliga dimiſit? conſulatus exercet. Idem de Benef. 5. 16. Ingratus C. Marius ad conſulatum a caliga perductus. Et Inſcriptio vetus: C. OPPIO C. T. VEL OMNIBVS OFFICIIS IN CALIGA FVNCTO. Hic in Caliga perinde eſt ac ſi diceretur in Militia.

CALIGATUS, a, um. [καλιόνατος] Caligis indutus. Juven. 3. Sat. 322. — Satoryrum ego, ni pudet illas, Adjuor gelidos veniam caligatus in agros. i. e. Velut auidax miles adjuor ſatoryrum veniam, ni illas mei pudet auxiliii.

Caligatus miles, pro Manipulari & gregario. Venuleus in l. De militibus. D. de culſod. & exhib. reo. Iſ autem qui exercitum accipit, etiam ejus animadvertendi in milites caligatos habet. Ulpianus. De his qui notantur inſamia, l. 2. Quod ait Prætor, qui ab exercitu dimiſſus erit: Dimiſſum accipere debemus militem caligatum, vel, &c. Budaëus. V. Suet. Aug. cap. 25. & ibi interpretes.

CALIGARIUS, Adj. ut Caligarius cæcus. Plin. lib. 34. cap. 14. Aliud brevitate ſola placet, clavique caligariſ, &c. De differentiis ferri. V. Harduin. not. ad Plin. & Briſſonii Antiquit. juris ſelect. 2. 5.

CALIGARIUS, i. m. Caligarum confector. Firmic. lib. 3. cap. 12. Ful-

lones, ſeu caligarii, five lanarii. Idem lib. 4. cap. 7. Faciet pellarios, cortarios, caligarios, &c. Vetus inſcriptio Romæ: Q. LAEVIO. Q. F. TYCHICO CALIGARIO. DE VICO CYPR. NAT. THRAX. DOM. PARTHEN. Spon. Miſc. Erud. Antiq. §. 6. p. 220.

CALIGARIS, e. Plin. lib. 9. cap. 18. In quibus piſces omnibus annis Vergiliarum ortu exiſunt ſquamis conſpicui, crebris atque præcatis, clavorum caligarum eſſie.

CALIGULA, æ. f. Diminutiv. V. CALIGA.

C. Cæſar Caligula [Καλιγύλας] Germanici ex Agrippina filius, M. Agrippæ ex Julia Aug. filia nepos, & per hanc Auguſti pronepos, pueritiam in caſtris exegit, patri in Germanica & Syriaca expeditione comæ. Inde reverſus primum in matris, deinde relegata hac in Livia prævixit ſuz, deſunctaque ea in avia Antonia contubernio manſit, donec vigintiſmo atatis anno a Tiberio capreus accitus, ut ad ſpem ſucceſſionis advoveret obſequii & pietatis ſimulatione obtinuit. Quo mortuo, vel potius ipſius opera necato, imperium ſumma omnium ordinum voluntate adeptus eſt. Sed brevi erumpentibus cum principatus licentia nature vitiiſ plane in monſtrum degeneravit, ac tyrannide omnibus exoſus anno quarto imperii non exacto, duorum tribunorum prætorianorum Caſſii Chæreæ & Corneliſ Sabini manu in aditu theatri ceſſus eſt. Hæc ex Suet. qui ipſum non alio quam Caji Caligari nomine appellat. Sic & Seneca, Tac. pr. Annal. & paſſim omnes. V. Suid. in Καλιγύλας.

CALIGO, inis. f. [καλιόνατος, κλιόνατος] Umbra ex ſpilitudine aeris procreata. Virg. 9. Æn. 56.

Quis globus o cives caligine volvitur atra? Caligo, quæ vulgo dicitur *brume*, *Brouée*, *Brouillard*. Columel. lib. 3. cap. 1. Vites firmi, durique acini, quarum inter caligines uvæ deſeſcunt &c. Idem cap. 2. pr. Quoniam etiam pruinas, & caliginem, & carbunculum facile propulſat.

Caligo ac tenebræ. Cic. 5. Verr. 177. Illa omnis pecunia latuit in illa caligine ac tenebris, quæ totam temp. tum occupaverant. Idem poſt red. in Sen. 5. Poſtea vero quam &c. ex ſuperioris anni caligine & tenebris, lucem in rep. Kal. Jan. diſſipare cepiſſis.

Tetris tenebris & caligine ſe Alexandriam perventuros arbitrat ſunt? Cic. 2. de Lege Agrar. 43.

Atra caligo. Virg. 11. Æn. 876.

Volvitur ad muros caligine turbidus atra Pulvis.

Cæca. Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine ſoles Erramus pelago.

Denſa. Virg. 12. Æn. 466.

Nigrans. Sil. lib. 4.

Obſcura. Virg. in Ætna,

Illinc obſcura ſemper caligine nubes.

Opaca denſus caligine. Ovid. 10. Met. 54. De tramite, ab inferis ad ſuperos.

Picea. Virg. 2. Georg. 309. — & ruit atram

Ad cœlum picea craſſus caligine nubem.

Spiffa. Ovid. 7. Met. 528.

Subita. Stat. 10. Theb. 140.

Terribilis. Lucret. lib. 6. 852.

Metaphorice. Vide nunc caliginem temporum illorum. Cic. pro Plane. 96.

Quaſi per caliginem. h. e. Quaſi per nebulam & obſcuram quandam rem. Cic. 12. Philipp. 3. Quod videbam equidem, ſed quaſi per caliginem. Perſtrinxerat aciem animi D. Bruti falus.

Abundare caligine. Ovid. 2. Met. 764.

Diſcuſſa eſt illa caligo, quam, &c. Cic. 12. Philipp. 5.

Inducta caligine terras occultit Deus. Ovid. 1. Met. 599.

Inducere caliginem alicui, metaphorice. Patercul. lib. 2. 36. 1. Conſultatui Ciceronis non mediocriter adjectus decus natus eo anno divus Auguſtus, omnibus omnium gentium viris magnitudine ſua inducturus caliginem. i. e. Eorum gloriam obſcuraturus.

Merſus caligine. Virg. 6. Æn. 267.

Pandere res alta terra, & caligine merſas.

Oborta eſt tanta caligo. Suet. Neron. cap. 19.

Tegere terras caligine nox dicitur: ut apud Lucret. lib. 6. 852.

Oculorum caligo. [καλιόνατος] Plin. lib. 18. cap. 13. Oculos purgat, medetur caligini admitto lacte mulierum. Sic ſæpiſſime alias.

Maris. Stat. 4. Theb. 28.

Mentis cæca caligo. Catul. 62. 207.

Noctis cæca caligo. Lucret. lib. 4. 458.

Plenus caligine. Stat. 2. Theb. 685.

Ipfæ vapor craſſus caligo vocatur. Lucret. 5. 294.

Lumina, pendentes lychni, clareque coruſcis Fulguribus pingues multa caligine tedæ, &c. Plin. lib. 6. Epit. 16.

De morte avunculi fui: Statim concidit, craſſiore caligine ſpiritu obſtructo.

CALIGINOSUS, a, um. [καλιόνατος, κλιόνατος] Adj. ut, Caliginofus cœlum. Cic. 1. Tuſc. 43. Ut penetret & dividat omne cœlum hoc, in quo nubes, imbres, ventique coguntur, quod & humidum & caliginofum eſt, propter exhalationes terre.

Nox caliginofa. Hor. 3. Carm. 29. 30.

Prudens futuri temporis exitum Caliginofa nocte premit deus. i. e. Celat nos deus & ignoratæ vult futuri temporis exitum.

Stella caliginofa. Cic. 1. de Divin. 130. Nam ſi obſcurior & quaſi caliginofa ſtella exiſterit, pingue & concretum eſſe cœlum. Opponitibid.

Illuſtri & perluſcida.

Tractus caliginofus & pluvius. i. e. Nebulis obnoxius. Plin. 17. 22.

CALIGINOSUS, a, um. Aliud Adj. Gratius in Cynægetico, v. 56.

Vel caligineofa laxanda reponit fimo.

CALIGO, [καλιόνατος, κλιόνατος] ære. Cæcutire.

Nubes caligat. Virg. 2. Æn. 605. — namque omnem, quæ nunc obducta tuenti Mortales hebetat viſus tibi, & humida circum Caligat, nubem eripiam.

Caligat oculi ex fomno. Cell. lib. 2. cap. 7.

Caligare dicuntur annes. Columel. lib. 1. cap. 5.

Caligare in folle. i. e. In clarifiſſima cæcutire: apud Quintil. lib. 1. cap. 2. V. Chlidiada Eraſmi.

Caligat ad eas res humanum genus. Plin. lib. 30. cap. 1. de origine magice

gicæ artis loquens, Ita blandissimis, desideratissimisque promissis addidisse vires religionis, ad quas maxime etiamnum caligat humanum genus. Posteriori ætate active significat Obfcuram, caligine obducere. Pet. Chrylogos Serm. 41. & Serm. 7. 4.

CALIGANS, Partic. [ἀκαθάρτων] Virg. 4. Georg. 468.
Et caligantem nigra formidine lucum Ingressus.
Animo caligante. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vide Vertigo oculorum & animi ex Livio. H. St. in VERTO.
Campi caligantes. Stat. 1. Theb. 95. de Inferorum sede.
Fenestrate caligantes. Apud Juven. 6. Sat. 31.
Ab effectu, veluti Cæcæ.... Quæ faciunt ut oculi caligent, Quæ vertiginem afferunt. Hæc.

Oculi caligantes. Plin. 20. 22.

CALIGATIO, ðnis. f. [ἀκαθάρσις] Plin. lib. 29. cap. 6. Aquila misto felle cum melle Attico inunguntur nubecula, & caligations, suffulioneque oculorum.

CALIGINANS, antis. Idem ac Caligans. Th. Prisc. 1. 19. Caliginantes oculos curare.

CALIGŪLA, V. CALIGA.

CALIM, antiqui dicebant pro Clam, ut Nis pro Nobis, Sam pro Suam, Im pro Eum. Festus. [An Um, ut Ecum?]

CALINGÆ, Gentes Indicæ ad mare. Plin. lib. 6. cap. 17. & 19. De quibus rursus lib. 7. cap. 2. sic scribit, In Calingis ejusdem Indicæ gente quinquennes concipere feminas, octavum vitæ annum non excedere.

CALINGII, Alææ populi, quibus vicina est Ampelone Milefiorum colonia. Plin. lib. 6. cap. 28.

CALINGON, Indiæ promontorium, ut tradit Plin. lib. 6. cap. 20.

CALINIPAXA, Scytharum oppidum. Plin. lib. 6. cap. 17.

CALINUS, Statuarius, cujus meminit Quintil. Calamis legitur apud Quintil. lib. 12. cap. 10. q. V. supra.

CALIORDI, Populi fuit in Taurica regione Scythiæ, de quibus Plin. lib. 4. cap. 12.

CALIPŌLIS, V. CALLIPOLIS.

CALISIVA, Medicamentum est, de quo Galen. his verbis, Calisiva fit de lapide, qui affectat uritur, & est viscidissima, quæ est recens, & non mundata. Mittitur autem in emplastris & in causticis. Est enim & Ipsa caustica, & vires habet acerrimas. V. ipsum Galenum lib. de Simpl. Medicam. [Quo loco?]

CALISTO, vel CALLISTO, ðs. f. [Καλλιστώ] Lycaonis regis Arcadiæ filia, sese Dianæ comitem addixit. Compressa deinde a Jove, uteri tumore apparente, dum simul lavaret, ab ea repulsa, puerum in silvis peperit, quem Arcada nominavit, a quo postea dicta est Arcadia. Ipsam vero cum accensa Juno in urfam transfugerasset, Juppiter una cum filio inter fidera collocavit. V. Ovid. 2. Met. Propert. 2. 21. 25.
Callisto Arcadiæ erraverat urfa per agros:
Hæc nocturna suo fidere vela regit.

Calisto Lycaonia. Catull. 64. 66.
Lumina Calisto juncta Lycaonia.

Calisto, Sidus. Columel. lib. 11. cap. 2. VII Idus Febr. Calisto sidus occidit, Favonii spirare incipiunt.

CALIX, ðcis. m. [καλίξ] Genus poculi quo bibimus. Varr. 4. de L. L. Calix, a caldo: quod in eo calda plus apponebatur, & caldum eo bibebant. Festus, Calix, quod in eo calidum bibitur. Macrobi. lib. 5. Saturn. cap. 21. Cylinx (ait) poculi genus est. nos una litera immutata, calicem dicimus. Cic. in Pison. 67. Toreuma nullum, maximi calices. Amariore calices. Catull. 25. 2. Hic pro vino ponitur, ut sapissime. Auratus calix. Propert. lib. 2. 33. 40.
Coronatus calix. Tibul. 2. 5. 98.
Diatreti calices, cælati & tornatiles, qui Toreumata Græco vocabulo dicuntur Sallustio, Ciceroni, Tranquillo. Budæus.
Fœcundus calix. Hor. 1. Epist. 5. 10.
Fœcundi calices quem non fecere difertum?
Inæquales. Hor. 2. Serm. 6. 68. V. Pitifc. Lex.
Plebeii. i. e. Viles. Juven. 11. Sat. 145.
Petroti calices, i. e. Qui duas habent anfas. Plin. 36. 26. Harduinus dicit MSS. Reg. 2. & Colb. 3. habere Petrotos. [Forte Diatretos. Vitreus calix. Martial. lib. 14. 115. Bayhus, Illi autem qui ab eodem Calices vitrei dicuntur, a Græcis καλίξ καλίξ, verbum et verbo scilicet nuncupantur, auctore Julio Poluce.
Impingere alicui calicem. Cic. 3. Tusc. 44. Quid huic? calix multum impingendus est, ut plorare desinat, aut aliquid ejusmodi. Proverbiis specie. Siccare calices. Hor. 2. Serm. 6. 68. i. e. Ut ait Acron, Ebibere.
Texere calices gemmis. Plin. in proem. lib. 33. Nec hoc factis fuit: turba gemmarum potamus, & smaragdjs teximus calices.
Tractare calicem. Hor. 2. Serm. 4. 79. —fue puer unctis
Tractavit calicem manibus, dum furta ligurit.
Calix, Vas in quo legumina & olera coquantur. Ovid. 5. Fast. 509.
Stant calices, minor inde fabas, ultius alter habebat. V. CRATER.

Calix, non solum pro Vase a doctissimis ponitur, sed etiam pro Ea tantum vase parte que humoris capax est. Plin. lib. 37. cap. 2. ubi de murrhini pretio agit, Excretit in dies ejus rei lreus, murrhino LXXX festertis empto, capaci plane ad sextarios tres calice. Vides ut Calicem murrhini dixerit, Eam partem quæ humorem continere queat? Bayhus.

Calix cochleæ. Plin. lib. 9. cap. 56. Cujus artis gloria in eam magnitudinem perducta est, ut LXXX quadrantes caperet singularum calices. De cochleis loquitur.

Florum calices; dixit Plin. de rosa, 21. 4. Paulatinum rubescens deficit ac sese pandit, in calicis medio fuit stans complexa luteos apices: & 21. 5. de lilio Calicem dixit, Que est depressa in medio cavitas, unde se folia rotundo ambitu explicant. Sed & Calyces habent nonnulli libri. V. CALYX.

De Calice in aquæductibus. V. PITIFC. LEX.

CALICŪLUS, i. m. [καλίculus] dimin. Cato cap. 108. Vinum si vires experiri duraturum sit, necne, polentam grandem dimidium acetabuli in calicum novum indito. Celsus de cucurbitulis loquens lib. 2. cap. 11. Ac si cetera defecerunt, caliculus quoque, aut pultarius oris compressioris, ei rei commode aptatur.

CALICŪLLUS, i. m. Idem. ut, Calicellus passus plenus. Oët. Horat. 4.

CALILLUS tertium demin. forte restituendum Horatio. V. CULULLUS.

CALICULARIS, e. Adj. ut, Herba calicularis, qualis Hyofcyamos, apud Apul. de Herb. cap. 4.

CALLA, Herbarum genus est aro simile, in arationibus nascens, usque eisdem habens quos arum.
Est & altera calice species, quam Anchusam nonnulli, alii Rinoclistam appellant. V. Plin. lib. 27. cap. 9. alii legunt Calla.

CALLÆCI, V. CALLAICI.

CALLÆI, [καλλæαι] Gallinæcorum barba dicuntur, eo quod colorem purpureum, quem καλλæαι Græci dicunt, imitantur. V. Cæcl. Rhod. lib. 11. cap. 16. vel potius Henr. Steph. Thef. Græc.

CALLÆICI, vel CALLÆICI, [καλλæαι] Lusitanici populi, Gallis finitimi, dicti quasi Gallæici, quos ut bellicosos maxime commendat Strabo lib. 3. [Potius a Calle oppido nomen habere contendunt docti. V. Cellar. Geogr. antiq. 2. 1. 3. V. que p. p. notamus.]

CALLAICUS, a, um. Adj. [καλλαικός] Martial. lib. 4. 39.
Nec quæ Callaico inunxit auro.
Brutus Callaicus, ab hoste Callaico dictus. Ovid. 6. Fast. 461.
Tum sibi Callaico Brutus cognomen ab hoste
Fecit, & Hispanam sanguine tinxit humum. ubi Callaicum hostem pro Hispano videtur dixisse. [Inmo datus est Callaico. D. Brutus enim Callaici cognomen triumphale a devictis Callæcis reportavit V. Strab. l. c. Male apud Paterc. 2. 5. Gallæci cognomen meruit, expressum. Vel Callæici enim scribendum cum Strabone & Ovidio: Adde Plin. lib. 36. cap. 5. & Denar. vet. quem ad Flori loc. mox cit. adducit Freinshemius: vel fortassis Callæci. Quod pariter vel a gente devicta, ut Isauricus ab Isauris, Chaucicus apud Suet. in Claud. c. 24. a Chaucis, & c. vel a nomine regionis subactæ, Gallæcia nempe; Ut id apud Flor. l. 2. c. 17. Plin. 4. 20. Sil. 3. 345. scribendum est, quem admodum a Germania Germanicus, a Numidia Numidicus, & c. recte formabitur; Et forsitan utraque obtinuit appellatio. Ceterum gentile sine dubio Callæcus, καλλæαις indivisa diphthongo, quomodo & apud Strab. Plin. & c. in Liviana Epit. l. 56. pro Gallæcis, scripserim. G littera, contra veterum monumentorum fidem, ex sequioris ævi consuetudine affixa videtur. Hodie enim regio Gallæcia, populi Galli vocantur. Vestes Callaicæ. Martial. lib. 14. 139.
Jungere nescitis nobis, o stulte lacernas:
Indueras albas, exue Callaicas. Hæc vestes erant ab auri colore rutilæ. V. Ferrar. de Re Vest. 11. 1. 7. alii legunt Callianas.

CALLAIS, idis. [καλλαις] Gemma est ex viridi pallefcens, oculi firmi tubercans, leviterque adhaerens petris, non ut agnata, sed ut eisdem apposta. Nascitur in finibus Indiæ, amplitudine conspicua, sed situatosa, & fordium plena. V. plura de hac gemma apud Plin. lib. 37. cap. 8. & 10. Hinc

CALLAINUS, a, um. Adj. colorem gemmæ hujus indicans. Callainas vocant et turbido Callaino, inquit Plin. 37. 10. V. Harduin. in locum. Scribitur & Calais & Calainus.

CALLARIAS, æ. f. Pifcis est mari peculiaris, ex Afellorum genere, ni minor esset. V. Plin. lib. 32. cap. ult.

CALLATERIA, V. CALATIA.

CALLÆO, CALLÆNS. V. CALLUS.

CALLÆT, Hispaniæ oppidum, stipendiarium, non liberum, dicente Plin. lib. 3. cap. primo, Stipendiaria, Callæ, Calucula, Caitra gemina, Illipula minor, & c.

CALLIADRES, is. m. Statuarius. Plin. 34. 8. V. Hard.

CALLIANASSA & CALLIANÏRA, [Καλλιανασσα & Καλλιανείρα] Duo nymphanum marinarum nomina: alterum a bene imperando: alterum a viris honestandis dictum.

CALLIARUS, i. [καλλιαρός] Lororum oppidum; ita dictum a Calliaro Odædoci, & Laonomes filio, ut ex sententia Hellenici tradit Stephanus. Meminit hujus oppidi & Strab. lib. 9.

CALLIAS, [καλλίας] Atheniensis Comicus, filius Lyfimachi restionis, unde & ipse cognominatus est propterea σχιζίων, teste Suida. qui & Dramatum ejus indicem exhibet. [Suspicio σχιζίων i. e. Resticula, legendum, per o.

Callias item κακὸς πλεσθῶ, quod effosio et cisterna auro Persico dives factus esset, cognominatus, dux Atheniensium nobilis, contra Artaxerxem missus. Auctores Suidas & Hesychius. De hoc aliique V. Gronov. Obf. 4. 7.
Callias item Lesbium grammaticus, quem Strabo l. 3. dicit Alcæi, Sapphæque poemata enarrasse.
Callias Atheniensis, quidam fuit, Hipponici fil. qui per luxum atque libidinem patrimonium abluigerat. In eum vulgaris locus exstitit: καλλιὰς πλεσθῶς, i. e. Calliæ destituit pennæ. Ejus meminit Suidas & Athenæus Dipnof. 4. & 12. [V. Barl. ad Luciani Tim. p. 105. ed. Græc. Perizon. ad Ælian. V. H. 4. 16. Forsan idem cum priore, qui Elpinicæ Militiadis duxit uxorem. V. Nep. in princ. Vit. Cimon. ibique Commentat. est distinguere laborat Gronov.]

CALLIBEPHĀRUM, i. n. [καλλιπέφαρον] Medicamen accommodatum vitis oculorum, præsertim quum palpebræ cohærescant, & ulcera oculorum male curata sunt. Medicamentum est quo fucantur ornanterque palpebræ. Plin. lib. 23. cap. 4. Nuclei palmarum cremati in fictili novo, cinere loto, spodi vicem efficiunt, miscenturque collyriis, & callibephara faciunt addito nardo. καλλιῶν, venusto, pulcherrimo. βελιθῶρον, palpebra, gena, pellis oculos claudens. V. Tertul. de Cult. fem. cap. 10.

CALLICIA, Herba, qua Pythagoras aquam conglaciari tradidit. V. Plin. lib. 24. cap. 17. pr.

CALLICLES, is. m. [καλλικλῆς] Statuarius nobilis, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. Alterius Callicis meminit Quintil. lib. 2. cap. 16. ubi hoc ei tribuit: τὸ μολινατὸ ὀφθαλμὸν ἰσχυρῶν ἐπιδοῦ διανοῦ ἀγορᾶ δὲ εἶναι ἐν ἐπιθῆματι πῶν διανοῦν, i. e. Oratore fieri volentem eximium, justum quidem seu bonum esse oportet, eorumque quæ bona sunt, gnarum.
Fuit & alius Callicles pictor, cujus meminit Plin. 35. 18.

CALLICRATES, is. m. [καλλικράτης] Artifices, ex ebore formicas, & alia tant parva fecit animalia, ut partes earum cerni non possent. Plin. lib. 36. cap. 5. ad finem & 7. 21. Ælian. V. H. 1. 171.

CALLICRATA, æ. f. Viginæ ac novem liberorum genetrices & inter macrobios. Aufon. Epitaph. 34.

CALLICRATIDAS, æ. m. Dux & præfectus classis Lacedæmoniorum proximus post Lyfandrum. Cic. 1. Off. 109. alii legunt Callicratides.

CALLICYRII, vocabantur in Creta, Liberi illi, qui coacti inopia, servilia præstabant, sicut Syracusanis Arotæ & Callyrii. V. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 20.

CALLI-

Cutis callosior. Plin. lib. 11. cap. 19.
 Dextra callosa. Lucan. ad Pison. 17.
 Humida callosa quum pinferet hordea dextra.
 Olivæ callosæ. Plin. lib. 15. cap. 3.
 Ora callosa, in ulceribus sunt, quæ vulgo Labra dura dicimus. Celf. lib. 5. cap. 28.
 Ova callosa. Hor. 2. Serm. 4. 12.
 Longa quibus facies ovis erit, illa memento
 Ut fucci melioris, & ut magis alba rotundis
 Ponere, namque marem cohibent callosa vitellum. V. Torrent. ad locum.
 Tunica callosa, five Membrana oculi. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Venter avibus callosus. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Ulcera callosa. Plin. lib. 26. cap. 14.
CALLOSITAS, ætis. Scribon. Largus 36. Collyrium quod proprie facit ad aspritudinem palpebrarum & callositatem. V. Non. 466.
 Dein. Confectuudo malorum. Tertull. de Testimonio animæ, cap. 5.
 Exisse hæc in usus communis callositatem. i. e. Confectitudinem, in interprete Rigaltio.
CALLOR, Æris. m. Idem apud Calliodor. 1. Epist. 35.
CALLO, ui, [καλλω] etc. Callis obductum esse. Plin. lib. 11. cap. 37. Antiqui abdomen vocabant, priusquam calleret, incientes occidere non assuebi. h. e. In callum durefecerit. Plaut. Pseud. 1. 2. 4. Plagis contra callent.
 Callere. [καλλοειν] significat Scire, hoc est calliditate, quæ est urbana scientia: ut ait Nonius. Hor. de Arte Poët. 274.
 Legitimumque sonum digitis callemus & aure. Callemus (Inquit Perotus) h. e. Scimus, novimus: quod sicut pes ex longo viæ labore callum facit, ita mens longa experientia facit habitum quandam rerum in quibus versatur. V. Cic. locum in CALLIDUS.
 Calleo hanc rem, pro hac re, auctore Nonio. Perf. 4. Sat. 5.
 — dicenda, tacendaque calles. Ter. Adel. 4. 1. 17.
 Quin tu otiosus es, ego illius sensum pulchre calleo.
 Callere jura. Cic. pro Corn. Balb. 32. Ignosco tibi, si neque Pœnorum jura calles.
 Fidibus apprimere callere. Apul. Florid. p. 358.
 Callere ad suum quæstum. Plaut. Truc. 5. 40.
 Callere in. Plin. lib. 8. cap. 25. Callent enim in hoc cuncta animalia.
 Callere, cum infinitivo. Hor. 4. Carm. 9. 49. — qui deorum Muneribus sapienter uti, Duramque callit pauperiem pati. i. e. Ingeniose novit. Acron.
CALLENS, Partic. [εὐκαλλῶν] ut, Callens vaticinandi. Plin. lib. 21. cap. 31. Halicacabi radicem bibunt, qui sunt vaticinandi callentes. Jus civile callentem familiarem neum adficiens. Gell. lib. 16. cap. 10. V. Ammian. 16. 12.
 Callens lingua. Gell. lib. 17. cap. 5.
CALLENTER, Adv. Apul. 4. de Africo, p. 150. Quorum satis callenter curiosos adspexerat Thrasileon noster impetu minaci frequenter inhihebant. Callenter. Beroald. in Pr. Commentar. in Suetoniam. Reip. Bononiensis habenas jam multos annos adeo callenter regit. Sic & alibi, nec dubito, quin ex aliquo veteri scriptore habeat, ut sæpe talibus utitur ex aliquo vetusto scriptore sumptis. Sic Rarenter dicere, quam Raro mavult, quomodo Eminenter. H. St. Vere conjectasse Henricum ex adscripto loco Appul. apparet, qui in Lugd. desiderabatur.
CALLISICERO, etc. Verbum antiquum, Idem quod Calleo. Nonius. 2. 162. Callisicerunt, pro Occalluerunt. Cato de Bell. Carthag. Aureos nobis callisicerunt ad injurias. Obsoleto. [Forte Callisicerunt legendum.
CALLIDUS, a, um, [καλλιδοῦς] Adj. dicitur Qui callum sibi usu artis induxerit, auctore Donato. Cic. 4. Acad. 94. Ego enim, ut agitator callidus, prius quam ad finem veniam, equos sustinebo. Ovid. 6. Met. 576.
 Stamina barbarica suspendit callida tela.
 Callidus & Demens, contraria. Nepos 4. 3. 1. Non callida sed dementi ratione cogitata patefecit.
 Stultus & Callidus, contraria. Ovid. 2. Trist. 500.
 Verbaque dat stulto callida nupta viro.
 Inter Versutum & Callidum. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Homo sine dubio versutus & callidus. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Callidos autem, quorum tanquam manus opere, sic animus usu concalluit.
 Callidus temporum. Tacit. 4. Ann. 33. Igitur ut olim plebe valida, vel quam patres pollerent, noscenda vulgi natura, & quibus modis temperanter haberetur, Senatuseque & optimatum ingenia qui maxime perdiderant, callidi temporum & sapientes credebantur, &c.
 Callidus, & tegendis sceleribus obfuscus. Tacit. 6. Ann. 24.
 Callidus amicus accendendis offensivibus. Tacit. 2. Ann. 57.
 Ad quæstum. Plaut. Truc. 2. 4. 62.
 Ad rem. Plaut. Epid. 3. 3. 47.
 Ad fraudem. Cic. pro Cluent. 153. Quod aut hi qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant.
 In disputando callidus. Quintil. lib. 12. cap. 2.
 Usu callidus. Ovid. 20. Epist. 25.
 Non ego natura, nec fum tam callidus usu.
 Adulter. Ovid. 1. Amor. 10. 4.
 Amor callidus. Ovid. 1. Amor. 2. 6.
 Artificium. Cic. 1. Tusc. 47. Quanquam foramina illa quæ patent ad animum a corpore callidissimo artificio natura fabricata est.
 Astus. Sen. Troad. 6.
 Aucepts. Ovid. 11. Met. 73.
 Confilium. Cic. 15. Att. 6. Ita per te exoretur, ne quod callidus inceptum confilium. Alii Callidus, [καλλιδοῦς], quod placet Victor. Ursin. Popt. mæ &c. V. infra Callidus, in CALOR.
 Fraudes. Sen. Hippol. 4.
 Judex. Hor. 2. Serm. 7. 101.
 Junctura, Arguta compositio. Hor. in Arte Poët. 47.
 Dixeris egregie, notum si callida verbum Reddidit junctura novum.
 Liberalitatem callidam, pro Insidiosâ & captatoria dixit Nepos 25. 11. 3.
 Lena. Tibul. lib. 1. 5. 48.
 Mendacium. Plaut. Most. 3. 1. 136.

Modo callidiores. Lucan. ad Pison. 180.
 Navita callidus. Hor. 3. Carm. 24. 40. — horrida callidi Vincunt æquora navite.
 Vir callidus, i. e. Qui consilio pollet. Nepos 14. 10. 1.
 Callidus de re inanima, quom infiniti. Hor. 3. Carm. 11. 4.
 Tuque, testudo, resonare septem Callida nervis.
 Compar. Tacit. 2. Hist. 31. 6. Nemo ea tempestate callidior rei militaris.
 Superl. Columel. lib. 2. cap. 2. Callidissimum rerum rusticarum.
CALLIDULUS, a, um, dimin. ut, Fraus callidula. Arnob. lib. 2. p. 91.
CALLIDUS, Adv. [καλλιδοῦς, δεινός] Cic. 2. de Fin. Sed omnia callide referentem ad utilitatem.
 Accessit callide. Cic. pro Flacc. 2. Bene testem interrogavit, callide accessit, reprehendit.
 Callide dicere. Cic. in Orat. 98. Qui in illo subtili & acuto elaboravit, ut callide arguteque diceret, nec quicquam altius cogitaret.
 Callide & perite. Cic. 1. de Orat. 48. In his ipsi rebus satis callide versari & perite potest. V. Plaut. Afin. 2. 2. 82. Perf. 4. 1. 7. & Ter. And. 1. 2. 27. Nep. 14. 8. 4. & Tacit. 6. Ann. 37.
CALLIDITAS, ætis, f. [καλλιδοῦς] Astutia. Cic. de Arusp. Resp. 19. Quam volumus licet p. c. ipsi nos amemus: tamen nec numero Hispanos, nec robore Gallos, nec calliditate Pœnos, nec artibus Græcos, nec denique, &c. superavimus. Cic. 1. Off. 63. Scientia quæ est remota ab justitia, calliditas potius, quam sapientia est appellanda.
 Calliditates, pl. pro Fraudibus. Ter. Heaut. 5. 1. 14. Servi venire in mentem Syri calliditates.
 Occulta. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 O mira calliditate virum! Ovid. 16. Epist. 300.
 Stulta calliditas, perverse imitata prudentiam. Cic. 3. Off. 113. viderit Oxymoron.
 Lædi calliditate. Ovid. 20. Epist. 126.
 Rapere calliditate. pro Callide. Martial. lib. 11. 50.
 Nulla est hora tibi, qua non me, Phylli, furentem Despolies: tanta calliditate rapis.
CALLIS, is, c. [καλλις] significat Semitam, veluti callo pedum præduratam. Masc. g. frequentius. Virg. 4. Æn. 405.
 — prædamque per herbas
 Convectant calle angulo. Ubi Servius, Callis est femita tenuior, callo pecorum prædurata. Cic. pro Sext. 12. Italiæ calles, & pastorum stabula præclara cepisset &c.
 Ignoti calles. Curt. 4. 16.
 Inviæ calles. Curt. 5. 6.
 Occulti. Virg. 9. Æn. 383.
 Secreti. Virg. 6. Æn. 443.
 Silvestres calles. Curt. 5. 4.
 Surgens callis. Perf. 3. Sat. 57.
 Surgentem dextro monstravit limite callem. De littera Pythagoræ.
 Feminino genere usus est Livius 22. 14. Pecorum modo per æstivos saltus deviasque calles exercitum ducimus. Idem sic frequenter; quod & Nonius 3. 46. notavit.
 Calles, Provincia Consulibus olim demandari solita. Scribit enim Suet. in Vita Julii Cæs. 19. provincias minimi negotii silvas & calles decretas Consulibus. Silvæ autem illæ & calles fere in Apulia, & illo Italiæ tractu erant. Tacit. 4. Ann. 27. Et erat in isdem regionibus Curtius Lupus quæstor, cui provincia, vetere ex more, calles venerant. Callium autem nomine, Saltum administrationum significari existimo, in quibus profecti pecoris sui capita pecuarum pascabant, scripturamque solvebant. Nam Callis ex æo appellatur, quod pecudum callo calcetur, estque Via a pecore durata: fæd & Loca quæ pecudes calcant. Varro, de R. R. 2. 10. pr. Et utrosque, inquit, horum firmiores, qui in calibus versentur, quam eos qui in fundo quotidie ad villam redeant. Turneb. Adv. 3. 22. conf. Pitific. Lex.
 Oppardum Umbriæ hujus nominis etiam fuit ad viam Flaminiam, hodie Capla. V. Grav. ad Cic. 8. Att. 9. p. 780.
CALO, [καλῶ] Ære a verbo Græco καλέω, five καλῶ deducitur; significat Vocare, Calata comitia vocabantur, Quæ pro collegio pontificum haberi volebant, aut regis sacrorum, aut flaminum inaugurandum causa. Gell. lib. 15. cap. 27. Dicta autem sunt calata, quod calarentur, hoc est vocarentur classes per ordinem. equites enim vocabantur primi: octoginta deinde primæ classis centurie pedum vocabantur, atque ita ad infimos ordines perveniebant. Bud. Conf. CALABRA & CALENDÆ.
CALATIO, Ænis, f. i. e. Vocatio. Varr. de L. L. 4. 1. extr. Nec curia calabra sine calatione potest aperiri.
CALATOR, Ænis, m. [καλοῦν] Festus; Calatores, Servi, καλῶ τὸ καλῶν, quia semper ob necessitatem servitutis vocari possent. Fortasse legendum, Vocare, in activa significatione. V. p. Calones, & Scalig. & Dacer. ad loc. Plaut. Rud. 2. 3. 5. & Merc. 5. 2. 11. Infra Nomenclator in NOMEN.
 Calator etiam est Minister sacrorum, V. Suet. de Grammat. cap. 12. & Vet. Gloss. Calatores, [καλοῦντες ἱερῶν].
CALATORIOUS, a, um, Adj. apud Fabretum, p. 435. PERMISSV KALATORIO ET FLAMINIVM.
CALONES, [καλοῦνται] Caloci ex ligno facti. Fest.
CALO, Ænis, Servus, unde & Calones, a ferendis lignis. Schol. antiq. ad illud Hor. 1. Epist. 14. 42.
 — invidet usum
 Lignorum, & pecoris tibi callo argutus, & horti. Qui lignum domi non habet, qui it lignatur foras. Lambinus.
 Calones, pl. m. [καλοῦνται] Militum servi, dicti quia ligneas clavas gerbant, quæ Græci κλάα vocant. Hæc Festus. Servius, Calones dicuntur, Qui militibus ligna portant. V. CALA. Liv. 3. Bell. Pun. Impedimenta subfequi iussit, calones, lissaque, & invalidos milites valium ferre. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Eos tu canteris albis, nullis calonibus obviam Vatiene venisse existimas, &c. Porphyrio in illud Hor. 1. Serm. 2. 44.
 Hunc permixerunt calones. Calones, inquit, dicuntur a Calando, & hoc est quod vocent ad ministerium. Nonnulli a Calendis putant, quod ea die cibaria accipiant. Hætenus Porphyrio, apud quem fortasse legendum, Quod vocentur ad ministerium. [Nihil igitur apud Fest. in Calator mutandum.]

- CALORAFARIUS**, i. m. Græce *καλοράριος*, h. e. Grallator, qui ligneis peticis incedit. Ita Nonio 2. 361. Grallatores sunt Calobatarii, ubi corrupte Collobatharii.
- CALOPHANTA**, æ. m. [*καλοφάντης*] Derisor. Plaut. Curc. 4. 1. 2. Calophantam ac fycophantam. Sic pro Halophanta ex MSS. legendum ducunt Pareus in Animadv. & Alciatus Paterg. 7. 4.
- CALOPHORI**, [*καλοφάροι*] Servi Cretensium. Scribit Athenæus, apud Cretenses convivantiibus duo fuisse destinata cœnacula: unum quod dicerent Andrii, in quo dormirent hospites, Cœmeterium. In andrii duæ primæ constituebantur mensæ hospitibus destinatae, proptereaque Xenicæ nuncupatae, mox fequebantur reliquæ. Servi munerii huic destinari vocabantur Calophori, a ballis etiam Xylophori, a ferendis lignis. Hæc ille lib. 4. V. & Cæl. Antiq. Lect. lib. 18. cap. 26.
- CALOPODIUM**, i. n. [*καλοπόδιον*] Calceamentum genus ex ligno: quod vulgo Soccum, & per diminutionem Socculum vocant. Perottus Hinc proverbium, Calciare omnes uno calopodio: In ineptos & ignaros, qui unam & eandem rem multis accommodant. V. Erasim. in Chiffad. [Immo non Calceamenti genus, sed forma Calcei. V. Henr. Steph. Thes. Græc. & FORMA f.]
- CALOPUS**, [*καλόπος*] Animal Syriæ, juxta Ephratem habitans, aufertur ac velox, cornibus longis, quibus arbores dejicere fertur.
- CALOR**, Græc. m. [*ἤρεται, ἄλια, ἤρετός, θερμός*] Primitivum est, & ab eo derivatur Caleo verbum. Varro tamen Andabatis sic ait, apud Nonium, Aperiendam putat, idque alterum appellamus a calendo calore, alterum a fervore febrim. Plaut. Mil. Nam mihi nimius calor comburebat gutturem.
- Calor a Sole.** Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Et si est calor a Sole, se opponant.
- Æqui calores.** Ovid. 2. Met. 134.
- Utque ferant æquos & coelum, & terra calores,
Nec preme, nec fumum nollire per aethera currum.
- Alienus.** Quintil. lib. 6. cap. 2.
- Aridus.** Lucret. lib. 4.
- Fervidi.** Hor. 3. Carm. 24. 37.
- Fluidus.** Ovid. 15. Met. 362.
- Nonne vides quæcunque mora, fluidoque calore
Corpora taberint, in parva animalia verti?
- Horrifici.** Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 24. Calores vocat Iracundiam & bilem.
- Juvenili calore Polus inconsideratior.** Quintil. lib. 2. cap. 16. ubi Calor ponitur pro Impetu, fervoreque ingeni.
- Magnus.** Virg. 1. Georg. 190.
- Maximis caloribus, & anni tempore gravissimo.** Cic. 2. Q. frat. 15.
- Occultus.** Stat. 2. Achil. 214.
- & occulto virtus intracta calore.
- Summissior.** Macrob. 7. Saturn. cap. ult.
- Vivus.** Claud. de Bell. Get. 437.
- In vivum calorem revocare.** Ovid. 4. Met. 248.
- Decedere calori.** Virg. 4. Georg. 23.
- Vicina invitet decedere ripa calori. Ut æstus possint aquarum
vicinitate vitare. Serv.
- Dilapsus.** Virg. 4. Æn. 705. — omnis & una
Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.
- Effecta calore tellus.** Lucret. lib. 6. 843.
- Quo magis est igitur tellus effecta calore. Sed hic legendum
est Vapore, ut patet locum infipienti; & ita habent alii codices. Effecta. i. e. Spoliata, privata.
- Evocare calorem incutem.** Celf. lib. 2. cap. 14.
- Excitare calorem alicujus.** Lucan. lib. 2. 324.
- Frangit fe calor.** Cic. 1. de Orat. 265. Nunc & Scævola quoniam in
Tufculanum ire constituit, paulum requiescit, dum se calor frangat.
- Incidit calor menti.** Stat. 1. Theb. 3.
- Inclusus.** Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Omne igitur quod vivit, five animal, five terra editum, id vivit propter inclusionem in eo calorem.
- Largitur Sol idem caloribus omnibus.** Quintil. lib. 1. cap. 2.
- Liquefieri calore.** Lucret. lib. 5. 1261.
- Meet in pectus, venasque calor.** Sen. Med. 10.
- Redit calor ossibus.** Virg. 3. Georg. 272.
- Reliquit ossa calor.** Virg. 3. Æn. 308.
- Remittere mella dicitur calor, & cogere frigus.** Virg. 4. Georg. 36. i. e. Refolvere.
- Revocare extinctum calorem.** Sen. in Hippol. 3.
- Suffinere calorem.** Celf. lib. 7. cap. 7.
- Sedare molestias calorum.** Cic. 2. Off. 13. Tecta vero quibus & frugum vis pelleretur, & calorum molestiæ sedarentur, unde, &c.
- Temperare calores dicuntur venti.** Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Quorum flatu nimis temperantur calores.
- Trahere pariter calorem.** Ovid. 11. Met. 305. i. e. Una incipere amare. Vitandi enim caloribus causa Lanuvii tres horas acquieveram. Cic. 13. Att. 34.
- Impatiens caloris cera.** Ovid. 2. de Arte Am. 60.
- Calor, pro Festinatione operis.** Virg. 1. Georg. 190.
- Magnaque cum magno venit tritura calore. Ubi Servius, per Calorem, Festinationem operis significat: ut alibi, Fervet opus. Hæc enim ille, ut ostendat eo anno, pro Copia frugum, festinatam & studiofam trituram futuram. Licet tamen & de Æstu nimio interpretari, eodem færente. Eaque interpretatio sine dubio præferenda.
- Calor, pro Ardore bellico.** Sil. Ital. 1. 549.
- Nava rudimenta, & prinus in Marte calores. V. Barth. Adv. vers. 7. 15.
- CALDOR**, Græc. m. Idem quod Calor. Varro de R. R. lib. 3. cap. 9. Evitare item caldorem & frigus oportet. Gell. lib. 19. cap. 4.
- CALORIFICUS**, a, um. Adj. [*θερμοποιός*] Quod calorem facit: sicut a Frigore, Frigorificus, refrigerandi vim habens. Gell. 17. 8. Oleum calorificum est. Idem ibid. Acetum frigorificum.
- CALORIFICO**, are. Mantuanus de Sole.
- Cuncta calorificat, populos illuminat omnes.
- CALORATUS**, a, um. Calidus, calefactus. Apul. 6. p. 182. Primæ juvenutis caloratus impetus freno quodam coercentos existimavi. Fulgent. Mythol. 3. 4. extr. Omnis caloratus juvenutis igniculus torpidæ veterofiratis aegescit fenio.
- CALIDUS**, a, um. [*θερμός, ἄρσενος*] Adj. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Omne quod est calidum & igneum, cietur & agitur motu suo.
- Æstas calida.** Sen. in Hippol. 6.
- Frigida & Calida, contraria.** Ovid. 1. Met. 19.
- Frigida pugnant calidis, humentia ficiis.
- Confilia calida.** Cic. 1. Off. 82. i. e. Præcipitata, & inconsulta. Nonius 4. 76. V. Liv. 22. 24.
- Apud Nonium exponitur Ferocis & inconsultus. Calida confilia & audacia, Livius lib. 35. ubi male Callida in exemplaribus. Vide indicem in Confilia. H. St. [Locus est notissimus ex cap. 32. Firmatur hæc lectio auctoritate Cic. 1. 2. de Inv. 28. Conf. quæ supra in CALIDUS.
- Dies calidi.** Plin. lib. 10. cap. 14. Ova celerius excluduntur calidis diebus.
- Mendacium calidum, i. e. Subitum, recens ac novum.** Plaut. Most. 3. 1. 135.
- Pedes calidi, Veloces, citati.** Varro, Quum dixisset Vitulus, ecce calidis pedibus quidam navicularius semiustulatus irrupit se in curiam. Nonius. l. c.
- Prandium calidum prandere.** Plaut. Pœn. 3. 5. 14. i. e. Facere quod fitum magno malo futurum: Erasmo interprete.
- Rixa calida.** Hor. 3. Carm. 27. 70. — abstineto
Dixit irarum, calidæque rixæ.
- Sanguis.** Virg. 9. Æn. 422.
- Sapor calidus, ac vinolus.** Plin. lib. 12. cap. 13.
- Sideris calidi æstus.** Tibull. 2. 1. 47.
- Sulfur calidum.** Ovid. 1. de Arte Am. 256.
- Telum priori cade calidum.** Ovid. 8. Met. 443.
- Vapor.** Lucret. lib. 3. 127.
- Vulnus calidum.** Ovid. 5. Met. 137. & 12. 119.
- Calidus, Fervens.** Virg. 9. Æn. 414. Nonius.
- Animus calidus juvenis equus.** Virg. 3. Georg. 119.
- Calidior, five ardentior animus.** Cic. 1. Tusc. 42. Calidior est enim vel potius ardentior animus, quam est hic aer.
- Juventa calidus, i. e. Præcipitis animi propter juventutem.** Hor. 3. Carm. 14. 27.
- Calidus: Avidus, vel Laboriosus, & in perferendo labore pertinax; vel Studio incensus.** ex quo nata sunt hæc loquendi genera, Res calet, & Calcare alicquem, quæ apud classicos facile reperias. Hor. 2. Epist. 2. 72.
- Festinat calidus nullis gerulique redemptor.
- Calida, absolute, quæquam calidam significat.** Sen. Epist. 77. Calida fubinde suffusa. Apul. Met. 4. p. 145. Calida tumultuato lavacro præparata. V. CALDA paulo post.
- CALIDE**, Adv. ut Calide agere, i. e. Sine mora. Plaut. Epid. 2. 1. 200. Vide apud Perottum. H. St.
- CALDUS**, a, um. pro Calidus veteres dixerunt. ut Calidus Sol. Varro 3. de R. R. cap. 2. pr. Comitibus Edilitiis, quum sole caldo ego & Q. Axium Senator tribulis, suffragium tulissimus.
- Calda, pro Aqua calida.** Martial. lib. 1. 12.
- Jam defecisset portantes calda ministris,
Si non potares Sextiliane merum. Absolute etiam utitur
Plin. 23. 4. Cum pari caldæ mensura.
- Calda aqua.** Martial. lib. 8. 67.
- Caldam pœcis aquam, sed nondum frigida venit:
Alget adhuc nudo clausa culina foco.
- Calida aqua vendebatur.** Vide Dionem p. 444. Par. versu ultimo, & 459 H. St. Res hodie notissima. V. Lud. Nonn. de Re. Cib. 1. 4. c. 6. & auctores, quos magno numero adducit Fabric. Bibliogr. Antiquar. cap. 10. Segm. 5.
- Scholasticos declamatores quosdam Caldos appellasse, auctor est Seneca.** Suaf. 3. sub finem.
- Caldior, pro Calidior.** Hor. 1. Serm. 3. 53.
- Caldior est, acres inter numeretur opinor. Quanquam Varro 7. de L. L. 39. de Calidus & Caldidissimum videtur dubitare.
- CALDARIUS**, seu CALDARIUS, a, um. Adj. Quod ad Caldum, vel Caldationem, ut ita dicam, pertinet. ut Æs Caldarium, ad Athena caldaria utile, de quo V. in ÆS.
- Ahenum. V. in CALDARIUM.**
- Cella. V. ibid.**
- Maltha caldaria, qua rimæ explebantur balnearum, apud Pallad. lib. 1. tit. 41.**
- Fornices.** Pontanus, lib. 1. p. 277. de Britannia loquens. H. St. En verba: Quod fit regio maxime frigida, oporteatque non exigua anni parte calidariis agere sub fornicibus.
- CALDARIA**, æ. f. Olla, ubi aqua calefit. Apul. de Herb. cap. 59. n. 4. In caldaria decoquere. Marcell. Emp. cap. 25. In tosta caldaria commorari. Et Vulg. Interp. 1. Sam. 2. 14. Mittere in caldarium.
- CALDARIUM**, seu CALIDARIUM, i. n. In balneis caldarium erat locus, in quo calida lavabantur, quemadmodum frigidarium, in quo frigida, & tepidarium, in quo tepida. Perott. Celf. lib. 1. cap. 4. Si in balneo venisset, sub veste primum paulum in tepidario infudare, ibi ungere: tum transire in caldarium. ubi sudabit, in solum non descendere, sed multa calida aqua per caput fe totum perfundere, &c. V. Tepidarium in TEPIDUS. Vitruv. 5. 10. pr. Ipsa autem caldaria, tepidariæque hujum habeant ab occidente hiberno. Plin. lib. 5. Epist. 6. Cellam caldarium vocat.
- Caldarium absol. Ahenum, ex quo aqua calida hauritur, vel in quo aqua ignis admovetur.** Afferunt ex Vitruv. l. c. ubi tamen subauditur vox Ahenum, quam paulo ante apposuit.
- CALDARIUS**, i. m. Qui calidam præbet. Vet. Gloss. Lat. Græc. Caldarius, *θερμοποιός*, & in Græco Lat. *θερμοποιός*. [Hic Calidæ minister videtur dictus a Juvenale Sat. 5. v. 61. Quanquam potest & *θερμοποιός* intelligi, qui vendebat Calidam. V. supra in CALIDUS.
- CALDAMENTUM**, i. n. Marcell. Emp. cap. 5. Caldamenti adhibitis fopiri.
- CALDO**, ui, [*θερμαίνω*] Êre. Êre Fervere. Ovid. 2. Met. 410. — & accepti calere sub offibus ignes.
- Thure calent are.** Virg. 1. Æn. 411.
- Calent spectacula non modico sole.** Martial. lib. 12. 29.
- Quamvis non modico calescant spectacula sole, &c.
- Calère & Tepère eadem posita significatione videntur apud Hor. 1. Carm. 4. 19.**

Nec tenerum Lycidam mirabere: quo calet juvenus

Nunc omnis, & mox virgines tepebant.

Ut calere ignem, nivem esse albam &c. Cic. 1. de Fin. 30.

Calere, per translationem, res dicitur, Dum adhuc recens est, eaque adhuc fit. Plaut. Poen. 4. 2. 92. At enim nihil est, nisi dum calet, hoc agitur. [Quod alias dicitur Dum ferrum in igne est, utitur Seneca de Morte Claudii.]

Calere res dicitur aliter. Cic. 7. Verr. 66. Posteaquam fatis calere res Rubrio visum est, quæso, inquit Philodame, cur, &c. h. e. Ubi vidit eos inflammatos & accensos multa comotatione. Ubi opportunum jam esse vidit. Bud.

Calere etiam dicuntur, Quos molestissimis rebus perturbatos inexplicabilis agitat cogitatio. Animus enim æque curis exercetur, ut labore corpus. Et quoniam animi sedes est in cerebro, quo pertinent fere omnes venæ: animo affecto quod repercutus convolvitur sanguis, & sanguinis motum consequitur calor. Cic. 7. Att. 19. Hæc velim explices, & me juves consilio: etsi teipsum iam calere potui: sed tamen, quantum poteris. Jam calere: jam habere quod de teipso cogites, sollicitum de statu rerum tuarum, quia videas urbem a Pompeio sine præsidio relictam Cæsari patere. Sic etiam dicitur Estuare.

Calere, In agendis rebus acriter versari. Cic. 15. Att. 6. Quæris an ego, quum omnes caleant, ignaviter aliquid faciam.

Aures nostræ calent illius criminibus. V. AURIS.

Bella calent Venetis. Tibull. lib. 1. 10. 55.

Causa meliore calere. Ovid. 3. Sabin. 6. Amore fieri licito.

Crimen caluit re recenti. Cic. pro Cn. Planc. 55. Illud vero crimen de nummis, quos in circo Flaminio deprehensos esse dixisti, caluit re recenti: nunc in causa refixit. neque enim qui illi nummi fuerint, nec quæ tribus, nec qui divisor, ostenderis. Bud. sic exponit: *Cela est le crime à dire sur le champ, ou à l'heure du fait: mais maintenant il ne semble point bon. Il est est bon qui l'est poursuivi à l'heure: mais maintenant c'est battre à froid.* Metaphora a metallis sumpta liquatis & concretis, vel candentibus & frigidis.

Cupidine laudis calere. Ovid. 8. Met. 300.

Lecta manus juvenum calere cupidine laudis.

Dolor calet. Stat. 3. Theb. 383.

Femina aliqua calere. Hor. 4. Carm. 11. 33. Conf. Puella.

Judicia calere dixit Cic. 4. Att. 16. Sed omnes abfolventur, nec posthac quisquam damnabitur, nisi qui hominem occiderit. Hoc tamen agitur feverius. Itaque judicia calent, &c. i. e. Exercentur judicia magna diligentia.

Morbo inentis aliquo calere. Hor. 2. Serm. 3. 80. Alludit ad Febris calorem.

Puella caluisse. Ovid. 3. Amor. 6. 83.

Ora rabie calent. Valer. 3. Argon. 216.

Os tibi calet. Plaut. Rud. 5. 2. 39.

Calere dicuntur etiam rumores. Cic. 8. Fam. 1. Nam illi rumores de comitiis Transpadanorum, Cumarum tenus caluerunt. i. e. Auditi sunt crebri.

Studio scribendi calere. Hor. 2. Epist. 1. 180.

Sudor per membra calet. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 117.

Sudore belli calere. Stat. 8. Theb. 7.

Virtus mero calet. Hor. 3. Carm. 21. 12. Al. Incaluisse ab Incalesco. videtur & hoc certe a Calefco.

Calere, pro Desiderare, cum Infinit. Stat. 4. Theb. 261. Arma, tubas audire calens &c.

Caletur, imperf. Plaut. Truc. 1. 1. 46. Quum caletur maxime.

CALENS, Partic. [καλεσθης] ut, Juvenile calens, Qui juvenum more animo est paulo ardentior. Stat. 2. Silv. 2. 137.

Calentes adhuc ab recenti pugna. i. e. Feroces. Liv. 25. 39.

Curus cæde calentes. Lucret. lib. 3. 643. & 5. 1312.

Favilla. Hor. 2. Carm. 6. 22.

Foci. Ovid. 8. Met. 671. Nisi potius Epulæ calentes. V. loc.

Sulfur. Ovid. 14. Met. 86.

Terras alio calentes sole mutamus. Hor. 2. Carm. 16. 18.

Amore calentes. Ovid. 3. de Arte Am. 571.

CALLENTER, Adv. Idem. apud Apuleium. [Nisi esse Callenter. q. V.]

CALITURUS, a, um. Partic. [καλιτurus] Ovid. 13. Met. 590.

— dicitur

Des mihi sacrificos, caliturasque ignibus aras.

CALEFACTIO, & CALEFACTIO, fci, actum, [καλεσθαι, κεισθαι] ère. Calidum reddere. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Partim ad calfaciendum corpus igni adhibito.

Ignem focum calfacere. Ovid. 4. Fast. 608.

Sanguine calefecit amens. Claud. de Bell. Get. 515.

Ventus calefecit omnia. Lucret. lib. 6. 686.

Calefacere, ad animum transferunt: ut, Calefacere aliquem. Cic. 3. Q. frat. 2. Eodem die Gabinium ad populum luculente calefecerat Memmius. i. e. Vexarat, exagitarat.

Calface hominem, i. e. Vehementer commove. Cic. 16. Fam. 18. [Cupiditate innuit conductoris incendendum, appositio alio conductore. Forum aleatorium calfacimus, i. e. Multum lulimus, multo talorum jactu quasi calidum reddidimus. Suet. August. cap. 71. V. Pitisc. ad locum.]

CALEFACTUS, a, um. Partic. [καλεσθης] Ovid. in Ibin, 46. Petit Nondum calfacti velis hausta solum. i. e. Nondum furentis, & omnino irati. V. Salvagn.

Vino calefacta Venus. Claud. de Bell. Gild. v. 182.

CALEFACTIO, ònis. f. ut, Calefactus thermarum. Hermogen. in l. 1. D. De numeribus & honoribus. Calefactio publici balnei. Arcadius in l. Munerum. 2. §. Inter personalia. D. de numeribus & honoribus.

CALFACTUS, ùs. m. [καλεσθης] Plin. lib. 29. cap. 3. Cibo quot modis juvent, notum est, quum transiente faucium tumore, calfactuque obiter foveant. De ovio loquitur.

CALFACTO, [καλεσθαι] ère. frequent. Hor. 2. Epist. 2. 169. — emptis Sub noctem gelidam lignis calefactat ahenum. Et Plaut. Rud. 2. 3. 80. Aquam calefactat ut lavemus.

Virgine calefactabere. Pass. Plaut. Caf. 2. 6. 48.

Vol. 1.

CALEFACTORIUS, a, um. ut, Acopium calefactorium. Plin. Val. 1. 38. conf. Th. Prisc. de Dieta cap. 10.

CALEFACTORIUM, i. n. Hypocaustum.

CALEFEO, [καλεσθαι] èri. Calidum fieri. Cic. 2. Att. 3. Balneum caleferi jubebo. Aquam caleferi. Plaut. Epid. 5. 1. 48. Jumentum caleferi exercerique possent. Nepos 18. 5. 4. V. Plaut. Perf. 1. 3. 25. & 30.

CALESCO, [καλεσθαι] ère. Calidum fieri. Ter. Eun. 1. 2. 5. Accede ad ignem hunc, jam calefces plus fatis.

Ignes calefunt. Ovid. 2. Met. 410.

Unda calefcit. Ovid. 15. Met. 310.

Flamma propiore calefco. Ovid. 18. Epist. 177.

Ventus mobilitate calefcit. Lucret. lib. 6. 279.

CALOS LIMEN, [καλοσ λιμεν] i. e. Bonus portus, ita Græci nominantur a re scilicet, ut solent frequentissime: Seythiæ Europææ portus est in Euxino super Tauricos. Auct. Pomp. Mela lib. 2.

CALPAR, [καλπαρ] Vinum novum, quod ex dolio demitur sacrificii causa ante quam gustetur. Jovi enim prius sua vina libabant, quæ appellabant festa Vinalia. Calpar genus vasis fictilis. Hæc Fest. lib. 3.

Calpar, nomine antiquo Dolium. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 1. Quod ante quam nomen dolii prolatum esset, quum etiam id genus vasorum calpar diceretur, id vinum calpar appellatum. Nonius. [Forte, Vinum calpare, Adjective. Et apud Fest. quoque Calpare vinum &c.]

CALPAS, Bithyniæ portus est prope Rhebam vel Rhefum & Sangarium fluvios. Auctor Plin. lib. 6. cap. 1. Straboni tamen Amnis est: sic enim scribit lib. 12. Inter Calcedonem & Heracliam multi amnes flunt, et quibus est Pillis, & Calpas, & Sangarius. [Idem Fluvii, portus & oppidi nomen, ad ostium nempe Fluvii fiti.]

CALPE, es. f. [καλπη] Hispaniæ mons, circuitu non magnus, altitudine ingens, oppositus Abylae monti Africæ. V. ABYLA.

Calpe nunc vocatur Gibaltar, vel (ut quidam proferunt) Gibraltar. Est autem Gibel lingua Arabica, id quod Mons Latina. Olivarius in Melam.

Vasta Calpe. Sen. Oeth. 7.

Calpe, [καλπη] Genus quoddam equis certandi in facris certaminibus exerceri solitum, de quo sic Cæsar ubi de Synoride & Celete mentionem fecit: Accesserunt alia duo Calpa & Apena. Calpa trahebatur equa, sed ita ut extremum cursum anabata, hoc est festores ipsi delihendo, apprehensis manu habenis, perficerent. Hæc ille lib. 21. cap. 31. ex Paulfan. Eliac. æ. Meminit & Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 8. Helychio Calpis. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

Calpes, pl. Galeæ militum. Idior. Gloss.

CALPURNIA Gens Romana nobilissima, licet Plebeja. Plutarchus Calpurniam gentem & nominis & generis originem a Calpo Numæ regis filio accepisse in Numa tradit: quod idem Festus lib. 3. scribit: & ad Pisonem his verbis ostendit Lucan. 15.

— nam quid memorare necesse est

Ut domus a Calpo nomen Calpurnia ducatur? Quum igitur antiquissima fit hujus gentis & regia origo, a Patriciis ad plebem deſcivisse Calpurnios, ut plerisque alios, existimare licet. Hujus gentis familiæ præcipuæ duæ sunt: una Pisonum, altera eorum qui Frugi appellati sunt.

P. PISONES. [Atqui iidem sunt Frugi, qui Pisones. V. Fulv. Ursin. Sic & Qui Bestiæ cognominantur in eadem gente nihilominus Pisones, ut L. Calpurnius Pifo Bestia, Consul cum P. Cornelio Scipione Nafica, A. U. C. 642. qui pecunia corruptus rem adversus Jugurtham male gessit. Huic, ut nonnulli putant, a M. Cæcilio accusatore obiectum est, quod uxores suas dormientes interemisset. Plin. lib. 27. cap. 2. Calliodor. Valer. lib. 1. cap. 8. 11. Sallust. in Jugurth. cap. 27. 109.]

Alius L. Calpurnius Pifo, cujus discipline militaris severitatem & abstinentiæ laudem, in bello adversus fugitivos in Sicilia gesto prædicat Val. Max. 2. 7. 9. & 4. 3. 10.

M. Calpurnius Flamma, quum Trib. militum in Sicilia esset, coronam gramineam, quæ & Obdionalis vocatur, adeptus est, qua nulla fuit nobilior in majestate populi terrarum principis, præmiisque gloriæ, quod univertum pop. Ro. exercitum, cum A. Attilio Calatino cons. circa Camariensem saltum angustis claufum, obſidione liberaverat. teste Plinio lib. 22. cap. 3. & 6. ubi Hard. V. & Schott. ad Vict. de Vir. Ill. cap. 39.

Calpurnius Lanarius, cujus meminit Cic. 3. Offic. 66. Valer. 8. 2. 1. in proverbium abiisse videtur, de Indoctis, stupidis, bardis. Hieronymus in epistola ad Augustinum de Rufino. Mifit mihi temeritate solita, sua maledicta, Calpurnius cognomento Lanarius. Auct. Turneb. Adv. 20. 13.

T. Calpurnius Siculus, bucolici carminis scriptor. V. Cirit. de Poet. Lat. cap. 83. & Voff. de istdem cap. 4.

De M. Calpurnio Bibulo cons. dictum est in BIBULUS. Alios brevitatibus gratia omittimus. Sunt qui cum adſpiratione Calpurnius scribunt, sed aliter in denariis antiquis.

Calpurnia, Mulier fuit importunissima, quæ sexus sui verecundia oblitæ, per seipſam causas egit, adeoque molestam se judicibus præbuit, ut occasionem dederit edicti, quo cautum est, Ne mulieri in posterum causas agere liceret. [Ex Cæl. Rhod. 13. 33. Qui vellem & auctorem indicasset. Silenitio erex hoc exemplum nullibiſtæ audaciæ praterit Valer. lib. 8. cap. 3. de Mulierib. quæ causas egerunt. Vereor ne deceptus vitioſa lectione l. 1. §. Sexum D. de Postul. pro Carſania, Calpurnia forſan reſpoſerit, cum ex Val. legendum fit q. i. e. Caja Afrania, de qua dictum f. l. De Calpurnia Uxore C. Julii Cæsaris V. Suet. Cæsar. cap. 21. & 81. Valer. 1. 7. 2.]

CALPURNIUS, a, um. Adj. ut, Lex Calpurnia, Domus Calpurnia. Lucan. ad Calp. Pif. v. 15. & Familia Calpurnia. Cic. in Pison. 53.

CALTHA, vel CALTA, æ. [καλθη] est Viola coloris albi. Plin. lib. 21. cap. 6. Proxima est caltha est, concolori amplitudine. Vincit numero foliorum marinarum quinquæ folia non excedentem: eadem odore superat. Est enim gravis caltha. Ruell. lib. 2. cap. 129. Caltha, Autumnalis viola est amplitudine calthianæ, colore luteo, folio multiplici, odore gravis, nec ita quam appellant scopam regium levior. Virg. 2. Ecl. 50. eam luteolo cecinit colore tinctam, nec Plinius ab eo diffentit. Porro a Caltha Calthula vestis genus dicitur, ut a Croci similitudine, Cæcrotula. Facile putaverim esse quæ vocant officinæ calendam vel calendulam, quasi dicant caltham vel calthulam. nam ea Autumnum fufius emicat colore luteo,

luteo, folio multiplici, odore suavitati grævi. flos item colore luteo non inolegitur inficit, aut crocato. Verum croco flauti non potest, quum aliis lcorpitudines ab similitudine feminis, aliis leontopodium esse putetur. Scio tamen calendulam quæ vulgo dicitur *Salsia*, non esse Dioscoridis he- liotropium, nec magnum, nec parvum. Hactenus Ruellius. Turneb. Adv. 19. 22. Se in antiquo lexico reperisse scribit Caltham esse Buphal- mon, cujus luteum esse florem omnibus fere constat. Gloss. Lat. Gr. Cal- ta βαθηπαινον.

CALTHŪGA, vel **CALTULA**, æ. [καλθίων] Vestis, a calthæ colore. Plaut. Epid. 2. 2. 47. Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum calthicum, Induciam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.

Calchulam, Varro de Vita Pop. Rom. lib. 1. Palliolum breve voluit ha- beri. Non. 16. 4. Julius medicus Calthulam legit. Sic & Mercet. V. loc.

CALTHELARIUS, i. m. Qui calthulas conficit. Calthularios nonnulli reponi volunt pro Carinariis in Plaut. Aul. 3. 5. 36.

CALVA, æ. f. [καλῆνιον] Superior pars capitis. Martial. lib. 12. 45. Nudæ tempora, verticemque calvæ. Calva, pro Calvaria. Liv. 23. 24. Galli L. Posthumii calvam auro calve- vere, idque sacrum vas his erat, quo folemnibus libarent, &c.

CALVARIA, æ. f. [καλῆνιον] Moles illa ossium capitis, in qua continetur cerebrum. Ammiano 27. 4. Os capitis cavum. Celf. lib. 8. cap. 1. Igitur Calvaria incipit, ex interiore parte concava, extrinsecus gibba, utrin- que lavis, & qua cerebri membranam contegit, & qua cute capillum gi- gente contegitur. Eaque simplex ab occipio & temporibus, duplex ingente contegitur. Eaque simplex ab exterioribus dura, ab in- usque in verticem a fronte est. Ossaque ejus ab exterioribus dura, ab in- terioribus quibus inter se connectuntur, molliora sunt. Intereque ea ve- ne disciuntur, quas his alimentum subministrare credibile est: raro au- tem calvaria solida sine futuris est. Interfecti calvaria. Plin. 28. 1. Artemon calvaria interfecti, neque cre- mati, propinavit aquam &c.

Viri fenalis ataphis calvaria, ἀνδρας γένετον ἀφαισιν το καλῆνιον, proverb. de invalidis senum viribus. V. Chlid. conf. Tertull. Carm. adv. Marc. 3. 196.

CALVARIUM, i. n. & plur. Calvaria. Versus Ennii sunt ab Apuleio in priore Apologia p. 299. citati, Polypus Corcyre, calvaria pingui Atarnæ, Purpura, muriculi, mures, dulces quoque echini. Quo loco

Turnebus, Adv. 21. 21. Legit, inquit, in Gellio manuscripto, Cephalaque Atarnæ: quæ, ut opinor, Ennius Calvaria appellat. sunt autem Salsamenta a capite thynni. Nam illic ceteraræ erant, nisi quis Cephali pulpas intelligat: quod non arbitror. Verius omnino fit apud Ennium Calvaria marina esse, quorum apud Apuleium ipsum mentio est.

CALVARIOLA, æ. f. Parvus calculus instar minoris Calvarie. Vetus Interpres Juvenal. Sat. 5. v. 48. Calices fractos five Calvariolas componere. Sed in codd. Mss. est Caldariolas. quod contra du Fresne defendit Schurzfl.

CALVASTER, **CALVATUS**, **CALVENA**, **CALVEO**, **CALVI- TIES**, &c. V. post seq. dict.

CALVUS, a, um. Adj. [καλακρός, ἀνιστολ] proprie Qui calvam crinib- nusdam habet. Suet. in Cæs. cap. 51. Urbani seivate uxores, moechum calvam adducimus.

Calvus proprie fit natura, interdum tamen pro Tonfo accipitur. Plaut. in Amph. 1. r. vers. ult. Quod ille faciat Juppiter, Ut ego hodie raso capite calvam capiam pileum.

Venus Calva, ab eventu culta a Romanis. nam urbe a Gallis occupata, obfessi in Capitolio Romani, quum ex mulierum capillis tormenta se- cissent, ædem Veneri Calvæ consecraverunt. Lactant. de Fals. Relig. 1. 20. 27. Veget. lib. 4. de Re Milit. cap. 9. V. Scr. ad 1. Æn. 724. Calvus sæpissime substitantive ponitur, ut Calvus comatus, apud Martial. lib. 10. 83.

Calvo turpius est nihil comato. Rursus lib. 1. 40. Calvus quum fueris, eris comatus. Aperte dicitur in eum, qui veris bonis nudus, ascititius se vendit. Veluti si quis indoctus aliena pro suis ederet: aut si quis dissimulat esse se quod est, veluti si senex astu- to galericulo, aut tinctis capillis affectet videri juvenis: si deformis, adhibito fucce velit haberi formosa. V. Cæsaub. ad Pers. p. 100.

A calvo ad calvum. Suet. in Caligul. cap. 27. Quum ad faginam ferarum muneri præparatarum carius pecudes compararentur, ex noxiis lanian- dos adnotavit: & custodiarum feriem recognoscens, nullius inspecto elogio, stans tantummodo intra porticum mediam, a calvo ad calvum duci imperavit. Proverbialis (ait Beroaldus) hæc est loquutio, qua significatur justitiam Caligulam, ad supplicium duci custodias indifferen- ter, & nullo habito discrimine delictorum. Quum enim recognosceret custodias, duo forte aderant calvi, alter in summo, alter in imo, ut inter duos calvos omnes custodiæ continerentur. Tunc Caligula stans in porticu, in qua agebatur recognitio carcerariorum, jussit ut carnifices ducerent ad supplicium custodias omnes, incipiendo ab uno calvo, qui erat primus, & eundo ad alterum calvum qui erat novissimus. Et ita indifferenter omnes dediti sunt supplicio capitali, citra considerationem ullam & penitentionem qui plus qui minus deliquisset, & nunquid omnes poena capitis forent puniendi. Hujus rei auctor est Dion apud Græcos scriptor luculentus. Hæc ille.

Calvum vellis, Proverbium in cos jactari solitum, qui nihil proficiunt & frustra operando fatigantur, quasi ad id operam dent quod fieri potis non est. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 15.

Calvus, Ro. gentis Liciniæ cognomen. Ex qua familia est Calvus nobilis poë- ta. Fuit ille æqualis & amicus Catulli, ad quem sic scribit in epigr. 14. pr. Ni te plus oculis meis amarem,

Jucundissime Calve, &c. & Horat. 1. Serm. 10. 19. Nil præter Calvum & doctus cantare Catullum.

De Calvo Oratore V. Quint. 10. 1. p. 917. De aliis conf. Pitif. Lex.

CALVASTER, [ἀναβαλοπαιστή] Propemodum Calvus unde Recalvaster. q. V. **CALVITIVM**, i. n. [καλακροπαιστή, καλακροπαιστή] Vitium illud quo quis calvam crinibus nudam habet. Cic. 3. Tusc. 62. Proinde stultissimum regem in luctu capillum sibi evellere, quasi calvum moror levaretur.

Calvitiū deformitatem. Suet. Cæs. cap. 45. Calvitiū loci. Transl. Columel. lib. 4. cap. 29. **CALVITIES**, cī. f. Idem quod Calvitiū. Petron. Sat. cap. 108. Sup- pectiliorum æqualis cum fronte calvities.

CALVITAS, ætis. f. Deceptio, fraus. Ulpian. Dig. lib. 17. t. 1. l. 29. §. 5. ut vult Haloand. V. **CALVO**, Ære.

CALVEO, vi, [καλακρός Ære] Ære. Calvum effe. Plin. lib. 11. cap. 37. Et quædam animalium naturaliter calvent, sicut Istruthiocameli, & corvi aquatici. Hinc

CALVESCO, [καλακροπαιστή] Ære. Calvum fieri: quum capilli ultro deci- dunt, tam de hominibus, quam de brutis, & inanimatis dicitur. Plin. lib. 10. cap. 29. Proprium his calvescere omnibus annis, quum ferturur rapa. De picis loquitur. Columel. lib. 4. cap. 33. Propter quæ sæpe novella calcantia calvescunt.

Calvescunt colla bubus. Columel. lib. 6. cap. 14. extr. Potior tamen ratio est custodiendi ne nascantur, neve colla calvescant. Quæ non aliter glabra sunt, nisi cum &c.

CALVERFIO, [καλακροπαιστή] Æri. Calvum fieri. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 37. Ego ista em, inquit Agrarius, non solum in ovibus tendendis, sed in meo capillo a patre acceptum fervo, ne decrecente luna tendens calve- sciam. Emendati codices habent, Calvus siam.

CALVENA, a. Calvitiō nomen fictum. Cic. 14. Att. 5. Calvena moleste fert se suspectum esse Bruto. 1. e. Matus, Cæsaris olim familiaris, calvus, quem ob id Madarum etiam vocat lib. eodem, Epist. 2. Altera epi- stola de Madaro scripta. Calvus enim Græce καλακρός. Eundem vocat Phyl- lacroma, id est Calvitiū, lib. eod. Epist. 2. Habes igitur καλακροπαιστή locum otii, id est Bruti. Sensus est: Habes quid Matus mecum locutus est.

CALVO, Ære. Calvum facere. a quo Decalvo & Recalvo: primum signifi- cat Valde calvo: secundum Ab anteriore capitis parte calvo. Calep. sine auctore. Hinc tamen Partic.

CALVATUS, a, um. ut, Calvata a vite vinea. Cato R. R. cap. 33. Vict. ex Mss. Calva. Attamen Plin. lib. 17. cap. 22. Si vinea ab vite calvata erit. Calvatam vineam vocant, in qua vites quidem sint, verum pauca, & ra- que, ut in calvitiō capilli.

CALVO, vi, [καλακρός] Ære. Priscian. lib. 10. fol. 125. a. Ald. In vo, u loco consonantis posita in l quidem desinente penultima, o extremam in i convertunt, & faciunt præteritum, ut solvo solvi, volvo volvi, calvo calvi. Unde Sallust. in 3. historiarum infinitum passivi protulit, Con- tra ille calvi rarus. Calvi, pro Decipi, & p. p. Sic debet etiam Calvi Calvum facere, quod tamen in usu non inveni. & puto Calumniam hoc esse derivatum.

CALVOR, æris. [καλακροπαιστή] vi. depon. Frustrari, decipere. Tractum a Calvis mris, (sive ut alia habent exemplaria militibus) quod fit omni- bus frustrati. Plaut. Caf. 2. 2. 4. Ubi domi sola sum, sopor manus calvi- tur. Pacuvius Medo, Sentio, pater, te vocis calvi similitudine. fed quid conficior? num me lactans calviter ætas? Hæc & plura Nonius. 1. 20. Caius, de Significat. Verb. Si calviter, & moretur, & frustretur. Inde & Calumniatores appellati sunt, qui per fraudem & frustrationem alios vexant. Ilibus, Inde & Cavillatio dicta est. Hactenus Caius, in- terprets verbum istum ex XII TAB. Si calviter, pedemve fruit, ma- num endo jactio. Qui locus corrupte legitur apud Festum Pompeium. Lex fallenti & fugitanti manum injici licere vult.

CALVSIUS nomen gentis Ro. Inde **CALVSIANUS**, a, um. ut, Actio Calvisiana appellatur, quoque patrono datur ad revocanda ea quæ in fraudem ejus libertas alienavit. 1. 16. §. Idem scribit. D. de pet. hæred.

CALUMNIA, æ. f. [καλακροπαιστή] est proprie Alicujus in litibus per frau- dem & frustrationem vexatio. Nonius. 4. 74. Calumnia est malitiosa & men- dax infamatio. V. infra. Cic. 1. Off. 33. Existunt etiam sæpe injuriæ calum- nia quadam, & nimis callida, fed malitiosa juris interpretatione. Calumnia quid significet, videtur Cic. declarare his verbis in Sallust. 3. Sed est quædam calumnia, quam unusquisque nostrum tæstante animo suo fert de eo qui falsum crimen bonis objectat. Litium calumnia. Cic. pro Milon. 75.

Religionis calumnia. Cic. 1. Fam. 1. Senatus religionis calumniam, non religione, sed malevolentia, & illius regere largitionis invidia compro- bat. Ubi est Malitiosa inventio, sive allegatio falsa ad rem impediendam per speciem religionis inducta.

Ignominia calumnie. Cic. pro Cluent. 86. Nec elabi alio accusatore poterat Albius, nec sine ignominia calumnie relinquere accusationem Cluentius? Indignitas calumnie. Quintil. 6. 1.

Proximus calumnia. Sallust. in Cic. 3. Qui vero nil poterat, is erat calumnia proximus.

Fiscales calumnia. Suet. Domit. cap. 9. i. e. Delationes falsas, adver- sus cives pro fisco intentatas. V. FISCIUS.

Calumnia jejuna. In JEJUNUM. Manifeste calumnia est. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Acerbissima sinistra avaritiæ calumnia. Cic. 1. Q. frat. 1. Adhibere calumniam. Cic. pro Domo sua, Illud in primis, nequa calumnia, nequa fraus, nequis dolus adhibeatur.

Coerctur calumnia. Cic. 4. Acad. 65. Nam si in minimis rebus pertina- cia reprehenditur, calumnia etiam coerctur.

Calumniam contunderē. In CONTUNDO. Damnari de calumnia. Gell. 14. 2. Ex quibus omnibus si nulla re proba- retur, dimitti jam se oportere, & adversarium de calumnia damnari.

Effugere calumniam. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Atque hæc quum uberius disputantur, & fustus, ut mihi est in animo facere, facilius effugiunt Academicorum calumniam.

Eximere tempus calumnia. Cic. 4. Att. 3. Metellus calumnia, dicendi tempus exemit, adjuvante Oppio, &c.

Extrahere rem calumnia. Cic. 1. Fam. 4. Res ab adversariis nostris extra- cta est variis calumniis.

Ferre calumniam. Cic. 8. Fam. 8. Scito C. Sempronium Rufum, mel ac delicias tuas, calumniam maximo plausu tulisti. i. e. Calumniosum quid- dam & astutum dolose quæ excogitasset, attulisset, & obtinuisse fortasse: quod tum fecit Rufus, qui accusatorem suum postulatam lege Plotia, ut hoc extraordinario reo causam non diceret. Turneb. Calumnia dam- natum Gronov. exponit, q. V.

Imponere calumnia personam alicui. In IMPONO. Intendere animum calumniam rapinque. Suet. Neron. cap. 32.

Infruere calumniam alicui. V. INSTRUO. Jurare calumniam in aliquem, est Accusatorum, quos prius quam audi- rentur, jurare oportere fe calumnia causa ad accusandum non venisse.

Cic. 8. Fam. 8. Nam de divinatione Appius, quum calumniam jurasset, contendere ausus non est, Piliogue celsit.

Obterere. In **OBTERO**.
 Petere aliquid per calumniam, maliatimque. Cic. 4. Verr. 66.
 Reprimere calumnias. Suet. Domit. cap. 9.
 Calumnia, Calliditas. Cic. de Rep. lib. 2. Ut Carneadi respondeatis, qui sæpe optimas causas ingenitè calumnia iudicari solet.
 Timoris calumniam dixit Cic. 6. Fam. 7. pro Timore, qui sibi fingit, quæ non sunt vera.
 Calumnie, quam Græci *ἄσθενος* nominant, & Impudentiæ aras Athenienses consecrassè, testis est Theophrastus apud Diogenianum. Hanc autem quemadmodum effinxerit Apelles, vide apud Lucianum in dialogo qui inscribitur, De non calumnia temere credendo, & quæ diximus supra in dictione *ΑΝΤΙΦΙΛΙΟΥ*. [Calumnia Latine loquentibus non est *ἄσθενος*, sive, ut Nonius definit, Malitiosa & mendax infamatio, vel Sermo ad detrahendum alterius existimationi pertinens, ut vulgo usurpant: Verum potius *ὑπερφανία*, Falsa Postulatio fidei accusatio in iudicio, vel Malitiosa juris interpretatio, uti Cic. explicuit, quod genus nequitia Galli *Chicane* vocant, ubi quis sciens falsum pro vero defendit, unde & ad Sophismata feu Cavillationes disputantium transferitur, sicut & Græcum *συνεφάντης* vocabulum, de quo Henr. Steph. Thes. Græc. adi. Et hanc significationem retinent omnia derivata. V. & l. 1. D. ad S. C. Turpil. & quæ ex Prisciano in CALVO, ère adduxi. Noniana genuina non puto.]
CALUMNIOR, [*συνεφάντισον*] *ari*. Falsum crimen scienter intendere: vel Per fraudem & rationem dolosam, vincendi gratia alium litibus vexare. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Quum enim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciose dicere, aperte iudicari ac calumniari sciens non videatur. Cic. 9. Fam. 7. pr. Nam quod antea calumniatus sum. i. e. explicante Grævio, Falso pretextu usus sum.
 Id unum calumniatus est rumor. Tacit. 3. Hist. 75.
 Naturam rerum calumniari. Plin. 18. 28. i. e. Falso de ea quæri, ut Sall. ait.
 Calumniari fe dicuntur, Qui inter scribendum nimis anxie inquirunt ad singula, & quæ proba tantum etiam damnant, apud Quintil. 10. 3. p. 932.
 Burn. V. paulo post Sui calumniator.
 Calumnior, h. e. Frustror. Verba sunt Charisii libro primo.
CALUMNIANS, Partic. Cic. pro Quint. 67. Jacet res in controversiis, isto calumnians biennium.
 Poena calumniantium. Suet. Domit. cap. 9.
 Objectus calumniantium. Quintil. 6. 3.
CALUMNIATOR, *ōris*. m. [*συνεφάντης*] Qui per fraudem & frustrationem alium vexat litibus, aut Qui malitiose aliquid interpretatur. Cic. pro Client. 63. Est hic Ennius egiens quidam calumniator, mercenarius Oppianici, &c. Is est, qui periphrafi Terentiana Bonorum extortor, legum contortor in Phorm. dicitur.
 Calumniatores & Delatores ea olim poena afficiebantur, ut puncta & stigmata in fronte inuisa & inscripta gestarent. Cic. pro Rosc. Amer. 56.
 Crura quidem vobis nemo suffringet, sed si ego hos bene novi, litteram illam, cui vos usque eo inimici estis ut etiam omnes oderitis, ita vehementer ad caput affigent, ut postea, &c. Nota autem illa alicuius litteræ insignie habebat, in delatore fortasse p: in calumniatore c, sed & illudens Cicero, litterarum ignaros appellat eos qui accusationes factitabant, & odio litteræ illius, qua notantur frontes de calumnia damnatorum, reliquis omnes eis litteras invisias jocat. Surr qui locum hunc intelligant, de littera c, condemnationis nota, sed Turnebus ut supra dictum est. Utere tuo iudicio. V. Comment. ad l. 1. r. D. ad S. C. Turpil. Calumniator & improbus. Cic. pro Quint. 87. Neque ab homine alieno, neque ab aliquo calumniatore atque improbo, sed ab equite Romano, &c. Sui calumniator. Plin. 34. 8. Callimachus, semper calumniator sui, nec finem habens diligentia, ob id *καλεσθησάμενος* appellatus, memorabili exemplo adhibendi curæ modum. ubi V. Hard.
 Apponere calumniatorem. In **APPONO**.
 Quærere calumniatorem. Cic. 4. Verr. 22. ubi eundem & Quadruplatorem vocat.
CALUMNIATIO, *ōnis*. f. [*συνεφάντισμα*] Afcon. Ped. in Divin. Cic. 44. Factum est, non est factum: Calumniationes, & hoc genus argumenti complexio dicitur.
CALUMNIATRIX, *icis*. f. [*συνεφάντιστρα*] Ulpianus l. 1. §. Si ea quæ 14. Dig. de Ventre in possess. mittendo: Nisi manifesta sit calumniatrix mulier.
CALUMNIOSUS, a. um. [*συνεφάντιος*] Qui calumniam inferre solet. Augustin. Nemo illic calumniosus tendiculum verborum requirit. Paul. jurif. lib. sent. 1. cap. 5. Calumniosus est, inquit, qui sciens prudensque per fraudem negotium alteri comparat. Apul. Apol. p. 418. Sed summe ego ineptus, qui hæc etiam in iudicio? an vos potius calumniosi, qui etiam hæc in accusatione?
 Adnotatio calumniofa. Paul. in l. Debitor. D. de leg. 2.
 Crimina calumniofa. Ulp. in l. Illicitas. D. de offic. præfid.
CALUMNIOSE, Adv. [*συνεφάντιος*] Idem. Aggenus Urbicus de Limit. cap. de Aqua pluv. Calumniose fines defendere. Lege 8. Dig. de Stipulat. prætor. Calumniose petere. Et sæpe occurrit apud Scriptores Ecclesiasticos.
CALVO, *are*, & *ete*. V. CALVUS. In CALVA.
CALX, calcis. m. & f. [*πίερα*] Posterior pars pedis. Virg. 5. Æn. 324. Euryalumque Helymus sequitur: quo deinde sub ipso Ecce volat, calcemque terit jam calce Diore. Ubi Servius, Calcem dicitur, unde terram calcamus. Ergo non proprie dixit, Calcem calce terit. Planta enim calcem non potuit terere. Unde a parte totum accipiendum, id est Calce pedem terebat.
 Calces a Calcando, quod est nitendo, dictæ sunt, non a Calcitrando. Nam & de omnibus pedibus, & de hominum & universonum animalium dici potest. Nam sunt calces extrema pars pedum terræ proxima. Nonius.
 A capite usque ad calcem. A calce ad carceres. i. e. A fine ad principium. V. a præpositionem, & paulo infra Calx pro fine.
 Curvata calx. Silius lib. 16.
 Ferrata calce equum fatigare. Virg. 11. Æn. 714. de hac formula. V. Drakenb. ad Sil. 7. 696. Ubi dicit Ferratam calcem, ad Equitem ferres calcibus armatum referri debere, non vero ad Equum sub pedibus soleas ferreas habentem.
 Incusæ. Sil. lib. 4.
 Rigidos calces extendere, de Mortuo. Perf. 3. Sat. 105.

Cedere calcibus. In **CADO**.
 Certare pugnis & calcibus. Cic. 3. Tusc. 77.
 Contingere calce quemquam. Idem ad Cædrem. Columell. 6. 2.
 Confindere calcibus. Cic. 5. Verr. 56. Et tibi, cum pugnis & calcibus conscissus esset, promisit. [Malim Concusus. Scindere calce *ἄσθενος*, Cedere tritum. Notum est quam sæpe hæc duo participia confundantur. Creutare equum ferrata calce. Sil. lib. 17. 5.
 Ferre calce. Quintil. lib. 2. cap. 8. Ille exercendi corpora peritus, non si docendum Pancratiatum suscepit, pugno ferite vel calce tantum, &c. Petere. Hor. 2. Serm. 1. 55.
 Ut neque calce lupus quemquam, nec dente petit bos.
 Premere calce subfellium. Auct. ad Heren. lib. 4. 68.
 Pulfare. Sil. lib. 16.
 Remittere calces dicitur equus. Nepos 18. 5. 5.
 Verberare auras calcibus. Virg. 10. Æn. 892.
 Uti pugnis & calcibus. Cic. pro Syl. 71.
 Calces, pro Percussionibus pedum. Ter. Phorm. 1. 2. 28. Nam quæ inciticia est adversum stimulum calces? Ubi Donatus, Modo calces, non partes plantæ, sed percussiones pedum, plagasque significat. Aliter Turneb. Illic enim Calces verbum esse contendit, sic exponens: Adeo, inquit, es incitus & stultus, ut contra stimulum calcaturus, id est calcitraturus sis. Est enim proverbium Græcum omnibus notum, *σπέρμα κνήμης λακτίσσει*. Unde subdit idem, Qui calces in Terentio nomen accipiunt, & proverbium corruptum, & subaudiunt quæ vix a spectatore divinari poterunt. Hæc ille. [At nec Calcare, pro Calcitrare legere me memini, & nihil in Paræmisi frequentius ejusmodi apoplepiti. Exempla obvia sunt apud Erafmum.
 Calx, pro Fine & extremitate alicujus rei per metaphoram. Cic. de Rep. Quoniam fumus ab ipso calce ejus interpellatione revocati, & 1. Tusc. 15. Nunc video calcem, ad quem decursum est, & de Amicit. 101. Quibus cum tanquam & carceribus emissus, cum iidem ad calcem (ut dicitur) pervenire possis. ubi Calx pro Meta ponitur. item apud Lucret. 6. 91.
 Tu mihi supremæ præscripta ad candida calcis
 Currenti spatium præmonstra, &c. [Ubi alii Calcem pro Linea alba calce, seu creta, notata accipiunt, ubi equi in cursu subfitebant, quod vel ex hoc Lucretii, & altero item Senecæ loco Epist. 108. apparet. Calx etiam dicitur de Imis partibus columnæ, cui scalarum gradus adherent. Vitruv. 9. 2.
CALCANEUS, i. m. & **CALCANEUM**, i. n. [*πίερα*] utroque modo dicitur pro Parte posteriore pedis: qui Talus alias dicitur. Virg. in Morte, v. 36.
 Continuis rimis calcanea scissa rigebant. Hieron. Epist. 41. ad Rufinum: Mihi concede, ut inter sanctorum calcanea caput possim levare, i. e. Postremum esse. Camelorum calcaneum in cupedis erat Apicio & Heliogabalo. V. Lamprid. in hujus Vita cap. 20.
CALCAR, *aris*. n. [*πίερα*] Equorum ac jumentorum stimulus: quod ad calcem alligetur. Plaut. Afn. 3. 3. 118. Calcari quadrupedem agitato. Addere calcaria sponte currenti, pro Cupiditate ac studium alicujus augere, atque acere. Plin. lib. 1. Epist. 8. V. Erafm. Chilia.
 Adhibere calcaria. In **ADHIBEO**.
 Admovere calcar. In **ADMOVO**.
 Auferre calcarius equum. Sil. lib. 10.
 Concitare calcarius equum. Liv. 2. 6.
 Egere calcarius, & frenis egere. Cic. 6. Att. 1. Cicerones pueri amant inter se, dicunt, exercentur: sed alter, ut dixit Iocrates in Ephoro & Theopompo, frenis eget, alter calcarius.
 Immenfium gloria calcar habet. Ovid. 4. de Pont. 2. 35.
 Subdere calcaria equo. Ovid. 2. de Pont. 6. 38.
 Amoris calcarius ictus, i. e. Stimulus, eleganti translatione Lucretius dixit 5. 1074.
 Calcaria in gallinis. Columel. lib. 8. cap. 2. Generosissimæque creduntur quæ quinos habent digitos, sed ita ne curibus eminent transversa calcaria.
 Calcar, pro Impetu. Varro Sequiulyffe, Ventus suo casu vehementius sufflare, & calcar admovere. Nonius.
CALCEUS, i. m. [*καλκός*, *καλκίον*] Indumentum pedis, quod fit ex pellibus animalium, & a Calce deducitur, vel a *καλκός* lignum, quod ex ligno primitus calcei ferent. Cic. 1. de Invent. 4. Si multus erat in calcis pulvis, exitinere eum venire oportebat.
 Læx calceus. Hor. 1. Serm. 3. 32.
 Lutei calcei. Apul. Met. 8. p. 260.
 Mullei calcei. Festus Mulleos calceos regum Albanorum, deinde Patricorum fuisse dicit, quos a Mullando, id est fendo appellatos refert. Sed fortasse verius fit vocatos a Mulli rubro colore, quum purpurei essent: quod & ab Iliodoro scriptum est, cui favet Dio in Julio, qui Rubros calceos vocat. Cato, qui magistratum curulem cepisset, calceos mulleos altacinatos gessisse ait, ceteros perones. V. Turneb. lib. 19. cap. 24. Ubi enim vero Romani calceis duplicibus, mulleolis, & puris five peronibus. Mulleolis ex alutis, perones ex puro corio; qua de re prolixius Rhævard. Varr. Lect. 1. 8. conf. etiam Pitif. Lex.
 Sicyonei calcei. Cic. 1. de Orat. 231.
 Veteres calceos vendere. Quintil. lib. 6.
 Calceus pede major, subvertit. Hor. 1. Epist. 10. 43.
 Cui non conveniet sua res, ut calceus olim,
 Si pede major erit, subvertet: si minor, uret. Subvertet, subaudi Euntem. [vel potius cum Schol. vet. Pedem,
 Inducere calcem alicui præpostere, vel perperam. V. **INDUCO**.
 Inducere calcem. V. **INDUCO**.
 Mutare calceos, est Senatorem ferri. Cic. 13. Philipp. 28. Est etiam Afrius quidam, Senator voluntarius, lectus ipse a se. apertam curiam vidit post Cæsar's mortem, mutavit calceos: Pater Conscriptus repente factus est. Budæus. V. Pitif. Lex. in Calceus ad fin.
 Urit calceus. V. Calceus pede major.
CALCERÖLUS, i. m. [*καλκίον*] dimin. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis.
CALCULARIUS, i. m. [*καλκίον*] Qui calceos conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 38. Propolæ, hinciones, calcularii.
CALCEARIUM, vel **CALCIARIUM**, i. n. Quantum satis est calceorum, pro Personæ qua de agitur conditione. Ulp. l. 8. §. 7. D. de tranfact. De

De calciario quoque arbitrio Prætoris transigendum est. Idem l. 21. D. de alim. & cibariis relictiis, neque habitationem, neque vestiarium, neque calciarium deberi palam est. [Salarii genus est, quod pro Calceis curitare ultra citroque ex officio ratione coactis dabatur. V. Suet. Vesp. cap. 8. ibique Torrent.

CALCRO, & **CALCIO**, avi, atum. [καλκρω] are. Plin. lib. 8. cap. 54. Laqueique calcari tradunt.

Calcere aliquem foccis. Plin. lib. 36. cap. 5. Archefilaum quoque magnificat Varro, cuius fe marmoream habuisse lexnam tradit, aligeros que ludentes cum ea Cupidines, quorum alii religatam tenerent, alii e cornu cogenter bibere, alii calcientur foccis, omnes ex uno lapide. Calccebat ipse sese. Suet. Vesp. cap. 21.

CALCEOR, [καλκω] are. Pass. Plin. lib. 7. cap. 53. Nullis evidentibus causis obiere, dum calcantur matutino, duo Cæsares. Calcere mulas. Suet. in Vesp. August. cap. 23.

CALCRATUS, a, um. Adj. ex Partic. ut, Calceatum caput. Martial. lib. 12. 45.

Festive tibi, Phoebe, dixit ille
Qui dixit, caput esse calcere. V. Pitisc. Lex. Cic. pro Cæl. 82. Non fatis commode calcceati & vestiti.

Calcceati dentes, a Plaut. Capt. 1. 2. 84. joco dicuntur. i. e. Expediti & ad convivium parati, qui seropulos cibos possunt conterere.

CALCRATUS, us. m. [καλκω] Calceaminis usus. Plin. lib. 11. cap. 15. Pes imus vestigio carnofo : qua de causa in longiore itinere sine calcceatu fatiscunt. De Camelis loquitur. *Is fe foudent.* Suet. Calig. cap. 52. Vestitu, calcceatue & cetero habitu, neque patrio, neque civili &c. semper usus est.

CALCEAMEN, inis. n. Idem ac Calceus. Plin. lib. 19. cap. 2. Hinc calceamina, & pistorum vestis.

CALCEAMENTUM, & **CALCIAMENTUM**, i. n. Idem. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Sythicum tegmen, calceamentum solorum calcum, cubile terra.

Altiusculis calceamentis uti. Suet. Aug. cap. 73.

Calceamenta humiliora. Cæll. lib. 8. cap. 22. ubi de talo luxato loquitur. Induere calceamentum. Plin. lib. 28. cap. 4.

Attritus calceamentorum. Plin. 28. 16.

Calceamenta illata mortuis lapidea fieri. Plin. 36. 17.

CALCITRO, [καλκίτρο] are. Calce petere, vel percutere. Plin. lib. 30. cap. 16. Mulas non calcitrare quum vinum biberint.

Calcitrare, per metaphoram. Cic. pro Cæl. 36. Illum filium familias patre parco & tenaci habere tuis coplis devinctum non potes : calcitrat, respuit, non putat tua dona esse tanti.

CALCITRATUS, us. m. [καλκίτρο] Plin. lib. 8. cap. 44. Mula calcitrans inhihetur vini crebriore potu.

CALCITRO, onis. m. [καλκίτρο] Qui calcibus infestat. Plaut. Afin. 2. 3. 11. Ita hæc morata janua est, extemplo janitore clamat, procul si quem videt ire ad fe calcitronem. Equus mordax & calcitro. Gell. 4. 2. 2. conf. Non. 1. 214.

CALCITROSUS, a, um. Adj. [καλκίτρο] Quod solet calcibus impetere. Columel. lib. 2. cap. 2. Nunquam stimulo lacessat juvenum : quod retractantem, calcitrosifumque cum reddidit.

Jumenta calcitrosa. Ulpian. in l. 4. D. de ædil. edict.

CALCO, [καλκω] are. proprie significat Pedem comprimere. Virg. 2. Georg. 243.

Huc ager ille malar, dulcesque a fontibus undæ
Ad plenum calcibus. Subaudi Pedibus. At Plin. lib. 36. cap. 23. Ita ferratis vechibus calcari solum, parietesque similiter.

De equo cum rectore prostrato, Stat. 8. Theb. 521.

In vultus galeam, clypeumque in pectora calcat. i. e. Calcibus imprimit.

Pede aliquid calcere. Sen. Hippol. 2. Et aspera agili faxa calcantem pede. Imposito pede calcere. Ovid. 5. Trist. 8. 10.

Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas :
Imposito calcas quod mea fata pede.

Acervos ense factos calcere. Ovid. 4. de Pont. 7. 47. & Acervos morientum calcere. 5. Met. 88.

Æquor calcere. Ovid. 3. Trist. 10. 39.

— durum calcivimus æquor.

Amorem calcere pedibus. Ovid. 3. Amor. 9. 5.

Vicimus, & domitum pedibus calcamus amorem.

Hofem calcere. Juven. 10. Sat. 86. De more calcandi colla devictorum ad ostentationem perfectæ victoriæ. V. Barth. ad 2. Theb. Stat. p. 632. & seq.

Terra calcatur. Plin. in proem. lib. 33. pr. Tanquam parum benigna, fertilitate, quaqua calcatur. Hard. Secatur. q. V.

Telumque suo cum lumine calcat. Lucan. lib. 6. 219. de Scava sagittam cum oculo suo evellente.

Via leti femel calcanda. Hor. 1. Carm. 28. 16.

Uvas calcere. Cato de R. R. 1. 54.

Calcere, per metaphoram pro Vestigio premere. Petronius, cap. 118. Ceteri, inquit, aut non videntur viam, qua iretur ad carmen, aut viam timuerunt calcere. Non enim dixit hic Calcere, pro Terere, ut a vita translatio ducta fit, que eadem calcatur, sicut Aristoph. *ἄθλον πεινάσκου*, Ælchyum non calcalti, quod est, eum non trivisti, nec diligenter frequenterque pervolutasti, sed quod que sentiofa sunt & spinosa, aculeisque horrentia, vestigio premere timemus. Ex Turneb. 4. 19. [In Mf. Aut versum tim. An Aut animadversam &c?]

Calcere ponitur etiam simpliciter pro Comprimere. Plin. lib. 25. cap. 11. Ossa fracta & capite extrahit, aut liquid in corpore pupparat, vel si calcata sunt ossa. h. e. Confracta. Sic Columel. lib. 2. cap. 2.

Calcere, Gallinam inire, seu incendere, quod galli faciunt. *Chaucer.* Columel. lib. 8. cap. 5. sub finem, Summovebimus autem veteres gallinas, id est que trimatum excesserunt. nec minus, que velut mares cantare, atque etiam calcere cœperunt.

Calcere, ponitur etiam translate pro Spernere. ut Honores magnos calcere. Claud. 3. Paneg. 109.

Simulatio hucusque procedit, ut que dicendo refutare non possumus, quasi falsifidendo calcemus. Quintil. 5. 13.

CALCANS, Partic. Martial. lib. 12. 61.

Excipere hos illos, & tota furgere cœna
Marmora calcantem frigidiora gelu, &c.

Mœnia calcantem Magnum. Lucan. 10. 546.

CALCATUS, a, um. Partic. ut, Calcatice ruunt castris. Lucan. lib. 7. 332. Hydro calcato immittit. Ovid. 13. Met. 802.

Jus calcatum, i. e. Suppreffum. Claud. in Eutrop. 2. 124. Sic, Numinibus divinis spretis ac calcatis. Apul. Met. 9. p. 223.

Item significat Tritus, ufuratus; ut, Calcata quaestio apud Senec. Scrip. tor Belli Hisp. cap. 16. absolute dicit, Efferre calcatas ad fossas complendas. subintellige Crates, uti in plerisque adscriptum est ad marginem.

CALCATUS, us. m. Pallad. jan. tit. 13. Ne calcato affiduo terra effossa solidetur.

CALCABILIS, e. &

CALCATOR, onis. m. Qui calcit, &

CALCATRIX, icis. apud recalcitros auctores.

CALCATORIUM, i. n. Locus ubi uvæ calcantur. Pallad. lib. 1. tit. 18. Quod si cupis locum suum deputabimus : is locus ad calcatorii similitudinem, podis brevis, & teltaceo pavimento solidetur. Ibidem paulo ante, Calcatorium habeat loco altiore constructum.

CALCATURA, æ. f. ut, Pinnæ rotarum, sine operarum calcatura, fluminis impulsu sunt versatæ. Vitruv. 10. 10.

CALX, calcis. f. [καλκω] Lapis coctus : dictus quod in edificis calcetur. Plin. lib. 36. cap. 23. Calcem e vario lapide Cato Censorius improbat. Ex albo melior. quæ ex duro structuræ utilior : que ex fistuloso, tectoris. Ad utrumque damnatur ex felice. Cic. pro Milon. 75. Repente litribus in anem insulam materiam, calcem, camenta atque arma convexit.

Coalescent calce faxa. Lucret. lib. 6. 1066.

Saxa vides primum sola coalescere calce.

Locus nuper calce & arena perpolitus. Apul. Met. 8. p. 260.

CALCARIUS, a, um. Adj. ut, Calcaria fornax, in qua calx decoquitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Nuper repertum, oleas gaudere maxime cinere e calcarii fornacibus.

CALCARIUS, i. m. Qui calcem coquit. Cato de R. R. cap. 16. Calcem partiario coquendam qui dant, ita dant. Calcarius perficit & coquit.

CALCARIA, æ. f. absolute, Ubi calx aut coquitur, aut asfervatur, aut venditur. Ammianus 27. 3. Calcarias extinguere. Ulpian. l. 8. §. 10. ff. de pœnis : In calcariam quoque vel sulphurariam damnari solent. Notatur autem calcis fodina. [Ammianus pro ipsa calce possuisse videtur. Refert enim Symmachii dictum, quo plebem irritaverit : Libenter se vino proprio calcarias extincturum, quam id venditurum pretiis, quibus sperabat.]

Calcaria, Fornax est, ubi calx ex coctis lapidibus conficitur. Imperator tamen in tit. de pœn. l. ut damnum. pro Fodina posuit lapidum, ex quibus igni resolutis calx ipsa fit. Nam de damnatis ad metalla loquitur. Sunt autem lapides in genere metalli. Nebriiff.

De calcaria in carbonariam pervenire, i. e. De loco impuro in nihilo puriorem venire; hoc proverbio usus Tertullianus de Carne Christi, cap. 6.

CALCO vel **CALICO**, are. verbum exoletum, unde

CALCATUS, vel **CALICATUS**, vel ipso modo **CALCRATUS**, a, um. Adj. [καλκω] ut Calcata edificia dicuntur Calce polita. Fest. ubi Scalig. & Dacer. V.

CALYDNE, vel **CALYDNA**, [Καλύδνια] Carie oppidum, auctore Plin. lib. 5. cap. 37. Ovid. 8. Met. 222.

Dextra Lebyntos erat, læcundaque melle Calyde.

Est etiam Calydna, insula una Sporadam, Calymnis proxima, teste Plin. lib. 4. cap. 12. Homer. Il. 2. duas fecit Calydnas insulas. V. Strab. ad fin. lib. 10.

CALYDON, onis. f. [Καλύδων] Ætolia oppidum est septem millium quingentorum passuum a mari juxta Evenum amnem. Plinii verba cap. 2. lib. 4. Ipsa Calydon OËnei patris Meleagri regia fuit, que silvæ agroque & apro cognomen imposuit, de quibus multa mentio est apud Ovid. 8. Met.

Alta Calydon. Ovid. 8. Met. 270.

CALYDONIUS, a, um. Adj. ut, Heros Calydonius, Meleager. Ovid. 8. Met. 324.

Haÿta Calydonia. Ovid. 15. Met. 769.

Regna Calydonia. Ovid. 14. Met. 512.

Sus Calydonius. Martial. lib. 11. 19.

CALYDŌNIS, idis. f. [Καλύδωνίς] Ovid. 8. Met. 527.

Planguntur matres Calydonides Evinae.

CALYMNA, [Καλύμνα] Insularum duarum nomen est inter Sporadas, non procul a Calydna. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

CALYPSO, us. f. [Καλύψω] est Nympha Oceani & Tethyos filia : vel, ut aliquibus placet, Atlantis. Regnavit in Ogygia insula, & Ulysem naufragum hospitaliter suscepit. Ovid. de Arte Am. 2. 125.

Ah quoties illum doluit properare Calypso. De ea Homer. in Odyss. 2. Hæc de suo nomine insulam in Ionico mari cognominatam tenuit, propinquam promontorio Lacinio, ut sentire videtur Plin. lib. 3. cap. 10. vel ut alius placet, in mari Africo. Cic. 1. Off. 113. Si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt.

Calypso Atlantis. Tibul. lib. 2. 1. 77.

Non amor & secunda Atlantis arva Calypsus. Genitivi Græci sunt, Atlantidos & Calypsus, i. e. Atlantis illia. Quintil. lib. 1. 5. Neque enim jam Calypsonem dixerim, ut Junonem &c. Dixit tamen Apuleius 1. Mifel. p. 107. At ego vice Calypsonis æternam solitudinem fletu. V. omnino Præfican. p. 685.

Calypsonem, Vide apud Diefpaut. H. St.

Calypso, item Mulier quædam fuit pingendi peritiffima, cujus opus Plin. memorat Senem & præliatorem Theodorum. V. eum lib. 35. cap. 11. [Ita quidem colligas ex editione priore Hardumi, quam solum vidi, Sect. 40. extr. Sed errorum puto, ex falsa loci interpunctione natum, qui sic distinguendus videtur : Irene Cratini pictoris filia & discipula, puellam, que est Eleusine, Calypso, senem, & præliatorem Theodorum. Ut sit Calypso accusativus Græcus, opes ipsum Irenes denotans, i. e. Simulacrum pictum hujus Deæ. V. eundem paulo supra, ubi de Antidoti operibus, nec de correctione nostra dubium tibi relinquetur ullum. Adde istud nomen præterea nulli usquam femine tributum legi.]

CALYPTRA, æ. f. [καλύπτω] Genus vestimenti, quo mulieres capita operiebant. Festus. *Una cappe a femine.* Budaus. Eius meminit Plato in Alcibiade posteriori, quum dicit, in Asia esse quasdam regiones, mundo uxoris regie destinatas, & appellationem a mundo illo muliebri fortitas, & inter alias Calyptram. conf. Pitisc. Lex.

CALYX, ꝑcis. m. [καλύξ] significat Folliculum, quo fructus arborum cooperitur, a καλύπτω, cooperio. Plin. lib. 12. cap. 6. Sed unde vestes lineas faciunt, foliis moro similis, calyce pomi cynorhodo. De arbore loquitur.

Calyces etiam sunt Ovorum dura putamina vel testæ. V. Plin. 28. 2. V. plura in CALIX, quo cum Calyx confundi solet. [Si modo differentia est, ac non Calix ubique & Caliculus legendum.]

CALYCYLLUS, i. m. dimin. [καλίκυλλος] Plin. lib. 16. cap. 44. Quod vero in spina fullonia gignitur hypophæston vocat: calyculis inanibus, foliis parvis.

C A M

CAMACÆ, Populi inter Scythicas gentes. Plin. lib. 6. cap. 17.

CAMÆ, Populi inter Scythicas gentes. Plin. lib. 6. cap. 17.

CAMALODUNUM, i. n. Britannia oppidum. Plin. lib. 2. cap. 75. Camaldunum legitur in Edit. Harduin. Colonia Camalodunum, est apud Tacit. 12. Ann. 32. ubi V. Lipsi & Gronov. Inscriptio apud Gruterum p. 439. habet Camalodunum.

CAMA, æ. f. Lectus brevis & circa terram. Isidor. 20. 11. & Ambros. de Offic. CAMACUM, i. n. Cinnamon in Syria. Plin. 12. 28.

CAMARA, [Καμάρα] Urbs Crete insule Ptolemæo. vulgo Camera.

CAMARA, æ. f. Genus navigij Gell. 10. 25. V. infra CAMERA.

CAMARACUM, V. CAMERACUM.

CAMARINA, æ. f. [καμαρίνα] Quibusdam edit frutex: cujus ramos si quis commoveat, quæque, tetrum quendam odorem edit. Unde Camarinam movere: Proverbium, quod significat Sibi ipsi malum arcescere. Servius Grammaticus aliunde natum adagium dicit, enarrans locum illum in 3. Æn. 701.

— fati nunquam concessa moveri

Apparet Camarina procul. Camarina, inquit, Palus est juxta oppidum (Siciliæ) ejusdem nominis: quæ quum olim siccata pessilentiã creasset, consulenter Apollinis oraculum, an penitus eam desiccare præfaret. Venit deus Camarinam moveri. Quo contempto, exciderunt paludem: & carentes pessilentia, per eam partem ingressis hostibus pœnas dederunt. V. Erafini Chiliad. Sil. lib. 14. 199. Maronem imitatus dixit,

Et cui non licitum fati Camarina moveri.

CAMAROSIS, [καμαρόσις] Lat. Concameratio. Est Offis perruptio, quum ex alterutra refractum parte similem cameræ figuram acceperit. Auctor Galen. lib. Finit. Medic.

CAMBIO, is. Priscian. lib. 10. fol. 133. b. Ald. Cambio ἀλλάξιμα, inquit, ponit Charilius, & ejus Proterolus Campsi, quod δῶν τῶ κριμῶντο κερμῶνα Græco edic videtur. Unde & Campio, pfas, solebant vetustissimi dicere. Ennius in decimo, Lucatens campiant. Apul. Apol. p. 284.

Tu an habeas ad agrum colendum, an ipse mutuaris operas cum vicinis tuis cambias, neque scio, neque laboro. V. ibi Cafaub. & Andr. Alciatum Paregr. 1. 44. Cujacius Comm. de pactis, officium argentariorum describens: Fuit, inquit, olim in civitatibus certum corpus sive σύστημα argentariorum, quorum erit publicum officium. Tabernas & mensas commere in foro postas habebant. Apud mensas pecunie deponebantur, permutablebantur, emebantur, vendebantur. Quod Latine est Cambire, Græco ἀνταλλάξιμα, &c. V. Cangii Glossar. & infra CAMPSO.

CAMBIUM, i. n. pro Permutatione rei ad rem, apud recentiores.

CAMBITAS, ætis. f. Idem. Glossi. Gr. Lat.

CAMBIALIS, e. ut, Cambiales litteræ; Cambiale jus, Jct.

CAMBLES, etis. m. [Καμβῆλος] Lydorum rex fuit, edacitatis mirandæ, quemque scribit Xanthus in id vorandi studio evectum, ut nocte quadam uxorem quoque absumperit: quumque summo mane illius manum in ore comperisset, femet jugulasse. Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 11. Ex Athen. lib. 10.

CAMBODUNUM, i. n. [Καμβόδωνον] Vindelicis urbs, Ptolemæo. hodie Monacum, vulgo München. [Nisi Campidunum est, de quo f. l. de Camboduno Britannia V. Geographos.]

CAMBOLECTRI, Populi inter Gallia Narbonensis gentes, Plinio commemorantur lib. 3. cap. 4. & lib. 4. cap. 19. [Duo populi locorum situ & cognominibus ab eodem auctore distincti, Cambolectri Alcantici & Agefinates. V. Hard. ad loc. utrumq.]

CAMBYSENA, æ. f. [Καμβύσηνη] Armenia regio est, de qua sic Strabo, Chorzena & Cambyfena septentrionalis, & valde niveales sunt, Caucasus montibus vicinæ, & Iberiæ, & Colchidi, ubi iter agentes in summis montium cacuminibus nive obrui cadunt. Nam ibi plurima cadit: unde baculos habent ad ejusmodi pericula, quos in summam nivem respirandi gratia exerant, & eo signo auxilium ab advenientibus consequantur. Quapropter sæpe effossi servantur. Hæc ille lib. 12.

CAMBYSES, is. m. [Καμβύσης] Perfarum rex, Cyri filius, patriis rebus Ægyptum adjecit, sed offensus illorum superstitionibus, Apis ceterorumque deorum aedes dirui jussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui tempestatis & arenarum motibus oppressus interit, ut scribit Justin. lib. 1. cap. 9. Hujus meminit etiam Seneca lib. 3. de Ira cap. 20. Cambyfes (inquit) fertur in Æthiops jugum detrectantes: quumque inexplorato per arenaria exercitum duceret, deficientibus ceteris alimentis, decimum quemque inter se in cibum sortiti sunt: duravitque adeo talis severitas, donec & ipse, ne revocaretur ad sortem, peritum, receptuque signum dedit.

Est & Cambyfes, Fluvius in Caucasus montibus ortus, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 13.

CAMBYSU, [Καμβύσιος πόλις] Oppidum fuit inter Nelos & Marchadas deductus eo ægris exercitus regis Perfarum Cambyfis. De hoc Plin. lib. 6. cap. 29.

CAMELANI, Italiae populi in sexta regione, Narniensibus & Nucernis vicini. Plin. lib. 3. cap. 14. [Immo ipsi Nucerni in Favonienses & Camelanos divisi V. loc.]

CAMELAUCIUM, i. n. [Καμηλαύκιον] ut inquit Suidas, Roma defunctio est: dicit tamen Græce ποτὴρ τῶ καμάρα ἰδάνειν, quia colorem dedit. Est autem Camelaucium, ut Aristophanis interpretes tradunt, quod prius dicebatur Pildion, id est galeculus. Hæc ex Rhod. lib. 7. cap. 18. quem vide.

CAMELÆ, ærum. f. pl. Virgines Deæ, quibus nepturæ supplicare solite.

Festus: κεμήλιον γένει.

CAMELIDÆ, Insulae duæ sunt in ora Ionie regionis. Plin. lib. 5. cap. 31.

CAMELIGÆ, [Καμηλίται] Populi sunt in Mesopotamia finibus, non

procul ab Euphrate, Scenitis proximi, qui diversoria habent partim cisternarum, partim aqueductuum aquis abundantia. V. Strab. lib. Geogr. 16. CAMELLA, æ. f. Genus poculi, quo in quibusdam sacris folebant uti, cujus meminit Ovid. 4. Fast. 779.

Tum licet, apposita, veluti crateræ, comella,

Lac niveum potes, purpureamque sâpam. Sunt qui scribunt per simplex l. V. Petron. cap. 64. 133. & 135. Turneb. Advers. 26. 7.

CAMELOPARDALIS, is. f. [καμηλοπαρδαλις] Animal est cameli proceritate, colore pantheræ, maculis veniti florentibus variegatum: posteræ infra alvum partes humi subsident, sicut in leonibus videmus; humeri, pedesque priores, atque item pectus, præter ceterorum membrorum rationem proceræ, tenuis cervix: camelo capite simile, pedibus & cruribus bovi. Plin. lib. 8. cap. 18. Hor. 2. Epit. l. 195.

Diversum confusa genus panthera camelo.

CAMELUS, i. m. [καμήλα] Notum est animal, de quo multa Plin. lib. 8. cap. 18. Liv. lib. 37. cap. 40. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Cameli adjuvantur proceritate collorum.

Desiderans camelus cornua, etiam aures perdidit: Proverbium in eos, qui dum peregrina sectantur, ne sua quidem timentur.

Saltat camelus; Proverbiale est, de indecore aliquid facientibus.

Siens camelus Perfo dicitur, quod sitim quadriduo toieret, ut docet Plin. lib. 8. cap. 18. Impleturque quum bibendi occasio est, & in præteritum, & in futurum, obturbata conculatione prius aqua. Perf. versus sic habet 5. Sat. 136.

Tolle recens primus piper e sitiente camelo.

Camelus Bactriana, & bicolor homo. Proverbium est, adversus eos quidem qui ea promunt, quæ admirationi putant futura, re autem ipsa vel metuculosa sunt, vel plane ridicula. Adagium rationem habet ejusmodi: Ptolemæus Lagi, duo quadam insularia in Ægyptum induxit, camelum Bactrianam insigniter nigram, bicolorem item hominem, ita ut medietas quidem ex æquilibrio summe foret nigra, reliqua portio albedinem præferret eximiam. Ceterum convenientibus in theatrum Ægyptiis, fustorem novitate rei injecturum camelum produxit, & semialbum hominem. Sed Ægyptii cameli aspectu terribi mandantur se fugæ: hominis vero, ut si dixerim, variegati intuitum, partim fulvis riserunt, partim ut monstrificum quiddam averati facti. Ex Cæl. lib. 7. c. 18.

Est & Camelus, Funis nauticus, quo anchoræ religantur, de quo aliqui intelligunt illud in Evangelio, Facilis est camelum per foramen acus intrare, quam divitem in regnum cælorum. V. Rhod. lib. 7. cap. 18.

CAMELARIUS, i. m. [Καμηλῆριος] Arist. de Aud. mir. [Qui camelus agit, Camelorum agitator & ductor. V. in dict. seq.]

CAMELARIA, æ. f. [καμηλαρία] Camelorum curatio & præfectura: nisi forte Camelaria legendum sit, a Camelariis: ut Argentaria, Sagararia, ab Argentariis & Sagaris. Camelarii namque qui camelorum curam habent, dicuntur. Arcad. l. ult. §. 11. D. de nunerib. & honor. Camelasia quoque similiter personale munus est: nam ratia habita & alimentorum & camelorum, certa pecunia camelariis dari debet, ut solo corporis ministerio obligentur. Budæus tamen Annot. ad hanc l. Cafelelafia, καμηλαρία legendum putat. sed Turneb. Adv. 21. 28. extr. Camelasian probat, quippe quod eadem forma dicitur ac ἰσπασία. [V. Interpp. ad l. i. §. 1. t. eodem. Agitur vero in hac l. de exhibitione camelorum ad vecturam. At ἰσπασία est ipsa Equitatio. Nil tamen mutandum puto, propter veterem in fingendis his vocabulis licentiam.]

CAMELASIUM, i. n. Turneb. l. c. Ut camelasia munus significat, ita camelasianum indicium eo nomine tributum. Repertur hæc vox apud Marcellin. lib. 17. cap. 3. extr. Ita quidem ille, Torrent. ad Suet. Vesp. cap. 8. alique. sed notat Valefius, tam a MStis, quam primitus edicis hoc verbum abesse, temereque a P. Castello insertum. [Nec fane respondit id nomen Analogiæ, nec causa apparet, cur a Gallis id tributum exigeretur.]

CAMELINUS, a, um. Adj. [καμηλῆνος] ut, Camelinum lac. Plin. lib. 28. cap. 9. Dulcissimum ab (al. ad) hominis camelinum, efficacissimum ex asinis. Camelinus color vulgo dicitur Pullus.

CAMLEPODIUM, i. n. [καμηλοπόδιον] Herba. Apul. de Herb. cap. 45.

CAMENÆ, V. CAMENÆ.

CAMERA, æ. f. [καμήρα, κήρα] Tectum in curvitate formatum, auctore Nonio. Dicitur Latine alias Testudo, alias Fornix, alias Arcus. Secundum Servium Camera dicitur quasi Camura, i. e. Curva. V. CAMURUS. Cic. 3. Q. frat. 1. Cameras quasdam non probavi, mutarique jussi. Varr. 3. de R. R. cap. 7. Peristereon hor, ut testudo, magna camera tectus, uno officio angusto. Al. Camera. Hor. 2. Serm. 3. 273.

— Picens exserpens femina pomis,

Gaudes si cameram percussu forte. Solent amantes femina ex malis orbiculatis duobus primis compressare digitis, eaque mittere in cameram, velut augurium, ut si cameram contigerint, posse sperari ad effectum duci quod animo conceperunt. Hæc Porphyrio.

Solutilem navem, cujus vel natifragio, vel cameræ ruina periret, commentus est. Suet. Nonon. cap. 34. ubi Camera, Tectum arcuatum est. [Ponderandum cordato lectori relinquo, annon scripserit Tranquillus, Cuius velut naufragio, cameræ ruina periret. Ulitata huic scriptori levis trajectio forsitan descriptori mutandi causam præbuit. Tectum ἀράβης Tacit. Ann. 14. 5. vocat.]

Cameras appellarunt Culmina arcuata, sive ex lapide, sive ex contignatione essent. V. Vitruv. 5. 10. & 7. 3. Ibiq. Philand.

Est & Navigij genus Camera, Dacis usitatum: archis lateribus, lata alvo, sine vinculo æris aut ferri connexa: & tumido mari, prout fluctus attollitur, fummo navium tabulis audent, donec in modum tecti claudantur, ut Tacit. 3. Hist. 47. 5. describit. V. Scheffer. in Addendis ad lib. 2. de Mil. Nav. p. 325. conf. CAMARA.

CAMERARIUS, a, um. Adj. [καμηραριος] ut, Cameraria concubita. Plin. lib. 19. cap. 5. Vires sine adminiculo standi non sunt, velocitas pernix, levi umbra cameras ac pergulas operiens. Inde hæc duo prima genera, Camerarium, & Plecticum, quod humi repit. Camerarium genus cucurbitæ vocat, Quod alius repens cameras & pergulas operit repantibus flagellis & capreolis innitentibus.

CAMERO, [καμηραριος] ære. Fornicem & testudinem facere. A quo compositum Concamerare. q. V.

CAMERATUS, a, um. ut, Camerata vehicula, quæ Græci καμαρῆτι vocant, qualia sunt Penilia, quibus matrona gestantur: qualia etiam hodie sunt corio contacta. Ulp. in l. Sed dedit. l. locati. Si inquilinus arcani cameratum in aedes contulerit, & adium aditum domini conagula-

gustaverit. Budæus. Haloander & Pandectæ Florentine habent, Arcam ceratam.

CAMBRATIO, ðnis. f. Fornix. Spartianus in Caracall. cap. 9. de cella foliati mirabili Thermarum hujus imp. loquens, Nam & ex ære vel cupro cancelli superpositi esse dicuntur, quibus cameratio tota concredita est.

CAMERUS, a, um. Obortum, inquit Nonius: unde & Camera, Tecta in curvitate formata. Virg. 3. Georg. 55.
— & cameris hirtæ sub cornibus aures. Serv. & Philarg. le-gunt Camuris. q. V.

CAMERACUM, vel **CAMARACUM**, i. n. Urbs in Belgica Gallia, memorata Antonin. itiner. & Tab. Peutung. Vulgo *Cammerik*. Gall. *Cambray*.

CAMERA, æ. f. vel **CAMERIUM**, i. n. Italia oppidum juxta Collatiam apud Plin. lib. 3. cap. 5. Tacit. 11. Ann. 24.

CAMERINUM, i. n. [*Καμερίον*] Piceni urbs præclara, a curvitate situs ita appellata. Apud Strab. & Ptolem. lib. 3. cap. 1. legitur Camarinum. Alii Umbriæ adseribunt. Vulgo *Camarinis*. Hinc

CAMERINUS, a, um. Adj. gentile & possessiv. ut, Ager Camerinus. Frontin. de Colon. Conditum Camerinum, cujus loco abinthiatum Roma-num commendat Apicius 1. 3.

Camerinus, Proprium Poetæ, cujus meminit Ovid. 4. de Pont. 16. 19. Quique cantu domito Camerinus ab Hectore Trojan.

Camerini inter nobiliores apud Juven. 7. Sat. 90. & 8. 38. Cognomen fuit gentis Sulpiciae, de cujus nobilitate V. Suet. in Galba.

CAMERTES, tis. pl. **CAMERTES**, [*Καμερτες*] Populi iidem qui Camerini. Collocantur in montibus, qui Umbros a Picenis dividunt. Sil. lib. 8. 463.
— & armis
Vel castris laudande Camers. Singularis numerus pro plurali. Horum meminit Strabo lib. 5. Et Plin. lib. 3. cap. 14. Cic. pro Corn. Balb. 47. Neque Fulginationi, neque Camertium fœdere esse exceptum. & 50. Cohortes duas universas Camertium.

CAMERS, Adj. [*Καμερς*] Cic. pro Syll. 53. In agro Camerti, Piceno, vel Gallico.

CAMERTINUS, a, um. aliud Adj. [*Καμερτινός*] ut, Camertinum fœdus. Cic. pro Corn. Balb. 46.

CAMERES, Confors Jani. De quo sic Perottus, de Jano loquens, Hunc regionem istam, quæ nunc vocatur Italia, regno obtinuisse, & cum Camese, qui simili modo indigena erat, ita participata potentia possedisse, ut ipso Camesene: oppidum Janiculum vocaretur.

CAMILLA, æ. f. [*Καμίλην*] Volca virago, quæ venit auxilio Turno contra Latinos & Æneam, in quo bello etiam occubuit. Eam Virg. describit 7. Æn. 803.
Hos super advenit Volca de gente Camilla, &c.
Dia Camilla. Virg. 11. Æn. 657.
Phætrata Camilla. Virg. 11. Æn. 649.

CAMILLUS, i. m. [*Καμίλλος*] Cognomen gentis Furia, ex qua familia longe nobilissimus fuit M. Furius Camillus, qui Veios decennali obsidione domuit, deque his triumphavit. Postea crimini datum quod albis equis triumphasset, & prædam inique dividisset: die dicta a L. Appuleio Saturnino Tribuno plebis, damnatus, Ardeam concessit. Mox quum Galli Senones urbem diripiissent, abens Dictator factus, collectis reliquis Gallis adortus incautos oppressit. Populum Romam migrare Veios volentem eleganti apud Livium lib. 5. extr. concione retinuit, in qua omnes urbis dotes, laudèquæ licet agnoscere. Adjicit quoque Livius quod tertium Dictator dictus, contra Latinos ad Satricum contendit, ut fociam urbem Pop. Rom. a Latinis oppugnatum tueretur. Quartum Dictator ad sedandam populi seditionem factus, valetudinem excusavit, ex quo alter ei subrogatus est. Quintum Dictator, Gallos iterum Romam petentes, & ad flumen Anienem castrametatos, superavit. Postremo Romæ octogena-rius pestilentia interitit. Auctores Liv. lib. 5. 6. & 7. & Plutarch.

Camillos & Camillas in sacris vocabant Ministros & Ministras impuberes, quibus lactuca efus fortasse præcibebatur. Hinc & Camilla dicta. Hæc Servius. Alii dicunt Omnes præter ab antiquis Camillos appellatos, facit habetur in antiquo carmine, quum pater filio de agricultura præciperet, Hiberno pulvere, vermo luto grandia farra, camille, metes. Fest. v. Flaminius. q. V. & in Camillus. Add. ibi Scalig. & Dacer. not. & Serv. ad Æn. 11. 541.

CAMILLUM, i. n. Idem esse videtur quod Camella. Vitruv. 10. 15. Craf-titudo bucculæ, quæ affligitur, vocatur Camillum, seu loculamentum. Catillum innui Baldus suspicatur in Lex. Vitruv.

CAMINUS, i. m. [*Καμίνος*] Græcum vocabulum est. Latine Fornax dicitur, auctore Servio. Virg. 3. Æn. 580.
— ruptis flammam expirare caminis.

Caminus, Structura quæ fumum excipit. Suet. in Vitel. cap. 8. Nec ante in Prætorium rediit, quam flagrante triclino ex conceptu camini. Cic. 7. Fam. 10. Luculentio camino utendum censeo.

Addere oleum camino. Hor. 2. Serm. 3. 321. i. e. Addere majoris infamie materiam. Proverbialis loquutio, de qua abunde Erasmus in Chiliad. Anhelans. Perf. 5. Sat. 10. [Immo ad vocem seq. Folle hoc epitheton refertur. Quin suspicor unius literæ adjectione legendum:
Tu neque anhelantis, coquitur dum massa camino,
Folle premis ventos, &c. Ut fit Anhelans ventos, pro quo
Horat. Serm. 1. 4. 19. Auras usque laborantes dixit, quem sine dubio exprimere studuit Persius, ut jam interpp. monuerunt.
Ardens semper. Juven. 14. Sat. 118.
Lentis caminis dare viscera. Sen. in Thyest. 766.
Perpetuis caminis defudare, Vulcanus dicitur, Stat. 3. Theb. 277.
Udos cum foliis ramos urente camino. Hor. 1. Serm. 5. 81. pro Igne urente.

CAMINO, [*Καμίνο*] Ære. In modum fornacis facere. Plin. lib. 16. cap. 6. Acervi confertis talcis recentibus luto caminantur.

CAMINATUS, a, um, ut, Fossura caminata. Plin. lib. 17. cap. 11.

CAMITRUS, i. m. Una ex urbis Rhodi insula. Strabo, Quas urbes Homerus commemorat, Lindon, Jalyfon, Camiron. Plin. lib. 5. cap. 31.

CAMISINA, æ. f. [*Καμισίνη*] Regio est olim Medorum ditioni subiecta, nunc autem sub Parthis vivens, ait Strabo lib. 11. Aliis Cominsine & Comisene.

CAMISIA, æ. f. quam Subuculam esse dicit Sext. Pompeius lib. 17. in verbo Supparus: & vix eam appellationem alibi reperias apud antiquos. Nos vocamus *Chemise*. Putatur autem a Macedonibus primum introducta. Idior. 19. 21. & 22. & Hieron. Epist. ad Fab.

CAMMA, Nobilis quædam femina e Galatia oriunda, viri sui mortem a Sinorige illatam ægerime ferens, quum apud Galatas in more esset, ut qui ineunt sponsalia. vir scilicet & uxor, de eodem poculo bibant, dis-simulato dolore sponsalia eo in ore infixit, venenatumque poculum il-li propinavit: quo haustu Sinorig, & ipsa, lata quod virum ista esset, mortem obivere. Hæc Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5. Ex Plutarcho de virt. mulier.

CAMMARON, [*Καμμαρόν*] Herbarum venenosissima, quæ notiore nomine Aconitum appellatur. Cammaron autem dictum existimant, a radice flexura, quam Dioscorides 427. Scorpionis caudæ affimilat. Aconitum item herbam nonnulli Cammaron appellarunt. V. Plin. lib. 27. cap. 3.

CAMMARUS, i. m. [*Καμμαρός*] Pifcis marinus, ex specie malacoftra-corum, hoc est qui molliorem testam pro cute habent. Columel. lib. 8. cap. 15. Aquatilibus autem cibis, si sit facultas, datur cammarus, & ri-valis alecula. Aliis Cammarus dicitur. q. V.

CAMMATIDES, um. f. pl. [*Καμματίδες*] Folia lauri, cum quibus una comedeant bellaria feru tragemata. Cæl. Rhod. 14. 50.

CAMONÆ, arum. f. pl. vel **CAMENÆ**, sine diphthongo, [*Μόναι*] Mûsæ: quibus a Cantu inditum est nomen. V. Voffl. Etym. p. 102. Virg. 3. Æl. 59.
Aternis dicetis, amant alterna Camonæ. Servius.
Camenæ Musæ a Carminibus sunt dictæ, vel quod canunt antiquorum laudes, vel quod sint castæ mentis præsidæ, inquit Festus, ubi V. Da-cer. Plin. lib. 34. cap. 5. Actium poetam in Camonarum ade maxima forma statuum sibi posse, quam brevis admodum fuisse.
Camonæ, etiam numero singulari dicimus. Perf. 5. Sat. 21.
— tibi nunc, hortante Camonæ,
Excutienda danus præcordia.
Dulces Camonæ. Hor. 1. Epist. 19. 5.
Vina fere dulces oluerunt mane Camonæ.
Gaudentes rure. Hor. 1. Serm. 10. 45.
— ductu molle atque facetum
Virgilio annuerunt gaudentes rure Camonæ.
Graia. Hor. 2. Carm. 16. 38.
Inhumana. Hor. 1. Epist. 18. 47.
Insignis. Hor. 1. Carm. 12. 39.
Tragica. Hor. de Arte Poet. 275.
Ignotum Tragice genus invenisse Camonæ.
Vocalis. Sen. in Med. 8. i. e. Calliope dulciter canens.
Senium Camonæ deponere. Hor. 1. Epist. 18. 47. i. e. Severitatem. [vel potius Segnitium, Desidiâ.]

CAMONÆALIS, e. Adj. apud recentiores.

CAMPAGUS, i. m. Julio Capitolino in Maximin. Jun. cap. 2. barbarum est Calciamenti nomen, sicut Anaxysis item Calcei fuit genus, ut notat Rhodig. lib. 18. cap. 21.

CAMPANA, æ. f. [*ὀ κάδων*] Onomast. vet. Campana, κάδων. Est autem campanarum usus antiquus, & varius in sacris & profanis. Sed vox, prout hodie sumitur, veteribus incognita. V. Adr. Jun. Animadv. 3. 11. Turneb. Adverf. 23. 6. Cang. Gloss. & infra TINTINNABULUM.

CAMPANULA, æ. f. dimin. Hieron. ad Eufoch.
Herba etiam est, Campanula silvestris.

CAMPANARIUS, i. m. Qui campanas conflat ex ære, vel Qui pulsat.

CAMPANIA, [*Καμπανία*] Italiae regio, de qua sic Plin. lib. 3. cap. 5. Qualiter Campanie ora per se, felixque illa ac beata amenitas narrari de-bet? ut palam sit, uno in loco gaudens opus esse nature. Jam vero tota ea vitalis, tam aprici colles, tam innoxii saltus, tam opaca nemora, &c. Nomen retinet, & est inditum regni Neapolitani.
Pinguis. Propert. lib. 3. 5. 5.
Campania terra. Tibul. lib. 1. 9. 37. Ut Terra Græcia, Gallia &c.

CAMPANUS, a, um. [*Καμπανός*] Adj. ut, Urbs Campana. Virg. 10. Æn. 145. Affuit & Mnestheus, quem pulsi, &c.
Et Capys: hinc nomen Campanæ dicitur urbi. Ubi Servius, Iste quidem dicit a Capy dictam esse Capuam. Sed Livius vult a Locis campestribus dictam, in quibus sita est. Constat tamen eam a Tufcis conditam de viso falconis augurio, qui Tusca lingua *Capys* dicitur: unde est Capua nominata. Tufcos autem omnem prene Italiam subiugasse manifestum est. V. plura ibid. & conf. CAMPESTRIS, CAMPANUS, CAPUA. Arrogantia Campana. Cic. 2. contra Rull. 75.
Litus Campanum. Stat. 3. Silv. 3. 162.
Luxuria Campana. Liv. 23. 45.
Morbis Campanus. Hor. 1. Serm. 5. 62. i. e. Oris creditas aut arrogantiæ. nam Campani qui Ofci dicebantur, ore immundi & arrogantes ha-biti sunt: unde Ofcos dictos putant, quasi Obscœnos, aut vero dixit Campanum morbum, quia Campani morbum dicacitatis patiuntur. Ex Acrone & Porphyrione. [Nec saniora Cruguanus affert interpretes, qui prorsus incredibilia de Morbo isto Campano memorat. Miror autem nec ex junioribus interpretibus, editoribusque Horatii quenquam extitisse, qui non in eodem luto pariter hæserit. Scribendum enim vero, eommatitis tantum nota interpolata:
Campanum, in morbum, in faciem permulta jocatus,
Pastorem saltaret usi Cyclopa, rogabat. To Campanum
substantivum gentile est, & ad v. Rogabat refertur: reliqua *καμπανός* in-terponantur. Legiti enim possit In morbum in facie, sublata distinctione. Sed altera quoque lectio commoda satis videtur. Morbum quem intel-ligat poeta, & quem item Campanum, fatis ipse explicuit.
Supplex Campana. Hor. 1. Serm. 6. 118. i. e. (ut exponit Acron) Fi-ctilis, (vel viminea,) quia in Campania erant figlinae. V. Turneb. Adv. 23. 6.
Supercillum Campanum. Cic. 1. contra Rull. 2.
CAMPANUS, i. sublt. pl. CAMPANI, orum. Caput & Campanie in-colæ. Cic. 2. contra Rull. 95. Campani semper superbi bonitate agro-rum, & fructuum magnitudine, &c. & 1. contra Rull. 20. Superbia na-ta ex Campanorum fastidio. V. in superiore dictione notata.

CAMPANICUS, a, um, ut, Peristromata picta Campanica. Plaut. Pseud. 1. 2. 12.

CAMPAS, ætis. o. g. pro Campano. Plaut. Trin. 2. 4. 144. Campas ge-nus. Nonius 8. 27. legit Campanus.

CAMPARIUS, V. CAMPUS.

CAMPASPE, Alexandri magni ex concubinis præcipue dilecta, quam quum nudam pingi ob admirationem formæ ab Apelle iussisset. eumque tum pari captum amore fensillisset, dono ei dedit. Magnus animo, major imperio sui, nec minor hoc factio, quam victoria aliqua. Quippe fe vicit, nec torum tantum suum, sed etiam affectum donavit artificii. Verba sunt Plin. lib. 35, cap. 10. *παρὰ τὴν* vocatur Æliano V. H. 12. 34. Lucian. in Imagin. *παρὰ τὴν*.

CAMPE, es. vel **CAMPA**, æ. f. [*κρήνη*] Eruca Latine, Vermiculus hortenses maxime herbas, & arborum frondes rodens. Campe Græcis a Flexu dicta est, quia in arcum attempdo curvatur. Budæus. Colunel. lib. 10. v. 124.

Nec solum teneras audens erodere frondes, Impliciter conchæ limax, hirsutaque campe, Dicere campas. Plaut. Truc. 5. 1. 50. i. e. Nugari. Campæ etiam Equi marini, delphini, & omne genus cetaceum, quod caudam flectit. Martial. lib. 9. 43. Campis dives Apollo marinis. i. e. Delphini, Apollini facris. [Sed rectius alii Campis Myrinas. Myrina Æolidis oppidum, proximum Grynio, templo Apollinis nobilitato. V. Strab. lib. 13. & Rader. ad Martial. Nihil igitur hæc ad Campas.

CAMPESTER, **CAMPICURSIO**, **CAMPIDUCTOR**, &c. V. **CAMPUS**. **CAMPHĀSUS**, Proprium nomen equi, de quo Sil. Ital. lib. 16. 356.

Camphafus, ipse asper, nec qui cervicis amaret Applausæ blandos fonitus, clausumque cruento Spumeus admorfu gauderet mandere ferrum. Sed exhibent meliores codd. Caucasus.

CAMPONI, Populi inter Aquilanticas gentes Plinio commemorantur lib. 4. cap. 19.

CAMPSEONYXIS, quum Plin. in Themiscyrena regione, prope Heniochos populos, de quo Plin. lib. 6. cap. 4. Hard. Acampsis. q. V.

CAMPSIANI, Germaniæ populi indigentia laborantes, commemorantur Straboni his verbis, Sunt alii Germaniæ populi indigentia magis laborantes, Sugambri, Chaubi, Bucteri, Cimbri, Cauci, Caulci, Campsiani, alique complures. Hactenus ille lib. 7.

CAMPSO, ære. pro Cambire antiquissimi dixerunt, ut notat Priscian. 10. p. 906. [Non dicit pro Cambire usos veteres hoc verbo, verum ex Græco aοριστο *ἐκκελευσα*, τὴν κήρυξιν, utrumque formasse; & Ennius eadem usus est, significatione partic. Campfantes, ac Græci solent, pro Circuire navibus, circumnavigare. V. locum integrum in **CAMBIO**.

CAMPSOR, oris. m. vulgo vocatur Collybita atque Trapezita, sive Numularius. V. Alciat. Parerg. 1. 46.

CAMPTAULÆ, [*καμπταύλαι*] de quibus apud Vopiscum in Carin. cap. 19. fit mentio, dicuntur, Qui flexilli tiliarum utuntur cantu: sicuti Pithaulæ, Tibiis quodammodo persuadentes. Cæd. Rhod. lib. 12. cap. 5. V. Barthol. de Tibiis vet. p. 77.

CAMPUS, i. m. [*πίονον, δαπτόν, ἀλώε*] Quod primum ex agro plano fructus capiebant Campus dictus, auctore Varr. de L. L. 4. p. 11. ed. 3. Steph.

Campus, inquit Valla, lib. 4. est Planities terræ ampla & grandis: ideoque spatiosæ plateæ, areæve, campi nomen acceperunt. Unde Romæ campus Martius. Cæf. 3. Bell. Civil. 17. Sed quum esset inter bina castra campus, circiter millium passuum fex, Domitius castris Scipionis aciem suam subjecit. Hic pro Planitie ponitur, Sæpius pro Agro, nec raro pro Loco certaminis, ut ex subiectis apparebit exemplis.

Æquor campi. Virg. 7. Æn. 781. Filius ardentis haud fecit æquore campi Exercebat equos.

Æquora camporum patentium. Cic. 1. de Divin. 9. Utenim Ægyptii & Babylonii, in camporum patentium æquoribus habitantes, quum, &c. Ager campi. Virg. 2. Georg. 274. — si pinguis agros mactabere campi, Denfa fere.

Agger camporum. Stat. 2. Theb. 708. Quercus erat teneræ jam dudum oblita juventæ Aggere camporum medio.

Area campi. Ovid. 10. Met. 86. Collis erat, collemque super planissima campi Area.

Fundamina campi fubter. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 164. de Cuniculis. Immenitates camporum. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde huc fontium gelidas perennitates, immenitatesque camporum. Limes camporum. Lucan. lib. 6. — camporum limite parvo Abfumus a votis.

Medio campi. Tacit. 1. Ann. 61. Media campi complere. Tacit. Agric. 35. In medium campi procedere. Liv. lib. 7. Decad. 4. Pulvis camporum. Virg. 11. Æn. 866.

Spatia campi maxima. Virg. 3. Georg. 202. Spatia immedia camporum. Cic. 2. de Nat. Deor. 161. Totam licet animis tanquam oculis lustrare terram, mariaque omnia: cernes jam spatia frugifera atque immedia camporum, &c.

Æquo campo se dare. Virg. 9. Æn. 56. Tæcruum mirantur inertia corda Non æquo dare se campo, non obvia ferre Arma viros, sed castra fovere.

Æstiferi campi Garamantum. Sil. Ital. lib. 17. 452. Qualis in æstiferis Garamantum fœta veneno Atollit campis ferventi passus arena Colla Parethonius serpens.

Anhelans sulfure campus. Stat. 11. Theb. 17. — & anhelantem cælesti sulfure campum.

Apertus campus. Virg. 2. Georg. 145. — & campo itetit agmen aperto. V. **APERIO**.

Apricus campus. Hor. 1. Carm. 8. 4. — cur apricum Oderit campum patiens pulveris, atque folis? V. **APRICUS**.

Armiger. Stat. 9. Theb. 836. — amigerum ni protinus improba campum Defertis.

Caligantes animarum examine campi. Stat. 1. Theb. 95. de Sede inferorum. V. infra.

Vol. I.

Ælysius. Virg. 1. Georg. 38. V. **ELYSIUS**. & infra Campus pro Sede inferorum.

Facilis campus operi. Liv. lib. 2. Decad. 4. Fertilis ubere. Virg. 2. Georg. 185.

Frequens herbis. Virg. 2. Georg. 185. Frondens. Lucan. lib. 6. 81.

Ungula frondentem discuffit cornea campum. Gramineus. Virg. 5. Æn. 287. Herbofus. Hor. 3. Carm. 18. 9. Horrens. Virg. 3. Georg. 161. — aut scindere terram Et campum horrentem fractis invertere glebis.

Irriguus. Lucan. lib. 4. 296. Lati. Virg. 1. Georg. 486.

Latis currere in campis. Ovid. 2. Met. 662. Martius. Hor. 4. Carm. 1. 39. Qui sepe Campus absolute dicitur. V. infra.

Nigrantes pulvere. Sil. Ital. lib. 3. Nudi sine fronde, sine arbore campi. Ovid. 3. Trist. 10. 75.

Optimi & uberes. Cic. 2. Agrar. 95. Agros vero, &c. cum suis optimis atque uberibus campis conferendos scilicet non putabunt.

Patentes. Virg. 4. Æn. 153. Patuli. Claud. 3. de Rapt. Proferp. 339. Pigi. Hor. 1. Carm. 22. 17. i. e. Frigidi, & frigore pigritiem inducentes. Acron. V. **PIGER**. Sic Virg. Segnis.

Pinguis. Virg. 2. Georg. 425. Planus. Lucret. lib. 3. 1015. Putris. Virg. 11. Æn. 875.

Quadrupedumque putrem cursu quatit ungula campum. Rudis. i. e. Novale. Virg. 2. Georg. 211. Sanguineus. Stat. 3. Theb. 314. ab cade.

Segnis. Virg. 1. Georg. 72. dum quiescit. conf. Pigi. Spectabilis undique. Ovid. 3. Met. 709. i. e. Apertus. Spirans tabo. Stat. 12. Theb. 567. Squalentes. Sil. Ital. lib. 3.

Stagnantes. Sil. lib. 3. Tauriferis ubi se Mevania campis Explicat. Lucan. lib. 1. 468. Tenuis. V. Arare campum.

Torrentes sanguine. Stat. 1. Silv. 2. 97. Turpis sine gramine. Ovid. 3. de Arte Am. 249.

Vasti. Virg. 3. Æn. 13. i. e. Vastati, aut Magni, inquit Servius. Uberes. V. paulo ante, Optimi, &c.

Udi. Sil. Ital. lib. 8. Virentes. Hor. 2. Carm. 5. 6. Circa virentes est animus tuæ Campos juvenæ.

Viridis. Virg. 3. Georg. 17. Arare campum. Ovid. 2. Trist. 328. — tenuis mihi campus aratur. Paremiam sapit.

Aspirare in campum. In **ASPIRO**. Atollere campum pulvere. Stat. 4. Theb. 138. Circumferre campo lumina. Sil. Ital. lib. 17. Circumvolare campum jaculo. Sil. Ital. lib. 17. 420. — & jaculo circumvolat alite campum. de Masinifla.

Colligere. Veget. lib. 3. de Re Milit. Prior ergo de cæsis hostibus spolia capiat, & (quod ipsi dicunt) colligat campum. Budæus. Conferre se in campum. In **CONFERO**. Confermere campos milite. Sil. Ital. lib. 1. Corripere. Virg. 3. Georg. 104. Nonne vides quum præcipiti certamine campum Corripuere? De cursu æquorum.

Crederè campo aciem. Virg. 9. Æn. 42. Ne ustruere auderent aciem, neu credere campo. Currere in campo. Hor. 1. Serm. 1. 91. Dare se. Sil. lib. 13. Videtur posse non incommode pro eo accipi quod dicere solentus, In arenam descendere. Decedere campis. Virg. 4. Georg. 186. Diffugere. Virg. 10. Æn. 804. — omnis campis diffugit arator.

Durefcit situ. Virg. 1. Georg. 72. Et segnem patiere situ durefcere campum. Errare campis. Virg. 3. Georg. 246. Everfo jacias dum femina campo. Valer. 7. Argon. 75. i. e. Perarato. Explicat campos tellus effusa. Lucan. lib. 4. 19. Exterdere. Ovid. 1. Met. 43. Exutus campis Mithridates. Tacit. 12. Ann. 44. Ferri non semitis, sed campis dicitur orator. Quintil. lib. 5. cap. 14. p. 487.

Flavefcit campus arifta. Virg. 4. Ecl. 28. Fufcare corpora campo. Ovid. 1. de Arte Am. 513. Habet & campus infidias. Martial. lib. 12. 14. i. e. Planities aperta. Dum habebunt pabula mollia campis. Ovid. in Ibin. 139. Hifcunt campis. Stat. 9. Theb. 22. Jacet campus in medio. In **JACOBO**. Jacere toto campo. Sen. Troad. 6. Jacet tantum campis. Virg. 3. Georg. 343. — itque pecus longa in deferta sine ullis Hofpitiis: tantum campis jacet. i. e. Incultum remanet.

Incedere campis. Sil. lib. 17. Indulgere campo, pro Campeftri ludo, ut Bufchio placet. Perf. 5. Sat. 57. Hic campo indulget, hunc alea decoquit, ille In venerem putris. [Potest & de Ambica, ac largitionibus in Campo Martio factis, intelligi. Idque verifimilius, quia fequitur, Hunc alea decoquit. V. infra.

Inferre se campo. Virg. 9. Æn. 56. Inire campum. Stat. 11. Theb. 593. Talis inuit campum. Infruere per campos certamina belli. Lucret. lib. 2. 6. Infungunt campis tenebræ. Virg. 9. Æn. 34. Inundare campos dicitur exercitus. Sil. Ital. 15. Lacefcere. Stat. 12. Theb. 604. Liguantur campi, Adventu veris fcil. Catull. 44. 4. Fff

Luftra.

- Lustrare oculis. Lucan. lib. 7. 799.
 Et lustrare oculis campos sub clade latentis.
 Mersere campus cruore. Sil. Ital. lib. 1.
 Mircere campus pulvere. Virg. 12. Æn. 444.
 Obstruere. Lucan. lib. 2. 495. Ponte scilicet rescisso in flumine, campum terminante.
 Parare ad certamen. Virg. 12. Æn. 116.
 Partiri limite campum. Virg. 1. Georg. 126.
 Perfuntur per campos equi. Virg. 6. Æn. 653.
 Peragere. Cic. 1. de Divin. 94. Arabes autem & Phryges, & Cilices, quod passu pecudum maxime utuntur, campos & montes hieme & aestate peragrantes, &c.
 Perlabi campum. Sil. lib. 16.
 Perlustrare oculis. Sil. lib. 7.
 Perfultat campos exercitus. Tacit. 11. Ann. 9. Cafus Michridati datus est occupandi Armeniam vi militis Romani ad excidenda castellorum ardua, simul Hiberno exercitu campos perfultante.
 Pinguefcent campi. Virg. 1. Georg. 593.
 — & latos Æni pinguefcent campos.
 Profcindere ferro. Ovid. 7. Met. 119.
 Pulsatus alliduis equis campus. Ovid. 6. Met. 219.
 Quater campos dicuntur equites. Virg. 11. Æn. 513. V. Putris campus.
 Rapere. Stat. 5. Theb. 693.
 Recumbunt campo nebule. Virg. 1. Georg. 402.
 Redeunt campis gramina. Hor. 4. Carm. 7. 1.
 Redundat campis Nilus. Lucret. lib. 6. 712.
 Refluit campis Nilus. Virg. 9. Æn. 32.
 — aut pingui flumine Nilus
 Quum refluit campis.
 Relaxare. Sil. Ital. lib. 7.
 Renovare aratris. Ovid. 1. Amor. 3. 9.
 Serere hordea campis. Virg. 1. Georg. 210.
 Strepit omnis murmur campus. Virg. 6. Æn. 709.
 Tenent late campos arbores. Virg. 2. Georg. 11.
 Tondere campum dicuntur equi. Virg. 3. Æn. 538.
 — equos in gramine vidi
 Tondentes campum late.
 Transmittere cursu. Virg. 4. Æn. 154.
 Tremiscunt tonitru. Virg. 5. Æn. 694.
 Vestire campos lumine dicitur æther. Virg. 6. Æn. 640.
 Largior hic campos æther, & lumine vestit Purpureo.
 Vestiti gramine. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 231.
 Campus, non sine epitheto tamen, sepe inferorum sedem denotat, ut, Umbrarum campi. Lucan. lib. 7. i. e. In quibus errant animæ infelictorum.
 Iners, i. e. Putridus & infructifer. Sil. lib. 13. 530. sic vocat Campum inferni.
 Nitentes. Virg. 6. Æn. 677.
 — campoque nitentes
 Desuper offendant. scil. Elyfios.
 Silentes, Inferorum. Sen. Herc. furent. 10.
 Campus etiam pro Mari & Aqua usurpatur. Ovid. 1. Met. 47.
 — campoque recepta
 Liberioris aquæ, &c.
 Latus campus aquarum. Ovid. 1. Met. 315.
 Liberiori campo natate. Ovid. 4. Fast. 292.
 Liqueutes campos. Virg. 6. Æn. 724.
 Natantes. Virg. 3. Georg. 198. — campique natantes
 Lenibus horrefcunt flabris.
 Salis campus. Virg. 10. Æn. 214. adde Plaut. Trin. 4. 1. 15.
 Lati campi aeris. Virg. 6. Æn. 888.
 Campi nomine absolute non raro venit, Campus Martius Romæ, ubi Comitia habebantur. Hor. 3. Carm. 1. 10. — hic generosior
 Descendat in campum petitor. Ovid. ad Liv. 231.
 Sed Mavors templo vicinus, & accola campi.
 Cum proximis comitiis consularibus ne Consul em in campo, & competitoros tuos interficere voluisti. Cic. 1. Catil. 11. Hinc illud proverbiale, Fors domina campi. Cic. in Pison. 4.
 Campi nota. Valer. Max. 6. 9. 14. i. e. Repulsa in honorum petitione.
 Venalis. Lucan. lib. 1. 180. Venalem appellat, Campum Martium, in quo suffragia vendebantur.
 Campus, pro Comitibus. Cic. 3. de Orat. 64. Gravis est modus in ornatu orationis, & sepe sumendus, ex quo genere hæc sunt, Martem belli esse communem, Cererem pro frugibus, Liberum appellare pro vino, Neptunum pro mari, Curiam pro Senatu, Campum pro comitiis, Togam pro pace, Arma ac tela pro bello.
 Campus, Res quelibet, in qua quis studium habet. ut, Campus rhetorum. Cic. 1. Off. 61. Hinc rhetorum campus de Marathone, Salamine, &c. Idem, Latissimum dicendi campum alio loco dixit, pro Uberrate materie quam vocant.
 Expositionis campum nasci. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Immo in campo vagari. Cic. 3. de Orat. 122. In hocigitur tanto, tamque immenso campo, quum liceat oratori vagari libere.
 Magnus campus ad laudem. Cic. 14. Philipp. 17. Magnus est in Rep. campus, ut sapienter dicere solebat Crassus, multis apertus cursus ad laudem.
 Magnus campus habet cursus animi. Cic. 5. Att. 15. Non habet fatis magnam campus ille, tibi non ignotus, cursus animi & industriae mæ. Dare campum. Cic. pro Muren. 18. Nullum enim vobis fors campus dedit, in quo excurrere virtus, cognoscique possit.
 Exultare in campo, & In angustias compelli dicitur oratio. Cic. 4. Acad. 112.
 Proferuntur campus & materies tuis laudibus. In PROSTERNO.
 CAMPUS Lapidicus, [Λιθώδης μέλιος] Gallie Narbonensis campus est, centum fere stadiorum diametrum habens, lapidibus, qui singuli manum implent, plenus, sub quibus gramen exoritur, a quo pecoribus pabuli suppeditatur ubertas. In medio false scætat aquæ salisq; vis magna. Univerfa circum adiacens ora ventis exposita est: validissime autem Melamborivi venti procellis infestatur, quo saxa ipsa volvi traduntur, hominesque ex curribus excuti, & vi ventorum armis vestibusque nudari.

Hujus rei originem ad hujusmodi referunt fabulam. Herculeum cum Al. bione & Bergione Neptuni filiis pugnantem, quum deficientibus telis in vitæ discrimen venisset, Jovem patrem orasse ut sibi tela administraret, statimque imbrem lapideum ea in loca decidisse, quo gigantes fuerint inempti. V. de hoc plura apud Strab. lib. 4.

CAMPUS Diomedis, in Appulia appellatur, qui ei in divisione regni, quam cum Dauno fecit, cesserunt. Fest.

CAMPUS MACRI, [Μακρίον ἄγρον] Italiae Oppidum est exiguum, prope Ravennam, ubi quotannis forum conficitur, ut auctor est Strabo lib. 5. Meminerunt & Liv. Varro, Columel. Cl. Cellarius addubitatur, an Oppidum fuerit. Georg. Ant. 2. 9. 1. 79. q. V.

CAMPESTRIS, & CAMPESTRIS, e. [πέδιος] Quod ad campos attinet, vel in medijs campis jacet: ut, Locus campestris. Cæf. 7. Bell. Gall. 72. Varro de R. R. lib. 1. cap. 5. ad finem, Campester locus is melior, qui totus æquabiliter in unam partem vergit, quam is qui est ad libellam æquus.

Ager campestris. Liv. 4. 37. Vulturum Hetruscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam: Capuamque ab duce eorum Capye, vel (quod propius vero est) a campestri agro appellatam.

Arma campestris. Hor. de Arte Poet. 379.
 Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis. Quia in Martio Campo armis ad palmæ ferebantur.

Decursio campestris. i. e. Militaris. Suet. Galb. cap. 6. Ipse maxime insignis, quod campestem decursionem scuto moderatur, etiam ad effugium Imperatoris per viginti passuum millia occurrit. V. Decursio in DECURRO.

FRAXINUS campestris & Montana. Plin. lib. 16. cap. 13. Campestem enim esse crispam, montanam pifflam.

Gratia campestris. Liv. 7. 1. pr. i. e. Quæ in Campo Martio, comitiis. que adeo floret.

Iter. Cæf. 1. Bell. Civil. 66. Uterque idem suis renuntiat, quinque millia passuum proxima intercedere itineris campestris.

Lusus, Qui in campo fit. Cic. pro Cæf. 11. Ut exercitatione, ludoque campestri tunicati uteremur.

Opera campestris. Suet. Aug. 3. V. ibi Torrent.

Pralia, pro Exercitatione armorum in campo. Hor. 1. Epist. 18. 54.

Scythæ. Qui in campis sine tectis sub tentoriis vivunt. Hor. 3. Carm. 24. 9.

Campestris melius Scythæ,
 Quorum plaustra vagas rite trahunt domos.

CAMPESTRIS, is. n. [πέδιος] Genitalium fuccinctorium, quo in gymnasiis & palaestris, ut & in campo utantur. Hor. 1. Epist. 11. 17.

Incolumi Rhodos & Mitylene pulchra facit, quod

Penula solstitio, campestri nivalibus aëris. Augustin. de Civ.

Dei, p. 14. 17. de nuditate primorum hominum differens: Conferui inobediencia carnis suæ, tanquam teste pœna inobediencia; Consuperunt folia fici; & fecerunt sibi campestris; i. e. Succinctoria genitalium.

Nam quidam interpretes Succinctoria posuerunt. Porro autem Campestris, Latinum quidem verbum est; sed ex eo dictum, quod Juvenes, qui nudi exerebantur in campo, pudenda operiebant: unde qui ita fuccincti sunt, CAMPESTRATOS vulgus appellat. conf. Not. Vitis ad h. l. August. & Turnebi Adv. 27. 22.

Procellis nudus, campestri solo tectus. Vulcat. Gallic. in Avid. Cæf. cap. 4. Vide Bapt. Egnatium. H. St. Adscriptis & verba Egnatii, qui Augustinum, ut apparet ex his, quæ cultro non resecta sunt, exscripsit. V. Cafaub. ad h. l.

CAMPESTRATUS, a, um. Quis dicatur, ex modo datis Augustini verbis liquet.

CAMPICELLUS, i. m. dimin. apud Innocent. de Casis litter. inter Auct. rei agrarie Gesii p. 222. ut Monticellus ibid.

CAMPANEUS, a, um, & CAMPANIUS, a, um. Idem ac Campestris. Innocentius ibid. p. 239. In campaneis locis, & p. 240. In campaniis locis. Quæ ibid. Montaniensis opponit.

Campanei iidem sunt ac Campani in Gruteri Inscript. p. 297.

CAMPARIUS, i. m. Custos exercitorie camporum. Valla lib. 1. Caprarius, inquit, Saltuarius, Campanius, Horrearius, Claffarius: Custos exercitorie caprarum, saltus, campi, &c. [In Lips. Thef. aeternu. Gloss. Camparius ἀγροφυλάξ, sed in Græco Lat. est Saltuarius.

CAMPICURSIO, ðnis. f. Exercitatio militaris, quæ currendo fiebat. Campicursionem, ut ipsi appellant, assidue faciunt. Veget. 3. 4. conf. 2. 22. Eadem ac Decursio campestris. V. DECURRO.

CAMPIDOCOR, ðris. m. Qui tirones in campo exercet, armorum usum docens, five armaturam. Veget. 1. 13. & 2. 22. Male Stewechius Campidocores apud Vegetium malit restituit. Non enim a Ducendo sed a Docendo dictos Lampridii locus in Alex. And. cap. 57. Campidocores vos docuerunt, &c. facile persuadet. [In Vet. Gloss. Græco Lat. ἐμπροσθη-σικαὸς Armiductor. At Lat. Gr. emendatus Campidocor, ἐπαροδοδωκτὴς. conf. Schol. Juvenal. ad Sat. 5. 155. & quæ ad eum loc. notamus infra v. CAPELLA, adde Du Fresnoy in Gloss.

Tribunus ex campidocore. Amnian. 15. 3. V. ibi Valef. f. 71. & Lindbrog. p. 32. qui inscriptionem ex antiqua Roma profert, in qua est CAMPIDOCOR COH. 1. & apud Grut. f. 565. n. 5. CAMPIDOC.

COH. VII. PR.

CAMPIDENNUM, i. n. & CAMPIDONA, æ. f. Urbs Sueviae. Vulgo Kampen.

CAMPIGENUS, i. m. quasi in campo natus. Veget. 2. 7. Campigeni antesignani, ideo sic nominati, quia eorum opera atque virtute exercitii genus crescit in campo.

CAMUM, i. n. Portionis equis apud Ulpian. in l. 9. D. de tritic. vin. & oleo leg. quod cuiusmodi fit parum constat.

CAMURUS, a, um. Adj. [καμυρῶν] Festus, Camura, & camuri boves, a curvatione, ex Græco καμυρῶν dicuntur. Virg. 3. Georg. 55.

— & camuris hirtæ fivi cornibus aures. Camuris (ait Macro. lib. 6. Saturn. cap. 4.) peregrinum verbum est, id est, In fe redeuntibus. Et forte nos quoque hæc ratione Cameroni figuramus. Hæc enim ille. Hinc vulgaris nofter sermo fluxisse videtur, quom Camurum pro Simo appellamus, Camuræ. Non. 1. 126. apud Virgil. Cameris legit.

CAMUS, i. m. [καμύς] Genus vinculi apud Græcos. Plaut. Cæf. 2. 6. 37. Deos quos, ut quidem hodie camum & furcam feras. Alii legunt Camem. conf. Voff. Ety. m. 100.

καμύς erat freni genus, quod mancipiis in os inferebatur supplicii causa. hinc est illud Psal. 31. In camo & freno maxillas eorum constringe. Cru-

quies

quius 178. in Horatium ex Rob. Constant. Apud Horat. (Serm. l. 6. 39.) ita quidam Tradere camo, pro Cadmo. H. St. V. ipsum in Append. Thef. Græci in hac voce.

C A N

CANA, Straboni lib. 13. Promontorium quod contra Lectum confurgens, Adramytenum finem efficit, quibus pars est Elaiticus. Sunt & Canæ eadem, Locorum oppidulum, situm in agro Canæo.

CANA, [καῖνα] dicunt Græci, nos Caniftra, & per diminutionem Canifella. Festus. V. Dacer.

CANABEL, vel CANABEL, Serapioni medico Terra est tenuissimum fabulo permixtiss, quæ, ut ipsè ait, una cum pluvia e celo decidit, cuius non modo apud Arabes ad intraneorum tineas necandas, verum & ad ficiliã fracta conglutinanda increbuit usus. Proinde haud dubie hallucinari deprehenduntur, qui Canabel Serapionis Semen sanctum interpretantur, quom longè admodum hæc inter se differant. V. Matthiol. in Dioscorid. lib. 3. cap. 24. Pterique Eretriam terram esse dicunt.

CANABIA, [καῖναβία] Calceorum multibrium species Polluci libro 7. cap. 22. Scribitur & geminata littera Cannabia.

CANABŪLA, orum. n. & CANABULE, arum. f. pl. Loca inculta & aspera, quæ & Novercæ dicuntur. V. ex Frontino & aliis Rigaltii Gloss. Agrimen. a. Gælio edit. p. 294. & Jan. Guil. Lauremb. Antiq. p. 65. [Quantum ex his colligas, videtur Limitationis genus intelligi.]

CANABUS, [καῖναβος] i. m. Exile lignum est, pileorum textrine accommodum: unde & qui fuit macie prætenues Canabi a Græcis vocantur, ut scribit Pollux: & poeta Sannionir, quod macie esset attenuatus, ita cognominatus est, teste Cæli. Rhod. lib. 8. cap. ult. [Ex Polluci. lib. 7. Segm. 164. & 10. 189. non intellecto. ubi V. interpp.]

CANACE, es. f. [καῖνακη] Macaræi foror, Æoli filia: de qua Ovid. scribit II. Epist.

Item, Canis nomen a καῖναβος strepitus. Ovid. 3. Met. 217.

CANACHUS, i. m. [καῖναχος] Insignis statuarius fuit, qui Apollinem nudum. Phileium cognominatum in Didymæo, Æginetica aris temperata effinxit: cervicemque una ita vestigiis suspendit, ut linum subter pedes trahatur, alterno morfu digitis calcæque retinentibus solum, ita vertebrato dente utrique in partibus, ut a repulsa per vices resiliat. Plin. lib. 34. cap. 8.

CANALIS, is. m. & f. [κανάλις] Festus, Canales per quos aqua confluit in viis lapide fratis.

Canalis, a Canna fit, una detracta litera, Lignum ad cannæ similitudinem cavatum, per quod aqua deducitur. Columel. lib. 12. cap. 50. Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum: trapetum, quam canalis & folea.

Arundinei. Virg. 4. Georg. 265.

Mellaque arundineis infere canalibus ultro Hortantem.

Demerfus. Stat. I. Silv. 2. 205.

Illi. Virg. 3. Georg. 330. i. e. Facti ex ilice, inquit Servius.

Struciles canales, Structura & fabrica constantes, quales hodie Romæ feruntur videntur. Vitruv. lib. 8. cap. 7. Ductus autem aquæ sunt generibus tribus, rivis per canales struciles, aut fistulis plumbeis seu tubulis fistilibus. Aquæductus vocabant Romani, hinc Præfecti aquæductum. Canalis, Quo crura & femora continentur fracta. Quo pacto autem constituat vide apud Celsi. lib. 8. cap. 10. Segm. 5. pr. de Crurum & femorum curatione.

CANALICULUS, a, um. & CANALIENSIS, e. Adj. ut, Canaliculum aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. Quod putis foditur, canaliculum vocant: alii canalienſe, marmoris glaciæ inherens. & p. p. Vagantur hi venarum canales per latera puteorum huc & illuc, inde nomine invento.

CANALICULUS, i. m. dimin. [καναλικούλος, καναλικούλιον] Columel. lib. 8. cap. 10. Nam largiore cibo celerius pingueſcit, semper tamen etiam canaliculus milio repleti apponuntur, quæ est firmissima esca. conf. Varr. de R. R. 3. 5.

Canaliculus Celsi lib. 8. cap. 20. extr. Quo articulus fractus continetur, ut Canalis in majore membro fracto.

Est etiam Canaliculus, Cavitas exterior in columnis. Vitruv. 4. 3. [Strigæ etiam, & Strigum cava cap. 4. ejusd. libri vocat, quibus Striatæ sunt columnæ. Nam Striæ eminentiæ inter hæc cava vocantur.]

CANALICŪLA, æ. f. Idem. Gell. lib. 17. cap. 11. Ipsum autem Erasistratum dicere duas esse quasi canaliculas quasdam vel fistulas, easque ab oris faucibus proficiſſi deorsum, per earumque alteram deduci delabique in stomachum eſculenta omnia & poculenta. conf. Lucil. apud Non. 3. 50.

CANALICULATUS, a, um. [καναλικούλατος] Adj. In modum canalis factus: vel Qui canalis formam habet, ut, Semina canaliculata. Plin. lib. 27. cap. 9. Est autem singularis atque non fructifera, brevior molliorque, & densior, foliis ad radicem canaliculata. De Filice femina.

CANALICŪLA, æ. c. [ἐπικαναλικούλα] Homo nauci. Festus: Canalicolæ forenses, Homines pauperes dicti, quod circa canalem fori consistenter. Et Gell. 4. 20. Qui jurabat, cavillator quidem & canalicola & ridicularius fuit. Hos describit Plautus Curc. 4. 1. 14. In foro infimo boni homines atque dites ambulant, in medio propter canalem ibi ostentatores meri. V. etiam Salmat. ad Vopisc. Carinum. p. 483.

CANAN, dicta est Arabia, a Canaan fil. Cam, qui in ea confedit, a qua Cananæ. Hæc fuit prima gens que Deum ignoravit: quia princeps ejus & conditor cultum a patre vel avo putans, non accepit, maledictus ab eo. Itaque ignorantiam divinitatis minoribus reliquit.

CANANÆA, æ. f. [καναναία] Syria regio, a Canaan filio Cam, qui eam regionem, quæ nunc Judæa nuncupatur, inhabitans, a se Cananæam nuncupavit.

CANANITIS, iſidis. f. [κανανίτις] possess. est patronymici feminini forma, deductum a nomine Canaan, ut Regio Cananitis.

CANARIA, æ. f. [καναρίαι] Una ex insulis fortunatis, ita vocitata a Canum multitudine ingentis magnitudinis. Plin. lib. 6. cap. 32. Alii Canariam vocant. V. FORTUNATÆ Insule.

CANARIA, æ. f. Herba est, quam vernacula lingua etiam Herbam canis vocamus, quod canes ægroti ea præsentem vomitum eliciant. Plin. lib. 25. cap. 8. Invenitur & canes canariam, quæ fastidium deducunt, eamque in nostro conspectu mandunt: sed ita, ut nunquam intelligatur quæ sit. etenim depasta cernitur. Ruellius humile esse herbulam ostendit, foliis tritico minoribus, calamulo tenui, geniculis pyxidatim coherentibus articulo, internodiis tibiaram modo in se insertis, quæ

tracta suis ex vaginulis exeruntur, evanidam spicæ loco panniculam habens, denique tollit & culmo triticum, & cacumine arundinem imitans.

CANARI, orum. pl. [καναρίαι] Mauritanie populi sunt circa Atlantem, habitantes in salibus plenis elephantorum, feracum, & serpentum: ita dicti, quod canum victus ipsis promiscuus sit. V. Plin. lib. 5. cap. 1.

CANARIUS, V. CANIS.

CANAS, Oppidum Lyciæ regionis Asiaticæ. Lycia quondam (inquit Plin. lib. 5. cap. 27.) LX oppida habuit, nunc XXXVI habet. Ex his celeberrima præter supradicta, Canas, &c.

CANASTER, V. CANUS.

CANASTRÆUM, i. n. Macedoniæ promontorium, in Thermoico sinu: dicente Plin. lib. 4. cap. 10. In Thermoico sinu oppida Dicæa, Pydna, Derra, Scione, promontorium Canastræum. Nunc vulgo dicitur Canistro: testis Olivarius in Melam.

CANATA, Pulpa & caro canis marini, ejusque falsamentum. Plaut. apud Fest. Muraticam autem video in vasis itaneis, naricam bonam, & canatam, & comaquinas fartas, & conchas piscinarias. Ex Turneb. Advers. 3. 6. Sed V. Scallig. ad Fest. in Narita.

CANATHA, æ. f. Oppidum est in Decapolitana regione, quæ Syria jungitur. Plin. lib. 5. cap. 18.

CANATHRA, [καῖναθρα] Grypum imagines ac tragelaphorum ligneæ, quibus infidentes puellæ circumferebantur in spectaculis, ut Xenophon indicat, & Plutarch. exponit. V. Henr. Steph. Thef. Græc.

CANCANOS, [καῖνακος] Herba est Galeno, quæ Dioscoridi & Plinio Calacia dicitur, & Leontice. V. Ruell. lib. 3. cap. 128.

CANCAUM, [καῖνακον] Arabici ligni lacryma est, myrrhæ quodammodo similis, virosi gustus, quam ad suffumina usurpant. Vestes eo, additis styrace & myrrhæ, suffiuntur. Officinæ Luccæ appellant. Vires ejus & naturam vide latius apud Dioscor. lib. 1. cap. 23.

CANCELLARIUS, i. m. [cancellarius] Idem, ut doctores existimant, qui Actuarius: inde ducto nomine, quod ejus officium, id est cellula in qua scribere consuevit, cancellis munita sit. Nam quum ejus officium libellis sive chartulis sit referendum, & frequentes habeat interventores, neque ab illorum colloquio prohibetur, & ab amittendarum chartarum periculo abest. Hujus rei conjecturam adjuvat inscriptio quadam marmorea perveſtita, quam Romæ repertam esse aiunt. Ex auctoritate Turci Aproniani v. c. præfecti urbis. Ratio docuit utilitate suadente ratione dimicandi summo, sub exagio potius pecora vendere, quam digitis concludentibus tradere, ut appenso pecore, capite, pedibus, & levo lactante, & subgulari lanio cedentibus, reliqua caro cum pelle & internæis proficiat venditori fur conspectu publico fide ponderis comprobata, ut quantum caro occisi pecoris appendat & emptor norit, & venditor: commodis omnibus & præda damnata, quam Tribunus, officium, cancellarius & scriba de pecuariis capere consueverunt, quæ forma interdicti & dispositionis sub gladii periculo perpetuo custodienda mandatur. Extat & apud Flav. Vopiscum, in Carini vita, a princ. mentio de Cancellario: Amicos, inquit, optimos quoque relegavit: pellimum quemque elegit aut tenuit, Præfectum urbi unum ex cancellariis suis fecit, quo sedius nec cogitari potuit aliquando, nec dici. Quanam Hotomanus vir iudicii non mediocri, Ancillariis potius legendum putet, quo nomine Vopiscus interdum utitur, Lenocini ac libidinis ministros significans. [Utitur uno in loco Trebell. Pollio, sed de cuius vera lectione parum constat. V. quæ diximus in ANCELLA. Nec huic tamen Vopisci lectioni satis confido. Videtur enim mentio turpioris personæ requiri, ut ex subjectis verbis apparet.]

Turnebus Adv. II. 25. Cancellarios dici putat, Qui preces supplicisque libellos, omniaque scripta, quibus princeps subscribere volebat, cancellabant, id est ductis cancellatim lineis vitabant & inducebant, fortasse & notariorum numero. Cancellarii autem non erant ejus ordinis & dignitatis, ut ad præfecturam urbis vocari solerent: quom tamen uni mandavit Carinus imperator, fremtentibus omnibus ob indignitatem rei. Nam senatori alicui aut illustri fide comiti tantum mandare honorem debeuerat. Hodie in maximum togatorum fastigium erecti sunt Cancellarii, & apud reges secundas fere tenent. [Sed verisimilior est superior nominis derivatio a Cancellis, intra quos sedentes scribent, quem Castiodorus confirmat Var. lib. 11. Ep. 6. & 27. & lib. 12. Ep. 1. Cui assipulantur Pithæus in Subjektiv. Cafaub. & Salmat. ad Vopisc. l. c. Valesc. ad Ammian. 30. 4. Spelman. in Gloss. ubi prolixè de hoc officio, Marci fratres in Hierol. & Cang. in Gloss.]

CANCELLI, orum. m. pl. [cancelli, διπλανοί] per diminutionem vocantur, h. e. Opus subtili materia in transferum compacta, ad similitudinem retis factum: quod frequentia foramina habeat, quæ sunt quæ in corpore efficit cancer morbus. [Quam sedea, tam falsa est isthæc nominis ratio. A Cancris per diminutionem Cancellos dictos docet Festus. Sed causam non addit, cur Cancros id genus reticulati sepius appellaverint antiqui. V. CANCER.]

Ejusmodi cancelli, fere septa in foro, in circo, in tribunalibus, &c. fuerunt. Cic. pro Sext. 124. Tantus est ex omnibus spectaculis usque a Capitolio, tantus ex fori cancellis plausus excitatus, &c. Et hinc ad alias res transfertur: ut, Homini improbo circumdati cancelli. Cic. 5. Ver. 13 5. Satine vobis Prætori improbo circumdati cancelli videntur in sua provincia, imo vero in sella ac tribunali: ut aut de vobis capite iudicium fieri patiarur presens, accedens: aut confiteatur se omnibus iudiciis convinci necesse esse. i. e. Satine teneri vobis videtur, ne qua elabi possit, quin alterum fateatur. Translatio sumpta est a bettibus, quæ septis & cancellis continentur, ut eſugere non possint.

Scientia cancellis circumscripta. Cic. 1. de Orat. 52. Nam liquiserit qui hoc dicat, esse quædam oratorum proprias sententias, atque causas, & certarum rerum forensibus cancellis circumſcripam scientiam.

Sibi cancellos circumdare. Cic. pro Quint. 36. Et me facile vestra estimatione revocabitis, si extra hos cancellos egredi conabor, quos mihi ipse circumdedit. i. e. Extra id digrediar quod dicturum me proposui. Budus.

Cancelli etiam in agris pro Limitibus erant: termini scilicet, seu lapides, quibus agrorum fines decernebantur. [Puto, quia lignis cancellatim, seu decussatim positus sepebantur agri.]

CANCELLO, are. Cancellos efflicere. Columel. lib. 4. cap. 2. de vite loquens, Hæc autem quæ toto proftrata corpore, quum inferius solum quasi cancellavit atque irretivit, cratem facit, & pluribus radicibus inter se connexis angitur, nec aliter quam si multis palmitibus gravata, descit.

Cancellare testamentum, pro Cancellatum ductis lincis delere. Ulpian. D. de his quæ in testamento delentur. l. 2. Cancellaverat quis testamentum, vel induxerat, etsi propter unum heredem facere dixerat, id postea testamentum signatum est. Quærebatur de viribus testamenti, deque portione ejus, propter quem se cancellasse dixerat.
CANCELLATUS, a, um, ut, Quis elephantorum cancellata. Plin. 8. 10. Modo cavernam cancellato brachiorum implexu claudit. Plin. 9. 51. de Polypto incubante.
 Manibus cancellatis. Solin. cap. 1.
 Cancellatus, Limitatus, ut, Regio cancellata, i. e. Terminis suis circumscripta, apud auctores de Limibibus.
 Item, Expunctus; ut, Chirographum cancellatum, l. 22. Cod. de Solutioibus. V. in ipso verbo.
 Tabulæ cancellatæ, l. 82. Dig. de Furtis.
CANCELLATIM, Adv. Ad speciem cancellorum. Plin. lib. 7. cap. 20. Fitiumque ejus militum Pompeii, & rectos & transversos cancellatim toto corpore habuisse nervos, in brachiis etiam, manibusque, auctor est Varro, &c.
 Cancellatum reticulatæ. Plin. lib. 9. cap. 33.
 Cancellatum mordax asperitas. Plin. lib. 11. cap. 37. Terrestrium aliis venter denticulatæ asperitatis, aliis cancellatum mordacis. Dicitur ventriculus cancellarum mordax: quod villos habet obliquos, rectos & transversos, quibus, cum per cancellos quosdam, cibum attrahit, retinet & conficit.
CANCELLATIO, ðnis. f. Limitatio agrorum. V. ex Siculo Flacco & Frontino in Rigaltii Gloss. Agrimenf. p. 295.
CANCELLUS. V. CANCEER.
CANCER, cri. m. [*καρκίνος*] Genus piscis, quod a Græcis, & Galeno, intra Ostracodermata numeratur, hoc est quæ leviori testa includuntur. Cancrorum autem genera videri apud Plin. lib. 9. cap. 31.
 Litoricus. Ovid. 15. Met. 369. — neve rubentes
 Rubentes. Virg. 4. Georg. 48. — neve rubentes
 Ure foco cancos. Rubentes autem quam uruntur: non quia per naturam sint hujus coloris. Servius.
 Cancer, Signum cælestæ. Plin. lib. 18. cap. 25. Soltitium Cancri. Brachia Cancri. Ovid. 4. Met. 619.
 Ter gelidas Arctos, ter Cancri brachia vidit.
 Octipes. Ovid. 1. Fast. 313.
 Sidus Cancri. Virg. 10. Ecl. 68.
 Æthiopum versemus oves fob fidere Cancri.
 Calens. Claud. in Eidy. Nilo, 9.
 Collucens. Cic. in Arat. — & claro collucens lumine Cancer.
 Curvas brachia. Ovid. 2. Met. 83.
 — atque aliter curvantem brachia Cancrum.
 Rapidus. Stat. 4. Theb. 776.
 Sidus Libyæ Cancer. Senec. Oeth.
 Torrens. Lucan. lib. 8. 85.
 Rubescunt signa Cancri. Ovid. 6. Fast. 727.
 Cancer, [*καρκινώδης*] pro Morbi quodam genere. Ovid. 2. Met. 825.
 Utque malum late solet immedicabilem cancer
 Serpere, & illæfas vitiatas addere partes. Quo in loco Malum immedicabile per appositionem intelligendum sit. Nascitur hic morbus ex humore melancholico inflammato fere in omnibus corporis partibus: sed maxime in manibus mulierum, quæ non purgantur menstruo naturali. Obfistere cancro, & Occupari cancro. Celf. lib. 8. cap. 10.
 Cancri, inquit Festus, dicebantur ab antiquis, qui nunc per deminutionem Cancelli. Hinc
 Inter orci cancos adherere, pro Adeo irretitum, illaqueatumque teneri, ut nusquam pateat effugium. Apul. 6. Miles. p. 176. V. CANCELLI supra.
CANCER, cri. m. pro Signo cælesti. Lucret. 5. 616.
 Cancris ut verat metas ad solstitiales. Etiam de Morbo hac forma Arnobius lib. 1. p. 30. conf. Priscian. lib. 6. p. 697.
CANCELLUS, i. m. [*καρκίνος, καρκινώδης*] Dimin. a Cancer. Ut Galen. lib. 3. de Alim. Facultat. scribit, bestiola est perfixiguis cancri simillis, colore flavo. Ælianus vero lib. 13. cap. 19. Hist. Anim. de Cancellis ita scribit, A conchis quidem inopes, & nudi primum Cancelli nascuntur, deinde eas tanquam domicilia ad habitandum deligunt. Quum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas purpuræ aut turbinis, primo intra eas ingrediuntur: deinde quum in altissimum magnitudinem excreverunt, quam ut iis capere queant, in tempore laxiorem, tanquam domum alteram demigrant: neque modo in supradictorum conchas immigrat, sed & in permultas alias capaciores transeunt, & ampliorum nacti, ea tanquam majore domicilio gaudent, ac sæpe de spoliis multo certamine inter se contendunt, viribusque inferiore repulsis, victor exuvias affert. Haecenus Ælianus. cui in omnibus subscribit Plin. lib. 9. cap. 31. & 42. Quin & horum naturam & speciem latissime describit Aristoteles, lib. 4. cap. 4. de Hist. Animal. sub fin. Sunt tamen qui Cancellos a Squillis haud differre existiment, sed falluntur, ut videre poteris ex supra scriptorum auctorum lectione. [Ceterum hac Latina voce CANCELLUS, pro Animali, nescio an vett. usi sint. Sed Gaza, ad exemplum Græcæ dictionis *καρκίνος*, finxit. Videtur tamen ex Fato in Cancri id colligi posse.]
CANCERO, are. Plin. Valer. l. 10. Si intrinsicus canceraverit auris.
 Vulnere canceraverint. Apul. de Herb. cap. 36. i. e. In cancri naturam transferint.
CANCERATICUS, a, um, ut, Fœtor canceraticus. Veget. Mulom. 2. 43.
CANCEROMA, ætis. n. [*καρκινώμα*] apud Celf. 5. 28. 2. ut, Cancero-mata quæ in naribus nascuntur. Apul. de Herb. cap. 19. n. 7. conf. cap. 31. n. 3. [In emendatis Celfi codd. legitur Græca vox Carcinoma, de qua V. f. l.]
CANCROMA, ætis. n. Idem. Salsvian. adv. Avarit. l. p. 232. Si plagas canceroma sequitur cancerum necesse est consequatur ocellus.
CANCHEMA, ætis. n. Idem Veget. Mulom. 2. 22.
CANCEROSUS, vel CANCROSUS, a, um. Sarisb. 3. 6. Serpit morbus cancerosus in omnes.
 Vulnere cancrofo. Sext. Placit. c. 11.
CANCHLEI, Arabiæ populi, apud Plin. lib. 5. cap. 10.
CANCHRYS, idis. f. [*καρκύρις*] Libanotidis fœcundæ semen est Dioscoridi lib. 3. cap. 70.
CANDACE, es. f. Æthiopum regina, de qua sic Strabo, Candace per nostra tempora Æthiopiis imperavit, virilis sane mulier, sed altero

oculo capta. Hæc ille lib. 17. Commune reginarum nomen Plin. lib. 6. cap. 79. dicitur. Sunt qui efferunt Candax. V. Interpp. ad Aët. R. 17.
CANDACUS, a, um. Sivas, tamen a magistris accepimus manfuetum. Varro de L. l. 6. 6. Ex Nevii Agidone.
CANDARA, vel CANDRA, æ. f. [*Κανδάρια*] Paphlagoniæ oppidum, tribus sphenis a Gangris distans, & Thariba vico. Gentile est Candrenus. Steph.
CANDARIA, æ. f. Promontorium est in Coo insula. Auctor Strab. lib. 14.
CANDAVIÆ, Montes sunt in Macedonia, de quibus Plin. lib. 4. cap. 21. Straboni tamen lib. 7. Candavia, Mons est Illyrici, qui Macedoniam Illyricumque determinat.
CANDAULES, is. m. [*Κανδαύλος*] quem Græci Myrsilum nominant, Herodoto circa initium libri primi, Sardium fuit tyrannus, ab Alcæo Herculis filio oriundus. Is uxorem adeo amabat, ut eam præ amore arbitraretur omnium feminarum esse pulcherrimam. Hoc ita esse sibi persuadens, apud Gygem Dascyli filium sibi acceptissimum, speciem uxoris supra modum extollebat; tandemque nudam eam Gygi conficiendum proposuit. Quare ab uxore & Gyge interemptus. V. Justin. lib. 1. cap. 7.
CANDAULUS, i. m. [*Κανδαύλος*] Obfusci genus fuit ex carne elixa, pane, & cæso Phrygio, cum anetho & pingui jure. V. Rhodig. lib. 20. cap. 14.
CANDAX, æcis. IN CANDACE.
CANDEBÆA, Palus est in radicibus Carmeli montis: de qua sic Plin. scribit lib. 36. cap. 26. Pars est Syriæ, quæ Phœnicæ vocatur, finitima Judææ, intra montis Carmeli radices paludem habens, quæ vocatur Candebæa. Ex ea creditur nasci Belus amnis, &c. Variant. codd. hic & lib. 5. cap. 19. In aliis Candebæa, al. Candebria. Editi Candevia.
CANDEFACIO, V. CANDEO.
CANDEI, Arabici finis populi, quos Ophiophagos ob id vocant, quod serpentibus vesci sint soliti. Plin. lib. 6. cap. 29. & Pomponius Mela lib. 3. cap. 9. in descriptione sinus Arabici.
CANDELA, æ. f. [*κανδήλα*] a Candore luminis. Plin. lib. 13. cap. 13. Lapidem fuisse quadrum circiter in medio, arcte vinctum candelis quoquo versus. Loquitur de lapide in quo reperti sunt libri Numæ. Hermolaus. Candela, inquit, sunt quæcunque consent materia, scirpis, tæda, sevo, cera: uti mirum ne sit, libros Numæ candelis involutos tradit. V. & Hard. Juven. 3. Sat. 286. — vel breve lumen
 Candela, cuius dispensio & tempero filum.
 Apponere candelam valvis. Juven. 9. Sat. 98. de Incendiario.
 Sebære candelas. Columel. lib. 2. cap. 22. Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas sebære. i. e. Sebo vel sevo induere ellychnium, & in candelam concinnare.
CANDELABRUM, i. n. [*καλδελαιον, κηροπήγιον*] dicitur quod in eo candela figantur, auctore Festo. Varro 4. de L. L. Candelabrum a Candela: in his enim funiculi ardentes figebantur. Martial. de Candelabro Corinthio, lib. 14. 43.
 Nomina candela nobis antiqua dederunt:
 Non norat parcos uncta lucerna patres. Cic. 4. Verr. 183. Un-de quinquaginta tricliniorum lectos, unde tot candelabra?
 Dionysius tyrannus junior, ut notam diem totius anni traderet, in Prytæneo Tarentino fixit candelabrum, in quo tot succendebantur lychni, quot anni dies erant. Notat id Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 14.
 Ænea candelabra. Cic. 6. Verr. 60. Jam vero lectos æratos & candelabra ænea, num qui præter istum Syracusis per triennium facta esse existimatis?
 Humile. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Ligneum candelabrum. Petron. cap. 95.
CANDELABRUS, i. m. antiquis. Cæcil. Meretrice, Memini ibi candelabrum ligneum ardentem. Ex Nonio. [Accusativus est, a recto Candelaber fortassis. Sic Canistrum & Canister, Calamistrum & Calamister, aliaque quam plurima efferebantur.]
 Magnus hic candelabrus est. Petron. cap. 75.
CANDEO, ui, [*καίνωμαι*] ère. est proprie Candidum esse. Virg. 4. Æn. 61.
 Candentis vacæ media inter cornua fundit.
 Atrum & Candens opponuntur. Ovid. 11. Met. 315.
 Candida de nigris, & de candentibus atra.
 Color candens. Plin. lib. 2. cap. 18.
 Corpus. Virg. 9. Æn. 563.
 — aut candenti corpore cygnum
 Sustulit alta petens, pedibus Jovis arniger uncis.
 Ebur candet. Catull. 62. 45.
 Elephantus candens. Virg. 6. Æn. 896.
 Altera candenti perfectæ nitens elephanto. i. e. Eboræ.
 Equi candentes. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 369.
 Lana. Catull. 62. 318.
 Lilia. Claud. in Laud. Seren. 91.
 Lumen Solis. Lucret. lib. 6. 1195.
 Marmor. Lucret. lib. 2. 766.
 Pruinæ candentes. Claud. de Nupt. Honor. 52.
 Taurus. Virg. 5. Æn. 236.
 Virgo candens. Cic. in Arat. De sidere.
 Candere, [*καίνωμαι*] Ignitum esse. Nam tunc vere ignita dicitur quæcunque materia, quum non rubet, sed jam candet. Cic. 2. Off. 25. de Dionysio tyranno, Qui cultros metuens tonforios candente carbone sibi adrebat capillum?
 Aër candet. Ovid. 1. Met. 120.
 Tum primum sicis aër fervoribus ultus Canduit.
 Æstas. Lucan. lib. 1. 213. Cum fervida canduit æstas.
 Axis. Ovid. 2. Met. 297. In fabula Phæontis.
 Vixque suis lumeris candentem sustinet axem.
 Chalybs. Sil. lib. 1.
 Non ignes, candensque chalybs.
 Cinis. Ovid. 2. de Arte Am. 440.
 — fummo candet in igne cinis.
 Favilla. Virg. 3. Æn. 573.
 Ferrum. Lucret. lib. 6. 147.
 Lamina. Ovid. 9. Met. 170.
 Phœbus candentior, Solardentior. Valer. lib. 3. 481.
 Vestis tincta cocco candet. Hor. 2. Serm. 6. 103. i. e. fulget.

- Viscera felle candent. Claud. Conf. M. J. Theod. 226. de Vehementer irato.
- CANDENTIA, æ. f. Candor, ut, Luna candentia dimidia. Vitruv. 9. 4.
- CANDESCO, [κατακαίωμαι] Ære. Ignescere, Ovid. 2. Met. 230.
— curruque suos candescere sentit.
- Candescere, [κατακαίωμαι] Album fieri. Tibul. lib. 1. 10. 45.
Aer candescit ab ictu folis. Ovid. 6. Met. 49.
- CANDOR, oris. m. [καλός, λευκός] Splendor. Plaut. Men. 1. 2. 67. O. solem vides: statim ut occideris est præ hujus corporis candoribus. Rubens sub candore luna. Ovid. 4. Met. 332.
Notabilis candore. Ovid. 1. Met. 169.
Lactea nomen habet, candore notabilis ipso. de Via lactea caeli loquitur.
- Fucati medicamenta candoris & ruboris. Cic. in Orat. 97.
Cæli candor. Cic. 1. Tusc. 68.
Formæ. Ovid. 1. Met. 743.
Solis candor illustrior, quam ullius ignis. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Non solis calor & candor illustrior est, quam, &c.
Æstivus candor, Candens æstas. Claud. Conf. Prob. 219. [Immo Sole æstivo. Carnosus candor. In CARO.]
Clarus. Lucret. lib. 4. 233. In luce & claro candore.
Candor eximius. Suet. Aug. 94. Exuviisque Jovis Opt. Max. ac radiata corona super laureatum curram, bis fenis equis candore eximio trahentibus.
Languidus. Sen. Hippol. 6.
Marmoreus. Lucret. lib. 2. 764.
Mistus candore. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Nec ille fufus & candore mistus rubor, sanguis est, sed quedam sanguinis similitudo.
Nimius. Cic. in Arato,
Lacteus hic nimio fulgens candore notatur.
Nivalis. Virg. 3. Æn. 538.
Niveus. Ovid. 3. Met. 423.
Puellaris. Ovid. 10. Met. 594.
Recens Solis. Lucret. lib. 5. 283.
Simplicis candor lanatum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Splendidissimus. Cic. de Somn. Scip. 8. Erat autem is splendidissimus candore inter flammæ circus elucens, &c.
Suffusus sanguine. Stat. 2. Silv. 1. 41.
Anteire nives candore. Virg. 12. Æn. 84.
Candor hujus te perpulit. Cic. pro Cæl. 36.
Videtur opponi livori. H. St. Immo de colore cutis.
Dicitur & Candor animi a Cicerone multis in locis, pro Sinceritate & puritate animi. Livorique opponitur. Ovid. 3. Trist. 6. 7.
Quique est in caris animi tibi candoramicis,
Cognitus est illi, quem colis ipse, viro.
Titulus candoris perennis. Ovid. in Ibin, 8.
Iustus sine mendacio candor apud bonos criminis non est. Paterc. 2. 116. extr.
Merere candore favorem. Ovid. 5. Trist. 3. 53.
- CANDEFACIO, [κατακαίωμαι] Ære. Candidum facere. Plaut. Most. 1. 3. 102. Una opera ebur atramento candefacere postules. i. e. Nativæ formæ inducere fucum deformantem magis, quam ornantem. [Immo figura est oxymoron, & simul ἀόμοιον, de re impossibili & contraria.]
- CANDEFICIO, Æri. Plin. 33. 3. Marmoribus, quæ candescere non possunt, illinitur.
- CANDEFACIUS, a, um. Ignitus, ut, Lapides candefacti. Plin. 34. 8. conf. 25. 10.
- CANDICO, [κατακαίωμαι] Ære. Candidum esse. Plin. lib. 8. cap. 46. Infige ei, in dextro latere candicans macula. De Api bove loquitur Candicans vadum. Plin. in præf. lib. 3. Frequentes quippe tæniæ candicantis vadi, carinas teritant.
- CANDICANTIA, æ. f. [κατακαίωμαι] Plin. lib. 37. cap. 13. Facitæ scarificationis candicantiam fugiunt. De gemmis.
- CANDIDO, In CANDIDUS.
- CANDIDUS, a, um. [καλός, ἀερός, ἀερετός] Idem ac Candens. Serv. in 3. Georg. Virg. aliud est Candidum esse; id est quadam nitenti luce perfusum: aliud album, quod pallori constat esse vicinum. [Hanc tamen differentiam non ubique observarunt antiqui.]
Cynis candidior. Virg. 7. Ecl. 38.
Nive candidus mons. Hor. 1. Carm. 9. 1.
Vides ut alta stet nive candidum Soracte.
Nivibus candidior. Ovid. 8. Met. 773.
Aries. Virg. 3. Georg. 387.
Avis. Virg. 2. Georg. 320. De ciconia.
Barba. Ovid. 3. Trist. 10. 22.
Et nitet inducto candida barba gelu. Virg. 1. Ecl. 29. Barba candidior. i. e. Canescens. V. ibi Taubn. p. 9.
Brachia candidiora nive. Ovid. 3. Amor. 7. 8.
Caput, Canum. Plaut. Most. 5. 2. 27.
Cervix. Hor. 3. Carm. 9. 2.
— brachia candida
Cervici juvenis dabat.
Colla. Virg. 4. Georg. 337.
Color. Plin. lib. 2. cap. 18.
Crimis. Valer. 6. Argon. 61.
Cutis. Plin. lib. 2. cap. 78.
Dies. Ovid. 2. Trist. 142.
Nube solet pulsa candidus ire dies.
Flamma candida, Lucida & clara. Valer. 8. Argon. 247.
Fontes. Sen. Oedip.
Lilia. Virg. 6. Æn. 708.
Luna. Virg. 7. Æn. 8. — nec candida cursum
Luna negat.
Ora. Ovid. de Medicam. faciei 52.
Panis candidus. In PANIS.
Pectora nivibus, lacteque candidiora. Ovid. 16. Epist. 250.
Piper. Plin. lib. 12. cap. 7.
Populus. Virg. 9. Ecl. 41.
— candida populus antro
Imminet. Populum albam, arboreni intelligit.
Puella. Ovid. 2. Amor. 4. 39.
Sententia. Ovid. 15. Met. 47. Propter calculum candidum, qui demiscus in urnam more antiquo abfolutionem a culpa significabat, ut paulo ante descripserat Ovidius. V. CALCULUS.
Sol. Ovid. 15. Met. 30.
Stella. Hor. 3. Carm. 15. 6.
Et stellis nebulam spargere candidis.
Sidera. Lucret. lib. 5. 1209.
Taurus. Virg. 1. Georg. 217. de Sidere.
Turba candida: a vestimentis. Ovid. 2. Faust. 654.
Turris. Martial. lib. 12. 31.
Quæque gerit fimiles candida turris avies.
Velamina. Ovid. 10. Epist. 41.
Umbo candidus. In UMBO.
Vox. i. e. Clara, quæ Fulcæ opponitur. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ita Græcis λευκή φωνή.
Facere candida de nigris. Ovid. 11. Met. 315. Hoc de Astutis & versutis dici solet, proverbii specie.
Lapide candidiore diem notare. Catull. 66. 148.
Quo lapide illa diem candidiore notet. Proverbialis loquitur: De qua & similibus, vide amplissime Erasmus in Chilibad. conf. supra in CALCULUS. Hinc
Candidus, Felix, faustus, ut
Fata candida. Tibull. 3. 6. 30.
Fato candidiore frui. Ovid. 3. Trist. 4. 34.
Hora candida. Ovid. 3. de Pont. 5. 52.
Natalis candidus. Ovid. 5. Trist. 5. 13.
Optime natalis, quamvis procul absumus, opto
Candidus huc venias, dissimilisque meo. Et Tibull. 1. 7. extr.
At tu natalis, multos celebrande per annos,
Candidior semper, candidiorque tedi. [ubi tamen & propria significatio locum habet. V. Dies supra.]
Somnia candida. Ovid. 15. Epist. 124.
— te somnia nostra reducant,
Somnia formosa candidiora die.
Candidum ovi, substantivè. Plin. lib. 29. cap. 3. Candido ovorum facies illita, sole non adurit. conf. Album in ALBUS.
Candidum ex ovo. Plin. lib. 29. cap. 3. Neque aliud quam candidum ex ovo infundi, ac pollinem thuris.
Candidus transfunditur ad Animum, & significat Purum, sincerum, nullaque invidia aut malevolentia macula labefactum: ut Candidum amicum dicimus, & Candidum lectorem. Ovid. 4. Trist. 10. 132.
Jure tibi grates, candidè lector, ago.
Pectore candidus. Ovid. 4. de Pont. 14. 43.
Tam felix utinam, quam pectore candidus essem.
Animæ candidiores. Hor. 1. Serm. 5. 41.
Purum & candidum genus dicendi. Cic. in Orat. 53. Elaborant alii levitate & æqualitate, & puro quasi quodam & candido genere dicendi.
Ingenium. Hor. Epod. 11. 16.
Judex. Hor. 1. Epist. 4. 1.
Judicio candidiore legere. Ovid. 2. Trist. 80.
Pectora. Virg. 9. Æn. 432.
Scriptor candidus, in quo non est obscuritas vel macula. Budeus.
Vita candida. Cic. 9. Att. 5. Adde tali viro, talem causam agenti, & ego vero hæc efficiam: ei candida vita, puto. h. e. Ireprehensibilis. [Verum in correctis codd. expressum: Ego vero hæc officia mercanda vita puto.]
Candidus, pro Benevolo, benigno, integro. Hor. 1. Epist. 6. 68.
— si quid novisti rectius istis,
Candidus imperti: si non, his utere mecum.
Favonii candidi. Hor. 3. Carm. 7. 1. i. e. Benigni, favorabiles, fereni, & prosperi. Iste enim ventus verno tempore frequentius flat. Acron.
Candidus, est & Cognomen Coeliorum. Vaillant. Numism. Famil. 1. p. 73.
CANDIDE, Adv. [ἀφύβητος] h. e. Benigne, sine invidia. Cic. 8. Fam. 6. Cavendum tibi erit, ne parum simpliciter & candidè pefuisse inimicitias videaris.
Candide vestitus. Plaut. Caf. 4. 1. 9. h. e. Decenter & ornate amictus.
CANDIDULUS, a, um. dimin. ut, Candiduli dentes. Cic. 5. Tusc. 46. Candiduli dentes, venusti oculi, color feavis.
CANDIDULE, dimin. Idem. Arnob. 2. p. 50. Qui sermonem candidule promittit.
CANDIDO, [κατακαίωμαι] Ære. Dealbare. Pomponius, Vestem lixivio candidans. Tertull. adv. Gnost. cap. 12. Lavarunt vestimentum, & candidaverunt ipsum in sanguine agni. August. Epist. 168. Albis vestibus candidatur, scil. Baptizatus.
Intranstivè, Candidum esse: ut, Medietas circumcirca limite candidante. Solin. cap. 46. Sic edidit ex antiquo libro Salmastis, ubi vulgo legitur Candicante.
- CANDIDATUS, a, um. [κατακαίωμαι] Candida veste indutus. Plaut. Rud. 1. 5. 12. Ergo vos æquius erat candidatas venire hostiatasque. Nautæ candidati coronatique. Suet. Aug. 98. 3.
- CANDIDATUS, i. m. Qui magistratus & honores petebat. a Toga candida; quod gestamen erat petitorum, Candidatos vocabant: quum ad comitia se contulissent cum amicis, tribus circumferrent, singulorque prehenfantes, id est ἀνεύχμετοι, gratiam & suffragia precibus, temporariaque observantia mercarentur, unoquoque Quiritium, plebeiorumque & nominatim, & benigne appellato. Quam ad rem facilis transigendam nomenclatores inventi sunt, qui nomina singulorum tenebant, candidatitque fuggerebant, ut quique obviserant. quoniam id postea lege vetitum esse, auctor est Plutarchus in Catone minore. Cic. in Parad. 6. Qui tuas mercedum pactiones in patrociniis, intercessionibus pecuniarum in coitionibus candidatorum, dimissionibus libertorum, &c. [Cic. lego.]
Candidati, seu Magistratum petitores, veste candida utebantur duabus de causis. Altera, ut candidè & e Republica se petere indicarent. Altera, ut non ex suis meritis, quæ in vestibus inignibus conspici poterant, sed ex mero populi dono sperare proficerentur. Plutarchus Proleminatum Romanorum, 48. Cui candidatos moris erat in veste hoc facere sine toga? sic enim scribit Cato. An illud magis quod imperio dignos, non genere, non divitiis, non gloria, sed vulneribus ac cicatricibus judicabant? quæ ut ab iis quos ambiendo prehensabant, conspicerentur, sine toga ad petendum descendebant. An quemadmodum

in accipiendo, rogando, se omnibus submitiendo, sic corpus nudando, ac seipſos abiciendo, populum captabant? [Inmo Togati deſcendebant in campum, ut vel pueris ex Ciceronis oratione, quæ in Toga candida inſcribitur, notum eſt. Nec diſſentit Plutarchus: Sed verba ejus male converſa ſunt. Quod enim dicit *ἴσως ἢ ἐν ἡμετέριον τὸ πλῆθος ἐξήκωνται*, converti debuit: Mos erat ut in toga id facerent, ſinetunica. Quanquam haud minus inſcite Boethormus, Abſque togis in induſio. Erat autem Toga hæc candida ſplendidiſſima veſtis, quam more Romano privati induere poterant, quam etiam omnibus ſullonicae artis manſonis candidioreſ reddere ſtudebant, unde & a Græcis *λευκὰ* i. e. Splendida vocatur. V. plura apud Lipſ. Elect. 1. 13. Iſidor. 19. 23. Cæſ. Rhodig. 14. 16. & in Lex. Pitific. V. Candidati.

Commendate candidatos. Tacit. 1. Ann. 15.
Deducere candidatum. V. Aliquem obducere, in οβδουό.
Execrati candidati omnibus iniquitatibus. Cic. 1. Att. 9.
Firmior candidatus. Cic. 1. Att. 1. Nemo eſt enim ex iis qui nunc petunt, qui ſi in noſtrum annum reciderit, firmior candidatus fore videatur.
Candidati principis aut Cæſaris. Suet. in Auguſt. 56. Candidatos Auguſti Tranquillus appellat eos petitores, quos ipſe populo commendabat, & quibuſcum ſingulos ex more ambientium præhenſabat, civilem ſe Romanis præbens, tanquam princeps non eſſet. Budæus. De candidatis principis, V. Ulpian. D. de offic. Queſtor. l. unica. [Alii ſunt] Cto Candidati principis, nempe Queſtores, qui in ſenatu epitoſas ejus legebant; alii quos Principis commendatione in honoris petitione adjuſtos intelligit Suetonius. V. Torrent. ad loc. Interpp. ad Quintil. 6. 3. p. 547. & Lex. Pitific.
Conſulatus, Prætorius, Qui Conſulatum, Præturam petit. Cic. pro Muren. 57. Tribunitii candidati. Liv. 4. 7. extr.
Candidatus Conſulatus, Qui conſulatum petit. Plin. in Paneg. extr.
Candidati, Aliarum quoque rerum petitores dicuntur: ſicut a Quæſtil. præom. lib. 6. Candidatus eloquentiæ. Et apud Plin. in Paneg. 67.
Candidatus non conſulatus tantum, ſed immortalitatis, & gloriæ, & exempli, quod ſequerentur boni principes, mali mirarentur. conf. Cæſ. Rhodig. l. c.

Crucis deſtinatæ candidatus. Apul. 1. Met. 108.
Candidati milites, inquit Veget. lib. 2. Hi ſunt principales, qui prævilegiis muniuntur. Reliqui, Munifices appellantur, quia munera facere coguntur. V. Lex. Pitifici.
CANDIDATORIUS, a, um. Adj. [*λεωκωμῶντος*] ut, Candidatorium munus. i. e. Officium Candidati. Cic. 1. Att. 1. Nos in omni munere candidatorio fungendo ſummam adhibebimus diligentiam.

CANDIFICO, ære. Candidum facere. Navius, Poliens feſe, & fuccis herbarum candidicans cutem.
Lapides candificare. Auguſtin. Civ. Dei, 21. 7.
CANDIFICIUS, a, um. Apul. Apol. p. 277. ex Catullo. Pulviſculus candidificus.

CANDETEM, i. n. Galli appellant in areis urbanis, ſpatium centum pedum, quaſi Centurium: in agris autem, pedum centum quinquaſiginta quadratorum, juſtum candetum vocant. Ex libello varior, auctorum de Limitibus p. 292. Geſſ. Sed, ut idem monuit, pro Quadratorum, legendum Quad aratores, quomodo apud Iſidor. 15. 15. & Columell. 5. 1. legitur.

CANDIDUM, i. n. Zeugitane regionis, quæ proprie Africa dicitur, promontorium. Plin. lib. 5. cap. 4. Sunt enim Africæ minoris tria promontoria, Candidum, mox Apollinis adverſum Sardinia, Mercurii adverſum Sicilia, quæ præcurrentia in altum duos grandes ſinus efficiunt. De hoc & Pomponius Mela lib. 1. ubi licet animadvertere errorem Solini ex Vadiano.

CANDIOPE, es. f. [*κάνδιον*] Oenopionis filia & Orionis ſoror (ut Theodotus aſſerit) quam quum frater in venatione in antrum traſiſſet, vim illi intulit, & ex ea Hippologum ſuſcepit. Quod quum Oenopion reſciſſiſſet, indignatus, filium exulatum abire juſſit: qui oraculo edoctus, verſus orientem in Thraciam cum Candiope & parvo filio delatus eſt, ibique ob inſignes virtutes in magno pretio fuit. [Quid hoc fabulæ ſit, fateor me neſcire. In miſſello illo Diſtionario Hiſtorico & poetico, unde deſcripta eſt, pro Theodotio Theodotion citatur teſtis.]

CANDOR, V. CANDEO.
CANDOCCUS, i. m. Columel. lib. 5. cap. 5. Nonnullos tamen in vineis characatis animadverti, & maxime elevenaci generis, prolixos palmites, quaſi propagines ſummo ſolo adobrere, deinde ruſus ad arundines erigere, & in fructum ſummittere, quos noſtri agricolæ mergos, Galli Candococcus vocant.
CANDYBA, pl. n. [*κάνδιον*] Lyciæ regionis civitas eſt, ubi laudatur OEnium nemus. Hæc Plin. lib. 5. cap. 27.
CANDYS, yos. ni. [*κάνδιον*] Inſigne regium erat Perſarum Lydorumque, quod capiti pro diademate imponebatur, ut auctor eſt Alexander ab Alexandro, lib. 1. cap. 28. V. Spanhem. de Uſu & Præſt. Num. diſſ. 8. p. 44. & ſeq. [Falſo pro capitis ornamento arripuit Alexander, ex male intellectis Pollucis verbis lib. 7. Segm. 58. Tunicam diſerte Suidas vocat q. V. & Spanhem. l. c.]

CANE, Oppidum eſt Æolis regionis. Plin. lib. 5. cap. 30. [Apud Plin. legitur Canæ, *κάναι*, ſed Cane, *κάνη* apud Strab. lib. 13. ubi a Canis Loricidis diſtinguit.]
CANENS, entis. f. Nympha fuit, Pici Laurentum regionis uxor, qua quum virum a Circe in avem mutatum, ſupra modum lugeret, extabuit, & loco cuidam ad ripam Tiberis, ubi hæc contigerunt, nomen ſuum reliquit. Fabulam hanc vide latius apud Ovid. 14. Met. 338.
CANENTÆ, arum. f. Capitis ornamenta veteres dixerunt. Feſtus. Alii Canautas vel Carentes legunt.

CANFO, IN CANUS.
CANEPHORA, æ. f. [*κάνηφορος*] Mulier appellatur, quæ fert canum, id eſt qualum, quod eſt ciſtae genus. Hæc Feſtus.
Canephoræ, dicebantur Virgines, quæ ſacra Cereris in caſtro quodam aut ciſta ferebant capibus impoſita, manibus ſublatis, a ſacerdote accepta diebus feſtis Cereris, & Minervæ, & quibuſdam aliis. Eas virgines Erichthonio regnante fuiſſe intutitas reſert Suidas a Philochoro traditum eſſe. De iis plura Pauſanias in Atticis. Cic. 6. Verr. 5. Erant præterea duo ſigna, non maxima, verum eximia venuſtate, virginali habitu atque veſtitu, quæ manibus ſublatis ſacra quedam more Athenienſium virginum repoſita in capibus ſuſtinebant. Canephoræ ipſæ

vocabantur. [Canephore apud Cic. legendum, quia Græcis *κάνηφορος*, jam monuerunt viri docti. An igitur & apud Feſtum reſtituendum Canephores, pro Canephora?]
CANEPHORUS, i. m. Hic Veſtae erat miniſter, non Cereris. Plin. 36. 5. [Hic quoque Canephores legendum Græca terminatione, nec de alio genere Qualigero intelligendum. Ac miror unde iſtuc de Veſtæ miniſtro in Theſ. Lipſ. ex quo huc deſcriptum eſt, manarit.]

CANESCO, IN CANUS.
CANGRÆNA, IN GANGRÆNA.
CANI, ſtrum. IN CANUS.
CANIA, æ. f. Urticæ filveſtris genus. Plin. lib. 21. cap. 15. Et in ſilveſtri quæ dicitur cania, acrior, caule quoque mordaci, ſimbriatis foliis. Al. Canina.

CANICÆ, arum. f. [*κάνηκα*] Furfures de farre, a Cibo canum vocatæ. Hæc Feſtus. Lucilius lib. 27. Quanti vellet, quam canicas a pulte & maſonis manu. Ita Gothofredi Nonius. 2. 150. Sed Mercet. Apud te & maſonis m. Hinc
CANICACEUS, a, um. Furfuraceus. Pacuv. Qui apud te quaſi ſervus eſt canicaceum panem.

CANICULA, IN CANIS.
CANIDIA, [*κάνιδια*] Neapolitana unguentaria, quam ſemper ut veſticam carpit Hor. ut 1. Serm. 8. 24. & alibi. Non eſt quod putes nomen hoc aliquam habere etymologiam, arti ejus peculiariter convenientem, ut quidam putarunt. Nam & fuerunt viri itidem qui Canidii dicti ſunt, quorum unus ſit mentio apud Appianum in Parth. hiſt. 109. Sed is *κάνιδος*. Verum apud Plut. unde totum il. locum ſumpſit puto, eſt *κάνιδος* cum uno v. H. St. Iſ eſt P. Canidius Craſſus, qui A. U. C. 713. C. Afinio Pollioni ſuffectus, cum L. Cornelio Balbo conſulatoſia geſſit, & mox M. Antonii legatus, re egregie in Oriente geſta, ab Octavio victore cum ceteris adverſe partis ducibus occiſus eſt. V. Plut. in Anton. Deerat hæc vox in ed. Lugd.

CANINEFAS, pl. Canineſatas, Natio Gallica: coluit partem Batavorum inſulæ, origine, lingua, virtute par Batavis, numero inferior, ut Tacitus deſcribit 4. Hiſt. 17. qui & alibi ſapius meminit. Nomen varie ſcribi docet Cellar. q. v.

CANINIUS, [*κάνινος*] Nomen gentile Ro. cujus gentis, familias quatuor memorat Fulv. Urſ. Ex hac C. Caninius Rebilus, horarum ſeptem Conſul, de quo Cic. 7. Fam. 31. Caninio Conſule ſicque neminem prædiſſe. Nihil tamen eo Conſule mali factum eſt: Fuit enim mirifica vigilantia, qui ſuo toto Conſulatu ſonnum non viderit.

CANINUS, IN CANIS.
CANIS, is. c. [*κάνης*] Latrabile animal: dicitur a Canedo, auctore Varrone, quod latratu ſigna dare ſolet. Ter. Phorm. 4. 4. 25. Introiit in ædes ater alienus canis. Plaut. Capt. 3. 1. 25. Ne canem quidem irritatam voluit quiſquam imitari.
De genere canum & natura V. Plin. lib. 10. cap. 63.
Canis femina parvulo ubera præbens. Juſtin. lib. 1. cap. 4. ubi de Cyro infante expoſito.

Canes ad venandum, dixit Ter. And. 1. 1. 30. pro Canibus venaticis, eadem forma qua a Cicerone dicitur, ſervus ad manum, pro Amanuſenſi: & a Virgilio, Leones ad frena, pro Leonibus domitis & frenum patientibus, quibus Idæa mater venitur. Elegans loquendi formula.
Corda canum leviſſima. Lucret. lib. 5. 862.
Cuſtodia canum ſeda. Cic. 2. de Nat. Deor. 358.
Excubia canum. Hor. 3. Carm. 16. 3.
Genus acre luporum atque canum. Virg. 3. Georg. 265.
Latratu canum. Virg. 3. Æn. 257.
Ora proterva canum. Ovid. 14. Met. 63.
Rabies ſava canum. Propert. lib. 3. 16. 17.
Vis ſeda canum. Lucret. lib. 6. 1220.
Vis odora canum. Virg. 4. Æn. 132.

Acer canis. Hor. Epod. 12. 6.
Arguti. Sen. Hippol. 81. i. e. Sonantes argutum.
Armillati. Propert. 4. 8. 24.
Aſtidus. Columel. lib. 7. cap. 12. *Qui ne longe de la maiſon pour la garder.*
Avidi ſcindent perſida corda canes. Ovid. in Ibin, 170.
Blandi. Virg. 3. Georg. 496.

Hinc canibus blandis rabies venit.
Cærulei canes Virgilio dicuntur canes Scyllæ, 3. Æn. 432. V. Marini. Celeres. Ovid. 4. Epit. 42.
Citi canes, Celeres. Ovid. 5. Epit. 20.
Dulichius, Ulyſſis. Martial. lib. 11. 70.
Emeriti. Stat. 3. Silv. 1. 58.
Eyonens. Columel. lib. 7. cap. 12. *Trottier, Qui ne ſe tient pas à la maiſon.*

Extrarius canis, Alienus. Suet. Veſp. cap. 5. Canis extrarius eſt trivio manum humanam intulit.
Jejuna. Hor. Epod. 5. 23.
Marini canes. Virg. 6. Ecl. 77. De Scylla. [Sunt qui Canes piſces intelligi putant. Sed veros canes exhibet nummus Pompejii apud Fulv. Urſin. & Oſel. Tab. 28. no. 4.]
Melitæ. IN MELITÆ.
Mololi. Hor. 2. Serm. 6. 114.

— ſimul domus alta Moloffis
Perſonut canibus. I. e. Canibus Cretais & Moloffia civitate Crete. Acron.
Montivagæ canes. Lucret. 1. 405.
Nanque canes ut montivagæ, &c. Græcorum exemplo dictum reor, qui hoc genere canes ad venandum efferunt, *κύνες ἢ κύνες ἀπὸ πῆλλας*. Turneb.
Obefus lacte. Claud. 1. in Eutrop. 132.
Obſceni. Virg. 1. Georg. 470.
Odori, Sagaces. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 148.
Pattoralis. Columel. lib. 7. cap. 12.
Pecuaris canis. Columel. lib. 7. cap. 12.
Pernix canis. IN PERNIX.
Pervigil. Sen. Herc. fur. 9.
Promptus ac itrenuus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Quadratus probatur canis potius, quam longus aut brevis. Columel. lib. 7. cap. 12. V. QUADRATUS.

Rabidi. Sen. OEdip. v. 932.
 Rabiosa. Hor. 2. Epist. 2. 75.
 Rapidi. Lucret. lib. 5. 890. [Nisi Rabidis legendum.
 Robustus. Columel. lib. 7. cap. 12.
 Soliciti; Ovid. 11. Met. 599. quod rem domini diligenter custodiant.
 Truncula canis. Columel. lib. 7. cap. 12.
 Venaticus. Columel. lib. 7. cap. 12. & Nepos 16. 2. 5.
 Vigilax. Columel. lib. 7. cap. 12.
 Vigiles. Hor. 3. Carm. 16. 3.
 Villaticus. Columel. lib. 7. cap. 12. *Qui garde la meairie.*
 Addicere mortuum canibus. Hor. Epod. 17. 11.
 Agere canes. Ovid. 5. Epist. 20.

Sæpe citos egi per juga fumina canes.
 Circumdare canibus fatus. Virg. 10. Ecl. 57.
 Dissipare canes iclu dicitur aper. Ovid. 8. Met. 344. & 2. Faust. 232.
 Hortari. Ovid. 4. Epist. 42.
 Immittere. Virg. 3. Georg. 371.
 Intonuit ingenti latratu canis. V. INTONO.
 Latrat. Hor. 1. Serm. 2. 128.
 Maritantur canes. In MARITUS.
 Pascere canem sero. In PASCIO.
 Spargere canes, Dispergere. Ovid. 8. Met. 343. de apro Calydonio.
 Superare canem cursu. Hor. 1. Epist. 18. 51. Poterit usurpari proverbii vice de Admodum celeri.
 Venari canibus leporem. Virg. 3. Georg. 410.

Ululare dicuntur canes, Quam lamentantibus similes lugubrem quamdam & querulam edunt vocem. Hoc proprio magis vocabulo Baubari vocavit Lucretius, sed nescio an aequè recepto. Ovid. 15. Met. 797.
 Inque foro, circumque domos, & templa deorum
 Neclurans ululasse canes.

Canis in balneo. Adagium est elegans, in Græcis literis frequens, a Luciano usurpatum eo sermone, qui est ad inruditum multos empitantem libris. Dicitur de His quæ dissociata natura sunt, nec similitudinem recipiunt aliquid vel usum, veluti si navigandi imperitus, aut equitationis omnino expertus, caperet, ille quidem affabre constructam navem, & ad securitatem omnibus sultam instrumentis; hic vero equum compararet Medum, aut alium præstantissimum. V. Erasim. in Chiliad.
 Canis a corio. Hor. 2. Serm. 6. 83.

Ut canis a corio nunquam absterberitur unctio. Proverbium est, quod in eos convenit, qui postquam rem aliquam jucundam & optabilem gustarunt, ab ea ægè avelli aut deterreri possunt. Sic autem eferunt Græci, *ῥαλίστην καὶ θύρατι κίων σκοπεύειν*, i. e. Periculosa res est canis, quæ corium rodere didicerit. Lambin. [At nec hic, nec alius quisquam Horatii interpretum causam epitheti explicuit, quod proflus hoc loco alienum videtur, nec dubium mihi reliquum est, quin aptius altero supra hunc versu Daniel Heinsius, ex Mss. opinor, locarit. Quod ne inconcinnius repetatur, Ut deinde pro uncto substituendum arbitrator, ut totus locus ita concinnetur:

Sic tibi Penelope frugi est, quæ si semel uncto
 De fene gustarit, tecum paritâ lucellum,
 Ut canis a corio nunquam absterberitur uncto. Unctus fenex Senex dives, five, ut Catullus loquitur, uncto patrimonio est. Reliqua, quæ ad confirmandam hanc lectionem faciunt, brevitatis studio addere superfedeo.

Cane pejus & angue vitare quidpiam. Dicitur ab Horatio proverbiali figura, ut referunt in Adagis Erasimus. Hor. 1. Epist. 17. 30.
 Alter Mileti textam cane pejus & angue
 Vitabit chlamydem.

Canis, verbum est, quo impudentibus inimicis convicium fieri solet. nam militare dicitur est in hostem, Canis; & apud Homerum pro Gra-vi contumelia in adversarium dicitur. Ter. Eun. 4. 7. 33. Diminuum ego caput tuum hodie nisi abis. e. an' vero canis? Donatus.
 Canis, Cognomen quidam appellatus, propter fordidam immundamque vitam. Hor. 2. Serm. 2. 56.

Cui canis ex vero ductum cognomen adheret. Quin & Cynici non tantum quia obvios allatrabant, fed etiam ob vitam illiberalem, ab humanitate & munditia remotam, Canes appellabantur vulgo. Turneb. V. Suet. Vesp. cap. 13. extr.

Canis, pro afflecla. Cic. 6. Att. 3. Multa & dixit & fecit cum quadam mea contumelia, P. Clodii canis. i. e. Amicus & afflecla Clodii dum viveret. Al. P. Clodii causa. Idem in Pison. 23. Clodianum canem appellat Sextum Clodium. Hujus, inquit, tu Clodiani canis insignibus Consulatum declarari putas?

Canes etiam appellantur Accusatores delatoresque, quibus tyranni & impotentés ad opprimendum optimum quemque & sibi formidolosum uti solent. Senec. ad Marciam cap. 22. Accerimi canes, quos ille, ut sibi uni manifestos, omnibus ferros haberet, sanguine humano pascebat, circumlatrare etiam hominem, & illum imparatum incipiunt. Quos hic canes, non semel paulo post, accusatores sine schemate vocat. Cic. 7. Verr. 28. Quid? ista cohors, quorum hominum est? Volusii haruspices, & Cornelii medici, & horum canum, quos tribunal meum vides lambere.

Canes, pro Furis. Virg. 6. Æn. 257.
 — vique canes ululare per umbram
 Adventante dea. Ubi Servius, Canes Furias dicit.
 Inferne canes. Hor. 1. Serm. 8. 35.
 Semidei. Lucan. lib. 8. 832.

Nos in templa tuam Romana accepimus Isis
 Semideoque canes. Videlicet Mercurium quem Anubim vocant. Nam colitur apud Ægyptios in forma canis: & lingua Ægyptia Anubis canis dicitur. V. ANUBIS.
 Terminus, de Cerbero dicitur. Ovid. 3. de Arte Am. 322.
 Triformis. Sen. Oeth. 9.
 Tartareus. Sen. in Herc. fur. 649.
 Vipereus. Ovid. 3. Amor. 12. 26.
 Canis, [*ῥαλίστην κίων*] Pifcis genus, duræ carnis: & propterea ægè conficitur, succosque crassos & salfos in corpus ditribuit, ut ex Philotimo refert Galen. lib. 3. de Alim. Facult. Canicula Plin. q. V.
 Canis, quæ & Canicula, Signum cælestis. Plin. lib. 18. cap. 28. Dein posttridie, fere ubique confellum inter omnes sidus indicans, quod Canis ortum vocantur, sole primam partem leonis ingreffo.

Acer Autumni Canis. Valer. Flacc. 6. Argon. 67. i. e. In Autumnno feruentissimus.
 Æstifer. Virg. 2. Georg. 157.
 Hoc, ubi hiulca siti findit Canis æstifer arva.
 Æstivus. Tibul. lib. 3. 5. 2.
 Erigoneus. Ovid. 5. Faust. 723.
 Icarius. Ovid. de Nuce 118. Utriusque epitheti causam V. apud Hygin. F. 130.
 Canis fidus invifum agricolis. Hor. 1. Serm. 7. 25.
 Occidit Canis. Virg. 1. Georg. 218.
 — & adverso cedens Canis occidit Austro.

Canis, Facies una talorum, quæ unum duntaxat punctum continebat, ideo damnosa. Dicitur & Canicula, & *ῥαλίστη* Græce. Erasimus in proverbio, Chius ad Coim, tradit Chium eundem esse cum Cane: Cui præterea jaçtum fuisse felicem, canis vero infelicem. Perf. 3. Sat. 49.
 — quid dexter senio ferret

Scire erat in votis, damnosa canicula quantum
 Raderet. Itidem Propert. 4. 9. 20.
 Semper damnosi subfluere canes. Addit ex Martiale, Senio-nem vidiri per se felicem: ceterum infelicem fieri, si accedat canis. Sic enim loquitur lib. 13. 1.
 Senio nec nostrum cum cane quassat ebur. Jam Veneris jactum esse ut rarum, ita felicissimum indicat idem Martial. 14. 14.
 Quom steterit vultu nullus tibi talis eodem,
 Munera me dices magna dedisse tibi. Tot autem talis ludebatur, quot quique habet latera. Nam tessaris non plus tribus ludi solet: sed propius ad ludendi rationem acit quod scribit Suet. in August. cap. 71. recitans ex illius quadam ad Tiberium epistola hæc, Cœnavi, mi Tiberi, cum isdem. Accesserunt convive Vinicius & Silvius pater. Inter cœnam lulumus *μεγολυκάρις* & heri & hodie. Talis enim jactatus, ut quique Canem, aut Senionem miserat, in singulos talis singulos denarios in medium conferbat: quos tollebat univeros, qui Venerem jecerat. V. ibi Torrent. vel potius Pitifri Lexic.

Canis, [*κυνία*] Vinculi ferri genus fuit, unde apud Plaut. Caf. 2. 6. 37. Canem ferre, est Vinculum esse. V. ibi Interp. & Fest. in Catulus.
 CANICULA, æ. [*κυνιά*] dimin. Cic. 3. de Nat. Deor. 26. At illud non modo non arrogantis, sed potius prudentis, intelligere fe habere sensum & rationem: hæc eadem & caniculum non habere. Frequentiori in usu Catulus, quod f. l. V.
 Canicula, Convicium in mulierem improbam apud Plaut. Curc. 5. 1. 8. Dicitur etiam de Homine mordaci; Gell. 4. 20. Qui jurabat cavillator quidam & canicula & nimis ridicularius fuit. Castigati codd. Canalicola. V. Gronov.

Canicula, [*ἄσπερον*] Stella quæ & Sirius dicitur, in medio centro cæli: ad quam quom Sol pervenerit, dupliciter æstus, & nimio calore languent mortalium corpora. V. Plin. lib. 18. cap. 28. Cic. 1. de Divin. 130. Etenim Cœos accepimus ortum Caniculæ diligenter quotannis solere servare, conjecturamque capere, ut scribit Ponticus Heraclides, salubrifine an pestilens annus futurus sit.
 Æstus Caniculæ. Hor. 1. Carm. 17. 17.

Hic in reducta valle, Canicula Vitabis æstus.
 Flagrans. Hor. 3. Carm. 13. 9.
 Infana. Perf. 3. Sat. 5. — ficcas infana Canicula messes Jam dudum coquit.
 Rubra. Hor. 2. Serm. 5. 39.

Sitiens. Ovid. 2. de Arte Am. 231.
 Canicula, pro Sideratione ipsa & carbunculatione. Plin. lib. 18. cap. 28. Publica hæc & magnæ differentie a prioribus, aliis rubiginem, aliis uredinem, aliis Caniculum appellantis, omnibus vero sterilitatem. Sic ex vetustis libris refistit Turnebus, quom antea pro Canicula Carbunculus legeretur, quæ nominis idem valentis substitutio est non sit improbanda, suo tamen quidque loco reddi restituitque est æquissimum. Legitur Carbunculus in edit. Hard.
 Canicula in talis. V. CANIS.

CANICULARIS, Adj. e. ut, Dies Caniculares ab Astronomis vocantur ab ortu ad occasum Caniculæ, quos periculosos esse aiunt. Sunt autem maxime circa triginta dies post solstitium æstivum. Pallad. in Jul. cap. 1. Hoc mense utiliter, vel ante Caniculares dies, filices extirpatis, & caricem. Bassus, seu (ut aliis placet) Germanicus Cæsar in Aratum, Sirium Latini Caniculum vocant, unde & dies Caniculares dicuntur. Inlementia canicularis. Sidon. 2. Epist. 2.
 CANICULATUS, a, um. aliud Adj. ut Herba caniculata. Macer. 2. cap. 35.
 Uva caniculata. Marc. Empir. cap. 13.

CANINUS, a, um. Adj. [*κυνικός*] ut, Appetitus caninus [*κυνικός ἄσπερον*] apud medicos. V. BULBUS. Dentes canini, qui anteriores latos, & posteriores duplices discriminant. Plin. lib. 11. cap. 37. vulgo Oculares vocant.
 Eloquentia canina. Quintil. 12. 12. cap. 9. Quæ Facundia canina. Gell. 13. 19. extr. dicitur, Cujus omnis vis in criminando & conviciando posita est, & obtractatoribus, accusatoribus, rabulisque forensibus tribuitur. V. Sallust. Fragm. cap. 32. 3. & Hieron. Epist. 93. ad August.

Lac caninum. Ovid. in Ibin, 229.
 Prandium caninum, vocatur Abstemium, in quo nihil vini potatur: quoniam canis vinum odio habet.
 Scæva canina. Plaut. Caf. 5. 4. 4.

Hac ibo, caninam scævam spero meliorem fore. Quidam Cœnam legunt, sed male. Hoc autem significat Auspicium, quod canibus plerunquæ infelix & inausum est, quom & cædantur & male accipiuntur. vel potius Latratum canis dicitur Auspicium caninum, quom sævius & asperius latratu sit uxor. Varr. de L. L. 6. pag. 80. ed. tert. Steph. Quod pueris turpicula res in collo quadam suspenditur, ne quid oblit, bonæ scævæ causa. Et Plautus, Pseud. 4. 7. 39.
 Bene ego ab hoc prædatus ibo, novi, bona scævæ est mihi. Ea dicta ab Scæva, id est sinistra, quod quæ sinistra sunt, bona aspiciæ existimantur. Turneb. 8. 11. & 16. 3. Sed V. & Gronov. ad loc.

CANINA, æ. f. pro Carne canina. Proverb. Varr. 6. de L. L. 3. Canis caninam non est.
 CANARIUS, a, um. Adj. ut, Canarium fereticium, Quod fiebat pro frugibus deprecandæ savitiae causa sibiæsis Caniculæ. Ex Festo.

Augurio canarium. Plin. lib. 18. cap. 3. Augurio canario agendo dies constituitur, priusquam frumenta vaginas exeant, & antequam in vaginas perveniant.

Lappa canaria. Plin. 24. 19. CANARIA, Herba, & Infula, CANARI. V. supra f. l. CANATICAM, [κνωσίδος] Adv. obfoletum apud Nigidium grammaticum. Ex Nonio 1. 190.

CANICRES, ius. m. [κνωσίδος] Genus animalis faciem caninam habens. Plin. lib. 7. cap. 2. tradit in Africæ montibus genus hominum esse canio capite, pro voce latratum edentium, quos vocat κνωσιδώδης, nos etiam Canicipites vocare possumus.

CANIFORMIS, e. Prudent. Apoth. v. 195. — quæ caniformem Latrantemque throno cœli proponat Anubem?

CANISTRUM, i. n. [κνωσίδος] Fificata, cista viminea. V. CANA. Virg. 1. Æn. 795.

— Cereremq canistris Expediunt. Cic. 6. Att. 1. Lancibus & splendidissimis canistris, non olivculis nos soles pascere. Ceronata canistra, Ovid. 2. Met. 713.

Pura coronatis portabant sacra canistris. Cumulata flore canistra. Ovid. 4. Fast. 451.

At chorus equalis, cumulatis flore canistris. Lata. Ovid. 2. Fast. 650.

Paucula. Ovid. 8. Met. 676. Plenis canistris apponere pabula. Virg. 4. Georg. 289.

CANISTER, tri. m. Idem. Sic Salignis canistris fieri debere virgultis, præcipit Palladius mense Novemb. cap. 17. de Oleo faciendo.

CANISTELLUM, i. n. dimin. in Gloss. Cyrilli. Et Symmach. 2. Epist. 81. Amicos canistellis argenteis honoravi. adde 7. Epist. 76.

CANISTRATUS, a, um. ut, Puella canistrata. Mantuanus. CANITIES, CANITUDO. IN CANUS.

CANIUS, Nom. gent. Ro. Canius Rufus Poeta fuit Martialis popularis & familiaris, qui natura erat ita hilaris ut semper rideret, de quo idem Martial. lib. 1. 37. Alius C. Canius Eques Romanus, a Pythio argentario Syraculis in hortorum emptione callide deceptus, de quo Cic. 3. Off. 58.

CANNA, æ. f. [κνώνα, δύνειξ] V. CALAMUS. Columel. lib. 7. cap. 9. Namque & id fecisse maxime per æstatem profuit, & dulces eruisse radiculas aquatilis silvæ, tanquam scirpi, juncique & degenosis arundinis, quam vulgus cannam vocat. Arundo cannæ. Ovid. 8. Met. 337.

— & longæ parva sub arundine cannæ. Crassa. Ovid. 6. Fast. 406.

Nil præter falices, crassaque canna fuit. Longa. Ovid. 8. Met. 337.

Palutris. Ovid. de Rem. Amor. 142. Tremulæ cannæ. Ovid. 6. Met. 326.

— Ara vetus habat tremulis circumdata cannis. Ex canna & fistulas compingebant. Ovid. 2. Met. 682.

— dispar septenis fistula cannis. Unde Arguta canna. Sil. 7. 439. Arguta revocans ad rosida pascua canna. Præcoquit Ebofita cannas. Stat. 1. Silv. 6. 15.

Et quas præcoquit Ebofita cannas Largis grauitum cadit rapinis. Haud dubie Cannas intelligit, ex quibus saccharum exprimitur vel coquitur. Et fortasse Cannas pro Saccharo ipso posuit. Sed qui fuit Ebofita illi, hactenus apud neminem invenimus. Populi fortasse fuit Indice. In illa enim regione saccharum potissimum nascitur. Domitius Calderinus Ebofita scribit. Vide an legi possit Ebofita ab Ebuso infula, de qua apud Plinium. [Miror in Gevartii Papin. lect. pæne eadem legi. Nisi quod de Ebuso inf. Hispaniæ cum Ludov. Nonnio exponit, quam hic quondam & sacchari feracem fuisse in Vet. Hist. fuæ contendit. V. Eund. de Re cib. l. 1. c. 47.]

CANNÜLA, æ. f. dimin. ut, Parva cannula cannulis temere contexta. Apul. Met. 4. p. 145. Et quoniam perforata canna est instar tibiæ, etiam ad alios usus cannula adhibetur, ut, Pulvere per cannulas (in vulnus) illato. Marc. Capella lib. 3. sub initium.

CANNEUS, a, um. Adj. [κνωσίδος] Columel. lib. 12. cap. 50. Conchæ ferreæ, quibus depletur oleum: opercula, quibus vasa olearia conteguntur: spongias majores & minores: urcei quibus oleum progeritur: canneæ tegetes, quibus oliva excipitur.

CANNÆTUM, i. n. [κνωσίδος] Ubi canneæ consistæ sunt. Palladius 2. 23. Liliata, canneta ponenda sunt.

CANNICIA, arum. f. pl. Locus cannis oblitus. Innocent. edit. Gœsli p. 225. Sub se cannicias & res palustres habet.

CANNERIUS, a, um. Adj. Titulus est apud Palladium lib. 1. tit. 13. de Cameris cannicis: de quibus sic ait, Cameris in agrestibus ædificis, ex ea materia utilius erit formare, quæ facile inveniatur in villa. Itaque aut tabulis faciemus, aut cannis, hoc genere.

CANNÆ, arum. tantum pl. [Κάννας] Vicus, ad Ausidum fluvium, prope Canusium in Apulia situs, populi Romani clade ab Annibale accepta clarus, de qua V. Livium lib. 22. & reliquos Romanorum rerum scriptores.

Lybica succense lampade Cannæ. Lucan. lib. 7. 800. Succens vocat, quia omnia corpora Romanorum cæsa apud Cannas secundum Livium (quæ quinquaginta millia fuisse dicuntur) jussit comburi, & sepulturæ mandari Annibal.

CANNENSIS, e. Adj. Cannenses, Populi Cannas inhabitantes, quos Corinenfibus & Collatinis jungit Plin. lib. 3. cap. 11.

Calamitas Cannensis. Cic. de Clar. Orat. 12. Cannensem curforem, Titinnius pro Piltore dixit. Festus. [Si sana lectio est. V. not. Scallig. & Dacer. Forfan Pro pastore scribendum. Pugna Cannensis. Propert. lib. 3. 3. 10.]

Pugna Cannensis, figurate pro Cæde illa & proscriptioe Syllana, quæ urbi Romanæ funestissima fuit & calamitiosissima, propter tot civium necem. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Te pugna Cannensis accusatorem fat bonum facit. Nam & Arnobius ita scribit ad hunc locum respiciens: potest quidem proscriptio (quemadmodum Tullius Iudit) pugna dici appellarique Cannensis. Et ita profus locum hunc explicandum arbitror. Nam oratores quoque ex Cannensibus caterva, ignobiles vocabant, qui eo tempore multis cæsis, & facundioribus interfectis aut mortuis, repente existerunt, & ad causas & judicia accesserunt. Sic Turneb.

[Videtur Cicero ambiguo vocabulo ludere, & Accusatorem bonum Eruicum vocare, non quod Bene in præsentia, ut bonus orator, vel mediocrius saltem in meliorum penuria, accuset, verum quod ex eorum numero fuerit, qui multos in Sullana proscriptioe detulerunt, Accusatorem nobilem eo nomine factum; Cum Delatorem intelligi velit.

CANNABIS, s. f. [κνωσίδος] Herba est ex cujus cortice lûnes intorquentur: & est tam pro Ipsa herba, quam pro Ipsa femine. Plin. lib. 19. cap. 9. Deinde utilissima funibus cannabis feritur a Favonio. Quo denfior est, eo tenerior. Semen ejus quum est maturum, ab æquinoctio Autumni distinguitur, & sole, aut vento, aut fumo ficcatur. Ipsa cannabis vellitur post vindemiam, ac lubricationibus decorticata purgatur. Torta cannabis. Perf. 5. Sat. 146.

CANNABUM, i. n. dixit Palladius, quum inquit, Hoc tempore cannabum feris. [Ita Febr. 5. & Mart. 5. nisi Cannabim legendum. Namne Græcum quidem, quod hic adscriptum est, κνωσίδος, unde aliqui deducere potius, quam a recto Cannabum, usquam comparet, verum κνωσίδος, vel simpliciter, κνώνα scribitur. Adde hæc verbentose ex Columel. 2. 10. esse descripta, apud q. Cannabis constanter scribitur. Quare & ap. Gell. 17. 3. Cannabæ & stupa scribendum videtur.

CANNABACEUS, & CANNABINUS, a, um. [κνωσίδος] Quod est ex cannabe, ut, Funis cannabinus. Columel. lib. 6. cap. 2. Cannabinique funibus cornua juncivorum ligato. Idem 12. 57. CANNABIUS, a, um. Idem, apud Gratium Cyneget. 2. 47.

At pauper rigui cultos Alabandicus horti Cannabias nutrit silvas, &c. [Ubi igitur Cannabaceus?]

CANNABETUM, i. n. Locus cannabe confitus. Vet. Inscriptio apud Gruter. f. 896. n. 14. VSQ. AD CANNABETVM HVIC AREAE CEDET.

CANO, cecini, cantum, [κνώνα, δύνειξ] erte. est Voce modulari. Plin. lib. 10. cap. 29. Merula canit æstate, hieme balbutit. Cic. 4. Acad. Quum cornix cecinerit.

Victores canere solent galli. Cic. 2. de Divin. 56. Gallina cecinit. Ter. Phorm. 4. 4. 27. pro Malo augurio. Ranæ canere dicuntur. Virg. 1. Georg. 378.

— Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. Tibiæ canunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 22. Si ex oliva modulante canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliva tibiicinis quadam scientia? Idem 5. Verr. 104. Quum in eis conviviis symphonia caneret, maximeque poculis ministraretur, &c. Abfurde canere. Cic. 2. Tusc. 12. Aut si absurde canat is qui se haberi mulicum velit.

Bene. Plin. lib. 3. Epist. 18. Canere emerendi favoris gratia. Quintil. lib. 4. cap. 1. Ad auras canere. Virg. 1. Ecl. 57. V. AURA.

Ad citharam canere laudes alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 10. Ad tibiam canere. Cic. 4. Tusc. 31.

Ad myrtum canere; proverbiale est, quod in conviviis ita facere cogebantur, qui citharæ & musices ignari essent. V. Erasin. Chil. Ad certos modos canere. Ovid. 3. Fast. 380.

— & ad certos verba canenda modos. Fidibus canere. Cic. 1. Tusc. 4. Igitur & Epaminondas, princeps meo iudicio Græciæ, fidibus præclare cecinitis dicitur.

Lituo. Cic. 1. de Divin. 30. Quod ab ejus litui, quo canitur, similitudine nomen invenit. Numeros canere in cantu. Cic. 1. de Legib. 11. Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu cecinerat. [Non ferri posse hanc lectionem omnes dicunt interpretes. Equidem ex his quæ sequuntur suspicor Lenierat Tullium scripsisse. Sacra canere, i. e. Hymnos dicere. Virg. 2. Æn. 239.]

— pueri circum innuptæque puellæ Sacra canunt. Servius. Inclinata ululanteque voce, more Asiatico, canere. i. e. Dicere. Cic. in Orat. 27.

Sibi canere dicitur, Qui non ad alienum arbitrium facit quidpiam, sed animo obsequens suo. V. mox Mihi & Musis canere. Tibis canere. Cic. 2. de Orat. 338. Habet enim multitudinem vim quandam talem, ut quemadmodum tibiæ sine tibiis canere, sic orator sine multitudine audiente eloquens esse non possit. Voce magna. Tibul. lib. 2. 5. 118.

Ars canendi. Ovid. 14. Met. 337. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Foro medio scripta canenda. Ovid. 1. de Pont. 7. 30.

Et dedimus medio scripta canenda foro. i. e. Poëmata. Celebrare festum canendo. Ovid. 5. Met. 113. Iustus eras celebrare dapes, festumque canendo. Imitari aliquem canendo. Virg. 2. Ecl. 31.

Mecum una in silvis imitaboræ Pana canendo. Movere lapides canendo. Hor. 3. Carm. 11. 2. Movit Amphion lapides canendo.

Canere aliquem, aut laudes alicujus, pro Celebrare, & laudare. Virg. 7. Æn. 698. Ibant æquati numero, regemque caneabant. Laude canendus. Stat. 8. Theb. 152. Nomen meum canitur. Ovid. 15. Epist. 28. Canere dicuntur poetae, Quum quid versibus describunt. Virg. 1. Æn. 4. Arma virumque cano.

Canuntur hæc apud Homerum. Quid de Clar. Orat. 71. Nec dubitari debet quin fuerint ante Homerum poetae: quod ex eis carminibus intelligi potest quæ apud illum & in Phæacum & in Proccorum epulis canuntur.

Canere super aliquo, i. e. De aliquo. Virg. 4. Georg. 559. Bella canere. Ovid. 2. Trist. 360. Essent pugnae qui fera bella canunt.

Carmen. Cic. 2. de Orat. 352. Cecinitsetque id carmen quod in illum scripserat.

Carmina. Virg. 9. Ecl. 26. Carmina canere per oppida. Virg. 2. Georg. 176. Dies totum canenda per orbem. i. e. Celebranda. Lucan. ad Pison. 147. Dignum fermone canere. Hor. 2. Serm. 3. 4. Nil dignum fermone canas.

Dira. Ovid. 10. Met. 300. Grandia

Grandia canere elate, jucunda dulciter, & moderata leniter. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Majora. Virg. 4. Ecl. 1. Paulo majora canamus.
 Poemata. Hor. in Arte Poet. 99.
 Prælia. Virg. 6. Ecl. 3.
 Pugnas & viros. Stat. 8. Theb. 551.
 Reges. Virg. 6. Ecl. 3.
 Regum facta. Hor. 1. Serm. 10. 43.
 Sævas. i. e. Buccolicum carmen. Virg. 4. Ecl. 3.
 Aspirare canenti dicuntur Musæ. Virg. 9. Æn. 525.
 Vos, o Calliope, precor aspirate canenti.
 Canere, Prædicere, Divinare. Virg. 8. Æn. 655.
 — auratis volitans argenteus anser.
 Porticibus, Gallos in limine adesse canebat. Servius.
 Canere dii dicuntur, pro Vaticinari. Cic. 3. in Catil. 18. Ut hæc quæ nunc fiunt, canere dii immortales viderentur.
 Acerba. Valer. 3. Argon. 303.
 Ambages. Virg. 6. Æn. 99.
 Horrendas canit ambages. De Sibylla.
 Fata. Virg. 3. Æn. 444.
 Obscura. Hor. 2. Serm. 5. 58.
 Oracula. Lucan. lib. 1.
 Ex ore divino canere. Virg. 3. Æn. 155.
 Atque hæc deinde canit divino ex ore facerdos.
 Prodigium. Virg. 3. Æn. 366.
 Et quia Cano tributur vatibus oraculique, inde, Qui sanctas & venerabiles res atque divinas docendo proponunt, augurio veluti verbo, Canere dicuntur, non Dicere. Ita Boethius cum lib. 3. de Conf. Phil. in finem usque disputationem philosophiæ de Deo & ejus bonitate retulisset, quartum his verbis aufpicatur: Hæc cum Philosophia leniter suaviternque cecinisset, &c. Canit fama. Martialis lib. Spect. Epig. 5.
 Quicquid fama canit, donat arena tibi.
 Cantilenam eandem canere. de Eo dicitur qui molestus est, sæpius eadem rem inculcans. Nihil enim odiosius, quam quod semper idem est. Ter. Phorm. 3. 2. 10. Cantilenam eandem canis. Ubi Donatus, Ita dicit, ut Vetus & vulgata cantio. Familiare est poetis, inquit Erafrim. Nuntium, Cantilenam appellare. Sumptum est autem a canitoribus, qui fingendo diutius eandem occinant cantionem, tadium afferunt auribus. Proinde periti subinde variant carminis genus, quo fatietatem devitent. V. Chiliad.
 Cane mihi & Musis. Proverbium, cujus originem docet Cic. de Clar. Orat. 187. Quare tibicen Antigenidas dixerit discipulo sane fringenti ad populum, Mihi cane & Musis: ego huic Bruto dicenti, ut solet, apud multitudinem, Mihi cane & populo, mi Brute, dixerim: ut qui audient quid efficiatur, ego etiam cur id efficiatur, intelligam. [Male hoc Proverbium efferunt Sibi canere, quod nec Erafrimus dissimulat, Chil. 3. cent. 5. 80. cum potius dicendum sit Doctis & Musis canere. Convenit in eos, qui spernunt judicium vulgi, dum petitoribus placeant. Aliud est Intus canere, de quo infra
 Intus canere. Qui privati commodi impendio studiosi essent, ac Fere quicquid rerum agerent, id omne ad domesticam referrent utilitatem, ii proverbio Intus canere, idem apud Græcos ἰσχυροὺς κληρονομήν, dicebantur. Cic. 3. Verr. 53. Atque etiam illum Aspensium citharistam, de quo sæpe auditis id, quod est Græcis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant, fuisse, & in intimis suis ædibus posuit, ut etiam illum ipsum artificium suo superasse videatur. Facillime taxavit Cicero Verris rapacitatem, qui intus canentem, in intimis ædibus collocavit, hoc est, plus quam intus decerneret. Idem 2. pro Lege Agrar. 67. Atque hoc carmen hic Tribunus plebis, non vobis, sed sibi intus canit. Nam ostendit Tullius in ea oratione, legem tametsi popularis videretur, haud tamen populi, sed decemvirum utilitati repertam. Porro de Aspensio citharædo Aconius Pedianus sic scribit, Quum canunt citharistæ, utriusque manus funguntur officio. Dextra plestro utitur: & hoc est foris canere. Sinistra digitis chordas carpit: & hoc est intus canere. Difficile autem, quod Aspensium citharista faciebat, ut non uteretur cantu utraque manu, sed omnia, id est universam cantionem, intus & sinistra tantum manu complecteretur. Unde omnes quotquot fures erant, a Græcis Aspensium citharistæ in proverbio dicebantur, quod, ut ille carminis, ita isti furum occultatoris erant. Valet hoc proverbium & in eos qui multum intestinis suis commodis consulunt præter honestatem. Hæc ille ad 3. Verres. Verres autem etiam hujus artificis signum, Aspensio postum, cum reliquis omnibus abutlerat.
 Intus canere proprie est Manu sinistra canere, quæ enim sinistra sunt, sæpe interiora dicuntur. V. Interior, in INTRA & SUBURGO.
 Surdis auribus canere. Proverbium. V. Erafrim. Liv. 40. 8. Quæ vereror, ne vana surdis auribus cecinerim.
 Bellicum canere. scil. tuba. V. Bellicum, subst. in BELLUM.
 Clarissimum canere. Caf. 3. Bell. Civil. 82. Clarissimumque apud eum canit, & alterum illi jubet Prætorium tendi. Deductum a Clarissibus exercitus, quas quum evocabat tubæ signo Imperator, vel a pugna distrahebat, clarissimum canere dicebatur.
 Receptui canere, dicitur dux exercitus, Quum jubet suos milites cessare a persequendo hoste. Liv. 3. 22. Inde signum observare jussit, ut pariter & socii rem inciperent, referrentque pedem, si receptui cecinisset.
 Receptui canere, per translationem, pro Fintire, vel Revocare animum alicuius a re aliqua gerenda. Cic. 3. Tusc. 33. Vetat igitur ratio intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetem animam, &c. a quibus quum cecinit receptui, impellit, &c. Idem 12. Philipp. 8. Quis enim revocante & receptui canente Senatu, properet dimicare?
 Receptus canere dicitur buccina. Ovid. 1. Met. 340.
 — & cecinit iussus inflata receptus.
 Signa canere dicuntur in bello, Quum congregantur milites, & collatis signis depugnant. Liv. 1. 1. Quum instructæ acies constitissent, prius quam signa canerent, &c.
 Cecinit quartæ vigiliæ signum. Liv. 24. 46. Eoque, ubi quartæ vigiliæ signum cecinisset, ad eum locum scalas jussit ferre. V. VIGILIA.
 CANTIO, Ænis. F. [μελοποιία] Idem quod Cantus. Plaut. Stich. 5. 5. 19. Lepidam & suavem cantionem aliquam occipio. Al. Cantionem. Apul. 2. Florid. p. 348. Corvus & pteracus nihil aliud quam quod didicerunt, pronunciant. Si convicia docueris; conviciabitor, diebus ac VOL. I.

noctibus perstreperis maledictis, hoc illi carmen est, hanc putat cantionem. Paternas cantiones haud canere; de eo dicitur, Qui a paternis moribus degenerat. V. Erafrim.
 Cantio, pro Incantatione. Cic. de Clar. Orat. 217. Subito totam causam oblitus est, idque veneficiis & cantionibus Titubio factum esse dicebat. conf. Apul. 1. Met. p. 106.
 CANTIONCŪLA, æ. f. [ἀρμόδιον] dimin. a Cantio. Cic. 5. de Fin. 49. Vidit Homerus probari fabulam (Sirenium) non posse, si cantionculis tantis vir (Ulysses) irretitus teneretur.
 CANTOR, Ænis. m. [μελωδία, λιροφωνία] Proprie significat Confonantiam. Ovid. 5. Met. 561.
 Nec tamen ille canor mulcendus natus ad aures.
 Canor res est blanda. Ovid. 2. de Arte Am. 315.
 Res est blanda canor: dicant cantare puellæ.
 Cycni canor. Lucret. lib. 4. 181.
 Parvus ut est cycni melior canor.
 Martius canor æris. Virg. 4. Georg. 71. Ideo Martius dicitur quod æriores ad pugnam reddit, i. e. Bellicus.
 CANTORUS, a, um. [λιροφωνος, ἀδελφός, λιροῦ ἄρχων] Adj. quasi Sonorus. Æs canorum. Virg. 9. Æn. 503.
 At tuba terribilem sonitum procul ære canoro Increpuit.
 Ales canorus. Hor. 2. Carm. 20. 15. Cycnum intelligit.
 Animal canorum. Cic. 2. de Divin. 57. Quum igitur hoc animal tam sit canorum sua sponte, quid in mentem venit Callistheni dicere deos galis signum dedisse cantandi, &c.
 Aves canoræ. Virg. 2. Georg. 328.
 Avia tum resonant avibus virgulta canoro.
 Chelys canora. Sen. in Troad. 321.
 Levi canoram verberans plestro chelyn.
 Fides canora. Virg. 6. Æn. 120. — Orpheus
 Threicia fretus cithara, fidibusque canoris. i. e. Bene sonantibus chordis. Servius.
 Fila lyræ canora. Claud. in proem. 2. de Rapt. Proserp. 14.
 Defueta repetit fila canora lyræ.
 Fluvius canorus avium concentu. Plin. lib. 4. cap. 8. Allabitur Peneus, viridis calculo, amœnus circa ripas gramine, canorus avium concertu.
 Latratus canori canum. Columel. lib. 8. de Villatico cane, Vasti latratus, canorique.
 Lyræ canora. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 56.
 Modulatus canorus. Sen. Herc. fur. 4. Canoro saxa modulatu trahens.
 Nugæ canoræ. Hor. in Arte Poet. 322.
 Quam versus inopes rerum, nugæque canoræ.
 Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.
 Sonitus Curetum canori. Virg. 4. Georg. 150.
 Tuba. Ovid. 3. Fast. 849.
 Turba, Tibicines. Ovid. 6. Fast. 671.
 Versus. Hor. 2. Epist. 2. 78.
 Volucres. Ovid. 3. Fast. 17.
 Vox. Ovid. 3. de Arte Am. 311.
 Vox suaviss & canora. Cic. in Brut. 234. Sic intervallis, exclamationibus, voce suavis & canora, admirando irridebat.
 CANORUM, i. n. subst. [παραφρον] Cic. de Senect. 28. Omnino canorum illud in voce splendescit etiam, neicio quo pacto, in senectute.
 CANORE, Adv. Apul. Doctr. Plat. p. 6. Musice mundus & canore movetur.
 CANAX, æcis. Adj. Hinc CANACITER & compar.
 CANACIUS, Adv. i. e. Sonorius. Apul. 3. Florid. p. 312. Canacius & plenius libro mandare.
 CANTICUS, a, um. Adj. ut, Delinimentis canticis musica occupatur. Macrob. 2. Somn. Scip. 3.
 CANTICUM, i. n. [ᾠδὴ] proprie significat Elegantem cantum, atque lascivum. Plin. 14. Epist. lib. 2. Plautus tantum ac potius sola cymbala & tympana illis canticis desunt.
 Obscena cantica. Quintil. lib. 1. cap. 2. Omne convivium obscenis canticis strepit.
 Excipere cantica modis museis. Quintil. lib. 1. cap. 12.
 Recitationes comædiorum, tragædiorum vocabantur Cantica, quod ad modos mulicos canerentur, ut Donatus proleg. in Terent. menet. Ex coispi Actores & Histriones, Cantores, dicti, de quo paulo post. Suet. Neron. cap. 59. Datus Atellanarum histrion in cantico quodam, ὑδαίνε πικρὸν &c. Idem Galb. cap. 13. Siquidem Atellanis notillimum canticum exoris, Venit Onesimus a villa &c.
 Cantica proprie Histrionum fuisse, inde patet, quod illorum originem describens Liv. 7. 2. histrionum canticum egisse ostendit.
 CANTICŪLUS, i. m. dimin. Septimius Afer apud Terentianum, Pineæ brachia cum trepidant,
 Audio canticulum Zephyri. Nonius 7. 113. ex Pomponio: Mirum nî hæc Marsa est, in colubras callet canticulum. [Forfan a recto Canticum nî.]
 CANTILENA, æ. f. [μελωδή] Cic. 1. de Orat. 105. Gerendus est tibi mos adolescentibus, Crasse, qui non Græci alicuius quotidianam loquacitatem sine usu, neque ex scholis cantilenam requirunt.
 Cantilenæ, sunt Musarum filiz. V. Musis etiam rem sacram facere, &c. in MUSA.
 Cantilenam illam suam crebro mihi infussurrat Epicharmus. Cic. 1. Att. 16.
 V. INSUBURGO &
 Cantilenam eandem canere. In CANO.
 Cantilena, pro jactatione verborum, denuntiatione & rumore. Cic. 11. Fam. 20. Nam de tuo periculo, crede mihi, jactatione verborum & denuntiatione periculi, sperare eos te pertimescitur, adolescentem impulsio, posse magna consequi præmia: & totam istam cantilenam ex hoc pendere, ut quampulcrimum lucrifaciant.
 Librorum cantilenas pro Inepiis & nugis Hieronymus Epist. 53. extr. dixit: ad nutricum & præficarum nugatoria cantica respiciens.
 CANTILERNŪSUS, r, um. Metricus, ad musicam compolitus. Sidon. 3. Epist. Poetrum stilo cantilenosæ nuge. & 4. 1. Si quid Lyricus cantilenosum condidit.
 CANTOR, Ænis. m. [ᾠδοῦς, μουσεῖος, μελοποιός, ψάλτης] Qui cantus exercet. Hor. 1. Serm. 3. pr.
 Omnibus hoc vitium est cantoribus, &c.
 Cantor formularum, pro Jurisperito. Cic. 1. de Orat. 2. 36. Ita & tibi Jurisconsultus ipse per se nihil, nisi leguleius quidam canus & acutus, præco

præco actionum, cantor formularum, anceps syllabarum. V. Cantor formularum, in CAURO.
 Cantor, pro Histrione, vel Actore fabulae. Hor. Arte Poet. 155.
 — donec cantor vos plaudite dicat. In eandem sententiam & Prudentius antiquus poeta usurpavit, quum scribit,
 Ut tragicus cantor ligno regit ora cavato, Eodem sensu Grande aliquod ejus per hiatum crimen anhelet. studiofissime exercebat. Thrax, & auriga, idem cantor & saltator. V. Liv. 7. 2.
CANTRIX, icis f. Quæ cantus exerceat. Plaut. Trin. 2. 1. 23. Cantrices, castellanices, nuncii, &c. Aves cantrices. Varro 3. de R. R. 5.
CANTUS, us m. [ἀόυα, ᾄδῃ, μέλοσ, ψαλλῖσ] est Inflexio vocis, & pro Cantione cuiuscunque rei dicitur. Martial. lib. 14. 168.
 Iste trochus pueris, at mihi cantus erit.
 Cantus & numeri. Cic. 5. Tusc. 104.
 Cantus & symphonia. Cic. pro Cael. 35.
 Modi & cantus. Cic. 1. de Orat. 255.
 Nervi atque cantus. Cic. 1. Tusc. 4.
 Avium cantus. Hor. 3. Carm. 1. 20.
 Buccinarum cantus, & gallorum. Cic. pro Muren. 22. Te gallorum, illum buccinarum cantus exuscitat.
 Cithara. Hor. 3. Carm. 1. 20.
 Galli cantus. Hor. 1. Serm. 1. 10.
 Sub galli cantum consultor tibi ostia pulsat.
 Musicorum cantus. Cic. 3. de Legib. 20. Idque haud paulo est verius, quam quod Platoni nostro placet, qui musicorum cantibus ait mutatis, mutari civitatum status.
 Nervorum. i. e. Fidium. V. Vocum.
 Sirenum cantus. Claud. 29. 23.
 Symphonia. Cic. 7. Verr. 31.
 Tibia cantus. Hor. 3. Carm. 7. 30. conf. Vocum.
 Vocis cantus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Vocum quotidianus cantus. Cic. pro Rosc. Amer. 134. Animi & aurium causa tot homines habet, ut quotidiano cantu vocum, & nervorum, & tibiurum, nocturnisque conviviis tota vicinitas perfonet.
 Voculæ & flexiones in cantu. Cic. 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsa voculæ, quam certæ & severæ?
 Insignis cantu. Valer. 3. Argon. 158.
 Æmonii cantus, Magici, ab Æmonice, i. e. Thraciæ mulieribus, quæ his olim artibus insignes erant. Valer. 6. Argon. 448.
 Apollinei. Ovid. 11. Met. 156.
 Clarus. Valer. 8. Argon. 152.
 Dulcior. Cic. 2. de Orat. 34. Qui enim cantus moderata pronuntiatione dulcior inveniri potest?
 Feralis. Sil. lib. 5.
 Festivi. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 3.
 Conjugii necdum festivos regia canet. Sopierat.
 Flebilis. Sen. Oeth. 2. Cantu nostra canet tempora flebili.
 Fluens, metaphoricò dictum, pro Suavi & dulci. Valer. 3. Argon. 158.
 Felices cantus ore dare. Tibul. lib. 3. 4. 40.
 Garulus. Plin. lib. 10. cap. 29. Lufciniis diebus ac noctibus continuò x v garrulus sine intermissu cantus.
 Insoliti cantus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 329.
 Lugubres. Hor. 1. Carm. 24. 2.
 Lustrifici, Expiatori. Valer. 3. Argon. 448.
 Atque ita lustrifico cantu vocat. Ite perempti.
 Obscurior. Cic. in Orat. 57. Est autem in dicendo etiam quidam cantus obscurior, &c.
 Pastoralis. V. paulo post, Modulari aliquem, &c.
 Pius. Stat. 5. Silv. 3. 235. Al. Tu cantus stimulare meos.
 Raucus cornuum. Virg. 8. Æn. 2.
 Siculi cantus apud Juven. 9. Sat. 150. dicuntur Cantus Sirenum, quæ juxta Siciliam habitant, ab Ulyssæ & ejus focis evitatis, idque auribus cerâ obturatis.
 Supplex. Claud. in Phœnice, 46. — & fupplice cantu Præstatura novas vires incendia possit.
 Tener. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 244.
 Tremulus. Hor. 4. Carm. 13. 5.
 Accendere Martem cantu Tubicen. dicitur. Virg. 6. Æn. 165.
 Arcessere cantus lacrymis. Propert. 4. 1. 73. Sed longe aliam lectionem sequitur Brœkh. q. V.
 Celebrare funera cantu. Mela 2. 2.
 Circumsonare aliquem cantu. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 268.
 Commovere cantu. Virg. 4. Georg. 471.
 Concelebrare cantu carmina. Lucret. lib. 5. 1380.
 Dare cantus. Virg. 1. Æn. 402.
 Et coetu cinxere polum, cantusque dedere. conf. Felices cantus.
 Deliniri cantu. Quintil. lib. 5. cap. 8.
 Evehere cantu ad sidera. Sil. lib. 8.
 Mantua Musarum domus, atque ad sidera cantu Evecta Andino. i. e. Virgiliano.
 Exercere. Virg. 1. Georg. 403.
 Nequiquam ferus exercet noctua cantus.
 Flectere. Lucret. lib. 5. 1405.
 Flectuntur cantu atque consistunt sæpe immanes bestia. Cic. pro Arch. 19.
 Flere cantu incendia. Stat. 5. Silv. 3. 205.
 Fundere cantus gutture. Cic. 1. de Divin. 14.
 Haud modicis tremulo fundens & gutture cantus.
 Hortatur cantus remigem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Imitari aliquid nervis atque cantibus. Cic. de Somn. Scip. 12.
 Incitari sono quodam vocum, & Phrygiis cantibus. Cic. 1. de Divin. 114.
 Levare malum cantu. Hor. Epod. 13. 17.
 Minantur raucifono cornua cantu. Lucret. lib. 2. 619.
 Modulari aliquem cantu. Claud. 1. in pr. Conf. Stilich. 182.
 Te pastoralis modulatur Micalna cantu.
 Mollire aliquem cantu, i. e. Placare. Ovid. ad Inanimata transtulit, 11. Met. 15.
 Cunctaque tela forent cantu mollita.
 Movere cantus. Virg. 10. Æn. 163.
 Mulcere cantu æthera. Virg. 7. Æn. 754. i. e. Lenire. Corporalia enim

sunt elementa: non enim mulcetur, nisi quod corporale est. Servius.
 Pelluntur animi vocum gravitate & cantibus. Cic. 1. de Divin. 80.
 Percrepat lucus cantu symphonia. Cic. 7. Verr. 31.
 Perfonabat vicinitas cantu vocum. Cic. pro Rosc. Amer. 134.
 Præbere aures cantibus. Ovid. 5. Met. 314.
 Præsonuit tibia solenni cantu. Ovid. 3. Amor. 13. 11.
 Promere audaci cantu. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 3.
 Refonare lucos affiduo cantu. Virg. 7. Æn. 12.
 Rumpere cantu arbuta. Virg. 3. Georg. 328.
 Et cantu querula rumpent arbuta cicade. i. e. Nimio clamore. Servius.
 Rumpunt cantu silentia. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 329.
 Solari cantu laborem. Virg. 1. Georg. 293.
 Interea longum cantu solata laborem.
 Solicitare cantu Cupidinem. Hor. 4. Carm. 13. 5.
 Sopire cantus. Claud. 1. in 1. Conf. Stilich. 3.
 Stimulare cantus alioquis. est Calcar alioqui addere, & excitare ad canendum. Stat. 5. Silv. 3. 235.
 Streperere cantu raucio. Virg. 8. Æn. 2.
 — raucio streperunt cornua cantu.
 Vocat cantu in certamina divos. Virg. 6. Æn. 172.
 Cantus, pro Carminibus magicis, sive Incantatione. Ovid. 7. Met. 195.
 — consuetaque listo,
 Stantia concutit cantu freta.
 Componere cantus. Tibul. lib. 1. 2. 55.
 Solvere amores cantibus. Tibul. lib. 1. 2. 62.
 Taciti cantus, Secreta incantamenta. Valer. 7. Argon. 488.
CANTUS, i. m. dimin. Firmic. lib. 3. cap. 12. In quarto loco Mercurius & Saturnus ab horoscopo partiliter constituti, ex invento cantuli, & organi, faciunt magistros.
CANTO, [ἀόυα, μέλοσ, ψαλλῖσ, μελιζῶ, μεροδῶ] Ære. frequent. Ter. Eun. 3. 1. 52. Pamphilam cantatum provocemus.
 Pares cantare. Virg. 7. Ecl. 5.
 Et cantare pares, & responderi parati. h. e. Qui possunt continentium carmen dicere. Servius.
 Aves cantantes. Propert. 4. 10. 30.
 Cycni. Virg. 9. Ecl. 29.
 Vare tuum nomen, &c.
 Cantantes sublimi ferent ad sidera cycni.
 Puellæ bene cantantes, Sirenes. Ovid. 4. de Pont. 10. 17.
 Invicem. Hor. 3. Carm. 28. 9.
 Avena sterilis. Lucan. ad Pison. 222.
 Avenis fructus. Ovid. 1. Met. 677.
 Fidibus cantare alioqui. Plaut. Epid. 3. 4. 64.
 Conducta veni, ut fidibus cantarem seni.
 Pede certo. Tibul. 2. 1. 52.
 Ad limen amicæ. Ovid. 5. Fast. 339.
 Obscœna cantare. Ovid. 3. Fast. 6. 75.
 Verba rustica cantare. Tibul. 2. 1. 52.
 Cantare alioqui aliquid, pro Sæpius dicere, admonere, inculcare. Ter. Heaut. 2. 1. 19. Qui harum mores cantabat mihi. Et Plaut. Trin. 2. 2. 10. Hæc dies noctesque tibi canto, ut caveas.
 Cantare, cum dativo rei inanimata. Ovid. 6. Fast. 660.
 Cantabat fanis, cantabat tibia ludis.
 Cantabat mœstis tibia fuscibus. Videntur hi dativi per ablativos exponi posse addita præpositione IN.
 Surdo cantare. Propert. 4. 9. 21.
 Cantabant surdo, nudabant pectora cæco.
 Vinci cantando. Virg. 3. Ecl. 21.
 Signum cantandi dare. Cic. 2. de Divin. 57. Quid in mentem venit Callietheni dicere, deos gallis signum dedisse cantandi, quum id vel natura, vel casus efficere potuissent?
 Cantare, pro Celebrare, tollere laudibus. Cic. 2. Q. frat. 12. Nam ut scis, jam pridem istum canto Cæsarem. i. e. Suavis laudibus celebrò.
 Amicam cantare. Hor. 1. Serm. 5. 15.
 — absentem ut cantat amicam
 Multa prolatus vappa nauta, &c.
 Amores. Ovid. 15. Epist. 155.
 Carmina. Hor. 3. Carm. 1. 2.
 Convivia. Hor. 1. Carm. 6. 17.
 No: convivia, nos prælia virginum Cantamus vacui.
 Laudes alioquis. Ovid. 2. Fast. 668.
 Dignus cantari. Virg. 5. Ecl. 54.
 Et puer ipse fuit cantari dignus, &c.
 Versu cantari. Lucan. ad Pison. 236.
 Tu mihi Mæcenas tereti cantabere versu.
 Cantare, pro Incantare & fascino. Virg. 8. Ecl. 71.
 Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Ubi Servius;
 Cantando, Dum ei incantatur: nam gerundivus modus ab omni verbo similiter proccuratur, unde modo Cantando a passivo ait, quum idem alibi ab activo dixerit: ut 3. Ecl. 25.
 Cantando tu illum? Tale est illud in Sallustio, Jug. 62. Quum ipse ad imperandum Tifidium vocaretur. i. e. Utei imperaretur.
 Cantare etiam precipue dicuntur, Qui in fabulis versantur. Juven. 4. Sat. 34.
 Incipe Calliope, licet hic confidere. non est Cantandum, res vera agitur. Narrate puellæ Pierides. ubi Cantare, Fabulas conferere: Narrate, Res veras exponere, est.
 Cantare etiam Recitatores seu Declamatores dicebantur, propter fractum prononciationis genus, & histrionales, quos exprimebant, modos. Juven. 10. Sat. 178.
 — madidis cantat quæ Softratus alis. Softratus enim ibi declamator est, non poeta, ut Vet. Schol. interpretatur.
CANTATUS, a. um. [ἐπίδῳσ, ἰσαδῳσ] Partic. Stat. 1. Silv. 2. 197.
 Asteris & Vatis totam cantata per urbem.
 Amica cantata. Martial. lib. 7. 13.
 Aqua cantata. Ovid. 24. Epist. 90.
 Carmine cantato cælum densatur. Ovid. 14. Met. 369.

Herbæ. Ovid. 1. Amor. 14. 39. de Incantatione.
 Leges cantate imponere lunæ. Propert. lib. 4. 5. 13.
 Toga cantata. Martialis. 9. 50.
 Uva. Ovid. 3. Amor. 7. 33. ut Herbæ.
 Canta etiam pro Cantata pofuisse veteres testatur Feftus. [Ubi V. Dacer. Forte Supinum exoletum τὸ Cano intelligit.]
CANTATIO, ðnis. f. ut, Animum permulcere cantationibus. Apul. 2. Met. p. 125. Plaut. Stich. 5. 19.
 Lepidam & fuavem cantationem aliquam occipito cinædicam.
CANTATUS, ðs. m. Alcimus Avitus 5. 157.
 Ranarum foedis textit cantatibus urbes.
CANTATOR, ðris. m. [μουσουργός, ἀείδων, ψάλτης] Qui confuevit canere, & crebro cantus exercere. Martialis. lib. 13. 77.
 Dulcia defecta modulatur carmina lingua,
 Cantator cyneus funeris ipse fui.
 Cantatorem, sine adjecto, appellat Mauricius de Milit. Rom. ut Turnebus 24. 16. refert, Quo exercitum hortatur, & animat oratione miles ad fortiter dimicandum ante pugnam, velut ad eorum aures canens.
CANTATRIX, icis. f. & Adj. ut, Avis cantatrix. Varro 3. de R. R. 5. Choreæ cantatrices. Claud. Bell. Gildon. 448.
 Item ex Incantandi fignificatione: ut, Anicula cantatrix, 1. e. Saga. Apul. 2. Met. p. 123. Anus cantatrices. Idem p. 128.
CANTAMEN, inis. n. [ἐραθὴ] pro Incantatione dicitur. Propert. 4. 4. 51.
 O utinam magicæ nofsem cantamina Mufe.
 Nativa cantamina artis magicæ. Apul. 2. Met. p. 114.
CANTABILIS, e. Vulg. Interp. Pf. 118. 54.
CANTABUNDUS, a, um. ut, Gallus cantabundus. Gell. 9. 13. conf. Petron. cap. 62.
CANTIO, [πνεύσιον] ðre. frequent. a Canto frequent. Ter. Adel. 4. 7. 32. Facturum credo, ut habes quicum cantites. Cic. de Clar. Orat. 74. Utinam extarent illa carmina, quæ multis feculis ante suam ætatem in epulis effe cantitata a fingulis convivis de clarorum virorum laudibus, in Originibus scriptum reliquit Cato. Suet. Neron. cap. 39. Quod Nauplii mala bene cantaret, fua bona male diffiniret.
CANTILLO, ðre. Submille canere. ut, Clamore ludunt, strepitu cantillanti. Apul. 4. Met. p. 146. Orpheus in folitudine cantillavit. Idem Florid. 3. p. 358.
CANTURIO, ðre. Feftus in Dagnades. V. DACNADES.
 Belle canturire. Petron. cap. 64.
CANOBITA, [Κανωβίτης] Nomen gentile ductum a Canobo, quam Canopum alii, Stephanus de uribus Canobofam vocat, si non fallunt exemplaria.
 Litora Canobita. Catull. 64. 58.
CANOBUS, Navis Menelai gubernator, quo tempore Menelaus ipse in Ægyptum perrexit: de quo infra in dictione CANOPUS.
CANON, ðnis. m. [κανὼν, κανὼν] Latine Regula dicitur, Cic. 16. Fam. 17. Sed heus tu, fidei iter esse meorum fcriptorum foles, unde illud tam ἀκρίως, valetudini fideliter inferendo? Plin. lib. 34. cap. 8. de Polylecto, Fecit & quem canona artifices vocat, lineamenta artis ex eo petentes, velut a lege quadam. Budæus interpretatur *Un parangon, un chef d'œuvre*. Canon etiam fignificat Lorum fcuti in quo brachium immittitur.
 Canon, in re nummaria quod fit, docet Afconius in 4. Ver. 5. Omne genus, inquit, penfationis in hoc capite pofitum est, canonis, oblationis, indicionis. Dicit autem Cic. Quando ilia frumentum, quod deberet non ad diem dedit? quando id quod opus effe putaret, non ultra pollicita est? quando id quod imperaretur, recufavit? Hodie Canon, quod Domanium dicitur: ut portoria, vectigalia, & hujusmodi. Oblatio, quæ Auxilia nunc dicimus: ut octava vini heminatim dividiti, & viciffima ejus quod cuppavit culeatimque venit, reliquarumque mercium quæ a folidariis negotiatoribus venduntur, quos groffarios appellant: quæque a minutaris & venditoribus, qui & propala dicuntur, hoc effe non fua vendentes, fed a negotiatoribus enpitata, pluris poftea vendentes. Indictio est quam Taleam vocamus: antiqui collationem vocabant. Cicero etiam Collectam dicit. Græci ἕξωτος appellant, & σμυδαίν. Hodie igitur cocatores, id est receptores cananor, oblationales, indicionales, fiscores, & ararios, aliisque nominibus appellare licet, Latine loquentibus. Hac Bud. ad Pand. p. 114. Epifcop. V. & Suiceri Thefaurum in hac dictione extr.
 Certum quoque Modum numerumque frumenti, quo opus effet ad alcendam urbem aliquam per annum ufum, Canonem, dictum; & ita Canonem urbis Romæ, apud Jctos inveniri, Lipsius Elect. 1. 8. extr. obfervat. V. Cod. tit. de Canone frumentario Urbis Romæ.
 Canon etiam videtur dici Dementium diurnum fervorum, five Cibis in unum diem, h. e. Diarium, ut alias appellatur. Salvia. 4. de Gub. Dei. p. 67. Servi fi fures funt, ad furandum forfan egestate coguntur: quia etiam fi eis ftepidia ufitata præftantur, confuetudine hæc magis, quam fufficienter fatifaciunt: & ita implent canonem, quod non explet fatietatem.
 Canon Theologis dicitur Verbum Dei, tanquam Norma fidei & morum. Item Decretorum fynodalium capita. V. Suiceri Thefaur.
 Dicitur etiam Quodvis ecclefiaftice & philofophice præceptum, ideo pofitum, ut fecundum illud ftatuatur & agatur.
 De ufu hujus vocis V. G. Ziegler. diff. de Orig. & Increment. Jur. Canon. p. 1. & 2. Add. Suicer. d. 1.
CANONICUS, a, um. Adj. [κανονικός] Regularis dicitur, ut, Ratio mathematicorum canonica. Vitruv. 5. 3. Sed ratio canonica fallit. Plin. 2. 17. Canonici vocantur Mufices ftudiofi, qui primas in judicando partes, longeque ratas maxime rationi afcribunt. ex Cæl. Rhodig. 5. 11.
 Canonica, a Græcis nuncupata effe altera Geometria pars, ut Varro prodidit, quæ vocum longitudines & altitudines menfuru diftinguit certo: Longior autem menfura rhythmus vocatur, id effe modulum, vel numerus, & pedum ordo: Altior autem, μέτρον, id effe cantus modulatus, nam μετρῆσι, id effe menfurarum feu dimenfiva, fyllabarum excutit menfura, & canonice portio effe. Hac Cæl. Antiq. Lect. 1. c. & lib. 15. cap. 14. ex Gell. 16. 19. q. V.
 Ex nozione Canonis frumentarii, Canonicum, effe, Quod ad annum illam penfationem pertinet, ut,
 Indictio canonica, 1. 4. Cod. de prox. facr. fcrin. Penfationes canonice, 1. 2. Cod. de lucr. advocator.
 In Ecclefia Canonici dicuntur Clerici, quod in canone Ecclefie, five ca-

talogo erant adfcripti. V. Salmaf. de Cæfariæ & Cema p. 432. Hinc Concanonicus, de quo f. 1.
 Libri facræ fcripturæ canonici Theologis funt, qui canonem conflituunt, h. e. Agendorum & credendorum normam: unde & Normales a quibusdam dicuntur.
 Scriptura canonica. Fulgent. contra Arianos p. 72.
 Illatio canonica, cujus meninere Imp. Honorius & Theodof. in l. placet. C. de facrofanc. ecclief. effe Ordinarium munus, quod hæc certam præftationem lege impofitam, ad cuius folutionem etiam eccliefia tenetur. De his omnibus V. Suicer. d. 1. c.
CANONICATUS, appellatur Titulus regularis facerdotii in eccliefia, unde Canonici dicuntur: & differta Præbenda, quæ redditus habet annuos ex tali titulo. Itaque qui utrumque habet, is Canonicus Præbendarius dicitur, 70. diffin. cap. Sanctorum canonum.
CANONICARIUM, orum. Jctis funt, qui principis nomine ac mandato canonem exigebant, Leg. 9. Cod. de exact. tribut.
CANONIMUM, i. n. Locus effe, fi Rhodigium credimus, facris viris & canonicis viventibus deftinatus. In navibus etiam, quæ cataphractæ vocantur, & cataftromata habent, id effe pavimenta fuperiora, vel tabulata, ligna quibus tabule incumbunt, canonia nuncupantur, ut ait idem Cæl. lib. 5. cap. 11.
CANONISATIO, ðnis. f. Vox barbara, quæ Receptionem in numerum fanctorum exprimit.
CANOPICUS, CANOPITANUS. V. post CANOPUS.
CANOB, CANORUS. V. CANO.
CANOPUS, Deus cultus ab Ægyptiis, cujus originem Suidas & Rufin. lib. 11. Ecclefiaftice hiftorie commemorant. Ferunt enim Chaldæos per varias orbis regiones ignem folum circumferre folitos, & cum omnium nationum deis contendere, ut qui deus viciſſet, ab omnibus crederetur. Quare quum dei, qui ex ære, auro, argento, ligno, vel alia quavis materia conflabant, igne omnino abfumerent, Chaldæorum locis omnibus præftabat. Hac quum Canopi faceros adiffet, quiddam contra ignem callidum excogitavit. Solebant in Ægypto fictilia vafa quædam fieri, quæ hydrice vulgo appellantur, minimis quibusdam foraminibus perfufe, quibus turbida limpidiffima & defecatiffima effluit. Hærum ille unam cera foraminibus obturatis cepit, variis coloribus undique depictam, aqua repletam, ac ut deum ftatuit: & excidens veteris fimulacri caput, quod Canopi Menelai gubernatoris ferebatur, imponens diligenter fimulacro aptavit. Adfunt poſt hæc Chaldæi: itur in confuctum, circa hydriam ignis accenditur, cera diffolvitur quæ foramina erant obturata: diffuſente aqua ignis extinctus effe. Alit igitur facerdotis Canopus deus victor dei Chaldæorum evaſit, & ex eo deus cultus effe. V. plura apud Rufinum.
CANOPUS, five CANOBUS, i. m. [Κανωβίτης] Parva infula effe mediterraneæ maris, Nili oftio, quod Canopicum vocant, obvia. Menelai gubernator Canobus ibi forte moriens nomen infule, illa oftio dedit. Hæc Pomponius Mela. Canopi porro his verbis meminif Tacit. 2. Ann. 60. Condidere (inquit) id Spartani ob feptulum illic reftorem fene Canobum, quæ tempeſtate Menelaus Græciam petens, diverſum ad mare terramque Libyam delatus. Noti funt Menelai poſt Helenam raptam, ad Syrum lites errores, ex Homero. Proinde quum a Canobo dicta fit, ideo B littera fcriptum aliquando vocabulum, teſte Quintiliano lib. 1. cap. 9. Amyclaus Canopus. Sil. 11. 433. V. ibi Drakenb.
 Famofus Canopus. Juven. 15. Sat. 46.
 — fed luxuria quantum ipſe notavi
 Barbara famoſo non cedit turba Canopo.
 Pellæi Canopi gens fortunata. Virg. 4. Georg. 287.
 Ex abundantia iſtus fertilliffime regionis læcivia & voluptatis ftudia fine modo vigeant: quæ de caufa Pacatus Theodoſii paneſig. cap. 133. Mollem Canopum, & læcivire Canopi oram, Statius 3. Silv. 2. 111. dixit.
 Effet item Canopus, Sideris nomen, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 22. in deſcriptione Taprobanae infule.
CANOPICUS, & **CANOBICUS**, a, um. ut, Ofcium Nili Canopicum, Plin. 5. 10.
CANOPICUM, i. n. Zeugitane regionis quæ proprie Africa & Minor Africa Plinio dicitur, oppidum effe, eodem auctore lib. 5. cap. 4.
CANOPITANUM, i. n. Oppidum liberum Zeugitane regionis, five Africæ minoris Plin. lib. 5. cap. 4.
CANOPITANUS, a, um. Adj. Solinus cap. 44. Quod ab Atlante ad ufque Canopitanum ofcium panditur.
CANTABRA, æ. f. Fluvius in Indum erumpens, cum tribus aliis quos fecum trahit fluvii. Plin. lib. 6. cap. 20.
CANTABRIBRI, m. [Κανωβίτης] Jpl. Cantabri, Populus in Hispania Tarraconenfi ad Oceanum, ut docet Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hodie *Biſcaini*. Eff. Plinius lib. 4. cap. 20. finitimi hii qui tractum trans Duriam fervant. Hi ab Auguſto fuerunt ſubacti, ut docet Strabo lib. 3. Et Suet. in Vita Auguſti, cap. 20. & 21. ante Auguſtum nemo eos ſubegerat: quod videtur innuere Hor. 2. Carm. 6. 2.
 Cantabrum indoctum juga ferre noſtra. conf. Sil. lib. 3. & 5.
 Bellicofus Cantaber. Hor. 2. Carm. 11. 1.
 Stoicus Cantaber. Juven. 15. Sat. 108.
CANTABRICUS, a, um. [κανωβίτης] Adj. ut, Bellum Cantabricum, Hor. 1. Epifl. 18. 55.
 Militiam puer, & Cantabrica bella tuſſifi.
CANTABRICA, æ. f. [κανωβίτης] Herba effe ubique naſcens, caule juncea pedali, in quo funt ſtoſculi oblongi, velut calathi: in his ſemen perquam minutum. Dicta autem effe Cantabrica, quod per Auguſti tempora reperta fit a Cantabris in Hispania. Ex Plin. lib. 25. cap. 8.
CANTABRUM, i. Arnobius. [vel potius Minucius Felix cap. 29. 7. cujus Octavianus olim pro 8vo Arnobii adverfus venditabatur.] Nam & ſigna ipſa, & cantabra, & vexilla calſtrum quid aliud quam inaurate cruceſ ſunt & ornate? Sed quæ Cantabra ſunt non ita dicta promptum effe: Videtur effe Cantabra, quæ Tertullianus Labara vocavit. Ego, ſi capitalis iſta forte audacia nemini effe videatur, unius literæ immutatione libenter Cantabra legerim. Nam ut a Candela, Candelabrum: ſic a Conto, Cantabrum diceretur non inepte: amplius tamen pronuntiabimus, & non liquere nobis dicemus: vocabula ita rara diſſiciles habent explicatus. Imo vero legendum affirmabimus, Signa ipſa atque labara: Cantabrum autem effe, Apicio 7. 1. & Cælio, Auct. 3. 3. & Chron.

3. 4. Furfur. verba sunt Turnebi 15. 16. [Cuius opinioni codicum consensus repugnat. V. Tertull. Apolog. cap. 16. & ad Nat. lib. 1. cap. 12. extr. Hinc
- CANTABRARIUM. 2. cod. Theod. de Collegiat. ubi Signiferis junguntur.
- CANTATOR, CANTATRIX, CANTATIO, in CANO.
- CANTERIUS, V. CANTHERIUS.
- CANTHARIAS, æ. m. Gemmæ speciosæ, quæ scarabeorum effigiem habent: quippe Græci *καθάριας*, vocant scarabeos. Plin. lib. 37. cap. 11.
- CANTHARIS, idis: vel CANTHARIDA, æ. [καθάριας] Vermis, vel musca potius viridis, in fummitate ramorum fraxini & olivæ nascens: cujus succus in venas ingreditur, ut venenum interimit: & humano corpori applicitus, velicæ plenas humore facit. Ovid. in Ibin, 308.
- Cantharidum succos dante parente bibas. Plin. lib. 29. cap. 4.
- In cantharidibus magna quaestio: quoniam ipsæ venena sunt potæ velicæ cum cruciata præcipuo.
- Cantharides, pro Venenata potione. Cic. 9. Fam. 21. Caius accusante L. Crafo cantharidas lupulisse dicitur.
- CANTHARITES, æ. Vini cantharinum genus. Plin. lib. 14. cap. 7.
- CANTHARIUM, i. n. [καθάριας] Promontorium est in Samo insula, stadiis octoginta a Dracano leaie insula promontorio dilatans, qui trajectus minimus est freti interjecti. Auct. Strab. lib. 14.
- CANTHAROLEPTHROS, i. m. [καθάριας] Locus Thraciæ exiguus, a Canthari extio dicitur, quod ibi ex omni animalium genere solus necatur cantharus. V. Plin. 11. 28.
- CANTHARUS, i. m. [καθάριας] Poculum, quo usus est Liber pater. Plin. lib. 33. cap. 11. C. Marius post victoriam Cimbricam cantharis potasse. Liberi patris exemplo, traditur. Macrobr. 5. Saturn. cap. 21. Scyphus Herculis poculum est, ita ut Liberi patris cantharus. Parvulus cantharus. Juven. 3. Sat. 205.
- Plenis cantharis bibere. Plaut. Pers. 5. 2. 40. [Ejus figuram exhibent tabulae anaglypticae, in quibus Orgia Bacchi expressa sunt apud Bellor. unde liquet promiscue vel utrinque, vel ex una duntaxat parte anatos cantharos fieri solitos. V. Tab. 52. 54. & 56. Admirand. Quo miror magis in dubium rem vocare Cl. Drakenborch. ad Sil. 7. 196.
- Cantharus, Aque conceptabulum ludicris formis elaboratum, per quas aqua salit. Paul. in l. Cetera. D. de legat. 1. Sed & automataria, & canthari per quas aqua salunt, poterunt legari: maxime si impositi sint. Alciatus Parerg. lib. 1. cap. 20. Dubium est, quid hoc loco sibi velint canthari: nisi accipias pro vasis aquarem, quibus epistomia, id est (ut vulgo vocamus) spinæ adduntur, unde aqua exit, ideoque Salientis dicti Latini auctoribus. [Ornamentum fuit ad Canthari similitudinem effictum, ut appareat ex præf. Aufonii Centoni præmissa.
- Marculus, i. e. Malleolus pulsantis foribus adpenus hoc etiam nomine indigitatur. V. Plaut. Men. 1. 2. 64. [Sic quidem in Thef. Lips. unde hæc petita sunt. Sed inspecto Plauti loco apparebit Cantharum vinarium intelligi. V. ad loc. not. Salmast.
- Cantharus, Cælestis signum in Aquario, ex tribus constant stellis.
- Cantharus Scarabeus ex generationis ratione nomen invenit. Canthonia Græci alinum vocant, id est *καθάρια*: Oron autem semen, & quidem scarabei proprie. Sic vero prognigi animal tradunt, quod nec tacuit Aristoteles, Ubi cantharus asini retrementa seu stercora, quæ onidas nuncupant, & orbiculari fere videntur figura, offendentur, insilunt: ac pedibus provolvens, interim genitale urinarum effundit. unde enascitur vermiculus qui mox fit cantharus. Cæcl. lib. 8. cap. 5.
- Cantharus pilulam. subaudi Volvit, vel Exerect. Adagium est in eos qui castigati sapius, nihil proficiunt: sed quod pertinaciter semel arripuerunt, pertinacius fovent. Quod enim est animal ingenitum, nulla profum arte vicieris. Ductum adagium a Pilularum, id est orbicularium stercorem illa volutatione, quæ est cantharis admodum familiaris. Cæcl. lib. 8. cap. 5.
- Cantharus, Nodus sub lingua Apis bovis, quem Ægyptii colebant numinis vice. Plin. lib. 8. cap. 46. De hoc cantharo vide Cæcl. lib. 8. cap. 5.
- Cantharus pro Navigio, ut ex Menandro probat Macrobr. 5. Saturn. cap. 21.
- Cantharus, Genus piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 17. extr. Nam & alecula modo capta, & cantharus, exiguisque gobio, &c. Sed alii hic Cammarus exhibent. V. ad Plin. Hard.
- Zenodotus ait, Athenis Cauponem fuisse, nomine Cantharum, quem ob impolaturas & malencia capitis affererint supplicio. Proinde vulgo receptum, ut in versutos ac impolutores diceretur, Cantharo astutior. V. Erasim. Adag. de Cantharo statuario. V. Plin. 34. 8.
- Cantharus, i. m. Poeta comicus Atheniensis, cujus feruntur fabule nonnullæ postea a Suida.
- CANTHARULUS, i. m. [καθάριας] dimin. i. e. Parvus cantharus, Bacchi insigne apud Arnob. lib. 6. sub fin.
- CANTHARIUS, i. m. [καθάριας] Gr. H. St.] Equus castratus. Cantharius hoc dilat ab Equo, quod malis a verre, capus a gallo, vertex ab ariete. Est enim Cantharius, Equus qui testiculi amputantur. Festus. Varr. 2. de R. R. cap. 7. Propter quod discrimen maxime institutum ut castrantur equi. Dempis equi testiculis fiunt quietiores: & ideo quod femine carent, si cantherii appellati, ut in subibus maiales, in gallis galinaceis capi. Cic. 9. Fam. 18. Et apud Sen. Epist. 87. Cantherio vehebatur, & hippoperis quidem impositis, ut secum utilia portaret. Cantherii coltas. Vide versum Lucilii in MANTICA. Sic Virgil.
- Sæpe oleo tardi coltas agitator aelli, Vilibus aut onerat pomis. H. St.
- Cantherius in fossa. Adagium in eum qui læcessit ad pugnam, mox cadit animo, ut cominus congressi non audeat. Ductum adagium a cantheris equis, qui quod defecti testiculi & execta sint illis genitalia, languidiores & degeneres sunt, quod femine carent. Vide Erasim. in Chiliad. & Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 15. V. Liv. 23. 47. & Gronov. ad loc.
- Cantherius vel Cantheris [καθάριας] Radicem iugi in vinea. Columel. lib. 4. cap. 12. Iraque aut veteres (ne novæ radice agant) arundines lib. 2. singulari vitibus applicabimus: aut in regionis consilio permittit, vetera deponens vitibus hastilia, quibus annectuntur lingule transversæ perticæ in imam partem ordinis: quod genus iugi, cantherium vocant rustici. Plin. lib. 17. cap. 21. Simplicii iugo conitit portrecto ordine, quem cantherium appellant. Pedamentum Cato vocat.
- Cantherii, Tigna. Vitruv. lib. 5. Et cantherii prominentes ad extremam suffundationem, supra cantherios templa. Cantherii item dicuntur,
- Qui subijci solent a fabris materiariis, dum moles arborum fecant. Vulgus *Cabulos* vocat.
- Item Cantherius, ut auctor est Varro, de R. R. 2. 1. Mons est in Sabinis.
- CANTHERIOLOS, i. m. dimin. pro Parvo pedamento. Columel. lib. 11. cap. 3. Deinde quod fecerit caulem, humilioribus quasi cantheriis interpositis rigorem stilorum conservato. nam nisi arundines transversas in modum jugatæ vineæ crebras disposueris, thalli ceperum ventis prosterentur.
- CANTHERINUS, a, um. Adj. ut, Cantherino ritu somniare. Plaut. Men. 2. 3. 44. Certe hæc mulier cantherino ritu aftans somniat. Solent enim equi stantes somniare, auctore Plin. lib. 10. cap. ult.
- Hordeum cantherinum. Columel. lib. 2. cap. 9. V. HORDEUM.
- Lapathum cantherinum, Latini Romicem appellant. Plin. 20. 21.
- CANTHERIATUS, a, um. Adj. Quod cantheris subnixum est. Columel. lib. 5. cap. 4. Deinde quæ pedaminibus adnixæ singulis jugis injunguntur, eas rustici cantheriatus appellant.
- CANTHUS, i. m. [καθάριας] Abantis filius inter Argonautas ab Apollonio 1. 77. & 4. 1485. ponitur, itemque ab Orpheo. Apollonius dicit eum in Libya periisse: Flaccus autem noster in Æa. Argon. 1. 451. & in 6. plenus.
- CANTHUS, i. m. [καθάριας] Ferrum quo rotæ extremitates vincuntur: seu potius Ligna illa rotæ extremitas, ex multis partibus curvis compacta. Sane Picardi quamlibet illarum partium vocant *une-gante*, Franci *une-jante*. Ad quod facere videtur illud Hieronymi lib. 3. Reg. cap. 7. Tales autem rotæ erant quales solent in curru fieri: & axes earum, & radii, & canthi, & modiolii, omnia fusilla. Quintil. lib. 1. cap. 5. De virtutibus & vitis erationis, Barbarissimum pluribus modis accipimus. Unum gente: quale fit, si quis Afrum vel Hispanum Latine orationi nomen inferat: ut Ferrum quo rotæ vincuntur, dici solet Canthus: quantum eo tanquam recepto utitur Persius. V. Burm. p. 52. Badius interpretatur in commentariis Persii Canthum, Rotæ circumferentiam. Pers. 5. Sat. 71.
- quamvis temone sub uno Vertentem sese frustra sectabere canthum.
- Canthos, [καθάριας] oculi vocat Galenus lib. de Usu partium, quos Angulos dicimus: facit autem majorem & minorem canthum.
- CANTICUM, CANTILENA, CANTILLO, CANTIO, in CANO.
- CANTIOÆBIS, [καθάριας] Urbs Germaniæ Ptolemæo: hodie vulgo *Amberg*.
- CANTITO, CANTIUNCULA, CANTURIO. V. CANO.
- CANTIUM, i. n. [Καθάριας] Britannia promontorium & ipsa regio Cæsari Belli. Gall. 5. 13. & 14. Cantia, Regio Bedæ. vulgo *Kent*: ubi civitas Cantuaria, vulgo *Canterbury*.
- CANTO, CANTOR, CANTUS, V. CANO.
- CANUCHA, æ. f. Fluvius est navigabilis, in Gangem influens, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 18.
- CANULEIUS, Nom. gent. Rom. Ex qua C. Canulejus Tribunus plebis qui a. u. c. 310. rogationes duas tulit, ut Connubia plebis cum patribus essent communia, & ut alter Consul de plebe crearetur. Orationem ejus adversus Consules vide apud Livium lib. 4. pr.
- CANUM, i. n. inter simplicia medicamina refertur a Galeno, his verbis, Canum optimum habetur, quod validissimum est. Invenitur enim in metallis, in quibus conflatur, & quibusdam litoribus maris. Hæc habet, verum acriter stringentes, & quodammodo causticas. Vires ille lib. de Simplic. Medicam. [Hoc quid fit nescio.]
- CANUS, a, um. [καθάριας, καθάριας] Adj. Coloris nomen quam proxime ex nigro, aut fusco, aut viridi ad album accedentis, frequentius de homine dicitur, qui candent live albent capilli præ senectute. Plaut. Bacch. 5. 1. 15. Cano capite atque alba barba.
- Abinthium canum. Ovid. 5. Trist. 13. 21.
- Cana prius gelido desint abinthia Ponto. Amator. Tibul. lib. 1. 8. 29.
- Anilitas cana. Catul. 59. 162.
- Barba. Martialis lib. 4. 36.
- Cana est barba tibi, nigra est coma.
- Capilli. Hor. 2. Carm. 11. 15.
- Caput. Ovid. 5. Fast. 67.
- Coma. Sen. in Troad. 3.
- Crines. Catul. 59.
- December. Martialis lib. 1. 50.
- At quum December canus, & bruma impotens.
- Favilla. Ovid. 8. Met.
- Fides. Virg. 1. Æn. 29.
- Cana fides, & Vestra. Ubi Servius, Canam fidem dixit, vel quod in canis hominibus invenitur: vel quod ei albo panno involuta manus sacrificatur: per quod ostenditur, fidem debere esse secretam. Nonius autem, Canam fidem, Veterem & antiquam interpretatur.
- Fila cana. Ovid. 15. Met. 372.
- Quæque solent canis frondes intexere filis Agrestes tineæ.
- Fluctus. Cic. in Arat. 71.
- Nec metuunt canos minitanti mormure fluctus.
- Gelu. Virg. 3. Georg. 442. — & horrida cano Bruma gelu.
- Laurea pro Veteri. Ovid. 3. Fast. 142.
- Lupi. Ovid. 7. Met. 550.
- Mala. Virg. 2. Ecl. 51.
- Ipsæ ego cana lægem tenera lanugine mala. i. e. Cydonea, Serv.
- Mater cana. Martialis lib. 12. 32.
- Et cum forore cana mater ingenti.
- Montes, Albi ex nive. Virg. 1. Georg. 43.
- Nix. Hor. 2. Serm. 5. 41.
- Plumæ. Ovid. 2. Met. 373, sic vocat Plumam cygni.
- Pruina. Virg. 2. Georg. 376.
- Frigora nec tantum cana concreta pruina.
- Puella cana fiet. i. e. Vetula. Propert. 2. 16. 22.
- Pulvis. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 185.
- Salicta. Ovid. 5. Met. 590.
- Segetes. i. e. Maturæ. Ovid. 10. Met. 655.
- Senectus. Ovid. 14. Epist. 109.

Situ cano obductus color. Plin. lib. 12. cap. 25.
 Veritas. Varro Eumenidibus, Et ecce de improvviso ad nos accedit cana veritas, Atticæ philosophiæ alumna. apud Non. 2. 138.
 Vesta. Virg. 9. Æn. 259.
 — & canæ penetralia Vestæ
 Obtestor. i. e. Venerabilis, antiquissima. Servius.
 Villi cani arborum. Plin. lib. 12. cap. 21. Sunt enim hoc nomine cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus, &c.
 Est & Canus nomen proprium Choraule apud Suet. Galba. cap. 12.
CANI, orum. m. tantum pl. [αἰ κανίαι] Capilli albi in capitibus senum. Cic. de Senect. 62. Non cani, non rugæ repente auctoritatem afferre possunt.
 Honorati cani. Ovid. 8. Met. 9.
 Miseri. Perf. 5. Sat. 64.
 — petite hinc juvenesque fenesque
 Finem animo certum, miserisque viatica canis.
 Rari. Ovid. 8. Met. 167.
 Venerandi piis. Sen. Herc. fur.
CANOSUS, a, um. Idem quod Canus. ut, Mihi eo tempore credita (illa legio) est, quo & me canosum, qui credebam, cum gratulatione vidit. Vopiscus in Probo cap. 5.
CANUUS, a, um. Idem. Gloss. Gr. Lat. κανὸς, canus, canutus. [An Canulus dimin. forma?
CANASTER, tri. m. Canescens. Gloss. Gr. Lat. καναστήριον, canaster.
CANEO, ui, [αἰ κανέω] ère. Canum esse: ut Canent Gramina h. e. Albescunt matutino rore asperfa. Virg. 3. Georg. 325.
 Luciferi primo cum fidere frigida rura
 Capamus, dum mane novum, dum gramina canent.
 Barba canet gelu. Sil. lib. 1. 205.
 Senectus. Virg. 5. Æn. 416.
 — æmula necdum
 Temporibus geminis canebat sparfa senectus.
 Verbo Canère in tertia hexione usus est Propert. 2. 14. 7.
 Quod si jam canis ætas mea caneret annis. Quod retinet etiam
 ac tuetur cum Scalgiero Broeckhusius. al. Candeat.
CANENS, [αἰ κανέω] Partic. Valer. 6. Argon. 122.
 Neurus, & expertes canentis laziges ævi.
 Gelu canens. Ovid. 5. Trist. 2. 66.
 Glebaque canenti semper obusta gelu.
 Lilia. Ovid. 12. Met. 411. Al. Candentia, probe.
 Nemora Æthiopum molli canentia lana. Virg. 2. Georg. 120.
 Oliva. Ovid. 6. Met. 81.
 Edere cum bacis factum canentis olivæ.
 Pruina. Sil. lib. 3. 33.
 Salicta. Virg. 2. Georg. 13.
 — & glauca canentia fronde salicta. Locum salicum pro
 Ipsis arboribus posuit. bene autem ait Glauca & canentia: nam salix ab una parte alba est, ab altera viridis. Servius.
 Senecta. Virg. 10. Æn. 191.
 Canentem mollipluma duxisse senectam.
CANESCO, [αἰ κανέω] ère. Canum fieri, & Senescere, ac Desflorescere. Ovid. 9. Met. 421.
 — queritur canescere mitis
 Jafona Ceres.
 Ætas canescit. Claud. de Bell. Get. 35.
 Totaque sub galeis Mavorita canuit ætas.
 Capillus canescit. Suet. Galb. 8. Capillus repente toto capite canesceret.
 Flos. Plin. lib. 20. cap. 2.
 Herbæ. Ovid. 3. Fast. 880.
 Canuerint herbæ rore recente quater.
 Oratio. Transl. Cic. de Clar. Orat. 8. Quumque ipsa oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem, & quali senectutem.
 Pabula canescunt. Ovid. 2. Met. 212.
 Pabula canescunt, cum frondibus uritur arbor.
 Quercus canescit. Cic. 1. de Legib. 2. Quercus huic loco non deerit, quæ Mariana dicitur: eaque, ut ait Scævola de fratris mei Mario, Canescet fecilis innumerabilibus.
 Tecta canescunt situ. Ovid. 1. Amor. 8. 52.
CANITIES, èi. f. [αἰ κανιότης, κανιότης] Color ipse hominis cani, vel etiam ipsa senectus. Plin. lib. 11. cap. 37. Canities homini tantum & equis.
 Inguinis ægri canities. Juven. 10. Sat. 208. i. e. Senium libidinosum.
 Alba. Ovid. 10. Met. 419.
 Arida. Hor. 2. Carm. 11. 8.
 — arida
 Pelleque lascivus amores
 Canitie, facilemque somnum. i. e. Sicca: hoc est aut nihil in se impendente per nimiam parimoniam, ut sunt fenes, aut Arida, Minus juvene calens. Arcun. Aut quia ea ætate succus exhauritur, & pellicis arefcit, & contrahitur in rugas. Badius.
 Felina. Claud. de Nupt. Honor. 325.
 Hirta. Ovid. 10. Met. 425.
 Impexa. Stat. 3. Theb. 138.
 Canitiem impexam dira tellure volutans.
 Inculta. Virg. 6. Æn. 300.
 — cui plurima mento
 Canities inculta jacet.
 Morosa. Hor. 1. Carm. 9. 17.
 Donec virenti canities abest Morosa. i. e. Senectus.
 Propexa. Stat. 2. Theb. 97.
 Pulcra canities. Suet. Galb. cap. 30. Nam & prolixo nec exili, corpore erat: & specie canitiæque pulcra, opimis cervicibus.
 Reverenda. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 24.
 Severa. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 50.
 Deformare canitiem. Virg. 10. Æn. 844.
 Canitiem immundo deformat pulvere.
 Inficere. Ovid. 3. de Arte Am. 163.
 Femina canitiem Germanis inficit herbis. i. e. Capillos canos tingit.
 Ponere. Ovid. 7. Met. 289.
 Canitie posita nigrum rapuere colorem. i. e. Deposita.

CANITUDO, inis. f. [αἰ κανιότης] Idem Plaut. Frag. 2. 7. Stultus est ad verum ætatem & capitis canitudinem. Varro Aboriginum, Sed neque vetulus cantherius, quam novellus melior, nec canitudini comes virtus. Ex Festo & Nonio.
CANUSINA, i. n. [Κανυσινα] Urbs est Apuliæ maxima, quam præterfuit Aufidus amnis. Plin. lib. 3. cap. 11. quondam a Diomede condita, ut habet Strabo lib. 6. Cui convenit Hor. 1. Serm. 5. 92. ubi de pane Canusino loquitur.
 Nam Canusi lapidosus, aquæ non ditior urna,
 Qui locus a forti Diomede est conditus olim. Canusi, pro Canufii. In hoc oppido lana laudatissima fiebat, quæ Canusina dicitur, cuius color est rutilus.
 Canusinae fuscæ meminit Martial. lib. 14. 127.
 Hæc tibi, turbato Canusina humillima musto,
 Munus erit: gaude, nam cito fiet anus. [ubi Vestis, non lanae nomen est, verum ex lana Canusina, unde & Canusinati dicuntur.
CANUSINUS, a, um. [Κανυσίνος, Κανυσίνος] Adj. Incola Canufii. Bilingues vocat Canusios Horatius, quæ utramque nolessem linguam, & Latinam & Græcam. Fuit enim situm Canulium ea parte Italia quæ ab antiquis magna Græcia dicitur. Hor. 1. Serm. 10. 30.
 — patriis intermiscere petita
 Verba foris malis, Canufii more bilinguis. Videtur autem non tam significare voluisse duarum linguarum doctos fuisse filios, quam unius, sed mixta ex duabus, sic ut nec Latinam nec Græcam posses dicere, quod vitio magis, quam laudi ducendum est.
CANUSINATUS, i. m. [Κανυσίνωτος] Canusina veste indutus. Martial. 9. 23.
 Ut Canusinatus nostro Syrus affere fudet. Et Suet. Neron. 30.
 Mulionibus Canusinatis, armillata & phalerata cum Mazacum turba, atque cursorum. V. CANUSIUM.

C A P

CAPANEA, es. [Καπαίνη] Currus est sic Theffalis dicitur, & virga item in curru eodem nomine. Hinc Capania Minerva, cujus simulacrum vifebatur in gymnasio Cylabare apud Argos, de Steneli filio sic nuncupato, ut auctor est Pausanias. Meminit Cælius Antiq. Lect. lib. 9. cap. 22.
CAPANEUS, i. m. trium syllabarum, [Καπανεύς] Marius Evadnes, unus e septem ducibus qui Thebas obfederunt, ut auctor est Stat. lib. 3. Theb. superbus atque deorum contempitor. Is a Jove, fulmine percussus in bello Thebano fabulis dicitur, quoniam quum scalis admotis Thebanos muros vellet confendere, iactu lapidum oppressus est. Veget. lib. 4. de Re Milit. cap. 21. Qui falis (inquit) nituntur, frequenter periculum sustinent, exemplo Capanei, a quo primum scalarum oppugnationis perhibetur inventa: qui tanta vi occisus est a Thebanis, ut extinctus fulmine diceretur. V. Ovid. 4. Trist. 3. 63. & Plin. 35. 11.
CAPANEUS, a, um. Adj. [Καπανεύω] ut Capanea pinus, apud Stat. 8. Theb. 661.
 — Capanea que pinus
 Jam procul Aoniis volet agnoscenda catervis.
 Pectora Capanea. Stat. 12. Theb. 764.
CAPANÆUS, a, um. [Καπανεύω] aliud Adj. ut Capanea conjux apud Stat. 12. Theb. 545.
 — aula ante alias Capanea conjux, &c. Euadne.
CAPARA, [Καπαρὰ] Ptolemæo] alio nomine CAPERA, Hispaniæ Lusitanicæ urbs. Vulgo Caparea.
CAPARANIA, æ. f. Virgo fuit quedam Vestalis, quæ incesti damnata, moxque viva defodienda, suspensio supplicium prævenit. Auc. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 12. [Immo Capparonia. V. Comment.
CAPASITE, inter Ægyptii præfecturas, quas Nomos vocant, numeratur a Plin. lib. 5. cap. 9. Cabasites ex Mff. Hard. q. V.
CAPAX, V. CAPTO.
CAPEDO, inis. f. Vas erat sacrificiis aptum. Cic. in Parad. 1. 3. Minusne gratas diis immortalibus capedines, ac fictiles urnulas fuisse, quam flicatas aliorum pateras arbitramur? Capedines Turnebus Adver. 20. 20. interpretat popula, Dionysium sequuntur qui lib. 2. urnulas αἰχμασῶν appellat, capedines καλιπασῶν. [an καλιπασῶν; Est & Spatium, a Capiendo; unde Intercapedo.
CAPEDUNCULA, æ. f. dimin. Cic. 3. de Nat. Deor. 43. Docebo meliora me didicisse de colendis diis immortalibus jure Pontifici & more majorum, capedunculis quas Numa nobis reliquit.
CAPELLA, dimin. V. CAPEB.
CAPELLA, æ. f. apud Scriptores sequiorum seculorum vocatur Fanum minus, seu Oratorium templo majori adjunctum. V. Barth. ad Briton. Aremor. p. 522. Hinc
CAPELLANUS, i. m. dicitur Qui capellam curabat, & a facris ministrabat. V. Spelman. Gloss. Archæol.
CAPENA, æ. f. [Καπίνα, Τυρρηνική πόλις Steph. H. St.] Oppidum vicinum Romæ, iuxta fontem Ægeriæ. [vel potius Feroniæ lacum] Hinc
CAPENATES, [Καπενάται Steph.] Italiæ populi, Clusinis vicini, auctore Plin. lib. 3. cap. 5.
CAPENAS, ætis. m. Fluvius qui Capenam præterlabitur. Sil. lib. 13. 85.
CAPENUS, a, um. Adj. ut, Luci Capeni. Virg. 7. Æn. 697.
 Capena Porta Romæ, a Capena urbe, quam Italus rex ædificavit. Hæc etiam porta Appia dicta est, per quam Capuam itur. Juven. 3. Sat. 11.
 Substitit ad veteres arcus, madidamque Capenam. [Nugæ sunt de Italo rege, forsitan ex Serv. ad Æn. 7. 697. non intellecto.
 Ad portam Capenam est aqua Mercurio sacra, qua varie fiebant ablutiones ad expianda peccata, ea etiam lauro spargebantur omnia que dominos novos essent habitura. V. Ovid. 5. Fast. 637.
CAPEB, [Καπέω] Strab. lib. 12. Fluvius est qui Laodicæam Carieæ urbem cum Lyco & Atopo alluit. V. Plin. 5. 29. pr.
 Caper, Piscis genus, in Acheloo amne nascens, & grunniens more porcorum. Plin. lib. 12. cap. 51. Quem Aprum Latine rectius diceres, id enim Græca vox declarat. V. Hard.
CAPER, pri. m. [Καπέω] Mas caprarum castratus. Martial. lib. 3. 25.
 Dum jugulas hircum, factus es ipse caper.
 Caprum, pro Hircio improprie posuit Virg. quum ait 7. Ecl. 7.
 Vir gregis ipse caper.
 Albus caper. Hor. 3. Carm. 8. 6.
 Bicornis. Ovid. 15. Met. 305.
 Libidinosus. Hor. Epod. 10. 25.
 Setigeri. Sil. lib. 3.

- Cæditur caper Baccho. Virg. 2. Georg. 380.
Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Cæditur.
- Caper etiam dicitur Fœtor alarum, qui ex fudore ibi collecto inde nascitur, quod illa corporis pars vento spiritumque agitari haud queat, ut Aristoteles docet. Catull. 70. 5.
Lædit te quedam mala fabula, qua tibi fertur
Valle sub alarum trux habitare caper. V. Dict. seq.
- De Caprini generis animalibus in nummis V. Spanheim. de Usu & Præst. Num. dist. 4. p. 199. seqq.
- CAPRA, æ. f. [καπρία] a Carpendis virgultis, auctore Nonio. Varro de L. L. 4. p. 25. ed. tert. Steph. Capra, capra: a quo scriptum, Omnicarpe capra. Varro 2. de R. R. cap. 3. Stodiosæ enim de agrifibus fruticibus pascentur, atque in locis cultis virgulta carpunt: itaque a carpendo capra nominata.
- Capra dicta, quod omne virgultum carpant, sive a crepitu crurum, unde & Crepas eas prisici dixerunt. Auctor Festus. Plin. lib. 8. cap. 50. Capra pariunt & quaternos.
- Sufficere capris arbuta. Virg. 3. Georg. 300.
Fera capra, pro Capreis. Virg. 4. Æn. 152.
Ecce fera faxi deiecit vertice capra.
- Olida capra. Hor. 1. Epist. 5. 29.
Sed nimis arcta premunt olidae convivia capra. Intellegitur hoc loco de Fœtore qui sub alis excitatur arte nimis discombentium. Hunc & Caprum, & Hircum appellare consueverunt poetæ. V. dict. præced.
- Capra, si Suida credimus, facete olim dicta est Meretrix quædam Nantium nomine, quod Thalli cuiusdam cauponam facientis bona deglutisset, tanquam germina hædis obijci solita in patium, quæ Thalos Græci vocant. Meminit Apollodorum in tractatu de Scortis. ex Cæll. lib. 8. cap. 8. V. Suid. in Nævio.
- Capra, Signum cælestis, quod & Capella. Columel. lib. 11. cap. 2. x Calend. Januarii Capra occidit mane, tempestatem significat.
- Capra sidus infanum. Hor. 3. Carm. 7. 6. Hædos videtur significare, quorum ortus & occasus concitat tempestates, de quibus Virg. 1. Georg. 205. Hædorumque dies fervandi. Ubi Servius, Aurigæ signum est haud longe a Septentrione, cuius pedem cum cornu Tauri una stella conjungit. Hic in manu sinistra fert Hædos, in humeris Capram, quæ aluisse dicitur Jovem. Oriuntur cum Scorpio mensis Octobri. Ex Servio in illud Virg. 9. Æn. 668.
- Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hædis.
Capram cælestem orientem conficere. Proverb. est dici solitum de iis, quibus omnia prospere succederent. V. Erasim. Chiliad. 3. 10. 76.
- Est & Capra, Meteoris igniti nomen; de cuius appellationis ratione sibi non liquere, Seneca Quæst. Nat. 1. 1. ait, Quidam hanc tradunt, quod quædam quasi barbula in morem caprarum pendentes habeat. Capram & in Hirsutos fuisse convicium Suet. videtur significare in Calig. cap. 50. V. CAPPELLA.
- CAPRAGO, CAPRALIA, CAPRARIUS, CAPRASIA, CAPREA, CAPREOLUS & C. V. post. dict. seq.
- CAPPELLA, æ. f. [καπελλία] dimin. Columel. lib. 7. cap. 6. Anniculæ vel bimæ capellæ (nam utraque ætas partum edit) submittit hædum non oportet. Virg. 3. Ecl. 96.
Tityre, pascentes a flumine reice capellas.
Fœtus capellæ. Tibull. lib. 1. 1. 31.
Pecus felix capellæ. Virg. 1. Ecl. 75.
Amantes saxa. Ovid. 16. Epist. 55.
Dissecte lacte. Virg. 7. Ecl. 3.
Graciles græmen carpere. Ovid. 1. Met. 299.
Hirsuta. Juven. 5. Sat. 155. Dicitur ab hirsuta jaculum torquere capella. Ita vulgo quidem editur. Sed sine dubio Hirsuta scribendum, ac deinde cum majuscula initiali Capella. Est enim nomen proprium Campidotoris, ut planiflume docet versus Scholiastæ: A fene, inquit, nastro Capella, campidotoctore. Vidit jam Schurzbeifchius, & ante hunc Vvo Villiomarus p. 137. ex quo Fabric. Bibl. Lat. 1. 3. c. 15. ubi Capellas alios 6 memorat. Quibus addendus Statilius Capella, Sabratenis Afer, cuius delicatam fuisse Flavianum Domitillam Suetonius docet in Vesp. c. 3. Fuit autem idi cognomen ex Scommate tractum, ut apparet ex Ammian. lib. 17. cap. 11. pr.
- Hirta. Virg. 3. Georg. 287.
Lasciva. Virg. 2. Ecl. 64. In LASCIVUS.
Olenia capella. In OLENIUS.
Simæ. Virg. 10. Ecl. 7.
Dum tenera attendent firmæ virgulta capellæ.
Urentes culta. Virg. 2. Georg. 196.
— aut urentes culta capellas. Omne enim quod momorderint, urunt, ut ait Servius.
Agere capellas. Virg. 1. Ecl. 12.
— en ipse capellas
Protenus æger ago.
Agitare capellas. Virg. 3. Georg. 287.
Lanigeros agitare greges, hirtaque capellas.
Attendant virgulta tenera. Virg. 10. Ecl. 7.
Carpunt græmen capellæ. Ovid. 1. Met. 299.
Pascere. Virg. 9. Ecl. 23.
Referunt domum ubera distenta lacte capellæ. Virg. 4. Ecl. 21.
Saturantur froade. Virg. 10. Ecl. 30.
Nec cytho saturantur apes, nec fronde capellæ.
Veniunt iniussæ ad mulctra. Hor. Epod. 16. 49.
- Capella, Sidus, de quo Plin. lib. 18. cap. 31. In quo Idus Septembris Casari Capella oritur vesperi. V. Ovid. 3. Fast. 113. & supra CAPRA.
- Capella, Poeta, de quo Ovid. 4. de Ponto 16. 36.
Martianus Capella est ætatis inclinata scriptor; Nuptias Mercurii & Philologie scripsit. V. paulo supra not. ad Hirsuta Capella.
- CAPPELLIANUS, a, nm. ut, Rutæ folium capellianæ, i. e. Caprianæ, quam capræ sectentur. Martial. lib. 11. 32. A Capella cultore arcellit Fabric. d. 1.
- CAPRAGO, inis. f. Herba, certa tithymalli species. Apul. de Herb. cap. 108.
- CAPRARIUS, a, um. Adj. est apud Solin. cap. 6. Locatus est ad caprarios passus a matre.
- CAPRARIUS, i. m. [καπρία] Custos, exercitorque caprarum. Varro 2. de R. R. cap. 3. Is enim quem in suburbano haberet agrum jugerum mille, & a caprario quodam qui adduxit capellas ad urbem, denarios sibi in dies singulos dare audisset, &c. Columel. lib. 3. cap. 10.
- CAPRARIA, æ. f. Insula in mari Thucico, seu Liguistico, capris abundans, quam Græci Ægilon dicunt. Plin. lib. 3. cap. 6. Vulgo *Iola de Capri*.
- CAPRASIA, æ. f. Insula, propter Italiam, a capris feris dicta, apud Varron. 2. de R. R. 3. V. Rutil. Itin. 1. 439. Eadem est ac præcedens. V. R. litt.
- CAPREA, æ. f. [καπρία] Dicta quod quandam capræ similitudinem habeat. sunt enim Silvestres capræ. ramolis cornibus, parvis, non deciduis. fuit enim Capræ dicti. Martial. lib. 13. 39.
Pendentes summa capream de rupe videbis:
Cafuram spes, decipit illa canes. Quo in loco suspicantur quidam Martialem improprie Capream usurpasse pro Rupicapra. V. Gesnerum de Quadrup. p. 327. ed. Tig. Capream genera vide apud Plin. lib. 8. cap. 51.
- Pascuis intenta caprea. Hor. 4. Carm. 4. 13.
Edules capræ. Hor. 2. Serm. 4. 43. Sed hic potest pro Vite accipi. Sic enim habet carmen,
Vinea submittit capreas non semper edulis. [V. Glareanum in Horat. cui immerito suspecta lectio est. At Schol. Cruoquan. aliam *απαφισολίαν* agnoscit, Aut enim non semper, inquit, submittit, aut non semper edules. Nugæ. V. Lamb.
Fugaces. Ovid. 1. Met. 442.
Imbelles. Ovid. 5. Fast. 372.
Lascivæ similem ludere capræ. Hor. 3. Carm. 15. 12.
Sequaces. Virg. 2. Georg. 377. i. e. Persecutrices. Servius.
Capræ prius junguntur lupis: De re dicitur incredibili. Hor. 1. Carm. 33. 7.
Caprea vitis. V. CAPREOLUS.
De Capreis insulis V. infra f. l.
- CAPREOLUS, i. m. [καπριόλος] dimin. Animal silvestre. *Chevreuil sauvage*. Columel. lib. 9. cap. 1. Fera pecudes, ut capreoli, damæque. Virg. 2. Ecl. 41.
Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti
Capreoli, sparitis etiam nunc pellibus albo.
Capreolus, Genus feramentum. Columel. lib. 11. cap. 3. Vere deinde prius quam cœperit germinare, capreolis, quod genus bicornis feramentum est, terra commoveatur.
Capreolus, Dicitur tætonica, *Chevron*. Cæc. 2. Bell. Civil. 10. Duæ primum trabes in solo æque longæ, distantes inter se pedes 1111 collocantur: inque eis columnellæ pedum in altitudinem v designantur. has inter se capreolis molli fastigio conjungunt.
Capreoli vitium, veluti Circini. Varro 1. de R. R. cap. 31. Ex altera parte caprea dicta, quod parit capreolum. Is est coliculus viteus intortus, ut cincinnus. is enim vites ut tenet, serpit ad locum capiundum, ex quo a capiendo capreolus dicitur. Festus, Capreoli, vitium Cincini intorti, quia ad locum capiundum tendunt, appellati.
Capreolus, est etiam Exterior auriculæ humanæ ambitus, ut interior Scaphe.
- CAPRELATIM, Adv. quod Elmenhorstius Implicate interpretatur. Apul. Met. 11. p. 268. In modum rotæ tortuosus, caprelatimque condensis apicibus: i. e. Litteris vario & inconstituto ductu in se implicatis.
- CAPREIDA, æ. f. Planta. Cato cap. 122. Capreidam vel juniperum contundito in pila.
- CAPRIGENUS, a, um. [καπριγενής] Adj. Quod ex caprarum [Caprearum malim,] genere est. Plaut. Epid. 1. 1. 16.
Caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.
- CAPRILE, is. n. [καπρίων] Locus ubi caprae fervantur. Plin. lib. 28. cap. 10. Atque in totum difficiliter se recolligentes a serpentinum ictu, in capribus optime convalescunt. Columel. lib. 7. cap. 6. & Varr. 2. 3.
- CAPRALIA, appellatur Ager qui vulgo Ad capras paludes dici solet. Festus.
- CAPRINUS, a, um. [καπρίνος] Adj. ut, Caprinus grex. Liv. 22. 10. Et Varr. lib. 2. de R. R. cap. 10.
Lana caprina. Hor. 1. Epist. 18. 15. Alter rixatur de lana sæpe caprina.
Proverbium, vide Erasim.
- Pellis caprina. Cic. 1. de Nat. Deor. 83.
- CAPRINA, æ. f. Caro. Vopisc. Probo cap. 4.
- CAPRIPES, ædis. Qui pedes caprinos habet. Propert. lib. 3. 16. 34.
Capripedes calanio Panes hiantæ canent.
Satyri capripedes. Lucret. lib. 4. 584.
- CAPRISSE, are. Accius in Fab. Ætop. 29.
Sta procul, hædus ait, capriilas gutture falso.
- CAPRUGINEUS & CAPRUGNUS, a, um. ut, Lumbi capruginei, ex Macrob. Salmast. ad Solin. p. 323.
- CAPRELLATA, Possessionis cuiusdam nomen, cuius meminit Modestinus in l. Aurelio. D. de Liberat. legat. ubi tamen Alciatus Cum prolatis mendose legit, teste A. August. lib. 3. Emendat. cap. 9. quem vide.
- CAPERO, [καπρία] are. ut, Caperae frontem, h. e. Frontem rugis contrahere, & asperitatem vultus offendere: quod a Crispis caprorum frontibus, auctore Varrone, lib. 6. de L. L. 6. vel a Cornuum caprinorum similitudine, ut placet Festo, tractum est.
Ufus est in passiva significatione Plaut. Epid. 5. 1. 3.
Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudo? V. Non. 1. 27.
- CAPERATUS, a, um. Apul. Met. 9. p. 224. Infuavis & odiosi mariti caperatum supercilium perhorrescit. conf. Non. d. 1.
- CAPRESSO, V. CAPIO.
- CAPRUS, i. m. Sinus in Arabia, quem accolunt Gaulepes & Chateni, ut refert Plin. lib. 6. cap. 28.
- CAPHAREUS, ei. m. trisyll. [καφάρης] Eubœæ mons altissimus versus Hellepontum: apud quem plurimum Græcorum classis afflicta est propter Palamedis necem. Unde & Caphareum mare dictum est. Nauplius enim Palamedis pater, dolens filium suum factione Ulyssis interemptum, quem videret Græcos tempestate laborare, montem Caphareum ascendit, & elata facula signum dedit vicini portus. Quæ re decepti Græci, inter asperimos scopulos naufragium pertulerunt. Hæc Servius in illud 11. Æn. 260.
— fuit triste Minervæ
Sidus, & Eubœicæ cautes, ultorque Caphareus. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

Fallax Caphareus. Sen. Agam. 56.
 Ubi saxa, rapidis claustra vorticibus, regit Fallax Caphareus.
 Importunus Caphareus. Ovid. 14. Met. 481. Importunus: utem vocat apposite, quasi Non bonum portum, quod ad illius radices Græcorum classis maximum fecerit naufragium.
 De Caphareo pronuntio vide & Pomponium Mel um lib. 2. cap. 7.
 CAPHAREUS, a, um. [καφάρειος] Adj. ut, Saxa Capharea. Propert. lib. 3. 6. 39.
 Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
 Naufraga quum valto Græcia tracta falo est.
 CAPHARNAUM, sive potius CAPERNAUM, [καπέρναυμ] Totius Galilæe metropolis fuit, multis Christi seruatoris miraculis nobilitata.
 CAPHERIS, Inter desertas infulas, quæ inter Cherfonsium & Samothracem sunt, numeratur a Plin. lib. 4. cap. 12.
 CAPHISTRUM, V. CAPISTRUM.
 CAPHURA, æ. f. [καφύρα] Actio & Actuario India arbor est tantæ magnitudinis, ut sub singulis hominum centuriæ possint quiescere. Nascitur in montibus mari vicinis, materie levi, & ferulacea: gummicæ exudat ejusdem nominis, quod a recentioribus unguentis admiscetur: cuius longe maximus est proventus, quum cælum fulgetris coruscet. officinæ *Campthoram* appellant.
 CAPIULUM, i. n. Genus vestimenti quo caput tegebatur. Festus lib. 3.
 CAPILLUS, i. m. [καπίλλιον, καπίλλιον] quasi Capitis pilus: quamvis & pro Omni pilo ponatur. Plin. lib. 7. cap. 2. Ollibus humanorum caput bibere, cutibulque cum capillo pro mantilibus ante pectora uti. Sueton. in principio Neronis. Atque in fidem majestatis adeo permulsiße malas, ut e nigro rutilum æriæ affimilem capillum redderet. Ubi Ber. Capillum, id est Barbam. Namque & Pilum dici Capillum testis est Gellius, quum ait, Si ovium lacte hodi, aut caprarum agni alantur, constat ferme in his lanam duriores, in illis capillum gigni teneriorem. H. St. Locus est lib. 12. cap. 1.
 Capillum, neutro posuit genere Plaut. Most. 1. 3. 97. teste Nonio. Vide capillum fatin' compositum sit commode. At hodie editur, Capillus fatis compositus'it.
 Capillus, pro Cæsarie. Cic. pro Rosc. Amer. 135. Composito ac delibuto capillo passim per forum volitet.
 Capillus, pro Barba. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonforios; candente carbone sibi adurebat capillum. V. quæ paulo ante Henr. Steph. dedit. Albescens capillus. Hor. 3. Carm. 14. 25.
 Lenit albescens animos capillus.
 Asperi. Hor. Epod. 5. 27.
 Capi capilli. Ovid. 2. de Arte Am. 117. & 1. Met. 266.
 Cæruleo capillo Agathyrsi. Plin. lib. 4. cap. 12.
 Compti. Cic. in Pison. 25. Erant illi compti capilli, & madentes cinnorum fimbriæ, &c.
 Coronati, Corona victi. Ovid. 21. Epist. 161.
 Demissi. Ovid. 10. Epist. 137. i. e. Non collecti in nodum.
 Erecti. Juven. 11. Sat. 149.
 Exigui. Martial. lib. 12. 84.
 Flavi. Ovid. 12. Epist. 11.
 Flexi capilli crimen punire. Juven. 6. Sat. 492. de Cura capilli mulierum.
 Hirsuti. Ovid. 9. Epist. 63. Hercules scil.
 Horrens capillus. Plin. lib. 7. Epist. 27. ad Suram; Mox apparebat idolon, fenex maciæ & squalore confectus, pronissa barba, horrenti capillo. Quem incomptum, & asperum, ac impexum dicit Cicero.
 Horridus. Cic. pro Sext. 19.
 Humens. Madidus. Ovid. 11. Met. 691.
 Impulsos capillos aura dat retro. Ovid. 1. Met. 529. al. Impexos.
 Incompti. Ovid. 9. Met. 788.
 Incincti philyra. Ovid. 5. Fast. 336.
 Inculti. Ovid. 9. Epist. 125.
 Non venit incultis caprarum more capillus.
 Inenodibilis capillus diutina incuria. Apul. Apol. p. 276.
 Inflat. Ovid. 3. de Arte Am. 145.
 Huic decet inflatos laxè jacuisse capillos. subaudi, A ventis.
 Inflexus leviter capillus. Suet. August. 79.
 Inornati collo pendunt. Ovid. 1. Met. 497.
 Intonsi. Hor. Epod. 15. 9.
 Intonsis capillus caput juvenile. Ovid. 1. Met. 564.
 Intorti. V. INTORQUEO.
 Longi. V. paulo post, Ponere capillos.
 Madidi. Ovid. 5. Met. 53.
 Molles. Hor. de Arte Poet. 33.
 — & molles imitabitur ære capillos.
 Neglecti. Ovid. 2. Met. 413.
 Vittæ coercuerat neglectos alba capillos.
 Nigri. Hor. 1. Epist. 7. 26.
 Nientes malobæthro. Hor. 2. Carm. 7. 7. i. e. unguentati.
 Nitidi capilli decent aliquem. Hor. 1. Epist. 14. 32.
 Odorati. Hor. 3. Carm. 20. 14.
 Passus capillus. Ter. Phorm. 1. 2. 55.
 Capillus passus, nudus pes, ipsa horrida.
 Promissus. Liv. lib. 4. Decad. 5. & Cæf. 5. Bell. Gall. 14.
 Pulli. Ovid. 2. Amor. 4. 41.
 Purpureos Nisi. Virg. 1. Georg. 405.
 Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo.
 Rari capilli & cedentes. Plin. 3. Epist. 6.
 Rigidi. Ovid. 10. Met. 425. Vertice canities rigidis stetit hirta capillis.
 Rudibus dare legem capillis. Sen. Hippol. 3. i. e. Incultos & sparfos capillos comere & concinnare.
 Rutili Phaëtonis. Ovid. 2. Met. 319.
 At Phaëton rutilis flamma populante capillos,
 Volvitur in præceps.
 Similes auro. Ovid. 15. Met. 316. i. e. Flavi.
 Similes electro. i. e. Flavi. Ovid. 15. Met. 316.
 Sparfi per colla. Ovid. 3. Met. 169.
 — sparfos per colla capillos
 Colligit in nodum.
 Sparfi rore, Conspersi. Ovid. 11. Met. 57.
 Sufflavus. In SUFFLAVUS.

Udi. Ovid. 5. Met. 440.
 — udis veniens Aurora capillis. Alii legunt Rutilis.
 Virides capillos siccant natæ Doridos. Ovid. 2. Met. 12.
 Vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17. i. e. Vittæ tecti.
 Agitat aura capillos intonfos. Hor. Epod. 15. 9.
 Comere capillos. Ovid. 2. Amor. 8. 1. ad Cypasium ancillam Corinuz loquens.
 Comantur. Ovid. 1. Met. 498.
 Confindere capillo mulierum. Ter. Eun. 4. 3. 4.
 Coronare. Hor. 2. Carm. 7. 7.
 Disjicere capillos. i. e. Turbare. Ovid. 11. Met. 386.
 Disponere. Juvenal. 6. Sat. 489.
 Ducere capillis aliquem. Tibull. 1. 6. 71.
 Germinare capillum. V. Germino, in GERMIN.
 Gerere capillos vertice. Martial. lib. 12. 7.
 Immilli per humerum utrumque. Ovid. 6. Met. 168.
 Involvere in capillum. Ter. Eun. 5. 2. 21.
 Lacerare. Ovid. 14. Met. 420.
 Lacerati capilli. Juven. 6. Sat. 489.
 Lanare. Ovid. 9. Met. 454.
 Medicare. Ovid. 1. Amor. 14. 1. i. e. Inficere seu tingere.
 Olet Arabo rore capillus. Ovid. 15. Epist. 76.
 Ornandis operosa capillis. Ovid. 2. Amor. 7. 23. de ancilla Corinnæ.
 Pectere capillos matutinos, i. e. Matutino tempore. poeticum est. Ovid. 1. de Arte Am. 367.
 Pexi capilli propter convivia tentum. Juven. 11. Sat. 150.
 Pendent capilli. Ovid. 2. Amor. 4. 41.
 Petere unguibus. Ovid. 2. Amor. 7. 7.
 Ponere. Martial. lib. 12. 18.
 — rogatque longos
 Lævis ponere villicus capillos.
 Postos capillos sine lege vitta coercerat. Ovid. 1. Met. 477.
 Præcincti flore. Ovid. 4. Epist. 71.
 Refecare. Ovid. 11. Met. 183.
 Refoluta capillos. Ovid. 2. Amor. 14. 39.
 Ipsa perit, ferturque rogo refoluta capillos. pro Refolutis capillis.
 Rigent metu. Ovid. 1. Fast. 97.
 Rumpere, Scindere. Ovid. 10. Met. 723.
 Sciffi. Ovid. 4. Met. 545.
 Deplanxere domum sciffis cum veste capillis.
 Secti. Ovid. 3. Met. 506.
 Siccare. Ovid. 2. Met. 12.
 Spargere humerum capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
 — & leni recreare vento
 Sparfum odoratis humerum capillis.
 Turbare. Ovid. 3. Amor. 2. 75.
 Vincire vitta. Sen. Med. 10.
 Ungere. Hor. 1. Carm. 29. 8.
 Capillorum animafia, Pediculi. Plin. lib. 35. cap. 15.
 Capillorum deluvium vel profuvium, appellant medici Latini eum morbum qui a Græcis Alopecia dicitur, quod eo vulpes fere quotannis laborare soleant.
 CAPILLUS Veneris, [καλλιούρα] Herba sic dicta, quod delapsos post alopecia capillos recreat, sive quod capillorum flores coerct. Plin. Adiantum, Polytrichon & Callitrichon appellat. V. f. l.
 CAPILLULUS, i. m. dimin. Lyricum, quod vulgo Corn. Gallo tributum fuit:
 Pande, puella, pande capillulos
 Flavos, lucentes ut aurum nitidum, &c.
 CAPILLACEUS, a, um. [καπιλλάκιος] Plin. lib. 12. cap. 25. Balsamum tenui & capillacea coma, quod vocant eutheriston.
 CAPILLO, [καπίλλιον] ære. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis, quæ a membris hominum cognominantur: Polytrix, inquit, in viridi capillatur. h. e. Capillos habere videtur. Hinc
 CAPILLATUS, a, um. Adj. ex Partic. [καπιλλάτος] Qui crines longiores habet. Cic. de Lege Agr. 58. Non minus bene nummatus, quam bene capillatus. conf. CAPILLAMENTUM.
 Compar. Cic. de Lege Agr. 13. Corpore inculto & horrido, capillatur, quam ante, barbaque majori.
 Capillati, absolute, sunt Pueri nobiles, quibus coma alitur, apud Martial. 3. 57. & 10. 62.
 Capillati, Populi inter Alpinas gentes. Plin. lib. 3. cap. 20. Capillatorum plura genera ad confinium Ligustici maris.
 Dicitur & de aliis rebus: ut, Radices capillate. Plin. 19. 6.
 Capillata folia sunt pino & cedro. Plin. lib. 16. cap. 24.
 CAPILLATIO, ònis. f. Paulinus Nolan. Epist. 23. n. 23. Honori fuit capillatio.
 Item, Morbus vesicæ proprius, ut, Scabies, capillatio, debilitas. Cæf. Aurel. Tard. 5. 4. V. CAPILLITUM.
 CAPILLATURA, æ. f. Crinium plexus, ut, Manente capillatura. Cæf. Aurel. Acut. 2. 9.
 Præstafa capillatura. Idem i. 11. conf. Tard. i. 1. 35. & 2. 1. 36.
 Structores capillatura. Tertull. de Cult. Fem. cap. 7.
 CAPILLAGO, ònis. f. Capillus, ut, Pro cerebri ubertate vel affluit capillago, vel deserit. Tertull. de Anima cap. 51.
 CAPILLAMENTUM, i. n. [καπιλλάμα] Ipsi capilli. Plin. lib. 21. cap. 6. Herba croci est folio angusto, pene in capillamentum modum.
 Capillamentum, quod vulgus *perrugum* vocat. Sueton. in Calig. cap. 11. Naturam tamen levam atque probrofam ne tunc quidem inhibere poterat, quin & animadversionibus, pœnitæ ad supplicium datorum cupidissime interesset, & ganeas atque adulteria capillamento celatus & veste longa noctibus obiret. Galericulum alias Latini dicunt, Græce φερικον, vel πιδιδον appellantur.
 Alii Capillamentum vocant non Quamcumque appositam comam, sed Prolixiorem, longiorem, similemque prope femineæ. Nam capillus est Coma paulo longior, ut quum etiam virilis promittitur. Juven. 5. Sat. 30.
 Ille capillato diffusum consule potat. Vestem igitur longam gefisse Caligulam censent, ut stolam mulier solet ad pedes demissam, ne agnosceretur, & capillamentum sumptuose virili coma longius, simileque muliebri, aut Maurorum & Hispanorum promissis crinibus. Ceterum

ram Petronius ostendit Capillamentum esse Adittitiam comam in viris, ut Corymbion in feminis. Nam sic de raso scribit, cap. 110. Sevocatique me non minus decore exornavit capillamento. Turnebus. Vide CORYMBIUM. H. St.

Radicum capillamenta. Plin. lib. 16. cap. 2.

Seminum. Columel. lib. 4. cap. 11.

Setarum Plin. lib. 11. cap. 37.

Capillamentum in crystallo, rimæ simile, pro eo quod gemmarii Fellaturam vocant, accepit Plin. lib. 37. cap. 2. teste Budæo.

CAPILLITIMUM, i. n. [καπίλιον] Idem quod Capillamentum. Sic enim a Capillo, Capillitium dicitur, ut a Famulo, Famulitium; a Satellite, Satellitium.

Capillitium flavum. Apuleius 2. Milef. p. 115.

Capillitium, Affectio quædam est medicæ rei peritis, videlicet quum exigua caruncula, ac veluti capillamenta, & præcipue candida, exeunt cum urina crassa. Quidam vero, ut narrat Cælius Rhodig. corpuscula ejusmodi per urinam tanta longitudo reddit, ut nonnulla ad cubiti dimidium extenderentur. Quod quam ob causam illi sic acciderit, vide apud eundem lib. 18. cap. 13. V. CAPILLATURA & TRI-CHIASIS.

CAPILLÆRE, is. n. [καπίλλαιον] Reticulum muliebri, quo capillos involvunt. Martial. lib. 3. 40.

Et Cosmianis ipse fufus ampullis,
Non erubescit murice aureo nobis
Dividere mœchæ pauperis capillare. Verius Cæli. Rhodig. lib. 18. cap. 10. accipi putat pro Unguento ad capillos excogitato.

CAPILLARIS, e. Adj. ut, Arbor capillaris, in qua tonsum capillum adolentes suspendebant, quando deponebant comam, deo eam facrantes. Eadem & Capillata dicebatur. Erat & in urbe Roma arbor antiquissima, quam supra trecentos & septuaginta annos durasse comperitum est, quæ Capillata appellabatur: quod virginum Vestalium capillos ad eam deferre mos erat. E. Festo. Meminit & Plin. lib. 16. cap. 44. Ubi V. Harduin.

Herba capillaris, Apul. de Herb. cap. 47.

CAPILLOSUS, a. um. ut, Sedimen capillosum. Cæli. Aurel. 5. 4. Chron.

CAPIO, cepi, vel cum diphth. cepi, captum, [καπίω, αἰψία, ἀπίσσω, ἀπείσσω, κείσσω] etc. Note significationis est. Ter. Eun. 3. 5. 47. Cape hoc flabellum. [Cepi non legi.]

Ab hamis capiuntur pisces. Ovid. 1. de Arte Am. 765.

Hic jaculo pisces, illic capiuntur ab hamis. Capiuntur hamis, hic esset Instrumentum capiendi, sed hoc loco Capientem significat. Sic recte dixeris Capiuntur ab hominibus.

Capere e. Ter. Heaut. 3. 3. 47. Dicam hanc esse captam et Caria.

Capere ex, alter acceptum. Ter. Phorm. 1. 3. 15. Tu conjicito cetera, Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex ista copia.

Ex æstu, frigore, novitate cibi, labe corporis capi. Lucret. lib. 5. 927.

Capere sacra manu. Virg. 2. Æn. 717. addidit Manu, ad majorem expressionem.

Capere in manum. Plaut. Aul. 1. 1. 9.

Nihil interest inter has significationes, Capio hostem, Capio generum, Capio factum. Dux autem proprietates in hoc verbo norandæ sunt, Una quod habet reciprocam quandam usum, ut idem sit, Cepi voluptatem, & Cepit me voluptas. Cic. Magnam cepi ex literis tuis voluptatem. Quintil. in Apibus pauperis, Nec me tanta capiebat voluptas, quod fluentia ceris mella conderem. Plin. Epist. lib. 8. Capio aliquam voluptatem, quod ulla voluptate non capiar. Cepi somnum, Captus sum somno, vix dicitur, sed dici possit, ut Oppressus: qui enim opprimitur somno, capitur somno. Cepi delectationem: vix unquam, Delectatio cepit me: sed in passivo potius, Captus sum delectatione. Et item in ceteris quæ ad delectationem pertinent, Captus sum amoenitate loci, dulcedine vocis, specie mulieris, amore pecuniarum, spe bonorum, magnitudine sublimitateque materis. Ita enim omnia delectant, ideoque subintelligi solet delectatio: quale ipsum illud M. Tullii 3. Off. 15. Quod inest in his aliis probi, quod capiat ignarus, id est delectat. Ergo probitatis inest delectatio: ut sit ita exponendum, Cujus probi delectatio capiat ignarus, five ignari capiuntur delectatione. Habet, (inquit Terentius Andr. 1. 1. 55.) captus est subintelligit Amore, five Pulchritudine femine, id est delectatione. Valla lib. 6.

Capi ac deliniri re aliqua. Cic. pro Cluent. 13. Animum adolescentis nondum consilio ac ratione firmatum pellexit his omnibus rebus, quibus illa ætas capi ac deliniri potest.

Falli, capi. Cic. 4. Acad. 66. Sapientis autem hanc censet Arcefilas vim esse maximam, Zenoni assentientes, cavere ne capiatur, ne fallatur videre. Capi dicuntur virgines Vestales, Flamines Diales, Pontifices, Augures, quum Sacerdotes creantur. Capi autem virgo propterea dici videtur, quia Pontificis maximi manu prehensa, ab eo parente, in cuius potestate est, veluti bello capta, abducitur. Hæc Gell. lib. 1. cap. 12. V. omnino totum loc.

Inter Capere & Accipere. Capere enim, inquit Ulpian. l. 71. D. de verb. signif. cum affectu accipitur: Accipere vero, & si quis non accipit ut habeat. Ideoque non videtur quis capere quod erat restitutus, sicut pervenisse proprie illud dicitur quod est remansurum.

Capere postum eam rem. i. e. Eius rei capax fum. Paul. in l. si fidei mese. D. de legat. 3. Si fidei mese committatur, ut quod mihi relictum fuerit supra quam capere possum, alii restitutum: posse me id capere constat. Capi aliquo, i. e. Amore aliquis capi. Ovid. 4. Epist. 64.

Assentatione capi. Cic. de Amicit. 52. Ut animadvertant ne callida assentatione capiuntur.

Dolis capere aliquem. Virg. 1. Æn. 677. i. e. Decipere.

Dolis capi, Decipi. Virg. 2. Æn. 169.

Donis. Sen. in Med. 12.

Formidine. Virg. 2. Æn. 384.
— formidine captos Sternimus.

Fraude. Sen. Med. 12.

Invidiis noctis capere feræ. Virg. 1. Georg. 426. i. e. Decipieris.

Laqueo verbi capi putas oportere. Cic. pro Cæcin. 83.

Munditiis capi. Ovid. 3. de Arte Am. 133.
Munditiis capimur: nec sint sine lege capilli,
Admotæ formam dantque, negantque manus.

Muneribus. Tibul. lib. 1. 9. 11.

Pretio capiuntur avari. Tibul. lib. 3. 1. 7.

Spe inani. Virg. 11. Æn. 49.

Specie. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Capere; Delectare, vel Allicere. Hor. de Arte Poet. 361.
Ut pictura, poësis cit: que si propius stes,
Te capiet magis, & quædam si longius abtes. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Hunc capit argenti splendor.

Martialis ita dicit Capere lib. 13. in Vulva (Epig. 56.)
Te fortasse magis capiet de virgine porca:
Me materna gravi de sue vulva capit. Anacreon (Od. 15.)
ἄσπετος με χερσὶν. Martial. in Opobalsama lib. 14. (59.)
Balsama me capiunt, hæc sunt unguenta virorum. H. St.

Dulcedine vocis capi. Ovid. 1. Met. 709.

Ocellis aliquem capere dicitur puella. Propert. lib. 1. 1. 1.
Cynthia prima fuis miserum me cepit ocellis,
Contactum nullis ante cupidinibus.

Capere, pro Continere. Cic. 6. Verr. 3. Tot domus locupletissimas, dum istius una capiet? Ter. Heaut. 2. 3. 13.
Dii boni, quid turbæ? ædes nostræ vix capient, scio.

Cælo vix capi. Cic. 2. Philipp. 114. Illi eam gloriam consecuti sunt, quæ vix cælo capi posse videatur.

Capere ejus amentiam civitas, Italia, provinciæ, regna, non poterant. Cic. pro Milon. 87.

Una domo non capi. Cic. 1. Offic. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones post confobrinorum, fobrinorumque: qui quum una domo jam capi non possint, in alias domos tanquam in colonias exeunt.

Iram suam non capere. Ovid. 6. Met. 610. — ardet, & iram
Non capit ipsa suam Progne.

Fluctus iratum non capere in pectore. Lucret. lib. 3. 299.

Orbis te non caperet. Curt. 7. 8. 12.

Troja nec te capit. Virg. 9. Æn. 644.

Sic Capere dicitur, quæ in naturam nostram, sensum & vires cadunt, quibusque comprehendendis aut sustinendis pares fumus, ut, Concupiscis, quæ non capis. Curt. 7. 8. 13. Magnitudinem fortunæ non cepit. Curt. 3. 13. 20. Mortalitas quicquid capere poterat, implevimus.

Premium tantum capere. Plin. Paneg. cap. 61. Magnus memorandusque, qui tantum premium (de consulatu loquitur) cepit. Ubi Capere non est simpliciter Accipere delatum; sed Quatenus mensuram ejus implere potest; quatenus capax est, five dignus consulatu, eique administrando cum laude par.

Capere, Recipere. Ter. Phorm. 5. 3. 7. Nam ex his prædiis talenta argenti bina statim capiebat. Cic. in Parad. 6. Capit ille ex suis prædiis sexcenta sestertia.

Moram non capit ira. Ovid. de Nuce 4.

Capere bello. Cic. 5. Fam. 10. Simul vero femissis homo contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Invite capere. Cic. 8. Att. 3. Invite cepi Capuam, non quo minus illud delugere, sed sine causa, &c. Cepi, pro Provinciam accepti.

Ab hoste capi. Ovid. 2. Trist. 204.

Arte. Ovid. 2. Amor. 12. 4.

Admiratio cepit eum. Liv. 8. Bell. Pun.

Acrimoniam capere alicuius ad resistendum. Cic. 2. in Verr. 52. Quare si Glabronis patris vim & acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis, &c.

Adversarium, Irretire. Cic. de Clar. Orat. 178. Nimis ille quidem lentus in dicendo, & pæne frigidus, sed & callidus, & in capiendo adversario versutus.

Ætatem, Attingere. Columel. lib. 4. cap. 41. Donec vineæ justis sint roboris, quum aliquot deinde annis quasi juvenilem ætatem ceperint, quot palmites relinqui debeant incertum est.

Agrum manu capere, pro Occupare jure belli. Liv. 3. 71. Quem agrum miles pro virili parte manu cepisset.

Alimentum capere huiusmodi dicitur radix. Columel. lib. 2. cap. 2.

Amor cepit me. Cic. 2. de Fin. Qui autem esse poteris, nisi te amor ipse ceperit?

Angorem pro amico. Cic. de Amicit. 10. Angor iste qui pro amico sepe capiendus est.

Animum patrium. Cic. 3. Philipp. 29. Aliquando, per deos immortales p. c. patrium animum virtutemque capiamus.

Animos alicuius. IN ANIMUS.

Animo aliquid. Lucan. lib. 1. 185.

Annus alter ab undecimo ceperat me. Virg. 8. Ecl. 39.

Arbitrum. Ter. Heaut. 3. 1. 94. Vicini nostri hic ambigunt de finibus: me ceperat arbitrum.

Arma. Cic. 7. Verr. Arma capiunt, totum forum atque insulam, quæ est urbis major pars, complent.

Arma capere, alter. Cæf. 7. Bell. Gall. 4. Hortatur ut communis libertatis causa arma capiant, h. e. Bellum suscipiant.

Arma contra patriam. Cic. ad Brut. 3.

Aurarium. IN AURARIUM.

Aures. Cic. in Orat. 170. Nimis enim insidiarium ad capiendas aures adhiberi videtur.

Bellum. Sallust. Epist. Mithrid. 13. Rursus tamen bellum cepi.

Bonum capere cibo, potione, aurium delectatione. Cic. 2. de Fin. 64.

Calamitatem. i. e. Pati. Cic. 1. de Divin. Ob eam causam Rom. pop. calamitatem maximam cepisse. conf. ACCIPERE. Sic Detrimentum, Dolorem, Incommodum, Metum, Misericordiam, Mortem, Noxam, Vitium. Causam. Ter. And. 1. 3. 8.
Si senserit, perit, aut si libitum fuerit, causam ceperit:
Quo jure, quaque injuria præcipitem me in pristinum dabit.

Cibum. Ter. Eun. 3. 3. 74. Cibum nonnunquam capiet cum ea.

Cibum capere digitis alienis dicitur, qui manibus est debilis. Juven. 10. Sat. 229.

Commodum ex re aliqua. Ter. Eun. 5. 5. 1.
Ex meo propinquo rure hoc capio commodi.

Conditionem. Plaut. Stich. 1. 2. 81.

In conditionem parem. Cæf. 1. Bell. Gall. 28. Eosque postea in parentis juris, libertatisque conditionem, atque ipsi erant, ceperunt.

Conjecturam. Cic. 1. de Divin. 130. Ut enim Ceos accepimus ortum canicula

picula diligenter quotannis folere fervare, conjecturamque capere, ut scribit Ponticus Heraclides, saluberrime an pettilens annus fururus sit. Conjecturam capere ex eo ut invenitur. Plin. lib. 33. cap. 4.
 Conjecturam capere, & figuram fumere ex re aliqua. Varro. 3. de R. R. cap. 16. Eximendorum favorum signum fumunt ipsi, quum plenas alvos habent, & quum illos gemaiverint: ex apibus conjecturam capiunt, si intus faciant bumbum, &c.
 Conjecturam de. Cic. pro Muren. 9. Atque hujusce rei conjecturam de tuo ipsius studio, Servi, facillime ceperis.
 Conjecturam ex. Caf. 7. Bell. Gall. 35. Ter. Heaut. 2. 3. 25.
 Quantum ex ipsa re conjecturam cepimus.
 Consilium. Caf. 4. Bell. Gall. 5. Infirmitatem Gallorum veritas, quod sunt in consiliis capiendis mobiles.
 Consilium de sententia alicujus. Cic. 3. Att. 4.
 Consilium pro tempore & pro re. Caf. 5. Bell. Gall. 8. pr.
 Consilium libi. Caf. 2. Bell. Civ. 20. Si id non fecisset, fibi consilium caperetur.
 Consilium agendi, & non agendi. Cic. 4. Acad. Hujusmodi igitur vitios consilia capiet & agendi, & non agendi.
 Consilium belli renovandi. Caf. 3. Bell. Gall. 2.
 Consilium corde. Plaut. Merc. 2. 3. 12.
 Nec quid corde nunc consilii capere possim, Scio.
 Consuetudinem & exercitationem. Cic. 1. Offic. 59. Hæc igitur & talia circumspicienda sunt in omni officio, & consuetudo exercitatioque capiendi, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus.
 Consulatum. Cic. in Pison. 4. Magnificum est dicere, quemadmodum gesserimus Consulatum, quam quemadmodum ceperimus. Conf. Magistratum.
 Coronam cum laude. Lucret. lib. 6. 94. de Poeta.
 Cura cepit animum. Liv. 27. 8. Is ut animum ejus cura sacrorum & æremoniarum cepit, ita repente, &c.
 Cursum capere. Suet. Oth. 6. Ac deficientibus lecticariis, cum descendisset, cursumque cepisset, laxato calceis restitit, &c.
 Dementia animum. Virg. 5. Æn. 465.
 Dementia incautum. Virg. 4. Georg. 488.
 Desiderium capere ex aliquo. Cic. de Senect. 54. Ter. Hec. 1. 2. 14.
 Edepol te desiderium Athenarum arbitror, Philotion, cepisse sapere.
 Detrimentum vel Damnum. Cic. 1. in Catil. 4. Nequid Resp. detrimenti caperet.
 Detrimentum in re aliqua. Columel. lib. 1. cap. 8.
 Dicta capere alicujus, Audire verba. Virg. 6. Æn. 377.
 Dilationem. Paul. in l. interdum. D. de verb. oblig. Interdum pura stipulatio ex re ipsa dilationem capit.
 Disciplinam ex re aliqua. Plin. in Paneg.
 Documentum. Cic. 11. Philipp. 5.
 Dolorem ex aliquo. Ter. And. 4. 3. 4.
 Dolorem corde. Plaut. Truc. 2. 1. 15.
 Dolorem animo. Cic. de Clar. Orat. 1. Opinione omnium majorem animo cepi dolorem.
 Dona. i. e. Acceptare. Virg. 3. Æn. 488.
 Duces belli. Cic. 3. in Catil. 16. Nunc quoniam, Quirites, sceleratissimi, periculosisque bellis nefarios duces captos jam, & comprehensos tenetis, &c.
 Exemplum capere de aliquo. Ter. And. 4. 1. 27. Quid istuc tam mirum est, si de te exemplum capit? Ubi Donatus, De te exemplum capit. utrum, si te imitatur: an si de te exigit pœnas? ut ipse alibi, Uterque exempla in te edent. Sed melius, Te imitatur, accipimus.
 Exemplum ex re aliqua. Cic. de Amicit. 34. Atque eorum rerum exemplum ex similitudine capiebant incunctis ætatis.
 Exemplum in re aliqua. Columel. lib. 4. cap. 1.
 Exordium a re aliqua. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus scribendi capiatur exordium.
 Experimentum. Plin. lib. 13. cap. 2.
 Finem capit discordia. Virg. 10. Æn. 106.
 Formam alicujus. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Cic. eodem modo Capere personam dicit.
 Fructum. Ter. Eun. 3. 1. 58. Metuet semper, quem ipsa nunc capit fructum, &c.
 Fructus alicujus rei. Cic. de Senect. 62. Honestæ acta superior ætatis fructus capit auctoritatis extremos.
 Fructum amoris. Lucan. lib. 7. 32.
 Fructum ex realia. Cic. 2. de Divin. 5. Equidem ex his etiam fructum capio laboris mei, qui jam provecti, in nostris libris acquiescunt. Idem 1. Att. 3. Cui quum æqui fuisset, tamen multo majorem fructum ex populi exultatione illo damnato cepimus, quam ex ipsius, si absolutus esset, gratia cepissemus.
 Fugam. Caf. 7. Bell. Gall. 26. Precibus petierunt ne se & communes liberos hostibus ad supplicium dederent, quos ad capiendam fugam naturæ & virium infirmitas impeditent.
 Gaudium. Plin. Epist. (97.) lib. 6. Quod gaudium, ut perpetuo capiam, deos oro.
 Gaudium ex re aliqua. Liv. 27. 40. Aut ex civibus victis gaudium meritum certe, etsi non honestum, capiam.
 Gaudium animis vix capere. Liv. lib. 27. extr. V. Gratiam p. p.
 Generum. i. e. Eligere, auctore Donato. Ter. Hec. 4. 1. 22. Quum illum generum cepimus.
 Gestum, vultumque novum. Ter. Phorm. 5. 6. 51.
 Nunc gestus mihi vultusque est capiendus novus.
 Gloriam ob amicitiam servatam. i. e. Laudari. Cic. de Amicit. 25. Nonne facile ei erit, qui ob eam summa fide, constantia, justitiaeque servatam, maximam perpetuam gloriam?
 Gratiam capere dicitur animus. Cic. 2. Fam. 5. Quum præsertim considerem, nullam esse gratiam, quam vel non capere animus meus in accipiendo, vel in remunerando, cumulandoque illustrare possit. [Hic est *æquitas*, Capacem esse. Sic Gaudium paulo ante.
 Honorem capere populi suffragio. Plaut. Bacchid. 3. 3. 34.
 Nam olim populi prius honorem capiebant suffragio,
 Quam magistrò definebat dicto esse obediens.
 Honores primos capere. Ovid. 4. Trist. 10. 33.
 Cepimus & teneræ primos ætatis honores.

Impetum capere. Suet. Aug. cap. 42. Impetum se cepisse scribit, frumentationes publicas in perpetuum abolendi. Idem Calig. 43. Expeditiones Germanicæ impetum cepit. V. Interp. ad loc.
 Incommodum. Cic. 5. Verr. Etenim non modo incommodi nihil ceperunt, sed etiam, &c.
 Incrementum. Columel. lib. 2. cap. 10. Prius quam luna incrementum capit.
 Inimicos omnes homines, quod vulgus Ponere se in mala gratia, dicit. Ter. And. 4. 2. 12.
 Per omnes tibi adjuo deos, nunquam eam me deserturum:
 Non, si capiendus mihi sciam esse inimicos omnes homines.
 Inimicitias in se ob aliquem. Ter. Phorm. 2. 3. 22.
 Nam ni ita eum existimarem, nunquam tam graves
 Ob hanc inimicitias caperem in nostram familiam.
 Initium a re aliqua. Caf. 1. Bell. Gall. 1. Initium capit a flumine Rhodano.
 Initium capere ex ea parte solent, qui priora omiserunt. Quintil. lib. 2. cap. 11.
 Insulam. Caf. 4. Bell. Gall. 26. Neque longius proficere poterunt, quod equites cursum tenere, atque insulam capere, non poterunt. De Britannica navigatione loquitur. conf. Portum.
 Intellectum rei. Caius in l. excipiuntur. D. ad Senatuse. Sylla. Qui vero ministri, vel participes cædis fuissent, & ejus ætatis ut rei intellectum capere possent: his non magis in cæde domini, quam in ulla alia causa parci oportere.
 Invidiam apud aliquos, aut iram alicujus. Liv. 5. 20. Ne quam inde aut militum iram ex malignitate prædæ partitæ, aut invidiam apud patres ex prodiga largitione caperet, literas ad Senatuse misit.
 Judicem. Liv. 3. 71. Multis invicem cladiibus festi, judicem pop. Romanum cepere.
 Judicem de re aliqua. Plaut. Merc. 4. 3. 34. De istac sum judex captus.
 Laborem capere. Cic. pro Rosc. Com. Non fuit causa cur tantum laborem caperes, & ad me venires.
 Laborem ob. Plaut. Trin. 4. 4. 22. Ob rem laborem meum ego cepisse cenfeo. Ter. Andr. 5. 2. 29.
 Tantum laborem capere ob talem filium?
 Laborem inanem. Ter. Hec. 3. 2. 9.
 Laborem animo. Plaut. Trin. 1. 2. 35.
 Lætitiã ex re aliqua. Cic. 4. Att. 17. Ad summam lætitiã meam, quam ex tuo reditu capio, magnus illius adventu cumulus accedit.
 Lætitiã oculis. Cic. 14. Att. 16. Præter lætitiã, quam oculis cepi ex iusto interitu tyranni.
 Laudem. Ter. Eun. 5. 4. 3. Quantam & quam veram laudem capiet Parmeno.
 Laudem ex re aliqua. Cic. 1. Off. 27. Nostri autem magistratus imperatoresque ex hac una re maximam laudem capere studebant.
 Legatum capere. Juven. 9. Sat. 88.
 Locum oculis capere. Virg. 2. Georg. 230. i. e. Eligere. Servius.
 Loca. i. e. Occupare. Caf. 3. Bell. Gall. 23. In consuetudine Pop. Rom. loca capere, castra munire, comæditibus nostris excludere institunt.
 Cic. 2. de Orat. 294. Non fugiendi hostis, sed capiendi loci causa, cessasse videar. [An hosti? ut sit Hosti cessasse.
 Luctus cepit civitatem. Liv. 25. 22. pr. Ingens quidem & luctus & pavore civitatem cepit.
 Luxuria cepit præfectos. Liv. 36. 11. Eadem omnes præfectos regios, qui ubique &c. cepit luxuria.
 Magistrum, ut, Tum siquis magistrum cepit ad eam rem improbum. Ter. And. 1. 2. 21.
 Magistratum, i. e. Adipisci. Cic. pro Lege Manil. 62. Quid tam singulare, quam ut ex senatusconsulto legibus solutus Consul ante fieret, quam ullum alium magistratum pro leges capere licuisset? conf. Consulatum, Pontificatum &c.
 Magnitudinem mensuram non caper bruscum. Plin. lib. 16. cap. 16. Et si magnitudinem mensuram caperet, haud dubie præferretur cedro. i. e. Si tam magnum esset lignum, ut ex eo fieri possent naves.
 Maturitatem. Columel. lib. 4. cap. 13. Quum tamen æquinoctiales pluviae præcesserint, & samenta jutam maturitatem ceperint. h. e. Matura fuerint.
 Mente. Liv. 27. 50. Et primo magis auribus, quam animis id acceptum erat, ut majus lætiusque, quam quod mente capere, aut satis credere possent. i. e. Comprehendere.
 Metum. Liv. 3. Bell. Maced. Id ægre & in presentia hi passi, & in futurum etiam metum ceperunt. i. e. Ceperunt timere in futurum.
 Misericordiam, cui Potiri gaudia opponitur. Ter. Adel. 5. 4. 22. Misericordiam omnem ego capio, hic potitur gaudia.
 Misericordiam. Cic. pro Quint. 97. Ut aliquando misericordiam cape-ret aliquam.
 Moderamina. Ovid. 3. Met. 644. Intelligit Gubernaculi moderamen hoc loco.
 Modum. Plaut. Aul. 3. 5. 14.
 Neque lex, neque turba capere est qui possit modum.
 Mortem ob remp. Cic. Anteq. iret in exil. 23. Neque enim mors miseranda est, quæ ob Remp. capitur.
 Nomen ex re aliqua. Caf. 1. Bell. Gall. 15. Ut is locus, ubi constitissent, ex calamitate pop. Rom. & internectione exercitus nomen caperet. i. e. Denominaretur inde.
 Noxam. Columel. lib. 11. cap. 1.
 Oblivionem. Plin. lib. 7. cap. 24. Ex præalto tecto lapsus, matris & asinum, propinquorumque cepit oblivionem.
 Oblivia nostris ceperunt. Ovid. 1. Trist. 8. 11.
 Oblivio cepit animos eorum, vel peccata. Liv. 7. Bell. Pun.
 Odium alicujus. Ter. Hec. 2. 1. 22.
 Jampridem equidem audivi cepisse odium tui Philumenam.
 Odorem suum rursus. Plin. lib. 13. cap. 1. Rursus refrigeratum odorem suum capit.
 Officium populi vix capit domus. Ovid. 4. de Pont. 4. 42. i. e. Vix continet.
 Omen. Cic. 1. de Divin. 104. Exiit in quoddam sacellum omnis capiendi causa.
 Opinionem virtutis. Caf. 8. Bell. Gall. 8. Collatione reliquarum non dum eandem vetustatis & virtutis ceperat opinionem. Scil. Legio.
 Oppida. Cic. 5. Fam. 10. Scx oppidava oppugnando cepi.

Pallorem. Columel. lib. 12. cap. 50.
 Pavor cepit civitatem. Liv. 5. Bell. Pun. Ingens quidem & luctus & pavor civitatem cepit.
 Pecuniam: ubi agitur de rapina. Cic. 3. Verr. 10. His ego iudicibus non probabo C. Verrem contra leges pecunias cepisse?
 Pecuniam ob rem iudicandam. Cic. 2. de Fin. Qui quum Prætor, &c. ita aperte cepit pecunias ob rem iudicandam, ut, &c.
 Pignus. Plaut. Amph. prol. 68.
 Pignora, vel Auferre pignora; est quod nunc dicimus Captionem bonorum. Bud.
 Pignori rem aliquam. Ulpian. in l. A divo Pio. D. de re iudic.
 Pœnam de aliquo. Liv. 2. V. R. C. N. A.
 Pœnas criminis. Lucan. lib. 2. 187.
 Pontificatum capere. Suet. Vitell. 11. Magis deinde ac magis, omni divino humanoque jure neglecto, Allieni die pontificatum maximum cepit.
 Portum. Cæf. 4. Bell. Gall. 36. Sic Infulam supra.
 Prædam de prædonibus. Plaut. Truc. 1. 2. 14.
 Præmia. Virg. 5. Æn. 232.
 Et fors æquatis cepissent præmia rostris.
 Præmia ab aliquo. Ovid. 3. de Pont. 3. 43.
 Præfagia. Plin. lib. 18. cap. 35. Primumque a sole capiunt præfagia.
 Primordia a re aliqua. Cic. 3. de Legib. 7. Quia nuncitidem ab eodem, & a ceteris diis immortalibus sunt nobis agendi capienda primordia. Ut supra Initium, & Exordium.
 Provinciam. Ter. Phorm. 1. 2. 22. O Geta provinciam cepisti duram.
 Pugnas. Stat. 1. Silv. 1. 37. significat Pugnare.
 Quietem. Cic. 9. Att. 12. Et tamen omnis spes salutis in illis est, & ego excubo animo, nec partem ullam capio quietis.
 Radicem. Plin. lib. 17. cap. 17. Quum pali defixi radices cepissent. h. e. Radicassent.
 Rationem, Invenire modum. Ter. Heaut. 5. 2. 6.
 Rationem, aliter. Ter. Heaut. 5. 2. 11. Nec rationem capio, nisi quod tibi ex animo bene volo. i. e. Ignoro causam.
 Rationem oculis. Plaut. Pseud. 2. 2. 2.
 Religio cepit quosdam. Liv. 28. 15. Quosdam etiam religio ceperit, ulterius quicquam eo die conandi.
 Rimam fissuramque non capit cedrus. Plin. lib. 19. cap. 40.
 Robur. Plin. lib. 17. cap. 17. Donec robur planta capiat.
 Satiatatem. Plaut. Amph. 1. 2. 10.
 Satiates hujus rei eum cepit. Ter. Eun. 3. 1. 13. Tum scibi eum fatiatis hominum, aut negoti fiquando odium ceperat.
 Sedem. Liv. 38. 16.
 Socium consiliis. Virg. 5. Æn. 712.
 Somnum. Cic. 4. Tusc. 43. Noctū ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset.
 Sonitum non possunt capere aures. Cic. de Somn. Scip. 13. Hic vero tantus est totius mundi incitissima conversio sonitus, ut eum aures hominum capere non possint. [An est Comprehendere, χαρπῆν?] Specimen. Cic. 1. Tusc. 32. Num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura?
 Spem. Columel. lib. 3. cap. 9. Ita feracissimarum aminearum feminibus electis, largæ vindemæ spem capiamus.
 Spolia e laræ alicujus. Cic. 2. Tusc. 22.
 Nec quisquam e nostris spolia cepit laudibus.
 Stipendium. Cæsar 1. Bell. Gall. 4. Sedes habere in Gallia ab ipsis corticellis: obfides ipsorum voluntate datos: stipendium capere jure belli.
 Tædium belli cepit eum. Liv. 8. 2.
 Tædia laudiste capiunt. Virg. 4. Georg. 331.
 Tempus, pro Observare. Cic. 11. Fam. 16. Et commode tempus ad te cepi adeundi.
 Terram, pro Eligere terram. Virg. 1. Æn. 399.
 Terror cepit eum. Liv. 1. Bell. Maced.
 Timorem pro aliquo. Virg. 6. Æn. 352. — maria aspeta juro Non ullum pro me tantum cepisse timorem.
 Tumulum capere. Virg. 6. Æn. 754. i. e. Occupare.
 Vectigal ex agro aliquo. Liv. 8. Bell. Pun.
 Verecundia eum cepit. Liv. 4. Bell. Pun. Quum jam res prosperæ in Hispania essent, verecundia Romanos tandem cepit.
 Verforiam, Mutare consilium. Plaut. Trin. 4. 3. 19.
 Vetustatem. Columel. lib. 4. cap. 1.
 Viam animo. Liv. 2. Bell. Pun.
 Vires. Plin. lib. 17. cap. 21. Postea fistula fracta, radix libere capit vires.
 Virtutem animo, & corde expellere nefandam. Plaut. Trin. 3. 2. 24.
 Vitium. Columel. lib. 3. cap. 18. Nam fragilis est ea parte materia, qua torta & recurvata, quum deponeretur ceperat vitium.
 Voluptatem. Cic. 7. Verr. Tamest mihi jucundissimus est honos populi, tamen non tantum capio voluptatis, &c.
 Voluptatem malis alienis. Cic. 4. Tusc. 66.
 An ex malis? H. St.
 Voluptatem animo. Cic. pro Planc. 1.
 Voluptatem ex habitu alienis. Plaut. Amph. 2. 2. 11.
 Voluptatem cum aliquo. Plaut. Amph. prol. 114.
 Voluptas mihi capitur, Voluptatem capio. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.
 Ufu capere, Capere usum, Capere utilitatis causa, Diutius possidendo capere, Diutina possessione capere, Longa possessione capere, Longo tempore capere, Perlongum tempus capere. V. Ufucapio, in UTOE.
 Usuram corporis alterius uxoris, pro Adulterum esse. Plaut. Amph. prol. 108.
 Utilitates ex amicitia. Cic. de Amicit. 25.
 Vultum capere & gestum. Ter. Phorm. 5. 6. 51.
 Nunc gestus mihi, vultuque est capiundus novus.
 Capis, præteritum antiquum pro Ceperis. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum sacrove commendatum si quis clepsit capisve, parricida esto. pro Raperit, & clepsit. Et Catull. 42. 19. Nefaria scripta Sexti recepo, pro Receptero dixit. Cicero tamen alio loco Capis, e tribus constantium credit. Sic enim scribit in Orat. 154. Jam in uno capis tria verba sunt. Ea esse fupicior Capis, si vis. Verum id parum fit verisimile tria verba in duas coisse syllabas, & potius est, ut præteritum fit quemadmodum superiora. Ex Turneb. Advers. 8. 3. pr. & 15. 15. [Conf. Voss. de Analog. 3. 41. Miror autem, cum præterita hæc synopata sint, (ut vel ex eo liquet, quod & in prima ac tertia persona

fæpius apud vet. occurrunt,) cur per primam litteram Capis, Faxis, Axis, Taxis dixerint, non Cepis, Fexis, &c. per secundam vocalem, uti sane Receptis, Injexis reperitur apud eodem, pro Receptis, Injexis. Ceterum Cicero sententiam convelli non putem his rationibus, cum nihil obset, quo minus apud Comicum aliquem veterem Capis extiterit, non Præteriti loco, sed pro Capis, vel Cape si vis, positum; ut Viden & Videlis, pro Videse, Vide si vis, aliaque familia.

CAPTUS, a, um. [καπῆσθαι] Partic. ut, Interclusus & captus. Cic. 10. Att. 4. Capti conatus frustra. Liv. 3.
 Armis & vi. Claud. de 6. Conf. Hon. 382.
 Agri de hostibus. Cic. pro Domino 26.
 Arx, Expugnata. Ovid. de Nuce 152.
 Caltra capta. Flor. 1. 11. 12.
 Classis hostium capta. Idem 1. 11. 10.
 Duces Belli. V. in ipso verbo.
 Locus. Ovid. 1. de Arte Ani. 234.
 Permanet, & capto stat gravis ille loco.
 Mentis. Ovid. 4. Met. 62.
 Oppida. Propert. lib. 3. 4. 16.
 Pectus. Ovid. de Rem. Amor. 108.
 Tempus ad aliquam rem. Liv. 3. Bell. Maced.
 Urbs capta, Nepos 11. 2. 5. Non prius Thebani Sparta abscessissent, quam captam incendio delissent.
 Captus etiam absolute pro Captivus: ut, In captos clementia uti. Nepos 7. 5. 6. Sic Virg. 2. Æn. 64. — Trojana juvenus Circumfusa ruit, certantque illudere capto. Idem 2. Æn. 75.
 — Quæ sit fiducia capto.
 Captus est: subaudi Amore. Ter. And. 1. 1. 55. Egomet continuo mecum, certe captus est. Ubi Donatus; Captus est, Tenetur. Ex translatione ferarum atque venatus.
 Amore. Cic. pro Cluent. 12. Aliter Virg. 6. Ecl. 10.
 — hæc quoque siquis
 Captus amore leget. Servius interpretatur, Si quis legere ista fuerit dignatus: aut, ut ego interpretor, Si quis amabit legere mea carmina.
 Auro. Horat. 2. Carm. 18. 36.
 Carmine, Delectatus. Virg. 4. Georg. 399.
 Cupidine turpi. Virg. 4. Æn. 194.
 Divitiis, Divitiarum amore victus. Tibul. lib. 1. 9. 19.
 Dulcedine pecuniarum. Cic. 11. Fam. 28. Sic Vocis. Ovid. V. in ipso verbo.
 Errore. Cic. 12. Philipp. 6. Quod subitio fulcepit eodem captus errore quo nos. i. e. Deceptus.
 Forma viri. Ovid. 10. Met. 529. Forma, Ob formam.
 Fortuna secunda adversariorum capti. i. e. Superati. Nepos 1. 2. 5.
 Fraude. Sen. Agam. 7.
 Fulgore aula. Sen. in Octav. i. e. Regni.
 Furor, est Qui furit. Liv. 4. Bell. Pun.
 Infidus puella. Ovid. 20. Epist. 66.
 Misericordia captus. Nep. 2. 8. 7.
 Oculis captus a Cicerone dicitur 6. Verr. 101. de Eo qui visam rem concupiscit; Tamest (inquit) ne oculis quidem captus in hanc fraudem tam sceleratam ac tam nefariam decidisti. Nam id concupiscit quod nunquam videras: Id, inquam, adamasti, quod antea non adspexeras, aribus tu tantam cupiditate concupiscit, ut eam non metus, &c. V. infra Somniis. Horat. 4. Carm. 1. 17.
 Splendore nominis. Cic. 1. de Fin. 42.
 Superstitione quadam animi. Liv. 6. Bell. Pun.
 Verbis capta puella. Ovid. 12. Epist. 92.
 Voluptate capti imperii, facile iis quibus delectantur, consentiunt. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 Captus & fraudatus. Cic. 3. Offic. 70.
 Captus ea sui parte quique dicitur; cujus usus ipsi interceptus est. V. Animo captus, Infans. Sen. Herc. fur. 1.
 Auribus & oculis. Cic. 5. Tusc. 117. Congerantur in unum omnia, a iudem oculis & auribus capite sit. h. e. Visu & auditu privatus.
 Idem captus amans. i. e. Parum cordatus, vel infans. Plaut. Trin. 3. 2. 51. Nisi potius Exanguem & pene demortuum intelligamus, qui amat, cibum & potum fastidiant. vitalem autem facultatem in eo de desidero certum est. [In emendatis codd. legitur. Proinde ut cord amantes sunt capti. Alciatus Cati pro Capti positum putabat perpetam V. Voil. ad loc. Sine dubio Ironia est Plautina.
 Luminibus captus. i. e. Cæcus. Liv. 9. 29.
 Membris captus, dicitur Qui officio membrorum privatus est. Cic. pro Rabir. 21. Confectus senectute, præpeditus morbo, mancus, & membris omnibus captus ac debilis.
 Mente, Qui non est sanamentis. Cic. 1. Offic. 94. Falli, errare, labi, decipi nam dedecet, quam delirare & mente captum esse.
 Talpæ capri oculis. Virgil. 1. Georg. 183. hic est Oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? illi enim capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Servius.
 Captus, Suffeptus, electus, constitutus, ut, Consilii capti memor Plaut. Stich. 4. 1. 72. V. in ipso verbo.
 Collegium augurum fit captum. Idem Mem. 1. 2. 54.
 Locus captus, dicebatur Ad sacrificandum legitime constitutus. Fcst.
 CAPTURUS, a, um. [καταρῆσθαι] Partic. Cic. de Amicit. Eos potissimi munus diligunt, ex quibus sperant se maximum fructum esse capturos Auspicium capturus. Suet. Vesp. 11.
 CAPTO, onis. V. Ufucapio, in UTOE.
 Capio, pro Captio dicitur æque in his duobus vocabulis Ufucapio & Pignoris capio. Gell. lib. 7. cap. 10.
 CAPTIO, onis. f. [καπῆσις, ἀναμῆσις] Ipse actus capiendi: ut, Honorum captio, quæ & Captatio dicitur.
 Captus, [καταρῆσθαι, ἀναμῆσις, ἀναμῆσις] Deceptio. Plaut. Epid. 2. 2. 13. Verum si plus dederis, referam: nulla in ea re captio est.
 Dialecticæ captiones. Cic. 2. de Fin. 17.
 Præfugia & captiones. Cic. 4. Acad. 45. Majore quadam opus est arte vel diligentia, ne ab iis que clara sunt ipsa per se, quasi præfugii quibusdam & captionibus depeccetur.
 Captio in verbis. Cic. de Clar. Orat. 197. Quanta esset in verbis captio cum in ceteris rebus, tum in testamentis, si negligenter voluntates? Diferret

Discutere captiones. Cic. 4. Acad. 46.
 Explicare. Cic. 2. de Divin. 41.
 Habet captiones hæc sententia. Cic. in Partit. 133.
 Inducere se in captiones. Cic. 2. de Divin. 41. Cur igitur vos inducitis
 in eas captiones, quas nunquam explicatis? Al. Inducitis.
 Occurrunt captiones omnes Servio in omni sententia. Cic. 10. Att. 15.
 Refellere captiones. Cic. de Fato, 30. Omnes igitur hujusmodi captio-
 nes eodem modo refelluntur.
 Captio; pro Incommodo five Damno. Caius in l. fed si quis. D. quemad-
 testam; aper. Sæpe cum magna captione a rebus nostris avocatur. Et
 Plaut. Moss. 3. 19. At enim ne quid captioni mihi sit, si dederim tibi.
 Mea captio est. Cic. 5. Att. 4. Al. Mera captio, in novissime editis
 Mea cautio. [Mea captio non spernenda lectio videtur. Innuere enim
 Tullius videtur, Ad suam fraudem, jacturamque pertinere chartæ inopi-
 am, de qua questus fuerat. Atticus. g. d. Meum damnum est.]
 CAPTIUNCULA, æ. f. [ἀπαύτων] dimin. Cic. 15. Att. 7. Servius vero
 pacificator cum liberaliolo suo videtur obiisse legationem, & omnes capi-
 unculas pertimescere. al. Librariolo.
 Ut a Portio dicitur Portiuncula. H. St.
 CAPTENSULA, æ. f. Idem, ut, Illigantes captenfulæ. i. e. Sophistina-
 ta, apud Mart. Capell. l. 4. p. 135.
 CAPTIOSUS, a, um. [ἀπαυλωτός, σφιστιώδης] Adj. Captionibus five de-
 ceptionibus plenus. Cic. pro Rosc. Com. 52. Quo nihil captiosius, ne-
 que indignius dici potest.
 O societatem captiosam & indignam, ubi alter ΗΣΙΩΩ, alter ΟΟΩΩΩ
 quod sit in societatem afferit! Cic. pro Rosc. Com. 29.
 Genus captiosissimum interrogationis. Cic. 4. Acad. 49.
 Interrogatio fallax & captiosa. Cic. 4. Acad. 46.
 Probabilitas captiosa te fallit. Cic. 3. de Fin. 72.
 Solvere captiosa. Cic. 1. de Finib. 21.
 Captiosum, pro Damnofo. Cic. de Clar. Oraç. 195. Quam captiosum
 esset populo, quod scriptum esset, negligi, & opinione quaeri volun-
 tates. Ulpian. in l. si cum. D. Quod metus causa. §. 5. Ne metus
 quem passus sum, mihi captiosus fit.
 CAPTIOSUS, Adv. [ἀπαυλωτός] Cic. 4. Acad. 94. Sic me, inquit, ante
 sustinebo, nec diutius captiose interroganti respondebo. Al. Respondebo.
 CAPTUS, ùs. in. [καταπαύω] Ter. Adel. 3. 4. 34. Præterea ut captus
 est servulorum non malus. Ubi Donatus. An quantum captus animus ser-
 vilis, tantum non malus, neque iners Geta? An, ut captus est ser-
 vulorum, quemadmodum sæpe accipium in servis habendis bonum evenit
 ? ut in captu avium, vel piscium, vel servorum plurimum fortuna do-
 minatur. Et hoc ideo, quia servum venire bonum non ratio est, aut
 natura, sed casus est: utpote in re rarissima. Ut sit, ut captus est ser-
 vulorum, id est eventus est in servis. Ut captus, &c. i. e. Ut se habet
 conditio servorum. Afranius in Simulante, Is, ut servorum captus est,
 facillime domo atque nostra familia provenditur. Ergo Captus, Sortem
 intelligo. Hactenus Donatus. Cic. 2. Tusc. 65. Græci autem homines,
 non satis animosi, sed prudentes, ut est captus hominum, satis, hostem
 aspicere non possunt. [Sic distinguo.]
 Captus, aliter. Plin. lib. 23. cap. 10. Flos cujuscumque generis trium
 digitorum captus, dyfentericos & alvum citam emendat, in vino austero
 , bis die potus. Trium digitorum captus vocat, Quantum tribus
 digitis capi potest.
 Captus, pro Captura, seu Captione. Pompon. in l. Nec emptio. D. de
 contrah. empt. Quam captus piscium vel avium emeretur. Et Valer.
 Max. 3. 3. extr. Virtus in captu bonorum suorum tibi pondus exami-
 nandum relinquat, ut quantum subire animo sustuleris, tantum tecum
 auferas.
 CAPTRIX, icis. f. ut, Clytheres, virum captrices. Cæsar. Aurel. Acut. 2. 39.
 CAPTRIX, æ. f. [κατρά] Idem quod Captio. Plin. lib. 19. cap. 1. Ad
 piscium & alium capturam. Sic, Captura interesse. V. INTERSUM.
 Captura, pro Re cæpta. Plin. lib. 10. cap. 40. Platea capta caprarum
 morsu corripis, donec capturam extorqueat.
 Captura, pro Præda. Plin. lib. 11. cap. 24. Quam vero captura incidit,
 quam vigilans & paratus ad cursum! De araneo venante.
 Captura etiam dicebantur Sordidi & obsecrati quæstus, seu mercedes. Sen.
 Controv. 1. 2. Manus capturas tulit. modo dixerat, Pretia stupri ac-
 cepit. Et Suet. Calig. cap. 40. de vestigiis ab eo foedissime institutis
 & exercitiis: Ex gerulorum, inquit, diurnis quæstibus, pars octava,
 ex capturis prostitutorum quantum quæque uno concubitu mereret, exi-
 gebatur. V. ibi Castaub. & Taubna. ad Plaut. p. 1051. qui Mendici
 etiam stipem, & Mercenarii vilem mercedulam significare annotat. Sic,
 Inhoneſti lucræ captura invitatus. Valer. Max. 9. 4. 1.
 CAPTIVUS, a, um. [ἀρχαίματος, δεσπότης] Adj. dicitur Vinculus:
 quod non sui juris sit, fed in potestatem alterius redactus. Cic. 3. Tusc.
 54. Nec, si aliquot annis post idem ille liber captivus missus esset, vul-
 neribus mederetur, sed cicatricibus.
 Captivus, absolute. Virg. 9. Æn. 273.
 — captivusque dabit, suaque omnibus arma.
 Captivi & deditit. Cic. ad Brut. 3.
 Frogi & diligentes. Cic. 8. Philipp. 11. Diutius servitutem perpeſſi,
 quam captivi frogi & diligentes solent.
 Tristis. Juven. 10. Sat. 136.
 Armenta. Claud. 1. in Eutrop. 147.
 Aurum captivum. i. e. Captum. Curt. 8. 7. 11.
 Brachia captiva dare vinculis. Sen. Oeth. 2.
 Iſter captivus. Martial. lib. 7. 79.
 Mens. Ovid. 1. Amor. 2. 30.
 Et nova captiva vincula mente feram.
 Miles. Claud. 2. in Eutrop. 582.
 Navis captiva. Liv. 23. 39. Ad Philippum navis captiva, una ex iis,
 quæ Romam missæ erant, ex cursu refugit.
 Pecuniæ captivæ ingens modus. Curt. 5. 6. 8.
 Pifces. Ovid. 13. Met. 932.
 Res, Ab hostibus captæ dicuntur. Plin. lib. 33. cap. 1.
 Sanguis captivus, pro Captivorum. Virg. 10. Æn. 520.
 Captivoque rogi perfundat sanguine flammam. Et; Civitatem
 captivam dicit Cicero, Quæ nefarium & sceleratorum conjurationi-
 bus subdita est. [Immo Captam, nisi fallor.]
 Sitis captiva, pro Captivorum. Martial. lib. 11. 97.

— non debet, summoto cive, ministro
 Captivam victrix unda levare licim.
 Vestis captiva. Virg. 2. Æn. 765. pro Captivorum, Captiva ponitur:
 & est nota loquutio. Servius.
 Captivum, aut Captivum ducere alicui. Claud. 2. de Rapt. Proſper. 264.
 Infelix Stygio ducor captiva Tyranno.
 Donare captivos libertate. Curt. 5. 3. 15.
 Ducere aliquem in triumpho. Cic. 5. Fam. 11.
 Necare. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.
 Reddere captivos. Cic. 1. Offic. 38.
 Redimere ab hostibus. Auctor ad Heren. lib. 3. 2.
 CAPTIVITAS, ùtis. f. [αἰχμαλωσία] Ipsa vendicatio capti. Tacit. 5.
 Hist. 17. pr. Quocumque oculos Romanus intenderet, captivitatem cla-
 demque, & dira omnia oberfari.
 Describere captivitatem. Sen. Epist. 85.
 Eximi captivitatis contumeliis. Tacit. 12. Ann. 51. 2.
 Urbium captivitates. Tacit. 3. Hist. 70. 4.
 CAPTIVO, ùre. Captivum ducere, ut Captivandi cupiditas. August. Civ.
 Dei 11. Et Vulg. Intep. Rom. 7. 23. i. iunc
 CAPTIVATOR, ùris. m. Gloss. Gr. Lat. Et August. Epist. 199. Captiva-
 tores tuos & deprædatores.
 CAPTIVATIO, ùnis. f. V. Cellar. Antib. p. 15.
 CAPTO, [καταπαύω, ἑρπύλλω, ἑρπύλλω, ἑρπύλλω] ùre. frequent. [Signi-
 ficat, Venari, Querere, Sectari. Potiusque Desiderativum est, quam
 Frequentativum, ut observatum Turnebo. V. Voff. de Analog. 3. 44.]
 Ovid. 8. Met. 198.
 — modo quas vaga moverat aura,
 Captabat plumas, flavam modo pollice ceram
 Mollibat.
 Adventum alicujus. Cic. 10. Fam. 23. Lepidus desperato adventu meo,
 quem non mediocriter captabat, se cum Antonio conjunxit.
 Aerem auribus. Virg. 3. Æn. 514. de Palinuro.
 Explorat ventos, atque auribus aera captat. Naturale enim est,
 ut a qua parte flaturus est ventus, ad eam auris admoda frigidior fiat.
 Servius.
 Aliquid captare ominibus. i. e. De alicujus rei eventu omnia five præ-
 sagia colligere. Suet. Tiber. 14. Prægnans enim Livia, cum an marem
 editura esset, variis captare ominibus, &c.
 Attentionem. Cic. 1. de Invent. 51. Inductio, oratio est quæ rebus non
 dubiis captat attentionem ejus qui, &c.
 Auram libertatis. Liv. 3.
 Aurar naribus. Virg. 1. Georg. 139.
 Auræ captare dicuntur venatici canes, quum odorando vestigia sequun-
 tur ferarum. Sen. Hippol. 1. Nunc dimilli nare sagaci captent auras.
 Bassa. Martial. lib. 1. 4.
 Benevolentiam. Cic. 1. ad Heren. 8.
 Cœnam. Martial. lib. 7. 19.
 Commodum. Callist. in l. item. D. ex quib. caus. major.
 Compendium. Tranquill. Tiber. 48. Ex senio mortem, ex morte com-
 pendium captans.
 Consilium. Ter. And. 2. 4. 1.
 Dominationem. Tacit. 4. Ann. 57. Quo facinore dominationem capta-
 verit, expeditam.
 Favorem ex præstantia animi. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Feras laqueis. Virg. 1. Georg. 139.
 Friges inter flumina & fontes. Virg. 1. Ecl. 53.
 Gloria captatur. Ovid. 5. Trist. 1. 75.
 Gratiam. Plin. in Paneg.
 Hæreditatem. Ulp. in l. 1. in princ. D. si quis aliq. testat. prohib.
 Impunitatem sibi. Ulp. in l. 1. §. cum quis latrones. D. de qualitatib.
 Misericordiam. Cic. 2. Philipp. 86.
 Mores novos. Plaut. Trin. 1. 2. 37.
 Muscas, pro Venari, infidiari. Suet. in Domit. cap. 3. pr. Quotidie
 secretum sibi horarium fumere solebat: nec quicquam amplius quam
 muscas captare, ac filo præcogito confingere.
 Nomen. Cic. 11. Fam. 4. Progressus sum in Alpinos cum exercitu, non
 tam nomen imperatorum captans, quam cupiens militibus fatisfacere.
 Nubes & inania captare. Hor. in Arte Poet. 230.
 Aut dum vitat humum, nubes & inania capet. i. e. Ad cœlum
 evolet: hoc est, Nimis ardua & sublimia moliat.
 Obſonia captare. Hor. 2. Serm. 7. 206.
 Quæ parvo sumi nequeunt, obſonia captas.
 Occasionem. Cic. de Arusp. Resp. 55. Diffident principes, captatur oc-
 casio: qui non tantum opibus valent, nescio quam fortunam tamen ac
 tempus expectant.
 Occasiones majorum operum captare. Celf. lib. 3. cap. 18. pr. De phre-
 niticis. Atque ex his ipsis alii nihil nisi impetu peccant, alii etiam artes
 adhibent, summamque speciem sanivatis, in captandis maiorum
 operum occasionibus, præbent, sed exitu deprehenduntur. [Mirum
 vero Phreniticis Majorum operum occasiones captare, quod de Cæsare
 Julio dicit Suet. cap. 7. Sic tamen omnes ante Lindenium dederunt,
 qui primus, incertum utrum ex Mian ex sagaci conjectura, Malorum op.
 exhibuit. Solent enim viri infantes sapissime, callide satis, vel nocendi
 custodibus, vel elabendi ex vinculis facultatem querere. Hæc mala op. vocat.
 Pifces arundine. Ovid. 8. Met. 217.
 Plaufus. Cic. in Pison. 60. Inania sunt ista, mihi crede, delectamenta
 pæne puerorum: captare plaufus, vestî per urbem, conspici velle.
 Puellas captare. Ovid. 1. de Arte Am. 351.
 Nec teneras tutum est semper captare puellas.
 Rifus. Cic. 2. Tusc. 17. Epicurus vero ea dicit, ut mihi quidem rifus
 captare videatur.
 Sermonem alicujus. Ter. Phorm. 5. 6. 29.
 Animam compressi, aurem admovi: ita animum cœpi attendere,
 Hoc modo sermonem captans. conf. Aërem, Sonitum, Voces.
 Solitudines. Cic. 3. Tusc. 55. Ex hoc evenit, ut in animi doloribus alii
 solitudines caprent, ut ait Homerus de Bellerophonite, &c.
 Somnos, Dormire. Columel. lib. 7. cap. 10. Productumque in pascuis medio
 campo procumbat, & quodam vetero pressam, somnos activo sole capet.
 Sonitum aure admora. Liv. lib. 38. cap. 7. Silentio facto pluribus locis
 aure admota sonitum fediendum captabant.

Suffragia captare populi. Hor. 2. Epist. 2. 113.
 Tempestates. Liv. 5. 6. pr. Adeone effeminata corpora militum nostro-
 rum esse putamus, &c. ut, tanquam navale bellum, tempestatibus
 captandis, & observando tempore anni, gerant?
 Tempus. Liv. 6. Bell. Pun. Ut inde tempore captato abirent.
 Temporum momenta captare. Suet. in Vesp. cap. 21. Nec ullo tempo-
 re facilius, aut indulgentius traditur, eaque momenta domesticici ad ali-
 quid petendum magnopere captabant.
 Testamenta captare. Hor. 2. Serm. 5. 23. dicitur, Qui fictis obsequiis se-
 nes orbos ambit, ut in supremis testamentis tabulis aut haeres, aut inter
 legatarios scribatur.
 Trigonem captare dextra levaque. de Pila trigonalis ludo. Martial. lib.
 12. 83.
 Umbras arborum, fonticulorum amoenitatem, vel auræ refrigerationem.
 Columel. lib. 1. cap. 11.
 Voces auribus. Curt. lib. 10. 5. 16. Fremitus vocesque auribus captabant.
 Voluntas hominum. Cic. 2. de Orat. 31. legitur & Excipere.
 Voluptatem. Cic. 1. de Fin. 24. Ut non modo nullam capter, sed etiam
 praterere omnes voluptates.
 Voluptatem captare ex aliqua re. Plin. lib. 8. Epist. 8. extr. Capias vo-
 luptatem legitur in ed. noviss.
 Captare aliquem, i. e. Tentare & conari ut aliquem vel decipiamus,
 vel illectamentis pertrahamus ad nos: Infridari. Ter. Hecc. 1. 1. 16.
 Injurius autem est ulcisci adversarios?
 Aut qua via capient te illi, eadem ipsos capi? Aliter Martial. lib. 9. 90.
 Dum me captares, mittebas munera nobis?
 Postquam cepisti, das mihi, Rufe, nihil.
 Docte atque astute aliquem. Plaut. Mostel. 5. 1. 21.
 Emolumentum aliquo captare aliquem. Cic. 2. de Invent. 157. Nam est
 quiddam quod sua vi nos allicit ad sese, non emolumento captans ali-
 quo, sed trahens sua dignitate: quod genus, virtus, scientia, veritas est.
 Captare, absolute, pro Divitiis inhianre, seduloque curare ut eas ad nos
 undecunque pertrahamus. Martial. lib. 12. 10.
 Africanus habet milles, tamen captat.
 Fortuna multis dat nimis, satis nulli.
 Captare, Jurisconsultis Venari, & accipari lucrum. Ulp. l. 1. D. si quis
 alia testat. prohib. Justinian. §. manet. Instit. de societate. V. Ant. Aug-
 gust. lib. 3. Emendat. cap. 15.
 Captare etiam absolute, pro Haereditatem petere. Juven. 16. Sat. 54.
 — ergo Coranum,
 Signorum comitem castorumque æra merentem,
 Quamvis jam tremulus capat pater.

CAPTANS, [*καταλαμβάνω*] Partic. ut, Collum captantia brachia. Ovid. 3. Met. 425.
 CAPTATUS, a, um, ut, Secretum captatum. Suet. Oth. cap. 10. Ab
 amplexu & osculo suo dimisit omnes, secretaque captato, binos codicil-
 los exaravit ad forem consolatorios.
 Tempus captatum. Ovid. 3. de Pont. 1. 129.
 Eligito tempus, captatum sepe, rogandi.
 CAPTATIO, ðnis. f. [*πράξις*] est Venatio, veluti Honorum captatio,
 quam Prensationem Cicero vocat. Plin. lib. 20. cap. 14. extr. Et paulo
 ante Julium Vindictam, adfertorem illum a Nerone libertatis, captatio-
 ne testamenti sic lenocinatum.
 Verborum captatio. Cic. in Part. 81. Et illam disputandi prudentiam,
 concertatio, captatioque verborum. Supple Imitator.
 Geminata captatio. Quintil. lib. 5. cap. 13. conf. CAPTIO.
 CAPTATOR, ðnis. m. [*πράξις*] Qui venatur, & ambit aliquid quovis
 modo, ut, Captator aure popularis. Liv. 3. 37. Adeoque novum sibi
 ingenium induerat, ut plebicola repente, omnisque aure popularis cap-
 tator, &c.
 Captator, pro Haereditæta & inestatore senum orborum, quibus blandi-
 tur si sibi hereditas aut quiddis aliud relinquatur. Juven. 10. Sat. 202.
 Usque adeo gravis uxori, natique, sibi que,
 Ut captatori moveat fastidia Cossu. Et Hor. 2. Serm. 5. 57.
 — plerumque recodtus
 Scriba ex quinque viro corvum deludet hiantem,
 Captatorque debet risus Nafica Corano.

Extrema reliquiam Petronii etiam ad describendos captatorum dolos ac
 miserias pertinent. V. cap. 121. conf. cap. 124. & 125.
 CAPTATRIX, icis. f. ut, Adulandi scientia, captatrix verisimilium.
 Apul. Doctr. Plat. p. 16.
 CAPTATORIUS, a, um. [*πράξις*] Adj. ut, Captatoria scripturae,
 & Captatoria institutiones: i. e. Adulatoriæ, ut interpretantur Papinia-
 nus & Caius Jurisconsulti.
 Captatoria institutio dicitur, que mutue institutionis captandæ & quasi
 aucupandæ facta est, cujusmodi est in l. 20. in fine. D. de condition.
 institut. Titius si me hæredem instituet, hæres esto. Aut hæc. Qua
 ex parte me Titius hæredem scriptum in tabulis suis recitaverit, ex ea
 parte hæres esto. l. 1. D. de his que pro non script. Quare si de institu-
 tione jam facta testator loquatur, non erit captatoria: veluti si dicat,
 Qua ex parte Titius me hæredem instituit, ex ea parte Mævius hæres
 esto. Illa institutio captatoria non est: quia in præteritum, non in fu-
 turum institutio collata est, nec Paul. in l. 71. & 29. D. de hæredibus in-
 stituendis.

CAPTATELA, æ. f. Acceptio, receptio. ut, Pallii captatela. Tertull.
 de Pallio, V. Salmat. p. 367.
 CAPTIO, ire. frequent. a Capto. ut, Omnia vulgo loquentium capti-
 tasse. Apul. de Deo Socrate. p. 52. i. e. Ex sermone temere loquentium
 aliquid arripuisse, quod in omen verteret.
 CAPRESSO, ði, flum, secundum Diomedem: vel sivi, sfitum, secundum
 Priscianum, [*καπρίσιον*, *καπρίσιον*] etc. verbum est activum,
 nam dicimus Capello, Capessor: significat autem Capere. ut, Capesse-
 re fugam. Plaut. Aul. 4. 1. 4.
 In herum marura, in fe fera condecet capessere.
 Capessere cibum hiatu oris & dentibus ipsis. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.
 Capessere, de linere dictum. Plaut. Rud. 1. 2. 89.
 Si ad faxum, quo capessit, ea deorum cadit.
 Quo nunc capessis tu te hinc advorsa via? Plaut. Bacchid. 1. 2. 5.
 Capessere fe domum, Recipere. Plaut. Amph. 1. 1. 106.
 Nunc pergam heri imperium exequi, & domum capessere. Nonius.
 Montem celeres, silvamque capessunt. Valer. 4. Argon. 316.

Se in altum, pro Immittere. Plaut. Afin. 1. 3. 6.
 Quam magis te in altum capessis, tam æstus te in portum refert.
 Se præcipitem ad malos mores. Plaut. Bacchid. 4. 10. 2.
 Arma vel bellum. Liv. 4. Virg. 3. Æn. 234.
 — focis, tunc arma capessant Edico.
 Confilium. Plaut. Rud. 1. 3. 27.
 Curas imperii, & invigilare publicis utilitatibus. Plin. in Paneg. cap. 66. pr.
 Cursum ad aliquem. Plaut. Capt. 4. 1. 9.
 Fugam, Fugere. Liv. 1. 25.
 Honorem. Tacit. 13. Ann. 25. Julius quidem Montanus Senatorii ordi-
 nis, sed qui nondum honorem capessisset, congressus forte, &c.
 Imperia capessere. Plaut. Trin. 2. 2. 19. Si mea imperia capesses. i. e.
 Præcepta custodies.
 Iussa alicuius capessere, i. e. Perficere vel Sæpius capere, ut ait Servius
 ad Virg. l. Æn. 81. — mihi iussa capessere fas est.
 Libertatem. Cic. 10. Philipp. 19. Omnis est miseria servitus: sed fuerit
 quedam necessaria, æquodnam principium putatis libertatis capessendæ?
 Locum capessere, pro Afficere, & vergere. Cic. 2. de Nat. Deor. 115.
 de Sphæra, Omnes enim partes ejus undique medium locum capessen-
 tes nituntur æqualiter. Budæus.
 Magistratum capessere. Tacit. 13. Ann. 29.
 Munia. Columel. lib. 12. cap. 1.
 Obsidia urbium Romani capessenter. Tacit. 12. Ann. 15. extr.
 Noctem capessere. Tacit. 4. Ann. 48. pr. Noctemque in castris tutam &
 vigilem capessenter.
 Oculis aliquid, Contemplari, intueri. Liv. 7. Bell. Maced.
 Partem curarum. Tacit. 12. Ann. 25.
 Palsum. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Dedit eadem natura belluis sensum &
 appetitum, ut altero conatum habent ad naturales passus capessendos.
 Pericula capessere. Liv. 21. 4. Plurimum audaciæ ad pericula capessenda.
 Prælium capessere fortiter. Curt. 4. 14. 6.
 Principium facinoris. Tacit. 15. Ann. 49.
 Pugnam. Liv. 2. 6. Decorum erat tum ipsis capessere pugnam ducibus.
 Recta capessere, Rectam viam ingredi, id est honestum sequi. Hor. 2.
 Serm. 7. 6.
 Pars hominum vitibus gaudet constanter, & urget
 Propositum: pars multa natat, modo recta capessens,
 Interdum pravis obnoxia. Al. Nutat.
 Rempublicam capessere, i. e. Administrare, gubernare, defendere.
 Sallust. Catil. cap. 52. Expersigimini aliquando, & capessite Rempu-
 blicam, [i. e. Tuendam suscipite.
 Spem capessere. Plaut. Rud. 1. 3. 21.
 Solennia regni. Tacit. 6. Ann. 42.
 Superiora capessere. Cic. 1. Tusc. 42. Is autem animus, qui si est ho-
 rum quatuor generum, &c. superiora capessat necesse est.
 Capessere urbem aliquam, pro Conferre fe ad eam. Cic. 10. Att. 9. Meli-
 tam igitur, opinor, capessamus, dum quid in Hispania.
 Ad capessendas caeremonias promptior animus. Tacit. 4. Ann. 16.
 Inimicitias capessendis facilis. Tacit. 5. Ann. 11.

CAPAX, acis. Adj. [*καπῆς*, *καπῆς*, *καπῆς*] Quod capit fe contin-
 ere, aut continere potest. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines utero ca-
 paci. Plin. lib. 11. cap. 37. A quibus capaciore intestina ad alvum.
 Calix capax ad sextarios tres. Plin. lib. 37. cap. 2.
 Campi capaces. Sil. 173. 321. V. Drakenb. ad locum.
 Cibi, vini que eundem capacissimum. Liv. 9. 16. de Papirio Curfore.
 Circus capax populi. Ovid. 1. de Arte Am. 136.
 Multa capax populi commoda circus habet.
 Domus. Ovid. ad Liv. 262.
 Insula magna sedis haud capax. Curt. 4. 8. 2.
 Puteus capax. Ovid. 7. Met. 568.
 Regnum. Sen. Herc. fur. 659.
 Ripis capacibus effusus amnis. Ovid. 3. Amor. 6. 19.
 Scyphi capaciores. Hor. Epod. 9. 33.
 Urna. Hor. 3. Carm. 1. 16.
 Omne capax movet urna nomen. De urna Manium deorum.
 Aures capaces. Cic. in Orat. 104. Tamen non semper implet aures meas:
 ita sunt avidæ & capaces, & semper aliquid immensum infinitumque
 desiderant. De Demothene loquitur.
 Animus ad præcepta capax. Ovid. 8. Met. 243.
 Animo capaci concipere. Ovid. 15. Met. 5.
 Amicitia alicuius usque in intimam familiaritatem capacem esse. Plin. 2.
 Epist. 13. extr.
 Animæ capax pulmo. Sen. OEdip. 367. i. e. Spiritus.
 Fortuitorum capax. Tacit. 14. Ann. 3. Nihil tam capax fortuitorum,
 quam mare, &c.
 Gloria capax, Dignus. Curt. 4. 7. 29. Fortuna magna ex parte avidos
 gloria magis, quam capaces facit. V. Cellar. ad locum.
 Invidia. Sen. Troad. 479. i. e. Quod invidiam sustinere potest. [Immo
 cui potest invideri.
 Laboris capacissimus. Vellei. Patere. 2. 127. Ipsum vero laboris ac fidei
 capacissimum.
 Officii. Claud. 1. in Entrop. 79.
 Scelerum capax juvenis. Sen. Octav. 153.
 Secreti capacissima omnis uxor. Plin. 1. Epist. 12.
 Vini. V. Cibi.
 Capax, pallive, h. e. Capiendus, posteriori ævo invenitur. Pet. Chry-
 sol. Serm. 160. Univerfo seculo non capacem concludi corpore perpassillo.
 CAPACITAS, acis. f. [*καπῆς*, *καπῆς*] Amplitudo loci, que capere
 & continere potest. Columel. lib. 12. cap. 43. Et quoniam paulum sub
 umbra refrixerint, ternæ aut etiam quaternæ pro capacitate vaforum in ollas
 demittuntur. Et Cic. 1. Tusc. 61. Utrum capitatum in animo puta-
 mus, quo tanquam in aliquid vas, ea, que meminimus, infunduntur.
 Athletarum capacitas. Plin. 18. 7. i. e. Voracitas. V. Hard. ad loc.
 CAPACITER, Adv. ut, Primordia feminum efficaciter & capaciter se-
 quuntur intentionem maternæ animæ. August. de Trin. 11. 2.
 CAPACULUS, a, um. Aliquantum capax. Cathol.
 CAPIONIS Turris, [*Καπῆσιον*, *καπῆσιον*] in Hispania est, ad Bætium flu-
 vium, sita in petra quam circumcirca pelagus alluit. Ea sicut Pharus
 mirum in modum ad navigantium salutem edificata est. Nam quum eje-
 ctus ab anne limus vadofum reddat profundum, & latentibus sub aqua
 faxis,

faxis, locus ipse prominat, conspicuo aliquo opus habebat signo. Ex Strab. lib. Geogr. 3.

CAPIS, idis. f. [*καπίς*] Genus peculi a Capiendo dictum. Festus. Liv. 10. 7. Cum capite ac lituo, capite velato victimam cædat. V. Plin. 37. 2. & Burr. ad Petron. cap. 52.

Ζητήσιον, ubi extet *ζητήσιον*. Vide **CAPULA**. Lampridius in Antonino He- liogabalo, in Frob. edit. Exhibuit & Palatinis ingentes dapes extet il- lorum refertas. Ubi lego Capides pro Danes, pro illorum autem lego Mullorum, ut in Franc. puto, & in Aldi. Vide in Varr. que dixi cap. 14. H. St. Lampridii locus est cap. 20. ubi Dapes adhuc i. omnibus libris edi- tum est, cetera pridem emendata. Verum cum Capides in poculis nu- merent veteres, an non Apides potius reponendum sit, cordati lecto- ris iudicium esto.

CAPISSNÆ Asiae populi, Capissam urbem habent, quam diruit Cyrus. Hæc Plin. lib. 6. cap. 33.

CAPISTERIUM, i. [*καπίστηριον*] Genus instrumenti expurgandis femi- nibus apti. Columel. lib. 2. cap. 9. Quicquid exteretur, capisterio expurgandum erit: & semper quod propter magnitudinem ac pondus in imo tubederit, ad femer referendum. Quidam hoc loco legunt Capis- terium, alii Scaphisterium. V. Voff. Lex. Etym.

CAPISTRO, **CAPISTRUM**. In **CAPUT**.

CAPITAL, **CAPITALIS**. In **CAPUT**.

CAPITARIUM *Æs*, Quod capi potest. Festus. [Inscite. An legen- dum, Quod capitum est, vel Capitii impostum est? i. e. Epicephalum. V. Scalig.

CAPITANEUS, **CAPITATUS**, **CAPITELLUM**. In **CAPUT**.

CAPITHA, [*καπίθη*] Mensura genus est, duos continens chœnicas At- ticos. Xenophon lib. 1. *ἀναστάσιος*, Farinæ capitham, inquit, siglis com- parabant quatuor. Cæl. lib. 10. cap. 2. V. Henr. Steph. Append. ad Varr. p. 55.

CAPITIUM, **CAPITO**. In **CAPUT**.

CAPITOLIUM, i. n. [*καπιτώλιον*] Prægrandis arx Romæ, in monte Sa- turnio, foro Urbis imminens, ex præda Apolliarum, Latinorum urbis, & Tarquinio Superbo extracta. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. ex Val. Antiate. V. etiam Liv. i. 38. & 55. & Tacit. 3. Hist. 72. 3. Eam copiosius ac pec- culari & iusto commentario Julius Rycquius descripsit, ed. Lugd. Bat. 1669. Varro de L. L. 4. Capitolium dictum, quod hic quum fundamenta foderentur ædis Jovis, caput hominis inventum dicitur. Hic mons ante Tarpeius dictus a virgine Vestali Tarpeia, ibi a Sabinis necata arsis, & sepulta. ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes Tarpeium appellatur saxum. Hunc antea montem Saturnium appel- latum prodiderunt, & C. V. Liv. i. 54. In Orat. Camilli extr. De fabu- la Tarpeie virginis f. l. Nonnulli Capitolium sic dictum volunt, a capi- te Toli cuiusdam, ibidem sepulti. V. Arnob. 6. p. 194. & Elmenh. & Dukeri notas ad Flor. 1. 7. 8.

Alta Capitolia. Virg. 6. Æn. 836. Pluraliter Poetæ de uno dicunt. Aurea. Ovid. 6. Fast. 73.

Aurea possedit focio Capitolia templo.

Celsa. Virg. 8. Æn. 653.

Fulgens. Hor. 3. Carm. 3. 43.

Pompeianum. Vitruv. lib. 3. cap. 2. Quid autem sit, Turnebus Advers. 11. 2. sic explicat, Opinar fuisse, inquit, illud quod erat Pompeis in Campania. Non enim tantum Romæ, sed etiam Capuæ, Narbone, Pompeis capitolum erat, & in multis municipiis & coloniis, imitatio- ne Romanorum. De Narbonensi Sidonius, Carm. 23. Delubris, Ca- pitolis, monetis, & in vita sancti Apollinaris, Statuit ante pontifices Capitolii Ravennatis. Fuit & Tolose, Sidonius de sancto Saturnino, Gradu summo Capitoliorum præcipitatum. unde hodieque quidam mag- istratus illic Capitolini vocantur. V. Drakenb. ad Sil. 11. 267. conf. Rycq. l. c. cap. extr.

Capitolium ornare. apud Suet. Cæf. 10. quid fit, docet Cafaub. ad loc. In Capitolium perfugere. Tacit. 3. Ann. 36. i. e. Perfugium ibi qua- rere. Capitolium enim fuit seditioforum perfugium. V. Flor. 3. 16. 5. & ibi Interp.

Tangere Capitolium. Ovid. 4. de Pont. 9. 5.

Ut, quoniam sine me tanges Capitolia Consul. De Consulari processione die Kal. Jan. qua honorem colli. inibant.

CAPITOLINUS, a, um. Adj. [*καπιτωλίανος*] ut, Jupiter Capitolinus. Cic. pro Domino 144. Quintil. lib. 3. cap. 7. Jovis Capitolini laudes vel perpetua facti certaminis materia vel dubie sunt, vel non oratorio genere tractantur?

Certamen Capitolinum. Suet. Domit. cap. 13. Sed & Capitolino certamine cunctos ingenti consensu precantes, ut Palsurium Suram restime- ret, pulsium olim Senatu, ac tunc de Oratoribus coronatum &c. Ubi Vat. Schol. sic habet: Inscituit Domitianus quinquennale certamen, Capito- lino Jovi triplex, Musicum, Equestre, Gymnicum; Oratores ibi certasse patet ex loco Suetonij modo citato, de Citharædis & Poetis dicitur paulo infra. Vet. Inscript. ostendit Histrones certasse, L. SVRREDI L. F. CLV. FELICIS PROCVRATORI AB. SCAENO. THEAT. IMP. CAESAR. DOMITIAN. PRINCIPI. CORONATO CONTRA OMNES SCAENICOS. V. Scalig. Aufon. lect. cap. 10.

Clivus. Cic. pro Rabir. 31.

Collis. Martial. lib. 12. 21.

Nec Capitolini collis alumna tibi.

Capitolinæ, pontificumque dapes. Martial. lib. 12. 48.

Ludi Capitolini. Liv. 5. 50. Ludi Capitolini herent, quod Jupiter opt. max. suam sedem atque arcem populi Romani in re trepida tutatus ef- fet: Collegiumque ad eam rem M. Furius Dictator constitueret.

Quercus Capitolina. Juven. 6. Sat. 386.

An Capitolinam deberet Pollio quercum Sperare, & fidibus promittere. Ubi Interp. vet. In agone Capito- lino citharædos victores coronam & quercu accipisse docet. De Poeta, O cni Tarpeias confit contingere quercus. Martial. 4. 54. 1. V. ibi Interp. & conf. Pitic. Lex.

Sedes Capitolinæ. Stat. 5. Silv. 1. 159.

Venus Capitolina. Suet. Calig. 7. Cujus effigiem habitu Cupidinis in æde Capitolinæ Veneris Livia dedicavit. V. etiam Galb. cap. 18.

Capitolini, pl. Collegia Capitolinorum, quædam Romæ, ut ex episto- lis Ciceronis ad Q. frat. 2. 5. cognoscimus. Erant autem Capitolini,

collegium hominum Capitolium & arcem incolentium, ludisque capito- lino celebrantium. V. Liv. 5. 50. pr. & Turneb. Adv. c. 28.

Capitolinus, fuit Cognomen ejus qui caput invenit quum Capitolium ex- treretur. [Quo auctore?

Capitolinus, Marci Manlij filii cognomen, qui urbe a Gallis capta, as- sumptis mille juvenibus arcem Capitolinam ab hostium injuria defendit, unde & nomen invenit. Hic quum postea in suspitionem affectati regni venisset, ab ea ipsa turpe Capitolina, quam servaverat, præcipitatus est. Liv. lib. 5. 21. & 6. 18. seq. [Incertum tamen, utrum ab arce servata id cognomen inveniit, an quod in eadem habitavit, ut ex Liv. constat.

Julius Capitolinus inter sex Historie Augustæ scriptores occurrit, haud dubie avifsequioris, sed de quo aliquid omnia incerta sunt. V. Voff. & Hank. de Historic. Rom.

CAPITOSUS, **CAPITULARIA**, **CAPITULATUM**, **CAPITULA- TUM**, **CAPITULUM**. V. **CAPUT**.

CAPNIAS, ædis. f. [*καπνιας*] Vitis a fumi colore dicta. Plin. 14. 3.

CAPNIAS, æ. m. [*καπνιας*] Gemma est ex Jaspidium generibus, quod- dam veluti fumo infecta, unde & nomen accepit. Plin. lib. 37. cap. 9.

CAPNION, i. n. Herba eadem, que Capnus. Plin. 25. 13.

CAPNITES, æ. m. Gemma est plurimis spiris fumida, in Cappadocia & in Phrygia nascens, ebori similis, cujus meminit Plin. lib. 37. cap. 10.

CAPNITIS, idis. f. [*καπνίτις*] Herba est eadem cum Capno, seu Fumo terræ.

Est item Capnitis, Cadmia species tenuissima que e fornacibus flamma atque fiatue egesta, cameris lacribusque fornacum adheret. V. Plin. lib. 34. cap. 10. & CADMIA f. l.

CAPNOBATES, [*καπνοβάτης*] Populi, qui Mysi dicuntur. Strab. lib. 7. Scribit autem Poldonius Mylos pelagios indulgentes, ab animalibus abstinerere, & eam ob causam fuisse omne vitare, melle vero & lacte & caseo vesci. Quumque tranquillam exigant vitam, ob deorum cultu- ram, deicole & Capnobate, (id est fumi confectores) nominantur. Causam appellationis istius OEdipo alicui declarandam relinquitur.

CAPNOMANTIA, æ. f. [*καπνομαντία*] Divinationis genus, quod fiebat ex fumi dissectione, qui e thure in ara accenso emanabat. Qui vero hoc augurii genere utebantur, Capnomantes dicti sunt. V. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 17.

CAPNOS, i. Herba, cujus meminit Plin. lib. 23. cap. 13. & lib. 16. cap. 7. Capnos herbam qui edere, bilem per urinam reddunt. Ruell. lib. 3. cap. 124. Capnos, Romanis fumarica, herba est Plinio fruticosa, coriandri similis, præterea, folio albore, cineraceis coloris, undique numerofo, flore purpureo. Succus elaritate facit inunctis oculis, delacrymatio- nemque ceu fumum, inde nomen accepit. Gallis hæc *fumus terra* vocatur. Est & alia Capnos Plinio, quam Pedes gallinæ vocant, nascens in parietinis & sepibus, ramis tenuissimis, sparsisque, flore purpureo, viridis, succo caliginem discutit: itaque in medicamentis oculorum ad- dicitur. Similis & nomine & effectu alia quam paulo ante diximus.

CAPNUMARGOS, i. m. Argilla est rufa, intermixta lapide terræ minute arenose, qua velut adipe terra, arva pinguefuit in Gallia & Britannia. Insupergitur autem rara, fæleque eam misceri putant. Semel vero injecta in quinquaginta annos valet & frugum, & pabuli ubertate. Auctor Plin. lib. 17. cap. 7. Hard. legit ex Mill. Acaunumarga. q. V.

CAPOTES, Asiae mons est, ex quo aliqui Euphratem oriri crediderunt. Plin. lib. 5. cap. 24.

CAPPA, n. indecl. [*κάππα*] Nomen literæ Græcæ: pro qua Latini utuntur c. Quo nomine Græci (ut Suidas docet) quum hominem malum volunt proverbio figurare, unum cappa: quum pejorem, duo cappa: quum pessimum, tria habere cappa dixerunt: volentes eum intelligi esse Cretensem, Cilicæ, Cappadocia: qui singularis fuisse improbitatis exi- stimantur. V. Erasmi Chiliadas.

CAPPA, æ. f. Pilei genus; vel quod duos apices, ut Cappa littera ha- beat, vel quia capitis ornamentum est. Isidor. 19. 21. Vox Cæltica videtur. Cappa, Marinus equus, Festo; sed alii legunt Campa. q. V.

CAPPADOCIA, æ. f. [*καππαδοκία*] Regio est Asiae, Euxinum versus, quam Macedones in duas Satrapias a Perlis divisam accipientes, ex Sa- trapias in regna redegerunt, atque majorem Cappadociam, quæ Tau- rum versus est, proprie Cappadociam vocaverunt: alteram Pontum. Eius autem latitudo est a Ponto Taurum versus, mille fere & octingentorum stadiorum: longitudo vero a Lycania atque Phrygia usque ad Euphratem, ad Auromar & Armeniam ad tria millia stadiorum. Hæc pluraque Strab. lib. Geogr. 12. pr. Cappadocia Prolemæus tabula Asiae prima describit. & Plin. lib. 6. cap. 2. & 3. Nomen habet a Cappadocæ amne: ante Leuco- cystia appellata, ut Plin. dicit, Nepos 14. 1. 3. Habuit provinciam Ciliciæ juxta Cappadociam, quam incolunt Leucocystri. Cappadocia regio. Cic. 15. Fam. 4. Itaque exercitum mihi ducendum per Cappadocia regionem putavi.

CAPPADOX, ðcis. m. [*καππάδοξ*, *καππάδοξος*] Qui est ex Cappadocia. Cic. Post. red. in Senat. 13. Cappadocem modo abreptum de grege venaliu- m diceret.

Cohors montana Cappadocum. Lucan. lib. 7. 215.

Nobilitas Cappadocum. Tacit. 11. Ann. 26.

Rex Cappadocum mancipiis locuples, eget æris. Hor. 1. Epist. 6. 39.

Feroces. Lucan. lib. 3. 234.

Pingues Cappadocæ pasce. Perf. 6. Sat. 77. De servis intelligit, qui ex Cappadocia multi advehebantur.

CAPPADOCUS, a, um. [*καππάδοκος*] Adj. ut, Catastæ Cappadocæ. Martial. lib. 10. 76. 3.

Nec de Cappadocis eques catastis.

Lactuca Cappadocæ. Plin. 19. 8.

CAPPADOCIUS, a, um. [*καππάδοκος*] Idem, ut, Gemma Cappa- docia. Plin. 17. 10.

Zizipha Cappadocia. Plin. 21. 9.

CAPPADOCARCHIA, æ. f. [*καππαδοκάρχη*] Sacerdotium Cappado- ciæ provinciæ. Modestinus l. Diximus. D. De excofuit. tutor. Provincie sacerdotium, ut Asiarchia, Bythyniarchia, Cappadocarchia, præbet a tutelis immunitatem, dum ei muneri quis præcit. V. Ant. Aug. lib. fing. ad Modest.

CAPPAGUM, i. n. [*Κάππαγος*] Hispaniæ oppidum est in Bætica provin- cia, Gaditani conventus. Plin. lib. 3. cap. 1.

CAPPARIS, is. f. [*καππαρίς*] Fructus genus. Plin. lib. 13. cap. 23. Ibi & cap-

& capparibus firmioribus ligni frutex, feminisque & cibi vulgati, caule quoque una plerumque decerpto. Columel. lib. 11. in fine. Capparibus plurimè provinciis sua sponte novalibus nascitur. fed quibus locis ejus inopia est, si ferenda fuerit, ficum locum desiderabit. Martial. 3. 77. 5.

Capparin, & putri cepas afece natantes,
Et pulpam dubio de petasone voras.

CAPPAR, aris. Idem Pallad. oct. t. 11. Hoc mense menta & pastinaca, thymum & origanum & cappar.

CAPPARA, r. f. Eadem que Portulaca. Apul. de Herb. cap. 103.

CAPRA, CAPRARIA, CAPRASIA inf. V. CAPER.

CAPRASIA, Unum est ex ostiis Padi fluvii, apud Plin. lib. 3. cap. 18.

CAPREA, in CAPRE.

CAPREÆ, arum. f. [καπραινα] Insula proxima Neapoli, Tiberii principis arce nobiles. Plin. lib. 3. cap. 6. Tac. 4. Ann. 67. pr. Hujus arcis meminit Suet. in Tiber. cap. 43.

Dites capreæ. Stat. 3. Silv. 1. 128.

Palus Capreæ. Ovid. 2. Fast. 491.

CAPREOLUS, in CAPER.

CAPRETÆ, Asiæ populi, inter Ciliciam, Cappadociam, Cataoniam & Armeniam, ubi fuit postea condita Apamia a Seleuco rege, teste Plin. lib. 5. cap. 30.

CAPRIA, Lucus est apud Strabonem in descriptione Pamphylia lib. 14.

CAPRICORNUS, i. m. [αγρηνόκερος] Cælestis signum, quod Pana fuisse existimant, quod posteriorem partem in effigiem piscis, priorem vero in formam hirci commutavit: cujus ingenium admiratum Jovem, ferunt hanc figuram in calum transfuisse. Stellam habet in naso, in pectore duas, in pede duas, inter scapulas septem, in ventre sex, in cauda duas. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.

Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans
Corpore femifero magno Capricornus in orbe.

Lotus Hesperia Capricornus aqua. Propert. lib. 4. 1. 86.

Tyrannus Hesperia Capricornus undæ. Hor. 2. Carm. 17. 20.

De Capricorno in nummis V. Spanheim. de Usu & Præf. Num. 5. p. 217.

CAPRICIFCUS, i. f. [καπριόεις] Ficus silvestris. Plin. lib. 15. cap. 19. Caprificus vocatur e silvestrum genere ficus nunquam maturescens: sed quod ipsa non habet, aliis tribuens: quoniam est naturalis causarum transitus, atque e putrescentibus identidem generatur aliquid. Ter. in Adel. 4. 2. 28. Illic ubi etiam caprificus magna est.

Findit marmora caprificus. Martial. lib. 10. t. 2. 9.

Marmora Messalæ findit caprificus, &c.

Caprifici, pl. Hor. Epod. 5. 17.

Jubet sepulchris capricos erutas, &c.
Flammis aduri Colchicis.

CAPRICIFCORA, [καπριόεισα] ar. Pallad. lib. 4. tit. 10. Mense Junio circa solstitium caprificandæ sunt arbores fici, id est suspendendi grossi ex caprifico, lino velut ferro perussis. si hoc desit, abrotani virga suspenditur, aut callum quod in ulmeis foliis invenitur, aut arietina cornua circa radices arboris obruuntur, vel truncus arboris, quo loco turget, scarificandus est, ut possit humor effluere. Plin. lib. 16. cap. 27. Sunt & bifera in eisdem. In Cea insula caprifici trifera sunt. Primo fetu sequens evocatur, sequenti tertius. hoc fici caprificatur. V. plura lib. 15. cap. 19.

Caprificari (inquit Perottus) est Adhibita caprifico, ne fructus propinquæ fici ante maturitatem decidunt, providere.

CAPRIFICATIO, onis. f. [καπριόεισις] Plin. lib. 15. cap. 19. Quæ ratio pulvere & caprificatione hoc quoque præstat, ne decidunt, &c.

CAPRIFICIARIS, e. Adj. ut, Caprificiarius dies, i. e. Caniculares: quod eo fere tempore mulieres Romanæ liberæ simulatque ancillæ sub arbore caprifico sacra faciebant. Erat autem initium caprificorum post exitum Canis, qui dies Vulcanus sacer erat. Plin. lib. 11. cap. 15. Huic vindemiæ Attici hgenum de cere initium caprificalem diem Vulcanum facrum. sed Harduinus ex MSS. Initium caprifici, alii diem cæ. V. ipsius not. ad h. l. Et conf. eundem ad C. 33. Segin. 51. not. num. 100.

CAPRIGENUS, CAPRILE, CAPRILUS. In CAPER.

CAPRIMULGUS, i. m. [καπριμύλγος] dicitur Qui capias emulget. Pro Convivio est Catull. Epig. 20. 9.

Hæc quum legas, tum bellus ille, & urbanus
Suffenus unus caprimulgus, aut fossor
Rursus videtur.

Est & Caprimulgus, avis [fabulose] genus: de qua sic ait Plin. lib. 10. cap. 40. Caprimulgi appellantur grandioris merulae aspectu fures nocturni: interdum enim visu carent. Intranct pascuntur stabula, caprarumque uberibus advolant factum propter lactis: qua in injuria ubi emoritur, caprifici que cæcitas, quas ita mulsere, oboritur.

CAPRINUS, CAPRISSE, CAPRUGINEUS. In CAPER.

CAPRIUS, i. m. Viri nomen, de quo Hor. 1. Serm. 4. 65.

Sulcius acer
Ambulat, & Caprius rauce male, cumque libellis,
Magnus uterque timor latronibus. Ubi Acon, Sulcius & Caprius nomina fuerunt delatorum, alii Actores volunt fuisse causarum: inde etiam Rauci traduntur assidue agendi.

CAPRINÆ, vel CAPRONÆ, arum. [καπριναι] Nonius. Comæ que ante frontem sunt, quasi a Capite prone. Feitus; Capronæ, Equorum jubæ in frontem devexæ: dictæ quasi a Capite prone. Lucil. Sat. lib. 7.

Aperti caput atque comas fluitare capronas
Altas frontibus immisissas, ut mos fuit illis. Sane & de Homine dici, Apul. 1. Florid. ostendit, de Apollinis facie loquens: Promulgi capronis anteventuli (crines) propenduli. Elmenhorst. p. 342. Capronæ legit. V. ejus Ind.

CAPROS, i. m. Fluvius est latera urbis Laodiceæ alluens, referente Plin. lib. 5. cap. 20.

CAPROTINUS, a, um. ut, Juno Caprotina [καπροτινή], ita dicta quod liberæ pariter, ancillæque sacrificabant illi sub arbore caprifico, in memoriam virtutis que in ancillarum animis pro conservatione publicæ dignitatis olim apparuit. Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 11. ubi & de Nonis caprotinis. Hinc & Aufon. de Feris Rom. v. 9.

Felta caprotinis memorabo celebra nonis.

CAPRUNCULUM, i. n. Vas fictile. Festus.

CAPSA, æ. f. [κάψα] Civitas est in Numidia, ubi Jugurthæ thesauri erant, bello illo ultimo, quod Cæsar cum Scipione gessit, ut & plures aliæ, funditus deleta, teste Strab. lib. 17. Hinc

CAPSITANI, orum. [κασιτανοί] Populi sunt Zeugitanæ regionis, quæ Africa minor dicitur. Plin. lib. 5. cap. 4.

CAPSA, æ. [κάψα, κάψα, κάψα] dicta est quod res in ea conditas capiat. Plin. lib. 8. cap. 30. Capfarum modo includitur.

Capfa. Cic. 1. Verr. 5. 1. Custodem inquit, Tullio me apponite. quid? mihi quam multis custodibus opus erit, si te semel ad meas capfas admisero?
Angusta. Juven. 10. Sat. 117.
Operta. Hor. 2. Epist. 1. 268.

Capfa a Græco appellatur: has illi κάψα dicunt. Festus. Al. κάψα rectius legitur.

CAPSULA, æ. f. [κάψυλον] dimin. Plin. lib. 30. cap. 11. Stellionem inclusum capsulis subjucit capiti.

Totos de capsula. Sen. Epist. 115. pr. dixit, Qui ita munditiæ student, ut ne minimum relinquunt, quod ad fordes neglectumque intelligi possit.

CAPSELLA, æ. f. aliud dimin. Ulpian. 1. 12. §. Conservandi, Dig. de Instruct. & Instrum.

CAPSARIUS, i. m. Qui portat libros, inquit Ulp. l. 13. D. De manumissis vind.

Capfarii, dicebantur Qui nobiliorum civium filiis ad scholas euntibus, libros deferrebant in capsula. Suet. in Neron. cap. 36. Constat quosdam cum pædagogis & capfariis unum prandio pariter necatos. Juven. 10. Sat. 117.

Quem sequitur custos angusta verula capfa. i. e. Servus capfarius. Librarium etiam appellat Suet. Claud. cap. 35. Sero ac vix remisit, ne femina prætextatæ pueri ac puellæ contrectarentur, & ne cujus comiti aut librario calamariæ aut graphiaræ thecæ adimerentur. Quem enim Ner. l. c. Pædagogum, hic Comitem; quem ibi Capfarium, hic Librarium vocat.

Vide Beroald. in cap. 36. Suet. Ner. Capfarii vulgo præpositi sunt capfa. Vide Ber. ibidem. H. St.

Christianorum capfarios Judæos vocat Augustin. quod asservandis Vet. Test. libris admodum intenti fuissent.

Capfarius, [καπρωπιός] Artífex capfarum. Tarrant. Patern. l. ult. D. de jur. immunit. pr. Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum condicio tribuit, ut sunt mentores, optio, valetudinarii, medici, capfarii, & artífices, &c. [Videtur hujus observationis auctor, cui in Theof. Lips. Zehnerus accedit, sublatâ copula Capfarii artífices legisse. Sed miror qui hujus generis artífices in Militaribus officiis, quorum hic nemini legislator, quaerant. Miror etiam Gothofredum addubitasse, an Capfarii alii h. l. intelligantur, ac qui alias Librarii vocantur. V. ejus not. Capfarius item dicitur, Qui mercede servanda in balneis vestimenta fuscipit, inquit Paul. in l. 3. §. 3. D. de offic. præfect. vigil. Adde Wover. ad Petron. cap. 30. p. 115. Burm. item Schol. Juven. 3. 263.]

CAPSACES, æ. m. [καπυάδες] Vas olearium. Cyprian. lib. 2. Epist. Fidei farris non deficit, & capfaces olei non minuetur.

CAPSUS, i. m. est Septem sudibus factum. ut, Animalia capso clausa. Vellei. 1. 16. 2. Græcæ est originis. Helych. κάψοι, οι τριγυ. V. Salmast. ad Spartian. Hadrian. cap. 12. & ad Vopisc. Procul.

Eit etiam Pars rhedæ a Capiendo dicta, ubi qui vectantur, sedent. Vitruv. 10. 14. Ad capsum rhedæ loculentum firmiter figatur.

Capfus rhedæ, pro Theca Rhedæ, alibi Alveus rhedæ, quo sedent qui vehuntur. Bud. ex Vitruvio 103. 104. H. St. Desiderabatur in Lugd. V. Philand. ad Vitruv. 1. c.

Capfus est Carruca undique contexta, quasi capfa. Isidor. 20. 12. [Legge Contexta.]

CAPTATIO, CAPTATOR, CAPTATORIUS, CAPTIO, CAPTINGULA, CAPTIOSUS, CAPTIIVUS, CAPTIVITAS, CAPTO, CAPTURA, CAPTUS, IN CAPIO.

CAPUA, æ. f. [κάπυα] Stephano, κάπυα Ptolem.] Clarissima Campaniæ urbs, quæ Annibalem victoribus fatigatum, luxu atque otio perdidit. Eam Servius grammaticus a Tufcis, qui omnem partem Italiani subjugarint, conditam scribit, apud Virg. 10. Æn. 145. quum hunc verum exponit, Et Capys: hinc nomen Campaniæ ducitur urbi. Suet. in Cæs. Dict. cap. 81. Capys conditoris sepulchrum Capuæ fuisse indicat, in quo a colonis deductis tabula reperta fuit, quæ Cæsari mortem denuntiavit. Adid & Lucanus accedit lib. 2. 393.

Moznia Dardaniæ tenuit Campaniæ coloni. Plin. lib. 3. cap. 5.

Capua (inquit) ab undecimo campo dicta. Quod quomodo intelligendum sit, inibi Hermolao adnotavit. V. CAMPANIA & CAMPANUS supra. De laudibus urbis Capuæ multa apud Ciceronem in oratione prima contra Rullum.

Capua altera Roma. Cic. 12. Philipp. 7. Consilium hoc Capua probavit, quæ temporibus his Roma altera est.

Dives Capua. Virg. 2. Georg. 224.

Talem dives arat Capua.

CAPUANUS, a, um. [καπυανός] Stephanus. V. ad eum not. Holstenii. Urbs Capuana. Virg. 10. Æn. 145. & Not. Serv.

Immo Campanus, non Capuanus, a Capua, inquit Varro, atque ita enarrator Horatii (qui vulgo Commentator) Campano apud Horatium, Ponti Campano, id est Capuensi. Idem in alium locum, Capua civitas est inter Romam sita & Beneventum, a qua Campania regio dicta est. p. 288. H. St. V. Varr. de L. L. 9. p. 128. ed. tert. Steph. Locus prior Hor. Sat. 1. 5. 45. alter Epod. 16. 5.

CAPUENSIS, e. Idem. Inscript. vet. apud Grut. p. 459. n. 1. & Sponium Misc. Ered. Antiq. p. 160. ORDO CAPUENSIS. conf. Schol. Hor. l. c.

CAPULA, æ. f. [κάπυλα] Vas vitinarium, quo veteres utebantur, quod facile capi possit. Varro de L. L. lib. 4. Capi, & minores capula, a Capiendo nominantur, quod anctæ sint, & prehendi possint, id est capi.

CAPULO, are. Cato cap. 67. Ligna in torculario ne cædat. Oleum frequenter capulet. Alii legunt, Ligna in torculario ne cædant. Oleum frequenter capiant. Hinc tamen

CAPULATOR, oris. m. Qui capulis oleum deplet. Columel. lib. 12. cap. 50. Quod deinde primum dehexerit in rotundum labrum (nam id melius est quam plumbum quadratum, vel istructile genellar) protinus capulator depleat, & in scillia labra huic usui præparata defundat. Et Cato cap. 66. Capulator officia describit.

CAPULICUM, i. n. Genus navis apud Gell. lib. 10. cap. 25.

CAPULUS, vel CAFULUM, i. [κάπυλον, κάπυλον] a Capiendo dictum; est Manubrium gladii. Virg. 2. Æn. 556.

— capulo tenns abdidit ensem. Cic. de Fato 5. Philippus haec in capulo quadrigulas vitare monebatur, quasi vero capulo fit occifus. Eburnus capulus gladii. Ovid. 7. Met. 422. Tempora pulfere capulo. Ovid. 12. Met. 133. Ter quater ora viri, capulo cava tempora pulfat. Ad alias res transferatur, ut Ovid. 1. de Pont. 8. 57. Ipfe manu capulum preffo moderatus aratri. Ubi Capulum pofuit pro Stiva. Capulum dicitur Quicquid intra fe aliquid capit. nam Sarcophagum, id est fepulcrum, Capulum veteres dici volunt, quod corpora capiat. Plaut. Afin. 5. 2. 43. Perii miferi, ut ofculatur carnufex, capuli decus. Nonius. Capulus est etiam Res turpifcula. Plaut. Caf. 5. 2. 30. & in Priapeis n. 24. CAPULĀRIS, e. [πυλωζών] Adj. Capularem dici voluerunt Senem morti contiguum. Apul. Apol. pag. 317. Neque inceptio patrociniurum capulari feni congruiffet. V. Plaut. Mil. 3. 1. 34. Cadaver capulare. Lucil. V. Non. 1. 13. Fulgent. Ifidor. 20. 11. CAPULO, āre. a Capulo gladii factum; est Ferire, cadere, vulnerare, ut If. Voff. aliisque placet. Mela 2. 5. extr. De pifce, qui e terra oritur, Qui ubi ex alto huc ufque penetravit, per ea foramina ictu capulantium interfectus extrahitur. Al. Captantium. CAPULATUS, a, um. Capulo indutus. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 90. A. S. MARTIALIS CAPVLATVS. Sponius dicit in Miscell. Antiq. 179. Capulatum effe idem quod Sepulatum, quia Nomicius vivus monumentum hoc fibi feciffie afferit; fed certe Capulatus est, qui capulum five manubrium aut apicem falariis pilei five callidis pro gefaminc habuit, ut Marmor Capitulum p. 35. & Medicum p. 42. inter Miranda Antiq. Bellorii oftendunt. CAPUS, i. m. [ἀκεφρῶν ἑκτομίας] Galli quibus testes avelluntur, libidinis abolendae caufa, ut magis pinguefcant, Capi vocantur: quum merito Galli a fimilitudine facerdotum matris deum dici poffe viderentur: itaque a contrario fenfu gallos appellatos quidam exiftimant. Varro 3. de R. R. cap. 9. Gallinae, mares galli, capi feminae, quod funt castrati. Gallos castrant, ut fint capi, candenti ferro inurentes ad infima crura, ufque dum rumpatur. at [lege Ac] quod extat ulcus, oblinunt figlina creta. CAPO, onis. Idem. Martial. lib. 3. 58. Alius coactos non amare capones. subaudi, Fert. Coguntur facne capones non amare, falaceseque non effe. Charif. lib. 1. Capo nunc dicitur: fed Varro de fermone Latino, Iterum, ait, ex gallo gallinaeco castrato fit capus. CAPUT, itis. n. [κεφαλή, κεφάλαιον, κέφα, κέρον] dicitur (ut Varro inquit) quod inde initium capiant fenfus & nervi. Festus, Caput, ex Graeco dictum, quod illi interdum κεφα dicunt. Ter. Adel. 2. 2. 37. Colaphis tuber est totum caput. Caefaries capitis. Ovid. 1. Met. 179. Dolor. Hor. 2. Serm. 3. 29. EXACTIO caputum. V. EPICERPHALIUM. ENUVIAE capitis. Sen. in Hippol. 1181. V. ΕΧΥΜΙΑ. Labore animi & capitis devitare mala. Hor. 1. Epift. 1. 44. — vides quae maxima credis Effe mala, exiguum cenfum, turpemque repulfam, Quanto devites animi, capitisque labore. Videtur Caput pro Corpore accipi. Motu capitis fures. Quintil. lib. 2. cap. 12. Nives capitis, Capilli cani. Hor. 4. Carm. 13. 12. Obductio. In OBDUCTO. Tegmina. Ovid. 3. Met. 108. Vertex. Ovid. 3. Fast. 841. Volubilitas. i. e. Rotunditas. Ovid. 12. Met. 434. Fracta volubilitas capitis latiffima. Haerens capiti corona. Hor. 1. Serm. 10. 49. Altum caput. Virg. 5. Aen. 375. Talis prima Dares caput altum in praelia tollit. Anile. Ovid. 19. Epift. 46. Ardua capita. Virg. 5. Aen. 428. i. e. Alta & procera. Argutum. Virg. 3. Georg. 80. i. e. Breve. Servius. Breve. Hor. 1. Serm. 2. 89. de equis, Quod pulcræ clunes, breve quod caput, ardua cervix. Calceatum caput. Martial. lib. 12. 45. V. CALCEUS. Candidum. In CANDIDUS. Canum. Ovid. 5. Fast. 57. Magna fuit capitis quondam reverentia cani, Inque fuo pretio ruga fenilis erat. Celsum. Sen. Hippol. 656. Confine caput collo. Ovid. 1. Met. 718. Cornigerum Fauni. Ovid. 5. Epift. 137. Decorum. Hor. Epod. 2. 17. Denfum caefarie. Ovid. 3. Amor. 1. 32. Dirum. Sen. Octav. 227. Utinam nefandi principis dirum caput Obruere flammis caelum rector pareat. Dulce. Virg. 4. Aen. 493. Testor cara deos, & te, germana, tuumque Dulce caput. Fessum. Lucan. lib. 6. 97. Flavum. Virg. 4. Georg. 352. — fumma flavum caput extulit unda. de Arethufa nympha. Furlate. Hor. 3. Carm. 11. 19. Gravatum. Ovid. 10. Met. 192. Honestum. Virg. 2. Georg. 392. Et quocunque deus circum caput egit honestum. i. e. Pulcrum. Servius. Humanum, Hominis. Hor. in Arte Poet. 1. Ignavam. Propert. lib. 3. 11. 3. Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis. Illufre Apollinis. Ovid. 2. Met. 50. Poenitit iuraffe patrem, qui terque, quaterque Concutiens illufre caput, temeraria, dixit, Vox mea facta tua est. Incomptum. Hor. Epod. 5. 16.

Infirmum. Hor. 1. Epift. 16. 14. Infanabile tribus Anticyris. Hor. in Arte Poet. 300. Si tribus Anticyris caput infanabile nunquam Tonfori Licino commiffit. in Proverbium abiit, de Infano. Intactum. Juven. 14. Sat. 194. Lacerum. Sen. in OEdip. 978. De OEdipo cui effossi erant oculi. Juvenile Apollinis. Ovid. 1. Met. 564. Lanigerum. Sil. lib. 3. Laffum. Sen. Herc. fur. 12. Laxum. Perf. 3. Sat. 58. — laxumque caput, compage foluta, Ofcitat hefternum, diffufis undique malis? Læve. Calvum. Juven. 10. Sat. 199. Magnus. In MAGNUS. Mite, i. e. Molle. Ovid. 1. Amor. 4. 36. Mite nec in rigido pectore pone caput. Mæstum. Sen. in Thyest. 686. Et mœfta vitæ capita purpureâ ligat. Obftipum. In OBSTIPUS. Piniferum Atlantis. Virg. 4. Aen. 249. Pinigerum Fauni. Ovid. 3. Fast. 84. Semiferum Panis. Lucret. lib. 4. 591. — quum Pan Pineae femiferi capitis velamina quaffans. Sordidum tabo. Sen. Herc. fur. 785. Sublime caput. Claud. de 6. Conf. Hon. 159. Sunimum, Regale. Lucret. lib. 5. 1137. — Timidum caput fuga abdere dicitur ferpens. Virg. 3. Georg. 422. Turpe. Virg. 3. Georg. 52. — optima torvæ Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. i. e. Magnum. Ut idem 4. Georg. 195. — turpes pascit sub gurgite phocas. Servius. Vacuum, Calvariam intelligit. Sil. lib. 13. At Celtæ vacui capitis circumdare gaudent. Vacui capitis effe, est etiam Dementem & stolidum effe: cui fana ratio & fenfus defit. Juven. 15. Sat. 23. Tam vacui capitis populum Phæacia putavit. Venerandum, Diadematum. Sen. Thyest. 544. Vile afelli coronati. Juven. 11. Sat. 97. Virgineum Bacchi. Ovid. 4. Met. 20. Abdere caput caffide, Induere caffidem feu galeam capiti. Ovid. 8. Met. 25. Seu caput abdidit cristata caffide pennis, In galea formofus erat. Abducere ictu. In ABDUCO. Abfcindere cervicibus. Cic. 11. Philipp. 5. Post autem cervicibus caput abfcidit, idque fixum gefari iuffit in pilo. Adaperire, Detegere. Valer. Max. lib. 5. cap. 2. de Lucio Sylla: Dictator enim privato Pompeio caput adaperuit, & fella afurrexit, & equo descendit. Agitare. Ovid. 1. Met. 567. Alligare. In ALLIGO. Amputatum. Sen. Agam. 902. Aperire. In APERTO. Attollere. Ovid. 5. Met. 503. Avertere. Sen. in OEdip. 1011. Auferre alicui. Sen. in OEdip. 1006. Avulfum humeris. Virg. 2. Aen. 558. Cinctum centum luminibus. Ovid. 1. Met. 625. Argi centum oculos habentis caput intelligit. Commitigare. In COMMITIGO. Comptum. In COMO. Concutere. Ovid. 1. Met. 179. Concutere vasto fonno. Sen. Herc. fur. 784. Contegere amictu. Virg. 12. Aen. 885. — caput glauco contexti amictu. Converberare caput. Suet. Neron. cap. 42. Utque refpuit, veste difcifata, capite converberato, actum de fe pronuciavit. Decutere alicui. Ovid. 5. Met. 104. Al. Demetere. Deducere de capite. In DEDUCO. Demetere ferro. Sen. Agam. 987. Demittere. Virg. 9. Aen. 437. — Iaffove papavera collo Demifere caput, pluvia quum forte gravantur. Demulcere alicui. In DEMULCRO. Deponere itrato. Ovid. 11. Met. 649. Diminuere. In DIMINUO, & paulo infra. Difcutere. Sil. lib. 6. Diftinguere acu caput. Claudian. de Nupt. Hon. & Mariz 284. i. e. capillos. Efferre inter. Virg. 1. Ecl. 25. Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes, Quantum lenta folent inter viburna cuprefsi. De Roma. Effundere. Celf. lib. 7. cap. 7. Segm. 4. de pterygio. Ut in gremium eius caput refupinus effundat. Erigere. Stat. 6. Theb. 511. conf. Expergefatum. Evincire foliis olivæ. Virg. 5. Aen. 774. Ipfe caput tonfæ foliis evinctus olivæ. Exerere caput altius humanis vitis. Ovid. 1. Fast. 300. i. e. Effe fupra humanam naturam, quæ vitis & voluptatibus gaudet. Evornare. Ovid. 2. Amor. 7. 17. Sed aliter Heinf. q. V. Expedire laqueis mortis. Hor. 3. Carm. 24. 8. Non mortis laqueis expedit caput. Expergefatum erigere. Lucret. lib. 5. 1207. Extollere. Cic. pro Planc. 37. Ubi illa antiqua libertas, quæ malis oppreffa civibus, extollere jam caput, & aliquando recreata fe erigere debebat? Fultum mortui. Virg. 11. Aen. 39. Ipfe caput nivei fultum Falantis, & ora Ut vidit. Jactare caput utroque. Virg. 5. Aen. 469. i. e. In utramque partem. Servius. Ictum. Hor. 2. Serm. 1. 24. Ictum autem intelligitur a vino. Illifum

illifum scopulis. Sen. in Hippol. 1093.
 Imminuere alteri. V. IMMINUO.
 Impedire myrto, Cingere corona myrtea. Hor. 1. Carm. 4. 9.
 Impingere parieti. V. IMPINGO.
 Indutum. Perf. 3. Sat. 106. de Servis pileo donatis.
 Interere caput in tentorium. H. St. V. INSEBO.
 Involutum. V. INVOLVO.
 Jurare per caput. Ovid. 5. Trist. 4. 45.
 Per caput ipse fum solitus jurare tuumque,
 Quod scio non illi vilis esse fuo. conf. Virg. 9. Æn. 300.
 Ovid. 3. Epist. 107. & Briffon. de Form. l. 8. p. 709.
 Læditur in nobis. Lucret. lib. 3. 149.
 Ligare vitta. Sen. in Thyest. 686.
 Limare cum altero. In LIMA.
 Mergere in folio. Martial. lib. 11. 96.
 In folio puto te mergere, Flacce, caput. Scil. balneari.
 Obiectare caput fretis dicuntur aves, quæ his gelibus pluviam mox futuram prælagunt. Virg. 1. Georg. 386.
 Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6. significat Diis femet voto obstringere, ita ut nisi quod pollicitus sis præliteris, liceat illis quocumque velint modo in te favere.
 Obnubere, Velare & tegere. Stat. 11. Theb. 584. V. OBNUBO.
 Obterere faxo. Lucan. lib. 6. 176.
 Obvolvare caput. Suet. Caf. cap. 8. Utque animadvertit undique fræstrictis pugionibus peti, toga caput obvolvitur.
 Oculere. Ovid. 2. Met. 255. de Nibo.
 Offendit caput ad fornicem Fabii Memmii. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Opertum. Hor. 2. Sermon. 3. 37.
 Operto esse. Cic. de Senect. 34.
 Ornare foliis olivæ. Virg. 3. Georg. 21.
 Percutere. Lucan. lib. 1. 530.
 Permulcere alicui. Sil. lib. 1.
 Olli permulcens genitor caput, oscula libat.
 Præcinctus caput pini Pan. Ovid. 1. Met. 699.
 Præhægere capita in hastis. Virg. 9. Æn. 466.
 Quin ipsa arrectis (visu miserabile) in hastis præhærent capita.
 Protegere ramo. Sen. Agam. 937.
 Pulsare dextera. Sen. Troad. 119.
 Quassare manu. Sen. OEdip. 913.
 Recisum ferre. Lucan. lib. 2. 172.
 Redimire coronis. Lucret. lib. 5. 1398.
 Tum caput, atque humeros plexis redimire coronis.
 Reflectere. Catull. 43. 10.
 At Acme, leviter caput reflectens.
 Retorquere. Ovid. 3. Met. 68. De serpente Cadmeo.
 Revulsam a cervice. Virg. 4. Georg. 521.
 Rorare ense. Lucan. lib. 8. 673. i. e. Rotato ense amputare uno ictu.
 Ruptum filicis impulsu. Sen. Troad. 1115.
 Scabere caput in faciendo versu. Hor. 1. Sermon. 10. 71.
 — in versu faciendo
 Sape caput scaberet, vivos & roderet unguis. Proverbialis locutio ducta ab his gelibus: hominis enim sunt cogitabundi, & de mutando, cuius pœniteat, secum agitantis, moramque stilo, & iudicium adhibentis.
 Scabere etiam caput uno digito, Mollitici datum fuit. Vetus Poeta in Catalectis de Pompeio:
 Falciosis qui crura ligat, digito caput uno
 Qui scabit, hunc credas quid sibi velle? virum. V. & Plutarch. in Caf. p. 709.
 Suffixum, Pompeii. Lucan. lib. 8. 684.
 — dum lumina nuda rigeant
 Suffixum caput est.
 Summissum. Sen. Herc. fur. 1045.
 Superare aliquem capite. Virg. 2. Æn. 210.
 — superant capite, & cervicibus altis.
 Supponere aliquid capiti. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Teere. Ovid. 3. Trist. 3. 45.
 Testor utrumque caput. Virg. 4. Æn. 357. ubi Serv. & Taubm. V.
 Velare. Ovid. 1. Met. 382.
 Velare amictu. Virg. 3. Æn. 545.
 Et capita ante aras Phrygio velam amictu.
 Velatum ex parte. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Unctum. Catull. 10. 11.
 Capiti atque ætati illorum. Ter. Hec. 3. 1. 54.
 Aliquid tulisse comminiscunt mali,
 Capiti atque ætati illorum, morbus qui auctus fiet. Male precantis est formula, & diras malaque preces interponentis, ut sit, quod illorum capiti eveniat, ut apud Aristophan. *ἀς κερφαλὸς αὐτῶν*, & apud Virgil. 8. Æn. 484.
 — dii capiti illorum generique referunt. Turnebus. Sic Tibull. 1. 2. 12. — capiti lint, precor, ista meo. h. e. Quæ demend ira impulsus tibi imprecatus sum, ea in me eveniant. Cic. 8. Fam. 1. Te subrostrani, quod illorum capiti sit, dissipant periiisse.
 Fuisse vela retournet sur leur tête. H. St.
 Caput, pro Ipso homine. Plaut. Mostell. 1. 3. 142. Triginta mnas pro capite tuo dedi. Sic & Lepidum caput dixit Terent. Adel. 5. 9. 9. pro Homine bellulo, per ironiam.
 Agreste. Virg. 10. Ecl. 23.
 Venit & agresti capitis Silvanus honore,
 Florentes ferulas & grandia lilia quaans. [Ordo est, Agresti honore capitis &c. Non igitur Caput pro Homine.
 Audax. V. Impium.
 Carum, pro Cara (ut ita dicam) persona. Virg. 4. Æn. 354. de Ascanio.
 Dilectum. Valer. 4. Argon. 401. De iis quos plurimum amamus.
 Impium atque audax. Sen. Agam. 953.
 Infetum. Sen. in OEdip. 10.
 Ingratum. Sen. Med. 465. Sic Medea Jasonem appellat.
 Insuperabile bello. Ovid. 12. Met. 613. de Achille.
 Noxium. Sen. Med. 1005.

Perjurum. Juven. 13. Sat. 174.
 Quot caput vivunt, totidem studiorum Millia. Hor. 2. Sermon. 1. 27.
 Quot capita tot sensus. H. St.
 Siquidem hoc vivet caput, pro Si vixero. Plaut. Pseud. 2. 4. 33.
 Huic capiti insultans. Virg. 8. Æn. 570.
 Facere caput liberum alicui. i. e. Manmittere Plaut. Merc. 1. 2. 42.
 Liberum Caput tibi faciam paucos cis menfes.
 Capite censi, a Censione caputum appellati sunt, quod solis capitibus conferentur, non bonis five pecunia quibus carebant. Sallust. in Jugurth. cap. 86. pr. de Mario loquens, Ipse interea milites scribere, non more majorum, neque ex classibus, sed uti cuiusque libido erat, capite censis plerofque. Gell. lib. 15. cap. 10. quem vide.
 Capite diminutus appellatur, Qui civitate mutatus est, & ex alia familia in aliam adoptatus, & qui liber alteri mancipio datus est, & qui in hostium potestatem venit, & cui aqua ignique interdictum est. Festus.
 Capitis diminutio (inquit Caius Jurific. D. De capit. min.) est Status mutatio. Paulus Jurific. ibidem, l. ult. Capitis diminutionis tria sunt genera: maxima, media, minima. Tria enim sunt quæ habemus, libertatem, civitatem, familiam. Igitur quum hæc omnia amittimus, hoc est libertatem, & civitatem, & familiam: maximam capitis diminutionem. Quum vero amittimus civitatem, & libertatem retinemus: mediam esse capitis diminutionem. Quum autem & libertas & civitas retinetur, familia tantum mutatur: minimam esse capitis diminutionem constat.
 Detrahere de capite civis. Cic. pro Domo 33. Ut nihil de capite civis, aut de bonis, sine iudicio Senatûs, aut populi, aut eorum qui de quaque re constituti Iudices sint, detrahi possit.
 Caput, pro Vita. ut, Capitis res est: i. e. De vita periculum est. Plaut. Trin. 4. 2. 119.
 Cui, si capitis res fiet, nummum nunquam credam plumbeum.
Il y va de la vie. Capitis accusatus, Capitis damnatus, Capitis causam dicere. Vide iudicem Probi. H. St. Ubi Caput Salutem & Summam fortunarum pariter atque existimationis alicuius hominis denotat.
 Caput, pro Existimatione, fama vel salute. Cic. 1. de Orat. 181. Omittito jam plura exempla causarum amplissimarum, quæ sunt innumerabilia: capitis nostri sæpe potest accidere ut cause vententur in iure.
 Caput & existimatio. Cic. 4. Verr. 98. Qua in re ipsius Prætoris caput, existimatioque ageretur, &c.
 Accusationem capitis Labeo existimatam esse, cujus pœna mors aut exilium esset, ait Terent. in l. 10. D. de jur. patron.
 Causam capitis orare. Cic. in Brut. 47. Huic Antiphontem Rhamnusi similia quedam habuisse conscripta, quæ neminem unquam melius ullam oravisse capitis causam, quam ipse defenderet, se audiente locuples auctor scripsit Thucydides.
 Certamen capitis & fame habere cum altero. Cic. 1. Off. 38.
 Dimicatio capitis. Cic. de Provinc. Conf. 23. Qui me amor, & subvenire olim impendentibus periculis maximis cum dimicatione capitis, & rursum quum omnia &c. subire coegit.
 Iudicium capitis. Cic. 1. Tusc. 71. His & talibus rationibus adductus Socrates, nec patronum quæsit ad iudicium capitis, nec iudicibus supplex fuit.
 Pericula capitis. Ovid. 4. Trist. 1. 65.
 Utque nec insidias, capiti pericula narrem, &c. Quintil. lib. 4. cap. 2. In ipsa capitis pericula aut fortunarum irrupit voluptas.
 Pœnas capitis pendere. Ovid. 3. Fast. 845.
 Accusare. In ACCUSO.
 Agitur de capite. In AGO.
 Anquirere capite. In ANQUIRO.
 Condemnare capitis. Cic. 1. de Orat. 233. Cujus responso sic Iudices exarserunt, ut capitis hominem innocentissimum condemnarent.
 Dabitur caput unum pro multis. Virg. 5. Æn. 815. i. e. Unius vita hominis.
 Damnatus. Cic. 1. Tusc. 98.
 Damnatus capite morte multare. Cic. 1. Tusc. 50. Sed plurimum contra nituntur, animoque, quasi capite damnatos, morte multant.
 Defendere caput & famam alterius. Cic. pro Quint. 8.
 Dependere. Lucan. lib. 8. 101.
 — mallem felicibus armis
 Dependisse e put. i. e. Morti dedisse, a Dependo enim, non Dependeo infinitivus est, quod Solvere significat.
 Devovere caput alicuius. Ovid. 13. Met. 310.
 Expendere capite pœnas. Tacit. 12. Ann. 19. Pro Mithridate quando gravius mereretur, non potentiam, neque regnum precari, sed ne triumpharetur, neve pœnas capite expenderet.
 Lacerare caput insidiis. Catul. 16. 16.
 Luere capite. In LUO.
 Obiectare periculis caput. Virg. 2. Æn. 751.
 Offerre letho. Lucret. lib. 3. 1054.
 Pacifici pretium pro capite. Cic. 3. Off. 107. Ut si prædonibus pactum pro capite pretium non attuleris, nulla fraus est, ne si juratus quidem id non feceris. i. e. Pro liberatione & redemptione ex captivitate.
 Perfolvere pœnas capite. Sen. Agam. 1001.
 Petere caput alicuius. Quintil. lib. 6. cap. 3. Accusare enim palam, & caput alicuius petere, concessum.
 Recidit in caput, Vide RESCIDO. H. St. Sed hic Caput non pro Salute positum, verum eadem forma dicitur, ac Capiti illorum sit, de quo V. supra. Sic
 Vertere in caput noxium. Tacit. 5. Ann.
 Vovere capita sua pro patria. Cic. 5. de Fin. 64.
 Capitis centuriata habere comitia, Animare populum in mortem alterius. Plaut. Pseud. 4. 7. 134.
 Pseudolus mihi centuriata habuit capitis comitia. V. Lamb. not.
 Caput suum offerre vilitati pro capite alterius. Plaut. Capt. 2. 1. 34.
 Caput, pro Periculo vite. Liv. 2. 12. Accingere, ut in singulas horas capite dimices tuo. i. e. Periculo capitis, seu vite, decertes. Sic Capite suo decernere. Cic. 10. Att. 9. Utinam meo solum capite decernerem.
 Caput legis aut alicuius rei huiusmodi. Cic. 2. de Lege Agr. 15. Atque ego a primo capite legis, usque ad extremum reperio Quirites, &c.
 Caput Epicuri hoc est. Cic. 4. Acad. 101. Ita nobis tacentibus, ex uno Epicuri

Epicuri capite, altero vestro, perceptio & comprehensio tollitur. Quod est caput Epicuri? Si ullum sensibus visum falsum est, nihil percipi potest, &c.

An pro Principio? H. St.

Caput. pro Summa. Cic. 2. Philipp. 77. Caput autem literarum, sibi cum illa mima posthac nihil futurum.

Rerum caput, pro Summa rerum. Hor. 1. Epist. 17. 45.

— atqui rerum caput hoc erat, hic fons.

Capita in libris dicuntur, quibus distinguuntur res variae. Gellius, 11. 10. pr. Quod in capite superiore a Critolao scriptum esse diximus. Dicitur & Capitulum a Cicerone. V. infra.

Generale caput. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Prima duo capita epistolae tuae tacita mihi quodam modo relinquenda sunt. Cic. 3. Fam. 8.

Exposita & explicata capita. Cic. in Brut. 164.

Rerum capita, quae vulgo Principalia puncta alicuius materiae dicuntur. Cic. in Brut. 165. Ipsa illa censoria contra Cn. Domitium collegam non est oratio, sed quasi capita rerum, & orationis commentarium paulo plenus.

Les points principaux. Omissa duo exempla Plauti, quae sunt in Thesaurio patris mei per necessaria. H. St. Ea sunt Truc. 4. 3. 16. & Merc. 3. 4. 24. Conferre contraria capita. Cic. 2. de Orat. 22. 3. Quum contraria inter fese de Republica capita contulisset, noster, &c.

Proscriptionis meae caput. Cic. Post redit, in Senat. 4. i. e. Summa proscriptio.

Caput, Summa principalis pecuniae creditae, vel tributae &c. cui respondet Lucrum & Accusatio. Cic. 3. Verr. 11. Erunt qui & in eo quoque ejus audaciam reprehendant, quod aliquot nominibus de capite quantum commodum fuerit, frumenti decumani, detraxerit.

Caput, Sors. Liv. 6. 35. Creatique Tribuni C. Licinius, & L. Sextius promulgare leges, omnes adversus opes patriciorum, & pro commodis plebis, unam de aere alieno: ut deducto eo de capite, quod usuris pernumeratum esset, id quod superesset, triennio aequis portionibus perfolveretur. Livius eodem libro paulo post, 36. extr. Sortem creditam solvere dicit. Et Hor. 1. Serm. 2. 14.

Quinas hic capiti mercedes exsecat. Et B. Ambros. cap. 5. de Tobia: Offertur pecunia creditori. Vix, inquit, exsolvis utramque; caput debes.

Caput, pro Fonte & scaturigine aquarum. ut, Caput Rheni, apud Hor. 1. Serm. 10. 37.

Indomitum caput Rheni. Lucan. lib. 2. 52. Quia bellicosissimi fuerunt populi qui ad Rheni caput erant.

Sacrum caput annis. Virg. 4. Georg. 319.

Multis ad extremi sacrum caput assistit annis

Multa querens.

Caput fluminis, pro Ostio, quod flumen exonerat in mare. Caef. 4. Bell. Gall. cap. 10. Multisque capitibus in Oceanum insiuit. De Rhenio. Caput fluminis, Aliter. Virg. 8. Aen. 65.

— celsis caput urbis exit. De Fonte enim fluvii intelligendum arbitror ex editore Hetruriae parte exeunte. Nam Capita, Fontes annuum vocari non est infrequens, quae & sacra sunt. Turnebus.

Caput pro Auctore praecipuo, ut Caput scelorum. Plaut. Curc. 2. 1. 19. Belli summa & caput. Ovid. 2. de Pont. 1. 46.

Conjurationis capita. Liv. 8. 19. Prius animadversum in eos, qui capita conjurationis fuerant.

Les chefs. H. St.

Fons & caput Socrates. Cic. 1. de Orat. 42. Urgerent praeterea philosophorum greges, jam ab illo fonte & capite Socrate, nihil te de bonis, nihil de malis, &c.

Expugnare ipsum caput. Hor. 2. Serm. 5. 74.

— sed vincit longe prius ipsum

Expugnare caput. i. e. Longe melius est ipsum dominum aedium benevolam sibi reddere.

Caput esse alicui rei. Ter. Adel. 4. 2. 29. Idem sensit quod ego, te esse huic rei caput. V. infra Nec caput, nec pedes.

Caput est, pro Praecipuum est. Cic. 2. de Orat. 337. Ad consilium autem de Repub. dandum, caput est, nosse Rempub. ad dicendum vero probabiliter, nosse mores civitatis.

Quod caput est. Cic. 3. Fam. 7. Deinde imperatori? deinde more majorum? deinde, quod caput est, amico?

Caput illud est si, vel ut. Cic. 2. de Invent. 24. In hoc autem loco caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, &c. Idem 1. de Orat. 87. Caput enim esse arbitratur oratoris, ut & ipsis apud quos ageret, talis, qualem fe ipse optaret, videretur.

Caput est ad bene vivendum securitas. Cic. de Amicit. 45.

Nec caput, nec pedes. i. e. Nec principium, nec finis. Cic. 7. Fam. 31. Sulpicii tibi operam intelligo ex tuis literis non multum opus fuisse, propter tuas res ita contractas, ut, quemadmodum scribis, nec caput, nec pedes. Equidem vellem uti pedes haberent, ut aliquando redires.

Quo alludere videtur Plaut. Afin. 3. 3. 139.

L. S. Ego caput huic argento fui hodie reperendum.

L. I. Ego pes fui. A. B. Quin nec caput, nec pes sermone appareret.

Caput pro Rei conjunctumque principio, ut

A capite arcessere. In ARCESSO.

A capite ducere disputationem. Cic. 5. de Fin. 17. Fons reperiendus est, in quo sint prima inventivatae naturae: quo invento, omnis ab eo quasi caput de fummo bono & malo disputatio ducitur. i. e. Tanquam ab origine eruitur.

A capite ordinii. Plin. 25. 11. In ORDIORE.

In capita. V. IN.

Sine capite manare dicitur res, & sine auctore. Cic. pro Planc. 57. Si quid sine capite manabit, aut siquid hujusmodi ut non extet auctor, &c.

Sine capite aliquid audire, & sine auctore. Cic. 12. Fam. 24. Nos de Dolabella quotidie quae volumus, audimus: sed adhuc sine capite, sine auctore, rumore nuntio.

Caput de Urbibus, ut Caput Bithyniae, &c. Plin. Epist. 298.

Caput regni. Plin. lib. 12. cap. 14.

Videtur pro *La ville Capitale*. H. St.

Caput coenae. i. e. Praecipuum missus, praecipuumque ferculum coenae. Cic. 5. Tul. 98. Ubi quum Tyrannus coenavisset Dionysius, negavit se

jure illo nigro, quod coenae caput erat, delectatum. Quin & metaphoricè Sermo bonus & lepidus, quo convivae melius & jucundius quam epulis pascentur & fruuntur, Caput coenae dicitur. Idem ad Art. Sed cedo caput coenae, &c. [Nisi error est.]

Capita gregis, pro ipsis animalibus. Ulp. in l. Vetus. & in l. quid ergo. D. de usufruct.

Capita, pro Summitatibus arborum. Sen. in Troade 173. Movere silvae capita.

Cupressi inviolata capita. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 370. i. e. Florentia, & non ante caesa.

Habene capita. i. e. Extremitates. Celf. lib. 8. cap. 7.

Papaverum capita. Fler. 1. 7. 7. Eminentia forte papaverum capita virgula excutens, &c.

Tignorum capita. Caef. 2. Bell. Civil. cap. 9. Ubi turris altitudo perducta est ad contabulationem, eam in parietes intruxerunt ita, ut capita tignorum extrema parietum structura tegerentur, nequid emereret, &c.

Vitis Caput. Columel. lib. 3. cap. 10.

Caput facere dicitur apertena vel furunculus aut abcessus, dum humor vel biliosus vel melancholicus totus in aliquam partem congressus est, & cutem diffendit, atque extuberantiam facit. Plin. lib. 26. cap. 12. de Furunculis, Remedio sunt pycnocomi folia trita cum polenta, si non dum caput fecerint.

Caput jecinoris. Liv. lib. 8. 9. pr. Decio caput jecinoris a familiari parte caelum aruspex dicitur ostendisse, alioqui acceptam diis hostiam esse. Hic & Caput, & Pars familiaris verba sunt uti aruspicinae, quae ideo minus intelliguntur, quod haec ars omnis in desuetudinem abiit. Conjicere tamen licet Caput, Fibrarum in jecore initium fuisse: quumque jecur in duas partes dividerent, familiarem & hostilem, & e familiaris sua eventa augurarentur, ex hostili hostium fata, duo capita erant, unum hostile, alterum familiare: de familiari hic Livius loquitur: de hostili Lucan. 1. 616.

Cernit tabe jecur madidum, venasque minaces
Hostili de parte videt. Turneb.

Capita deorum appellabantur, Fasciculi facti de verbenis. Festus. V. eund. in Struppi.

CAPITALIS, alic. n. Dicitur a Capite, quod sacerdotulae in capite etiam nunc solent habere. Hae Varro de L. L. 4. p. 32. ed. tert. Steph. Festus autem, Capital, inquit, Linteum quoddam quo in sacrificiis utebantur.

Capital, Crimen, quod capitalis meretur supplicium; Sic Capital facere. Plaut. Men. 1. 1. 16.

Esse capital coepit. Justin. 2. 7. 8.

Pravetium & capital. Sil. 13. 155.

Pravetium namque & capital, committere Martem
Sponte viris. V. ibi Interpretes.

CAPITALIS, e. [*Φωνίος, Ιουανθός*] Quod ad capitis periculum pertinet.

Capitale crimen, vel facinus dicitur, non quod petat alterius caput, sed propter quod committens caput peti debeat ad poenam. Cic. 1. de Nat. Deor. 14. Non levissima de re, ut queritur ille, in civitate fieri facinora capitalia.

Edis capitalis, In qua capitale crimen commissum est. Plaut. Most. 2. 2. 44. al. Caedis.

Adversarius capitalis dolor, Qui caput & mortem alterius petit. Cic. 4. de Fin. 31.

Animadversio capitalis. Suet. Aug. 24. Manipulares capitali animadversioe puniit.

Causa capitalis. H. St.

Fraudem capitaleam admittere, est Tale aliquid delinquere, propter quod capite puniendus sit. Veteres enim Fraudem pro Poena ponere solebant.

Ulpianus de Aedilitio edicto. l. Cum autem. [Immo pro Damno & Noxa. Homo. Cic. 4. Verr. 170. Hoc erat etiam capitalior, quod idem pecuniis, qui ab isto aliquid mercabantur, fenoris dabat.

Inimicitiae capitales interverunt inter procuratorem & dominum. Ulp. in l. filiusfamilias. §. ult. D. de procurat.

Inimicitiae capitales intercesserunt. Paulus in l. si post datum D. eod. titul. Injustitia capitalis. Cic. 1. Off. 41. Totius autem injustitiae nulla capitalior est, quam, &c.

Inscitia capitalis. Plin. lib. 29. cap. 1. i. e. Per quam periclitatur hominum caput, hoc est vita: loquitur enim de medicorum inscitia.

Ira capitalis. Hor. 1. Serm. 7. 13. — inter

Hectora Priamiden, animosamque inter Achillem
Ira fuit capitalis. i. e. Usque ad capitis & vitae ablationem.

Judicia capitalia. Paul. l. 2. D. de public. judic. Publicorum iudiciorum quaedam capitalia sunt, quaedam non capitalia. Capitalia sunt, ex quibus poena mors, aut exilium est, hoc est aquae & ignis interdictio.

Per has enim poenas eximitur caput de civitate, nam cetera non exilia, sed religationes proprie dicuntur. tunc enim & civitas retinetur. Non capitalia sunt, ex quibus pecuniarie, aut in corpus aliqua coercitio poena est.

Morbis capitalis, i. e. Gravissimus: in quo quis de capite, hoc est de vita, periclitatur. Gell. lib. 16. cap. 13.

Nefas capitale, Quod capite puniri meretur. Lucan. ad Pison. 43.

Odium capitale. Cic. de Amicit. 2. Quum is Tribunus plebis capitali odio a Q. Pompeio, qui tunc erat Consul, diffideret.

Oratio capitalis. Cic. 2. Off. 73. Capitalis oratio est, ad aequationem bonorum pertinens: qua peste quae potest esse major?

Periculum capitale. Plaut. Trin. 4. 3. 81.

Ego miser meis periculis sum per maria maxima
Vectus capitali periculo, per praedones plurimos

Me servavi, salvos rediit. [Distinctio post v. Vectus retrahenda videtur, ut sit, Capitali periculo me servavi.]

Pestis capitalior nulla, quam voluptas corporis. Cic. de Senect. 39.

Poenae capitales tres sunt. Prima est mors corporis. l. capitalium. D. de poen. Secunda est damnatio in metallum. l. quidam. D. de poen. Tertia est deportatio, & tali non perditur libertas, sed civitas.

Reditus capitalis & pestifer. Cic. 4. Philipp. 3. Capitale & pestiferum a Brundulio M. Antonii reditum timentemus.

Rei capitalis quaestiones. Cic. 4. Verr. 68. Rei capitalis accusare. Cic. 4. Verr. 68. Rei capitalis damnare, sive condemnare. Cic. pro Cluent. & pro Domo 78.

Supplicium capitale. Curt. 3. 2. 17. Abstrahi iussit ad capitale supplicium.

Treviri capitales. Cic. 7. Fam. 13. Dictos putant Capitales, vel quod sint manu prompti, & aliorum capita petant, sicut dicitur Morbus capitalis: vel quod sint digni quorum capita petantur, propter hostiles eorum animos, & facta. [Ambiguo dictum est. V. Interp. ad loc. Triumviri capitales. Ad quos capitalium causarum animadversio spectabat. Liv. 39. 14. extr. Triumviri capitalibus mandatum, ut vigiliis disponderent per urbem. V. TRIUMVIR.

Capitalis, Ingeniosum significat. Cic. 2. Q. fr. 12. Siculus, ille capitalis, creber, acutus, pæne pusillus Thucydides. de Philisto. Ovid. 3. Fast. 839.

— capitale vocamus

Ingenium solers. V. Muret. Var. Lect. 2. 5.

CAPITALITER, [Φοικῆς] Adv. Plin. lib. 1. Epist. 5. ad Voconium, Prætere remiscibatur, quam capitaliter me ipsum apud Centumviros laceffisset. i. e. Cum periculo capitis.

Animadvertere capitaliter. Veget. 2. 22.

Odiſſe capitaliter. Ammian. 21. 12.

CAPITANEI, orum. m. Vox barbarorum Feudistarum (qua tamen & similibus vocabis in re præclara nobis utendum est, si plane intelligi velimus) dicuntur, quod eia capita quædam & vertices inter alios emineant vasallos, feudum præcipue five majoris nobilitatis consequuti, regni proinde, aut regis capitanei nominati. Vide Baronem a Tautembergo in §. 1. de feud. March.

CAPITANEUS, a, um. Adj. ut, Literæ capitaneæ in limitibus ex nominibus sanctorum erectæ. Auctor incertus de Limit. p. 270. edit. Gorf.

CAPISTRUM, i. n. [καπίστριον] Capitis vinculum, quod mulis, jumentis, bobus, & cuiusque animali adhibetur ne fugiant. Varro 2. de R. R. cap. 6. Proximo anno noctibus patiuntur esse cum his, & leviter capistris, aliay quæ re habent vincios.

Suid. καπίστριον. ἢ τὸ ἴππου φορέδιον. κἀπὸ τῶν ἑμμελικῶν, ἢ κεφαλῆ, ἢ ἐξ αὐτῆς καπίστριον. Fuerunt ita affluenti diminutive formæ vocabulis mulierum Græci, ut facile illam huiusmodi nominibus darent. H. St.

Ferratis capistris ora præfigere. Virg. 3. Georg. 199. i. e. Duris. Serv. Maritale. Juven. 6. Sat. 43. Satirice, pro Conjugalî vinculo.

Mollia. Virg. 3. Georg. 183.

Purpureis capistris frenare ora. Ovid. 10. Met. 125.

Capistrum, Vinculum quo ligantur vites & ficulna. Columel. lib. 4. cap. 20. Quare quum ad summum palum recta vitis extenta est, capistrò constringitur.

Capistra item Retinacula sunt, quibus prela tanquam frenis capiuntur, quum duccnda sunt & torquenda, aut potius subducenda. Hoc sensu usurpavit Cato de R. R. cap. 12.

CAPISTRUM, [καπίστριον] Ære. Capistro ligare, five vincire. Plin. lib. 18. cap. 19. Ficellis capistris boves oportet. Et Columel. 6. 19. Primis autem duobus statuminibus imponitur primum jugum, ad quod jumenta capistrantur.

CAPISTRATUS, a, um. [καπίστρωτός] Ovid. 2. Epist. 80. Inque capistratis tigribus alra fedet.

CAPITATIO, ðnis. f. Tributum quod in capita ita constitutum erat, ut Jugatio in juga boum. in l. Immunitates. & in l. sequenti, De agricolo. & cens. lib. 11. C. Item,

Capitatio pro Annona, in titul. de Annonis & capitacione, Cod. Budeaus. V. EPICERPHALIUM & CAPITARIUM ÆS.

CAPITATUS, a, um. [κεφαλαίωτος] Adj. dicitur Quod caput habet: ut, Capitatum porcum dicimus, quod in caput latius crescit. Martial. lib. 13. Jemm. 19. Item Plin. lib. 20. cap. 6. Capitato porro major est ad eadem effectus.

Clavus capitatus. Varro 2. de R. R. 9. Al. Clavulis capitatis.

Cunila capitata. Plin. 32. 10.

Herba capitata. Plin. 24. 17.

Vinea capitata, Quæ opponitur Brachiata. Columel. lib. 5. cap. 5.

CAPITIUM, i. n. Capitis tegmen. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 4. Tunicas, neque capita, neque strophas, neque zonas. Male Nominus Tegmen capitis interpretatur. Varro enim Pectorale id facit, & non a Capite, sed Capiendo dici putat; 4. de L. L. 30. Capitiun ab eo, quod capit pectus: id est, ut antiqui dicebant, indutu comprehendit. adde Gell. 16. 7. & l. 23. §. 2. ff. de Aur. & Arg. legat. B. Hieron. Epist. 128. de Vestitu sacerdotum: Et in superiori parte, qua collo induitur, aperta, quod vulgo capitium vocant, &c. In quibus verbis eam partem tunicæ Capitium appellari putaverim, qua pectus præcingitur: nisi sic nominari existimabimus, quod vestimento caput dat.

CAPITILAVIUM, i. n. ut, Vulgus ideo palmarum diem capitilavium vocat, quia tunc moris erat, lavandi capita infantium, qui unguendi sunt, &c. Isidor. 6. 18.

CAPITO, ðnis. m. [κεφαλαίωτος] in Vet. Gloss.] Qui magnum habet caput. Cic. 1. de Nat. Deor. 80. Redco ad deos, equos si non tam strabones, at pætuos esse arbitramur? equos navum habere? equos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? An omnia emendata in illis?

Duri capiones dicuntur, Qui nunquam de sua sententia immutantur. Plaut. Per. 1. 2. 8. His cognomenque erat duris capitonibus. [Causam Scommatiss varie exponunt viri docti. Puto conjuncte legendum Duricapitonibus.

Capito, Pifcis genus, apud Caton. R. R. cap. 158.

Capito cognomen familiarium Romanarum quarundam, ut Fentejez, Mariæ, Oppiæ apud Patin. Horat. 1. Serm. 5. 32.

— interea Mæcenas advenit, atque Coccejus, Capitoque simul Fontejus, ad unguem Factus homo, Antoni, non ut magis alter, amicus.

Capito, [Καπίτων] Lycius, composuit historiam Iauricam libris viii. Epitomas Livii & Eutropii in Græcum veritè sermone. Scriptit & res Lyciæ & Pamphylia. Auctor Volaterr. lib. 14. Ex Suida. De hoc & aliis V. Voff. de Hist. Græc. lib. 3.

CAPITOSUS, a, um. [κεφαλαίωδης] Qui magnum caput habet. Interdum dicitur, Qui est duri capitis, qui & Cervicosus appellatur. Italis usitatum verbum & medii ævi scriptoribus. V. Car. du Fresne Gloss.

CAPITULUM, i. n. [κεφαλαίον] dimin. Parvum caput. Plaut. Curc. 2. 3. 14. Ubi quid furripere, aperto capitulo caldum bibunt. Vox blandientis. Ter. Eun. 3. 3. 25. O capitulum lepidissimum.

Capitulum pro Tuberculo & Capitula esse, Vide TUBERCULUM. B. ex Celfo de Condylocomatibus. H. St. V. CAPITULATUS.

Capitulum, in columnis & similibus etiam dicitur: nempe Summitas & culmen. Varro 3. de R. R. cap. 5. Inter quas locus qui est ornithosis, patet in latitudinem pedum XLVIII, deformatus ad tabula litterariæ speciem cum capitulo. Vitruv. lib. 3. cap. 3. Scappæ columnarum statutus, capitulorum ratio, si pulvinata erunt, his fymmetris conficiantur. Capitulum & Basis. H. St.

Capitulum pro Initiis rerum diversarum, quibus libri solent distingui. Cic. 1. de Legib. 2. Nisi Capitulum accipiat pro Particula, quam quidam Propositionem & propositum in oratione appellant. In emendationibus codicibus legitur, Primum caput libri optimi prodidisse. V. Borrich. Cogit. de L. L. p. 55.

Capitulum olim dicebatur Pars e capite Biblico antea lecto explicata. Hieron. Apolog. ad Pammach. cap. 7. & convenienter ad talem lectionem dixerunt, Ire ad capitulum: & Locum ipsum talibus interpretationibus Theologicis deputatum appellatur, Domum capituli. Denique totum Collegium studii illis exercendis dicitur, dictum est Capitulum. V. Hopfner. in Saxon. Evang. p. 598.

Capitulum est etiam Ornamentum muliebri capitis. V. Barth. ad Claud. Mamert. p. 347. & Isidor. Orig. 19. 31.

Capitulum etiam & Capitularium appellant Imp. Temonariam functionem, quam in fordidis muneribus ponunt, l. 14. l. 15. l. 18. de extrador. muner. in C. Theodof. Ex quibus emendanda est l. 12. de excusat. muner. lib. 10. C. ubi vulgo Capitalis atque temonis necessitas, pro, Capituli atque temonis necessitas, legitur. Hinc Capitulari apud Symmachum in epist. & ut probabile est Cephalozotæ in l. ult. de patroc. vicor. in C. Theod.

CAPITULARIA, i. e. Libri statutorum. Fridericus Suevus Imperator secundus hac voce usus est in constitut. cui incidium, Cassa & irrita. C. de sacrof. ecclief.

CAPITULARII, orum. m. pl. apud Jctos, Capitiun exactores; item Magistratus publici, qui leges statuunt & emendant capitulato, & de capitalibus causis quærent. V. Cod. Theod. l. 11. tit. 16. & l. 7. tit. 35. supra CAPITULUM.

CAPITULATUS, a, um. Adj. [κεφαλαίωτος] Quod Capitulum habet, ut, Capitulata costæ. Celf. lib. 8. cap. 1. Hæque primis partibus rotundæ, ac leviter quasi capitulata, vertebrarum transversis processibus, ibi quoque paulum sinuatis, in hærent.

Surculus capitulatus. Plin. 17. 21.

CAPITULATIM, Adv. [κατὰ κεφαλαίον] Plin. Epist. 22. lib. 6. Per capita. Plin. lib. 2. cap. 12. Nunc confessa de iisdem breviter atque capitulatim attingam. V. Nep. 24. 3. 3.

CAPITELLUM, i. n. [κεφαλαίον] diminut. alterum, Parvum caput; h. e. craffiore summitate conjunguntur rei significat. Plin. lib. 24. cap. 19. Inde alii ramuli affurgunt sua capitella gerentes. in edit. Hard. legitur Capitula. Sic & lib. 36. cap. 23. Capitula columnarum, non Capitella, ut in ed. Lugd. citabatur.

Capitellum, significat etiam Caput columnarum. Corippus, 4. 59. Buxea populeis aptans capitella columnis.

Quin etiam recentiores Medici Capitellum sumunt pro illo vase duplici, in quo reponuntur herbe, &c. ut igne fupposito ex his aqua exprimitur. Un Alambic. Sed unde Medici illi fupsumper? H. St.

CAPYS, yos. m. [Κάπυς] Filius Afaraci, & pater Anchisæ. Alius, a quo dicit Virg. conditam Capuam. 10. Æn. 145.

Et Capys: hinc nomen Campanæ ducitur urbi. V. CAPUA.

C A R

CARA, V. CARUM.

CARABI, Scythiæ fumen est apud Plin. lib. 6. cap. 17.

CARABUS, i. m. [καράβος] Genus cancri. Plin. lib. 9. cap. 31. Cancerum genera Carabi, Aftaci, Maiæ, Aguri, Heracleotici, Leones, & alia ignobiliora. Carabi, a ceteris cancribus cauda distant: in Phœnicæ ἴππου vocantur, tantæ velocitatis, ut consequi non lit.

Carabus est etiam Parva scapha ex vimine facta, quæ contacta crudo corio genus navigii præbet. V. Isidor. 19. 1.

CARACALLA, æ. f. Indumenti Gallici genus fuit ad talos usque demissum, ab Antonino Bassiano, Sept. Severi F. imperatore populo Rodatum: unde & Caracallæ vel Caracalli cognomen ipse invenit. V. Aurel. Victor in Antonino, & Spartian. cap. 9.

CARACCA, Ptol. Oppidum esse in Hispania creditur, quod hodie vulgo Guadalaïra dicitur.

CARADRUM, i. n. Pifcis genus, Apul. Apol. p. 160.

CARAGOGUS, i. m. Herba multellago. Apul. de Herb. cap. 27.

CARALIS, CARALITANUS. V. CALARIS.

CARAMALUS, i. m. Pantomimi nomen apud Sidon. Carm. 23. v. 268.

CARAMBIS, is. f. [Κάραμβίς] Urbs & Promontorium magnum ad Septentrionem porrectum, arietinae frontis habens formam: quod longo spatio pelago incumbens, Scythicæ obiectum peninsulæ, Euxinum pontum bimarem videtur efficere. V. Plin. lib. 4. cap. 12. & lib. 6. cap. 2. Strab. irem lib. 7.

Alta carambis. Valer. 5. Argon. 103.

Nubifera. Valer. 8. Argon. 214.

CARAMBUCIS, is. Scythiæ fluvius, ad montes Riphæos. Plin. lib. 6. cap. 14.

CARANITUS, idis. f. Præfectura est Armenia majoris. Plin. lib. 5. cap. 24.

CARANTONUS, i. m. Fluvius, vulgo Charente. Anton. Mofella v. 463.

CARANUS, i. m. Primus Macedoniae rex, cujus historiam pluribus persequitur Justin. lib. 7. Ejus etiam meminit Solinus cap. 12. Liv. 45. 9. V. & Snakenburgh. indicem ad Curt.

Eit item Caranus, Aradiorum portus in Phœnicia prope Paltum urbem. V. Strab. lib. 16.

CARAS, Proprium viri nomen, qui Caribus imperavit, illisque primus ex avibus auspicium dedit. Auctor Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 13.

CARASENI, Populi Tauricæ regionis. Plin. lib. 4. cap. 12. [Immo Characeni, utin codd. emendatis est.

CARASTASPI, Plin. lib. 6. cap. 7. Populi sunt circa Mæotin.

CARBANA, æ. f. Pomponio Mela lib. 2. 7. commemoratur inter parvas insulas Italiæ adjectas.

CARBAS, æ. m. [Κάρβας] Ventus Africus dicitur a Vitruvio l. 6. nautæ Carbinum nominant, quem Libyicum hodie vocant.

CARBASUS, i. [αἰγυβόν] f. secundum Phricianum: & m. secundum Phocam: Probus vero & Caper dicunt esse masculini & femini in singulari, in

in plurali vero neutri. Est autem Lini genus miræ tenuitatis, in Hispania primum repertum, teste Plin. lib. 19. cap. 1.
 Carbafus, Velum ex carbofacto fabric. Virg. 3. Æn. 357.
 — & auræ
 Vela vocant, tumidoque inflatur carbafus Austro. Ubi Servius, Carbafus genus lini est, quod abusive pro velo ponitur. Sane in numero singulari hæc Carbafus dicimus: in plurali hæc Carbafa. Lucret. lib. 6. 108.
 Carbafus ut quondam magnis intenta theatris, &c.
 Dare carbafa a litore. Ovid. 2. de Arte Am. 336.
 Sed non, cui dederis a litore carbafa, vento, &c.
 Deducere carbafa. Ovid. 11. Met. 477. — totaque malo Carbafa deducit.
 Mota secundo flatu sonant carbafa. Ovid. 13. Met. 419.
 Perfiffa carbafus petulantibus auris. Lucret. lib. 6. 110. De velis loquitur, quæ in theatro extendebantur.
 Præbere ventis carbafa. Ovid. 7. Epist. 171.
 Subducere torto carbafa lino. Ovid. 3. Fast. 587.
 Substringere carbafa. Martial. lib. 12. 20.
 Felicitant trepidi substringere carbafa nauæ.
 Ventilantur carbafa aura. Stat. 4. Silv. 106.
 Vocat jam carbafus auras. Virg. 4. Æn. 417. Loquutio poetica, Tempus abundi esse significans.
 Carbafus, Pallium quo quis amictur, opulentiæ caufa, ut ex serico aut tenui lino. Virg. 8. Æn. 34. — eum tenuis glauco velabat amictu Carbafus. Curtius de Indis loquens 8. 9. 21. Corpora ufque pedes carbafa velant. Ex quibus locus intelligi potest hoc Virile esse vestimentum. Sed & Muliebre esse fati constat ex Valerio Maximo, loquente de Æmilia virgine Vestali. lib. 1. cap. 17. Qua adorante, inquit, quum carbafum, quam optimam habebat, foculo imposuiffet, subito ignis emicuit.
 Carbafa, pro Ea tunica parte, quæ finus fluentes habet in modum carbafi veli. Lucan. lib. 3. 239.
 Fluxa coloratis astringunt carbafa gemmis.
CARBASUS, a, um. Adj. [καρβάσιος] Ex carbofactus. Cic. 7. Verr. 30. Tabernacula carbafis indenti velis collocabat.
 Sinus carbafci crepantes. Virg. 11. Æn. 776.
 Veni carbafci. Tibul. lib. 3. 2. 21. V. ibi Interpr.
CARBASINUS, a, um. [καρβασίνος] Idem. ut, Carbafina vela. Plin. lib. 19. cap. 1. Et Apul. 8. Miles. p. 214. Die fequenti variis coloribus indusiati, & deformiter quifque formati, facie cenofio pigmento delita, & oculis obunctis graphice, prodeunt mitellis & crocotis & carbafinis & bombycinis injecti.
CARBASINEUS, a, um. Idem. Varro de Vita Pop. Rom. lib. 4. Eadem postea carbafinea magis, ut pellibus tegerentur togæ. Ex Nonio, 14. 28.
CARBATINA, æ. f. [καρβατινά] Calceamenti genus est rustici, ut habet Pollux lib. 7. Onomast. cap. 22. vocatum fit a Caris populis. Catul. in epigrammatis vocat Crepidas carbatinas, Epigr. 95. 4.
 Culos & crepidas lingere carbatinas. V. Scalig. ad locum.
CARBILLIUS, V. CARVILIUS.
CARRO, [Κάρρος] Cognomen familiæ plebejæ, gentis Papiriæ. Ex hac C. Carbo Orator, cuius meminit Cic. in Brut. 221. In eodem igitur numero ejuſdem ætatis C. Carbo fuit, illius equeſtiffimi viri filius, non fati acutus orator, fed tamen orator numeratus est.
 Cn. Carbo prætereæ, hujus frater, summa fuit auctoritate in Rep. partes Marianas fequitus. Qui in tertio confulatu fuo in Sicilia, iuſtu Pompeii, dum ventrem apud latinam exoneraret, quod ejus rei veniam, fruendæ diutius lucis caufa, ab inquitforibus efflagitaſſet, turpi genere mortis occiſus est. telis Valer. lib. 9. cap. 13.
CARBONIANUS, a, um. Adj. ut, Carboniana bonorum poſſeſſio, Quæ ſcilicet ex Carboniano edicto datur, ex quo infantibus aut impuberibus, quibus controverſia fit, an inter liberos ſint, caufa cognita, perinde bonorum poſſeſſio datur, ac ſi nulla de ea re controverſia eſſet, & judicium in tempus pubertytatis differt. l. 1. D. de Carbon. edict. & in l. 2. D. de vent. in poſſeſſ. mittend.
CARBO, onis. m. [κάρβος] Pruna extincta. Ter. Adel. 5. 3. 63. Tam excoctam reddam, atque atram, quam carbo est.
 Carbo etiam dicitur, Quum eſt ignitus. Plin. lib. 18. cap. 35. Et quum cinis in foco crefcit, & quum carbo vehementer perluceat.
 Candens carbo. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonforios candentem carbone ſibi adrebat capillum.
 Lentis urere carbonibus. Ovid. 3. Trift. 11. 47.
 Pulvis carbonis. Ovid. 3. de Arte Am. 628.
 Vis carbonum gravis. Lucret. lib. 6. 802.
 Carbone notare, i. e. Damnaare: cui quod contrarium eſt, Creta notare. propterea quod Pythagoras aiebat, id quod eſſet colore candido, ad boni naturam pertinere: quod atro, mali. Perſ. 5. Sat. 108.
 Quæque ſequenda forent, & quæ vitanda viciffim, Illa prius creta, mox hæc carbone notatiſi. V. in CALCULUS.
 Picta carbone prælia. Hor. 2. Serm. 7. 98.
 Carbone rudi ſcribere carmina. Martial. lib. 12. 62.
 Carbonem pro theſauro invenire. Proverb. de expectatione fruſtrata. Phæd. 5. 7. 6.
 Superum voluntas favit, fed fato invido, Carbonem, ut aiunt, pro theſauro invenimus.
 Carbo dicitur etiam de Carnis combuſtæ maſſa. Cell. 4. 4. Audio, ſi quis pullum hirundinis ederit, angina toto anno non periclitari: ſervatumque eſt fale, cum iſ morbus urget, comburi, carbonemque ejus contritum in aquam muſſam infricari & prodeſſe.
 Carbones eleqiorum. Plaut. Merc. 2. 3. 74. Impleantur mæx fores elegiorum carbonibus. i. e. Laudibus formofarum. Solebant enim veteres ſiquis erat formoſus, aut ſiqua formofa, in foribus ſcribere, ut apud Ariſtophanem Veſp. 97. de Demo filio Pylilampis ſpeciſſimo, καὶ ἂν δὴ ἂν ἰδῷ γὰρ πῶς περιβαλλόμενον τὸν πρῶτον αὐτοῦ ἵδρα δάμα κελῶν. Nec vero tantum nomen, verum etiam aliquid laudis caufa adſcribebant carbonibus pingentes: Eas laudes formofarum & ſcripturas, hic Carbones eleqiorum appellat. Elegit vero nomen tam laudi quam vituperationi ſervit. Turneb. Adverf. 7. 15. V. & ad Plaut. Interpp.
CARBONARIUS, a, um. Adj. Ad carbones pertinens; ut, Negotium carbonarium exercere. Aurel. Viſt. Vir. Ill. cap. 72. Gloſſ. Gr. Lat. ἀνθρακωδύναξ, Cella carbonaria.

CARBONARIUS, i. m. Qui carbones conficit. Plaut. Caf. 2. 8. 2. Sine modo rus veniat, ego remittam te ad virum Cum furca in urbem, tanquam carbonarium. Et. Gloſſ. Gr. Lat. ἀνθρακωδύναξ, carbonarius.
CARBONARIA, æ. f. Subaud. Officina, vel ſimile vocabulum. ut, De calcaria in carbonariam. ſcil. Deſcendere: hoc proverbio uſus eſt Tertul. de Carne Chriſti cap. 6. Eſt, A conditione laborioſa & fordida ad ſimilem alteram devolvi.
 Carbonaria eſt etiam, Unum ex oſtiis Pauli fluvii. Plin. 3. 16.
CARBONESCO, ère. In carbonem redigi. ut, Donec materia carboneſcat. Cæl. Aurel. Taid. 5. 1. 20.
CARBUNCULUS, i. m. [ἀνθράκω] dimin. Auſt. ad Heren. lib. 4. 10. Ipſe a vicinis cum teſta ambulans carbunculus corrogaret.
 Carbunculus, Genus terræ, ut ait Varro de Agric. lib. 1. cap. 9. quæ ſole perſervet ita, ut radices fitorum comburat. Al. Perſerve ita fit, ut &c. Plin. lib. 17. cap. 4. Et carbunculus, terra quæ ita vocatur, emendari vite macra putatur.
 Carbunculus, in arboribus Ea eſt corruptio quæ flores adurit. V. CARBUNCULATIO.
 Carbunculus, Gemma. Plin. lib. 17. cap. 7. Principatum habent carbunculi, a ſimilitudine ignium appellati, quum ipſi non ſentiant ignes: ob id a quibuſdam apyroti vocati.
 Carbunculus, etiam Furunculus ignitum & ex bile auſta inflammatum ſignificat apud Medicos. Plin. lib. 23. cap. 4. Nomas repturgant, carbunculus rumpunt.
CARBUNCULOSUS, a, um. Adj. [ἀνθρακώδης] ut, Carbunculofus ager. Columel. lib. 3. cap. 11. Nam carbunculofum agrum, niſi ſtercore juves, macras vineas effecere dixerunt.
 Arena carbunculofa, h. e. Rubra & lapillis quibuſdam rubris, ceu carbunculis plena. Plin. lib. 31. cap. 3. [Nihil ejuſmodi apud Plin. Tantummodo Arenæ & carboni meminit. V. loc.
CARBUNCULO, [ἀνθρακώδης] ère. vel CARBUNCULOR, àri. dep. Inflammatum eſſe velut carbo. Plin. lib. 23. cap. 3. Succus eorum carbunculantibus circa oculos ulceribus, & puſtulis prociſidentie pupillæ efficaç. Genitalia carbunculantia aut exulcerata. Plin. lib. 24. cap. 11. Semina carbunculantur. Plin. lib. 12. cap. 7. i. e. Contrahunt vitium illud, quod dicitur carbunculus.
 Vites carbuncule etiam dicuntur. Plin. lib. 14. cap. 2. Carbunculari negatur, magna dote, ſi verum eſt, aliqua in vite celo non eſſe juſ. Et iterum lib. 18. cap. 28. Unde carbunculate dicuntur vites, ut quodam uredinis carbone exuſta.
CARBUNCULATIO, onis. f. [ἀνθράκωσις] & Carbunculus, in arboribus eſt ejuſmodi corruptio, quam vulgari ſermone Pruinam appellamus, quæ verno tempore adurit lacteſcentes germinum oculos: & quum flores aduſſerit, carbunculus tum vocatur. Plin. lib. 17. cap. 24. Sideratio tota celo conſtat: quapropter & grando in his cauſis intelligi debet, & carbunculatio, & quod pruinarum injuria evenit.
 Carbunculatio in vitibus, quæ circa lud Auguſti in Italia accidit, Vitium eſt, quum vineæ non fatiſ foliis teclæ, præſervidis folibus interdum retroridæ hunt & exuſtæ, ex quo tandem aſcunt, ut quodam uredinis carbone exuſtæ, acinque tunc præcoquantur in callum, ut Plin. ait, lib. 18. cap. 29. quod fit ad Canis ortum interlunio accidente. Hæc Budeus. cui non convenit cum Plinio in hæc dictionis ſignificatione. vide prolixam ejus diſputationem in Annotat. in Pandectas. p. 237. Epicoop. Eſchaurdure.
CARCASUM, i. n. [καρκασόν] Narbon. Galliæ urbs. Plin. lib. 3. cap. 4. in deſcriptione Narbonenſis provinciæ. Hodie vulgo Carcaſſone. [Puto apud Plin. Carcaſon legendum, terminatione Græca. Nam alibi Carcaſo vel Carcaſona, ut Narbo & Narbona, aliaque id genus, alterutro modo conſtante, eſſertur. Littera geminata Carcaſſo, vel Carcaſſona, ſequiore demum ævo ſcribi cœpit. In priori ed. etiam Carcaſes populi, turpi errore ex eodem Plinii loco hic inferabantur.
CARCER, èris. m. [καρκηρία, φυλακή, έρετύς] Locus, inquit Servius, in quo ſervantur noxi: vel unde quis exire prohibetur: a Coercendo dictus, ut ait Varro de L. L. lib. 4. quod exire prohibetur. Liv. 1. 33. extr. Carcer ad terrorem increſcentis audaciæ magna urbe, imminens foro, ædificatur. Cic. 7. Verr. 22. Cur carcer ædificatus? cur tot ſupplicia ſint in improbos more majorum conſtituta? Juven. 3. Sat. 114.
 Sæcula, quæ quondam, ſub regibus atque tribunis, Viderunt uno contentam carcere Romam.
 Sceleris luela carcer. Lucret. 3. 1028.
 — ſcleriferque luela Carcer, & horribilis de ſaxo jactu' deorum.
 Scelerum vindex. Cic. 2. in Catil. 27.
 Janitor carceris. Cic. 7. Verr. 118.
 Inferorum. Sen. Herc. fur. 1222. Diræ furiarum loca & inferorum carcer. Ventorum carcer. Ovid. 4. Met. 662. V. Æolius.
 Vincula carceris rumpere. Cic. 1. Tuſc. 74.
 Ædificatus ad illius pœnam. Cic. pro Sylla, 70.
 Æolius, i. e. Ventorum carcer, quibus rox præeſt Æolus. Ovid. 2. Faſt. 456.
 Ater Plutonis. Sen. Oeth. 1141.
 Cæcus. Virg. 6. Æn. 734. — neque auras Reſpiciunt claufe tenebris, & carcere cæco. i. e. Tenebroſo.
 Dirus. Sen. Thyeſt. 1. Quod ipſe cultos carceris diri horreat.
 Mœſtus carcer, ab effectu, quia mœſtos facit. Ovid. ad Liv. 278.
 Niger, Obſcurus. Juven. 13. Sat. 245.
 Rutilicus, i. e. Ergatulum turi ſervos vinclis aſtrictos continens. Juven. 14. Sat. 24.
 Quis fualet juveni lætus ſtridore catenæ, Quem mureſt afficiunt inſcripta ergaſtula, carcer Rutilicus? V. Lipſ. Elect. 2. 15.
 Sollicitus. Ovid. 1. Amor. 6. 64. Sollicitum dicit, quod ſollicitos & anxios reddat infulos. [Immo Janitor, vel Commentariensis, non carcer. Squalidus. Ovid. 2. Amor. 2. 42.
 Tenebroſus. Lucan. lib. 2. 79.
 Affervere in carcere. In ASSERVO.
 Attineri carcere. Tacit. 6. Ann. 19.
 Claudi carcere. Ovid. 1. de Pont. 6. 37.
 Carcere dicuntur claui ſpèrere ſalutem.

Condi in. Cic. 7. Verr. 75. Qui postulante me, produci atque in carcerem condi imperavit.
 Coniici in. Cic. 1. Tusc. 96.
 Cubare in. V. CUBO.
 Contrudi in carcerem. Cic. 7. Verr. 68.
 Deducere aliquem in. V. DEDUCO.
 Duci in carcerem illos iubet. Cic. 7. Verr. 76.
 Effundere carcerem in aliquem. Cic. in Pison. 16. Quod omnes undique perditos collegistis: quod in me carcerem effuditis: quod conjuratos armastis, &c.
 Emiffus e carcerem rogatu hominis optimi. Cic. pro Planc. 30.
 Frenare carcerem. Virg. 1. Æn. 58. Poëticum.
 Includere in. V. INCLUDO.
 Laxari, Liberari. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 134.
 Mittere in. Cic. 4. in Catil. 13.
 Revulfus, Apertus. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 44.
 Strangulari in carcerem. Flor. 4. 1. 10. Quam sententiam sequentis omnibus, in carcerem parricide strangulantur.
 Carcer, Homo, per metaphoram. Ter. Phorm. 2. 2. 26. Ain tandem carcer? Ubi Donatus, Non carcerarium, sed carcerem, asperius appellavit. Sic Lucil. Carcer, vix carcerem dignus. Et Vix, pro Non.
 Carceres, pl. [ἀφῆσαι] Locus in circo, unde emittuntur equi in spētaculis. Serv. in 1. Æn. 54. Carcer est undecunque prohibemur exire. Dicitur quasi Arcer, ab Arceudo. Locum autem in quo servantur noxii, Carcerem dicitur numero tantum singulari: Unde vero erumpunt quadrigæ, Carceres dicitur numero tantum plurali. licet plerumque usurpet poeta, ut est 3. Georg. 104.
 — runtque effusi carcerem currus. Cic. de Clar. Orat. 173.
 Nec enim in quadrigis cum secundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit, quum palmam jam primus acceperit: nec in Oratoribus, qui tantum abita primo, vix ut in eodem curriculo esse videatur. In illa tamen significatione nonnunquam etiam apud idoneos auctores, frequentius apud poetas, singulariter profertur. Auctor ad Heren. lib. 4. Impudentes illos dicit esse qui currere cœperint; ipse intra carcerem stet, &c. Ovid. 10. Met. 653.
 Signa tubæ dederant, quum carceris pronus uterque Emicat, & summam celeri pede libat arenam.
 Patefacti carceres. Lucret. 2. 261.
 Nonne vides etiam patefactis tempore puncto Carceribus, non posse tamen prorumpere equorum Vim cupidam, &c.
 Dimitti carceribus. Stat. 6. Theb. 522.
 Ceu modo carceribus dimissus in arva solutus.
 Effundere sese carceribus. Virg. 1. Georg. 512.
 Ut quum carceribus sese effunderet quadrigæ.
 Emiffus e carceribus. Cic. de Amicit. 101. Quibus cum tanquam e carceribus emiffus, &c.
 Exire e carceribus. V. paulo ante ex Cic. de Clar. Orat. 173.
 Soluti carceres. V. Dimitti carceribus.
 A carceribus ad calcem, i. e. A principio ad finem. Cic. de Amicit. 101. Maxime quidem optandum est, ut cum æqualibus possis vivere: quibuscum tanquam e carceribus emiffus sis, cum iisdem ad calcem, ut dicitur, pervenire possis. V. CALX.
 A calce ad carcerem revocari. Cic. de Senect. 83. Nec vero velim quasi decurso spatio a calce ad carcerem revocari.
 A carceribus ad metas. Varro 1. de R. R. cap. 3. Ars an sit agricultura, an quid aliud, & a quibus carceribus decurrat ad metas.
 CARCERĒS, a, um. ut, Antrum carcerium, Prudent. contra Symmach. 2. 468.
 Catena carceria. Idem Hymn. trium martyr. v. 16.
 CARCERĀLIS, e. Idem. ut, Cæcitas carceralis. Prudent. in Vincent. v. 271.
 Sripes carceralis. Idem v. 551.
 CARCERARIUS, a, um. [καρχαριός] Adj. ut, Carcerarius quæstus, Qui ad carcerem pertinet. Plaut. Capt. 1. 2. 26.
 Ægre est mihi hunc facere quæstum carcerarium.
 Substantive in Gloss. Gr. Lat. Carcerarius, φαλακρίτης. Conf. loc. Donat. in CARCER. supra adduct.
 CARCERATICUM, i. n. In comment. ad tit. de verb. signif. Alciatus accipit pro Mercede illa, quam militibus, qui custodia carcerum præstant, humanitatis causa magistratus largiuntur. Verum Haloander id verbum non agnoscit in §. pannularia. l. divus. D. de bon. damnat. fed Chariticoen legit, nempe Quod ob gratiam alicui datur. Est enim ductum a Charitibus, id est gratis. Chartisticoen Gothofr. q. V.
 CARCERO, Ære. ut, Jejunio exagitur, ariditate siccat, fletu effunditur, solitudine carceratur. Salvian. lib. 2. de Provident. Et Messala Corvin. p. m. 19. Occidere, carcerare, &c.
 CARCHEDON, onis. [καρχηδών] Græce Carthago dicitur. Inde
 CARCHEDONII dicitur Carthaginiensis. Plaut. pro. Pœn. 53.
 Carchedonium vocatur hæc comœdia. Latine Pœnulum Plautus inscripsit.
 CARCHEDONIUS, i. m. [καρχηδώνος] Smaragdi genus, inter metalla æris reperitur, vilissimum, minimumque: idem fragile, & colore incertum: ac virentium in caudis pavonum, columbarumque collo plumis simile. V. Plin. lib. 37. cap. 5. Calchedonii Hard. ex Mff. q. V.
 Carchedonium, Carcarbunculi species. Plin. 37. Archelaus tradit Carchedonios nigrioris aspectus esse, fed igne, vel sole, & inclinatione æquius quam cæteros excitari. Eosdem umbrante tecto purpureos videri, sub celo flammæ, contra radios Solis & scintillare: ceras signantibus his liquefcere, quamvis in opaco: etiamnum in Carchedoniis maribus stellas intus ardere, feminas fulgorem univcrsum fundere extra se.
 CARCHESTIUM, i. n. [καρχηστῶν] Poculi genus. Virg. 5. Æn. 77.
 Hic duo rite merito libans carcheſia baccho. Junge Sil. 11. 301.
 Invergere, vel Superinvergere carcheſia. Ovid. 7. Met. 246. Est autem Carcheſium, ait Macrobr. lib. 5. Saturn. cap. 21. Poculum Græcum tantummodo notum. Meminit ejus Pherecydes in libris historiarum, atque Jovem Alcumenæ pretium concubitus carcheſium aureum dono dedisse. Sed Plautus infuetum nomen reliquit, atque in fabula Amphitryone, Pateram datam, quum longe utriusque poculi figura diversa sit. Patera enim, ut & ipsum nomen indicio est, planum ac patens est.

Carcheſium vero procerum, & circa mediam partem compressum, anatum mediocriter, anſa a fummo ad infimum pertingentibus. Aſclepiades autem vir inter Græcos æprimè doctus, ac diligens, Carcheſia a navali re exſtimat dicta. Ait enim navalis mali partem inferiorem, pternam vocari: at circa mediam fere partem καρχηστῶν dicit: fummam vero partem carcheſium nominari: & inde diffundi in utrumque veli latera ea quæ Cornua vocantur, &c.
 Carcheſia, Summa pars mali, i. e. Foramina quæ a fummo mali funes recipiunt. Lucil.
 Tertius hic mali fuperat carcheſia fumma. Nonius 15. 28.
 Est & Carcheſium, Tractoria machina apud Vitruv. 10. 5. Valdi Lex. Vitruv.
 CARCINA, æ. f. [καρχιν] Civitas est mediterranea Scythiæ Europææ, Carcine Pomp. 2. 1. a qua
 CARCINITES, is. m. [καρχινίτης] Sinus est Scythiæ Europææ, apud Plin. lib. 4. cap. 12. & Pompon. lib. 2. 1. Vulgo dicitur *Le golfe de Ni-groph*. Qui, ut Strabo lib. 7. docet, Cherroneſum, quam Tauricam, live Scythicam vocant, efficit.
 Est & Carcinus fluvius oppidum idem præterfluens, Ptolemæo.
 CARCINETHRON, i. n. [καρχινέθρον] Herbæ genus, Græci Polygonori vocant: cujus fuccus naribus infusus, ſupprimit sanguinem: & cum vino potus, cujuslibet partis proſtium, excretioneseque cruentas inhibet. Plin. lib. 27. cap. 12. Ruell. lib. 3. cap. 79. dicit a Latinis appellari Sanguinariam: Officinis autem nostris & herbariis *corioliæ* & *centi-nodiæ* marem.
 CARCINIAS, æ. m. [καρχινίας] Gemma marini cancri colore. Plin. lib. 37. cap. 11.
 CARCINODES, CARCINOMA, IN CARCINUS.
 CARCĪNUS, i. m. i. e. Cancer animal. καρχίνος a Græcis dicitur. Pro Cancro fidere. Lucan. lib. 9. 536. Carcinus ardens.
 Est etiam Carcinus duorum poetarum Tragicorum nomen, quorum alter Athenienſis fuit, alter Agrigentinus. Horum scripta enumerat Suidas.
 CARCINODORS, eos. n. [καρχινόδωρος] a Carcino dicitur, hoc est cancro, quando vitium seu morbus cancri naturam imitatur, & ferpit quasi cancer. Plin. lib. 20. cap. 17. Narium quoque carcinodes, consumit illi-tum ex aqua.
 CARCINŌMA, ætis. n. [καρχινώμα] Cancro morbus. Plin. lib. 20. cap. 9. Aqua quoque ejus decocta, nervos, articuloſque mſre juvari: si foveantur vulnera & recentia & vetera, etiam carcinomata, quæ nullis aliis medicamentis sanari poſſint. Hinc Augustus Julius fuis filiam & neptem, & Agrippam fanerum, contaminatos probris omnibus & plane extra emendationis ſpem poſitos, Vomica & Carcinomata ſua vocare ſolebat, teſte Suet. Aug. cap. 65. Nec alter, inquit, illos appellare quam tres vomicae aut tria carcinomata ſua. conf. ſupra CANCER & inde derivata.
 CARDA CES, is. m. [καρχηδαις] apud Perſas appellabatur, Qui ex rapto vivebant. Nam Carda apud eos Bellicoſum & violentum ſignificabat. Auctor Strab. lib. 15. Nepos 14. 8. 2. Habebat barbarorum equitum viginti, peditem centum millia, quos ille Cardaces appellavit. Ita enim legendum est non Cardates, quod fatiſ probavit Schottus.
 CARDAMYLA, æ. f. [καρχηδυλίη] Urbs fuit Peloponneſi, propinqua Pylo, ſub dominio Agamemnonis, una earum, quæ reconciliationis ergo Achilli ab Agamemnone offerbantur, apud Homerum lib. 9. Iliad. 292.
 CARDAMINA, æ. f. [καρχηδυλίη] Siſymbrii genus eſt, quod Officinæ Naſturtium aquaticum vocant. Naſturtium alterum Dioſcor. lib. 2. cap. 156. V. Ruell. lib. 2. cap. 60. & Apul. de Herb. cap. 20.
 CARDAMŌMUM, i. n. [καρχηδυλίη] Genus herbæ odoriferæ. Plin. lib. 12. cap. 13. de azaro, amomo, amomide: Simile his (inquit) & nomine & fructe cardamomum, femine oblongo. metitur eodem modo in Arabia. Quatuor ejus genera. Viridiffimum ac pingue, acutis angulis, contumax fricanti, quod maxime laudatur. Proximum e rufo candicans. Tertium brevius atque nigrius. Pejus tamen varium, & facile tritu, odorisque parvi: qui verius, coſto vicinus eſſe debet. Verum Cardamomum hodie non aſſertur ad nos.
 CARDAMON, i. n. [καρχηδυλίη] Herba quæ Silveſtre naſturtium dicitur Dioſcoridi & Galeno, unde proverbium Græcum, *εδωδι καρχηδυλίη*, Ede naſturtium. proverbiale in Stupidos & ignavos. V. Chiliadas Eraſmi. Gallice appellatur *Un creſſon alexois*.
 CARDAX, corrupte pro CORDAX, q. V.
 CARDIA, æ. f. [καρχη] Thraciæ Cherroneſi oppidum, apud Plin. lib. 4. cap. 11. cuius ſæpe Demotheus meminit in oratione contra Ariſtocratem. ab aliis Cardiopolis, deſinde Lyſimachia dicta eſt. Eumenis patria, unde Alexander Myndium hæc civitatem in gratiam ejus innumera a tributis Philippum ſeſſe ſcribit. Inde
 CARDIANUS, a, um. [καρχηδυλίη] Unde apud Nepotem in Eumen. 11. Eumenes Cardianus vocatur.
 CARDIA, [καρχηδυλίη] Latine Cor: quanquam etiam a priſcis medicis, teſte Galeno, pro Superiori ventriculi oriſicio ponebatur, quo pacto ipſum etiam Hippocraatem aliquando loquutum eſſe ostendit. Hinc factum eſt, ut Cardiacus morbus dictus ſit, non qui cor, ſed ipſum infeſtat ventriculum, de quo in ſeq.
 CARDIACUS, a, um. Adj. [καρχηδυλίη] ut Morbus cardiacus, Oris ventriculi affectus. Cor enim pro Ore ventriculi ſumebant veteres: de quo ſic Cælius lib. 1. c. 19. Huic morbo præcipue contrarium eſt id genus, quod καρχηδυλίη a Græcis nominatur: quamvis ſæpe ad eum phreneticis tranſeant. ſiquid enim in illis labat, in hoc conſtat. Id autem nihil aliud eſt, quam nimia imbecillitas corporis: quod itoſtacho languente, immodico ſudore digeritur. Licetque protinus ſeire id eſſe, ubi venarum exigui, imbecillique pulſus ſunt. Sudor autem ſupra conſuetudinem, & modo, & tempore, ex toto thorace & cervicibus, atque etiam capite prorumpit: pedibus tantummodo & cruribus ſcioribus atque frigidis.
 CARDIACUS, l. m. Subſt. pro Homine qui cardiaco morbo tentatur; cui maxime medicina a vino eſt. Plin. 23. 1. Cardiacorum morbo unicum ſpem in vino eſſe certum eſt. Eo ſpectat Juven. 5. Sat. 31.
 Ipſe capillato diſſuſum conſule potat
 Cardiaci nunquam cyathum miſſurus amico. Hor. 2. Serm. 3. 161.
 Non eſt cardiacus, Craterum diſſiſſe potato,
 Hic æger. Cic. 1. de Divin. 81. Ego autem haud ſcio, an hæc cardiacis hoc tribuendum ſit, nec phreneticis.
 CARDIALGIA, æ. f. [καρχηδυλίη] Dolor cordis, & mentis triſtitia: item Ventriculi eroſio, quæ & Cardiogmos dicitur. V. infra. CARDI-

CARDINALIS, CARDINEUS, IN CARDO.
CARDIOGMUS, i. m. [*καρδιόγμος*] Morbus est ventriculi, ortum habens ex humoribus acris, & mordacibus, ipsum ventriculi orificium (quod prisci Graeci, teste Galeno, etiam *καρδία* appellarunt) intolerabili punctione erosioneque infestantibus, nonnunquam etiam syncopen inducentibus. Ea enim pars corporis exactissimo tactu sensu est praedita, propter insignem per nervorum ad eam a cerebro transmissum. Quod fit ut dolores ea in parte sint maximi, quibus quum vires ferendis pares non sint, solet sublequi ea syncope, quam stomachicam vocant.
CARDISCE, es. [*καρδίση*] Gemma est, alio nomine Draconites dicta. Plin. lib. 37. cap. 10. Draconites sive draconitias e cerebro fit draconum, sed nisi viventibus abscisso, nunquam gemmascit, invidia animalis mori se sentientis. Igitur mos est, ut morientibus animalibus caput amputent. Encardia cognominatur & Cardisce.
CARDO, inis. m. [*καρδία, καρδία, καρδία*] dicitur quasi Cor januae, quod scilicet illa movetur: ut ait Servius. Virg. 1. Aen. 453.
 — foribus cardo stridebat athenis.
 Cardo, feminin genere, antiquis: Graius in Peliadibus:
 Sonat impulsa regia cardo. Nonius.
 Claudianus in sextum consulatum Honorii in fine:
 — perpetuisque immota cardine claustris
 Janus bella premens. H. St. Correcti tamen codd. Immoto exhibent.
 Celer cardo. Sen. Hippol. 9. Celerique polos cardine verfas. Verba sunt ad Jovem.
 Facilis cardo. Juven. 4. Sat. 63.
 Horrisonus cardo. Virg. 6. Aen. 573.
 Tum demum horrisono stridentes cardine sacrae Panduntur portae.
 Lepidus cardo. Plaut. Curcul. i. 1. 94. Num mutit cardo? est lepidus.
 Emovere cardine postes. Virg. 2. Aen. 493.
 — & emoti procumbunt cardine postes.
 Emotus cardo. Stat. 1. Theb. 349.
 — venti transversa frementes
 Configunt, axemque emoto a cardine vellunt.
 Stridet cardo. Virg. 1. Aen. 453.
 — foribus cardo stridebat athenis.
 Vellere a cardine postes. Virg. 2. Aen. 480.
 Verfare cardinem. Ovid. 4. Met. 93.
 Versus cardo. Virg. 3. Aen. 448.
 Verum eadem, verso tenuis cum cardine ventus Impulit. i. e. Aperta janua, per Periphrafin. Servius.
 Cardines appellantur a Vitruvio, lib. 6. cap. 1. & lib. 9. cap. 4. Duo caeli vertex, alter Septentrionalis, alter Meridionalis, Graece *πύλοι* dicuntur. Lucan. lib. 4. 72. — & summus olympi Cardo tenet Tethyn.
 Mundi cardo. Ovid. 2. de Pont. 10. 57.
 Ipse quidem certe cum sim sub cardine mundi, Qui semper liquidis altior exstitit aquis. Periphrafin est Septentrionalis plaga.
 Eous cardo, Unus e quatuor mundi cardinibus, Orientalis. Stat. 1. Theb. 157.
 Occiduis cardo. Lucan. 4. 672.
 Cardine ab occiduo vicinus Gadibus Atlas Terminat.
 Centrum appellatum est Cardo ab Apul. de Mundo p. 57. Mundus est ornata ordinatio, Dei munere, Deorum recta custodia: cujus cardinem, sic enim dixerim centrum, &c. habet tellus.
 Cardo pro Opportunitate. Virg. 1. Aen. 676.
 — haud tanto cessabit cardine rerum. Ubi Servius, Aut *δικηπίας*, dixit, ne in tantum quidem: hoc est brevi occasione cessabit. Aut simpliciter intelligendum est, Non poterit in tanta rerum opportunitate cessare: ut sit de proverbio tractum, de quo dicitur, Res in cardine est, hoc est in articulo.
 In eo cardo rei vertitur, dixit Cicero, pro eo quod est, Ex hoc tota res pendet. Egregia translatio. Erasim. [Quem tamen, puto, memoria fessellit. V. plura apud interp. ad Virg. l. c.]
 Cardinem causae in aliquo ponere dicebant antiqui, quod nunc dicimus, Accipere jus per hoc vel illud. Quintil. lib. 5. cap. 12. Cades a te facta est: cruentum enim vestem habuisti. Non est tam grave argumentum si fatetur, quam si convincitur. Nam si fatetur, nullis ex causis potuit cruenta esse vestis: si negat, hic causae cardinem ponit. in quo li victus fuerit, etiam in sequentibus ruit.
 Lituus cardo, idem quod Cardo causae, sive Summa totius litis. Quintil. lib. 12. cap. 8.
 Cardo, Summa pars est jugamenti, quod in cavum inditur. Budaeus de Affamentis loquens.
 Cardines temporum a Plinio dicuntur Ver, Aestas, Autumnus, & Hiems, lib. 18. cap. 25.
 Extremus aevi cardo. Sen. Troad. 52. i. e. Exitus.
 Extremi cardinis annos. Lucan. 7. 381.
 — ultima fata
 Deprecor, ac turpes extremi cardinis annos, Ne dicam fervire fenex.
 Cardo, est Forma agri: quam exponit Plin. lib. 18. cap. 33. his verbis: Observato solis ortu quocunque libeat die, stantibus hora diei sexta, sic ut ortum eum a sinistro humero habeant: contra mediam facient meridies, a vertice septentrio erit, qui ita limes per agrum currit, cardo appellatur. Et Liv. 37. 54. Taurum montem a mari Euxino ad Cyprium excurrentem, Cardinem a forma vocavit, quasi litem imperii Romani a Septentrione ad Meridiem,
 Cardines mathematici qui sint, V. in TETARTEMORION.
CARDINEUS, a, um. Septimus apud Terentianum,
 Stridula cui limina, cui cardine tumulus.
CARDINEA, r. vel potius CARDEA, a. f. Dea a Cardinibus appellata, quibus praerat. Aug. de Civ. Dei. 4. 8. Tres Deos ostiarios Romani poluerunt, Forculam foribus, Cardeam cardini, Limentinum limini. Sed Macrobi. i. Saturn. 12. Carnam vocat.
CARDINALIS, e. Quod ad cardinem pertinet. ut, Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Vitruv. 4. 6.

Est etiam idem ac Praecipuus, principalis. Servius in Virg. 1. Aen. 131. de Ventis Euro, Zephyro; Isti, inquit, sunt cardinales. Adde Salmast. Exerc. Plin. f. 882.
Cardinales in Pontificio iure dictos opinatur Alciatus exemplo civium magistratum. In lib. Officior. Theodos. Cardinales appellantur Praefecti praetorio Aesane dioecesis, & Praefectus Africae, quod majores ceteris essent. Nam, teste Perotto, Cardinales & Cardineus Praecipuus significat. Minime errare videntur, qui nomen Cardinalis divi Hieronymi aetate fuisse ignotum tradunt. Certe hoc Cardinalium genus non erat, etiam si demum nomen fuisse. Sed adhuc sub iudice lis est, quo tempore, quo fonte sit ortus Cardinalium ordo. Pontificum libelli, teste Roterodamo, indicant tum institutos, quum orbis agnosces Romanam ecclesiam totius Reipub. Christianae principem, eo conflueret, siquid exitisset quod eruditorum consilium requireret. Ad id muneris electi sunt duodecim Cardinales, viri doctrina, moribus & linguarum peritia instructi, qui nunc vocantur Penitentiarii, penes quos haeret functio. Nomen & dignitas penes alios est, quae nunc regum aequatur altitudini.
CARDINALITER, Adv. est Principaliter. Firmic. 6. 13. Cardinaliter praedire.
CARDINATUS, Adj. [*καρδίωτος*] ut, Tignum cardinatum: vulgus *Enclavatum* vocat. Vitruv. lib. 10. cap. 21. Coniuncta capitibus transversario cardinato tigno, & altero mediano inter duos scapos cardinato.
CARDEOS, i. m. [*καρδέωτος*] significat Arcam panariam: nonnullis tamen pro Macra accipitur, quam & Magida dicunt. Auctor Cal. Rhodig. lib. 9. cap. 17.
CARDUCHI, orum. m. [*Καρδύχοι* Stephano] Parthorum populi, ad Tigrim fluvium, quorum meminit Strabo lib. 16.
CARDUELLIS, is. f. [*καρδύελλης*] Avis dicta, quod carduorum femine pacatur. Plin. lib. 10. cap. 42. Minima avium carueles, imperata faciunt, nec voce tantum, sed pedibus & ore pro manibus dicitur Carduelus a Servio. [Immo in quibusd. codd. Cardualis, sed in emendatis Carduelis.]
CARDUUS, i. m. [*καρδύωτος*] Herba est vulgo nota. Virg. 1. Georg. 152. Mox & frumentis labor additus: ut mala culmos Efflet rubigo, signefique horreret in arvis
 Carduus. Segnis, i. e. Inutilis, infecundus. Servius. Carduus benedictus, Planta est nullis hoc tempore non cognita, de qua V. plura apud Matthioli. in lib. 3. Dioscor. cap. 91.
CARDUETUM, i. n. Carduorum locus. Pallad. 4. 9.
CARE, IN CARUS.
CARECTUM, IN CAREX.
CARENSES, ium. m. Hispaniae Tarraconensis populi sunt, Complutensibus vicini. Plin. lib. 3. cap. 3.
CARENTINI, orum. m. Italiae populi sunt, in quarta regione a Plinio lib. 3. cap. 12. locati, prope Frentanos.
CARENUM, vel CARANUM, i. n. Genus vini dulcis: atque ita vocatur, quum multi una parte decocta deperditaeque relinquuntur duae. V. Ludov. Nonn. de Re Cib. lib. 4. cap. 13. Sed vocabuli origo ita obscura est, ut a grammaticis nullis sit perscripta, quum tamen auctores multi huius vocis meminerint, ut Palladius, Octob. Tit. 18. & Graeci rerum rusticarum scriptores, etiam in medicina Nicolaus Myrepsus & Apicius coquus. 2. i. extr. Ergo autem vinum velur Caricum, inquit Turnebus Advers. 13. 23. esse crediderim. Nam sive Carenum per se scribatur, suspitione nostrae suffragabitur etymologia, sive per e singulare Carenum reperitur, quo recentiores scriptores, quorum proximi seculis nomen vini careni natum erat, utuntur, & melius scribi quidam censent. Cassiodorus in Tripartita historia, Isauriae quoque latrones maxima multitudo congregata usque ad Carenos & Phoenicia venientes, urbes & vicus in medio positos populati sunt. Graece autem scribitur *μύζης καρύνος φοινίκης*, &c. Genus ergo tale vini, ut credibile est, nisi Care deoexere, & nomine de se afferere. Haec Turnebus. Est etiam Genus herbae. Columel. 12. 49.
CARENARIÆ, arum. f. Videntur apud Palladium appellatae Cortinae & vasa, in quibus coquitur carenum. Sic autem scribit 8. 7. Et diligenter per carenarias divisum, quinque horarum spatio continuo per vestes pueros curabis agitare, vasa ipsa concutens. Turnebus.
CAREO, ui, itum, & contra regulam casum, [*καρτερωμαι, σίρωμαι, υπερίω*] ere. Priscianus contra dictionem Cassius, nomen esse potius, quam participium, ut Vacuus. Virg. 2. Aen. 85.
 — nunc casum lumine iugent. i. e. Privatam, vacuum.
 Servius.
 Carere quid significet declarat Cic. 1. Tusc. 88. Triste enim est nomen ipsum carendi: quia subjicitur haec vis, Habuit, non habet, desiderat, requirit, indiget. Et paulo post, Carere igitur hoc significat, Egere eo quod habere velis. Plura ibidem.
 Careo, cum genitivo. Ter. Heaut. 2. 1. 20.
 Nam dum abs te absum, omnes mihi labores fuere quos cepi, leves: Praeterquam tui carendum quod erat.
 Cum accusativo. Plaut. Curc. 1. 2. 46. Quia id quod amo careo.
 Cum ablativo. Ter. Eun. 2. 1. 17.
 Tandem non ego illa caream, si sit opus vel totum triduum?
 Caruitne febris te heri vel nudiustertius? Plaut. Curc. 1. 1. 17.
 Aditu carentia faxa, Inaccessa. Ovid. 3. Met. 226.
 Ambitione caret pectus. Hor. 2. Epist. 2. 260.
 Anima carere. Quintil. lib. 3. cap. 7.
 Bono. Cic. 1. Tusc. 88. Dicitur illud bono carere quod est malum.
 Bonis morum. i. e. Carere bonis moribus. Stat. 5. Silv. 1. 52.
 Commodis carere. Cic. pro Rosc. Amer. 44. An amandant hunc sic, ut esset in agro, ac tantummodo aleretur ad villam? ut commodis omnibus careret?
 Conspiratione & periculo carere. Suet. Aug. 19. Nam ne ultimae quidem fortis hominum conspiratione & periculo caruit.
 Consequetudine amicorum carere. Cic. 5. Tusc. 63. Quam huic erat miserum, carere consequetudine amicorum, &c.
 Crimine carere. Cic. pro Ligar. 4. Ergo haec duo tempora carent crimine.
 Culpa. Ter. Hecyr. 4. 4. 41. Censeri te posse reperire ullam milerem quae careat culpa? an quia non delinquant viri? Hic videtur Terentium ponere Carere culpa, pro eo quod est, Non delinquere. V. CULPA.
 Cura carens opera. Hor. de Arte Poet. 261.

Discriminibus carere. Suet. Claud. 9. Sed ne discriminibus quidem caruit. conf. Conspiratione.
 Dolore carere. Cic. de Amicit. 2. Valetudo expetitur, ut dolore careas. Idem 1. de Finib. Quomodo omni dolore caret.
 Doloris sensu carere. Cic. ad Brut. Ne id ipsum, carere omni sensu doloris, sit miserius quam dolere.
 Dolis carere. Virg. 2. Æn. 44. — an ulla putatis
 Dona carere dolis Danaum.
 Domo alicujus carere. Cic. 7. Verr. Annum tibi illum unum domo carendum esse meretricis?
 Exemplo carere dicitur, Quod ab alio nemine commissum est. Sen. Hippol. 53.
 Tum scelera dempto sine per cunctas domos
 Jere: nullum caruit exemplo nefas.
 Febri carere. Cic. 16. Fam. 15. Mihi nuntiavit te plane febri carere, & belle habere.
 Fide carere dicitur res. Plin. lib. 7. cap. 1. Naturæ vero rerum vis atque majestas, in omnibus momentis fide caret.
 Fide carere verba. Ovid. 2. Epist. 26.
 Fine carere lacrima. Ovid. 1. de Pont. 2. 29.
 Foro. V. Publico carere.
 Fraude non caret. Cels. in l. quod Nerva. D. depositi.
 Frigoribus. Hor. 3. Carm. 19. 8.
 Gravitate carens, Non ponderosus. Ovid. 1. Met. 67.
 Honore vitæ. Ovid. 3. de Arte Am. 483.
 Honore mortis. Virg. 6. Æn. 333.
 Cernit ibi mæstos, & mortis honore carentes. i. e. Sepultuta. Servius.
 Invidia. Ovid. 13. Met. 139.
 Labe vita carens. Ovid. 1. Trist. 9. 43.
 Lacrymis carere genæ. Virg. 5. Æn. 173.
 Nec lacrymis carere genæ.
 Laude sua. Quintil. lib. 2. cap. 20.
 Libertate, Non liberum esse. Hor. 1. Epist. 10. 40.
 Libidinis carere. Sallust. Catil. cap. 13. Animus imbutus malis artibus, haud facile libidinis carebat.
 Luce hac carere. Cic. 1. Tusc. 12. Miserum Cn. Pompejum, qui tanta gloria, dignitate tanta sit orbatus: omnes denique miseris qui hac luce careant. h. e. Hac vitæ priventur. conf. Ovid. 15. Met. 531.
 Luce forensi carere. Cic. de Clar. Orat. 32. 1. e. Causas non agere.
 Luxu carentes delicia. Stat. 1. Silv. 1. 158.
 Malis. Lucret. lib. 2. 4.
 Malo caret mors. Cic. 1. Tusc. 88.
 Mente bona. Ovid. 2. Amor. 8. 10.
 Metu alicujus. Sen. Hippol. 2.
 Militibus bonis carere. Curt. 10. 2. 27. Bonis vero militibus cariturus sum, &c.
 Morte carentes divi. Hor. 2. Carm. 8. 12.
 Munere. Virg. 5. Æn. 651.
 — indignantem tali quod sola caret Munere.
 Nivibus caritura Rhodope. Ovid. 2. Met. 222.
 Nota Cressa caret dies. Hor. 1. Carm. 36. 10. Album calculum Cressam notam dicit. Porphyrius.
 Oculis carere. Ovid. in Ibin, 267.
 Patria carere. Ter. Heaut. 1. 1. 85. Carens patria ob meas injurias.
 Perturbatione animi carere. Cic. 1. Off. 21. Sintque tranquilli, atque omni animi perturbatione careant.
 Peste carere. Virg. 9. Æn. 540. — retroque residunt
 In partem quæ peste caret. i. e. Incendio. Servius.
 Pompa carentia jura. Lucan. lib. 2. 352.
 — vanaque carentia pompa Jura placent.
 Provincia carere. Cic. 6. Verr. 41. Diodorus interea Prætoris isto prope triennium provincia, domoque caruit.
 Publico carere. Cic. pro Milon. 48. Caruit foro postea Pompeius, caruit senatu, caruit publico. i. e. In forum non venit, in senatu non fuit, in publico verlatum non est.
 Ratione. Ovid. 3. Fast. 119.
 Ergo animi indociles, & adhuc ratione carentes.
 Rebus urbanis carere. Cic. 4. Acad. 1. Quibus temporibus florere in foro maxime potuit, caruit omnino rebus urbanis.
 Reditu vela caret. i. e. Non redeunt. Ovid. 2. Epist. 26.
 Remigio carens Icarus. Ovid. 8. Met. 228.
 Remigioque carens non ulla percipit auras.
 Roma carere. Cic. 9. Att. 20. Ego meo Ciceroni, quoniam Roma caremus, Arpini potissimum togam puram dedi. i. e. Roma absumus.
 Rubigine dentes careant. Ovid. 1. de Arte Am. 515.
 Senatu carere. V. Publico carere.
 Sensu caret mors. Ovid. 12. Met. 325.
 Sensu & vita carere. Cic. pro C. Rabir. 29. Quid jam ista C. Mario, inquit, nocere possunt, quoniam sensu & vita caret?
 Sensu carentia femina. Lucret. lib. 2. 989.
 Sepulcro patris carere. Hor. 2. Serm. 3. 196.
 Per quem tot juvenes patrio carere sepulcro.
 Sole carens domus. Ovid. 2. Met. 331.
 Stultitia. Hor. 1. Epist. 1. 42.
 Virtus est vitium fugere: & sapientia prima, Stultitia caruisse.
 Successu caret doli. Ovid. 1. Epist. 18.
 Suspensione. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Verumtamen quanquam abest a culpa, suspensio tamen non caret. i. e. Non purus est, ait Budæus.
 Temeto. Cic. de Repub. Carent temeto omnes mulieres. Plaut. Truc. 4. 3. 59. Sive subbibit, sive caret temeto. i. e. Vinum non bibit.
 Terrore mortis. Juven. 10. Sat. 357.
 Venia. Hor. in Arte Poet. 354.
 Vino, Non bibere vinum. Plaut. Afin. 4. 1. 57.
 Hæc multa ei esto, vino viginti dies Ut caret.
 Virginitate carens. Ovid. 9. Met. 331.
 Virtute carentia verba. Hor. 2. Epist. 2. 123.
 Vitiis carens. Hor. 3. Carm. 27. 39.
 Voluptatibus. Cic. de Senect. 7. Tum quod voluptatibus carent.

Non caret qui non desiderat. Cic. de Senect. 47. Cupidis enim talium rerum, odiosum fortasse, & molestum carere. Satis vero & expletis jucundum esse carere; quamquam non caret qui non desiderat.
 Carendo, gerundium, cui opp. Fruendo. Cic. Post. red. ad Quir. 3. Amicitia, confuetudines, vicinitates, clientelæ, ludi denique, & dies festi quod habent voluptatis, carendo magis intellexi, quam fruendo.
 Carendum tui est, pro Te, a Nævio olim dictum refert Gell. Noct. Attic. lib. 19. cap. 8.
 CARENTIA, æ. f. [καρῆνσις] Quam recentiores e nostris vocant Privationem, eam rectius & exprelius & proprie magis Carentiam dictam esse a vetustioribus quibusdam Latinis scribit Pontanus de Prud. 281. Vide & pag. 309. 311. 327. Qui finit Latin. H. St. Prior locus est fol. 151. a. Aldi. V. Scalig. de causis L. l. cap. 69. Et Cellar. Cur. post. qui in Barbarissis collocare non dubitat, ut & Voss. de Vit. ferm. 3. 3.
 CAREO, depon. pro Careo antiquissimos dixisse affirmat Priscianus lib. 8. p. 797.
 CARESCO, Ære. pro Careo. Gloss. Cyrill. Carefco, καρῆσκω.
 CARESUS, i. m. [καρῆσιος] Fluvius est Troadis, Hom. 12. Il. celebratus, cujus Plinius ait nulla sua ætate existisse vestigia, lib. 5. cap. 30.
 CARETHA, æ. f. Insula est in mari Lycio, quæ postea Dionysia dicta est. Auctor Plin. lib. 5. cap. 30.
 CAREUM, sive CARIUM, i. n. Plinio 19. 8. καρῆον Diofcoridi, Herbarum genus est, gentis hujus cognomine ita appellatum, semen habens ejusdem nominis. Athenæus Pastinacam majorem interpretatur, vulgata pastinaca multo præstantiorem. Officinæ Carui appellant. V. Ruell. lib. 3. cap. 43. & Apic. 7. 2.
 CAREX, icis. f. Herba acuta & durissima, similis sparto. Virg. 3. Georg. 231. — & carice passus acuta. Servius. Columel. lib. 11. cap. 2. Filix quoque aut carex ubi nunc nascitur, Augusto mense recte extirpatur: melius tamen circa Idus Julias ante Caniculæ exortum.
 CARECTUM, i. n. Locus caricibus plenus. Virg. 3. Ecl. 20.
 — tu post carecta labas. Columel. lib. 6. cap. 22. Melius nemoribus herbis, & fructibus, & carectis, quam lapidosi locis durantur ungula.
 CARICÆUS, a, um. Mantuan.
 Caricæe succedæ case, dum præterit æstus.
 CARICEUM, i. n. Veteres dixerunt a Carie. V. Nonium 1. 79.
 CARIA, æ. f. [καρία] ejus Asiæ, quæ Minor dicitur, prima regio est. Minorem autem Asiam Plin. lib. 3. cap. 27. ab ortu Lycaonia, & Phrygia illa quæ Galatiam, & Pisidas attingit, ab occasu toto Ægæi maris excurfu, a meridie Ægyptio pelago, a septentrione Paphlagonia terminat. Cic. pro Flacco 65. Quid de tota Caria? nonne hoc veltra voce vulgatum est, Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum est faciendum. Sed alii legunt, in Care. V. Chiliad. Erafm. in Proverb. Multi duces Cariam perdidissent.
 CAR, is. [καρ] pl. Cares, um, ibus. Populi Carie, quos pugnaces fuisse, & per totam Græciam militantes mercede errasse, Strabo tradit. Virg. 8. Æn. 725.
 Hinc Leleges, Caraque, sagittiferosque Gelonos.
 Singulari Car Nepos usus est 14. 1. 3. Natus patre Camiffare, natione Care. Conf. Cic. l. c.
 CARICUS, a, um. [καρικός] Adj. ut, Charta Carica. Stat. 4. Silv. 9. 26.
 Chartæ Thebaicæve, Caricæve.
 CARINUS, a, um. aliud Adj. Hinc Carinæ mulieres quædam olim dicebantur, Quæ sebilis cantu mortuos in funeribus ascetabantur, quoniam & Caria arcefferunt. V. Cal. Rhodig. lib. 16. cap. 4.
 CARIUS, a, um. [καριός] aliud Adj. ut, Diana Caria. Stat. 4. Theb. 225. Plaudentique habiles Carie resonare Dianæ.
 CARIATAS, [καριατάς] Urbs fuit in Bactriana, quam Alexander subvertit, ubi Callithenes comprehensus est, & in vincula conjectus, ut auctor est Strab. 11.
 CARICA, æ. f. [κάρικος] Genus fici, a loco sic dictum. Plin. lib. 13. cap. 5. Syria præter hanc peculiare habet arbores. In ficorum genere caricas: & minores ejus generis, quæ coctana vocant. Cic. 2. de Divin. 84. Quomodo M. Crassus exercitum Brundulii imponeret, quidam in portu caricas Cauno advectas vendens, Caunæ clamitabat.
 Carica proprie est Ficus sicca. Ovid. 1. Fast. 185.
 Quid vult palma sibi, rugosaque carica? dixi.
 Mixta rugosis palmis. Ovid. 8. Met. 674.
 Hic nux, hic mixta est rugosis carica palmis.
 CARICEUS, CARICEUM, V. CAREX.
 CARICO, [καρικός] Ære. Idem est quod Onero. Hieronymus, Origenes majora cogitans, propriumque ingenium ferre non sufficiens, oneribus majoribus caricabat se, & quomodo sic incedere non possent, ruina magna devolutus est. Alii Carrico scribunt. V. Cang. Gloss.
 CARICON, i. n. [καρικός] Locus est in Memphide, a reliquis separatus, in quo Cares habitant, qui affinitate cum Memphitis contracta, Caromemphite appellati sunt. Auctor Steph.
 CARIDEMUM, i. n. Promontorium in Hispania, nunc dicitur Capo de Carbonero, Olivarius in Melam lib. 2. cap. 6. Idem tamen Olivarius dicit ibidem, Caridemum promontorium vocari, Capo de Gara.
 CARIORS, V. CARIS.
 CARIORS, Æi. f. [καριός] est Vetusitas vel Putrilago: auctore Nonio. Lucil. Satyr. lib. 7.
 Ne auriculam obfidat caries, ne vermiculique.
 Tenere caries, Mollis. Ovid. 5. Trist. 12. 27.
 Vertitur in teneram cariem, rimisque dehiscit,
 Siqua diu solitis cymba vacabit aquis.
 Consensescere carie. Plin. 35. 18. Consensuit hæc tabula carie.
 Desicere carie. Plin. 16. 42. Illæ renitentur, nec temere rumpuntur: priusque carie, quam viribus desiciunt.
 Infestari carie. Columel. lib. 11. cap. 2. Omnis materia in ædificia succidi debet luna decrefcente ab vicefima usque in tricesimum: quia sic cæsa judicatur carie non infestari.
 Sentire cariem. Plin. lib. 16. cap. 39. Cedri oleo peruncta materies, nec tinea nec cariem sentit.
 Recipere cariem vetustatis. Columel. lib. 3. cap. 2.
 Trahere cariem. Plin. lib. 23. cap. 1. Jam & patres familias ætatem ademerunt.

admere his quæ per se cariem traxere, quo certe vocabulo fatis confilii dederè piffici, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

Muros carie invalidos. Amian. 16. 2. Comperit iugifodoni, civitatis antiquæ muros, fpafiofi quidem ambitus, fed carie vetuftatis invalidos. Pruna carie rugofa. Martial. lib. 13. 29. Oflum vitiatorum caries. Celf. lib. 8. cap. 2.

Vini caries. Plin. lib. 15. cap. 2. de vino, Quinimmo invitat ad fervandum blanda inveterati caries.

CARIOSUS, a, um. [*carosus*] Adj. Quod carie infestatum est. Columel. lib. 4. cap. 26. Hæc, eorumque fimilia pedamenta post putationem retractanda funt, partefque eorum putres dedolandæ; acque alia convertenda, quæinceratium habent: alia fummovenda, quæ vel cariofa, vel jufto breviora funt.

Amphora cariofa. Martial. lib. 11. 50. Amphora nunc petitur nigri cariofa Falerni, &c.

Dentes cariofi. Plin. 32. 7.

Offa cariofa Celfo dicuntur, lib. 8. cap. 2.

Palmyla cariofior. Varro de R. R. 1. 67.

Semen cariofum. Plin. 18. 17.

Seneftus cariofa. i. e. Cariem afferens rebus. Ovid. 1. Amor. 12. 20.

Terra cariofa. Columel. lib. 2. cap. 4. Observabimus ne lufosus ager tractetur: neve exiguis nimis feminadidus, quam terram rultici, varian cariofamque appellant. V. Plin. lib. 17. cap. 5.

CARIO, are. Unde Mart. Capell. lib. 1. Carientem tripodem dixit.

CARILLÆ, arum. f. pl. [*καρίλλαι*] Picentium oppidum, quod Annibal devicit. Sil. lib. 8. 580.

— & exhaustæ mox Pæno Martæ Carillæ. Al. Cerillæ, quia Græcis *κερίλλαι*. V. Heinf. & Drakenb. not.

CARINA, æ. f. [*καρίνα*, *carina*] Infima pars navis, auctore Feflo Pompeio: five Trabs quæ navis fundatur. Caf. 1. Bell. Civil. 54. Carinæ primum, ac flatuina quæ levi materia fiebant: reliquum corpus navium viminibus contextum coriis integebatur. Liv. 22. 20. pr. Infequitri trepidam hofium claffem, naves omnes, quæ non aut perfererant proras litore illifas, aut carinas fixerant vadis, religatas puppibus in altum extraxere. Ovid. 14. Met. 553. — mediifque carina Subdita navigiis. Cic. 3. de Orat. 178. Quid tam in navigio neceffarium quam latera, quam carinæ, quam prora, quam puppis, &c. Carina pro Tota nave frequenter apud Pætas, per Synecdochem, ut in Male fida carinis ftatio. Virg. 2. Æn. 23.

Nunc tantum finus & ftatio male fida carinis.

Audaces carinæ. Juven. 10. Sat. 264.

Celeri carina metiri aquas. Ovid. 9. Met. 446.

Curvæ carinæ. Virg. 1. Georg. 360.

Facilis. Sil. lib. 17.

Feffa, Transl. Ovid. de Rem. Amor. 811.

Hoc opus exegi: feffæ date ferta carinæ.

Firma. Ovid. 2. Epift. 46.

Incurva. Ovid. 15. Met. 644.

Longæ. Virg. 5. Æn. 158.

Panda. Virg. 2. Georg. 445. i. e. Curva. Servius.

Pictæ carinæ inant huc. Virg. 8. Æn. 93.

Preffæ carinæ, pro Onerariis, ut ait Servius. Virg. 1. Georg. 303.

Siccæ. Hor. 1. Carm. 4. 2. i. e. In litus propter intermilfam ob temporis injuriam, navigationem fubductæ.

Turrigera. Lucan. lib. 3. 509.

Velifera. Ovid. 3. de Pont. 11. 67.

Uincta natat. Virg. 4. Æn. 398.

Deprimere carinam. Ovid. 14. Met. 185.

Et, ne deprimeret fluctive lapive carinam, Pertinui.

Disjectæ carinas. Lucret. lib. 2. 553.

Disjectæ folet magnum mare, transtra, carinas.

Durare vix poftunt carinæ sine funibus æquor imperiofus. h. e. Ferre, fuftinere. Hor. 1. Carm. 14. 7.

Emittere. Lucan. lib. 3. 46.

Ferre. Lucan. lib. 1. 401.

Jactare carinas dicitur Neptuneus. Ovid. 19. Epift. 143.

Te decet aut magnas magnam jactare carinas.

Jactare. Ovid. 14. Met. 560. — jactatis hæpe carinis Suppoftere manus.

Impulfæ tonfis i. e. Remis. Lucan. lib. 3. 527.

Infultant carinæ fluctibus. Ovid. 1. Met. 134.

Mæffa. Lucan. lib. 3. 632.

Æquora difcedunt mæffa diducta carina.

Movere remo. Ovid. 13. Epift. 101.

Cum venies, remoque move veλοque carinam.

Rapiunt carinas venti. Lucan. lib. 3. 46.

Rapi fugiente carina. Lucan. lib. 8. 662.

Rumpere Ventus dicitur, i. e. Frangere. Horat. Epod. 10. 20.

Sulcant vada. Virg. 5. Æn. 158. — & longæ fulcant vada falfa carinæ.

Texigere portum. Virg. 1. Georg. 308.

Textur carina funis cofis. Ovid. 16. Epift. 110.

Carinæ nucis putaminum bifidæ. Plin. lib. 15. cap. 22. Solum hoc pomum natura compactiffi operimento claufit: namque funt bifidæ putaminum carinæ.

ARINA, arum. f. pl. Vicus in urbe Roma, regione 4. Liv. 26. 10. pr. In hoc tumultu Fulvius Flaccus porta Capena cum exercitu Romanum ingreffus, media urbe per Carinas Æquilias contendit. Hor. 1. Epift. 7. 48. Dum redit, atque foro nimium diftate Carinas

Jam grandis natu queritur. Et Cic. 1. de Arufp. Refp. 49. Cum diceret velle fe in Carinis ædificare alteram porticum, quæ Palatio reftitueret.

Lauræ Carinæ. Virg. 8. Æn. 361.

Romanoque foro, & lautis mugire Carinis. Ubi Serv. V.

In Carinis fuis fe cenam dare dixit S. Pompejus, cum Cafarem & Antonium in tremi fua circa Mifenum coena exiciperet, ambiguitate vocis ad domum Pompejanam in Carinis alludens. Vellei. 2. 77. pr. V. Ind. Boetl.

ARINO, [*καρίνω*] are. Plin. lib. 9. cap. 13. Salient pectines, & extra volitant, feoque & ipfi carinant. i. e. Sua fibi concha inftrumentum porrigunt ad navigandum, & ceu carinam quandam ex tefta effingunt.

ARINANTES, Probra objectantes, a Carina dicti, quæ est infima pars

navis: fic illi fortis infimæ. Feflus. adde Serv. ad Virg. 8. Æn. 361. Sed obitat fecunda brevis, quo minus hæc vox in hac altera figuratione a Carina navis deducenda videatur, quam ideo alii vel a Carere derivant, vel a *καρίνω* [*carino*]. V. Dacæ. ad Feft.

CARINATUS, a, um. partic. [*καρίνατός*] Concausus, & in modum carinæ formatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Pectus homini tantum latum, relicquis carinatum.

CARINARI, orum. m. apud Plaut. Aul. 3. 5. 36. funt Qui cerino colore pannum inficiunt. Nam cera Dorice *καρίνος* dicitur, quæ alias Græcorum lingua *καρίνος* vocatur: liberentis autem a Doribus & Æolis Latinum mutuum funt, quam ab aliis Græcis. Sic in Afinaria *καρίνος*, *καρίνος* vocatur a Plauto. Hinc nomen Græce est onagos fabulæ: & in hac *καρίνος*, *καρίνος*: Ibi onerat aliquam zamam. Plautus tamen in Epidico Cerinum dicit, ut five Carinarios, five Cerinarios dicas, tantumdem eloquaris sine ullo vocabuli difpendio. Cerinus color figuratur apud Ovid. 3. de Art. Am. 184. Et fua velleries nomina cera dedit.

CARINI, orum. m. Germaniæ populi apud Plinium lib. 4. cap. 14.

CARIOSURLI FERES, Gallie Lugdunenſis populi funt apud Plinium lib. 4. cap. 18. qui Cafari Curiofolite.

CARIOFA, IN CARYOTA.

CARITAS, IN CARUS.

CARIS, idis. f. [*καρίς*] Genus piffcis. Ovid. Halieut. 130. — fimofoaque caris. [Carides vero a Galeno lib. 3. de Alim. fac. inter Crustatos piffces referuntur, ita ut hæc lectio ferri nequeat. Ingens autem lecti. varietas eft. V. Interpp. ad loc.]

CARISA, æ. f. cognomine Aurelia, civitas Hifpaniæ ad Bætium fluvium, in Gaditano conventu Plin. lib. 3. cap. 1.

CARISSA, æ. f. Vafra mulier apud Feflum ex Lucilio. In Gloff. Ifidor. Lena vetus & litigiofa, ancilla dolofa, fallax.

Item, Teli genus in Ser. Sammon. p. 27. Longæ cede cariffæ. Alii leugant Sariffæ, sine dubio rectius.

CARISANUM, i. n. Castellum quoddam in Italia. Plin. lib. 2. cap. 56. L. autem Paulo, C. Marcello Coss. lana ploit circa castellum Carissanum, juxta quod post annum T. Annii Milo occifus eft. Al. Comparianum, vel Cofanum.

CARIUS, i. m. [*καρίος*] Nomen filii Jovis & Torrhebiæ, qui circa Torrhebiæ lacum oberrans, Nympharum cantum dicitur audiviffe, & ab eis muficam didiciffe, eamque apud Lydos propagaffe. Quapropter divinos honores apud suos meruit, templo illi magnifice extracto in monte, qui & ipfe Carius a nomine ejus appellatus eft. Auctor Stephanus in *Topogr.*

CARIX, V. CARREX fupra. H. St.

CARMADAS, æ. m. Viri nomen, qui, ut a Plinio 7. 24. pr. traditur, tam felici memoria fuit, ut libros bibliothecarum, prope legentis modo, quos quis requireret, repræfentaret. Et hic fortasse fuerit, quem Cicero 1. Tufe. 59. in commenioranda memorie præftantia, nominavit, quantum in omnibus libris Carneas mendofe, ut fufpicor, fit feriptum. Male etiam in Plinio Carmidas legitur. Hæc Turneb. Adverf. 10. 16. [Charmadas quidem per *a* cum afpirata, feribitur in Miff. Plinii codd. teste Hard. ut & apud Macrob. Sat. 7. 1. Vera tamen feriptio videtur, quam Platonis, Xenoph. Diog. Laër. & Athenæi codd. conftanter exhibent Charmides. Quod non a primitivo Charmis ut Hardino placet, fed a Charmis, *καρίμος*, formatum, ut a *καρίνος* *καρίνοεις*, a *καρίνω* [*carino*]. καρίνω [*carino*], a *καρίνος*, *καρίνω* [*carino*], a *καρίνος* [*carino*]. Nec opus eft Beotici dialecto iftuc nomen efferri, quum fuerit Charmides ifte Itheniæns. conf. Gro-nov. ad Cic. de Orat. 2. 360. Est tamen etiam in Orat. 51. eadem varietas.

CARMANIA, æ. f. [*Καρυανία*] ut Stephanus & Srrabo tradunt, Regio Indiæ. Carmania autem duplex eft, culta una, deferta altera. Habitantes, ut docet Plin. lib. 7. cap. 34. Ichthyophagi cognominati funt, quod folis piffcis vescuntur.

CARMANI, orum. m. pl. Carmania incolæ. Pompon. 3. 8. Carmani sine veste ac fruge, sine pecore ac fedibus, piffcium cute fe velant. Carmanosque Duces. Lucan. 3. 250. [Forte Truces.

CARMANIDES, is. m. Pictor fuit haud ignobilis. Euphranoris difcipulus, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 11. Si lectio fana eft.

CARMELUM, vel CARMELUS, i. m. [*Καρυάλλω*] Duorum montium nomen, teste Hieronymo, quorum alter eft in Galilæa ad Auflralem plagam, in quo habitat Nabal Carmelus, maritus Abigail: alter Phœnicæ, juxta Ptolemaidem mari innimens, in quo Helias propheta flexis genibus pluviam impetravit. Posterioris hujus meminit & Plin. lib. 5. cap. 10. Promontorium, inquit, Carmelum, & in monte oppidum eodem nomine, quondam Ecbatana dictum.

Carmelus Deus & mons, ita lib. 2. Hift. 78. a Tacito defcribitur: Est Judæam inter Syriamque Carmelus, ita vocant montem deumque: nec miflacrum deo aut templum, fic tradidere majores: aram tantum & reverentiam, &c. V. & Suet. Vesp. cap. 5.

CARMEN, inis. n. [*καρμὴν*, *καρμῆν*] a Cano appellatum, quasi Canimen. Victor autem de Orig. Rom. cap. 5. vocem Carminis a Carmenta deducit, non iftam Carmentam a Carminibus dictam. Dicitur autem Quisquid certa lege & menfuris, five dimenſionibus compofitum eft: cuiusmodi lant opera Virgillii: que magis cantui accommodata funt, quam quæ profa oratione feribuntur. Virg. 8. Ecl. 10.

Sola Sephœclo tus carmina digna cothurno. Cic. 2. de Divin. 111. Non autem esse carmen illud Iurentis, ifpsum poema declarat.

Arma carminis. i. e. Inftrumenta & adminicula ad Icribendum carmen. Ovid. 5. Trift. 2. 52.

Hic ubi præbebit carminis arma locus.

Ats carminis. Hor. 1. Epift. 19. 27.

Quod timui mutare modos, & carminis artem.

Scriptores carminum. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Carmen & cantus. Cic. 3. de Orat. 951. Quorum illa fumma vis carminibus eft aprior & cantibus.

Carmen virtutis. i. e. Concentus. Cic. c. de Fin. 47. Sunt enim prima elementa nature, quibus auctus, virtutis quasi carmen efficitur. [German Gronov. reftituente feliciffimo.

Abfdurum carmen. Cic. pro Muren. 26.

Æolium. Hor. 3. Carm. 30. 13. — Æolium carmen ad Italos Deduxiffe modos. Æolide dialecto Alcæus lyricus poeta ufus est, porro Alcæum imitatus est Horatius. Teltatur ergo fe Græci carminis modulationem primum in Latinam linguam contuiffæ. Porphyrius.

Alterna

Alterna carmina, Duo sunt verſuum genera quæ invicem & alternis ſibi ſuccedunt. Sic vocantur Elegi. Ovid. 15. Epift. 5.
 Forſitan & quare mea ſint alterna requiris Carmina.
 Amabile. Hor. 1. Epift. 3. 24.
 Aonium. V. paulo poſt, Fluitantia carmina.
 Aptum artiſcioſa verborum concluſione. Cic. 2. de Orat. 34.
 Arundineum. Ovid. 4. Trift. 1. 12.
 Feſſus ut incubuit baculo, faxove reſedit Paſtor; arundineo carmine mulcet oves. i. e. Arundine cantato.
 Blandiſſima. Ovid. 15. Epift. 27.
 At mihi Pegafides blandiſſima carmina dicant.
 Connubiale, Carmen nuptiale. Claud. de 4. Conf. Hon. 649.
 Culta. Ovid. 3. de Arte Am. 341.
 — noſtri lege culta magiſtri Carmina.
 Dulce. Martial. lib. 13. 77.
 Dulcia defecta modulatur carmina lingua Cantator cyrenus funeris ipſe fui.
 Exequalia. Ovid. 14. Met. 430.
 Carmina jam moriens canit exequalia cyrenus.
 Exorabile, Quo aliquid exoramus. Valer. 1. Argon. 782.
 Famofum. Hor. 1. Epift. 20. 31.
 Feſtum. Claud. in 6. Conf. Stil. 21.
 Fictio carmine tenere aliquem. Virg. 2. Georg. 45.
 — non hic te carmine ficto Atque per ambages, & longa exorta tenebo. i. e. Simpliciter univerſa deſcribam: neque, ut in Æneide, aliquibus figmentis, aut uſis utar ambagibus. Servius.
 Flebile. Ovid. 15. Epift. 21.
 Fluitantia carmina. Lucan. ad Piſon. 151.
 — ſi carmina forte Nectere ludenti juvit fluitantia verſu, Aonium facilis deducit pagina carmen.
 Fœdum. Hor. 2. Epift. 1. 236.
 — fere ſcriptores carmine fœdo Splendida facta linunt.
 Felicia carmina, Felici profecta ingenio & vena. Ovid. 2. Amor. 17. 27.
 Sunt mihi pro magno felicia carmina cenſu.
 Grata feminis. Hor. 1. Carm. 15. 15.
 Grave penumque. Cic. 1. Tuſc. 64.
 Honorum carmen, Quod honorem meretur & famam. Valer. 4. Argon. 342.
 Ignobile. Virg. 9. Ecl. 83.
 — neque eſt ignobile carmen.
 Illaudabile. Stat. 5. Silv. 5. 33.
 Imbelle. Stat. 10. Theb. 868.
 — carmenque imbelle ſequitur.
 Incomptum. Auctor carminis obſcæni, in ipſo ſtatim initio, Carminis incompti luſus lecture procaæ, Conveniens Latio pone ſupercilium.
 Incondita carmina. V. INCONDITUS.
 Inerme. Ovid. in Ibin, 2.
 Omne fuit Muſæ carmen inerme meæ.
 Juvenilia. Ovid. 2. Trift. 339.
 Lacrymoſum. Ovid. 5. Trift. 1. 35.
 Læta. Virg. 2. Georg. 388.
 Et te, Bacche, vocant per carmina læta. [Per gramina malim.
 Lamentabile. Stat. 5. Silv. 3. 1.
 Laudabile. Hor. in Arte Poet. 408.
 Lucida. Lucret. lib. 1. 933.
 Mala. Martial. lib. 12. 40.
 Maleſida. Ovid. in Ibin 83.
 Carmina dum capiti diro maleſida canuntur. al. Maleſido dira.
 Manſurum. Stat. 4. Silv. 2. 3.
 Medicabile. i. e. Dolores & curas auferens. Valer. 4. Argon. 87.
 Miſerum. IN MISERE.
 Mæonium. i. e. Homeri. Martial. lib. 14. 183.
 Et tibi Mæonio quod carmine majus habetur, &c.
 Molle. Sen. in Agam. 5.
 Mordax. Ovid. 2. Trift. 562.
 Mortale, Non perpetuo duraturum. Ovid. 2. Pont. 6. 33.
 Nobile, Virg. in Ætina,
 — hanc auget nobile carmen.
 Nuptiale. Catull. 59. 12.
 Obliquum. i. e. Oblique detortum in aliquem. Stat. 1. Silv. 3. 66.
 Operoſa. i. e. Multa opera & labore compoſita, non poetica quadam & divina ingenii facultate. Hor. 4. Carm. 2. 32.
 — operoſa parvus Carmina ſingo. [i. e. Quæ multum operæ & curæ, & ſtilum ſæpe verſum exigunt. Simul alludit ad Mellificii operoſitatem. Eit enim Allegoria.
 Oppreſſa. Lucret. lib. 2. 505.
 Parvum. Hor. 2. Epift. 1. 258.
 — ſed neque parvum Carmen majestas recipit tua.
 Perpetuum carmen, dicitur, Quod ubique cohæret, argumento non interrupto. Ovid. 1. Met. 4.
 — primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.
 Pierium. Lucret. lib. 1. 945.
 Plenum. Cic. 1. Tuſc. 64.
 Probroſa carmina ſactitare. Tacit. 16. Ann. 14.
 Puerilia. Stat. 1. Achill. 230.
 — quarunt puerilia carmina Fauni. i. e. Carmina quæ Achilles adhuc puer ludere ſolebat.
 Reſonantia chordis. Lucan. ad Piſon. 229.
 Robuſti carminis oſas. Perſ. c. Sat. 5.
 Sæculare carmen. Suet. Vit. Horat. Ut non modo ſæculare carmen componendum injunxerit, ſed, &c. Sic & apud ipſum Hor. & Catull. vulgo inſcribitur.
 Saliare. V. SALIUS.
 Socialia. Ovid. 12. Epift. 139.
 Tibique effudit ſocialia carmina vobis. i. e. Hymenæum cecinit.

Solenne. Stat. 4. Silv. 6. 99.
 Sublimia. Juvenal. 7. Sat. 23.
 Tragicum. Hor. in Arte Poet. 220.
 Triviale carmen ferre moneta communi. Juven. 7. Sat. 55.
 Vividum. Martial. lib. 12. 62.
 Vocale, Sonorum. Ovid. 11. Met. 317.
 Vulgata carmina incertis auctoribus. Tacit. 1. Ann. 72.
 Affignat carmen etiam nutricum allecationi Chryſippus. Quint. lib. 1. c. 10.
 Canere. Cic. de Clar. Orat. 71.
 Canere ſibi intus. Cic. de Lege Agr. 67. Atque hoc carmen hic Trib. pleb. non vobis, ſed ſibi intus canit. V. CANO.
 Cantare carmina virginibus & pueris. Hor. 3. Carm. 1. 4.
 Cantitare. Cic. de Clar. Orat. 75. Utinam extarent illa carmina; quæ multis ſæculis ante ſuam ætatem in epulis eſſe cantitata a ſingulis conviviis, de clarorum virorum laudibus, in Originibus ſcriptum reliquit Cato.
 Capi carmine, pro Delectari. Virg. 4. Georg. 348.
 Carpere carmina. i. e. Reprehendere. Martial. lib. 11. 95.
 Celebrare carminibus laudes alioquus. Cic. pro Rabir. Poſth. 42.
 Certare. Lucan. ad Piſon. 210.
 Commendare. Ovid. 2. de Arte Am. 283.
 Componere carmen alicui. Hor. 2. Epift. 2. 291.
 Componere ad lyram. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Concordant nervis. Ovid. 1. Met. 518.
 Condere. Cic. 4. Tuſc. 41. Condi jam tum ſolitum eſſe carmen: quod ne liceret fieri ad alterius injuriam, lege fanxerunt.
 Contexere. Cic. pro Cael. 18. Ac longius quidem mihi contexere hoc carmen liceret.
 Currunt carmina molli limite. Martial. lib. 11. Epig. 91.
 Contingere Muſæo lepore. Lucret. lib. 1. 933.
 Deducere. Ovid. 1. Met. 4.
 Deducunt dicere carmen. Virg. 6. Ecl. 5. i. e. Tenue. Translatio a lana, quæ deducitur in tenuitatem. Servius.
 Delenda. Hor. 2. Epift. 1. 69.
 Delinire aliquem carmine. Ovid. 11. Met. 163.
 Demurmurare carmen ore magico. Ovid. 14. Met. 58.
 Deſcribere in foliis. Virg. 2. Æn. 445.
 Quæcumque in foliis deſcripſit carmina virgo Digerit in numerum.
 Deſcribere in cortice fagi. Virg. 5. Ecl. 13.
 Dicere. Virg. 6. Æn. 644.
 Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. i. e. Cantiones.
 Dicere aliquem, vel aliquid carmine. Virg. 2. Georg. 95.
 Dictare. Hor. 2. Epift. 1. 110.
 Diſponere. Lucret. lib. 3. 421.
 Diſtingere aliquem carmine. Ovid. 2. Trift. 563.
 Exornavit carminibus templorum aditus fuorum. Cic. pro Arch. Poet. 27.
 Explicare. Catull. 51. 3. al. Crimina.
 Facere. Cic. 4. Tuſc. 41.
 Facere nova carmina. Virg. 3. Ecl. 86.
 Facilitate carmina. V. paulo ante, Probroſa carmina.
 Fingere, Componere. Hor. de Arte Poet. 332.
 — Speremus carmina fingi Poſſe linenda cædro, & levi ſervanda cupreſſu. V. Operoſa carmina.
 Flectere carmen leviori lyra. Sen. Agam. 329.
 Fundere. Sil. lib. 13.
 Gaudere carmine. Hor. 2. Epift. 59.
 Habent carmen verſus Saliorum. Quintil. lib. 1. cap. 10. [Forte Habet.
 Inferere aliquid carminibus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
 Intendere carmen alicui. i. e. Carminem in aliquem ſcribere. Claud. de 4. Conf. Hon. 650.
 Ire carmina ſua aliquid jubent poëtæ. Martial. lib. 12. 2.
 Quæ fuo alio littoreos ibatis carmina Pyrgos: Ite ſæcra, jam non pulverulenta via eſt.
 Jungere nervis, Ad citharam canere. Ovid. 15. Epift. 13.
 Nec mihi, diſpoſitis quæ jungam carmina nervis Proveniunt.
 Ludere. Virg. 4. Georg. 565.
 Carmina qui luſi paſtorum.
 Mandare foliis. i. e. In foliis deſcribere velut in charta. Virg. 6. Æn. 74.
 Mittere. Martial. lib. 11. 58.
 Miraris, docto quod carmina mitto Severo.
 Modulari carmen. Virg. 1. Æn. 1.
 Mulcent carmina mentem alioquus. Ovid. 10. Met. 301.
 Mulcere aliquem grato carmine. Hor. 3. Carm. 11. 24.
 Nectere carmina. Stat. 2. Silv. 2. 114.
 Pangere carmina. Lucret. lib. 1. 932.
 Probare carmina. Martial. lib. 11. 91.
 Sancire alicui. Stat. 3. Silv. 3. 215.
 Silent carmina. V. paulo ante, Oppreſſa carmina.
 Scribere in aliquem. Cic. 2. de Orat. 352.
 Scribere mala. Hor. 2. Serm. 6. 74.
 Sonare carmina dicuntur rupes. Virg. 5. Ecl. 64.
 — ipſe jam carmina rupes Ipſa ſonant arbuſta, deus deus ille Menalca.
 Statuere modum carminis. Ovid. 1. Trift. 11. 44.
 Tradere res geſtas carminibus. Lucret. lib. 5. 1443.
 Tradita carmine & fabuloſa. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Vaticinari carminibus. Cic. de Amicit. 24. Agrigentinum doctum quendam virum, carminibus Græcis vaticinatum ferunt, quæ in rerum natura &c.
 Vendunt carmina Gallus & Lupercus. i. e. Emptorem inveniunt carminibus ſuis. Martial. lib. 12. 46.
 Vincere aliquem carminibus. Virg. 4. Ecl. 55.
 Vivere carmina non poſſunt Quæ ſcribantur aquæ potioribus. Hor. 1. Epift. 19. 3.
 Carmina, etiam dicebantur apud veteres Formulæ quædam conceptis verbis ad ſolenitatem aliquam compoſitæ. Unde Jurifconſulti illi verbis diſtiſſimi dicuntur habuiſſe carmina quædam excogitata, a quibus non licebat recedere. Cic. pro Muren. 26. Prætor interea ne pulchrum fore ac beatum putaret, atque aliquid ipſe ſua ſponte loqueretur, ei quæ carmen compoſitum eſt, cum ceteris rebus abſurdum, tum vero nulli

nullo ussi. Iam viam dico, inite viam, &c. habebant & Feciales suum quoddam carmen, ad res repetendas, & bellum indicendum destinatum. Habebant & Patres patrati sua carmina, quibus ad ferienda fœdera utebantur, quorum formulam exhibet Livius lib. 1. cap. 24. Erat aliud Carminis genus in urbium obsidionibus solemne, quo dii tutelares, ne cum illis quoque bellum susceptum videretur, folebant evocari. Hoc, teste Macrobio, fere his verbis constabat, Si deus, si dea est, qui populus civitatisque Carthaginiensis est in tutela, teque maxime, qui hujus urbis tutelam recepisti, precor, venerorque, veniamque a vobis peto, ut vos populum civitatemque Carthaginiensem deferatis, loca sacra, templa, urbemque eorum relinquatis, absque his abeat, eique populo & civitati metum injiciatis, proditque Romam ad me, meoque veniatis, nostraque vobis loca, templa, sacra, urbs acceptior probatioque sit, mihi populoque Romano, militibusque meis præpositi sitis, & sciamus intelligimusque. Si ita feceritis, voveo vobis templa, ludosque facturum. Erat & aliud Carminis genus, quo hostium exercitus solent devoveri, cujus formam Macrobius tradit Saturn. lib. 3. cap. 9. Plin. lib. 18. cap. 2. Duratque immenso exemplo, Deciorum, patris filique, quo se devoverit, carmen. Extat Tucciae Vestalis incerta præcatio, qua usâ, aquam in cribro tulit. Liv. 10. 38. Deinde jurare cogebantur diro quodam carmine in excretionem capitis ac stirpis composito.

Carminis longo aliquid effari. Liv. 1. 24.
Carmen meditatum. Plin. Jun. in Paneg. cap. 3. extr. Animadverto enim etiam deos ipsos, non tam accuratis adorantium precibus, quam innocentia & sanctitate lætari: gratioresque existimari, qui delubris eorum puram, castamque mentem, quam qui meditantur carmen intulerit. Purgans nefas. i. e. Expiatorium. Ovid. 13. Met. 952.

Et purgante nefas novies mihi carmine dicto.
Placantur carmine dei superi. Hor. 2. Epist. 1. 138.
Carmen, pro Cantu bubonis avis. Virg. 4. Æn. 462.
Solaque culminibus ferali carmine bubo
Sæpe queri.

Lethale. Ovid. 10. Met. 453.
— ter omen
Funereus bubo lethali carmine fecit.

Miserabile. Virg. 4. Georg. 514.
— ramoque sedens miserabile carmen Integrat.

Mœstum. Ovid. 2. Epist. 118.
Carmen, pro Vaticinio. Virg. 4. Ecl. 4.
Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

Divino carmine dicere. Virg. 6. Ecl. 67.
Ut Linus hæc illi divino carmine pastor
Dixerit. Divino carmine, Vaticanans. Servius.

Faticidicum. Claud. de Bell. Get. 232.
Immota carmina Sibyllæ. i. e. Rata. Claud. de Bell. Gildon. 29.
Marciana carmina. Liv. 25. 12. q. V.

Movere carmen ore. Ovid. 14. Met. 20.
At tu, five aliquid regnum est in carmine, carmen
Ore move facro.

Carmen, pro Incantatione [ἐπιμαχίη] Virg. 8. Ecl. 69.
Carmina vel cælo possunt deducere Lunam. Et Tacit. 2. Ann. 69. Et reperiebantur solo ac parietibus erutæ humanorum corporum reliquiæ, carmina, & devotiones.

Incantatum carminum. Plin. lib. 28. cap. 2. Ex homine remediorm primum maximæ questionis, & semper incertæ est, valeantne aliquid verba & incantatum carminum.

Magorum carmina. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Ææa carmina, i. e. Colchica, ubi patria Circes & Medææ. Ovid. 1. Amor. 8. 5.

Illæ magas artes Ææaque carmina novit.
Auxiliare. Ovid. 7. Met. 137.
Magicum. Ovid. 2. Fast. 426.

Obscurum. Ovid. 14. Met. 57. Sic vocat Carmen magicum.
Sacrum. Ovid. de Rem. Am. 252.

Movere sula Carmine molli. i. e. Pfallere. Sen. Agam. 350.
Mutare carminibus. i. e. Incantatione. Virg. 8. Ecl. 70.

Solvere mentes carminibus. Virg. 4. Æn. 487.
Hæc se carminibus promittit solvere mentes
Quas velit.

Carmen pro Libro carminum, apud Lucret. 6. 937.
Nunc omnes repetam quam raro corpore sint res
Commemorare, quod in primo quoque carmine claret.

Carmen, Pœnorum lingua Vermiculus dicitur, ex quo paratur purpura: unde officinis frequens Carmesini nomenclatura. Habetur etiam certis locis Carmes, uti prodium eruditus est, ex herbe radice, quam faxifragam vocant, quæque pimpinella sit, vel ei proxima. V. Cæl. lib. 8. cap. 11.

Carmen, Instrumentum textorium. V. CARO, Ære.

CARMENTA, Æ. & CARMENTIS, is. f. [καρμήνη] Evandri mater, Themistias, vel Nicotrata dicta. Dionys. Halicarn. lib. 1. Græcorum classis in eam Italiæ partem, ubi postea Roma condita est, appulit, sexaginta ferme annis ante bellum Trojanum, profecta a Palatio urbe Arcadice. Eam coloniam deduxit Evander Mercurii filius & nymphæ cujusdam Arcadice, quam Græci Themam dicunt, plenam numine. Romanorum antiquitatum scriptores Carmentem patriam linguam nominant: quod nympha nomen faticidicum significat, deductum a carmine juxta Romanam etymologiam. Hanc mulierem affinitat demonis spiritu correptam, futura populo præcinere solitam. Paulo post, Evandro & Carmentæ Romanos sacrificare quotannis comperi, quemadmodum reliquis heroibus ac demonibus: aras etiam eis dicatas contemplatus sum, Carmentæ apud Carmentalem portam fub Capitolio, Evandro apud Aventinum collem prope portam Trigeminam. Strabo lib. 5. Romanus populus Evandri matrem nymphaum unam existimantes, præcipuis venerantur honoribus, transfugato pro Nicotrata nomine, eam Carmentim appellantes. Plutarchus in Romulo: Carmentem quidam proprium hominum procreationis fatum opinantur esse, ob id sacra Carmentalia matronas agitare. Alii Evandri Arcadis matrem faticidiam, eamque Phœbo dicatam fuisse tradunt: & Carmentam, quod carmine responsa daret, nuncupatam: Nicotratae enim proprium illi nomen fuerat. Hæc communior de Car-

menta opinio est, quæ plurimos auctores habet. Nonnulli tamen nomen Carmentæ sane haud inepte interpretantur, ut sit Carmenta, Amens & mente carens, quod numine afflata furere atque insanire sit solita. Hæc Plutarch. Nympham fuisse tradunt Dionysius & Strabo, sed & Virg. 8. Æn. 336.

Carmentis nymphæ monita, & deus auctor Apollo.
Vix ea dicta, dehinc progrefus, monstratam, & aram,
Et Carmentalem Romano nomine portam:

Quam memorant nymphæ priscum Carmentis honorem
Vatis faticidice. Quare mirantur plerique Servium, qui in hunc locum ita scripserit: Nymphæ, marito dixit. Nam Græce Ἰσπὼνα νεμένη dicitur. hæc autem non vix nymphæ fuit, sed vaticinatric. Plutarchus Problem. 66. Ferunt mulieres senatusconsulto vehiculis uti prohibitas, inter se conspirasse, nequa earum conciperet, neve pareret, atque ita viros ulciscerentur, donec coacti sententiam mutaverunt, atque uti permiserunt. Natis deinde pueris, quum & multitudine liberorum & bonitate felices fuisse viderentur, Carmentis ædem edificaverunt: quam Evandri matrem fuisse dicunt, & in Italiæ venisse, quum Themis vocaretur. Aut quemadmodum aliqui, Nicotrata, quoniam veribus oracula ederet, Carmentam mutato nomine vocaverunt. Sunt qui *μετῆρας*, hoc est Parcam & fatum Carmentam putant, & ob eam rem matres rem divinam ei facere. Est autem nominis vera ratio *καρμήνην ἴδω, ἄλγεος πῶς ἑσπεύσθης*. id est, Carens mente, propter afflictiones. Non Carmenti igitur nomen carmina indiderunt, sed ab ea potius acceperunt: divino quoniam spiritu afflata, versu ac metro oraculi debebat. Hæc ibi Plutarch.

Faticidica. Liv. 1. 7. Venerabilior divinitate credita Carmentæ matris, quam fatioquam ante Sibyllæ in Italiæ adventum, miratæ hæc gentes fuerant. V. Faticidius in FATUM.

Carmentes alias duas fuisse scribit Gellius, quibus aras statutæ sunt Romæ, quarum altera Postverta nominata est. Prosa altera: a recti perveritque partus & potestate & nomine. V. Noct. Attic. lib. 10. cap. 16.

CARMENTALIS, e. Adj. ut, Porta Carmentalis. Virg. 4. Æn. 388.
Carmentalia festa & sacra, quæ Carmentæ ab Romanis fieri solita. Macrobius Saturn. lib. 1. cap. 16. Feriarum publicarum genera sunt quatuor. Aut enim Stativæ sunt, aut Conceptivæ, aut Imperativæ, aut Nundinæ. Et sunt Stativæ universi populi communes, certis & constitutis diebus ac mensibus, & in fastis, fastis observationibus annotatæ: in quibus præcipue servantur Aponalia, Carmentalia, Lupercalia. Tertio Idus Januarii celebrabantur Carmentalia. Ovid. lib. 1. Fast. 462.

Proxima prospiciet Tithono aurora relicto,
Arcadiæ sacrum pontificale deæ. Deinde quinto post versu,
Ipsâ mone, quæ nomen habes a carmine ductum:

Propolitoque save, ne tuis erret honores. Decimo octavo Calendas Februarias, hoc est decimoquinto die Januarii Carmentalia reprobantur, iterumque fiebant. V. Ovid. 1. Fast. 499. & lib. 6. 529.

CARMENTALIS INSTRUMENTUM, CARMINO & C. V. CARO, Ære.

CARMYLESIUS, i. m. [καρμυλλικός] Locus est in Anticrago monte Lyciæ, in convalle jacens, de quo Strabo lib. 14.

CARNA, Æ. f. [κάρνα] five CARDINEA, Dea quæ vitalibus humanis præesse existimabatur: ab eademque petebatur, ut jecinora & corda & cetera quæ sunt intrinsecus viscera, salva conservaret. Huic pulve fabacia & larido sacrificabatur, quod vires maxime his rebus corporis roborentur. Ex Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 12. At Ovid. lib. 6. Fast. 101.

Prima dies tibi, Carna, datur: dea cardinis hæc est:
Numine clausa aperit, claudit aperta suo. Hæc frigit nocturnas puerorum, ut dicebant, cunas infestantes, a limite summovebat. V. supra in CARDO.

CARNÆAS, Æ. m. Filius fuit Triopæ, Perrhæborum regis, effere & immanis crudelitatis, qui quum eam facile non conquireret, necato parente, acceptisque tyrannocloniæ, id est tyrannidii præmiis, in Troadem secessit, atque inibi a Troe expurgatus Zeliæm condidit. Ex Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 17.

CARNAPÆ, Populi sunt circa Mæotin. Plin. lib. 6. cap. 7.

CARNARIUM, CARNARIUS, CARNEUS, CARNIFEX, CARNIFICIUM, CARNIVORUS, CARNOSITAS, CARNOSUS. V. CARO.

CARNE, [κάρνη] Phœnicis oppidum est ad montem Libanum, a Carno Phœnicis filio ita appellatum, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 20.

Est item Carne Stephano, Æolis civitas, a qua fit gentile Carnæus: a superiori vero Carnites.

CARNÆDES, Æ. m. [καρναῖδης] Cyrenæus, novæ Academiæ princeps, Chryssippi maxime studiosus, ejusdemque mox insectator acerrimus. de quo Gellius 17. 15. itemque Plinius ait, quod scripturus ad verus Zenonis Stoici libros, superiora corporis helleboro candido purgavit, nequid ex corruptis in stomacho humoribus, ad domicilium usque animi redundaret, & constantiam vigoremque mentis labefactaret: tanta cura, tantoque apparatu, vir ingenio prætans ad confutanda ea que scripsisset Zeno, aggressus est. Gell. lib. 7. 14. & Quintil. lib. 12. cap. 1. de eo referunt, quod missus Romam legatus ab Atheniensibus, una cum Diogene Stoico, & Critolao Peripatetico, suspectam fecerit Romanis legationem, dicente M. Carone in Senatu, ab hoc viro cavendum esse, qui ob eloquentiam & differendi facultatem facile quæcumque velit impetrare posset.

Fuit & alter Carneades philosophus Atheniensis, Anaxagoræ discipulus, cujus meminit Suidas.

CARNEADES, a. um. Adj. ut, Divilius Carneadea. Cic. 5. de Fin. 16. Finis Carneadeus. Cic. 4. de Fin. 49.

Sententia Carneadea. Cic. 4. Acad. 148.

CARNI, orum. m. [κάρνη] Populi Plinio ponuntur in decima regione Italiæ, noti nomine adhuc durante. Hodie tractum a fecognominatum inhabitant, Carnithiam five Carinthiam, & in Meridiam supra Tergestum regionem, quæ vulgo Carniola dicitur. Prolemæus quoque supra Forum Julii & Concordiam, Carnothiam locat. Hæc ditio hodie partem principibus Austriæ. Vadianus.

CARNODUNUM, i. n. [καρνοδύνη] Oppidum est Vindeliciæ ad Danubium, teste Ptolem. lib. 2. cap. 13.

CARNUNTI, orum. Populi Germaniæ, inter Danubium & silvam Hercyniam, in confinio Pannoniæ. Plin. lib. 4. cap. 12. Superiora inter Danubium, & Hercynium saltum, usque ad Pannonicam hiberna Carnunti tenent, Germ. norumque ibi confinium est. Hinc Carnuntum oppidum, de quo & Ammian. 30. 17. & 20. Græc. vulgo *Hainburg*.

CARNUTES, m. [καρνύτης] Populi inter Celtas, Andegavensibus Turonibusque

nibusque finitimi, ac Oceano proximi: vulgo *Chartres*. Horum memin-
nit Cæsar in suis Commentariis passim.

C A R O, Ære, a Græco *κείρον*, quod Tondere eff. ut, Inter ancillas federe
jubeas, lanam carere. Plaut. Men. 5. 2. 46. i. e. Lanam a spurcitia pur-
gare, a Carendo deducto Varro. de Ling. Lat. 6. 3. V. p. p. **C A R M I N O**.

C A R M E N, Ænis. n. Instrumentum ferreum ad lanam carendam. Lucret. 4. 377.
Primaque dispercut, quasi carmine lana trahatur. Alii autem
aliter legunt.

C A R M I N O, [*Ἐξέλιον, κενίον*] Ære. a Carmine, est Idem ac Carere,
& quasi Pectinare. Varro de L. L. 6. 3. Carminari lanam dicitur, quum
caret eo quod in ea heret.

Translate Sidon. 1. Epist. 9. Exeras veterem musam, votivum quippiam
vel tumultuariis fidibus carminantem.

C A R M I N A T U S, a, um. ut, Lana carminata. Plin. 9. 38.

C A R M I N A T I O, Ænis. f. [*Ἐξέλιον*] Plin. lib. 11. cap. 23. Hanc ab
his cogi, subigique unguum carminatione, mox trahi inter ramos, te-
nuari ceu pectine.

C A R O, carnis. f. [*σάρξ, κρέας*] Mortuorum proprie dicitur: dicta quod
Caret anima, auctore Donato. Plin. lib. 6. cap. 30. Agriophagi, pan-
therarum & leonum carnis maxime viventes: Pamphagi, omnia man-
dentes: Anthrophagi, humana carne vescentes.

Artus carne spoliati. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Cruda caro. Suet. Neron. 37.

Emortua & nigra. Cels. lib. 7. cap. 16.

Formosa. Martial. lib. 11. 103.

Non est mentitus, qui te mihi, dixit habere
Formosam carnem, Lydia, non faciem. Et p. p.
Sed quoties loqueris, carnem quoque, Lydia, perdis.

Humana caro. Juven. 14. Sat. 98.

Inanima. V. **I N A N I M U S**.

Iners. i. e. Infipida. Hor. 2. Serm. 4. 41.

Mutua carne inter se vescuntur. In **M U T U U M**.

Putida caro. Cic. in Pison. 19. Ego istius pecudis, ac putide carnis con-
silio scilicet, aut præsidio nitio volebam? Metaph. pro Homine confesso.

Subrancida caro. Cic. in Pison. 67. Extracta mensa non conchyliis, aut
piscibus, sed multa carne subrancida.

Tosta. Ovid. 12. Met. 156.

Viperæ carnes. Ovid. 2. Met. 769. i. e. Carnes viperarum.

Viva. Ovid. 15. Met. 380.

Edere carnes. Ovid. 2. Met. 767.

Replere corpora carne tosta. Ovid. 2. Met. 156.

Vesci carnis humanis. Juven. 15. Sat. 13.

Carne aliorum piscium vescuntur nulli. Plin. lib. 9. cap. 17.

Carnem pro Externo homine posuit Senec. Epist. 65. extr. Quicquid in me
potest injuriarum pati, hoc est in hoc obnoxio domicilio: animus liber ha-
bitat. Nunquam me caro ista compellet ad metum, nunquam ad indi-
gnam bono humilationem. In hoc sensu sæpissime utuntur scriptores
Christiani.

Caro arborum quæ sit, docet Plin. lib. 16. cap. 38. Atque in toto cor-
pore arborum, ut reliquorum animalium, cutis, sanguis, caro, nervi,
venæ, ossa, medullæ. Et paulo post. Proximi plerique adipem.
Hæ vocantur a colore albumum: mollis ac pessima pars ligni, etiam in
robore facile putrefcens, teredini obnoxia, quare semper amputabitur.

Subell hinc caro: cui ossa: id est materia optimum.

C A R N I S, is. f. in recto casu dicti offendit Priscian. lib. 6. p. 684. Et Liv.
37. 3. Laurentibus carnis, quæ dari debet, data non fuerat.

Hæc eadem H. St. adnotat, quum in Lugd. deessent. Remittit in-
super ad Sigonii Schol. in l. c. Livii. Hinc

C A R N I C U L A, Æ. f. dimin. Priscian. lib. 6. p. 55. a. Aldi. V. **C A R U N-
C U L A** infra.

C A R N A R I U S, a, um. Adj. ut, Taberna carnaria. Varro de L. L. 7. 30.

C A R N A R I U S, i. m. [*κρεσπιλλος*] Qui carni vendit.

Carnarius, Qui in edenda carne delectatur. Martial. lib. 11. 101.

Carnarius sum, pinguiarius non sum.

C A R N A R I U M, i. n. [*κρεσπιλλιον*] proprie dicitur Locus ubi salite car-
nes domi reponuntur. Columel. lib. 12. cap. 53. A duodecima die ad
lacum saluram deferri oportet, & salcm prius excuti, deinde aqua
dulci diligenter perlui, necubi sal inhaereat, & paululum assiccata in
carnario suspendi. Plaut. Capt. 4. 4. 6.

Adveniens deturbavit totum cum carne carnarium. conf. Curt. 2.
3. 45. Pfeud. 1. 2. 66.

Carnarium [*κρεσπιλλιον*] Locus ubi carnes tantummodo venduntur. Plaut.
Cœnam e carnario emit, jam factus fatur. Varro Tabernam carnariam
vocat.

Carnarium accipitur etiam pro Carne ipsa, sicut Cibarium pro Cibo. Plaut.
Qui mihi carnarium paravit, ridiculus, ad jentandum. [Neutrum
locum in indice reperit. Forfan ex suppo. Plauti.]

C A R N A T U S, a, um. [*ἐνσάρκω*] ut, Corpus carnatum. Cæ. Aurel.
Tard. 1. 4. 95.

C A R N A T I O, Ænis. f. Obesitas. Idem Aurel. 1. 4. 113. Gravabilis carnatio.

C A R N E U S, a, um. [*σαρκινός*] Adj. Quod ex carne est. Translate Prudentio
Apoth. v. 370. Lex carnea opponitur illi, quam spiritus implet
interior.

Absolute. Idem, Psychom. 765. —ne carnea distent,
Spiritu æterno.

C A R N A L I S, e. Ecclesiasticorum vox. ut, Finis vinculi carnalis. Prudent.
Perist. 2. 487.

Oculi carnales. Min. Felix 32. 6.

Sæpe in N. T. Carnale Spirituali opponitur, aliquando Duro & lapideo.

Carnales Seddles (potius *Ædiles*, uti habet Turneb. Adverf. 29. 1.)
Romæ carni venali præerat. Non. 2. 136.

C A R N A L I T E R, Adv. Prudent. Apoth. 368.

Posteritas carnis, carnaliter omnia cernens.

C A R N A L I T A S, Ænis. f. Augustin. Scrm. 186. cap. 2. Carnalitas vetustas
est: gratia novitas est.

C A R N I F E X, Ænis. m. [*κρέατορας, βασανιστής*] Qui justu magistratus homines
nocentes occidit. ideo dicitur, ut ait Donatus ad And. 1. 2. quod Carnes ex
hominibus faciat. Indur lib. 10. Eymol. in littera C, dicitum putat,
quod Carnem afficiat. Cic. Verr. 118. Aderat janitor carceris, carnifex Præ-
toris, mors terrorque sociorum, & civium licitor Sestius. [Videtur Carni-

fex dici, improprie, ut Aurifex, non quod Carnem faciat, sed quod in
ea exercat murus suum.

Inter carnifices inventus. Juven. 8. Sat. 175.

Atrocior carnifex erat licitor. Cic. pro Rabir. Perd. r. 12. Porcia lex li-
beratam civium licitori eripuit, Labienus, homo popularis, carnifici
tradit.

Ægroti carnificis colum lingere. Catull. 90. extr. V. ibi Interpr.
Carnificis loco habebatur is, qui se vulnerasset, ut moretetur. Fest.
Nefarius patriæ carnifex. Firm lib. 1. cap. 3. De Sylla.

Carnifex, Convivium, auctore Donato, Excarnificans dominum: aut
Ipse dignus carnifex, ut caro fiat, id est ut lanietur. Ter. And. 4. 1. 27.

Quantaque hic fuis consilii mihi confecit sollicitudines meus carnifex.
Carnifex, per metaphoram. Cic. 3. Verr. 9. Non ficarius, sed crude-
lissimum carnificem civium.

Carnifex & tortor. Cic. 11. Philipp. 7.

Adjective ponitur, ut,
Carnifex avjs. Martial. lib. 11. 85.

Carnificem nudo pectore pacet avem.

Epulæ carnifices, aut Quæ comestæ: aliquem affligunt, utpote veneno con-
dite: aut A carnifice munituræ & apposite. Claud. in Bell. Gild. 178.

Fixus quisque thoro tacita formidine libat
Carnifices epulas.

Libido carnifex. Arnob. 1. p. 41.

Manus carnifices. Sil. lib. 1. 173. Alii legunt Carnificæ, a Carnificus, a, um.
Pedes. Martial. lib. 12. 48. i. e. Podagrici.

Ut carnifices, ad reliquias vitæ lacerandas ac distrahendas. Cic. pro
Quint. 50.

C A R N I F I C I N A, Æ. f. [*κρεασιών, βασανιστήριον*] Locus publicus in quo
justu magistratus homines occidunt. Liv. 2. 23. Ductum fæ ab credito-
re, non in servitium, sed in ergastulum & carnificinam esse.

Facere carnificinam, pro Carnificis officio fungi. Plaut. Capt. r. 2. 29.

Subire. Cic. 5. Tusc. 78. Ægyptiorum imbutæ mentes pravitas errori-
bus, quamvis carnificinam prius subierint, quam ibim, aut apidem,
aut selem, aut canem, aut crocodillum violent.

Carnificinas dicit Caro apud Gell. 10. 3. pl. num. pro Tormentis crudeli-
bus. Insignitas injurias, plagas, verbera, vibices, eos dolores
atque carnificinas pro dedecus atque maximam contumeliam & c.
to facere ausum esse? Plaut. in Cist. 2. 1. 1. Singulari est usus,
Credo ego amorem primum apud homines carnificinam commentum.

Carnificina & crudelitas. Cic. pro Sext. 135. Non ea est medicina quam
sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integra: carnificina est
ista, & crudelitas.

Carnificina ægritudo. Cic. 3. Tusc. 78. Nam quum omnis perturbatio
miseria est, tum carnificina est ægritudo, quia imitar carnificis cruciat,
laniat præcordia, lacerat animum, excarnificatumque conficit. Al.
Carnifica.

C A R N I F I C I N U S, vel **C A R N I F I C Y S**, a, um. Utroque modo legitur
in Plaut. Most. 1. 1. 52. O cribrum carnificum.

Ac velle ibi quæstum facere carnificum. Pontanus in Charonte 108.
H. St. Est To. 2. fol. 59. b. Ald. Desiderabatur hæc dicitio in Lugd.
Carnifex tamen analogiæ magis respondet, quam Carnificinus.

C A R N I F I C I U S, i. n. Saresb. 1. 4. Ad venatoris carnificum prolabi. & 4. 3.

C A R N I F I C O R, [*κρεσπιλλωρας*] Æri. Pati ea quæ carnifices facere solent.
Liv. 24. 15. Quod ubi Tribunum militum Græco nundaverunt, neminem
stantem jam vulnerati hostem, carnificari jacentes, & in dextris militum
pro gladiis humana capita esse, signum dari prope jusstit. Passive hic
accipitur, teste Budæo.

C A R N I F O R U S, a, um. [*σαρκοφάγος*] Adj. Quod carne vescitur: ut,
Animalia carnivora. Plin. lib. 10. cap. 73. Serratorum dentium carnivora
sunt omnia.

C A R N O S U S, a, um. [*σαρκινός, ποτιστικόν*] Pinguis: ut, Carnosus
venter. Plin. lib. 11. cap. 37.

Atropa carnosiora faciunt. Plin. lib. 27. cap. 8.

Candor carnosus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Cervix. Cels. lib. 4. cap. 1.

Cortex carnosissimus. Plin. lib. 25. cap. 5.

Folium. Plin. lib. 16. cap. 24.

Olivis carnosissimis, exiguum olei. Plin. lib. 15. cap. 3.

Palatum. Plin. lib. 11. cap. 17.

Radix. Plin. lib. 21. cap. 6. De violis.

Veltigium. Plin. lib. 11. cap. 45.

C A R N O S U S, a, um. Adj. Idem quod Carnosus. Solinus cap. 68.
Sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmunculis vestigia carnulenta.
De camelis.

Pectora carnulenta. Prudent. Perist. 10. 370.

Tactus carnulentus. Solin. cap. 8.

C A R N U L E N T I A, Æ. f. Crassitudo. Cathol.

C A R N U C U L A, Æ. f. [*σαρκινόν, σαρκοειδών, κρεσπιδών*] dimin. Cic. 2. de Di-
vin. 52. An tu, inquit, caruncule vitulinæ mavis quam Imperatori ve-
teri credere, &c. Sic & Valer. Max. 3. 7.

Exiguæ caruncule. Cels. 2. 7.

Carnicula quoque a recto Carnis Prificianus affert, sed sine exemplo.
V. **C A R N I S**.

C A R O O Æ N I U M, i. n. [*καρριόδων*] Ptolemæo Germaniæ urbs, hodie
Cracovia. Vulgo *Cracavum*, Poloniae regia.

C A R O N I U M, V. **C A R R O N I U M**.

C A R O N I U M, i. n. [*καρρίων*] Hispaniæ Tarraconensis urbs Ptolemæo.
Vulgo *Chirogra*.

C A R O S, i. [*κρεσ*] Dioscor. lib. 3. Semen est exiguum, aniso propor-
tione respondens, cuius radix pastinacæ modo estur. Plinio Careum, si-
ve Carium dicitur. Officinæ *Carvi*. V. **C A R U M**.

Caros [*κρεσ*] Crapularis redundancia: a *καρῶν*, perturbo, vexo, agito
Apud medicos Caros est Somnus iusto profundior, proveniens ex humo-
re frigido & viscido, cerebrum & præcipue anteriores eius ventricu-
los occupante, sensumque pariter & motum ad tempus impediente, spira-
tione tantem integra relicta. Hæc Galen. lib. 4. de Locis affect. cap. 2.

C A R Ḍ A, Æ. f. Radix quæ cum pastinacæ tanquam congener jungitur ad
Apoth. 3. 21.

C A R Ḍ I C U S, a, um. [*καρωτικός*] ut Caroticæ, auctore Galeni
lib. de Juvament. anhelitus, appellantur Venæ quæ in collo sunt, qua
liqui

liquis comprimat. corruat homo dormienti affimilis, sequiturque corporis totius immobilitas, unde & inditum nomen: nam καρπῶν Græce foporem signat, ac ebrietatem. Chalcidius quoque in Timæum Platonis, in dedici Caroticas opinatur, quod vulnere impacto mortem afferunt fopiferam, perque eas spiritum ad caput ferri, unde sint sentiendi initia. Caroticarum meminit & Aristot. lib. de Hist. animalium. Carotides, καρπῶν frequentius hæc arteriæ ab anatomicis vocentur.

CARPÆA, æ. f. [καρπῆα] Armata fuit saltationis species, in qua postis armis bubæqua jactabat femina, respectans subinde velut formidine: accedebat prædator: id animadvertens, bubæqua, correptis armis de pugnat. Hæc vero fiebant omnia rhythimice profum, præcincte tibia: demumque a prædatore colligatus fatur cum bobus abducebatur: quandoque illum hic, vincit a tergo manibus præ se agebat. Ex Cæsar. Rhod. lib. 25. cap. 4. V. Xenoph. init. l. 6. Anabaf. & Scalig. Poet. t. 18. p. 37.

CARPANETUM, i. n. Locus in Attica regione, ut exponunt interpretes in Sen. Hippol. v. 4. Quæ faxa loco Carpaneto subjecta jacent. Sed codd. emend. Saxo loquæ Parnechi subjecta.

CARPASUM, i. n. [καρπάσιον] Cyri insulæ oppidum est, apud Plin. lib. 5. cap. 31. Stephanus Carpatham vocat, & a Pygmalione conditam asserit.

Carpathiam etiam nonnulli appellarunt Insulam inter Cretam & Rhodum sitam, quæ notiore nomine Carpathus appellatur. Demetrius Salaminus Carpathiam maluit appellare, quod ad ventum καρπῶν, hoc est Africum, sita videatur.

CARPASUM, l. n. [καρπῶσιον] Planta est Dioscoridi, cujus succus foporem citamque strangulationem adducit. Sed quænam sit medicia ad hoc usque tempus ignorant. V. Dioscor. lib. 6. cap. 13. conf. **CARPESUM**.

CARPÄTHOS, i. n. sive **CARPÄTHUS**, i. m. [καρπῶσιον] Insula est inter Ægyptum & Rhodum sita, ducentorum stadiorum circuitum habens: quatuor olim insignis urbis: a qua mare ipsum Carpathium dictum. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

CARPÄTHUS, a, um. Adj. Hor. l. Carm. 35. 8. Quicunque Bithyna laceffit Carpathium pelagus carina. Columel. lib. 2. cap. 16. Sola ex pretiosis piscibus murena, quamvis Tartensis, Carpathique pelagi. Gurgis Carpathii. Virg. 4. Georg. 137. Carpathus leporem, dictum in Eos qui sibi rem noxiam arcessunt. V. Erasmi. Chiliad.

CARPÄTUS, i. m. [καρπῶσιον] Mons Sarmatiæ in Europa Ptolemæo. Vulgo *Crapatz*.

CARPENTORACTE, es. f. Galliæ Narbonensis civitas, apud Plin. lib. 3. cap. 4. Vulgo *Carpentras*.

CARPENTUM, i. n. [κύρμα] Genus vehiculi, dictum quasi Carmentum, a Carmenta Evandri matre, permutatione literæ m in p. Ovid. 1. Fast. 619. Nam prius Aufonias matres carpenta vebebant, Hæc quoque ab Evandri dicta parente roer.

Carpentis vehi matronas Romæ solitas ostendit Livius lib. 5. cap. 25. Quum de mittenda decima ex præda Voientana Apollini Delphico, pecuniaque ex ærario, ut aurum ex ea cõemeretur, prompta proposuisset, Cujus, inquit, quum copia non esset, matronæ cõstitibus ad eam rem consultandam habitis. & [an Ex?] communi decreto pollicite tribunis militum aurum & omnia ornamenta sua, in ærarium detulerunt. Grata ea res, ut quæ maxime fenatui unquam fuit: honoremque ob eam munificentiam ferunt matronis habitum, ut pilento ad sacra Iudoeque, carpentis festo profectoque uterentur.

Manfisse autem hunc morem, ostendit Dio 467. circa principium. καὶ τῆ Μισσαλίνῃ, τὴν ἀπεθῆσαν ἢ καὶ ἡ Λυκία ἵστῆκε, καὶ τὰ καρπῶσιον ἔχουσα ἴδου. Legitur tamen καρπῶσιον p. 472. nescio an per errorem, an quod carpentum minus quoddam esset. Alioqui Dio alicubi dicit διὰ τὸν καρπῶσιον. H. St. [Apparet potius ex hoc loco Dionis, carpentis usum pridem matronis adeptum fuisse, solis Vestalibus virginibus & sacerdotibus concessum ad id tempus; quum extra ordinem Messalinæ daretur. V. Casaub. ad Suet. Claud. cap. 17. Sed forsitan Livius solis iis matronis concessum intelligi voluit, quæ tum aurum tum in publicum contulerant. Ejus figuram ex nummis antiquis exhibet Oissel. tab. 98. n. 4. 5. 6. Argenteum. Flor. 3. 2. 5. Rex ipse Bituitus, discoloribus in armis, argenteoque carpento.

Judiciale carpentum. Vopisc. in Aurel. cap. 1. Vehiculo suo me & judiciali carpento Præfectus urbis Junius Tiberianus accepit.

Serica carpenta, Serico panno ornata. Propert. lib. 4. 8. 23. Agere carpentum. Liv. lib. 1. 48. Volvere carpentum. Juven. 8. Sat. 147.

CARPENTARIUS, a, um. [ἀρκαρῆσιον] Adj. ut, Carpentarius equus. Qui carpentum ducit: & Carpentarius faber, Qui carpenta facit. Carpentarium meminit Aurelius Arcadius in l. ult. D. de jur. immunit. Artifex carpentarius. Lamprid. in Alex. cap. 52. Absolute l. 1. Cæd. de excusat. artif. Fullones, carpentarii, sculptores. Fabrica carpentaria. Plin. lib. 16. cap. 8. in fine.

CARPENTARIA, æ. f. Ars ipsa. Firmicus lib. 2. cap. 10. pr. ubi de Saturno. Cujus significatio est, quidquid ad rem rusticam pertinet. Idem, quæcunque ex artificis manu perficiuntur, ut cæmentaria, fossoria, carpentaria. Nisi forte malis hæc adjectiva esse generis neutri, subaudiaque artificia.

CARPESUM, i. n. [καρπῆσιον] Herba est, de qua Galen. lib. 1. de Antidot. Est autem Carpesum, inquit, phu appellato genere similis, valentior tamen, atque odoratum quiddam spirans. Plurimum hoc in Sida Pamphiliæ nascitur. Tenuia autem sunt sarmenta, cinnamomi virgultis similia. Ejus duo reperitur genera: unum quod Laertium: alterum quod Ponticum cognominatur, a monte, in quo nascuntur, utraque nomen adepta, sed Ponticum melius est. Quod quomodo ejus non parum habere, permultis medicamentis admiscui, in quibus phu vocata imponi debebat. Est enim Carpesium phu simile, valentius tamen, & in quo, ut dixi, non nihil odoratæ qualitatis gustu odoratius sentitur. Hactenus Galen. Verum quid hæc tempestate sit Carpesium, haud satis explicari potest a medicis, ut sentit Matthiol. in Dioscorid. 6. 13.

CARPETANI, orum. m. pl. Populi, quos Plin. lib. 3. cap. 3. in Hispania collocat, ad Tagum fluvium, juxta Vaccæos.

CARPHEOTUM, i. n. Thuris finium purissimum & candidum, quod autumno legitur ex parte æstivo. Auctor Plin. lib. 12. cap. 14.

CARPHOLŒGIA, æ. f. [καρφολογία] Floccorum, palearum vel festucarum collectio. V. Cæsar. Aurel. Acut. 1. 3. & 5. & Galen.

CARPHOS, i. [καρπῶσιον] Herbæ genus, Latine festucam sonat. Plin. lib. 24. cap. 19. Nec feno Græco minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos &c. Galli inquit Ruell. *fennogrumen* vocant. 2. 32.

CARPIS, orum. m. [καρπῆσιον] Populi sunt Zeugitanæ regionis, quæ proprie Africa dicitur. Auctor Plin. lib. 5. cap. 4. pr. Carpi, [Prol. Καρπῆσιον] alius populus Bæsternis finitimus, quos trans Istrum geographi collocant. Meminit Vopisc. in Aurel. cap. 30. Hinc

CARPICUS, a, um. Cognomen triumphale, Quod, ob victoriam de Carpiis reportatam, Senatui Aureliano tribut. Vopisc. cap. 30.

CARPĪANS, inquit Menander Rhctor, apud Cælium lib. 4. Civitates dicent, in præcipis fluminum ab Romanis ad Barbarorum impetum reprimendum conditas.

CARPINĪTES, [καρπινῆσιον] corrupte pro *καρπῆσιον* Carcinites, afferebatur ex Strabone. V. f. 1.

CARPĪNUS, i. f. Genus arboris notæ de acerum genere, ex quo fiunt faeces. Columel. lib. 5. cap. 7. Quinetiam cornus & carpinus & ornus, nonnunquam & falix, a plerisque in hoc ipsum disponitur. Plin. lib. 16. cap. 18. Descendunt etiam in plana cornus, corylus, quercus, ornus, acer, fraxinus, fagus, carpinus.

CARPĪNUS, a, um. Adj. Ex carpio factus. Plin. lib. 16. cap. 43. Hyginus manubria rusticis carpinea fieri jubet.

CARPĪO, õnis. m. [καρπῆσιον] Pifcis notus, qui capitur in Benaco lacu. Perott. Ejus antiquum nomen ignoratur.

CARPIS, is. Fluvius est Scytharum, ut scribit Herodot. lib. 4.

CARPĪSTRIS, æ. m. Æon Valentini, alias etiam Horos dictus, Tertull. adv. Valent. cap. 9.

CARPO, pfi, ptum. [καρπῆσιον] Ære. proprie est Molliter decerpere, & leniter auferre nulla violentia adhibita. Virg. 9. Ecl. 50. Inferre, Daphni, pyros, carpent tuâ poma nepotes. Columel. lib. 5. cap. 6. Ubi deinde propterent plantæ, tramentâ colligemus, & manibus herbas carpemus.

Flocculos orationis carpere ac delibare. Cic. pro Sext. 116. Tam infolens in dicendo, ut omni ex genere orationem acciper, & omnes undique flocculos carpm ac delibem.

Flores ab arbore. Ovid. 9. Met. 343. Frumenta fata manu. Virg. 3. Georg. 176. Poma autumn. Virg. 4. Georg. 134. Primus vere rosam, atque autumn. carpere poma. Pomaria. Ovid. 4. Epist. 29. Est aliquid plenis pomaria carpere ramis. Rosam vere. Virg. 4. Georg. 134. Vindemiam de palmit. Virg. 2. Georg. 90. Carpere, Accipere. Virg. 7. Æn. 414. Et placidam carpebant membra quietem. Carpere & Colligere. Cic. 1. de Orat. 191. Vel passim licet carpentem & colligentem undique, repleri julta juris civilis scientia. Aera. Virg. 4. Georg. 311. — tenuemque magis, magis aera carpunt. Aera carpere alis. Ovid. 4. Met. 615. Ætas carpitur. Catul. 66. 33. i. e. Vita agitur. Aquam de mari carpere. Ovid. in Ibin, 198. Et summam Libycæ de mare carpat aquam. Proverbii significationem habet, pro eo quod Horatius ait, 1. Serm. 1. 51. — ex magno tellere acervo. Aut inde, unde semper magna suffectura sit copia.

Auras carpere vitales; i. e. Vivere. Poeticum. Virg. 1. Æn. 392. Quisquis es, haud, credo, invisus caelestibus auras Vitales carpis.

Cibum. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Cibum carpere est etiam Scindere. V. Burm. ad Petron. p. 153. Cibos digitis. Ovid. 3. de Arte Am. 755. Cœnam e rogo. Catul. 57. 3. al. Rapere. Dente viscera alicujus. Ovid. in Ibin, 460. Gaudia fugitiva. Martial. lib. 7. 46. Vive velut rapt. fugitivaque gaudia carpe. Gramina carpunt armenta. Virg. 2. Georg. 201. Gramen carpere capellæ. Ovid. 1. Met. 299. Herbam carpere ovæ dicuntur; i. e. Pascere. Virg. 3. Georg. 296. Herbas ignavus carpere. Virg. 3. Georg. 465. i. e. Negligentius, sine aviditate. Servius. Pabula carpit ovis. Ovid. 4. Fast. 750. Thyma carpens apis. Hor. 4. Carm. 2. 29. Carpere, Celeriter præterire. Virg. 3. Georg. 141. Carpere mox gym incipiat. Valla lib. 6. Æthera carpere equis, In æthere obequitate. Ovid. 3. Fast. 416. Campos carpere pede. Ovid. 1. Trist. 10. 23. Fugam. Sil. lib. 10. Fuga carpere prata. Virg. 3. Georg. 141. Non saltu superare viam sit passus, & acri Carpere prata fuga. Hic Celeritas intelligitur, inquit Valla lib. 6. per hoc quod dixit Fuga, qui est Celer cursus. Iter, Ambulare. Martial. lib. 2. 14. Siquis ibi ferum carpat amicus iter. Iter pede. Ovid. 3. Fast. 604. Iter longum carpentes. Hor. 1. Serm. 5. 95. Iter supremum. Hor. 2. Carm. 17. 12. Uruncque præcedes, supremum Carpere iter comites parati. i. e. Seu ætate seu forte præcedet, in supremo mortis die comitari se asserit Mæcenatem. Acron. Noctes securas. Valer. 5. Argon. 48. Oscula. Ovid. 11. Epist. 117. — non oscula frigida carpsi.

Fecus. Propert. lib. 2. 13. 8. Et stolidum pleno vellere carpe pecus. Videtur proverbium.

Penfum. Hor. 3. Carm. 27. 64. — nisi herie mavis Carpere penfum.

Rura frigida. Virg. 3. Georg. 325.

Luciferi primo cum sidere frigida rura
 Carpanus, dum mane novum, dum gramina canent. Ubi Ser-
 vius, Rura carpanus, i. e. Carpere cogamus animalia. Donatus au-
 tem in Terentium, Fruamur agris, interpretatur. Neuter vero fati-
 proprie: hic enim Virgilius significat, Agamus oves in pascua: ut fati-
 ostendit Columella hunc locum interpretatur lib. 7. cap. 3.
 Setas carpere. Virg. 6. Æn. 245.
 Et summas carpens media inter cornua fetas. Id est quod Græci
 κατὰ μέσους dicunt, quod est post immolationem & mactationem, quæ
 κατὰ μέσους dicitur, sacrificium incipere. Turneb.
 Soporem carpere, Dormire. Virg. 4. Æn. 522. Somnos. Virg. 4. Æn. 555.
 Poetica fant.
 Viam, Ambulare. Virg. 6. Æn. 629.
 Volatum, Volare. Stat. 1. Theb. 310.
 Agmen carpere, & similia. h. e. Aliquos ab agmine segregatos, inter-
 cipere & occidere, & velut agminis particulas decerpere. Liv. 27. 48.
 Qui quum festum agmen carperent ab omni parte, incurfarentque: &
 jam omnino itinere, quod fugæ limine erat, castrametari Pænis in tu-
 mulo super fluminis ripam vellet, & V. Caf. 1. Bell. Civil. 63. & Ta-
 cit. 12. Ann. 32. 1.
 Exercitum carpere in multas partes; i. e. Separare. Liv. 26. 38. pr. An-
 nibalem ante omnia angebat, quod Capua pertinacius oppugnata ab Ro-
 manis, quam defensa ab fe, multorum Italix populorum animos aver-
 terat, quos neque omnes tenere præfidiis, nili vellet in multas, par-
 vasque partes carpere exercitum, quod minime tum expediebat, pote-
 rat: nec &c.
 Orationem carpere membris minoribus. Cic. 3. de Orat. 188. Neque
 semper utendum est perpetuitate, & quasi conversione verborum: sed
 sæpe carpenda membris minoribus oratio est. Legitur & Capienda.
 Carpere, Eligere. Ter. Adel. 4. 2. 57.
 Nam jam adibo: atque unum quicquid, quod quidem erit bellissimum,
 Carpum: & cyathos forbillans, paulatim hunc producami diem. Donat.
 Carpere, Lædere. Virg. 3. Georg. 215.
 Carpit enim vires paulatim, utriusque videndo
 Femina. Donatus in Terentium, Alii, Attenuat, & diminuit
 interpretantur. Columel. lib. 6. cap. 7. Alvus, corpus, ac vires car-
 pit, operique inutilem reddit.
 Forma carpitur, i. e. corrumpitur. Ovid. 2. de Arte Am. 114.
 Forma bonum fragile est, quantumque accedit ad annos
 Fit minor, & spatio carpitur ipa suo.
 Faciem carpero, Laniare, lacerare. Servius in illud 12. Æn. 606.
 Et rofeas laniata genas. Moris (inquit) fuerat, ut ante rogos
 humanus sanguis effunderetur vel captivorum vel gladiatorum: quo-
 rum, si forte copia non fuisset, laniantes genas suam effundebant cruo-
 rem, ut rogis illa imago restitueretur. Tamen sciendum, cautum Le-
 ge duodecim tabularum, ne mulieres carperent faciem, his verbis, Mu-
 lier faciem ne carpat.
 Carpi etiam pro Minui. Curt. 8. 9. 10. Erymanthus, crebris flexibus subin-
 de curvatus, ab adcolis rigidibus carpitur. V. Drakenb. ad Sil. 2. 458.
 Aliquem carpere, pro Despoliare aliquem, & ut vocat Terent. Adel. 4.
 2. 52. Emungere. Ovid. 1. Amor. 8. 91.
 Et foror, & mater, nutrix quoque carpat amantem.
 Opes alicujus carpere, Auferre. Ovid. 4. de Pont. 9. 122.
 Vitam. Sen. Herc. fur.
 Æstu mens carpitur. Valer. 3. Argon. 365. — fiducia mœstis
 Nulla viris, ægro astidue mens carpitur æstu. Æstu scilicet
 curatur.
 Auro pectus carpitur, i. e. Avaritia vexatur. Propert. 3. 5. 3.
 Cura alicujus carpi, Affici, consumi. Ovid. 3. de Arte Am. 680.
 Igni cæco carpi. Virg. 4. Æn. 2.
 — & cæco carpitur igni. Alludit ad Cupidinis tela, nam
 sagittarum vulnus est facis incendium. Servius.
 Medullas carpit ignis. Lucan. 9. 744.
 Ecce subit virus tacitum, carpitque medullas
 Ignis edax.
 Carpere, Reprehendere, accusare, & quasi dentibus lacerare. [Αἰσχρο-
 γῆν] Martial. lib. 1. 92.
 Carpere vel noli nostra, vel ede tua. Cic. 2. Q. frat. 3. Aut in
 Pompeio defendendo: nam is carpebatur a Bibulo, Curione, &c. Et
 Caf. 3. Bell. Gall. 17. Non solum hostibus in contempionem veniret,
 sed etiam nostrorum militum vocibus carperetur.
 Sinistris fermonibus aliquem carpere apud quenpiam. Plin. 1. Epist. 9.
 ad Fundanum.
 Carpere maledico dente. Cic. pro Corn. Balb. 57. More hominum in-
 vident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant, non illo inimico,
 sed hoc maledico dente carpunt.
 Carmina carpere. Martial. lib. 11. 95. in Verpum æmulum.
 Facta alicujus. Ovid. 3. de Pont. 1. 64.
 Libellos alicujus. Ovid. de Rem. Amor. 361.
 Impune carpere. Hor. 4. Carm. 9. 33.
 Totve tuos patiar labores
 Impune, Lolli, carpere lividas Obliviones.
 Carpere, Frui. Perf. 5. Sat. 151.
 Indulge genio, carpamus dulcia. i. e. Fruamur rebus dulcibus.
 Ita interpretatur Donatus in Terentium.
 Delicias carpere. Propert. 2. 34. 74.
 Diem carpere. Hor. 1. Carm. 11. 8.
 — carpe diem, quam minimum credula postero.
 Gaudia. Ovid. 3. de Arte Am. 661.
 Honores virtutis. Valer. 1. Argon. 177.
 Juventa perpetua carpi. Virg. 4. Æn. 32.
 Solane perpetua merces carpere juventa. [Immo Carpere, ju-
 ventam perpetuo in mœnore transgens.
 CARPUS, a, um. Partic. [δέρμαμα] ut, Carpta lana. Cels. 6. 6.
 Flos carpus. Ovid. 3. de Arte Am. 80.
 CARPTUS, ūs, m. [δέρμαμα] Quantum carpere licet. Plin. lib. 24. cap.
 10. Flos cusuque generis trium digitorum carptu. h. e. Quantum tres
 digiti decerpere possunt.
 CARPTOR, ōris, m. [Αἰσχρογῆς] Qui reprehendit. Gell. lib. 19. cap. 7.
 Quale illud est, quod vituperones suos subducti supercilii carptores appel-
 lavit.

Carptores etiam vocantur Ciborum sciffiores. Juven. 9. Sat. 110.
 — librarius, archimagini, Carptores. Vet. Schol. In-
 fertores, qui inlata carpunt. conf. & Petron. cap. 36.
 CARPURA, æ, f. [δέρμαμα] Varro 3. de R. R. cap. 16. Necon etiam
 alium difficim fequantur in carptura, &c. De apibus flos carpentibus.
 CARPTUM, Adv. [δέρμαμα] Hinc atque illinc flos aliquo ordine decer-
 pendo. Sallust. in Catil. cap. 4. Statur res gestas Pop. Romani carptim,
 ut quæque memoria digna videbantur, perscribere.
 Agere carptim & κατὰ μέσους. Plin. 6. Epist. 26.
 Aggredi carptim. Liv. 44. 41.
 Dicere carptim. Plin. Epist. 167.
 Perfringere carptim, breviterque aliquid. Plin. in Paneg. 40.
 Carptim, & Univerſi, oppofita. Liv. 28. 25. Edictum deinde propoſi-
 tum, ut ad ſtipendium petendum conveniret Carthaginem, feu carptim
 partes, feu univerſi mallent.
 Carptim & finguli. Tacit. 4. Hiſt. 46. Dimiſſi nonnulli ob culpam, feu
 carptim ac finguli, quo tiſſimo remedio confenſus multitudinem exte-
 nuatur.
 CARPISCULUS, i. n. feu CARPISCULUS, i. m. Calceamenti genus
 barbarici. Vopifc. Aurel. cap. 30. Est etiam Vox architectonica. Lapis
 Viennensis: TEGVLAS AENEAS AVRATAS CVM CARPISCVLIS
 ET VESTIVRIS BASIVM.
 CARPISALAMUM, i. n. [καρπίδαμαρον] Balsami fructus est. Nam
 καρπίδαμαρον Græcis fructum ſignificat. V. Plin. lib. 12. cap. 25.
 CARPAPHORUS, a, um. [καρπάφορος] Latine Fructifer. Hieron. ad
 Eufath. de morte Pauli, Salve Euphratha regio uberissima, atque carpo-
 phora, cujus sterilitas Deus est.
 Fuit etiam Carpaphorus, Proprium nomen cujusdam ex bestiaris Domi-
 tiani Cæsaris, cujus in conficiendis feris dexteritatem extollit Martial.
 in Spectac. 23. & 27.
 CARPAPHYLLON, i. n. [καρπάφυλλον] Genus lauri. Plin. lib. 15. cap.
 30. Est & Chamædaphne vilvestris frutex, est & Alexandrina, quam alii
 quique Idæam, alii hippoglotton, alii daphniten, alii carpaphyllon, alii
 hippelaten vocant. Ruell. lib. 3. cap. 136. Plurima in Ida, & circa He-
 racleam Ponti, nec nisi in montosis vidimus hac effigie, folio paulo rufci
 majore, molli, nec rigido, femine inter folia rubro, ramulis in terram
 sparsis, dodrantalibus, radice myrto vilvestri proxima, molli.
 CARPUS, i. m. [καρπος] Prima palmæ pars, qua brachio jungitur. Cels.
 3. 6. Tum deinde ejus carpo manum admovere. [Verum quam ea vox
 alio Celfo infueta fit, ut ex lib. 8. cap. 1. & 17. videre licet, ubi vel ma-
 xime mentio ejus requirebatur, non dubito, quin lectio, quæ ante Lin-
 dendium omnium codd. fuit, Ejus corpori, revocanda sit.
 CARRACA, æ, f. [Καράρα] Italix urbs sub Venetia Ptolemæo. Vulgo
 Caravaggio.
 CARRÆ, arum, f. Plin. cap. 7. lib. 31. Carrhis Arabiæ oppido muros do-
 mique massis falis faciunt, aqua feruntur. Gerrhis Hard. ex Strab. q. nobis.
 CARRÆ, arum, f. [Καρία] Mesopotamiæ urbs, Craſſi clade nobilis.
 Auctor Plin. lib. 5. cap. 24. & Caracallæ Imperatoris etiam necesse.
 Hic enim, ut Spartianus scribit, cap. 7. In medio itinere inter Carras & Edeſ-
 sam perit, quam levandæ velicæ causa ex equo descendisset. Lucan.
 lib. 1. 104.
 Arma ducum dirimens miserando funere Craſſus,
 Affyrias Latio maculavit sanguine Carras. Dicuntur autem Car-
 ræ, ut inquit Stephanus, a Carra fluvio Syriæ. Hujus incolæ Carreni
 aut Carrei vocantur.
 Est & urbs eodem nomine ad mare Erythræum. V. paulo supra.
 CARRACUTIUM, CARRAGO, CARROBALISTA &c. V. CARRUS.
 CARROCO, ōnis, f. Genus piscis. Aufon. Epist. 4. 58.
 CARRUS, i. m. & CARRUM, i. n. utroque modo dicitur, [ἀρμα,
 ἄρμα] a Cardine quatuor rotarum: vel quod currendo fertur. Hirt. Bell.
 Hisp. 6. Ea die per viarum angustias, carra complura, multoque
 lanitas retraxit. Caf. 1. Bell. Gall. 26. Alteri ad impedimenta & carros suos
 se contulerunt.
 Objicere carros. Caf. 1. Bell. Gall. 26. Propterea quod pro vallo carros
 objecerant.
 Superflare carris. Liv. 10. 28. Effedis carrisque superflans armatus ho-
 stis ingenti sonitu equorum rotarumque advenit.
 CARRAGO, ōnis, f. [Græce κερκὴς] vocant] Munitione ex connexis carris
 hosti accendo. Vopifcus Aurel. cap. 11. Querere praterea ubi carrago
 fit hostium. Barbari sua in orbem castra solebant munimento valloque
 carrorum obducere: unde & carrago vocata est, quo verbo censetur equo-
 rum castra carris circumdata. Marcellinus 31. 7. Unde haud longo spa-
 tio separatim vultus inastimabile Barbarorum, ad orbis rotundi figuram
 multitudine digesta plustrorum, tanquam intramuranis prohibita spatis,
 otio fruebatur & uberate preदारum. Iterum, Quæ optime tum accepta
 statimque incensis malleolis, ad carraginem, quam ita ipsi appellant,
 aliti velocitate regressa. ubi V. Lindenbr.
 CARRACUTIUM, i. n. Vehiculum altissimarum rotarum. Isidor. 20. 12.
 CARROBALISTA, æ, f. Ballitarum genus carro impositum. Veget. 3. 24.
 CARRUCA, æ, f. [ἀρμα] videtur diminutiva a Carrus. Plin. lib. 33.
 cap. 11. At nos carrucas ex argento calare invenimus. Martial. lib. 3. 47.
 Nec feriatis ibat ante carrucas.
 Dormitoria carruca cum mulis, qua semper uxor usa fit. Scævola in l.
 uxori. ff. de aur. & arg. leg.
 Commodare carrucas. Paulus in l. In commodato. §. duabus. D. commod.
 CARRUCARIUS, a, um. [ἀρμαζῆτης] ut, Mula carrucaria. Ulpianus in
 l. Ædiles aiunt. §. Jumentorum. D. de Ædilitio edicto, ubi de mulis
 loquitur, Pleraque denique carrucarias tales esse, ut non possint transjungi.
 Muliones carrucarii. Capitolin. in Maximin. Jun. cap. 4.
 CARRUCARIUS, i. m. [ἀρμαζῆτης] Qui carrucam ducit. Ulpian. Ju-
 ric. in l. Item queritur, in princ. D. Locati. Si cistarius, id est carru-
 carius, dum ceteros transire contendit, cistum evertit.
 CARSEOLI, ōrum, m. [Καρσεῖοι] Oppidum est in via Valeria non longe a
 Pelignis, cujus meminit Strab. lib. 5. v. Plin. lib. 3. cap. 12. Ovid. 4. Fast. 653.
 Frigida Carseolis, nec olivis apta ferendis
 Terra, sed ad fecetes ingeniosus ager. Videtur hic Carseo-
 los populos intelligere, non oppidum. Nisi quis putet ablativum esse loci,
 positum pro In Carseolis, ut Venetis, Parisiis, & similia. Potest
 etiam datus casus esse. [Heinsius Carseoli edidit, ut cetera per appo-
 sitionem dicantur.]

CARSOLANUS, a, um. Adj. [*Καρσολῆς*] ut, Carseola lex apud Ovid. 4. Fast. 708.
 Factum abijt, monumenta manent: nam vivere captam
 Nunc quoque lex vulpem Carseola vetat. Et Plin. 7. 12.
CARTADULORUM Regio, in Subulianis Indorum montibus, in qua Satyri reperiuntur, perniciosissimum animal. cum quadrupedes, tum recte currentes, humana effigie, propter velocitatem, nisi fenes. aut aegri non capiuntur. Auctor Plin. lib. 7. cap. 2. Hard. Catharcludorum.
CARTALLUS, i. m. [*Καρτάλλος*] Fiffella. Vulg. Interpr. Deut. 26. 2. ex Gr. Primitias pones in cartallo. Conf. Jer. 6. 9. V. Suid. & Hesych.
CARTALO, Viri proprium, de quo Sil. lib. 15.
 — cadit obivus acri
 Cartalo Faladio Libyce regnator arenæ. alij legunt, Carthalo.
CARTĒIA, vel **CARTHĒIA**, æ. f. [*Καρθῆια* Steph] Civitas Hispaniæ ad Calpen. Auct. Plin. lib. 3. cap. 1. Carteia a Græcis Tartessos appellata, eodem auctore. Oppius de Bello Hispan. 32. Cn. Pompeius autem &c. parte altera contendit Carteiæ, quod oppidum abest a Corduba millia passuum CLXX. V. TARTĒSOS. Nunc *Carteia* dicitur vulgo, teste Olivario in Melam.
CARTĒNNA, æ. f. Augusti colonia in Mauritania Tingitana. Plin. lib. 5. cap. 2. Mela eam adscribit Numidiæ. Olivarius dicit eam nunc vulgo vocari *Silefa*.
CARTHĒA, æ. f. [*Καρθῆια*] Urbs est in insula Ceo. V. Strabo lib. 10. Plin. 4. 12. [Hanc male cum Julide confundit Alex. Genial. dior. 6. 5. ubi de claris Ceis. Deceptus Plinii verbis 4. 12. quæ sublatâ distinctione legisse videtur. Distinguit accurate Antonin. Liber. Fab. 1.
CARTHĒUS, a, um. [*Καρθῆϊός*] Adj. ut, Arva Carthæa. Ovid. 10. Met. 109.
 Namque facer Nymphis Carthæa tenentibus arva
 Ingens cervus erat.
CARTHĒIUS, aliud adjectivum, [*Καρθῆϊός*] ut, Carthæia mœnia. Ovid. 7. Met. 368.
 Transit & antique Carthægia mœnia Cææ.
CARTHĒGO, Inis. f. [*Καρθῆγός*] Urbs Africæ celebris, quæ post Trojanum bellum a Didone condita fuit, de qua recte Sallustius Jug. 19. ait, fatius esse flere, quam parum dicere, tanta enim ejus potentia fuit, ut auctore Polybio, & Strabone, tota Africa cultiore potiretur: in Hispania vero ab Herculis columnis adque Pyreneos montes maximis civitatibus imperaverit. Variante tandem fortuna, adeo defecit, ut ea diruta, circumjacens regio provincia facta fuerit, & Masinissa, qui ob virtutem & amicitiam plurimum Romanis curæ fuit, commissa a Pop. Rom. Græci eam Carchedona nominarunt: Hadrianus autem imperator Hadriano-polin, teste Spartiano cap. 20. & ridicule perditissimum imperator Commodus, quemadmodum scribit Lampridius, cap. 17. Alexandriam Commodianam Togatam. Meminit hujus urbis multus Justin. lib. 18. & in Floridis Apuleius.
 Est & Carthago nova, quam dux Pœnorum Hasdrubal condidit in Hispania Bætica. Auctor Pomp. Mela lib. 2. 6. Hæc a Scipione expugnata est, Magone, non sine suorum clade se dedente. Liv. lib. 26. 43. extr. Ad Carthaginem, inquit, novam expugnandam, totis viribus, & bono animo transeamus. Nunc vulgo *Carthago* dicitur.
 Est & alia Carthago, Vetus cognominata, eodem in littore. Cic. 1. de Lege Agr. 5. Polit autem agros, inquit, in Hispania apud Carthaginem novam, duorum Scipionum eximia virtute possessos, tum ipsam veterem Carthaginem vendunt. Sita fuit haud procul Tarracone, & a Teucro condita. de qua Sil. lib. 3. 368.
 Dat Carthago viros, Teucro fundata vetusto. [Verum Silium de Nova Carthagine loqui ex Justin. 43. 3. liquet, Tullius autem se Veterem in Africa Carthaginem intelligere disertis verbis Agr. 2. 51. testatur. Veteris vero Carthaginis in Hispania unus meminit Ptolem. V. Cellar. Geog. Antiq. 2. 1. 3. 103.
Carthago, Filia Herculis. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Quartus Hercules Jovis & Asteriæ Latonæ sororis, qui Tyri maxime colitur, cujus Carthaginem filiam ferunt.
Terror imperii Carthago. Cic. pro Muren. 58. Bis Consul fuerat P. Africanus: & duos terrores hujus imperii, Carthaginensium, Numantiamque deleverat, &c.
Alma Carthago. Sil. lib. 13. — si nunc existeret alma
 Carthago ante oculos, turrata celsa figura.
Alta. Virg. 4. Æn. 27.
 Suspectas habuisse domos Carthaginis altæ.
Antiqua. Claud. de Bell. Gild. 518.
Dives opum Carthago. Virg. 1. Æn. 17.
 Urbs antiqua fuit: Tyri tenuere coloni,
 Carthago, Italiam contra, Tiberinaque longe
 Ostia, dives opum, studiisque æperrima belli.
Impia. Hor. 4. Carm. 8. 17.
 Non incendia Carthaginis impia.
Invida. Hor. Epod. 7. 5.
 Non ut superbas invidæ Carthaginis
 Romanus arces ureret.
Magna. Hor. 3. Carm. 5. 39.
 O magna Carthago probris
 Altior Italiæ ruinis.
Nova, Tum recens condita. Virg. 1. Æn. 370. — cernes
 Mœnia, furgentemque novæ Carthaginis arcem.
Perfida. Sil. lib. 13. — cur perfida & urbi
 Altera Carthago nostræ, post fœderis rupta.
Tyria, Ab origine. Virg. 4. Æn. 224.
 — Tyria Carthagine qui nunc Expectat.
CARTHĒGIENSIS, e. [*Καρθῆγίος*] Dicitio flex syllabarum, ut doctet Priscian. lib. 4. dicitur Qui est ex Carthagine. Sin vero, ait Priscianus, tertiæ sint declinationis, abijcitur s genitivi, & assumunt ensis, ut Pistor Pistoris Pistoriensis, Carthago Carthaginis Carthaginensis. Est apud Cic. pro Corn. Balb. 52. summi (sic enim vocat) cujusdam poetæ hoc carmen,
 Hostem qui feriet, mihi erit Carthaginensis.
 Carthaginenses multi Romæ servierunt. Cic. 3. Tusc.
 Fraudulenti Carthaginenses & mendaces. Cic. 2. de Lege Agr. 94. Carthaginenses fraudulenti & mendaces, non genere, sed natura loci,

quod propter portus suos, multis & variis mercatorum sermonibus, ad studium fallendi, studio quaestus vocabantur.
CARTHARIUS, a, um. Adj. ut, Nascitur in carthariis locis. Apul. de Herb. cap. 1. [Stew. Chartariis. Quod quid fit nescio.
CARTHĒGON, i. n. Buxi granum est. Plin. lib. 16. cap. 30. pr. [Ubi Mff. Grætagum. Hard. Cratægam. puto, quia Græcis *καρθῆγιόν*, vel *καρθῆγιον* Mespilii genus silvestris. Forte tamen diminutiva forma Cratægion legendum.
CARTHĒIA, V. **CARTHĒA**.
CARTHĒBULUM, i. n. Mensæ genus unum quod in cœnaculis ponebatur, prius Gertribulum dictum. In tricliniis enim, gratis tribus lectis, in quibus priscilli sedentes cœnabant, tres fuisse mensas Varro significat de L. 4. 6. ex quibus una vinaria rotunda cylibathum dicta, a poculis, quæ *καρθῆγιος* Græci vocant: altera vinaria mensa erat lapidea, quadrata, oblonga una columella suffulta, vocabatur cartibulum: tertia, quadrata, quæ vasa detinebat, cui urinarium dicere nonen.
CARTHĒLAGO, Inis. f. [*Καρθῆγός*] Pars similis corporis, ex spermate genita, quæ tamen neque os est, neque caro, sed quoddam intermedium, qualis est tota auris, & extremæ partes ossium motoriorum. Plin. lib. 11. cap. 4. Infecta non videtur habere cartilaginem. Et lib. 15. cap. 28. Carne palmæ placent, crusta Thebaicæ, succo uræ & caryotæ, callo pira ac mala, corpore melimela, mora cartilagine, nuclei grano. V. & seq.
CARTHĒLAGĒNEUS, a, um. Adj. [*Καρθῆγίος*] Plin. lib. 11. cap. 37. Sed auriculæ omnibus, animal duntaxat generantibus excepto &c. & quæ cartilaginea appellavimus. V. eundem lib. 9. cap. 24.
CARTHĒLAGINŌSUS, a, um. Adj. [*Καρθῆγίος*] h. e. Mediam consistentiam habens inter durum & molle. ut Galbanum cartilaginofum. Plin. lib. 12. cap. 25. Dat & galbanum Syria in eodem Amano monte & ferula, quam ejusdem nominis resinæ modo stagonitum appellant. Quod maxime laudant, cartilaginofum, purunt ad similitudinem ammoniaci, minimeque lignofum.
CARTHĒIS, is. f. [*Καρθῆϊος*] Cimbrorum peninsula, dicente Plin. lib. 4. cap. 13. Promontorium Cimbrorum excurrens in maria longe peninsulam efficit, quæ Cartris appellatur.
CARVILIUS, [*Καρβίλλιος*] Nomen gent. Ro. Sp. Carvilius victis Samnitibus sacrata lege pugnantibus, & pectoralibus eorum oreisive & galeis, Jovem, qui est in Capitolio, fecit, amplitudine tanta, ut conspiciatur a Latiario Jove, auctore Plin. lib. 34. cap. 7.
 Commemoratur a Plinio & auctore Carvilius, cognomino Pollio, eques Romanus, qui tricliniis quibusdam argentum addidisse primus traditur, non ut operiret, aut ut Deliaa specie faceret, sed Ponica. V. eum lib. 33. cap. 11.
 Sp. Carvilius primus Romæ Grammaticam mercede docuit. Hujus autem patronus, Sp. Carvilius, cognomino Ruga, primus Romæ uxorem, quod sterilis esset, dilectam licet, repudiavit, quod jurare a censoribus coactus erat, se liberum querendum gratia habiturum. Auctor Gell. 4. 3. & Plut. Quæst. Rom. 59.
CARUNCULA, In CARO.
CARUS, a, um. Adj. [*Καίρος*, *πῆμα*, *πολύημα*] proprie dicitur Quod contrarium est Vili: ut, Annona cara. Cic. 2. de Divin. 59. Putarem annonam in macello cariorem fore. Idem pro Domo 14. Subito illo ipso die carissimam annonam, nec opinata vilitas conquesta est.
 Carius facere aurum cælando. Plin. in proem. 33. lib. Accessit ars picturæ, & aurum argentumque cælando carius fecimus.
 Non est trecentis minis cara. Plaut. Perf. 4. 4. 117. Abi, argentum effere huc: non ædepol trecentis minis cara!t, fecisti luci.
CARUS, Pretiosus, V. **CHARUS**: & **CARITAS**, Amor, V. **CHARITAS**.
CARE, Adv. [*καίριος*] ut, Care æstimare, Care venire. Cic. ad Brut. 16. Valde care æstimas tot annos, quod ista ætas recipit.
CARITAS, ætis. f. [*ὀψιγῆτος*, *στενδία*] Penuria: derivatur autem a Careo, quod significat Non habeo, deficio. Valla lib. 4. cap. 62. Caritatem pro Penuria accipimus. Sed frumenti quidem, & annonæ caritatem dicimus Penuriam vero, vini, aquæ, pabuli, pecorum, pecuniæ, virorum, ceterarumque hujusmodi rerum. Vel Penuria est, ut sic dicam, Carentia omnium rerum. Caritas vero, quæ contraria est Vilitati. Ideoque Plin. Junior ait Accessisse agris suburhanis caritatem. Et Quintil. quom ait, Itaque caritas annonæ, rarum frumentum, cædes ac directio pecorum: idem est, ac ista diffixit, caritas annonæ, penuria frumenti. Hactenus Valla. Cic. 5. Verr. 47. Caritas enim annonæ faciebat, ut istud quod re parum videbatur, tempore magnum videretur.
 Vilitas & Caritas, contraria. Cic. 5. Verr. 216. Biennio provinciam obtinuit, quom alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuerit. In caritate, asse modium populo dedit M. Seius. Cic. 2. Off. 58. In Rhodiorum inopia & fame, summaque annonæ caritate. magnum frumenti numerum advenit Alexandria Rhodum. Cic. 1. Off. 50. Diuturna caritas. Cic. pro Domo 12. Atque utrumque fuisse perspicuum est, difficultatem annonæ, summamque inopiam rei frumentariæ: ut homines non jam diuturnam caritatem, sed ut famem plane timerent, nemo negat.
 Præfens caritas erat, & futura fames. Cic. pro Domo 12. Inferre caritatem annonæ. V. **INFERO**.
 Nummorum caritas. Cic. 9. Att. 11. Nunc omnia ista jacere puto propter nummorum caritatem.
 Uberiora cibaria facta sunt caritate. Cic. 5. Verr. 216.
CARUS, i. m. Proprium nomen Imperatoris Romani, qui quanquam obsecris parentibus ortus, Probo successit, sub quo præfectus prætorio fuerat, & relictiis filiis Carino & Numeriano Caesaribus, in Perche, ubi feliciter remp. gesserat, ictu fulminis perisse dicitur. V. Vopisc. in ejus vita.
CARYA, æ. f. [*Καρυα*] Epitheton Dianæ, quæ templum in Laconia habuit. V. Stat. 4. Theb. 225. [Immo Caryæ pl. f. apud Stat. urbis nomen, quæ Steph. Carya num. ling. Nymphæ loci quidem *Καρυαί*, ipsa vero Diana *Καρυάτις* vocatur a Pausan. in Lacon. q. V.
CARYÆ, [*Καρυαί*] Civitas Peloponnesi, quæ cum Peris hostibus contra Græciam confensit: unde postea a Græcis deleta fuit. Vitruv. lib. 1. 1. V. dict. præced. Hinc
CARYAS, ætis. m. gentile, [*Καρυάτις*] Vitruv. 1. 1. Caryæ civitas Peloponnesi cum Peris hostibus contra Græciam confensit. Postea Græci per victoriam gloriose bello liberati, communi consilio Caryaticus bellum indixerunt, &c.

CARYATIS, ἰdis. f. [Καρυάτις] Quæ est ex Caryis: unde Caryatides, Mulieres quæ antiquitus ab architectis columnis insculpebantur dicte, & de quibus multa Vitruvius lib. 1. cap. 1. quem vide. & Plin. 35. 10. & 36. 5.

CARYANDA, æ. f. [Καρυάνδα] Lacus est & insula eodem nomine Carie regionis, non procul a Myndo. Ex Strab. Geogr. lib. 14.

CARYFCA, æ. f. [Καρυφύκη] Genus edulii, ex sanguine & variis condimentis constans, quod & καρυφύκη a Grecis dicitur. V. Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 21.

CARYITES, æ. m. [Καρυίτης] Tithymali genus. Plin. 26. 8. & Diof. 4. 159. V. Ruell. lib. 1. cap. 11.

CARYNIA, æ. f. Civitas in Achaia, circa quam abigi partum vino, atque etiam hinc edant gravidæ, refert Plin. lib. 14. cap. 18.

CARYON, i. n. [Καρυόν] Nucis juglandis genus: de qua sic Plin. lib. 15. cap. 22. Caryon a capitis gravidine, propter odoris gravitatem convenit dictum.

CARYINUS, a, um. Adj. [Καρυίνος] ut, Caryinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 4. E nucle juglandis quod caryinum appellavimus, alopecicis utile est, & tarditati aurium infusum.

CARYOPHYLLATA, æ. f. Planta est non vulgaris, neque viribus inefficax, argumento quod ejus radices manifestum caryophylli spiritem volentem. La recentiores medici utuntur pota ad thoracis interna vulnera. Quin & ejus succum, admitta argine, cuniculosis, contumacibusque ulceribus utiliter inficiunt. Eadem ususque spiritus recreat, & frigidum roborat cerebrum. Ex Mathiolo in Diofcor. lib. 4. cap. 17.

CARYOPHYLLUM, i. n. [Καρυοφύλλον] Arbor est in Orientali plaga proveniens, quibusdam Indici pelagi insulis, non longe a Badan. Hujus caudex buxo similis est, eademque materies. Folia vero cinnamuli vulgaris instar habet, sed rotundiora. Fructu est parvo, ex atro rufescente, in clavi modum capitato, exeris in adversum quatuor dentibus sese stellatim decussantibus, prominulo apice, quadrati alveoli finis medio umbilicatum prodeunt. Cultores arundinibus flagellant arborem, confrato prius circumquaque tegetibus palmeis folo. Caryophylli meminit Plin. lib. 12. cap. 7. his verbis, Est etiamnum in India piperis grani simile, quod vocant caryophyllon, grandis fragiliusque. Tradunt in Indico luco id gigni. Advehitur odoris gratia. ubi V. Harduin. Est & Caryophyllus floris species, Garofoli vulgo dicta, cujus duo genera facit Matthioli in lib. 2. Diofcor. cap. 153.

CARYOPON, i. n. Genus cinnamuli, quod in Syria gignitur. Plin. lib. 12. cap. 28. In Syria gignitur & cinnamomum, quod caryopon appellatur. Hic est succus nucis expressus, multum a furculo veri cinnamuli differens, vicina tamen gratia. Camacum vel Comacum Mff. V. Hard.

CARYOTA, æ. f. [Καρυότα] Palmæ fructus. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis, Ab his caryote maxime celebrantur, & cibo quidem: sed & fusco uberrime. Ex quibus præcipua vina Orienti, iniqua capiti, unde potio nomen. Varro 2. de R. R. cap. 1. Non scitis palmulas, caryotas in Syria parere in Judea, in Italia non posse? Aurea caryota, Inaurata. Martial. lib. 13. 27. Aurea porrigitur Jani caryota calendis, Sed tamen hoc munus pauperis esse solet. Accepisse me caryotas optimas, quæ nunc cum ficis & boletis certandura habent. Plin. 1. Epist. 7. extr. Sunt qui perperam Cariota scribunt per i.

CARYOTIS, ἰdis. f. Idem. Stat. 1. Silv. 6. 20. — & latente palma

Pregnantes caryotides cadebant. & Martial. lib. 11. 32.

CARYSTUS, es, vel CARYSTOS, i. [Καρυστός] Insula una ex Cycladibus, sita in Euboico mari: varii marmoris ferax. Strabo lib. 10. Lucan. lib. 5. de insula Eubœa loquens, v. 212. Qua maris angulat fauces saxosa Carystos. In hac teste Solino cap. 17. Titanes regnaverunt, Briareo enim (inquit) Carystii rem divinam faciunt, sicut Egeoni Chalcidenses. Nam omnis fere Eubœa Titanum fuit regnum. Ferax lapidis varii Carystos. Sen. Troad. 9. An ferax varii lapidis Carystos? i. e. Maculosi, & velut picturati marmoris. Undosa Carystos. Stat. 1. Silv. 5. 34. Non huc admittat Thafos, aut undosa Carystos.

CARYSTUS, a, um. Adj. [Καρυστός] ut, Vada Carystica. Ovid. 4. Fast. 282. Quaque Carystis frangitur undas.

CARYSTIUS, a, um. [Καρυστίος] aliud Adj. ut, Vinum Carystium apud Strab. lib. 10. Vitem quatuor columelle Carystia subeunt. i. e. Marmoris Carystii. Plin. lib. 5. Epist. 6. V. ibi Cellar.

C A S

CASA, æ. f. [καλύκη, τῆρα, σπηλι] a Cavatione dicta, auctore Festo: quod antiqui cavatas rupes inhabitarent. Alii a facile cadendo dictam volunt: quod a Cado fiat Casa casus frequentativum. q. V. Varro 2. de R. R. cap. 10. Qui autem sunt in salubris, & silvestribus locis pascunt, & non villa, sed casis repentinis imbres vitant. V. 2. Ecl. 29. Humiles casus appellat Tuguria. Cic. 5. Tusc. 97. Nec esuriens Ptolemæus ederat: cui quum peragranti Ægyptum, comitibus non consecutus, cibarius in casa panis datus esset, nihil visum est illo pane jucundius. Tectum pastorale casæ. Stat. 12. Theb. 268. Ambitiosa casa. Martial. lib. 12. 67. Angusta. Claud. 1. in Ruff. 203. Candida, Lintea. Juven. 6. Sat. 153. V. Schol. vet. Exigua. Ovid. 4. Fast. 525. Surge, nec exigue despice tecta casæ. Prima casæ, h. e. Primitum. Martial. lib. 9. 60. [Dictum potius, ut Prima frons de Exposita omnium conspectui parte casæ, seu tabernæ. Sparfæ. Ovid. 1. Fast. 502. Aspicit & sparfæ per loca sola casas. Stramineæ. Ovid. 2. Amor. 9. 18. Edificare casas, Puerile. Hor. 2. Serm. 3. 247. V. CASULA. Contacta stramine. Ovid. 5. Met. 447. Delitescere in parva casa. Ovid. 2. de Arte Am. 240. Facere casas sine arte. Quintil. lib. 2. cap. 17. Jacere casa. Lucret. lib. 6. 1252. pro In casa. Integere habitabiles casas. V. INTEGRO.

Parare. Lucret. lib. 5. 1009. Ita fugias, ne præter casam. Ter. Phorm. 5. 2. 3. Ita fugias, ne præter casam, quod aiunt. Ubi Donatus, Proverbium, Ita fugito, ne præter casam: hoc est, Ne prætercas casam tuam, quæ tibi fit tutissimum receptaculum. Aut Ita fugias, ne præter casam: ubi custodiri magis, & prehendi fur, & multari verberibus potest. Vegetius Tentoria militum Casas dicit 2. 0. Tabernacula, vel casæ militum cum impedimentis omnibus, &c. Et Ovid. 3. Fast. 527. Sub Jove parvis durat, pauci tentoria ponunt, Sunt, quibus e ramis frondea facta casa est. De Casæ notione apud Agrimensores V. Rigaltii Gloss. Agrim. CASARIA, æ. f. dicitur Mulier quæ casam custodit. Festus. CASARIUS, i. m. Qui in casa rustica habitat. Gloss. Lat. Gr. Cafarius, καλοβίος. conf. l. 7. Cod. Theod. de bonis proscript. CASULA, æ. f. [καλύκη] dimin. Plin. lib. 35. cap. 16. Casula Proteogenes contentus erat in hortulo suo. Rusticus infans cum casulis. Juven. 9. Sat. 61. Contentus casulis. Juven. 14. Sat. 179. Desiderare casulam. Juven. 11. Sat. 153. Venderé casulam. Petron. cap. 44. CASULIS, e. ut, Vina casalis. Innocent. de Caf. p. 221. Absolute Casale dicitur Terminus casæ. ibid. p. 228. Et Casalia fundum dicuntur constituræ. p. 225. CASSELLÆ, arum. f. pl. sunt Granaria in quibus fructus componuntur. l. 1. d. de judic. Dicitur quasi Cellula granorum. [Ex Thef. Lipf. Sed falsa citatio. CASSELLULA, æ. f. dimin. Ennod. 9. 29. CASALVADUS, f. pl. [κασιόβαδός] Meretriculæ sunt olim cognominatæ, hoc argumento, quod abscentes sibi advocent, rejiciant præsentem amatorem: sedeat vero in domiciliis, & volentibus faciles se præbeant. Meminit hujus vocabuli Aristophanes in Conclonatric. 1098. & ex eo Cæl. Rhodig. lib. 14. cap. 8. CASALVUM, i. n. [κασιόβιον] Locus erat Athenis intra urbem, ubi profabant meretriculæ, quæ etiam ab hoc loco Casalvades dicebantur. V. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 18. CASANDRA, æ. f. [Κασάνδρα] Insula in Océano meridionali, contra Persidem. Plin. lib. 6. cap. 25. Contra Persidem (inquit) insulæ, Philos, Casandra, Aracia, &c. CASCA, æ. m. Viri proprium, is fuit Bruti armet. de quo Sil. lib. 7. 648. Nec damnata manus, medio fed (flebile) mento Armigeri Casca penetrabilis hæret arundo. Quædam exemplaria legunt Casæ. [Cognomen fuit gentis Serviliæ. V. Fulv. Ursin. CASCATENSES, ium. m. pl. Populi Hispani ceterioris, in conventu Casaraugustano, quos Plinius Latinorum esse veterum ait lib. 3. cap. 3. CASCUS, a, um. [Κάσος] antiquitus dicebatur, quod nos Vetus appellamus. idque, ut auctor est Varro, lingua Sabinorum, quæ in Oscam usque linguam radices egerit, quæ Casnar senex dicitur: eoque Ennium, ut Oscæ lingue peritum, scripsisse. Quamprimum casci populi genere Latini. Cascos Latinos præficos appellat M. Tull. 1. Tusc. 27. Citat autem Varro adagium. Cascus cascam ducit, tanquam a Manilio quodam profectum, qui dixerit Non esse mirabile, si cascum casca duxisset, quoniam canoras conficiebant nuptias. Videtur esse jocus in anum vetulo nuptam, allusumque ad vocem Casci, perinde quasi deducatur a canendo. Refertur ibidem epigramma Papii cæsuffam, quod scripsit in adolescentem nomine Cascam, Ridiculum est quæ te Cascam tua dicit amica. Opinor adolescentem duxisset vetulam, proinde absurdum videri quoties casca, id est vetula, maritum juvenem veluti suo ipsius nomine Cascam vocaret. Dicitur hoc proverbium quoties similis similem delectat, vetulus vetulam, deformis deformem, barbarus barbarum, improbus improbum. Hæc Erasmus in Chilliad. V. locum ipsum Varr. de L. L. 6. 3. p. 70. ed. tert. Steph. Satis obscurum. CASCE, Adv. Tertull. Gell. 1. 10. Adolescens casce loquens. CASEALE, IN CASEUS. CASRELIUS, [Κασρέλιος] Vindex, optimus habitus consultus juris, de cuius erroribus dicitur scripsisse Terentius Scaurus Adriani temporibus. Hæc Janus Parthianus in illud Horatii de Arte Poet. 371. — nescit quantum Casellius Aulus, Sed tamen in pretio est. [Cuningh. edidit Cascellius, quomodo Cic. in Epp. ad Att. & Q. Frat. Apud A. Gellium vero perpetuo id nomen Casellius scribitur, qui sæpius Grammaticum illum citat. CASREUS, i. m. [Κασρέος] a Coeundo dictus est, ut ait Festus. Virg. 1. Ecl. 35. Pinguis & ingrata præmeretur cascus urbi. Cic. de Senect. 58. Villa quæ tota locuples est: abundat porco, hœdo, agno, gallina, lacte, casco, melle. Candidus. Ovid. 3. Fast. 371. Candidus elixæ miscetur cascus herbæ. Fistulosus. Columel. lib. 7. cap. 8. Vulgo Oculatum vocamus. Gallicus cascus. Columel. lib. 12. cap. 57. Glaciatus cascus ramulis fici jucundissime sapit. Glaciatus, i. e. Coagulatus. Columel. lib. 7. cap. 2. Ingrati saporis. V. INGRATUS. Lunensis cascus. Martial. lib. 13. 30. Musteus cascus, Recens. Plin. lib. 11. cap. 42. Sed brevis ac muste tantum commendatio. Recens aut mollis. Plin. lib. 28. cap. 9. Cascus recens cum melle, sugillata emendat, mollis alvum silit, &c. Tolofas cascus. Martial. lib. 12. 32. Nec quadræ deerat casci Tolofatis. i. e. Minimi pretii. Viridis, Recens. Columel. lib. 7. cap. 8. Si tenui liquote consociatur cascus, quam celerrime veridendus est, dum adhuc viridis succum retinet. Figurare cascum. Plin. lib. 16. cap. 38. Fictis humor lacteus: huic ad cascos ligurandos coaguli vis. CASREUM, i. n. Nævius Macro, Pecunia quid bonum, quid bonum respondit Sardiæ: veniens cascum. Plaut. Medico, Parafito cum virgine cascum radi potest. Nonius. Pomponius etiam neutraliter dixit in Lenore, Cascum molle. Testis Charit. lib. 1. CASREOLUS, i. m. [Κασρέος] dimin. ut, Xenocratis casceolus; In sordidos adagium.

CASĒLE, is. n. [*κασιόλη*] Locus in quo fiunt & reconduntur casci. Columel. lib. 2. cap. 15. de generibus ferocis, Quædam quotidie, ut culina, & casale: quedam pluvius diebus, ut bubilla & ovilia debent emundari. Quidam Casale legunt, & Latrinam interpretantur: sed id sine ratione.

CASĒRIUS, a, um. Adj. [*κασιόριος*] a Casæus: ut, Taberna Casæria. Ulp. in l. Sicuti. §. Arifto. D. Si fervitus vindicetur, Arifto Cereilio Vitali respondit, non putare se ex taberna casæria fumum in superiora ædificia jure immitti posse: nisi ejus rei servitutem talem admittat. Est autem Taberna casæria, in qua fumigari solent casci: Moris enim fuit in plerisque Italiæ locis, colorandi succandique casci gratia, fumum aut ex culinis, aut ex maligis viridibusque lignis facere. Columel. lib. 7. cap. 8. de casci faciendi ratione loquens. Est etiam, inquit, non ingrati faporis muria perduratus, atque ita maligni ligni, vel culmi fumo coloratus.

CASĒTUS, a, um. ut, Polenta casæta. Apul. Met. 1. p. 7. Ego denique vespera, dum polente casæta ofulam modico grandiorum, &c.

CASĒIA, vel **CASSIA**, æ. f. [*κασία*] Frutex est Theophrasto, salicis Amerinæ magnitudine, multis furculosisque brachiatus ramis, crassiore, quam cinnamomum, farnento, toloque cortice commendatus. Plin. quoque lib. 12. cap. 19. Frutex & Casia est, iuxtaque cinnami campos nascitur, sed in montibus crassiore farnento, tenui cute verius quam cortice. Virg. 2. Georg. 466.

Nec casia liquidi corrumpitur usus olivi. Dioscorides lib. 1. cap. 12. tria facit præcipua casie genera. Unum ex nigro purpurascens, & rosæ odorem referens, Zigir (al. Gizir) appellatum. Alterum longius & angustius, & fistulis plenum, aromatum & vini mixtum odorem representans, quod Arabum lingua Adî (al. Achy) ab Alexandrinis autem mercatoribus Daphnitis dicitur. Tertium genus superioribus paulo vilius, quod Rubum moyseticum vocitantur.

Hyginus auctor est, a Latinis Casiam appellari Cocci Cnidii fruticem, quem Græci Cneorum vocant, & Tymelæam: cujus folia & in coronamento veniunt.

Casia vel Casia fistularis, a recentioribus medicis appellatur, quam ex doctioribus nonnulli Siliquam Ægyptiam malunt nominare. Est autem Siliqua oblonga & teres, concretum intus atramentum continens, non una coalescens serie, sed ex intervallis lignosis, tenuibusque membranis septa, ossaque quedam habens immerfa, non dissimilia his, quæ nostra profert siliqua.

Humiles casias ministrare apibus. Virg. 2. Georg. 213. Vix humiles apibus casias, roremque ministrat.

Recentes. Virg. 4. Georg. 304. i. c. Statim carpæta.

Virides. Virg. 4. Georg. 30.

Amant casiam puellæ. Ovid. 4. Fast. 440.

Pars thyma, pars casiam, pars Melilotum amant.

Intextum casia Nymphæ ferta. Virg. 2. Ecl. 49.

Tum casia, atque aliis intextens suavis herbis. V. ibi Servium.

Pascuntur apes casiam. Virg. 4. Georg. 182.

— pascuntur & arbuta passim

Et glaucas salices, casiamque, crocumque rubentem.

Subferunt Phoenix casias. Ovid. 15. Met. 398.

Quo simul ac casias, & nardi lenis aristas,

Quassaque cum sulva subftrantur cinnama myrrhâ.

CASĒICA, æ. f. [*κασική*] Genus vestis erat militibus propriæ, quam Athenienses res læpissime indebant. Alex. Genial. lib. 5. cap. 18. V. casos.

CASĒNETES, es. f. [*κασινέτες*] Herbæ genus est, apud Plin. lib. 24. cap. 17. ita dictum, quod cum sui generis herbis tantum nascatur. Eandem & Dionysophadem appellat, quod vino mire conveniat.

CASĒLAM, vel, ut ed. noviss. **CASSĒLAM** Antiqui pro Casside ponebant. Festus. Sed Cassidam legendum censent Viri docti. q. V.

CASĒLĒNUM, i. n. [*Κασίλιον*] Italiæ oppidum in Campania, auctore Plin. lib. 3. cap. 5. In Campano agro, inquit, Stabiæ oppidum fuere: intercidit ibi & Taurania: sunt & morientis Casilini reliquæ. Hæc ille, de everfis & intercidentibus urbibus intelligens. Cic. 2. Philipp. 102. Casilino salutatum veniebat, Aquino, Interamna, admissus est nemo. conf. Fest. in Præfecturæ.

CASĒLINUS, a, um. Adj. ut Casilina limina. Sil. 12. 426.

CASĒLĒNI, orum. m. pl. Populi, qui in clivi a Pœnis, famem nucibus sustentant. Festus. [At non dicit Festus, v. Nucula, Casilinos fuisse obfatos, verum Prænestinos Casilini. i. e. in oppido Casilino. V. Liv. lib. 23. cap. 17. & seq. de hujus oppidi post cladem Cannensem obsidione.]

CASĒLINENSIS, e. gentile. Cic. 2. de Invent. 171. Necessè est Casilinenfes se dedere Annibali.

CASĒINA, æ. f. [*κασίνη*] Fabula Plauti. Quidam Cassina legi volunt. Scribendum tamen est Casina, qua primam corripit. Plautus in argumento ejus comædiæ,

Adolefcens ducit civem Casinam cognitam. Versus est Iambicus trimeter. Ab hac ancilla Fabulæ nomen. auctor Fest.

CASĒNUM, i. n. [*Κασίνον*] Campaniæ oppidum in Italia. Plin. lib. 5. cap. 5. Quod autem ait Varro, de L. L. 6. 3. Etiam nunc Casinum forum vetus appellat: intelligi oppidum Casinum a Romanis appellatum fuisse Forum vetus. Nam fori nomen multis indiderant oppidis, ut foro Cornelii, foro Sempronii, foro Livii. Turnebus. Sunt quoque Casinum apud Varr. legunt.

Nebulosi rura Casini. Sil. lib. 4. 227.

CASĒORIS, idos. f. [*κασορίς* Ptolemæo] Regiuncula est Arabiæ petrææ, Pelsio obio ab Ægypto divisa, in qua Casius mons est, Pompeii magni tumulo insignis, a quo & regio ipsa nomen accepit.

CASĒRI, orum. m. pl. Populi. Plin. lib. 6. cap. 17. Ab Attacoris gentes Thyri & Thocari, & jam Indorum Casiri: introfus ad Scythas veris, humanis corporibus auctor.

CASĒTUS, i. n. [*Κασίτων*] Arabiæ mons est, juxta quem delubrum est Casii Jovis, quod Romanorum ambitio illustre fecit, & Pompeii tumulus multis post annis ab Hadriano instauratus, ut Capitolinus tradit. Nostri Sinai montem esse asserunt, ob illiæ a Deo datas pro Moysen populo Israëlico decalogi tabulas nobilem & clarum. Plin. lib. 5. cap. 11. Arabiam hanc sterilem, & præter Casium montem nihil insignè habentem indicat. At notandum obiter, alium supra Seleuciam Casium esse Plinio lib. 5. cap. 22. cujus altitudo in directum quatuor millium passuum est. Cujus (inquit) excelsa altitudo quarta vigilia orientem per tenebras solem aspicit: brevi circumacta corporis, diem noctenque pariter offendens. Hujus meminit Ammianus, ubi de Juliano Casare lib. 22. cap. 16. conf. CASOS.

Ptolemæus præterea lib. 5. cap. 18. Casium quandam montem collocat in Mesopotamia, non procul a Singra altero ejusdem regionis monte, cujus meminit & Suidas.

CASĒUS, a, um. Adj. Lucan. lib. 10. 434. Jupiter a Casia prospexit rupe, &c.

Arena Casia. Lucan. 8. 538.

Perfida qua rellus Casius excurrit arenis.

CASĒENAS, dixerunt veteres pro Camenis. Varro de L. L. 6. 5. V. supra **CAMENÆ**.

CASĒMĒLLUS, i. m. nominatur in Samotheses mysteriis, Deus quidam admittit diis magnis. Varro de L. L. lib. 6. 3. V. **CAMĒLLUS**.

CASĒNAR, aris. m. Senex Ofocorum lingua apud Festum & Varr. de L. L. 6. 3. Pro Affectatore ponitur apud Quintil. 1. 5. Et in Oratione Labieni (sive illa Cornelii Galli est) in Pollionem, casnar, affectator, e Gallia ductum. V. Burm. & Interpr. in loc.

CASŌ, ære. frequent. a Cado. V. **CADO**.

CASŌS, i. m. [*Κασός*] Insula juxta mare Carpathium, ambitu 80 stadium in qua est oppidum ejusdem nominis, a Caso Cleomachi patre dicta, colonis eo deductis. Hujus nominis prima brevis est, ab hac & Casius mons in Syria. Steph. Sunt autem multæ Casorum insule per ambitum, a quibus vestimenti nomen Casica, quod & nunc quoque durat, vulgare Græcis militibus. Eustathius Casianam appellat a monte Casio.

Casos, Insula una ex Cycladibus, quæ & Afrabe dicitur. Plin. lib. 4. cap. 12.

CASĒPĒRIA, æ. f. Rhoeti regis Marrubiorum uxor fuit, quæ cum Anchemolo privigo corpus commisit. V. **ANCHEMOLUS**.

CASĒPĒRIA, æ. f. [*Κασίπεια*] Nomen urbis in Italia. Virg. 7. Æn. 714. Casperiamque colunt, Foruloque, & flumen Himelæ.

CASĒPĒŪLA, æ. f. [*Κασίπυλλα*] Oppidum est Sabinorum, quod Silius Italicus a Caspiis portis, quæ in Oriente sunt, ubi Bactriana est regio, accepit nomen fingit lib. 8. 416.

Hunc Amiterna cohors, & Bactris nomina ducens Casperula. Sed Drakenb. ex MS. Coloniensi legit Casperia.

CASĒPII, orum. m. [*Κασίπιοι*] Populi Scythiæ ad Caspium mare, ut auctor est Pomponius Mela lib. 3. cap. 5. apud quos sævissimi sunt canes, ut scribit Valer. Flaccus lib. 6. 107.

CASĒPIUS, a, um. Adj. [*Κασίπιοι*] ut, Fretum Caspium. Curt. 6. 7. 3. Hinc simul mare quod Ciliciam subit, illinc Caspium fretum, &c.

Mare Caspium dicitur, Hor. 2. Carn. 9. 2. Quod inter Caspios & Hyrcanos montes est: a quibus nomen accepit, & immensum occupat spatium. De hoc inter scriptores parum convenit, ut diligentissime adnotavit doctissimus Vadianus ad Pomponium Melam. l. c.

Portæ Caspiæ, [*Κασίπιοι πύλαι*] Angustia sunt circa mare Caspium, quod alio nomine Hyrcanum dicitur, ad octo millia passuum, teste Solino, in longitudinem extense, latitudine tam exigua, ut vix plautro sint perviæ. Non satis tamen convenit inter auctores, ad quam maris partem conjungantur. Quidam Amazones portis Caspiis egressas, ad Alexandrum venisse in Hyrcaniam prodidere: sed illæ Caucasique fuerunt, per quas transitus est ex Iberia in Scythiam. Neronis quoque principis comminatio ad Caspias portas, ut inquit Plinius, l. 6. c. 13. ad eum transitum respiciebat. Verum mons Taurus tribus in locis interruptus, quasi portis quibusdam pertransit in Armeniam, in Ciliciam, & in Mediam. Sed illæ tantum Caspiæ portæ appellantur, quæ apud Medos existunt, sicut ex Ptolemæo, Plinio, & Strabone licet intelligere. Per has transitus est ex Babylone & Peride ad mare Caspium: unde etiam Caspiæ dictæ sunt. Juxta vero Caspia procul hinc abfunt, & ad Armenios ulterioremque populos pertinent.

Regna Caspia. Virg. 6. Æn. 799.

Hujus in adventu, jam nunc & Caspia regna

Responsis horrent divum. i. e. Fines Assyriorum, in quibus sunt πύλαι Caspiæ. Servius.

Rupes. Sen. Herc. fur. 13.

Tigris. Stat. 10. Theb. 288.

Vada. Claud. 3. Conf. Hon. 71.

Via Caspia. Tacit. 6. Ann. 33. Sed Iberi locorum potentes, Caspia via Sarmatam in Armenios raptim effundunt.

CASĒPIACUS, a, um. [*Κασίπιακός*] aliud Adj. ut, Porta Caspiaca. Stat. 4. Silv. 4. 64.

Aut Istrum servare latus, metuendaque portæ

Limina Caspiacæ.

CASĒPIANI, orum. m. pl. [*Κασίπιοι*] Populi ad Caspium mare. Curt. 4. 12. 9. Phradates magno Caspianorum agmine antecedeat. adde Mel. 1. 2. & Nep. 14. 8. 2.

CASĒPIRUS, [*Κασίπυρος*] Urbs Parthorum, finitima Indiæ, cujus incolæ cursu velocissimi sunt, ut ex Dionysii Bælaricis annotavit Stephan.

CASĒNDANE, [*Κασανδάνη*] Filia fuit Pharnassi, uxor Cyri, & mater Cambysæ, teste Herodoto, hitoriarum lib. 2. quam immatura morte sublatam & Cyrus ipse deflevit, & publico regnorum suorum luctu decorari voluit.

CASĒNDER, dri. m. [*Κασανδρός*] Antipatri filius, post mortem Alexandri M. Macedonum Rex, & Regiæ familiæ extintus. Justin. 1. 5. 2. &c. Fuit & alius Cassander atrologus. Cic. 2. de Divin. 88. Archemela & Cassandrum fummos atrologos istius ætatis, &c.

CASĒNDRA, æ. f. [*Κασανδρά*] Filia fuit Priami regis ex Hecuba, eademque vates, exitium patriæ frustra canens, quum ei nemo crederet. Eam ab Agamemnone in Greciam abductam Clytemnestra interemit. Auctor Homerus in Odyss. 2. 420.

Alia fuit Cassandra Iobaris filia, quam Bellerophonti nupsisse idem Homerus auctor est. Iliad. 5.

Est & Cassandra Oppidum, & Cassandria colonia, de quibus infra in **POTIDÆA**.

Vates Cassandra. Virg. 3. Æn. 187.

— aut quem tunc vates Cassandra moveret?

Virgo Priameia. Virg. 2. Æn. 403.

Ecce trahabatur passis Priameia virgo

Crinibus a templo Cassandra.

Aperit ora futuris Cassandra. Virg. 2. Æn. 246.

Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris

Ora, dei jussu, non unquam credita Teucris. h. c. Præcepto Apollini.

Apollinis: qui spe promissi coitus, concessa divinitate, frustratus, futiliter fidem vera dicenti. Servius.

CASSANDREUS, a, um. Adj. ut, Urbs Cassandrea. Iulian. 24. 2. 1. & 3. 3.

CASSICULUM, CASSICULUS. V. CASSIS, is.

CASSIDA, CASSIDARIUS, V. CASSIS, idis.

CASSIDILE, is. n. nisi mendosum est, posuit Hieronym. pro Perula vel burga [Bulga H. St.] Tobie 8. 2. Budæus. In Græco ea vox desideratur.

CASSINUM, V. CASSINUM.

CASSIODORUS, i. m. Ravennas, præceptor Theodorici Gothorum regis, primum Senator, deinde monachus factus, nonnullos scripsit psal-morum locos apertius. Extant & ejus ad Theodoricum epistolæ. Volaterr. lib. 13.

CASSIOPE, es. five CASSIOPEA, æ. f. [Κασσιόπη] Cephei regis Æthio-pum uxor, & Andromedæ mater, quæ cum Nereidibus de pulchritudi-ne certavit. Unde & inter sidera constituta fertur. Columel. lib. 11. cap. 2. Dicitur & Cassiopea. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.

Obscura specie stellarum Cassiopea. Est autem sidus ita figuratum, ut in sella sedeat. Constat stellis tredecim, occidens cum Scorpione, capite cum sedili respiciens ferri proficitur, exortiri autem cum Sagittario. Perottus.

CASSIOPE, [Κασσιόπη] Oppidum est Epiri mediterraneum, a quo Cas-siopei populi dicti sunt, quorum meminit Plin. in proem. lib. 4. Ste-phanus Cassiopem, Κασσιόπη, appellat. Quomodo & Strabo l. 7. qui Cassiopæos ad Sinum Ambracicum & Nicopolin collocat.

Item, Oppidi nomen in Corcyra insula, apud eundem lib. 4. cap. 12. quod Ptolemæo Cassiopolis dicitur. V. Gell. 19. 1. & Suet. Ner. cap. 22.

CASSIOS, i. m. Flumen Scythiæ, quod per Albaniam in mare decurrit, ut vult Plin. lib. 6. cap. 13.

CASSIS, is. m. [ἄσπις] Rete: quod vacua habet maculas: unde & a Raritate, Rete dictum est. Ovid. 2. de Arte Am. 27.

Decidit in casses præda petita meos. Plin. lib. 19. cap. 1. Cu-manie plage concidunt apros, & hi casses vel ferri aciem vincunt.

Laxi casses. Virg. 4. Georg. 247. de aranea.

Cassibus impositis venari. Propert. 4. 2. 33. de Vertumno loquens.

Cassibus impositis venor, sed arundine sumpta
Faunus plumoso lum deus aucupio.

Ponere casses. Ovid. 5. Met. 579.

— nec posuit studiosius altera casses.

Tendere casses alicui. Tibull. 1. 7. 5. Jam mihi tenduntur casses. H. St. Venire ad casses. Idem 4. 3. 17.

CASSICULUS, i. m. [ἄσπις] diminut. a Cassi, pro Reti. Hieronymus, Nequaquam araneorum mihi opponas cassiculos. Dicitur & CASSICULUM, i. n. Felt. Calliculum, Reticulum, a Cassibus per di-minutionem dictum.

CASSIS, idis. f. [ἄσπις, ἄσπις, κασσιόπη] Galea. dicta quod vacua sit ad caput recipiendum. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 45. Mulioneque cum cassidibus, equitum species ac simulatione collibus circumvehi jubet.

Casside liber. i. e. Non ferreus galeam. Martial. lib. 9. 57.

Non jaculo, non ense fuit, lessive sagitta,
Casside dum liber Parthenopeus erat.

Apex torvæ cassidis. Stat. 8. Theb. 708.

Ahena. Stat. 6. Theb. 390.

Aurata. Stat. 6. Theb. 917. — atque ambos aurata casside donat.

Cælata. Juven. 11. Sat. 103.

Cristata pennis. Ovid. 8. Met. 25.

FRACTA de casside buccula pendet. Juven. 10. Sat. 134.

Fulvinea. Claud. 3. Conf. Hon. 194.

Fulva cassis. Ovid. 12. Met. 89.

Languida. In LANGUOR.

Laxata, Aperta. Claud. de Bell. Gild. 24.

Minax. Stat. 4. Theb. 205.

Picta. Ovid. 1. Trist. 10. 2.

— & a picta casside nomen habet. de Navi.

Plebeia cassis. Lucan. 7. 586.

Torva. Stat. 8. Theb. 707.

Abdere caput casside. Ovid. 8. Met. 25.

Claudi casside. Stat. 4. Theb. 302.

Sumere cassidem in caput. Plaut. Trin. 3. 2. 100.

CASSIDA, æ. f. Idem. Propert. 3. 9. 15.

Aurea cui postquam nudavit cassida frontem.

Aurea cassida. Virg. 11. Æn. 775.

Aureus ex humeris sonat arcus & aurea vati Cassida. Cassi-da pro Cassis: in nam accusativo ponit pro nominativo. Servius. Hoc est, ex accusativo Græco facit nominativum Latinum. Conf. Dacer. ad Feit. in Cassilam. & Sosp. Charif. l. 1.

CASSIDARIUS, i. m. Qui in armamentario Cassidum curam habebat. Inscript. Romæ: Q. NAEVIUS. MARINUS. MILES. EX. ARMEN-TARIO. IMP. CAESARIS. DOMITIANI. AVG. GERMANICI. CAS-SIDARIUS. VIXIT. ANN. XXXX. V. Spon. Misc. Erud. Ant. sect. 7. p. 254. [Legendum videtur ARMAMENTARIO.

CASSITA, æ. f. [Κασσιόπη, Κασσιόπη] Avis, quæ & Galerita & Alauda dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. At quæ ab illo galerita appellata quondam, postea Gallico vocabulo etiam legioni nomen dederat alauda. Docet Plinius, galeritam ab apice, quem velut galerum habet in capite, nomen fortitam. Quomodummodum igitur a galero galerita, sic a casside cassita nuncupatur. De cassita, vide apologum festivissimum apud Gellium lib. 2. cap. 29.

CASSITERIDES, um. f. pl. [Κασσιτέραις] Ptol. lib. 2. cap. 6. Κασσιτέραις, Insule maris Atlantici decem, de quibus Plin. lib. 4. cap. penult. sic scribit. Ex adverso, inquit, Celtiberiæ complures sunt insule Cassi-terides dictæ Græcis, a fertilitate plumbi. V. dict. seq. Meminit & He-rodot. lib. 3. Sed fabulosas esse docet Harduin. ad l. c. Plinii.

CASSITEROS, i. m. [Κασσιτέρω] Latine Plumbum album dicitur. Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi duo genera, nigrum atque candidum. Pretiosis-simum candidum, a Græcis appellatum Cassiteron.

CASSUS, i. m. Nomen gent. Ro. nobilissimæ. Ex qua Sp. Cassius Vis-cellinus, vel ut Ursinus exhibet Bicellinus, cos. cum Op. Virginio Ann. ccli. Cassiodorus. Sabinos prælio vict, deque iis triumphavit. Magister equitum primus T. Lartio dictatore Ann. ccliv. Dionysius lib. 5. Liv. lib. 2. 18. Consul i. r. cum Postumo Cominio Ann. cclix. Cassio-dorus. Livius. 2. 11. Dionysius lib. 6. His coss. foedus cum Latinis ictum Liv. l. c. & Cicero pro Cor. Balbo 52. scribit. cos. 111. cum Pro-

culo Virginio Ann. cclxvii. Volscos & Hernicos in amicitiam Populi Romani traduxit, triumphavit, Legem agrariam ad conciliandum ple-bei primus promulgavit. A Quæstoribus Fabio & Valerio affectati re-gni accusatus, damnatusque de faxo Tarpeio præcipitatus est. Alii patrem auctorem ejus supplicii fuisse existimant. Dionysius lib. 8. Livius lib. 2. 41. Cic. Philipp. 2. Valerius sibi ipsi non satis constare videtur, nam lib. 6. cap. 3. a Senatu & populo: lib. 5. cap. 8. a patre damnatum tradit: quo in loco etiam in hoc errat, quod Trib. pleb. agrariam legem tulisse scribit. Patricius enim fuit, & tum quidem cos. Dionysio, Livio auctoribus. L. Cassius LF. QN. Longinus PR. Ann. dclxlii. cos. cum C. Mario Ann. dclxvi. Cassiodorus. In magistratu a Tigrinis interfectus, exer-citus ejus vult jugum missus. Epitoma Livii lxxv. Cæf. de Bell. Gall. lib. 1. cap. 11.

L. item Cassius Trib. pl. C. Mario, L. Flacco coss. plures leges ad di-minuendam nobilitatis potentiam tulit: in quibus, ut quem Pop. Ro-manus damnasset, cuive imperium abrogasset, in Senatu non esset. Fuit & inter contemptores Ciceronis in Consulatu. Auctor Pedianus. Pr. or. in Toga cand.

L. Cassius ille, quem populus Romanus verissimum & sapientissimum judi-cem putabat, &c. Cic. pro Rosc. Amer. 84. De hoc V. Pedian. in 2. Verr. 30. & Pro Mil. 32.

C. Cassius Longinus, Quæstor Crassi in bello Parthico, Parthos victores Syria expulit, deinde duce Pompeianis, cum decem navibus ardente bello civili, transit ad Cæsarem. A quo Prætor factus cum M. Bruto in eundem confraivisset, cæsare eo a Senatu primum Cyrenen provinciam, pro Syria praefixa obtinuit, mox etiam hanc Dolabella extorsit, eundem-que Laodicæ obfessum ad voluntariam mortem compulsi, novissime Philippica pugna, desperata fatali errore fortuna partium, voluntaria morte perit. Ex Suet. Plut. Vellej. Valer.

L. Cassius item Longinus Jurifcons. nobilis & cæcus, qui quod C. Cassii percussoris Cæsaris imaginem in stemmate gentilitio haberet, jus-tus est a Nerone mori. Propeus fuit Servii Sulpicii, ac Eques Romanus, ut scribunt Tranquillus in Ner. cap. 37. & Pomponius. l. 2. §. 47. D. de O. l.

Fuit & Cassius Severus, de quo Quintilianus sic scribit lib. 10. cap. 1. Cassius Severus, si ceteris virtutibus colorem & gravitatem orationis ad-jecisset, ponendus inter præcipuos foret. Nam & ingenii plurimum in eo, & acerbitas in ira, & urbanitas, & vis summa: sed plus stomacho, quam consilio dedit. Hæc ille. Hujus Cassii scripta, ex Senatuscon-sulto abolita, requiri & lectitari permitti Cassigula, ut auctor est Tran-quil. cap. 16. ejus vitæ.

M. Avidius Cassius, præfectus exercitus M. Aurel. Antonini in Oriente, dum imperator ipse res in Germania gerit contra Marcomannos, ab eo defecit. itaque relicto bello, imperator cum eum exercitum peti ac superat. Cujus tamen caput sibi oblatum videre noluit, recordatus antiquæ amicitia. V. Vulcat. Gallie. in vita utriusque.

Cassius Parmensis poeta. Hic aliorum generibus stilum exercuit, inter quæ elegi & epigrammata ejus laudantur. Hic est qui in partibus Cassii & Bruti Tribunus victis militavit. quibus victis Athenas se con-tulit. Quintus [an Quintilius?] Varus ab Augusto missus, ut eum interficeret, studentem reperit, & perempto eo serinicum cum libris tu-ilit, unde multi crederent Thyestem Cassii Parmensis fuisse. Scripserat enim multas alias tragedias. Hæc Acron in illud Horat. i. Epist. 4. 3.

Scribere quod Cassii Parmensis opuscula vincat. De eodem Cassio Hor. 1. Sermon. 10. 62.

Cassius Præful Narniensis tempore Totilæ regis Gothorum, cui occu-rens, animum placavit, ne civitati noceret. Meminit hujus Grego-rius 3. Dialogorum.

CASSIUS, a, um. Adj. [Κασσιός] ut, Cassia via. Cic. 12. Philipp. 23. Tres ergo, ut dixi, viæ: a supero mari Flaminia: ab infero, Aurelia: media Cassia.

CASSIANUS, a, um. [Κασσιανός] Adj. Cic. pro Milon. 32. Itaque il-lud Cassianum, Cui bono fuerit, in his perisio valent. Ubi V. Pedian. Judex Cassianus. Cic. 2. in Verr. 137. Non quæro judices Cassianos, veterem judiciorum severitatem non requiro.

Cassiani jurifconsulti dicti sunt, qui Cassii sectam institutionemque sequi-ti sunt, de quibus vide quæ Pomponius scribit in l. 2. D. de origin. jur. Partes Cassianæ. Vellei 2. 74. 1. Fractis Brutianis, Cassianisque parti-bus, &c.

CASSO, ære. V. QUASSO.

CASSOPA, CASSOPEI, V. CASSIOPE.

CASSOPTIS, [Κασσιόπης] Fons fuit apud Delphos, a nymphe sic dictus Parnassa, super quem ædificium constructum erat, quod a Delphis Lesche dicitur, a disertationibus quæ ibi fierent. Cæf. Rhod. meminit lib. 19. c. 16.

CASSUS, a, um. [Φάσος] Adj. dicitur Inane, vacuum, quasi omni re carens. Nonius, Cassum veteres Inane posuerunt. Virg. 11. Æn. 104.

Nullum cum victis certamen & æthere cassis. i. e. Luce vacuis, inquit Servius. Arbitrandum est ejus verbi proprietatem magis a Cassibus araneorum dictam, quod sint leves ac nullius ponderis: non, ut quibus-dam videtur, quasi Quassum. V. CARO.

Annima cassus corpus. Lucret. lib. 3. 561.

Augur cassi futuri. i. e. Mendax. Stat. 9. Theb. 106.

Dotæ cassi virgo. Plaut. Aulul. 2. 2. 14.

Virginem habeo grandem, dotæ cassam, atque illocabilem.

Lumine cassus, Vacuum, privatus. Virg. 2. Æn. 85.

— nunc cassum lumine lugent. Servius.

Lumine cassus aer. Lucret. lib. 4. 369.

Sanguine cassi cochlea. Cic. 2. de Divin. 133. ex vet. poet. Sentu cassi simulacra. Lucret. lib. 4. 127.

Canna cassi. Ovid. 6. Fast. 406.

Nil præter falces cassique canna fuit.

Consilia cassi, pro Vanis. Sen. in Troade.

Copia cassi verborum. Lucret. lib. 4. 514.

Fertilitas cassi. Ovid. 5. Met. 481.

Fides cassi. Sil. 3. 17.

Flamma. Ovid. de Remed. Amor. 446.

Cassaque seducto stipite flamma perit.

Fornido Lucret. lib. 3. 994.

Sollicitamque geris cassi formidine mentem.

Fraus. Lucan. 5. 130. Cassia fraude parat. i. e. Irrita. Bud.

Glans casta, pro Re nihili. Plaut. Rud. 5. 2. 37.
Ira. Valer. 6. Argon. 556.
Labor, Frustra sumptus. Plin. Epist. 176.
Manus. Stat. 9. Theb. 629.
Nunquam casta manus, nullum sine vulnere fugit
Miffille. Nunquam casta, i. e. Nunquam aberrans.
Nox. Valer. 4. Argon. 423.
Nux. Plaut. Pseud. 1. 3. 136.
Tud amatore inventum esse inanem, quasi castam nucem.
Nuce casta pauperare. Hor. 2. Serm. 5. 36. i. e. Fracta. Acron.
Omen, Vanum. Stat. 5. Theb. 318.
Præfidia. Sen. in Troad. 8. i. e. Vana & inania.
Via casta, i. e. Quam frustra ingressus sis. Stat. 11. Theb. 449.
Virtus. Stat. 5. Theb. 512.
Vota. Virg. 12. Æn. 780.
Dixit, opemque dei non casta in vota vocavit. Non ad inania
vota poposcit auxilium. Servius.
Castum & inane. Cic. 5. Tusc. 119. Omneque, quod honestum nos &
laudabile esse dicimus, id illi castum quiddam, & inani vocis sono de-
coratum esse dicant.
Castum granum & inane. Plin. lib. 18. cap. 17. Retonfarum vte etiam
femel, omnino certum esse, granum longius fieri, sed inane castumque,
ac fatum non nafci.
In castum ite virtus. Lucan. lib. 2. 263. alii Incastum legunt conjuncte.
Castafiam absolute. Tacit. 3. Hist. 55. Apud sapientes casta habeban-
tur, quæ neque dari, &c.
CASSUM, i. n. Fragmentum. Solinus cap. 65. Aut palearum casta, aut
chartarum fila ad se rapit. De lycnide gemma.
CASSR, Adv. Frustra. Liv. 24. 26. Casse ne tempus tereretur.
CASSO, Ære. Castum reddere. Sidon. 1. Epist. ult. Objecta si non im-
probabiliter castaverimus. Hinc
CASSATUS, a, um. i. e. Abrogatus. ut, Omnium redemptione castata.
Cassiod. 5. 14.
CASSSCO, Ære. ut, Caffeccere in favillas, Solinus; ut restituit Salmaf.
in Exercit. f. 177.
CASSUTHA, Æ. f. quam herbariorum vulgus *Cuscutham* nominat, ejus
generis est, ut in frutices & herbas epithymi modo proliat, & vivat
earum adminiculo fulta, nulla radice nixa, sed velut ab alarum sinu
prodeuntibus cirris, capillamentive longissimis. Hæc statim ab exortu
plantarum ramulis se implicat, & adeo crebris involuionibus his se cir-
cumvolvitur, ut brevi plantas ipsas frangatur atque enecat. Foliis nullis
unquam vestita visitur. Flores tamen edit albos, quamplurimos, a quibus
femen tenue prodit. Cirri resuscant, vitium caprellis crassitudine,
& facie pares. Hæc ex Matthioli, in Diosc.
CASTAALENSIS, ium. m. Populi Ciliciz. Hi propter bella cohortes
canum habuere, quæ prima dimicabant in acie, nunquam detrectantes.
Hæc erant fidissima auxilia, nec stipendiorum indiga, inquit Plin. lib. 8.
cap. 40.
CASTALDUS, i. m. Alciatus enrans l. lecta. D. de rebus credit. obiter
monuit in Longobardica lege Servum significare: & inde Castaldum ser-
vum, Cui case seu domus cura est demandata, sicque generaliter omnes
œconomos dici. l. pen. D. de testib. l. quum unus. in prin. D. de alim. leg.
CASTALUS, i. m. & CASTALIA, Æ. f. [Κασταλία] Fons Caballinus
& Libethris dicitur. Est autem in radicibus Parnasi, Musis facer,
a virgine Castalia: quæ Apollinem fugitans, præcipitata, & in fontem
versa est: cujus aquam dicuntur bibere poætæ. Hunc fontem dicit Acron
fuisse in Lycia, ubi armenta Apollo fertur pavisse. Virg. Castaliam vocat,
lib. 3. Georg. 293.
— juvat ire jugis, qua nulla priorum
Castaliam molli divertitur orbita chivo.
CASTALUS, a, um. Adj. ut, Antrum Castalium. Ovid. 3. Met. 14.
Aqua Castalia. Ovid. 1. Amor. 15. 36.
Arbor Castalia, Quæ est ad Castalium fontem, Propert. lib. 3. 3. 13.
Domus Castalia. Martial. lib. 8. 66.
Vatis Castaliam domum sonare.
Fons Castalium. Martial. lib. 12. 3.
Fons ibi Castalium vitreo torrente superbit, &c.
Gutta Castalia, apud Columel. lib. 10.
Gurges. Claud. 31. 1.
Umbra. Tibull. lib. 3. 1. 16.
Unde vocales Castaliæ. Stat. 5. Silv. 5. 2. Vocales vocat propter Musarum
illic habitantium perpetuos cantus.
CASTALYDRES, um. f. pl. Musæ. Martial. lib. 7. 11.
Ludimus innocuis verbis, hoc juro, potentis
Per genium fame, Castalidumque gregem. Conf. lib. 4. 14.
CASTANEA, Æ. f. [δέντρον κάστανου, κάστανος] e Nucum genere, & tam
Fructum quam ipsam arborem significat. Plin. lib. 17. cap. 20. Castanea
pedamentis omnibus præfertur facilitate tractatus, perdurandi pervicacia.
Nuces castaneæ. Virg. 2. Ecl. 52.
Ipsc ego cana legam tenera lanugine mala,
Castaneasque nuce. Bene speciem addidit: dicens Castaneas.
Nam, Nuce, generaliter dicuntur Omnia tecta corio duriore: ut avel.
Janæ, amygdalæ, juglandes, castaneæ, sicut contra dicuntur Poma,
Omnia molliora. Servius.
Hirsuta. Virg. 7. Ecl. 53. Adhuc intra suos echinos locate. Servius.
Molles. Virg. 1. Ecl. 82. i. e. Mature. Servius. Non ab re tamen fuerit
earum certum genus intelligere, quum interpres Nicandri castanearum
quoddam genus *μυλακόν*, id est molle appellet. Sic enim scribit,
ἢ καστανὸν τὸ μὲν σαρδάνιον, τὸ δὲ λυπηρὸν, τὸ δὲ μυλακόν, τὸ δὲ πμυλινόν.
Ex Turneb.
Gerunt castaneæ fagos. Virg. 2. Georg. 71.
Et steriles platani malos gessere valentes,
Castaneæ fagos. Dicit quid in quam arborem debeamus inferere,
in fago castaneam, non enim in castanea fertili infecunda fagus inferitur.
Unde aut hypallage est, ut Castaneæ fagos fit, pro fagi castaneas
gessere, aut mutanda distinctio, ut fit,
Et steriles platani malos gessere valentes Castaneæ. h. e. Infecunda
arboris platani fortes ramos castaneæ portaverunt. Servius. [Sed
& deinceps legendum erit, Fagusque, ornusque, &c.]
Legere castaneas. Virg. 2. Ecl. 52.

CASTANETUM, i. n. [Καστανή] Locus castaneis confitus. Columel.
lib. 4. cap. 33. Propter quæ sepe novella castaneta calvefcunt.
CASTANINUS, a, um. ut, Castaninum oleum, Ex castaneis factum. Perote.
CASTAON, [Κασταίων] Locus est in Hispania, haud procul a nova Carthage,
in quo peculiare edit plumbum effodit, cui etiam argenti pars parva
immixta est, non adeo ut ejus utilis sit expurgatio. Auctor Strabo lib. 3.
CASTE, INCASTUS.
CASTELLUM, CASTELLANUS, CASTELLATIM. IN CASTRUM.
CASTRERIA, Æ. f. [Καστερία] Locus est, inquit Nonius, ubi quum na-
vigatio conquiescit, remi & gubernacula conquiescunt. Plaut. Afin. 3. 1. 16.
Quin pol si repovisi remum, sola ego in castris
Ubi quiesco, omnis familiae causa consistit tibi.
CASTIANTRA, Æ. f. [Καστιαντρα] Uxor Priami pulcherrima, quam ex
Ælymo Thraciæ urbe duxit uxorem, & Gorgythionem ex ea genuit. Ho-
mer. lib. Iliad. 8.
CASTIGO, [παιδῶνα, κηράζω, ἐπιμαρτυροῦμαι] Ære. Increpare, vel reprehende-
re, auctore Nonio. Ter. Heaut. 3. 3. 32.
Nisi eum, quantum tibi opis dii dant, servas, castigas, mones.
Cæf. 1. Bell. Civil. 3. Laudat Pompeius, atque in posterum confirmat,
seigniores castigat, atque incitat.
Ad unguem castigare carmen. Hor. in Arte Poet. 294. A marmorariis
ductum esse censent interpretes, qui juncturas marmorum ungue ex-
plorant: alii a ficatoribus, qui primum manu informant rude opus, de-
inde lineamenta & habitum, omnemque speciem ungue fingentes &
perpolientes absolvunt. Lambin.
Dicit castigare. Virg. 5. Æn. 187.
Hic gravis Entellum dicit castigat Acestes. i. e. Increpat, ob-
jurgat, inquit Servius.
Lingua castigare. Curt. 4. 6. 6.
Litteris castigare. Cæf. 3. Bell. Civil. 25.
Verbis castigare aliquem. Cic. 1. Off. 88.
Dolorem immodicum. Lucan. lib. 8. 71.
Inertiam atque segnitiam alicujus castigare. Cic. 1. de Orat. 185.
Metus castigare. Valer. 6. Argon. 660.
Moras. Mart. lib. 10. 104. — jam tumidus vocat magister,
Castigatque moras. i. e. Objurgat quod nimis moretur. Nonius
Expedit interpretatur.
Nonius in loco Virgilii ex lib. 4. (Æn. 407.)
Castigantque moras, Quem imitatur Martialis. H. St.
Rarius castigare. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Se castigare in aliqua re. Cic. 5. Tusc. 4. Sed in hoc me ipse castigo,
quod ex aliorum, & ex nostra fortasse mollitia, non ex ipsa virtute, de
virtutis robore existimo.
Segnes castigare. Tacit. Agric. cap. 27.
Turpia castigare. Juven. 2. Sat. 6.
Verba castigare. Juven. 6. Sat. 454.
Castigandi genus. Cic. 1. Off. 88. Ad hoc genus castigandi raro inviti-
que venimus.
Castigare, Punire, vindicare, auctore Nonio. Plaut. Most. 4. 1. 26.
Mane castigabit eos exuviis bubulis. Virg. 6. Æn. 567.
Castigatque auditque dolos, & obsequit fateri.
Vinculis & carcere castigare. Cic. 3. Off. 73.
Verberibus castigare. Cic. 3. Tusc. 64. Pueros vero matres & magistri
castigare etiam solent, nec verberibus solum, sed etiam verberibus.
Delatores castigare. Suet. Domit. cap. 9. Fisceles calumnias, magna
calumniantium pœna repressit: ferebaturque vox ejus, Princeps qui de-
latores non castigat, irritat. [Malim Inviat.
Improbos castigare. Cic. 2. de Legib. 62.
Castigare, Coercere. Liv. 39. 25. Ut equum tenacem non parentem,
frenis asperioribus castigandum esse. [Puto absolute dictum asperio-
ribus, ac distinguendum esse, Tenacem, non parentem frenis, asp.
Sic Horat. 1. Serm. 1. 91. Parentem frenis conjunxit.
Furorem castigare. Flor. 4. 2. 75. Velut furorem civium castigaret Oceanus.
Insula castigatur aqua. Sil. 12. 356. V. ibi Burm. & Drakenb.
Rifum castigare potiunculis. Petron. cap. 47. Subinde castigamus crebris
potiunculis rifum.
CASTIGATUS, a, um. ut, Dolor animi castigatus. Cic. 2. Tusc. 49.
i. e. Levior factus.
Frons castigata. Stat. 2. Silv. 1. 44.
Et castigatæ collecta modesta frontis. i. e. Frons, in qua nihil
apparet, quod reprehendi posset.
Libertas jubarum. Stat. 9. Theb. 687.
Colla sedent, nodis & castigata jubarum Libertas. i. e. Constricta.
Pectus castigatum. Ovid. 1. Amor. 5. 21.
Quam castigato planus sub pectore venter. i. e. Emendato vel
correcto per fasciam, qua tumefcentes papillas solebant coercere. Conf.
Idem 3. de Arte Am. 274. & Rem. Am. 337.
Compar. Ammian. 26. 6. Procopius vita moribusque castigatior.
Superl. Gell. 4. 20. pr. Dificipline castigatissime exempla.
CASTIGATE, Adv. ut, Vixit modeste, castigate. Sen. Controv. 6. extr.
Compar. Ammian. 22. 3. Vivere castigatius. V. Macrobr. Sonn. Scip. 1. 6.
CASTIGATOR, oris. m. [παιδῶνας, σαρκοφρονες] Qui reprehendit &
objurgat. Plaut. Trin. 3. 1. 13. Ibo ad meum castigatorem.
Lacrymarum castigator, atque inertium querelarum. Liv. 1. 59.
Castigator cenforque minorum. Hor. in Arte Poet. 174.
Iratu castigator. Sen. de Ira 1. 15.
Serus castigator. Columel. lib. 8. cap. 16. Nos quoque, ne videamur
tot jam seculorum seri castigatores.
CASTIGATORIUS, a, um. ut, Adhibere solatium non castigatorium
& nimis forte, sed molle & humanum. Plin. 5. Epist. 16.
Severitas castigatoria. Sidon. 4. Epist. 1.
CASTIGATIO, Ænis. f. [σποδωνεμας] Cic. 4. Tusc. 44. Ut omnes casti-
gationibus, reprehensionibus, ignominiosis affici se in delicto dolent.
Verborum castigatio, ob errorem præteritum. Liv. 27. 15. pr.
Animadvertio & castigatio omnis, contumelia vacare debet. Cic. 1. Off. 88.
Castigatio fustium. Bud. ex Ulpian. de Effractoribus. H. St. V. 1. ult. D.
de Effract. & Expil.
Castigatio loquendi, Puritas. Macrobr. 2. Saturn. 42. de Augusto: Con-
tra castigatorem loquendi, quam alias ille scribendo servabat.

CASTIGABILIS, e. [κασιγιανός] Quod castigari debet. Plaut. Trin. 1. 2. 6. Qui admittit, in se culpam castigabilem.

CASTITAS, **CASTIMONIA**, **CASTITUDO**. In **CASTUS**.

CASTINIENSIS, Venus cognominata est, sub quo nomine a thessalis culta, apud eodem sanum habuit, & aliud in Sida Paphylica; & in Alpene Argivorum, & Argis, in selto quod Hyteria dicitur: in quibus præter instituta moresque aliorum, fues mactare licet, quum in ceteris nullo modo fas sit. Alex. Genial. lib. 7. cap. 12.

CASTOLUS, i. m. [Καστολίος] Lydiæ urbs: ita dicta a Doribus conditoribus, quos Lydi **Καστολίος** appellat. Hinc Castoli canipus, apud Xenophonem. V. Stephanum.

CASTOR, oris. m. [καστορ] Animal ex eorum genere, quæ Græci amphibia vocant, quod tam in terra, quam in aquis vivat. Plin. lib. 32. cap. 3. Spectabilis naturæ potentia in his quoque quibus & in terris & in aqua vivit est, sicut & fibris, quos cafores vocant, & caforea, testes eorum. Castor vocatur Latinis Fiber, Gallis *bievre*. Servius tradit etiam Ponticum canem vocari. Differt a Lutra. V. **CASTOREUM** & **FIBER**.

CASTORÆUS, a, um. [καστορεός] Adi. ut, Castoreus odor. Plin. lib. 12. cap. 24. Aspalathi probatio est in colore rufo, vel igneo, tactuque pissio, & odore castoreo. h. e. Fectido, & putri, vel acuto. Sed Harduin. legit Odore cafocti.

CASTOREUM, i. n. [καστορέον] Caforea, auctore Plin. lib. 32. cap. 3. vocatur Testes cafores. Plin. lib. 26. cap. 11. Clavos pedum extrahit ladanum cum caforeo, verbenaca ex vino. Pharmacopoliæ illud quoque vocant Caforeum: quod unguentum compositum est ex cafores testibus avulsis.

Grave caforeum. Lucret. lib. 6. 794.

Caforeoque gravi mulier sopita recumbit. Gravi, i. e. Odoris tetri, male & graviter olentis.

VIROFA caforea. Virg. 1. Georg. 56.

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi:
At Chalybes nudiferrum, virofaque Pontus
Caforea. Servius, Fibri, canes funt Pontici: quorum testes apti sunt medicaminibus, propter quos ubi se requiri fenserunt, eos fecant: de his Cicero, Redimunt fe ea parte corporis, propter quam maxime expetuntur. Cafores autem a Castrandio dicti sunt. Virofa autem, Venenata: nam licet sint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abijciunt & egerunt partum, & virofa dicta ab eo quod est virus. Alii fortia accipiunt, a viribus. Haftenus Servius. Alii tamen Virofa dici malunt ob odoris gravitatem.

CASTORINUS, a, um. ut, Oleum cafozinum. Marc. Emp. cap. 35. Vestes cafozinæ. Ambros. de Dignitat. Sacerdot.

CASTORINATUS, a, um. Fibrina veste amictus. Sidon. 4. Epist. 7. Incedunt cafozinati ad litanias. V. ibi Sirmondum.

CASTOR, [Καστορ] Frater Pollucis: qui ambo post mortem inter sidera relati sunt, quorum signum Gemini dicitur: & a gentibus pro diis habiti, atque in proverbium semper adducti pro Constantissima & inviolabili amicitia nota. Fabulantur enim poetæ, Jovem in specie cygni cum Leda, Tyndari uxore, concubuisse. Unde illa ovum concepit, sicut ex viro alterum ovum. Secundum Horatium quidem cujus verba infra ponemus, ex ovo eodem geniti sunt Castor & Pollux, secundum alios, ex ovo Jovis, Helena & Pollux immortales, & ex ovo Tyndari Castor & Hermione mortales. Sed Pollux mortuo Cafoze impetravit, ut divinitatem suam illi communicaret, & vicissim æternis diebus morerentur. Unde Virg. 6. Æn. 121.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit,
Itque reditque viam roties. Quod ideo fingitur, ait in hunc locum Servius, quia horum stellæ ita fe habent, ut occidente una oriatur altera.

Fuit autem Castor egregius equorum domitor, Pollux vero pugil. Unde Horat. 2. Serm. 1. 26.

Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem Pugnis.

Gemellus Castor. Catull. 4. 27.

Magnus. Hor. Epod. 17. 43.

Receptus Castor in templa deorum. Hor. 2. Epist. 1. 5.

— & cum Cafoze Pollux,

Post ingentia facta, deorum in templa recepti.

Arbitri & testes legum & judiciorum Castor & Pollux. Cic. 7. Verr. 186. Vosque omnium rerum fonsium, consiliorum maximorum, legum, judiciorumque arbitri & testes, celeberrimo in loco Prætorii locati, Castor & Pollux, &c. [Quia nimirum ædes eorum in foro fuit extructa. V. 3. Verr. 129 seq.]

Currere ad Cafores, scilicet. Edem. Cic. pro Milon. 91. Nisi vero sustinuisstis eos, qui cum facibus ad curiam currebant, cum facibus ad Cafores, cum gladiis toto foro volitarunt. i. e. Ad ædem fe templum Cafores.

Castor & Pollux, Cafores etiam vocati sunt ab antiquis. Trebellius Pollio in Vit. Valerian. cap. 1. Quum ob imperatorias litteras in æde Cafozorum, Senatus haberetur. Capitolinus in Maximinis, cap. 16. pr. Quum ventum esset in ædem Cafozorum. Arnobius, 2. p. 93. Tyndaridæ Cafores, unus equos domitare consuevit, alter pugilator bonus.

Castor, Medicus antiquissimus, qui docuit piperitum herbam, quam alio nomine siliquastrum nominant, bibi contra morbos comitiales. Auctor Plin. lib. 20. cap. 17.

CASTORÆUS, a, um. Adj. [Καστορεός] a nomine proprio Castor: ut, Manus caforea. Sen. Hippol. v. 810. Frenis Caforea mobilior manu. i. e. Iplius Cafores, qui optimus domitor equorum erat.

CASTRICUS, V. **CASTRÀ**.

CASTRIO, [Καστριος, ιναρτζεα, ορρονημ] Ære. proprie est Virilia amputare. Plin. lib. 18. cap. 32. Verres, juvencos, arietes, hædos, decrefcente Iuna castrato.

Vitulos castrare. Columel. 6. 26.

Metaphorice, ut,

Alvearia castrare, est Alveos favis spoliare, & mellis vindemiam facere: quod qua ratione faciendum sit, docet Columel. lib. 9. cap. 15.

Arbores castrare, In imo perforare. Plin. lib. 24. cap. 8. Humor quoque e medulla, uti diximus, castratæ arboris effluens, capillum reddit capiti illitus.

Caudas catulorum castrare. Columel. lib. 7. cap. 12. Roiguer.

Libellos castrare, Expurgare obfcenos. Martialis. lib. 1. 36.

Nec castrare velis meos libellos.

Vites castrare. Cato cap. 37. Vites teneras quamprimum propagato, veteres quam minimum castrato: potius si opus erit dejecito, biennioque post præcidito.

Vina castrare faccis. Plin. lib. 19. cap. 4. V. Cal. lib. 28. cap. 26. & Saccus nivarius. In **SACCUS**.

Castrant in sterilitatem Lupini umbilicum vermiculi. Plin. lib. 18. cap. 14. Avaritiam castrare; i. e. Auferre vel Coercere. Claud. 1. in Eutrop. 193. — vis nulla crucentam

Castravaritiam.

CASTRATUS, a, um. [Καστριος] Partic. ut, Castratus hæres. Claud. 2. in Eutrop. 550.

— Rufini castratus proflit hæres. i. e. Eunuchus.

Homo castratus, Bagoas. Curt. 6. 3. 12.

Translate etiam ponitur, ut,

Resp. Castrata morte alicujus absurde dicitur. Cic. 3. de Orat. 161. Nolo morte dici Africanum castratum esse Rempubl.

Vires castrate. Plin. lib. 11. cap. 18. de fucus, i. e. Ademptæ.

CASTRATA, æ. f. Siliginis genus est, apud Plin. lib. 18. cap. 9. E grano, quod in Campania proveniebat.

CASTRANDUS, a, um. [Καστριος] aliud Partic. Claud. 1. in Eutrop. 46. — rapitur castrandus ab ipso Ubere.

CASTRATIO, oris. f. [Καστριος] Virilium amputatio. Columel. lib. 6. cap. 26. Id optimum genus castrationum, quod adhibetur teneræ ætati. Arborum castratio. Plin. lib. 16. cap. 40. Ramis sæpe deputatis, castratio illa est. Columel. lib. 4. cap. 32. de Arundinetis, Sed illud de integro refodi debet, hoc potest inficari & difrarari: quod ovum rusticæ castrationem vocant.

CASTRATURA, æ. f. [Καστριος] Idem quod Castratio. Plin. lib. 18. cap. 9. de pistoriis & molitura, & farina loquens, Justum est e grano Campanæ, quam vocant castratam, e modio redire sextarios quatuor siliginis, vel e equali sine castratura sextarios quinque.

CASTRATOR, oris. m. ut, Carnis castrator. Tertull. adv. Marc. 1. 1. Gloss. Gr. Lat. *ιναρτζεος*, castrator.

CASTRATORIUS, a, um. Ad castrationem pertinens; ut, Ferramenta castratoria. Pallad. 1. extr.

CASTRUM, i. n. [Καστριον] Locus muris munitus, castello majus, & minus oppido. Callistratus in 1. Non tantum inquilini. D. de Excusat. tutorum, Inquilini castrorum a tutelis excusari solent, nisi eorum qui & ipsi inquilini sunt, & in eodem castrò, eademque conditione sunt. Sed Hidor. 15. 4. Castrum, ait, antiqui dicebant Oppidum loco altissimo situm: quasi Casam altam: cujus pluralis numerus Castra, diminutivum Castellum est.

CASTRUM NOVUM, Italiæ oppidum est, non procul ab offiis Tiberis, apud Pompon. lib. 2. 4. & Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo *Corneto*, ut scribit Olivarius in Melam.

CASTRÀ, orum. pl. tantum. [Καστριον, παρεμβολή] Locus est ubi militæ tentoria figunt, a castris similitudine: quod fossa valloque, quasi muro, circumdari solent. Græce τὸ καστρόπεδον, tam pro exercitu, quam pro castris. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi: sex castellis, castrisque maximis fessi.

Castra, f. g. teste Nonio. Accius Æneadis, ait Decio,

Castra hæc vestra est, optime essis, meritis a nobis.

Metator castrorum. Cic. 11. Philipp. 12. Accedit Saxanescio quis, quem nobis Cæsar ex ultima Celtiberia Tribunalum pleb. dedit, castrorum antea metator, nunc ut sperat urbis.

Obsidium castrorum. Tacit. 4. Hist. 24. Flaccus interim cognito castrorum obsidio, & missis per Gallias qui auxilia concitent, &c.

Castris promptus. Tacit. 1. Ann. 57.

Æstiva castra. Suet. Claud. 1.

Consula fremunt castra. Lucan. lib. 7.

Domeffica. Juven. 10. Sat. 95.

Fulgentia signis. Hor. 1. Carm. 7. 20.

Horrida. Virg. 10. Ecl. 23.

— tua cura Lycoris

Perque nives alium, perque horrida castra secuta est.

Iniqua. Hor. 1. Carm. 10. 16. h. e. Inimica. Porphy. Martia. Tibul. lib. 1. 2. 70.

Mollia Castra, Castra Cupidinis vocat Ovid. lib. 2. de Arte Am. 236.

Navalia. Cæf. 5. Bell. Gall. 22. Atque ibi imperat, ut coactis omnibus copiis, castra navalia de improviso adorianatur, atque expugnent.

Nautica. Æmilius Probus in Alcibiade. cap. 5.

Prætoriana castra. Suet. Claud. 21. V. Urbana.

Profuga. Claud. de Bell. Get. 398.

Prospera. Juven. 16. Sat. 2.

Sclerata castra dicta, In quibus Drusus obiit. Suet. Claud. 1.

Stativa. Cic. 7. Verr. 20. Ille novo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracuram loco stativa sibi castra faciebat.

Surda, Inobsequentia. Sil. lib. 8. 346.

Trepidantia castra invader. Virg. 9. Æn. 147.

— & mecum invadit trepidantia castra.

Turbata castra arripere. Virg. 9. Æn. 13.

Rumpe moras omnes, & turbata arripere castra.

Victricia. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 137.

Vigilata. Stat. 10. Theb. 382.

Urbana castra, Locus ad urbem prope muros non longe a via Nomentana ubi prætorianus miles concinebatur: unde & Prætoriana appellantur. V. Suet. Claud. 21. Capitol. Balbin. cap. 10. & Vet. Schol. ad Juven. 10. Sat. 95. & Lex. Pitife.

Adequitate castris. Tacit. 6. Ann. 34. pr. Interim Orodem fociorum inopem, auctus auxilio Pharfanes vocare ad pugnam, & detrectantem in cessare, adequitate castris, infensare pabula, ac sæpe in modum obsidionibusangebatur.

Adpugnare castra. Tacit. 4. Ann. 48. Alii castra Romana adpugnarent non fei pudenti, sed ut clamore, telis, fo quippe periculo intentus sonorem alterius prælii non acciperet. Al. Oppugnarent.

Adfulcare castris. Tacit. 2. Ann. 13. Tertia ferme vigilia adfulatum e castris, sine conjectu teli.

Agere in castris stationem. Tacit. 1. Hist. 28.

Capere castra. Liv. alii que passim.

Cingere vallo. In **CINGO**.

Cingere in morem castrorum. Virg. 7. Æn. 159.
 Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit.
 Circumvenire. Sallust. in Jugurth.
 Colloqui inter castra. Cic. 13. Philipp. 27. Cn. Pompeius Sexti filius,
 Consul, me præfente, quum essem tunc in ejus exercitu, cum P. Vetti-
 Scatone, duce Marlorum, inter bina castra collocutus est.
 Conferre castra castris. In CONFERRO.
 Conferre castra: ut, Collata castra. Sil. lib. 4. 56.
 Conjicere se in castra, transl. Cic. 9. Fam. 20. In Epicuri nos adversarii
 nostri castra conjecimus.
 Constituire castra. Cæf. 3. Bell. Civil. 56.
 Contrahere castra. In CONTRAHO.
 Convertere castra castris. In CONVERTO.
 Dedita castra. Sil. lib. 10. 189.
 Differre castra. Tacit. 5. Hist. 23. Castraque in plano sita, vi fluminis
 differebantur. h. e. Jactabantur. Sic enim illic legendum pro Defere-
 bantur. Hæc beatus Rhenanus in Tacitum.
 Disponere castra. Liv. de Bell. Pun.
 Erigere castra. Tacit. 5. Hist. 22.
 Extructa. Tacit. 4. Ann. 7.
 Evellere castra obfessa. Sil. lib. 7. 335.
 Exutus castris dux dicitur, Cujus castra directra sunt. Sil. lib. 16. 26.
 Facere castra. Cic. 8. Att. 19. (Al. 12.) Nam neque castra propter anni
 tempus & militum animos, facere possum.
 Firmare robore castra. Sil. lib. 8. 448. Robore, i. e. Milite forti & ro-
 busto. Sic enim hoc loco accipiendum est.
 Habere castra. Cic. 15. Fam. 4. His rebus ita gestis castra in radicibus
 Amani habuimus apud Aras Alexandri quadruidum.
 Habiti in castris & prociuctu. Tacit. 3. Hist. 2.
 Imponere castra. Sil. lib. 5. 451.
 Insistere castris, pro Esse & versari in castris. Ovid. 8. Met. 52.
 Locare castra alibi. Lucan. lib. 4. 169.
 Metari. In METOR.
 Moliri castra. Tacit. 11. Ann. 20.
 Movere. Virg. 3. Æn. 519. V. MOVEO.
 Movere in hostem. Sil. lib. 7. 4.
 Munire. In MUNIO.
 Nudare. In NUDUS.
 Objicere. Liv. de Bell. Pun.
 Opponere. Liv. ibid.
 Pellere Castra hospita. i. e. Classem. Ovid. 6. Epist. 52.
 Perrumpere. In PERRUMPO.
 Ponere. Cic. 8. Att. 12. (Al. 20.) Litteræ mihi a te reddite sunt ad XIII
 Cal. Mart. in quibus scribis, Cæsarem apud Corfinium castra posuisse.
 Potiri castris. Hirt. Bell. Alex. 76.
 Præcæct campus castra. Tacit. 12. Ann. 36.
 Proferre. Cæf. 1. de Bell. Civil. 81.
 Promovere. Cæf. 1. de Bell. Gall. cap. 48.
 Relinquere. Sil. lib. 7. 408.
 Residere castris. Sil. lib. 15. 510.
 Seducere. Ovid. 13. Met. 611. Sed codd. varia est lectio.
 Subire. Stat. 4. Theb. 9.
 Tenere se castris, vide TENEO. H. St.
 Tondere fetas hirci in usum castrorum. Virg. 3. Georg. 313.
 Nec minus interea barbas, incanæque menta
 Cinyphii tondent hirci, lætaque comantes,
 Usum in castrorum, & miseris velamina nautis. In usum ca-
 strorum dixit, & quia de cilicis poliuntur lorice, & reguntur tabulata
 turrium, ne jactis facibus ignis possit adherere. Servius.
 Vallare castra. Tacit. 2. Hist. 19.
 Vellere castris signa. Virg. 4. Georg. 108.
 — aut castris audebit vellere signa.
 Quoniam iter faciente exercitu, singulis diebus, ubi consistere de-
 bebant agmen castra stativa ponebantur, obtinuit ut dies itinerum castris
 numerarentur. Sic, Alteris castris pervenit ad oppidum Castabulum.
 Curt. 3. 7. c. 1. e. Altero die.
 Secundis castris. Tacit. 3. Hist. 15. i. e. Secundo die.
 Tertius castris Ripodulum venit. Idem 4. Hist. 71.
 Quartis castris ad Mennin urbem pervenit. Curt. 5. 1. 16. Et in hoc sensu
 sæpe utitur Curt. Cæsar & alii.
 Castra etiam pro Tota re militari apud Vellei. 2. 125. 5. Viro nefcias uti-
 liore in castris, an meliore in toga. Et Cæf. 1. Bell. Gall. 39. Ii, qui
 magnum in castris usum habebant milites. i. e. In re militari.
 CASTRA GEMINA, Oppidum Hispaniæ Bæticæ stipendiarium, apud
 Plin. lib. 3. cap. 1.
 CASTELLUM, i. n. [ἐπιμύκη, ἐπιτάξιον, φρούριον, κάστρον] dimin. Parvum
 castellum, vel Parvum oppidum significat. Cic. pro Cæcina. 20. Ecce
 ipse Æbutius in castellum venit.
 Ardua castellorum. Tacit. 11. Ann. 9.
 Forensis castellum latrocinii. Cic. in Pison. 11. Cui templum illud fuit,
 te Confule, arx civium perditurum, receptaculum veterum Catilinæ
 militum, castellum forensis latrocinii.
 Philosophiæ castella, figurate. Cic. 2. de Divin. 17. Urbem philoso-
 phiæ, mihi crede, proditis, quum castella defenditis.
 Immunita castella. V. IMMUNITUS.
 Montana castella. Virg. 5. Æn. 440.
 Aut montana sedet circum castella sub armis.
 Munita. Cic. 2. Fam. 9. Castella munita improviso adventu capta & incensa.
 Turrica. Lucan. lib. 6. 40.
 Castellum addidere. Tacit. 6. Ann. 41. Ad didendo castellum, in quod pecu-
 niam & pellices Artabanus contulerat, dedit spatium exuendi pacta.
 Capere & vallare. Cic. 11. Fam. 4. Multa castella cepi, multa vastavi.
 Communire castella. Nepos 1. 2. 1.
 Disponere jugis. Lucan. lib. 6. 40.
 Evertere. Hor. 2. Epist. 2. 33.
 Expugnare omnia. Cic. 1. Att. 17.
 Castella, etiam sunt Derivacula quædam laxiora certis spatiis emodula-
 ta, ex quibus aqua per fistulas in varia loca distribuitur, id est in villas
 & prætoris nobilium, indultu principali: ut docet Frontinus in lib. de
 Aquæductibus. Paul. in l. fistulam. D. de servit. urban. præd. Fistulam

injunctam parietis communi, quæ aut ex castello, aut ex calo aquam
 capit, non jure haberi Proculus ait. Vitruv. lib. 8. cap. 7. Ductus aquæ
 sunt generibus tribus, rivis per canales fructiles, aut fistulis plumbeis,
 seu tubulis fictilibus, quorum hæc rationes sunt. Si canalibus, ut stru-
 ctura fiat quam solidissima, solumque rivulibremata habeat fastigiata,
 ne minus in centenos pedes semipede, eæque structura conformetur,
 ut minime sol aquam tangat. quomque venerit ad mœnia, efficiatur cas-
 tellum, & castello conjunctum ad recipiendum aquam triplex immilla-
 rium, collocenturque in castello tres fistulæ aqualiter divise intra re-
 ceptacula conjuncta: uti quum abundaverit, ab extremis in medium
 receptaculum redundet.
 CASTELLANUS, i. m. [φρουραδης] Qui castellum habitat. Liv. 34. 27.
 Decem millia popularium cum castellanis agrestibus in armis habuit. Sall.
 Jug. 92. Iter castellanorum angustum admodum.
 Alia significatio hujus vocis apud scriptores Mediæ ævi. V. Cang.
 CASTELLANUS, a, um. Adj. ut, Castellani milites, Quibus adscripta
 erant castellorum quæ in limitibus essent territoria. Imp. in l. 2. de fund.
 limit. lib. 11. C. Quicunque castellorum loca quocunque titulo possident,
 cedant, ac deserant: quia his tantum fas est possidere castellorum terri-
 toria, quibus adscripta sunt, & de quibus judicavit antiquitas. Quod
 si ulterius vel privata conditionis quispiam in his locis, vel non castella-
 nus miles fuerit detentor inventus, capitali sententia cum publicatio-
 ne bonorum plectetur.
 Triumphus castellanus, i. e. De castello capto actus. Cic. de Clar. Orat.
 257. Malim mihi L. Crassi unam pro M. Curio dictionem, quam castel-
 lanos triumphos duos. Paulo ante dixerat, Qui Ligurum castella expug-
 naverunt, ex quibus multi sunt, ut scitis, triumph.
 CASTELLARIUS, i. m. Qui præest aquæductibus. Vetus Inscripção
 apud Grut. p. 601. n. 7. CLEMENTI CAESARVM SERVO CASTEL-
 LARIO AQVAE CLAVDIÆ.
 CASTELLĀTIM, Adv. [κατὰ φρουράν] quasi Turmatim per castella.
 Liv. 7. 36. Perpulsi Consullem, ut hostes & nocturno pavore attonitos,
 & circa collem castellatum dissipatos aggrederetur.
 Castellatim ferere. Plin. lib. 19. cap. 6.
 CASTELLAMENTUM, i. n. Edulium sive farcininis genus. Arnob. 2.
 p. 73. Ut spirulas & botulos facerent, isicia, castellamenta, Iucanicas,
 fuminatam cum his carnem, & glaciali conditione tuceta. V. de eolo-
 co Wower. ad Minut. Felic. p. 19. ed. 1652. & Herald.
 CASTRAMĒTOR, [στρατηριον, κστρατις] ari. Castra locare sive
 ponere. Liv. 14. 28. Ubi castrametantes Romanos, Quintiumque ipsum,
 cum equitibus atque expeditis prægressum, auxiliares tyranni adorti, in
 terrorem ac tantulum conjecerunt. Al. divise, Castra metantes.
 CASTRĀMĒTĀTOR, ôris. m. [στρατηριωτης] Vitruv. lib. 8. cap. 5. &
 lib. 10. cap. 7.
 CASTRENŒNSIS, e. [στρατηριως] Quod ad castra pertinet. ut, Labor cas-
 trensis. Castrensē laticinium. Cic. 3. in Catil. 17.
 Arma castrensia. Propert. lib. 3. 9. 19.
 Classis castrensia. Flor. 2. 2. 35. Classis prompta, levis, & quodam mo-
 do castrensia. V. ibi Interpr.
 Corona castrensia, Qua donabatur his qui primus hostium castra pugnando
 introisset: cui insigne erat ex auro vallum. Fest. & Gell. 5. 6.
 Jurisdicção castrensia. Tacit. Vit. Agric. 9.
 Ludi castrensia. Suet. Tib. 72. Castrensibus ludis non interfuit solum,
 sed etiam mistum in arenam aprum jaculis desuper petiit.
 Peculum castrensē, ut definit Macer in l. Castrensē. D. de Castr. pecul.
 est Quod a parentibus vel cognatis in militia agenti donatum est: vel
 Quod ipse filius familias in militia acquisivit: quod nisi milititer, acqui-
 siturus non fuisset. Nam quod erat & sine militia acquisiturus, id pecu-
 luum ejus castrensē non est.
 Pensa castrensia. Propert. lib. 4. 3. 33.
 Noctibus hibernis castrensia pensa laboro. Verba sunt Aretuse,
 quæ vestes conciebat, & texebat Lycotæ suo, ut illis uteretur in castris,
 noctibus hibernis.
 Ratio castrensia, & militaris. Cic. pro Cœl. 11.
 Seditio castrensia. Liv. 4. 50.
 Stipendia. Plin. 14. Epist. lib. 8.
 Triumphus castrensia Decii. Liv. 7. 36.
 Tumultus castrensia. Liv. 23. 24.
 Verbum castrensē. Plin. in præf. lib. 1. Namque tu solebas meas esse aſi-
 quid putare nugas, ut obiter emolliam Catullum conterraneum meum.
 agnoscis & hoc castrensē verbum.
 CASTRENSIANUS, a, um. Idem. ut, Milites castrensiani, Qui in li-
 mitibus imperii contra barbaros excubabant. l. 12. Cod. de re milit.
 CASTRICIUS, a, um. Idem esse videtur. ut, Comes castricius, Amian.
 14. 2. Ubi idem esse ac Militarem putat Valesius. Scribitur & Cas-
 tricius.
 CASTRICIUS, i. m. proprium viri, ut Castricius, qui quum tempore
 Syllanæ dissensionis Placentiæ gereret magistratum, & Cn. Carbo
 cos. Marianarum partium petere obfides Placentinos, ne Placentia ad
 Syllam deficeret, neganti Caltricio dixit, multos se habere gladios. At
 ego annos, inquit Castricius. Auctor Vegetius 6. 2. 10.
 T. Castricius alter, Rhetoricæ doctor Romæ, de quo Gell. lib. 13. cap.
 20. sic scribit T. Castricius, inquit, Rhetoricæ discipline doctor, qui
 habuit Romæ locum principem declamandi & docendi, summa vir au-
 ctoritate, gravitateque, & a D. Hadriano eb mores, atque litteras specta-
 tus, &c.
 Alius de quo Suet. Aug. cap. 56. extr. & de quo Cic. 12. Att. 28. ubi &
 Castriciani negotii mentio fit.
 CASTRŪLA, f. f. [καστριον] Palliolum, quo femina nude infra papillas
 præcingebatur. Quod mulieres sumpturum pro subucula. Ex Varrone
 Nonius 16. 4. & 4. Hæc & Perizonium & Præcinctorium dicitur.
 CASTULO, ônis. f. Urbs Hispaniæ. Liv. 24. 41. Castulo urbs Hispaniæ
 valida ac nobilis, &c. V. etiam Sil. 3. 99. & 391.
 CASTULONENSIS, e. [Κασυλωνετης] Populi sunt Hispaniæ Bæticæ apud
 Plin. lib. 3. cap. 3. Ex colonia (inquit) Salarientiæ oppidani Latii veteris
 Castulonenses, qui Cæsari venales appellantur. V. Cic. 10. Fam. 31.
 Castulon, vulgo Castilona.
 CASTUS, a, um. Adj. [καλως, σωφρον] dicitur Sine libidinibus & turpi-
 tudinis nota, ut ait Nonius. Cic. pro Rosc. Com. 21. Considera, Piso,
 quis, quem fraudasse dicatur. Roscius l'annium? quid est hoc? Probus

improbum, pudens impudentem, perjurum castus, callidum imperitius, liberalis avidum?
 Ita, Castissimum hominem ad peccandum potuisse impellere. Item, Integer castus & gravis. H. St. V. Posterior locus infra in Vir castus. Castus a rebus veneris sit, neve temulentus. Columel. lib. 9. cap. 14. Castus moribus, integer pudore. Martial. lib. 6. 28.
 Castus a culpa. Plaut. Pœn. 5. 4. 11.
 Eo fumus gnata genere, ut deceat nos esse a culpa castas.
 Parum castus. Hor. 1. Carm. 12. 59.
 Adolescens. Cic. 1. Philipp. 15.
 Adversarius castus & integer. Auët. ad Heren. 2.
 Agmen. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 322. De Matribus Elysiis.
 Amnis bibendus castior. Stat. 4. Silv. 7. 12. i. e. Latex Pierius.
 Amor. Ovid. 1. Epist. 23. Intelligit Amorem conjugalem.
 Animus castus & purus. Cic. 1. de Divin. 121. Castus animus purusque vigilantis, & ad asstrorum, & ad avium, reliquorumque signorum, & ad extorum veritatem est paratior.
 Ardor castissimus. Stat. 5. Silv. 1. 41.
 — quod diligis umbram,
 Et collis exequias, hic est castissimus ardor.
 Aure castas vocat Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 303. Quæ obsecris sermonibus offenduntur.
 Concio. Cic. pro C. Rab. 11. Qui castam concionem, sanctum campum, involatam corpus omnium civium Romanorum, integrum jus libertatis defendo servari oportere?
 Conjux. Sen. Octav. 4.
 Corpus. Auët. ad Heren. 4. 24.
 Cruor. Ovid. 12. Met. 30.
 Cubile. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 163.
 Domus. Cic. pro Cœl. 9. Nemo hunc M. Cœlium in illo ætatis flore vidit, nisi aut cum patre, aut cum mecum, aut in M. Cralli castissima domo, quum artibus honestissimis erudiretur.
 Domus casta servat pudicitiam. Virg. 2. Georg. 524.
 Donum. Cic. 2. de Legib. 45. Tum ebur ex inanimò corpore extractum, haud satis castum donum deo.
 Ferrum, Culter Lucretiæ. Claud. 1. in Eutrop. 446.
 Festa. Ovid. 3. Amor. 13. 3.
 Casta sacerdotis Junoni festa parabant.
 Fide casta thorum fervare. Sen. Herc. fur. 5.
 Fidem castam fervare. Sil. lib. 13. 285.
 Flumen. Claud. in 2. Conf. Stilich. 260. Castum vocat propter Nymphas, quæ fluvium incolunt.
 Femina castissima. Cic. de Arusp. Resp. 27. Femina autem, quæ matronarum castissima putabatur.
 Frena casta juventuti dare, i. e. Ludos illos juvenibus concedere, qui bonis moribus & pudicitia non obfint. Claud. 2. Conf. Stilich. 120. al. Cauta.
 Homo castissimus. Cic. 2. de Invent. 16. Castissimum quoque hominem ad peccandum potuisse impellere. h. e. Innocentissimum.
 Jura casta thori legitimi. Ovid. 16. Epist. 284.
 Juvenis. Sen. Hippol. 12.
 Laurus. Tibull. lib. 3. 4. 23.
 Lectulus. Catul. in Argon. 62. 88.
 Luci. Hor. 1. Carm. 12. 59.
 Ludus. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 206.
 Mecum somnus erat, calique per atria ludi. al. Cauti. Cic. 2. de Arusp. Resp. 27. Quo minus castissimos ludos omni flagitio pollueres.
 Manus. Ovid. 20. Epist. 10.
 Manus casta, Quæ se a furtis & rapinis continuit. Perott. 835. sed absque exemplo. H. St. V. MANUS.
 Maritæ, Castæ conjuges. Ovid. 2. Fast. 139.
 Matres. Virg. 8. Æn. 665.
 Matrona. V. Femina.
 Mens casta & integra. Cic. pro Font. 22. Hoc vestræ mentes tam castæ, tam integræ sibi suscipient?
 Minerva. Hor. 3. Carm. 3. 23.
 Mores. Claud. Laud. Sceren. 29.
 Nemus castum. Tacit. de Mor. Germ. cap. 40.
 Pectus. Sen. Hippol. 2.
 Preces. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 22.
 Præmia. Cic. 2. de Invent. 114. Præmia virtutis & officii sancta & casta esse oportere.
 Pudor. Ovid. 1. de Arte Am. 100.
 Puellæ. Ovid. 2. Met. 711.
 Sacris castis accedere. Stat. 1. Achil. 370.
 Signa. i. e. Signa castitatis. Ovid. 7. Met. 725.
 Tædis castis adolere altaria. Virg. 7. Æn. 71.
 Tempora sacerdotum. Ovid. 2. Fast. 26.
 Torus. Claud. in 1. Conf. Stilich. 33.
 Turtur. Auctor carminis de Philomela.
 Venus non casta. Sen. Hippol. 2.
 Verbenis castis vincta ara. Hor. 4. Carm. 11. 6.
 Vestes. Ovid. 1. de Pont. 1. 8.
 Ite, patet castis vestibus ille locus. al. rectius Veribus.
 Vir integer & castus & gravis. Cic. 11. Att. 6. Non possum ejus causam non dolere: hominem enim integrum & castum & gravem cognovi.
 Vita. Cic. pro Rofc. Com. 17. Refertens falsum crimen, in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & extinguitur?
 Vultus. Ovid. 4. Met. 798.
 Castum & integellum aliquid expetere. Catull. 16. 4.
 Servare fe & integrum & castum. Cic. 1. Tusc. 72. Qui autem se integros castosque servassent, quibusque, &c.
 Castus, Religiosus, pius. Virg. 6. Æn. 661.
 Quique sacerdotis casti, dum vita maneret. Ubi Servius, Casti dum vita maneret, i. e. Qui fuerunt casti, dum in communione vite versarentur. Nam hi qui sacra maxima accipiebant, renuntiabant omnibus rebus, nec ulla in his nisi numinum cura remanebat. Herbis etiam quibusdam emascabantur: unde jam coire non poterant. Hæc Servius. Idem Virg. 3. Æn. 409.
 Hac casti manent in religione nepotes.

Sacer, religiosus, castus. Varro. Ergo tum sacræ, religiose, castæque fuerunt res omnes. Nonius.
 Castus, Suavis, jucundus. Varro Parmenone, Demitris acris pectore luctus, cantu, castaque poeti. Nonius.
 CASTUS, i. n. etiam vel CASTUS, ùs. m. dicebatur ille Ritus, quo in sacris Iliadis, Cereris, vel Matris Deum, a certis cibis & Veneris usu fe abstineb. nt. Varro apud Nonium 4. 87. Et religiones & castus id possunt, ut ex periculo eripiant nos.
 Græcus castus. Idem apud Nonium 3. 45.
 Multiplices castus & carmonia. Gell. 10. 15.
 Placent casta superis. Tibul. 2. 1. 13. V. ibi Interpr.
 Esse in Casto Cereris, i. e. Cereri operari. Fest. in verbo Minuitur. conf. Tertull. adv. Pynch. cap. 16.
 CASTITUDO, ïnis. f. [ἀστυνία] Idem similiter quod Castitas. Accius, Ibi fas, ibi cunctam antiquam castitudinem. Nonius.
 CASTITAS, ætis. f. [ἀστυνία, ἀστυνία] Perottus, Castitas & pudicitia prius putantur: quum sit pudicitia ab injuria turpium libidinum libera: Castitas & ab his continens & remota: præterea & religiofa munditia & puritas. Cic. 2. de Legib. 29.
 Metuens alterius viri certo fœdere castitas. Hor. 3. Carm. 24. 22.
 CASTIMONIA, æ. f. [ἀστυνία] Idem quod Castitas. Cic. 6. Verr. 102. Per funnam castimoniam virorum atque mulierum.
 Castimonia decem dierum. Liv. 39. 9.
 Superstitio castimoniarum. Plin. lib. 31. cap. 8. Aliud vero ad castimoniarum superstitutionem, etiam sacris Judæis dicitur: quod fit e piscibus squama carentibus.
 CASTIMONIUM, i. n. Idem. Vet. Gloss. L.G. Castimonium: ἀστυνία. Item Græco L. ἀστυνία, Castitas, castimonium. Idem etiam est quod Castus; h. e. Purgatio & expiatio quedam, cum per certos dies a Veneris & animalis cibis fe abstinebant. V. Apul. 11. Miles. p. 272.
 CASTIMONIALIS, e. ut, Liqueam castimoniale. Pallad. Febr. 2. 25.
 CASTIFICUS, a, um. Quid castum facit. Adj. ut, Mens castifica. Sen. Hippol. 168. Expelle facinus mente castifica horridum.
 CASTIFICO, ære. ut, Corda nostra castificemus. Ambros. Serm. 14. i. e. Purgemus. Sæcristum castificare. Tertull. de Pudic. cap. 19.
 CASTE, Adv. [ἀστυνία] Pudice, honeste. Cic. 1. de Nat. Deor. 3. Hæc enim omnia pure atque caste tribuenda deorum numini ita sunt.
 Caste & integre vivere. Cic. 4. de Fin. Nihil miseriosus esse, quam eos qui quum caste & integre viverent, nondum perfectam illam sapientiam essent consequuti.
 Caste integreque versatus est labor meus in privatorum periculis. Cic. pro Lege Manil. 2.
 Radix caste pureque collecta, discutit frumas. Plin. lib. 22. cap. 10.
 Adire caste adivos. Cic. 2. de Legib. 19.
 Perficere caste. Cic. pro Domino 134. Carere nihil rite, nihil caste, nihil more insitituoque perficit.
 Tuere caste. Cic. de Clar. Orat. 330. Nos autem, Brute, quoniam post Hortensii clarissimi oratoris mortem, orbe eloquentia quasi tutores relicti sumus, domi teneamus, &c. teamurque, ut adultam virginem caste, & ab armatorum impetu quantum possumus prohibeamus.
 Castissime. Cic. de Arusp. Resp. 29. Quod quum Deiotarus religiofe sua castissime tueretur, &c.
 CASUENTUM, i. n. Fluvius est in sinu Tarentino, apud Plin. lib. 3. cap. 11.
 CASUENTILLANI, orum. n. Italia populi in sexta regione apud Plin. lib. 3. cap. 14.
 CASURGIS, [Κασουργίς] Ptolemao dicitur Praga, regio Boemiæ.
 CASULA, In CASA.
 CASURUS, CASUS, In CADDO.
 CASYRUS, i. m. Mons Elymaidis, cui Seleucia & Sofirate urbes appositæ sunt, teste Plin. lib. 6. cap. 27.

C A T

CATABATHMUS, i. m. [καταβαθμός] Oppidum & vallis repente convexa ad finem Cyrenaicæ regionis, ut ait Plin. lib. 5. cap. 5. Sallust. in Jugurtha, cap. 17. In divisione orbis terræ, plerique in parte tertia Africam posuere: pauciantummodo Asiam, & Europam esse, sed Africam in Europa. Ea fines habet ab Occidente, fretum nostri maris, & Oceani: ab ortu Solis declivem latitudinem, quem locum Catabathmon incolæ appellant. Et cap. 19. Igitur ad Catabathmon, qui locus Ægyptum ab Africa dividit, secundo mari prima Cyrene est, Colonia Theoron, ac deinceps due Syrtis, interque eas Leptis, deinde Aræ Philenon, quem locum Ægyptum servat, finem imperii habere Carthaginienses. Tortellius docet scribendum esse Catabathynon, sed falso.
 CATABOLUM, i. n. [καταβόλον] Stabulum in quo feræ, vel ad mansuetudinem, vel ad crudelitatem in belitarios, erudiebantur, apud Act. Marcelli Papæ Martyr, per Marcell. conscript. Henr. Steph. in Thef. Gr. suo, ex Schol. Thucyd. Emporium interpretatur. Hinc
 CATABOLENSIS, is. m. Calliodor. 3. Epist. 10. Marmor, quæ de domo Pinciana constat esse deposita, ad Ravennatem urbem per Catabolenfes vestra ordinatione dirigitur. Et Idem 4. Epist. 47. Quinquaginta solidorum multam jam non veredarius, sed catabolenfis incurrat. V. Cod. Theodof. de Pist. & Catabol. l. 14. tit. 3.
 CATABOLICUS, a, um. [καταβολικός] Tertull. de Anima cap. 28. Scimus magos elicere explorandis oculis per catabolicos & pareddos & pythonicos spiritus. Turneb. Adverf. 26. 21. per Catabolicos intelligit insaufos genios. conf. Vofy. Etym. & Salmat. in Hist. Aug. p. 40. & Suic. Thefaur. Ecclæs.
 CATACEAUMENE, es. f. [κατακαυμένη] Mæonia regio, non procul ab Epheso, arboribus carens, vite excepta, quæ generosissimum fert vinum, quod κατακαυμένην appellant. V. Strab. lib. 13.
 CATACEAUMENITES, æ. m. [κατακαυμένην] Vinum generosum, quod colles in Myfia producent, de quo præter Strab. l. c. Plin. 14. 7. Vitruv. 8. 3.
 CATACTI, ïrum. m. Asia populi circa Mæotim, ut docet Plin. lib. 6. cap. 7.
 CATACHRËSIS, is. f. [καταχρησμός] est Usurpatio nominis alieni: ut quum partitiam dicimus, qui occidit fratrem: & piscinam, quæ piscos non habet. Hæc enim, nisi extrinsecus fumerent, suum vocabulum non haberent. Hæc Donatus. Virg. 7. Æn. 164.
 Aut acres tendunt arcus. Ubi Servius, Acres, fortes, & est Catachretis: nam acrimonia mentis est. V. ACRA. Fictus, Catachretis, tropus

tropis eff, nos abufionem dicimus: quum alienis abutimur perinde ac propriis, quum propria deficiunt. Cic. in Orat. 94. Aristoteles autem translationi hæc ipfa subiungit, & abufionem, quam catachrelin vocant: ut quum Minutum dicimus animum, pro Parvo.

CATACTISTUS, a, um. [*κατακτιστός*] Conclufus, astrictus, ut, Veste nivea & cataclita prænitens, i. e. In arca reposita, & felicitis tantum diebus adhibita. Apul. 11. Met. p. 200. Sed Elmenh. altius legit. V. Salmaf. ad Tertull. de Pall. cap. 3.

CATACTISTICUS, a, um. Carus, pretiosus. Fortunat. Quæ manus artificis cataclitica fila rotavit.

CATACLITUM, i. n. [*κατακλιτύ*] Turnebus, Cataclita, accubita sunt, quibus ad accumbendum veteres utebantur: ea molli pluma implebantur, ut ex Hellogabali vita notum est. Hac dictione utitur Septimius Florens in libro qui inscribitur De pallio. cap. 3. ubi Salmaf. V.

CATACLYSMA, tis. n. [*κατακλυσμα*] Medicamentum est, quo ventris & intestinorum pituitam abluunt. Hippocrates, five, ut quidam volunt, Polybus, de salub. diæta, Cataclysmata, inquit, pingua & crassa sunt, quæ lacte conficiuntur, & ex cicioribus, aqua elixa, & id genus aliis. V. plura apud Galen. in comment. lib. de salub. diæta.

CATACLYSMOS, five **CATACLYSMUS**, i. m. [*κατακλυσμός*] dicitur Diluvium, five inundatio. Varro 3. de R. R. cap. 1. Thebæ quæ ante cataclysmum Ogygi conditæ dicuntur: eæ tamen circiter duo millia annorum & centum sunt. Et Hygin. Fab. 153. Cataclysmus, quod nos diluvium vel irrigationem dicimus. V. etiam Tertull. Apol. cap. 40. & Lactant. 2. 10.

CATADROMUS, i. m. [*καταδρομος*] Latine Decurforium ad verbum transferri potest. Dromos enim cursum significat. Suet. in Ner. cap. 11. Nobilissimus eques Romanus elephantum superfedens, per catadromum decurrit. i. e. Per stadium in quo equites decurrere solebant imaginario prælio, ut fitepe in Gallia, principe spectante: *Licias* vocant. Sunt qui de Elephantò simambulo exponunt. V. Interp. ad loc.

Catadromus, Machinæ genus est, teste Vitruvio, qua architecti utuntur ad sublevanda vel denittenda onera, quæ apud Jurisconsultos, Catadromus *μεχάνη* vocatur, quasi dicas Decurforium grois: a figura fortassis, quod collum haberet extensum more grois, quales machinas etiam hodie videmus in maritimis emporiis, ad exoneranda navigia accommodatas, quas etiam hodie Groes vocamus.

Fuit & alius Catadromi usus, cuius meminit Julius Pollux. lib. 4. cap. 19. quomodo ex sublimi theatri parte, per machinam quos dilapsus aliquem rapit, & secum sursum asportat, ut quum Aurora Memnonem rapiebat, aut Juppiter Ganymedem, aut Diana Endymionem. De hoc machinæ genere videtur esse intelligenda verba Pauli in 1. pen. D. de action. empt. ubi habet, Puta enim cum fuisset servum, qui per *καταδρομὸν μηχανήν* descendere, aut in cloacam demitti solitus esset, &c.

CATADUPA, orum. n. pl. [*καταδύπα*] Nomen loci ad novissimum Nili cataractam, ubi inter occurrentes scopulos tanto fragore Nili aque ruunt, ut nimia soni vehementia auditus instrumentum vitient. Cic. in Somn. Scip. 13. Nec esse illius hebetior sensus in vobis, sicut, ubi Nilus ad illa quæ Catadupa nominantur præcipit ex altissimis montibus.

CATADUPI, orum. m. pl. Plin. lib. 5. cap. 9. Locus est Æthiopsium: & Gens Arabie eodem auctore lib. 6. cap. 29.

CATÆGIS, idis. f. [*καταιγίς*] Præfractus ventus. Apul. de Mundo, p. 62. edit. Elmenh. Sen. Nat. Quæst. 5. 17. & Cæcl. Rhod. Lect. Ant. 18. 6. & 20. 19.

CATAGELASIMUS, i. m. [*καταγελασίμος*] Deridendus. Plaut. Stich. 4. 2. 50. Nunc ego nolo e Gelafimo mihi te Catagelafimum.

CATAGRAPHA, orum. n. [*καταγράφω*] quid significet declarat Plin. lib. 35. cap. 8. his verbis, Hic Cimon Cleonæus catagrapha invenit, hoc est obliquas imagines, & varie formare vultus, respicientes, suspicientes, & despicientes.

CATAGRAPHUS, a, um. [*καταγράφω*] Depictus, punctis notatus. ut, Catul. 21. 7.

Remitte pallium mihi meum, quod involsati, Sudariumque setabam, catagraphofice thyonos, Inepte, quæ palam soles habere tanquam avita.

CATAGUSA, æ. f. Simulacrum quoddam ex ære a Praxitele effectum, de quo sic Plin. lib. 34. cap. 8. Praxiteles quoque marmore felicior: ideo & clarior fuit. Fecit tamen ex ære pulcherrima opera: Proserpinæ raptum, item Catagusan, & Ebrietatem, & Liberum patrem, &c. Sed quæ est obsecro ista Catagusa? utrum quæ lunam veneficis & cantionibus deducit? an potius quæ pensa deducit, unde & *κρηνη* quæ? hoc posterius equidem ad veritatem propensius crediderim. Turnebus. [Cererem Hard. exposuit, quæ raptam Proserpinam domum reduceret. Sed Plinius nominatim a Proserpinæ simulachro distinguit. Quid si *καταγύδισον*, i. e. Valde dolentem? Quod quo difficilior ære exprimitur, eo plus artis est.

CATALECTA, orum. n. pl. [*καταλέκτε*] ut, Catalecta Maronis. Aufon. Edyll. 12. Grammat. v. 5.

CATALECTICUS, a, um. [*καταλεκτικός*] Catalecticum metrum dicitur, Cui una tantum deest syllaba, ut apud Hor. 2. Carm. 18. 2.

Mea renidet in domo lacunar. Est enim senarium Iambicum perfectum una syllaba minus. a *καταλέξω*, Desino.

CATALEPSIS, is. f. [*καταληψίς*] Cognitio, perceptio, comprehensio. Cic. 3. de Fin. 49. Cognitiones autem, vel hi hæc verba aut minus placent, aut minus intelliguntur, *καταληψίς* appellamus licet. Est & Catalepsis, Malum e vehementi cerebri refrigeratione cum siccitate, a quo fomnus profundior, quam fert matura, nascitur, lethargus, Hadrian.

CATALIPTUM, i. n. [*καταληπτόν*] Lat. Comprehensibile. Cic. 1. Acad. 40. Visis non omnibus adijungebat fidem, sed his solum, quæ propriam quandam habent declarationem earum rerum quæ videntur. Id autem visum quomodo ipsum per se cerneretur, comprehensibile. Feretis hæc? Nos vero, inquit. Quomodo enim modo *καταληπτόν* diceretis? sed quomodo acceptum jam, & approbatum esset, comprehensionem appellabat, similem istis rebus, quæ manu prenderentur, ex quo etiam nomen hoc duxerat.

CATALOËGUS, i. m. [*καταλόγος*] Oratio five sermo alicujus rei ordinem ac dispositionem continens. Plaut. Mil. 3. 1. 9.

Si minus cum cura, aut catalogo loquenti lectum fiet. Salmaf. Cata logon divisæ, ex Græco *κατά λόγον*, alii aliter. Catalogi, [*καταλόγοι*] dicti sunt a Romanis, Milites qui militari sacramento & muneri addicti, in juniorum tabulis adscribebantur: quasi

Delectos dicas. Vetus enim constitutum erat illos ex corporis habitudine, si apti militie, si lato pectore, si feræ erecta, si fortes & strenui, quæ species, qualisque vigor, & quod robur virium foret, innotescere, ut illorum fortis fidelique opera Respubl. uti posset. Ex Alex. Genial. lib. 1. cap. 20.

CATALYSIS, [*κατάλυσις*] Latine Dissolutio dicitur.

CATAMIDIARE, [*καταμιδιάρω*] Græca dicitio, quæ Deridere significat Spartianus de consuetudinibus Hadriani loquens, cap. 18. extr. Decoctoribus bonorum forum, si suæ auctoritatis essent, catamidiari in amphitheatro, & dimitti iussit. i. e. Deridendos omnibus per theatrum præberit. A verbo Græco *καταμιδιάρω*, quod deridere, & ludibrio habere significat: ut id prope modum ludibrio genus esse suspicet, quo polygami afficiuntur, id est qui multis uxoriibus abutuntur, quum mithellati in scalario suggestu lascivientis plebeculæ scurrilitates obaudire perfricta fronte ad aliquot horas coguntur. *mirrare* id appellat. Cui non dissimile est illud quod Traducere Latine dicitur. Sed doctorem perique Catomidiari reponunt. V. etiam Petron, cap. 132. ibique Burm. & Salmaf. in Hist. Aug. p. 48.

CATAMITUS, i. m. [*καταμίτης*] Puer meritorius, quo quis abutitur. Cic. 2. Philipp. 77. O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil possum dicere. Ergo ut te catamitum neque opinato quomodo offendisses, præter spem mulier aspiceret, idcirco, &c. Aufon. de Glauca immatura morte prævento,

Aut Jovis Elyfii tu catamitus eris.

Catamitum pro Ganymede dixerunt, qui fuit Jovis concubinus. Festus. & Plaut. Men. 1. 2. 34.

Quæritur unde dicatur. Catamytus apud Erafmum, cum y in proverbio Juppiter aquilam delegit. apud Desp. in Verif. §. 41. Catamithus cum i nro, & *ib* aspirata in ultima Syllaba. Puer quo quis abutitur, a *Cata*, id est Pro, & *mithon* pretium, quasi Pro pretio, vel mercede. Quid si interm dicamus esse, pro Catamithus. Sic conveniet cum eo, quod dicitur Puer meritorius. Vide & ΜΕΒΕΤΡΙΧ. H. St.

CATAMPO, Genus est iustus, auctore Festo.

CATANÀ, æ. f. [*κατανή*] Sicilia oppidum est apud Plin. lib. 3. cap. 5. Est & Catina in Sicilia, ab hac Catanenses: ab illa Catanæ & Catanenses dicti. Hermolaus apud Plinium unam intelligit, quæ Græcis quidem frequentius Catana, Latinis fere Catina dicitur. V. infra in dictione *CATINA*.

CATANÆUS, a, um. [*καταναῖος*] Adj. ut, Fratres Catanæi, de quibus V. ibid.

CATANANCE, es. f. [*κατανανχή*] Dioscoridi Herba est, qua ad amorem veneficia Theffalæ mulieres utebantur: unde & Theffalam herbam nonnulli appellarunt. Eius duo sunt genera. Alterum folia habet longa, cornicis pedi similia, radicem gracilem, junceamque: capitula autem sex aut septem, in quibus erro simile semen est, quod quomodo siccat, ad speciem unguinum exanimati nilvi contrahitur. Alterum exigui mali magnitudinem habet, radicem autem exiguam, olivæ magnitudine: folia autem figura coloreque oleaginis similia. Posterius hoc genus Officinæ *Bifloram* appellarunt. Nam superius herbarii nostris est incognitum. V. Plin. 27. 8. Diosc. 4. 134.

CATAONIA, æ. f. [*Καταονία*] Cappadociæ pars Comagenæ præterita, Halyamne irrigata. Auctor Plin. lib. 6. cap. 2. & 3. & Nep. 14. 4. 1.

CATAPANDUS, i. m. [*καταπάνδος*] Nomen præfecti, missi olim a Byzantinis imperatoribus in Apuliam & Calabram, ut ibi, quæ vii essent imperii, administraret. V. Sigon. lib. 8. Regni Ital. & Reines. Var. Lect. 3. 1. p. 309. seqq.

CATAPETASMA, ætis. n. [*καταπέτασμα*] Velum quod arceat aspectum, quo nunc mulieres nostrates sepe utuntur. Ponit & hoc inter Ornamenta muliebria Polius lib. 7. cap. 22.

CATAPHAGÆS, æ. m. [*καταφαγίς*] Vorax, heluo. Petron. cap. 39. In leone cataphagæ nascuntur.

CATAPHRACTUS, a, um. [*καταφρακτός*] Circumquaque munitus. *φραγέται* enim munire est. Unde Cataphracti equites (auctore Servio) dicitur Qui ferro circumquaque muniti sunt, & equos similiter ita munitos habent. Liv. 37. 42. Equitum innumerabilem vim trajici Hellefpondo in Europam, partim loriatos, quos cataphractos vocant; partim sagittis ex equo utentes. Et 37. 40. Tria millia equitum cataphractorum. Sallust. apud Non. 18. 28. Equites cataphracti ferrea omni specie. V. Claudian. in Rufin. 2. 357.

CATAPHRACTUS, Ætis. m. legitur apud Propert. lib. 3. 12. 12. nisi locus mendosus sit: his verbis,

Neve tua Medæ lenientur cæde sagittæ,
Ferreus aurato neu cataphractus equo. Nisi forte adjectivum esse malis, & subaudias Miles. [Id sine dubio verius, sed substitutive positum. Porro priori versu Latenter, deinde Armato pro Aurato legit Brækh. quem omnino de Cataphractis vide.]

CATAPHRACTA, æ. [*καταφρακτική*] est Tegmen lineum ferreis squamis confertum, quod modo pectus, modo totum hominem & totum equum munit. Veget. de Re milit. 1. 20. Ab Urbe condita usque ad tempus Gratiani & cataphractis & galeis munitur pedestris exercitus. Sed cum campetris exercitatio interveniente negligentia desidique cessaret, gravia videri arma cœperunt, quæ raro milites indebant. Itaque ab Imperatore postulatam, primo cataphractas, deinde cassides deponere: &c. Tacit. 1. Hist. 79. 5. Sed tum humido die, & soluto gelu, neque conti, neque gladii, quos prælongos utraque manu regunt, usui, lapsantibus equis, & cataphractarum pondere. Id principibus & nobilissimo cuique tegmen, ferreis laminis, aut prædoro corio confertum; ut adversus ictus impenetrabile, ita impetu hostium provolutis inhabile ad refurgendum. Subauditur, puto, Lorica.

CATAPHRACTARI, orum. m. [*καταφρακταί*] Cataphracta muniti. Lamprius de Alexandro, cap. 56. Cataphractarios, quos illi cibaniarios vocant, decem millia in bello invenimus.

CATAPHRYGÆ, [*Καταφρυγία*] Hæretici qui in Phrygia fuerunt, ut Montanus, Priscilla, & Maximilla. Hi Spiritus sancti donum non Apostolis, sed sibi traditum asserbant. Cataphryges Cælius appellat, Antiq. Lect. lib. 23. cap. 1.

CATAPHYSIS, [*καταφύσις*] Herba est Pulicaris, quæ Pfyllion Dioscoridi dicitur. Est autem ex his nomenclaturis, quæ veluti nothæ a doctioribus ex Dioscoride abjectæ sunt.

CATAPIRATÆS, æ. m. [*καταπιράτης*] Latinis dicitur, quæ a Græcis

καταπερατοῦ vocatur, a pertentandis vadis, perpendicularium videlicet funiculo aptum ad explorandam altitudinem maris. Lucilius in bolidis descriptione,

Hunc catapiratem puer eodem deferet unctum,

Plumbi pauillum rodus, linique mataxam. Et Isidor. 19. 4. Catapirates linea cum massa plumbea, qua maris altitudo tentatur. V. etiam Lambin. ad Plaut. Aul. 4. 1. 12.

CATAPLASMA, ātis. n. [κατάπλασμα] Emplastrum, sive malagma dicitur variis rebus compositum in usum medicinæ. Plin. lib. 20. cap. 17. Dalion herbarius parturientibus ex eo cataplasma impoſuit cum opio.

CATAPLASMUM, i. n. Idem. Lucil. apud Non. 4. 210. Ventrem alienum moctum ſovere ex molito hordeo, uti cataplasmo. conf. etiam 4. 314.

CATAPLASMO, āre. ut, Exteriora cataplasmanda. Cæl. Aurel. Tard. 2. 3. Et Vulg. Interpr. Eſaie 38. 21. Cataplasmare super vulnus.

CATAPLUS, i. m. [κατάπλος] Portus ad quem plurimum appellat solet. Ulpian. l. 4. §. 4. D. de offic. proconf. Ingressum etiam hoc eum observare oportet, ut peream partem provinciam ingrediatur, per quam ingredi moris est: & quas Græcia ἐπιθρίμια appellat, sive κατάπλους observare, in quam primum civitatem veniat, vel applicet. Magni enim faciunt provinciales ſervari sibi conſuetudinem istam, & hujusmodi prerogativas. Sumitur etiam pro ipſo Decurſu navigationis, vel navibus ipſis decurſum facientibus. V. Martial. lib. 12. 75. & Turneb. ad loc.

CATAPODAS, [καταπόδας] ſiſdem veſtigiiſ ſubſequentis: quaſi dicas, Ad pedes eorumque veſtigia. Juſtin. de compoſit. digeſt. §. 17. Niſi tantum ſi velit eas in Græciam vocem transformare ſub eodem ordine, eaque conſequentia, ſub qua & voces Romanæ poſitæ ſunt: hoc quod Græci κατάποδας dicunt. Cicero autem Ad verbum hoc appellat.

CATAPOTIA, orum. n. pl. [καταπότια] ſunt quæ vulgo dicuntur Piliulæ, quod ſint veluti exiguæ pile: δὲ δὲ ἑ καταπότια, quod eſt devorare: quoniam neque eſtur, neque lingitur id genus, ſed integrum devoratur. Plin. lib. 26. cap. 8. Eſt & femina in uſu cum melle decoctum ad catapotia, ſolvendæ alvi gratia.

CATAPSYXIS, [καταψύξις] Græcis dicitur Frigoris citra febrim nocentium. Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 3. [Latine Perfrictio q. V.]

CATAPULIA, æ. f. [καταπόλιος, καταπόλιος] a Depellendo; Genus bellicæ machinæ, quæ jaculum aut faxam longius torquebatur. Hirt. Bell. Afr. 31. ſcorpionum, catapularum, ceterorumque telorum, quæ ad defendendum ſolent parari, magnam copiam habebat. Liv. 24. 40. Caſtris direptis, Apolloniata catapulta, balista, tormenta que alia, quæ oppugnandæ urbi comparata erant, ad tuenda moenia, ſiquando ſimilis fortuna veniſſet, Apolloniam devexere. V. Lipſ. Poliorc. 3. 2. Catapulta, non ſolum Tormentum ſignificat, ſed etiam pro Sagitta & jaculo uſurpatur. Plaut. Curc. 3. 28. Nam illa ad me catapulta crebra comment. i. e. Tela. Monuit Turnebus. V. etiam Capt. 4. 2. 16.

CATAPULTARIUS, a, um. ut Catapultarius pilus [καταπολιτικός πῖλος] h. e. Sagitta ſive jaculum quod catapulta emittitur. Plaut. Curc. 5. 3. 11. Ex te hodie faciam pilum catapularium.

CATAPUTIA, Officinis, a doctoribus Lathyris, Planta eſt vulgaris notitiæ. Hæc in Hetruria frequentiffima naſcitur. Apud Infubres, quod alvum vehementer evacuat, vomitioneſque eliciat, Catapuzza vulgo nominatur. Hujus plantæ meminit Actuarius. V. in LATHYRIS.

CATARACTA, æ. f. & CATARACTES, m. [καταράκτης] Cataractæ autem dicuntur Fores pendulæ ex ligno ferreo, quæ demitti ac tolli, pro voluntate cuſtodum, poſſunt. Liv. 27. 28. Porta cataracta deſectâ clauſa erat. Eam partim veſtibulis levant: partim ſunibus ſubducunt in tantum altitudinis, ut ſubire recti poſſint. Cataractæ dictæ, quod ex alto deſuere videantur. Græci enim καταράκτις deſuere [vel potius Cum impetu deſerri] dicunt. Unde Cataractæ etiam appellantur Aquæ ita ex alto deſuentes, ut ruere potius, quam deſuere videantur, qualem Tiburi cernimus Anienem, & quales eſſe in Ægypto Nili cataractas legitimus, apud Plin. lib. 5. cap. 9. & Strabo lib. ult.

Cataractæ etiam vocantur Obices, quibus aquæ curſus temperatur, ut ait Bud. Unde illud in ſanctis Bibliis, Geneſ. 7. 12. Et cataractæ cæli apertæ ſunt. i. e. Feneſtræ aerei cæli, in quo generantur nubes & pluvia. ſicut cataractis ex aſſeribus temperatur aquarum curſus, nunc apertiendo, nunc occultando. Vulgo vocantur Des bordes.

Cataractæ, Aves quæ Diomedæ vocantur. Plin. lib. 10. cap. 44. Nec Diomedes præteribo aves: Juba cataractas vocat, & eis eſſe dentes, oculofque igneo colore, cetero candidiſ tradens.

CATARACTES, is. m. Pamphyliæ hujus, ſic ab Impetu dictus, quia ſe præcipitat. Auctor Pomp. Mela lib. 1. 14. in deſcriptione Pamphyliæ.

CATARACTRIA, æ. f. Aromaticis ſeu condimentis genus, joculariter ſictum a coquo Plauti Pfeſd. 3. 2. 47.

CATARRI, orum. n. pl. Pannoniæ populi ſunt apud Plin. lib. 4. cap. 25.

CATARRHUS, i. m. [καταρρῆς ἢ καταρρῆς] Latine Fluxio, ſive Deſtillation: diſſert a Coryza & Brancho. Coryza enim dicitur, quum pituita nares tantum obſidet, Grævo Latine dicta. Catarrhus vero, quum fauces, palatumque. At θερορρῆς, quum & guttur & arteria corripitur: ob id & Arteriarum quandoque id vitium appellant. Omnia hæc tamen Hippocrates Coryzas vocat, noſtri Deſtillationes, quia Græce καταρρῆς-ρῆς nominantur in commune.

CATARRHOSUS, a, um. Oct. Horat. Catarrhoſi mederi.

CATARRHYTUS, i. m. [καταρρῆς-ῆς] Latine Irriſus, a verbo Græco καταρρῆς. Unde etiam Plin. lib. 5. cap. 4. Hipponem Africæ oppidum, Catarrhytum fuiſſe vocatum tradit, propter aquarum irrigua.

CATASCYRUS, æ. f. [κατασκύριος] eſt Conſtrictum propoſitæ rei. Isidor. 2. 12.

CATASCOPIUM, i. n. [κατασκοπία] Naviculæ genus exploratoriæ, quod circumquaque ſpectat: σκοπῆν enim ſpeculari eſt. Cic. 5. Att. 11. Aphracta Rhodiorum, & dicota Mytilenæorum habebam, & aliud cataſcopium. Emendatiores codices habent, Et aliſquid ἰπικαπτον. Et revera ita legendum eſſe arbitror. Navis tamen hujus nominis meminit Gell. lib. 10. cap. 25. [Variant. codd. Cic. Verburg. Et aliſquid ἰπικαπτον. Et de Epicoſis V. l. l. Apud Gell. forſan Cataſcopium ſine ἰπικαπτον. Id enim navigii nomen, ut ex Gell. Cæſaris loco apparent, & ex Plut. docuit Scheff. de Mil. Nav. 2. 2. p. 67. Videtur enim Vett. κατάσκοπον n. g. adjectivum ſubſtantive uſurpate, ſubaudito τῆς πηλίου. Latine Specularioris naviculæ vocant.

CATASCOPIUS, i. m. [κατάσκοπος] Hiſt. de Bell. Afr. cap. 26. Litteriſ que celeriter in Siciliam ad Allienum, & Rabirium Poſtulum conſcriptis, & per cataſcopum miſiſ, ut ſine mora, &c. h. e. Per exploratorem. [Immo per Specularioriam naviculam V. dict. prior.

CATASTA, æ. f. Locus ubi ſervi venales cuſtodiebantur, & venditioni exponerentur: ſicut Ergaſtulum, ubi ſervi operi faciendæ includebantur. a κατάſτα, id eſt coloco, conſtituo, expono. illic enim conſtituti tenebantur. quare illam Tibullus Barbaram, id eſt, crudem appellavit. 2. 3. 64. Illic ex fervorum garritu ingens erant frepitus. unde Martial. 9. 30. Heu, quæ lingua ſilet? non illam mille cataſta

Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. Non deſunt qui ſcribant Cataſta.

Arcana cataſta. Martial. lib. 9. 60.

Impexit molles pueros, oculiſque comedit: Non hos, quos primæ proſtituere caſæ; Sed quos arcana ſervant tabulata cataſta, Et quos non populus, nec mea turba videt. Conf. CASA.

Avara cataſta. Martial. lib. 6. 29.

Non de plebe domus, nec avaræ verna cataſta. Barbarica. Stat. 2. Silv. 1. 72.

Non te barbaricæ verſabat verna cataſta. Cappadoçæ, vel Cappadoceſ, quia e Cappadocia multi veniebant ſervi. Martial. lib. 10. 76.

Rigida. Perſ. 6. Sat. 77. i. e. Fortis, dura, immitis.

Eit & Cataſta, Machina ad torquendum parata, quæ vulgo Equulus dicitur; aut eidem non diſſimilis. Prudent. Perſ. Hymn. 1. 55.

Seu foret præbenda cervix ad bipennem publicam, Verberum poſt vim preceptum, poſt cataſtas igneas.

CATASTAGMUS, i. m. [καταſταγμός] Deſtillation, grævo. Celf. 4. 5.

CATASTASIS, is. f. [κατάſταſις] Ordinatio, Conſtitutio, Status morbi vel Aëris apud Medicos.

CATASTICTUS, [κατάſτικτος] a κατάſτω, Diſpungo, Punctis diſtingo. Tunica figuris animalium, aut floribus intexta, cuſjſmodi ſunt Tapetia, quæ hinc Belluata dicuntur apud Plaut. in Pfeud. 1. 2. 14. Neque Alexandriam belluata, conſuta tapetia. Hincque Balam cervam κατάſτικτον dicimus, id eſt maculoſam, inſerſctam, picturatum. Hanc veſtem, ut propriam feminarum ponit Pollux lib. 7. cap. 13.

CATASTÖLER, es. f. [καταſτῆλη] Modèſtus amictus, veſtitus. Hinc

CATASTÖLICSUS, a, um. [καταſτῆλικός] ut, Medicamentum cataſtolicum. Veget. Mulom. 2. 22. [Puto, Cataſtolicum legendum. i. e. Reprimente.

CATASTRÖMA, ātis. n. [καταſτρώμα] Locus in navi, e quo homines armati propugnare ſolent & certare. Sic enim interpretatur ex Polybio Baylius: hoc amplius addens, in locum cataſtroomum ſuceſſiſſe des baſilicriores. ſic enim vocant Veneti: non quod hæc ſint ea quæ καταſτρώματα dicuntur, ſed eorum uſum præſtant. Et fortaſſe, ait, non inepte dixerimus Cataſtroomata, quæ vulgo dicuntur Gardis. Cæl. lib. 5. cap. 11. In navibus quæ cataſtroomata vocantur, & cataſtroomata habent, id eſt pavimenta ſuperiora vel tabulata, ligna quibus tabulæ incumbunt, canonia nuncupantur, & ſtathmides. V. Roſin. Antiq. Rom. 10. 20. p. 989. vel potius Scheff. de Mil. Nav. 2. 5.

CATASTRÖPHER, es. f. [καταſτρωφή] Latine dicitur Subverſio, deſtatio. Cataſtrophæ autem cuſjſlibet rei Exitum, proverbiali figura vocamus: quinetiam fabula omnia, ut oſtendit Donatus, in tres part. ſ diſtribuitur, in protaſin, epiſin, & cataſtrophæ. Protaiſis, eſt primus ille tumultus jam quaſi glificens. Epitaiſis, turba fervidiſſima. Cataſtrophæ, ſubita rerum commutatio. Unde Lucianus eleganter Exitum eventumque negotii Cataſtrophæ appellat, cum alias, tum in commentario de mercede ſervientibus. Ex Eraſm. Petron. cap. 54. Ne periculo aliquid cataſtrophæ quereret. i. e. Ne periculum mutetur ſubito in gaudium.

CATASTUS, i. m. Servus de cataſta. Martial. lib. 12. 75.

Quum tibi Niliacus portet cryſtalla cataſtus, Accipe de circo pocula Flaminio. Sed alii legunt Cataplus. q. V.

CATATECHNOS, i. m. [κατατεχνητός] ut, Callimachus propter elegantiam & ſubtilitatem artis marmorariæ catechecnos nominatur, Vitruv. 4. 1. fed apud Plin. 34. 8. vocatur κατετεχνητός. V. ibi Hard.

CATATÖNUS, a, um. [κατατόνος] Deorum tendens, ut, Minus altum capitulum, quod catatonum dicunt. Vitruv. 10. 15.

CATAYPÖSIS, is. f. [καταϋπόσις] Figura Rhetorica, Quum aliquid ad typum, hoc eſt formam alterius deſcribitur, ut apud Virg. 4. Æn. 558.

Omnia Mercurio ſimilis vocemque coloremque, Et flavos crines, & membra decora juſto.

CATAX, ācis. a veteribus dictus eſt, reſte Feſto, qui hodie Claudus. Non. 1. 100. Catax dicitur quem non Coxonem vocant. Lucil. lib. 2. Sat. — hoſtilibus contra

Peſtem, pernicioſique catax quam & Manlius nobis.

CATAXA, V. METAXA.

CATECHESIS, is. f. [κατεχῆσις] Latine Inſtructio dicitur, a verbo κατεχῆν, quod eſt Inſono, erudio, inſtruo, eaque doceo voce, quæ ſcriptiſ tradere nolim. Siquidem olim qui baptiſmum eſſent candidati, iſiſ tradebantur fidei Chriſtianiæ myſteria, ſed viva voce, citraque ſcripta. Quemadmodum præſcis theologis moſ erat apud Ægyptios, ut myſteria voce duntaxat, ac veluti per manus poſteris relinquenter, non etiam ſcriptiſ. Id erat initiarii myſteriiſ: quod S. Paulus & S. Lucas vocant κρυπτά, quaſi dicas Sono atque voce inſtruire. κρυπῆν enim ſonare eſt.

CATECHETICUS, a, um. [κατεχητικός] ut, Doctrina catechetica, Inſtructio, &c. apud Scriptor. Ecclæſt.

CATECHISMUS, i. m. [κατεχῆσμός] Idem ac Catecheſis, item Libellus fundamenta religionis brevier docens. Auguſt. Tom. 4. p. 67. &c.

CATECHIZARE, [κατεχῆζειν] eſt Docere quocunque modo, ut ait Eraſm. Sed apud Scriptor. Ecclæſt. eſt In primis in fundamentis fidei Chriſtianiæ erudire, ut, Centurionem Petrus catechizat. Tertull. de Coron. cap. 11.

CATECHISTA, æ. m. [κατεχῆſτης] Qui pueros vel adultos erudit, apud Scriptor. Ecclæſt.

CATECHISMENUS, [κατεχῆσμένος] i. e. Nondum initiatus, ſed qui adhuc imbutur elementis religionis, nondum ad ſacra ſpectanda introductus: cui myſteria fidei, viva vocis miniſterio concredebantur. V. Isidor. 7. 14. & Tertull. de Coron. cap. 2.

CATECHUMENA, æ. f. [κατεχουμένη] ut, Virgo ſanctiſſima licet catechumena, Ambroſ. Epit. 34. Et Auguſtin. Epit. 169. Eccleſiæ quidam colonus filiam ſuam, quæ apud nos fuerat catechumena, &c.

CATECHUNTES, [κατεχουντες] Loc, qui naturaliter impediunt motus vocis, ut diſſonantes, Vitruv. 5. 8. Conf. Baldi Lex. p. 22.

CATEGÖRIA, æ. f. [κατεγορία] Attribution, accuſatio. Macrobr. Saturn. 7. 3. Categoriā ψῶς eſt. Item Prædicamentum. Hinc Ariſtoteliſ Categoriæ, Liber doctrinam categorætiarum continens. V. Sidon. Epit. 4. 1.

ΚΑΤΕΓΟΡΕΜΑΤΑ, um. n. pl. [κατηγορηματα] Attributa. Cic. 4. Tusc. 21. Distinguitur illud etiam, ut libido sit earum rerum, quæ dicuntur de quodam aut de quibusdam, quæ κατηγορηματα Dialectici appellant: ut habere divitias, capere honores.

CATEGORICUS, a, um. [κατηγορητικός] Affirmativus. V. Apul. ἔδει ἱερμείας p. 29. & Sidon. Epist. 9. 9.

CATEIA, æ. f. Genus telii quo utebantur Teutonæ & Galli. Virg. 7. Æn. 741.

Teutonico ritu soliti torquere cateias. V. Serv. ad loc. & Sil. 3. 277. Meminit Gell. lib. 10. cap. 25.

CATELLA, dimin. a Catena. V. CATENA.

CATELLUS, in CATULUS.

CATENA, æ. f. [κατήνη, ἄλυσος] Vinculum ferreum, quo vel servos vel captivos vel animalia irretimus, ne effugiant. Virg. 6. Æn. 558.

— tum frider ferri, tractate catenæ.

Series catenarum. Patere. lib. 2. 120. Quum in captivos fæviretur a Germanis, Cælius Cælius complexus catenarum quibus vincus erat ferriem, ita illas illis capiti suo, ut protinus expiraret.

Arcta servari catena. Sil. lib. 7.

Aurata. Sil. lib. 17.

Ferrata. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 174.

Graciles ex ære. Ovid. 4. Met. 176.

Graves. Ovid. 15. Met. 601.

Multifonæ catenæ. Stat. 8. Theb. 25.

Singulariæ catenæ, apud Plautum in Capt. 1. 2. 3. nempe Quæ sunt fingularum librarum. Sic Turneb. [Forte Cingulariæ legendum.

Teretes. Lucan. lib. 3. 565.

Plena catenarum questio. Cic. pro Muren. 42. Quid tua fors? tristis, atrox: questio peculatus, ex altera parte lacrymarum & squaloris, ex altera plena catenarum atque indicium.

Compescere catenâ alquem. Hor. 1. Epist. 2. 63.

Constrictus catenis. Cic. pro Sext. 16. Hanc tætram immanemque bellum vincam auspiciis, alligatam more majorum, constrictis legum sacratarum catenis, solvit subito legum Consul, &c.

Domitus Cantaber fera catena. Hor. 3. Carm. 8. 22.

Excussæ. Sen. Thyest. 8.

Indere captivis. V. INDO.

Injicere alicui. Liv. 1. 51. extr. Cic. 7. Verr. 105. Iste hominibus miseris innocentibusque injici catenas imperat.

Infertare colla vel manus catenis. Stat. 12. Theb. 460.

Jungi inabruta catena. Stat. 5. Silv. 1. 44.

Laxare catenas, Dissolvere. Lucan. lib. 4. 451.

Mereri. Ovid. 1. Amor. 7. 1.

Nectere alicui. Hor. 1. Carm. 29. 5. significat Aliquem catenis annexere. [Immo h. l. Destinare, Minari, Parare catenas alicui.

Nexæ per colla. Ovid. 2. Amor. 2. 41.

Onerare catenis. Tacit. 2. Ann. 3.

Perferre. Sil. lib. 17.

Quassare vastas. Sen. Herc. fur. 9.

Religari. Ovid. 1. Fast. 701.

Rumpere catenas. Ovid. 3. Amor. 11. 3.

Ruptæ. Hor. 2. Serm. 7. 71.

Solvere ex catenis. Auctor ad Heren. lib. 4. 51. Quod si istum, Judices, vestris sententiis liberaveritis, statim, sicut e cavea leo missus, aut aliqua tæterissima bellua soluta ex catenis, volitabit.

Teneri valida. Tibul. lib. 4. 5. 15.

Vincire alicquem. Ovid. 15. Met. 601.

Catena, pro Chorea catenatim conferta. Lucret. lib. 2. 631.

— inter fe forte catenas

Ludunt, in numerumque exultant sanguine læti. Hic Catervæ parum fideliter excidunt multi. Sensus autem est, Ut illos fanaticos fe gladiis lacerantes & cruentes in suo exultate & lustre sanguine, & pernicis agitæte choreas accipiamus.

Catena fuit etiam Ornamentum muliebree. Plin. 33. 3. Discurrant catenæ circa latera, & inserta Margaritarum pondere e collo dominarum auro pendant. V. Hor. 1. Serm. 1. 65.

Dicuntur & Catenæ, Lignæ vincula, quibus afferes trabibus contignationis, tectove affiguntur. V. Pallad. de R. R. 1. 13. & Vitruv. 7. 3.

CATENŪLA, æ. f. five etiam CATELLA, æ. f. Præcipua inter ornamenta muliebria numeratur. Hor. 1. Epist. 17. 55.

Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam, Sæpe periculisdem raptam sibi flentis, &c.

Erat etiam Virile ornamentum, virtutis præmium. Liv. 39. 31. Quintius suos equites catellis ac fibulis ornavit.

CATERVA, æ. f. [κατήνη, ἄλυσος] Vegetius lib. 2. cap. 2. Macedones, Græci, Dardani phalanges habuerunt, ut in una phalange armatorum octo millia censerent. Galli atque Celtiberi, pluresque barbaricæ nationes catervis utebantur in prælio: in quibus erant fena millia armatorum. Quid Catervæ a Tumis differant; uno versiculo aperte docet Hor. 2. Epist. 1. 190.

Dum fugiunt equitum turmæ, peditumque catervæ. Æquales. Virg. 10. Æn. 194.

Filius æquales comitatus classe catervas. i. e. Per naves habens distributas æqualiter catervas, ait Servius.

Armata. Cic. pro Domo 110.

Armiferæ. Stat. lib. 5. Silv. 1. 116.

Fulgentes ære. Virg. 8. Æn. 593. — ocalisque sequuntur Pulveream nubem, & fulgentes ære catervas.

Populatricæ. Claudian. 3. de Rapt. Proserp. 167.

Victrices. Hor. 4. Carm. 4. 21.

Agere catervas, i. e. Impellere, urgere, & infectari. Sen. in Hippol. 4. Ciere infernas. Tibul. lib. 1. 2. 49.

Denfare. Virg. 12. Æn. 264.

— vos unanimi denfate catervas Et regem vobis pugna defendite raptum.

Implere magnas. Hor. 1. Serm. 10. 35.

Infestare. Stat. 9. Theb. 812.

Ire per obstantes. Hor. 3. Carm. 20. 5.

Propere in Lycias catervas. i. e. In bellum rapere Trojanum. Hor. 1. Carm. 8. 16.

Caterva, pro Multitudine, & magno numero. ut, Catervæ contradicentium. Cic. 1. Tusc. 77.

Comitum caterva. Lucret. lib. 2. 628.

Juvenum caterva. Virg. 1. Æn. 501.

— magna juvenum stipantē caterva.

Testium catervæ. Cic. 7. Verr. 112.

Verborum caterva. Gell. 15. 2. Et incondita verborum caterva hortabatur omnes ad bibendum.

Vigilum catervas. Ovid. 1. Amor. 9. 27.

Custodum tranfire manus, vigillumque catervas.

Anguinea caterva. i. e. Anguium five serpentium multitudo. Tibul. lib. 3. 4. 87. de Cerbero.

Nec canis anguinea redimitur terga caterva. Nec confanguinea Broekh. q. V.

Femineæ catervæ. Martial. lib. 11. 48.

Omnia femineis quare dilecta catervis Balnea devitat Blatara? &c.

Magna. Cic. pro Muren. 69. Posthumius obviam cum bene magna caterva sua venit.

Catervæ, atque conventus. Cic. 3. de Orat. 194. Quid hoc, non idem fit in vocibus? ut a multitudine & populo, non modo catervæ atque conventus, sed etiam ipsi sibi finguli discrepantes ejciantur.

CATERVATIM, [κατήνη] Adv. Per diversas catervas. Virg. 3. Georg. 556.

Jamque catervatim dat stragem.

Dari catervatim morbo. Lucret. lib. 6. 1142.

Inde catervatim morbo, mortique dabatur.

Volare catervatim dicuntur stormi. Plin. lib. 10. cap. 24.

Confusæ & mistæ catervatim. Colum. lib. 3. cap. 19.

CATERVARIUS, a, um. [κατήνη] Suet. in August. 45. Spectavit studiosissime pugiles, non ordinario modo & legitimis, sed catervarios opidanos, inter angustias vicorum temere ac sine arte pugnantes. Catervarios appellat Vulgares, & non dispositos. V. Lips. Sat. 2. 16.

CATHARON, ontis. n. [καθήρα] Planta, quæ & Iris. Diof. 1. 1.

CATHARMATA, um. [καθήματα] erant Homines, qui pro peste, aliove morbo expiando immolabantur diis: qui ritus expiationis a Romanis usurpabatur. Bud.

CATHARTICUS, [καθήρα] Genus fuit Lustrationis, seu expiationis apud Græcos, in perfentia, aut fame, aliave calamitate, majoreve aliquo discrimine, qua hominem abjectum perquirebant, quem caricis, placentis, caseoque alliciebant: eum septies virgis quibusdam ad pudenda verberant, tum demum confossa fovea cremabant, cineres in mare projiciebant, eo sacro arbitrati urbem expurgari. Meminit Isaacius apud Lycophonem: item Hipponax in Iambis.

CATHARSIS, [καθήρα] veteres Porculos nuncupabant minutulos, quibus conciones & theatra lustrabantur. Qui mos ab Atheniensibus manasse fertur, apud quos qui id muneris obibant, ab re vocabantur Peristiarchi, tanquam circitores dicas, ut ex Harpocrate refert Cæl. Antiq. Lect. lib. 6. cap. 12. conf. Suid. in hac dict.

CATHARTIUM, i. n. [καθήρα] in Græcorum doctrina videtur Purificatio quedam dici. Morem quippe Athenis fuisse produnt, conciones expurgandi, atque theatra, & omnino quælibet populi conventum. Lucian. in Dialog. quos νεκρός dicit, ἡ δὲ πρὸς οὐρανὸν ἐν τῇ τελευτῇ ἐκείνῳ δέπτον κέρβρον, ἢ ὡς οἱ καθάρσι. i. e. sicubi comperiat in trivis He. cates cœnam jacentem, aut ex cathartio ovum. Ova autem expiationibus apta monstrat Juven. 6. Sat. 517.

— nisi fe centum lustraverit ovis. Et Ovid. 2. de Arte Am. 329.

ova hæc lustralia indicat illis verbis, Et veniat quæ lustrat anus lectumque locumque, Præferat, & tremula sulphur & ova manu. Verum quæ fit ratio ovis expiandi, vide apud Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 17.

CATHARTICUS, a, um. [καθήρα] Adj. ut, Catharticum medicamentum, Quod purgat. Cels. lib. 2. cap. 12. Sed medicamenta stomachum fere lædunt: ideoque omnibus catharticis aloë miscenda est.

CATHEA, æ. f. [καθήνη] Regio est in India, Sophitis, qui unus fuit ex Nomarchis, dominationi subjecta, quam quidam inter Hydaspem & Acesinem fluvios locant: alii inter Acesinem & Hyarotidem finitimum terre Pori, confobrini alterius Pori, qui ab Alexandro captus est. In hac autem regione mirum in modum pulchritudinem excoli dicit, adeo ut Onesicritus auctor sit, apud eos regem pulcherrimum eligi. Puerum vero post duos menses quam natum fuerit, publice judicari, utrum legitimam formam habeat, & vita dignam, necne: cumque quum ab eodjudicatus fuerit, qui rei præest, vel vivere, vel interiri. Homines ceteris in rebus frugales esse, circa ornatum autem curiosos. Hæc Strab. lib. 15. ubi prolixius & alia, quæ ad mores, institutaque ejus nationis pertineant, persequitur.

CĀTHĒDRA, vel **CĀTHĒDRA**, a. f. [*καθῆδρα*] i. e. Sedes. Græci enim vox est, *καθῆδρα*, id est *sedes*. Idem autem sedes est. Hor. 1. Serm. 10. 91. Disi pulularum inter jubeo plorare cathedras.

Longa & strata. Juven. 9. Sat. 52.

Molles. i. e. Femineæ. Juven. 6. Sat. 91.

De cathedra furgere. Martial. lib. 11. 100.

De cathedra quoties furgis, iam sepe notavi, &c. Sic etiam dicimus, E cathedra furgere. Idem lib. 12. 18. — cathedra Surgente, focus excipit, &c.

Cathedræ etiam sunt Sella, & quidem velatæ, quibus feminæ gestari per urbem solebant. Martial. 12. 38.

Hunc qui feminis nocteque dieque cathedris Incedit, tota nota in urbe nimis. Et Calpurnius 7. Eclog. 27. Inter feminas spectabat turba cathedras.

CĀTHĒDRĀLĪTIUS, a. um. Adj. [*καθῆδραλίτιος*] ut, Servus cathedra- litius. Qui cathedra herum desert. Martial. lib. 10. 13.

Quum cathedralitios portet tibi rheda ministros, Et Libys in longo pulvere fudet eques, &c. Hic pro Mollibus & desidibus accipit Budaus.

CĀTHĒDRARIUS, i. m. Cathedrarios Philosophos vocat Seneca Umbrales illos, quibus factus est de virtute in cathedris garrere, Fabianus, inquit, non ex his cathedrariis philosophis, sed ex veris & antiquis. De brevitate vitæ. cap. 10. pr.

Orator cathedrarius. Senec. Epist. 11. i. e. Qui in cathedra fermocinatur.

CĀTHĒDRARIA, V. COACTILIA.

CĀTHĒGĒTA, a. m. [*καθηγητής*] Ductor, præceptor. Columban. ex edit. Daumii ad Cat. Dist.

Vita aliena tuæ tibi fit cathegeta vitæ. Ubi penultima pro licentia illius sæculi corripitur.

CĀTHĒMA, [*καθῆμα*] Ornamentum demissum ad pectus, quod & *καθητήρ* dicitur Polluci lib. 5. cap. 16. ex Antiphan. Pro Torque autem accipitur, ad D. Hieronymus vertit locum Ezechielis cap. 16. 11. juxta Aquilæ & Symmachi editionem. Septuaginta interpretes, & Theodotus *καθῆμα* transtulerunt, nec solum libi, sed & Esaiæ 31. ut scribit, ipse Hieronymus in commentariis eisdem cap. 16. qui subdit, se putare *καθητήρ* ab eis dictum, monile ex variis geminis, in pectus mulierum descendens, qui & ipse ornatus pulcherrimus mulierum est.

CĀTHĒNA, V. CATENA.

CĀTHĒTER, eris. m. [*καθητήρ* a *καθίστημι*, demitto] Medicis est Fistula urinaria, qua in vesicam demissa, urina retenta elicitur. Galen. Meth. Med. 5. 5. & 7. Æginet. 6. 59.

CĀTHĒTERISMIUS, i. m. [*καθητησμός*] est Vitiōsæ vesicæ chirurgica curatio per catheterem. V. Reines. Lect. Var. p. 663.

CĀTHĒTUS, i. m. [*καθητός*] Linea perpendicularis, vox geometrica nota. Vitruv. 3. 3. Catheto respondens diametros.

CĀTHIARI [*καθηαίροι*] Populi sunt Gallie, Straboni, in ulteriore ripa Rhodani, ut, inquit, habitantes, Salyis finitimi. Sicille lib. 4.

CĀTHŪLICUS, a. um. [*καθολικός*] Universalis, quasi Circa omnia ver- setur. Inde etiam Catholicum medicamentum, Quod omnibus humo- ribus simul vacuandis utile est. Item Præcepta universalia vel perpetua- lia, Catholica vocant, ait Quintil. lib. 2. cap. 13.

Catholica ecclesia, i. e. Universalis: ideo dicitur, quia non duas aut tres invenire liceat, sed quod univerforum electorum Dei numerus in Christo unitus, & coadunatus per fidei vinculum in unam coeet societatem, acque in unum Deum populum, cujus Christus dux sit & princeps. Extra hujus ecclesiæ contubernium nullam esse salutem, Scriptura pronuntiat. In formula juramenti magistratum, Novell. jusjurand. quod præst. solet. extat hæc clausula, Et quod *sanctissima Dei catholica & Apostolica ecclesia* communionem habeo, &c.

CĀTHOLICE, Adv. Tertull. adv. Hæret. cap. 26. Regulam fidei superindu- cerent, diversam & contrariam illi, quam catholice in medium proferebant. Al. Catholice. V. Rigalt. not.

CĀTHOLICĀNUS, a. um. Nomen deductum a Catholicus.

Catholicanos autem, docet Alcibiades dicitur Apparitoris Præfecti prætorio Orientis, quoniam is propter amplissimam jurisdictionem Catholicus, id est universalis dicebatur, quæ titulum etiam Antiochenos Episcopos usurpasse, auctores aliqui prodiderunt. Hunc autem obtinuit pontifex Romanus Bonifacius a Phœca imperatore, magna contentione, si Platina credimus.

CĀTHON, Insula a Pomponio 2. 7. inter Cyclades numerata, a Plinio tamen præterita: nisi quis Cathon, quam Plinius in Laconico sinu esse ait, intelligere velit. Ex Vadiano.

CĀTHONES, appellantur Portus in mari interiores, arte & manu facti. Festus. Al. Cothones.

CĀTI Fons, ex quo aqua Petronia in Tibertim fluit, dictus quod in agro ejusdam fuerit Cati. Festus.

CĀTIENUS Philotimus, Viri proprium, qui patronum suum adeo dile- xisse fertur, ut hæres omnibus bonis institutus in rogum ejus se jaceret. Plin. lib. 7. cap. 36.

CĀTILINA, a. m. [*κατρίλιος*] L. Setgius Catilina, civis Romanus nobilis & seditiosus, ingenio malo pravoque, cui ut ait Sall. satis eloquentie, sapientie parum fuit, a perieria subdolos, audax, facinorosus, amblio- ne maxime & eris alieni magnitudine stimulant, consulatus petendi spe dejectus, conjurationem juvenutis fecit, quæ ex Sallustio Cic. Plu. notissima est. Quæ detecta, focusi primarius in carcere justu senatus necatis, ipse fortiter pugnando in prælio occubuit. Juven. 10. Sat. 288.

— & jacuit Catilina cadavere toto.

Idem pro Quovis seditioso posuit 14. Sat. 41. — & Catillnam Quolibet in populo videas, quobuncque sub axe.

CĀTILINIANUS, Adj. Plin. lib. 2. cap. 51. In Catiliniæ prodigiis, &c. Edit. Harduin. Catiliniæ habet. q. V.

CĀTILINARIUS, a. um. ut, Bellum Catilinarium. Quintil. 3. 8. Seminarium Catilinarium. Cic. 2. Catil. 27. Scitote hoc in republica femi- narium Catilinarium futurum. [Catilinarum, aut certe Catilinariorum legendum putio. Sed prius malim.

CĀTILLUS, V. CATINUS.

CĀTILLUS, [*κατρίλλος*] Filius fuit Amphiarai, frater Coracis & Tiburci. Hic Tibur condidit, & a fratris nomine sic appellavit. Sil. lib. 8. 366.

hinc Tibur Catille tuum. Hor. 1. Carm. 18. 2. ablata consonante Catillum media brevi extulit,

Nullam, Vare, facra velle prii s severis arborem Cita mire locum Tiburis, & moenia Catili.

CĀTINA, a. vel **CĀTINÆ**, es. f. [*κατίνα*] Urbis Sicilia. Sil. lib. 14. 107. Tum Catine nimum ardenti vicina Typhæo. Ubi tamen, Catane legendum esse, Græcorum exemplo contendit post Heinfr. & Cluver. Drakenb. Ita enim Strabo, Diodorus, & Ptolemæus, ut & nummi Catanenium constanter scribunt; unde Catanenæ Charondas. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 12. 2. Nunc dicitur *Catania*, ut scribit in Melam Olivarius.

CĀTINENSIS, Ceres dicta, ab oppido Sicilia Ætnæ propinquo, ut ostendit Lactantius. lib. 2. 4. 28. ad ejus templum viris accedere non licebat. Sacra quoque illi per mulieres ministrabantur, & per virgines per- fici solita erant, ejusque deæ simulacrum non modo tangere, sed ne vi- dere quidem licebat, ut Alexander scribit. V. Cic. 6. Verr. 99.

Catinenses, Lentulus mimographus (cujus Septimius in Apologetico meminit) a Catina urbe Sicilia appellat Homines molles, qui se pumi- ce leves & glabros redderet. Juven. 8. Sat. 16.

Cur Allobrogicus, & magna gaudet ara Natus in Herculeo Fabius lare? si cupidus, si Vanus, & Eugæna quantumvis mollior agna? Si tenerum atritus Carinensium pumice lumbum Squallentes traducit avos?

De Catinensibus fratribus, qui parentes inter flammam Ætnæ incolumes humeris suis extulerunt. V. Solin. cap. 11. conf. eleganter expressum idem facinus in Denar. Sexti Pompei ap. Fulv. Urf. & Oifel. Tab. 76.

CĀTINUS, i. m. & **CĀTINUM**, i. n. [*κατίνας*] Vas escarium, ubi pulcem, aut juvenenti quid ponebant: a capiendi nominaverunt antiqui, nisi quod Siculi dicunt *κατίνας*, ubi alia ponebant. Hæc Varr. de L. L. lib. 4. 25. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur spurcitia, in omni metallo vocatur scoria.

Agens. Perf. 3. Sat. 111. — positum est argente catino Durum ulcus, &c.

Angusto pifces urgere catino. Hor. 2. Serm. 4. 77.

Magnus catinus. Hor. 2. Serm. 2. 39.

Niger. Juvenal. 6. Sat. 342.

Ruber. Perf. 5. Sat. 182.

Vitreus catinus. Suet. Galba, cap. 19. Atratunque juxta senem, in ca- tino vitreo thus tenement, & in calice fictili merum.

Catinus porri & lagani. Hor. 1. Serm. 6. 115.

Ad porri & ciceris refero, laganique catinum. De parabili ci- bo intelligendum frugique mensa arborit: nam Perrum pro Oleribus posuit, quæ vilissima sunt cibaria: & cicere legumen est, quo paupe- riores vesccebantur. Laganium etiam, quod fictum erat farinaceum, quod in sartagine ex oleo frigebatur, in parabilibus escis numeratum existimo. Turneb.

CĀTINULUS, i. m. dimin. Varroni tribuit Sospater V. dict. seq.

CĀTILLUS, i. m. five **CĀTILLUM** [*κατίλλος*] diminut. Parvum vas escarium. Columel. lib. 12. cap. 57. Hanc misuram quum in castillo composueris, oleum superfundito. Plin. lib. 30. cap. 6. Vermem terre- num castillo ligneo ante hiffo & ferro vincito impostum aqua excepta per- fundere, & defodere unde effoderis magi jubeant: max aquam bibere castillo, mire id prodesse ichiadicis affirmantes. V. Bayhum in libello de Vasculis. Charif. lib. 4. t. p. 51. Catinus masculinum genere dicitur, ut Mæcenas in decimo,

Jugie ait, fumans calido cum farre catinus. Et hinc dimi- nutive Catillus fit, ut Asinius contra maledicta Antonii, Volitantæ urbe- tota cailli. Sed Varro ad Cicer. 11. Catinuli dixit, non Catilli.

Catillus, est Superior pars mole molendinaria, ut inquit Paulus in 1. quum de lanionis. §. idem consultus. D. de fundo instructo & instru- mento legato; Est autem meta, inferior pars mole: catillus, superior.

CĀTILLO, ðnis. m. [*κατίλλος*] Catilloes Gulosos dicebant antiqui, auctore Festo. A Catinus, dimiutiva forma. Macrobi. lib. 2. Saturn. cap. 12. fin. Proprie Catilloes dicebantur, Qui ad pollicum Herculis ultimi quum ven- irent, catillos figurabant.

CĀTILLO, [*κατίλλος*] ærc. Catinos lingere. Plaut. Casin. 3. 2. 21. Ope- ram uxoris polliceor foras, quasi catillatum. alii aliter legunt. V. eum Petron. fragment. p. 688. & Burn. ad loc.

CĀTILLATIO, ðnis. f. [*κατίλλω*] Grave opprobrium objiciebatur homi- nibus generosis, siqui provincias amicas Pop. Romani expoliassent, quod eorum bona ligurifse viderentur. Fest. V. Gronov. ad Cic. 13. Att. 46. pr.

CĀTILLEMENTA, orum. n. pl. Arnob. 2. p. 73. ubi Heraldus Castellana- menta legit. q. V. conf. Salmas. ad Plaut. Cas. 3. 2. 22.

CĀTIUS, i. m. Deus antiquiorum, qui catos, id est acutos homines face- ret. Meminit Augustinus in 4. Sunt qui libentius Cautium legant, quod scilicet cautos homines faceret.

CĀTIZI, orum. m. Pygmæorum gens a Barbaris dicuntur, quos credunt a gruibus fugatos. Plin. lib. 4. cap. 11.

CĀTLASTER, tri. m. quasi Catulaster, ut Græci dicunt *κατρίλος* pro Ca- tulo, *κατρίλος* pro Proculo. Catulaster autem explicatur Grandior catu- lus, & Grandior puer. Charistus, Puer, pueri, Catulaster, catulastri. Ex quo Vitruvii locus 8. 4. emendatur, nisi sic legendum est, Ideoque semper transmarinos catulastros emere formosos, & puellas maturas, cos- que conjungere, ut qui nascerentur ex his, non solum egregia voce, sed etiam forma essent non invenuta. Caratlos scriptum erant. Hermolus vero Calastros legit. q. V. Joecundus Callastos: Gulicimus autem Pellif- ferus germanam lectionem restituit, teste Turneb. [In Vett. Gloss. quæ Catulaster *βάρβατος*.

CĀTULASTRUM, i. n. inde formatum nomen Ludicri puerile genus, nisi quid turpis est, videtur notare. Dracont. lib. 2. extr.

Non catulastra gerit puercilla.

CĀTLITIO, ðnis. f. pro Catullitione in antiquis Plinii exemplaribus re- pertur, ut ipse vidit lib. 16. cap. 25. Catullitione rutilici vocant, gelitente natura femina accipere, &c. V. Catullitio. Monuit Turneb.

CĀTO, cognomen gentis Porcie. V. p. CATONES.

CĀTŪBĒPAS, a. m. [*κατὸ βέπας*] Genus feræ est modicæ: cujus qui oculos videre, statim expirant: ut scribit Plin. lib. 8. cap. 21. *κατὸ βέπας* sane dicitur, qui capite est in terram demisso, *κατὸ βέπας* *κατὸ βέπας*.

CĀTOCHITES, a. m. [*κατοχίτης*] Gemma Corsicæ insule, impostam manum velut gummi retinens. Plin. lib. 17. cap. 30. *κατοχίτης* Græcis dicitur detentio. *κατοχίτης*, detentivus. V. Solin. cap. 9.

CĀTOCHUS, i. m. [*κατοχός*] Morbus est quom sensu privatur anima corpus.

corpisque omne velut gelu obrigeſcit. Hujus morbi tria facit genera Galenus lib. Finit. Medic. ubi vide.

C A T O G E U M, i. n. [κατογεῖον] Domicilium ſubterraneum.
C A T O M U M, i. n. Vinculum & catenam ſignificat, ut legitur in quodam in Juvenalem ſcholio. Cic. 7. Fam. 26. Vereor ne in catomum Cato nos. Ufurpatur & a Laberio apud Gellium in verſu catalectico,
Tollet bona fide vos oreus nudas in catomum. Alii utroque loco Catonum legunt. V. ſuo loco.

C A T O N E S, [Κατωνες] ex oppido Tuſculo originem habuere, unde primum profectus M. Porcius Cato ſenex, perſuaſione arque amicitia Valerii Flacci ſolicitatus. Hic Trib. mil. in Sicilia fuit. Prator Sardiniam provinciam obtinuit, ubi ab Ennio fuit Graecis litteris inſtitutus ætate iam grandis. Conſul deinde cum eodem Flacco creatus citiorem Hiſpaniam fortius eſt, ubi rebus feliciter geſtis, omnium urbium muros, quæ intra Bæzim ſunt, uno die ſolo æquari juſſit. Auctor Polyb. apud Plut. Plin. lib. 7. cap. 27. tribus eum laudibus cumulata, perfectum & Imperatorem, & Senatorem, & Oratorem nominando. Cujus ingenium etiam meminit Cic. de Clar. Orat. 293. his verbis, Orationes ejus, ut illis temporibus, valde laudo. ſignificant enim formam quandam ingenii, ſed admodum impolitam & plane rudem, &c. Scriptiſt Origines, & parvum de Agricultura librum, qui ad hæc tempora pervenit. Hic Cato Major & ob cenſuræ ſeveritatem Cenſorius dictus eſt, de quo plura V. apud Livium lib. 34. Ciceronem, Gellium, Plinium paſſim, Nepotem & Plutarchum in vit. Catones item duo fuerunt ſuperiores filii, quorum alter in bello contra Perſeum ſub Æmilio Paulo magna cum laude militavit. Alter Salonius vel Salonianus, ex matre cognominatus, patre ſuperſiſte at Pratore deſignato extinctus eſt, & egregios in juris diſciplina libros compoſuit. Auc. Gell. lib. 2. cap. 14.

M. Cato, Senioris pronepos, ſeveritate ac doctrina Stoica proavum referebat: nudis interdum pedibus brevisque toga in publicum prodibat, ſeſe aduſcians nihilo, niſi obſcenis rebus ac deteſtabilibus erubere. Prætura ſemel repulſam amito, Conſulatum fruſtra petit. Marciam conjugem roganti Hortenſio amico conceſſit, eandem poſtea Hortenſii hæredem recepit. Id quod cæſar, tanquam avaritiæ cauſa factum obicit. Dimiſit (inquit) ut locupletem reciperet. Toto civilis belli tempore intonſus fuit. Poſt pugnam Pharfalicam, Uricam cum Scipione reſcepit: ubi quum mori ſtatuiſſet, nocte de Stoica philoſophia diſeruit, ac Phædone Platonis de animi immortalitate perfectæ, gladio incubuit. Inde a ſcriptoribus Uticenſis vocatur. Ex Plutarcho.

In Catone perfectiſſimo Stoico ſummam eloquentiam non deſiderat Cic. de Clar. Orat. 118.

Annos quinquæ & lxxx natus Cato exceſſit e vita. Cic. de Clar. Orat. 30. de Cenſorio.

Marcus Cato nullam adulteram non eandem eſſe veneficam dixit. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Dat jura piis Cato apud inferos. Virg. 8. Æn. 670.
Secretorſque pius, his dantem jura Catonem. Ubi Servius, Cenſorium (inquit) ſignificat, non Uticenſem, qui contra Cæſarem bella ſuſcepit. Et ſupergreſſus eſt hoc loco Homeri diſpoſitionem: ſiquidem ille Minoeum, Rhadamantum, Æacum de impiis judicare dicit, hic Romanum ducem innocentibus dare jura commemorat.

Grandia Catonis morituri verba. Perſ. 3. Sat. 45.
Durus Cato. Juvenal. 11. Sat. 90.

Hilaris. Martialis. lib. 12. 6.
Quos Numa, quos hilaris poſſet habere Cato.

Intonſus. Hor. 2. Carm. 15. 11.
Prifici Catones. Hor. 2. Epift. 2. 117.

Rigidi. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 382.
Tertius e celo cecidit Cato. Juven. 2. Sat. 40.

Virtus Caton's narratur ſæpe mero caluiſſe. Hor. 3. Carm. 21. 11.
Virtutem moreſque Catonis repræſentare. Hor. 1. Epift. 20. 14.

Cato pro Duro, rigido & ſevero homine. Martialis. lib. 11. 40. in Charidemum,

Deſine: non poſſum libertum ferre Catonem.
Fuit & Valerius Cato grammaticus Romæ, qui multos nobiles docuit tempore Sullæ: cujus famam hi verſus indicant,

Cato Grammaticus, Latina Siren,
Qui ſolus legit, & facit poetas. Hujus meminit Tranquill. Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.

C A T O N I A N U S, a, um. [κατωνιανος] Adj. ut, Catoniana familia. Cic. 2. Q. frat. 6. Tabulam proſcriptiſt, ſc familiaſ Catonianam venditurum. Catoniana regula in jure appellatur, quæ ita deſinit, ut legatum, quod inutile foret, ſi teſtamenti facti tempore teſtator deceſſiſſet, quandoque poſtea de teſtamento non convaleſcat. l. 1. D. de reg. Caton. l. 13. D. de opt. legat.

C A T O N I U M, i. n. Cic. 7. Fam. 25. Vereor ne in Catonium Catonius. h. e. Vereor ne nimia libertas, & Catonis imitatio, cujus laudes & tu & ego ſcripſimus (erat autem hoc Cæſari moleſtiſſimum, unde & Antiochæ poſtea ſcriptiſt) ſubaudi Præcipiet nos in Catonium, id eſt orcum, aut inferni baratrum: hoc eſt, ſi nobis cauſa mortis. Cæſ. lib. 12. cap. 17. Siquidem Catonium pro inferis recitæ poni, ex Laberio comprobavit Gellius, etiam ſi inter forſida obſoletaque ac maculantia, id eſſe vocabulum putat. Nec eo verbo eſſet uſus orator, niſi de induſtria ex obſcuritate jocum captaveſt. Hæc Cælius. Laberii verſus apud Gellium, lib. 16. cap. 7.
Tollet bona fide vos oreus nudas in Catonium. Fieri poteſt ut ab adverbio Græco κατονω ducat originem, quod & inferiora & ſubterranea loca ſignificat. Amerpachius & Rutilius per Catonium, ſive Catonianum, intelligunt Fortunam quam paſſus eſt Cato, quum eſt a Cæſare miſſus in carcerem. Qua de re Suet. in Jul. cap. 20. & Gell. lib. 4. cap. 10. Scio & apud Gellium, & apud Ciceronem ab aliis aliter legi: ſed longum foret omnia huc transferere. [Locus uterque vexatus & obſcurus eſt. Illud perſpicuum arbitror, Ciceronem ad nomen Catonis per paronymiam alludere voluiſſe.]

C A T O P T E R I U S, i. m. [κατοπτριος] Locus quidam præcepit eſt a Paradoſi proeniens, qui ventofas in Anemorem (unde & nomen habet) trudit procellas. Hic locus Delphorum & Phoceniſm terminus erat, qua tempeſtate Lacedæmonii Delphos a Phoceniſm ſocietate diſjunxerunt, & per ſe rem ſuam publicam agitare præmiſerunt. Hæc Strab. lib. 9.
C A T O P T I C E, es. f. [κατοπτρικη] dicitur Videndi illa ratio qua deſpectamus. Tribus enim modis viſu utimur. Nam aut in rectum dirigitur vi-

ſus, & dicitur Optice: aut ſurſum ſpectamus, & eſt Anoptice: aut deorſum fertur oculator acies, & hæc eſt quam Catopticeſm dicimus. Ceterum hacin re illud contingit mirabile, ſi attollatur viſus, etiam ſtellas contingimus: ſi in rectum proſpectus petatur, quadraginta millium paſſuum non exceſſit menſus. Infra vero etiam minore multo menſura viſum hebecere, obſervatum, quando eſt hic longe diſtinctior modus. Ex Cæſ. Rhod. lib. 15. cap. 4. [Nuge. Forſan Catopticeſm pro Catoptice arripuit. Quæ eſt pars Optice ad Reflexiones pertinens.]

C A T O P T R O N, i. n. [κατοπτρον] Speculum. Inter ornamenta muliebria poſuit Pollux lib. 7. cap. 22. & lib. 10. cap. 28.

C A T O P R O M A T I A, æ. f. [κατοπροματια] Divinatio quæ fit per ſpeculum, de qua vide infra in dictione MAGIA.

C A T O P Y R I T E S, æ. m. [κατοπυριτες] Gemina quæ ex Cappadocia venit. Plin. lib. 37. cap. 10.

C A T O R C H I T E S, æ. m. Vinum, quod & Sycites & fico. Plin. 14. 16.

C A T O R T H O M A, ætis. n. [κατορθωμα] Recte factum interpretatur Cic. 3. de Fin. 45. Quemadmodum oportunitas (ſic enim appellemus καταρτημα) non fit major productione temporis (habent enim ſuum modum quæcumque opportuna dicuntur) ſic recta effectio: κατορτημα enim ita appello: quoniam rectum factum κατορτημα: recta igitur effectio, item convenientia, denique ipſum bonum, quod in eo poſitum eſt ut natura conſentiat, creſcendi acceſſionem nullam habet. Idem lib. Offic. 1. 8. ubi de recto & æquo diſputat, Perfectum officium, rectum opinor vocemus, quod Græci κατορτημα.

C A T O R T H O S I S, V. in C A T O R T H O M A.

C A T O T E R I C A, [κατοτερικα] Pharmaca vocantur quæ purgant per infernum ventrem, ut Galen. auc. eſt lib. 13. Therapeutices. V. ANOTERICA.

C A T T A, æ. f. [καττα] Felis. Martialis. 13. Epigr. 69.
Panonicas nobis nunquam dedit Umbria cattas.

Cattas etiam inter Navium appellationes referunt. Gell. 10. 25.
C A T T I, orum. m. [καττοι] Germanicæ populi. Tacit. Germ. 31. 1.

C A T T I C U S, a, um. Adj. Martialis. 14. Epigr. 26.
Cattica Teutonicoſ accendit ſpuma capillos. alii legunt Caultica.

C A T T I T E R I D E S, V. C A S S I T E R I D E S.

C A T U L A R I A, Porta dicta Romæ eſt, quia non longe ab ea ad placandum Caniculæ ſidus frugibus inimicum, ruſe canes immolabantur, ut fruges matureſcentes, ad maturitatem perducerentur. Feſt.

C A T U L L U S, i. m. [κατουλλος] C. Valerius Catullus Poeta Veronenſis, natus anno ante Saluſtium, Sullæ, Marique temporibus, in poematis cum ſæcivus, tum mordax, quippe qui Cæſari maximo tunc viro minime pepercit, lambis cum criminatus: reconciliatus nihilominus, ac eodem die ab eo cenæ adhibitus eſt, teſte Tranquillo, in Jul. cap. 73. de tempore mortis ejus non ſaris conſtat. Doctus Catullus. Ovid. 3. Amor. 9. 62.
Læcivus. Ovid. 2. Trift. 427.
Tener Catullus. Martialis. lib. 12. 44.

Lesbia cum tenero te poſſet amare Catullo.
Urbanus. Juven. 13. Sat. 111.
Vetanus. Catull. 7. 10.

Cantare Catullum. i. e. Opera Catulli. Hor. 1. Serm. 10. 19.
Fuit alius Catullus urbaricus mimegraphus, de quo Juven. 13. Sat. 111.

— micinum agit ille
Urbanus, qualem fugitivus ſecura Catulli. Idem 8. Sat. 185.

— vocem, Damafippe, locali
Sipario, clamorſum ageres quum phafma Catulli.

C A T U L L I A N U S, a, um. Adj. ut, Baſia Catulliana. Martialis. lib. 11. 7.
Da nunc baſia, ſed Catulliana.

C A T U L L I N U S, i. m. Vir illuſtris apud Sidon. Epift. 1. 11. Carm. 12.

C A T U L U S, i. m. [κατουλος] ſimplici etiam ſcribitur, corruptique penultima. Forſan a Catus deductum. Fuit autem hoc cognomen gentis Lutatiæ. C. Lutatus Catulus primo bello Punico conſul, ccc navibus adverſus Pœnos profectus, ſexcentas eorum naves comæatibus impeditas duce Annone apud Ægates inſulas, inter Siciliam & Africam depreſſit, ſinenique bello impoſuit: pacem petentibus hac conditione conceſſit, ut Sicilia, Sardinia, ceterique inſulis inter Italiani, Africanque decederent, & Hiſpania citra Iberum abſtinerent. Liv. Epit. l. 19. Auctor de Vir. Ill. cap. 41.
Catulus item orator, Conſul cum C. Mario quarto ejus conſulatu C. nros fudit: ab eodem poſtea urbe occupata per diſſenſionem mori juſſus eſt, fruſtra precantibus pro eo civibus. Itaque in cubiculo incluſus, candentem carbonum vapore ſuffocatus eſt, teſte Valerio lib. 9. Cujus manes ultus eſt poſtea Sulla, interfecto Mario Juniore. Lucan. lib. 2. 173.

— quid ſanguine manes
Placatos Catuli referam? De hoc Catulo Cic. de Clar. Orat. multa ſcribit. Acron. in 3. Verr. 155.

Catulus, alius fororius Catilina, eques Romanus, partium nullarum, tantumque quieti ſtudens, a Catilina juſtu Sulla interfectus eſt. Auctor Pædian.

C A T U L I A N U S, a, um. Adj. ut, Minerva Catuliana, Romæ a Q. Lut. Catulo dicata. Plin. 34. 8.

C A T U L U S, Feſto, Genus quoddam vinculi, qui interdum Canis appellatur. V. CANIS.

C A T U L U S, i. m. [κατουλος] proprie ſignificat Canis filiolium: dictus (ut ait Varro lib. 4. de L. L.) aſagaci ſenſu & acuto. Virg. 1. Ecl. 23.
Sic canibus catulos ſimiles, ſic matribus hædos, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 38. Bene igitur idem Chryſippus qui ſimilitudines adjungens, omnia in perfectis & maturis docet eſſe meliora, ut in æquo quam in equulo, in cane quam in catulo, in viro quam in puero.

Fideles catuli. Hor. 1. Carm. 1. 27.
Seu viſa eſt catulis cerva fidelibus. i. e. Sagacibus, vel ſilentium investigando ſervantibus, ut ait Acron. [Inſcite, quali non Canum proprium epitheton ſit.]

Sagax. Ovid. de Rem. Amor. 201.
Nunc leporem pronum catulo ſectare ſagaci.

Veloces. Virg. 3. Georg. 405.
Caſtrate caudas catulorum. Columel. lib. 7. cap. 12. V. CASTRO.

Militat in ſilvis. Hor. 1. Epift. 2. 67.
Olent longe aliter catuli, aliter fues. Plaut. Epid. 4. 2. 9. Proverbialis formula In rebus longe diverſe nature.

Pafece catulos ſero. Virg. 3. Georg. 405. — ſed una
Veloces Sparæ catulos, acremque Moloffum
Pafece ſero pingui. i. e. Aqua lactis, quæ pingues efficit canes. Serv.

M m m Subblan-

Subblandiri catulo. Plaut. Afm. 1. 3. 12.
 Catuli [καυλιόται] non solum Canum foetus diminutive, verum omnium animalium appellantur. Nonius. [Exceptis tamen cornipedibus, ni fallor.
 Afpidis catuli. Plin. lib. 11. cap. 74. ad finem capitis femel & iterum.
 Canum. Plin. lib. 29. cap. 4. Catulos lactentes adeo puros existimant ad cibum, &c.
 Delphinorum. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphini agunt fere conjugia, pariunt catulos decimo mense ætivo tempore.
 Draconum. Plin. lib. 10. cap. 72.
 Felis catuli. Phaed. 2. Fab. 5. 24.
 Lacertarum. Plin. lib. 10. cap. 45. Quoniam huic animali nulla memoria: itaque catuli per se erumpunt.
 Leonis. Claud. de Bell. Get. 324.
 Leana catulorum obliata. Virg. 3. Georg. 245.
 Luporum catuli. Virg. 2. Æn. 357.
 Muriuni. Plin. Murium quoque catuli ostentum faciunt. [Non occurrit in Indice.
 Serpentis. Virg. 3. Georg. 438.

— catulos tectis, aut ova relinquens.
 Simiæ catuli. Plin. lib. 8. cap. 54. Simiæ gestant catulos: quos manufactæ intra domos peperere.
 Suis catulos. Plaut. Truc. 2. 13.
 Jam hercle ego hic te, mulier, quasi sus catulos, pedibus proteram.
 Tigridis. Plin. lib. 18. cap. 18.
 Viperaurum. Plin. lib. 10. cap. 62. Tertia die intra uterum catulos excludit.
 Vulpium. Plin. lib. 10. cap. 74.
 CÁTULA, æ. f. Canis femina. ut. Indomitæ & rabidæ libidinis catula.
 Aurel. Vict. Epit. 32. Et Fulgent. Carm. 22.
 At lupus & catula forant coeundo lycifcam.

CÁTULLUS, i. m. diuin. [καυλλύσιος] Martial. lib. 1. 84.
 Os & labra tibi lingit Mannella catellus. Cic. 1. de Divin. 103.
 Tum ille arctius puellam complexus, Accipio omen, inquit, mea filia, erat autem mortuus catellus eo nomine. Alii legunt Mortua catella.
 Melitæi catelli. Plin. lib. 3. cap. 26.
 Flagrare amore exiguæ cætellæ. Martial. lib. 7. 86.
 Rimari exta catelli. Juven. 6. Sat. 550.
 CÁTULINUS, a, um. Adj. [καυλλίνος] Quod est ex catulo. ut: Catulina caro. Plin. lib. 29. cap. 4. Genito mane catulo res divina fit: & in coenis deum etiamnum ponitur catulina.
 Carnem catulinam escitavisse, h. e. Comeditisse Romanos, Plautus in Sartyone refert, ut scribit Feltus.

CÁTULLIO, [καυλλύσιος] Ære. Dicitur de canibus, quando venerem appetunt. Varr. 2. de R. R. cap. 9. de canibus loquens, De foetura, principium admittendi faciunt veris principio: tunc enim dicuntur catuline, id est ostendere velle se maritari. Plaut. Quum meam uxorem vidi catulientem, Laberius dixit Catulientem lupam, id est coitus appetentem, apud Nonium. 2. 171. Sunt qui scribunt Catullire.
 CATULIPIO, onis. f. [καυλλύσιος] Plin. lib. 16. cap. 25. Catulionem rusticus vocat, gestiente natura femina accipere, eoque animam inferente omnibus satis. Al. Catidlio. q. v.
 CATURACTONIUM, i. n. [καταρακτωνίον] Britanniæ insulæ oppidum, Ptolemæo. Vulgo Carlisle.
 CATURICUS, Italiæ populi fuit, trans Padum a Plin. lib. 3. cap. 16. in undecima Italiæ regione collocati.
 CÁTUS, i. m. [καύσιος] Felis. Pallad. Mart. t. 9. Contra talpas prodest catos frequenter habere.
 Catos etiam dixerunt militari usu Vineas & plateos, sub quibus miles latebat muros oppugnaturus. V. Veget. de Re Milit. 4. 15. Turneb. Advers. 11. 24.
 CATUS, pro Homine cauto. V. Cautus in CAVEO.

C A V

CAVÆDIUM, i. n. [καυδιόν] erat intra parietes. Locus tectus ac patulus ad communem omnium usum, maxime salutantium relictus, nam & non invitati illic commeari poterant. Varr. de L. L. 4. 33. Plin. lib. 2. Epit. 17. A tergo cavædium, porticum, aream, &c. Cava ædium, disjunctum protulit Vitruvius lib. 6. cap. 3. ubi quinque genera eorum proponit. conf. CAVUS.
 CAVĀMEN, inis. n. Caverna. Solin. cap. 14. Nam in latebrosis rupium cavaminibus, &c.
 CAVARES, vel CAVARI [καβαρῆς] Narbonensis Galliæ populi, in quorum agro Avenio civitas sita est. Auctor Pompon. Mela lib. 2. cap. 5. qui Cavares vocat. Strabo, nisi codd. vitium est, καβαρῆς nominat, Ptolemæus καβαρῆς, juxta Drientiam & Ifaram amnes sitos.
 CAVATICUS, CAVATOR, CAVATUS. In CAVUS.
 CAUCA, æ. f. [καύκα] Ptolemæo] Urbis Hispaniæ, alio nomine Conca. Vulgo Ulyencia.
 CAUCADÆ, Gentes sunt ad Lagoum amnem, quo in illum insuist Opharus, circa Mæotim a Plin. lib. 6. cap. 7. collocati.
 CAUCALIS, is vel idis. f. [καυκαλίς] Gentes herbe feniculo similis, brevi caule, flore candido. Plin. lib. 22. cap. 22. Vulgo Persinum notatum.
 CAUCASUS, i. m. [καυκάσιος] Asiæ mons supra Iberiam ac Albaniam in Septentriones, Ptolemæo. Ælique pars Tauri montis: & totus Taurus Caucali nomine intelligi potest, ut perfræpe parvis vocabulum toti figuret tribuimus. Philostratus lib. 2. Caucasus (inquit) Mediam atque Indiam terminans, in mare rubrum altero cubito descendit, &c. Ubi, multa de Promethæo ad Caucasum ligato. Caucali montes, etiam multitudinis numero dicuntur, auctore Pomponio lib. 1. 21. fidem (inquit) aliubi Taurici, Moschi, Amazonici, Caspii, Coraxici, Caucali, ut aliis aliisve appositis gentibus, ita aliis aliisque dicti nominibus. Urgetur arboribus Caucasus. Propert. lib. 1. 14. 6.
 Horrens cauitibus. Virg. 4. Æn. 767.
 — Sed duris genuit te cauitibus horrens Caucasus.

— Pelle femineos metus,
 Et inhospitalem Caucasum mente indue. i. e. In quodvis, vel inhumanum maxime, facinus mentem obdura.
 CAUCASÆUS, vel CAUCASUS, a, um. Adj. [Καυκάσιος] ut, Caucasæa rupes, Propert. lib. 2. 1. 69.
 Antra. Ovid. 4. Met.
 Juga. Claud. de Bell. Get. 59.
 Pruina. Claud. 1. in Eutrop. 247.
 Rupes. Ovid. 3. de Arte Am. 195.
 Vertex. Virg. 2. Georg. 440.
 Volucres. Virg. 6. Ecl. 42.

Caucasæaque refert volucres, &c.
 CAUCASIÆ PORTÆ, inquit Plin. magno errore a multis Caspiæ dictæ, ingens naturæ opus, montibus interruptis repente, ubi fores obditæ feratis trabibus, subter medias anme Dryiodori fluente, citraque in rupe castello (quod vocant Cumania) communito ad arcendas transitu gentes innumeras, lib. 6. cap. 11.
 CAUCASIGENA, æ. c. ut, Caucasigenæ Alani. Sidon. 4. Epist. 1.
 CAUCENSIS, tum. m. pl. Hispaniæ citerioris populi, in conventu Clu-niensis, de quibus Plin. lib. 3. cap. item 3.
 CAUCHI, orum. m. pl. Populi sunt in Septentrione, qui majores minorisque appellantur. Vasto ibi meatu, bis dierum noctiumque singularum intervallis, effusus in immensum agitur Oceanus, æternam operiens rerum naturæ controversiam: dubiumque terræ fit, an parte in maris. Illic misera gens tumulos obinet altos, aut tribunalia structa manibus ad experientia altissimi æstus, casis ita impoſitis: navigantium similes, quum integant aquæ circumdata: naufragis vero, quum recesserint, fugientisque cum mari pisces circa tuguria venantur. Non pecudem his habere, non lacte alui, ut finitimus, nec cum feris quidem communi contingit, omni procul abactò fructice. Verba sunt Prol. lib. 2. cap. 1.
 Cauchi, vel Chauci, Populi, qui sub secundo Germanorum genere, Ingavones appellato, collocantur a Plin. lib. 4. cap. 14. conf. CAUCI.
 CAUCON, i. n. [καυκόν] Hérba est, quæ etiam Ephedra & Anabasis appellatur. Nascitur ventoso fere tractu, scandens arborem, & ex ramis propendens, folio nullo, cæcis numerosis, qui sunt junci geniculati, radice pallida. Plin. lib. 26. cap. 7. Vulgus Prelam appellat: qua muliercule utuntur ad purganda vasa culinaria.
 CAUCON, [καυκόν] Triphylia fluvius, a quo vicini populi Cauconæ appellati sunt. Auct. Strab. lib. 8.
 CAUCUS, i. m. vel CAUCA, æ. f. Patera, poculi genus. Spartian. Nigro cap. 10. Quum milites quosdam in cauco argenteo expeditionis tempore bibere vidisset. V. ibi Salmast.
 Dabis in caucos & scyphos &c. Trebell. Poll. in Claud. 14. & Gloss. Vet. καύσα, patera.

CAUCULARII, & CAUCULATOIRES, i. e. Præſtigiatores. V. Salmast. dict. loc. & Gloss. Vet.
 CAUDA, æ. f. [καύδα, κέρως] Pendens posterior pars, quæ omnibus animalibus est præterquam hominibus & fimiis. Plin. lib. 11. cap. 50. Caudæ præter hominem ac fimiis, omnibus fere animalibus, & ova gignentibus, pro defiderio corporum: nudæ hirtis, ut apris: parvæ villosis, ut uris: prælongis fetosæ, ut equis. Cic. 3. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni fetas, caudam, aures, ad motus animorum declarandos dedit.
 Acumen caudæ scorpionis. Ovid. 4. Fast. 163.
 Pavonis. Lucret. lib. 4. 805.
 Serpentis. Ovid. 9. Met. 647.
 Acuta cauda. Plin. lib. 9. cap. 29.
 Bifulca. Plin. lib. 9. cap. 29.
 Equina. Hor. 2. Epist. 1. 45.
 Extrema. Virg. 3. Georg. 423.

— extremaque agnina caudæ Solvuntur. De serpente.
 Falcata. V. Novissima.
 Ima. Virg. 3. Georg. 59.
 Intorta cauda suum. V. IN TORQUEO.
 Lunata cauda delphini. Sen. in Oedip. 5. i. e. In cornua fifsa.
 Novissima, Ima. Ovid. 3. Met. 681.
 — falcata novissima cauda est. i. e. Extrema pars caudæ inflexa est, in falcis modum.
 Picla pavonis. Hor. 2. Serm. 2. 26.
 Summa. Cic. in Arat.
 Atque avis ad summam caudam.
 Torta. Sen. Herc. fur. 9.
 Unca scorpionis. Ovid. 15. Met. 371.
 Blandiri cauda. Ovid. 2. Fast. 417.
 Conſtitit, & cauda tenente blanditur alumnis.
 Jaçtare, pro Adulari, seu Se oitentare blandiendo, quod a canibus tractum videtur. Perf. 4. Sat. 15.
 Movere blandas præ aera caudas. Ovid. 14. Met. 258. De lupis, urſis, & læneis, qui advenientibus blandiebant.
 Retorquere. Claud. in Sex. Conf. Stil. 357.
 Verrunt æquora caudis delphines. Virg. 8. Æn. 674.
 Verrere veligia cauda. Virg. 3. Georg. 59.
 Et gradiens ima verrit veligia cauda. De vacca.

Cauda, pro Membro virili. Hor. 1. Serm. 2. 45.
 — quinetiam illud Accidit, ut quidam testes caudamque falacem Demeteret ferro. h. e. Virgam virilis membri libidinofam abſcideret. Acron.
 Sic ἐγὼ & κέρως. Vide in Theſ. in ἐγὼ, & quæ notavi in marg. ex Homero: ὡς ἐγὼ μὲν ἀπὸ μὲθυστου, θυμὸς δὲ μὲθυστου. Sed puto aliquem jocantem lectionem ita mutaviſſe, quum legeretur: ὡς μὲν ἀπὸ μὲθυστου, H. St. Turgentis verbera cauda. Hor. 2. Serm. 7. 49.
 Caudam trahere; Proverbium inquit esse Acron. de Illis dici solitum qui pro deridiculo habentur. Solent enim (ut addit Porphyrio) pueri deridentes nescientes a tergo caudam suspendere, ut velut pecus caudam trahat. Hor. 2. Serm. 3. 53.
 — hoc te Crede modo insanum, nihilo ut sapientior ille Qui te deridet, caudam trahat. Turnebus hic Caudam trahere, esse

esse putat Superbe magnificeque incidere, ut qui talari toga pallave ornati longo Iymate verrunt terram. Hor. de Arte Poet. 215.

— traxitque vagus per pulpita vestem. i. e. Magnifice incescit saltans. Nam ad syrma allusum esse existimat, quod a tractu nomen est adeptum. Aut, quod non aequo placet, tractum erit ab avibus, ut gallis gallinaceis, & pavonibus, qui sua infolentia videntur cauda: unde scripsit alio loco Hor. 2. Serm. 2. 26.

— & picta pandat spectacula cauda. Trahit igitur caudam, Qui sibi placet, seque sapientem, & ut Varronis verbo utar, sapientiam putat. Sic & Pers. 4. Sat. 15.

Ante diem blando caudam jactare popello. Equinae caudae pilos vellere: Proverbium de Illo dicitur, qui quod viribus atque impetu fieri nequit, id tempore atque assiduitate perficit. Usus est Hor. 2. Epist. 1. 45. his verbis, Utor permisso, caudaeque pilos ut equinae Paulatim vello, & demo unum, demo etiam unum, &c.

Caudam Verris dixit Cicero, per translationem ab animalibus, 4. Verr. 191. Videtis extremam partem hominis caudam illam Verris, tanquam in luto demersam esse in litura.

CAUDICAE, arum. f. pl. Cistellae appellatae sunt ex junco, ad similitudinem caudae equinae factae, Fest. Gellius 10. 25. dicit esse Naves. [Scaligin. apud Fest. Caudae legit, apud Gell. extat Caudiceae.]

CAUDEX, icis. m. [καυδος, καυδο] Ex quo Cortex extrahitur. Virg. 2. Georg. 30.

Quin & caudicibus sectis (mirabile dictum) Truditur et sicco radix oleaginia ligno. Ubi Servius, Caudicibus possunt pro Codicibus: sicut Caulem pro Colem: Sauricem pro Soricem dicimus. Plin. lib. 12. cap. 14. Juba tradit arborem thuris, contortis esse caudicis.

Caudex, Stirps arboris. Plin. lib. 16. cap. 30. Arboree quaedam simplices, quibus a radice caudex unus, ut olivae, fico, viti. Quaedam fruticosi generis: ut palurum, myrtus, &c. Bud.

Intortus caudex. V. INTOXTUS.

Caudex, Plurium tabularum contextus. Unde Tabulae caudices dicuntur: & Naves quibus commeatu subvehuntur, Caudiciae five codiciae appellantur. Unde Appius Claudius Caudex cognominatus est, quoniam primus perfraxit Romanis navem conficere. Sen. de Brevit. Vitae, cap. 11. Quis Romanis primus perfraxit navem conficere? Caudicus is fuit, Caudex ob hoc ipsum appellatus, quia plurium tabularum contextus, caudex apud antiquos vocabatur. Unde tabulae codices dicuntur: & naves nunc quoque quae ex antiqua consuetudine commeatum subvehunt, caudicae vocantur. Sic legit Bayhus. Caudicarum navium mentio est apud Gellium lib. 10. cap. 25. Loquitur autem Seneca de Q. Appio Claudio Caudex cognomento, qui cum Q. Fulvio Flacco co. s. fuit. Hermolaus & Caelius non Caudicae legunt apud Senecam, sed Caudicariae. Alii Caudicatae. [Forte, ut apud Gell. Caudicae legendum.]

Caudex, per metaphoram pro Homine stulto. Ter. Heaut. 5. 1. 4. Quae sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus.

CAUDIBUS, a, um. Adj. [καυδο] Quod est ex caudice. Plant. Rud. 4. 4. 65.

Cistellam istic inesse oportet caudem in isto vidulo.

CAUDICALIS, [καυδο] Quod pertinet ad caudicem. Plant. Pseud. 1. 2. 25. Te cum securi, caudicali praeficio provinciae. i. e. Tua erit provincia, ut caudices securi findas.

CAUDICARIUS, a, um. Adj. [καυδο] ut, Caudicariae naves, Ex tabulis crassioribus factae. Festus. V. CAUDEX.

CAUDICARIUS, i. m. Nauta, qui Tiberi annoniam subvehit. Cod. Theod. 4. 9. de suar. & pecuariis, (l. 14. t. 4.) & Inscript. Vet. Lips. ad Sen. de Brev. Vit. cap. 13. conf. Demster. Paralip. ad Kofin. 8. 38. p. 776.

CAUDICATUS, a, um. aliud Adj. [καυδο] ut, Caudicatae naves. V. in CAUDEX.

CAUDICEUS, a, um. Quod ex caudice est. Aufon. in Mosella v. 197. Navita caudiceo fluitans super aquora lembo. Sic apud Gell. 10. 25. in Navium appellationibus, Caudiceae.

CAUDIS, is. five CAUDIUM, i. n. [καυδο] Oppidum Samnii. Unde Caudinae furcae, & Caudinae fauces, nobilitate insigni clade & ignominia, quam Romani exercitus sub T. Veturio, Sp. Posthumio cons. a Samnitibus accepit. V. Liv. 9. 2. seq.

CAUDINUS, a, um. Adj. [καυδο] ut, Caudinae furcae. Lucan. lib. 2. 138. Ultra Caudinas speravit vulnera furcas.

Fauces caudinae. Sil. lib. 8. 566. — aut Caudinis faucibus haerent.

Praelium Caudinum. Cic. de Senect. 41.

Caudinus cognomine dictus est L. Lentulus, quod ad furcas Caudinas obfessus cum exercitu consiliiis foedus turpe fuisset, ut ex Livio elici potest.

CAVEA, V. CAVUS.

CAVEO, cavi, cautum, [καυδο] ere. significat Vitare & sibi providere ne aliquid praeter spem accidat.

Inter Cavere & Vitare Lucilius esse distantiam voluit lib. 26. & esse plus Vitare: Quid tibi cavendum censes, quid virandum maxime. Ex Nonio.

Cave in modo imperandi posteriolem habet potentiam. Ovid. 2. Met. 89. Nate cave: dum resque finit, tua corrige vota. [Non perhorum id esse innotet Profodiae regg. scriptores, quippe Ovid. alias, & Horat. corripuit. V. infra CAVO, ere.]

Cavere aliquid. Ter. Eun. 4. 6. 25. Quod cavere possis, stultum admittere est.

Exitium cavere. Suet. Tib. 53.

Frigora. Ovid. 2. de Arte Am. 302.

Infidias cavere. Suet. Caes. 85.

Jurgia. Ovid. 1. de Arte Am. 591.

Malum cavere. Cic. 1. de Orat. 147. Nam ipsum quidem illud etiam sine conjunctione juris, quam sit bellum cavere malum, scire possumus.

Morsus tristes animi, i. e. Vitare. Martial. lib. 12. Epigr. 34. Si vitare vales acerba quadam, Et tristes animi cavere morsus, &c.

Omnia cavere. Cic. 11. Fam. 21. Quamobrem nec metum quicquam, & cavebo omnia.

Perculum. Suet. in Galb. cap. 19. Sacrificantem mane aruspex identidem monuit, caveret periculum, non longe percussores abesse.

Pietatem cavere, pro Fugere. Cic. 2. de Fin. 71. Nemo pius est, qui pietatem cavet. Cave quicquam putes esse verius. [Sed lectio dubia est. V. not.]

Tela. Ovid. 4. de Pont. 3. 56.

Ventos. Ovid. 2. de Arte Am.

Acriter aliquid. Hor. 2. Serm. 3. 92.

Cura cavere aliquid dicitur. Ovid. 2. Fast. 60.

Cavere aliquid. Cic. 1. Fam. 7. Ut considerares in omni reliqua vita quibus crederes, quos caveres.

Cavere facere aliquid. Plaut. Epid. 3. 2. 23. Is apud forum manet me, quali qui amare te caveat. Al. Quali qui emeret caveat.

Cavere aliquid alteri. Plaut. Bacchid. 1. 1. 8. Id (amabo te) huic caveas. P. quid isti caveam? Cato cap. 5. Scabium pecori & jumentis caveto: id ex fame, & si impluit, fieri solet. i. e. Provideto ne scabie corripiantur.

Cave canem. Proverbi more usurpabatur a veteribus, quum quempiam terrene vel arcere volebant: ac Satyra quaedam Varronis hac inscriptione erat. Crediderim natum esse hoc proverbium ex metu canum rabioforum, vel acrium & mordacium. Verba Varronis sunt apud Nonium, Quod ea die mea erat praebitio, in januum, Cave canem in scribi jubeo. Hoc est, Quomodo die convivium praebere deberem, ut ab aditu meorum adium detererem qui ad conditum venturi erant, in scribi jussi januae, Cave canem, ne quis ingrederetur. Sumptum est a Graecis. Turneb.

Cavere in jure. Cic. 2. Offic. 65. Nam in jure cavere, consilio juvare, atque hoc scientia genere professe quamplurimum, vehementer & ad opes augendas pertinet, &c.

Cavere alicui, Jurisprudens hominis est, qui consulti suo rationem praestitit, formulamque dicitur paciscendi aut contrahendi: & monitis consilioque instruit, ne conditionem suam deterorem faciat. ut apud Cic. in Topic. 4. qui ad Trebatium scribit Jurisconsultum, Etenim quum tu mihi meisque multa saepe cavisses, veritus sum ne si ego gravarer, aut ingratum id, aut superbum videretur. alii legunt Scripisses. Et Cic. 3. Fam. 1. extr. L. Valerium Jurisconsultum valde tibi commendo: sed ita etiam, si non est Jurisconsultus. Melius enim ei cavere volo, quam ipse alii solet. & Ovid. 1. de Arte Am. 83. Illo saepe loco capitur consultus amore, Quisque aliis cavet, non cavet ipse sibi.

Cavere & sancire. Cic. 2. de Finib. 101. Quare autem quid sit, quod quum, &c. tam accurate, tamque diligenter caveat & sanciat, ut Alynomachus & Timocrates haeredes sui de Hermachi sententia dent, &c.

Cavere consule. IN CONSULO.

Melius cavere alicui. Cic. V. paulo supra.

Aedificiis & sepulchris cave lex. Cic. 2. de Legib. 61. Altera lex, privatae aedificiis, altera ipsis sepulchris cave.

Concordiae publice cave. Vellei 2. 47. 5.

Haeredi. Cic. 2. de Invent. 120. Amentia igitur fuisse, quum haeredi vellet cavere, id adscribere, quo non adscripto nihilominus haeredi caveatur.

Securitati cavere. Suet. Tit. 6.

Sibi. Cic. pro Rosc. Com. 15. Quid ita? Flavio sibi cavere non venit in mentem?

Sibi ab aliquo, est Satis accipere. Cic. 6. Fam. 7. At vero inquam, tibi ego Brute non folvam, nisi prius a te caveo, amplius co nomine neminem, cujus petio sit, petiturum. i. e. Nisi a te spondente satis accepero. Idem 4. Verr. 27. Rogant eum ut id quod ab ipsis abisset pecunia, curet: ab sese caveat quemadmodum velit, de illa haereditate cum Epicrate neminem esse acturum. i. e. Arbitrio suo ab se cautionem exigat. Bud.

Cavere aliquem se restitutum. i. e. Satisficere. Ulp. 1. si procuratorem. §. ult. D. mandat. Si dolus non intervenit, nec culpa, non teneberis, nisi ad hoc, ut caveas si in potestate tuam pervenerit se restitutum.

Obfidibus cavere de pecunia. Casf. 6. Bell. Gall. 2. i. e. Dare obfides, quoad pecuniam dissolvant. Bud. Obfidibus, casus esse ablativus.

Obfidibus inter se cavere, pro Obfides invicem exigere. Casf. 7. Bell. Gall. 2. Et quoniam in praesentia obfidibus cavere inter se non possent, ne res effugeret, ut jurejurando ac hie sancitur, petunt. Bud.

Per aliquem sibi cavere. Cic. 6. Fam. 7. Auges etiam tu mihi timorem, qui in Oratore tuocaves tibi per Brutum, & ad excusationem socium quaris.

Pecuniam alicui cavere. Scavola in l. si ex pluribus. D. de solut. Si ex pluribus caulis & chirographis creditor ita cavet. T. Mavrus dico me accepisse, & habere, & accepto tulisse C. Titio reliquum omne ratione posita ejus pecuniam, quam mihi Stichus C. Titii servus caverat. Quasitum &c. Summam cavere. Scavola in l. Quae neptis. D. de acquir. haered. Condemnatque pro portionibus haereditatis singuli haeredes, inter quos & Scia, Sempronio caverunt summam qua quisque condemnatus erat, usuris, &c.

Cavere capite, est Capitis periculo se obstringere, & alium sibi eodem vinculo obligare. Plin. lib. 14. 2. cap. 7. Aetas nostra vidit in Capitolio, prius quam id novissime consagravit a Vitellianis incensum, in cella Junonis, canem ex arte, vulnus suum lambentem, cujus exitium miraculum, & indiscreta ferri similitudo, non eo solum intelligitur, quod ibi dicata fuerat: verum ex nova satisfactione: nam summa nulla par videbatur, capite tutelarios cavere pro ea instituti publici fuit. Bud.

Scriptis aut tacitis exceptionibus cavere. Cic. 2. de Invent. 140. Non ergo omnia scriptis, sed quaedam, quae perspicua sunt, tacitis exceptionibus caveri.

Senatus consulto cavere. Tacit. 4. Ann. 20.

Testamento cavere. Cic. 2. de Fin. 103. Tantum dico magis fuisse vestrum, agere Epicuri diem natalem, quam istum testamentum cavere, ut ageretur.

De evictione cavere. Ulpian. in l. Si duo. §. Siquis juraverit. D. de Jurejur. Si quis juraverit vendidisse me rem centum: ex opere agere poterit, ut ei cetera praestentur, id est res tradatur, & de evictione caveatur.

De facto suo. Praesul in l. De tuo. D. Mandat. vel contr.

De re aliqua & chirographo cavere. Suet. Calig. 12.

Cavere sibi aliquid dari. Ulpian. l. Si remunerandi. §. Marius Paulus quidam. D. Mandat. Et sub nomine alterius ex eventu litis caverat sibi certam quantitatem, &c. i. e. Pactus fuerat. Et cum Fut. Insn. Ulpianus in l. Siquis a multis. D. de Noxal. action. Si quidem unum occupaverit, an melior sit ejus conditio, ut ipsi soli dedatur: an vero vel omnibus dedi debeat, vel cavere debeat, desensum illi adversus ceteros?

Cavere, pro Cautionem exigere. Ulpian. in l. Quod ad haeredem. D.

M m 2

de

de Magistratibus conveniendis , Nam magistratus si tanta fuit negligentia ut omnem cautionem omitteret , æquum est haberi eum loco fidejussoris , ut & hæres ejus teneatur. Si vero cavet : & tunc idonei fuerunt , & postea defierunt , sicut ipse magistratus probe recusaret hæc actionem , ita & hæres multo justius.

Cavere & **Satisficere** , Jurisconsulti sic distinguunt , ut Qui datis fidejussoribus ac sponforibus promittat , Satisficere dicitur : Qui vero sine fidejussoribus , Cavere. Ulp. l. 2. §. 6. D. de judic. Sed utrum nuda cautione , an satisfactio , Marcellius dubitat. Mihi videtur sola promissione. Cave facias , faxis , responderis , & familia , pro Cave ne feceris , sive facias , aut respondeas. Hor. 2. Serm. 3. 38. Cave faxis. Ter. Heaut. 5. 4. 8. Et cave posthac , si me amas , unquam istuc verbum ex te audiam. Cave ne. Ter. Heaut. 2. 2. 6. Etiam caves ne videat forte. Cic. 4. Acad. Nonne caveam ne scelus faciam ? Idem 3. Fam. 12. Ut caveam ne cui suspitionem fidei reconciliatis gratiæ darem.

Cavere ut. Plaut. Bacch. l. 1. 9. Quid istum caveam ? s. ut revehat domum. Nunquam cavi quid facerem : vix vivus sum miser. Plaut. Merc. 5. 3. 2. Quod barbari dicunt Respicere , & Cic. pro Planc. 53. Præcavere & considerare dicit. Virg. 9. Ecl. 25.

— & inter agendum

Occurrere capro (comu ferite illi) caveto.

Commisisse cavet , quod mox mutare laboret. Hor. de Arte Poet. 168.

Caveri passivè. Cic. 10. Att. 18. Cetera , quæ quidem consilio provideri poterunt , cavebuntur.

Cavetur Pagana lege in plerisque Italiae prædiis , ne , &c. Plin. lib. 28. cap. 2. Cic. 1. de Lege Agr. 73. Cavetur ne Janiculo coloniam constituantis. Caveri etiam vult iis qui secum sunt , quicquid contra legem commiserunt. Cic. 8. Philipp. 26.

Cautum est. Cic. 4. Acad. 92. At vitiosi sunt Soritæ. Frangite igitur eos si potestis , ne molesti sint : erunt enim , nisi caveatis. Cautum est , inquit. Ut cautum sit mihi. Cic. 2. Fam. 17. Laodiceæ me prædes accepturum arbitror omnis pecuniæ publicæ , ut & mihi & populo cautum sit , sine vecturæ periculo.

Cautum est de. Cic. 1. de Lege Agr. 10. Excipit in vectigali imponendo agrum Recentiorum Siciliensium : in vendendis agris eos agros , de quibus cautum sit federe.

Cautum est lege xii tabularum. Plin. lib. 16. cap. 5. Verbis satis hoc cautum erat ? minime. Cic. pro Cæcin. 53.

Cautum est illi. Cic. 5. Att. 8. Ulpian. de Verb. signif. Cautum intelligitur , sive personis , sive rebus cautum sit.

CAUTUS , a , um. [καυτός, ἰαδικός, ἄπειρος] Partic. Cic. 4. Fam. 3. Quæ est tua in hoc pestifero bello cavendo & prædicendo sententia.

Pœna cavenda. Propert. lib. 3. 14. 24.

Nec gravis austeri pœna cavenda viri.

Vitare malum cavendo. Ovid. 3. Trist. 6. 17.

Cavendum & providendum. Cic. 2. de Orat. 295. Quod ego maxime oratori cavendum & providendum puto.

CAVO , ère. Tibull. 1. 4. 68. Idem , Antiquum.

Hæc mihi quæ cavere Titio , deus edidit ore. Hinc etiam in modo imperandi posterior corripitur. Propert. 1. 7. 25.

Tu cave nostra tuo contentas carmina fastu. Et Horat. 2. Serm. 3. 177.

Tu cave ne minus , tu ne majus facias id. V. etiam Servium ad Virg. 4. Æn. 409.

CAUTIO , ónis. f. [καυσιον, ἰαδικον, ἄπειρος] Præcautio , sive Providentia quædam , qua avertimus & vitamus aliquid ne nobis accidat. Cic. 4. Tusc. 13. Quoniamque ut bona nostra appetimus , sic a malis natura declinamus : quæ declinatio , si cum ratione fiet , cautio appelletur , eaque intelligatur in solo esse sapiente.

Cavitionem dicebant antiqui , pro eo quod nunc dicimus Cautionem. Fest. Cautio & provisio. Cic. de Amicit. 80. Omnino omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio est , atque una provisio , ut ne nimis cito diligere incipiamus , neve non dignos.

Cautionem & diligentiam adhibere. Cic. 1. Att. 16. Privatis rebus meis propter infirmitatem bonorum , &c. adhibeam quædam cautionem & diligentiam.

Adjungere cautionem. Cic. 2. de Divin. 54. Omnis enim prædictio mali tum probatur , quum ad prædictionem cautio adiungitur.

Discedere a cautione. Cic. pro Font. 2. Videte quo decendam , Judices , quam longe videar a consuetudine mea & cautione ac diligentia discere.

Habere cautionem. Cic. 11. Fam. 21. Quæ cautionem non habebunt , de his non ita valde laboro.

Defendendi cautio facilis. Cic. pro Flacc. 31.

Cautio est , i. e. Cautione est opus , auctore Donato. Ter. Andr. 2. 3. 26. Puerum autem ne resciscat mihi esse ab illa , cautio est.

Mea cautio est , chartam tibi deesse. Cic. 5. Att. 4. Al. Captio. q. V.

Tua enim cautio , nostra cautio est. Cic. pro Marcell. 21.

Chirographi cautio. Cic. 7. Fam. 18. Itaque quando vestrae cautiones infirmæ sunt , Græculam tibi misi cautionem chirographi mei. i. e. ut existimo , Commendavi te Cæsari litteris Græce scriptis. Alludit autem ad Cautiones Jurisconsultorum proprie sic dictas.

Pecuniarum cautiones. Cic. pro Domo 129. Sed uno tempore cautiones fiebant pecuniarum , &c.

Cautio , pro Formula testamentorum , aut aliarum rerum , & conceptionibus verborum. Ulpianus in l. Ita autem. §. Julianus. D. de Administrat. tutor. Nemo enim jus publicum remittere potest hujusmodi cautionibus.

Cautio est , tum Ratio quædam , qua declinat damnum contrahentes inter se : tum Formula , seu via talis , qua a jure civili stipulatio aut promissuro aliquid monstratur.

Cautio juratoria , est Promissio sine fidejussoribus , solo interposito jurejurando præstita , fore ut reus in judicio adusque litis exitum permanent , ut docet Imperat. §. 1. inflit. de satisdact. Et de Cautione juratoria mentio fit in l. 17. C. de dignitat.

Cautio Muciana est ; Quam is , cui quid sub non faciendi conditione debetur , se id non facturum cavet : itaque id quod sibi debebatur confessus , nisi forte per aliam conditionem actio differri possit. Ulp. l. 7. D. de condit. & demonstrat. Muciana cautionis utilitas consistit in conditionibus , quæ in non faciendi sunt conceptæ , ut puta , Si in Capitolium non ascenderit , Si Stichum non manumiserit , & similibus.

Cautio , pro Instrumento obligationis. Sen. de Benef. lib. 7. cap. 10. Video istic diplomata & syngraphas , & cautiones , vacua habendi simulacra.

Exigere cautionem. Suet. Aug. 68. Jusquejurandum , & cautionem exigit a singulis , non alio datam summam , quam in emtionem Alexandrianarum mercium abstuleros.

Proferre cautiones. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 7. extr.

CAUTIONALES , e. [καυσιονες] ut , Cautionales stipulationes Prætoriaræ , apud Ulpianum in l. prima. D. de Prætoriiis stipulat. Prætoriarum stipulationum tres videntur esse species , Judiciales , Cautionales , Communes. Et paulo post , Cautionales autem sunt quæ instar actionis habent , & ut sit nova actio intercedunt.

CAUTUS , a , um. Adj. [καυτός, ἀπειρολόγος] Prudens , & qui sibi probe & negotiis suis scit cavere. Ter. Phorm. 4. 5. 3. Ut cautus est , ubi nihil opus est.

Cautus & Tardus. Cic. 4. Acad. 97. Vide quam sit cautus is , quem isti tardum putant.

Diligens & cautus. Cic. 1. Q. frat. 1. Jam qui in ejusmodi rebus , in quibus veror etiamne durior sim , cautus esse velim ac diligens.

Cauti ac diligentes prohibent. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Cautus & providus. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Itaque nunc illi homines honestissimi propter istius infidias parum putantur cauti , providique fuisse. In verbis ferendis cautus. Hor. de Arte Poet. 46.

In verbis etiam tenuis , cautissime ferendis.

Ab incurfu belli cautus. Lucan. 4. 409. i. e. Tutus & bene munitus adversus vim bellicam.

Cautus in credendo. Cic. 10. Att. 18. Erò tamen in credendo , ut mores , cautus.

In scribendo. Cic. 3. Q. frat. 9. Quam autem te velim cautum esse in scribendo , ex hoc conjicito.

In periculis. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Sequentur auctoritatem Consulibus soluti a cupiditatibus , liberi a delictis , cauti in periculis , non timidi in contentioneibus.

Intra spem veniæ. Hor. in Arte Poet. 266.

Ars. Ovid. 2. de Arte Am. 159.

Ars erunt cautæ mollia iussa mæx. Cauto Heinfr. Sed variant codd.

Bellum. Sil. lib. 8. 326. — & cauti medicamina belli

Lentus ama.

Confilia cauta. Tacit. 11. Ann. 29. Et potentiam cautis quam acrioribus consiliis tutius haberi.

Dextra parum cauta. Ovid. 3. de Pont. 6. 3.

Dolus. Sen. Oeth. Intrantra fraudes cautique doli.

Formido. Sil. lib. 16.

Manus cautas præferre. Ovid. 2. Fast. 336. de Fauno , qui noctu ad Hercules cubiculum accedebat.

Navita. Ovid. de Rem. Amor. 737.

Nummos. Hor. 2. Epist. 1. 105.

Cautos nominibus certis expendere nummos. Al. Rectis. i. e.

Idoneis debitoribus caute credere.

Pectus parum cautum. Propert. lib. 3. 5. 8.

Terga cauta. Ovid. 1. Trist. 9. 20.

Cautaque communi terga dedere fugæ.

Timor. Ovid. 3. Trist. 4. 65.

Viator. Ovid. 2. Trist. 271.

Virtus cauta. Sil. 15. 186.

Vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.

Cautus & Tantis sepe a librariis commutari notat Drakenb. ad Sil. 10. 234.

Compar. Cic. ad Brut. 4. Unum hoc grato animo , liberalique profectum , cautioiem ac moderatiorem liberalitatem desiderat.

Nemo cautior. Cic. 12. Philipp. 24. Nemo minus timidus , nemo cautior : res declarat.

Consiliis cautioribus uti. Cic. 13. Philipp. 6. Quid sapientia ? cautioribus utitur consiliis , in posterum providet , est omni ratione protector.

Judices cautiores facere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Labor cautior. Claud. de Pis Frat. 18.

Cautior in sexu debiliore labor.

Pars cautior. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Tamen in eam partem potius peccant , quæ est cautior.

Res cautior. Cic. pro Cæcin. 53. Quo mulieri esset res cautior , curavit ut in eo fundo dos collocaretur.

Ad laqueos alicujus cautior , i. e. Infidias præcavens. Tibul. lib. 1. 9. 46.

Non poteram ad laqueos cautior esse tuos ?

Superl. Vet. Inscript. Q. Fabio Maximo dicata : DVX AETATIS SVÆ CAUTISSIMVS HABITVS. apud Grut. f. 406. n. 7.

Observatione cautissima numerare. August. Confess. 7. 6.

CAUTA , orum. n. pl. Cautiones syngraphæ. V. Barth. Advers. 44. 15. Coripp. 2. p. m. 39.

Debita perfolvit genitoris , cauta recepit.

CAUTUS , us. m. Omne id , quod in sacris cavendum , & religionis gratia virandum aut onitendum est. V. Lips. Elect. 1. 21.

Multiplices cautus. Gell. 10. 15. pr. alii Cautus legunt. V. Interp. ad loc.

CAUTUS , [καυτός] Adv. Prudenter , callide. Plaut. Curc. 1. 1. 32. Cautè ut incedas via.

Cautè & cogitate suam rem tractare. Plaut. Trin. 2. 2. 46.

Diligenter & cautè excogitare quid dicamus. Cic. 6. Verr. 147.

Cautè & diligenter facere iter. Cæs. 5. Bell. Gall. 47.

Occultius conari , & cautius efficere aliquid. Cic. pro Deiot. 18. Quod igitur & occultius conari , & efficere cautius potuit , id tibi , &c.

Cautissime aliquid tractare. Cic. 2. de Orat. 242.

Cautè & pedetentim dicere. Cic. pro Cluent. 118. A me tamen ut æquum est , omnia cautè , pedetentimque dicentur.

Abducere cautè. Cic. 2. de Divin. 33. Sed animadverti , Quinte , te cautè , & ab iis conjecturis quæ habent artem atque prudentiam , & abducere divinationem.

Amare. Ovid. 2. de Arte Am. 167.

Pugnare. Ovid. 13. Epist. 146.

Transire limen cautus. Ovid. 1. Amor. 12. 6.

Scriptum cautè , ut centum nummi deducerentur. Cic. 2. de Legib. 53.

CAUTIM , [καυσιονολόγως] i. e. Cautè. Ter. Heaut. 4. 8. 29. Sed hæc ita ut sunt , cautim & paulatim dabis , si sapias. Actus Alphesibææ , Sed tibi cautim est audendum ad virum. Idem Philocæta , Contra est eundem cautim , & captandum mihi.

CAUTUS , a , um. [καυτός, ἰαδικός] Antiquum vocabulum ; Idem quod Cautus. Nonius Sapientem interpretatur. Cic. 2. Tusc. 45. Sed homo cautus

catus nunquam terminat nec magnitudinis, nec diuturnitatis modum. Legitur & Cautus. Plaut. Pers. 4. 4. 70. Di istam perdant, ita cata est & callida.

Mercurius catus. Hor. 1. Carm. 10. 3.

Catum confillium. Plaut. Epid. 2. 2. 73. h. e. Providum & sanum.

Confidens & catus. Ter. Andr. 5. 2. 14. Nescio qui fenex modo venit: ellum! confidens, catus. Ubi Donatus: Catus, Callidus, doctus.

Prudens & catus. Cic. 1. de Legib. 43. Quis igitur prudentem, & (ut ita dicam) catum, non ex ipsius habitu, sed ex aliqua re externa iudicet? Canere catus. Apul. Flor. p. 341. Solus ante alios catus canere.

Jaculari catus. Hor. 3. Carm. 12. 10.

C A T E [*κατὰ*] Idem significat quod Cate. Plaut. Men. 1. 2. 22. Sic hoc decet dari facite verba, custodi cate. Idem Mil. 3. 1. 9. Si minus cum cura & cate locus loquendi lectus est. Catum enim veteres, Acutum dicebant, teste Varr. de L. L. 6. 3. Tornare cate. Cic. in Arat. v. 304. Tum tornare cate contortos possiet orbes.

C A U T O R, *ōnis*. m. [*καυτωτής, ἰσχυρῆς*] Qui cavet & providet. Plaut. Capt. 2. 2. 5. Qui cavet ne decipiatur, vix cavet, quum etiam cavet: Etiam quom caville ratus est, sæpe is cautior captus est.

Formularum cautior. Cic. 1. de Orat. 216. Periculi alieni cautior, Qui sollicitus est & providet, ne quis incidat in periculum. Cic. pro Sext. 15.

C A U T E L A, *æ*. f. [*αὐτεφύλαξι*] pro Cautione. Paul. in l. Si defunctus. §. Qui ad communi. D. de Procurator. Qui ad communi dividendo iudicium datus est ad agendum, item & ad defendendum videbitur datus, duplici cautela interponenda. Pomponius in l. Quamvis convenerit D. de Pignorat. actione, Prius idonea cautela a debitore pro indemnitate ei præstanda.

C A U T E L I T A S, *ātis*. f. Ennod. 8. 8. An forte contra me illam tuam cautelitatem astitimes esse servandam.

C A V E R N A, **I N C A V U S**.

C A V I A R E S Hostiæ, quæ & Cavæ, erant Partes hostiæ cauda tenus, quæ in sacrificio pro collegio pontificum quotannis ponebantur. Fest.

C A V I L E, **V**. **C A V U S**.

C A V I L L A, *æ*. f. & **C A V I L L U M**, *i*. n. [*καυιλίον*] Cavillatio est & irrisio, auctore Festo, sive Jocus. Plaut. Aul. 4. 4. 11. Pone hoc fis: aufer cavillum, non ego nunc nugas ago. Et Apul. 1. Milef. p. 66. Jam adullio verbi est fermonis ac joci, & Ictium est cavillum. Alludere cavillo. Aur. Vic. Epit. 9. 14. conf. 23. 6.

C A V I L L U L A, *æ*. f. dimin. Plaut. Truc. 3. 2. 18. ubi V. Taubm. & Gronov.

C A V I L L O S A, *æ*. um. Firm. 5. 8. Astuti, callidi, cavillosi & insidiarum pleni.

A V I L L O R, [*καυίλων, σφίγγων, παρολοζήων*] *āri*. Jocari, inquit Nonius, sive etiam Irridere. Cic. 3. de Orat. 120. Ut ille in Gorgia Socrates cavillatur. Liv. 2. 58. A Centurionibus corruptum exercitum dicere, Tribunos plebeios cavillans, interdum & Volerones vocare. Cavillari cum aliquo & jocari. Cic. 1. Att. 1. Itaque jam familiariter cum ipso cavillor ac jocor. Cavillari in aliquo aliquid. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Atque in eo etiam cavillatus est, ætate grave esse aureum amiculum, hieme frigidum. Artem cavillari. Quintil. lib. 1. cap. 4. a pr. Quo minus sunt ferendi, qui hanc artem ut jejunam & tenuem cavillatur. Verba cavillari. Tacit. 1. Ann. 46. An Augustum fessa ætate toties in Germaniam commear potuisse; Tiberium vigentem annis federe in fenuata verba patrum cavillantem.

A V I L L A T U S, *a*, um. *passive*, idem ac Illusus. Apul. Met. 3. 137. Lepido fermone Fotidis cavillatus. Idem 9. p. 230. Sermonis blanditiæ cavillatum deducebat puerum.

A V I L L A T I O, *ōnis*. f. [*καυίλλω, σφίγγω, παρολοζήω*] Jocosæ criminatio, inquit Festus, sive ut Cicero ait, Genus facetiæ, quod fit mentiendo. Cic. 2. de Orat. 218. Etenim quum duo genera sunt facietiarum: alterum æqualiter in omni fermone fufum, alterum peracutum & breve: illa veteribus superior, cavillatio: hæc altera, dicacitas nominata est. Per cavillationem perducit. Liv. 8. Bell. Maced. Cavillatio, est (inquit Vallia lib. 6.) Subdola ratio, quam conscii nobis mendacii, vincendi tamen causa proferimus. Ulpianus in l. Ea est natura. D. de Verbor. & Ter. signific. Ea est natura cavillationis, quam Græci *καυίλλω* appellant, ut ab evident veris, per brevissimas mutationes disputato ad ea que evidenter falsa sunt perducatur. Juris cavillationes. Quintil. lib. 7. cap. 5. Verborum. Quintil. lib. 2. cap. 17. Ineptæ. Quintil. lib. 1. cap. 7. Effugere omnem cavillationem. Quintil. lib. 1. cap. 5.

A V I L L A T U S, *ūs*. m. Apul. in Asin. Aur. lib. 8. Sed ille cognito cavillatu, similis indignanti. At te inquit, &c.

A V I L L A T O R, *ōnis*. m. [*καυίλλω*] Cic. 1. Att. 13. Cos. autem ipse parvo animo, & pravo, tamen cavillator genere illo moroso, quod etiam sine dicacitate ridetur, facie magis quam facietis ridiculus. Gell. 4. 20. Qui jurabat cavillator quidem & canicula, & nimis ridicularius fuit. Probus cavillator. Plaut. Truc. 3. 2. 15.

A V I L L A T R I X, *icis*. f. Quintil. 7. 3. Dialecticorum formata conclusio, in disputationibus potius per argumenta verborum cavillatrix, quam in oratoris officio multum allatura momenti. V. etiam 2. 15.

A V I L L A T O R I U S, *a*, um. ut, Tractatus frustratorius, cavillatorius, in lib. 35. ff. t. 2. l. 88.

A U L A, *æ*. f. [*αὐλαίς*] a Cavum dicta; Stabulum in quo pecudes reconduuntur: quod antiquitus ante usum tectorum, oves antris teneri solebant. Virg. 9. Æn. 60. Ac veluti pleno lupus insidiatus ovili, Quum fremit ad caulas. Ubi Servius, Caulas, Munimenta & septa ovium. est enim Græcum nomen, & detractio. nam Græci *αὐλαίς* vocant animalium receptacula. Caulas constat pro Quoconque receptaculo sive conceptaculo a veteribus dictas fuisse, ut apud Lucret. lib. 3. 255. Usque adeo vitæ desit locus, atque animai Diffugiunt partes per caulas corporis omnes. Idem lib. 4. 624. Palati caulas dixit, i. e. Meatus & foramina.

A U L I A S, *æ*. m. [*αὐλαίς*] Succus ex caule laferpitii, qui in vas con-

jectus, admisto fursure, subinde concutendo, ad maturitatem perducatur. Plin. lib. 19. cap. 3.

C A U L I N U S, *a*, um. Adj. ut, Caulinum vinum, juxta Capuam proveniens, ab agro ita nominatur. Plin. lib. 14. cap. 6. Campania excitavit nuper novis nominibus auctoritorem sive cura, sive casu, ad quartum a Neapoli lapidem Trebellicis, juxta Capuam Caulinis, & in suo agro Trebulanis.

C A U L I S, vel **C O L I S**, *is*. m. [*καυλός*] In herbis dicitur Ipsum robur, sive stipites: i. e. Ea herbe pars, unde se producent folia aut ramulculi. Plin. lib. 18. cap. 7. Fabæ in folia exeunt, ac deinde caulem emittunt, nullis distinctum internodiis. A caulis sunt composita Unicaulis, & Multicaulis. Idem lib. 21. 16. Est & illa differentia, quod quædam in his multicaulia, ramofaque sunt, ut carduus. Palmeus caulis. Columel. lib. 16. cap. 10. [Error manifestus. Teneri. Hor. 1. Serm. 3. 116. Qui teneros caules alieni frigerit horti. Vitis caulis. [*κλήμα*] Varr. 1. de R. R. cap. 31. Pampinare est ex farmen- to caules qui nati sunt, de iis qui plurimum valent, primum ac fecundum, nonnuncquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere. Caulis, & proprie pro Brassica ponitur. Plin. lib. 17. cap. 23. circa finem, Odit & caulem vitis & omne olus. Et Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Quin etiam a caulibus brassicisque, si propter sati sint, ut a pestiferis & nocentibus, refugere dicuntur. De vitibus. Al. Caulibus brassicis, abjecta copula, legunt. Suburbanus caulis. Hor. 2. Serm. 4. 15. Unguere caules oleo. Hor. 2. Serm. 3. 125. Caules pennarum. Plin. lib. 11. cap. 39. Pennarum caules omnium cavii, præcise non crescut, evulsæ renascuntur. Caulis cauda. Plin. lib. 11. cap. 50. Boum caudis longissimus caulis, atque in ima parte hirtus. Quandoque, sicut docet Servius, (ubi?) fumitur pro Virili membro: quandoque pro Ferro, & pro Quolibet ha- stili. V. **C O L E S**.

C A U L I C Ū L U S, vel **C O L I C U L U S**, *i*. m. [*καυλικός, κλημάτις*] dimi- nut. Plin. lib. 24. cap. 6. Parvulus cauliculus Varto 1. R. R. cap. 31. Is (capreolus) est coliculus vite intortus, ut cincinnus. Colum. 11. 2. Coliculus fabæ. Prototomi cauliculi. Martial. 14. 101. conf. Apul. de Herb. 87. 5.

C A U L I C U L A T U S, *a*, um. ut, Rami cauliculati. Apul. de Vir. Herb. cap. 90.

C A U L E O, [*καυλίωμα*] *ēre*. Caulem producere. A quo Decaulisco. V. suo loco.

C A U L O D E S, *æ*. m. [*καυλόδες*] Brassicæ species est, lata habens folia e caule exeuntia, unde & nomen accepit. Auctor Plin. lib. 20. cap. 9.

C A U L U M, *i*, vel potius **C A U L O N**, *ōnis*. [*Καυλονία*] Oppidum quod a Plin. lib. 3. cap. 10. collocatur in prima regione Italiæ. Virg. 3. Æn. 553. Caulonisque arces & navisfragum Scylacæum. Hanc Strabo lib. 6. vocat Cauloniam, dicens, Post Sagam Caulonia extat, prius Alonia, quasi Valonia, a vicina convalle nominata, ab Achivis ædificata, nunc autem vacua est. Hor. 2. Carm. 6. 18. — & amicus Caulon fertilis Baccho. [Ita Serv. ad l. c. Virg. Sed Aulon & metrum postulat, & exhibent Mff. V. f. l. Ceterum de gemina loci appellatione V. quæ in **C A R C A S U M** adnotavi.

C A U M A, *ātis*. n. [*καύμα*] Æstus. Vulg. Interpr. Job, 30. v. 30. Offa mea aruerunt præ caumate.

C A U N I U S, [*καύνιος*] Cupido vocatus, quod in Cauno urbe coleretur, ut ait Hefychius. Poffunius & ab Æstu derivare, qui fit ex amore: unde & illi ardentes faces attribuentur antiqui: vel quod amor *καύνιος* homines reddat, id est difficiles & malos.

C A U N U S, *i*. m. [*Καύνιον*] Caræ oppidum ad Calbin fluvium. Meminit Strabo lib. 14. Regio ætate & autumnio, ut ipse ait, ad inhabitandum gravis, ob calorem & pomorum copiam. Ob id Caunii pestilentia cælo esse dicuntur. Hos quum inreitus esset Stratonici charicærodes, homo fallibus plenus, illum ex 6 Iliados furculum (146.) in eos protulit, *Ὅστις φύλων γαίην, τειδέ κ' ἀνδράν.* Tale quidem genus est hominum, quale est foliorum. Caunii vero quum hominem inefficent acruis, quod urbem ut morbidam carperet, Ego vero (inquit) eam morbidam dicere ausim, ubi mortui quoque ambulat? Urbanus multo acruis que quam prius illudens. Hæc fere Strabo.

C A U N E U S, vel **C A U N Ū S**, *a*, um. [*Καυνεύς*] Adj. ut, Caricæ Caunæ. Cic. 2. de Divin. 84. Cum M. Craffus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu caricas Cauno advectas vendens, Caunæ clamitabat. Dicamus, si placet, monitum ab eo Craffum, Caveat, ne iret: non fuisse periturum, si omni paruisset. [Caunæ absolute, subauditio Ficus. Sic & in seq. exemplis. Trium Cannearum ædilis. Petron. cap. 44. i. e. Nihil æstimandum. V. etiam Plin. 15. 9. conf. Cels. 5. 21.

C A V O, **C A V A T U S**, **I N C A V U S**.

C A U P A, in dict. seq.

C A U P O, *ōnis*. m. [*καυπόθη, οἰνοπότης*] Cauponam exercens tabernarius. Ulpian. in l. 1. §. Cauponæ autem. D. Nautæ, cauponæ, stabularii, ut recepta restituant. Cauponæ autem & stabularios æque eos accipiemus, qui quoniam vel stabulum exercent, infitoretse eorum. Cic. 1. de Divin. 57. Quum duo quidam Arcades admodum familiares iter una facerent, & Megaram venissent, alterum ad cauponem divertisse, ad hospitem alterum, &c. Perfusus caupo. Hor. 1. Serm. 1. 29. Quidam locum hunc Horatii, non de iis tantum intelligunt, qui statam habent in urbibus cauponam, sed de copiaris etiam, qui perigrinantes principes & magistratus sectabantur, vinum cibariaque vendentes: de quibus vide suo loco. Maligni. Hor. 1. Serm. 5. 4. Reperitur & Copo scriptum apud antiquos: ut apud Cic. pro Cluent. 163. ex antiquis codicibus: Atque etiam, ut nobis renuntiatur, hominem multorum hospitum, A. Binnium quendam, coponem de via Latina subornatis, qui sibi a Cluentio, servique ejus in taberna sua manus allatas esse dicat. Martial. lib. 13. 11. Hæc ego coponi, non tibi, dona dedi. Et Copo pro Muliere dicitur, quæ cauponam exerceat. Suet. Ner. cap. 27. Virg. in Catalectis, Copa Syrica caput Graia redimita nitella Crispum sub crotalo docta movere latus. V. ibi Scalig. p. 354. item Conjectan in Varr. p. 61. Turneb. Advers. 24. 6.

C A U P O N A, *æ*. f. [*καυπόθη*] Taberna vinaria. Cic. in Pison. 51. Nonne tibi nox erat pro die? non solitudo pro frequentia? caupona pro oppido? M m m 3 Vivere

Vivere in caupona. Hor. 1. Epist. 11. 12. Festus Copona scribit, & a Copis dictam dicit, inscite. V. Dacer. not.
 Caupona item pro Hospita, a Caupo, ut a Leo Lezna, inquit Priscian. 6. p. 684. Et Lucil. 3. Sat. n. 3. ut, per Doufam, Caupona hic tamen una Syra, &c.
CAUPONŪLA, æ. f. [καυπονίδιον] dimin. Cic. 2. Philipp. 77. Delituit in quadam cauponula: atque ibi se occultans, perpotavit ad vesperum.
CAUPONIUS, a. um. Adj. [καυπονικός] Plaut. Pcen. 5. 5. 14. Quis hic homo est cum tunicis longis, quasi puer cauponius? Justinus lib. 1. 7. 12. Iustique cauponias & ludicras artes & lenocinia exercere. De Lydis loquitur. Instrumentum cauponium. Martian. in l. Pictoris. D. de fund. instr. & instr. legat.
 Taberna cauponia. Ulp. l. 43. pr. D. de ritu nupt. & Paul. l. 13. D. de instruct. vel instrum. conf. COPONIUS.
CAUPONIUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. καυπονίον, Cauponium. Pompon. Jct. D. l. 15. de Instr. vel Instrum. In cauponio infitiores.
CAUPONOR, [καυπονός] ari. est Lucri causa, ceu caupones solent, aliquid venditare.
 Cauponari bellum, per metaphoram, Lucri causa bellum gerere. Ennius apud Cic. l. Off. 38.
 Nec cauponantes bellum, sed belligerantes. V. Belligero, in BELLUM.
CAUPONARIA, æ. f. [καυπονία] Ars cauponandi. Onomast. Vetus: Cauponaria, καυπονία.
CAUPONARIUS, i. m. Idem ac Caupo. Gloss. Cyrilli: Cauponarius, καυπονός.
CAUPŪLUS, i. m. Cymbæ genus. Gell. 10. 25. Caupolum vocat Isidorus 19. 1.
CAURIO, i. n. Verbum pantheribus proprium, ut Latrare canibus, ut vult is qui conscripsit librum Philomeleæ, qui vulgo Ovid. tribuitur, v. 51. Panther caurit amans, pardus hians felit.
CAURIUM, i. n. [Καυρίον] Lusitanica oppidum Ptolemæo: alio nomine Caura. Vulgo Corra.
CAUBOS, i. m. [Καύβοι] Insula erat, quæ postea dicta est Andros, deinde Antandros. Plin. lib. 4. cap. 12. Vulgo Andro.
CAURUS, **CAURINUS**, V. CORUS.
CAUSA, æ. f. [αἴτια, αἴτιον, αἴτιον, αἴτιον] sive CAUSSA (ut scriperunt Virgil. & Cicero, teste Quintiliano) dicitur Id ex quo, vel per quod, vel a quo, vel propter quod aliquid fit. Quidam Causam a Chaos deducta aspiratione dictam esse exilimant: quod confusa illa materia prima omnium rerum causa fuerit. Alii a Græco καύσις, quod ardorem sive incendium significat: quod causa sit quæ nos accendit atque inflammat ad aliquid agendum. Nonnulli a Cavendo: quod ea sit quæ cavet ut aliquid agatur, aut non agatur. Quidam a Casu: quod initia & origine rerum quæ causæ sunt, casu eveniunt.
 Causa ea est, quæ id efficius est causa: ut vulnus, mortis: cruditas, morbi: ignis, arboris. Cic. de Fato 34.
 Nihil fieri sine causa potest. Cic. 2. de Divin. 61.
 Causa & ratio. Cic. l. Off. 67. Causa autem, & ratio efficiens magnos viros, in priore est.
 Semen & causa bellorum. Cic. 2. Off. 29. Nec vero unquam bellorum civium semen & causa deest. conf. Arborum causa est in feminib.
 Causam, id est principium philosophiæ esse scientiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Ad eam causam scripta interpretari. Cic. 1. de Invent. 11. Quamobrem igitur leges servari oportet, ad eam causam scripta interpretari convenit, &c. h. e. Quoniam Reipub. servimus: ex Reipub. commodo atque utilitate leges interpretamur.
 Causa est faciendi aut non faciendi. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 276. Cic. 1. de Arusp. Resp. 10. Nulla enim potest cuiquam male de Reipub. merendi justa esse causa. Sic Virg. l. Ecl. 27.
 Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi? Cic. 1. de Fin. 16. Voluptates omittantur, majorum voluptatum adipiscendum causa. Lucret. lib. 4. 840.
 Haud igitur potvere utendi crescere causa.
 Causa est cur. Cic. 4. de Fin. 9. Qua exposita, scire cupio quæ causa sit, cur Zeno ab antiqua institutione deliceret.
 Erit causa qua, pro Cur, vel quamobrem. Cic. pro Domo 2. Erit causa, qua consilium majorum in amplissimis viris ad facerdotia deligendis iure ac merito laudare possumus. Cur, in codd. emend.
 Causa aliqua, quamobrem. Ter. Eun. 5. 6. 30.
 Nam jam diu aliquam causam quærebatur fenex, Quamobrem insigne aliquid faceret iis. Et ibid. 1. 2. 65.
 Multæ sunt causæ, quamobrem cupio abducere.
 Causa est quo. Plaut. Aulul. 1. 2. 14.
 Ne causæ quid sit, quo te quisquam quæreret. Legitur Quod in novissime edis.
 Hæc causa est, quod sic statuo, &c. Cic. de Arusp. Resp. 36.
 Id erit causæ quod. Cic. 1. Fam. 7. Quod si rarius fiet, quam tu expectabis, id erit causæ, quod non ejus generis mæx literæ sunt, ut eas audeam temere committere.
 Ea causa. Ter. Hec. 3. 2. 13.
 Jam ea te causa maxime huc nunc introire nolo.
 Ea causa est, ut. Cic. 8. Att. 16. Hujus autem epistolæ non solum ea causa est, ut, &c.
 His de causis credere. Cic. 6. Att. 1.
 In causa damnationis fuisse: multos offenderas, &c. Quintil. lib. 7. cap. 2. Non est causa, cur. Cic. pro Rofc. Amer. Quod si tibi causa nulla est, cur hunc miserum tanta calamitate affici velis, &c.
 Non sine causa exquirere. Cic. 13. Att. 22. De Varrone non sine causa quid tibi placeat, tam diligenter exquiri.
 Nulla causa, vel Nonquid causæ, quin, &c. Plaut. Mil. Nunquid causæ est, ilico quin te in pistrinum dedam? i. e. Recusasse, aut renuisse? [Non reperi loc.] Cic. 2. de Orat. 89. De me autem causa nulla est, cur apud homines prudentissimos atque amicissimos mentiar. Sic Nihil causæ, vel Non causam dico, quin. Cic. pro Quint. 57. Nonis Febr. si Romæ fuit, causæ nihil dicimus, quin tibi vadinionium promiserit. i. e. Non negamus. Ter. Phorm. 1. 5. 42. Si est, patre, &c. Non causam dico, quin quod meritis sit, ferat. [Tantumdem est, Ac si diceret Non recuso, Non renuo, quin, vel Nihil dici potest, quin &c. V. Gell. 10. 5. extr. conf. Quid causæ est, quin. Ob eam ipsam causam. Cic. de Clar. Orat. 27. Grandes erant verbis,

erebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam fubobfcuri.
 Per causam inopum atque imperitorum. Cic. pro Domo 11. Quam tibi in annonæ caritate, in Consulibus, in Senatum, in bona fortunæque locupletum, per causam inopum atque imperitorum repentinos impetus comparares.
 Pro causa. Cæs. 7. Bell. Gall. 9. pr. At Cæsar biduum in iis locis commoratus, pro causa supplementi, ab exercitu discedit. [Immo Per causam, ut in codd. correct. i. e. Hoc prætexto.
 Pro magnis causis. Cic. pro Sull. 23. Sed tamen te a me, pro magnis causis nostræ necessitudinis, monendum esse etiam atque etiam puto.
 Qua de causa quis quid sentiat. Cic. l. Off. 147.
 Quidnam causæ, cur. Cic. 3. Tusc. 1. Quidnam esse Brute, causæ putem, cur quom contentem, &c.
 Quid causæ est, quin. Hor. 1. Serm. 1. 20.
 Quid causæ est, merito quin illis Jupiter ambas Iratus buccas inflet? Ut Nihil causæ, quin. V. supra.
 Satis causæ. Cic. 2. de Invent. 60. Judicatio, Atrocitas injuriarum satine causæ sit, quare dum, &c.
 Sine causa. Cic. pro Rofc. Amer. 73. Qui intelligunt neminem ne minimum quidem maleficium sine causa admittere.
 Sine multis, magnis, necessariis, causis. Cic. pro Rofc. Amer. 40. Verum simile non est odio fuisse parenti filium sine causis multis & magnis & necessariis.
 Arborum causa est in feminibus. Cic. 2. Philipp. 55. Ut igitur in feminibus causa est arborum & stirpium: sic hujus luctuosissimi belli semen tu fuiti. conf. Semen & causa supra.
 Brevitatis causa. Cic. 8. Att. 21. Lippitudinis mæx signum tibi sit librarii manus, & eadem causa brevitatis.
 Contumeliæ causa. Cic. in Pison. 68. Non me hercule contumeliæ causam describam quonquam, præsertim ingeniofum hominem atque eruditum, &c.
 Decoris causa. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Honoris causa facere. Cic. de Clar. Orat. 86. Se, quæ fecisset honoris eorum causa, studioso accurate fecisse.
 Libertatis causa fuit civitati. Cic. 2. de Fin. Hic dolor Pop. Rom. duce & auctore Bruto, causa civitati libertatis fuit.
 Malorum causa fuit adolescentem. Cic. pro Cœl. 18.
 Mea causa, Quod ad me attinet. Plaut. Rud. 1. 2. 51.
 Mea quidem hercule causa salvos si licet.
 Mea, causa, tua causa, vestra causa, quod Gall. vulgus dicit, Amore mei, tui, vestri. Ter. in prol. Hec. 28. Mea causa æquo animo attendite. Cic. 11. Att. 8. Sin vellent nostra causa, nihil posse illis invitis. Idem de Amicit. 97. Quam multa enim quæ nostra causa nunquam faceremus, & efficius causa amorum.
 Mea causa abesse te moleste fero, tua gaudeo. Cic. 15. Fam. 18.
 Mei causa dare. Ulpian. in l. Si gratuita. §. Papinianus lib. 8. D. de Praescript. verb. Si vero me duntaxat causa datum est, dolum solum: quia prope depositum hoc accedit.
 Numerorum causa, causa temporis. Plaut. Most. 2. 1. 10. Qui trium numerum causa subeant sub falas. Cic. de Amicit. 26. Nam utilitates quidem etiam ab iis percipiuntur sæpe, qui simulatione amicitia coluntur, & observantur causa temporis. Pro hoc alibi idem dicit, Ut ut tempus est. Ruina causa nota. Ovid. 4. Trist. 10. 99. de seipso loquens.
 Salutis omnium causa decedere. Cic. Anteq. iret in exil. 20.
 Sua aut Reipub. causa. Cic. 8. Att. 11. Si me vellet sua aut Reipub. causa Lucerian venire.
 Sui causa accipere. Ulpianus in l. Eum qui. §. Sed & si. D. Commodati, Si vero ipse cui voluit commisit, æque mihi culpam præstabit, si sui causa accipit.
 Timoris inter causas dicitur esse quippiam. V. INTER.
 Tua causa volo. Cic. 3. Fam. 6. Si natura es φιλαίνος, illud non perferes, quo minus tua causa velim.
 Verbi causa. Cic. de Fato 12. Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. i. e. Exempli gratia.
 Viæ causa. Ovid. 2. Met. 33.
 Utilitatis causa. Lucret. lib. 5. 868.
 Quæ damus utilitatis eorum premia causa.
 Abdita. IN ABDITUM.
 Certis de causis aliter existimare. Cic. 1. de Orat. 86. Quod quidem certis de causis a plerisque aliter existimatur.
 Confimili causa moveri. Lucret. lib. 4. 234.
 Dubiæ. Ovid. 6. Fast. 1.
 Hic quoque mensis habet dubias in nomine causas.
 Fallaces. Claud. 1. in Rufin. 238.
 Fortuita. Ulpian. in l. 1. §. Merito. D. Depositi, Merito has causas deponendi separavit Prætor, quæ continent fortuitam causam depositionis ex necessitate descendente, non ex voluntate proficiente.
 Gravi de causa. Cic. 7. Att. 7. Quod scribis in urbem introisset, vereor quid sit; nam id nisi gravi de causa non fecisset.
 Incertæ causæ. Tacit. 1. Hist. 63. Sed furore & rabie, & causis incertis, eoque difficilioribus remediis.
 Inepta. V. INEPTUS.
 Invidiosa. Ovid. 2. Epist. 145. ubi personæ tribuitur.
 Iusta causa nulla cuiquam esse potest contra patriam arma capiendi. Cic. 2. Philipp. 53.
 Iustis de causis rationes deferre. Cic. 5. Fam. 20.
 Latens causa, ignota. Ovid. 21. Epist. 194.
 Nam lacrynis causa sæpe latente cadunt.
 Levis. IN LEVIS.
 Levissimæ & infirmissimæ causæ. IN INFIRMUS.
 Levis causa impulit me. Ter. Hec. 3. 4. 12.
 Magna, ut, Intemeli in armis fuit, neque de magna causa. Cic. 8. Fam. 15.
 Memorabilis causa, sed eventu misero. IN MEMOR.
 Mutabilibus causis hostis non est, sed natura. IN MUTO.
 Naturales causæ. Quintil. Proem. lib. 1. p. 9. conf. Habere nat. caus.
 Nocens cladis. Ovid. 7. Met. 526.
 Occultæ rerum. Stat. 6. Theb. 935.
 Optima. Ovid. 20. Epist. 92.
 Parvula. Lucret. lib. 4. 194.

Peracuta. In PERACUTUS.
 Pia causa coegit. Ovid. 6. Met. 496.
 Plurimis iustissimisque de causis. Cic. 4. Verr.
 Pudenda, Non honesta. Ovid. 5. Epist. 98.
 Recens accedit causa. Ovid. 3. Met. 260.
 Tum vero postquam solitas accessit ad iras
 Causa recens, plenis tumuerunt guttura venis. Tacit. 15. Ann.
 68. Accesserat recens causa, quod Vestinus, &c.
 Speciosas causas habere. Cic. 16. Att. 7. Reversio nis speciosas causas habes, iustas illas quidem & magnas, &c.
 Tæterima belli. Hor. 1. Serm. 3. 108.
 Valentes. Ovid. 1. Trist. 8. 29.
 Accipere causam quasit. Ovid. 4. Met. 793.
 Accumulare. Ovid. 2. Epist. Sabin. 64.
 Adicere. Ovid. 1. Fast. 189.
 Afferre probabilem. Cic. 1. Acad. 10. Causam autem probabilem tu quidem affers; aut enim Græca legere mallet, qui erunt eruditi, aut, &c.
 Afferre consilii. Cic. 2. Philipp. 72. Quam causam dementissimi sui consilii & facti afferebat.
 Afferre causam faciendi aliquid dicitur res aliqua. Cic. 2. de Divin. 6. Ac mihi quidem explicandæ philosophiæ causam attulit casus gravis civitatis.
 Aperire causas. Propert. lib. 4. 11. 1.
 Apparere causa & Non apparere dicitur. Ovid. 21. Epist. 13.
 Langur enim, causis non apparentibus, hæret.
 Attribuere causam calamitatis. In ATTRIBUO.
 Augere causas lacrymarum. Quintil. in præm. lib. 6.
 Cognoscere causas rerum. Pers. 3. Sat. 66. Virg. 2. Georg. 490.
 Conferre. Cic. 2. de Divin. 151. Quum autem proprium sit Academiæ, iudicium suum nullum interponere, ea probare quæ simillima veri videantur, conferre causas, & quid, &c.
 Congerere in aliquem. In CONGERO.
 Conjicere in aliquem. In CONJICIO.
 Constat causa belli huius in tua persona. Cic. 2. Philipp. 53. Tibi certe contentendum est, causam perniciosissimi belli in persona tua constitisse.
 Contrahere sibi causam mortis. In CONTRAHO.
 Dare causas ad culpam. Virg. 2. Georg. 455.
 Deest causa. V. Semen & causa.
 Deficiunt causæ. Ovid. 1. Amor. 8. 93.
 Dicere causas alicuius rei, i. e. Rationes adferre, cur ita fe res habeat. Lucret. lib. 6. 55.
 Dicere cum causa aliquid. Cic. 2. de Orat. 247.
 Esse luctus causam alicui. Ovid. 3. Met. 139. Is enim profecto mortem attulit, qui causa mortis fuit. Cic. 9. Philipp. 7.
 Exigere causam rei alicuius. Sen. Thyest. 5.
 Eximere hortandi causas. Tacit. 3. Ann. 46.
 Expeditur causam morbi. Virg. 4. Georg. 391.
 Explicandæ causæ. Cic. 5. Fam. 12. In quo & illa poteris uti civilium commutationum scientia, vel in explicandis causis rerum novarum, &c.
 Explorare causas, Inquirere. Stat. 12. Theb. 544.
 Exponere causam. Hor. 1. Serm. 7. 22.
 Exponere cæcas causas, est Causas occultas obscurasque explicare. Lucret. lib. 3. 317.
 Quorum ego nunc nequeo cæcas exponere causas.
 Expromere veras causas. Lucan. lib. 1. 67.
 Facere cum causa. Cic. 1. Q. frat. 2. Certe scio te enim fecisse cum causa. h. e. Quemadmodum res ipsa populare videbatur.
 Fieri causam dolendi alicui. Ovid. 11. Met. 345.
 Fluunt inde causæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. pr. Nam similes parentibus ac majoribus suis filii plerumque creduntur; & nonnunquam ad honeste turpiterque vivendum inde causæ fluunt. [Lege Turpiterve.
 Habere celebritatis, aut nominis causam. Cic. 2. Off. 44. Nam si quis ab inuente ætate habet causam celebritatis aut nominis a patre acceptam, &c.
 Habere iudicii corruptendi causas. Cic. pro Cluent. 82. Age quoniam corruptendi iudicii causas ille multas & graves habuit, hic nullam, &c.
 Habere veram & bonam causam. Cic. 9. Att. 18.
 Habere naturales causas. Cic. 2. de Divin. 140.
 Habere causam a natura. Cic. 1. de Divin. 60. Quicquid enim oritur, qualecunque est, causam habet a natura necesse est.
 Non habent causam. Cic. 12. Fam. 14. Nam quod huc properent in magistratu venire, aut exercitum mittere, causam non habent.
 Impellit causa aliquid, ut, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 7. Sin autem quis requirit quæ causa nos impulerit, ut hæc tam fero litteris mandarem, &c.
 Incidunt causæ. V. INCIDO.
 Inire causam alicuius rei. V. INRO.
 Intelligere. Lucret. lib. 6.
 Interveniens extrinsecus causæ. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 276.
 Invenire. Cic. 1. de Orat. 123. Has causas inveniebam duas, Unam quod, &c.
 Invenire quicquam aliud causæ. Cic. pro Rosc. Amer. 8. Postremo si præter eam prædam, quam dixi, quicquam aliud causæ inveneritis, &c.
 Latet causa. Virg. 5. Æn. 6.
 Legere retro causas. h. e. Ab initio repetere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Manent causæ. In MANEO.
 Memorare causas alicui. Virg. 1. Æn. 12.
 Nactus causam moriendi. Cic. 1. Tusc. 74. Cato autem sic abiit e vita, ut causam moriendi nactum se esse gauderet.
 Oblat gravior causa. Cic. 2. de Divin. 4. Ad reliqua alacri tendebamus animo, sic parati, ut nisi quæ gravior causa obstitisset, nullum philosophiæ locum esse pateremur, qui non Latinis litteris illustratus pateret.
 Patent causæ. Ovid. 4. Fast. 17.
 Percipere causam. Ovid. 1. Fast. 166. & 4. 938.
 Perstare in causa damni sui. Ovid. 2. de Arte Am. 560.
 Probare. Ovid. 11. Met. 449.
 Querere. Cic. 1. de Orat. 123.
 Reddere. Martial. lib. 11. 41.
 Quum tristis quereretur, & roganti
 Causam reddere vellet Æliano, &c.
 Reddere causas alicui. Hor. 1. Serm. 4. 116.
 Removere. Cic. de Univerf. 5. Nullius enim rei, causa remota, reperiri origo potest.

Requirere. Virg. 6. Æn. 710.
 Repetendæ causæ ab ultimo. Quintil. lib. 5. cap. 10. i. e. Ab initio.
 Scio causam. Martial. lib. 7. 85.
 Sequi causas. Lucan. lib. 3. 303.
 Stetere causæ cur, &c. Hor. 1. Carm. 16. 19.
 Subjicere causam, Afferre. Cic. 7. Verr. 145. At quæ causa tum subjiciatur ab ipso, Judices, huius tamen nefarii crudelitatis?
 Subesse nullam gravem causam video. Cic. 1. Att. 10.
 Sumpsi hoc causæ. Cic. 1. Att. Hoc causæ sumpsi, quod ex te ipso coram antea nihil potuissim cognoscere.
 Sullit causas rerum efficientium. Cic. 1. Acad. 6. Quid est enim magnum, quum causas rerum efficientium sultuleris, de corpulicorum (ita enim appellat atomos) concursione fortuita loqui?
 Tegere causam alicuius rei. Ovid. 13. Met. 748.
 Tentare causas, h. e. Perquirere. Virg. 3. Æn. 32.
 Trahere ex qualitate cæli causas. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Videre causas, i. e. Cognoscere. Lucret. lib. 1. 154.
 Causa, translativè dicitur Omnis actio quam in Senatu, sive in foro, & apud Judices, populumve habemus, vel Quæ alias controversiam, vel concertationem constituit. Unde tria esse causarum genera dicimus, Demonstrativam, Deliberativam, quod & Concionale a quibusdam vocitatur, & Judiciale. Ex iis tamen proprie Causa dicitur, quæ judicialis est. unde Causam pro Lite & Controversia ponimus: quamvis nonnulli ita distinguant, ut Controversiam sive litem dici velint postquam contestatum est: Causam autem, & ante, & post contestationem. Cic. 15. Fam. 4. Cujus etiam interitum, ut facile intelligerem mihi quantum tribueres, Milonis causa in Senatu defendenda, approbaris.
 Causa & contentio. Cic. 1. de Orat. 107. Quam possumus reperire ex omnibus rebus civilibus causam contentionemque majorem, quam de ordine, &c.
 Concinnatores & redemptores causarum. Ulp. in l. nec quicquam. §. circa advocatos. D. de offic. Proconf.
 Causæ & disceptationes. Cic. 2. de Orat. 42. Atque in civium causis disceptationibusque versantur.
 Defensio & causa. Cic. 2. de Orat. 201. Sic in illa omni defensione atque causa, quod esse, &c.
 Actor causæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Cardio. Quintil. lib. 5. cap. 12. V. CARDO.
 Confirmatio, & inclinatio totius. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Confictio prima. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Congressus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Dicitio causæ, Apologia Græcè dicitur. Cæf. 1. Bell. Gall. 4. Die constituta causæ dictionis, Orgetorix ad iudicium omnem suam familiam, ad hominum millia decem, undique coegit: per eos ne causam diceret, se eripuit. Budæus.
 Facies nova & varia causarum. Quintil. 2. 4.
 Fides. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Frons honesta. Quintil. lib. 4. cap. 1. Insinuatio surrepat animis, maxime ubi frons causæ non satis honesta est.
 Pars. Quintil. lib. 3. cap. 5.
 Status. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Varietas causarum, & multitudo litium. Cic. 1. de Orat. 118.
 Absoluta & perfecta causa. Cic. in Partit. 93. Conficiens autem causa alia est absoluta, & perfecta per se: alia aliquid adjuvans, &c. Ulpianus Absolutam causam vocat, Nihil difficultatis habentem, in l. Carbonianum. §. 3. D. de Carbon. dicitur cui opponitur Ambigua causa: Et si quidem, inquit, absolutam causam invenerit, evidentè probatur solum non esse, negare ei debet honorum possessionem Carbonianam: si vero ambigam, &c. Idem in l. 1. §. 2. D. Ut possidetis. Quoties inter litigatores est proprietatis controversia, aut convenit uter possessor sit, uter petitor: aut non convenit. Si convenit, absolutum est, &c. [Hic Causa τὸ ἀπὸν intelligitur, i. e. Ratio, cur res sit, non dicitur, seu Causa Judicialis.
 Anceps causa & gravis. Cic. 2. de Orat. 86. Sic equidem quum aggredior accipiem causam & gravem ad animos iudicum pertractandos, omni mente, &c.
 Assumptiva. Quintil. lib. 7. cap. 5.
 Bona causa. In BONUS. Melior causa mandantis fieri potest. Paulus in l. Diligenter. §. Melior autem. D. Mandat. vel contr.
 Conjecturales. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Dubia. Cic. pro Ligar. 10. Causa tum dubia, quod erat aliquid in utraque parte, quod probari posset.
 Faciles ad diluendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Forenses. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Gravis. Idem lib. 1. cap. 2.
 Honestæ. Cic. 2. Off. 43. Ergo in illo secuta est honestam causam non honesta victoria.
 Invalida. Lucan. lib. 7. 67.
 Addidit invalide robur facundia causæ.
 Judiciales. In IUDICO.
 Lepida. In LEPIDUS.
 Liberali causa manu asserere. In LIBRE.
 Lucrativa. Tryphoninus in l. in Bello. §. si natum ex Pamphila. D. de captiv. & postlim. revers. Non videri te partum ex causalucrativa habere.
 Mala. Juven. 13. Sat. 109.
 Nam quum magna male superest audacia causæ,
 Creditur a multis fiducia.
 Obscuræ ac multiples. Quintil. lib. 4. cap. 4.
 Par. Cic. pro Sulla 52. Cur in pari causa non paria signa reperiuntur criminis? conf. Superior causa p. p.
 Positas in affectibus causas propriis personis debet induere declamaturus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Prior causa, Qui inter duos meliorem causam obtinet. Hor. 2. Serm. 5. 30.
 Publicæ, & privatæ. Cicero in Brut. 178. In causis publicis nihil, privati satis veterator videbatur. Publicis, ut Repetundarum, ambitus, majestatis, & ceteris quæ reipublicæ causa constituebantur, ut ait Afconius in Divin. pr. Privatis, Rerum privatarum.
 Simples, perplexæ, suspectæ, & infamæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Superior causa & Inferior. Budæus, Superiorem causam dicebant pro eo quod nunc dicimus Causam jure communi fundatam, vel Jus apparentius:

rentius : cujus contrarium Inferiorem causam vocabant. Cic. pro Quint. 59. At si in causa pari Quintus discedere inferior videretur, tamen esset non mediocriter conquerendum : nunc in causa superiore, ne ut par quidem sit, postulat : inferiorem esse patitur, duntaxat usque eo, ne quidem bonis, sana, fortunisque omnibus Nævii cupiditati crudelitati- que dedatur. Idem in Brut. 30. de Leontino Gorgia, Protogora, Hippia, aliisque sophistis loquens, Illi (inquit) aliique multi temporibus eisdem docere se protestabantur, arrogantibus hanc verbis, quemadmodum causa inferior (ita enim loquebatur) dicendo fieri superior pos- sit. conf. Facere pejorem causam meliorem.

Tenuis, inops, nec scriptio digna. Cic. 9. Fam. 12. Quam velim sic legas, ut causam tenuem & inopem, nec scriptio magno opere dignam. Verecunda parum. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Victa & Victrix. Lucan. 1. 128.

Accedere ad causam. In ACCEDO.

Accipere causam dicitur patronus. In ACCIPIO.

Accipere causam aliquam. Ter. in prol. Hec. 47. metaphorice usus est, Mea causa causam hanc accipite, & date silentium.

Actuare causas. Cic. in Bruto 246.

Acuere linguam causis. i. e. Agendis causis se exercere. Hor. 1. Epist. 3. 23.

Adductus ad causam. Cic. in Pison. 79. Non sum ego, propter nimiam fortasse constantiam cupiditatem, adductus ad causam. Pro, in eandem sententiam, idemque studium rei defendendae perlectus. Budæus.

Adhibere probationes causas. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Adjudicare causam alicui. Cic. 2. de Orat. 129.

Admissus reus ad causam dicendam. V. ADMITTO.

Adesse causam. Quintil. lib. 4. cap. 13.

Agere causam. Cic. 2. de Orat. 102.

Agere veram causam. Cic. in Brut. 126. In Tribunatu primum contra C. Julii illam Consulatus petitionem extraordinariam, veram causam agens est probatus. Veram, i. e. Justam. Erat enim vera & iusta causa, ne- gare dandum Consulatum ei, qui Prætor nondum fuisset.

Amittere. In AMITTO.

Cadere causa. In CADO.

Capere. In CAPIO.

Cognoscere causam alicujus ab altero. Cic. ad Brut. 3. Quod ita statue- ram, a te cognoscere causam ejus Senatui oportere.

Communita causa. In COMMUNIO.

Complecti. Cic. 5. Philipp. 44. Cæsar autem annis multis minor veteranos cupientes jam requiescere armavit : eam complexus est causam, quæ esset Senatui, quæ populo, quæ cunctæ Italiæ, quæ diis omnibus gratissima.

Componere causam cum causa. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Conferre. In CONFERO.

Considerare causam. In CONSIDO.

Conjicere & consistere, sive consistuere causam dicitur, Qui litem, ut Jcti loquuntur, contestatur : h. e. Qui controversiam apud judicem præsentibus testibus exponit : id quod Actoris proprium est. Gell. 5. 10. Caput consilium Protogoras, ut tum existimabat, acutum : petere in- stitit ex pacto mercedem ; litem cum Euthlo contestatur. Et cum ad judices consiliendæ, consistendæque causæ gratia venissent, tum Pro- togoras sic exorsus est, &c.

Conjungere cum causa. Cic. pro Cluent. 96. Nullo modo illam multam, quæ a Junio petita sit, cum Cluentii causa posse conjungi. Sed aliter legitur in codd. emendatis.

Consistit. In CONSISTO.

Contendit causa cum causa. In CONTENTO.

Contendere causam contra aliquem. Lucret. lib. 4. 473.

Contempta causa pecuniæ publicæ & abjecta. Cic. pro Cluent. 94.

Contineri causis. Quintil. lib. 3. cap. 5.

Convertere ad causam animos judicum. Cic. 2. de Orat. Judicum animos totos, vel calamitate civitatis, vel luctu ac desiderio propinquo- rum, &c. ad causam nostram converteram.

Crede causam alicui. Lucan. lib. 7. 77. i. e. Committere.

Dannare. Lucan. lib. 5. 247.

Declamare causas. Cic. 1. Tusc. 7. Al. Declamitare.

Deducere se in causam. In DEDUCO.

Defendere. Hor. 2. Serm. 5. 34.

Defensitare. In DEFENSITO.

Deferre causam ad. Cic. de Clar. Orat. 86. Itaque auctoritate C. Lælii publicanos causam detulisse ad Galbam.

Demittere se in causam. Cic. 7. Att. 12. Acquisco enim, & tuas volo elicere litteras, maximeque consilium, quid agam, aut quo me pacto geram, demittamne me penitus in causam.

Descendere in causam. Cic. 3. Philipp. 4.

Deserere causam amici. Ovid. 1. Trist. 9. 65.

Dicere causam, est Defendere vel per se vel per patronum. Curt. 7. 1. 20. Amyntas vinculis exemptus ut defensionem ordiretur, ita inquit, Sine præjudicio causam dicimus. i. e. Liberati tantisper vinculis, responde- mus criminibus obiectis. Hæc Budæus.

Dixisse causam quod dicitur, Qui inter reos receptus est. Cic. pro A. Cluentio 98. Quapropter hoc Bulbi iudicium non plus obesse huic causæ debet, quam illa quæ commemorata sunt ab accusatore, duo iudicia, P. Popilii, & T. Gurtæ, qui causam de ambitu dixerunt. Budæus.

Dicere publicam causam. Cic. pro Rosc. Amer. 59. Quod antea causam publicam nullam dixerim. V. Causa publicæ & privatæ.

Dicere veneficii causam. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Dicere causam accurate & eleganter. Cic. de Clar. Orat. 86. Causam pro publicanis accurate, ut semper solitus esset, eleganterque dixisse.

Dicere causam apud aliquem. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Dicere de capite suo causam. Cic. pro Quint. 31. Sed (id quod nunc venit) de capite suo priore loco causam esse dicturum.

Dicere de ambitu causam. Cic. pro Sext. 18.

Dicere ex vinculis. Liv. lib. 20. 19. Sententiam deinde æque trucem orationi adjecit. Pleminius legatum vincum Romam deportari place- re, & ex vinculis causam dicere. i. e. Interim dum quaestio criminis peragitur, in carcere vincum esse. Ex Budæo. Caius in lege Cornelia. §. 1. D. de senatus. Syllaniano. Præterea cavetur, ut de iis qui ante quaestionem habitum fugerint, si aperto testamento liberi scripti inveni- antur, lege de sicariis iudicium fiat, ita ut ex vinculis causam dicant.

Dicere causas in foro. Caius in l. 1. D. de Orig. juris.

Dicere causam nullam, quin. pro Non negare, renuere, recusare, re- pugnare, quin &c. V. supra, a pr.

Disserere cum causa. Cic. 11. Philipp. 15. Ex quo judicare debetis, me non cum homine solere, sed cum causa disserere.

Esse in meliore causa. V. Melior, in BONVS.

Excutere causas. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Exordiri causam. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Expendere causam meritis. Ovid. 13. Met. 150. h. e. Secundum meri- ta causam judicare.

Explicare totam. Quintil. lib. 4.

Exponere. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Exudare causas, ridicule dictum ab Horatio de Causidicis, qui nimia verborum contentione, & inquieta gestulatione sudorem sibi provo- cant : ita ut causas suas non orare, sed sudare videantur. Horatii hæc sunt verba lib. 1. Serm. 10. 28. — Latine

Quum Pedius causas exudet Publicola, atque Corvinus, &c.

Facere partium causam pejorem. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Facere pejorem causam meliorem. Quintil. lib. 2. cap. 16. conf. Superior causam & Inferior.

Facere suspectam. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Facere causam. Cic. pro Ligur. 13. Quod nos domi petimus, precibus & lacrymis prostrati ad pedes, non tam nostræ causæ fidentes, quam hu- jus humanitatis.

Fluctuare causa dubia. Valer. Maxim. lib. 5. cap. 3. M. Cicero Cn. Po- pillium Lænatem, rogatu Marci Cælii, non minore cura quam elo- quentia defendit, eumque causa admodum dubia fluctuantem, saluum ad penates suos remittit.

Habere causam. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Impugnans causa meritum & fidem. i. e. Suscepta causa contra fidem & meritum. Ovid. 5. Met. 151.

Incumbere in causam. Cic. 3. Att. 15. Atque utinam ipse Varro incumbat in causam : quod profecto cum sua sponte, tum te instante faciet.

Indicta causa damnari. V. INDICTUS & DAMNO.

Indicta causa profugere. Cic. pro Sulla 22.

In integro causa cujuspiam esse dicitur, cui Dubia opponitur. V. INTEGRA.

Indormire causam. V. INDORMIO.

Inedita causa. Ovid. 4. de Ponto 16. 39.

Effest & juvenes, quorum, quod inedita causa est, i. e. Sunt & alii juvene qui præclara poemata conscripserunt : sed quoniam edita nondum sunt nihil est cur vobis illa magnopere commendem. Sed in Edit. Burman legitur Cura.

Ingressi in causam, idem quod In causam descendere, & ad partes tran- sire. Cic. 5. Fam. 1. Si id event quod ingredientibus nobis in causam propositum fuit accidere posse, non debemus ita cadere animis, quam aliqui evenerit, quod fieri posse nunquam putarimus.

Innuari se in causam. V. INNUO.

Involuta obscuritate. V. INVOLVO.

Judicare. Cic. pro Rabir. Posth. 8.

Juvat facundia. Ovid. 7. Met. 505.

Laborare causam. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Meditari causam. In MEDITO.

Nascitur ex causa causa. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Obtinere causam, Vincere in causa. Cic. 1. Fam. 4. Causam enim fr- quenti Senatui, non magna varietate, magnaque invidia eorum, qui te causam regiam transferebant, obtinebamus.

Orare. Terent. Phorm. 2. 1. 62. Servum hominem causam orare legi non sinunt.

Ad orandas adire. In ADEO.

Ostendere lucidissime. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Peragere causam rei. Hor. 1. Serm. 10. 26.

Perdere. In PERDO.

Periclitari. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Perorare causam. In PERORO.

Pertinet ad causam. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Ponere totam causam ante oculos. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Ponendæ causæ officium. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Postulata causa. Cic. pro Quint. 57. Vereor me hercule ne aut gravioribus tui verbis quam natura fert, aut levioribus quam causa possulet.

Pugnare pro causa. Ovid. 5. Met. 151.

Recipere. Cic. pro Sulla 22. Nisi tu, inquit, causam recepisses, nun- quam mihi restitisset, sed indicta causa profugisset.

Remittere ad Senatui. Tacit. 3. Ann.

Removere a causa aliquem. Cic. pro Muren. 10. Etenim si me tua fam- liaritas ab hac causa removisset.

Separare causas. Ulp. in l. 1. §. merito. D. depositi, Merito has causas deponendi separavit Prætor.

Subjacent plurimæ lites causæ. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Suscepta causa contra aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Suscipere causam. Cic. pro Domo sua 11. Certe Consules causam sus- cepere, certe Senatui aliquid consilii capere potuit.

Sustinere causam, Græcè αἰνῶν ὑπέλαβον, ad verbum Cicero expressit Græcis, Suspectum esse, crimine premi. Cic. 13. Att. 10. Nunc ver- quum de Magio constat, nonne rerum ejus omnem causam sustinet Quam, inquit, constat P. Magium, qui Marcellum vulneraverat, pau- lo post flagitium agnovisse, seque ipsum sibi et scelere iratum interfeci- se : res indicat, ejus facti causam non in Cæsarem, sed in Magi furti- rem esse conferendam.

Sustinere causam, alio sensu. Cic. 1. Att. 1. In causa univerforum cre- diturum, hominum præsertim amplissimorum, qui sine eo (subæo patrono) quem Cæcilius suo nomine perhiberet, facile causam commu- nem sustinerent. h. e. Causam ita agerent, ut adversarium vincere po- se viderentur.

Tenere causam, Vincere iudicio. Suet. in Domitian. 9. Eaque condi- tione permittit, ut accusatori qui causam non teneret, exilium pena e- set. Cic. pro Cæcin. 67. Et hoc loco Scævola dixisti causam apu- Centumvros non teneat.

Tractata causa. Cic. 1. de Orat. 201. Omnis est a me illa causa tractata.

Tradere causam adversariis. Ter. Phorm. 1. 5. 7.

Tutari causam. Cic. 5. Fam. 17. Ut potui accuratissime te tuamque causam tutatus sum.

Valere causa dicitur, Quæ est superior. Ovid. 8. Met. 59.

Verfare causas in iudiciis. Cic. in Orat. 31. Non ut in iudiciis verfare causas, sed ut in historiis bella narraret.

Vincere causam. Ovid. 16. Epist. 75.

Vivit causa. Cic. pro Sext. 66. Res erat & causa nostra eo jam loci, ut erigere oculos & vivere videretur. Causam *μισταφορακῆς* vivere dixit: quia antea tanquam mortua erat ac jacebat, quum commode defendi non posset.

Vocari causam in iudicium. Cic. 1. de Orat. 241.

Causa etiam pro Prætextu ponitur. Cæf. 3. Bell. Civil. 76. Equitatumque per causam emissum. Et cap. 87. Annon auditis ex iis, qui per causam valetudinis remanserunt. Et 1. Bell. Gall. 19. Alius, alia causa illata petebat. Suet. Cæf. cap. 2. Reperita Bithynia, per causam exigende pecunie. Et in Othon. cap. 3. In omnibus his locis Per causam, est Sub prætextu.

Causa, Negotium,onus, provincia. Plaut. Afsin. 3. 1. 17. Omnis familiarie causa consistit tibi.

Dare causam alicui, pro Negotium dare. Cic. 5. Verr. 170. Cum hoc mihi primum Hælethæ demonstravit &c. Hælethinus Æneas, cui Senatus dederat publice causam, ut mihi fratricum meo gratias ageret. *Luy avoit baillé charge & commission.*

Mendata alicui causa. i. e. Commissa. Ovid. 7. Met. 505.

Publica causa. i. e. Negotium publicum, vel potius Publica utilitas. Ovid. 12. Met. 29.

Curare suam causam, non reipublicæ, i. e. Suum commodum, suam privatam utilitatem, non publicam. Cic. 8. Fam. 5, in fine.

Exire ex causa. Cic. 8. Fam. 6. Sed expectes quemadmodum exeat ex hac causa. i. e. Ex hoc negotio, ex accusatione Appii, de Dolabella loquitur, qui Appium accusabat.

Integra causa. Cic. 1. Fam. 5.

Deposita. Idem ibidem.

Si tibi eadem causa est. Cic. 8. Att. 1. extr. Tu, si tibi eadem causa est, me renumerare sane velim.

Agere eandem causam, i. e. Rem eandem tractare. Cic. 2. de Nat. Deor. 108. Tu autem Cotta, si me audias, eandem causam agas.

Causa, pro Causa conjunctionis, amicitie, benevolentie. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venerat, ut ais, is quicum tibi affinitas, foederatas, omnes denique causas & necessitudines veteres intercedebant.

Causa etiam Morbum significat. Tibull. 1. 9. 51.

— non illi fontica causa. i. e. Sonticus morbus. [Immo Sontica causa est Justa & Legitima causa, ut recte olim exposuit Petrus Crintus de Hon. disc. l. 25. c. 10. V. Scalig. & Broeckh. ad loc. & Sonticus in sons.

Causa, pro Excusatione, ut, Accipere causam, quod vulgus dicit Habere pro excusato. Cic. 16. Fam. 19. Si ob eam rem moraris, accipio causam. Afsere. In AFSERRO.

Colligere. In COLLIGER.

Est tibi causa de hac re. Ter. Hec. 4. 4. 3. i. e. Habes quo te excuses.

In hunc locum Donatus dicit, Causam more suo pro Defensione posuit. Fingere. Terent. Eun. 1. 2. 58. Fingit causas, ne det, sedulo.

Inferre. In INFERR.

Nectere. Virg. 9. Æn. 219.

Morandi causas innectere. Virg. 4. Æn. 51.

Meditari. In MEDITAR.

Obtendere fugæ causas. Tacit. 15. Ann. 12.

Causa, Occasio, fit Causa adempta. Ter. And. 5. 1. 18. Ubi ea causa, quamobrem hæc facient erit adempta his, desinent.

Arripere. In ARRIPIO.

Arripere causam & tempus. Cic. 5. Fam. 12. Sed ad properationem meam quiddam interest, non te expectare dum ad locum venias, ac statim causam illam totam & tempus arripere.

Capere. Ter. And. 1. 3. 8.

Si fenerit, perii: aut si libitum fuerit, causam ceperit, &c.

Dare. Cic. 2. de Orat. 133. Ut si delugimeri, tibi causam dem recusandi.

Dare causas avaritiae. Tibul. lib. 2. 4. 29.

Invenire. Terent. Heaut. 5. 2. 36.

Postquam est inventa vera, inventa est causa qua te expellerent.

Quærere. Ter. Eun. 5. 5. 30.

Nam jae diei aliquam causam quærebat fenex, Quamobrem &c.

Quærere causam incendiorum & cadis. Cic. 3. Philipp. 30.

Quærere causas novarum perturbationum. Cic. de Fato 2.

Struere causas, pro Instruere. Tacit. 2. Ann. 22.

Causa, Status & conditio. Cic. pro Marcel. 2. Vehementer angebar quum viderem virum talem, qui in eadem causa in qua ego, fuisset, non in eadem esset fortuna. Ulpian. in l. 1. Græcæ. §. illud commune. D. de fidejuss. Illud commune est in universis qui pro aliis obligantur, quod si fuerint in duriore causam adhibiti, placuit eos omnino non obligari: in leviori plane causam accipi possunt.

Recidere in causam suam. Pompon. in l. mulier. D. de captiv. & postlim. reverf. Mulier in opus salinarum ob maleficium data, & deinde a latronibus exteræ gentis capta, & jure commercii vendita ac redempta, in causam suam recidit. i. e. Statum, & conditionem in qua prius erat.

Reverti in pristinam causam. Martians D. de rerum divis. l. intantum. In mari piscantibus liberum est, causam in litore ponere, in quam se recipiant. In tantum ut soli domini constituantur, qui ibi ædificant: sed quamdiu ædificium manet. alioquin ædificio dilapso, quasi jure postliminii revertitur locus in pristinam causam: & si alius in eodem loco ædificaverit, ejus fiet.

Sistere in eadem causa. Ulpian. in l. 1. D. si ex noxali causa agatur, In eadem causa sistere que sic videamus, & puto veritas esse, in eadem causa eum videri sistere, qui ad experiendum non facit jus actoris deterius. Sum. ut, In ea causa res est, i. e. Talis & hujusmodi. Ulpian. in l. 2. D. de except. rei judicat. At si non in ea causa sint tabulæ testamenti, ut contra eas bonorum possessio dari possit, &c.

Venire in eam causam. Tryphonus in l. in bello. §. si deportatum D. de captiv. & postlim. reverf. Si deportatum ab insula hostes ceperunt, redemptus quibus casibus redit, in eam causam veniet, in qua futurus esset si captus non fuisset, deportabitur igitur.

Causa, pro Partibus. Cic. pro Ligar. 22. Una est profectus cum his quorum erat una causa. i. e. Unum studium, vel ejusdem partis studium, & eadem conditio. Budæus. Sic Victrix causa supra.

Inimicus huic cause, pro Huic parti. Cic. pro Ligar. 24. Veniebatis igitur in Africam, &c. in qua erat rex potentissimus, inimicus huic cause, &c. Causa, pro Accessione. Ulpian. in l. 1. §. hanc actionem. D. depositi. Hanc actionem bonæ fidei esse dubitari non oportet: & ideo & fructus in hanc actionem venire, & omnem causam & partum dicendum est, ne vnda res veniat.

Causa, pro eo quod Casum Jurisconsulti vocant. Cic. 3. Verr. 116. Tantum quod hominem non nominat: causam quidem totam perferibit. Ibidem, Nufquam enim scribis, neque tu aliud quicque edicto complecteris, nisi eam causam, pro qua pecuniam acciperis.

Causas verborum falsas reddidit, pro Etymologias. Vide quæ scripti in ETYMOLOGIA. H. St.

CAUSALIS, e. ut, Ratio causalis. Auguft. de Genesi, 7. 23. & 9. 1. Argumenta causalia dicuntur, Quæ ipsas rerum causas rimantur. Conjunctiones causales. V. Barth. ad Claud. Mamert. p. 379. Causalis particula apud Gramm. H. St.

CAUSALITER, Adv. V. Auguft. de Genesi, 5. cap. ult. & 6. 5.

CAUSARIUS, a, um. [καυσαριος] Adj. ut, Causarii milites, Morbo debilitate affecti, ob idque cessare coacti. Liv. 6. 6. Tertius exercitus ex causariis, senieribusque a L. Quintio scribatur, qui urbi mœnibusque præfidio sit.

Causaria missio. Ulpian. in l. 13. §. Missio. D. de Re milit. Missio. nem generales causæ sunt tres: honesta, causaria, ignominiosa &c. Causaria, cum quis vitio animi, vel corporis minus idoneus militiæ renuntiatur.

Causarii, metaph. pro Valetudinariis. Plin. lib. 25. cap. 5. extr. Datur sanguinem excreantibus, causariis vel latere, vel faucibus. i. e. Laborantibus morbo lateris, vel faucium. ubi V. Hard. Sen. Epist. 69. Causariæ sunt in animo nostro partes, quibus adhibenda curatio est.

CAUSARIE, Adv. [καυσαριος] Macer in l. milites agrum. §. illud constat. D. de re militari, Ideo & ad eum qui causarie missus est, potest dici pertinere, quum huc quoque præmium præstat. Al. Causaria.

CAUSULA, æ. f. dimin. [καυσῦλα] pro Parva causa. Cic. de Opt. Gen. Orat. 9. Sed quia & privatas ille pleræque, & eas ipsas aliis, & parvarum rerum causas scripsit, videtur esse junior.

Parvula causula. Hirt. Bell. Afr. 54. pr. Parvulam modo caufulam nactus Cæsar, quod &c.

CAUSOR, [καυσαριος, καυσαριος] ari. dep. Causam dicere vel defendere, auctore Nonio 2. 157. Valla lib. 5. cap. 67. Causari, est Causam rei gestæ afferre. Papinian. in l. servus si heredi. D. de statu liber. Si hæres causabitur accipere rationes, nihilominus liberum fore. i. e. Si impedimenta prætetendit. Virg. 9. Ecl. 56.

Causando nostros in longum ducis amores. i. e. Impedimenti causas afferendo. Ulpian. in l. fed & si pupillus. §. profcribere palam. D. de institor. actione. Ne quis causari possit ignorantiam litterarum. Et in l. 2. §. quod diximus. D. fiquis cautionibus, Causari tempestatem & vim fluminum. Ubi licet dicere, Excusare ignorantiam litterarum, & excusare tempestatem ac vim fluminum. Hæc Valla lib. 5. Martial. lib. 4. 7.

Sed jam causaris barbamque, annoque, pilosque.

Causari, Accusationem intendere. Quintil. lib. 11. cap. 1. Nec causanti pupillo sic tutor irascitur unquam, ut non remaneant amoris vestigia. Et Hor. 1. Epist. 14. 12.

Stultus uterque locum immeritum causatur inique. [ubi Schol. Vet. Culpat. Nec aliter apud Quintilianum exponendum.]

Causari, Renuere, detrectare. Cic. pro Rosc. Com. 41. Nunquid causare, quin ab iudicio abeas turpissime victus? Al. Numquid cause est, quin &c. V. in CAUSA.

Causari, pro Expollulare, & Quærere ponunt auctores ævi sequentium. Treb. Pollio 30. Tyrann. extr. Habes integrum numerum xxx tyrannorum: qui cum malevolis quidem, sed bono animo causabaris. Et Sallian. de Gub. Dei 3. post init. Causaris igitur, quid fit illud, quod Christiani, qui Deum credimus, omnibus miseriores sumus.

CAUSATUS, a, um, Excusans, prætexens. Suet. Neron. 49. Pugiones rursus condidit, excusatus, nondum adesse fatalem horam.

Hiemem initare causatus. Liv. 36. 10. Itaque hiemem initare apud suos causatus rex, unum tantum moratus diem, ab Lariffa recessit. Negotia causatus. Tacit. 1. Ann. 47. Negotia varie causatus, primo prudentes, dein vulgum, diutissime provincias fessit.

Tempus causatus. Curt. 4. 16. 18. Et præceptis in noctem diei tempus causatus est.

CAUSATE, Adv. Per causas: unde, Causatus defendere, apud Plin. præfat. operis, ubi ced. Palat. Excusatus, teste Græv. V. Harduin. Uicitur Vives hoc Causatus, utuntur & alii. Vives de Christ. femina lib. 1. 316. in 8vo. Quanto causatus de femina, cui tanto est accuratius providendum &c. H. St.

CAUSATIO, õnis. f. [καυσαριος] Prætextus, excusatio, vel color. Quandoque ponitur pro Vitio intentione, & ægritudine. Pallad. lib. 1. tit. 4. Si fulvo capite in pulmenibus ac thorace, aut nulla est, aut rara caufatio. Et Gell. 20. 1. Ne caufatio ista ægri corporis perpetuam vacationem daret fidem detrectantibus.

CAUSATIVUS, a, em. Gloss. Gr. Lat. ἀπολογητός, causativus. Et Mart. Capell. lib. 5. Causativum litis est, inquit, quod dubitationem facit.

CAUSATRIX, icis. f. ut, Omnis mali causatrix. Dig. lib. 18. t. 10. l. 4. §. 6. [Sic reddit Græcum Homeri καυσαριος]. Sed non videtur ea interpretatio istius esse Pandectographi. Certe Latinitatis est omnino reprobata.

CAUSIDICUS, i. m. [καυσαριος, καυσαριος] Qui causas agit, vel Patronus: quod in causis dicendis versetur. Cic. 1. de Orat. 102. Non enim caudificum nescio quem, neque proclamatorem, &c.

Amplus, grandis, subtilis, elegans caudificus. Cic. in Orat. 30. Pauper. Martial. lib. 14. 219.

Fufillus caudificus. Juven. 10. Sat. 121.

Raucus. Martial. lib. 4. 8.

CAUSIDICINA, æ. f. Ipsa ars, five Munus caudificorum. Cod. Theod. leg. ult. de Cohortat. princ. cornic. Et Ammian. 30. 16. & Symmach. 5. Epist. 16. & 75.

CAUSIDICOR, ari. Gloss. Gr. Lat. ἀπολογητής, caudificor.

CAUSIDICATUS, õs. m. verbale. Gloss. Gr. Lat. ἀπολογητής, Caudificatus.

CAUSIFICOR, [καυσίκορος] āri. Idem quod Causari. Plaut. Aul. 4. 10. 25. Ergo quia fum tangere aufus, haud caustificor, quin eam ego habeam potissimum. h. e. Non obfco. Et Apul. 10. Met. p. 242. Verbero blaterans atque inconcinne caustificans, i. e. Causas fabricans.

CAUSIA, æ. f. [καυσία] est Pileus expaffos margines habens, ad arandum æstum, quo messorio utuntur. Plaut. Milit. 4. 4. 42.

Facito ut venias huc ornatu naulerico,
Causiam habebes ferrugineam, &c.

Enit etiam regum Macedonum infigne. Valer. Max. lib. 5. 1. ext. 4. De Antigono, Humo caput (Pyrrhi scil.) sublatum causia, qua velatum caput suum, more Macedonum, habebat, textit.

CAUSIS, is. f. [καυσίς] Uffio. Olim cameræ ceris inuffis pingi solite: Et hæc pingendi ratio Causis Græce dicitur. Vitruv. 7. 9. V. etiam Plin. 33. 7. & Salmast. in Solin. p. 164.

CAUSODES, is. f. Febris ardens. Cels. lib. 2. cap. 8. Febrem autem ardentem, quam Græci καυσώδης vocant, subitus horror exolvit.

CAUSON, [καυσών] Æstus viri ardor. Unde ab Hippocrate Causon, Febris appellatur: quam ardentem & tertianam exquilitam vocamus.

CAUSTUM, i. n. [καυστόν] Latine dicitur Uffile, quod exuri potest. Plin. lib. 35. cap. 15. pr. Quartum caustum ad elychinia. de Sulphure. [Velib. Dalechamp. pro Causium, exhibet. Autem. Hard. plane hanc vocem non agnovit. Videtur ex Dioscor. 5. 24. inculcata h. l. a scolo.

CAUSTYR, es. f. [καυστή] Urens scil. herba, quæ alias Scelerata dicitur. Apul. de Herb. cap. 8.

CAUSTICUS, a, um. Adj. [καυστικός] ut, Cautifica medicamenta, Quæ caustificam vim habent, id est uffivam viri ufforiam. Plin. lib. 25. cap. 11. Perungunt & radice ejus fuforis causa eliciendi, quoniam caustifica vis ei est. Martialis lib. 14. 26.

Cautifica Teutonicos accendit spuma capillos.
Curari causticis. Plin. lib. 26. cap. 1. Cautificis namque curabatur: nisi, &c.

CAUSUS, i. m. [καυσός] Latine Ardor. Febris est, ut lib. Finit. Medic. habetur, quæ cum inflammatione multa fit, nullamque requiem corpori præbet, linguam afficcat, denigrat, frigida desiderium affert.

CAUTA, æ. f. [καυτή] Efflatio oris. The. Prisc. 1. 17.

CAUTELA, In CAVRO.

CAUTER, eris. m. [καυτήρ] Instrumentum ufforiorum. Tertull. de Pallio cap. ult. Adigo cauterem ambitioni, qua M. Tullius quingentis millibus nummum orbem citri emit.

Cremari cauteribus. Prudent. in Romano v. 490.
Lavare cauterem. Prudent. in Vicentio v. 229.

Arvina posthinc igneum
Impressa cauterem lavit.
adde Pallad. 1. 43. Veget. Mulom. 2. 6.

CAUTERIUM, i. n. [καυτήριον] Instrumentum quo notæ imprimuntur, & morbi alioqui insanabiles inuri solent. Plin. lib. 22. cap. 23. Temperate enim datum, cauterii vim obtinet.

Ignita cauteria. Firmic. lib. 4. cap. 1.
Cauterium in pictorum instrumentis continetur: ut colligere est ex Martiano in l. item pictoris. D. de instr. vel instr. leg. Item pictoris instrumento legato, ceræ, colores, similiaque horum legato cedunt. item penicilli, & cauteria, & concha. Cauteria autem sunt instrumenta, quibus pictores olim ceris pingentes picturam tabularum inurebant. Turneb.

CAUTERIO, are. [καυτήριον] Cautere notare. Vulg. Interpr. Irenæi 1. 2. 4. Cauteriantes discipulos suos in posterioribus partibus extantia dextræ auris.

CAUTERIATUS, a, um. [καυτήριος] Quod est cauterio notatum. Unde ab Apollonio, 1. Tim. 4. 2. Cauteriat conscientia dicta est. Ita quidem Interpr. vulgata.

CAUTERIZO, are. Cauterio urere. Veget. Mulom. 3. 4.

CAUTEROMA, ætis. n. Ulcus a peccante cauterio factum. Plin. Valer. 3. 47. V. Barth. Adverf. 5. 17.

CAUTES, is. f. sive COTES, aut COS, otis. [καυτήρ, κότος] proprie Saxum dicitur asperum atque abruptum. Plin. lib. 2. cap. 96. Juxta Harpaga oppidum Aliz, cautes stat horrenda, uno digito mobilis. Virg. 6. Æn. 471.

Quam si dura silex, aut stet Marpesia cautes. Qui versus in pro-
verbium affumitur de Homine pertinacis sententiæ. V. Chiliad. Erasmi.
Abrupta cautes. Sen. Herc. OEd. 7.

Alta. Virg. 3. Æn. 699.
Ardua. Valer. 4. Argon. 671.
Dura. Virg. 4. Æn. 356. & 8. Ecl. 43. Propert. lib. 1. 3. 4.

Intractabilis. Sen. Hippol. 580. Ut dura cautes undique intractabilis
Resistit undis.

Nivofæ. Sil. lib. 4. 68.
Objectæ. Sil. lib. 7.
Sæva. Sen. Troad. 12.

Scrupulofæ. Cic. 4. Tusc. 33. E quibus, tanquam & scrupulosis cauti-
bus enavigavit oratio. Al. Scrupulosi. [Sane epitheton a diminutivo
ductum non convenit, quicquid dicit Davif. Ego nullus dubito, quin
Scopulis legendum fit.

Strictæ. Valer. 2. Argon. 449.
Terribiles. Lucan. lib. 6. 26.
Concurrere cautes dicuntur, Quam inter duos eminentes scopulos angu-
stia relinquuntur via, quæ navigantes transmittit. Ovid. 2. Amor. 11. 3.
V. & COS, otis.

CAUTIO, CAUTIM, CAUTOR, CAUTUS. In CAVRO.

CAVUS, a, um. Adj. [καυτός] proprie Concavum & vacuum significat,
a Chao, & ejus inanitate dictum, auctore Festo: quod quasi vorago quæ-
dam erat inanis & vacua.
Ædes cavæ. Virg. 2. Æn. 487. Servius exponit Tectâ camerata.
Æs cavum, pro Tuba. Virg. 3. Æn. 240.
— dat signum specula Misenus ab alta
Hæc cavo.
Æs cavum, pro Hæro lebetæ. Ovid. 4. Met. 504.
— quæ sanguine mitta recenti
Coxerat are cavo.
Athena. Ovid. 6. Met. 645.
Alveus. Ovid. 2. Fast. 407.
Antrum. Virg. 3. Æn. 641.
Aures. Ovid. 12. Met. 42.
Buccina. Ovid. 1. Met. 335.
Bulla. Ovid. 3. Amor. 9. 18.

Cavernæ. Virg. 2. Æn. 53. Cavas per pleonasmum addidit. Inde enim
Cavernæ dictæ sunt, quod Cavæ essent. Servius ait Græcam esse figu-
ram, ut Vitam vivere, Mortem mori.
Callis cava. Valer. 6. Argon. 760.

Armaque, quique cava superest de casside vultus.
Cista. Catull. 62. 259.
Colles. Virg. 8. Æn. 598. — undique colles
Includere cavi.
Concha. Virg. 6. Æn. 171.
Convallis. Virg. 2. Georg. 186.
Cortices. Virg. 2. Georg. 453.
Dolia. Tibull. lib. 1. Eleg. 3.
Falx cava. Ovid. 4. Fast. 694.

Sive cavæ falcis, sive bidentis erat.
Fenestræ, i. e. Patulæ. Virg. 9. Æn. 534.
Perque cavas densi late intorque fenestras. Servius.
Flumina. Virg. 1. Georg. 326. Servius interpretatur Profunda & alta.
Fornaces. Lucret. lib. 6. 201.
Ilex. Hor. Epod. 16. 47.
Mella cava manant ex ilice.

Imago. Virg. 6. Æn. 293.
Et, ni docta comes tenues sine corpore vitas
Admoneat, volitare cava sub imagine formæ:
Irruat, & frustra ferro diverberet umbras. Cava dixit, quasi ina-
ni & corpore vacua.

Lacunæ. Virg. 1. Georg. 117.
Lacus. Ovid. 3. Fast. 558.
Latebræ. Virg. 2. Æn. 38.
Latus. Virg. 5. Æn. 434.

Multa viri nequicquam inter se vulnera jactant,
Multa cavo lateri ingeminant, & pectore vastos
Dant fonitus.
Lintea cava. Valer. 4. Argon. 83. Lintea, i. e. Vela. Cava autem propter
ventum, qui quum velis incumbit, sinum quandam efficit concavum.

Lumina cava, i. e. Oculi propter maciem concavi. Ovid. 8. Met. 801.
in descriptione Famis.
Luna. Plin. lib. 8. cap. 54. h. e. Decreescens. [Vel potius Corniculata.
Falcata, Μηνώδης.

Machina. i. e. Pila vel Mola. Ovid. 6. Fast. 381.
Quodcunque est solidæ Cereris cava machina frangat. V. Serv.
ad 1. Æn. 179.

Manibus cavis plaudere. Virg. 12. Æn. 86.
Mare. Ovid. 3. de Arte Am. 94.
Naris. Ovid. 1. de Arte Am. 520.
Inque cava nullus stet tibi nare pilus.
Nubes. Virg. 5. Æn. 810.
Nubila. Ovid. 5. Met. 623.

Orbes. Sen. OEdip. v. 972. Orbes vocat Sinum illum in quo oculi la-
tent: cavos vero inquit, quoniam evulsi erant oculi.
Palma. Virg. 8. Æn. 69. i. e. Manus.
Palus, Profunda. Ovid. 6. Met. 371.
Parma. Ovid. 12. Met. 89.

Pinus. i. e. Vetustate exca. Virg. 5. Æn. 448.
— ut quondam cava concidit, aut Erimanthis,
Aut Ida in magna radicibus eruta pinus. Serv.
Pinus cava, pro Navi. Valer. 1. Argon. 687.

Punicis. Virg. 4. Georg. 44.
Ramus cavi, Cavatus. Phaed. 3. Fab. 16. 5. Sed Bentleius ibi legit Trun-
co cavo, quam emendationem rejicit Burmannus, quem V. ad l. c.
Rames. Ovid. 18. Epist. 8. per Rates autem Naves intelligit, alioqui epi-
theton non quadrabit.

Recessus luminum cavi. Sen. in OEdip. v. 968. i. e. Concavitates oculorum
Rupes. Virg. 3. Georg. 253.
Saxum. Virg. 3. Æn. 450.
Specus cava. Plin. lib. 12. cap. 1. Cava lxxx atque unius pedum specu-
Tempora cava equi bellatoris. Virg. 10. Æn. 891.

Terra cava aliquem condere. Virg. 12. Æn. 893. i. e. Sepulcro.
Tētudo. Virg. 4. Georg. 464. Periphrasis est Citharæ, secundum Serv.
Tibia. Lucret. lib. 2. 620.
Trabs. Virg. 3. Æn. 191.

Vela damus, vastumque cava trabe curimus æquor. Periphras-
is optima navium. Servius.
Trunci. Hor. 2. Carm. 19. 11.
Turres. Virg. 9. Æn. 666.

Armatique cavis expectant turribus hostem.
Valles. Virg. 2. Georg. 391.
Vena. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. In quem sanguis a jecore per venam il-
lam cavam influit. A practico concava & chilis appellatur. [Hoc quic-
quid monstrum sit nescio. Græci κοιλίαν & μεσολάνην & μεσίστην, inde & Latini Ca-
vam, Magnam vel Maximam vocarunt, quæ ramos per totum corpus
dispergit. V. Anatomicos.

Undæ. Catull. Epigram. 90.
CAVATUS, i. m. sive CAVUM, i. n. [καυάτωρ, ὀπή, κείρω] pro Loc-
cavato. Hor. 1. Epit. 7. 33.
Macra caviu repetes arcum, quem macra subisti.
Inventus cavis busto. Virg. 1. Georg. 184.
Aperondere cavis aliquid, i. e. Locis concavis. Hor. 2. Serm. 3. 173.
Aperire cavis. Liv. 24. 34. Archimedes murum ab imo ad summum cu-
bris cubitalibus fere cavis aperuit.
Ædium cavum. Varro 4. de L. L. 33. V. CAVÆDIUM.

Dentium cava. Plin. 20. 6. Addaturque ipsum in cava dentium.
Veritatis cava, i. e. Vacua. Claud. Mamert. 2. 9. de Statu animæ.
Leonium cavum, Spelunca leonis. Plaut. Men. 1. 2. 49.
Etiam nunc concede aucter ab leonino cavo.

Laxior cavus. Varro de Gliribus 3. 15. Facere his cavos oportet laxiore
CAVA, æ. f. Foramen cavum, nidus. Sen. Epist. 90. Cavis recti, a
aliqua rupe suffossa, aut exesse arboris trunco. Alii legunt Cafulis. Pro-
tin. de Colon. Keuch. p. 352. Gœf. 115. Quicquid viarum riparum, c-
varum, &c. fuerit. [V. Indicem Gœf. & Gloss. Rigalt. Apud Seneca
a recto Cava pl. n. videtur, & pro Cavernis dictum.]

CAVĀTĪCŪS, a, um. Adj. [*καυατικός*] ut Cavaticæ cochleæ. Plin. lib. 30. cap. 6. Sunt balæaricæ, quas cavaticas vocant: quoniam in speluncis nascuntur. Et 8. 39.

CAVO, [*καὼ*, *καὼ*] āre. Fodere, evacuare. Plin. lib. 36. cap. 22. In Siphno lapis est qui cavatur, tornaturque in vasa coquendis cibis utilis. Liv. lib. 21. cap. 26. extr. Itaque ingens coacta vis navium est, linteumque temere ad vicinalem usum paratarum: novaque alias primum Galli inchoantes cavabant ex singulis arboribus.

Galli inchoantes cavabant ex singulis arboribus.

Ferro acuto cavare. Virg. 2. Georg. 450.

Lapidem gutta cavat. Ovid. 4. de Pont. 10.

Parmam gladio cavare, i. e. Transfodre. Ovid. 12. Met. 130.

Saxa cavantur aqua. Ovid. 1. de Arte Am. 476.

Tellurem cavare. Virg. 3. Georg. 87. — cavatque

Tellurem, & solido graviter fonat ungula cornu.

Cavare Luna dicitur cornua, Quando decrevit. Plin. lib. 8. cap. 17.

CAVĀTUS, a, um. Partic. ut, Alni cavatus. Virg. 1. Georg. 136.

Tunc alnos primum fluvii fenestre cavatas.

Cortices cavati. Virg. 2. Georg. 387.

Lignum cavatum. Cic. 2. de Legib. 45.

Manus. Ubi aurum dexteris manibus cavatis officitur. Marcell. lib. 14. 310. Franc. circa fin. Sed & alibi Cavatas manus apud eundem legimus. Tibull.

Ille cava pretium postulat usque manu. H. St. [Immo Flagit. V. lib. 2. Eleg. 4. 14.

Oculi cavati. Lucret. 6. 1192.

Vallis cavata. Varro 4. de L. L. 3.

Urnula faberrime cavata. Apul. 11. Met. 262.

CAVATIO, ōnis. f. Varro 4. de L. L. 26. (Scal. p. 31.) Sinus majorem cavationem, quam pocula, habet. conf. ibid. n. 3.

CAVĀTRA, æ. f. ut, Dentium cavatura. Marc. Emp. cap. 12.

Temporum cavatura. Veget. 1. 25.

CAVĀSĪTAS, ātis. f. Terull. de Anima cap. 55.

CAVĀSĪOR, ōris. m. [*καυασίωρ*] ut, Cavator arborum picus Martius. Plin. lib. 10. cap. 18. V. Salmat. in Hist. August. p. 458.

CAVEA, æ. f. [*καὼ*] proprie significat Locum sub terra vacuum atque obfcurum.

Caveam, pro Ferarum carcere, seu receptaculo frequenter usurpamus, quod Græcis *καὼ* dicitur. Auleus, Bestiam factum immittimus cavea. Suet. in Calig. cap. 27. Multos honesti ordinis, deformatos prius stigmatum notis, ad metalla & munitiones viarum, aut ad bestias condemnavit, aut bestiarum more quadrupes cavea coercuit, aut medios ferra dissecuit.

Cavea, [*καὼ*] Septem ex ligno, five ex ebore, aut aliquo metallo factum, in quo aviculas tenemus. Martial. de Cavea eburna, lib. 14. 77. Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Qui etiam per jocum deos irridens, quam cavea liberati pulli non pascerentur &c.

Inclusus cavea. Ovid. in Ibin, 519.

Clathri caveæ. Hor. de Arte Poet. 473.

Cavea, [*καὼ*] Area in medio theatri, e qua populus ludos spectare solebat. Plaut. Amph. prol. 65. Ut conspiciat singuli in subfella eant per totam caveam, &c. Cic. de Amicit. 24. Qui clamores tota cavea nuper in hospitibus & amicis mei Pacuvii fuerunt nova fabula, quam ignoranter roge uti eorum, &c. [Area falso hic dicitur, cum dicatur potius de ipso ambitu Spectaculorum. V. Lipsi de Amphitr. cap. 14. Confessum caveæ implere clamoribus. Virg. 5. Æn. 340. per Caveam, Plebem significat. nam Cavea, Confessus est populi, ut ait Servius.

Subire per caveas. Stat. lib. 1. Silv. 6. 28.

Prima & ultima cavea. Cic. de Senect. 48. Ut Turpione etiam magis delectetur qui in prima cavea spectat: delectatur tamen etiam qui in ultima.

Cavea, pro Quoocunque loco interdum accipitur ab accessu undique munito. Status Circum sic appellavit, & Campum in quo eorum cursu certabatur. Verba ejus sunt 1. Theb. 423.

— at hinc teneros caveæ dissenctus ephobos

Concitat, exclusæque expectant præmia matres.

Caveæ etiam fuit Alvearia apum. Virg. 4. Georg. 58.

Hinc ubi jam emissum caveis ad sidera caeli. i. e. Alvearibus. Serv.

Cavea, pro Septo illo spinea, quo circum muniuntur arbores novellæ, ne a pecore ledantur. Columel. lib. 5. cap. 6. Vites in ultimo scribe depone oportet, materiaque earum per scrobem corrigi, deinde ad arborem erigi, atque ab injuria pecoris caveis emuniri.

Cavea legitur, pro Caveæ apud Lucret. lib. 4. 76.

Namque ibi confessum caveai subter. V. ibi Interpr.

CAVEOLA, æ. f. dimin. in Gloss. V. *καὼ* exponitur.

CAVĪLĒ, is. n. Idem forte ac Cavea, cum qua conjunxit Varro 4. L. L. 3. Sed disputant critici. V. Gothofredi Not. ad h. l. & Scalig. Conject. p. 13.

CAVĪS, i. m. Poculi genus. Sic Cavos & Scyphos conjunxit Treb. Pollio in Claud. cap. 14. V. etiam Spartian. Pescenn. cap. 10. Sed emendati codd. Caucos exhibent. q. V.

CAVEFĀCĪO, Ære. Ad formam Vacuefacere. Fortunat. 8. 4. 192.

Per tribulos gradiens spinæ cavefecit acumen.

CAVERNĀ, æ. f. [*καὼ*] Concavitas quedam terræ, vacua atque obscura. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Quod magna vis terræ cavernis continere caloribus, eaque hieme fit densior.

Cavernæ, pro Auribus. Plin. lib. 11. cap. 37. de vitulo marino & delphino, Hæc cavernas tantum habent aurium locos.

Æthereæ. Lucret. lib. 4. 171.

Caveæ. Lucan. lib. 5. 87. i. e. Obscuræ.

Cæli cavernæ. Lucret. lib. 4. 172.

— & magnas cæli compleffe cavernas.

Curvæ. Virg. 3. Æn. 674.

Imæ cavernæ. Ovid. 5. Met. 502.

Ingentes. Virg. 2. Æn. 19.

Elicere ex cavernis terræ ferrum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151.

Caverna, pars quedam navis. Alii fuisse curvos navium, quibus extrinsecus tabule affiguntur, Cavernas appellatur. Servius in Virg. 2. Æn. 19. Quid in navigio tantum necessarium, quam latera, quam cavernæ? Cic. 3. de Orat. 180. Edit. Pearce. al. Carina.

CAVERNŌSUS, a, um. Adj. [*καὼ*] Locus multis cavis plenus, aut vacuus.

Cavernosa radix. Plin. lib. 26. cap. 8. Radix in usu, pilosa, coloris in-

tus herbacci, crassitudine digiti minimi, acetabulis cavernosa, ceu polyporum cirri, subulcibus, & in petris nascens.

CAVERNŌSUS, Ære. ut, Fittulam cavernas. Cæ. Aurel. Tard. 4. 3.

CAVERNĀTĪM, Adv. Sidon. 5. Epist. 4. Aqua scabris punicibus cavernatâ clata.

CAVERNŪLA, æ. f. dimin. [*καὼ*] Plin. lib. 17. cap. 11. Ipsi quâ pediculis adherent, cavernulas habent & intus semen.

C A X

CAXO, i. e. Catax, quod significat Claudium. Ex Nonio. [Immo Coxo, Qui ex Coxa claudicat. Sic Non. Merceri in Catax.

C A Y

CAYCUS, i. m. Fluvius Phrygiæ. V. CAICUS. per i enim scribi debet.

CAYSTRŌ, five CAYSTRUS, i. m. [*καὼ*] Ionie annis celebratissimus juxta urbem Ephesum. Auctor Pomponius Mela, lib. 1. 17. Ovid. 2. Met. 253.

Flumineæ volucres medio calore Caystro.

CAYSTRĪ CAMPĪ, [*καὼ* *πῖδα* Stephano] Campi sunt secundissimi sub Sardibus, Lydorum urbe. Cori & Hermi campis contigui: ita dicti a Caystro vicino fluvio. Virgilius Caytri prata vocat, lib. 1. Georg. 384. V. plura apud Strabonem lib. 14. Qui *καὼ* Cayltranum Campum vocat.

CAYSSTRĪUS, a, um. Adj. [*καὼ*] ut, Ales Caystrius, i. e. Cyncus. Ovid. 5. Trist. 1. 12.

C E

CÆ, Syllabica adjectivo est, sed cum iis sere jungitur, quæ in c, vel s, desinunt: ut, Hicce five hiccine, Sicce five siccine: Hicce, hocce, hæccine, & similia.

CEL. Celeres. CEN. AR. vel CEN. A. Censoris arbitratu. CENS. vel CENSP. Censor perpetuus, vel peregrinus. [Inscire.] CENT. Centenarium, vel Centurio. CENTT. Centuriones. CER. Cerealia. CER. QVINQ. Certamine quinquenniali. CESS. Censores.

CÆA, æ. f. vel CÆOS, [*καὼ*, Ptol. *καὼ*] Scribitur & CÆA vitiose. Insula in mari Ægea, de qua Plinius lib. 4. cap. 12. Cæus, inquit, quum nostri quidam dixere Cæam, Græci & Hydrusiam. Avulsa Eubœæ, quingentes longa stadiis fuit quondam: mox quatuor sere partibus, quæ ad Bœotiam vergebant, eodem mari devoratis, oppida hære reliqua, Julia, Cætheiam: intercidere Corestius, Præssa. Vulgo *Zia*. De qua Ovid. 7. Met. 368.

Transit & antiquæ Cartheia mœnia Cææ. Ex hac profectam decorationem feminis vestem, auctor est Varro apud Plin. l. c. Propert. 1. 2. 2. Et tenues Cæa veste movere sinus.

Pinguia, Cæa Dumeta. Virg. 1. Georg. 14.

Cæa etiam Insula in ora Asiæ, e regione Halicarnassi, aut Cnidi potius, quæ usitatus Cos vel Coos vocatur. Plin. 5. 31. Nobilissima in eo sinu Cos, &c. ut plures existimant, Merope vocata; Cæa, ut Staphylus. Ita MSS. omnes, non Cos, ut habent aliæ editiones. V. omnino Broekh. ad Propert. d. l. De claris ejus insula civibus. V. in IULIIS.

CÆS, a, um. gentile. ut, Nenia Cæa. Hor. 2. Carin. 1. 37.

Sed ne relictiis, mufa procax, jocis

Cæa retractes munera nœnia. i. e. Simonidis Cei epicedia, qui primus carmen lugubre dicitur instituisse.

Sedes Cæa. Hor. 4. Carm. 9. 7.

CÆA vel **CIA**, n. pl. absolute, pro Vestibus Cæis. Lucret. 4. 1123.

Interdum in pallam, Melitenia, Cæaque vertunt. Sic Lamb. al. Cia.

CÆDAS, æ. m. [*καὼ*] Spelunca apud Lacedæmonios erat, tetra caliginis & diri aspectus, quam hic, quasi pallorem & lacrymas appellabant, in qua damnatos mortem optetere cogebant. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 6. V. Pausan. Mellen. ubi de Aristomene, & ex eo Cæl. Rhodig. l. 17. c. 8. Male Cædes recto casu scribi docet Henr. Steph. in Thef. Gr. Indice. V. & Suid. & Thucyd. l. 1.

C E B

CÆBĒS, Ætis. m. [*καὼ*] Thebanus fuit philosophus. scripsit dialogos tres, qui inscribuntur Pinax (id est Tabula, qui extat etiamnum) Septima, Phrynichus. Auctor est Diogenes Laert. lib. 2.

CÆBRĒNĪA, æ. f. [*καὼ*] Locus est Troadis regionis, cujus nemini Plin. lib. 5. cap. 30. Strabo lib. 13. Cæbriniam scribit pro regione & urbe. Est Cæbrinii populi, regionis & urbis incolæ.

Sunt Cæbrinii & in Thracia, dicente eodem Strabone, Est fluvius quidam Arisbris in Thracia, prope quem Cæbrinii Thracæ habitant. Cæbrenia vel a Cæbreno amne, vel a Cæbrinio Priami filio nuncupata est. Hermolaus in Plinium, Herodianum citans & Didymum.

CÆBRĒN, Ænis. m. [*καὼ*] Fluvius Troadis, undè Cæbrenis, quæ mox sequitur. Apollodor. 3. 5.

CÆBRĒNIS, Ædis. f. [*καὼ*] patronym. Ovid. 11. Met. 769.

Aspicit Hesperien patria Cæbrenia ripa. Stat. 1. Silv. 5. 21.

— viduæ Cæbrénidos arida luctu

Flumina.

CÆBRĒNUS, i. m. [*καὼ*] Aufon. 3. Sectione, Ad amicum ut quamprimum ad se veniat,

Sic qui venalis tam longa ætate Cæbrenus

Non habet emporcum, sit tibi pro pretio.

Est & nomen fluvii. V. CÆBRĒNĪA.

CÆBRĪŌNES, æ. m. [*καὼ*] Trojannus Priami regis filius nothus, frater & auriga Hectoris, a Patroclo interemptus. apud Homerum Iliad. π. v. 738. seq.

CÆBUS, i. m. [*καὼ*] Simiæ species; de qua ex nummis Spanh. diss. 5. p. 243. adde Aristot. Hist. Animal. 3. 8.

C E C

CÆCĪNA, vel potius CÆCĪNĀ, æ. f. Fluvius est Etruriæ, ad Volaterras, auctore Pomponio lib. 2. 4. & Plin. lib. 3. cap. 5. *Cæcina* hodie vulgodo dicitur. Olivarius in Melam.

CÆCĪNĀ, vel potius CÆCĪNĀ, æ. m. [*καὼ*] Cognomen Romanum, gentis incertum Liciniæ, ut ex Cell. 6. 16. colligebat P. Faber, an Cilniæ, ut Passeratius placet, quamquam Gronov. rejecta utraque lectione ex vestigiis MSS. Pro A. Cæcina legit. Ceterum A. Cæcina, Volaterranus, equestris ordinis, Quadrigratorum magister, Pompeianarum partium

Cedere honore & nomine suo alteri. Plin. in Paneg. cap. 94.
 Hosti. Sil. lib. 15. 745. — cohibete fugam, cui cedimus hosti?
 Insolentia alicujus. Hor. Epod. 17. 75.
 Intercessionem cedere, i. e. Non ultra procedere: & quod vulgari lingua dicitur, Desistere ab oppositione. Sicut, Cedere provocationi, i. e. Relinquere appellationem. Item, Sublata intercessione, quod nunc dicimus, Non obtante oppositione. Ex Budæo.
 Iræ cedere. Cic. 2. Off. 18.
 Legibus cedere. Cic. pro Milon. 64. Cederet æquo animo legibus, scum auferret gloriam sempiternam. Cederet legibus, i. e. Quamvis commendabili facinore edito, exilium tamen sibi conscisceret, ne leges violare velle videretur si in urbe maneret. Budæus.
 Malis cedere, Vinci malis, frangi rebus adversis. Virg. 6. Æn. 95.
 Tu ne cede malis: sed contra audentior ito.
 Malis alterius cedere. Almena miseriarum suarum comparatione, beatas esse alias miseris matres ostendit apud Sen. Oeth. 14. his verbis, Cedite his cunctæ malis. His malis, i. e. Meis.
 Oneri, vel Ponderi cedere; i. e. Succumbere, non perferre. Plin. lib. 16. cap. 42. Robur, olea incurvantur ceduntque ponderi. Quintil. lib. 10. cap. 1. Operæ. Quintil. lib. 2. cap. 1. Quæ dum operæ cedit, jam pæne possessione depulsa est: i. e. Dum munus suum & officium detrahat. Budæus.
 Periculo. Plin. Epist. 136. Postremo nullam vocem cedentem periculo emisit. i. e. Quæ videretur velle periculum vitare.
 Precibus alicujus. Cic. ad Brut. 12. Quum multa propter eam curam, quam pro Republ. suscepit, graviter ferrem: tum nihil tulli gravius, quam me non posse matris tuæ precibus cedere. h. e. Obtemperare.
 Religioni. Cic. 1. Fam. 1.
 Remediis cedere morbus dicitur a Celso, quando vincitur & percuratur. Budæus.
 Repugnanti. Ovid. 2. de Arte Am. 197.
 Spatiis cedere, significat Locum alicui dare juxta te vel eunti vel accumbenti, quod honoris gratia fieri solet. Claud. 1. in 1. Conf. Stilich. 48.
 Tempestati cedere. Suet. Cæs. 58. Aut gubernatorem cedere adversæ tempestati passus est.
 Tempori. Cic. 3. de Legib. 4. Neque nobis cum illa tum peste certamen fuit, sed cum gravissimo Reip. tempore: cui si non cessissem, non diuturnum beneficii mei patria fructum tulisset. Quod barbari dicunt, Facere secundum tempus.
 Timori, Timidum esse, affici metu. Valer. Flac. 8. Argon. 436.
 Cedo tibi conductione, significat, Per me licet, ut quod faciendum suscepisti, tu faciendum suscipias: quia jam conductionem locatori operis renuntiavi. Ex Budæo.
 Bonis cedere, Discedere a bonis, & quicquid nostrum erat, tradere creditori. Perott. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Creditoribus cedere velle. Suet. de Clar. Gramm. cap. 11.
 Foro & curia cedere alicui. Cic. ad Octav. 2. Cedam tibi in præsentia foro, curia, &c.
 Foro cedere, non aliud esse videtur, quam Æris alieni causa in forum non ventitare, & creditoribus non solvere, quod genus cessionis erat. Itaque inter creditores bona dividebantur. Senec. de Benef. 4. 39. Et appellare debitorem ad diem possum, & si foro cesserit, portionem feram. Id tamen de Argentariis præcipue dici solet, qui mensam in foro habebant. Ulpianus in l. Si hominem. §. Quoties. D. Depositis, Quoties foro cedunt nummularii, solet primo loco ratio haberi depositariorum.
 Possessione cedere. Liv. 24. 22. Facile esse, momento quo quis velit, cedere possessione magnæ fortunæ.
 Nescit amor præficus cedere imaginibus. Propert. lib. 1. 5. 24. i. e. Amor omnes superat, sine ulla exceptione nobilitatis.
 Malis cessit consilium. Ovid. 3. de Pont. 6. 48. i. e. Majora erant mala, quam ut consilio evitari potuissent.
 Dies cedere dicitur, Quando incipit deberi pecunia, auctore Ulpiano: Cedere diem, inquit, significat incipere deberi pecuniam: Venire diem significat eum diem venisse, quo pecunia peti possit. Ubi pure quis stipularis fuerit, & cessit, & venit dies. Ubi in diem, cessit dies, sed nondum venit. Ubi sub conditione, neque venit, neque cessit dies, pendente adhuc conditione. l. 213. D. De verb. signific.
 Dies cedunt. Cic. de Senect. 69. Horæ quidem cedunt & dies, mensis, & anni: nec præteritum tempus unquam revertitur: nec quid sequatur sciri potest. i. e. Licet mors non venerit, tamen dies mori cedit, etiam quacunque hora & mensis homo mori potest, & tempus fati semper procedit & instat. Ex Budæo.
 Curæ cedunt. Stat. 1. Silv. 2. 26.
 — cedant curæque metusque.
 Fiducia non cessit illi. Virg. 9. Æn. 126. h. e. Non recessit.
 Fiducia cessit animo. Stat. 8. Theb. 531.
 Fortuna cedit sapienti. Cic. in Parad. 5. Cui quidem etiam (quæ vim habere maximam dicitur) fortuna ipsa cedit. De sapiente loquitur.
 Furor cedit & quievit. Virg. 6. Æn. 102.
 Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.
 Furor non cedat ex animo. Sen. Herc. fur. 6.
 Hæreditas cedit alicui. Virg. 3. Æn. 333.
 Honos imperfectus decorum cessit. Sil. lib. 15.
 Lumina cedunt fomno, i. e. A fomno oculi vincuntur. Claud. in Laud. Seren. 91.
 Lux candida cessit nubibus. Stat. 3. Silv. 1. 71.
 Mens duro nunquam cessura labori. Claud. 1. in Ruf. 326.
 Mores rebus cessere secundis. i. e. Cum fortuna boni mores immutati sunt. Lucan. lib. 1. 161.
 Natura cessit, Mutata est. Sen. Oeth. v. 46.
 Natura cessit: terra defecit gradum.
 Potestas alicui cedere dicitur, Quam esse forte aut hæreditate data. Ovid. 4. Met. 532.
 — ô numen aquarum,
 Proxima cui cælo cessit, Neptune, potestas.
 Potestas cedebat victa. i. e. Superabantur vires & conatus illorum magnitudine operis. Lucret. lib. 5. 1270.
 Præda alicui cedit. Hor. 3. Carm. 20. 7.
 Pudor ab ore cessit, i. e. Impudens factus est, caret verecundia. Valer. Flac. lib. 7. 462.
 Quævis alicui cedit. Cic. 4. Verr. 170. Ea autem fœneratio erat hujusmodi, Judices, ut etiam hic quæstus huic cederet.

Res alicui cedere dicitur, i. e. Feliciter procedere. Virg. 12. Æn. 148.
 — Parcaque si ebant
 Cedere res Latio, Turnum & tua mœnia texi. Servius.
 Silvæ cedunt alicui. Ovid. 5. Fast. 373.
 Tempus cedit. Ulpian. in l. Si maritus. D. Ad leg. Juliam de adult. Si maritus prævererit, accusare instituerit: tempora non cedunt patri. Victoria illi cessit. Virg. 12. Æn. 183.
 Cesserit Aufonio illi fors victoria Turno.
 Usum fructum cedere alicui. Ulpian. in l. Si mulier. §. Sed si habenti. D. de Legat. 3. Sed si habenti tibi proprietatem, usum fructum mortis causa cessero, potest dici fideicommittere me posse.
 Undæ cesserunt nitidis habitandæ piscibus. Ovid. 1. Met. 74.
 Vultus cessere, i. e. Perierunt, perdita forma est. Sen. Herc. Oeth. v. 392.
 Cessere vultus penitus, & pavor fedet.
 Cedere etiam pro Evanire. ut,
 Feliciter tibi cedat. Ovid. in Ibin, 561.
 Male cedere res dicitur, Quæ infelicem exitum sortitur, & voto nostro non respondentem. Hor. 2. Serm. 1. 65. de Lucilio.
 Male cesserat illi. Ovid. 10. Met. 80.
 Parum cedunt insidiæ. Tacit. 4. Hist. 16. Ubi insidiæ parum cessere, ad vim transgressus, &c.
 Voto res cedere dicitur, Quæ voto responderet. Ovid. de Rem. Amor. 563.
 Durus qui pater est, ut voto cetera cedant,
 Huic pater ante oculos, &c.
 Bono alterius cedere, i. e. Ad ejus utilitatem. Ulpian. in l. 3. §. Nec non. D. de in rem ver. Neque enim spectamus, an bono domini cesserit, quod consumptum est: sed an in negotium domini. Sic enim habent Pandectæ Florent. non, ut Haloander, Accefferit.
 Lucro ei dedit ea res. Pompon. in l. Vel inianium. D. de Usum fructu, & quemad. quis utatur, Uti post substituta filii propria usufructuarii, ne lucro ea res cedat domino.
 E peccore cedere dicitur res aliqua, Quando illius obliviscimur. Valer. Flac. 4. Argon. 89.
 Et labor & dulces cedunt e peccore nati.
 Sensus cesserunt peccore. Lucan. lib. 5. 760.
 Cedere loco dicitur Mutata sententia. Virg. 9. Æn. 220.
 Nec mea jam mutata loco sententia cedit.
 Cessit in proverbium. Plin. lib. 23. cap. 1. Sic quoque in proverbium cessit, Sapientiam vino obumbrari. i. e. In proverbium abiit.
 In ducem gloria cedit. Tacit. in Agric. 5.
 In locum exemplorum cedere. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 In partem cedere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 In solatium cedere. Tacit. 2. Hist. 59. Nimius honos inter secunda, rebus adversis, in solatium cessit.
 In honem fidei pœna cedit. Liv. 6. 34. Itaque quom jam ex re nihil dari possent, fama & corpore judicati atque addicti creditoribus satisfaciabant, pœnaque in vicem fidei cesserat, i. e. Pro fide habebatur.
 In usum alicui cedere res dicitur, Quæ conceditur nobis non tanquam propria, sed utenda solummodo. Hor. 2. Serm. 2. 134.
 In vulgus spolia cedere. Tacit. 3. Hist. 83.
 Cedere pro. Columel. lib. 12. Nam pro pulmentario cedit. i. e. Vice pulmentarii habetur.
 Pro stipendio cedere. Tacit. de Moribus German. 14. Nam epulæ, & quanquam incompti, largi tamen apparatus pro stipendio cedunt.
 Cesserit parum gratus. Plin. in Paneg. cap. 43. Donavit pater tuus multa: & ipse donasti. cesserit parum gratus: manent tamen ii qui bonis ejus fruuntur. i. e. Fac parum fuisse gratum quod dederit. [Cesserit absolute dictum, pro Vita cesserit, ingratus in donatorem, testamento præteritum. Mirum fudare in hoc loco interpretes.
 Cedere, pro Incedere. Plaut. Pseud. 4. 1. 45.
 Non profus, verum ex transverso cedit, quasi cancer solet.
 Cedere, pro Censeri. Paulus in l. penult. D. de Flumi. Secundum ripas fluminum loca non omnia publica sunt, quam ripæ cedant ex quo primum a plano vergere incipiunt usque ad aquam.
 Legato cedere, pro Comprehendere. Paulus in l. Nam quod. §. Item si quis. D. de Penu. legata, Quod si promiscue uti solebat, tunc quantum ad annum usum ei sufficeret, familiaræque ejus, ceterorumque qui circa eum sunt, legato cedet.
 Ceditur, Imperfonale. Cic. 1. Tusc. 5. Post vero Lepidum, Carbonem, Gracchos: deinde ita magnos nostram ad ætatem, ut non multum, aut nihil omnino Gracis cederetur.
 Ceditur tibi ab omnibus, i. e. Omnes tibi locum dabunt. Lucan. lib. 1. 51.
 — tibi numine ab omni
 Ceditur: jureque tuo natura relinquat.
 Cedendum est bellis. Lucan. lib. 5. 743.
 Cedendum est malis. Sen. Troad. 6.
 Cedendo victor abibis. Ovid. 2. de Arte Am. 197.
 CEDENS, entis. [Cedens] Partic. ut, Causa non cedens priori, i. e. Similis, æque efficacæ, æque bona ac probanda. Ovid. 4. de Pont. 9. 57.
 Altera lætitia est, nec cedens causa priori, &c.
 Arva cedentia retro, i. e. Quæ videntur recedere nobis abeuntibus, Virg. 3. Æn. 496.
 Capilli cedentes. Plin. 3. Epist. 6. Hoc est cedentes & abeuntes ac defluentes. Cataneus intelligit Demissos, planos.
 Rami cedentes oneri. Martial. lib. 11. 42.
 Cedentes oneri ramos, silvamque fluentem,
 Vicit, &c. De Amynta.
 Romani cedentes in arcem, pro eo quod est Se recipientes. Liv. 25. 10.
 Vela cedentia, Discedentia. Lucan. lib. 3. 1.
 CEDENTER, Cedentis modo. Adv. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 3. 16. Cedenter consentiendo coércere.
 CESSURUS, a, um. [Cessurus] Partic. Lucan. ad Pison. 139.
 Pomifer autumnus, nimis cessurus & undis.
 Provincia cessura in pretium belli. Tacit. 1. Hist. 11.
 Rosaria non cessura bifero Pæsto. Martial. lib. 12. 31. De hortis Marcellæ uxoris.
 CESSUS, a, um. Partic. Ulpian. Infit. tit. 20. Si antequam adeatur hereditas, in jure cessa fit, perinde heres fit cui cessa est, ac si ipse heres legitimus esset. Quod si postea quam adita fuerit, in jure cessa fit, is cui cessa est, permanet heres, & ob id creditoribus defuncti manet obligatus:
 Non 3

gatus: Debita vero pereunt, id est, debitorum defuncti liberantur. Res autem corporales, quoties singulari in jure cessat sunt, transeunt ad eam cui cessat est hereditas.

CESSIVUS, a, um. Adj. & **C**ESSIVUS, aliud Adj. Ulpian. Instit. tit. 12. Is cui tutela in jure concessa est, Cessivus tutor appellatur: qui sine mortuus fuerit, sine capite minutus, sine alii tutela cesserit, redit ad legitimum tutorem tutela. Sed & si legitimus decesserit, aut capite minutus fuerit, cessitia quoque tutela extinguitur.

CESSIO, ðnis. f. [*κατάθεσις*] Cic. in Topic. 28. Abalienatio, est ejus rei que mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio, inter quos ea jure civili fieri possunt. V. Boethium in Topic. lib. 3. Cessio in jure. Communis alienatio est & mancipi rerum, & nec mancipi, quæ fit per tres personas in jure cedentes, vindicantes, addicentes. Ulpian. tit. 20. Instit.

CESSIONARIUS, i. m. Cui fit cessio, vel creditor, in quem transfusa est obligatio. V. Jctos.

CESSUM, Adv. significat Regrediendo, & retrocedendo. Justin. lib. 2. 12. Commisso prælio ite cessum, inhibete remos, & a bello discedite. Paulus in l. Bovem. D. De ædilitio edicto, Bovem qui cornu perit, vitiosum esse perique dicunt. Item mulas que cessum eunt, *Quisunt restivæ*. Redire cessum. Alfensius in l. Si ex plagis. §. Quod si neque mula. D. Ad leg. Aquilam, Quod si neque mula, neque homines in causa essent, sed mula retineret onus nequissent: aut quum conmitterentur, lapsæ conciderent, & ideo plautrum cessum redisset, atque hi quo conversum fuisset, onus, &c.

CESSO, [*πέποιμαι, ἀναποιμαι, ἀλεγάμαι, κρητάω, λυφάω*] Ære. Ab opere vacare. Virg. 7. Ecl. 10.
Et siquid cessare potes, requiesce sub umbra. i. e. (inquit Servius) Si potes breve otium tibi persuadere. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. At ipsi tamen pueri, etiam quam cessant, exercitatione aliqua ludicra delectantur.

Actio cessat. Ulpian. l. Si procuratorem. §. Mandati actio. D. Mandat. vel contr.

Agri cessare dicuntur, Qui non consti sunt. Virg. 1. Georg. 70.
Alternis idem tonsas cessare novales,
Et segenem patere situ durescere campum.

Dies cessavit Marte. Lucan. lib. 4. 24.
Officium cessat. Ovid. 6. Epist. 177.
Opus cessat, i. e. Labores intermittuntur. Ovid. 6. Fast. 348.
Pietas. Ovid. 4. Trist. 7. 5. Pietas, Officium pietatis.
Retia cessant, i. e. Non itur ad venationem. Martial. lib. 12. 1.
Voluntas. Hor. 1. Carm. 27. 13.
Ufus oculorum cessat. Curt. 10. 5. 16.
Nunquam cessavit hodie dicere contumelias. Ter. Phorm. 2. 3. 30. h. e. Toto die nihil aliud quam contumelias dixit.
Non cessare apud rhetorem. Cic. 3. Q. frat. 1. §. 4. Cicero noster, dum ego adsum, non cessavit apud rhetorem. i. e. Diligentem se præstitit, magnosque progressus fecit.

In penas furor cessat, i. e. Definit penas amplius inferre. Sen. Med. 6. Cessare in studio &c. Cic. de Senect. 13. Nunquam in suo studio atque opere cessavit. h. e. Nunquam studium intermisit.

Cessare in solutione. Marcellus in l. Lucius. D. mand.
Cessatum a levibus præliis est. Liv. 4. 27.
Cessare cum casu. Propert. 1. 6. 21.
Nam tua non ætas unquam cessavit amori. i. e. vacavit.
Cessare cum alterius verbi infinitivo. ut, Cessare certare. Hor. 1. Epist. 19. 11.
— non cessavere poetae.
Nocturno certare mero, putere diurno.
Non cessat de nobis detrabere. Cic. 11. Att. 11.
Non cessas tulline. Martial. lib. 11. 87.
At tu non cessas totis tussire diebus.
Cessare & nihil agere. Cic. 3. de Nat. Deor. 94. Cur tam multos deos nihil agere & cessare patitur?
Cessare, improprie, pro Nunquam fuisse. Papin. l. 97. D. de solut. Quum ex pluribus causis debitor pecuniam solvit, utriusque demonstratione cessante, &c. i. e. Sine ulla demonstratione.

Cessando. Lucret. lib. 2. 79.
Si cessare putas rerum primordia posse,
Cessandoque novos rerum progignere motus.

Cessare etiam dicuntur, Qui in judicio ad dicendam causam non comparent. Suet. Claud. cap. 15. Absentibus secundum præsentem facillime dabat, nullo delectu, culpante quis, an aliqua necessitate cessasset.

Cessare, Consistere in loco. Plaut. Merc. Tarda nimium, aut lapis obrigit, aut angue demorsa cessavit turgida.

Cessare [*βασάνειν*] Tardare. Ter. And. 2. 2. 6. & Eun. 4. 4. 5. Paululum si cessassem, Pythia, domi non offendissem.

Cesso, pro Cessu venire.
Uxor, si cesses, aut te amare cogitat. Terent. H. St. V. Adolph. 1. 1. 7. Add. v. 4. ibid.
Cessare in vota. Virg. 6. Æn. 51.
— cessas in vota precesque
Tros, ait, Ænea? h. e. Tardus es ad vota facienda? Servius. Nunquid in principio cessavit verbum docte dicere? Plaut. Perf. 4. 4. 3.
Cessare, Diutius immorari in re aliqua facienda, & cam negligentius agere. Ter. Adel. 4. 2. 48.
Æschinus odioso cessat, prandium corrumpitur.
Multum cessare. Hor. in Arte Poet. 357.
Cessare, [*ἄσχετον*] Otiosum esse. Cic. de Senect. Nisi forte ego vobis qui, &c. cessare nunc video, quum bella non gero. Ovid. 5. Met. 440.
Illum non udis veniens Aurora capillis,
Cessantem vidit, non Helperus. i. e. Nunquam quievit. De Cerere loquitur filiam amissam querente.
Cessare, & Strenuum esse, contraria sunt. Hor. 1. Epist. 2. 70.
— quod hi cessas, aut itrenus anteis,
Nec tardum opperit, nec præcedentibus inflo.

Cessare & laborem fugere. Cic. 1. de Nat. Deor. 22. Isto igitur tam immenso spatio quero, Balbe, cur Pronæa vestra cessaverit: labore remne fugiebat?

Plane cessare. Cic. 1. Att. 7. Denique aliquid extabit, ne tibi plane cessasse videamur.

Hoc cessat ex reditu. Plin. Epist. 4. lib. 2. Sed quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur. i. e. Quod minus est, quod deest mihi ex annis reditibus.

Cessatum est, impersonaliter. Ter. Adel. 4. 4. 22.
Cessatum usque adhuc est, nunc jam, Æschine, expergiscere. i. e. negligens & otiosus fuisti. Virg. 11. Æn. 288.
Quicquid apud duræ cessatum est moenia Trojæ. i. e. Tardatum est, inquit Servius.
Ab hoste cessatum est. Liv. 22. 50.
A Præfectis ni cessatum foret. Idem 30. 10.

CESSANS, Partic. [*παύσασθαι*] pro eo quod est Immorans. Virg. 3. Æn. 430. Prælat Trinacrii metas lustrare Pachyni Cessantem, longos & circumflectere cursus.
Amphora cessans, Qua nemo utitur. Hor. 3. Carm. 28. 8.
Austri cessantes, i. e. Non spirantes. Lucan. lib. 3. 68.
Copiis cessantibus, quas subsequi jufferat. Suet. Cæs. 58.
Fata cessantia. Ovid. 3. Trist. 2. 29. i. e. Cessans mors.
Morbus cessans. Hor. 1. Epist. 15. 6. is dicitur, qui medicis communi vocabulo Chronicus vocatur. quo de V. f. l. Porphyrio Podagram intelligit. Ea quippe cessare & tardius ire facit.
Solum cessans [*ἄσχετον*] dicitur Arvum aut ager qui non exercetur aut colitur. Lucan. lib. 3. 451.
— curvoque foli cessantis aratro
Agricolæ raptis annum severe juvenis.
Vento cessante, i. e. Non flante. Sen. Oeth. 4.
Concitate cessantes. Hor. 1. Carm. 35. 15.

CESSATŪRUS, a, um. Partic. ut, Cessatura casa, apud Ovid. 4. Fast. 804. Mutanteseque domum, tectis cæsibus ignem, Et cessatura suffopuisse cursus.

CESSATOR, ðnis. m. [*ἄσχετος, ἀσχετος*] Otiosus, qui cessat, & nihil agit. Columel. lib. 11. cap. 1. In agrestis negotio vis dici potest quid gnavus operarius ignavo & cessatore præfret. Hor. 2. Serm. 7. 100.
Nequam, & cessator Davus.

Cessator in litteris, Subaudi Scribendis. Cic. 9. Fam. 17. Hæc tibi antea non rescripsi, non quo cessator esse solem, præsertim in litteris, sed quum, &c.

CESSATRIX, f. Tertull. adv. Marc. 1. 24. Quomodo defenditur bonitas, ex majori parte cessatrix?

CESSATIO, ðnis. f. [*ἄσχεσις, παύσις, ἀνάπαυσις*] Plaut. Poen. 4. 2. 103. Id negotium institutum est, non datur cessatio.
Fœnus cessationis. Columel. lib. 2. cap. 1. At e contrario, seu sponte, seu quolibet casu destituta humus, quum est repetita cultu, magno fœnore cessationis colono repondet.
Furtum cessationis. Cic. 16. Fam. 26. Scribito tamen, ne furtum cessationis quævisse videaris.
Cessatio, Otium. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. Profecto Epicurus quasi pueri delicati, nihil cessatione melius existimat.
Cessatio pugne pacifica. In **P**A_CI_SC_OR.

Libera & otiosa. Cic. 1. de Legib. 10. Legationem aliquam nimirum oratio ista postulat, aut ejusmodi quampiam cessationem liberam atque otiosam. Al. Cessionem.

CESSĀTUS, a, um. Adj. [*ἀγέλαστος*] ut, Cessata arva, i. e. Neglecta & non culta. Ovid. 4. Fast. 617.
Largaque provenit cessatis mellis in arvis.
Tempora cessata. Sil. 5. 534.
Jam Libyæ ductor properantia signa citato Raptabat cursa, & cessata reponere avebant
Tempora cade vidit, &c. i. e. Cupiebant restituere tempora omnia. V. etiam Ovid. 10. Met. 669.

CĒ_{NO}, [*ἄνω*] Verbum defectivum: in imperativo tantum legitur, Cedo, i. e. Dic vel Da. Ter. Eun. 5. 5. 8. Aut quid factum est? cedo. Cic. 2. de Divin. 146. Cedo tandem, quid sit ordo, aut que concursatio somniorum. Cedo plurali etiam numero junctum. Cic. de Senect. 20. Cedo, qui vestram Rempub. tantam amissisti tam cito?
Aquam cedo manibus. Plaut. Molt. 1. 3. 150.
Leges Atinias cedo mihi. Cic. 3. Ver. 109.
Manum cedo, vel dexteram. Plaut. Capt. 4. 2. 58.
Orationes cedo. Cic. de Clar. Orat. 295.
Pater mihi cedo. Plaut. Amph. 2. 2. 146.
Tabulas cedo. Cic. 6. Ver. 43.
Cedo, dic mihi. Ter. And. 4. 4. 24.
Cedo cum quum puerum hic appofuisti, dic mihi. Cic. 9. Att. 21.
Ingenuisti? certe, cedo relicta. i. e. Alcribe.
Cedo alios, ubi centurio est Sanga, & manipulus furum? Ter. Eun. 4. 7. 6.
Cedo quemvis arbitrum. Ter. Adel. 1. 2. 43.
Postremo, aut desine, aut cedo quemvis arbitrum. i. e. Dic, ac si diceret, Vincam quocunque iudice eorum, qui harum rerum consultissimi fuerint. Budeus.
Cedo iudicem, ni dolo malo inculpatus sis. Plaut. Rud. 5. 3. 24.
Cedo coram ipso. Ter. Adelph. 3. 4. 38.
Postremo non negabit, coram ipso cedo. Al. Ipsum.
Cedo, pro Date in plurali, vel Quero & expostulo a vobis. Cic. pro Sext. Cedo nunc ejusdem illius inimici mei de me eodem, &c.

CEDRĀT, orum. m. [*κεδραῖος*] Arabia populi sunt, Canchleis & Nabathæis limitibus, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 11.

CEDRATUS, **C**EDRATIS, **C**EDRĀLON, **C**EDRELATE, **C**EDRIA, **C**EDRIUM, **C**EDRIS, In **C**EDRUS.

CEDROMĒLA, orum. si. pl. [*κεδρωμελα*] Mala eadem que Citria Dioscoridi sunt. 1. 106. Si modo lectio sana est. V. Henr. Steph. v. *κεδρω*.

CEDROS, i. f. Insula in Germaniæ litoribus, cedri genere silvosa. Inde electrum in petras desuere dicitur. Perottus. [Fabula.]

CEDROSIS, is. f. Vitis alba dicitur. Plinius lib. 23. cap. 1. Vitis alba est quam Græci ampelocolum, alii ophiothaphylon, alii melothron, alii pilothron, alii archezotzin, alii cedrostin, alii madon appellant. Hæc & Bryonia a Dioscoride appellatur.

CEDRUS, i. f. [*κεδρω*] Arbor notissima. V. Plin. copiose de ea tractantem lib. 13. cap. 5. & alius locis.
Ardua cedrus. Ovid. 1. Amor. 14. 12.
Enditis. Claud. de Rapt. Proferp. 3. 360.
Odorata. Virg. 3. Georg. 414.
Difce & odoratum itabulis accendere cedrum.

Incendere cedrum. Cic. 3. Tusc. 45. Collocemus in culcitra plumea, pſaltriam adducamus, cedrum incendantur, &c. In cmentationibus codicibus legitur Hedychrum incendantur. V. HRDYCHRYM.

Cedro digna dicuntur, Quae promerentur immortalitatem, & ejuſmodi iudicantur, ut poſteritati conſecrari debeant. Perſ. 1. Sat. 42.

— & cedro digna locutus. Sumptum a Cedri natura, cujus ſucco illita, non ſentiunt cariem. Hor. in Arte Poet. 331.

— ſperemus carmina fingi

— Poſſe linenda cedro, & levi fervanda cupreſſu.

Effigies ex antiqua cedro: Quae cariem non ſentient. Virg. 7. Aen. 178.

Quin etiam veterum effigies ex ordine avorum Antiqua ex cedro.

Libri flavus cedro. Ovid. 3. Trift. 1. 13.

CEDRATUS, a, um. Adj. Plin. lib. 13. cap. 17. Et libros cedratos fuiſſe, propterea arbitrarier tineas non tetigiſſe. i. e. Cedri ſucco, vel cedri unguento illitos. Harduinus ex MSS. Citratos legit.

CEDRATUS, is. f. [κεδρωάτις] Diana ab Orchomeniſi ideo ſi vocata fuit, quod ejus ſimulacrum in ingenti eſſet cedro erectum. Auſtor Pausan. in Arcad.

CEDRÉLON, i. n. [κεδρέλαιον] Olei factitii ſpecies, ex malis cedri conſecta, de qua Plin. lib. 15. cap. 7. Hac autem peruncta materies, nec tineam, nec cariem ſentit, ut idem ait lib. 16. cap. 39. Sed Miſi. Piſſellon, teſte Hard. q. V.

CEDRÉLATE, es. f. [κεδρέλάτη] Genus cedri. Plin. lib. 24. cap. 5. Cedrus magna, quam cedrelaten vocant, dat picem, quae cedria vocatur, dentium doloribus utiliſſima.

CEDRIA, ae. f. [κεδρία] Cedria, inquit Ruell. lib. 1. cap. 62. modo cedri pix, modo cedria refina nominatur, & cedro magna, quae cedrelate dicitur emanans: ita ut ſi proprie ſit loquendum, nihil aliud ſit quam cruda cedria lacryma. V. dict. ſuperior. Plin. lib. 29. cap. 3. Scabiei corporum ac pruritus oleo & cedria miſtis tollunt.

CEDRINUS, a, um. [κεδρινος] aliud Adj. Quod eſt ex cedro. Plin. lib. 13. cap. 5. Cedrinus eſt Romae in delubro Apollo Sotianus, Seleucia advectus. Oleum cedrinum. Plin. 32. 7.

CEDRIS, idis. f. [κεδρίς] Fructus cedri. Plin. lib. 24. cap. 5. Cedrides, hoc eſt fructus cedri tuſſim fructus, urinam ciunt, &c.

CEDRUM, i. n. [κεδρον] Pix liquida, & primaria, quae ex tæda excoquitur. Plin. lib. 16. cap. 11. Pix liquida in Europa e tæda coacta navalibus munitendis, multoſque ad alios uſus. Lignum ejus conſicum, furnis undique igni extra circumdato, fervet: primus ſudor aquae modo ſuat in canali: hoc in Syria Cedrium vocatur: cui tanta vis eſt, ut in Aegypto corpora hominum defunctorum eo perſuſa ferventur. Scribitur etiam Cedreum, & tum Oleum ſubauditur. Vitruv. 2. 9. Ex Cedro oleum, quod cedreum dicitur, naſcitur. V. Henr. Steph. Inq. in Theſ. Gr. v. κεδρ.

C E L

CELADON, ontis. [κελάδων] Proprium viri ex illis, qui in Perſei & Andromedes nuptiſ perempti fuerunt. Dicitur Celadon quaſi multum clamans, a verbo κελαιός, quod reſono interpretatur. Ovid. 5. Met. 144.

Occidit & Celadon Minderius.

Fuit etiam unus ex Lapiſis. Ovid. 12. Met. 250.

Illuſt fronti Lapiſtae Celadontis, &c.

Celadon, Amnis eſt ignobilis, in Alpheum influens: apud Strabon. lib. 8. Sed lectionem dubiam reddere conatur Palmer. V. ejus Exerc. in Auſt. Graec. p. 304.

CELADUSA, ae. f. [κελάδουσα] Exigua eſt inſula maris Aegaei, Delo proxima, tam anguſto freto ab ea diſiſta, ut catena aliquando ei fuerit annexa. Aliis nominibus Rheca & Artemite dicitur. In hac Delii mortuos ſuos ſepeliebant, religione ſcilicet prohibiti, ne quenquam in Delo humarent. V. Thucydidem belli Peloponn. lib. 4. & Plin. lib. 4. cap. 12.

Sunt item Celadum, parvae aliquot maris Adriatici inſulae, Liburniae adjacentes: quarum Pompon. Mela lib. 2. 7. & Plin. lib. 4. cap. 20. meminere.

CELÆNA, In CELÆNA. CELÆNÆ, In CELENÆ. [ceti rectius per diphthongum ſcribitur.]

CELÆNO, ſis. f. [Κελαιών] Una ex Harpyis.

Dicitur Virg. 3. Aen. 211.

Celæno infelix vates, i. e. Nuntia infelicitatis. Virg. 3. Aen. 245.

Celæno etiam una ex Pleiadiſbus. Ovid. 4. Faſt. 173.

Neptuno Halcyonem, & te, formoſa Celæno.

CELASTRUS, Theophrasto, Arbor eſt aeterna frondens coma, cultura degenerans, & omnium tardiſſime fructus ſuos perſiciens. Uſus ejus ad baculos & ſcipiones accommodatus. V. Ruell. lib. 1. cap. 63. & 138.

CELATIM, CELATUS, In CELO.

CELEBOTHRAS, ae. m. Rex Muziris, quod primum eſt Indiae emporium, teſte Plin. lib. 6. cap. 23.

CELÉBRIS, bre. vel CELÉBR, bris, bre. [Γκιωνός, Συμειός, αειδήμιος, κλυτός, ελεβριός, περιφρητός] ſemper paſſive poſitum, tam ad rem, quam ad perſonam relatum. Locus celebris, quod celebratur. Hom. celebris, quod cum honore celebratur & colitur. Haec Valla lib. 4. Quod celebratur, id frequenter, atque deſerto opponitur. Plin. Epit. 159. Delectus eſt celeberrimus locus, in quo legenda praſentibus, legenda futuris proderentur.

Circus pompa celebris. Ovid. 4. Faſt. 391.

Civitas celebris eſt, Quae a multis frequentatur. Ulp. in l. Si in aliquam D. de Officio Proconſ. & leg. Si in aliquam celebrem civitatem, vel Provinciae caput advenit, pati debet commendari ſibi civitatem, laudſeque ſuas non gravate audire, quoniam honori ſuo provinciales illi vendicent. Conciones celeberrimae & gratiſſimae. Cic. in Piſon. 34. Ceterorum principum celeberrimae atque gratiſſimae conciones fuerunt.

Conventus celeberrimus. Cic. 6. Verr. 107. Ubi uſque ad hoc tempus Syracuſani feſtos dies anniſſerunt agunt, celeberrimo virorum mulierumque conventu. h. e. Maxima frequentia populi.

Forum. Cic. 5. Verr. 133.

Fori celeberrimum. Tacit. 4. Ann. 67.

Ludi celebres. Ovid. 1. de Arte Am. 97.

Partes urbis celeberrimae. Cic. pro Domo 146.

Portus celeberrimus. Cic. pro Lege Manil. 33. An vero ignoratis portum Cajetae celeberrimum atque pleniffimum navium, &c.

Via celebris. Cato R. R. cap. 1. Si poteris, ſub radice montis fiet, in n eridim ſpectet, loco ſalubri, operariorum copia fiet, bonumque aquarium, oppidum validum prope fiet, aut mare, aut amnis, qua naves ambulat, aut via bona, celebrisque. Quam Frequentatam barbari dicunt. Urbis celebris & copioſa. Cic. pro Arch. 4.

Item idem eſt ac Clarus, fama notus. ut Celeberrimus arte grammatica, & in arte grammatica [πρωτοφρονιμας] quod a barbaris diceretur, Bene renominatus. Plin. lib. 24. cap. 17. Certamen celebre. Ovid. 1. Met. 456.

Deus celebris, i. e. Quem omnes colunt. Tibul. lib. 2. 1. 83.

Dies celeberrimus, i. e. Honoratiſſimus. Cic. de Amicit. 12. Hoc tamen vere licet dicere, P. Scipioni ex multis diebus, quos in via celeberrimos latiffimoſque viderit, &c.

Fide celeberrimus, Cujus ſides & integritas omnibus in ore eſt. Stat. 2. Achil. 61.

Frons tumuli celebris dicitur, Quae viam ſpectat. Tibul. lib. 3. 2. 27.

Sed triftem mortis demonſtrat litera cauſam, Atque haec in celebri carmina fronte notet.

Gratulatio populi celeberrima. Liv. 4. Philip. 16.

Lux alicui celeberrima. Ovid. 3. Faſt. 713.

Monumentum illius celeberrimum in foro. Cic. pro Sext. 140.

Nomina celeberrima bello, i. e. Quorum ingens eſt fama ob res in bello praecelare geſtas. Sil. lib. 4. 187.

Nomen celebre laudibus. Liv. 4. De Menenio.

Oraculum celebre & clarum. Cic. 1. de Divin. 37.

Rumor celebris. Liv. 37. 48. pr. Valerius Antias auſtor eſt, rumorem celebrem Romae fuiſſe. h. e. Conſtantem famam, & multorum ferme comprobata.

Verba celeberrima loqui. Ovid. 2. de Arte Am. 705.

Vir celeberrimus, pro Multorum ferme comprobato. Hermogenianus in l. Si res pupillar. D. de Adminiſtrat. tutor. Si res pupillar. incurſu latronum pereat: vel argentarius, cui tutor pecuniam dedit, quom fuiſſet celeberrimus, ſolidum reddere non poſſit: nihil eo nomine tutor praerare cogitur.

Vox celeberrima. Ovid. 1. de Pont. q. 25.

Hoc erat celeberrimum Menandri poetae comici aetate. Plin. 13. 1.

Celebre, non ſolum Frequens, inquit Nonius, fed etiam Velox. Accius Aegitho, Celebri gradu greſſum accelerare decet.

CELEBRITAS, ſtis. f. [εὐφροσύνη, πανηγυρία] tum Hominum coetum honoratiorum declarat, tum Dignationem ipſam atque honorem. Cic. 3. Offic. 3. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam vicini, nunc fugientes conſpectum ſceleratum, quibus omnia redundant, abdiſmus nos quantum licet, & ſaepe ſoli ſumus.

Solitudo, & Celebritas, contraria. Cic. 12. Att. 25. Me haec ſolitudo minus ſtimulat, quam iſta celebritas.

Audientium celebritate inſtinctus. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Locj celebritas. Cic. 14. Fam. 1. Sed ſi offendet me loci celebritas, alio me conferam.

Ludorum. Cic. 3. de Orat. 125.

Theatrum reſertiſſimum celebritate. Cic. 1. Q. frat. 2.

Via. Cic. 3. Att. 13. Ego propter viam celebratam, & quotidianam expectationem rerum novarum, non commovi me adhuc Theſſalonica.

Virorum ac mulierum celebritas, Cic. 2. de Legib. 65. Sublata etiam erat celebritas virorum ac mulierum, quo lamentatio minuerebatur.

Floret hominum celebritate locus ille. Cic. pro Domo 75. Conſtat enim nullis unquam comitiſ campum Martium tanta celebritate, tanto ſplendore omnis generis hominum, aetatum, ordinum, flouriſſe.

Habere maximam celebritatem dicitur locus aliquis. Cic. 13. Att. 29.

Odi celebritatem, Fugio homines. Cic. 3. Att. 7.

Celebritas & nomen. Cic. 2. Offic. 44. Nam ſiquis ab ineunte aetate habet cauſam celebritatſ & nominis aut a patre acceptam, &c.

Diei ſupremi celebritas. Cic. pro Milon. 86. Spoliatus illius ſupremi diei celebritate, quam concedere etiam inimici ſolent, amburetur abjectus. i. e. Exequiſ.

Famae celebritas. Cic. 1. Tuſc. 28. Eademque fama celebritate Tyndaridae fratres, qui, &c.

Judiciorum multitudo & celebritas. Cic. 7. Fam. 2. Nos hic in multitudine & celebritate judiciorum, & novis legibus ita diſtinctum, &c.

Nominis celebritas. Suet. de Illuſtr. Grammat. 23. Gloriabatur etiam latrones quondam ſibi propter nomen celebratam pariſſe.

Sententiarum celebritas priſtina manebat. Cic. de Clar. Orat.

Sermonis hominum celebritatem conſequi. Cic. in Somn. Scip. 17. Tu enim quam celebratam ſermonis hominum, aut quam expectandam gloriam conſequi potes?

Domestica celebritas. Cic. in L. Piſon. 64. Nunc etiam in hac quotidiana, aſſidua, urbanaque vita ſplendorem tuum, gratiam, celebratam domesticam, operam forenſem, conſilium, auxilium, &c.

Addere celebratam ludis. Liv. 30. 38. extr. Ludis celebratam addidit ſedes ſua ſolenni ſpectaculo reddita. h. e. Celebratores & honoratores ludi Apollinares viſi ſunt, propter propriam ſedem, velut divinitus redditam.

Honeſtate ſua celebritate aliquem dicitur populus. Cic. pro Domo 76. Itaque ille unus dies, quo die me Populus Romanus a porta in Capitolium, atque inde domum ſua celebritate letitiaeque comitatum honoravit, tanta mihi, &c.

Militatam etiam ſignificat. Macroh. 2. Saturn. 7. Si aliqua Laerij & Publii dicta referremus, viderimur & adhibendi convivio mimos viſtaſe haſciviam, & tamen celebratam, quam cum adſunt illi, excitare poliſcitur, imitari. V. Broekh. ad illud Tibul. 2. 1. 29.

Vina diem celebrant.

CELÉBRO, [επιφροσύνη, εὐφροσύνη, πανηγυρία, ημεροδω] are. eſt Frequentare. Varro, Cui non tam cura erat, ut templa deorum, quam ut populus celebraret.

Coetus celebrare hominum. Cic. 1. Off. 12. Impellitque ut hominum coetus, & celebrari inter ſe, & ſibi obediri velit. In codd. emend. Et celebrationes & eſſe & a ſe obiri velit.

Conventus celebrare & Facere. Cic. 1. Att. 19. Itaque conventus, qui initio celebrabantur, jamdiu fieri deſerunt.

Locus celebrare conventu. Cic. pro Flacc. 95. Cujus damnatione ſepulcrum

pulehrum L. Catilinæ floribus ornatum, & hominum audacissimum, ac domesticorum hostium conventu, epulifice celebratum est.
 Domum alicujus. Cic. pro Muren. 70.
 Fretum celebrant Naiades æquoreæ. i. e. In æquore vivunt. Ovid. 14. Met. 38.
 Judicium hoc celebratur & ornatur studio & dignitate summorum virorum, & clarissimorum civium. Cic. pro Sulla, 4. i. e. Adfunt in judicio. Frequentia maxima civium, & splendor hominum summorum celebratur locus alicujus. Cic. 1. de Orat. 200. Teltis est hujusce Q. Mutii janua & vestibulum, quod in ejus infirmissima valetudine, affectaque jam ætate, maxima quotidie frequentia civium ac summorum hominum splendore celebratur.
 Locum alicujus ludis celebrare. Virg. 3. Æn. 280.
 Aetiæque Iliacis celebramus litora Iudis.
 Missile celebratum. i. e. Frequenter conjunctum in hostes. Sil. lib. 3.
 Silvas celebrare, In silvis versari. Ovid. 10. Met. 703.
 Tempia. Plin. 10. Epist. 100.
 Viæ celebrantur multitudo legatorum. Cic. pro Sext. 131.
 Celebrare convivium sermone & lætitia omnium. Cic. 3. Verr. 66.
 Certamina celebrare, Ludos & ficta prælia solemniter observare. Virg. 5. Æn. 601.
 Hac celebrata tenus sancto certamina patri.
 Connubium. Claud. de Magnete, 25.
 Dapes canendo. Ovid. 5. Met. 113.
 Delubra Deorum celebrare. Lucret. 5. 1165.
 Dies, ferias, ludos, &c. celebrare: quod vulgus dicit, Facere festum, ferias & ludos. Cic. 3. in Catil. 21. Plin. lib. 18. cap. 3.
 Diem, seque largo mero celebrare. Ovid. 3. Fast. 656.
 Diem religione debita celebrare. Plin. 10. Epist. 213.
 Epulas vino. Liv. 25. 23. Nuntians diem festum Dianæ per triduum agi: & quia alia in oblatione desunt, vino largius epulas celebrari.
 Exequias omni rerum verborumque honore. Liv. 25. 17.
 Funera. Cic. 1. Tusc. 117.
 Mors mea ne careat lacrymis, linquamus amicis Merorem: ut celebrent funera cum gemitu. Ex Solonis disticho conversum.
 Honorem lætum. Virg. 5. Æn. 58.
 Ergo agite, & cuncti lætum celebremus honorem.
 Limina. Propert. lib. 1. 16. 3.
 Cujus inaurati celebrantur limina curus.
 Ludos. Ovid. 5. Fast. 597.
 Memoriam nominis alicujus celebrare epulis. Cic. 2. de Fin. 10. Velle per se mortem epulis celebrari memoriam vel nominis.
 Mortem alicujus. Cic. pro Muren. 75.
 Natalem alicujus. Hor. 2. Serm. 2. 60. —licebit ille repotia, natales, alioque dierum Festos albatu celebrat.
 Natalem ludis celebrare. Ovid. 4. de Pont. 9. 115.
 Nuptias celebrare, pro Facere. Liv. 16. 7.
 Solemnia nuptiarum. Tacit. 11. Ann. 26.
 Sacra. Ovid. 6. Met. 588.
 Se ipsum. V. Diem.
 Tedas jugales celebrare. Catull. 62. 302.
 Maledictis & vocibus. Cic. pro Cael. 6. Quodque omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisque celebratum est.
 Celebrare [*ἑορταζέειν*] Summo honore profecti, laudare, habere in pretio. Plin. lib. 12. cap. 4. pr. Unam e peculiaribus Indiæ Virgilius celebravit ebenuum.
 Publice privatimque celebrare alicujus. Cic. 1. de Divinat. 3.
 Carmibus alicujus. Ovid. 1. Amor. 10. 59.
 Carmine celebrare ripas. Ovid. 2. Met. 252.
 Et quæ Maronias celebrabant carmine ripas.
 Fama per orbem celebratus. Ovid. 2. de Arte. 11. 499.
 Frequentia & plausus me usque ad Capitolium celebravit. Cic. 4. Att. 1. Honoribus. Ovid. 1. Fast. 607.
 Honore alicujus celebrare, & donis. Virg. 8. Æn. 303.
 Ingenio alicujus poetæ celebrari. Cic. pro Arch. poeta, 20.
 Judicis amplissimis laudes celebratæ. Cic. pro Plancio 93. Ego C. Cæsaribus desim, quas primum populi Romani, nunc etiam Senatus, cui me semper addixi, plurimis atque amplissimis judicis videam esse celebratas?
 Laudibus. Plin. lib. 14. cap. 6.
 Litteris Latinis celebrata. h. e. Commemorata, & honorifice descripta. Cic. 4. Acad. 4.
 Lyra vel tibia celebrare. Hor. 1. Carm. 12. pr.
 Monimentis celebratur laus alicujus. Cic. pro Rabir. Posth. 43. Hæc mira laus est, quæ non poetarum carminibus, non anallum monimentis celebratur, sed prudentium judicio expenditur.
 Nomine alterius celebrari. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 In proverbium usque celebrari. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Scriptis. Cic. 5. Fam. 12.
 Sermone. Cic. pro Milone, Et omni sermone celebramur.
 Sermone. Ut primum Asiam attingisti, constante fama, atque omnium sermone celebratum est. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Sermone tritum atque celebratum. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est?
 Titulis celebrari. Silius lib. 3. 148.
 Artes celebrare & inter se recolare. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus otii datus est ad eas artes, quibus a pueris dediti sumus, celebrandas, incerte non recolendas.
 Egressum alicujus ornare & celebrare. Cic. in Pison. 32.
 Famam celebrare. Cic. pro Arch. poeta, 21. Quare quorum ingenii hæc feruntur, ab his populi Rom. fama celebratur.
 Famam alicujus celebrare omnibus in locis. Catul. Epigr. 69. 47.
 Constantiam, fidem, gravitatem, præstantiam, curam alicujus omnium fama celebrare. Cic. 9. Philipp. 10.
 Gloriam laudemque alicujus. Cic. pro Arch. poeta. 19.
 Gloriam celebrari in longo ævo. Sil. lib. 1. 148.
 Laudes alicujus celebrare. Cic. pro Marcell. 9. Itaque bellicæ tuæ laudes, C. Cæsar celebrabuntur, &c.
 Monumenta celebrare alicujus. Marcial. lib. 11. Epigr. 49.

Silius hic magni celebrat monumenta Maronis, &c.
 Nomen alicujus celebrari scriptis. Cic. 5. Fam. 12.
 Nomen celebratum in foro. Cic. de Clar. Orat. 114.
 Celebrare se & Rempub. Salust. in Jugurtha, 85. i. e. Laudem sibi & Reipub. comparare.
 Studium agriculturæ. Columel. lib. 8. cap. 16. h. e. Probare, laudare, exercere.
 Vatem. Ovid. 2. de Arte. 739.
 CELEBRATIO, ðnis. f. [*ἑορταζέειν*] ut Celebratio ludorum. Cic. 15. Att. 28.
 Epuli celebratio. Vellei. 2. 61. 1.
 Celebrationem habere. Plin. lib. 34. cap. 5. h. e. In honore & pretio esse. Celebratio, pro Frequentia hominum, ut ait Budæus. Cic. pro Sulla 73.
 Quæ domus, quæ celebratio quotidiana, quæ familiaris dignitas, quæ studia amicorum, quæ ex quoque ordine multitudo?
 CELEBRATUS, a, um. [*ἑορταζέειν*] ut compar. Celebrator, superl. Celebratissimus [*ἑορταζέειν*] Cic. 2. Philipp. 57. Scio me in rebus celebratissimis sermone omnium versari. Ovid. 6. Fast. 349.
 Nomine quam pretio celebrator arce tonantis,
 Dicant pictoris quid veli ara Jovis.
 Certamina celebrata. Virg. 5. Æn. 603.
 Dies celebrator. Ovid. 7. Met. 430.
 Nullus Erechthidis fertur celebrator illo illuxisse dies, &c.
 Fortitudo celebrata. Curt. 9. 7. 23.
 Ludi celebrati. Cic. 2. Philipp. 31.
 Memoria celebrata. Suet. Claud. 17. Ad fratris memoriam, per omnem occasionem celebratam, comœdiam quoque Græcam Neapolitano certamine docuit.
 Opes celebratæ. Curt. 9. 1. 2.
 Res omnium sermone celebrata. Cic. pro Cluent. 36.
 Supplicatio celebrator. Liv. 3. 63.
 Verbum celebratus. Gell. 17. 2.
 CELEBRATA, oruñ. n. pro Exequiis. Marcial. lib. 9. Epigr. 16.
 Inscriptum tumulo, septem celebrata virorum
 Se fecisse, Chloë, quid pot simplicius? Celebrata, i. e. Solennia & busta. Volens suam pietatem ostendere, inscripsit tumulo fe exequias septem virorum celebrasse, quo testimonio non potuit aperius fateri septem viros a fe necatos. Domitius. [Sed recte Raderus tollit distinctionem, ut sit Celebrata Chloë. Forte & Tumulus legendum. Vix enim mihi persuasit septem maritos eodem tumulo, vel potius Polyandrio, condidisse Chloë. Quin & Tumulus legi potest. Domitii exegesis manifeste absurda est. Qui Scelerata reponunt quicquid falsum inest epigrammati detrahunt.]
 CELEBRANDUS, a, um. [*ἑορταζέειν*] Partic. Claud. de Bell. Get. 635.
 O celebranda mihi cunctis Pollentia seclis.
 Senectus celebranda. Cic. 1. de Orat. 199.
 Virtus celebranda. Cic. 2. de Invent. 70.
 CELEBRATOR, oris. m. Marcial. lib. 8. Epigr. 78. de Ludis Stellæ,
 Fecit Hyperborici celebrator Stella triumphi.
 CELEBRABILIS, e. ut, Favor celebrabilis. Ammian. 29. 34. Ætatum ordinumque omnium celebrabili favore susceptus.
 CELEBRESCO, ère. [*ἑορταζέειν*] Celebris fio. Accius, Et qualiscunque fama celebrat tua. Ex Nonio, 2. 158.
 CELERIA, æ. f. [*Κελέρια*] Noricorum oppidum: auctor Plin. lib. 4. cap. 23. in Noricum descriptione. Vulgo *Cilna*.
 CELËNA, æ. f. Locus Campaniæ Junoni sacer. Virg. 7. Æn. 739.
 — atque arva Celena.
 CELËNÆ, vel potius CELËNÆ, arum. [*Κελανῶν* Strab.] (inquit Livius 38. 13.) Urbs caput quondam Phrygiæ fuit. Lucan. lib. 3. 206.
 Lugent damnatæ Phœbo victore Celena.
 Celena alter. Ovid. 4. Fast. 172.
 Celenas item alias collocat Plin. lib. 5. cap. 32. in ea parte Asiæ quæ Phrygiæ superjecta est, juxta Andriam, Ancyram, & Colossas. [Immo eadem est civitas Magnæ Phrygiæ ad Mæandrum fluvium, unde postea Apamæam cives transducti ab Antiocho fuerunt.]
 CELENÆUS, a, um. Adj. ut Celenaum buxum. Stat. 2. Theb. 666.
 Fœda Celenaoc committere prælia buxo.
 Amores Celenaï. Marcial. 14. Epigr. 204. i. e. Deæ Phrygiæ, vel Cybeles.
 CELENDRIS, is. f. Samiorum colonia, in Cilicia, auctore Pomponio Mela lib. 1. cap. 13. extr. in descriptione Ciliciæ. Celendra etiam multitudinis numero dicitur, ut est apud Lucan. lib. 8. 259.
 Ad profugum collecta ducem, parvisque Celendris.
 CELER, & CELERIS, e. [*ταχέος, αἰθέρος*] a *ταχέος* quidam dictum existimant, & significat Velox, ut, Celeri gradu ire. Plaut. Trin. 3. 1. 22. Ter. Phorm. 1. 4. 1. Nisi aliquid jam consilium celere repereris, ubi Donatus. Hoc celere neutraliter dicitur. Est tamen qui Celere putet adverbium esse pro Celeriter. [V. infra. N. n. sing. alibi me legere non memin.]
 Celerem Sedato opponit. Hor. 1. Epist. 18. 90.
 Oderunt hilarem tristes, tristisque jocos,
 Sedatum celere, agilem gravumque remissi.
 Hebrus celer. h. e. Magno impetu fluens & rapidus. Virg. 1. Æn. 317.
 — celereque fuga prævertitur Hebrum. Multæ Editiones habent Volucrum.
 Multum celer. Hor. 2. Serm. 3. 147.
 — hunc medicus, multum celer, atque fidelis,
 Excitat hoc pacto.
 Appullu celerissimum. Tacit. 3. Ann. 1.
 Jaculo celer. i. e. Optimus jaculator. Virg. 9. Æn. 178. de Niso,
 Nisus erat portæ cultos, acerrimus armis
 Hytracides, comitem Ænæe quem miserat Igda
 Venatrix, jaculo celerem, levibusque sagittis.
 Metu celer. Ovid. 11. Met. 774.
 Insequitur, celereque metu, celer urget amore.
 Pedibus celeres. Claud. 3. Paneg. de canibus 299.
 Penna celer. Ovid. 8. Met. 686.
 Ille celer penna tardos ætate fatigat.
 Spe & timore celer. Ovid. 1. Met. 5. 20.
 Sic Deus & virgo est: hic spe celer, illa timore.
 Agmine remorum celeri. Virg. 5. Æn. 211.
 Alas celeres commovere. Virg. 5. Æn. 217.

Amnis celer. Ovid. 1. Amor. 8. 50.
 Ut celer admittis labitur amnis aquis.
 Animus celer. Virg. 4. Æn. 285.
 Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc.
 Auræ celeres. Virg. 4. Æn. 226.
 Alloquere, & celeres defer mea dicta per auras.
 Brachio celeri utri. Auctor ad Herenn. lib. 3. 27. Sin contendemus per continuationem, brachio celeri, mobili vultu, acri aspectu utemur.
 Canes celeres. Ovid. 4. Epist. 42.
 Cardio cæli celer. Sen. Hippol. v. 963. Celerique polos cardine verfas.
 Carina celeris. Ovid. 9. Met. 446.
 Cervus celer. Valer. 3. Argon. 545.
 Sic ait; & celerem frondosa per avia cervum sufficit.
 Commutatio Reipublicæ celeris & varia. Cic. ad Octav. O miseram, & in brevi tam celerem & tam variam Reipublicæ commutationem!
 Consilium celer. V. supra.
 Copia celeris. Plaut. Merc. 5. 2. 9. Date, di, quæso conveniendi mihi ejus celerem copiam, i. e. Ut cito eum conveniam.
 Currus celeres, dicti quod Celeriter moventur: Sen. Agamem. v. 913.
 Quid iste celeres concitus currus agit? Al. Hospes quis iste conc. Conf. v. 816.
 Cursus celer. Sen. Hippol. v. 1001.
 Deæ celeres vocantur Horæ ab Ovid. 2. Met. 109.
 Jungere equus Titan velocibus imperat Horis.
 Justa Deæ celeres peragunt. [Nisi Celeres pro Celeriter dictum, per Enallagen, ut Tollunt fe celeres. V. sub fin. h. v.]
 Fata celerissima, Mors quæ celerius obitur. Virg. 12. Æn. 507.
 Fide celeri probare aliquid. Ovid. 3. de Ponto 4. 114.
 Flamma celeris. Lucret. lib. 2. 192.
 Et celeri flamma degustant tigna: &c.
 Flammæ celeres. Tibul. lib. 4. 6. 17.
 Fuga celeris. Virg. 3. Æn. 243.
 Gressus celeres. Sen. Medea. 10. Vadite, & celeres domum referte gressus.
 Ictu celeri præcidere aliquid. Lucret. lib. 3. 636.
 Ignis celer. Hor. 3. Carm. 4. 76.
 Lapsus. Valer. 1. Argon. 91.
 Letho celeri aliquem mittere. Claud. 1. in Ruff. 234.
 Lingua celeri uti ad negandum. Plaut. Trucul. prol. 8.
 Lunæ celeres. Hor. 4. Carm. 7. 13.
 Manu celeri aliquid agere. Ovid. 3. de Arte Am. 576.
 Mente celeri circumspicere. Ovid. de Remed. Amor. 89.
 Mergi. Virg. 1. Georg. 361.
 Quum medio celeres revolant ex æquore mergi. [V. Deæ celeres, Ministri. Claud. 1. in Ruff. 341.
 Mors, Præmatura. Ovid. 4. de Ponto, 16. 16. V. Fata.
 Operæ nimium celeris, curaque carentis versus, i. e. Carmen nulla cura & opera compositum. Hor. in Arte Poet. 261.
 Oratio celeris & concitata. Cic. 2. de Orat. 88.
 Pennæ celeres. Hor. 3. Carm. 29. 54.
 Pes celer. Sen. in Medea, 6. 1.
 Pede celeri. Sen. Hippol. 8. Ut celeri velox pede laberis. i. e. Brevi momento.
 Plantæ celeres. Virg. 7. Æn. 811.
 Vel mare per medium, fluctu suspensa tumentî
 Ferret iter, celeres nec tingent æquore plantas.
 Puppe celeri auferre aliquem. Ovid. 19. Epist. 176.
 Ratio facilis & celeris, i. e. Prompta. Lucret. 4. 144.
 Ratione celeri res geritur. Lucret. lib. 4. 255. Repente, sine difficultate aut magno negotio.
 Recursus celer. Ovid. 6. Met. 450.
 Reditus. Cic. pro Domo sua, 64.
 Rivi. Hor. 3. Carm. 11. 14.
 Rotæ. Sen. Hippol. 10.
 Sagittæ. Virg. 1. Æn. 187.
 Constitit hic, arcumque manu, celereque sagittas
 Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.
 Sagitta celeri certare. Virg. 5. Æn. 485.
 Protinus Æneas celeri certare sagitta
 Invitat, qui forte velint: & præmia ponit.
 Sensu celeri dolis occurrere. Claud. 4. Paneg. 237.
 Somnus celer, Levis, brevis. Sen. Hippol. 4.
 Telo celeri. Valer. 3. Argon. 185.
 Turbo celer. Virg. 12. Æn. 855.
 Illa volat, celerique ad terram turbine fertur.
 Venti. Hor. 1. Carm. 12. 10.
 Via. i. e. Cursus veloces. Sen. Hippol. 6.
 Virtus. Ovid. 4. de Ponto, 9. 79.
 Hic raptam Trosmin celeri virtute recepit.
 Volumina celeri sidera torquentur. Ovid. 2. Met. 71. i. e. Præcipiti motu circumaguntur.
 Compar. Nihil celerius mente. Cicero in Orat. 200. Ante enim circumferibitur mente sententia, confestimque verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil est celerius, &c.
 Superl. Virg. 12. 507. Fata celerissima.
 Apud Ennium nonnunquam occurrit superlat. Celerissimus, ut 16. Annal. Celerissimus rumor.
 Facere celer. i. e. Celer ad faciendum. Ut Celer excipere aprum apud Hor. 3. Carm. 12. 12. Forma loquendi hæc Græcorum est.
 Iracû celer. Hor. 1. Epist. 20. 25.
 Tollunt fe celeres. Virg. 6. Æn. 202. de Avibus.
 Volvere celer menses. Hor. 4. Carm. 6. 40.
 Venire celer dicitur aliquis, pro Venire celeriter. Ovid. 9. Met. 764.
CÉLER, [κέλερ] Nom. propr. Romuli præfecti. Ovid. 4. Fast. 837.
 Hoc Celer urget opus, quem Romulus ipse vocarat.
 Sintque Celer curæ dixerat ista turæ. Budæus. V. dict. seq.
 Fuit & Familæ Metellorum agnomen. Alios hujus Cognominis, V. apud Tacitum, &c.
CÉLERES, um. m. pl. antiqui dixerunt, quos nunc Equites dicimus, a Celere interfecto Remi, qui initio a Romulo ips præpositus fuit, qui Vol. I.

primitus electi fuerunt ex singulis curiis deni. ideoque omnino trecenti fuere. Hæc Festus. Plutarch. in Romulo, de Celere Remi interfectore sic meminit: Celer autem in Hetruriam fecisset, & ab eo veloces apud Romanos traxerunt, ut Celeres dicerentur. Quinetium Metellum tradunt, quod mortuo patre, singulari certamine pugnantium Iudum ad paucos dies instituisse, Romanos admiratos apparatus celeritatem, Celere appellasse. Plin. lib. 33. cap. 2. Quinetium ipsum equitum nomen sæpe variatum est, in his quoque qui ad equitatum trahebantur. Celeres sub Romulo, regibusque appellati sunt, deinde Flexumines, postea Trofili. Latini celeres. Virg. 11. Æn. 603.
 Necnon Mællapus contra celereque Latini. Ubi Servius, Alludit ad militiam Romanam: namque & equites habuit Romulus, ut illo diximus loco,
 Tercentum scutati omnes Volscente magistro. quos Celeres appellavit vel a celeritate, vel a duce Celere, qui dicitur Remum occidisse, in cuius gratiæ vicem a Romulo fieri Tribunos equitum meruit. V. Liv. 2. 16. & 36.
CÉLERE, Adverb. antiquum, pro Celeriter. Pacuvius Paul. Nunc te obtestor, celere factio fubveni censori. Enn. Sat. lib. 1. Dum quicquid de celere. Et Plaut. Curc. 2. 3. 4. Ita nunc subito, proptere & celere obiectum est mihi negotium.
CÉLERITER, Celerius, Celerrime [κελαιος, ελεος] Adv. Velociter. Cæf. 5. Bell. Gall. 20. Illi imperata celeriter fecerunt. Cic. 2. de Finib. Celerrimeque multa simul agitantem.
 Facere aliquid celeriter. Cic. 3. Fam. 1. Phanium valde sum desideraturus: quem quom Romam remittes (quod ut putabamus, celeriter eras facturus) omnibus citi de rebus quas agi, quas curari a me voles, mandata des velim. i. e. Brevi. V. mox.
 Celeriter & sine causa agere aliquid. Paulus in l. Nequis. D. de Custodia & exhibit. reor. Si quos ex iis, qui in civitatibus sunt, celeriter & sine causa solutos a magistratibus cognoveris, vinciri jubebis: & iis qui solverint, multam dices.
 Abstumere celeriter. Plaut. Curc. 5. 2. 2. Nam quæm habui, absumpsi celeriter.
 Mittam celeriter tibi librum. Cic. 5. Att. 26.
 Nuntiare celeriter. Cic. 1. de Divin. 59.
 Proficisci. Cic. 15. Att.
 Reperire celeriter, quæ opus. Nepos, 2. 1. 3.
 Subigere celeriter. Curt. 4. 1. 5.
 Succurrere. Cic. 10. Fam. 21. Si durius aliquid esset, succurrere celeriter possem.
 Transigere celerius. Cic. 5. Verr. 60. An id agendum, ut eo celerius de isto transigamus, quo maturius ad Apronium possimus &c. pervenire?
 Venire celerius. Cæf. 2. Bell. Gall. 3. Quum de improvisis, celeriusque omnium opinione venisset.
 Celeriter, pro Brevi, five intra breve tempus. Cic. 3. Fam. 11. Lætor virtute & officio, cum tuorum necessariorum, meorum amicissimorum: tum alterius omnium seclorum, & gentium principis: alterius, jam pridem juventutis, celeriter, ut spero, civitatis. De Pompeio & Bruto loquitur.
 Futuri sumus celeriter nam. Cic. 9. Fam. 11. Ignoscæque brevitati litterarum mearum: nam & celeriter una futuros nos arbitror.
 Celerius intelligere. Plin. Epist. lib. 6.
CÉLERIUS CULÆ, aliud Adverb. ut, Celeriuscule dicere. Auctor ad Herenn. 3. 24.
CÉLERITAS, ætis. f. [κελαιος, κελαιος] Velocitas. Cic. 7. Verr. 88. Hæc Centuripina navis erat incredibili celeritate velis. Idem 1. Acad. 19. In pedibus celeritatem, vim in manibus. subaudi Penebant.
 Celeritas ad discendum. Cic. 1. Acad. 20. Naturæ celeritatem ad discendum & memoriam dabant: quorum utrumque mentis esset proprium & ingenii.
 Celeritas in capiendis castris. Cæf. 7. Bell. Gall. 46.
 Velocitas corporis, Celeritas appellatur. Cic. 4. Tusc. 31.
 Celeritas & brevitatis respondendi & laesendæ. Cic. 1. de Orat. 17.
 Brevitas & celeritas syllabarum. Cic. in Orat. 191.
 Celeritas & festinatio. Cic. pro Rosc. Amer. 97. Quid hæc tanta celeritas, festinatioque significat?
 Actionum conjugendarum celeritas. Ulpian. in l. Hæc ratio. §. Sed si debitorem. D. de Donat. inter virum & uxorem, Celeritate conjugendarum inter se actionum unam actionem occultari.
 Belli celeritatem morari. Cic. 5. Philipp. 26. Legatorum nomen ipsum & animos molliet, & belli celeritatem morabitur.
 Fama celeritas. Curt. 7. 2. 15. Velocitate opus est, qua celeritatem famæ antecedit.
 Fluminum celeritas. Curt. 9. 4. 10. Prærapida fluminum celeritate occupantur.
 Ingenii celeritas. Cic. in Bruto 53. Quis enim putet celeritatem ingenii L. Bruto illi nobilitatis vestræ principi defuisse.
 Percipiendi celeritas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Verborum celeritas. Cic. 1. de Orat. 127.
 Admirabilis. Cic. 1. de Nat. Deor. 52.
 Cæsariana celeritas, in proverbium abiit, a Julii Cæsaris incredibili celeritate, quam passim prædicant veteres. Cic. 16. Attic. 10. Aiunt enim eum Cæsariana uti celeritate. de Antonio.
 Expedita & profluens celeritas verborum. Cic. de Clar. Orat. 220.
 Incredibilis. V. INCREDIBILIS.
 Maxima. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.
 Modica celeritas. Vellei. 2. 68. 2. Navium hæc magnitudo modica cum celeritate.
 Præceps dicendi. Cic. pro Flacco, 48.
 Prompta & parata in agendo & in respondendo. Cic. in Bruto 154.
 Adhibere celeritatem. Cic. 10. Fam. 21.
 Desiderat celeritatem res. Ulpian. in l. 1. D. de Damn. insect. Quum res damni insecti celeritatem desiderat, & periculosa dilatio Prætori videtur, si ex hæc causa libi jurisdictionem reservaret, &c.
 Incitare militum celeritatem diarii. V. DIARIUM.
 Incitare celeritatem eloquendi dicitur consuetudo, exercitatioque. Cic. 1. de Orat. 90.
 Incitatus celeritate & studio. V. INCITO.
 Indigere celeritatis. V. INDIGEO.

Opus est celeritate : qua si effemus usi , bellum , ut sæpe dixi , nullum haberemus. Cic. 5. Philipp. 52.
 Suscipere nimias celeritates. Cic. 1. Off. 132. Cavendum est autem ne aut tarditudo utatur in gressu molioribus , ut pomparum feroculis similes esse videamur : ut in festinationibus suscipiamus nimias celeritates.

C E L E R R I T U D O, inis. f. [*πεχυρτης*] Idem quod Celeritas. Varro 3. de R. R. cap. 12. Lucius Ælius putabat ab eo dictum leporem , a celeritudine , quod levipes esset.

C E L E R I P E S, ædis. Adj. [*ἀκίπυτος, κελυρπυτος*] Qui levis est pedibus. Cic. 9. Att. 7. Venit autem eo ipso die ille Celeripes , quem Salvius dixerat. Hoc loco proprium nomen est. Et Aufon. Parent. 27. 4.
 Loca tacita celeripes adeat crebi. Idem Epigr. 138. 31.
 — velox manus Celeripedis compendii.

C E L E R O, [*πεχυρως*] Ære. Celeriter aliquid facere. Cicero de Universitate 32. Dedit autem divinis duo genera motus : unum genus motus , quod semper esset in eodem æque , & idem in omnibus , atque uno modo celeraret. de Natura loquitur.
 Aliquid celerare. i. e. Ut celeriter fiat meditari. Virg. 1. Æn. 656.
 Hæc celerans , iter ad naves tendebat Achates. i. e. Celeriter facere cupiens. Servius.

Casum celerare. i. e. Celeriter cadere. Lucret. lib. 2. 231.
 Fugam. Virg. 9. Æn. 378.
 Tum celerare fugam , patriaque excedere suadet.

Gradum. Virg. 4. Æn. 641.
 Iter inceptum. Virg. 8. Æn. 90.
 Ergo iter inceptum celerant rumore secundo.
 Itineribus quam maximis. Tacit. 4. Hist. 24.
 Opem celerare , pro Celeriter auxilium ferre. Valer. 3. Argon. 251.
 Victoria celerandæ intentior. Tacit. 2. Ann. 5.

C E L E R A N S, antis. Partic. ut Celerantes aures. Lucret. lib. 1. 388.
 Is porro , quamvis circum celerantibus auris
 Constat , &c. i. e. Accelerantibus , urgentibus , & celeriter
 pellentibus aërem.

Viam celerans. Virg. 5. Æn. 609.
 Illa , viam celerans per mille coloribus arcum ,
 Nulli visa , cito decurrit tramite virgo.

C E L E R A N T E R, [*κατὰ πηχυρτος*] Adv. pro Celeriter. Accius , Sed quis hic est qui matutinum cursum hoc celeranter rapit ? Nonius 11. 32. Antiquum est.

C E L E R A T U S, a, um. Partic. ut , Itineribus celeratis. Ammian. 31. 11.
C E L E R A T I M, pro Celeriter : Adverbium similiter antiquum. Sifenna Hist. lib. 5. Quo magis celeratim poterant , in insidiis suos disponit.

C E L E R I N I, Citeriores Hispaniæ populi sunt supra Braccaras & Gronios , quorum ager Avo fluvio irrigatur , ut indicat Ptolemæus lib. 2. cap. 6. & Pompon. lib. 3.

C E L E S, ætis. m. [*κέλης*] Genus navigii actuarii , quod & Celox dicitur. Gell. lib. 10. cap. 25. Celoces , vel ut Græci dicunt , κελυρτες. Dicitur celestem putant per metaphoram equi celestis , quod unico tantum per transtra remo agatur : κέλης enim equus dicitur , qui ab uno fessore agitur & regitur . Palæphatus de Centauris , Juvenes quidam e radice montis profecti a vico quodam vocato Nebula , excogitant equos celestas condocere , in iisque federe . Nam ante id tempus nesciebant in equis federe , sed solum curribus utebantur . Quibus verbis fit planum quid fit κέλης equus , ex quo κέλης dicitur , quod uno remo , & non binis aut ternis per fessilia ageretur , quum tamen plures remiges haberet .

Celestes , Dicitur a Græcis Equites , non bigasit quadrigis in certamine utentes , fed equo uno infidentes : cuiusmodi certamen hodie quoque nonnullis in locis celebratur . Hæc Budæus . Plin. lib. 34. cap. 5. Græci celestas tantum dicebant in sacris victores . Apud Homerum vero celes equus dicitur , qui solus agitur , quasi monampix : quod tam de agitatore , quam de equo ipso fortasse non inepte dici possit . V. Spanh. de Usu & Præit. num. dist. 10. p. 132.

C E L E T I Z O N T E S, m. pl. [*κελετιζόντες*] Participium Græcum , Juvenes dicebantur qui frequenter equorum singularium certamine delectantur . Plin. lib. 34. cap. 8. Hegiæ Minerva , Pyrrhusque rex laudatur , & celetizontes pueri.

C E L E T A E, Populi Thraciæ , majores Hæmo , minores Rhodopæ subditi . Auctor Plin. lib. 4. cap. 11.

C E L E U S, i. m. trium syllabarum , [*Κελεύς*] Viri proprium . Virg. 1. Georg. 165.
 Virgea præterea Celci , vilisque supellex . Ubi Servius , Virgea Celci supellex , i. e. Vasa de vimine facta , qualia Creses Celæo aliquando monstravit , ut qualos , corbes , &c.

C E L E U S M A, ætis. n. [*κελεύσματος*] vel **C E L E U M A**, ætis. n. Clamor est nautarum , quum uno aliquid jubente , omnes uniformiter respondent , quasi sibi invicem jubentes . *ὄπι δὲ κελύσεων* , quod est jubere . Martial. 3. Epigr. 67. (al. 24.) de Pigris nautis ,
 Celsatis , pueri , nihilque nostis ,
 Verno , resinaque pigriores ,
 Quorum per vada tarda navigantes ,
 Lentos higitis ad celsus remos . Idem 4. Epigr. 64.
 Quem nec rumpere nauticum celeusma ,
 Nec clamor valet helictiariorum . Celeusma , etiam in navibus classariis assa voce interdum , interdum tibia canebatur , ita ut remiges pro modulorum atque harmoniæ ratione vel concitarent vel figerent remos . Pedianus in Divinat. Verr. 56. Cani remigibus celeusma per symphoniacos solebat , & per assam vocem , id est ore prolatam , & , ut in Argo navi , per citharam .

De hoc intelligendus est Censorinus de Die natali cap. 12. Quo facilius suffragant laborem vel in navis motu , a vectore symphonia adhibetur . Rutil. Itin. 1. 369.

Hic mecum pigris solabar tædia ventis ,
 Dum resonat variis vile celeusma modis .

Christianis pro celeusmate hymni & psalmi fuerunt : quos sæpe repetitis vocibus Haleuja & Amen canere solebant . Paulinus ad Nicetam v. 119.
 Navitæ hæti solitum celeusma
 Concinent , verlis modulis in hymnos
 Et piis ducent conites in æquor
 Vocibus auras , &c. Sidon. 2. Epist. 10.
 Curvorum hinc chorus helictiariorum

Responfantibus Aleuja ripis

Ad Christum levat amicum celeusma.

C E L E U S T E S, a. m. [*κελεύστεις*] Qui remiges hortatur , quasi navigationis moderatur : qui a Plauto Latine hortator appellatur . quod ea hortamenta faciat , quæ verbo Græco celeusma dicuntur etiam a Latinis . Budæus .
C E L L A, æ. f. Potus est frugibus confectus , qui Hispani præcipue in usu erat , sicut cervisia Gallis . Plin. lib. 22. cap. ult. V. etiam Flor. 2. 18. & ejus interpp. Oros. 5. 7.
 Est item Cella Apuliæ oppidum , in tractu Peucetiorum , non procul ab Egnatia , cujus meminit Strabo lib. 6. & Ptolem. lib. 3. cap. 2. Vulgo *Cella in terra de Barri*.

C E L L A, æ. f. [*περυσια, κελύκη*] dicta a Celando , auctore Servio : quod in ea celeratur quæ esse volumus occulta . Græci apothecam dicunt , in qua res esculentæ & poculentæ reponuntur . quamvis proprie apotheca , cella vinaria sit . Capit autem Cella non unam significationem , prout illi adjectiva junguntur : ut Cella vinaria , penaria , &c. Cic. de Senect. 56. Semper enim boni assidue domini retenta cella vinaria , olearia , meliaria , & penaria . Ter. Adel. 4. 2. 14. Nam me in cellam aliquam cum illa concludam . Ubi Donatus , Et cella & cellarium , a reponendis , celandisque rebus esculentis & poculentis dicitur .
 Cellam atque horreum Campani agri , Cicero Capuam appellavit in orat. de Lege Agr. 2. 88.

Cella vini & olei . Paulus in l. Nam quod . §. Si cui quæ . D. de Penultima , Quod fere (inquit Sabinus) evenit in personis mercatorum , aut quoties cella est olei & vini , quæ venire solebant in hereditate relicta .
 Cella olearia . In **O L E A R I U M** .

Cella vinaria . Cic. in Topic. 17. Cellis viniariis , & oleariis plenis relictis .
 Cella penaria , In qua penus reponitur . Cic. 4. Verr. 5. Itaque ille M. Catō sapiens cellam penariam Reipublicæ nostræ , nutricem plebis Romanæ , Siciliam nominavit . Nos vero experti fumus Italico maximo , difficillimoque bello Siciliam nobis non pro penaria cella , sed pro ærario illo majorum vetere ac referto fuisse .
 Cellam promptuariam joculariter vocavit Plautus Carcerem , ex quo promerentur vinciti , in Amph. 1. 1. 4.
 Inde cras e promptuaria cella depromar ad flagrum .

Cellæ angustæ . Hor. 1. Serm. 8. 8.
 Dare in cellam . Cic. 5. Verr. 201. Magistratibus tantundem detur in cellam , quantum semper datum est .
 Emere in cellam frumentum . Cic. 5. Verr. 202. Data tibi pecunia est Verres : una , qua frumentum tibi emeres in cellam : altera , qua frumentum emeres a civitatibus quod Romam mitteres .

In cellam impetare frumentum . Cic. 1. Verr. 30. Queritur Sicilia tota , C. Verrem ab aratoribus , quum frumentum sibi in cellam imperavisset , &c. ubi Alcon. & Hotom. V. conf. **C E L L A R I U M** .

In cellam fumere frumentum . Cic. 5. Verr. 188. Non est in hoc crimen , Hortensi , ne forte ad hoc meditare , multos sæpe viros bonos , & fortes , & innocentes cum aratoribus , & cum civitatibus frumentum , quod in cellam sumi oporteret , altimasse , & pecuniam pro frumento abtulisse .
 Cella , pro Cubiculo aliquo secreto . Cic. 14. Att. 22. Atticam meam gratias mihi agere de matre gaudeo : cui quidem ego totam villam , cellamque tradidi .

Strati in cellis lecti . Cic. 2. Philipp. 67.
 Cellæ etiam Balneatum membra fuerunt , Hinc
 Cella frigidaria , & Cella caldaria . Plin. lib. 2. Epist. 17. ad Gallum , In de balinei cella frigidaria spatiosa & effusa . Est autem cella frigidaria , ubi aqua frigida , si poenitentius teporis , lavabantur . nam balinei cellæ tres erant : caldaria , ubi calida : tepidaria , ubi tepida : frigidaria , ubi frigida servabatur . Hac de re multa Vitruv. lib. 5. cap. 10.

Cella suppositoria . Vopiscus in Carino , cap. 18. Balneis , inquit , ita frigidis usus est , ut solent esse cellæ suppositoriæ , frigidariis semper nivalibus . Cellæ autem suppositoriæ vocatæ sunt , quæ suppositæ sunt , id est subjectæ : sunt enim frigidissima quæ subjectæ sunt nivali frigidario . Turnebus .

Cella , [*κελύπη*] Pars templi erat sacratio , in quam ingredi cuilibet fas non erat . Unde apud Gell. lib. 7. cap. 1. legitur Scipionem in Capitolium venisse : justitque cellam Jovis aperiri , ibique solum demoratum fuisse . Liv. 35. 41. De multa damnatorum quadrigæ inauratæ in Capitolio positæ in cella Jovis supra fastigium ædiculæ .
καὶ ἐς τὸν ναὸν , τὸν τῷ Διὶ , τῷ Κεραυτοῦ ἐν τῷ Τυχεῖ ὄντα . Dio. 316. principio , ubi Xyl. cellam vertit . An hinc Sacellum , quasi Sacra cella . H. St. Immo diminutivum a Sacrum .

Concordiæ cella . Cic. 2. Philipp. 19. Cum in hac cella Concordiæ , ô dii immortales ! Adde etiam 5. Philipp. 31.
 Pastorum bubulorumque cellæ . Columel. de R. R. 1. 6.
 Cellæ fuerunt Meretricum fornices . Petron. cap. 8. Jum pro cella meretricis affem exegerat .

Inscripta cella . Martial. 11. Epigr. 46.
 Intralti quoties inscriptæ limina cellæ .
 Vacua cella . Juven. 6. Sat. 121.
 Intravit calidum veteri centone lupanar ,
 Et cellam vacuum , atque suam .

Cellas , abusive Favorum cavernas vocavit Virg. 1. Æn. 437.
 — ditendunt nectare cellas . Servius .
 Columbarum cellæ . Columel. 8. 8.

C E L L U L A, æ. f. dimin. Ter. Eun. 2. 3. 18.
 Quum in cellulam ad te patris penum omne congercham clanculum .
 Cellulæ columbarum cavatæ . Columel. lib. 8. cap. 9. Receptacula non tanquam columbis loculamenta , vel cellulæ cavatæ efficiuntur , sed , &c. Implere cellulam risu plausifque . Petron. cap. 11.

C E L L U L A N D U S, i. m. Monachus , qui in cella vitam transigit . Sidon. 9. Epist. 3.
C E L L A R I U S, a, um. Adj. ut , Sagina cellaria . Plaut. Milit. 3. 2. 31. Postea sagina ego ejiciam cellaria .

C E L L A R I A, æ. f. [*περυσια*] Quæ præest cellaria . Plaut. Milit. 3. 1. 101. Jam pridem , quia nihil abtulerit , succent cellaria . Alii legunt Geraria : Alii autem Ceraria . V. Taubm. Lambin. & Gronov. ad loc.

C E L L A R I U S, i. m. [*περυσια*] Qui præest cellaria . Plaut. Capt. 4. 2. 115. Sume , posce , prome quid vis , te facio cellarium . Columel. lib. 11. cap. 1. Non minor habenda erit ratio , ut cibus & potio sine fraude a cellaris præberetur . Et Martial. 11. Epigr. 32.

Hinc cellarius expetitur artes. Ulpianus in l. Quæstum. §. Cellarium. D. De instructo & instrumto, legat. Cellarium quoque, id est qui ideo præpositus est, ut rationes salvæ sint: item ostiarium, modulationemque, instrumentum esse constat. Alii legunt Cellarium.

CELLARIUM, i. n. [*κελάριον*] Idem quod Cella. Servius, ad r. Æn. 708. Inter penum & cellarium hoc interest: quod cellarium est paucorum dierum: unde & in cellam dicitur imperatum frumentum. Penum vero est temporis longi. Plin. lib. 36. cap. 15. Quorum agri quoque minorem modum obtinere, quam cellaria istorum. V. etiam Donat. ad Ter. Adel. 4. 2. 13.

Cellaria etiam dicebantur, Quæ promebantur ex promptuaria cella præter annonas, h. e. frumentum & panem: videlicet Sal, vinum, oleum, carnes, &c. Commiff. l. 3. Cod. Theodof. de officio iudicum omn. Neque rectori provincie plus aliquid præstabit, quam nos concessimus sine annonis & cellariis. Et Sulp. Severus Hist. Sacra 2. 41. 2. Accitii numeratque quadringenti & aliquanto amplius occidentales episcopi Ariminum convenere: quibus omnibus annonas & cellaria dari imperator præceperat. V. ibi Sigon. & Interpr.

CELLARIOLUM, i. n. dimin. Hieron. adv. Jovinian. 2. 16.

CELLARIS, c. Adj. [*κελάρια*] ut, Columbi cellares. Columel. lib. 8. cap. 8. Hac eadem ratione palumbos, columbosque cellares pinguissimos facere contingit.

CELLARIENSIS, e. aliud Adj. ut, Cellarienses species. Cod. Theodof. de erogatione militaris annonz. l. 32. & l. 16. de indulgentiis debitor.

CELLATIO, ðnis. f. Cellarium consuetudo, scilicet. Series. Petron. cap. 77. Domus habet cellationem.

CELLIO, onis. m. Idem quod Cellarius. Inscript. Grut. p. 582. n. 10. D. M. SECUNDI NVNDINI PRIMITIVI CELLIONIS.

CELLO, is. quo veteres utebantur pro Cedo: nunc compositis tantum utitur, Excello, Præcello. q. V.

CELMIS, i. m. sive **CELMUS**, [*κέλμης*, *κέλμους*] Nutritus fuit Jovis, quem & parvulus adhuc Jupiter plurimum amavit. Ceterum quum aliquando mortalem esse Jovem dixisset, Jupiter injuriæ memor, quum expulso Saturno rerum jam potiretur, in adamantum lapidem commutavit illum. Fabulam breviter innuit Ovid. 4. Met. 281.

Te quoque nunc adamas, quondam fidelissime parvo,
Celmæ, Jovi.

CELO, [*καλεσθῆναι*] Ære. Abscondere, tegere. Ovid. 2. de Arte Am. 409. Quæ bene celaris, si qua tamen acta patebit, Illa licet pateant, tu tamen usque nega.

Secreti calles celant. Virg. 6. Æn. 443.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit
Secreti celant calles, & myrta circum Silva tegit.

Celare & occultare. Cic. 3. Off. 37. Atque etiam ex omni deliberatione celandi & occultandi spes opinioque removenda est.

Celare, cum accusativo personæ, vel rei. Cic. 1. de Nat. Deor. 74. Neque tu me celas, ut Pythagoras solebat alienos. Ter. Heaut. 4. 3. 27. Ut celet senem. Cic. 1. Acad. 2. Nec tamen istum cessare, sed celare quæ scribat existimo.

Celare, cum duobus accusativis. personæ & rei. Ter. Adel. 1. 1. 29. Ea ne me celet, confufeci filium. Cic. 2. Fam. 15. Non enim te celavi sermonem.

Celare aliquem de re aliqua. Cic. pro Deiot. 18. De armis, de ferro, de insidiis celare te voluit.

Celare fe a domino. Ulp. in l. Quis sit fugitivus. D. de Ædil. edict. Fugitivus est, qui extra domini domum fugæ causa, quo se a domino celaret, mansit.

Celare ne. Plaut. Aulul. 1. 2. 35.

Nam nunc, quum celo sedulo, omnes ne sciant, &c.

Celare se tenebris, i. e. Omnino se occultare, nec in medium proferre sese. Virg. 9. Æn. 425.

— tunc vero exterritus amens

Conclamat Nifus, nec fe celare tenebris
Amplius, aut tantum potuit perferre dolorem.

Amorem. Ovid. 12. Epist. 37. Ubi Medea Jafonem sic alloquitur,
Perfide sensit: quis enim bene celat amorem?

Auctorem, Tacere nomen auctoris. Hor. 2. Serm. 4. 11.

Crimina sua. Ovid. 2. de Arte Am. 427.

Culpam celare sub imagine falsa. Ovid. 2. Met. 37.

Dammum. Ovid. 9. Met. 100.

Diem celare Sol dicitur, Quom occidit: cui Promere diem, opponitur. Hor. in Carm. seculari 10.

Fugitivum. Ulpianus in l. 1. D. de Servis fugit. Is qui fugitivum celavit, fur est.

Granum sub cortice celant mala punica. Ovid. 10. Met. 763.

Hamos celare cibis, i. e. Hamum in esca abscondere. Ovid. 15. Met. 476.

Ignem. Ovid. 6. Fast. 297.

Inane. Lucret. lib. 1. 515.

Ingenium celare, & Nudare, contraria. Hor. 2. Serm. 8. 74.

— ingenium res

Adversæ nudare solent, celare fecundæ.

Numen Jovis celare non potest. Cic. pro Deiot. 18. Si veneno, Jovis illius quidem hospitalis numen nunquam celare potuisset, homines fortasse cessasset.

Orata celare aliquid. Ter. Hec. 4. 1. 60.

Pudorem. Ovid. 2. Met. 594.

Sententiam. Cic. 4. Acad. 60. Aut cur celatis, quasi turpe aliquid, sententiam vestram?

Ulcera incurata. Hor. 1. Epist. 16. 24.

Turpia. Hor. 1. Serm. 2. 85.

Ulvam. Ovid. 5. Fast. 519.

Vultum celare manibus. Ovid. 4. Met. 682.

Vultum prodentem gaudia celare. Hor. 2. Serm. 5. 104.

Venditor celare quis dicitur. Ulpian. in l. 1. §. venditor. D. de act. empt. Sed scire venditorem & celare fe accipimus, non solum si non admovuit, sed etiam si negavit servitutem istam deberi, quom esset ab eo quaesitum.

CELOS, passiv. Ter. Eun. 2. 3. 4. Ubi ubi est, diu celari non potest. Cæf. 7. Bell. Gall. 80. Neque recte aut turpiter facium celari poterat. Cic. 2. Q. frat. 16. Sed heus tu celari videor a te. Ter. Phorm. 5. 4. 6.

Quin, si hoc celetur, in metu, sin pateat, in probro sim.

Celari & excludi. Cic. de Lege Agr. 12. Quom familiariter me in eorum sermonem insinuare am darem, celabar, excluderem.

Foribus operis celari. Ovid. 2. Fast. 567.

Di quoque templorum foribus celentur operis. i. e. Abscondantur clausis foribus.

CELANUS, antis. ut, Commiffa celans. Nepos 15. 3. 2.

Perse arcana regum mira celant. Curt. 4. 6. 5.

Vultus celans timorem. Lucan. 10. 14.

CELATUS, a, um. [*κατακεχυμένος*] Partic. Cic. pro Cluent. 189. Non est profecto de illo veneno celata mater, nihil est ab Oppianico sine consilio mulieris cogitatum.

De aliquo celatus. Cic. pro Sulla 9. Credo, Judices, celatum Cassium de Sulla uno: nam de ceteris certe sciebat.

Non gratam invito servat celata salutem. Sil. lib. 17. 643. ubi loquitur de Junone, quæ in pastoris formam conversa, Hannibalem ab exercitu abduxerat, ne hostes illum interficerent.

Amor celatus. Ter. Andr. 1. 1. 105. Bene diffimulatus & celatus amor.

Anni celati. Propert. lib. 3. 23. 31.

At te celatis atas gravis urgeat annis.

Ferrum celatum. Ovid. 2. Fast. 831.

Ignes, Ignoti amores. Ovid. 9. Met. 615.

Littera celatos arcana fatebitur ignes.

Peccata. Lucret. lib. 5. 1159.

Virtus. Hor. 4. Carm. 9. 30.

CELATUM, i. n. ut, Indagator celati. Plaut. Trin. 2. 1. 15. & 1. 2. 127. Celata omnia ille pessum dedit.

CELATE, Adv. [*κατακεχυμένως*] Tecte, Occulte. Ammian. 14. 7. Non celate turbidum favebat ingenium.

CELATIM, Adv. Idem. Sifenna lib. 6. Hist. Quammaxime celatim poterat, in insidiis suos disponit. Ex Gell. lib. 12. cap. 15. V. Apul. 4. Met. p. 151.

CELATOR, ðris. m. Qui abscondit. Lucan. 10. 286.

Qua Deus, undarum celator, Nile, tuarum,
Te mihi nosse dedit.

CELAMEN, inis. n. apud Apul. Met. 5.

CELOX, ðcis. f. [*καλός*] Navigium breve: dictum a Celeritate, auctore Nonio. V. CELSUS. Plaut. Capt. 4. 2. 94. Vidi in publica celoce. Liv. 21. 17. Naves ducentæ viginti, quinqueremes, celoce viginti deductæ.

Pro Ancilla gnava & celeri posuit Plaut. Milit. 4. 1. 40. Quæ hæc celox? ancillula illius est, quæ hic egreditur foras. Diversa significatione utitur in Pseud. 5. 2. 12. Onerare celoceum, est Inebriare fe.

CELSINIUS, i. m. Nomen justissimum viri; unde

CELSINIANUS, a, um. Adj. ut, Porcellus Celsinianus. Apic. 8. 7.

CELSUS, i. m. Plagiarius carmine Horatii notissimus. 1. Epist. 3. 15.

Quid mihi Celsus agit monitus, multumque monendus, &c.

A. Cornelius Celsus, quem nonnulli Aurelium prænomine vocant. Scripserat luculenta brevitate disertus, cujus libros v 111 de medicina habemus. Hujus meminit Quintil. lib. 12. cap. ult.

Alius Julius Celsus fuit, multo recentior, qui de vita Cæsaris scripsit, & Commentarios Cæsaris recensuit, vel potius interpolavit. V. Voss. de Hist. Lat. 1. 13. & 5. Et Infit. Orator. cap. 3. §. 10. & Salmast. Proleg. Exercit. Plin. sub fin.

Alius Celsus Jctus in Digestorum libris sæpe laudatus. V. Spartian. in Adrian. cap. 18.

Celsus etiam inter triginta tyrannos vigesimus octavus. de quo Treb. Pollio cap. 29.

CELSUS, a, um. Adj. [*ὑψιλλός*] Altus, sublimis, excellens: a Celso antiquo verbo: unde compositum Excello. Plin. lib. 13. cap. 24. Firmiores, celsioresque infantes fore. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Quæ primum eos humo excitatos, celsos & rectos constituit.

Celli prætereunt auctera poemata Rhamnes. Hor. de Arte Poet. 342. Accommodata equiti attributione vocabuli dictum est. Celsus enim, ut ait Festus, a Græco κελός deducitur, quo vocabulo significatur qui singulari equo vehitur.

Cellos etiam judices Marcellinus dixit lib. 28. Et judicibus, inquit, Celsus, itidemque minoribus. Sic fortasse Celsi Rhamnes magni sunt equites, aliique ditiores & potentiores. Turnebus. [Periphrasis est ordinis equestris. V. RANNETES.]

Celsum & erectus ad animum transl. Cic. 5. Tusc. 42. Qui autem poterit esse celsus & erectus, & ca quæ homini accidere possunt, omnia parva ducens, &c.

Status celsus & erectus. Cic. in Orat. 59. De gestibus oratoris.

Armis celsior, Superior & potentior. Valer. 2. Argon. 547. Al. Artus.

Cunctis celsior. Claud. de Bell. Get. 430.

Corpore celsus. Liv. 10. Bell. Pun.

Cristis celsa avis. Plin. lib. 10. cap. 21.

Honore celsus. Ovid. 10. Epist. 126. Alii legunt, In arce.

Vertice celsior. Claud. de Bell. Get. 77.

Arx celsa. Virg. 1. Æn. 56.

Caput, Altissima pars corporis. Sen. Hippol. 5.

Colles. Sen. Agamemn.

Collum. Ovid. 11. Met. 358.

Corpus, i. e. Magnum. Sil. lib. 3. 273.

Os. Stat. 1. Silv. 4. 42.

Es celsum, dicitur respectu totius corporis, quasi in alto positum. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 83.

— tum talia celso Ore tonat. i. e. Clara voce: quod irato maxime convenit: vel ex alto loco. Parrhasius.

Puppis. Virg. 3. Æn. 527.

Stans celsa in puppi.

Regia. Ovid. 1. Epist. 34.

Sedes celsissima honoris & dignitatis. Cic. pro Sulla 5.

Sonipes. Sen. Hippol. 10.

Silva. Valer. 6. Argon. 76.

Turres. Hor. 2. Carm. 10. 10.

Vertex montis. Cic. 1. de Divin. 13.

Urbs. Virgil. 3. Æn. 263.

Graditur celsa. Sen. Agamemn. Nunc levat in auras altum solito caput, graditurque celsa. h. e. Incedit erecra.

CELSER, Adv. ut, Celsius asurgunt. Claud. in Eutrop. 1. 387.

Confurgens celsus vita. Ammian. 25. 4. pr.

Gradientes celsus. Idem 28. 1. conf. & Columel. 4. 19.
CELSI TAS, ætis. f. Magnitudo, altitudo. Cic. 3. Off. 24. Celsitas ani-
 mæ & magnitudo. Alii legunt, Excelitas.
CELSI TUDO, inis. f. Vell. Patern. lib. 2. 93. 2. Tiber. Claudius Nero,
 juvenis genere, forma, celsitudine corporis, optimis studiis, maximu-
 que ingenio instructissimus.
 Summa celsitudo. Apul. de Mundo p. 73.
 Superabilis celsitudo. Amnian. 15. 10.

CELSI TONANS, antis. Theodulfus. Carm. 2. 447.
 Hanc tibi celtionans aram Teudulfus adorno.

CELTÆ, arum. m. pl. [Κελται] Populi fumi Gallie inter Sequanam &
 Garumnam amnes, sicut Celto Polyphemi filio dicti, ut scribit Appianus.
 Celtarum autem clarissimi sunt Hedui, ut Aquitanorum Aufci, & Belgarum
 Treveri. Pompon. lib. 3. cap. 2. V. Cæf. Bell. Gall. 1. 1. pr.
 Celtæ, & de Germanis. ΚΕΛΤΟΓΑΛΑΤΙΑ. Κελτῶν γαστρεις, ἕς δὲ Γερ-
 μακίους κελταί, πᾶσιν τῶν ἐπὶ τῆν Κελτικὴν κελτογονίας, Γερμανίαν ὀνο-
 μάζουσι ἵππιον. Dio lib. 53. pag. 341. Par. Vide Xyl. annot. principio.
 Steph. Λεγόμενα, πέλις Κελτογαλατίας. Ἐς τὴν Κελτικὴν, τὴν ὑπὸ Λεγομένην
 Γαλατίαν. Appian. in Annibal. p. 122. in 8vo. in principio. H. St.

CELTICA, æ. f. [Κελτικὴ] Tertia Gallie pars. Plin. lib. 4. cap. 17. Gal-
 lia (inquit) Comata uno nomine appellata, in tria populorum genera
 dividitur, amnibus maxime distincta. A Scalde, ad Sequanam, Belgi-
 ca: ab eo ad Garumnam, Celtica, eademque Lugdunenſis: Inde ad Py-
 renæi montis excurſum, Aquitania, Aremorica ante dicta. V. etiam
 Cæf. Bell. Gall. 1. 1.

CELTICUS, a, um. Adj. [Κελτικός] ut Celticus cruor. Sil. lib. 5. 144.
 Furor Celticus. Sil. lib. 4. 190.
 Rura Celtica. Sil. lib. 1. 46.

CELTICUM, [Κελτικόν] Promontorium est Hispanie ceterioris, in Celti-
 corum tractu in Oceanum, Occidentem versus, quam longissime excur-
 renſis. Idem cum eo quod Ptolemæus Nerinum, & vulgus nautarum hodie
 Finem terra appellat. V. Pompon. Mel. lib. 3. 1.

CELTICA, æ. f. Oppidum est Hispanie Bæticae in conventu Hispalen-
 ſi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 1.

CELTIBERÏ, orum. m. pl. [Κελτιβήριος] Populi Hispanie, qui a Celtis
 originem ducunt. Nam Celtæ Gallorum populi, relicta quondam provin-
 cia, Iberiam Hispanie regionem habitaverunt. Unde composito ex
 utraque gente nomine, Celtiberi appellati sunt. Horum meminit Stra-
 bo lib. 3. & Plin. lib. 3. cap. 3. Lucan. lib. 4. 9.

— profugique a gente vetusta
 Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis. Sil. lib. 3. 339.
 Venere & Celtæ sociati nomen Iberis.

CELTIBERIA, æ. f. [Κελτιβηρία] Regio Celtiberorum: & est proprie
 ea pars, que intra Iberum continetur. Plin. lib. 4. cap. 22.
 Celtiberia cuniculosa. Catul. Epigr. 40. 11. Quod ad cuniculos metallo-
 rum inficte a nonnullis referri intelligo. abundat enim cuniculis tota
 Hispania, qui suffodiunt terram, melleſe populantur, radices exedunt
 stirpium, teste Strabone, quem vide. Voſſ. legit Celtis perosa.

CELTIBER, æra, ærum. aliud item Adj. ut Celtibera terra. Martial. lib.
 12. Epigr. 18. — Celtiberis

Hæc sunt nomina crassiora terris.
 Gentis Celtiberæ. Martial. 1. 50.
 Ora Celtiberæ. Idem 10. 20.
 Urbes Celtiberæ. Valer. Max. 5. 1. 5.

CELTIBERIUS, a, um. aliud Adj. ut Celtiberia terra. Catul. Epigr. 40. 21.

CELTIBERICUS, Adj. [Κελτιβηρικός] a Celtiberia deductum. unde Cel-
 tibericum bellum, & Celtibericam cladem dicimus. V. Plin. lib. 3. cap. 3.

CELTIS, is. f. Genus est eximie testudinis, sed rare, quam Troglody-
 tæ, ad quos adnata, ut facram adorant. Cornigeræ est, ut in lya, an-
 nexis cornibus latis, sed mobilibus, quorum in natando remigio se ad-
 juvat. Ex Plin. lib. 9. cap. 10.

Celvis, [Κελύξ] est Arbor insignis, magnitudine pyri, in Africa & pos-
 tissimum circa Syrtis nascens, que alio nomine Lotos appellatur. In-
 ficium in foliis crebriores faciunt nequales videantur: fructui magnitudo
 fabæ, color croci: tam dulcis ibi cibus est, ut nomen genti dederit.
 Siquidem Lotophagi nominantur. Plin. lib. 13. cap. 17.

CELYDRUS, Lege CHELYDRUS.

CEMA, Narbonensis provincie fluvius. ex Alpium monte Cemeno profu-
 sus. Plin. lib. 3. cap. 4.

CEMLION, i. n. Oppidum Ligurie, non procul a portu Herculis Mo-
 neci: cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Quidam Cemello scribunt,
 alii Cemello.

CEMNELEUM, i. n. [Ἐρμενελίων] Urbs in Alpibus littoreis, auctore
 Ptolemæo. Vulgo Cemello.

CEMENTUM, In CEMENTUM.

CEMENTUS, i. m. Mons Narbonensis Gallie, non procul a Varo fluvio,
 ex quo Cema annis profluit, unde & monti nomen factum videtur. V.
 Plin. lib. 3. cap. 4.

CEMUS, i. f. [κεμός] Herba est apud Plin. lib. 27. cap. 8. cujus descri-
 ptionem fide icidico prætermittere, at quod folis in amaris usum ha-
 beat. Dioscorides lib. 4. eandem esse ostendit cum Leontopodio.
 Cemus autem videtur appellata, ex floris five calycis figura: quoniam
 pyxidicula Athenis ita nominabatur, per quam suffragia in subjectum
 vasculum, quod Cadiscum vocabant, demitti confueverant. V. Ruell.
 lib. 3. cap. 130.

CENÆUM, i. n. [Κηναίον] Eubææ promontorium, ad Septentrialem,
 auctore Strab. lib. 10. Plin. 4. 12. Ubi Hercules a devicta OEchalia re-
 versus. Jovi aram extruxit. Hinc Cenans Jupiter. Ovid. 10. Met. 136.
 de Hercule.

Victor ab OEchalia Cenæo sacra parabat
 Vota Jovi.

CENARIÏ, orum. m. Auri & argenti expurgatores, secundum Pitisci ex-
 positionem veteris Inscripct. Romæ. H. C. IACET. NOMINE. MAIRO-
 NA. C. F. IN. PACE. VXOR. CORNELL. PRIMICERÏ. CENARIO-
 RVM. FILIA. PORPHORI. PRIMICERÏ. MONETARIO RVM.

CENCHRAMIDES, um. [κενχραμίδης] Ficorum grana, ita dicta a milii

fimilitudine, quod Græci κένχρον vocant. Plin. lib. 15. cap. 19. frumenta
 appellat. Ficus mollis omnibus tactus: matris frumenta intus.

CENCHREÆ, arum. f. [Κενχρεῖαι] Peloponnesi oppidum est prope Co-
 rinthum in Isthmo ipso, juxta fanum Neptuni, quem Strabo ob id Isth-
 mum appellat. Auctor Pompon. lib. 2. 3. & Plin. lib. 4. cap. 4. & 5.

CENCHREUS, a, um. Adj. [Κένχρεος] ut, Cenchreæ manus apud
 Stat. 4. Theb. 60.

CENCHRIAS, [Κένχριος] Herpetis genus est, qui morbus a medicis fi-
 niri solet, Membri mortificatio, ac cum putredine & mollificatione dif-
 fipatio. Dicitur autem cenchrias, quoniam pustule fufcrescent milii fi-
 militudine, quod cenchrum vocant. V. Cæf. lib. 30. cap. 15.

CENCHRIS, is. m. Genus serpentis venenosi. Plin. lib. 20. cap. 22. Ad-
 versus serpentes efficacis, maxime cenchrin & scolopendras terrestres ac
 marinas. Et Lucan. 9. 712.

Et semper recto lapsurus limite cenchris.

CENCHRIS, idis. f. Genus accipitris. Plin. lib. 29. cap. 6. Turturis fi-
 num abugines extenuat: item cochlearum cinis, fimum cenchridis:
 accipitrum generis hanc Græci faciunt.

CENCHRITES, æ. m. Gemmæ species, quæ veluti sparsa milii grana
 habere videtur. V. Plin. 37. cap. 11.

CENCHRIUS, [Κένχριος] Ionie annis est ad Ephesum, Caystro proxi-
 mus, per lucum Ortigiam flens, in quo Latonam fabulantur ab Ortigia
 nutrice lotam ex partu. Tacit. lib. 3. cap. 61. ubi de horum legationibus ad
 Senatam missis, Primum, inquit, omnium Ephesii adire memorantes,
 non ut vulgus crederet, Dianam atque Apollinem Delo genitos, esse
 apud se Cenchrium amnem, lucum Ortigiam, ubi Latonam partu gra-
 vidam, & oleæ, quæ tum etiam maneat, adnifam, edidisse numina,
 deorumque monitu sacratum nemus.

CENCHRON, i. n. Adamantis genus est, quod fit milii magnitudine.
 κένχρον enim milium dicitur. Plin. lib. 37. cap. 4.

CENDEVIA, æ. f. Palus in Phœnicie, intra montis Carmeli radices, ex
 qua creditur nasci Belus amnis, quinque m pass. spatio in mare perfluens
 juxta Ptolemaidum coloniam. Ex Plin. lib. 36. cap. 26.

CENEÏA, æ. f. [Κηνῆ] Filia Cenci. Ovid. 10. Met. 609.

Talia dicentem molli Ceneia vultu Aspicit. legitur Schœnicæ.
 V. ATALANTA.

CENEUS, In CENEUS.

CENINA, æ. f. Urbs quæ fuit vicina Romæ, a Cenite conditore. Festus.
 Et Ovid. 2. Fast. 135.

Te Tattius, parvique Cures, Ceninaque fenfit. V. etiam Pro-
 pert. 4. 11. 9.

CENIS, In CENIS.

CENITES, is. m. Viri proprium, qui Ceninam urbem condidit. Festus.

CENOMANNI, orum. m. pl. [Κηνομάννοι] Gallie Celtice five Lugdunen-
 ſis populi vulgo notissimi. Horum meminit Plin. lib. 4. 18. Cæf. 7.
 Bell. Gall. 75. Horum regio vulgo *Le Maine*.

Fuerunt & Cenomanni Italiae populi, in quorum agro Cremona fuit &
 Brixia, eodem Plinio auctore lib. 3. cap. 19. V. Liv. 5. 35.

CENOTAPHIUM, i. n. [κενοτάφιον] Imaginarium sepulcrum: quale
 Virgilius describit 3. Æn. 301.

Solennes tum forte dapes & tristia dona, &c. Quo loco Servius
 Tumulum inanem, Cenotaphium esse dicit. Græcæ κενός inanis dicitur:
 & τάφος sepulcrum: unde nomen compositum. Suetonius Honorarium
 tumulum appellat in Claudio, cap. 1. Ceterum (inquit) exercitus hono-
 rarium et tumulum excavit: circa quem deinceps statio die quotannis
 miles decurreret, Galliarumque civitates publice supplicarent. Quibus
 verbis significat Cenotaphium Drufo in Germania extructum, quem cor-
 pus ejus Romam devertum esset. Sic vocari possunt hodie, quas repræ-
 sentationes in anniversariis exequiis vocamus. Hæc ex Budæo. Floren-
 tinus in l. monumentum. D. de relig. & sumpt. fun. Monumentum gene-
 raliſſiter res est memoria causâ in posterum prodita: in qua ius corpus, vel
 reliquia inferantur, sicut sepulchrum: si vero nihil eorum inferatur, erit mo-
 numentum memorie causâ factum: quod Græci cenotaphium appellant.

CENSO, vi, fum, [αἰσῶμαι, νομίζω, αἰσῶμαι] Cere. Putare significat,
 auctore Festo: five Arbitrari, ut vult Donatus. Ter. Adelph. 4. 2. 40. Cen-
 ſer hominem me esse?

Censere & Arbitrari veteres cognatione quadam, sociâ ac familia esse ver-
 ba voluerunt. Varro de Repub. lib. 20. Quod verbum censere & arbitror
 idem valebat. Ex Nonio, 4. 818.

Magnopere censere. In MAGNUS.

Sentire & censere. Cic. ad Brut. 15. De ceteris rebus quid senserim,
 quidve senserim, audisse te arbitror.

Censere etiam proprium erat Senatorum, & significat Decernere. Plin. 9.
 Epist. 3. Jam censendi tempus. Dicit Domitius Apollinaris Consul de-
 signatus. Et Lucan. 3. 109.

— federe patres censere parati,

Si regnum, i. templâ petat. In fine sententiarum Patres hæc
 solenni forma utebantur: Quas ob res ita censere; De ea re ita censere.
 V. Sall. Catil. cap. 51. & 52. extr.

Bellum censere. Liv. 10. 12. Bellum Samnitibus & censuere patres; &
 populus iussit. Et idem 31. 7. Sulpicius Consul populum concione ad-
 vocata colloquens, quia patres, ait, censuere, vos jubete.

Censere ut. Cæf. 1. Bell. Civil. 2. M. Calidius censerebat, ut Pompeius in
 suas provincias proficisceretur.

Censere ne. Suet. Aug. 94. Senatam exterritum censuisse, ne quis illo
 anno genitus educeretur.

Censere, Dicere. Plaut. Stich. 3. 2. 22. Non edepol possum. c. quid
 gravare? censere. Legitur aliter, Censere eas.

Censeri [πινέσθαι] In censum ascribi a Censoribus. V. CENSUS. Cic. 4.
 Verr. 139. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. erit censa Prætor
 Peduceæ: quintus annus quum te Prætor incidisset, censa denno est. &c.
 Sub lustrum censeri. Cic. 1. Att. 18. extr. Ne absens censere, curabo
 edicendum & proponendum locis omnibus. Sub lustrum autem cen-
 sari, germani negotiatoris est. i. e. Lustrum tempore.

Prædia censere. Cic. pro Flacco, 80. In qua tribu denique ista prædia
 censuisti?

Territorium censere, pro, Imperare territorio censum. l. 1. C. In quib.
 caus. pignus vel hypoth. tacit. contrahit.

Modum agri censeri. Cic. pro Flacco, 80. Verum esto, gloriosus fuisti,
 voluisti magnum agri modum censeri, & ejus agri qui dividi plebi Ro-
 manæ

manæ non potest. Censuræ præterea numeratæ pecuniæ cxxx. eam opinor tibi numeratam non esse ab te. Sed hæc omitto. Censuræ mancipia Amyntæ: neque huic ullam in eo fecisti injuriam: possidet enim ea mancipia Amyntas. ac primo quidem pertimuit, quum te audisset servos suos esse censum. [Nonnulli putant Censuræ hic deponentis formam positum esse. Quod mihi non item videtur.]

Ætatem in censendo significare necesse est. Ulpian. in l. Ætatem. D. de Censib.

Censendi causa. Cic. 2. Verr. 54. Quæ convenit uno tempore undique, comitorum, judiciorum, censendique causa.

Censeri [αἰσθητός] Æstimationem, auctoritatemque assequi, in pretio haberi. Cic. pro Archia, 13. Atque hoc idem mihi concedendum est magis, quod ex his studiis hæc quoque censetur oratio & facultas, &c. i. e. Pretium & æstimationem meretur, & in primis laudatur. A Græcis αἰσθητός dicitur. Hæc Sudaus. Legitur in aliis codicibus, Crescit oratio. Sed V. not. Grut. Plin. lib. 8. Animalia igitur quadam bruta naturali quadam intelligentia prædita propterea censentur. Ovid. 2. Amor. 15. 2.

Annule, formosæ digitorum vincitur puellæ, In quo censendum nil, nisi dantis amor.

Christoph. Longolius lib. 1. Epist. ad Leonem Pontif. quæ incipit Etsi apud me &c. Sed agilitas etiam ad eas omnes, quæ velocitate censentur, conficiendis egregia. H. St.

Censere atque æstimare. Cic. in Paradoxo ultimo, Si censenda nobis atque æstimanda res, utrum pluris æstimabimus, pecuniam Pyrrhi, &c. Laude alioquæ censeri, i. e. Probari. Claudian. Epigr. 29. 67. de Serena regina.

Censere, Irasci. Varro, Ne vobis censam, si ad me referretis. Vide num fit Succensere H. St. V. Non. 4. 88.

CENSUS, a, um. [πρωτόκολλο] Partic. ut, Censa civium capita centum quatuor & viginti millia. Liv. 3. 3. Millia capitum censa ducenta sexaginta duo. Liv. 10. 47.

Sed Afconius pro Divite, & eo qui Centum millia sestertium possideret. in Cic. 3. Verr. 104. Is quum haberet unicum filiam, neque census esset, quod eum natura hortabatur, lex nulla prohibebat, fecit ut filiam bonis suis hæredem institueret. Ibidem, 111. In his nuper Annia eae de multorum propinquorum sententia, pecuniosa mulier, quod censa non erat, testamento fecit hæredem filiam. i. e. Neque centum millia sestertium possideret, nam more veterum Centi dicebantur, Qui centum millia in professione detulissent. Hujusmodi adeo facultates Censuræ vocabantur. Sed V. ibid. seq. & Gronov. de Pec. Vet. 3. 16.

CENSITUS, a, um. pro Censu dicitur. In Monumento Ancyrano, quod Imp. Augusti Octav. res gestas continet: QVO LVSTRO CIVIVM ROMANORVM CENSITA SVNT CAPITA QVADRAGES CENTVM MILLIA ET SEXAGINTA TRIA. V. etiam lib. 11. Cod. tit. 47.

CENSIO, onis. f. [τῆσις] Æstimatio: unde Censores. Festus, Censio nem facere dicebatur censor, quum multam equi irrogabat. Plaut. Rud. 4. 8. 9. Assume quidem, ne censio nem semper facias. Censio nem bubulum Plautus Aul. 4. 1. 14. festivo vocavit Verbera lori bubuli, cujus censura in servos animadvertitur. Annotavit Turnebus. Censio hastaria dicebatur, quum militi multæ nomine ob delictum militare indicabatur, quod hastas daret. Festus.

Idem est ac Censura, judicium. Symmach. 1. Epist. 3. In gravi dono habeo, hanc apud vos esse de nostris epistolis censio nem.

CENSITIO, onis. Idem quod Censuræ, quo verbo usus est Spartian. in Pescen. Nig. cap. 7. Terras levare censitione.

CENSOR, oris. m. [πρωτονομος] (Immo πρωτονομος apud Dionem & alios H. St.) a Censendo dicitur esse. Festus, Censores dicitur, quod rem suam quisque tanti æstimare solitus sit, quantum illi censuerint. Varro de L. L. 4. 14. Censor, ad cujus censio nem, id est arbitrium censentur populus. Afconius in Divina. Cic. 8. Regendis, inquit, moribus civitatis Censores quinto quoque anno creari solebant. Hi prorsus cives licet notabant, ut qui Senator esset, ejiceretur Senatu: qui eques Romanus, equum publicum perderet: qui plebeus, in Cæritum tabulas referretur, & ærarium fieret, &c. Cic. 3. de Legib. 7. Censores, populi ævitates, soboles, familias, pecuniasque censent, &c. Idem eodem lib. 46. Græci hoc diligentius, apud quos πρωτονομοι creantur. nec ita solum litteras (nam illi quidem etiam apud majores nostros erat) sed etiam facta hominum observabant, ad legesque vocabant. Hæc datur cura Censoribus: quando quidem eos in Repub. semper volumus esse. Apud eosdem, qui magistratu abierint, edant & exponant quid in magistratu gesserint: deque iis Censores præjudicant.

Censor. Quinquenne primum fuit censorum imperium, ea lege, quæ Gegano Macrino 11, Quintio Capitolino v. c. o. s. lata est: Qua simul illud sancitum, ut e gente patricia crearentur. sed eam legem sexennio post Mam. Æmilius dictator correxit, lege lata, ne plus quam annua ac semeltris censura esset, gravis enim omnis diuturna potestas in libera civitate. Censuram erat munus, civitatem censere, vectigalia locare, vitia notare. notatio autem, & animadversio in improbos cives non eisdem erat generis. censori senatu movebatur: eques equum publicum perdebat: plebeus in Cæritum tabulas referrebat, & ærarium fiebat, hoc est, ferendi suffragii & capiendi muneris publici potestate omni privabatur, ut tantum ad æra pro suo capite, tributi nomine, pendenda civis esset. Cærites enim primi, inquit Gellius 16. 13. pro sacris bello Gallico receptis, custoditisque, municipes sine suffragii jure facti: concessumque illis, ut civitatis Romanæ honorem quidem caperent, negotiis tamen atque oneribus vacarent, hinc tabulæ Censuræ appellatæ, in quas censores referri jubebant, quos notæ causa suffragii privabant. adimebant igitur censores quod equo ordini summum erat: senatori ne in senatu esset: equiti, ne equitis insigne, publicum equum, & annuum aureum haberet: plebeo, ne suffragium ferret. quod enim præterea possit adimi, nihil erit. suffragii porro amissionem sequebatur amissio simul omnium munerum publicorum, sicuti, suffragii jure concessio, scimus honorum simul ac munerum omnium partem esse datam. Erantne civi Romano censori, dicit aliquis præter ordinis amissionem, alia poena? erat. nam interdum non modo aditu curiæ prohibebatur, verum etiam tribu movebatur, in ærarioseque referrebat. moveri autem tribu, est, in tribum ignobiliorem transferri, ut ex rusticam in urbanam, vel in aliam rusticam minus honoratam. Æmilius quidem Mamercum, quod censura tempus minuisse, a censoribus & senatu ejectum, & tri-

bu motum, ærariumque etiam, censu octuplicato, esse factum, Liv. lib. 4. 8. scriptum reliquit. eodemque modo cives Romanos ordinis æquestris non modo equo publico privatos, verum etiam in ærarios relatos esse, ex Valerio Maximo, aliiatque didicimus. Censuram autem notam, atque ignominiam ii, qui succedebant, censores plerumque solvebant, atque etiam, quod censor unus statuerat, id alter sæpe mutabat: præterea notatos a censoribus pristinum in locum restituere vel iudices, re cognita, & judicata, suis sententiis, vel populus ipse suffragiis & poterat, & solebat. quod siquis e senatu eiecit, neque a censoribus sequentibus, neque a iudicibus, neque a populo in integrum restitutus esset: unam habebat in senatum redeundi viam, si honores illos denuo populi suffragiis consequeretur, quos qui gesserant, iis, etiam si lecti in senatum a censoribus non essent, patere tamen curiam leges jubebant. Cause, quibus cives Romani a censoribus notarentur, multæ traduntur, ut, si qui conceptis verbis pejerasset: si, quum esset in provincia, socios diripiisset, si pecuniam accepisset ob rem iudicandam putaretur, si propter æram magnitudinem prædia mancipasset: si paulo esset insolentior in sumptu: qua de re verba sunt hæc apud Gellium lib. 4. 12. Cornelium Rufinum, bis consulatum & dictatura functum, censor Fabricius senatu movit ob luxuriæ notam, quod decem pondo argenti facti haberet. notabantur etiam qui frigidiores equos haberent. quibus equus publicus adimebatur. omnium denique rerum nomine male audientes, ut furti, peculatus, captarum pecuniarum pro focio, quorum criminum turpia iudicia vocabantur, a censoribus notabantur: ut tamen iidem illarum ipsarum rerum postea iudiciis absoluti, jus suum, censorum animadversione adeptum, sæpe recuperaverint. neque unquam iis, in quos animadvertissent censores, propterea vel magistratum capere, vel iudicem legi, vel alterum accusare non licuit. In censuræ poena fuit gravissima, bonorum & libertatis amissio: eamque significat quidem Livius, quum ait lib. 1. cap. 44. pr. de Ser. Tullio, Censuræ peracto, quem maturaverat, metu legis de incensis latea cum vinculo minis, mortisque. [lego Maturaverat.] narrat autem aperte Dionysius: τὸ δὲ, inquit, ἐν πρωτονομοῖς πρῶτον ἄρχεται, τὸς τὸ ἐπιτοσ σέξου, καὶ αὐτὸν κενσῶν ἄρχεται. Ex P. Manutii lib. de Legibus, & ex lib. de Civitate Romana. V. Dionys. Halicarnass. lib. 11. extr. lib. 4. 8. & 24. & Gell. 4. 12. & Spanhem. de Usu & præst. Num. diff. 10. p. 99. fq. Afcon. Pedian. l. c.

De reliquis censuræ muneribus, de Lustro item & Solitaurilibus V. f. l. & Lex. Pitisci.

Censor & castigator. Hor. in Arte Poet. 173.

Minorum censor. Hor. in Arte Poet. 173.

Magister disciplinae, & severitatis Censor. Cic. pro Cluent. 129.

Magister morum. Cic. 3. Fam. 1. V. in MAÏSTER.

Præfectus moribus. Cic. pro Cluentio, 129.

Rigidus. Juven. 11. Sat. 92.

Sancitissimus. Quintil. lib. 4. in præcæmio.

Tetricus. Martial. lib. 12. Epigr. 71.

Censoribus vectigalia locare nisi in conspectu Populi Romani non licet. Cic. 1. de Lege Agrar. 7.

Animum censoris lumere. Hor. 2. Epist. 2. 110.

Cum tabulis animum censoris fumet honesti.

CENSORIO, oris. m. [πρωτονομος] ab antiquo verbo Censio quarti ordinis, idem quod Censor. Ulp. in l. forma. §. illam æquitatem. D. de censib. Illam æquitatem debet admittere Censor, ut officio ejus congruat, &c. Censurorum vice fungi. Pomponius lib. ergo. §. alluvio. D. de acq. rer. dom. Sed usus obtinuit ut si fosi Censores dicerentur, qui Romæ censum faciebant, & ii Censitores, qui in Provinciis hoc munere fungebantur. Inscript. Vet. apud Fabret. p. 29. GN. MVNATIVS. M. F. PAL. AVRELVIVS. BASSVS. ASTVRVM. CENSITOR. CIVIVM. ROMANORVM. COLONIAE. VICTRICENSIS. Et Ulp. l. 4. §. 1. ff. de Censibus: Si agri portio chasmate perierit, debet per Censitorem revelari.

CENSORIOSUS, a, um. [πρωτονομος] Adj. Quoad Censorem pertinet.

Animadversio censoria & auctoritas. Cic. pro Cluentio, 129. Majores autem nostri nunquam neque iudicium nominaverunt, neque perinde ut rem iudicantem observaverunt animadversionem atque auctoritatem censoriam.

Castigatio censoria. Plin. lib. 18. cap. 6. Et paulo post.

Crimen censorium. i. e. Censuræ castigatione dignum. Seneca de Vita beata cap. 21. in fine. H. St.

Gravitas censoria. Cic. pro Cælio, 35. Sed quid ego Judices, ita gravem personam induxi, ut & verear ne se idem Appius repente convertat, & Cælium incipiat accusare illa sua gravitate Censoria?

Homo censorius, Qui censuram gessit. Valla lib. 4. cap. 84. Cic. 2. de Orat. 368. Quid enim poterit dicere? Consularem se esse hominem & Censuram?

Judicium rationemque censoriam tenere. Cic. in Pison. 10.

Nota censoria. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Lex. Cic. 1. Q. frat. 1.

Ratio. Cic. in Pison. 10.

Severitas. Cic. pro Cluent. 129.

Subscriptio. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Tabulæ Censuræ. Cic. pro Cluent. 41.

Virgula. Quintil. lib. 1. cap. 2. Veteres grammatici non versus modo censoria quadam virgula notare, &c.

Censuram non est. Cic. pro Cluent. 129. Hominum delictum, fortunæ iudicio committere, minime censorium est.

CENSORIVS, i. m. Cognomen familie apud Romanos. Hor. 4. Carm. 8. scripsit ad C. Marcium Censurium, & forte idem est. cuius meminit Vellei. 2. 102. 1. Alius Censorinus, post alios dignitatum gradus, septem dierum imperator ab ipsis, qui elegerant, occisus est. V. Treb. Poll. in 30 Tyrannis, cap. 32. Censurinus Grammaticus anno 238 scripsit de Die natali. V. Voss. de Hist. Lat. 2. 3.

CENSURA, æ. f. [τιμωρία] Censuris dignitas, seu officium. Plin. lib. 14. cap. 4. Catonum ille primus, triumpho & censura super cetera insignis. (Unde dicitur Cato Censorius. H. St.)

Quinquennalis primum, deinde annua & semeltris facta lege Æmilia. Liv. lib. 4. 24. Alios magistratus annuos esse: quinquennale censuram: grave esse iidem per tot annos magna parte vitæ obnoxios vivere. Se legem laturum, ne plus quam annua ac semeltris censura esset.

Apera censura Fulvii Flacci & Posthumii Albini fuit. Patere. lib. 1. 10. 5.

Agere censuram. Ovid. 6. Fast. 647.

Sic agitur censura, & sic exempla parantur.

Peragere. In PERAGO.

Censuræ lex. Propert. lib. 4. 12. 41.

Censuram vini facere. Plin. lib. 14. cap. 6.

Censura, Reprehensio, correctio. Plin. Panegyri. cap. 45. Nam vita principis, censura est, eaque perpetua: ad hanc dirigitur, ad hanc convertitur. h. e. Bona principis vita est subditis Magistra morum.

Cachinni censura. Juven. 10. Sat. 31. de Rifu Democriti.

Vexat censura. Juven. 2. Sat. 63.

Dat veniam corvis, vexat censura columbas.

Censura a posteriori avi Latinis scriptoribus pro Severitate & adductiore disciplina dicebatur. Capitol. in M. Antonio Phil. cap. 22. Res etiam in Sequanis turbata censura & auctoritate repressit. Et Spartian. Nigro cap. 7. Hic erga milites tanta fuit censura, ut, cum apud Ægyptum ab eo limitanei milites vinum peterent, responderet: Nilum habetis & vinum queritis?

Opponitur etiam Clementia. M. Antonius Orat. ad senatum apud Vulcanum in Cælio cap. 12. Vos oro atque obsecro, Patres conscripti, ut censura vestra deposita, meam pietatem clementiamque servetis, immo vestram.

CENSUS, ūs. m. [πέννησις, ἕσθια, ἐπιγραφή] dicebatur Æstimatio rerum ac bonorum facta: secundum quam tributa pendebantur. unde Censum agere est Recensere hominum facultates. Liv. lib. 1. 42. extr. & seq. Censum instituit, rem saluberrimam tanto futuro imperio, &c. de Servii Tullii regis institutis.

Census, est id quod principi per capita solvitur, sive per focos: unde quis dicitur solvisse, aut non solvisse censum. Valla in Raudensm.

Censui censendo agri proprie appellantur. Qui & emi & venire jure civili possent. Festus. Cic. pro Flacco, 80. Illud quero sint ne ista prædia censui censendo, habeant jus simile, sint necne sint mancipi, subignari apud ærarium, apud Censorem possint? In qua tribu denique ista prædia censuisti?

Census, inquit Theoph. significat Tabulam, aut chartam, in qua Romani facultates suas conscribebant, ut belli tempore pro modo patrimonii sui unumquique conferret. §. 6. de his qui sunt sive vel alien. jur. Censum manumittebant servi olim, qui lustrali censu, Romæ, jussu dominorum, inter cives Romanos censum profitebantur. Ulp. tit. 1. de Libertis, in Inst.

Census lustralis. V. Lustrum condere, in LUSTRUM.

Vitia censuum. Ulp. in l. vitia. D. de censib. Vitia priorum censuum editis novis professionibus evanescent.

Impudens locupletum census. Cic. ad Brut. Ep. 18. extr. Obdurefcunt enim magis quotidie boni viri ad vocem tributū, quod ex centesima colatum, impudenti censu locupletum in duarum legionum præmiis omnem consumitur.

Habere censum. Cic. 4. Verr. 137. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciendæ Censori permittitur. De Siculo Magistratu loquitur.

Impendere. Cic. 4. Att. 9. pr. Sane velim scire num censum impendant Tribuni, diebus vitandis. Al. Impediunt rectius.

Irrepsisse in censum. Cic. pro Corn. Balbo, 5. Non enim furatus esse civitatem, non genus suum ementitus, non in aliquo impudenti mendacio delituisse, non irrepsisse in censum dicitur. Unum objicitur, natum esse Gadibus, quod negat nemo.

Liberi censu. Cic. pro Cæcilio. 99. Quum autem in censum vendidit, hoc judicat, quum hi qui in servitute iusta fuerunt, censu liberentur.

Requirere censum. Cic. pro Archia, 11.

Servare censum. Cic. 4. Verr. 63. Censum, qui isto Prætoris sunt habiti, non servatum se Metellus ostenderit.

Census, Quicquid fortunarum quis habet. Juven. 3. Sat. 140.

Protinus ad censum, de moribus ultima fiet

Qualificatio. Cic. 2. de Legib. 68. A quo iterum funerum sumptus præfixitur ex censibus, &c.

Census & fortunæ. Ulp. in l. cogi. D. ad Trebell. Si patrimonium fuerit rogatus, & si facultates, & si quicquid habeo, & si censum meum, & si fortunam meam, & si substantiam meam, & si peculium meum testator dixerit, &c.

Æstimatio census. Cic. in Parad. 6. Non æstimatione census, verum victu atque cultu terminatur pecuniæ modus.

Brevis, i. e. Tenuis. Hor. 2. Carm. 15. 13.

Equestris census. Suet. Cæs. 33. Existimatur etiam equestris census pollicitus singulis. Fuit autem Equestris census in principio, ut qui ex prima classe censabantur, teste Liv. 1. 43. Centenorum millium æris, quæ summam efficiunt flor. Imp. 1250. Florente vero rep. Quadringenta sestertia, i. e. Flor. 20000.

Exiguus. Hor. 1. Epist. 1. 43.

Exuperans cuncta patrimonialia. Juven. 10. Sat. 13.

Indomitus. Juven. 14. Sat. 176.

Intactus. Lucan. lib. 3. 157.

Magnus. Juven. 14. Sat. 227.

Privatus. i. e. Patrimonium. Hor. 2. Carm. 15. 13.

Senatorius census. Suet. Vesp. 17. i. e. Patrimonium senatoris. V. ibi Torrent. & ad Aug. 71. Fuit autem duplex Equestris census. q. V.

Tenuis, & Homo tenui censu. Hor. 1. Epist. 7. 56.

Dives antiquo censu. Hor. 2. Serm. 3. 168.

Sine censu homo. Cic. pro Flacco, 52. Nunc vero quid putem, Tralilianos Meandrio causam commisisse, homini egenti, fordido, sine honore, sine existimatione, sine censu?

Germanicus agendo Galliarum censu intentus. Tacit. 1. Ann. 31.

Nobilitate census non major. Ovid. 9. Met. 670.

— nec census in illo

Nobilitate sua major. i. e. Tam nobilis, quam dives.

Cultus major censu. Hor. 2. Serm. 3. 323.

Augere census redditu quodam. Ovid. 1. Amor. 10. 41.

Turpe thori redditu censum augere paternos.

Omni censu majorum carere. Juven. 1. Sat. 60.

Conferre tributa ex censu. Cic. 4. Verr. 131. Siculi ex censu quotannis tributa conferunt.

Dat census honores. Ovid. 3. Amor. 8. 56.

Janua præteribus clausa est. dat census honores.

Dedicavit præter in censu, pro Deulit, professus est. Cic. pro Flacco 79. V. Manut. not.

Deferre in censum. Ulpian. in l. forma. §. locus. D. de censibus, Lacus quoque piscatorum, & portus in censum dominus debet deferre. Demittere censum in viscera, est Abligurire bona. Ovid. 8. Met. 846.

Eruitur census. Lucan. lib. 3. 157.

Extendere breves census. Martial. lib. 12. Epigr. 6.

Largiri, præstare, breves extendere census, &c.

Partus per vulnera. Ovid. 3. Amor. 8. 9. i. e. Divitæ bello partæ.

Census. Egregia multa sunt, nec a multis animadverta, quæ de censu civium Romanorum a veteribus tradita licet colligere. Censabantur cives Romani, non ubi ad ætatem ferendis armis idoneam, hoc est ad annos xvii, pervenerant: quod video quosdam existimasse: sed a quo primum die nati erant. nam si robustiores tantum censu essent, Ser. Tullio regnante, qui censum instituit, Romæ fuissent hominum ducenta millia. siquidem Livius octoginta millia, Dionysius etiam plures in primo censu commemorat: ut necesse sit, eos, qui nondum per ætatem gestare arma possent (omitto senes affecta jam ætate ob infirmitatem virium domi sedentes, aut in lectulis cubantes) haud fere pauciores ducentis millibus fuisse. tantoque marium numero parem fuisse numerum feminarum, æque necessarium videtur. quod certe, ad æstimationem quidem judicii mei, vix est ut credi possit. demus, id quod verum est, urbem Romam quinque regum virtute ac sapientia servat omnibus vehementer esse auctam. annorum vero cxxxiiii spatio (in illo enim regni principio Servius, sextus rex, censum instituit) incrementa fuisse tanta, ut capitum ducenta millia, quam hodie multitudinem in una aut altera Europæ urbe vix, aut fortasse ne vix quidem invenias, numerata sint, ita simile veri non est, ut monstri simile videatur. ipse etiam Livius lib. iiii, quem ait, Q. Fabio, T. Quinctio coss. censu civium capita cxxxiiii millia, cxxxiiii, præter orbos orbasque, nullam ætatem, orbis exceptis, nullumque sexum censum excludum, fatis indicat, idemque lib. lxx significat, quum inquit: Censa sunt cccclxxviii millia, dxiiii, præter orbos & viduas. Quæ si cui dubia videtur argumenta, Dionysii Halicarnasici legat historiam nam ex ejus verbis, quæ sunt lib. i. non modo conjuxerit rem esse æstimationem, quod unum Livius, scriptor quandoque parum diligens, tradidit, verum etiam ætatis omnium, uxores, liberos, locum ubi habitarent, vel in urbe vel in agro, publicis in tabulis notatum, planissime ostenditur. Quod autem ad libertinos attinet, eos item una cum ingenuis esse censos idem Dionysius eodem in loco significat. Utrum vero, qui extra pomerium, an soli qui intra pomerium habitabant, censerentur, dubitare non licet: quum ab eodem & de agro Romano feri mentionem videamus. Et us de rusticis Romanis census ex Dionysio, sic de municipibus, postea quam communicari cepta civitas est, plane constat ex eo Pediano loco: Venerat ex municipis cujuscuque modi multitudo, aut, propter comitia, suffragiorum causa, aut ludorum, aut ut censeretur. nec tabula obscure idem significant illa verba pro Cluentio 41. Illam tabulam publicas Larini censorias corrupisse, decuriones universi judicaverunt. certe enim de tabulis his intelligit, in quas censores, quum civium Romanorum censum agerent, municipium nomina reulerant. Coloni ante bellum Punicum secundum non censabantur. ait enim Livius §. lib. 29. 37. Duodecim coloniarum, quod nunquam antea factum erat, deferentibus censoribus, censum acceperunt: ut quantum numero militum, quantum pecunia valerent, in publicis tabulis monumenta extarent. Censabantur quinto quoque anno, lustris scilicet confecto, quod integrum quatuor annorum spatium fuit, tametsi, ultra quadriennium intervallum, vel bello, vel domesticis discordiis, vel alio casu, sæpe productum esse censum, observavimus. Magistratus huic muneri præfuit, primum, qui summus in urbe fuit, reges duo postremi, Servius & Superbus: ejectione regibus, consules: deinde, quum consules bellis impederentur, censores, qui ab re nomen acceperunt. Census in foro fiebat: lustrum in campo Martio condebatur, cæcis sue, ove, tauro: quod sacrificium & solitaaurilia, & suovetaurilia vocabant. de lustris Livius, Dionysius, omnes historiarum narrat. de censu inde conjicio, quod equites trabatos per medium forum libus Quincillis ante censores sua manu equum traduxerit, Livius, Valerius, Suetonius, Plutarchus affirmant. qua in re significanda, verbum, Transvehere, veteres historici libenter usurpant: Cicero, Traducere dixit: quod si equites in foro censabantur: de ceteris, nihil obstat, quoniam idem putemus. A principio, & Servii regis instituto, in sua quisque classe, quæ in centurias dispersitæ erant, hoc est, ex suo quisque censu, quæ rei familiaris erat æstimatione, censabantur: qui centum millia, eove amplius possideret, in prima classe: qui infra centum usque ad septuaginta quinque, in secunda: inde ad quinquaginta millia, in tertia: inde ad viginti millia, in quarta: ab eo ad undecim millia, in quinta: infra vero, in sexta. ex quo sequitur, ut decuriones, equites, fenatores omnes in prima classe censerentur: quandoquidem neque decurio poterat esse, qui centum millia non haberet: neque eques, qui quadringenta millia: neque fenator, qui octingenta millia. Post expletas vero xxxv tribus, non in centuriis, sed in sua quemque tribu censum esse crediderim. fenatores enim, clarissimos viros, summis honoribus functos, ipsos inquam censores, M. Livium Salinatorem, C. Claudium Neroneum, in suis utrumque tribubus, nulla facta classium mentione, censum esse, Livius l. c. perspicue demonstrat his verbis: Equitum deinde census agi ceptus est. & ambo forte censores equum publicum habebant: quum ad tribum Polliam ventum est, in qua M. Livii nomen erat, & præco cunctatere citare ipsum censorem: Cita, inquit Nero, M. Livium: & sive ex reliqua & vetere similitate, sive intempestiva iactatione severitatis inflatus, M. Livium, quia populi judicio esset condemnatus, equum vendere justit. Item M. Livium, quum ad tribum Narniensem, & nomen collegæ ventum est, vendere equum C. Claudium jussit. Festus tamen videtur significare, post expletas etiam xxxv tribus census esse cives Romanos in centuriis: atrimen sic, Niquifcivit centuria est, quæ dicitur a Ser. Tullio rege constituta, in qua liceret ei suffragium ferre, qui non tulisset in sua: ne quis civis suffragii jure privaretur. nam, sciscito, significat, sententiam dicito, ac suffragium ferito: unde scita plebis. sed in ea centuria neque censetur quisquam, neque centuria præficitur, neque centurialis potest esse: quia nemo certus est ejus centurie. aut eam, Niquifcivit, nisi quis scivit. Pedianus etiam ad Divinat. Cic. 8. Cuiusque

que civis nomen in albo sue centurie scriptum fuisse, tradidit: indeque exemptos qui a censore erarij fierent. itaque hanc veterum quasi controversiam ita dirimemus, ut nominatas quidem & recognitas in censu singulas tribus, nomina tamen civium in sua cuiusque centuria scripta esse dicamus. Et quoniam tria genera civium fuisse constat, senatores, equites, plebem, & plebi equites, equitibus senatores dignitate praestitisse constat: ratio postulat, id quod etiam veterum exempla testantur, ut in censu primus ordinis senatorij locus, equitum secundus, plebis vero fuerit postremus. primum igitur recitabantur omnium senatorum nomina. erant autem, inter ipsos senatores primum recitari, perhonorificum: ique princeps senatus vocabatur. id in arbitrio censorum positum erat: a quibus tamen neminem, nisi de consularibus, principem senatus esse lectum, animadvertimus. eodem modo princeps equestris ordinis dicebatur is, quem censores primo loco scripsissent in iis tabulis, quae equitum nomina continebant. Ex P. Manut. observationibus.

CENSUM, i. n. Idem quod Censur. Cic. apud Nonium, 3. 76. Quorum luxuries fortuita causa peperit.

CENSUALIS, e. [κέντηρος] Ulp. in l. forma. D. de censib. Forma censualis cavetur, ut agri sic in censum referantur. Contractus censualis est, Quam quis jus quod in re habet, sive directum, sive utile dominium alienat prolus in alium pro certa pecunia, puta pro centum, & praetera constituto annuo censu. Sed per emphyteuticarium contractum non transfertur omne jus in emphyteutam. l. 1. c. de jur. emphyteut.

Lex censualis. Alciat. in lib. 1. Tacit. Quae regiones jus civitatis Romanae non habebant, gravioribus tributis vexabantur. censuali enim lege proferri cogebantur quot capita essent in qualibet familia, quot jugera terrae, quot servos quis haberet. sed & de lacubus piscatoris census solvendus erat Ulpiano Pauloque Iureconsulto testibus.

Libri censuales. l. 4. Cod. de Agric. & censitis. **Vincula censualia**. Ulpianus in l. forma. §. siquis inquilinum. D. de censibus, §. siquis inquilinum vel colonum non fuerit professus, vinculis censualibus tenetur.

Volumina censualia. l. 3. Cod. Theod. de privileg. eor. qui in sacro palat. &c.

Censuales etiam subst. dicebantur, Scribae publici, qui censuales tabulas conscribant. Capitol. in Gordianis cap. 12. Senatusconsultum tacitum fieret, ita ut non scribae, non servi publici, non censuales illis actibus interessent, Senatores exciperent, Senatores omnium officia censualium scribarumque completerent, ne quid forte proderetur. V. tit. 2. lib. 8. Cod. Theod.

CENSURIUS, a, um, ut, Liberalitates censuriarum. Spartian. in Adrian. cap. 10. pr. i. e. Quibus vel census exigendus remittitur, vel ejus minuitur modus. Ita Causub. ex Mll. al. Causariae. q. V.

CENTAUREUS, i. m. Galata quidam fuit, qui Antiocho rege occiso, equo ejus potius, eum ovans conscendit. Quod ille indignè ferens, praecipis in abrupta desiliit, unaque cum fessore est exanimatus, ut ex Philarchi sententia refert, Plin. lib. 8. cap. 42.

CENTAURIA, a. f. sive **CENTAURIUM**, i. n. [κένταυριον τὸ μέλας, κένταυρον τὸ λευκόν] Genus herbae. Est autem centaurium minus & majus. Plin. lib. 25. cap. 6. Centauria dicitur curcus Chiron, quum Hercules excepti populi pertractant arma, sagitta exardisset in pedem: quae aliqui Chironion vocant. Centauria major est illa radix quae a Pharmacopoliis appellatur *Raponticum*. Centauria autem minor a Senenibus vocatur *Biondella*, Matthiolus. conf. Ruell. lib. 3. cap. 6. & 7. qui dicit Centaurium minus esse, quod aliqui Libadion vocant, quoniam secundum fontes nascitur: alii Limnedion, quod propter lacus in riguis ubertim prosiliat: officinis hodie *Centauria minor*, Latinis Fel terrae propter amaritudinem summam, nonnullis Febrifugia vocatur, &c. Vide illis locis plura.

Centauria per secundam vocalem e productam in penultima, legitur apud Virg. 4. Georg. 270.

Cecropiumque thymum, & grave olentia centauria. Lucret. lib. 4. 123.

Abrotanique graves, & tristia centauria. Quia Graeci quoque κένταυρον per e scribunt.

CENTAURUM, i. etiam n. legitur apud Lucret. lib. 2. 402. ubi inquit At contra tetra absinthi natura, serique Centauri. Quo loco non dubium est quin intellexerit Centaurum, quod Latini vocant Fel terrae, & feritatis quissimum nomen ei tribuunt, non solum ob feritatem Centaurorum, a quibus nomen habebat, sed etiam ob amaritudinem saporis. Turneb. [Immo Apocope est genet. sing. ut Absinthi.]

CENTAURIS, is. f. Plinio tertia est Centauri species, cognomento Triorchis, eo quod qui eam fecat, a Triorchae accipitrum genere dicatur impugnari. Haec Plin. lib. 25. cap. 7. extr.

CENTAURIDES, [κένταυρίδης] Genus ornamentum muliebris, apud Pollicem lib. 5. cap. 16.

CENTAURUS, i. m. pl. **CENTAURI**, qui & Hippocentauri [κένταυρος]. Thesaliae populi, habitantes secundum Pelium montem, Auctor Plin. lib. 7. cap. 56. Fabulae aiunt Centauros esse semiferos, hoc est superiore parte homines, inferiore autem equos. Unde quidam joco dixit in natura Centauri equum eructare hominem, & hominem cacare equum. Veritas historica hoc habet, Centauri, populi sunt Thesaliae, secundum Pelium montem habitantes, dura sane & agrestis natio. Hi primi ex equis pugnare invenerunt: quum ante equis vehi Bellerophon, frenis & ephippis uti Peletronius invenissent. Hinc igitur datus fabulae locus, & a stimulando calcarius equo, Centaurus appellatus est: propter quod & Hippocentaurus, hoc est equi stimulator est dictus. Centaurorum nomina qui magis insignes fuerunt, haec sunt, Chiron, Eurytus, Amycus, Gryneus, Rhocus, Arneus, Lycidas, Medon, Pisonor, Caumas, Mermeros, Pholus, qui susceptisse Herculeum hospitio dicitur. Lucan. lib. 6. 391. Hesperes & Alcidae magni Phole.

Furentes. Virg. 2. Georg. 455.

Ixonide. h. e. Ixonis filia. Ixion enim amatam Junonem de stupro interpellavit. Illa concessit Jovi est: & ex ejus voluntate nubem in suam formam conversam Ixioni obtulit, unde feruntur nati esse Centauri. Servius in illud 6. Aen. 286. Centauri in foribus istabant.

Nubigenae, & Bimembres. Virg. 8. Aen. 293.

Savus. Ovid. 12. Met. 219.

Semiferi. i. e. Semiequi. Lucan. lib. 6. 386.

Semihomines. Ovid. 12. Met. 536.

Truces. Seneca Herc. fur. 9.

Centaurus est Sidus australe apud Vitruv. 9. 7. Columel. 11. 2. Hygin. Astron. 3. 38.

Centaurus, Nomen navis, apud Virg. 5. Aen. 122. ob Insigne centauri. Centaurus & Fluvius Aetoliae est, qui prius Evenus dicebatur, post Nesi Centauri mortem ab Hercule intercepti, a poetis centaurus vocitatus.

CENTAUREUS, a, um. [κένταυρος] Adj. ut, Centaurea rixa. Hor. 1. Carm. 18. 8.

CENTAURICUS, [κένταυρος] aliud Adj. ut, Lustra Centaurica apud Stat. 1. Achil. 266.

CENTAURICUM, Medicamentum a Chirone Centauro inventum, ut ait Festus. V. **CENTAURIA**.

CENTAURUMACHIA, a. f. Pugna cum Centauris. Plaut. Curc. 3. 7. 5. Thesalia ipsa joculariter, quia pars ejus a Centauris inhabitata dicitur poetis.

CENTENARIUS, CENTENUS, CENTESIMUS, CENTICEPS, CENTIS, CENTIFIDUS, CENTIFOLIA, CENTIGRANUM, CENTIMALIS, CENTIMANUS, CENTIMETER, CENTINODIA, CENTIPEDA, CENTIPES. In centum.

CENTINUM, i. n. [κέντινον] Umbriae oppidum, apud Ptolem. lib. 3. cap. 1. Alii Sentinum scribunt per s, quibus etiam Plin. suffragatur, qui in Umbriae descriptione Sentinatium meminit.

CENRO, onis. m. [κέντρον] Perott. Centones a villorum multitudine: quoniam finitus numerus pro infinito ponitur. Sunt enim Stragula crassiora villis passim pendentibus, quibus & lecti vilissimarum personarum sternuntur, & tabernacula, omnifque castrensis supellex pluviofo tempore velatur. Sisenna lib. 4. Hist. Puppae aceto madefactis centonibus integuntur, quos supra perpetua classis suspensa cilicia obtegunt. ex Non. 2. 177. Caf. 2. Bell. Civil. 10. Centonesque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa contabulationem perfringerent, aut saxa in catapultis lateritium discerent.

Centō, Genus vestimentum rusticum. Cato de R. R. cap. 2. Centones, Cuculiones familiam oportuisse sibi farcire. Columel. lib. 1. cap. 8. Cucul. tamque diligenter a vento, frigore, pluviaeque: quae cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel sagis cucullis. Al. Cucullatis. [Omnino tollendum comma prius est. Centones pellibus manicati sunt, Qui manicas pelliceas habent.]

Centones, Fasciuli ex pannis aut linteis fordidis compacti, quibus adium instrumenta deteruntur. Apud Ulp. l. 12. §. 12. D. de instr. vel instr. positum videtur pro his, qui periculis impositi aceto immerguntur ad incendium extinguendum. Horomanus. Juven. 6. Sat. 121.

Intravit calidum veteri centone lupanar. ubi Schol. Vet. Velo ex pannis factō.

Centones, Vestes e variis panniculis, ac diversis etiam interdum coloribus confarctatae. Ad harum similitudinem Centonem vocant Carnium genus, ex diversis carminibus, & carminum fragmentis, hinc atque illinc accersitis, contextum, quaque confutum: Graeci κέντρον, appellant addita littera, quam abjiciunt Latini. Extant adhuc Homocentones & Virgilio centones Probae mulieris. Ex Erasmi Chiliadibus. V. Aufon. in Epist. ad Paul. Centoni nuptialis, seu Eidyli. 13. praef. Tertull. de Praescript. cap. 39. & Isidor. Orig. 1. 38. Fabric. Bibl. Lat. 1. 12. & Graec. 2. 7. 3.

Centones farcire alicui. Proverbium. Plaut. in Epid. 3. 4. 19.

Quin tu, alium quæras, cui centones farcias. i. e. Quem tu gloriolis mendaciis & confarctatis fabulamentis expleas. Solent enim homines gloriosi mendacium aliud ex alio connectere: nullum scientes neque finem neque modum. Erasmus in Chiliadibus. Apud Plaut. alii Scarcias legunt.

CENTUNCULUS, i. m. diminut. [κέντρον] Liv. 7. 4. Mulis strata detrahi jubet: binisque tantum centunculis relictis, &c. Et Apul. 1. Miles. p. 104. Et cum dicto, sutili centunculo faciem suam puniceantem praepudore, obtexit.

Centunculus, Herba, de qua Plin. lib. 24. cap. 15. Itali centunculum vocant rostratis foliis ad similitudinem capitis penularum jacentem in arvis. Graeci autem Clematidem. Dioscorides autem lib. 3. cap. 112. Centunculum a Romanis herbam vocari ait, quam Graeci Gnaphalion & Chamezelam vocant. Ratio nominis tracta videtur a molli foliorum lanugine, qua ad infremendos centones tonenti inopia suppleri possent.

CENTONARIUS, a, um, ut, More centonario Tertul. de Praescript. cap. 39. i. e. In modum centonis.

CENTONARIUS, i. m. Qui centones conficit, in obsidione necessarios. V. Turneb. Adverf. 29. 16. Sunt & Centonarii, Qui tabernacula & castrifem supellectilem, quos centones vocaverunt, suppedabant. Centonarium collegium, Inscript. apud Spon. Miscell. Erudit. Antiq. p. 57. 62. 63. & Fabret. p. 485. M. IVNVS SABINVS IIII. VIR AEDILICIAE POTEST. E LEGE IVLIA MVNICIPALI PATRONVS COLLEGI CENTONARIORVM. conf. Cod. Theod. 14. 8. de Centonariis & dendrophoris.

CENTORRICA, vel **CENTORRIGA**, a. f. Celtiberorum urbs in Hispania. V. Valer. Max. 5. 1. 5. Hinc

CENTORRICENSIS, e. Adj. ut, Machinae Centorricenses. Valer. Max. 1. c. Sed alii scriptores Nertobrigam vocant.

CENTRINES, um. Genus ficariorum culicum. Plin. lib. 17. cap. 27. Est & aliud genus culicum quos vocant centrinus, fuscis apum similes ignavia malitiaeque cum pernicie verorum & utilium. Interim enim illos, atque ipsi moriuntur.

CENTRONES, um. [κέντρον] Fures dicebantur manifestarii, quoniam dum in quaestione haberentur, stimulos, quae vocant κέντρα, illis admove-re mos fuit: unde Centropyi (κέντροπύ) vocantur, Aurigae, qui stimulis equos exagitant. Haec Caes. lib. 10. cap. 5.

CENTRONES, [κέντρον] Alpini populi, Octodurensibus finitimi, in quorum tractu Sallustianum eas reperit esse, quod aliquandiu maximo fuit in pretio. V. Plin. lib. 3. cap. 20. & lib. 34. cap. 2.

CENTRUM, i. n. [κέντρον] Lat. Stimulus, Spiculum: Mathematicis Punctus in medio circuli, a quo omnes lineae ad circumferentiam ductae, sunt inter se aequales. ἀπό τῆς κέντρον. Cic. 1. Tusc. 40. Persuadent enim Mathematici terram in medio mundo sitam ad universi caeli complexum, quadi

quasi puncti instar obtinere, quod ἀστέρων illi vocant. V. Mart. Capell. lib. 8. p. 266. 287.

Solis centrum. Plin. lib. 18. cap. 29. Solis centro bis æquinoctialem circulum fecans.

Centra, in arboribus & in marmore quæ dicantur, declarat Plin. lib. 16. cap. 39. Inveniuntur (inquit) in quibusdam arboribus, sicut in marmore, centra, id est duritia clavo similis, inimica ferris.

Centrum in crystallo. Plin. lib. 37. cap. 2. de crystallo verba faciens. Ineffantur plurimis vitis, scabro, ferrugine, maculosa nube, occulta aliqua vomica, prædoro fragilique centro.

CENTRALIS, e. [κεντρικός] ut, Terra centralis, Quæ est in medio mundi. Plin. lib. 2. cap. 23. Quoniam terra centralis interveniat.

CENTROSUS, a, um. Adj. [κεντροσύν] ut, Centrosa scobis. i. e. Limitura admodum dura, veluti centrum, quod in marmore vel junipero invenitur. Plin. lib. 37. cap. 7. Adulterantur vitio simillime, sed cote deprehenduntur, sicut alie gemmæ facilitæ. mollior enim materia & fragilis, & centrosa scobe deprehenduntur: & pondere, quod minus est vitricis, & aliquando pustulis argenti modo relucens.

CENTUM, [κατόν] Nomen numerale indeclinabile, cujus nota Latinis C. Græcis e.

Centum dies. Cic. pro Milon. 61. Hi, centum dies penes accusatorem quum fuissent, ab eo ipso accusatore producti sunt.

Centum emere, pro Centum nummis emere. Paulus 1. diligenter. D. mandat. Itaque si mandavero tibi, ut domum Scianam centum emeres, &c. Sic etiam Centum vendere, eadem loquutione.

Centum, indefinite pro Pluribus nonnunquam a poetis accipitur. Sic, Centum greges apud Hor. 2. Carm. 16. 33. & Centum juveni apud eundem lib. Epod. 17. 39. & Centum puer artium 4. Carm. 1. 15.

Centum missus circenses. Suet. in Domit. 14. Circensium die, quo facilius centum missus perageretur, singulos a septenis spatii ad quina corripuit. Centum missus circenses funt, inquit Servius, unius diei: centum enim curus mittebantur, quare scribit Virg. 3. Georg. 18.

Centum quadrijugos agitato ad flumina currus. Ulcimus autem missus ærarius vocabatur: quoniam & Centum pro Multis poetarum consuetudine accipi possent. Turnebus. V. Missus in MITTO.

CENTENUS, a, um. Adj. [κεντηνός] Numerale distributivum a Centum. Nonnunquam autem citra distributionem ponitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Jecur maxime vetustatis patiens centenis durare annis, obidionum exemplum prodidere. i. e. Centum. Centena selestria pendere, vel capere ex prædiis. Cic. 6. Att. & in Parad. 6. ubi subaudiuntur Millia.

Centena pondo dicebant antiqui, referentes ad libram. Festus. al. Centenas. Centeni viceni quini homines. Plin. lib. 7. cap. 49.

Centena vicies LXXX M hominum. Plin. lib. 7. cap. 26. Decies centena. Hor. 1. Serm. 3. 15. & Decies centena millia. Plin. lib. 33. cap. 10. Non erat apud antiquos numerus ultra centum millia, itaque & hodie multiplicatur hæc, ut decies centena millia, aut sæpius dicantur. Quod & Decies simpliciter dicebant. Annos centenos excedere. Plin. lib. 7. cap. 2.

Arbore centena fluctus verberare. Virg. 10. Æn. 207. i. e. Centum ingentibus remis. Est autem auxesis ad amplificandam exprimendamque navis magnitudinem, quæ plures habuit remorum ordines, ut ait Servius. Affes centeni viceni quini. Liv. 36. 40. extr. Militibus, qui cursum sequuti sunt, centenos vicenos quinos affes divisit. Al. Trecentos.

Columnæ centenæ. Martial. lib. 12. 50. In habentem amœnas ædes. Eques centenus. Stat. 6. Theb.

Judex. Ovid. sine Lucan. ad Pison. 42. i. e. Judicium centum virorum. Manus centena, pro Centum manus apud Stat. 10. Theb.

CENTENA, æ. f. Gradus & dignitas militaris. l. 7. Cod. Theod. de cohortal. princip. cornicul. Primpularibus post emeritam militiam perfectissimatus, vel ducenæ, vel centenæ, vel centurionis dignitas dari potest.

CENTENARIUS, a, um. [κεντηνάρης] & similia in ARTUS, denotant non multiplicationem sui, sed numerum aliarum rerum quæ non nominantur. ut, Lapis centenarius, non quod centuplus sit, sed centum librarum. Homo centenarius, non quod sit centum geminus, sed quod habeat centum annos. Vet. Auctor de ponderibus.

Centenaria canæ dicebantur, in quas lege Licinia non plus centusibus, præter terra nata, impendebatur, id est centum asibus: qui erant breves nummi ex ære. Festus. [Lego Graves, nec assentio his, qui spuria hæc putant. Assen libralem intelligit.]

Fistulæ centenariæ. Vitruv. 8. 6. i. e. Fistulæ centum pedibus longæ. Numerus centenarius gregum. Varro 2. de R. R. cap. 5.

Pondera centenaria. Plin. lib. 7. cap. 20. Centenarii, a Jurisconsultis dicuntur, Qui centum millia h s in bonis habent, ut scribit Imperator. §. 4. de success. liber. qui, ut ait Aconius, more veterum Centi dicebantur. V. Census in CENSO. De centenariis Ulpianus frequenter in l. 16. D. de jur. patron. Quod autem apud Imperatorem legitur centum millia h s centenis aures comprehendendi, falsum est. Non enim centeni, sed milleni auri five solidi, centum selestrium millia consistunt. Hotomanus.

CENTENONALIS, is. m. Genus pecuniæ. Cod. Theod. lib. 9. t. 23. CENTESIMUS, a, um. [κατοστός] Ordinis numerale a Centum. Nonnunquam pro Centuplo ponitur, ut, Centesimum fructum ager attulit: h. e. Centies tantum, quantum seminis acceperat.

Centesima fruges. Plin. lib. 5. cap. 4. Ita appellatur regio ccl. m. passuum fertilitatis eximie, cum centesima fruga agricolis fœnus reddente terra. Dies centesima. Plin. lib. 5. cap. 9.

Lux centesima hæc est ab interitu P. Clodii. Cic. pro Milon. 98. Pars centesima. Plaut. Mil. 3. 1. 168.

Centesima [κατοστή, εκατόστο] Genus usuræ, de qua sic Budæus, Atqui quum hæc ratio centesimæ duodenos nummos annuos, in singulos centenarios pariat. & menstrosos singulos: facile patet ideo centesimam dictam, quod centesimo mense sortem reget. Usurarium enim dies olim in singulos menses cedere existimabantur, ut hodie, moribus hujus urbis, tertio quoque mense cedunt earum pensationum dies, quæ pretio legitimo accepto prædis imponuntur, & mancipio dantur, & citra vitium, fœnoris instar habent. Dicitur etiam centesima usura, ideo (ni fallor) quia centesimus nummus pro fœnore itatur. Centum enim nummi sortis, pariunt singulos nummos menstrosos. Plin. lib. 10. ad Trajanum Epist. 58. (al. 62.) Pecuniæ publicæ, Domine, providentia tua, & ministerio nostro & jam exacta sunt, & exiguntur: quæ veteres ne otiosæ jaceant: nam & prædiorum comparandorum aut nulla,

aut rarissima occasio est: nec inveniuntur qui velint debere Reip. præsertim duodenis assibus, quanti a privatis inveniuntur, vel (ut alii legunt) mutuantur. Diffores ergo, domine, nonquid minuentum usuram, ac per hoc idoneos debitores invitandos putes. Duodenos asses appellat penam centesimam. eo modo loquendi, quo nunc in ea re utitur, duodenum denarium vel decimumquintum dicentes. Cicero in 5. Verr. 21. obicit Verrum quod pecuniam sibi attributam ad coemptionem frumenti publici, apud publicanos relictam, unde erat attributa, duobus assibus fœneratus sit. duas centesimas Cicero quatuor & viginti asses in centenarios singulos dixit. Hactenus Budæus. Cic. 1. Att. 12. Nam a Cæcilio propinqui minore centesimis nummum movere non possunt. Usuræ centesima. Plin. Epist. 205. De his plenus disquisitionem a Salmast. de modo usuræ. & Gronov. de Pec. Vet. Hodie x i i. pro Centum vocant. Observare centesimas. Cic. 5. Att. 21. Interim quum in edicto translatione centesimas me observaturum habebam, cum anatocismi anniversario. Ducere centesimas perpetuo fœnore. Cic. 5. Att. 21. Perpetuo fœnore, i. e. Sine renovatione singulorum annorum: sine anatocismo, ne usuræ usuram solverentur, sed centesimarum perpetuum esset fœnus, non interruptum, non renovatum alio præterea fœnore adjecto.

Dare spondes centesimis calendis? Notus loquendi Juriscon. modus, ex fœneratorum consuetudine ortus, ut Alciato videtur. Significat autem Intra octo annos & menses quatuor, licet aliqui Centum annos intelligant, sed non recte, eodem tradente cap. 23. lib. Parerg. Observandum vero est, ea ratione stipulationes concipi solitas, quod calendis fœnora exigebantur: & ex hac consuetudine Calendaria, Libros rationum dicimus, ut idem Alciato. recte monuit. V. CALENDÆ.

CENTESIMO, are. Centesimare, & decimare exercitum, Castrensia verba sunt, pro eo quod est Centesimum vel decimum militem supplicio deliquissent, Solebant enim Imperatores, quum gravius quidpiam milites deliquissent, eam moderationem adhibere, ut neque universum exercitum delerent, neque facilitate veniæ alios ad similia invitarent. Convocatis itaque universis, centesimum, aut, si videretur, decimum quoque forte proditum securi percutebant, ceterosque metu liberabant. Sic Egnatus in Macrino apud Capitolinum, cap. 12.

CENTUPLEX, icis. Adj. [κατοπλοῦς] Numerale Multiplicativum a Centum, ut, Mutus centuplex. Plaut. Pers. 4. 4. 11. Hæc nisi inde aberunt, centuplex morus rebus servandis parum' sit.

CENTUPLEX, a, um. Adj. [κατοπλοῦς] Idem quod Centuplex. Perottus. [Immo non idem, cum hujus formæ numeralia Relativa sint, proportionem rationem indicantia ad id, quod unum & simplex est, & numeris abstractis proprie servantur: Illa vero alterius generis, ad quemlibet numerum multiplicationem per se, rei cujusque denotent, apud Mathematicos.

CENTUPLEX, a, um. Adv. Prudent. 2. adv. Symm. v. 1050. — solertia centuplicatos

Agrorem redigit fructus. CENTUPPLICATO, Adv. [κατοπλοῦστος] ut, Centuplicato veneunt. Plin. lib. 6. cap. 23. Dignares, nullo anno imperii nostri minus h s quingentes exhaurent India, & merces remittente, quæ apud nos centuplicato veneunt.

CENTIES, [κατοῖος] Adv. ut, Centies circumspicere prius, quam, &c. Plaut. Rud. 4. 4. 121. Numerus centies pro incerto hyperbolice positus. Dicere centies. Plaut. Pseud. 4. 7. 129.

Facta centies h s syngrapha. Cic. 2. Philipp. 95. In talibus subâditur Centena millia, & sunt Decem milliones. V. mox Hotom.

Reliquit centies h s. Cic. 2. Att. Centies vicies prælatus. Plin. lib. 7. cap. 28. Centies & octogies, vel Centies & tricis. Cic. in Pison. 88. Centies aureorum, præcisa loquutione, pro Centies centena millia aureorum. Cels. l. 88. D. de verb. signif. Tantum quisque pecuniæ reliquit, quantum ex bonis ejus refici potest. Sic dicimus Centies aureorum habere, qui tantum in prædiis ceterisque similibus rebus habet. Hotom

CENTICEPS, itis. [κατοκέφαλος] dicitur Qui centum habet capita. Hor. 2. Carm. 13. 34. — illis carminibus stupens

Demittit atras bellua centiceps Aures. Cerberum intelligit, i. multitudine anguini qui in capite ejus onnent.

CENTIFIDUS, a, um. Prudent. in Symm. 2. 889. Demion centitudum confundit iter.

CENTIFOLIA, [κατοπέφυτος] Rosa, de qua vide Plin. lib. 21. cap. 4. CENTIGRANUM, i. n. Genus tritici. Plin. lib. 18. cap. 10.

CENTIMALIS, e. i. e. Minutus multique foranibus constans. ut Fistula centimalis, instrumentum chirurgicum. Veget. Melom. 1. 43.

CENTIMANUS, i. m. [κατομάνης] Qui centum manus habet: cujusmodi fuisse Briareum gigantem refert Virg. 6. Æn. 287. Ovid. 3. Met. 303. Nec quo centimanum dejecerat igne Typhœa.

Gyges centimanus. Hor. 3. Carm. 4. 69. Testis mearum centimanus Gyges Sententiarum.

CENTIMETER, tri. m. Genus carminis. Sidon. Carm. 9. 265. Sed nec centimeter Terentianus.

CENTINODI, æ. f. Herba quæ & Genicularis a Latinis, a multis nodi & geniculis dicta, & eadem ratione a Græcis Polygonon appellata est, & Polygonatum. sunt & qui Sanguinariam appellant. Plin. lib. 27. cap. 12.

CENTIPEDA, æ. f. [κατοπόδι] Vermis: de quo sic Plin. lib. 29. cap. 6. Millepeda abalis centipeda, aut millepeda dicta, Animal est e vermibus terribilissimum, multis pedibus arcuatum repens, tactuque contrahens se. Ver mem esse autumat, quem nos vulgo Claviporiam appellamus. V. Diof. lib. 2. cap. 37. & Galen. lib. 2. cap. 2. de Compos. pharmac. fec. locos.

CENTIPPELLIO, ðnis. m. Plin. lib. 28. cap. 9. de hircis, Testes quoque ejus inveterati, vel genitale maris salutariter dantur in vino: Item verter, quem centippellionem vocant. [Is Græcis κεντοπέπυλος]. De quo plenissime in Comment. de Ruminantibus Jo. Conr. Peyerus. lib. 2. cap. 3.

CENTIPSES, ðdis. f. [κατοπύς] Pifcis est, alio nomine Scolopendra dicitur. Dicitur a terrestris Scolopendræ similitudine. Hic hamo devorant omnia interanea evomit, donec hamum egerat, deinde reborbet. Aucto Plin. lib. 9. cap. 43.

CENTURIO, a, um. [κατοῦχος] Briareus, i. e. Centi duplex: secundum fabulas ipse est Hægon. Servius. Virg. 6. Æn. 287.

CENTURCAPITA, Herba, quam Græci Hecatoncephalon nominant ex aculeatarum genere, & alio nomine Eryngæ alba, five Eryngium dicitur, caule & radice in cibos a Græcis recepta, five coquere

beat, five crudam fulmere. V. Plinium abunde de ea tractantem lib. 22. cap. 8.

CENTUMPERANA Insula, Parvum Italiae oppidum, ab aquis undique circumfluentibus sic nominatum. A quo & familia Perottorum tracto cognomen. Perott.

CENTUMPODIUM, [*κατόδισκος*] pro Immani pondere legitur, etiam si centum pondo excedat. Plaut. *Alin.* 2. 2. 17. Ad pedes quando alligatus es æquum centumpondium. Cato cap. 17. Cellas duas, trutinam unam, centumpondium incertum. Significare videtur Prægrande pondus incerti modi a Centenario denominatum. Budæus. Alii aliter: Sic enim Turneb. Centumpondium incertum, Pondus suspicor una mole centum libras pendens: Certis ponderibus opponitur, quæ distincta partitæ sunt, non in unum pondus confusa. Æquum centumpondium apud Plaut. in *Afinaria*, Æquum est & justum centum librarum pondus. Hæc ille. Scribitur autem hodie Centurpondium, non Centumpondium.

CENTUMVIRI, pluraliter. Quum essent Romæ xxxv tribus, quæ & curiæ sunt dictæ, terni ex singulis tribubus funt electi ad iudicandum, qui Centumviri appellati sunt. & licet quinquæ amplius quam centum fuerint, tamen quo facilis nominarentur, Centumviri sunt dicti. Festus. Cic. pro *Cæcino*. 53. Et hoc loco Scævola dixisti causam apud Centumviros non tenuisse: quem ego antea non commemoravi. Ad Centumviros delata res. Cic. 1. de Orat. 175. Quid qua de re inter Marcellos & Claudios patricos Centumviri iudicaverunt? Cic. 1. de Orat. 176.

CENTUMVIRALIS, e. [*ὁ τῶν κεντῶν*] Quod pertinet ad Centumviros, ut, Centumvirale iudicium. Cic. 1. de Orat. 172. Quid quod item in Centumvirali iudicio certatum accipimus? Centumvirales causæ, vel iudicia. Cic. lib. 1. de Orat. 173. Nam volitare in foro, hæere in iure, ac Prætorum tribunalibus, iudicia privata magnarum rerum obire, in quibus sepe non de facto, sed de agitata ac iure certetur: jactare se in causis Centumviralibus, in quibus usucapionum, tutelarum, gentilitatum, agnationum, alluvionum, circumlacionum, nexorum, mancipiorum, parietum, luminum, stillidiorum, testamentorum ruptorum, aut ratorum, ceterarumque rerum innumerabilem iura versentur: quum omnino quid suum, quid alienum, quare denique civis an peregrinus, servus an liber quispiam sit, ignoret, insignis est impudentia. Suet. in *Vespas.* cap. 10. Litium series ubique majorem in modum excreverant, manentibus antiquis intercedente jurisdictionis, accedentibus novis ex consuetudine tumultuque temporum. Sorte elegit, per quo rapta bello restituerentur, quique iudicia centumviralia, quibus peragendis vix suffectura litigatorum ætas videbatur, extra ordinem dijudicarent: redigerentque ad brevissimum numerum. Budæus.

Centumviralis hasta, dicta quod Centumviri, hasta in foro posita iudicarent. Unde Suet. in *August.* cap. 36. Auctor & aliarum rerum fuit, in quæis ne acta Senatus publicarentur, &c. ut cura ærarii a Quæstoribus urbanis ad Prætorios Prætoresque transfret, ut Centumviralem hastam, quam Quæstura functi consueverant cogere, Decemviri cogèrent. Valer. lib. 7. 8. 1. Notæ infaniae Tuditani testamentum filium instituit hæredem. Quod T. Longus sanguine ei proximus, hasta iudicio tubere frustra conatus est, magis enim Centumviri quid scriptum esset in tabulis, quam quis eas scripsisset, considerandum existimaverunt. Budæus. Centumviralem partes. Quintil. lib. 5. cap. 2.

CENTUNCULUS, IN CENTO.

CENTURIA, æ. f. [*καταρχή*] in agris significat Ducenta jugera: in re militari Centum homines. Hæc Festus. De illa Varro de L. L. lib. 4. 16. Centuria primo a Centum jugeribus dicta, post duplicata retinuit nomen. Idem tradit Columel. lib. 5. cap. 1.

Centuria vocabulum centuriis, ut ait Sicutus Flaccus, ex eo datum est, Quum antiqui Romani agrum ex hoite captum victori populo per bina jugera partiti sunt, centenis hominibus ducentena jugera dederunt: & ex hoc facta Centuria iuste appellata est. pag. 15. Gæf. V. Varr. de R. R. 1. 10. ubi ait; a Centum, Centuria dicta est. Centuria est quadrata in omnes quatuor partes pedum m m c. Hæc pro quatuor centuriæ conjunctæ, ut sint in utramque partem binae, appellantur in agris divisis victim publicæ Salsus. Sed Varronis numerus haud videtur satis exactus: constat enim quatuor Centurias simplices seu duas duplicatas, quinqueque centies milles, & septingentos sexaginta millia quadratos pedes habere, i. e. secundum hodiernam numerandi methodum, Pedum quinque milliones ac septingentos sexaginta millia continere. Itaque forsitan locus Varronis vitiosus est, & restitui debet m m c c c c pro m m c; & tunc omnia recte se habebunt. V. Theb. Antiquit. Rom. Græv. Tom. 11. p. 1616. B.

Centuriæ equitum, est ab initio centenos tantum equites singulæ continebant, aucto civium numero plures numerabant. Nam trium solummodo centuriarum numerus mansit, cum tamen equites, quo tempore mortuus est Romulus, haud multo pauciores quam mille fuerunt, ut patet ex Dionys. 2. p. 89. Et Tarquinii Prisci ætate tres duntaxat centuriæ fuerunt, ut ab initio, in iis tamen mille equites continebantur. Nam scribit Liv. 1. 36. Neque tum Tarquinii de equitum centuriis quiddam mutavit: numero alterum tantum adiecit, ut mille & trecenti equites in tribus centuriis essent. Et five pauciores five plures fuerunt in centuriis, nomen tamen haud mutatum est, sed integra & una habebatur centuria.

Centuriæ Seniorum & Juniorum, in quas universi Cives Romani, Militiæ & Comitiorum causa, a Ser. Tullio rege, sub Classibus sex, pro ratione census descripti fuerunt, de quibus V. Liv. 1. 43. & plura apud Pitific. in *Lex. Ant. Rom.* Cic. 2. de *Divin.* 74. Primum videlicet in eum dixerint, qui rogator centuriæ fuisset. [Cave putes autem has quoque Centurias singulas centenorum omnino capitum fuisse, cum descriptio ex cuiusque censu, i. e. facultatis fieret, ac sine controversia in ultima, quæ proletariarum & capite censorum fuit, solaque sextam classem constituebatur; longe maximus numerus civium fuerit, in prioribus, quæ majorum censum postulabant, longe pauciores.]

Modica centuria. In modis.

Auspicia centuriarum augusta. Cic. pro *Milon.* 44. Hunc igitur diem campi speratum atque exoptatum sibi proponens Milo, cruentis manibus scelus & facinus præ se ferens & confitens, ad illa augusta centuriarum auspicia veniebat?

Vox una centuriarum. Cic. pro *Domo*, 141. Vobis campus, centuriarumque una vox omnium, &c.

Equitum centuriæ. Cic. 7. *Philipp.* 16. Patronus centuriarum equitum, quas idem sine suffragio esse voluit

Seniorum & juniorum centuriis honore affici. Cic. 7. *Verr.* 37. Sed quom effes renuntiatus, ut dixi, non ipsa præconis voce excitatus es, qui te totiens seniorum, juniorumque centuriis illo honore affici pronuntiavit. Desuerunt ei pauce centuriæ ad Consulatum. Cic. de *Clar.* Orat. 273.

Ornare centuriis. Cic. de *Lege Agr.* 2. 32. Deinde ornata apparitoribus, scribis, librariis, præconibus, architectis: præterea mulis, tabernaculis, centuriis, suppellectili. Sed lectio dubia, & merito suspecta est. Renuntiavit Prætor centuriis cunctis. Cic. pro *Lege Manil.* 2.

Centurias alicui conficere. Cic. 11. *Fam.* 16. L. Lamia Prætorum petit. Paulo post, Ego suscepi totum negotium. Nunc, si me tanti facis, quanti certe facis, quando equitum centurias tenes, in quibus regnas, mitte ad Lupum nostrum, ut is nobis eas centurias conficiat, videlicet ad suffragia. Ferre centuriam, est Habere centuriam aliquam sibi suffragantem in alicujus magistratus petitione. Cic. pro *Planc.* 49.

CENTURIALIS, e. Adj. ut, Lapidis centuriales, scil. Quibus limites instituantur in agris. Centuriare arum. Festus.

CENTURIO, [*καταρχή*, *καταρχή*, *καταρχή*] Ære. In centurias distribuere. Cic. ad *Quir. post.* red. 13. Ego quum homines in tribunali Aurelio palam conscribi, centuriarique vidissem. Liv. 25. Eam juventutem ex industria centuriaverat, armaveratque ad tales casus. h. e. Ex juvenibus centurias confecerat. conf. 29. 1. pr. Agrum centuriare, Hyginus de *Limit.* conf. pag. 195. Gæf. Limitibus includere simpliciter exponit.

CENTURIATUS, [*καταρχή*] Partic. In centuriam distributus. Liv. 22. 38. Sua voluntate ipsi inter se equites decuriati, centuriati pedes conjurabant.

Centuriati manipulares. Plaut. *Milit.* 3. 2. 3.

Si centuriati bene sunt manipulares mei.

Centuriata comitia dicebantur, quia Populus Romanus pro centenas turmas divisus erat. Festus. Scal. per *Centurias Liv.* 2. 2. Brutus collegam sibi comitiis centuriatis creavit. conf. *Gell.* 15. 27. Cic. *Post. red. in Senat.* 26. Quo die nos comitiis centuriatis, quæ maxime justa dici, haberique voluerunt majores, accessit in patriam, ut eadem centuria, quæ me Consularem fecerant, Consulatum meum comprobarent. V. supra in *CENTURIA*, & infra in *COMITIA*.

Centuriata capitis comitia. In *CAPUT*.

Centuriatæ Leges, Centuriatis comitiis latæ. Erant autem majoris auctoritatis, quasi plenius, justique comitiis perlatæ. Ideoque gloriatur Cicero centuriata fe lege ab exilio revocatum esse. Ex *Budæo*.

Lex centuriata, & curiata. Cic. de *Lege Agr.* 2. 26. Nam centuriata lex Senatoribus serebatur, quum curiata ceteris patriciis magistratibus.

Centuriatus ager in ducenta jugera definitus: quia Romulus centenis civibus, ducenta jugera tribuit. Festus. V. in ipso verbo.

CENTURIATUS, Æ. m. [*καταρχή*] Dignitas & officium centurionis. Cic. pro *Lege Manil.* 17. Quem enim postulum imperatorem alioquo in numero putare, cujus in exercitu veniant centuriatus atque venierint? Venditi centuriatus. Cic. in *Pison.* 88. Quid centuriatus palam venditus? Legitur & apud *Liv.* 22. 38.

CENTURIATIM, [*καταρχή*] Adv. Per centurias. Cic. pro *Flacc.* 15. Distributis partibus tribuitur, & centuriarum descriptis ordinibus, classibus, ætatis, &c. *Liv.* 6. 20. Cum centuriarum populus citaretur. *Cæf.* 1. *Bell. Civil.* 76. Centuriarum producti milites.

Centuriarum dicitur est Abundanter & copiose, a Centuriis quæ suffragium in comitiis ferebant. Pomponius Proftibulo, Continuo ad te centuriarum current, qui panem petent. Nonius.

CENTURIATIO, Æ. f. Vox apud agrimensores. Sic *Flacc.* p. 16. Alii dicunt peritiam, alii centuriationem, &c. Et *Hygin.* p. 206. Deduci intra centuriationem.

CENTURIO, Æ. m. [*καταρχή*, *καταρχή*, *καταρχή*] A numero pedum cui in militia præerat. Ab antiquis dicebatur Centurionis, teste *Festo*. Qui centuriæ præerat, quatuor ductor. *Cæf.* 1. *Bell. Gall.* 39. Horum vocibus ac timore, paulatim etiam hi, qui magnam in castris usum habebant milites, centurionesque, quique equitatu præerat, perturbantur. Erant autem in singulis manipulis bini, ordinibus, seu gradu inter se distincti. Hinc Omnium ordinum centuriones memorat *Cæsar.* lib. 1. de *Bell. Gall.* 40. pr. Alibi Centuriones primorum ordinum. Idem lib. 1. de *Bell. Gall.* cap. 41. Ac primorum ordinum centuriones. Idem, Justusque Catonius primi ordinis centurio. [Suffect.] Hi autem sunt, ut ait *Turnebus Adveri.* 3. 7. exti. Centurio primipili. Primus princeps. Primus hatlatus, quorum major erat dignitas in legione. V. *Lipf.* de *Mil. Rom.* 2. 8. Hircosa gens centurionum. *Serm.* 3. Sat. 77.

Magni centuriones. *Hor.* 1. *Serm.* 6. 73.

Centuriones varicosi. *Perf.* 5. Sat. 189. Quo in loco Varicosos ponit pro Duris & laboriosis.

In Centuriones invadere. *Tacit.* 1. *Ann.* 32.

Centuriones, vite milites delinquentes cædebant. *Juven.* Sat. 8. 247. de *Mario.* *Plin.* lib. 14. cap. 1. Centurionum in manu vitis, & opimo præmio tardos ordines ad lentas perducit aquilas, atque etiam in delictis pœnam ipsam honorat.

CENTURIONATUS, Æ. m. [*καταρχή*] Idem quod Centuriatus, ut, Agere centurionatum. *Tacit.* 1. *Ann.* 44.

CENTUSSIS, Æ. m. Nummi species ad centum assium valorem, ut, Centussile licetur, i. e. Centum assibus æstimet. *Perf.* 5. Sat. 191.

Et centum Græcos curto centussile licetur.

Centussis, inquit *Budæus*, apud *Lucillum*, Quadrangula sestertii erant, qui Legem sumptuarium Centumfem vocitavit, ob centum assium taxationem, ut auctor est *Macrob.* in 3. *Satur.* cap. 17. Idem *Budæus* alio loco, Centussilem dicere postulum pro ea summa, quam alternis prope verbis Negotiatores centum solidos appellant, ut *Decumfem* pro decem.

CENTURIPES, es. f. sive *CENTURIPES*, æ. rum. f. pi. [*κεντροπέδαι*] *Ptolemæo*, *κεντροπέδαι* aliis] Oppidum est Siciliæ, sub Ætna monte, *Symacho* fluvio, & *Catanæ* urbi proximum, ut tradit *Strabo* lib. 6. Vix legitur in numero singulari. *Plin.* 31. 7. Purpureus sal Centuripis gignitur. *Sil.* *Ital.* lib. 14. 203. — necnon & vertice Celso

Centuripæ. De hoc oppido agit *Cluver.* 2. *Sic.* Ant. cap. 6.

CENTURIPINI, Centuriparum populi, Latine conditionis apud *Liv.* 3. cap. 8.

CENTUSSIS, IN *CENTUM* paulo supra.

C EOS, Una ex Cycladibus insulis, Helenæ propinquissima, ut Strabo auctor est lib. 10. V. CBA.

C E P

C EP R, n. [κεφαριον] indecl. Oulus hortensif: quod capitis similitudinem habeat, vel quod in caput crescat. Plin. lib. 19. cap. 6. Ergo omnibus annis separatim cepe semen causa feritur, separatim cepe feminis. Tunicatum cepe. Persl. 4. Sat. 30.

Pro Plebeio & vili cibo, usus est Horat. 1. Epist. 12. 21. Verum seu pisces, seu porrum & cepe trucidas. Scribunt nonnulli Cæpe, sed minus recte.

C EP A, æ. f. Idem. Plin. lib. 19. cap. 6. Cetero cepas ter fossio solo feri jubent. Ovid. 7. Fast. 340.

Cædenda est hortis eruta cepa meis. Cepas edere dicebantur joco proverbialiter, Qui lacrymari viderentur. nam a biantis apophthegmate. Is enim Alyattæ libi per nuntium missum denuntiavit, ut quamprimum ad se veniret, respondit ad hunc modum, ἐγὼ Ἀλυάτῃ κελόσω κρόμμυα ἰδοῦναι, Ego jubeo Alyattæ cepas edere, hoc est here & ejulare. quibus verbis extremum regis contemptum indicabat. Ductum est hinc proverbium, quod cepearum odor, ut est acris, confuerverit lacrymas oculis excutere. Simili figura neque diversa sententia dicti sunt Cepas odorati vel olfacere qui flerent. Erasmus in Chiliadibus.

C EP ARIUS, i. m. Qui cepearum ofari delectatur. Lucil. apud Non. 3. 67. Lippus edenda acri assidue cepearum cepa.

Fuit & nomen gent. Ro. Marci Ceparii meminit Cic. 9. Fam. 23. CEPETUM, i. n. [κεροματιον] Locus cepis confitus. Gell. lib. 20. cap. 7. Cepetum revirescit & congerminat decedente Luna. Quo loco legitur & Cepitium, i. e. tette Priscianum, Cepe.

C EPINA, æ. f. Columel. lib. 11. 3. Cepina magis frequenter subactam poltulat terram, quam altius converfam, &c. A Cepis nomen habet, ut appetit colligitur ex Columella, si locum perlegeris. Est autem Cepina, Locus cepis confitus, vel ipsarum cepearum uno in loco confitarum multitudine. Columel. ibidem. Sed cepina vel sapius, certe non minus debet quam quater farriiri. Paulo post, Thalli cepearum ventis proferrentur. Sic autem a Cepis dicitur Cepina; ut a Rapis, Rapina; a Napis, Napina.

C EPITIUS, a, um. & CEPITIUM, i. n. secundum Priscianum, pro eo quod est Ex genere cepearum.

C EPULA, æ. dimin. a Cepa. Pallad. 3. 24. Hoc mensæ cepulas feris. CEPURA, Plin. 26. 8. Herba est similis portulacæ, nigriore radice, sed inutili, nascens in litoribus arenosis, gustu amara. V. Ruell. lib. 3. cap. 73.

C EPHALALGIA, [κεφαλαλγια] Generale nomen est ad omnes capitis dolores, continetque sub se Hemicraniam, Cephalæam, & similes.

C EPHALAS, [κεφαλας] Promontorium altum & silvofum, majoris Syriæ initium. Strabo lib. ult.

C EPHALATŌMI, Colchicæ regionis populi. Auctor Plin. lib. 6. cap. 5. CEPHALÆA, [κεφαλαία] Morbi quibus totum caput infestatur. Plin. lib. 20. cap. 13. Lenit autem capitis dolores pota cum vino, aut cum aceto & rosaceo illita. Si vero sit cephalæa, cum farina hordeacea vel aceto.

C EPHALÆUS, a, um. ut, Caro cephalæa. Verfus Lucilii sunt apud Gellium, 10. 20. — abdomina thynni Advenientibus priva dabo, carnem & cephalæam. Ut autem Cephalæam dixit Lucilius, ita & Plautus Ophthalmicus: Ille carnem capitis intelligit, hic oculis vicinam, oculofoque. Turnebus.

C EPHALÆNIA, [κεφαλανια] Insula est loniæ maris apud Pomponium lib. 2. 7. Plinius tradit eam quondam dictam fuisse Melaniam, lib. 4. cap. 12. Dicta Cephalænia, a Cephalo Amphitryonis focio: per a Cephalo Dionei filio. De hac sic Strabo lib. 10. Non dubitaver perlique Cephaleniam eandem & Dulychium appellare & Taphium. Alii Taphios & Cephalenios eodém dixere Telebos, & adversus illos Amphitryonem exercitum ductasse, assumpto focio Deionei filio Cephalo, ex Athenis profugo. Insula deinde Amphitryonem portum, eam Cephalo tradidisse, ab eoque nomen habuisse insulam. Hinc,

C EPHALÆNES, [κεφαλανιας] Isthms insulæ populi, ut apud Homerum in Catalogo. Sil. lib. 15. 305.

Saxa Cephalenum, & scopulos Neriton arvis. Græci geminata Cephaleniam & Cephalenes scribunt. Vulgus adhuc hodie vocat, La Cephalonie, vel Chisalonie.

C EPHALODESMUS, [κεφαλοδεσμου] sive CEPHALODESMUM, Idem quod Frontale, de quo postea suo loco.

C EPHALŌDIS, [κεφαλοδισ] Siciliæ oppidum, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 8. in descriptione Siciliæ. Hodie Cephalodum.

C EPHĀLUS, [κεφαλος] Æoli filius Auroræ dilectus. Ovid. de Arte Am. 3. 687.

Latius Endymion non est tibi, Luna, pudori, Nec Cephalus rosæ præda pudenda dææ.

Alter fuit Cephalus Atheniensis orator, qui primus procœma & epilogos induxit. Auctor Suidas. Hujus Cephalii Æschines & Demosthenes in orationibus adversariis meminerunt. Cephalus, [κεφαλος] Pificis a Græcis dicitur, quem Latini Mugilem vocant: eo quod caput in metu occultet, existimans totum se absconditum. Plin. 9. 17. & 42.

C EPHĒNES, m. [κεφηνες] Imperfectæ apes sunt, & inutiles operi: nisi quod multitudine, quæ ad calorem multum confert, factus adjuvant, hæc Perott. Meminit Plin. lib. 11. cap. 16. & cap. 11. Sunt enim qui & Fuci dicuntur.

Cephenes item fuerunt Asiæ populi, qui postea a Persæ Jovis & Andromedæ filio, Persæ appellati sunt. Auctor Herodot. lib. 7.

C EPHEUS, [κεφης] duarum syllabarum, teste Euripide; Rex Æthiopy Phœnicis filius, & Andromedæ pater, focerque Persæi. Ovid. 5. Met. 12.

— conanti mittere Cephæus Quid facis, exclamat. Ab eo autem Cephæni Æthiopes populi dicti sunt, ut idem testatur 5. Met.

C EPHEIUS, [κεφειος] Adj. ut, Arva Cephæia, Ovid. 4. Met. 669.

C EPHIS, Staturarius nobilis, cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8.

C EPHISIA, Atticæ regionis fons, dicente Plin. lib. 6. cap. 7. In Attica fontes, Cephisia, Larine, Callirhoe emocacrunos.

C EPHISIA, [κεφισια] Attica regio. Nam Cecrops Athenarum conditor,

omnem ejus regionis multitudinem in duodecim urbes digessit. Sed Theusæ postea has omnes in unam Atheniensium civitatem congregavit. Dicta Cephisia a Cephiso amne.

C EPHISTAS, Lacus est juxta Atlanticum mare, quem Mauri Electrum vocant, quod sole calefactus, electrum e limo dare videatur. Plin. lib. 37. cap. 2.

C EPHISŌDORUS, [κεφιστοδουρος] Atheniensis tragicus antiquæ tragœdiæ scriptor, cuius fabulas enumerat Suidas. Cephisorodorus item Itaturius, Praxitelis filius.

Alius præterea inter præcipuos pictores Plinio numeratur lib. 35. cap. 9. C EPHISŌDOTUS, [κεφιστοδот] Statuarius apud Plinium lib. 34.

Fuit item Cephisorodus Athenienfium dux, qui rei male gestæ damnatus, in obsidione Alopeconei quinqué talentis multatus est. Auctor Suidas.

C EPHISUS, [κεφισος] Fluvius Bœoticiæ: ortum habet in radicibus Parnassi montis. In ejus ripa fuit olim templum Themidis, ad quod accesserunt Deucalion & Pyrrha deum consulturi super humani generis reparatione: unde ab oraculo vocatur fluvius ille Fatidicus. Lucan. lib. 3. 175.

Bœoti coiere duces, quos impiger ambit Fatidica Cephisus aqua. Hujus etiam meminit Plin. lib. 4. cap. 3. Ovid. 3. Met. 19.

Jam vada Cephisi, Panopefque, evaserat arva. Hinc C EPHISTIS, idis. patronymicum femininum finxit idem poeta 1. Met. 369.

Nulla mora est, adeunt pariter Cephisidas undas. C EPHISTAS, adis. patronym. item fem. Ovid. 7. Met. 439.

Vidit & immitem Cephisias ora Proculent.

C EPHUS, [κεφους] Animal est apud Æthiopes, pedes posteriores humanis pedibus, & priores hominis manibus similes habens. Hoc animal a Pompeio, quum ludos faceret, in theatro fuit ostensum, & postea Romæ non visum. Auct. Plin. lib. 8. cap. 19. V. CEPHUS.

C EPIDINES, Saxa prominentia. Festus.

C EPINA, V. CEPRE.

C EPPIO, V. CÆPIO.

C EPIONIDES, æ. Gemma crystallini nitoris, quæ imagines reddit ut speculum. Plin. lib. 37. cap. 10. Hard. Ceponides.

C EPITES, sive CEPOLATITES, Gemma candida, venarum nodis coeuntibus candore imaginem referens. Plin. lib. 37. cap. 10.

C EPÆ, [κεπει] Oppidum est Bosphori Cimmerii, dicente Plin. lib. 6. cap. 6. Oppida in aditu Bosphori primo Hermonassa, dein Cæpæ Mileforum. Mox Stratoclia & Phanagoria. Meminit & iidem pene verbis Pompon. lib. 1. 21.

C EPROS, [κεπρο] Latine Hortus dicitur. Est & urbs juxta Bosphorum, auctore Suida. Eadem ac Cæpe.

C EPURICA, [κεπουρικη] Græci appellant Olera, quæ in hortis feruntur. Unde Sabinus Tiro, librum Cæpuricæ inscripsit, h. e. Hortensium. Firmicus lib. 2. cap. 12. Scorpis significat loca quandoque cepurica, & hortensia.

C EPRHOS, Avis est ita levis, ut quæcumque in partem ventus flaverit, in eam auferatur. Une Moutte. Unde

C EPRHICUS, Adj. pro Levi. Cic. 13. Att. 31. de epistola ad Cæsarum, Non recte, inquit, isti meam ad Cæsarum epistolam reprehendunt: & ea quos dicunt, minimi fuit ponderis, plane cepurica. V. etiam Cæl. lib. 10. cap. 6. Lexicon Græcum dicit Cæpionem metaphoricè pro Stulto accipi. Erasmus putat & Larum vocari. V. LARUS, & Chiliades Erasmus.

C EPUS, [κεπος] Animal est in extrema Æthiopia nascens, facie leonis, corpore reliquo pantheræ, magnitudine damam representans. Hujus meminit Strab. lib. 16. & 17. Sic & apud Plin. legendum, pro Cephus.

C EPURICA, V. CEPROS.

C E R

C ERA, æ. f. [κερας, κηρας] Nomen a Græco habet: κηρον enim Græci favum vocant, κηραιον cereum. Tamen, Appuleio teste, consuetudo contra vertit, in æ dipthongum. Plin. lib. 21. cap. 14. Cera fit expressis favis, sed ante purificatis aqua, & triduo in tenebris siccatis, quarto die liquatis igni in novo fictili.

Cera, Fucus & pictura, propterea quod ceris pingere antiqui solebant. Seneca, Pictor colores, quos ad reddendam similitudinem multos variofque ante se posuit, celerime denotat, & inter ceram opusque facti vultu ac manu commeat. Varro 3, de R. R. 17. Nam ut Pausias, & ceteri pictores ejusdem generis loculatas magnas habent arculas, ubi discolors sunt cera. Ex Turneb. Advers. 24. 17. Ceram discolorum tabulæ indubent, prout exegerit id, quod in tabula vellent pingere. Id, quo ceris pingent, ἐκρωσθησθαι dixere, uti artem ipsam ἐκρωσθησθαι. Martial. 4. 47. Encautus Phæton fabula depictus in hac et;

Quid tibi vis, dipyrnon qui Phæcontia facis?

Parieti quoque depicto, & armis. cera Punica cum oleo liquefacta, candens fetis inducebatur, iterumque admixta gallæ carbonibus adurebatur ad sudorem usque: postea candelis subigebatur, deinde linteis puris, ut sicut marmor nitesceret. Hæc Perottus ex Vitruvio lib. 7. cap. 9. De minii temperatura. Plin. lib. 21. cap. 14. Nigrescit cera addito charotarum cinere, sicut anchusa admixta rubet. Variofque in colores pigmentis trahitur, ad reddendas similitudines, & innumeros mortalium usus, parietumque etiam, & armorum tutelam.

Quia vero ex cera factæ sunt najorum Imagines, inde poetis non Ceræ, sed metonymice Ceræ dicuntur. Ovid. 1. Fast. 591.

Perlege dispositas generosa per atria ceras. Intelligit poeta Cereas imagines in atris nobilissimis cuiusque per armaria dispositas: quales fere sunt picture illæ, in quibus per varios velut ramorum ductus & orbiculos multiplices, utcumque nobis exprimitur regum nostrorum & eorum qui ab ipsis prognati sunt series & genealogia, si pro orbiculis illis tibi fingas armaria in atrii parietibus excavata. Unde est illud Juven. 8. Sat. 19.

Tota licet veteres exornet undique ceræ Atria, nobilitas sola est atque unica virtus. V. Suet. in Galb. cap. 2. & f. l. STEMMATA.

E cera etiam inlibentibus & obducebantur pugillares in quibus scribere mos erat. Unde Ceras aliquando pro Libellis sive epistolis vel tabellis ceratis capimus. Juven. 1. Sat. 63.

Nonne libet medio ceras implere papæes Quadriuo? Plin. 1. Epist. 6. Erat in proximo, non venabulum aut lancea, sed stilus & pugillares. meditabar aliqua, enotabamque, ut, si manus vacuas, plenas tamen ceras reportarem.

Prima & secundæ ceræ testamenti, pro Primis & secundis tabellis, sive foliis testamenti. Suet. in Nerone, cap. 17. Cautum ut in testamentis primæ duæ ceræ testatorum modo nomine inscripto vacuæ signantur ostenderentur. Hæc Budæus. Suet. in Cæsar. cap. 83. In una cera C. Octavianum etiam in familiam, nomenque adoptavit. i. e. In ultima parte tabulæ testamentaria. Hor. 2. Serm. 5. 53. — quid prima secundo

Cera velis verū folus, multise cohares,
Veloci percurrere oculo. Ubi verus Scholiastes, Prima cera,
Prima Tabula.

Ceræ ultimæ, pro Ultimo testamento. Martial. lib. 4. 70.

Nihil Amiano præter aridam vestem,
Mortens reliquit ultimus pater ceris.

Codicis cera extrema. Cic. 3. Verr. 95. Deinde codicis extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit.

Cera & creta. Cic. pro Flacc. 37. Nostra igitur laudatio, &c. datam quidem confitetur, consignata creta est: in illo autem testimonio, quod accusatori dicitur datum, ceram esse videmus. V. quæ antecedunt ibid. Alba cera. Plin. lib. 22. cap. 24.

Carite cera dignus, Homo nullius pretii. Hor. 1. Epist. 6. 62.

— Carite cera
Digni, remigium vitiosum Ithacensis Ulyssæi. Unde natum sit proverbium, V. in CERE, tum interpretes poetæ, & in Chiliadibus Erasmus. Commutabilis. Cic. 3. de Nat. Deor. 30.

Flava. Ovid. 3. Met. 487.

Flavens. Ovid. 8. Met. 670.

Fragilis. Juven. 12. Sat. 88.

Impatiens calor. Ovid. 2. de Arte Am. 61.

Infamis ac nefaria. V. INFAMIS.

Laborata. Stat. 10. Theb. 573. de apibus,

— laborataque premunt ad pectora ceras.

Legitima cera tabella. Cic. 1. Verr. 24. V. Afcion. ad loc.

Odorata. Ovid. 8. Met. 226.

Solvit odoratas pennarum vincula ceras.

Puffilla. Juven. 14. Sat. 29.

Sacra. V. PROPOLIS.

Sexangulæ ceræ dicuntur alveoli apium ab Ovid. 15. Met. 382.

Soluta igne. Ovid. 2. de Arte Am. 47.

Tenaces ceræ, Quæ mel retinent. Virg. 4. Georg. 162.

— deinde tenaces

Suspendunt ceras. Servius.

Tennes. Valer. 1. Argon. 128.

Circumlinere cera. Cic. 1. Tusc. 108. Condiunt Egyptii mortuos, & eos domi servant. Perfæ etiam cera circumlitos condiunt, ut quammaxime permanent diuturna corpora.

Credere ceræ. In CREDO.

Conjungere cera calamos plures. Virg. 2. Ecl. 32.

Dehære nomen alicujus cera, i. e. In cera scribere. Ovid. 3. Amor. 7. 29.

Sagave Punicia defixit nomina cera. [Magiæ genus defixio-

nis est, quam plenus ad os Heinis illustrat.

Fingere in ceris aut fictilibus figuris. Cic. 1. de Nat. Deor. 71. Hoc intelligerem quale esset, si in ceris fingeretur, aut fictilibus figuris. Quædam exempla legunt Ceris.

Formare & fingere mollissimam ceram ad arbitrium. Cic. 3. de Orat. 175.

Non enim fuit alia feromonis, &c. sed ea nos quum jacentia sustulimus et medio, sicut mollissimam ceram ad nostrum arbitrium formamus & fingimus.

Illita ceris pocula. Ovid. 8. Met. 670.

Liquefit cera. Virg. 8. Ecl. 80.

Mollire ceram digitis. Ovid. 8. Met. 198.

Silet in cera vultus. Martial. lib. 11. 103. i. e. Mutus est.

Tabescere ceræ dicuntur, Quum liquefunt. Ovid. 8. Met. 227.

CERULA, æ. f. [κερῦλον] dimin. Cic. 16. Att. 11. Cerulas enim tuas miniatulas illas extimescebam. Atticus in Ciceronis libris ea, quæ non probaret, notare miniatæ cera solitus erat.

Miniatæ cerula notare. Cic. 15. Att. 19. His litteris scriptis me ad omnibus dedi: quæ quidem verorè ne miniatæ cerula tua pluribus locis notandæ sint. Vult Cicero se Attici censuram de libris veritum fuisse. Critici enim in libris periculis suspecta, dubia aut improbatæ signare notis quibusdam solebant, atque id facere attingendis frustulis et cera, eaque miniatæ. Græci περισητάριον vocabant; ut observat Salmast. Exerc. Plin. p. 775.

CERO, [κερῶν] ære. Cera tegere. Columel. lib. 12. cap. 50. Nam fere sexta quaque olivæ doliæ cerari oportere antiqui dixerunt.

CERATUS, Partic. [κερατῶν] dat., Tabella cærata. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam uniuersique tabellam dari, cera legitima, non illa infamæ ac nefariæ.

Codicilli cerati. Ulp. in l. librorum. §. 1. D. de leg. 3.

Puppes ceratæ, Cera illite. Ovid. de Rem. Amor. 447.

Rates. Idem 5. Epist. 42.

Tedæ. Ovid. 7. Epist. 23.

Uror, ut inducto ceratæ sulfure tedæ.

CERATŪRA, æ. f. [κερατῶν] Ipsa ceratio, sive Ceræ inductio. Columel. lib. 12. cap. 50. Nam quemadmodum nova vasa si calefiant, liquidam ceram facile recipiunt: sic vetera non crediderim propter olei succum, ceraturam pati.

CERATUM, sive CERĒTUM, i. n. [κερατῶν] Emplastrum est proprie, nec Pastillus, sed plerumque ex pastillis fit. constat ex rebus siccoribus, & igni appositum mollescit: postea applicatum corpori durefcit, ac pertinaciùs hæret. dictum a Cera, quæ fere ceratis omnibus adhiberi solet.

Plin. lib. 13. cap. 22. Faciemque invadunt ignes sacri, ob id cerato prius illinunt. Cels. lib. 4. cap. 4. de difficultate spirandi.

Factum ex rosa ceratum. Cels. lib. 4. cap. 24.

Pingue ceratum. Martial. lib. 11. 99.

Neclabra pingui delibuta cerato.

Cerata, malognata, emplastra, colliriya, antidota, non fecit parens divina illa ac artifex rerum. Plin. lib. 22. cap. 24.

Alii rectius non Ceratum, sed Cerotum scribunt, a Græco, quod est κερῶν.

Atque ita codd. emendati exhibent.

CERARIUS, i. m. [κερατῶν] Gloss. Gr. Lat.

CERARIA, æ. f. Quæ ceras facit. Plaut. Milit. 3. 1. 102. Quia nihil abstulerit scilicet ceraria, al. Geraria. V. Gronov. in loc.

CERARIUM, i. n. Pecunia, quam pro cera magistratus a Provincialibus

exigebant. Cic. 5. Verr. 181. Ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant: primum pro spectatione & collybo, deinde pro nescio quo ceratio. Et paulo post, Cerarium vero quid? Quomodo hoc nomen ad rationes magistratus, quomodo ad pecuniam publicam allatum est? V. Muret. Var. Lect. 12. 5. 6. Voss. Etymolog. [Ad ceros, si audias Fabric. Bibliogr. Antiquar. cap. 16. 5. dabatur. Sed tum, puto, Cerarium dicendum foret.

CERĒUS, Adj. [κερατῶν] Quod ex cera factum est, ut, Candela cerea, ad differentiam ejus que ex sebo fit. Cic. 3. de Nat. Deor. 30. Ut enim si omnis cera commutabilis esset, nihil esset ceræ quod commutari non posset, &c.

Caltra. Claud. de Rapt. Proserp. 125. Alvearia intelligit. conf. Regna. Color. Plin. lib. 17. cap. 2. Candidum atque cerci coloris, quod vocatur electrum: in alio loco, fulvum, quod appellaretur subaltrernum.

Effigies. Hor. 1. Serm. 8. 30.

Imago. Hor. 1. Serm. 8. 43.

Persona. Lucret. lib. 4. 298. intelligit Imagunculam hominis ceræam. [Immo perfonam scenicam fictilem. Nam Cretea legendum, ut est in codd. correct.

Pruna cerea. Virg. 2. Ecl. 53.

Addam cerea pruna, & honos erit huic quoque pomo. Ubi

Servius, aut cerei coloris, aut mollia.

Novasque interantæ ceras Pruna. H. St. V. Ovid. Met. 13. 818.

Regna cerea, Alveolos & cellulas apum vocat Virg. 4. Georg. 202.

Cereus, Mollem alioquod significat, ac facitum & tanquam cera tractabilem. Hor. 1. Carm. 13. 2.

Cera Telephi laudat brachia. Lactea ex Capro Gramm. Rob.

Bentl. Sed vulgatum tuetur Cuningam.

Cereus ille dicitur, qui parum animo constat, & cui nunc hæc, nunc illa sententia potior videtur. item ille qui aliorum consilii instigatus, quos ante laudabat, nunc vituperat, quos amore summo prosequabatur, nunc pessime odit. Hor. in Arte Poet. 163.

Cereus in victim fieri.

Idem Cereum vocat illum de quo varius est rumor, & quem nunc bonum, nunc malum fama fingit, 2. Epist. 1. 265. Sumpta metaphora a Cera quæ manibus tractata, quancumque formam facillime recipit. [Immo Cereus, ex Cera fictus, κερῶντος. V. Interp.

Cereus, Pinguis. Accius,

Pinguem turturæ, cereamque ficedulam. Nonius.

Sic & Martialis. V. FICEDULA. Cerei coloris præ pinguedine.

Idem lib. 3.

Cereus immodicus turtur te clunibus implet. H. St.

Cerens, Uctus. Martial. lib. 1. 91.

Cera si pendet lumbis, & trita lacerna.

CERĒUS, i. m. [κερῶν] Candela cerea. Festus, Cereos Saturnalibus numeri dabant humiliores potentioribus: quia candelis pauperes, locuples cereis utebantur. Martial. lib. 14. 42.

Hic tibi nocturnos præfabit cereus ignes. Cic. 3. Off. 80. Et ea res (si queris) ei magno honori fuit: omnibus vicis statuæ: ad eas thus & cerei. Ulpian. in l. 3. §. ligna. D. de penu leg. Etiam thus, & cereos in domesticum usum paratos.

CERĒULUS, Adj. dimin. Columel. & Hieron.

CERĒYCO, [κερατῶν] ære. Ceram facere: & de apibus dicitur. Plin. lib. 9. cap. 38. Quum cerificaverit, fluxus habent fucos. Quædam exemplaria hoc loco legunt Focificavere.

CERĒNUS, Adj. [κερατῶν] Quod cera simile est, ut, Cerinus color.

Plin. lib. 15. cap. 17. de prunorum generibus loquens. Sunt & nigra ac laudatiora, cerina atque purpurea. Plaut. Epid. 2. 2. 49. Cumatle, aut plumatle, aut cerinum? fuoat. Vestimentum: quod & Melinum ab eodem dicitur, a mellis colore. conf. Nonius 16. 6.

CERINARIUS. V. CARINARIUS.

CERŒSUS, Adj. [κερατῶν] Ceram habens admixtam, unde Mel cerosum, nondum desumpatum, & adhuc cera commixtum. Plin. 32. 3.

CEROFERARIUS, i. m. Clericus, cujus munus erat ad sacrorum mysteriorum pompam accensos cereos ferre. Qui & Acoluthus vocabatur. V. l. l. 7. 12.

CERACHATES, [κερατῶν] Gemma est ex Achate generibus, ceræ colorem præ se ferens. Plin. lib. 37. cap. 10.

CERĒTIS, idis. [κερατῶν] a quibusdam appellatur herba, quæ Græcis Κερατῶν, Latinis Fenem græcum dicitur. Ceratis dicta, quod fructum habeat corniculis similem. Dioscor. in Append. 2. 124.

CERĒTICUS, i. m. [κερατῶν] proprie est Figuli officina. Plin. 35. 12. Fecit & Chalcoficis cruda opera Athenis, qui locus ab Officina ejus ceramicus appellatur.

Ceramicus duo fuerunt Athenis, de quibus Suidas scribit his verbis, Athenis Ceramicus loci duo erant: unus in civitate, alter extra civitatem: in quo qui in bello cecidissent, publico sumpto sepeliebantur, funebri oratione ornabantur. Superior fuit certa constitutaque sedes metreticis. Cic. 1. de Finib. 39. At etiam Athenis, ut e patre audivam, facere & urbane Stoicos irridente, statua est in Ceramico Chrylippi sedentis, porrecta manu, &c. Plin. lib. 36. cap. 5. Opera Praxitelis sunt Athenis in Ceramico.

Fuit præterea Ceramicus, Atticæ regionis locus prævatus, eodem Suida auctore, in quo lampadum certamina peragebantur. de quibus vide Erasmus in proverbio, Lampadem tibi cursu trade.

Hoc nomine etiam gaudet Caræ sinus non longe ab Halicarnasso nobilissimus auctore. Auctores Poinponius lib. 1. 16. in Caræ descriptione, & Plin. lib. 5. cap. 29.

CERAMENSES, [κερατῶν] Populi sunt, qui de conventu Carum, quem Chrysaëorum vocant, participant, licet Carici generis non sint, ut auctor est Strabo lib. 14.

CERĒMITES, [κερατῶν] Gemma est testæ colorem habens, unde & nomen accepit. nam κερῶντος testam, vel tegulam sonat. Meminit hujus gemmæ Plin. lib. 37. cap. 10.

CERĒMIUM, [κερατῶν] Mensuræ genus idem profus cum amphora, quo verbo usus est Demosthenes in orat. que περὶ τῆς λακεδαιμονικῆς πολεμικῆς ἐπιπέρας, & Athenæus in quinto. Ex Budæo lib. 5. de Affe. Quod alii negant. V. CADUS.

Cerarium, Locus Romæ, in quo Cicero & Milo domum habebant. Cic. 4. Att. 3. Nam Milonis domum meamque Ceramio prid. Idib. Novemb. expugnare & incendere ita conatus est, &c. Sed variant codd. V. not. ad loc.

CĒRĀMUS, [κέρμη] Cypris Carcerem significat. Id & Homerus testari videtur Iliados quinto, ubi Martem scribit ab Oto & Ephialte in vincula coniectum, II. ε. 387.

Χαλκείῳ δ' ἐν κέρμη δίδωτο περισσάειδης κώνιας. i. e. Decem ac tribus mensibus aeneo in ceramo vincitus facuit. Eruditiores tamen eo verbo Ollam accipere malunt. Ex Cael. lib. 17. cap. 9.

CĒRAMYNTES, [κρημύνης] A Græcis Hercules cognominatus, quasi Fata rejiciens, ut idem sit ferme cum Alexicaco. Auctor Cael. lib. 6. cap. 7.

CĒRARIUS, IN CĒRA.

CĒRAS Amalthæas, [κίρας ἀμαλθῆας] i. e. Copiæ cornu, Festus. Plin. 9. 15. Vocat Aureum cornu. V. AMALTHÆA.

CĒRASŒLA, [κρησῶλα] Semina fluit, quæ tempore sementis bubula cornua ita attigerint, ea veteres crediderunt neque igni confumi, neque facile coqui. Unde & ἀτιγερρα nominat Plutarch. in Sympotiacis, quasi incoctilia. Hinc Homines duræ & contumaces, non invenusta metaphorice κρησῶλας appellantur. V. Suid. & Henr. Steph. Thef. Græc.

CĒRASTÆ, [κρησται] Insulae sunt in latere Arabia, prope Syenen, quæ in fine est Æthiopiæ. V. Plin. lib. 5. cap. 9.

CĒRASTES, æ. vel CERASTIS, is. m. [κρηστῆς] Genus serpentis cornuti. Plin. lib. 8. cap. 23. Stat. I. Theb. 103.

Centum illi afantes umbrabant ora cerastæ. De Tiphphone loquitur, cujus capillos serpentes esse poeta fingunt. Unde lib. 11. 65. Crinalem vocat cerastem, ubi de Megara loquitur,

Crinalem attollit magno fridore cerastem. V. Salmast. Exerc. Plin.

CĒRASTIS, [κρηστῆς] Dicta est Cyprus insula quondam. teste Plin. lib. 5. cap. 31.

CĒRĀSUS, untis. [κρησῶς] Oppidum est Themiscyræ regionis in Capadocia. Plin. lib. 6. cap. 4. Cerasus vulgo Zefano, Olivarius in Melam lib. 1. cap. ult. dicitur vocari Cerafo.

CĒRĀSUS, i. f. [κίρας] Arbor fatis nota, a Cerafunte Ponti civitate lic dicta. Plin. lib. 15. cap. 25. Cerasi ante victoriam Mithridaticam L. Luculli non fuere in Italia, Ad v. A. DCLXXX is primum vexit e Ponto. Ovid. de Nuce 32.

Audiat hæc cerasus, stipes inanis erit. Dulces cerasi, de Fructu. Propert. lib. 4. 2. 15.

Hic dulces cerasos, hic Autumnalia pruna Cernis, &c.

CĒRĀSUM, i. n. [κρησῶνον] Fructus cerasi. Serv. ad 2. Georg. 18. Plin. lib. 15. cap. 25. Ceraforum Aproniana maxime rubent, nigerrima sunt Lutatia, Cæciliana vero & rotunda. Ceraforum a Græcis dicitur, V. Galen. lib. 2. de Alimentis.

Cerafo peccent casia. Perf. 6. Sat. 36.

CĒRASINUS, a, um. Color fimilis cerasi. Petron. cap. 28. Stabat ostiarius prasinatus, cerasino fuccinatus cingulo.

CĒRATHUS, V. CERATUS.

CĒRATIA, æ. Genus herbe: de qua Plin. lib. 26. cap. 8. Ceratia, uno folio, radice nodosa & magna, in cibo coeliacis & dysentericis medetur.

CĒRATIAS, [κρηστῆς] Stella dicitur, καὶ ἡ κίρατος, hoc est a cornu, cujus speciem habet. Plin. lib. 2. cap. 25. Ceratias cornu speciem habet, qualis fuit quom Græcia apud Salamina depugnavit. De Cometicis loquitur.

CĒRATINE, es. f. [κρηστίνη] Lat. Cornea. Species est ratiocinationis implicitæ: dicta a cornibus, id est a materia ipsa, qua utuntur qui hoc genere argumenti delectantur. Quintil. lib. 1. cap. 10. pr. Sed per quedam parva sane, si ipsa demum existimes, ducunt, scint exquiritas incerni ambiguitas: non quia ceratinæ aut crocodilinae possunt facere sapientem: sed quia illum ne in minimis quidem oporteat falli. Ubi Raphael ejusdem interpretis, Ambiguitatis, inquit, quædam ideo Ceratinæ vocantur, quia in illis multa de cornibus mentio habetur, κίρατος namque cornua dicuntur. Sen. lib. 5. Epist. Sederem otiosus, & ejusmodi que sillucina ponerem, Quod non perdidisti habes: cornua non perdidisti: cornua ergo habes. V. Politianus lib. Miscellaneorum, cap. 54.

CĒRATITIS, [κρηστῆς] Papaveris silvestris genus. Plin. lib. 20. cap. 19. Silvestrium unum genus, ceratitum vocant, nigrum, cubitali altitudine, radice crassa & corticosa, calculo inflexo ut cornicula. Folia minora & tenuiora quam ceteris silvestribus, &c.

CĒRATIUM, Græce κρησῶν, Siliqua est Græca. Columel. in lib. 5. de Arboribus, cap. 10. 20. Siliquam Græcam, quam quidam κρησῶν vocant, deinde periculum ante brumam per Autumnum ferito. Est etiam Pondus minimum, ut ait Politianus ad Franciotum Ursinum lib. 10. Epist. 13. Minimum pondus est, qui Latine Scripulus, & idem Græciae dictus Obolus: pendere is putatur Siliquis omnino sex, quæ Ceratice Græce nominantur, hoc est quantum lentis octo semina. Est & Nummus exiguus, ad valorem tertie partis oboli æstimatus. V. Scal. de Re Nummar. in Thef. Antiq. Græc. Gronov. tom. 9. p. 1525. T.

CĒRATOIDES, æ. [κρηστωειδής] Tunica secunda oculi est, quam Corneam vulgo appellant, quia pellucet, ut cornu attenuatum, quo fit species pervia. V. Celf. 7. 7. 13. conf. Cael. Rhodig. lib. 16. cap. 1.

CĒRATONIA, [κρηστῆς] Galeno arbor est, quæ Latinis Siliqua dicitur, cujus fructus etiam Græco nomine κρησῶν appellatur, propterea quod corniculorum similitudinem referat.

CĒRATUM, IN CĒRA.

CĒRĀTUS, [κρησῶν] Fluvii nomen in insula Creta, Cnossum urbem præterlabens, unde & ipsa eodem nomine dicta fuit. Auctor Strabo lib. 10.

CĒRĀTUS, Adj. Virg. in Ciri, 113.

Carpathium fugiens & flumina Ceratæ. [Rectius legitur Cæratu, Κρησῶν, & Ceratæa, ut placet doctis viris.

CĒRAULA, æ. f. [κρηαύλα] Cornicen. Apul. 8. p. 213. Juvenis satis corpulentus, ceraula doctissimus &c. qui foris quidem circumgestantibus Deam cornu canens adambulabat.

CĒRĀUNIA, æ. f. Gemma est candida. Plin. lib. 37. cap. 9. Est inter candidas & quæ ceraunia vocatur, fulgorem siderum rapiens. Ibid. cap. 10. Ombrina, quam aliqui notiam vulgant, sicut ceraunia & brontia, cadere cum imbribus & fulminibus dicitur.

Hinc Ignea ceraunia apud Claud. Laud. Seren. 78.

— Pyreneique sub antris Ignea fulmineæ legere ceraunia Nympha.

Ceraunia, etiam Ficus genus est. Plin. Sed legi debet CERONIA, q. V.

CĒRĀUNIA, orum. n. pl. [κρηαυνία] Epithi montes ad Ambraciam clarissimi urbem: ideo si dicti, quod fulminibus infestentur. Virg. 3. Æn. 506.

Provehimur pelago, vicina Ceraunia juxta. Alio nomine dicuntur Acroceraunia Horatio. 1. od. 3. V. ACROCERĀUNIUM.

Alta Ceraunia. Virg. 1. Georg. 332.

Scopulosa. Lucan. lib. 5. 652.

Surtina. Valer. lib. 3. 465.

Violenta. Ovid. 2. Amor. 11. 19.

Surt & Ceraunii montes in Asia, in Caspium pelagus oberfuit, ut est auctor Pompon. lib. 1. 21. Quin & Taurus mons in univerfium Ceraunius appellatus fuit, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Horum rursus meminit Plin. lib. 6. cap. 9. & 10.

CĒRAUNIUS, a, um. Adj. Flor. 2. 9. Montes Ceraunii. Columel. 3. 2. Vites Ceraunias.

Saxo Cerauno, pro Ceraunio, contracte legitur, apud Propert. 2. 13. 3.

CĒRĀUNIUM, Genus est tuberis. Plin. lib. 19. cap. 3. Hard. Geranium edidit. q. V.

CĒRĀUNŒBŒLOS, Tabula Apellis, in qua tonitrua pinxerat. Plin. lib. 35. cap. 10. Pinxit & quæ pingi non possunt tonitrua, fulgetra, fulguraque: Bronten, Astrapen, Ceraunobolon appellant. De Apelle. Hard. ex Mfl. Ceraunobolan edidit. [Quod a recto κρηαυνοβολία, non ut in Indice κρηαυνοβόλος, Lat. Fulminatio dici potest.

CĒRĀUNUS, Cognomen Ptolemæi, quo nomine significatur Fulmen, Græcis dictum κρηαυνός. Ptolemæi, cognomeno Lagi Ægypti regis ex Euridice filius, qui ob prælatum sibi minorem fratrem Philadelphum, ad Seleucum Alia & Syriæ regem confugit, spe regni paterni ipsius auxilio recuperandi, eidemque adjutor adversus Lyfimachum fuit. Quo subftrato, spe sua frustratus, Seleucum infidiis circumventum occidit, & quo facilis regnum Macedoniae, quod Lyfimachi fuerat, armis occupatum obtineret, reginam Arinonem, eandemque Sororem suam, nuptiarum simulatione, atque adoptione Lyfimachi & Philippi filiorum ejus promissa, deceptis, quos Callandrea urbe potitus statim interfici jussit. Nec inulta tamen scelera tulit, nam brevi post a Gallis, Asiam & Græciam vastantibus, captus & occisus, regnum duodeviginti mensium quæ via ceperat amisit.

Est & Ceraunus, [κρηαυνός] Annis clarus Cappadociae. Plin. lib. 6. cap. 3. in descriptione Cappadociae.

CĒRĒBALUS, Apuliae annis. Plin. lib. 3. cap. 11.

CĒRĒBRĀSTRĪ, V. SERPERĀSTRĪ.

CĒRĒBERĒON, Oppidum in ultimo orfio Bosphori, quod postea Cimmerium est appellatum, teste Plin. lib. 6. cap. item 6.

CĒRĒBĒBUS, i. m. [κρηβέρβος] Canis triceps apud inferos fingitur, stupendæ immanitatis, orci aditum custodiens. Dicitur Cerberus, quasi κρηβέρβος, hoc est carnem vorans. V. ejus descriptionem lib. 6. Æn. 417: Ater Cerberus. Sen. Oeth. 1.

Custos, & Imen obfidens. Sen. Troad. 5.

Janitor orci. Virg. 8. Æn. 296.

Immanis janitor aulæ. Hor. 3. Carm. 11. 16.

Ingens. Virg. 6. Æn. 417.

Inhians. Virg. 4. Georg. 483.

— tenuitque inhians tria Cerberus ora.

Latitans anthro. Sen. Herc. fur. 12.

Triceps Cerberus. Cic. 1. Tusc. 10. Dic quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, &c.

CĒRĒBĒRĒUS, Adj. [κρηβέρβος] ut, Cerbereus latratus apud Stat. 5. Silv. 1. 249.

Nempe times ne Cerbereos Priscilla tremiscas Latratus?

Facies Cerberæ canum. Lucret. lib. 4. 734.

Os Cerbereum. Ovid. 4. Met. 501.

Portæ. Stat. 8. Theb. 56.

Rictus. Ovid. 14. Met. 65.

CĒRĒBĒSĪA, [κρηβέρβος] Fossæ quedam dicitur in Phrygia, quæ perniciosas exhalationes habet, hodieque ostenditur: homines vero non amplius Cerbesi dicuntur, inquit Strabo lib. 17.

CĒRĒCĀPHUS, [κρηκέρβος] Viri proprium, de quo Strabo lib. 14. Post Telchinas, inquit, dicunt Heliadas insulam hanc habitasse, ex quorum uno Cerapho scilicet ac Cydippe filii procreati sunt, qui urbes de suis nominibus condidere. De Rhodo insula loquitur.

CĒRĒCASORUM, Oppidum in Ægypto, juxta quod scinditur Nilus in Pelusium fluens & Canobum. Auctor Herodot. lib. 2.

CĒRĒCESURĀ, [κρηκέρβος] Civitas est in Libya, ad Eudoxi speculas sita. Nam ante Heliopolim specula quedam ostenditur, quemadmodum & ante Gnidum, ad quam ille caelestium motus adnotabat, atque præfectura hæc Litopolitana nominatur. Ex Strab. lib. 17.

CĒRĒCĒTÆ, Populi fluit minoris Armeniae Plinio. 6. 5. Pomponio vocantur Cercetici lib. 1. 21.

CĒRĒCĒTI, Montes Thessaliae, dicente Plin. lib. 4. cap. 8. In Thessalia sunt quatuor atque triginta montes, quorum nobilissimi Cerceti, Olympus, Pietus, Ossa: ejus ex adverso Pindus & Othrys, Lapitharum fedes, ad occasum vergentes, &c.

CĒRĒCĒNA, vel CĒRĒCĒNNA, Insula est maris Mediterranei, cum urbe ejusdem nominis ex adverso Africae, ad promontorium minoris Syrtis sita. Auctor Pomponius 2. 7. & Plin. lib. 5. cap. 7.

CĒRĒCĒNITIS, Perparva insula, Cercinæ superiori Carthaginem versus ponte jungitur. Hæc Plin. l. c. in descriptione insularum quæ sunt ex adverso Africae.

CĒRĒCĒTAM, [κρηκέρβος] Pausanias grammaticus ait vocari Temonis genus, a populis inventoribus qui Cercinæ appellabantur in terra India.

CĒRĒCĒUS, [κρηκέρβος] Ventus. Gell. lib. 2. cap. 22. Sed quod Phavorinus ait ventum qui ex terra Gallia flaret, Circium appellari, M. Cato in libro Originum eum ventum Cercium dicit, non Circium, nam quem de Hispanis Alpibus scriberet, qui citra Hiberum colunt, verba hæc posuit, Ventus Cercius, quum loquere, buccam implet. Hactenus Gellius, Ventus est autem in Narbonensi provincia frequenter faviens, nulli violentia inferior: & ob id a turbine ita appellatus. Plin. hunc ventum appellat Circium lib. 17. cap. 2.

CĒRĒCŒLOPŒS, Genus simiæ, quæ ultimam partem caudæ villosam habet. Festus. Alii Cercalopæ legunt. Scalig. Cercolips. q. V.

CĒRĒCŒPĒ, V. CĒRĒCŒPŒS.

CĒRĒCŒPĒS, [κρηκέρβος] Populi fuerunt Pithecusæ insule, qui quum nullo flagitii genere abstinere, a Jove in simias mutati sunt, ut fabulatur Ovid. 14. Met. 91.

Cercopes item fratres duo fuerunt, Passalus & Achemon, sive ut apud

apud Suidam legitur, Acmon, de quibus vide supra in dictione
 ACHMON.
 CERCOPITHÆCUS, i. m. [κεροπίθηκος] compositum nomen ex κέρ-
 κος, quæ dicitur cauda: & πίθηκος, simia: quasi Simia caudata, quæ
 Catium *Marmoset* vulgo dicimus. Plin. lib. 8. cap. 20. Cercopithecos
 nigris capitibus; pilo asinino, & dissimiles ceteris vocat. Martial. lib. 14. 202.
 Callidus emissas eludere finitus hastas:

Si mihi cauda foret, cercopithecos eram.
 Cercopitheci sacri effuges. Juv. 15. Sat. 4.
 Cercopithecon amare. Martial. lib. 7. 86.

Si Cronius similem cercopithecon amat.
 CERCOPS, opis. m. [κερκωψ] Animal cauda spectabile, ut vulpes, si-
 mia, &c.

Cercopa Græci appellant Lucrari undique cupientem, quæ κέρδωρα, quem
 nos quoque Lucrionem vocamus. Festus. Inscite. V. Scalig. not.
 Cercopes, pl. m. V. supra in suo loco.

CERCOS, Avis: lege CIRCOS, & vide suo loco.
 CERCURUS, sive CERCURON, [κερκυρος] Navis Asiatica prægrandis,
 auctore Nonio 13. 4. Plautus, & Plin. hujus meminerunt. Nomen au-
 tem habuerunt hujusmodi naves a Corycensibus, ut Grammatici Græci
 suspicantur. Turnebus Adv. 29. 18. Plaut. Stich. 2. 2. 42.

Dum percontor portitores, equæ navis venerit
 Ex Asia; negant venisse: conspicatus sum interim
 Cercurum, quo ego me majorem non vidisse censeo. V. &
 Merc. 1. 1. 86. Plin. 7. 56. Onerariam Hippus Tyrus invenit, lembum
 Cerynenses, cymbam Phœnicis, celocem Rhodii, cercurum Cyprii.
 ubi V. & Harduini Not. qui Turnebum refellit. Invenitur hæc vox etiam
 apud Liv. 33. 19.

CERCYON, onis. m. [κερκύων] Neptuni, vel ut alii Vulcani filius, qui
 Eleusine, immanni ferocia, hospites luctu superatos interfecit. Is a
 Theſeo juxta Eleusinem Cererem interemptus est. Ovid. 7. Met. 439.
 Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleufis.

Fuit & Ceryon Theſſalia rex, qui Alopei urbem ab Alope filia suæ no-
 mine appellavit. V. ALOPE. Hinc

CERCYONÆUS, [κερκυονέως] Adj. ut Corpora Ceryonea. Ovid. in
 Ibin, 412. ubi V. Interpp.

CERCYRA, [κερκυρα] Insula est Græcis, quæ a Latinis littera una in-
 mutata Coryra dicitur. q. V.

CERDO, onis. m. [κερδών] Quicumque lucrum quærit ex re aliqua,
 & artes illiberales exercet, quæritus gratia, qui Græcè κέρδο dicitur.
 Nonnulli Cerdonem vocant Sutorum veterum calceorum, qui a Suetonio
 Veteramentarii appellatur. Sic apud Martial. lib. 3. 16.

Ebrius es: nec enim faceres id sobrius unquam,
 Ut velles corio ludere cerdo tuo. Cic. 1. de Nat. Deor. 108.
 Orpheum poetam docet Aristoteles nunquam fuisse, & hoc Orphicum
 carmen Pythagorei ferunt quosdam fuisse eerdonia. Et Coriarius simpli-
 citer Cerdo vocatur in veteri Lapide Romæ

SEX. POMPEIUS SEX.
 HERMIA SEX.
 POMPEI
 CERDONI.

Turpia cerdoni, Volesos Brutumque decebant. Juv. 8. Sat. 181.
 Cerdonibus timendus. i. e. Infirmis. Juv. 4. Sat. 15.
 Sed perit, postquam cerdonibus esse timendus
 Cœperat. De Domitiano.

Cerdo etiam fuit nomen Hæretici, a quo Cerdoniani, qui Christum nec
 natum a femina, neque carnem habuisse, nec vere mortuum, vel
 quicumque passum, sed simulasse passionem dicebat.

CERDŌS, [κερδός] i. e. Lucro, Apollo dictus est, quod oracula ad
 lucrum daret. Certe legimus etiam Pythiam pecunia corruptam, ora-
 cula reddidisse & Philippo, & aliis. Cælius Cerdoum cognominatum
 tradit, quia oraculis editis ad lucrum conferre insigniter crederetur. Ceterum
 cognomen id Mercurio adaptant alii, ut qui negotiis præsit ac lu-
 cro: qua ratione marsupium illi contribuant, ac angelum vocant. Ex
 Cæl. lib. 16. cap. 19.

CERE, in CERE.
 CEREALIS, IN CERES.

CEREALIS, Oppidum in Hispania non longe ab Oceani ora in Mediterra-
 neo. Plin. lib. 3. cap. 1. Celeberrima inter hunc & Oceani oram in Me-
 diterraneo Segeda, quæ Augustina cognominatur, Julia quæ Fidentia,
 Virgæ quæ Alba, Ebuta quæ Cerealis, &c. V. BRUERA.

CEREBER, bri. m. Antiquis dicebatur, idem quod Cerebrum.

CEREBRUM, i. n. [κερκερά] Plin. lib. 11. cap. 37. Cerebrum omnia
 habent animalia quæ sanguinem: etiam in mari quæ mollia appellavi-
 mus, quamvis careant sanguine, ut polypi. Sed homo portione maxi-
 mum & humidissimum, omniumque vicerum frigidissimum, duabus
 supra subterque membranis velatum, quarum alterutram rumpi mortife-
 rum est. Cetero viri quam femine majus. Hominihus hoc sine sangui-
 ne, sine venis, & reliquis sine pingui. Aliud esse quam Medullam,
 eruditi docent, quoniam coquendo durefat. Plura ibidem. Quod au-
 tem dicit Plinius cerebrum sine venis & sanguine esse, id manifeste falsum
 est ex anatome, nequis ita esse putet: nam & venas & arterias numerosissi-
 mas habet in plexu quem retiformem practici vocant. Cic. 1. Tusc. 19. Aliis
 pars quædam cerebri visa est animi principatum tenere. Aliis nec cor ip-
 sum placet, nec cerebri quandam partem esse animum, sed alii in corde,
 alii in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.
 Felix cerebri. Hor. 1. Serm. 9. 11.

— o te, Bolane, cerebri
 Felicem, aiebam tacitus. Interpretes hoc loco Felicem cere-
 bri illum intelligi volunt, quem Cerebrum alibi appellat. i. e. Irac-
 undum aliquantum, & qui quod de unoquoque sentiat libere pronun-
 tict. V. Schol. Vet. & Voss. Inſt. Orat. 4.

Sanies nigri cerebri. Stat. 5. Theb. 573.
 Effractum cerebrum. Stat. 6. Theb. 808.
 Putidum cerebrum, pro Insano dictum est ab Hor. 2. Serm. 3. 75.
 Laborare cerebro. IN LABOR.

Palpitat cerebrum. IN PALPITO.
 Cerebrum arboris. Plin. lib. 13. cap. 4. A cerebro ipso arboris viridi,
 filifus diviso atque defosso.

CEREBELLUM, i. n. [κερκεράλιον] dimin. Plin. lib. 29. cap. 5. Cere-

bello gallinaceo occurrat. Pro toto cerebro posuit Cels. 2. 18.
 Junioribus Anatomicis ita vocatur proprie Cerebri pars postrema.

CEREBROSUS, [κερκερός] Adj. Capitosus, & qui habet durum & perti-
 nax cerebrum. Plaut. Most. 4. 2. 36. Senex hic cerebrosus est certe.
 Hor. 1. Serm. 5. 21.
 — donec cerebrosus profilit unus.

Cerebroſi, inquit Nonius, dicuntur, Ad insaniam faciles, quibus fre-
 quenter cerebrum moveatur. Lucil. lib. Sat. 15. apud Non. 1. 82.
 Te primum cum istis insanum hominem, & cerebroſum.

Cerebrosus bos. Columel. lib. 2. cap. 11. Ervum pecori noxiuſi, &
 præcipue bubus, quod pabulo suo cerebrosus reddit. i. e. Ad insaniam
 faciles, & unde istis cerebro cerebrum moveatur.

CEREMONIA, IN CEREMONIA.
 CERES, eris. [Κερειρα, Κερειρα, Δανά, Κερειρα] Saturni atque Opis fi-
 lia, quæ genuit ex Jove Proſerpinam. Hæc, dea frugum putabatur.
 Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Mater autem est a Gerendis frugibus, Ceres
 tanquam Geres, casuque prima litera itidem immutata, ut a Græcis
 nam ab illis quoque Κερειρα quæ Κερειρα nominata est. Cererem Virgi-
 lius pro Luna posuit, sicut Liberum pro Sole in primo Georg. 5.

— vos o clarissima mundi
 Lumina, labentem cælo que ducitis annum,
 Liber & alm Ceres. Ubi Servius observat Almam ab Alendo,
 Cererem a Creando dictam esse.

Terra Ceres. Cic. 1. de Nat. Deor. 40. Idemque disputat æthera esse
 eum, quem homines Jovem appellarent: quique aer per maria man-
 neret, eum esse Neptunum: terramque eam esse quæ Ceres diceretur.

Accola Ceres. IN ACCOLA.
 Amæa Ceres. V. AMÆA Azefiam reperit, & Chlid. Erasmi.
 Ennaæ, Quæ colebatur in urbe Sicilia Enna. Sil. lib. 1. 214. V.
 ENNA.

Flava. Virg. 1. Georg. 96.
 Frugifera. Sen. Theb. v. 219.

Legifera. Leges enim ipsa dicitur invenisse. Nam & sacra ipsius Theſe-
 mophora vocatur. Sed ideo hoc fingitur, quia ante inventum fru-
 mentum a Cerere, passim homines sine lege vagabantur. quæ ferites in-
 terrupta est, invento usu frumentorum, postquam ex agrorum divisione
 nata sunt jura. Hæc Servius, ad hæc Virg. 4. Æn. 58.

Legifera Cereri, Phœboque, patrique Lyæo.
 Magna. Virg. 1. Georg. 339.
 Mammofa. Lucret. 1. 1161. [Immo Femina mammofa, Ceres vocatur.
 Pulverulenta. Lucret. 5. 741.

Secreta Ceres, dicebatur Eleufina, cujus sacra nemini fas erat publicare,
 nec his interesse, qui non essent initiati. Sen. Herc. far. 10.

Facere vota Cereri. Virg. 5. Ecl. 79.
 Nutrit rura Ceres. Hor. 4. Carm. 5. 18.

Sacra annua referre Cereri, Ambarvalia sacrificia facere. Virg. 1.
 Georg. 339.

In primis venerare deos, atque annua magna
 Sacra refer Cereri, latis operatus in herbis.

Vocare clamore Cererem in tecta, est Invocare dari copiam frumento-
 rum, ut inquit Servius, Virg. 1. Georg. 347.
 Et Cererem clamore vocent in tecta.

Cereri nuptias facere, vel sacrificare. Plaut. Aulul. 2. 6. 5.
 Cereri ne, Strobile, has facturi nuptias?
 STR. qui? STR. quia temeti nihil allatum intelligo. Quemadmo-
 dum Græci dicunt τὴν γάμον, i. e. Vestæ sacrificant: ita Plaurus propemo-
 dum indicat apud Latinos dici solere, Cereri sacrificant, siquando in con-
 vivio vinum deest: propterea quod in hujus sacris nefas esset inferre
 vinum, sicut apud Græcos in quarundam deorum sacrificiis. Conf. Cœ-
 na Cerealis.

Ceres, pro Frumento. Fruges Cererem appellamus, Vinum autem Li-
 berum. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Virg. 1. Æn. 181.

Tum Cererem corruptam undis, Cerealiæ arma
 Expediunt, &c.

Larga Ceres, Magna frumenti copia. Lucan. lib. 3. 347.
 Rubicunda. Virg. 1. Georg. 297.

At rubicunda Ceres medio succiditur æstu.
 Læta Ceres sterilis vanescit in herbam. Ovid. 3. Amor. 7. 31.
 Coquere Cererem dicitur æstus Leo. Sen. Hippol. 969.

Terram denſam magis Cereri favore dicit Virg. 2. Georg. 229. in qua fru-
 mentum felicius & melius nascitur. Sic enim inquit,
 Denſa magis Cereri, rarissima quæque Lyæo.

Jugera Cererem ferunt. Hor. 3. Carm. 24. 13.
 Intercipere Cererem in spiciis, i. e. Jam maturam. Ovid. 8. Met. 292.

Tellus Cererem reddit. Hor. Epod. 16. 43.
 Ceres, pro Ipſo pane aliquando ponitur. Ter. Eun. 4. 5. 6.
 Verbum hercle hoc verum erit, Sine Cerere & Libero friget Venus.

Ceres, pro templo Cereris. Juvenal. 9. Sat. 24.
 Antiqua. Virg. 2. Æn. 742.

CEREALIS, e. [Κερκερά] Quod ad Cererem pertinet. ut
 Cereales diles duo dicti fuerunt, qui rei frumentariæ apud Romanos præ-
 rant, quorum creandorum auctor fuit C. Julius Cæsar. V. Alex. ab Alex.
 lib. 4. cap. 4. & I. I. EDILIS.

Arma Cerealia, Instrumenta ad molendum frumentum consciendisque
 panes. Virg. 1. Æn. 841.
 Auræ Cereales. Plin. lib. 15. cap. 19.

Cœna. Plaut. Men. 1. 1. 25. Proverbialis loquutio, de qua Erasmus in
 Chlidibus. V. supra Cereri nuptias facere.

Culmi Cerealis merges, Manipulus spicarum. Virg. 2. Georg. 517.
 Dona Cerealia, Panes dicitur. Sil. lib. 7. 183.
 Herbæ. Ovid. 4. Fast. 911.

Ludi Cereales, In honorem Cereris facti. Liv. 39. 39. Celebrantur
 Romæ per matronas abſis vestibus indutas, luctum Cereris ob raptam
 Proſerpinam, ejuſque peregrinationem representantes cum face, ut
 siliam inveniret. V. Alex. Genial. 6. 8. Ludos istos spectabant Romani
 toga candida pariter induti, & si a lætis, nec funere pollutis vinoque
 & venere abſtinentibus celebrarentur, tunc diis gratum esse cenſebant.
 Polluti & immundi a Cereris templo arcebantur voce præconis, quique
 impurus accedebat, capite multatus fuit. V. Alex. Gen. Dier. 6. 19.

Munera Cerealia. Ovid. 11. Met. 121.

Papaver Cereale. Virg. 1. Georg. 212.

— & Cereale papaver

Tempus humo tegere. Ubi Servius, Cereale papaver, vel quod est esui, sicut frumentum: vel quia eo Ceres nra est ad oblivionem doloris. Alii: Papaver ca attributione exornatur, quod simulacra Cereis manu papaver gestare solebant: sed & ejus antistita, quum Cereri factum esset. Callimach. Hymn. in Cer. v. 43. *γάρ τοι κρηεὶ στέφανον ὡς παρκεῖται*. Ex Turneb. Advers. 9. 26. Colum. lib. 10. 315.

Allia cum cepis, Cereale papaveranetho Jungite.

Sacrum Cereale. Ovid. 3. Amor. 10. 1.

Sapor cerealis. Plin. lib. 19. cap. 8. Papaveris sativi tria genera: candidum, cujus fementotum in secunda mensa cum melle apud antiquos dabatur. hoc & panis rustici crusta aspersitur etluso ovo inhærens, ubi infericrem crustam apium, githque Cereali sapore condiunt.

Semina Cerealia. Ovid. 1. Met. 123.

Solum Cereale vocat Virg. 7. Æn. 111.

Et Cereale solum pomis agrestibus augent.

Sulci Cereales. Ovid. 3. Trist. 12. 11.

Cereales, etiam dici inveno Eos qui emittant romores aliquos disseminari, velut semina sparsurum emisit Triptoleum Ceres, ait Cael. Rhod. lib. 18. cap. 8.

CEREALIA, vel CERIALIA, orum. n. pl. [*Δραμῆτες*] dicuntur Sacra Cereis a Triptolemo instituta, quæ Plinius etiam lib. 24. cap. 9. Theophoria vocat a Cerere Theophora, hoc est legum latrice. Plutarch. quoque Adonia vocat. Cic. 2. Att. 12. Emerferam comode ex Antio in Appiam ad Tres tabernas, ipsis Cerealibus, quum in me incurrit Roma veniens Curio meus, ibidem ilico puer abs te cum epistolis. V. Ludi cereales, supra in voce CEREALIS.

CERETANI, [*Κερραινοὶ*, Ptol.] Populi Hispaniæ sub Pyrenæis, apud quos generosa vina nascebantur, quæ Ceretana dicebantur. Martial. 17. 124. Ceretana Nepos ponat, Setina putabis. [Possunt tamen & Ceretana Tuscia intelligi.

Nec Ceretani quondam Tirynthia castra. Sil. Ital. 3. 357. Scribuntur & Cerretani. V. Plin. 3. 3. & Strabon. lib. 3.

CERETES, CERETANI. V. CERE.

CERVISIA, V. CERVISIA.

CERIA, æ. f. [*κηρία*] Genus potionis, quo utuntur Hispani. Plin. lib. 22. cap. 25. Ex iisdem sunt & potus, zyrum in Ægypto, celia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera cum melle.

CERINTHA, æ. vel CERINTHE, es. f. [*κηρίθη*] Genus herbæ. Plin. lib. 21. cap. 12. Est autem cerinthe folio candido, incurvo, cubitalis, capite concavo, mellis succum habente. Ea apes maxime delectantur, ut idem auctor docet eodem loco. Virg. 4. Georg. 63. — & cerintha ignobile gramen.

CERINTHUS, i. m. [*κηρινθός*] Medium quiddam, inter Mel & Ceram, alii Sandaracam, alii Erichacen vocant, cibus apum est, dum operantur, qui sæpe invenitur in favorum inanitatibus sepositus, & amariaporis. Gignitur autem rore verno, & arborum succo, gummi modo, plurimus in Græcis nucibus. V. Plin. lib. 11. cap. 8. & 21. 12.

CERINTHUS, [*κηρινθός*] Oppidum in Eubœa insula. Plin. lib. 4. cap. 13. Fuit & hoc nomine Cerinthus quidam Hæreticus, cujus meminit Dionysius, quum de Joannis revelatione disserit. Cerinthus, inquit, affirmabat futurum regnum Christi voluptarium, mores suos fastus, quod gula luxurique deditus esset. Inænaus etiam secretiora ipsius in primo sui operis manifestat. Ex Eusebio lib. 3. V. Epiph. Hær. 22.

CERINUS, IN CEREA.

CERITES, Populi sunt Cere, sic enim scribendum est, Oppidi, quos quum vicissent Romani, statuerunt ut nunquam leges ederent, nec leges haberent, quod multum ignominiosum fuit. Hæc Acron in illud Horatii, 1. Epist. 6. 62.

— Cerite cera Digni. Proverbialis sententia. i. e. Sine lege, & suffragio nullo, inquit Budaus. Sed V. Carites in CERE. V. & Fest. in Municipium & in Prefectura.

CERITUS, i. m. [*κηριτός*] Cereris ira & indignatione vexatus. Nam in Cereris sacris furore corripiebantur. unde Ceritus est Furiosus. Plaut. Amph. 2. 2. 143.

— Quoelo quin tu istanc jubes

Pro cerita circumferri. A. M. edepol quin factu est opus:

Nam hæc quidem edepol larvarum plena est. Ait autem Nonius 1. 213. Ceriti & larvati sunt Malefani aut Cereris ira & larvarum incuratione animo vexati. Plaut. Men. 5. 4. 2. Larvatus est ille aut ceritus. Idem Rud. 4. 3. 67. Elleborofus sum. G. at ego ceritus. Hor. 2. Serm. 3. 278.

Ceritus fuit? an commote crimine mentis, &c. Alii rectius scribunt Cerritus, nimirum productionis causa. Sic & apud Sammonicum pro

Ceritum sæpe horrendi medicantur odores, Turnebus (17. Advers. 18.) postulante versu Ceritum legit. Necnon & in oratione soluta, Cic. 8. Att. 5. Nunquam ceritior fuit quam in hoc negotio. Al. Ceritor. V. Reinesf. ad Petron. Fragm.

CERITULUS, Adj. dimin. Mart. Capel.

CERIUM, i. [*κηρίον*] Genus ulceris. Plin. lib. 20. cap. 2. V. MELICERIS.

CERMALUS, Locus in Urbe sic nominatus. Festus.

CERMORUM, Oppidum Macedoniæ apud Plin. 4. cap. 10. in descriptione Macedoniæ.

CERNA, vel CERNE, Insula est Æthiopicæ maris, de qua sic Plinius scribit cap. 31. lib. 6. Contra sinum Perficum Cerne nominatur insula adversa Æthiopiæ, cujus neque magnitudo, neque intervallum a continente constat. Æthiops tantum populos habere traditur. Hæc Plinius.

CERNETANI, qui & Mariani dicti sunt, Italiæ populi sunt, juxta Casinum & Bovillas: ita dicti a Cerneto oppido, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Sed Hard. edidit Ceretani, ab oppido Cereate.

CERNO, crevi, cretum, [*κέρνω, κέρνω*] cre. Videre. Varr. lib. 5. de L. L. p. 60. extr. ed. tert. Steph. Dicitur Cerno a Creo, i. e. a creando: ab eo quod, quum quod creatum est, tunc denique videtur. Hinc illud in testamento, Facito videant te esse hæredem. Itaque in cretione adhibere jubent testes. Idem lib. 6. p. 81. ed. ejusd. Apud Plaut. Cist. 1. 1. 1. Quum ego antea te amavi, & mihi amicum esse crevi. valet Constitui. Itaque hæres, quum constituit se heredem esse, dicitur cernere, & quum id fecerit, crevisse. Sed alii rectius a Gr. *κέρνω* vel *κέρνω* deducunt, unde & generatim significat aliquid Dirimere, discernere.

Crevi, modo significat Hæreditatem adii: modo Major ætate vel censum, modo Judicavi, modo Diviti: quæ omnia a duobus verbis Cresco & Cerno veniunt: cujus unius origo ex Græco trahitur, quod illi *κέρνω* dicunt perficere. Hæc Festus. Virg. 4. Æn. 408.

Quis tibi tunc Dido cernenti talia sensus?

Cernere ad Capitolia. Ovid. 1. Trist. 3. 29.

Hanc ego suspiciens, & ad hæc Capitolia cernens, &c. Al. Et ab hac.

E loco aliquo procul cernere. Virg. 3. Æn. 554.

Tum procul & fluctu Trinacria cernitur Ætna.

Cerno, cum infinitivo. Virg. 5. Æn. 27.

— frustra cerno te tendere contra.

Cernere & videre. Cic. 3. de Orat. 159. Illa vero oculorum multo acriora, quæ ponunt penne in conspectu animi, quæ cernere & videre non possunt.

Ante oculos cernere. Lucret. lib. 1. 343.

Acute. Lucret. lib. 4. 801.

Acutum, idem quod Acute. Hor. 1. Serm. 3. 26.

Quum tua pervideas oculis male lippus innunctis,

Cur in amicorum vitis tam cernis acutum?

Clarissime. Plin. lib. 11. cap. 37.

Singillatim cernere aliquid. Lucret. lib. 4. 104.

Oculis. Cic. pro Cluent. 66. Quæ in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini. Oculis cernere ea quæ videmus. Cic. 1. Tusc. 46. Nos enim ne nunc quidem oculis cernimus ea quæ videmus.

Cernere obliquis oculis. Plin. lib. 11. cap. 37. Non connivere diximus, quæ non obliquis oculis, sed circumactò capite cernerent.

Nati coram me cernere lethum scisciti. Virg. 2. Æn. 538.

Causa cernendi in imaginibus est. Lucret. lib. 4. 238.

Cernere, Animadvertere, intelligere. Cic. 4. Acad. Nihil eos sentire, nihil cernere, nihil omnino quale sit, posse reperire. Idem 3. de Orat. 121. Neque tanta tamen in rebus obscuritas, ut eas non penitus acri vit ingenio cernat, si modo apexerit.

Cernitur magnus animus duabus rebus. Cic. 1. Off. 66. Et apud eundem 3. de Fin. Cernitur honestate beata vita.

Cernere verum. Cic. 4. Acad. 122. Quorum omne bonum in mente positum, & mentis acie, quæ verum cerneretur.

Ultima cernere, Intelligere se versari in extremo periculo. Virg. 2. Æn. 446.

— his se, quando ultima cernunt,

Extrema jam in morte parant defendere telis.

Cerneres, pro Quis possit cernere. Ter. And. 1. 1. 108.

Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneret. Virg. 4. Æn. 401.

Migrantes cernas, totaque exure ruentes. i. e. Quis cernere potuisset.

Cernere est, Licet videre. Virg. 6. Æn. 596.

Necnon & Tityon terræ omniparentis alumnum

Cernere erat.

Jam cernam, mene, an illam potiorum putes. Cic. 2. Tusc. 20. h. e. Nunc experiar & video. Vulgus barbarorum dicit. Ego bene video nunc. Quis est quin cernat quanta vis est in sensibus? Cic. 4. Acad. 120.

Animus cernit. i. e. Prævidet. Cic. de Senect. 85. Animus vero non me

defrens, sed respectans, in ea profecto loca discessit, quo mihi ipse cernebat esse veniendum.

Animo cernere. Cic. 1. de Fin. 19. Quicquid porro animo cernimus, id omnino oritur a sensibus.

Animo cernere atque intelligere. Cic. in Topic. 27. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrative non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt.

Animo videre, cernere mente. Cic. 1. de Nat. Deor. 49. Epicurus autem, qui res occultas, & penitus abditas, non modo viderit animo, sed etiam sic tractet, ut manu, doceat eam esse vim & naturam deorum, ut primum non sensu, sed mente cernatur.

Cernere de variis rebus, pro Colloqui. Plaut. Trin. 2. 4. 78.

Verecundari neminem apud mensam decet:

Nam ibi de divinis actibus humanis cernitur.

Cernere, Audire. Accius Chrylip. Quid agam? vox illius est certe, idem omnes cernimus. Nonius.

Cernere, Judicare, apud veteres, teste Nonio. Pacuvius Armorum judic. Et æquum & rectum est, quod postulas, jurati cernant.

Cernere, Decernere, constituere, deliberare. Cic. 4. Verr. 161. Quot cunque Senatus creverit, popululve jusserit, tot sunt. Regio imperii duo sunt. Lucil.

Postquam presidium castris educere crevit.

Cernere, Cedere, antiqui, auctore Nonio. unde & Cernere hæreditatem filii patribus (i. e. Cedere, dicti sunt. Accius Myrmidon. Regnum tibi permitti maluit: cernam, tradam exercitum.

Cernere, pro Dirimere, separare, & fecerem, ut ait Budaus. Cic. Topic. 80. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in omnibus, aut in plerisque eorum. Et 5. Tusc. 22

Deinde ex majore parte plerisque res nominari etiam, si qua pars abest, ut vires, ut valetudinem, ut divitias, ut honorem, ut gloriam, quæ genere, non numero cernerentur.

Cernere, Pugnare. Plaut. Amph. 2. Argument. v. 3.

Pro patria Amphitruodum cernit cum hostibus.

Cernere armis cum altero. Accius Epinausimache. Primores procerum revocant nomina, nisi esset quis, qui armis secum vellet cernere. E. Nonio.

Cernere ferro. Idem. Virg. 12. Æn. 709.

Inter se coisite viros, & cernere ferro.

Cernere vitam. De vita certare. Ennius apud Cic. 1. Offic. 38.

Ferro, non auro, vitam cernamus utrique.

Cernere hæreditatem, pro Adire, auctore Festo. Cic. 11. Att. 2. Litte ras tuas accepi pridie Nonas Februarias, coque ipso die ex testamento crevi hæreditatem. i. e. Adivi. Eisdem 6. 1. elegantem metaphoram usus. Quare adjunges Athium nostrum, hominem semper amantem me: nunc credo eo magis quod debet etiam fratris Appii amore erga in eum relicta hæreditate crevisse. Budaus. Senus est: Ut non solum re quam Appius habuit, sed amoris etiam, quo me vivens profectus est hæres Athus sit. V. p. p. CRETIO.

Cernere falsam hæreditatem alienæ gloriæ. i. e. Usurpare sibi gloriæ alteri

alterius. Cic. 9. Fam. 14. A te autem peto ut me hanc quasi falsam hereditatem alienæ gloria finas cernere. Budæus.

Cernere, Secernere, cribrare, quod & Incernere dicitur. Plin. lib. 18. cap. 11. Posteaque gyphi pars infargitur, atque ut cohesit, farinario cribro subfurnum: quæ in eo remanet, exceptitia appellatur, & grandissima est. Rufus quoque transit, arctiore cernitur, & secundaria vocatur. Plin. 33. 5. Cribro tenui cernitur. Ovid. de Med. Faciei, 61.

Namque ubi pulveræ fuerint confusa farinæ, Protinus innumeris omnia cerne cavis.

Cerni, pallivum. Cic. in Topic. 22. Ea esse dico, quæ cerni tangive possunt, ut fundum, ædes, parietem, &c.

In turba cerni. Ovid. 4. de Pont. 4. 41. Me miserum, turba quod non ego cernor in illa. Nulli cernendus. Ovid. 3. de Pont. 5. 49.

CERNENTIA, æ. f. Vifus. Mart. Capel.

CRETIO, onis. f. Solennitas, quæ adhibebatur in adæundis hereditati- bus: vel ipsa hereditatis aditio. Cic. 11. Att. 12. in fine, Galeonis hereditatem crevi. Puto enim cretionem fuisse simplicem, quoniam ad me nulla missa est. Simplicem, i. e. Cum nullo conjunctam, quoniam ad me nulla missa est. ut ego nullo creverim. missa est: ab his qui meo nomine creve- runt. Eidem lib. 13. 44. Ex eo cognovi cretionem Cluvii (d. Vestorum negligentem) liberam, testibus presentibus sexaginta duobus. Metue- bam ne ille ascendendus esset. nunc mittendum est, ut meo iusto cernat. Subaudi, Hereditatem. i. e. Ut adeat hereditatem mihi a Cluvio reli- ctam. h. e. Ut auctionem curet faciendam eorum bonorum, quæ mihi & Hordeonio Cluvius levavit. Itaque cernat, hoc est meam partem capi- at meo nomine. Ex eo cognovi cretionem Cluvii: i. e. Quid in testa- mento Cluvii scriptum sit.

Cretio est, Certorum dierum spatium, quod datur instituto heredi ad deliberandum, utrum expediat ei adire hereditatem necne: velut Ti- nus hæres esto, cernitoque in diebus centum proximis, quibus scieris, poterisque: nisi ita creveris, ex hæres esto. Cernere, est Verba cretio- nis dicere, ad hunc modum, Quum me Mavius hæredem instituerit, eam hereditatem adeo cernoque. Sine cretione hæres institutus, si con- stiterit nolle se hæredem esse, statim excludit ab hereditate, & am- plius eam adire non potest. Cum cretione vero hæres institutus, sicut cernendo fit hæres, ita non aliter excluditur, quam si intra dies cretio- nis non creverit. Ideoque etiam si constituerit nolle se hæredem esse, tamen si supersit dies cretionis, penitentia actus, cernendo hæres fieri potest. Cretio aut vulgaris dicitur, aut continua. Vulgaris, in qua adiciuntur hæc verba, Quibus scieris, poterisque. Continua, in qua non adiciuntur. Et qui vulgarem cretionem habet, dies illi dati computantur quibus scit se hæredem institutum esse, & potuit cernere. Et qui continuam habet cretionem, etiam illi dies computantur, qui- bus ignoravit se hæredem institutum: aut scivit quidem, sed non po- tuit cernere. Hæc Ulpian. Infit. tit. 23. ex quibus verbis apparet cau- tandum Ciceronis locum lib. 1. de Orat. 160. ubi sic vulgo legitur, Ut in conditionibus scribi solet, de quibus sciam, poteroque: pro Condi- tionibus enim, legendum est Cretionibus.

CERNUÆ, Pifces Philotimo, 2. de Alimentis, duræ carnis, & qui ægre conficiantur, succoque crassos & salfos in corpus distribuant. Ex Galen. lib. 3. de Alim. facult.

CERNŪS, ære. erat Labente vestigio in pronum ire, & sæpe etiam labi: quo genere lusus consularibus uti solebant per pelles unctas currentes. Var- ro de Vit. Pop. Rom. 1. apud Non. 1. 76. Etiam pelles bubulas oleo perfusas percurrerant. ibique cernuabant: a quo verus est ille versus in carminibus, Ibi pastores ludos faciunt coris consualia. Sen. Epist. 8. Qui hoc faciunt, non evertit fortuna, sed cernat & alidit. Turneb. Ad- vers. 17. 23. Al. Cernulat. V. Vossii Lex. Etymolog. Turneb. Ad- vers. 17. 23. Al. Cernulat. V. Vossii Lex. Etymolog.

CERNŪS, [ære] Adj. dicitur proprie Inclinatus, quasi Quod terram cernat, auctore Nonio. Lucilius Sat. lib. 3.

Cernuus extemplo plantas convellit honestas. Virg. 10. Æn. 894. — ejectoque incumbit cernuus armo. Ubi Servius, Cernuus equus dicitur, Quis cadit in faciem: quasi in eam partem quam cernimus. Unde & Pueri quos in ludis videmus, ea parte qua cernunt stantes, Cerni videntur: ut etiam Varro in ludis theatralibus docet.

CERNŪS, i. m. Cereamenti genus. Festus. De eo fortasse contra gram- maticorum sententiam versem illum Lucilii, qui superiori dicit. citavi- mus, accipere licet. Nonnulli Cernuum, Soccum interpretantur sine solo ligulatum. Turneb. Advers. 17. 22.

CERNŪTUS, Partic. Inclinatus. Solin. cap. 57. Aliqui tamen legunt Curvatus. Conf. Salmast. Exerc.

CERNŪLO, ære. pro Cernuo, ære. V. Scal. ad Festum, Muret. & Lipf. ad Sen. Epist. 8. Non evertit fortuna, sed cernulat & alidit. Al. Cernuat.

CERNŪLUS, Adj. Apul. 9. Met. Supra mensam cernulus corruens. El- menh. Cernuus. pag. 235. V. Salmast. Exerc. Plin.

CEROPHARIUS, V. CERA.

CEROLIA, æ. f. Varro de L. L. 4. 8. Cum Cælio conjunctæ Carinæ, sed inter eas quem locum Cerolienem appellatum apparet. Et p. p. Cerolienis a Carinarum junctæ dicitur Carinæ: postea Ceronia, quod hinc oro- cur caput Viæ sacre. V. Nardin. Rom. Vet. 3. 9. Turneb. Advers. 20. 35.

CEROMA, ætis. n. [ἀχρωμα] dicebatur Oleum ceratum, quo athletæ un- gebantur cum certaturi erant. Hoc vero ex oleo terraque constabat: nec ex omni quidem terra, sed ex quibusdam ejus generibus, quibus robu- stiora fieri corpora, & ad tolerandos æstus atque algores firmiora arbitra- bantur: ut erat albidæ quadam terra pertenus ex Albano albo, & rubrica, ut Baianus pulvis, & qui juxta montem Vesuvium colligebatur, aliæ- que hujusmodi terræ complures. Martial. lib. 4. 19.

Seu lentum ceroma teris, tepidumve trigona. Plin. lib. 28. cap. 4. Nam illa quæ sunt e ceromate permixto cæno, articulós tantum mollunt, calefaciunt, &c. V. HAPHE.

Ceroma, Locus ubi palæstritæ ungebantur. Plin. lib. 35. cap. 2. Iidem palæstras athletarum imaginibus, & ceromata sua exornant. Senec. de Brev. Vitæ, cap. 12. Qui in ceromate spectator puerorum rixantium fedi- det. V. Fabri Agon. 2. 5.

Femineum ceroma. Juven. 6. Sat. 245. Dicitur autem femineum, quod & mulieres eo, sicut viri, ungerentur palæstram nituræ.

Lacedæmonium ceroma. Martial. lib. 11. 48. Cur Lacedæmonio luteum ceromate corpus Perfundit, &c.

CEROMATĪCUS, Adj. ut, Collum ceromaticum. Juven. 3. Sat. 68. i. e. Ceromate perunctum.

CERON, Fonris nomen, de quo sic Plin. lib. 31. cap. 2. Eudicus, inquit, in Hælicæotide fontes duos tradit esse, Ceronem, ex quo bibentes oves nigras fieri: Melan, ex quo albas: ex utroque autem varias.

CERONIA, [κερώνια] Ficus Cypria. Plin. 13. 8. Similis & quam Jones Ceronian vocant, trunco & ipsa fertilis, sed pomis Siliquæ, &c.

CEROPLASTÆ, [κεροπλαστῶν] Comæ ornatores vocantur, quoniam κέ- ραι, etiam sit coma, quod ante Plutarchum indicat Homerus dum Parim κερὶ ἀγλάδων dicit: sed & apud Sophoclem ὀρέστειρος φέλλην nuncupatur, i. e. Horror pilos furrigens.

Sunt & Ceroplastæ, Qui ceram exercent: sed tunc Græce κεροπλάστῃ- scribuntur. V. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 23.

CEROSTŪTUM, i. n. [κεροστῦτον] Compositum ex duobus Græcis no- minibus κέρα, i. e. Cornu: & στῦτος stratus. & est Pictura genus, quum ex cornibus ramenta tinguntur variis coloribus, deinde verniculatim li- gno inferuntur. Principio hoc ex ligni bracteis fieri coeptum: sed non satis hoc fuit, cœpere pinginimalium cornua, dentes elephantorum feri- cari, lignumque eborè distingui, mox totum operiri. Plin. 11. 37. Apud nos cornua in laminas secta translucent, atque lumen inclusum latius fund- unt, multasque alias ad delicias conferunt, nunctincta, nunc subtila, nunc que cerostrota picturæ genere dicuntur. Sed Miss. Cetrotra exhibent. q. V. infra.

CERŌTES, [κερότες] Inter Ornamenta muliebria numeratur Polluci lib. 7. cap. 22.

CEROTUM, V. CERATUM.

CERRATA, quam rusticis Corneolam vocari Ruellius ait, caules profert, & folia lino majora, non autem falicis: florem luteum, semen folliculis genitæ effigie inclusum. Nascitur in pratis, nullaque est, quod gustu percipi possit, adtrictione prædita. Ex Matthioli in Dioscorid.

CERRITUS, In CERITUS.

CERRONES, Levcs & incepti a cratibus dicti, quod Siculi adversus Athe- nenses cratibus pro scutis sunt usi, quas Græci γάβρας appellant. Auctor Festus.

CERRUS, i. f. [κέρως] Arboris species ex glandium genere. Plin. lib. 24. cap. 4. Theophrast. lib. 3. de Hist. Plantarum, Genera hæc roboris habentur: placida, cernus, latifolia, fagus, falcicortex: omnia fructi- fera: sed dulcissima glans fago, secunda placidæ, tertia latifoliæ, quarta falcicortici, ultima & amarissima cerro. Porro Cerrus dicitur Græcis δερύραψ. Cerni meminit Vitruv. lib. 2. cap. 9. & lib. 7. cap. 1.

CERRŪS, Adj. [αερύς] ut, Cerrinus calix. Plin. lib. 30. cap. 10. Quidam pectus ejus bibendum censent, & in cerrino calice.

CERRŪS, aliud Adj. ut, Cereæ glans. Plin. lib. 16. cap. 6. Glans fa- geam suam hilarem facit, carnem comestibilem, &c. Proximum huic cer- ream tradit Nigidius, nec ex alia foctiorem carnem, sed duram.

CERTABUNDUS, CERTAMEN, CERTATOR. V. In CERTO.

CERTE, In CERTUS.

CERTO, [ἀγωνίζομαι, ἀμύλλομαι, ἀδύω] ære. Altrercari, contendere. Variis nominibus jungitur, construiturque ut plurimum cum præpositio- nibus Inter & Cum.

Certare, cum dativo. Antiquum. Sisenn. Histor. lib. 4. Alii saltui, ac velocitati certare. Nonius. Virg. 5. Ecl. 8.

Montibus in nostris solus tibi certet Amyntas. Ubi Servius; Ufurpatum est, nam hodie Certo tecum dicimus. Sic Deis, Melioribus, Laudibus alicujus certare infra.

Acies certant. In ACIES.

Ambigue certare. Tacit. 5. Hist. 11. Æquore certare, i. e. In cursu & spatio currentium. Sil. lib. 16. 377. Te ne, Astur, certante feret quiquam æquore palmarum Erepto? Verba sunt Iberi ad Panchatem equum, qui venerat ex Asturia.

Animis iniquis, pro Maligne dissidere & adversari, apud Virg. 10. Æn. 7. — tantumque animis certatis iniquis? ubi Jupiter deos alloquitur.

Augende dominationi certare, Ad augendam dominationem. Tacit. 2. Ann. 46.

Bello de re aliqua. Liv. 3. 71. pr. Aricini atque Ardeates de ambiguo agro quum sæpe bello cessasset, multis invicem claudibus fessis. Sic cer- tare pugnis, calcibus, unguibus, morsu, &c. Cic. 5. Tusc. 77.

Benedictis vel maledictis. Ter. prol. Phorm. 21. Carmine. Hor. in Arte Poet. 220.

Damnus. Plaut. Truc. 5. 58. Dicitate. Cic. de Clar. Orat. 172. Ego memini T. Tincam Placentinum facetissimum cum familiari nostro Q. Granio præconce dicitate certare.

Dolis. Sil. lib. 5. 96. Jocus. Hor. 2. Carn. 12. 18.

Legibus suis certare domi. Cic. 4. Verr. 32. Siculi hoc jure sunt, ut quod civis cum cive agat, domi certet suis legibus.

Maledictis. Liv. 5. 8. extr. Acta deinde in Senatu res est, certatumque inter collegas maledictis.

Malitia certare tecum, miseria est. Plaut. in Perf. 2. 2. 56. Manu. Valer. 6. Argon. 314.

Mero. Hor. 4. Carn. 1. 31. Minaciis cum aliquo. Plaut. Truc. 5. 56.

Multam. V. Multam dicere, in DICO.

Muneribus, Contendere de munere præstantia. Virg. 2. Ecl. 57. Nec si muneribus certes, concedat lolas.

Obsequiis. Claud. Epigr. de Chlomyde 11. Officiis inter se. Cic. 7. Fam. 12. Reliquum est ut officiis certemus inter nos, quibus æquo animo vel vincam te, vel vincam abs te. i. e. Nita- mur alter alterum officiis vincere.

Officio priorem certare. Virg. 1. Æn. 532. — officio nec te certasse priorem Peniteat. Ubi Servius, Ne tibi parum videatur prima beneficia præstitisse, quum possis majora recipere.

Pictate. Claud. 6. Conf. Hon. 99. Pignore. Virg. 3. Ecl. 31. — tu dic mecum quo pignore certes. Sagitta celeri. Virg. 5. Æn. 485.

Protinus Æneas celeri certare sagitta Invitat qui forte velit: & præmia ponit.

Scelere omni. Sen. Thyest. 1.
 Titulus alicuius. Claud. in Laud. Seren. 33. i. e. Cum titulis.
 Vigiliis ac labore cum altero. Liv. 34. 18. extr. Parsimonia & vigiliis & labore cum ultimis militum certatur.
 Virgiana virtute. Plin. in praef. lib. 9.
 Certare cum aliquo de. Liv. 4. 37. Ut iis, cum quibus de imperio certetur, nec virtute, nec patientia, nec disciplina rei militaris cedendum esse.
 Vitiis cum aliquo. Cic. 10. Philipp. 10. Erat enim ei spes una in C. Antonio, qui duorum fratrum aetatis medius interjectus, vitiis cum utroque certabat.
 Secum. Plin. Epist. 119.
 Cum alterius improbitate. Cic. 7. Verr. 14. Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque superabit.
 Cum feracissimis terris. Plin. in Paneg. cap. 30. pr. Tantis fegetibus in-duebatur, ut cum feracissimis terris, quasi nunquam cessura, certaret de Aegypto.
 Cum usuris fructibus praediorum certare dicuntur hi, quorum reditus vix, aut ne vix quidem usuris perfolvendis pares esse possunt. Cic. 2. in Catil. 18. Meo beneficio tabulae novae proferuntur, verum auctionariae. Neque enim isti qui possessiones habent, alia ratione ulla salvi esse possunt. quod si maturius facere voluissent, neque (id quod stultissimum est) certare cum usuris fructibus praediorum: & locupletioribus his, & melioribus civibus uteremur.
 Imparibus certare, i. e. Contra vel majores se vel minores. Hor. Epod. 11. 27. V. Certare cum Dativo.
 Forma certare deis, pro Cum deis, i. e. Non minus quam deos formosum esse. Sil. lib. 5. 16.
 Melioribus, i. e. Cum nobilioribus & potentioribus. Hor. 2. Serm. 5. 19.
 Certare de. ut, Cic. 2. de Orat. 76. Quid enim aut arrogantius, aut loquacius fieri potuit, quam Hannibali, qui tot annos de imperio cum pop. Rom. certasset, &c.
 De realia. Cic. 4. Acad. 65. Nam si in minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coeretur: ergo de omni iusto consilioque totius vitae aut certare cum aliis pugnaciter, aut frustrari cum aliis, tum seipsum velim?
 In omne facinus certare, i. e. Ruere in omnem turpitudinem, projectum esse ad omne scelus. Sen. Theb. 1.
 Foro, i. e. In foro. Hor. 2. Serm. 5. 27.
 Magna minorve foro si res certatur olim, &c.
 Jure certare inter se. Cic. 4. Verr. 39. Quum id quod omnes intelligebant, diceret Heraclius, jus esse certum Siculis, inter se quo jure certarent: legem esse Rupilianam &c.
 Certare ob praemium aliquod. Hor. in Arte Poet. 220.
 Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum.
 Sub lege aliqua certare, i. e. Proposita conditione. Claud. de Laud. Seren. 163.
 Certare, Inter se summa cura deliberare. Virg. 6. Aen. 178.
 Hand mora, feressant flentes, aramque sepulchri
 Congerere arboribus, caeloque educere certant. i. e. (ait Servius) Ut hoc faciant, mente pertractant: nam adhuc ituri sunt ad filvas. Agere certo quidpiam, est Certatum aliquid conor. Virg. 2. Aen. 64.
 Circumquidavit, certantque illudere captor.
 Superare certo, i. e. Studeo & conor. Virg. 5. Ecl. 9.
 Quid si idem certet Phoebum superare canendo?
 Vincere certo. Virg. 5. Aen. 194.
 Honorem certare. Stat. 6. Theb. 6.
 Certare aliquid, i. e. Certando conari. Hor. 2. Serm. 3. 313.
 Laudibus alicujus certare. Virg. 2. Georg. 138. conf. supra Certare cum dativo.
 Donaria deo terris certant, i. e. Dona certatim offeruntur. Valer. Flacc. lib. 5. 644.
 Certatur, pro Certat, Nonius ex Pacuvii Armorum judic.
 An quis est, qui te esse dignum conetur putet? [Nisi Pafsvium est imperpersonaliter positum.
 Certatur, Imperfonale. Liv. 1. 17. pr. Inter ordines certabatur.
 Certatum esse. Lucan. lib. 2. 150.
 Certatum est in iudicio. Cic. 1. de Orat. 172. Quid quod item in Centuriali iudicio certatum esse accepimus?
 CERTANS, [ἀγωνίζομαι] Partic. ut, Crines auro certantes, i. e. Flavov colore & pulchritudine contendentes cum auro. Sil. lib. 4. 201.
 Occumbit Sarmens, flavam qui ponere victor
 Caesariem, crinemque tibi, Gradive, vovebat
 Auro certantem, & rutilum sub vertice notum.
 Animam certantem in hostis ponere dextra. est Ab hostis forti dextra interfecti. Sil. lib. 10. 303. de Paulo quaens.
 Animis certantibus, i. e. Summa animorum contentione. Virg. 12. Aen. 574.
 Remis certantibus aequora verrere, Certatim agitatis remis navem impellere. Virg. 3. Aen. 668.
 Verrimus & proni certantibus aequora remis.
 CERTATUS, Partic. passivum. Sil. lib. 17. 342.
 Certatus nobis hodie dominum accipit orbis. Verba sunt Hannibalidis ad Scipionem. h. e. Pro quo certavimus.
 In amnis transgressu multum certato. Tacit. 11. Ann. 10. conf. ejusdem 4. Hist. 16. [Nisi ablativus est participii absolutus, sensu verbi impersonalis. V. Voss. de Confr. cap. 49.
 CERTABUNDUS, Adj. Apul. Apol. p. 288.
 CERTATIO, ōnis, f. [ἀγωνία] Ipse actus, contentioque certantium.
 Cic. 3. de Nat. Deor. Sed nequaquam istuc ibi: magna est certatio.
 Corporum certatio. Cic. 2. de Legib. 22. Ludis publicis, quod sine curiculo, & sine certatione corporum fiat, popularem latitiam in cantu, & fidibus & tibis moderantur.
 Multae. Liv. 25. 4. Confestim Carvili Tribuni plebis, omnia multa certatione, rei capitalis diem Posthumio dixerunt. V. Multam dicere, in Dico.
 Poenae. Cic. 3. de Legib. 6. Quum magistratus iudicasset, interrogassetque, per populum multae poenae certatio esto.
 Certatio inique comparata. Ter. Adel. 2. 2. 4.
 Iniqua. Cic. pro Quint. 68. Hac est iniqua certatio: non illa, qua tu contra Alphenum velabaris.
 Certatio cum. Cic. 2. de Finib. 44. Non mihi cum Torquato, sed virtuti cum voluptate certatio.

Parem certationem cum aliquo esse. Cic. pro Quint. 68. An vero, id quod Hortensium, &c. non fuisse Navio parem certationem cum Alpheno, illo tempore, illis dominantibus?
 Certatio inter. Cic. de Amicit. 32. Atque haec inter eos fit honesta certatio.
 CERTATUS, ōs, m. [ἀγωνιστής] Idem quod Certamen. Stat. 3. Silv. 1. 153.
 —ridetque benigna
 Parthenope Gentile facrum, nudoque virorum
 Certatus, & parva flos simulacra coronae.
 CERTATOR, ōris, m. Agrestes & indomiti certatores. Gell. 12. 10.
 CERTATIM, Adv. [ἀγωνιστικῶς] Cum contentione: quando alius alium praere conatur in re aliqua. Plin. lib. 2. Epist. 9. Omnes me certatim, & tamen aequaliterant. Liv. 26. 44. extr. Itaque in vulnera ac tela ruunt, neque illos muri, neque superstantes armati acere queunt, quin certatim ascendant.
 Cantare certatim. Hor. 1. Serm. 5. 17.
 Circumstare certatim. Virg. 7. Aen. 585.
 Certatim regis circumstant tecta Latini.
 Constant inter nos certatim summa studia. Cic. 10. Fam. 25. Etsi omni tempore summa studia officii mutuo inter nos certatim contulerunt, pro nostra, &c.
 Credere certatim. Liv. 1. 54. Certatim summi, infimique Gabinorum Sextum Tarquinium dono deum sibi missum ducem credere.
 Currere certatim ad opus. Cic. 2. Philipp. 118. Certatim posthac, mihi crede, ad hoc opus curretur. h. e. Summa cum diligentia.
 Dicere certatim de salute alicujus. Cic. pro Sext. 74. Quum omnes certatim, aliusque alio gravius atque ornatius de mea salute dixisset, &c.
 Feriunt certatim socii mare, & aequora verrunt. Virg. 3. Aen. 290.
 Instaurant certatim epulas, &c. Virg. 7. Aen. 146.
 Linunt certatim. Virg. 4. Georg. 38.
 Nequiquam in tectis certatim tenuia cera
 Spiramenta linunt.
 Loqui certatim. Ovid. 12. Met. 241.
 Obstrepere certatim alter alteri. Liv. 1. 40. extr.
 Tradunt certatim de his auctores. Plin. lib. 32. cap. 5.
 Uti sunt hoc certatim Cicero atque Aemius. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 CERTAMEN, inis, n. [ἄγωνα, ἀγῶνας, ἀμιχία, ἀμιχίονος] Ipsa est certatio in sensu primario. Nonnunquam vero est Res ipsa de qua certatur, uter columbam sagitta feriat, uter prior decurrat ad metas. Unde Virg. 2. Georg. 530.
 Velocis jaculi certamina ponit in ulmo. Auctor, Donatus in Adelphos Terentii. 2. 2. 4.
 Disci certamen. Ovid. 10. Met. 177.
 Lex certaminis. Ovid. 10. Met. 572. de Atalanta,
 Praemia veloci conjux, talamisque dabantur,
 Mors pretium tardis, ea lex certaminis esto.
 Ludorum certamina. Ovid. 1. Met. 446.
 Instituit sacros celebri certamine ludos.
 Pretium certaminis ferre. Ovid. 13. Met. 19.
 Veneris certamina mutua. Ovid. 2. Amor. 10. 29.
 Vini certamen, Compotatio. Tibul. lib. 3. 6. 11.
 Aut quis vini certamen mille recuset,
 Fallat cum tecto cara puella dolo.
 Celebrare certamina, i. e. Ludos certaminis causa institutos. Virg. 5. Aen. 603.
 Hac celebrata tenus, sancto certamina patri.
 Descendere in certamen. Cic. 2. Tuic. 62. Videmusne apud quos eorum ludorum, &c. nullum ab his qui in id certamen descendant, devitanti dolorem?
 Inire certamina prima. Virg. 5. Aen. 114.
 Missum certamen, i. e. Peractum & finitum. Virg. 5. Aen. 545.
 At pius Aeneas, nondum certamine misso, &c. Epytiden vocat.
 Movet certamen praemia. Ovid. 16. Epist. 372.
 Referre certamina, i. e. Innovare. Virg. 5. Aen. 596. de Ascanio.
 Tollere dona certamine. Virg. 5. Aen. 390.
 Certamen, pro Tumultu live Strepitu. Virg. 3. Aen. 128.
 Nauticus exortur vario certamine clamor.
 Certamen, Contentioem etiam significat. Sallust. Catil. cap. 1. Dju magnum inter mortales certamen fuit, vi ne corporis, an virtute animi res militaris magis procederet. Cic. pro Rosc. Amer. 136. Quo in certamine perdit civis erat, non se ad eos jungere, &c.
 Summum certamen, Summus conatus. Virg. 5. Aen. 197.
 Contentio & certamen. Caes. 5. Bell. Gall. 43.
 Honestum certamen, & disputatio splendida. Cic. 2. de Finib. 68. Pugnans Stoici cum Peripateticis, &c. & certamen honestum & disputatio splendida. omnis est enim de virtutis dignitate contentio.
 Divitiarum certamina, i. e. Labores in cumulandis opibus. Hor. 1. Epist. 5. 8.
 Equo certamine bellum geritur. Lucret. lib. 2. 573.
 Alacre. Sil. lib. 1. 184.
 Anhelum. Sil. lib. 2. 430.
 Asperum. Ovid. 4. Trist. 1. 71.
 Avidum. Sil. lib. 12. 457.
 Bijugum certamen, Cursum inter se certantium bigarum significat. Virg. 5. Aen. 144.
 Non tam praecipites, bijugo certamine campum
 Corripuer, ruantque effusi carcere currus.
 Celebre certamen. Ovid. 1. Met. 446.
 Classicum, i. e. Navale praesidium. Patere. lib. 2. 85. Agrippae omne classici certaminis arbitrium commissum.
 Chrystantium certamen, ab Aureo flore, praemio victoris, nuncupatum, dicitur & agitur, i. e. auro, & dicitur, flore. Hujus ludi meminit Jurisconsult. in l. pen. D. de ann. leg. Ceterum de hoc ludi genere, & aliis multis, vide Budaeum, Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 8. Valturium de Re milit. lib. & cap. 12. & Rhodig. lib. 13. cap. 30.
 Festa certamina. Stat. 6. Theb. 921.
 Funeustum. Virg. in Cul.
 Nec funesta tenet valide certamina classis.
 Grande. Hor. 3. Carm. 20. 7.
 Impar. Ovid. 11. Met. 155.
 Ausus Apollineos praese contemnere caecus,
 Judice sub Imolo certamen venit ad impar. De Mida.
 Ludicrum

Ludicrum certamen, Ludorum solemnium. Sen. Agam. 935.
 Magnum. Virg. 7. Ecl. 16.
 Et certamen erat, Corydon cum Thyrside, magnum.
 Sacri certaminis perpetua materia laudes Jovis Capitolini. Quintil. lib. 3.
 cap. 7. de hoc V. in capitolium. de reliquis sacris certaminibus infra.
 Quadrjugum. Stat. 6. Theb. 369. conf. Bijugum.
 Valida. Stat. 6. Theb. 704.
 Verum fictumque. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Certamen cum. Cic. 3. de Legib. 4. Neque nobis cum illa tum peste cer-
 tamen fuit, sed cum gravillimo Reip. tempore: cui si cessissem, &c.
 Cum aliquo venire in certamen. Cic. de Clar. Orat. 319. Quum igitur
 effem in plurim causis, & in principibus patronis quinquennium fere
 versatus, tum in patrocinio Siciliensi in certamen veni, designatus Ædi-
 lis, cum designato co s. Hortensio.
 Infutire sibi certamen cum aliquo. Cic. 1. Acad. 4. Tum ego, Cum
 Zenone, inquam, ut accipimus, Arcefiles sibi onare certamen in-
 stituit, non pertinacia, &c.
 In certamen rem aliquam adducere. In ADDUCO.
 Certamen inter. Sallust. Catil. cap. 7. Sed gloriæ maximum certamen
 inter ipsos erat.
 Inter quosdam certamen de. Cic. pro Flac. 62. De quorum urbis posi-
 tione, propter pulchritudinem etiam inter deos certamen fuisse proditum
 est. de Atheniensibus.
 Pro re aliqua certamen esse. Cic. 3. de Nat. Deor. 95. Est enim mihi te-
 cum pro aris & focus certamen, & pro deorum templis atque delubris,
 proque urbis muris, &c.
 Honoris & dignitatis certamen esse cum aliquo. Cic. 1. Off. 38. Quum
 civiliter contendimus, aliter si est inimicus, aliter si competitor: cum
 altero certamen honoris & dignitatis est, cum altero capitis & famæ.
 Certamen & discrimen salutis. Cic. 1. de Divin. 95. Neque solum in pa-
 ce, sed in bello multo etiam magis, quo majus erat certamen & discrimen
 salutis.
 In certamen & discrimen rerum omnium devenire. Cic. 1. de Orat. 3. Con-
 sultatu devenimus in medium rerum omnium certamen atque discrimen.
 Certamen, Prælium. Virg. 11. Æn. 434.
 Quod si me solum Teucris in certamina poscent.
 Belli certamen. Cic. 10. Fam. 18. Lucret. lib. 1. 476.
 Clara accendisset sævi certamina belli.
 Belli certamina conferre inter se. In CONFERO.
 Pugnæ certamen. Sil. lib. 17. 547.
 Vitæ gladiatorum certamen. Cic. 2. de Orat. 317. Sed si in ipso illo gla-
 diatorio vitæ certamine, quo ferro decernitur, &c.
 Æterno certamine prælia edere. Lucret. lib. 2. 117.
 Atrocissimum certamen. In ATROX.
 Clara certamina, i. e. Celeberrima. V. paulo ante Belli certamen.
 Contentiosa certamina. Firmic. lib. 5. cap. 1.
 Dispar certamen inire, est Cum majore contendere. Ovid. 2. Amor. 2. 61.
 Exacto lætus certamine victor. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 113.
 Grave. Sil. lib. 16. 518.
 Lethiferum. Catul. 62. 394.
 Longum. Hor. 1. Epist. 10. 35.
 Martium. Hor. 4. Carm. 14. 17.
 Miserandum. Sil. lib. 5. 517.
 Navale, Quod e navibus in mari committitur. Virg. 5. Æn. 493.
 Rabidum. Sil. lib. 16. 410.
 Sacra certamina fuerunt quatuor apud Græcos: Nemea dicata Archemo-
 ro, Pythia Apollini, Isthmia Palæmoni seu Melicertæ, Olympia Jovi.
 Lactantius tamen in principio sexti libri Thebaidos tradit Olympia in
 honorem Pelopis fuisse instituta. cui subscribit Solinus cap. 2. his verbis,
 Certamen Olympicum, quod Hercules in honorem atavi materni
 ediderat, intermissum Iphiclus filius ejus instauravit post excidium Trojæ
 anno quadragesimo octavo. Stat. quoque in principio lib. 6. Theb. 6.
 Hunc piens Alcides Pelopi certavit honorem,
 Pulveremque fera crinem detorsit oliva.
 In Nemeis victores
 apio coronabantur. Plin. lib. 19. cap. 8. Honos ipsi in Achaia, corone
 victores sacri certaminis Nemeæ. De apio loquitur. In Pythiis
 lauro, utpote que dicata est Apollini. Testis Plin. lib. 2. cap. 1. Tellis &
 Lactantius loco supra citato. In Olympiis oleastro. Plin. lib. 13. cap. 4.
 ad finem. Athenæ quoque victores olea coronant, Græci vero oleastro
 Olympiæ. In Isthmiis pina. Plin. lib. 15. cap. 10. ad finem, Pinea co-
 rona victores apud Isthmum coronantur. Extat super hac re Græcum
 epigramma Archæ poetæ, quod primum omnium in Antholog. legitur,
 quod sic Latinitate donavit Volaterranus,
 Græcia concelebrat duo bis certamina sacra:
 Quorum, hominum duo sunt, & duo cælicolum:
 Sacra Jovis, Phœbique, Palæmonis, Archemorique.
 Dona oleaster erant, mala, felina, pitys. h. e. Oleaster,
 poma, apium, pinus. Primum (ait Volaterranus) Hercules in Jovis
 honorem constituit in Olympia: ubi stadium fecit tanto ceteris majus,
 quanto ejus mensura pedis præpolleret: ubi primum Olympionica fecit
 Choræbus Atheniensis, ut auctor Eusebius. V. Plin. lib. 7. cap. 56. &
 Diodorus Siculum lib. 5. cap. 2. Secundum Phœbo dicatum Delphis,
 ob Pythomem serpentem ab eo interiectum, ubi certamen erat musice,
 in quo Chrysothemis primus vicit hymnorum cantu, deinde Thamyras,
 ut auctor Pausanias. Coronabantur lauro, que Delphis adeo magnas fert
 baccas, ut mala videri possint. Tertium Palæmonis Athemantis filii,
 ex cæde paterna ab Ino matre liberati, Neptuno apud Isthmum. Quarta
 Nemea sacra, ob Archemorum puerum Lycurgi filium, ab Hypsipyle
 nutrice educatum, & in silva Nemea defunctum. Erat autem con-
 cluetudo hieroniarum (sic enim vocabantur qui in sacris certaminibus vi-
 cissent) ut domum redeuntes, dirutis de industria mœnibus a patria
 exciperentur, tanquam viri fortissimi & vi superantes. Coronas præte-
 rea donabant patriæ. Hac & multo plura apud Volaterranum in Philo-
 logia, lib. 29. V. Cæli lib. 13. cap. 17. Cic. 2. Tusc. 62. & pro Flacc.
 62. Plin. lib. 14. cap. 4.
 Sævum. Sil. lib. 1. 143.
 Occumbit sævo Tyrius certamine ductor. i. e. Prælie.
 Sublimediu. i. e. Ardium. Claud. 1. in Ruff. 297.
 Trepidum. Hor. 1. Epist. 20. 48.
 Ludus enim trepidum genuit certamen, & irata.

Vastum. Virg. 12. Æn. 553.
 Nec mora, nec requies, vasto certamine tendunt.
 Minor in certamine, i. e. Viribus inferior. Hor. 1. Epist. 10. 35.
 — minor in certamine longo
 Imploravit opes hominis.
 Studio certaminis in litem ire. Ovid. 6. Fast. 89.
 Abnuere certamen. Liv. lib. 1.
 Accendere certamina. Lucret. lib. 1. 476. significat Causam præbere li-
 tum.
 Accendi impensius certamina. V. ACCENDO.
 Accendi ad certamen. Liv. de Bell. Pun.
 Cadere duro certamine. Claud. de 6. Conf. Hon. 311.
 Celebrare certamina sub nomine alicujus, Scævola in L. Liberto. §. L. Ti-
 tius. D. de annuis legatis.
 Conferre manu certamina. Lucret. lib. 4. 841.
 Conferere. In CONSERO.
 Contrahere. In CONTRAHO.
 Coortum certamen. Liv. lib. 1. 6. extr.
 Differre. Ovid. 6. Met. 52.
 Dirimere. Ovid. 5. Met. 314.
 Excludere, Remittere prælium, atque interponere quietem bello. Sil.
 lib. 15. 826.
 Tum castris procul amotis, ad verba quiete
 Diffimulans dubia excludit certamina Martis.
 Extrahere. Liv. lib. 4.
 Experiri. Liv. de Bell. Pun.
 Facere. Liv. de Bell. Pun.
 Imbibere certamen animis. V. IMBIBO.
 Incessit certamen, pro Subiti. Tacit. 2. Ann. 51.
 Increfcere dicitur certamen. V. INCRESCO.
 Inferre alicui. V. INFERO.
 Injicere aliquibus. V. INJICIO.
 Inire. Ovid. 10. Met. 177. 152.
 Inire cum aliquo. Sil. lib. 13.
 Instare certamen. Liv. de Bell. Pun.
 Instituire sibi cum aliquo. V. INSTITUO.
 Invadere. Sil. lib. 17. 473. i. e. In certamina vadere.
 Miscere. In MISCEO.
 Moliri. Sil. lib. 16. 6.
 Movere. Lucan. lib. 3. 121.
 Occumbere certamine. Sil. lib. 1. 143.
 Certamini avide se offerre. In AVIDUS.
 Ponere, i. e. Finire. Virg. 8. Æn. 639.
 Post idem inter se posito certamine reges
 Armati Jovis ante aram, &c
 Ponere militibus certamina, Collocare aciem, instruere ordines militum.
 Virg. 5. Æn. 66.
 Prima citæ Teucris ponam certamina classis. [i. e. Proponam
 ludicrum certamen.
 Præbere. Liv. de Bell. Pun.
 Præparandus certamini. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Renovare. Liv. Consul metuens ne nimis instando renovaret certamen, &c.
 Sedare. Liv. de Bell. Pun.
 Serere. Liv. lib. 2.
 Tentare. Liv. lib. 5.
 Victus certamine. Ovid. 6. Met. 91.
 Equus primus certamine, i. e. Victor in certamine curuli. Hor. de Arte
 Poet. 84.
 Certamina, non semper Pugnam & Dimicationem significat, sed interdum
 Specimen. Plaut. Caf. 3. 1. 2. Nunc specimen specitur, nunc certam-
 en cernitur. Terneb. Adverf. 16. 3.
 CERTUS, Adj. [ἀναμνηστικόν, ἀναμνηστικόν, ἀμνηστικόν] a Cerno,
 ut ait Perottus, quando significat Video: & est Clarus, indubitatus, quia
 ea quæ cernimus, clara & indubitata sunt.
 Certus sum ex hoc metu. Plaut. Merc. 2. 3. 2. ex hoc ut sim certus me-
 tu. i. e. Ne quid ultra timeam de hac re.
 Incertus & Certus, contraria. Ter. Eun. 1. 1. 16. Incerta hæc si tu po-
 stules ratione certa facere, nihil plus agas, &c.
 Amicus certus. Ennius apud Cic. in Læli. 64.
 Amicus certus in re incerta cernitur.
 Amor certus, i. e. Non simulatus. Ovid. 2. de Arte Am. 248.
 Læta erit, ut causam tibi se sciet esse periculi,
 Hoc domum certi pignus amoris erit. Propert. lib. 1. 8. 45.
 Nec mihi rivalis certus subduccet amores.
 Amor certior. Ovid. 3. de Arte Am. 575.
 Armo certo & confirmato posse consistere in causa. Cic. pro Quint. 17.
 Dissidebam me hercule C. Aquili, fatis animo certo & confirmato me
 posse in hac causa consistere.
 Arboribus certis gravis umbra tributa est, i. e. Peculiariter private cui-
 dam arborum speciei. Lucret. lib. 6. 783.
 Auctor certus. In AUCTOR.
 Auctor certissimus, i. e. Probatissimus & verissimus. Virg. 1. Georg. 432.
 Auxilium. Cic. pro Quint. 29. Appellatur Tribuni: a quibus quum
 esset certum auxilium petitum, ita tamen disceditur, &c.
 Candidatus certus. Cic. 8. Fam. 3. Quemodo illum putas Anguratus
 tum competitorum dolere? & dissimulare me certiorum, quam se,
 candidatum? Certiorum, i. e. In petenda Ædilitate gratia superiorem:
 omnium opinione me futurum Ædilem potius, quam Hirrum.
 Certis de causis aliter existimatur. Cic. 1. de Orat. 254. Quod quidem
 certis de causis a plerique aliter existimatur.
 Competitores certi. Cic. 1. Att. 1. In campo comitiis Tribunitiis ad XVI
 Cal. Sextil. competitores qui certi esse videbantur, Galba & Antonius,
 & Q. Cornificius. Certi, h. e. Certo petitori. ne forte exponas, Gra-
 tiosi ad populum. mox enim insert, Sunt qui etiam Cæsonium putent,
 subaudi, Petiturum.
 Conditio certa. V. paulo post, Fines certi.
 Consul certissimus, pro Non dubie futuro. Cic. pro Milon. 25. Ubi vi-
 dit homo ad omne facinus paratissimus, fortissimum virum, inimicissi-
 mum suum, certissimum Consullem, idque intellexit non solum sermo-
 nibus, &c.

Crimen. Cic. pro Rosc. Amer. 83.
 Crux. Cic. pro Milon. 23. Clodius infidias fecit Miloni? fecit: certa crux. nullas fecit: sperata libertas. Subaudi Servo.
 Certus & constans cursus habere. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Sed non omnia Balbe: quæ cursus certos & constantes habent, ea deo potius tribuenda sunt, quam naturæ.
 Danum certum. Hor. 1. Epist. 10. 28.
 Deus certissimus. Cic. 1. de Nat. Deor. 37. de Cleanthe. Tum ultimum & altissimum atque undique circumfutum & extremum, omnia cingentem, atque complexum ardorem, qui æther nominetur, certissimum deum judicat.
 Dextera certa, Certa manus, non aberrans, ut ait Bud. Martial. Spect. 13. de lue, quæ ex vulnere peperit,
 O quam certa fuit librato dextera telo.
 Dies. Cic. 6. Att. 2. Statim dedi literas, ut ex Cypro equites ante certam diem decederent. i. e. Ad rempus constitutum.
 Die certa promittere. Ulpianus in l. Stipulatio in fca. §. Inter certam. D. de Verborum obligationibus, Inter certam incertamque diem difformem esse ex eo quoque apparet, quod certa die promissum vel statim dari potest: totum enim medium tempus ad solvendum, liberum promissori relinquitur.
 Diebus certis aliquid facere, i. e. Statutis. Virg. 2. Georg. 329.
 Et venerem certis repetunt armenta diebus. Ubi Servius Certis exponit Statutis, Legitimus, a natura arcana quadam ratione dispositis. Diebus ac sacrificiis certis libare. Cic. 2. de Legib. 19. Certaque fruges, certaque baccas sacerdotes publice libant: hoc certis sacrificiis ac diebus.
 Dolor certus, Constans & obdurus. Hor. Epod. 15. 16.
 Nec semel offensæ cedet constantia formæ,
 Si certus intrarit dolor.
 Domus, Propria habitatio. Virg. 6. Æn. 673.
 Nulli certa domus: lucis habitamus opacis.
 Epistolarum certissimum genus. Cic. 2. Epist. Vives de Conscribendis epistolis libello exponit Verum & Germanum. H. St. Vide Henrici nostri Schediasm. lib. 2. §. Locus est Cic. lib. 2. ad Fam. Ep. 2. pr.
 Exercitus. V. paulo post, Fines certi.
 Familias certas duas habere. Cic. 1. de Divin. 91. Itemque Elis in Peloponneso familias duas certas habet, &c.
 Fides animi certa, i. e. Fiducia constans minimeque anceps. Valer. 4. Argon. 744.
 Facti certa fides est, i. e. Certum est hoc sic contigisse. Ovid. 6. Fast. 609.
 Fides certa fegetis. Hor. 3. Carm. 16. 30. significat Certum agri proventum.
 Fidei certæ res. Plin. Epist. 286. Que ideo tibi non mihi, quia & parum emendata, & quædam non certæ fidei videbantur. i. e. Non admodum vera.
 Finis. Lucret. lib. 1. 562.
 Fines certi, conditio certa, exercitus certus. Cic. 10. Philipp. 11. Certi fines Macedoniæ, certa conditio, certus erat illius exercitus.
 Finem voto petere certum. subaudi Habendi. Hor. 1. Epist. 2. 56.
 Fines certi in rebus. Hor. 1. Serm. 1. 106.
 Est modus in rebus, sunt certi denique fines:
 Quos ultra citraque nequit consistere rectum.
 Fines certos, terminosque sibi constituere. Cic. pro Quint. 35. Certos mihi fines, terminosque constituam, extra quos egredi non possum, si maxime velim.
 Fluitantia reddere certa, i. e. Incerta certa reddere. Hor. 2. Serm. 3. 269.
 Fœdere certo, Certa lege, certo pacto. Virg. 1. Æn. 66.
 — regemque dedit, qui fœdere certo.
 Et premere, & laxas sciret dare iulius habenas.
 Fructus certos ac deformatos ostendere. Quintil. lib. 6. in proœm.
 Genus quatuor certum. Cic. 2. de Orat. 41.
 Genere aliquo certo, cursuque vivendi implicari. Cic. 1. Off. 117. Itaque ante implicatur aliquo certo genere, cursuque vivendi, quam potuit, quid optimum esset iudicare.
 Hæres certus, Legitimus. Sen. Hippel. 10.
 Hætam certam quætere, i. e. Inevitabile. Virg. 11. Æn. 767.
 Homines certi, Notissimi, quasi qui pollint nominari referri. Cic. pro Domo 28. Hanc iucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.
 Homo certus, i. e. Gravis. sic enim exponit Plaut. Manutius apud Cic. 5. Att. 17. Q. Volusium tui Tiberii generum, certum hominem, sed mirifice abstinentem, nisi in Cyprum, ut ibi pauculos dies esset: ne civis Romani pauci, qui illic negotiantur, jus sibi dictum negarent. Quo in loco, Sed, accipe dictum ad augendam laudem: ut si dicas, Homo eruditus, fed eloquens in primis. Domitius in illud Martial. lib. 5. 62.
 — sane certus & asper homo est. Certi, inquit, dicuntur Fideles. Certi item, Qui supercilio gravitate teneant. Certi præterea, Quos nulla ratio rei gerendæ fallit: ut Certum sagittatorem dicimus, Dirigentem sagittam in signum. & ita accepit Martialis hoc loco. Hæc Domitius.
 Homines certi, i. e. Fidi, vel Quibus fidere licet. Cic. 1. Fam. 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recte dem, non prætermittam.
 Homines certos habere. Cic. 5. Att. 17. conf. 21. ibique Malaspin.
 Ictus certus, Rectus, non fallax. Virg. 12. Æn. 490.
 Horum unum certo contorques dirigit ictu.
 Inimicus certus, quasi Ex professo inimicus. Plaut. Perc. 4. 4. 33.
 Lex certa & definita in carminibus. Cic. in Orat. 198.
 Lege certa aliquid facere. Ovid. 5. Fast. 65. i. e. Certa conditione.
 Legem certam dicere testamento. Paulus in l. Qui in testamento domini. D. de Testam. Nam qui incertus est de statu suo, certam legem testamento dicere non potest.
 Liberi. Cic. 1. de Invent. 2. Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio celebratur: nemo legitimus viderat nuptias: non certos quicquam inspexerat liberos: non nisi æquabile quid utilitatis haberet, acceperat. conf. Patre certo nasci, Progenies certa.
 Loca certa, Distincta & determinata. Virg. 1. Georg. 60.
 Continuo has leges, æternaque fœdera certis
 Imposuit natura locis.
 Locus certus & definitus. Cic. de Somn. Scip. 4. Omnibus, qui patriam conservaverint, adjuverint, auxerint, certum esse in cælo, ac definitum locum, ubi beati ævo sempiterno fruuntur.

Loco certo cadere silicem. Cic. 2. de Divin. 85.
 Loco certo dicere. Cic. 4. Verr. 13. Atque ea ipsa civitas qua ratione illi amica fit, dicitur certo loco. h. e. Suo loco apto & commodo.
 Luminibus dicendi certis ornare. Cic. 2. de Orat. 19. Hæc sunt omnia ingenii vel mediocris, exercitacionis autem vel maxime: artem quidem duntaxat hæctenus requirunt, ut certis dicendi luminibus orientur.
 Magistratum certum præficere procuracioni alicui. Cic. 2. de Legib. 66.
 Manus certa, i. e. Non aberrans. Quintil. lib. 4. cap. 5. Ut certa manus uno telo possit esse contenta, incertæ plura spargenda sunt, ut fit & fortunæ locus.
 Manu certa telum missum librare, Manu recte percutienti mittere. Sen. Herc. fur. 12.
 Matricida certissimus. Cic. 1. Q. frat. 2. Nunc respondebo ad eas epistolas, &c. quarum altera est de Blandenio Teuxide, quem scribis certissimum matricidam tibi a me intime commendari.
 Mente certa aliquid agere, i. e. Obstinatè. Ovid. 18. Epist. 38.
 Quid mecum certa prelia mente geris?
 Mensis certus. Cic. 4. Verr. 128. Cephalædi mensis est certus, quo mensæ sacerdotem maximum creari oportet.
 Moderatione quadam certa. Cic. 1. de Orat. 254. Quod si ille astrictus certa quadam numerum moderatione & pedum: tamen aliquid ad requiem fœnetibus excogitat, &c. de Roscio loquitur.
 Motus cæli certi. Cic. 2. de Nat. Deor. 97.
 Nebulo certior nullus illo. Cic. 15. Att. 21. Scribit autem Status illum cum patre habitare velle: hoc vero mirum, & id gaudet: quem tu illo certiores nebulonem? i. e. Magis cognitum & spectatum atque probatum. Nominine certo malefici vocabatur in iudicium. Cic. 2. de Invent. 132.
 Nominibus certis cautos expendere nummos, i. e. Certa de causa. Hor. 2. Epist. 1. 105. [Immo Firmis debitoribus. V. Cautus in C A V S O. & N O M E N. f. l.]
 Nomen certius habere liber dicitur, Qui famam perennem acquirit. Ovid. 3. Trist. 14. 22.
 Opes certæ ex incertis. Plaut. Poen. 5. 3. 45.
 Oratio certa. Plaut. Poen. 5. 2. 8.
 Certa est profecto horum hominum oratio. i. e. Verax. Al. Creta.
 Ordo certus. Lucret. lib. 2. 252.
 Partes in certas dividere. Cic. pro Quint. 55.
 Passibus non certis errare. Ovid. 3. Met. 175.
 Patrisfamilias certi officia nosse. Cic. pro Quint. 11. Una in re paulo minus consideratus, qui societatem cum Sexto Nævio fecerit, viro bono, verumtamen non ita instituto, ut jura societatis, & officia certi patrisfamilias nosse possent. i. e. Probati & cogniti.
 Patre certo nasci. Cic. pro Rosc. Amer. 46. Si tibi fortuna non dedit ut nasceretur certo patre. Sic Certi Liberi. V. Supra.
 Pectora certa, Fortia & firma. Virg. 9. Æn. 248.
 Pede certo signare humum, Firmius ingredi. Hor. Arte Poet. 158.
 Penates certi, Propria alicui destinata domus aut habitatio. Virg. 8. Æn. 155.
 Hic tibi certa domus, certi (ne abiste) penates.
 Personæ certæ destinatae. Quintil. lib. 3. Certas personas interpretatur Aconius, Eos qui iudices fieri poterant.
 Pœnæ certissime in impios constitutæ. Cic. in Pison. 46. Me tamen fugerat deorum immortalium has esse in impios & confeceratos pœnas certissimas constitutas.
 Progenies certa, i. e. Legitima. Sen. Troad. 6.
 Proles certissima. Virg. 6. Æn. 322.
 Anchisa generate, deum certissima proles.
 Regio loci. Lucret. lib. 2. 260.
 Reques laborum. Virg. 3. Æn. 393.
 Res certa est, oppositur 77 Opinor. Ter. And. 2. 2. 31. Non opinor Dave. d. opinor narras? non recte accipis: certa res est.
 Res certa est, pro Deliberatum & constitutum est. Plaut. Capt. 4. 1. 11.
 Nunc certa res est, eodem pacto, &c. Cic. 15. Att. 21. Itaque mei placavi: & quidem eodem pacto, reliqua in spe.
 Res nuntiare. Cic. 12. Fam. 4.
 Rebus certis signa certa præcurrere. Cic. 1. de Divin. 118. Nam non placet Stoicis, &c. fed ita a principio inchoatum esse mundum, ut certis rebus certa signa præcurrerent, &c.
 Sagitta, Quæ non aberrat a scopo. Hor. 1. Carm. 12. 23.
 Signum amoris. Cic. pro Sext. 49.
 Signis aliquid cognoscere. Virg. 1. Georg. 394.
 Signis discernere. Virg. 1. Georg. 351.
 Spes magis. Ovid. 3. de Arte Am. 478.
 Spes certissima. Cic. ad Brut. 10.
 Stipulatio certa quando dicitur, constat ex Gaio in l. Stipulationum quædam certæ sunt. D. de Verbor. obligat. Stipulationum, inquit, quædam certæ sunt, quædam incertæ. Certum est quod ex ipsa pronuntiatione apparet, quid, quale, quantumque sit.
 Studiosi certi alicuius. Cic. de Clar. Orat. 64. Sed ille Græcus ab omni laude felicior. habet enim certos sui studiosos, &c.
 Summa certa rem vendere. Paul. in l. Diligentem. §. Servo quoque. D. Mandat. vel contr.
 Tempestas bona & certa. Cic. 2. Q. frat. 2. Tu si ita expedit, velim quamprimum bona & certa tempestate confendas, ad meque venias.
 Tempus anni certum. Plin. lib. 7. cap. 15.
 Tempus certum, dimensionumque. Plin. Epist. 213.
 Tempore cæli certo. Virg. 4. Georg. 100.
 Tempore certo accidere. Cic. de Somn. Scip. 16. Propter eluviones exustionemque terrarum, quas accidere tempore certo necesse est, non modo æternam, &c.
 Tempore certo convenire. Cic. 2. de Invent. 132.
 Testis certissimus. Sil. lib. 7. 449. — testis certissima vestræ
 Ecce dies pietatis adit.
 Tramite de certo pelli. Hor. 2. Serm. 3. 49.
 Transitus certior. Plin. lib. 3. cap. 11.
 Tribus certa, numero certo. Cic. pro Corn. Balb. 30. Vidi egomet nonnullos imperitos homines nostros civis Athenis in numero iudicum atque Areopagitarum, certa tribus, certo numero, quem ignorarent, &c. Vestigalia certissima. Cic. pro Lege Manil. 6. Aguntur certissima Populi Romani vestigalia & maxima, quibus amissis, &c.
 Verbis certi. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. At vero apud majores tanta religionis

gionis vis fuit, ut quidam imperatores etiam seipfos diis immortalibus capite velato certis verbis pro Repub. devoverent.
 Verbis quibusdam certis fieri divortium. Cic. 1. de Orat. 181. Certis quibusdam verbis, non novis nuptiis, fieri cum superiore divortium, &c.
 De viro loquitur, qui relicta prima uxore, non dato libello repudiij, secundam duxit.
 Vitia certa vocis. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est quin effugere cupiat. mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda.
 Vox certa & confcia. Martial. lib. 11. 62. De Mancio, Et voce certa, confciaque dicebat.
 Puer, an puella matris esset in ventre.
 Voluntatem alicujus alteri certam esse, Alteri consentire. Virg. 4. Æn. 125. ubi Juno Venerem alloquitur,
 — adero: & tua si mihi certa voluntas,
 Connubio jungam stabili. i. e. Si tuum enim officium subsequatur.
 Voluptas certa & pura magis. Lucret. lib. 4. 1069.
 Usuras certas pendere. Ulpian. l. Si remunerandi. §. Apud Julianum. D. Mandat. vel contr.
 Certus, pro Veloci aut Fideli. Virg. 1. Æn. 530.
 — equidem per littora certos
 Dimittam, & Libyæ lustrare extrema jubebo. Ubi Servius Certos interpretatur, aut Veloces, aut Fideles. Utrumque enim, inquit, hoc loco significat. Aliquando & Firmos: ut Sallust. Apud latera certos locaverat. Aliquando & Deliberati iudicii.
 Certus, cum prepositione In, vel Erga, interdum idem est quod Propter, & de quo melius confidas. Valer. 1. Argon. 17.
 — neque enim in Tyrias Cynosura carinas
 Certior, aut Graiis Elice servanda magistris.
 Dubium & Certum, contraria. Lucret. lib. 4. 478.
 Notitiam veri quæ res falsique crearit:
 Et dubium certo quæ res differre probarit.
 Maris certa. Tacit. 4. Hist. 81. Statos æstivis statibus dies & certa maris opperiebatur.
 Certum quiddam & breve exempli causa ponamus. Cic. 1. de Invent. 66.
 Certiora sunt quam quæ apud Sagram. Proverbialis locutio, cuius meminit Cic. 3. de Nat. Deor. 12. Nam de Sagra, Græcorum etiam est vulgare proverbium: qui quæ affirmant, certiora esse dicunt, quam illa quæ apud Sagram. V. Erasim. in Chiland.
 Certum est, i. e. Manifestum. Ter. Eun. 4. 4. 36. Jam fatis certum est virginem vitiatam esse?
 Certum esse deliberatumque. Cic. pro Rosc. Amer. 31.
 Parum certum est mihi de hoc. Cic. 10. Fam. 23.
 Certum est de jure. Cic. 1. Fam. 9. Mihi non tam de jure certum est, (quanquam ne id quidem valde dubium est) quam illud ad tuam summam amplitudinem, dignitatem, libertatem pertinere.
 Certum est de aliquo. Cic. 11. Fam. 2. Quem enim impedimento futurum putas, quum de nobis certum sit nos quieturos?
 Certum est, apud Jurisconsultos, cuius species, vel quantitas, quæ in obligatione versatur, aut nomine suo, aut ea demonstratione quæ nominis vice fungitur, qualis quantaque sit ostenditur l. 6. D. de reb. creditor.
 Certum est, [δίκον, δίδουσα] non modo accipitur pro Manifestum est, ut apud Quintilianum, Nempè legem esse certum est: sed etiam pro Deliberatum & constitutum est. In quo secundo plerumque adiungitur datus cum infinitivo: ut, Certum est mihi ire in Hispaniam, (δίδουσα μοι) Nonnunquam datus subintelligitur, ut apud Virg. 10. Ecl. 52.
 Certum est in filvis inter spelæa ferarum
 Malle pati. Hæc Valla lib. 5.
 Certum est facere. Plaut. Amph. 1. 1. 109. Certum est hominem eludere. Ter. Eun. 2. 3. 95. Si certum est facere, facias.
 Non certum est mihi quid agam. Ter. And. 1. 3. 4.
 Mihi certum est. Cic. 7. Att. 3. Mihi certum est ab honestissima sententia digitum nusquam.
 Certum est tibi. Ter. Eun. 3. 3. 31. Si istuc ita certum est tibi, amabo, ut illuc transeas, ubi illa est, &c.
 Certum est, pro Tutum est. Cic. 13. Att. 7. Venisse a Cæsare narrabat litteras. hoc scribere, sibi certum esse Remæ manere, &c.
 Certum atque obtinatum. Liv. 2. 15.
 Certum est istuc? Ter. Hec. 2. 2. 30.
 Definitum aut certum esse. Cic. 3. Fam. 8. Nihil enim habent quod definitum sit, aut certum.
 Audire certum, pro Certo audire. Hor. 2. Serm. 5. 100.
 Et certum vigilans, quartæ sit partis Ulysses
 Audieris hæres. Potest etiam exponi Certum vigilans, eadem ratione, pro Certo vigilans.
 Clare & certum loqui, i. e. Aperte & distincte, ut ab omnibus intelligatur. Hor. 2. Serm. 6. 27.
 Facere alicui certum. Plaut. Pseud. 2. 2. 4. Nimis velim qui certum mihi faciat, Ballion hic leno ubi habitat.
 Facere alicui certus. Plant. Men. 5. 2. 12. Nec quid id sit, mihi certus facit, quid velit, quid me accersit.
 Facere alicum certum. Plaut. Pseud. 1. 1. 16. Fac me certum quid tibi sit. Virg. 3. Æn. 179.
 Anchisen facio certum, remque ordine promo.
 Habere alicui certum. Cic. 1. Att. 8. Neque tamen id ipsum certum habeo.
 Habere certum de aliquo quid agat. Cic. 12. Fam. 5. Idem 1. de Nat. Deor. 6. Multum autem fluxisse video de lioris nostris, quos plures brevi tempore edidimus, variumque sermonem partim admirantium, unde hoc philosophandi nobis subito studium extitisset, partim, quid quæ de re certi habebamus, scire cupientium. Idem 6. Att. 5. De quo adhuc nihil certi habebamus.
 Mittere certa ad alicum. Cic. 16. Att. 13. Omnia igitur velim explices, & ad me certa mitas.
 Invenire certum. V. INVENIO.
 Nescire certum. Cic. pro Sull. 8. Sed tamen quid respondit de Sulla Cæsaris? se nescire certum.
 Ponere certum in aliquo. Cic. de Fato 12. Quoniam certum in Fabio ponitur, natum esse eum in Canicula oriente, &c.
 Scribere clara certa. Cic. 16. Att. 13. In presentia mihi velim scribas quibus, &c. tu mihi de his rebus quæ novantur, omnia certa, clara.

Scire certum. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Non certum scio.
 Certo certius. pro Verissimo. J. Cr. utuntur. Ulpian. in l. ait Prætor. §. Si quum mulier. D. Quæ in fraud. credit. Neque enim dos in fraudem creditorum constituenda est: & hoc certo certius est, & tepissime constitutum.
 Nihil invenies magis hoc certo certius. Plaut. Capt. 5. 4. 111.
 Pro certo creditur. Sallust. Catil. cap. 15. Pro certo creditur necato filio domum scelestis nuptiis vacuefisse.
 Pro certo dicere. Cic. 2. de Nat. Deor. 48. Nec enim hunc ipsum mundum pro certo rotundum esse dicitis.
 Pro certo habere. Cic. Brut. 5. Neque nuntiabatur quicquam quod pro certo haberemus.
 Pro certo habere de re aliqua. Cic. 9. Att. 18. Quoniam de adventu Cæsaris pro certo habebamus.
 Pro certo negare. Cic. 5. Att. 21. Sed posthac omnia, quæ certa non erunt, pro certo negato.
 Pro certo polliceri atque confirmare aliquid. Cic. 2. de Lege Agr. 101.
 Pro certo putare aliquid. Cic. 9. Att. 18.
 Pro certone. Ter. Adel. 3. 4. 32. Pro certone tu istuc dicis?
 Certus, cum genitivo: ut, Certus evndi, Indubitabiliter profecturus; sic exponit Servius in illud Virg. 4. Æn. 554.
 Æneas celsi in puppi, jam certus evndi.
 Desiccandi certus. Tacit. 4. Hist. 14.
 Destinationis certus. Tacit. 12. Ann. 32. Jam ventum haud procul mari, quod Hiberniam insulam aspectat, quum ortæ apud Brigantes discordiæ retraxere ducem destinationis certum, ne nova moliretur, nisi prioribus firmatis.
 Dissidii. Tacit. 4. Hist.
 Exitii. Tacit. 1. Ann. 27. de Cn. Lentulo, Jamque lapidis ictu cruentus & exitii certus, adcursum multitudinis, quæ cum Druso advenerat, protectus est.
 Futuri. Sen. Herc. for. 12.
 Laudis certus, Laudem certo sperans. Sil. lib. 16. 447.
 Matrimonij certa. Tacit. 12. Ann. 3. Nam ubi sui matrimonij certa fuit, fruere majora, nuptiasque Domitij, quem ex Cn. Ænobarbo generat, & Octaviæ Cæsaris filiae moliri. De Agrippina loquitur.
 Necis certus, Certus mori. Sil. lib. 4. 107.
 Sceleris certa mulier. Tacit. 12. Ann. 66. ad finem. i. e. Quæ omnino decrevit patrare scelus. Bud.
 Spei. Tacit. 4. Hist. 3.
 Vita relinquenda. Tacit. 4. Ann. 34.
 Certus, cum ablativo, ut, Jaculis certus, Optimus jaculator. Valer. Argon. lib. 1. 366.
 Certus, cum infinitivo, ut, Certus succurrere, i. e. Paratus. Valer. 2. Argon. 457.
 Acrius hoc instare viri, succurrere certi.
 Mori. Virg. 4. Æn. 564.
 Præbere. Lucan. lib. 3. 557.
 At Romana ratis stabilem præbere carinam
 Certior. h. e. Firmior & aptior.
 Compar. [ἀδύνατον] Peritor. Sen. Hippol. 192.
 Ipsumque Phœbum tela qui nervo regit,
 Figit sagitta certior missa puer.
 Certior facere alicum [παρρησιας, διέν, παροδορῆσαι] Cic. 6. Verr. 72. Adsum Segestiani clientis tui, focij Populi Romani atque amici, certiorum te facient, P. Africanum Carthaginis delecta, &c. Africanus in l. Eum qui. §. 1. D. de affir. hæred. Filiusfamilias hæres scriptus patrem suum certiorum fecerat, videri sibi solvendo esse hæreditatem.
 Quam diligentissime facere alicum certiorum. Cic. 1. Att. 11.
 Per litteras certiorum facere de re. Cic. 1. Fam. 9. Tu me de tuis rebus omnibus, & Lentuli tui, nostrisque studiis & exercitationibus velim quam familiarissime certiorum, & quam frequentissime facias.
 Per notas certiorum facere. Cic. 2. de Divin. 47.
 Fieri certiorum adventu alicujus. Cic. 5. Verr.
 Certiorum fieri scripto alicujus. Ovid. 6. Epist. 4.
 Quantum potes, me certiorum face. Ter. Phorm. 4. 3. 69.
CERTIOR, Ære, pro Præmonere. Ulpian. in l. 1. §. sed utrum. D. de eo qui pro tutor. &c. Sed si cognitio quod tutor non fuit, abstinuit se ab administratione, videamus an teneatur, si necessarios pupilli non certioravit ut ei tutorem peterent, quod verius est.
 Certioror, Pass. [παρρησιας] Jari. Certiorum fieri. Ulpian. in l. 1. §. venditor. D. de act. empt. & vend. Hæc ita vera sunt, si emptor ignoravit servitutes: quia non videtur esse celatus qui scit, nec certiorari debuit qui non ignoravit.
CERTIORATUS, Partic. Ulpian. in l. Quod & lex. D. de libero homin. exhib. Is qui nescit apud se esse hominem liberum, dolo malo caret. sed ubi certioratus retinet, dolo malo non caret.
CERTISSO, Ære. Certus sio. Pacuvius apud Nonium 2. 160. Vocant coquos, unde certissent.
CERTITUDO, inis. f. a Certus, vox hæc legitur apud Amm. Marcell. lib. 30. a pr. In cuius fidei certitudine mansit immobilis. Sed non invenitur apud ullum auctorem probate auctoritate. Nec in Mss. Ammian. teste Madr. Vales. V. Voss. de Vit. Serm. 1. 6. Vort. de Lat. Sufp. cap. 7. Cellar. Antib. p. 16.
CERTUS, Adv. [ἀπίος, in dia] confirmatus. Ter. Adel. 3. 4. 32. Numquam illa quæso parantur? e. certe Hegio.
 Certe, Ironice dictum. Ter. And. 5. 6. 9. Nescis quid mihi obtigerit.
 p. certe: sed quid mihi obtigerit scio
 Certe captus est, i. e. Sine dubio, ut ait Donatus. Ter. And. 1. 1. 55.
 Certe est. Plaut. Trin. 4. 3. 65. Etne quidam, an non est? is est, certe is est, is profecto.
 Certe est. Cic. 2. de Divin. 18. Ut mihi ne in deum quidem cadere videatur, ut sciat quid casu aut fortuito futurum sit: si enim fuit, certe illud eveniet, nulla fortuna est.
 Nescio certe. Hor. 1. Serm. 9. 67.
 Nam certe neque tum peccavi, quum, &c. Cic. 8. Att. 16.
 Res fortasse veræ, certe graves. Cic. 4. de Finib. i. e. Ut saltem.
 Regium certe genus. Hor. 2. Carm. 4. 15.
 Quanti certe facis. Cic. 12. Att. 36. Qui quidem tibi inveniendi sunt, hæc me tanti facis, quanti certe facis.

Profecto certe. Cic. 1. de Nat. Deor. 5. Quorum opiniones quum tam variæ sint, tamque inter se diffidentes: alterum profecto veri potest, ut earum nulla: alterum certe non potest, ut plus una vera sit.

Certe, concedentes. Græce *καί*, ut vult Bud. Cic. in Orat. 144. At dignitatem docere non habet. Certe, si quasi in ludo. Idem 2. de Finib. 91. Naturales divitiis dixit parabiles esse, quod parvo esset natura contenta. certe, nisi voluptatem tanti aestimaretis.

Et certe. Cic. pro Marcell. 6. Et certe in armis, militum virtus, locorum opportunitas, auxilia fororum, classes, commeatu, multum juvant.

Certe, pro Etiam, vel simili quadam particula, teste Bud. Cic. 3. de Finib. 33. Eratenim, si cuiusquam, certe tuum, nihil præter virtutem in bonis ducere.

Certe, pro Saltem, vel Utinamque. Cic. 4. de Finib. 60. Totum genus hoc & Zeno, & ab eo qui sunt, aut non poterunt, aut noluerunt, certe reliquerunt. Idem 4. Fam. 7. Victi fumus igitur: aut si vinci dignitas non potest, certe fracti atque abjecti.

Vel certe. Cic. 1. Tusc. 117. Homines mortem optare incipiant, vel certe timere desistant.

At certe. Cic. 9. Att. 10. De eo quod ad nos scripsisti, tibi consilium dabimus: quod si non fuerit prudens, at certe ab optima fide & optimo animo proficiscetur.

Certe, pro Tamen. Cic. 16. Att. 7. Etsi, quamvis non fueris suavor & impulsor protectionis meæ, approbator certe fuit.

Certe enim. Cic. 1. Acad. 12. Certe enim recentissima quæque sunt correctæ & emendata maxime. In hoc genere loquendi abundat Enim. Idem de Clar. Orat. 123. Certe enim & boni aliquid attulimus juventuti.

Certe si. Ter. And. 3. 2. 14. Saltem accurate, ut metui videar: certe si resciverim.

Certe hercle. Ter. And. 3. 2. 15. Certe hercle nunc hic se ipse fallit, haud ego.

Tam hercle certe. Plaut. Merc. 2. 2. 52. Certen' vidit? A. tam hercle certe, quam ego nunc te, ac tu mevides.

Certe quidem pol. Ter. Eun. 4. 5. 5. Certe tu quidem pol multo hilarior. Enim, edepol, hercle, quidem, & pol, quum post *certe* ponuntur, sunt ornativæ tantum particulae.

Certe equidem. Virg. 9. Ecl. 7.

Quidem certe. Cic. 16. Att. 6. Sed ita, si ante Kal. Januar. redeam: quod quidem certe enitar.

Certe igitur. Cic. 2. de Divin. 23. Certe igitur ignoratio futurorum malorum utilior est, quam scientia.

Certe scio. Ter. Adel. 2. 3. 23. Satis certe scio. Cic. 12. Philipp. 29. Nam Martiam & quartam nihil præter dignitatem & decus comprobaturas esse certe scio.

Certe edepol scio. Plaut. Amph. 1. 1. 115.

Atqui certe. Cic. 7. Att. 7. Atqui certe ille agere debuit: &c.

Et certe. Ter. Eun. 5. 6. 4. Sed estne ille nosse Parmeno? & certe ipse est. Valla lib. 2. Certe conjunctum cum conjunctione Est, semper affirmat. Compar. Certius explorata referre. Liv. 3. 40.

Superl. Tertullus de Pallio, cap. 4. Tunc certissime pallium, super omnes exuvias & peplos, Augusta vestis.

CERTO, [*ἀσφαλις*] Adverbium similit affirmandi, quod etiam pro certo dicimus. Plaut. Amph. 1. 1. 213. At mentris etiam, certo pedibus non tunicis venis.

Certo hæc mea est. Plaut. Pœn. 5. 4. 52. Ut modeste orationem præbuit? certo hæc mea est.

Certo enim ego vocem hic loquentis modo me audire visus sum. Plaut. Aul. 5. 1. 4.

Quidem certo. Plaut. Epid. 3. 2. 42. Me quidem certo servavit consiliis suis.

Quidem hercle certo. Ter. Phorm. 1. 3. 12. Nam tua quidem hercle certo vita hæc expetenda est, optandaque est.

Certo scire. Cic. pro Cæcin. Veniunt in mentem mihi per multa, vobis plura, certo scio.

Et ea est certo. Plaut. Pœn. 5. 5. 20. Satin' hoc oculis cerno? estne illæc mea amica Antherabilis? & ea certo est.

Certo perii. Plaut. Pœn. 3. 5. 42. Nunc pol ego perii certo, haud arbitrario.

Certo comperi. Ter. Eun. 5. 1. 8. Quid ais venefica? P. atqui certo comperi.

Satin' hoc certo? G. certe hisce oculis egomet vidi. Ter. Adel. 3. 2. 31.

Futurum certo. Cic. 5. Tusc. 81. Nihil ita expectare, quasi certo futurum.

Scire certo. Cic. 6. Fam. 4. Equidem quum hæc scribebam, aliquid jam actum putabam, non quod ego certo sciam, sed quod haud difficilis erat conjectura.

Videntur certo hæc erumpere aliquo. Cic. 2. Att. 22.

Certo, sine dubio. Plaut. Men. 5. 8. 9. Liberum ego te iussi abire? M. E. certo.

CERVA, CERVARUM. IN CERVIS.

CERVARIA, Locus ad portum Veneris, Gallie Aquitanicæ finis. Auctor Pomp. lib. 2. cap. 5. & 6. Nunc vulgo dicitur *Collivere*, ut ait Olivarius in Melam.

CERŪCHUS, i. m. [*κερῦχος*] Latine dicitur Cornutus: poniturque pro Cornibus navalibus, id est extremis antennis, quæ in utrumque veli latus diffunduntur: de quibus Virg. 3. Æn. 549.

Cornua velatarum obvertimus antenarum. Quidam Ceruchos accipiunt pro Cæva illa, quæ in fastigio navigii sustollitur, effigie corniculata. Valer. 1. Argon. 469.

Temperet ut tremulus Zetes, fraterque ceruchos. Lucan. lib. 8. 177. Surget, & instabit fummis minor Urfa ceruchis. De Polo Arctico loquitur, quo reguntur naves.

CERVICAL, IN CERVIX.

CERVINUS, IN CERVUS.

CERVISIA, æ. f. Genus potus ex hordeo. Plin. lib. 22. cap. 25. extr. Ex istis sunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia. Quo loco quidam Cervisiam legunt. Ulpian. in l. Siquis. §. 1. D. de tritico, vino, &c. Certe zythum, quod in quibusdam provinciis ex tritico, vel ex hordeo, vel ex pane conficitur, non continebitur. Simili modo nec carni, nec cervisia continebitur. [Forte apud Plin. legendum Et cervisia plura genera.]

CERVIX, Æcis. f. [*κέρως*] est Posterior colli pars, unde origo est omnibus

nervis, Jugulus anterior, unde vox halitusque procedit. Collum omnes partes in solidum complectitur. Hæc Valla lib. 4. Plin. lib. 11. cap. 37. Cervix nulli, nisi quibus utraque hæc: ceteris collum quibus tantum gula. Sed quibus cervix, & multis vertebatque orbiculatim ossibus flexilis ad circumspæctum, articulo rum nodis jungitur.

Et quoniam nervi qui corpus erectum rigidumque faciunt, in cervice sunt collocati: idcirco dicimus Hominem duræ cervicis, quasi Indomabilem, more ferocium boum: vel Qui cervice erecta & rigida, contumaciam quandam & rigorem mentis præ se fert, tanquam nemini caput inclinare volens. Hæc Valla lib. 4. 36.

Cervices etiam dicimus pro Cervice: immo singulari numero neminem ante Hortensium dixisse Quintilianus est auctor, lib. 8. cap. 3. Hæc Valla præscripto loco. Cic. 2. Philipp. 51. Cervicesque suas ei objecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt. Al. Subject.

Cervices, pro Cervicem. C. Gracchus ne in potestatem inimicorum veniret, Philocrati servo suo cervicibus incidendas præbuit. Valer. Max. libri sexti cap. 8. tmemate 3. H. St.

Cervix (inquit Serv. in Virg. 2. Æn. 707.) cum numero singulari dicitur, Collum significat: si plurali utitur, Superbiam ostendimus, ut Frangere cervices. Cic. 7. Verr. 147. V. Frangere p. p. Sed hoc discrimen nullius penitus auctoritatis videtur: si, ut supra dictum est, Veteres in plurali tantum usurparunt, ut discrete Varro prodidit de L. L. 7. 5. & 9. 4. Enimvero diu ante Hortensium singulari usus est Pacuvius, ex quo Cic. 2. de Divin. 133. de Testudine:

Quadrupes, tardigrada, agrestis, humilis, aspera, Capite brevi, cervice angusta, aspectu truci. Necnon & Lucret. lib. 6. 741.

Præcipitque cadunt molli cervice profusæ. Et recentiores differentiam notatam omnino neglexerunt, ut patet ab exemplis quæ sequuntur.

Cervicum mollitia. Cic. in Orat. 59. Nulla mollitia cervicum, nullæ argutiæ digitorum.

Redundare cervicibus. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Tuus autem deus non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus.

Tantis cervicibus homo, qui. Cic. 5. Verr. 135. Recuperatores dicis te daturum. bene agis. tamen siqui erunt tantis cervicibus Recuperatores, qui audeant in provincia, quum Prætor adsit, non solum contra voluntatem ejus, sed etiam contra fortunas judicare. I. e. Tam obstinati. Alta cervices. Virg. 2. Æn. 219.

Anguina. Pacuvius apud Cic. 2. de Divin. 133. V. paulo ante.

Candida. Hor. 2. Carm. 9. 3.

Captiva, Quæ vinculis coercetur. Ovid. 4. Trist. 2. 21.

Vinclaque captiva reges cervice ferentes.

Dubia cervice labare, Vacillanti neque erecta cervice esse. Sen. Agam. 8.

Cur ista vates corpus effusa ac tremens dubia labat cervice? Eburnea. Ovid. 20. Epist. 57.

Fortissima. i. e. Cervix viri fortissimi. Sil. lib. 13. 373.

Horrida cervix. Ovid. 8. Met. 284.

Intacta, Quæ nondum jugum passa est. Virg. 4. Georg. 540.

Quattuor eximios præstanti corpore tauros Ducit, & intacta totidem cervice juvenas.

Lactea, Alba. Virg. 10. Æn. 137.

Lævis. Propert. lib. 3. 17. 31.

Languida. Stat. 10. Theb. 300.

Mollis, pro Defessa & lassæ. Lucret. lib. 6. 744.

Marmoræa. i. e. Pulchra. Virg. 4. Georg. 523.

Nivæa. Claud. Laud. Seren. 120.

Opima cervix. i. e. Pinguis. Sen. Hippol. 10.

Plurima. Virg. 3. Georg. 52. — optima torvæ Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix.

Prona. Sen. Herc. fur. 11.

Rebellis. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 1. 155.

Rosæa cervix. Hor. 1. Carm. 13. 2. h. e. Pulchra. Acron. Virg. 1. Æn. 406.

Terres. Lucret. lib. 1. 36.

Torosa. Catul. 61. 83.

Abrupta cruor e cervice profunditur. Ovid. 8. Met. 764.

Abcindere cervicibus caput. Cic. 11. Philipp. 5. Post autem cervicibus caput abscidit, idque fixum gestari iussit in pilo, &c. De Trebonio.

Adigere cervicibus sub juga. Claud. Laud. Seren. 120.

Applausæ cervicis fontium amare. De equis proprie dicitur. Sil. lib. 16. 357.

Camphasus ipse asper, nec qui cervicis amaret Applausæ blandos fontus.

Astricta: subaudi Ad catenam aut funem. Juvenal. 10. Sat. 88.

Avulsa. Lucan. lib. 8. 12.

Cæsa cervix. Juvenal. 10. Sat. 120. De Cicerone loquitur, cui ob ingenium ac summam eloquentiam, Popillius Lanas manum & collum amputavit iussu M. Antonii.

Contenta cervicis boves plaustra trahere dicuntur. i. e. Constanti & firma cervice. Virg. 3. Georg. 536. — montesque per altos Contenta cervice trahunt fridentia plaustra.

Coronant cervicem plumæ. Lucret. lib. 2. 801.

Curvata. Claudian. de Nupt. Honor. & Mar. 291.

Dare brachia cervici. Hor. 3. Carm. 9. 3.

Dare cervicis aliquid. Cic. 5. Philipp. 42. Nullum erat consilium publicum, nulla libertas: danda cervicis erant crudelitati nefariz.

Vide infra Præbere cervicis H. St.

Demittere a cervicibus corpus. Auct. ad Heren. lib. 3. 26.

Detorque cervicem ad aliquid. Hor. 2. Carm. 12. 26.

Detrectare onus rebellis cervicæ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 155.

Fluit cervix, Quæ fessa vacillat & inclinatur deorsum. Virg. 3. Georg. 524.

Ad terramque fluit devexo pondere cervix.

Frangere cervicem. Cic. 7. Verr. 109. Prætorum tu accusas? frange cervicem. [i. e. Pertinaciam translate. Aliter in Vat. 26. Pregeris ne in carcere cervicis ipsi illi Vettio. Porfusus contra Servii argutias. V. supra in hac col.]

Impendit cervicibus gladius. Cic. 5. Tusc. 62. In hoc medio apparatu fulgentem gladium & lacunari feta equina aptum demitti iussit, ut impenderet illius beati cervicibus. De Dionysio tyranno & Damocle loquitur.

Inclinare cervicem ad aliquid. Stat. 6. Theb. 852.

Inclinata cervix. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Inflexam cervicem ponere. Virg. 3. *Æn.* 631.
 Nam simul, expletus dapibus, vinoque sepultus,
 Cervicem inflexam posuit, jacuitque per antrum.
 Intenta. Sen. in Agam. 13. subaud. Ad ictum.
 Juncta est humero. Ovid. 12. Met. 299.
 Locata. Juven. 9. Sat. 143. De feris Mœsiæ regionis, quæ est Pannoniæ finitima, loquitur, qui, ut fortissimi, ad læticam sciendam Romæ locabantur.
 Natæ ad jugum boum cervicis. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quid de bubus loquar? quorum ipsa terna declarant non esse fe ad onus accipiendum figurata, cervicis autem natæ ad jugum, &c.
 Petere terram cervicis, In terram cervicem inclinare. Sen. Herc. fur. 9. Portant funus cervicis. Juvenal. 10. Sat. 260.
 Præbere cervicis. Cic. Anteq. ired in exil. 21. Sed illud queror, quod non jam ad unius perniciem, &c. ore oppresso cervicis esse præbendas.
 Recessit caput cervicis. i. e. Avulsim aut abscissum est. Ovid. 2. Pont. 8. 65. Reflectere cervicem. Stat. 1. Achil. 382.
 Reflexa cervix. Virg. 10. *Æn.* 535.
 Reponunt cervicem oratores. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Rotare cervicem, rotata cervix. Lucan. ad Pison. 53.
 Soluta cervix, Rupta. Sen. Herc. fur. 12.
 Subacta cervicis jugum ferre. Hor. de Carm. 5. 2.
 Suberat amphoræ cervix. Martial. lib. 12. 32.
 Focum ferentis suberat amphoræ cervix.
 Sustinere collo & cervicibus pœnam avaritiæ alicujus. Cic. 7. Verr. 107.
 Sustinere cervicibus Rempub. Cic. pro Domo 142. Quæ quum ita sint, Pontifices, revocate in animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam Rempubl. quam antea cum viris fortibus multis, in hæc vero causa solis vestris cervicibus sustinetis.
 Securim cervicis tingere dicitur, Cui cervix securi amputatur. Hor. 3. Carm. 23. 13.
 Victima pontificum sceures
 Cervicis tinget.
 Tollere cervicibus. Quintil. lib. 4. cap. 2. p. 350. Quæ tamen exanimatæ tectore, hostium adventu percepto, excitare Antonium conabantur, nomen in clamabant, frustra cervicibus tollebant, blandius alia ad aurem invocabat, vehementius etiam nonnulla seribat.
 Tutari cervicis. Cic. pro Sext. 90. An qui sua tecta defendit, &c. monetur ut aliquo præsidio caput, & cervicis, & jugulum, ac latera tutetur: hunc de vi accusandum putas?
 In cervicibus nobis esse dicuntur, quæ cum periculo nostro in vicinia sunt, aut aliqui gravia impendent. Justin. lib. 29. 3. extr. Sed nec Romani, quibus Pœni & Annibal in cervicibus erant, soluti metu Macedonico videbantur.
 In cervicibus bellum esse, pro Vicinum esse aut imminere. Liv. 22. 33. Adeo est bellum esset ingens in cervicibus, nullius usquam terrarum rei cura Romanos, ne longinqua quidem, effugibat.
 Avertere aliquem a cervicibus. Cic. Brut. 16. Præsidium omne esset in puero, qui a cervicibus nostris avertisset Antonium. De Octavio Cæsare loquitur.
 Collocare legiones populi in cervicibus. Cic. 12. Fam. 23. Brundisium erat profectus, &c. easque ad urbem adducere, & in cervicibus nostris collocare. De Antonio loquitur.
 Depellere aliquem a cervicibus. Cic. 3. Philipp. 8. Virtute enim admirabili Cæsaris, &c. a cervicibus nostris est depulsus Antonius.
 Imponere cervicibus. i. e. quasi Jugum servitutis injungere. Curt. lib. 7. 7. pr. Ratus eam urbem, quam in ripa amnis Macedones considerant, suis impostam esse cervicibus. Bud.
 Imponere dominum in cervicibus. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Itaque impostis in cervicibus nostris sempiternum dominum, quem dies & noctes timeremus.
 Repellere a cervicibus. Cic. pro Milon. 78. P. Clodium interfeci, ejus furores, &c. hoc ferro, & hac dextera a cervicibus vestris repuli.
 Restare in capite & cervicibus alicujus. Cic. pro Muren. 79. Non enim deseruerunt, sed ab illo in speculis atque in inniis relicti, in capite atque in cervicibus nostris resisterunt.
 Plumæ columbarum sitæ circum cervicem. Lucret. lib. 2. 801.
 Cervix vitis. Columel. lib. 4. cap. 7. Quum ad unum pampinum jam redegeris, & ipse excesserit pedalem longitudinem, decumminare conveniet, ut in cervicem potius confirmetur, & sit robustior.
 Cervicem de Arbore dixit Stat. lib. 6. Theb. 852.
 Ille autem Alpini veluti regina cupressus
 Verticis, urgentes cervicem inclinat in Austros.
 Cervices lignæ, per metaphoram. Vitruvius lib. 10. cap. 13. E modiolis autem fistulæ sunt continenter conjunctæ ligneis cervicibus, pertinenteseque ad naves quæ sunt in arcula, in quibus axes fit extorno subacti, & ibi collocati.
CERVICAL, vel **CERVICALIS**, is. n. [*κερвикаλίου*] denom. a Cervicibus: significat Cervicis sustentamentum. Juvenal. 6. Sat. 352.
 Conducit comites, fellam, cervical, amicas. Martial. lib. 14. 146.
 Tinge caput nardi folio, cervical olebit.
 Cervicalibus aliquid subjicere. Plin. 20. 20.
 Tribunal, non Tribunal quoddam dicere voluisse scribit Fab. lib. 1. cap. 6. qui Analogiam sequebantur. H. St. Tametsi nullus dubito, quin hujus formæ nomina ab Adj. n. per apocopen formata fuerint, ut Animal ab Animalis, e. Adj. Sic Cervical a Cervicalis, e. Adj. Cervicale tamen, ut obsoletum, æque respuendum puto, ac si quis *ἄ* Animale substantive poneret. At usus postulat Penetrare, non Penetrat.
CERVICATUS, Adj. Obstinatus. Vulg. Interp.
CERVICŌSUS, Adj. Idem. ut, Cervicofosi Judæi. Ambr. V. Voff. de Vit. l. L. 3. 4.
CERVICŌSITAS, atis. f. Sidon. 7. Epist. 9.
CERVICŪLA, æ. f. [*κερβικῶν*] dimin. a Cervix. Cic. 5. Verr. 49. Tamen ne putamus patronum tuum in hoc crimine cerviculam jactaturum, & populo fe ad coronam daturum?
CERULA, In CERA.
CERULEUS, In CERULEUS.
CERUS, Adj. apud veteres Sanctus, unde Ceremonia, ut vult Scal. in Festum. v. Ceremoniæ.
CERUS MANUS, in carmine Saliari, Creator bonus intelligitur. Fest. in Mater Matuta. Scaliger l. c. divisè scribit Cerus Manus.

CERUSSA, æ. f. [*κερυσσῶν*] Genus pigmenti candidi, ex ramentis plumbi compositi: quod Græce Plimmythium vocatur. Plin. lib. 34. cap. 18. Plimmythium, hoc est cerussa plumbiæ dant officine. Laudatissimum in Rhodo. fit autem ramentis plumbi tenuissimis super vas aceti aspergimi impostis, atque ita distillantibus. Quod ex eo cecidit in ipsum acetum, arefactum molitur & cribratur, iterumque aceto misto in passillos dividitur, & in sole siccatur ællate. Et paulo post, Vis ejus eadem quæ supradictis, levissima tantum ex omnibus: præterque ad candorem feminarum. Est autem lethalis potus, sicut spuma argenti: postea cerussa ipsa si coquantur, ruffescit. Plautus Mof. 1. 3. 101. Cedo cerullam. s. quid cerussa opus est? PHILEE. nam qui malas oblinam? s. Una opera ebur atramento candefacere potuisset. Ea enim utuntur mulieres ad faciem dealbandam & illincendam. Ovid. de Med. faciei, 73.
 Nec cerulla tibi, nec nitri spuma rubentis
 Defit.
CERUSSATUS, Adj. [*κερυσσῶν*] ut, Cerullatæ mulieres, quæ candoris comparandi gratia cerussa utuntur. Martial. lib. 2. 41.
 Cerullata timet Sabella folem.
 Cerullata cutis, cerullata buccæ. Martial. lib. 7. 24. Cic. in Pison. 25.
CERVUS, i. m. [*κέρως*] Animal notum: dictum quod *κέρως*, i. e. Cornua gerat, auctore Festo. Varr. de L. L. 4. 24. Quæ quod magna cornua gerunt, Cervi, mutata e in c, ut in multis, quasi Geruli. Plin. lib. 8. cap. 32. Cervis quoque est sua malignitas, quanquam placidissimo animalium.
 Alipedes cervi. Lucret. lib. 6. 766. significat Celeres, quasi Alatos pedes habentes.
 Alati. Ovid. 1. Met. 306.
 Celeres. Stat. 6. Theb. 598.
 Cornigeri. Lucret. lib. 3. 751.
 Errantes. Virg. 5. *Æn.* 253.
 Fugax. Ovid. 3. Trist. 11. 11.
 Imbelles. Virg. 3. Georg. 265.
 Inermes. Stat. 6. Theb. 598.
 Ingentes cervum ad retia premere clamore. Virg. 3. Georg. 413.
 Jugales. Claud. de Bell. Get. 286. Sic illos vocat qui Dianæ currum trahunt.
 Leves. Virg. 1. Ecl. 60.
 Ante leves ergo pascentur in æthere cervi. i. e. Avium more ante cervi volabunt. Servius.
 Ociore cervi. Hor. 2. Carm. 16. 23.
 Pavidi formidine. Ovid. 5. Fast. 173.
 Timidi. Sen. Hippol. 4.
 Veloces. Virg. 5. *Æn.* 253.
 Ventosa cervorum mens, i. e. Instabilis, trepida, & timida Lucret. lib. 3. 300.
 Vivax. Virg. 7. Ecl. 483.
 Glocitare, Cervorum esse vocem ait ille, qui Philomelæ carmen composuit, inter Ovidii opera repositum,
 Et barrus barrit, cervi glocitant, & onagri. Tu vide, an fides adhibenda sit auctori.
 Cervi etiam in ædibus rusticis furcæ dicuntur. Virg. 2. Ecl. 29.
 Atque humiles habitare casās & ficere cervos. Ubi Servius, Aut furcas, quæ figuntur ad case sustentationem: quæ dictæ sunt cervi, ad similitudinem cornuum cervinorum. Aut (quod melius est) ficere cervos, i. e. Venari & jaculari, intelligamus: ut magis ad voluptatem eum, quam ad laborem invivare videatur.
 Cervi in re militari, genus valli, A similitudine cornuum cervi dictum ut ait Varro de L. L. 4. 24. Meminit Cæsar de Bell. Gall. 7. 72. ubi *σεραλλας* Græcus Interp. convertit, quod Suid. *πασαλλας* reddit. i. e. Paxillos. V. Lips. Poliorc. 22. Brækh. ad Tibull. 4. 1. 84. vel quos ibi indicat potius auctores.
 Cervus, pro Fugitivo. Sext. Pompeius lib. 17. Servorum dies festus existimatur Idibus Augusti, quod eo Servius Tullius natus ferva, ædem Dianæ dicaverit in Aventino, cujus tutelæ sunt cervi, a quorum celeritate Fugitivos vocant Cervos.
CERVA, æ. f. Plin. lib. 25. cap. 8. Simplicitas cervæ monstrare Elaphoboscon, de qua diximus. Item Sesele enixæ a partu.
 Eripes cervæ. Virg. 6. *Æn.* 802.
 Nec vero Alcides tantum telluris obivit,
 Fixerit aripedem cervam licet.
 Alba cervæ. Gell. lib. 15. cap. 22. V. in SERTORIUS.
 Cretæ cervæ. Sen. Hippol.
 Silicultrix cervæ. Catul. Epigr. 64. 72.
 Tragica cervæ, scil. Quæ in Tragedia Sophoclis dicitur pro Iphigenia immolanda subjecta. Juven. 12. Sat. 118.
 — & si qua est nubilis illi
 Iphigenia domi, dabit hanc altaris, est
 Non sperat Tragicæ furtiva piacula cervæ. Martial. 3. 49.
 Suppositam fama est quondam pro virgine cervam.
CERVŪLA, æ. f. dimin.
CERVULUS, i. m. dimin. Frontin.
CERVARIUS, [*κερβαριῶν*] Adj. ut, Cervarium venenum. Plin. lib. 27. cap. 11. Limeum herba appellatur a Gallis, qua sagittas in venatu tingunt medicamento, quod venenum cervarium vocant.
 Cervaria ovis, Quæ pro cervæ immolabatur. Festus.
 Cervarius lupus, Animal, ut ferant, ex cervæ & lupo, aut Lupa & cervæ ac mistum: de quo sic Plin. lib. 8. cap. 22. de lupis, Sunt in eo genere qui cervarii vocantur, qualem in Gallia & Pompeii Magni arena spectatum diximus. Huic quævis in fame mandenti, si respexit, oblivione cibi surrepere aiunt, digressumque querere aliud.
CERVINUS, [*κερβινῶν*] aliud Adj. Quod pertinet ad cervum, ut, Cervinum cornu, Varro 3. de R. R. cap. 9. Plin. lib. 28. cap. 9. Sanguine quoque cervino, si una urantur, &c.
 Color cervinus, qualis est pellis cervi, vel castaneæ. Pallad. lib. 4. cap. 13. Colores hi præcipui, badius, aureus, albicus, rufus, murteus, cervinus, gilbus, fcutulatus, albus, guttatus, candidillimus, niger pressus.
 Halitus cervinus. Martial. lib. 12. 20.
 Cervinus gelidum forbet sic halitus anguem.
 Pellis. Hor. 1. Epist. 2. 66.
 Sanguis. Plin. lib. 28. cap. 9.
 Vellera cervina. Ovid. 6. Met. 592.
CERVŪTUM, i. n. [*κερβυτίων*] Lignum erectatum, utrinque duos continens serpentes implexos, ita ut fe mutuo & ex adverso intuerentur, quales

quales Græci vocant ἀνταποδοτικοί. Ferunt id caduceatores. & inde illis injuriam intulisse, maximum habebatur nefas. Ex Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 16. V. CADUCEUS.

CERYX, ἄκος, m. [κέρυξ] Latine Praeco & caduceator. Unde Eusebius in Chron. no. 2081, 2082. scribit, a Nerone ceryx fuisse certamine superatos. V. Suet. Ner. cap. 24.

CERYX, alias Hieroceryx, Sacerdos Athenis, vix minister sacrorum Eleusiniorum, alter ab Hierophanta. De hoc intelligenda videntur Senecæ verba de Tranq. Vit. cap. 3. Non vix nisi Consul, aut prytanis, aut ceryx, aut fuffes administrare Republicanum. V. Athenæum l. 14. cap. 23. ibique Causab. & Plutarch. in Alcibiad. Ant. Vandalo Diff. 6. Antiq. Græc. cap. 5.

C E S

CESALE, is. n. dicitur Locus in quo ventrem perurgamus, reliquis ciborum dejectis. Sellam familiarem vocavit M. Varro. Ex Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. ult. [Sed V. Cæsale in CASUS.

CESCUS, l. m. [Κέσος] Pamphylia Civitas, cujus incolæ ad proverbium fuerunt stupidi. V. Erasmi Chil. 2. cent. 6. 85. prov. Cefcon habitas. conf. Plin. 31. 2.

CESENA, Oppidum in Italia. Cujus Q. Cic. meminit 16. Faîn. 27. Nam isti vix sunt digni, quibus alteri Cefenam, alteri Cofustianarum tabernarum fundamenta credas. quo loco Manutius in Scholiis putat legendum Cefennia. Turnebus vero nihil mutandum autumat: quin ut humile & ignobile oppidum, Cefenam hic per ludibrium positam esse credit, adductis auctoritate Sidonii Apollinaris, sic libro 1. Ep. 8. scribens, Et tu isthæc nobis, Cefenatis furni potius, quam oppidi, verna deblateras? Quædam oppida olim minima & frigidissima, hodie flouent, nec ex eorum hujsce temporis magnitudine, qualia olim fuerint atfirmantur est, quum ut in hominibus, sic & in illis magna vis fortune sit in utramque partem. Aliud nisi foran oppidum, Cæsena, de quo Plin. 3. 15. in descr. reg. Octava, per Diphthongum scribitur constanter. V. l. 1. etli ita scribitur etiam apud Cic. h. l. libri emendati.

CESSEDO, [Κέσσο] Narbonensis Gallie oppidum ad Carpentoracten Plinio lib. 3. cap. 4. in descriptione Narbonensis provincie. Vulgo Castres.

CESPES, V. CESPES.

CESPIUS, Unus ex septem collibus urbis Romæ, sic dictus quod sexiceps esset, quem postea Servius Tullius Exquilias cognominavit, ex eo quod ab eo exulta fuissent, quum, ut loco dignitas foret, regiam ibi fumpisset: tametsi ab Excubiis regis dictas nonnulli credant. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 11. V. EXQUILLÆ.

CESIA, [Κέσια] Oppidum in Iberia. Unde fit

CESSEUS, [Κέσσειος] Adj. Valer. 6. Argon. 136.

CSSICUS, CRESSIM, CRESSO. V. IN CRESSO.

CESTICILLUS, appellatur Circulus, quem superponit capiti, qui aliquid est laturus. Fest. Salmat. legit Cesticillus.

CESTREUS, duabus tantum tyllabis [κέστρος] Piscis genus, qui & Cephalus & Mugil vocatur. publicis adulterorum supplicis destinatus apud Athenienses. Vide Cæl. Rhodig. lib. 27. cap. 4.

CESITRON, i. n. [κείτρον] Herba est caulem ferens tenuem, cubiti altitudine, aut majorem, quadratum: folia quercus, mollia, longa, in amitu divisa, odorata, prope radicem majora: in summis caulibus semen, veluti fatuærie, spicatum est. Decerpta hujus folia siccantur plurimos ad usus. Latini Veticoniam nominant. Dioscor. lib. 4. cap. 1. apud quem plura.

CESTROSPHENDONA, æ. f. [κέστροσφενδών] Telum erat femicubitale, bipalme spiculum infixum habens digiti crassitudine, cui ad libram pinna tres, velut sagittis solent, circumdabantur. Nomen invenit a figura & usu, quorum utrumque medium habet inter telum & fundam. [κείτρον] enim Græcis teli genus est, Persico bello inventum, φενδών autem id est, quod Latini fundam vocant. Nam fundæ modo librabatur. Inventum autem fuit hoc teli genus, auctore Livio lib. 42. 65. in bello Macedonico, quem Vide, & Mox CESTRUM.

CESTROTUM, l. n. [κείτρον] Picturæ genus. De cornibus Plinius scribit lib. 11. cap. 37. Nunc tincta, nunc subtilia, nunc quæ cestrotia picturæ genere dicuntur. Cestrotia olim legebatur: sed Turnebus non magis existimat a picturæ genere dici posse Cestrotia, quam Lithotrota. Quare Cestrotia ex manuscriptis restituit, atspulante Harduino. Sunt autem Cestrotia, quæ cestro, per inuisionem picta sunt. V. Plin. ipsum in dict. seq.

CESTRUM, i. n. [κείτρον] Instrumentum, quo cavatur ebur. Plin. l. 35. c. 11. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in eboræ ceto, id est viriculo; donec classes pingi cæpere. al. Viriculo. Cestrum item genus teli Persico bello inventi. Auct. Suidas. Julius Pollux pro Stimulo sive filo accipit. [Immo pro Mallo ferreo. Verum is qui κείτρον, ut, fem. gen. offert. τὸν κείτρον vero Suidas ita fere describit, ut Livius Cestrophendonen. In neutro gen. nusquam offendi.

CETRUS, i. m. [κείτρον] Græcis Verutum significat. V. dict. præced. Hinc quod in Gellio 10. 25. legitur Ruminestor, Turnebus emendandum censet, Runæ, cetrui. [Felicis Lips. Elect. 1. 7. cum in Mil. esset, Rumi gestri faces, restituit divisis vocabulis, Rumices, trifaces, quod Gronov. in textum recepit.

CETRUS, i. m. sine diphthongo [κείτρο] Cingulum quo uxor a marito cingebatur in fide maritali: a variis punctis sic dictum. κείτρο enim pinguere est, & picturæ. Unde Cingulum illud Veneris, quo ipsa Martem sibi, & Juno Jovem conciliare, a poetis Cetrus dicitur. Martial. 4. 13. Ut Martis revocetur amor, summique tonantis, Ate Juno petat cestron, & ipsa Venus.

Lorum item, aut opus interpunctum, acuve pictum, & colli item ornamentum, aut monile feminarum, Cestron vocatur. Martial. lib. 14. 206. Collo nocte puer meros amores, Cestron, de Veneris sinu calentem.

Spirans blando numine cestus. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 124. Solvere ceston. Stat. 5. Theb. 63.

Cestus, pro Alio quovis cingulo, & ligamento, ut vinearum. Varr. 1. R. R. cap. 8. Sub eam, ubi nascitur vasa, subjiciuntur circiter bipedales et furculis furcille, ne vindemia pereat, & vindemia facta denique discat pendere in palmam, aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

Cestus, item Lora erant, quibus pugilum brachia & manus innectebantur, ut siqui hoc tempore pugillatu decertare vellent, chirothecis manus munirent, quo & firmiore scutum inferrent, neque manum læderent, & sine noxa fulminerent adversarii petitionem. Cestus ex eo vocatur, quod, ut opinor, lora illa tilla essent, quasi fit κείτρο ἰσχυρός, i. e. fuisse lorum, ut Græci loquuntur, unde & nomen etiam cingulo Veneris, quod utile sit. Cestus significat Virg. 5. Æn. 425. Et paribus palmas amborum innexuit armis. Item, 5. Æn. 403. — duroque intendere brachia tergo. Ex Turneb. Sed V. CESTUS. Hinc quidam deducunt

CESTICILLUS, l. m. dimin. de quo supra.

C E T

CETARII, CETE, V. CETUS.

CETHEGUS, [Κηθηγός] Cognomen gentis Cornelie. Ex qua familia M. Cornelius Cethegus Consul fuit, Cicerone teste, cum P. Sempronio Tuditano bello Punico secundo, V. Liv. 29. 11. de quo sic scribit ipse in Bruto. 57. M. Cornelius Cethegus (inquit) cujus eloquentia est auctor, & idoneus quidem, mea sententia Q. Ennius, præsertim quum & ipse eum audierit, & scribat de mortuo: ex quo nulla suspicio est, amicitia causa esse mentium. Estigitur sic apud illum in nono (ut opinor) annali. Additur orator Cornelius suaviloquenti Ore Cethegus &c. Paulo post, κηθηγόν quam vocant Græci, cujus effector est orator, hanc Suadam appellavit Ennius. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris Eupolis festiavit, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. conf. Quintilian. lib. 2. cap. 15. Fuit & C. Cethegus, qui in Catiline conjuratione Sallustio commemoratur. V. cap. 17. & seq. Cuius etiam Cicero sæpe meminit in 3. Catil. 8. Atque interea (inquit) fatim admonita Allobrogum C. Sulpicium fortem virum misi, qui ex ædibus Cethegi, siquid telorum esset, efferret: ex quibus ille maximum scarum numerum, & gladiatorum extulit. Hæc ille, Cethegus audeat. Sil. lib. 8. 577. Exertus Cethegus. Lucan. lib. 2. 543. — exercite manus vesana Cethegi. h. e. Habentis humerum & brachium dextrum nudatum & inermis. sic enim solebat hæc familia in aciem ire. Sil. de alio Cethego lib. 8. 587. Ipse humero exertus gentili more parentum, Difficili gaudebat equo. Unde & Nudi Cethegi. Lucan. lib. 6. 794. — Marique truces, nudique Cethegi. Integer Cethegus cecidit. Juvenal. 10. Sat. 258. De Caio Cethego Romano cive intelligit, qui cum Lentulo Pratore & Catilina conjuraverat. dictus integer, quod corpore integro, & non mutilato in bello, mortuus est. Aut quod sine ulla membrorum diminutione, vitam laqueo finierit. Sallust. in Catil. cap. 55. extr. Lentulo vindices rerum capitalium laqueo gulam fregere. De Cethego, eodem modo supplicium sumptum est. Clodius accusat Moechos, Catilina Cethegum. Juven. 2. Sat. 27. Cinctus Cethegos pro Romanorum antiquioribus dixit Horat. de Arte Poet. v. 50. Fingere cinctus non exaudita Nititur Contingere. Et Idem 2. Epist. 2. 117. Que priscis memorata Catonibus atque Cethegis.

CETRI, [Κέτρον] Populi sunt inter Cilices & Pelagos, auctore Strab. lib. 13. Horum meminit Homerus in Odyssæa, l. 518. Sic dictos putat Strabo a Cætio fluviolo quodam in eorum agro. Cujus etiam meminit Plin. lib. 5. cap. 30.

CETRIZIS, [Κηθηγίς] Promontorium in litore Apolloniæ regionis, locus munimine validus, quo aliquando Lyfimachus pro opum suarum thesauris & ærario usus est. Auctor Strab. lib. 7.

CETRUS, [Κέτρον] Norici mons Ptolemæo. Hodie Calenberg vulgo dicitur.

CETRA, æ. f. [κέτρα] Scutum breve loreum, quo, auctore Servio, utuntur Atri & Hispani. Virg. 7. Æn. 732. Lævæ cetra tegit. Liv. 21. 27. Hispani sine ulla mole in utres veterumensis conjecit, ipsi cetris suppositis incubantes, flumen transfavere. Crepitantes cetra. Sil. lib. 16. 30. Pugnax cetra. Lucan. lib. 7. 232. Illic pugnaes commovit Iberia cetras. Rætona. Sil. lib. 3. 347. Nunc, pedis altero percussa verberè terra, Ad numerum rætona gaudentem plaudere cetras. Vericolor. Sil. lib. 3. 278. Cetra reddunt speciem scuta. Curt. lib. 3. cap. 2. Barcanorum equitum duo millia fuerit, armati bipennibus, leuibique scutis, cetra maxime speciem reddentibus.

CETRATUS, Adj. [κέτρατος] Qui cetra utitur. Liv. 31. 36. Nocte cetratos (quos peltatas vocant) loco opportuno inter bina castra in insidiis abdidit. Cæl. 1. Bell. Civil. 39. Erant, ut supra demonstratum est, legiones Afranii teres, Petreii due, præterea scutatae citerioris provincie, & cetratae ulterioris Hispanie cohortes circiter octoginta. V. Dempster. ad Ro. Ant. lib. 10. p. 1028.

CETRUS, i. m. [κείτρον] Belua marina. Festus. Balenam beluam marinam, ipsam dicunt esse pitiricem, ipsam esse & cetum. Plin. lib. 32. cap. 1. Cetos sexcentorum pedum longitudinis & trecentorum sexaginta latitudinis, in flumen Arabiæ intrasse: pinguique ejus mercatores negotiatis, & omnium piscium adipem camelos perungi in eo situ, ut asilos ab his fugent odore. Cetos in recto dixit Cæsus l. 2. de Med. cap. 18. Budaus. [Lind. Cetus exhibet. Sed apud Plin. quoque Cetos n. g. rectum singularem esse docuit Hard. & negat Servius ad loc. Virg. subjectum, Hic cetus, hujus ceti usquam lectum. In vet. Gloss. n. g. Cetum crudum ἀρωματιστός, ut & Fest.

CETRE, n. pl. ejusd. dictionis. [κείτρο] Inmania cete apud Virg. 5. Æn. 822. Tum variæ comitum lucis, inmania cete. Ubi Servius, Græca declinatio τῶν κείτρον, κείτρον: ut βάλαν, βάλαν, nam Latine sic declinari non potest. Scapulosa cete. Stat. 1. Achil. 50. Coent cete. Plin. lib. 9. cap. 50. Pisces attritu ventrium coeunt, &c. Delphini & reliqua cete simili modo, & paulo diutius.

CETARIÆ, arum. [κεταρίαι] Loca juxta mare, flagnante lacu, in quibus thynni, & alii hujusmodi pisces capiuntur & juxta saliantur. Plin. lib. 17. cap. 5. Ferunt & in ea infula tumulo reguli Hermiæ, juxta cetarias, marmoreo leoni fuisse inditos ocus esse fuaragidis.

CETARIA, arum. n. Idem. Hor. 2. Serm. 5. 44. Plures annabant thynni & cetaria crescent. [Nisi Crescet legendum. procepta fiat Schol. vet.

CETARIUS, i. m. [κεταρίως] Qui cete, i. e. magnos pisces venditat, & bolonas exercet, auctore Donato, ad illud Ter. Eun. 2. 2. 26.

Cetarii, lanii, coqui, fartores, piscatores. Cic. 1. Offic. 150. Nec enim quicumq; ingenuum habere potest officina, minimeque artes esse probandæ, quæ ministræ sunt voluptatum, cetarii, lanii, coqui, & c. Cetari, Nonio, genus est piscatorum, quod majores pisces capit. dictum ab eo, quod cete in mari majora sunt piscium genera. Varro γαῖσι αἰωνίων, Non animadverte cetarios, quum videre voluit in mari thynnos, ascendere in malum alte, ut penitus per aquam perspiciat pisces?

CETOSUS, Adj. Avien. Phœnom. de Ceto pisce v. 1300. — cum primum rursus ab undis

Cetosa in superam referunt viscera Cælum.

CETTER, [έτετε ή δέτε] significat Dicite vel Date: ab eo quod est Cedo. Nevius Lycurgo. Pro industria ne te regem prognatum patre Lycurgum cetera. Ennius Medea, Salvete optima corpora, cetera manus vestras, measque accipite. Nonius. Antiquum est. V. CEDO verb. defectiv.

C E U

CEU, [είον, άνωρον, άνωρο] Adv. similitudinis, magis est poetarum, quam oratorum: sed quo multi, & præsertim Plinius. utuntur. Virg. 2. Æn. 116. Adversè rupto ceu quondam turbine venti

Configunt.

Ceu, pro Velut. Plin. lib. 9. cap. 7. Argumento animalium quæ semper defossa vivunt, ceu talpæ.

Ceu, pro Quasi. Plin. lib. 8. cap. 16. Incremento terga, ceu quodam incitamento, flagellantur.

Ceu vero, pro Quasi vero, frequentissime usus est Plin. ut in præfat. sui operis, Ceu vero nefciam adversus Theophrastum scripsisse etiam feminam. Idem lib. 7. cap. 55. Ceu vero ullo modo spirandi ratio homini a ceteris animalibus ditte.

CEVA, æ. [κέβα] Genus vacce humilioris. Columel. lib. 6. cap. 24.

CEVRO, [σελλακωνίζω] Cre. Clunes movere: quod proprie est marium obfœne fer motantium. Usi sunt Poetæ Juven. 2. Sat. 21. & Martial. 3. 95. Cevere [σενοβόσκω] per translationem pro Adulari accipitur: quod quum adularum canes, clunes movent & caudam. Perf. 1. Sat. 87.

— an Romule ceves?

CEVENS, Partic. [σελλακωνίζων] Juven. 2. Sat. 21.

— ego te ceventem, Sexte, verebor?

CEUS, V. CÆUS.

C E Y

CÉYX, γcis. m. [κέυξ] Accipitris genus Suidæ. Rex fuit Thracinæ, Luciferi filius, & maritus Alcyones hliæ Æoli, qui quum ob causam fratris in accipitrem mutati, ad Clarium oraculum consulendum navigaret, tempestate deprehensus est & submersus. Quare quum statuto tempore non rediret, Alcyone multa quotidie vota pro viri salute suscipiebat. Tandem in somnis monita, naufragio eum periisse, quum ad descendum miserabilem viri casum mane ad litus venisset, unde ille solverat, cadaver quoddam fluctibus ad litus vidit expelli: quod quum viri fuisse cognovisset, ac per undas ad illud exilire vellet, deorum miseratione in Alcyonem conversa, ad os mariti advolat: qui & ipse culpa uxoris sentiens, in Alcyonem mutatus est. Fabulam hanc refert Ovid. 11. Met. 544.

C H A

CHAA, [Χαα] inquit Strabo lib. 8. Peloponnesi urbs Leprea vicina, ubi Ephasius campus jacet. Hujus Chææ causa, bellum inter Arcades & Pylios constatum plerique aiunt.

CHAALA, Vicus est Ægypti apud Strabo. lib. 16.

CHABARENÏ, [Χαβαρηνί] Populi Scythici, ad Chalybem fluvium habitantes, qui peregrinarum mulierum, quas nancisci poterant, mammas crudas edebant, & pueros devorabant. Stephanus ex sententia Eudoxi.

CHABRIA, Vicus est Ægypti prope Arabiam. Strabo lib. 17.

CHABRIAS, [Χαβρίας] Athenienfium philosophus, & dux clarissimus. Auctor Suidas. Hujus Demosthenes cum sæpe in orationibus meminisset, tum in oratione ad Leptinem, pluribus res gestas persequitur, & in ejus laudes digreditur. Hic dicere solebat terribiliorem esse exercitum cervorum duce leone, quam leonum duce cervo.

CHADISIA, [Χαδισία] Fluvius est & oppidum ejusdem nominis in Cappadocia, sive Leucosyria, in finibus Themiscyrenæ, non procul a Lycastho. Auctor Plin. lib. 6. cap. 2.

CHÆANITÆ, [Χαεανίται] Populi sunt ad Caucafi montis radices, Septentrionem versus, post Troglodytas, de quibus Strabo lib. 11.

CHÆRE, [Χαίρες] i. e. Salve. Martial. lib. 5. 52. Exprimere, Rufe, fideicula licet cogant, Aves Latium, χαιρες non potest Græcum. Perf. in proëm. v. 8. Quis expedit vitæ suum χαιρες?

CHÆREAS, [Χαίρειος] Statuarius nobilis, Alexandrum magnum, & Philippum patrem ejus fecit, teste Plin. lib. 34. cap. 8. Fuit & alter Chæreas, Atheniensis medicus, de quo idem Plin. meminit lib. 20. cap. pen.

CHÆREFOLIUM, In CHÆREPHYLLUM.

CHÆRÊMÓN, [Χαερεμων] Comicus poeta Græcus.

Fuit item alter, qui scripsit ιστορικόν. Auctor utriusque Suidas.

CHÆRËPHÓN, [Χαερεφών] Atheniensis philosophus, Socratis auditor. Hujus nihil traditur scriptum. Ab hoc natum proverbium, ἄββη δαιμον χαερεφώντων. i. e. Nihil a Chærephonte differens. In Macilentos pallentes, apud Aristophanem in Nubibus. Erat enim Chærephon pallidus, ut qui magno studio philosophiæ operam daret, & in litteras incuberet. Suidas.

CHÆRËPHYLLÓN, [Χαερεφύλλον] Herba est pastinacæ erraticæ, sive dauci folio aliquanto tenuiore, radícula candicante, subamarâ. Veteres Gingidium appellarunt. Nam Chærephylli nomen recentius est, a comæ luxuria, & aspectus jucunditate (ut videtur) impositum. Hodie a vulgo herbariorum Chærefolium, Græca & Latina voce in unam coalescentibus, vocatur. Columel. lib. 11. cap. 3. conf. CÆRËFOLIUM.

CHÆRIS, idis. [Χαίρης] Citharædus ineptus fuit, cujus meminit Aristophanes in Comœdia, quæ inscribitur Αχαίρης. Auct. Suidas.

CHÆRÔNËA, [Χαερόνια] Bœoticiæ vicus, Plutarchi patria, clade Athenienfium memorabilis. Chæronææ meminit Plin. lib. 4. cap. 7.

CHALACANTHA, apud Nicolaum Myrepsum, quandoquidem ambigui video quid eo nomine intelligendum sit, non aliud quicquam est quam Atramentum futurium, quod Chalcantium alii vocant: etiam Chalcantianen interpres Nicandri appellat. Turneb.

CHALÆÓN, [Χαλαίων] Locorum portus, a quo VII. M. passuum introrsus liberum oppidum Delphi, sub monte Parnaso, clarissimum in terris oraculo Apollinis. Plin. lib. 4. cap. 3. extr.

CHALASIS, [Χαλασίς] a medicis appellatur Laxatio articularum, quum scilicet ex lassitudine, nimiove labore, alicæ ex causa evenit, ut laxatis vinculis membrum excidat: ut si radius in brachio a cubito submoveatur, ita ut locus quidam in medio vacuum relinquatur.

CHALASSIS, V. CALASSIS.

CHALASTICA, [Χαλαστικά] Medicis dicuntur Medicamenta relaxantia: inde nimirum, sicut & nomen ipsum indicat, quod tensas laxent particulas. Auctor Galenus lib. 7. de Compos. medicam. secund. gener. conf. CALASTICUS.

CHALASTRA, Urbs ad Thermæum sinum, ut ait Strabo: a Chalastra proximo portu dicta. Hinc

CHALASTRICUS, Adj. ut Chalastricum Nitrum. Plin. lib. 31. cap. 10. Optimum copiosumque in Letis Macedonia, quod vocant Chalastricum, candidum, purumque, proximum salii.

CHALAZIAS, æ. [χαλαζίας] Gemma quæ grandinum colorem habet & figuram, adamantinae duritiæ. Plin. lib. 37. cap. 11. χαλαζία Gr. Grando est.

CHALAZION, [χαλαζιον] Tuberculum est in oculorum palpebris, non dissimile illi, quod a Græcis κερθί appellatur, diverse tamen figuræ, & mobile, si huc atque illuc pellatur. De hoc meminit Galen. lib. 14. Method. & lib. 4. de Compositione pharmac. secund. locos. & in Finit. medic.

CHALAZOPHYLAX, æcis. m. [χαλαζοφύλαξ] Observator grandinis future, interprete Seneca, Quærit. Nat. 4. 6. Ubi & modum describit, quemadmodum instantem grandinem sacrificiis averterint, apud Cleonæos huic rei publice constituit. Add. Plutarch. Symp. 7. Probl. 2.

CHALBANE, In GALBANUM.

CHALCÆA, vel CHALCÆA, [Χαλκία] Festa quædam erant, quæ nonnulli vocant Athenæa. Alii etiam Pandemum, quoniam ab omnibus celebrarentur: quandoquæ mox a cerdonibus tantum, aut operariis, & fabris præsertim, ut refert Harpocration, & Apollonius Acharneus. Quo argumento prodidere quidam, Athenienses primum ærariam fabricam exercuisse, ut scribit Eustathius.

Fuit & Menandri fabula, titulo Chalcea, ut annotavit Cæl. Rhodig. lib. 19. cap. 9.

CHALCANTHOS, [χαλκάνθος] vel CHALCANTHEUM, [χαλκάνθηον] Atramenti genus a limilitudine æris sic dictum: quippe Græcis æs χαλκός. Vulgo hoc a vitri similitudine Vitriolum nominant. Fuit nullius in locis, præcipueque in Hispania e puteis stagnive habentibus id genus aquæ. Decoquitur ea admitta pari mensura dulcis aquæ, & in piscinas ligneas funditur. Immobiles super has transtris dependent retes, lapillis extente, quibus adhærens limus vitreus acinis, imaginem quandam uvæ reddit, exemptum ita triginta diebus siccatur. Color est cæruleus, spectabili nitore, vitrumque esse creditur. Diluendo fit atramentum tingendis aptum coris, & hoc factitium vocant. Hæc Perottus ex Plin. lib. 34. cap. 12. Celf. lib. 5. cap. 1. Sanguinem supprimunt, inquit, atramentum futurium, quod Græci χαλκάνθηον appellant. Plenius Galen. lib. 9. de Simpl. med. facult. V. Atramentum futurium, in ATRÆ.

CHALCÆ, [Χαλκίη] Insula est cum oppido, circa Rhodium. Auct. Plin. lib. 5. cap. 31.

CHALCÆDON, [Χαλκιδών] Oppidum est Thraciæ ad Bosphorum Thracium, non procul a Byzantio. Plin. lib. 5. cap. ult. Chalcedonis meminit Pompon. lib. 1. 19.

CHALCÆOS, [χαλκίος] Genus herbæ. Plin. lib. 21. c. 16. Carduus & folio & caule spinosus lanugines habet. Item acorna, leucacanthos, chalceos, cnidos, & c.

CHALCERRITIS, Insula est in Ponto, alio nomine Aria appellata, Marti sacra. Ex Plin. lib. 6. cap. 12.

CHALCËRTUM, Herbæ genus. Plin. lib. 26. cap. 7. Item herba chalcetum e vineis contrita inponitur.

CHALCËUTICE, [χαλκιδιτική] Æraria fabrica dicitur.

CHALCÆUS, [Χαλκίος] Adj. i. e. Æreus. Martial. lib. 9. 56. Tam stupidus nunquam nec tu, puto, Glauce fuisse, Chalcea donanti chrysea qui dederas. i. e. Quum dares aurea ei, qui tibi aerea dedisset.

CHALCIA, Insula, quam inter Cycladas Plin. enumerat lib. 4. cap. 12.

CHALCIDENÆ, Fertillissima regio, ut scribit Plin. in descriptione Cœles Syriæ, lib. 5.

CHALCIDICA, CHALCIDICUM, V. CHALCIS.

CHALCIDIDUM, [χαλκιδίδιον] Medicamentum, de quo sic Galen. lib. 2. de Dynamidiis, Chalcididum sic fac, Æris florem in aceto vehementissime subigito, sicca ad solem, fac pulverem, & utere.

CHALCIDICE, es. Genus lacertæ. Plin. lib. 29. cap. 5. Lacerta quam hi sepa, alii chalcidicen vocant, in vino pota, morfus suos sanat.

CHALCITÆCUS, [Χαλκιδιτικός] Minerva a Lacedæmoniis cognominata, cujus, ut Pausan. ait, pag. 99. Wech. simulacrum Gitiadas viri indigena confecit, simulque in eandem versus edidit. Suidas, Chalciæcum Minervam a Spartanis appellatam ait, quod αἰων χαλκίος, h. e. quod ædem æream haberet: vel quod Chalcidenses ex Eubœa exules eam contruxerint. Templi eodem nomine post Thucydidem lib. 1. meminit Cornelius Nepos 4. c. ubi in id Pausaniam confugisse memorat, atque inibi interisse, matre etiamum principe, audito filii scelere, ad occidendum illi egressum lapides ingerente. Meminit & in Parallelis Plutarchus in historiæ ejusdem explicatione. Proinde mirum est adhuc esse aliquos, qui apud Livium 35. 36. extr. Chalcionem legendum putent, & Chalcionem apud Thucydidem Latinum.

Fuit & Minerva Chalcidica in urbe Roma, in nona regione, sive vera P. Victor tradit. Meminit, ni fallor, & Dion. in Histor. lib. 5.

CHALCIPPR, [Χαλκίππρον] Fyllia Ætæa Cholorcum regis, Phryxi uxor, foror Medææ & Abryti, Cyteri mater. Valer. 6. Argon. 479. Cingitur arcans Saturnia læta venenis, Atque hinc virgine venit ad penetralia sedis, Chalciopen imitata sono formaque forem. Ovid. 17. Æpist. 232.

Non erat *Hætes*, ad quem despecta rediret

Non *Hypæca* parens, *Chaliopeque* foror.

C H A L C I S, idis. [*Χαλκίς*] Serpentes venenoli genus est e genere lacertarum, quasdam ærei coloris lineas in tergo habens: unde & nomen habet. Plin. lib. 32. cap. 3. Quippe adversus scorpiones ex vino bibuntur, adversus phalangia, & araneos ex melle, adversus chalcidas cum myrrite. Est & Chalcis, Homero, Avis nocturna, ex genere accipitrum, bellum internecinum cum aquila gerens. Plin. lib. 10. cap. 8. Cymindim vocat. V. not. Hard.

C H A L C I S, [*Χαλκίς*] Pifcis genus. Plin. lib. 32. cap. 11. Chalcis, cobio, callarias, asellorum generis.

C H A L C I S, idis. [*Χαλκίς*] Eubœæ urbs precipua, ab Aulide Bœotiae portu, exiguo Euripo divisa, vetus Atheniensium colonia: ita dicta, si Stephano credimus, a Chalcide filia Afopi: aut certe, quod ærariæ fabricæ ibi primum fuerint repetæ. Vulgo *Negroponte*. Est & alia Chalcis, agri Corinthii oppidum. Tertia Ætoliae, Acheloo fluvio irrigata. Quarta Syriæ a Monicho Arabe condita.

Sunt & aliae ejusdem nominis urbes, quæ enumerantur a Stephano. Est item Chalcis fluvii & pagii nomen, apud Strabonem lib. 8.

C H A L C I D I C U S, [*Χαλκιδικός*] Adj. Qui est ex Chalcide urbe, vel Chalcidica regione. ut, *Arx Chalcidica*. Virg. 6. Æn. 17. Chalcidicaque levis tandem superafit arce. Intelligit Cumas, Chalcidicentem coloniam. V. Gell. 10. 16. Idem 10. Ecl. 50.

I b o, & Chalcidico quæ sunt mihi condita versu Carmina, &c. h. e. ut interpretatur Servius, Theocritio filo. q. V. Varro 3. de R. R. cap. 9. de Gallis gallinaceis, Nec tamen sequendum in seminio legendo Tanagricos, ac Medicos & Chalcidicos, qui sine dubio sunt pulchri, & ad præliandum inter se maxime idonei, sed ad partus sunt steriliore.

C H A L C I D I C U S, in. Genus edificii, teste Festo, ab urbe Chalcide dictum. Hujus meminit Vitruvius lib. 5. cap. 1. his verbis, Sin autem locus amplior in longitudine, chalcidica in extremis constituantur. Meminit & Dion. nec prætermittit Cassiodorus in Consulium factis. Videor etiam observasse Chalcidicum pro Cœnaculo poni. Quod enim Homerus scribit,

Γῆρος δ' ἐὶς ἑπείθ', ἀνέβηκεν κρηχρῶδονα: convertit Ausonius in Perioch. 23. Odyss.

Chalcidicum gressu nutrix superabat anili. Turneb. Adverf. 18. 34.

C H A L C I T E S, Gemma ærei coloris. Plin. lib. 37. cap. 11.

C H A L C I T I S, is. f. [*Χαλκίτης*] Lapis ex quo ipsum æs coquitur. Plin. lib. 34. cap. 12.

C H A L C I T I S, Insula est contra fauces Rhindaci fluvii in Asia. Plin. lib. 5. cap. ult.

C H A L C O P H Ō N O S, [*Χαλκοφῶνος*] Gemma nigra, quæ illisa, æris tinnitum reddit. Plin. lib. 37. cap. 10.

C H A L C O S M A R A G D O S, [*Χαλκοσμάραγδος*] Gemma e Cypro, turbida æneis venis. Plin. lib. 37. cap. 5.

C H A L C O S T H E N E S, [*Χαλκοσθένης*] is. m. Plastes laudatissimus de quo sic Plin. 35. 12. Fecit & Chalcothesenes cruda operæ Athenis, qui locus ab officina ejus Ceramicus appellatur.

Fuit & Statuarum ejusdem nominis. V. Plin. 34. 8.

C H A L C O S, [*Χαλκός*] Genus numismatis Attici, perexigui. Plin. lib. 21. cap. 34. Eadem sex obolos pondere efficit: obolus decem chalcos. Sed Pollux octavam, Suidas sextam, Dioscorides tertiam oboli partem facit. Adeo incerta pecunie vet. æstimatio.

C H A L D Œ A, Regio ad Orientem Judææ. Arabiæ contermina, plana, fontium indiga, in qua est Babylon civitas magna. Vide Interpretationes nominum Hebraicorum. Vt potius Cellarii Geogr. Antiq. lib. 3. cap. 16.

C H A L D Œ I, [*Χαλδæί*] (inquit Plin. lib. 6. cap. 28.) intra confluentem Euphratis, & Tigris habitant. de quibus Strabo lib. 17. sic scribit. Constituta est habitatio quædam in Babylonia philosphis indigenis, plurimum circa astronomiam versantibus, qui Chaldæi appellantur. Horum frequens in facris literis mentio est. Constat autem nusquam diligentius severiusque Mathematica studia excolta fuisse, quam apud Chaldæos.

Unde dicti sint Chaldæi, & quam scientiam proficantur scribit Cic. 1. de Divin. 2. Quum de Affyris loquitur, Qua in natione, inquit, Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati, diuturna observatione fiderunt, scientiam putantur effecisse, ut prædici possent quid cuique evenituro, & quo quique fato natus esset.

Chaldaem, pro Astronomo vel Hariolo accepit Cato, quum inquit cap. 5. Augurem, haruspicem, hariolum, Chaldaem nequem consuluisset velit. Monstra Chaldaeorum. Cic. 2. de Divin. 87.

Promissa Chaldaeorum. Cic. 1. Tusc. 95. Nam nunc quidem cogitationibus molestissimis effeminantur: ut si ante mors adventet, quam Chaldaeorum promissa consequuti sumus, spoliati magnis quibusdam bonis, illius, desuntque videamur. Multos promissis suis ut fefellerint Chaldæi, ostendit idem 2. de Divin. 87.

Quid pollicentur Chaldæi, Columella lib. 11. cap. 1. aperit.

C H A L D Œ U S, Adj. Carmina Chaldaea. Claud. in 6. Conf. Hon. 348. Gens Chaldaea. Claud. 1. Ruff. 148.

Ritus Chaldaeus. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 60.

C H A L D A I C U S, [*Χαλδαίος*] Adj. ut, Genus Chaldaicum. Cic. 2. de Divin. 88. Scyllax Halicarnassæus, familiaris Panatæi, excellens in astrologia, idemque in regenda sua civitate princeps, totum hoc Chaldaicum prædicendi genus repudiavit.

Ratio Chaldaica. Cic. 2. de Divin. 88.

C H A L E P I Versus, [*Χαλεπίαι*] dicuntur Duri, asperi, ac prolatu difficiles, qualis est versus Virgilianus, 8. Æn. 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

C H A L E S T R A, IN CALESTRA.

C H A L O, Ære. Laxare & demittere. Vegetius, Aliquantis centones & culticatas fomis chalang. A Græco *χαλόν* deducitur. Atque hoc etiam verbum hodie nautis familiare est, qui Chalare velum dicunt. Turneb. Adverf. 24. 25. Vitruv. 10. 13. Hinc

C H A L A T O R I U S, Adj. Chalatorii funes apud Vegetium libro ultimo rei militaris, quibus antenna & attollitur & demittitur. In editis, Colatorii legitur, quam scripturam Turnebus non proflus improbat, etfi priorem magis amplectatur. V. Turneb. l. c.

C H A L Ū T E S, um. m. [*Χαλύτεις*] Populi in Ponto juxta Thermoodontem fluvium Straboni & Plinio: qui ferri temperandi arte ceteris præfate dicuntur. Virg. 1. Georg. 58. India mittit ebur: molles sua thura Sabæi, At Chalybes nudi ferrum.

C H A L Y B E S, Ybis. m. [*Χαλύβης*] Genus ferri durissimum, a Chalybibus populis, ut ante dictum est.

Candens chalybs. Sil. lib. 1. 171.

Durus chalybs. Sil. lib. 2. 407.

Chalybs, aliquando accipitur pro Opere ipso ex hujusmodi ferro facto. Lucan. 6. 358. — chalybem, frenofque momordit. Virg. 8. Æn. 446.

Vulnificusque chalybs. ubi Chalybem, pro Chalybeo ense posuit. Lethifer chalybs, Enfis. Valer. 6. Argon. 342.

Strictus chalybs, i. e. Enfis. Sen. Thyest. 4.

Item Chalybs est Hispania fluvius, in quo Chalybes accolæ optime ferrum temperant. Justin. 44. 3.

C H A L Y B E I U S, Adj.

C H A M Œ, [*Χαμαί*] inter cetera Conchyliorum genera longa descriptione ab Athenæo referuntur. Ceterum id sibi peculiare ascrivere, quod plerumque in litore hiantes inveniuntur: idcircoque eas recte Chamas dici posse putaverim, quæ in marinis oris, pendentes sese laxi testa connectæ reperuntur. Ex Matthiolo. Vide & Galen. lib. de Cib. bon. & mal. succ.

C H A M Œ A C T E, es. [*Χαμαίακτης*] Genus sambuci humilioris. Plin. lib. 24. cap. 8. Sambucus habet alterum genus magis silvestre, quod Græci chamaecten, alii helion vocant multo brevius. Ruell. lib. 1. cap. 139. Chamaecte sambucus pumila est, Latinius Ebulum dicitur. læto gaudet solo, ut testatur Columella, lib. 10. v. 9.

Atque habilis natura soli, quæ gramine læto Parturit, & rutilis ebuli creat uvida baccas. Gallis hodie dicitur *hibble*, longe similis sambuco, magisque herbaceo generi assignandunt.

C H A M Œ C E R A S O S, i. m. [*Χαμαίκερας*] Frutex est Plin. lib. 15. cap. 25. Sunt & Macedonica, parva arboris, raroque tria cubita excedentis, & minore etiamnum frutice chamaecerasi. Ruell. lib. 1. cap. 64. Chamaecerasi, ut apud Athenæum lib. 2. Aclepiades Myrleanus depinxit, pumila est, Bithynorum agro frequens, radice parva: neque arbosus est, nec arbusculis cerasorum impar, baccis cetera omnia confimilibus. Copiose vescentibus caput vini modo gravant, & dolores cient. Hactenus Kuellius.

C H A M Œ C I S S O S, [*Χαμαίσις*] Genus hederæ, non attollens se a terra, teste Plin. lib. 24. cap. 10. Unde vulgo Hederæ terrestris dicitur. Matthiolo ait hoc hederæ genus hodie in Italia non cognosci.

C H A M Œ C Y P A R I S S O S, [*Χαμαίκυπάρισος*] Herba, quæ ex vino pota, contra venena serpentum omnium, scorpionumque poller. Plin. lib. 24. cap. 15. Nonnulli eum esse putant qui vulgo dicitur, *Cypres des jardins*: quod quidam abrotinum mas esse credunt. Ruellius lib. 3. cap. 23. Qui chamaecyparillum existimant esse, quem vulgus ab odore formaque foliorum ejusdem nomenclaturæ arboris cypressum appellat, falluntur: nam etfi coacta sit brevitatis, & velut arboris cujusdam abortus, non tamèn in genere pumilionum sedem invenit, nec in arborum, sed fruticum censu constat haberi. Huc facit quod nihil apud classicum auctorem de chamaecypressu leges.

C H A M Œ D A P H N E, es. [*Χαμαδάφνη*] Plinio herba est in hortis feri folia, in fuculi modum fæte porrigens, & vicina quæque vienciens, unde & Vinca pervinea ab eodem appellatur. Folia habet lanro similia: ideo Chamaedaphne, i. e. Parva laurus appellatur: florem autem violæ similem. De hac Plin. lib. 21. cap. 11. Dioscoridi *καλαγίτης δαφνοειδής* dicitur. Est & altera Chamaedaphnes species, quous idem Plin. meminit lib. 24. cap. 15. Chamaedaphne, inquit, unico ramulo est, cubitali fere, folio tenui, lauri similitudine: cujus semen rubens admixtum foliis, illinitur capitis doloribus recens. Hanc Romani Laureolum aut Lauraginem appellant. Dioscorides autem, & Galen. hanc folam Chamaedaphnes nomine venerunt.

C H A M Œ D I O S M O S, Ros marinus. Apul. cap. 79. [Scribendum, ut in ed. Lugd. 1587. est Chamedyosmos, ex Gr. *χαμαίος μῶσ*].

C H A M Œ D R Ō C O N, ontis. m. Serpentes genus in Africa. Solin. cap. 4. conf. Salmat. Exerc. Plin. p. 243.

C H A M Œ D R O P S, [*Χαμαίδρος*] Herba quæ vocatur &

C H A M Œ D R Y S, [*Χαμαίδρος*] Herba quæ Latine Trixago dicitur. Plin. lib. 24. cap. 15. Dicitur autem chamaedrys quasi humilis & terrestris quercus. Vulgo appellatur Querciola aut Calamandrina.

C H A M Œ G L Y C Y M E R I S, [*Χαμαίγλυκυμής*] Cancer major. Plin. 32. 11.

C H A M Œ L E O S, [*Χαμαίλεος*] inter Cancrorum genera numeratur a Plinio ut videre est ejus lib. 33. cap. ult.

C H A M Œ L E O N, vel **C H A M Œ L E O**, ðnis. m. [*Χαμαίλεών*] Cardui species. Plin. lib. 22. cap. 18. Chamaeleonem aliqui Ixiam vocant. duo ejus genera, &c. *Carlina* vulgus vocat.

C H A M Œ L E O N, ontis. m. [*Χαμαίλεών*] quasi Parvus leo. Animal pavidum est in India nascens, figura & magnitudine lacertæ: coloris naturæ mirabilis: mutat namque eum subinde & oculis, & cauda, & toto corpore: redditque semper quem proxime attingit præter rubrum candidum que. V. Plin. lib. 8. cap. 33. conf. Cassiodor. 5. Ep. 34. Brod. Miscell. 6. 21. Hinc

Homoe versipellis, proverbio dicitur, Chamaeleonte mutabilior. Et Adu latore sæpe festivo comparantur ad Chamaeleontem. V. Alciati Embl. n. 5. Et Plur. in libr. De adulatore & amico.

C H A M Œ L E U S, es. [*Χαμαίλευς*] Herba quæ Tussilago dicitur, nascitur secus fluvios, folio populi, sed ampliore. Plin. lib. 24. cap. 15. Matth. in Diosc. 4. 127. ait hanc herbam hodie esse ignotam.

C H A M Œ L Y G O N, Herba. Apul. cap. 3.

C H A M Œ M E L O N, [*Χαμαίμελον*] Herba vulgo nota, ab odore mali si dicta. Leucanthemum alij vocant. V. Plin. lib. 22. cap. 21. *Camomill* barbæ vocatur. conf. Pallad. 7. 10. Macer. 1. 15.

C H A M Œ M Y S I N E, [*Χαμαίμυσινη*] five Oxymyrrine, Frutex ex quo scopæ fiunt apud Italos: alias Rufcus: nonnulli Myrtum silvestrem vocant. V. Plin. lib. 23. cap. 9.

C H A M Œ P E L Ō R I S, Cancer. Plin. 32. 11.

CHAMÆPEUCK, es. [*χαμαίπευκος*] Herba est, folia habens laricis foliis similia, lumborum & spina doloribus propria. Plin. lib. 24. cap. 15.

CHAMÆPITYS, yos. [*χαμαίπιτυς*] Herba quæ Latine Ajuga dicitur. V. Plin. lib. 24. cap. 6. Ivam pharmacopolæ vocant. Apul. de Herb. cap. 26.

CHAMÆPITYNUS, Adj. [*χαμαίπιτυνός*] Vinum Chamæpitynum. Diosc. 5. 47.

CHAMÆPLATANUS, i. f. Brevis platanus. Plin. 12. 2.

CHAMÆPUS, [*χαμαίπους*] apud Græcos dicebatur Spongia, quæ curru non subvehebatur, sed pedibus mariti domum petebat. Moris enim erat apud eos, ut Patianias ait, ut sponsa locaretur in nuptiali curru, sponso & necessario affini juxta comitante, quem parochum vocant: cuius axem pro foribus incendebant, ut signarent illam ibi perpetuo mansuram, neque ulla tempestate inde recessuram. Auctor Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5. vel potius Pollux lib. 3. Segm. 40.

CHAMÆRIPES, [*χαμαίριπες*] Arbores sunt ex specie dactylorum, quæ & in Creta, & in Sicilia nascuntur, folio latiore ac molli, ad vitilia utilislimæ. V. Plin. lib. 13. cap. 4.

CHAMÆROPS, [*χαμαίροπος*] Herba est, de qua Plin. lib. 26. cap. 7. Eodem effectus lateris doloribus habet chamærops, myrticis circa caulem geminis foliis, capitibus Græcolæ rosæ, ex vino pota. V. **CHAMÆDROPS**.

CHAMÆSYCE, [*χαμαίσυκη*] Herba est lentis folia habens, nihil se attollentia, in aridis petrosisque nascens. V. Plin. lib. 24. cap. 15.

CHAMÆZELON, [*χαμαίζελον*] Herba est, teste Plin. lib. 27. cap. 10. quam quidam eandem esse credunt cum Gnaphalio, cujus folia ita alba & mollia sunt, ut plane videantur tomentum, & pro tomento usurpentur. Est & aliud Chamæzeli genus, quod & Pentaphyllon a Græcis, & a Latinis Quinquefolium appellatur: cuius meminit idem Plin. lib. 25. cap. 9.

CHAMÆTRACHÆA, æ. f. Cancer. Plin. 32. 11. Harduinus hic legit Chamæa tritachæa.

CHAMÆVI, vel **CHAMAVI**, orum. m. pl. Populus Germaniæ prope Amian. V. Tacit. 13. Ann. 55. Eiusdem Germ. 32. 1. Amnian. 17. 8.

CHAMÆLÆA, [*χαμαίλαία*] Herba quæ similitudinem foliorum olivæ habet. Plin. lib. 24. cap. 15. Vulgus vocat *pever montano*, Matthiolus. V. Diosc. 4. 172. Apul. de Herb. cap. 111.

CHAMÉLAIRES, [*χαμαίλαίρες*] Vinum ex Chamelæa factum. Diosc. 5. 41.

CHAMETÆA, æ. [*χαμαίταιρα*] Parva facia. Plin. lib. 36. cap. 5. Is fecit Venerem & Pothon & Phaethontem, qui Samothrace sanctissimis cæremoniis coluntur. Item Apollinem Palatinum. Vestam sedentem laudatam in Servilianis hortis, duasque chametæras circa eam, quarum pares in Aeginii monumentis sunt, ubi & Ganephorus ejusdem, de Cephifodoro Praxitelis filio loquitur. Budeus.

CHAMÛNIA, æ. f. [*χαμύνια*] Humi cubatio. Hieron. Epist. 2. ad Nepotianum.

CHAMULCUS, i. m. a Marcellino dicitur, Humile postellum quod trahebat, Sclochia, ut reperio in antiquo lexico Latino Græco, *χαμυλκός*: haud scio an nostrum Chamium inde nomen invenerit, & certe invenisse probabile est. Hæc Turneb. Advers. 22. 13. Instrumentum est, quod humo penne reptile aliquid trahebat. Græcam vocem retinuit Ammian. 17. 4. Unde chamulcis impositus, &c. Scheferv. de Re Vehic. 2. 7.

CHAMUS, i. m. [*χαμύς*] Genus freni. Interpr. Vulgat. 4. Reg. 19. 28. conf. Ilij. 17. 29. Ildor. 20. 16. Est etiam Chamos, [*χαμύς*] vel Chemos, Idolum, quod alio nomine Beelphegor dicitur, ut inquit Hieronymus ad Sajan lib. 5.

CHANBS, [*χανός*] Fluvius est inter Albaniam & Armeniam a Cyro flumine exceptus, mox quom est factus navigabilis, in mare Caspium erumpens. Auctor Strabo lib. 11.

CHANNE, es. Piscis genus, quom ex seipso concipere ex Ovidio tradit Plin. lib. 32. cap. ult. Ovid. Halieut. v. 108.

CHÆON, ðnis. m. Heleni Trojani pater & comes. V. Serv. in illud Virg. 3. Æn. 335. Chæoniamque omnem Trojana a Chæone dicit.

CHÆONES, [*χæόνες*] Populi Epiri, a quibus Chæonia regio dicta. Plin. lib. 4. cap. 1. Virg. 3. Æn. 202. Litoraque Epiri legitimus, portuque subimus Chæonio, & celsam Buthroti ascendimus urbem.

CHÆONIA, [*χæονία*] Pars alpestris Epiri, licet quandoque sumatur pro tota Epiro. Plin. in proem. lib. 4. Epiros in universon appellata, Acroceræoniis incipit montibus. In ea primi Chæones, a quibus Chæonia. Virgil. l. c.

CHÆONIUS, [*χæόνιος*] Adj. Campi Chæonii. Virg. 3. Æn. 334. Columbæ Chæoniæ dictæ ab Epiri parte, in qua (ut poete fabulantur) columbæ olim reddebant oracula in Dodona silva. Virg. 9. Ecl. 13. — carmina tantum Nostra valent Lycida tela inter Martia, quantum Chæonias dicunt aquila veniente columbas. Quod autem in Epiro illo nemore columbæ dare responsa dicuntur, Servius ideo fingi putat, quia lingua Thessala Peliades & Columbæ vaticinantes vocantur. Frondes Chæoniæ. Stat. 3. Theb. 476. Glans. Virg. l. Georg. 8. Juppiter. Valer. l. Argon. 303. Nemus. Stat. 6. Theb. 99. Patris Chæonii glandes, i. e. Jovis Epirotici, ut ait Servius. Virg. 2. Georg. 67. Sinus Chæonii. Ovid. 13. Met. 717. Victus Chæonius, i. e. Glandium cibus. Claud. de Rapt. Proserp. lib. 3. 47. Chæonio statui gentes avertere victu.

CHÆONIDES, [*χæονίδης*] Canum genus ex Chais, hoc est lupis cervariis conceptum, ut videtur sentire Hermolus in Plin. 8. 10. Versiliosum tamen est a Chæonia regione dictos, quemadmodum & Molossos a Molossia. Chæonidum canum originem refert Julius Pollux ad æneum canem a Vulcano fabricatum.

CHÆOS, n. indecl. [*χæός*] Festus, Chaos appellat Hesiodus Confusam quandam ab initio unitatem, hiantem, patentemque in profundum. Ex eo & *χάος* Græci, id nos hiare dicimus. Ovid. 1. Met. 7. Ante mare & terras, & quod tegit omnia cælum, Unus erat toto naturæ vultus in orbe, Quem dixere chaos, rudis indigestaque moles. Virg. 4. Æn. 510. Tercentum tonat ore deos, Erebumque, Chaosque. Eternæ noctis chaos. Sen. Med. l. Altum chaos. Rufus Festus Avienus non procul ab initio.

Atrum chaos rebus induci, significat Summani confusionem & perturbationem rerum. Sen. Agam. 6. Avidum. Sen. Herc. fur. 9. Cæcum. Sen. Octav. 7. Cimmerium. Stat. 3. Silv. 2. 93. Deforme. Sen. Thyest. 9. Denfum. i. e. Profundum. Sen. Herc. fur. 10. Horrendum. Valer. 2. Argon. 86. Imum. Sil. lib. 13. 438. Extimuit natura chaos. Lucan. lib. 5. 634. Chaos, pro Inferno. Virg. 6. Æn. 265. Dii, quibus imperium est animarum, umbræque silentes, Et Chaos, & Phlegeton, loca nocte silentia late. Durum. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 13. Inane chaos. i. e. Vacua Erebi regna. Ovid. 4. Fast. 600. Profundum. Valer. Flacc. 7. Argon. 402. — qualesve profundum Per chaos occurrunt cæcæ sine vocibus umbræ. Tartareum. Stat. 12. Theb. 772. Umbriferum chaos, pro Noctæ. Rufus Avienus in Sole, — quom per chaos umbriferum vis Flammea pervasit. i. e. Per tenebras nocturnas.

CHARA, [*χάρα*] Genus radiciis. Cæc. 3. Bell. Civil. 48. Est etiam genus radiciis inventum ab iis qui fuerant cum Valerio, quod appellatur Chara, quod admistum lacte multum inopiam levat: id similitudinem panis efficiebat: ejus erat magna copia. Quæ sit hæc herba quæsitum est. Plinius lib. 19. cap. 8. Lapsanum interpretari videtur quom scribit, Nec non illos quoque silvestre, & triumphorum divi Julii carminibus præcipue jocisque militaribus celebratum: alternis quippe versibus exprobravere lapsanum se vixisse apud Dyrhachium, præmiorum parum animi cavillantes. Est autem id Cyma silvestris. Alio loco Plinius Lapsanum inter Braslicas silvestres numerat, pedalis altitudinis, hirsutis foliis, napi simillimis, nisi candidior esset fore. Sed lib. 19. cap. 5. de generibus brassicæ differens ita tradit, Etiamnum unum silvestre Græci cheram vocant, Pontici arnon, alii leucen, nostri armoraciam, fronde copiosius quam corpore. Hanc testantur scripturam veteres omnes libri, sed Cheræ nomine offensi correctore sine dicam an depravatores, Agrium suppositores. Hydorus, Armoracæa, inquit, hæc est ipsa: vetus lexicon armoracæa *ισαφάνδα* interpretatur. Sed Plinius duas herbas in unam confudit Lapsanum & Armoraciam, quæ caulibus & foliis tam indifferetis sunt, ut ne a peritis quidem vis distingui possint nisi fore: quo factum esse ror, ut quod de Chara dixit Cæsar, de Lapsana Plinius retulerit, quom armoracæa, ut dixi, indistinctæ & geminæ eujusdam sit cum lapsana similitudinis, & utraq; species fit brassicæ silvestris. Dicit autem Cæsar radicem illam inventam fuisse ab iis qui cum Valerio fuerant, milites eos intelligens, qui duce Valerio in Asia fuerant Mitridatico bello: Valerium autem eorum ducem interficiendum curarat Fimbria. Hæc ad verbum ex Turnebo. Advers. 24. 7. [Agrion tamen retinuit apud Plin. Harduinus, nulla mentione facta variæ in Mss. scripturæ, quod miror. Kæger etiam Theophrastus *ισαφάνον* vocari lib. 9. docet. V. D. Voff. not. ad Cæsar.]

CHARACENI, Tauricæ regionis populi, ab oppido Characæ sic dicti, quod inter hujus regionis urbes omnemorat Ptolemæus. V. Plin. lib. 4. cap. 12.

CHARACTIAS, æ. Genus tithymali. Plin. lib. 20. cap. 8. enarrans tithymali genera, Primus cognominatur characias, qui & masculus existimatur, ramis digitali crassitudine, rubris, rugosis. Ruellius libro 3. Characias Gallis nunc magna ex parte Expurgia nominatur, Rusticis Evigilium matutinum, aut quia repurget, aut antelucano moliens dejectionem, expurgifere sumentem cogat.

CHARACTÆ, arum. f. Gradus puritatis in auro. V. Pitisc. Lex. Rom. Antiq.

CHARACTER, æris. m. [*χαρακτήρ*] Latine dicitur Signum, vel Insigne, quod animanti vel alii rei imprimitur, ut dignosci possit. Columel. lib. 11. cap. 2. Nec minus majora quadrupedæ characterē signari debent. Pallad. R. R. 2. 16. Hoc mense maturi agni & animalia omnia minoræ & majora characterē signentur. V. Voff. 6. Institut. Hinc vulgo dicitur Sermo animi character est.

Character, Genus & figura dicendi. Gell. lib. 7. cap. 14. Et in carmine & in soluta oratione, genera dicendi probabilia sunt tria, quæ Græci *χαρακτῆρας* vocant. Cic. in Orat. 134. Sed jam ipsa forma restat, & character ille qui dicitur: quæ, qualis esse debeat, ex ipsis quæ supra dicta sunt, intelligi potest.

Character alicujus poete, vel Scriptoris. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Nonne item L. Albutius homo, ut scitis, aprime doctus, cuius Luciliano characterē sunt libelli, dicebat in Albano fundum suum passionibus semper vivit a villa? V. **CHARACTERISMUS**, i. m. [*χαρακτηρισμός*] Latine Designatio: ut est apud Juven. 4. Sat. 38. — & calvo ferviret Roma Neroni. i. e. Domitiano. Figura qua orator vitas eorum de quibus loquitur, deformat. V. Quintil. 9. 3.

CHARACTERIZO, [*χαρακτερίζω*] ære. Augustin.

CHARADRIUS, [*χαραδριός*] Avis maritima, magna, & ingluviosa, quam aspicientes icterici morbo liberantur, teste Ælian. lib. 15. cap. 26. Alio nomine Icterus appellatur, & a Latinis Galgulus, ut existimat Plin. lib. 10. cap. 11.

CHARADRUS, [*χαραδρός*] Lacus est, & navium statio prope Ciliciam, contentina Asiæ, juxta quam Charadrus est fluvius. Hæc Steph. de Urbib. Charadrii fluvii meminit Stat. 4. Theb. 46. Quæque pavet longa spumantem valle Charadron Neris. Est item Charadrus, Oppidi nomen in ea Syria parte, quæ Phœniciæ proxima est. Plin. lib. 5. cap. 20.

CHARANDRO, Troglodyticæ sinus, in quo Ptolemæus Philadelphus de nomine sororis Arinoen urbem condidit, ut refert Plin. lib. 6. cap. 29.

CHARAX, [*χάραξ*] Strabo inter castella Corticæ insulæ habitabilia numerat, quæ sunt quatuor, Blesini, Charax, Eiconicæ, Vapanes. Reliquum vero ejus insule fere incultum est, asperum, & plurimis in partibus prorsus inaccessibleibus, adeo ut qui ejus montes habitant, ex latrociniis vitam degentes, superent ipsas immanitate belluas. Hæc ille lib. 5. Charax, Straboni lib. 17. Locus est quo Carthaginienses emporio utebantur, advehentes vinum, & inde succum & silphium reportantes ab iis, qui id ex Cyrene clam exportabant. Plin. lib. 6. cap. 27. Charax oppidum Persici sinus intimum, a quo Arabia Eudæmon cognominata excurrit, habitatur in colle manu facto inter confluentes: dextra Tigrin,

Jæva Eulæum trium millium passuum laxitate. Conditum est primum ab Alexandro Magno: qui colonis ex urbe Regine (quæ tum interit) deductis, militumque inuribus ibi relictis, Alexandriam appellari iusserat: Pagonique Pellæum, a patria sua, quem proprie Macedonum fecerat. Flumina id oppidum expugnaverat. Postea Antiochus restituit, quintus regum, & suo nomine appellavit. Iterumque infestatum Pansæ Sogdonici filius, rex finitimorum Arabum, quem Juba satrapem Antiochi fuisse falso tradit, oppositis molibus restituit, nomenque suum dedit, emunito litu juxta in longitudinem trium millium passuum, in latitudinem passu minus.

CHARAX, æcis. m. Latine dicitur Vallum: significat & Pedamentum vitis, five ridicam, unde apud Columel. lib. 5. cap. 4. Vites characate. Meminit Cælius Rhodig. lib. 8. cap. 4. Vulgus Gallicum dicit *Escharas*, voce illinc deflexa. Pro Firmiore palo, cui vitis alligatur, five pedamento, est generis feminini. Columel. 11. 3. [Hunc posteriorem Columella locum non reperit, nec est in indice Gesneri. De mutatione generis in hac voce proluxit legit Henr. Steph. in Thef. Gr. q. V.]

CHARAXES, [Χαράξης] Fuit tetræ Herodoto lib. 2. Mitylenæus patria, & frater Sapphus. De quo Ovid. 15. Epist. 117. Gaudet, & e nostro fugit mœrore Charaxes Frater, & ante oculos ipse reditque meos.

CHARAXO, [Χαραξος] Ære. Inscirbo, Incido. Prudent. Hymn. 10. Ro. 557. & Augustin. & Apic. 6. 9.

CHARIS, æris. [Χαρίς] Atheniensium dux, ad promittendum facilis & promptus. Unde proverbium natum, *Χαρίζομαι*, *χαρίζομαι*, i. e. Charitis pollicitationes. Suidas. V. Chiland. Fuit & Chares Lyndius staturarius, Lyssipi discipulus, qui Rhodi Solis colossium fecit. Auctor Plin. lib. 34. cap. 7.

CHARIBÆA & Porcis, Dracones duo erant, qui olim equo ligneo a Trojanis in urbem admisso, ab Calydis insulis, in quas fe coniecerant Græci, enantes, Laocoontis filios peremere, ob conjectum in equum lignum hastile. De his vide Cæl. Rhodig. lib. 8. cap. 13.

CHÄRIDEMUS, [Χαρίδημος] Dux Ceroblepte Thraciæ regis milicum, cuius multam mentionem facit Demosthenes in oratione contra Timocratem. Item, Exul quidam Atheniensis, qui ab Alexandro pulsus, ad Persas transit. a Dario deinde ob paulo liberius factum de ipsius & hostium viribus iudicium, supplicio affectus est. Curt. 3. 2.

CHARIEN, Fluvius est Themiscyrenæ, in Surlum, urbi cuidam cognominem fluvium, influens, de quo Plin. lib. 6. cap. 4. in descriptione Themiscyrenæ regionis.

CHÄRISTISMUS, i. m. [Χαριστικός] Urbanitas, lepos & venustas sermonis. Apud Rhetoras figura est, qua dura dictu, gratius profertur: ut si interrogantibus nobis nunquam nos quæsierit, responsum datur, Bona fortuna. exinde intelligitur, neminem nos quæsierit. Hæc Donatus in libello de Barbarismo. Vel ut ille Davus Terentianus, Bona verba quæso. V. Voff. 4. Rhet. Institut. p. 218.

CHÄRILLUS, [Χαρίλλος] Dux Lacedæmoniorum, Tegeatas superavit. Auctor Pausanias apud Volaterranum. Arbitror scribendum Charilaus, cuius meminit Strabo lib. 12. & Plutarchus in vita Lycurgi. [Apud Pausan. in Lacon. p. 87. extr. Wech. & Arcad. p. 240. Achaic. 276. Χαρίλλος] constanter scribitur. At idem p. 82. extr. Lacon. Χαρίλαος eundem vocat. Fuit autem in Sparte regno Archelai collega, ex familia Eurypondidarum, Polydectæ Filius, sub quo Lycurgus, patruus ejus, leges suas scripsit, ut Strabo & Plut. plenus memorant. Promissive vero utroque modo talia nomina scribi consuevit pridem doctiores monuerunt. V. Perizon. ad Eliani V. H. 1. 27. Alioqui analogiæ lege *Χαρίλλος* & deminutivum est, a *Χαρίλλος*.

CHÄRINI, olim dicti sunt Nummi, vel Stateres aurei, a Charino imperatore signati. Nam ut Philippii nomen habebant solidi aurei a Philippo percussis, sic consentaneum est qui forma Charini signati sunt, ut Charini nomen habebant. Aufonius Ep. 5. v. 21.

Ergo aut predictos jam nunc rescribere Charinos. Quamquam Turnebus (Adverf. 22. 10.) aliter hunc locum legit.

CHÄRIS, itos. f. [Χάρις] Latine dicitur Festivitas, beneficium, munus, gratia, remuneratio, voluptas. Plin. 35. 10. In pictura Venus. Conf. Quintil. lib. 12. cap. 10. ps.

CHÄRITES, um. pl. f. [Χάριτες] Lat. Gratia. Dæ, quas quidam ex Venere & Jove genitas scripserunt, alii in quibus Serv. ad 1. Æn. v. 720. quod horum præcipue munere numinum conciliantur, ex Venere & Libero. Cicero de N. D. 3. 44. ex Erebo & Noctæ ortas tradit. Lactant. in prim. Thebaid. Jovis & Antoneos filias putat. Heliodus in Theog. v. 907. Jovis & Euryomeos Oceani filia, filias scribit. Tres sunt, Aglaia, quæ alio nomine Pasithea dicitur: Thalia, Euphrosyne. Tot autem ideo esse prouiderunt, quia & benefici esse in alios debemus, & aliorum beneficia suscipere: & iis qui in nos fuerunt liberales, retribuere. Dare autem, & accipere, & referre, tres actus sunt inter se distincti. Alii ideo dicunt tres Gratias esse, quia acceptum beneficium cum fenore reddi debet. Quapropter folebant veteres ita Gratias pingere, ut una eorum aversam faciem teneret, quasi a nobis profecta: duæ vero nos aspicerent, ut duplex nobis beneficium rependi debere ostenderent. Nudæ etiam pingebantur, quia beneficia fudo debent carere, & nullo velamine obtegi. Item connexæ, quia insolubiles esse Gratias decet: & beneficium, aliud semper beneficium parere, perpetuumque esse amicitie fœdus. Tradunt etiam eas in Acidalia fonte, qui est Orchemeni Bœotiæ iuxta, lavari, quoniam pura esse beneficia oportet: & nihil sordidum, i. e. nullam spem retributionis habere. V. infra GRATIÆ.

CHARISMA, itis. n. [Χάρισμα] Gratia, munus. Tertull.

CHARISUS, [Χαρίσιος] i. m. Atticus orator, cuius meminit Cic. in Brut. 286. Et quidem, inquit, duo fuerunt per idem tempus dissimiles inter fe, sed Attici tamen: quorum Charifus multarum orationum, quas scribebat aliis, quum cupere videretur imitari Lyfiam: Demochares autem, qui fuit Demolthenis fororis filius, & orationes scripsit aliquot: & earum rerum historiam, quæ erant Athenis ipsius ætate gestæ, non tam historico, quam oratorio genere perscripsit. At Charifii vult Hegestas esse similis, &c.

Est & inter Grammaticos antiquos, Flavius Sospater Charifus, cuius meminit Prifcianus. Est & Panis, seu, ut Suidas ait, Placentæ species, qui Græcis *Χαρίσιος* dicebantur.

CHARISIA, orum. n. pl. [Χαρίσια] Pervigilium in Gratiarum honorem, quorum præmium erat placenta & bellaria. V. Eustath. in Odyff. σ. 23.

CHARISTIA, n. pl. [Χαρίσια] apud veteres Festa erant, ad quæ simul conveniebant omnes, qui vel sanguine, vel cognationis quocunque gradu, invicem junctiores erant, & defunctis jam amicis, ut avis, atavis, abavis, sacra faciebant, eoque thure & honoribus divinis venerabantur, qui & ipsi quoque egressi sepulchris, sacris interesse credebantur. Mænit horum Ovid. 2. Fast. 617.

Proxima cognati dixerunt Charistia chari, Et venit ad focos turba propinqua deos. V. dict. seq.

CHARISTIA, æ. Idem. Valer. Max. lib. 2. cap. 1. Convivium etiam solenne majores instituerunt: idque charistiam appellaverunt: cui præter cognatos & affines nemo interponebatur. Alia exemplaria habent Charistia, & non Charistiam. Et ita legendum omnino putaverim.

CHARISTICUM, [Χαριστικός] pro Remuneracione apud Callistat. in I. divus Adrianus. D. de bon. damnat. Sed debent ad ea fervari. quæ jure præfidum solent erogari, ut puta chariticum quibusdam officialibus, &c. V. CARCEBATIUM.

CHARITAS, IN CHARUS. CHARITÖBLËPHÄRON, [Χαριτοβλήφαρον] Frutex est circa Troglodytarum insulas nascens, efficax in amatoriis, de quo Plinius ex Juba scribit, spatulalia eo facere & monilia feminas. Sentire eum fe capi, durarique cornus modo, & hebetare aciem ferri. Quod si fefellerint insidia, in lapidem transfigurari. V. Plin. lib. 13. cap. ult.

CHARITONIUS, Adj. [Χαριτώνιος] Lucret. lib. 4. 1156. Parvula, pumilio: charitonia tora, merum fal. Epitheton est mulieris. Qua voce significatur Gratia venalis: quod hæc puella fe vendat gratia verborum, quibus velut pedicis animos amatorum illigat. *Χαρίσιος* gratia dicitur, *Χαρίσιος* venalis. Charitonia tora, Quæ nihil festivitatis, aut gratiæ non habet venale. Sic interpretatur Pius. Turneb. Adverf. 27. 35. vero locum putat mendosum, sicque reponendum. Parvula, pumilio, *Χαρίσιος* *Χαρίσιος*, tota merum fal. i. e. Charitum, seu Gratiarum una.

CHARMANDE, [Χαρμανδή] Urbs est trans Euphratem, juxta portas Babylonias. Unde

CHARMANDEUS & CHARMANDITES, Gentilia, & CHARMANDENE regio. auctor Stephanus.

CHARMEI, Oppidum Minoicorum in Arabia, qui a rege Cretæ Minoe originem trahere existimantur, ut inquit Plin. lib. 6. cap. 28.

CHARMIS, idis. [Χαρίμις] Medicus, qui ex Mælia Romam profectus, damnatis non solum prius medicis, verum & balneis, frigida etiam hibernis algoribus lavari persuasit. Qua de re etiam extat Annæi Senecæ attulatio, ut videre esse apud Plin. lib. 29. cap. 1.

CHARMIDES, sis. Senex in Plaut. Trin.

CHARMOTHAS, [Χαρμόθας] Portus est in Arabia, centum fere stadiorum ambitu, ingressu angustis, & omni scaphæ periculofo, emitit in eum flumen. Sic Strabo lib. 16.

CHÄRON, ontis. [Χάρων] Charontem Portitorem apud inferos fingunt poetæ, triente manas defunctorum per Stygem & Acherontem tranfvehentem ad sedes destinatis. V. Virg. 6. Æn. 298.

Portitor has horrendus aquas & flumina servat, Terribili fqualore Charon. Meminit passim Lucianus in Dialogis mortuorum, ubi & memorat obolus Charonti pro navio dari solitum a defunctis, qui transvehantur. Conf. Suid. & Apul. 6. Met. Alterum pedem in cymba Charontis habere, Proverbium est de lis, qui admodum infirmi & morturi videntur.

Dicitur per antiphrasin Acheron. Plerique Charontem, aiunt significare Aërem infernum, quod (ut voluit) animæ sunt aeris, ideo confectum ipsum a poetis Portitorem animarum.

Dirus Charon. Sen. Herc. fur. q. Portitor Charon. Virg. 6. Æn. 526.

Charon fuit & proprium, ut Charon Lampacenus historicus, qui tempore primi Darii floruit. Scripsit Æthiopia libris duobus: Item Cretensia, Græcæntica, & alia.

Charon item Carthaginiensis historicus, qui tyrannorum quotquot in Asia Europaque fuerunt, item illorum virorum & mulierum vitas conscripsit. Tertius ejusdem nominis, Naucratica fuit, historicus, qui de sacerdotibus, regibus, & gestis Ægyptiorum historiam scripsit.

CHÄRONDAS, [Χαρώνδας] Philofofus Pythagoricus & Legislator Thurius, qui cum legem tulisset, nequis cum ferro in concionem veniret, alioqui continuo interfectum iri. Quumque postea ipse e rure veniens, ex improviso, ut erat gladio accinctus, in concionem venisset, admonitus legis ab eo qui proxime sedebat, eidem gladio incubuit, quum liceret culpam dissimulare, vel defendere. Ex lib. 6. cap. 5. Valerii Aristot. autem lib. 2. Politic. hunc Charondam dicit patria Catinensem, qui civibus suis leges conscripsit. Cic. 3. de Legib. 5. Nec vero solum ut obtemperent obediantque magistratibus, sed etiam ut eos colant diligantque, præscribitur: ut Charondas in suis factis legibus.

CHÄRONËUM, [Χαρόνιον] sive CHÄRONIA Porta [Χαρόνιος Πύλα] erat Athenis in nomophylacio, per quam damnati ad ultimum ducebantur supplicium. Fucunt & Charoniæ scæle, ex quibus idola feve simulacra destinabant in theatris. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 8.

Charonia, etiam Paludes & Barathra vocantur, odorem tætrum exhalantia. V. Strabo lib. 12. ad finem. & Cæfau. ad ejusd. lib. 5. pag. 244.

CHÄRÖNTIA, ærum. m. [Χαρόντιος] Senatores novi a Romanis ex contemptu ita vocati. Ait Plutarchus in vita Antonii: M. Antonius his (scil. Cæsaris commentariis) interfecit quos ei visum est, multis magistratus dedit, multos in fenatum adiegit. Unde omnes hos per ludibrium Charonitas Romani appellabant, quandoquidem ubi arguebantur, ad mortui fugiebant commentarios, & neminem vivum dignitatis suæ auctorem que fe poterant. Idem apud Suet. in Aug. cap. 35. Orcini vocantur. q. V. in ORCUS.

CHARONIAM Antrum, [Χαρόνιον Άντρον] Strabo lib. 14. In via inter Tralles atque Nyflam vicus est Nyflensis non procul ab urbe nomine Acharaca, ubi Plutonius est, luco sumptuosissimo circumdatum. Item Plutarchus æ Junonis delubrum, & antrum Charonium natura admirabile, quod luco imminet, &c. V. CHARONËUM.

CHAROPS, [Χάρωψ] Homero lib. Iliad. 11. 426. Vir Trojanus, Hippasii filius, & Soci frater, quos ambos uno die Ulyffes interfecit.

Est & nomen ejusdem inter Epitotas primarii, qui Tito Quintio Flaminio Consuli Romano contra Philippum bellum gerenti favit. Plutarchus in vita ejusdem Flaminii. Hunc Livius lib. 32. cap. 6. & 11. Charopum vocat.

CHARRÆ, V. CARRÆ.

CHARTA, vel potius CARTHA, Urbs Tyri dicta est, ex qua & Dido orta fertur, & ab ejsus nomine a sese conditam urbem, Chartaginem appellasse. V. Serv. ad 1. Æn. 343.

CHARTA, æ. f. [χαρτης] Papyrus est appellata, quod scilicet ex papyro fieret. Postea vero id genus chartæ inventum est, quo nunc passim utimur, sitque ex linteolis in aqua contritis. Martial. lib. 6. 64.

— miseris & perdere chartas. Plin. lib. 13. cap. 11.

Chartæ usu maxime humanitas vitæ constat & memoria. Et hanc Alexandri Magni victoria repertam, auctor est M. Varro, condita in Ægypto Alexandria: ante non fuisse chartarum usum, in palmarum foliis primo scripturatum: deinde quarundam arborum libris. Postea publica monumenta plumbeis voluminibus, mox & privata linteis confici cœpta, aut ceris. V. omnino reliqua, de chartarum usu & preparatione apud Plin. l. c. & cap. 12.

Ac apud Memphim urbem celebratam, primum confectam esse narrat Lucan. 3. 222.

Nondum fluminea Memphis contexere biblos

Noverat. Biblus papyrus est, ejusque plagulas hic biblos vocat. [Nisi hic Memphis per fynecochen poetiam in Ægypto ponitur.

Codicis chartas explicare. Quind. Quam aperto codice chartas explicaret.

Inopia chartæ minus scribitur. Cic. 5. Att. 4.

Sonitus fragilis chartarum. Lucret. lib. 6. 111.

Anus charta, Victura diu, non brevi peritura. Catul. 66. 46.

Augustæ charta, c qua religiosi tantum sacrique libri scriberentur, quæ olim Hieratica nuncupabatur. V. Plin. 13. 11. & abibi.

Bibula charta. In BIBO.

Delectiva charta. Ulpian. in l. 4. D. de bon. possess. secund. tab. Charta appellatio & ad novam chartam refertur, & ad delectivam.

Dentata charta rem agere. Cic. 2. Q. frat. 14. Calamo & atramento temperato, charta etiam dentata res agitur. Dentata dicuntur Mordacia, ut ait Erasmus in Chiridibus. Seneca etiam dentatos sales esse non vult. V. in DRNS.

Doctæ & laboriosæ chartæ. Catul. 1. 6.

Epistolares chartæ. Martial. lib. 14. 11.

Ineptis chartis quicquid amicitur. Hor. 2. Epist. 1. 270.

Liviana charta. Plin. 13. 12.

Plumbea charta. Suet. in Nerone, cap. 20. Plumbeam chartam supinus pectore sustinuit. i. e. Laminam plumbeam, sic enim interpretatur Plin. lib. 34. cap. 18.

Puræ chartæ. Ulpian. in l. Librorum appellatione. §. Quod tamen. D. De leg. 3. Nam nec chartæ puræ debentur libris legatis, nec chartis legatis libri debebuntur.

In usu plerique librorum chartas appellant. V. u s u s. H. St. V. & p. p. Charta pro libro.

Ad chartas parare papyrus. Ulpian. in l. Librorum appellatione. §. Chartis legatis. D. de leg. 3. Chartis legatis, neque papyrus ad chartas paratum, neque charta nondum perfecta continebuntur.

Chartæ quoque quæ illam pristinam severitatem continebant, obsoleverunt. Cic. pro Cœl. 40.

Delatæ chartis mercès. Cic. pro Rabir. Posth. 39. Audite visæque mercès, fallaces quidem & cofuscæ, chartis & linteis, & vitro delatæ. Al. Celatæ.

Explicare omne ævum tribus chartis. Catul. 1. 6.

Illinere chartis aliquid. Hor. 1. Serm. 4. 36.

Et quodcumque femel chartis illevertit, omnes

Gestit a furno redeuntes scire. Est autem per contemptum dictum

Illinere, quasi dicat Non scribere, sed chartas Commaculare tantummodo.

Impallescere nocturnis chartis. Pers. 5. Sat. 62.

Notata charta digitis, i. e. Scripta. Ovid. 1. Epist. 62.

Ne nos prodant charta. Cic. 2. Att. 20. De Repub. breviter ad te scribam; jam enim charta ipsa ne nos prodant pertimesco.

Promere chartis Hetruscis. Cic. 1. de Divin. 20.

Voces tristicas chartis promebat Hetruscis.

Silere chartæ dicuntur, Quum nemo scribit. Hor. 4. Carm. 8. 21.

— neque

Si chartæ silent quod bene feceris.

Sileri chartis, i. e. Nullius scriptis celebrari. Hor. 4. Carm. 9. 31.

— non ego te meis

Chartis inornatum sileri,

Totve tuos patiar labores.

In charta averfa scribere. Martial. lib. 8. 62.

Ponere thura, charta soluta. Juven. 13. Sat. 116.

Charta, pro Libro. Ovid. 3. Trist. 1. 4.

Nullus in hac charta versus amare docet.

Vacare chartis, Libris. Martial. lib. 7. 79.

CHARTINA, æ. f. Dixere veteres pro Charta. Priscian. lib. 4.

CHARTUS, i. Antique. Legitur in Lucilio apud Nonium 3. 40. Ubi nunc Socratici charti.

CHARTŪLA, æ. f. dimin. [χαρτης] Cic. 7. Fam. 18. Miror quid in illa chartula fuerit, quod delere malueris, quam hæc scribere. Alibi Chartula, pro Scheda vel Commentariolo ponitur; Inter chartulas confisicati inventus est brevis debitorum nomina continens. Budæus.

CHARTULARIUS, i. m. [χαρτουλαριος] Officium nomen erat, cujus fit mentio in l. 3. de Cano. Largit. lib. 10. Cod. Budæus.

Vide SCRINIARIUS. H. St.

CHARTACRUS, Adj. [χαρτης] ut, Codices chartacei. Ulpian. in l. librorum appellatione. D. de leg. 3. Quod si in codicibus sint membranæ, vel chartaceis, vel etiam eboris, vel alterius materiæ, &c.

CHARTÆUS, aliud Adj. Aufon. 10. Epist. 40.

CHARTARIUM, i. n. Chartophylacium. Hieron. ad Ruff. 3. 6. Cur eam in Romanæ Ecclesiæ chartario non requiris.

CHARTARIUS, a. um. Adj. ut, Chartariæ officinæ. Plin. lib. 18. cap. 10. Hocæriæ officinæ, chartariæque utuntur.

CHARTARIUS, i. m. Idem ac Chartularius. Inscriptio Romæ; LOCVS VALERIANI CHARTARII.

CHARTIATĪCUM, i. n. [χαρτιατικόν] in l. penult. D. de bon. damn. & apud Zonaram, tom. 3. puto esse Quod pro charta officialibus præbebatur. Nam ministris magistratum chartas chartitas ex Frontino lib. 2. de Aquæductib. intelligere licet. V. Cujacium, lib. 4. Observat. cap. 18. Nonnulli legunt Charitificum. V. supra.

CHARTOPHYLLACIUM, [χαρτοφυλάκιον] Græci vocant Scrinium, in quo libri & scripturæ reponuntur.

CHARUS, vel potius CARUS. [q. V. nam perperam hæc disjuncta sunt] Adj. [αγαπης, αρεσφιδης, χαρεις, θυμερης] Gratus & amore devinctus. Cic. 2. Fam. 15. Quem tibi charum esse gaudeo.

Græcis charus. Hor. 1. Serm. 6. 70.

Amici chari. Hor. 4. Carm. 9. 51.

Amplexus. Ovid. 9. Met. 749.

Caput. Virg. 4. Æn. 354.

Comes charus atque jucundus. Cic. 4. in Catil. 11.

Conjunct. Ovid. 5. Trist. 5. 21.

Corpus. Sen. Hippol. 12.

Corpora. Ovid. in lbin, 311.

Inque pyram tecum charissima corpora mittas. al. Pignora.

Dignitas & gloria liberorum nobis chara. Cic. 1. de Orat. 19. Hortemur, quæ potius liberos nostros, ceterosque, quorum gloria nobis & dignitas chara est, &c.

Fratres. Sen. Hippol. 5.

Genitor. Virg. 10. Æn. 789.

Genitrix. Virg. 1. Æn. 693.

Juvenis. Tibul. lib. 3. 2. 1.

Labores uteri. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 194. Ceres de sua filia.

Mater. Ovid. 12. Epist. 112.

Natus charus magis vita. Virg. 5. Æn. 725.

Nate, mihi vita, quondam dum vita manebat,

Chare magis, nate Iliacis exercite fatis.

Nepotes. Virg. 6. Æn. 682.

Nutrix. Virg. 4. Æn. 614.

Parentes. Sil. lib. 13. 624.

Parentes. Lucret. lib. 3. 85.

Parentes charissimos habere. Cic. Post red. in Sen. 2.

Pater. Virg. 2. Æn. 707.

Pignora. Ovid. 3. Fast. 218.

Quum raptæ veniunt inter patresque virosque,

Inque linu natos pignora chara tenent.

Propinqui. Hor. 1. Serm. 1. 83.

Res. Ovid. 2. Trist. 484.

Societatum charior nulla, quam. Cic. 2. Off. 57. Omnium societatum nulla est gratior, nulla charior, quam ea quæ cum Repub. est unicuique nostrum.

Sodales. Hor. 1. Carm. 36. 5.

Patrii lares, chara terra. Sen. Agamem. 7. 783.

Thorus. Ovid. 8. Epist. 26.

Ubera. Sen. Hippol. 2.

Verbum ipsum charum est amoris, ex quo amicitia nomen est ductum. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.

Vir charus & jucundus. Cic. pro Cluent. 20. Recte hoc repetitur a vobis, ut virum optimum atque innocentissimum, plurimisque mortalibus charum atque jucundissimum, his aliquando calamitatibus liberetis.

Vita. Ovid. 10. Met. 612.

Charum habere. Cic. 9. Att. 9. Te tanti facio, ut paucos æque ac te charos habeam.

Habere chariorem aliquid seipso. Cic. 10. Att. 13. Omnes suos, etiam quibus irascitur crebrius, tamen charos habet, me quidem seipso chariorem.

Amare, & charum habere. Cic. 1. Fam. 7. Quem nos, &c. in primis amamus, charumque habemus.

Diligere & charum habere. Cic. pro Corn. Balb. 59. Speroque, Judices, ut eos, qui principes fuerunt conservandæ salutis aut dignitatis meæ, diligitis & charos habeatis: sic, &c.

Charum esse & diligi. Cic. 3. de Finib. 53. Postulare a diis immortalibus ut chari simus, & ab illis diligamur.

Sibi charum esse, seseque diligere. Cic. 5. de Finib. 29. Eorum enim est hæc querela, qui sibi chari sunt, seseque diligunt. Ter. Adel. 1. 1. 24.

In eo me oblecto, solum id est charum mihi.

Nobis vivere chari volumus. Hor. 1. Epist. 3. 29.

Compar. Valer. 8. Argea. 12.

— ne crede pater: non charior ille est,

Quem sequimur.

Auro charior juvenis. Tibul. lib. 1. 8. 31.

Luce charior. Claud. de Bell. Get. 308.

Mihi me charior. Ovid. 5. Trist. 14. 2.

Nec te mihi charior alter. Ovid. 3. Trist. 6. 3.

Oculis charius. Catul. 101. 2.

Vita charior. Cic. ad Quir. post red. 2. Mihi vero & propter indulgentiam meam, & propter excellens eorum ingenium vita sunt mea chariores.

Superi. Charissimus & amantissimus. Cic. 4. in Catil. 3. Nec tamen ego sum ille ferreus, qui fratris charissimi atque amantissimi præsentis memorare non moveat.

Charissimus & amicitissimus. Cic. 2. de Orat. 15. Quum apud me viderem homines mihi charissimos & amicitissimos, &c.

Charus pro Pretioso. V. CARUS. Quo & superiora, & seq. refer.

CHARITAS, ætis. f. [αγαπη] dicitur Amor, sed tantum hominum in homines, & quidem secundum personarum dignitatem. Cic. de Amicit. 27. Primum ex ea charitate, quæ est inter natos & parentes: quæ dirimi, nisi deturbati scelere non potest.

In charitate esse, Charum esse. Liv. 7. 39. extr. Et puerum in domo a parvo educum, in charitate atque honore fuisse.

Benevolentia charitas. Cic. de Amicit. 31. Ipsamque intelligamus a natura signi sensum diligendi, & benevolentia charitatem, facta significatione probitatis.

Hominum charitati parcendum. Cic. 1. de Orat. 237. Parcendum est autem maxime charitati hominum, ne temere in eos dicas, qui diliguntur.

Liberorum charitas. Cic. Brut. Ep. 12. Sed hoc præclare legibus comparatum est, ut charitas liberorum amiciores parentes Reipublicæ redderet.

Patriæ charitas. Cic. pro Sext. 53. Patriamque, quæ mihi erat charissima, propter ipsius patriæ charitatem, reliquissimam, &c.

Reipublicæ charitate facere. Cic. 11. Philipp. 20. Non possum animo æquo videre tot, tam importunos, tam sceleratos hostes, nec id fastidio mee, sed charitate Reipublicæ.

Aptissima ad quiete vivendum charitas. Cic. 1. de Fin. 52. Opes, vel fortunæ, vel ingenii liberalitati magis conveniunt: qua qui utantur, benevolentiam sibi conciliant, & (quod aptissimum est ad quiete vivendum) charitatem.

Mercedem charitatis exigere. Cic. de Amicit. 82. Ipse enim se quisque diligit, non ut aliquam se seipso mercedem exigit charitatis suæ, sed quod per se sibi quisque charus est.

Mutua charitatis pignus. Quintil. lib. 1. in proem. Charitas & amicitia. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Hominum charitas & amicitia gratuita est.

Charitas & amor. Cic. in Partit. 56. Nam aut charitate moventur homines, ut deorum, ut patriæ, ut parentum: aut amore, ut fratrum, ut conjugum, ut liberorum, ut familiarium.

Charitatem & benevolentiam adimere. Cic. pro Sext. 6. Ademit Albino focieri nomen mors filia, sed charitatem illius necessitudinis & benevolentiam non ademit.

Promptior, charitate filia, accipiendis adversus generum suspicionibus. Tacit. 12. Ann. 4. Complecti charitate. In COMPLECTOR.

Complectitur charitates omnes omnium patria. Cic. 1. Off. 57. Omnium societatum nulla est gratior, nulla charior, quam ea quæ cum Repub. est unicuique nostrum. chari parentes, chari liberi, propinqui familiares: sed omnes omnium charitates patria una complexa est, pro qua quis bonus debet mortem oppetere, si ei sit profuturus?

Conciliare. Cic. 2. de Orat. 206. Concupere civium. Cic. 1. Philipp. 29. Credo enim vos omnes nobiles, magna quidem spectantes, non pecuniam, ut quidam nimis creduli suspicantur, quæ semper ab amplissimo quoque clarissimoque contempta est, non opes violentas, & populo Romano minime ferendam potentiam: fed charitatem civium & gloriam concupisse.

Excucere. Tacit. 16. Ann. 28. Juncta charitas inter paucos. In JUNGO.

Præstare charitate officium alicui. Cic. 12. Fam. 16. Cui nos & charitate & amore tuum officium præstaturus non debes dubitare. Retinere in aliquos. Cic. de Amicit. 72.

CHARYBDIS, is. f. [Χαρυβδης] Locus maris periculosus nautis inter Cælabriam & Siciliam, quod contrarios fluctuum cursus facit, & rapta quæque absorbet, & rejicit, aqua enim nunc absorbetur, & tendit in profundum, nunc elevatur in altum. Ovid. Rem. Amor. 740. Et vomit epotas dira Charybdis aquas.

Fingitur autem Charybdis, femina voracissima, quæ quia boves Herculis rapuit, a Jove fulminata est, & in mare præcipitata. Unde naturam pristinam servat: nam forbet universa. Auctor Scrvius ad loc. subject. Virg. Plurima de Charybdi fixerunt poeta; ut videre est apud Virg. 3. Æn. 419. Ovid. 7. Met. 62. Sil. 14. 455. Natal. Com. Mythol. 8. 12. Plin. lib. 2. & 8. In eo freto est scopulus Scylla, item Charybdis, mare voricosum, ambo clara fœvita. Inde inter Scyllam & Charybdin navigare dictum est, pro In ancipiti periculo esse. V. Chiliad. Erasim. Virg. 3. Æn. 558. Et pater Anchises, nimirum hæc illa Charybdis: Hos Helenus scopulos, hæc fixa horrenda canebat. V. SCYLLA.

Avida Charybdis, i. e. Rapax. Ovid. 14. Met. 75. Bonorum Charybdis. Cic. 3. de Orat. 162. Deinde videndum est, ne longe simile fit ductum, Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim: Charybdi bonorum, voraginem potius: facilius enim ad ea quæ visa, quam ad illa quæ audita sunt, mentis oculi feruntur.

Dira. Ovid. Rem. Amor. 740. Immanis. Cic. de Arusp. Resp. 59. Quam denique tam immanem Charybdin potæa fingendo exprimere potuerunt, quæ tantos exhaurire gurgites possit, &c.

Infesta nautis Charybdis. Cic. 7. Verr. 145. Non enim Charybdin tam infestam, neque Scyllam nautis, quam istum in eodem freto fuisse arbitror. hoc etiam iste infestior, quod multo se pluribus & majoribus canibus succinxerat.

Irequieta. Ovid. 13. Met. 730. Panchea. Ovid. 5. Trist. 2. 73. al. Zanclea. Rapax. Sen. Thyest. 7. Sæva. Juven. 15. Sat. 17. Vasta. Catul. 62. 156.

Vorax. Cic. in 2. Philipp. 67. Quæ Charybdis tam vorax? Zanclea. Ovid. 4. Fast. 499. Devoret me Charybdis. Ovid. 5. Trist. 2. 73.

Evitata Charybdi, in Scyllam incidi, i. e. Dum vitæ gravius malum, in aliud rursus incidi. V. Erasimi Chiliadas. Charybdis, pro Malorum & curarum congerie, apud Hor. 1. Carm. 27. 19. — ah miser!

Quanta laboras in Charybdi, Digne puer meliore flumina.

CHASMA, acis. n. [χασμα] Latine Hiatus dicitur, fissura, rictus, vasta vorago. Ulpian. D. de censibus. 1. Forma. §. Quare est, Si agri portio chasmate perierit, debet per censitorem relevari.

Chasmata & vasti hiatus. Sen. lib. 6. Nat. Quæst. cap. 9. Si quando exesa ceciderint, &c. tunc chasmata, tunc vasti hiatus aperuntur. De terræ motibus loquitur.

Perire chasmate. Ulpian. in 1. Quum res, §. Item si fundus. D. de legat. 1. Item si fundus chasmate perierit, Labeo ait utique ætimationem non deberi.

Chasma, est etiam in Meteoris, Subita acris diruptio, & quidam recessus cæli ipsius. Plin. lib. 2. cap. 26. Fit & cæli ipsius hiatus, quod vocant Chasma. Seneca, Nat. Qu. 1. 14. Sunt chasmata, quum aliquid cæli spatium descendit, & flammam dehiscens velut in abdito ostentat. [Grut. discedit. Malim cum Aldo Desedit. V. DESIDO.]

CHASMATICUS, [χασματικός] Terre motus dicitur, quum movente se terra hujusmodi hiatus existunt. Apud Ammian. 17. 16.

CHATTI, [Καττι] Germanie populi, ait Strab. lib. 7. fere a principio. Hos juxta Rhenum collocat Plin. lib. 4. cap. 14. Catti alii dicuntur. Hos amplissime describit Tacit. de Morib. German. cap. 10.

CHAUBI, [Χαυβι] Germaniæ populi sunt, ad Oceanum pertinentes, de quibus Strabo lib. 7.

CHAUCI, V. CAUCHI. CHAUS, i. m. [Χαυς] Cervarius lupo. Plin. lib. 8. cap. 19. Pompeii

Magni primum ludi offenderunt chaum, quem Galli raphium vocant, effigie lupi, pardorum maculis. Hard. Chama & Rufum. q. V.

CHÆDRAPA, [Χαδραπα] ut Galenus de attenuante victus rat. scribit, vocantur speciatim Omnia ea legumina, quæ manu carpuntur: Alia cuncta quæ falce putantur, Frumenta. Hæc ille, quem vide.

CHÆLÆ, Ærum. [Χηλαι] Scorpii brachia sunt: i. e. Anterior pars Scorpii signi caelestis. Virg. 1. Georg. 33. Qua locus Erigonen inter, Chelæque sequentes Panditur. Cic. in Arat. v. 293. Et pauca Chelæ stellæ simul anguinententis Sunt genua.

Scorpii Chelæ. Lucan. lib. 1. 659. Scorpion incendis cauda, Chelæque peruris. Intelligit fidus Scorpii.

Præcedere Chelæ. Lucan. lib. 2. 692. — jam cæperat ultima Virgo Phœbum laturas ortu præcedere Chelæ. Quibus verbis dicit Autumnale fuisse æquinoctium: quod fit octavo calendis Octobris, Sole in Libra posito. Etideo per Chelæ Libram intelligit, quia occidente Virgine, oritur Libra.

CHÆLÆ, es. f. [Χηλαι] Lapidis nuncupantur, marinis objecti fluctibus, ne undarum impetu violente perpetui assultente, convellantur aggregum munimenta, vel id genus ceterorum. Dicuntur autem sic, quod boum unguis fere sint assimiles. Auctor Cæsl. Rhod. lib. 5. cap. 2.

CHÆLIDON, Ænis. [Χηλιδων] Latine dicitur Hirundo. CHÆLIDONIA, [Χηλιδωνια] inter Ficerum genera recensetur Plin. lib. 15. cap. 18. Mementi & Columel. lib. 10. 415. Purpureæque chelidonia, pingueque marisæ.

CHÆLIDONIA, æ, f. ut CHÆLIDONIUM, i. n. [Χηλιδωνια] Herbæ genus. Plin. lib. 8. cap. 27. Chelidonium visui saluberrimam hirundines monstravere, vexatis pullorum oculis illa medentes. V. item lib. 25. cap. 8. Chelidoniae duæ sunt species, quarum major etiam hodie in officinis nomen retinet: minorem autem, quod strumis medeatur, quas Scrophularia nonnulli vocant, five quod strumofam habeat radicem, Scrophulariam appellant.

Est etiam Chelidonia, Gemmæ nomen, altera parte purpurea, nigris interpellantibus maculis, altera hirundinis colorem referentis, unde & nomen accepit. De hæc Plin. lib. 37. cap. 10. Item genus Aspidis, ut Galenus auctor est.

CHÆLIDONIAE, [Χηλιδωνια] Insulae tres, contra Tauri promontorium pæfiteræ navigantibus, Plin. 5. 31. Duas duntaxat, quarum una Corycdæ, altera Menalipea dicitur Stephanus ex Phavorino memorat. Dionysius trium meminit, & item Strabo lib. 14. Priscianus in Periegesi, Partibus extremis Pamphilia clauditur litro, Atque Chelidonia rupes clauditur eodem. Græci quoque

πελαγος & ορεινους vocant.

CHÆLIDONIAS, æ, m. vocatur Favonius ventus, a die sexto ante Februarias Idus, usque ad septimum Calend. Martias: eo quod his diebus hirundines primum conspici incipiunt. Auctor Plin. lib. 2. cap. 47.

CHÆLIDONII, Lapilli qui in ventre pullorum hirundinis reperiuntur. Plin. lib. 11. cap. 37.

CHÆLIDONIUM, [Χηλιδωνιον] est Tauri montis promontorium, quod & Sacrum vocatur. Plin. lib. 5. cap. 27. Taurus mons ab Eois veniens litorebus, Chelidonio promontorio disterminat.

CHÆLONATES, [Χηλωνιατες] Promontorium est Achaïæ, quod Ptolemæo Chelonites dicitur. Plin. lib. 4. cap. 5.

CHÆLONIA, æ, f. [Χηλωνια] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Chelonia, inquit, oculus est Indicæ testudinis, vel portentosissima Magorum mendaciosa. Melle enim colluto ore impostam lingue, futurorum divinationem præstare promittunt: quinta decima Luna & silente, tota die: decedente vero ante Solis ortum, ceteris diebus a prima in sextam horam.

CHÆLONITIDES, [Χηλωνιτιδες] Gemmæ testudinum similes: ex quibus ad tempestates sedandas multa vaticinantur. Plin. lib. 37. cap. 10. Galli vocant Crapulinæ. Ex eo nomen invenerunt Græcum, quod intus cavæ, testudinum sint similes: Gallicum, quod vulgo persuasum sit eas in capite ranæ rubetæ seu bufonis nasci.

CHÆLONIUM, [Χηλωνιον] Tegumentum est testudinis animalis, quam testuam vulgo vocant. Ejus autem integumentum similitudinem habent chelonia, id est retinacula quibus intra signa fucula retinetur. Budæus.

Chelonia, sunt velut Umbilici aut ansæ quæ attingunt arctearius, in quas, ceu in armillas, conjecti fucularum cardines versantur. Dicta sunt Chelonia a similitudine tegumentis testudinis animalis, quæ χηλωνιον dicitur, & ipsa testa χηλωνιον. Horum cheloniorum frequens est mentio apud Virum lib. 10.

Cheloria apud Aristotelem Mechanicorum quæst. 28. sunt Machinae juxta puteos ad hauriendum facilius aquam, alteram partem prægravante pondere. Tollenones vocat Plin. lib. 18. cap. 2.

CHÆLONOPHAGI, [Χηλωνοφάγοι] (inquit Plin. lib. 6. cap. 25.) in Carmaniæ angulo sunt, testudinum superficie casas tegentes, carne vescentes. Nam χηλωνια Græce testudinem significat. Hæc (ut inquit idem lib. 9.) adeo in Indico mari magna sunt, ut singularum superficies habitabiles casae integant. Strabo lib. 16. adeo magna alio in loco reperiri scribit, ut Chelonophagi in eis navigent.

CHÆLORUS, i. m. [Χηλιδων] Serpens non multum aspectu diftans a cherythro serpente, fumum quæ serpit emittens. Lucan. lib. 9. 750. Natus & ambigue coleret qui Syrtidos arva Cherythros, tractique via fumante chelydri.

Chelydri dicti sunt Servio, quasi Cherydri, quia in aquis & in terris morantur. Nam χηλιδων, dicitur terram, ιδωρ autem aquam: sunt autem de genere serpentum. Virg. 3. Georg. 414. Difce & odoratam stabulis accendere cedrum, Galbæneque agitare graves nidore Chelydros.

Medusei chelydri, dicti a Medusa, cujus crines serpentes erant. Sil. lib. 7. Nigri chelydri. Virg. 2. Georg. 214. Et topus scaber, & nigris exesa chelydri Creta. Nigris (ait Servius) i. e. Nocentibus. V. Vossii Etymol.

CHÆLYNE, es. f. [Χηλιδων] Labrum superius dicitur, ut nonnulli existimant: quanquam alii in ambitu positam partem, eo vocabulo intelligere malunt.

maluit. Unde Chelynid nuncupantur, Quibus ea grandior portio est. V. Cael. Rhod. lib. 3. cap. 31. vel potius Henr. Steph. Thef. Gr.
CHELYS, f. [*χελύς*] Testudo: capitur & pro Lyra, quod Mercurius Lyram prius ex testudine fecerit: quam Nilo decrefcente in litore repererat.
 Canora chelys. Sen. Troad. 4.
 Exuere chelyn, i. e. Deponere. Stat. 4. Silv. 6. 30.
 Fatifcit chelys. Stat. 4. Silv. 4. 33.
 Intendere. Stat. 1. Silv. 5. 11.
 Laxare. Stat. 4. Silv. 4. 33, contrarium est illius quod alibi dicit, Intendere chelyn.
 Pulfatur manibus Phœbea. Lucan. ad Pifon. 159.
 Verberare plectro. Sen. Troad. 4.

CHEMIA, æ. f. Sic enim scribere oportet, non ut vulgo Chymia: nam dicitur a *χῆμα* fundo; & Ars est folvendi metalla. [Chemia vero, prima locuta, dicendum est, quia Gr. *χημία*, auctore Borrichio, cujus & Conringii de origine ejus artis scripta critica V.

CHEMICUS, Adj. Chemia peritus.
CHEMIS, Infula in quodam lacu Ægypti, quæ lucos silvasque, & Apollinis grande fulminens templum natat, & quocunque venti agunt, pellitur. Verba Pomponii Melæ ex lib. 1. 9. De hac Herodot. lib. 2. scribit, quam Echemin nominat.

CHEMOSIS, [*χημωσις*] Elatio est ambientis oculum membranæ, quæ album quoque appellatur: affectus albæ carnis perimilis. Ex lib. Finit. Medic. apud Galen.

CHEMİLÖPÉCRS, [*χημιλώπεκρος*] ex Anferum sunt genere, quibus pro cibus lautioribus utuntur Britanni. V. Plin. lib. 10. cap. 22. Est autem nomen *χημ* & *χρημ* καὶ ἀλάπηκος compositum, hoc est ex vulpe & anfero. Unde & Vallianferum Æliani interpres tranfultit. Anferem enim specie, vulpem caliditate refert. Aquila & felis injuriam facile propulſat. Aucupi ad nidum accedenti obviam prodit, ut interim pullis elabendi spatium præbeat. V. Æliani. Hist. Anim. lib. 15. cap. 51.

CHEMISUS, [*χημισός*] Latinis Anferus est, unde & pappis extremum, quod ornatus gratia, ad anferis similitudinem effictum erat, chemiscum appellarunt. Appuleius, Met. lib. 11. pag. 264. Pappis intorta chemisco. De forma chemifici, vide apud Bayham de Re navali.

CHEMÖBOSCIA, [*χημωβωσκία*] Urbs Ægypti, e regione Diofpolis, ab anferum, ut videtur, pascuis dicta, qui tamen illic nulli apparent. Hujus incolæ dicuntur Chenobofciatæ, qui circa Crocodillos occupantur. Steph.
CHEMÖBOSTUM, i. n. [*χημωβωστῆον*] Locus ubi anferes aluntur. Columel. lib. 8. cap. 14. Qui vero greges nantium possidere student, chenobofcia constituant.

CHEMÖMYCHON, [*χημωμυχόν*] Herba ad cujus aspectum expaveſcunt anferes. Plin. lib. 21. cap. 11.

CHEMÖPUS, [*χημωπός*] Latine Anferis per dicitur: quo nomine dicta est & Herba, quæ habet effigiem anferini pedis. Plin. lib. 11. cap. 8. Ceras ex omnium arborum fatorumque floribus confingunt, excepta rumice, & chenopode.

CHEOPES, sive **CHEOPS**, [*χέωψ*] Ægypti rex fuit, Mycerini pater, cujus opus est maxima totius Ægypti pyramis, ad quam faciendam denas hominum myriades in opere habuisse dicitur, & pro apio, cepa, & alio, mille sexcenta talenta expendisse. Auct. Herodot. lib. 2.

CHEOPINA, æ. Gall. *Chopinne*. Mensura est liquorum, dimidie pintæ saxax. Tantum enim capit, quantum haustu uno stibundus homo absumere possit. Ex Bud. de Assel lib. 5. *çèç*, fundo: *πινω*, bibo. [Nugæ.]

CHEPHEEN, Cheopis frater, Ægypti & ipse rex post fratrem. Auct. Herod. lib. 2.

CHERAMYDES, Lapidis genus pretiosi. Plin. lib. 37. cap. 10. Chera mydes eadem effect quam ostracitem vocant, nili quod hanc cerulæ interdum bullæ cingunt. Hard. Cadmitis. Mis. Calamitis.

CHEREMÖCRATES, vel **CHEMÖCRATES**, [*χημωκράτης*] Inſignis quidam artifex fuit, cujus opus Ephelie Dianæ templum Strabo fuisse ait, pollicittumque Alexandro, sese montem Atho in ejus formam fabricatum. ut tanquam ex gutto quodam in phialam effunderet libamen. Hæc ille libro Geogr. 14. Variant tamen codd. & alii Chirocrates, alii Dinocrates, alii Dinocrates, alii Stificrates denique dicitur. V. Xyl. & Casaub. ad Strabon.

CHERIA, A quibusdam appellatur Raphanus silvestris, quem Latini Armaracium appellant. V. Ruell. lib. 2. cap. 123.

CHERINTUS, [*χηρίνθος*] Puer admodum insignis facie & candore, qui seipsum prostituit. Hor. 1. Serm. 2. 81.
 (Sit licet hoc Cherinte tui) tenerum effe femur, aut crus Rectius. Rectius scribitur Cerinthus.

CHERNIPS, ibis. [*χέρνιψ*] Aqua apud veteres dicebatur, qua expurgari adeunt ad sacra soliti erant, in qua nimirum torrem ex altari, ubi rem divinam fecissent, prius extincissent. Scribit autem Servius in 4. Æn. 655. quod qui superis sacrificabant, ablucebantur: qui vero deis inferis, aspergebantur: unde illud 6. Æn. 230.
 Spargens rore levi, &c.

CHERNITES, [*χέρνιτες*] Genus lapidis ebori simillimi, in quo condebantur corpora. Plin. lib. 36. cap. 17. Mitior effe autem servandis corporibus nec absumendis chernites, ebori simillimus, in quo Darius conditum fuit.

CHERRONÆSUS, sive **CHERRONÆSUS**, [*χέρρωνήσος*, *χερρώνησος*] (nihil enim differunt) Peninsula est. Græcis enim *χέρσος*, terra: *νῆσος* autem insula dicitur. Quatuor indigies Cherſonci memorantur: Taurica in Euxino & Mæotide, quæ hodie *Precochia* nominatur: Thracia: Aurea tertia, supra Gangem in ortum, juxta sinum qui Magnus Ptolemæo dicitur: Et Cimbrica Septentrionalis, quæ Daniam habet, quam Daciam Saxo grammaticus vocat. Peloponnesus vero major celebriorque est, quam ut Cherſonci nomen admittat, quanamque & ipsam nominis etymo ferus, Cherſonem Strabo nominat: & minoris Asiæ in nostrum mare procurſus Cherroneſus dicitur, bonis auctoribus, ut scribit Vadianus.

CHERRONENSIS, e. Adj. Ex Cherſonice. Cic. in Pifon. 86.

CHERSONNEFCR, Adv. Varro de L. L. 4. 31.

CHERSINA, æ. [*χέρσινος*] Genus est testudinis terreſtris, in aridissimis Africæ desertis, roſcido humore vivens. Auct. Plin. lib. 9. cap. 10.

CHERSIPHON, [*χέρσιφών*] Architeſton quidam fuit eximius, qui Dianæ Ephelie templum prius mire fabricatus erat, postea alius fecit majus illo. Auct. Strabo lib. 14.

CHERSOS, sive **CHERSON** [*χέρσος*] proprie Terra incolta dicitur.

Martial. lib. 14. 88. Fœmineam Cherſon, pro Terreſtri teſtudine poſuit. [Niſi forte Cherſin ſcripſit, quod est a recto *χέρσις*, *ἰδῶ*, qua forma plurima apud Græcos legitur.]

CHERSYDROS, [*χέρσιδρος*] Serpens qui tam in aquis, quam in terris moratur, de quo vide in **CHELYDRUS**.

CHERUSCI, [*χέρουσκοι*] Populi Germanicæ circa fluvium Albim. Claud. Conf. Honor. 4. 451. — Argentis Albim liquere Cheruſci.

CHIA Ficus, sive **CHIA** vel **CHIMUM** absolute, Fici species est grato quodam sapore palatum pungens, viniqve veteris, falisque saporem referens. Martial. lib. 7. 24.

Infanti melimela dato, fatuaſque marifcas,
 Nam mihi, quæ novit pungere, chia, placet. Idem lib. 13. 23.

Chia ſeni ſimilis Baccho, quem Setia miſit,
 Ipſa merum ſecum portat, & ipſa ſalem. Hor. 1. Serm. 10. 24.

— at ſermo lingua concinnus utraque
 Suavior, ut Chio nota ſi commiſta Falerni eſt. [Hic Vinum eſt Chium. V. **CHIOS**. quo hæc & feqq. pertinebant.]

Chia terra, [*χία γῆ*] Terra eſt albida, viſe cineritia, Samiæ ſimilis, quæ cutem erugat, totumque corpus amabili coloris bonitate commendat. Auct. Dioſcor. lib. 6. cap. 101.

CHIDORUS, Fluvius eſt Macedoniæ, qui per Mygdoniam fluens, in Axium Mygdoniæ fluvium intrat. Herodot. lib. 7.

CHILIAS, ædis. [*χιλιάς*] Numerus qui mille continet. Gell. lib. 1. cap. 16. Mille enim non pro eo ponitur, quod Græce *χίλιοι* dicitur, ſed quod *chilias*: & ſicuti una chilias, & duæ chilias, ita unus mille, & duo milia, certa atque directa ratione dicitur. Diſſentit Gronov. quem omnino V. de Pec. Vet. 1. 10.

CHILIARCHUS, i. vel **CHILIARCHA**, æ. m. [*χίλιαρχος ἢ χιλιάρχος*] Qui præſt mille militibus, hoc eſt decem centurionibus. Bud. in annot. in Pandect. [Ita Græci conſtanter Romanorum Tribunus vocarunt, ut ibidem docet Bud. Verum a comparatione dignitatis potius, quam quod hi quoque millenis militibus præſecti eſſent, præ potius, ex ſenis in ſingulis legionibus, bini per vices toti legioni præfuerint.]

Hos primum inſtituit apud Macedonas Alexander, ut reſert Curtius, 5. 2. conf. Hidor. 9. 3.

Chiliarchus apud Perſas majoris dignitatis officium fuit, de quo Neſop. 9. 3. Conon a Pharnabazo ad regem miſſus, poſteaquam venit, primum ex more Perſarum ad Chiliarchum, qui ſecundum gradum imperii tenebat, Tithrauſten acceſſit, ſeque oſtendit cum rege colloqui velle: nemo enim ſine hoc admittitur. ubi V. Interpp.

CHILIASTÆ, [*χιλιάται*] Hæreci quidam fuerunt, ſic dicti Quia regnum in terris mille annorum Chriſti ante noviffimum diem futurum ſtatuiebant. Hoſce Militarios interpretatur Auguſtinus, ut reſert Cæl. Rhod. lib. 1. cap. 14. V. Auguſt. lib. 20. cap. 7. de C. D. Lactant. 7. 14. Vocantur iidem & Millenarii.

CHILIODYNAMIS, [*χίλιόδυναμις* Dioſcoridi] **CHILIODYNAMA** Plinio. Herba eſt, quæ alio nomine Polemonia & Philetarion dicitur, a reſum certamine, qui ejus inventionem ſibi certatim vendicaverunt. Chilioodynamis autem a Cappadocibus nominata eſt, propter varios in medicina uſus. V. Plin. lib. 25. cap. 6.

CHILIOPHYLLON, [*χίλιόφυλλον*] Herba eſt, quæ notioribus nominibus Achillea, & Militaris herba dicitur. Chiliophylli nomen accepit, a multitudine foliorum. Lat. Millefolium.

CHILIO, ðnis. [*χίλιον*, ἢ *χίλιον*] Lacedæmonius, unus ex ſeptem ſapientibus Græciæ. Cuius teſte Plin. lib. 7. cap. 32. tria dicta fuerunt Delphis in templo Apollinis conſecrata: Noſſe ſe quemque, & Niſil nimum cupe-re: Comitumque æriſ alieni atque litis effe miſeriam. Quin & ſonus ejus, quum, victore Olympiæ filio, gaudio expiraſſet, tota Græcia profuſa eſt.

Chilo, Dicitur & Romanis cognomento a magnitudine laborum, Feſtus. *χίλιος* enim labrum ſignificat. Charifus lib. 1. Cilones dicuntur, quorum capita oblonga & compreſſa ſunt. Chilonæ autem cum aſpiratione ex Græco a labris improbius, quæ illi *χίλιος*, unde Chilonæ. Improbius labrati. [Utroque modo tamen, addita & dempta aſpiratione, id ipſum cognomen ſcribitur in denariis gentis Flaminiaz apud Fulv. Urſin. q. V. P. Magius Chilo, qui M. Marcellum occidit, notus ex Ser. Sulpicii ep. ad C. 4. Fam. 12.]

CHILÖFER, æris. m. [*χίλιωτερ*] Ferrum, quod in os equi inditur, ut quidam volunt. Suidas vero [Immo Heſych.] vult eſſe Capitrum a capite ſuſpenſum, in quo cubus ponitur. V. Buleng. de Equis, cap. 17.

CHIMÆRA, æ. f. [*χίμαιρα*] Homero, Animal eſt indomabile, inexpugnabile, neque humano, ſed divino genere ortum. Chimæram monſtrum trifforme deſcribit Heſiod. in Theog. 323. hiſ verſibus de Gr. conv.
 Huic tria ſunt capita, & fertur primum eſſe leonis,
 Pulchri oculi, capraque ſimul, fortiſque draconis:
 Ante leo, retroque draco, mediumque capella eſt:
 Pegafus hanc vicit, & magnus Bellerophon. Inde elegans illa Horatii metaphora ad Puerum obſoleti ſcorti amore captum, lib. 1. Carm. 27. 24.

Vix illigatum te triformi
 Pegafus expedit Chimæra. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. 109.
 Quid quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerunt, neque eſſe poterunt, ut Scyllæ, ut Chimære? Servius explicans illum Virg. locum 6. Æn. 288.

— flammiſſæ armata Chimæra. Revera (inquit) mons eſt Lyciæ, cujus hodie ardet acumen, juxta quod ſunt leones: media autem paſcua ſunt: ima vero montis, ſerpentinis plena. Hunc Bellerophon habitabilem fecit, unde Chimæram dicitur occidiſſe. Plin. lib. 2. cap. 106. Elagrat in Phæſelide mons Chimæra, & quidem immortalis diebus & noctibus flamma. Ignem ejus accendi aqua, & extingui vero terra, aut ſœno Gnidius Ceteſtas tradit.

Flammam ſpirantes ore tetra Chimære. Lucret. lib. 2. 704. /
 Tremende flamma. Hor. 4. Carm. 2. 16.
 Ænæos effluſus faucibus ignes. Virg. 7. Æn. 302.

Ignæ ſpiritus. Hor. 2. Carm. 17. 13.
 Chimæra eſt item, Navis nomen apud Virg. 5. Æn. 118. Sil. 14. 498.
 Ingens Chimæra. Virg. 5. Æn. 223.
 Ingenti mole. Virg. 5. Æn. 118.

CHIMÆRYFEE, ēra, ērum. Adj. ut, Lycia Chymærifera. Ovid. 6. Met. 338.
CHIMASTRUM, [Χημαστρον] Vestis est rusticorum, qua hieme utuntur, ὄνο δ' ἰσχυρότερον. quod nobis sonat hiemare. Pollux lib. 7. cap. 13. ex Homeri & Æschyli auctoritate.
CHIMÆRINUS, [Χημείριος] non a Chimæra deducitur, sed Græca vox est. χημείριος enim hibernus dicitur. Est autem Hiemalis circulus cæli, qui Capricornum contingit, in quo quum Sol est, brevissimi sunt dies. Martial. lib. 9. 13. de Eiarino.
 Si daret autumnus mihi nomen, Oporinos essem:
 Horrida si brumæ fœdera, Climerinos; &c.
CHIMELLA, [Χημελλα] Ulcerosa affectiones sunt in manuum digitis ac pedum, hiemalis tempore provenientes, de quibus Paulus lib. Medicinæ tertio. Meminit & Cæli. lib. 4. cap. 11.
CHINA, æ. quæ vocatur & SINA, Regnum Asiæ antiquissimum & celeberrimum, quod multas præclaras urbes & antiquam regionem circum-euntem habet. V. Geographos juniores. Antiqui Sericam regionem, & incolas Seres vocabant.
 China, quam quidam Cinam vocant, Radix est fungosa, perinde ac arundinacea, levis, colore rufescente, Rhodiæ radicis admodum æmula. Adevhitur ex regionibus æquinoctiali proximis, legiturque in litibus maris e terra evulsa. Hæc & plura Matthiol. in Dioscor.
CHINBA specula. Catull. 68. 12.
 Brixia Chinæ supposita specula. Turnebus Echineæ scribendum esse credit, ab Echino, ut hoc monti nomen ab asperitate incutim esse existimemus: sic Echinas, vel ab Echino copia, vel ab asperitate nomen sortitæ dicitur, auctore Stephano: & Echinus nomen erat Urbis Acanthiæ. Ceterum hi Chinæ probetur, tamen pro Echineæ dictum erit, ut rudio pro ἰσχυρό, suppresso, & ἰσχυρό pro ἰσχυρό. Sed l. Voss. pag. 273. Cyncea supposita specula. q. V.
CHIONE, es. [Χιών] Nobile scortum fuit, nomen habens a candore nivis, quæ Græce χιών dicitur: quum tamen fusca esset. Martial. lib. 3. 34. Digna tuo cur sis, indignaque nomine, dicam:
 Frigida es, & nigra es: non es, & es Chione.
 Fuit & Chione filia Dædalionis, cujus nuptias quom ob formæ elegantiam multi ambirent proci, tandem Pæonio Epidauriensi nupsit.
CHIOS, [Χίος] Insula est maris Mediterranei, ad oram Ionice, cum oppido duo, posita inter Samum & Lesbum, ex adverso maxime Erythrarum, quam Æthalam Ephorus prisco nomine appellat. Metrodorus & Cleobulus Chiam, a Chione nymphea: aliqui a nive: & Macrin, & Pityusam. Verba sunt Plin. lib. 5. cap. 31. In hac templum Apollinis, unde Chios Apollo, & Chii, in ea habitantes. Et promontorium Arvisium, a quo Arvisia vina. Lucan. lib. 8. 195.
 Quas Asiæ cautes, & quas Chios asperat undas.
 Sunt qui quadrigeminam Chium esse putant: ut prima sit Chios insula: secunda Carie urbs sub monte Pelleno: tertia in Eubœa: quarta in Cherronefo Rhodiorem juxta Triopiam. Hor. 1. Epist. 11. 21.
 Romæ laudetur Samos, & Chios, & Rhodos abfens. Nunc vulgo dicitur Xio: alii pronuntiant Scio.
 Χίος ἢ ἰσχυρὸν λέγουσι καὶ χιώνη, Suidas. H. St.
CHIUS, [Χίος, χιαδός] Adj. priorem producit. Cum tamen Chios Insula priorem corripit. Hor. 2. Serm. 3. 115.
 Si politis intus Chii, veterisq; Falerni Mille cadis, &c. Chius, nunc vulgo Chiorin.
 Quia Chius, pro cive, dicitur per crasin ex Χίος. Vide Suidam in Τίος, quod itidem ex Τίος facit Τίος per crasin. H. St.
 Aristo Chius. Cic. de Senect. 3. Omnem autem feromonem tribuimus non Tithono, ut Aristo Chius, ne parum esset auctoritatis in fabula.
 Cadus Chius. Hor. 3. Carm. 19. 5.
 Vinum Chium. V. CHIA supra.
CHIRE, [Χίρη] vocantur Rupturæ illæ quæ sunt in pedibus, unde ita affecti Chiropodes appellantur, velut rhagopodes. Auc. Cæli. lib. 4. cap. 12.
CHIRAGRA, æ. f. [Χιραγρα] Dolor manuum ipsos articulos frigido & lento quodam humore afficiens. Plin. lib. 24. cap. 19. Item parotidis, podagræ, chiragræ, articulis, &c.
 Lapidosa chiragra. Pers. 5. Sat. 58.
 — sed quum lapidosa chiragra,
 Fregerit articulos veteris ramalia fagi.
 Nodosa. Hor. 1. Epist. 1. 31.
 Contundit articulos. Hor. 2. Serm. 7. 15. [Sed omnibus his locis, ut metri ratio constat, Chiragra legendum videtur.
CHIRAGRICUS, Adj. [Χιραγρικός] Qui hoc morbo laborat. Celf. 4. 27. p.
CHIRAMAXIUM, i. n. Curculius, quod manu fervorum tribuimus. Petron. cap. 28. Præcedente chiramaxio, in quo deliciæ ejus ferebantur. Nonnulli interpretantur Puerorum gestatorum.
CHIREMBOLON, [Χιρέμβολον] Vox Græca, qua utitur Ulpianus in l. 1. r. §. qui sunt igitur. D. nautæ, capones, stabularii. Et sunt quidam in navibus, qui custodiæ gratia navibus præponuntur, ut ναυφυλάκες & diætaarii. Siquis igitur ex his receperit, puto in exercitorem dandam actionem: quia is, qui eos hujusmodi officio præponit, committi eis permittit: quantum ipse vel navicularius, vel magister id faciat, quod Græci χιρέμβολον appellant. Significat autem, ut Alciato placet in Parergis, hæc vox Manus immisionem. Hic vero dicit Stignum quod magister in prora sedens dat, quum nautis imperat ut aliquid faciant, seu aliquid recipiant, vel non.
CHIRIDOTA, æ. f. [Χιριδοτά] Vestis dicitur quæ manicas habet longiores, & prope usque ad digitos. Unde Scipio Gallo homini delicato objectat, quod cum chiridota tunica accubuerit. Has vestes Plautus vocat Mantuleas. V. Gell. lib. 7. cap. 12.
CHIROCRATES, Nomen architecti celeberrimi, qui a quibusdam Dittocrates dicitur solet. Plin. lib. 34. cap. 14. V. CHEREMOCRATES.
CHIROGRAPHUS, & CHIROGRAPHUM, i. n. [Χιρογραφον] est Cautio manu alicujus subscripta, annulove obfignata, quam ipse iniciari nequit. Juven. 13. Sat. 137.
 Vana supervacui dicunt chirographa ligni. i. e. Tabellæ ligneæ manu propria scriptæ.
 Officina chirographorum. IN OFFICINA.
 Chirographi appellatione ut nos pro Actionibus ipsis palam est, quum venditis chirographis intelligimus nomen venisse. Hæc Julian. in l. qui chirographum. D. de legat. 3.
 Commentarioli, chirographi, & libelli. Cic. 1. Philipp. 16. An com-

mentariolis & chirographis & libellis se uno auctore prolatis, ac ne prolatis quidem, &c.
 Cautio chirographi. Cic. 7. Fam. 18. Itaque quando vestræ cautiones infimæ sunt, Græculam tibi mihi cautionem chirographi mei.
 Exemplar chirographi. Cic. 10. Fam. 21.
 Tributorum solutorum chirographa. Scævola in l. creditor. D. de action. empti, Cujus chirographa tributorum a debitore retro solutorum apud fe deposita habebat.
 Inane chirographum factum solutione. Ulp. in l. solutione. D. ad exhib. ludo. Solutione chirographo inani factio, & pignoribus liberatis, nihilominus creditor ut instrumenta ad eum contractum pertinentia ab alio quam debitore exhibentur, agere potest.
 Convincere chirographo. Cic. 2. Philipp. 81.
 Credere, & fidem habere chirographis. Cic. 10. Fam. 21.
 Defendere chirographa. Cic. 12. Fam. 1. Cujus æra refugere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus.
 Defere chirographa. Cic. de Clar. Orat. 277. Seseque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem deferre diceret, &c.
 Est in tabulis chirographus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Chirographum imitari. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Id quoque L. Labieus fecit, quum chirographum sex primorum imitatus est.
 Legare chirographum. Ulp. in l. servum. §. eum qui. D. de legat. 1. Eum qui chirographum legat, debitum legare, non solum tabulas, argumento est venditio.
 Mittere chirographo suo litteras. Cic. 10. Fam. 21. At Lateranensis vir sanctissimus suo chirographo mittit mihi litteras.
 Pungere chirographo aliquid. Cic. 2. Fam. 12. Extrema pagella pupig me tuo chirographo.
 Venire chirographa. Ulpian. in l. servum. §. eum qui. D. de leg. 1. Nam quum chirographa veniunt, nomen venisse videtur.
 Uti chirographo & signo. Cic. 2. Att. 20.
 Inter chirographum & syngraphas. Afconius in 3. Verr. 91. Inter syngraphas & cetera chirographa hoc interest, quod in ceteris tantum quæ gesta sunt scribi solent: in syngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum scribi solent, more institutoque Græcorum: & ceteræ tabulæ ab una parte servari solent: syngraphæ signatæ utriusque manu, utriusque parti servandæ traduntur. Hæc ille.
CHIROGRAPHARIUS, Adj. ut, Debitor chirographarius. Ulpian. in l. si ut certo. §. denique. D. commod. Si tibi codicem commodaveris, & in eo chirographarium debitorem tuum cavere feceris, &c.
 Creditor chirographarius. Paulus in l. bonis venditis. D. de privilegiis præfedit. Respublica creditrix omnibus chirographariis creditoribus præfedit. Dicitur autem Chirographarius creditor, ad differentiam Hypothecarii creditoris. Ulpian. in l. 1. §. sciendum est autem. D. de separationibus, Attamen, inquit, si hæreditaria fuit, jure separationis hypothecario creditore potiorum esse eum qui separationem impetravit, etiam hi chirographarius est, inquit Accursius.
 Est & Chirographaria pecunia: & Chirographarium debitum. l. unica C. Etiam ob chirographariam pecuniam pignori teneri. Bud.
CHIROGYLIUM, Insula. Plin. lib. 5. cap. 31. Sed contra Chimæram Dolichiste, Chirogylium, Crambulæ, Rhoge, Enagora. De insulis ante Asiæ.
CHIROMASTRON, [Χιρομαστον] Capitis ornamentum, aut (ut alii dicunt) Mantle. V. Bayum de Re Vestitaria.
CHIROMANTIA, æ. f. [Χιρομαντία] dicitur Divinatio, quæ ex linearum, quæ in manibus sunt, inspectione fieri solet.
CHIROMANTIS, [Χιρομαντίας] Qui lineis manuum inspectis futura noscere se proficitur.
CHIRON, ðnis. [Χείρων] Saturni & Philyræ filius. Lactantius tamen dicit eum ex Pelopæa conceptum. Dum enim, ut auct. est Servius in 3. Georg. 550. cum amica Philyra Saturnus coiret, Ops uxor ejus adventit, cujus præsentiam veritus, se in equum convertit. exinde natus est Chiron, dimidia parte homo, dimidia equus. Qui quum excrevisset, in silvas abiit, easque coluit. Huic autem a Thetide Achilles puer commendatus, quem ipse, simul cum Æsculapio nutritiv & docuit. Hic enim, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 56. herbarum vires atque medicamenta reperit. Postremo quum eum visitasset Hercules, casu factum est, ut una figitaram ejus Lernæo veneno perlitâ, super pedem ejus caderet. Attamen quum a parentibus fuisset genitus immortalis, ut Ocyroes vaticinium impleteret, quod prædixerat eum optatum esse ut mortalis foret, gravi vexatus morbo mori cupiens, oravit superos ut illi mori concederent. Quo concessio, ab eisdem in cælum translatus est, & in Zodiaco locatus, & Sagittarius appellatus. Ex Bocatío. Geminus Chiron. Ovid. 2. Met. 630.
 — sed natum flammis uteroque parentis
 Eripuit, geminique phylæ Chironis in antrum.
 Philyrides Chiron, Philyræ ex Saturno filius, medicinæ inventor. Virg. 3. Georg. 550.
 Semifer. Stat. 2. Silv. 1. 89.
CHIRONEON, vel CHIRONION, [Χιρόνειον] Herba est, tertium genus panaces. Plin. lib. 25. cap. 4. Tertium panaces, chironæon cognominatur ab inventore. solum ejus lapatho simile, majus tamen & hirsutum. flos aureus, radix parva, nascitur in pinguibus locis. l. bid. cap. 6. Centaurea curatus dicitur Chiron, quum Herculis exceptio hospitio pertractati arma, sagitta excidisset in pedem: quare aliqui chironion vocant. V. Ruell. lib. 3. cap. 6.
CHIRONIA, Genus vitis, quæ Ampelos dicitur: a Chirone inventa. Plin. lib. 25. cap. 4.
CHIRONOMUS, i. m. [Χιρονόμος] Qui manibus gesticulatur & ludit. Budæus, Chironomii sunt gesticulatores: & Chironomia, saltatio gesticulatrix: qualis est quam morencam vocamus. Juven. 6. Sat. 63.
 Chironomon Ledam molli saltante Bathyllo,
 Tuscia vesica non imperat. Leda autem chironomia erat saltatio. Alioqui Chironomia, lex gestus a Quintiliano dicitur in primo, cap. 11. ab heroicis ipsa temporibus orta, & a summis Græciæ viris atque ab ipso etiam Socrate probata, a Platone quoque in numero civium posita virtutum, & a Chryippo in præceptis de Liberorum educatione compositis non omittâ. Quam artem oratori necessariam esse idem late

late ibidem docet. Hæc etiam Palæstra vocatur: & qui eam docent, Palæstrici dicti sunt. Ab his enim præceptoribus motus gestusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctæ rusticæ manus, ne status indocorus, nequa in proferendis pedibus infirmitas, ne caput oculique ab alia corporis parte distendant. Quæ omnia antiqui ingenius pueris & liberaliter educatis necessaria cognitu existimaverunt. Nostris vulgus uno verbo Continentiæ hæc omnia significat. Hæc Budæus, prope ad verbum ex Quintiliano. Ars eadem Carptoribus & Scissoribus obsoniorum ascita est, ut artificio se omnia incidere. Juven. 5. Sat. 12.1.

Structorem interea, nequa indignatio desit, Saltantem spectes, & chironomonta volanti Cultello, donec peragat dictata magistri Omnia, &c. [Re-] Ætore Henr. Steph. in Thef. Gr. apud Juven. Cheironomonta per s legit, ut sit av. χειρονομία. q. omnino V.

CHIROTHĒCA, æ. f. [χειροθήκη] Manuum tegmen, quod & Dactylotheam Græci vocant. Ejus usum præcis ignotum fuisse vel Casaubonus in Athen. 12. 2.

CHIROTHRCATUS, Adj. Sarisb. CHIROTHRCARIUS, i. m. Gloss. Qui chirothecas facit.

CHIROTONETON, i. n. [χειροτονήτων] Vitruv. 9. 3. Liber Democriti de rerum natura inscribitur Chirotoneton. Gr. χειροτονήτων. Al. Chiroctmeta.

CHIRURGUS, i. m. [χειρουργός] Medicus vulnerarius, a manuum operatione ita vocatur. Plin. 7. 2. appellat Medicum vulnerum; & Romæ legitur hæc Inscripção.

CHRESTAE, CONSERVAE, ET. CONVGL. CELOVDVS. ANTIQVVS. DRVSI. MEDICVS. CHIRVRGVS. Martial. 1. 31. Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diuulus.

CHIRURGIA, æ. f. [χειρουργία] Ipsa ars, quæ a Græcis & Chirurgice dicitur, Cic. 4. Att. 3. Sed ego diata curari incipio, chirurgiæ tradet. V. DIETA.

CHIRURGICE, es. f. [χειρουργική] Idem. Celsus in præcæm. Idem ibid. & lib. 7. pr. Partem medicinæ, Quæ manu medetur, vel curat, interpretatur.

CHIRURGICVS, Adj. Hygin.

CHIRYDRA, [χειρύδρα] proprie Terræ ruina, sine fissura, quam aqua pluvia, torrens, aut terræ motus efficit. Spieg.

CHISIOTSAIGI, Populi Scythiæ, in montibus Emodis, quorum promontorium Imaus vocatur, degentes, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 17.

CHITIS, [χίτις] Arabiæ insula, in qua Troglodytæ prædones, quum diutius fame & tempestate pressi, herbas radiceque effoderent, erucunt topazion gemmam, ut ex Archelai sententia refert Plin. lib. 37. cap. 8.

CHITON, ðnis. m. [χιτών] dicitur Latine Tunica. &

CHITONIUM, i. n. [χιτώνιον] Dimin. ejusd. Tunicula. Hinc Galli præposito articulo Græco ὀχιτώνη inxerunt suum Hoquetum. [Si dis placet.

CHITONISCUS, [χιτώνισκος] Alterum diminutivum, Camisia, indusium. Hoc autem genus vestimenti Pollux lib. 7. cap. 13. dicit commune esse virorum & mulierum.

CHITRAM, Medicamentum. Galen. lib. de Simpl. medicam. Chitram, lactinicum esse quamplurimarum arborum; omnibus notum est. Cujus quasi optimum eliquimus quod est candidum, & mundum, & glutinosum. Plura ibidem. [Nisi vero error est.

C H L

CHLÆNA, æ. f. [χλαῖνα] Vestimenti genus, quod palliis hiberno præfertim tempore superinduebatur, Latinis Læna appellatum. Unde natum est apud Græcos proverbium. ὁ χιτὼν χλαῖναν κατακρίσει, h. e. Æstate lænam detersis. In eos dicta folium, qui alieno tempore rebus necessariis abutuntur. Dicta est autem χλαῖνα, ut putatur, ἀπὸ τῆς χλαῖνης, hoc est a calcifiendo, propterea quod densitate sua & pondere gestantes calefaceret. Turneb. 17. 30. Pollux 7. 13.

CHLAMYDIA, æ. f. [χλαμύδεια] Velgo Sables, Infula est maris Ægæi, una Cycladum, quæ notiore nomine Delos appellatur. Auc. Plin. lib. 4. cap. 12.

CHLAMYDS, vdis. f. [χλαμύς] proprie Vestis militaris, quæ & Paludamentum dicitur, auctore Nonio. Nec aliud est quam πεδύλακος, i. e. Vestimentum, quod tunicæ superindueatur. Philostrat. 5. 14. Clamydem & militarem vitam adamavit. Ferrar. de Re Vest. 2. 3. 1. & apud Plaut. Pseud. 2. 4. 45. Cum Sycoptana ornandus esset militarem in modum. Etiam opus est chlamyde, & machæra, & petaso. Virg. 8. Æn. 588. — ipse agmine Pallas

In medio chlamyde & pectus conspectus in armis. Similis chlamydi terra habitabilis. Macrobius in Somn. Scip. 2. 9. exti. de terra loquens. Veteres, inquit, omnem habitabilem nostram exten- tæ chlamydi similem esse dixerunt. Hoc dicit significans similitudinem ejus arcæ esse. Budæus.

Chlamydes veri luminis, quæ a Trebellio in D. Claud. cap. 17. dicuntur, Luminosi coloris, & fragrantis ardentisque intelligit, qualis est puniceus color & coccinus, nisi quis pro Vero colore & claro limpidoque ac puro intelligat. Turnebus.

Statua Scipionis cum chlamyde. Cic. pro Rabir. Posth. 27. L. vero Scipionis, qui bellum in Asia gessit, Antiochumque devicit, non solum cum chlamyde, sed etiam cum crepidis in Capitolio itatuum videlicet. Aurata chlamys. Virg. 5. Æn. 250.

Crocea. Virg. 11. Æn. 775.

— tum croceam chlamydemque, sinuisque crepantes

Carbafes fulvo in nodum collegerat auro.

Purpurea & variis coloribus intexta. Auc. ad Heren. lib. 4. 60.

Color purpureus chlamydis. Ovid. 14. Met. 393.

Phrygia chlamys dicta quod Phrygionis acu pingendi periti sunt. In

Phrygia enim (ait Servius) ipsa inventa est ars. Virg. 3. Æn. 484.

Fert picturatas auri subtemine vestes,

Et Phrygiam Afcaniam chlamydem.

Sidonia, Purpurea. Virg. 4. Æn. 136.

Spartana. Vestis militaris ex purpura Laconica tincta. Juven. 8. Sat. 101.

Circumdata limbo chlamys. Virg. 4. Æn. 136. V. Trebell. Poll. l. c.

Collocare chlamydem ut apte pendat. Ovid. 2. Met. 773.

Diffibulare. i. e. Fibulis fuisiolvere. Stat. 6. Theb. 570.

Indurus chlamydem Tyriam. Ovid. 5. Met. 51.

It ergo demissa. Stat. 1. Silv. 1. 43. It. i. e. Recedit ab humeris.

Sinatam implere re aliqua. Stat. 10. Theb. 133.

Texere chlamydes ostro. Claud. Epigr. 17. de Munerib. v. 8. Chlamys, inter Puerilia vestimenta numeratur ab Ulpiano in l. vestis. D. de auro & arg. leg. Puerilia sunt, quæ ad nullum alium usum pertinent, nisi ad puerilem; veluti togæ prætextæ, aliculæ, chlamydes, pallia quæ filiis nostris comparamus.

CHLAMYDA, æ. f. Idem. Apul. Met. 10. pag. 253. Elmenh. conf. Non. 14. 12.

Chlamyda, Chlamydeæ. Appulejus 2. Florid. in persona Bathylli, citante Lipto in Tacitum 407. & ipse Liptius pag. seq. Et quod ait de chlamyda. H. St. Deerat hæc dictio in ed. Lugd. V. Lips. ad Annal. 14. 14. pr. Appul. pag. 351. Elmenh. Sed in Stewech. legitur, Chlamyde velat utrunque brachium.

CHLAMYDATUS, [χλαμύδωτος] Adj. Chlamydem indutus. Cic. pro Rabir. Posth. 27. Chlamydatum L. Sullam imperatorem &c. Plaut. Rud. 2. 2. 9. Qui tres duceret chlamydatos cum Machariis. Pseud. 4. 2. 8. Quis hic est homo chlamydatus.

CHLAMYDŪLA, æ. f. [χλαμύδωλον] dimin. Plaut. Tu fume chlamydu- lam. [Nisi error est.

CHLĪDŌNES, [χλιδώνες] Brachialia, ut exponit Suidas, quibus maxime utuntur Samii, auctore Athenæo: & a Polluce ponuntur inter ornameta manuum & pedum libro 5. cap. 16. & simpliciter inter ornameta muliebria lib. 7. cap. 22.

CHLŌB, ðs. f. [χλόβ] Cereris Epitheton. Pausan. in Attic. pag. 20. Wech. Item nomen amicæ Horatii; 7. Carm. 9. 9.

Me nunc Thersa Chloë regit, Dulces doctæ modos, & citharæ sciens.

CHLŌRION, ðnis. [χλωρίων] Genus avis. Plin. lib. 10. cap. 29. Chlorion quoque qui totus est luteus, hiemæ non visus, circa solstitia procedit. Gaza apud Arist. lib. 9. Hist. An. cap. 1. Vireonem vertit. Vide suo loco.

CHLŌRIS, idis. [Χλόρης] Filia Amphionis, Nelei uxor, cui peperit Nestorem & alios filios, ut in Odyssæa testatur Homerus. Altera ab Ovid. Dea florum ponitur: quæ quum nympha esset non ignobilis, & Zephyro nuberet, quasi dotis loco id muneris a marito accepit, ut florum omnium potestatem haberet. unde inquit ipsa apud Ovid. lib. 5. Fast. 195. Chloris eram, quæ Flora vocor, corrupta Latino

Nominis est nostri littera Græca fono.

CHLŌRITES, [χλωρίτης] Gemma herbacei coloris, quam dicunt Magi inveni in scyllæ avis ventre. Plin. lib. 37. cap. 10.

CHLORVS, Ciliciæ flumen. Plin. 5. 27.

C H O

CHOA, [χόα] Nomen mensuræ est: eadem dicitur & Chus. q. V. suo loco. Choa in triclino. Quintil. lib. 8. cap. 6. pag. 747. ubi de Ænigmatæ. Et oratores nonnunquam: ut Cælius, Quadrantarius Clytemnestram: & in triclino Choom: & in cubiculo Nolum. Quas quidem allegorias intellectu sane quam difficiles tribus diversis lools pro viribus explicans Ludovicus Cæl. lib. 29. cap. 1. de Choa sic dicit, Ænigma in bibacem concinnatum arbitramur: cujus in hauriendo aviditas vel spiritu uno choam perficere. De hac re fufus Quintilianus interpres ibidem. [Si a Græco χος vel χόος, quod Latine Congium sonat, deducitur, necessario Choa, (Græco χος vel χόος) scribendum est, quarto casu. Nam χος in recto nusquam gentium, præterquam in hoc lexico, invenies. Sunt qui Coam legunt, quod minime proferunt. De quo ut & de reliquis, quæ hic pertinent, V. in NOTA. Conf. CHUS.

CHOARINA, [χοαρίνα] Regio est ex omnibus quæ sub Parthis sunt, Indiæ proxima, quam Craterus omnem permeavit, fugibens eos qui parare recitabant, ut cum Alexandro jungerent. Auctor Strabo lib. 11.

CHOASPER, is. m. & CHOASPE, es. f. [Χοάσπερ] Medorum fluvius, ad fines Perfidis in Tigridis defluens, cujus aquæ tam sunt suaves, ut Persarum reges non alia aqua ad pocula uterentur. Tibull. lib. 4. 1. 140.

Nec qua vel Nilus, vel regia lymphæ Chæapsis Profuit. ubi Broeckh. V.

Choaspe amnigena. Val. Flacc. 5. 584. [Choaspe f. temere h. l. adscri- ptum puto.

CHOASPITES, Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Choaspites a flumine dicta est viridis, fulgoris aurei.

CHOATRÆ, [χοατρῆ] Inter gentes quæ circa Mæotim habitant, Plinio numerantur, lib. 6. cap. 7.

Diri magico terrore Choatræ. Valer. 6. Argon. 151.

CHŌENIX, icis. f. [χόηνις] ut videri potest apud Budæum de Afæ, Semodius erat. Modius autem Romanus non dispar erat et mensuræ, quam Eoatium nostrates vocant. i. e. Βασίλειον.

Chœnici ne infideas, Pythagoricum est symbolum, quo significatur Non oportere per inertiam, otium & cibum alienum sectari, sed sua quæque industria sibi parare facultates, quibus munditiem vitæ sustineat. Parasiticum enim ac sedatum aliena vivere quadra, nec ullam artem calere qua pollis οὐδιστοῦ vivere. Ex Chliadibus Erasmi.

Chœnix & Dementiam ac cibum diurnus: eo pacto Helychius & Suidas interpretantur. Porro fersis olim cibis diurnus chœnicæ distribuebatur, ut illi vicissim operis pensum persolverent. Hinc Telemach. lib. 19. Odyss. v. 27.

— ὃ γὰρ ἔσθητον ἀνεύρομαι, ὄκων ἔσθητον χολίον ἔσθητον, quod sic vertit Erasmus, Namque opere immunem haud patiar, quicunque meam unquam Chœnicæ contigerit.

CHŌENICTON, [χόηνικτον] Dimin. Græcum, Modiolus est Latine. Etiam fermentum medicinale est. Cæll. lib. 8. cap. 3. Exciditur vero os duobus modis. Si parvulum est, quod læsum est, mediolo, quem χόηνικτον Græci vocant; si spatiosum, terebris.

CHŌERADES, [χόηραδες] nihil aliud sunt, quam Indurati adenes, i. e. glandule, in collo præcipue, in alis & inguinibus nascentes, Latino vocabulo Strumæ appellata. Chærades autem dicte videntur ἀπὸ τοῦ χόηρον, hoc est a subis, qui hoc malo peculiariter infestantur.

CHŌERILVS, [Χοηρίλος] Poeta fuit Samius, servili conditione natus, qui cum ex Samo Athenas profugisset, ab Herodoto historico exceptus est & institutus. Scripsit Atheniensium victoriam contra Xerxem: cujus carminis nomine in singulis versus singulos accepit aureos fterates. Scripsit & gesta Lyfandri Lacedæmoniorum ducis; cujus in expeditione comes erat, ut in vita illius tradit Plotarchus. Scripsit etiam inepta carmina de Alexandri gestis; vii tradunt Plutarchus in vita, & Curt. 8. 5. & Horat. 2. Epist. 1. 232.

Gratus Alexandro regi magno fuit ille
 Chœrilus, incultus qui verbis & male natis
 Retulit acceptos, regale numisma, Philippos.

Fuit & alter Chœrilus poeta tragicus. Utriusque meminit Suidas.
CHORUS, pl. m. [*χορὸς ἢ τὸν χορῶν ἐστὶν*] Festum Athenis celebrabatur, in
 honorem Bacchi, Antheltherionis duodecima, quem interpretantur No-
 vembrem: quo tempore a præceptoribus familiares hospitaliter accipie-
 bantur, ut apud Athenam lib. 10. Icribit Eubulides.

CHOLADES, [*χολάδες*] Medicis dicitur Intestina, quoniam in ea co-
 rivetur χολή, i. e. Bilis, quam vocant xantha, i. e. flavam, quæ ex-
 calcificans, acrimoniaque irritans, velut pruritu ad superfuitatum exci-
 tet egestionem, ut ipsi interpretantur. Hæc Cæll. lib. 4. cap. 14.

CHOLERA, ἢ [*χολέρα*] Cominus stomachi atque intestinorum vitium
 & morbus videri potest. nam simul & dejectio & vomitus est, præterque
 hæc inflatio est: intestina torquentur: bilis supra infraque erumpit: pri-
 mum aqua similis, deinde ut in ea recens caro lota esse videatur, inter-
 dum alba, nonnunquam nigra & varia. Ergo eod. nomine morbum hunc
 χολέρας Græci nominantur. Præter ea vero, quæ supra comprehensa sunt,
 sæpe etiam crura, manusque contrahuntur, urget sitis, anima deficit:
 quibus concurrentibus, non mirum est si subito quis moritur. Hæc Cæll.
 lib. 4. cap. 14.

Morbus acutus cholera. Cæll. lib. 2. cap. 13. Sed si acutus morbus est,
 sicut in cholera, si febris est, ut inter horrores, æ prioribus medica-
 mentis opus non est.

Laborat cholera. Cæll. lib. 2. cap. 13. At vomitus, &c. omnibus qui
 cholera laborat, omnibus etiam cum quadam hilaritate infanientibus,
 & comitalis quoque morbo oppressis, necessarius est.

Sedare choleram clysteribus. Plin. lib. 31. cap. 6. Tormina quoque &
 choleram calida infusa clysteribus fedat.

CHOLERICUS, [*χοληρικός*] Adj. Qui cholera affectus est. Plin. lib. 20.
 cap. 14. Mentallum torminibus cholericis efficacissimum.

CHOLÉDŌCHUS, [*χοληδόχος*] a Græcis dicitur Follisculus fellis, quod
 flavum continet humorem, pallidescens tandemque ab Galeno visum,
 vel coloris cyanæi, vel istatis herba, quem Purgamentum esse pessimi fan-
 guinis tradit Cæll. Antiq. lect. lib. 4. cap. 17.

CHOLIAMBUS, [*χολιαμβός*] Versus claudicans, alias Sæzon; qui in
 penultima lambum, in ultima pro lambo Spondæum habet; quales sunt
 isti Martial. lib. 5. 29.

Ut bene loquatur sentiatque Mamercus
 Efficere nullis, Aïle, moribus possis.

CHOLŌBÉTENE, [*Χολοβήτηνη*] Armenia pars, quæ Tigrani parit. Cujus
CHOLŌBÉTENSIS, [*χολοβήτηνης*] gentile est. Stephanus.

CHOLŌS, Lapis est ex genere smaragdorum, quem Juba tradit in Arabia
 æthiopicorum ornamentis includi, referente Plin. lib. 37. cap. 5.

CHŌMA, æt. n. [*χόμα*] Budæus; Chomata, sunt Aggeres, qui terra
 aggesta facti sunt: quibusque Nilia aqua coercoetur. Ulp. D. de extraord. crim.
 l. 10. In Ægypto qui chomata rumpit vel dissolvit (hi sunt aggeres, qui
 quidem solent aquam Niloticam continere) æque plectitur extra ordinem.

CHŌN, Hercules Ægyptiorum lingua nuncupatus, qui cum Ohride Italiam
 liberavit a tyrannide, & ab hoc Chone Hercules Ægyptio Italiam antiquis
 vocatam prodidit Antiochus, & Chones Italiae populos, & Chonem
 urbem, cujus & Strabo meminit & Stephanus. Cæll. Rhodig. 24. 6.

CHONDRIILA, **CHONDRIILE**, five **CHONDRIILLŌ**, [*χονδριλλή*]
 quam aliqui Cichorium, alii Serin appellant, flores & folia habet cicho-
 rio familia; qua ex causa nonnulli silvestris intybi speciem esse pronuntia-
 runt, verum tenuior tota est. In cujus ramulis, gummi masticæ si-
 millimum, magnitudine fabæ inveniri solet, quod cum myrrha tritum,
 & linteo appositum, initali olive, feminarum menses trahit. Verba sunt
 Diofcorid. lib. 2. cap. 161. V. & Plin. lib. 21. cap. 15. & cap. etiam 17.
 Plinius sine aspirata **CHONDRIILLŌ**, ut & Diof. Theophrasto vero
χονδριλλή per v.

CHONDRIIS, [*χονδριίς*] quam Pseudodictamnum nonnulli vocant, Herba
 est foliis dictamno similibus, ramulis minoribus, sed & minoris effectus,
 ut tradit Plin. lib. 25. cap. 8.

CHONDROS, [*χονδρός*] Græcis pars est similis in corpore animali, ex
 femine generata, mediam inter ossa & carnem duritiem obtinens, quam
 Latini Cartilaginem vocant. V. Cæll. lib. 3. cap. 18. De Chondro seu
 Cartilagine Xiphoidæ V. in X. lit.

CHONDROS, [*χονδρός*] Seminis quoddam genus est, nutrimenti opti-
 mi, sicut & tritium, de quo latissime Galen. lib. 5. de Simpl. medic.
 facult. Diof. 2. 87.

CHOPHE, Flavii nomen & oppidi in Arachosia regione, quod Semiranis
 condidisse fertur, auctore Plin. lib. 6. cap. 23.

CHORAGIUM, **CHORAGUS**, **CHORAUULA**, **CHORALISTRIA**,
CHORAULES, In CHORUS.

CHORAMNĒ, [*Χορμνῆς*] Genus quoddam hominum silvestre in Persi-
 de, tantæ velocitatis, ut cervos comprehendant cursu. Stephan.

CHORASMIÆ, es. [*Χορσμία*] Urbs Parthorum, Orientem versus, cujus
 incolæ Chorasmii nominantur ab Herodoto lib. 3. in catalogo Xerxani
 exercitus.

CHORASMUSINI, [*Χορσμοσῖνοι*] Populi sunt ex Massagetarum & Sacar-
 num gente, ad quos Spitamenus, unus ex Perlis, qui ab Alexandro au-
 fugerunt, ex bacchianis ac Sogdianis secessit, ut ait Strabo lib. 11.

CHORDA, æ. f. [*χορδή*] alio vocabulo dicitur Fides fides. Cic. 3. de
 Orat. 214. Nam voces ut chordæ fide intente, quæ ad quemque tactum
 respondeant, acuta, gravis, cita, tarda, magna, parva.
 Querele dulces chordarum. Lucret. lib. 4. 588.

Soni chordarum. Lucret. lib. 4. 588.
 Magice chordæ. Joven. 15. Sat. 5.
 Quereulæ. Ovid. 2. Amor. 4. 27.

Hæc querulas habili prætentat pollice chordas.

Tenuis. Virg. in Cyri,
 Non arguta sonant tenui plateria chorda.
 Tinnula. Sen. Troad. 9.

Vocales. Tibull. lib. 2. 5. 3.
 Nunc te vocales impellere pollice chordas.
 Experiri chordas, i. e. Tentare sonum chordarum. Stat. 1. Achil. 187.
 de Chirone,

Elicet extremo chelyn, & solantia curas
 Fila movet: leviterque expertas pollice chordas
 Dat puero. [Malim Ex pertus, ad vitandam *νεκρωσις*.]

Impulsa. Ovid. 10. Met. 145.
 Prætentare chordas, est Chordarum consonantiam explorare levi quodam
 proœmio, primumque carmen edicere. Ovid. 5. Met. 339.

Surgit, & immensos edera collecta capillos,
 Calliope querulas prætentat pollice chordas. Alio loco Tentare
 vocat eadem ratione, lib. 10. Met. 145.

Ut fatis impulsas tentavit pollice chordas.
 Oberrare eadem chorda. Hor. in Arte Poet. 356.
 — & citharædus

Ridetur, chorda qui semper obrerrat eadem. Accipitur loco
 proverbii, pro Rem eandem identidem repetere, cui convenit Teren-
 tianum illud, Cantilenam eandem canere vel potius pro In eadem re pec-
 care sapius. In eos igitur concinne dicitur, qui vel in simili re crebrius
 peccant, vel culpam eandem iterum atque iterum committunt. Pri-
 mus enim lapsus vel casus datur, vel imprudentia: iteratus stulticia tri-
 butur, aut insipientia. [Quo sensu potest aberrat scribendum.]
 Sonum chorda reddidit. Hor. in Arte Poet. 348.

Nam neque chorda sonum reddit, quem vult manus & mens,
 Poscentique gravem perisæpe remittit acutum.

Verba socianda chordis, i. e. Cantanda ad sonum citharæ. Hor. 4.
 Carm. 9. 4.
 Verba loquor socianda chordis.

Tangere chordas, pro Pulsare chordas. Ovid. Rem. Am. 336.
 Non didicit chordas tangere? posce lyram.

Chorda, & Membrum est ad extremitatibus muscoli ortum habens, ad
 similitudinem chordæ arcus effectum. Quemadmodum enim chorda ar-
 cus incurvata incurvat arcus, & relaxata relaxatur, sic musculo re-
 laxato chorda impellit ut musculo, & relaxatur, quare membrum ex-
 tenditur: musculo vero contracto, contrahitur & chorda, quare mem-
 brum incurvatur. Alias *χορδή*, Lat. Tendo. Ex Galen. lib. de Anatom.
 vivor.

CHORDAPROS, [*χορδαπρός ἢ χορδαπρός*] Morbus tenuioris intestini, quem
 juniores Iliacum nominant. Cæll. lib. 4. cap. 13. Diocles Carytius tenuioris
 intestini morbum *χορδαπρόν*, plenioris *εἰλεον* nominavit.

CHORDŌS, a, um. [*χόρδος*] Quod ferotina fœtura natum est: ut
 Agni chordi. Varro lib. 2. Re Rust. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui post
 tempus nascuntur, & remanentur in volvis intimis: vocant Chorium: a
 quo chordi appellati. Apud persique animadvertimus Cordum scribi
 sine aspiratione, quæ tamen scriptura repugnat etymo, quod e Varone
 adduximus. Conf. in AGNUS.

Dicitur & de Hominiibus: unde plerique serius nati Chordorum cogno-
 men traxerunt. Quintil. lib. 1. 4. a diligent præceptore exigit, ut no-
 minum origines curiose scrutetur: cuiusmodi sunt Agrippa, Opiter,
 Chordus, & Posthumus. In ed. Burm. incertum qua de causa, *ἢ* Chord-
 os omisissit est. Constantem tamen sine aspiratione scribitur. V. COBUS.
 Transfertur & ad Inanimata: unde Chordum fenum dicitur, quod Au-
 tumno secatur. Columel. lib. 7. cap. 3. Aluntur Autumnali feno, quod
 Chordum vocatur. Totidem verbis Plin. lib. 18. cap. 28. Fenus, Chord-
 a frumenta dicuntur, quæ ferò maturefunt, ut fenum cordum.
 Olus cordum, quod quidam fativum battim vocant. Colum. 12. 13. pr.

CHORRĒ, arum, **CHORRUMA**, In CHORUS.

CHŌREVS, [*χορεύς*] Pes est duabus syllabis constans, prima longa,
 brevi altera: qui & Trochæus, & Chorius dicitur. Cic. in Orat. 212.
 Dichoreus est, quum duo extremi chorei sunt, id est & singulis longis &
 brevibus. Ibid. 193. Trochæum autem, qui est eodem spatio quo choreus,
 Cordacem appellat: quia contractio & brevitatis dignitate non habeat.

CHŌRIAMBUS, [*χοριαμβός*] Pes ex prima & ultima productis, duabus
 mediis brevibus: ut, filiolis. Dicitur choriambus, quod iambicam de-
 signantiam habeat, & in choris apud veteres celebratissimus fuerit.

CHŌRIAMBŪCUS, Adj. ut, Metrum choriambicum. Diomed. 3. Sidon. 9.
 Epist. 13.

CHŌRINĒVS, Peritus jaculator apud Virg. 9. Æn. 571.
 Æmationa Liger, Chorinæum sternit Asylas
 Hic jaculo bonus, hic longe fallente sagitta.

CHŌRIŌN, Prim. ancip. [*χορίων ἢ χορίων*] medicis, Multarum venarum &
 arteriarum contextus quidam est, intervalla membranis obducta habens.
 Ceterum vulvæ adhaerescit, membranis duabus factum involventibus
 proximum. V. Galen. lib. de dissect. vulvæ.

CHŌRŌBĀTES, æ. [*χοροβάτης*] Organum librandis aquis accommoda-
 tum. Vitruv. lib. 8. cap. 6. Libratur autem dioptris aut libris aëuaris,
 aut chorobate, sed diligentius efficitur per chorobatam, quod dioptræ
 libreqe fallunt. Chorobates autem est regula longa circiter pedum vin-
 genti. ea habet ancones in capitibus extremis aequali modo perfectos,
 inque regulæ capitibus ad normam congmentatos: & inter regulam & an-
 cones, a cardinibus compacta transferaria, quæ habent lineas ad per-
 pendiculum recte descriptas, pendentiæque ex regula perpendicularia in
 singulis partibus singula. Hactenus Vitruvius.

CHOROCITHARISTĒ, **CHORODIÆSCALUS**, In CHORUS.

CHORŌCŌS, V. COBŌS.

CHŌRŌGRĀPHUS, i. m. [*χορογράφος*] Locorum descriptor. Vitruv.
 lib. 8. cap. 2. Hæc autem sic fieri testimonio possunt esse capita fluminum:
 quæ orbe terrarum chorographis picta, itemque scripta plurima, maxi-
 maque inveniuntur egressa ab Septentrione. Chorographus est in cod. Junt.

CHOROMANDŌ, Gens silvestris, dicente Plin. lib. 7. cap. 2. Choroman-
 dum gentem vocat Tauron silvestrem sine voce, frigidior horrendi, hir-
 tibus corporibus, oculis glaucis, dentibus caninis. Hæc ille, quo loco de
 Scythiis agit.

CHOROSTATES, In CHORUS.

CHORS, ortis. f. [*χορσός*] Villarum intra maceriam spatium, auctore
 Nonio. Varr. 1. de Re Rust. cap. 13. Chortes in fundo magno duæ ap-
 ptes: una ut interius compluvium habeat lacum, ubi aqua saliat. Et paulo post,
 Chors exterior crebro aperta framentis ac palea, occultata
 pedibus pecudum, fit ministra fundi, ex ea quod evehatur. In enen-
 datis ex vetusto exemplari codicibus legitur ubique Cohors.
 Chortis aves. Martial. lib. 11. 53.

Et chortis faturas atque paludis aves.
 Dicitur & Cohors. Ovid. 4. Fast. 704.

Abtulerat multas illa cohortis aves. De vulpe. ubi Neap. V.
CHORTĀLIS, e. [*χορταλῖς*] ut, Gallina chortalis, In chorte nutrita.
 Columel. in præf. Et ut a pecoribus recedam, quorum in parte avium
 chortalium & apium cura posita est. Al. Cohortalis.

CHORINTON Oleum dicitur, Quod fit in Ægypto e raphani femine, aut gramine herba. Auct. Plin. lib. 15. cap. 7.

CHORUS, [χορὸς] proprie Conventus & veluti corona eorum qui ad ludos conveniunt, five saltantium, five canentium. nam multorum vocibus & concentu constat, ut Seneca & Macrobius tradunt. Virg. 6. Æn. 517. Illa chorum simulans, Evantes orgia circum Ducebat Phrygijs. Ubi Servius, Chorum ait Multitudinem in sacra collectam. Idem 1. Georg. 346. Omnis quam chorus, & focii comitantur ovantes. Ubi Servius, Chorus, proprie est Cœorum cantus atque saltatio. Suet. in Calig. cap. 37. Fabricavit & de cedris liburnicas &c. quibus discumbens de die, inter choros ac symphonias, litora Campaniæ peragraret. Vulgo *Capellam vel copulam* vocant. Budæus.

Bacchi chorus. V. Indicere choros infra.

Senior Glanci chorus, i. e. Di Marini. Glaucus piscator fuit: qui quum captos pisces supra herbam abjecisset, & eos recepisse vidisset, quam amiserant, vitam: intellecta herbarum potentia, decerpit herbam gustavit, & se præcipitavit in maria, & in deum marinum commutatus est. Cujus Chorum, fenum Virg. 5. Æn. 823. idem dixit, aut quod ipse etiam fenex fuerat, aut quod fenex pene omnes dii finguntur marini, fortassis propter spumarium colorem. Hæc Servius.

Juventutis choro stipari. Cic. pro Muren. 49. Catilinam interea alacrem atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis, &c.

Musarum chori. Hor. 3. Carm. 4. 25. Musas alloquens, Vestris amicum fontibus & choris Non me Philippis versa acies tero, &c.

Nympharumque leves cum Satyris chori. Hor. 1. Carm. 1. 31.

Philosophorum e choro aliquem tollere. Cic. 1. de Finib. 26. Tu quidem, inquit, totum Epicurum pene e philosophorum choro sustulisti.

Phœbi chorus, per antonomasiam, Musæ dicuntur. Virg. 6. Ecl. 66. Puellarum. Hor. 2. Carm. 5. 21. Quem si puellarum infères choro, Mire sagaces falleret hospites.

Scriptorum chorus omnis amat natus, & fugit urbes. Hor. 2. Epist. 2. 77. Vatum. Hor. 4. Carm. 1. 15. Romæ, principis urbium, Dignatur foboles inter amabiles Vatum ponere me choros.

Virtutum chorus. Cic. 3. Off. 116.

Æqualis chorus, Æqualium chorus. Virg. 4. Georg. 460.

Canorus. Juven. 11. Sat. 163.

Circulares chori dicuntur, Qui in orbem saltantes canunt, qui restim ducere dicuntur. hujusmodi Choros scenicos fuisse apparet ex Luciano. Budæus.

Cyclici chori, dicebantur Chori Dichrambicomum, ad discrimen Tragicorum & Comicorum chorum, qui erant Quadrati. Turneb. Feminei. Ovid. 3. Fast. 764. Fæmineos thyro concitat ille choros.

Idæi chori, per antonomasiam vocantur Galli Cybeles sacerdotes. Virg. 9. Æn. 112. Plaudens. Stat. 1. Silv. 2. 252. Plebeus, Meretricum. Ovid. 5. Fast. 352. Pieris, Musarum. Martial. lib. 12. 3. Quadrati. V. Cyclici chori. Sacer, Dianæ. Ovid. 2. Fast. 156. Semiviri chori, dicuntur Gallorum Cybeles, qui omnes erant castrati. Sil. lib. 17. 20. Virgineus, Musarum. Ovid. 3. de Arte Am. 168. Votivi Chori, Numerus illorum qui vota faciunt. Stat. 4. Theb. 209. — templa Votivis implenda choris.

Agitare choros. Virg. 4. Georg. 553. Celebrare. Sen. Herc. Oeth. 5. Ducere. Hor. 4. Carm. 7. 6. Gratia cum Nymphis, geminique fororibus audent Ducere nuda choros.

Exercere. Virg. 1. Æn. 503. Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi Exercet Diana choros.

Pedem ferre choris, pro Saltare in choris. Hor. 2. Carm. 12. 17. Quam nec ferre pedem dedecuit choris.

Indicere choros Bacchi. Virg. 11. Æn. 737. Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi.

Instaurare. Virg. 4. Æn. 145. Lascivit chorus, Petulanter salit. Sen. Agam. 6. Ludere in speciem chori. Ovid. 3. Met. 80. Undique dant saltus, multaque aspergine rorant, Emerguntque iterum, redeuntque sub æquora rursus, Inque chori ludunt speciem. i. e. Chores natando imitantur. De Delphinis loquitur. Ostentare. Stat. 2. Achill. 148. Chorus, aliter. Cic. 14. Att. 8. Ego, ut postulas, Baiana negotia, chorumque illum, de quo scire vis, quum perpexero, tum scribam, nequid ignores.

Venit chorus. Africanus in l. quum ejusdem. D. de ædil. edict. Quum ejusdem generis plures simul vencent: veluti comædi, vel chorus: referre ait, in univeros, an in singulos pretium constituitur: ut scilicet interdum una, interdum plures venditiones contractæ intelligantur. Chori, in Acie. Virg. 5. Æn. 581. Olli discurre pates: atque agmina terni Diductis solvere choris. Servius.

promuntur ad ludos necessaria. Ex Budæo. Plin. lib. 36. cap. 15. Sed & reliquis apparatus tactum Attalica veste, tabulis pictis, ceteroque chorægio fuit. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. 6. de Scenæ apparatu, Argentatis chorægis P. Tenuulus Spinter adornavit. Plant. Capt. prol. 61. Iniquum est comico chorægio conari nos agere Tragediam.

Choragium funeris. Apul. in Afin. Aur. lib. 2. pag. 123. Et cantatrices anus in ipso momento chorægii funeris, perpeti celeritate alienani sepulturam antevortunt. Choragium funeris vocat Apparatum funebrem. Sensus est: Aniculae magia polientes, celeritate continua, dum apparatus funebris instruitur, dum necessaria ad funerandum præparantur, præripiunt anticipantque alienam sepulturam.

Choragium Thymelicum. Apul. Apol. 1. pag. 282. ubi de speculo, Quid enim si choragium Thymelicum possiderem, num ex eo argumentare etiam, uti me consuevit tragedi firmare hiltionis, &c. h. e. Instrumentum scenicum, & hiltionicum apparatus.

Choragium, generali vocabulo, dicitur Cujuslibet rei instrumentum & apparatus, sed per metaphoram. Auctor ad Herenn. lib. 4. 63. Facile falsæ choragium gloriæ comparetur. Sic & Cœnæ choragium recte dixeris.

CHORÆGUS, vel **CHORÆGUS**, i. m. [χορηγός, ἢ χορηγός:] ad verbum est Dux chori, & suppeditorum instrumenti ludicri, & expensarum, inquit Budæus. Plaut. Perf. 1. 3. 70. Sed πῶς ἐστὶν ὀργανοτά? τ. abs chorago sumito. Suet. in August. cap. 70. de cœna Augusti, Quum primum istorum conduxit mensa choragum, Sexque deos vidit Mallia, sexque deas, &c. Choragum vocat Octavium, quasi Principem chori, dum choreæ, præfæctumque scenæ apparandæ, & suppeditorum expensæ, ac magistrum convivii. Uti Choragium pro cujuslibet rei instrumentum. Sic & Choragus pro quocunque Suppeditore & subministrante sumitur. A Choro vero agendo fere ducendo nomen habet.

CHORAU, æ. vel **CHORAULES**, is. m. [χοραυλός:] Qui in choro tibia canit. Plin. lib. 37. cap. 1. Præterquam Ilieniam choraulen, multis felsegentibusque uti solitum. Martial. lib. c. 57. Fæc dicit citharæ aut choraulen. [An Citharædon aut choraulen?] Choraulen monumentarii, [χοραυλὸν ἀνθηρῶν] sunt Tibicines qui ad sepulchra defunctorum canebant, quales præsi Titicinas vocant, qui apud Sitos, id est defunctos canunt. V. SIBICIN.

CHORALISTRIA, æ. f. [χορηγίστρια:] Phyllis, Amica Propertii, ab eo sic dicta, ob saltandi in choris, five canendi peritiam. Propert. lib. 4. 8. 39. Nilotes tibicen erat, choralitria Phyllis. Emendati codd. Crotalistris Phyllis. [Intelligitur autem Scortum vulgare id nominis.]

CHORÆA, æ. penult. indifferente, [χορηγία] usurpatur pro Ipsa saltatione. Virg. 6. Æn. 644. Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. Apts choreis & jocis. Hor. 2. Carm. 19. 25. Cantatrices choreæ. Claud. de Bell. Gild. 448. Duras choreas rusticorum & plebis, vocat Ovid. 3. Fast. 537. ut opinor, quod a civilitate morum alieni, motus quosdam & saltus impotentes exercent, magnoque impetu terram feriunt, illum nimirum vicisse existant, qui quam maximum pulverem excitarit. Festas duxere choreas. Ovid. 8. Met. 581. Lepidæ. Mart. Capel. lib. 9. Ludens chorea. Virg. in Culice. Ludicræ. Apul. lib. 10. Molles. Martial. de Spectac. 105. Nocturnæ. Propert. lib. 3. 10. 23. Pernix. Lucret. lib. 2. 635. Ducere choreas. Ovid. 8. Met. 581. Indulgere choræis. V. INDULGEO. Plaudere pedibus choreis. Virg. 6. Æn. 644. Chores Varro apud Non. 6. 10. ad sidera transtulit, quæ certa lege & quasi ad harmoniam moventur. Repente noctis circiter meridiem Cum pictus aer fervidis late ignibus Cæli choreas atricas ostenderet. Eodem modo Manil. 1. 69. Et quinque averfo luctantia sidera mundo Exercent varias naturæ lege choreas.

CHOREUTES, [χορηγὸς] Quilibet ex choro Saltator vocatur. Budæus. Petron. Fragm. Manu puer loquaci choreutes.

CHOREUMA, ætis. n. [χορευμα:] Canticum, quod a choro canitur & saltatur, Plato vocat. Budæus.

CHORICHTHARISTÆ, arum. n. [χορηγιστῆραι:] Qui in choro citharizant: sicut Psallictharistæ, qui psallunt: id est canunt ad citharam. Suet. in Domit. cap. 4. Certabant etiam & prosa oratione, Græce Latineque: ac, præter citharæodos, chorocitharistæ quoque & psallictharistæ. [Immo Psallictharistæ. q. V.]

CHORODIDASCALUS, i. m. [χοροδιδασκαλός:] Magister est chori Platonis & Aristoteli. Budæus.

CHOROSTATES, is. m. [χοροστάτης] Præceptor est chori, &, ut Colum. ait lib. 12. cap. 2. Prærens magister. Budæus.

CHOSROES, vel **COSROES**, [Χοσροῦς] Persarum rex, maximo in honore habitus, non apud Persas modo, sed etiam Romanis ipsis: ut qui litterarum studiosissimus fuerit, & ad summum fastigium Græciæ philosophiæ pervenerit, Græcorum libris usus a quodam in linguam Persicam conversis. Atque adeo dicitur Aristoteli ipsi magis imbibisse, exactiusque tenuisse, quam Demosthenes Thucydidem. Platonis etiam scriptis animum explevit atque excoluit. Hæc Suidas. Quæ tamen rursus ex Agathia refellit. Intelligitur autem Chosroes Magnus, de cujus rebus gestis plenus Procop. de Bell. Perf. lib. 2. Agath. Hist. lib. 2. 3. & 4. & ceteri fere Byzantinarum rerum scriptores.

C H R

CHRÆMES, ætis. m. [Χρημῆς] Senis nomen apud Terentium. Avarus. Hor. Epod. 1. 33. Iratus. Hor. in Arte Poet. 94. Iratusque Chremes tumido delictigat ore. Chremeta, accus. Hor. 1. Serm. 10. 40. Arguta meretricis potes, Davoque Chremeta Eludent fenem, &c. **CHRËCOPRIA**, [Χρηστοπρία] Latine Debitorum abscissio, videlicet quum debitores

debitores onere solvendi levantur, ut per Sifachtheiam, quam Solon olim tulisse fertur, Athenis aliquando contigit. Hinc

CHREËDOPIDIA, [χρεῖδωπιδία] Solonis amici quidam ex debiti retentione sunt appellati. Quum enim iis Solonis mentem percepissent, præoccupantes multas pecunias fonori acceperunt, agrumque ex iis maximum astute compararunt. Ex quo & Solon non minima est asperus infamia, velut injuria participes. Cæli Rhodig. lib. 12. cap. 20. ex Plut. in Solone. [Conf. Interpp. Diog. Laert. l. 1. Segm. 45. Alioqui χρεῖδωπιδία idem significat ac Gallis *Faire banqueroute*, (quod Latinis Foro cedere) quod ipsum H. Stephanus in Theop. Gr. proluxe addidit. Gloss. Vet. Græco Lat. χρεῖδωπιδία Decitio, [forte Decotio] χρεῖδωπιδία Decoctor, χρεῖδωπιδία Decoquo. Nam scribitur & per σ. Mendosæ in Lat. Gr. Decoctor, χρεῖδωπιδία, per κ.

CHRËSIS, [χρεῖσις] Latine, Usus. Jurisf. conf. in l. si habitatio §. r. D. de usu & habit. In legato ejus debuit ufumque, an fructum significet. Et ex vi dictionis magis credit usum esse: quoniam, ut Suidas inquit, nihil sit χρεῖσις, quam utilis sibi rei χρεῖσις, id est pro necessitate indigentive perceptio: fructum vero potius videntur Græci dixisse δόλουσαν. Ex Alciato lib. 2. Pareg. cap. 14.

CHRËSTON, [χρεῖστιν] Cichorium herba ab aliquibus vocatur. Plin. lib. 20. cap. 8. Quod quidem propter fingularem salubritatem aliqui chreston appellanti, alii pancratium. De cichorio.

CHRËSTUS Byzantius, inter sophistas editus, auditor Herodis Attici, Hadriani tempore, qui vino quamdam deditus, ceteris in rebus continenter vixit, ac in primis vigilanter. Nam quum ad Galli cantum sæpe bibere solitus esset, non prius tamen somno se, quam studio dabat. Auctor Philostratus. Meminit & Columella.

CHRËSTUS cognomen cujusdam Socratis, fratris Nicomedis apud Appianum in Mithridat. Col. 176. circa finem. ubi male apud P. Candidum in edit. Gryphi est Christus. Vide in **CHRËSTUS** ex Aufonio. H. St.

CHRËSTOLOGUS, [χρεῖστολόγος] Vide in Theop. tom. 2. col. 640. H. St. Uitur Capitolin. in Pertinace cap. 13. ubi Interpp. V.

CHRËTIA, [χρεῖτια] Rhetorica est Dictum breve, concinnum, & opportunum, cum auctoris allegatione. Socrates ex discipulis ingenio præstantes, deorum filios esse prædicabat. Diogenes divitem conspicatus imperitum, hic est, inquit, equus undique argento litus. Chreia sunt. De Chria Quintil. lib. 1. cap. 9. & lib. 2. cap. 4.

CHRËISMA, ætis. n. [χρεῖσμα] Unctio. V. Isidor. Orig. 6. 19. Tertull. de Bapt. cap. 7. Hinc

CHRËISTUS, i. m. [Χριστός] Lat. Unctus. Æternus Dei filius. Ethnicis perperam vocabatur Chrestus. V. Suet. Claud. cap. 25. Hinc

CHRËISTIĀNUS, i. m. [χρεῖστιανός] **CHRËISTIĀNA**, æ. f. **CHRËISTIĀNUS**, Adj. **CHRËISTIĀNE**, Adv. **CHRËISTIĀNISMUS**, i. m. **CHRËISTIĀNITAS**, ætis. f. **CHRËISTIĀNIZO**, ære. **CHRËISTIŒLA**, æ. c. **CHRËISTIŒLUS**, i. m. **CHRËSTIGËNUS**, i. m. **CHRËSTIPŒTENS**, entis. Voces apud Ecclesiasticos scriptores satis notæ.

CHRËSTODŒDRUS, [χρεῖστοδραῖος] e Copto Ægypti urbe poeta Anastasii Cæsaris tempore, scripsit Isaurica, ubi describit Isauricam ab Anastasio captam. Fuit alter Thebanus scriptor haud ignobilis, qui de Cosmo & Damiano scripsit. Auctor utriusque Suidas.

CHRŒMATA, [χρεῖματα] præter vulgatam significationem, Qua colores denotant, etiam accipiuntur pro Ornamentis & Luminibus artium, qui & Colores a Latinis appellantur. Unde Chromaticum melos ab antiquis dicebatur. Una ex tribus Muficæ partibus, quæ ob nimiam molliorem infamiam nota non caruit: quam tamen Agathon tibicen in primis amplexus fuisse traditur. Budæus. V. Turneb. 19. 30. & Henr. Steph. Theop. Græc. to. 4. col. 613.

CHRŒMATŒTUS, i. m. (Qui nulla verecundia colorem mutat.) ad verbum, Coloratus dici potest. V. voc. præced.

CHRŒOMBUS, Genus piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. [Immo Rhombus. V. Hard.

CHRŒOMIS, [χρεῖμις] Nelei filius, & Chloridos, qui in ea pugna, quam Pylii & Messenii adversus Herculem gesserunt, cum decem fratribus occisus est. Alius fuit Priami filius, in bello Trojano a Diomede interfectus. Fuit & Chromius quidam Argivus, quæ in pugna, quæ ob Thyreorum agrum inter trecentos Lacedæmonios, totidemque Argivos commissa est, solus ex suis cum Alcenore incolomis evasit. Auctor Herodot. lib. 1.

CHRŒOMIS, idis. f. [χρεῖμις] Pifcis nificans in aquis. Plin. lib. 32. cap. 11. extr. ex Ovidio in Halieut. v. 121. secus intellecto, & oblitus eorum, quæ lib. 9. cap. 26. de Phycide scripserat. V. Interpp. utriusque auctoris.

CHRŒOMIS, [χρεῖμις] Herculis filius, ut Lactantius testatur, dicens, Constat Chromin Herculis fuisse filium, & equos habuisse Thracas, quos Hercules, occiso Diomede, abduxerat, humanis carnibus vesci confuetos. Hujus meminit & Statius dum ait, 6. Theb. 346.

It Chromis Hippodamisque alter fatus Hercule magno.

CHRŒONISŒO, ære. [χρεῖνισω] Græcum verbum est, idem significans quod Moror, subfisto, & ex itinere identidem quiesco. Quo verbo usus est Lucret. lib. 2. 320.

Et fatiati agni ludunt, blandeque chronifant. Sunt qui legant Chronificant: alii Conificant. V. suo loco.

CHRŒONOS, [χρεῖνος] Latine Tempus dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 64. Saturnum autem cum esse voluerunt, qui cursum & conversionem spatiorum ac temporum contineret: qui deus Græce idipsum nomen habet. *Χρεῖνος* enim dicitur, qui est idem χρεῖνος, id est spatium temporis.

CHRŒONICA, orum. [χρεῖνικα] dicuntur Ea quæ de temporibus scribuntur. Plin. lib. 35. cap. 9. Quod & ipsius Timagoræ carmine vetusto apparet, chronicorum errore non dubio.

CHRŒONICUS, Adj. [χρεῖνικός] Gell. lib. 17. cap. 21. Excerptebamus ex libris, qui chronici appellantur, quibus temporibus floruisse Græci simul atque Romani viri.

Chronici morbi, vocantur Diuturni. V. Isid. 4. 7. [Sed sine dubio corrupto vocabulo, cum potius Chronii, χρεῖνικα, dici debeant, ut ex Græcis medicis constat. Celsus l. 3. 1. Longos morbos, Cælius Aurelianus Tardæ passionis vocat. χρεῖνικός vero & χρεῖνός quod distet V. in H. Steph. Theop. Gr.

CHRŒONŒLOGIA, æ. f. [χρεῖνολογία] Descriptio temporum.

CHRŒONŒLOGUS, i. m. [χρεῖνολόγος] Annalium scriptor.

CHRŒONŒGRAPHUS, i. m. [χρεῖνολογράφος] Idem. Sidor. 8. 6.

CHRËSĀLIS, idis. [χρεῖσαλις] Eruca genus est, quæ rupto cortice, qui includitur, sit papilio, qui ab Aristotele xylostrophos vocatur. V. Plin. lib. 11. cap. 23. Gaza Aureliam vocat. V. Turneb. Adverf. 30. 38.

CHRËSĀLUS, i. m. Servus Plautinus in Bacchide, qui herum auro emunxit. Latine Aurelius dici potest. V. Turneb. l. c.

CHRËSĀMMOS, [χρεῖσαμμος] Latine Arena aurea dicitur, cujus verbi fit mentio lib. 11. Cod. Justin. tit. de metall. Ex Budæo.

CHRËSĀNTAS. Viri proprim, quem inter milites Cyrus valde collaudavit, quod hostem interfecturus jam elatum in eadem gladium revocasset, quia ἀνακλιπτός, id est receptui cant interim inaudisset. Ex Cæli Rhodig. lib. 11. cap. 18.

CHRËSĀNTHĒMON, [χρεῖσανθημόν] Genus est anthemidis five chamæmeli, luteis per ambitum foliis a leucanthemo distinctum, de quo separatim agit Diofcor. lib. 4. Meminit Chryfanthemi & Plin. lib. 26. cap. 8.

CHRËSĀNTUS Alexandrinus, Romæ, quo juvenis venerat, factus Christianus, sub Numeriano Imperatore in fossam demissus, ac terra faxisque obrutus fuit. Volaterr.

CHRËSĀOR, [χρεῖσαορ] Neptuni filius, quem ex capite Medusæ, ut & Pegasus, natum scribit Heliodus in Theogonia.

CHRËSĀDRĒUS Jupiter [χρεῖσαδρῆς Ζεὺς] cognominatus, ut Strab. in 14. notat, in Caria. In agro Stratonicenium duo fuerunt templa, alterum Hecates apud Laginos: alterum prope urbem Jovis Chrysaforei, Caribus omnibus commune, quo illi sacrificari, & de communibus rebus deliberaturi conveniebant, qui conventus Chrysaforeus vocabatur, ex vicis constat. Porro, ut rem planius teneas, Stephanus Chrysaorida urbem ait fuisse Carie, quæ mox Adria nuncupata sit. Apollonium urbem hanc primum a Lyciis conditam scribit, unde fiat gentile nomen Chrysaforeus. Epaphroditus vero totam Cariam Chrysaorida vocitatum prodidit.

CHRËSĀŒRIS, [χρεῖσαῖρος] Carie civitas. V. dict. superior.

CHRËSĀS, æ. m. [χρεῖσας] Fluvius est Siciliæ. Cic. 6. Verr. 96. Chryfas, est amnis, qui per Afrinorum agrus fuit: is apud illos habetur deus, & religione maxima colitur. Fanum ejus est in agro propter ipsam viam, quæ Assortiu iter Ennam. in eo Chryfas est simulacrum præclare factum e marmore.

CHRËYSĒ, [χρῆσις] Insula est extra ostia Indi. Plin. lib. 6. cap. 2. Extra ostium Indi Chryse, & Argyre, fertiles metallis, ut credo. Nam quod aliqui tradidere, aureum, argenteumque iis solum esse, haud facile crediderim.

Chryse, urbs est Troadis, Apollinis Sminthei templo nobilis, prope Lemnum. Ovid. 13. Met. 174.

— me credite Lesbom,
Me Tenedon, Chrysenque, & Cillan Apollinis urbes,
Et Scyron cepisse. Verba sunt Ulyssis.

Sunt & plures Chryse, nam auri abundantia hoc nomen pluribus locis dedit.

CHRËYSĒIS, V. **CHRËYSĒS**.

CHRËYSĒLECTRUM, [χρεῖσιλεκτρῶν] Gemma in colorem electri declinans, cui matutinus aspectus jucundior. Plin. lib. 37. cap. 9.

CHRËYSĒNDĒTA, ðrum. n. [χρεῖσινδῆτα] Vafa doctissimi viri explicant crustis aureis illigata & exornata, ut in Martial. 2. 43.

Immodici tibi flava tæstet chrysendeta nulli. Ego vero, inquit, Turnebus, Vafa gemmata esse puto, quorum gemmæ auro confertæ & contextæ tenerentur. Plutarchus in Lucullo id satis indicat, ἰδούσατο χρεῖσινδῆτα σφῆραζομένη τῶν πολλοτελων. Plinius hoc genus vasorum mihi innuere videtur quum initio lib. 33. sic scribit, Turba gemmarum potamus, & smaragdus teximus calices, ac temulentia causa tenere Indiam juvat, & aurum jam accessio est. Sed & illud Maronis, 2. Georg. 506.

Ut gemma bibat, & Sarraon dormiat ostro. ad Chrysendeta referri possent, nisi veteres vasa potoria & gemmis absque auro etiam habuissent. Hæc ille Adverf. 14. 3.

CHRËYSĒS, [χρεῖσις] Sacerdos Apollinis, in Chrysa Troadis apud Homer. lib. 1. Iliad. Pater fuit Antinomes, sive Aftynomus, a quo eadem Chryseis dicta est, ab Agamemnone rapta. Ovid. Rem. Amor. 73.

Marte suo captam Chryseida victor amabat. De hac & Briseide V. Homer. l. c. V. & **ASTYNOME**.

CHRËYSĒUS, [χρεῖσις] Adj. Lat. Aureus. Martial. 9. 96.

Chalcea donanti chryseæ qui dederas.

CHRËYSĪPPUS, [χρεῖσιππος] Philofofus Stoicus, Apollonidæ vel, ut Laërtius, Apollonii filius, Solensis vel Tharfenfis, Cleanthis discipulus, vel, ut aliis placet, Zenonis ipsius, Stoicæ scholæ post eum facile princeps. Hic Zenone fuit acutior sane, ut qui in multis ejus præcepta impugnavit: statuum habuit Athenis in Ceramic positam. In dialectica clarifimus fuit: ita, ut non illepide dicerent quidam: Si apud deos dialectica haberetur, non temere alia esset, quam quæ a Chryippo inventa fuit. Scripsit librorum volumina supra quinque & septuaginta. Ferunt Carneadem philofofum Cyrenæum, perfectis Chryippi libris, ita dixisse, Nisi Chryippus esset, ego non essem. Hor. 2. Serm. 3. 44.

Quem mala stultitia, & quemcunque incitavit veri
Cæcum agere, insanum Chryippi porticus & grex Autumat.

Chryippus sulcitre putatur porticum Stoicorum. Cic. 4. Acad. 75. Sed quid eos colligam, quum habeam Chryippum, qui sulcitre putatur porticum Stoicorum?

Cædi discipulus non improbat Chryippus. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Sapientes nutrices optabat Chryippus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Nullum tempus vacare cura voluit Chryippus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Chryippus alius Peloporus filius, quem quum pater valde amaret, noverca ejus Hippodamia id indigne ferens, liberos suos Atræum & Thyestem impulit, qui illum interfecerunt: quam ob rem a Pelope pulsi, in exilium vitam degerunt, donec pater e vivis excederet.

CHRËYSĪPPRA, æ. Herba a Chryippo inventore dicta, cujus meminit Plin. lib. 26. cap. 9.

CHRËYSĪTES, [χρεῖσιτες] Gemma ostreæ Atticæ affimulata. Plin. lib. 17. cap. 10.

CHRËYSĪTIS, is. [χρεῖσις] Auri spuma. Plin. lib. 33. cap. 6. V. **PSËGMA**.

Est & herba. V. **CHRËYSOCOME**.

CHRËYSŒASPIDES, [χρεῖσιασπίδες] Milites dicebantur aureis clypeis utentes, quo nomine Alexander Severus imperator, teste Lamprid. cap. 90. illos

illos nuncupasse, fertur, sicut Alexander Macedo Argyroaspidas ab argenteis clypeis. Auctor Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 22.

CHRYSOBALANUS, [χρυσόβαλανος] a Galeno Aesclepiadis auctoritate commendata est lib. 8. & 9. de compositione medic. secund. loc. digerens, & roborans Indicæ nardi modo, ad colicos affectus, ventriculi ardores, & singultus. Verumtamen quam ea sit, non dum satis compertum est. Quamquam non defunt qui sibi persuadeant Chrysochalanum esse nucem myrsiticam, quam tamen plura sint, quæ eorum destruant sententiam, nempe cinereus color, acutus ori sapor, & quod myrsiticæ nucis nusquam meminerint veteres Græci. Ex Malthiolo in Dioscor. lib. 4.

CHRYSOBERYLLUS, [χρυσόβερυλλος] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 5. Probabilissimi sunt ex his qui viriditatem puri maris imitantur. Proximi qui vocantur chrysoberylli, & sunt paulo pallidiores, sed in aureum colorem exeunte fulgore.

CHRYSOCALCIS, [χρυσόκαλκίς] A quibusdam vocatur herba, quæ notiore nomine Parthenium appellatur. Est autem ex his nomenclaturis, quæ inter notha Dioscoridis a doctioribus rejiciuntur.

CHRYSOCARPUM, [χρυσόκαρπον] Hederae species est, ab aureo acinorum colore ita appellata. Auctor Plin. lib. 16. cap. 34.

CHRYSOCERAS, Thraciæ promontorium est ad Byzantium liberæ conditionis oppidum. Ex cap. 11. lib. 4. Plinii. [Videtur divise feribendum Chrylium Ceras, χρυσίον κέρας, esth nomen istuc promontorio isti proprie non conveniat. V. in AURICORNU. Strabo lib. 1. κέρας simpliciter vocat, ut & Polyb. lib. 4, non quidem Promontorium, sed ipsum sinum. Quod si composita voce eam tantum est, Chrysocecos, χρυσόκεκος, potius dicendum foret.

CHRYSOCOLLA, [χρυσόκωλλη] quasi Auri glutinum. Humor est (ut ait Plinius lib. 33. cap. 5.) in aurariis puteis per venam auri defluens, crassescens limo rigoribus hibernis usque in duritiam pumicis. Laudatorem eandem in ærariis metallis, & proximam in argentariis fieri compertum est. Invenitur & in plumbariis, vilior etiam auraria. &c. Suet. in Callig. cap. 18. Edidit & Circentes plurimos a mane usque ad vesperam, interjecta modo Africanarum venatione, modo Trojæ descursione: quodam autem præcipuos, minio & chrysocolla conftrato circo. Chrysocolla utuntur aurifices adglutinando ferruminandoque auro, *Boracem* vocantes. Eam Venetiis videre est quadruplici coloris differentia, albam, luteam, viridem, & nigricantem.

CHRYSOCOME, es. f. [χρυσόκωμη] Herba. Plin. lib. 21. cap. 8. Chrysocome, sive chrystis, non habet Latinam appellationem. Palmi altitudine est, comantibus fulgore auri corymbis, radice nigra, ex austero dulci, in petrosis opacisque nascens. Ruell. lib. 3. cap. 101. Proxime ad eam accedit quam herbarii nostri Pulegium montanum vocitant.

CHRYSOGONUM, [χρυσόγονον] Herba est folio querno flore coronarii verbasci, radice rari, vehementer intus rubente, foris nigra: quæ trita & imposta cum aceto, muris aranei moribus auxiliatur. Auctor Dioscor. lib. 4. cap. 46. Nomen autem accepit ab auri feminis colore.

CHRYSOGONUS, [Χρυσόγονος] ut refert Duris Samius apud Plut. in Alcibi. Modulator quidam fuit in Alcibiadis navi ab exilio redeuntis, qui tanta arte remigum manus dirigebat, ut quum illi remorum pulsus cum Chryfogoni cantu conjungerent, jucundam audientibus redderent harmoniam. V. Rhodig. lib. 9. cap. 10. Memoratur & Chryfogonus Cantor apud Juven. 6. Sat. 74. — sunt quæ

Chryfogonum cantare vetent. Hispulla tragædo Gaudet. Chryfogonus, Sullæ libertus, fector Roscii Amerini, ut est apud Ciceronem in oratione pro Rofc. Amer.

Fuit & Chryfogonus martyr, nobili genere ortus Romæ, qui quando nec Consulatus, nec ullius honoris pollicitatione per Diocletianum a fide averti potuit, jugulatus est ad scalas Gemonias. Volaterr. V. Suid.

CHRYSOLACHANON, [χρυσόλαχανον Dioscoridi] Herba est eadem cum Atriplice. Plin. vero lib. 27. cap. 8. duo facit chrysolachani genera: unum in pinetis nascens, lactuce simile: alterum flore aureo, & foliis olivis.

CHRYSOLAMPIS, [χρυσόλαμπίς] Gemma in Æthiopia nascens, quæ pallidi est coloris die, noctu ignei. Plin. lib. 37. cap. 10.

CHRYSOLITHUS, [χρυσόλιθος] Iaspidis genus, de quo Plin. lib. 37. cap. 9. Hyacinthos Æthiopia mittit & chrysolithos aureo colore translucens. Ovid. 2. Met. 109. de curru Solis, Per juga chrysolithi, positæque ex ordine gemmæ.

CHRYSOMALLON, [χρυσόμαλλον] Græci appellant arietem illum, qui, ut est in fabulis, vellus aureum habuit.

CHRYSOMELA, [χρυσόμηλα] Poma aurea, quæ Armeniaca alio nomine dicuntur. Columel. lib. 5. cap. 10.

CHRYSOMÉLOLONTHION, [χρυσόμηλόλονθιον] Parvulum est animal, flavi coloris, canthari præferens similitudinem quandam. Id pueri innoxio pede mittunt in sublimem. Ex Aristophan. interprecibus in comædia, cui titulus σφίγξις.

CHRYSOPIS, [χρυσόπις] Gemma est Plinio, quæ aurum videtur esse, ut ipse indicat lib. 37. cap. 10. Vulgo mendose scribitur Chrysophis.

CHRYSOPLYSIUM, [χρυσόπλυσιον] Officina est auri lavandi. V. Henr. Steph. Thef. Gr.

CHRYSOPLYTES, æ. m. [χρυσόπλυτης] autem est, Qui hujusmodi artificium exercet. Budeus in libro 3. de Assæ.

CHRYSOPÖLIS, [χρυσόπολις] teste Plin. lib. 5. cap. ult. Oppidum est Bithyniæ prope Chalcedonem: ita dictum, quod Persæ ibi tributum colligerent ex ceteris Asiæ civitatibus. Est & altera Chrysoopolis in Cilicia, teste Stephano.

CHRYSOPRÆSUS, [χρυσόπρασος] Gemma est ex auro & porraceo colore lumen mistum trahens: nam πρασόν porrum significat. Fortassis is est, qui vulgo Chrysolithos dicitur. Budeus.

CHRYSOPTEROS, [χρυσόπτερος] Gemma est chrysopraso haud valde dissimilis, e genere topazii, amplissima gemmarum, inquit Plinius. eadem sola nobilium limam sentit: ceteræ Naxiis cotibus poluntur. Hæc & usu atteritur. V. eum lib. 37. cap. 8.

CHRYSORHOË, [χρυσόρροή] Populi dicti ad Phasim fluvium, quod in his locis, ut inquit Strabo, auriferi torrentes sint: unde fabulis occasio de vellere apud Colchos aureo.

CHRYSORHOAS, [χρυσόρροας] Syriæ fluvius est in Decapoliitana regione, Damascum urbem præterfluens. Auctor Plin. lib. 5. cap. 18. Chrysorhoas etiam dicitur est Pactolus, propter aureas arenas. Plin. l. 5. c. 29.

CHRYSOS, i. m. [χρυσός] Aurum. Plaut. Bacch. 2. 3. 6. Opus est Chryso Chryfalo. Item, Pifcis aurei coloris. de quo apud solum Ovidium lectum, teste Plin. lib. 32. cap. 11. Fortassis is est, quem Auratum Romani nunc appellant.

CHRYSOSPERMON, [χρυσόσπερμος] A quibusdam appellatur herba, quæ notiore nomine Sempervivum majus appellatur.

CHRYSOSTOMUS, i. m. [Χρυσόστομος] Ita dictus est ob faciendam Johannem, patria Antiochenus, quasi Os aureum habens, qui deinde Episcopus fuit Constantinopolitanus, obiitque in exilio A. C. 530. vel ut alii 407. De quo, & aliis, quibus idem cognomen impertitum fuit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 7. pag. 553.

CHRYSOTHALES, [χρυσόθάλεις] Herba est, quam Aizoum minus medicis vocant, diversis insignis nominibus, ut videre est apud Plin. lib. 25. cap. 13.

CHRYSOTHEMIS, Filia Agamemnonis, ut scribit Homer. lib. 9. Iliad.

CHRYSULCA Aqua, Aqua est medicata, cuius vi quantalucione auri pars argento aut cuivis metallo illita ut confusa, nullo propemodum dispendio admittit, ita ut inauraturis nihil jam ferme deperat, nisi quod usu interteritur. Ex Budeo lib. 3. de Assæ. Vulgo Aqua Regia dicitur. Ejus vim ignoratæ veteres colligit Alcianus ex Ulpiani verbis in l. idem Pomponius scribit. versic. sed si didici. D. de rei vindicat.

CHRYSUS, Dux Boiorum fuit, nepos Brenni, quo duce olim Galli Romanos ceperant. Sil. lib. 4. l. 150. Ipse tumens, atavi Brenni se stirpe ferebat Chrysus, & in titulos Capitolia capta trahebat. Al. Cryxus, vel Crixus.

C H U

CHUS, sive **CHORUS** dissyll. [χῆρος, ἢ χῆρος] ἄδῃ ἔχῃ, quod est Fundere, Genus mensuræ majoris humidiorum apud Atticos, Romanum congiung capiens, nempe sex sextarios, sive cetylas Atticas duodecim. Budeus. V. Pet. de Rom. & Græc. Mens. 3. [Perperam hic quoque Choa, ut Synonymum afferebatur. V. CROA supra. De festo Athenienium, quod Choa vocabant V. CHOES.

CHUTRA, V. CHYTRA.

C H Y

CHYDÆUS, a, um. Adj. [χυδαῖος] Vitilis, vulgaris, ut, Chydæe palmarum, quorum modio in aque congiis tribus macerato, exprimitur vinum, quod Parthi & Indi utuntur, & Oriens fere totus. De hoc Plin. lib. 12. cap. 16. Dactyli Chydæi. Idem 13. 4. V. Spanheim. de Usu & Præst. Numm. Diss. 6.

CHYLUS, i. m. [χυλός] Succus, sive humor expressus. Chylus Pifianæ, Hippocr. V. Fosf. Oecon. Chylus uvæ. Dioc. lib. 5. Apud medicos etiam Chylus proprie dicitur Succus peculiaris, in ventriculo ex coctione ciborum ope vasum lacteorum elaboratus, & in venas distributus, qui tandem in corporis alimentum vertitur.

CHYMIA, **CHYMICUS**, V. **CHYMIA**.

CHYMUS, [χυμός] apud Græcos Quemvis succum significat, ut & Chylus, a medicis peculiariter accipitur pro Massa sanguinea, sive & humoribus, ex quibus eam constare vett. fingebant.

CHYTRA, & **CHYTRON**, [χύτρα] Latine Olla dicitur. Cato Chutra, per u effert. Cato de R. R. cap. 157. Ubi in chutra servesceris id lotium, sub sellam supposito pertusam. Inde

CHYTRÖPUS, ödüs. Instrumtum ferreum supra quod chyra apud ignem collocatur, ut in ea cibi coquantur: vel Olla ipsa pedes habens: quales sunt quas *marmitas* vocant.

CHYTRINDA, [χύτρις] Convivialis ludus fuit, ut tradit Hefychius, qui puerorum lusum esse ait. Ex his quispian fedet in medio, quem circumcirca pueri concurrant, illum eo usque versant, donec ille aliquem apprehenderit ex eis, qui deinde federe cogatur. Meminit Pollex & Suidas.

C I A

CIA, **CIUS**. V. **CEA**.

CIAXARES, V. **CYAXARES**.

C I B

CIBALE, **CIBARIUM**, **CIBO**, **IN CIBUS**.

CIBELLA, [κίβηλα] Græcis dicuntur Numismata oblata & adulterata, quasi τὸ πῶν χίτων δεινὸν ἄγισμα, i. e. a Chiis corrupta, vitiatæque, per hære soni pinguioris demutationem in exilem. Cibdeliam [κίβηλλεία] etiam Sordes argenti nuncupant. Figuræ vero etiam Impolturnam, sicut κίβηλλῶδες, imposturam facere. Ex Cæl. lib. 10. cap. 2.

CIBILTANI, inter stipendiarios Batiæ populos commemorantur a Plin. lib. 4. cap. penult.

CIBILLA, æ. teste Varr. lib. 4. de L. L. 25. Mensa erat escaria, a cibus, a cibus, quæ primum quadrata fiebat, & postea rotunda. Festus item Cibillam interpretatur Mensæ rotundæ genus, apud quem etiam Cibillam corrupte legi puto pro Cibillam. V. ibi Dacer.

CIBORIUM, i. n. [κίβηριον] Folium colocasiæ, vel ut alii Fructus fabæ Ægyptiacæ. Hor. 2. Carm. 7. 21. Pocula quædam Ciboria vocat, Oblivioso levia Maitice Ciboria exple. Quo loco Porphyrio Pocula fuisse dicit in foliorum colocasiæ similitudinem facta. Sed fatius erit Plinii nos opinionem sequi, apud quem lib. 21. cap. 15. hæc verba leguntur. In Ægypto nobilissima est colocasia, quam cyamon aliqui vocant. Hanc e Nilo metunt, caule quum coctus est araneosus in mandendo, thyrso autem qui inter folia emicat spectabili, foliis latissimis, etiam si arbores comparentur, ad similitudinem eorum, quæ personata in nostris annibus vocamus. Adeoque Nili sui dotibus gaudent, ut implexis colocasiæ foliis in variam speciem colorum. potare gratissimum habeant. Secundum igitur hanc opinionem Ciboria non sunt Pocula ad soliorum colocasiæ similitudinem facta: sed Folia ad poculorum speciem

speciem complicata. Legimus tamen apud Athenæum a principio libri 3. Cibiorum poculorum genus esse. Diofcorides vero lib. 2. cap. 128. Ciborium longe aliter interpretatur: sic enim inquit, quo loco de faba Ægyptia agit, Calem cubitale, crassitudine digitali, florem roseo colore dupla ad papaveris florem magnitudine: qui quum defloruit, vesparum favis similes utriculos profert, in quibus fabæ sunt paululum bullarum modo supra operculum emergentes. Vocatur id Ciborium, ab aliquibus autem Cibotium, quasi Scrimolium: propterea quod fertur faba hæc indidito madenti glebæ femine ejus, sique in aquam projecto. Meminit & Cælius lib. 9. cap. 12. V. & Salmast. Exerc. Plin.

CIBOROS, [*κίβορος*] Urbs quæ postea Celæna, nunc Apamia vocatur, tertius eorum qui circa Mæandrum fluvium accolunt, conventus, teste Plin. lib. 5. c. 29.

CIBUS, i. m. [*κίβιον*, *κίβισμα*, *κίβισ*, *κίβισιον*] quid significet notum est. Cibus a Victu sic separat Donatus ad Andr. Ter. 1. 1. ut Cibus fit, qui etiam delicatis præbetur: Victus vero in parvis, aridisque alimoniis fit constitutus. Feltus, Cibus appellatur ex Græco, quod illi peram, in qua cibum recondunt, *κίβιστον* appellant.

Fames victorum ciborum. Ovid. 15. Met. 178.
Unde fames homini victorum tanta ciborum est?

Gaudia cibi. Juven. 10. Sat. 203.
Non eadem vini atque cibi, torpente palato, Gaudia.
Hora cibi, i. e. Edendi tempus. Ovid. 1. de Pont. 10. 8.
Maturus cibo. Plin. lib. 12. cap. 27.
Novitate cibi capi, i. e. Delectari novo aliquo ciborum genere. Lucret. lib. 5. 928.
Nec facile ex æstu, nec frigore quod caperetur,
Nec novitate cibi, nec labi corporis ulla.

Penuria cibi. Lucret. lib. 5. 1005.
Satiatus. Lucret. lib. 5. 1390.
Varietas & copia. Cic. 2. de Nat. Deor. 106. Jam vero operibus hominum, id est manibus, cibi etiam varietas invenitur & copia.

Avidus cibi. Ter. Eun. 5. 4. 16.
Contenti cibi nullo cogente creatis. Ovid. 1. Met. 163.
Expers, Qui non comedit. Ovid. 4. Met. 262.
Perque novem lucas expers undeque, cibique,
Rore mero, lacrymisque suis jejunia pavit.

Acres. In ACER.
Acuti. In ACUO.
Alienus. Ter. Eun. 2. 2. 34. Viden' otium, & cibus quid faciat alienus? h. e. Ab alio datus, five mensa aliena.

Anceps. In ANCEPS.
Aridus cibus, & tener humor. Lucret. lib. 1. 809.
Scilicet & nisi nos cibus aridus, & tener humor
Adjovet, &c. Per Cibus aridum, Panem intelligi potissimum crediderim. Ponitur autem & Panis non raro pro Cibo indifferenter.
Cibus aridus, & tener humor, h. e. Cibus & potus.
Cibus conditivus. In CONDO.
Crudus. In CRUDUS.
Difficilis. V. Crescere cibum.
Diurnos cibos apud Claud. de Bell. Gildon. 72. illos intelligimus, Qui in dies singulos apponuntur, & ex quibus in sequentem nihil reservare liceat.

Dulcis. Virg. 2. Georg. 216.
Exiguus cibus sufficit rate merfa. Juvenalis ostendit dementia avarorum, qui prævia pericula non evitarent, Satyr. 14. 301.
Frigida sufficient velantes inguina panni,
Exiguusque cibus merfa rate, naufragus affem Dum rogat, &c.

Faciles. Sen. Hippol. 4.
Fallaces, Esca qua pisces capiuntur. Ovid. 15. Met. 476.
Nec celate cibus uncos fallacibus hamos.

Frigidi & repositi fastidium movent. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Gravis, Difficilis ad concoquendum. Cic. 2. de Nat. Deor. 24. V. Concoquere cibum.

Idonei conservandis vinibus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Illiberalis. V. ILLIBERALIS.
Inanes cibos vocat Claud. Qui magis oculos quam ventrem pascunt, luxus tantum & nimis voluptatis causa comparati, lib. 1. in Ruff. 206.
Indiscretus. V. INDISCRETUS.
Invisus, Ingratus, Fastidiosus. Ovid. 1. de Pont. 10. 8.
Et queror, invisum quum venit hora cibi.

Lautus. In LAUTUS.
Lencus. In LENCUS.
Lentus. Ovid. 16. Epist. 226. Crescit & invito lentus in ore cibus. ubi Heinf. & Burm. V.
Leves cibi, i. e. Pauci nutrimenti. Celf. lib. 3. cap. 7. Cibus ex materia quam levissima. Quam & Imbecillissimam vocat.

Meridianus. Suet. August. 78. Hic levis erat & facilis, ut patet ex Hor. 1. Serm. 6. 127.
Præfusus non avide, quantum interpellat inani
Ventre diem durare.

Operosus, Gravis. Plin. lib. 15. cap. 23. De castaneis.
Opimus cibus. Plin. lib. 22. cap. 22. Hard. ex Mss. Optimus.
Perpetuus. In PERPETUUS.
Robustus, Multi Alimentis. Celf. lib. 2. cap. 18.
Simplex. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus utilissimus simplex. Aceratio saporum pestifera, & condimenta perniciosiora.

Solitus, Quo quis uti consuevit. Ovid. 1. de Arte Am. 94.
Granifero solitum dum vehit ore cibum.

Summus, Extremus. Plin. lib. 20. cap. 4.
Suavissimus & facillimus ad concoquendum. Cic. 2. de Fin. 64. Utebatur iis exercitationibus, ut ad cœnam & esuriens & sitiens veniret: eo cibo, qui & suavissimus esset, & idem facillimus ad concoquendum.

Tetri. Claud. 6. Conf. Hon. 241.
Vilis, Qui non magno constat. Hor. 2. Serm. 2. 15.
Utilis agro, Salubris. Ovid. 3. Trist. 3. 9.
Ad cibos. In AD.
Abdicare cibum aliquem. In ABDICO.
Abigere a cibo. In ABIGO.
Abstinerere cibo: & Cibo abstinere ægrum. In ABSTINERO.
Accedit cibus. Hor. 2. Serm. 3. 53.

Deficient inopem venæ te, ni cibus, atque
Ingens accedat stomacho futura ruentis.
Adhibere, ut Tanrum cibi & potionis adhibendum, ut reficiantur vires, non opprimantur. Cic. de Senect. 36.
Adjicere cibo. In ADJICIO.
Admitti in cibos. In ADMITTO.
Admovere cibum. In ADMOVEO.
Adultus cibus. In ADURO.
Afferre cibum ad os. In AFFERO.
Allici benevolentiam cibo. Cic. pro Muren. 74.
Apponere aliquid cibis. In APPONO.
Aspernari cibos. Quintil. lib. 2. cap. 16. Cibos aspernemur: attulerunt sæpe valetudinis causas.
Asumere. Lucret. 4. 1084.
Capere. Cic. 16. Fam. 1. Sin autem postea quam cibum cepisti, videris tibi, posse me consequi, tuum consilium est.
Capere cibum cum aliquo. Ter. Eun. 2. 3. 76. Cibus nonnunquam capiet cum ea.
Capere alienis digitis. Juven. 10. Sat. 229.
Capessere. In CAPESSO.
Capessere, arripere, fugere, carpere, vorare, & mandere cibum. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.
Carpere digitis. Ovid. 3. de Arte Am. 755.
Concoquere. Cic. 2. de Nat. Deor. 24. Cleanthes negat ullum esse cibum tam gravem, quin is nocte & die concoquatur.
Conficere. In CONFICIO.
Coquere. Lucret. lib. 5. 1001.
Crescere. Juven. 13. Sat. 213. — interque molares
Difficili crescente cibo. conf. Lentus cibus.
Dat cibum quercus. Ovid. 2. de Arte Am. 662.
— sed quercus tecta cibumque dabat.

Deducere. In DEDUCO.
Deficiente cibo perire, i. e. Fame & inedia. Ovid. in Ibin, 524.
Invisus perreas, deficiente cibo.

Defectus cibo. Quintil. lib. 3. cap. 8. Ut enim, si obsessi atque impares, & aqua ciboque defecti, de facienda ad hostem deditioe delibarent, &c.
Depulsus cibus de pectore. Cic. 2. de Divin. 57.
Depulsa fames cibus. Cic. 1. de Fin. 37. Ut enim quum cibo, potionemque fames utrisque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consequentem affert voluptatis: sic in omni re, &c.
Deditur cibus in venas. Lucret. lib. 2. 1124. pro Dividitur, i. e. Digeritur.

Divitus cibus in omne corpus. Cic. 2. de Divin. 57. Democritus quidem optimis verbis causam explicat, cur ante lucem galli canant: depulso enim de pectore, & in omne corpus divisio & mitificatio cibo, cantus edere, quiete fatiatis.

Exercere guttur cibo. Ovid. 8. Met. 826. de dormiente,
— peti ille dapes sub imagine fomi:
Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat:
Exercetque cibo delusum guttur inani.

Exprimere cibum mandendo. Lucret. lib. 4. 622.
Facere cibum, pro Cibus parare. Plaut. Trucul.
Ferre cibum liberis suis parentes prohibentur. Cic. 7. Verr. 117.
Fulcire cibis corpora, i. e. Corroborare. Lucret. lib. 2. 1146.
Habet magnam inflationem cibus. De faba loquitur. Cic. 1. de Divin. 62.
Ex quo etiam Pythagoricis interdictum putatur, ne faba vescerentur, quod habet inflationem magnam is cibus, tranquillitati mentis, querentis vera, contrariam.

Inescari cibo. Petron. 140.
Ingerere cibum agrotis. V. INGERO.
Ingurgitare se cibus. V. INGURGITO.
Interminatus. Hor. Epod. 5. 39.
Interminato quum semel fixæ cibo
Intabuissent pupule.

Intro ferre alicui. Cic. 7. Verr. 117.
Juvare cibo. Juven. 3. Sat. 211.
Lambere cibos. In LAMBO.
Latrare cibos. V. Latratus, partic. in LATRO, latras.
Libare cibum digitis. Ovid. 1. de Arte Am. 577.
Et quemcunque cibum digitis libaverit illa, Tu pete.

Libare cibos ore. Ovid. 1. Amor. 4. 34.
Mandere. Celf. lib. 4. cap. 3.
Minuere. Celf. lib. 5. cap. 29.
Mendicatio cibo pasci. Ovid. 5. Trist. 8. 14.
Ministrare. Sen. Hippol. 4.
Mitificare. In MITIS.
Mitigare. In MITIGO.
Odorari. Hor. Epod. 6. 10.
Onustus cibo. Cic. 1. de Divin. 60. Nunc, onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus.

Parit languorem cibus imperfectus. Juven. 3. Sat. 233. i. e. Indigestus.
Partiuntur aves teneris inhrimisque fortibus cibos ore suo collatos. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Pasci cibo mendicatio. Ovid. 5. Trist. 8. 14.
Peragere cibo. In PERAGO.
Perficere. In PERFICIO. conf. Parit languorem cibus.
Petere cibum & flamma. Ter. Eun. 3. 2. 38. Quod & flamma cibum petere Terentius dixit, id equidem ad dapes referendum suspicor, quæ pro inferis in rogam mittebantur: unde Catullus scripsit, 57. 3.
Vidit is ipso carpere & rogo cœnam. Quod quidem in illum poetam Muretus animadvertit, Donato non satis perfectum. al. Rapere.
Præbere cibum de proprio corpore. Lucret. lib. 3. 1004.
Præglutare. Ovid. 1. Amor. 4. 33.
Projicere. Hor. Epod. 6. 10.
Querere. Lucret. lib. 4. 847. Varr. 2. de R. R. cap. 9. Ad querendum cibum fames ducit canes.
Redire ad similem cibum. Celf. lib. 3. cap. 7.
Recuperata cibo fomnoque vires. Tacit. 3. Hist. 22. At Vitellianus exercitus, cui acquiescere Cremonæ, & recuperatis cibo fomnoque viribus, &c.
Refici

Refici cibo. Petron. 111.
 Replere se. Ibid.
 Re-oliti cibi. Quintil. lib. 2. Neceffe est iis, quum eadem pluribus iudicis dicunt, fastidium ut moveant, ut repositi & frigidi cibi.
 Secretus cibo. i. e. A cibo secretus, quod est sejunctus & femotus a cibo, & qui non edit. Lucret. lib. 1. 196.
 Servire cibo suo. i. e. Quod vulgo dicitur *pro Imperij suis*. Plaut. Rud. 1. 5. 25.
 Spere cibum vilem. Hor. 2. Serm. 2. 14.
 Suffulci cibum artus. Lucret. lib. 4. 865.
 Propterea capitur cibum, ut suffulciat artus.
 Suggestere cibum alicui. Stat. 9. Theb. 740.
 Sumere. Plin. Epist. 5. lib. 3.
 Suppediat cibum terra. Cic. 2. de Legib. 67.
 Sulentat cibum cibis, aut fulcit corpus. Lucret. lib. 2. 1146.
 Tenere. ut, Præclusæ cibum fauces tenere dicuntur, quæ non demittunt in alvum. Sen. Thest. 8.
 Vacare cibo. Cels. lib. 3. cap. 14. extr. Postero die, quo (a) cibo vacat, & ab exercitatione, unctioque, aqua tantum contentus conquiescat. Vincuntur cibi præcipue pervigilio. Plin. lib. 11. cap. 53. ad finem.
 Uti cibis. Claud. 4. Conf. Hon. 341.
 In cibo est homini. Plin. lib. 18. cap. 14. Maceratum calida aqua, homini in cibo est. i. e. Homo utitur eo pro cibo.
 Cibus humanitatis. Cic. 5. de Fin. 4. Sed animi cultus ille erat ei quasi quidam humanitatis cibus. Per metaphoram.
 Disciplinæ cibo fatiari. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Mali cibus, i. e. Nutrimta & fomenta malorum. Ovid. de Rem. Amor. 138.
 Hæc sunt jucundi causa, cibusque mali.
CIBALIS, e. [*ἰδαίωρος*] Quod ad cibum pertinet. Varro, est enim lac omnium rerum, quas cibali causa cupimus, & liquentium maxime alibile, & id ovillum, inde caprinum. Sic enim hæctenus lectum est in omnibus, quotquot videre contigit exemplaribus. Locus Varronis est de R. R. lib. 2. cap. 11. Lactant. de Opific. Dei, cap. 11. Duas esse per collum fitulas necesse est, cibalem ac spirantem.
CIBICIDA, æ. Qui cibum cadit & absumit, hoc est vorax. Lucil. apud Non. 2. 148.
 Viginti domi, an triginta, vel centum cibicidas alas.
CIBARIA, orum. n. pro Alimentis. Cic. 6. Att. 3. Unde, inquit, me jus bes petere cibaria.
 Cibaria mensura. Cic. 5. Verr. 73.
 Inopia cibariorum. Cæf. 6. Bell. Gall. 9.
 Boum cibaria. Cato 6. de R. R. cap. 60. Bubus cibaria, annua in juga singula lupini modios, &c.
 Congesta. Hor. 1. Serm. 1. 32.
 Dare cibaria alicui. Cic. 6. Att. 3. Respondi, me non instituisse iis dare cibaria, quorum opera non essent usus.
 Detrahere militum cibaria. Quintil. lib. 5. cap. 13.
 Facta sunt uberiora cibaria caritate. Cic. 5. Verr. 216.
 Publice locare. Cic. pro Rofc. Amer. 56. Anferibus cibaria publice locantur, & canes aluntur in Capitolio, &c.
 Præbere alicui. Cic. pro Rofc. Amer. 57.
 Quærere ex agris. Varro de R. R. lib. 2. cap. 9.
 Reportare ex cibariis permagnam pecuniam. Cic. 5. Verr. 216.
 Tractat liberaliter ex cibariis alicuius. Cic. 4. Verr. 12. Quæstiores liberaliter ex istius cibariis tractati non minus acres contra me fuerunt.
CIBARIUM, i. Sen. lib. 3. de Benef. cap. 21. Est aliquid quod dominus præstare servo debet, ut cibarium, vestiarium.
 Cibarium, fivè Secundarium. Plin. 18. cap. 9. vocat Farinam post polinellum vel florem excussum, quam fursures sequuntur. Justum est, inquit, e grano Campanæ quam vocant castrata, e modio redire sextarios quatuor siliginis, vel e gregali sine castrata sextarios quinque, præterea floris femodium, & cibarii, quod secundarium vocat, sextarios quatuor, fursuris sextarios totidem. Et paulo post, Si vero polinellum facere libeat, xvi pondus panis redeunt, & cibarii tria, fursurumque femodium. Budæus.
CIBARIUS, a, um. [*ἰδαίωρος*, *ἰδαίωρος*, *ἰδαίωρος*] Adj. Quod pertinet ad cibum. Plaut. Capt. 4. 3. 1. Mihi rem summam credidit cibarium.
 Homo cibarius. Varro *ἰδαίωρος*, Tuns autem ipse frater cibarius fuit Aristoxenus. Ex Nonio, in litera C. tanquam Omne quod fordidum atque abjectum esset, recte cibarium vocari possit.
 Lex cibaria. Macrob. 3. Saturn. cap. 17. Sulla mortuo Lepidus Consul legem tulit & ipse cibarium. Cato enim Sumptuarias leges, Cibarias appellat.
 Oleum cibarium, i. e. Vile parvique pretii. Columel. lib. 12. cap. 50.
 Panis cibarius. Cic. 5. Tusc. 97.
 Saporem cibarium habere. Columel. lib. 12. cap. 11.
 Vinum cibarium. Varro Modio, In cubiculo dormire mallet, scilicet potius vinum meum cibarium, quam ego dominus cubarem. Ex Nonio, in litera C. 2. 108.
 Utilitas cibaria. Plin. lib. 14. cap. 2. Horconia in Campania, tantum utilitatis cibariæ, sed ubertate præcipua. Vetus exemplar habet Vilitatis.
 Uva cibaria. Plin. lib. 14. cap. 3. Confensima nigra, vino minime durante, uva maxime: post xv dies, quam ulla alia metitur, fertilis, sed cibaria.
CIBO, [*σπίλον*] ære. Alere, sive nutrire. Columel. 8. 10. Atque ea genera, quæ intra septa villæ cibantur, fere persequuti sumus. Lucret. 1. 1092.
 — a terris quoque cibatur. Suet. Tiber. cap. 72. Draco, quem ex consuetudine manu sua cibaturus, &c.
CIBATUS, us. m. [*σπίλον*] Idem fere quod Cibus. Varro 2. de R. R. cap. 0. Cibatus canis propior hominis, quam ovis; pascitur enim e culina, & ossibus, non herbis, aut frondibus. Lucret. lib. 1. 1093.
 — nisi a terris paulatim cuique cibatum Terra det.
 Cibatus & commeat. Plaut. Mil. 2. 2. 67. Tibi muni viam, qua cibatus, commeatusque ad te, &c.
 Cibatus gratissimus. Plin. lib. 8. cap. 10.
 Cibatu longiore sustentare suos. Varr. 2. R. R. cap. 4.
 Ad usus cibatus expedire & promere far. Varr. 1. de R. R. cap. 63. Far

quod in spicis condiseris per messem, & ad usus cibatus expedire velis, promendum hienæ, &c.
 Objicere cibatum triticum. Varr. 3. de R. R. cap. 8. de turturibus.
CIBATIO, onis. f. Solin. 40. 563. Solitæ cibationi superponunt.
 Σίμος apud Strab. vertit Cibus Xylander, ego Cibatio, & addidi, vel potius Cibatus. Vide apud Herodotum in calce inter locos ibi collectos.
 H. St. Addit & rationem ibid. Magis hoc quam illud in usu esse.
CIBYRA, æ. [*Κίβρα* Ptolemæo] Oppidum Ciliciæ, non procul a Mæandro fluvio. Plin. 5. 27. Cic. 6. Verr. 29. Hofce, opinor Cibyra, quam in suspitionem venissent civibus, sanum expulisse Apollinis. Et paulo post, Cibyram cum inanibus syngraphis venerat.
CIBYRATES, vel **CIBYRATA**, gentile. Cic. ibidem, Eo quum venio, Prætor quiescebat: fratres illi Cibyrate inambulabant.
CIBYRATICUS, a, um. possess. Cic. 6. Verr. 47. Immittebantur illico Cibyrici illi canes, qui investigabant, & perforabantur omnia. De his populis vide Strab. lib. 13. Cic. 5. Att. 21. Cibyricum forum. Tacit. 4. Ann. 13. Cibyrica civitas.

C I C

CICĀDA, æ. f. [*κίκα*] Plin. lib. 11. cap. 26. Cicadarum duo genera: minores quæ primæ proveniunt, & novissimæ pereunt. Sunt autem multæ. Sequens est volatu rara. Quæ canunt vocantur achete: & quæ minores ex eis sunt, tertionigæ: sed illæ magis canoræ. Mares canunt in utroque genere: feminae silent. Genes vespertur iis ad Orientem, etiam Parthi opibus abundantibus. V. plura ibid. & cap. seq.
 Arguta cicada. Virg. in Calice, 151.
 Argutis & cuncta fremunt ardore cicadis.
 Avenaria cicada. In AVENARIA.
 Canoræ. Plin. 2. 26.
 Querulæ. Virg. 3. Georg. 328.
 Et cantu querulæ rumpent arbuta cicadæ.
 Raucæ. Virg. 2. Ecl. 13.
 Fritinnire dicuntur cicadæ cantantes, auctore illo cujus de Philomela carmen extat v. 35.
 Et cuculi cuculant, fritinnit rauca cicada.
 Pascuntur rore. Virg. 5. Ecl. 77.
 Ponunt tunicas. Lucret. lib. 4. 56.
 Taceant cicadæ prius æstate. De re quæ fieri non solet. Ovid. 1. de Arte Am. 271.
 Vere prius volucres taceant, æstate cicadæ.
 Cicadas Philostratus in Apollonii Tyanci vita, & Plato in Phædro, a Musis tantum habuisse scribunt, dicente sic Socrate. Fertur autem olim cicadas homines fuisse ante Musas: natis deinde Musis, cantuque monstrato, illorum nonnullos voluptate cantus usque adeo delinquit fuisse, ut canentes cibum potumque negligerent, imprudenterque perirent: ex quibus deinceps cicadarum genus fit natum, cui Musæ hoc munus dederunt, ut alimonia non indigat, sed absque cibo potumque quændiu vixerit cantet: postea vero ad Musas proficiscatur, quam quis hominum Musam hinc colat renuntiarum. Meminit Cælius lib. 17. cap. 6.
CICATRIX, tricis. f. [*ἑλὴ*, *σπείρα*, *μολὴ*] dicta quasi Cicra cutem fit: estque Signum, quod ex vulnere, five ulcere remanet. Ter. Eun. 3. 2. 29. Neque pugnas narrat, neque cicatrices suas ostentat. Cic. 7. Philip. 17. Luculentam ipse plagam accepit, ut docet cicatrix.
 Vestigia pugnæ cicatrices. Ovid. 3. Amor. 8. 19.
 Cernere cicatrices, veteris vestigia pugnæ.
 Adversas cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat. 124.
 Corporea cicatrix. In CORPUS.
 Fœda. Hor. 1. Serm. 5. 60.
 — at illi fœda cicatrix
 Setosam lævi frontem turpaverat oris.
 Male sana, i. e. Nondum curata probe. Ovid. Rem. Amor. 623.
 Miarciadæ. Plin. lib. 23 in præmio.
 Numerosa. Claud. de Bell. Ecl. 482.
 Rufula & sublurida. Plaut. Amph. 4. 4. 63.
 Coit cicatrix. In COEO.
 Contrahere cicatrices. In CONTRAHO.
 Ducitur cicatrix. Ovid. 1. de Pont. 3. 15.
 Tempore ducitur longo fortasse cicatrix.
 Exceptæ adverso corpore. Cic. 7. Verr. 3. Ipse arripuit M. Aquilium, constituitque in conspectu omnium, tunicamque ejus a pectore abscidit: ut cicatrices Populus Rom. judicesque aspicerent, adverso corpore exceptas.
 Fallit cicatrix, Non apparet. Plin. lib. 26. cap. 12.
 Indere cicatrices in scapulas alicujus. V. INDO.
 Mederi cicatricibus. Cic. 3. Tusc. 54. Nec si aliquot annis post, idem ille liber captivus missus esset, vulneribus mederetur, sed cicatricibus.
 Obducta. Cic. 3. de Lege Agr. 4.
 Pati. Quintil. 2. 4.
 Rediit in vulnus. Ovid. Rem. Amor. 623.
 Recipere. Cels. lib. 4. cap. 9.
 Refricare. Cic. 3. Lege Agr. 4. Ne refricare obductam jam Reipub. cicatricem videret.
 Suscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Succipere bello. Quintil. lib. 6. cap. 1. Periclitantem vero commendat dignitas, & studia fortis, & succipere bello cicatrices, & nobilitas, & merita majorum.
 Tendere ad. Cels. lib. 7. cap. 27. Ergo, quum jam ad cicatricem vulnus tendit, extentis jacere feminibus & crinibus oportet.
 Cicatrix in arboribus quoque cadit. Virg. 2. Georg. 379.
 — admoso signata in stirpe cicatrix.
 Ad Calcei farturas eleganter transfudit. Juven. 3. Sat. 151.
 Atque recens linum ostendit non una cicatrix. i. e. Multiplex.
CICATRÍCŪLA, æ. f. [*ἰδαίωρος*] dimin. ut, Valens cicatricula. Cels. lib. 2. cap. 10. Ideoque protinus brachium deligandum, habendumque ita est, donec valens cicatricula sit, quæ celerrime in vena confirmatur.
CICATRÍCŌSUS, [*ἰδαίωρος*] Adj. Plenus cicatricibus. Plaut. Amph. 1. 1. 290. Tergum cicatricofum.
 Facies cicatricofa. Quintil. lib. 4. cap. 1. Turbari memoria, vel continuandi

nuandi verba facilitate desitui, nusquam turpius: quum vitioum procerum possit videri, ut cicatricosa facies.
 Cicatricosa vitis. Columel. de Arborib. cap. 11. & de R. R. 4. 27.
 CicATRICO, [ιδίω] are. Cicatricem inducere. Festus. Cxl. Aurel. 4. 8. Ulcera cicatricantur. Sidon. 6. Epist. 7. Ut conscientiae huicula vulnera vestro saltem cicatricentur oratu.
 CICCUM, i. n. [κυκίσιον] dicebant antiqui Membranam tenuem, quae est in malo punico discrimen. Festus. apud Varr. L. L. 6. 5. legitur Cicum.
 Item usurpatur pro Reuili & nullius pretii. Plaut. Rud. 2. 7. 22.
 Eluas tu, an exungare ciccum non interduim.

CICCUS, i. m. [κυκίσιον] Parvacicada. Hefych.
 Item, Anferis feri species. Aldrov. Ornith. 19. 20.
 CICCER, éris. n. [κυκίσιον] Leguminis genus. Plin. lib. 18. cap. 12. de leguminibus, Ciceris natura est gigni cum falsilagine, ideo solum urit. Nec, nisi madefactum pridae, feri debet. V. ibidem ciceris plura genera.
 Arietinum. V. ARIES.
 Madidum cicer. Martial. lib. 1. 42.
 Sepositum. Hor. 2. Serm. 6. 84.
 — neque ille
 Sepositi ciceris, ne longae invidit avarae.
 Tepidum. Martial. lib. 1. 104.
 Catinus ciceris. Hor. 1. Serm. 6. 115.
 — inde domum me
 Ad porri, & ciceris refero, laganique catinum.
 Grana. Quintil. lib. 2. cap. 20.

CICERA, æ. f. [κυκίσιον] Genus pabuli apud Columel. lib. 2. cap. 7. quam & Cicerculam appellat ibid. cap. 13.
 CICERCULA, æ. f. dimin. [κυκίσιον] quasi Minutum cicer. Plin. lib. 18. cap. 12. Est & cicercula minutum ciceris, inaequalis, angulosi, veluti pisum. Columel. lib. 2. cap. 10. Cicercula, quae piso est similis, mensis Ianuario aut Februario feri debet, laeto loco, caelo humido.
 CICERCULUM, i. n. Genus sinopidis. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optime in libras 13 denari. Usus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat. Ejus quae ex Africa venit, octoni asses, cicerculum appellant.

CICERO, gnis. m. [Κικέρων] M. TULLIUS M. F. M. N. COR. CICE-RO. Nam sic nominatur Romanorum more. M. MARCUS, Praenomen ejus est, quod a patre maximus natu filius de more habuit. TULLIUS, Proprium & gentile nomen ejusdem est: fuit enim e Tullia gente antiquissima. lib. 2. de Legibus. Matrem Ciceronis ex regio Volcorum genere fuisse in Eusebii Chronicis legitimus. Et Plutarchus scribit nonnullis ejus genus referre ad Tullium Attium nobilem Volcorum regem. V. Claud. Dauqueium & Nic. Heinsium in Not. ad Sil. 8. 407. M. F. Marci filius. Habuit enim patrem, M. Tullium, quem fullonium fecisse, ac vites oleatque semper coluisse. Q. Calenus ait in maledica oratione apud Dion. 1. 46. M. N. Marci nepos. Nam & avus ejus Marcus Tullius Cicero nominatus est (V. Epist. ad Artic. 1. 5.) equo vivo se natum ait; lib. 2. de Legibus. COR. Cornelia nomen est tribus, ablativi casus, ut fit ex Cornelia. Necessè fuit, ut quisque Romanus ex tribu aliqua nominaretur; Cicero vero cum reliquis Arpinatibus in Tribu Cornelia celebratur. Liv. lib. 38. 36. CICERO cognomen: Cicerones a Cicere appellatos fuisse conitat: itaque dictum esse illum, qui primus nomen invenit, a nasi figura auctor est Plutarchus. Ab habitu faciei primum sic nominatum esse testatur Priscianus lib. 2. Plin. vero lib. 18. cap. 3. ait, Fabiorum, Lentulorum, Ciceronum cognomina prima inde esse, ut quisque aliquid optime generet. Itaque omnino est rejiciendum, quod vulgo creditum est, eum hoc nomen obtinuisse, quia Tuberculo aliquo, ciceris instar, ei facies insigniretur. Haectenus de ejus nominibus.

Cicero a Cicere, ut Dioscorides a Lente dictus est φασγής, ut legitimus apud Suidam. Sed ab κίκινος non tam apte diceretur Κικέρωνος. H. St. Astipulatur itaque huic posteriori sententiae Henr. Stephanus. V. Suid. in Διονυσίου.

M. TULLIUS CICERO natus est in Villa Arpinati A. U. C. MDCXLVIII, Q. Servilio Capione, & C. Attilio Serrano COSS. ad. Nonas Januarii anno ante Christum CIII. Gell. lib. 15. cap. 28. Cic. 5. Att. 7. & 41. 13. Cum inter pueros etiam versatus est, ingenium apparuit admodum excellens & longe supra aequales; adeo ut viri etate graves fama ejus adducti ad visendum eum in ludo, ubi litteris operam dabat, profecti sint. Sese exercuit adolescentul in omni litterarum genere, sed dicendi praecipua, & artem oratoriam, ad quam peculiari indole natus videretur, praecipue coluit; etiam oratoriis exercitationibus, ut ipse in Bruto ait, contentus non erat. Et omnino cum Quintil. lib. 10. cap. 3. judicemus oportet; quod ipse Cicero suas exercitationes libro primo de Oratore 154. sub Crassi persona ita significaverit. In quotidianis cogitationibus equidem mihi adolescentulus proponere solebam illam exercitationem maxime, ut aut veribus propositis quam maxime gravibus, aut oratione aliqua lecta ad eum finem, quem memoria possem comprehendere, eam rem ipsam quam legissem, verbis aliis quam maxime possem lectis pronuntiare. Postea mihi placuit eoque sum usus adolescens, ut summorum oratorum Graecas orationes explicarem: quibus lectis hoc assequerbar, ut cum ea quae legerem Graece Latine redderem, non solum optimis verbis uterer & tamen usitatis, sed etiam exprimerem quadam verba imitando, quae nova nostris essent, dummodo essent idonea. Quantum vero in arte oratoria profecerit, ex verbis ipsius in Bruto 306. intelligendum est; atque huic, inquit, anno, scilicet aetatis suae decimo nono) proximus Sulla consul & Pompeio fuit. tum P. Sulpicii in Tribunatu quoti die concionantis torum genus dicendi penitus cognovimus. Et qua ratione annos aetatis XXI, XXII, & XXXII (cum urbis fere sine armis fuisset) traduxerit, in Bruto quoque p. p. his verbis exponit: Ego hoc tempore omni noctes & dies in omnium doctrinarum meditatione versabar. Eram cum Stoico Diodoto: qui cum habitavisset apud me cumque vixisset, nuper est domi mea mortuus, a quo cum in aliis rebus, tum studiosissime in Dialectica exercebar. Habuit & alios praecceptores, ut ipse fatetur, in Philosophia quidem Philonem Academicum tunc temporis Romae commorantem, in Juris Civili Scævolum, in dicendo Apollonium Molonem.

Annos natus XXVII, (cum ob corporis fragilitatem & infirmitatem eum & amici & medici hortarentur, ut causas agere desisteret) in Graeciam profectus est, sicut ipse in Bruto ait, ut consuetudinem dicendi mutaret, & remissionem & moderationem vocis periculum vitare posset. Cum venisset Athenas sex menses cum Antiocho veteris Academiae Philosopho fuit; studiumque Philosophiae nunquam intermissum, a primaque adolescentia cultum & semper auctum, hoc rursus summo auctore & doctore renovavit, ut ipse in Bruto testatur. Epicuro quoque (Phaedrum & Zenonem) frequenter cum Attico audivit, ut ait lib. 2. de Fin. 3. Tusc. & 1. Acad. Post biennium, cum jam corpus ejus exercitationibus confirmatum meliore habitu esse coepisset, & vox ita conformata esset, ut cum: auditu suavis ac plena, tum ad corporis constitutionem moderate accommodata esset, motus & praecipuus & litteris amicorum, quae Roma frequentes ad ipsum afferebantur, & cohortatione Antiochi, ut rempublicam caperetur, dicendi vim ceu instrumentum rursus excoluit, civilemque facultatem excavit. Itaque primum, ut ipse in Bruto scribit, Athenis apud Demetrium Syrum, veterem & non ignobilem dicendi magistrum studiose exercebatur. Post totam Asiam peragravit cum summis Oratoribus, quibuscum exercebatur ipsis lubentibus. Hisce non contentus Rhodum venit, seque ad eundem, quem Romae audiverat, Molonem applicavit, cum actorem in veris causis, scriptorae quoque praestantem, tum in notandis animadvertendisque vitis, & instituendo docendoque prudentissimum. Is dedit operam, ut nimis redundantem oratorem nostrum & superfluentem juvenili quadam dicendi impunitate & licentia reprimeret, & quasi extra ripas disfluentem coerceret, ut ipse auctor est in Bruto. De Apollonio Molone, inquit Plutarchus, traditum est memorie eum Latinae linguae rudem rogasse Ciceronem, ut Graece declamaret; in quo cum ideo illi obtemperasset, quod putaret se ita melius corrigi posse; ceteri omnes admiratione obstupefacti certatim de Cicerone, aliisque alio gloriosius praedicant; Apollonium neque orante Cicerone laetiam praese tulit, & cum perorasset, dehisce in cogitatione diu sedit. Quod ubi Ciceronem aegre ferre sensit, haec ejus vox erupit: Te equidem, M. Tulli, collaudo & admiror: sed me Graecorum fortunae miseret, cum videam Doctrinam & Eloquentiam laudem, quae sola nobis reliqua erat, per te ad Romanos translata esse.

Annos xxx natus Cicero Romam revertitur, ubi primum timide vixit, & dubitater ad honores accessit, nec ullo in numero habitus, sed Graeculum se, atque otiosum putari voluit, ut inquit in Orat. pro Sextio. Ut vero & innata honorum cupiditate ductus, & patris aequi amicum cohortatione incitatus se totum patrociniis tradidit, non jam pedetentim principem locum petit, sed statim eluxit, ceterisque oratoribus longe praestitit.

Anno aetatis tricesimo primo Quaesturam in Sicilia accepit, tali modo, ut sibi honorem illum tum non solum datum, sed etiam creditum ac commissum putaret, ut ait in septima Verrina 35. Et ibid. sic obtinui Quaesturam in provincia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer, ut me quaesturamque meam quasi in aliquo orbis terrae Theatro versari existimarem. Et cum e Sicilia se recepisset, jam videbatur Paucitas illa dicendi esse perfecta & habere maturitatem quandam, ut ipse ait in Bruto. Post Quaesturam in plurimis causis & in principibus Patronis quinquennium fere factus erat, ut ipse in Bruto scribit, fuitque in admiratione, quod ab his, quorum causas agebat, nulla dona aut munera (auctore Plutarcho) accipiebat. Deinde Edilitatem petens cunctis populi suffragiis designatus est; & cum annum quadragesimum primum ageret, Praetura in initis in quibus muneribus adeo praecuram se praebuit, ut paucos post annum supremum Reip. magistratum obtinere. scil.

Anno Urbis DCCXC, & aetatis suae XLIV, Kal. Januarii Cicero se Remp. accepisse plenam sollicitudinis, plenam timoris, in qua nihil esset mali, nihil adversi, quod non boni muerent, improbi expectarent, ait Agrar. 2. Quot praecara dixerit, quam insignia fecerit, dum Consulari dignitate usus fuit, tantum non innumum esset percurrere. Qui historiam tanti viri plenius cognoscere volunt, adeant Plutarchum, vel vitam ejus conscriptam a Francisco Fabricio Marcodur. & Cic. a calurninis vindicatum, auctore Andr. Schotto Antwerp. vel Seb. Corradi Quaesturam; Eius item laudes apud Plin. lib. 7. cap. 30. Ex his intelligere licebit, quam feliciter Murenam defendere, legem Agrariam diluaserit, & quod instar omnium, supplicium de Lentulo, Cethego, Statilio, Gabirio, Capario fumens, funestissimam Catilinae conjurationem opprimerit. Denique, ut ejus verbis in Orat. pro Sulla 33. utamur, M. Cicero suis consiliis, suis laboribus, sui capitis periculo, sine tumultu, sine delectu, sine armis, sine exercitu, quinque hominibus comprehensis & confosis, incensione urbein, internectione cives, vastitate Italiam, interitu Rempublicam liberavit. Ex quo videre est, quam dignus fuerit honorifico illo nomine, PARENS PATRIAE, quod primum omnium adeptus est, uti tradit Plinius lib. 7. cap. 10. Hinc Julianus 8. Sat. 243.

— Roma parentem,
 Roma patrem patriam Ciceronem libera dixit. Sed extremis diebus anni hujus, novi Tribuni Plebis res eas, quas Cicero consul tam praecare gesserat, vexare laborant, adeo ut invidia Clodii, Crassi aliorumque in Rep. procerum oppressus, in exilium ire tandem coactus sit. Cum autem ex urbe discessurus esset, Minervae signum, quod domi suae coluerat, in Capitolio dedicavit & subscripsit, MINERVAE CVSTODI VRBIS. Discedentem vero omnes boni fidentes profectui sunt, ut ipse pro Domo ait. Anno sequente, Cn. Pompeius de scripto sententia dicta, uni Cicero patriae conservatae in Capitolio testimonium dedit; cujus sententiam frequentissimum Senat. (aderant enim cccc Senatores magistratuumque omnes) uno P. Clodio dissentiente, secutus, Tullium ab exilio revocavit; & eodem tempore S. C. fecit, ut iis, qui ex tota Italia saluti M. Tulli causa convenerant, agerentur gratiae. Plutarchus scribit, revertenti Ciceroni tanta laetitia civitates, tanto studio homines obviam venisse, ut infra veritatem fuit, quod postea dixit, se Humeris Italiae Romam reportatum fuisse. Post hunc reditum cum incidisset Caesarianum Belium Civile, primum pacis & quietis hortator, caeque de re privatim multa ad Caesarem scripsit, & Pompeium coram precatus est, utrumque placans & delinens. Deinde ad Pompeii partes se applicuit, eoque victo ad victoris harem se contulit. Caesari familiarissimus fuit, qui Ciceronis amicitiam nunquam non ambivit, nec ullum solebat intermittere diem, quo ad cum non scriberet, quoque non de antiquitate ab eo aliquid

aliquo requireret. Cum autem omnium rerum summam potestatem Cæsar solus obtinuit, Cicero a Rep. in qua nihil potuit, se recepit; & ut ait, de Off. 2. 2. cum dominari unius omnia tenerentur, neque esset usquam consilio aut auctoritate locus, ad Philosophiam, cui multum adolefcens discendi causa temporis tribuerat, se retulit, & sapientia studium longo intervallo intermissum revocavit. Conf. Tusc. 1. & de Nat. Deor. 1. in princ. Expers tamen conjurationis in Cæsarem fuit, etsi Bruto amicitia & necessitudine artificissime conjunctus esset.

Post Cæsaris mortem Antonius odio imperatores Ciceroem prosequens, multa acerba contra eum fecit. Cicero vicissim Antonii furoribus restitit Orationibus Philippicis in illum scriptis, & partes Cæsar. Octavii amplexus est: qui consilii factus Ciceroem valere iussit, eumque odio & ira Antonii ingratus obiecit. Cum Cæsar, Antonius & Lepidus Romanum Imperium inter se dividerent, & convenit ut ipsi Triumviri resip. constituenda per quinquennium essent, statutum est ut suos quisque inimicos profcriberet, nec Ciceroem ab hac profcripotione eximere placuit. Quo facto, fugit ille Roma, & ad Caietam profectus est. Percussore vero ab Antonio missi, Ciceroem in lectica inveniunt, squaloris plenum, & capillo demisso, macieque ob sollicitudines confectum; oculis eff. præbens cervicem extra lecticam, cum annum seagesimum quartum ageret. Præciderunt illi iussu Antonii caput & manum dextram, qua Philippicas scripserat. Cum membra Cicerois Romam delata essent, Antonius, qui tum forte comitia habebat, iis visis, exclamavit Profcripotionem jam peractam esse; caput autem & manum pro rostris poni iussit, ut unde in ipsum verba faciens auditus fuerat, ibi caput ejus cum manu confpiceretur: spectaculum quidem horrendum Romanis, qui (ut ait Plutarchus) se non Cicerois vultum, sed imaginem animi Antonii videre putabant. Quod eleganter his verbis expressit, de Cicerone & Demoithene loquens, Juven. Sat. 10. 118.

Eloquio sed uterque perit orator, utrumque Largus & exundans leto dedit ingenii fons. Ingenio manus est & cervix cæsa, nec unquam Sanguine castididici maderunt rostra pulli. Repertum est ut aiunt A. D. MDXLV, Cicerois nostri monumentum hanc exhibens Inscriptionem; M. TVLLI CICERO HAVE ET TV TERTIA ANTONIA, cum urna inscripta verbis MAR. TVLL. AVE, & valculo excipiendis lacrimis. [vel potius Unguentario] V. Fabric. Biblioth. Lat. lib. 1. cap. 8. & Supplem. conf. Aur. Vict. de Viris Illust. cap. 81. & Elogia magnifica Velleii 1. 17. & 2. 26. Quintil. 3. 1. & 10. 1. & 12. 1.

Scripta Cicerois, quæ hodie exstant, sunt

1. Libri duo, qui vulgo de *Inventione* inscribuntur, & foli tulere ætatem e libro quatuor, quos fecerat adolefcens de arte Rhetoricæ. conf. Voif. de Nat. Rhetoricæ cap. 13.
2. Dialogi tres de *Oratore* ad Quintum Fratrem.
3. Brutus, five liber de *Claris Oratoribus*.
4. *Orator*, five de optimo genere dicendi, ad M. Brutum.
5. *Topica* ad Trebatium J. C. cum.
6. De *Partitione Oratoria* Dialogus.
7. De *Optimo genere oratorum* brevis disputatio, quam Cicero Prologi vice præmiserat Orationibus contrariis Demoithenis & Æschiniis, Latine a se conversis. Hanc versionem periisse vehementer dolendum est, quoniam Cicero illas Orationes, velut Exemplar Atticæ, ejusdemque consummatissimæ eloquentiæ, de industria delegerat, ac Romanis suis ad imitandum proposuerat.
8. Libri quatuor ad *C. Herennium* cognatum ac familiarem suum. Quis sit hujusce operis verus ac indubitanus auctor, inter doctos non convenit. Plerique Tullio hos libros abrogant, tribuuntque vel L. Cornificio patri, ad quem Cicerois Epistolæ extant, vel L. Cornificio filio, qui de Rhetorica arte scripserit & Quintiliano intelligitur, vel Cicerois filio, vel Laureæ T. Cicerois lherito, qui ipse Cicero vocabatur, vel Tullio Tironi, quem inter Rhetores memorant Plinius ac Suetonius, & aliique aliis. V. Fabric. Biblioth. Lat. 1. c.
9. *Orationes* quinquaginta & novem.
10. *Epistolarum* libri triginta & sex, scil. ad Familiares XVI, ad Atticum XVI, ad Q. Fratrem III, ad M. Brutum liber unus.
11. Ex *Academicarum Questionum* libris quatuor, quos ad M. Varronem scripsit, extant primus & quartus. Nisi quantum malumus esse secundam primæ editionis, ab auctore inscriptum *Lucullus*. Duos enim Libros Academicos prius scripserat Cicero, *Catulum* & *Lucullum*. Hos deinde contulit in Libros quatuor, & ad Varronem misit. Postea duos quoque illos edidit præmissis novis præmiis, quibus Catulus & Lucullus laudantur. V. Epit. ad Fam. 9. 8. ad Att. 13. 13. & 32.
12. De *Finibus bonorum & malorum* libri quinque ad M. Brutum. Quorum primo Epicuri sententia exponitur, quam refellit secundus: tertius Stoicorum dogmata explicat, quæ in quarto confutantur; quintus denique Peripateticam doctrinam expendit.
13. *Tusculanarum Questionum*, five ut vult clar. Davidus, *Disputationum* libri quinque. Primus disputat de contentanda morte, secundus de dolore tolerando, tertius de lenienda ægritudine, quartus de reliquis animi perturbationibus, quintus denique esse sententia Stoicorum, docet virtutem ad bene vivendum seipisa esse contentam.
14. De *Natura Deorum* libri tres ad M. Brutum, in quibus nullam veritatem impietatis invidiam, ingenue, constantemque & libere superstitionem gentium refellit.
15. De *Divinatione*, libri duo, contra superstitionem & enthufiasmum.
16. De *Fato* liber secundus mancus, & exordium tantum primi.
17. De *Legibus* libri tres, quos paulo ante mortem scripsit.
18. De *Officiis* ad Marcum Filium libri tres.
19. *Cato Major*, five de *Senectute* ad T. Pomponium Atticum.
20. *Leilius*, five de *Amicitia* ad eundem.
21. *Sex Paradoxa* Stoicorum ad Brutum.

Fragmenta ex Cicerois operibus deperditis supersunt,
 1. *Somnium Scipionis* ex ultimo five sexto libro Cic. de Rep. five de optimo Reip. statu excerptum.
 2. Pars interpretatio *Timæi*, Dialogi Platonici, de *Universitate*.
 3. Pars *Metaphrasis Arati*, Heroico carmine, quam admodum adolefcensulum se composuisse testatur Cicero de Nat. Deor. 2. cap. 41.

Hæc tria præcipua sunt Fragmenta Cicerois quæ hodie extant; plurima vero sunt scripta deperdita, quorum parvula Fragmenta ex veterum monumentis post nostrum Rob. Stephanum, collegit primum Carolus Sigonius, & post hunc Andreas Patricius. V. plura in Fabricii Biblioth. Lat. lib. 1. cap. 8.

CICERONIANUS, [Κικερονιανός] Quod est Cicerois, vel accedit ad Ciceroem: ut, Ciceroniana simplicitas; quia fatetur, quos e Græcis sequatur. Plin. in præfat. totius operis.

CICEROMASTIX, igitur. m. Largii Licinii cujusdam liber infando titulo, ut inquit Gellius, inscriptus est, in quo contendit Ciceroem parum integre atque improprie, & incondite loquutum. V. Noct. Att. lib. 17. cap. 1. De istiusmodi fatuis, V. Auct. Dialogi de Causis corruptæ Eloquentiæ, cap. 18. 19. 20. Angel. Polit. Miscell. cap. 53. & Henr. Stephani Pseudo-Cic.

CICERREUS, i. m. Scurra, quem describit Hor. 1. Serm. 5. 51.
CICHELAS, Syracusanum vocant Turdos, quos Græcorum alii Cichlas, unde Epicichlides carmen dictum, quod in Homerum refertur auctorem a quibusdam, quoniam dum id pueris præcineret, turdis donabatur. Ex Ciel. Antiq. lect. lib. 10. cap. 2.

CICHORËA, æ. f. & **CICHORREUM** & **CICHOBIUM**, i. n. [Κικχόρηον] Herba fatis nota. Hor. 1. Carm. 31. 15.
 — me palcuti olive
 Me cichorea, leveque malvæ. Antepen. correpta, quia & κίχρη apud Græcos reperitur. V. Borrich. Ling. Pharmacop.
 Cichoreum, alio nomine etiam Intubus, five intybus, dicitur. Plin. lib. 20. cap. 8. Intubi quoque non extra remedia sunt. Et paulo post, Erraticum apud nos quidam ambigium appellaverunt. In Ægypto cichorium vocant, quod hylveste sit. Virg. 1. Georg. 120.
 — & amarissimum intuba fibris. i. e. Cichorea, ut Servius interpretatur.

CICI, [Κικκί, ἢ κίχρον] Frutex est parvæ fici magnitudine, folia habens platano similia, majora tamen nigrioraque, & majore lavore mollia, semen autem in racemis aspersis, quod cortice nudatum ricino vermi simile est: ex quo colligitur id, quod Ricininum oleum vocant, lucerna luminibus, & emplastris utile. Ab hujus feminis similitudine Romani ipsum etiam fruticem Ricinum appellant, quemadmodum & Græci κίχροννα. V. Dioscor. lib. 4. cap. 145. & Plin. lib. 15. cap. 7. Vulgus herbariorum hodie *Cataputium majorem* vocat.

CICINUS, a, um. Adj. ut Oleum cinicinum. Plin. lib. 23. cap. 4.

CICILENDRUM, i. n. Aromata ficticia Coqui Plaut. in Pseud. 3. 2. 42.

CICIMANDRUM, i. n. Idem. Plaut. Pseud. 3. 2. 48.

CICIMENTI, [Κικκίμησι] Populi ex Jaxamatarum genere, a Medis oriundi, Tanaim fluvium accolentes, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 7.

CICINDELA, æ. f. [Κικκίμωλος] Genus muscorum, quod noctu lucet, videlicet a Candela. Hæc Festus. Plin. lib. 18. cap. 26. de militi facione, Estque signum illius maturitatis, & horum facionis commune, lucentes vespere per arva cicindela. Ita appellant rustici Stellantes volatus: Græci vero Lampyridas, incredibili benignitate naturæ.
CICIMBRÏCUS, i. m. Homo infamæ fortis. Ammian. 78. 4. [Error in numeris est.]

CICINNIA, æ. f. [Θαϊ κικκίανθ] Dea turpitudinis. Gloss. Lat. Gr.

CICONES, um. m. [Κικκόνισ] Populi Thraciæ ad Hebrum fluvium habitantes, de quibus Ovid. 15. Met. 313.
 Flumen habent Cicones, quod potum faxea reddit
 Viscera: quod tactis inducit marmora rebus. Illius populi mulieres ab Orpheo sprætas cum discerpisse per Liberi sacra simulata Virgil. ostendit 4. Georg. 520.
 — spræta Ciconum quo munere matres,
 Inter sacra deum, nocturnaque orgia Bacchi,
 Discerptum latos juvenem sparsere per agros.

CYCÖNIA, æ. f. [κύκων] ab albis nigripes pennis] Avis, quæ serpentum efca pullos nutrit. V. Plin. lib. 10. cap. 23. Juven. 14. Sat. 74.
 — serpente ciconia pullos
 Nutrit, & inventa per devia ruralacerta. Ubi Juvenalis Romanos arguens, quorum liberi tales evadent quales a parentibus intintuebantur, alludit ad naturam ciconiæ ejusque pullorum: Hi enim a teneris assuefacti colubris vescuntur.
 Candida pennis ciconia. Ovid. 6. Met. 97.
 — sumptis quin candida pennis
 Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia rostro.

Janus nulla ciconia pinxit a tergo. i. e. Nemo digitis dextræ manus in unum collectis ad instar rostri ciconiarum, ridet. Perf. 1. Sat. 58.

O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinxit. Bifrons enim fingebatur Janus, & retro non minus videns, quam antroforum.
 Ciconia item est, Instrumentum, quo hauriunt aquas Hortulanæ ex puteo. Gloss. vet. Tolleno, seu Ciconia. Iiid. 20. 15. Hoc instrumentum, inquit, Hispani Ciconiam vocant, quod imitetur ejusdem nominis avem, Levantem ac deponentem rostrum, dum clangit Rhod. Antiq. Lect. 10. 17.
 Ciconia, Genus mensuræ apud Columel. lib. 3. cap. 13. Sed huic operi exigendo quasi quandam machinam commenti majores nostri regulam fabricaverunt: in cuius latere virga prominens ad eam altitudinem, qua deprimi sulcum oportet, contingit summam ripæ partem. Id genus mensuræ ciconiam vocant rustici.

CICONTINUS, Adj. ut, Adventus ciconinus. Sidon. 2. Epit. 14.

CICUMA, æ. Avis eff noctua, teste Festo. Cæl. lib. 17. cap. 11. Nycticoracem interpretatur. al. Cicuma. V. Dacer. ad loc.

CICUR, cicurus. Adj. [κικχούρις] Quod a sero discretum est, ut ait Varro de L. L. 6. 5. proprie dicitur de Animalis sero, sed manifestato. Cic. 5. Tusc. 38. Earum ipsarum parsim solivagas, parsim congregatas, innumeras alias, quasdam autem cicures, nonnullas quasdam, terraque tectas. Idemque 2. de Nat. Deor. 99. Quæ vero & ab varia genera bestiarum, vel cicurum vel ferarum?
 Cicur ingenium, Manusum. Varro de L. L. lib. 6. 5.
 Cicur fus, ex apro & scropha domestica. Festus.
 Aliquando pro Sapiente ponitur, ut apud Pacuv. teste Festo, in voce Incicur.

CICURIO, [κικχούριον] Ære. Manufacticere, ut ait Varro de L. L. 6. 5. Ex Pacuvio.

CICURINUS, Cognomen Veturiæ gentis, a morum simplicitate ductum. Varro de L. L. 6. 5.

Dies citior brumali tempore. Ovid. 2. de Pont. 4. 25.
 Factum citissimum. Quintil. lib. 6. cap. 4.
CITIO, Adv. [*παρξίως*] Ter. And. 1. 5. 20. Abi cito. Idem Eun. 3. 3. 32.
 Cito hunc deduce ad militem.
 Cito & cursum aliquid agere. Plaut. Pœn. 3. 1. 64.
 Tam cito? Ter. And. 5. 4. 26. C.H. Eius nomen? c.v. nomen tam cito tibi?
 Nimis cito. V. NIMIS.
 Cito, ut *παρξ*, quod cito est Græcis, plerumque Fortasse valet. Ita Ciceronem Cito usurpasse video in Bruto, 264. ubi ait, Sed neque verbis apertiore cito alium dixerim. Iterum, 265. Quem tu non tam cito Rhetorem dixisses, quam ut Græci dicunt *παραπρω*. Hæc Turnebus. Budæus, Cito, Facile exponit.
 Compar. Citius. Ter. Hec. 3. 3. 4.
 Noto volucriter sagitta citius. Virg. 5. Æn. 242.
 Citius suprema die, i. e. Ante diem supremam. Hor. 1. Carm. 13. 20.
 Citius dicto. Virg. 1. Æn. 146.
 — & dicto citius tumida æquora placat.
 Superl. ut, Citissime ascias retundit. Plin. lib. 16. cap. 40. Et Cæf. 4. Bell. Gall. 37.
CITIPES, edis. Adj. Diomed. Gram. lib. 3. Cursus citipes.
CITIO, [*παρξίως*] Ære. Frequentativo a Citeo, proprie est Frequenter vocare. Plin. Epist. 190. Hæc illi quo quisque ordine citabantur. Ovid. 7. Epist. 101.

Hinc ego me fensî noto quater ore citari.
 Vox etiam frequenter ad Iudicia transfertur; & Citari dicuntur, Qui vel edicto vel præconis voce in jus vocantur, & ad causam dicendam adesse iubentur.
 Citare per præconem in curiam ad regem. Liv. 1. 47.
 Citare Senatium in forum. Liv. 27. 24. pr. In forum citatis senatoribus obfides imperavit. Al. In foro.
 Citare aliquos per nomina. Columel. lib. 11. cap. 1. Itaque mancipia vincita, qua sunt ergastuli, per nomina quotidie citare debet: atque explorare ut sint pedibus diligenter innexa.
 Citare iudices. Cic. 3. Verr. 19. Quo quidem die primum, Iudices, citati in hunc reum confedissis. Nam, ut testis est Afconius in pr. eiusd. orat. & iudices, & rei, & accusatores, & defensores, per præconem Prætorium citari solebant: i. e. Ad Prætoris tribunal, sive ad iudicium vocari. Budæus.

Citare re aliqua. Plaut. Curc. 1. 3. 6.
 Ubi tu es, qui me libello Venero citavisti? ecce me,
 Sisto ego tibi me, & mihi contra itidem te ut sistas suadeo.
 Citare aliquem testem in aliquam rem, i. e. In testimonium adducere & advocare (*αποθίρειν, παράγειν*) vide Testem citare in TESTES.
 Citare testem in aliqua re. Cic. pro Quint. 75. In hac re te, te inquam testem, Nævî, citabo.
 Citare reum. Cic. 4. Verr. 98. Citat reum, non respondet: citat accusatorem, &c. citatus accusator M. Pacilius, nescio quo casu non respondit, non affuit.
 Ad suum munus citari. Catul. 59. 42.
 Citare de tribunali. Cic. 7. Verr. 65. Quem is, uti Panormum venit, ad fe vocari, & de tribunali citari iussit, concursu magno, frequentiaque conventus.
 Citare, pro Recitare aut nominare. ut, Citare auctores libros linteos magistratuum. Liv. 4. 20.
 Citare Paanem, aut minuritionem, i. e. aut Vehementiori, aut Tenui & deducta voce canere. Cic. de Orat. 1. 251. Qui & annos complures sedentes declamant, & quotidie antequam pronuntient, vocem sensim cubantes excitant, eandemque quam egerunt, sedentes ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt, & quasi quodammodo colligunt. Hoc nos si facere velimus, ante contemnerunt ii, quorum causas recepimus, quam toties, quoties præscribitur, prænam aut minuritionem citamus. Ita Turneb. Adverf. 1. 12. Sed locus admodum vexatus. V. MINURITIO.

Citari anapæsto. Cic. 2. de Finib. 18.
 Omnes Danaï aut Mycenenses, Attica pubes: reliquique Græci qui hoc anapæsto citantur, &c.
 Citare, Incitare, provocare, [*παρεργάζω*] ut, Citare equum. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 96. Protriusque equo citato, Larissam contendit. Liv. 1. 57. Age sane omnes citatis equis advolant Roman.
 Citare humorem illuc. Cels. lib. 4. cap. 6. i. e. Efficere ut illuc humor confluat.
 Citare pus, Movere. Cels. lib. 5. cap. 27.
 Citare urinam, cui Tardare opponitur. Cels. lib. 2. cap. 19.
 Citare aliquem ad aliquid faciendum. Plin. lib. 11. cap. 37.
 Gradum citare, i. e. Velociter ingredi. Claud. 6. Conf. Hon. 510.
 Ad frena citavit olores. Stat. 1. Silv. 2. 142. de Venere. i. e. Propere illis frena induit.
 Citare palmitem aut radiculas dicuntur arbores. Columel. lib. 4. cap. 24. Propter quod palmes, quem mox in germinatione citaverit, imbecillis ac minus fructuosus erit.
 Citare, pro Enarrare aliquid. Hor. 1. Serm. 3. 7.
 — si collibuissef, ab ovo
 Usque ad mala citaret.

Citare, pro Laudare, teste Nonio. Cic. 1. Off. 71. Citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ, quæ anteponorum consilio Solonis.
CITATUS, Partic. [*ἐκκευθός*] ut, Citato vadere equo. Liv. 30. 12. Et 28. 14. extr. Citato gradu in hostem deucebant.
 Agmine citato, Celeri. Liv. 27. 50. pr. Nero ea nocte, quæ sequuta est pugnam, citatore quam inde venerat agmine, die sexto ad stativa sua atque ad hostem pervenit.
 Agmen citatissimum. Liv. lib. 27.
 Currus citatus, Celeriter tractus. Sil. lib. 8. 663.
 Cursus. Sen. Herc. fur. 3.
 Euro citator. Sil. lib. 4. 6.
 Flumen. Sen. Herc. fur. 4.
 Gradum citato. Sen. Hippol. 9.
 Lapsus citator astris. Stat. 1. Theb. 92.
 Nautæ citati. Propert. lib. 1. 8. 23.
 Nec me deficient nautas rogitare citatos.

Passibus citatis. Sen. Hippol. 10.
 Pede citato tangere aliquam regionem, i. e. Cursum assequi. Catul. Epigr. 61. 2.
 Penna citator. Sil. lib. 10. 11.
 Pulsus arteriarum citatus, aut tardus. Plin. lib. 31. cap. 37. V. PULSUS.
 Rates citata, Naves citæ & agitate. Sen. Hippol. 10.
 Rhenus citatus fertur. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 10.
 Tripudiis citatis celarere ubi tibicen canit. Catul. 61. 26.
 Turba mundi citati, Qui incolunt cælum mobile. Sen. Herc. Oeth. 15.
 Turmas citatas agere. Sen. Troad. 8. Puer citatas nobilis turmas ages. i. e. Ad cursum equorum incitatas.
 Vultus citatusira, Commotus ira. Sen. Med. 11.
CITATIM, Adv. [*ἀεμπίως*] i. e. Celeriter. Hirt. de Bell. Afr. cap. 8. Ipse cum expedita copia in eum locum citatim contendit. Cic. 14. Att. 20. Hæc scripsi citatim.
 Compar. Quintil. 11. 3. Servi, ancillæ, &c. citatius moventur. Superl. Quintil. 27. 50. & 1. 11. Citatissime volvere.
CITATIO, Ænis. f. Vox apud JCos. Item
CITATORIUM, i. n. Imp. in Cod. l. 12. t. 22. l. 2. Omnia citatoria omnium caularum atque personarum licita sunt.
CITONDS, i. n. Mensuræ genus. Plin. Valer. 2. 30. Cignum dimidium commiscere. V. Barth. Adverf. 7. 8. al. Cygnum. V. infra CYGENUS.

C I L

CILICIANUS Campus, [*Κιλικιαῖον πεδῖον*] continuus Caystiano campo, qui inter mediterraneam cadit, & Tmolus, mulrus est & bene habitatus, regionem optinam habet, ut tradit Strabo lib. 13.
CILIEGA, Passerculus pullatus vulgo dicitur, quasi Spicilega, sive Frugilega: quod genus Spermolongo nuncupant Græci. Auctor Cæl. Lect. Antiq. lib. 14. cap. 6.
CILIBANTUM, i. n. [*Κιλικία*] Mensa rotunda in castris, al. Cylibathum. V. Varr. 4. de L. L. 26. Dempfster. ad Rosin. Ant. 5. 26. & Dacerii notas ad Festum in Cilibæ.
CILICIA, [*Κιλικία*] Regio est, ut Plin. lib. 5. testatur, in minori Asia, Syria proxima, plurima jacens campo, Tauro monti subjecta, quæ a Cilice nomen sortita est, quem pristina ætas pæne ultra avum memoria abscondit, Phœnicæ ortum, qui apud Gentiles antiquior Jove de primis terræ alumnis habebatur. V. infra f. l. Hæc regio ab Oriente Amanò clauditur, a Septentrione Tauri jugis, ab Occidente Pamphilia, a Meridie mari. Hujus metropolis est Tarsos, quam interfecit Cydnus amnis. A Cilicia, Cilicia portæ. Pomponius lib. 1. cap. 13. scribit In Ciliciæ recessu intimo locum esse magni aliquando discriminis fusorum ab Alexandro Perfarum, fugientisque Darii spectatorem ac testem. Strabo lib. 14. Ciliciam dividit in Campestrem & Tracheam, i. e. Asperam. Unde quod apud Suetonium in Vespasiano cap. 8. scribitur, Item Thraciam, Ciliciam & Commagenem, ditionis regniæ usque ad id tempus, in provinciarum formam redegit: quum tanto ante in populi Romani ditionem redacta fuisset Thracia, existimat legendum Turnebus Adverf. 2. 4. 36. Tracheam Ciliciam: quæ sententia vera est. Fuit enim Cilicia olim opulentissima Pop. Rom. provincia, & Cicerone Proconful memorabilis. Sed V. ad Suet. Torrent. & Cafaub. not.

Cilicia. hodie vocatur *Caramania*, a Caramano Turcarum duce bellicoso, qui eam sibi subegit.
CILIX, Æcis. Adj. [*Κιλιάς*] dicitur Homo qui e Cilicia est ortus. Lucan. 1. 336.
 Post Cilicæne vagos, &c. accus. plur.
 Cilices, Piratæ fuerunt, quos Cn. Pompeius victos in deditionem accepit, & eorum postea fideles opera usus est in bellis suis navalibus adversus Cæsarem. Lucan. lib. 3. 228.
 Idque Cilix iuxta jam non pirata carina.
 Cilices de Piratis. vide Appianum in Mithrid. 150. circa principium. H. St. Ibi nempe docet App. communi nomine Cilices prædones maritimos vocatos fuisse, quia hominum id genus ex Trachea Cilicia principio profectum fuerat.
 Cilices habuerunt suos aruspices. Tacit. 2. Hist. 3. Fama recentior tradit scientiam artemque aruspicum accitæ & Cilicem Thamyram intulisse. V. Vossii Etymolog.

Crocus Cilix. Lucret. lib. 2. 416.
 Et quum scena croco Cilici perfusa recens est.
 Flores Cilicum, Croci. Stat. 2. Silv. 1. 160.
 Messes Cilicum. Stat. 3. Silv. 3. 34. Intellegit Spicas nardi, amomum, thus & hoc genus alia.
CILICIENSIS, e. [*Κιλικία*] Cic. 1. Q. frat. 2. Nam si te interioribus vicinis tuis Ciliceni, & Syriaco anteponis, valde magnum facis.
CILISSUS, Adj. [*Κιλιασ*] ut, Terra Cilissa, Cilicia. Ovid. in Ibin, 200. Quotve ferat dicam terra Cilissa crocos.
 Spica Cilissa. In SPICA.

CILICISMSUS, i. m. Idiotissimus Cilicum. V. Balth. Stolberg. Exercitationem de Cilicifmsis & Solecifmsis.
CILICUM, i. n. [*Κιλικίον*] Vestis, quæ ex hircorum, seu capellarum pilis fit, vel etiam pro Textura ipsa accipitur: sic dicta, quod usus ejus in Cilicia ortus sit. Varro 2. de R. R. cap. 11. Tondentur, quod magnis villis sunt in magna parte Phrygiæ, unde cilicia, & cetera ejus generis ferri solent. Sed quod primum ea tonsura in Cilicia sit instituta, nomen id Cilicas adjecisse dicunt. Cic. 3. Verr. 95. Quum ille civitatibus frumentum, coria, cilicia, saccos imperaret. ubi Afconius. Cilicia, inquit, texta de pilis, in castrorum usum atque nautarum. Hinc Vela cilicia dicuntur Ulpiano. Quæ ideo parantur, ne ædificia vento vel pluvia laborent. l. 12. §. 12. D. de instr. vel instrum. & l. 17. §. 2. D. de action. empt. Servius in illud 3. Georg. 311.
 Nec nimis interea barbas, incanaque menta
 Cinyphi rudent hirci, testaque comantes
 Usum in castrorum, & miseris velamina nautis. In usum, inquit, castrorum ideo dixit, & quia de cilicis poliuntur lorice, & teguntur tabulata turrium, ne jactis facibus ignis possit adherere.
CILICYNUS, a, um. Adj. [*Κιλικίνης*] ut, Vestis cilicina, Quæ ex cilicio est, vel illi similis. Solin. cap. 31.
CILICIANUS, i. m. Qui cilicia facit aut vendit. Gruter. Inscript. n. 6. RESPE.

continente diftans: sic dicta, quod profros ibi reliquerit Alexander Magnus. Ex Plin. lib. 5. cap. 21.
CINERES, [κινερες] Aviculae nomen. Galen. lib. 4. de Composit. pharmac. secund. loc. cap. 7. Fel aviculae, quae cineres appellatur. Cornarius existimat eam esse, quam nos Motacilla ab assidua caudae agitatione Latinae appellamus, quae alias ιναρξες Graecis est, & apud Aristotelm a Theodoro Gaza Turbo ac Torquilla vocatur. Nec aliam ab ea arbitratu Cinclum κινκλος isidem appellatam, a qua Cinciflino vocem formavit Hippocrates in libro περὶ αεθρων, quam Galenus Brevem & assiduum motum exponit, propterea quod Cinclus avicula assidue moveat natium pennas.

Cinēdus praeterea genus est Pifcis, in cuius cerebro invenitur lapillus, de quo paulo ante. V. Plin. lib. 37. cap. 10.
CINETHUS, i. m. [κινεθους] Illustris fuit rhapsodus, Chius patria, qui & Syraculis omnium primus Homeri carmen concinuit, illi quoque de suo infertis plerisque. Ex Cacl. lib. 7. cap. 29.

CINNAMOMUM, V. CINNAMOMUM.
CINARA, e. f. [κιναρα] Carduus est altis nunc vulgo notus, inter mensuram delicias plurimum expetitus. Articoctum vocant. Columel. lib. 10. 236.

Hispida ponatur cinara, quae dulcis Iaccho Potanti veniat, nec Phoebo grata canenti, &c. Cinarae radix ex aqua decocta, sitim potatoribus facere narratur. Proinde grata Baccho potanti, ingrata Phoebo canenti. Columel. lib. 11. cap. 3. Cinarae fobolem melius per Autumni aequinoctium disponemus: femem commodius circa calendas Martii seremus, ejusque plantam circa calendas Novembris deprimeamus, & multo cinere stercoreabimus. Id enim genus stercois huic oleri videtur aptissimum. Propter haec Columellae verba putavit Pomponius Fortunatus Cinaram a Cinere nomen sortitam, quod eo maxime gaudeat. Ruellius tamen lib. 1. cap. 20. huic sententiae non accedit, hinc dictam tradens, quod ejus nominis puellam in hanc herbam fingant conversam. V. SCOLYMOS.

CINARAS, V. CINYRAS.
CINASONAS, Acus, quibus mulieres caput exornant. Festus. [Non reperi locum.]

CINCIA, [Γαλαθια] Juno dicebatur, quod nuptiis praesfet. Inito caim conjugio solvebatur cingulum, quo nova nupta erat cincta. Festus. Alii Cinxia scribunt.

CINCIVS, Nomen gent. Ro. L. Cincius, Praetor Siciliam per secundum bellum Punicum administravit, ut scribit Livius 7. 3.

Cincius alius Senator Romanus scriptus de militari. Idem in suafione Legis Fanniae, obiect feculo suo, quod porcum Trojanum mensis inferrent: quem illi sic vocabant, quasi illis inclusis animalibus gravidum, ut ille Trojanus equus gravidus armatis fuit. Auctor. Macrob. Sat. 2. 9.

CINCIVS, Adj. ut Cincia Lex, de donis & muneribus a M. Cincio lata, ut Cic. 2. de Orat. 286. scribit, suadente Fabio Maximo, quemadmodum Cato testatur apud eundem Ciceronem in lib. vi. nomenis. 10. Ea cavebatur, ne quis ob causam orandum denum munusve acciperet. Unde & Muneralis lex appellata est, auctore Festo. Meminit ejus Tacit. 15. Ann. 20. & Arnob. lib. 2. adverst. gent.

CINCIA, Locus Romae ubi Cinciorum monumentum fuit. Fest. V. & Not. Dacer.

CINCINNVS, i. m. [κινκιννος] Cincinni, auctore Festo, sunt Crines intorti. Cic. in Pison. 25. Erant illi compti capilli, & madentes cincinnorum fimbriae. Quae etiam Calamistrati dicuntur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 31. Is est coliculus vitaeus, intortus ut cincinnus. Et Plaut. Truc. 2. 2. 32.

Jam ego istos fictos, compositos, crispas, cincinnos tuos Unguentatas usque ex cerebro evellam.

Cincinni oratoris. Cic. 3. de Orat. 98. Atque eo citius in oratoris, aut in poetae cincinnis a fucis offendetur.

CINCINNVLVS, i. m. dimin. Varro apud Nonium 6. 43. Ante aures modo ex foliobus parvulis Intorti dimituntur sex cincinnuli. V. Scalig. ad Fragmenta Varron. p. 130.

CINCINNATVS, a, um. Adj. [κινκιννωτος] Cui intorti sunt capilli. Cic. Post red. in Sen. 11. Quo vultu cincinnatus gameo non solum civium lacrymas, verum etiam patriae preces repudiavit? Quintil. lib. 1. cap. 9. Pelia cincinnatus, h. e. Cirratus, cincinnis & contortis capillis ornatus. Moechus cincinnatus. Plaut. Mil. 3. 3. 49. Stellae cincinnate. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Tum stellis is, quas Graeci cometas, nostri cincinnatas vocant. Alii legunt Crintas.

CINCINNATVS, i. m. [κινκιννωτος] Cognomen Quintiae gentis a Cincinnis. Cic. 2. de Finib. 12. Itaque ut majores nostri ab aratro abduceunt Cincinnatum illum, ut Dictator esset, &c. Plin. lib. 18. cap. 3. Aranti quatuor sua jugera in Vaticano, quae prata Quintia appellantur, Cincinnato viator attulit Dictaturam, & quidem (ut traditur) nudo, plenoque pulveris etiamnum ore. Cui viator, Vela corpus, inquit, ut proferam Senatus populi que Romani mandata. Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 7. Septem jugera agri possidet L. Quintius Cincinnatus. Ex his tria, quae pro amico ad aeternum obligaverat, multa nomine amisit. Poenam quoque pro filio Caesone, quod ad causam dicendam non accurrit, hujus agelli reditu solvit, & tamen ei quatuor jugera aranti non solum dignitas patrisfamiliae constitit, sed etiam Dictatura delata est. Hanc historiam pulchre narrat Liv. 3. 26.

CINCINNATVLVS, a, um. dimin. ut, Cincinnatuli pueri. Hieron. CINCINNALIS, e. Adj. ut, Herba cincinnalis. Apul. de Herba cap. 51.

CINCLVS, i. m. [κινκλος] Suidae] Avis est exigua, perpetuo caudam movens, unde & Motacilla a nonnullis appellatur. Hanc posteriore huius agelli reditu solvit, & tamen ei quatuor jugera aranti non solum dignitas patrisfamiliae constitit, sed etiam Dictatura delata est. Hanc historiam pulchre narrat Liv. 3. 26.

CINCTA dicebatur, ut Festus auctor est, Flaminica veste velata.

CINCTVS, CINCTVTVS. IN CINGO.

CINEAS, IN CYNFAE.

CINER, CINERACEVS, CINEREVS, CINIFLORVS. IN CINIS.
CINESIAS, e. m. [κινεσιος] Thebanus Dithyramborum scriptor composuit Pyrrhichiam, ut est in proverbio, πυρρική τω δὲ κινεσιος, id est Pyrrhichiam didicit Cinesiae, vel quod in choris multo motu uteretur con-

tra comicos agens, qui in hac parte deficient. Erat autem Cinesias corpore pigrum & tracto crure, vulgoque male audiebat impietatis, & improbitatis nomine, ut scribit Suidas.

CINGA, a. m. [κινγα] Fluvius in confinio Hispaniarum, ex Pyreneis montibus in Iberum influens, ubi & nomen amittit. Lucan. lib. 4. 21.

— campoque coeret Cinga rapax, vetitus fluctus & litora cursu, &c.

CINGO, cingi, cinctum, [ζαναω, κινκω] etc. proprie Circuire: dictum quasi Circum agere.

Cingere, Circumdare: ut, Amne cingi. Virg. 9. Aen. 469. Sustulit hoc Nymphe, cinxitque decentibus herbis.

Ab armis cingi. Ovid. 2. de Pont. 8. 69.

Vos ego complectar, Ceticis si cingar ab armis.

Auxilio. Claud. in Gigant. 43.

Excubis cingi. Claud. de 6. Conf. Hon. 44.

Militae. Claud. 2. in Russ. 13.

— premor hinc odiis, hinc milite cingor.

Odiis. Claud. in praefat. lib. 2. in Eutrop. 34.

Cingeris hinc odiis, inde recessit amor.

Periculis. Cic. pro Lege Manil. 20. Tectis est Sicilia, quam multis cinctam periculis, non terrore belli, sed celeritate consilii explicavit.

Telis Virg. 2. Aen. 520.

Acies cingere discordibus armis. Tibul. lib. 2. 3. 41.

— Praeda ferax acies cinxit discordibus armis.

Aethera nimbi cinxerunt. Virg. 5. Aen. 13.

Agmen valida manu. Curt. 4. 13. 30. Sed ne circumiri posset a multitudine, ultimum agmen valida manu cinxerat.

Ara coronis cingitur. Ovid. 3. Trist. 13. 15.

Caput de flore cingere. Ovid. 3. Fast. 254.

— de tenero cingite flore caput.

Castra cingere vallo. Liv. 7. 39.

Comas diademate. Claud. de 6. Conf. Hon. 65.

Comam lauro. Hor. 3. Carm. 30. 16.

Comas vitta cingit. Ovid. 4. Trist. 4. 78.

Corpore externo cingi. Cic. 1. de Nat. Deor. 26. Quid autem interius mente? cingatur igitur corpore externo. De mundo loquens. Budaeus.

Dicta cingere corona. Propert. 4. 1. 61.

— Ennius hirsuta cingat sua dicta corona.

Diem cingunt tenebrae, Quum dies est caliginosus. Sen. Herc. fur. v. 939.

— Medium diem Cinxere tenebrae.

Domos nuris cingere, Urbem cedere. Valer. 4. Argon. 102.

Flumina ripis. Ovid. 1. Met. 39.

Forum jure. Claud. in 6. Conf. Stilich. 199.

— Seu celebres ludos: folio felu fultus eburno Cingas jure forum, &c.

Fossas munimine. Ovid. 13. Met. 212.

Judicium corona. Lucan. lib. 1. 321.

Judicium insolita trepidum cinxere corona. i. e. Gladiis armati circumsteterunt judicium.

Mare latus terrae cingit. Ovid. 10. Epist. 61.

— Omne latus terrae cinxit mare.

Latus turba tibi cingit. Ovid. 4. de Pont. 9. 17.

— Dumque latus sancti cinget tibi turba Senatus.

Latus pennae cingunt utrumque. Ovid. 6. Met. 718.

— Mox pariter pennae rite coeperet volucrum Cingere utrumque latus, &c.

Modum obfidii cingere stationibus. Tacit. 13. Ann. i. e. Modo, seu per modum, vel in modum obfidii.

Moenia flammis. Virg. 10. Aen. 119.

Muros milites rara cinxere corona. i. e. Pauci erant ad moenia. Virg. 10. Aen. 122.

Nævem cingere aggere arenae. i. e. In vado impingere. Virg. 1. Aen. 116.

— Illiditque vadis atque aggere cingit arenae.

Nox cingitur astris. Valer. 5. Argon. 567.

— Qualibus adsurgens nox aurea cingitur astris.

Oppida fossae cingebant. Ovid. 1. Met. 97.

Oppida muris cinguntur. Ovid. 3. de Pont. 4. 105.

Polum cingere aves coetu dicuntur, Quae recto ordine & longo ambitu volant. Virg. 1. Aen. 402.

— Ut reduces illi ludunt fridentibus alis, Et coetu cinxere polum.

Polos stella cingunt. Ovid. 6. Fast. 718.

Portas aggere. Stat. 2. Theb. 699.

Portus cingitur & concluditur urbe. Cic. 7. Verr. 95.

Rura fluvio cinguntur. Sen. Oeth.

Saltus indagine. Virg. 4. Aen. 121.

Saltus venatu. Claud. de Bell. Gild. 356.

Seges altis sepibus cingenda. Ovid. 3. de Arte Am. 562.

Sinus mucrone. Claud. 2. in Eutrop. 446.

— Turpe gemit quoties aliquis mucrone curusco Armatur, cingitque sinus.

Silvam cingere. Alenus in 1. In lege locationis. D. Locati, In lege locationis scriptum erat, Redemptor silvam ne caedito, neve cingito, neve deurito, neve quem caedere, cingere, urere finito. Querebatur, &c. Quo in loco Cingere accipitur pro Deglabrare, seu corticem detrahere. In eadem significatione usus est Paulus in 1. Caedere. D. Arbor. furtim caesi. Cingere, inquit, est deglabrare. Ruell. de Natur. stirp. lib. 1. cap. 7. Omnibus arboribus mors est, cortex in orbem detractus: quamvis a subere & adrachae impune possit eximi. Cacl. lib. 21. cap. 1. Cingi arborem intelligi volvere antiquiores, ubi quis nocumti proposito per ambitum delibrasset corticem, quo intermoreretur planta.

Silvas cingere. Sen. Hippol. 1. Ite, umbras cingite silvas.

Syrtim terra cingere. Lucan. 9. 371.

— at impatiens virtus haerere Genitis Audet in ignotas agmen committere Catosi Armorum hñens, & terra cingere Syrtim.

Tempora floribus cingere. Catul. 59. 6.

Tempora lauro cinguntur. Ovid. 4. Trist. 2. 51.

Tempora cingere viridanti lauro. Virg. 5. Aen. 539.

Tempora myrto. Ovid. 1. Amor. 1. 29.

Ttt 2

Tempora ramis cingere, Componere se ad spectandos ludos ex more Romano, ait Servius. Nam felix ludis omnis aetas coronata spectabat. Virg. 5. Æn. 71.
 Ore favete omnes, & cingite tempora ramis.
 Tempora spici cingere dicitur Ceres. Tibul. lib. 2. 1. 4.
 Bacche veni, dulcisque tuis e cornibus uva Pendeat, & spici tempora cinge Ceres.
 Urbem cingit Alduabis fluvius. Cæf. 1. Bell. Gall. 38.
 Urbem cingit copis & militibus. Liv. 34. 38.
 Urbem moenibus. Cic. 3. de Nat. Deor. 95. Diligentisque urbem religione, quam ipsis moenibus cingitis.
 Urbem muris. Ovid. 4. Met. 58. Virg. 5. Æn. 597.
 —longam muris quam cingeret Albam.
 Urbem obfisione. Virg. 3. Æn. 52.
 Urbem pinnis atque aggere cingere. i. e. Muro, in quo pinnae sunt, & fossa urbem circumdare. Virg. 7. Æn. 159.
 Urbem religione. V. Urbem moenibus.
 Cingere inligibus fortune principalis aliquem. Tacit. 2. Hist. 59.
 Aonium nemus Marte cingere. Propert. lib. 3. 42. i. e. Literis & militia simul operam dare. [Inmo Arma, seu Bella canere.
 Cingitur, certe expedit se. Plaut. Amph. 1. 1. 152.
 Armis cingi. Virg. 11. Æn. 188.
 — & cingor fulgentibus armis.
 Ense latus cinxit. Ovid. 2. Fast. 783.
 Ense cingi. Ovid. 2. Fast. 13.
 Nec galca tegimur, nec acuto cingimur ense.
 Ferrum cingitur, Accingit se ense. Virg. 2. Æn. 511.
 Ferro latus. Stat. 4. Theb. 41.
 Gladio cingere se. Liv. 7. 10. Armant juvenem aequales, pedestre feutum capit, Hispano cingitur gladio.
 Veniens cingi, Infrui, inuniri. Valer. 6. Argon. 477.
 Cingitur arcanis Saturnia lata venenis.
 Flamma cingere, Accendere, incendere. Virg. 1. Æn. 677. [V. Cerd. & Taubm.
 Cingere, pro Veste tegere. Sil. lib. 3. 235.
 — veltigia nuda, fmuque
 Cingere inaufuetum, & rubrae velamine vestis.
 Cingere, Circum habitare. Valer. 6. Argon. 68.
 Quique lacum cinxere Bycen.
 Cingi cum aliquo, i. e. Conjungi. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 101.
 — unoque receptæ
 Pectore diversos tecum cinguntur in usus. [i. e. Accinguntur.
 Cingi super. Suet. Cæf. cap. 45. Usum enim lato clavo ad manum fimbriato, nec ut unquam aliter quam super eum cingetur, &c.
 Cingere ac Tingere a libraris confundi observat Drakenb. ad Sil. 14. 6. Brachh. ad Propert. 3. 3. 42.
CINGENS, entis. Partic. [Cingens] Catul. Epigr. 62. 167.
 Nec patet egressus pelagi cingentibus undis.
 Tempora cingens vireidi pampino. Hor. 3. Carm. 25. 20.
 Horæ cingentes Solum. Valer. 4. Argon. 92.
CINCTUS, a, um. Partic. [Cinctus] Cic. pro Flac. 27. Equidem existimo in ejsmodi regione atque provincia, que mari cincta, portibus distincta, insulis circumdata efficit.
 Alte cinctus puer. Hor. 2. Verm. 8. 10. i. e. Indultus, gnavus. [Immo re vera alte succinctus. V. Interpp. ad Phædr. 2. 5. 11. ubi una voce scribitur Alticinctus.
 Æquore humus cincta est. Ovid. 2. de Arte Am. 469.
 Agminibus comitum cinctus. Ovid. 1. Trist. 5. 30. i. e. Stipatus.
 Armis fulgentibus cincti. Virg. 11. Æn. 188. i. e. Instructi. Servius.
 Caterva matrum cincta virgo. Ovid. 12. Met. 216. i. e. Comitata.
 Comis ora cincta. Ovid. 4. Trist. 7. 12.
 — credam prius ora Meduse
 Gorgonis anguineis cincta fuisse comis.
 Corona cinctus confessus. Cic. pro Milon. 1. Non enim corona confessus vester cinctus est, ut solebat.
 Corona hostium cinctus. Liv. 7. 27.
 Ense latus cinctum. Ovid. 3. Amor. 8. 14.
 Ferro bella cincta. Sen. Herc. fur. v. 695. Et cincta ferro bella.
 Fretum igneo cinctus Phlegeton. Sen. Thest. v. 73.
 Gladio cinctus Hispaniensi. Liv. 38. 21.
 Hedera cincta anus. Ovid. 3. Fast. 767.
 Honore navali caput cinctus, i. e. Navali corona. Ovid. 3. de Arte Am. 392.
 Luminibus caput cinctum, i. e. Oculis. de Argo. Ovid. 1. Met. 625.
 Mari cincta provincia. Cic. pro Flac. 27.
 Multitudine immensa cinctus. Vellei 2. 14. 1.
 Nubibus cinctum caput montis. Virg. 4. Æn. 248.
 Vitiis cinctus. Claud. de Bell. Gild. 163.
 Zona aurea muliebriter cinctus. Curt. 3. 3. 19.
 Locus ab hoste cinctus. Ovid. 5. Trist. 13. 21.
 Vestes ad pectora cinctæ. Ovid. 6. Met. 59.
 Utraque festinat, cinctaque ad pectora vestes,
 Brachia docta movent, studio fallente laborem. i. e. Succinctæ.
 Cinctus, pro Armato & militia studiofo. Marcellus in 1. Titius D. de Testam. milit. Titius prius quam Tribus legionis factus esset, testamentum fecit, & postea cinctus, manente eodem defunctus est. Quæro, &c.
 In alia militia cinctus. Paulus in 1. Quod dicitur. D. de Testam. milit. Miles testamentum fecerat. deinde non ignominia causa missus, rursus cinctus est in alia militia. Quærebatur, &c.
CINCTUS, us. m. [Cinctus] Idem quod Cingulum. Plin. lib. 24. cap. 9. Virgam qui in manu habeant, aut in cinctu, negantur intertriginem sentire. Varro de L. L. 4. 23. Cinctus & Cingulum a cingendo: alterum viris, alterum mulieribus attributum. [Quod difcrimen tamen non observasse auctores ex infra sequentibus exemplis elucet.
 Cinctu cingere, & Cinctum solvere. Plin. lib. 28. cap. 4. Partus accelerat vicinos, ex quo quæque conceperit, si cinctu suo soluto feminam cinxerit, dein solverit, adjecta precatione, se vinxisse eandem & solutum, atque abierit.
 Cinctus Gabinus. Virg. 7. Æn. 612. Ubi Servius, Gabinus cinctus, est Toga sic in tergum rejecta, ut una ejus lacina a tergo revocata hominem cingat. Hoc autem vestimenti genere utebatur Consul bella indi-

cturus: ideo quia quum Gabii Campaniæ civitas sacris operaretur, bellum subito evenit, tunc cives cincti togis suis, ab arvis ad bella profecti sunt, & adepti victoriam. Unde hic ortus est mos. V. etiam Liv. 8. 9. & 5. 46.
 Gemmatum cinctus. Claud. de Sext. Conf. Hon. 561.
 Sonantes cinctus. Stat. 6. Theb. 77.
 Cinctus etiam Vellis erat infra pectus comprehensus, similis subligaculo, qua veteres uti loco tunicae solebant. Græce Ζώνη & Ζώνη dicitur, quonominie Græce etiam Tunica intelligitur. Turneb. & Porphir. ad Hor. in Arte Poet. 50.
CINCTICULUS, i. m. [Cincticulus, Ζώνηκον] dimin. Vestis erat puerorum; ut Cinctus, virorum. Plaut. Bacchid. 3. 3. 28. Cincticulo præcinctus in sella apud magistrum affideres. V. Turneb. 2. 30.
CINCTURA, æ. f. Idem ac Cinctus. Suet. in Jul. cap. 45. Etiam cultu notabilem ferunt: usum enim lato clavo ad manum fimbriato, nec ut unquam aliter quam super eum cingetur, & quidem fluxiore cinctura. i. e. Laxiore, & minime adstricta. Et Quintil. 11. 3. Pars ejus proædiis cruribus optime terminatur, posterior eadem portione altius quam cinctura.
CINCTURUS, a, um. Adj. [Cincturus, Ζώνηδης] ut, Cinctus non exaudita Cethegis, Horat. in Arte Poet. antique dixit: i. e. Militaribus viris, & quasi ad militiam accinctis. Contra, Discinctos Mulciber Afros, dixit Virgilius: i. e. Ad pugnam imbecilles atque imperatos. Acron. Alii per Cinctus uterentur Veteres, quod cinctu uterentur loco tunicae, qui ætate Horatii exoleverat. V. Cethegus, Cinctus, etiam Vestis. Luperci cincturi. Ovid. 5. Fast. 101.
 Semicaper coleris cinctus, Faune, Lupercis.
CINCTOR, oris. m. Gloss. Gr. Lat. Ζώνης, Cinctor.
CINCTORIUS, a, um. Paratus ad pugnam. Plin. 7. 7. Sed Harduin. ex Mif. legit Tinctoria est mens. V. TINCTORIUS.
CINCTORIUM, i. n. Cingulum, & pugio de cingulo pendens. Gloss. Vet. παρὰ Ζώνης, pugio, cinctorium, Et Pompon. Mela 2. 1. extr. Mars omnium (Scytharum) Deus: ei pro simulacris enses, & cinctoria dedicant. Al. Tinctoria. V. Salmast. in Solin. p. 133. & Hard. ad l. c. Plin.
CINGULUS, i. m. & CINGULUM, i. n. [Cingulum] Quo quis cingitur. Cic. in Somn. Scip. 15. Cernis autem terram eandem, quali quibusdam redimitam & circumdatam cingulis, e quibus duos maxime inter se diversos vides, &c. De quinque zonis terra loquitur.
 Cingulos, veteres appellabant Homines, qui in his locis, ubi cingi solent, fatis sunt tenues. Festus.
 Cingulo nova nupta præcingebatur: quod vir in lecto sulvebat, factum ex lana ovium: quod ficut illa in glomos subflata, conjuncta inter se sit: sic vir suis fecum cinctus, vinculusque esset. Festus.
 Cingulum etiam Militiæ erat signum, & pro Militia ponitur. Hinc, Sumere cingulum; Ponere cingulum, pro Dare militiæ nomen, Eidei quæ valedicere, dicebant. Sulpicius Sev. de Virtutibus Martini Dial. 2. 11. Miles quidam cingulum in ecclesia, monachum professus, abiecerat. Dignitatis cingulum in 1. Omnes. Ut dignitatum ordo servetur. lib. 12. C. Tertium vero, inquit, ordinem eorum prospicimus, quibus absentibus cingulum illustri mittitur dignitatis. Quartum honoratorum, qui presentes a nostro numine sine cingulo codicillos tantum honorarie dignitatis adepti sunt. Quintum eorum, quibus absentibus similiter sine cingulo mittitur illustri insignia dignitatis. Sine cingulo, Sine administratione dixit, auctore Accurlio. Budeus.
 Sub cingulo delata illustri dignitas dicitur, Quando justa & plena est, & revera delata: Citra cingulum vero, Quando honoris tantum gratia, hoc est honoraria. l. Omnes. de Metatis & epidem. lib. 12. C. Cereis vero, inquit, quibus illustri dignitas sub cingulo vel citra cingulum pro solo honore delata est, excusandarum adium licentiam penitus denegamus. Budeus.
 Spoliare cingulo. l. 3. de Domest. & protectoribus, lib. 12. C. Quinquennium autem si fuerit divagatum, ipso jam cingulo spoliandus est. i. e. Dignitate & magistratu privandus & deiciendus, hoc est quod alibi legitur, Discingere, Budeus.
 Cingula, plurale. Stat. 6. Theb. 225.
 — seu frena libet, seu cingula flammis Mergere.
 Aurea bullis cingula. Virg. 9. Æn. 360.
 Fulgent bullis cingula. Virg. 12. Æn. 942.
 — & notis fulserunt cingula bullis.
 Subnectere cingula. Virg. 1. Æn. 496.
 Cingula, pro Vencris cæsto ponit Valer. 6. Argon. 472.
CINGULA, æ. f. [Cingula] Qua cinguntur equi, proprie. Ovid. Rem. Amor. 216.
 Et nova velocem cingula lædat equum.
CINGULÆ, Tibiæ dicebantur, quæ licet breviores essent, subtilioribus tamen modis inforabant. Perott.
CINGULUM, & CINGULUS, IN CINGULO.
CINGULUM, i. n. [Cingulum] Civitas Piceni notissima: unde hodie muli Cingulani optimi veniunt. De Cingulano meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Cic. 7. Att. 11. & 13. V. Cæf. 1. Bell. Civil. 15. Dralcent. ad Sil. 10. 14.
CINIATA, n. pl. [Ciniata] Castellum munitum, in Cinitena, vel Cinitena regione sub Olgæ monte; unde Mithridates, Conditor dictus, Ponti regnum occupavit, & ad Eupatorum posteris reliquit. Strabo lib. 12.
CINIPHES, is. m. Vermiculose est permolectus, culci similis. Apud Septuaginta Exod. 8. 16. κινίφης scribitur. Severus Sulpicius in Historia de Pharaone & plagis ejus 1. 14. 4. Donec superductis ciniphibus terra opleta est, Chaldeis fatentibus majestatem divina ista fieri. Isidor. 12. 8. Ciniphes muscæ minutissime sunt, sed aculeis permolectæ, quibus tertia plaga superbus populus Ægyptiorum cæsus est.
CINIS, oris. m. [Cinis, cinis, cinis] Pulvis est in quem materia usta redigitur. Feminino genere videtur prolifisce Catul. 68. 90.
 Troja, virum & virtutum omnium acerba cinis. Certe Priscianus lib. 5. cap. 1. non ita procul a fine, tradit masculinum & femininum fuisse apud veteres. Sic usurpat & Scrib. Largus. V. infra.
 Ater cinis. Virg. 4. Æn. 613.
 Namque suam patria antiqua cinis ater habebat.
 Aridus cinis. Hor. Epod. 17. 34. — donec cinis
 Injuriolos aridus ventis ferat.
 Aufonius cinis. Sil. lib. 17. 596.
 Videre Eoi monitrum admirabile Seres,
 Lanigeros cunctum Aufonio canescere lucos.

Dolofum cinerem vocat Horat. Qui prunas contegit, quem qui tangunt, cinerem merum & frigidum jam effe rati, manus comburere solent. Sic enim ille inquit 2. Carm. l. 7.

Periculose plenum opus alexæ
Tractus: & incedis per ignes
Suppositos cineri doloso.

Detretet hac oda Afinium Pol-
lionem a scribenda historia belli civilis.

Fervidus. Senec. Troad. 2.
Frigidus. Ovid. 19. Epist. 24.
Flammaque non fiat frigidus illa cinis.

Fulmineus. Stat. 3. Theb. 184.
Immundus. Virg. 1. Georg. 84.

Lixivium cinis interdum est ipsum Lixivium liquidum. Scribonius, Comp. 216. Hoc teritur ex cinere livida donec leve factum habeat mellis spissitudinem. Iterum, Comp. 228. Hoc terere oportet ex cinere livida & caprifico, vel farmentis, donec levia passii habeant temperamentum. Annotavit Turnebus 17. 16. V. Lexic. Scrib. Rhodii, & LIXIVIA.

Tepentes. Stat. 3. Silv. 3. 37.
Tepidus. Ovid. 8. Met. 641.

Aufert aura cineres. Lucan. lib. 8. 790.
Candet in igne cinis. Ovid. 2. de Arte Am. 440.
Collapsi, Quam subsidunt, & ignis est extinctus. Virg. 6. Æn. 226.
Postquam collapsi cineres, & flamma quievit.

Dare ruinas urbis in cinerem. Sen. Troad. v. 739.
An has ruinas urbis in cinerem datas
Hic excitabit?

Dimovere cinerem foco. Ovid. 8. Met. 641.
Diripitur ventis. Tibul. lib. 1. 6. 54.
Everberat. Ovid. 14. Met. 577.
Congerie e media tum primum cognita præpæ
Subvolat, & cineres plusvis everberat alis.

Miscere cineri urbem. Stat. 12. Theb. 82.
— & impulsas cineri miscere Mycenæ.

Latet obrutus cinere ignis. Lucret. lib. 4. 924.
Querit cinerem. Plaut. Mil. 4. 2. 10. Huius sermones haud cinerem
queritant, i. e. Non abjectus est, nec vilis & fordidos sermo, ut debeat
elui.

Suscitare cinerem & sopitos ignes. Virg. 5. Æn. 742.
Vertere omnia in fumum & cinerem. Hor. 1. Epist. 15. 39.
Verfa ars in cineres. Ovid. 5. Trist. 12. 68.
Sic utinam, que nil metuente tale magistram
Perdidit, in cineres as mea versa foret.

Cinis, pro Manibus, & reliquiis funerum, vel memoria. Cic. 3. Verr. 113. Homo importunissime, qui tantam injuriam P. Annio mortuo fecisti? cur hunc dolorem cineri ejus, atque ossibus inuististi, ut liberis ejus bona patria, voluntate patris, jure, legibus tradita eriperes, & cui tibi esset commodum, condonares? Pers. 1. Sat. 36.
— nunc non cinis ille poete
Felix? Judeus. Quia veteribus mortuorum corpora cremare, & in cinerem redigere mos fuit.

Manes & cinis. Virg. 10. Æn. 828.
— teque parentum
Manibus & cineri (siqua est ea cura) remitto.
Ossa & cineres. Virg. 5. Æn. 55.
Nunc ulro ad cineres ipsius & ossa parentis
Adsumus.

Compositus. Ovid. 3. Fast. 547.
Deserti cineres. Martial. lib. 11. 51.
Jam prope desertos cineres, & sancta Maronis
Nomina, &c.

Extinctus cinis. Ovid. 5. Fast. 425.
Jam tamen extincto cineri sua dona ferebant,
Compositique nepos busta piabat avi.

Ingratus. i. e. Tristis. Servius Virg. 6. Æn. 213.
Maternus. Ovid. 13. Met. 699.
Operti matris. Hor. 2. Carm. 8. 9.
Patris cineres. Hor. in Arte Poet. 471.
Nec satis apparet cur versus faciet, utrum
Mixerit in patris cineres, an triste bidental
Moverit incestus. Patris cineres vocat Sepulcrum patris. Acron.

Sepulcrus. Ovid. 13. Met. 615.
Tristes. Sen. Troad. 5.

Dare pœnas cineri, atque offibus alicujus. Cic. 13. Philipp. 22. Videte quid Antonius se gravissimum dicat: Dedit pœnas sceleratum Trebonium cineri, atque offibus clarissimi viri.

Ferre suprema cineri, Exequias & funus celebrare. Virg. 6. Æn. 213.
— cineri ingrato suprema ferebant.

Haurire cinerem, pro Accipere. Ovid. 13. Met. 426.
— tamen unum hausit,
Inque sinu cineres secum tulit Hectoris hausitos. de Hecuba.
Jactare cinerem & reliquias, pro Cremato corpore defuncti. Sen. Herc. Oeth. v. 1756.

Inurere dolore cineri, atque offibus alicujus. Cic. 3. Verr. 113. Cur hunc dolorem cineri ejus, atque offibus inuististi?

Libare cineri. Virg. 3. Æn. 307.
Libabat cineri Andromache, manesque vocabat
Hectorum ad tumulum.

Mittere munera cineri alicujus; & honore prosequi funus illius, In honorem mortui aliquid facere. Virg. 4. Æn. 623.
Obsecrare per cinerem. Cic. pro Quint. 97. Obsecravim per fratris sui mortui cinerem.

Reportare solatium cineri atque offibus alicujus. Cic. 7. Verr. 129. Non ex litibus æstimatis tuis pecuniam, domum, fed ex tua calamitate cineri, atque offibus filii sui solatium vult reportare.

Rigare cineres. Senec. Troad. v. 288.
Tumuloque donum detur, & cineres riget.
Solvere honorem cineri. Valer. Argon. 357.

Cinere pro Morte. Martial. lib. 1. 1.
Rari post cineres habent poete. Et Ovid. 4. de Pont. 16. 3.
Famaque post cineres major venit.

Cinis metonymice pro Homine mortuo. Virg. 5. Æn. 81.

— salvere recepti

Nequiquam cineres, animæque, umbræque paternæ. i. e. Salve pater, de Troja frustra liberate. ut Servius exponit.

Flagrat cinis ejus amore tui. Martial. lib. 12. 52.
Servare fidem cineri, Mortuo vota perolvere que vivo exhibita fuerunt. Virg. 4. Æn. 552.

Non servata fides cineri promissa Sichæo.

Cinis pro reliquiis patriæ in cinerem date.

Cinere & flamma extrema. Virg. 2. Æn. 431.

Ilici cineres, & flamma extrema meorum,

Tector in ocaflu vestro, &c.

Miserandus patriæ cinis. Aus. ad Heren. lib. 4. 13.

Supremos infidere cineres patriæ. Virg. 10. Æn. 59.

Non fatius cineres patriæ infidisse supremos?

i. e. Habitate & manere in patria exiit.

CINISCULUS, i. m. dimin. Prudent. Hymn. 10. 141.

Non, si cariosa vetustas

Dissolverit ossa favillis,

Fueritque cinisculus arens,

Minimi mensura pugilli.

CINEREUS, a, um. Adj. [αφεινός] Quod cineris est; ut, Cinereus color. Plin. de vite, lib. 14. cap. 3. Contra damnantur etiam visu cinerea & rabufcula, & afinisca. Hard. Ravufcula & Afinisca.

CINERACEUS, a, um. Adj. Cinereis colore referens. Plin. lib. 33. cap. 6. pr. Terra est alia rufa, alia cineracea. De Argenti metallis.

Color cineraceus. Plin. lib. 25. cap. 13. Folis coriandri cineracei coloris, flore purpureo.

CINERARIUS, i. m. Idem ac Ciniflo. ita dictus, quia acus & veruta stando calefaciebat, quibus matronæ capillos crispabant. Varro L. L. 4. 29. Qui calamitros calefacios in cinere ministrabat, a cinere Cinerarius est appellatus. Et Catull. 59. 138.

Nunc tuum cinerarius

Tondet os.

Cinerariorum meminuit etiam Tertull. de Uxor. 2. §. conf. Lambin. ad Hor. 1. Serm. 2. 98.

Per irrisionem Vigilantius Cinerarios dixit, Qui cineres & reliquias Martyrum honorarent. Hieron. Epist. 53. ad Riparium advers. Vigilant.

As Vigilantium os foetidum rursus aperire, & potorem spurcilium contra sanctorum Martyrum proferre reliquias, & nos, qui eas suspicimus, appellare Cinerarios & idololatrias, qui mortuorum hominum ofa veneremur.

CINERARIUM, i. n. Sepulcrum, cineris mortuorum conditorium. Inscriptio vetus apud Gruter. p. 850. n. 10. FRATRI OPTIMO ET PIISSIMO CINERARIUM FECIT. Item Inscriptio Romæ, CINERARIUM GEMELLI. III. AELI. MARCI. ET. PHILIPPI. SPON. Misc. Erud. Antiq. sect. 9. p. 290. Hinc

CINERARIUS, a, um. Adj. Sepulcrarius. ut, Fines cinerarii, apud Grammaticos Gæll. p. 296.

CINERITUS, a, um. Cineri similis. Varro R. R. 1. 9. Terra non cineritia, neve vehementer densa.

CINEROSUS, a, um. Plenus cinerum. ut, Canities cinerofa. Apul. lib. 7. sub hn. p. 199.

CINERESCO, ère. Tertull. Apol. cap. 40. de pomis Sodomiticæ regionis: Si qua illic arborum, poma conantur oculis tenus; ceterum contacta cinerescunt.

CINERACIO, [αφεινός] ère. veteres usurparunt pro eo quod est In cinerem redigo. Lucret. lib. 3. 920.

At nos horrifico cineracium te prope busto

Insatiabiliter desebimus.

CINFLONES, um. m. a Cinere dicti. Ciniflones & Cinerarii (ait Acron.) eadem significatione apud veteres habebantur, ab officio calamistrorum, id est verum in cinere calefaciendum, quibus matronæ capillos crispabant. Cujus rei & Virg. 12. Æn. 100. meminist dicens,

Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. Dicti autem Ciniflones ab eo, quod in cinerem flant ad ferrum calefaciendum. Hæc acron. ad illud Hor. 1. Serm. 2. 98.

Custodes, lædica, ciniflones, parafita. Plaut. Aul. 3. §. 35.

Ciniflones, patagarii.

CINNA, æ. m. [κιννα] Cognomen gentis Corneliæ. L. Cornelius Cinna, cum Cn. Octavio anno U. C. 666. suffragante ipso Sulla, qui tum rerum potiebatur inimico, consulatum adeptus est. In quo quum perniciosas leges de revocandis exulibus ferret, pullus a Cn. Octavio collega, magistratuque exutus, ex Urbe profugit, & bellum urbi intulit, accessit C. Mario cum aliis exulibus ex Africa. Qui quum opprimi inter initia potuissent, Cn. Pompeji fraude, & Octavii c. o. s. segnitie viribus aucti, tandemque in urbem recepti cædibus omnia complere: inter quos Cn. Octavium Consullem. M. Antonium oratorem, & L. Cæsarem jugularunt, eorumque capita pro Rostris posuerunt. In quarto demum consulatu a suis desertus & denique occisus perit. Ex Epitoma Livii lib. 79. & 80.

Cinna alius Helvius, qui per errorem necatus a Populo Rom. fuit foro medio, statim a funere C. Cæsaris, quum Cornelium Cinna Trib. pl. esse putarent, qui pridie graver in Cæsarem concionatus fuerat. Suet. Jul. cap. 87.

Fuit prætere L. Cinna, quem ex hoste Octavium amicum fecerat, & usque ad judicium dignitatem evexerat, ubi adversus se infidias moliri cognovit, iratus nova in eum exempla meditabat. Verum Livie tandem consilio usus, misior factus, eumque remotis arbitris in cubiculo vocavit: ubi cum ei ingratum animum exprobraisset, Vitam (inquit) Cinna tibi iterum do, prius hosti, nunc infidiatori: & pariter contendamus, utrum ego melius iterum tibi vitam dederim, an tu debas. Seneca lib. 1. de Clementia cap. 9.

Fuit & Cinna poeta optimus, qui scripsit Smyrniam, quem libellum decem annis elimavit. Auctor Servius ad illud Virg. o. Ecl. 35.

Nam neque adhuc Varo video, nec dicere Cinna

Digna, sed argutus inter strepere anser olores.

Smyrna Cinna. Catul. 92. 1.

Smyrna mei Cinna, nonam post denique mensem,

Quam crepta est, nonamque edita post hiemem.

CINNANUS, a, um, ut, Partes Cinnanae. Nepos, 24. 2. 2. Diffociatis civium animis, cum alii Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus. Tumulus Cinnanus. Idem ibid.

CINNA, Civitas Thessaliae, a Cino Gygante, & Coei fratre dicta. Eit etiam Cinna, Civitas Hispaniae, in regno Castellae, κιννα Ptol. a qua

CINNENSES, Populi, quos commemorat Plin. in conventu Tarracoenfis, lib. 3. cap. 3. [Sic emendat ex Ptol. Hard. vulgo Cincenses editur.

CINNABARIS, is, vel **CINNABARI**, eos, f. [κιννάβαρις] Color quidam minio eecedens. Plin. lib. 33. cap. 7. Milton vocant Graeci minium: quidam cinnabarim. Unde natus error Indico cinnabaris nomine. sic enim appellant illi faniem draconis elisi elephantorum morientium pondere, permixto utriusque animalis sanguine, ut diximus. Neque alius est color, qui in picturis proprie sanguinem reddat. Dioscorides lib. 5. cap. 61. Falso existimant quidam minio eandem cinnabarim esse: Minium enim in Hispania ex lapide quodam argentariae arenae mixto conficitur. In fornace liquidem excoctum minium, floridum & fulgentissimum colorem contrahit. Et paulo post, Cinnabaris contra ex Libyā affertur: pretium illi ingens est: tamque exiguum affertur, ut vix variandis in pictura lineis pictoribus sufficiat. Profundi coloris est: eamque ob causam crediderunt multi draconis sanguinem cinnabarim esse. Matthiobus ait veram cinnabarim Dioscoridis esse gummi arboris in Africa nascentis, & nostram hanc cinnabarim nihil aliud esse, quam minium verum.

CINNAMOUM, i. n. [κιννάμωμος] Frutex est in Aethiopia, qui situ brevi nascitur, fistula duplo duorum cubitorum altitudine. V. Plin. lib. 12. cap. 19. Hujus autem lignum inter aromata delicatissima annumeratur, vulgus *Cinnamon* vocat. Nestor contendit Cinnamonam prima utriusque syllaba correctam scribendum, affertque Graecum verum ex Dionysio in Periegesi, ubi productur tertia, ceteris correctis. Poetae vero ubi Cinnamonom dicere non potuerunt, Cinnamonom gemino n dixere. [vel potius Cinnamonum. q. V.

CINNAMOUMINUS, a, um, ut, Oleum cinnamomium. Plin. 13. 1. Edit. Harduin. Alii legunt Cinnamonum. V. etiam Diof. i. 74.

CINNAMOLOGUS, i. m. Cinna legens, avis Arabicae vel Indicae nomen. Plin. 10. 33. In Arabia Cinnamologus avis appellatur: cinnami furculus identificat. Solin. cap. 33. Cinnamolgon vocat, nisi mendum est.

CINNAMUM, i. n. [κιννάμωμος] Idem ac Cinnamonom. Martial. lib. 4. 13. Tanti bene rara flos miscentur cinnama nardo. Plin. lib. 10. cap. 22. Adipem eorum in vase aereo cum cinnamo nive multa obrutum. Panchaëa cinnama. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 95. Hic castae matura seges, Panchaëaque furgunt Cinnama. Quassa cinnama. Ovid. 15. Met. 399. Quassaque cum sulva subtravit cinnama myrrha. Dare cinnama. Ovid. 3. Fast. 731. Cinnama tu primus, captivaque thura, dedisti. Etiam rogo illata cinnama. Martial. lib. 11. 55. Et quae de Stygio rapuisti cinnama lecto, &c.

CINNAMAEUS, a, um, ut, Crines cinnamei. Apul. 5. Met. p. 164. Nidus cinnameus. Aulon. Eidyll. 11. 17. Ales cinnameo radiatus tempora nido. Odor cinnameus. Apul. 8. Met. p. 205.

CINNARA, ae, f. Nomen herbae, qua resistit venenatis pabulis cervus. Plin. lib. 8. cap. 27. Emendati codices sic habent, Cervus herba cinare venenatis pabulis resistit. Cinare ablativus est, scribiturque unico n. Quidam dicunt eam esse majores cardui speciem, quam Dioscorides chamaeleona appellat, vulgus *Articoalon*. Sed qui hoc dicunt toto errant caelo. V. CINARA.

CINNUS, i. m. Plurimum commistio, auctore Nonio 1. 295. Cic. in Orat. 21. Eit autem quidam interjectus inter hos medius & quasi temperatus, ut cinus acumine posteriorum, nec fulmine utens superiorum. ut cinus amborum, neutro excellens, utriusque particeps, vel utriusque (si verum quaerimus) potius expers. Emendatoria exemplaria habent, Vicinus amborum, in neutro excellens: & re vera sincerior videtur lectio. [Licet Noniana lectio fe Camerario, Grutero, & novissime etiam Verburgio probaverit, quam, mea quidem sententia, ipsa quae sequuntur Cic. verba, refellunt.

Cinnus, pro Capillo. Plaut. Truc. 2. 2. 32. Compositos, crispas, cinnos tuos unguentatos. Emendati libri Cincinnos habent.

Cinnusetiam, Potionis genus ex frumento coctae, vel, secundum Nonium 1. 207. ex multis liquoribus confectae. Arnob. 5. p. 174. Sitienti adoris oggerit potionem cinnuum, cyconem quam nuncupat Gracia.

CINUS, i. f. Arbor silveltris, grata apibus. Pallad. 1. 37.

CINYPHUS, i. m. [κινύφος] Ptol. & Strab. [CINYPS, iphis. κινύψ Herod.] Libyes fluvius inter duas Syrtas in mare per Macas populos fluit, ut ait Herodotus. Hinc

CINYPHIUS, a, um. Adj. [κινύφιος] Sil. lib. 3. 275. Tum primum castris Phoenicum tendere ritu Cinyphii didicere Macæ, squalentia barba Ora vihis, humerosaque tegunt velamina capri.

Hirci Cinyphii. Virg. 3. Georg. 312. Nec minus interea barbas, incanaque menta Cinyphii tendent hirci.

Humus Cinyphia. Ovid. 5. Met. 222. Seges Cinyphia. Ovid. 2. de Pont. 7. 25. Sinus Cinyphius. Martial. 14. 140.

CINXIA, Juno. V. CINXIA.

CINYPS, V. CINYPHUS.

CINYREAS, ae, m. [κινύρας] Phoeniciae rex, cujus regia fuit Byblos civitas, ut scribit Strabo lib. 16.

Cinyras, Alius rex Cyprī, Cilicis filius Beti nepos, qui cum Myrrha filia sua nutritis altitua ignarus concubuit, a quo & Cinyreia dicitur ipsa. Ovid. 10. Met. 369. — at virgo Cinyreia pervigil igne Carpiur indomito. Fabulam horum omnem fuisse tractat idem poeta, hoc quem jam indicavimus libro.

CIONIS, idis, f. ibid. Diof. i. 127.

CIOB, Emporium Phrygiae, a Cio Herculis comite, & juxta fluvius ejufdem nominis. Palemon ex Dionysio, Qua Cios egregius decurrens murmurat unda. Plin. lib. 5. cap. 32. Cios cum oppido ejufdem nominis, quod fuit emporium non procul accolis Phrygiae, a Milefiis quidem conditum, in loco tamen qui Afcania Phrygiae vocabatur.

CIPERUM, V. CYPERUM.

CIPPUS, i. m. Familia Romanae cognomen. V. Spanheim. de Usu & praest. num. diff. 10. p. 6. conf. Pitifc. Lex.

CIPPUS, i. m. [κίππος] quid sit, satis aperte declarat Cæf. 7. Bell. Gall. 73. Quini erant ordines conjuncti inter fe atque implicati, quo qui intraverant, fe ipsi acutissimis vallis indebant: hos Cippos appellabant. Cippus, in monumento. Hor. 1. Serm. 8. 12. Mille pedes in fronte trecentos cippus in agrum Hic dabat. Hi cippi determinabant locum & spatium monumenti ut quantum jugeri sepulcra occuparent omnes scirent, & haereditario jure haereditas hunc locum, spatium, vel agrum petere non posse. Levior cippus. Perf. 1. Sat. 37. — nunc non cinis ille poetae Felix? nunc levior cippus non imprimit offa? Cippus est etiam Terminus. Vet. Glossa: Cippus, ἔπος μῆτρος, i. e. Terminus lapideus. Valerius Probus de notis: CIPPUS, Cippus, i. e. Terminus. Et Vet. Inscript. TERMINAVIT RIPAM R. R. PROXIMO CIPPO. Et alia Inscript. EX S. C. TERMINAVIT. R. R. PROXIM. CIP. PED. CLXI. conf. Gossii Auctores Agrar. p. 88. Cippus est quoque Vinculi lignei genus, quo pedes constringebantur. Vet. Gloss. Cippus, πειλάκως. V. etiam Gell. 16. 7.

CIRCA, [κεί] Praepositio, quae accusativo casui jungitur: i. e. Juxta & Prope. Locum & tempus significat, ut, Circa forum. Quintil. lib. 6. cap. 14. Tabernae autem erant circa forum. Apul. de Alino, Aliquantisper vigilo, dein circa tertiam vigiliam connoveo. Effugere circa balnea. Martial. lib. 12. 84. Sæviamor circa jecur. Hor. 1. Carm. 25. 16. Quum tibi flagras amor. & libido, &c. Sæviet circa jecur ulcerosum. Circa latus salire. Hor. 2. Serm. 6. 34. — aliena negotia centum Per caput, & circa salium latus. Lucos circa, ὑπερὸν αὐτῶν. Virg. 3. Georg. 146. Est lucos Silari circa, illicibusque virentem Plurimum Alburnum voltans. Vir circa decem luitra, i. e. Annorum quinquaginta. Hor. 4. Carm. 1. 6. — define dulcium Mater saeva cupidinum Circa luftra decem flectere mollibus Jam durum imperitis. Subauditur Vir, aut homo, aut senex. Nisi sic exponas, Circa atatem annorum quinquaginta. Circa patrem. Quintil. lib. 7. cap. 2. Circa regem. Virg. 4. Georg. 75. Et circa regem, atque ipsa ad praetoria densae Miscentur. De apibus. Circa occultandam eloquentiam. Quintil. lib. 4. & 6. Circa, Circiter. Suet. Claud. cap. 6. Qui tamen moriens, & in tertius haereditibus cum ex parte tertia nuncupatum, legato etiam circa seistatium vicies profuissent. Circa singulas heminas. Cels. lib. 7. cap. 15. Circa quingentos Romanorum, sociorumque ceciderunt. Liv. 27. 42. Oppida ea fuere circa septuaginta. Idem 45. 34. Circa, Adversus. Plin. Epist. 9. lib. 3. Circa Hispanum & Probum multum sudoris. Circa, pro Apud. Curt. lib. 3. 1. 17. Circa regem erat & Phrygum turba & Macedonum. Circa, pro De. Plin. lib. 8. cap. 16. Varia circa haec opinio. Cic. lib. 9. Epist. 15. Ex prioribus tuis literis intellexi, pergratam tibi esse sententiam meam, & animum meum circa curam valetudinis tuae, quam tibi perspectam esse gaudeo. Ita quidem Lamb. in textu: Sed in margine ponit lectionem, quae est etiam in Ald. Intellexi pergratam tibi esse curam meam valetudinis tuae. H. St. Circa res aliqua sperare gratiam ingenii. Quintil. in proem. lib. 1. Circa praefectos literas dimittere. Liv. 5. Decad. lib. 2. Litterisque circa praefectos dimissis, &c. i. e. Quaqueverum ad praefectos. Circa fe, Circa Regem, &c. eodem modo utuntur, quo si *αὐτῶν*, apud Graecos. ut, Sed non passi sunt, qui circa erant, Nepos 18. 10. 4. h. e. Amici & familiares. Et Suet. Domit. cap. 9. Omnes circa fe liberalissime percutus. V. Liv. 1. 40: 22. 30. & Casaub. ad Suet. Cæf. cap. 27. & Breck. ad Tibull. 1. 3. 87. Circa, pro In. Quintil. in proem. lib. 8. Praecipue circa partis hujus pracepta elaboravit. Animus est circa castus. Hor. 2. Carm. 5. 5. Circa virentes est animus tuae Campos juvenca. Circa ima subsistere. Quintil. in proem. lib. 1. Circa Demetrium, pro Circa Demetrii tempora. Quintil. lib. 1. cap. 4. Circa, pro Circum. Cic. 4. Att. 19. Noltram ambulationem, & Laconicum, eoque quae circa sint velim, quum poteris, invitas. Et 1. de Lege Agr. 20. Quum Rullus Capuanus, & urbes circa Capuanum occupavit? Circa, Adv. Liv. 1. Decad. lib. 9. Nam & Circa omnia defecerunt, unde subvehi conneatuet poterat. Et Tacit. 2. Ann. 11. 4. Cariovalda labitur, & multi nobilium circa. Et Ovid. 3. Met. 411. Gramen erat circa, quod proximum humore ablat. Circa etiam Ante significare videtur. Liv. 21. 43. Dextra lavaque duo maria claudunt, nullam ne ad effugium navem habentibus. Circa Padus amnis, major ac violentior Rhodano, abtergo Alpes urgent.

CIRCÆA, æ. f. [*κίρκαια*] Herba est strychno fativo similis, flore nigro & pusillo, femine milii magnitudine, nascente in quibusdam corniculis, radice sempidali. Auctor est Plin. lib. 27. cap. 8. Fuerunt qui eandem crederent cum Circeæ: quod tamen falsum esse extri- uisquæ descriptione facile deprehenditur.

CIRCANEA, æ. f. Avis dicitur quæ volando circuitum facit. Fest. V. Not. Dacerii. [Aurgurale vocabulum videtur.]

CIRCE, es. [*Κίρκη*] (inquit Cic. 3. de Nat. Deor. 48.) Solis filia, e Perseide Oceani filia. Hæc veneficiis dedita, multarum herbarum ac radicum varias vires, mirabiliter invenit: quamvis a matre prius in iis esset instructa. Itaque Sarmatarum regi connubio juncta, virum mox veneficio peremit, & ipsa regno potita, sæve nimium ac crudeliter amministrabat imperium: quamobrem regno ab incolis pulsa, in Italiam venit, & in promontorio Latii confedit, quod ex eius nomine Circeium vocatur: ubi homines ad se venientes carminibus & veneficiis mutabat in varias bestias, ut testatur Virg. 7. Æn. 20.

Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus herbis
Induerat Circe, in vultus ac terga ferarum. Abundat hoc multis ac variis herbis, quibus ad veneficia abutbatur. Fingitur eadem a poetis socios Ulyssis, quem hospitio exceperat, mutasse in porcos. Virg. 8. Ecl. 70.

Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis. Cic. lib. 1. Offic. 123. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt) inferviret. Medicamina Circeæ. Carmen de Pulice inter Ovidii opera repositum. Pociula Circes. Hor. 1. Epist. 2. 23.

Sirenum voces, & Circes pocula nosti:
Quæ si cum focis stultus, &c. De Ulyssæ.

Ææa Circe. Ovid. 4. Met. 205.

Nec tenet Æææ genitrix pulcherrima Circes. Ææam vocat ab Ææa Colchorum urbe, non ut Servius scribit, a vocibus eorum, quos in bruta animalia convertebat. Hæc Raphael Regius.

Callida. Claud. 1. in Ruff. 153.

Titania, Titanis aut Solis filia. Valer. 7. Argon. 347.

Vitrea. Hor. 1. Carm. 17. 20.

Circe Picum, quem equorum domitorem Maro vocat, mutavit in avem. Virg. 7. Æn. 191.

Picus equum domitor: quem capta cupidine conjux
Aurea percussit virga, versumque venenis
Fecit avem Circe, sparfitque coloribus alas.

Circes, genitivus. Ovid. 14. Met. 247.

— moneo fuge littora Circes.

CIRCÆUS, a, um. [*Κίρκαιος*] Adj. Virg. 7. Æn. 10.

Proxima Circeæ raduntur littora terre.

Agri Circei. Valer. 7. Argon. 544.

Campi. Valer. lib. 5. Argon. 327.

Fraudes Circeæ. i. e. Circes. Propert. lib. 3. 12. 27.

Gramen Circeum, Herba venenata. Propert. lib. 2. 1. 53.

Litus Circeum. Ovid. 14. Met. 248.

Mœnia, Circei. Hor. Epod. 1. 30.

Poculum Circeum. Cic. 1. Verr. 57.

Tellus. Ovid. 15. Met. 718.

CIRCÆUM, i. n. Herba, quæ & Mandragora. Plin. 25. 13.

CIRCÆIUM, i. n. [*Κίρκαιον*, vel *Κίρκιον*] Promontorium, vel Mons est Campaniæ, ut dictum est, Circes regia percelebris. In hoc summo opidium fuit, quod & Circeum dictum & frequentius Circeii. Nam utrumque Livius dicit. Circa hunc tractum Campaniæ colebatur Juppiter, qui Anxurus, vel Axurus dicebatur, & Juno virgo, quæ Feronia vocabatur. Virg. 7. Æn. 799. Circeii vero, ut Plin. auctor est lib. 3. cap. 5. quondam Insula immenso quidem mari circumdata, si Homero creditur, ubi Latium antiquum terminabatur. Strabo lib. 5. Post Antium Circeium est stadium ducentorum & nonaginta, mons mari & paludibus instar insule. Habet etiam, castellum, & Circes facellum, & Minervæ aram. Circeii, nunc vocantur *Cerrelli*, teste Olivario in Melam, forte quasi Circes facellum.

CIRCÆIENSES, um. m. [*Κίρκαιεῖοι*] Qui Circeios inhabitant. Cic. 3. de Nat. Deor. 48. Circei quoque coloni nostri Circeiensis religiose colunt.

CIRCELLUS, V. CIRCULUS post CIRCUM.

CIRCEENSES, V. CIRCUS ibid.

CIRCEUS, i. m. Navis. V. CERCURUS.

CIRCES, itis. m. Idem quod Circus vel Circulus. Festus: Circites, Circuli ex ære facti. Non tantum vero ex ære, sed quavis circuli. Sidon. Carm. 22. 222.

Umbrat multicaevus spatioso circite fornix.
Circites etiam inter Olearum genera. Columel. 5. 8.

CIRCINUS, i. m. [*Κίρκινος*] Instrumentum, ejus altero pede fixo, altero converso circulus, seu orbis designatur. Plin. lib. 2. cap. 25. Omnia autem hæc constant ratione circini semper indubitata. Ovid. 8. Met. 247. de Perdice Dædalii discipulo, circini inventore.

Primus & ex uno duo brachia ferrea nodo
Vinxit, ut, æquali spatio distantibus illis,
Altera pars itaret, pars altera duceret orbem.

CIRCINO, [*Κίρκινος*] ære. Orbem, seu circulum facere, vel rotundum facere. ut, Plin. 17. 12. Arbores, quæ in orbem ramos circinant. Plin. lib. 16. cap. 38. Cetera menfarum genera fissis arboribus circinantur in pulpam.

Circinare, Circumire etiam significat. ut, Circinare auras apud Ovid. 2. Met. 723.

Inclinat cursus, & eandem circinat auras. De Cyllenio volante.

CIRCINATUS, a, um. ut, Rotunditas circinata. Plin. 17. 12.

Folia circinata. Plin. 16. 24.

Tympanum circinatum. Idem 18. 34.

CIRCINATIO, ðnis. f. ut Rotunda circinatio. Vitruv. 3. 3. Ducatur ex eo centro-rotunda circinatio. i. e. Circulus.

Ponitur etiam pro Circuione ipsa. Vitruv. 9. 6. Propter eam circinationem morantur (Mercurius & Venus) in spatiis signorum.

CIRCINARIUS, i. m. Qui circinos facit.

CIRCITER, [*Κίρκιτος*, ðs] Præpositio, quæ accusativo casui jungitur. Et ad tempus, numerumque refertur: interdum ad locum. Significat autem idem quod Ad, non multo secus, prope, fere.

Ad tempus. Cic. 2. Att. 4. Nos circiter Calendas aut in Formiano erimus, aut in Pompeiano. Cæf. 1. Bell. Gall. 50. Circiter meridiem. Octavam circiter horam. Hor. 1. Epist. 7. 47.

Ad numerum. Cæf. 1. Bell. Gall. 15. Ita dies circiter xv iter fecerunt. Plaut. Mil. 2. 3. 79.

Nam illic noster est fortasse circiter triennium.

Ad locum. Plaut. Cist. 4. 2. 8. Loca hæc circiter excidit mihi.

CIRCIETER, Adv. Cic. 2. Att. 4. Verum hæc in Arpinati ad sextum circiter Idus Maias non desicamus.

CIRCIETO, ære. Circumire. Vet. Gloss. Circitæ & circat, *κυκλῶμαι*. V. CIRCICO.

CIRCIATOR, V. CIRCUTOR, in CIRCUMEO.

CIRCIATUS, ðs. m. & CIRCITURA, æ. f. in Vet. Gloss. explicantur Græce *περιεὶδαι*, sive *περιελθῆναι*.

CIRCIATORIUS, a, um. Theod. Cod. 7. 21. Cum circitoria dignitate militare.

CIRCUTOR, i. n. [*Κίρκιτωρ*] (ut inquit Dioscorides) Caulis est tener, duorum cubitorum, triangulo similis: ab uno foliola roseæ speciem referentia: anguli spinosi: per intervalla molles: folia buglossio similia, longiora, subcandida, modice hirsuta, partibus extremis aculeata: cacumen caulis orbiculatum, hispidum: in quo capitula in summo purpurea, quæ voluntur in lanugines. Hæc ille lib. 4. cap. 114.

CIRCIVS, i. m. [*Κίρκιως*] Ventus a turbine ac vertigine dictus. V. CERCIUS.

CIRCIVS, i. m. Infula fuit in Myfia, quingentorum fere stadiorum ambitu, ad montem ferax, & duobus pontibus juncta continenti. Quæ juxta pontem ejusdem nominis urbem habuit, & portus duos clausos, & navigalia. [Hæc ad verbum ex Dictionario historico huc descripta sunt. Sed apud Geographos alium de ea insula silentium est.]

CIRCO, ære. Vet. Gloss. Circat, *κυκλῶμαι*. V. Scalig. ad Propert. 4. 9. 35. & Bræckh. ad loc.

CIRCOS, i. m. [*Κίρκος*] Accipitris quoddam genus, claudum altero pede. Plin. lib. 10. cap. 8.

Circos, Gemma pyris similis. Plin. lib. 37. cap. 10.

CIRCUITOR, CIRCUITIO, CIRCUITUS, in CIRCUMEO.

CIRCULATOR, CIRCULO, CIRCULUS, in CIRCUS.

CIRCUM, Præpositio accusativo casui ferviens, tam in appositione, quam in compositione, & Græcam præpositionem significat: ut, Circumfero, *περιφέρω*. Ter. Heaut. 2. 3. 50.

Capillus passus, prolixus, circum caput
Rejectus negligenter. Cic. pro Quint. 25. Tum Navius ipse
pueros circum amicos dimittit.

Circum aliquid pugnare. Virg. 6. Æn. 166. i. e. Alicui pugnae socium esse.

Circum chlamydem purpura. i. e. In parte extrema, ut inquit Servius. Virg. 5. Æn. 250.

Circum claustra. Virg. 1. Æn. 60.

illi indignantes magno cum murmure montis
Circum claustra fremunt. De ventis in Æolia.

Circum insulas. Liv. 42. 45. pr. Inde legatio suo idem tempus in Asiæ circum insulas missa.

Circum littora. Virg. 3. Æn. 75.

Maria omnia circum errare. Virg. 1. Æn. 36.

Circum oras & limina. Virg. 4. Georg. 188.

Fit sonitus: musstante oras & limina circum.

Turba stans circum te. i. e. Circumstans te. Hor. 1. Serm. 3. 135.

Circum tempora serpit. Virg. 8. Ecl. 12.

— atque hanc line tempora circum
Inter victrices hederam tibi ferpere lauros. Allegoricòs dicit,
Debet etiam carmen meum florere inter tuos plures triumphos. Hæc Servius.

Circum tribus. Cic. 2. Verr. 25. Curfare iste homo potens, cum filio blando & gratioso circum tribus.

Circum etiam eodem modo, quo Circa, utitur, scil. pro Amicis & Familiaribus. Cic. 9. Att. 9. Nec fine causa & eos, qui circum illum sunt, times. V. & Ter. Eunuch. 3. 5. 33.

CIRCUM, Adv. Virg. 4. Æn. 416.

Anna vides toto preparari litore circum.

Nubes circum caligat & hebetat visus tuenti. Virg. 2. Æn. 606.

Colla dare brachia circum. Virg. 2. Æn. 992. [In hoc & seq. exemplo Tmesis est, verb. Circumdare & Circumtulera, & in priore quoque Anastrophe.]

Circum late. Virg. 7. Æn. 104.

Sed circum late volitans jam fama per urbes
Aufonias tulerat.

Circumque, infraque. Stat. 1. Achill. 56.

Tyrrhenique gregis circumque infraque rotantur.

Circum sub. Virg. 4. Georg. 193.

Sed circum tutæ sub membris urbis aquantur.

Circum supraque. Stat. 9. Theb. 114.

Agere circum, Circumagere, jactare, volvere. Virg. 1. Æn. 121.

— ast illam ter fluctus ibidem
Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex. [Et hic Anastrophe est V. CIRCUMAGO.]

Amplecti circum, Circumdare. Virg. 3. Ecl. 45.

Et molli circum est ansas amplexus acantho.

Claudi circum, Circumdari. Virg. 3. Æn. 230.

Circum, pro Circa, adverbialiter. Tacit. 4. Ann. 74. Itaque quantum diversis super rebus consulenter, aram Clementiæ, aram Amicitia, effigiesque circum Cæsaris, ac Sejani censuere. Idem tamen Circa frequentius in hunc modum usurpat. Virg. 9. Ecl. 40.

— varios hic flumina circum
Fundit humus flores.

CIRCUMCIRCA, compositum ex duabus præpositionibus, quod significat *ἀμφὶ*, *περὶ*. Sulpic. ap. Cic. 4. Fam. 5. Ex Asia rediens, quam ab Ægina Megaram versus navigarem, cœpi regiones circumcirca prospicere. i. e. Ab omni parte.

CIRCUMADDO, ðre. Verbum Decompositum. Cato R.R. cap. 114. Duas partes terræ circumaddito. al. Circumdato.

CIRCUMAGGĒRO, [*περιγυρῶμαι*] ære. ð. e. In circuitu aggerare. Columel.

Iumel. §. 12. Stercoratam terram circumaggerato. [Sed rectius divide scribetur Circumaggerato. Ita cap. 11. Terram circa arborem adaggerato.]
CIRCUMAGGERATUS, a, um, ut, Radices fimo circumaggeratae. Plin. 19. 5. Nisi & hic dividendum est.
CIRCUMAGO, ēgi, actum, [περιάγω, περιάγωμαι] ēre. Circumducere. Liv. 1. 24. Prius p̄ne quam Romulus, quique cum eo equites erant, circumagerent frenis equos, terga vertunt. Legiones circumagere. Flor. 3. 21. 6. Sed impatiens injuriæ statim Sulla legiones circumegit. i. e. Reduxit.
Circumagere se. Liv. 4. 28. pr. Dictator autem p̄tae alia subsidia, & fecundam aciem adortus, circumagenti se ad difonos tumultus, ac subitō clamore hosti, &c.
Circumagere caput aliquo. Virg. 2. Georg. 392.
 Et quocunque Deus circui caput egithonestum. Per t̄mefin.
Circumagite se annus. Liv. 9. 18. Ante tempus, comitorum causa revocati sunt: in ipso conatu rerum circumegit se annus.
Circumagere, Insequi. Curt. Nec vulneratum & fere feminecem circumagere desisterunt.
Circumagere pro Mutare, flectere & coercere ponitur. Suet. Cæs. cap. 70. Sed una voce, qua Quirites eos pro militibus appellarat, tam facile circumegit & flexit, ut ei milites esse confessim responderint. Et Sen. Controv. 2. Ad hæc nova & diversa imperia subito me circumagi posse putas.
Circumagere, aliquando est Liberare, manumittere. Seneca, Ep. 8. Philosophiæ servas oportet, ut tibi contingat vera libertas. Nam qui se illi subiecit, statim circumagitur: nam philosophiæ fervire libertas est. Circumagebantur autem olim servi, i. e. Vertebantur a latrore, quum vindicta apud pratorem manumitterentur. Perf. 5. Sat. 76.
CIRCUMACTUS, a, um, ut, Anno circumactō. Liv. 6. 1.
 Tempore circumactō. Liv. 27. 30.
 In vulnus circumactus. Plin. 28. 4.
CIRCUMACTIUS, ūs, m. ut, Circumactus rotarum. Plin. lib. 28. cap. 9. Ad faciliorem circumactum rotarum. V. 5. 22: 8. 31. & Apul. 2. Florid. p. 348.
CIRCUMACTIO, ōnis, f. Idem. Gell. 17. 20. Enthymema brevibus & rotundis numeris cum quadam æquabili circumactione devinunt. Ponitur pro Verfatione apud Vitruv. 9. 9. conf. etiam Mart. Capell. 8. p. 209.
CIRCUMAMBULO, [περιπατέω] āre. In circuitu ambulare. Paulus in l. possideri, in princip. D. de acquir. possi. Ut qui fundum possideri velit, omnes glebas circumambulet.
CIRCUMAMICTUS, a, um. [περικτυπέω] Velatus. Petron. cap. 100. Ego quasi somno quadam turbulento circumamictus. V. interpr. ad h. l. conf. Vulg. interpr. Apoc. 4. 4.
CIRCUMAPERIO, ire. Celf. 6. 19. Ubi scabri ungues sunt, circumaperiri debent. Al. divide, Circumaperiri, rectius.
CIRCUMARO, [περιαρύω] āre. Plin. lib. 18. cap. 3. Quantum quis uno die plurimum circumaravisset. Et Liv. 2. 10. Agri quantum uno die circumaravit.
CIRCUMASPIICIO, exi, ectum, [περισπίτω] ēre. Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupille motu, sed totius oculi verfatione circumaspicit. Et hoc De compoſitum verbum. Sed Hard. edidit Circumspicit.
CIRCUMÆSURA, æ, f. [ἐπιπέδιον] Summus cortex, &, ut Turnebus explicat, Forma, figura, circumscriptio, quæ Græcis περιέστυπος vocatur. Lucret. lib. 4. 651.
 Extima membrorum circumæsurata tamen se Incolumem præſtat. Arnob. lib. 3. Et quod indignius multo est, terrenorum corporum circumæsurata finitis.
CIRCUMCALCO. V. CIRCUMCULCO. [Nisi divide scribendum.]
CIRCUMCELLIONES, dicti sunt, Qui circum cellas vagantur [ἀλλήττοι] Solent enim ire hac atque illac, nusquam habentes sedes. Festus. V. August. Epist. 255.
CIRCUMCIDO, di, sum, [περιτέλλω, περιτέλλω] ēre. h. e. Circum vel per circuitum incidere & amputare. Columel. lib. 3. Ejusdem sp̄ati corticem circumcidito. Varro de R. R. lib. 1. cap. 54. Quum deficit vinum fluere, quidam circumcidunt extrema. Aciem circumcidere oculi. Lucret. lib. 3. 412.
 Dummodo ne totum corruptas luminis orbem, Et circumcidas aciem, folamque relinquas. Aciem vocat Pupulam oculi.
 Arborea. Plin. lib. 16. cap. 40. Circumcisas quoque ad medullam alii non inutiliter relinquunt, ut omnis humor stantibus defluat. Loquitur de arboribus cædendis.
 Cogitationem. Celf. lib. 4. cap. ut. Deinde delectationis causa quantum juvat ambulare, circumcisâ omni negotiosa cogitatione vel actione. i. e. Avocato animo a cogitatione negotii.
 Stipendia circumcidere. Livius.
 Vinum circumcidere, pro Abstinere a vino. Celf. lib. 4. cap. 20. Circumcidendum vinum est in totum annum. Budæus.
 Vinum circumcidere ex toto. Celf. lib. 6. cap. 9. In dentium autem dolore, qui ipse quoque magnis tormentis annumerari potest, vinum ex toto circumcidendum est. i. e. Vinum non est omnino bibendum.
 Circumcidere, absolutum. Cic. 5. de Fin. 39. Quæ sit scientia atque ars agrorum, quæ circumcidat, amputet, erigat.
 Circumcidere atque amputare alicunde. Cic. 1. de Orat. 65. Sin cuiquam nimis infinitum videtur quod ita proposui quacunq; de re, licet hinc quantum cuique videbitur, circumcidat atque amputet.
 Multitudinem sententiarum circumcidere & amputare. Cic. 4. Acad. 138. Testatur sæpe Chryſippus tres solas esse sententias quæ defendi possint de finibus bonorum: circumcidit & amputat multitudinem.
 De sacro & Ecclesiastico hujus verbi usu legendi sunt Patres & Theologi.
CIRCUMCISUS, a, um. [περικτυπέω] Partic. Plin. lib. 14. cap. 19. Quod circumcisus vinaceis profuſerit.
 Inanitate & errore circumcisâ. Cic. 1. de Fin. 44. Ut sapiens solum amputata, circumcisâque inanitate, & errore, naturæ finibus contentus. Orationes circumcisæ & breves. Plin. 1. Epist. 20. Sumptus circumcisus. Liv. 32. 27. Sumptus quos in cultum Pratorum socii facere soliti erant circumcisit, aut sublati.
 Circumcisum & breve. Plin. 3. Epist. 7. Quid enim tam circumcisum, tam breve, quam hominis vita longissima?
 Circumcisâ atque dirempta ab omni aditu planities. Cic. 6. Verr. 107.
CIRCUMCIDANEUS, Adj. [περικτυπέω] ut, Circumcidaneum mû-

stum. Cato cap. 23. Tortivum mustum, circumcidaneum suo cuique dolio dividito, additoque pariter. i. e. EX circumcisus vinaceis expressum.
CIRCUMCISIVS, Adj. [περικτυπέω] Idem. ut. Circumcisivum vinum. Idem. Varro i. de R. R. cap. 54. Quum deficit sub prælo fluere, quidam circumcidunt extrema, & rursus premunt: & rursus, quum expressum, circumcisivum appellant: ac seorsum quod expressum est servant, quod respicit ferrum. Legitur & Circumcisivum.
CIRCUMCISUS, [καταπέρας] Adv. ut, Circumcisus agere. Suet. de Clar. Rhet. cap. 6. Tum ne utique quoque scholasticus existimaretur, circumcisus ac fordidus, & tantummodo trivialibus verbis egit, verum rarius, i. e. Abiectis verborum ornamentis, & quasi amputatis de sermone. Dicere breviter & circumcisus. Macrobius. 5. Saturn. cap. 1.
CIRCUMCISIO, ōnis, f. [περικτυπέω, περιέστυπος] Lactant. lib. 4. cap. 17. Sed ire, atque invidiae suæ alias causas præferbant, quod circumcisivum vacuefaceret.
 Frequentissima hæc dictio est in divinis litteris, sacrisque auctoribus: significatque Præputii amputationem.
CIRCUMCISURA, æ, f. [περικτυπέω] Incisio circum facta. Plin. lib. 16. cap. 40. Stanteque a circumcisura ficcata fideliores. i. e. Postquam circumcisus fuerint.
CIRCUMCISORIUM, i. n. Instrumentum chirurgicum. Veget. Mulom. 1. 26.
CIRCUMCINGO, inxi, inctum, [περικυβίνω] ēre. Circumdare. Sil. lib. 10. 2.
 Ceu fera, quæ telis circumcingentibus, ultero Assilit in ferrum, & per vulnera colligit hostem.
CIRCUMCIRCA [περιεξέ] V. in CIRCUM.
CIRCUMCLAUDO, si, sum, ēre. Cæs. 3. Bell. Civil. 30. Cujus adventu cognito Pompeius, ne duobus circumclauderet exercitibus, ex eo loco discessit.
CIRCUMCLUDO, si, sum, [περικλύω] ēre. Idem. Undique claudere. Plin. lib. 18. cap. 35. Si nubes Solem circumcludunt. Circumcludere vas argento ab labris. Cæs. 6. Bell. Gall. 78. Hæc studiose acquisita ab labris argento circumcludunt, atque in amplissimis epulis pro poculis utuntur.
CIRCUMCLUSUS, a, um. [περικλυέω, περιεκλύεω] Cic. 2. in Catil. 14. Nunc si L. Catilina consiliis, laboribus, periculis meis circumclusus. Et i. Catil. 7. Num infanti roris, te illo ipso die meis præſidiis, mea diligentia circumclusum. V. Suet. Tib. cap. 20.
CIRCUMCOLO, ui, ultum, [περικύω] ēre. Liv. 31. 41. Is timor omnes qui circumcolunt Bœben paludem, relictiis urbibus montes cogere petere.
CIRCUMCŪLENS, entis. [περικύω] Partic. Ulpian. in l. 1. D. de Fluminib. Flumen a rivo magnitudine discernendum est, aut existimatione circumcolentium.
CIRCUMCOLA, æ, c. Qui circumcolit. Tertull. adv. Gnostic. cap. 3. Reservatis gentium circumcolarum viribus.
CIRCUMCOLATUS, ūs, m. Habitatio. Tertull.
CIRCUMCOLUMNIUM, i. n. [περικύλων] dici potest Latine quod Græce περικύλων & περικύλων vocatur. V. PERISTYLUM.
CIRCUMCULCO, [περικυπέω] āre. Columel. lib. 5. cap. 6. Si minus terra subacta, operarius, & circumculcemus ipsum feminis codicem. Ibid. 7. Ac diligenter circumculcari. Al. Circumcalco, q. V.
CIRCUMCURRO, [περικύρω] ēre. unde,
CIRCUMCURRENS, entis. Partic.
 Ars circumcurrens. Quintil. lib. 2. cap. 22. Hanc autem quam nos materiam vocamus, i. e. res subjectas, quidam modo infinitam, modo non propriam Rhetorices esse dixerunt, eamque artem circumcurrentem vocaverunt, quod in omni materia diceret. V. 1. 10.
CIRCUMCURSIO, ōnis, f. Apul. 9. Met. p. 280. Ungulas multijuga circumcursione in enorme vestigium porrecti.
CIRCUMCURSO, [περικύρω] āre. Plaut. Rud. 1. 4. 4.
 Omnia jam circumcurvari, atque in latebris omnibus perreptavi. Querere conservam voce, oculis, auribus, ut pervestigarem. Ter. Heaut. 3. 2. 1.
 Hac illac circumcurva, invenlendum est tamen Argentum. V. Lucret. 4. 402.
CIRCUMCURSANS, antis. Partic. Catull. 69. 132.
 — circumcurvans huc illuc sæpe Cupido.
CIRCUMDO, ēdi, ātum, [περικύω] āre. Notæ significationis, ablativo post accusativum jungitur. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi. Cæs. 3. Bell. Civil. 9. Octavius quinque castris oppidum circumdedit.
 hic ablativus sæpe in accusativum convertitur, & accusativus in dativum. ut, Circumdedit nova mœnia oppido. Columel. lib. 5. cap. 6. Ipsosque coles in modum coronæ contortos arbori circumdari. Cic. pro Quint. 36. Si extra hos cancellos egredi conator, quos mihi ipse circumdedi. Finibus aliquid circumdare. Cic. 1. de Orat. 264. Tu autem exiguis quibusdam finibus totum oratoris munus circumdedisti.
 Fraude insidiarum circumdare. Justin. Insidiarum fraude circumdedi. i. e. Obsedit, ambivit.
 Insulis circumdatus. Cic. pro L. Flacc. 27. Equidem existimo in ejusmodi regione, atque provincia, quæ mari cincta, portubus distincta, insulis circumdata esset, &c.
 Nube circumdari. Virg. 4. Georg. 497.
 Jamque vale, feror ingenti circumdatis nube. Obsidione arcta circumdatus. Lucan. lib. 6. 108.
 Turba circumdatus esse. Propert. lib. 3. 14. 29.
 At nostra ingenti vadit circumdata turba.
 Unis circumdare aliquem, Amplexari. Stat. 5. Silv. 3. 266.
 Agmen fossa. Lucan. lib. 4. 29.
 Animum circumdedit corpore deus. Cic. de Univerf. 16. Animum autem ut in ejus medio collocavit, ita per totum tendit: deinde eum circumdedit corpore.
 Arces Roma septem muro circumdat. i. e. Septem arces intra mœnia continet. Virg. 6. Æn. 781.
 Septemque una sibi muro circumdabit arces. Argentum auro. Virg. 1. Æn. 597.
 — aut ubiervo Argentum, Parisius lapis circumdatur auro.

Aurum argento circumdatum. Cic. lib. 2. de Divin. 134. Fodit: invenit auri aliquantum, idque circumdatum argento.
Arma circumdare nequicquam humeris, dicitur fenex, Qui non apte sibi coherere facit, sed potius oneri funit, ut inquit Servius in Virg. 2. Æn. 510.
Colla catenis circumdata. Sil. lib. 6. 505.
Cosmitem lateri. Lucan. ad Pison. 110.
Custodias. Cic. 4. in Catil. 8. Adjungit gravem pœnam, si quis eorum vincula ruperit: horribiles custodias circumdat.
Exercitum circumdare castris. Liv. lib. 3. 28. pr. Tum quo fuerat ordine in via, exercitum omnem longo agmine circumdat hostium castris.
Figuram levitate circumdare. Cic. de Univerf. 15. Omni autem totam figuram mundi levitate circumdedit.
Fossam circumdare alicui rei. Cic. 5. Tusc. 59.
Ignes. Cic. in Pison. 93. Milites, quum latere hominem putarent, ignes circumdederant.
Igni muros circumdare. Virg. 9. Æn. 153.
 Luce palam certum est igni circumdare muros.
Ignibus circumdare. Ovid. in Ibin. 633.
Salus canibus. Virg. 1. Georg. 140.
Vallum circumdare. Curt. lib. 3. cap. 2. pr. Circumdato vallo, quod decem millium armatorum multitudinem caperet, &c.
Vincula collo. Ovid. 1. Met. 631.
Vincula & necessitates circumdare aliquibus. Liv. Ac nescio an majora vincula majoresque necessitates nobis fortuna, quam captivis vestris circumdederit.
Vittâ infula circumdatur. Virg. 3. Georg. 487.
Urbem flammis circumdare. Virg. 10. Æn. 74.
Circumdari, pro Ambire. Curt. 9. 7. 15. Lectis circumdederat aulaeâ purpura auroque fulgentia. i. e. Lectos ambiabant aulae &c.
Lana sulfurata latus circumdare. Cels. lib. 4. cap. 6. Præter hæc circumdare primum oportet latus ipsum lana sulfurata.
Frontem racemiferis circumdatus ovis Liberi. Ovid. 3. Met. 666.
Circumdare, Impliare. Virg. 8. Ecl. 7.
 Terna tibi hæc primum triplici diversa colore Licia circumdo.
CIRCUMDAXUS, a, um. [αἰὲν δ᾿ ἀξός] Partic. ut, Palla circumdata. Hor. 1. Sermon. 2. 92.
 Ad talos stola demissa, & circumdata palla Plurima, &c.
Virtus circumdata. Sil. lib. 15. 370. Metonymia, pro Homini bus virtute præditis.
Armis circumdatus, Armatus. Virg. 9. Æn. 462.
CIRCUMDANDUS, a, um. [αἰὲν δ᾿ ἀξιό] Partic. ut, Ferulæ circumdandæ. Cels. lib. 8. cap. 10. Quinto die idem faciendum: ferulæque circumdandæ. De ferulis autem chirurgorum vide in dictione ACCOMMODO.
CIRCUMDOLRO, Ære. Cæsar. Aurel. Acut. 2. 14. Spiratio circumdolens & frequens.
CIRCUMDÖLO, [αἰὲν δ᾿ ἀλξίος] Ære. Plin. lib. 16. cap. 32. Sed maxime mirum, Antandri platanus etiam circumdolatibus lateribus restibus sponte facta.
CIRCUMDÜCO, xi, Ærum, [αἰὲν δ᾿ ὄω] Ære. Notæ significationis. Plaut. Mil. 2. 2. 66. Aliquos mitte, circumduce exercitum. Plin. lib. 22. cap. 25. Si furunculum quis circumducat.
 Aliquem telis undique circumducere. Curt. lib. 4. 6. 26. Sed V. not. Freinsh. Aratum circumducere. Cic. 2. Philipp. 102. Casillum Coloniam deduxisti, qui erat paucis annis ante deducta: ut vexillum videres, & aratum circumduceres.
Litteras circumducere. Suet. Aug. cap. 87. Nec ab extrema parte verbum abundantes litteras in alterum transfert, sed ibidem statim subjicit, circumducatque. V. ibi Interpr.
Circumducere, cum duobus accusativis. Plaut. Mostel. 3. 2. 155. Eho istum puer circumducere hæcæ ædes.
Circumducere, per translationem, pro Abolere, delere, & abrogare. Paulus D. de re indic. in l. acta, Acta apud se habita si partes consentiant, & judex hoc permisit, potest jubere ea de circumduci nisi vel negotium, vel lis terminata est. Ulpianus de judiciis in l. & post editum. Quod si is qui editum peremptorium impetravit, ab hæc de cognitionis, si vero adversus quem impetratum est adit, tunc circumducendum erit editum peremptorium.
Cognitionem circumducere. Ulpian. in l. divi fratres. D. de liberali causa, Recte atque ordine judices puto facturos, si hanc formam fuerint consecuti; ut ubi deest is qui in servitutum petit, electionem adversarii derant, utrum malit cognitionem circumduci: an audita causa sententiam proferri.
Circumducere aliquem per dolos, Fallere. Plaut. Pseud. 1. 5. 16.
Circumducere aliquem argento. Plaut. Pseud. 1. 5. 16. Te velle amantem argento circumducere.
CIRCUMDUCTUS, a, um. Partic. [αἰὲν δ᾿ ὄω] Plaut. Pœnul. 5. 2. 16. Numnam ita balines, circumductus pallio?
CIRCUMDUCTIO, [αἰὲν δ᾿ ὄω] Actus ipse circumducendi. ut, Sphæræ circumductio. Hygin. Astron. 1. 2. & 3. V. etiam Vitruv. 8. cap. ult.
Circumductio etiam pro Amplificatione ponitur a Quintil. 9. 4. p. 866.
Circumductio, [ἀπατη] Deceptio. Plaut. Capt. Grex. 3. Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.
CIRCUMDUCTUS, Æs. m. Idem. Quintil. 1. 10. Deducent eodem circumductu.
CIRCUMDUCTOR, Æris. m. Tertull. advers. Valent. cap. 10.
CIRCUMEO, [αἰὲν δ᾿ ὄω] vel ablati M, CIRCUBO, vel CIRCUBO, Ivi, itum, Ære. Cæsar. 7. Bell. Gall. 87. Equitum se partem sequi, partem circuire. Ubi in emendatis codd. legitur, Partem circuire exteriores munitiones. Liv. 1. 9. Sed ipse Romulus circuibat, docebatque &c.
Aliquos circuire, ut faciant aliquid. Cic. 14. Att. 21. i. e. Ambire, Prensare.
Aures circuit fonus. Stat. 4. Silv. 4. 26.
 — inde fonus geminas mihi circuit aures.
Caput circuire hederæ. De eo dici solet, qui est poeta doctus. Propert. lib. 2. 5. 26.
 Cujus non hederæ circuire caput.

Comu aciei circuire. Cic. 10. Fam. 30. Itaque quum equites nostrum cornu circuire vellent, recipere me coepi.
Fluctibus belli circuire. Cic. 13. Philipp. 20. Qui se totius belli fluctibus circuire quam illum aut egredi, aut progredi maluit.
Metam circuire orbe spatioso. Ovid. 3. Amor. 2. 69.
 Me miserum, metam spatioso circuit orbe.
Meta circuirenda. Ovid. 3. de Arte Am. 196.
 Spectentur tepido maculate sanguine arenæ,
 Metaque ferventi circuirenda rota.
Munitiones circuire. Cæsar. 7. Bell. Gall. 87. 8.
Muro lateritio urbem circuire. Messal. Corvin. p. 18. [An Circummunire?
Predia circuire, Inspiciendi causa, de eo qui in possessionem iret. Cic. pro Cæcina. 94.
Circuire per. Plaut. Afin. 3. 3. 152. Illac per hortum circuit clam.
CIRCUMIENS, vel CIRCUMIENS, euntis. Parric. Ovid. 1. de Pont. 2. 20.
 His eques instructus perterrita moenia loltrat,
 More lupi clausas circueuntis oves.
CIRCUITUS, [περιουδός] Adj. Circumductus. Sen. Med. v. 98. Orbem circuitis cornibus vallo.
Castra circuire. Cæsar. 7. Bell. Gall. 25. Equites, circuitis hostium castris, Cæsso renuntiaverunt, &c.
Rostro circuire. Cic. Fragm. pro Cornel. 1. Circuitis rostris ejicerentur lapidibus homines.
Templa circuire. Suet. Neron. 19.
Triolinium circuire. Idem Claud. 8.
CIRCUITUS, vel CIRCUMITUS, Æs. m. [αἰὲν δ᾿ ὄω, περιουδός, περιουδός] Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Circuitus enim Solis orbium quinque dicitur LX, & CCC, quarta fere diei parte addita, conversionem constans annuum.
Febrium circuitus. Cels. lib. 3. cap. 5. Sed tertianarum quartanarumque, quarum & certus circuitus est, & finis integer est, & quia liberaliter quieta tempora sunt, expeditior ratio est.
Longiore circuitu redeunt febres. Cels. lib. 3. cap. 2. Interdum etiam longiore circuitu quedam redeunt: sed id raro evenit. De febribus.
Orationis circuitus. Cic. in Orat. 204. In quo quæsitum est, in totene circuitu illo orationis, quem Græci περιουδός, nos tum ambitum, tum circuitum, tum comprehensionem, aut continuationem, aut circumscriptionem dicimus: an in principis solum, an in extremis, an in utraque parte numerus tenendus sit.
Orbis circuitus sapientissimus & optimus. Cic. de Univerf. 28. Nox igitur & dies ad hunc modum, & ob has generata causas, unum circuitum orbis efficit, sapientissimum atque optimum.
Verborum circuitus, conglutinatique. Cic. in Orat. 78.
Verborum circuitus brevior aut longior. Cic. 3. de Orat. 189.
Major circuitus. Curt. 4. 16. 7. Sed majore, & ob id tutiore, circuitu Tigrin superat.
Naturalis numerorum circuitus. Cic. de Somn. Scip. 3.
Claudi circuitu Locus dicitur. Quintil. lib. 1. cap. 80. Ergo etiam id fieri potest, ut majore circuitu minor loci amplitudo claudatur.
Conficere circuitum verborum. Cic. 3. de Orat. 296. Itaque illi veteres sicut hodie etiam nonnulli videmus, quam circuitum & quasi orbem verborum conficere non possent, &c.
Pererrare omnem circuitum. Virg. 11. Æn. 767.
Petere gloriam circuitu, quæ ad manum posita est. Curt. 9. 3. 14.
Pervenire circuitu ad aliquid. Quintil. lib. 5. cap. 7.
CIRCUMITIO, vel CIRCUMITIO, Æris. f. [περιουδός] Liv. 3. 6. extr. Circuitio ac cura Ædilium plebis erat, ad eos summa rerum ac majestas Consulâris imperii venerat.
Verborum circuitio, Ambages. Ter. And. 1. 2. 31.
 Ita aperte ipsam rem modo loquutus, nihil circuitione usus es.
Circuitio, Figura Rhetorum. Auct. ad Herenn. lib. 4. 43. Circuitio est oratio rem simplicem assumpta circumscriptores eloquutione.
CIRCUTOR, Æris. m. [αἰὲν δ᾿ ὄω] Circitores (ut ait Ulpian. de Instit. act. l. quicunque. §. fed etiam eos) vulgo appellati, Quibus vestitarii, vel lintearii vestem datam circumferendam, & distrahendam. In Pand. Flor. legitur Circitores.
Circitores etiam erant, qui a Triumviris, aut a Præfecto vigillum constituti urbem noctu circumbant, ad extinguenda incendia, & arrendos fures. Sunt & Circitores, vel Circitores, de quibus lib. 3. de Re Mil. cap. 8. Vegetius, Idoneos, inquit, & probatissimos Tribuni eligunt, qui vigiliâs circumeant, ut renuntient si emerferit culpa, quos circitores appellant, nunc militiæ factus est gradus, & circitores vocantur. Alciati.
CIRCUMEQUITO, [περιουδός] Ære. Liv. 10. 34. Ne quam occultam in fraudem incautus rueret, duas turnas sociorum Latini nominis circumequitare mœnia, atque explorare omnia jubet.
CIRCUMFERO, fers, tili, latum, [περιφέρω] ferre. Circum portare. Cic. 4. Verr. 104. Quæso codicem circumfer, ostende.
Inspiciendi causa circumferre aliquid. Cic. pro Corn. Balbo 11.
Acies oculorum huc atque huc circumferre. Virg. 12. Æn. 558.
 Huc atque illuc acies circumtulit, aspicit urbem.
Arma circumferre. Flor. 3. 12. pr. Romanus populus orbe toto arma circumtulit.
Bellum circumferre. Tacit. 13. Ann. 37. Et exemplo hostium circumferre bellum coactus.
Clypeum circumferre. Curt. 9. 5. 1. Jamque lævam, qua clypeum ad ictus circumferrebat lassaverat.
Lumina alicubi circumferre. Sil. lib. 17. 518.
Oculos circumferre. Liv. 21. 44. pr. Quocumque circumtulit oculos, plena omnia video animorum & roboris.
Oculos circumferre rebus aliquibus spectandis. Sil. lib. 11. 263.
Oscula circumferre alicui. Valer. 7. Argon. 123.
Querelas. Liv. Hæ querelæ domos primum nobilium circumlatæ, celebrataque sermonibus.
Se circumferre. Plaut. Merc. Gradus gradit, emittit oculos, circumferre se, obspicit verticem. [Si Plauti hæc sunt, Cervicem legendum est.
Terrore circumferre. Tacit. 2. Ann. 52. Mazippa levi cum copia incendia, & cædes, & terrore circumferret.
Vultus circumferre. Ovid. 3. Met. 241.
Circumferre, Secum ferre. Suet. in Cæsar. cap. 46. In expeditionibus

teffellata & feftilia pavimenta circumtuliffe. Idem in Domit. 10. Quod depictum orbem terrarum in membrana, concionemque regum ac ducum ex Tito Livio circumferret.

Circumferre, pro Purgare, luſtrare, propterea quod qui luſtrant, eum, quem luſtrant, ſæpe aliquid circumferentes, circumcunt: unde & luſtrare, circuire eſt. Inde & περιφερειαν apud Græcos, & περιφερειαν, & περιφερειαν dicuntur. Plaut. 2. 2. 144. Quin tu illanc jubes proceritiam circumferri. Virgil. 6. Æn. 229.

Idem ter focios pura circumtulit unda. Ubi Servius; Circumtulit, Purgavit. Antiquum verbum eſt. Plaut. 2. 42. Frag. Pro larvato te circumferam. i. e. Purgabo. Nam luſtratio a circumlatione dicta eſt, vel tadæ vel ſulſoris. Juven. 2. Sat. 158. — ſi qua darentur Sulfura cum tadis.

Circumferri, Vulgo ferri. Quintil. lib. 2. cap. 15. Hæc opinio originem ab Iſocrate (ſi tamen re vera ars quæ circumferitur ejus eſt) duxit.

Circumferre prædicatione. Plin. 3. Epilt. 11. Inde etiam meum meritum, ut verâ, ita ſupra meritum prædicatione circumferret.

Circumfert aliquid fama. Plin. 3. Epilt. 16. Quum interim illud quidem ingens fama, hæc nulla circumfert.

Circumferri cum avorum memoria, Celebrari. Columel. lib. 8. cap. 16. Et jam cum avorum memoria circumferitur Philippi factum atque dictum.

Sol circumferitur. Cic. 3. de Orat. 76. Incoluntibus ac ſalutis omnium cauſa videmus hunc flatum eſſe hujus totius mundi atque naturæ, rotundum ut cælum, terraque ut media ſit, eaque ſua vi nutuque teneatur: Sol ut circumferatur, ut accedat ad brumale ſignum, & inde ſenſim aſcendat in diverſam partem, &c.

Ad nutum aliquorum circumferri, pro Nunc huc, nunc illuc inclinare. Curt. lib. 5. 12. 2. Nec mirari hominem mercede conductum omnia habere venalia, ſine pignore, ſine lare, terrarum orbis exulem, accipiente hoſtem, ad nutum licentium circumferri.

Circumferrens, entis. Liv. 2. 10. Circumferrens inde truces minaciter oculos ad proceres. Spolia circumferrens. Curt. 10. 2. 27.

Circumferrentia, æ. f. [περιφερεια] Euclid. 1. Element. Circumferrentia eſt linea circuli, comprehendens circumulum. Sædulum circumferrentia. Apul. Florid. 4. pr.

Circumſclātus, [περιμετρητός] Partic. Plin. lib. 29. cap. 4. Quod ſi ter ſit circumſclātus domui vivus, &c. Circumſclātus & deducta oratio. Quintil. lib. 4. cap. 1. V. Flor. 4. 1. 4.

Circumſclātus, a, um. Quod circumferri poteſt, aut circumferatur, ut, Carcer circumſclātus. Sidon. 2. Epilt. 2. Quendam vivum & circumſclātum carcerem corpulentia facit.

Circumſclatio, õnis. f. ut, Aræ circumſclatio. Tertull. adv. Marc. 4. 12. Circumſclator, õris. m. Tertull. adv. Marc. 1. 19. Ut oſtendam Chriſtum Jeſum non alterius Dei circumſclatorem.

Circumſclermo, [περιμετρητός] ære. Columel. lib. 4. cap. 17. Nam ubi magna vis & incurſus eſt pluviarum, procellarumque, ubi frequentibus aquis vitis labefactatur, ubi præcipitibus chivis velut pendens plurima præſidia deſiderat, ibi quali quadrato circumſclamanda eſt agmine.

Circumſcllecto, xi, xum. [περιμετρητός] ære. Virg. 5. Æn. 131. Conſtituit ſignum navitis pariter, unde reverti Scirent, & longos ubi circumſcllectere curſus. Ubi Servius, Bene uno ſermone, & perfectionem complexus eſt & reverſionem.

Circumſcllexus, a, um. [περιμετρητός] Adj. ut, Secula circumſclflexa. Claud. 6. Conf. Hon. 391. Et Prudent. Apoth. v. 203. Hos omnes quamvis anceps labyrinthus, & crror Circumſclflexus agat.

Circumſclflexus, õs. m. [περιμετρητός] Plin. lib. 8. cap. 11. Ut & ipſos circumſclflexus facili ambient. Sed Chiſſet, & Harduin. ibi legunt Circumſcllexu. Legitur tamen in Edit. Harduin. lib. 6. 34. Cæli circumſclflexus; & 2. 1. Mundi circumſclflexus.

Circumſcllectio, õnis. f. Idem. Macrob. Somn. Scip. 1. 12. pr. Zodiaicum ita lacteus circulus oblique circumſcllectionis occurſu ambiendo complectitur.

Circumſcllari, [περιμετρητός] ære. Undique flare, & ab omni parte. Circumſcllari a ventis invidiæ. Cic. 5. Verr. 98. Sic eſt hic ordo quaproſofrus atque editus in altum, ut ab omnibus ventis invidiæ circumſcllari poſſe videatur.

Circumſclantibus Auftris. Stat. 11. Theb. 42. Circumſcllato, xi, xum. [περιμετρητός] ære. Circum aliquid decurrere. Plin. 5. 29. Cariam circumſcllant. Mæander & Orlinus. Agrum circumſcllavit amnis. Pompon. in l. ergo. D. de acquir. rer. domin. Tribus modis inſula in ſtumine fit: Uno modo, quum agrum qui alvei non fuit, amnis circumſclluit. Altero modo, quum locum qui alvei eſſet, ſiccum relinquit, & circumſclluitur cœpit, &c.

Frontem ignis circumſclluit, i. e. Rubor, qui pudoris ſignum eſt, frontem occupat. Claud. 2. in Conf. Stil. 328. — inſolitus frontem circumſclluit ignis.

Robora circumſclluunt dracones. Lucan. lib. 3. 421. i. e. Circumreptant. Circumſclluere, per translationem, pro Accurrere undique. Plinius, Poſtquam variæ undique gentes circumſclluxere. Circumſclluere, Circumdare. Varro 2. de R. R. cap. 9. Idem lib. 3. cap. 13. Ubi tanta circumſclluit nos cervorum, aprorum, & ceterarum quadrupedum multitudo.

Circumſclluere, [περιμετρητός] Abundare. Cic. in Parad. 1. Quippe quum viderem homines his rebis circumſclluentes, ea tamen deſiderare maxime quibus abundarent. Curt. lib. 10. 2. 22. Secundis rebis quæ circumſclluunt, vos inſanire cœpiſtis, obliuſi ſtatus ejus, quem beneficio exulſiſtis meo.

Circumſclluere omnifariam. V. omnifariam. Copiis omnibus circumſclluere. Cic. de Amicit. 52. Quis eſt, pro deũm fidem atque hominum! qui velit ut neque diligit quenquam, nec ipſe ab ullo diligitur, circumſclluere omnibus copiis, atque in omnium abundantia vivere?

Circumſclluere atque abundare. Cic. 5. Verr. 9. Ilum rubore omnibus, undique ereptis, impune eludentem, circumſclluere atque abundare? Circumſclluere, per metaphoram, tranſfertur ad animum. Curt. lib. 8. 8. 12. Inſatiabilis autem avaritia eſt, adhuc implere velle quod jam circumſclluit.

Circumſclluens, entis. [περιμετρητός] Partic. ut, Circumſclluens amnis oppidum.

Exercitus circumſclluens. Cic. pro Muren. 49. de Catilina, Circumſclluentem colorum Arretinorum & Fæſulanorum exercitum. Gloria circumſclluens. Cic. 2. Att. 21. Itaque ille amicus noſter inſolens inſamiam, ſemper in laude verſatus, circumſclluens gloria, deformatus corpore, fractus animo, quo fe conſerat neſcit.

Oratio circumſclluens & redundans. Cic. de Clar. Orat. 203. Incitata & volubilis, nec ea redundans tamen, nec circumſclluens oratio.

Circumſclludus, a, um. [περιμετρητός] Adj. Plin. lib. 3. cap. 66. Tellus medio ambitu præſcincta circumſclludo mari. Amnis circumſclludus. Ovid. 15. Met. 739.

Scinditur in geminas partes circumſclludus amnis. Infula. Ovid. 1. Met. 30. De Oceano, qui terram ambit. Humilis circumſclluda, ſignificatio paſſiva; i. e. Quam aqua circumſclluit. Ovid. 15. Met. 624.

περιμετρητός Dionyl. de Situ orbis. H. St. Mens circumſclluda Lony. Claud. Conf. Prob. 40. — virtutibus ille.

Fortunam domuit, nunquamque levantibus alte Intumuit rebus: ſed mens circumſclluda luxu Noverat intactum vitio fervare vigorem. Circumſclluda, i. e. Undique circumſclludata.

Urbs circumſclluda ponto. Valer. Flacc. lib. 5. 442. Circumſclludio, õdi, õſſum, [περιμετρητός] ære. Notum eſt verbum. Plin. lib. 17. cap. 18. Circumſcllud autem omnibus annis a ſolſticio duum cubitorum ſcrobe bipedali altitudine. Platanos circumſcllodere. Sen. Epilt. 12. V. Etiam Caton. de R. R. cap. 161. Columel. lib. 5. cap. 9. hoc verbo utitur in quarta conjugatione, Olivetum debet bidentibus alte circumſcllodiri.

Circumſclloſſor, õris. m. [περιμετρητός] Plin. lib. 17. cap. 24. Aut circumſclloſſor injurioſo iſctu verberavit.

Circumſclloſſura, æ. f. [περιμετρητός] Plin. lib. 17. cap. 26. Cupreſſus aſpernatur circumſclloſſuram, a, um. [περιμετρητός] Qui circum ſorum ſpatia venditans aliquid, aut emens, aut ſcicſcitans, aut tempus inanerit tenens. Cic. pro Cluent. 40. Tum repente Anconitanum quendam L. Clodionum, pharmacopolam circumſclloraneum, qui caſu tum Larinum veniſſet, aggreditur. Pharmacopola circumſclloraneus, Qui fora multa multorum oppidorum circuit, & pharmaca venditat. Et apud Tranquil. in Vitell. cap. 10. Circumſclloraneus lanſiſta; i. e. Qui in foris verſatur & diſcurrit, ut gladiatores vel emat, vel munerarius vendat.

Æs circumſclloraneus, pro Fœneratio. V. Æs, æris. Domus circumſclloranea apud Apul. 4. Aur. Afri. p. 148. pro Ea quæ mobilis & ambulatoria eſt, facilis ad circumſcllorandum. V. Elmenhorſt. Ind. Apul.

Homines circumſclloraneos Græci ἀργαίους appellant, a Græca diſtione ἀργός, quod forum ſignificat; unde Latini hujusmodi leves homines, Scurrales, circulatores, & ridiculos, circumſclloraneos vocant. Mofellanus in Annotationibus quas in cap. 3. lib. 17. Noct. Atticarum Gellii ſcripſit.

Hoſtiae circumſclloranæ dicuntur, non tam Quæ circum fora, quam Quæ circum agros & urbes in ambarvali ſacrificio circumferuntur, a Circumferendo dictæ.

Medici circumſclloranei. I. tria onera. D. de excuſ. tut. Grammatici, ſophiſtæ, rhetores, medici, qui περιμετρητός, h. e. Circumſclloranei, vocantur, ut a reliquis muneribus, ſicæ tutelæ & cura vacationem habent. V. A. Auguſt. lib. ſingul. ad Modeſt. in hunc locum.

Mendicabulum circumſclloraneum. Apul. 9. Met. p. 270. Et cymbalis circumſclloraneum mendicabulum productor ad viam. V. ibi Interpr.

Circumſclloro, [περιμετρητός] ære. Inde Circumſclloratus, a, um. [περιμετρητός] Plin. lib. 17. cap. 27. Stipite ab ima parte circumſcllorato.

Circumſclloroſſor, Circumſclloroſſura. In Circumſcllorodio. Circumſclloroſſus, a, um, ut, Colles circumſcllorati. Ammian. 29. 4. Turbo circumſclloroſſus. Idem 22. 8. Immobiles turbine circumſcllorato.

Circumſclloroſſus, i. n. Apul. 9. Met. p. 368. Circumſclloroſſus ejus abominata. Alii legunt Crucifragium. Elmenh. Crurum ei fragium abominata. pag. 227.

Circumſclloroſſo, [περιμετρητός] ære. Cato cap. 26. Privas ſcopulas in dolia facito habeas illi rei, quis labia dolorum circumſclloroſſus.

Circumſclloroſſus, i. n. ſine ſupino [περιμετρητός] ære. Plin. lib. 2. cap. 37. Hominum quoque capita, veſpertinis horis magno præſagio circumſclloroſſus.

Circumſclloroſſus, õdi, õſſum, [περιμετρητός] ære. Circumſclloroſſus aſpergere. Ovid. 5. Faſt. 582.

Gens ſuit & campis, & equis, & tuta ſagittis, Et circumſclloroſſus inſvia ſtuminibus.

Corpora pruinis, aut nivibus circumſclloroſſa. Virg. 3. Georg. 368. Febris circumſclloroſſa roſis, Ægri ſcil. lautioris. Martial. lib. 12. 17. Imber circumſclloroſſus. Claud. de Nilo 26.

Nubes. Virg. 1. Æn. 590. Tempeltaſta circumſclloroſſiſſa terram. Sil. lib. 7. 723.

Terra circumſclloroſſa mari Atlantico; h. e. Quam circumſclloroſſa mare. Cic. in Somn. Scip. 15.

Super circumſclloroſſa. Lucret. lib. 1. 40. Hunc tu diva tuo recubantem corpore ſancto Circumſclloroſſa ſuper, &c.

Circumſclloroſſiſſus dicitur lacſervens. Plin. lib. 28. cap. 9. Quum fervet, nec circumſclloroſſiſſus, præſtat cyathus argenteus cum frigida aqua demiſſus. Circumſclloroſſiſſus ad aliquid. Cato cap. 93. Olea ſi fructum non fert, ablaqueato: poſtea tramentum circumſclloroſſiſſus: poſtea amurcam cum aqua commiſceto æquas partes: deinde ad oleam circumſclloroſſiſſus.

Circumſclloroſſiſſus aer terram. Cic. 2. de Nat. Deor. 17. i. e. Ambient & circumdat. Ovid. 1. Met. 12.

Nec circumſclloroſſiſſus pendeat in aere tellus. Anima circumſclloroſſiſſus aliquid. Cic. de Univ. 16. Neque erant anima circumſclloroſſiſſa extrema mundi, ut reſpirationem requirent. Al. Ære. Armis. Irruimus, denſis & circumſclloroſſiſſis armis. Virg. 2. Æn. 383.

Caligine circumſclloroſſus. Cic. 1. Tuſc. 45. Præcipue vero fruenter ea, qui tum etiam quum hæc terras incolentes circumſclloroſſiſſus erant caligine, tamæ acie mentis diſpicere cupiebant.

Copiis præſclloroſſus circumſclloroſſus. Cic. pro Milon. 72. Quod vero in illo

illo loco, atque in illis publicorum prædiorum copiis circumfusos fedet.
 Corona circumfusi chori. Claud. in præm. 6. Conf. Hon. 16.
 Corona circumfundit. Circumdari hominum multitudine. Sil. lib. 7. 308.
 Flore alicuius ordinis undique circumfusos. Plin. in Paneg. cap. 23. pr.
 Neque enim stipatis fatellitum manu, sed circumfusos undique nunc Senatus, nunc æquestris ordinis flore, &c.
 Frequentia circumfusi omnis generis hominum. Liv. lib. 27. cap. 51. pr.
 Et Cic. 3. Tusc. Quod fe classe hostium circumfusos viderent.
 Libris circumfusos. Cic. 3. de Fin. 7. Vidi in bibliotheca fedentem, multis circumfusos Stoicorum libris.
 Luce circumfusos. Cic. 4. Acad. 47. Adversantur enim primum quod parum defugit animos, & intendunt in ea quæ perspicua sunt, ut quanta ea luce circumfusa sunt, possint agnoscere.
 Tenebris circumfusos. Stat. 10. Theb. 553.
 Arma circumfusa. Quintil. lib. 2. cap. 20. Nonnunquam, ut in iudicio Miloniano, inter circumfusa militum arma dicendum est.
 Hostes circumfusi. Liv. 4. 46. Castraque eo die ægre retenta, postero die circumfusos jam magna ex parte hostibus, per averfam portam fuga turpi deseruntur.
 Molestiæ undique circumfusæ, Circumfusi pavores. Cic. 5. Tusc. 121. Nostris quidem acerbissimis doloribus, varisque, & undique circumfusis molestiis, alia nulla potuit inveniri levatio.
 Multitudo circumfusa. Virg. 2. Æn. 64.
 Multitudo alicui circumfunditur. Liv. 22. 14. extr. Hæc velut concionanti Minucio circumfundebatur Tribunorum, equitumque Romanorum multitudo, &c. Sic idem, Et circumfusa Consuli multitudo, & Consul multitudinem circumfusus.
 Satelles circumfusos. Ovid. 14. Met. 354. i. e. Circumfusi satellites.
 Turba circumfusa duci. Lucan. lib. 5. 680.
 Inclusus Circumfusus videtur tanquam contraria posuisse Liv. 3. Bell. Pun. Non tantum eo inquam, quod inclusi adversus circumfusos, sed etiam quod festi cum recentibus ac vegetis pugnant.
 Circumfundere alicui. Ovid. 3. Met. 180.
 — circumfusæque Dianam Corporibus texere suis. De Nymphis, quæ viso Actæone, circumfuderunt Dianam. Nisi accusativum referas ad verbum, texere. Circumfundi alicui. Ovid. 4. Met. 360.
 Et nunc hac juveni, nunc circumfunditur illac.
 CIRCUMGËLO, are. Terull. de Anima cap. 23. Quod germina mortale ei circumgelaverint corpus.
 CIRCUMGELATUS, a, um. [περιγελάσθαι] Partic. Plin. lib. 13. cap. 22. Sed qui circumgelatus videri possit.
 CIRCUMGËMO, ui, itum, [περιγεμώσθαι] Ære. Hor. Epod. 16. 51.
 Nec vespertinus circumgemit ursus ovile.
 CIRCUMGROSSO, [περιγεγρόσθαι] Ære. Cic. 1. Q. frat. 2. Nam eam quoque epistolam T. Catienu circumgelat. Et Apul. 8. Met. p. 213. Circumgeitantibus Deam adambulabat.
 CIRCUMGLÔBO, [περιγεγλόσθαι] Ære. Plin. lib. 9. cap. 47. Adeoque nihil non gignitur in mari, ut cauponarum etiam æstiva animalia, pernici molesta saltu, aut hæc capillus maxime celat, existant: & circumglobata esca sæpe extrahantur. i. e. Collecta circumefcam. Pulices & pediculos intelligit.
 CIRCUMGREDIOR, gressus sum, [περιγεγρόσθαι] Ædi. Tacit. lib. 12. Ann. 28. Illi metu ne hinc Romanus, inde Cherusci, cum quæis æternum discordant, circumgredenter, legatos in urbem & obsides misere.
 CIRCUMGRESSUS, ùs. m. Ammian. 22. 2. Ob rapidos circumgressus aeris. Et cap. 8. Palus amplissima circumgressus.
 CIRCUMHABITATOR, òris. m. Vicinus, accola. Gloss. Gr. Lat. περιημῶν, circumhabitatores.
 CIRCUMHUMATUS, a, um. Ammian. 22. 12. Corpora circumhumata statuit inde transferri.
 CIRCUMJACEO, [περιγεγνάσθαι] Ære. Liv. 37. Nam & Lycaonia, & Phrygia utraque, & Pisidia omnis, & Chersonesus, quæque circumjacent Europe, in vestra fuit potestate.
 CIRCUMJICIO, cæi, ectum, [περιγεγύθαι] Ære. a Jacio compositum: quod & Circumjacio dicitur. Liv. 38. 18. Postquam lato latere nudato circumjacere haitas in venientem ex transverso hostem conati sunt.
 Circumjicere, pro Circum ædificare. ut Circumjicere vallum. Liv. 35. 4. Totius agminis farcinas in medium conjici jussit, & triarios vallum circumjicere.
 Circumjicere, Circumdare & amplecti, auctore Budæo. ut Extremitatem cæli circumjicere. Cic. de Univ. 23. Sic animus a medio profectus extremitatem cæli a suprema regione rotundo ambitu circumjicit, seseque vestans, divinitus sempiternæ, sapientisque vite induxit exordium.
 CIRCUMJECTUS, a, um. Partic. [περικεράμβηθαι] Circum positus. Plin. lib. 23. cap. 1. Hoc quoque distat orbis medius, & mittit plaga a circumjectis.
 Ædificia muris circumjecta. Liv. 9. 28.
 Campi circumjecti, pro Circumjacentes. Liv. lib. 31. cap. 24. extr. Templum Herculis, gymnasiūque, & lucus erat circumjectus. Multitudo circumjecta mœnibus. Cæf. 2. Bell. Gall. 6.
 CIRCUMJECTUS, ùs. m. [περικεράμβηθαι] Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Qui terram tenero circumjectu amplectitur. Alias, Circumjectu. Plin. lib. 11. cap. 51. In theatrorum orchestris scobe aut arena superjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, dolis etiam indicibus.
 CIRCUMJECTUS, ònis. f. Idem. Arnobius 2. p. 73. de animabus: Habitare justæ sunt has partes, & humani corporis circumjectione vestiri.
 CIRCUMLAMBO, [περιγεγλώσθαι] Ære. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed supradictis capillamentis tenuitate. Ceteris ad circumlambenda ora.
 CIRCUMLEATUS, V. CIRCUMFERO.
 CIRCUMLIGO, [περιγεγλώσθαι] Ære. Plin. lib. 17. cap. 11. Proderit totas cæspite circumligari. Liv. 21. 8. Id sicur in pilo quadratum stupa circumligabant, lineabantque pice.
 Aliquem umbra circumligare. Stat. 8. Theb. 676.
 — flammiger ales olori
 Imminet, & magna trepidum circumligat umbra,
 Aliquam ulnis circumligare. Stat. 1. Achill. 172.
 — exceptamque avidis circumligat ulnis.

Angui circumligatus. Cic. 2. de Divin. 66. De ipso Rofcio potest illud quidem esse falsum, ut circumligatus fuerit angui.
 CIRCUMLINIO, ùvi, itum, [περιγεγλώσθαι] Ære. Circum ungere, vel fricare, aut aliquid leviter digito aut aliquo instrumento alicui rei circuminducere, & molliter ac teneri circum imprimere, non autem crasse. Per translationem usitur Quintil. lib. 12. Institutionum cap. 9. At quidam, etiam si forte susceperunt negotia paulo ad dicendum tenuiora, extrinsecus adductis ea rebus circumliniunt: ac si defecerint alia, &c. Unde ducta sit hæc translatio, intelligi potest ex eodem lib. 8. cap. 5. pag. 727. Nec pictura in qua nihil circumliniuntum est, eminet. Al. Circumlitum.
 CIRCUMLINIO, ùvi, òvi, ùvi, itum, [περιγεγλώσθαι] Ære. Circumcirca leviter inducere. Evul. lib. 12. cap. 43. Et circumlinito lato paleato. Plin. lib. 21. cap. 14. Circumlini alveos fimo bubulo, utilissimum. Oculum circumlinire. Plin. 6. Epist. 2.
 CIRCUMLIVUS, a, um. Partic. [περιγεγλώσθαι] Plin. lib. 29. cap. 4. Sed & alios ad hunc fervant utrum in oleo aut luto circumlitos. Auro circumlitos. Ovid. 11. Met. 136.
 Neve male optato maneat circumlitos auro, &c. De Mida.
 Cera circumlitos. Cic. 1. Tusc. 108.
 Fuco corpora nullo circumlita. Lucret. lib. 2. 744.
 Musco saxa circumlita. Hor. 1. Epist. 10. 7.
 CIRCUMLITIO, ònis. f. [περιγεγλώσθαι] Plin. lib. 35. cap. 11. Hic est Nicias, de quo dicebat Praxiteles, interrogatus quæ maxime opera sua probavit in marmoribus, quibus Nicias manum admovisset: tantum circumlitioni ejus tribuebat. Utitur & Sen. Epist. 87.
 CIRCUMLOQUUTIO, ònis. V. PERIPHERASIS.
 CIRCUMLUO, ui, [περικεράμβηθαι] Ære. Liv. 25. 11. Quo in peninsulae modum pars major circumluitur. Et Tacit. 4. Hist. 12. 3. Rhenus annis tertium ac latera circumluit.
 CIRCUMLUVIO, ònis. f. [περικεράμβηθαι] Cic. 1. de Orat. 173. Gentilitatem, agnationum, alluvionum, circumluvionum, &c. jura.
 CIRCUMLUVIUM, i. n. Jus prædiorum. Festus. V. Iidor. 14. 8.
 CIRCUMMITTO, ùvi, ùvi, itum, [περικεράμβηθαι] Ære. Liv. 4. 18. Veniens multitudine abundans, qui inter dimicationem castra Romana aggredirentur, post montes circummittit. Et Cæf. 7. Bell. Gall. 63. Legationes in omnes partes circummittuntur.
 CIRCUMMISSUS, a, um. Partic. Cæf. 1. Bell. Civil. 12. Quod oppidum Actius cohortibus introductis tenebat, delectum totum Piceno, circummissis Senatoribus, habebat.
 Legiones circummissæ. Cæf. 3. Bell. Civil. 55.
 Præcones circummissi. Idem 5. Bell. Gall. 51.
 CIRCUMMULCRO, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 28. cap. 3. Ex qua familia legatus Evagon nomine, a Consulibus Romæ in dolium serpentium conjunctus experimenti causa, circummulcentibus linguis, miraculum præbuit.
 CIRCUMMUNIO, [περικεράμβηθαι] Ære. Columel. de Arboribus, cap. 18. Prius quam pomarium constitutas, quam magnum habere voles, circummunito materia aut fossa.
 Oppidum circummunire. Cæf. 1. Bell. Civil. 18. Oppidum vallo castellicque circummunire instituit.
 CIRCUMMUNITUS, a, um. [περικεράμβηθαι] Partic. Cæf. 1. Bell. Civil. 84. Nunc vero pene ut feras circummunitos prohiberi aqua, prohiberi ingressu.
 Castellis circummuniti. Cæf. 2. Bell. Gall. 30.
 CIRCUMMUNITIO, ònis. f. [περικεράμβηθαι] Cæf. 1. Bell. Civil. 19. Idne fieri posset, obsidione, oppidique circummunitio habebat.
 CIRCUMMURANUS, a, um. ut, Bella circummurana. Ammian. 14. 14. Populus Romanus annis fere trecentis circummurana pertulit bella. Conf. 21. 25.
 CIRCUMNASCOR, èris, ætus sum, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 2. cap. 103. Lacus Sinnaus in Asia, circumnascente abstinio inficirur.
 CIRCUMNAVIGO, [περικεράμβηθαι] Ære. Patere. lib. 2. 106. 3. Classis quæ Oceani circumnavigaverat sinus.
 CIRCUMNECTO, xui, xum, [περικεράμβηθαι] Ære. Laet. De opif. Dei cap. 14. An aliquis enarrare se putat posse, quid utilitatis, quid effectus habeat tenuis membrana illa perlucens, qua circumnectitur alvus ac tegitur? Sidera circumnectere. Sen. Quæst. Nat. 1. 2. pr. Fulgor, qui sidera circumnectit.
 CIRCUMNEXUS, a, um. Partic. Ammian. 19. 7. Flammis conjunctis undique circumnexus elephantis.
 CIRCUMOBROUO, ui, ùtum, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 19. cap. 5. Consert alterna folia circumobruere.
 CIRCUMOFFIGO, Ære. Cato de R. R. 48. Furcas circumoffigito. V. seq. CIRCUMOPERIO, Ære. Cato de R. R. 76. Pruna insuper, & circumoperito. [Hoc & superius verbum rectius divise scribitur.]
 CIRCUMPADANUS, a, um. Adj. a Padus; Qui habitat in circum Padis. Liv. 21. 35. Consistere jussit militibus Italiam orientat, subiectoque Alpibus montibus circumpadanos campos. Plin. lib. 14. cap. 20. Liguria maxime, circumpadanisque multis utilitas.
 CIRCUMPANGO, ègi, actum, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 17. cap. 13. Ramis terra circumpanctis. At Herod. ex MSS. legit Circumpartis.
 CIRCUMPATIO, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 12. cap. 14. Aliubi area circumpavita.
 CIRCUMPÈDES, [περικεράμβηθαι] Ære. Plin. lib. 17. cap. 13. Verr. 92. Servos artifices pupilli quam haberet domi, circumpedes autem homines formosos & literatos, suos esse dicebat. Sed rectius divisè scribitur.
 CIRCUMPLECTOR, èris, exus sum, [περικεράμβηθαι] Ære. Cic. de Univ. 23. Undique est ex circumplexus. Plin. lib. 13. cap. 10. Tam vastis arboribus, ut terni requirunt circumplecti.
 Opes circumplexus. Stat. 1. Silv. 5. 44.
 Patrimonium alterius circumplecti. Cic. 13. Philipp. 12. An is non reddet, qui domini patrimonium circumplexus, quasi thesaurum draco, Pompeii servus, libertus Cæsaris, ægi Lucani possessiones occupavit?
 CIRCUMPLECTO, xi, vel xui, xum, Ære. Activa forma Cato de R. R. 21. Foramina laminis circumplectito. Et Plaut. Afin. 3. 3. 106. Meum collum circumplectite.
 CIRCUMPLEXUS, a, um. Partic. [περικεράμβηθαι] Partic. passive acceptum. Gellius lib. 15. Noct. Attic. cap. 1. In eo igitur libro scriptum inveni, &c. turrim ligneam defendendi gratia fructam, quam ex omni latere circum-

circumplexa igni foret, ardere non quisse, quod ab Archelao alumine obliata fuisse.

CIRCUMPLEXUS, ūs. m. [περιπλοῦς] Plin. lib. 10. cap. 63. Lacertæ, ut ea quæ sine pedibus sunt, circumplexu Venerem novere.

CIRCUMPLICO, [περιπλοῖκα] Ære. Circumnectere. Cic. 1. de Divin. 79. Experrecta nutrix animadvertit puerum dormientem circumplicatum serpentes amplexu. Ibid. 49. Tum visam belluam vastam & immanem circumplicatam serpentibus. Cic. 2. de Divin. 62. Qui cum ad eum retulisset, quasi ostentum, quod anguis domi veterem circumpectus fuisse, Tum esset, inquit, ostentum, si anguem veteris circumplicavisset.

CIRCUMPONO, pōsi, ūm, [περιπνῶμι] Ære. notæ significationis. Plin. lib. 17. cap. 28. Stramentis antea circumpositis. Piper circumponere cautilis. Hor. 2. Serm. 4. 74.

Primus & inveni piper album cum sale nigro Incretum, puris circumposuisse cautilis. CIRCUMPOSITIO, ōnis. f. August. Epist. 199. Auri circumpositio. CIRCUMPOTO, Ære. unde

CIRCUMPOTATIO, ōnis. f. [περιπῶσις] Cic. 2. de Legib. 60. Hæc præterea sunt in legibus de unctura, quibus fervilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio.

CIRCUMRADO, si, ūm, [περιρῶμι] Ære. Plin. lib. 17. cap. 26. Veluti detractio sanguinis circumrasi corticis. Hard. Circumraio. Columel. lib. 4. cap. 29. Hujus traducis si non est facultas, tum detractum videtur quam recentissimum eligitur sarmentum, & leviter circumrafum. V. Celf. 7. 12.

CIRCUMRASIO, ōnis. f. Plin. 17. 26. Circumraio corticis. V. in verbo. CIRCUMRETIO, [περιρῆσις] Ære. Impedire & implicare. Lucret. lib. 5. 1161.

Circumretit enim vis, atque injuria quemque. CIRCUMRETITUS, a, ūm, [περιρῆσιτος] Partic. Cic. 7. Verr. 130. Num ego tibi ullam salutem, ullum perſugium putem, quum te implicatum feveritate judicium, circumretitum frequentia populi Romani esse videam? Et Arnob. 4. p. 151. Hercules pestiferi tegminis circumretitus indagine. Idem lib. 5. p. 186. Martem & Venerem Vulcani esse circumretitos arte.

CIRCUMRODO, si, ūm, [περιρῶσκω] Ære. Plin. lib. 32. cap. 2. Polypum hamos appetere, brachiisque complecti, non morsu, nec prius dimittere, quam escam circumferret. Circumrodere, per translationem. Cic. 4. Att. 5. Quid? etiam (dudum enim circumrodo quod devorandum est) subterpica mihi videbatur esse περιρῶσκω. Hoc est, invitus dico, quod dicendum tamen est. Vereor enim me reprehendas, qui hoc in libro gratiæ causa esse laudam, quæ antea vituperabam. Metaphora ab iis qui circumrodunt quod non libenter comedunt. Significare videtur, Conor sensim perpeti molestiam, quæ tandem devoranda erit. H. St.

Dente circumrodi. Horat. 1. Epist. 18. 82. Dente Theonino quum circumroditur. V. THEON.

CIRCUMROTO, Ære. Apul. 9. Met. p. 222. Machinas similes circumrotari vidi. Cæf. German. fragm. 3. p. 150. Ed. Coburg. de motu, Cæli circumrotat orbem.

CIRCUMSCALPO, pſi, ptum, [περιρῶσκω] Ære. Plin. lib. 20. cap. 5. Radice ejus circumſcalpti dentes dolore liberantur.

CIRCUMSCARIFICO, [περιρῶσκω] Ære. Plin. lib. 22. cap. 23. Pedum clavos circumſcarificatos ferro, mistum ceræ extrahit. Idem lib. 30. cap. 3. Caninus dens sinifer maximus, circumſcarificato eo qui doleat, aut draconis os e spina; item enhydridis. Est autem serpens masculus & albus. Hujus maximo dente circumſcarificant.

CIRCUMSCINDO, ūdi, iſſum, [περιρῶσκω] Ære. Liv. 2. 55. Quo ferocious clamitabat, eo infestius circumſcindere & spoliare licitor.

CIRCUMSCRIBO, pſi, ptum, [περιρῶσκω] Ære. Verbum notæ significationis.

Orbem circumſcribere. Cic. 5. de Fin. 23. Terram circumſcribere furculo, gladio, &c. Plin. lib. 22. cap. 21. Et si terram furculo heliotropii circumſcribat aliquis, negant scorpionem egredi.

Circumſcribere, Conſtituere. ut, Circumſcribere locum habitandi alicui. Cic. in Parad. 2. Exilium autem illis, quibus quasi circumſcriptus est habitandi locus. Subaudi Terribile est.

Curriculum vitæ circumſcriptis nobis natura. Cicero pro C. Rabir. perduel. 30. Terminis circumſcribere & definire. Cic. 1. de Orat. 70. In hoc quidem certe prope idem, nullis ut terminis circumſcribat aut definiat jus suum. Definiri & circumſcribi genus potest. Cic. pro Sext. 97.

Luxuriam circumſcribere utilitate. Plin. lib. 22. cap. 2. Nunc propositum ista confectari non est: nec committemus, ut subjiciendo utiliora, luxuriam utilitate circumſcribamus.

Pars regionibus modicis circumſcripta. Cic. 2. de Orat. 67. Assumamus eam quoque parem, sed ita ut sit circumſcripta modicis regionibus. Sententiam mente circumſcribi. Cic. in Orat. 200. Ante enim circumſcribitur mente sententia, conſtellante verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil est celerius, statim demittit.

Spadium vitæ circumſcriptum est. Cic. pro Arch. 29. Circumſcribere, Decipere, circumvenire. Plin. lib. 7. cap. 40. Vana mortalitas, & ad circumſcribendum ſeipſam ingenioſa, &c. Cic. 14. Philipp. 7. Aut ejiendo vicinos, aut adoleſcentulos circumſcribunt.

Pupillos circumſcribere. Juven. 10. Sat. 222. Testamentum circumſcribere. Plin. 8. Epist. 118. i. e. Fraudem committere circa testamentum.

Ab aliquo circumſcribi. Cic. pro Rosc. Com. 24. Dic nunc te ab Roscio n. s. 1000 circumſcriptum esse, qui tantas, & tam infinitas pecunias, non propter inertiam laboris, sed propter magnificentiam liberalitatis repudiari.

Circumſcribere, Tollere, & expungere. Cic. 4. Verr. 149. Itaque uno genere opinor circumſcribere habetis in animo genus hoc aratorum. Idem 3. Verr. 43. Quamobrem omni tempore Sullano ex accusatione circumſcripto, legatione ejus præclarum cognoscere. i. e. Ablato, exempto. Aſconius interpretatur, Sublato, circumducto, ac prætermiſſo.

Aliquem circumſcribit Senatus, facto ad verſus eum ſenatuſconſulto. Cic. pro Milon. 88. Senatus, credo, Prætorem eum circumſcripſit. In

hujusmodi circumſcriptione ignominia est, & privatio juris. Cic. 7. Att. 8. Si forte Tribunos plebis Senatum impediens, aut populum in-eitans notatus, aut ſenatuſconſulto circumſcriptus, aut ſublatus, aut expulſus fit.

Senatum circumſcribere, aut aliquem privatum. Cic. ad Octav. Cur aut ut ingratum, ingratus, crudeliter, aut immemorem beneficii fui ſcelerare circumſcribis Senatum? i. e. Auferi ei auctoritatem ſtatuenti de ſumma Reipub. & quaſi Senatum e medio Reipub. tollis. Translato est a fabricis aut chirurgis, qui ea quæ ferra amputantur ſunt, circumſcribunt & prædicant. [Nugæ.] Dicitur & Circumducere. Idem 13. Philipp. 19. Senatus in Capitolium, parata de circumſcribendo adoleſcente ſententia Conſularis. h. e. De ejiendo magiſtratu Octavio, & imperio ei abrogando. Budaus.

Fluvio circumſcriptus. Cic. 6. Philipp. 5. Ille ſe fluvio Rubicone cæ mil. circumſcriptum eſſe patitur.

Virgula circumſcribere aliquem. Cic. 8. Philipp. 23. C. Popillius apud majores noſtros, quum ad Antiochum regem legatus miſſus eſſet, & verbis Senatus nuntiatif ut ab Alexandria diſcederet, quum obſidebat: quum tempus illi diſſerret, virgula ſtante circumſcriptif: dixitque, ſe non ante renuntiarum ſenatuſi, niſi prius tibi reſpondiſſet, quid facturus eſſet, quam ex illa circumſcriptione excederet?

CIRCUMSCRIPTUS, a, ūm, [περιρῶσκω] Adj. Plin. 2. Epist. 3. Arguti, certique & circumſcripti verborum ambitus. Bud.

Scientia circumſcripta. Cic. 1. de Orat. 52. Nam ſi quis erit, qui hoc dicat, eſſe quaſdam oratorum proprias ſententias, aque cauſas, & certarum rerum forenſibus cancellis circumſcriptam ſcientiam. Circumſcriptus dolo dicitur, ſui facilitate lapſus. l. 1. d. de minor. Interrogationibus captioſis circumſcripti atque decepti. Cic. 4. Acad. 46. Circumſcripti item dicuntur, velut In ordine redacti, quorumque poſteſtas diminuta eſt. Cornificius ad Her. 4. 30. Demus operam, inquit, Quirites, ne omnino patres conſcripti, circumſcripti putentur. Ex Turneb. Senatus conſulto circumſcriptus. Cic. 7. Att. 8. Senatus conſulto circumſcriptus, aut ſublatus, aut expulſus. V. in ipſo verbo.

Compar. i. e. Brevior & compendioſior. Plin. 1. Epist. 16. ad Septimium, In concionibus idem qui in orationibus eſt, preſtor tantum, & circumſcriptior, & adductor. De Pompeio Saturnino loquitur, qui in ſcribendo ſtudebat brevitate.

CIRCUMSCRIPTA, [περιρῶσκω] Adv. Cic. in Orat. 221. Sed quoniam non modo non frequenter: verumetiam raro in verbis cauſis aut forenſibus circumſcripte numeroſeque dicendum eſt, ſequi videtur, &c. Complecti aliquid circumſcripte. Cic. 2. de Nat. Deor. 147. Depingere circumſcripte. Lactant. 5. 9.

CIRCUMSCRIPTIO, ōnis. f. [περιρῶσκω] ut, Circumſcriptio terræ. Cic. 1. Tuſc. 45. Quum totam terram contueri licebit, ejuſque cum ſitu, formam, circumſcriptionem, tum & habitabiles regiones. Orationis circumſcriptio, pro Periodo. Cic. in Orat. 204. Temporis circumſcriptio. Cic. 1. de Nat. Deor. 21. Sed fuit quadam ab infinito tempore æternitas, quam nulla circumſcriptio temporum metiebatur.

Verborum circumſcriptione quadam comprehendere concludereque ſententiam. Cic. de Clar. Orat. 34. Circumſcriptio, pro Deceptione & fraude. Paulus in l. hæc actio. D. ſi menſor falſum modum dixer. Hæc actio perpetua eſt: quia initium rei, non a circumſcriptione, ſed a ſuſcepto negotio originem accipit. Aperta circumſcriptione aliquid facere. Cic. pro Flacc. 74. Emptiones falſas, prædiorum proſcriptiones cum mulierculis aperta circumſcriptione feciſti.

Adoleſcentium circumſcriptio. Cic. 3. Off. 61. Atque iſte dolus malus etiam legibus erat vindicatus, ut tutela XII Tab. & circumſcriptio adoleſcentium lege Lætoria. Excedere ex circumſcriptione. V. Virgula circumſcribere aliq. in ipſo verbo.

CIRCUMSCRIPTOR, ūris. m. [περιρῶσκω] Deceptor. Cic. 2. in Catil. 7. Quis tota Italia veneficus, quis gladiator, quis latro, quis ſicarius, quis parricida, quis teſtamentorum ſubjector, quis circumſcriptor, quis ganeo?

Circumſcriptor, Qui fraude privat aliquem bonis. Juven. 15. Sat. 135. — pupillum ad jura vocantem Circumſcriptorem.

CIRCUMSECO, cui, ctum, [περιρῶσκω] Ære. eſt Circumcidere. Columel. lib. 7. cap. 5. Tuberculum cui ſubeſt vermicultus, ferro quam cauſillime circumſecari oportet. Serrula circumſecare. Cic. pro Cluent. 180.

CIRCUMSECTUS, a, ūm. ut, Aluta circumſecta, Scribon. Largus Compoſ. 229. Suet. Domit. cap. 12. de Judaica circumſcriptione: Senex, an circumſectus eſſet.

CIRCUMSECUS, Adverb. Apul. lib. 5. p. 166. Quique circumſecus venantur.

CIRCUMSEORO, vel CIRCUMSIDEO, cōdi, eſſum, [περιρῶσκω] Ære. Significat Contra federe, circumdare, obſidere. Cic. 9. Att. 12. Pop. Rom. exercitus Cn. Pompeium circumſedit, foſſa & vallo ſeptum tenet, fuga prohibet. Liv. 9. 2. Ut idem omnibus ſermo conſtet legione Samnitium in Apulia eſſe, Luceriam omnibus copiis circumſidere, nec procul abeſſe quin vi capiant.

Circumſedere & obſidere. Cic. 10. Philipp. 10. Ut intelligat non D. Brutum, quem vallo circumſedit, ſed ſeipſum obſidere. Aliquem circumſedere. Cic. 3. Verr. 83. Qui te circumſedit. Curiam militibus circumſediſti. Valer. Max. lib. 3. cap. 8. ubi de Q. Scævola.

Oppidum circumſedere. Liv. 23. 15. Cic. 6. Philipp. 3. Brutum oppugnet, Mutinam circumſedat. Circumſideri, paſſivum. Cic. 9. Att. 18. Quod in his caſtris fuerunt quibus Pompeius circumſederetur?

Ab quibuſdam circumſideri. Cic. 3. Verr. 81. Propter ſcelus atque flagitium circumſideri ab aliquo. Cic. 3. Verr. 82. In caſtello circumſideri. Cic. pro Deiot. 25. Itaque quum eſſet ei nuntiatum, Domitium naufragio perſiſſe, te in caſtello circumſederi, de Domitio dixit verſum Græcum, &c.

CIRCUMSIDENS, entis. Apul. 3. Met. p. 130. Inter tot millia populi circumſedentis. Et Sidon. 3. Epist. 13. Nares circumſedentium infeſtare.

CIRCUMSESSUS, a, um. [*περιεσσησμένος*] Partic. Cic. 3. Verr. 79. Intelligo, in qua civitate, non modo legatus Populi Romani circumseffus, non modo igni, ferro, manu, copis oppugnatus, sed aliqua ex parte violatus fit.

CIRCUMSESSUS, a, um. [*περιεσσησμένος*] Partic. Cic. 3. Verr. 79. Intelligo, in qua civitate, non modo legatus Populi Romani circumseffus, non modo igni, ferro, manu, copis oppugnatus, sed aliqua ex parte violatus fit.

INJURIA circumseffus. Cic. 3. Verr. 82.

LACRIMIS circumseffus. Cic. 4. in Catil. 3. nec tamen ego sum ille ferreus, qui fratris carissimi atque amantissimi præsentis morore non movear, horumque omnium lacrymis a quibus me circumseffum videtis.

VIROS hominum circumseffus. Cic. 12. Philipp. 24. Verntamen femel circumseffus lectis valentissimorum hominum viribus cecidi sciens, ut honestissime fergere possem.

CIRCUMSESSIO, ðnis. f. [*περιεσσησις*] Cic. 3. Verr. 83. Te hujus circumseffionis tuæ causam, & culpam in alios transfulisse?

CIRCUMSEPIO, sepi, septum, [*περιεσπιών*] ðre. Liv. 1. 49. Confcius deinde male quærendi regni ab se ipso adverstus se exemplum capi posse, armatis corpus circumseffit. Cic. ad Octav. Sed quoniam cohortibus armatis circumseffus Senatus.

SILVE circumseffæ. Paulus in l. possideri. §. item feras bestias. D. de acquir. possel. Sed eos pifces, qui in stagno sint, aut feras quæ in silvis circumseffis evagantur, a nobis non possideri.

CIRCUMSEPIO, ðvi, ðtum, [*περιεσπιών*] ðre. Plin. lib. 21. cap. 12. At genitils circumsefferalvaris gratissimum.

CIRCUMSEPIO, ðre. [*περιεσπιών*] Idem quod Circumseffeo. Liv. 9. 21. extr. Fuli in castra Samnites extinctis nocte ignibus tacito agmine abeunt: & spe abjecta Satriculæ tuendæ, Pliftiam ipsi focios Romanorum, ut parem dolore hosti redderet, circumseffunt. [Distat a Circumseffo, ut Circumseffo a Circumseffo. Sed plerique, nisi descripto rum culpa est, hanc negligunt differentiam auctores.

CIRCUMSIGNO, [*περισημαίνω*] ðre. Columel. lib. de Arborib. cap. 26. Ex qua arbore inferere voles, in ea quæsto novellos & nitidos ramos, in his deinde observato gemmam, quæ bene apparebit, certamque spem germinis habebit. eam duobus digitis quadratis circumsignato, ut medio gemma fit.

CIRCUMSISTO, stiti, stitum, [*ἰμφοσίζω, ἰμφοσίζω*] ðre. Invadere, irrumpere, & quan terrificatione aggredi, auctore Valla lib. 5. Cæsar 5. Bell. Gall. 44. Impediente hostes circumseffunt. Cic. 7. Verr. 141. Hæc quum maxime loqueretur, sex lictores circumseffunt valentissimi, & Cæsar. 1. Bell. Civil. 20. Itaque uno omnibus consilio Domitium productum in publicum circumseffunt & custodiunt.

CIRCUMSISTENS, entis. Partic. Cæsar. 2. Bell. Civil. 42. Præfectus equitum cum paucis equitibus circumseffens.

CIRCUMSITUS, a, um. Circumseffens. Amnian. 23. 26. Circumseffos populos ad ditionem gentilitatemque trahere nominis sui.

CIRCUMSÔNIO, [*περισημαίνω*] ðre. Undique sonare.

CIRCUMSONARE undique. Liv. 27. 18. Inde primo turbata est acies, dum ad circumsonantem undique clamorem flectere cornua, & obvterere ordines volunt.

AURES meæ his vocibus circumsonant. Cic. 3. Off. 5. Conducere arbitror, talibus aures tuas vocibus undique circumsonare. i. e. Frequentissime tibi hæc inculcari, & te hæc a præceptoribus aliis audire. Budeus.

CLAMOR circumsonat hostes. Liv. 3. 28. pr. Editio imperio signum sequutum est: iusta miles exequitur, clamor hostes circumsonat.

LOCUS ululatus cantuque symphonie circumsonat. Liv. 39. 10. Eos deducere in locum, qui circumsonet ululatus cantuque symphonie, &c.

NEREUS circumsonat orbem, i. e. Æquor. Ovid. 1. Met. 187.

ARMIS circumsonant. Ovid. 5. Trist. 3. 11.

ORE circumsonant Theoricæ & C. Ovid. 3. Trist. 14. 47.

CIRCUMSÔNUS, a, um. Circum aliqd sonans. Stat. 7. Theb. 261. — Dionæique avibus circumsona Thisbe.

TURBA canum circumsona. Ovid. 4. Met. 723.

CIRCUMSPECTO, In **CIRCUMSPECTIO**.

CIRCUMSPECTO, si, sum, [*περισπείνω*] ðre. Columel. lib. 11. cap. 2. Et si sunt parum fructuosæ, vel cacuminibus retorridæ frondis, magnis arboribus quateros modios stercois caprini circumseffere, & C.

LEGITUR etiam Circumseffare. Apic. 8. 8. Impensam talem circumseffarges.

CIRCUMSPECTIO, ðxi, ðctum, [*περισπείνω, περισπείνω, περισπείνω*] ðre. ex Circum & Spectio antiquo verbo compositum, quod Aspice re significat. Est autem Circumseffere, Huc atque illuc oculos vertere, & circumseffere. Cic. pro Rosc. Com. Circumsefficit, ætluat. Ter. And. 2. 2. 21. Circumseffio, nusquam es.

Nec suspicit, nec circumsefficit. Cic. 2. de Divin. 72. Illi autem, qui in auspicio adhæbent, & C. nec suspicit, nec circumsefficit: statim respondet silentium esse videri.

Se circumseffere, prudentis est. Cic. in Parad. 4. Nunquamne, homo amentissime, te circumseffies? Nunquam nec quid facias considerabis & C. Fragorem circumseffere. Stat. 8. Theb. Omnes. Ovid. 5. Trist. 3. 51.

Circumseffere, pro Animadverte, & diligenter videre, sive considerare. Cic. 4. Acad. 36. Deinde quum dicant posse accidere sapienter, ut quum omnia fecerit, diligentissimeque circumsefferit, exiit aliquid quod & verifimile videatur.

Omnia circumseffere. Cic. pro Quint. 96. Omnia circumseffexit Quintus, omnia periclitatus est. h. e. In omnes partes se fersavit, & omnem (quod avert) lapidem movit.

Auxilia externa circumseffere. Liv. 1. 30. Sabinus haud parum memores, & suarum virium partem Romæ a Tatio locatam, & Romanam rem nuper etiam adjectione populi Albani auctam, circumseffere & ipsi externa auxilia.

Cafus alicujus. Ovid. 1. Trist. 1. 47.

Membra Reip. Cic. 5. Fam. 13.

Procellas. Cic. 4. in Catil. 4. Quare p. c. incumbite ad salutem Reip. circumseffite omnes procellas, quæ impendent.

Animo circumseffere. Cæsar. 6. Bell. Gall. 5.

Mentibus circumseffere. Cic. pro Sulla 70. Circumseffite paulisper mentibus vestris, ut alia omittamus, hocse ipsos homines, qui huic affines sceleri fuerunt. Ovid. 1. Trist. 1. 87.

— timida circumseffice mente.

Circumseffitur. Cic. in Orat. 79. Quid deceat circumsefficitur, Diligenter circumsefficiendum. Cic. 1. Q. frat. 1.

Circumsefficienda hæc in omni officio. Cic. 1. Off. 59. Hæc igitur & talia circumsefficienda sunt in omni officio, & C.

Circumseffere & profpicere. Ter. Adel. 4. 5. 55. Permuta sunt in omni oratione circumsefficienda. Cic. 2. de Orat. 301.

Circumseffere se, pro Gloriar. Cic. pro Rosc. Com. 5. Usque cone te diligis, & magnifice circumseffis, ut, & C.

CIRCUMSPICIENS, entis. Sallust. Bell. Jugurth. cap. 93. Tentans omnia & circumsefficiens.

CIRCUMSPICIENTIA, æ. f. [*περισπείων*] Idem ac Circumseffio. Gell. lib. 14. cap. 2. Multa & anxia cura, & circumsefficientia indigens.

CIRCUMSPECTUS, a, um. [*περισπείων*] Partic. est non Qui circumsefficitur, quem solemus appellare conspicuum: sed Qui circumsefficit, & in omnem partem, more Jani spectat, h. e. Prudens & sagax. Hæc Valla lib. 1. 30. Columel. lib. 1. cap. 8. Nam illa solennia sunt omnibus circumseffectis, & C.

Canes circumseffecti. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec errones, sed assidui, & circumseffecti magis quam temerarii. h. e. Prudentes.

Homo circumseffectus. Gell. lib. 3. cap. 10. ad finem, de curatione lentarum febrium, Sed est circumseffecti quoque hominis, & novare interdum, & augere morbum.

Judicium circumseffectum. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Priniceps circumseffectissimus & prudentissimus. Suet. Tib. cap. 21.

Interdum passive ponitur. Cic. 1. Fam. 9. Circumseffectis rebus omnibus rationibusque subductis summam feci, & C.

Verba circumseffecta. Ovid. 5. Fast. 539. Verba movent iras non circumseffecta Deorum. i. e. Non confiderata. conf. 5. Met. 175.

Est etiam Spectabilis. Amnian. 14. 6. Populi Romani nomen circumseffectum & verendum. Et Idem 18. 10. Genere, fama potentiaque circumseffectus. V. etiam Scalig. de Caus. L. L. 7. 149.

CIRCUMSPECTIO, ðnis. f. [*περισπείων*] Prudentia, Diligens animadversio. Circumseffio & accurata consideratio. Cic. 4. Acad. 35. Sin ex circumseffione aliqua & accurata consideratione, quod vifum fit, & C.

CIRCUMSPECTUS, ðs. m. [*περισπείων*] Idem. Cic. 12. Philipp. 26. Facilis est circumseffectus, unde exeam, quod progrediar: quid ad dextram, quid ad sinistram fit.

Mali circumseffectus, Consideratio malorum & intuitus. Ovid. 4. Trist. 6. 44. Ad circumseffectum. Plin. lib. 11. cap. 37. Cervix flexilis ad circumseffectum, articulorum nodis jungitur.

CIRCUMSPECTRE, Adv. [*περισπείων*] Quintil. lib. 9. cap. 2. Hoc parcius & circumseffectius faciendum. i. e. Consideratis & diligentibus. Circumseffecte compositæque indutus. Gell. 1. 5. Donare circumseffecte. Sen. de Benef. 3. 14.

CIRCUMSPECTO, [*περισπείνω*] ðre. Liv. 34. 39. Ut capta urbe trepidans, quam ipse evaderet, circumseffectabat. Ter. Eun. 3. 5. 54. Et simul alia circumseffecto.

In passu circumseffectant bestie. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Jam vero illa etiam notiora, quibus se opere custodiant bestie, ut in passu circumseffectent, ut in cubilibus delitescant.

Alius alium circumseffectat. Liv. 2. 10. Cunctati aliquandiu sunt, dum alius alium, ut prælium incipiant, circumseffectant.

Rem aliquam circumseffectare, pro Diligenter considerare, & magna animi intentione. Cic. 1. Tulc. 73. Itaque dubitans, circumseffectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. Postrema verba varie scribuntur. V. Interp.

Vultus circumseffectare aliorum. Liv. 3. 37. pr. Circumseffectare tum patriciorum vultus plebei: & inde libertatis captare auram, & C.

CIRCUMSPECTANS, antis. [*περισπείων*] ðre. ut, Huc & illuc circumseffectans. Auctor ad Heren. lib. 4. 62. Iste quotidie per forum medium tanquam jubatus draco serpit, dentibus aduncis, aspectu rabido, spiritu venenato, circumseffectans huc & illuc, si quem rapiat.

CIRCUMSPECTATOR, ðnis. m. [*περισπείων*] Cujus femininum, **CIRCUMSPECTATRIX**, ðnis. f. Quæ huc & illuc aspiciet, & singula considerat. Plaut. Aulul. 1. 1. 2.

Exi inquam, ageخي, exeuendum hercle tibi hinc est foras, Circumseffectatrix, cum oculis emissistiis.

CIRCUMSTAGNO, ðre. Tertull. de Pudicit. cap. 22. pr. Lacrymæ circumseffignant.

CIRCUMSTIPO, [*περισπείνω*] ðre. Sil. 10. 453. Hannibal, & magna circumseffipata cætera.

CIRCUMSTIPATUS, a, um, ut, Curia circumseffipata. Claud. 27. 595. Principis, & ducibus circumseffipata togatis, Jure paludatæ jam curia militat aula.

CIRCUMSTO, steti, stitum, [*περισπείνω*] ðre. Circumdare. Cic. 1. Att. 16. Ut me circumseffit, ut aperte jugula pro meo capite P. Clodio ostentantur.

Tribunal Prætoris circumseffare. Cic. 1. in Catil. 32. Desinant infidari domi suæ Consuli: circumseffare tribunal Prætoris urbani: obfidere cum gladiis curiam.

Auctoritates aliquem circumseffant. Cic. 2. Verr. 52. Circumseffant te summæ auctoritates: quæ te oblivisci laudis domesticæ non sinant.

Fata omnia nos circumseffant. Cic. 10. Philipp. 20. Quum vero dies & noctes omnia nos undique fata circumseffant, non est nostrum, nominifque Romani dubitare, eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.

CIRCUMSTANS, antis. [*περισπείων*] Partic. Liv. 21. 55. extr. Tamen in tot circumstantibus malis manit aliquandiu immota acies.

Homines circumstantes. Quintil. lib. 4. Res circumstantes. Auctor ad Heren. lib. 4. 68. Silvæ circumstantes. Ovid. 3. Met. 441. Ad circumstantes verit vi brachia silvas.

CIRCUMSTANTIA, æ. f. [*περισπείων*] Gell. lib. 3. cap. 7. De loci importunitate, & hostium circumstantia.

Circumstantiæ dicæ. Quæ in unaquaque controversia quæri solent, & quasi quæstionem circumstant.

Ex circumstantia ducere argumentum. Quintil. lib. 5. cap. 10.

CIRCUMSTATIO, ðnis. f. [*περισπείων*] Gell. lib. 7. cap. 4. Ea circumstatio militum, corona appellata fit.

CIRCUMSTRÉPO, vi, isum, [*περισπείνω*] ðre. In circuitu strepitum facere.

facere. Seneca lib. de Vita beata ad Gallionem, cap. 11. Non voco autem sapientem, supra quem quicquam est, necdum voluptas. Atqui ab hac occupatus, quomodo resistit labori ac periculo, egeatati, & tot humanam vitam circumtrepentibus minis?
 Certant ceteri circumtrepunt. Tacit. 11. Ann. 31. 2.
 Passive Idem 2. Hist. 44. 3. Legatus clamore feditioforum ac fugacium circumtrepitur.

CIRCUMSTRÉPITUS, a, um. Strepitu impulsus. Apul. Apol. p. 322. Fenestræ canticis circumstrepite.
 Aures circumstrepite. Sidon. 7. Epist. 9. Aures incondito tumultu circumstrepite.

CIRCUMSTRUO, xi, ctum, [περιεστρωω] Ære. Plin. lib. 11. cap. 6. His deinde fores quoque latiores circumstruunt.
 Circumstruere undique lapidibus. Plin. lib. 19. cap. 8.

CIRCUMSTRUCTUS, a, um. Columel. 9. 6. Opere lateritio circumstructus alvis.
 Lacus circumstructus. Suet. Domit. cap. 4. Circumstructo juxta Tiberini lacu.

CIRCUMSŪDO, [περιδύω] Ære. Plin. lib. 14. cap. 1. Stipatæ vinaceis circumsudantibus.

CIRCUMSUO, ui, ctum, [περιλύω] Ære. Plin. lib. 34. cap. 16. Viti libuque navigiis circumsutis corio adveni. V. etiam Cels. 8. 5.

CIRCUMTEGO, xi, ctum, [περικλυω] Ære. Circum circa operire. Plaut. Mil. 2. 2. 80.
 Herus meus elephanti corio circumtectus est, non suo. Al. Circumtegit. Gronov. Circumentus.
 Cælum circumtegit omnia. Lucret. lib. 1. 1094.

CIRCUMTENDO, V. dict. præced.

CIRCUMTEXO, xui, ctum, [περιτυχω] Ære. Virg. 1. Æn. 649.
 Et circumtextum croceo velamen acantho.

CIRCUMTEXTUM, i, n. Amictus genus, quod purpuram circum habeat. Varro L. L. 4. 30.

CIRCUMTONDEO, di, fum, [περιτένω] Ære. a Circum & Tondeo. Hinc

CIRCUMTONSUS, a, um. Suet. in August. cap. 45. Nam histrionum licentiam adeo compescuit, ut Stephanianum togatarium, cui in puerilem habitum circumtonsam matronam ministrasse compererat, per trina theatra virginis cælum relegaverit.
 Oratio circumtonsa. Senec. Epist. 115.
 Pinus circumtonsa. Petron. cap. 131.

CIRCUMTŌNO, ui, ctum, [περιτονω] Ære. Hor. 2. Serm. 3. 223.
 — quem cepit vitrea fama,
 Hunc circumtonuit gaudens Bellona crientis. h. e. Infanus & furiosus est, & ut Græci dicunt, ἐμμέντης ἐστὶ, id est attonitus est. Nam tonitru homines de statu mentis & prudentia dejiciuntur.
 Strepitu circumtonare aliquem locum. Sil. lib. 6. 216.

CIRCUMTRĒMO, ui, ctum, [περιτρέπω] Ære. Lucret. lib. 1. 1087.
 Atque ideo totum circumtrēmere æthera signis. [Nisi divisim legas.

CIRCUMVĀDO, si, sum, [περιβάδω] Ære. Invadendo circumdare. Liv. 9. 40. Is novus additus terror quum ex utraque parte circumvassisset aciem, &c.
 Terror urbem circumvassit. Liv. 34. 38. Repente anceps terror hinc muris ascendentibus Romanis, illinc arce capta, barbaros circumvassit. Paphy. Ammian. 20. 6. Circumvaditur civitas a quibusdam vehementibus scalis.

CIRCUMVAGOR, āri. Vitruv. 5. 8. Circumvagando vox coacta.

CIRCUMVĀGUS, a, um. [περιβάω] Ære, ut Oceanus circumvagnus. Hor. Epod. 16. 41. i. e. Vāgans, & vage fluctuans circum omnem terram.
 Æthereæ moles circumvaga flammæ. Lucan. ad Pison. 19. Periphrasis est Solis.

CIRCUMVĀLLO, [περιβάλλω] Ære. compositum ex Vallo vallas, quod firmare significat: h. e. Vallo circumvallare. Cæf. 7. Bell. Gall. 11. Oppidum oppugnare instituit, idque biduo circumvallavit. Cic. 9. Att. 12. Lucebam tuas litteras xiiii Cal. quum mihi epistola afferretur a Lepta, circumvallatum esse Pompeium.
 Aciem denso orbe circumvallare. Sil. lib. 7. 583.
 Circumvallant me res. Ter. Adel. 3. 2. 4.
 Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Ubi Donatus, Circumvallare se circa nos, & stipant se invicem. nam circumvallamus nos & alios. tamen rara loquutio est. Et circumvallant dixit, velut inimica acies contra nos, & ideo addidit, Unde emergi non potest. Quum impressio est hostium, sic dicitur.

CIRCUMVĀLLĀTUS, a, um. [περιβάλλω] Partic. Liv. 3. 25. Lucæ prima jam circumvallati ab Dictatore erant, &c.
 Bellona circumvallata Senatu. Claud. 7. Paneg.

CIRCUMVĒHO, xi, ctum, [περιβηω] Ære. Circumportare. Cæf. 7. Bell. Gall. 45. Multiones cum cassidibus, equum specie ac simulatione, collibus circumvehi jubet.
 Classe circumvehi. Liv. 8. 26.

CIRCUMVĒHENS, entis. Partic. Nepos 13. 2. I. Præfectus circumvehens Peloponesum.

CIRCUMVĒCTUS, a, um. aliud Partic. Plaut. Most. 4. 3. 3. In terras oraque ultimas circumvectus.
 Equo circumvectus. Liv. 3. 28.
 Montes circumvectus. Idem 21. 60. V. etiam Cæf. 3. Bell. Civil. 63.

CIRCUMVECTIO, ðnis, f. [περιβηω] Cic. 2. Att. 16. Illud tamen quod scribit, animadvertens velim, de portorio circumvectionis. Solis circumvectio. Cic. de Univ. 26. Ut terram Lunæ cursus proxime ambiat: eique supra terram proxima Solis circumvectio est.

CIRCUMVECTOR, [περιβηω] Ære. frequent. Plaut. Rud. 4. 2. 28. Oppida circumvector. subaudi, Per. Sic apud Virg. 3. Georg. 285.
 Singula dum capti circumveclamur amore. Ubi Servius, Dum speciatim lingua delcribimus.

CIRCUMVENIO, ðni, entum, [περιβηω] Ære. Circumdare, sepire. Sallust. Jug. cap. 76. pr. Vallo, fossaque mœnia circumvenit. Hoffem circumvenire. Sallust. Jug. cap. 57. pr. Pro loco & tempore paratis rebus cuncta mœnia exercitui circumvenit.
 Incommoda multa circumveniunt senem. Hor. in Atre Poet. 169.
 Circumvenire; Opprimere, decipere, Invidia constata & factione opprimere. Cic. 2. Off. 51. eoque major sigando accidit, ut si subveniatur, qui potentis alicujus opibus circumveniri imperique videtur. Ter. Phorm. 4. 3. 9. Facinus indiguam, Chreme, sic circumveniri.

Aliquem circumvenire. Cic. 3. Verr. Jam te non Siculi, non aratores (ut dictitas) circumveniunt.

Ignorantiam circumvenire. Ulp. in l. si fidejussor. §. si quum debitor. D. mandati, Debit enim debitor notum facere fidejussori, jam se solviffe: ne forte creditor obrepat, & ignorantiam ejus circumveniat, & excutiat ei summam in quam fidejussit.

Leges circumvenire est, In fraudem legum aliquid facere, l. 123. in fin. Dig. de Legat. 1.

Per arbitrum aliquem circumvenire. Cic. pro Rosc. Com. 25. Itane vero, quem per arbitrum circumvenire non posses, cujus de ea re proptum non erat judicium, nunc per judicem condemnabis?

Circumvenire & opprimere. Cic. 6. Verr. 17. Quid? te a Centuripina civitate, a Catinenfi, ab Halesina, ab Tyndaritana, Ennensi, Agrinensi, ceterisque Sicilia civitatibus circumveniri atque opprimi dicis?

Acerbum est ab aliquo circumveniri: acerbius a propinquo. Cic. pro Quint. 95.

Circumveniri, nisi subveniatur. Cic. de Clar. Orat. 260. Tum C. Rufcius, Circumvenior, inquit, Judices, nisi subvenitis.

Dolo circumvenire. Justin. 27. 1. 7.
 Fraude infidiarum circumvenire. Justin. 1. 8. 9.

Judicio capitis aliquem circumvenire atque opprimere, h. e. Judicibus corruptis, vel conductis testibus, facere ut innocens condemnetur. Cic. pro Cluent. 192. Mulierem quandam Larino Romam proficisci cum magno comitatu & pecunia, quo facilis circumvenire judicio capitis atque opprimere filium posset.

Per insidias circumveniri. Cæf. 1. Bell. Gall. 42. Vereri se, ne per insidias ab eo circumveniretur.

Circumvenire, pro Circumfluere. Virg. 6. Æn. 132.
 Cocytusque flum libans circumvenit atro. Al. Circumfluit.

Circumvenio, Circumvolvo. Valer. 1. Argon. 400.
 — vacua nam lapsus ab arbore parvum
 Ter quater ardenti tergo circumvenit anguis.

CIRCUMVENTUS, a, um. Partic. ut, Cervæ lupis circumventa. Stat. 5. Theb. 166.
 Innocens pecunia circumventus. Cic. pro Cluent. 79. i. e. Oppressus & damnatus.

Criminibus falsis circumventus. Sallust. In Catil. cap. 31. extr. At Catilina ex itinere perlicis consularibus, præterea optimo cuique litteras mittit, se falsis criminibus circumventum, quoniam factioni inimicorum resistere nequiverit, fortunæ cedere.

Insidiis circumventus. Justin. 10. 1. 7.
 Judicio iniquorum circumventus. Cic. 1. Tusc. 98.

Circumventus morbo, exilio, atque inopia. Cic. 4. de Finib. 62.
 Necessitudinibus circumventus. Sallust. In Catil. cap. 21. Petere Consulatum C. Antonium, quem sibi collegam fore sperabat, hominem familiarem, & omnibus necessitudinibus circumventum, cum eo se Consulatum iniitum agendi belli facturum.

Periculo circumventus. Cic. Anteq. iret in exil. 16.

CIRCUMVENTIO, ðnis, f. Deceptio. l. 17. Dig. de Minorib. Allegatio circumventionis adversarii. V. August. de Civ. Dei, 22. 22.

CIRCUMVENTOR, ðris, m. Deceptor. Lamprid. in Alexandro cap. 66. Amicos sanctos & venerabiles habuit, non circumventores sui, non irroses, &c.

CIRCUMVENTORIOS, a, um. Augustin. Confess. 3. 3. Circumventoria obsequia demoniorum.

CIRCUMVERTO, [περιτρέπω] Ære. Notæ significationis. Plaut. Pers. 3. 3. 37.
 Mirum, quin citius jam a foro argentarii
 Abeunt, quam in cursu rotula circumvertitur.

Circumvertere aliquem argento. Plaut. Pseud. 1. 5. 127. i. e. Dolis afferre argentum.

Rota circumvertitur axem. Ovid. 15. Met. 522.
 Nec vires tamen has rabies sperasset equorum,
 Ni rota, perpetuum qua circumvertitur axem,
 Stipitis occurru fracta & disjecta fuisset.

CIRCUMVERSIO, ðnis, f. Quintil. 11. 3. Circumversio manus.

CIRCUMVERSOR, [περιβηω] Æri. Lucret. lib. 6. 199.
 Nunc hinc, nunc illinc fremitus per nubila mittunt,
 Quærentesque viam, circumvertantur, &c. De ventis.

CIRCUMVESTIO, [περικλυω] Ære. Plin. lib. 17. cap. 23. Vernaculis putatio dejectis per ramos vitium crinitis circumvestit arborem.
 Dicitis circumvestire. Cic. 3. de Orat. 156. Ut ille qui occultantem consulto, ne id quod ageretur, intelligi posset, duobus translatis verbis similitudine ipsa indicat, Quandoquidem iste circumvestit dicitis, sepi sedulo.

CIRCUMVINCIO, inxi, inctum, [περιβηω] Ære. Plaut. Rud. 3. 4. 27.
 Quasi mureta juncis, item egovos virgis circumvinciam.

CIRCUMVINCTUS, a, um. Avienus Perieg. v. 311.
 CIRCUMVISO, [περικλυω] Ære. frequent. a Circumvideo. Plaut. Amph. 5. 1. 58. Sed angus oculis omnibus circumvisere.

CIRCUMVŌLO, [περιπτεω] Ære. ex Volo, volas compositum, notæ significationis.
 Jaculo circumvolat alite campum. Sil. lib. 17. 416. de Masinissa.
 Jocus circumvolat Venerem. Hor. 1. Carm. 2. 34.
 Mox atris circumvolat alis. Hor. 2. Serm. 1. 58.
 Nos atra cava circumvolat umbra. Virg. 6. Æn. 867.

CIRCUMVOLANS, antis. Vellei. 2. 27. 2. Circumvolans ordines exercitus sui Telephus.

CIRCUMVOLĀTUS, a, um. [περιπτεω] Partic. a passivo Circumvolor. Plin. lib. 10. cap. 32. Halcyonem videre rarissimum est, nec nisi Vergiliarum oceanu, & circa foliicia brumam, vane aliquando circumvolata, itatim in latebras abeuntem.

CIRCUMVOLŪTO, [περικλυω] Ære. frequent. Virg. 1. Georg. 377.
 Aut arguta lacus circumvolavit hirundo.

Limina potentiorum circumvolat. Columella in præfat. totius operis. V. Sil. 9. 421.

CIRCUMVOLITĀBĪLIS, e. Mart. Capella lib. 6. p. 191.

CIRCUMVOLVO, [περιβηω] Ære. Plin. lib. 10. cap. 62. Serpentes coeunt complexu, adeo circumvolvite sibi, ut una existimari liceat possit.
 Circumvolvère sese spinis, arboribus & herba. Plin. lib. 16. cap. 44.
 Sol circumvolvitur annum, Annus præterlabitur, & recidit in hiemem. Virg. 3. Æn. 284.

Interea magnum fol circumvolvitur annum,
Et glacialis hiems Aquilonibus aperat undas.

CIRCUMVOLUTOR, [*Ἐπιπερικύβητος*] firi. Plin. lib. 8. cap. 17. Feram vero circumvolutori non dubie blandientem, sese conficiantem mœrore, qui etiam in panthera intelligi possit. De panthera.

CIRCUO, firi. In **CIRCUMRO**.

CIRCUS, i. m. dicitur (inquit Nonius) Omnis ambitus vel cyrus.

Circus [*κίρκος*, ἰσπανὸς ἄσπετος] erat Locus orbicularis, longior tamen quam lator, multos habens gradus, in quibus ludos spectari sedebant. Institutus primum fuit a Tarquinio Prisco ad celebrandos ludos, qui in Deorum honorem, Templorum locorumque publicorum dedicationem fiebant. In eo varia exhibitæ fuerunt certamina, scil. Equestris, curulia, venationes. De equestribus Ovid. 4. Fast. 391.

Circus erit pompa celebrer, numeroque Deorum:

Primaque ventosis palma petetur equis. De curulibus agit

Plin. 8. 42. Nam in circo ad currus juncti equi non dubie intellectum adhortationis & gloriae fatentur. Venationes in circo fuisse fati probant Gellii verba 5. 14. In Circo maximo venationis amplissima pugna populo dabatur. [Sed eadem & in Amphitheatro sepe exhibitæ.]

VENATIO. Perperam autem hic Equestris certamina Ovidio memorata, a Curulibus distinguit. De Defulsois equis, qui & in Circo dabantur. V. f. l. in **DESILIO**. & infra ex **LIDORO**.

Circus Soli principaliter consecratus est a Paganis, cujus ædes medio spatio, & effluens de fastigio ædis emicat, quod nonnulli putaverunt, sub tecto consecretandum: quem in aperto habent. Est autem Circus, Omne illud spatium quod circuire equi solent. hunc Romani dicitur putant a Circuito equorum, eo quod ibi circum metas equi curant: Græci vero a Circe filia Solis, quæ patri suo genus hoc certaminis instituit. Ornamenta Circi, ova, meta, obeliscus, carcer. Ova honori Castoris & Pollucis ascribunt, qui illos ovo editos credendo, de cygno & Jove non erubescunt. Metarum appellatione proprie terminum ac finem mundi designare volunt, ab eo quod aliquis emensus finis est, sive ad testimonium orientis occidentisque solis.

Obeliscum Messeres (I. Mephres) rex Ægypti primus fecisse fertur tali ex causa: Quum quodam tempore Nilus violenta inundatione Ægyptum vastasset, indignatus rex, tanquam pœnas a flumine exigeret, sagittam in undas misit, non multo post gravi valetudine correptus, lumen amisit: qui post cæcitatem visu recepto duos obeliscos Soli consecravit. obeliscus enim sagitta dicitur, qui ideo in medio circo ponitur, quia per medium mundum sol currit. medio autem spatio ab utraque meta constitutus obeliscus, fastigium summitatemque cæli significat, quum Sol ab utroque spatio medio horarum discrimine transcendit. summo obelisco superpositum est quiddam auratum, in modum flammæ formatum: quoniam Sol plurimum caloris atque ignis habet. In circo, unde emittuntur equi, carceres dixerunt, a carcere qui est in civitate: quod, ut ibi homines damnati, atque inclusi, ita hic equi coercentur, ne exeant ante quam signum emittant. Ars Circi, auriga, & currus, equites vel pedites. auriga autem duobus (præcipue) coloribus sunt, prasinus & venetus prasinus terræ, venetus caelo & inari dedicatus est a Paganis. Erichthonius autem, qui regnavit Athenis primus, quatuor equos junxisse fertur, sicut Virgilius auctor est, 3. Georg. 113.

Primus Erichthonius currus & quatuor ausus

Jungere equos, rapidisque rotis insistere victor. Currus autem

a Curfu dicitur, vel quia rotas habere videtur: unde & Carrum, quasi currum: quadrigarum vero currus duplici temone olim erant, perpetuoque, & quod omnibus equis injiceretur, jugo. primus Cirithenes (I. Eurhythenes) Sicyoniis tantum medios jugavit, eisque singulos ex utraque parte simplici vinculo applicavit. Quadrigæ, bigæ, trigæ, sejugæ, a numero equorum & jugo dicitur. ex quibus quadrigas Soli, bigas Lunæ, trigas inferis, sejugas Jovi, defultores Lucifero & Hespero sacraverunt. Quadrigas equi Soli jungunt, quia per quatuor tempora annus vertitur, ver, æstatem, autumnum, & hiemem: bigas Lunæ, quoniam gemino cursu cum Sole contendit, sive quia & nocte videtur, & die. iungunt enim unum equum nigrum, alterum candidum. Trigæ diis inferis: quia hi per tres ætates homines ad se rapiunt, id est per infantiam, juventutem, senectutem: Sejugæ, maximus currus, Jovi: propterea quod maximum deorum suorum cum esse credunt. Septem spatia quadrigæ currunt, referentes hoc ad cursum septem stellarum, quibus mundum regi dicunt, sive ad cursum septem dierum potentium, quibus peractis vitæ terminus consummatur, quorum finis est creta, id est iudicium. Porro equites singulares ideo currere dicunt, quia singulariter unusquisque cursum vite hujus peragit, atque transit, alius alio tempore sequens alium, per unam tamen viam mortalitatis usque ad propriam metam mortis. Defultores nominati, quod olim, prout quisque ad finem cursus venerat, desiliebat, & correbat, sive de equo in equum iterum transliebat. Pedites autem aiunt propterea pede currere, quia pedibus currunt mortalitati. ob hoc a superiore parte currunt ad inferiora, id est ab Oriente ad Occidentem, quia mortales oriuntur, & occidunt. Nudi currunt, quia & homini in seculo nulla reliquit sunt. recto spatio currunt, quia inter vitam & mortem nihil distat.

Circa caussas quoque elementorum idem Gentiles etiam colores equorum junxerunt iosefos Soli, id est igni, albos aëri, prasinus terræ, venetus mari assimilantes. item roseos ætati currere voluerunt, quod ignei caloris sit, & cuncta tunc flavescant: albos hiemi, quod fit glacialis, & frigidibus universa canescant: veri prasinus viridi colore, quia tum pampinus densatur. Item roseos currere Marti sacraverunt, quia Romani exoriuntur, & quia vexilla Romanorum cocco decorantur, sive quod Mars gaudeat sanguine. Albos zephyris, & serenis tempestatibus, prasinus flori & terræ, venetus aquis vel aëri, qui cæruleo sunt colore: luteos, id est croceos, igni & soli: purpureos Iri sacrificaverunt, quem arcum dicitur, quod is plurimos colores habeat. Hæc passim correctæ, ex Isidori Origin. lib. 18. cap. 28. & seq. ad 42. Circo & Cavea, ludi publici divini. Cic. 2. de Legib. 38. Jam ludi publici, quoniam sunt cavea, circosque divini, sint corporum certationes, cursu, & pugilatione, luctatione, curricularum quoque usque ad certam victoriam circo constituitis: Cavea cantu &c. ubi Caveam pro Theatro posuit, Circo etiam Stadii Græcorum certamina tribuit. Campus circi patens. Virg. 5. Æn. 551.

— ipsæ omnem longo decedere circo

Infusum populum, & canipos jubet esse patentes. i. e. (ut ait

Servius) Discessu populi jubet fieri circi campos patentes.

Ludi folennes circi. Ovid. 5. Fast. 597.

Ludi Romani in circo. Cic. 2. Philipp. 110. Nescis heri quartum in circo diem ludorum Romanorum fuisse.

Apertus circus, i. e. Spatiolosus. Ovid. 12. Met. 102.

Apollinarius circus. Liv. lib. 3. 63. Idem ac Flaminius, ut patet collato cap. 54. extr. eiusd. libri.

Capax populi. Ovid. 1. de Arte Am. 136.

Clamofus. Martialis lib. 10. 53.

Ille ego sum Scorpus clamofus gloria circi. Fuit enim Scorpus auriga celeberrimus. Certabant autem aurigæ in circo. Clamofus, propter clamorem & plausum populi aurigæ fentis.

Fallax. Hor. 1. Serm. 6. 113.

Fallacem circum, vespertinumque pererro
Sepe forum. Videtur Suburrum dicere, quod fere hora sera furtivas res solent venum deferre. Porphyr. [Immo Fallax circus dicitur, quod in eodem frequentes confiterentur omnis generis deceptores & Pseudomantæ, qui vaticinia quævis credulo popello vendebant. V. juvenal. Sat. 6. v. 582. & seq.]

Flaminius circus. Cic. 1. Att. 14.

Maritimus circus apud Hernicos. Liv. 9. 42. extr.

Maximus. Liv. 1. 35. & 57.

Rapidus. Stat. 3. Silv. 5. 15. Rapidum vocat propter equorum cursum.

Raucus. Juven. 8. Sat. 59.

Sic laudamus equum, facili cui plurima palma

Fervet & exultat rauco victoria circo. Rauco, i. e. Sonoro propter clamorem faventium & incitantium currentes illic aurigas.

Locum dare alicui in circo & in foro. Cic. pro Muren. 72. Ut locus & in circo, & in foro daretur amicis & tribulibus?

Comparare tabernas in circo. Cic. pro Muren. 73. Quid statuent in viros primarios qui in circo totas tabernas tribulium causa compararunt?

Virgis cæsus servus per circum. Cic. 1. de Divin. 55.

Circus pro Circulo, ut Candens circus, i. e. Orbis lacteus. Cic. in Arat. 248.

Elucens candore. Cic. de Somn. Scip. 11. Quo loco Macrobius lib. 1. cap. 15. Orbis hic, inquit, idem quod circus in Lactei appellatione significat. Est autem Lacteus unus e circulis qui ambiunt cælum.

CIRCENSIS, e. Adj. Ad circum pertinens, vel Quod in circo fiebat: ut, Ludi circenses, [*Ἐπιπερικύβητος*] Disponebatur autem circus in forma spatii oblongi: & in summitate circi carceres erant, unde equi curibus juncti ad cursum movebantur: & quum ad summum devenissent, revolvebantur, donec ad priorem metam devenirent. In circuitu vero spectacula ædificabantur, e quibus prospicere patres atque equites possent. spectacula ipsa, fori appellabantur. Liv. 1. 35. extr. Tum primum circo, qui nunc maximus dicitur, designatus est locus. divisa loca Patribus Equitibusque ubi spectacula sibi quisque faceret: fori appellati. Servius in illud Virg. 8. Æn. 616.

Nec procul hinc Romam, & raptas sine more Sabinas

Confessu caveæ, magnis Circensibus actis

Addiderat. Circenses, inquit, sine Ludorum adjectione, di-

cæi vel a circuitu: vel quod ubi nunc metæ sunt, olim gladii ponebantur quasi circumibant. Similes ineptiæ leguntur apud Isidor. 18. 27. & 28. Hi in honorem Consi, seu Neptuni Equestris, celebrabantur. V. & consus. Ac de Curulibus certaminibus circi plura in dictione Factio, post **FACTIO**.

Circensium ludorum septem erant curricula solennia. Gell. lib. 3. cap. 10. Ex Varrone.

Pompa Circensis fuit, qua Deorum omnium simulacra in thesifis per circum ducebantur. Suet. Cæs. 76. Sedem auream in curia & pro tribunali, thesifam & ferculam Circensium pompa, &c. V. **POMPA**.

Tomentum Circense dicitur, Quod fit ex summitatibus palustrium arundinum mollibus lanæ similibus. Martialis. lib. 14. 160.

Tomentum concilia palus Circense vocatur. V. **TOMENTUM**.

Incurrere Circensibus, pro Circensium ludorum die. V. **INCURRO**. Ludicrum circense. Liv. lib. 42. cap. 9.

CIRCULUS, i. m. [*κύκλος*] Planum peripheria, seu linea a centro equaliter distante, comprehensum. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Quumque duæ forme præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphaeram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, κύκλος. Græce dicitur.

Circulus, quinque circulis hæc nomina assignant. summum frigidissimæ partis finem, Septentrionalem appellant: secundum ab eo. solstitialem: ab hoc deinde, qui medium polum dividit, æquinoctialem: quod in eo Sol diei & noctis horas æquet. ab hoc deinde, qui est æquinoctiali proximus, brumalem: nam & solstitialis est ordinatus. septentrionali deinde seconstrarium australem appellant. circulus autem zodiacus, cujus fines Sol negatur excedere, est circulus solstitialis ad brumalem per diagonem ostenditur, ita ut ex utraque parte meridianum circulum medium fecerit. per hunc Sol ire fertur, & orbem terrarum viginti & quatuor horis circumire. Ex Hygino de limitibus constituendis. pag. 172. Gœf.

Circulus vasa cingere. Plin. lib. 14. cap. 21.

Lacteus circulus. V. **LAC**.

Circulos suos, orbisque conficiunt celeritate mirabili stellæ. Cic. de Somn. Scip. 6.

Subnectere circulos de vimine cervici vitulorum. Virg. 3. Georg. 167.

Circulus, per translationem. Cic. 5. de Fin. 56. Quinetiam inertiissimos homines videmus, quum non habeant ingenuas ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, aut femicirculos confectari. Circulos appellat, Cœtus hominum in orbem collectorum, & inter se fabulantium. Semicirculos, Sessiones colloquendum, capitate confectantium. Budæus. Liv. lib. 44. cap. 22. In omnibus circulis, atque etiam (si diis placet) in conviviis sunt, qui exercitus in Macedoniam ducant.

In circulis & in conviviis sermo liberior. Cic. 2. Att. 18. Attamen in oppreffione, sermo in circulis duntaxat, & in conviviis est liberior quam fuit: vincere incipit sermonem dolor, sed ita ut omnia sint plenissima desperationis.

Arripere aliquem ex circulo. Cic. 1. de Orat. 159. Si quemcunque patremfamilias arripuisset, ex aliquo circulo, eadem vobis percontantibus respondisset.

Decipi in circulo. Cic. 1. de Orat. 174. Tu mihi quom in circulo decipiare adfertari stipulationicula, &c.

Subducere se de circulo. Cic. 3. Q. frat. 4. Cato is dirupit tabellis de circulo se subduxit.

Circulus, etiam dicitur quem vulgo vocamus *Coller*, h. e. Collarium: a similitudine, de quo Virg. 5. Æn. 559.

Flexilis obtorti pro collum it circulus auri. Sed & circulos appendi auribus, conlat ex Ezechiele cap. 16. Dedi circulos auribus tuis. Item naribus, ut conlat ex loco Job. cap. 40. Nunquid ponas circulum in naribus ejus? ubi D. Hieron. ait, inter cetera ornamenta mulierum folere aureos annulos in os fronte pendere, & imminere naribus. V. Th. Bartholin. de Annulis narum ad calcem lib. del. naribus. vet. Circlus per fynopen, pro Circulo. Virg. 3. Georg. 166.

Ac primum laxos tenui de vimine circulos Cervici subnecte.

CIRCULLUS, i. m. dimia. a Circulus. ponitur pro Farcimine rotundo apud Apic. 2. 5. Circelli ificiati.

CIRCULARIS, e. Saresb. 8. 2. Ambigus circularis.

Flexus circularis. Mart. Capella lib. 6. p. 190. conf. 8. p. 274.

CIRCULO, [κυκλω] Ære. Circumdare. Columel. lib. 11. ubi de Capere loquitur, Ique debet ante circulari fossula, que repletur lapidibus & calce. Alii codices habent Circumdari.

Circulare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 200. Videt oscitantem judicem, colloquentem cum altero, nonnunquam etiam circumstantem, mittentem ad horas, quæterem ut dimittat rogantem: intelligit oratorem in ea causa non adesse. Circulantem dixit, pro in circulo caput conferentem, quod iudicium est auditoris oratori non auscultantis, nec animum orationi advertentis. Budeus. Alii sic: Circulantem, Se vertentem, & sic quasi circulum facientem: vel alios prope sedentes sic alloquentem, ut circulum facere videatur. Cæf. 1. Bell. Civil. 64. Totis vero castris milites circulari, & dolere, hostem ex manibus dimitti. [i. e. per circulos confitere.

Vide nostram annotationem in Xenoph. pag. 94. H. St.

Est & Vagari ostentandi artificii & questus faciendi causa: ut agytæ & alii hujus generis homines facere solent, ideoque Circulatores appellantur. Sen. Epist. 40. Vis dicendi rapida atque abundans, aptior est circulant, quam agenti rem feriam. V. etiam Idem Epist. 88. & 52.

CIRCULATUS, a, um, ut, Pondus circulatum. Petron. cap. 67. Sed Burm. & Nodot. aliter legunt.

CIRCULATIO, ðnis, f. Ambitus, circumlandi actus. Vitruv. 9. 4. Mercurii stella ita pervolat, ut trecentesimo & sexagesimo die per signorum spatia currens perveniat ad id signum, ex quo priore circulatione cæpit facere cursum.

CIRCULATOR, ðris, m. [ἀγχιρτης] (inquit Paulus Jurific.) Qui serpentes circumfert ac proponit. Cæf. lib. 5. cap. 27. §. 3. Ideoque colubra ipsa tuto estur, ictus ejus occidit: & si stupente ea (quod per quædam medicamenta circulatores faciunt) in os digitum quis indidit, neque percussus est, nulla in ejus saliva noxa est.

Circulator etiam est, Qui circulos facit, in coetus & circulos coit. Vet. Gloss. Circulator, ἀρχαγορος, ἀρχαγορος. [Is est, qui Circulos cogit, ubique. Actionum circulator. Cic. 10. Fam. 32. Bestiis vero cives Romanos, in his circulatorum quandam actionem, notissimum hominem Hispani, quia deformis erat, object. Al. Auctionum. lectio varia est. V. ibi Grævium.

Equestris circulator. Apul. de Asin. Aur. lib. 1. in pr. Circulatorem aspectu equestrem satham præcutam mucrone infesto devorasse. [Immo Spatham equestrem devoravit Circulator, quisquis ille fuerit Athenis, vel circulo placere studens Præfignator.

Circulator, Circumforaneus, qui sua carmina coronæ recitat. Is ab Horatio Cyclicus dicitur. V. Senec. Benef. 6. 11. & Epist. 29. Petron. cap. 68.

CIRCULATRIX, tcis, f. [ἀρχαγορίς] Martial. 10. 3. Et sæda lingue proba circulatoricis. i. e. In circulis maledicæ.

CIRCULATORIUS, a, um, [ἀρχαγορικός] Adj. Quod ad circulatorem spectat, Sermo circulatorius. Unde Quintilianus præcipit nobis parandam vim orandi, non circulatoriam voluptatem spectantibus. h. e. Iis qui garrula quadam circulatorum festivitate gaudet.

Jactatio circulatoria. Quintil. lib. 2. cap. 4. Extemporalis garrulitas, nec expectata cogitatio, & vix surgendi mora, circulatoriæ vere jactationis est.

Præfignis circulatoriis ludere. Tertull. Apolog. cap. 23.

CIRCULATIM, [κυκλω] Per circulos. Suet. Cæs. cap. 84. In summo publico lectu, exterarum gentium multitudo circulatim, suo quæque more, lamentata est.

CIRIS, is, f. [κίρις] dicitur Scylla, Nisi regis filia, mutata in avem cirim, id est alaudam. V. SCYLLA. V. etiam Ovid. 8. Met. 150.

CIRNEA, æ, f. Vas vinarium, parens ac rotundum, quo vinum e cado hauritur, ut feratur ad mensam. Plaut. Amph. 1. 1. 273. Cadus erat vini, inde implevi cirneam. V. Non. 15. 29. Sed Scalig. & Meurf. Hirneam legunt.

CIRNEARIUS, i. m. Figulus. Gruteri Inscript. p. 643. n. 2.

CIRPHIS, [κίρφισ] Rupes est prærupta, ante urbem ubi Delphi inhabitant sita, fundosam relinquens vallem, per quam plurimus amnis dispergitur, & sub qua urbs vetusta jacet Cyrrha ad mare locata, ut auctor est Strabo lib. 9.

CIRRA, V. CYRRA.

CIRRHOTA [κίρρωτα] vel CIRRHA Medicamenta, iis adnumerata sunt que vocantur κίρρωτα, veluti que ex bitumine concinnantur. Comparantur vero cirra ex lithargyro & Iis, amplius si percoquantur. Sed sepositis obducitur phæci coloris κίρρωτα, ex quo pharmaci intima visuntur cirra magis, quam ab initio: quo nomine nuncupant nonnulli emplastris id genus κίρρωτα: quidam vero etiam κίρρωτα. Quod si excoquantur levius, sunt emplastris, quas melinas dicunt, id est κίρρωτα, ex Cæl. Rhod. lib. 13. cap. 11.

CIRRHUM, sunt qui colorem Gilvum interpretentur apud Gellium lib. 13. cap. 30. ubi Mnelithei affertur sententia, esse tria vini genera, nigrum,

album, medium, quod vocant κίριον. Gilvum putat Servius colorem melinum: sunt qui cineritium. At Galenus, Cirrhum inquit, si alter cupius enuntiare, recte profert dixeris κίρρον ἀγχιρ, i. e. Fulvum pallescens. Cæl. Rhod. 1. c.

CIRRUS, i. m. [βόρυξ] Crinis puerorum sed non intortus. Varro Catone, vel de Liberis educandis, Itaque Ambraciæ primum capillum pileum demptum, item cirros ad Apollinem ponere solent. Nonius, 11. 1. & 2. 196.

Cirri, [πυλαστῆρες] Ostreorum, sive polyporum capillamenta. Plin. 25. 7. Græci plantagine similem esse dixerunt, caule quadrato, folliculis cum femine inter se implexis, veluti in polyporum cirris. Martial. lib. 7. 19.

Et ostreorum rapere lividos cirros.

Cirri in capite quorundam animalium a quibusdam appellantur Capilli contorti ac perinde crispati, quales picus Martius & alauda & galeatæ in capibus gerunt. Plin. lib. 11. cap. 37. Et fulicarum generi dedit cirros: pico quoque Martio, & grui Balearica.

Cirri sunt etiam Fimbriæ, qui vestibus prætexuntur. Phædr. 2. 5. 12. Tunica cirris pendebitur. V. Salmat. in Capitol. Pertinac. p. 128.

CIRRATUS, a, um, Adj. [βόρυχης] Capillatus. Martial. lib. 9. 30. Nec matutini cirrata cætera magistri. Perf. 1. Sat. 29.

CIRSI, [κίρσι] ab Hippocrate vocantur Varices, hoc est tumores pedum, & nonnunquam cirra inam partem ventris, atque adeo circa ipsos testes. Aristotel. Ixias vocat. V. Cæl. Antiq. lect. 3. 14. extr.

CIRSION, i. n. [κίρσιον] Cauliculus est tener dum cubitorium, triangulo similis, foliis spinosis circumdatus. Spinæ molles sunt. Folia bovis lingue similia, minorâ, subcandida, & in cacumine capitula purpurea, quæ volvantur in lanugines. Hænc herbam, radicemque ejus adligatam, dolores varicum sanare tradunt. Plin. lib. 27. cap. 8. V. supra CIRCIUM, ut per errorem scriptum est, pro CIRSIUM ex Diof. 4. 119.

CIRSOCLE, es, f. [κίρσοκλή] Morbus est in seroto, quo dilatatur amplificaturque quædam aut omnia vasa, quæ testem alunt. Omnis autem in seroto tumor, Cele, κίρρα, Græcis, Latinis Rumex nuncupatur. Hæc auctor finit. medic. apud Galen. V. Cæf. 7. 18.

CIRTA, æ, f. Numidia urbs, ex Sallustio nota. Strabo lib. ult. munitissimam fuisse ait, & optime tractam, Micipæ potissimum opera, qui Græcos in eam habitatum deduxit, & tantam effecit, ut decem equitum millia, & pedum viginti emitteret. Nunc vulgo dicitur *Conflans*. Olivarius in Melam.

CIRTIUSCUS, i. m. Flavius est memorandus in Scythia, teste Herodoto.

CIS, ios, m. [κίς] Vermiculus in tritico præcipue & hordeo nascens, seminaque illa cupide sua exiguis foraminibus penetrans, a cuius similitudine etiam pumex lapix κίρρα Græcis appellatur, quod fistulosus fit, & multis foraminibus pertusus. [An idem Curculio?

CIS, [ἐπι τοῦ, ἐπί] Præpositio, quæ idem quod Citra significat: sed fere montium & luminum nominibus jungitur. Liv. 4. 17. Hic enim primus cis Anienem cum rege Veientium secundo prælio conflixit. Cic. 7. Att. 2. Quoad hostis cis Euphratem fuit.

Cis paucos dies. Plaut. Truc. 2. 3. 27. i. e. Intra paucos dies. Idem Most. 1. 1. 17.

Cis hercle paucas tempestates, Tranio, Augebis ruri numerum, genus ferratile. i. e. Propediem.

Cis, pro Ultra. Sallust. Cis Rhenum atque intra mare nostrum & Oceanum, nisi qua in paludibus via fuit perdomita. Varro lib. 20. Rhetor. Eo die cis Tiberiam redeundum est. Nonius.

Cis Taurum. Cic. 3. Fam. s. Paulo ante, Trans Taurum dixerat. Cis undique. Plaut. Merc. prol. 76. Atque ea sese cis vectatum undique. Cis, citra, citius facit, inquit Festus. De quibus vide infra suo ordine.

CISALPINUS, a, um, ut, Cisalpina Gallia, [Γαλλία ἡ πεδία] que ab nfu toge, Togata Gallia dicitur. Cic. pro Lege Manil. 35. Inde quum fe in Italiam recepisset, duabus Hispaniis & Gallia Cisalpina prædiciæ navibus confirmata, &c. V. GALLIA.

Galli Cisalpini. Liv. lib. 27. 38. Gallios Cisalpinos, Liguresque.

CISAMUS, i. [Κίσαμος] Urbis Cretæ apud Ptolemæum, hodie *Eplirisa*.

CISAPENNINA Italia & Transapennina dicitur in Antiquitatibus Catois & Sempronii. Ex Budeo.

CISERUSSA, æ, f. Insula non longe a Gnido distans, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31. in descriptione insularum ante Asiam. legitur in Ed. Hard. Ciserussa.

CISIBILITES, Multi genus, in Galatia nascens, ut refert Plin. lib. 9. cap. 14.

CISIUM, i. n. [κίσιον] Genus vehiculi biroti, inquit Nonius 2. 139. Cic. 2. Philipp. 77. Inde cisio celeriter ad urbem advectus domum venit capite involuto. Cisiorum meminit & Vitruvius lib. 10. cap. 1. ad finem.

CISIARIUS, i. m. Qui cisium agit. Ulpian. l. Item quaeritur, in principio. D. Locat. Si cisarius, id est carrucarius, dum ceteros transire contendit, cisium evertit, & ferrum quassavit, vel occidit, puto ex locato in eum esse actionem.

CISMARINUS, a, um. Saresb. Epist. 176. Cisinari & transmarini.

CISMONTANUS, a, um. Plin. 3. 12. Quibus junguntur Aunfantes cismontani.

CISORI, Populi. Plin. lib. 6. cap. 30. Ab ea vero cæli parte, quæ supra Syrtis majores, Oceano meridiano prætenditur, Dalion vocatos esse dicit, pluvia tantum quia utentes. Cisoris, Longoporis, &c.

CISORIUM, i. n. Instrumentum incidendi, ut, Olfis cisorium. Veget. Mulom. 2. 22.

CISPELLO, ðli, ultum, Ære. Citra pellere. Plaut. Amph. 3. 4. 17. Inde optime cispellam virum. Cispellam, i. e. Aspellam, repellam, non finem ultra progredi, rejiciam.

CISPUS, i. m. [Κίσαπος] Mons est in Urbe, Exquilie regionis, de nomine cujusdam dictus. Hæc Festus. Gell. lib. 15. cap. 1.

CISRHENANUS, a, um. Adj. Qui citra Rhenum habitat. Cæs. Bell. Gall. 6. 2. Nervios, Adunicos, ac Menapios, adjunctis Cisrhenanis omnibus Germanis, esse in armis.

CISSA, [κίσα] Fluvius ponti Cappadociae, Ptolemaeo, vulgo *Quisa*.
CISSA, æ. f. Infula in regione Mesia, de qua sic Plin. 3. cap. ult. Claræ ante ostia Timavi calidior fontium, cum æstu maris crescentium, iuxta litrorum agrum, Cissa, Pullaria. &c.
CISSAMPELOS, i. m. [κισσαμπελος] herba Helxine. Diosc. 4. 37.
CISSANTHEMUS, i. f. [κισσανθημος] Herba, quæ & cissophyllon & cyclaminus altera dicitur. Plin. 15. 9. & Diosc. 2. 195.
CISSARON, i. n. Eadem herba. Apul. de Herb. cap. 17. & 98. conf. **CISSARON**.
CISSERIS, is. f. [κισσερις] ponitur a Polluce lib. 7. cap. 22. inter Ornamenta muliebria: ubi Gualtherus vertit Punicem. V. Diosc. 5. 125.
CISSUS, i. m. [κισσος] Rex Thraciæ, pater Hecubæ uxoris Priami, a quo
CISSEIS, Idis. f. ipsa Hecuba. Virg. 7. Æn. 310. & 10. 705.
CISSUS, i. m. [κισσος] Hederae genus est, quæ sola sine adminiculo subsistit, neque arboris aut muri, alteriusve pedamenti eget sustentaculo: unde etiam Orthocissus a Græcis dicitur, quasi recta hedera. Fabulantur Græci Cissum Liberi patris pulmonem in hanc herbam convertum, ei nomen fecisse. Huius meminit Plin. lib. 16. cap. 34.
CISSITES, æ. Gemina candore infignis. Plin. lib. 37. cap. 10. & 11.
CISSYBIUM, i. n. [κισσυβιον] Ligneum poculum ex hedera, quam Græci κισσος appellant. Meminerunt Theocritus & Homerus. Macrob. 5. Saturn. cap. 21. multa tradit de Cissybio. Vide locum, & Casaub. ad Athenæum II. 7.
CISTA, æ. f. [κισσα, κιστος] Genus vasis vineici. Columel. lib. 12. cap. 54. Si multum liquoris fuerit, muriam duram adjecto, & ita eluito, & postea in quadratam cistam vineam, quæ neque spissæ, folide tamen & crassis viminibus contexta sit, rapa componito.
 Texta cista de vimine. Ovid. 2. Met. 554.
 Pallas Erichthonium, prolem sine matre creatam, Claustra Actæo texta de vimine cista.
 Cista etiam ex asseribus constructur, in qua pecuniæ, libri & alia reponuntur: estque ceu capsa quedam. Cic. 5. Verr. 197. Quaternos h. s. quos mihi Senatus decrevit, & ex arario dedit, ego habeo, & in cistam transferam ex fisco. Iuven. 3. Sat. 206.
 Namque vetus Græcos fervebat cista libellos.
Cava cista. Catul. 62. 259.
Etracta cista. Hor. 1. Epist. 17. 54.
Cista in iudiciis erat, Intra quam tabule ceratæ ponebantur in ferendis suffragiis, ut inquit Alconius in Divinationem Ciceronis 24. his verbis, In Divinationibus, & in aliis causis maioribus universi iudices in cistam tabulas simul conscribentes, easque insculptas litteras habentes, A, abolutionis, C, condemnationis &c. V. Suffragia quomodo ferri solerent, in SUFFRAGOR.
Cistæ suffragiorum in comitiis erant. Plin. lib. 33. cap. 2.
Cistas deiecit. Auct. ad Herenn. lib. 1. 22.
CISTULA, æ. f. [κιστυλα] dimin. Martialis lib. 4. 46.
 Parca cistula non capax olivæ. Vulgo *Bulgeta* dicitur. Bulga viatoria. Et Amph. 1. 1. 264.
 So. Elocutus est ubi patera nunc est? ME. in cistula Amphitruonis obsignata signo est. conf. Rud. 4. 4. 34.
CISTELLA, æ. f. [κιστελλα] diminut. a Cistula diminutivo. Ter. Eun. 4. 6. 15. Abi tu, cistellam, Pythias, domo effer cum monumentis.
Cistellam suffragiorum, Auct. ad Heren. lib. 1. 21. posuit pro Cista, seu Vase, quo suffragia populi in creandis magistratibus legibusque ferendis colligebantur.
CISTELLELLA, æ. f. Idem. Plaut. Rud. 2. 3. 60.
CISTELLATRIX, icis. f. [κιστελλειτρα] Plaut. Trin. 2. 1. 22. Ubi de metricum familia tota,
 Cantrices, cistellatrices, nuncii, renuncii, raptores panis & peni. Significare videtur Ancillam cistophorum, quæ canistrum fert heræ. Budæus.
CISTARON, i. n. [κισταρον] Idem frutex ac Cistus. Diosc. 1. 126. ubi & Cissaron vocari docet.
CISTARTICUM, i. n. [κισταρτικον] Panarium. Vulg. Interpr. 1. Sam. 9. 7. Panis defecit in cistartibus nostris.
CISTYFER, eri. m. [κιστυφερος] Qui cistam fert. Forfan idem ac Cistophorus. Martial. lib. 5. 17.
 — nupsisti Gellia cistifero. — alii Cistifero. Appellat autem cistiferos Martialis eos homines, qui pro contemptissimis & despiciatissimis habebantur. Turnebus.
CISTENA, æ. f. Urbs est Ælolidis, de qua Pomponius lib. 1. 18. sic scribit, Isthmus ille, qui inter Ælaidicum & Idæum sinum prominet, parvis rivibus aspersus est: quarum clarissima est Cistena. Apud Plin. lib. 5. cap. 30. Cisthene scribitur.
CISTERNA, æ. f. [κιστηνη] Locus in quo colligitur aqua pluvia. Festus, Cisterna dicta est, quod est Cis, id est infra terram. Ulpianus in l. 1. D. de fonte, Cisternæ autem imbribus concipiuntur. Vini cisterna. Ulp. in l. Vulgaris. §. Sed & si de navi. D. de Furtis, Et quid si cisterna vini sit, quid dices? ut aquæ cisterna?
CISTERNINUS, a, um. Adj. [κιστηνηνης] ut, Cisternina aqua. Columel. lib. 12. cap. 43. Tota deinde vasâ in aqua fontana, vel cisternina, ponderibus impostis, mergi.
CISTHUS, i. m. [κισθος] Arbuscula in Cypro insula. Plin. lib. 12. cap. 10. Græci vicino vocabulo cisthon appellant fruticem majorem thymo, foliis ocimi. Duo genera, flos masculo rosaceus, femine albet. V. Ruell. lib. 1. cap. 66. In vulgato Diosc. textu 1. 126. κισθος sine aspirata scribitur.
CISTIBERIS, is. m. Qui cis Tiberim est. Pompon. l. 2. §. 33. de Orig. Jur. Magistratus, quos Cistiberes diximus. conf. §. 31.
CISTOPHORUS, i. m. [κιστοφορος] Qui cistulam vel capsulam gestat. Dein proprie de his, qui sacrorum mysticorum cistis incluserunt arcana ferebant, ut in Cybele mysteriis, Bacchi orgiis, Ceresis initiis.
 Est & Nummi Asiatici species, sic appellati quod in eo cistiferi essent sculpti. Æstimatio vero parum abeque, cum duplo superiori illi esset denarius Romanus. Quatuor enim denarii septem cistophoros cum semisse valebant. Festus, Euboicum talentum nummo Græco septem millium & quingentorum cistophorum est, nostro quatuor millium denarium. Cic. 11. Att. 1. Ego in cistophoro in Asia habeo ad festertia bis & vicies. Huius pecuniæ permutatione fidem nostram facile tebebat. Hanc pecuniam Cicero ex administratione Ciliciæ collectam, apud publicanos reliquit, deinde, quod ibi minus tuto fore videbatur, dimidiam fere partem exegit, & ad
 Vol. I.

Egnatium argentarium transfudit. Eisdem lib. 1. Epist. 6. Scripsi ad Quæstores urbanos de Q. fratris negotio. vide quid narrent, equæ spes sit denarii, an cistophoro Pompeiano jaceamus. Quod Q. Ciceroni Asiæ regienti a populo Romano in sumptum debebatur, id sibi ille denario, i. e. Romana pecunia, non cistophoro, qui nummus erat Asiaticus, curari volebat. Vide igitur, inquit Cicero, equæ spes sit denarii, an cistophoro contenti esse debeamus. Pompeianum appellat, quod in Asia magnam pecuniam Pompeius in cistophoro habebat, quæsitam quo tempore in iis regionibus contra Mithridatem bellum gessit, e qua pecunia Quæstores numerari Quinto volebant, tantumdem ipsi postea Pompeio Romæ denario numeraturi. Turnebus.
CISTULA, In CISTIA.
CISTUS, V. CISTHUS.

C I T

CITÆA, **CITÆIS**, **CITÆINUS**. V. **CYTÆA**.
CITATUS, In CITO, citas.
CITÆRIA, æ. f. [κίτηρια] appellatur Effigies quædam arguta & loquax ridiculi gratia, quæ in pompa vehi solita sit. Cato in M. Cælium, Quid ego cum illo disserterem amplius, quem ego denique credo in pompa vicitatum iri ludis pro citæria, atque cum spectatoribus fermocinaturum? Festus. V. etiam Erasim. Adag.
CITÆRIOR, In CITÆA.
CITÆRON, ðnis. m. [κίτηρων] Mons Libero sacer. De quo Servius Æn. 10. 192. Parnassus, mons est Thessaliæ juxta Bœotiam, qui in duo finditur juga, Cithæronem Liberi, & Heliconem Apollinis & Musarum. Hunc Lactant. lib. 1. cap. 22. Divinarum Institutionum, quia super ipso frequenter Orpheus citharæ cantu personaret, Cithæronem appellatum scribit. Ovid. 2. Met. 223.
 Dindymaque, & Mycale, nativæque ad sacra Cithæron. Ibi enim sancte colebatur Bacchus. Servius alibi censet esse partem montis Parnassi referant animalibus, ex illo Virg. 3. Georg. 43.
 — vocat ingenti clamore Cithæron, &c.
 Capax scelerum Cithæron. Sen. OEdip. 12.
 Festus Cithæron. Ovid. 3. Met. 702.
 Nocturnus, Noctæ celebratur. Virg. 4. Æn. 303.
 Noxius Cithæron dicitur a Sen. in Theb. 1. aut propter turpitudinem celebrantium illic orgia Baccharum, aut propter Penætheæ & Orpheum ibidem dilaniatis.
 Scribitur etiam sine diphthongo, correpta penultima, apud Aufon. in Gryphoternarii numeri, v. 32.
 Sed Cithæron totiens ternas ex ære sacravit.
CITHÆRA, æ. f. [κίτηρα] Instrumentum musicum, quod *Ναυρα* vulgo dicitur. Plin. lib. 7. cap. 56. Citharam Amphion, ut alii Orpheus, ut alii Linus invenit. Citharæ & Lyræ discrimine vide apud Glaucan. Dodecachor. p. 84. Sidonius in præfatione Panegyrici Antemii Consulis, Arcas & Arcitenens fidibus strepere sonoris, Doctior hic citharæ pulsibus, ille lyra.
 Cithara, pro Ipsa musica & harmonia. Virg. 12. Æn. 394.
 Augurium, citharæque dabat, celereque sagittas.
 Sonus citharæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Streptus citharæ. Hor. 1. Epist. 2. 31.
 Imbellis cithara. Hor. 1. Carm. 15. 15.
 Perfecta cithara. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Peccere citharam. V. PECCO.
 Reboant laqueata templa citharis. Lucret. lib. 2. 28.
 Suscitare tacentem cithara Musam. Hor. 2. Carm. 10. 18.
 Citharæ & Lyrae nonnunquam eodem usurantur significatu. Ovid. 2. Fast. 104. fideris Lyræ describens occasum, simul & Arionis fabulam, Ille metu pavidus. Mortem non deprecor, inquit: Sed liceat sumpta pauca referre lyra. Paulo post, 115. Ille sedet, citharæque tenet, pretiumque vehendi Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas.
CITHARÆDUS, i. m. [κίτηραδός] Qui cithara ludit, & peritus est ejus generis instrumenti. Cic. 5. Tusc. 116. At vocem citharædi non audiunt. Hor. in Arte Poet. 355.
 — & citharædus
 Ridetur, chorda qui semper oberrat eadem. V. Varron. R. R. 2. 1. Martialis. 5. 57. Quintil. 1. 12.
CITHARÆDA, æ. f. In veteri Inscrip. legitur apud Gruter. f. 654. n. 2. **CLAVDIÆ CITHARÆODÆ CONIVGI OPTIMÆ** &c.
CITHARÆDICUS, a, um. [κίτηραδικός] Adj. ut, Citharædicus habitus. Suet. in Neron. cap. 25. Item statuas suas citharædico habitu. Ars citharædica. Plin. lib. 9. cap. 8.
 Status citharædicus. Apul. Florid. p. 351.
CITHARISTA, [κίτηραστής] æ. m. Qui citharam tantum pulsat, non etiam accinit, inquit Budæus. Cic. 3. Verr. 53. At etiam illum Aspensidium citharistam, de quo sepe audistis, id quod est Græcis hominibus in proverbio, quem omnia intras canere dicebant, sustulit. V. etiam Phil. 15.
CITHARISTA, vel **CITHARISTES**, Promontorium est Narbonensis provinciæ, non procul a Massilia. Plin. cap. 4. lib. 3. & Pompon. lib. 2. 5.
CITHARISTRIA, æ. f. [κίτηραστρια] Quæ cithara canit. Ter. Phorm. 1. 2. 32. Continuo quamdam nactus est puellulam citharistriam. Ibid. v. 59. eandem vocat Fidioniam, Ille qui illam amabat fidicionem. Ergo indifferenter, inquit Donatus.
CITHARIZO, [κίτηραρίζω] ære. Cithara canere. Corn. Nepos 15. 2. 5. Nam & citharizare & cantare ad chordarum sonum doctus est a Dionysio. An Cithara ludere? Lambinus tamen Cithara canere, ut hic. H. St.
CITHARUS, i. m. [κίτηρος] Piscis genus est Nilotici, mollem carnem habens, quodque ob id facilius quam alii pisces conficitur. Galen. ex Philotimo lib. 3. de alim. facult. cap. 30. Meminit Strabo lib. 17.
CITIMUS, In CITIA.
CITO, ære, **CITATIM**, **CITATUS**, **CITO**, adv. In CITO.
CITORUS, In CYTORUS.
CITRA, [πίτρα] Præpositio, accusativo casui serviens: cui opponitur
 X x x
 Ultra

- Ultra; a Cis derivatur. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 31. Qui sunt citra Rhenum.
- Citra flumen educere exercitum. Cic. 6. Philipp. 5.
- Citra Leucadem. Cic. 16. Fam. 4. Idem 16. Att. 7. Quum venissem Velliam, Brutus audivit. erat enim cum suis navibus apud Halemum Avium, citra Velliam millia passuum 111. pedibus ad me statim.
- Citra mare natus. Horat. 1. Sermon. 1. 47.
- Ultra citraque. Horat. 1. Sermon. 1. 107.
- sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum.
- Citra, pro Ante. Ovid. 8. Met. 365.
Forfitan & Pylius citra Trojana perisset
Tempora. Et 10. Met. 84.
— citraque juventam
Ætatis breve ver, & primos carpere flores.
- Citra rogos. Quintil. Decl. 12. 9. Aut citra rogos, aut ad rogos pugna est. i. e. Antequam ad rogos ventum est. V. etiam Decl. 246. & Gell. 12. 13.
- Citra, pro Sine. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed citra hoc experimentum multa sunt, quæ & dulcem terram, & frumentis habilem significant, ut juncus & calamus.
- Citra accusationem crimen in adversarium vertere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
- Citra æmulum aliquid facere. Quintil. 12. 10.
- Citra auctoritatem Senatus populique. Suet. in Cæs. 28.
- Citra codicillos, pro Sine codicillis. Hermogenianus in l. Administrantes. D. de Excusat. tutor. Administrantes res principum, ex indulgentia eorum, licet citra codicillos, a tutela, itemque a cura tempore administrationis delata excusantur. Budæus.
- Citra commoda emeritorum præmiorum exauctorare legiones. Suet. in August. cap. 24.
- Citra complexum causæ laudabilis. Quintil. lib. 8. cap. 5. Est autem hæc vox universalis, quæ etiam citra complexum causæ possit esse laudabilis.
- Citra denuntiationem. Quintil. lib. 3. cap. 8. Nam & illic causa deliberrandi est, quod bellum Galli minitentur: esse tamen questio potest, dedendi ne fuerint citra hanc denuntiationem, quia contra fas, quum Legati missi essent, prælium inierint: Regemque, ad quem mandata acciperant, trucidaverint.
- Citra fastidium. Plin. lib. 3. cap. 3. Querquerni citra fastidium nominentur.
- Citra honorem verborum prosequi aliquid. Suet. in Aug. cap. 66. Neque dolore dissimulato, si parcius aut citra honorem verborum: neque gaudio, si grate pieque quis profectus fuisset. Subaudi Legato vel Hæreditate.
- Citra jactum pulveris. Plin. 35. 21.
- Citra invidiam. Plin. lib. 7. cap. 29.
- Citra mandatum aliquid facere. Ulpian. l. Idemque &. §. Idem Labeo ait. D. Mandat. vel contr.
- Citra muscicem. Quintil. lib. 1. cap. 4. Tum nec citra muscicem Grammaticæ potest esse perfecta, quum ei de metris rhythmicisque dicendum sit.
- Citra mortuum exanimat. Plin. lib. 8. cap. 38.
- Citra perniciem. Plin. lib. 11. cap. 49.
- Citra personam argumenta docere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Interim autem ex re queritur, veneficium fuerit, an cruditas: quum ex ipsa aliqua citra personam quoque argumenta ducuntur.
- Citra facietatem data glans. Columel. lib. 7. cap. 6.
- Citra fatiscere peccare. Ovid. 5. Trist. 9. 23.
- Citra scientiam. Columel. lib. 1. cap. 1.
- A postrema syllaba citra tertiam non posuit natura vocem acutam. Cic. in Orat. 58. Ipsa enim natura, quasi modularetur hominum orationem, in omni verbo posuit acutam vocem, nec una plus, nec a postrema syllaba citra tertiam, quo magis naturam ducem ad aurium voluptatem sequatur industria.
- Citra voluntatem domini. Quintil. 7. 3.
- Citra, pro Extra. Sueton. in August. cap. 43. Solebat etiam citra spectaculorum dies, siquando quid inusitatum dignumque cognitum advenit, id extra ordinem quolibet loco publicare.
- CITRA, Adv. in eadem significatione, sed sine casu. Liv. 10. 25. Paucis citra millibus lignatores ei cum præsidio occurrunt.
- Citra, aliter. Plin. lib. 17. cap. 22. Quoniam & sic coercetur impetus materię, densioresque citra pampini exultant.
- Citra, etiam pro Minus. Ovid. 1. de Pont. 7. 55.
Culta quidem (fateor) citra quam debuit illa est. V. etiam 10. Met. 607. & 3. de Arte Am. 757.
- CITER, vetustissimos scripsisse invenimus. Cato apud Priscian. p. 599. Citer ager alligatus ad sacra erit. V. feq. dict.
- CITRIOR, us. compar. quod a Citer vocabulo obsoleto quidam deducunt. Cic. 12. Att. 37. Hirtius ad me scripsit Sex. Pompeium Corduba exisse, & fugisse in Hispaniam citriorem.
- Ætas citioris. Brevior. Valer. 8. 7. ext. 10. Citioris ætatis metas, & C. Chryssippi vivacitas flexit. Sed emendatum Citiores.
- Consultatus citior legitimo tempore. Valer. Max. 8. 15. 1. i. e. Ante tempus.
- Dies citior. Caius in l. Si servus. §. Quum mihi aut Titio. D. de verb. obligat. Tempora vero diversa designari posse, veluti, Mihi Calendaris Januariis, aut Titio Calend. Febr. immo etiam citriorem diem in Titii personam conferri posse. Citriorem dixit, pro Breviore & proximiore. Budæus.
- Ultio delicto citioris. Valer. Max. 6. 3. 11. i. e. Prior.
- Audiebamus nondum citiora. Cic. 2. Fam. 11.
- Considerare humana ac citiora. h. e. Terrena ac terrenis proxima. Cic. 5. Tusc. 71. Quanta rursus animi tranquillitate humana & citiora considerat?
- CITIVUS, a, um. superl. Citima nobis secula sunt recentissima. quæ enim nobis proxima sunt, citima appellantur. Cic. de Univerfit. 22. Eamque, quæ erat eisdem, detorru a latere in dextram partem: hanc autem citimam, a mediana linea direxit ad lavam, sed principatum dedit superiori.
- Luna terris citima. Cic. in Somn. Scip. 8. Ex quibus erat ea minima, quæ ultima celo, citima terris, luce lucebat aliena.
- CITIME, Adverb. Priscian. lib. 15. p. 1016. Citra, citerius, citime.
- CITRATUS, a, um. ut, Regio citrata, Ager citratus, qui opponitur Ultrato. V. Rigaltii Gloss. ex Hygin. & aliis agrar. Ed. Gref. p. 156. & 268.
- CITRAGO, Eadem cum Melissophyllo. V. MELISSOPHYLLUM.
- CITRETUM, CITREUS, CITRIUM, IN CITRUS.
- CITREO, Non simplex & solum reperitur. V. ULTRO.
- CITREUS, i. f. [κίτριος] Arbor quæ Medica fert mala. Dioscorides lib. 1. cap. 136. Postremo quæ Medica, Persicave, aut citromela, a Romanis vero citria vocantur, omnibus nota, arborem habent toto anno fecundam & superferantem. Pomum oblongum est, rugosum, colore ad aurum inclinato, cum gravitate odoratum. Semen habet pyrorum seminibus simile. Plin. lib. 13. cap. 1. Cedri tantum & citri suorum fructum in sacris fumo convolutum nidorem verius quam odorem noverant.
- De Citro fe scribit Calepinus ex variis auctoribus, Citrus arbor nobilissima, quæ sola apud Atlantem montem in Mauritania nascitur, Romanis quondam gratissima. nam afferebatur ad ornamenta menfarum & lectulorum. Non multum crescit, & folia majora habet quam laurus. Hinc Citreus, adjectivum. ut, Citrea menfa. Apud Dionem, cedron, & poma cedria, pro citro & citris appellata inveniuntur. Alterius tamen generis sunt citri Atlanticæ, ex quibus mensæ fierent, quam nostrates citri, unde mala medica nascuntur. Hæc folio spectantur arbuti feræ aut lauri: Atlanticæ, cupressio femina silvestri, folio, odore, caudice.
- CITRUM, i. n. pro Ligno. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Nuncubi hic vides citrum aut aurum? Martial. lib. 10. 80.
Impicit, aut pueros, nobilissime citrum.
- Maurusiacum citrum. Martial. lib. 12. 67. V. Lucan. 9. 426. & Vellei. 2. 66. 1. cum Not. Burn.
- CITREUS, a, um. Adj. [κίτριος] ut, Citrea mala. Plin. lib. 25. cap. 28. Citreis odor acerrimus, sapor asperissimus. Idem lib. 23. cap. 6. Citrea contra venenum in vino bibuntur, vel ipsa vel semen. faciunt oris fravitate, decocto eorum colluto, aut succo expresso.
- Lecti citrei. Pers. 1. Sat. 53.
— non quicquid denique lectis
Scribitur in citreis.
- Mensa citrea. Cic. 6. Verr. 17. Tu maximam & pulcherrimam mensam citream a Q. Lutatio, Diodoro, & c. abstulisti.
- Oleum citreum. Plin. lib. 23. cap. 4.
- CITRIUM, i. n. Latine dicitur Pomum citri arboris, teste Diosc. l. c.
- CITRINUS, a, um. [κίτριος] aliud Adj. ut, Color citrinus. Plin. lib. 19. cap. 5. de cucumere, in Italia virides, & quamminimi, in provinciis quammaximi & citrini aut nigri. i. e. Citri sive auri colorem habentes.
- CITRÖSUS, a, um. [κίτρώδης] Vestis citrosa. a similitudine citri appellata est. Hæc Festus. Meminit & Macrobi. lib. 3. Saturn. cap. 19.
- CITRETUM, i. n. Locus citro confitus. Pallad. 3. 34. extr. Citreta tegumentis defenduntur a frigore.
- CITTA, æ. f. [κίττις] Avis quasi pica: quoniam ut Galenus ait, terram mandat, aut quia coleres habet, ut pica, dispares.
- CITTA, [κίττις] Depravatus mulierum pragnantium appetitus, quum inutiles cibos appetunt, quod fere contingere solet secundo aut tertio a conceptu mense, ex alimento in ventriculo corrupto, fetu tam imbecilli, ut nutrimentum consumere non possit. Hinc fit ut eopiofa in ventriculo redundantia cumulentur, quæ varium absurdumque gi-gnunt appetitum, ut carbonem, cretæ & similia. Eam ob causam Græci malum hoc κίττιος, hoc est picam appellaverunt, ab avis ejus varietate sumpta similitudine. V. Alexand. Aphrod. 2. probl. 74. Rhodig. 3. 15. & 14. 1.
- CITAMPELOS, i. m. [κίτιάμπελος] Herba hæc, quæ Dioscoridi Helixine, & officinis Parietaria dicitur. Utitur hac appellatione Paulus Ægineta lib. 6.
- CITTIUM, vel CITRIUM, i. n. [Κίτιον, ἢ κίτιον] Oppidum Cypride unde.
- CITTIUS, a, um. [κίτιος] ut, Cittiæ Zeno, apud Laertium lib. 7. pr.
- CITTOISIS, is. f. [κίττιος] Uvarum vitium est, quum acini a racemis dilapsi pereunt. V. Cæl. Rhodig. Antiq. Lect. lib. 6. cap. 1.
- CITUS, IN CITRO.

Civis Peregrino & Exuli oppositus. Cic. 4. Acad. 176. Postremo solum civem, solum liberum: insipientes omnes peregrinos, exules, servos, furiosos. Libertas civium. Cic. pro Rabir. Posth. 53. Neque ego, cui omnium civium libertas clarissima fuisset, meam projecissem.

Parricida civium. Cic. 1. in Catil. 29. Certe verendum mihi non erat, nequid, hoc parricida civium interfecto, invidia mihi in posteritatem redundaret.

Clari civis. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Clarissimi cives & summi viri. Cic. 1. in Catil. 29. Etenim si summi viri & clarissimi cives, Saturnini, & Gracchorum, & Flacci, & superiorum complurium sanguine non modo fe non contaminarunt, &c.

Egentes cives & servi. Cic. pro Milon. 37. Servorum & egentium civium, & facinorosorum armis meos cives, meis consiliis, periculisque servatos, pro me objici nolui.

Infirmus civis. V. INFIRMUS.

Infitus urbi. V. INSERVO.

Perditus. Cic. 2. in Catil. 12.

Potentiorum civium superba limina. Horat. Epod. 2. 3.

Rarus. Martial. lib. 12. 53.

Nummi quibus tibi sint, opefque tantæ,
Quantas civis habet, Paternæ, rarus, &c.

Romanus. Cic. 7. Verr. 146. Ut etiam illa vox & illa imploratio, Civis Romanus sum, quæ sæpe multis in ultimis terris opem inter barbaros & salutem tulit, &c.

Romana. Cic. pro Corn. Balb. 55. Sic apud Terentium, And. 1. 3. 16.

Civis Attica. Et, Civis Halicarnassia, apud Nep. 2. 1. 2.

Seditiosi cives. Cic. 4. Acad. 13.

Trepidati cives. Virg. 12. Æn. 583.

Afciscere civem. Cic. pro Corn. Balb. 30.

Egit Romana fuos discordia civis, Bellum Rome intestinum fuit. Pro-
pert. lib. 1. 22. 5.

Arcere aliquem civium a vita, fortunisque. Cic. 1. in Catil. 33. Tum tu
Jeppiter, &c. Inne & hujus focios a tuis aris, ceterisque templis a te-
cis urbis ac mœnibus, a vita, fortunisque civium omnium arcebis.

Clamare se civem Romanum. Cic. 7. Verr. 146. Quum is qui se civem
Romanum esse clamaret, in cruce ageretur.

Continere cives eadem æquitate. In CONTINENDO.

Dare civem populis. Sil. lib. 8. 409.

Dare civibus urbem, Civitatem condere. Virg. 5. Æn. 631.

Quis prohibet muros jacere, & dare civibus urbem?

Defendere civem a periculo. In DEFENDO.

Inferre famem civibus. Cic. 9. Att. 12.

Negligere salutem civium. Cic. 1. in Catil. 28.

Relinquere incolentes civis. Cic. 2. in Catil. 2. Quod vero non cruen-
tium mucronem, ut voluit, extulit: quod vivis nobis egressus est: quod
ei ferum de manibus extorsimus: quod incolentes cives, quod stantem
urbem reliquit, &c.

Tenere jura civium. Cic. 1. in Catil. 28.

Tradere vias optinarum artium civibus. Cic. 2. de Divin. 1.

Civis hinc est. Terent. And. 5. 1. 14. Illam hinc civem esse aiunt.

CIVITAS, aitis. F. [aivitas] a Civibus appellata est, quasi Civium multitu-
dine, vel potius Universitatibus.

Civitas proprie in incolis, in unam societatem junctis, æstimatur; non
in ædificiis, Cic. apud Nonium, 5. 27. Conjunctionem rectorum,
oppidum, vel urbem appellaverunt, delubris distinctam spatiique com-
munibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, quem
legem exposuit, civitas est.

Quid sit Civitas, facinoræ & eleganter describit Cic. de Somn. Scip. 4.
Nihil enim est illi principi Deo, qui canem hunc mundum regit, quod
quidem in terris nat acceptius, quam consilia, cœtusque hominum jure
sociati, que civitates appellantur. Idem pro Sext. 91. Tum conventi-
cula hominum, quæ postea civitates nominatae sunt.

Civitas & pro loco, & pro oppido, & pro jure quoque omnium & pro
hominum multitudine dicitur, inquit Verrius Flaccus apud Gellium,
18. 7. conf. Coquej. ad Augul. de Civ. Dei, 1. 15. p. 58.

Civitas, pro Urbe, at oppido. Liv. 29. 38. pr. Eadem ætate in Bruti-
tis Clamptia a Consule capta, Confentia, & Pandofia, & ignobiles
aliæ civitates voluntate in dedicationem venerunt.

Urbs & civitas. Cic. 4. Acad. 136. Denique scripta Lycurgi, Solonis,
xii tabulas nostras, non esse leges? ne urbes denique aut civitates,
nisi quæ essent sapientium?

Civitates & municipia. Cic. pro Muren. 47. Graviter homines honesti,
atque in suis civitatibus & municipiis gratiosi tulerunt.

Patria civitatis. Cic. 2. de Legib. 5. Ego me hercule & illi & omni-
bus municipibus duas esse censo patrias: unam naturæ, alteram ci-
vitatibus.

Clades civitatis importuna. Cic. de Clar. Orat. 332. Et si cursum ingenii
tui, Brute, premit hæc importuna clades civitatis.

Commemoratio civitatis omnia verbera depulsumur, cruciatumque a
corpore dejecturum arbitrabatur. Cic. 7. Verr. 161.

Desiderium civitatis. Cic. pro Domo 87. Non decretis Italia, non desirio
civitatis. Subaudi Reducti sunt.

Diffimilitudo enim civitatum varietatem juris habeat necesse est. Cic. pro
Corn. Balb. 31.

Homo multarum civitatum. Cic. pro Corn. Balb. 30. Itaque in Græcis
civitatibus videmus, Athenis Rhodios, Lacedæmonios, ceteros undique
ascribi, multarumque esse eosdem homines civitatum.

Jus civitatis honore dignissimum. Cic. pro Corn. Balb. 42.

Largitio & communicatio civitatis. Cic. pro Corn. Balb. 31. Nunquam
est intermissa a majoribus nostris largitio & communicatio civitatis.

Nomen civitatis nobile & illustre apud omnes. Cic. 7. Verr. 166. Si tibi
ignoto apud ignotos, apud barbaros, apud homines in extremis atque
ultimis gentibus positos, nobile & illustre apud omnes nomen tue civi-
tatis profuisset: &c.

Nomen civitatis apud aliquem valere. Cic. 7. Verr. 165. Apud te nomen
civitatis ne tantum quidem valuisse, ut dilationem aliquam cru-
cis, &c.

Nomen civitatis implorare & usurpare. Cic. 7. Verr. 162.

Salus civitatis nititur in aliquo. Cic. de Somn. Scip. 3.

Status civitatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Vires & mores civitatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Usurpatioe & mentione civitatis assequi aliquid. Cic. 7. Verr. 165. Apud
te Prætorum si non effugium, ne moram quidem mortis, mentione at-
que usurpatione civitatis assequi potuit?

Ex civitate aliqua amplissimum aliquis. Cic. pro Corn. Balb. 50.

Beata civitas. Cic. 1. de Fin. Neque enim civitas in seditione potest esse
beata.

Bellifosa civitas. V. BELLUM.

Clarissima civitates. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Commendatorem civitas studio, cura & diligentia alicujus. Cic. pro Corn.
Balb. 43.

Fœderata. Cic. 7. Verr. 53. Hoc Neticorum fœderata civitas publice
dicitur.

Graves. Cic. 7. Verr. 134. i. e. Gravitate morum æstimanda.

Honestæ. Cic. 5. Verr. 56. Huic homini, Judices, honestæ (al. honesti-
ssimæ) civitatis honestissimo, &c.

Honestior civitas, quam &c. Cic. pro Flacc. 64. Num honestior est ci-
vitas Pergamena, quam Smyrnæ?

Humilis, Urbs in imo sita. Sen. Theyst. 5.

Immunes civitates & libertæ. V. IMMUNIS.

Laura. V. LAUTUS.

Libera. Cic. 1. Philipp. 4.

Locuples copis. In LOCUPLES.

Maledica. In MALUS.

Optime merita. Cic. pro Corn. Balb. 34. Neque enim est meum, contra
jus optime merite civitatis, contra opinionem vetustatis, contra
auctoritatem Senatus dicere.

Bene morata & bene constituta. In MOS.

Bene moratæ civitates. Cic. 1. de Orat. 85.

Nostra civitas. i. e. Ubi nati sumus. Hannibal apud Liv. 30. 30. Quod-
cumque egerimus, ratum id civitates nostræ habituræ sunt. Nostræ,
i. e. Unde quisque nostrum est, Quam quisque nostrum patriam habet
aut domum.

Prudentissima civitas. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Sine lege. Quintil. lib. 5. cap. 11. Ut corpora nostra sine mente, ita
civitas sine lege, suis partibus, ut nervis ac sanguine, & membris uti
non potest.

Abstrahere civitatem a servitio. In ABSTRAHO.

Administrare. Cic. 1. Offic. 88. Et tamen illa probanda est mansuetudo
atque clementia, ut adhibeatur Reipub. causa severitas, sine qua admi-
nistrari civitas non potest. V. ADMINISTRATOR.

Adoriri. In ADORIO.

Augere civitatem hostibus recipiendis. Cic. pro Corn. Balb. 31. Romu-
lus lædere Sabino docuit, etiam hostibus recipiendis augeri hanc civita-
tem oportere.

Conciliare civitatem. In CONCILIO.

Conferre studia & beneficia in civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 43.

Conjuncta officiis civitas. In CONJUNGO.

Constituere in civitate legibus aliquem. Cic. pro Arch. 6. Hunc Hera-
cliensem multis civitatibus expetitum, in hac autem legibus constitutum,
de nostra civitate ejiciemus? Subaudi Civem.

Continere civitatem in officio. In CONTINEO.

Contacta civitas rabie. In CONTINGO.

Convertit fe civitas in aliquem. Cic. in Somn. Scip. 3. In te unum at-
que in tuum nomen fe tota convertet civitas. pro Homines civitatis.

Ejicere aliquem e civitate. Cic. pro Domo, 88.

Evertere funditus civitatem. Cic. 6. Verr. 76. Universam fe funditus il-
lam eversum esse civitatem minabatur.

Execrata Phocæorum civitas. Horat. Epod. 16. 17.

In oculis civitatis aliquid esse factum. Cic. pro Domo 101. In ea possum
intueri domum meam everfam non ab inimico meo, sed ab hoste com-
muni, & ab eodem extractam, & positam in oculis civitatis.

Ferre suffragium non de civis, sed civitatis salute. Cic. pro Domo 90.

Inducere in civitatem rem perniciosissimam. Cic. 1. Offic. 85.

Instituere civitates. Cic. 1. de Orat. 86.

Invadere civitatem. Quintil. lib. 1. cap. 6.

In largienda civitate parcas. Cic. pro Corn. Balb. 57.

Munita jure civitas, & libertas. Cic. pro Domo 77.

Persequi civitatem bello. Cæs. 5. Bell. Gall. 1. Nisi id fecerint, sese bel-
lo civitatem persecuturum demonstrat.

Suspensa ac sollicita. Cic. pro Domo 96.

Civitas dicitur etiam Jus civium. Hocque jus triplex fuit apud Romanos.
Summo & maximo Romana tribebatur Civitas: proximum erat Latinitas;
ultimum minimumque Italiae jus. Quibus modis Latini poterant
feri Romani cives. V. Signo. de Antiq. Jure Civ. Rom. cap. 1. Onufr.
Panvin. Com. 3. de Rep. Roman. & Spanhem. in Orbe Romano.

Adimere alicui civitatem. V. ADIMO.

Ademptio civitatis. Cic. pro Domo 98. Id autem ut esset faciendum,
non ademptione civitatis, sed tecti, & aquæ, & ignis interdictione fa-
ciebant.

Adipisci & perdere civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 30. Vidi egomet non-
nullos imperitos homines nostros cives Athenis in numero judicum at-
que Areopagitarum, certa tribu, certo numero, quum ignorarent si il-
lam civitatem essent adepti, hanc fe perdidisse, nisi postliminio recu-
perassent.

Amittere civitatem. Cic. pro Cæcin. 100.

Afciscere in civitatem. In ASCISCO.

Aferbere civitati & in civitatem. In ASERIBO.

Aferbere civitatis. Cic. pro Arch. 10. Quid est quod de ejus civitate du-
bitatis, præsertim quum aliis quoque civitatibus fuerit ascriptus?

Consequi civitatem beneficio alicujus. Cic. pro Corn. Balb. 31.

Dare civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 55. Ante civitatem Veliensibus da-
tam, de senatus sententia, &c.

Dicare fe in civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 28. Peritus vero nostri mo-
ris ac juris nemo unquam qui hanc civitatem retinere vellet, in aliam fe
civitatem dicavit.

Donare civitate aliquem. Cic. pro Corn. Balb. 30. Ex qua nobis interd-
ictum sit, ut neque afciscere civem, aut civitate donare possimus.

Merita erga populum Ro. allegantes Latinitate, vel civitate donavit.
Suet. in Augulo cap. 47. H. St.

Eripere alicui civitatem. Cic. pro Domo 79. Volaterranis L. Sulla victor, Repub. recuperata, comitis civitatem eripere non potuit.
 Ereptor civitatis. Cic. pro Domo 87. At tu etiam ereptor civitatis, legem de injuriis publicis tulisti.
 Habere civitatem. Cic. 2. de Legib. 5. Ita quum ortu Tusculanus esset, civitatem Romam habuit. De Catone. Al. Civitate Romanus &c.
 Impertiri civitatem gratuito alicui. Cic. pro Arch. 10.
 Largiri civitatem. In LARGIORE.
 Mutari civitate. In MUTO. Cic. pro Corn. Balb. 31.
 Recipere civitate. Cic. pro Corn. Balb. 31.
 Recipere in civitatem. Cic. pro Arch. 22.
 Retinere civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 43.
 Retinere in civitate, & Exterminare ex civitate alicquem : contraria. Cic. pro Ligar. 33. Aut tres Ligarii in civitate retinendi sunt, aut tres ex civitate exterminandi.
 Sancire iura de civitate, & libertate. Cic. pro Domo 80. Tum igitur majores nostri populares non fuerunt : qui de civitate & libertate ea jura sanxerunt.
 Suscipere in civitatem. Cic. 2. de Legib. 5.
 Tribuere civitatem. Cic. pro Corn. Balb. 37.
 Civitas etiam pro Tota regione ponitur. Caf. 1. Bell. Gall. 12. Omnis civitas Helvetia in quatuor pagos divisa est. Et mox : Quæ pars civitatis Helvetiæ insignem calamitatem Populo Romano intulerat.
 Brigantum civitas. Tacit. Agric. 17. 2.
 Hermondurorum civitas. Idem de Germ. 41. 1.
 Ubiorum civitas. Idem 1. Ann. 37. 3.
 Civitatum (in gen. pl.) apud Plinium lib. 8. ad Maximum, principio, incipit Amor. Liberaurum civitatum. in editione ad exemplar Rudolphi Agr. recognita. Vide an & in mea editione. H. St. Est ep. 24. & Civitatum quidem exhibent codd. emendati, sed altera illa lectione in marginem rejecta.
CIVITATULA, æ. f. dimin. Sen. de morte Claudii p. 352. Hic quæstu se sustinebat, vendere civitatulas solebat. i. e. Jus Romanæ civitatis. Ad quam civitatum pervenimus. Apul. 10. Met. p. 238.
CIVILIS, e. [civilis] Quod ad cives pertinet. ut, Civile odium : civile bellum.
 Actio civilis. Cic. 1. Verr. 18. Nam civibus quum sunt ereptæ pecuniæ, civili fere actione & privato jure repetuntur.
 Amor civilis & Naturalis. Gell. lib. 12. cap. 1. ad finem, Magnam fere partem non naturalis ille amor est, sed civilis & opinabilis.
 Arma civilia. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 85.
 Bellum. Cic. 7. Att. 13. Genus belli quod fit vides. ita civile est, ut non ex civium diffensione, sed ex unius perditu civis audacia natum fit.
 Bella plufquam civilia. Lucan. lib. 1. 1.
 Bella per Æmathios plufquam civilia campos, Jusque datum foelcri canibus.
 Belli civilis ætus. Hor. 2. Epist. 2. 47.
 Butta civilia. Propert. lib. 2. 1. 27. i. e. Campos Philippicos, in quibus & occisa sunt, & sepulta Romanorum multa millia bello Civili inter Cæsarem & Pompeium.
 Curæ civiles, i. e. Cura de civibus, aut quæ civem decent. Hor. 3. Carm. 8. 17.
 Dies. Plin. lib. 2. cap. 77. Qui opponitur Astronomico. V. Gassend. Inf. lib. 1. cap. 22.
 Diffidium, Diffordia civilis. Claud. de Bell. Gild. 241.
 Furor. Hor. 4. Carm. 15. 18.
 Custode rerum Cæsare, non furor Civilis, aut vis eximit otium. Civilem furorem vocat Seditio- nes civium.
 Jura civilia. Hor. 1. Serm. 9. 39.
 Lex civilis ac publica. Cic. pro Cæcin. 74.
 Mars civilis, Bellum inter cives. Ovid. 6. Epist. 35. Civilem Martem vocat illorum qui ex eadem terra geniti erant.
 Mos consuetudoque civilis. Cic. 1. Off. 148. Nec quenquam hoc errore duci oportet, ut siquid Socrates aut Aristippus contra morem consuetudinemque civilem fecerint, &c.
 Nefas civile, Nefas civium. Stat. 1. Silv. 80. Intelligit Bellum civile.
 Odiâ. Claud. de Bell. Get. 565.
 Officia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Pax. Cic. 7. Philipp. 8. Itaque ille ego qui semper auctor pacis fui : cuique, pax præsertim civilis, quamquam omnibus bonis, mihi tamen in primis fuit optabilis.
 Quercus, Quercea corona civilis, quam (ut refert Servius) qui in bello civem liberaissent, accipiebant, ideo quia ante causâ vitæ in hac arbore hominibus fuit, qui glandibus vescabantur. Virg. 6. Æn. 772.
 Atque umbrata gerunt civili tempore quercu. V. in CIVICUS.
 Sanguis. Lucret. lib. 3. 70. i. e. Bella civilia, sive Civium interfectiones.
 Scientia, Politice. Quintil. lib. 2. cap. 15. Rhetoricen autem quidam eandem civilitatem esse judicaverunt. Cicero scientiæ civilis partem vocat : civilis autem scientia idem quod sapientia est.
 Strages. Claud. 6. Conf. Hon. 118.
 Studia. Cic. pro Font. 16. Si inimico testi credi non oportuit, inimicior Marcello Crassus, & Fimbria Scæurus ex civilibus studiis, atque obtreccionem domestica, quam huic Galli ?
 Verba civilia, quæ etiam Directa in jure appellantur, verba sunt formularum civilium, hoc est quæ ad jus civile accommodata olim a Jurisconsultis fuerunt, ex eo nimirum quod hæc pars juris proprie nonnunquam jus civile appellatur, ut Pompon. docet. l. 2. D. de orig. jur. sive quod vernaculum esset, neque ab exterarum gentium institutis sumptum : sive quod soli cives his legis actionibus ac formulis uti possent. Papin. l. 7. D. de vulg. & pup. Verbis civilibus substitutionem post quartum decimum annum ætatis frustra fieri convenit. Ulpian. cap. infit. 25.
 Fideicommissum est, quod non civilibus verbis, sed precativè relinquitur, hoc est, non his formulis quæ ad hæredum institutionem accommodatæ sunt, sed precativè.
 Vir vere civilis, & publicarum privatarumque rerum administrationi accommodatus. Quintil. in procem. lib. 1.
 Undæ civiles, i. e. Curæ & sollicitudines omnium rerum, quæ ad Remp. pertinent. Hor. 1. Epist. 1. 16.
 Nunc agilis fio, & merfor civilibus undæ.

Civilis, ubi ad hominem refertur, Æquum, Humanum, & Communi jure cum aliis utentem denotat, licet dignitate superior sit.
 Ingressus orationis civilis, & humanus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Agere fe civilem. Suet. in Tiber. cap. 26. Verum liberatus metu, civilem fe admodum inter initia, ac paulo minus quam privatam egit. Sic Civilior, [civilior] Ovid. 4. Trist. 4. 13.
 Ipse pater patriæ, quid enim civilis illo ? &c.
CIVILITAS, ætis. f. [civilitas] quasi Civilis mos : qui & Urbanitas dicitur. Plerumque pro Humanitate ponitur.
 Clementia & civilitas. Suet. in August. cap. 51. Clementiæ & civilitatis ejus multa & magna documenta fuerunt.
 Jactator civilitatis. Suet. in Claud. cap. 35. Primis imperii diebus, quamquam (ut diximus) jactator civilitatis, neque convivia inire ausus est, nisi, &c.
 Civilitas, pro Politica scientia, ut Civilitatis corpori partes assignet, &c. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Civilitatis particula. Quintil. ibid.
CIVILITER, Adv. [civiliter] Civiliter, i. e. Ex infinito juris civilis. Jabolenus in l. quum hæredes, §. item quæro. D. de acquir. possess. Si vivitur liberum hominem, cum te possidere non puto, quod quum ita se habeat, multominus a te per illum res ejus possidebuntur. neque enim rerum natura recipit, ut per eum aliquid possidere possimus, quem civiliter in mea potestate non habeo. Alioquin Civiliter, Ex civilitatis præscripto, i. e. Non tyrannice significat, vel monarchice. Juven. 5. Sat. 112. — solum
 Poscimus, ut cœnes civiliter. i. e. Non tibi fit panis lautus, & ceteris convivis vulgaris, ut non fit inter nos delectus ferulorum. Budæus.
 Magis pie quam civiliter, i. e. Ut decet civem. Liv. 38. 56.
 Contendere civiliter. Cic. 1. Off. 38. Ut enim quum civiliter contendimus, aliter sibi inimicus, aliter si competitor : cum altero certamen honoris ac dignitatis est : cum altero capitis & famæ. Plus quam civiliter. Ovid. 12. Met. 583. i. e. Non civiliter, non ut civem decuit. De Neptuneo.
CIVICUS, Adj. [civicus] Quod ad cives pertinet, ut Corona civica, quæ dabatur ob civem servatum, hoste occiso. Cic. pro Planc. 72. Ad id etiam gregarii milites faciunt invit, ut coronam dent civicam, & fe ab aliquo servatos esse fateantur.
 De civica corona, Plin. lib. 16. cap. 4. Hinc civica coronæ, militum virtutis insignie clarissimum. Jampridem vero & clementiæ imperatorum, postquam civilium bellorum profano meritum coepit videri civem non occidere. Cedunt iis murales vallaresque, & aureæ, quamquam pretio antecedentes. Cedunt & rostratæ, quamvis in duobus maxime ad hoc ævi celebres : M. Varrone & piraticis bellis, dante Magno Pompeio : item M. Agrippa, tribune Cæsare & Siculis, quæ & ipsa piratica fuerunt. Ibid. 5. Civica iligna primo fuit, postea magis placuit ex esculo Jovi sacra. Variatumque & cum quercu est, ac data ubique quæ fuerat, custodito tantum honore glandis.
 Civicam coronam civis, saluti fusa causa, servatus in prælio dabat, quæ erat iligna, frondem habens perennem. Hæc Festus. Gell. lib. 5. cap. 6. Civica corona appellatur, quam civis civi, a quo servatus est in prælio, testem vitæ salutisque præcepit dact. Ea fit & fronde querna : quoniam civis victusque antiquissimum quercus capi solitus fit. Fit etiam ex ilice : quod genus superiori proximum est. V. ibid. & apud Plin. l. c. quibus conditionibus daretur, vel non daretur.
 Dicitur & Civica absfol. Civica donare alicquem. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Arma civica apud Ovid. 1. Fast. 22. intelliguntur Peritia dicendi in judicio, qua vel accusamus, vel defendimus reos, Civica pro trepidis quum tulit arma reis.
 Bella civilia. Ovid. 1. de Pont. 2. 125.
 Clausit & æterna civica bella fera. h. e. Civilia, sive intestina.
 Civica jura. Hor. 1. Epist. 3. 23.
 — seu civica jura
 Respondere paras.
 Motus. Hor. 2. Carm. 1. 1.
 Quercus. V. Serv. in Virg. 6. Æn. 772.
 Rabies, Bellum civile. Hor. 3. Carm. 24. 26.
CIVIS, [civis] Fluvius Thraciæ ex Pæoniibus & Rhodope monte profuens. Eit & urbis nomen, quam, ut testatur Strabo lib. 12. Philippus Demetrii F. evertit, deditque Prusiæ Zele, qui hanc evertit, & Myrleam Prusiæ vicinam. Is a ruinis æs excitans, Cium, a se Prusiadem : Myrleam vero, ab uxore Apameam nominavit.

CIZARA, [Cizara] Castellam erat munitissimum, lacui nomine Stephana, in Phazemetica regione, adjacens, quod post desertum est, ut Strabo docet lib. 12.
CIZICUS, V. CYZICUS.

CLAVULA, vel ut quædam habent exemplaria, CLAVOLA, Scissio lignorum vel præsergmina, auctore Nonio 4. 473. Varro 1. de R. R. cap. 40. Demum in oleagineis feminibus arbores videndum, ut sit de tenero ramo ex utraque parte æqualiter præcisum, quas alii clavolas, alii tales appellant, ac faciunt circiter pedales. quas CLAVA, cujus dimin. est. Item Vehiculi genus; unde
CLAVULARIS, e. Adj. ut, Curfus clavularis, qui militibus concedebatur, quoties ex aliis in alia loca celeriter transferri eos oporteret, ut est in l. 22. Cod. de cursu publico. Nonnulli scribunt Clavularis, ut Ammian. 20. 4. V. Valef. in loc.
CLADES, is. f. [clades, clavis, clavis] Confictus & mutua profugatio : a clavis, quod est amputo, frango. Nam in prima significatione denotat Arborum ramos infringere, ut vento vel nimio fructuum pondere. Hinc transfertur ad aliam quamvis jacturam aut damnum, præcipue vero quod in bello fit. Plin. lib. 16. cap. 12. Quæ deinde tempore majestas Populi Rom. refluxit, quæ ante vastata cladibus fuerat.
 Contagia cladis subite. Ovid. 5. Trist. 4. 33.
 Quumque alii fugerent subite contagia cladis, &c.
 Cladis

Cladis origo. Ovid. 2. de Pont. 3. 65.
 Turbine favo venientes clades. Sil. lib. 1. 45.
 Turbine mox favo venientum haud infcia cladum.
 Clades dextrae manus. Liv. 2. 13. Mutium dimissum, cui postea Scavo-
 lae, a clade dextrae manus, cognomen inditum, &c.
 Libyæ clades, Scipiones vocantur figurate, ut cladem ferentes. Virg. 6.
 Æn. 842.

— duo fulmina belli

Scipiadas, cladem Libyæ.

Asper cladibus. Ovid. 14. Met. 485. De Agmone,
 Fervidus ingenio, tum vero & cladibus asper.
 Aspera clades. Sen. Hippol. 10.
 Exitiabilis. Patern. lib. 2. 112. Pene exitiabilem omnibus cladem intulit.
 Funesta. Sen. Thyest. 3.
 Importuna civitatis. Cic. de Clar. Orat. 332. Cursum ingenii tui, Bru-
 te, premit hæc importuna clades civitatis.
 Miseranda. Sen. Med. 4.
 Recens clades exitu a partibus iisdem. Claud. 1. in Eutrop. 412.
 Sava. Sen. Herc. fur. 13.
 Subita. Ovid. 5. Trist. 4. 33.
 Tristis. Hor. 3. Carm. 3. 62.
 Accipere cladem. Liv. 3. 26. pr. Nam quum haud procul ab hoste castra
 posuisset, nulla magna clade accepta castris se pavidus tenebat. Item
 Curt. 4. 12.
 Asperre magnam cladem populo. Cic. de Nat. Deor. lib. 2. 8.
 Contrahere cladem. Liv. 25. 19.
 Dare. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 197.

— acies utinam vesana gigantum

Hanc dederit clad...

Delere opprobria veterum cladum, Gloriam cladibus superioribus amif-
 sam recuperare. Sil. lib. 16. 671.
 Ne vero fabricate moras, sed currere fortem
 Hanc finite, ad veterum delenda opprobria cladum.
 Derivata clades fonte aliquo. Hor. 3. Carm. 6. 19.
 Dividit cladem in orbem, i. e. Spargere in totum orbem. Claud. 2. in
 Ruf. 25.
 Laxavitque viam bellis, & ne qua maneret
 Immunis regio, cladem divisit in orbem.
 Efficere cladem aliquam. Lucret. lib. 5. 49.
 Quidve superbia, spurcicia, ac petulantia, quantas
 Efficiunt clades?

Erumpit clades in aliquem. Ovid. 7. Met. 561.
 — inque ipsos favæ medentes
 Erumpit clades, obfuntque auctoribus artes. Cladem, Pestem
 & contagia vocat.

Exigere clades. Lucan. lib. 8. 703.
 Facere cladem magnam. Sallust. in Jugurth. cap. 59. exta.
 Importat clades discordia civilis. V. IMPORTO.
 Importare cladem periculi. Lucret. lib. 3. 825.
 Inferre cladem. Liv. 29. 3.
 Levare. Ovid. 2. Met. 281.
 Metuere. Ovid. 5. Met. 358.
 Metuenda clades. Claud. 2. in Eutrop. 304.
 Minari. Lucan. lib. 3. 36.
 Obrui clade. Sen. Med. 4. Quamvis enim sint clade miserranda obruta.
 Obfessus cladibus. Sen. Troad. v. 988.
 Nunc victa, nunc captiva, nunc cunctis mihi
 Obfessa videor cladibus.

Pasci cladibus alienjus. Ovid. 9. Met. 176.
 Cladibus, exclamat. Saturnia pascere nostris,
 Pascere, & hanc pestem spectat crudelis ab alto. Clades vocat
 Ingentem dolorem & tormentum ex peste.
 Piere clades. De cladibus sese purgare, & placare deos. Propert. lib. 3. 4. 9.
 Reddere cladem. Liv. de Bell. Pun.
 Repetita clades. Claud. de Bell. Get. 284.
 Turbare hostes subita clade. Virg. 12. Æn. 556.
 Iret ut ad muros, ubique adverteret agmen
 Ocius, & subita turbaret clade Latinos.

CLÆON, [Κλαίων] Fons in Phrygia, dicente Plin. lib. 31. cap. 2. Theo-
 phrastus ait: Mariæ fontem in Phrygia ad Celenarum oppidum saxa ege-
 rere. Non procul ab eo duo sunt fontes, Clæon, & Gelon ab effectu
 Græcorum nominum dicti. i. e. παρὰ τὸ κλαίων καὶ γελῶν, quæ verba lu-
 gere & ridere significant.

CLAM, [κράμα, λάμα] Præpositio ablativo casui ferviens, & nonnun-
 quam accusativo, significat occulte. V. tamen Priscianum infra.
 Clam, & Clavibus dictum, quod his quæ celare volumus, claudimus.
 Festus. Plaut. Amph. prol. v. 107.
 Is amare coæcepit Alcumenam clam viro. Gron. Virum.
 Clam me, clam te est. Plaut. Rud. 1. 2. 45. Ter. Haut. 1. 1. 46. Hæc
 clam me omnia. i. e. Nihil sciebam de his omnibus.
 Paulo clam his eam vidi. Cic. 15. Att. 1.
 Clam, accusativo junctum. Plaut. Casin. 2. g. 32. — ut mihi
 Bona multa faciam clam meam uxorem.
 Clam alter alterum. Plaut. Casin. prol. § 1.
 Sibi nunc uterque contra legiones parat,
 Pater, silivique clam alter alterum.

Clam aliquem aliquid habere. Ter. Heec. 4. 4. 35.
 Non clam me haberet quæ celasse intelligo. Ubi Donatus; i. e.
 Non tacuisset, partumque celasset.

Clam vos sunt facinora ejus. Cic. in Sallust. 15. Timens ne facinora ejus
 clam vos essent.
 De Clam sic docet Priscian. lib. 14. Clam, magis adverbium est, quum
 nec localem habeat significationem, quam perurumque præpositio-
 nes possident: & qualitate demonstrat, quæ in adverbis inveniri so-
 let: & diminuat, quod nulla præpositio habet, ut Clanculum: &
 possit etiam absque casu proferri, ut Bona aperte facit, mala autem
 clam: & quod apud Græcos absque ulla dubitatione adverbium est.
 nihil mirum tamen quod præparatur casui, quum multa adverbia,
 & maxime localia, & apud Græcos, & apud nos soleant casibus
 præponi.

Et cum eo clam subdixi te mihi? Ter. Eun. 4. 7. 25. Cæf. 4. Bell. Gall.
 30. Ac suos clam ex agris deducere coeperunt.
 Clam furtim alicubi esse. Plaut. Pen. 3. 5. 49.

At enim hic clam furtim esse vult, nequi sciant.

Clam & occulte. Cic. 6. Ver. 23. Per istos quæ volebat, in navem clam
 imponenda, occulte exportanda curabat.
 Clam facere id dicimur, Quod eo inficente facimus, quem id prohibitu-
 rum esse suspicabamur, ut patet ex l. 3. §. ult. D. quod vi, aut clam.
 Clam, Ex inlidis. Virg. 1. Æn. 354.

Clam ferro incautum superat.

Clam & Palam, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam do-
 num suam auferabat: plura clam de medio removebat.
 Neque cessavit infidias frueri clam, palam. Suet. Domit. 2.

Clam erit. Ter. Adel. 1. 1. 46.

Si sperat fore clam, rursum ad ingenium redit. i. e. Si sperat non recitum iri.

Non clam. V. NON.

CLANCULUM, [κλωφῆ] dimin. Ter. Eun. 3. 5. 41. Venisse clanculum
 per impluvium.
 Clanculum dicta. Plaut. Pen. 4. 2. 91. Vale, & hæc cura, clanculum ut
 sint dicta. i. e. Ne quis rescifcat.

Clanculum, accusativo junxit Ter. Adel. 1. 1. 27. Postremo alii clancu-
 lum patres quæ faciunt, &c.

CLANCULO, Adv. Idem. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 18. de Virgilio lo-
 quens, Fuit hic poeta ut scrupulose & anxie, ita dissimulanter & clancu-
 lo doctus. sæpe usus est Apul. in Met.

CLANCULARIUS, Adj. [κλωφῆ] ut, Poeta clancularius, Qui sup-
 presso nomine suo, dicta quædam & fœda probra scribit: quæ mavult
 alterius videri. Martial. lib. 10. 3.

Quæ sulfurato nolit empta ramento

Vatiniorem proxeneta fractorum,

Poeta quidam clancularius spargit.

CLANDESTINUS, Adj. [κρυπτός] Occultus. Plaut. Amph. 1. 2. 28.
 Et clandestina ut celatur fuscipio.

Colloquia clandestina cum hostibus. Cic. de Senect. 40.

Confilia clandestina. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 1.

Denuntiatio. Liv. 4. 36. Quum patres clandestina denuntiatione revo-
 cati ad diem certam essent.

Fœdus. Liv. 3. 36. Sil. lib. 7. 267.

— Ceu clandestino traheretur fœdere bellum.

Introitus. Cic. 2. Off. 81. Clandestino introitu urbe est potitus.

Motus. Lucret. lib. 2. 127.

Scelus. Cic. pro Sulla 33.

CLANDESTINO, Adv. [κρυπτός] i. e. Abcondite, ut ait Nonius.
 Plaut. Milit. 4. 1. 10. Nam hoc negotii clandestino ut agerem, mandatur
 mihi. Lucil. lib. 26. apud Non. 1. 176. At enim dicis clandestino tibi
 quod commissum foret, &c.

CLAMOR, Oris. m. [κράμα, βῆ] proprie est Calamorum sonus, quasi
 Calamor: etenim vento agitate arundines, non parvam vocem emi-
 tunt. [Immo verbale est a Clamo, ut Clangor a Clango, & proprie de Vo-
 ce humana valde intenta dicitur.] Plin. Epist. 190. Ac primis qui-
 dem diebus reddite libertatis, pro se quique inimicos suos duntaxat mi-
 nores incondito, turbidoque clamore postulerat simul & oppresserat.
 Clamos veteres dicebant pro Clamor.

Gruum clamor. Lucret. lib. 4. 183.

Montium. Hor. 3. Carm. 29. 38. Montes illos intelligit, per quos tor-
 rens aliquis decurrit, aut impotentior fluvius aliquis præterfabitur.

Clamores & admirationes. Cic. 1. de Orat. 152. Hæc sunt quæ clamores
 & admirationes in bonis oratoribus efficiunt, &c.

Absonus clamor. IN ABSONUS.

Acutissimus. Cic. 3. de Orat. 225. Deinde est quiddam contentionis ex-
 tremum, quod tamen inferius est quam acutissimus clamor, quo te fi-
 stula progredi non sinet, & tamen ab ipsa contentione revocabit.

Blandus. Ovid. 3. Fast. 221. sic vocat Vagitus puerorum.

Cæcus, Confusus: qualis est multorum simul clamantium in tumultu.

Valer. 2. Argon. 461.

Clarus. V. CLARUS.

Concionalis. IN CONCIONOR.

Dirus. Sil. lib. 7. 326.

Diffusus. Stat. 6. Theb. 625.

Ferox. V. paulo post, Provocare clamore.

Ferus. Stat. 6. Theb. 130.

Festis clamores. V. paulo post, Personare festis clamoribus.

Flebilis clamor, Ejulatus. Sen. Troad. v. 678.

Cessatis? & vos flebilis clamor movet,

Furorque castus femina.

Femineus. Sil. lib. 15. 471.

Horrendus. Virg. 2. Æn. 222.

Horrido clamore complere cælum. Sen. Oeth. 7.

Immensum clamorem tollere. Virg. 3. Æn. 672.

Clamorem immensum tollit, quo pontus & omnes

Intremuere undæ.

Immodicus, insolitissime. Plin. 2. Epist. 38. ad Maxim. Audiit ex pro-
 ximo immodicum, insolitumque clamorem.

Impius. Hor. 1. Carm. 27. 7. Impium vocat Clamorem eorum qui inter

popula litigant & tumultuantur.

Infestus, Minitans cædem & exitium. Valer. 8. Argon. 325.

— inque inum pariter mare protinus omnes

Infesto clamore ruant.

Ingens. Virg. 12. Æn. 268.

Insolitus. Stat. 1. Theb. 431.

Juvenilis. Ovid. 4. Met. 28.

Quacunque ingrederis, clamor juvenilis, & una

Femineæ voces, &c.

Lætus. Virg. 3. Æn. 524. — læto socii clamore salutant.

Longus. Stat. 5. Theb. 552.

Malis clamoribus plene undæ. Valer. lib. 1. Argon. 646.

— quoties mox rapta video

Vela Notis, plenaque malis clamoribus undas.

Merus. V. MERUS.

- Mœsti clamores. Ovid. 8. Met. 447. al. Ululatus.
 Nauticus. Virg. 3. Æn. 128.
 Nefandus. Valer. 4. Argon. 516.
 Novus clamor accidit. Liv. 4.
 Propinquus. Sil. lib. 13. 148.
 Imperitans violenter equo, postquam auribus hostis
 Vicinum sese videt, ac clamore propinquo.
 Rapidis clamoribus urbem exagitat. Stat. 5. Theb. 96.
 Repens clamor quatit castra. Sil. lib. 3. 221.
 Secundo clamore exit, i. e. Excitatur vocibus multorum, sublati in
 spem felicitis successus. Virg. 5. Æn. 491.
 Supremus. Ovid. 3. Trist. 3. 47.
 Nec mandata dabo? nec cum clamore supremo
 Labentes oculos condet amica manus?
 Teneri. Plin. 2. Epist. 14. ad Maxim. extr.
 Varius, i. e. Confusus. Claud. in Epithal. Pallad. & Ser. 21.
 Actus clamoribus magnis. Virg. 2. Æn. 128.
 Adjicere clamorem. In ADJICIO.
 Affligi clamore. In AFFLIGO.
 Circumfonat hostes clamor. Liv. 3. 28.
 Consonat clamor. In CONSONO.
 Dare clamorem. Virg. 3. Æn. 566.
 Ter scopuli clamorem inter cava faxa dedete.
 Datus ad atra clamor. Sil. lib. 6.
 Edere clamorem majorem cum admiratione. Cic. 2. de Divin. 50.
 Efficere clamorem. Cic. 3. Q. frat. 1. Clamores efficiam, si eum mecum
 habuero otiosum.
 Erumpere subito clamore. Virg. 11. Æn. 609.
 Excipere clamore alicujus. Cic. 7. Verr. 94. Excipitur ab omnibus ejus-
 modi clamore, ut ei Lampasceni periculi similitudo versatur ante
 oculos.
 Excipere teneris clamoribus aliquid. Plin. 2. Epist. 14. extr. ad Maxim.
 Excipere clamorem alicujus. Virg. 9. Æn. 54.
 Clamorem excipiunt focii, fremitus sequuntur.
 Exoritur clamorque virum, clangorque tubarum. Virg. 2. Æn. 315.
 Fatiscere clamore. Stat. 5. Silv. 5. 21.
 Ferit aurea sidera clamor. Virg. 2. Æn. 488.
 Ferre clamorem ad litora. Virg. 1. Georg. 362.
 Fieri concursum ad clamorem alicujus. Liv. lib. 3. 44. Pavida puella stu-
 pente, ad clamorem nutricis, fidem Quiritium implorantis, fit concursus.
 Fit cum clamore ad alicquem locum concursus atque impetus. Cic. 7.
 Verr. 93. Quum Prætor quaereretur, & constaret ei neminem nuntiasse,
 fit ad domum ejus cum clamore concursus atque impetus.
 Fremere magno clamore. Virg. 6. Æn. 175.
 Ergo omnes magno circum clamore fremebant.
 Fremendus. Stat. 12. Theb. 752.
 Furit undique. Stat. 6. Theb. 625.
 Jactari clamore convicioque. In JACTO.
 Involare cum clamore. V. CUM præpositionem.
 Implere clamore locum alicquem. Virg. 4. Georg. 460.
 At chorus æqualis Dryadum clamore supremos
 Implerunt montes.
 Implere magnis clamoribus alicquem hominum confessum. Virg. 5. Æn. 349.
 Inceptus clamor frustratur hiantes, Decipit clamore cupientes. Virg. 6.
 Æn. 493. Servius.
 Incendere cælum clamore, i. e. Implere, quanquam abusive. Virg. 10.
 Æn. 895.
 Clamore incendunt cælum, Troesque Latinique.
 Incendit clamore nemus. Stat. 5. Theb. 553.
 Ingeminat clamor. Virg. 5. Æn. 227.
 Insequi clamore ac minis. V. INSEQUOR.
 Insequitur clamor. Virg. 1. Æn. 91.
 Insequitur clamorque virum, stridorque rudentum.
 Integratus. Stat. 6. Theb. 42.
 It ad alta atria. Virg. 4. Æn. 665.
 Lacerare sidera. Sil. lib. 17. 387.
 Lenire clamorem. Hor. 1. Carm. 27. 7.
 Miscetur æquor. Virg. 4. Æn. 410.
 Prospiceres arce ex summa, totumque videres
 Misceri ante oculos tantis clamoribus æquor.
 Missus ad sidera vulgi. Stat. 12. Theb. 521.
 Obstrepi clamore. In OBSTREPO.
 Oritur clamor. In ORIOR.
 Percrebruit fama ex clamore. Cic. 6. Verr. 94. Interea ex clamore fama
 tota urbe percerebruit, expugnari deos patrios.
 Perfertur. In PERFERO.
 Pervenit ad aures. Virg. 9. Æn. 395.
 Personare sellis clamoribus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Quum reli-
 qua pars tecti licentia djerum, sellisque clamoribus personat. De Sa-
 turnalibus loquitur.
 Petere locum alicquem clamore, Cum clamore. Virg. 1. Æn. 523.
 — cunctis nam lecti navibus ibant
 Orantes veniam, & templum clamore petebant
 Premere clamorem. Ovid. 1. Met. 207.
 Substricit, ac pressus clamor gravitate regentis,
 Juppiter hoc iterum sermone silentia rupit.
 Premere clamor ad retia cervum. Virg. 3. Georg. 43. V. PREMIO.
 Premere cursum animalis clamore. Virg. 1. Æn. 328.
 Aut spumantis apri cursum clamore prementem.
 Profari magno clamore. Sil. lib. 11. 211.
 Profundere clamorem multitudinis concitate. Cic. pro Flacco 15.
 Profusus sermo cum clamore. Lucr. lib. 4. 543.
 Provocare hostem feroci clamore, & nova prælia poscere. Sil. lib.
 17. 521.
 Redintegratus. Liv. 4. 28.
 Resonare clamore. Sen. Herc. fur. 12.
 Resonant clamoribus æther. Virg. 5. Æn. 228.
 Resulant accense clamore fores. Stat. 6. Theb. 43.
 Resulant clamore pulsari colles. Virg. 5. Æn. 150.
 — pullati colles clamore resulant.
- Revocare alicquem cum clamore. Virg. 5. Æn. 167.
 Ruit ad alicquem, Quum est turbulentus & præfessus. Valer. 3. Argon. 58.
 Illicet ad regem clamor ruit.
 Salutare alicquem regionem lato clamore, Congratulari clamore adven-
 tum ad illum. Virg. 3. Æn. 524.
 Italiam lato focii clamore salutant.
 Significari aliquid clamore. Liv. lib. 3. 28.
 Sonant clamore viri. Ovid. 11. Met. 495.
 Sopor clamore solutus. Ovid. 1. Met. 630.
 Substitit clamor. Ovid. 1. Met. 207.
 Sublatus ad æthera clamor, Ingens clamor. Virg. 2. Æn. 338.
 Tollere clamorem. Liv. 3. 28. Clamorem omnes tollere jubet. Clamorem
 sublato, ante se quemque ducere fossam, & jacere vallum jubet.
 Tollitur clamor. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, faniq; custodi-
 bus tollitur.
 Tollitur in cælum. Virg. 11. Æn. 745.
 Tonvere feris clamoribus atra. Sil. lib. 16. 95.
 Trahere alicquem magno clamore. Virg. 2. Æn. 58.
 Ecce manus juvenem interea post terga revinctum
 Pastores magno ad regem clamore trahabant.
 Vocare clamore. Virg. 4. Æn. 103.
 Orgia, nocturnumque vocat clamore Citharon.
 Vocare clamoribus hostem, Provocare. Virg. 4. Georg. 76.
 Vocari clamore ad locum alicquem. Virg. 2. Æn. 437. Clamore, Bellico
 scilicet. Servius.
 CLAMO, [καλέω, βόω, κερύειν] Ære. a nomine Clamor deductum: & est
 Vociferari. Ter. Adel. 1. 2. 11. Clamant omnes indignissime factum esse.
 Cic. 5. Att. 21. Id clamare omnes qui adorant nihil impudentius, &c.
 Clamare, aliquando pro Dicere accipitur. Cic. 3. Verr. 144. Quum tu-
 tores h. s. lxx. millibus id opus, ad illius hominis inquisivissimum arbi-
 trium se effecturos esse clamarent.
 Nonnunquam Clamare & Dicere elegantiter opponuntur. Cic. 1. Verr. 48.
 Quid in dicendo posse nunquam satis attendi; in clamando quidem vi-
 deo illum esse bene robitum atque exercitatum.
 Translatione de mari & procella dicitur. Sil. 4. 526.
 Spumea faxosis clamor convallibus unda. Idem 9. 517. Cla-
 mante procella. conf. Montium clamor, in CLAMOR.
 Aliquid clamare, Alta voce proferre. Sil.
 Multum clamare. Ovid. 2. Epist. Sabin. 27.
 Clamare, Contere dicere. Cic. 1. de Fin. 58. Clamat Epicurus, in
 quem vos nimis voluptatibus esse deditum dicitis, &c.
 Clamabat porro ipse Quintus, sese idcirco nolle fatiscere. Cic. pro
 Quint. 31.
 Clamo atque obtestor. Cic. pro Muren. 78. Tum meæ pacis, otii, con-
 cordiæ, libertatis, salutis, vita denique omnium vestrum causa facere
 clamo atque obtestor.
 Clamare alicui de via. Ter. And. 3. 2. 11.
 Sed postquam egressa est, illis que sunt intus, clamat de via.
 Lingua clamat. Ovid. 2. Amor. 6. 48.
 Clamavit moriens lingua, Corinna vale.
 Veritas ipsa clamat. Cic. 4. de Fin. 9. Sensus enim cujusque, & natura
 rerum, atque ipsa veritas clamant quodammodo non posse adduci, ut &c.
 Virtus. Cic. 2. de Fin. 65. de M. Regulo, Clamat virtus beatiorem fuit
 se, quam potantem in rosa Thorium.
 Clamare, translatum ad inanimata. Catul. 6. 7.
 Nam te non viduas jacere noctes
 Nequicquam tacitum cubile clamat. Oxymoron.
 Clamare, pro Conqueri. Ter. Adel. 3. 3. 26. Mihi quidem non placent:
 & clamo sapere. [pro composito Reclamo.
 Contestans deos hominesque, clamare cepit. Cic. 6. Verr. 67.
 De re aliqua clamare. Cic. 7. Verr. 17. Quum maxime, ut dico, de
 pecunia clamaret, in vincula conjectus est.
 Civem se clamare Romanum. Cic. 7. Verr. 12. Quum is qui se civem
 Romanum esse clamaret, in crucem ageretur.
 Clamare ad. Catul. 65. 14.
 Ad me omnes clamant, janta culpa tua est.
 Ad furdas undas clamare. Ovid. Rem. Amor. 597.
 Clamare alicquem active pro Vocare. Unde, Clamatus conviva apud Mar-
 tial. lib. 1. 50.
 Clamare alicquem. Virg. 6. Ecl. 44.
 Clamare alicquem. Propert. 4. 8. 58. i. e. Cum clamore poscere.
 Per vices clamare modum hoc, modo illum nomen. Ovid. 4. Fast. 433.
 Clamare nomine alicquem. Virg. 4. Æn. 674.
 Per medios ruit, ac morientem nomine clamat.
 Nomen alicujus extremo pulvere clamare, est Conclamare, & mortuo
 extremum vale dicere. Propert. lib. 1. 17. 23.
 Clamare, sine verbo, historicorum more apud Ciceronem ad 5. Att. 21.
 Refero ad Scapillum: homo clamare.
 CLAMANS, [καλέων] Partic. ut, Os clamans. Ovid. 8. Met. 229.
 CLAMATUS, aliud Partic. [καλεσμένος] Ovid. 2. Met. 423.
 Afficit hanc, vifamque vocat, clamata refugit.
 Ululatus clamatus. Stat. 9. Theb. 434.
 Ille ego clamatus sacris ululatus annis.
 CLAMATOR, Æris. m. [καλεστής] Qui clamat. Cic. 3. de Orat. 78. Quare
 coracem istum vestrum patiamur nos quidem pullos suos excludere in ni-
 do, qui evolent clamatores odiosi ac molesti.
 Clamator, Qui vocat. Martial. lib. 12. 26.
 Nec venit ablati clamator verna lacernis, &c.
 CLAMATORUS, Adj. [καλεστικός] ut, Clamatoria avis, quæ a Labæone
 Prohibitoria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 14.
 Clamatorum genus. Cic. 3. Q. frat. 3.
 CLAMITO, [καλέωμαι] Ære. frequent. Ter. And. 4. 6. 19.
 — Clamitent
 Me sycophantam hæreditatem persequi. Cic. 2. Tuscul. 60. Nam
 quum ex renibus laboraret, ipso in ejulatu clamitabat, falsa esse quæ antea
 de dolore sensisset ipsæ.
 Clamitare, Conqueri. Ter. And. 1. 1. 117.
 Venit Chremes postredie ad me clamitans,
 Indignum facinus comperisse &c.
 Clamitare active, Plaut. Pseud. 5. 1. 29. Clamitant næ, ut reveniam.
 Caricas

Caricas Caneas clamitare. Cic. 2. de Divin. 84. Quidam in portu caricas Cauno adventas vendens, Caneas clamitabat.

Sepe clamitare. Ter. Adel. 1. 1. 35.

Clamitare, pro Præ se ferre, Declarare. Cic. pro Rosc. Com. 20. Nonne ipsum caput, & supercilia illa penitus abrafa, olere malitiam & clamitare caliditatem videntur? Budæus.

Imperf. passiv. Liv. 1. 9. Thallasio ferri clamitatur.

CLAMITANS, Partic. [κλαμάων] Liv. lib. 3. 13. pr. Hæc Volscio clamitante, adeo concitati homines sunt, ut, &c.

CLAMITATIO, ònis, f. Plaut. Mostel. 1. 1. 6.
Quid tibi, malum, hic ante aedes clamitatio est?

CLAMOSUS, [κλαμός] Adj. a nominativo Clamos.
Clamore obstrepsens, Vociferator. Martial. lib. 5. 85.
Clamoso revocatur a magistro.
Clamosi fere sunt qui litteras nesciunt. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Acceleratio clamofa. Auct. ad Heren. lib. 3. 23. Continuatio, est orationis enuntiandi acceleratio clamofa.
Actio clamofa. Quintil. lib. 5. cap. 15. Indirecta fere, atque ut sic dixerim, clamofa actio.
Alterator clamofus & turbidus. Quintil. lib. 5. cap. 5.
Circus clamofus. Juven. 9. Sat. 144.
Securum jubente clamofio infirere circo. V. CIRCVS.
Forum clamofum. Sen. Herc. fur. 3.
Licitor clamofus. Martial. lib. 11. 99.
— nec superba clamofi
Licitoris abiget virga, &c.
Subutra clamofa. Martial. lib. 12. 18.
Theatrum clamofum. Stat. 3. Silv. 5. 16.

CLAMOR, Adv. Quintil. lib. 11. cap. 3. De pronuntiat. Vitemus igitur illam quæ Græce *μωριστία* vocatur, una quidem Spiritus ac foni intentio, non solum ne dicamus omnia clamofe, quod infanum est: aut intra loquendi modum, quod motu caret: aut, &c.

CLANCULO, CLANCULUM, CLANDESTINUS. In CLAM.

CLANES, [κλάνας] Fluvius est a Vindelici ortum habens, a quibus per valles excurrit, & in Istri alveum intrat. Hujus meminit Strab. lib. 4.

CLANGO, nxi, [κλάγγω] Ere. Tuba fonare vel canere.
Clangere dicuntur pennis aquilæ. Auctor Philomelæ v. 28.
Dum clangunt aquilæ; vultus putare probatur. Et si perperam Ovidio tribuitur hoc carmen, siquidem Christianum ejus esse auctorem patet ex poematis sine. Accius, vetus tragœdiarum Poeta; Undarum crepitem clangere, dixit apud Non. 6. 86. Et
Tuba clangens. Flacc. 3. Argon. 349.
— ter inhorruit æther
Luctificum clangente tuba.

CLANGOR, òris, m. [κλάγγω] Et si in primaria significatione sit Aquilarum crepitus (uti dictum est in superiore voce) frequenter tamen est Sonus tubæ. Virg. 2. Æn. 313.
Exoritur clamorque virum, clangorque tubarum.
Aquilæ clangor. Liv. 1. 39. Aquila magno clangore volitans.
Anserum clangor. Vox. Columel. lib. 8. cap. 13. Nam clangore prodii insidiantem. De anfore.
Fulicæ clangor. Plin. lib. 18. cap. 35. Et fulicæ matutino clangore.
Pennarum clangor. Suet. Domit. cap. 6.
Blandus clangor Phœnicis. Claud. de Phœon. 45.
Hic fedet, & solem blando clangore salutat.
Fugax clangor gruum. Stat. 5. Theb. 13. Fugacem vocat, quia volando clangunt.
Hilari clangore fonant grues. Stat. 12. Theb. 517.
Luctifici clangores tubæ. Stat. 10. Theb. 546.
Raucus tubarum. Sil. lib. 16. 94.
Sævo clangore volucres. Valer. 4. Argon. 579.
Tremulus alarum. Cic. 2. de Divin. 63.
Nona super tremulo genitrix clangore vocabat.
Vincibilis. Ex poeta veteri,
Vincibilemque petit clangorem quippe per æthram
Qua citissimos limites dispescit turbida puris
Inviolata meat. Vincibilis clangor, Ululatus est & strepitus tumultuosus hominum laboranti lunæ adversus vestigia opulantiarum, susurrusque magicos superantium. Ex Turnebo. Advers. 19. 3.
Dare clangorem. Sil. lib. 4. 118. de Aquila.
Increpuit clangor murmure. Sil. lib. 16. 94.
Mugire per æthera tubæ clangor dicitur, qui est vehemens & alte sonans. Virg. 8. Æn. 526.
Quaterne magnis clangoribus alas: de avibus dictum. Virg. 3. Æn. 226.
— & magnis quantiung clangoribus alas.

CLANIUS, [κλάνας] Fluvius Campaniæ juxta Aceras urbem. Virg. 2. Georg. 225.
— & vacuis Clanius non æquus Aceris. Servius, Aceræ civitas est Campaniæ, haud longe a Neapoli: quam Clanius præterfluit fluvius, cujus frequens inundatio eam exhaurit. Unde ait Vacuis, i. e. Infrequentibus.

CLARANUS, i. m. Vetus Grammaticus apud Auson. Epist. 18. & Martialis 10. 21.
Scribere te, quæ vix intelligat ipse Modestus,
Et vix Claranus, quid rogo, Sexte, juvat?

CLARBO, CLARIFICO, CLARIGO, CLARITAS, In CLARUS.

CLARIE, [κλαρίω] Thracie populi, qui Hæmi montis averfa, & in Istrum fluvium deversa incolunt, auctore Plin. lib. 4. cap. 15.

CLARIUM, [κλαρίον] in finibus Colophoniorum oppidum est, ubi Apollinis specus fuit & lacuna, cujus pota mira oracula reddita sunt, brevior tamen vita bibentium, teste Plin. lib. 2. cap. 103. Hujus & Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 18. meminit. Apud Clarium, inquit, aqua potata, effatur oracula. [Nisi forte Apud Claron legendum. Verum enim nomen hujus oppidi est

appellatus. Alii nomen putant factum per mutationem λ in ε. κλαρίον enim lacrymam significat. Nearchus dicit id nomen datum, quod Apollini per sortem Claros obtigit, quam κλαρίον Græci nominant. Est & Clarus Insula in mari Myrto, & ipsa Apollini facta: de qua nonnulli intelligunt illud Ovid. 1. Met. 515.
— mihi Delphica tellus
Et Claros & Tenedos, Pataraeque regia ferdit. Hinc
CLARIUS, [κλαρίω] Adj. ut Clarus deus, Apollo. Valer. 3. Argon. 299.
CLAROTÆ, arum. m. Servi Cretensium, qui in agris debebant. V. Voff. Inlt. Orat. 4.

**CLARUS, [λαμπερός, Φαιδρός, Ποός, ἰσοπεπτός, ἀσθαυτός] Adj. proprie dicitur Lucidus. Etli Scal. de Poet. 4. 1. Clarus, inquit, in Celebratibus nota vox, cum victores per præconem calabantur, exempta vocali, Clarus pro Calarus. Unde & verbum Horatianum, Clarabit pugilem. Aquilo clarus. Virg. 1. Georg. 460. i. e. Screnificus: nam est & nubilosus, sicut fere omnes venti. Servius.
Colore claro splendere. Lucret. lib. 5. 1257.
Dea clara mundi obscuri, Luna præfecta nocti. Sen. Hippol. 3.
Dies clarus. Hor. in Carm. fœcul. 23.
Dies clara. Virg. 5. Æn. 43.
Incendia clara dant lucem. Virg. 2. Æn. 569.
Lapides clari. Hor. 4. Carm. 13. 14. intelligit Gemmas. [Sed rectius Cari legitur.
Locus, clarus & illustris. Cic. in Somn. Scip. 2. Ostendebat autem Carthaginem de excelso, & pleno stellarum, illustri, & claro quodam loco.
Lucerna clara. Hor. 2. Serm. 7. 43.
Lumina oculorum clara. Lucret. lib. 4. 823.
Lumen clarissimum præferre menti. Cic. pro Sull. 40. Vos denique in tantis tenebris erroris & inficientiæ clarissimum lumen prætulistis menti meæ.
Lumina mundi clarissima. Virg. 1. Georg. 5.
— vos ô clarissima mundi
Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum.
Lux, sic, Refulgere in luce clara homo dicitur, qui est nimis pulchritudinis, cui nec lucis claritas derogat, qualem dicit Ænean Virg. 1. Æn. 592.
Resistit Æneas, claraque in luce refulsit. Hæc fere Servius.
[Nisi potius intelligit Splendorem divinum ipsi a Matre circumfusum. Olympus. Virg. 4. Æn. 268.
Pater omnipotens clarus intonuit ab alto cælo. i. e. In serenitate. Virg. 7. Æn. 141. Servius.
Pectus clarum. Cic. in Arato, 4.
Et prope conspicies parvum sub pectore claro
Andromedæ signum. Clarum pectus, Quod in eo stellæ sitæ sint.
Piscis rutilus clarus squamis. Virg. 4. Georg. 97.
Sol clarissimus. Quintil. lib. 5. cap. 12. In rebus vero apertis argumentari tam sit stultum, quam in clarissimum Solem mortale lumen inferre.
Stellæ lumine claræ. Cic. in Arato, 179.
Et tenues stellæ perhibentur nomine Aquari.
Hic aliæ volitant parvo cum lumine clara.
Sidus clarum, Lucidum. Sen. Hippol. 4.
Tædæ claræ coruscis fulgoribus. Lucret. lib. 5. 206.
Vitrum clarum. i. e. Pellucidum. Ovid. 4. Met. 355.
Clariora sole. Cic. 1. de Fin. 71. Si ea quæ dixi, sole ipso illustriora & clariora sunt.
Quod est luce clarius. Cic. 1. Tusc. 116. Luce sunt clariora nobis tua consilia omnia. Cic. 1. in Catil. 6.
Sidera clarior. Hor. 3. Carm. 1. 42.
Res clara [μεφής] Cic. 7. Verr. 99. Res erat clara, neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur. Idem 4. Verr. Ut in retam clara, tam testata.
Res clara, celeberrima & notissima. Cic. 5. Verr. 61. Clara res est, quam dicturus sum: tota Sicilia celeberrima, atque notissima. Consuetudine clarum aliquid, Cic. pro Rosc. Com. 8. Ego quæ clara consuetudine, diutius dicere non debeo.
Litterulæ clarissimæ & compositissimæ. Cic. 6. Att. 9.
Clarum, Clare fonans. ut, Clara lamenta. Sen. Hippol. 12.
Clamor clarus. Plaut. Poen. 5. 3. 27. i. e. Qui facile exauditur.
Latratus clari. Ovid. 13. Met. 806.
Plangor clarus. Ovid. 4. Met. 138.
Percutit indignos claro clangore lacertos.
Plausus clarus. Plaut. Afin. extr.
Remur impetrari posse, si plausum sic clarum datis.
Signum clarum dare. Plaut. Cufin. prol. 3. i. e. Claudere: ut in comæ diis solitum est fieri. Virg. 3. Æn. 519.
Dat clarum e puppi signum: nos castra movemus. Ubi Servius,
Faculam elevavit, ut,
— flammam quam regia puppis
Extulerat.
Syllabæ claræ. Quintil. lib. 8. cap. 3. Ut syllabæ e litteris melius fonantibus clariiores sunt: ita verba e syllabis magis vocalia.
Sonus, vel antique Sonor clarus. Lucret. lib. 4. 571.
Obfignans formam verbis, clarumque sonorem.
Tuba clara, Alte fonans. Virg. 2. Æn. 139.
Voce clara. Cic. pro Cæcin. 22. Servumque suum nomine Antiochum ad se vocavit, & clara voce imperavit, ut eum, &c.
Voce clarissima dicere. Cic. pro Sulla.
Voce clarissima proferri. Cic. 5. Tusc. 119.
Clarus, [επισημῶς, γλώσσῳ] pro Insigni atque excellenti accipitur, & eo qui veluti fulgore quodam famæ respundet. Cic. 1. de Fin. Clarus & fortibus viris commemorandis.
Causis agendis clarus. Hor. 1. Epist. 7. 46.
Strenuus & fortis, causisque Philippus agendis
Clarus.
Decore clarus. Ovid. 12. Met. 189.
Vir nobilis & clarus ex doctrina. Cic. pro Rabir. Posth. 23.
Forma clarissimus. i. e. Clarissimus ob formam. Ovid. 4. Met. 793.
Genere & factis clarus. Liv. 9.**

Gloria clarus. Cic. 2. de Orat. 155. Certe non tulit ullos hæc civitas aut gloria clariores, aut auctoritate graviores, aut humanitate poliores P. Africano, & Lælio, L. Furio.

In gradu equestris clarus. Plin. Epist. 13. lib. 2. Prisco, Is erit Voconius Romanus, pater ei in equestris gradu clarus, clarior vitricus, immo pater alius.

Hoc uno magnus & clarus. Plin. 1. Epist. 10. Attio Clementi, Socer Pompeius Julianus, cum cetera vita, tum vel hoc magnus, quod ipse provinciarum princeps.

Nobilitate sua clara domus. Ovid. 17. Epist. 52.

Origine. Ovid. 19. Epist. 147.

Sanguine ab aliquo clarus, & genere non obscuro natus. Virg. 1. Æn. 554. — Trojanoque a sanguine clarus.

Sapientia clarus Socrates. Plin. lib. 7. cap. 19.

In ea scientia clarissimi. Plin. lib. 36. cap. 5.

Scientia Medicinæ clarissimus Hippocrates. Plin. lib. 11. cap. 7.

Achilles clarus. V. ACHILLES.

Adolescens clarissimus. Cic. 4. Verr.

Auctor generis clarissimus. Ovid. 2. de Pont. 9. 19.

Domus multæ claræ & lugubres. Liv. lib. 3.

Dux clarus. Hor. 3. Carm. 1. 47.

Exempla. Cic. 2. de Divin. 83.

Pacta. Claud. 6. Conf. Hon. 435.

Genere claro tumens. Sen. Octav. 8.

Gloria. Ovid. 3. de Pont. 2. 36.

Honor. Lucret. lib. 3. 76.

Lucifer albo clarus equo. Ovid. 15. Met. 189.

Lumen clarum extollere e tenebris. Lucret. lib. 3. 1.

Mortes claræ pro patria appetitæ. Cic. 1. Tusc. 116.

Nobilitas. Plaut. Rud. 4. 2. 28. Ubi nobilitas mea erit clara.

Nomen. Ovid. 11. Met. 285.

Opus clarum nullum extat. Ovid. 3. de Arte Am. 338. De Æneide Virgilii.

Patre claro natus. Hor. 1. Serm. 6. 58.

Parentes. Hor. 1. Serm. 6.

Patre clarissimo natus, avis, majoribus. Cic. 1. in Catil. 4.

Pietas in hoc clara. Cic. pro Sext. 6. Clara in hoc P. Sextii pietas extitit, & omnibus grata, quod, &c.

Progenies. Virg. 5. Æn. 564.

Proles. Lucan. lib. 10. 86.

Propago. Lucret. lib. 1. 423.

Pugna clara & commemorabilis. Plaut. Pseud. 1. 5. 111.

Rumore claro apud vulgum esse. Tacit. 15. Ann. 48. Is Calpurnio genere ortus, ac multas insignesque familias paterna nobilitate complexus, claro apud vulgum rumore erat, per virtutem aut species virtutibus similes.

Sanguine claro genitus. Sen. Octav. 3.

Senatus. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 19.

Splendor clarus vestis purpureæ. Lucret. lib. 2. 50.

Viri clari. Hor. 2. Epist. 1. 250.

Viri clarissimi & amplissimi. Cic. 1. de Orat. 198. Cic. pro Lege Manil. 51. Sed in hac causa, tametsi cognoscitis auctoritates contrarias fortissimorum virorum & clarissimorum: tamen omisiss auctoritatibus, &c.

Viri clari & honorati. Cic. de Senect. 22. Manent ingenia senibus, modo permanceat studium & industria: nec ea solum in claris, & honoratis viris, sed in vita etiam privata & quietâ.

Virtus clara & insignis posteris. Cic. de Amic. 102. Virtutem enim amavi illius viri, quæ extincta non est, nec mihi soli versatur ante oculos, qui illam semper in manibus habui: sed etiam posteris erit clara & insignis.

Viri nobilis & clarus. Cic. pro Rabir. Posth. 23.

Viri præpotentes & clari. Cic. pro Rabir. Posth. 44.

Viri clarissimi. Cic. 1. de Orat. 198.

Urbs clari cognominis. Virg. 8. Æn. 48.

Afcianus clari condet cognominis Albam.

Clarior, [λαμπεριος] Senec. Hippol. v. 744.

Pulchrior tanto tua forma luceat, Clarior quanto micat orbe pleno, &c.

Lyra clarior. Martialis. lib. 12. 11.

Cujus Pimpleo lyra clarior exit ab antro?

Clarissimus, [λαμπεριος] Cic. pro Sext. 144. Quare imitemur nostros Brutos, Camillos, Ahalas, Decios, Curios, Fabricios, Maximos, Scipiones, &c. Et paulo post, Sed me repente, Judices, de fortissimorum & clarissimorum civium dignitate, & gloria dicentem & plura dicere parantem, horum aspectus in ipso cursu orationis repressit. Bud.

Clarissimi appellatio dignitatis potissimum senatoriæ propria fuit. V. Iud. 9. 4. Hinc

CLARISSIMATUS, Æs. m. Dignitatis vocabulum, de quo Alciat. cap. 4. lib. 3. Disputat. De his dicebatur, qui Clarissimi appellabantur. Amman. 21. 31. Nec sub eo dux qui clarum clarissimatum provectus est. conf. Cangi. Gloss. Lat.

CLARE, [λαμπεριος] Adv. ut, Clare lucere.

Clare crepitare dentibus. Plaut. Rud. 2. 6. 52. Quia pol clare crepito dentibus.

Gemere clare. Cic. 2. Att. 20. Varietas in re nulla fit: aperteque loquantur, & jam clare gemant.

Clare & certum loqui. Hor. 2. Serm. 6. 27. i. e. Manifeste.

Clare oculis videre. Plaut. Mil. 3. 1. 36.

Clare dicere. Ter. And. 4. 5. 15. Unde est? dic clare. Sic Clare recitare, apud Plaut. Perfr. 4. 3. 30.

Nihil clarius, nihil nobilius illo. Cic. 2. de Divin.

Nihil indole clarus illa. Stat. 4. Theb. 631.

Apparere clarus. Cic. 8. Fam. 14. Et quo propius ea contentio quam fieri necesse est, accedit, eo clarus id periculum apparet.

Audire clarus. Lucret. lib. 1. 920.

Nunc age quod superest, cognosce, & clarus audi.

Indicare clarus aliquid. Hor. 4. Carm. 8. 19.

Nitere clarus astris. Stat. 4. Silv. 1. 4.

Clarissime audire. Plin. lib. 10. cap. 70.

CLARITAS, Æs. f. [λαμπεριος, αλφειος] Luciditas. ut, Claritas folis. Plin. lib. 2. cap. 8. Claritas tantæ est Vesper.

Claritas oculorum. Plin. lib. 13. cap. 11. Emonicantque fontes Oraxi oculorum claritati. Et apud eundem lib. 5. cap. 1. Claritas visus.

Claritas vocis. Cic. 1. Acad. 19.

Claritas [λαμπεριος] Excellentia & dignitas. Cic. 13. Fam. 68. Quæ quamquam ex multis pro tua claritate audiam, &c. Quintil. lib. 3. cap. 9. Quæ responsis vel augurii futuram claritatem promiserunt.

Claritas & amplitudo. Cic. 1. Off. 70. Facilius & tutius & minus aliis gravis aut molesta vita est otiosorum: fructuosior autem hominum generi, & ad claritatem amplitudinemque aptior, eorum qui se ad Rempub. & ad res magnas gerendas accommodaverunt.

Esse in claritate. Plin. lib. 14. cap. 14. Nondum tamen ista genera in claritate erant. De vinis.

Excellere claritate nascendi. Quintil. lib. 5. cap. 11. Ita hominum, non qui claritate nascendi, sed qui virtute maxime excellat.

Personarum claritate insignis causa. Plin. 2. Epist. 14. Raro incidit, vel personarum claritate, vel negotii magnitudine insignis.

Ostendunt claritatem hominibus dii. Cic. 2. de Divin. 66. Miror deos immortales histroni futuro claritatem ostendisse, nullam ostendisse Africano.

CLARITUDO, Æs. f. [λαμπεριος] Idem, testibus Festo & Non.

Claritudo, Nobilitas, fama. Sallust. in Jugurth. non procul ab initio, Quam præsertim tam multæ, variæque sint artes animi, quibus summa claritudo paratur.

Adjumentum claritudinis grande. Tacit. 16. Ann. 17. Idem Annæum Lucanum genuerat, grande adjumentum claritudinis.

Familia claritudo. Tacit. 15. Ann. 35. Iisdem quippe illis diebus Torquatus Sullanus mori adigitur, quia super Junie familie claritudinem divum Augustum atavum ferebat. conf. Vell. 1. 17.

Virtutum claritudine ad summum fastigium deligere aliquem. Tacit. 15. Ann. 65. Tradereturque imperium Senecæ, quasi infonti, claritudine virtutum ad summum fastigium delecto.

Vocis claritudine ceteris antestare. Gell. lib. 7. cap. 5. Histrio in terra Græcia fuit fama celebri, qui gestu & vocis claritudine & venustate ceteris antestabat.

Ad omnem claritudinem sublati aliquis. Tacit. 15. Ann. 52. Ceterum timore occulto ne L. Sullanus, eximia nobilitate, discipulique C. Caffii, apud quem educatus erat, ad omnem claritudinem sublatus, imperium invaderet.

Plus claritudinis in fine tuo est. Tacit. 15. Ann. 63. Sit hujus tam fortis exitus constantia penes utroque par, claritudinis plus in tuo fine.

CLAREDO, Æs. f. Iudor. Gloss.

CLAREOR, Æs. m. Plaut. Most. 3. 1. 112. Clareor merus.

CLAREO, vi, [εὐδοκῆσαι, φαίνομαι] Ære. Nobiliter & insignem atque illustrem esse. Ennius apud Cic. 1. Off. 84.

Ergo postque magisque viri nunc gloria claret.

Familie clarent. Suet. in Neron. cap. 1.

Lumen claret. Ennius Telamone, Nam ita mihi Telamoni patris Atque facies proavi Jovis gratia ea est, Atque hoc lumen candidum claret mihi. Nonius.

Ad primordia ætatis clarere. Cic. in Arat. 39.

Propterea quod ad ætatis primordia clarent. i. e. Initio ætatis apparent.

Figura nota clarere. Cic. in Arat. 166.

Non potuit nobis nota clarere figura.

Forma simili clarere. Cic. in Arat. 5.

Andromedæ signum, Deltoion dicere Graii

Quod soliti, simili qua forma litera claret.

Claret, pro Clarum est. Lucret. lib. 6. 935.

— quod in primo quoque carmine claret.

Claret, cum dativo. ut, Claret mihi, i. e. Intellego. Claud. de 4. Conf. Hon. 192.

— ventura potestas

Claruit Afcianio, &c. [Nisi est a seq. verbo.]

CLARESCO, Ære. [παρεσφαιραμαι] Quintil. lib. 6. cap. 4. Neque tantum hoc ipsis monitoribus clarescit, quidam faciunt aperte quod rixemur. Aliud ex alio clarescit. Lucret. lib. 1. 1108.

Dies. Sen. Herc. fur. 1.

Obscurum. Stat. 3. Silv. 3. 120.

— obscurumque latus clarescere vidit.

Sonitus clarescunt. Virg. 2. Æn. 302.

Clarescunt fonitus, armorumque ingruit horror.

Luminibus clarescere. Tacit. 15. Ann. 37. Postquam tenebræ incubant, quantum iuxta nemoris, & circumjecta tecta consonare cantu, luminibus clarescere.

Plausu clarescere vulgi. Claud. de Conf. Mal. v. 3. i. e. Vulgi laudibus magis, magisque celebrari.

CLARESCO, Ære. Apul. de Mundo. pag. 63. extr.

CLAREO, [σφαιριζω] Ære. Clarum ostendere vel reddere. Cic. 1. de Divin. 21. ex antiquo poeta,

Juppiter excelsa clarabat sceptrâ columna. h. e. Clara & conspicua faciebat. Sed anticum est.

Iter longæ claravit lingue flammæ, i. e. Fulsit. Stat. 5. Theb. 286.

Labor clarat pugilem. Hor. 4. Carm. 3. 5. i. e. Notum omnibus facit. Acron.

Multa nobis clarandum est. Lucret. lib. 4. 779. i. e. Aperienda & declaranda. Constructio Græca est.

CLAREO, Ære. Idem ac Clareo. [Sed ubi? V. Indic. Apul. Elmenh.]

CLARICITO, Ære. Lucret. 5. 945.

— montibus & magnis decursus aquai,

Claricitate late sitientia fixa ferarum.

CLARIFICO, [λαμπεριος] Ære. Clarum reddere. Plin. lib. 20. cap. 13. Alterum est nigrius, quod capitis vitia purgat, visum clarificat. De nasturtio. Sed in MSS. legitur Compurgat. V. Harduin. in loc.

Metaphorice Lactant. 3. 8. Nomen suum grandi aliquo facinore clarificaret. Sedul. Carm. 5. 9.

Vox resonans venit per nubila; clarificavi,

Clarificavo iterum. [Lactantii locum & H. St. ascripsit, qui in Lugd. deest.]

CLARIFICATIO, Æs. f. Cyprian. & Augustin. Est & apud medicos Purificatio.

CLARIFICUS, Adj. Sic legunt quidam apud Catul. Carm. 65. 125.
 Clarificas imo fusidisse e pectore voces.

CLARISONUS, Adj. [κλαρισονος] are. Bellum indicere. verbum est ad Romanum morem, seu jus Feciale pertinens. Servius in illud Virg. 9. Æn. 52.
 — & jaculum intorques emit in auras,
 Principium pugnae. Hoc de Romana solennitate tractum est. Quum enim volebant bellum indicere, Pater patratus, hoc est princeps facialium proficiscitur ad hostium fines: & praefatus quaedam solennia, clara voce dicebat se bellum indicere propter certas causas, Aut quia focos laeserant, aut quia nec abrepta animalia, nec obnoxios reddiderant. Et haec Clarigatio dicebatur a Claritate vocis. Post quam clarigationem hasta in eorum fines immissa, indicabatur jam pugnae principium. Idem in 10. Æn. 14. Clarigatio, inquit, dicta est a Clara voce qua utebatur Pater patratus. Plin. lib. 22. cap. 2. Ac semper & legati, quum ad hostes, clarigationemque mitterentur, id est res raptas clare repetitum, unus utique Verberarius vocabatur. De verbera loquitur. Originem ejus ritus prolixè enarrantem. V. Serv. in 10. Æn. 14. & Liv. 1. 32.

CLARIGATIO, ònis. f. [κλαρισια] Ipsa belli denuntiatio. Serv. d. l. Quintil. lib. 7. cap. 3. ait verbum esse obscurius & ignotius.
 Clarigatio, [κλαρισια] prater dictam significationem accipitur pro Exactione nummaria, maxime quae principis aut Reip. edicto conceditur. Liv. 8. 14. pr. In Veliternos veteres civis Romanos, quod toties rebellassent, graviter saevitum, & muri dejecti, & Senatus inde abductus, jusque trans Tiberim habitare: ut ejus qui cis Tiberim deprehenfus esset, usque ad mille pedum clarigatio esset: nec prius quam eare perfoluto, is qui cepisset, extra vincula captum haberet.

CLASSIS, is. f. [κλασσις] a Calendo. Quintil. l. 6. V. Pareum ad l. nonnulli a Calis fiv lignis, ex quibus texturunt naves, deducunt, ut Serv. ad Virg. Æn. 1. 39. & 6. 1.
 Sic fatur lacrymans, classisq; immittit habenas. Classi, inquit, Navibus suis, five navi. quae Classis dicitur: vel quod hat de sustibus: Calas enim dicebant maiores nostri, Fustes quos portabant servi sequentes dominos ad praedium: unde etiam calones dicebantur. V. CALA. Inde ergo classem dictam dicunt. Alii hinc classem dictam volunt: apud majores nostros stipendium terrestri prelio miles pedester dabat: equites vero dabant in navali certamine, nam adhuc pauper fuerat populus. Exinde jam quod ab equitibus dabatur stipendium, tractum est ut diceretur classis. Proprie enim classes equitum dicitur, quum & Peditum. V. ad finem hujus dictionis. Sed frequentius est Navium multitudo, ut Exercitus copiarum. Cic. 2. de Fin. 112. Si Xerxes, cum tantis classibus, tantisque equestribus & pedestribus copiis, Hellepontum juncto, Athoque perfolto, maria ambulavisset terramque navigasset &c.
 Classis, pro una Navi. Cic. pro Lege Manil. Q. Qui posteaquam maxima edificasset, ornavissetque classes. Virg. 6. Æn. 334.
 — Lyciae ductorem classis Orontem. Ubi Servius, Aperitum est exemplum, Classem dici etiam Unam navem, legimus enim 1. Æn. 117.
 Unam quae Lycios fidumque vehebat Orontem. Cæf. 3. Bell. Gall. 14. Neque satis Bruto, qui classi praerant, &c. [Sic & ad 1. Æn. 30. Sed profecto errat magistellus, & omnibus his locis Classis plurimum navium intelligitur, vel potius Exercitus navalis, ut apud Graecos κλασσις].

Imperator classis. Lucret. lib. 5. 1226. Sed ob legem carminis, Inductorem ponit.
 Mora classis, pro Eo qui facit moram classis. Sen. Troad. v. 813.
 Abripit prope classis Argolica moram.
 Retinacula classis solvere. Ovid. 8. Met. 102.
 Classe virisque potens. Ovid. 13. Epist. 59.
 Cetera classis. Liv. lib. 24. 40. Is expositus in terram militibus, navibusque Orcum retro, unde venerat, ad ceteram classem remisit, &c.
 Funesta. Stat. 1. Achil. 428. sic Classem Graecorum vocat contra Trojam entium.
 Gloriosissima Carthaginensium classes. Cic. 7. Verr. 99.
 Inops & infirma. V. INFIRMUS.
 Lunata, i. e. Inflexa in modum lunæ. Lucan. lib. 3. 528.
 Modica. V. MODUS.
 Profuga. Ovid. 13. Met. 627.
 — profugaque per æquora classe Fertur.
 Romana. Liv. 4. Bell. Pun. & passim. Sic Punicæ, Rhodia, Sicula &c.
 Socia, i. e. Sociorum classis. Ovid. 13. Met. 352.
 Nec tu, quum focia clypeum pro classe tenebas,
 Solus eras.
 Volucris freta classe pererrat. Ovid. 7. Met. 460.
 Advectus classe. Virg. 8. Æn. 79.
 Edificare & ornare classes. V. ORNO.
 Agere classes Sidus dicitur. Sen. Herc. fur. v. 7.
 Agere classem Euris rapidis. Sil. lib. 8. 111.
 Agitata classis. Sen. Troad. 1042.
 Solvet hunc cœtum, lacrymaefque nostras
 Sparget huc illuc agitata classis.
 Amittere classem. Virg. 5. Æn. 794.
 Appellere classem. Cic. 7. Verr. 48.
 Aptare, Apparare. Virg. 4. Æn. 289.
 Aptare velis. Virg. 3. Æn. 472.
 Arcet Neptunus classes Aquilonibus. Hor. in Arte Poet. 64.
 Armare classem, Instruere armamentis, Aptare. Virg. 4. Æn. 299.
 Cadit in classem omne nemus, i. e. Ad parandam classem omnes cedantur arbores. Lucan. lib. 1. 306. Poëticum.
 Capta navis ex classe. Cic. 7. Verr. 136. Hæc una navis ex classe nostra non capta est.
 Capta & incensa classis. Cic. 7. Verr. 136.
 Cogere pecunias nomine classis. Cic. 7. Verr. 135. Tu a civitatibus paucis classis nomine coegisti.
 Comparare classem. Cic. pro Flac. 31.
 Confendere. Virg. 10. Æn. 155.

Currat iter totum æquore classis. Virg. 5. Æn. 862. i. e. Tuto & sine periculo navigatur.

Dare classibus Austros: hypallage est, pro Dare classes Austris. Virg. 3. Æn. 61.
 Deducere. Hor. 2. Serm. 3. 191.
 Di tibi dent capta classem deducere Troja. Al. Reducere. Hic certe est Domum ducere.
 Deducere armatas classes. Virg. 1. Georg. 255. [Hic est proprie Ex arido in mare ducere. Nam hiem in aridum subducebant. V. infra Subducere. & in utroque verbo f. l.]
 Devincere classe hostes. Cic. in Orat. 153. Duellum cum qui Pœnos classe devicit, Bellum nominaverunt.
 Disjecta toto æquore classis. Virg. 1. Æn. 255.
 Disponere classem in ora maritima. Cæf. 3. Bell. Civil. 5. Ejusque rei causa omni in ora maritima classem disposuerat.
 Distribuere. Cic. pro L. Flacc. 32.
 Ducere in saxa. Sen. Agam. 6.
 Expellere & ejicere in litus. Cic. 7. Verr. 90. Classem pulcherrimam Populi Romani in litus expulsum & ejectam, quum primum advesperasset, &c.
 Explere quinquaginta navium alicui. Liv. lib. 21. 51, extr.
 Ferunt ipsa æquora. Virg. 5. Æn. 843.
 Ferunt sua flamma classem. Prospera foelicet, & a puppi venientia, ut inquit Servius. Virg. 5. Æn. 832.
 Fertur cita gurgite. Virg. 5. Æn. 33.
 Formidatus classe. Hor. 3. Carm. 6. 15.
 Habere. Cic. pro Flac. 31. Eo ipso tempore, quo tu ipse negas classem habendam fuisse, complures a predonibus esse captos.
 Impellere remige. Ovid. 3. Epist. 153.
 Incestare funere. Virg. 6. Æn. 150.
 Inferre classes Oceano. Lucan. lib. 10. 36.
 Innatat classis mare. Sen. Thyest. 3. Argos fremere jam totum tuis debebat armis: omnis & geminum mare innatat classis.
 Intruere atque ornare. Cic. 7. Verr. 132. Quapropter si mihi responderes voles, hæc dicit, classim instructam atque ornata fuisse.
 Instruere & parare. Liv. 23. 26. pr. Classemque & ipse instrui, pararique jubet.
 Laniata classis, i. e. Dissoluta, Vexata. Ovid. 7. Epist. 175.
 — laniataque classis
 Postulat diximus semirefecta moras.
 Latet sub classibus æquor. Virg. 4. Æn. 582.
 Litora deseruere, latet sub classibus æquor. Latet, inquit, ob ingentem navium numerum, qui æquor totum contegit. Conf. Tegere classibus freta.
 Legere anchoras classis, Solvere è portu. Sen. Troad. 8.
 Linguere classem in alio litore. Virg. 1. Æn. 521.
 Quæ fortuna viris, classem quo litore linguant.
 Mergere. Stat. 1. Achil. 20.
 Moliri classem, Apparare naves. Virg. 4. Æn. 5.
 — Quinetiam hiberno moliris fidere classem.
 Navigat classis. Cic. pro Flacc. 32. Reliquum est, ut queratur utrum nostra ista classis cursu & remis, an sumpto tantum & litereis navigarit. Navigare classe & navibus. Cic. pro Flacc. 32. Hac classe M. Crassus vir amplissimus, ab Æno in Asiam, his navibus Flaccus ex Asia in Macedonia navigavit.
 Ornare classem. Cic. 7. Verr. 135. Classim instructam atque ornata fuisse. Permetri classibus æquor. Virg. 3. Æn. 157.
 Nos tumidum sub te permeniti classibus æquor.
 Petere classibus urbem vel regionem aliquam. Virg. 4. Æn. 157.
 Troja per undosum petretur classibus æquor.
 Piscari classibus, dicuntur praepotentes & maxime divites. Sen. Thyest. v. 459. Non classibus piscamur, & retro mare iacta fugamus mole.
 Praeesse classis. Cic. 7. Verr. 130.
 Procecidit classis æquatis velis. Virg. 4. Æn. 587.
 Prodere classem praedonibus. Cic. 7. Verr. 136.
 Propellit classem Austro cedentibus velis. Lucan. lib. 3. 1.
 Provehit dicitur & appellat classis. Cic. 7. Verr. 76. Postea quam paulum provecta classis est, & Pachynum quinto die denique appulsa est, &c.
 Quassata ventis classis. Virg. 1. Æn. 551.
 Recepta, Servata. Virg. 1. Æn. 587.
 Omnia tuta vides, classem, socioque receptos.
 Reducere amissam classem, Reparare. Virg. 4. Æn. 375.
 Amissam classem, socioque a morte reduxi. Servius.
 Relata classis, Reducta. Virg. 1. Æn. 394.
 Namque tibi reduces focios, classemque relatum
 Nuntio, & in rutum versis Aquilonibus actam.
 Religare classem ab aggere ripæ. Virg. 7. Æn. 106.
 Sequi aliquem ferro & classe. Stat. 2. Achil. 362.
 Sistere. Virg. 3. Æn. 117.
 Tertia lux classem Cretais sisset in oris.
 Solvere de litore. Stat. 1. Achil. 80.
 Stare classes in mari dicuntur, Quæ cessant in portu. Virg. 6. Æn. 697.
 Stant sale Tyrrheno classes.
 Subducere, In terram trahere: Deducere autem, In mare mittere. Virg. 1. Æn. 555. Servius. Conf. supra Deducere.
 Tegere classibus freta. Sen. Octav. 2.
 Tenere jam medium iter classis. Virg. 5. Æn. 1.
 Interea medium Æneas jam classe tenebat
 Certus iter. Ubi Servius, Aut Medium est quicquid a principio recedit, & necdum finem foritur: aut Medium, sic altum ut medium putares: ut, 3. Æn. 664.
 — graditurque per æquor Jam medium. Nam vere Medium sequenti indicat loco: ut, 5. Æn. 8.
 Ut pelagus tenuere rates, nec jam amplius ulla Occurrit tellus.
 Transmisit trans æquora classes. Virg. 3. Æn. 403.
 Vehere classe aliquos. Virg. 1. Æn. 378.
 Veniens ad litora. Virg. 3. Æn. 651.
 Classis pro Populi certo numero. In quinque classes [èς πέντε κλάσσις] distribuit Pop. Romanum Servius Tullius, ut docet Liv. lib. 1. 41. pro modo

modo census: ita ut prima classis primum octoginta centuriarum fuerit: ex iis constans qui in censu centum m. aris aut eo amplius habebant, permixtim ex senioribus & junioribus: relique ex minoribus deinceps census usque ad quintam classem. Quemadmodum Solon Athenienses in quatuor *πενήκοντα* distribuisse dicitur, ut auctor est Aristoteles. V. Budæum in Pand.

Prima classis, secunda classis, &c. Cic. 2. Philipp. 82. Ecce Dolabellæ comitiorum dies. sortitio prærogativa: quecivit. renuntiatur: tacet. prima classis vocatur, renuntiatur, deinde, ut affolet, suffragia. tum secunda classis: que omnia citius sunt facta, quam dixi.

Primæ classis homines. Gell. lib. 7. cap. 13. Classici dicebantur non omnes, qui in classibus erant, sed primæ tantum classis homines, qui c & xxv millibus aris, ampliusve censu erant.

Infra classem autem appellatos inquit Gell. lib. 7. cap. 13. Qui in secunda & sequentibus classibus erant: i. e. Qui minore summa censu erant. Quintæ classis homines dicebantur Infimi & pauperiores homines, nullis auctoritatis. Cic. 4. Acad. 73. de Democrito, Qui mihi cum illo collati, quintæ classis videntur.

Tributum, & centuriam, descriptis ordinibus, classibus, ætatibus, &c. Cic. pro Placc. 15.

Denum hominum classes, Decurias appellaverunt antiqui. Columel. lib. 1. cap. 9.

Deducere classes in regiones. Columel. lib. 1. cap. 2. Itaque si latius est ager, in regiones deducende sunt classes, &c. De vitinorum & agricolorum classibus loquitur.

In classes distribuere pueros. Quintil. lib. 2. cap. 2. Hinc Classem ducere, est primum locum tenere in classi. Quintil. 1. 2.

Classis dicitur etiam Multitudo equitum. Virg. 3. Æn. 602.

— scio me Danais e classibus unum. Servius. Et 2. Æn. 30.

Classibus hic locus: hic acies certare solebant. Ubi Servius: Magis ad equites referre debemus.

Classis clypeas antiqui dixerunt, quos nunc Exercitus vocamus. Festus. Procipta classis, Exercitus instructus. Festus, Procipta classis dicebatur, nam exercitus cinctus erat Gabino cinctu confestim pugnaturus: Nam vetustius fuit, multitudinem hominum, quam navium, classem appellari. V. & seq. ibid.

CLASSICULA, æ. f. [*κλασικός*] dimin. Cic. 16. Att. 2. Cassius cum classicula sua venerat.

CLASSIARIUS, i. m. Qui in classe i. e. navibus, pugnat, & subauditur Miles. Cæf. 3. Bell. Civil. 100. Itemque per equites dispositos aqua prohibere classiarios instituit. Suet. in Galb. cap. 12. Nam quum classiarios, quos Nero ex remigibus, iustos milites fecerat, redire ad pristinum statum cogeret, &c.

Primores classiarius. Tacit. 15. Ann. 51.

Classarius, pro Diligenti. Apuleius, Et laudum ejus classarius atque assiduus præco. Ita dicti sunt autem, quod omnium classiarum cives semper parati erant ad omnem Reipublicæ necessitatem. [Videtur Classiarus legendum. Certe Buccinatorum intelligit. Sed locum non reperi.

CLASSICUS, a, um. Adj. [*κλασικός*] Quod est classis, vel Quod ad classis pertinet, ut, Classica bella. Propert. lib. 2. 1. 28.

Et canerem Sicule classica bella fugæ. i. e. Bella navalia.

Certamen. Vell. Patere. 2. 85.

Corona. Patere. lib. 2. 81. Insigne coronæ classicæ, quo nemo unquam Romanorum donatus erat, hoc bello Agrippa singulari virtute meruit.

Horror classicus nocte dieque gemit. Lucan. ad Pison. 129.

Classici. Qui in navibus remis incubebant apud Curtium lib. 4. 3. 18. Tandem remis pertinacius everberatum mare, veluti eripientibus navigia classicis, cessit, appulsaque sunt litori lacærata pleræque.

Classici dicebantur non omnes qui in classibus erant, sed Primæ tantum classis homines, qui centum & viginti quinque millibus aris, ampliusve censu erant. Gell. lib. 7. cap. 13. Greci *πρώτων κλάσικος* vocant. Liv. 26. 48. Sociis C. Lælii classicis, Legionariis M. Sempronius Tuditanus aderat. Ex Bud. Sed in emendatis libris legitur, Sociis, C. Lælii præfectus classis.

Classici auctores, sunt Primæ notæ. V. in AUCTOR.

Classicus scriptor. Gell. lib. 19. cap. 8. Classicus assiduusque aliquis scriptor, non proletarius. De cohorte illa antiquorum loquitur. Budæus. Conf. in ASSIDUUS, & ad loc. seq.

Classici testes dicebantur, qui signandis testamentis adhibebantur. Festus. hoc est primæ classis homines, quasi primæ auctoritatis & idonei veritatis sponsores. Scaliger Cives Romanos exponit, qui in aliqua classe censu essent. [Ego Testem classicum dictum puto, pro Locuplete & Idoneo per Metaphoram, quasi qui Primæ esset classis, ut apud Gellium Classicus, non Proletarius scriptor. V. loc. præced.

CLASSICUM, i. n. [*κλασικός*] Sonus tubarum, & ipsa tuba. Virg. 7. Æn. 637.

Classica namque sonant. Ubi Servius, Classicum dicimus & ipsam tubam, & sonum. Classicum autem est flexibilis tuba. Liv. 5. 47. Vocatis classico ad concilium militibus.

Classicum (inquit Valla in Raudensem) proprie est Sonus tubæ: quod Prifcianus etiam & Vegetius, alioque testantur. Quintilianus, in Milite Mariano. §. 7. Ad primum statim obscenæ libidinis sermonem, non aliter quam si in hostem classicum cecinisset, gladium illum, quem a te pro pudicitia nostrarum conjugum acciperet, per pectus illud corruptoris exegit. Vegetii verba hæc sunt, lib. 2. de K. M. cap. 22. extr. Classicum item appellatur, quod buccinatorum per cornu dicunt. Hoc insigne videtur imperii: quia quum classicum canit, imperator est præsens: vel quum in militum capitaliter animadvertitur: quia hoc ex imperatoris (Al. Imperialis) legibus fieri necesse est.

Civilia classica. Claud. 2. in Rufin. 117.

Martia classica pulfæ. Tibul. lib. 1. 1. 4.

Martia cum fonnas classica pulfa fuent.

Matura classica dicuntur, Quum in tempore & omnibus quibus opus est apparatus ad conficiendum convocantur milites. vel Matura, i. e. Festinata, properata. Lucan. lib. 2. 597.

Verba ducis nullo partes clamore sequuntur, Nec matura petunt promissa classica pugne.

Advocare classico ad concionem. Liv. 8. 32. pr. Haud multo post dictator advenit: classicoque extemplo ad concionem advocavit.

Canere classicum. Cæf. 3. Bell. Civil. 82. Pompeius paucis post diebus in Theffaliam pervenit, &c. suum cum Scipione honorem par-

titur, classicumque apud eum cani, & alterum illi jubet prætorium tendi. [Is enim foli Prætori, seu Duci exercitus honos habebatur. V. Liv. 27. 47. Hinc Prætoria classica Proptet.

Concinere. Lucan. lib. 1. 238.

Excitari classico. Hor. Epod. 2. 5.

Exordiri. Suet. in Cæf. cap. 32. Et ingenti spiritu classicum exoritur pertendit ad alteram ripam.

Facere silentium classico. Liv. 2. 45.

Flere classica Prætoria. h. e. Flebili carmine seu stilo describere bella, quæ ad classicum Prætorium sive Imperatorium incurrunt. Propert. lib. 3. 2. 41.

Nili tibi fit rauco Prætoria classica cornu. Flere. Sed in codd. emendatis Flare excutum. V. Brœkh. & paulo supra notata.

Inflare classica. Virg. 2. Georg. 539.

Necdum etiam audierant inflari classica: necdum Impositus duris crepitare incudibus enses.

Murmur grave classicorum silet. Sen. Theyt. 7.

CLASSICUS, i. m. Qui cornu canit. Varr. L. L. 4. 15. V. seq. dist.

CLASSICUS, Varro 4. de L. L. 15. Et classicines a classe, qui item cornu canunt, ut tum, quum classes comitis ad conitatum [lege Comitium] vocant. Quidam legunt Classicos, sed falluntur, Classicines etiam Classificarii vocantur, & a vetere grammatico *σαλαστιγῶν* explicantur. ex Turneb. Adverf. 21. 28.

CLASTIDIUM, [*κλασίδιον*] Oppidum, seu vicus est Italiæ, supra Placentiam ad Cotturnæ conchia, cuius meminit Strabo lib. 5. hodie *Clasistegio*.

CLATERNA, [*κλατέρνη* Ptol.] a Pomponio Mela lib. 2. 4. nunciatur inter oppida Piceni. Nunc vulgo dicitur *Flavianeo*, ut scribit Olivarius in Melam.

CLATHRUM, i. n. [*κλαθρῶν*] in plurali, hi Clathri & hæc Clathra, orum: dicuntur autem Ligna quibus transverfis aliquid munimus, sepiusve, ut fenestras: quæ ob id Clathratæ, nunc vulgo Ferratæ dicuntur. A Græcis dicitur *κλαθρῶν*, quod dictum est quasi Clathra, ab eo quod est *κλαίω*, quod significat Claudio, per syllabæ mutationem α in diphthongum abulvum. Hor. in Arte Poet. 473.

Objectos cavæcæ vultu si frangere clathros. Columel. lib. 8. cap. 17. Spissi deinde clathri marginibus infinguntur, qui super aquam semper eminent, etiam quum maris æstus intumuerit.

CLATHRO, [*κλαθρῶν*] ære. Clathris claudere. Columel. lib. 9. cap. 1. Satis est autem vacerrax inter pedes octonos defigere, serisive transverfis ita clathrare, ne spatiorum laxitas, quæ foraminibus intervenit, pecudi præbeat fugam. Plaut. Mil. 2. 4. 26. Nam certo neque solarium apud nos est, neque hortus ullus, neque fenestra nisi clathrata. Budæus sine aspiratione scribit, Clatro.

CLAVA, æ. f. [*κλαβή*, *ἰσπαλά*] proprie est Fustis teres ex una parte capitatus ad clavi similitudinem. Fctius: Clava, Teli genus, quæ Hercules utebatur. Cic. 6. Verr. 94. Qui primo quum obfistere ac defendere conarentur, male multati clavis ac fustibus repelluntur.

Pondus clava, pro Clava ponderosa. Sen. Oeth. 7.

Domitrix ferarum clava Hercules. Ovid. 9. Epist. 117.

Gravis. Sen. Herc. fur. 12.

Irrata, Rudis, impolita. Sil. lib. 8. 586.

Trimodis. Ovid. 1. Fast. 575.

Confectarii aliquem magno pondere clavæ. Lucret. lib. 5. 966.

Domare hostem clava. Ovid. 4. de Pont. 10. 79.

Infruere manum clava. Ovid. 9. Epist. 117.

Clava, Militaris etiam exercitacionis genus erat, quo se ad palum gravi clava numeros omnes armature impletes exercebant. Hujus ita meminit Vegetius lib. 1. de Re Mil. cap. 11. Itemque clavus ligneus duplicis aque ponderis pro gladiis tironibus dabant: eoque modo non tantum mane, sed etiam post meridiem exercebantur ad palos. Iterum, Contra illum palum tanquam contra adversarium tiro cum crate illa aut clava, velut cum gladio se exercebat & scuto. Meminit & Cic. in Senect. 58. Turneb. Adverf. 4. 6.

CLAVATOR, oris. m. [*κλαβήτης*] Qui clava utitur, inquit Festus. Plaut. Merc. 5. 2. 11.

Egomem mihi comes, clavator, eques, agaso, armiger. V. Turneb. l. c. Gronov. tamen Calator exhibuit.

CLAVIGER, æra, erum. [*κλαβήτης*] Qui clavum fert. Hinc, Claviger Hercules. Ovid. 15. Met. 284. — illic lavere Bimembres

Vulnera, clavigeri quæ fecerat Hercules arcus.

Proles clavigera Vulcani. Ovid. 7. Met. 437. Cereyonen intelligit, vel ut aliis placet, Periphentem Latronem.

CLAVARIUS, CLAVATUS, IN CLAVUS.

CLAUDIA Gens, Romæ patritia, ex Regillo Sabinorum oppido oriunda. Originem genti Actius [vel potius Atta] Clausus dedit, homo domi suæ nobilis & clarus, qui Regillo a feditiosis hominibus pulsus, Romanam magna clientum manu profectus est: reliquis civitas data, ipse Actius Clausus, qui postea Appius Claudius est dictus, in Senaturn ac patriciorum ordinem cooptatus, ac mox Consul creatus, facile principem in Republ. locum tenuit, clarissimumque nomen posteris tradidit. Nam & amplissimos honores, complures magistratus, triumphos nobilissimos assequuti, ac optatissimum & patriciorum dignitatis contra vim & potentiam imperite multitudinis assertores unice semper fuerunt: excepto duntaxat P. Clodio, qui ob expellendum vero Ciceronem, homini plebeio in adoptionem se dedit. Amplissimum verbè hanc fuisse gentem vel hinc intelligere licet, quod ab Appio usque Claudio nullus in hanc familiam transierit. Scribit enim Tacit. 12. Ann. 25. Annotabat periti nullam adoptionem inter patricios Claudios reperiri, eo usque ab Appio Claudio continuo duravisse. Et Suet. in Claud. cap. 39. Adfucitur in familiæ nomen Neronem, quasi parum reprehenderetur, quod adulto jam filio privignum adoptaret, identidem divigiavit, neminem unquam per adoptionem familiæ Claudie inseruit. Familiæ autem Claudie gentis tres fuerunt. Prima eorum est qui Regillenses dicti sunt, a Regillo Sabinorum oppido. Secunda, eorum qui Pulchri a P. Claudio Cæci filio cognominantur. Tertia Neronum est: Neronem autem Sabinos fortum & strenuum appellasse Tellis in Tiberio Suetonius: primumque hoc cognomen usurpavit Ti. Claudius, quartus Ap. Cæci filius. Satis vero constat Claudios minorum gentium esse patricios, ut qui post exactos demum reges, Valerio quartum, Lucretio iterum coss. inter patricios c. conpatis sint, auctoribus Liv. lib. 2. cap. 16. Dionysio lib. 5. Alia est Claudia Marcellorum gens, & quidem plebeia. Regil-

Regillenses enim Claudii, item Pulchri & Nerones patricii sunt, Plebei Marcelli, de qua vide plura apud Richardum Streinnium. De auctore stirpis Claudiorum conf. CLAUSUS.

Ap. Claudius Cæcus, Orator Romæ, cujus oratio volubilis, sed paulo fervidior erat. Is Senatum jamjam inclinatum, a Pyrrhi pace revocavit, nec dubitavit illa dicere quæ veribus persecutus est Ennius,

Quo vobis mentes, recte quæ stare solebant

Anphac, dementi sese flexere ruina? Ab hoc Appia via dicta est, quam Brundisium usque lapidibus stravit, ut est apud Liv. lib. 9. cap. 29. Reliqui filios Appium & Cajum, quorum meminit Dionys. lib. 3. & 10. de Appio Liv. lib. 2. 56. pro Cajo Tiberium ponit Suet. Tib. cap. 3. Præter hos Claudius cognomen Caudex, a navium caudicibus sic dictus, frater Cæci. Is Carthaginienses Messana expulsi, Hieronem prætor ad Syracusas in dedicationem accepit. V. Auctor de Vir. Ill. cap. 37. Ap. Claudius Regillanus Ap. F. Cæci N. Decemvir legibus scribendis summa inter collegas auctoritate, postremo ab Virginii judicium in carcerem conjectus, sibi manus attulit. Exponit plenissime Livius, lib. 3. Claudius Centianus, quem nonnulli Centimalus, alii Centimanus minus recte scribunt. Is librum in jure civili tertium a P. Papirio scripsit, & litteram introduxit, quum prius Fuli, deinde Furi dicerentur. Valerius. [Hæc melius exequentem V. Rupert. ad Pomp. de O. I. lib. 3. cap. 2.]

Claudius Nero Consul, Livii Salinatoris collega, qui advenientem ex Hispania cum auxilio Afrubalem interfecit. Hic Latie telluris imago & Clauforum decus a Silio vocatur lib. 15. 549. quod originem a Claufo Sabino duxit, unde Clauflus prius, Clauflus postea dicti sunt.

Claudius Nero prætereâ, Tiberii principis pater, Quæstor C. Cæsaribus in bello Alexandrino, & deinde Pontifex Maximus in P. Scipionis locum successit, cui Livia nupta fuit. Suet. l. c. cap. 4.

Claudius Augusti privignus. Hor. l. Epit. 3. 2. Is est Ti. Claudius Nero, qui ab Augusto in Cæsarum familiam adoptatus, imperium accepit. Claudii virtute Neronis Armenius cecidit. Hor. l. Epit. 12. 26.

CLAUDIUS, [κλαυδιος] proprio nomine dictus est Ti. Claudius Nero, Neronis Claudii Drusi Germanici, Augusti privigni filius, Romanus Imperator, & Caligulae patruus. Hic Britanniam insulam in dedicationem accepit, & Orcadas Romano adiecit imperio. Postremo ab Agrippina uxore, venenato boleto sublatu est, ut Nero filius imperio potiri posset. Fuit & alius Claudius, Romanorum inter Imperatores, qui Gothos Illvrium vastantes, bello adortus, incredibili clade superavit. Unde in curia clypeum aureum, & in Capitolio auream sellam habere promeruit. Sed quum duobus fere annis imperasset, apud Smyrnæ morbo interit. V. vitam ejus ultimo loco a Trebellio Pollione descriptam.

CLAUDIANUS, 2. um. Adj. ut Claudiana tonitrua appellabantur, quia Claudius Pulcher infisitit, ut ludis post scenam lapidum conjectus ita ferret, ut veri tonitru similitudinem imitaretur. Festus.

Claudianum Senatusconsultum, unum memoratur de mulieribus, quæ se servis junxerunt, de quo Ulpian. in instit. tit. 11. & Paul. lib. 4. Senten. tit. 10. Alterum de questione familiaris, in rubr. de Senatusc. Silian. & Claud. Aliud item de nuptiis quinquagenariorum, de quo Ulp. in instit. tit. 16.

CLAUDIUS CLAUDIANUS, Poeta insignis Arcadii & Theodosii temporibus floruit: patria fuit Alexandrinus nobilissima urbe Ægypti. Quiddam Florentinum faciunt, sed falso. Auctores Græci qui de Poeta Claudio scripserunt, Alexandrinum appellant: & auctor ipse Nilum suum vocat. Ingenio excellenti fuit, maximeque apto ad carmen componendum. Nam & allurgit feliciter, varietate figuris, ac sententiis mirifice delectat. Hi ejus versus præcipuum laudem meruerunt, quos de laude & victoria principis Theodosii contra Eugenium Gallorum regem scripsit. meminit Suidas.

CLAUDO, si, sum, [κλάω, κατακλάω] ẽre. significat Includere, inquit Nonius. Virg. 3. Georg. 214.

Aut intus clausos fatura ad præsepia servat.

Claudere & Clavis ex Græco descendunt, cujus rei tutelam penes Portunum esse putabant, qui clavim manu tenere fingebatur, & deus putabatur esse portarum. Hæc Festus.

Claudere & Referare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 22. Domosque ipsi suas claudunt aut referant. Translate Cic. 2. Off. 54. Nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit: nec ita referanda, ut pateat omnibus.

Externis in oris clauditur ab hoste miles. Lucan. lib. 1. 515.
— quum pressus ab hoste
Clauditur externis miles Romanus in oris.

Ad exitus aliquid clausum esse. Cic. 7. Verr. 57. Nihil tam clausum ad exitus, nihil tam septum undique, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest, &c.

Clausus ex omni aditu. Cic. pro Lege Manil. 21. Patrefactumque nostris legionibus esse Pontum, qui ante Pop. Romano ex omni aditu clausus esset. In angustum claudi. Ovid. 13. Met. 407.

Longus in angustum qua clauditur Hellepontus.

In antris. Ovid. 1. Met. 262.
In arca clausus. Hor. 2. Serm. 7. 59.
In tectis. Ovid. 3. Met. 698.

Carcere. Ovid. 1. de Pont. 6. 37.
Carcere & vinculis. Valer. 1. Argon. 602.
Carcere ventorum. Virg. 1. Æn. 141.

Muris clausa juvenus. Lucan. lib. 3. 446.
Pelago clausus, i. e. Mari impeditus, ne possit ulterius progredi. Ovid. 8. Met. 885.

Terra marique clausus. Hirt. Bell. Afr. 93.
Aditus claudere. Cic. 1. Philipp. 25. Forum sepietur, omnes clauduntur aditus.

Aditus ad vulnera claudere. Stat. 6. Theb. 749.
Animam dolor claudit. Lucan. lib. 8. 59. i. e. Præ dolore exanimis cecidit.
Animam laqueo claudere. Ovid. 7. Met. 604.

Animæ via laqueo clausa. Ovid. in Ibin, 550.
Animæ clausæ tenebris, & carcere cæco, i. e. Inclusæ corporibus. Virg. 6. Æn. 714.

Campus clausus. Catul. 66. 67.
Is clausum lato patefecit limite campum.
Cursus effuso clausus intra lumen. Martial. lib. 12. 57.

Vofæ. I.

Domus. Virg. 3. Æn. 213.

— Phineia postquam Clausa domus. Ovid. 8. Met. 629.

Mille domos clausere feras.

Domus clausa pudori & sanctimoniae. Cic. pro Quint. 93. Non habere domum clausam pudori & sanctimoniam, patentem atque adeo expostum cupiditati & voluptatibus.

Domus clausa contra cupiditatem & audaciam alicujus. Cic. 7. Verr. 138.
Ensis clausus, Reconditus. Lucan. lib. 5. 245.
Exitum claudere. Cic. 9. Att. 18. Claudere mihi videtur maritimos exitus.

Fenestræ pars adaptata, pars clausa. Ovid. 1. Amor. 5. 3.

Flamma clausa, Quæ est in clibano. Valer. lib. 2. Argon. 338.

Nox dabit ipsa fidem, clausæ quum murmura flammæ,

Hospes, & incussa sonitum mirabere massæ.

Fores cubiculi claudere. Cic. 5. Tusc. 59.
Fugam alicui claudere. Liv. 7. Bell. Pun. Ad id fore altitudines, quas percussent hostibus, ut per præcipitia & prærupta salientes fugerent: eam quoque se illis fugam clausurum.

Fugam custodia claudit. Ovid. 6. Met. 572.
Hiatus, Occludere. Propert. lib. 3. 11. 11.
Custodisque feros clausit serpentis hiatus.

Hædos claudere. Ovid. 3. Fast. 879. Sic infra Pecos, Armenta.

Janua fera clauditur. Tibul. lib. 1. 2. 6.

Clauditur & dura janua firma fera.

Januam belli claudere. Sil. lib. 17. 356.

Ad finem ventum, & claudenda est janua belli.

Iter alicui claudere. Ovid. 8. Met. 543.

Iter vocis. Martial. lib. 11. 92.

Sed mors vocis iter præparavit claudere blandæ, &c.

Lumina morienti claudere. Martial. lib. 10. 63.

Quinque dedit pueros, totidem mihi Juno puellas:

Clauserunt omnes lumina nostra manus. Nisi forte legendum

Manu. h. e. Mortuæ mihi clauserunt oculos, & supervixerunt. V. Oculos &c.

Lumina noctem in æternam clauduntur, Dictum ubi quis moritur. Virg. 10. Æn. 746.

Mare clausum. Cic. 2. Q. frat. 5. Tuas mirifice litteras expecto, atque adhuc clausum mare fuisse scio: sed quoddam venisse tamen dicebant, &c. Mœnia clausa dicuntur non jam tegere aliquos, quum adempta est ara misericordiae, nec est ullum periculum in catris, siquidem intra muros hostis insultat. Ex Servio. Virg. 10. Æn. 22.

— non clausa tegunt jam mœnia Teucros.

Oculos morti clausura dextra. Lucan. lib. 5. 280.

Atque oculos morti clausuram querere dextram. Morti, i. e.

Jam jam morturo, vel morientis. Ritus notus est.

Olympus clausus, dicitur Quum est nox. Nam dicunt poetæ cælum per noctem claudi, & aperiri per diem. Virg. 1. Æn. 378.

Ante diem clauso componet Vesper Olympo. Servius.

Ora loquentis clausuratur aqæ. Ovid. 2. de Arte Am. 92.

Orbis terrarum claudi iis dicitur, Qui toto pelluntur orbe, hospitibusque omnibus prohibentur. Virg. 1. Æn. 217.

Quid Troes potuere, quibus tot funera passis

Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis?

Ore in clauso tenere linguam, Silere. Catul. 53. 18.

Ostia claudere. Catul. 59. 231.

Claudite ostia virgines, Lufinus satis.

Patria clausa est misero. Ovid. 4. de Pont. 8. 85.

Pecus claudere tectis crabibus. Hor. Epod. 2. 45.

Pecudes claudere in aliquo loco. Virg. 3. Æn. 642.

Nam qualis quantunque cavo Polyphemus in antro

Lanigeras claudit pecudes.

Pecudes innumeras claudere, apes, gregesve dicitur, Qui harum rerum multitudo est adpræ dives. Valer. 1. Argon. 395.

Penates claudi, i. e. Ædes clausæ. Sil. lib. 11. 228.

Non illum fuga, non clausi occulere penates.

Portæ clausæ. Ovid. 3. Met. 385.

Portæ belli clauduntur. Virg. 1. Æn. 298.

— dire ferro & compagibus arcibus

Claudentur belli portæ. i. e. Quod idem paulo ante dixit.

Aspera tum postis mitefecit sæcula bellis. conf. Januam belli

claudere. Allusum ad Jani gemini portas. V. Serv.

Provincia. Tanquam enim clausa Asia fit, sic nihil perferitur ad nos, præter rumores de oppresso Dolabella. Cic. 12. Fam. 9.

Pupulas ad claudendas & aperendas factæ palpebræ. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Palpebræque, quæ sunt tegmenta oculorum, mollissime tactu, ne læderent aciem, aptissime factæ, & ad claudendas pupulas ne quid incidere, & ad aperendas.

Ramum aut arborem umbræ claudunt. Virg. 6. Æn. 139.

— hunc tegit omnis

Lucus: & obfcuris claudunt convallibus umbræ.

Rivos claudere. Virg. 3. Ecl. 111.

Claudite jam rivos pueri, fat præta biberunt.

Rura gelu claudit hiems. Virg. 2. Georg. 317.

Sella clausa. Martial. lib. 11. 99.

Nec vendicabit sella sæpius clausa. De sella Gestatoria.

Sepulcrum. Ovid. 15. Met. 389.

Taberna. Hor. 1. Serm. 3. 131.

Tecta claudere. Ovid. 5. Met. 287.

Thalamos claudit nox atra. Sil. lib. 15. 545.

Tranfitum claudere. Liv. 27. 46.

Viam. Liv. 29.

Vias incendia claudunt. Stat. 2. Theb. 6.

Uteri clausi solvere moras, Edere partum. Sen. Theb. 1.

Tenere se clausum vallo. Sil. lib. 5. 121.

An, Corvine, sedet, clausum se Consul inertis

Ut teneat vallo?

Clausæ stabulis tenere armenta. Virg. 3. Georg. 352.

Illic clausæ tenent stabulis armenta.

Clausum adversum vim veneni corpus. Tacit. 15. Ann. 62. Allatumque haufit frustra, frigidis jam artubus & clauso corpore adversum vim veneni. De morte Senecæ.

Claudere, Finire, ut

- Claudere cœnam dicitur cibus, qui fumitur in fine cœnæ. Martial. lib. 13. 14.
- Claudere quæ cœnas lactuca solebat avorum,
Dic mihi cur nostras inchoat illa dapes?
- Opus aliquod claudere, i. e. Finire. Ovid. 3. Fast. 384.
- Bella claudere, i. e. Perficere. Stat. 11. Theb. 58.
- Ætas mea claudit octavum lustrum, i. e. Jam annum quadragesimum fere exegi. Hor. 2. Carm. 4. 24.
- Epistolam parvo mandato, i. e. Exiguum aliquid mandare in fine litterarum. Ovid. 13. Epist. 165.
- Jus nostrum exhauto clauditur anno. Lucan. lib. 5. 44. i. e. Potestas nostra & magistratus anno absolutum jam finitur.
- Labores claudere, Quietescere; ut, Labores claudere ingentis belli, pro Finem belli facere. Sil. lib. 15. 655.
- Numeris fententias claudere. Cic. in Orat. 229.
- Pedibus fentias claudere aliquid. i. e. Hexametris aliquid describere. Hor. 1. Serm. 10. 59.
- Species orationis clausa & terminata. Cic. in Orat. 198.
- Verba claudere pedibus, significat Versus facere. Hor. 2. Serm. 1. 28.
- Claudere, Comprimeret, ut Sanguinem claudere, Reprimere & cohibere, ne effluat. Plin. lib. 26. cap. 13. Sideritis tantam vim habet, ut quamvis recenti gladiatoris vulnere illigata, sanguinem claudat.
- Flatus claudere alicui, significat Jaculantiam alicujus comprimeret. Sil. lib. 17. 120.
- Sed jam claudere flatus, nec plura sinebat Atropos, &c.
- Claudere, Negare, ut Aquas claudere. Propert. lib. 4. 10. 44.
- Quod si Junoni sacrum faceretur amare,
Non clausisset aquas ipsa nocera suas.
- Claudere rem familiarem. Cic. 2. Off. 54.
- Benignitatem. Ter. Eun. 1. 2. 84.
- Claudit pudor meus mihi consuetudinem illius. Cic. 4. Fam. 13. Nam & amplectar ejus familiarissimos, qui me admodum diligunt, multumque mecum sunt: & in ipsius consuetudinem, quam adhuc meus pudor mihi claudit, infinuabo.
- Claudere aures ad voces doctissimas. Cic. 4. Tuscul. 2. Quis est enim qui putet, &c. nostrorum hominum ad eorum doctissimas voces aures claudere fuisse?
- Clauditur tibi in me commodum. Ter. And. 3. 41. Nolo tibi ullum commodum in me claudire. i. e. Nolo obsequere, aut obesse, quominus tuum commodum per me fiat.
- Lechalis hiems claudit illi respiramina. Ovid. 2. Met. 828. Hiemem vocat ingentem horrorem, quo corpora omni subducto calore in taxa mutabantur.
- Claudere, Cingere, ut Claudit aqua locum. Varro 3. de R. R. cap. 14. Nam & sub dio idoneus est fumendus locus coclearis, quem totum circum aqua claudas. i. e. Circumcludas.
- Aquæ clausæ riparum margine. Ovid. 2. Fast. 422.
- Speluncis lacus clausi. Virg. 4. Georg. 364.
- Orbis fluctibus clausus. Sen. OEdip. v. 504.
- Oceanus clausum dum fluctibus ambient orbem.
- Claudere oppidum portu, vel mari. Cic. 7. Verr. 95. Non enim portu illud oppidum clauditur, sed urbe portu ipse cingitur & concluditur.
- Valles intidiis claudere. In vallibus retia circum ponere. Tibul. lib. 1. 4. 43.
- Nec, veluti intidiis altas li claudere valles, Dum placcas, &c.
- Muros obfatione. Lucan. lib. 3. 342.
- Arboribus atque umbris clausi circum. Virg. 3. Æn. 210.
- Arboribus clausi circum atque horrentibus umbris,
Infruius mentas. Anastrophe est pro Circumclausi.
- Aciem. Sil. lib. 7. 590.
- Claudere, Occultare, ut Clausa habere sua consilia. Cic. 5. Verr. 63. Re quidem vera nemo in Sicilia dubitat, quin eo sit occisus, quod habere claudere non potuerit consilia.
- Pavor clausus, Dissimulatus. Sil. lib. 10. 378.
- Claudere, Circumvenire, ut placet Nonio. Virg. 6. Ecl. 56.
- claudite, nymphae
- Diætæ, Nymphae nemorum, jam claudite saltus. [Sic enim distinguo.
- Claudere, Obfistere. Virg. 10. Æn. 177.
- Ecce maris magna claudit nos obice pontus. Nonius.
- CLAUDO, invenitur pro Claudio; etiam extra compositionem. Cic. 2. de Nat. Deor. 100. Ipsum autem mare sic terram appetens litoribus cludit. Martial. lib. 11. 92.
- Sed mors vocis iter properavit cludere blande.
- Vias alicui cludere. Sen. 1. Theb. Noxias lapsu vias cludes?
- Cludere arborem restibus. Columel. lib. 12. cap. 44. Deinde sprateis restibus arborem cludunt, ne aut corvis aut cornicibus aliisve avibus pomum laceretur.
- Axiem cludere nox dicitur, quemadmodum eundem aperire dies. Sen. Oeth. 11.
- Auro cludere. Plin. lib. 33. cap. 1. Idem eodem loco Cludi venena in annulis, sub gemmis ab antiquis solere dixit.
- Casside minaci cludi. Stat. 4. Theb. 204.
- Libellos cludere. Juven. 7. Sat. 26.
- CLAUSUS, [κλειστός] Partic. ut, Clausum ostium.
- Clausus a Pœnis in angustiis. Auctor de Viris Illust. cap. 39.
- Clausus & reconditum, cui opponitur Apertissimum promptissimumque. Cic. 7. Verr. 38. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditatis apertissimum, promptissimumque esset.
- Clausus, Vinculus. Ulpianus Clausos pro Vinculis accipit, si modo ita vinculi sint, ut omni modo erumpere non possint. l. Si quis in gravi. §. Subvenitur autem. D. de Senatibus. Siliano.
- CLAUSUM, i. n. [κλειστός] pro Tecto, vel in genere pro Eo, in quo aliquid includitur. Columel. lib. 7. cap. 6. Sed numerum generis hujus majorem, quam centum capitum sub uno clauso non expedit habere. Virg. 4. Georg. 303.
- Sic positum in clauso linquunt, &c.
- Domorum clausa. Lucret. 1. 356.
- Inter septa meant voces, & clausa domorum Transvolitant.
- CLAVUS item legitur pro Clausus apud Valer. Flacc. 1. Argon. 239.
- Quod sibi jam clufos invenit in ignibus Argos.
- Clufus, Circumdatus. Valer. Flacc. 1. Argon. 34.
- Cleonæo jam tempora clufos hiatus
- Alcides. i. e. Habens tempora circumdata pelle hiantis leonis Cleonæi.
- Clusæ lymphae. Martial. lib. 12. 31.
- Quæque natat clufis anguilla domestica lymphis.
- Horrei clufi. Ulp. l. 1. §. 15. D. depositi.
- Labella clufa. Martial. lib. 12. 55.
- CLAUSTRUM, i. n. [κλειστόν] aliud Partic. Ovid. 14. Met. 784.
- Sola Venus portæ quæcidis repagula fenfit,
Et claustra fuit, nisi quod, &c.
- CLUSTILIS, e. [κλειστός] Quod facile clauditur. Plin. lib. 9. cap. 37.
- Inest iis efca, clufus mordaceque conchæ, ceu titulos videmus.
- CLAUSTRUM, i. n. [κλειστόν] i. e. Claustra five In quo aliquid clauditur. Martial. lib. 10. 28.
- Ferrea perpetua claustra tuere fera.
- Januæ claustra pandere. Catul. 59. 76.
- Loci claustrum. Cic. 7. Verr. 83. Iis claustra loci committenda non estimavit.
- Locorum claustra. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Corinthi vestigium vix relictum est. erat enim posita in angustiis atque in faucibus Græciæ, sic ut terra claustra locorum teneret.
- Montium claustra, Curvaturæ montium quæ clausæ videntur angustiæ, ut ait Servius. Virg. 3. Æn. 411.
- Portarum ingentia claustra. Virg. 7. Æn. 184.
- Pudoris & reverentiæ claustra refracta. Plin. 2. Epist. 14. Maximo. Regni alicujus. i. e. Angusti accessus, five (ut Curt. vocat 3. 4.) Angustiæ adituum, quæ regionem aperiant. Liv. 9. 32. pr. Jam omnes Hetrurij populi, præter Aretinos, ad arma herant, ab oppugnando Sutræ, quæ urbs fœcia Romanis velut claustra Hetruriæ erat, ingens orbi bellum. Vulgo Clavem regni dicimus.
- Viarum. Lucret. lib. 4. 616.
- Arcta claustra. Lucret. lib. 1. 71.
- Cohibentia. Hor. 2. Epist. 1. 255.
- Claustraque custodem pacis cohibentia Janum.
- Dædalea, Labyrinthus a Dædalo extructus. Sen. Hippol. 12.
- Durissima claustra congestis populis. Claud. Conf. Prob. 106.
- Ferrea, Vectes & repagula ferrea. Sen. Thyest. 7.
- Nocturna claustra. Valer. 3. Argon. 53.
- Pinea, Ostia quæ sunt facta ex pinea materia. Virg. 2. Æn. 259.
- Inclusos utero Danaos & pinea furtim
Laxat claustra Sinon: illos patefactus ad auras
Reddit equus.
- Confringere naturæ claustra apud Lucret. lib. 1. 71. significat Naturæ secreta revelare.
- Contineri imperii claustris. Cic. pro Flacc. 30. Omnes sinus, promontoria, litora, insulas, urbes maritimas claustris imperii nostri contineri. Positum vestigial sub signo claustrisque Reip. Cic. 1. de Lege Agrar. 21. Nos caput patrimonii publici, pulcherrimam populi Romani possessionem, &c. sub signo claustrisque Reipublicæ positum vestigial, fervere non potuisse.
- Refringere claustra nobilitatis. Cic. pro Muren. 17. Quum vero ego tanto intervallo claustra ista nobilitatis refrigissem, ut aditus ad Consulatum posthac, &c. conf. Pudoris & Reverentiæ claustra.
- Relaxare. Ovid. 1. Amor. 6. 17.
- Referare. Sil. lib. 7. 334.
- Restantia claustris æra, i. e. Obices & pessuli. Lucret. lib. 2. 450.
- & duri robora ferri,
Æraque quæ claustris restantia vociferantur.
- Revellere. Cic. 6. Verr. 52. Effringi multorum fores, revelli claustra.
- Rumpere obstantia. Hor. 1. Epist. 14. 9.
- Tenere aliquem intra claustra. Hor. 3. Carm. 11. 44.
- CLAUSTRUM, etiam vestitus scribitur, Cato de R. R. cap. 13. Trullas lignæ duas, claves cum clostris.
- Clostrum, est Contignatio trabium in signis ædificiis, qua nonnunquam in parietibus domorum utitur, nonnunquam alias dum locum aliquem sepimus. Seneca de Sutoria taberna loquens lib. de Benef. 7. cap. 21. Deinde per clostrum, inquit, qua se commisit laxaverat, quatuor denarios in tabernam inseruit. Et ludi Romani primum clostris circumdabantur ad tempus præteritis, quæ amoveri possent: quorum loco fœ postea factæ sunt, quæ euripos vocant. Plin. lib. 10. cap. 33. de hirsundinibus verba faciens, In Ægypti Heraclæotico ostio molem continuatione nidorum evaganti Nilo inexpressibilem opponunt stadii fere unius spatium, quod humano opere perfici non possit. In eadem juxta oppidum Copton insula est facra ludi, quam ne laceret amnis idem, munitur opere, incipientibus vernis diebus, palea & stramento clostrum ejus firmantes, continuantur per triduum noctibus tanto labore, ut multas in opere emori constet. Sic enim reposuit Beatus Rhenanus ad exemplar Murbaenensis recognitionem. Quo in loco per Clostrum significatur Septem transversum ex compactilibus postibus constans, extructum ad arcendum frangendumque fluvii impetum. Id hirundines palea framentoque firmant, alioquin opera earum vana & inutilia, si non adesset materia solidior, qua lutum ab eis confectum contineret. Alii tamen Clostrum legunt apud Plinium. V. Harduin. [Et apud Senecam Claustrum Januæ intelligitur.]
- CLAUSTRARIUS, i. m. [κλειστός] dicitur Is qui claves & cetera quæ ad claudenda ostia pertinent, facit. Perott.
- CLAUSTRITIVUS, vel ut plerumque scribitur,
- CLAUSTRITIVUS, i. m. Qui claustris Januæ præest: eadem scilicet figura, qua Æditivus vel Æditivus dicitur, Qui ædibus præest. Hoc Gellius ex Livio Andronico probat. Noct. Attic. lib. 12. cap. 10. Pro eo, quod vulgo dicentur Claustritius.
- CLAUSULA, æ. f. [πύλας, ἀπέπαιους] dicitur Id quod claudit, five Alicujus rei conclusio. Plin. lib. 11. cap. 45. Unguis clausulæ nervorum summæ existantiam omnibus his quibus & digitis.
- Imponere clausulam vitæ. Sen. 9. Epist. ad finem, Clausulam vitæ, Mortem vocat. Budacus.
- Claufula, quæ Græce ἀπέπαιους dicitur, proprie est Ultima pars membri in oratione, sed pro Extrema cujusque rei parte metaphorice accipitur. Claudæ atque pendentes clausulæ. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Finitissima. Quintil. lib. 9. cap. 4.
 Adgere clausulam. Cic. 2. de Orat. 240. Quum esset cum eo Tarracinae de micula fixatus: falla, attamen a te ipso ficta tota narratio: addidisti clausulam, tota Tarracina, &c. Hic Clausula est, Pars orationis extrema, a Claudendo, id est terminando vocata.
 Clausula numerose & jucunde cadens. Cic. in Orat. 215.
 Interpuncte clausulae in orationibus. Cic. 3. de Orat. 171.
 Clausulas atque interpuncta verborum, animae interclusio atque angustiae spiritus attulerunt. Cic. 3. de Orat. 179.
 Clausula, quam Graeci *κατάφραση* vocant, a brevi conclusione est appellata. Festus. Unde satis intelligitur non tantum pro Membro, sed etiam pro Toto verborum ambitu, qui una claudatur sententia, clausulam finem. [V. Dacr.] Quintil. lib. 8. c. 5. Vocatur aliquid & clausula, quae fit est quod Conclusionem dicimus, & recte, & quibusdam in partibus necessaria est. Clausula epistolae, Ciceroni est Conclusio epistolae, hoc est extrema verba, quibus epistolam claudimus. Nam 13. Philipp. 47. postquam singula epistolae, quam Antonius ad Hirtium & Caesarem miserat, coram Patribus Confcriptis explicasset, & sola conclusio superesset, subdidit, Veniamus aliquando ad clausulam, &c.
 Loca clausula, pro Conclusionem sermonis. Quintil. in Perorat. lib. 11. Budæus. [V. & superiorem Fabii locum, ubique sequi.] Operis peracti clausula. Columel. in Perorat. lib. de R. R.
 Imponere clausulam dispositioni. Columel. 3. 19.
 Clausula edicti, pro Parte edicti. Cic. 5. Verr. 35. Illa vero praecleara est clausula edicti, quod omnium controversiarum, &c. Ulp. in l. Sed & si. §. Hæc clausula. D. Ex quibus causis majores, Hæc clausula ad eos pertinet, quos more majorum sine fraude in jus vocare non licet, &c.
 Generalis clausula. Ulpian. in l. Sed & si. D. Ex quibus causis majores, Adversus relegatum restitutionem faciendam ex generali clausula Pontianus ait.
 Clausula fabulae, pro Exitu. Cic. pro Cael. 65. Mimi ergo est jam exitus non fabulae: in quo quam clausula non invenitur, &c.
 Difficilis. Cic. 6. Att. 3. Clausula est difficilis in tradenda provincia: sed hæc deus aliquis gubernabit. Sensus est: Hoc exterrum non facile postum explicare, quis me decedente provincia praeficiatur.
CLAUSURA, æ. f. Castrum, burgus. Vox mediæ ævi, praefertim apud [Ctos. V. Pitheci Subseciv. Lect. 1. 14.]
CLAUDUS, [καλός, κωλύς] Qui altero pede infirmus ac debilis est. Plaut. Aul. 1. 1. 34. Quasi claudus furor domi sedet totos dies. Cic. in Pison. 69. Iste claudus (quomodo aiunt) pilam retinere. Carmina quaedam Elegias suas vocat Ovid. lib. 3. Trist. 1. 11.
 Clauda quod altero subdidit carmina versu, Vel pedis hoc ratio, vel via longa fuit.
 Deus claudus, Vulcanus. Cic. 1. de Nat. Deor. 84. Claudum igitur habemus deum, quoniam de Vulcano sic accepimus.
 Fides clauda. l. e. Non recta, non firma, sed veluti qui claudi sunt, modo in has, modo in illas inclinans partes. Sil. lib. 13. 33.
 Navigia clauda a plustris fractis. Lucret. 4. 437.
 Naves claudae mutilaeque. Liv. 37. 24.
 Pars corporis vulnere clauda, Membrum mancum ac debile. Virg. 5. Æn. 278.
 Pes claudus. Hor. 3. Carm. 2. 32.
 Pede altero claudus. Nepos 17. 8.
CLAUDICO, [κλάω, κλάω, κλάω] Ære. Altero tantum pede incedere, vel Alterum pedem infirmum trahere, vel infabilem aut curtum habere, ac vacillare incedit. Cic. 2. de Orat. 149. Num claudicat? at hic clodiat. Genu percussio claudicat. Ovid. 3. Fast. 758.
 Ex vulnere accepto claudicare. Cic. 2. de Orat. 299. Nam quod Sp. Carvilio graviter claudicanti ex vulnere, ob Rempub. accepto, & ob eam causam, &c.
 Nisus pennarum inanis claudicat. Lucret. lib. 6. 834. de Averno.
 Claudicare, per metaphoram usurpabant, pro Vitiosum esse, & non rectum. Liv. 22. 39. Si altera parte claudicat Republicam, malis consiliis idem ac bonis juris & potestatis erit.
 Ex aliqua parte. Cic. 5. Tusc. 12. Item beatam vitam etiam si ex aliqua parte claudicaret, tamen ex multo maiore parte obtinere nomen suum. In re aliqua. Cic. de Clar. Orat. 214. In quacunque enim una plane claudicaret, orator esse non posset.
 Actio claudicat. Cic. de Clar. Orat. 227. i. e. Tenorem non servat æquabilem. Budæus.
 Amicitia. Cic. 1. de Finib. 69. Qui verentur, ne si amicitiam propter nostram voluptatem expetendam putemus, tota amicitia quasi claudicare videatur.
 Fructus. Columel. lib. 4. cap. 2. Sed in pluribus pedamentis fructus claudicat.
 Ingenium. Lucret. lib. 3. 454. de ætate confectis, Claudicat ingenium, delirat linguaque, mensque.
 Oratio. Cic. 3. de Orat. 196. Verum ut in versu vulgus, si est peccatum, videt: sic siquid in nostra oratione claudicat, sentit. h. e. Simumerus non incedit recte & decore.
 Oratio claudicat & infidit. Cic. in Orat. 170. Sin probæ res, lecta verba, quid est cur claudicare aut infidere orationem malint, quam cum sententiæ pariter excurrere? Al. Claudere. In hoc claudicationis vitio frequentissimus est Seneca, cuius omnes fere oratio claudicat & infidit. Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. Deor. 198. Sed & ille reprehensus a multis est, nec vos exitum reperitis: totaque res vacillat & claudicat.
 Claudicare in aliquo officio. Cic. 1. Off. 119. Tum in tota vita constituenda multo est major rei cura adhibenda, ut constare in vitæ perpetuitate possimus nobismetipsis, nec in ullo officio claudicare.
CLAUDICANS, [κλάω] Partic. ut, Oratio claudicans, & fluctuans, cui opponitur Oratio æqualiter constanterque ingrediens. Cic. in Orat. 214.
CLAUDICATIO, ðnis. f. [καλάω] Columel. lib. 6. cap. 12. Sanguis demissus in pedes, claudicationem affert. Cic. 1. de Nat. Deor. 84. In quo stante atque vestito, leviter apparat claudicationem non deformis. Val. Max. 8. 11. Dissimulata claudicatio sub veste.
CLAUDITAS, ðnis. f. [καλάω] Idem. Plin. lib. 28. cap. 4. Clauditates, oculorumve orbitatem, ac similes casus dextris assignare partibus. Clauditatem affert hæc res. Plin. lib. 8. cap. 43. Clauditatem demissis. Apul. Flor. 3.

CLAUDIGO, ðnis. f. Idem. Veget. Mulom. 1. 26. Claudiginem facere.
CLAUPASTER, tri. m. [κλαυπάστηρ] Gloff. Græc. Lat. Qui clauditate arte celat.
CLAUDRO, ðre. Cæcil. apud Priscian. An ubi vos sitis, ibi consilium claudicat. conf. Gell. lib. 1. 7. extr. & Cic. in CLAUDICO ad fin.
CLAVICULA, CLAVICULATIM, & CLAVICULUS. In CLAVUS.
CLAVIGER, V. CLAVA, & CLAVIS.
CLAVIS, is. f. [κλάω] Qua ostia, arculæ, & id genus claustra referantur & aperiantur. Festus, Clavis ex Græco κλάω descendit. Accusativum facit Clavem & Clavim. Plaut. Most. 2. 1. 57. Clavim mihi harunc ædium Laconicam nunc jam jubet efferri intus. Cato de R. R. cap. 16. Seriam vinariam unam, clavem torculari unam.
 Adunca clavis trochi. Propert. lib. 3. 12. 6.
 Increpat & versi clavis adunca trochi.
 Adultera. Ovid. 3. de Arte Am. 643.
 Aptare fores clavibus. In APPO.
 Imponere claves portis. In IMPONO.
 Poscit magistratus claves portarum. Liv. 27. 24. pr. C. Terentius, ut Arretium cum legione venit, claves portarum quum magistratus poposcisset, negantibus iis comparere, &c.
 Sensit clavem janua. Tibul. lib. 2. 4. 31.
 Servari centum clavibus. Hor. 2. Carm. 14. 26.
 Abfumet haeres Cæcuba dignior
 Servata conrum clavibus.
 Sub clavi esse, pro Occludi. Varro 1. de R. R. cap. 22. Quæ non possunt esse sub clavi, quammaxime facere ut sint in conspectu oportet.
 Trædere claves horreorum, Translate. Cic. pro Domo 25. Scilicet tu helleuoni spurcissimo, &c. Sex. Clodio, &c. omne frumentum privaturni & publicum, omnes provincias frumentarias, omnes mancipes, omnes horreorum claves lege tua tradidisti.
 Uxori clavem dare, & adimere. Erat mos institutumque Romanorum, ut uxori bus primam domum ingredientibus claves darent: quo significabant ipsas matres familias esse, atque omnem rei quæstionem a viro potestatem habere. Sex. Pompeius aliam tradidit causam: Clavim, inquit, consuetudo erat mulieribus donare, ob significandum partus facilitatem. Quas autem initio matrimonii dabant claves, eas divortio facto adimere solebant. quod significavit Cicero Philipp. 2. 69. Mimam illam suam suas res sibi habere iussit ex duodecim tabulis: claves ademittit: exegit. Quam porro spectatus civis, quam probatus, cujus ex omni vita nihil est honestius, quam quod cum mimæ fecit divortium! Nonius verbum Exigo exponens, Exigere, inquit, est excludere. Marc. Tul. Philipp. 2. Claves ademittit, foras exegit. Scio equidem locum illum Ciceronis a nonnullis aliter legi: sed potest standum a Nonio Marcello. V. Interpp. ad loc.
CLAVICULA, æ. f. dimin. German. Cæsar in Arati Cassio.
 Qualis ferratos obicit clavica dentens.
 Item Capreolus in vite. Cic. de Senect. 52. Viris quidem quæ natura caduca est, & nisi sulca sit, fertur ad terram: eadem ut se erigat, clavica suis, quasi manibus, quiquoid esse naeta, complectitur. Plin. lib. 24. in procem. Clavicae ipæ quibus repunt vites, tritæ & ex aqua potest sistant vomitionum consuetudinem.
 Claves, sive Claviculæ, nonnullis Jugula. La Fourcelle d'un homme, au François L. Mior non in JUGULA fieri mentionem hujus significacionis. H. St. Intelligit Oflicula, quæ utrimque summo pectori infidencia scapulis adnectuntur. Græci fane κλάω appellant, at Gellus Cornelius lib. 8. cap. 1. Jugula vocat. Juniores Antomici Claviculas, Gallorum nonnulli etiam Les os surcullaires vocarunt. In Gallico Latino Steph. Lexico non extat.
CLAVICULATIM, Adv. ut, Concha claviculatum undatæ. h. e. Intortæ & crispatæ ad similitudinem clavicularum vitis. Plin. lib. 9. cap. 37. Firmioris jam testæ murices, & concharum genera: in quibus ludentis naturæ varietas. Paulo post, Jam distinctione virgulata, crinita, crispata, claviculatum, pectinatum, divisâ, imbricatim undata. Alii codices legunt Canaliculatum, vel Cuniculatum. V. Harduin. [Quod si codices firmarent Claviculatum retinerim, sed de Claviculæ amæc dentibus potius, quam de vitis helice dictum putem.]
CLAVICULARIUS, i. m. Firmic. lib. 3. cap. 6. Erunt aut cornicularii, aut commentarienses, quibus damnatorum cura committitur, seu clavicularii, vel carcerum custodes, & quibus publicarum cænarum cura creditur.
CLAVIGER, ðra, ðrum. [κλαυδῖγος] Qui clavem gerit. Sic vocatur Janus ab Ovid. 1. Fast. 228. quia clavem gerebat, ut paulo ante v. 99. dixerat.
CLAVOLA, æ. quid significet, declarat Varro 1. de R. R. cap. 40. V. CLAVULA.
CLAUSTRARIUS, CLAUSTRITINUS, CLAUSTRUM, CLAUSULA. V. CLAUDE.
CLAUSUS, prænominem Attæ vel Attus vel Attius, vel Actius ut alii, postea Appius Claudius dictus. Sabinorum dux, qui post exactos reges, cum quinque millibus clientum & amicum Romam venit: Et susceptus, habitandam urbis partem accepit: A quo postea & tribus & familia Claudia vocata est, ut habetur apud Servium in Maronem, 7. Æn. 706.
 Ecce Sabinorum prisco de sanguine magnum
 Agmen agens Clausus, magnique ipse agminis instar,
 Claudia nunc a quo diffunditur & tribus & gens. Si plura desideras, V. paulo ante CLAUDIA gens. Lege & Suet. Tiber. cap. 1.
CLAVUS, i. n. [κλάω, κλάω] a Claudendo dicitur: ad id enim figitur ut claudat, five contincat aliquid. Plin. lib. 16. cap. 10. Si in ipsam arborem clavis æreus adigatur. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 13. Trantra ex pedibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine.
 Adamantini. In ADAMAS.
 Capitatus. In CAPITATUS.
 Cornuus, Ex cornu arbore factus. Cato de R. R. cap. 18. extr. Eas ubi confixeris, clavis cornos occuldit.
 Cupidinis clavis. Plaut. Afn. 1. 3. 4.
 Fixus hic apud nos est animus tuus clavò cupidinis.
 Figere clavum. Hor. 3. Carm. 24. 7.
 Clavus Annalis appellabatur, qui figebatur in parietibus sacrarum ædium per annos singulos, ut per eos numerus colligeretur annorum. Festus. Erat enim lex priscis literis ac verbis scripta, ut qui Prætor maximus esset, Idibus Septembris clavum pangeret. V. Liv. 7. 3. Nam quia rarè per ea tempora litteræ erant, notæ numeri annorum clavi fuerunt.
 Rangere clavum. Liv. 7. 3.

Clavi caligares, a caligis militariis quibus suffigebantur. Plin. lib. 9. cap. 18. In quibus pitces omnibus annis Vergiliarum ortu existunt, squamis conspicui crebris atque præcautis, clavorum caligarum effigie: nec amplius quam circa eum mensuram videntur.

Clavus trabalis. Cic. 7. Verr. 52. Ut hoc beneficium, quemadmodum beneficium dicitur, trabali clavo figeret. i. e. Ut perpetua & indelebilis beneficii memoria esset. Sunt autem Clavitrabales, Grandes clavi, quibus trabes conunguntur: sic Clavos trabales Horatius 1. od. 35. 18. pereleganti fictione tribuit Necessitati, quibus omnia figat firmetque, & retineat: et Trabale telum in Marone, Instar trabis magnum est. Turnebus. V. TRABS. conf. Erasmi Chil.

Clavus, [mōdō 16.] Gubernaculum navis. Plaut. Amph. 4. 2. sup. 37. Parata navi, clavo hereres sedulo. Cic. de Senect. 17. Ille autem clavum tenens, quietus sedeat in puppi. Hic per metaphoram.

Moderamen clavi. Stat. 10. Theb. 177.

Viduus clavus, i. e. Relictus a gubernatore. Stat. 10. Theb. 177. Non fecus amissū medium quam præfide puppis — Fregit iter, subit ad vidui moderamina clavi.

Puppis clavo parat. Claud. 1. in Eutrop. 425.

Regere clavum & ministrare velis. Virg. 10. Æn. 218.

Vendicare freti regendum clavum. Claud. in Seren. 202. — ceu flumine molli,

Tranquillisque fretis clavum sibi quisque regendum Vendicat.

Clavus, Fultis gubernaculi. Virg. 5. Æn. 177. — clavumque ad litora torquet. Servius.

Clavum imperiter tenere, pro Gubernare. Cic. pro Sext. 20. Quis enim clavum tanti imperii tenere, & gubernacula Reip. tractare in maximo cursu, &c.

Dum clavum rectum teneam. Quintil. lib. 2. cap. 17. pag. 195. proverbiale fuisse demonstrat, Nam & gubernator, inquit, vult salva nave in portum pervenire: est tamen tempestate fuerit abreptus, non ideo minus erit gubernator, dicitque notum illud, Dum clavum rectum teneam, i. e. Dum meo fungar officio. Significat non imputandum eventum parum prosperum artificii, modo is præstiterit quod artis est. V. Erasmi in Chiliadibus.

Clavus, Genus tuberculi, quod Furunculum quidam vocant. Græci Phygethla, Phymata, & Bubones vocant. Plin. 7. Epist. 3. ad Caninium, Erat illi natus infanabilis clavus. V. Cels. lib. 5. cap. 28. tit. De Acrochordone, &c. Clavum autem ideo dictum putant, quia in superficie dilatatur, in carne vero restringitur. Ulp. 1. Qui clavum. D. de Ædil. edict. Qui clavum habet, morbosus est.

Clavum etiam patiuntur arbores. Plin. lib. 17. cap. 24. Olea præter vermicationem, quam aque ac ficus sentit, clavum etiam patitur, five fungum placet dici, vel patellam. Hæc est folis exudatio.

Clavi dicebantur in tunicis Romanorum Purpurei quidam nodi, capitis clavorum instar, [nammo lineæ latifculæ purpureæ] quibus tunica univerfa distinguebatur. Varro de Analogia, lib. 8. 47. Siquis tunicam in usu ita confuit, ut altera plagula sit angustis clavis, altera latis: utraque pars in suo genere caret analogia. Suet. in August. cap. 71. Veste non temere alia quam domestica usus est, ab uxore & forore & filia neptibusque confecta: togis neque restrictis neque fuis: clavo nec lato, nec angusto. Subaudi In tunica laticlavata. V. ad finem hujus dictionis.

Clavus angustus (a quo angusticlavius, i. e. tunica angusticlavia. τενόμοιο) contabuit ex duobus vel pluribus arctioribus segmentis purpureis per utrumque humerum ad infimam tunicæ oram productis; Equlestri ordini juxta ac plebi communis. At Clavus latus, (quod & Laticlavium dicitur τολμόμοιο) erat Tunica cui segmentum item purpureum intextum erat, latus, quam in tunica vulgari, lonetore fuit ac distincta, cui toga superinduebatur ut tunicæ; Eratque Senatoriæ dignitatis proprium insignæ. Herodianus de Plautiano, lib. 3. cap. 11. Siquidem Latum clavum perpetuo gestabat, atque in secundis Consularibus numerabatur: enssem præterea gestabat, ceteraque omnia supremæ dignitatis insignia. Ex quo factum est ut tunica Senatoria uno verbo Latus clavus diceretur a clavis illis purpureis late, non anguste intertextis. Cæpiceque postremo & pro dignitate ipsa Senatoria accipit. Ovid. 4. Trist. 10. 35.

Curia restabat, clavi mensura coacta est: Majus erat nostris viribus illud onus. Quibus verbis ostendit se Latum clavum, hoc est Senatoriam dignitatem non assecutum esse. [De Lato & Angusto clavo varie quondam Docti censerunt, sed omnia planissime explicuit Alb. Rubenius lib. 1. de Re Vestiar. Cui junge, dissentientem licet, Ferrarium de Re Vest. lib. 1. 13. & 3. 12. & Analect. cap. 1. ad 5. & 10. 11. Conf. FLANGUSTICLAVIUS & LATICLAVIUS.]

Hæc autem insignia in lectu publico deponerantur. Liv. lib. 9. cap. 7. de Caudina pace loquens, Exemplo sine ulla publica auctoritate concessum in omnem formam luctus est: tabernæ circa forum clausæ: iustitiumque in foro sua sponte ceptum prius quam indictum. Lati clavi, annuli auræ positi, pæne moelior exercitū ipso civitas esse. Budaus.

Tunica lati clavi in modum gausapæ texti nunc primum incepit. Plin. lib. 8. cap. 48.

Purpura cum lato clavo. Ovid. 4. Trist. 10. 29.

Pretexta & larus clavus. Hor. 1. Serm. 5. 36.

Demittere pectore latum clavum. Hor. 1. Serm. 6. 28. — nigris medium impeditus crus

Pellibus, & latum demisit pectore clavum.

Lator clavus. Plin. lib. 9. cap. 39. Toga prætexta & latiore clavo Tulium Hostilium e regibus primum usum Hetruscis devictis fatis constat, i. e. Lato clavo.

Latus clavus, Senatoria dignitas ipsa. Plin. 2. Epist. 9. ad Apollinarem, Ego Sexto Latum clavum a Cæsare nostro, ego Quæsturam impetravi. ut Laticlavium, pro Senatore. Sueton. in Neron. cap. 26. A laticlavio, cujus uxorem attraçaverat, pæne ad necem cæsus

Clavi majoris munere. Stat. 3. Silv. 2. 124.

Clavi aurci, vel argentei, quos femina nostræ solent vestibus suis affue-re: de quibus in l. Vestis. in princ. D. de aur. & arg. leg. & ibidem l. Esti non sint, etiam in princip. Hinc Mantilia cocco clavata, apud Ælium Lampridium in Alexandro Severo. V. mox CLAVATUS.

Clavum pro Ratione vivendi posuit Hor. 2. Serm. 7. 10. Vixit inæqualis, clavum ut mutaret in horas. De præfco quodam. [In Lond. de Gubernaculo hæc exponerantur. Sed Clavum tunicæ

proprie intelligit, & quidem Latum. Quem tamen pro lubitu Senatores, vel prout mores erant ipsorum, magis minusve contrahabant, quum latiore uti luxuria, angustiore modestia tribueretur. V. supra ex Suet.

CLAVÆLUS, i. m. dimin. Varro 2. de R. R. cap. 9. Ne vulnerentur a beatis imponuntur iis collaria quæ vocantur mellum, id est cingulum circum collum ex corio firmo, cum clavulis capitatis, &c.

CLAVELLUS, i. m. Idem. Marcell.

CLAVARIUM, i. n. Tacit. 3. Hist. 50. Seditiosæ militum voces tenebant clavarium; donativi nomen est. Quale autem sit quæstionis est. Ego putem donativum esse velut in clavos caligarum militarium, præsertim quum scribat Satyricus poeta, — offenderet tot caligatos

Millia clavorum. Nam militum caligæ clavis suffixæ erant. Ex Turneb. Advers. 3. 7.

CLAVARIUS, i. m. Nomen est officii, quo appellatus est Suetonii pater, ab eo quod præfectus fuerit donativo imperatorio inter milites dispensatio. [In Gloss. Græcol. ἰλαροποιός. i. e. Clavorum faber. De patre Suetonii nuge.]

CLAVATUS, Adj. Clavata dicuntur vel Vestimenta clavis intexta, vel Calceamenta clavis confixa. Hac Festus. Idem sentit Nonius.

Clavata sunt Vestimenta etiam in non ex auro, sed aut ex cocco, aut aliis coloribus clavis habeant. Lampridium in Alexandro cap. 37. Convisium neque opimum, neque nimis parcum, sed nitoris furami fuit: ita tamen ut pura mantilia mitterentur sæpius cocco clavata, aurata vero nunquam. V. AUROCLAVATUS.

CLAXENDIX, vel CLACRNDIX, i. c. s. significat Concham, qua signum tegitur. Veteres enim signis interdum solebant imponere concham, eaque contegere. Plaut. in Vidularia apud Priscian. lib. 5. p. 655. Apposita est claxendix, id est signi dicam quid fit.

CLAZOMENÆ, [Κλαζομένη] Urbis & Peninsula Ionæ Asiaticæ, quam condidit Paralus. Pomponius in Ionie descriptione lib. 1. cap. 17. extr. & Plin. lib. 5. cap. 29. Hor. 1. Serm. 7. 4.

Perfuis hic permagna negotia dives habebat Clazomenis. Hoc loco ablativus est adverbialiter positus, ut Athenis. Aufon. Epigr. 123.

Et teris inclausa pumice Clazomenas. Versus est obscænus ille quidem, sed perditissimis, in quo lepos inest, quod & Clazomenæ urbem significat, & nates patrichi sic appellat, quod frangantur incepta & nefanda veneri. Nam Κλαζομένη est frangi & dividi. Turnebus.

CLAZOMENIUS, Adj. Ex urbe Clazomenis oriundus. Plin. 2. 58. V. etiam Ælian. Var. Hist. 2. 15.

Clazomeniorum ad Tanaim meminit Plin. lib. 6. cap. 7.

C L E

CLFANDER, dri. m. [Κλῆανδρῶ] Minister Alexandri, de quo V. Curt. 7. 2. & 10. 1.

CLERANTHES, [Κληανθῆς] Philosophus Stoicus, Cratetis primum discipulus, deinde Zenonis, cujus etiam successior fuit, præceptor Chryppii philosophi Solensis, & Antigonis regis. Suidas. Patria Assus fuit, ubi & Statua illi dicata est, ut referit Simplicius. Hujusce versus latine conversi leguntur apud Sen. Epist. 107. ubi eos disertissimos appellat, viz.

Duc me, pater, summi que dominator poli, Quocunque placuit, nulla parendi mora est,

Astum impiger: fac nolle, comitor gemens, Maluisse patiar, quæ pari licuit bono. Eosdem laudat Augustinus de Civ. Dei, 5. 7. sed Seneca auctori tribuit. Græci extant in Epicteiti Enchir. cap. 77. V. Simplic. in Comment. Quenam illius sententia de Deo fuerit, tradit Lactant. 1. 5. Lucerna ejus in proverbium venit, & Qui summam curam & diligentiam adhibet, dicitur Lucubrare ad Cleanthis lucernam. V. Erasmi. Chil. Tradunt illum quæ a Zenone adierat, ostibus boum & tellis fictilibus perscribere solitum: quum pecunia non suppeteret ad chartas emendas. V. Diog. Laert.

Cleanthes archetypus. Juve. 2. Sat. 7.

Et jubet archetypus plenum servare Cleanthas, &c. Quo in versu qua ratione sit ille acuatissimus Cleanthas formatus ambigi potest: neque enim acuatissimus esse potest quinta declinationis Græcorum propter rationem contractionum. Est igitur prima Attico more. Dicunt enim Attici Socratas in plurali, & Diogenes. eodem dictum modo accipio Cleanthas. Ex Turnebo. [Forte Archetypum Cleanthen legendum.]

Fuit & Cleanthes alter Corinthius, qui primus linearem picturam invenisse fertur, ut Plin. scribit lib. 35. cap. 3.

CLEANTHENIUS, [Κληανθηνῆς] Adj. Perf. 5. Sat. 63.

Cultor enim juvenum; purgatas inferis aures Fruge Cleanthæ.

CLEARCHUS, [Κληαρχῶ] Senatoris senior, scripsit de varia historia. V. Voss. de Histor. Gr. 1. 9. Clearchus item junior, Ponticus, Athenas profectus ut operam daret Platoni, in fornici admonitus, a studiis litterarum recessit. Auctor utriusque Suidas.

Clearchus dux Lacedæmoniorum, qui dicitur ab Imperatorem plus hostem metui oportere: significans eos qui in prælio mortem expavescerent, certum, si deseruissent, manere supplicium. Auctor Frontin. lib. 4. 16.

Item Tyrannus Hæcæleæ Ponticæ, de quo V. Justin. 16. 4.

CLEROPORUS, i. m. Medicus apud Plin. 22. 22.

CLĒMA, [Κλημά] Herba est thymali generibus assignata, cyparissia non abfimilis, quæ Dioscoridi Pityula, Officinis Efula dicitur. V. Dioscor. lib. 4. cap. 145. & Ruell. lib. 3. cap. 246.

Clema item Plinio inter nonenclaturas polygoni herbæ commemoratur, 27. 12.

CLERMATIS, idis. f. [Κληματις διφρασις] Herba est sarmenta habens prælonga, juncea crassitudinis, folia autem lauri, unde & Daphnoides cognominata est: notiore nomine Vinca pervincæ dicitur.

Est & altera Clematis ramis rubentibus, quibus fe arboribus circumvolvitur, ut simlax: Unde & ab officinis *Volvubilis major* appellatur. Commemoratur & tercia Clematis a Plin. lib. 24. cap. 15. Eadem proctasse cum ea quæ Dioscoridis Gnaphalium appellatur.

Clematis Ægyptia, Proverbum in eos jactari solum qui protervo sunt ac nigro corpore, uti est apud Demetrium Phalereum Sect. 174. quoniam ejusmodi tere sit ea herba, in Ægypto proveniens ubertim. Ex Cæl. Antiq. lect. lib. 8. cap. ult.

CLEMENS, [Κλέμης] Historicus, scripsit de Regibus & Imperatoribus Romanis: item ad Hieronymum de figuris Hæreticis. Auctor Suidas.
Clemens item Alexandrinus Præfili, Panthei discipulus, Origenis præceptor. Floruit sub Severo & Antonino principibus. Hieronymus & Euseb. lib. 6.
CLEMENS, entis. Adj. [κλεῖνός, συγγνωμονικός, ἑπιεικής] dicitur auctore Donato, Qui non irascitur, qui colit mentem suam, nec cum vexat irascendo. Ter. Adel. 5. 4. 10.
 Clemens, placidus, nulli ledere os, aridire omnibus.
 Aditu clemens dicitur, Quem omnibus familiariter convenire licet. Claud. de Sex. Conf. Hon. 550.
 Clemens in disputando. Cic. 2. de Fin. 12. Et si satis clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subtrahi.
 In cæde clementior. Cic. 7. Att. 7. Nec in cæde principum clementiorem hunc fore, quam Cinna fuerit.
 Clementissimus ab innocentia. Cic. pro Rosc. Amer. 85. Ego, quam præcili huic questionis vir & contra audaciam fortissimus, & ab innocentia clementissimus: tamen facile me paterer, &c.
 Alveus fluminis clementior. Curt. lib. 5. cap. 3. pr. de Phasi, Accipiunt deinde eum campi, quos clementiore alveo præterit.
 Annis clementissimus ea parte dicitur, ubi quinimum impetuosus est. Ovid. 9. Met. 116.
 Nec dubitat, nec qua sit clementissimus annis, Quærit.
 Animo clementi ignoscere. Plaut. Milit. 4. 6. 37.
 Aures clementes. Claud. 6.
 Auster clementior vela vocat. Stat. 5. Theb. 468.
 Castigatio clemens. Cic. 1. Off. 137.
 Flamme clementi pulve undæ, Miti aura. Catul. 62. 272.
 Insula ratibus clemens. i. e. Quæ portum habet applicandis navibus commodum. Claud. de Bell. Gild. 511.
 Judices clementes & misericordes. Cic. pro Planc. 31.
 Mare clemens. Gell. 2. 21.
 Rumor clemens. Sallust. in Jugurth. cap. 22. Legati in Africam maturantes veniunt, eo magis quod Romæ dum proficisci parant, de prælio factio & oppugnatione Cirtæ audiebatur: sed is rumor clemens erat. Servitius iusta & clemens. Ter. And. 1. 1. 9. — ut semper tibi Apud me iusta & clemens fuerit servitus scis.
 Sidus. Claud. in Epithal. Pallad. 120.
 Vita urbana. Ter. Adel. 1. 5. 17.
 Ego hanc clementem vitam urbanam, atque otium Secutus sum.
 Primo clementior ævo. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 51.
CLEMENTIA, r. f. [κλεῖνότης, ἐπιεικεία] Illius est qui non irascitur, Cic. 2. de Invent. 164. Clementia, est per quam animi temere in odium aliquid invectionis concitati comitate retinentur. [Suspensa merito lætio. Puto ex codd. vestig. legendum, Animi, non temere in odii aliquid iniectionem concitati, &c.]
 Facilitas & Clementia. Ter. Adelph. 5. 4. 7.
 Facilitate nihil esse homini melius, neque clementia.
 Lenitas & clementia. Cic. 14. Att. 21. M. Antonius ad me tantum de Claudio rescripsit, meam lenitatem & clementiam, &c.
 Clementia & mansuetudo. Cic. 7. Verr. 114. Illam clementiam, mansuetudinemque nostræ imperii in tantam crudelitatem, inhumanitatemque esse conversam?
 Crudelitas & Clementia, contraria. Cic. pro Deiot. extr. Quorum alterum optare, illorum crudelitas est: alterum conservare, clementiæ tuæ, Clementia in crudelitate conversa. V. CONVERTO.
 Monumentum clementiæ. Cic. pro Deiot. 40.
 Magnum timoris remedium clementia est. Sen. Octav. 8.
 Ætatis mira clementia. Plin. 5. Epist. 6. pr.
 Ducis clementia. Ovid. 3. Trist. 5. 39.
 Cæli. Lucan. 8. 366.
 Hiemis. Columel. lib. 2. cap. 9.
 In supplices. Plin. lib. 8. cap. 16.
 Pleni omnia clementiæ, mansuetudinis, humanitatis. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Admirabilis clementia. Cic. pro Ligar. 6.
 Fecunda placidi clementia Nili. Stat. 3. Theb. 527.
 Hilaris clementia. Martialis lib. 12. 6.
 Mitis. Stat. 12. Theb. 482.
 Popularis. Cic. 10. Att. 4. Ipsum autem non voluntate, aut natura non esse crudelem, sed quod putaret popularem esse clementiam: quod si populi studium amississet, crudelem fore.
 Confugere ad clementiam aliquid. Cic. pro Ligar. 30.
 Expectare clementiam iudicis. Tacit. 15. Ann. 35. Quum damnatio infiaret, brachiorum venas Torquatus intercidit, secutaque Neronis oratio ex more, quamvis fontem & defensionem merito diffusum, victurum tamen si clementiam iudicis expectasset.
 Impedire clementiam aliquid. Cic. pro Ligar. 15.
 Referre acceptum aliquid clementiæ aliquid. Cic. pro Deiot. 38.
 Magna est in illo clementia. Ovid. 4. Trist. 4. 53.
 Violare clementiam, Posthabere. Nep. 7. 10. 3.
 Uti clementia. Cic. 14. Att. 25.
 Clementiam, ut Deam, sic describit Claud. in primum Consul. Stil. 2. 6.
 Principio magni custos Clementia cæli,
 Quæ Jovis incoluit Zonam, quæ temperat æthram
 Frigoris & flammæ mediam, quæ maxima natu
 Calicolum, (nam prima Chaos Clementia solvit
 Congeriem miserata rudem, vultuque sereno
 Dificulis tenebris in lucem sæcula fudit.)
 Hæc Dea pro templis, & thure carentibus aris
 Te fruitur. Idem de Conf. Manli. 197.
 Nonne vides, ut nostra foror Clementia tristes
 Obrundat gladiis.

CLEMENTER, [ἐπιεικέως] Adv. Sine ira. h. e. Modeste vel moderate. Cic. 6. Verr. 86. Leniter hominem, clementerque accipit.
 Clementer admoveere consolationes. Plin. 5. Epist. 16. extr.
 Clementer agere cum aliquo. Ulpian. in l. Item si cum exceptione. §. 1. D. quod met. causi.
 Clementer ambulare. Plaut. Merc. 5. 2. III. Sequere sis. c. sequor.
 b. clementer quæso, calces deteris.

Audire. Cic. Anteq. iret in exil. 27. Sed quoniam neque mihi libere loquendi, neque vobis clementer audiendi, neque omnino iudicandi, paucorum furore & audacia facta est potestas.
 Clementer & moderate quis dicere. Cæf. 3. Bell. Civil. 20.
 Mollius clementiusque tractare liberos. Plin. lib. 8. Epist. ult.
 Clementer volo. Plaut. Stich. 4. 1. 26. Quod vulgus barbarorum dicit, Ego sum bene contentus. Et translate ad res inanimatas.
 Colles clementer assurgentes. Tacit. 13. Ann. 38. V. & Drakenb. ad Sil. 1. 274.
 Si qua juga Apennini clementius adirentur. Tacit. 3. Hist. 52. i. e. Facile & sine magno labore.
 Dixi quo pacto id fieri possit clementissime. Plaut. Mil. 4. 3. 5.
CLEOBIS, [Κλεῖβης] Argiæ (i. e. Argivæ) sacerdotis filius. Cic. 1. Tusc. 113. Primum Argiæ sacerdotis Cleobis & Biton filii prædicantur. Nota fabula est. Quum enim illam ad solemnem & statum sacrificium curru vehi jusset, satis longe ab oppido ad sanum, morenturque iumenta: tunc juvenes ii quos modo nominavi, veste polita, corpora oleo perunxerunt, ad jugum accessorunt. Ita sacerdos advecta in sanum, quum currus esset ductus a filiis, precata a deo dicitur, ut illis præmium daret pro pietate, quod maximum homini dari possit a Deo. Post copulatos cum matre adolescentem fomno se dedisse, mane inventos esse mortuos.
CLEOBULUS, [Κλεῖβουλος] Evagora filius Lindius, unus e septem Græciæ sapientibus, robore, & pulchritudine corporis eximius, e Lindo Ægyptum philophandi gratia, petisse fertur. extat ejus brevis ad Solonem epistola. Filiam habuit Cleobulinam, virginem doctam; que hexametris ænigmata quædam perscripsit. Decessit Cleobulus annos natus LXX. Hic dixit amicos atque inimicos beneficiis prosequi oportere: hos ut amicos, illos ut amicos reddere. Auctores, Diogenes Laertius, & Suidas. Dicitur & Cleobulus.
CLEOCRITUS, [Κλειόκριτος] apud Comicos taxator ut mulierosus, & cinædus, & obscurus, & ut Cybeles filius. Nam in mytheiis Kheæ molles tantum interfertur. Hæc Suidas.
CLEODAMAS, [Κλειδάμας] Achænes (Achneus autem civitas est Thessaliæ) scripti de cura eorum. Auctor Stephanus in Ἀχναί.
 Alius Cleodamas Thales philosophus, qui Platonis tempore in Geometria floruit.
CLEODORA, [Κλειδώρα] Nymphae nomen, matris Parnassi, a quo Parnassus mons nomen accepit. V. Cæl. lib. 16. cap. 19.
CLEOMACHUS, [Κλειμάχος] Magnus pugil, qui in cinædi cufdam & ancillæ amorem incidens, quæ a cinædo alebatur, cinædorum & orationem & mores effi imitatus. Quod genus orationis ab inventore Sotade Sotadicum alias dicitur. Auctor Strabo lib. 14.
CLEOMBRÖTUS, [Κλειμβρότος] Fuit adolescens Ambraciota, cui quum nihil accidisset adversi, e muro se in mare abiecit, læcto Platonis libro de Animorum immortalitate. Hæc Cic. 1. Tusc. 84.
 Ἄξιον ἴδεν ἰδὼν ἑαυτὸν νεωτὸν. Cicero non dicit Adolescens. H. St.
 Eo alludit Ovid. in Ibin, v. 493.
 Vel de præcipiti venias in tartara saxo,
 Ut qui Socraticum de nece legit opus. V. Callimachi Epigr. 24. Unde Græca sunt, quæ H. St. adiecit.

CLEOMEDES, [Κλειμέδης] Atypalænsis, cujus portenta quædam memorantur. Hic robore ac magnitudine eximia quum Ciccum Epidaurium pugil interfecit, victoriæ præmiis fraudatus, præ dolore infans effectus, ex Olympia Atypalæam reverfus, quumque ibi multa temere ac violentè fecisset, postremo ludum puerorum ingressus, apprehensam manu columnam, quæ tectum sustentabat, concutiens, mediam fregisse, ac tectum dejecisse dicitur. Interfectis autem pueris, quum quæreretur ad supplicium, in sepulcrum magnum se conjecisse, & clausum intus adjectum desuper operculum adeo tenuisse, ut ne a multis quidem simul adirentibus, vi ulla evelli posset. Concilio igitur circa loco, neque vivum hominem, neque mortuum esse comperit. Quare missis Delphos legatis respondisse Pythiam,
 Ultimum heroum Cleomedes Atypalæus. Hæc partim e Suida, partim e Plutarcho.
 Fuit & Cleomedes, Græcus auctor, qui scripsit de Circulis cælestibus, quod opus elegans admodum adhuc extat. Suidas.

CLEOMENES, [Κλειμένης] Lacedæmoniorum dux, qui ab Antigone rege in prælio victus, ad Ptolemaum Philopatora se recepit, benignèque primum exceptus, mox Nicagora cufdam calumnia apud regem suspectus, custodia cum alix quibusdam traditus, qui omnes se mutis vulneribus necaverit. Rex Ptolemæus Cleomenem mortuum pelle nudavit, cruciisque adfixit. Ex Plutarcho in vita ejus parall. & Agid.
 Fuit & Cleomenes Siculus, qui luxuria, nequitiaque Verrem referebat. Cic. 7. Ver. 86. Cleomenes autem, qui alterum fe Verrem luxuria atque nequitia, tum etiam imperio putaret, similiter totos dies in litore tabernaculo posito perpotabat.

CLEON, [Κλεῖων] Dux Atheniensium in Reipublicæ administratione adversari solitus Nicææ Nicerati filio, missus denique in Thraciam cum exercitu, multas urbes cepit. Eum infestatur Aristophanes in Comœdia quæ inscribitur ἰσπείας, id est Equites.
 Fuit & Cleon poeta, qui Argonautica scripsit, a quo argumentum Apollonius Rhodius mutuatus est, ut ejus enarrator scribit.
 Fuit item Cleon Halicarnassensis orator, qui Lyfandro Lacedæmonio orationem composuit. Auctor Suidas.
 Cleon, Latro quidam insignis fuit, e vicio Gordo oriundus, quem postea augens urbem fecit, & Juliolim appellavit. Is primo quidem Antonio valde utilis fuit, sed quum in bello Actico ab eo decessisset, Cæsaris ducibus adhaerit, ac supra quam ejus meritum patereur, in honore habitus est. Mortuus autem est in Ponto, postquam Comanorum sacerdotium accepisset, ut videre est apud Strab. lib. 12. qui hujus vitam aliquanto latius exequitur.

CLEONÆ, [Κλεωνάϊ] Ærum. f. (CLEONE singulari numero) Mediocri oppidum in via situm, quæ ex Argo Corinthum ducit: distatque ab Argo stadiis cxx: a Corintho vero lxxx. Ibi Hercules leonem occidit prope Nemeæam silvam, ut ait Suidas. Seneca in Herc. Ostr. v. 1891.
 Flete Argolicæ, flete Cleonæ.
 Humiles Cleonæ. Ovid. 6. Met. 417.
 Orchomenosque srax, & nobilis are Corinthos,
 Messenæque terox, Paræaque, humilesque Cleonæ.
CLEONÆUS, [Κλεωνάϊος] Adj. ut, Leo Cleonæus. Sil. lib. 3. 34.

In foribus, labor Alcidae, Lernæa recisis Anguibz hydra jacet, nexuque elifa leonis Ora Cleonæi patulo celantur hiatu.

Hiatu Cleonæo tempora clufus Alcides. Valer. 1. Argon. 34. Leonis autem caput, aut pellem synecdochice designat, quam pellem corpori tegnientum ad futura pericula Hercules circumdedit, ut ait Diodorus lib. 5. Sidus Cleonæum, i. e. Sidus Leonis. Stat. 4. Silv. 4. 28.

CLEONICION, [κλειονικιον] Herba eadem cum Clinopodio, teste Plin. lib. 24. cap. 15.

CLEONYMUS, [κλειονυμος] μύλων i. e. Deserter ordinis, & qui abjecto clypeo fugit, dictus est. Unde proverbium, Cleonymo timidior. Hunc infestatur, ut timidum & fugacem Aristophanes in Nubibus. Fuit & Cleonymus unus ex imperatoribus externis quos sibi arcessiverunt Tarcentini. De quibus Strabo lib. 6. Inde posterioribus annis, inquit, illecebrosè invaluere deliciæ, propter fortunas ninium secundas, adeo ut plures totius populi ludos, festasque quotannis agerent, quam sunt anni dies. Eam ob rem in deterius urbanum regimen ferrebat. cujus flagitiorum unum illud documentum est, quod externis uti imperatoribus coacti sunt. contra Messapios enim & Lucanos, Alexandrum Molefforum regem arcessiverunt, antea quoque Archidamum Agefilai filium, & postea Cleonymum & Agathoclem, dein Pyrrhum, quo tempore adversus Romanos bellum conflagrare.

CLEOPATRA, [κλειοπατρα] Ægypti regina, quæ M. Antonio Triumviro, quem divisa cum Augusto & Lepido rep. ad Orientem ordinandum isset, amore capto perhaesit, ut se uxorem fortiretur, derelicta forore Augusti. quo factò Augustus vehementer accessit, contra eum cepit bella moliri. Antonius venit remperta collectis Orientis viribus prior cum uxore Cleopatra auxilium. Conflictum est navali certamine circa Actium Eprii promontorium, ubi victi sunt Antonius & Cleopatra, & in fugam coacti. Postea occiso Antonio, illa sibi serpentes adhibuit. Antonius, quem Alexandriam obsideri videret, & in coeslet, ut capi posset, seipsum occidit. Hæc Servius ad Æn. 8. 678. Ubi pugna Actiaca pulchre depingitur.

Uniones duos possedit, omnium maximos per omne ævum, quos singulos centies festertium æstimavit, quæ summa est duorum millionum librarum Turonensium. Quorum alterum procati luxu, aceto liquefactum, sponse facta, & una centies absumpturam, absorbit. V. Plin. 9. 35.

Cleopatra, casu vocandi. Lucan. lib. 9. 1074.

Sunt & aliæ Cleopatræ, de quibus V. Spanh. de Numm. dist. 7. & 8.

CLEOPATRANUS, Adj. Treb. Pollio Claud. cap. 1. Stirps Cleopatrana.

CLEOPATRUS, vel CLEOPATER, [κλειοπατρος] Prefecti nomen apud Corinthios, cujus Plutarchus in Arato mentionem facit.

CLEOPATRIS, [κλειοπατρις] Oppidum est in Ægypto, antiquæ Nili fosse proximum, juxta quod Gallus, Caesaris legatus, pergens in Arabiam ad octoginta bires ædificavit, & trirames, & phafelos. Auctor Strabo lib. 16.

CLEOPHANES, [κλειοφανης] Orator ex Myrlea, Straboni lib. 12.

CLEOPHANTUS, [κλειοφαντης] Medicus, cujus meminit Plin. lib. 24. cap. 16.

Fuit & Cleophantus pictor Corinthius, ut scribit idem Plin. lib. 35. cap. 3.

CLEOPHON, [κλειοφων] Poeta Tragicus Athenienis, cujus nonnullæ fabulæ a Suida commemorantur.

CLEOSTRATUS, [κλειοστρατος] Antiquissimus philosophus. Primus scripti de signis caelestibus, atque in primis de signis Arietis & Sagittarii. Plin. lib. 2. cap. 8. de natura siderum errantium, & eorum ambitu.

CLEOXENUS, [κλειοξενος] Democlitus historiam de rebus Persiciæ scribere aggressi, quam inchoatam se in hiltoriis fatetur absolvissè Polybius Megalopolitanus. Ex Suida.

CLEPO, pli, pum, ère, est Furari, a κλεπω verbo Græco. Plaut. Pseud. 1. 2. 6. Ubi data occasio est, rape, clepe, tene, hargapa. Liv. 22. 10. Si quis clepsit, ne populo sceles esto, neve cui cleptum erit. V. Non. 1. 22. Varro de L. L. 6. 5. Clepere, i. e. Corripere: cujus origo a clam, ut sit dictum Clapere, & ex a commutatu, ut multa, est factum Clepere. potest & a Græco dictum κλεπω. Cic. 2. Tusc. 23. Eum doctus Prometheus clepsisse dolo, pœnasque Jovi facti expensisse supremo. Turnebus 2. 8. sic legit, Eum dictus Prometheus Clepe dolo, pœnasque Jovi expensisse supremo. Doctus enim cum expensisse non bene coheret. Fato vero, additum est. conf. Voff. Etym. Aliquid ab aliquo clepere. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.

Agnum inter pecudes aurea clarum conia Quondam Thyestem clepere ausum esse e regia. Ex quodam poeta.

Rapere & clepere sacrum. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum, Sacroque commendatum qui clepsit, rasperitque, parricida esto. [Malim Rasperitve. Furtum enim rapine opponit. Sic

Rapere, & clepere. Cic. 4. de Rep. apud Non. 1. 72. Est & Occultare, tegere, & Varro L. c. ait non minus ductum esse a Clam, quam a κλεπω. Sen. Med. v. 155.

Levis est dolor, qui capere consilium potest Et clepere fete. add. Prudent. Pŷch. v. 562.

CLEPO, ònis. m. [κλεπος] Reinef. ad Petron. p. 66. cap. 58. Cleponem exlimat vocari Mercurium. Sed varia est Lectio. al. Occuponem. V. Burn.

CLERPA, c. m. [κλειρπης] Fur. Plaut. Truc. 1. 2. 9. Dum illi agunt quod agunt, sunt ceteri clepte.

CLERSYDRA, c. f. [κλειρσυδρα] a κλειρω, Furor, & ύδρα, Aqua: quod aquam furetur, Vas quoddam graciliter fistulatum, quod, aequalibus dimensionibus signatas horas ostenderet. Quippe ad quos fundum erat foramen, quod aquam guttatim emitteret. & ita horæ per aque diminutionem, quot essent, videtur poterat. Apud veteres oratoribus acturus causas forenses præscribentur tempus dicendi, datis clepsydri: quibus exhaustis amplius dicere vetabantur. Cic. 3. de Orat. 136. At hunc non declinator aliquis ad clepsydram latrare docuerat: sed & Martial. lib. 6. 35.

Septem clepsydraz magna tibi voce petenti Arbitri inivius, Cæciliam, dedit.

Inventa res est a Græcis, & tandem Roman (nempe in tertio Pompeii Consulatu) translata. Non omnes ejusdem fuerunt magnitudinis, sic enim legitur apud Plin. 2. Pŷn. 11. Dixi horis pene quinque. Nam decem clepsydraz, quas spatiosissimas acceperam, fuit addite quatuor, &c.

Consimilia sunt hoc tempore clepsydraz vascula illa vitrea quibuscumque in medio instat duorum turbinum, coarctantur: ex quibus pulvisculus per foramen minutum sensim ex parte superiore in inferiorem delabitur, atque ita legitimum horæ tempus metitur.

Clepsydra, Nomen fontis in arce Messeniorum, in Arfinoem alterum fontem influens.

Fuit & Athenis in arce ejusdem nominis fons, ita dictus, quod flare incipientibus Etelis, abundet, iidemque desinentibus, exarefacat. V. Cæd. Rhodig. lib. 18. cap. 39.

Clepsydra, Atronicum est organum sidera dimetiens. Martianus, Clepsydraz Lunæ magnitudo cognoscitur. V. Suid.

CLEROMANTIA, in dict. feq.

CLERUS, i. cum circumflexo in prima κληρο, Sortem significat.

Clerus, est & Vermiculus alvearibus noxius. Aristoteles de Animalib. lib. 9. cap. 40. Morbo examina valentiora potissimum infestantur clero (sic enim vocant vermiculos qui in pavimento nascuntur) & quibus crescentibus velut aranea alveo toti obducitur, & favi carie pereunt. Plin. lib. 11. cap. 19. Sunt & operis morbi, quom favos non implent: cleron vocant.

Clerus, accentu in fine κληρος, forte datus, electio, consuetudo, diaconus. Interdum accipitur pro Mensura terræ, puta jugero: aut certe pro Horto: sicut Latini Hæredium pro Prædio, & hærediolium simile quiddam intelligunt: propterea quod hujuscemodi res hæredem sequuntur. Budæus.

Clerus, Sodalitas & collegium clericorum apud Imperat. I. Generali. C. De sacrosanct. Eccles. V. Suiceri Thef. Eccles. Hinc

CLERICUS, i. m. [κληρικος] Vocabulum novitium pro Sacerdote. Sidon. 9. Epist. 16. Clerici ne quid maculer rigorem. Hieron. ad Nepot. Propterea vocantur clerici, vel quia de sorte domini sunt, vel quia ipse Dominus fors, id est pars clericorum est. conf. Suic. l. c.

CLERICALIS, e. Adj. Sidon.

CLERICATUS, òs. m. Munus clerici. Hieron.

CLEROMANTIA, c. [κληρομαντια] Divinationis genus, quod fit per sortes.

CLÉSIDES, [κλεισίδης] Pictor nobilis, qui reginæ Stratonices injuria innotuit. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantum cum piscatore, quem reginam amare ferunt erat: eamque tabulam in portu Ephefi propulsi, ipse velis raptus est. Regina tota vetuit, utriusque similitudine mire expressa. Plin. lib. 35. cap. 11.

CLIBADION, i. n. [κλιβαδιον] Herba, quæ & Helxine. Diosc. 4. 86. Sed lectio suspecta est.

CLIBANARI, V. CLIBANUS.

CLIBANUS, [κλιβανος] Mons est in extremis Italie finibus, non procul a Lacinio promontorio, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 10. Est item Clibanus, oppidum Mauricæ, quæ est Alia regio, inter Ciliam & Pamphiliam lita, de quo idem Plin. lib. 5. cap. 27.

CLIBANUS, i. m. [κλιβανος] proprie est Vasculum in quo hordeum coquitur. V. Voff. Etym. Est & fornaculus vel ferreus, vel testaceus mobilis, in quo prunis subjectis & supene congestis, panis olim, nunc plantæ, farsinina, botuli, panis cordata decoquantur, inquit Brod. Miscell. 5. 21. q. V. Hieron. in Orat. Hierem. Clibanus est coquendis panibus vase vulgari deducta rotunditatis, quæ sub urentibus flammis ardet intrinsecus. Plin. lib. 19. cap. 1. Cortices quoque deculli clibanis & furnis præbetur usum. Columel. lib. 5. cap. 10. Sed scrobis clibano similis fiat, cujus imum summo patentius est, ut laxius radices vagentur. Clibanus (inquit Petronus) mobilis est, & quali parvus furnus: textuque aliquando tegitur, & fere e metallo fit: interdum tamen & lapide constat, non tam pani, quam aliis dapiibus coquendis serviens. Hujus opinionio facile asferentur; nam & κλιβανος Græcis furnus est: atque hinc Clibanitæ panes, in mobili quodam furno cocti dicuntur, Galeno in libris de Alimentis.

Item Clibanus argenteus erat etiam abaci, ex eo enim panes convivis ministrabantur. Petron. cap. 35. Circumferrebat Ægyptus puer clibano argenteo panem.

Clibanus & armature Parthice genus. V. Cang. Gloss. Græc. unde

CLIBANARIUS, i. m. [κλιβαναρης] Clibanarii a Persis dicebantur Equites, qui ferreis laminis, aut prædoro corio conferto muniebantur, qui cum turmis instructi vadunt mirum dicti quanti roboris, quantæque formidinis sint. Hi Gallis Crupellarii olim vocabantur. V. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 22. Lampr. in Al. Sev. cap. 56. Cataphractarios, quos illi Clibanarios vocant; decem millia in bello intererimus. Dubium esse potest, utrum vox sit proferis Persica, an Græcis formata a Clibanifigura. V. Voff. Etymolog. Casaub. & Salmat. in Lamprid. Ammian. 16. 12.

CLIBANITES, c. m. [κλιβανιτης] Clibanites panis, vel Testuaceus est, qui in testu vel clibano, vel ut Artopitius qui in artopta aslabatur. Turnebi Adverf. 14. 5. V. CLIBANUS.

CLIBANITIUS, Adj. Idem. Panis clibanitius. Isidor. 20. 2.

CLIDEMUS, i. m. [κλειδημος] Scriptor antiquissimus fuit, cujus opus de plantis sæpe citatur a Theophrasto. Scripsit & Protogoniam, quæ citatur ab Athenæo.

CLIDES, Insule fœnt ante Asiam, ex adverso Syriæ, non procul ab Eleusa insula sitæ, quarum meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

CLIDIUM, i. n. [κλειδιον] Thynni jugulus est, qui præcipue in recenti hoc pisce commendatur. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni membratim casti, cervicæ & abdomine commendantur, atque clidio, recenti duntaxat, & sum quoque gravi roctu: cetera parte plenis pulpamentis sale allervantur. V. MASSARIUM.

CLIDUCHOS, i. m. [κλειδυχος] Græcis Clavigerum significat, κλει το κληδου, hoc est a Clave. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & quadrigas, bisaque & cliduchum eximia forma.

CLIENTS, entis. c. [κλιεντης, θεοπροπιτης] Moris fuit apud antiquos, ut provinciales & focii Populi Romani in clientelam sese darent proceribus Romanis, quos patroni sibi adoptabant, non modo publice, sed etiam privatim, itaque ut clientes eorum dicerentur, inter se vero hospites. Ferebat autem id hujuscemodi necessitudo, ut clientes perpetuo patronorum suorum patrocinio caput ac fortunas suas tuerentur, vicillimque ipsi patronos

patronos suos omni observantia atque obsequio colerent & venerarent. Cic. in Divin. 66. Clarissimi viri nostræ civitatis, temporibus optimis, hoc sibi amplissimum pulcherrimumque ducebant. ab hospitiis clientibusque suis, ab exteris nationibus, quæ in amicitiam Pop. Romani ditionemque essent, [an fissent? H. St.] injurias propulzare, eorumque fortunas defendere. M. Catonem illum sapientem, clarissimum virum & prudentissimum, cum multis graves inimicitias gelissè accepimus, propter Hispanorum, apud quos Consul fuerat, injurias. Ex Budæo. Quos itaque *vassallos* (inquit Budæus) vocant, Clientes Latine appellare soleo: & Clientelam, Observantiam ipsam, & obsequium, quod *honorarium* dicunt, clientelaris officii sponsonem, & agnitionemque. Clientes, inquit Charisius lib. 1. communis generis est. Invenimus, tamen & Clientam apud Afranium in Pompa, Interim tua clienta. Et apud Horarium &c. V. infra CLIENTA.

Juvenum nobilium cliens. Hor. 4. Carm. 12. 15. Negotia longa clientum. Hor. 3. Carm. 5. 53. Cliens, ponitur etiam pro Sectatore, & qui sub tutela alterius & quasi famulus est. Plaut. Men. 4. 2. 4. Clientes sibi omnes volunt esse multos. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 5. Et omnes clientes, oberatosque suos, quorum magnum numerum habebat, eodem conduxit. Cliens & familiaris. Cic. pro Sext. Rofc. 19. Mallius Glauca, quem jam antea nominavi, tuus cliens & familiaris. Cliens, per translationem pro Litigatore ponitur, cujus causam defendit patronus. Cliens & Patronus, contraria. Ovid. 1. de Arte Am. 88.

Qui modo patronus, jam cupit esse cliens. Innexa fraus clientis. Virg. 6. Æn. 609. Id servus exponens, Ex lege (inquit) duodecim Tabularum venit, in quibus scriptum est, Patronus si clienti fraudem fecerit, facer esto. Si enim Clientes, quasi coherentes sunt, Patroni, quali patres, tantundem est clientem, quantum filium fallere. Dejectus cliens, i. e. Contemptus. Claud. 3. Conf. Hon. 67. Queruli. Stat. 4. Silv. 4. 42. Devotus alicui. Juven. 9. Sat. 72.

CLIENTA, &c. f. [*κλιεντία*] Etli Clientes communis sit generis, legitur tamen Clienta, ut supra observavimus ex Charisio. Sic Hor. 2. Carm. 18. 7. Nec Læconicas mihi Trahunt honestæ purpuras clientæ. Al. Clientes Plaut. Mil. 3. 1. 194. Habeo eccliam clientam meam meretricem adolecentulam. Idem Rud. 4. 1. 2. Jam clientas repperi.

CLIENTELA, &c. f. [*κλιεντία*] Clientum multitudo. Cic. 14. Att. 12. Scis quam diligam Siculos, & quam illam clientelam honestam judicem. Clientela, est etiam quam Patrocinium sive *Salvagardiam* dicimus. Unde Commendare, vel Conferre fit in clientelam alterius dicitur. Ter. Eun. 5. 9. 9.

Talis patri fit commendavit in clientelam & fidem. Cic. pro Rofc. Amer. 106. Nam quam multos veteres a majoribus Rofcii patronos hospiteque habenter, omnes eos colere atque observare desisterunt, ac se in Chryfologi fidem ac clientelam contulerunt. Esse in fide & clientela alicujus. Cic. pro Rofc. Amer. 106. Confirmare amplissimas clientelas acceptas a majoribus. Cic. 13. Fam. 64. Quare si te favore usus erit, sicuti profecto & utetur, & usus est, amplissimas clientelas acceptas a majoribus confirmare poterit, & beneficiis suis obligare.

CLIENTELĀRIS, e. Adj. Vox apud Jctos. CLĪMA, &is. n. [*κλίμα*] Græca dictio, quæ Spatium amplum vel calvi vel terræ significat: quod etiam Tractus dicitur. Vitruv. lib. 1. cap. 1. Disciplinam vero medicine novissè oportet propter inclinationes calvi, quæ Græci *κλίματι* dicunt, & aëres locorum, qui sunt salubres aut pestilentis. Columel. lib. 5. cap. 1. Clima quoqueverius pedum LX est. Vide Declinatio mundi, in DECLINO.

Clima, Spatium apud astronomos inter duos parallelos, a cujus principio usque ad finem dimidiata horæ variatio est. Budæus.

CLĪMACĪS, &is. f. [*κλιμακίς*] Dimin. a *κλίμαξ*, Scala. Vitruvius 10. 17. in descriptione ballistæ, Climacis sepii longitudo foraminum tredecim. In aliis codd. Climacis. Climacis ea est, inquit Turneb. 2. 5. quæ in catapulta vocatur *σφαλιξ*, id est canalus, nam in ballistis nomen mutat, propter amplitudinem & latitudinem, & *κλιμακίς*, id est scula vocatur. Cretibius auctor Græcos, *σφαλιξ* δὲ ἢ κλιμακίς ἑστίν. *Ἀλλοῦ ποτε κλιμακίς ἑστίν ἢ σφαλιξ ὡς περὶ τὸν κλιμακίαν σφαιροειδῆ, ἢ τὸ μίσην ἔχει κατὰ τὸ σφαλιξ ὡς κλιμακίαν κλιμακίαν ἐπὶ τῷ κλιμακίαν τὸ κλιμακίαν, ἢ τὸ κλιμακίαν κλιμακίαν.*

CLĪMACULĀ, Telorum quoddam genus sunt antiquis usitatum & frequens, teste Gell. lib. 10. cap. 25.

CLĪMATIAS, &c. m. [*κλιματίας*] Terræ motus genus. Ammian. 17. 7. Climatiz, qui limes ruentes & obliqui, urbes, adificia, montesque complanent.

CLĪMAX, [*κλιμαξ*] Mons est Strab. lib. 14. Est etiam, inquit, mons nomine Climax, Pamphilio pelago adiacens: is transitum arcum in litore relinquit, qui mari tranquillo nudatur adeo, ut iter facientibus pervius sit, pelago autem affluente undis contegitur.

CLĪMAX, acis. f. [*κλιμαξ*] Latine dicitur Scala. Et & figura rhetorica, quæ Lat. dicitur Gradatio, ut apud Ovid. 3. Fast. 21.

Viderat hanc, visamque cupit, potiturque cupita. CLĪMACTER, &is. m. [*κλιμακταρ*] Annus scansionis, seu gradarius, senibus plerumque fatalis. Fit ex multiplicatione septem per novem, unde fit annus sexagesimus tertius. Eo anno mortui sunt Aristoteles & Virgilius.

Climacteras, Chaldæi vocant Pericula vitæ, fortunarumque hominum: quæ Marcus Varro gravissima fieri affirmat septenariis, teste Gellio, lib. 3. cap. 10. Alii autem LXXII anno. D. Augustus in epistola ad C. nepotem suum, Ave mi Cai, meos ocellus jucundissimos, quem semper medius fidis desidero, quam a me abses. Sed præcipue diebus talibus qualis est hodiernus, oculi mei requirunt meum Caium: quem, ubi-cunque & hoc die fuisti, spero lætum, & bene valentem celebrasse quartum & sexagesimum natalem meum: nam ut vides, *κλιμακταρ* commune seniorum omnium, tertium & sexagesimum annum evasimus. Ex Gell. lib. 15. cap. 7. Plin. lib. 7. cap. 49. Rara autem esse dicit longiora tempora, quandoquidem momentis horarum insignibus lunæ diurnæ septem atque IX (quæ nocte ac die observantur) ingens Vol. I.

turba nascatur, scansionis annus lege occidua, quam climacteras appellant, non fere ita genitus LXXIIII annum excedentibus.

CLĪMACTĒRICUS, [*κλιμακταρικός*] Adj. ut, Climactericus annus. Gell. lib. 15. cap. 7. Observatum in multa hominum memoria, experientiaque est, in senioribus plerisque omnibus sexagesimum tertium vitæ annum cum periculo & clade aliqua venire, aut corporis, morbi que gravioris, aut vitæ interitus, aut animi ægritudinis. Propterea qui rerum verborumque istiusmodi studio tenentur, eum ætatis annu appellat *κλιμακταρικός*.

Climactericum tempus, pro Arduo, difficili, contrario, auctore Suida. Plin. 2. Epist. 20. Habes climactericum tempus, sed evades.

CLĪNAMĒN, V. CLINO.

CLĪNE, [*κλίνη*] Latine Lectus, Lectica vel Torus discubitorius. Hinc CLĪNĪCĒ, es. f. [*κλινικός*] Medicina quæ victu & pharmacia agris corporibus medetur. Plin. lib. 29. cap. 1. Is quem fuisset mos, liberatos morbis scribere in templo ejus dicit, quid auxiliatum esset, ut postea similitudo proficeret, exscriptis ea traditur, atque (ut Varro apud nos credit) jam templo cremato, insituisse medicinam hanc, quæ Clinice vocatur. [Negat Harduinus de Parte medicine una eam appellationem intelligi, verum de universa. At Clinicum tamen chirurgo manifeste opponit Martialis. V. seq. dict.]

CLĪNĪCUS, i. m. [*κλινικός*] Medicus, ab invivendis ægrotorum lectis, quasi Lectualis. Martial. lib. 1. 31.

Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Dialulus. Cæpit quo poterat, clinicus esse modo. Vespillo est, Qui corpora effert ad sepulcrum. Quoniam autem Lectus tam cadaverem est, quam ægrotantium, non inepte dicitur Clinicus, qui effert cadavera. Clinici medici erant in majore pretio, quam chirurgi. Jocatur itaque Martialis in Dialulum, qui non aliter clinicus esse potuit & chirurgus, quam si vespillo fieret. carebat enim doctrina clinici medici. Hinc Æsculapum medicorum princeps Clinicus Deus vocatur Prudent. Apoth. v. 205. Inscript. vetus apud Gruter. p. 400. n. 7. P. DECIMIVS P. L. EROS MERVLA MEDICVS CLINICVS CHIRVRGVS OCVLARIVS. [Hanc inscriptionem falli arguit I. c. Harduinus, quo jure ipse viderit. Quod autem lectus fit etiam cadaverum, funeraque in lectis efferebantur constat ex illo Persii 3. Sat. 103.

Hinc tuba, candelæ, tandemque beatus alto Compositus lecto, crassisque lutatus amomis, In portam rigidos cales extendi. Suet. in Cæf. cap. 84. Lectum pro Rostris in forum magistratus & honoribus functi detulerunt.

Clinicus, etiam dicitur, Qui ita affectus est, ut furgere e lecto non possit, & de cujus salure nulla amplius spes est. Plin. lib. 25. cap. 5. Medetur ita morbis comitialibus, ut diximus, vertigini, melancholicis. Et paulo post, Stomachicus, spasticus, clinicus, &c. [Verum Hard. ex Mss. Cynicus dedit, sublata distinctione. i. e. His qui spatio cynico, seu Oris distortionem spasmodica laborant.]

CLĪNOPĀLE, es. f. [*κλινοπέδη*] Palæstra lecti. De concubitu usurpavit apud Suet. Domitianus. V. cap. 22.

CLĪNOPĒDĪON, i. n. [*κλινοπέδιον*] Herba quæ speciem lecti pedum habet, serpillo similis, surculosa, palmi altitudine, de qua Plin. lib. 24. cap. 15. Ruell. lib. 3. cap. 56. Potius ad eam clinopodium accedere videtur, quam officinæ vocant *Montanum pulgium*. V. Dioscor. 3. 90.

CLĪNGO, pro Cingo veteres usurparunt, a Græco *κλένω*. Festus.

CLĪNIAS, [*κλινίαι*] Musicus & philosophus sectæ Pythagoræ, siquando ad iram provocaretur, sumpta flatim citata, motus animi lenibat, haud aliter quam Achilles, qui iratus stare ad litura solebat, eodem ferme modo dolorem leniens. Auctor Ælian. de Var. Hist. 19. 23.

Clinias alius Alcibiadis pater. V. Idem 2. 1. Nep. Plut.

CLĪNICĒ, CLĪNICUS, CLĪNOPĀLE, CLĪNOPĒDĪON. V. in CLINE.

CLĪNO, &re. [*κλίνω*] Verbum Græcum quod Inclino significat: non est in usu frequenti fed tantum ejus composita, Acclino, Declino, Inclino, Reclino. Habet tamen Lucret. 2. 243.

Quare etiam atque etiam paulum clinare necesse est Corpora. Sed Libri vulgati & nonnulli MSS. habent Inclinare.

Quare autem Clinare rejiciamus, cum Clinamen vox fit receptissima. CLĪNĀTUS, a, um. Cic. Arat. in Peggalo, v. 52. Clinata est ungula.

CLĪNAMĒN, &is. n. [*κλιναμένον*] Lucret. lib. 2. 292. De inclinatione elementorum & primorum corporum,

Id facit exiguum clinamen principiorum.

CLĪO, &is. f. [*κλιόη*] Una ex Musis, a gloria & celebritate rerum gestarum quas canit: nomen habet a verbo Græco *κλέω*, quod est laudo. Vel a nomine Græco *κλιόη*, quod est gloria, fama: propter quod quam habent poetæ apud doctos, ut ait Phurnutus de Nat. Deor. cap. 14. Vel propter gloriam, quæ ex poetarum laudibus oritur, ut ait Diodorus lib. 5. cap. 1. Fulgentius tamen, Clío, inquit, prima Musarum appellata est. Id est cogitatur quærendæ scientiæ. Quidam hanc historis præesse existimant, quod Apollonii expositores in textu Argonauticō affirmant. Ialem quoque mater Clío fuisse perhibetur, & Hymenæi. In Adoniadis historia legitur, & ex Magnete Clío genuisse Linum, quem alii Uranie filium prodiderunt.

Clūs, genitivus. Ovid. 1. de Arte Am. 27.

Non mihi tuum visæ Clío, Clūsque forores.

CLĪSTHĒNES, [*κλεισθένης*] Primus ostracismi auctor apud Athenienses, primusque eo genere exilii multatus. V. Rhodig. lib. 21. cap. 44.

CLĪTARCHUS, [*κλειταρχος*] Historicus, qui & Alexandri comes fuit in expeditionibus, & ejus res gestas scripsit: cujus in historia ingenium probatur, fides infamatur, ut scribit Quintil. 10. 1. Hujus meminit & Plin. lib. 3. cap. 5. & lib. 6. cap. 31.

CLĪTELLĀ, arum. [*κλιτελλαι*] dicuntur Festo, Quibus farcina colligatæ multis portantur. Plaut. Mostel. 3. 2. 91. Vehit citellas. Hor. 1. Serm. 5. 47.

Hinc multi Capue citellas tempore ponunt. Perferre citellas aliquo. Hor. 1. Epist. 13. 7.

Impingere citellas, pro Impingendo illidere, apud Hor. 1. Epist. 13. 7.

Abjicere potius, quam qui perferre juberis Citellas teras impingas.

Citellæ bovi sunt impostæ. Cic. 5. Att. 15. i. e. Provincia hæc mihi non convenit, non magis quam bovi citellæ. V. Erasmi Chilidas.

Citellæ, Locus Romæ, propter similitudinem citellarum. & in via Flaminia loca quadam dexera lubidine & acclivia. Festus. Est etiam Tormenti genus eodem nomine appellatum. Festus.

CLĪTELLĀRĪUS, i. m. [*κλιτελλάρης*] Qui citellatus fert onera. ut, Ainus

Afinus, vel Mulus clitellarius. Cato cap. 10. Afinos infratos, clitellarios, qui sterco vequent, tres. Plaut. Mollit. 3. 2. 93.

Nam muliones mulos clitellarios Habent, ego habeo homines clitellarios: Magni sunt oneris, quicquid imponas vehunt.

CLITERNIA, Italiae oppidum est regionis Frenetanæ in Hirpinis, ad montem Garganum Pomponio Melæ lib. 2. 4. in descriptione Italiae. Plin. 3. 12.

CLITERNUM, [Κλιτερνον] aliud Italiae oppidum, quondam Æqueorum. Vulgo Celano. Hinc

CLITERNINI, Italiae populi, in ora Æquiculano, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 12. in descriptione quartæ regionis Italiae.

CLITOMACHUS, [Κλιτομαχος] Philoſophus Cartheginienſis, Athenas venit, annos natus quadraginta, audivitque Carneadem, cujus & ſucceſſor fuit: tres ſectas ſectatus, Academicorum, Peripateticorum, & Stoicorum. Supra quadraginta volumina conſcripſit, de quo Cic. 3. Tuſc. 52. mentionem facit. Clitomachus alter Athleta & Pancratiæſtes nobilis fuit, qui pudicitia tanta fuiſſe dicitur, ut canes ſi forte coeuntes vidiffet, ſtatim vultum averteret: in convivio, ſi quis fermo ſalicivus incidere, ſtatim furgens abiret. Auctor Ælian. de Var. Hiſt. 3. 30.

CLITOR, is. m. [Κλιτορον, Κλιτερ Ptolemæo] ſive CLITORIUM, i. n. Fluvius & Civitas eſt Arcadiæ, apud quam ſpelunca eſt, ex qua profluat aqua, quam ſi quis biberit, protinus fit abſtemius, teſte Ovid. 15. Met. 322.

Clitorio quicunque ſitim de fonte levarit, &c. V. Plin. lib. 32. cap. 2. de lacu Clitorio tractantem.

CLITORIS, idis. f. vel CLITORIUM, i. n. [κλιτορις, ἢ κλιτοριον] Mulieris pudendi pars eſt, quod & Sacandrus dicitur: unde & κλιτοριασεν, turpiter membrum id attritare ſignificat. Pollux per ἢ ſcribere mavult, ubi ait in ſecundo Onomaſtici, Segn. 174. Totum in virginali, ſive intertemineo vocatur κλις, id eſt pecten, aut epiſion. Rima vero dicitur ſchiſma: Quæ interjacet ſubſtans caruncula, nympha nuncupatur, aut myrton, ſive epideris, aut κλιτοριας, id eſt clitoris. unde κλιτοριαζεν &c. Ita Clæ. Sed mendum videtur. Nam Miſ. per ἢ, κλιτερ. exhibent. Al. per α, ut Heſych. & Suid. Eſt & κλιτοριας, hoc eſt clitorium apud illos, ſed id verbum quandoque Menſam indicat regiam, quandoque etiam Gloriam. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 7. ex Suida.

CLITORIUS, adj. V. in CLITOR.

CLITORIUS, [Κλιτοριος] Statuarius, Polycleti diſcipulus, auctore Plin. lib. 34. cap. 8.

CLITUMNUS, [Κλιτουμενος] Fluvius eſt in Mevania, quæ pars eſt Umbriae partis Tuſciae: de quo fluvio, animalia quæ potaverint, alboſ fetus creant. Eſt ex Plinio Servius ait in illud Virgili 2. Georg. 146.

Hinc albi, Clitumne, greges, & maxima taurus Victima, sæpe tuo perſuſi humine ſacro, Romanos ad templa deum duxerunt triumphos.

Novalia Clitumna, Adj. Quæ ſunt juxta amnem Clitumnum. Stat. 1. Silv. 4. 129.

Aut præſent nives Clitumna novalia tauros. Clitumnum vero amnem potatum candidos boves facere (ut dictum eſt) apud Plinium legitur lib. 2. cap. 103. quæ tamen verba quaſi ab imperito quodam depravata correxit Arduinus & pro illo quod legebatur, In Phalisco Clitummi annis aqua potata candidos boves facit: reſpouit, ex Miſ. ut perhibet, In Falisco omnia aqua potata candidos boves facit. Clitumnum videlicet in Umbria, Falisco vero in Hetruria eſſe dicens. Hæc tamen ſi quis diligentius conſideraverit, nihil opinor abſurdum deprehendet: præſertim quum tota Umbria Hetruriae ſinibus circumſcribatur. Ut Servium nihilominus eundem Plinii locum reſpexiſſe appareat, ſi maxime illa Miſ. lectione ſtandum ſit.

CLITUS, [Κλιτος] Mantii fuit filius, qui ab Aurora raptus, nunquam poſtea apparuit.

Fuit præterea Clitus inter præcipuos Alexandri Macedonenſis familiares, eademque caſitimus, tum quod filius eſſet nutricis ipſius, tum quod ab illo in dubio vitæ diſſimine fuiſſet ſervatus. Hunc tamen in convivio quodam liberius in Perſicos mores invecum, rex jam remulentes ſpiculo trajecit. Cujus facti eum poſtridie tanta cepit penitentia, diſcuſſa jam ebrietate, ut totum triduum cibo abſtinerit, decreveritque omnino inedia ſibi necem conſciſcere, amicumque optime de ſe meritum ad inferos perſequi. Tandem ægre admittiſſa amicorum conſolatione, qui Clitum jure occiſum aſſerebant, ſumpuſiſſimo eum ſunere ſepelivit. Hiſtoriam hanc vide latius apud Arrianum, Qu. Curtium, & Plutarchum in vita Alexandri.

CLIVINA, Avis in auguriis dicebatur, quæ alio nomine vocabatur Prohibitoria, & Clamatoria, a clivis auſpicis dicta, quæ, teſte Feſto, dicebantur adverſa, quibuſque aliquid heri prohibebatur. Hanc avem ſuo ſeculo fuiſſe incognitam, auctor eſt Plin. lib. 10. cap. 14. V. CLIVIVUS, poſt ſeq. dict.

CLIVUS, & CLIVUM, i. n. [κλιωσος] eſt Proclivitas illa & pronitas a vertice collis, ut Clivus Capitolinus. Cic. 2. Att. 1. Quem ego in clivo Capitolino, te ſignifero ac principe, collocaram. Nonius 3. 28. Clivum neutro genere, Cato in Tribunis militum, Loca ardua & cliva depreſſa.

Aque clivus. Ovid. 18. Epiſt. 122. Hoc quoque ſi credis, ad te via pronâ videtur: ſi te quum redeo, clivus inerts aque.

Menſe clivum, ſubditateſta, tollere. Ovid. 8. Met. 662. Tabulæ clivus. Ovid. de Nuce 77.

Æquat. Ovid. 8. Met. 661. Al. Æquatam, ſcil. Menſam. Arduus in valles. Ovid. 1. Faſt. 264.

Aricinus. Martialis lib. 12. 32. Nigrare clivum crederes Aricinum.

Durus. Sil. 4. 605. Mollis. Virg. 9. Ecl. 8. — qua ſe ſubducere colles Incipiunt, mollique jugum ſubducere clivo. i. e. Facili itinere & deſcensione.

Deſcendere per clivum. Ovid. 1. Faſt. 263. Facere clivos. Paulus in l. ſervitutes. §. ſi domo mea. D. de ſervit. urban. prædior. Vel gradus, vel clivos propius januam meam jure facere poſſum.

Sudamus in uno clivo, pro In uno negotio laboramus, proverbii ſpeciem habet apud Ovid. 20. Epiſt. 41.

Mille modi reſtant, clivo ſudamus in uno.

CLIVIVUS, a, um. Adj. Difficilis, arduus; ut, Clivia auſpicia, Quæ aliquid, inquit Feſtus, fieri prohibebant. nam & omnia difficilia & ardua, nominabantur Clivia. unde & Clivi. V. Iſ. Voſſ. ad Catull. p. 62.

CLIVOSUS, Adj. [κλιωσος] ut, Clivofus locus. Columel. de Arborib. cap. 4. Curandum autem eſt, ut locis aridis & clivofis altius vites deparrantur, quam ſi humidis & planis. Virg. 2. Georg. 212.

Nana jejuna quidem clivofis glareâ ruris, &c. Trames clivofus. Virg. 1. Georg. 108. Ecce ſupercillo clivofis tramitis undam Elicit.

Clivofa Ida. Ovid. 1. Amor. 14. 11. Olympum clivofum ſcandit Phoebus. Ovid. 3. Faſt. 415. Clivofior. Lucret. lib. 4. 958.

Et clivofior interſe, ac diſtractior intus. Al. rectius Diviſior. CLIVINA, æ. f. Avis apud Plin. 10. 14. CLIVIVUS, i. m. [κλιωσος] dimin. Columel. lib. 6. cap. 37. Duoſ parietes adverſo clivo lividoſificatos habet.

CLIOACA, æ. f. [κλιωσος, κλιωσος] Locus cavus per quem colluvie quedam fluit. Cic. pro Cæcina. 16. Qui de foſſis, de cloacis, de minimis aquarum, iterumque controverſius interdicit. Idem pro Planc. 95. Mæ arcem facere ex cloaca, lapideaque & ſepulcro venerari pro deo. Cloacæ, a Cluendo, id eſt purgando dicta, inquit Feſtus. Horat. 2. Serm. 3. 242.

Illud idem in rapidum flumen jaceretve cloacam. De Cloacis publicis Romæ, quæ ſtruxit Tarquinius, receptaculo omnium purgamentorum urbis, opere præclaro & utiliſſimo. V. Liv. 1. 56. pr. & 5. 55. extr. Plin. 36. 15.

Cloacam translativè, pro Ventre anni edacis & bibacis dixit Plaut. in Curcul. 1. 2. 29. Propere proſue cloacam. Reſerere cloacas corporibus civium. Cic. pro Sext. 77. Dari ad purgationes cloacarum ſolebant damnati. Plin. 10. Epiſt. 41.

CLOACALIS, e. Adj. ut, Cloacale flumen, dixit Cato, pro Cloacarum omnium colluvie. Feſtus. CLOACARE, Inquinare; unde & Cloacæ dictæ. Feſtus.

CLOACARIUM, Pecunia purgandis cloacis attributa. Ulpian. l. 27. §. 3. D. de uſufr. Siquid cloacarii nomine debeatur, vel ſi quid ob formam aquæductus, &c.

Eſt item Cloacarium, Vectigal pro cloaca. Ulpian. l. 39. §. 4. de leg. & ſideicom. lib. 30. Hæres cogitur legati prædii ſolvere vectigal præteritum, vel tributum, vel ſalarium, vel cloacarium, vel pro aqua formæ.

CLOACATA, Dea quæ cloacis præerat: eam in cloaca repertam conſecravit Tatius. Ex Turnebo. V. Lactant. 1. 20. 11. [Verbo meminit & Varro L. L. 4. 10. Forſan eadem ac Cluacina erat, & cavillatur Lactantius. V. infra f. l.]

CLODICO, [κλωδω] Ære. Veteres dixerunt pro Claudicare. Cic. 2. de Orat. 149. Præclarum & grave eſt quod Calvino Glauca claudicanti, Ubi eſt vetus illud? Num claudicat? at hic clodicat. Hoc ridiculum eſt: & utrumque ex eo quod in claudicatione animadverti, potuit, eſt ductum.

CLODIUS, [κλωδιος] Nomen gentile Ro. Idem ac Claudius. Sed ita conſtanter dictus fuit P. Clodius, inimicus Ciceronis, quem ut expellere ab urbe poſſet, plebeio ſe homini adoptandum dedit. moechus fuit notiffimus, deprehenſus in facis Bonæ deæ muliebri veſtitu indutus, unde Juven. 2. Sat. 27.

Clodius accuſet Mæchos, Catilina Cethegum. P. Clodius Pulcher, orator fuit Romæ, inter ſex patronos ſimul cum Cicerone in cauſâ Scauri. Pedian. in Argum. ejusd.

Clodii etiam cuſſidam meminit Plutarchus in Numa, qui temporum argumentum ſcripſit.

Fuit item Sex. Clodius, rhetor Siculus, Latine Græcæque eloquentiæ profeſſor, male oculatus, familiaris ac præceptor M. Antonii Triumviri, cujus meminit Cic. in Philipp. 2. 45. & Tranquillus de Ill. Rhet. 57.

Clodius Albinus, dux Gallicani exercitus, poſt mortem Pertinacis principis ab exercitu Imperator ſalutatus, & a Severo juxta Lugdunum acie ſuperatus. V. Herodian. Capitolin. & Aurel. Viſtor.

Clodius præterea Quirinalis Arclatenſis, & rhetor, Romæ docuit circa Neronis tempora, teſte Eufebio.

Clodiorum familiaris, a Clodio Ænæa ſocio dictam putavit Feſtus. Verius tamen eſt, Clodius, qui & Claudii dicuntur, a Sabinis ortum traخيſſe, nominique originem cepiſſe ab Appio illo Clauſo, qui primus ex ea familia, cum quinque clientum millibus, ſe Roman contulit. V. ſupra in CLAUDIA gens.

CLODIA, Romana (a qua Cicero prædium emere volebat) copioſa & locuples femina fuit. Cic. 12. Att. 11. Sed quando Clodia Romæ futura eſt, & quanti rem æſtimas, eo proſus expecto: non quin illud malim, ſed & magna res eſt, & difficile certamen cum cupido, cum locuplete, cum hærede.

Clodia, Mulier Romana, quæ cxy annos exceſſit, enixa etiam quindecies. Val. Max. lib. 8. cap. 14. Plin. lib. 7. cap. 48.

CLODO, Ære. [κλωδο] pro Claudio. Plin. lib. 18. cap. 33. Clodunt ita, lippiuntque. Inde fortalliſ Clodii dicti. V. CLODIVUS.

CLODIA GENS, Patricia a Clodio Ænæa comite ſic dicta. Auctor Feſtus & Dionyſius lib. 2. Fuit cum magiſtraibus annis plus minus LXXII.

T. CLAUDIVUS Tarracinenſis, qui cum noctu quieſcens in lectulo interfectus eſſet, duo filii ejus, quod in eodem cubiculo quieverant cauſam paricidii dixerunt, abſolutique fuerunt, quoniam dormientes aperto oſtio inventos eſſe iudicibus planum factum fuit. V. Valer. 8. 1. 13. Cic. pro Reſt. Amer. c. 23.

CLODIA, [κλωδία] Virgo, obſes Romanis Poſenæ Hetrufcorum regi data. Hæc, quum caſtra Hetrufcorum forte haud procul ripa Tiberis locata eſſent, fruſtrata cuſtodis, dux agminis virginum inter tela hoſtium Tiberim tranavit, ſoliteſque omnes Romam ad propinquoſ reſtitit. Quod ubi regi nuntiatum eſt, primo incenſus ira, oratores Komam miſit ad

ad Clœliam obfidem deposcendam, alias haud magni facere. Si non datur obfès, pro rupto se fedus habiturum. Si vero datur, intactam inviolatamque ad suos remiffurum. Itaque reddita, apud Hetrufcorum regem, non tota solum, fed honorata etiam virtus fuit, eamque partem obfidum, quos vellet, donare se dixit. Illa impuberes legit. Pace fic redintegrata, Romani novam in femina virtutem novo genere honoris, ftatua equeftri donavere: in fumma facra vita fuit pofta virgo infidens equo. Auctor Liv. lib. 2. cap. 13. Hujus & meminit Valer. Max. lib. 3. cap. 2. de Fortitudine. Virg. quoque lib. 8. Æn. 651.

CLŒLIUS, Adj. ut Clœlie foftia, a Clœlio duce Albanorum dictæ. Feftus. **CLONAS**, [Κλωνιάς] Elegus poeta fuit, & epicus, qui citharæ & concentus contituiffe memoratur primus, ficuti Terpander citharædicas leges principis omnium perfeviffa narratur. Auctor Cæf. Antiq. Lect. lib. 9. cap. 3. ex Plutarcho de Mufica.

CLONTIUS, Unus e quinque ducibus Bœotorum, qui cum quinquaginta navibus ad Trojam navigaverunt, ut fcribit Homerus lib. Iliad. 2.

CLORIS, V. CHLORIS.

CLOSTER, [Κλωστής] Filius Arachnes, qui fufos invenit in lanificio, ut refert Plin. lib. 7. cap. 56.

CLOSTRUM, V. CLAUSTRUM.

CLOTA, Ptolemæo Æftuarium maris in Britannia infula, exiguo terræ fpatio a Bodorra altero æftuario diftremptum. Corn. Tacit. in Vita Agricolæ cap. 23. Glotam vocat. Nunc Clada, vel Chelyd.

CLŌTHO, ūs. f. [Κλωθώ] Una eft trium Parcarum. V. PARCÆ.

Ferrea Clotho. Stat. lib. 3. Theb. 556.

Altera eft Clotho Nereï filia, dea maris, & a Virgilio Nereïa Clotho dicitur 9. Æn. 101.

Mortale eripiam formam, magnique jubebo Æquoris eſſe deas: qualis Nereïa Clotho Et Galatæ fecant ſpumantem pectore pontum.

C L U

CLUACINA Venus, a Romanis culta, cujus templum non procul a foro fitum erat. Cauſam nominis affert Plin. lib. 15. cap. 29. Quippe ita traditur, myrta verbera Romanos Sabinoque, quum propter raptas virgines dimicare voluiſſent, depofitis armis purgatis in eo loco, qui nunc ſigna Veneris Cluacinae habet. Cluere enim antiqui, Purgare dicebant. Eum autem locum in foro fuiſſe apparet ex Liv. lib. 3. cap. 48. Ac nutriceum prope Cluacinae ad tabernas, &c. [Non dubito autem, quin hæc eadem fit ac Cloacina, quomodo & emendati dicunt. Livii exhibent. q. V. f.]

CLUCIDATUM, antiquis Dulce & ſuave dicebatur. Feftus. Et ita legit Scaliger in Varro. 6. de L. L. 6. pro Claudacus.

CLUDO, **CLUSUS**, **CLUSILIS**, V. CLAUDO.

CLUDO, vel **CLUDEN**, inis. n. Gladius, quo ſcenici utebantur, ſi quando in ſcena cædes faciendæ eſſet. Erat autem ex ferro. De fabulis, quæ ſaltabantur a pantomimis, Apul. Apol. p. 526. Quas cum ſaltas, tanta mollitia animi, tanta formido ferri eſt, ſine claudine faltas.

CLUENTIUS, [Κλυέντιος] Nomen gentis Ro. Cluentiorum familiam a Cloantho Trojano Ænæe comite & nauta dictam affirmat Virg. 5. Æn. 123. Sergiſtusque, domus tenet a quo Sergia nomen, Centauro invehitur magna, Scyllæque Clouthus Cærelæ, genus unde tibi, Romane Cluentis.

Al. Cluentius Avitus ex municipio Latino, accuſatus a matre Saffia, quod Oppianicum vitricum interfeciſſet: deſenſus fuit a Cicerone, cujus ad huc extat longe optima oratio pro Cluentio.

CLURO, ère, vel **CLURO**, ère. [δρυέω] Nominari, perhiberi, putari. Plaut. Trin. 2. 4. 95. Ita ſis ut nomen cluet, Idem Epid. 2. 2. 5. Senati qui columen cluent. Idem. Poen. 5. 4. 20.

Ut volupe eſt homini, mea foror, ſi quod agit cluet victoria. Cluere, Purgare. Plin. lib. 15. cap. 29. V. ſupra in CLUACINA.

Cluere, Apparere etiam ſignificat, videri, inſignem eſſe, excellere, quorum omnium exempla reperies apud Lucretium, ut lib. 1. 450.

Nam quæcunque cluent, aut his conjuncta duabus Rebus ea invenies: aut horum eventa videbis. Idem 3. 208. Utillis invenietur, & opportuna cluebit.

In forma palliva apud Plaut. Pſeud. 4. 1. 12. Quippe ego te ni contemnam, i. iratioticus homo qui cluere.

CLUIS, e. Adj. Preclarus. Mart. Capel. lib. 4. Irae cluis facultate. Compar. Cluidior, in Gloſſ. Iſidor. V. Barth. Adverf. 26. 15.

CLUMÆ, ærum. f. Folliculi hordei. Feftus. V. CLUMA.

CLUNACLUM, Culter fanguinariis, quod ad clunes dependeat, vel quia clunes hoſtiarum dividat. Auctor Feftus. Nonnulli perperam legunt Clunadum. In Gellio 10. 25. legitur Clunaculæ, p. f.

CLUNA, V. CLUNUS.

CLUNIA, Oppidum eſt Hiſpaniæ, in extremis Celtiberorum finibus: unde unus ex Hiſpaniæ ceterioris conventibus, Clunienſis dicitur eſt. Vulgo *Ciudad Real*. Sunt enim ſeptem, inquit Plin. lib. 3. cap. 3. Carthaginienſis, Tarracoenſis, Caſtarauguitanus, Clunienſis, Alturum, Lucenſis, Braccarum.

CLUNIS, is. m. [κλυνη] Sæpius in plurali Clunes, ium. m. & f. Nates, five Natium tumor. Juven. 11. Sat. 164.

Ad terram tremulo deſcendunt clune puellæ. Plaut. Fragm. 1. 2. Quafi lupus ab armis valco: clunes inſtractos fero. V. Feſt. in voce.

Agitare clunem. Juven. 2. Sat. 21. de Cinædo. Deſiliunt in clunes extremas. Plin. lib. 8. cap. 8. Radere clune nudo. Martial. lib. 11. 101.

Quæ clune nudo radat, &c. De amica loquitur nimium exili.

CLUNICŪLUS, i. m. dimini. [κλυνικύλλος] Gell. lib. 15. cap. 8. Ceterarum avium atque alſium, niſi tantum apponatur, ut a cluniculis inferiore parte fatari ſiant, convivium putant inopia fordere.

CLUNUS, a, ðm. quaſi Clunatus; ut, Clunæ ſimilæ. Clunas, a Clunibus tritis fimias dictas exſtitant. Feftus. In Gloſſ. ſubſtantive Cluna *κλυνης*, ut Scalig. legit, pro Clura. V. Lamen Daer. ad Feſt.

CLUNARIUS, aliud Adj. Petron. cap. 59. Lanæ clunaria. [Sed varie legitur. M. Dunaria. an Duodenaria? V. Burn.

CLUNIFERA, Æta, èrum. ut, Dorſifera & clunifera mula: in Epitaph. mulæ P. Craſſi. V. Ferret. Muſ. Lapid. p. 344.

CLUO, V. CLURO.

CLUPRA, quæ & **CLYPEA** dicitur, Oppidum Africæ minoris, quæ alio nomine Zeugitana provincia dicitur. Hermolaus Clypeam & Apſidem

idem oppidum eſſe annotavit: cui & Solinus accedit, & Silii verſus ſuffragatur lib. 3. 244.

In clypei ſpeciem curvatis turribus Aſpis. Nunc vulgo vocatur *Quiria*. Olivarius in Melam.

CLYPEA, Piſciculus qui venam quandam thynni in faucibus mira cupidine appetens, ipſum thynnium exanimat. Plin. lib. 9. cap. 15.

CLŪSIUM, [Κλυσιον] Oppidum eſt mediterraneum in Tuſcia, ſub quo ſepulchrum eſt Porſenæ. Plin. lib. 36. cap. 13. Hinc

CLUSINUS, Adj. [Κλυſίνος] ut, Cluſinum vulgus. Sil. lib. 8. 480. Far Cluſinum, Adorei, five farriſ genus eſt candidius. Columel. lib. 2. cap. 6. Adorei autem vidimus in uſu plerumque genera quatuor: far, quod appellatur Cluſinum, candoris nitidi: far quod vocatur vermiculum, ruſtilum, atque alterum candidum: ſed utrumque majoris ponderis quam Cluſinum, &c.

Fontes Cluſini. Hor. 1. Epift. 14. 9. Qui caput, & ſtomachum ſupponere fontibus audent Cluſinis, Gabioſque petunt, & frigida rura.

Oræ Cluſinæ. Virg. 10. Æn. 655.

Pecus Cluſinum, apud Plaut. Truc. 2. 2. 14. in quo jocus eſt ab urbe Cluſio, ubi non admodum egregia erant fortalſe pecora, & ex ambiguitate cludendo: clauduntur enim meretriculæ que clam habentur, & pecora morbida. Non deſunt qui Clurinum legant, alii Larinum, alii Ælurinum, id eſt felinum pecus, a felumo turpitudine: etiam quidam Lurinum, id eſt coriaceum. Ex Turnebo. Uvæ Cluſinæ. Plin. 14. 3.

CLUSIVUS dicitur eſt Janus, quod in pace, templi ejus portæ clauderentur. V. Macrobi. Saturn. 1. 9. & Serv. Daniel. in 7. Æn. 610. unde & apud Ovid. 1. Faſt. 130. Cluſivus pro Cluſius legendum Ill. Heinſius ſupputatur.

CLUSIUS, V. dict. præced.

Cluſius Galli nominant Dæmones quofdam: quos nonnulli exiſtimant ſpiritus eſſe elemento aërio compoſitos. Perott. Al. Duſios. V. EPHALTES.

CLUSUS, V. CLUDO.

CLUSTUMINA Tribus, V. TRIBUS.

CLUSURIA, vel **CLUSURÆ**, ærum. f. appellantur ab Imp. Cuſtodia limitum, & ut Suidas interpretatur, *διουρίσματα πῶν ἀλιβάτων*. I. 2. ſ. t. in Sardinia. C. de off. præf. præf. Afr. l. 4. C. de offic. mag. off. & l. ut. C. de off. mag. off. In quibusdam legitur Clauſuratum.

CLUVIA, æ. f. Prælidium Rom. in Samnio. V. Liv. 9. 31.

C L Y

CLYBATHIS, idis. f. Herba pedicularis. Apul. de Herb. cap. 81. Dioſc. 4. 86.

CLYMÈNE, [Κλυμένη] Oceani & Thyetioſa filia, teſte Heſiodo in Theogonia v. 351. de qua Virg. 4. Georg. 345.

Inter quas Clymæce curam narrabat inanem. Fuitque mater Phaethontis, ut ſcribit Ovid. 1. Met. 765.

Altera fuit miniſtra Helenæ, decoris oculis prædita, ut eſt apud Homerum Iliad. 3.

CLYMENES, idis. [Κλυμένης] patronym.

Clymeneides, vocantur Sorores Phaethontis, a matre Clymene ſic dictæ. Ovid. ad Liv. 111.

Sic flevit Clymene, ſic & Clymeneides altæ, &c. Altas vocat, quia in populos arbores mutatae fuerunt.

CLYMENÆUS, Adj. [Κλυμένηος] ut, Germina Clymeneia. i. e. Populorum germina. Stat. 1. Silv. 2. 123. — queritur jam Seras avaros Auguſtum ſpoliare nemus. Clymeneaque deſſe Germina, nec virides fatiſ illacrymare forores.

CLYMENĒUS, Adj. aliud, [Κλυμένηος] ut, Proles Clymeneia, i. e. Phaethon. Ovid. 2. Met. 19.

CLYMÈNOS, five **CLYMÈNOS**, [κλυμένης] Herba eſt fabæ caulæ ferens, quadratum, folia plantaginis, folliculis ſupra caulæ in ſe inflexis, ut in polyporum cirrhis: ita dicta a Clymeno rege, teſte Plin. lib. 25. cap. 7. Vulgus hodie partim *Cypriam*, partim *Saponalem* appellat. Dioſc. 4. 14.

CLYMENOS, [Κλυμένηος] Plutonis cognomen eſt, quia ſit cauſa *κλύων*. ictus enim aer vox eſt. Aer autem qui animas excipit, *αἰὼν* *αἰθέρις*, ex obſcuritatis ratione ab aliquibus dicitur eſt. Auctor Phurnutus. Laſus Hermionienſis poeta in principio hymni, quem in Ceterem compoſuit,

Διμυνησεν μέλητα, κλύων π κλυομένη ἄλορον. h. e. Cererem cano, Proferpinamque Plutonis conjungem. [Extat apud Athen. lib. 10. Scribendum vero: — κλύων τ' ἄλορον κλυομένης. Eſt enim v. hexameter. Miror, ſi non occupavit Caſaub. cujus edit. non fuit in præſentia ad manus.

CLYPEA, [Κλυπέα] V. CLYPEA.

CLYPEUS, i. m. & **CLYPEUM**, i. n. [κλυπέος] dicitur Id quo milites tegunt corpus adverſus ictus. Virg. 7. Æn. 186.

Nec clypei, curruſe ſonant. Ubi Servius; Clypei, Scuta majora: dicti ab eo quod celent corpus, id eſt *κλύει* & *κλυπέει*. Idem Servius alio loco, Clypei, pedium ſunt: Scuta, equitum. Virg. 2. Æn. 671.

Ardentes clypeos atque ora micantia cerno. Scribit & Virgilius Clypeum in neutro. Sic 9. Æn. 709.

— clypeum ſuperintonat ingens. Et Liv. 35. 10. Clypea inaurata. Idem 34. 52. Clypea de columnis deſinit. conf. Non. 3. 41. Clypeum, *κλύει* & *κλυπέον*, hoc eſt ſculpendo, caſtandoque deditur Plin. lib. 35. cap. 3. Scutis enim (inquit) qualibus apud Trojam pugnatum eſt, continebantur imagines, unde & nomen habuere clypeorum: non (ut perverſa Grammaticorum ſubtilitas voluit) a cludendo.

Immo (hinc) Scutum potius diceretur quaſi Sceptum, pro Sculptum. H. Sr. Inter Clypeum & Scutum. Clypeus rotundus erat, ut Virgilio auctore intelligi poteſt, qui prægramdem Cyclopi oculum comparat clypeo Argolico: oculi autem figura rotunda eſt. 3. Iſt. 617.

Argolico clypei, aut Phœbææ lampadis inſtar. Scutum, formæ oblongæ, majulque clypeo. Itaque, ut Liv. lib. 1. cap. 43. inquit, Scutum pro clypeo ſecundæ claſſi datum eſt. Quod nempe ſine lorica eſſent, ut ſcutum & clypei & lorica loco eſſet, & totum corpus protegeret. Virg. 8. Æn. 662.

— ſcutis protecti corpora longis. Hinc & *κλυπέος* Greci vocant, quod referat ſimilitudinem forium, quæ longiores quam latiores ſolent eſſe. Liv. lib. 8. cap. 8. Clypeis antea Romani uſi ſunt, deinde poſtquam

quam facti sunt stipendiarii, scuta pro clypeis fecere. Turnebus. Romanis legendum esse docet Clericus, quum de Latinis stipendiariis ferio sit.

Æratus clypeus. Sil. lib. 15. 758.

Æreus. Virg. 12. Æn. 541.

Ære cavo, i. e. Æris cavi. Virg. 3. Æn. 286. Servius.

Arduentes clypei, Micantes, fulgentes. Virg. 2. Æn. 734.

Detritus. Sil. lib. 10. 398.

Fulgens auro. Ovid. 8. Met. 27.

Nubigerus. Stat. 5. Silv. 2. 131.

Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo Nubigeros clypeos, intactaque credibus arma? Hoc ex ritu veteri, qui enim prætextam posuerant, ætatis militaris cenfebantur, primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidum, velut e Virgiliano versu notum est, 9. Æn. 548.

Enfe levis nudo, parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat Nubigeros Papinius. Turnebus.

Passus prælia. Ovid. 13. Met. 118.

Salvus. Cic. 2. de Finib. 97. Simul atque ipse gravi vulnere exanimari videret se, ut primum dissepit, quæsitit salvasne esset clypeus. De Eraminonda moriente.

Septemplex, Æjacis Telamonii clypeus erat septem coriis boum tectus. Ovid. 13. Met. 2. Virgil. similem Turno tribuit 12. Æn. 925.

Curvamen clypei. Ovid. 12. Met. 95.

Decorum clypei infigne. Virg. 2. Æn. 392.

Umbo clypei fummus, Media clypei pars extans. Virg. 2. Æn. 546.

Accendere clypeum auro, i. e. Tegere auro splendidissimo inquit ignis ardentis. Sil. lib. 15. 681.

Cavare clypeum alicujus, i. e. Perforare. Stat. 9. Theb. 126.

Efferre clypeum finitru. Virg. 10. Æn. 261.

Excipere ictus clypeo. Ovid. 12. Met. 375.

Exuere alicui reduci clypeum. Ovid. 13. Epist. 147.

Ferendo clypeo manus apta. Ovid. 1. de Arte Am. 693.

Flagrare sidereo clypeo; Fulgentem clypeum gestare. Virg. 12. Æn. 167.

Fixos fulgentes clypeos. Sil. lib. 5. 215. i. e. Humeros & caput clypeis tegere. [Immo Telis infixis graves jam clypeos demittere.

Infertare finitrum clypeo. Virg. 2. Æn. 671.

Objicere clypeos ad tela. Virg. 2. Æn. 443.

Opponere clypeum. Ovid. 13. Met. 75.

Remittere. Martial. lib. 9. 57.

Loricam, clypeumque tibi, galeamque remitto.

Subligere finitru. Virg. 11. Æn. 10.

Sumere. Ovid. 8. Met. 27.

Vestire clypeos caesis juvenis, i. e. Coriis juvenorum contegere. Stat. 1. Achil. 417.

Clypeum antiqui ob rotunditatem etiam Corium bovis appellarunt, in quo sedes Gaborum cum Romanis fuerat descriptum. Festus.

CLYPEO, Ære. Verbum antiquum. Pacuv. Hermiona, apud Varr. de L. L. 4. 1. Curruin liquit, chlamyde contorta altu clypeat brachium. Lucret. Nonius, 2. 145.

CLYPERATUS, [κλυπετός] Clypeo munitus. Plaut. Curc. 3. 54. Clypeatus elephantum ubi machera deficit. Sic Agmina clypeata. Sil. lib. 8. 436. Et Virg. 7. Æn. 793.

Clypeatum incidere. Claud. Conf. Hon. 4. 522.

CLYSMUS, i. m. [κλυσμα] Purgatio, lotio, lavamen, clyster. Scribon. Largus comp. 155. His alvus acry clysmo mane trahenda est. & alibi sæpe apud eundem.

CLYSTER, Æris. m. [κλύστρον] Medicamentum quod per inferiorem partem, purgandi gratia, in ventrem immittitur. δὲ κλύστρον, quod est abluere. Plin. lib. 20. cap. 2. Urinam movet in vino dulci, & in renum dolore clysteribus simul cum cumino infunditur. Idem, 20. 3. Infusa quoque clysteribus intestinorum omnium vitis medetur.

Accipitur item Clyster pro Ipso instrumento quod ad proluenda ventris recrementa sedi inferitur, quoque intestinorum, ut ita dicam, lavamentum alvo injicitur. Ulpianus l. item si obfretrix. D. ad leg. Aquil. Si quis per vim, vel suam medicamentum alicui infudit, vel ore, vel clytere, &c.

Purgari clytere & vomitu. Suet. in Neron. cap. 20.

Oricularius clyster. Cels. lib. 7. cap. 27. Idem humor rosa mistus in ipsum vulnus oriculario clytere agendus est. Oricularius clyster, est infundibulum, per quod medicamenta in aures infunduntur, Græce ἀντιόχυνος, ut ἀντιόχυνος infundibulum per quod medicamenta in nares infunduntur, & ἀντιόχυνος, per quod in uterum. V. ORICULARIUS.

CLYTEMNESTRA, [κλυτημένηστρα] Tyndari filia ex Leda, uxorque Agamemnonis, & mater Orestis: quæ quum Agamemnonem ab Ægitho adultero interfici curasset, interfecta est & ipsa ab Oreste filio. Ovid. 1. Amor. 7. 9.

Et vindix in matre, patris malus ultor Orestes. V. AGAMEMNON.

CLYTIA, vel CLYTHE, [Κλυτή] Puella fuit ab Apolline adamata quondam: sed quia concubitus Apollinis cum Leucothoe, Orchamo patri Leucothoes prodidisset, paterque iratus vivam defodi natam jussisset: iratus Apollo a conversatione Clytias in posterum se continuit. Illa vero dolore ob id nimio consumpta, dum cibo potuque sibi temperat, & perpetuo respicit ad Orientem & Occidentem Apollinem, in helictropium herbarum mutata fuit. Fabula est apud Ovid. 4. Met. 206.

CLYTIUS, juvenis quidam a Cydone adamatus. Virg. 10. Æn. 325. Dum lequeris Clytium infelix nova gaudia Cydon. Est & Homero lib. Iliad. 20. Laomedontis filius, & frater Priami.

CLYTUS, i. m. Unus ex Centauris. V. Ovid. 5. Met. 87. Flacc. 1. 146.

C N

CN. Notam hanc, quæ cum adjunctis numeris sæpissime in Calendario veteri occurrit, existimat R. P. Bucherius interpretandam esse CONGLAURIUM. Lambec. in Kal. vet.

CN. Cnæus. Hoc prænomine nominabantur, qui nævum aliquem nascentes habuissent. V. Felt. C. N. Cnii nepos. C. NB. Carissime nobis.

CNÆSON, est Amarygnum verberis caput scalpunt. Festus.

CNÆMIDES, [Κνημίδης] (inquit Strabo lib. 9.) in Thracia sunt secundum Daphnuntem. locus multissimus, in quem ex Eubœa Cæneum e regione consistit promontorium, in Occidentem spectans, sinuque Mithracum, &c. Vide tabulam decimam Europæ apud Ptolemaum.

CNÆORON, [κνηρός] Frutex est coronarius, cujus duo sunt genera, nigrum & candidum. Utrumque germinat post æquinoctium Autumnale, diuque floret. Hyginus Cæliam interpretatur. V. Plin. lib. 21. cap. 9. Diofcorides item Thymelæam herbam Cneoron & Cnestrum appellat.

CNÆPHOSUM, antiqui dicebant Tenebricozum. Græci enim κνηφός appellant obscurum. Festus. Ergo per s. scribendum Cnephosum.

CNÆSTIS, Ædis. [κνηστis] Laminulam concavam significat, in qua crinibus implexa occultataque Cleopatram venenum habuisse nonnulli produnt. V. Cæl. Rhod. lib. 8. cap. 12.

CNÆSTIUM, [κνηστium] quibusdam herba est, quam notioribus nominibus Sampfuchum & Amaracum vocamus. Quanquam non desunt qui hanc Nomenclaturam adulterinam existimant, & inter eas numerandam quas inter Diofcoridis notha rejiciunt doctiores.

CNÆCOS, vel CNICUS, [κνηγός] Herba quam nonnulli Cartamum vocant. Diofcor. lib. 4. cap. 190. Folia habet cnicos oblonga, incisuris diffracta, aspera, aculeataque, &c. Ruell. lib. 3. cap. 55. Silvestrem cnecon, cujus caule pro colu price mulieres utebantur, cartamum silvestrem ostendimus appellari, qui hirsutus, torosiore caule serpit humi, Carduus benedictus nomen nominatur. Sativus, de quo nunc agitur, Cartamus vocatur. Omnes divulsis ramulis cruentum fundunt liquorem, præsertim menses. Semine cneci fativi pstitaci nunciantur. Cnecon melius quam Cnicon dicitur: nam cnecon, a feminis colore, Theocritus pro Candido, vel Mavo usurpat; Democritus & omnino chymici, florem cneci echumenion appellant. Cnecum officinæ norunt Cartami, aut Croci hortensis nomine.

CNIDEM, [κνήδη] Urtica herba est Plin. lib. 21. cap. 16. Unde Cnidinum nomen, quod fit ex Urtica. Aliud e grano Cnido, Diofcor. 1. 43. κνήδηλαος.

CNIDOS, vel GNIDOS, [κνήδος] Urbis Carie, ubi Venus colebatur, & promontorium ibidem. Hor. 1. Carm. 30. 1.

O Venus, regina Cnidi Paphique.

CNIDIUS, Adj. [κνήδιος] Cnidia Cypris. Aufon. Epigr. 57. 1. Quia ibi Venus erat a Praxitele sculpta. de qua V. Plin. 36. 5. Cic. 6. Verr. 135.

CNISSA, æ. [κνίσσα] Nidor. Gloff. vet. Habet Arnob. lib. 7.

CNOSSUS, [κνωσός] Oppidum est Crete insula, situm in plano, ambitu xxx stad. habens, a Lycia & Gortynia cc stad. discreta. Hanc valde extollit Homerus, quam ingentem, & Minois regiam vocat. Pricis autem temporibus Ceratus appellabatur, a prælabentis fluvii nomine. Ex Strab. lib. 10. apud quem plura.

C O

C. O. Conjugi optimo, vel Optimæ. CO. Conjux. JO. vel J. Contra, vel Controversia. COER. Cœravit. COIR. Curavit. COH. Cohors. COHH. Cohortes. COL. K. Conjugi carissimæ. COIVX. Conjux. COL. vel CL. Colonia, vel Colonia. COL. Colonj, vel Collega. COLL. Collegæ, vel Collegia, Collegium, Colonia, Coloni. COLLE. FABR. M. R. Collegio fabricorum militiæ Ravennatis. CO. M. Communimatri. COM. Comes, Comitum, Communitas, Communis, Comparatum. COMM. Commilitio, Commodus. COMP. Compar. Compitalia. CON. Confularis. CONLIB. Conlibertus. CONV. Conjux, vel Conjuxit. CONTVB. Contubernalis. CON. SEN. ET EQ. OR. P. Q. R. Consensu fenatus, & æquitrans ordinis, populi que Romani. CONS. Consiliarius. COR. Cornelius. COS. Consul. ROSS. Consul. COS. DES. Consul designatus. COSS. DESIG. Consul designatus. COS. II. Consul iterum. COS. III. Consul tertium.

CO, COA, V. COOS.

COACCEDO, ssi, ssum, [συνισπένθημι] Ære. Simulaccedere, addi. Plaut. Curc. 2. 3. 65.

— quia de illo emi virginem Triginta minis, vestem, aurum, & deceni pro his coaccedunt minz. i. e. Simul dedi.

COACERBO. Quod est de Justitia pag. 2. Errores suos infuper crudelibus factis coacerbant. H. St. Reliqua defecta sunt, ita ut non appareat, summe, an alterius emendationem intelligi velit Stephanus. Sunt vero hæc verba Laetantij ex lib. 5. Inst. cap. 1. ubi in omnibus, quos vidi, codd. Coacervat legitur. Scio ista confundi, & pridem monuit Pierius ad Æn. 11. 407. Vereor tamen, ut Coacerbare errores recte dicatur, si maxime Latinitate id verbum esset.

COACERVO, [συνέρω, συναρβώω] Ære. Cumulare, congerere, addere. Cic. 2. de Lege Agr. 66. Habes tantam pecuniam, qua hocce omnes agros, & ceteros horum similes non modo emere, verum etiam coacervare possis. Pecuniæ coguntur & coacervantur. Cic. 2. de Lege Agr. 71. Ante pecuniæ coguntur & coacervantur, quam gleba ematur.

Summas majores & minores coacervare. Jabolenus in l. ita ut D. mandati, Ita ut omnes summas, majores & minores coacervet, &c.

Vim magnam emblematum coacervare. Cic. 6. Verr. 64. Et ne forte hominem existimatis hanc tantam vim emblematum sine causa coacervare voluisse, &c.

COACERVATUS, a, um, [συνεραθής] Partic. Cic. in Partit. 40. Verisimilia autem, partim singuli movent suo pondere, partim, etiam si videntur esse exigua per se, multum tamen, quem sunt coacervata, proficiunt.

Cadavera coacervata. Cæf. 2. Bell. Gall. 27. His dejectis & coacervatis cadaveribus, &c.

Luctus coacervati. Ovid. 8. Met. 485. Multitudo civium indignissimo in loco coacervata. Cic. 7. Verr. 148.

Pecunia coacervata. Cic. 1. de Lege Agr. 14. Videtis coacervatam & coacervatam pecuniam.

COACERVATIM, Adv. Apul. 2. Florid. p. 357. Non figuratim ac discretim, sed cunctim & coacervatim offerre. conf. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.

COACERVATIO, Ænis. f. [συνεραθής] Cic. in Partit. 122. Atque hæc quidem utriusque maxime in peroratione facienda: aliter frequentatione argumentorum, & coacervatione univërfa.

Actio omnium coactio. Cuius in l. si idem cum eodem. D. de iurisdic. omnium iudic. Si idem cum eodem pluribus actionibus agat, quarum singularum quantitas intra iurisdictionem iudicantis sit, coactio vero omnium excedat modum iurisdictionis eius: apud eum agi posse Sabino, & Callio, & Proculo placuit.

COACTOR, ui, [ἐξουσιωτός] ēre. Acidum fieri. Cic. de Senect. 65. Ut enim non omne vinum, sic non omnes aetas vitellatae coactit. Celf. lib. 4. cap. 5. Sed si coactit intus cibus, aut compurruit, &c. V. Pompon. l. 85. D. de legat. 3.

COACTILIA, ium, n. numero multitudinis, inquit Egnatius in Julium Capitolinum, dici videntur Pelles, seu lora, quibus involvuntur alligantur vestimenta, quae omnia instrumenta vitorii sunt. Horum autem Ulp. D. de auro & argento legato, l. argumento. in hac verba meminit. Argumento sunt etiam nationes quaedam (veluti Sarmatarum) quae pellibus teguntur. Aristo etiam coactilia vellei credere ait: & tegimenta fibellorum huic legato credere. Quae tegimenta Paulus, D. de supellecile legata. l. de tapers. Cathedraria videtur appellasse. Sed dicendum est, potius instrumenta vitorii ea esse, sicut pelles quibus involvuntur vestimenta: lora quoque, quibus ha pelles confringi solent. Quibus verbis extremis Egnatius putat Coactilia significari: dicique a Cogendo, id est astringendo coactandoque, coactilia. Inde Taberna coactilia, Julio Capitolino in Pertinace cap. 3. Nam, inquit, pater ejus tabernam coactiliam in Liguria exercebat. Egnatius coactiliam legit. Baysius de Re Vestiar. cap. 21. putat ab Egnatio id significari, quod Graeci φακελός dicunt, Itali valiza, Galli vero mille. Fuitque, quum existimaret ea dici coactilia, quae vulgo festra (Gall. feutre) nuncupamus. Plinius enim lib. 8. cap. 48. Lanae, ait, & per se coactae vestem faciunt: & si addatur acetum, etiam ferro resistunt. Caesar quoque 3. Bell. Civil. 44. Multi ex nostris vulnerabantur: magnusque incessebat timor fugitatorum: atque omnes fere milites aut ex subcoactis (alii legunt, Ex coactis) aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. Legit idem Baysius apud Capitolinum, Tabernam coactiliam: i. e. In qua coequebantur ligna, nefum facerent, quorum meminit Ulpianus in l. ligni appellatio. D. de leg. tertio. & de ver. sig. his verbis, Sed & titiones, & alia ligna cocta, ne fumum faciant. Quae etiam a Martiale Ligna acapna dicuntur. quae & forsan Coctilia dicuntur a Trebellio Pollione in D. Claudio cap. 14. in hac verba, Ligni quotidiani pondo mille, si est copia: sin minus, quantum fuerit: & cottilio quotidiana batilla quatuor. Quae Julius Pollux in decimo Sect. 110. ἐλάκη κρηπίδα appellat. [Verissimum esse Bayfii interpretationem ex ipso liquet Capitolino in princ. ejusdem vitae. Lectionem ejus Obrechtus retinuit. Sed Cafaub. & Salmast. praefereunt Coctiliariam, quae in Mss. quibusdam legitur Cratiliariam. Utraque vox a Coctilibus regulariter formatur. De Coactis seu Coactilibus V. Caesaris commentatores.

COACTILIARIUS, a, um, ut, Tabernam coactiliariam exercere. Capitol. Pertinace cap. 3. V. supra in COACTILIA.

COACTILIARIUS, i. m. Qui conficit coactilia ex lana. Vet. Gloss. Coactiliarius, πλοστίας. Lapis vetus: M. L. LARISCVS LANARIVS COACTILIARIVS.

COACTO, COACTURA, COACTOR, COACTVS, &c. V. COGO.

COADDO, [συναισθησιμ] ēre. Simul addere. Cato R. R. cap. 40. Sumito tibi furculum durum, eum praecuto, salicem Graecam dicitendo, argillam vel cremam coaddito, &c. Et Plaut. Caf. 3. 1. 4. Coaddito ad compendium.

COADJICIO, cōi, ēre. Simul adicere seu addere. Columel. lib. 12. cap. 21. Quum id minus pariter cum defruto deserberit, purgabit, & ita coadjicitur in binas urnas ligula cumulata, vel mensura semunciae bene plene falis cocti & triti.

COADUNO, [συνεω] ēre. In unum cogere. Auctor de Viris illustribus cap. 1. extr. Ipsi coadunatis pastoribus, civitatem considerunt. Brachium statuae coadunare. Ulpianus in l. tigni appellatione. §. idem & D. ad exhibendum.

COADUNATIM, Adv. apud Orosum.

COAEDIFICATIO, [συναποδομι] ēre. Arcte aedificare. Cic. 13. Att. 33. Sermo a Capitone de Urbe agenda, a ponte Mulvio Tiberim ducti secundum montes Vaticanos, campum Martium coaedificari, illum autem campum Vaticanum fieri quasi Martium campum. Id est, cum campo Vaticano aedificari: ut ex duobus campis, Martio & Vaticano, qui Tiberi interfluente discludebantur, unus fieret Martius campus, fossa Tiberis obturata. Et agrum qui est intra montes Vaticanos & Tiberim, quem agrum horti omnem tenebant, appellat Cicero campum Vaticanum.

COAEDIFICATUS, a, um, ut, Loci coaedificati. Cic. Partic. 36.

COAEGUUS, a, um. [συνπαραίος] Adj. pro Aequus, ut, Coaegua pars. Plin. lib. 6. cap. 28. Aliis & haec intonsa: mirumque dictu, ex innumera populis pars coaegua in commerciis aut latrociniiis degit. Legitur in emendatoribus codicibus Aegua. [Cum tamen Peraequus usu tritum sit, non video, cur non & Coaegus dicamus, cum praesertim sequentes dictiones, eodem modo formatae, sine controversia in usu fuerint.

COAQUALIS, e. Adj. Manil. 3. 330.
Una coaqualis lustrator linea Phaebo.
Sinciput coaqualis. Petron. cap. 136. V. ibi Burm. p. 649.

COAQUALIS, is. m. [παραίος] Idem quod Aequalis. Columel. lib. 8. cap. 14. Atque ubi se paulum confirmavit, in gregem coaqualium compelliunt, & hordeo alitur. De aseribus. Et Julin. 23. 4. 9. In ludo inter coaqualis dicens. conf. Inscript. apud Fabrett. p. 417.

COAQUALITAS, aēis. f. ut Honoris coaqualitas. Modest. Jct. D. lib. 27. c. 1. leg. 8. pr.

COAQUO, [συνπαραίος] ēre. Idem quod Aequare. Columel. lib. 3. cap. 13. Duabique gemmis supra terram eminere passis, reposita humo cetera coaquant.
Gratiam coaquare omnium difficile est. Sallust. de Rep. Ord. cap. 2.
Leges coaquare, i. e. Jus aequabile omnibus statuere. Liv. 3. cap. 56. Majorum merita in Rempub. domi militiaeque commemorabat: suum infelix erga plebem Romanam studium coaquarendum legum causa: cum maxima offensione patrum consulatu abisset. Ita Froben. Sed Modius, ac post eum Gruter. ac Gronov. Studiuni, quod aequandarum &c. Montes coaquare. Sallust. Catil. cap. 20.
Omnia coaquare ad suas injurias & libidines. Cic. 5. Verr. 95.

COAQUATUS, a, um, ut, Coaquati dignitate, pecunia, &c. Sallust. de Rep. Ord. 2. 16.

COAESTIMO, ēre. Simul aestimare. Celf. l. 67. §. 1. D. de furt. Furti actione hoc coaestimabitur.

COAETANUS, a, um, [ἐταίρος, ἐταίριος, ἑταίριος] Eiusdem aetatis, Aequalis. Porcius Latro in declaratione in Catilinam, Marco siquidem Catoni, aut Scipioni coetaneo suo. V. Borrich. Cogitat. in Voif. p. 62. Amicum illum, coetaneum, contubernalem, fratrem denique, ciere. Apul. 8. Milef. p. 204.
Angeli coetanei. Tertull. adv. Valent. cap. 16.
Haereses coetaneae Apostolorum. Idem de Praescript. cap. 35.

COAETANEO, ēre. Eiusdem esse aetatis. Tertull. de Refurr. Carn. cap. 45. Coaetaneum natu.

COAETERNUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 11. Non aeternum alii coeterno inferius deputetur.
Personae coeternae. Hieron. ad Damaf. Epist. 57. Sufficiat nobis dicere unam substantiam, tres personas subsistentes, perfectas, aequales, coeternas.

COAETERNITAS, aēis. f. apud Theologos.

COAEVUS, a, um, [ἐταίριος] Eiusdem aevi. Cic. in Vatin. 32. Hunc tu morem ignorabas? nunquam epulum videras? nunquam puer aut adolefens inter coevos fueras? Docti quidam ex Mss. legunt, Inter coevos. Nec est sane hac dicitio Ciceroni coeva.
Sanguis coevus, Prudent. Cath. de Epiphania 12. v. 137.
Inter coevi sanguinis
Fluenta solus integer.

COAGGERO, ēre. Columel. lib. 8. cap. 6. de ovis diu fervandis, Deinde eluunt, atque ita paleis aut furfuribus obruunt. Nonnulli folida, multi etiam tresa faba coaggerant: alii salibus integris adoperiunt. Eodem sensu dixit oportere, coaggerant, adoperiunt.

COAGGERATUS, a, um, ut, Lapidis coaggerati. Serv. ad Virg. 5. Aen. 273.

COAGITO, [συνελάω] ēre. Simul agitare. Apic. 2. 1. Tessellas coagitabis.

COAGITATUS, a, um. Marcell. Emp. cap. 8.

COAGITATIO, ōnis. f. [συνελασία] Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Nam quae spiritum in pulmones anima ducitur, ea calefit primum ab ipso spiritu, deinde coagitatione pulmonum. Ita legit Budaeus. Sed emendata exemplaria legunt Contagione.

COAGMENTO, [συναμύζω, συνάπω] ēre. Coniungere. Cic. de Senect. 72. Sed vivendi est finis optimus, cum integra mente, ceterisque senibus, opus ipsa suum eadem, quae coagmentavit, natura dissolvit.
Pacem coagmentare. Cic. 7. Philipp. 21. Docebo ne coagmentari quidem posse pacem.
Verba componere & coagmentare. Cic. de Clar. Orat. 98. Ipsa verba compone & quasi coagmenta.
Verba verbis quasi coagmentare. Cic. in Orat. 77.

COAGMENTATUS, a, um. [συναμύζεις] Partic. Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim recidere ea, nec polire possimus, quae coagmentata se magis jungant.
Compositum, compactum & coagmentatum. Cic. 3. de Fin. 74. Quid enim aut in natura, qua nihil est aptius, nihil descriptius: aut in operibus manufactis, tam compositum, tamque compactam & coagmentatum inveniri potest?
Concretum, coagmentatum, copulatum, admistum, duplex. Cic. lib. 1. Tusc. 72. In animi autem cognitione dubitare (nisi plane in physicis plumbei fumus) quin nihil sit admistum, nihil concretum, nihil copulatum, nihil coagmentatum, nihil duplex.
Habitus geminis coagmentatus. Curt. 4. 7. 23.

COAGMENTATIO, ōnis. f. [συνάφεια] Coniunctio. Cic. de Univerf. 14. Omnis enim coagmentatio corporis vel calor, vel frigiditas, vel aliqua impulsione vehementi labeficitur & frangitur.
Copulatio rerum, & quasi coagmentatio naturae. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Quae copulatio rerum, & quasi consentiens ad mundi incolumitatem coagmentatio naturae.

COAGMENTUM, i. n. [συναφή] Idem. Plaut. Mof. 3. 2. 142. Viden' coagmenta in foribus?
Camera coagmentum. Vitruv. 5. 10.
Lapidum coagmenta. Caf. 3. Bell. Civil. 105. Palma per eos dies in tecto inter coagmenta lapidum ex pavimento extitisse ostendebat.
Syllabarum coagmentum. Gell. lib. 17. cap. 9. pr. Litterae singulariae, sine coagmentis syllabarum.
Tubulorum coagmenta. Vitruv. 8. 7.

COAGMENTARIUS, i. m. Gloss. Gr. Lat. ἀμολόγος, Coagmentarius.

COAGULUM, i. n. [πηκτίς] Est pars viscerum, qua ad defendendum lac utitur. Plin. lib. 8. cap. 2. de hinnulo, Contra morfus vero praecipuum remedium ex coagulo hinnuli in utero occisi.
Coagulum, a Coagendo, quod est colligendo. Nonius 1. 202.
Miscere coagula novo lacte. Tibull. lib. 2. 3. 17.
Et miscere novo docuisse coagula lacte.
Liquefacta coagula. Ovid. 13. Met. 830.
Lac mihi semper adest niveum: pars inde bibenda
Servatur, partem liquefacta coagula durant. V. etiam Varr. R. R. 2. 11. Plin. 11. 41: 28. 10. & 30. 13.
Coagulum, etiam metaphorice vocatur Quicquid conjungit. Gell. lib. 12. cap. 1. Vinculum illud, coagulunque animi atque amoris. Et P. Syrus in Mimis: Amicitiae coagulum unicum est fides.
Ærannarum coagulum. Ammian. 29. 2. Palladius ille, omnium ærannarum coagulum.
De femine humano usurpat Gell. 3. 16. Conceptum in utero coagulum. conf. Tertull. de Carne Christi. cap. 4.

COAGULO, [πίσσω, πηκνύω] ēre. Constringere, densare: cujus passivum est Coagolus. Plin. lib. 12. cap. 25. Summa probatio est, ut lac coagulet. Aquam coagulare. Plin. lib. 20. cap. 23. Tantaque vis ei est, ut aquae infusa, coagulare eam dicatur. De canabae.

COAGULATUS, a, um. Plin. lib. 11. Pix coagulata. Et Tertull. de Carne Christi, cap. 4. Homo in utero coagulatus.

COAGULATIO, ōnis. f. [πηκτίς] Plin. lib. 28. cap. 10. Nam id quoque venenum est in prima lactis coagulatione. Idem lib. 23. cap. 118. Contra meconium, lactis coagulationem, &c.

COALBO, ui, [συνφύω] ēre. Cohære, concrefcere. Plin. lib. 14. cap. 2. Ut nisi pingulissimo solo coalere non possit. Codices emendati habent,

beni, Colere non profit. Liv. 23. 35. Concordia coaluerant omnium animi. i. e. Aucti erant. [Immo Coadunati, Coniuncti. Sed pertinet ad sequens verbum. Etque omnino istuc spurium ac commentitium.

COALESCEO, coalui, itum, [συνεφύεσθαι] ēre. Idem. Columel. de Arboribus, cap. 27. de furculo oliuæ fissuræ fici aptato, Sic interposito triennio coalescit ficus oliuæ.

Arbor translata in agrum meum si cum terra mea coaluerit. Ulp. in l. hoc amplius. D. de damn. infect.

Plantæ, quæ terra coalescunt, solo cedunt. Caius in l. qua ratione. §. 1. D. de acquir. rer. domin.

Coalescere diversi populi in unum corpus dicuntur. Liv. lib. 4. §. extr. Si, connubis redditis, unam hanc civitatem tandem facitis, si coalescere, si jungi, miserique vobis privatis necessitudinibus possunt. Conf. Partic.

In unum sonum coalescere & confundi dicuntur vocales. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Vulnus coalescit. Plin. lib. 9. cap. 51. ad finem.

COALESCENS, entis, ut, Membra reipublicæ coalescentia. Vellei. 2. 90. 1. Litteræ coalescentes. Gell. 17. 9.

Pax coalescens. Vellei. 2. 48. 5. Coalescentis condiciones pacis.

Populi coalescentes. Liv. 1. 2.

COALITUS, a, um, [συναιθετός] Partic. Gell. lib. 12. cap. 1. Cuius in corpore, cuiusque ex sanguine concretus homo & coalitus sit. Audacia coalita. Tacit. 14. Ann. 1. Vetustate imperii coalita iudacia. Irreverentia coalita. Tacit. 13. Ann. 26. Coalitam libertate irreverentiam eo prorupisse frementibus.

Libertas coalita. Tacit. 4. Hist. 55.

COALITUS, ūs. m. Arnob. lib. 4. p. 150. Quod penitus oportebat ex humani generis coalitu tolli.

COALITIO, ōnis, & **COALESCENTIA**, æ. f. pro Unione & conjunctione usurpantur a Medicis.

COALLUO, ēre. est Per alluvionem aliquid augere. Pompon. de acquir. rer. domin. l. ergo. Paulatim coaluendo, locum eminentem supra alveum fecit, & eum alluendo auxit. Alii Coluendo legunt.

COAMITUS, i. m. [ἀμιτιότης] Cic. de Amicit. 99.

Hodie me ante omnes comicos stultos fenestras Verfaris, atque Iulensis lauriflime. Ex quadam comœdia. Emendati codices habent Comicos.

COANGUSTO, vel **CONANGUSTO**, [σπινδύω] āre. Varro 3. de R. R. cap. 16. de alveis apum, Sed ita uti quum parum fit qua complent, eas coangulunt: ne in vasto loco & inani deridantur animum. V. Exiguor. in exiguis.

Aditum ædium. Ulp. in l. sed addes. §. si inquilinus. D. locat. Si inquilinus arcam eratam in aedes intulerit, & ædium aditum coangulaverit dominus: verius est ex conducto cum teneri, & ad exhibendum actione, sive scit, sive ignoraverit.

Legem coangulare. Ad pauciora restringere. Cic. 3. de Legib. 32. Atque hæc lex, dilatata in ordinem cunctum, coangulari etiam potest.

COANGUSTOR, [σπινδύω] āri. passiv. Cels. lib. 7. cap. 27. ad finem, Quod si fistulae metus ex his causis, quas proposui, subesse videbitur, quo facillius claudatur ea, vel certe coanguletur, in anum quoque danda plumbea fistula est.

COANGUSTATUS, vel **CONANGUSTATUS**, a, um. Undique angustatus. V. Fest. in Conauditum.

COAPTO, āre. Aperte conjungere, parare, accommodare. Prudent. Pŷchom. v. 559.

Huius se specie mendax Bellona coaptat. Et Hieron. Epist. 116. Maxime LXX interpretum consuetudini me coaptavi. conf. Mart. Capell. 1. p. 3.

COAPTATIO, ōnis. f. Apta conjunctio. August. Civ. Dei, 22. 24. Coaptatio, quæ ἀρμολία Græce dicitur. Idem de Trinit. 4. 2. Hanc coaptationem dicere volui, quam Græci ἀρμολίαν vocant.

COAPTUS, a, um. Superl. Mart. Capella, 2. p. 35. Nisi hæc, quibus plenum pectus geris, coaptissima egestione vomueris. al. Coactissima.

COARCTARE, Adv. Compar. Gell. 9. 2. Si interpretari coarctatus velis. Vulgo legitur Coactus. [Forte Coaptus.]

COARCTO, [σπινδύω, συνεφύεσθαι] āre. Astringere, conjungere. Scribitur & Coartare sine c.

Dicta coarctare. Plin. 1. Epist. 20. Dicta in unum librum coarctasse. Iter coarctare. Liv. 28. 5. Anguste lauces coarctat iter.

Coarctare & Dilatare, contraria. Cic. 1. de Orat. 163. Sed tu hoc nobis da Scævola & perforce, ut Crassus hæc quæ coarctavit, & perangit referat in oratione sua, dilatet nobisatque explicet. i. e. Quod paucis verbis perstrinxit.

Nox coarctat iter. Ovid. 5. Fast. 546.

Cedere festinant, noxque coarctat iter.

Vulnus coarctare. Petron. cap. 58. Vulnus araneis oleo madentibus coarctat.

Ponitur etiam pro Cogere. Paul. 1. 57. pr. de contrah. emt. Coartandus est emtor venditionem adimplere.

COARCTATUS, a, um, ut, Coarctatus in oppido. Cic. 7. Att. 10. Cn. nosser quid consilii cepit, capiave nescio: adhuc in oppidis coarctatus.

COARCTATIO, ōnis. f. [σπινδύωσις] Liv. 27. 46. Coarctatio plurimum in angusto tendentium facilius futura erit. Et Hirt. Bell. Alex. c. 74. Caesar ridebat inanem ostentationem & eo loco militum coarctationem. V. etiam Vitruv. 9. 9.

COARCO, ēre, vel potius **COARESCEO**, ēre. Vitruv. 7. 11. Ab ignis vehementia conservescendo cum coaruerint.

COARGUO, ūi, itum, [καταλέγω] ēre. Redarguere, reprehendere, peccatum alicuius offendere & prodere. Cic. 2. de Invent. 137. Aut aliis quoque constitutionibus factum coarguetur. Cic. pro Muren. 9. Fuga laboris, delidiam: repudiatio supplicum, superbiam: amicorum neglectio, improbatem coarguit.

Coarguere, & convincere. Cic. 6. Verr. 104. Omnibus in rebus coarguitur a me, convincitur a testibus.

Avaritiæ coarguere. Cic. 7. Verr. 152. Meum crimen avaritiæ nimis te coarguit.

Culpam coarguere suam. Cic. 9. Att. 4. Quiescamus ne nostram culpam coarguamus.

Criminibus coargui. Cic. 6. Verr. 104.

Errorem alterius coarguere. Cic. 1. Acad. 13. Errorem eorum, qui ita putarunt, coarguit.

Licuri coargui. Cic. pro Cluent. 41. Digno legata delevit: & quum id multis locis fecisset, post mortem ejus, ne lituris coargui posset, testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obfignavit.

Mendacium refellere & coarguere. Cic. pro Ligar. 16. Hominis non est, in tanto discrimine & periculo civis, refellere & coarguere nostrum mendacium, &c.

Reum coarguere testibus. Cic. 7. Verr. 74. Reus quum tot testibus coarguere, notes de damnatione dubitare?

Sceleris coarguere. Plin. lib. 11. cap. 37. Certe extat oratio Vitellii, qua reum Pisonem ejus sceleris coarguit.

Suspicionibus coarguere aliquid & conjectura. Cic. 1. de Lege Agr. 17. Atque hæc a me suspicionibus & conjectura coarguuntur.

Turpitudine vitæ coarguitur improbitas. Cic. Anteq. iret in exil. 15. Sed quid ego plura de illorum aut in me maledictis, aut in vos scelerate loquar factis? quorum cognita improbitas, me tacente coarguitur turpitudine vitæ, &c.

Vinci, refelli, coargui putant esse turpissimum. Cic. pro Flacc. Coarguit eum ea res. Cic. pro Milon. 37. Reliquum est ut jam illum natura ipsius, consuetudoque defendat, hunc autem hæc eadem coarguant.

COARTICULO, āre. Arnob. lib. 1. adverb. Gent. Permitant uni ex populo, in officium sermonis dandi, ora coarticulare mutorum. i. e. Facere ut muti loquantur articulate.

COASPERNO, āri. dep. Tacit. 1. Hist. 5. 4. Laudata olim & militari fama celebrata feveritas ejus, angebat coaspermantes veterem diciplinam.

COASPIS, V. CHOASPIS.

COASSO, [σπινδύω, συνδύω] āre. Contabulare significat. Vitruv. 7. 1. Cum coalatum fuerit. V. COAXO.

COASSATIO, ōnis. f. [σπινδύωσις] Contabulatio. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas pro diversum coassationes subferni.

COASSOLET, imperf. Idem quod Assolet. Plaut. Epid. 1. 1. 5. Quod coassolet. scil. Fieri. Alii aliter legunt.

COASTRÆ, [κοάστραι] Populi flum. Indice, apud quos arbores usque adeo proceræ nascuntur, ut ne sagittæ quidem jactu superari possint. Lucan. lib. 3. 246.

Æthera tangentes silvas liquere Coastræ.

COAUGBO, ēre. Hinc,

COAUCTIO, ōnis. f. Cic. 5. Verr. 189. Ex coauctione annonæ atque æstimationis.

COAUGMENTO, āre. Inde

COAUGMENTATIO, ōnis. f. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Quæ copulatio rerum, & quasi consentiens ad mundi incoluitatem, coaugmentatio naturæ, quem non commovet, hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio. In emendationibus codicibus legitur, Coaugmentatio. V. COAGMENTO.

COAUGMENTATUS, a, um, ut, Constructio coaugmentata. Mart. Capell. 5. p. 167. Alii autem legunt Coagmentata.

COAXO, āre. Idem quod Coassare. Unde Coaxatio. q. V.

Coaxare, [κοάξω] etiam dicuntur ranæ quæ vocem emittunt, quam probe fingit Aristophanes in ea comœdia quæ inscribitur Ranæ. Suet. August. cap. 94. Atqui ex eo negantur ibi ranæ coaxare. Et Auct. Philomela v. 64.

Garrula limosis rana coaxat aquis. V. etiam Spartian. in Ant. Geta cap. 5.

COAXATIO, ōnis. f. est Opus axibus constans. Axes enim transversis tignis impositi contiguationum sola fulcunt: ex eo autem opere intertignia constant, quod genus apud nos non est usitatum. Budeus. V. Vitruv. 5. 1.

COAXATOR, Coaxatores vocitari a quibusdam, eos, qui insulse loquendo inepteq; res & verba profundendo obtundunt, inquit Pontanus, de Sermone 357. H. St. fol. 192. b. Aldi.

C O B

COBIO, ōnis. m. Pifcis quidam ex genere chombrorum. Plin. lib. 32. cap. 8. Chombrorum genera Cyprinus, Chalcis, Cobio.

COBION, i. n. Septima thymali species est apud Plin. lib. 26. cap. 8. quæ δεινροδιδίς, h. e. Arborefcens Diofcoridi cognominatur.

C O C

COCALUS, i. m. [Κόκκαλος] Siciliæ rex, ad quem Dædalus ex Creta aufugit; insequente Minoe Cretensium rege, quem tandem a Cocali filiabus interfectum esse refert Aristoteles. Ovid. 8. Met. 261.

Jamque fatigatum tellus Ænæa tenebat Dædalon, & sumptis pro supplice Cocalus armis Mitis habebatur.

COCALIDRS, um. f. pl. Filix Cocali. Sil. 14. 42.

Postquam perpetuus iudex concessit ad umbras, Cocalidum indidiis, &c. V. ibi Interpr.

COCANICUS, i. m. Siciliæ lacus: ex quo falem Cocanicum nominamus. Plin. lib. 31. cap. 7. Adulteratur Siculo, quem Cocanicum appellavimus, necnon & Cyprio maxime simili.

COCCÆRUM, i. n. Genus edulii ex melle & papavere factum: quod ad ignem coaquatur. Festus. Beatus Rhenanus in annotat. in Tertull. Cocærum legit. Alii legunt Cocetum.

COCCERUS, COCCINATUS, COCCINUS, V. COCCUM.

COCCUM, i. n. [κόκκος βαφικῆς] est veluti Granum, quod ex frutice, qui coccus dicitur, illici simili, vel ex rubenti gramine nascitur: vulgo granum dicitur. Plin. lib. 21. cap. 8. Et lib. 9. cap. 41. Coccum Galatiæ rubens granum, aut circa Emeritam Lusitanie in maxima laude est. Coccum autem a Diofcoride κόκκος βαφικῆς dicitur: hoc est Granum tinctorium. Frutex est fillonius, cui adhaerent grana, quibus fit color ille lanarum precipuus, cujus copia summa in ea parte Hispaniæ quæ Tudertania appellatur, ut est auctor Strabo in decimo. Quidam id esse putant quod nos cramefinum dicimus. Bayhus.

Rubro cocco tincta vestis. Hor. 2. Serm. 6. 102.

Coccum diversum a Purpura, clare intelligitur ex l. si cui lana. §. versicoloribus. D. de legat. 3.

COCCUS, i. m. pro Panno coccineo. Plin. lib. 9. cap. 38. de purpuris, Buccinum per se damnatur, quoniam fuscum remittit. Pelagio admodum alligatur nimiaque ejus nigritia dat aufertatem illam nitoremque qui queritur cocci.

Ardenti cocco radiare, Splendida veste indutum esse. Sil. lib. 17. 196.

Coccu

COCCUM GNIDIUM, i. n. [κόκκινος γνιδίον] Thymelæa herba. Plin. 27. 9. & Cels. 5. 3. & 5.

COCCUS, a, um. ut, Indumenta coceæ. Lamprid. Diadum. cap. 3.

COCCINEUS, a, um. [κόκκινος] Adj. ut, Coccinei acini. Plin. lib. 21. cap. 31.

Color coccineus. Idem 22. 4.

Lacernæ coccineæ. Martial. 14. Lemm. 137.

COCCINUS, a, um. [κόκκινος] aliud Adj. ut, Coccinus color, qui exuberantiam quamdam ac splendorem ruboris ostendit. unde Coccina vestis, Cocco infecta. Martial. 4. 28.

COCCINUM, i. n. [κόκκινον] pro Coccina veste. Martial. lib. 2. 16. Si fuerit fanus, coccina quid facient? Idem 2. 39. Coccina famosæ donas, & ianthina mæchæa.

COCCINĀRUS, a, um. [κόκκινωτός] Coccina ferens, Coccinea veste indutus. Martial. 5. 36.

Clamat coccinatus Euclides.

Puerulus coccinatus. Suet. Domit. cap. 4.

Coccinati nam viri? Martial. 1. 97. al. 64.

Qui coccinatos non putat viros effe.

COCCYX, γοις vel potius γῆς. m. [κόκκυξ] Avis est ex genere accipitrum, quamvis aduncis unguibus careat, verno tempore procedens, & sub canicula exortum sese occultans. Latini Cuculum appellant. Ova parit singula in alienis nidis, & maxime palumbium: cuius rei causa putatur, quod sciat se reliquis avibus esse invisam. V. Plin. lib. 10. cap. 9. Hinc κωκυξίαι Græci dicunt, pro eo quod coccygis more eandem semper ingerere cantilenam, quam & κωκυξίαι appellant.

Est & Coccyx, Pifcis cuiusdam nomen apud Græcos, quem & Latino nonnulli Cuculum vertunt. V. Arillot. de Hist. Anim. 4. 9.

Coccyx, [κόκκυξ] a medicis Os sacro olli suppositum appellatur, ex coccyx lateribus Ilium aliud os dictum nascitur, ut videre est apud Galen. lib. 2. de Anatom. administ.

COCHLĀCĀ, [κόχλακας] dicuntur Lapides ex flumine rotundi ad cochlearum similitudinem. Festus.

COCHLEA, æ. f. [κοχλῆς, κόχλη, κοχλῆνας] proprie Testa limacis: licet quandoque pro Ipso limace, qui testam habet, accipitur. Est autem proprie Limax, qui sine testa est: Cochlea vero Quæ testam habet. Plaut. Pœn. 3. 1. 29. Vicissis cochlearum tarditudine. Cic. 2. de Divin. 133. Scribitur & sine aspirata Coelea.

De cochleis, quomodo ali debeant in villa, vide Varr. lib. 3. de R. R. cap. 14.

Cochleæ vita, κοχλῆς ζωὴ. Varr. R. R. 3. 14. de illis dicitur, qui parce parvoque vivunt.

Altilis cochleæ. V. Altilis in ALO.

Castâ sanguine. In CASSUS.

Cavaticæ cochleæ. In CAVUS.

Curvarum domus cochlearum. Stat. 4. Silv. 9. 33.

Serpere in cochleam fascia dicitur. Cels. lib. 8. cap. 10. Quæ spiræ modo circumvolvitur membro fracto.

Cochlea, in torculari Lignum est erectum claviculatum, id est spirulatum & capreolatum striatum, quod per medium prelum striatum & ipsum, transfatum, vertigine sua tollendo, demittendoque prelo inventum est. Vulgo Vifa torcularis dicitur. V. Vituv. 6. 9. Unde & Cochlea in ædificiis dicta, quæ Scalæ cochlides etiam dicuntur: ob id sic dicta, quod antisectuose hnt in modum cochlearis testæ, & quod claviculata & tortilli structura a trichiniis in œnæcula evadant: cuiusmodi fere sunt in ædificiis Gallicis scilicet. Budeus.

Cochlea, Haustorium organum quod vulgus Pompam appellat. In medio rota est: quæ dam a calcantibus veritatis machina introrsum claviculatim detorta, inter stras & striges aquas exorbet ex aquario septo, & retrorsum emittit. Hujus autem machine conficiendæ ratio, a Vitruvio decimo lib. cap. 11. describitur. Est autem, inquit, etiam cochleæ ratio, quæ magnam vim haurit aquæ, sed tam alte tollit quam rota. Ibidem, paulo a fine cap. 11. ita cochlea hominibus calcantibus facit versiones. V. & lib. 5. cap. ult.

Cochlea, est etiam Offiij genus. Varro 2. R. R. cap. 5. de Cavea aviarum. Offium habere humile, & angustum, & potissimum ejus generis quod cochlearum appellant, ut solet esse in cavea in qua tauri pugnare solent.

COCHLEARIUM, i. n. [κοχληραῖον] Locus quo reponuntur cochleæ. Varro 3. de R. R. cap. 14. Nam & idoneus sub dio sruendus locus cochleariis, quem circum totum aqua claudas, ne quas ibi posueris ad partum, non liberis earum, sed ipsas quæras.

Item, [κοχληραῖον] Mensura quedam, quæ medici Græci in potionibus ægrorum utuntur. erat autem cochlearium majus, & cochlearium minus. Plin. lib. 20. cap. 22. Cum addito mellis sextario rursus decocto ad sextarios duos, si cochlearii mensura in die forbeatur in aquæ cyatho. [V. dict. seq.]

COCHLEARE, vel **COCHLEAR**, is. n. [κοχληραῖος, κοχληραῖος] Instrumentum notum. Martial. 14. 121. de cochleari.

Sum cochleis habilis, sed nec minus utilis ovis, Columel. lib. 12. cap. 21. Idque quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post salutarum musti cochlearum cumularum, vel simile genus poculi ejus quæ etiam pars cyathi, adjectur in binas urnas.

Cochlear est etiam Patina, in qua cochleæ apponuntur, postea ad alios cibos transfertur. V. Salmat. ad Treb Poll. pag. 130. Edit. Paris.

COCHLEARIS, e. Adj. Plin. lib. 21. cap. 27. Tusa hydropicis datur in aqua, cochleari mensura. Nisi forte scriptum sit Cochleari, pro Cochlearii. [Quin potius in genitivo Cochlearis scribendum. Nam sic lib. 24. cap. 12. Et crebro alias subitativo hoc pl. num. mensuram designat.]

COCHLEARIA, æ. f. Herba in officinis ita vocata, & cochlearis similitudine in foliis.

COCHLEĀTUS, a, um. ut, Equulus cochleatus, Pompon. apud Nonium 2. 284. quod forsan epitheton est instrumenti, non animalis.

COCHLEATUM, Adv. Sidon. 4. Epist. 15. Agger cochlearum fractus.

COCHLEIDUM, i. n. [κοχληίδιον] Scala rotunda. Strabo lib. ult. Altitudo quædam manu facta, turbineæ, petrosæ ripæ perfamilis, in quam per cochlidium ascenditur.

COCHLIS, idis. f. [κοχλῆς] ut, Cochlides nunc vulgarissimæ, inter gemmas nascentes. Plin. 17. 12.

COCHONÆ, [κοχλῆνα] dicitur Pars infra pudenda, quæ coxis interjacet. Græcorum communi lingua vocatur κοχλῆνα, quia fit inter crura medius locus, quæ vocant σκελῆ. Cæli. Rhodig. lib. 4. cap. 7.

COCINTHUM, vel **COCINRUM**, i. n. [κόκκινον] Italiae longissimum promontorium, quod meridianam plagam spectans, Ionium & Siculum mare discriminat. Polyb. lib. 2. p. 142. ed. Gronov. & Plin. lib. 3. cap. 10.

COCCIO, onis. m. [κοκκίον] Plaut. Afin. 1. 3. 51. Vetus est, nihilo cocio est. Varie hic locus ab interpretibus expolitus est. Fellus ait, cociones digi a cunctatione: quod in emendis vendendisque mercibus tardo perveniant ad iusti pretii finem. Itaque apud antiquos primam syllabam per v litteram scribi solitam. Gronovius dicit Cocionem vel Cotionem pro Cautione positam esse, ut Copo pro Caupo. V. ipsum ad Plaut. & Salmat. de ufuris p. 345. Gloss. Vet. μενεπυγίως, Cocio. V. & Gell. 16. 7. & Scalig. in Felt. p. 23. in voce Arrillator, & Rutgers. V. L. 2. 19.

COCCIONOR, ari. Cunctari in emendo. Quintil. Decl. 12. 21. p. 263. Diu cocionatus est. V. not. Burm. & qui in dict. superiori allegatur auctores.

COCIONATURA, æ. f. Gloss. Gr. Lat. μενίπυγίως, Cocionatura.

COCIATOR, oris. m. Idem ac Cocio. Gloss. Vet. μενίπυγίον, Dardanarius, cociator, arillator, cocio.

COCLĒS, itis. m. [κοκκίον] Lufcus ab antiquis dicebatur, hoc est qui unum tantum oculum habebat. Plaut. Curc. 3. 22.

Unocule, salve. c. quæso, deridistine me?

I. Y. De coclitum profapia te esse arbitror?

Nam hi sunt unoculi. Varro de L. L. lib. 6. 3. extr. Ab oculo cocles, ut ocles dictus, qui unum haberet oculum. Et Plin. 11. 37. Qui altero lumine orbi nasceretur, Cocletis vocatur.

COCLĒS, [κόκλεις] Cognomen ob eandem debilitatem Horatio datum, qui Porfena rege, ut docet Liv. lib. 2. 10. per Subicium pontem transfere conate, solus hostium impetum sustinuit, donec a tergo pons a feculis frangeretur: quo fracto, se cum armis præcipitavit in Tiberim. Et licet læsus in coxa fuerit, Tiberim tamen tranxando ad suos pervenit. Unde est illud ab eo dictum, quum ei in comitiis coxæ vitium objiceretur, Per singulos gradus admoceat triumphi mei. Hujus meminit Valer. Max. lib. 3. cap. 2. pr. Virg. quoque 8. Æn. 650.

Illum indignanti similem, similemque minanti

Apficeres, pontem aunderet quod vellere Cocles. Cic. 2. de Legib. 10. Nec quia nusquam erat scriptum, ut contra omnes hostium copias in ponte uno assiliteret, a tergoque pontem interfecit juberet, idcirco minus Coclitum illum rem gelissæ tantam, fortitudinis lege atque imperio putabimus.

COCLĒS, Capitis est ornamentum, ab similitudine scalarum, vel animalis verbo derivato. Pollio Trebellius in Zenobia cap. 70. Tyr. Ad conditiones galeata processit cum limbo purpureo, gemmis dependentibus per ultimam fimbriam, media etiam coclide, velut fibula muliebri astricta, brachio saepe nudo. Ex Cæli. Rhodig. lib. 6. cap. 13. Sed emendatis in codd. legitur Cyclade.

COCOLOBIS, is. f. Hispanis uvæ genus est, quod Dyrrhachini Basilicam vocant. Ejus duo sunt genera, quæ vide apud Plin. lib. 14. cap. 2. conf. Columel. 3. 2.

COCTA, æ. f. Vasis genus, quod & Sirufcula & Gello dicebatur. Martial. 2. 85. V. ibi Scriber.

COCTANA, aut **COCTONA**. V. COTONA.

COCTIBILIS, **COCTILIS**, **COCTIVUS**, **COQUUS**. V. COQUO.

COCTILĒS ALPES, V. COTTIVUS.

COCTILIA, V. COACTILIA.

COCTURA, **COCTUS**, & **COCUS**. V. COQUO.

COCYTUS, i. m. [κόκυτος] (inquit Servius) Fluvius inferorum, dictus κατὰ τὸ κοκκίον, id est lugere. Nam Homerus sic posuit. Est autem locus vicinus Acheronti. Virg. 6. Æn. 132.

— tenent media omnia silvæ,

Cocytusque sinu labens circumvenit aëto.

Fremitus Cocyt. Cic. 1. Tusc. 10. Dicquæso, num te illa terrent, tricæps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transfectio Acherontis, & c. Ater Cocytus errans languido flumine. Hor. 2. Carm. 14. 18.

Inamœnus. Stat. 1. Theb. 89.

Iners. Sen. Herc. fur. 9. Palus inertis fœda Cocyti jacet.

Rigens. Sen. Oeth. 16. Non me rigentis stagna Cocyti tenent.

Severus Cocyti amnis. Virg. 3. Georg. 38.

Acheron omnem Cocytum eructat arenam. Virg. 6. Æn. 297. Ad phyllogiam hoc signum pertinere Servius ait, quod qui caret gaudio, sine dubio tristis est. tristitia autem vicina luctui est, qui ex morte procreatur. recte ergo in Cocytum per Stygem arenas eructare suas Acherontem fingit Maro.

Limus cocyti niger & deformis arundo. Virg. 4. Georg. 479.

Stagna alta Cocyti. Virg. 6. Æn. 323.

Fluere dicitur apud inferos Cocytus. Cic. 3. de Nat. Deor. 43. Ergo etiam Orcus frater eorum deus, & illi qui fluere apud inferos dicuntur, Acheron, Cocytus, Pyriphlegeton, tum Charon, tum Cerberus dii putandi.

COCYTIVUS, a, um. Adj. ut, Æquora Cocytia. Claud. in Ruf. 2. 471.

— dextrâ Cocytia findit Æquora.

COCTYRIA, orum. n. pl. [κόκκίον] Sacra erant, quæ fiebant in honorem Proferpinæ, quam Pluto rapuit. Auctor Porphyrio in illud Hor. in Epod. 17. 56.

Inlutus ut tu riferis Cocytia.

Vulgata, sacrum liberi, Cupidinis. Alii legunt Cotytia, a Cotytone, Dea impudicitæ.

CODA, æ. f. [κόδα] Codam veteres dicebant pro Cauda. Varro, Sed ut canis sine coda. Nonius.

CODA TREMULA, Vulgo dicitur avis quæ alio nomine Motacilla appellatur. Perott.

CODANIA, æ. f. Daniæ metropolis, Hafia latine, vulgo *Copperbogen*.

CODANONIA, æ. f. Insula una est ex Hemodibus in Germania. de qua sic Pomponius Mela lib. 3. cap. 6. scribit, Septem Hemodes contra Germaniam projectæ in illo sinu, quem Codanum diximus. Ex his Codanonia, quam adhuc Teutoni tenent, ut magnitudine alias, ita fecunditate antestat. V. SCANDIA.

CODANUS,

CODANUS, i. m. [Κόδανος] Super Albin fluvium ingens sinus, magnis, parvique infulus referunt in Germania: de quo Plin. lib. 4. cap. 17. CODETA, a. f. auctore Festo, Ager trans Tiberim, quod in hoc virgulta nacerentur equinis caudis similia. Suet. Cæs. 39. In minore Codeta defosso lacu. Ex hoc autem loco conjunctim & majorem & minorem Codetam fuisse. V. Turneb. Adverf. 24. 14.

CODICIS, icis. m. [κόδικος] i. e. Caudex ex quo cortex extrahitur. V. CAUDEX. Columel. lib. 4. cap. 8. Nec tam celeriter radice inveterato jam codice enascuntur. Ovid. 12. Met. 433.

Codice qui misso, quem vix iuga bina moverent Juncta, Phoenicem a fummo vertice fregit. Codex robustus, pro Supplicii genere apud Plaut. Pœn. 5. 3. 34. Codicem a Robore diversum esse censo, quom fit Ligneus stipes, quem alligati fervi qui deliquerant trahebant, cuique infidebant vincti, qui hodie apud nos appendi solet simis. Propert. 4. 7. 44.

Codicis immundi vincula sentit anus. Juven. 2. Sat. 57. Horrida quae facit redidens in codice pellex. Significat a matrefamilias servam pellicem male tractari, & in vinculis habitam lanificio perpetuo fatigari. Quamquam non deest qui, In codice redidens, interpretetur ut Cicero dicit Lacedaemonios In robore accumbere, pro In robusta quae vane fede. Vidi qui Codicem in privatis aedibus adversus improbos & nequam fervos id esse diceret, quod in carcere publico Robur: quas omnes sententias etiam volui referre, ut inter eas lectores judicent. Ex Turnebo.

Codex, [βιβλος] etiam dicitur Liber. Antiqui enim in tabulis scribant; & Plurium tabularum contextus, Codex dicebatur antiquis. Cic. 3. Verr. 119. Itaque L. Piso multos codices implevit earum rerum, in quibus ita intercellit, quod iste aliter atque ut edixerat, decrevisset. Cera extrema codicis. Cic. 3. Verr. 92. Deinde in codicis extrema cera novum infimum in flagitiosa litura fecit. In extrema cera est, perinde ac In ultima tabula, ultima parte tabulae. Alconius ad loc.

Litura codicis. Cic. 5. Verr. 41. Chartaceus. In CHARTA. Falsus. Cic. 3. Verr. 157. Interlitus. V. Habere subfortionem in codice. Sævus codex. Juven. 10. Sat. 236.

— codice sævo Hæredes vetat esse suos: &c. i. e. Testamento inofficioso: quo pater liberos suos omittit.

Habere nomina digesta in codicem accepti & expensi. Cic. pro Rosc. Com. 9.

Habere nomen relatum in codicem accepti & expensi. Cic. pro Rosc. Com. 5.

Habere subfortionem in codice. Cic. pro Cluent. 91. Quod C. Verres Prætor Urbanus, homo sanctus & diligens, subfortionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferbatur.

Instituere codicem. Cic. pro Rosc. Com. 6.

Legere. Cic. in Vatin. 5.

Obignare. Cic. 3. Verr. 149.

Proferre. Cic. 3. Verr. 157.

Recitare. Cic. in Vatin. 5.

Recitare suum codicem testis loco arrogantia est. Cic. pro Rosc. Com. 5.

Recognoscere. Cic. in Vatin. 5.

Referre in codicem. Cic. pro Sull. 44.

Referre falsum in codicem. Cic. pro Rosc. Com. 1.

Referre nomina in codices. Cic. pro Rosc. Com. 4.

Scribere. Cic. pro Rosc. Com. 6.

Corpus etiam constitutionum Imperialium, Codex appellatum est. ut Codex Theodosianus, jussu Theodosii Minoris et Constiti. Constantini M. & seqq. Impp. collectus: Codex Justinianus, ipsius Justiniani constitit. vel ab ipso probatas, completens; qui Codicis nomine vulgo allegari consuevit. Notus & Codex LL. antiquarum Lindenbrogii.

CODICULUS, i. m. [κόδικυλος] dimin. a Codex, dum pro Libro ponitur, Parvus codex. Calep.

CODICILLUS, i. m. [βιβλακίον] dimin. Parvum codicem significat. Codicilli vero numero plurali proprie Epistolae significant. Cic. 2. Q. frat. 10. Epistolam hanc convicio efflagitarunt codicilli tui. Idem 6. Fam. 18. Codicillos & Litteras multi indifferenter accipiunt. Ego (ait P. Manutius) aliter sentio. Nam codicilli tabellæ ceratæ erant, in quibus aliquid stilo aut brevier ut festinanter scriptum fuerat. Itaque commodissime iis veteres utebantur, quam scribere in codicillis possent vel in cæna, vel in curia, vel in via, vel ubicunque libuisset: charta autem non item, in qua scribere sine atramento & calamo non poterant. Neque unquam in codicillis quicquam esse scriptum reperitur, nisi quom aut brevier ut raptim scribendum esset. Quare Litteræ erant, Quæ in charta scriptæ fuerant: Codicilli, Tabellæ ceratæ, in quibus aliquid brevitas vel festinationis causa exarabatur.

In codicillis exarare exemplum. Cic. 9. Fam. 26.

Cum codicillis obviam venire alicui. Cic. 4. Fam. 12.

Perferre codicillos ad aliquem. Suet. in Calig. cap. 55.

Codicilli, Diplomata, id est chartulae complicatae, & lino trajectæ, obsignataeque, quibus Princes officia dabat. Suet. in Claud. cap. 29. Suppositos, aut etiam palam immutatos datorum officiorum codicillos. Hermogenianus in L. administrantes. D. de excusationib. tutor. Administrantes res principum, ex indulgentia eorum, licet citra codicillos, a tutela itemque a cura tempore administrationis delata excusantur.

Facti codicillorum. Cic. 4. Att. 8. Ut non minus longas jam in codicillorum factis tutorum consulum paginulas habeat, quam factorum.

Insignia codicillorum auferre. pro Munere publico, honore, & dignitate privare. Constantius & Julianus imperator in l. iudices, de dignitatibus, lib. 12. C. Codicilli, Jctis sunt Libelli, in quibus quom quis impeditur necessitate aliqua, ne faciat testamentum, de rebus suis disponit in ultima voluntate. quo autem tempore, & qua ratione jus eorum introductum fit, declaratur titulo de Codicillis, in Institutionibus civilibus, Ante Augusti tempora, inquit, constat codicillorum jus in usu non fuisse: sed primus Lucius Lentulus, ex cuius persona etiam fideicommissa esse coeperunt, codicillos introduxit, &c.

Legare codicillis. Marcellus in l. divi. §. si post testamentum. D. de jure codicillorum.

CODICILLARIS, e. Adj. [βιβλακίονος] ut, Potestas codicillaris Lampridio. Alex. Sever. cap. 49. i. e. Quæ beneficio principis & diplomata regio obtinetur. vel quo mandatur munus publicum. in l. iudices, de dignitatibus, lib. 12. C. V. paulo ante in CODICILLIS.

CODIAMINON, i. n. Plin. lib. 21. cap. 11. Herba est bis quotannis flores, vere & autumnum, ætates atque hinc fugiens. Ruell. bulbi genus esse existimat, cujus flos Codion appellatur. V. ipsum lib. 2. cap. 100.

CODICARIÆ, Naves dicte sunt, quæ & Caudicariae, quod e caudicibus, i. e. Lignis crassioribus factæ sunt. Varro de Vita Pop. Rom. Quod antiqui plures tabulas conjunctas codices dicebant, a quo in Tiberi naves codicarias appellamus. Sallust. Hist. lib. 4. Et quamquam ad id naves codicariae occulte per hiemem fabricatæ aderant. Perottus ex Nonio. 13. 12. V. CAUDEX.

CODICULA, a. f. pro Caudicula, vel Caudula. Apic. 7. 1.

CODION, i. n. [κόδιον] Genus lactuca, a corii similitudine, in petris nascens: comolifinum inter omnes. Perott. Est & Ruellio Codion bulbi, silvestrium bulborum flos. ait enim lib. 2. cap. 100. Silvestrium bulborum flos coronis inferere veteres, anemone vocantes, post narcissum, ut Theophrastus inquit Hist. Plant. lib. 4. exeuntem vere, fed aliam, quam quæ dicitur in phœni mentione. Græci flos hunc Codion bulbi vocant.

CODĪONES, um. m. pl. [κόδιωνες] sunt Tintinnabula, & quos vulgo Σοπιλοῖς vocamus, ex equorum phaleris propendentes plerumque. Fiebant autem ut plurimum ex orichalco: unde in epigrammate legitur, ἐξ οριχαλκοῦ κρηλα κρηλαβηλα, hoc est ex orichalco garrula cymbala. Codonas ex Græcis nonnulli Tubæ partem interpretantur latiore, quæ fit generis non unius, quando sunt Libycticæ tubæ, necnon Ægyptiæ, atque item Tyrenicæ: quas omnium primus Arichondas opem Heraclidis ferens intulit Græciæ. Ex Cæl. Rhodig. lib. 59. cap. 9.

CODONOPHORI, ōrum. m. [κωδονοφόροι] interpretantur, Tintinnabula gestantes: quos Anteaumbones atratos, & Ferales præcones Latine appellare possumus. Sunt autem Funerum indictores, & Qui funebres pompas cum tintinnabulis crepitanibus antecedunt. Budaus.

CODRUS, i. m. [κόδρος] Atheniensium rex ultimus fuit, qui orto bello inter Laconas & Athenienses, quom respondisset oraculum, illos posse vincere quorum dux perisset: habuit humiliter profectus est ad hostium vicina tentoria, & illic jurgio eos in suam cædem intigavit, & a nullo cognitus fecit locum oraculo. Hæc Servius explicans illud Virg. 5. Ecl. 11. Incipe Mopse prior, si quis aut Phyllidis ignes, Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri. Idem testatur Cic. lib. 1. Tusc. 116. V. etiam Vellei. 1. 2. Justin. 2. 6. 19. & Valer. Max. 5. 6. 1. extr. Scaliger autem in Avimadv. Euseb. no. 927. dicit Virgilium non perexistit ad Codrum Atheniensium regem, sed ad quandam patrem ejusdem nominis.

Conservator civitatis Codrus. Cic. 5. de Fin. 62.

Codrus pro patria non timidus mori. Hor. 3. Carm. 9. 2.

Codrus, fuit etiam Vir quidam pauperissimus: cujus paupertas proverbio locum fecit, ut dicamus, Codro pauperior. Juven. 3. Sat. 10.

Tota domus Codri rheda componitur una. V. Erafm. [Ita quidem Erafm. fed lapsu memoriae, scripsit, pro Sed dum tota domus. Debit potius ex eadem afferre Saturam. v. 208.]

Nil habuit Codrus. quis enim neget? Et tamen illud Perdidit infelix totum nihil. Hunc autem Codrum poetam fuisse perhibent. V. Voss. de Poët. Lat. cap. 4.

C O E

CÆCINUM, vel CÆCINUM, i. n. Oppidum in sinu Scyllaceo Pomponio Melæ lib. 2. in descriptione Italiae, cap. 4. Secundus, inquit, Scyllaceus inter promontoria Lacinium & Zephyrium, in quo est Petilia, Cæcinum, Scyllaceum, Mitrae. Sed lectio merito suspecta est. Alii Carcinus legunt. V. Cella. Geogr. Ant. 2. 9. 4.

CÆLA, a. f. [καίλα] Attice reginacula est, Miltiadi & Thucydidi sepulcris nobilitata, cujus meminit Marcellinus. in vita Thucyd.

CÆLE SYRIA, a. f. [καίλη Συρία] Strabo lib. 16. Tota regio ultra Seleucidem in Ægyptum & Arabiam recedens. Cæle Syria appellatur, fed proprie quæ Libano terminatur, & Antilibano. Hæcenus Strabo. Nomen sortita est a Concavitate, quam Græci κοιλότητος nominant. Nam & καίλα, omnis locus cavus dicitur. Populi autem appellantur Græci κοιλώματα. Strab.

CÆLES, CÆLARIUS. V. CÆLES supra.

CÆLEMEN TATUS, a, um. Tertull. adv. Valent. cap. 23. Mundus coelementatus.

CÆLSTUS, V. CÆLESTUS.

CÆLIA gens plebeja quidem Romæ, fed illustrium virorum genitrix, in his M. Cælius M. F. Rufus, Ciceronis discipulus, cujus est octavus liber hujus epistolae ad Familiare insertus, cujus etiam vitam magnam partem describit in oratione, quam pro illo scripsit. Hic quom Ciceronis auctoritati paruit egregium civem fe in tribunatu suo praeslit in causa optimatum defendenda. Postea ædilis Curulis ac deinde Prætor factus, causa debitorum suscepta turbare temp. cepit: verum decreto patrum a rep. remotus, curiaque ac concione prohibitus, dolore ignominie peremptus, Urbe celsit & ad Cæsarem proficisci fe simulans, Misoni, qui fugitivos contraxerat, fe conjunxit, nonnullisque Italiae municipiis frustra ad bellum sollicitatis, Thuriis denique ab equitibus Cæsarianis Gallis & Hispanis, qui ibi in praesidio erant, interceptus fuit. V. Cic. l. c. & de Cl. Or. 272. Quintil. l. 10. c. 1. Cæsar de Bell. Civ. 3. 20. seq. Patere. 2. 68. Epit. Liv. 111. Appian. l. 2.

De Aliis Cæliis cognom. Cældis, V. Fulv. Urfin. Fam. Ro.

CÆLIACUS, i. m. [καίλιακος] Morbus intestinorum, vel portæ inferioris ventriculi, qui pylorus Græcis dicitur. Cels. lib. 4. cap. 12. In ipso vero ventriculi porta consistit is, qui & longus esse consuevit: καίλιακος a Græcis nominatur. Sub hoc venter indurefcit, dolorque ejus est. Alvus nihil reddit, ac ne spiritum quidem transmittit. Extremæ partes frigeant. Difficuler spiritus redditur.

Cæliacus, etiam dicitur is qui cæliaco morbo laborat, cujus exempla creberrima sunt apud Plin. ut lib. 23. cap. 1. Decoctum eorum veteres dyentericos & cæliacos juvat. De nucleis acinorum.

Cælius, Mons dicitur est, auctore Festo, a Cæle quodam ex Hetruria, qui Romulo Auxilium adversus Sabinos præbuit; eo quod in eo domicilium habuit. ubi V. Daer. Hunc Tullius Hostilius Urbi addidit, ibique ipse

ipse habitavit, quo frequentius habitaretur, teste Liv. 1. 30. In eodem habitavit Ennius poeta.

CÆLIOLUS, i. m. diuini. Locus Urbis Romæ, in quem traditi fuerunt principes quidam de Cælianis. V. Varr. 4. de L. L. 8. apud Cic. de Arusp. resp. 32. L. Pisonem quis nescit his ipsis temporibus maximum & sanctissimum Dianæ facellum in Cæliculo sustulisse? corrupte pro Cæliolo. V. Grav.

CÆLIMONTANUS, a, um. Adj. ut Cælimontana porta. Cic. in Pisonem. 55. Add. Liv. 35. 9.

CÆLLO, is. diphthongo & genino II scriptum, Verbum antiquum, & quo solum in compositis utitur, significat Percutio aut frango. Præteritus facit ceculi, vel culli, & supinum culsum. Hinc sunt composita, Percello, idem est quod Percutio, pulso, & frequenter ad animum transferitur. Ter. And. 1. 1. 98. Percussit illico animum. Procello, idem est quod Propello, vel Evertio. Inde Procella. Item Recoello, idem quod Reclino. Est & Cello sine diphthongo scriptum, de quo vide suo loco. [Quod cave putes aliud esse verbum. Melius autem ita scribitur, quia ex Græco est κελω. Necalium vero verbum esse Cillo, quod item aliaque Grammatici. Significatione enim convenit. Ac notum est litteras e & i permutari consueisse, ut factum in Duellus, Duillius. V. E. lit.]

CÆLOMATA, [καλοματια] medicis Rotunda sunt & cava ulcera bothriis latoria, que in oculis circa irim nascuntur. Ex lib. quem vocant Introductionis Galeno adscripta.

CÆLOS, i. m. [καλοσ] Thraciæ portus est, Atheniensibus & Lacedæmonis (inquit Mela lib. 2. 2.) navali acie decernentibus Laconicæ classis signatus excidio. Thucydides lib. 8. pugnam navalem juxta Abydum Atheniensibus cum Syraculanis, & Lacedæmonis fuisse scribit, Thra-syllo videlicet & Thra-sybulo ducibus, insigni præta victoria. Sunt qui ad Alcebiadem referre malint, quem Lacedæmonis vicisse, octoginta navibus amissis, & prope omnibus eorum ducibus caesis, Plutarchus, & Justinus scribunt.

CÆLOSSA, [καλοσση] Montis nomen est, non procul a Philiute oppido Philiaiorum, ex cuius parte quadam, quam Carneatem vocari Strabo scribit, Afopus fluvius oritur. V. eum lib. Geogr. 8.

CÆLUM, cum Derivatis, V. CÆLUM.

CÆMENTUM, V. CÆMENTUM.

CÆMETERIUM, i. n. [κοιμητήριον] Latine dicitur Dormitorium: Translate Locus ubi mortuorum corpora conduntur. Sic dictum quod hæc mors corporis temporaria sit, simulque omnes referretur. Non inficite a quibusdam recentioribus dictum est Sepulchretum: quo & Catullus utitur. Dositades apud Athenæum lib. 4. tradit, quum in omnibus oppidis Græcæ aedæ duæ publicæ sint, in quibus communes cœnæ darentur, alterum eorum ædificiorum ἀνδρῶν vocatum: alterum, quod peregrinis, ut quietem ibi caperent dormirentque, assignabant, κοιμητήριον appellatum. Loquutus autem est ille de vero fomno: quum Christiani homines pro loco in quo κοιμητήριον fomnus capitur, acceperint. Perpetuum enim soporem ob similitudinem, mortemque, conferendæ rei causa, fomnum vocant: eosque qui sepulti forent, dormire dicebant. Unde postea loca mortuis dicata, & ubi humi corpora sepeliuntur, κοιμητήρια. V. Coqueus ad August. de Civ. Dei, 1. 13.

CŒMO, emi, emptum, [συναγορά] Græc. Idem quod Emere significat, vel Simul emere. Ter. Adel. 2. 2. 18. Coemiffe, hinc quæ illuc veheres multa. Cic. 15. Fam. 19. Omnia bona coemiffe. Coemere & Vendere aliquid, contraria. Cic. 6. Verr. 133. Quæ tum non modo non vendebat, verum etiam coemebat.

CŒMPUS, a, um. Partic. ut, Lufcinia coemptæ. Hor. 2. Serm. 3. 245. Lufcinia soliti impenso prandere coemptas. Merces coemptas supprimere, Ulpian. in l. annonam. D. de extraord. criminibus. Præterea debetis custodire, ne Dardanarii ullius mercis sint: ne aut ab eis qui coemptas merces supprimunt, &c. annona oneretur. Res coemptæ. Suet. Neron. cap. 5. Perfidiæ vero tantæ, ut non modo argentarios pretiis rerum coemptarum, sed & in prætura mercede palmarum aurigarios fraudaverit.

CŒMPTIO, onis. f. [συναγοή] Vocabulum proprie adhibitum in re uxoria. Cic. 1. de Orat. 237. Nam neque illud est mirandum, qui quibus verbis coemptio fiat, nesciat, eundem ejus mulieris quæ coemptionem fecerit, causam posse defendere. Usus & Coemptio. Cic. pro Flacc. 84. In manum, inquit, convenerat. Nunc audio: sed quero utrum usa, an coemptio? Coemptio quid sit, explicat his verbis Boethius in Topic. Cicer. comment. 2. Tribus modis uxor habebatur, usu, farte, coemptione. sed confarreatio solis Pontificibus conveniebat. Quæ autem in manum per coemptionem convenierat, hæc matresfamilias vocabatur: quæ vero usu, vel farreatione, minime. Coemptio vero certis solemnitatibus peragebatur, & sese in coemendo vicissim interrogabant. Vir ita, an mulier sibi matrefamilias esse vellet? illa respondebat, Velle. Item mulier interrogabat, an vir sibi paterfamilias esset vellet? ille respondebat, Velle. Itaque mulier, viri conveniebat in manum, & vocabantur hæc nuptiæ, per coemptionem: & erat mulier matrefamilias viro, loco filiaræ. Hæc Boethius. De Matrefamilias V. in MATRE.

Facere coemptionem. Cic. pro Muren. 27. Putarunt omnes mulieres quæ coemptionem facerent, Caias vocari. i. e. Nuptias per coemptionem. Est enim Coemptionem facere, Matremfamilias jungere viro, in quo mancipium quoddam est, & utrinque emptio. Eo pertinet quod Virg. canit 1. Georg. 31. Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis. Quem in locum sic ait Servius: Ad antiquum morem retulit, quo se maritus & uxor invicem emebant. [At hic de genero agitur, non de marito.]

CŒMPTIONALIS, e. Adj. Simul venalis cum aliis. Cic. 7. Fam. 29. Quod quidem fi inter senes coemptionales venale profcripserit, egerit non multum. Amerpachius putat recte scriptum esse in quibusdam libris Emptionales: ubi nonnulli Concoales habent, alii Coemptionales: & simpliciter significari, Senes delectari emptionibus. Plaut. Bacch. 4. 9. 52. V. Manut. ad loc. Cic. & Jo. Fr. Gronov. de Pec. Vet. 4. 8. & ad loc. Plauti. Nunc Priamo nostro fi est quis emptor, coemptionalem fencem Vendam ego, venalem quem habeo.

CŒMPTOR, oris. m. ut, Testium coemptor. Apul. Apol. p. 321. Piperis coemptor. Juven. 14. Sat. 293. Frumenti dominus clamat, piperisque coemptor. alii legunt Coempti.

CŒNA, æ. f. [δῆνον, δειπνῶ] & in plurali Cœnæ, arum, notum est.

Festus, Cœna apud antiquos dicebatur, quod nunc est Prandium. Vespærna, quam nunc Cœnam dicimus. Martial. 11. 14. Claudere quæ cœnas lactuca solebat avotum. Cœna. In conarum convivii lautissimis Secunda ferula, ipsumque velut solidum corpus cœnæ, Cœna proprie attingitur dicebatur. Macrobb. Sat. 2. 9. Ante cœnam echinos, &c. deinde nox, In cœna sumina, incipit aprugnum. Ex Turnebo. Scribitur & Cœna per alteram diphthongum, & Cœna sine Diphth. Deum cœnæ, pro Dulcibus & gratis dicuntur, quasi proverbio, quod illi ambrosia victitare crediti sint. Hor. 2. Serm. 6. 65. O noctes, cœnæque deum, quibus ipse, meique Ante larem proprium vescor. Lautorum cœnæ. V. LAUTUS. Pontificum cœnæ. Sumptuosæ dicuntur & opiparæ. Hor. 2. Carm. 14. 28. Absumet hæres Cæcuba dignior Servata centum clavibus: & mero Tinget pavimentum superbo Pontificum potiore cœnis. Proverbium est apud Erasum, Pontificalis cœna. V. Macrobb. l. c. Caput cœnæ. i. e. Principium. Cic. 5. Tusc. 98. Ubi quum tyrannus cœnavisset Dionysius, negavit se jure illo nigro, quod cœnæ caput erat, delectatum. V. CAPUT. Fundus & fundamentum cœnæ. i. e. Totus apparatus. Gell. lib. 17. cap. 8. Ejus cœnæ fundus, & fundamentum omne erat in olla una lentis Ægyptiæ, & cucurbitæ ibi mixtum cæsæ. Impenis cœnarum suffragia plebis venari. Hor. 1. Epist. 19. 38. Magister cœnarum, Artífex lautiarum. Martial. lib. 12. 48. Pater cœnæ, Convivator, hospes. Hor. 2. Serm. 8. 7. Abundantissima cœna. Suet. Neron. cap. 42. Adicialis cœna. V. ADICIALIS. Cœna adventitia. Suet. Vitell. 13. Famossissima super ceteras fuit cœna ei data adventitia a fratre. V. ibi Torrent. conf. & Cœna viatica. Ambulans. IN AMBULO. Antelucanæ. IN ANTELUCCANIS. Aspera. IN ASPER. Cœna auguralis. Cic. 7. Fam. 26. In eas cum incididim in cœna augurali, &c. Augures, sacerdotium ineutes, collegis cœnam dabant lautam. Manut. in l. V. Varr. de R. R. 3. 6. extr. Brevis. Hor. 1. Epist. 14. 35. Centenaria. IN CENTENARIIS. Cereales cœnæ. Plaut. Men. 1. 1. 25. Cereales cœnas dat, ita mensas extruit. Cereales cœnas, inquit Turnebus, appellari suspicor Opimas, & lautas, & multis ferulis oneratas, quod Cerealibus populariter solerent genio indulgere: id quod & Marone (1. Georg. 338.) intelligi potest sic scribente, In primis venerare deos, atque annua magnæ Sacra refer Cereri, &c. Cynica cœna. Petron. cap. 14. i. e. Eorum qui misere vivebant. Cœna dubia. IN DUBIIS. Lautissima. IN LAUTIS. Magna. Hor. 2. Serm. 6. 104. Munde cœnæ parvo sub lare pauperum. Hor. 3. Carm. 29. 15. Nitida & frugi. Plin. lib. 3. Epist. 1. Cœna nuptialis. Suet. Calig. 24. Alii tradunt, adhibitum cœnæ nuptialis mandaffe ad Pisonem, contra accumbentem, &c. V. etiam Apul. 6. Met. p. 195. Opima. IN OPIMIS. Popularis cœna. Plaut. Trin. 2. 4. 69. Apposita sit cœna, quam popularem vocant, i. e. Epulum populo datum, cum aliquis triumphabat, vel in aliqua alia publica lætitia. Turneb. Prior cœna me detinet, i. e. Apud illum cœno, qui prior me vocavit. Hor. 1. Epist. 5. 27. Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum Detinet, asiumam. Potest & Prior exponi, quasi Melior & lautior. Rara, i. e. Lautior. Martial. lib. 11. 53. Quæ nec Stella solet raris nisi ponere cœna, &c. Recta cœna, Latinis auctoribus Cœna est lauta, opipara: unde & Recte convivari. Tranquil. Suet. August. 74. pr. & in Vesp. 19. Sed & convivabatur assidue, nec unquam nisi recte & dapifse. Sic, Recte vivere, pro Laute vivere Seneca usurpavit. Sed Recta meliores libri exhibent. V. quæ mox ex Bud. Recta cœna, Sportulæ opposita erat. Liberaliore enim divites civilioresque salutarioribus suis legitimum convivium exhibebant, quæ Recta cœna dicebatur: Sordidi autem & maligniores, rectæ cœnæ loco sportulam tantum præbebant. Suet. in Domit. cap. 7. Multa etiam in comuni rerum usu novavit, sportulas publicas sustulit, revocata cœnarum rectorum consuetudine. Interdum nummi sportulæ loco cedebant. Juven. 1. Sat. 117. Sed quum summus honor finito computet anno Sportulæ quid referat, quantum rationibus addat: Quid facient comites, quibus hinc toga, calceus hinc est, Et panis fumusque domi? Budæus. Solennes cœnæ. Suet. Tiber. 34. Solennibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semefa obsonia apposuit. V. Philargyrium ad Virg. 5. Ecl. 74. Qui ibi dicit tria genera esse cœnarum, Solenne, viaticum, & geniale, &c. Subita cœna. Sen. Thest. 9. Terrestris, Quæ ex olebrius tantum apparatus terra natis, nulla carne adhibita. Plaut. Capt. 1. 2. 86. Joco dictum. Viatica cœna, i. e. Adventitia. Plaut. Bacch. 1. 1. 61. Ego forori meæ cœnam hodie dare volo viaticam. Veterum hic mos erat, ut peregre redeuntes convivio exciperent amici. Idem 3. 6. 7. Salvos, inquit, quum peregre advenis, cœna detur. Id & de Epitola Martialis Præf. lib. 12. dixit, Ut familiarissimas mihi aures tuas exciperem adventoria. Turneb. 30. 26. conf. Adventitia supra. Ad cœnam aliquid adducere. Cic. 5. Tusc. 61. Al. Abducere. Ad cœnam itare. Cic. 10. Fam. 24. Te ad cœnas itare desisse, moleste fero. Ad cœnam invitare. V. INVITARE. Ad cœnam mittere. IN MITTO.

A cœna redire. Cic. pro Cœl. 20.
 Ad cœnas revocare aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Vides, ut te philo-
 phando revocare coner ad cœnas?
 Ad cœnam venire. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Ad cœnam vocare aliquem. Cic. 6. Att. 1.
 In cœnam. V. IN.
 In cœnas singulas. V. IN.
 In cœna imitari aliquid. Cic. 9. Fam. 20. Tamen in ea cœna cocus
 meus præter jus fervens nihil potuit imitari.
 Inter cœnam. V. INTER.
 Inter cœnam ludere. Suet. in August. cap. 71.
 Post cœnam vomere. Cic. pro Deiot. 21.
 Super cœnam cantare. Suet. in Neron. cap. 22.
 Super cœnam fumere cibum. Suet. in Domit. cap. 21. Prædebatque ad
 satietatem, ut non temere super cœnam præter Matianum malum &
 modicum in ampulla potiunculam fumeret.
 Super cœnam transigere multa. Suet. in Vesp. cap. 22. Et super cœnam
 autem, & semper alias comissimus, multa joco transigebat.
 Accipere aliquem cœna. Gell. lib. 17. cap. 8.
 Adhibere cœnae aliquem. Suet. in Claud. cap. 12. Adhibebat omni cœnae
 & liberos suos cum pueris puellisque nobilibus.
 Apparare cœnam. In APPARO.
 Apponere. In APPONO.
 Capere e rogo. Catul. de Ruff. 57. 3.
 Claudere cœnas dicitur cibis, qui in cœna postremus apponitur. V. a
 pr. hujus dictionis & in CLAUDO.
 Condicere cœnam, & Ad cœnam. In CONDICO.
 Dare cœnam. Plaut. Capt. 3. 1. 34.
 — ut mihi cœnas decem
 Meo arbitratu dent, quum cara annona sit. Sic egero.
 Dare comitatis exquisitissime cœnam aliqui. Suet. in Otho. cap. 3.
 Ducere cœnam. I. e. Deducere, perficere, transigere. Hor. in Arte
 Poet. 376. — poterat duci quia cœna sine istis? [An Duci? ju-
 dicet lector cordatus.
 Facere cœnam. Cic. 9. Fam. 116.
 Imperare cœnam. In IMPERO.
 Indicere. In INDICO.
 Instruere cœnam olebibus. In INSTRUO.
 Largiri. In LARGIOR.
 Ministratur cœna pueris. Hor. 1. Serm. 6. 116.
 Obire cœnas. In OBEO.
 Parare. In PARO.
 Præbere cœnam aliquot ferculis. Suet. in August. cap. 74. Cœnam ter-
 nis ferculis, aut, quum abundantissime, senis præbebat, ut non ni-
 mio sumpto, ita summa comitate.
 Producere jucunde. Hor. 1. Serm. 5. 70.
 Querere cœnas, I. e. Appetere. Cic. 9. Fam. 16. Nec tamen eas cœnas
 quæro, ut magna reliquæ fiant: quod erit, magnificum sit & lautum.
 Cœna, pro Loco in quo cœnatur. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exem-
 plum Cæii principis, in Veliterno rure mirati unius tabulata, laxisque
 ramorum trabibus scamna patula, & in ea epulati, quum ipse pars ef-
 fet umbrae, quindecim convivarum ac ministrerum capere triclinium, quem
 cœnam appellavit ille nidum. [Quia in platani fœlicet ramo data est.
 Legendum videtur Pars esset, umbra xv. convivarum, ac ministrerum ca-
 pace triclinii.
 Cœnarius, Adj. ut Cœnariæ tesserae, sicut Frumentariæ. Torrent.
 in Suet. Aug. cap. 41. Tesseras Frumentarias, Olearias & Cœnarias quo-
 que legisse memini, quas reddentibus frumentum, oleum, aut cœna
 præberetur. Sic igitur & Nummarias interpretor, quibus allaris prom-
 issi pro congiario nummi præstarentur, quas Augustus nonnunquam
 duplicavit. H. St.
 Cœnaticus, a, um, [δαινατικός] Ad cœnam pertinens. ut, Spes cœna-
 tica. Plaut. Capt. 3. 1. 36.
 Nunc ibo ad portum hinc. est illic mihi una spes cœnatica.
 Cœnipheta, æ. c. Qui cœnas aliorum captat, nec cœnat domi liben-
 ter. Perott.
 Hadr. Barlandi Dial. 22. Quid? tunc existimas Parasitum esse alium, ac
 Cœnipetam? H. St.
 Cœnula, æ. f. [δαινιδιον] dimin. Cic. 5. Tusc. 91. Quid vos hester-
 na, inquit, cœnula, non intellexistis me pecunia non egere?
 Parva cœnula. Martial. lib. 5. 79.
 Parva est cœnula, quis potest negare?
 Ad cœnam invitare aliquem. Suet. in Claud. cap. 21.
 Facere cœnulas. Cic. 10. Fam. 24. Deinde etiam vereor (licet enim ve-
 rum dicere) ne, nescio quid illud quod solebas, deducas, & obli-
 vificare cœnulas facere.
 Cœno, avi, & ætus sum, ætum, [δαινω] Ære. Cic. 2. Q. frat. 8. Eo
 die cœnavi apud Crassipidem.
 Apparatus cœnare. In APPARO.
 Apud aliquem. Cic. 1. Fam. 2.
 Belle. Martial. lib. 11. 35.
 Cœnabit belle, non habitabit Aper.
 Bene cœnare. Hor. 1. Epist. 6. 46. & Catul. 13. 1.
 Melius. Cic. 5. Tusc. 97. Socratem ferunt, quum usque ad vesperum
 contentius ambularet, quæsitumque esset ex eo, quare id faceret, re-
 spondisse, se, quo melius cœnaret, opsonare ambulando famem.
 Civiliter. In CIVILITER.
 Foris cœnare. Martial. lib. 12. 19.
 Libenter. In LIBERT.
 Simul. Cic. 2. de Invent. 14.
 Atratum. Cic. in Vatin. 30. Cedo, quis unquam cœnavit atratus?
 Cœnare cum aliquo. Hor. 1. Epist. 7. 70.
 Cum toga pulla. Cic. in Vatin. 31. Quis in funere familiari cœnavit cum
 toga pulla?
 In odorem culinae. Plaut. Pseud. 3. 2. 53.
 Eum in odorem cœnavi Juppiter cotidie. Al. Eum nidorem.
 In triclinio. Cic. 13. Att. 50.
 Alienum cœnare, Ex alieno. Plaut. Perf. 4. 3. 4.
 Aprum cœnare. Hor. 2. Serm. 3. 234. Sic apud Senecam, de Providen-
 tia, Cœnare herbas. Sic

Boletos, &c. Martial. lib. 12. 17.
 Cœnat boletos, olitrea, fumen, aprum.
 Olus. Hor. 2. Epist. 168. conf. PRANDERE.
 Patinas cœnabat omni villis, & agnini. Hor. 1. Epist. 15. 34. Alii sic
 legunt, Tabulas cœnabat omni villis & agninae. ut tabulas paropside
 intelligunt more Grecorum, qui τινάγες vocant. agnina autem cur Vi-
 lis, vide suo loco in AGNUS.
 Pulmenta. Hor. 1. Epist. 18. 48.
 Sexcenti cœnant. Martial. lib. 11. 66.
 Cœnare malum, per metaphoram. Plaut. Afin. 5. 2. 86.
 Ecastor cœnabis hodie, ut te dignum est, magnum malum.
 Cœnare etiam pro In cœna exhibere. Suet. August. 70. Dum nova divo-
 rum cœnat adulteria. Et sic Tertul. Apol. cap. 39. Non tam cœnam
 cœnare quam disciplinam, I. e. Maxime curam gerere.
 Cœnans, antis. [δαιναίης] Parric. Cic. 15. Att. 27. extr. Adventabat au-
 tem δαιναίης cœnantibus nobis. Idem. 16. Fam. 21.
 Una cœnantes. Hor. 2. Serm. 8. 18.
 Cœnātus, a, um, [διδαινατικός] ut pransus, ut potus, ut lotus, id
 est Confecta cœna, inquit Nonius 2. 195. Cic. 2. Att. 6. Cœnato mihi,
 & jam dormitanti pridie Calend. Maias epistola est illa reddita. Idem pro
 Deiot. 20. Quid igitur causæ excogitari potest, cur te lautum voluerit,
 cœnatum noluerit occidere? Et Hor. 1. Serm. 10. 60.
 — amet scripsisse ducentes
 Ante cibum versus; rotidem cœnatus, &c.
 Cœnatum est. Liv. 2. 4. extr. Et cœnatum forte apud Vitellios esset.
 Cœnatio, ðnis. f. [δαινασιον] Locus (inquit Valla lib. 4.) ad cœ-
 nandum, in imo potius. Erat autem potentiorum, auctore Budæo.
 Juven. 7. Sat. 181.
 — & algentem rapiat cœnatio solem. De Cœnatione hi-
 berna. Columel. lib. 1. cap. 6. Urbana rursus in hiberna & æstiva sic di-
 geratur, ut spectent hiemalis temporis cubacula brumalem orientem;
 cœnationes, æquinoctialem occidentem. Rursus æstiva cubacula spec-
 tent meridiem æquinoctialem: sed cœnationes ejusdem temporis pro-
 spectent hibernum orientem.
 Capax populi cœnatio. Senec. 2. Epist. 115. Porticum aliquam, vel
 capacem populi cœnationem ferunt. I. e. Valde laxam.
 Jovis cœnatio, Capitolin. Pertin. cap. 11. Ingressus porticus palatii
 usque ad locum qui appellatur Sicilia & Jovis cœnatio.
 Laqueatæ cœnationes. Suet. in Neron. cap. 31. Cœnationes laqueatæ
 tabulis eburneis versatilibus, ut flores ex fistulis, & unguenta desuper
 spargerentur. [Forte, Ut flores, & fistulatis, ut &c. V. Gronov.
 Modica cœnatio. Plin. 2. Epist. 17. Deinde vel cubiculum grande, vel
 modica cœnatio, &c.
 Tectæ cœnatio. Senec. Epist. 90. Non enim tectæ cœnationi epulum re-
 cepturæ parabantur.
 Cœnatiuncula, æ. f. [δαινασιδιον] dimin. Plin. 4. Epist. 30. Fons
 oritur in monte, per faxa decurrit, excipitur cœnatiuncula manufacta:
 ibi paulum retentus in Larium lacum decedit.
 Cœnator, ðris. m. Gloss. Gr. Lat. δαινατής, Cœnator, Qui cœnas
 amat, multique impensis instruit.
 Cœnatorius, a, um, ut, Fames cœnatoria. Sidon. 2. Epist. 9.
 Veltis cœnatoria. Capitol. Maxim. Jun. cap. 4.
 Hunc locum & H. St. ascripsit. Desuit autem in Lugd. hæc dictio.
 Cœnatorium, I. n. [δαινασιον] pro Veltis cœnatoria, cum qua dif-
 fumbere in conviviis solebant, quæ & alio nomine Tricliniaris toga di-
 cebatur. Martial. lib. 10. 87.
 — ebrique noctis
 Cœnatoria mirat advocato.
 Cœnatoria repetere. Petronius Arbitr. cap. 21. Cœnatoria repetimus,
 & in proximam cellam ducti fumus, in qua tres lecti strati erant.
 Cœnaculum, I. n. [δαινασιον] Locus ad cœnandum in superiori domus
 parte, ut ait Valla lib. 4. Varro lib. 4. de L. L. 33. Ubi cubabant, Cubi-
 culum; ubi cœnabant, Cœnaculum vocitabant. & p. p. Postquam in
 superiore parte cœnare cœperunt, superioris domus universa, cœnula
 dicta. [An Superiora domus?] Vitrov. lib. 2. cap. 8. In ea
 autem majestatis urbis & civium infinita frequentia, innumerabiles habi-
 tationes opus fuit explicare. Ergo quum recipere non posset area plana
 tantam multitudinem ad habitandum in urbe, ad auxilium altitudinis
 ædificiorum res ipsa coegit devenire. Itaque pilis lapideis. structuris tes-
 taceis, parietibus cæmentitiis altitudines extractæ, contignationibus cre-
 bris coaxatæ, & cœnaculorum summas utilitates perficiunt & despecta-
 tiones. Ergo menianis & contignationibus variis alto spatio multiplica-
 tis, populis Romanis egregias habet sine impeditone habitationes. Ex
 his Vitruvii verbis intelligere est, Romana ædificia principio fuisse unius
 contignationis, postea multarum. Qui subseribit Varro lib. 4. de L. L.
 33. Ædes, inquit, ab aditu, quod plano pede adibant. Budæus, Cœna-
 cula sunt loca altiora domus, ad que scalis aut cochleis ascenditur.
 Hæc autem incolebant tenuiores & inquilini. Juven. 10. Sat. 18.
 — Lateranorum obsidet ædes
 Tota cohors, rarus venit in cœnacula miles. I. e. Ad inquil-
 nos & pauperes, qui in conducto habitant.
 Medianum cœnaculi. Ulp. in l. Si vero. §. Sed & si quis cœnaculariam
 excersens. D. de his qui dejecer. vel effuder. Quod si ex mediano cœna-
 culi quid dejectum sit, verius est omnes teneri.
 Meritorium. V. MERRIO.
 In aliena cœnacula te dirigere. Ulp. in l. Sacularii. D. de Extraordi-
 nariis criminibus, Item qui dietarii appellantur, hoc est si qui in aliena
 cœnacula se dirigunt furandi animo, plusquam fures puniendi sunt.
 V. Dietarius in DIETA.
 Per cœnacula domum dividere. Ulpian. in l. Si cuius rei. §. Item si do-
 mus. D. de usufructu & quemad.
 Diviso cœnaculo habitare. Ulpian. in l. Si vero. D. de his qui dejecer.
 vel effuder.
 Mutare cœnacula. Hor. 1. Epist. 1. 91.
 Cœnacularius, I. m. [δαινασιον] Qui cœnaculum conductit. Ulp.
 l. 11. §. 5. D. de pig. act. Videtur autem tacite & cum domino ædium hoc
 convenisse, ut non pacto cœnacularii proficiat domino, sed sua propria.
 Et Gloss. Gr. Lat. δαινασιον, ο πα οικια της οικιας συναγων, Cœnacularius.
 Cœnacularia, æ. f. [δαινασιον] Unde, Cœnaculariam facere sive
 exercere dicebatur, Qui domus totas conductas per singula cœnacula in-
 quiritis

Quibus locabatur, ut inde quæstum faceret pluris in fumam locando. Ulpian. in l. Si vero. §. fed & si quis. D. de his qui deiecerunt vel effuderunt. Si quis cœnacularium exercens modicum sibi hospitium retinuerit, residuum locaverit pluribus, omnes tenebuntur quasi in hoc cœnaculo habitantes, unde ejectum effusumve est. V. etiam Alex. ab Alex. 3. 14.

Cœnatio, are. Frequenter cœnare. Cic. 9. Fam. 7. Itaque non desino apud istos, qui nunc dominantur, cœnare.

In publico cœnare. Suet. in Neron. cap. 27.

Eodem argento. Plin. lib. 33. cap. 11. Inventimus legatos Carthaginensium dixisse, Nullos hominum benignius inter se vivere, quam Romanos. Eodem enim argento apud omnes cœnativisse ipsos. i. e. Continuum inter omnes, fe invicem commodato.

Cœnare foris. Cic. 7. Fam. 16. Ego si foris cœnarem, Cn. Octavio familiari tuo non desuissem.

Sedentem cœnare cum aliquibus. Valer. Max. lib. 2. 1. 2. Femine cum viris cubantibus sedentes cœnabant.

Solum cœnare. Suet. August. cap. 76. Vel post dimissum convivium solus cœnabat.

Cœnatio, ire. Cupere cœnare. Martial. lib. 11. 78.

Cœnaturit Vacera, non cacaturit.

Cœnium, Promontorium Eubœe Pomponio Melæ, lib. 2. 7. Sed Cœnium scribendum q. V.

Cœnium, i. n. [κοινῶν] Locus ubi communis vitæ ducitur. Vox effectecllesiastica. V. Barth. ad Briton. Aremor. p. 745. & Hottinger. analect. p. 22. seq. Latine Consortium reddere licet.

Cœnobita, æ. c. [Quasi ex Gr. κοινῶν, quod tamen non legitur, quom potius κοινῶν dicendum sit.] Qui in cœnobio vivit. Hieron. Epist. 22. ad Eustoch. de custod. Virginitat. cap. 15. Tria sunt in Ægypto genera monachorum. Primum Cœnobitæ, quod illi Saules gentili lingua vocant; nos in communi viventes, postsum Appellare, &c. V. Cæl. Rhod. 10. 4.

Cœnum, vel potius Cœnum, i. n. [κόκορον] Lutum dicitur. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad hæc pertinent peregrinæ exercitationes, & volutatio in cœno. V. Hæres. Cic. 4. Tusc. 51. Sic fe dicere omnes stultos insanire, ut male olere omne cœnum. Hor. 2. Serm. 7. 27. — & hæres, Nequiquam cœno cupiens evellere plantam.

Odor cœni gravis. Virg. 4. Georg. 49.

Decoctum cœnum. Curt. 4. 3. 25. Clypeos vero æneos multo igne torrebant, quos repletos fervida arena, cœnoque decocto, e muris subito devolvebant.

Ineluctabile. Stat. 9. Theb. 502.

Huc cœno de coenit, & ineluctabile cœnum.

Tenax. Claud. 2. in Eutrop. 443.

Per vada reptabat cœno lubinx tenaci.

Dividere cœnum. Flor. 3. 17. 6. Extat vox ipsius, Nihil se ad largitionem ulli reliquisse, nisi si quis aut cœnum dividere vellet, aut cœlum. In tenebris & cœno volvi, pro Vitam degere humilem & fordidam. Lucret. lib. 3. 77.

Ipsi fe in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Cœnum, de homine turpi, per metaphoram. Cic. pro Domo 47. O cœnum, ô portentum, ô scelus!

Labes atque cœnum. Cic. pro Sext. 10. Habeo quem opponam labi illi, atque cœno.

Cœnosus, a, um. Adj. [κοινῶν] Plenus cœno. ut, Lacus cœnosus. Columel. lib. 7. cap. 105. Nec ulla re magis gaudet, quam rivis, atque cœnoso lacu volvari.

Compar. ut, Liqueo cœnosior. Solin. cap. 62.

Cœnosus Portus, [κοινῶν λιμῆν] Scrab. lib. 7. Post Orchinium, inquit, extat Pofidorium ac Butirorum in portus ore conditum, quem Cœnosum appellant.

Cœnositas, ætis. f. Fulgentius in Virgilian. continentia p. 156. ed. Munk. In temporales gurgitis cœnositates moruque facultentias transit.

Cœnulentus, a, um. Cœno conspersus. Tertull. de Pallio cap. 4. Pedes cœnulentis.

Cœnoënum, i. n. [Καιῶνον] Germaniæ urbs Ptolemæo. vulgo *Lauenburg*.

Cœro, ïvi & ii, ituni, [αἰνῶμι, αἰνῶμα, αἰνῶμαι, αἰνῶμα] ire. Simul ire, convenire. Ter. Eun. 3. 4. 1.

Hæri aliquot adolescentulis coimus in Piræo. Turnebus interpretatur, Coimus, i. e. Cœnamus, epulamur, de symbolis edimus, Adverb. 19. 13. Al. Coimus perperam.

Coire, & diffultare, contraria. Lucret. lib. 3. 396.

Concurfare, coire, & diffultare vicissim.

Coire ad morsum cornua scarabæorum. Plin. lib. 11. 28. Cornua prælonga, bifidulis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus.

Ad locum solitum. Ovid. 4. Met. 83.

In aliquem locum. Cic. 7. Att. 3.

In idem. Sen. lib. 2. de Benef. cap. 29. Et quum quadam nec coire quidem in idem natura patiatur.

In unum coire. Virg. 10. Æn. 410.

Non aliter focium virtus coit omnis in unum. Ubi Servius, Unanimiter omnes fortiter factum. Liv. 6. 2. Neque fe conglorandi, coeundique in unum, aut arma capiendi datur spatium.

Immixta placidis coeunt. Hor. in Arte Poet. 12. h. e. Pera & crudelia connectuntur atque conjunguntur cum lenibus ac micibus.

Millia crabronum coeunt. Ovid. 3. Fast. 53. de Sileno, Millia crabronum coeunt, & vertice nudo Spicula desigunt, oraque prima notant.

Cornua Lunæ coeunt. Ovid. 7. Met. 180.

Par paricoeat, jungaturque. Hor. 1. Epist. 5. 25.

Pus coit. Celf. lib. 2. cap. 8. Sive in magno abscessu multum puris coit, &c. i. e. Confluxit, Collectum est.

Regna bina cum populis coisse. i. e. Ex regnis duobus unum esse factum. Ovid. 6. Fast. 94.

Sanguis coit gelidus formidine. Virg. 3. Æn. 30.

Teira coit frigore. Lucret. lib. 6. 845.

Unde coeunt. Stat. 9. Theb. 502.

Verba coeunt, Mutuis verbis inter aliquos convenitur. Propert. lib. 3. 13. 8. Vix memini nobis verba coire decem. i. e. Vix decem verba colloqui nos.

Coeunt inter fe. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 75. Reliqui coeunt inter fe, & repente periculo exterriti, finiftras facis involvunt, gladioque diffringunt.

Inter fe corna curvata capita coeunt, de Arcu tenfo. Virg. 11. Æn. 860. Dixit, & aurata volucrem Theiffa figitatem Deprompsit phæretra, cornuque infensa tetendit, Et duxit longe, donec curvata coeiret Inter fe capita.

Coire, pro Glutinari, Coalefcere. apud Celf. lib. 2. cap. 10. At arteria incifa, neque coit, neque sanefcit.

Cicatrix coit. Plaut. Amph. Suppof. 4. 4. 63.

Signo eodem apparet probe, ut primum coivit cicatrix rufula.

Facies in monftrum coit. In monftri speciem componitur. Sen. Hippol. 10.

Gratia non coit. Hor. 1. Epist. 3. 32. — An male facta Gratia nequiquam coit, ac refcinditur?

Pontus coit frigore, Concrefcit gelu. Ovid. 4. ex Pont. 9. 85.

Mentiar, an coeat duratus frigore pontus.

Saxa coire in membra. Propert. lib. 3. 2. 6.

Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem, Sponte fua in muri membra coiffe ferunt.

Structura coit in modum carinæ. Curt. 7. 3. 9. i. e. Acuminatur.

Vulnera coeunt. Ovid. 1. de Pont. 3. 87.

Vulnera coeuntia rumpere. Ovid. 4. Trist. 4. 41.

Coire in denfitatem. Plin. lib. 35. cap. 15. Spiffantur hæc utraq; & in denfitatem coeunt.

Coire cum aliquo & conjungi, Concordare. Cic. 1. Att. 14. Duo enim foli dicuntur petiuri. Cæfar, cum eo coire per Arrium cogitat: & Bibulus, cum hoc fe putat per C. Piffonem poffe conjungi.

Cum hoc coire aufus es? Cic. Post. red. in Senat. 15.

Jus coeundi lege permiffum. Callitrusus in l. Semper. §. Divus quoque Pius. D. de Jure immunitatis, Quibusdam collegiis vel corporibus quibus artificii fui caufa jus coeundi lege permiffum est, immunitas tribuitur, &c.

Connubio coire. Curt. 8. 1. 9. Principes Macedonum cum primoribus iuæ gentis connubio coire pateretur.

Coire in foedera. Virg. 11. Æn. 292. — coeant in foedera dextra Qua datur.

Coire in matrimonium alicui. Paulus in l. Titia. D. de verborum obligat. Titia, quæ ex alio filium habebat, in matrimonium coit Caio Scio habenti filiam.

Nuptiis coire. Curt. 9. 1. 26. Nuptiis coeunt, non genere ac nobilitate conjunctis, fed, &c.

Societatem cum aliquo. Cic. pro Roic. Amer. 96. Nullamque societatem neque foeleris, neque præmii cum homine ullo coieras.

Societatem coire, & Dirimere, contraria. Cic. 2. Philipp. 24. Utinam Cn. Pompei cum C. Cæfare societatem aut nunquam coiffes, aut nunquam diremiffes.

Societatem voluntariam cum aliquo. Cic. pro Quint. 76.

Societatem ad emendum coire. Ulpian. l. Cum duobus. §. Si qui foecietatem. D. pro Socio, Si qui foecietatem ad emendum coierit, deinde res alterius dolo, vel culpa empta non fit: pro socio esse actionem confat.

Societatem coire ad obligationem innocentium. Martian. in l. 1. in princ. D. ad l. Cornel. de fall.

Societatem coire de re aliqua. Cic. pro Rofc. Amer. 87. Avaritiam præfers, qui foecietatem coieris de municipis cognatique fortunis cum alieniffimo.

Societatem ex partibus coire. Celf. in l. Si coita fit. D. pro Socio, Si coita fit foecietas, ex his partibus quas Titius arbitratus fuerit, fi Titius antequam arbitraretur decesserit, nihil agit.

Societatem coire in rem certam emendam, aut conducendam. Paulus in l. actione. §. Si in rem. D. pro Socio.

Societatem in tempus coire. Paulus in l. actione. §. Item qui foecietatem. D. pro Socio.

Societatem ea conditione coire. Pompon. in l. Si foecietatem. D. pro Socio, Si foecietatem mecum coieris ea conditione, ut partes foecietatis conftitueres, ad boni viri arbitrium ea res redigenda est.

Societatem alicujus rei coire. Cic. pro C. Rabir. perduel. reo. 22. An cum Mario, Scæuro, Catulo, Metello, Scævola, cum bonis denique omnibus coire non modo falutis, verum etiam periculi foecietatem?

Societatem omnium bonorum coire. Paulus in l. Ea vero. D. pro Socio, Quum fpécialiter omnium bonorum foecietas coita est, tunc & hæreditas, &c.

Societatem huci, quæftus, & compendii coire. Paulus in l. Duo foecietatem. §. Duo colliberti. D. pro Socio.

Societatem univerfarum fortunarum coire. Ulpian. in l. Si foecietatem. D. pro Socio, Si foecietatem univerfarum fortunarum coierint, id est earum quoque rerum quæ poftca quæque acquirentur, hæreditatem cuius eorum delatam in commune redigendam.

Societatem periculi vel laboris coire. Cic. 5. Fam. 19. Quia communicatio confilii tali tempore, quafi quædam admonitio videtur esse officii, vel potius effugatio ad coeundam foecietatem vel periculi vel laboris.

Societas re, verbis, & per nuntium coitur. Modestinus in l. Societatem. D. pro Socio, Societatem coire & re, & verbis, & per nuntium poffe nos, dubium non est.

Res coeuntium foecietatem communicantur. Paulus in l. 1. D. pro Socio, In foecietate omnium bonorum omnes res quæ coeuntium funt, continuo communicantur.

Coire & congregi dicuntur milites, auctore Donato ad Phorm. 2. 2. exrr. quum veniunt ad manus. [De Congressu res nota est, de Coitione exempla fequuntur, fed ex poetis duntaxat. V. coitatio.]

Sine more, & arte. Stat. 11. Theb. 408.

Hæc pugna facies: coeunt sine more, sine arte.

Agmina coeunt, Conjunguntur. Valer. 8. Argon. 430.

Rates coeunt. Valer. ibid. & 8. Argon. 284.

Coeunt in prælia. Valer. 5. Argon. 635.

Coitur, paffivum. Lucan. 2. 225. — multumque coitur Humani generis majore in prælia damno.

Coire, de re Venerea [βασίς, ούσιν] Plin. lib. 10. cap. 53. Quædam omni tempore coeunt, ut gallinæ. De avium coitu.

Animalia coeunt, Ovid. 10. Met. 394.
 — coeuntque animalia nullo
 Cetera delectu.
 Aves coeunt. Ovid. 9. Met. 732.
 Urit oves aries: sequitur sua femina cervum.
 Sic & aves coeunt.
 Pecus coit. Ovid. 2. de Arte Am. 615.
 In medio, passimque coit pecus; hoc quoque viso
 Avertit vultus saepe puella suos.
 Cum pare suo coire. Ovid. 3. Trist. 741.
 Cum pare quoque suo coeunt volucres ferreque.
 Stupro coire. Curt. 5. 1. 37. Liberos, conjugisque cum hospitibus stu-
 pro coire, modo pretium flagitii detur.
 Toro coire. Ovid. 1. de Arte Am. 564. subauditur praepositio.
 Fortini coire. Ovid. Rem. Amor. 33.
 Coire [κοινησθαι] apud Priscos verbum criminofum erat. Lege enim
 Cornelia constituta erat accusatio adversus eos qui in accusationis
 condemnationeque coierant, quo capite legis Corneliae a Sulla sic appella-
 ta, nec plebs nec equester ordo tenebatur: sed Senatores tantum, &
 qui magistratus gesserant. Verba legis in oratione Ciceronis pro Cluent.
 144. haec extant, Qui Tribunus militum legionibus quatuor primis,
 quive Quaestor, Trib. Plebis (& deinceps omnes magistratus enume-
 rantur) quive in Senatu sententiam dixit, dixerit: qui eorum coit,
 coierit: convenit, convenerit: quo quis iudicio publico condemnaretur,
 &c.
 Coire in lites. Plin. 5. Epist. 14. ad Valerianum, Recitavit libellum di-
 fertum & gravem, quo questus est venire advocaciones, venire etiam
 praeviaraciones, in lites coiri, & gloriae loco poni ex spoliis civium
 magnos & statos redditus.
 Coire de. Cic. pro Domo 47. Collegia medius fidius Tribunorum plebis
 tota reperitur hoc iure firmato, quae coeant de hominum locupletissi-
 morum bonis, praeda praefecta populari & spe largitionis oblata. i. e.
 Qui in abditio confilia agunt de evitendis locupletum fortunis Budaeus.
COIENS, ubi. Partic. [κοινησθαι] ut, Ripae vadi coeutes, i. e.
 Vadum angustum. Sil. lib. 1. 52.
 Teque, vadi dubium coeuntibus, Aufide, ripis.
 Specum coeunte terra jungere. Sen. Troad. v. 198.
 Repetensque ditem, merfus ingentem specum
 Coeunte terra junxit. i. e. Hiatum conjungente se terra clausit.
COITUS, a, um, ut, Honestae rei societas coita. Ulpian. l. 57. ff. pro
 Socio. conf. ibid. l. 32. & 33.
COITURUS, a, um, [κοιτησθαι] Partic. Ovid. 4. Epist. 129.
 Nec quia privigno videar coitura noverca.
COITIO, ohis, f. [κοιτησις] Cic. de Arusp. Resp. 55. Veruntamen no-
 cturnis vigiliis & coitione hominum, iustitium illud conceptum ac medi-
 tatum est.
 Societatis coitio. Paulus in l. Nulla. D. pro socio, Nulla societatis in
 aeternum coitio est.
 Coitio, pro Actione arcana & factiosa, unde, Coitiones candidatorum.
 Cic. 3. Q. frat. 1. Quod scribis te audisse in candidatorum Consularium
 coitione me interfuisse, id falsum est. Eiusmodi enim pactiones in ea
 coitione factae, quas postea Memmius patefecit, ut nemo bonus inter-
 esse debuerit: & simul mihi committendum non fuit, ut his coitioni-
 bus interessem, quibus Messala excluderetur. Et Liv. 3. 65. Quam per
 coitiones potentiorum iniuria fieret. conf. Idem 3. 35. & 4. 13.
 Coitio militum & congressio, pro Pugna iusta. Ter. Phorm. 2. 1. 32.
 Senex adest, vide quid agas: prima coitio est accerrima. [Ita
 quidem Donatus. Sed fatius est proprie de Accessu, primaque com-
 pellatione accipere.]
 Coitio, idem ac Coitus veneris. Solin. cap. 46. de camelis feminis;
 Ad bellum feminae praeparantur, inventumque est, ut desiderium eis
 coitionis quadam castratione excocaretur.
COITUS, us, m. [κοιτησις, συνίφρα, μιξις, ὄρχη] Plin. lib. 10. cap. 52.
 Coitus avibus duobus modis, &c.
 Monstrifer coitus. Stat. 10. Theb. 790.
 Nefandus coitus. Sen. Hippol. 2.
 Veneris. Gell. lib. 19. cap. 2. Hippocrates autem divina vir scientia de
 coitu Venerio ita existimabat: partem esse quamdam morbi terribis,
 quem nostri comitiale dixerunt. namque ipsius verba haec traduntur, τὴν
 συνίφραν εἶναι μίξιν ὄρχησιν.
 Coitus humoris, Collectio, Abcessus. Cels. lib. 5. cap. 18. Potest ve-
 ro ea compositio etiam ad parotidas, phymata, strumam, omnemque
 coitum humoris emolliendum.
 Coitus Lunae, pro Eclipsi, quando scilicet Soli opponitur. Plin. lib. 2.
 cap. 13.
COIBILIS, e. Gell. lib. 16. cap. 19. pr. Celeri admodum & coibili ora-
 tione, vocumque filo tereti & candido, fabulam scripsit Herodotus super
 fidicine illo Arione. Alii legunt Coibilibi. V. Gronov. & f. l. coibilibi.
 Eius compositio Incoibibilis, vide suo loco.
COIBILITER, Adv. Apul. lib. de Deo Socratis, in fabula de corvo &
 vulpe, Eandem istam fabulam in pauca cogamus, quantum potest fieri
 coibilibiter. Idem in Apolog. 1. Ordinatius & coibilibi eadem Graece
 & Latine admittit conscribere. Sed codd. emendati Stew. pag. 68. & El-
 menh. pag. 297. Cohibilibiter exhibent, ut proinde haec vox spuria sit.
COEOS, V. COEA.
COEPIO, [ἀρχαίως, ἐπιβάλλωμαι, ἀρχίζω] Verbum, quo veteres uteban-
 tur pro Incipio. Plant. Men. 5. 5. 57.
 Neque ego infanio, neque pugnas, neque ego lites coePIO. Idem
 Truc. 2. 1. 23.
 Dum habeat, tum amet: ubi nihil habeat, alium quaestum coePIAT.
 Sallust. in Catil. 7. pr. Sed ea tempestate coePere se quisque magis extollere.
 Nunc praeteritum ejus verbi tantum est in usu, CoePI, cum suis deriva-
 tis, coePERAM, coePISSIM, coePERO, coePISE, coePIUM, i. e. Terent.
 tamen praeteritum imperfecto subjunctivi vultus est Adcl. 3. 3. 44.
 Prius olfecissim quam ille quicumque coePERET. Quo in loco mul-
 ti legunt CoePERit. Ad Priscian. lib. 10. docet legendum CoePERet. Id
 quod exigit sensus: i. e. Inciperet.
 CoePIUS hum. pro CoePI. Cic. de Clar. Orat. 301. Hortensius igitur quum
 admodum adolefscens ortus esset in foro dicere, celeriter ad majores cau-
 sas adhiberi coePIUS est. Budaeus. Et Liv. 21. 8. Vincere coePtae agi.

Idem 21. 23. Exercitus coePIUS est traduci. Item Nepos 13. 3. 1.
 CoePI sunt premi. conf. infra in Partic.
 CoePIAM, futurum tempus ab eo quod est CoePI. Cato. i. CoePIAM fed-
 tiosa verba loqui. Invenitur quoque apud majores & incipiam modi
 CoePI. Festus.
 Melius coePIti quam definitis. Ovid. 9. Epist. 23.
 Dies coePI esse primus muneris. Propert. lib. 4. 4. 74.
 Ubi festus erat, dixere Palilia Patres:
 Hic primus coePIit mœnibus esse dies. i. e. Eo die primum
 coePERUNT adhiberi mœnia.
 Exordium coePIit. Ennius apud Cic. de Fato, 35.
 Neve inde navis inchoanda exordium CoePIisset.
 Expugnatio coePIa patratuque. Tacit. 12. Ann. 16.
 Imago coePIit loqui. Martial. lib. 11. 103.
 Portentum est, quotes coePIit imago loqui.
 Lingua coePIit esse in quaestu. Quintil. in proem. lib. 1.
 Morbus coePIit crudescere, Validior fieri. Virg. 3. Georg. 504.
 Sin in processu coePIit crudescere morbus.
 Odium coePIit glaudis. Lucret. lib. 5. 1415.
 Obfidium coePIit. Tacit. 4. Ann. 49.
 Oratio coePIa est fieri, pro CoePI. Cic. de Clar. Orat. 26. Qua in urbe
 primum se orator exulit, primumque etiam monumentis, & litteris
 oratio est coePIa mandari.
 Urbem coePere novam mapalibus Tyrii. i. e. IncoePERUNT urbem novam
 condere mapalibus. Sil. lib. 15. 419.
 Porte dies primum Tyriis solennis honorem
 Rettulerat, quo primum orli Carthaginis altae
 Fundamenta, novam coePere mapalibus urbem.
 Abundare coePIit. Cic. 1. Att. 2.
 Deficere coePIit aliquos fides & res. Cic. 2. in Catil. 10. Res eos jamprid-
 em, fides deficere nuper coePIit.
 Poeniter coePIisse. Cic. pro C. Rabir. Posth. 5. Nihil autem erat illo blandi-
 us, nihil hoc benignius: ut magis poeniteret coePIisse, quam liceret
 desistere.
 Recipere se coePIit in aliquem locum. Cic. 10. Fam. 15.
 Respondere cum primo impudenter coePIisset. Cic. 3. in Catil. 12.
 Ruere coePIit. Cic. 7. Att. 20.
 Sentire coePI me noceant esse. Ovid. 1. Amor. 7. 59.
 Tractare atque agere causas coePIit. Cic. 1. de Orat. 170.
 CoePI cum verbo inchoativo. Virg. 3. Georg. 237.
 Fluctus ut in medio coePIit quum abfocere ponto.
 CoePIit, pro CoePIit loqui. Virg. 1. Aen. 525.
 Maximus Ilioneus placido fic peccore coePIit.
COEPTUS, a, um, [ἀρχαίως] Partic. ut, Bellum coePTum. Virg. 2.
 Aen. 162. — coePTi fiducia belli
 Palladis auxiliis semper tetit.
 Amicitiae coePTae perenne foedus. Stat. 4. Silv. 6. 22.
 Amor coePTus. Ovid. 17. Epist. 189.
 Carmina coePTa tuis iussis. Virg. 8. Ecl. 12.
 Dies coePTus. Tacit. 4. Ann. 25.
 Iter coePTum peragere. Ovid. 1. Fast. 188.
 Limite coePTo tendere. Stat. 5. Silv. 1. 186.
 Opus coePTum perficere. Ovid. 4. Fast. 16.
 Opus coePTum revocare, i. e. Iterare & rursus incipere. Ovid. 1. Epist.
 Sabin. 54.
 Et coePTum revoces callida semper opus.
 Ora coePTis transitum verbis negant. Sen. Hippol. 5.
 CoePTus, Active sonans. V. in ipso verbo. Virg. 6. Aen. 256.
 Sub pedibus mugire solum, & juga coePTa moveri
 Silvarum.
 Pecunia coePTa deberi. Cic. 1. de Orat. 168. Ut si ille inficiator probaf-
 set iudici ante petitam esse pecuniam, quam esset coePTa deberi.
 His coePTis, participialiter, i. e. Quum haec incepta erunt. Virg. 8.
 Aen. 15.
 Quid struat his coePTis. Servius.
COEPTURUS, a, um, [ἀρχαίως] Quintil. lib. 10. cap. 1. Nos rite
 coePTuri ab Homero videmur.
COEPTUM, i. n. [ἀρχαίως] pro Principio. Ovid. 1. Met. 2.
 — di coePTis (nam vos mutastis & illas)
 Aspirate meis.
 Audax coePTum. Virg. 1. Georg. 40.
 Ferox. Sil. lib. 11. 202.
 Audita asperitate viri, coePToque feroci.
 Immanibus coePTis effusus, Furiatus fevis cogitationibus. Virg. 4. Aen. 642.
 At trepidia, & coePTis immanibus effera Dido. Servius.
 Ingentia. Virg. 9. Aen. 296.
 Invidi nox coePTus. Ovid. 9. Met. 485.
 Vani, ut, Fremitus vanique infania coePTi. Valer. 2. Argon. 525.
 Adeste coePTis alioquin dicitur Deus. Ovid. 6. Fast. 652. Sic
 Annuere coePTis alioquin. Virg. 1. Georg. 40. &
 Aspirare coePTis alioquin. Ovid. 1. Met. 2.
 Capere tœdia coePTi. Ovid. 9. Met. 615.
 Vincetur, repetendus erit, nec tœdia coePTi
 Ulla mei capiam, dum spiritus iste manebit.
 Deesse coePTis dicitur, Qui incoePTum non perficit. Stat. 10. Theb. 237.
 Nec deest coePTis.
 Manus ultima coePTo defuit. Ovid. 2. Trist. 566.
 Deficere coePTis, Deesse. Valer. 2. Argon. 597.
 Desistere coePTo. Sen. Theb. 1.
 Differre coePTa. Ovid. 3. de Pont. 1. 139.
 Si quid aget majus, differ tua coePTa.
 Exequi. Sen. Hippol. 5.
 Expugnare, i. e. Perficere. Ovid. 9. Met. 618.
 Nam primum (si facta mihi revocare liceret)
 Non coePIisset: coePTa expugnare, secundum est. [Infolens
 loquendi modus. Puro legendum. CoePTo, expugnare secundum est,
 ut sit Ablativus absolutus, conf. v. 615. paulo supra allegatum.]
 Favere coePTis. Sen. Hippol. 4.
 Imposita est manus ultima coePTo. Ovid. 8. Met. 200.
 Ire haud segnem coePTis, Diligenter coePTa peragere. Sil. lib. 7. 346.
 Infumere

Infumere mentem coëptis, est Diligenter ad id respicere quod præ manibus habes. Stat. 12. Theb. 642.
Terrarum leges, & mundi federa mecum
Defensura manus, dignas infumite mentes
Coëptis.

Maturare coëpta. In Maturus.
Oculare coëpta, Celare deliberationem. Sen. Thyest. v. 333.
Operiri exitum coëptorum. Suet. in Neron. 32. Reliquum temporis cum magna trepidatione vigilavit, opperiens coëptorum exitum.
Peragere coëptum. Sen. Med. 12.
Pertexere dictis coëptum. i. e. Institutam orationem absolvere. Lucret. lib. 1. 419.
Prohibere coëpta. Sil. lib. 16. 672.
— angustæ prohibent nunc talia coëpta Res Italæ.
Referre coëpta, Disterre. Valer. 3. Argon. 503.
Coëpta refer; paulumque nefas & federa necesse.
Tenere coëpta, est Ab incoëpto non desistere. Ovid. 2. de Pont. 7. 84.
Coëpta tene quælo, nec in æquore desere navem.

C O E P T U S, is. m. [αἰχμητής] Idem. Gell. lib. 2. cap. ult. Nos vero, ut coëptus noster est. [Nisi Captus legendum. Locum, falso indicatum, non reperi.]
Appetendi coëptus. Cic. 4. de Finib. 41. Atque ipsa institutio hominis, si loqueretur, hæc diceret, primos suos quasi coëptus appetendi fuisse, ut se conservaret in ea natura, in qua ortus esset.
C O E P T O, [αἰχμητής] Ære. Idem quod Incipere. Ter. Eun. 5. 8. 1. Quid coëptas Thyrao?
Confringere portus coëptant nautæ. Cic. in Arato, 131.
Sicut quum coëptant tutos confringere portus,
Obvertunt navem magno cum pondere nautæ.
Creptare dictis diffidere. Lucret. lib. 1. 268.
Arma creptare. Tacit. 12. Ann. 32.
Consilium creptare. Tacit. 2. Hist. 41. 2. Incertum fuit, insidias, an proditorem, vel aliquod honestum consilium coëptaverint.
Rebellionem. Tacit. 3. Ann. 40.
Creptare sub. Plin. lib. 36. cap. 25. Lithostrota creptare jam sub Sulla, parvulus certe crustis, &c. Sed Hard. Acceptare. q. V.
C O E P T A N S, Partic. [αἰχμητῶν] Sil. lib. 15. 696.
Hædrisbal & coëptantem Atabum raptare perempto
Gemmissi spoliis cultus, auroque rigentes
Exuvias, jaculum a tergo perlibrat ad ossa.
Nox coëptans. Ammian. 20. 8.
C O E P T A T U S, 2, um. Tacit. 4. Hist. 44. 2. Patres libertatem coëptatam omifere. V. Daum. 413. de causis amil. radicum L. L. cap. 5.
C O E P I S C O P U S, i. m. Sidon. 4. Epist. 25. Consilio cum coëpiscopis communicato. conf. Hieron. ad Lucif. cap. 9. & l. 7. §. 7. C. de summa Trin.
C O E P U L O N U S, i. m. Plaut. Perf. 1. 3. 20. Te coëpulus compellat tuus.
C O E Q U I T O, Ære. [αἰχμητῶν] Simul equitare. Liv. 37. 18. extr. Coëquitaverant autem sex millia equitum. Alii legunt, Cum equitatu: erant autem sex millia equitum.
C O E C R O, ui, itum, [αἰχμητῶν, ἀναγκαστῶν, ἀσθενεῖς] Ære. ex Con & Arceo conpositum; Obstare, impedire ne quid fiat. Cic. de Senect. 52. Quam serpente[m] multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coërcet ars agricolarum, ne silvecat fermentsis.
Quidam Coherere: Et ita apud Suet. in Aug. in edit. quæ habet Comm. Beroaldi. cap. 30. Ad coherendas inundationes, alveum Tiberis laxavit. H. St. Videtur sane ab aspirato primitivo Herceo deduci, quod ex Græco ἄρξω, unde & Hercifco. Ab Arceo significatione dicitur. Add. loc. Varr. in COHORS.
Aquam coërcere, pro Arcere. Pomponius in l. Si ususfructus. D. de aqua pluv. arce[n]d. Non aliter restituisse rem videtur is, qui opus fecit, quam si aquam coërcerat.
Aquam pluviam coërcere. Cic. in Topic. 39. Genus est, aqua pluvia nocens: ejus generis formæ, loci vitio, & manu nocens: quarum altera jubetur ab arbitro coërceri, altera non jubetur.
Carnem coërcere supercrefcentem. Cell. lib. 5. cap. 19. Exest etiam vehementer corpus, atque ossa quoque resolvit & supercrefcentem carnem coërcet. Id quod habet, &c.
Inflammationem coërcere. Cell. lib. 7. cap. 7. Post hæc educenda acus recta est: imponendumque est lana molli exceptum ovi album, & supra quod inflammationem coërcet, atque ita devincendum.
Nauseam coërcere. Hor. in Epod. 9. 35.
Vel quod fluentem nauseam coërcet
Metire nobis Cæcubum.
Nimis redundans, & superfluentes, & quasi extra ripas diffluentes coërcere. Cic. de Clar. Orat. 316.
Coërcere, Refrenare, reprime. Liv. 2. 23. extr. Jam prope erat, ut ne Consul quidem majestas coërceret iras hominum.
Coërcere & refecare. Cic. 1. Att. 13. In qua ego nactus (ut mihi videbatur) locum refecandæ libidinis & coërcendæ juvenutis.
Coërcere & refrenare. Cic. 11. Philipp. 4. A progressu coërcuit, a reditu refrenavit, &c. Quædam exemplaria legunt Arcuit.
Coërcere & reprime. Cic. 1. de Finib. 2. Qui autem, si maxime hoc placeat, moderatius id volunt fieri, difficilium quandam temperantiam postulant in eo, quod semel jam missum, coërceri reprimique non potest.
Animos coërcere, Moderari impetus animi. Sen. Hippol. 2.
Arbores coërcere. Ulpian. in l. 1. D. de arbor. cæd.
Cupiditates. Cic. 1. de Orat. 194.
Defectionem coërcere. Curt. 7. 6. 15.
Impetum aquarum coërcere. Curt. 8. 13. 9.
Improbiter. Cic. 5. Verr. 204.
Incesta coërcere. Suet. Domit. 8. Incesta Vestalium virginum varie ac severe coërcuit.
Incurfones hostium coërcere. Suet. Aug. 21. pr.
Interpellantem. Cic. in Orat.
Iram promptam. Stat. 11. Theb. 667.
Oppressos vi imperio. Cic. 2. Off. 24.
Obidentes coërcere. Vellei. 2. 12. c. 4.
Ora coërcere frenis. Ovid. 5. Met. 643.
Orationem rapidam coërcere. Cic. 2. de Fin. 3. Cum enim fertur, quasi torrens, oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat: nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coërcetas.

Pudorem, modestiam, pudicitiam, & temperantiam præne aut infamiam metu coërcere. Cic. 2. de Fin. 71.
Terras coërcet omnes Casar. Ovid. 3. de Pont. 3. 61.
Temeritatem. Cic. 2. Tusc. 47.
Verba coërcere. Quintil. 9. 2. p. 789.
Aliquos coërcere per. Cic. 5. Tusc. 21. Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scæpio, per quas Salaminios coërceret.
Armis hostem coërcere. Ovid. 1. Fast. 715.
Dextra coërcet fures. Hor. 1. Serm. 8. 4.
Edicto coërcere aliquem. Suet. in Neron. cap. 4. Ut necesse fuerit Augusto clam frustra monitum, edicto coërcere.
Fuste aliquem. Hor. 1. Serm. 3. 134.
— vellunt tibi barbam
Lascivi pueri, quos tu nisi fuste coërces,
Urgeris turba circum te flante.
Modis omnibus socios coërcere. Sallust. Catil. cap. 30.
Morte, exilio, vinculis, damno aliquos. Cic. 2. Off. 23.
Pœna metalli coërcendus est, i. e. Puniendus. Ulpian. in l. Sacriligii. D. ad legem Juliam peculat.
Pignori bus ablatis coërcere aliquem. Cic. 3. de Orat. 4. Hic quum homini & vehementi & diserto, & in primis forti ad resistendum Philippo, quasi quædam verborum faces admovisset, non tulit ille, & graviter exarsit, pignori busque ablatis Crassum instituit coërcere. i. e. Reprimere vel corrigere captis ejus bonis.
Præceptis aliquem coërcere. Tacit. 4. Hist. 8.
Supplicii & verberibus coërcere aliquem, pro Punire & castigare. Cic. 1. in Catil. 3. Ut viri fortes acrioribus suppliciis civem perniciosum, quam acerbissimum hostem coërcerent. Idem 3. de Legib. 6. Magistratus nec obedientem & nocuum civem, multa, vinculis, verberibusque coërcendo.
Supplicii delicta. Hor. 1. Serm. 3. 79.
Verbere terga equorum torto coërcere. Sen. Hippol. 10.
Voce coërcere. Suet. Aug. 42.
Coërcere, Cogere. Auctor ad Heren. Quum alterum sequi, alterum vitare coërcetur.
Non modo non supplicem, sed etiam coërcam. Brut. Ep. 16. ad Cic. Ego vero (ut istuc reverter) is sum, qui non modo non supplicem, sed etiam coërcam postulantes, ut sibi supplicetur.
Coërcere, cum verbo addito; ut, Coërcere aliquem finire iras. Ovid. 14. Met. 582.
Jamque deos omnes, ipsanque Æneia virtus
Junonem veteres finire coërcuit iras. Aliter, Coegerat.
Coërcere, pro Imperio agere. Pompon. in l. 2. §. Exactis deinde regibus. D. de origine juris, Solum relictum est eis, ut coërcere possent: & in vincula publica duci juberent. De Consulibus loquitur.
Reprehendere & coërcere. Cic. 4. Acad. 65. Nam si in minimis rebus perphinacia reprehenditur, alumnia etiam coërcetur.
Litura coërcuit carmen. Hor. in Arte Poet. 293. — vos o
Pompilius sanguis carmen reprehendite, quod non
Multa dies, & multa litura coërcuit.
Spatio arcto coërcere aliquem. Ovid. 2. Trist. 531.
Invida me spatio natura coërcuit arcto,
Ingenio vires exigualque dedit.
Coërcere & continere complexu. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Ipsius vero mundi, qui omnia complexu suo coërcet & continet, natura non artificiosa solum, &c.
Coërcere, Colligare, stringere. Ovid. 1. Met. 477.
Vitta coërcerat positos sine lege capillos.
Crines coërcere nodo. Horat. 2. Carm. 19. 19.
Fibula veltem coërcuit. Ovid. 2. Met. 413.
Verba numeris coërcere. i. e. Carmina componere. Ovid. 4. de Pont. 8. 73.
Nam modo bella geris, numeris modo verba coërces. Al. Bella perperam. V. Burn.
Modico se coërcere, Modica re contentum esse. Sen. Hippol. 213.
Mediumque sanos vulgus affectus tenet,
Et se coërcet modica: contra divites
Regnoque fuiti, plura quam fas est, petunt.
Coërcere, pro Conservare. custodire. Plin. lib. 10. cap. 50. Ex eo coërcipi carcer coërcere animalia, quibus natura celum assignaverat.
Custodia nostra feras & volucres coërcere. Caius in l. 3. D. de acquir. rer. domini.
Custodia publica coërceri, Callistratus in l. Succurrit. D. ex quibus caus. major. Quod non solum ad eum pertinet qui publica custodia coërcetur, sed ad eum quoque qui a latronibus vi oppressus, vinculis coërcetatur.
C O E R C E N S, entis, ut, Animus vite clausa coërcens. Lucret. 3. 396.
Complexus cæli coërcens. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Restat ultimus & a domiciliis nostris altissimus, omnia cingens & coërcens cæli complexus.
C O E R C I T U S, a, um. Partic. [αἰχμητῶν] Plin. lib. 12. cap. 1. Produnt Alpibus coërcitas, & tum ininexperabili munimento, Gallias hanc primum, &c.
Multa animadversa severe & coërcita. Suet. Neron. cap. 16.
Vinculis coërcita. Ovid. 14. Epist. 3.
Clausula domo renor, gravibusque coërcita vinculis.
C O E R C I T I O, & **C O E R C I T O**, Ænis. f. [αἰχμητῶν] Imperium & auctoritas qua quis in subditos utitur. Paulus in l. fin. D. de Officio ejus cui mandata est jurisdic[tio], Mandata jurisdictione privato, etiam imperium quod non est merum videtur mandari: quia jurisdictione sine modica coërcitione nulla est.
Interpellantis coërcitio. Quintil. lib. 9. cap. 2.
Onerare coërcitionibus asperioribus. Cell. lib. 3. cap. 18. Ex his autem, eos qui intra deliquit, aut leviter etiam manu peccant, onerare asperioribus coërcitionibus supervacuum est. Al. Coërcitionibus.
C O E R C I T I O, Ænis. f. [αἰχμητῶν] Livius 4. 53. Pronantia veruntque ex collegit sententia, C. Valerio cos. se, damnum, aliamque coërcitionem, adversus intercessionem collegæ, delectus causa detrectantibus militiam inhibenti, auxilio futurus esse.
Delictorum coërcitio. l. 131. Dig. de V. S.
Errantium coërcitio. Senec. de Ira, cap. 15.
Morum coërcitio. l. 15. §. 1. Dig. de solut. Matrim.
Popinarum coërcitio. Suet. Claud. cap. 38. Qua de causa etiam coërcitionem popinarum adhibuit ademit.

Servorum coercitio. Sen. Brev. Vit. cap. 3.
 Capitalis coercitio. l. 200. Dig. de Verb. significat.
 Pecuniaria. l. 2. Dig. de public. iudicis.
COERCITOR, oris. m. Eutrop. 7. 13. Diligens coercitor disciplina militaris.
COERO, are. Verbum vetus, pro Curare. Verba XII tab. apud Cic. 3. de Legib. 10. At si quid erit quod extra magistratus coeratore usus sit: qui coeret, populus creato, eique jus coerandi dato. Sensus legis est, si extra magistratus aliqua curatione opus sit, curatorem populus creato. Et Gell. 15. 11. Praetor animadvertent coerareteque.
COERATOR, oris. m. pro Curatore, apud Cic. 3. de Legib. 10. V. dict. super.
COERRO, [ἀποκατασκευάζω] are. pro Oberrare. Paul. in l. 3. §. 3. D. de off. Praefect. vigil. Sciendum est, inquit, Praefectum vigillum per totam noctem vigilare debere, & coerrare calciatum, cum hamis & dolabris. Ubi tamen Calciatum legi potius debere putat Hotomanus, id est calciibus muralibus, quibus aedes inflammatae diruerentur, instructum. Nonnulli & pro Coerrare, Coerare legendum suspicantur, pro Curare: quomodo a Muniendo dicuntur urbium Moenia, a Poena Punito, a Pœnus Punicus.
COERULEUS, V. CAERULEUS.
COETARIAE, COETOSUS, COETUS piscis, V. CETUS.
COETUS, is. m. [κοῦτος, συστροφία, συστροφία, ἀμύθη] i. e. Conventus & congregatio. A Coeo quidam deduci videntur. [Unde vero melius? Animorum concilium coetisque. Cic. de Senect. 85. O praeclearum diem, quum ad illud divinum animorum concilium coetumque proficiscar, &c. Comitum dulces coetus. Catul. 44. 9. Deorum. Stat. 11. Theb. 457. Coetus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9. Vitiorem. Cic. in Sallust. 18. Ejus enim partis erat exemplar Sallustius: quo tanquam in imani voragine, coetus omnium vitiorem excellerat. Feminis coetibus extat. i. e. Inter feminas eminet. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 199. Functi coetus, Mortuorum. Stat. 8. Theb. 11. Necdum illum aut trunca Infraverat obvia taxo Eumenis, aut furvo Proserpina posse notarat Coetibus adsumptum functis. h. e. In multitudine & mortuorum hominum numero adscriptum. Laeto coetu complere aliquem locum. Virg. 5. Aen. 107. — laeto complerant littora coetu. Monstrifer coetus. Claud. in Gigant. 3. Omnia monstrifero complebat tartara coetu. Al. Foetu. Sanctus. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 299. Sociati coetus hominum. Cic. Somn. Scip. 4. Solennis. Cic. 7. Ver. 185. Supplex. Stat. 10. Theb. 583. Tiresiam alii lacrymis & supplice coetu Orant. Virginei. Stat. 1. Achil. 208. Viriles. Ovid. 3. Met. 403. Vulgares. i. e. Turba vulgi. Hor. 3. Carm. 2. 23. Adducere meretricem in coetum matronarum. Cic. 2. de Fin. 11. Agitare coetus. In AGITO. Accedere coetus. Valer. 3. Argon. 413. Celebrare hominum coetus. In CELEBRO. Congere polum aves coetu. Virg. 1. Aen. 398. Congere coetus civium. Sen. Hippol. 4. Committere coetum alicui. Cic. 3. de Orat. 62. Valde autem est absurdum ei concionem, aut Senatam, aut ullum coetum hominum committere, qui nemo illorum, qui addunt, sanus, nemo civis, nemo liber esse videatur. Dimittere coetum. Cic. 1. in Catil. 10. Hæc ego omnia, vixdum etiam coetu vestro dimisso, comperi, domum meam majoribus praesidiis muniti, atque firmavi. Habere coetus, pro Scholam habere. Liv. 1. 18. Quem (Pythagoram) in ultima Italiae ora circa Metapontum & juvenum æmulantium studia coetus habuisse constat. Inire coetus. Cic. 7. Ver. 185. Venire in congregationes & conventus. Obscurare coetus tenebris. Cic. 1. in Catil. 6. Si neque nox tenebris obscurare coetus nefarios, nec privata domus parietibus continere vocem conjurationis tuæ potest, &c. Proferre aliquid in coetu concilioque. Cic. 2. de Fin. 77. Solutu coetu discedunt. Ovid. 13. Met. 898. Tenere dicendo hominum coetus. Cic. 1. de Orat. 30. Coetus, Convivium. Cic. 2. de Orat. 233. Nequa forte dicendi pars, quoniam ita voluistis, in hoc tali coetu, atque in tam accurato sermone præterita esse videatur. Coetum vocat Lucretius Connexionem & copulam membrorum, cum humoribus & spiritibus, omnibusque quis quibus humanum corpus compactum & constitutum est: ut lib. 2. 1001. Nec sic interimit mors res, ut materialia Corpora conficiat: sed coetum dilaput ollis. Et lib. 5. 429. Elementorum quoque conjunctionem, Coetum vocat, Omne genus motus, & coetus experiundo, &c. Sic Conjunctiones stellarum, Coetus appellat Gell. 14. 1. Nam si Principes Chaldaei, qui in patentibus campis colebant, stellarum motus & vias, & diffusiones, & coetus inuentus, quod ex his efficeretur, observaverunt. Coetus etiam ponitur pro Congressu pugnantium. Plaut. Amph. 2. 2. 25. Primo coetu vicimus. Coetus pro Convivio. Virg. 1. Aen. 739. Et vos ò coetum Tyrii celebrate faventes. Ubi Servius; Coetum, modo Convivium. Coetus, i. m. [κοῦτος] Nomen Gigantis, quem pariter & Iapetum & Typhæum quinta luna natos esse dicit Virgilius, quo tempore vsat sumere ullius operis initium, 1. Georg. 278. Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna Felices operum, quintam fugæ: pallidus Orcus Eumenidesque fate: tum partu terra nefando Coetumque, Iapetumque creat, fevumque Typhæa, Et conjuratos caelum rescindere fratres. COEXERCITATUS, a, um. [κοῦτος, ἀσπασίμος] a Con & Exercitatus. Quintil. lib. 2. cap. 17. extr. Artem consistere ex præceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem utilem vitæ. Perceptionibus. H. St. Hanc emendationem, quam etiam Commentatores Fabii plerique probant, alibi adstruxit Henricus nosser. V. Almelov. ad loc.

COGAMUS, i. m. Fluvius est Mœoniæ, ad radicem Tmoli montis, de quo Plin. lib. 5. cap. 20.
COGEBONUS, i. m. Magistratus quidam fuit inter Cetas, quo quiungebatur, ut regi semper adisset oportebat: tantaque dignationis erat, ut divina mente præditus haberetur. Hæc Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 23.
COGGYRIA, æ. f. Arbor est Adriaenæ non abfimilis, fructum, Janu-gine, quam Pappum vocant, amittens: quod nulli alii arbori evenit. V. Plin. lib. 13. cap. 22. Harduinus legit Cocygia.
COGIRO, [κωῖρος, ἀποκατασκευάζω, ἀποκατασκευάζω, ἀποκατασκευάζω] are. est Mente agitare, & veluti in mora esse consilii explicandi. Cic. 5. Tusc. 110. Vivere docto viro, est cogitare. Inter Cogitare & Deliberare hoc interest; Cogitare, est Dubitare: De-liberare, Confirmare. Hæc Nonius. Non est perpetua hæc Nonii dif-ferentia, neque in uno, neque in altero, nam Deliberatum sæpe dicitur pro Decreto, & Cogitare de protectione, qui proficisci jam ante constituit. Labor cogitandi. Cic. de Clar. Orat. Animus cogitat. Lucret. 4. 788. Mens cogitat. Lucret. 4. 781. Aliquid cogitare. Cic. pro Milon. 57. Acutissime. Cic. 1. Off. Commode. V. COMMODUS. Dies & noctes aliquid reputare & cogitare. Cic. pro Deiot. 38. Multum & diu. V. MULTUS. Mecum cogitare. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. Cœpi egomet mecum sic cogitare, &c. Cogites hæc tecum, Tu illos, &c. Ter. Adel. 5. 3. 22. Cogitare in animo. Ter. Adel. 1. 1. 7. Cogites hoc tu mecum animo. Ter. Adel. 3. 4. 55. Cogitare cum animo. Cic. 2. de Lege Agr. 62. Vos tamen id potestis cum animis vestris cogitare. Cogitare ad verbum. Plin. lib. 9. Epist. 36. Cogito si quid in manibus, cogito ad verbum, scribenti emendantique similis, nunc plura, nunc pauciora. Insituere animum ad cogitandum. Terent. Phorm. 1. 5. 10. Ita sum iri-tatus, animum ut nequam ad cogitandum insituere. Gravioræ partes ad cogitandum. Cic. pro Font. 12. Næ multo vestra majores gravioreque partes sunt ad cogitandum, quam ad dicendum meæ. Sumere spatium vel tempus ad cogitandum. Cic. 1. de Orat. Neq. aequum, anne iniquum imperet cogitabit. Plaut. Amph. 1. 1. 19. Cogita etiam atque etiam. Ter. Eunuch. 1. 1. 11. Quanto magis, magisque cogito. Ter. Eun. 3. 3. 1. Cernunt, cogitant, sentiunt omnia certiora animi. Cic. 2. de Divin. Cogitare aliam rem ex alia. Terent. Eun. 4. 2. 3. Dum rus eo, cœpi egomet mecum inter vias, Ita ut sit, ubi quid in animo est molestiæ, Aliam rex ex alia cogitare. Nulla species cogitari potest, nisi impulsu imaginum. Cic. 2. de Divin. 137. De imaginibus seu speciebus Epicuri loquitur, quas ab rebus prodeuntes, ad oculos usque pertingere jactabat. de quibus lib. 1. de Fin. 21. ficitat, Imagines, quæ idola nominant, quorum incurfione non solum videamus, sed etiam cogitemus. Cogitare, sentire, opinari, expectare aliquid. Cic. 1. de Orat. 223. Cogitare de aliquo, Eum in memoria habere. Ter. Eun. 1. 2. 114. Me expectes, de me cogites. Cogitare de re aliqua. Cic. de Amicit. Sæpissime igitur mihi de amicitia cogitanti, &c. Vigilantem cogitare de re aliqua. Cic. 2. de Divin. 140. Maximaque reli-quiæ rerum earum moventur in animis & agitantur, de quibus vigi-lantes aut cogitavimus aut egimus. Aliquid de re sua. Cic. 2. de Orat. 102. Toto pectore de re aliqua. Cic. 13. Att. 12. De Scapularis hortis toto pectore cogitemus: dies adest. h. e. Dies auctioris, quo Scapulari horti venibunt. Nullum tempus agendi & cogitandi de re aliqua prætermittitur. Cic. 1. Fam. 5. De aliquo & ornamentis ejus & commodis cogitare. Cic. 1. Fam. 7. Spe, atque animo de se, & gloria sua cogitare. Cic. pro Rabir. 29. Cum sollicitudine cogitare de aliquo. Cic. 2. de Divin. 140. Tibi autem de me cum sollicitudine cogitanti subito fum visus emerfus & flumine. De morte conficienda. Suet. in Claud. cap. 37. Excepto Romachi dolo-re, quo se correptum etiam de conficienda morte cogitasse dixit. De pernicie alicujus. Cic. pro Flacc. De periculo suo cogitare. Curt. 6. 8. 5. Cogitare de exuendo. Cic. 7. Att. 14. Tu ipse cum Sexto scire velim quid cogites de exuendo, de totaque re quid existimes. Humaniter, & sapienter, & amabiliter cogitare in aliquem. Antonius ad Cic. 14. Att. 13. Sed hercule libi humaniter, & sapienter & amabi-liter in me cogitare vis, faciliem te profecto præbebis, &c. Britanniam cogitare. Cic. 15. Fam. 16. Sed si insulam Britanniam cœpe-ro cogitare, ejus adus mihi advolabit ad pectus. Facinus cogitare. Curt. 6. 11. 37. Demetrium & seipsum id facinus cogitasse confessus est. i. e. Propositum habuisse ad delinatum. Fraudem cogitare alicui. Horat. 2. Epist. 1. 123. Non fraudem cogito, puero non cogitat ullam Pupillo. Ita veteres editiones; sed rectius alii legunt, Puero-ve incogitat ullam. Proscriptions & dictaturas sibi polliceri. Cic. 2. in Catil. 20. Quid cogitet humidus Auster, Sol tibi signa dabit. i. e. In quam partem se spectat, utrum ad pluviam, an ad serenitatem. Virg. 1. Georg. 462. Saxa & montes. Cic. 2. de Legib. 2. Nihil enim his in locis nisi saxa & montes cogitabam. Suspendium cogitare. Martial. lib. 1. 116. Cogito in Tufculanum: hoc est quod barbari dicunt, Existimo & delibe-ro ire in. Cic. 2. Att. 9. Ibid. 16. 2. In Pompeianum cogitabam, inde Aculanum. Paulo ante dixerat sine præpositione, Sed quoniam Furlia extrudimur, Brundisium cogito. Cras cogitare. subaudi, Ire aut Discedere. Cic. 9. Att. 1. Hinc vero vulgo vadunt, etiam M. Lepidus, quocum diem contereere solebam, cras cogitabat, &c.

- Tu de tuo itinere quid & quando cogites, velim me certiore facias. Cic. 10. Att. 5. extr.
- Curare aliquid ut cogitare. Cic. 1. de Orat. 75. Quando enim me ista curasse aut cogitasse arbitramini, non semper irrisisse potius, &c.
- Cogitare male. Plin. lib. 18. cap. 5.
- Male cogitare, i. e. Invidere, & prope munitari. Cic. de Senect. 18.
- Incondite aliquid. V. INCONDITUS.
- Libidinosè. Cic. 1. Off. 14.
- Cogitare curas. Plaut. Mil. 2. 46. Quemadmodum afficit vera fronte curas cogitans. Meurs. Rugas.
- In cogitando morore angor. Plaut. Stich. 1. 1. 54.
- Cogitatum est mihi quid loquar. Plaut. Merc. 2. 3. 10.
- Acer & acutus homo in cogitando. Cic. 2. de Orat.
- Alicujus vultum, obtutumque oculorum in cogitando nosse. Cic. 3. de Orat. 17.
- Qui alteri nocere cogitat, h. e. Dat operam ut alteri noceat. Cic. 1. Off. Non sumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem Cogitat. Hor. in Arte Poet. 123.
- COGITANS, antis. [ἐνοῶν] Partic. ut, Cogitanti assistere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
- COGITATUS, a, um. [ἐνοημένος] Partic. ut, Facinus cogitatum. Suet. Tiber. cap. 19. Tormentis expressa confessio est cogitati facinoris. Furor cogitatus. Cic. pro Milon. 32. Sperasset se posse rempublicam eludere in suis illis cogitatis furoribus. Parricidium cogitatum, non perfectum. Suet. in Calig. cap. 12. Quum sint quidam auctores, ipsum postea, etsi non de perfecto, at certe de cogitato quondam parricidio professum. Res multum & diu cogitatas afferre. Cic. de Senect. 38. Adsum amicis, venio in Senatum frequens, utroque afferro res multum & diu cogitatas, easque tueor animi non corporis viribus. Scelus meditatum & cogitatum. Cic. 2. Philipp. 85.
- COGITATUM, i, n. [ἀποφασισμός] Cic. 1. de Lege Agr. 1. Utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur. Ex quo & ceteris dictis, factis, cogitatur Sext. Nævii, quivis potest intelligere. Cic. pro Quint. 90.
- Perficere cogitata. Cic. pro Deiot. 17.
- Bene cogitata respicit deus. i. e. Meditata atque deliberata secundabit. Sen. Theyst. v. 489.
- COGITABUNDUS, a, um. Gell. 2. 1. Stare solitus Socrates dicitur, ore atque oculis eundem in locum directis cogitabundus, tanquam quodam secellu mentis atque animi facto a corpore.
- COGITATES, ūs, m. Sen. Epist. 11. O felicem illum, qui non adspēctus tantum, sed etiam cogitatus emendat. conf. Tertull. de Idolol. cap. 23. de Virg. Veland. cap. 15. & de Refurr. cap. 15. Et Pet. Blesensis Epist. 35. Cogitatus tuos, & inchoate conversationis eventum illius committe arbitrio.
- COGITATIO, ōnis, f. [ἐνοια, ἐνθυμησις, ἐπιλογισμός] Festus, Cogitatio dicta velut Coagitatio; i. e. Longa ejusdem rei agitatio in eadem mora consilii explicandis. Plin. lib. 11. cap. 37. Sic magna cogitatio obœcat. Celer cogitatio. Vellei. 2. 73. 1. Hic adulescens erat studiis rudis, sermone barbarus, impetu strenuus, manu promptus, cogitatio celer, &c. Cogitatio nulla homo. Cic. 4. Verr. 134. Nam ipsum Verrem tantum semper avaritia hiante atque imminente fuisse, ingenio & cogitatione nulla, &c.
- Sapientis cogitatio. Cic. 5. Tusc. 11. Sapientis enim cogitatio non ferme ad investigandum adhibet oculos advocatos.
- Cogitatio motusque animi. Cic. 1. Off. 9. Omnis autem cogitatio motusque animi, aut in consiliis capiendis, &c.
- Transvolans subito animum cogitatio. Plin. lib. 7. cap. 12.
- Morus cogitationis celeriter agitatus, per se ipse delectat. Cic. in Orat. 134.
- Species & cogitatio. Cic. 15. Att. 25. Hac me species cogitatioque perturbat.
- Acerima atque attentissima cogitatio. Cic. 3. de Orat. 17.
- Inani cogitatione percutere aliquem. Cic. pro Milon. 80.
- Intima cogitationes. ut, Petere veniam errato ex intimis cogitationibus alicujus. Cic. pro Sull. 64.
- Libere cogitationes. Cic. pro Milon. 79.
- Manifestus magna cogitationis. Tacit. 15. Ann. 54. Atque ipse mœstus, & magna cogitationis manifestus erat: quamvis lætitiarum vagis sermionibus simularet. V. MOLLIS.
- Mollissime. V. MOLLIS.
- Præceptis cogitatio. i. e. Consilium. Suet. Calig. 48. Vixque a tam præcipiti cogitatione revocatus, inhiberi nullo modo potuit, quin decimare velle perseveraret.
- Quotidiana. ut, Proponere sibi exercitationem in quotidianis cogitationibus. Cic. 1. de Orat.
- Tacita. Cic. 3. Off. 4.
- Tacitæ cogitationes iudicium. Quintil. lib. 6. cap. 1.
- Tacitæ cogitationes alicujus extimescere. Cic. pro Ligar. 6.
- Vigilantes cogitationes insunt in animis. Cic. 2. de Divin. 139.
- Abicere cogitationes suas in rem humilem & contemptam. Cic. de Amicit. 31. Nihil enim altum, nihil magnificum, ac divinum suscipere possunt, qui suas omnes cogitationes abiecerunt in rem tam humilem tamque contemptam.
- Abstrahi cogitatione a solitudine. Cic. 3. Off. 4. Nos autem qui non tantum roboris habemus, ut cogitatione tacita a solitudine abstrahamur, ad hanc scribendi operam omne studium curamque convertimus.
- Accipere cogitationes alicujus, Participem fieri cogitationum aut consiliorum ipsius. Catul. 35. 6.
- Afficit cogitatio sensus. Quintil. lib. 2. cap. 12. Porro ut frequenter experti sumus, minus afficit sensus fatigatio, quam cogitatio.
- Avertere cogitationem a miseris. In AVERTO.
- Avertere in cogitationem belli regem. In AVERTO.
- Avocare ad cogitationem aliquam ab aliqua re animum. Cic. 4. Fam. 5. Etiam tu ab hisce rebus animum ad cogitationem tuam avoca.
- Cadere in cogitationem. In CADO.
- Colligere cogitationem & cogitationem. In COLLIGO.
- Complecti cogitationem absentem. Cic. 3. Fam. 11.
- Comprehendere aliquid animis, & cogitatione. Cic. pro Flacc. 66.
- Comprehendere rationem sensu, aut cogitatione. Cic. 3. de Orat.
- Comprehendere & intelligere, cogitatione. Cic. 1. Tusc. 50.
- Conferre omnes curas cogitationesque in rem aliquam. Cic. 2. Off. 2.
- Conquirere aliquid cogitatione. Cic. 2. de Orat. 131.
- Consequi nihil cogitatione. Cic. de Senect.
- Continere aliquem in studiis cogitationis. Cic. 1. Off. 19. Agitatio mentis, quæ nunquam acquiescit, potest nos in studiis cogitationis etiam sine opera nostra continere.
- Convellere cogitationem. Cic. 5. Fam. 13. V. CONVELLO.
- Convertere se animo, & cogitatione aliquo. Cic. 1. de Orat. 6.
- Deducere ad cogitationem. In DEDUCO.
- Deduci ad aliquam cogitationem spe. Cic. ad Cæs. 6. Att. 11. De gratia & de ope quid significares, mecum ipse quærebam: spe tamen deducbar ad eam cogitationem, ut te pro tua admirabili & singulari sapientia, &c.
- Dehixum esse in cogitatione. Cic. 3. de Orat. 17.
- Depingere cogitatione. Cic. 4. Acad. 48. Deinde quum mens moveatur ipsa per sese, ut & ea declarant quæ cogitatione depingunt, &c.
- Depingit cogitatione quidvis mens nostra. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
- Disjicere cogitationem. Vellei. 1. 10. 2. Sic cogitationem regiam Romana disjecit constantia.
- Excitare memoriam ad timoris præteriti cogitationem. Cic. pro Sext. 11.
- Excutere cogitationem periculi. Curt. 7. 8. 4. Ut facile periculi, quod horrebant, cogitationem præsentia ejus excuteret.
- Exigere cogitationem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
- Expectare cogitationem. Quintil. lib. 2. cap. 4. Extemporalis garnitura, nec expectata cogitatio, & vix surgendi mora, &c.
- Explicare cogitationes. Cic. 10. Att. 6.
- Facere summam cogitationum suarum. i. e. Consiliorum. Cic. 1. Fam. 9.
- Fallere spem cogitationum & consiliorum. Cic. lib. 1. de Orat.
- Faugari cogitatione suscepti muneri. Quintil. in proœm. lib. 4.
- Fingere aliquid cogitatione. Cic. pro Milon. 79.
- Fingere sibi aliquid cogitatione. Cic. 3. de Nat. Deor. 47. Et si dea est, dii omnes illi qui commemorabantur a te, Honos, Fides, Mens, Concordia: ergo etiam spes, moneta, omniaque quæ cogitatione nobismetipsis possumus fingere.
- Habere cogitationem alicujus rei ad. Cic. in Parad. 1. Quæro enim a vobis, num ullam cogitationem habuisse videantur hi qui hanc Rempublicam præclare fundatam nobis reliquerunt, aut auri, aut argenti ad avaritiam: aut, &c.
- Immorari honestis cogitationibus. V. IMMOROR.
- Impertiri aliquid temporis alicui cogitationi. Cic. ad Cæs. 9. Att. 11.
- Inducere animum in spem, cogitationemque meliorem. Cic. de Amicit. 59.
- Injicere cogitationem alicui. V. INJICIO.
- Injecta cogitatione de re aliqua. Cic. 7. Att. 3. Quid si ista nobis cogitatio de triumpho injecta non esset, quam tu quoque approbas, &c.
- Inferere cogitationem lucibus. Quintil. in proœm. lib. 6.
- Insidit alicui cogitatio. V. INSIDEO.
- Intendere cogitationes. V. INTENDO.
- Intervenit majori minor cogitatio. V. INTERVENIO.
- Labefactata & convulsa cogitatio. V. CONVELLO.
- Morari cogitationem. Quintil. lib. 1. cap. 1. Tardior stilus cogitationem moratur.
- Patitur nemo cogitationis pœnam. Ulp. in l. Cogitationis. D. de Pœnis.
- Percipere cogitatione aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 106.
- Percurrere multa animo, & cogitatione. Cic. 1. de Orat. 218.
- Ponere tempus in cogitatione. Cic. 3. de Orat. 17.
- Sejungere cogitatione aliud ab alio. Cic. 4. Tusc. 29. Sed in animo tantummodo cogitatione possumus morbum ab ægrotatione sejungere.
- Suscipere curam & cogitationem. Balbus ad Cic. 8. Att. 15.
- Suscipere cogitationem, quid. Cic. 14. Att. 23. Quæris ut suscipiam cogitationem, quidnam istis agendum putem.
- Sustentare mentes cogitationeque. Cic. pro Flacc. 66. De spe bonorum omnium (si qua reliqua est etiam nunc) quæ forum civium mentes cogitationesque sustentet.
- Traducere a cogitatione. Cic. 1. Fam. 2. Ut mihi videret animum hominis, ab omni alia cogitatione, ad tuam dignitatem tuendam traducere.
- Valere ad cogitationem. Cic. 1. de Nat. Deor. 106. Nam si tantummodo ad cogitationem valent, nec ullam habent soliditatem, nec eminentiam, &c.
- Valet cogitatio. Au. ad Heren. 3. 32. Ut aspectus, ita cogitatio minus valet, si nimis procul amoveris, si vehementer prope admoveris id quod oportet videri.
- Venire & incidere in cogitationem aliquam. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. An illius vicem, credo, doles? quoties in eam cogitationem necesse est & tu veneris, & nos sæpe incidimus, &c.
- Versari in aliqua cogitatione, ac cura. Cic. 2. de Orat. 186.
- Versari in auditione & cogitatione. Cic. 2. de Orat. 131.
- Cogitatio in vero exquirendo maxime versatur. Cic. 1. Off. 12.
- Versantur in animo meo multæ & graves cogitationes. Cic. 2. de Lege Agr. 5.
- Vertitur cogitatio in se ipsa. Cic. 1. Off. 156.
- Vincere commotionem & cogitationem subitam, & fortuitam orationem. Cic. 1. de Orat. 150.
- Volutare tacitis cogitationibus animum. Liv. 9. 17. pr. Tamen tanti regis ac ducis mentio, quibus sæpe tacitis cogitationibus volutavit animum, eas evocat in medium; ut quærere libeat, &c.
- Uti cogitatione ad res quam optimas. Cic. 1. Off.
- Cogitatio etiam pro inventionibus ponitur a Vitruv. in præfat. lib. 2. At ille, Dinocrates, inquit, Architectus Macedo, qui ad te cogitationes & formas afferro, dignas tu claritate.
- COGITATIONICULA, æ, f. Parva cogitatio. Cathol.
- COGITABILIS, e. [ἐνοητός] Sen. Epist. 59. Cogitabile est, quod est generale. Et Apul. Apol. p. 315. Paucis cogitabilis, nemini effabilis. scil. Deus.
- COGITAMEN, inis, n. Idem ac Cogitatio. Tertull. de Trin. cap. 6. Necessaria hæc membra hominibus fuerunt, non Deo, quia inefficax hominis consilium fuisse, nisi cogitamentum corpus impleffet.
- COGITAMENTUM, i, n. Idem. Gloss. Lat. Gr. Cogitamentum, ἐνοη-
μα. V. etiam Vulg. Interpr. 4. Eldr. 7. 22.

COGITATE, Adv. [*εὐνοουμένους*] ut, Cogitate verba facere. h. e. Præmeditare. Plaut. Pœn. 5. 4. 51.

Ut pudice verba fecit, cogitate & commode.

Meditari cogitate. Plaut. Mil. 3. 3. 69.

Scribere accurate & cogitate. Cic. pro Arch. 18. Quæ vero accurate cogitateque scripsisset, ea sic vidi probari, &c.

Tractare rem suam cogitate. Plaut. Trin. 2. 2. 46.

Minus qui caute & cogitate suam rem tractavit pater.

COGITATO, Adv. [*εὐνοουμένους*] Idem. Cic. 1. Off. 27. Sed in omni iustitia permultum interest utrum perturbatione aliqua animi, quæ plerumque brevis est & ad tempus, an consulto & cogitato fiat injuria. MSS. plerique Cogitata injuria habent. V. Grav. ad loc.

COGITATORIUM, i. n. Receptaculum cogitationum. Tertull. de Refurr. cap. 15. Animæ cogitatorum. conf. etiam de Spectac. cap. 2. & de Anima cap. 14.

COGITATIVUM, aliud Adv. pro Cogitate. Festus.

COGNATUS, a, um. [*συνγενής, συγγενής, συμφυτός*] Adj. Coniunctus, & quasi Una natus. Plin. lib. 11. cap. 37. Ea causa est ut pleræque aliorum e manibus hominum oculos potissimum appetant, quod effigiem suam in iis cerentes, velut ad cognatâ suâ desideria tendunt. h. e. Sibi proxima, & suâ naturæ quodam modo similia. Cognatum cælum telluris. Ovid. 1. Met. 81.

Acies cognatas vocat Lucanus a principio libri primi, Acies Cæsaris & Pompeii, id est fecerit & generi. quasi Cognatorum acies.

Caput cognatum. Ovid. 3. Fast. 426. de Cæsare,

Ortus ab Ænea tangit cognata sacerdos

Numina; cognatum, Vestâ, tuere caput.

Cineres. Catul. 66. 98. i. e. Cognatorum cineres.

Corpora. Ovid. 2. Met. 661.

Freta. Stat. 1. Achill. 92. Cognatis utère fretis.

Mœnia. Ovid. 15. Met. 451.

Res calci cognata, gypsum est. Plin. lib. 36. cap. 24.

Sanguis. Virg. 12. Æn. 29.

Victus amore tui, cognato sanguine victus.

Terræ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 144. Sic Italiam & Siciliam vocat, ut quæ olim conjunctæ fuerint.

Vires. i. e. Cognatorum. Claud. in Sex. Conf. Hon. 220.

Vocabula cognata rebus. Hor. 2. Serm. 3. 280. i. e. Convenientia.

Urbes, quæ incoluntur a civibus ejusdem nationis. Virg. 3. Æn. 502.

Membris nostris aliquid esse cognatum. Cic. 3. de Orat. 197.

Maxime cognata. V. MAGIS.

Cognati appellantur, quasi Una communiterve nati, vel Ab eodem orti progenitore. Ter. Eun. 2. 3. 36.

Parris cognatum, atque æqualem Archidemidem. Donatus in Ter. Adelph. 5. 8. 24. Uxoris cognati, marito Affines sunt. Ter. And. 5. 4. 23.

Affines atque cognati alicujus. Cic. Post red. in Senat. 6.

Amici, & cognati alicujus. Cic. pro Cæcin. 15.

Propinqui atque cognati optime convenientes. Cic. pro Rosc. Amer. 96.

Cognati qui sint, describit Ulp. in l. 1. D. Unde cognati, Cognati autem, inquit, appellati sunt quasi ex uno nati: aut, ut Labeo ait, quasi commune nascendi initium habuerint. V. COGNATIO.

Inter Agnatos & Cognatos hoc interest, quod in agnatis & cognati continentur: in cognatis non utique agnati, verbi gratia, Frater patris, id est patrus, & agnatus & cognatus est, matris autem frater, id est avunculus, cognatus est: agnatus non est. Modestinus in l. inter agnatos. D. Unde legitimi.

Gradatim admittuntur cognati ad bonorum possessionem. Ulp. in l. 1. §. Gradatim. D. Unde cognati.

Cognatus, Qui ejusdem est generis, etiam si diversæ sint ætates interjectæ. Sil. lib. 11. 178.

— ille ego sanguis

Dardanius, cui sacra pater, cui nomina liquit

Ab Jove ducta Capys, magno cognatus Iulo.

COGNATIO, ōnis, f. [*συνγενεῖα*] Cic. 7. Verr. 176. Nulla tibi, Quinte, cum isto cognatio est, nulla necessitudo.

Cognatio, est Jūs quoddam inter certas personas, quæ natura, vel legis fictione inter se cognatæ sunt, institutum. Ejus enim due sunt species, naturalis & civilis. Naturalis cognatio est, communio sanguinis, quam habent hi inter se, qui ex eodem progenitore orti, quasi rivuli ex eodem fonte deducti dimanant. Civilis autem, quæ per adoptionem contrahitur, non sanguinis, sed Jūs communio est, quæ sic fortasse non incommode definiti poterit, ut dicatur esse Communio ejusdem juris, quod habent hi inter se qui naturaliter cognati sunt, per adoptionem contracta. Sed quoniam ea non vera, sed ficta & adumbrata cognatio est, idcirco definiti neque a Jurisconsultis solet, neque vero satis absolute potest. V. HOTOPI. in comm. verb. Juris.

Cognatio & affinitas. Cic. 5. de Fin. 65. Surpsit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitias.

Amplissima cognatione, & plurimis amicitias viri. Cic. 4. Verr. 106.

Comprobata. ut, Multis officis aliorum usurpata & comprobata cognatio. Cic. 7. Verr. 125.

Materna cognatio Transalpini generis. Cic. post red. in Senat. 14.

Naturalis cognatio rerum distantium. Cic. 2. de Divin. 33.

Patruelis cognatione, amore germanus. Cic. 5. de Fin. 1.

Propinqua. Cic. pro Ligar. 8.

Propinqua cognatione conjunctus. Suet. in Neron. cap. 3.

Cognationem facit etiam adoptio. Ulp. in l. 1. §. Cognationem. D. Unde cognati. V. paulo supra.

Capitis diminutione perimuntur cognationes, quæ per adoptionem acquisitæ sunt. Julian. in l. Capitis. D. Unde cognati.

Agere verbis per cognationem cum aliquo. Cic. 12. Att. 48. Eum multis verbis agere mecum per cognationem quæ mihi secum esset, &c. perscripti.

Attingere alicquem cognatione. Cic. 4. Verr. 27. V. ATTINGO.

Commemorare gratiam, amicitiam, cognationemque. Cic. 4. Verr. 64.

Coniunctum esse cognatione cum aliquo. Cic. 6. Verr. 72.

Habere cognationem cum. Quintil. lib. 1. cap. 10. Sed habet majorem quandam aliam cum arte Oratoria cognationem.

Habere aliquam necessitudinem, aut cognationem cum aliquo. Cic. in Orat. 186.

Cum prædiis alicui esse cognationem. Cic. pro Sulla 59. Cincius nun-

quam sibi cognationem cum prædiis esse existimavit suis. i. e. Prædia sua nunquam esse amavit, quin a se, si quando opus esset, alienaret.

Junctus alicui cognatione. V. JUNGO.

Jungi cognatione naturali cum re aliqua. Cic. 2. de Divin. 142.

Retinere jura cognationis. Ulp. in l. 1. §. Cognationem. D. Unde cognati.

Dedecus cognationis. Cic. pro Cluent. 16. Tulit hoc commune dedecus familie, cognationis, nominis, &c.

Deorum cognationem agnoscere. Cic. 1. de Nat. Deor. 92.

Deorum cognatione tenetur animus. Cic. 1. de Divin. 64.

Literarum cognatio. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Officium cognationis. Quintil. lib. 4. 1. Quare in primis existimetur venisse ad agendum ductus officio, vel cognationis, vel amicitia.

Studiorum cognatio. Cic. 6. Verr. 81. Quæ cognatio studiorum & artium propemodum non minus est conjuncta, quam ista quæ vos delectamini generis & nominis.

Cognatio Peripateticis cum oratoribus. Cic. 4. Acad. 115. Age, restituro Peripateticis, qui sibi cum oratoribus cognationem esse, qui claros viros a se instructos dicant Rempub. sæpe rexisse?

COGNITIO, COGNITOR, COGNIBILIS. V. COGNOSCO.

COGNOMEN, inis, n. [*ἐπίθετος, ἰσχυρία, φερώνυμος*] dicitur Nomen, quod ab eventu aliquo, aut simili de causa, imponitur alicui. Cic. 1. de Finib. 23. Neque quum Torquatum, qui hoc primus cognomen invenit, aut torquem illum hosti detraxisse, &c.

Cognomen necessitas primum excoxitavit, quum prænomen & nomen quandoque non satis esse viderentur ad homines distinguendos: post, usus & commoditas custodivit & propagavit. Qui vero Agnomen aliud esse a cognomine tradiderunt, ii mihi satis quod sentiunt non probant, ex eorum vero numero grammatici veteres existunt, qui cognomina appellant ea quæ tertio loco, quæ vero præterea adjuvantur, ea omnia agnomena nuncupant, ut Africanum & Asiaticum. ejusmodi vero opinio facile locupletissimi auctoris Ciceronis verbis refellitur: apud quem animadvertere postsumus, ea omnia cognomina dici, quæ etiam quarto loco ponuntur. Sic enim ait pro Muren. 31. Quam laudem ille Africæ oppressa, cognomine ipso præferat, eandem hic sibi ex Asiæ nomine assumpsit. Et in Somnio 2. Eritque cognomen id tibi per te partum, quod habes adhuc a nobis hereditarium. Idem Divitem cognomen vocat 2. de Off. 57. in M. Licinio Crasso, quod tamen quarto loco erat. Ex libro Caroli Sigonii de Nominibus Romanorum.

Nomen autem quum dicimus, cognomen quoque, & agnomen intelligatur oportet. Cic. 2. de Invent. 28.

Gradus cognominis. Ovid. 1. Fast. 606.

Nec gradus est Fabius supra cognominis ullus. Quia scilicet. Maximi dicti sunt.

Hæres cognominis. Ovid. 1. Fast. 615.

Clarum cognomen. Virg. 8. Æn. 48.

Afcianus clari condet cognominis Albam.

Extraneo cognomine aliquid demonstrare. Auct. ad Heren. 442.

Optivum cognomen, pro Adoptivo per aphæresin dixit Hor. 2. Epist. 2. 101.

Difcedo Alcaeus puncto illius: ille meo quis?

Quis, nisi Callimachus? Si plus adposcere visus,

Fit Minnermus, & optivo cognomine crescit.

Paternum cognomen. Hor. 1. Epist. 13. 8. ad Vinium Afellam.

Citellata ferens impingas, Afinaque paternum

Cognomen vertas in risum, &c.

Priscum, i. e. Vetus. Claud. 2. in Eutrop. 243.

Prisca cognomina locorum. Propert. lib. 4. 1. 69.

Accipere cognomen. Plin. lib. 33. cap. 10.

Addere cognomen alicui. Liv. 1. cap. 10. Cognomenque addidit deo,

Juppiter Feretri, inquit, hæc tibi, &c.

Afcifere alicujus rei. Sil. lib. 1. 155.

Auriferi Tagus afcito cognomine fontis.

Collocare cognomen, pro certo nomine. Auct. ad Heren. 4. 42.

Consensit hujus cognomen una cum Crassi Divitiis cognomine. Cic. 2. Att. 13.

Dare. Plin. lib. 12. cap. 13. Cinnamomo proxima gentilitas erat, ni prius Arabiæ divitiis indicari conveniret, causaque quæ cognomen illi Felicis ac Beatæ dedere.

Damus tardo cognomen pingui. i. e. Pinguem vocationem tardum. Hor. 1. Serm. 3. 58.

Dari cognomen alicui ex moribus. Flor. 1. 7. 1. Postremum omnium fuit regum Tarquinium, cui cognomen Superbo ex moribus datum.

Deligere cognomen ex imaginibus alicujus familie. Cic. pro Cluent. 72.

Dicere cognomine. Virg. 3. Æn. 163.

Est locus, Hesperiam Graii cognomine dicunt.

Dicere cognomine a. Virg. 3. Æn. 334. — Chaonius cognomine campos,

Chaoniamque omnem Trojano a Chaone dixit.

Dici alicujus cognomine. Virg. 3. Æn. 702.

Immanisque Gela, fluvii cognomine dicta.

Habere sapientis cognomen. Cic. de Amicit. 6.

Imponere cognomen alicui. Hor. 2. Serm. 3. 26.

— unde frequentia Mercuriale

Imposere mihi cognomen compta.

Invenit cognomen torque detracta Manlius. Cic. 3. Off. 112.

Manet cognomen alicui. In MANEO.

Merere cognomen. Vellei. 2. 5. 1. Gallæci cognomen meruit.

Partum cognomen hæreditarium erit. Cic. de Somm. Scip. 2.

Præ se ferre laudem ipso cognomine. Cic. pro Muren. 31.

Alteri Capiti cognomen est. Cic. pro Rosc. Amer. 17.

Sumere cognomen ex aliqua re. Cic. 6. Philip. 11.

Trahere ex contumelia. Cic. 3. Philip. 16.

Uti cognomine generis. Cic. pro Cluent. 72.

Cognomen, pro Epitheto. Suet. in Calig. cap. 22. Compluribus cognominibus assumptis: nam & Pius, & Caltrorum filius, & Pater exercituum, & Optimus Maximus Cæsar vocabatur. Budæus.

Cognomen etiam herba additum. Plin. lib. 25. cap. 9.

COGNOMINIS, e, [*ὀνομασία*] Festus; Cognomines, Qui ejusdem sunt cognominis. Plaut. Bacch. 1. 1. 5. Quid agunt germanæ duæ meretricis cognomines. Plin. lib. 6. cap. 2. Quo loco Henetos adicit Nepos Cornelius, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulat.

Virg. 6. Æn. 363. — gaudet cognomine terra. Ubi Servius, Facit

Facit hic & hæc Cognominis: quod autem communi genere in *κ* misit ablativum, metri necessitas fecit.
 Filios cognomines. Suet. Vitell. cap. 2. Quatuor filios cognomines, ac tantum prænomibus distinctos, reliquit.
COGNOMENTUM, i. n. [*ἐπιωνυμίου*] idem ac Cognomen. Plaut. Mil. 4. 2. 47. Pulcher falve. *π*. *ν*. meum cognomentum commemoravit. Cic. 2. de Fin. 5. 4. Si aut de industria facias, ut Heraclitus, cognomento qui *οκεανός* perhibetur, &c.
 An quasi Cognominamentum? H. St.
 Accipere cognomentum alicujus. Tacit. 15. Ann. 74. Mensisque Aprilis Neronis cognomentum acciperet.
 Augeri cognomento. Tacit. 12. Ann. 26. Augetur Agrippina cognomen- to Augustæ.
COGNOMINO, [*ἐπιωνυμίζω*] *āre*. Plin. lib. 21. cap. 3. Suario cognomi- nabatur, propter similitudinem Suarii cuiusdam negotiatoris. Idem lib. 29. cap. 1. Alia factio, ab experimentis se cognominans Empiricis, coepit in Sicilia.
COGNOMINATUS, a, um. [*ἐπιωνυμώτης*] Partic. Cic. in Partit. 53. Ver- ba ponenda sunt, quæ vim habeant illustrandi, nec ab usu sint abhor- rentia, gravia, plena, sonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, superlata, in primisq; translata.
 Divites cognominati. Plin. lib. 33. cap. 10. Postea Divites cognominati, dummodo notum sit, eum qui primus accepit hoc cognomen, deco- xisse creditoribus suis.
COGNOMINATIO, *ōnis*. f. Afran. apud Nonium 2. 144. Genus cogno- minationis.
COGNOSCO, *ōvi*, itum, [*γινώσκω, γινώσκω, διγινώσκω, ἐπιγινώσκω*] *cre*. est (inquit Donatus ad Hec. 1. 2.) Diligenter & attente considerare. Ter. And. 3. 4. 7. Tandem cognosci qui siem. Cæf. 5. Bell. Gall. 7. Ni- hilo tamen secius omnia ejus consilia cognosceret.
 Cognoscere recte bonitatem atque prudentiam alicujus. Cic. pro Quint. Promptum est cognoscere. i. e. Facile est. Ovid. 3. Met. 96.
 Vox subito audita est, neque erat cognoscere promptum
 Unde, sed audita est, &c.
 Facile cognoscere. Lucret. lib. 2. 142.
 Memoriter. *V. MEMOR.*
 Penitus. *V. PENITUS.*
 Corde. Lucret. lib. 5. 880.
 Id licet hinc quamvis hebeti cognoscere corde.
 Animus cognoscit hæc. Lucret. lib. 2. 839.
 Perdisco, cognosco. Cic. 1. de Orat. 159. Perdiscendum jus civile, cognoscendæ leges, percipiendæ omnis antiquitas, &c.
 Scire, cognoscere, & percipere aliquid. Cic. 1. de Orat. 222.
 Studium cognoscendæ, percipiendæque virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
 Experiendo magis quam discendo cognoscere. Cic. 1. Fam. 7. extr.
 Perpicere & cognoscere rerum naturam. Cic. 1. Off. 154.
 De aliquo cognoscere. i. e. De rebus alicujus. Cic. 5. Att. 21. Habes consilia nostra, nunc cognosce de Bruto. i. e. Accipe. Cæf. 7. Bell. Gall. 1. In Italiam ad conventus agendos proficiscitur. Ibi cognoscit de Clodii cæde.
 De salute alicujus. Cic. 4. Fam. 4. De Marcelli collegæ tui salute paulo ante, quam tu, cognovimus.
 Ex aliquo cognoscere aliquid. Cic. 2. Fam. 10. Certissima putabo, quæ ex te cognoro.
 De toto statu rerum communium ex aliquo cognoscere. Cic. 1. Fam. 8. Causa cognoscere. Virg. 2. Æn. 10.
 Sed si tantus amor casus cognoscere nostros,
 Et breviter Trojæ spernere audire laborem.
 Causa cognoscere. Virg. 3. Georg. 490.
 Felix, qui potuit rerum cognoscere causas.
 Conditionem societatis diligenter cognoscere. Cic. pro Rosc. Com. 31.
 Curas tenuis cognoscere, discere res minutas & leves. Virg. 1. Georg. 177.
 Postul multa tibi veterum præcepta referre,
 Ni refugis, tenuisque piget cognoscere curas.
 Jus civile domi cognoverat, Didicerat. Cic. de Clar. Orat. 98.
 Rationem. Cic. 5. Att. 4.
 Ritum sacri cognoscere. Ovid. 6. Fast. 511.
 Cognoscere qualis natura sit montis. Cic. 1. Bell. Gall. 21. Qualis natu- ra montis, & qualis in circuitu ascensus, qui cognoscerent misit.
 Cognoscere ex litteris, nuntiis, & similibus, pro Intelligere & certio- rari fieri. Cic. 14. Fam. 5. Cognovi enim ex multorum amicorum lit- teris, quas &c. Idem 1. Fam. 5. Hic quæ agantur, quæque acta sint, ea te & litteris multorum & nuntiis cognoscere arbitror.
 Cognoscere ex annualium monumentis. Cic. in Hortens. Fragm.
 Ex libris alicujus aliquos cognoscere. Cic. 5. Fam. 12.
 Aliquid ex re, ex factis alicujus, decretisque cognoscere. Cic. 7. Verr. 9. Clamore aliquid cognoscere. Tacit. 12. Ann. 24. Quod ubi clamore cog- nitum, &c.
 Cognosci in optimam partem aliquem. Cic. 2. Off. 46. Facillime autem & in optimam partem cognoscuntur adolescentes, qui se ad claros & fa- pientes viros bene consulentes Reipub. contulerunt.
 Cognoscere, pro Jurisdictionem exercere. Suet. in Claud. 33. Cogno- scens in Augusti foro, tactus nidore prandii, quod in maxima Martis æde Salis apparabatur, deserto tribunal, consensidit ad sacerdotem, &c.
 Cognoscere de actis alicujus, quod vulgus, Informare se, dicit. Cic. 16. Att. 17. Lege & senatusconsulto permillum erat, ut de actis Cæsaris cog- noscerent, statuerent, judicarent.
 Cognoscere de re aliqua. Cic. 3. Verr. 27. Se de hereditate velle cogno- cere, quæ ejus filio a propinquo homine Apollodoro Laphirone ven- nisset.
 Causas diligenter, penitusque. Cic. 2. de Orat. 99.
 Causam alicujus cognoscere. Cic. 11. Att. 7. Prohiberique omnes Italia, nisi quorum ipse causam cognovisset.
 Causas cognoscere cum aliquo. Cic. 2. Off. 82. Adhibuit sibi in consi- lium quindecim principes, cum quibus causas cognovit, & eorum qui aliena tenebant, & eorum qui sua amiserant.
 Cognoscebat autem de talibus causis, taxato prius modo summæ, ad quam conficiendum consideret. Sueton. in Cal. 38. H. St.
 Cognoscere, Verbum pertinens ad judicem, ut dictum est, Sen. Med. 4. Si iudicas, cognosce: si regnas, jube.

Cognoscere instrumenta, est Relegere & recognoscere. Ulp. in l. Co- gnoscere. D. de verb. & rer. signifi.
 De causa cognoscere. Ulp. in l. Et post edictum. D. de Julicis, Non unique judex qui de judicatio cognoscit, debet de Prætoris sententia cog- noscere.
 De privilegio Sacerdotum cognoscere. Suet. Aug. 91. Cum postea Romæ pro tribunali de privilegio sacerdotum Attice Ceresi cognosceret, &c.
 De vi & proprietate rei cognoscere. Callistratus in l. Si de vi. D. de Ju- diciis.
 Cognoscere & pronuntiare. Ulp. in l. In peremptorio. D. de Judiciis, In peremptorio autem comminatur is qui edictum edit, etiam absente diversa parte cogniturum se & pronuntiatum.
 Cognoscere, pro Agnoscere. Ter. Eun. 5. 2. 8. Ita miserimus fui fugi- tando ne quis me cognosceret. Donatus.
 Amores suos cognoscere. Ovid. 4. Met. 137. i. e. Amicum suum, vel amicam, de Thibis que Pyramum inveniebat gladio peremptum.
 Humanitatem alicujus, quod gratulatus sit, cognoscere. Cic. 1. Fam. 7. Vice sermonis cognoscere alicquem. Ovid. 4. Trist. 4. 79. h. c. Ex ser- mone agnoscere.
 Tellus cognoscit alumnos. Stat. 4. Theb. 638.
 Os non cognoscendum. Ovid. 12. Met. 251.
 — & ossa
 Non cognoscendo confusa reliquit in ore.
 Signum (suum) cognoscere. Cic. 3. in Catil. 10.
 Virum cognovisse dicitur illa, quæ cum viro rem habuit. Ovid. 6. Epist. 133.
 Turpiter illa virum cognovit, adultera virgo.
 Nulla cum ratione vivæ afferre vim possit, jugulavit, jugulataque cog- novit. Pontanus de Immanitate 607. Sic & alibi. H. St. fol. 322. b. Aldi. V. Grot. ad Matth. 1. 23. Non profus eodem modo tamen an- tiqui hoc verbo in ea significatione utuntur, atque Ecclesiastici, ut col- latis exemplis constabit. conf. Notitiam habere in nosco.
 Cognoscere, Experiri. Cic. 13. Fam. 21. Hominem prudentem & officio- sium cognosces, & dignum qui a te diligatur.
 Virum optimum gratissimumque cognoscere alicquem. Cic. 13. Fam. 20.
 Divos præsentem cognoscere, Auxilium divorum sentire. Virg. 1. Eclog. 42.
 Nec tam præsentem alibi cognoscere divos.
 Res humanas contemnentem, & optime contra fortunam paratum arma- tumque cognoscere alicquem. Cic. 5. Fam. 13.
 In cognoscendo. *V. IN.*
 Perangusto freto divisa, fervituti, ac libertatis jura cognoscere. Cic. 7. Verr. 169.
 Cognoscere, Inspicere & æstimare. Cic. pro Quint. 3. Temporis quidem certe vix satis habui, ut rem tantam, tot controversiis implicatam, pos- sem cognoscere. Budæus.
 Cognoscite, pro Attente audite. Cic. 4. Verr. 26. Quantam potestatem habuerit, videtis: quas res gesserit, cognoscite.
 Ad cognoscendum venire. Cic. 1. de Orat. 204.
 Cognitum, cognitum, supin. a Cognosco. Festus, Cognitum facilia ead- em ratione dicitur, qua Dicitum facilia, & Perspectum, & Factum facilia. [Sed nominis verbalis sextum casum esse docent juniores. V. paulo infra COGNITUS, us, m.]
COGNOSCENTER, Adv. ut, Cognoscenter videre. Tertull. adv. Marc. 4. 22. Manifesta te mihi, ut cognoscenter te videam.
COGNOSCENTIA, *æ*. f. apud Marium Victorin. lib. 1. adv. Arium.
COGNITUS, a, um, Partic. [*γνωτός*] ut, Cognitus alicui. Plin. lib. 12. cap. 4.
 Armis cognitus, Bello exploratus. Valer. lib. 5.
 Nomine cognitus tantum. Plin. lib. 12. cap. 21.
 In multis judiciis causisque cognitus. Cic. de Clar. Orat. 18.
 In promptu cognita. Lucret. lib. 2. 867.
 Ufu non longo cognitus. Ovid. 3. Trist. 5. 9.
 Idque recens præstas, nec longo cognitus usu.
 Acta conjugis cognita Vulcano, i. e. Adulterium Veneris. Ovid. 2. de Arte Am. 574.
 Causa liquido cognita. Ovid. 5. Fast. 2.
 Causa cognita excusationem accipere. Ulpian. in l. licet. D. de arbitris.
 Causa cognita iudicium dare. Paulus in l. fed & si. fed & si dies. D. de judiciis.
 Causa cognita æstimare. Scaevola in l. tutor. D. de minorib.
 Causa cognita probare. Marcol. in l. de ætate. D. de minorib.
 Causa cognita statueret. Ulpian. in l. 1. §. fed & si agant. D. de judic.
 Ensis bene cognitus. Sil. lib. 17. 395.
 Homo per se cognitus. Cic. de Clar. Orat. 147. Qui summos honores homo per se cognitus sine ulla commendatione majorum est adeptus.
 Puer puero mihi cognitus. Ovid. 4. de Pont. 12. 20.
 Teque canam quæcumque nota, tibi carmina mittam,
 Pæne mihi puero cognite pæne puer.
 Res indicio alicujus cognita. Ovid. 2. de Arte Am. 574.
 Res perfecta & cognita. Cic. 1. Fam. 7.
 Res penitus perfecta planeque cognita. Cic. 1. de Orat. 92.
 Virtus cognita. Tibul. lib. 4. 1. 1.
 Sæpe etiam sine substantivo ponitur, ut, Liv. 37. 13. Ibi ex agræstibus cognitio, hostium naves ad Æthalias stare. Et Quintil. Decl. 16. Co- gnito, quod filius haberetur a tyranno. adde Tacit. Ann. 1. 36. & 14. 34. Cognitus etiam de Re venerea dicitur. Tacit. 4. Hist. 44. Octavius Pon- tianum Postumiam stupro cognitam, & nuptias suas abnuentem, impo- tens amoris interfecerat. Et Stat. 2. Achill. 228.
 — tacito jam cognita furto
 Deidamia mihi. V. Catull. 59. 147. & supra in ipso verbo.
 Cognitus, Auditione perceptus, ut apud Virg. 1. Æn. 627.
 Tempore jam ex illo casus mihi cognitus urbis, &c.
 Error cognitus. Propert. lib. 3. 15. 35.
 Compar. [*γνωτότερος*] Ovid. 4. Trist. 6. 28.
 Nec tam nota mihi, quam vulgus mala nostra, fuerunt:
 Sed magis hæc, quo tunc cognitoria, gravant. Et 14. Met. 14.
 Quanta sit herbarum, Titani, potentia, nulli
 Quam mihi cognitus.
 Superl. [*γνωτότατος*] Catul. 4. 14.
 Tibi hæc fuisse & esse cognitissima
 Ait Phællus.

COGNITUS, ūs. m. Valer. Max. 5. ext. 1. Ut ad jucundiora cognitu veniamus. [Supinum posterius hoc Grammaticis appellare placuit, quibus se opponunt Juniores. V. Voff. de Anal. 3. 11. & de Contr. cap. 8. Sanct. Min. 3. 9. ibique Periz. Junge Fest. supra in ipso verbo extremo.]

COGNITIO, ōnis. f. [*γινῶσκω, γινῶσκος, γινῶσκωσις*] Cic. 1. Acad. 15. Cælestia autem vel procul esse a nostra cognitione conferet. In causæ cognitione versari. Ulpian. in l. hereditibus. D. de dolo. Eorum cognitionem capere. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Quæ primum eos humo excitatos, cæcos & erectos constituit, ut deorum cognitionem, celum intuentes, capere possent. Naturæ manca cognitio contemplatiue quodammodo atque inchoata fit, si nulla actio rerum consequatur. Cic. 1. Off. 151. Poetarum gratior cognitio. i. e. Lectio. Quintil. lib. 1. cap. 1. Cognitionemque rerum aut occultarum, aut admirabilium ad beate vendum necessariam ducimus. Cic. 1. Off. 13. Attingere cognitionem rerum. Cic. 1. Off. 18. Multa cognitio rerum inde venit. Quintil. lib. 2. cap. 4. In rerum cognitione versari. Cic. 1. Off. 18. Cognito & iudicium. Cic. 16. Att. 18. Plancus ipse pro ingenio & prudentia sua non fit dubitaturus, quin decretum Consulium, quorum lege & Senatusconsulto cognitio & iudicium fuit, conseruet. Genus cognitionum labefactatum. Cic. 16. Att. 16. ad Capiton. Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur. Imago cognitionis. Tacit. 3. Ann. 17. i. e. Simulata judicialis cognitio. Studium cognitionis vincit consociatio hominum atque societas. Cic. 1. Off. 157. Vis mirabilis rationis, & cognitionis, & scientiæ, virtutumque omnium est in mente. Cic. 5. de Fin. 34. Prætoriam cognitionem. Quintil. lib. 3. cap. 6. Aliis est cap. 8. Non debes apud Prætores petere fideicommissum, sed apud Consules: major enim Prætoriam cognitionem summa est. Solivaga & jejuna. Cic. 1. Off. 157. Nisi ea virtus, quæ constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat cognitionem rerum, solivaga cognitio & jejuna videatur. Accipere ad cognitionem. In ACCIPIO. Adducere in cognitionem. In ADDUCCO. Amplexari cognitionem. In AMPLEXOR. Capere cognitionem. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Continetur officium aliquod cognitione & scientia. Cic. 1. Off. 13. Dare cognitionem aliarum rerum aliquibus. Cic. 16. Att. 16. ad Capiton. i. e. Eorum arbitrio res dijudicandas permittere. Ducuntur ex cognitione officia. Cic. 1. Off. 153. Habere cognitionem faciliorem, Facilius cognosci. Cic. 5. de Fin. 34. Inferre causæ cognitionem. Ulpian. in l. si quis. §. merito. D. de dolo. Dignum cognitione. Cic. 1. Off. 20. Cognitionem prudentiamque sequitur considerata actio. Cic. 1. Off. 150. Dies cognitionis, Quo iudex aliquos in jus vocat, vulgo Assignationis dicitur: quandoquidem eo ipso debet de causa cognosci. Ulp. in l. & post edictum. D. de iudiciis, Quod si is qui edictum peremptorium impetravit, abste dicitur cognitionis, &c. Sustinere cognitionem. V. Sustinere pro Differre, in SUSTINERO. Differentiam inter Jurisdictionem & Cognitionem videmus in Suet. Neron. cap. 15. & alibi. Jurisdictio enim ordinaria & magistratum est; Cognitionis extraordinaria & meri imperii. Suet. Tiber. cap. 31. Cetera quoque per magistratus & jure ordinario agebantur, &c. Idem Claud. cap. 15. Negantemque cognitionis rem, fed ordinari jure esse, agere causam concessim apud fe cogit. V. Salmat. de Modo Usur. cap. 3. p. 111. f. q.

COGNITOR, ōris. m. [*γινῶσκῆ, γινῶσκων, δεικνῶσις*] olim dicebatur, qui nunc Procurator judicialis. Cic. 1. Verr. 54. Me defensore calamitatum suarum, me ultorem injuriarum, me cognitorem juris sui, me actorem causæ totius esse voluerunt. Cognitor est, ut Festus ait, Qui liter alterius suscipit coram eo, cui datus est, Procurator autem abentis nomine actor fit. Aconius in Divinatione Cic. 11. Qui defendit (inquit) alterum in iudicio, aut Patronus dicitur, si orator est: aut Advocatus, si aut jus suggerit, aut præsentiam suam commodat amico: aut Procurator, si negotium suscipit: aut Cognitor, si præsentiam causam novit, & sic tuctur ut suam. Ergo cognitorem Cicero appellavit familiarissimum defensorem. Hæcenus Aconius. Cic. pro Rosc. Com. 54. Quid interest inter eum qui per se litigat, & qui cognitorem dat? qui per se licem contestatur, sibi soli petit: alteri nemo potest, nisi qui cognitor esse factus. Itane vero? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset iudicio, ferres tuum. suo nomine petit, quod abstulit, sibi, non tibi exegit. Budæus. Asciberere cognitorem alicui. Cic. 4. Verr. 106. Dare in aliquam rem cognitorem. Cic. pro Rosc. Com. 32. Esse cognitorem. Hor. 2. Serm. 5. 38. — his cognitior ipse.

Facta est sponso cum cognitore tuo de. Cic. 5. Verr. 137. ubi V. Grav. Fieri cognitorem pro aliquo. Cic. 4. Verr. 106. Quum præterea tota Sicilia multum auctoritate & gratia posset, invenire neminem Siculum potuit, qui pro se cognitior fieret. Cognitorum nomen non semper bene audit, quia alienas lites turpis quæstus causa suscipiebant; ideoque Sæctores & Cognitores conjunxit Manilius, 5. 316.

COGNITURA, æ. f. Procuratio, sive Munus quo quis fungitur, quum in foro est cognitior causæ alterius. Suet. in Vitell. cap. 2. in quo de ejus majoribus differit: Cujus (inquit) filius sectionibus & cognitibus uberius compendium nactus. Cognitiones non dixit, sed Cognituras, ne de iudice loqui videretur. Sunt qui legant, Confuturas, sed pererridice. Turnebus. V. Gron. de Pecun. Vet. 4. 3. Salmat. ad Jus Att. & Rom. p. 331.

COGNITIONALIS, is. m. Officii genus, ut Rationalis. V. Symmach. 10. Epist. 62. extr.

COGNOSCIBILIS, æ. f. Improbata Goelen. Probl. Gramm. 5. 34. Hinc **COGNOSCIBILITER**, [*γνωστικῶς*] Adv. Idem. Vulg. Interpr. Sap. 13. 5. **COGNOSCIBILIS**, e. [*γνωστικῶς*] Qui cognoscitur. Gell. lib. 20. cap. 4. His folis cognobiles fuerunt. Et Onomat. Vet. Compar. Cato 6. lib. Originum, Itaque ego, inquit, cognobiliorem cognitionem esse arbitror. Refert Gell. lib. 20. cap. 4. ad finem.

COGĒO, ĕgi, actum, [*συνάγω*] ĕre. a Con & Ago compositum; significat In unum colligere. Ter. Heaut. 1. 1. 92. Quasi talenta ad quindecim cogei. In unum aliquid cogere. Quintil. lib. 1. cap. 5. Nodo comas cogei. Sen. Hippol. 4. Diductos cogere. Hor. 3. Carm. 9. 18. Quid si prisca redit Venus, Diductoque iugo cogit atheno? i. e. Discordes redire in gratiam jubet, & conjungit invitos. Dispersa cogere. Cic. 1. de Orat. 191. Jus civile in certa genera cogere. Cic. 2. de Orat. 142. Pollicitus se jus civile, quod nunc diffusum & dissipatum est, in certa genera coacturum, & ad artem facile redacturum. Nubes coguntur ad montes. Lucret. lib. 6. 734. — ad altos denique montes

Construse nubes coguntur, vique premuntur. Oves cogere intro. Plaut. Bacch. 5. 2. 15. Pecus cogere. Virg. 3. Ecl. 20. Pecudes cogere (tabulis). Virg. 6. Ecl. 89. Voces in nodum cogere, significat Oracionem syllogismo vel enthymemate includere. Lucan. ad Pison. 59. Sen juvat alitricas in nodum cogere voces, Et dare subtili vivacia verba catenæ, &c. Agmen. Cic. 15. Att. 13. V. AGMĒN. Acies in prælia. Virg. 9. Æn. 463. Undique auxilia. Virg. 9. Æn. 7. Cohortes Luceriam cogei. Cic. 8. Att. 12. Cn. Magnus ad Domit. Cohortes coegerat viginti ex finitimis regionibus. Cæf. 1. Bell. Civil. 15. Copias cogere in unum locum. Cæf. 2. Bell. Gall. 5. Exercitum cogere in unum locum. Cic. 15. Fam. 4. Consilium cogi de aliquo. Quintil. lib. 7. cap. 3. De uno enim reo consilium cogitur. Milites cogere. Cæf. 5. Bell. Gall. 39. Multitudinem hominum cogere, armare, instruere. Cic. pro Cæcin. 59. Socios ad locum aliequem. Virg. 4. Æn. 289. Cogere ad verba, Convocare ad concionem. Propert. lib. 4. 1. 13. Buccina cogebat pricos ad verba Quirites. Senatum cogere. Cic. 3. de Fin. 7. Dum Senatus cogere nihil operæ Reipub. detrahens. Ἀφῆσαι τῆν βουλῆν, vel τῆν γραμματεῖαν. H. St. Cogere pecuniam a civitatibus statuarum nomine. Cic. 4. Verr. 140. Pecuniam cogere ex decumis imperatorum. Cic. pro Rabir. Posth. 30. Aurum cogere in usus humanos. Hor. 3. Carm. 3. 51. Stipem. Cic. 2. de Legib. 22. Stipendium. Cic. 3. Verr. 70. Cogere aliquid ad. Sen. lib. 1. de Ira, Quod exundat, ad salutarem modum cogere. Cogere ad ficum. Paulus l. in fraudem. D. de jur. fic. Eius bona qui sibi mortem conscivit, non ante ad ficum coguntur, quam prius contiterit, cujus criminis gratia manus sibi intulerit. Tumultus cogere. Ovid. 3. Epist. Manub. 73. Et magnos, video, cogit mihi rapta tumultus, Armataque petunt Pergamæ mille rates. Vites cogendæ in fulcum, i. e. In ordinem componendæ, aut certe arandæ. Virg. 2. Georg. 62. Servius. Cogere in ordinem. Budæus, Antiqui quum significare volebant hominem inter suæ conditionis homines retinendum continentumque, id est (ut vulgo loquimur) suo statu contentum esse cogendum: In ordinem eum Redigendum, vel etiam Cogendum dicitabant, hoc est Inter vulgares & gregarios annumerandum. Plin. ad Falconem, 1. Epist. 23. Consulis, an exitimem te in tribunatu causas agere decere. Plurimum refert quid esse Tribunalatum putes: Inanem urbam, & sine honore nomen: an potestatem sacrosanctam, & quam in ordinem cogi, ut a nullo, ita ne a fe quidem deat? Idem 2. Epist. 6. ad Avitum, frugalitatem suam ostendere volens, & in victu parimoniam, eleganter hoc verbo usus est, Liberti (inquit) mei non idem quod ego bibunt, sed idem ego cum liberti: & mebercule si gula temperes, non est onerosum, quo utaris ipse, communicare cum pluribus. Illa ergo réprimenda, illa quasi in ordinem redigenda est, si sumptibus parcas. Huic autem opponitur, Eximere numero. Hæcenus Budæus. [In ordinem cogi vel redigi dicuntur Viri in potestate constituti, cum ipsorum auctoritate posthabita, velud privati, & exuti potestate, tractantur. V. Suet. Claud. cap. 38. & Vesp. 15. Liv. 3. 35. & passim.]

Cogere, [*ἀναγκάζειν, βιάζομαι, ἀναγκάζειν*] Vi compellere. Ter. Adel. 3. 4. 44. Quod vos jus cogit, id voluntate impetret. Virg. 2. Æn. 56. — quid non mortalia pectora cogis, Auri sacra fames? Mori me denique coges. Virg. 2. Ecl. 7. Audaces cogimur esse metu. Ovid. 1. Trist. 3. 106. Si res coget. Cic. 1. Fam. 5. Acerbe cogi. Cic. 1. Philipp. 11. Convicio aliorum cogi. Cic. 1. Q. frat. 14. Fame cogi. Cic. 7. Verr. Prece cogere aliequem. Hor. 1. Epist. 9. 2. — nam me rogat, & prece cogit. Ratione aliequem aliqua cogere. Cic. de Amicit. 26. [Verburg. Rogatione. Mendose.] His ne rebus manus afferre non dubitasti, a quibus etiam oculos cohibere religionum jura cogebant? In Verrem (pag. Lamb.) 178. Quomodo tamen cogebant dicit, si hoc efficere non poterunt? Si oblatore non poterunt, quo minus afferret illis manus? *iam* intelligendum, Cogebant, si non ea violare voluissent. H. St. Sic jus cogit supra. Cogere arva ut pareant colono, Præcepta tradere agriculturæ. Virg. 1. Æn. 3. Metonymia. Aliud quam cogebatur illatum est. Cic. 1. de Invent. 87. Cogere vi & minis. Cic. 2. de Legib. 14. Non omnia vi ac minis cogete. Ter. Hecc. 2. 2. 26. Vi cæpi cogere ut rediret. Ad arma cogere aliequem. Ovid. 3. Amor. 15. 9. Ad gaudia cogi. Ovid. 2. de Arte Am. 419. Ad læcymas. Plaut. Bacch. 4. 9. 57. Ad prælia cogi. Virg. 12. Æn. 581.

In cruciatum cogere. Plaut. Perf. 5. 2. 9.
 Quem pol ego, ut non in cruciatum, atque in compedes cogam, si vivam.
 In curriculum femihore cogere. Cic. pro Rabir. 6. Nunc quoniam, T. Labiene, diligentia mee temporis angustis obstitit, meque, ex comparato & confutito spatio defensionis, in femihore curriculum coegisti.
 In cursum verberibus. Plin. lib. 8. cap. 43.
 In lacrymas cogi. Ovid. in Ibin, 206.
 In portum navim coegit Cic. 2. de Invent. 98.
 In Senatum cogi. Cic. 1. Philip. 11. Quid tandem erat causæ cur in Senatum heisterno die tam acerbe solus coegerer?
 In thalamos alicuius cogitur mulier, Cui invita nubuit. Valer. 7. Argon. 239.
 Cernis ut infelix thalamos ego cogar in illos.
 In turbam. Hor. 1. Serm. 4. 141.
 Multa poetarum veniat manus, auxilioque
 Sit nihili: nam multo plures fumus: ac, veluti te
 Judæi, cogemus in hanc concedere turbam. Sensus est: Si poeticum tibi displicet studium, & poetæ tibi invisi sunt, ut vulgo Judæos omnibus hominibus videmus, nos poetæ, qui plurimi fumus, pertinaceseque, ut Judæi in religione sua & cæremoniis, ita in studio poetico & proposito fumus, non modo non de sententia deducemus, sed te ultra ad poetas traudemus, & unum e turba poetarum, quamvis invitum, reddemus, ut illud studium quod improbas posthac celebraturus culturisque sis, & carmina scripturus. Sic Turnebus.
 Cogi aliquid, i. e. Necessitate adigi, aut compelli ad locum aliquem. Hor. 2. Carm. 3. 25.
 Omnes eodem cogimur.
 In tenues cogit lares, Angustam habere domum, non abundare divitiis. Propert. lib. 4. 1. 125.
 Hortari & Cogere, diversa. Cic. 3. Off. 35. Num te emere coegit, qui ne hortatus quidem est?
 Cogere in mollium lanæ. Plin. lib. 19. in præem. de lini natura, Denique tam parvo femine nasci, quod orbem terrarum, ultra citroque portet, tam gracili avena, tam non alte a terra tolli: neque id viribus suis necti, fed passum tufumque & in mollium lanæ coactum.
 Apes bis gravidas cogunt fetus, Apibus gemina est fecunditas mellis. Virg. 4. Georg. 231. Servius.
 Verba cogere in pedes, Componere versus. Ovid. 3. Trist. 7. 10.
 Coguntur carnes, Conglutinantur, cohærescunt. Plin. lib. 27. cap. 10.
 Cogere, [σφραδίζω] Spiffum facere. Virg. 4. Georg. 36.
 — nam frigore mella
 Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit.
 In nubem cogitur aer. Virg. 5. Æn. 20.
 In nubem cogitur aer concretus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
 Cogere, est quod Gallice dicitur, Faire prendre, & faire tenir, & quod vulgus pharmacopolarum dicit, Dare corpus medicamento. Celf. lib. 5. cap. 18. Quibus adjectur unguenti irini quantum fatis est ad ea mollienda atque cogenda.
 Cogere lac in duriciam. Plin. lib. 23. cap. 7. Exceptum id, coactumque in duriciam, suaviter carnibus affert.
 Cogi in magnitudinem milii. Plin. lib. 11. cap. 32. Multa autem insecta & aliter nascuntur, atque in primis ex rore. Infidet hic raphani folio, primo vere, & spiffatus sole in magnitudinem milii cogitur. Inde porrigitur vermiculus parvus, & tri duo mox eruca.
 Cogere cuneos, Impellere. Virg. 7. Æn. 509.
 Quadrifidam quercum cuneis ut forte coactis
 Scindebant.
 Equum cogere verberare. Claud. 6. Conf. Hon. 226. Sil. lib. 16. 385.
 Precipitem currum & fumantes verberare cogi
 Assiduo violenter equos.
 Unda plurima cogitur vento in aliquem locum. Virg. 4. Georg. 420.
 Cogere, pro Concludere & convincere. Cic. 3. de Nat. Deor. 33. Innumerabilia funt ex quibus effici cogique possit, nihil esse quod sensum habeat, quin id interest.
 COGNENS, entis. [ἀναίρεσις] Partic. ut, Arbores aliæ, nulle hominum cogentibus, sponte sua veniunt. Virg. 2. Georg. 10.
 Deus cogens & vetans. Cic. 2. de Legib. 8.
 Re cogente profectus est. Ovid. 17. Epist. 155.
 COACTUS, a, um. [συναχθής] Partic. ut, Coactæ naves. apud Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 34.
 Copiæ in unum locum coactæ. Cic. 8. Att. 19.
 Exercitus in unum locum coactus. Cic. 15. Fam. 4.
 Operis publice coactis ædificare navem. Cic. 4. Verr. 13.
 Pecunia coacta ad agros emendos. Cic. de Lege Agr.
 Coacti, qui dicantur. Cic. pro Cæcin. 59. Certe cogit is qui congregat homines & convocat. Coacti sunt ii qui ab aliquo sunt unum in locum congregati.
 Coactus [ἀναίρεσις] & Sponte, contraria. Sen. Troad. v. 573.
 Coacta dices, Sponte quod fari abnuis.
 Auspiciam coactum & expressum. Cic. 2. de Divin. 73.
 Lacrymæ oculi madere coactis. Ovid. 6. Met. 628.
 Lacrymæ coactæ, Vi expressæ. Virg. 2. Æn. 196. Sic legit Servius; at Pierius alique malunt scribi hoc in loco, Lacrymæ coacti.
 Oculi defuncti lacrymare coacti. Ovid. 1. Amor. 8. 83.
 Scelus coactum, Impulsu alterius commissum. Sen. Troad. v. 871. Ad auctores redit sceleris coacti culpa.
 Thalamus coactus, i. e. Venus violenta, & vitium per vim oblatum virgini. Stat. 5. Theb. 463.
 Pinus coacto vertice attingens humum, i. e. Inflexo. Sen. Hippol. v. 1223.
 Multa arte coactum ebur. Valer. 2. Argon. 464. h. e. Laboratum & scæptum.
 Fabris publice coactis, operisque imperatis exædificare aliquid. Cic. 7. Verr. 48. [Nisi eodem sensu positum ac supra.
 Gladii coacti. Lucan. lib. 3. 323.
 Coacta alvi, Excrementa apud Celsum funt, quæ Hippocrates lib. 2. Prognost. συνειρηται dicit. Id est, ut enarrat Galenus, μετέωρα πύλας, & συναχθαι εἰς τὸν αἶμα, ἀλλὰ μὴ εἰς τὸ πύλον συνειρηται, id est non multum liquida, ut diffuere possint, sed quatenus eæ colligata manent. Celf. lib. 2. cap. 8. Alvus in hac valetudine ea tuta est, quæ quotidie coacta, eaque convenientia his quæ assumuntur, reddit.

Lactis massa coacti. Ovid. 8. Met. 666. Periphrasis est Cæsi, Ferro, vel igne coactus. Propert. lib. 3. 23. 11.
 Hæc ego non ferro, non igne coactus, & ipsa
 Naufragus Ægea vera fatcbar aqua.
 Ira. Sen. Octav. 2.
 Legibus. Ter. And. 4. 5. 41.
 Necessitate. Cæf. 8. Bell. Gall. 43.
 Pavore. Cæf. 8. Bell. Gall. 13.
 Terrore. Lucret. lib. 3. 68.
 — dum falso terrore coacti
 Effugisse volunt longe, longeque remosse.
 Tempore atque officio ad aliquid agendum. Cic. 1. Verr. 4.
 Vi. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
 Vi & necessario fumus in portum coacti. Cic. 2. de Invent. 98.
 Coactum ac necessario dicere. Cic. pro Domo 93. Et quoniam hoc reprehendis, quod solere me dicas de meipso gloriosius prædicare: quis unquam audivit, quem ego de me nisi coactus ac necessario dicerem?
 Vi morbi coactus concidit. Lucret. lib. 3. 485.
 Regio sub arma coacta. Virg. 7. Æn. 43.
 COACTA, Ærum. n. Cilicia, quorum usus in bello ad tegendas turres. Cæf. 3. Bell. Civil. 44. Atque omnes fere milites aut ex coactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant. conf. COACTILIA supra.
 COACTE, Adv. Tertull. de Baptismo cap. 12. Alii plane fatis coacte injiciunt.
 Compar. Gell. 10. 11. Cum significandum est, coactius quid & festinatus factum. conf. 19. 2. Ft Tertull. de Anima cap. 42. Multo coactius Seneca, post mortem, ait, omnia finiuntur.
 COACTIM, Adv. Sidon. 9. Epist. 16. Raptim coactimque excubere.
 COACTUS, ùs. m. [ἀναίρεσις] Cic. 4. Verr. 74. Eum quoque ostendat, si quando fit datus, coactus istius, quod non fenserit iudicæ.
 Magnus coactus. Lucret. lib. 2. 273. Et Cæf. 5. Bell. Gall. 27. Neque voluntate sua, sed coactus civitatis.
 COACTIO, ðnis. f. [ἀναίρεσις, ἀναίρεσις] ut, Coactio argentaria, Munus ipsum cogendi pecunias. Suet. in Vesp. cap. 1. Ubi deinde venia & missione impetrata, coactiones argentarias facitavit. V. COACTOR.
 COACTOR, ðris. m. [ἀναίρεσις] Coactores (inquit Budæus) dicebantur qui nunc, Receptores particulares.
 Coactores olim in auctionibus dicebantur, quasi Æfactores quidam, qui ab his quibus singulari res in auctione attributæ fuerant, premium exigebant, quasi collectores, quia pecunias cogebant, id est colligebant. Scævola in l. 40. §. 5. de stat. liber. Argentarius coactor quum piene totam fortunam in nominibus haberet, fervis actoribus libertatem ita dedit. Hor. 1. Serm. 6. 87.
 Nec timuit sibi ne vitio quis verteret, olim
 Si præco parvas, aut ut fuit ipse, coactor
 Mercedes sequerer. Ubi Acron, Præcones dicebantur, Qui stabant ad hastam: nuntiabant enim pretia oblata. Coactores autem, Mercenarii eorum, qui habebant argentariam. Sunt autem Argentarii, Qui habent summam rerum venalium. Argentarium dicimus eum qui habet summam divitiarum, a quo accipiunt forani. Coactor, qui exigit nummos a circumforanis. Aliter, Coactores dicuntur Argentarii in auctionibus, qui pecunias cogunt: ipsi sunt conventarii. Hæc Acron. [Vide commentatorem anonymum, qui est in edit. Cruquii. H. Str.] De his quoque Cic. pro Cluent. 180. loco quem subjiciam, intelligendus est, Quidam ex amicis Sallæ recordatus est se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis adunam ex omni parte, dentatam & tortuosam venire ferrulam, qua illud potuisse ita circumfæcari videretur: ne multa, perquiritur a coactoribus, invenitur ea ferrula ad Stratonsam pervenisse. Hotom. in com. verb. jur.
 Coactor, aliter. Cato cap. 159. Menses decem ab coactore releget porcos ferarios.
 Coactor, pro Impulsore. Cic. uti dicit, 53. Quibus non duce tantum opus est, sed adjutore, & (ut ita dicam) coactore.
 Agminis coactor. Tacit. 2. Hist. 65.
 COACTURA, æ. f. [συναγωγή] Columel. lib. 12. cap. 50. Ut separaretur, & seorsum reponatur uniuscujusque diei coactura. h. e. Quantum olivarum unoquoque die collegitur.
 COACTILIS, COACTILIARIUS, &c. V. COACTILIA suo loco.
 COACTITIUS, a, um. Idem quod Coactus. Beda Hist. Angl. 1. 26. Servitium Christi voluntarium, non coactitium debet esse.
 COACTO, [ἀναίρεσις] Ære. frequent. Vehementer cogere: ut, Singula membra coactans. Lucret. lib. 6. 1159.
 Singulusque frequens noctem persæpe, diemque
 Corripere assidue nervos, & membra coactans,
 Dissolvebat eos defessos ante fatigans. Et 6. 1120.
 Qua graditur conturbat, & immutare coactat.

COHÆRO, si, sum, [συνήρως, συμφέρεται, συνήρως] Ære. ejsdem serte significationis, cujus est Adhæreo. Cic. 1. Acad. 24. Neque enim materiam ipsam cohærare potuisse, si nulla vi contineretur: neque vim sine aliqua materia.
 Acies ita cohærebant, ut armis arma pulsarent. Curt. 3. 11. 5.
 Proræ cohærent. Curt. 4. 3. 14.
 Cohæreere alicui rei. Cic. 1. de Legib. 24.
 Equo membra cohæreere dicuntur Centauri. Ovid. 1. Amor. 4. 9.
 Muris hostium turris cohærebat. Curt. 4. 4. 11.
 Omnia autem duo ad cohærendum aliquid tertium anquirunt. Cic. de Univ. 11.
 Apræ cohæret mundus. Cic. de Univ. 14.
 Non cohæreere res aliqua dicitur, Quando negotio non convenit & concordat. Ter. And. 2. 2. 23.
 Paululum obsoni. ipfus tristis. de improviso nuptiæ.
 Non cohærent.
 Vix cohæret oratio. Cic. pro Cæf. 15. Sed vix differit adolescentis cohærebat oratio.
 Congruunt & cohærent cum causa. Cic. 1. de Invent. 19.

Cohærent dicta inter se. Cic. 5. de Finib. 79. Non quæro jam, verumne sit illud: dico, ea que dicat, præclare inter se cohærente.
 Non cohæret sermo. Cic. pro Cæcilio. 52. Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos occupabimur.
 Aptissime cohærent inter se. Cic. in Orat. 149.
 Præclare inter se cohærente. Cic. 5. de Finib. 79. V. paulo supra.
 Tempore cohærente inter se res dicuntur. Curt. 5. 1. 2.
 Cohærent dicuntur, Qui sunt conjuncti & amicissimi invicem. Plin. lib. 7. Epist. 7.
C O HÆRENS, entis. Partic. Cic. 2. de Orat. 325. Cohærens cum omni corpore membrum esse videatur. Cic. 3. Off. 11. Qui primum hæc natura cohærentia, opinione distaxissent.
 Juga montium velut ferre cohærentia. Curt. 7. 3. 21.
 Nationes commercio linguæ, moribus cohærentes, i. e. Conjunctæ. Curt. 6. 3. 8.
 Natura cohærens & continuata cum suis partibus. Cic. 1. Acad. 28. Compar. Gell. 1. 18. Aptius & coherentius putare.
C O HÆRESCO, [συνήζωμαι] ẽre. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Quæ, interjecto inani, cohærescunt tamen inter se, &c. De atomis. Et 1. de Fin. 17. Atomis ita ferri, ut concurrionibus inter se cohærescant.
C O HÆRENTIA, ẽe. f. [συναφή] Cic. 2. de Nat. Deor. 155. Jam vero circuitus Solis & Lunæ, reliquorumque siderum, quamquam etiam ad mundi cohærentiam pertinent, tamen & spectaculum hominibus præbent.
 Mortis cohærentia & vitæ. Gell. lib. 6. cap. 13. Et lib. 15. cap. 3.
 Regionum cohærentia. Macrob. 5. Saturn. cap. 15. Paulo post vocat Continentiam.
 Vocis cohærentia, Copulatio, Compositio. Gell. lib. 15. cap. 3.
C O HÆRENTER, Adv. Florus lib. 2. cap. 17. 5. In Hispania prope ducentos per annos dimicatum est, a primis Scipionibus in Cæsarem Augustum, non continue nec cohærenter, sed prout causæ lassificerant.
C O HÆSUS, a, um. Idem ac Cohærens. Gell. 15. 16. In naturam rediit, stricta denuo, & cohæsa.
C O HÆRES, ẽdis. [συνελασσομένη] Qui simul hæres institutus est. Plin. Epist. 116. Libertos ejus, eisdemque cohæredes suos falso, ut veneficii reos detulerat ad principem.
 Multis cohæres. Hor. 2. Serm. 5. 54.
 Senior cohæredum. Hor. 2. Serm. 5. 107.
 Cohæres etiam dicitur Fideicommissarius, ut patet ex l. 36. §. final. junctæ leg. 91. §. item final. ff. de Legat. 3.
C O HIBEO, ui, itum, [ἵπικω, κρατίζω, συνέλω, ἀνακρατίζω] ẽre. ex Con & Habeo; quasi Secum habere significat, & retinere apud se. Cic. de Senect. 51. de terra loquens, Primum id occatum semen cohobet, ex quo occatum quæ hoc efficit, nominata est.
 Auro cohobere lacertos. Ovid. 9. Epist. 59. Auro, i. e. Armillis aureis. Auro cohobere crimem. Hor. 3. Carm. 14. 22.
 Cohobere in se. Cic. de Fato, 19. Sed interest inter causas fortuito antegressas, & inter causas cohobentes in se efficientiam naturalem.
 In se sidera cohobent nitorem. Lucret. lib. 2. 1030.
 Cohobere lateris aliquid. Virg. 3. Ȓn. 424.
 At Scyllam cæcis cohobet spelunca lateris. i. e. Continet, claudit.
 In antris venti cohobentur. Ovid. 15. Met. 346.
 In vinculis cohobere aliquem. Curt. lib. 6. 2. 11. Oxydates erat nobilis Perses, qui a Dario capitali supplicio delinatus cohobebatur in vinculis. Huic liberato Satrapæam Mediæ attribuit.
 Cohobere se intra locum aliquem, pro Secedere. Plaut. Mil. 3. 1. 1.
 Cohobete intra limen etiam vos parumper, Pleuſides.
 Cohobere se, pro Reprimere, & refrænare animum. Ter. Heaut. 5. 1. 46. Non te cohobes? non te respicis?
 Affensionem cohobere a rebus incertis. Cic. 1. de Nat. Deor. 1.
 Fugam. Sil. lib. 15. 745.
 Furorem alicujus. Cic. 5. Philipp. 37.
 Gaudia. Propert. lib. 2. 25. 30.
 Iracundiam cohobere. Cic. pro Marcell. 8. Verum animum vincere, iracundiam cohobere, victoriam temperare, &c.
 Itas. Virg. 12. Ȓn. 314.
 Libidines effrenatas a conjugibus aliorum. Cic. pro Milon. 76.
 Manus restringere & cohobere conatibus. Stat. 6. Theb. 812.
 Motus animi turbatos. Cic. 2. Off. 28.
 Temeritatem cohobere & continere ab omni lapsu. Cic. 1. Acad. 44.
 Cohobere animum, manus, oculos ab alieno. Non concupiscere, non furari aliena. Cic. pro Lege Manil. 66. Quare, etiam si quem habetis, qui collatis signis exercitus regio superare posse videatur, tamen nisi erit idem qui se a pecuniis sociorum, qui ab eorum conjugibus ac liberis, qui ab auro, & gazeque regia, manus, oculos, animum cohobere possit, non erit idoneus.
 Cohobere brachium toga. Cic. pro Cæcilio. 11. Nobis quidem olim annus erat unus ad cohobendum brachium toga constitutus: & ut exercitatio- ne ludoque campeſtri tunicati uteretur: eademque erat, si statim mereri splendia creperamus, castrensis ratio ac militaris. Hujus loci sensus est: Foanno quo sumpta virilis toga fuerat, medietiam etiam- num & pudorem ab adolescentibus postulatum fuisse æque, ac quum in puertili erant prætexata. Quod si tum magistris liberati, & suæ tanquam tutelæ facti, visi essent eo anno proteriores aut perulantes, de eorum pudicitia male existimatum fuisse. Qui enim brachium vel profert, vel exerit, minus esse modestus & verecundus videtur, quam qui toga brachium cohobet & continet. Et Alcibiades contra Timarchum piforum oratorum pudorem & modestiam laudans, eos ait perorasse manus intra pallium continentes. Eodem etiam illo anno nefas eis erat corpus in campo Martio nudare, ne corporis nudatione impudenti amatorem querere velle viderentur. Quin & Servius ait Ciceronem scripsisse anno stipendii primo solitos esse dari cultodes adolescentibus militariis, qua ex consuetudine Maronem dixisse, c. Ȓn. 546.
 Custodem ad sese comitemque impubis luli Epytium vocat, &c. Turnebus.
 Cohobere eadem severitate fiffium, qua ararium. Plin. in Paneg. cap. 36. pr. i. e. Cavere ne præter jus & rationem crescat privatorum dispendio. Laudat enim Plinius Trajani continentiam, quod non ex- hauriret cives improbis confiscationibus,

Cohobere filium. Plaut. Merc. prol. 64. — neque potestatem sibi fuisse, adeo ærdte cohobitum esse a patre.
 Cohobet pugare leges, i. e. Prohibent. Cic. pro Rosc. Amer. 28. In emendationibus codicibus legitur Prohibebant.
 Cohobessim, pro Cohoberim, antiquum. cujusmodi sunt illa apud Plautum, Servasim, Supplicasim, Negasim, Prohibessim, &c. Lucr. pro Scruvaverim, Supplicaverim, Negaverim, Prohibuerim, &c. Lucret. lib. 3. 445.
 Corpore qui nostro rarus magis hanc cohobessit?
C O HIBENS, entis. ut, Cohibens ventos carcere. Ovid. 14. Met. 224.
 Claustra cohobentia templum, Claudentia. Hor. 2. Epist. 1. 255.
 Clauſtraque cutodem pacis cohobentia Janum.
 Delia cohobens cervos arcu. Hor. 4. Carm. 6. 34.
C O HIBENTIA, ẽe. f. Gell. Lat. Gr. Cohibentia, ῥαθυμία, συνήζω.
C O HIBITUS, a, um. ut, Macedones intra castra cohobiti. Curt. 10. 3. 6.
 Aquilones cohobiti jugis montium. Curt. 8. 9. 12.
 Subtile dicendi genus & cohobitum. Gell. 7. 14. [i. e. Breve ac circumfiffum. Compar. Aufon. Gratiar. Action. cap. 27. pr. Cujus inceffus modicior, habitudo cohobitor.
C O HIBITIO, onis. f. [ἵπικω] Cic. 5. Verr. 37. Sic deportandi dies præfiffura tollere cogebat ex area: cohobitio tollendi, nisi pactus esset, vim adhibere pactio- ni, non voluntatem. Gruterus legit Prohibito.
C O HIBILIS, e. Gell. 16. 19. Celeri & cohobili oratione, vocumque filo tereti & candido fabulam scriptis Herodotus. Cohobili, i. e. Cohærente. Sed in Gloss. Lat. Gr. cohobilis, facilis, εὐχρηστος. conf. Coibilis in COBO, & COHIBITUS supra.
C O HIBILITER, Adv. Idem. Apul. extr. Florid. Fabulam in pauca cogamus, quantum potest fieri cohobilater.
 Compar. Idem Apol. p. 297. Conibilibus eadem Græce & Latine admittat conficere.
C O HIBONESTO, [σικεῖν, κερδάνω, κηδύω] ẽre. Idem quod Honestare: nisi aliquid ornatus adferre dicamus ipsam compositionem. Plin. lib. 22. cap. 13. Desultiva capitis femine illito cohonestari.
 Cohonestare, Honoribus afficere. Cic. Anteq. iret in exil. 30. Tantum a vobis illud, Equites Romani, peto & rogo, ut non fæpenumero vestra laude cohonestaffis, &c.
 Exequias alicujus cohonestare. Cic. pro Quint. 50.
 Funus cohonestari. Tacit. 3. Ann. 76. Ceterisfque solennibus funus cohonestaretur.
 Status alicujus cohonestare. Cic. 4. Verr. 68. An quorum auctoritate status cohonestare tuas conatus es, eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero?
 Victoriam cohonestare. Liv. 38. 47. Ex decem legatis, si diis placet, quod concilium dispensandæ cohonestandæque victoriæ Imperatoribus majores dederunt nostri, adversarios habeo.
C O HIBORO, ẽre. Idem. Festus in Corona: Coronæ dicuntur, quod cohonorant eos, quibus imponuntur.
C O HIBORREO, ui, [συνφροσίζω] ẽre. vel COHIBORRESCO, ẽre. Magno horrore affici. Suet. in Tiber. cap. 21. Dii me perdant, nisi cohobrescit corpus meum. h. e. Nisi totus horreo. Cic. in Somn. Scip. 2. Quem ut agnovi, eequidem cohobui.
 Cohoruisse me, quod &c. Cic. 7. Att. 1.
 Cohorrere ex re aliqua. Cic. 3. de Orat. 6. Ex quo quum cohorrisset, cum febrî domum rediit, dieque septimo est lateris dolore consumptus. Possit hæc particula, Ex quo, etiam ad tempus referri: quasi diceret, Post sudorem quem refriffisset.
C O HORS, ortis. f. [σπέρμα, πυγμα] Idem significat quod Chors hortis: Locum nempe in villa, tectis circumdatus, in quo pascentur gallinæ & alites hujusmodi. Varro 3. de R. R. cap. 31. Primus enim ille gradus antiquus majorum nostrorum erat, in quo essent aviaria duo duntaxat, in plano cohors, in qua pascebantur gallinæ, & earum fructus erant ova & pulli. V. CHORS. Et Ovid. 4. Fast. 704. & Martial. 7. 54.
 Cohors est etiam Corpus militum minus Legione; constabat enim Legio ex cohortibus, ut Cohors ex manipulis. Varro de L. L. 4. 16. Cohors, quod ut in villa ex pluribus tectis conjungitur, ac quiddam fit unum: sic ex manipulis pluribus copulatur cohors: quæ in villa dicta, quod circa eam locum cohoretur pecus.
 Cohors & Turma differunt. Cohors enim de pedibus solum, Turma vero de equitibus dicitur. Itaque Cic. pro Marcell. 7. pedites equitesque significat, quum inquit: Hujus gloriæ Cæsar, quam es paulo ante adeptus, focium habes neminem: nihil tibi cohors, nihil turma decerpit. Idem 6. Att. 2. Habetis in turmas: cur potius quam cohortes? Ex Paulo Manutio. Fuerunt autem militum 420. aliæ 500. & 600. Erantque in Legione cohortes 10. V. LIPI. de Mil. Ro. 2. 4.
 Acies cohortium. Tacit. 5. Hist. 18. Pellebatur fociarum cohortium acies. Tantumque belli superſuit, ut præfiffia cohortium, alarum, legionum, modicis vicis quadripartita Civis invaserit. Tacit. 5. Hist. 20. pr.
 Robora clallium, alarum, cohortium. Tacit. 2. Hist. 76.
 Alarja cohors. V. Alaris, in ALA.
 Armigera. Sil. lib. 10. 97.
 Auxiliaria. V. AUXILIOR. Nimirum copie auxiliariæ, quantæcunque essent, perpetuo in Cohortibus duntaxat descriptæ fuerunt, in Legiones solum milites Remani, Italicique generis, nisi forte abusive nomen Legionis ponitur, divisi.
 Bellatrix. Stat. 6. Theb. 262.
 Denfæ cohortes. V. DENsus.
 Impia Gigantum. Hor. 2. Carni. 19. 22.
 Inhonora, Victa. Stat. 10. Theb. 8.
 Innumera. Stat. 5. Theb. 21.
 Legionaria. V. LEGIO.
 Montana cohors Cappadocum. Lucan. lib. 7. 215.
 Numerofa. Sil. lib. 11. 102.
 Pilata. V. Pilatus, in PIIUM.
 Prætoricæ cohortes. Tacit. 3. Hist. 55. Eadem ac Prætorianæ. V. in PRÆTOR.
 Proceræ itabant Cæltarum signa cohortes. Sil. lib. 15. 718.
 Socie. Tacit. 5. Hist. 1.
 Ciesæ. Tacit. 3. Hist. 47.
 Cortumpere. Cic. 5. Verr.
 Dare cohortem in præfiffidium. Tacit. 4. Hist. 35.
 Deducere cohortes ex præfiffidiis. V. DEDUCO.
 Educere. Caf. 3. Bell. Gall. 26. pr.

EXARMARE. Tacit. 2. Hist. 76.
Expeditre cohortes. Tacit. 1. Hist. 2.
Explicare. Virg. 2. Georg. 279.
 Ut sepe inopenti bello, quom longa cohortes
 Explicuit legio : & campo sicut agmen aperto.
Firmare. Tacit. 11. Ann. 31.
Inducere cohortes in praesidium. V. **INDUCO.**
Ire vallatum cohortibus. Stat. 12. Theb. 181.
 — nec alumna nivosi
 Phasidis innuptis vallata cohortibus iret.
Cohors, Congregatio quoruncunque hominum. Suet. in Neron. cap. 5.
 Quod quantum potare jubebatur, recusatur, dimissus e cohorte amicum,
 nihilo modestius vixit. Hor. 1. Epist. 3. 6.
 Quid studiosa cohors operum fruit?
Famula cohors, i. e. Famularum cohors. Stat. 11. Theb. 202.
Innupte cohortes, i. e. Cohortes virginum. Stat. 12. Theb. 531.
Cohors, pro Comitatu & satellitio, & familia magistratus qui ibat in provin-
 ciam. Unde, Cohors Praetoria, quae Consuli aut Praetori in provin-
 cia praesto semper erat, quaeque latus ejus cingebat. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Quos vero aut ex domesticis conjunctionibus, aut ex necessariis appari-
 tionibus tecum esse voluisti, qui quasi ex cohorte Praetoris appellari so-
 lent: horum non modo facta, sed etiam dicta omnia praestanda nobis
 sunt. Itaque quod Cicero Cohortem Praetoriam in praetura urbana dixit,
 Afconius Consulares comites interpretatur. Budaeus. Locus Afconii
 est in 3. Verr. 36. q. V.
Impera Veris praetoris. Cic. 6. Verr. 115.
Praetoria cohors scortatorum. Cic. 2. in Catil. 24. O bellum magnopere
 pertimescendum, quum hanc fit habiturus Catilina scortatorum cohortem
 Praetoriam. Hic non Comitum, sed Militum cohors. V. **PRÆTOR.**
Laboriosa cohors Ulyssiei. Hor. Epod. 16. 60.
Vaga cohors. Catull. 61. 25.
 Ubi fucit illa divae volitare vaga cohors.

Quod, re in summa, summum esse arbitror
 Periculum, matres coinquinari regias:
 Contaminari stirpem; admisceri genus.
Crimine stupri. Filium enim suam, quod ea se stupri crimine coinquina-
 verat, interemit. Valer. Maxim. lib. 6. cap. 1. 6. Ubi de Attilio Phi-
 lisco.
Coinquino & dici & scribi vult Victorinus de Orthograph. apud Malaspina.
 ad Att. 14. 20. pr.
COINQUINATUS, a, um. Prudentius hymno 6. ante Soma. v. 53.
 At qui coinquinatum
 Vitius cor impiavit.
Compar. Arnob. 7. p. 222. Quid esse his potest coinquinatus?
COIS, V. COA, Veltis.
COITUS, in COBO.
COIX, icis, m. [κοῖξ] Gens stirpis, cujus folia ad textum sunt utilis.
 Strabo.
 Est item Coix, Vas farinarium, ex arberum corticibus contextum, quod
 Dores Coin appellant. Pollux 10. 46.

C O L

Cohors ad res inanimatas etiam transfertur. ut, Febrium cohors. Her. 1.
 Carm. 3. 30.
**COHORTICŪLA, æ, f. dimin. Cic. 8. Fam. 6. Bibulus in Amano nescio
 quid cohorticularum amisit.**
**COHORTALIS, vel COHORTALIS, e. Adj. [πυρρακός] a Cohorte
 villæ. ut, Cohortales aves, Quæ in cohorte domi aluntur. Columel.
 lib. 1. in proem. Et ut a pecoribus recedam, quorum in parte avium
 cohortalium, & avium cura posita est, &c.
 Officina cohortalis. i. e. Ornithon. Columel. 8. 3. 1. & 8.
 Pullus cohortalis. Cels. 2. 28.
 Ratio cohortalis, quam Græci vocant *δωδεκαχορδία*. Columel. 8. 2. 6.
**COHORTALINUS, i. m. Ordini militiæ Palatinæ adscriptus. Cod. Theod. 6.
 35. Cohortalinorum militia.**
**COHORTOS, [πυρρακός] Æri. Simul aut Vehementer hortari. Cic. 2. de
 Nat. Deor. 148. Deinde hac cohortamur, hac persuademus. De Elo-
 quendi vi.
 Cohorto, active, Antiquum. Quadrigarius apud Nonium, Et dicerent
 castra facta esse, atque hos cohortarent, uti maturarent.
 Deterre & Cohortari, opponuntur. Cic. 1. de Orat. 258. Illud vero
 fuit horribile, quod mercurie vereor ne majorem vim ad deterrendum
 habuerit, quam ad cohortandum.
 Cohortari ad pacem. Cic. 15. Att. 1.
 Ad studium summæ laudis alique cohortari. Cic. 2. Fam. 3.
 Ad virtutem cohortari ardentius. Cic. 2. de Orat. 35.
 Cohortari invicem. Suet. in Sergio Galba, cap. 10. Cohortantibus invi-
 cem, ne occasionem omitterent.
**COHORTATUS, a, um. Partic. forma pass. Cato apud Gell. 15. 13.
 Exercitum suum praesum, paratum, cohortatum eduxit.**
**COHORTANDUS, æ, um. Partic. [πυρρακώσας] Cic. 1. de Orat. 30.
 Non sibi cohortandum Sulpicium & Cottam, sed magis utrumque collaud-
 andum videri.
**COHORTATIO, ðnis, f. [πυρρακία]
 Judicem cohortatio ad honeste judicandum. Cic. pro Cluent. 138.
 Inanis & sine causa suscepta cohortatio. Cic. 1. Fam. 7.
 Incredibiliter me commovet tua cohortatio. Cic. 16. Att. 13.
 Concitatum esse cohortatione alcuius ad aliquid. Cic. 1. de Orat. 204.
 Excitari cohortationibus. Cic. ad Brut. Ep. 10. pr.
**COHORTATIUNCULA, æ, f. dimin. Ambrosius 84. pr. Neque cohortati-
 unculeas meas adhibere praesumerem.**
**COHIVUM, Calyx rosæ adhuc conrivens & clausus. Verba sunt antiqui
 lexici, Cohivum, *καλὴς ῥόδου μεμυμένης*. Scribitur & Conivum, a Coni-
 vendo ut reor. Turnebus. Ed. Steph. divisè, *καλὴς ῥόδου μεμυμένης*.
COHOSPERES, itis, m. Hospitio junctus. apud Paulinum.
**COHUM, i. n. Lorum, quo temo buris cum jugo colligatur, a Cohibendo
 dictum. Hæc Festus. Varro autem. 4. de L. L. 31. Cohum [vel potius
 Covum] pro Loro, a Cavo, quasi cavum dictum existimat: dicitur
 esse sub jugo medio covum, quo buris extrema jugo copulatur. Ver-
 ba ipsa Varr. V. in BURA.
 Cohum etiam poetæ Cælum dixerunt, teste eodem Festo, a Chao, ex
 quo putabatur cælum esse formatum. V. Scalig. & Dacer. not.
COHΥΜΙΔΟ, Ære. Apul. Met. 8. pag. 205. Cohumidare genas lacrymis.************

**COLARRISNUS, i. m. [καλαρρηδός] Thraciæ gentis & Carum saltatio
 fuit, sed armata: forteque fuerit ea, cujus meminit *αποβάσεις, σ, Xenophon*,
 dum ita saltantes prodit, fe invicem *πυρρακός* admodum solitos
 ferire, demumque qui alterum exulisset armis, exisse Sidalca incen-
 tentem, illo perinde ac mortuo plane clato. Ex Cæli Rhodig. lib. 5. cap. 4.
 V. Pollux Onomast. lib. 4. cap. 14. Alex. Genial. Dier. lib. 2. cap. 25.
**COLACASITIS, is, f. Insula in sinu Troglodytico, ad Azanium mare,
 de qua Plin. lib. 6. cap. 29.**
**COLACRETTÆ, Ærum, m. [καλακρέτης] dicuntur Qui pecuniæ præstant
 quæ ad res divinas erogatur: nam & Androtion scribit, Delphos petanti-
 bus theoris argentum a colacretis numerari solitum. Custodiebant & hi
 pecuniam quæ judicibus contribueretur, ut annotatum a grammatico
 Aristophane est: sed omnino & civillum pecuniarum quæstiores erant. Cæli
 Rhodig. lib. 8. cap. 9. V. Pollux. 8. segm. 97. & Schol. in Aristoph. Vesp.
**COLAICUM, i. n. Taprobanae insulae promontorium, ut est apud Plin.
 in ipsius insulae descriptione, lib. 6. cap. 22.**
**COLAN, cognomento Piscis, Urinator ignis, ut qui nando tantum
 proficisset, ut haud secus quam marina bellua, maxima pelagi interval-
 la, spætiæque immensa quingentorum & ultra stadiorum, sæda tempestate &
 reluctantibus aquis, excellenti vi & velocitate natus peragraret. Sed
 quum audacious paulo mari fe crederet, festo quodam annuo solennique
 die in Siculo freto effusa multitudine ad spectaculum, in portu Messanae,
 ut aiunt, experiri credo volens, quantum præ ceteris urinando valeret,
 dum pateram auream munus natantibus tunc a rege dejectam in mare,
 ad imo eripere conatur, & fe in mare miserit, illius studio profunda
 exquiens vada, diu expectatus, ad imo maris fundo, in quod fe de-
 jecerat, nunquam emerit, neque postea inventus apparuit. Hæc ex Jo-
 viano Pontano Alex. ad Alex. lib. 2. cap. 21.**
**COLAPHUS, i. m. [κλαφός] Latine dicitur Alapa. Ter. Adel. 2. 2.
 37. Colaphis tuber est totum caput.
 Ducere colaphum alicui. Quintil. lib. 6. cap. 3. i. e. Infringere.
 Incutere. V. INCUTIO.
 Infringere. V. INFRINGO.
 Infringere colaphos. Ter. Adel. 2. 1. 46.
 Homini misero plus quingentos colaphos infregit mihi.
**COLAPHIZO, [καλαφίζω] Ære. Pugno clauso verbero, colaphum impin-
 go. Græcum verbum est, quod apud Latinos extra sacras litteras haud
 temere reperias. V. Tertull. adv. Marc. 5. 12.**
**COLAPIS, [καλάσις] Strab. *κλάσις* Dionii] Pannoniæ amnis, in Saum in-
 fluens juxta Sisciam, gemino alveo insulam ibi efficit, quæ Segetica ap-
 pellantur. Hæc Plin. lib. 3. cap. 25. Hinc
**COLAPIANI, Ærum, m. Pannoniæ populi, per quos Sais fluvius in Da-
 nubium defluit. Quorum meminit Plin. eodem loco.**
COLATUS, V. COLO, colas.
**COLAX, Æcie, m. [κλάξ] Latine Assentator dicitur. Est autem nomen
 parasiti ad assentandum. Ter. Eun. prol. 30. V. Locum.
 Colax inde nomen sibi vendicat, quoniam cibum etiam Colon vocant.
 Cibi enim & ventris gratia plerumque adulantur parati. Pmocolax,
 qui panis & buccellæ gratia, quam Pmocen Græci dicunt, abunde blan-
 ditur. Quin Cœlia quoque, id est venter hinc originem ducit. Cæli-
 lib. 20. cap. 33.**
**COLAXES, is, m. [κλάξες] Jovis & Oræ filius: cujus pariter & matris
 meminit. Valer. Flacc. 6. Argon. 48.
 Proxima Bisfalæ regio, ductorque Colaxes,
 Sanguis & ipse deum. De Oræ matre ejus fabulantur eam fuisse
 ancipiti forma, humana & serpentina.
**COLCHI, Ærum, m. [κλήχαι] Populi qui Phasim fluvium incolunt, di-
 ctique sunt a Colcho Phasidis filio.
 Phryxai Colchi, a Phryxo filio Athamantis, qui insidias noceræ fugiens,
 navigavit Colchos, ibique velius aureum monumentum periculorum
 Marti, aut (ut alii dixerunt) Jovi Phryxio dicavit. Valer. 1. Argon. 351.
 Tu quoque Phryxæos remo, Peantie, Colchos
 Bis Lennum vitare petis.************

C O I

COIBILIS, V. COBO.
**COIMBYO, Ære. Translate Arnob. 5. p. 178. Si aperte hoc facere con-
 fessis maledictionibus coimbibisset.**
**COINCIDENTIA, æ, f. [περίπτωσης] Affectus oculorum medicis est,
 ubi in meatum, qui a basi cerebri veniens, oculo videndi facultatem trib-
 uit, humor adaptato vel rupto vase incidit, obturaturque eum: unde
 cum dolore visus offenditur. Hæc ex Iliagoge Galeni adscripta.
**COINFANTIO, Ære. Vetus Interp. Irenæi 4. 75. Coinfantium est homi-
 ni verbum Dei. i. e. Infanti impressum.**
**COINQUINO, [κοῖνω] Ære. Idem quod simplex Inquinare. Colomel.
 lib. 7. cap. 5. Ne totam progeniem coinquinet: & quidem celeriter,
 quum alia pecora, tum præcipue oves contagione veventur.
 Coinquinare, per metaphoram. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.****

Sævi Colchi. Valer. 3. Argon. 698.
 Truces. Valer. 1. Argon. 743.
 Aratus aries Colchorum. Cic. in Orat. 163.
**COLCHIS, idis, & COLCHOS, i. f. [κλήχης] Regio juxta Fontem,
 regnum Bete regis: in qua fuerunt venefici maximi auctores. Habet
 in fe juga Caucafi, atque hinc Caspium, & Hircanum habet mare, hinc
 Meotim. Ferunt Iasonem Theflalum cum Argonautis eo navigasse, ut
 vellus aureum raperet. in ea Sibiras Colchorum regia est. Hæc (ut
 Ptolemæus ait) monte Corace a Septentrione clausa est, qui est Caucafi
 pars, & Nomades excludit: ad Oriente, Iberia: a Meridie, Phasie,
 & Armenia montibus, ad Occidente, Euxino ponto. Ammianus lib. 22.
 Colchæ antiquam Ægyptiorum sobolem esse refert. Nam Ilinicium adeo
 apud eos vulgatum est, ut in peregrina quoque loca exportetur. unde
 quidam**

quidam cognationem Colchorum cum Ægyptiis ostendere volentes, hanc ex his capiunt, inquit Strabo. Hor. Epod. 5. 21.
 — plumamque nocturnæ trigris,
 Herbaque, quas & Colchos, atque Iberia
 Mittit venenorum ferax. Alii legunt lolcos.
COLCHIS, [Κολχίς] Horatio dicitur Illa quæ in Colcho nata est, quo nomine Medeam significat in Epod. 16. 58.
 Neque impudica Colchis intulit pedem.
 Torva Colchis, Medea irata. Juven. 6. Sat. 640.
 Credamus tragicis quicquid de Colchide torva
 Dicitur.
 Turbida Colchis. Valer. 8. Argon. 323.
 Gens Colchis, Gens Colchorum. Valer. 5. Argon. 418.
COLCHUS, a, um. [Κολχός] Adj. Qui ex Colcho est. Hor. in Arte Poet. 13. 8.
 Colchus an Assyrius: Thebis nutritus, an Argis.
 Domus Colcha. Ovid. 3. Fast. 876.
 Pervenit in Colchas aurea lana domos.
 Phafis Colchus. Sen. Hippol. 8.
 Rhombus Colchus. Martial. lib. 12. 57.
 Cum secta Colcho lana vapulat rhombo.
COLCHICUS, a, um. [Κολχικός] Adj. ut, Venena Colchica. Hor. 2. Carm. 13. 8.
COLCHICIUS, a, um. [Κολχικός] aliud Adj. Propert. lib. 2. 1. 54.
 Seu mihi Ciræo percundum est gramine, five
 Colchis Colchicius urat athena focus. Scalig. lolciacus, probante Broeckh.
COLCHICUM, i. n. [κόλχικόν] Bulbus est agreffis, exitu Autumni croceum edens florem, & posteriora folia pinguiora quam bulbi, caule semipedem alto, femine rufo. Quidam Ephemerum lethale appellat. Guttatum enim fungorum modo jugulat. Maxima ejus copia in Colchide nascitur: unde & nomen accepit. Officinæ Hermodactylon appellat. V. Dioscor. lib. 4. cap. 72.
COLCHINIUM, i. n. [κόλχινιον] Oppidum Dalmatiæ, a Colchis conditum, quod postea Olchinium dictum est. Auc. Plin. lib. 3. cap. 22.
COLDÜLI, orum. [Καλδύλοι] Germaniæ populi, ex quibus nonnulli intra silvam Herciniam habitant, aliqui extra, ut Strabo testis est lib. 7.
COLENTUM, Illyrici insula, a qua Colentini populi, qui in Salonam colonianis jura petunt, ut vult Plin. lib. 3. cap. 21. & 22.
COLES, vel **COLIS**, is. m. [κοιλίος] Penis, five Membri virilis quasi hasta usque ad glandem. Celf. lib. 7. cap. 25. Ab his ad ea transeundum, quæ in cole ipso fiunt. Hinc
COLEUS, i. m. [κόρυς] Testis alias dicitur, five Testiculus, per diminutionem. Cic. 9. Fam. 22. Testes, verbum honestissimum in judicio: alio loco non nimis: at honesti, coli Lanuvini: Cliternini, non honesti. Et Petron. cap. 44. Si coles haberemus. i. e. Si viri effemus. V. ibi Manut. & Scheff. in not. p. 93.
 Coleus, Testis, a Colo, colis, quod colat mulieris pubem. unde illud in Priap. (13.) Stamus sub Iove coils apertis. Dicitur & Coleus. Marialis, Quod depilator, Chreste, coles portas. Hæc Calepinus. Quod his in locis fit Vagina, utpote a κοιλίος. Sed a Colo esset Græce Coleus. Eobanus tamen Coleatum apud Theocrit. dixit, o brevi. H. St.
COLEATUS, a, um, ut, Coleata cupis, apud Nonium a Pomponio dici videtur pars illa qua viri sunt, nec honeste potest nominari. Conspicio, inquit, coleatam culpideum. Turneb. Adverf. 6. 9.
 Equus coleatus. ibid. 17. 12.
COLIAS, æ. m. [κοιλίας] Pifcis. Plin. lib. 32. cap. ult. Colias five Pariansus, five Sextianus a patria Betica, lacertorum minimi.
 Est & Colias [Κοιλίας] locus Atticæ, & Ædes Veneris apud Suidam.
COLICIE, In COLICIE.
COLICULUS, In COLIS vel CAULIS.
COLICUS, In COLON.
COLIDOS, Insula in Oceano Indico, Veneri sacra, quæ tantæ altitudinis esse fertur, ut illuc aves non advolent.
COLIPHUM, i. n. [κοιλίφου] Panis quo utebantur athleteæ, λέπτος ἢ ἄλλο ἢ ἴφι, hoc est robore membrorum. Hæc Bud. Plaut. Perf. 1. 3. 12.
 Coliphia mihi ne incocta detis.
 Comedere coliphia. Juven. 2. Sat. 53.
 Luctantur pauca, comedunt coliphia pauca. V. ibi Gangræum.
COLIS, is. V. CAULIS & COLES.
COLLA, æ. f. [κόλλα] a Græcis dicitur quam nos Glutinum dicimus, quod ligna ferruntur ant. Perott. Utitur autem tantum ejus compositis: ut, Sarcocolla, Ichthyocolla, Chrysocolla.
COLLABASCO, [καταβασκομαι, καταβασκομαι] ære. a verbo Lābo, as. Ruinam munitari. Plaut. Stich. 4. 1. 17. Si res lassā labat, itidem amici collabascunt. Per translationem.
COLLABESCO, ære. a verbo Lābor, æris. Lucret. lib. 3. 600.
 Conquassatur enim tum mens, animæque potestas
 Omnis: & hæc ipso cum corpore collabescunt. Versus est spondaicus. h. e. Collabuntur & decidunt. Alii legunt Conlabescunt, alii Conlabascunt.
COLLABEYIO, [καταβειναι] æri. Cæc. 2. Bell. Civil. 6. Illæ adeo graviter incitatae conlaxerunt, ut vehementissime utraq; ex concursu laborarent: altera vero perfracta rostro tota collaberet.
COLLABFACTUS, a, um. C. Nepos, 3. 1. 2. A Themistocle collabefactus tictula illa, exilio decem annorum multatus est.
COLLABFACTO, [καταβασκομαι] ære. Idem quod Labefactare. Ovid. 1. Fast. 566.
 Et vastum motu collabefactat onus. h. e. Vehementer concutit.
COLLABFACTATUS, a, um. Lucret. 1. 492.
 Collabefactatus rigor auri solvitur æstu.
COLLABELLO, ære. Labra adjungo. Laber. apud Nonium 2. 168. Peranna, collabella ofculum, h. e. Junctis labris ofculare.
COLLABOR, [καταβασκομαι] a. Labi, vel Simul cum aliquo labi. Ovid. 6. Met. 295.
 Hæc frustra fugiens collabatur.
 Fastidium domus collabatur. Suet. in Cæc. cap. 81.
 Collabi ruina. Liv. 29. 18.
 Saxo collabi. Stat. 1. Achill. 195. — saxo collabatur ingens Centaurus. h. e. Dormiturus procumbit super saxum.

COLLAPUSUS, a, um. [συρρωδισθησθαι] Partic. Celf. lib. 7. cap. 26. Res vero interdum cogit emoliri manu urinam, quam illa non redditur, aut quia fenecture iter ejus collapsum est, &c.
 Collapfusis dicitur, Cui præ dolore concidit animus. Virg. 8. Æn. 584.
 — famuli collapsum in tecta ferebant.
 Dolore subito collapfus. Ovid. 7. Met. 826.
 Ferro collapfus. i. e. Ictu ensis. Virg. 4. Æn. 664.
 — illum magna inter talia ferro
 Collapsam aspiciunt comites, ensisque cruore
 Spumantem, sparsaque manus.
 Ædes verufate collapfa. Suet. August. cap. 30.
 Artus collapfus excipit. Ovid. 10. Met. 186.
 Cervix collapfa. Virg. 9. Æn. 434.
 Cineres collapfi dicuntur, Quam est omnino extinctus ignis. Virg. 6. Æn. 226.
 Postquam collapfi cineres, & flamma quievit.
 Membra collapfa. Virg. 4. Æn. 391.
 Offa morbo collapfa minutatim, per hyperbolen Totum hominem significat. Virg. 3. Georg. 485.
 Rursus abundabat fluidus liquor: omniaque in se
 Offa minutatim morbo collapfa trahebat. Servius.
 Ruina collapfa. Sil. lib. 7. 727.
COLLAPSIO, ðnis. f. Firmic. de Error. profan. relig. cap. 41. Cadenium culminum fenesta collapsio.
COLLABORO, vel **CONLABORO**, [συρρωδισθησθαι] ære. Tertull. de Penit. cap. 10. Adremidium conlaborare. Vulg. Interpr. 2. Tim. 1. 8. Collabora Evangelio secundum virtutem Dei.
COLLABORANS, antis. [συρρωδισθησθαι] Vulg. Interpr. Philipp. 1. 27. Collaborantes fidei Evangelii. Hinc
COLLABORATIO, ðnis. f. &
COLLABORATOR, ðris. m.
COLLABUS, i. m. [κόλλα] Suidas, Collabi sunt fidium epitonia. Cæc. lib. 30. cap. 18. Existimo collabos in cithara esse claviculos, quibus intenduntur vel remittuntur fides: & inde ab intentione copiosè epitonia vocari: indeque per similitudinem in aliis itidem id genus eodem modo appellata.
 Est etiam Collabus, Servuli nomen apud Plaut. Trin. 4. 3. 13.
COLLACERO, ære. Hinc
COLLACERATUS, a, um. Tacit. 3. Hist. 73. 9. Confossus collaceratumque corpus.
COLLACRYMO, [ἐπιδακρυωσθαι] ære. Idem quod simplex Lacrymare. Cic. in Sonn. Scip. 1. Ad quem, utveni, complexus me senex collacrymavit.
 Collacrymare casum. Cic. pro Sext. 123. Et quoniam huc me provexit oratio, hiltorio casum meum toties collacrymavit.
COLLACRYMATIO, ðnis. f. [ἐπιδακρυωσθαι] Cic. 2. de Orat. 190. Nisi ei tu signa doloris tui verbis, sententis, voce, vultu, collacrymatione denique ostenderis.
COLLACTANEUS, i. m. [ἐμυρλάκτιον] Qui eandem mammam fuit, & eodem lacte nutritus est. 1. 13. de manum. vindict. §. justæ autem. Infit. Quibus ex caulis manumit. 1. 30. §. Titia. D. de adm. legar. quæ & cum Græce σπιγγερον vocat, ut & Theophil. in d. §. justæ. V. August. Confess. 1. 7.
COLLACTANEA, æ. f. Ambros. Epist. 34. ad Virgines sacras: Emerantiana, quæ fuerat collactanea ejus, &c. Et Venant. Fortunat. 6. Carm. 7. Nulla puella choro neque collactanea ludat.
COLLACTEUS, a. [συρρωδισθησθαι] Idem. Juven. 6. Sat. 306.
 — quid dicit notæ collactæe manumæ. Novissima exemplaria habent, Collactia Mauræ. V. Schurzfl. Martianus Capell. lib. 1. cap. 1. Sed quod fororis ejus collactæe, & indiscretæ amica frædere videretur.
COLLACTIUS, i. m. Idem quod Collactanea. Gruter. Inscript. p. 661. & Spon. Misc. p. 228. Hygin. fab. 224. Croton collactius Musarum.
COLLACTA, æ. f. Gruter. Inscript. 661. 2. COLLACTIÆ. BENE. MERENTI. FECIT.
COLLATOR, vel **CONLETOR**, æri. Tertull. de Idololatr. cap. 14. Convivamus cum omnibus: conlatur ex communione naturæ, non superstitionis. Et Mantuan.
 Festa vos celebrant & collaturatum alumno.
COLLARE, is. n. [καταβασκομαι] Vinculi genus quod collum astringitur. Lucil. lib. 9.
 Cum manicis, catulo, collarique, ut fugitivum
 Deportem. Hæc Nonius. Vel, ut ait Budeus, Cingulum ex corio firmo cum clavis capitatis. Varro 2. de R. R. cap. 9. Ne vulnerentur a bestis imponuntur his collaria, &c. de Canibus.
COLLARIA, æ. f. Ferrum rotundum quod conlringuntur colla malefactorum. Plaut. Capt. 2. 2. extr.
 Hoc quidem haud molestum est jam, quod collus collaria caret.
COLLARIS, e. Adj. ut Insula collaris. Petron. cap. 56. V. ibi Burtm.
COLLARIUM, V. CIRCULUS.
COLLATERALES, in iure dicitur Qui se attingunt transversaliter per lineam collateralem, non per lineam rectam ascendentem, vel descendentem, ut Confanginevi vel similes. V. Jurifconsultos.
 Dicuntur etiam Collaterales generaliter omnes, æqualiter, quasi lateribus confidentes.
COLLATERO, ære. Mart. Capell. 6. p. 230. Vocales utrinque collaterat.
COLLATIA, æ. f. [Κολλατια] Oppidum juxta Romam, eo quod ibi opes aliarum civitatum fuerint collata: a qua porta Romæ Collatina dicta est. Festus.
COLLATINUS, a, um, ut, Arces Collatinæ. Virg. 6. Æn. 774.
 Penetralia Collatina. Ovid. 2. Fast. 787.
 Hostis, ut hospes, in penetralia Collatina. i. e. Domum Collatinæ, mariti Lucretiæ.
COLLATINA, æ. f. Dea quæ collibus præest. August. Civ. Dei. 4. 8.
COLLATINUS, i. m. L. Tarquinii cognomen fuit, Lucretiæ mariti, qui primus post exactos reges, cum Junio Bruto factus est Consul: postea non aliam ob causam, quam quod Tarquinium appellaretur, populo suspectus, fugit & Unus ex septem urbis Romæ collibus.
COLLATIO, **COLLATITIVUS**, **COLLATIVUS**, **COLLATOR**, **COLLATUS**. V. CONFERO.

COLLĀTO, [*συμμάττω*] āre. Idem quod Ampliare. Unde
COLLATĀTUS, a, um. Cic. in Orat. 187. Quod si & angusta quaedam
 atque concisa, & alia est collatata & diffusa oratio, necesse est id non literarum
 accedere natura, sed intervallorum longorum & brevium varietate
 &c. Angusta, & concisa oratio, quæ minutus habet numeros, & remissos:
 quales sunt iambi & trochæi; ut pro Mil. 28. Mito autem, quum in senatu
 fuisset eo die, quoad venitus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta
 mutavit: paulisper dum fe uxor, ut fit, comparat, comoratur est. Quem locum
 vehementer admiratur Quintil. lib. 4. cap. 2. Omnes fere iambi sunt, & trochæi.
 quin ab iambo incipit, & duobus iambis definit. Nullus autem numerus aut pes
 iambo demissior & angustior est. Collatata & diffusa oratio grandiores & sublimiores
 numeros habet: quales sunt spondæi, Cretici, Ionici, Pæones, epiiriti, ut pro
 Milone 85. Quas ille præceps amentia, cæcis prostratisque sanctillimis lucis,
 substructionum infans molibus oppresserat. Incipit enim a spondæo, & definit
 in Ionico a majori. Postea subiungitur: Vestræ tum aræ, vestræ religiones
 vigerunt. ubi etiam initio spondæus est, in fine Ionicus a minori. Sequitur:
 Vestra vis valuit, quam ille omni scelere polluerat. ubi primo loco Creticus est,
 postremo Pæon primus. Natura igitur syllabarum & pedum, efficit orationem
 aliam angustam, aliam collatam. **COLLAUDO**, [*συλλαύω*] āre. Eiusdem
 significationis cum suo simpliciter. Ter. Eun. 5. 9. 60. Et collaudavi secundum
 facta & virtutes tuas. Cic. 2. Q. frat. 5. Orationem meam collaudavit
 factis meis verbis. Benevolentiam diligentiamque aliquorum collaudare. Cic. 7. Verr. 161.
 Agit hominibus gratias, & eorum erga fe benevolentiam diligentiamque collaudavit.
 Clementiam alicujus per litteras collaudare. Cic. 9. Att. 16. Factum alicujus
 collaudare. Cic. 5. Philipp. 28. Memoriam collaudari. Cic. 1. Fam. 7. Non
 cohortandus, sed magis collaudandus alicui. Cic. 1. de Orat. 30. Proverbio Græco
 collaudare sit solitus. Suet. Ner. 33. H. St. **COLLAUDĀTUS**, a, um. [*συλλαύωμαι*]
 Stat. 6. Theb. 490. — vitulæque & collaudatus abisset. Et Curt. 7. 5. 38. Alexander
 multum collaudato Spitamene conversus ad Bessum, &c. Verbis amplissimis
 collaudatus. Suet. Cæs. 16. Accitumque in curiam, & amplissimis verbis
 collaudatum, &c. **COLLAUDATIO**, ōnis, f. [*συλλαύωσις*] Cic. 2. de Invent. 125. Primum
 scriptoris collaudatione, & loco communi, nihil eos qui iudicent, nisi id quod
 scriptum fit spectare oportere. Et Auctor ad Herenn. 2. 13. Scriptoris collaudatione.
COLLAUDATOR, ōris, m. Augustin. Confess. 4. 14. extr. Nullo collaudatore
 mirabor. **COLLAUDABILIS**, e. Prudent. Hamartig. v. 694. — nec bonus est,
 nec collaudabilis ille. **COLLECTA**, **COLLECTANEUS**, In **COLLIGO**. **COLLEGA**, æ, m. [*συνεργός*]
 Collegæ (inquit Varro de L. L. 5. 7.) dicuntur Qui una lecti sunt. Ulpianus l. 173. D. de
 verborum significationibus, Collegarum appellatione hi continentur, qui sunt
 eiusdem potestatis. Perottus, Collegæ sunt in legatione aut magistratu socii. Plin. lib. 19. cap. 8.
 Invenio mustum rutatum populo datum a Cornelio Cethego, in Consulatu
 collega Quint. Flaminii, comitis peractis. Collega & socius alicujus. Cic. 4. Verr. 109. Qui se
 non Timarchidis, sed ipsius Veris collegam & socium esse dicebat. Regni collega. Cic. 2.
 Philipp. 85. In censura collega. Cic. de Amicit. 39. In Prætura collega. Cic. 1. Off. 144.
 Abrogare potestatem collegæ. Cic. 1. de Legib. 24. Discrepare iudicia inter
 collegas. Cic. pro Client. 121. Facere collegam in quodam munere. Cic. de Clar. Orat.
 Frangere libidinem levitatemque collegæ vultu. Cic. pro Sext. 19. Habere
 collegam in quodam munere. Cic. 1. Off. 144. Numeratur alicui collega quispiam.
 Cic. 4. Verr. 108. Is est C. Clodius, qui in Sicilia sequestratus, interpres,
 confector negotiorum, prope collega Timarchidis numerabatur. Timeret censoris
 mores etiam collega. Juven. 11. Sat. 92. **COLLEGATARIUS**, V. **COLLEGO**, āre. **COLLEGIUM**, i. n. [*συνεργία*,
 σύνεργος] proprie significat Societatem ipsam collegarum. Tres numero collegium
 facere existimavit Horatius Priscus: quod magis sequendum affirmat Marcellus,
 quam quod plerique scripserunt, majorem ad id numerum necessarium esse. Collegæ
 tamen dicuntur duo, & collegium dicitur de consulibus a Livio lib. 10. 22. Expertum
 se, nihil concordia collegio firmitus ad remp. tuendam esse. Idem tria collegia vocat
 tres duorum consulum vices. Budæus. Cic. 6. Verr. 108. Tum ex amplissimo collegio
 Decemvirali, &c. Gell. lib. 11. cap. 3. Aliter enim dici videbam, Pontifices pro collegio
 decrevisse. i. e. Ex auctoritate & sententia collegii pontificum, inquit Volaterranus.
 Huc pertinent Magistratum & Sacerdotum seque. Flavianum collegium. Suet. Domit. cap. 4. V. **FLAVIALES** & Pitif. ad loc.
 Pontificum collegium. Cic. pro Domo 33. Prætorum. Cic. 3. Off. 80. Quæstorum
 collegium. Suet. Claud. 24. Sacerdotum. Cic. de Clar. Orat. 127. Sacerdotii
 amplissimi collegium. Cic. 3. Fam. 10. Tribunorum plebis. Cic. pro Domo 47. Apud
 collegium Tribunorum plebis causam alicujus agere. Cic. 4. Verr. 100. Cic. 3. de Legib. 24.
 Quod enim est tam desperatum collegium, in quo nemo & decem sana mente fit. Loquitur de collegio Trib. pleb. Collegium, pro
 Consortio officii, sive societatis. Tacit. 3. Ann. 31. Consulatus patris, atque
 filii collegio insignis. Collegiorum ordo quidam erat & dignitas, ac quoddam
 magnum dicebatur, ut aliis dignis & amplius. Sic enim legitur in inscriptione quædam
 veteri, VIATORI COLLEGI MAGNI. Turnebus. Collegium, Congregatio & societas
 quorundam hominum. Plin. lib. 10. Epist. 42. extr. Tu domine, dispice
 an instituendum putes collegium laborum, duntaxat hominum c. l. Ambubaiarum
 collegia. Hor. 1. Serm. 2. 1. Capitolinorum collegium. V. Capitolinus, in **CAPITOLIUM**.
 Mercurialium collegium. In **MERCURIUS**.

Poetarum collegium. Valer. Max. 3. 7. 11. Is, Julio Cæsari, amplissimo ac
 florentissimo viro, in collegium poetarum venienti, nunquam accessit.
 Sodales ejusdem collegii. Caius in l. ult. D. de Collegiis & illicitis corporibus.
 Illicita collegia arcentur senatusconsulto. Martianus in l. 1. D. de Collegiis
 & illicitis corporibus. Sodalitia collegia. Martian. in l. 1. D. de Colleg. & illicit. corpor. Mandata
 principalibus præcipitur Præfidibus provinciarum, ne patiantur esse collegia
 sodalitia. Naturæ collegium. Plin. lib. 10. cap. 17. Auxiliatur accipit, collegio
 quodam naturæ, bellumque parturit. i. e. Par alliance de nature. Adhibere
 collegium. In **ADHIBEO**. Celebrare. Martianus in l. Collegia. D. de Collegiis & illicitis
 corporibus. Coire collegium. Martian. in l. Collegia. D. de Collegiis & illicitis
 corporibus. Cooptare in collegium. In **COOPTO**. Deserere collegium. Cic. 2. Philipp. 87. Dissolvere
 collegia, Tollere, Interdicere. Suet. in August. cap. 32. Martian. in l. Collegia.
 D. de Colleg. & illicit. corpor. Distrahere collegia. Idem. Suet. Cæs. cap. 43. Cuncta
 collegia, præter antiquitus constituta, distraxit. Usurpare. Ulpian. in l. Quisquis
 illicitum. D. de Colleg. & illicitis corporibus. Collegia, h. e. Infimorum hominum,
 certas artes pariter exercentium, conventus, jam inde a Numa rege esse
 instituta, in Plinii naturali historia, & in Plutarcho scriptum est. postea,
 quum horum collegiorum numerus esset auctus, in Plinio præter pauca
 certa, ut fabricorum factorumque, quæ civitatis utilitas desiderabat,
 pluribus legibus subflata sunt, neque solum legibus, sed etiam senatusconsultis,
 ut L. Cæcilio, Q. Marcio c. o. s. s. nec enim hominum humilium colitiones in
 civitate fati tutæ videbantur. Clodius autem, ut inopem plebem, quæ parvo
 negotio ad facinus impelleretur, sibi conciliaret, utpote qui novitatem
 & vim meditaretur, collegia non solum vetera restituit, sed etiam nova
 innumerabilia constituit, de quo & in oratione pro Sextio, & in Pisonem
 Cicero meminit. præterea Dion libro xxxviii. Pedianus in commentario
 Cornelianæ. Hæc autem collegia non e solis peregrinis, aut e servis, sed e
 peregrinis, qui postea cives fiebant, e servis civibus, ex veteribus Romanis
 inopia laborantibus, e servis contabant. est enim ridiculum, eos putare
 fuisse peregrinos, quorum patres & majores multis ante annis artem
 aliquam sedentariam administrassent. peregrini quidem & erant, & dicebantur,
 ante quam essent censi: sed, quum Romæ domicilium jam per aliquot
 annos habuissent, professi apud prætorem, civium Romanorum jura
 consequebantur, & vel eadem, quas antea, artes administrabant, vel in
 militiam proficiscebantur, in qua quum nonnulli fortem fidelemque
 operam reip. navassent, equestris loci dignitatem, si modo h. s. quadrangente
 millia possiderent, consequebantur, vel tribuni militum fiebant: ex quo
 postea tribuni plebe facile creabantur: unde ad alios magistratus erat
 ascensus. Romanos autem cives, alios magistratibus, alios militiæ, alios
 mechanicis artibus operam dedisse, facile nihil & Plinius persuadet, qui
 pr. lib. 34. de collegiis ærariorum, fabricum, & figulorum a Numa rege
 institutos mentionem facit: & L. Florus idem aperte demonstrat: cujus
 hæc sunt verba lib. 1. cap. 6. extr. Ab hoc populo Romanus relatus in
 censum, digestus in classes, decuriis (al. Curis) atque collegiis distributus:
 summaque regis solertia ita est ordinata resp. ut omnia patriam, dignitatis,
 ætatis, artium, officiorumque discrimina in tabulis referrentur, ac si
 maxima civitas minima domus diligentia contineretur. Collegia nominat
 & Artes: quæ duæ dictiones manifesto declarant, contra quam Dionysius
 Halicarnassensis quodam in loco affirmat, artes illas, quæ in officinis
 tractantur, etiam ab iis qui multis ante annis jure civium Romanorum
 uterentur, esse cultas. hoc & Cicero demonstrat in oratione pro Domo
 sua 74. ait enim sic: Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani, aut
 montani, (quoniam plebi quoque urbana majores nostri conventicula,
 & quasi concilia quædam esse voluerunt) qui non amplissimum non modo
 de salute mea, sed etiam de dignitate decreverit. Præterea lib. 6. Epist. 1. ad
 Att. Iudicem esse Romanæ significat Turpionem futurum, quid autem? Pedianus,
 qui fuit antiquitatum Romanarum bene peritus, nonne in orationis pro
 Milone commentario & concionem, & populum nominat, quum de iis qui
 mechanicas artes tractarent manifeste loquatur? nam quum exponit
 illud 71. Contra hæteram nationem illam, subiungit hæc: Idem T. Munatius
 Plancus, ut sæpe diximus, post audita, & obsignata testium verba,
 dimissoque interim iudice, vocata concione cohortatus erit, nec patretur
 elabi Milonem. Erant igitur opificum collegia ex quatuor hominum
 generibus, e servis, ex inopi veterum civium Romanorum plebe, ex
 novis civibus, ex iis qui quum proxime in urbem venissent, censi
 nondum erant, sed illa quæ P. Clodius restituit, qui etiam, ut ait Cicero
 in Pisonem, nova quædam e servitiorum sæce constituit. Dion historiae
 suæ lib. xxxiiii. τίς ἐπιτομή ἐκείνησιν nominat: quod nihil aliud
 essent, quam opificum focalitates: quales Venetis videmus esse
 quamplurimas. Quod est ita fit, ad aliam tamen sententiam convertendum
 est illud quod in lib. de Senect. 45. ex persona Catonis Cic. pronuntiat:
 Sodalitates paulo ante me quæstorum constitutæ sunt, non enim de
 collegiis opificum est intelligendum, sed de focalitatibus honestorum
 civium, animi causa constitutis, & quemadmodum focalitates, item
 collegium non semper de artificum coetibus dicuntur, non enim quod lib. 2.
 ad Qu. frat. Ep. 5. extr. scriptum est, M. Furium Flaccum, equitem
 Romanum Capitolini & Mercuriales de collegio ejecerunt, sic exponendum
 est, ut de collegio eorum qui mechanicas artes exercent, sed de collegio
 aliquo sacerdotum eiectionem esse Flaccum, intelligamus. non enim
 equum suspicari aliter possumus, quum eques Romanus esset, artes autem
 quæritariæ ab infima plebe tractarentur, argentaria tamen excepta, quam
 a Q. Cælio, equite Romano, Pomponii Attici avunculo, esse administratam
 libro 1. ad Atticum Cicero significat: si modo feneratorum & argentarius
 idem fuit. erat igitur inter quæritarias artes paulo honestior, vel ut
 dicam verius, paulo minus turpis argentaria: cui tamen operam dare,
 probro ducebatur. itaque Octavio, qui postea est Augustus appellatus,
 avum argentarium M. Antonius & Caius

Parmensis exprobrare soliti sunt. *Ex Manut. commentariis in orationem pro Sextio.* De Capitolinis & Mercurialibus V. suo loco.

COLLEGIALIS, e. Ad collegium pertinens. ut, Fides collegialis. Gruter. Inscript. p. 322. n. 4. **FIDEIQUE. VESTRAE. COLLEGIALI. COMMITTO.**

COLLEGIALITER, Adv. apud Jctos.

COLLEGIARIUS, a, um. Idem ut, Collegiarii ministri. Tertull. de Spectac. cap. 11.

COLLEGIATUS, a, um. In collegium redactus. Gruter. Inscript. p. 860. n. 13. **AVR. VIVI. QVI. VIXIT. ANN. XLV. COLLEGIATI. EIVS. AMICO. KARISSIMO. PRO. MERITIS. FECERVNT.** Conf. l. un. C. de Collegiatis; & Cod. Theod. 7. 14. Isidor. 9. 4. Sed Vossius de Vit. L. 3. 26. hoc verbum improbat.

COLLEGO, are. Ver. Glosf. Collegat, *συμπίπτει, κερυραζομαι.* [Manifesto errore, pro Congelat.

COLLEGATARIUS, i. m. Cum alio legatarius factus. Ulpian. in l. plane. D. de legat. 1. Si duobus sit legatum, quorum alter haeres institutus sit; a femetipso legatum inutiliter videtur. ideoque quod ei a se legatum est; ad collegatarium pertinet.

COLLEMA, atis. n. [*κωλλημα*] Conglutinamentum. Mart. Capella 3. p. 49. Niloticæ fructus collemata.

COLLENIO, ire. apud Hyginum. [Sic in Thef. Lipsf.

COLLEPROBUS, a, um. Sidon. 6. Epist. 1. Colleprofi mei condicione.

COLLETICUS, a, um. [*κωλλητικος*] ut, Colletica medicamenta dicuntur, Quæ agglutinant; sicut Symphytica, Quæ consolidant; & Epulonica, Quæ cicatricem inducunt. Auctor Cæl. Rhod. lib. 3. cap. 14.

COLLETIS, is. f. Herba verbenacea. Apul. de Herb. cap. 3.

COLLEVO, [*επιπεφυζω*] are. videtur id significare quod vulgus Alleviare dicit. Plin. lib. 23. cap. 1. Prodest renibus, jecinori & interaneis, verficæ: collevat enim ea. De multo loquitur. Hard. Collævat. q. V.

COLLIBERTUS, i. m. [*συμπατριωτης*] Qui ab eodem patrono libertate donatus est. Plaut. Pœnul. 4. 2. 88.

Quin hercle collibertus meus faxo eris, si di volent.

Inter collibertos matrem & filium, pietatis ratio secundum naturam esse falva debet. Ulpian. in l. 1. D. de Obsequiis a liberis & libertis parentibus & patronis præstandis.

COLLIBET, vel **COLLUBET**, collibuit, collibitum est, [*συνδραμα*] ère. Idem quod Libere, & placere. Ter. Eun. 5. 9. 26. Si quid collibuit, novi te. Sallust. in Cic. 2. An non ita a pueritia vixisti, ut nihil flagitiosum corpori tuo putares, quod alteri collibuisse? Nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipsi facere collibuisse. Cic. in Sallust. 17.

Collibuit est mihi. Cic. 15. Fam. 16. Ut simul ac mihi collibitum sit de te cogitare, illud occurat.

COLLIBENTIA, & **COLLUBESCENTIA**, æ. f. Confensus. Cathol.

COLLIBO, are. Mantuan. de Columbibus, — collibant oscula rostro.

COLLIBRO, are. Cato cap. 19. Inter arbores medium quod erit, id ad mediam collibrato.

COLLICIA, arum. f. Majores fulci, in quibus aqua si redundat, excolatur: dicuntur & Elices, & Collicivæ. Festus, Collicivæ, Tegulæ per quas aqua in vas defluere potest. Plin. lib. 18. cap. 19. ad finem. In usu est & collicias interponere, si ita locus poscat, ampliore fulco, quæ in fossas aquam deducant. Colum. lib. 2. cap. 8. Sed quamvis tempestive fementis confecta erit, cavebitur tamen, ut patentes liras, crebrosque fulcos aquarios, quos nonnulli elices vocant, faciamus, & omnem humorem in collicivas, atque inde extra fegetes derivemus. Vitruvius appellat Collicivaria, Omnis collicivæ & purgamentorum receptacula. Dicuntur Collicivæ, ab humore colligendo. Hinc

COLLICIVARES tegulæ. Cato de R. R. c. 14. Collicivares quæ erunt, pro binis putabuntur. Subintellige Tegulæ. conf. **DELICIA**.

COLLICULUS, V. **COLLIS**.

COLLIDO, si, fum, [*συκρωω, συμκεδω*] ère. Simul percutere, conterere, & frangere. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Humor ita mollis est, ut facile premi collidique possit.

Aurum colliditur, ut fiat annulus. Ovid. 3. de Arte Am. 221.

Dentes colliduntur. Senec. Epist. 11.

Leges configunt & colliduntur. Quintil. lib. 7. cap. 3. i. e. Contrariæ sunt. Budeus.

Acer concursus viros colliferat. Sil. lib. 7. 565.

— jamque intermixta sonabant

Classica, concursusque viros colliferat acer.

Gloria collidit fratres. Stat. lib. 6. Theb. 435.

— nec unquam

Ambitiosa pios collidit gloria fratres.

Collidere manus, pro Comploedere. Quintil. lib. 2. cap. 13. Jam collidere manus, terræ pedem incutere, pectus, femur, frontem cædere, multum ad pullatum circulum facit.

Conlidi, Infinitivus. Lucret. lib. 1. 523.

Nam neque conlidi sine inani posse videtur

Quicquam, &c.

COLLISUS, a, um. [*συκρωεις*] Sil. lib. 3. 698.

— alta sonoro

Collisus trabibus volvuntur murmura luo.

Capita duo reipublicæ inter se collisit. Vellei. 2. 52. 2.

Græcia collisit duello. Hor. 1. Epist. 2. 7.

Collisum argentum quid sit; vide in l. Quintus. 2. 5. Cui aurum. D. de aur. & arg. legat.

COLLISUS, us. m. [*συκρωσμεος*] Idem quod Collisif. Plin. lib. 9. cap. 35. Ceu sono quoque & collisif ipso margaritarum.

COLLISIO, ðnis. f. [*συκρωσις*] Idem. Justin. 11. 12. 6. Nunciatur uxorem ex collisione abjecti partus decessisse.

COLLIGAS apud Plin. lib. 31. cap. 10. Hermolaus legit. i. e. Specus mobiles in quibus aphronitrum invenitur: ubi nunc ex vetustissimis codicibus legitur Colycæ. V. suo loco.

COLLIGO, [*συνδραμα, συνδραμα*] are. Simul ligare. Ter. Eun. 5. 13. Colligavit primum cum miseris modis. Cic. pro Rabir. perduel. 13. 1, licetor, colliga manus.

Unum interjectum medium, & seipsum, & ea quibus est interpositum colligat. Cic. de Univerf. 12.

Colligare in fasciculos manuales. Plin. lib. 19. cap. 1.

Colligare se cum aliis, per translationem. Cic. 9. Fam. 17. Quid sociat tamen non habet, ita fe cum multis collisavit. i. e. Impeditivæ & ireticitivæ. Colligare alicubi alicquem. Cic. 11. Philipp. 26. Ni Brutum colligafsem in Græcia.

Colligare uno libro multorum temporum memoriam. Cic. in Orat. 120. i. e. Complecti.

Colligata, & implicata inter fe. Cic. 1. Off. 16. Quæ quatuor quantum inter fe colligata atque implicata sunt: tamen ex fingulis certa officiorum genera nascuntur.

Apata & colligata inter fe. Cic. 1. de Nat. Deor. 9. Est enim admirabilis quedam continuatio, feriefque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes iter fe aptæ, colligataeque videantur.

Colligare impetum furentis. Cic. 11. Philipp. 4. Impetumque furentis, atque omnia divexare & diripere cupientis, vitæ suæ periculo colligavit, a progressu arcut, a reditu refrenavit.

Sententias verbis colligare. Cic. in Orat. 168.

Colligare vulnera. Plin. lib. 35. cap. 15. Sanguinem fistit: vulnera colligat: glutinat nervos.

COLLIGATIO, ðnis. f. [*συνδραμα*] Cic. 1. de Divin. 127. Quin colligationem causarum omnium perficiat animo.

Colligatio societatis. Cic. 1. Off. 53. Arcior vero colligatio est societatis propinquorum.

Ex colligationibus fumere intervalla. Cic. de Univerf. 21.

COLLIGATUS, a, um. [*συνδεδραμωτος*] Partic. ut, Vinculis colligati fumus, quum gignitur. Cic. de Univerf. 35.

COLLIGATUM, i. n. [*συνδεδραμωτος*] ut, Omne colligatum folvi potest. Cic. de Univerf. 35.

COLLIGO, ègi. èctum, [*συνδραμα, συνδραμα, εδραμα, δραμα*] ère. In unum redigere, ut ait Nonius. Virg. [ubi?] Collige virgo rofas.

Carpere & colligere undique. Cic. 1. de Orat. 191.

In unum locum colligere. Cic. de Petit. Conful. 45.

Colligere in vas. Varr. 3. de R. R. cap. 16. 37. Colligendum eas in vas alioud, & reponendum in tecto loco, ac tepido. de Apibus.

Arma navis colligere. i. e. Vela contrahere, non penitus deponere, ut inquit Servius. Virg. 5. Æn. 15.

Colligere arma jubet, validisque incumbere remis.

Capillos colligere in nodum. Ovid. 3. Met. 170.

Equos. Ovid. 2. Met. 398.

Colligit amentes, & adhuc terrore paventes

Phœbus equos.

Exercitum ex senibus desperatis. Cic. 2. in Catil. 5.

Fontes colliguntur angustis fistulis. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Fructus. Hor. 1. Epist. 12. 1.

Gradum, pro Sistere. Sil. lib. 7. 694.

Quanquam tardatos turbata fronte Latinos

Colligisse gradum videt.

Haftas colligere. Tacit. 2. Ann. 21. Cum ingens multitudo, arcis locia, prælongas haftas non protenderet, non colligeret, &c. Haftam colligere, est Reducere, quam ante protenderas, ut hostem ferires.

Hostem per vulnera colligere Fera dicitur, cum ruit in ferrum. Sil. lib. 10. 3.

Humorem frontis. Martial. lib. 12. 83.

Milites, vel exercitum. Cic. 7. Verr. 86. Hofpes Cleomenes hoc dicit, sese in terram esse projectum: uti Pachyno, e terrestri præsidio milites colligeret.

Miles in mœnia colligit sese, Milites fe recipienti in urbem. Sil. lib. 10. 390.

Numerum ingentem perditurum hominum colligere. Cic. 2. in Catil. 8.

Orbem colligere, Compreprehendere. Juven. 4. Sat. 132.

— testa alta paretur,

Quæ teniti muro spatiosum colligat orbem. Patinæ descriptio est.

Stipem a tyrannis. Liv. 38. 45.

Vafa. V. **VAS**, vafis.

Vestigia Pythagoreorum. Cic. 4. Tusc. 3. Subaudi, Quæ in Italia reliquerunt.

Vetem colligere, pallium, &c. Plaut. Capt. 4. 2. 9.

Collecto quidem est pallio, quidnam auctur'it? Martial. lib. 7. 32.

Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Colligere aliquid, pro Sublevare, Tollere. Plin. Epist. 2. 1. Liber, quem forte acceperat grandiozem, & seni & stanti ipso pondere elapsus est. Hunc dum consequitur, colligitque, &c.

Follem colligere de pulvere, Tollere. Martial. lib. 12. 83.

Colligere, Enumerare. Cic. de Clar. Orat. 268. Putarem te (inquit) ambitiosum esse, si (ut dixisti) ii, quos jamdiu colligis, viverent. Cic. 1. de Fin. 34. Quos tu paulo ante cum memoriter, tum etiam erga nos amice & benevole collegisti.

Colligere annos. Plin. lib. 13. cap. 13. Ad quos a regno Numæ colliguntur anni **DXXXV**.

Argumenta causarum. Cic. 2. de Orat. 160.

Causas colligere. Plaut. Trin. 3. 3. 62.

Sexcentæ ad eam rem causæ possunt colligi.

Dicta aliquorum facere. Cic. 1. Off. 104.

Laudes omnium colligere. Cic. 1. Q. frat. 1.

Memoria nullam antiquitatis collegerat. Cic. de Clar. Orat. 214.

Naufragia colligere fortunæ. Cic. 7. Verr. 131. Nihil est quod ceterorum res minus commode gestas proferas: nihil est quod multorum naufragia fortunæ colligas. i. e. Memores.

Naufragium Reipublicæ colligere, ac salutem communem reficere. Cic. pro Sext. 15. [i. e. Reliquias reip. quasi ex naufragio.

Peccata colligere & vitia alterius. Cic. 3. de Legib. 23. Nam isto quidem modo Consulatus vituperabilis est, si Consulium, quos enumerare nolo peccata collegeris.

Rationes colligere. Cic. 9. Fam. 1. Me quidem cum rationes, quas colligeras, tum auctoritas tua a nimio more deteruit.

Rationes colligere, aliter. Plaut. Amph. 4. 2. suppo. 25. Nescio quid fecum solus: puto rationes colligit.

Singula quid confector & colligo? Plin. in Paneg. cap. 75. pr. Sed quid singula confector & colligo? quasi vero aut oratione complecti, aut memoria consequi possim.

Testes. Cic. 2. de Orat. 86. Tertium verò illud, clamare contra quam deceat, & quam possit, hominis est, ut tu Catule de quodam declamatori

tere dixisti, stultitiæ suæ quam plurimos testes domestico præconio colligis.

Vitia colligere in aliquem. Cic. 4. Tusc. 87. Quam multa in conventu vitia collegisser in eum Zopyrus, &c. derisus est a ceteris.

Vocem ab acutissimo sono ulque ad gravissimum sonum recipere, & quasi quodam modo colligere. Cic. 1. de Orat. 251.

Colligere LX passus orbe, pro Complecti. Plin. lib. 12. cap. 5.

Colligere, tanquam Subducta ratione aliquid ita esse asserere, & comprobare. Plin. lib. 11. cap. 37. Eandem esse & naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenit ejus membrana modo incisa statim expiatur. De cervice.

Acute colligere. In ACUO.

Apertissime colligit Cicero. Quintil. in præem. lib. 1.

Bene colligit hæc pueris & mulierculis esse gratia. Cic. 2. Off. 57.

Memoriter colligere. In MEMOR.

Mendose colligit. In MENDEA.

Omnia colligere, i. e. Omnium simul collectorum summam facere. Cic. 5. Fam. 2. Postea vero quam profectus es, vclim recordare quæ ego de te in Senatu egerim: que in concionibus dixerim, quas ad te litteras miserim: que quomodo omnia colligeris, tu ipse velim judicari.

Colligere animo. Cic. 1. de Invent. pr. & Ante animo. ibid. 41. Quare hoc in genere, ut commodius quid eventurum sit, ante animo colligi possit, quid, &c.

Considerare, & animo colligere. Cic. 1. de Invent. 34. Quum & nostræ Reipublicæ detrimenta considero, & maximarum civitatum veteres animo colligo calamitates.

Conjectura aliquid colligere. Quintil. 1. 2.

Cogitatione & ratione colligere. Cic. 3. de Fin. 45. Ita cogitatione & ratione colligit, ut statueret in eo collocatum summum illud hominis per se laudandum & expetendum bonum.

Ex animo suo colligere, æstimare. Ovid. 11. Epist. 88.

Quid mihi tunc animi credis, germane, fuisse?

Nam potes ex animo colligere ipse tuo.

Ex lenitate ducis aliquid colligere. Vellei. 2. 86. 2.

Ex oratione aliquid colligere. Suet. Tiber. 67.

Ex re aliqua. Cic. 2. Att. 23.

Benevolentiam civium colligere, Acquirere. Cic. de Amicit. 62. Nec mediocriter tulum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium, quam blanditiis & assentionibus colligere turpe est.

Benevolentiam ab auditorum persona colligere. Auct. ad Heren. lib. 1. 8.

Benevolentiam colligendæ artificii vincere. Cic. 1. Q. frat. 2.

Benevolentiam aliorum conciliare & colligere. Cic. 9. Fam. 16.

Existimationem colligere & famam vigiliis & sudoribus. Cic. 1. Verr. 71.

Favorem colligere. Suet. Claud. 12.

Frigus colligere, i. e. Contrahere. Hor. 1. Epist. 1. 13.

Gaudia. Propert. lib. 2. 14. (al. 11.) 9. i. e. Accipere.

Gratiam colligere ex aliquo labore. V. GRATIA.

Humorem aer colligit terram auget imbribus. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.

Ignes blandos colligere, Amore incallescere. Valer. Flac. 2. Argon. 354.

Luna revertentes ignes colligit, Renascitur ac fit nova. Virg. 1. Georg. 427.

Inimicos colligere. Cic. Att. 16.

Injurias alicujus colligere. Cic. 6. Verr. 40.

Invidiam crudelitatis colligere. Cic. 7. Verr. 19. Si quid vindictam ferere est, ut ex eo crudelitatis invidiam colligam.

Iram colligere, & Ponere, contraria. Hor. in Arte Poet. 158.

Reddere qui voces jam scit puer, & pede certo Signat humum, gessit paribus colludere, & iram Colligit, ac ponit temere, & mutatur in horas.

Iras colligere. Valer. 7. Argon. 335.

Pluviam nox colligit. Virg. 9. Ecl. 63.

Rabiem os colligit. Ovid. 1. Met. 234. De Lycaone in lupum mutato.

Sanguinem vitiosum. Cic. de Clar. Orat. 283. Metuensque, ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deperdit.

Sitim cali colligit quarta hora. Virg. 3. Georg. 327.

Inde ubi quarta sitim celi colligerit hora, &c.

Ventos rumorum & concionum colligere. In VENTUS.

Vires ad aliquid agendum colligere. Liv. 29. 10. pr. Ratus agendo ac molliendo vires quoque ad agendum aliquid collecturum.

Vires sibi colligere usu. Ovid. 2. de Arte Am. 339. i. e. Acquirere: quæ est illud Virgili de Fama 4. Æn. 175.

— viresque acquirit eundo.

Vitium colligere patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 75.

Animos colligere. Liv. 3. 60. extr. Retulere primo pedem hostes: dein de quum animos collegissent, & undique duces victis ne celsuri essent, increpant, restituitur pugna.

Animus colligit, & recreat se. Cic. 1. Tusc. 58.

Animus & cogitationem colligere. Plin. 2. Epist. 11. ad Arrianum, Utunque tamen animus cogitationemque colligit.

Memem colligere cum vultu, i. e. Memem & vultum ad hilaritatem componere. Ovid. 1. Amor. 14. 55.

Memem colligere ab æstu. Ovid. 14. Met. 352. Æstus hoc loco Amorem significat.

Se colligere, Vulgus dicit Resumere animum. Cic. 1. de Divin. 57. Eum primo perterritum sompno surrexisse: dein quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse.

Se colligere & confirmare. Cæf. 1. Bell. Civil. 14.

Se colligendi sui causa in locum aliquem conferre. Cic. 1. de Orat. 24.

Seipsum colligere. Cic. 4. Tusc. 78. Quid esset autem seipsum colligere, nisi dissipatas animi partes rursus in suum locum cogere?

Se ad aciem colligere. Hirt. de Bell. Afr. 70.

Se ex somno colligere. Lucret. lib. 3. 938. i. e. A dormiendo se retrahere.

Se ex timore colligere. Cæf. 3. Bell. Civil. 65. Nostros firmavit, ut se ex maximo timore colligerent. i. e. Nihil amplius timerent.

Colligere se, Contrahere se. Virg. 2. Georg. 154.

— neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis.

Se colligere in arma. Virg. 12. Æn. 491.

Substitit Æneas, & se colligit in arma,

Poplite subdens. i. e. Ita se textit, ut nulla parte posset feriri. Serv.

Se colligere in tenues umbras, Tenui sua fortuna contentum esse, intra suam fortunam se continere. Propert. lib. 3. 7. 29.

Me ipse colligi, id veritus. Cic. 9. Fam. 2.

Me colligi, verens ne quid mihi ille iratus, tibi noceret. Cic. 15. Att. 21.

Ipse se collegerunt admiratione vite integritatis meæ. Cic. 7. Att. 3.

Se colligere, de Copiis. Cic. pro Lege Manil. 24. Mithridates autem & suam manum jam confirmarat: & eorum, qui se ex ejus regno collegerant, & magnis adventitiis multorum regum & nationum copiis juvabatur.

Colligere de omnibus pagis. Cic. 2. de Fin. 12. Itaque ut majores nostri ab aratro abduxerunt Cincinnatum illum, ut Dictator esset: sic vos de pagis omnibus colligitis bonos illos quidem viros, sed certe non pereruditos. Sunt qui Pelagis legant, alii Plagis, sed sic appositissime respondet similitudini, ut quemadmodum ab aratro ad Dictatorem vocatus Cincinnatus est, sic isti de pagis omnibus paganos & indoctos vocatæ asciscant suæ. Turnebus.

Colligo etiam pro Suscipere. In Codice utroque Titulus est, De sediciofis, & de his qui plebem contra rempublicam audent colligere, i. e. Suscipere. [Immo Concitare.] V. etiam l. 1. tit. 6. lib. 5. Cod. Theod.

Colligor, pro Judicor & habeor. Ovid. 2. Amor. 6. 61.

Colligor ex ipso domine placuisse sepulcro.

COLLECTUS, a, um. Partic. [συναρμυγμῶν.] Cic. 8. Att. Ab utriusque magniis ex omni genere collectis.

Agmina militum collecta in altis parvæ figuram. Virg. 12. Æn. 862.

Aquis collectis multiplicatantur flumina. Ovid. Rem. Amor. 98.

Crinis collectus. Ovid. 8. Met. 319.

Crinis erat simplex nodum collectus in unum.

Exercitus collectus ex senibus desperatis, ex rusticis mendiculis, ex doctoribus. Cic. 2. in Catil. 5.

Famam collectam conservare. Cic. 1. Verr. 71.

Favor collectus. Vellei. 2. 91. 3. Collecto in adilitate favore populi.

Flamma collecta. Ovid. 3. Amor. 6. 41. Flamma pro amore.

Flores collecti. Ovid. 5. Met. 399.

Ignes collecti. Sil. lib. 17. 93. Alii legunt Conjecti. Virg. 3. Georg. 85. de Equo,

Collectum premens volvit sub naribus ignem. i. e. Flatu indicat magnanimitatem suam. Servius.

Imbres collecti, Aqua de cisternis. Hor. 1. Epist. 15. 15.

Collectosne bibant imbres, puteosne perennes Jugis aque.

Miles collectus, Milites collecti. Sil. lib. 7. 309.

Nubes ex alto collectæ, Ab Aquilone, qui de alto, id est a Septentriene flat. Virg. 1. Georg. 324.

Et foedam glomerant tempestatem imbribus atris

Collectæ ex alto nubes. Servius.

Oblivia collecta damnis, i. e. Coniuncta damnis. Ovid. 5. Fast. 311.

Al. Collata.

Pecunia collecta. Hor. 1. Epist. 10. 47.

Pubes exilio collecta, miserabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.

Pulvis collectus turbine. Hor. 1. Serm. 4. 31.

Rabies edendi ex longo collecta fatiga. Virg. 9. Æn. 63.

Res collectæ, arcellitæ, & comportatæ. Cic. 3. de Orat. 90.

Robur collectum. Virg. 3. Georg. 235.

Post ubi collectum robur, viresque receptæ.

Sanguis collectus, i. e. Collectæ vires & robur. Stat. 6. Theb. 683.

Sinus collecta nodo fluentes. Virg. 1. Æn. 324.

Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes.

Sorde collecta dolentes auriculæ. Hor. 1. Epist. 2. 53.

Viatica collecta multis ærumnis. Hor. 2. Epist. 2. 26.

Vires collectæ. Claud. 4. Conf. Hon. 78.

Collectus, Ad pauca contractus. Apul. Apol. p. 247. Tanto beator, quanto collectior.

Corpora collectoria, i. e. Contractoria. Calpurn. Flacc. Decl. 2. p. 795. edit. Burm. V. etiam Tertull. de Monogam. cap. 14. & Broekh. ad Tibul. 1. 9. 14.

COLLECTUM, i. n. ut, Vivere collecto. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornea & acuta volucris rostro. Eadem raptu viventibus adunca: collecto, recæta.

COLLECTIO, onis. f. [συναρμυγή] Cic. de Clar. Orat. 102.

Dispersa collectio membrorum. Cic. pro Lege Manil. 22.

Collectiones aliter, videntur esse Humores in membris ex pituita collecta: quas Catarrhos dicere solent. Plin. lib. 20. cap. 8. In cibo sumptum, & illitum, collectiones, succuque decocti ventrem solvit. Et lib. 22. cap. 22. Illinitur & fedis collectionibus. i. e. Apostematibus.

Budaus. [Cello est Puris collectio, vel Abcessus, vel Vomica &c.]

Collectio, pro Congerie noxiæ materiæ. Sen. Epist. 68. In pectore tuo collectio & vomica est.

Collectio Detractioni opposita. Sen. Epist. 75. Non faciat collectio asinici sapientioris, nec detractio stultioris.

Collectio, pro Illatione in argumentis. Sen. Epist. 86. Huic collectioni Peripateticorum quidam respondent. Et Quintil. 2. 9. p. 797. Collectio, quiaquid illum est συναρμυγμῶν.

COLLECTOR, vel COLLECTOR, gris. m. Qui simul legit Augustin. Confess. 1. 17. Mihi recitanti acclamabatur præ multis coætaneis & collectoribus meis.

Item Conjector. Ver. Gloss. Collector, ἀναρμυγμῶν. Nisi mendum est. Sic COLLECTRIX, icis. f. Plaut. in Milit. 3. 1. 99. Præcantatrici, collectorici, aliæ, atque haruspiciæ. Collectoricem interpretantur eam, quæ religionis causa sumpit colligit. Sunt tamen qui legant, Conjectrici.

COLLECTO, are. Freq. Colligit. Cyrill. Collecto, συναρμυγμῶν.

COLLECTUS, ūs. m. ut, Aquæ collectus. Lucret. 4. 416.

At collectus aquæ digitum non aliorum unum.

Auri & argenti collectus. Tertull. de Anima cap. 37.

COLLECTA, æ. f. [συναρμυγμῶν] Quæ ex pluribus locis in unum loca est, inquit Varro de L. L. 5. 7. Cic. 2. de Orat. 233. Ego vero, inquit ille, quoniam collectam a conviva, Crasse, exigis, non committam, ut si defugerim, tibi causam aliquam dem recusandi. Sensus est: Quemadmodum ii qui convivas non accipiunt gratis, exigunt ab eis collectam: sic tu ne me gratis convivam haberes, exigis pro collecta disputationem.

Est etiam Collecta, Cœna quæ Græcis ἐσθιασμός vocatur, ut sodalium epulæ, &c.

& accubatio epularis juvenum, ut tetradistarum symbolum conferentium. Ausonius, Aut parasitorum collectas Plautinorum.

COLLECTANEUS, a, um. Adj. [*συνακταῖος*] ut, Æs collectaneus: h. e. Mium, & ex diverso usu conflatum. Plin. lib. 34. cap. 9. Massa profatur in primis, mox in profatum additur tertia portio æris collectanei, hoc est, ex usu coempti. &c.

COLLECTANEA, n. pl. [*συντάξις*] Scripta quæ ex pluribus auctoribus excerpta in unum collecta sunt.

COLLECTARIUS, i. m. [*ἀργυροκόπος*] Argentarius campfor, & pro argento monetam vicissim tribuens. Acron. quoque in Horat. Serm. 1. 6. 86. Collectarios pro Coactoribus argentariorum accipit. Impp. 1. 16. C. si certum peratur, Quisquis judici fenebrem pecuniam mutuaverit, si in provincia fuerit versatus, quasi emptor legum atque provinciæ: vel si quis collectarius, honoris pretium dederit ambiendi, exilii poena una cum ipso iudice plectetur. i. e. Si quis argentarius crediderit pecuniam ei quem sciebat ambire honorem, & eum hac pecunia empturum. Hæc Alciat. lib. Difpunct. 4. cap. 22.

COLLECTARIUM corpus sive collegium Romæ erat. Symmach. 10. Epist. 42. Vendendis foliis, quos plerumque publicus usus exposcit, collectarium corpus obnoxium est, quibus arca vinaria statutum pretium subministrat.

Defuit hæc vox in Lugd. H. Steph. ex Comment. anonymo Horatii in Satyram 6. libri 1. adscripti.

COLLECTACULUM, i. n. Ubi quid colligitur. ut, Collectacula aquæ, Innocent. de litteris casarum p. 230. ed. Gœf. Et in Fragment. de Limitibus p. 237. Collectaculum vallium, i. e. Rivus.

COLLECTIM, Adv. Claud. Mamert. 3. 14. Collectim, strictimque & veluti punctatim sub mentis oculo redegei.

COLLECTIVUS, a, um. Adj. [*συνολικὸς*] Cic. 7. Fam. 3. Signa ratione & collectitio exercitu cum robustissimis legionibus contulit. Ignis collectivus. Sen. Quæst. Nat. 7. 23.

COLLECTIVUS, a, um. Adj. [*συνολικός*] Quod colligit. Quintil. lib. 7. cap. 2. Ratiocinativa atque collectiva quaestio oritur.

COLLECTIVUS, a, um. Adj. [*συνολικός*] Quod colligit. Quintil. lib. 7. cap. 2. Ratiocinativa atque collectiva quaestio oritur.

COLLIMITOR, ari. Limitibus junctis esse. Solin. cap. 25. Gelonis Agathyrcollimitantur. V. Amnian. 31. 5.

COLLIMITATUS, a, um. Adj. Solin. cap. 35. Ipsa Phrygia Troadi superjecta est, Aquilonia parte Galatiæ collimitata.

COLLIMINIUM, seu **COLLIMITUM**, i. n. Coitio limitum. Solin. cap. 62. Hoc est colliminius, in quo limnes Pericus Scythis jungitur. Et Amnian. 26. 16. Collimitia Thraciarum. V. etiam 15. 6. & 31. 26.

COLLIMITANEUS, a, um. Solin. cap. 40. Collimitanea Galatiæ Phrygia.

COLLIMO, [*συνολίμαι*] Ære. a Limis oculis deductum est: & significat id quod nunc, Figere album, dicunt. Cic. 2. de Divin. 121. Quis est enim qui totum diem jactans, non aliquando collimet? Solent enim intendentes in scopum limis aspicere, alteroq; oculo nictare. In aliis exemplaribus legitur Conlineat. Eamque lectionem docti præferunt. Collimare manum & oculos ad aliquid percutiendum. Gell. lib. 9. cap. 1. At si in editoria mittas, & ad percutiendum superne aliquid, manum & oculos collimes: quo motus a te datus fuerit, eo telum ibit quod jeceris. de hoc verbo V. Cellar. in Antibarb. p. 18. & Cur. postter. p. 349.

COLLINA, V. COLLIS.

COLLINO, [*συνολίμαι, κοπινοῦ*] Ære. Idem significat quod Collimare. Cic. 3. de Finib. 22. Ut enim si cui propositum sit collinare hastam aliquo, aut fagittam, sicut, &c. Hic etiam alii legitur Collimare.

COLLINEATUS, a, um. Apul. Flor. cap. 23. Collineato pro fronte fitu, &c.

COLLINATUS, a, um. Idem ac Collitus. a Collinio, Ære. Columel. 6. 17. extr. Semina melle collinita.

COLLINO, ini, ivi & evi, itum [*κοπινοῦ, συναλίφω*] Ære. Idem quod Linere. Plaut. Most. 1. 3. 133.

Pulchrum ornatum turpes mores pejor cæno collinunt.

Colles pulvere collinere. Hor. 1. Carm. 15. 20.

COLLITUS, a, um. Prudent. Cathem. 5. 15.

Quin & fila favis scirpea floreis
Presso melle prius collita fingimus.

COLLINUS, V. COLLIS.

COLLIPHUM, V. COLIPHUM.

COLLIQUESCO, [*συντηγμαι*] Ære. Idem quod Liquefcere. Columel. lib. 12. cap. 22. Ufque eo dum ea quæ addideris, in pice colliquefcant.

COLLIQUEFACIO, & **COLLIQUEFIO**, [*συντηγμαι*] Æri. pass. unde

COLLIQUEFACTUS, a, um. Cic. pro Cluent. 173. In pane datum venenum: facillime potuit, quam in poculo? latentius potuit, adbitum aliqua in parte panis, quam si totum colliquefactum in potione esset?

COLLIQUIÆ, V. COLLICIÆ.

COLLIS, is, m. [*κωνίς, λόφος*] est Exiguus & leviter asurgens monticulus, sive per se sit a monte separatus, sive pars montis: ita vocatus, quia colles post campos cooperunt colere, ut ait Perottus, ex Varro de L. L. 4. 4. Cic. pro Cluent. 191. Quum quædam in collibus (ut folet) controversia pastorum esset orta. Idem 5. Verr. 47. Quos ego campos antea, colleque nitidissimos, viridissimosque vidissem.

Abruptus collis. Sidonius.

Acclivis. Cæf. 7. Bell. Gall. 10.

Angustus. Claud. in Epist. ad Hadrian. 36.

Aperti. Virg. 2. Georg. 112.

Aprici. Virg. 9. Ecl. 49.

Arduus. Tacit. 2. Ann. 80.

Asurgens. Columel. lib. 2. cap. 2. in ipse pæne inisio.

Cani nive. Sen. Hippol. 1.

Cavi. Virg. 8. Æn. 598.

Celsus. Virg. 8. Æn. 604.

Curvi. Virg. 5. Æn. 287.

Deruptus. Tacit. 2. Ann. 80.

Dumosi. Columel. V. DUMOSUS.

Ediri. Gell. lib. 13.

Fecundi. Ovid. 14. Met. 347.

Frondosus. Sil. lib. 15. 475.

Herbiferi. Ovid. 14. Met. 9.

Incurvi. Stat. 6. Theb. 255.

Latebrofi. Sil. lib. 5. 192.

Maligni colles, i. e. Infecundi. Virg. 2. Georg. 179.

Difficiles primum terræ, collefque maligni.

Montani. Plin. lib. 6. cap. 20.

Nemorofus. Sidon.

Nitidi & virides. V. NITEO.

Obscuri. Virg. 3. Æn. 522.

Patuli. Virg. in Cælicæ. 46.

Pulfati. Virg. 5. Æn. 150.

Rupti. Sen. Hippol. 10.

Salebrofi. Sidon.

Scopulofi. Sil. lib. 7. 274.

Spatiofi. Lucan. lib. 6. 106.

Supini. Virg. 3. Georg. 555.

Tumulofi. Marcellin. 21. 10. Al. Tumidofi.

Viridis. Lucret. lib. 2. 322.

Unibrofus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.

Heliconii collis cultor, a Catullo dicitur, Hymen, Uranie Heliconis deæ filius, Epigr. 59. 1.

Ascendere collem. Virg. 1. Æn. 423.

Difsepit colles aer, i. e. Cingit & circumdat. Lucret. lib. 1. 998.

Exercere vomere colles, Arare. Virg. 7. Æn. 798.

Litus arant, rutulofque exercent vomere colles.

Ingredi colles. Ovid. 14. Met. 846.

Nec mora, Ronuleus cum virgine Thaumantæa
Ingreditur colles.

Insidere fumma collium. Tacit. Agric. 37.

Prohiberi collibus. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Scandere colles. Sen. Hippol. 1.

Subducunt fe colles, Ex alto in campos diffolvuntur. Virg. 9. Ecl. 7.

Certe equidem audieram, qua fe fubducere colles
Incipiunt, molliq; jugum demittere clivo. Servius.

Terere collem. Martial. lib. 12. 18.

Aut collem dominæ teris Dianæ.

COLLICULUS, i. m. per duplex ll, significat Parvum collem. Apul. lib. 1. Flor. pr. Colliculus fepimine confecratus.

COLLICELLUS, i. m. Idem. Auct. de Re Agrar. Gœf. p. 245. Arca in collicello circa viam. Adde p. 272.

COLLINUS, a, um. Adj. [*συνολικός*] ut, Collina vinea, Quæ in colle plantata est. Columel. lib. 12. cap. 21. Eius defruti fextarius in duas unas muftri adjicitur, si mustum ex vineis collinis est: fed si ex campestribus, &c.

Aqua collina. Columel. lib. 1. cap. 5. Tertia putealis vel collina, vel quæ non infima valle reperitur.

Herbæ collinæ. Propert. lib. 4. 5. 11.

Vina collina. Columel. lib. 12. cap. 21.

COLLINA, æ. f. [*Καλλινα*] Porta Romæ, a colle Quirinali fic appellata. Eadem nunc Salaria dicitur. Cic. 2. de Legib. 58.

Turris Collina. Claud. de Bell. Gild. 86.

COLLINA Tribus. IN TRIBUS.

COLLINA, æ. f. Dea fuit, quæ collibus præfidebat, sicut Vallonia, cui valles & convalles attribuebant, ut est apud Augustinum.

COLLISIO, COLLISUS. V. COLLIDO.

COLLICO, [*συνολίμαι, κοπινοῦ*] Ære. Ponere. Cic. 7. Verr. 87. Ubi ifte per eos dies tabernaculis positus castra luxuriæ collocat. Chlamydemque, ut pendeat apte, Collocat. Ovid. 2. Met. 733.

Suo quidque loco collocare. Cic. 1. de Orat. 161.

In aciem mediam collocare. Cæf. 3. Bell. Civil.

In animis aliquid condi & collocari velle. Cic. 3. in Catil. 26.

In arborem me collocavi. Plaut. Aul. 4. 8. 6.

In auribus acuturum graviumque vocum judicium, ipfa natura collocavit. Cic. in Orat. 173.

In campo Martio tabernaculum collocavit. Cic. in Pifon. 61.

In collo collocare, pro Applicare humeris ad portandum. Catul. de baulis lecticæ, 10. 23.

At mi nullus erat, nec hic neque illic,
Fractum qui veteris pedem grabati
In collo fibi collocare poffet.

In cubili collocare. Cic. 2. Tufc. 39.

In hac cuttodia, tanquam in specula collocati fumus. Cic. 7. Philipp. 10.

In libris collocare. Tacit. 6. Ann. 27. De ejus moderatione ac fapientia in prioribus libris fatis collocavi. i. e. Expofui, in loco dixi.

In navi tuta collocatum esse. Cic. pro Planc. 97. Hujus ego & parentis ejus prudentiffimi atque optimiffenis & utriufque filiorum manibus in navi tuta ac fideli collocatus.

In pectore multa collocare, pro Varia cogitare. Plaut. Perf. 1. 1. 8.

In foporem aliquem collocare, joco dixit Plaut. Amph. 1. 1. 148. pro Occidere. Alii, In foporem collocare, est Plagas male mulctatos, & icibus fopitos, propeque exanimatos sternere. Sic Martial. 5. 66.

Quot tua Menalios collocat hafta fue? Turneb.

In folitudine collocare. Cic. de Amicit. 89.

In tabernam collocavit vafa. Plaut. Men. 5. 6. 28.

In thalamo. Ovid. 2. Met. 526.

In tuto. Cic. de Arufp. Refp. 53. conf. p. p. Famam.

Beneficium. Cic. 2. Off. 78. Itaque vulgo loquuntur, fe in beneficiis collocandis mores hominum, non fortunam fequi.

Beneficium apud aliquem collocare. Cic. 2. Off. 70. Quamobrem melius apud bonos, quam apud fortunatos beneficium collocari puto.

Claffem collocare. Suet. Aug. 49.

Cohortes collocare. Suet. Claud. 25.

Corpus in veftribulo domus collocare. Suet. Aug. 100. i. e. Exponere. V. Lipf. ad loco. conf. Pitifc. Lex.

Dotem in aliquo fundo collocare. i. e. Assignare. Cic. pro Cæcin. 11.

Exercitum in provinciam collocare. Salluft. Jugurth. cap. 65.

Famam in tuto collocare. Quintil. 12. 11. p. 1108.

Gloria & querenda & collocanda ratione est. Cic. 2. Off. 32.

Horas male collocare. Martial. lib. 1. 114.

Male collocare fi bonas vales horas,
Et invidebis otio tuo lector.

Infidias. Cæf. 3. Bell. Civil. 37. extr. Noctu infidias collocavit. Cic. pro Milon.

Ion. 18. Roma subito ipse profectus pridie est, ut ante suum fundum (quod re intellectum est) Miloni invidias collocaret
Legiones in populi cervicibus collocare. Cic. 12. Fam. 23. Erat profectus obviam legionibus Macedonicis quatuor, quas sibi conciliare pecunia cogitabat, & eaque ad urbem adducere, & in cervicibus nostris collocare. conf. mox Praefidium, & f. l. CERVIX.
Patrimonium in salutem Reipublicae collocare. Cic. 3. Philipp. 3. Pecuniam bene collocare. Cic. pro Cæcin. 15. Praefertim quum pecunia ex partitione deberetur, nusquam eam posse melius collocari.
Pecuniam in praediis. Cic. pro Cæcin. 15.
Pecunias collocare in emptiones praediorum. Gaius in l. mandatum inter. §. 2. D. mandat. vel contr.
Collocare nominibus, vel in nomina, & Collocare simpliciter pecuniam Jurisconsulti dicunt, l. 13. §. 1. l. 16. & l. 58. §. pen. D. de administ. tut. & apud Paulum lib. 2. fenten. tit. 3. Sic Cic. lib. 2. Offic. 90. Sed toto hoc de genere, de quaerenda, de collocanda pecunia, etiam de modo, commodius a quibusdam optimis viris &c. Trajanus Plin. lib. 10. Epist. 63. Non aliud remedium dispicio, quam ut quantitas usurarum minuatur, quo facilius pecunia publica collocetur.
Collocare pecuniam fenore. Suet. in August. cap. 39. Quod pecuniam levioribus usuris mutati, graviore fenore collocassent.
Praefidium. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 38.
Praefidium suum in capite atque cervicibus populi collocare. Cic. 2. de Lege Agr. 74.
In praefidiis Reipub. aliquem collocare. Cic. de Clar. Orat. 222.
Praetia ac munera bene collocare. Cic. 7. Verr. 56.
Puellulam collocare. Catull. 59. 188.
Vos unis fenibus bonæ
Cognitæ bene feminæ.
Collocare puellulam. Muretus hic, Pronubarum officium est novam nuptiam in lecto collocare. Donatus quoque ad illum Terentii locum, Eun. 3. §. 44. Deinde illam in lecto illæ collocant. Vide, inquit, an aliquid deest legitimum nuptias. Nam & ipsum verbum Collocat proprium est, & adscribitur Pronubis.
Collocata bene est res nostra isthuc matrimonio. Plaut. Mof. 3. 3. 12.
Rem militare collocare. Cic. 2. Fam. 12.
Spem in aliquo collocare. Hirt. Bell. Alex. 29. Quorum impetum adeo pertinuerunt hostes, ut in fuga spem salutis collocarent.
Spem dignitatis suæ in aliquibus collocare. Cic. 1. de Orat. 25.
Spem alicujus rei praesentis in incerto reliqui temporis eventu collocare. Cic. pro Quint. 83.
Spem in alicujus eloquentia aut gratia collocare. Cic. 2. Verr. 9.
Statum aliquem civitatis collocare. Cic. ad Brut. Ep. 15. extr.
Studium suum in doctrina ac sapientia collocare. Cic. 1. Q. frat. 1. Aut qui regerent, omne vult studium in doctrina ac sapientia collocassent. Collocare se palam in meretricia vita. Cic. pro Cæf. 48. Si qua non nupta mulier domum suam patefecerit omnium cupiditati, palamque se in meretricia vita collocarit, &c.
Se totum in cognitione & scientia collocare. Cic. 1. Off. 158.
Se collocare totum in exquirenda aliqua re. Cic. 5. Tusc. 66. Totos se in optimo vite statu exquirendo collocarent.
Se in otium collocare. Plaut. Merc. 3. 2. 7.
Collocare filiam suam alicui. Subauditur. Nuptum, vel Nuptui. Cic. de Clar. Orat. 98. Cujus Caii filio filiam suam collocaverat, affinitate se se devinxerat.
Nuptum collocare, pro Dare nuptui. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 18. Atque hujus potentiae causa, matroni in Biturigibus homini illic nobilissimo ac potentissimo collocasse, ipsum ex Helvetiis uxorem habere, fororem ex matre, & propinquas suas nuptum in alias civitates collocasse.
In conditionem virginem. Plaut. Trin. 1. 2. 120. — certo illius nitiæ,
Quæ mihi mandata est, habeo dotem unde dem:
Ut eam in se dignam conditionem collocem.
In matrimonium collocare filiam. Cic. 1. de Divin. 104. Quum vellet fororis suæ filiam in matrimonium collocare.
Nuptui filiam collocare in parte agri. Columel. lib. 4. cap. 3. Minorem deinde filiam nuptui collocasse in dimidia parte reliqui agri. V. NUMO.
Collocare familiam suam in possessione praediorum alicujus. Cic. pro Flacco 72.
In suis agris & sedibus collocare aliquid. Cic. 5. Verr. 6.
Sedes & domicilium collocare. Cic. 4. Verr. 6.
In conspectu aliquid collocare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
In luce benefacta collocare. Cic. 2. Tusc. 64. Omnia enim benefacta in luce se collocari volunt.
In bono lumine tabulas bene pictas collocare. Cic. de Clar. Orat. 261. Itaque quum ad hanc elegantiam verborum Latinorum (quæ, &c.) adjungit illa oratoria ornamenta dicendi, tum videtur tanquam tabulas bene pictas collocare in bono lumine.
In sedili collocare. Cels. lib. 7. cap. 7. Post hæc in adverso sedili collocandus est, locus lucido, lumine adverso.
Collocare aliquem in aliquo gradu. Cic. 4. Acad. 6. Neque quicquam aliud videndum est nobis, quos Pop. Rom. hoc in gradu collocavit, nisi, &c.
In amplissimo consilio, & in altissimo gradu dignitatis collocari. Cic. Post redit. in Senat. 2. [Forte Concilio].
In amplissimo statu fortuna te collocavit. Auctor ad Heren. lib. 4. 24.
In ædibus suis aliquem collocare. i. e. Retituere. Cic. pro Domo 100. Al. Sediibus.
Collocare in deorum numero. Cic. 1. Q. frat. 1. In quibus virtutes consecratas, & in deorum numero collocatas vides. i. e. Pro deis habitas, Herculeum hominum fama beneficiorum memor in concilio caelestium collocavit. Cic. 3. Off. 25.
Idoneis in locis & contra suspitionem periculi aliquos collocare. Cic. 2. de Lege Agr. 79.
In eo loco esse, in quo honores populi collocaverunt. Cic. pro Domo 82.
In regno majorum suorum aliquem collocare. Cic. 3. de Orat. 124.
In Reipub. collocare. Cic. in Parad. 31. Violatur is qui procreavit, is qui aluit, is qui erudit, is qui in sedecae domo atque in Reipub. collocavit. Subfello secundo super se collocare aliquem. Suet. in August. cap. 43. Emendata exemplaria legunt Supra se.
Collocare sextantes in capita. Liv. 2. 33. extr. Extulit eum plebs, sextantibus collocatis in capita. Galli dicunt, *impofice par tête*. Gronov. Collatis.

COLLOCATUS, a, um. Cic. 1. de Orat. 192. Posita ante oculos, collocata in usu quotidiano.
Ædilitas recte collocata, & judicio populi in loco posita. Cic. 7. Verr. 17.
Corpus collocatum dixerunt veteres pro Condito ac sepulto. Gruter. Inscript. p. 309. n. 7. CLOELIAE CLAUDIANAE. V. V. MAX. COLLOCATA. XII. KAL. APRIL.
Filia collocata. Suet. Donit. 22. Non multo post alii collocatam, i. e. Nuptui datam.
Praedia collocata. Sallust. Catil. 46.
Tabulis & signis profalam collocatis. Cic. 1. de Orat. 161.
COLLOCATIO, ðnis. f. [συνθεσις] ut, Collocatio fiderum. Cic. de Univerf. 26.
Filiæ collocatio. Cic. pro Cluent. 190.
Verborum collocatio. Cic. 3. de Orat. 165. Sequitur continuatio verborum, quæ duas res maxime, collectionem primum, deinde modum quandam formamque desiderat. Et Quintil. 1. 10. & 9. 4.
Collocationis est componere & frueri verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulus sit, sed quomodocumque cogmentatus & leviss.
Cic. 3. de Orat. 169.
Dissolvere collectionem compositi oratoris bene structam permutatione verborum. Cic. in Orat. 232.
Perpolire collocatione & tractu orationis. Cic. 2. de Orat. 54.
COLLOCUPLETRO, [καταπλέω] ðre. Idem quod simplex Locupletare. Ter. Heaut. 2. 3. 16.
Dum ego propter te errans patria careo demens, tu interea loci Collocupletasti te, Antiphila, & me in his deseruisti malis.
Honestare & collocupletare rem, Exornare. Auctor ad Heren. lib. 2. 28. Exornatio est, quæ utimur rei honestandæ & collocupletandæ causa, confirmata argumentatione.
COLLODIS, is. f. Insula est Sardiniae adjacens, de qua Plin. lib. 3. cap. 7. Al. Collades.
COLLOQUOR, [συνομιλία, σύνταξις] ðqui. Simul loqui. Ter. Eun. 2. 3. 75.
Videbit, colloquetur, aderit una in unis ædibus. Cic. 1. de Orat. 52. Hoc uno praestatum vel maxime feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensu possumus.
Colloqui alicui. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 30. Nulli colloquor libentius.
Colloqui aliquem. Plaut. Mil. 4. 2. 17. Quid ergo hanc dubitas colloqui? Colloqui cum aliquo. Cic. 1. Tusc. 4. Ut vero colloqui cum Orpheo, Musæo, Homero liceat, quanti tandem aestimatis?
Dii cum dormientibus colloquantur. Cic. 1. de Divin. 64.
Cum ipsa quasi Reipub. collocatus sum. Cic. 1. Fam. 9.
Colloqui cum aliquo per litteras. Cic. 6. Att. 1. Quam sæpissime necum per litteras colloquare.
Colloqui simul. Plaut. Amph. 1. 1. 69.
Extra turbam ordinum colloquantur simul. i. e. Extra aciem.
Colloquantur inter se. Hirt. Bell. Afr. 56.
Inter se multum colloqui de Rep. Cic. 1. de Orat. 26.
COLLOQUENS, entis. Partic. ut, Sed & inter se colloquentibus similes esse conspectos. Curt. 8. 4. 14.
Facies colloquentium. Curt. 8. 13. 24.
Voces colloquentium. Idem 7. 1. 24.
COLLOQUATIO, ðnis. f. [συνομιλία] Cic. 1. Tusc. 5. Nec vero id colloquio hominum aut consensu efficit.
Sermones & colloquutiones. Cic. 1. Fam. 9.
Familiarissimæ colloquutiones cum aliquo. Cic. 11. Philipp. 5.
Venire cum aliquo in colloquationem. Auctor ad Heren. lib. 2. 25.
COLLOQUATOR, ðris. m. Tertull. adv. Praxean. cap. 5. Colloquatorum pateris sermonem. Et Augustin. Confess. 9. 6. Ex persona colloquutoris mei.
COLLOQUIUM, i. n. [ἐπιτροπὴ, ὁμιλία] Idem quod Colloquutio. Liv. 1. cap. 23. Prius quam dimicent, opus esse colloquium. Varro de L. L. 5. 7. Colloquium, quum conveniunt in unum locum loquendi gratia.
Amicorum absentium colloquia, epistolæ. Cic. 2. Philipp. 7.
Avium colloquium. Plin. lib. 10. cap. 49. Sanguinem quicquid ededit, intellecturus sit alium colloquia.
Captivorum colloquia. Curt. 5. 6. 16.
Personarum colloquia. Cic. in Partit. 32.
Personarum colloquia habeat narratio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Rerum colloquia leviorum. Cic. 4. Acad. 6. i. e. De rebus lev.
Tempus colloqui, i. e. Occasio & opportunitas. Ovid. 1. de Arte Am. 607.
Vices colloqui. Ovid. 21. Epist. 18.
Nunc timor accedit, ne quis nisi conscia nutrix,
Colloquii nobis fentiat esse vices.
Colloquium cum aliquo pro re nata non incommodum. Cic. 14. Att. 6.
Clandestina colloquia cum hostibus. Cic. de Senect. 40.
Peritum colloquium. Suet. Aug. 27.
Simulatum colloquium. Flor. 2. 2. 11.
Solantia colloquia. Stat. 5. Theb. 83.
Abigere aliquem colloquio alicujus. Ovid. 3. Fast. 344.
O vir colloqui non abigende deum.
En quibus adsum colloquitis? Valer. 3. Argon. 293.
Carere in solitudine omnium colloquio. Cic. 12. Att. 16.
Amputare longa colloquia, Abrumpere. Sen. Med. 7.
Contrahere ad colloquium linguas discordes & feras. Plin. lib. 3. cap. 5.
Evocare ad colloquium. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 3.
Facere colloquium. Cic. 10. Fam. 23. Colloquia facta improbabam.
Frui colloquio alicujus. Virg. 7. Æn. 91.
Frui sperato colloquio. Ovid. 1. de Pont. 4. 54.
Fugere colloquium. Ovid. Rem. Amor. 587.
Immiscere colloquiis. V. IMMISCERE.
Interrompere. V. INTERRUERE.
Petere colloquium. Ovid. 13. Met. 552.
Serere colloquia cum aliquo. V. SERERE, fevi.
Venire in alicujus congressum colloquiumque. Cic. 12. Philipp. 26.
Colloquium cum aliquibus. Cic. 12. Philipp. 27. Memini colloquia & cum acerrimis hostibus, & cum gravissime dissentientibus civibus.
COLLOCUBRO, [συνμιθιστάω] ðre. Simul lucere. Plin. lib. 10. cap. 47. Quorum plume ignium modo collocant noctibus.
Acies tota colucent flammis. Liv. 38. 6.
Agri colucent floribus. Ovid. 5. Fast. 363.

Castra collucent fulgore. Curt. 3. 3. 3.
Faces collucent. Virg. 4. Æn. 567.
Ignes collucent. Virg. 9. Æn. 166.
Lampades undique collucent. Ovid. 14. Epist. 25.
Mare collucent a sole. Cic. 4. Acad. 105.
Omnia collucent luminibus. Liv. 24. 21.
Polus collucent ignibus. Stat. 1. Silv. 6. 89.
Sol collucent mundo. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Nam solis calor & candor multior est, quam ullius ignis: quippe qui immenso mundo tam longe, lateque collucent.

Templum Jovis collucent atque illustratur candelabri fulgore. Cic. 6. Verr. 71.
Urbs colluere flammis alicujus dicitur. Quæ longo ordine flammarum in funere alicujus magni viri lucet undique. In honorem enim potentiorum hominum, præsertim regum, cum facibus per urbem a populo procedebatur, quemadmodum docet Servius in illud Virg. 5. Æn. 4.

Mœnia respiciens, quæ jam infelices Elissæ Collucent flammis. [Rectius tamen p. p. de Rogo ejus exponit. Furtis alicujus omnia colluere. Cic. 3. Verr. 58. Vidi colluere omnia furtis tuis, præda provinciarum, spoliis sciorum atque amicum. i. e. Furta tua esse aperitissima.]

COLLUCENS, entis. Partic. Virg. 10. Æn. 539.
Totus collucens veste atque insignibus armis.
Faces collucentes. Curt. 3. 8. 22.

COLLUCERNATIO, ðnis. f. Claud. Mamert. de Statu Anim. 2. 9. Seipem suam variis collucernationibus dilapidare. i. e. Comestationibus & spectaculis nocturnis. [An. Collucernationibus? q. v. infra.]

COLLŪCO, [κλωστοειδῶ] Ære. Ramos lumini officentes amputare. Festus interpretatur, Succisa arbore locum luce implere. Sublucare vero, Ramos earum supputare, & velut Subtus lucem mittere. Illo verbo utuntur Cato de R.R. cap. 148. & Columel. lib. 2. cap. 22. hoc vero Paul. lib. 5. fentent. tit. 6. conf. INTERLUCCATIO.

COLLUCCATIO, ðnis. f. [κλωστοειδῶ] Varro.
COLLECTOR, [συλλεπτικός] Æri. Simul luctari. Plin. lib. 27. cap. 2. Cum eo solo colluctatur, velut pari intus invento.

COLLUCCATIO, ðnis. f. [συλλεπτικός] Columel. lib. 6. cap. 2. Ne in colluccatione alter alteri noccat. de Bubus.
In colluccatione occidere alicquem. Ulpian. in l. qua actione. D. ad legem Aquiliam.

Operari cum colluccionibus Veneris. Apul. 9. Met. pag. 219.
Cum verbis colluccatio, Balbuties. Quintil. 11. 3. p. 1009. Est quibusdam concursus oris, & cum verbis suis colluccatio.

COLLUCCATOR, ðnis. m. [ἀντιπαλαστή] Lactant. De Opif. Dei cap. 1. Nam & ille colluccator & adversarius nofter scis quam lit astutus.

COLLŪDO, si, sum, [συμμάχομαι] Ære. Simul ludere, moveri, & veluti quodammodo inter se colluctari. Virg. 1. Georg. 369.
Sape levem paleam, & frondes volitare caducas,
Aut summa nantes in aqua colludere plumas. Servius.

Paribus colludere. Hor. de Arte Poet. l. 59.
Colludere [συμπαλαστήσασθαι] apud Jurisconsultos dicuntur inter se litigatores, quum actor & reus litem simulat, & ab altero causa proditur. Ulpian. in l. & elegantior. §. si dolo malo procurator. D. de dolo malo.

Colludere cum aliquo. Cic. 4. Verr. 58. Nisi tecum colluisset, & tuæ potius exitimationi servisset, quam lue.

COLLUSIO, ðnis. f. [συλλησις] Cic. 5. Verr. 53. Quum vero verbo judicium sit in edicto, re quidem vera tuorum comitum hominum nequissimorum collusio cum Decumanis sociis tuis, atque adeo procuratoribus: tamen audes illius iudicii mentionem facere?
Detegere collusionem. Ulpian. in l. adoptivum. §. patronum. D. de in jus vocand.

Facere quicquam per collusionem. Caius in l. 1. D. de collusionem detegenda.
Retractare collusionem alicujus. Ulp. in l. collusionem. D. de collusionem detegend.

Prætextu collusionis sententiam retractare permittitur. Hermogenianus in l. sententiam. D. de collusionem deteg.

COLLUSIVUM, i. n. Idem. Ulpian. in l. si procuratorem. §. sed & si per collusionem. D. mandat. vel contr. Sed & si per collusionem procuratoris absolutus sit adversarius, mandat eum teneri. Sic Florentina lectio. Alii Collusionem legunt.

COLLŪDIUM, i. n. pro Collusione. in l. si quis. C. de bon. proscripte. Solinus, cap. 22. Apud Iassum urbem Babylonie puerum delphinus ad-amavit, quem dum post affucta colludia recedentem impatientius sequitur, arenis invecus hæsit. Et Ammian. 18. 9. Per colludia.

COLLŪSOR, ðnis. m. [συλληστής, συλληστήρις] Qui cum alio ludit. Plin. 9. Epist. 33. Delphinum gestatorem collusoremque puerorum in terram quoque extrahi solitum, &c.
Compransores & collusores alicujus. Cic. 2. Philipp. 101. Hunc tu compransoris tuis & collusoribus dividebas.

Confessor & collusor. Cic. 5. Philipp. 13. Homo præterea festivus, ut ei cum M. Curio confessore eodem & collusore facillime possit convenire. Si rapinam fecerint inter se collusores, vi bonorum raptorum non denegabitur actio. Ulpian. in l. 1. §. si rapinam. D. de alex. lusu & alcatioribus.

Collusor etiam aliter apud Jursperitos. Cic. 2. Philipp. 56. Licinium Lentulam de alex. condemnatum collusorem suum restituit.

COLLUSORIE, [συλληστικῆς] Adv. qualitat. Ulpian. in l. si servus plurius. D. de leg. 1. Si hæreditatis iudex contra heredem pronuntiaverit non agentem causam, vel collusorie agentem, nihil hoc nocebit legatariis.

Litigare collusorie. Ulp. in l. si servus plurius. §. si quis. D. de leg. 1.

COLLŪGEO, vel CONLUGEO, Ære. Cæl. Aurel. Tard. 2. 5. 88. Laccifis collugent, ingemunt. Et Ambros. ad Virgin. lapsam princ. Qui ecclesie gaudio congaudetis, & tristitiae conlugetis.

COLLUM, i. n. [σφαγγαλῶ, αὐχῆς, δῆλον] a Colo, collis, inquit Percutus: quia hæc præcipue pars corporis torquibus ac monilibus coli, id est ornari consuevit. Plin. lib. 11. cap. 37. Ceteris collum, quibus tantum gula. V. CERVIX.

Collum gallinaceorum. Columel. lib. 8. cap. 2. Jubæ deinde variæ, vel ææ auro flavæ per colla cervicæque in humeros diffuse.

Spatium colli. Ovid. 2. Met. 672. — crescit & oris Et colli spatium.

Aureolum collum. In AURUM.
Carula serpentis. Virg. 2. Æn. 381.
Carulea tauri. Sen. Hippol. 10.
Candida. Ovid. 1. Amor. 5. 10.
Ceromaticum. V. CEROMA.

Crinita. Stat. 6. Theb. 418. de equis.
Eburnea, Candida. Ovid. 3. Met. 422.
Equina. Martial. lib. 11. 85. ad Antiochum tonforem, Colloque pulverea nudet equina juba.

Hirsutum. V. paulo post, Spirans opobalsama, &c.
Ferocia colla serpentis refecere. Sen. Herc. fur. 7.
Insignia frenis. Ovid. 4. Met. 24.
Lactea. Sil. lib. 16. 520.

Lactea colla auro innectuntur. Virg. 8. Æn. 660.
Languido collo trahere voverem, dicuntur defatigati boves. Hor. Epod. 2. 64.

Videre fessos voverem inversum boves Collo trahentes languido.
Lasso papavera collo demittunt caput. Virg. 9. Æn. 436.
Libera colla jugo. Claud. de Mul. Gall. 6.
Et pateant, duro libera colla jugo.

Libera colla servitio affluere. Virg. 3. Georg. 167. De juvenis dictum.
Livida. Ovid. 1. Amor. 8. 98.
Faæque lactivis livida colla notis.

Lubrica draconis. Ovid. 4. Met. 598.
Molle. V. MOLLIS.

Molli collo effusa ferre dicitur equus domitus. Virg. 3. Georg. 204.
Niveum. Virg. in Cyri.

Nobile, ut, jugum famulare subit nobili collo. dicitur de Viro nobili re-dacto in servitutum. Sen. Troad. 8.
Pendulum ab arbore. Hor. 3. Carm. 27. 60.
Procerum & tenue. Cic. de Clar. Orat. 313.

Recutita. Martial. lib. 9. 58.
Non rupte recutita colla mula.

Saucia dente colla. Martial. lib. 11. 71. in Tuccam.
Sibila serpentis colla. Virg. 3. Georg. 421.
Splendida. Sen. Hippol. 6.

Superba colla excussis jubeis. Claud. 20. 10. de equo Honorii.
Tetra monstri. Sen. Herc. fur. 1.
Teres. Ovid. 10. Met. 113.

Pendebant tereti gemmata monilia collo.
Trepidum. Sen. Herc. OETH. 12.
Trigemina Cerberii. Sen. Agam. 1.

Acclinare collum, i. e. Admovere collum. Ovid. 10. Met. 268.
 — acclinataque colla
Mollibus in plumis tanquam fenestra reponit.
Adducere colla lacertis. i. e. Attrahere ad se. Ovid. 6. Met. 625.
Ut tamen accessit nudus, matricæ salutem
Attulit, & parvis adduxit colla lacertis.

Amplecti colla alicujus. Sil. lib. 15. 361.
Angere colla alicujus, i. e. Ita confringere ut spiritus intercludatur. Stat. 4. Theb. 827.

— rabidi quum colla minantia monstri
Angeret, & tumidos animam angustaret in artus.

Aptare vincula collo. Ovid. 10. Met. 381.
Captare colla lacertis. Ovid. 8. Epist. 93.
Cingere colla lacertis. Ovid. 2. de Arte Am. 457.

Circumdare brachia collo, Amplecti collum. Virg. 6. Æn. 709.
Circumdata colla catenis. Sil. 6. 505.
Comere colla genasque. Stat. 1. Silv. 2. 110.

Committere alicui collum suum. In COMMITTE.
Complecti colla lacertis. Ovid. 10. Met. 407.
Conjicere in collum. In CONJICIO.

Conjecta vincula collo. Ovid. 4. Trist. 1. 83
Contrahere collum. In CONTRAHO.

Coronat pluma collum. Lucret. 2. 801.
Dare colla lacertis. Stat. 2. Achil. 270.
Dare colla triumpho alicujus imperatoris, Bello victum esse. Propert. lib. 2. 10. 15.

India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho.
Demergere colla humeris, significare videtur, Humeros contrahere apud Stat. 6. Theb. 847.

Collaque demersere humeris, & brachia late Curva renent.
Ducere juga collo. Ovid. 3. de Arte Am. 810.
Ducta per vias colla regum. Hor. 2. Carm. 12. 12.

Eripere colla jugo, proverbialiter dictum, significat Libertati se vendicare. Hor. 2. Serm. 7. 92.
 — eripe turpi

Colla jugo. i. e. Relinque servitutum.
Fluunt capilli per colla mæsta. Sen. Troad. 2. i. e. Mæsta mulieres pallis capillis incedunt.

Fovere colla. Virg. 10. Æn. 817.
 — ipse ager anhelans

Colla fovet, fufus propexam in pectore barbam. Sustinens scilicet, ut inquit Servius, fe arboris trunco.
Frenata. Ovid. 7. Met. 220.

Fumantia colla equorum folvere. Virg. 2. Georg. 542.
Gerere colla vineta catenis. Sen. Herc. fur. 12.
Horret Cerbero colla colubris. Virg. 6. Æn. 419.

Jactare colla, significat Collum repente huc illuc vertere & circumagere. Ovid. 3. Met. 726.
 — visis ululavit Agave,
Collaque jactavit, crinemque per aera movit.

Implicare laqueis. Ovid. 2. Epist. 192.
Inixa collo mariti. i. e. Tenacissime inherens. Ovid. 11. Met. 386. De Halcyone & Ceyce. Al. Infusa.
Inflata colla tumescunt. Ovid. 6. Met. 377. de Lyciis in ranas mutatis. Injicere

Injicere collo brachia. Ovid. 3. Met. 389.
 Innectere colla lacertis. Ovid. 11. Met. 240.
 Inferere collum in laqueum. V. INSERO.
 Inferere colla laqueis, Strangulare. Sen. Theb. 1.
 Intendere vincula lutea collo, Alligare collo funem. Virg. 2. Æn. 236.
 Labans collum. Sen. Hippol. v. 367.
 Nunc ut soluto labitur moriens gradu,
 Et vix labante fulmet collo caput.
 Lædere collum. Hor. 3. Carm. 27. 60.
 Languentia colla levare. Lucan. lib. 3. 737.
 Liventia colla catenis. Ovid. ad Liv. 273.
 Luctantia colla equi. Ovid. 4. Epist. 79.
 Marcentia. Stat. 2. Theb. 632. Læva marcentia colla sustentans, &c.
 Mulcenda colla præbere. Ovid. 10. Met. 118. de cervo quodam.
 Nectere draconem collo. Martial. lib. 7. 86. In deliciis scilicet habitum.
 Nodatus collum laqueo. Ovid. de Rem. Amor. 17.
 Cur aliquis laqueo collum nodatus amator
 A trabe sublimi triste pendet onus?

Obstrictum collum, seu collum obtortum, verbum est juris. nam in jus collo obstricto rei trahebantur. Plaut. Curc. 5. 3. 15.
 — Collum obstringe, abduce istum in malam crucem. conf. OB-
 TORTUS.

Ornare. Ovid. 5. Met. 52.
 — ornabant aurata monilia collum.

Pendere collo complexuque alicujus. Virg. 1. Æn. 719.
 Pendentia colla dicuntur quasi Ebriorum. Virg. 9. Æn. 331.
 — ferroque fœcat pendentia colla.

Percutere colla securi. Ovid. 15. Met. 126.
 Perfundunt colla jacæ comæ. Sen. Hippol. 4.
 Permulcere manu collum. Sen. Herc. fur. 9.
 Petere collum amplexu. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Plausa colla. i. e. Palma leviter percussa. Ovid. 1. de Arte Am. 630.
 Quadrupes inter rapidi certamina cursus,
 Depexæque jubæ, plausaque colla juvant.

Porrigere collum longe a pectore. Ovid. 2. Met. 375.
 Præbere colla jugo. Stat. 1. Achil. 280.

Præbere colla nectenda lacertis. Ovid. 2. Epist. 141.
 Præbere in collum. Cic. 5. Verr. 76. Solere aiunt barbaros reges Persarum ac Syrorum, plures uxores habere: his autem uxoris civitates attribueri hoc modo, hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines. h. e. Pecuniam unde sibi emat colli monilia.

Premere collum aratro. Ovid. 7. Met. 211.
 Haud patiens oneris collum præfissit aratro.

Reflectere mollia colla. i. e. Domita, domitorum scilicet equorum.
 Virg. 11. Æn. 622. Servius.

Resoluta colla. i. e. Languida. Stat. 10. Theb. 144.
 Retorquere colla equi. i. e. Freno reflectere. Ovid. 4. Epist. 79. Al. Recurvare.

Rumpere cella securi. Ovid. 12. Met. 249.
 — veluti qui candida tauri
 Rumpere sacrifica molitur colla securi.

Sedit medius collo Herculeo polus. Sen. Herc. fur. 1. i. e. Cervix Herculis tulit cælum.

Secare colla. Cic. de Petit. Conf. 8.
 Signatum nullo jugo juvenæa collum. Sen. Agam. 5.

Spirant opobalsama hirsuto collo. Juven. 2. Sat. 41.
 Stridentia colla dicuntur serpentis. Claud. 2. de Raptu Proserp. 25. de Gorgone dixit,
 — tantum stridentia colla
 Gorgonis obtectu pallæ fulgentis obumbrat.

Subdere colla jugo. Stat. 1. Theb. 175.
 Subdere colla vinculis Veneris, Amori fervire. Tibull. 1. 2. 94.

Subjecta colla trophæis ferre. Sen. Troad. 3. i. e. Catenatum in triumphum ducere.
 Subjecta colla nobilium. i. e. In servitutem redacta. Claud. 1. in Eutrop. 173.

Vidit sub pedibus leges, subjectaque colla Nobilium.

Subigere colla boum. Columel. lib. 2. cap. 3. *Frotter & battre doucement de la main.* V. SUBIGO.

Summittere colla, Permittere ferientis. Sen. Hippol. v. 500.
 Summittere colla jugis. Claud. 1. in Eutrop. 42.

Supponere colla jugis. Ovid. 3. Amor. 10. 13. de Cerere,
 Prima jugis tauros supponere colla coegit.

Suspendere aliquid collo. Virg. 11. Æn. 11.
 Sustinere pœnam collo & cervicibus. Cic. 7. Verr. 108. Vincetos aspiciunt catenis liberos suos, cum istius avaritiæ pœnam collo & cervicibus suis sustinerent.

Tenere colla lacertis. Ovid. 2. Met. 100.
 Timent boves aratum collo. Virg. H. Ec. 50.

Torquere collum. Liv. 4. 53. Hoc decreto consul armatus, quum paucis appellantis tribunal, collum torfisset, ad quem locum Turnebus dicit esse Genus pœnæ & coercionis.

Tritum collum, dicitur quod circumdatur aspera copula. Sen. Hippol. v. 337.
 Et pugnae tendant creffæ
 Fortia trito vincula collo. De canibus Cretensibus.

Turgentia colla alluciu diripere ense. Sil. lib. 15. 729.
 Velant jubæ colla. Ovid. 10. Met. 699.

Colla, abusive de montibus dicuntur Partes illæ, quæ infra summum verticem, & supra medium montis apparent. Stat. 9. Theb. 643.
 Jamque ferè medium, Parnassi frondea præter
 Colla, tenebat iter.

COLLUS, i. m. Antiq. Idem quod Collum. Plaut. Capt. 2. 2. 107. Collus collaria caret. & 4. 3. 2.

Tormenti genus est etiam e corio. Festus. [Scalig. Culleus. Lego Colleus. Gloss. Lat. Gr. Colleum, ὁ τρωπέου ἀσπίς, Quod in Gr. Lat. Culleum, COLLULUM, i. n. dimin. Cathol.

COLLUMINŌ, Ære. Appuleius de deo Socrat. pag. 45. Servius Tullius flamma colluminat a capite. Paulo post se exponens, Servio inflammare verticem, nec exurere. Et Prudent. adv. Symmach. 2. 830.

— folis radius colluminat omnes

Diffuso splendore locos.

COLLUO, ut, titum, [ἐνυαλίω, κρηπασίω] Ære. Lavare: sed hoc fero ad os, & ea quæ in ore sunt pertinet. Plin. lib. 20. cap. 6. Dentium dolorem tribus capitibus in aceto tritis imminuit, vel si decocta aqua colluantur, addaturque ipsum in cava dentium.
 Colluere amphoram. Cato cap. 88. Amphoram defricato, collutoque, puram impleto aqua pura.

COLLUTUS, a, um. Plin. 20. 13. Sic & collutis dentibus prodest.
 COLLUTIO, ðnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 6. 28. Fomentatione utemur atque oris collutione.

COLLUVIES, V. paulo infra.
 COLLURGINATIO, ðnis. f. Idem ac Heluatio. Appul. Apol. pag. 322. Quæ omnia in paucis annis hic depulcrat studiose in ventrem condidit, & omnimodis collurginatio dilapidavit. conf. COLLURGINATIO.

COLLUSTRO, [ἀσπασίω] Ære. Circumspicere. Virg. 3. Æn. 651.
 Omnia collustrans, hanc primum in litore classem
 Conspexi venientem.

Collustrare oculis. Cic. 5. Tusc. 65.
 Collustrare lumine [καταλάμπειν, λαμπύρειν] pro Illustrare & clarum lumine reddere. Cic. 2. de Nat. Deor. 92. Ex æthere igitur innumera-biles flammæ siderum existunt: quorum est princeps Sol, omnia clarif-
 sima luce collustrans.

Luna folis lumine collustrari putatur. Cic. 2. de Divin. 91.
 Vias collustrare. Ovid. 5. Fast. 102. Sed varia est lectio.

COLLUSTRATUS, a, um. Partic. [λαμπύρωδης] Illustratus.
 Collustrata pictura. Cic. in Orat. 36. In picturis alios horrida, inculta, abdita, & opaca: contra alios nitida, læta, collustrata delectat. Al. Delectant.

COLLUTRUM, V. COLOSTRUM.
 COLLUTÛLO, [πλήω] Ære. Verbum quod veteres pro Dedecorare usur-
 parunt. Plaut. Trin. 3. 2. 66. Hæc famigeratio te honestet, me autem collutulet.

COLLUTUS, In COLLUO.
 COLLUVIES, ði. f. [χλίδη] Labes aut immunditia, quæ ex concursu alicujus rei contrahitur. Plin. lib. 24. cap. 19. Medetur & subis hæc efflofa sine ferro, & addita in colluviem poturis, vel ex lacte & vino.
 Fermentata colluvies. Columel. lib. 1. cap. 5.
 Stercorata colluvies cortis, balnearumque. Columel. lib. 1. cap. 6. ad finem.
 Turbida colluvies nigro limo. Lucan. lib. 4. 311.
 Colluvies, per translationem. Cic. 9. Att. 12. Et te in certamine vinci cum illo facilis patiaris, quam cum hoc in ea, quæ perspicitur, futura colluvie regnare. i. e. Sceleratorum turba qui ad Cæsarem confluerant.
 Magna colluvies. Tacit. 5. Hist. 12. Magna colluvie, & ceterarum urbium clade aucti.
 Populi colluvies. Justin. 2. 6. Neque passim collecta populi colluvies originem urbi dedit.
 Rerum colluvies. Tacit. 2. Hist. 16. In multa colluvie rerum majoribus flagitiis permixtos.

COLLUVIO, ðnis. f. [χλίδη] Idem quod Colluvies.
 Sincerrum atque ab omni colluvione peregrini ac fervilis sanguinis incorruptum fervare populum. Suet. August. cap. 40.

Colluvio, per translationem. Cic. de Senect. 85. O præclarum diem, quam ad illud divinum animorum concilium, cœtumque proficiscar, quumque ex hac turba & colluvione discedam!

Ferocitas, audacia, colluvio alicujus. Cic. in Vatin. 23. Deinde sanctissimas leges Æliam & Fusam dico, quæ in Gracchorum ferocitate, & in audacia Saturnini, & in colluvione Drusi, & in contentione Sulpicii, & in cruce Cinnano, & inter Sullana arma vixerunt.
 Ille nefarius ex omnium scelorum colluvione natus. Cic. pro Sext. 15.
 Gentium colluvio. Liv. 4. 2. Colluvionem gentium, perturbationem auspicioium publicorum privatorumque afferre.
 Hominum colluvio. Curt. 10. 2. 6.
 Rerum colluvio, pro Permissione vel confusione. Liv. lib. 3. 9. Ne cui in colluvione rerum contumeliæ majestatem suam offerrent.

COLLUVIARIUS, e. [χλιθάριος] Porcus colluviarius dicitur, Qui cibo permisso & colluvione nutritur. Festus. Al. Colluvialis.

COLLUVIARIA, orum, n. [χλιθία] dicta sunt in ductibus aquarum, Per quæ colluvies & immunditia jaçantur. Vitruv. lib. 8. cap. 7. Etiam in ventre colluviaria fieri facienda, per quæ vis spiritus relaxetur. Ita legit Beroald. in Suet. Aug. Sed Junct. & Philand. Columnaria.

COLLUVIARIUS, i. m. [χλιθία] Id detrimentum pecuniæ est, quod in ratiociniis Emptionem auri appellat, & vulgo cambium dicitur, quum pecunia ad exteras nationes exportanda est, & apud nummularios alius nummis commutanda. Ut si argentea moneta, aurea mutetur, aut genera quædam pecuniæ abrogata & antiquata, aut quovis modo repudiabilia in una provincia, alio quo genere permutanda sint, rato, receptoque & promulgato in ea provincia. Id enim quod ex fumina apud nummularium decidit, & veluti deperit, Collybus verbo Græco appellatur. Cic. 5. Verr. 181. Ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debuilli, certis nominibus deductiones fieri solebant. Primum pro spectatione & collybo, deinde pro neficio quo cerario. Hæc omnia, Judices, non rerum certarum, sed furtorum improbilissimum fuit vocabula. Nam collybus esse qui potest, quum utantur omnes uno genere numorum? Collybum appellat Pecuniæ permutationem, & nummorum quasi interitum.
 Suet. in August. cap. 4. Hanc (farinam) finxit manibus collybo decoloratis Nerulonenfis menfarius. Hoc in loco pro Contractatione pecuniæ ponitur, qua nummularii livalentes manus habere solent. Collybus, inquit Pollux, ἀργυρίος ἀνάγη, i. e. Pecuniæ permutatio. Hactenus Budæus. Cic. 12. Att. 6. pr. De Cœlio vide quæso ne qua lacuna sit in auro. ego ista non novi. sed certe in collybo est detrimenti factus, huc aurum si accedit.

COLLYBISTES, & COLLYBISTA, ðe. m. [χλιθία] Qui rei nummarie negotiationem exercet: qui & Trapezita Græcis, Lat. Menfarius, Argentarius, Nummularius dicitur. V. JCTOS, & Hieron. Comment. in Matth. cap. 21.

COLLYRA, ðe. f. [χλιθία] Genus panis, Polluci. Plaut. Perf. 1. 3. 12. Collyræ facite ut madeant & colliphia. Collyræ, inquit hic Turnebus, Parvuli panes mundi sunt, sed & genus hictorum farinaceorum, quæ ut lagana, interdum in sartagine frigrantur, interdum cocta per se edantur, interdum ex jure commedantur, ut tabellas paniceas

in forbitiuncula plerumque efitamus. V. Turneb. Adverf. 4. r. Hinc

COLLYRICUS, a, um. Adj. ut, Jus collyricum. Plaut. Perf. 1. 3. 15. Tum nifi cremore craffo eft jus collyricum.

COLLYRIS, idis. f. Tertullian. in lib. de CultuFeminae. cap. 7. Vos plane adjicitis ad pondus, collyridas quafdam. Quem in locum fic ait Rhenuus: Collyris a Collyra per diminutionem deductum. Parvus panis eft de farina puriore. Quidam Frixam farinam effe putant. Al. Colluras. Nominantur Collyrides Levitici 6. & 7. & 8. cap. lib. 2. Regum.

Collyris etiam herba, alias Malva erratica. Apul. de Herba cap. 40.

COLLYRIANI, orum. m. pl. Hæretici a facificio collyride dicti, quo mulieres in honorem beate Virginis, tanquam Deæ utebantur. V. Epiphani. Hæref. 78 & 79. p. 342. feq.

COLLYRIUM, i. n. [κολλύριον] Medicamentum, quod potiffimum oculis inditur. Celf. lib. 6. cap. 6. de Cafariano collyrio. Satisfque conftat, hoc collyrium adverfus omne genus oculorum valetudinis idoneum effe. In quo capite Cæfus amplius quindecim varias collyriorum ad oculos facientium compositiones recenset. V. Plin. 26. 12. & 27. 9.

Nigra collyria. Hor. 1. Serm. 5. 30.

Collyria fimpliciter prolata dicuntur, quæ in oblongam formam coacta effinguntur. Et non folum Ocularia pharmaca in ejufmodi formam collecta ac coacta, Collyria vocantur, fed & Glandulæ quæ ano, & Pefsi qui vulvæ fubduntur, & quæ naribus induntur, Collyria fubinde medicis vocantur, atque hoc præter oblongam effingendi formam. At vero Ocularia aliqua medicamenta non coacta ad ejufmodi formam, fed tum liquida, tum arida, item Collyria nominantur, fed cum appofitione liquiditatis aut ariditatis. Græcis enim *εργαζομενος* atque *υγρομενος* appellantur.

Fifularum collyria. Celf. lib. 5. cap. ult. de fifulis, & earum generibus, Ex eo, inquit, collyrium fieri debet altera parte tenuius, altera paulo pleniùs. Idque ea parte qua tenuius eft, altera antecedente, demitti oportet in fifulum, donec fanguis purus fe oftendat, quæ in omnibus fifularum collyriis perpetua funt. Paulo poft, Satisfque eft vel papyrum intortum, vel aliquid ex penicillo in modum collyrii aftrictum eo illinere. Rurfus, Neque ignoro multis placuiffe, linamentum in modum collyrii compofitum, tinctum melle demitti. Hujufmodi collyria vulgo *tentia* vocantur.

Collyrium, Medicamentum etiam quod albo fubjicitur in cura equorum & boum. Columel. lib. 6. cap. 6. in fin. Salis sextans, cum decem cepis conteritur, & admifto melle decocto, collyria immittuntur albo, atque ita citatus bos agit. Hoc etiam nomine peculiariter vocatur quoddam terræ Samiæ genus, diverfum ab altro Samio, propterea quod præcipuus ejus ufus fit in collyriis. V. Diofcor. lib. 5. conf. Salmaf. ad Solin. p. 182. & 926.

COLLYRIOLUM, i. n. dimin. Macer. 4. 12. Vel collyriolum fi fupponatur in anum.

COLO, [κόω] ære. Pauxillatim liquorem aliumque, fillatimque per aliquod vas vel lineolum exprime. Columel. lib. 12. cap. 11. Exprefla deinde aqua coletur, & in vas plumbeum defufa decoquatur.

Colare amnes retibus. Manil. lib. 5. 193. Et colare vagos inductis retibus amnes. Venuste autem eos qui in amnis pifcantur, retiaque tendunt pifcibus, ait Colare retibus amnes, quod per rararetum maculas & plagas, tanquam colatus fluvius, transmittatur & tranfluat. Novitiæ tamen editiones exhibent Cælare, fed Turnebus Colare tuetur.

COLATUS, a, um, ut, Mel colatum. Plin. 13. 2. Somnium colatum. Tertull. de Anima cap. 48. In emendatis codd. legitur, Certiora & colatiora fonninari affirmant.

Nitor colatus. Idem de Anima cap. 9. Nec beryllis ideo aquofa materia eft, quod fluctuent colato nitoræ. [i. e. Puro. Sed forte Colorato legendum.

COLATORIUS, a, um, Tolutario gradu incendens: ut, Equi colatorii Vegetio memorati, quos Græci *σκαλιότις* vel *σκαλιότις* vocant. V. Veget. Mulom. 4. 6. extr. Salmaf. ad Capitol. in Maximin. cap. 3. p. 246.

COLATURA, æ. f. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Colaturæ liquidæ colorem fingere.

COLAMENTUM, i. n. Conftant. Afr. 7. 1. Urina & fanguis colamentum fit ceterorum humorum.

COLO, ui, cultum, [κόωμι, κολώμι, κολώμι] ære. Venerari, adorare. proprie de Honore diis habito dicitur. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 16. Deum maxime Mercurium colunt.

Sanctiffimum colere. Cic. 3. de Nat. Deor. 45. Achillem Aftypalenes infulani sanctiffimum colunt.

In deorum numero venerari & coli. Cic. 2. de Lege Agr. 95. Majores nostros dico, Quirites, non eos in deorum immortalium numero venerandos a nobis & colendos putatis?

Per aras coli. Ovid. 6. Met. 171. Quis furor auditus, inquit, præponere vifis Cælestes? aut cur colitur Latona per aras?

Aris colebantur divi facti, pulvinaribus, flamine. Plin. in Paneg. cap. 11. Honoribus divinis colere. Curt. 4. 7. 28.

Pietate hilariter coluntur Dii. Ovid. 2. de Pont. 1. 9. Religione fumma colere. Cic. de Arufp. Refp. 28.

Secubitu coli dicitur deus ille vel dea, in cuius honorem vir ab uxore, vel amans ab amica, noctibus aliquot fibi temperat. Ovid. 3. Amor. 10. 16. De Cereere, Hanc quifquam lacrymis lætari credat amantum? Et bene tormentis, fecubituque coli?

Templis & elthie numinum aliumque colere. Tacit. 1. Agn. 10. Nihil deorum honoribus relictum, quum fe templis, & elthie numinum per Flamines & Sacerdotes coli vellet. De Livia loquitur.

Templis coli. Ovid. 15. Met. 818. Ut deus accedat caelo, templisque colatur.

Tholo coli dicuntur divi, Quorum imagines tholis infculptæ pro ipsis divi venerantur. Stat. 1. Silv. 1. 3. ad Herculem, Quod coleris majore tholo, nec litora pauper Nuda tenens, tectumque vagis habitabile nautis. [Immo Tholus, Templi reftitudo.

Vote. Martial. lib. 9. 66. Ante colebatis votis, & fanguine largo Majorem Alciden, &c. Deos colere. Ovid. 1. de Pont. 9. 37.

Focos sanctos virginitate colunt. Ovid. 4. Faft. 296. De virginibus Vetalibus.

Nomen poetarum & Mufarum delubra. Cic. pro Arch. 27. Numina. Virg. 1. Georg. 30. Numina pietate. Ovid. 4. de Pont. 15. 24. Tempia. Ovid. 11. Met. 578.

Templum miro honore. Virg. 5. Æn. 458. In æde fæcra coli. Ovid. 14. Met. 316.

Colere, Honore & officis profequi. de Hominibus. Ter. Adel. 3. 2. 57. Et nos coluit maxime. Mirifice aliumque & colere, & amare. Cic. 16. Att. 19. Suaviffime, diligentiffimamque colere aliumque. Cic. 10. Att. 7. Diligere & colere. Cic. 3. de Legib. 5. Ut eos colant, diligentque præferibimus.

Non folum colere inter fe ac diligere, fed etiam vereri. Cic. de Amicit. 84. Obfervare & colere aliumque. Cic. 2. Att. 19. Hic Cæcilium colimus, & obfervamus diligenter.

Obfervari & coli fimulatione amicitia. Cic. de Amicit. 26. Obfervare, colere, & diligere. Cic. 13. Fam. 78. Ornare & colere. Cic. 5. Fam. 8. Neque mehercule unquam mihi tui aut colendi aut orandi voluntas defuit.

Donis aliumque colere. Liv. 40. 57. Id ut facere poffet, regionum principes donis coluerat. Lyra coli. Stat. 1. Silv. 4. 36. Sperne coli tenuiore lyra. Memoria abfentem colere. Cic. 15. Fam. 21.

Obfervantia fumma colere aliumque. Cic. 4. Fam. 4. V. OBSERVANTIA. Officiis & probitate aliumque colere. Ovid. 3. de Pont. 1. 76. Viros doctiffimos colere. Cic. 4. Fam. 1.

Colere in loco parentis. Cic. de Clar. Orat. 1. Et inauguratum ab eodem, ex quo argum inftitutum in parentis cum loco colere debebam. Loco patris colere. Cic. 2. Philipp. 99. Omnibus eum contumeliis onerati, quem patris loco, fi ulla pretas in te effet, colere debebas.

Colere, pro Diligere. Ter. Heaut. 2. 4. 9. Quippe forma impulfu noftro nos amatores colunt. Virg. 4. Æn. 421. — folam non perdidus ille

Te colere. Nonius. V. Serv. ad 3. Ecl. 6. & 1. Æn. 21. Colere, Ornare. Tibul. lib. 1. 8. 9. Quid tibi nunc molles prodeft coluiffe capillos?

Brachia colere. Curt. 8. 9. 21. Brachia quoque & lacertos auro colunt. Corpus. Ovid. 3. de Arte Am. 107.

Corpora fi veteres non fic coluere puellæ. Colere agrum, terram, &c. [ἀγαθὸν τὸν ἀγρὸν, καλλεῖν] Cic. 2. Tufc. 13. Nam ut agri non omnes frugiferi funt qui coluntur. Agrum arare aut colere. Cic. 2. de Lege Agr. 66. Præeffe agro colendo. Cic. pro Rofc. Amer. 50.

Arva. Ovid. 1. Amor. 13. 15. Prima bidente vides oneratos arva colentes. Fructus. Virg. 2. Georg. 36. Fructuofum feros mollite colendo. Fruges. Ovid. 15. Met. 134. de juvenco, feu victima, Siftitur ante aras, auditque ignara precantem, Imponique fuæ videt inter cornua fronti, Quas coluit fruges.

Fundum colendum in plures annos locare. Julian. in l. qui fundum. D. locat. Glebam. Ovid. 1. de Pont. 8. 50. i. e. Minimum agellum. Hortos. Virg. 4. Georg. 118.

Forfitan & pingues hortos quæ cura colendi Ornare, canerem. Ovid. 14. Met. 624. Locum colere labore dulci. Martial. lib. 12. 18. Hic pigri colimus labore dulci Botrodum, Plateamque: Celtiberis Hæc funt nomina craffiora terris.

Prædia ftudiofo. Cic. pro Rofc. Amer. 49. Rus. Virg. 2. Georg. 413. — laudato ingentia rura: Exiguum colito.

Vitem. Cic. 4. de Finib. 38. Quæ ad colendam vitem attinebant. Colere, Habitare, ut Urbem. Cic. 2. Fam. 12. Urbem, mi Rufe, cole. Sic, Colere domum. Plaut. Aulul. prol. 4. Regiones colere Acheronticas. Plaut. Bacch. 2. 2. 21. Colere & habitare. Cic. 6. Verr. 119. Coliturque ea pars & habitatur frequentiffime.

Arva colere, pro Inhabitare. Ovid. 2. Met. 679. — nec fi refcindere poffes Elyfium. Virg. 5. Æn. 735. — non me impia namque Tartara habent, triftefque umbræ: fed amœna piorum Concilia, Elyfiumque colo.

Heliconæ colere. Verfari in poetice ftudio. Propert. lib. 3. 5. 19. Me juvat in prima coluiffe Heliconæ juventa, Mufarumque choris implicuiffe manus. Reliquias dulces fuorum colere, Habitare in patria, in qua majores occubuerunt. Virg. 4. Æn. 343. Urbem Trojanam primum, dulcefque meorum Reliquias colerem, & Priami tecta alta manerent.

Silvas & rura. Ovid. 11. Met. 146. Ille perofus opes, filvaefque & rura colebat. i. e. Inhabitabat, Sectabatufque affidue. Athenas colere, pro Attica eloquentia uti, ufurpare licet. Plaut. Stich. 5. 2. 22. Peregrina omnia relinquere, Athenas nunc colamus. Negligere & Colere funt contraria. Cic. 1. Off. 4. In eoque colendo fita vitæ eft honestas omnis, & in negligendo turpitud. De officio. Colere æquum & bonum, Obfervare. Plaut. Men. 4. 2. 10. Ævum colere, i. e. Ætatem agere. Lucret. lib. 5. 1144. Nam genus humanum defefulum vi colere ævum, Ex inimicitias languebat.

Amicitias colere. Cic. 2. de Finib. 80. At coluit ipfe amicitias. Amicitias utilitatibus colere. Cic. 2. de Finib. 83.

Vide an apud Ovid. *Vulgus amicitias utilitate colit?* H. St. Immo Probat. ex Ponto 2. 7. 8. *Milior tam triti verficuli V. C. non recordatum.*
Amicitia veritate, fide societas, pietate propinquitas colitur. Cic. pro Quint. 26.
 Amor colendus. Tibul. lib. 2. 4. 52.
 Illius est nobis lege colendus amor.
 Aurum colere, Pecunia studiosum efficit. Propert. lib. 3. 13. 48.
 Aurum omnes victa jam pietate colunt.
 Cæremônias magna cura sepulcrorum colere. Cic. 1. Tusc. 27.
 Conciliationem communem & confociationem generis humani colere, tueri, fervare. Cic. 1. Off. 149.
 Diligentia præcipue colenda est nobis. Cic. 2. de Orat. 148.
 Disciplinam. Cic. de Clar. Orat. 117.
 Festa colere. Ovid. 6. Fast. 179.
 Fidem colere, & iustitiam retinere. Cic. 1. de Invent. 3. Age vero, utribus constitutus, ut fidem colere, & iustitiam retinere discerent.
 Fidem, rectumque colere. Ovid. 1. Met. 90.
 Fortitudinem colere. Curt. 10. 3. 9. Fortitudinem non magis quam fidem colitis.
 Genus orationis æquabile & temperatum colendum. Cic. 1. Off. 3.
 Hospitia, clientelæ, cognationes, affinitates caste colenda. Auctor ad Heren. lib. 7. 4.
 Jura. Tibul. lib. 2. 3.
 Jus religiose colere. Auctor ad Heren. lib. 3. 4.
 Jus & fas. Liv. 27. 17. Animum jam pridem ibi esse, ubi jus & fas crederet coli.
 Iustitiam & liberalitatem. Cic. 1. Off. 5.
 Leges sequi & colere. Cic. in Parad. 5.
 Martem colere, Studio belli deditum esse. Sil. lib. 8. 464.
 Memoriam alicujus. Cic. 2. de Finib. 101. Itemque omnibus mensibus, x die Lunæ edit ad eorum epulas, qui una secum philosophati sint, ut & sui & Methrodori memoria colatur.
 Memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna. Cic. post Red. 24.
 Militiam. Ovid. 2. Fast. 518.
 Morem colere & usurpare. Plin. in Paneg. cap. 1. Qui mos cui potius quam consuli? aut quando magis usurpandum colendumque est?
 Mores populi alicujus colere. Plaut. Casin. 5. 4. 1.
 Ubi tu es qui colere mores Massilienses postulas?
 Colere & efficere Munus. Cic. 1. de Legib. 16. Cujus muneris colendi efficiendique causa nati & in lucem editi sumus.
 Naturam excellentem atque præstantem pie sancteque colere. Cic. 1. de Nat. Deor. 56.
 Officium suum. Plaut. Stich. 1. 1. 35.
 Pectus colere per artes. Ovid. 2. de Arte Am. 121.
 Nec levis ingenuas pectus coluisse per artes
 Cura sit, & linguas edidicisse duas.
 Pietatem. Plaut. Aſin. 3. 1. 6.
 Hoccine est pietatem colere, matris imperium minuere? Ter.
 Hec. 3. 4. 33.
 Quod potero faciam: tamen ut pietatem colam:
 Nam me parenti potius quam amori obsequi
 Oportet. Hic declarat Terentius, Pietatem colere, esse Parentibus obsequi.
 Pudorem & pudicitiam. Cic. 5. Verr. 95. Pudorem & pudicitiam qui colit, potest animo æquo istius quotidiana adulteria, &c. videre? i. e. Qui pudicus est.
 Quæstum suum. Plaut. Pœn. 5. 2. 137.
 Religionem. Cic. pro Font. 21. Qui etiam si quando aliquo metu adducti deos placandos esse arbitrantur, &c. ut ne religionem quidem colere possint, nisi eam ipsam prius scelere violarint.
 Religionem testimoniorum nunquam colunt. Cic. pro Flacc. 9. i. e. Nunquam sunt veraces in testimonio reddendis.
 Sacra Mæsuram. Ovid. 4. de Pont. 2. 49.
 Seditioes. Auctor de Viris Illust. cap. 19. Ut hac injuria plebs, agros, non seditioes coleret.
 Servitutum apud aliquem colere. Plaut. Pœn. 4. 2. 7.
 Societas atque amicitias studiose colere. Auctor ad Heren. 3. 4.
 Studia colere, i. e. Labore atque exercitatione ea consecrari. Cic. 5. de Finib. 50. Atque hoc loco qui propter animi voluptatem dicunt coli ea studia quæ dixi, non intelligunt, &c.
 Ad percipiendam colendamque virtutem litteris adjuvari. Cic. pro Arch. 16.
 Vitam colere, [ἀγαθὸν ἢ εὖ ζῆναι] Vivere. Plaut. Rud. 1. 5. 25. Vix colo vitam. Auctor ad Heren. lib. 4. 21. Qui nihil habet in vita jucundius vita, is cum virtute vitam non potest colere. conf. Ævum.
 Inter fe colere. Cic. 13. Att. 11. Posthac enim poterimus commodius colere inter nos in Tusculano.
 Victum colere. Cic. 12. Att. 28. Nec ego victum, nec vitam illam colere possum.
 COLENS, entis. [κολλῶ] ut, Colens religionum. Cic. pro Planc. 101. Qui sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritis diis immortalibus gratiam iustis honoribus & memori mente persolvunt?
 Homines arva colentes. Ovid. 1. Amor. 13. 5.
 Nymphæ undas colentes. Ovid. 1. Amor. 13. 15.
 Populi sacra colentes. Idem 15. Met. 679.
 CULTUS, a, um, [κουλῶ] Partic.
 Cultus veste candida sacerdos. i. e. Ornatus. Plin. lib. 16. cap. 44.
 Incultus & cultissimus, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 13. Tum erat ager incultus sine recto, nunc est cultissimus cum optima villa.
 Ager nulla ex parte cultus. Cic. pro Rosc. Com. 33.
 Animus cultus. Cic. 2. Tusc. 33.
 Dea culta virginibus ministris. Ovid. 6. Fast. 283.
 Fides culta. Valer. 1. Argon. 838.
 Focus cultus superba fruce iliceti. Martial. lib. 12. 18.
 — focus excipit superba
 Vicini fruce cultus iliceti.
 Ingenia cultiora. Curt. 7. 8. 11.
 Lacertum armilla aurea cultum. Petron. Satyr. cap. 32.
 Materia. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Arborum autem confectioe, omnique materia, & culta & silvestri.

Milites habebat tam cultos, ut &c. Suet. Cæf. 67.
 Prædia. Claud. 1. in Ruff. 188.
 Segetes. Claud. 4. Paneg.
 Thalami ebore culti. Ovid. 2. Met. 737.
 Vestes. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 321.
 CULTUS, Adv. ut, Culte dicentes. Quintil. 8. 3.
 Compar. Sen. Suaf. 4. Nemo videtur dixisse lege.
 Incubare cultius strato lectulo. Valer. Max. 2. 6. 8.
 Progredi cultius. Justin. 3. 3. Nec quenquam cultius quam alterum progredi permittit.
 CULTUM, i. n. [καλλοποιῶν] ut, Pinguia culta. Claud. in Laud. Særen. 70. i. e. Agri culti. Sic Virg. 4. Georg. 372. [Semper num. pl.]
 CULTIO, ōnis. f. [καλλιότης] Idem, quod cultus. Cic. 5. Verr. 226.
 Quid est enim Sicilia, si ei agri cultionem fultuleris?
 Agri cultione se oblectat. Cic. de Senect. 56.
 CULTUS, ūs. m. [εργασία, χειρωνακία, κουλῶ, κουλῶσις] Cic. 1. Off. 158. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent & ad cultum & ad victum.
 Agricolæ cultus elaborat. Cic. 2. de Lege Agr. 66.
 Agrorum cultus. Plin. lib. 15. cap. 1.
 Bivius agrorum cultus. V. BIVIVS.
 Agrorum cultu aratores defessit. Cic. 2. de Lege Agr. 87.
 Accuratus cultus. In ACCURATUS.
 Agrestis. Stat. 6. Theb. 56.
 Crinalis, i. e. Cultus circa crines & capillos. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 85.
 Nam neque cæsariem crinali stringere cultu,
 Colla nec ornatu patitur mollire rectoro.
 Gemmati cultus. Claud. 3. Conf. Hon. 304.
 Gemmatofque humilenti dispergere Perida cultus.
 Læto cultu convivia, Laute apparta convivia. Valer. 5. Argon. 570.
 Interea læto patitur convivia cultu.
 Luxuriosus. In LUXUS.
 Modicus cultu. In MODUS.
 Mollissimus. In MOLLIS.
 Mundior iusto. In MUNDUS.
 Pressus & velut applicitus rei cultus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Purpurei cultus. Stat. 6. Theb. 81.
 Regales cultus. Claud. 73. 7.
 Accipe regales cultus, & crine superbus
 Erecto virides spumis perfunde smaragdus.
 Simplex. Claud. 1. in Ruff. 217.
 Tyrius, pro Molli & effeminato. Martial. lib. 11. 40. in Charidemum libentem,
 Si Tyrios sumpsi cultus, unxive capillos,
 Exclamas, nunquam fecerat ista pater.
 Affectare cultum effluorem in verbis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Emittebat clarior hic noſter cultus. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Cultu & honore dignari. Cic. 2. de Invent. 161.
 Tribuere diligentem cultum alicui. Cic. 2. de Invent. 161. Pietas per quam sanguine conjunctis, patriæque benevolis officium & diligens tribuitur cultus.
 Cultus hominis. Cic. 4. de Finib. 36. Omne officium, munusque sapientiæ in hominis cultu esse occupatum. i. e. Educatione & disciplina. [vel potius In perficiendo homine.]
 Honiinum cultus & curatio. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. de ovibus, Quæ quidem neque ali, neque sustentari, neque ullum fructum edere ex se sine cultu hominum & curatione potissent.
 Omnis cultus & curatio corporis erit ad eam adhibenda deo, quæ adhibetur homini. Cic. 1. de Nat. Deor. 96.
 Cultus vitæ. Cic. 5. de Finib. 53. Quos cura omni liberatos, nullum necessarium vitæ cultum, aut paratum requirentes.
 Delectat etiam magnifici apparatus, vitæque cultus cum elegantia & copia. Cic. 1. Off. 25.
 A fera, agrestique vita ad hunc humanum cultum civilemque deducere. Cic. 1. de Orat. 33.
 Patrius cultus habitusque locorum. Virg. 1. Georg. 52.
 Abesse longissime a cultu & humanitate Provincie. Cæf. 1. Bell. Gall. 1.
 Desistere a cultu victuque bestiarum. Cic. 2. Off. 15.
 Educare alicui cultu humili. Liv. 1. 39.
 Hominum cultus, alia significatione. Tacit. 2. Ann. 23. Milesque, nullo illic hominum cultu, fame absumptus. Subauditur, Existente.
 Significat autem insulas illas cultoribus, habitatoribusque vacuas fuisse. Sic
 Et habitabiles regiones, & rursus omni cultu, propter vim frigiditatis aut caloris, vacantes. Cic. 1. Tusc. 45.
 Cultus animi. Cic. 5. de Finib. 54. Sed animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis cibus.
 Cultus deorum, Adoratio. [εὐσεβεία] Cic. 1. Tusc. 64. Hæc nos primum ad illorum cultum, deinde ad jus hominum erudit, &c. De philosophia.
 Religio deorum cultu pio continetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 7.
 CULTOR, ōris. m. [καλλῶν] ut, Cultor agrorum & terræ. Liv. 4. 25.
 Fame cultoribus agrorum timentes.
 Vitis cultor, Vinitor. Cic. 5. de Finib. 40.
 Collis Heliconii cultor; Inhabitor. Catull. 59. 1.
 Terræ cultor. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Quid jam de hominum genere dicam, qui quasi cultores terræ constituti, non patiuntur eam nec humanitate beluarum efferari, &c.
 Deorum cultor. Hor. 1. Carm. 34. 1. Parcus deorum cultor.
 Minervæ. Martial. lib. 5. 5.
 Sexte Palatinæ cultor facunde Minervæ.
 Veritatis cultor. Cic. 1. Off. 109. Sunt his alii multum dispares, simplices, & aperti, qui nihil ex occulto, nihil ex insidiis agendum putant, veritatis cultores, fraudis inimici.
 CULTRIX, icis. f. [καλλιῶν] Cic. 5. de Finib. 39. Ex quo non esse alienum, ut animantibus, sic illis & apta quædam ad naturam aptare, & aliena, earumque augendarum & alendarum quandam cultricem esse, quæ sit scientia, &c.

Item Quæ habitat : ut, Nemorum cultrix Latonia Virg. *Æn.* 557. Idæ cultrix montibus. Catull. 65. 300.
Nemoris cultrix fus. Phædrus 2. 4. 3. Al. Nemoricultrix, una voce.
Item Quæ venerat; ut, Cultrix Deorum. Lactant. de Mort. perfec. cap. 11.
CULTURA, æ. f. [*ἐργασία*] Idem quod Cultus subft. Cic. 5. Verr. 119. Deinde quum audierit eas res, quibus fundi fructus & cultura continentur, amotas & venditas, &c.
Agri natura perboni, & diligentia culturaque meliores. Cic. pro Flacc. 71. Agros desertos a plebe atque a cultura hominum liberorum esse non oportere. Cic. 2. de Lege Agr. 83.
Ager quamvis fertilis, sine cultura fructuosus esse non potest. Cic. 2. Tusc. 13.
Nihil fert ager, nisi multa cultura & magno labore quæsitum. Cic. 2. de Lege Agr. 95.
Fundi cultura. Paul. in l. si in lege. §. si domus. D. locat.
Vitium cultura. Cic. 4. de Finib. 38. Ut si cultura vitium, cujus hoc munus est, ut efficiat, &c.
Intempetiva. Caius in l. si merces. §. conductor. D. locat.
Adhibere culturam. Cic. 5. de Finib. 39.
Excitatur cultura quæ. Cic. 2. de Orat. 88. Nam facilius, sicut in vitibus, revocatur ea, quæ sese nimium profuderunt, quam, si nihil valet materies, nova farmenta cultura excitatur.
Amici potentis cultura. Hor. 1. Epist. 19. 86.
Dulcis in expertis cultura potentis amici, Expertus metuit. i. e. Observantia, vel famulatus, & cultus.
Ponitur pro Disciplina animi. Hor. 1. Epist. 1. 40.
Si modo cultura patientem commodat autem.
Item pro Veneratione. Lactant. 5. 7. Dei unici pia & religiosa cultura.
COLIGO, inis. f. Domus, habitaculum. Arnob. lib. 2. V. Salmast. in Tertull. de Pallio p. 439.
COLIUM, i. n. Idem. Tertull. de Spectac. cap. 5. Lares colio potentes. i. e. Lares domestici. V. Salmast. in Solin. p. 641. seq.
COLŌNUS, i. m. [*καλλία*] a Colo, colis; Agrorum cultor dicitur. Cic. pro Cæcin. 94. Qui colonus habuit conductum de Cæstennia fundum. Colonus paritarius. In PARTIARIUS.
Colonus quid a Villico nonnunquam differat, plane docet his verbis Colum. lib. 1. cap. 7. Præcipua cura domini requiritur, cum in ceteris rebus, tum maxime in hominibus. Atque hi vel coloni, vel servi sunt, soluti, aut vincti. Hinc apparet colonum non esse servum. Deinde sequitur, Coniiter agat cum colonis, facilemque se præbeat, & avarius opus exigit quam pensiones. Paulo post, Invisidulo colitur ager, plerumque compendium, nunquam detrimentum affert, & eoque remissionem colonus petere non audet (remissionem videlicet pensionum.) Sed nec dominus in unaquaque re cui colonum obligaverit, tenax esse juris sui debet, sicut in diebus pecuniarum. vulgo dicunt, in terminis solutonium. Aliquot post verbis: Ita certe mea fert opinio, rem malam esse frequentem locationem fundi: pejorem tamen urbanum colonum, qui per familiam mavult agrum, quam per se colere. Saferna dicebat ab ejusmodi homine fere pro mercede litem reddi. Propter quod operam dandam esse, ut & rusticos & eosdem assiduos colonos retineamus, quam aut nobismetipsis non liceat, aut per demeticos colere non expediat. Paulo post: Nunquam non ex agro plus sua cuique cura reddidit, quam colonus: nunquam non etiam villici: nisi si maxima vel negligentia servi, vel rapacitas intervenit. Quæ utraque peccata plerumque vitio domini vel committit, vel fovit, nihil dubium est: quum liceat aut cavere ne talis præficiatur negotio: aut jam præpositus, ut submoveatur curare. In longinquis tamen fundis, in quos non est facilis excursus patrisfamilias, quum omne genus agri tolerabilius sit sub liberis colonis, quam sub villicis servis habere, tum præcipue frumentarium, &c. talis generis prædium, si (ut dixi) domini præsentia cariturum esse, censendo locandum. Hoc in Columella loco Colonus est Homo liber, interdum urbanus, interdum rusticus, cui dominus certa aliqua mercede, seu pensione, fundum elocat suum: Villicus autem est Homo servus, villæ præfectus ab suo domino, qui & ipse prædia cum fide colat, & a conservis colenda curet, fructuum omnium rationem domino redditurus.
Colonus catenarum, joco dixit Plaut. *Afin.* 2. 2. 32. pro Eo qui vinctus detinetur carceribus.
Colonus & Inquilinus. Paul. in l. si in lege. §. si domus. D. locat. Potest dominus, si deseruerit habitationem, vel fundi culturam colonus, vel inquilinus, cum eis statim agere.
Avidus. Virg. 1. *Æn.* 3.
Optimus, parcissimus, modestissimus, frugalissimus. Cic. 2. de Oratore 287.
Errantes. Sen. Hippol. 3.
Fortes. Virg. 3. Georg. 288.
Inopes. Hor. 2. Carm. 14. 12.
Lacertosi. Ovid. 11. Met. 33.
Dura lacertosi fodiebant arva coloni.
Operosus. Ovid. de Nuce 57.
Pauper raris. Hor. 1. Carm. 35. 6.
Pilosus. Martialis lib. 12. 59. — te pilosus Hircoso premit osculo colonus.
Veteres. Virg. 9. Ecl. 4.
A colono rationes accipere. Cic. pro Cæcin. 94.
Dare colono remissionem ob fertilitatem. Ulpianus in l. ex conducto. §. Papinianus. D. locat. Si uno anno remissionem quis colono dederit, deinde sequentibus annis contigerit ubertas, nihil obesse domino remissionem: sed integram pensionem etiam ejus anni, quod remiserit, exigendam.
Modicum damnum æquo animo ferre debet colonus, cui immodicum lucrum non auferatur. Caius in l. si merces. §. vis major. D. locat.
Habet conductum de aliquo fundum colonus. Cic. pro Cæcin. 94.
Delere diffusionem colonorum ad patronos. Cic. pro Sull. 66.
Coloni [*ἀγρονοί, οἰκιστῆρες*] etiam dicebantur Cives Romani ad aliquam urbem habitandam missi: qui non propriis, sed populi Romani legibus vivebant. Cic. 1. de Nat. Deor. 48. Quanquam Circen quoque coloni nostri Circienses religiose colunt.
Latini. Cic. de Clar. Orat. 170. Ejus etiam oratio est pro Fregellanis, colonisque Latinis. AL. Colonis.

Aferbere colonos novos. Cic. 2. Philipp. 102.
Alligare agros colonis. Cic. 1. de Lege Agr. 17. & 20.
Collocare colonos in aliqua civitate. Cic. 1. de Lege Agr. 18.
Dare colonis agrum. Cic. 2. de Lege Agr. 75.
Deducere colonos. Cic. 2. de Lege Agr. 74. & 75.
Deducere colonos in colonias alicujus regionis. Cic. 2. de Lege Agr. 75.
Deligere ad omne facinus colonos. Cic. 1. de Lege Agr. 18.
Dividere agrum colonis. Cic. 1. de Lege Agr. 20.
A colonis urbes occupabuntur per Decemvros. Cic. 1. de Lege Agr. 20.
Scribere numerum colonorum in aliquam civitatem. Cic. 2. de Lege Agr. 76. Quinque millia colonorum Capuam scribi jubet.
Coloni dominici dicebantur, Qui colebant agros Imperatoris, ut C. de præd. & omnib. reb. lib. 11. V. in DOMINUS.
COLONA, æ. f. Ovid. 4. Fast. 692.
Rus breve cum duro parca colona vira.
Dicitur etiam pro Colonia per Syncope. V. infra suo loco.
COLŌNUS, 2. am. Adj. [*οἰκιστῆς*] Cic. 5. Philipp. 53. Utique C. Panfa, A. Hircius Consules, alter ambove cognoscere, qui ager colonus esset, quo milites veterani deducti essent, &c.
COLŌNIA, æ. f. [*δομῆσι*] Coloniae dicebantur, Minores urbes, ad quas habitandas ex majoribus urbibus, quasi quaedam examina populorum mittebantur. Cic. 1. Off. 54. In alias domos tanquam in colonias exeunt. Idem 2. de Lege Agr. 72. Hoc in genere, sicut in ceteris Reipublicæ partibus, est operæ pretium diligentiam majorem recordari, qui colonias sic idoneis in locis contra suspicionem periculi collocantur, ut non oppida Italiae, sed propugnacula imperii esse viderentur. Et pro Font. 3. de Gallia provincia loquens, Est in eadem provincia Narbo Martius, quos colonum nostrorum civium, specula pop. Rom. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & obiectum. Item 2. Philipp. 102. Consulisti me per litteras de Capua tu quidem: sed idem de Casilino respondissem, posse ubi colonia esset, eo coloniam novam jure deducere. negavi in eam coloniam, quæ esset auspicio deducta, dum esset incolonus, coloniam novam jure deduci: colonos novos ascribi posse rescripti. Erat aliud genus Coloniarium, quales olim Pompeius Strabo Transpadanas colonias traduxerat. non enim novis colonis eas instituit, sed veteribus incolis manentibus, jus dedit Latii, ut possent habere idem jus quod ceteræ Latinae coloniae, id est ut jus petendi magistratus in civitate Romana adipiscerentur. Erant præterea Coloniae, quibus jus Italiae dabatur. Erant & Latioforum, & quæ Latii veteris appellabantur, quales in Hispania multas fuisse refert Plinius. Quum enim in urbe Roma multos ex veteribus novisque incolis paupertate premi, intellectum erat, adeo ut censui solvendo non sufficerent, Triumviri a Senatu creabantur, qui locis primum consideratis, in quibus Reip. expediret propugnaculum constitui, nova edicta proponenda danda esse nomina ab illis qui in novam coloniam deduci vellent: siquæ urbs pauperibus exonerabatur, & rei familiaris pondere gravati ad novas, quibus indigerent, divitias gratis datas cum familia accedebant. accipiebant enim duo, quatuor, sex aut septem agri jugera, & quandoque plus. Budæus; Colonia, Civitas est a matrice civitate deducta, id est metropoli: quomodo Ionice civitates deductæ erant & propagatae.
Duo genera coloniarium fuisse, Romanae & Latinae: omnes constant & civibus Romanis, in colonias exeuntibus. Romanae dicebantur eæ, Quæ jura civitatis Romanae possiderent, itaque cives Romani erant, & ferendi suffragii potestatem habebant: cujus generis erant colonie multæ in Gallia togata: propterea dixit Cic. 1. Att. 13. Videtur in suffragiis multum posse Gallia. Latinae vero colonie dicebantur eæ, Quæ jus Latii haberent: quod infra jus Romanae civitatis erat. Itaque pro Balb. & alibi legitimus, multos ex colonis Latinis cives esse factos; quod item non legitur de colonis Romanis: nec enim eis dari oportebat quod habebant. Coloniarius his verbis mentio fit apud Hyginum de Limitibus, pag. 159. Gæf. Finiis ampliorum bellorum operibus, augenda Reip. causa, illustres Romanorum viri urbes constituerunt, quas aut victoribus populi Romani civibus, aut emeritis militibus assignaverunt, & ab agrorum novæ dedicatione culturae colonias appellaverunt. victoribus autem assignatae colonie iis, qui temporis causa arma acceperant. non enim tantum militum incremento Reip. populi Romani habuit. erat tunc præmium terra, & pro merito laborum. multis legionibus contigit bellum feliciter transigere, & ad laboriosam agriculturæ requiem primo tirocinii gradu pervenire. nam cum signis, & aquila, & primis ordinibus, ac tribunis deducebantur. modus agri pro portione officii dabatur. Hactenus ille. V. omnino Spanhem. Orb. Rom. Ex. 1. cap. 3. & seqq.
Civium colonia. Cic. pro Font. 7.
Municipia & colonie. Cic. 1. de Lege Agr. 17. Suet. Tiber. 38. Commearibus per municipia & colonias dispositis.
Municipia, præfecturae, colonie. Cic. 2. Philipp. 53. Horum flagitiorum iste vestigiis omnia municipia, præfecturas, colonias, totam denique Italianam impressit.
Quid Colonia a Municipio differat Gell. lib. 16. cap. 13. tractat, Municipia, inquit, quid & quæ jure sint, quantumque a colonia differant, ignoramus, exillimamusque meliore conditione esse colonias quam municipia. &c. V. Spanhem. l. c.
Florens colonia. Cic. 2. Philipp. 102.
Immunes. Plin. lib. 3. cap. 1.
Commutare. V. COMMUTIO.
Complere colonis regionem aliquam. Cic. 1. de Lege Agr. 17.
Conferre se in aliam coloniam. Paul. in l. si in lege. §. colonus si ei. D. locat.
Condere colonias. Patern. 1. 15. pr. Et Vet. Inscript. Gruter. p. 6. n. 3. AVSPICIS TRIANI AVGVSTI CONDITA COLONIA.
Constituere coloniam in aliquo loco. Cic. 1. de Lege Agr. 16.
Deducere. Cic. 1. de Lege Agr. 16. Deducuntur, inquit, colonie, quo? quorum hominum? in qua loca?
Deducere colonias novas, veteres renovare. Cic. 2. de Lege Agr. 14.
Octoginta civium millibus in transmarinis colonias distributis. Suet. Cæf. 42. pr.
Imponere coloniam in agro. V. IMPONO.
Lustrare coloniam. Cic. 1. de Divin. 102. Itemque in lustranda colonia, ab eo, qui eam deduceret, &c.
Mittere in aliquam regionem. Cic. 1. de Divin. 3.
Obire. In OBIRE.

Occupare coloniis regionem aliquam. Cic. 1. de Lege Agr. 16. Totam Italiam inermem traditoris exitimasti, quam praedictis confirmaretis, coloniis occuparetis, omnibus vinclis devinctam & contrictam teneretis. Occupare municipia & veteres colonias novis colonis. Cic. 2. de Lege Agr. 86.

Peragere veteranorum colonias. Cic. 2. Philip. 100.

Proficisci in colonias. Cic. pro Caecin. 98.

Tenere libertatem populi suis praedictis & coloniis interclusam. Cic. 2. de Lege Agr. 75.

Colonia, interdum Agricolationis locum, aratorisque officinam & domicilium significat. Paul. in l. quoro. §. Paulus respondit. D. locat. Servus, qui aeternatus coloniae ascriptus est, ad periculum coloni pertinet. Idem in l. si in lege. §. colonus. D. locat. Nam qui expulsus a conductione, in aliam fe agrum contulit, non suffecturus duabus, neque, &c. Budeus. Est igitur Colonia, quantum villicio subijcitur. Columel. lib. 11. cap. 1. Villicus non urbem, non ulla nundinas, nisi vendenda aut emenda rei necessaria causa, frequentaverit. Neque enim colonia sine terminis egredi debet, nec absentia sua familie cessandi aut delinquendi spatium dare.

Colonia, per metaphoram, pro Loco ubi quis habitat. Plant. Epid. 3. 2. 7. — Sed ego hinc migrare cesso,

Ut importem in coloniam hunc auspicio commeatum?

COLONICUS, a, um. Adj. [δωνικαίος] ut, Colonicus leges. Varr. 1. de R. R. cap. 2. Atque etiam leges colonias tollis, in quibus scribimus, Colonus in agro furculario ne capra natum pascat.

Cohortes colonicae. Caef. 2. Bell. Civil. 19. Cohortes duas, quae Colonicae appellabantur, quum eo casu venissent, tuendi oppidi causa apud se retinuit.

Decuriones colonici, Qui Coloniarius sunt. Suet. in August. cap. 46. Excogitato genere suffragiorum, quae de magistratibus urbis Decuriones colonici in sua quisque colonia ferrent, &c.

Colonica ovis. Plin. lib. 26. cap. 10. Superioris radix in lacte ovis colonica data, nervos intendit. Perottus, Colonicum genus ovium delicatius, in pascuis patens, & loca magis culta appetens: unde habet nomen ut Colonicum dicitur. V. Plin. lib. 8. cap. 47.

COLONICUM, i. n. Villa sive domicilium coloni. Aufon. Epist. 4. 5.

Et tingit piceo lacrymosa colonica fumus

COLONARIUM, i. n. Cael. lib. 21. cap. 21. In epistolis (inquit) ad Atticum, Coloniarius esse arbitror publicum, unde Publicianis ascutum nomen: seu vedigial, quod pro re penderetur rustica. De aquaeductu, inquit Cicero, probe fecisti: coloniarius vide ne ullum debeamus: quamquam audio, eam illic commutatam esse legem. In eundem sensum dixit Cael. lib. 3. Bell. Civil. Est autem is Cic. locus 13. Att. 6. Verba autem Caesaris ex 3. lib. de Bell. Civil. 32. haec sunt, Interim acerbissime inperata pecunia tota provincia exigebatur: multa praeterea generatim ad avaritiam excogitabantur. In capita singula fervorum ac liberorum tributum imponebatur: colonaria, oliaria, frumentum, milites, reniges, arma, tormenta, vecturae imperabantur. Sciendum tamen a plerisque scribi Colunnaria, quod Caelius scribit Coloniarius: nempe qui videatur a nomine Colonus derivare. Paulus Manut. & Corradus interpretantur Colunnaria dici Tributum quod in singulas columnas domum sustentantes exigeretur, propterea quod opulentiam significarent habitantium.

COLONARIUS, a, um. i. e. Colonicus conditionis. Sidon. 5. Epist. 19. Plebeiam potius incipiat habere personam, quam colonariam.

COLONARIUS, i. n. Cael. lib. 21. cap. 21. Coloniarium conditionem in Canonis decretis, distinctione 87. & apud Jurconsultos eam accipio, Quae ad rem rusticam tractantes pertinet. unde & Coloniarios in epistola Caelii ad Cic. 8. Fam. 9. Humiliores intelligimus homines, forteque rusticanastribus. Nolo te putare, inquit, Favonium a columnariis praetrium esse: optimus quisque nihil enim fecit. sic enim videtur legendum. Haecenus Caelius. Corradus in Quaestura non ita procul a sine aliter & legit, & exponit. nempe sic: Nolo te putare Favonium a columnariis perterritum esse: optimus quisque eos nihil fecerat. mox subdit: Quidam legunt, Coloniarius, hoc est humilibus ac rusticis, a Colonia. Id verum sit necne, ipsi viderint. Nos, est vix speramus atque quod cupimus, dicemus tamen quod excogitamus. Columna erat Romae, quae Menia dicebatur, a Menio quodam, qui, quum aedes venderet, columnam quandam receperat, unde munus gladiatorum spectaret. ab ea columnae omnes, & loca hujusmodi ad spectandum accommodata, a Romanis Meniana sunt appellata. Et quoniam in his locis scelesti puniri solent, ut a populo videantur, & ut alios fvo exemplo terreat, inde factum arbitror, ut columna illa, Triumvirorum capitalium diceretur: essentque semper apud ipsam columnam patroni, sed majoribus causis in digni, qui vel defenderent vel accusarent reos. ii patroni, nisi fallor, columnarii a Caesio dicuntur: quos Cicero etiam significat, quum in Divinatione in Verr. 50. ita loquitur: Vobiscum tanta inopia reorum est, ut mihi causam praeripere concinini potius, quam aliquos a columna Menia vestri ordinis reos reperiat? Ab his igitur forte accusatus fuerat Favonius: sed optimus quisque eos nihil fecerat. quam tamen historiam adhuc nusquam legitimus. illud apud Plutarchum in Catone vidimus, Favonium Aedilem fuisse, & cum aliis fuisse, dum Cato pro ipso spectacula ederet: ut forte ea in re derisus fuerit in spectaculo ab his qui apud columnas theatri (quae magnificentissime, auctore Plinio, erigi solebant) spectarent. sed id cur affirmem, nihil habeo. Eandem columnam, opinor, intelligit Cic. pro P. Sext. 18. sic scribens: Gabinus ad columnam adheresceret, nisi in Tribunatus portum confugeret. Hanc columnam mei Regienfes, ut puto, Lapidem nunc vocant, ad quem adhererunt qui non sunt solvendo, ut eo tempore erat Gabinus, nisi Tribunatus ei opem tulisset. unde paulo post dicit, Exanimatus evolat e Senatu, non minus perturbato animo atque vultu, quam si annis ante paucis in creditorum conventum incidisset. Similis est item illa columna, de qua Cic. pro Cluent. 39. loquitur hunc in modum: Q. Manilius ex petulantia atque improbo scurra, in discordiis civitatis ad eam columnam, ad quam multorum saepe conviciis deductus erat, tum suffragii populi pervenerat. Has columnas etiam exitimum nunc Reugas & Berinas appellari. Haec Corradus. Porro ne quid lectorem caelems, locus Caesii sic se habet in nostris codicibus: Nolo te putare Favonium a columnariis praetrium esse: optimus quisque eum non fecit. ut videlicet intelligatur etiam ab optimis praetritis in magistratus peticione, nec bonorum suffragia tulisse. Interper exponit columnariis, ut ad columnas scribentibus, aut opus co-

lumnarum curantibus. In Cic. Divin. 50. sic Afconius: Vestri ordinis reos, id est Reos vestra defensione condignos, ut fures & servos nequam, qui apud Triumvirum capitales apud columnam Meniam puniri solent. Alius pro P. Sext. locus integer sic legitur, Puteali & foveratorum gregibus inflatus atque percussus, olim ne Scyllaeo (al. Sylla) illo aris alieni in freto ad columnam adheresceret, in Tribunatus portum perferatur. [Pro Inflatus, puto Inflatus legendum.

COLONATUS, i. m. Cod. Theod. 12. 18. Colonus quaestione movere. COLONATHARIUS, i. n. Non. 2. 361. Gallatores sunt colobatharii. Italegit Voff. Etym. p. 239. Alii legunt Colobatharii. q. v.

COLOBATICUS, i. m. Firmic. lib. 3. cap. 14. §. 8. Morientur autem aut spatici, aut colobatici, aut apoplectici, seu phrenetici. Spatici interpretor, Contractos, vel Convulsos: Colobicos, Mutilus, Colobicos enim dicitur nullus, minutus. [Legendum, Spatici, collabici, apoplectici. Collabici autem, a Collabendo, sunt Epileptici.

COLUBIVM, i. n. [κολοβίον] Genus tunicae, quo antiqui Romanorum utebantur: sic dictum, quod manicis esset mutilatum. Nam Graeci κολοβία, truncum ac mutilatum dicunt. Isidor. 19. 22. Colobium dicitur quia longum est, & sine manicis. conf. etiam Pitsif. lex.

COLUBOMA, aetis. n. [κολοβώμα] Latine Mutilatio; Defectus partulae est in parte aliqua corporis. V. lib. Finit. Medic. apud Galen.

COLUCASIA, aet. f. [κολοκασία] Faba Aegyptia, latissima habens folia, ex quibus Alexandrini fici pocula conficere solebant. Pallad. Febr. 24. extr. Hoc mense colucasia bulbos ponemus. Amant humidum locum, pinguem, maxime irriguum. Frondere prope semper possunt, si tantum citra tegumentis defendantur a frigore. Al. Colocasi. De hac Plin. lib. 21. cap. 15.

COLUCASIVM, i. n. Idem. Virg. 4. Ecl. 20. Militaque ridenti colocasia fundet aenatho. Ruell. dicit Colocasion esse radicem fabae Aegyptiae. Martial. lib. 8. 33. in Paulum, de Phiala,

Lenta minus gracili crescunt colocasia filo. Ducitur enim dentibus tanquam lana, & quidem subtilis. Inde idem lib. 13. 57.

Niliacum ridebis olus, lanafque fequaces, Improba cum morfu fila manueque trahes. Colocasion n. g. & Palladio Mif. vindicant.

COLOCASIAE, Minervae templum fuit in Sicyone, ut est in pr. lib. 3. apud Athenaeum, quo loco de ciborio & colocasia agit, ex Nicandri Geographico. Meminit Cael. lib. 9. cap. 12.

COLOCAVRUM, i. n. [κολοκασσός] Germania: urbs Ptolemaeo. Vulgo Fridoval.

COLOCYNTHIS, i. n. [κολοκύνθη] sic dicti sunt Libri quidam obfuscatissimi ab Adriano imperatore scripti. Dion, Epist. τὸ Ἀδριανῶν παρασημασίαν, ἐπιλάθῃ τὸ πρὸς κολοκύνθας γραφῆς: ἐπιλάθῃ δὲ ἄρα τῆς αἰτίας τοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν σεντονίαν. In Aelio Spartiano cap. 16. vit. Hadr. legitur Catacrionus, vel Catacannas, fed mendose. Turnebus. [Possunt Dionis verba & de Pictis cucurbitis accipi.

COLOCYNTHIS, idis. f. [κολοκύνθη] Genus cucurbitae. Plin. lib. 20. cap. 3. Colocynthis vocatur alia, ipsa plena, sed minor quam fativa.

COLOENA, aet. f. [κολοίνα] dicta est Diana a lacu Gygaeo, ab Homero sic vocato, qui postea mutato nomine dictus est Colous, ubi templum habet, quod in maxima religione habetur. V. infra colous, & Strab. lib. 13.

COLOMESFRUM, i. n. [κολομηστρυμνί] Romani appellaverunt secundam aconiti speciem, teste Dioscoride lib. 4. cap. 78. quam idem & cynoctonon & lycocotanon, a canibus & lupis necandis cognominat. Sed inter necha rejicitur haec nomenclatura.

COLON, vel COLVM, i. n. [κώλον] est Crassius intestinum tubulatum, ex quo excrementa eam accipiunt formam qua egerunt, plurimas cellulas atque cavernas habens, ad renemque sinistrum religitur. Unde verbum κολάζουσαι, pro eo quod est Torqueri, cruciarique. Gell. lib. 17. cap. 11. Alvum interpretatur, Ac deinde (inquit) aridiora ex iis recrementa in alvum convenire, quod Graece κώλος dicitur. Celf. lib. 1. cap. 8. Latine sic vertit, Et hi (inquit) laxius intestinum dolere consuevit, quod κώλος nominant, &c. Dicitur & κώλος, ile. Hermol. in 37. caput Plinii, lib. 11. Nam ile, quod infima parte collocatum est in homine, κώλος Graece dicitur. Unde autem ile dicatur, paulo ante declarat, Est autem ile, sive a Graeco dicta, unde gracilioris intestini morbus appellatur ileos, id est αἰόλος: sive ab ina, quo verbo (ut est apud Festum) tenuissima pars rei, sive pellicula significatur. Haec ille. Is morbus & chordios, & chordapfos quoque dici solet idem Hermodolus in glossematibus, in verbo Colici. V. Linden. Select. Med. Exerc. 4. & feqq. Apud Celsum κώλος per o scribitur. V. Henr. Steph. Thes. Graec. Vol. 2. col. 525. extr. & Voff. Etymolog.

Coli vitium efficacissime fanatur ave galerita assa in cibo sumpta. Plin. lib. 20. cap. 7.

Coli tormenta. Plin. lib. 22. cap. 22. Nisi hic pro Morbo ipso ponitur, Colon quippe, est etiam morbi genus. Plin. lib. 26. cap. 1. Id ipsum mirabile, alios (morbos) desinare in nobis, alios durare, sicuti Colon. Tiberii Caesaris principatu irepfit id malum, nec quisquam id prior imperatore ipso sentit; Magna civitatis ambage, cum edicto ejus, excusantis valeduntium, legeretur nomen incognitum.

Colon, [κώλος] est etiam Membrum orationis. Commata Cicero vocat incisa: Sunt enim imperfectae orationes: cola: membra sunt, & in longa circumductione paene perfecta orationes: ut colon est, Quum multa, pontifices, a majoribus nostris divinitus inventa atque instituta sunt: Aliud colon, Tum nihil praeclearius, quam quod vos eisdem & religionibus deorum immortalium, & summae Reip. praesae voluerunt: Sed partes colorum sunt commata, ut, inventa atque instituta sunt, & Religionibus deorum immortalium. V. Incisum, in INCIDIO.

Κώλας quid sint, dignoscit potest ex Cic. de Clar. Orat. 162. Comprehensio, inquit, & ambitus ille verborum (si sic peritodum appellari placet) erat apud illum contractus & brevis, & in membra quaedam, quae κώλας Graeci vocant, dispersiebatur orationem libentius.

COLICUS, aet. m. [κωλικός] Galen.] Adi. ut, Colicus dolor, Qui in colo, hoc est crasso & maximo intestino flatibus oppleto, generari solet. Inde etiam Colicum hominem dicimus. Plin. lib. 20. cap. 4. Praxagoras & Ilios dandos cenfer, Histonicos & colicos.

Paffio colica. Isidor. 4. 7.

COLICON, [κωλικόν] Medicamentum ad dolorem intestini plenioris. Celf. lib. 4. cap. 17.

COLICE, es. f. [κωλική] Idem. Scribon. Largus, 120. Cassii medici colice bona. Idem 121. Colice mirifica Julii Bassi tollit inflammationes coli.

Sumitur etiam pro Dolore colico.

CŌLŌNÆ, arum. f. [*Κολωναι*] Civitas est Troadis, prope Tenedum insulam, cujus Cygnus, Thrax genere, & Tennes pater, rex olim fuit. Strabo lib. 13. Achæio, inquit, continua erit Larissa & Coloneæ, quæ prius ad Diam pertinebant, & Chrysa in loco excelso & petroso supra mare sita, & Amaxitus quæ continue Lecto subjacet: nunc Achæio continua est Alexandria. V. Nep. 4. 3. 3.

COLONIA Agrippinensis, Ubiorum civitas potentissima, cis Rhenum fluvium sita: ita dicta ab Agrippina Neronis matre, quæ ut focus quoque nationibus potentiam suam ostentaret, in hoc oppidum, ubi genita erat, coloniam ex veteranis deduci imperavit. Tacit. 12. Ann. 27.

COLONIS, is. f. Infula est in sinu Argolico, contra Hermionium agrum, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

CŌIŌNOS, [*Κολωνός*] Agger fuit, five locus editus, non procul ab Athenis, in quem OEdipus Thebis exulans dicitur commigrasse: unde Socrates phocles Tragediarum de OEdipi calamitatibus conscriptam, OEdipum Coloneum appellavit. Erat autem hic locus Neptuno sacer, ubi etiam equestris ejus statua fuit, quemadmodum & Thesci, Pyrihoj, Adrakti, & OEdipodis. In hoc agere fuit & Timonis turris, qui a solitudine, hominumque odio, *μυσιόφρων* cognominatus est. Hæc Pausan. in Attic. pag. 70. Wech. Pollux vero lib. 7. auctor est, duo hujus nominis loca in Attica fuisse: alterum *Ἰππειον* appellatum, in quem confugit OEdipus: alterum in foro, juxta Euryfacium, *ἑρμῶν* cognominatum.

COLONEUS, a, um. Adj. ut Locus coloneus. Cic. 5. de Fin. 3. Tum Quintus, Eit plane, Piso, ut dicitis, inquit. Nam meipsum huc modo venientem convertere ab sese Coloneus ille locus, cujus incolæ Sophocles ob oculos verfabatur, quem scis quam admiror, quamque eo delecter. Me quidem ad altiorem memoriam OEdipodis huc venientis, & illo molliſſimo carmine, quænam essent ipsa hæc loca requirentis, species quædam commovit.

COLONUS, COLONIA, COLONARIUS, COLONATUS, COLONICUS. V. COLO.

COLOPŒNA, æ. f. Cappadociæ pars est, Sebastiam & Sebastopolim urbibus habens. V. Plin. lib. 6. cap. 3.

CŌLŌPHON, ōnis. [*Κολοφών*] Ioniz urbs clarissima, quæ equeſtribus tantum excelluit, ut ubicunque difficilius bella componi poterant, Colophonij equitatus auxilium dirimerent. Unde natum proverbium, *Κολοφῶνα ἰππῶν*, id est, Colophonem addidit, quum summa operi manus imponitur. V. Erafm.

COLOPHONII, orum. m. pl. [*Κολοφώνιοι*] Populi sunt Colophonem urbem habitantes. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonij civem, esse dicunt suum.

COLOPHONIUS, a, um. Adj. ut, Ferocitas Colophonij. V. Chiliad. Erafm.

COLOPHONIACUS, a, um. Adj. Vetus Poeta in Ciri, v. 65. Quæ Colophoniaco Scyllæ dicuntur Homero.

COLOPHONIA, æ. f. [*Κολοφώνια*] Herba est notiore nomine Scammonia appellata, succum habens ejusdem nominis. Colophonia autem dicta, a Colophone Ioniz urbe, unde laudatissima advehebatur. Diosc. lib. 4. cap. 162.

Colophonia refina, quæ a Colophone Ioniz urbe sibi cognomentum comparavit, est (ut refert Plin. lib. 14. cap. 20.) præter ceteras sulva. De hac etiam Galen. lib. 11. de Compos. med. per gen. meminit his verbis, Est (inquit) inter liquidas etiam colophonia, thuris redolens, quæ nonnullis sola vocatur colophonia, odoratu suavitatem quandam referens, ut abietina, & calore sicut illa mediocri prædita. Nascitur admodum in odica, atque ob id pretiosa est. Hæc ille.

COIOPHŒRA, [*Κοιόφρα*] apud Theophrast. Animalia intelliguntur, beves, amini, muli, quæ si smilon olfactant, intermoriuntur: quod & hominibus intelligit Andreas, si indormiant. Cæl. lib. 3. cap. 30. ex Schol. Nicand. sub hinc Alexiph. Sed apud Theophr. *κοιόφρα* legitur. V. Henr. Steph. Thef. Gr. Append.

CŌLOPS Magnus [*Κολοψ*, Ptolemæo] Zeugitanæ provinciæ urbs, hodie Giger, regia civitas.

CŌLŌR, ōris. m. [*χρῶμα, χροῖς, χροῖς*] a Colo, colis, inquit Perottus, deductum: quia coloribus faciem, vestes, domos, ac reliqua omnia ornamus.

Colos ab antiquis dicebatur. Plin. lib. 12. cap. 19. Colos triplex. De Casa loquitur. Lucret. lib. 6. 207.

Flammeus est plerumque colos & splendidus ollis. De nubibus. Barba color aureus. Ovid. 12. Met. 395.

Croci color. Lucret. lib. 6. 1186.

Lucis color, Splendor. Sen. Agam. v. 861. — Lucis ignotæ Metuens colorem. de Cerbero.

Albus color præcipue decorus deo est. Cic. 2. de Legib. 45.

Albidus. V. paulo post Preflus.

Amythysinus. In AMETHYSTUS.

Ardentillimus. In ARDRO.

Aridus. Herbae aridae similis. Plin. 18. 26.

Ater. Ovid. 4. Met. 165.

Aureus. In AURUM.

Austerus. In AUSTER.

Blandus. In BLANDUS.

Buxeus. In BUXUS.

Cæruleus. V. paulo post Preflus.

Candens. In CANDRO.

Candidus. In CANDEO.

Cereus. In CEREA.

Cervinus. In CERVUS.

Cineus. In CINIS.

Citrinus. In CITRUS.

Coloflinus. In COLOSSÆ.

Coracinus. In CORAX.

Corneus. Plin. lib. 17. cap. 2.

Crotinus. In CROCUS.

Cymatilis. In CYMA.

Deterimus color alicui rei dicitur esse, Quæ non optimæ indolis indicem esse habet. Virg. 1. Georg. 82. — honesti Spudices, glaucique, color deterimus albis Et gilvo. V. GILVUS.

Dilutus. Plin. lib. 37. cap. 5. Diversi mille nitent colores. Ovid. 6. Met. 65. de Fride. Elegantioris coloris gratia. Plin. lib. 15. cap. 8. de Æramentis. Flammeus. Plin. lib. 35. cap. 6. Floridi. Plin. lib. 35. cap. 6. Herbidus. V. HERBA. Ignescens, igneus. V. IGNIS. Languenſens. In LANGUOR. Languidus. In LANGUOR. Lentus. In LENTUS. Liquidi colores, quibus utuntur pictores. Hor. 4. Carm. 8. 7. Luridus. In LURIDUS. Luteus. In LUTRUS. Marmoreus. Lucret. lib. 2. 774. Mellis. Plin. lib. 36. cap. 8.

Memnonius color, Niger intelligitur apud Ovid. 3. de Pont. 3. 96. Si dubitem faveas quin his, o Maxime, dicitis, Memnonio cynos esse colore putem.

Misti. Celf. lib. 2. cap. 8.

Murthinus. In MURBHA.

Mustellinus. Ter. Eun. 4. 4. 22. i. e. Fœdus: a Mustella, ut opinor, pisce, cujus pellis fœdi coloris est & inhonesti. Turneb. Stellionio Bentl.

Nativus lanæ. In NASCOR.

Nihilus. In NUBES.

Obsoletus. In OBSOLEO.

Olorinus. In OLOR.

Omnigenus. In OMNIS.

Phœnicæus. Lucret. lib. 2. 820.

Preflus. Plin. 8. Epist. 20. ad Gallum, Color cæruleo albidior, viridior, & pressior. De lacu Vadimonis loquitur. Preflor. i. e. Denſior.

Punicæus. Lucret. lib. 5. 939.

Sanguinolentus. Ovid. 1. Amor. 12. 12.

Satur, Abundans, largus. Virg. 4. Georg. 335.

Spumeus. Plin. lib. 37. cap. 2.

Sulphureus. Marcial. lib. 12. 48.

Surdus. Plin. lib. 37. cap. 5.

Theſſalicus purpure. Lucret. lib. 2. 500.

Tyrius color. i. e. Purpureus. Hor. 1. Epist. 6. 18.

Varians. Plin. lib. 14. cap. 2. Inſignes jam colore inter purpureas nigraſque medio helvolvæ ſæpius varianti, & ob id varianæ a quibusdam appellata: de Vitibus.

Verni, Flores. Valer. 6. Argon. 492.

Viridis. Ovid. 10. Met. 136.

Vivus. Marcial. 12. 62.

Colores qui aciem compungunt. i. e. Qui oculos offendunt, qualis est color albus lucidior. Lucret. lib. 2. 420.

Colores qui lacrymare cogunt. Lucret. lib. 2. 420. Intelligit Colores nitidiores, qui ex se radios veluti quosdam emittentes intuentibus oculis lacrymas eliciunt.

Colores qui oculos pascunt. Lucret. lib. 2. 419.

Mille coloribus arcus, Iris quæ est multorum colorum. Virg. 5. Æn. 609. Illa viam celerans per mille coloribus arcum Nulli viſa cito decurrit tramite virgo.

Conſpicuus color albus. In CONSPICUUS. Accipere colorem alienum repercussu. Plin. 11. 38. extr.

Amittere colorem. Ovid. 9. Met. 321.

Auferit nox rebus colorem. Virg. 6. Æn. 272.

Commutare. In COMMUTO.

Contactus colore aliquo. i. e. Tinctus & depictus. Lucret. lib. 6. 1186.

Al. Conticctus.

Dare colorem. Quintil. lib. 6. cap. 2. pag. 523. Nec res ulla dat alteri colorem, quem ipsa non habet.

Eluere colores. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nec lanarum colores, quibus simplex ille candor mutatus est, elui possunt.

Errant varii colores in vultu. Virg. 1. Georg. 452. de Sole.

Evanescit color. Lucret. lib. 2. 827.

— ut cernere possis Evaneſcere paulatim, ſtinguique colorem.

Imbutus colorem aliquem. i. e. Tinctus aliquo colore. Lucret. lib. 2. 500.

Incurſat color alter coloris. V. INCURRO.

Inducere colorem alicui picture. V. INDUO.

Mentiri colorem fucis. Virg. 4. Ecl. 42. Nec varios diſcet mentiri lana colores. Nam quod tingitur, mentitur alienum colorem, ut inquit Servius.

Migrare in alium colorem. i. e. Inducere alium. Lucret. lib. 2. 774.

Mutare colorem. In MUTO.

Nectere colores. i. e. Res coloratas. Virg. 8. Ecl. 77.

Robent prata novis coloribus, Floribus. Virg. 4. Georg. 106.

Spargere coloribus aliquid, Variè tingere. Virg. 7. Æn. 191.

Splendere claro colore. Lucret. lib. 5. 1257.

Sumere colorem. Ovid. 13. Met. 655. Denſatur, facièmq; capit, ſumitque colorem.

Color, quatenus corporis humani habitum, formam, vel animi quoque motus, indicat Ter. Eun. 2. 3. 25. Color verus, corpus ſolidum, & fucis plenum. Cic. 1. Off. 130. Formæ autem dignitas coloris bonitate tuenda est: color exercitiationibus corporis.

Mutato crebra coloris. Cic. pro Cluent. 54. Timor ejus, perturbatio, ſuſpenſus, incertuſque vultus, crebra coloris mutatio, quæ erant antea ſuſpicioſa, hæc aperta & manifeſta facièbant.

Aduſtior color. V. Aduſtior, in ADURO.

Bonus. In BONUS.

Decens. Hor. 4. Carm. 13. 17. Alii, Decens Quo motus? Egregius. Cic. 1. de Fin. 64.

Exanguis. Ovid. 3. Trist. 1. 55. Afpicis evanui chartam pallere colorem. Salluſt. de Catil. cap. 15. extr. Colos exanguis, fœdi oculi.

Fucatus ſtercore crocodili. Hor. Epod. 12. 10. Fulcus.

Fuscus. Ovid. 2. Amor. 4. 40.
 Niveus. Hor. 2. Carm. 4. 3.
 Melior. In BONUS.
 Pulcher. Lucret. lib. 4. 1027.
 Purpureus quondam color ora reliquit. Virg. 11. Æn. 819.
 Similis morti. Sen. Hippol. 4.
 Suavis. Cic. 5. Tusc. 46.
 Tætri colores fœda specie. Lucret. lib. 2. 421.
 Turpes. Lucret. lib. 2. 421.
 Validus. Plin. lib. 20. cap. 5. Ad validum quoque colorem profici hoc cibo. de Corporis humani colore perbono scil.
 Verecundus. Hor. Epod. 17. 21. Verecundum colorem eleganter pro Rubore dixit. Porphyr.
 Nitidus non suo colore. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Consistere sine colore. Cic. de Arusp. Resp. 2. Sed vecors repente sine suo vultu, sine colore, sine voce consistit.
 Constat color & vultus. In CONSTO.
 Nimium ne crede colori. Virg. 2. Ecl. 17. i. e. Ne confide.
 Excidit color alicui. Ovid. 2. Met. 601.
 Exisse eo colore & iis oculis in aëdes, ut. Cic. de Clar. Orat. 87. Interim quum esset ei nuntiatum tempus esse, exisse in aëdes eo colore & iis oculis, ut egisse causam, non commentatum putares.
 Fucare colorem. Ovid. 2. Trist. 487.
 Compolita est aliis fucandi cura coloris.
 Infidere. ut, Veneritatis, non fucio illius, sed sanguine diffusos infidere debet color. Cic. 3. de Orat. 197.
 Obtinere colorem. Plaut. Mil. 2. 3. 30. Parat artem & disciplinam: obtinere colorem. i. e. Non mutet, non erubescat.
 Percotum colorem, in homine Colorem nigrum vocamus, & a sole adultum. Lucret. lib. 6. 722.
 Inter nigra virum percotio secla colore. Periphrasis est Æthiopum.
 Perdere colorem. Ovid. 3. Met. 100.
 Ille diu pavidus pariter cum voce colorem Perdiderat. i. e. Expalluerat.
 Tueri colorem exercitatione corporis. Cic. 1. Offic. 130.
 Civitatis color, translate. Cic. 4. Att. 16. Amifimus, mi Pomponi, & omnem non modo succum ac sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam civitatis.
 Color terræ, Species. Virg. 2. Georg. 177.
 Nunc locus arvorum ingenis, quæ robora cuique, Quis color, & quæ fit rebus natura ferendis. Servius.
 Operum colores, Varii effectuum ornatus. Hor. in Arte Poet. 87.
 Descriptas servare vices, operumque colores Cur ego si neque, ignoroque, poeta salutor?
 Color ad Orationem translatus, ut Urbanitatis color. Cic. de Clar. Orat. 171. V. in URBS.
 Accommodare colore coloris actum suum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Dicendi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Ducere colorem, translate. Quintil. lib. 10. cap. 1. i. e. Phraeos genus comparare. Budæus. Est enim proprie Ducere colorem, Trahere. Virg. 9. Ecl. 49.
 Astrum, quo fegetes gauderet frugibus, & quo Duceret apricis in collibus uva colorem.
 Pigmentorum flos & color. Cic. de Clar. Orat. 298. Intelliges nil illius lineamentis, nisi eorum pigmentorum, quæ inventa nondum erant, flos & colorem descriptis.
 Veritatis color. Cic. in Bruto, 162. In his omnibus inest quidam sine ullo fucio veritatis color, non fucatus nitor. Translatio est a feminis, ab iis præcipue quæ fucum sæpe (quod dicitur) faciunt.
 Colores rhetorici [χρῆματα] apud Ciceronem vocantur Ornamenta orationis, hoc est figura, quæ a Græcis Schemata appellantur: ut quum de Pompeio loquens ad Atticum, lib. 2. Ep. 21. ita inquit, Sic ego hunc omnibus a me pictum & politum artis coloribus, subito deformatum, non sine magno dolore vidi. Colores autem illos intelligit, quibus usus est in oratione pro L. Manili. de imperio Cn. Pompeii. sic enim vocat orationis ornamenta & lumina, quibus detractis, res simpliciter indicata non magnopere suapte natura vel conditione placeret. Budæus.
 Tragicus color. Hor. in Arte Poet. 236.
 Nec fine enitar Tragico differre colori Ut nihil interit, Davusne loquatur, an auctus Pythias, &c.
 Ornatur oratio genere primum, & quasi colore quodam, & succo suo. Cic. 3. de Orat. 94.
 Habitus orationis, & quasi aliquem colorem require. Cic. 3. de Orat. 197.
 Color apud Rhetores facti probabilis causa. Quintil. 4. 2. pag. 341.
 Dandus deformibus color. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Color, per translationem pro Prætextu & obtextu. Quintil. lib. 11. cap. 1. Quod si nulla contingit excusatio, sola colorem habet penitentia. De eo qui alterum accusat, quum de fe fateatur.
 Nullus argento addito color. Hor. 2. Carm. 2. 1.
 Nullus argento color est avaris Addito terris, inimice lamæ Crispe Sallustii, nisi temperato Splendeat usu. Color. i. e. Speciosa quædam causa & prætextus. Quid enim causæ afferre possunt, & quid prætexere, qui suam pecuniam humi defodiunt? Inimicum autem Sallustium dicit pecunie illi quæ non temperato splendet usu. Nam hoc extremum, ad sensum est accommodatis ad Sallustium referri, quam ad argentum. Turnebus. [Ego vero non dubito quin Horatius scripserit.]
 Addito terris. Inimica lamæ, &c. Quæ lectio cum exegesi Turnebi, quam unice probò, egregie convenit. Sed eam plenius confirmare non est huius loci. Mutarunt librarii, quibus ellipsis verbi substantivi, familiarissima huic poetæ, ut sæpe alias, tenebras offuderat.
 Dicere colorem. Juven. 6. Sat. 279.
 Dic aliquid, fodes, hic. Quintiliane, colorem. i. e. Prætextum.
 Dicere aliquid loco coloris. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Recipere colorem. Quintil. 4. 2. p. 341. Quædam esse, quæ colorem non recipiant, sed tamen defendenda sunt.
 Somniorum, & superstitionum colores ipsa jam facilitate auctoritatem perdidit. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Colores, quæ Media defensionum vocantur a forensibus. Quintil. lib. 12. cap. 8. de litigatoribus loquens, qui libellos patronis suis conferunt, Hi porro non tantum nocent, si omnia scriberent, uti gesta sunt, nunc consilium & colores adjungunt, & omnia peiora veris, quæ plerique quum acciperent, mutare nefas habent. Budæus.
 Color est etiam idem ac Character vel Nota. Sen. Epist. 75. Sed nec hic quidem contemnendus est color tertius, & tertium genus philosophiam perficientium. Et Epist. 52. Hic tertius color est, scil. Ingeniorum. In utroque loco pro synonymis habentur gradus, classis, fors, color. V. Barth. ad Stat. Silv. p. 161.
 Color, pro Vita statu. Hor. 1. Epist. 17. 23.
 Omnis Aristippum decuit color, & status, & res.
 Vitæ color. Hor. 2. Serm. 1. 60. i. e. Quocunque mihi vita erit signanda lapillo: five alio significante prosperitatem, five nigro significante adversitatem, hoc est, five vivam dives, five inops.
 COLORBUS, & COLORIBUS, a, um. Adj. ut, Coloriæ vestes, Quæ ex lana non tincta, h. e. nativo colore factæ sunt. Ex Valla, lib. 6. cap. 53. V. Paulum I. Pediculis. §. Titia. D. de auro, argento, mundo, &c. legat. Et Vopisc. Aurel. cap. 46. Idem concessit, ut blueas matrone tunicas haberent, & ceteras vestes, cum anrea coloreas habuissent. Lodicus purpureæ & coloreæ. Augustus apud Charif. 1. p. 80.
 COLORINUS, a, um. apud Cyprianum esse fertur.
 COLORO, [χρῶμα, χρωματισμός, επιχρωματισμός, χρώμα, χρομαίω] are. Colorem inducere. Cic. 1. de Nat. Deor. 111. Formare, figurare, colorare, animare non possent.
 Colorare & roborare. Cic. in Orat. 42. Educata hujus nutrimentis eloquentia, ipsa se postea colorat & roborat. i. e. Colorem & robur acquirit.
 Colorare magis est quam Inficere. Sen. Epist. 71. extr. Quemadmodum lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi sæpius macerata & recocta, non peribit: Sic alias disciplina ingenia cum accipere protinus præstant; hæc, nisi alte descendit & diu sedit, animum non coloravit, sed infecit.
 Colorare, pro Inducere prætextum. Valer. Max. lib. 8. cap. 2. Libidinofam liberalitatem debiti nomine colorando.
 Colorari, de homine & oratione. Cic. 2. de Orat. 60. Fatebor aliquid tamen: ut quum in sole ambulem, etiam si ob aliam causam ambulem, fieri natura tamen ut colorer: sic quum istos libros ad Misenum (nam Romæ vix licet) studiosius legerim, sentio orationem meam illorum cantu quasi colorari. Budæus.
 COLORATUS, a, um. Cui color inducitur, ut, Arcus coloratus ex nubibus. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
 Cælum coloratum. Ovid. 2. Amor. 5. 35.
 Comæ coloratæ. Ovid. 3. Amor. 10. 12. i. e. Fruges flavæ.
 Indi colorati. Virg. 4. Georg. 293.
 Oratio colorata, Coloribus oratoris decorata & ornata. Cic. de Clar. Orat. 171. Quod non est eorum urbanitate quadam quasi colorata oratio.
 Seres colorati. Ovid. 1. Amor. 14. 6.
 Uvæ coloratæ & perucidæ. Columel. lib. 11. cap. 2.
 Coloratus, pro Fucato. Sen. Epist. 16. Quæ scribis, unde veniant, scio. non sunt ficta, nec colorata.
 Coloratus, pro Fuscato. Sen. de Vita beata cap. 7. Virtutem in templo invenies, in foro, in curia, pro muris stantem, pulverulentam, coloratam, callosas habentem manus. i. e. Quasi sole deformatam.
 Compar. [χρῶματις] Plin. lib. 16. cap. 12. Quidam arbitrantur in montuosis depiis præstantiorum fieri ac coloratorem. Al. Ac colore.
 COLORATA, Adv. Quintil. Decl. 285. Colorate adferre iste tale patrocinium.
 COLORATOR, oris. m. Infector. Lat. Græ. Gloss. Colorator, πλῶματις & ἰδιωτιστής. V. Salmast. Hist. Aug. p. 451. Et Gell. 7. 9. Laberius in Coloratore.
 COLORABILIS, e. Mart. Capella, lib. 9.
 COLORIFICUS, a, um. Colorem inducens. Auctor Iridis in Catalect. Virgilian. v. 5.
 Cumque colorifico nimbo fulgore replevit, Apparet varii radiis distincta coloris.
 COLORIBASUS, i. ni. Nomen hæretici qui vitam omnium hominum in septem sideribus consistere affirmabat.
 COLLOSUS, [κόλλος] Fera est Scythiæ peculiaris, magnitudine inter cervum & arietem, albicante corpore, eximie levitatis ad cursum, naribus potum attrahens. Auctor Strabo lib. 7.
 COLLOSSÆ, arum. f. pl. [Κολοσσαί] Strab. lib. 12. Oppidum Phrygiæ prope Laodiceam: quod, teste Orofio 7. 7. temporibus Neronis cum Laodicea & Hierapoli, terra motu cecidit. Hinc
 COLLOSSENSIS, e. Adj. [Κολοσσαίων] Colossenses, Incolæ, ad quos Paulus insignem scripfit epistolam.
 COLLOSINUS, a, um, ut, Colossinus color, [Κολοσσίνον χρώμα] qui a Colosse Troadis urbe nomen accepit, ubi lana tingebatur, florem referens cyclamini, inter candorem fulgens & purpuram. V. Thylesium in lib. de Coloribus.
 Flos ejus colossinus. Plin. 21. 9. de Cyclamino. [Sed a Colossis gentile sit Colossinus, Κολοσσίνος, atque ita fortassis apud Plin. legendum est.]
 COLLOSSUS, i. m. [κολοσσός] quid significet, declarat Plin. lib. 34. cap. 7. his verbis, Moles quippe excogitatas videmus statuarum, quas collossos vocant, turribus parces. Festus, Colossus a Colosso artifice, a quo deformatus est, dicitur. Erasmus tamen in Chiliadibus, Colossi, inquit, dicuntur vultu prodigiosoque magnitudinis statuæ. Nam hinc vox Græcis dicta putatur, quod illarum proceritatem visus humanus non assequatur. Hæc ille. V. Etymol. Magn. Cæl. lib. 17. cap. 16. Colossos aut, nuncupabant de hiantis vultu inanitatis ratione, velut πλοον ὄσος. Martial. lib. 8. 44.
 Edemque Martis, & colossen Augusti. Erant autem Colossi, Grandes & corpulentæ statuæ, quæ antiquitus diis erigebantur. Præcipue autem magnitudinis fuerunt apud Rhodios, apud quos maxime celebratus est is qui soli sacer habitus est. Jo. Francisc. Quintianus Sroa, Clara Rhodos proprium non omittit colossen.
 Enormes colossi. Scat. 1. Silv. 7. 51. Propter nimiam magnitudinem. Sideres colossus. Martial. in lib. de Spect. 2. ex eo dicitur, quod & colossus erat dicatus soli, & radiatus erat: nam & colossium Romanum a Nerone factum venerationis solis consecratum fuisse Plinius dicit. [Immo Quod altitudine tantum non sidera tangeret.]

- COLOSSÆUS**, a, um. Adj. [*καλός* + *εἶδος*] In modum five formam colossi. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & quadragis, bigaque, & Cliduchon eximia forma: & Virtutem & Graciam. utraque colosseas. Colosseum fe pingi iussit. Plin. lib. 35. cap. 7. De Nerone. Statua colosse. Suet. Vesp. cap. 25.
- COLOSSICUS**, a, um. [*καλός* + *εἶδος*] Adj. Idem. Plin. lib. 34. cap. 8. Item duo signa, quæ Catulus in eadem æde posuit, palliata: & alterum colossicon nudum.
- Eit & comparativus Græcus Colossicōtēros, [*καλός* + *εἶδος* + *τερος*] ut Colossicōtēra onera; pro Grandiora, vastiora, colossi instar habentia. Vitruv. lib. 10. cap. 4. Sin autem colossicōtēra amplitudinibus & ponderibus onera in operibus fuerint, non erit succellat committendum.
- COLOSTRUM**, i. n. vel **COLOSTRA**, æ. f. [*τροφάις*] dicitur Lac primum post partum in omnibus animalibus, quod in pumicis modum coit: ideo infantibus, nutricis, non matris lac exhibere convenit: quia matris perniciosum est. Martial. lib. 13. 38.
- De primo matrum lacte colostrā damus. Plin. lib. 28. cap. 9. Sicuti de lactis utu. Utilissimum cuique maternum. Concipere nutrices exitiosum est. Hi sunt enim infantes, qui colostrati appellantur, densato lacte in casei speciem. Eit autem Colostrā, Prima a partu spongiosa densitas lactis. V. Columel. 7. 3. & Serv. ad Virg. 2. Ecl. 22. In blanditiis amatoris vitur Plaut. Pœn. 1. 2. 154.
- Meum mel, meus cor, mea colostrā, meus molliculus caseus.
- COLOSTRATUS**, a, um. Adj. [*τροφάις*] ut, Colostrati infantes, Qui colostrum biberant. Plin. lib. 28. cap. 9.
- COLOSTRATIO**, ōnis. f. [*τροφάις*] Malum illud quod infantibus, atque adeo animalibus plurimis, ex colostrati potatione evenire solet. Plin. lib. 11. cap. 41. Pullis earum, ubi pingue pabulum, biduo a partu maternum lac guttasse lethale est. Genus mali vocatur colostratio. De pullis afinorum.
- COLŌTES**, is. m. [*κόλος*] Vir Teius, pictor, cujus meminit Quintil. lib. 2. cap. 14.
- Fuit & Colotes sculpsor quidam eximius, cujus opus Æsculapii simulacrum ex ebore factum, aspectu sane mirandum in quodam Bœotie vico aservari tradit Strabo lib. 8.
- COLŌTOS**, i. vel **COLOTES**, æ. m. [*κόλος* + *τέλος*] Lacertæ genos est, quod Latini Stellionem vocant. Nomen habet a pedum magnitudine. Nam quæ nos crura & lacertos dicimus, Græci *κόλας* dicunt. Plin. lib. 29. cap. 4.
- COLŌUS**, i. m. [*κόλος*] Lacus est Lydiæ, quadraginta stadiis a Sardiibus distans, qui & Gygeus a Poetis nominatur: juxta quem & Dianæ templum fuit, cognomento Coloene, ubi finis solennibus diebus saltare dicebantur. V. Strabo, lib. 13.
- COLPE**, Civitas est Ionie regionis, ut est apud Plin. lib. 5. cap. 29.
- COLPOS**, [*κόλας*] a rei anatomica peritis appellatur Eæ uberum pars, quæ in fe, tanquam in sinu quodam, lac continet, unde & nomen accepit. Nam *κόλας* Græci sinum vocant, hoc est litoris obliquitatem, quibusdam veluti brachiis mare amplectentem. V. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 4.
- COLUBÆ**, Populi Plinio inter gentes Indicas numerantur, cap. 19. lib. 6.
- COLUBER**, bri. m. [*κόβρις*] Serpens qui in aqua vivit. Plin. lib. 32. cap. 5. Coluber est in aqua vivens, huius adipem & fel habentes, &c. Tecto affuetus succedere coluber. Virg. 3. Georg. 418. Breves colubri. Ovid. 2. Epist. 119. Longi. Virg. 2. Georg. 320. Nivei. Ovid. 15. Met. 715.
- niveifque frequens Sinuessæ colubris. Sinuessæ, Campaniæ urbs est.
- Venenati. Lucret. lib. 5. 27. Virides. Hor. 1. Carm. 17. 8. Crinita colubris Medusa. Ovid. 6. Met. 119. Pafus mala gramina. Virg. 2. Æn. 471. Torquata colubris Alecto. i. e. Torquem habens ex colubris. Ovid. 2. Epist. 119. Vallata colubris hydra. Lucret. lib. 5. 27. Villosa colubris guttura. Ovid. 10. Met. 21. De Medusa.
- COLUBRA**, æ. f. Nonius ex Lucilio, lib. 20. Satyr. 9.
- ut Marfus colubras
- Difrupit cantu. Ovid. in Ibin, 227. Pectoraque unxerit Erebæ felle colubra. Mutilata cauda colubræ. Ovid. 6. Met. 559. Cæcæ colubræ. h. e. Lumbri ventris. Columella in Hortulo, v. 231. Spargantur cæcis nascitur dira colubris, Indomito male sana cibo, quas educat alvus. Dioscorides quoque lumbricos pelli nascitur docet.
- COLUBRINUS**, a, um. Plaut. Truc. 4. 3. 6. Quanquam vos colubrino ingenio ambæ estis. i. e. Vafro, astuto.
- COLUBRINA**, æ. f. Herba eadem, quæ Dracontea, vel Bryonia, vel Vitis alba. Apul. de Herb. cap. 14.
- COLUBRŌSUS**, a, um. Tertull. adv. Valent. cap. 4. Actu colubrōso. i. e. Detorto, curvo.
- COLUBRARIA**, æ. f. [*ὄφθαλμος*] Insula maris Mediterranei, quæ Græce Ophiufa dicitur, a multitudinis serpentium quibus abundat, cognominata. Plin. lib. 3. cap. 5. Ebusi terra serpentes fugat, Colubrariæ parit. Ideo infesta omnibus, nisi Ebusitanam terram inferentibus. Nunc vulgo dicitur *La Dragonnera*.
- COLUBRIFER**, a, um. Adj. [*ὄφθαλμος*] ut, Colubriferum monstrum. Ovid. 5. Met. 241. Collum colubriferum. Lucan. lib. 9. 672. De collo Medusæ.
- COLUBRIFORMIS**, a, um. In modum colubrorum. Corippus præfatione: Illa colubriformis Avaram gens dura capillis.
- COLUM**, i. n. [*κόμος*, *κῆρυξ*] Vas ad percolandum liquorem aptum, ut murtum. Virg. 2. Georg. 242.
- Colaque prelorum fumosis deripe tectis. Scribonius Largus cap. ult. Colantur per linteum, vel ex junco factum de industria colum. Nivarium colum, Vas quo veteres injecta nive vinum colabant, id est transmittentibus, partim ut albus biberent, partim etiam ut liquidius. Pompon. 1. 21. de auro & arg. In argento potorio etiam id quod ad præparationem bibendi comparatum est, veluti colum nivarium & urcoli. Martial. de Colo nivario lib. 14. 103.
- Setinos moneo nostra nive frange trientes; Pauperiore modo tingere lina potes. Et de Sacco nivario, 14. 104. Attenuare nives norunt & linteæ nostra: Frigidior colo non fallit unda tuo.
- Cola, etiam in Instrumento fuit piscatorio. Aufon. Epist. 4. v. 56. Et jacula, & fundas, & villicæ nomina lini, Colaque, & infutos terrenis vermibus hamos.
- Colum, Morbi genus, V. COLON.
- Colum, pro Membro Corporis & Orationis. V. COLON.
- Colum est etiam Tormenti genus quod fit ex corio, ut scribit Festus. [Immo Collus apud hunc, q. V.]
- COLUMBARIA**, æ. f. [*κολομβάριον*] Herba est omnibus nota: folia habet modica, quasi incisa, radicem mollem, thyrsulum stypticum. Ejus vires videt apud Galen. lib. de Simplic. Medic.
- COLUMBUS**, i. m. & **COLUMBA**, æ. f. [*κολομβή*] Avis omnibus nota. In plurali magis feminino genere utuntur auctores. Virg. 2. Æn. 516. Præcipites atra cœu tempestate columbæ. Varro de R. R. lib. 3. cap. 7. Duo genera earum in *ἀετρωτοφάγος* esse solent: unum agrestis, ut alii dicunt faxatilis, quod habetur in turribus ac columbinibus ville, a quo appellatæ columbæ: quæ propter timorem naturalem, summa loca in tectis captant. Quo fit, ut agrestes maxime sequantur turres, in quas ex agro evolant suapte sponte, ac reameant. Alterum genus illud columbarum est clementius, quod cibo domestico contentum, intra limina januæ solet pasci. Hoc genus maxime est colore albo. Illud alterum agrestis sine albo, vario.
- Columbas Veneri sacras fuisse, apud Syros præfertim, ostendunt, quos laudat Burm. ad Petron. cap. 85. p. 418. & Selden. de Diis Syris 2. 3. & quos citat Brœkch. ad Jul. Tibul. 1. 8. 18.
- Alba Palæstina facta columba Syro.
- Nuptiæ columbarum. Martial. lib. 12. 66. Par columbarum. Ovid. 13. Met. 833. Blanda columba. Ovid. 2. Amor. 6. 56. Cellares columbi, Atilies. Columel. lib. 8. cap. 8. Columbos cellares pinguisimos facere contingit. Chaonia. V. CHAONIA.
- Cythereades. Ovid. 15. Met. 386. Sic vocantur quod in tutela Cytheræ, i. e. Veneris, esse creditæ sunt.
- Dionææ, i. e. Dionæ, vel Veneri sacræ. Stat. 3. Silv. 5. 89. Inbellis. Hor. 4. Carm. 4. 32. Molles. Hor. 1. Carm. 37. 18. Pavidae. Valer. 8. Argon. 32. Placida. Ovid. 7. Met. 369. Plaudens alis. Virg. 5. Æn. 213. Præcipites. Festinæ. Virg. 2. Æn. 516.
- Sedens columba, proverbialis locutio dici solita de Supra modum mansuetis. Suid. Potest etiam dici & in eos qui simplicitatem simulant, quo magis imponant. solent enim aucupes excolatam columbam in reti ponere, quæ subsultans ceteras columbas allicit. V. Erafm. Chiland. Sine labæ columbæ. Ovid. 2. Met. 537.
- ut æquaret totas sine labæ columbas.
- Sublimis in nube, Alte volans. Virg. 11. Æn. 722. Torquata columba. V. Torquatus, in TORQUES.
- Volucris. Virg. 5. Æn. 488. Plumæ vericolores columbis a natura ad ornatum datæ. Cic. 3. de Finib. 18.
- Farciere columbos. Columel. lib. 8. cap. 8.
- COLUMBARIUS**, i. m. [*κολομβάριος*] Qui columbas curat. Varr. 3. de R. R. cap. 7. Quos columbarii interficere solent, duabus virgis vificatis defixis in terram, inter fe curvatis, quum inter eas posuerint obligatum animal, quod item petere soleant accipitres, qui ita decipiuntur, quum fe obleverant visco.
- COLUMBARUM**, i. n. & **COLUMBARIA**, æ. f. [*κολομβάριον*] Locus est proprie ubi habitant columbæ agrestes: nam Domesticiarum Peritæreones vocamus. Varro de R. R. lib. 3. cap. 7. Axius, Si possim emere, inquit, *κολομβάριον* factum, quemadmodum in ædibus quum habere vellem, emi fœcilia columbaria, jam issem emptum & missum ad vilam. Quasi vero, inquit Pica, non in urbe quoque sint multi. An tibi columbaria qui in tegulis habent, non videntur habere *κολομβάριον*?
- Columbarium, est etiam Loculamentum in peritetrophio singulis columbarum paribus preparatum. Varr. 3. de R. R. cap. 7. Singulis paribus columbaria sunt rotunda, in ordinem crebra. Ordines quamplurimi esse possunt a terra usque ad cameram. Columbaria singula esse oportet, ut os habeant, quod introire & exire possint. E columbariis egredere sterces. Columel. lib. 2. cap. 15. Columbaria, hidorus 19. 2. vocat Loca illa concava in fummis navium lateribus, per quæ eminent remi.
- Columbaria sunt etiam Foramina, per quæ aqua ad axem delata, in tympani versatione egreditur. Vitruv. 10. 9. Secundum axem columbaria sunt, excavata in singulis spatii. Hauriendo aquam per aperturas, quæ sunt in frontibus tympani, reddit eam per columbaria secundum axem.
- Sunt etiam Repositoria, in quibus ollæ reponantur. Fabret. Inscript. p. 9. seq. & Spon. Miscell. Antiq. Erud. §. 9. p. 287.
- COLUMBÆRIS**, e. [*κολομβάριος*] Quod est columbi. Columel. lib. 8. cap. 8. Ceterum cibos juxta parietem conveniet spargi: quoniam fere partes hæ columbari carent stercore. Alii codices habent Columbarii, ut referatur ad partes.
- COLUMBAR**, aris. n. Genus vinculi est apud Plaut. Rud. 3. 6. 50. Illic in columbam credo leno vortitur.
- Nam in columbari collum haud multo post erit. V. Turneb. Advers. 26. 2.
- COLUMBINUS**, a, um. Adj. [*κολομβάριος*] Idem quod Columbaris. Varr. 3. de R. R. cap. 7. Qui solent laginare pullos columbinos, quo pluris vendant, secludunt eos, quum jam pluma sunt tecti.
- Ovum columbinum. Hor. 2. Serm. 4. 56. Pulli columbini. Cic. 9. Fam. 18. Stercus columbinum maxime probatur. Columel. lib. 2. cap. 15. Marga columbina. Plin. lib. 17. cap. 7. Venenum columbinum. Suet. Calig. 55. a Columbo gladiatore.
- COLUMBINACEUS**, a, um. Adj. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 18. Pulvis gallinaceus, vel columbinaceus.

COLUMBOR, āri. Columbarum more oscula pangere. Mæcenas apud Se-
nec. Epist. 114.

COLUMBÆTIM, Adv. Columbarum more. Matius apud Gell. 20. 8.
Columbatimque labra confersens labris. Vossius legit Colum-
bulatim 4. Infr. Orat. p. 21.

Da columbacim micia basia. Auctor Lyrici, quod Corn. Galli nomine
circumfertur.

COLUMBULUS, i. m. [αλεσκιδιον] dimin. Plin. 9. Epist. 25. Tu pas-
ferculis & columbulis nostris inter aquilas vestras dabis pennas. Catul. 27. 9.
Ut albulus columbulus Dionæus. Alii legunt,
Ut albulus columbus, aut Adoneus.

COLUMELLA, **COLUMELLARIS**, **V. COLUMNA**.

COLUMEN, Nomen loci in Algido, ad quem L. Cornelius Maluginensis
Consul, victoria de Thufcanis parva castra locavit. Liv. 3. 23. Victor
ad Columen (id loco nomen est) exercitu relicto castra locat.

COLUMEN, inis. n. a Columbus, id est culmus, [αρωσκια] significat Cul-
men vel Columen, idque quod aliquid fuscitur in ædificiis. Varro 3, de
R. R. cap. 7. Quod habetur in turribus ac columinibus villæ.

Columen in summo fastigio culminis ponitur. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Ea
est trabs, quæ tecli fastigium sustinet. Budæus.

Columna, appellat Arbores Cautil. Sic enim de Bercynthia, 61. 71.

Ego vitam agam vul altis Phrygiæ columinibus. i. e. Sub altis
Idæ arboribus. Turnebus. Alii Vertices montium exponunt. Turne-
bo Vossius atipulatur.

Alta columna. Catul. l. c.

Actionis columen, translate. Cic. pro Flacc. 41. At istud columen
actionis tuæ Mithridates, posteaquam biduum retentus testis a nobis, &c.
Amicorum alioquin columen. Cic. 13. Philipp. 26. h. e. Primarius &
præcipuus.

Alia columen, Troja. Sen. Troad. 1.

Columen familiar. Ter. Phorm. 2. r. 57.

Bone custos salve, columen vero familie. Ubi Donatus, Co-
lumen, culmen; an columen, columna? unde Columella apud veteres,
dicitur Servi majores domus. Lucil. 22. Servus neque infidus domino,
neque inutilis cuiquam, Lucili columella, hic istius Metrophanes. Tu-
bero, Hinc in millesimum annum eorum columine civitas continetur.
Horat. contra pro Columine Columnam, 1. Carm. 35. 13.

Injurioso ne pede prorue
Stantem columanum. Ennius decimo, Regni versatum sum-
mamve columanum. Columen vero familie, Sufstantio, vel decus.

Unde columnæ dicte. Hactenus Donatus. Cic. 5. Verr. 176. Timar-
chides autem, columen familie vestræ, premit fauces defensionis tuæ.

Impenfarum caput & columen. Columel. lib. 3. cap. 4. Id enim quasi
caput & columen impenfarum, quoniam in eo consistit, melius an se-
quius terræ mandaverit paterfamilias pecuniæ.

Macedoniæ sidus ac columen Alexander. Curt. 9. 6. 8.

Navis columen, Sociorum cursus princeps. Valer. 1. Argon. 117.

Partium columen Abtageses. Tacit. 6. Ann. 37.

Reipublicæ columen. Cic. pro Sexto. 19.

Rerum mearum columen. Hor. 2. Carm. 17. 4. ad Mæcenasem.

Senati columen. Plaut. Casin. 3. 2. 6.

Sed eorum egreditur Senati columen, præsidium populi.

Thessaliæ columen Peleum vocat Catul. 62. 26.

Excisum columen. Cic. 1. de Divin. 20. Sed lectio dubia.

Ad magnum columen volabat Phœbi fax. Cic. 1. de Divin. 18.

COLUMNIS, e. [αλων, αλων] Salvus, Sanus. Plaut. Trin. 3. 3. 15.

— que ita ut sit data,

Columen te sistere illi, & detraxe autument. Inde, Incolu-
mis pro eodem: quod est usitatus. Atque ita apud Plautum alii legunt,
rejecta priore syllaba in superiore verbum.

COLUMNA, e. [αλων, αλων] i. e. quod a nostris Pilare dicitur. Est
autem hæc differentia inter Columnas, quæ a Græcis κωνες, & Pilas, quæ
πυλααι dicuntur: quod Columnæ uno scapo constant, id est lapide oblon-
go perpetuo: Pila autem structura constant aut lapidea, aut cementicia,
aut latericia. Budæus.

Columnæ partes sunt, Scapus quasi columnæ corpus; supra scapum,
capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infra-
que spiram, stylobates. Budæus.

Columnæ dicte, quod culmina sustineant. Festus.

Columnæ Hercules duæ esse perhibentur in Occidente: quia ex Oceano,
mare mediterraneum intrantibus, duo montes occurrunt, quorum al-
terum in Africa Abylam vocant, alterum in Europa Calpen. Hos quon-
dam junctos perpetuo jugo fuisse finxerunt, sed Heracleum dicemisse
colles. Aliqui tamen hos montes procul spectantibus geminas columnas
videri dicunt. Alii dicunt Columnas Hercules in Gaditana insula fuisse
ex ære octo cubitorum, ad quas proficisci solebant qui navigationem ab-
solvissent, tanquam Herculi sacra facientes.

Albanæ columnæ, Ex lapide Albano. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Centenæ. Martial. lib. 12. 50.

Et tua centenis stat porticus alta columnis.

Excelsa. Cic. 1. de Divin. 20.

Immanes columnas rupibus excidere. Virg. 1. Æn. 432.

Marmoreæ. Cic. pro Domo 62.

Menia columna. Cic. 1. Verr. 50. Vobis autem tanta inopia reorum est,
ut mihi causam præripere conemini potius, quam aliquos a columna
Menia vestri ordinis reos reperiat? Menius (ut ibi ait Afconius Pe-
dianus) quum domum suam venderet Catoni, & Flacco Censoribus,
ut ibi basilica edificaretur, exceperat jus sibi unius columnæ, super
quum tectum projiceret ex provolantibus tabulatis: unde ipse, & pos-
teri ejus spectare munus gladiatorum possent, quod etiam tum in foro
dabatur. ex illo igitur columna Menia vocitata est, causis ejusmodi foli-
sitis. Aderant autem his rebus moratores apti talibus negotiis. Et paulo
ante ad illa, Vestri ordinis reos, Reos vestra defensione condignos,
vel fures, & servos nequam, qui apud Triumvros Capitales, apud Co-
lumnam Meniam puniri solent. V. Colonarius, in COLO, colis. &
mox Rostrata col.

Nobiles variis maculis columnæ, E Marmore nobili. Sen. Thyest. 8.

Purpureæ, E marmore Porphyrite. Claud. 2. in Ruff. 135.

Rigidæ. Ovid. 1. Fast. 529.

Rostrata columna, publice a S. P. Q. R. consecrata fuit in honorem C. Duil-
lii ob navalem de Carthaginienfibus victoriam. Plin. 34. 5. Celebratio

antiquior columnarum, sicut C. Manio, qui devicerat priores Latinos,
quibus ex federe tertias prædæ populis Romanis præstabat, eodem-
que in Consulatu in suggestu rostræ, devictis Antiatiibus, fixerat anno Urbis
416. Item C. Duillio, qui primus navalem triumphum egit de Pœnis,
quæ est etiam nunc in Foro. conf. paulo supra, etiam Pitisc. Lex.

Sublimes. Ovid. 2. Met. 1.

Truncæ jovis simulacra columnæ. Valer. Flacc. 6. Argon. 91.

Vastis innixa columnis templa. Ovid. 3. de Pont. 2.

Columnis tectum sublime. Virg. 7. Æn. 170.

Adharetere ad columnam. Cic. pro Sexto. 18. V. Colonarius, in co-
lo, colis.

Collocare rectas columnas e regione. Cic. 3. Q. frat. 1.

Commotæ. V. COMMOTÆ.

Dealbare tanta pecunia columnas. Cic. 3. Verr. 145. V. DRALBO.

Dejectæ, eisdemque lapidibus repositæ columnæ. Cic. 3. Verr. 145.

Efficere columnam ab integro novam. Cic. 3. Verr. 147.

Effluta columnis atria. Claud. 2. in Ruff. 135.

Erigere ad perpendicularum columnas. V. AD.

Execrate columnæ. Cic. 1. Philipp. 5.

Inaurata extrinsecus. V. INAURÆ.

Incurrere in columnas, Offendere ad. Cic. in Orat. 224.

Insculptum in columna. V. INSCULPO.

Locare columnas. Cic. 3. Verr. 150.

Occultare se circa columnas. Ulpian. in l. Eum qui circa. D. De privil.
cred.

Pervenit in discordiis civitatis ad eam columnam, ad quam multorum
sæpe conviciis productus erat. Cic. pro Cluent. 39. [Judicem factum
putat Manut. Triumvirum capitalem intelligens. V. supra Columna Menia.

Polite. Cic. 3. Q. frat. 1.

Recitæ. Hor. 2. Carm. 18. 4.

Tollere columnam de faxo in crucem. Cic. 14. Att. 15. Sed rectius hæc
separantur. De faxo; in crucem; columnam tollere, &c.

Columnæ etiam dicuntur Illi, in quibus spes nostræ præsidiumque positum
est. Hor. 1. Carm. 35. 13. de Cæs. Aug.

Injurioso ne pede proruas
Stantem columanum.

Columna, pro Membro virili. Martial. lib. 11. 52.

Tanta est quæ Titio columna pendet,
Quantam Lampaciæ colunt puellæ.

COLUMNAREGIA, civitas in Bruttio. Pomp. Mela, lib. 2. 4. In Bruttio
sunt Columna regia, Rhegium, Scylla, Taurianum & Metaurum. Plin.

Rhegia, Strab. Rhegina dicitur. Hunc locum Græci κωνιδία, vocant:
id est Columnellam. Ea turricula modo erecta, ex adverso turrem in
Peloro sitam respicit. Hodie a multis appellatur Styliarum.

COLUMNARUS, a, um. Adj. [κωνιδιος] Columna sustentatus. Var-
ro 1. de R. R. cap. 5. Inter eas piscinas tantummodo accessus femina in
tholium, qui est ultra rotundus columnatus, ut est in æde Catuli, si pro
parietibus feceris columnas.

Os columnatum. Plaut. Mil. 2. 2. 55. i. e. Os brachio tanquam co-
lumna subnifum.

COLUMNATIO, ðnis. f. [κωνισ] Columnarum extractio. Apul. lib. 3.
Florid. pag. 359. Non pavimentis marmoratis, nec proscenii contabu-
latio, nec scenæ columnatio.

COLUMNARIUM, i. n. Vitruv. lib. 8. cap. ult. de aquarum ductibus,
Etiam in ventre columnaria sunt facienda, per quæ vis spiritus relaxetur.
i. e. Æstuaria, sive Spiramenta, ut exponit Philander. Beroaldus in
Suet. August. cap. 40. legit Colluviaria, per quæ coluvies & immunditia
ejectantur, longe a Vitruvii sententia. [Forte Columbaria. Qua
voce & aliis locis pro Foramine, seu Cavo id genus utitur. V. f. l.
Columnarium, & qui dicuntur Columnarii apud Ciceronem, V. Colo-
narium, in COLO, colis.

COLUMNIFER, æra, ærum. Prudent. Hymn. 3. 52.

Sic habuit generosa patrum
Turba columniferum radium.

COLUMNELLA, e. f. [κωνιδιον] dimin. Cæs. 2. Bell. Civil. 10. Duæ
primum trabes in folo, æque longæ, distantes inter se pedes quatuor, col-
locantur, inque eis columnellæ pedum in altitudinem quinque desig-
nantur, &c. Alia exemplaria habent Columellæ, non Columnellæ. V. ibi
Scalig. Voff. & Davif.

Ferrea columnella. Cato R. R. cap. 20. Ita legit Meufsius, alii Columella.

Vide in SCABELLUM quod notavi. H. St.

COLUMELLA, e. f. [κωνιδιον] dimin. aliud. Cic. 2. de Legib. 66. Nam
super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus digitis.

Eminens columella. Cic. 5. Tusc. 65.

Columella, etiam significat Majorem servum in familia. Martial. lib. 11. 91.

Lucili columella hic situs Metrophanes. V. COLUMEN.

Columella Anatomicis est Gurgulio, vel Uvula.

De Bellica columella V. in BELLONA.

COLUMELLA, e. m. [Κολυμβηται] Cognomen alterum L. Junii Moderati,
qui de agricultura, tam versus, quam prosa libros xiiii elegantissime scriptos
reliquit. Et libros aliquot scripsit contra Astrologos, ut ipse dicit 11. 1. extr.
Marcus Columella patrus alterius doctissimus & diligentissimus agricola.
laudat eum L. Columella 2. 16. & alibi.

COLUMELLARES, jum. m. [κωνιδιος] Dentes jumentorum vocantur,
qui caninis proximi sunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. pr. Ætas cognoscitur
æporum, & fere omnium, qui unguis indivisus habent, & etiam cor-
natarum, quod ævus triginta mensium primum dentes medios dicitur
amittere, quo superiores, totidem inferiores. Incipientes quantum
agere annum itidem eiciunt, & totidem proximis eorum quos amiserunt,
& incipienti nasci quos vocant columellares.

COLUMELI, orum. [κωνελος] Duo sunt circuli in sphaera, sese mutuo in an-
gulos rectos sphaerales dissepcentes circuli polos mundi, Zodiacumque ita
interferentes, ut unus eorum per principia Arietis & Libræ feratur: alter
per principia Cancri & Capricorni. Ita dicitur ab imperfecta sui conver-
sione: quippe Græci κωνελος imperfectum vocant. Nunquam enim in-
tergeri apparent. Nam pars in Antarcticum vergens, nostris se non in-
gerit obtutibus. Boëtius de Arithmet. lib. 2. & Macrobr. in Somm.
Scip. 1. 15.

Colora quæque Animalia sunt caudam non habentia, vel mutilam cau-
dam habentia, quæ in sacrificiis non offerebantur.

CŌLŪRIA, orum. n. [*κόλυρα*] Semicolumnia, ab una parte in acumen definitiva. Sidon. 2. Epist. 2. Porticus rotundatis fulta coluriis. Sunt etiam Medicamenta rotunda & oblonga. V. Salmas. in Solin. p. 182. & 649.

COLURNUS, a, um. Adj. [*κορνός*, vel *λατινικόν*] Ex corno factum, ut Festus docet his verbis, Colurna hastilia, ex corno arboris facta, potius quam ex corylo. Servius autem a Corylo deducere videtur, quum sic ait in hunc locum Virg. 2. Georg. 196. Pinguius in veribus torrebimus exta colurnis. Nam ut etiam capervitibus est inimicus, ita eis nocet & corylus. Unde & ait supra, Neve inter vites corylum fere.

CŌLUS, i. f. vel **COLUS**, ūs. [*κόλυτρον*] Instrumentum muliebri quod pensa continet, a quo fuso fila ducuntur: habetque primam correptam. Ovid. 1. Met. 229.

Et colus & fusus digitis cecidere nemissis. Cic. 2. de Orat. 277. Quid tu, Egilia mea? quando ad me venis cum tua colu & lana? Colus masculino genere legitur apud Catull. in Argon. 62. 311. Lana colum molli lana retinebat amictum. Item apud Propert. lib. 4. 10. 48. verba sunt Herculis, Idem ego Sidonia feci servilia pilla. Sed Lyda tuetur Broekh. quem adi.

Colo vitam tolerare. Virg. 8. Æn. 409. Decreta colus Parcarum. Sen. OEdip. 13. Ambitiosa. Claud. 4. Conf. Hon. 593.

Quæ tantum digitis potuit mollire rigorem Ambitiosa colus? Irrevocabiles Parcarum coli. Sen. Herc. fur. 7. Severa colus Parcarum. Claud. in Apon. 87. Exonerare plenas colos. Ovid. 3. Fast. 818. Extendere colum. Stat. 3. Silv. 1. 172. — Parcarum fila tenebo, Extendamque colos. Colum pro Lana posuit. Lana enim extenditur quam deducitur filum. Rumpit Atropos suprema colus. Vitam solvit. Valer. 6. Argon. 645.

CŌLŪTĒA, æ. f. [*κόλυττα*] Arbor silvestris apud Theophrastum in 3. de historia plantarum, cap. 17. fructum ferens in siliqua magnitudine lentis, qui oves mirum in modum pinguefacit. Vulgo dicitur *Bagenaudier*. Unde Coluteum, Fructus coluteæ. Plaut. Pers. 1. 3. 7. Commisce multum struthæ, coluteaque appara. Verum de hoc Plauti loco non est eadem omnium sententia. Sunt enim qui Colluteam legant, Condimenta intelligentes, utique a Colluendo. Cæl. Rhod. lib. 10. cap. 18. Collubia, inquit, & Collubias sunt qui pro Bellariis interpretentur, & sic legendum conjectat apud Plautum in Persa: etiamfi Coluthra (*κόλυτρα*) item non improbet, quo nomine Ficos maturas accipiunt Græci, quod testatur Philemon, ut scribit Athenæus lib. 3.

CŌLŪRHUS, i. m. [*κόλυρῶν*] Poeta Lycopolita Thebanus fuit, qui præter alia Raptum Helenæ scripsit.

COLYCÆ, arum. Specus quædam, in Lycobis aphronierum invenitur, teste Plin. lib. 31. cap. 7.

COLYCIA, V. **CORYTHIA**.

COLYMBÆDES, um. f. [*κολυμβάδες*] dicebantur Olivæ, quæ frangebantur, & herbarum viridum condiebantur sapore. *δὸν ἔκλυμβῶν*, quod est innatare: nam propter levitatem nabant. Plin. lib. 23. cap. 3. Est igitur Colymbas oliva, quæ conditanea innatat in muria. *κολυμβάων*, nativo. Columel. lib. 12. cap. 47. Quidam unam partem muriæ & duas acetum miscunt, eoque jure olivas poscas colymbadas faciunt: quibus si per se quis uti velit, satis jucundam experietur, quamvis & hæc, quam exeunt de muria, condituram qualemcumque recipere possunt.

Olivæ colymbades, ait Ruellius, ideo vocantur, quoniam oleo suo puræ, hoc est sine arcescitis commendatione innatant, & velut urinabundæ fluitant. Halmades vero dicuntur, quæ muria proprie condiantur, etiam si Græci nonnunquam hujuscemodi nomina per sepe confundant. Colymbades, quasi natatrices.

COLYMBUS, i. m. [*κόλυμβος*] Piscina, natatio. Lamprid. Eliogab. cap. 23. Marinæ aquæ colymbos exhibuit, &c. Et Prudent. Pass. Petri & Paul. v. 36. Donec virenti fluctuet colymbos.

C O M

CŌMA, ætis. n. [*κόμη*] Morbus, gravem ac diuturnum inducens somnum, quem Latini Veterum interpretantur. Est & altera Comatis species, quam Vigilantem soporem nonnulli appellant, quum neque lumina urgente somno attollere, neque tranquille dormire possimus, aliis atque aliis imaginationibus somni tranquillitatem identidem interpellantibus. Auctor Galen. in eo commentario, quem de Comate nominatim scripsit.

CŌMA, æ. f. [*κόμη*, *ἰσχυρὸς*] Cæsariæ est, & a Græco deducitur. Nam quemadmodum nos Cæsariæ a Cadendo, ita Græci Comam appellant *δὸν ἔκωμῶν*, quod curare est. Festus, Comæ dicuntur capilli cum aliqua cura compositi.

Comarum crines. Firmic. lib. 1. cap. ult. Quid jam de comarum crinibus dicam?

Eumenidum comæ, Serpentes. Valer. 3. Argon. 54. Achillææ. Martial. lib. 12. 83. Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem Spiravere. Virg. 1. Æn. 407. [Genitivus est Ambrosiæ. Anguinæ Gorgonis. Ovid. 4. Trist. 7. 12. Auræ. Catull. Epigr. 59. 99. Brevior. Sen. Hippol. 6. Calamistrata. V. CALAMISTRUM.

Cana coma Neptunii juvenis, i. e. Cygni filii Neptuni, cujus coma verfa est in plumas. Sen. Troad. 3. Crispa. Sil. lib. 16. 120. Dividua, i. e. Difereta, & ab utraque parte dependens. Ovid. 1. Amor. 5. 10. Candida dividua colla tegente coma.

Empta coma. Martial. lib. 12. 23. Dentibus atque comis (nec te pudet) uteris emptis. Fera coma Orionis. Sen. Herc. fur. v. 12. Fera coma hinc extertit Orion deos. i. e. Crinibus minantibus tempestatem. Nam Orion tres tellas habet in capite, horribili nictentes fulgore. Al. Ferro minaci hinc terret.

Flava. Hor. 1. Carm. 5. 4. Valer. 8. Argon. 237. Flaventes, i. e. Flavæ. Ovid. 5. Epist. 122.

Flexilis. Valer. 5. Argon. 588. Formosæ pereunt comæ. Ovid. 1. Amor. 74. 31. Hirfuta. Ovid. 1. de Arte Am. 108.

Hirtæ. Sen. Herc. fur. 9. Horrentes. Sen. Herc. fur. 6. Jacens nulla lege, i. e. Incompta. Sen. Hippol. v. 803. Te frons hirta decet, te brevior coma, Nulla lege jacens.

Intonsa. Cic. 3. Tusc. 62. Laceræ. ut, Crinis tractus & laceræ comæ. Sen. Hippol. 5. Lævis coma pectine. Ovid. 12. Met. 409. Lanæ. Stat. 5. Silv. 3. 183.

Lanæ cui Phrygii est coma flaminis. Libera nodo, Refoluta. Sen. Troad. 2. Longæ. Ovid. 1. Amor. 1. 20. Madens. Cic. Post. red. in Senat. 12. Mœstis squalore. Claud. de Bell. Gild. 408. Mollis. Sen. Agam. 7.

Nativa, i. e. Non fucata, aut Non aliunde comparata. Ovid. 1. Amor. 14. 56. Odorata, Unguentata. Ovid. 2. de Arte Am. 734. [Nisi Honoratæ legendum est, ut Ep. ex Ponto, 2. 2. 92. Promissæ, & rutilatæ. Liv. 8. Decad. 4. De Gallis. Recta, Erecta. Sen. Hippol. 6. Relupinæ. Stat. 10. Theb. 545. Rigidæ. Sen. Hippol. 6. Rutilatæ. V. paulo ante Promissæ. Sibila coma, Sibilans, spirans, agitata vento. Valer. 3. Argon. 50. Sparsa. Sil. lib. 8. 140. Spissa nitidus coma. Hor. 3. Carm. 19. 25. Splendidæ comæ senectæ, i. e. Candentes. Sen. Hippol. v. 246. Per has senectæ splendidas supplex comas, &c.

Squalens. Stat. 3. Theb. 135. Squalida. Sen. Troad. 6. Abscessit. Virg. 4. Æn. 590. Arrectæ horrore. Virg. 12. Æn. 868. Africtæ. Ovid. 3. de Arte Am. 146.

Illæ sit africtis impedienda comis. Attollere comas, Arrigere comas. Sen. Herc. fur. 9. Cinctum esse comis. Ovid. 4. Trist. 7. 12. Cogere nodo comas, Comprimere & constringere. Sen. Hippol. 4. Composite. Ovid. 12. Epist. 156. Comere comas. Ovid. 21. Epist. 88. Comptæ. Virg. 6. Æn. 48. Culta. Valer. 5. Argon. 591.

Damnare comam cupressio. Stat. 5. Silv. 1. 136. Hactenus alma chelys: tempus nunc ponere frondes Phœbe tuas, mœstaque comam damnare cupressio. h. e. Meo capiti coronam & cupressio, arbore lunesta, imponere, abjecta laurea. i. e. Priscillæ mortem carmine funebri deplorare.

Decidunt comas. Hor. 4. Carm. 10. 3. Desfluere comæ tactæ medicamine. Ovid. 6. Met. 141. Deprimere comas horrentes, Incultos crines pectere. Sen. Troad. 10. Diffundere comas. Virg. 1. Æn. 319. Dilaniata inornatas comas. Ovid. 3. Amor. 9. 52. Dirigere comæ. Ovid. 5. Epist. 122. Disjecta comas femina. i. e. Disjectis comis. Ovid. 12. Epist. 63. Effuse. Ovid. 1. Amor. 9. 18. Erexit comas horror. Ovid. 16. Epist. 67. Exornare comas. Sen. Herc. fur. 11. Expedire comas. i. e. Resolvere, explicare. Stat. 3. Silv. 4. 89. Exuere comam vittis. Stat. 11. Theb. 460. Fingere comas. V. paulo post, Solvere comas. Frangere comam in gradus. Quintil. lib. 1. cap. 6. Jacta tenere comæ colla perfundunt, i. e. Sine ordine sparsæ. Sen. Hippol. 4. Implicare comam manu, i. e. quod barbari dicunt Capere ad crines. Virg. 2. Æn. 552. Implicare comas fertis, Circumdare. Tibul. 4. 7. 32. Involvere comam. Sil. lib. 16. 120. Labes comæ. Stat. 3. Silv. 4. 10. Lacerare. Sen. Octav. 6. Lambit flamma innoxia comas. Virg. 2. Æn. 684. Laniare. Lucan. 2. 39. Lanata comas. Ovid. 4. Met. 139. Nectere comam myrto. Ovid. 1. Amor. 2. 23. i. e. Corona myrtæ. Nexæ. i. e. Connexæ. Ovid. 19. Epist. 134. Neglecta. Ovid. 3. de Arte Am. 353. Nigrantes. Senec. Herc. fur. 9. Nodare comas. Claud. 1. in Ruff. 119. Nutrire comas. Valer. 6. Argon. 664. Onubere comas, i. e. Velare comas. Virg. 11. Æn. 77. Ornare comas fuce. Tibul. 1. 8. 11. Pectere. Ovid. 12. Epist. 39. Permulcere. Ovid. 2. Met. 733. Permulcetque comas, chlamydemque ut pendeat apte Collocat. Ponere comas in statione. i. e. Componere & adornare. Ovid. 1. Amor. 7. 68. Pone recompositas in statione comas. Ponere, Detondere. Sen. Herc. fur. v. 853. Et comis nondum positis epebi. Premunt vittæ comam. Sen. Hippol. 5. 13. Preflare. Stat. 3. Theb. 129. Hæ prestant in tabe comas. Prominet coma in vultus. Ovid. 13. Met. 845. De Polyphemo. Radante coma furegit Titan. Sen. Octav. 1. Raptari comas. Ovid. 12. Met. 221. Recidere comam & Revocare, contraria. Sen. OEth. 12. Recompositæ. Ovid. 1. Amor. 8. 68.

Reddita comis sua cura. Valer. 8. Argon. 238.
 Restigare. Hor. r. Carm. c. 4.
 Renodare. i. e. In nodum colligere. Hor. Epod. 11. 41.
 Rigent comae terrore. Ovid. 3. Met. 100.
 Ruptae. Ovid. 21. Epist.
 Sciffa coma, significat Habitum feminae moerentis. Virg. 9. Æn. 478.
 Solvere comas & Fingere comas, i. e. componere, contraria. Sen. Hip-
 pol. v. 170.

Noctem querelis ducit; attolli jubet
 Iterumque poni corpus: & solvi comas,
 Rursusque fingi.

Sparguntur comae per caput. Ovid. 3. de Arte Am. 76.
 Steterunt comae. Virg. 2. Æn. 774.
 Obstupui, steteruntque comae, & vox faucibus hæsit.
 Stringere comas vittis. Virg. 2. Georg. 368.
 Substringere ligatas comas auro. Lucan. 3. 281. i. e. Aureo nodo colligare.
 Tonfa. Virg. 5. Æn. 556. i. e. Composita, ut inquit Servius. Nam pro-
 prie Comae sunt Non casti capilli. [Errat Servius, siquidem Tonfa co-
 rona dicitur versus illo, quæ comam preffit, non coma. conf. 3. Georg.
 21. V. Salmat. exerc. Plin. pag. 100.
 Trahere alicui comam. Virg. 1. Æn. 477.
 Variare comas positu. Ovid. 2. Met. 412. i. e. Varie disponere.
 Velatae comae. Virg. 3. Æn. 405. Ubi Servius Comas vitatas exponit.
 Vincit comas fronde. Hor. 2. Epist. 1. 110.
 Coma, per metaphoram etiam de Arboribus, fruticibus, arundinibus,
 & herbis dicitur. Plin. lib. 12. cap. 25. Foliū balsami proximum ruti
 & perpetua coma. Virg. 4. Georg. 137.
 Ille comam mollis jam tum tondebat acanthi.

Arborum comae. Hor. 4. Carm. 7. 2.
 Arboreæ. Ovid. 2. Amor. 16. 36.
 Frigidaque arboreas mulceat aura comas.

Nemorum. Hor. 1. Carm. 21. 5.
 Papaveræ. i. e. Comae papaverum. Ovid. 4. Fast. 418. Videtur intelli-
 gere per Comas, Capita ipsa feu scapos: neque enim habent comas pa-
 pavera. [Sine dubio Florem intelligit. Sic Narcissum comantem dixit
 Virgilius.]

Populæ, Comæ populi arboris. Ovid. 1. Amor. 7. 54.
 Ut quum populeas ventilat aura comas.
 Sacra lauri coma. Virg. 7. Æn. 60.
 Ducere comas. ut, Bruma decussit comas arborum. Sen. Oeth. 4.
 Luxuriare in patulas comas. Ovid. de Nuce, 30.
 Posuit arbor comas, Nudata est foliis. Virg. 12. Æn. 209.
 Succincta comas, hirsutaque vertice pinus. Ovid. 10. Met. 103.
 Tonfa comas arbos. Ovid. 11. Met. 47.
 Tremefacta coma arboris concussit. Virg. 2. Æn. 629.

COMŪLA, æ. f. dimin. Petron. cap. 58.
 COMO, [κομο] ære. Coma vestire. Tacit. Germ. 18. 3. Munera, qui-
 bus nova nupta comatur. Tertull. de Pallio, cap. 3. Mufcosæ lanositus
 lautiores conche comant.

COMANS, antis. [κομαν] Partic. Qui longiore comam habet. Plin.
 lib. 10. cap. 61. Equæ comantes gloria superbiunt. Gell. lib. 3. cap. 9.
 Equum fuisse dicunt flava & comanti juba.
 Equorum colla comantia. i. e. Juba. Virg. 12. Æn. 86.
 Crines comantes. Sil. lib. 16. 60.
 Cristæ galææ comantes. Virg. 3. Æn. 468.
 Galea comans. Virg. 2. Æn. 391.

— sic fatus, deinde comantem
 Androgei galcam, clypeiue insignie decorum
 induitur. Ubi Servius, Comantem, aut cristatum: quia de
 caudis animalium habebant cristas. ut, Cristæque hirsutæ equina. Aut
 comas habentem: ut Stat. 7. Theb. 369.

— in terga comantes
 Non ego Abantiadas.
 Humus comans, i. e. Graminea, sive herbofa. Stat. 5. Theb. 502.
 Ille gaves oculos, languentiaque ora comanti
 Mergit humo.

Jugum silvæ comans, Frondes & folia arborum dicuntur. Valer. 3. Ar-
 gon. 401.
 Narcissus fera comans. i. e. Sero flores habens. Virg. 4. Georg. 122.
 — nec fera comantem
 Narcissum, aut flexi tacuisse vimen acanthi. Servius.
 Ore comanti ruere supra quidpiam, i. e. Ore comis tecto dum inclinatur.
 Valer. 3. Argon. 136.
 Pectora comantia, Pilosa. Valer. 5. Argon. 594.
 Pellis villis comans. Valer. 8. Argon. 122.
 Setæ hircorum comantes. Virg. 3. Georg. 312.
 Stella comans, Crinita, seu Cometes. Ovid. 15. Met. 749.

In fidus vertere novum, stellamque comantem.
 Silvæ comantes. Valer. 1. Argon. 429.
 Tori cervicis leonis comantes. Virg. 12. Æn. 6.
 Afro comantes, dicti sunt Castor & Pollux, ex quorum fronte plurimus
 manat fulgor, & fit allusio ad astra. Valer. 5. Argon. 366.
 — afroque comantes
 Tyndaridas, ipsæ egregio supereminet ore.

COMATUS, [κοματος] Partic. Qui longiore comam habet. Unde,
 Comata Gallia. Gallia omnis Comata uno nomine appellata, (inquit
 Plin. lib. 4. cap. 17.) in tria populorum genera dividitur, amnibus ma-
 xime distincta. A Scaldæ ad Sequanam, Belgica: ab eo ad Garumnam,
 Celtica, eademque Lugdunensis. Inde ad Pyrenæi montis excursum,
 Aquitania, Aremorica ante dicta. Videtur igitur Comata nomen reli-
 quæ Gallia convenire, seclius Provincia. Ptolemæus eam totam Cel-
 togalliam vocat. Cic. 8. Philipp. 27. Galliam, inquit, Togatam remit-
 to, Comatam postulo. V. GALLIA.
 Comatus & Calvus contraria. Martial. lib. 1. 73.
 Calvus quum fueris, eris comatus.

Silva comata. Catul. a. 11.
 COMATULUS, Adj. dimin. Hieron. Epist. 10. ad Furiam de viduitate
 servanda, inquit, Comatulos, comptos, atque lascivos domus tuæ ta-
 cta non videant.

COMATORIUS, Adj. Crinalis. ut, Acus comatoria. Petron. cap. 21.

COMOSUS, Adj. [κομος] Idem quod Comatus. Plin. lib. 16. cap. 6.
 Hemeris vocatur, brevior & in orbem comosa. Idem lib. 26. cap. 8.
 Comosiflimum ex omnibus maxime cauliculis.

COMAGENE, Herba, cujus maxime Plin. lib. 29. cap. 3.
 COMAGENE, es. vel COMMAGENE, [κομαγενή] Asia regio est, Sy-
 ria pars, supra Ciliciam in ortum sita, trans Amanum montem: excurrit
 ad usque Mesopotamiam, Euphrate intermedio, ut Ptolemæus docet tabu-
 la Asia 4. Inde Comageni dicti Pomponio lib. 1. 2.

COMAGENUS, a, um. Adj. Juven. 6. Sat. 548.
 Spondet amatorem tenerum, vel divitis orbi
 Testamentum ingens, calidæ pulmone columbæ
 Tractato, Armenius, vel Comagenus arufpex.

Rex Antiochus Comagenus. Cic. 15. Fam. 1.
 COMAGENUM, i. n. Medicamentum, vel Unguentum, quod κομαγενή
 vocat Galenus in tertio de Sanitate tuenda: a Comagene Syria parte di-
 ctum, auctore Plinio de Anseribus, l. c. & lib. 10. cap. 22. Meminit
 Pompon. in l. 21. §. 1. D. de aur. & arg.

COMANA, orum. n. pl. Urbs Cappadociæ. V. mox COMANI.
 COMANI, [κομανοι] Valer. 7. Argon. 636.

— exactos lacerat Bellona Comanos. Sacri servi sunt Bel-
 lonæ, dicti ab ipsius deæ fano, quod illi Comana vocant, aut ab ejus-
 dem nominis civitate, in qua illud fanum est situm. Strab. lib. 12. In
 Antiaturo (qui mons est Cataonum in Cappadocia majore) convalles
 sunt profundæ & angustæ, in quibus sita sunt Comana, civitas memoratu
 digna, & Bellonæ fanum quod illi Comana vocant. Ea civitas clarissima
 est, maximamque numine afflorat, & sacrorum servorum multitudi-
 nem habet. Eam Cataones incolunt, qui quanquam regi subditi sint, pa-
 rent tamen sacerdoti, qui fani, & sacrorum servorum magna ex parte do-
 minus est, qui tempore quo nos peregrinati sumus supra sex millia erant,
 viri simul ac mulieres. Fano regio adiacet non parva, cujus fructum
 ac proventum sacerdos accipit. In honore secundus datus in Cappadocia
 post regem. Reges ac sacerdotes frequentius ex eadem esse progenie so-
 lebant. Hoc sacrorum genus Orestes cum fore re Iphigenia et Scythia
 Taurica hoc videntur attulisse, hæc Dianæ Tauropolæ erant, lugubrem
 comam hic deposuisse, ex qua urbi nomen datum est. Idem de sacerdotio
 Comanorum eodem lib. paulo post, Intra loci sacri ambitum utrius-
 que sacerdotis, maris scilicet ac feminae habitatio est. Fanum quoque,
 præter ceteram religionem, expresse vetat fuillarum carnum esum, unde
 nec in totam urbem sus inferunt. Idem paulo ante, Alia sunt Comana
 Pontica, eodem nomine quo majoris Cappadociæ Comana, & eidem deæ
 consecrata: & inde ædifici exemplum sumptum est: & fere simili ritu
 utuntur & sacrorum, & divinationum, & cultus erga sacerdotem, & iis
 maxime, quæ ante reges fiebant, quando bis in anno diebus festis (quæ
 Deæ exitus appellantur) sacerdos diadema gestabat, & secundus erat in
 honore post regem.

Exacti Comani dicuntur a Valer. 7. Argon. 636. quod se gladiis petant
 mutuis, sanguinem in honorem Deæ fundentes.

COMANENSES, Populi Comana civitatis, quæ Pontica erat. Modest. l.
 Si duas. §. Hoc amplius. D. de excus. tut. Nam Comanenses sopheritæ,
 aut illi, si Neocæsariæ doceant, aut curent, non habent apud Comanenses
 immunitatem: & hoc ita a divi Severo & Antonino constitutum est.

COMARCHUS, i. m. [κομαρχος] Vici magister vel Præfectus. Plaut.
 Curc. 2. 3. 7.

COMARI, Asiæ populi super Scythas, Scytharumque deserta, ac super
 Caspium sinum. Ex Pomponio Mela lib. 1. 2.

COMARUS, [κομαρος] Pomi genus, quod Latine Unedo dicitur, & Arbu-
 tus alio nomine. V. ARBUTUS.

COMARUS, [κομαρος] Portus est ad sinum Ambracium, juxta Nicopolim,
 Isthmum stadiorum sexaginta efficiens. Auctor Strabo lib. 7.

COMASSOR, ari. fiscaliquando perperam scribitur; sed rectius dicimus
 COMISSOR quod V. in suo loco.

COMATAS, Pastor Musis charissimus. V. Musarum volucres, in MUSA-
 COMATAS, V. COMA.

COMER, [κομερ] Alopi filia fuit, Chalcidis cognomento, ut Eustathius
 scribit, cui æneæ armaturæ inventionem acceptam referunt. De qua intel-
 lexisse Ovid. 7. Met. 383. videtur, quum inquit,

Adiacet his Pleuron, in qua trepidantium alis
 Ophias effugit nautarum vulnera Combe. Quam Iambem tran-
 stulit Planudes, uti meminist Cæcilium Minutianum Apuleius. V. BURM.
 ad Ovid.

COMENNIO, [συμνησιον] Tre. Gloss. Gr. Lat.
 COMENNONES, dicti sunt, In eadem benna sedentes. Benna autem
 lingua Gallica est Vehiculi genus. Festus in Benna.

Vide in BERNNA. H. St.
 COMBIBO, bibi, bibitum, [συμπιβω] ære. Simul bibere, computare,
 vel totum bibere. Plin. lib. 17. cap. 11. Ut solem, pluviasque combi-
 bant. Columel. lib. 12. cap. 10. Quæ quum jus combiberit, simili mi-
 stura vas suppleatur.

Ara cruorem combiberat. Ovid. 13. Met. 410.
 Lacrymas combibere. Ovid. 11. Epist. 54.

Contineo gemitus, elapsaque verba rependo,
 Et cogor lacrymas combibere ipsa meas.

LUXUS combibere. Sil. lib. 11. 403.
 Combibat illapsus ductor per viscera luxus. Vaticinium Veneris
 de Annibale Capua sedente.

Venenum. Hor. 1. Carm. 37. 28.
 Combibere artes, per translationem. Cic. 3. de Fin. 9. Video equidem,
 inquam, sed tamen infici debet his artibus. quas si, dum est tener,
 combiberit, ad majora veniet parator.

Os combibit maculas. Ovid. 5. Met. 455. — loquentem
 Cum liquido mista perfudit diva polenta.
 Combibit os maculas.

COMBIBOR, passiv. Ovid. 15. Met. 275.
 Sic modo combibitur, tecto modo gurgite lapsus, &c.

COMBIBO, onis. m. [συμπιβω] Compotor. Non ex Lucil. 1. 174. Quan-
 doquidem reperi magnis combibitionibus ex copis. Cic. 9. Fam. 25. In his
 conviviis, quas habeo cum tuis combibitionibus Epicureis.

COMBINO, ære. est Multos ita componere, ut bini sint, id est duo simul
 juncti. Perotus. August. Confess. 8. 6. Forte combinati spatiabantur.
 Sidon. 9. Epist. 8. Obsequia combinans numeris æquata, non meritis.

COMBINATUS, apud Diomed. Grammat.
COMBINATIO, ðnis. f. Duorum conjunctio dicitur. Hinc Combinatio etiam figura Rhetorica appellatur, quam Græci Epizeuxin vocant. quum in oratione eadem dictio sine medio duplicatur. Virg. 9. Æn. 427. Me, me: addum qui feci. Perotius.
COMBRETUM, i. n. Genus herbæ. Plin. lib. 21. cap. 6. Simillimum ei combretum appellatur, foliorum exilitate usque in fila extenuata, & procerius quam baccar.
COMBURO, sibi, itum, [συμβύρω, πυρρῶν] Ære. ab Uro compositum, Idem significat. Cic. 4. Fam. 12. Ibi que eum combussimus. Annales comburere. Cic. 1. de Divin. 33. In foro combustus, laudatusque miserabiliter. Cic. 14. Att. 10. Judicio comburere aliquem. Cic. 1. Q. frat. 2. Deinde rogas Fabium, ut & patrem & filium vivos comburat, si possit: sin minus, ad te mittat, uti iudicio comburantur.
COMBURENS, Partic. Impete magno comburere aliquid. V. **COMBURENS** Partic. Substantia quoque comburere, ne quod iudiciorum esset veltigium. Cic. pro Rosc. Amer. 91.
COMBURERE, per translationem. V. Judicio comburere. Comburere, per translationem. Plaut. Milit. 3. 2. 22. Nam mihi nimius calor comburebat guttorem. i. e. Vehementer excicabat. Aliter Gronov. editio, q. V. Et Men. 1. 2. 43. Huic diem comburamus. i. e. Luculentam hilaritate consumamus.
COMBURENS, entis. Partic. Lucret. 6. 152. Turbine ventorum comburens impete magno.
COMBUSTUS, a, um. Partic. ut, Cæsar etiam in foro combustus. Cic. 14. Att. 10.
COMBUSTIO, ðnis. f. Firmic. lib. 4. cap. 12. Vitia vero faciet ex igni & ferro, id est præcisiones & combustiones. Apic. 4. 4. Ne fundum attingat, & combustionem feniat.
COMBUSTURA, æ. f. Idem. Apic. 5. 5. Propter combusturam. Macer. 1. 26. Et combusturis præclere subvenit ignis.
COMER, [κομῆ] Herba est, quam Barbam hircinam vocant, a comæ similitudine: folia habet instar croci in rotundum sparfa, radicem dulcissimam. Vulgo *Barba petra* appellatur. Plin. lib. 21. cap. 15. & lib. 27. cap. 13. extr.
COMEDO, comes, comest: vel comedis, comedi, comesum, vel comelum, [τῆσι, κομῆ, φεῖσθαι] comedere vel comesse. Eiusdem cum suo simplici est significatio. Plaut. Most. 3. 1. 32. Tam facile vinces, quam pirum vulpes comest. Martial. supp. n. 10. Scavola, tu comedis apud omnes, nullus apud te.
COMEDERE, Cic. 2. de Orat. 240. Comedere aliquem, bona alicujus, nummos, rem suam; per translationem dictum, pro Consumere. Ter. Eun. 5. 9. 57. Hunc comedendum & deridendum vobis propino. Cic. 1. Att. 6. Putat enim suos nummos vos comedisse.
COMEDERE, Cic. pro Sext. 110. Comedere beneficia alicujus. Cic. 11. Philipp. 37. Comites vero Antonii, qui postquam beneficia Cæsaris comederunt, Consulem designatum obident. h. e. Obliti sunt beneficiorum Cæsaris, vel neglexerunt. [Immo Devorant, ut in 13. Phil. 3. loquitur, i. e. Nepotinis sumptibus brevi tempore beneficio Cæsaris parta dilapidarunt.]
COMEDERE oculis. Martial. lib. 9. 59. Inpexit molles pueros, oculifque comedit, &c.
COMELLE, pro Comedere. Cic. pro Flacc. 9. Quali bona comesse Romæ non liceret.
COMELLEM, pro Comedissem. Catul. 7. 14.
COMEST, pro Comedit. Varro Margopoli, Pisces ut sæpe minutos magnus comest. Nonius.
COMEDIM, pro Comedam veteres dixerunt. Cic. 9. Fam. 20. Cura, si me amas, ut valeas: ne ego te jacente, bona tua comedim. Pomponius in Profitibulo. Ego quero quod edim. Nonius.
COMESUS, vel **COMESTUS**, [βίβωσις] Partic. ut, Comesum patrimonium. Cic. in Sallust. 20. Venenum celerius potuit comelum, quam epotum in venas permanere. Cic. pro Cluent. 173.
COMESUS, ðs. m. lñd. 20. 1. Ab esu & comesu mensæ factum dicitur vocabulum.
COMEDENDUS, [βρωσιμὸς] Hor. 1. Epist. 7. 19. Ut libet, hæc porcis hodie comedenda relinques. conf. ex Ter. in ipso verbo.
COMESTURA, æ. f. [ἐσθῆ] Cato de R. R. cap. 157. Sed quæ vocatur *σπινοσθῆ*, hæc septem habet bona in comestura. De brassica loquitur.
COMÉDO, ðnis. m. [φῆσθαι] Qui bona sua consumit, inquit Festus. Varro apud Non. 2. n. 189. Putat fore hoc quod hic comedonibus conventu usu, quibus nota voluntate (al. volutate) comedunt duntaxat gula gaudet. Lucil. in secundo, Vivite lurcones, comedones, vivite ventres.
COMÉDO, h. m. St. Vide **GULO**.
COMEDUS, i. m. Comedum, Bona sua consumentem, antiqui dixerunt. Festus.
COMESOR, ðtis. m. Tertull.
COMESTOR, ðris. m. Vulg. Interpr.
COMESTIBILIS, e. ut, Uvæ comestibiles. Dig. 50. cap. 16. l. 205.
COMESSOR, **COMESSATIO**, &c. V. **COMISSOR** in suo loco.
COMES, itis. c. [κόμης, συνακλήθῃ, συνουσίῃ, συνοπαδί, πειπῆς] Qui cum aliquo iter facit. Ulp. in l. item apud Labeonem. §. Si quis virgines. D. de iniurijs & famolis libellis, Comitem accipere debemus eum. qui comitetur & sequatur: & ut Labeo ait, sive liberum, sive servum, sive masculum, sive feminam. Et ita comitem Labeo definit, qui frequentandi cuiusque causæ uti sequeretur destinatus, in publico privato ab iunctus fuerit. Plaut. Epid. 5. 2. 4. Alium tibi te comitem melius querere: Ira dum te sequor &c.
Belli comes. Stat. 6. Theb. 814.
Deliciarum mularum comes est extrema saltatio. Cic. pro Muren. 13.
Exilii. Martial. lib. 12. 25.
Exilii comitem queris? agellus eat.
Fatorum comes: sic suos Penates vocat Æneas alloquens patrem apud Virg. 2. Æn. 294.
Frigida aura comes formidinis. Lucret. 3. 291.
Fortunæ. Ovid. 1. de Pont. 9. 10.

Fugæ paternæ comes. Liv. 1. 3. pr. Haud nihil ambigam hincine fueri Alcianus, an major quam hic, Creusa matre Ilio incolumi natus, eo mesque inde paternæ fugæ, &c.
Fugæ parentum usquequaque comes Tiberius. Suet. in Tiber. cap. 6.
Fugæ comitem aliquem habere. Sen. Med. 7.
Heliconiadum comites dicuntur poetæ. Lucret. 3. 1050. Adde Heliconiadum comites, quorum unus Homerus Sceptra potius.
Honoris, ut, Socius atque comes, tum honoris, tum etiam calamitatis. Cic. pro Sulla 65.
Imperii alicujus comes. Sen. Hippol. v. 1111. Qui modo patris clarus imperii comes, Et certus hæres, fiderum fultit modo.
Itinerum, navigationum, laborum, & periculorum omnium alicujus tempore miserrimo comes & socius. Cic. 13. Fam. 71.
Laborem comites. Ovid. 8. Met. 565.
Laudis patriæ comites, & periculi virtuti paternæ, imitatores gloriæ majorum. Sen. Herc. fur. 12.
Mortis comites & funeris atrii. Lucret. lib. 2. 580. sic vocat Ploratus & fletus.
Operis. Ovid. 1. Met. 129.
Oratoris omnes artes, comites ac ministras esse. Cic. 1. de Orat. 75.
Pavoris comes. Cic. 4. Tusc. 19.
Sedendi comes. Cic. 5. Att. 11. h. e. Marcellus comes meus sedendi. Senfus est: Marcellus, qui & ipse Urbis otium amat. Utrique enim gratius erat in Urbe sedere, quam ex Prætura in provinciam ire neuter voluisset.
Veris comes, animæ Thraciæ, i. e. Etesiæ venti. Hor. 4. Carm. 12. 1. Jam Veris comes, quæ mare temperant, Impellunt animæ linteæ Thraciæ. V. Lambin.
Vitæ comes. Sen. OEdip. 11.
Virginitatis comes amat Vestæ, Quæ castitatem custodiant virgines sacerdotis. Ovid. 6. Fast. 294.
Angor assidue comes malis. Lucret. lib. 6. 1157.
Difcordia comes regnis foecis. Stat. 1. Theb. 130.
Genius comes. Hor. 2. Epist. 2. 187. Scit genius, natale comes quæ temperat atrum.
Libido diu fortunæ comes. Sen. Hippol. 2.
Pœna comes premit culpam, i. e. Pœna culpam tam stricte sequitur, ut etiam premit præcedentem. Hor. 4. Carm. 5. 24.
Catervæ comitum. Lucret. lib. 2. 628.
Manus comitum. i. e. Cohors comitum. Stat. 5. Silv. 3. 262.
Pars una comitum. Ovid. 2. Met. 426.
Principes comitum. Ovid. 2. Met. 160.
Streptus comitum. Virg. 6. Æn. 866.
Turba comitum. Sen. OEdip. 5.
Alidius comes. Sen. Hippol. 10.
Atra comes cura. Hor. 2. Serm. 7. 115.
Exterior. Hor. 2. Serm. 5. 17. — nectamen illi Tu comes exterior, si postulet, ire recules i. e. Sinisterior, in sinistra parte positus. Porphy. Eleganter in hunc locum Turnebus, 14. 24. quem vide.
Fidus. Tibul. lib. 1. 5. 61.
Gracillimus comitum. Ovid. 14. Met. 221.
Impiger. Stat. 3. Silv. 2. 91.
Improbis. Martial. lib. 12. 38. Uxori qui sæpe tuæ comes improbus hæret.
Novi comes. Virg. 2. Æn. 795. Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum Invenio, admirans numerum.
Officiosa. Ovid. 18. Epist. 60.
Abnegare comitem. Hor. 1. Carm. 35. 22. Te Spes, & alio rara Fides colit Velata panno, nec comitem abnegat. i. e. Non advertebat te comitari.
Addere sese comitem alicui. Virg. 6. Æn. 777. Adjungere se comitem fugæ. V. **ADJUNGO**.
Circumdare lateri comitem. Lucan. ad Pison. 110.
Complecti aliquem comitem in casu omnes. Virg. 9. Æn. 277.
Destituere comitem. Ovid. 8. Met. 175. Al. Deferere.
Ducere comes. Hor. 3. Carm. 11. 13. Tu pores tiges, comitesque silvas Ducere, Mercurium alloquitur.
Educere comes aliquo. Hor. 2. Serm. 3. 12.
Hæret comes. V. **Improbis comes**.
Ire comitem alicui. Virg. 6. Æn. 447. — his Laodamia It comes. Mittere aliquo quempiam comitem alii. Virg. 2. Æn. 86.
Negare comitem, i. e. Nolle comitatum ire. Ovid. 1. de Arte Am. 127.
Miriñcum se comitem præbere. Cic. 1. Fam. 9.
Præbere se comitem furoris alterius. Cic. de Amicit. 17.
Querere comitem. V. paulo ante, Exilii comes.
Sequentes terga comes. Ovid. 3. Met. 22.
Secuti sunt comes virginem. Ter. Eun. 2. 3. 54.
Spernere aliquem comitem. Virg. 4. Æn. 677.
Venire alicui comitem. Ovid. 13. Epist. 163.
Comes, usurpatum ironice. Catul. 53. 15. Tanto te in saltu negas amice? Dic nobis ubi sis futurus, ede Audacter, comiti licenter ede. Al. Committe, crede, licet.
Comes, relatum ad Duum. Cic. pro Marcel. 11. ubi de rebus gestis Cæsaris, Hujus autem rei idem es dux & comes. Est ergo Comes quis sequitur, & ducem habet, inquit Valla.
Ipsi casus, eventusque rerum, non duces, sed comes consiliorum ejus fuerunt. Cic. pro Corn. Balb. 9. De Pompeio loquens.
Ducem populi Rom. non comitem dices. Cic. de Amicit. 95.
Comes, relatum ad Principem. Cic. Neque enim princeps tunc ad salutem esse potuisset, si esse alii comes non voluissent.
Comitem Platonis se profuturum. i. e. Sæctorem Plin. in præfat. 9.
Comes, cum genitivis Mei, Tui, Sui. Sen. Theb. v. 53. — Nemo

— Nemo me comitem tui
Eripit unquam. Al. Tibi.
Comes confilii alicujus. Plaut. Pseud. 1. r. 15.
— Nam tu me antithac,
Supremum habuisti comitem confilii tuis.
Dulcis secretorum comes. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Comites iudicum, erant Legati, praefecti, quaestores, scribae, qui cum magistratibus in provinciis mittebantur. Cic. 4. Verr. 69. Nego tibi ipsi ullum numerum esse numeratum: sed quom ob tua decreta, ob imperata, ob iudicata pecuniae dabatur, non erat quaerendum cuius manu numerarentur, sed cuius injuria cogerentur. Comites illi tui dilecti, manus erant tuae: praefecti, scribae, medici, accensi, aruspices, praecones, manus tuae erant. Ex Budeo. conf. COHORIS.
Comites iudicum etiam erant Adjutores & ministri imperii. Cic. 1. Q. frat. 19. Atque inter hos, eos quos tibi comites & adjuutores negotiorum publicorum dedit ipse Respub. duntaxat finibus his praetibus, quos ante praescripsi.
Comes, Dignitatis nomen sub postremis Imperatoribus, ut videre est in perisique locis Codicis.
Spartianus in Adriano pag. 142. edit. Frob. Cum iudicaret, in consilio habuit non amicos suos, aut comites solum, sed Jurisconsultos. Hinc fortasse postea Comitum dignitas. H. St. locus est cap. 18. pr.
Paedagogi olim vocabantur Comites. V. Suet. Claud. cap. 35. Idem in Aug. cap. 68. vocat Thrasillum Tiberii comitem. & in Tiber. cap. 12. M. Lollium Comitem & Rectorem Caji.
Comites militum, sunt Milites aliis adjuncti. Nep. 17. 6. extr.
Comes domesticorum, a Justiniano dicitur Is, qui in domesticos Principis curam habebat.
Comes horreorum, cuius & mentio est in posterioribus Codicis libris, Pistrini Principis curator fuit, habuitque mancipia quaedam purgandis horreis ascripta, coquendoque panem Principis.
Comes sacrarum largitionum, erat Ille per quem Princeps sua stipendia largiebatur, & hic forte erat Procurator Reipublicae, qui Graece *οικονομης* nuncupatur, & illustris erat. Alii dicunt quod per hunc Imperator liberalitatem suam & magnificentiam exercebat. Turnebus, Comes sacrarum largitionum erat Quaestor ille qui thesauris sacris, i. e. Imperatoris & augustalibus pecuniis praerat.
Comes rei privatae, qui patrimonium Caesaris curabat & administrabat. Haec verba & saepe numero in iure, & in Marcellino leguntur.
Comes Palatinus dicitur, Qui curam gerebat praecipuam, ut remissior notariarum & iudicum negligentiam argueret, & a provincialibus tributa exigeret, & consueta deposceret, ita quod non in provincialibus, sed praecipue iustus est ut iudicibus & eorum officialibus praepcepto immineret & superesset. Cod. de Offic. comit. sacr. largit. & de Offic. rector. provin.
Comites consistoriani sunt Illi, qui steterunt in Principis consistorio, qui dici meruerunt etiam Spectabiles, & Proconfulibus aequiparabantur. C. de comitib. consistoria. lib. 12. l. 1. V. Cambdeni Britann. Et Sigismund. Gelen. in Notit. Imp. Et qui ex professo de Dignitatibus illustribus scripserunt Jo. Christoph. Becman. Synragm. peculiari, & Jo. Selden de Titulis honorum. Jac. Guth. de Offic. dom. Aug.
COMITIVUS, a, um. Adj. Ad comites pertinens. ut, Dignitas comitiva. Veget. 2. 9.
COMITIVA, absolute, appellatur Comitum dignitas. l. ult. de discuss. lib. 10. C. l. 47. de decurio. eodem. Aliaque primi ordinis, alia secundi comitiva constituitur. l. ult. de profess. & med. lib. 10. C.
COMITOV, [*κομιτω*], participium, participium, [*κομιτω*] ari. Proprie est minorum erga majores. Suet. de Claris Gram. cap. 23. Rhemius Palæmon Vicentinus mulieris verna, primo, ut ferunt, textrinum, deinde herilem filium dum comitatur in scholas, litteras didicit. [Hic est periphrasis Paedagogi. V. in COMES.
Fuga alicui comitari. Virg. 4. Aen. 543.
Ferre gressus cum aliquo & cum comitari. Sil. lib. 3. 180.
Fer gressus agiles mecum, & comitare vocantem.
Curum comitari. Suet. in Tiber. cap. 6.
Exequias comitari. Plin. lib. 11. cap. 18. Funerantiumque more comitantur exequias. De apibus.
Mortuum honore comitari, Facere ei funus. Virg. 11. Aen. 52.
Honores superbia comitatur. Claud. de Conf. Mall. Theod. 243.
Iter alicujus comitari. Virg. 6. Aen. 112.
Ille meum comitatus iter, maria omnia mecum.
Oves comitantur pastorem. Virg. 3. Aen. 660.
Comitari, cum dativo. Cic. 5. Tusc. 100. Ceteraque, quae comitantur huic vitae, in qua sapiens nemo efficitur unquam.
Sequitur est constructionem Graecam Platonis, quem verterat, *ταυ ζυλλαντι τω βιω*. H. St.
COMIRO, [*κομιρω*] are. activ. Idem. Vox minus frequens. Ovid. 2. de Pont. 2. 83.
Quem pia nobiscum proles comitavit euntem. Propert. lib. 2. 7. 15.
Quodsi vera meo comitarem castra puella, &c.
Gradus alicujus comitare. Ovid. 8. Met. 692.
Vestigia alicujus. Ovid. 14. Met. 259.
Nostraque adulescentes comitant vestigia.
Comitare alicquem ad locum alicquem. Ovid. 2. de Pont. 3. 43.
Pirithoum Theseus Itygias comitavit ad undas.
Hinc passive legitur Comitor. Ovid. 3. Trist. 7. 47.
— meo ingenio comitorque fruorque. Justin. 30. 2. Jam salutantur, jam comitantur.
COMITANS, antis. [*κομιτων*] Partic. ut, Nullo latus comitante. Sen. Hippol. 4.
Nullo comitante lavari. Martial. lib. 11. 52.
Hic nullo comitante, nec molesto,
Thermis grandibus, & suis lavatur.
Non aequo ordine comitantes. Sil. lib. 4. 31.
Turba comitantum. Ovid. 1. Amor. 7. 37.
Nimbi comitantes. Ovid. 3. Fast. 865.
Armis comitantibus, i. e. Auxilio belli. Virg. 4. Aen. 48.
COMITATUS, [*κομιτατος*] Partic. Cic. 2. in Catil. 4. Illud etiam moleste fero, quod ex urbe parum comitatus exierit.
Dolore comitatus. Tibul. lib. 3. 2. 13.
Bellum comitata femina. Stat. 8. Theb. 590.
Pecudes ferae comitatae parvis gregibus. Sen. Hippol. 1.

Lacrymis comitata fororum. i. e. Lacrymantibus comitata fororibus. Stat. 2. Achill. 309. De Thetide.
Militibus & armis comitatus. Ovid. 1. Amor. 6. 33.
Compar. Cic. 5. Tusc. 13. Aclepiadem ferunt philosophum, quom quidam quaereret, quid ei cecitas attulisset, respondisse, Puerum ut uno esset comitator. Plin. lib. 10. cap. 37. Est enim ars illis inter fe blandiri, & corrumpere alias, furtoque comitantes reverti. De columbis loquitur. Secundum hoc Comitatum hominem dicemus Latine, quem vulgo Bene allociunt dicunt. Budaus.
COMITATUS, us. m. [*κομιτατος*] dicitur Clientela sequens dominum. Cic. 6. Fam. 19. Eius Falernum mihi semper idoneum visum est divorforio: si modo tecti satis est ad comitatum nostrum recipiendum.
Societas atque comitatus praedonis improbilissimi. Cic. 7. Verr. 54.
Afiduus comitatus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Hegates comitatus, Proserpinae familiae. Valer. 6. Argon. 113.
Magno comitatu venire. Virg. 4. Aen. 214.
Mullebris & delicatus ancillarum puerorumque comitatus. Cic. pro Milion. 28.
Semivir comitatus, i. e. Virorum effeminatorum. Iarbas de Aenea loquitur ironice apud Virg. 4. Aen. 215. Servius.
Civium optimorum comitatus. Cic. 8. Att. 3. Accedit illud, si maneo, & illum comitatum optimorum & clarissimum civium defero: cadendum est in unius potestatem.
Virtutum comitatus. Cic. 2. de Finib. 110. Quid tanto concursu honestissimum studiorum, tanto virtutum comitatu, si ea nullam ad aliam rem, nisi ad voluptatem conquiruntur?
Abstrahere fe ex comitatu amplissimum virorum. V. ΑΒΣΤΡΑΗΟ.
Recipere comitatum aliorum. Cic. 6. Fam. 19.
Comitatus ad alia transivit. Plin. lib. 17. cap. 23. de traducibus loquens, Inter fe obvia miscuntur, alliganturque una conciliata virgultorum comitatu obiter rigorati quae deficiunt.
Comitatus est & apud Romanorum rerum scriptores, Principum curia. Tacit. 2. Hist. 65. Cluvius comitatu principis adjectus. i. e. Inter comites principis in aula assumtus. Aufon. Epist. 17. Expertus es fidem meam mentis aetate dictionum, dum in comitatu degimus ambo, avi dispares.
COMITATENSIS, e. Adj. apud Jctos pro eo, quod est in comitatu. ut, Munus comitatenfe. l. 38. Cod. Theod.
Comitatenfes milites sunt, Qui comitatu concessi sunt, ut ait l. 13. de re milit. lib. 12. C.
COMITABILIS, e. Paulinus Nolanus Aufonio Carm. 10. 291.
Ipse obit, atque illi suus est comitabilis error.
COMETES, is. m. Pater Aetionis, qui unus ex Argonautis fuit: eum autem genuit (ut auctor est Apollonius) ad Apidam ripam, in quem fluvium delabatur Enipeus. Valer. 1. Argon. 356.
— celer Aetionem, quem matre carentem
Clenus gemino fovit pater amne Cometes:
Segnior Apidam vires ubi sentit Enipeus. Clenus autem Cometes a Valerio dicitur, quod Clenium promontorium sit Thessaliae, in qua regione sunt Apidanus & Enipeus. V. Ovid. 10. Met. 284.
COMETES, va COMETA, ae. m. [*κομητης*] id est Stella Comata, vel Crinita. Quarum apparitionem magnarum rerum mutationem portendere superstitiose crediderunt veteres. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Cincinnatus vocat. Tum scabibus, inquit, visis caelestibus, tum stellis his, quas Graeci cometas, nostri cincinnatas vocant: quae nuper bello Octaviano magnarum fuerunt calamitatum praenuntia.
Belli mala signa cometes. Tibul. lib. 2. 5. 71.
Diri cometae, Criniti & pessimi. Virg. 1. Georg. 488.
Fatales. Valer. 6. Argon. 608.
— iratoque vocati
A Jove fatales ad regna injusta cometae. Regnorum enim everfionem, rerumque mutationem portendere putantur cometae.
Mutans regna. Lucan. 1. 526.
Rubescentes. Claud. Idyll. Magnes. 4.
Sanguinei. Virg. 10. Aen. 272.
Tremuli claro ardore. Cic. 1. de Divin. 10.
Tristis. Claud. de Conf. Mall. Theod. 112.
De cometarum natura, V. Sen. Nat. Quaest. 7. Plin. 2. 25.
COMICUS, V. COMEDIA.
COMINI, [*κομινη*] Populi fuerunt Italiae, in tractu Aegicoliarum. Plin. lib. 3. cap. 12. In hoc tractu interierunt ex Aegicolis Comini, Tadiates, Acedici.
COMINIA, Genus olivae, apud Plin. lib. 15. cap. 3.
COMINUS, Adv. [*κομινη*, *κομινη*] Non est idem quod Prope: sed (ut sic dicam) A prope: ut, Cominus te incessant lapidibus: h. e. E propinquo loco: sicut e contrario, Eminus, E longinquo: sed ita tamen longinquo, propinquoque, ut prope intra jactum teli esse possit, aut quod sit id genus, non enim recte dicas, Cominus veni: Eminus redeo. Haec Valla in Raudenfem. Cic. 2. de Divin. 26. Nunc cominus agamus: experiamurque, &c. Caes. 1. Bell. Civil. 58. extr. Itaque dum locus cominus pugnandi daretur.
Cominus factus fol. Plin. lib. 5. cap. 9. Verum sole per eos dies cominus facti, extrahi ardoris vi & suspensum abundare, ac ne devoretur abscondi. De Nilo.
Cominus iudicari. Plin. lib. 11. cap. 42.
Pugnare cominus cum hoste. Cic. pro Corn. Balb. 23.
Tendere cominus. Suet. in Caes. cap. 67. L. Cassium partis adversae cum decem rostratis navibus obvium sibi neque refugit, & cominus tendens, ultro ad deditionem hortatus, supplicem ad fe recepit.
Accedere cominus ad alicquem. Cic. 2. Att. 2.
Recipere cominus pecuniam. Pomponius in l. Si quasi. D. de Pignorat. actio. Si quasi recepturus a debitore tuo cominus pecuniam, reddidisti ei pignus. [Hic temporis adverbium videtur, ut in feq.]
Cominus, Statim, sine intermissione. Virg. 1. Georg. 104.
Quid dicam jacto qui semine cominus arva Insequitur? Servius.
Grave cominus aestuat aer sordidus. Stat. 12. Theb. 248. i. e. Graviter exhalat.
Cominus & eminus. Ovid. 3. Met. 119. — rigido de fratris unum Cominus ense ferit, jactu cadit eminus ipse.
E e e Lateque

Lateque & cominus. Catal. 59. Compar. Cominius accedere ad congressum. Tertull. de Carne Chr. cap. 71. [Nisi error est.]

COMIS, e. [φιλοφραν, επισημοσθη, ιουρακλα] Benignus homo, & facilis, qui alii non gravate interfert, inquit Valla lib. 4. cap. 38. Cic. 2. de Finib. 80. Quali quis illum neget & bonum virum & comem, & humanum fuisse.

Comis & humanus erga aliquem. Cic. de Senect. 59. Comis, urbanus, & liber. Flor. 1. Serm. 4. 90. Comis, benignus, facilis, suavis, V. mox in COMITER. Amica comis & blanda. Ovid. 2. de Arte Am. 177. Anus comis. Ovid. 3. Fast. 684.

Conveniunt partes hæ tibi comis anus. Ingenium come. Tacit. 5. Ann. 1. Oculi comes. Ovid. 3. de Arte Am. 510. Comibus est oculis alienicidius amor. Sermo & congressus comis. Tacit. 15. Ann. 48. Comis, pro Indulgenti. Liv. Nunc patres comes, & fenes faciles, de alieno imperio spreto gratiam facere. Budæus. In uxorem comis. Hor. 2. Epist. 2. 133. Compar. [φιλοφρανσθη] Cic. pro Muren. 66. Quis vero C. Lælio comior? quis jucundior eodem ex studio isto?

COMITAS, ætis, f. [φιλοφρανσθη, ιουρακλα] denom. i. e. Benignitas, facilitas. Cic. 5. de Finib. 65. Jultitia dicitur, cui sunt adjunctæ pietas, liberalitas, benignitas, comitas, quæque sunt generis ejusdem. Comitas & affabilitas fermonis. Cic. 2. Off. 43. Comitas & beneficentia. Cic. 2. de Orat. 343. Sunt enim aliæ virtutes, quæ videntur in moribus hominum & quadam comitate ac beneficentia polite.

Comitas conjunctioque humana. Cic. 1. Off. 157. In codd. emendatis est Communitas. Comitas & facilitas. Cic. de Amicit. 68. Et ad omnem comitatem facilitatemque proclivior.

Obsequium & comitas adolescentis. Cic. 6. Att. 6. Mulieres quidem valde intelligi delectari obsequio & comitate adolescentis. Comitas & Severitas, contraria. Cic. in Orat. 34. Quid enim tam distans, quam a severitate comitas? Orationis comitas. Cic. in Brut. 148. Summa non vitæ solum atque naturæ, sed orationis etiam comitas. Verborum comitas. Cic. 2. de Orat. 182.

Exquisite comitatis cœnam dare. Suet. Othon. cap. 3. Omnium autem consiliorum secretorumque particeps, die, quam Nero necandæ matri destinaverat, ad avertendas suspiciones, cœnam utrique exquisite comitatis dedit.

Summa comitate cœnam præbere. Suet. in August. cap. 74. Cœnam ternis ferculis, aut quem abundantissime, fenis præbebat, ut non nimio sumptu, ita summa comitate.

Erat in illo viro comitate gravitas condita. Cic. de Senect. 19. Summa alicujus gravitas cum singulari comitate conjuncta. Cic. 1. Q. frat. 1.

Afpergere gravitati comitatem. In ASPERGO. Conciliare sibi aliquem invitandi comitate. Liv. 1. 14. Conciliat animos comitas affabilitateque fermonis. Cic. 2. Off. 48. Diffoluta comitas. Quintil. lib. 2. cap. 2. Habere nullam comitatem fermonis. Cic. 1. Off. 109. Illucet in ingenis comitas. V. ILLUCO.

COMITER, Adv. [φιλοφρανσθη] Hilare ac lubenter, inquit Varro de L. L. lib. 6. 5.

Accipere aliquem comiter. Plant. Amph. 4. 2. suppos. 18. Adjuvare comiter. Ter. Phorm. 3. 3. 4. Administrata comiter provincia. Tacit. 1. Hist. 13. Appellare aliquem comiter ac benigne. Liv. 2. 44. Salutare benigne, comiter appellare unumquemque. Cic. 13. Philipp. 4. Comiter alterius populi majestatem conservare. Procul. in l. 7. D. de captiv. & postlim. sic interpretatur. Hoc enim adicitur, ut intelligatur alterum populum superiorem esse, non ut intelligatur alterum non esse liberum. Quod idem Cicero pro Corn. Balb. 36. demonstrat. Primum verbi genus hoc conservandi, imperantis est, non precantis. Deinde quum alterius populi majestas conservari jubetur, de altero siletur, certe ille populus in superiori conditione causæque ponitur, cujus majestas fœderis ratione defenditur. In quo erat accusatoris interpretatio indigna responsione, qui ita dicebat, Comiter esse Communiter: quasi vero priscum aliquod aut insolitum verbum interpretaretur. Comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur, — Qui erranti comiter monstrant viam, benigne non gravate comiter quidem certe, non communiter convenit. &c. Hotom. Excipio comiter. Ovid. 2. Fast. 788. Factum a vobis comiter. Plaut. Pœn. 3. 6. 10. Habitare comiter. Plin. lib. 17. cap. 1. de Crasso Domitium alloquente, Utrumne igitur ego sum, inquit, quæso Domiti, exemplo gravis & ab ipsa mea comitatu notandus, qui in domo, quæ mihi hereditate obvenit, comiter habitem: an tu, qui sex arbores ætates? Comiter & Communiter quid distent apparet ex Cic. verbis pro Corn. Balbo paulo supra adductis. q. V. Solari comiter aliquem. Cic. 3. Att. Superl. Plaut. Mil. 3. 3. 66. A. C. Datne a se mulier operam? P. A. lepidissime & comillime.

COMISSOR, [καμσθη] Æri. Intempestive post cœnam epulari, nonnunquam lascive vivere, aut Ad intemperantiam bibere. Hor. 4. Carm. 1. 9. Tempestivus in domum Paulli, purpureis ales oloribus, Comissare Maximi, Si torrere jecur queris idoneum. Liv. 40. 7. pr. Hujus rei ignarus Demetrius, quum comissatum, inquit, ad fratrem imus. Plaut. Most. 1. 4. 5. Nunc comissatum ibo ad Philolachen. Suet. Domit. cap. 21. Convivabatur non ultra folis octavam, nec ut postea comissaretur. Ter. Eun. 3. 1. 51. Phœdriam intromittamus comissatum. Comissor a Vicis dicitur, quos (æρι) comσθη dicunt. In his enim habitabant prius quam oppida traderent, quibus in locis alii alios convictus causa invitabant. Hæc Festus. Sicut qui ex Græco verbo καμσθη

arceffunt, alii a Comesum partic. unde & scribitur aliquando, sed nimis jute, Comasor & Comesior. V. Varr. L. L. 6. 5. Scalig. Poët. 1. 4. & Voss. Etymolog. Lambin. ad Horat. 4. Carm. od. 1. Burm. ad Petr. cap. 65. pag. 324.

COMISSANS, antis. Suet. Calig. cap. 32. In conspectu prudentis vel comitantis.

COMISSATIO, ðnis, f. Computatio a cœna. Suet. Vespas. cap. 7. ad mediam noctem comissationes cum aliis extendere. Idem Vitell. 13. Epulas tritulariam semper, interdum quadrifariam disperiebant, in jentacula, prandia, cœnas, & comissationes. Cic. 2. in Catil. 10. Quod fit in vino & alea comissationes solum & sortis quærerent, essent illi quidem desperandi, sed tamen essent ferendi.

Libidines, amores, adulteria, convivia, comissationes, cantus, (symphonia. Cic. pro Cœl. 35. Turpe convivium, amor, comissatio, libido, sumptus. Cic. pro Muren. 13.

Tempestas comissationis, aut Comissatio tempestatis. Cic. 3. de Orat. 162. Albana comissatio. Martialis lib. 12. 48.

COMISSATOR, ðris, m. [καμσθη] Qui nocturnis atque intempestivis conviviis indulget. Ter. Adel. 5. 2. 8. Caius in l. Si quid. D. de fœdit. edict. Et is ex diverso levis, protervus, desidiosus, somniculosus, piger, tardus, comissator invenitur.

Alia subfelliorem ratio, alia lectorum: non idem judicum comissatorumque conspectus. Cic. pro Cœl. 67.

Comissator conjurationis. Cic. 1. Att. 16. Ut nostri isti comissatores conjurationis, barbati juvenes, illum in sermionibus Cn. Ciceronem appellent. Comissatores dicit, Reliquos & feros conjuratos, ut qui post cœnam comissatum veniunt.

COMISSABUNDUS, [καμσθη] Liv. 9. 17. Temulento agmine comissabundus incessit. Plin. lib. 21. cap. 3. Athenis comissabundi juvenes ante meridiem conventus sapientum frequentabant. i. e. Comissatum euntes, hoc est perpotatum, vel madidi & violenti.

COMINSINE, & COMISENE V. CAMISENE.

COMITASSER, veteribus pro Cubuisset, teste Nonio. Accius Erigona, Tum autem Ægithus si me esse eodem lecto comitasset patri. Obsoleto. Al. leg. Comitasset. [Parum comitat de lectione. Forte legendum: Si me sese eodem lecto comitasset patri. ut fit frequentativum Cumbito a Cubito, ut a Cubo fit Cubito.]

COMITIUM, i. n. Quilibet hominum cœtus, dicitur a Coendo. Comitium amicorum. Nepos 25. 4. [Immo Comititia. Cave vero de aliis comitiis intelligas, quam quibus Attici amici scilicet honores petebant, quibus ille ut suffragaretur, Romam accurrebat.]

Comitium, Locus in foro, ubi coibatur litium & suffragiorum causa: dictum, ut ait Festus, a Coendo, quod in eum locum populus olim conveniebat ad suffragium ferendum. Comitium ab eo, quod coibant eo comitiis curiatis & litium causa. Varro de L. L. 4. 32. Afconius in 3. Verr. 58. Comitium, inquit, locus propter Senatum, quo coire equitibus & Populo Romano licet. Liv. 1. 36. Statua Accii posita capite velato, quo in loco res acta est in Comitio, in gradibus ipsis ad levam curiæ fuit. Cotem quoque eodem loco sitam fuisse memorant, ut esset ad posterius miraculi ejus monumentum. Cic. 1. de Divin. 32. Ita cotem in comitium allatam, inspectante & rege & populo, novacula esse discitiam. Et paucis interjectis, Cotem autem illam & novaculam defossam in Comitio, supraque impositum puteum accepimus. Liv. 24. 20. Quos quum Romam misisset consul, virgins in Comitio casti omnes, ac de faxo dejecti. Cic. pro Sext. 75. Quum forum, comitium, curiam, multa de nocte armatis hominibus ac fœvis plerisque occupavissent. Gell. lib. 4. cap. 5. Statua Romæ in comitio posita Horatii Colchis fortissimi viri de celo tacta est.

Comitium videtur Subfelliis opponere Cic. in Brut. 289. Quare si anguste & exiliter dicere est Atticorum, sint sane Attici, sed in comitium veniant, ad stantem judicem dicant. Subfelliâ grandiorum & pleniorum vocem detulerant. Ad judicem, apud judicem. Stantem, quod in subfelliis judices federent, in comitio starent. Cic. Atticos hocse in consilium mittit, quod causas minores, quæ in comitio agebantur, & in quibus vehementi dicendi genere opus non erat, dicere possent: sed quum anguste & exiliter dicerent, neque in subfelliis neque in Rostris, id est neque in judiciis majoribus, neque in concione dicere commode poterant: quod vi, contentione & ardore carerent, quæ in subfelliis & Rostris requirebantur. Vel forte stantem, ut possit audire oratores hocse anguste & exiliter dicentes. i. e. Attenuate & jejune.

COMITIA, orum, n. pl. [καμσθη] erant Conventus Populi Romæ, a simul itando ita appellata, ubi creabantur magistratus & eligebantur per suffragia: ubi etiam leges approbabantur. Comititia dicta, quasi Comita. Cic. Venio ad comitia sive magistratuum sive legum. Plaut. Aulul. 4. 7. 20.

Ibo intro, ubi de capite meo sunt comitia. i. e. Ubi de capite meo agitur.

Comitiarum tria genera Romæ diversis temporibus instituta, Curciata prima a Romulo, Centuriata deinde a Servio Tullio, sexto Romanorum rege, postremo Tributa, a tribunis pleb. De curiatis comitiis illa significant, quæ scripta sunt apud Pomponium juriconsultum: Romulus, inquit, populo in triginta partes diviso, quos curias appellavit, quod tunc reipubl. curam per sententias earum expediebat, leges quasdam curiatis ad populum tulit: tulerunt & sequentes reges. Centuriata Servius rex, ut diximus, majorum rerum, patritiorumque magistratuum causa induxit: iisque comitiis ad extrema reipubl. tempora patritiorum magistratus creatos esse legitur. Tributa, regibus ejectis, tum primum instituta, quum Coriolanus in iudicium populi vocatus est. posteaque cum Volerone Publilio Lætorius Trib. pleb. legem tulerunt, ut tribus comitiis plebei magistratus fierent, qui antea curiatis fieri solebant. Tributorum autem comitiarum aucta maxime vis est æ lege, quam L. Valerius, & M. Horatius coss. tulerunt, ut, quod tribus comitiis plebs sanxisset, eo Quirites omnes æque tenerentur, ac si centuriatis comitiis perlata lex esset, ita centuriatis tributa sunt æquata, & quod ait Livius lib. 3. 55. tribunitiis rogationibus accerrimum telum hæc lege datum est: quum, quidquid tribuni pl. ferrent, id deinde ab omnibus civibus servari necesse esset. Quamquam & Publilius dictator lege lata, centuriata, quæ patritiorum causa instituta diximus, immuni: sanxit enim, ut omnium legum, quæ comitiis centuriatis ferrentur,

rentur. ante initum suffragium patres auctores ferent: ne scilicet roboris minus haberet, si quid populare, patribus invidis, iacum esset. De iure autem, & tempore comitorum ita cognoscitur poterit, si, quae duarum legum, Ælia & Fufia, fuerit sententia, confideretur, quare loca ipsa proponemus. ac primum, quod ait in ea pro Sextio cap. 15. pr. fidelem consiliis sedentibus, atque inspectantibus, lata esse lex, ne auspicia valeret, ne quis obnuntiaret, ne quis legi intercederet, ut omnibus factis diebus legem ferre liceret. ut lex Ælia, lex Fufia ne valeret: dicendum est, quatuor illas partes, de auspiciis, de obnuntiatione, de intercessione, de factis diebus, omnes duabus legibus, quae subiiciuntur, Ælia & Fufia, comprehendi, sed tres priores Ælia, posterioriorem autem Fufia: rursus et tribus prioribus. eisdem generis, & quasi naturae duas esse: tertiam separatam, & tanquam alienam. nam auspicia idea erant, ut esset obnuntiatione. cum enim de caelo servatum esset, tum ferentibus legem obnuntiabatur. itaque auspiciorum quali partus quidam erant obnuntiatione: nec unquam servatum est de caelo, quin obnuntiatum sit, five prospera, five adversa signa essent: quum prospera confirmarent id, quod cum populo ageretur, adversa impedirent. propterea sublatum esse a Clodio morem de caelo servandi, scripsit Dio lib. 38. quum tamen antea ita diligenter auspicia servata essent, ut M. Drusi legibus, quia contra auspicia late iudicarentur, senatus decreverit populum non teneri. quod Cic. lib. 2. de Legib. 31. & Pedianus in commentario Cornelianae (pag. 1789. Verburg.) tradidit. ergo cum hoc auspiciorum genere quali cognatione quadam cohaeret obnuntiatione. at intercessio nihil habet commune cum auspiciis. auspicia enim ad religionem referebantur, quod a caelo, id est a deorum numine, pendere viderentur. intercessio autem humana potestatis erat, & cum a voluntate semper, nulla religionis observatione, manabat, tum ab ea voluntate nonnunquam, quae ab omni religione dissentiret, & cum ipsa voluit deorum voluntate pugnaret. praeterea, fervare de caelo, augurum, atque omnium plane magistratum fuit, quod supra notavimus: intercedere vero, duntaxat ad tribunos pl. tum veteri sacramento legum iure, tum, ut ego existimo, legis Æliae iussu pertinebat. loquor autem de intercessione ad populum, quum lex ferretur. nam in senatu, quum s. c. fieret, non tribunos pl. tantum, sed omnes, qui eadem potestate, qua ii, qui s. c. facerent, maiore esse, intercedendi facultatem habuisse, diximus in libro de Senatu. atque etiam, quod in eo libro non diximus, forensis, ut ita dicam, erat intercessio, quum praetori de privata controversia decernenti praetor intercedebat, cuius generis idoneus locus erit in libro de Iudiciis. nunc persequamur institutum. Dixi, legis Æliae fuisse tria illa membra, de auspiciis, de obnuntiatione, de intercessione, quae Clodius sua lege sustulit: quantum de factis diebus Fufia lege sancitum. itaque in oratione de Provinciis consularibus, in extremo, paulo distinctius loquutus est Cicero, quum caput illud, de factis diebus, separatim a reliquis posuit: reliqua vero tria separatim, quidem & ipsa ab eo capite, sed ipsa tamen inter se conjuncta, ut dubitandum minime sit, quum haec in una lege simul fuerint, sicut simul sunt a Cicerone pronuntiata. quod si in una lege, ne illud quidem dubitandum de duabus legibus, Ælia, scilicet, & Fufia, utrum intelligamus. nam si de tribus conjunctis unum aliquid in Ælia lege fuisse docuero, Æliae legi & reliqua duo tribui debere, concedendum, ut opinor, erit. docebo autem Pediani verbis obnuntiationem Æliae legis fuisse. nam illud in Pisonem 9. A. P. Clodio, fatali portento prodigioque reipubl. lex Ælia & Fufia evicta est, ipse sic interpretatur: Legem tulit P. Clodius tribunus pl. ne quis per eos dies, quibus cum populo agi liceret, de caelo servaret, propter quam rogationem, ait, legem Fufiam & Æliam, propugnacula & muros tranquillitatis atque otii, everfam esse. obnuntiatione enim, quae perniciosus legibus refitebatur, quam Ælia lex confirmaverat, erat sublata. miror autem, cur eo loco nihil de sententia Fufiae legis ad Hericem Pedianus, quum tamen ipsam legem simul cum Ælia nominat: non enim tantum tulit Clodius, ne quis per eos dies, quibus cum populo agi liceret, de caelo servaret, quod contra lex Ælia jubebat: sed etiam, ut omnibus factis legem ferri liceret: ut aperte demonstrant illa quae sunt a nobis ex oratione pro Sextio recitata, & haec in ea De provinciis 46. Aut statuendum nobis est, legem Æliam manere, legem Fufiam non esse abrogatam, non omnibus factis legem ferri licere, quum lex feratur, de caelo servari, obnuntiarum, intercedi licere. Verum, ut fortasse mutus Pedianus, quia praetermisit id quod Fufia lege scitum Clodius abrogavit, non item mendosus in eo quod de lege Ælia posuimus. factis enim pl. ne loquitur. itaque ut cur de mendo suspicemus causam esse nullam videamus. quare habemus quod volumus, obnuntiationem ad legem Æliam pertinere. quod si hoc, ergo & illud, auspicia quoque, a quibus obnuntiatione derivatur, & intercessionem ad eandem legem pertinere. & si haec tria ad legem Æliam, unum illud, quod reliquum est, de factis diebus, ad Fufiam pertineat necesse erit. eandem utriusque legis sententiam, nisi fallor, attingit in epistola, Quæris, lib. 1. ad Att. 6. quum ait: Lurco autem tribunos pleb. qui magistratum simul cum lege Ælia inivit, solutus est & Ælia, & Fufia, ut legem de ambitu ferret. iubant enim veteres Romani magistratum auspiciario: neque omnino quidquam publice, nec doni, nec militiae, sine auspiciis gerebatur. quod autem in tribunatu pl. Lurconi mandando factum erat, ut auspicia fervarentur: ut id ipse in lege de ambitu ferenda non servaret, neque auspiciorum ullam omnino rationem haberet, decretum est a senatu: neque hoc solum, sed illud simul, ut omnibus factis legem ferre possent. quod lex Fufia verbat. idem enim solvitur cum senatus & Ælia lege & Fufia, ut neque auspiciorum religio, neque dierum ratio impedimento esset, quo minus primo quoque tempore perferri lex de ambitu possent. Has ipsas leges & in oratione pro Sextio lege Clodia significat abrogatas, quum ait: Mitto eam legem, quae omnia iura religionum, auspiciorum, potestatum, omnes leges, quae sunt de iure, & de tempore legum rogandarum, una rogatione sustulit. Nam etiam non nominat, legem tamen Æliam significari certum est, quum ait, Quae sunt de iure, Fufiam autem, quam subiicit, Et de tempore, jus enim intelligit auspiciandi, obnuntiarum, intercedendi, quae sanxerat Ælia lex: tempus autem, quo legem perferri non liceret, factos videlicet dies, de quibus caverat Fufia lex. nec dubito, quin, quum dixit, Omnia iura religionum, auspiciorum, potestatum, ad sententiam populi Æliae legis, quam Fufiae, spectaverit. nihil enim horum video, quod ad Fufiam referri possit. nam ego quidem, in verbo, Potestatum, obnuntiationem & intercessionem significari puto, quae legis Æliae fuisse

jam diximus. & quoniam Auspiciorum, potestatum, dixit, ad interpretationem antecedentis verbi Religionum: quod saepe facit: & in dictione, Potestatum, & obnuntiatione & intercessio simul includuntur: solam tamen obnuntiationem ad religionem refero. Nam intercessionem cum religione nihil erat: quod paulo ante demonstravi. Ex iis quae attulimus, satis, opinor, constat, auspiciandi, obnuntiarum, intercedendi morem apud Romanos fuisse: quae pertinent ad jus comitorum: quo de genere lex Ælia loquebatur. constat illud quoque, factis diebus non licuisse haberi comitia legum ferendarum causa, sed comicialibus tantum, quod Fufia lege sancitum erat. Impediuntur autem comitia multis modis, primum Jove fulgente tonante: deinde, si sinistrum fulmen esset: tum si quis eo morbo, qui imputatur, corruisset; ex quo comicialis morbus dicitur esse. postremo si tribunus pl. intercessisset: quod habet hac voce prolata, Veto. Notavimus etiam illud apud Gellium, lege cautum esse, ut, quo die auspicia capta essent, eodem ea de re, cuius rei causa auspiciatum esset, comitia abfolverentur. alioqui infirmum & inane populi iussum erat. Haec ex libro Manutii de Legibus Romanis.

Ædilitia comitia, Ædilibus creandis. Varr. de R. R. 3. 5. V. ÆDLIS. Calata. V. CALO, Gell. lib. 15. cap. 27. & Liv. 40. 42. Centuriata, instituta a Servio Tullio. V. Liv. 1. 60. Consulum comitia. Cic. 2. Q. frat. 2.

Consularia, Consulibus rogandis. Cic. pro Muren. 18. Imperatores enim comitiis Consularibus, non verborum interpretes deliguntur. Curia, Gell. 15. 27. V. supra.

Gravitata, sine largitione. Cic. 4. Att. 15. extr. Militaria, urbana, communia. Arnobius lib. 2. Nunquid magistratus per populum creatis? militaria, urbana, communia quae sunt comitia scitis? Appellat comitia Centuriata, militaria, quod populus more militari centuriatus sit: urbana, Curia: Curiae enim erant urbani populi. Communia, Tributa, quod ex totius populi tribubus fierent: erantque non propria tantum urbani populi, sed etiam rustici & suburbanis. Turnebus Advers. 14. 14.

Pontificis Maximi, Quibus Pontifex maximus creabatur. Cic. in Rull. 2. 18. Pontificia, pro Cael. 19.

Proconsularia, & Praetoria. V. Liv. 8. 23. & 10. 24. Quæritoria. Cic. 7. Fam. 10.

Recentibus comitiis in Senatum introducti haruspices. Cic. 1. de Divin. 33. Sacerdotum comitia. Cic. ad Brut. 5.

Tribunicia. Cic. 1. Att. 1. Sallust. Bell. Jugurth.

Tributa, curiata, centuriata comitia. Cic. 2. de Lege Agr. 6. Idem 2. de Lege Agr. 27. Gell. lib. 13. cap. 14. & Liv. 15. cap. 27. V. Suffragia quomodo ferri solent, in SUFFRAGOR, & paulo supra dicta.

Tributa capitis comitia non rata. Cic. 3. de Legib. 45. Praeterea neque tributa capitis comitia rata esse possent.

Vera comitia & adumbrata. Cic. 2. de Lege Agr. 30. Sint igitur Decemviri neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem atque ad usurpationem velutatis per xxx lictores auspiciorum causa adumbratis constituti.

Abstinere comitiis. In ABSTINEO.

Datus alicui magistratus nullis comitiis. Cic. 2. de Lege Agr. 4.

Differre comitia. Cic. 1. Att. 1.

Edicere comitia. Liv. 3. 37. Expectabant quam mox Consulibus creandis comitia edicerentur.

Facere. Cic. 4. Att. 15.

Gerere. Cic. 3. de Legib. 45. Quod comitia illa essent armis gesta ferilibus.

Habere. Cic. pro Planc. 49. Idem 2. de Divin. 44. Jove tonante, fulgurante, comitia populi habere nefas. Idem a Gracis observatum videtur: nam apud eos pluvia & tonitrua comitia dirimebant. Aristophanes, *δραματῶν τῶν ἐν πάρις ἑστῶτων περὶ*. Turnebus.

Comitia de reo habere, Liv. 3. 24. In mora Tribuni erant, qui comitia Quæstores de reo habere, nisi prius de lege habita essent, passuros se negabant. Budæus.

Indicere comitia, plus est quam Concilium. Gell. lib. 15. cap. 27. Is qui non universum populum, sed partem aliquam adesse jubet, non comitia, sed concilium indicare jubet.

Iniquitata largitione comitia. Cic. de Petit. Consul. 44. Video nulla esse comitia tam iniquata largitione, quibus non gratis aliqua centuriæ renunciant suos maxime necessarios.

Obire. V. OBEO.

Obnuntiare comitiis. Cic. Post. red. in Senat. 10. Legem Tribuni plebis tulit, ne auspiciis obtemperaretur: ne obnuntiare concilio aut comitiis, ne legi intercedere liceret.

Obnuntiationibus comitorum quotidie singuli dies tolluntur, magna voluntate bonorum omnium. Cic. 3. Q. frat. 3.

Peragere. In PERAGO.

Perferibere tota comitia. Cic. 4. Att. 15.

Protendere, vel, ut alii legunt, Protrudere comitia in mensem Januarium. Cic. 10. Fam. 26.

Rogator comitorum iustus. Cic. 1. de Divin. 33.

COMICIALIS, e. *ἐπισημαστικῆς* & a Comitiis, & a Comitiis dicitur, ut inquit Budæus: Quod ad comitium, vel Conyria pertinet.

Dies comitiales, Qui comitiis habendis dicati erant: in quibus cum populo agi licebat, ut ait Macrobius Sat. 1. 16. & quibus Pop. Rom. convenire solebat ad suffragium ferendum. Cic. 1. Q. frat. 2. Consequenti sunt dies comitiales, per quos Senatus haberi non poterat.

Dies comitiales appellabant, Quum in comitio conveniebant. Festus.

Homines comitiales, Litigiosi dicuntur. Plaut. Pœn. 1. 2. 7.

Mensis comitiales. Cic. 4. Ver. 140. Dies is erat legitimis comitiis habendis, &c. Herodotus, quum Roma reverteret, dies, ut ipse putabat, quindecim ante comitia, offendit eum mensem comitiales, comitiis abhinc jam triginta habitis.

Morbis comitiales, Græcis *ἐπισημαστικῆς*, vulgo Caducus dicitur, alias Sacer: & Morbus Hercules, quod Hercules eum morbum passus sit. Dicitur comitiales, quod comitia visitare diceretur: interrumpi prohiberi enim comitia quo die aliquis concidisset. Cato, Quod comitia prohibere solet, nec id quidem mihi vitium fuit. Plin. lib. 10. cap. 31. Coturnicibus verari ferri grauilimus vitus: quam ob causam eas damnare mensis, simulque comitiales propter morbum desuper fuetum, quem solæ animalium sentiunt præter hominem.

Homo comitialis, Qui eo morbo laborat. Plin. lib. 20. cap. 5.
COMITIALITER, Adv. Plin. 22. 21. Si id comitialiter accidat; i. e. In morbo epileptico.
COMITIARIUS, [ἀρχιμαρτυρικός] Adj. ut, Comitaria statio: Quæ in modum comitorum celebratur. Liv. 23. 16. In hac comitaria jani duorum exercitum statione, principes Nolanorum nuntiant Marcello, nocturna colloquia inter plebem & Pœnos fieri. Sigonius monet in veteribus libris legi, in hac continua duorum, &c. In quibusdam vero, Comitiaria. V. Gronov. in loc.
COMITIS, Ære. [ἀρχιμαρτυρικός] Varro de L.L. 5. 4. Quando rex (sacrilocus) comitiavit fas. Et in Isid. Gloss. Ubi nonnulli Comitare legunt, alii Comitiare reponunt.
COMITIATUS, Partic. [ἀρχιμαρτυρικός] Suffragio populi in comitis electus. Cic. 4. Att. 15. Ex comitiatis puto fore ut ducatur Tribunici. In emendationibus tamen codicibus sic legitur, Sed comitia puto fore ut ducantur. Tribunici candidati jurantur. Præta tamen lectio nisi suffragari videtur Aconius, quem dicat Tribunorum Militarium fuisse alterum genus comitiatis. Aconius Ped. in 2. contra Verrem 30. Tribunorum militarium duo genera, Primum eorum qui Rufuli dicuntur. Hi in exercitu creati solent. Alii sunt Comitiati, qui Romæ comitis designantur.
COMITIATUS, Æs. m. [ἀρχιμαρτυρικός] Cic. 3. de Legib. 27. Tui leges præclarissimæ de XII Tabulis tralate due, quarum altera privilegia tollit: altera de capite civis rogari, nisi maximo comitiato vetat. Gell. lib. 13. cap. 14. M. Messala augur in libro primo de Auspiciis, ita de minoribus magistratibus scribit: Consul ab omnibus magistratibus & comitiatum & concionem advocare potest. Prætor & comitiatum & concionem ulquequaque advocare potest, nisi a Consule. Minores magistratus nusquam nec comitiatum nec concionem advocare possunt. Ea re, qui eorum primus vocat ad comitiatum, is recte agit. Hec Gellius. Porro Comitiatum advocare, est Impedire ne habeantur comitia. conf. concio.
COMITIUM dimittere & rescindere. Cic. 2. de Legib. 11. Quid enim majus est, si de jure quarimus, quam posse a summis imperiis & summis potestatibus comitiatus & concilia vel instituta dimittere, vel habita rescindere? Quo in loco quidam inepte legunt, Comitatus.
 Per maximum comitiatum, i. e. Comitia centuriata. Cic. 3. de Legib. 11.
COMITO, & **COMITOR**. V. COMES.
COMMA, Æris. n. [κλίμα] Latine Incisum dicitur. Est autem pars periodi. V. COLON. & Incisum, in INCIDO.
 Comma, Cæsura. Priscianus de duodecim carminibus, Comma autem sunt tria, trochaica, semiquinaria, & semiseprenaria. Budæus. In hoc enim distinguuntur Comma & Colon, ut hoc perfectos habeat pedes, ut Defecisse videt sua; illud vero imperfectos, ut In nova fert animus.
COMMATIUS, Adj. [κρηματικός] Brevis.
 Hymnus commaticus. Sidon. 4. 3.
 Pronunciatio commatica. Cæd. Rhod. 27. 7.
COMMACULO, [κρηματίδιον, κρηματίδιον] Ære. Idem significat quod Maculare.
 Manus commaculare sanguine alicujus. Virg. de Medea, 8. Ecl. 48. i. e. Polluere internecone.
 Commaculare fe ambitu, per metaphoram. Cic. pro Cæd. 16. Nunquam enim Cælius tam amens fuisset, ut si se isto infinito ambitu commaculasset, ambitus alterum accusaret.
COMMADRO, [δραματικός] Ære. Idem quod simplex Madere. Cato cap. 156. Coquito usque dum ea commadedit bene, aquam defundido.
COMMAGENE, COMMAGENUM, V. COMAGENE.
COMMALAXO, Ære. est Subigere, exercere, ac maturefacere. Varro apud Non. 2. 103. Nec dolorem adiphoron esse, quod philosophia commalaxarem eam partem, &c. V. MALAXO.
COMMALLEOLO, Ære. a Malleus; & significat, Incido. Hyginus de Limit. pag. 195. Gæf. Al. Commalliolar, vel Commallari, vel convallari.
COMMANDO, Ære. a Mando, Ære. Dentibus molere & in ore tenere. Ser. Sammon. pag. 22. Keuch.
 Mane novo myrtil frondes commandere prodest.
COMMANDICO, [ἀμμαντικός] Ære. Idem. Cicero Mandere dicit. Plin. lib. 19. cap. 8. Quum priores ob religionem esse minime commanducarent. Valer. Max. 3. 3. ext. 4. Protinusque dentibus abscessam, & commanducatam linguam in emi exipit.
 Commanducatur, deponens apud Lucil. lib. 4. legitur, pro Comedit vel Devorat. Assequitur (inquit) nec opinantem, in caput insilit, ipsum commanducatur totum complexum. Idem lib. 25.
 Villicum Aristocratem mediastinum, atque bubulcum Commanducatur, corrupti, ad incita adegit. Nonius, 17. 89.
COMMANDUCATUS, a, um. [ἀμμαντικός] Plin. lib. 22. cap. 22. Sonocho oris graveolentia commanducato corrigitur.
COMMANDUCATUS, Æs. m. [ἀμμαντικός] Plin. lib. 24. cap. 4. Ulcera commanducatu impostoque efficacissime sanari. In emendationibus codicibus legitur, Commanducato impostoque.
COMMANSO, Ære. Simul manere. Macrobi. 6. Saturn. cap. 8. Referunt enim non ad eos qui adveniunt, sed ad illos qui in domo commanent. Et Aug. de Civ. Dei 22. 8.
COMMANTIPULO, Æs. m. [ἀμμαντικός] Miles ejusdem manipuli, apud Spartanum, in Nigro, cap. 10.
COMMANTIPULUS, i. m. Idem. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 46. n. 10. REGRESSI CVM COMMANTIPVLIS LIBENTES VOTVM SOLVERVNT.
COMMANTIPULARIS, Æs. m. Idem ac Commilito. Tacit. 4. Hist. 46. Prensare commantipularium pectora. Inscriptio apud Gruter. 521. n. 9. C. IULIUS PROCVLVS COMMANTIPULARIS.
COMMARGINO, Ære. a Margino, Ære; quod legitur apud Plin. & Liv. 41. 31. pro Margine munire. Amnian. Marcell. 3. 2. Commarginare pontes.
COMMARTUS, i. m. [ἀμμαντικός] Vice marti. Plaut. Cuf. 4. 2. 18. Meus focerus, compar. commartus villicus.
COMMASCULO, Ære. Macrobi. 7. Saturn. cap. 11. Commafcula frontem, & sequefrata verecundia, quam in te facies rubore indicat, confer nobiscum libere quod occurrit. h. e. Ade virilem offendere frontem. Apul. Milet. 2. pag. 124. Animum meum commasculo.
COMMATER, Æs. f. V. COMPATER.
COMMATRONA, Æ. f. Tertull. ad Uxor. 2. 8. Dives commatrone nomine inflata.

COMMEATUS, In COMBO.
COMMEDITOR, [ἐπιμαρτυρικός, μεμαρτυρικός] Æri. Idem ac Meditari. Auct. ad Heren. lib. 3. 31. Quare placet & ex ordine locos comparare, & locos quos assumperimus, egregie commeditari oportebit, ut perpetuo nobis harere possint. i. e. Meditari, & cogitatione memoriarque completi. Lucrer. lib. 6. 111. de Carbaso,
 Et fragiles fontus chartarum commeditatur. h. e. Exercet, facit, reddit.
COMMELETO, Ære. Meditor. Hygin. Fab. 165. Quibus assidue commelletando, sonum suaviorem indies faciebat. de Marfya.
COMMEMINI, [μνηστικός] Simul memini, vel idem quod Memini simplex. Cic. 1. Tufc. 13. Ego autem non commemini, ante quam sum natus, me miserum. Plaut. Pen. 5. 2. 25. Equid commemini finit.
COMMEMORO, [ἀμμαντικός] Ære. Commemofacere, in memoriam reducere. Ter. Phorm. 4. 5. Et quamobrem dem commemorabo. Cic. 4. Acad. 70. Tum & illa dixit Antiochus, quæ heri Catulus commemoravit a patre suo dicta Philoni.
 Monumenta clementia commemorantur in regibus. Cic. pro Deiot. 40.
 Commemorare de. Cic. pro Font. 27. Non meliore fortuna ad probra nunc audienda Fonteius, quam illi, de quibus antea commemoravi, fuisse.
 De memoria alicujus commemorare. Cic. 3. de Orat. 72.
 Commemorare, aliter. Cic. de Senect. 18 Pythagoreorum more, exercendæ memoriæ gratia, quid quoque die dixerim, audiverim, egerim, commemoro vesperei.
 Commemorare, pro Admonere. Pompon. in l. in vendendo. D. de contrah. empt. & vend. Si quum servitus venditus prædii deberetur, nec commemoraverit venditor, sed sciens reticuerit, &c.
 Damna commemorare. Stat. 9. Theb. 194.
 Officia commemorare que contulimus in alterum. Cic. de Amicit. 74.
 Pericula exhausta commemorare. Ovid. 12. Met. 162.
 Prælia sua commemorare. Ovid. 9. Met. 4.
 Verbis commemorare. Cic. 7. Verr. 72. Quid vero illa Segestanorum non solum literis tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?
 Repetam commemorare, i. e. Denuo commemorabo, & iterum dicam. Lucrer. lib. 6. 936.
 Nunc omnes repetam quam raro corpore sint res Commemorare.
 Sed quid ego plura commemorare? Oratio transitioni ad narrationis finem apta. Catul. 62. 117.
 Dici aut commemorari. Cic. pro Quint. 8. Nam quid hoc iniquus aut indignus, C. Aquili, dici aut commemorari potest?
 Commemorando. Lucrer. lib. 1. 401.
 Multaque præterea tibi possum commemorando Argumenta fidem dictis contraderé nostris.
COMMEMORANDUS, a, um. Cic. 2. Verr. 42. O commemoranda judicia, &c.
 Commemoranda & divina liberalitas. Cic. 1. Fam. 9. Huc accessit commemoranda quadam & divina Cæfaris in me fratremque meum liberalitas.
COMMEMORATIO, Æs. f. [ἀμμαντικός] Ter. And. 1. 1. 16.
 — Nam isthæc commemoratio,
 Quasi exprobratio est immemoris beneficii.
 Antiquitatis commemoratio. Cic. in Orat. 120.
 Pecuniarum commemoratio in chirographo facta. Scævola in l. ult. D. de probat.
 Popularis commemoratio. Quintil. lib. 4. cap. 3.
 Non cum vita tempore esse dimittebam commemorationem nominis nostri. Cic. pro Arch. 29.
 In assidua commemoratio omnibus esse. Cic. 5. Verr. 101. Opponitur autem ei quod dicitur, In oblivione jacere.
COMMEMORABILIS, Æs. f. [ἀμμαντικός] Dignus qui commemoretur. Plaut. Pseud. 1. 5. 111.
 Dabo aliam pugnam claram & commemorabilem. Cic. 2. de Nat. Deor. 31. Multaque aliam in aliis locis commemorabilia proferre possum.
 Vir optimus & commemorabili pietate ac virtute præditus. Cic. pro Mactell. 10.
COMMEMORARIUM, Æs. n. Idem quod Commemoratio, veteribus. Cæcil. Plocio, Pudebat, credo commemoramentum lupri. Nonius 2. 115.
COMMEMORATUS, Æs. m. Idem. Apul. Flor. lib. 1.
COMMEMORATOR, Æs. m. Tertull. adv. Marc. 4. 26.
COMMEMORATORIUM, Æs. n. Inventarium. Amb. of. de Off. cap. 25. Sit nobis vita majorum discipline speculum, non caliditatis commemoratorium. cons. Barth. Advers. 35. 22.
COMMEMENDO, [ἀμμαντικός] Ære. compositum a Mando: quod si cum dativo jungatur, significat Committo, aut plus eo; ut, Commendo te regi. Si vero accusativo cum Apud, vel ablativo cum In, significat Laudo. ut, Commendo te apud regem. Ex Valla lib. 3. cap. 45. Ulpian. de verb. signific. l. 86. Commendare nihil aliud est quam deponere. Committere & commendare aliquid alicui. Cic. 11. Philip. 21. Harum rerum omnium deceratio Consulibus optimis & fortissimis commissa & commendata.
 Commendare plus est quam Committere. Cic. pro Domo, 142. Omne vobis erga neam dignitatem, studium, & judicium non modo commissum, verumetiam commendatum esse arbitrabantur.
 Commendare & concedere. Cic. pro Rosc. Amer. 117.
 Rem & famam suam commendare & concedere alicui. Cic. pro Quint. 98. Se totum commendare atque tradere alicui. Cic. 2. Fam. 5.
 Quam diligentissime commendare. Cic. 2. Fam. 16.
 Intime commendare alicum. Cic. 1. Q. frat. 2.
 Alikuid alicui, aut alicum alteri commendare. Cic. 1. Fam. 3. Commendo tibi ejus omnia negotia, liberos, procuratores.
 Amores meos ac me tibi commendo. Catul. 16. 1.
 Habenas reum commendare alicui. Claud. 1. Conf. Hon. 81.
 Justitiam suam humanitate alteri commendare. Plin. 9. Epist. 5. Egregie facis, (inquit enim & perfero) quod justitiam tuam provincialibus multa humanitate commendas.
 Liberos suos testamenti alteri commendare. Cic. 3. de Fin. 16.
 Negotia tibi commendare, ut majore studio, magis ex animo commendare non possit. Cic. 12. Fam. 26.

Opes fortunaeque suas alicui commendare. Cic. pro Quint. 98.
 Salvem alicuius alicui commendare. Cic. in Parad. 4.
 Adolefcentiam alicujus ad opinionem aliquam commendat domus alicujus. Cic. 2. Off. 47.
 In clientelam se alicui commendare. Ter. Eun. 5. 8. 9.
 Thais patri se commendavit in clientelam & fidem. Hoc more & instituto Atheniensium, apud quos, qui cives non erant, sed inquilini, patronum alicui sibi optabant, quod *κωμωδοί* *κωμωδοί* dicebant. Qui autem patronum non habebat, in jus eo nomine vocabatur, appellabaturque illud iudicium, *κωμωδοί* *δικη*. Turnebus.
 De meliore nota commendare. Cic. 7. Fam. 29. Quare, Cicero mi, peffevera conftanter nos confervare, & Sulpicio fuccelfori nos de meliore nota commenda.
 Curæ alicujus commendare alicui. Ovid. 3. Fast. 776.
 Fidei. ut, Pontificum auctoritati, fidei, prudentiae, facra religioefque & privatas & publicas, majores commendabant. Cic. de Arufp. Refp. 14.
 Fidei alterius alicui commendare. Cic. 15. Fam. 2.
 Fidei aliorum commendare, quem antea diis commendavit. Cic. pro Muren. 2.
 Fidei, virtuti, felicitati alicujus Provinciam, commendare. Cic. de Prov. vinc. Confil. 35.
 Fidei tuæ totum me commendo. Cic. 3. Att. 20.
 Fugæ fe commendare. Hirt. de Bell. Afr. 5.
 Gloriæ fempiternæ alicui commendare. Cic. 5. Fam. 12.
 Immortalitati commendatur hitoria voce oratoris. Cic. 2. de Orat. 36.
 Iudicio omnium commendari ab aliquo. Cic. 12. Fam. 13.
 Litteris commendare. Cic. 11. Fam. 10. Sais me multa fcripfilfe, quæ litteris commendari poffint, arbitror.
 Monumentis alicujus petere res fuas quam celerrime commendari. Cic. 5. Fam. 12.
 Monumentis multis ad omnem memoriam commendari. Cic. 9. Philipp. 10.
 Memoriz commendare. Cic. 3. de Fin. 9. Quare attendo te ftudiofe, & quæcunque rebus his, de quibus hic fermo eft, nomina imponis, memoriz commendo.
 Dicitur & Mandare. H. St.
 Tutelæ aliorum filios fuos commendare. Cic. 1. de Orat. 228.
 Commendare [*προσβαίνω*] pro Laudare. Cic. 7. Verr. 180. Qui quum fe virtute, non genere, populo Rom. commendari putaret. [i. e. Probari. Copia verborum commendari; ut, Nulla re una magis orator commendatur, quam verborum fplendore & copia. Cic. de Clar. Orat. 216.
 Eloquentiam vox maxime commendat. Cic. 1. de Orat. 252.
 Faciem commendat cura. Ovid. de Medicam. faciei, 1.
 Halitum fuum re aliqua commendare. Plin. lib. 12. cap. 3. Hæc eft autem cujus grana Parthorum proceres incoquere diximus efulentis, commendandi halitus gratia. h. e. Ad optimum & odoratum halitum conciliandum & faciendum.
 Juvenem commendare amicæ dicitur vinum. Hor. 1. Epift. 15. 19.
 — generofum & lene requiro,
 Quod curas abigat, quod cum fpe dividite manet
 In venas animique meum, quod verba minitret,
 Quod me Lucanæ juvenem commendet amicæ. Inter omnia quæ vino accidit, & illud eft maximum, quod vires præftat in Venerem. Hoc eft ergo quod dixit, Quod juvenem commendet amicæ: i. e. Fortem & amabilem amicæ reddat, ut juvenem. Porphy.
 Memoria vivorum & præfentium teftes commendare aliquos. Cic. 2. de Orat. 9.
 Munufcula amici commendare. Martial. lib. 7. 79.
 Sed fi parva tui munufcula quæris amici
 Commendare, &c.
 Nullos (crede mihi) commendat imago parentum. Ovid. [Videtur verfus fpurius.
 Nitorem commendare oleum amygdalinum dicitur. Plin. lib. 23. cap. 4.
 Reos maxime commendat placida, fummiffa, & lenis oratio. Cic. 1. de Orat. 183.
 Vina fno fucco hæc res commendat. Plin. lib. 13. cap. 10. de loto arbor loquens, Fruticofior hæc fructuque magis rubens, cujus nucleus non fimul manditur, jucundus per fe, atque fuaavior e vino: quin & vina fucco fuo commendans. i. e. Faciens ut vina pluris fiant.
 COMMENDATUS, Partic. Cic. pro Rofc. Amer. 113. Cui fama mortui, fortunæ vivi commendatæ funt, atque concreditæ.
 Sacrum facrove commendatum qui clepferit, rapferitque, parricida efto. Cic. 2. de Legib. 22. ex XII tabb.
 Non modo commiffum, verum etiam commendatum iudicium aliquibus erga dignitatem alicujus. Cic. pro Domo 142.
 A viro in alvo fpe commendata. Cic. pro Cluent. 34. Spem illam, quam in alvo commendatam a viro continebat, victa avaritiâ, fccleri Oppianique vendidit.
 Ita dicitur, ut Agricola commendat femina terræ. H. St.
 Dono aliquo deorum & munere commendati nobis poetæ videntur. Cic. pro Arch. 18.
 Ex utilitate fua commendatæ nobis res, i. e. Quas amamus ob utilitatem, quam ex eis percipimus. Lucret. lib. 5. 859.
 Multaque funt, nobis ex utilitate fua quæ
 Commendata manent tutelæ tradita noftræ.
 Favore alicujus commendatum effe. Ovid. 3. de Pont. 4. 71.
 Sint igitur veftro mea commendata favore
 Carmina.
 Honore litterarum commendatus. Plin. lib. 35. cap. 18.
 Sibi commendatus. Cic. 4. de Fin. 34. Omne animal ipfum fibi commendatum, ut fe & falvum in fuo genere incolumemque vellet.
 Commendatum habere aliquid. Cic. 12. Fam. 12. Meam dignitatem commendatam habes rogo.
 Aliquos habere commendatos. Cic. 12. Fam. 16. V. Hæro.
 Compar. Cic. pro Corn. Balbo 43. Quis eft enim noftrum, cui non illa civitas fit hujus ftudio, cura, diligentia, commendator?
 Memoriz hominum fempiternæ commendationes. Cic. 2. Philip. 32.
 Commendatoris effe famæ. Plin. lib. 25. cap. 10. Similiter eam quam euplean vocant: traduntque ea perunfos commendatoris effe famæ. Superl. Omnibus rebus commendatiffimos aliquos habere ab aliquo. Cic. 12. Fam. 26.

COMMENDATIO, ðnis. f. [*ἀποδοσις*] Cic. 1. Fam. 3. Nofta, ceterorumque amicorum commendatione gratiffimus in provincia fuit.
 Caput commendationis alicujus. Cic. 12. Fam. 25.
 Ad ceteros contempri hominis commendatio non defuit. Cic. 8. Att. 4.
 Exequi ambitione quadam commendationes alicujus. Cic. 13. Fam. 23.
 Intelligere commendationem maximo ufui effe fibi. Cic. 12. Fam. 28.
 Commendatio, [*ἐπίδοσις*] laus. Cic. 1. Fam. 7. Magna eft hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis, magna memoria Confultatus tui.
 Commendatio ac iudicium. Cic. pro Coel. 6.
 Honoris petitio & commendatio. Cic. 6. Fam. 2.
 Ingenii commendationem evertere. Cic. de Clar. Orat. 138.
 Liberalitatis commendatio. Cic. 1. Fam. 7.
 Oculorum commendatione aliquid animis tradi. Cic. 2. de Orat. 357.
 Accurata. V. ACCURO.
 Brevis. V. BREVIS.
 Vulgaris. Cic. 1. Fam. 3.
 In vulgus commendatio. Cic. 5. Tufe. 107. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc quæ expetit gloria, moleftia habeat, quam voluptatis. Oratio probitatis commendatione, boni viri fpeciem debet tueri. Cic. 2. de Orat. 211.
 Homo per fe cognitus nulla commendatione majorum. Cic. 1. in Catil. 28.
 Ad gloriam commendatio prima eft adolefcenti. Cic. 2. Off. 45.
 Prima commendatio, quæ a natura noftri facta eft, nobis incerta & obfcura eft. Cic. 5. de Fin. 41.
 Prima commendatio proficitur a modestia, tum pietate in parentes, tum in fuos benevolentia. Cic. 2. Off. 46.
 In prima commendatione dicere aliquid vel ponere. Cic. 2. de Fin. 35.
 Epicurus autem quum in prima commendatione voluptatem dixiffet, &c. Et paulo poft, Ut voluptatem illam Ariftippi in prima commendatione poneret. i. e. In primis laudaret. [vel potius Primo loco in bonis collocaret, atque adeo fummum effe ftatuere.]
 A prima commendatione naturæ rationem ducere. Cic. 5. de Fin. 46.
 Accerita commendatio. V. ACCEREO.
 Comparare commendationem. Cic. 2. Off. 45.
 Ducere commendationem ineuntis ætatis ab impietate & fcclere. Cic. pro Deiot. 2.
 Egere gratiarum actione magis quam commendatione. Cic. 12. Fam. 25.
 Evertere commendationem. Cic. in Brut. 138.
 Habere commendationem. Cic. 7. Fam. 19.
 Renovare commendationem. Cic. 7. Fam. 19.
 Valere communi fenfu omnium, & dulciffima commendatione naturæ. Cic. pro Planc. 31.
 Obrepere ad honores errore hominum, commendatione fumofarum imaginum. Cic. in Pifon. 1.
 COMMENDATOR, ðnis. m. [*συστάτης*] Qui commendat aliquem alteri, vel laudat. Symmach. 1. Epift. 40. Et Vopifc. in Prob. cap. 3. Commendatores eorum hitorici.
 COMMENDATRIX, icis. f. [*συστάτρια*] Cic. 1. de Legib. 58. Sed profecto ita fe res habet, ut quoniam vitorum emendaricem legem effe oportet, commendatricemque virtutum, ab ea vivendi doctrina ducatur.
 Commendatrix miraculorum terra. Plin. 8. Epift. 20.
 COMMENDATORIUS, Adj. Sidon. 9. Epift. 10.
 COMMENDATIVUS, [*συστάτιος*] Adj. ut, Commendativæ litteræ, in quibus aliqui commendantur. Cic. 6. Verr. 148. Cic. 5. Fam. 5. Quod ubi intellexi, multum apud illum recentes nuntios, multum tabulas non commendatitias, fed tributarias valuisse: admonitæ, &c. Litteras commendatitias alicui mittere. Labeo in l. ultima. D. de acquir. rer. doni.
 COMMENDABILIS, e. [*ἀξιόδοτος*] Dignum quod laudetur. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed ut denfum arbutum commendabile fructu & decore eft, fic ubi, &c. Liv. 42. 5. Nullo commensabilis merito. Val. Max. 9. 1. Cantu commendabiles aviculæ.
 COMMENSUS, IN COMMETTOR.
 COMMENTACULUM, Virga dicebatur, qua præco publicus præcedens facra, turbam fummovebat, filentiumque indicerebat, ne rem divinum facturo mala vox obftreperet. aut quid auribus trite acciperet. Namque in deorum facrificiis taciturnitate in primis, & intentis animis opus erat. Ex Alex. Genial. lib. 4. cap. 17.
 COMMENTIUS, COMMENTOR, COMMENTUM. V. COMMINSOR.
 COMMRO, [*μυστηριώδης*] ðre. ex Con & Meo, meas, compofitum; eft Animo redeundum abire, & fæpe in genere abire. Columel. lib. 1. cap. 3. Multum conferre agris iter commodum: primum, quod eft maximum, ipfam præfentiam domini: qui libentius commeatatus fit, fi vexationem viæ non reformidet. Ter. Hee. 1. 2. 100.
 Rus abdidit fe: huc raro in urbem commeat. Ubi Donatus, Commeari, eft Abefse inde ubi te effe oporteat.
 Commeari dicuntur aves, anniverfario adventu difcefque notæ. Plin. lib. 10. cap. 23. Simili anferes quoque & olores ratione commeat.
 Aliquo commeari. Tacit. 1. Ann. 46.
 Ab aliquo tuto. Cæf. 7. Bell. Gall. 36. Ut tuto ab repentino hoftium incurfu etiam finguli commeari poffent.
 Ab ortu ad occafum commeat fol. Cic. 2. de Nat. Deor. 49.
 Ad aliquem. Cic. 7. Verr. 45. Te illam navigi parare, quæ prædam ex Sicilia deportaret, & quæ ad ea furtæ quæ reliquiffes, commeari.
 In via commeari. Ulpian. in l. 1. §. fumma. D. de his qui deiecerunt vel effud. Ceterum fi aliquando vulgus in illa via non commeat.
 In locum aliquem commeat omnes. Cic. pro Lege Manil. 55.
 Præter ftatum. Plin. 2. Epift. 7. Erit ergo prægram mihi, hanc effigiem fobinde intueri, fubinde refpicere, fub hæc confilere, præter hanc commeari. Et cum accufat. fine præpof. Plant. Capt. 1. 2. 82. Nam meus fcrupulofam victus commear viam. i. e. Afperimus eft victus meus. Jocus Plautinus per metaphoram. Digest. l. 48. t. 10. l. 27. Qui falfo diplomate vias commearit, graviffime puniendus.
 Ultra citroque commeari. Liv. 25. 30.
 Viciffim retro commeat omnia. Cic. 3. de Nat. Deor. 31.
 Litteræ commeat. Cic. 8. Att. 9. Crebro enim illius litteræ ab aliis ad nos commeat. Ab illo, ad alios nuffe.
 Libidines commeat. Cic. pro Coel. 38. Quæ habet palam decretum femper

semper aliquem, cujus in hortos, domum, Baías, jure suo libidines omnium commeant.

Sermones commeant. Tacit. 2. Ann. 28. Cæsar judicium haud aspernatus, congressus abnuvit. posse enim eodem Flacco internuntio sermones commeare.

Commeare, absolute, Scævola in l. Seje. §. Idem quæsit. D. de fundo instruct. & instrum. legato, Respondit non legatos eos, qui forte veluti commeantes transiunt. De fervis loquitur, qui animo redeundi transiunt.

Intentus & commeans animus. Cic. 1. de Nat. Deor. 27.

Commeari. Ulpian. in l. 1. D. de his qui deiecit. vel effudit. §. 1. Publice enim utile est, sine metu & periculo per itinera commeari.

COMMEATUS, Æs. m. [ἐπιδημία] est (inquit Donatus) Ex aliqua commoratione temporis abfcessus. Valla autem, Commeatus (inquit) in singulari tantum pro Facultate ad tempus a militia, ab aliove ministerio recedendi, quam præbet militi imperator, præpositusve inferiori, cunctidie quo velit ad præscriptum diem reversuro. Licet Liv. lib. 23. 18. ext. ait, Magna pars sine commeatibus ab signis dilabebantur. Hactenus Valla, lib. 2. cap. 10. Festus, Commeatus dari dicitur, i. e. Tempus quo ire & redire quis possit.

κομμάτιον, ἑσπέρων λαμβάνων & ἀφθίτων, H. St. Verba Suidæ sunt.

Argentarius commeatus. IN ARGENTUM.

Libere commeatus, V. mox Imperare lib. comm.

Accipere commeatum. IN ACCIPIO.

Dare alicui commeatum. Marcan. in l. 4. D. de penis, Nemo potest commeatum remeatumve dare exuli, nisi imperator ex aliqua causa.

Imperare liberum commeatum. Ulp. in l. filium. D. ad municipal. Senatores, inquit, qui liberum commeatum, id est ubicunque velint morandi arbitrium, impetraverunt, domicilium iu urbe retinent.

Petere commeatum. Plin. 10. Epist. 9.

Venire ad diem commeatus. Auct. ad Heren. lib. 1. 24.

Neque ad Militiam solum pertinet Commeatus, sed & Quævis discedendi venia vocatur Commeatus. Vellei. 2. 99. de Tiberio, Dissimulata causa consilii sui, commeatum a fecero petivit. Ita & Cic. 13. Att. 41. Nisi quid a te commeatus. i. e. Nisi per te mihi licet diutius abesse.

Commeatus est etiam, Plurium navium appulsus. Cæf. 5. Bell. Gall. 23.

Duobus commeatibus exercitum reportare constituit. & Hirt. Bell. Afr. cap. 8. Rabirium Posthumum in Siciliam ad secundum commeatum ardescendum mittit. Suet. Neion. cap. 20. Captus modulatis Alexandrinorum ludationibus, qui de novo commeatu Neapolim confluerant. Pro eo Græcæ voce Cataplus usi sunt Marcialis, Sidorius & Ausonius.

Commeatus, in utroque numero [ἐπιδημία] pro Cibariis ad alimoniam Reip. aut exercitus, aut alicujus multitudinis sumitur. Interdum etiam privati hominis. Cic. pro Lege Manil. §. 1. Commeatu & privato & publico prohibebamur. Hæc Valla lib. 3. cap. 10. Cic. 7. Verr. 61. Te igitur auctore & interprete, ne foro quidem & commeatu Mamertini pop. Romanum juvare deberunt.

Abundare commeatu. Cæf. 7. Bell. Civil. cap. 50.

Intercludere hostes commeatibus. Cæf. 7. Bell. Gall. 23.

Ob interclusos commeatus. Suet. August. 16.

Locare commeatum. Sallust. in Jugurth.

Mitrire commeatum. Hirt. Bell. Afr. 8.

Parare commeatum. Sallust. in Jugurth. cap. 46. Al. Portare.

Patere. Sallust. in Catil. cap. 58. Commeatus abunde, colonice atque municipia patebant. [Nisi subsauditur Erit, & verbum ad sequ. refertur.]

Portare commeatum. Sallust. in Jugurth. cap. 46.

Recipere commeatum. Cæf. 1. de Bell. Civil. 19.

Reservare commeatus ad oblationem Urbis. Cæf. 1. Bell. Civil. 76.

Subministrare commeatus copiam. Hirt. Bell. Alex. 35.

Subvehere commeatum. Liv. lib. 3. 23.

COMMEATOR, Æris. m. Apul. Met. 11. pag. 262. Ille superum commeator & inferum, Mercurius. V. Claud. de Rapt. Proferp. 1. 89.

COMMEABILIS, e. Arnobius lib. 2. Venæ fitulatae & commeabiles.

COMMEATILIS, e. Commeatilis miles dicitur, Qui in stipendii partem accipit alimenta ex commeatu, id est ex alimento publico. Just. de præf. præf. Afric. l. quas Deo. Nullum audeant duces, vel tribuni, commeatalem de ipsis dimittere, ne dum sibi lucrum fudent conficere, incusoditas nostras relinquunt provincias. Et infra, Non de commeatibus militum, aut de eorum stipendii lucrum facere.

COMMETO, Ære. Verbum obsoletum, pro Commeare. Novius Bubulco credone, Quam ad lupam nostram tam multi crebro commetat lupi. Afranius Virgine, Quo tu commetas? ubi confixus desides? Nonius 2. 163. Nam meus scrupulosi victus commetat viam. Plaut. Capt. 1. 2. 82. Sic legit Bentleus ex Codice vetustissimo. Commeto enim est vox frequentativa, a Commeo; ut jactio a jacto. Al. Commeat.

COMMEFCOR, [ἐπιδημοκόρος] Ære. Idem quod Mercari, vel Multas res simul mercari. Plaut. Capt. prol. 27.

Cœpit captivos commercari hic alios. V. ibid. 1. 1. 32.

COMMEFCATOR, Partic. pass. Afran. apud Non. 1. 117. Commercatius conquisite edulibus.

COMMEFCATOR, Æris. m. [συμμετρεῖς] Gloss. Gr. Lat.

COMMEFCIARIUS, i. m. [συμμετρεῖς] Gloss. Gr. Lat.

COMMEFCIUM, i. n. [συμμετρεῖα, ἀλλοτρία] Commeandi & commercandi facultas. Plin. Paneg. 29. Diversæque gentes ita commercio miscuit, ut, &c. Ulpian. Instit. tit. 19. Commercium, inquit, est Emendic vendicque invicem jus.

Commercia belli. Virg. 10. Æn. 532. — belli commercia Turnus Suffulit ista prior. i. e. Vicissitudines, inquit Servius. Tacit. 3. Hist. 81. Sabini cedat, dirempat hæc commercia.

Honorum commercia. Claud. 2. in l. Conf. Stil. 115.

Commercio sermonis feras linguas contrahere ad colloquia. Plin. lib. 3. cap. 5.

Commercia linguæ, in seqq. H. St.

Terræ gemine commercia. i. e. Concertatio duarum inter se regionum. Stat. 1. Achill. 404.

Hoc fœdus Phrygium, hæc gemine commercia terræ. i. e. Græciæ & Asiæ.

Facere commercia. Claud. 1. de Raptu Proferp. 90.

— qui hæc per limen utrumque

Solus habes, geminoque facis commercia mundo. h. e. Mu-

tuam consuetudinem. Est autem Commercium, Libera commeandi contrahendique facultas, ab his qui merces ulro citroque convehunt, appellata. Hactenus Parrhasius.

Habere rei commercium quid sit, apparet ex verbis Ulp. in l. multum interest. D. de verb. oblig.

Locum esse commercio. Cic. ad Brut. 16.

In agro Segeftano Parormitanis commercium est. Cic. 5. Verr. 93.

Alicui ne commercium quidem esse oportet. Cic. 4. Verr. 124.

Miscere commercio diversas nationes. V. MISCERO.

Commercium, Rerum permutatio. Plin. lib. 33. cap. 1. Utinamque possent & vita in totum abdicari aurum, &c. quantum felicioris ævo, quam res ipse permutabantur inter se, sicut & Trojanis temporibus fatitatum Homero credit convenit. Ita enim, ut opinor, commercia victus gratia inventa, alios coris boum, alios ferro captivique rebus emptitasse tradidit, &c.

Commercium, Usus & consuetudo, vel Societas: & tunc præpositioni Cum jungitur. Cic. de Senect. 42. Nec habet ullum cum virtute commercium. Idem 5. Tusc. 66. Qui modo cum multis, id est cum humanitate, & cum doctrina habeat aliquid commercium.

Non habet commercium cum virtute voluptas. Cic. de Senect. 42.

Exercere commercia linguæ. Ovid. 5. Trist. 11. 61.

Perdere linguæ commercia, i. e. Usum. Ovid. 5. Trist. 8. 9.

Commercium libidinis habere cum aliqua. Valer. Max. lib. 8. cap. 2. De C. Vifellio.

Pro Annona, vel Commeatu usus est Plin. 26. 4. Romani duces primam semper in bellis merciorum habere curam. Et Jul. Frontinus de Strategem. 2. 5. Certior factus hostem inopem mercio laborare.

COMMEFCO, ui, [ἐπιδημοκόρος, ἀποστρατοκόρος] Ære. neut. & COMMEFCOR, meritis sum, Æri. depon. Idem significat quod Mereri. Cic. 1. de Orat. 232. Interrogabatur reus, quam quasi æstimationem commeruisse se maxime confiteretur.

Commerui ut. Ter. Hec. 4. 2. 4.

Ut nunquam sciens commerui merito ut caperet illam odium mei.

Commerere, Aliquid male agere, delinquere, peccare, ut ait Servius. Commereri & peccare. Ter. And. 1. 1. 112.

Quid feci? quid commerui, aut peccavi pater? Ubi Donatus, Feci quasi Facinus dixit, Commerui minoris culpæ est: Peccavi, multo minoris vel levioris.

Aliquid erga alterum commereri. Ter. Hec. 3. 5. 36.

Quæ nunquam quicquam erga me commerita est, pater.

Culpam aut noxiam commereri. Ter. Phorm. 1. 4. 29. Arbitrabitur commeruisse culpam. Ubi Donatus; Commeruisse, Commisitisse. Plaut. Trin. 1. 1. 4.

— Nam ego amicum hodie meum

Concattigabo pro commerita noxia.

Culpam in se commerere. Plaut. Merc. 4. 6. 12.

Ut illæ exiguntur, quæ in se culpam commerent.

Culpam de aliqua re commerere. Ter. Hec. 4. 4. 9.

Nullam de his rebus culpam commeruit tua.

Pœnam commeruisse. Ovid. 2. Trist. 63.

An femel est pœnam commeruisse parum?

COMMERITUS, a, um. Plaut. Trin. 1. 1. 4. V. in ipso verbo.

COMMERITIO, mensus sum, [μετρίω] Tr. Idem quod Metiri. Plaut. Most. 3. 3. 8. Omnes porticus commensum fumus. Columel. lib. 5. cap. 1. Quam de commetiendis agris rationem M. Trebellius noster a me requirit.

Commetiri numero. Cic. de Univ. 29. Ceterorum autem fiderum ambitus ignorantes homines præter admodum paucos, neque nomen appellant, neque inter se numero cometiuntur.

Commetiri cum tempore negotium. Cic. 1. de Invent. 39. Nam sæpe oportet commetiri cum tempore negotium, & videre potuerint aut magnitudo negotii, aut multitudine rerum in eo transigi tempore.

COMMETRIOSUS, Æs. m. [συμμετρεῖς] Symmetriam significat. Vitruv. lib. 3. cap. 1. Reliqua quoque membra suos habent commensum proportionis, quibus etiam antiqui pictores & statuarii nobiles vsi, magnas & infinitas laudes sunt assequuti: similiter vero figurarum ædium membra, ad universam totius magnitudinis summam ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.

Membris admirabilis proportionem, & æquabilis commensu figuratis. Lamb. in Probum pag. 368. in loci Plutarchi interpretatione. H. St.

COMMETO, V. in COMMEMO.

COMMINGO, Ære. Hor. 1. Serm. 3. 90.

Commixxit lectum potus.

COMMINCTUS, & COMMICTUS, Partic. Catull. 100. 70.

Tanquam comminctæ spurca saliva lupæ. al. hic leg. Commistite. Plaut. Pers. 3. 3. 3. Cœnum commictum; i. e. Contemnendum. Convicium est lenonium.

COMMICTILIS, e. Contemnendus. Pomponius Præcone posteriore, Si sciam quid velis, quasi servi comici commictilis. Nonius 2. 109.

COMMIĞRO, [μετρίω, μετακρίω] Ære. Idem quod Migrare. Ter. Adel. 4. 5. 15. Neque enim diu huc commigrarunt. Plin. lib. 35. cap. 11. Captoque rege Perseo Athenas commigravit.

Commigravit habitatum. Plaut. Trin. 4. 3. 77. Is habitatum huc commigravit.

Commigrare in domum suam. Cic. 2. Q. frat. 3. Sed ut spero paucis mensibus post Calend. Quintiles in tuam commigrabis.

Roman commigravit. Liv. 1. 34.

COMMIĞRATIO, Æris. f. Sen. Consol. ad Helv. cap. 6. Aliunde alio commigratio est; loquitur de motu Stellarum.

COMMITERS, Ætis. m. [συμμετρεῖς] Commisitio. Cæf. 2. Bell. Civil. 29. Commiliteseque nonnulli graviore sermones militum vulgo durius accipiebant. al. Committentes. Plin. lib. 37. cap. 2. Reipublicæ datunt mille talentum: Legatis & Quæstoribus, qui oras maris defenderunt, h. s. bina millia: commilitibus singulis quinquaginta. Sed hic quoque Mff. Militibus exhibent, teste Hardulno.

Commilitum minus indulges. in Panegyri. Pacati, 127. mœæ edit. H. St. Sed hic quod Cellarius cap. 32. §. 3. Commilitonum exhibit. An igitur dicemus, spurium esse hoc vocabulum, & ex errore describentium natum? In Gloss. Gr. Lat. tamen, συμμετρεῖς Commiles.

COMMITITO, Ænis. m. [συμμετρεῖς] Qui simul militat, h. e. Socius in bello. Dux autem in bello, non commilitones, sed milites suos appel-

labit. Licet id Cæsar, & quidam alii fecerint. Suet. Cæs. cap. 67. Nec milices eos pro concione, sed blandiore nomine commilitones appellabat. Ambitiose nimis, tanquam & ipse unus esset ex numero militum. Liv. 1. 50. Sarpinas deinde tendens manus, commilitones appellans orabat. Miles & commilito. Cic. pro Deiot. 28. Hic vero adolescens, qui meus in Cilicia miles, in Græcia commilito fuit.

COMMILITO, [συμμιλιτωμαι] Ære. Gloss. Gr. Lat.

COMMILITUM, i. n. [Ευστρατία] Ipsa belli societas. Plin. 10. Epist. 26. Parcior me in laudando facit, quod spero tibi & integritatem ejus, & probitatem, & industriam, non solum ex ejus honoribus. quos in urbe sub oculis tuis gessit, verumetiam ex commilitio esse notissimam. i. e. Ex militia ejus, vel ex tempore diuturno quo militavit. Tacit. 1. Ann. 60. Chauci quum auxilia pollicerentur, in commilitium adsciti sunt. Uti commilitio alicujus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Apud Apul. etiam Commilitia legitur f. g. [Nisi error est. Nam Commilitio studiorum, apud hunc legitur in Florid. pag. 356.

COMMINSOR, commentus sum, [συμμισησθαι, περιεσσειν] ifci. ExcoGITARE, dictum a Con & Mente, quum fingitur in mente quæ non sunt: inquit Varro de L. Lib. 5. 6. Ter. Heaut. 4. 6. 8.

Hujusmodi mihi res semper comminifcere. Cic. 4. de Finib. 43. Ille enim occurrentia necio quæ comminifcebatur. Liv. 37. 5. extr. Nihil adversus tale machinationis genus parare aut comminifci oppidani conabantur.

Confingere & comminifci. Auctor ad Heren. lib. 2. 10.

Comminifci aliquid de sua sententia. Plaut. Capt. prol. 48.

Itaque hi commenti de sua sententia.

Ut in fervitute hic ad suum maneat patrem.

Ad commentandum ingeniosus. Auctor ad Heren. lib. 2. 10.

Monogrammos deos & nihil agentes commentus est Epicurus. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.

COMMENTOS, [συμπελαθεῖς] Partic. pass.

Sacra commenta. Ovid. 3. Met. 558. i. e. Ficta.

Funera commenta. Ovid. 6. Met. 565.

Dat gemitus fictos, commentaque funera narrat.

Commentus, pro Communitus apud veteres legitur, teste Nonio. Plaut. Amph. 3. 3. 24.

Fac Amphitryonem advenientem ab ædibus,

Ut abigas quovis pacto, fac commentus lies.

An per Syncopen? H. St. V. Lambin. ad loc.

COMMENTUM, i. n. [πῶμα] Fictio. Ter. And. 1. 3. 20. Atqui ipsis commentum placet.

Retegere commenta alicujus. Ovid. 13. Met. 38.

Opinionum commenta delet dies, naturæ judicia confirmat. Cic. 2. de Nat. Deor. 5.

COMMENTITIUS, Adj. [πῶμα ὑποδιδῶν, πῶμα] Idem quod Fictitius. Cic. 1. de Orat. 210. Ut si in illa commentitia Placonis civitate res ageretur. De commentitiis rebus inaudita ac nova, quæ aliquis objicit, diluere. Cic. pro Rosc. Amer. 82.

Crimen commentitium confirmare. Cic. pro Rosc. Amer. 42.

Dii commentitii & ficti. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.

Fabula ficta & commentitia. Cic. 3. Off. 39.

Sententia futilis commentitiæque. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.

Commentitium significat etiam Novum & recens excogitatum, hoc est, non translaticium, non aliunde sumptum. Suet. in Claud. cap. 21.

Spectacula quoque complura magnificaque edidit, non usitata modo, ac solitis locis, sed etiam commentitia, & ex antiquitate repetita. Budæus.

Nova & commentitia. Cic. 5. de Finib. 90. Hæc igitur quum ego tot nominibus a Stoicis appellata, partim novis & commentitiis, ut ista producta & reducta, &c.

Jus commentitium. Paulus in l. si pœna. D. de pœnis, Si pœna alicui irrogatur, receptum est commentitio jure ne ad heredem transeat.

COMMENTOR, Æris. [πρωσις] ut

Uvæ commentor dicitur Bacchus ab Ovid. 3. Fast. 785.

Luce sua ludos uvæ commentor habebat. i. e. Inventor.

COMMENTOR, [πανεργῶν, συμπεπῶν, μελετῶν, προσημασθῶν] Æri. frequent. a Comminifcor; significat Confingere fallaciam, auctore Donato. Plaut. Casin. 2. 3. 25. Ut cito commentatus est.

Commentari, Cogitare, agitare, tractare. Cic. 4. Att. 36. Veruntamen idipsum mecum in his locis commentor, ut ista improbem. Idem 5. de Finib. 42. Cupiunt commentari aliquid & dicere.

Commentari, Disputare. Cic. 5. de Finib. 75. Satisne vobis videor pro meo jure in vestris auribus commentatus? Al. Commoratus.

Exponente Budæo. H. St.

Commentari & meditari de aliqua re. Cic. 3. Philipp. 36.

Plures dies in villa commentari. Cic. 12. Fam. 2.

Commentandi causa, atque inter se colloquendi, congregantur in fano Magi. Cic. 1. de Divin. 90.

Multos annos aliquid commentari. Cic. 7. Fam. 1.

Inter se commentari, quæ ratione traducendum sit eis tempus. Cic. 4. Fam. 6.

Quotidie commentari. Cic. 3. de Orat. 86. Magister hic Sannitium summa jam senectute est, & quotidie commentatur.

Cum aliquo quotidie declamantem commentari. Cic. de Clar. Orat. 3. 10. Omnibus exclusis, commentatum in quadam testudine cum fervis literatis. Cic. de Clar. Orat. 87.

Commentari, [περιεσσειν] pro Invenire. Cic. 12. Philipp. 13. Quorum alter commentatus est Mimos, alter egit Tragediam.

Agere causam, & commentari. Cic. de Clar. Orat. 87. Quum esset ei nuntiatum tempus esse, exiit in ædes eo colore & iis oculis, ut egisse causam, non commentatum putares. h. e. In Senatu orasse, non domi meditatam.

Orationem in aliquem commentari. Cic. pro Rosc. Amer. 82.

Commentari, Aliquid scribendo componere ad enarrare; ut Acron. in Horatium commentatus est. Plin. lib. 18. cap. 25. Id eo ipso anno quum commentaremur hæc, notatum est, proventum eorum ter repetito frigore extinctum.

Commentari fabulam, Scribere. Plaut. Pœn. prol. 1.

Achillem Aristarchi mihi commentari lubet.

Æris meas commentari non defino. Cic. 9. Att. 11.

COMMENTATUS, [μεμεισθῶ] Partic. pass. Cic. 16. Fam. 26. Isque

diu, & multis lucubrationibus commentatus oratione, vide ut probare possit te non peccasse.

Commentata & scripta alicujus. Cic. in Brut. 301. Ut sua & commentata & scripta & nullo referente omnia adversariorum dicta meminisset. i. e. Cogitata: legitur & Commenta.

COMMENTATIO, Æris. f. [μελέτη, παραμασία] Meditatio atque contemplatio, Cogitatio. Plin. lib. 18. cap. 25. Et Sotigenes ipse trinis commentationibus, quamquam diligentior ceteris, non cessavit addubitare, ipse semet corrigendo.

Meditatio & commentatio rei alicujus. Cic. 3. Tusc. 34. Nihil est enim quod tam abundat eleveque agritudinem, quam, &c. meditatio conditionis humane, quam vitæ lex, commentatioque parenti.

Multa commentatione atque meditatione paratos atque expeditos locos habere. Cic. 2. de Orat. 118.

Cogitatio & commentatio. Cic. 1. de Orat. 150. Nam si subitam & fortuitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit.

Causarum commentatio. Cic. 9. Fam. 20.

Mortis commentatio. Cic. 1. Tusc. 74. Tota enim philosophorum vita, ut ait idem, commentatio mortis est.

Inclusa commentatio in veritatis lucem profundera est. Cic. 1. de Orat. 157.

Commentatio, pro Descriptione. Plin. lib. 6. cap. 17. Seneca etiam apud nos, tentata India commentatione, sexaginta annes ejus prodidit.

Accuratæ & meditatæ commentationes. Cic. 1. de Orat. 257.

Quotidianis commentationibus sese exercere. Cic. de Clar. Orat. 249.

In exercitationibus & commentationibus multum operæ ponere. Cic. de Clar. Orat. 105.

In lustris & in vino commentatio. Cic. 12. Fam. 2.

COMMENTATOR, Æris. m. Mondaciorum inventor. Apul. Apol. pag. 321. Omnium fallorum commentator, omnium simulationum architectus.

COMMENTARIUS, i. m. vel **COMMENTARIUM**, i. n. [παραμασία, παραμασία, διαμνησθῆμα] Liber est, quem sibi quisque nostrum privatim facere consuevit, quasi Quoddam memoriae promptuarium eorum quæ agimus, id est diarium & ephemeres actionum nostrarum. Registrum vulgo vocatur: quod Latine Regestum dici potest, quum Quintilianus Regerendi verbo utatur. [Velim Ephemeridem. H. St.] Hujusmodi autem librum fecitasse sibi principes Romanos multis auctoritatibus probari potest. Suet. in Tiber. cap. 61. Commentario, quem de vita sua summam breviterque composuit, ausus est scribere, Sejanum se punifere, quod commiserit furere adversus liberos Germanici filii sui. De commentariis Claudii Neronis loquitur. Plin. lib. 6. Epist. 22. Corrupto enim scribere sermo, interceperat commentarios, intercederetque ac per summum nefas utebatur adversus amicum crimine suo. Budæus V. Vallant. lib. 4. c. 21.

Commentarius igitur & Commentarium, dicitur Quicquid ita conciliatus, ut memoris tantum gratia, non plenas narrationis facere videamur, in quo scilicet capita tantum & summas rerum annotare solimus. Inde Commentarii Cæsaribus dicti, in quibus res ejus in Gallia & bello Civili gesta, non late & diene enarrantur, sed veluti perstringuntur. Suet. Cæs. cap. 56. Reliquit & rerum suarum commentarios. Cic. 8. Fam. 11. Quam quisque sententiam dixerit, in commentario est rerum urbanarum: quæ quo tu quæ digna sunt, felix. Budæus.

Auctorum commentarii extant. Plin. lib. 37. cap. 12.

Diurni commentarii. Suet. August. cap. 64.

Grammaticorum commentarii. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Pontificum. Cic. de Clar. Orat. 55.

Prætoris. Cic. 7. Verr. 53. Audite decretum mercenarii Prætoris, ex ejus commentario.

Puerorum. Quintil. lib. 2. cap. 11. extr. In quibus excerpta colligebant, declamationum materiam.

In Rhetorum commentariis consensere. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Commentarius, pro eo quod Instructiones vocamus. Liv. 30. 47. Quæri jussit ab eo, eequem de iis rebus a patre commentarium accepisset? Budæus.

Instructiones, quæ Legatis dantur. H. St.

Commentarius, pro Compendiosa historia, quales sunt Commentarii Cæsaribus. Cic. 1. Att. 16. Commentarium Consulatus mei Græce compositum misi ad te, &c. Budæus.

Commentarium paulo plenius. i. e. Quod vulgo dicunt, Memorias bene amplas. Cic. de Clar. Orat. 164. Ipsa illa censoria contra Cn. Domitium collegam non est oratio, fed quasi capita rerum & orationis commentarium paulo plenius. Budæus.

Commentarium, [παραμασία] pro Auctorum descriptione. Antonius Cic. 14. Att. 14. Quod si duriorum te ejus miseræ & afflictæ fortunæ præbes, non contendam ego adversus te: quanquam videor debere tueri commentarium Cæsaribus. Budæus.

Ex annualium monumentis, atque ex regum commentariis conquirere aliquid. Cic. pro Rabir. perduel. reo. 15.

A commentariis esse alicui. V. A.

Conficere commentarios. Cic. 5. Fam. 12. Si enim (inquit) suscipis causam, conficiam commentarios rerum omnium: (in autem differs me in tempus aliquid, coram tecum loquar. Hoc vulgo Memorias & Memoriale vocant.

Consignati fundi publicis commentariis. Cic. 2. de Orat. 224. Ubi sunt ii fundi, Brute, quos tibi pater publicis commentariis consignatos reliquit? Facere commentarios breviores. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Gerere Dictaturam ex commentario. Cic. ad Octav. Antonius vir animi maximi, &c. publicam dilapidabat pecuniam, ærarium exhauriebat, minuebat vectigalia, donabat civitates, ex commentario dictaturam gerebat, leges imponebat, &c. Subaudi C. Cæsaribus. Hujus enim commentariis ad vexandam remp. abutebatur.

Invenire aliquid in commentariis antiquis. Cic. de Clar. Orat. 72.

Lege commentarios Aristotelicos. Cic. 3. de Finib. 10.

Quærere aliquid ex commentariis. Cic. pro Sull. 45.

Recitare commentarium. Cic. 7. Verr. 53.

Referre in commentarios. Trajanus ad Plin. lib. 10. Ep. 96. Dedisse me jus trium liberorum Suetonio Tranquillo ea conditione qua affluevi, referre in commentarios meos jussi. Budæus.

Referre manu sua in commentarium aliquid. Cic. 7. Att. 3.

Referre scripta alicujus in commentarium. Cic. 3. Tusc. 54.

Referre aliquid in commentarium principis. Modestinus in l. abesse. D. ex quibus causis majores, Abesse Reipublicæ causa dicitur & is qui ab urbe

urbe profectus est, &c. pertinet & ad Tribunos militum, & praefectos, & comites Legatorum, qui ad ararium delati, aut in commentariis principis relati sunt. Senfus est, ut vult ibi Budaeus, Tribunos, Praefectosque militum, eorumque omnium comitatum, non aliter Reipub. causa abesse censeri, quam si in acta ararii quae publica sunt, aut privatum commentarium principis referendos se curarint, id est *registrandos* ut vulgo dicimus.

Regerere aliquid in commentarios. Quintil. lib. 2. cap. 11.
 Reperire aliquid in commentariis alicujus. Cic. 1. Philipp. 2.
 Scribere commentarios, idem quod Conficere. Plin. 7. Epist. 19. Quarente minaciter Mettio Caro, an rogasset? respondit, Rogavi. An commentarios scripturo dedisset, Dedi. &c.
 Scribere commentarios rerum suarum. Cic. de Clar. Orat. 261.
 Superare memoriam recentem aliorum commentario suo. Cic. pro Sull. 45.
 Tangere locum aliquid breviter in commentariis. Cic. 3. Off. 8.
 Volvere commentarios alicujus. Liv. 3.

COMMENTARIÖLUM, i. n. [*ἀπομνημονεύματα*] dimin. Cic. 1. Philipp. 16. An in commentariis & chirographis & libellis, se uno auctore prolatis, ac ne prolatis quidem, sed tantummodo dictis, acta Caesaris firma erunt? quae ille in as incidit, in quo populi iussa, perpetuaeque leges esse voluit, pro nihilo habebuntur? His verbis Cicero significat, Commentarios privatum esse memoriam: Acta autem debere esse memoria publica testata, quae in arario esse solebant. Budaeus.

Perfectum omni ratione commentariolum. Cic. de Petit. Conf. 45.
 Profitentium commentariis aliquid vulgatum esse. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 COMMENTARIENSIS, is. m. Qui in commentarium custodias refert, & veluti diarium custodiarum conficit. Budaeus.
 Commentariensis, pro Custode ac praefecto carceris, qui victorum nomina in commentario, id est libello perscribit. Imp. l. 4. C. de custod. reor. Ad commentariensem receptarum personarum custodia observatioque pertinet. &c. Hotom.

Commentariensis, pro Tabulario live Actuario, qui publicas litteras perscribit atque asservat. Paulus in l. 45. §. 6. D. de jur. sic. Quoties apud fiscum agitur, actorum potestas postulanda est, ut merito iis uti liceat: eaque manu commentariensis adnotanda sunt. Hotomanus.

Commentariensis in Castris erat, Qui obsequia militum, excubias, comitatus & alia hujusmodi in commentarios referebat. Veget. 2. 19.
 Afconius in eum locum Cic. 3. Verr. 71. Accensus Neronis, Accensus (inquit) nomen est ordinis, & promotionis in militia, ut nunc dicitur Princeps, vel Commentariensis, aut Cornicularius. Haec enim nomina de Legionaria militia sumpta sunt.

COMMINISTRO, [*ἀνακρίων, ἀνακριτής*] are. Idem quod Ministrare. Plin. lib. 28. cap. 8. Super omnia est, quod extremam fistulam intestini contra ducum ac potestatum iniquitates comministrant. Emendatores codices legunt Comministrant. V. Harduin. in l. Loquitur de medicinis ex hyazna, ex opinione Magorum.

COMMINOR, [*ἀπειθείω*] are. Idem quod Minari, vel Valde minari. Suet. in Caes. cap. 62. Ut aequiliter moranti fe cuspidi sit comminatus. Liv. 10. 39. Comminando magis, quam inferendo pugnam, dies absumebatur.

COMMINO, are. Apul. Miles. 7. pag. 192.

COMMINATUS, pass. Idem.

COMMINABUNDUS, Adj. Idem.

COMMINATIO, onis. f. [*ἀπάλλητος*] Plin. lib. 8. cap. 45. Sed tota comminatio prioribus in pedibus stat, ira gliscente alternos replicans, spargensque in altum arenam, & solus animalium eo stimulo ardescens. De Tauris.

Fabius circumagat ad nutus comminationesque Hannibalis flagitiosum dicebat. Liv. 26. 8.

Orationis comminatio tanquam armorum ad usum est. Cic. 3. de Orat. 204. Orationis autem ipsius tanquam armorum est, vel ad usum comminatio & quali petitio, vel ad venustatem ipsa tractatio.

Comminationibus reprimere hostem. Suet. Tiber. cap. 37. Reges comminationibus magis, quam vi repressit.

COMMINATOR, onis. m. Tertull.

COMMINATIVUS, Adj. Idem.

COMMINUO, ui, ūto, act. [*συνεχίζω, μεύω*] ere. Idem quod Minuere significat. Plin. lib. 20. cap. 4. Sativi vero decocti, mane poti ad ternos cyathos, comminuunt & ejiunt calculos.

Deturbare, affligere, comminuere, dissipare aliquid. Cic. in Pison. 93. Illi autem statuae istius persimilem, (quam stare celeberrimo in loco voluerat, ne suavissimi hominis memoria moreretur.) deturbant, affligunt, comminuunt, dissipant.

Frangere & comminuere aliquid. Cic. 2. Off. 40. Opes habuit & multo majores Viriatus Lusitanus, &c. quem C. Laelius, is qui sapiens usurpatur, Praetor fregit & comminuit, ferocitatemque ejus ita repressit, ut facile bellum reliquis traderet.

Avaritia, comminuit atque violat officium. Cic. pro Quint. 26.

Pondus argenti comminuere. Hor. 1. Serm. 1. 43.

Quid juvat immensum te argenti pondus, & auri

Furtim defossa timidum depunere terra?

Quod si comminuas, vilem redigatur ad assem.

Vires ingenii comminuere. Ovid. 3. de Pont. 3. 34.

Lacrymis comminui. i. e. Frangi, flecti, mitigari. Ovid. 3. Epist. 134.

Comminui te familiari. Cic. 4. Att. 3.

Comminuit opes & depressit. Cic. 7. Verr.

COMMINUENDUS, [*συνεχίζω*] Partic. Ovid. de Medicam. fac. 72.

Utraque sex habeat aequo discrimine libras,

Utraque da nigris comminuenda molis.

COMMINUTUM, Adv. Apic. 4. 4. Comminutum concisa.

COMMINUS, V. COMINUS.

COMMISCEO, miscui, mixtum & mixtum, [*συνεσθίζω, συμμιζήσω*] ere. Idem quod Permiscere. Plaut. Perf. l. 3. 7. Commisce mullum.

Commiscere aliquid cum altero. Plaut. Rud. 2. 6. 3.

Nam si quis quid cum eo rei commiscuit. i. e. Si quid negotii est alteri cum eo.

Commiscere consilium cum aliquo. Plaut. Mil. 2. 5. 68.

Ego abeo a te, ne quid tecum consilii commisceam.

Corpus commiscere. Cic. 2. de Nar. Deor. 128. Deinde partes corporis & ad procedendum, & ad concipiendum aptissima, & in mare, & in femina commiscendorum corporum mixtae libidines.

Jus accusatoris cum jure testimonii commiscere. Auct. a l. Herenn. lib. 4. 47.
 COMMIXTUS, & COMMIXTUS, [*συνμειχθής*] Partic. Legitur utroque modo, sed plerumque Commixtus. Virg. 3. Aen. 632.

— sanieum eructans, ac frustra cruento

Per somnum commixta mero. Idem 6. Aen. 762.

— primus ad auras

Aetherias, Italo commixtus sanguine, surget Silvius.

Fumus in auras commixtus tenues fugit diversa. i. e. Per diversa. Virg. 4.

Georg. 500. Servius.

Cum ablativo loco dativi. Virg. 2. Georg. 327.

Magnus alit magno commixtus corpore foetus. Pro Corpori.

Servius. Lucret. 6. 321.

At tepescita tamen veniat commixta calore. Scil. Vis venti.

Idem 6. 1157. — genuit commixta querela.

COMMIXTUM, Adv. Vox apud J. Catos.

COMMIXTURA, onis. f. [*χρῆμα*] Gloss. Gr. Lat. & Firmicus.

COMMIXTURA, ae. f. Cato de R. R. cap. 157.

COMMISCUUS, Adj. [*καίσιος*] Gloss. Lat. Gr. in ed. Steph. Commisculus.

COMMISCIBILIS, e. Tertull. de Anima, cap. 12.

COMMISSEBRO, [*καταμιεβρω*] ere. Idem quod Misferere. Ter. Hec. 1. 2. 54.

Ibi demum ita egre tulit, ut ipsam Bacchidem

Si adesset, credo, ejus commiseret. Ennius Hectoris

Lytris, Servos & veltrum imperium, & fidem Myrmidonum vigiles commiserescite. Nonius 7. 37.

COMMISSEBRO, eri. Gell. 15. 19.

COMMISEROR, [*καταμιέω*] are. Idem quod Miseror. Cic. 1. Verr. 46.

Quid quum commiserari, conquiri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere coepit? Gell. lib. 7. cap. 5.

COMMISERANS, [*καταμιέω*] Partic. Gell. lib. 5. cap. 14. Ad eandem specum venit hieo, debili uno & cruento pede, gemitus edens, & murmura dolorem cruciatumque vulneris commiserantia.

COMMISERANDUS, Partic. Auct. ad Heren. 4. Haec exornatio plurimum potest in amplificanda & commiseranda re.

COMMISERO, onis. m. Tertull. adv. Marc. 4. 16. Haereticus commiserones.

COMMISERATIO, onis. f. [*καταμιέω*] Partic. Cic. 2. de Orat. 125. Quid de Q. Regis commiseratione dicam? conf. 3. de Orat. 219.

Commiserationem brevem esse oportet: nihil enim lacryma citius arefcit.

Auct. ad Heren. lib. 2. 50.

COMMISSUM, COMMISSIO, COMMISSURA, COMMISSUS, V. COMMITTO.

COMMITTĪGO, [*καταπιπίω, καταπιπίω*] are. Idem quod Mitigare.

Committigare fandalio caput alicujus. Ter. Eun. 5. 8. 4. Ubi Donatus;

Committigari, est Tundendo deprimi atque deponi.

COMMITTO, ūi, ūssum, [*συνάπτω, ζυμίζω, ἵπτατο, πείσω, πλάττω, μελέω*] ere. proprie (inquit Festus) est Infundim mittere ad conjungere.

Plin. 10. Epist. 41. Sed incertum utrum ad colligendum humorem circumjacentium agrorum, an ad committendum fluminis lacum. i. e. Conjungendum.

Animos committere. Catull. 60. 17.

Quare nunc animos saltem committite vestros. Committite animos, est Animos in commisionem & certamen adducere, & ad contentiorem comparare: unde Commissiones gladiatorum dicebantur, quam paria comparabantur. Turnebus. V. sub finem.

Committere, Comparare. Vide Committere apud Propertium in ENNANA. Juvenal. Sat. 6. v. 436.

Committit vates & comparat; inde Maronem,

Atque alia parte in trutina suspendit Homerum. H. St.

Cervix committitur per vitalia vincula primo artu. Valer. 4. Argon. 370.

Furta committere latebris. i. e. Abfcondere. Stat. 2. Achil. 322.

Gemmas committere mero, pro Merum committere gemmis, i. e. Gemmatibus poculis. Hypallage est apud Stat. 1. Theb. 149.

— nec curas mero committere gemmas,

Atque aurum violare cibus.

Noctes duas committere. i. e. Conjungere, excluso die. Ovid. 1. Amor. 13. 46. De Jovis trinodio, quo Hercules genuit.

Oras plaga alicujus committere futuris, vulgus chirurgorum dicit *conjungere labra futuris*. Celf. lib. 7. cap. 19. Eo facto, testiculus intus reponendus est, oraque scroti futuris inter se committenda, &c.

Suturae capitis in unguem commissa. V. 18.

Committere semen solo. Columel. lib. 2. cap. 8. Sed si feri sunt imbres, quamvis sitienti solo, recte semen committitur.

Sulcis committere femina. Virg. 1. Georg. 223.

Terra femina committere. Tibull. lib. 1. 7. 31.

Stripes committere ramis. Lucret. lib. 5. 1364.

Vinum committere venis. Hor. 2. Sat. 4. 25.

— quoniam vacuis committere venis

Non nisi lene decet. Subauditur Vinum.

Vitem tenui committere fulco i. e. Fossa, ut ait Servius. Virg. 2. Georg. 289.

Committere se in conclave. Cic. pro Rosc. Amer. 64. Quod poterat sane esse suspiciosum neutrum sensisse? ausum autem esse quoniam se in id conclave committere, eo postillimum tempore, &c.

Tecto se committere. Ovid. 2. de Ponto. 2. 37.

Urbi se committere. Cic. 15. Att. 11. Sed auctor non sum ut te Urbi committas.

Committere, [*παρατίθεν, πείσω*] Tradere. Donatus, Committimus quae cum magno periculo volumus esse servata. Ter. And. 1. 5. 61.

Bona nostra haec tibi committo, & tuae mando fidei. Cic. 2.

Off. 13. Itaque his salutem nostram, his fortunam, his liberos rectissime committi arbitramur.

Committere & commendare. V. COMMENDO.

Committere & communicare. Cic. 3. Fam. 10. Quid mihi ille non committit? quid non mecum communicavit?

Committere & credere. Cic. pro Domo 1. Ut omnis Reipub. dignitas, omnium civium salus, vita, libertas, ars, foci, dii penates, bona, fortuna, domicilia: vestrae sapientiae, fidei, potestatisque commissa crediraque esse videantur.

Committere & credere honorem alicui. Cic. 7. Verr. 35.

Recte committere aliquid alicui. Cic. 1. Fam. 9.

Alendum alicum committere alicui. Ovid. 13. Met. 431.

Regendos aliquos committere alicui. Ovid. 3. de Arte Am. 527.

Arbitrio alicujus aliquid committere. Hor. 2. Serm. 5. 105. al. Permittere.

Committere se in fidem alicujus. Ter. pro. Hec. 53.
 Studium suum, & se in vestram commisit fidem.
 Committere se in tutelam alicujus ex eodem Terentio, Vide T U T E L A.
 H. St.
 In custodiam caput suum. Plaut. Rud. 3. 2. 11.
 More antiquo in custodiam suam commiserunt caput.
 Fidei alicujus commendare & committere se. Ter. Eun. 5. 2. 47.
 Ego me tux commendo & committo fidei.
 Ingenii conjecturaeque aliorum aliquid committere. Cic. pro Rosc. Amer. 123.
 Populo se committere. Cic. pro Domo 49.
 Potestati alicujus Republicam & arma populi committere. Cic. pro Milon. [V. 68. & 70. paulo alter.
 Publicis praediis & armis se committere. Cic. pro Milon.
 Causam alicui. Cic. 1. de Orat. 174.
 Confilia sua alicui. Cic. 5. Verr. 6.
 Curas suas aurius alterius. Sen. Hippol. 5.
 Delictum hominum fortunae iudicio. Cic. pro Cluent. 129.
 Epistolam alicui. Cic. 1. Att. 10.
 Existimationem ac spem reliquae vitae alicui. Cic. pro Quint. 98.
 Habenas committere, Permittere regendi potestatem. Sen. Medea, 1.
 Honores committere alicui. i. e. Officia honorata. Claud. in Laudib. Seren. 194.
 Incommoda sua legibus & iudiciis. Cic. 3. Verr. 82. h. e. Iudicium de incommodis secundum leges expectare.
 Litteras alicui. Cic. 1. Att. 10. Ita neque Achaicis hominibus, neque Epitoticis paulo liberiores litteras committere audeo.
 Magistratus aliquibus committere. Cic. pro Planc. 61.
 Oculam committere lingua. Ovid. 15. Epist. 131.
 Oculam cognosco, quae tu committere lingua, Aptaque consueras accipere, apta dare.
 Rem magnam difficilemque alicui. Cic. 13. Fam. 5.
 Rem & vitam alicui. Hor. 2. Serm. 7. 67.
 Suffragium & jurisdictionem alicui. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35. His ipsis, quos vocamus infanos, suffragium & jurisdictionem committimus.
 Vices suas alicui. i. e. Partes suas cum alio commutare. Sen. Oeth. v. 149.
 Verbitaque vices Luciferi Hespero, Et folles vetuit Delia tardior.
 Caput, vel Collum, tonfori. Hor. in Arte Poet. 301. Cic. 5. Tusc. 58. Quinetiam ne tonfori collum committeret, tondere filias suas docuit.
 Crus commisit laqueo volucris. Ovid. 11. Met. 74.
 Litteris committere aliquid. Cic. 4. Att. 1.
 Amores suos tabellis. Ovid. 1. Amor. 12. 21.
 Committere gnatam suam uxorem alicui. Ter. And. 1. 5. 6.
 — quid Chremes, qui denegarit?
 Se commissurum mihi gnatam suam uxorem? id mutavit?
 Committere in discrimen remp. Liv. 8. 32. Quum me incertis auspiciis profectum ab domo scirem, utrum mihi turbatis religionibus Respub. in discrimen committenda fuerit, an auspicia repetenda?
 Committere se in praecipitem locum. h. e. Exponere & committere se periculo. Cic. 4. Acad. 68. Ita enim finitima sunt falsa veritas, eaque quae percipi possunt (si modo ea sunt quaedam: jam enim videbimus) ut tamen in praecipitem locum non debeat se sapiens committere.
 Committere se in aciem. Liv. 7. Ibi quia res trahi segnitia Graecorum, non committentium se in aciem, videbantur, Dictatorem, &c. conf. 23. 11.
 Committere se in conspectum populi. Cic. 6. Verr. 26. In Populi Romani quidem conspectum quo ore vos commisistis? Idem 8. Att. 17. Ne duae legiones sine Picentinis cohortibus in conspectum Caesaris committerentur.
 Committere se in Senatum. Cic. 3. Q. frat. 2. Quum Gabinus quacun- que veniebat, triumphum se postulare dixisset, subitoque bonus Imperator noctu in urbem, hostium plane, invasisset, in Senatum se non commitebat. [Deesse quid videtur. An Hostium plane more, vel Noctu Urbem, ut hostium &c?
 Ausis magnis se committere. Claud. 2. in Eutrop. 548.
 Fortunae. Cic. 9. Att. 4.
 Frigori aliquid. Cels. lib. 6. cap. 18. Praecipueque id ulcus multa calida aqua fovendum est, velandumque, neque frigori committendum.
 Hiemi & fluctibus se. Cic. 4. Verr. 91. Hiemi fluctibusque sese committere maluit, quam non istam communem Siculorum tempestatam, calamitatenque vitare.
 Itineri se committere. V. paulo post, Viis hisce, &c.
 Labori se, aestui &c. Cels. lib. 1. cap. 2. Si quis interdiu se implevit: post cibum neque frigori, neque aestui, neque labori se debet committere.
 Mari aliquid committere. Lucan. 5. 691.
 Navigationi se committere. Cic. 16. Fam. 6.
 Nocti. Ovid. 13. Met. 342. — cur audeat Ulysses Ire per excubias, & se committere nocti?
 Pelago ratem committere. Hor. 1. Carm. 3. 11.
 Periculo litteras. Cic. 1. Att. 13. Sed non committenda ejusmodi periculo, ut aut interire, aut aperiri, aut intercepti possint. De litteris.
 Periculo mortis, aut servitutis se committere. Cicero pro Lege Manil. 31.
 Ponti sese committere. Per pontem transire. Virg. 3. Georg. 78.
 Ponto se committere. i. e. Mari. Cic. in Arat.
 Portibus committere se non audebant. Cels. 3. Bell. Civil. 60.
 Pugnae. Ovid. 14. Met. 362.
 Rixae se committere. Lucan. ad Pison. 187.
 Soli aperienti se committere. Cels. lib. 1. cap. 2. Habitare vero aedificio lucido, perlatum aestivum, hibernum solem habente, cavere meridianum solem, matutinum & vespertinum frigus, itemque auras fluminum atque stagnorum, minimeque nubilum caelo soli aperienti se committere.
 Vento. Ovid. 3. Fast. 579.
 Ventis vitam committere. Virg. 10. Aen. 68. — non linquere castra Hortati fummus? aut vitam committere ventis? i. e. Incertis & inanibus rebus. Servius.
 Ventis unda se commisit. Ovid. 11. Met. 512. al. Admisit.
 Viis hisce ego me committam, qui &c. ire non sum ausus? Cic. 12. Philipp. 24. Ibid. paulo post, Postsumme igitur satis videri cautus, satis providus, si me huic itineri, tam infesto, tamque periculo commiserio?
 Committere, [κρησιζουμαι, συμβιβαιεν] est Ad pugnam & ad concerta-

tionem exhibere. Unde, Committi gladiatorum paria dicebantur in spectaculis & Athletarum certaminibus, i. e. Ad gladiatorum copulari comparari. Suet. de Clar. Gram. 17. Ad exercitanda discitentium ingenia aequales inter se committere solebat. Budaeus. V. supra Animos committere.
 Committere inter se, Mutuo irritare, & ad dissidium impellere, & quasi in quoddam certamen adducere. Suet. in Calig. cap. 56. Nec cessavit ex eo criminari alterum alteri, atque inter se omnes committere.
 Fratres committere odiis. Claud. 1. in Eutrop. 282.
 Bellum committere, Suscitare bellum inter duos populos. Inde, Bellum commissum apud Livium, id est (ut vulgo dicunt) guerra aperta: quum aliqua injuria laesente bellum inter duos populos irritatur, quaque re ipsa inducitur. Liv. 21. 40. extr. Sed ita forsitan decait, cum foederum ruptore duce ac populo, deos ipsos, sine humana ope, committere ac profligare bellum: nos autem, qui secundum deos violati sumus, commissum ac profligatum conficere. Ex Budaeo.
 Commissum bellum, συριστικός πόλεμος, κρησιζόμενος, συμβιβαιέντος, συσπαραξίας. H. St.
 Certamen. Liv. 23.
 Iudicium committitur. Cic. pro Rosc. Amer. 11. Longo intervallo iudicium inter Sicarios hoc primum committitur.
 Manum alicui committere. Virg. 12. Aen. 60.
 — desiste manum committere Teucris. i. e. Bellum inferre.
 Praelium committere, pro Incipere. Caes. 2. Bell. Gall. 19. Equites nostri cum funditoribus sagittariisque flumen transgressi, cum hostium equitatu praelium commiserunt.
 Praelia committere. Valer. 6. Argon. 31.
 Praelia committere versus. Ovid. in Ibi. 43.
 Pugnari. Sil. lib. 8. 619.
 Ludos. Cic. 3. Q. frat. 4. Haec scripsi ad v. 1111 Cal. Novemb. quo die ludi committebantur. Sueton. in Claud. 21. Circaenses etiam frequentem in Vaticano commisit, &c.
 Spectaculum. Liv. 2. 36. Ludis mane servum quidam paterfamiliae, nondum commissio spectaculo, sub furca caelum medio egerat circo: cepti inde ludi, velut ea res nihil ad religionem pertinisset.
 Verbita committere caecis modis, Aenigma proponere, obscure loqui. Sen. Theb. 1.
 Committere aliquid [παρημεδον] Peccare, male agere. Cic. 1. Verr. 5. Ego etiam quae tu sine Verbo commisisti, Verri crimini daturus sum. Virg. 1. Aen. 235.
 Quid meus Aeneas in te committere tantum, Quid Troes potuerit?
 Non timent qui nihil commiserunt. Cic. pro Milon. 63.
 Non impulsione, verum ratiocinatione aliquid committere. Cic. 2. de Invent. 17.
 Committere contra legem. Cic. pro Cluent. 92. Sed ille idcirco his legibus condemnatus est, quod contra aliam legem commiserat.
 Committere multa in deos, & homines. Cic. 3. Verr. 6.
 Adulterium. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Cadem. Ovid. 14. Epist. 59.
 Culpam. Cic. 16. Fam. 12. Graves solent offensiones esse ex gravibus morbis, si quae culpa commissa est.
 Delictum. Caes. 7. Bell. Gall. 4.
 Facinus. Caes. 3. Bell. Civil. 60.
 Flagitium. Cic. de Clar. Orat. 229.
 Fraudem. Hor. 1. Carm. 28. 31.
 Jurgia. Plaut. Men. 5. 2. 21.
 Nisi quid commisisti jurgii est causa. Alii legunt, Adjurgii.
 Gronov. Nisi aut quid commisi, aut jurg.
 Maleficium. Cic. pro Rosc. Amer. 62.
 Multam committere, Aliquid facere quod multae solvendae sit obnoxium. Varr. lib. 2. de R. R. V. MULTA, 2.
 Nefandum aliquid. Ovid. 9. Met. 625.
 Nefarias res. Cic. 6. Philipp. 2.
 Rixam. Liv. 5. 25. pr. Haec quum foedis certaminibus agerentur, nulla res alia manibus temperare plebem coegbat, quam quod ubi rixae committende causa clamor ortus esset, principes, &c.
 Scelus magnum. Cic. pro Sull. 6.
 Simili impulsu aliquid committere. Cic. 2. de Invent. 20.
 Non committere ut, vel Quamobrem. Cic. 1. Off. 81. Nec committere, ut aliquando dicendum sit, Non putaram. Idem 3. Off. Considerare debes nihil tibi esse committendum, quamobrem eorum, quos laudas, te non simillimum praebes. Cic. 11. Fam. 20. Se non esse commissurum, ut tolli possit.
 Non committam posthac, ut me accusare de epistolarum negligentia possis. Cic. 1. Att. 5.
 Quia commisi, ut me defraudes: ad eam rem affectas viam. Plaut. Men. 4. 3. 12.
 Non committam, ut si defugerim, tibi causam aliquam dem recusandi. Cic. 2. de Orat. 233.
 Nolle quemquam civem committere, ut morte multandus sit. Cic. 8. Philipp. 15.
 Non est meum committere ut, &c. Cic. 3. Fam. 9. Nam profecto non est meum, qui in scribendo (ut soles admirari) tantum indultitia ponam, committere, ut in scribendo negligens fuisse videar: praesertim, &c.
 Non placet nobis committere ut. Cic. 8. Att. 15. Quod quum ita esset, nec mihi, nec fratri meo, nec cuiquam amicorum placuit committere, ut temeritas nostra non (solum nobis, sed etiam Reipub. noceret.
 Non putavi eum esse commissurum ut. Cic. 8. Att. 3.
 Id est furdum ad famam, committere ut accusator nominere. Cic. 2. Off. 50.
 Committendum non putavi, prius ut &c. Cic. 11. Fam. 20. Haec quum audissem, & jam in itinere essem, committendum non putavi, prius ut Alpes transgredere quam quid isthic ageretur, scirem.
 Vereor committere ut, &c. Cic. 1. de Legib. 37.
 Alicujus consilio commissum esse ut, &c. Cic. 1. Att. 13.
 Committere de existimatione sua alicui. Cic. 5. Verr. 137. Tum iste negat se de existimatione sua cuiquam, nisi suis commissurum.
 Committere, Conficere, fisco attribere. Paulus in l. debitor meus. D. negot. gest. Veluti si periculum erat, ne pradia in publicum committerentur, ne poena trajectory pecuniae auferretur, aut ex compromisso

missio committeretur. Cic. 4. Verr. 36. Faciemus ut palæstræ negent ex testamento esse possitas: petant hæreditatem, quod eam palæstræ commisisse dicant. Fabudai. Statuam.

Committi, [πιστεύειν] passiv. ut, Mucronibus strictis committi. Ovid. 3. Fast. 231. i. e. Objici, exponi.

Infirmo judicio committi. Cic. 1. Att. 13. i. e. Coram infirmis iudicibus habere litem, & qui facile corrupti possint.

COMMISSUS, Partic. [πισθείς] Cic. pro Font. 30. Atque ita ut commissus sit fidei, permixtus potestati.

Bella commissa alicui. Cic. pro Domo, 18.

Devotio capitis convicta & commissa. Cic. pro Domo, 145. Hanc ego devotionem capitis mei, quum ero in sedes meas restitutus, tum denique convictam esse & commissam putabo.

Lætitia commissa. Propert. lib. 1. 10. 12.

Sed quoniam non es veritus concedere nobis, Accipe commissæ munera lætitiæ. i. e. Mecum communicatæ.

Ludi commissi. Virg. 5. Æn. 113.

Et tuba commissos medio canit aggere ludos.

Piacula commissa. Virg. 6. Æn. 569.

Ditultit in feram commissa piacula mortem.

Pugna non mediocri certamine nec parva dimicatione commissa. Cic. pro Muren. 34.

Res inter se commisse. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Ut tutela, sic procurator Republicæ, ad eorum utilitatem qui commissi sunt, non ad eorum, quibus commissa est, gerenda est. Cic. 1. Off. 85.

Commisus, Fidei traditus. Catull. 99. 1.

Si quicquam tacito commissum est fido ab amico, Cujus sit penitus nota fides animi.

Commisus, Coniunctus & coagmentatus. Virg. 3. Æn. 428.

— pitrix

Delphinum caudas utero commissa luporum. Servius.

Dextera commissa dextræ. Ovid. 2. Epist. 31.

Nocte commissa, Gemina. Sen. Oeth. 13.

Dispositio digestas res atque inter se commissa devincit. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Solvere commissas acies, Dirimere bellum. Propert. 4. 4. 59.

Commisus, Confiscatus. Paulus in l. Cotem. D. de publican. & vectig. Dominus navis si illicite aliquid in nave vel ipse, vel vectores impoierint: navis quoque fisco vindicatur. Quod si absente domino sit a magistro vel gubernatore, aut proreta, nautave aliquo factum id: ipsi quidem capite puniuntur commissis mercibus, navis autem domino restituitur.

Commissa hæreditas apud Jurisconsultos Ea dicitur, in qua id commissum est quamobrem alteri debeat. Velut, Justus hæres fuerat status in foro ponere: nisi poneret, Veneri Erycinæ multatus est: mortuo testatore non posuit, commissa multa dicitur, & hæreditas, quoniam id commissum est quamobrem ei auferatur. Cic. 3. Verr. 27.

Calumniatores ex sinu suo apposuit, qui illam hæreditatem Veneri Erycinæ commissam esse dicerent.

Commissa obligatio. Julian. in l. 1. §. ult. D. de stipul. fervor. Sed in secunda obligatione Mævio commissa, Titius exceptione debiti submovebitur.

COMMITTENDUS, Partic. Cic. 10. Att. 2. Fortunæ sunt committenda omnia, sine spe conamur ulla.

COMMISSUM, i. n. [καταμειδία] Delictum. Cic. pro Sulla, 72. Ecquod hujus factum, aut commissum, non dicam adacius, sed quod, &c. Sacrum commissum, quod neque expiari poterit, impie commissum est. Cic. 2. de Legib. 22.

Turpe. Hor. 3. Carm. 27. 39.

Enuntiare commissa, Alterius secreta nobiscum communicata revelare. Cic. 2. Tusc. 2.

Fateri commissa. Stat. 5. Silv. 5. i. e. Facinus.

Lære. Virg. 1. Æn. 136.

Post mihi non simili pœna commissa luetis. i. e. Perfolvetis. Et hic sermo (ait Servius) a pecunia descendit: antiquorum enim omnes pœnæ, pecuniariæ fuerunt.

Negare. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 56. h. e. Rem nostræ fidei creditam.

Plorare. Hor. 3. Carm. 27. 39.

Prodere commissa. Hor. 1. Serm. 3. 95. Secreta revelare.

Punire. Sil. lib. 13. 368.

Tacere. Hor. 1. Serm. 4. 34.

Tegere, i. e. Tacere sibi credita. Hor. in Arte Poet. 84.

Commisla dicuntur, inquit Alconius, Quæ contra voluntatem testatoris facta, aut non facta ab hærede, multa aliqua pœnæque plectuntur. in Cic. 4. Verr. 25. Si commissum quid est.

In commissum cadere, In commissi causam incidere. Martian. l. interdem. D. de publicanis & vectigal. Interdem nec vendendus est servus, qui in commissum ceciderit: sed pro eo restitutio a domino danda est. Divi enim Severus & Antoninus rescripterunt: quum is servus qui actum domini gessisse diceretur, in commissum incidisset, venire non debuisset, sed pro eo viri boni arbitratu astimationem oportuisse dari. Iidem etiam eadem epistola rescripterunt, si quis impotestus servus fuerit, & probetur in commissum cecidisse, & aut uxorem domini corrupisse dicatur, aut aliud quid gravius admisisse, ut cognoscat procurator: & si in his causis compertus sit, æstimetur, & ad pœnam domino tradatur. Iidem divi Severus & Antoninus rescripterunt: mancipis commissis, res peculiares non esse in eadem causa: nisi hoc, quod proprio nomine in causam commissi incidit. Quoties quis mancipia in vecta professus non fuerit, sive venalia, sive usualia: pœna commissi est. Ibid. Servi qui in fuga sunt, in commissum non cadunt, quum sine voluntate domini hines egressi sunt. Paulo post: Divi quoque fratres rescripterunt: quum quidam non per fraudem, sed per errorem in causam commissi incidissent, ut duplo vectigali contenti publicani servos restituerent. Si quis professus apud publicanum fuerit, non tamen vectigal solverit, hoc concedente publicano, ut scilicet faceret: divi Severus & Antoninus rescripterunt, res in commissum non cadere. Quum enim (inquiunt) professiones recitantur, commissum cessat: quum poterit fatis heri fisco ex bonis publicanorum, vel hæditorum. Mancipis commissis,

i. e. Confiscatis, seu fisco vindicatis, Confisque, ou acquis au fisque. In commissum igitur cadere. vel in commissi causam (hoc est conditionem) incidere: Confiscari, seu fisco vindicari, Estre confisque ou acquis au fisque, Estre tombé en commis. Est enim loquuntur nos trates advocati & jurisconsulti. V. Burman. Diss. de Vectig. cap. 5.

Commisso rem aliquam vindicare. Paulus in l. Cotem. D. de publicanis & vectigal. Eam rem quæ commissio vindicanda est, dominus emere non prohibetur, vel per se, vel per suos, vel per alios, quibus hoc mandaverit.

Commisli pœnam remittere. Papinian. in l. Imperatores. D. de publicanis & vectigal. Itemque rescripterunt, pupillo remittere se pœnam commissi, si intra dem tricesimum vectigal intulisset.

COMMISSIO, ðnis. f. [συμβολή] Ea significat, quæ verbum a quo derivatur, patitur.

Commislio, Exhibitio erat binorum poetarum vel oratorum ad ingenii ostentationem. Has commissiones, scenicas scilicet & poeticas & etiam ludicas, Prætores ludis præsidentes faciebant. Suet. in Aug. cap. 89. Componi tamen aliquid de se, nisi & serio, & a præstantissimis, offendebar: admovebatque Prætores, ne paterentur nomen suum commissioibus obfoleseri.

Commislio Græcorum. Cic. 16. Att. 5. Rumoris nescio quid afflaverat, commissioe Græcorum frequentiam non fuisse.

Commislio ludorum, &c. Cic. 15. Att. 26. Equidem illos celebrari & esse quam gratissimos mirabiliter cupio, idque ita futurum esse confido: & tecum ago, ut jam ab ipsa commissioe ad me, quemadmodum accipiantur hi ludi, deinde omnino reliquorum dies singulos profequatur. i. e. Ab ipso principio ludorum.

COMMISSOR, ðris. m. [συμμοροφύλακός] Gloss. Gr. Lat.

COMMISSORIUS, Adj. [συμμοροφύλακός] ut, Lex commissoria. Hoc est exceptio adjecta actioni: contra quam si quid commissum fuerit, conventio rescinditur. Paulus in l. Æmyl. D. de minoribus xxv annis, Æmylius Largianus ab Ovinio fundum Puteolanum lege commissoria emerat, data parte pecuniæ, ita ut si intra duos menses ad emptionem reliqui pretii partem dimidiam non solvisset, inemptus esset: item si intra alios duos menses reliquum pretium non numerasset, similiter esset inemptus. V. Dig. 18. 3.

Lege commissoria fundum venire quid sit, apparet ex verbis Ulp. in l. Si fundus. D. de Lege commissoria, Si fundus, inquit, lege commissoria venierit, hoc est, ut nisi intra certum diem pretium sit exolutum, inemptus fiet, &c.

COMMISSURÆ, æ. [συμμορῶν, συμμορῶν] Junctura tabularum, & aliorum hujusmodi. Cic. de Univerf. 21. Deinde in orbem torfit, ut & ipsæ secum, & inter se ex commissura quæ e regione esset, jungerentur.

Molles digitorum commissuræ. Cic. 2. de Nat. Deor. 150.

Commissura verborum. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Commissuræ hiantes. Quintil. lib. 12. cap. 9. Non cohæret, nec commissuris modo, ut in opere male juncto hiantibus, sed, &c. Non modo ut sint ordine collocati sensus, elaborandum est, sed ut inter se juncti, atque ita cohærentes, ne commissura pelluceat. Quintil. lib. 7. cap. 10. De dispositione.

COMMISSURÆLIS, e. Veget. de Re Vet. 2. 13.

COMMISSARIUS, i. m. Vox apud J. Ctos. ut Fideicommissarius, l. 29. §. 2. Dig. pro Quæstore vel Judice delegato generatimque eo, cui aliquid gerendum, vel judicandum committitur. Sed hoc verbum improbat Vossius de vitis L. L. 3. 6.

COMMORIÏLIS, V. COMMORVO.

COMMORDE, COMMODITAS, COMMODITO, COMMODO. V. COMMODOUM.

COMMODOUM, i. n. [ἀποδομα, ὑπερκομῆς] fit a Modo; & significat Utilitatem, & emolumentum. Cic. 4. Verr. Utrum tibi commodum est elige.

Valetudinis commodum, cui opponitur Incommodum morbi. Cic. pro Muren. 47.

Vitæ commoda. Lucret. 3. 2.

De communibus commodis. Tacit. 1. Ann. 14. Quem missum ad vos Germanico exercitu de communibus commodis. i. e. Ob communia commoda.

Publica commoda. Hor. 2. Epist. 2. 3.

— in publica commoda peccem, Si longo sermone morer tua tempora, Cæsar.

Utile & commodis meis aptum. Cic. 3. Fam. 10. Quid mihi tandem erat utilius, quid commodis meis aptius? quam, &c.

Capere commodum de re aliqua. V. CAPIO.

Capere nihil commudi. Catul. 59. 63.

Carere commodis. V. CARRO.

Comparare sua commoda ex incommodis alterius. Ter. And. 4. 1. 4.

Ut malis gaudeat: atque ex incommodis Alterius sua comparet ut commoda?

Consequi commodum. V. CONSEQUOR.

Consultare commodis. Cic. 1. Q. frat. 1.

Demere commoda aliqua alicui, i. e. Privare aliquem commodis quibusdam. Ovid. 1. Amor. 2. 38.

His tu militibus superas hominesque deosque, Hæc tibi si demas commoda, nudus eris.

Expectare commodum alicujus. Cic. 12. Att. 27. Homo nequam, qui tuum commodum non expectarit, quum ob eam unam causam missus esset.

Ferunt multa anni venientes commoda secum. Horat. in Arte Poet. 175.

Habent parvæ commoda magna moræ. Ovid. 3. Fast. 394.

Impedire commodum. Cic. Ut ne minima quidem re ulla Bruti commodum illum impediamus.

Inhibere commoda alicujus. Ovid. 3. Amor. 10. 4.

Inservere suis commodis. V. INSERVO.

Labefactare atque oppugnare commoda alicujus. V. LABES.

Limare commoda alicujus, i. e. Detrahere commodis alicujus, aut Invidere. Hor. 1. Epist. 14. 37.

Metiri commodis. V. METIOR.

Natus suis commodis. V. NASCO.

Non licet tui commodi causa nocere alteri. Cic. 3. Off. 23.

Officere commodis alicujus. V. OFFICIO.
Oppugnare commoda patriæ, cui opponitur, Pro his pugnare. Cic. 1. de Invent. 1.
Prætermittere commoda. Cic. ad Q. frat.
Referre amicitiam ad illius commoda, quem diligimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 123.
Servire commodis utilitatique alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1.
Commoda, in re militari dicebantur, vel Munera, vel Præmia, vel Agri denique qui dabantur militibus. Ovid. 1. de Arte Am. 131.
Romule, militibus scilicet dare commoda solus. Et iterum, 132.
Hæc mihi si dederis commoda, miles ero. Hæc Turneb. 5. 5.
Commodum etiam erat Præda, qua onusti domum redibant milites, Liv. 2. 25. five Ager captivus, qui sæpe militibus dividi solebat, Idem 2. 41. five Stipendium, V. STIPENDIUM. five denique Privilegia omnia, quibus uterentur milites; quale illud apud Liv. 2. 24. Ne quis militis, dum in castris esset, bona venderet, aut liberos, five nepotes moraretur. [Sed probandum erat, hæc eadem nominatim Commoda militiæ ab ullo antiquo auctore dicta fuisse. Qui contra Commoda a Præda ac Stipendio accurate distinguunt, quum hæc duo militibus quovis tempore darentur, illa demum emerita stipendia sequi consueverint. Quin etiam Emeritorum & Præmiorum Commoda distingui confusæ docet Torrent. ad Suet. Aug. cap. 24. q. V.]
Quod commodo Reipub. facere possis: Quod commodo tuo fiat, i. e. Facile, & sine molestia. quæ clausula fere semper veluti per parenthesis profertur & includitur. Cic. 1. Fam. 1. Sed ex illo s. c. quod referente factum est, tibi decernit ut regem reducas, quod commodo Reipub. facere possis. Verba tunc quibus veteres utebantur, ut id quod faciendum decernerent, ita demum fieri velle ostenderent, si modo Reip. commodo fieri posset.
COMMODOUS, [αὐτοφύκτος, ἐπιτηδευτός, εὐεχὺς, λυσιπλόγη] Adj. Qui sese ad aliorum mores vel pro iudicio accommodat, vel est accommodatus natura, & qui aliis facile & libenter obsequitur, & prodest. Cic. pro Muren. 66. Nemo Catone proavito tuo commodior, comior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.
Capillus. Plaut. Most. 1. 3. 98.
Ubi tu commoda es, capillum commodium esse credito.
Conviva, Facilis & tractabilis. Plaut. Mil. 3. 1. 47.
Vel cavillator facetus, vel conviva commodus.
Cyathi commodi, i. e. Qui iustum habent modum. Hor. 3. Carm. 19. 12. — tribus aut novem.
Miscentur cyathis pocula commidis. Cuning. edidit Commodium.
Exilium commodius. Ovid. 2. de Pont. 8. 72.
Homo. Ter. And. 5. 2. 3.
Ego commodiorem hominem, adventum, tempus non vidi.
Homo commodior mitiorque. Cic. 1. Q. frat. 1. Atque in hoc genere multo te esse jam commodiorem mitioremque nuntiant.
Litteræ commode. Cic. 3. Q. frat. 1.
Locus commodior. Ovid. 3. de Pont. 3. 64.
Meretrix commoda & faceta. Ter. Heaut. 3. 2. 10.
Commodis noribus homo. Cic. de Amicit. 54. Atque hoc quidem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari.
Nec pecori opportuna feques, nec commoda Baccho. Virg. 4. Georg. 129.
Statura commoda. Plaut. Afin. 2. 3. 21.
Stella homini commoda, contr. Mala. Propert. 2. 27. 4.
Quæ sit stella homini commoda, quæque mala.
Talentum commodium, Commodæ minæ. i. e. Iusti ponderis. Plaut. Afin. 3. 3. 135.
Terra non commoda Baccho, Non opportuna vitibus ferendis. Virg. 4. Georg. 129.
Valetudo commoda. Cels. lib. 8. cap. 1.
Valetudo commodior. Quintil. 6. cap. 3. pag. 553. Vatinius pedibus æger, quum vellet videri commodioris valetudinis factus, & diceret se jam bina millia passuum ambulare. Plin. lib. 3. Epist. 16. Quin imo & quoties cubiculum ejus intraret, vivere filium, atque etiam commodiorem esse simulabat. i. e. Meliuscule se habere.
Vestis commoda ad cursum. Ovid. 2. Fast. 288.
Inhumano commodus, Barbaro disertus opponitur. Cic. 5. Verr. 23. Qui aliis inhumano ac barbarus, isti uni commodus ac disertus videbatur.
Donarem commodus. Hor. 4. Carm. 8. 1.
Donarem pateras, grateque commodus,
Cenforine, meis æra sodalibus. i. e. In eo me commodium præberem, & in eo commodus essem, quod donarem pateras meis sodalibus. Est autem usitatum Horatio cum verbo nomen aliquod epithetum conjungere quod verbi significationem augeat, aut certe adjuvet, ut pluribus locis videre est. Lambinus.
Quum, vel quando commodium est. Cic. 3. de Orat. 37. Quum est commodium, cantat. Afconius in eum locum Cic. 4. Verr. 33. Aut eum iudicem, quem commodium erat, &c. Vetuste posuit, inquit, pro Eo quem volebat. Sic Ter. Adel. 1. 2. 38.
Amat? dabitur a me argentum, dum erit commodium. Nam meretrici dare, quando est commodium? sed est positum pro eo, Quandiu libererit. Hæc Afcon.
Quantum commodium est. Cic. 5. Verr. 165. Postremo si cui civitati solvit, tantum detraxit. quantum commodium fuit: nullo, quod debitum est, reddidit.
Si commodium est. Ter. Eun. 3. 2. 29. Cic. 1. de Divin. 111. Ostendere etiam philosophum, si ei commodium esset, pecuniam facere posse. Commodium est illi. Ter. Phorm. 5. 9. 37.
Exequias Chremeti, quibus est commodium, ire jam tempus est. Commodium esse, & commodissimum esse aliquid agere. Cic. 13. Att. 16.
Quod erit mihi bonum atque commodium. Ter. Phorm. 1. 2. 81.
Quæ mater, qui cognata tibi sit, omnia hæc
Contingant: quod erit mihi bonum atque commodium. Ubi
Donatus, εὐφροσύνη, Quod mihi, inquit, faustum ac felix erit: hoc est contingere atque mentiri. Sic enim veteres, Quod faustum felixque sit, dicebant aliquid aggressuri.
V. ot. 1.

Commodus est, vel Commodus visum est, five Commodissimum scribere, mittere, &c. Frequenter apud auctores.
Commodus & aptus nihil. Cic. 13. Att. 16. Nihil potest fieri nec commodus nec aptus, quam ut scribis.
COMMODOUM, Adv. [ἐπιτηδευτός] Opportune. Plaut. Merc. 1. 2. 106.
— Si isthac ibis, commodium obviam venies patri.
Commodum, aliter. Plaut. Rud. 5. 2. 31.
Talentum argenti commodium magnum inerat in crumena. Alii Commodium hic epitheton esse putant.
Commodum; Ipso eodemque tempore, Eodem tempore, quo hoc agebatur, inquit Donatus, in Ter. Eun. 2. 3. 51.
— Quum huc respicio ad virginem,
Illa sese interea commodium huc adverterat.
Commodum obsonare. Plaut. Milit. 3. 1. 154.
— Si certum est tibi,
Commodum obsona, ne magno sumptu: mihi quidvis sat est.
Commodum sequente QUUM, significat Vix, vel Tantum. Cic. 10. Att. 18. Commodum ad te dederam litteras de pluribus rebus, quum ad me bene mane Dionysius fuit.
Commodum, Tantum quod. Ter. Phorm. 4. 3. 9.
G. Tunc dixeras hunc? facinus indignum, Chreme,
Sic circumiri? p. quum id agebam commodium. Donatus.
COMMODORE, Adv. [ἀγῆως, ἀποσφύτως] significat Bene, vel potius Optime, vel Aptè.
Administare commode Remp. Cic. 11. Fam. 10.
Agere commode. Cic. 2. de Fin. 3. Nos commodius agimus: non enim fulgur Torquatus dixit qui sentiret, sed etiam cur. i. e. Conditione meliori atimur.
Audire minus commode. In AUDIO.
Commode sentire de nobis in Epist. Brutii. H. St.
Cadit commode. Cic. 2. Verr. 5. Verum hoc adhuc percommode cadit, quod cum incredibili ejus audacia singulari stultitia conjuncta est.
Capere tempus scire & commode. Cic. 11. Fam. 13. Et ille cui mandavi, satis scire & commode tempus ad te cepit adeundi.
Cogitare commode. Ter. prol. Heaut. 14.
Quantum ille potuit cogitare commode.
Dicere commode. Ter. Hec. 1. 2. 32.
Nunquam dices tam commode, ut tergum meum
Tuum in fidem committam. i. e. Tam blande & aptè.
Dicere satis commode Latine. Cic. 1. Acad. 14. Quid est enim quod malim, quam ex Antiocho jam pridem audita recordari, & simul videre, fatissime ea commode dici possent Latine?
Differere commode. Cic. 1. de Fin. 63. In Dialectica autem vestra nullam vini existimat esse, nec ad melius vivendum, nec ad commodius differendum.
Facis commode. Cic. 8. Att. 7.
Gerere res commode. Cic. 7. Verr. 44. Nullam tibi obicio fortunam: nihil est quod ceterorum res minus commode gestas proferas.
Loqui commode. Ter. Heaut. 3. 2. 48.
Nunquam commodius unquam herum audivi loqui.
Scribere commode. Plin. 1. Epist. 9. Neminem ipse reprehendo, nisi unum me, quum parum commode scribo.
Scripta commode oratio. Cic. 1. de Orat. 231.
Tractare commode. Plin. 2. Epist. 15. Me prædia materna parum commode tractant, delectant tamen ut materna. i. e. Parum fructus & commodi reddunt.
Verba facere cogitate & commode. Plaut. Pæn. 5. 4. 51.
Ut pudice verba fecit, cogitate & commode.
Commodius, [αὐτοφύκτερος] comper. Cic. 13. Att. 11. Posthac enim poterimus commodius colere inter nos in Tufculano.
Elimare aliquid commodius. Quintil. lib. 2. cap. 7.
Agere potest per eum commodissime. Cic. 12. Fam. 10.
COMMODORE, Adv. dimin. a Commode. Plaut. Rud. 2. 5. 11.
Commodule melius, tandem vero serio.
COMMODITAS, -atis, f. [ἐπιτηδευσις] interdum Aptitudinem quandam convenientiamque significat. Cic. 4. de Fin. 29. Sed non sunt in eo genere tantæ commoditates corporis, tamque productæ temporibus, tamque multæ.
Orationis commoditas & dicendi copia. Auct. ad Herenn. 1. 1. Non enim parum habet in se fructus, copia dicendi & commoditas orationis.
Vitæ commoditas jucunditasque. Cic. 1. Off. 9.
Commoditas prosperitasque vitæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 86.
In occasione commoditas ad faciendum idonea. Cic. 2. de Invent. 40.
Commoditas, [εὐφροσύνη] Utilitas. Ter. And. 3. 3. 37.
At si corrigitur, quot commoditates vide.
Externæ commoditates, vineta, segetes, oliveta, ubertas frugum, &c. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. vocantur Bona fortunæ.
Hominis commoditas. Ter. Adel. 4. 5. 76.
Itaque adeo magnam mihi injecti tua commoditate curam. i. e. Sua facilitate erga me, & manufactudine. Verba sunt Æschini de Mitione legitimo patre indulgentiore.
Membrorum commoditas, i. e. Concinnitas. Suet. Aug. cap. 79.
Creare alicui commoditatem. V. CREO, creas.
Frui commoditate alicujus. Ovid. 16. Epist. 310.
Ut te nec mea vox, nec te meus incitet ardor,
Cogimur ipsius commoditate frui.
Uti commoditate alicujus. Ovid. 17. Epist. 176.
COMMODO, [συνοφελῶ] Ære. Beneficium alicui impertire. Cic. 13. Fam. 49. Omnes tibi commendo Cypros, sed magis Paphios: quibus tu quæcunque commodaris, erunt mihi gratissima.
Publice commodare. Cic. 6. Verr. 20.
Omnibus rebus, quod sine molestia tua facere possis, his commodes. Cic. 13. Fam. 16.
Quantum tua fides dignitasque patietur, iis commodes omnibus in rebus. Cic. 13. Fam. 31.
Ob suam causam alicui commodare. Cic. 2. de Fin. 117. Nec enim si tuam ob causam cuiquam commodes, beneficium illud habendum est, sed feceratio: nec gratia debere videtur ci, qui suam ob causam commodaverit. Studium commodandi alicui. Cic. 2. de Orat. 207. Invidetur enim commodis hominum ipsorum, studis autem eorum ceteris commodandi faveatur.
F f f f 2 Com-

Commodare alicui in re aliqua. Cic. 2. Fam. 16. Quod scribis ad me de drachmis ccc lxxxv , nihil est quod in isto genere cuiquam possim commodare. h. e. Prodesse & gratum facere, vel obsequi.

Quicquid sine detrimento possit commodari, id tribuatur vel ignoto. Cic. 1. Off. 51.

Perquam commodatus stomacho fucus. Plin. lib. 22. cap. 22. i. e. Admodum utilis & commodus.

An Accommodatus? H. St. Hard. edidit Commendatus.

Commodare se, [ἐπιχρησάζω] pro Accommodare. Columel. 4. 22. Quoniam fere plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulant.

Omnibus in rebus se alicui commodare, quoad fides nostra dignitasque patitur. Cic. 13. Fam. 54.

Commodare capillum, [ἐπιχρησάω] pro Componere. Plaut. Most. 1. 3. 97. Svo quique loco vide an capillum compositus est commode.

s. ubi tu commodas, capillum commodum esse credito. Sed emendati libri preferunt, Commoda es.

Aurem commodare alicui. Ovid. 5. Trist. 12. 53. i. e. Audire aliquem.

Aurem patientem commodare culturae. Hor. 1. Epit. 1. 40.

Iras commodare alicui. Stat. 4. Theb. 75.

Loquelam commodare, joco dixit Plaut. in Cistell. 4. 2. 75. pro Loqui.

Operam commodare suam alicui, pro Juvare opera. Plaut. Rud. 2. 4. 22. Cur tu operam gravare mihi, quam civis civi commodat?

Scelera commodare, Alicujus causamque admittere. Sen. Med. 12. Severitatem peccatis magnis commodare. Tacit. Agric. 19. Veniam parvis peccatis commodare. Tacit. Agric. 19.

Commodare [ἐπιχρησάω] est Alicujus rei usum ad tempus concedere. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.

Commodare argentum & triticum, improprie dictum est pro eo quod est. Mutuo dare vel mutuum dare. Nam proprie commodamus vestes, libros, vasa, equos, & similia, quae eadem redduntur: Mutuo autem damus ea, pro quibus alia redduntur ejusdem generis: ut nummos, frumentum, vinum, oleum, & fere cetera, quae pondere, numero vel mensura dari solent. Haec est Jurisconsultorum sententia. Plaut. Afin. 3. 3. 135.

Quid ego aliud exoptem amplius, nisi cujus inopia est, Viginti argenti commodas minas, hujus quidem matri?

Aurum alicui commodare. Cic. pro Cael. 12.

Commodatum, Jureconsultis est Contractus, quo gratis alicujus rei usus ita conceditur, ut accipiens summam in ea ipsa reddenda diligentiam praestare debeat. l. 1. D. de obligat. & action. Hotomanus.

Inter Commodatum & Utendum datum, Labeo quidem ait tantum interesse, quantum interest Inter Genus & Speciem. Commodari enim rem mobilem, non etiam soli: Utendum dari, etiam soli. sed (ut apparet) proprie commodata res dicitur & quae soli est, idque & Causis existimat. Vivianus amplius etiam Habitationem commodare posse ait. Haec Ulp. l. 1. D. Commodati.

Commodare possimus & alienam rem quam possidemus, tamen si scientes alienam possideamus. Paulus in l. Commodare. D. Commodati.

COMMODATUM, i. n. Ulpian. l. 2. Dig. t. 14. l. 7. §. 1. V. in ipso verbo, paulo ante.

COMMODATARIUS, i. m. Cui aliquid commodatum est. V. §. 2. Inst. quib. mod. contr. oblig.

COMMODATIO, onis. f. Apul.

COMMODATOR, onis. m. Ulp. in l. Eum qui §. Si filiusfamilias. D. de furt. Tamen commodator poterit furti agere.

COMMODITO, are. frequent. Catull. 10. 26. Quaslo, inquit, mihi mi Catulle paulum Istos commodita. sed alii legunt, Commoda nam. V. If. Voff. not.

COMMODOUS, M. Aurelii Antonini, cognomento Philosophi, filius fuit, patris dissimilimus, cui etiam in imperio successit. Vitam ejus, eaque dignum exitum, vide apud Herod. lib. 1. Lamprid. in ejus Vita, & Eutrop. lib. 8. De hoc sic scribit Aufon. in Tetrast. Caesar. Commodus insequitur, pugnis maculosus arenæ Threidico princeps bella movens gladio. Eliso tandem persolvens gutture pænas: Criminibus fastus matris adulterium. Ejus saepe fit mentio in libris Jurisconsultorum, extantque constitutiones ejus in jure civili complures.

COMMODIANUS, Adj, a Commodo Imp. Apic. 5. 4.

COMMOLIOR, itus sum, [μυζοσπέρω] iri. Idem quod Moliri. Cic. 3. de Nat. Deor. 73. Nec quem dolum ad eum, aut machinam commoliar, Scio quicquam. V. Cell. 3. 19. & Lucret. 6. 241.

COMMOLLIO, ire. Marcell.

COMMOLIO, vi, itum, [συνάδω] ère. Columel. lib. 12. cap. 50. Cavendum est itaque, ne ex ea fiat oleum cibarium, quod uno modo vitari poterit, si protinus illata de agro bacca, commolita & expressa erit. h. e. Mola conculcata & subacta.

COMMONA, Infula est adiacens Epheso urbi, ut auctor est Plin lib. 5. cap. 31.

COMMONEO, vi, itum, [κοινωνέω] ère. Not. e. significationis. Ter. And. 4. 6. 17. Aliorum me exempla component.

Amice aliquid commonere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Commonere aliquid suum miseriarum. Plaut. Rud. 3. 4. 37. Mea! quum ego hanc video, mearum absens miseriarum communes.

Commonere aliquid officium suum. Plaut. Pseud. 1. 2. 17. Verum ita vos estis perditii, ne scientes, ingenio improbo, Officium vestrum ut vos malo cogatis commonerier. i. e. De officio vestro commoneri.

Commonere alicum de re aliqua. Cic. 3. Verr. 154. Quis a signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is in unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur?

Commonere alicum ut servet fidem. Ter. And. 1. 5. 45. Ut neque me confuctudo, neque amor, neque pudor Commoveat, neque commoneat ut servem fidem?

Commoneo tamen, ne quis, qui valere & senescere volet, quotidianum hoc habeat. Cels. de Vomitu lib. 1. cap. 3.

Commoneo, translatum ad inanimata. Cic. 6. Verr. 57. Hoc modo me commonevit Pisonis annulus.

COMMONITUS, [κοινωνικός] Partic. Liv. 34. 51. Commonitosque in quo itatu rerum accepit illececos, & in quo relinqueret, dimisit. Manes commonitii. Sen. Oib. v. 1061.

Qui per Tanarias fores: Marces commonitos alit Mærentem feriens chelyn. De Orpheo, qui manes inferni, dulcedine citharæ movisse a poetis traditur. Al. Manes cum tacitos ad t. V. Plaut. Trin. 4. 3. 43.

COMMONITIO, onis. f. [κοινωνία] Quintil. lib. 4. cap. 2. Non inutilis erit in extrema parte commonitio, i. e. Recapitulatio.

COMMONITOR, onis. m. Symmach. 7. Epit.

COMMONITORIUS, Adj.

COMMONITORIUM, i. n. pro Conventione tacita, & absque scriptura facta, in Cod. Theodof. cujus quoque in Justiniani Cod. mentio est, l. 1. C. de suffragiis, Quod si quis dum solo commonitorio suffragio nititur, bona duxerit occupanda, reus remeritatis ac violentiae retinebitur, ac in ratum pristinum possessio reducet: eo a petitione excluso, qui non dubitavit invadere quod petere debuisset.

Item, Scriptum aliquid, quo quis de officio monetur. Sic Ammian. lib. 28. cap. 1. Commonitorium repertum est, manu scriptum Hymetii. ubi Lindenbr. V.

COMMONEFACIO, onis. f. [ἀναμεινώνω] ère. Idem quod Admonere. Cic. 5. Fam. 3. Ut is vos doceret & commonefaceret. Commonefacere alicujus rei. Gellius, Nunc utilitatis publicæ commonefacit.

Amicitiae veteris alicum commonefacere. Auctor ad Heren. lib. 4. 33. Commonefacere rem alicum, pro Commemorare. Cic. 6. Verr. 144. Ut omnes intelligere possent, non laudationem, sed potius irrisionem esse illam, quæ commonefaceret istius turpem calamitosamque Præturam. Budæus.

COMMONEFITO, onis. f. [ἀναμεινωσέω] èri. neutro pass. Cic. 7. Verr. 111. Quint tui sceleris & crudelitatis ex illa oratione commonefiat.

COMMONESTRO, onis. f. [ἀναμεινωέω] ère. Idem quod Monstrare. Ter. Heaut. 5. 4. 4. Parentes meos ut commonestros mihi. Aurum defossum commonstrare. Cic. 2. de Orat. 162. Si aurum cui quod esset multifarium defossum, commonstrare vellem. Leges fatales ac necessarias commonstrare. Cic. de Univerf. 37. Viam commonstrare. Cic. 1. de Orat. 203.

COMMORDEO, ère. [δραμω] Idem quod Mordere. Plin. lib. 24. cap. 12. Nomen accepit, quod a cane commorfos rabiem sentire non patitur. Sen. de Vit. beat. cap. 21. Idem Controv. 29.

COMMORIOR, èris, mortui sum, [συναμεινώσκω] mori. Simul mori. Plin. lib. 27. cap. 2. Mirumque, exitialia per se ambo quum fuerint duo venena, in homine commoriantur, ut homo superfit. Ulp. in l. Quum hic itatus. §. Si ambo. D. de Donat. inter virum & uxorem, Rectissime (inquit) dicitur utraque donationes valere, si forte invicem donationibus factis simul decesserint: quia neuter alteri supervixerit, licet de commorientibus oratio non fenerit.

COMMORIENS, entis. Partic. Plin. 10. de gallorum pugna, Nec finis saepe commorientibus.

Commorientes, apud Egyptios Amicitiae genus & sodaliticum erat, qua nulla sanctorum firmiorque unquam fuit: quo genere M. Antonius & Cleopatra, cui plus nimio se addixit, mutuo devincti fuere, hac lege copulati, ut si fatale quippiam, aut diri casus alteri contigisset, alter tanquam poenæ focus, eundem fortunæ exitum esset laturus, focique & comites essent fortunarum & calamitatum. Alexand. Genial. lib. 1. cap. 26.

Commorientes, [συναμεινώσκω] Nomen fabule Plauti. Ter. prol. Adel. 7. Synapothnescontes Diphili comedia est, Eam Commorientes Plautus fecit fabulam.

COMMORTUUS, Partic. Tertull. de Refur. Carn. 47.

COMMORO, are. Tardare. Plin. lib. 19. cap. 6. ad finem, Statimque quæ devoravere aves, stupentes manu captuntur: & si paulum commoravere, sopite; sed vana est hujusce loci lectio. MSS. exhibent Commoravere. Harduinus statuit legendum esse. Commorentur.

COMMOROR, [$\text{ἀναμεινώω, συναμεινώω, χροσίζω}$] àri. Simul morari, vel Morari solum. Cic. de Senect. 84. Et ex hac vita ita discedo tanquam ex hospitio, non tanquam ex domo: commorandi enim natura diversifum nobis, non habitandi dedit. Tardare & commorari. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæfivitque quidnam mihi videretur, accesseremusne te, atque id tibi conducere putarem, an tardare & commorari te melius esset.

Commorari paulisper dum. Cic. pro Milon. 28. Paulisper, dum se uxor (ut fit) comparat, commoratus est.

Commorari ad aliquid locum. Cic. 7. Verr.

Commorari apud alicum. Cic. pro Lege Manil. 13.

Nos apud Alyziam, ex quo loco tibi litteras ante dederamus, commoratum sumus. Cic. 16. Fam. 5.

Circum alicum locum commorari. Cic. 8. Att. 19.

Conflistere & commorari. Cic. pro Rofc. Com. 48. Ipsa mihi veritas manu iniecit, & paulisper conflistere & commorari cogit.

Commorari verbis pluribus in re aliqua. Cic. pro Cluent. 37. Quum ego pluribus verbis in eo commoratus essem, Scamandro factas injurias esse per Diogenem. i. e. Quum diutius de hac disputarem, & multis verbis contenderem.

In armis civilibus commorari. Cic. 6. Fam. 10. Nam & consilium tuum, vel casus potius in armis civilibus commorandi, semper mihi magno dolori fuit.

Commorari, habitare, & herere in re aliqua. Cic. 2. de Orat. 292. Herere & commorari in eadem sententia. Cic. in Orat. 137. Ut verset saepe multis modis eandem & unam rem, & hæreat in eadem commoreturque sententia.

In vita misera commorari. Cic. 1. Q. frat. 3.

Commorari alicum, Detinere & in mora tenere. Plaut. Pseud. 4. 7. 31. Me nunc commorator, &c.

COMMORATIO, onis. f. [ἀναμεινώω] Opponitur Diverforio a Cic. 6. Fam. 19. Nam & villa & amœnitas illa, commorationis est, non diverforii. Urbana commoratio. Cic. 9. Fam. 15.

Commoratio, Mora, tarditas. Cic. 3. Q. frat. 1. Quod multos dies epistolam in manibus habui, propter commorationem tabellariorum, ideo, &c. Commoratio una in re. Cic. 3. de Orat. 200.

Commoratio, Figura est Rhetorum. Auctor ad Heren. 4. 58. Commoratio est, quum in loco firmissimo, quo tota causa continetur, maneat diutius, & eodem sepius reditur.

COMMORTALIS, Adj. [κοινητορας] ut, Commortalis natura. Columel. lib. 1. cap. 20. Sed interdum (quod ait divinus auctor Plato) rei nos pulchritudo trahit, vel ad consecretandis, quæ propter infirmitatem commortalis naturæ consequi nequeamus.

COMMŌSIS, [κόμεστος] Primum mellificii fundamentum, ex tenaci & viscosa constants materia: ita dictum a Græco nomine κόμεστος, quod nos gummi dicimus. Helych. κόμεστος ὁ ἐν εὐμαρτοῦ ἀράχιδος, ἢ καὶ πῦν μελαγχρῶν ἢ ὁ σπῆρας Διόχρητος. V. Plin. lib. 11. cap. 7. & Gummitio in GUMMI.

COMMŌVERO, ὄνι, ὄνυ, [ἀφινίω] ἔρε. Simul movere. Cic. 7. Verr. 95. Postquam inanem locum offenderunt, & Prætorum commovisse ex eo loco castra fenserunt.

Corpus commovere. Lucret. 3. 147.

Oculos. Cic. 4. Verr. 81.

Theatrum. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Avis commovet alas. Virg. 5. Æn. 217.

Commovere fedibus. Columel. lib. 9. cap. 12.

Commovere ab aliquo loco. Cic. 2. Att. 1. Si quis dabitur, ab Amalthea te non commovebo. i. e. Nolim te recedere ab ea urbe, & venire ad me. Nec me Thessalonica commovi. Cic. 3. Att. 17.

Æs alienum commovere. Tacit. 6. Ann. 17. Hinc inopia rei nummaria, commoto simul omnium ære alieno.

Commovere cornua disputationis alicujus, per metaphoram. Cic. 2. de Divin. 26. Nunc cominus agamus, experiamurque si possimus cornua commovere disputationis tuæ. Alludit ad aciee bellicæ cornua.

Commovere fe contra Remp. Cic. 1. Catil. 7. Num inficiari potes te illo ipso die meis præfidiis, mea diligentia circumclusum, commovere te contra Republicam non potuisse?

Commovere alicquem, Excitare alicquem ad aliquid agendum. Cic. 16. Fam. 18. Parhedrum excita, ut hortum ipse conducat: sic illorem ipsum commovebis. Liv. 30. Postquam nihil commovebant. i. e. Nil proficiebant suis verbis.

Alicquem percutantem commovere. Tacit. 5. Ann.

Languentem commovere. Cic. 2. de Orat. 186. Facilius est enim currentem (ut aiunt) incitare, quam commovere languentem.

Commovere expectationem sui. Cic. 1. Att. 2. Crebras expectationes nobistui commoves.

Judices. Cic. 2. de Orat. 189.

Dificendi aut scribendi studium commovere. Cic. 1. de Nat. Deor. 8.

Commovere labra. Petronius Arbitr cap. 26. extr. Et quia considerantium hæserat vultus, quicquid a spectaculo vacabat, commovebat obiter labra, & me tanquam furtivis subinde oculis verberabat. Hic, inquit Turnebus, Commovet labra, quæ lascivi oris motu ad amorem allicit, & sic conformatos, ut basari velit. Nam & talis oris habitus suavium dicitur, quum ita figuratur labris promissis, aut lingua prolata, ut quum mulieres suaviuntur amatores. Unde & Plautus Afin. 4. r. 49. scripsit, — ne sic tuffiat, —
Ut cuiquam linguam intussiduo proferat. Et v. 52.
— tu labellum abstergeas,
Potius quam cuiquam suavium faciat palam. i. e. Quam sic os comparet & format, ut ad basandum alicquem invitet. Quod tamen Petronius scribit, esse videtur potius signum innuentis, & invitationumculam amoris significantis, quam ad basium vocantis. Hæc ille. V. & Burn. ad loc.

Commovere, Rapere in stuporem. Ter. Phorm. 1. 2. 51.
Virgo ipsa facie egregia: quid verbis opus est?
Commorat omnes nos. Pro, Commoverat.

Commovere, [κοινητορας] Conturbare, irritare. Ter. And. 1. r. 67.
Neque commovetur animus in ea re tamen, &c. Cic. 3. Fam. 10.
Eti graviter primo nuntio commotus sum.

Commovere & Consolari, opposita. Cic. pro Rabir. 38. Nihil me clamor iste commovet, sed consolatur.

Animus vehementer commovetur. Cic. 1. de Invent.

Animus fe commovet. Lucret. 4. 884.

Commoveri perleviter. In PERLEVIS.

Accendi ad commoveri realiqua. Cic. 1. de Orat. 114.

Alvo, nervis, capite, mente commoveri. Plin. lib. 2. cap. 41.

Animo commoveri, Corpore perhorrescere. Cic. 6. Verr. 110.

Conquestione commoveri. Cic. 1. de Invent. 106.

Desiderio suorum commoveri. Cic. pro Lege Manil. 23.

Honore magno alicujus. Valer. 4. Argon. 76.

Miseriis ac periculis alicujus. Cic. pro Font. 36.

Miseriordia commoveri. Cic. 4. Tusc. 18. Nemo enim parricidæ aut proditoris supplicio misericordia commovetur.

Ad turpe compendium alicquem commovere. Auctor ad Heren. 4. 52.
Dux res sunt, quæ possunt homines ad turpe compendium commovere, inopia, atque avaritia.

Prora fretum commovet. Hoc dicitur, quum linquitur portus. Valer. 5. Argon. 71.

Commovere dolorem, [ἐλπίω] Cic. 6. Verr. 42. Sed magnum & acerbum dolorem commovet, mulierculus præfertim.

Bilem. Cic. 2. Att. 7. Acueram me ad exagitantam hanc ejus legationem, quam ille contemnit: etsi (ut scribis) bilem id commovet, & latoribus, & auspicio legis Curiatæ spectaculum egregium.

Ætus belli. Lucret. lib. 5. 1434.

Arma. Sil. lib. 8. 405.

Bellum. Cic. 9. Fam. 17. Quod bellum commotum a Scapula, ita postea confirmatum est a Pompeio, ut nulla, & c.

Indignationem. Auctor ad Heren. lib. 4.

Invidiam. Cic. 3. Verr. 16. Hic etiam priore actione Qu. Hortensius pupillum Junium venisse prætextatum in vestrum conspectum, & testes secum, patrum testimonium dicente, questus est: & me populariter agere, atque invidiam commovere, quod puerum producerem, clamitavit. i. e. Ciere, ut vult Budæus.

Memoriam alicujus rei. Cic. 2. de Orat. 20.

Miserationem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Miseriordiam, invidiam, iracundiam. Cic. 2. de Orat. 195.

Nummum. V. NUMMUS.

Odiu in aliquem. Cic. 1. de Invent. 103.

Suspicionem in aliquem. Cic. pro Cluent. 180. Furto postredie cognito, omnis suspicio in eos fervos, qui non comparebant, commovebatur.

Tumultum aut bellum. Cic. 7. Verr. 20.

Commotum, pro Commotivum: & Commorat, pro Commoverat. Cic. pro Planc. 60. An si unquam in me vite cupiditas fuisset, ego mense Decembri mei Consulatus omnium partidarum tela commotsem. Cic. 8. Fam. 15.

Commorunt æquora venti. Lucret. lib. 2. 765. i. e. Commoverunt.

COMMORTUS, [ἀδρανισθῆς] Partic. ut, Commote columnæ. Cic. 3. Verr. 145. Littera commota ex vocabulis. Cic. 4. de Finib.

Commota acies. In ACIES.

Pulvere commoto. Sil. lib. 4. 94.

Sacris commotis. Virg. 4. Æn. 301.

Tripodes commoti dicuntur, propterea quod Phæbades in templo Apollinis supra tripodem recepturæ spiritum, strepitus sentiebant adventionis dei. Sen. Med. 10. 10.

Commotus, Perturbatus. Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille commotus venit?

Graviter commotus, Iratus. Virg. 1. Æn. 126.

Mente commotus. Plin. lib. 27. cap. 1.

Precibus. Stat. 9. Theb. 510.

Promissis ditibus. Sil. lib. 3. 512.

Vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Ira commota. Ovid. 6. Met. 549.

Mens commota metu. Lucret. lib. 3. 157.

Pectoris commoto ignis. Claud. 1. in Ruff. 181. Ignis, pro Ira.

Commotus reddere. In REDDO.

Animus commotior. Cic. 1. de Divin. 113.

Patronus fervidior atque commotior. Cic. de Clar. Orat. 129. C. Fimbria temporibus isdem fere, sed longius ætate provecus, habitus est sane (ut ita dicam) luculentus patronus, asper, maledicus, genere toto paulo fervidior atque commotior.

Commotus, e. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9. 48. Lux commobilis corporis.

COMMOTIO, ὄνις. f. [κίνησις, κίνησις] ut, Commotio animi. Cic. 5. Tusc. 8. Commotionem quidam accipiunt, Temporarium animi motum, sicut Iram, pavorem. Hæc Quintil. lib. 5. cap. 10. Hæc a Cicerone lib. 1. de Invent. 36. vocatur Affectio, si que definitur: Affectio est animi aut corporis, ex tempore, aliqua de causa commotio, ut læticia, cupiditas, metus, molestia, morbus, debilitas. Alii legunt Commutatio.

COMMOTIUNCULA, æ. f. dimin. Cic. 12. Att. 11. Atticæ hilaritatem libenter audio, commotiunculis συμπάσσω. Commotiunculis idem significavit, quod Epist. penult. lib. 10. quum dixit: Valetudinibus tuam jam confirmatam esse & a vetere morbo, & a novis tentationibus, gaudeo. Nam tentationes & commotiuncule non morbi sunt, sed morborum initia. Commotiunculis autem Atticæ: quæ non plane in morbum, sed in febriculam incidere: συμπάσσω, æque afficitur illa.

COMMULCRO, [κομμιλλῶ] ἔρε. Tiro libertus Ciceronis in quadam epistola ad Axium familiarem patroni sui, apud Gel. lib. 7. cap. 1. In principis autem, inquit, patroni qui pro reis dicunt, conciliare sibi & complacere iudices debent: sensuque eorum expectatione causæ suspensus rigetique honorificis verecundique sententis commulcere, non injuriis atque imperiosis combinationibus conficcare.

COMMUNICO, COMMUNIO, ὄνις. In COMMUNIS.

COMMUNIO, ἴνι, ἴνυ, [κοινωνία] ἔρε. Circum munire. Cæf. 1. Bell. Gall. 8. Præfida disponit, castella communis, quo facilius, si fe invito transire conarentur, prohibere possit.

Communire aulæ auctoritatem, per translationem. Cic. 15. Fam. 4. conf. Nep. 7. 7.

COMMUNITUS, [ἀκοινωνητός] Partic. ut, Jus parum communium. Cic. pro Cæcin. 74. Quæ quum omnia tua vere mancipii sint, ea possisne retinere, si parum fit communium jus, &c.

Communita causa Roscii firmissimis & sanctissimis testimoniis virosum. Cic. pro Rosc. Com. 43.

COMMUNITIO, ὄνις. f. Cic. 2. de Orat. 320. Aditus ad causam & communitio. Al. Munio.

COMMUNIS, e. [κοινός, ἐννίος, ἑνός, πάνδημος] Quod omnium est, quasi omnibus consentiens, ut, Communis hostis gentium & nationum. Cic. 7. Verr.

Commune duobus modis accipitur: uno modo Commune appellamus, Quod est duorum, aut plurium; ut, Paries communis, communis domus: atque harum rerum communium causa competit actio communi dividundo: a quarum similitudine dicimus Martem communem, mortem communem. Altero modo Communia dicimus, Quæ a nemine sunt occupata, neque possessa, & possunt fieri occupantis, ut Aqua profluens, aer, litus maris, & cetera id genus: quarum rerum causa non datur actio communi dividundo apud Jurisconsultos. Commune autem opponitur Proprio: ut Cic. pro Sull. 9. Tempus agendi fuit mihi magis proprium, quam ceteris: doloris vero & periculi fuit illa causa communis. Ex Lambino.

Tribus dominis communis. Lucan. 1. 35.
Facta tribus dominis communis Roma.

Vulgare, & commune. Cic. 3. de Finib. 3. Cujus usus vulgaris, communique non fit.

Commune & vulgare. Cic. 1. de Orat. 48. Aliud est enim esse artificem cuiusdam generis atque artis: aliud in communis vita & vulgari hominum consuetudine, non habetum nec rudem.

Æquabilitas communis juris. Cic. 2. de Orat. 209.

Amicitia communis. i. e. Vulgaris. Cic. 3. Off.

Amicus simplex & communis, & consentiens, & qui rebus isdem movetur. Cic. de Amicit. 66.

Amicus communis. Proculus in l. Societatem mecum. D. pro facio.

Animo ac voluntate communi aliquid defendere. Cic. de Prov. Conf. 20.

Aura communis dicitur, Quod omnes illa ex æquo fruamur. Ovid. 7. Met. 127.

Auram communem haurire. Quintil. in proem. lib. 6.

Bonum commune. Lucret. lib. 5. 956.

Calamitas utriusque nostrum communis. Cic. 14. Fam. 3.

Civitas communis deorum atque hominum, Mundus univerfus. Cic. de Legib. 21.
 Conditio communis. Hor. 2. Epist. 1. 152.
 Crimen commune. Cic. in Orat.
 Dividendo communi, Jurisconsultus iudicium est, quod inter eos redditur, qui rem quam alia atque ex hereditaria causa communem habent, dividi, simulque quod alterum alteri ex bono & æquo præstare oportet, dari fieri postulant. 1. 2. & 3. D. Comm. divid. Hotomanus.
 Dolor communis. Cic. de Provinc. Conf. 2.
 Emolumentum & damnum commune. Ulp. in l. Cum duobus. §. cum duo. D. pro socio.
 Fama atque sermo communis. Cic. 4. Verr. pro Flacc. 13.
 Filia. Quintil. lib. 3. cap. 11.
 Fortuna nobis cum propinquis communis plerumque. Cic. 1. Off. 58.
 Fuga. Sen. Med. 12. 25.
 Gaudia communia. Ovid. 15. Epist. 317.
 Hæreditas communis. Paul. in l. Ea vero. §. De illo quaeritur. D. Pro socio.
 Hostis & prædo communis omnium. Cic. 6. Verr. 21.
 Humanitas. Cic. pro Flacc. 24.
 Intellectus. Quintil. lib. 2. cap. 16. Nonne pulchrum vel hoc ipsum est ex communi intellectu, verbiq;e, quibus utuntur omnes, &c.
 Intelligentia. Cic. 1. de Orat. 249.
 Iudicium commune est, quod omnes vulgo probarunt & secuti sunt. Cic. 1. de Invent. 48.
 Iudicium commune, intelligentiaque popularis. Cic. in Orat. 117.
 Jus. Cic. 2. de Orat. 209.
 Jura communia regni. Lucan. 10. 93.
 Laus communis cum aliquo. Cic. 3. Verr. 18.
 Lecti communes. Cato cap. 10.
 Legem omnium communem leviter adornabit. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Litteræ. Cic. 2. de Orat. 72. Ludus est homini non hebete, neque in exercitatio. neque communium litterarum & politicioris humanitatis experti. V. in HUMANITAS.
 Locos communes dicere. Quintil. lib. 2. cap. 1. Cic. in Orat. 72.
 Loca communia, i. e. Publica. Cic. 4. Verr. 112.
 Lucrum & impendium commune. Ulp. in l. Si societatem. D. Pro socio.
 Lux. Cic. pro Quint. 74. Ut per se afflictum atque eversum propinquum non modo honeste partis bonis, verum etiam communem luce privaret.
 Mare commune omnibus. Plaut. Rud. 4. 3. 36.
 Mars belli communis. Cic. 6. Fam. 4. Nam quum omnis belli Mars communis, & quum semper incerti exitus præliorum sunt.
 Mens. Cic. 3. de Orat. 113.
 Mos communis verborum. ut, A communi more verborum discedere. Cic. in Orat.
 Mortem omni ætati esse communem. Cic. de Senect. 67.
 Mundus. Cic. 3. de Finib. 3.
 Natus communis, i. e. Utriusq; conjugis. Virg. 2. Æn. 789.
 Nati apum communes. Virg. 4. Georg. 157.
 Solæ communes natos, consortia tecta Urbis habent. De apibus loquitur: ubi Servius, Plato in libris (inquit) quos *ἄνθρωποι* scripsit, dicit amori Reipublicæ esse nihil præponendum. Omnes præterea & uxores & liberos ita nos tanquam communes habere debere, ut caritas sit, non libido confusa. Quod præceptum dicit nullum præter apes servare potuisse.
 Nominem communi comparare aliquid. Ulp. in l. quum duobus. §. quidam fagarum. D. pro socio.
 Odium alicui cum populo commune. Sen. Herc. fur. 6.
 Opinio. Cic. 2. Off. 5.
 Opinio imbecilla & cum falso incognitoque communis. Cic. 1. Acad. 44.
 Pactum commune. Papinian. l. si focus. D. pro socio.
 Periculum commune. Ulp. in l. plane. D. pro socio.
 Periculum commune propulzare. Tacit. in Vita Agric. 12.
 Periculum unum & commune ambobus. Virg. 2. Æn. 709.
 Pernicies communis adolescentium, leno. Ter. Adel. 2. 1. 34.
 Pettis communis. Cic. 1. de Orat. 2.
 Pignus commune. Ovid. 5. Met. 523. Sic vocat Proserpinam Iuppiter ad Ceream loquens, quoniam amborum erat filia.
 Populus communis, Qui principum conjunctione in unum coit. Virg. 4. Æn. 102.
 Præcepta omnium communia & contrita. Cic. 1. de Orat. 137.
 Prudentia commune. Cic. 5. de Finib. 66. Omnibus enim artibus volunt attributam esse eam, quæ communis appellatur prudentia.
 Res communis, i. e. Negotium commune. Hor. 2. Serm. 6. 36.
 Res communis apud Jurisconsultos, est vel cum societate, vel sine societate. Cum societate, veluti inter eos, qui eandem rem emerunt: Sine societate, veluti inter eos, quibus eadem res testamento legata est. 1. 2. D. comm. divid. Hotomanus.
 Salus communis. Cic. Post. redit. ad Quir.
 Saluti communi deesse. Lucret. 1. 44.
 Scelera conjuncta atque communia alicui cum aliquo. Cic. pro Sext. 29.
 Sensus communes. Cic. 3. de Orat. 19.
 Sensu communi carere. Hor. 1. Serm. 3. 66.
 Sepulcrum commune plebi. Hor. 1. Serm. 8. 10.
 Hoc miserie plebi stabat commune sepulcrum. Ad hunc locum sic Turnebus, Quum olim, qui locupletis erant, in suis fundis aliquid loci sepulchra seponerent, & privata haberent ibi sepulchra sibi familiarique suæ aut hæreditibus, plebs, quæ agris fundisque carebat, in loco aliquo communi sepulchra destinata humabantur; sepulchrumque commune vocabatur, ubi sepeliebatur. Hinc etiam Catullus 66. 89. fata fratris sui deplorans, apud Trojam mortui & conditi, ubi tot quondam heroes belli Trojani tempore ex Asia & Europa accubuerant & compoliti fuerant, eam urbem Commune sepulcrum appellat Europæ & Asiæ.
 Troja (inquit) nefas, commune sepulcrum Europæ Asiæque. Et Lucretius 5. 266. Terram mortuos omnes, omniaque senectutis situ cariiosa & putrida, ævoque scilla, suo sinu gremioque receptantem, Commune sepulcrum eodem modo appellat.
 Omniparens (inquit) eadem rerum commune sepulcrum.
 Sententia de communi aliquid continere. Cic. 3. Off. 80.
 Sermo communis. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Spiritus communis vivis. Cic. in Orat. 107.

Statione communi locum aliquem tenere. Virg. 9. Æn. 181.
 Stipulationes communes Jurisconsultis sunt, veluti Rem salvam fore pupillo. Pompon. l. stipulationum. D. de verb. oblig. & Ulpian. in l. vestis. D. de aur. & arg. Communes, inquit, sunt stipulationes, quæ sunt iudicio sistendi causa.
 Studia communia. Ovid. 3. Trist. 7. 11.
 Superos communes vocare. Valer. 4. Argon. 218.
 Supplicium improbis & probis commune legis ac iudicii. Cic. in Pison. 99.
 Temporum communium graves casus. Cic. 1. de Orat. 2.
 Tempus commune, est Quod accidit omnibus eodem fere tempore, ut metis, vindemia, &c. Cic. 1. de Invent. 40.
 Terror communis. Sen. Troad. 6.
 Torus communis. Sen. Med. 12.
 Verba communia. i. e. Soluta, nec pedibus vincita. Claud. Epig. 81. 3; de descriptione portus Zarinensis,
 — sed verba negant communia Musæ:
 Carmina sola loquor: sic me meus implet Apollo.
 Vestimenta communia Jurisconsultis sunt, Quibus promiscue utitur mulier cum viro. Ulpian. l. magis puro. D. de reb. eor. qui sub tut.
 Vincula communia vocat Lucret. Complexus animum, lib. 4. 1188.
 Vita communis. Cic. 1. Off. 7. Quia magis ad institutionem vitæ communis spectare videntur.
 Vita, victusque communis. Cic. 1. Off. 58.
 Amici quos novit vita communis. i. e. Qui vitæ consuetudine noti sunt. Cic. de Amic.
 Vita in communi & vulgari hominum consuetudine nec hebetem nec rudem esse. Cic. 1. de Orat. 248.
 Vita & usus communis. Cic. de Amicit. 18.
 Vitium commune. Ovid. 2. de Ponto, 3. 22.
 Vitium commune & pervagatum. Cic. 2. de Orat. 10.
 Voluptas communis, Lucretio dicitur, Voluptas ex re venerea, 1. 1202.
 Usus communis aquarum. Ovid. 6. Met. 349.
 Usus rerum aliquibus communis. Sen. Octav. 7.
 Usus omnium artium vulgaris communisque non est. Cic. 3. de Fin. 3.
 Usus ad communem hominum omnes res natura genuit. Cic. 1. Off. 22.
 Utilitas communis. Cic. 3. Off. 2. Ut utilitas tua, communis utilitas sit. Ibid. 1. 52. Semper aliquid ad communem utilitatem adferendum.
 Utendum communibus pro communibus, privatis ut suis. Cic. 1. Off. 20.
 Commune est cum supradictis. Plin. lib. 2. cap. 8.
 Utrique parti commune. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Occupare communia. Ovid. 13. Met. 273.
 — modo ne communia solus Occupet, atque aliquid vobis quoque reddat honorem.
 Communis meus & tuus benevolens: antiquum, pro Commune amicus noster. Plaut. Trin. 5. 2. 23.
 Communi animo esse & levi. Ter. Heaut. 5. 1. 39.
 Quenquam animo tamen communi esse aut levi putas, Qui se vidente amicam patitur suam? Al. Comi & Leni.
 Commune, substantiv. [C. 1000] pro Univeritate, ut, Commune Asiæ. i. e. Asianorum univeritates, quæ ab uno Proconfuli regebatur. l. tria onera 2. D. de excus. tut. Quod ex epistola Antonini Pii apparet, quæ communis quidem Asiæ scripta est, sed univervo terrarum orbi convenit. Sic Cic. 4. Verr. 145. Commune Siciliæ dicitur: & 3. 96. Commune Melladuni.
 Communis omnium iherimicus. Cic. 3. Verr. 38.
 In communibus proverbis versari. Cic. 3. Verr. 120. Quæ ego non commemorarem, nisi illud vellem vos recordari, istius nequitia & iniquitatem, tum in ore vulgi, tum in communibus proverbis esse versatam.
 Commune mihi est cum illo. Cic. de Amicit. 15. Quocum & domus & militia communis.
 Communia aliquorum inter se. Ter. Adel. 5. 1. 18.
 Communia esse amicorum inter se ostendit.
 In commune metuere. Plaut. Afin. 2. 2. 20.
 Non placet. metuo in commune, ne quam fraudem fraus fiet.
 In commune conferre. Cic. pro Quint. 12.
 In commune congregari. Tacit. 2. Hist. 54.
 In commune consulere. Tacit. 12. Ann. 5.
 In commune aliquid derogare. Tacit. 13. Ann. 27.
 In commune dicere de pluribus rebus. Plin. lib. 17. cap. 1.
 In commune emere. Ulp. in l. ut in conductionibus. D. pro socio.
 In commune aliquid profuturum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 In commune redigere aliquid. Ulp. in l. si societatem. D. pro socio.
 Cetera in communi sita sunt. Tacit. 4. Hist. 74.
 In commune vocare honores. V. in.
 Nomen imperii in commune odium orbis terræ vocabatur. Cic. 1. de Leg. Agr. 2.
 Communis & remissus, pro Non singulari & exquisito. Suet. Claud. cap. 21. Nec ullo spectaculi genere communior aut remissior erat, adeo ut oblatos victoribus aureos, prolataque sinistra pariter cum vulgo, voce, digitisque numeraret. [Fere idem ac Comis. Ac de principibus viris usurpatur, cui se inferioribus facile accommodant.
 Communia principis vestigia & confusa. Plin. in Paneg. cap. 24. extr. Te fama, te gloria, te civium pietas, te libertas, super ipsos principes vident, te ad sidera rollit humus, ita communia & confusa principis vestigia. i. e. Adeo incedis more plebeo & omnibus communi: nempe non lætica, sed pedibus, idque sine ullo fastu.
 COMMUNITER, [C. 1000] Adv. Cic. de Senect. 2. Tu occurreris dignus eo munere, quo uterque nostrum communiter uteretur.
 Communiter & Separatim, opposita. Cic. 15. Fam. 2.
 Communiter & Proprie opposita. Liv. dec. 4. lib. 5. pag. penult. Profectus deinde est interperantia lingue in maledicta, nunc communiter Romanorum, nunc proprie ipsius Quinctii. Cur genitivum hunc pro In Romanos & in Quinctium? H. St. Locut. est lib. 35. cap. 48. extr. Admirari communiter. Cic. 2. Offic. 36. Admirantur igitur communiter illi quidem omnia, quæ magna & præter opinionem suam animadvertunt.
 Administrare communiter. Suet. Tiber. 21. Ut Provincias communiter cum Augusto administraret.
 Apte communiter ad virtutes. Cic. 4. de Fin. 4.
 Promiscue & communiter stultis ac sapientibus ab natura datum aurium iudicium. Cic. pro Font. 12.

- Commendare communiter. Cic. 13. Fam. 13. Alia epistola communiter tibi commendavi legatos Arpinatum.
- Conferisferunt communiter edictum cum poena atque iudicio. Cic. 3. Off. 80.
- Consolari communiter. Cic. 3. Att. 15.
- Deberi communiter. Paulus in l. militis. D. de testamento milit. Legata autem testamento data communiter debentur.
- Parare bellum communiter. Liv. 1. 10. Tres populi communiter bellum parant.
- Possidere communiter. Cic. pro Rosc. Amer. 108. Iste Roscius omnia cum Chryfogono communiter possidet.
- Scribere litteras communiter cum aliis, & suo nomine. Cic. 11. Att. 5. Equidem ex tuis litteris intellexi, & iis quas communiter cum aliis scripsisti, & iis quas tuo nomine, quod, &c.
- Vendere communiter cum aliquo aliquid. Pompon. in l. si Titius. D. pro socio.
- Urit ira utrumque communiter. Hor. 1. Epist. 15.
- Idem est ac Vulgariter. Laetant. 5. 12. 3. Quoniam communiter cum Deorum cultoribus loquimur.
- COMMUNITUS, aliud Adv. antiquis pro Communiter usurpatum. Varro Rer. divin. Etenim ut deos colere debet communis civitas, sic singulae familiae debemus. Ex Nonio, 11. 6.
- COMMUNITAS, Ætis. f. [αἰσῶσις] denom. ut, Communitas vitæ & vitæ. Cic. 9. Fam. 24.
- Confociatio hominum atque communitas. Cic. 1. Off. 157.
- Hominis communitas & societas. Cic. 3. de Fin. 67.
- Cum hominibus est communitas & societas. Cic. 1. Off. 158.
- Hominum societas inter ipsos, & vitæ quasi communitas continetur ratione. Cic. 1. Off. 20.
- Vitæ communitas & societas. Cic. 1. Off. 45.
- Communitas civilis. Cic. 3. de Fin. 66.
- Cum gladiatore, communitas conditionis. Cic. 6. Philipp. 3. Quæ vobis potest cum hoc gladiatore conditionis, æquitatis, legationis esse communitas?
- Cum deo communitas homini. Cic. 1. de Nat. Deor. 117.
- Cum falso in eo si erit communitas. Cic. 4. Acad. 4.
- Cum improbis. Cic. 11. Fam. 28. Nullam communiter cum improbis esse posse.
- Magna est etiam illa communitas, quæ conficitur ex beneficiis ulro citroque datis, acceptisque. Cic. 1. Off. 56.
- Maxime apta natura communitas. Cic. 1. Off. 159.
- Ex communitate ducentur officia aptiora nature. Cic. 1. Off. 153.
- Ad naturalem communiter nati sumus. Cic. 3. de Fin. 65.
- Servanda communitas omnium rerum. Cic. 1. Off. 51. Alter de Amic. 61.
- COMMUNIO, Ænis. f. [κοινωνία] aliud denom. Cic. pro Corn. Balb. 29. Ita mihi maxime communionem beneficiorum, præmiorum, civitatis continere videtur.
- Legis & juris communio. Cic. 1. de Legib. 23. Inter quos porro est communio legis, inter eos communio juris est.
- Litterarum & vocum communione homines inter se junxit philosophia. Cic. 5. Tusc. 5.
- Sanguinis communio. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Magna enim vis humanitatis: multum valet communio sanguinis.
- Sermonis communio, pro Communi confabulatione. Suet. in August. cap. 74. Ad communionem sermonis tacentes, vel subtilissimam fabulantes provocabat.
- In communiōne tuorum bonorum bona ac fortunas meas contuli. Cic. pro Milon. 101.
- Acquirere communioni. Paul. in l. Ea vero. D. pro socio. Quam specialiter omnium bonorum societas coita est, &c. aut quaqua ratione acquiritur, communioni acquiritur.
- Impediri communione visorum. Cic. 4. Acad. 44.
- Incidere in communionem. Ulp. in l. ut fit. D. pro socio, Communiter autem res agi potest etiam citra societatem, ut pura quom non affectio societatis incidimus in communionem.
- Manere in pristina communione. Cic. 3. de Orat. 69.
- COMMUNICO, [κοινωνία, ἀνακοινωνία] Ære. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Propterea quod auxilium sibi se putat adjunxisse qui cum altero rem communicavit.
- Impertire alicui & communicare cum eo aliquid. Cic. de Amic. 70. Quod faciendum imitandumque est nobis, ut si quam præstantiam virtutis, fortunæ, ingenii, consecuti sunt, impertiant eam suis, communicentque cum proximis.
- Partiri & communicare res ad veras. Cic. de Amic. 22.
- Acta sua communicare cum aliquo. Ovid. 13. Met. 239. At sua Tydides necum communicat acta.
- Causam cum aliquo communicare. Cic. pro Rosc. Amer. 140.
- Civitatem communicare. Liv. 23. 5. Civitatem nostram magnæ parti vestram dedimus, communicavimusque vobiscum.
- Commotum communicare. Paulus in l. actione. §. diximus. D. pro socio. Curam doloris sui cum aliquo communicare. Cic. 5. Fam. 16.
- Purtum communicare cum aliquo, Partiri. Cic. 1. Verr. 33.
- Gloriam victoriæ cum aliquo communicare. Cic. 7. Verr. 5.
- Gloriam facti alterius cum laude sua communicare. Cic. 12. Fam. 2.
- Honores sive Magistratus communicare cum plebeis. Auctor de Viris illust. cap. 34. i. e. Ex plebe creare magistratus.
- Honorem alicui communicare. Cæc. 6. Bell. Gall. 15. Ubi de his, quibus interdicitum est sacrificiis a Druidibus: Neque iis potentibus quis redditor, neque honos ullus communicatur.
- Jacturam, seu Lucrum, pro Communem facere. Suet. in August. cap. 75. Per singulos lectos licitatio fieret, & seu jactura, seu lucrum, communicaretur.
- Ignem caritatis communicare. Budæus De affe lib. ult. fol. 207. pag. 2. Desipientia ignem æternum caritatis humano generi communicavit.
- Inimicitias communicare cum altero. Cic. 15. Fam. 21. Nam ut illa omittam que civitate teste fecisti, quam necum inimicitias communicavisti, quom me concionibus tuis defendisti.
- Judicia communicare. Asconius in orat. contra Pison. 44. Legem (inquit) judicariam tulit Aurelius Cotta Prætor, qua communicata sunt judicia Senatui, & equitibus Romanis, & Tribunis ærariis. conf. eundem in Orat. pro C. Corn. sub fin.
- Laborem communicare. Plin. lib. 11. cap. 30. Et fornica, ut apes, communicantes laborem.
- Laudes & præmia cum altero communicare. Cic. 7. Verr. 125. Vobiscum Africanus hostium spolia & præmia laudis communicavit.
- Non partiendæ invidiæ, sed communicandæ laudis causa loqui. Cic. pro Sull. 10.
- Cum sua laude communicare aliquid. Cic. 4. Acad. 3. i. e. Laudi suæ aliquid admiscere.
- Liberos communicare cum aliquo. i. e. Ex aliquo concipere. Curt. 6. 5. 30. Haud dubitavit (Thalettris) fateri, ad communicandos cum regibus liberos se venisse.
- Lucrum communicare, V. Jacturam.
- Menfa sua communicare aliquem. Plaut. Milit. 1. 1. 51. Communicabo te semper menfa mea.
- Officia communicare inter alios ordines. Suet. Domit. cap. 7. Quædam ex maximis officiis inter libertinos militifque communicavit.
- Pericula communicare. Cic. de Amic. 24. Itaque si quando aliquid officium exitit amici in periculis ad æduendis, aut communicandis, quis est qui id non maximis efferat laudibus?
- Provinciam hanc necum communica. Pro Aduva me. Plaut. Trin. 1. 2. 153.
- Ad participandum alium ab alio, communicandumque inter omnes iusti natura facti sunt. Cic. 1. de Legib. 13.
- Communicare cum altero, pro Loqui. Cic. 11. Att. 20. Quod ad te scripseram ut cum Camillo communicares: de eo Camillus mihi scripsit, te cum eo loquutum.
- Una cum aliquo communicare omnia quæ cura aliqua afficiunt. Cic. 1. Att. 18. pr.
- Benignissime communicare aliquid cum aliquo. Cic. 1. Verr. 13.
- Judicia cum equestri ordine communicare. Cic. pro Cluent. 130.
- Communicare de aliquo. Cic. 1. Fam. 7. Etenim Pompeium, qui mecum sapissime non solum a me provocatus, sed etiam sua fronte de te communicare solet, scis temporibus illis non sæpe in Senatu fuisse.
- Communicare alicui de re aliqua. Cæc. 3. Bell. Civil. 18. Vibullius adhibito Libone, & L. Luceo, & Theophane, quibus communicare de maximis rebus Pompeius confluxerat, de mandatis Cæsaris agere instituit. Al. Quibuscum comm.
- De officio utriusque nostrum communicare. Cic. 4. Fam. 1.
- Communicare inter se aliquid. Cic. 15. Fam. 14. Tum ut quibus de rebus vellemus, tu tuis, ego meis, inter nos communicarem. Idem 11. Fam. 27. Multa prætereo, quæ temporibus illis inter nos familiarissimè dicta, scripta, communicata sunt.
- Multa de re aliqua inter se communicare. Cic. pro Quint. 15.
- Communicare & pervergere. Cic. 2. de Invent. 144.
- Communicari, in activa significatione. Liv. 4. 24. pr. Nec ad verfarum rerum querere focios, cum quibus spem integram communicari non sint. Sed Jac. Gronov. legit Communicari sciriunt. V. Grav. ad Att. 2. 17. pr. Præmia virtutis & officii non oportere cum improbis communicari, aut in mediocribus hominibus pervergi. Cic. 2. de Invent. 144. Hic passim possum.
- COMMUNICANS, tis. ut, Res ad verfas communicans amicitia leviores facit. Cic. de Amic. 22.
- COMMUNICATUS, a, um. Liv. 22. 27. Sibi communicatum cum illo, sed non ademptum imperium esse.
- Consilium communicatum. Liv. 8. 25. Charilaus & Nymphius principis civitatis, communicato inter se consilio, partes ad rem agendam diviserunt. V. & Curt. 6. 7. 21.
- COMMUNICATIO, Ænis. f. [κοινωνία, ἀνακοινωνία] Cic. 1. Att. 14. Quin mihi nunc te absente non solum consilium, quo tu excellis, sed etiam sermonis communicatio, quæ mihi suavissima tecum solet esse, maxime deest. Civitatis communicatio. Cic. pro Corn. Balb. 31. Nunquam est intermissa a majoribus nostris largitio & communicatio civitatis.
- Nominum communicatio. Plin. lib. 24. cap. 14. His subtremus ea quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecerunt, anne arborum essent. i. e. Quod isdem nominibus vocabantur.
- Sermonis suavissima communicatio. Cic. 1. Att. 14.
- Utilitatum societas & communicatio. Cic. 5. de Fin. 65.
- Communicatio, est figura, Græce ἀνακοινωνία dicta: qua oratores inter orandum utuntur. Cic. 3. de Orat. 202. Communicatio, est quasi cum iis ipsis apud quos dicas, deliberatio, ut sunt hæc, Quid suadetis? &c. Vos interrogo, qui tandem fieri oportuit? & similia. V. Voss. 3. Instit. Orat. p. 366.
- COMMUNICATUS, Æs. m. Apul. de Deo Socrat. p. 44. Nullo inter se propinquo communicatu natura.
- COMMUNICATOR, Æris. m. Arnob. lib. 4. sub fine, Familiare communicatores mei.
- Est etiam Particeps communionis ecclesiasticæ, Excommunicato oppositus, Tertull. de Pudicit. cap. 22. Alii ad metalla confugiunt, & inde communicatores revertuntur.
- COMMUNICARIUS, a, um. ut, Dies communicarius. Festus, Pandaliculus dicebatur dies, idem & communicarius, in quo omnibus diis communiter sacrificabatur.
- COMMUNICABILIS, e. & COMMUNICATIVUS, a, um. Idem apud Philosophos & Jctos.
- COMMURMURATIO, [ἀρρομύριον] Ære. Idem quod Murmurare. Plin. lib. 10. cap. 23. Pythonos comen vocant in Asia patentibus campis, ubi congregate inter se commurmurant.
- Clauso commurmurant ore. Sil. lib. 15. 824.
- COMMURMUROR, Æri. [ἀρρομύριον] dep. Idem. Cic. in Pison. 61. Ita enim sunt perscriptæ scite & literate, ut scriba ad ararium quia eas reulit, perscriptis rationibus secum ipse caput sinistra manu perfricans, commurmuratus sit.
- COMMURMURATIO, Ænis. f. Gell. 11. 7. Commurmuratio fieri cepta est a plerisque.
- COMMUTO, [συναλλάξω] Ære. i. e. Mutare, vel Simul mutare. Cic. 5. Verr. 104. Ut non modo eorum agris vicalig novum nullum imponerent, sed ne legem quidem venditionis decumarum, neve vendendis aut rempant locum commutarent.
- Commutare & corrigere. Cic. 1. de Invent. 102.
- Ex veris in falsa commutare. Cic. de Faro, 17.
- Scriptis, affuditur orationis, & præceptis commutare aliquem, ut. Cic. 16. Att. 3.

Animum commutare. Lucret. lib. 3. 514.
 Animos commutare & omni ratione flectere. Cic. 2. de Orat. 211.
 Captivos commutare. Cic. 1. Off. 39.
 Coloniam commutare, per translationem dixit Plaut. Aulul. 3. 6. 40.
 Ut me deponat vino, eam affectat viam :
 Post hoc, quod habeo ut commutat coloniam. i. e. Ea mihi auferat, & deportet in domum suam.
 Colorem commutavit hoc caput aetate. Plaut. Most. 1. 3. 44.
 Compendium leve maxima fraude commutatur. Auctor ad Heren. 2. 29.
 Consilium commutare. Caes. 1. Bell. Gall. 21.
 Fidem commutare & religionem pecunia. Cic. pro Cluent. 129. Civem sine ignominia quinquam, qui ad perniciem innocentem fidem suam & religionem pecunia commutavit. i. e. Vendiderit.
 Frons, vultus, & sermo petitoris ad eorum, quoscunque convenerit, sensum & voluntatem commutandus est. Cic. de Petit. Consul. 12.
 Gloriam contantiam cum patriæ caritate commutare. Cic. pro Sext. 37.
 Denique videbatur ea conditione tam fortis fuisse, ut cum patriæ caritate, contantiam gloriam commutaret. i. e. Ut pro patriâ relicta gloriam assequeretur. Budeus.
 Invidiam possessionis pecunia commutare. Cic. 2. de Lege Agr. 14.
 Jura omnia, & omnium consuetudinem cum vituperatione, sine quaestione, commutare. Cic. 5. Verr. 51.
 Locum. Lucret. 3. 1072.
 Naturam. Varr. 2. de R. R. cap. 40. Semen vetus tantum valet in quibusdam rebus, ut naturam commutat.
 Nomen. Plaut. Amph. 1. 1. 149.
 Republicam. i. e. Formam reip. Cic. 3. in Catil. 25.
 Sententiam. Cic. 16. Att. 7. Lectis vero tuis litteris, admiratus equidem sum, te tam vehementer sententiam commutasse; sed non sine causa arbitrabar.
 Signa eorum quas ceperunt, commutant fures. Cic. 5. de Fin. 74.
 Vestem commutant inter se & nomina. Plaut. Capt. prol. 37.
 Itaque inter se commutant vestem & nomina.
 Viam. Lucret. 2. 129.
 Cum vita commutare mortem. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. Hisce temporibus non pessime cum iis esse actum, quibus sine dolore licitum est mortem cum vita commutare.
 Vitam priorem commutare novis rebus. Lucret. 5. 1105.
 Uxores. Plaut. Trin. 1. 2. 21.
 Vin' commutemus, tuam ego ducam, & tu meam?
 Commutantur in horas tempora. Cic. 14. Att. 23. Consilia temporum sunt, quæ in horas commutari vides. Sic, Commutari tempore. Idem 1. Off. 31. Al. Tempora. V. Grav. ad loc.
 Commutare quadam in libris. Plin. 7. Epist. 19. Librum tuum legi, & quam diligentissime potui, annotavi quæ commutanda, quæ eximenda arbitrabar.
 Verbum proprium proprio orandi causa commutare. Cic. 3. de Orat. 165.
 Commutare alicujus contumeliam vitam suam. Sallust. in oratione 2. ad Caesarem, de Repub. ordin. cap. 4. extr. Nam quid ego de te dicam, cujus contumeliam homines ignavissimi vita sua commutare volunt? scilicet neque illis tanto voluptati est (tamesti insperantibus accidit) dominatio, quanta morari dignitas tua.
 Commutare verbum cum aliquo, Litigare & jurgari. Ter. And. 2. 4. 7.
 — crede mihi hoc inquam, Pamphile,
 Nunquam hodie tecum commutaturum patrem
 Unum esse verbum, si te dicis ducere. Ubi Donatus, Commutatum verbum, Altercatum: sicut in Phorm. 4. 3. 33.
 Ut est ille bonus vir, tria non commutabitur
 Verba hodie inter vos. i. e. Dabis atque accipies, id est non jurgabis. Ego puto Commutare verba hoc esse, pro bonis dictis mala ingerere: hoc est iracundia in maledictis compelli.
 Commutari & contrarium fieri. Cic. 1. Off. 31.
 Animo commutari. Cic. 4. de Fin. 7.
 Judicio commutari non potest res, quæ semel sit judicata. Cic. 1. de Invent. 102.
 COMMUTATUS, a, um. Partic. ut, Commutata sententia. Cic. 4. Acad. Genere vitæ commutato. Cic. 1. Off.
 Ratio commutata. Cic. 3. Fam. 5.
 Status vitæ commutatus. Nepos, 10. 4. 5. Vitæ statum commutatum ferre non potuit.
 Tempore commutato. Caes. 3. Bell. Civil. 27.
 COMMUTATUS, us, m. i. e. Commutatio seu alteratio. Lucret. 1. 795.
 Quapropter quoniam quæ paulo diximus ante,
 In commutatum veniunt. i. e. Commutantur. Loquitur de elementis.
 COMMUTATIO, ðnis, f. [μεταβολή] Vicissitudo. Caes. 5. Bell. Gall. 1. Propter crebras commutationes æstium.
 Annæ commutationes, non modo quadam ex necessitate semper eodem modo sunt: verum ad utilitates quoque rerum omnium sunt accommodatæ. Cic. 1. de Divin. 59.
 Civiles commutationes. Cic. 5. Fam. 12.
 Dominorum commutatio reformidanda. Cic. 2. Att.
 Morum aut studiorum commutatio. Cic. de Amicit. 79.
 Tempellatum conversiones commutationesque cæli sunt accessu stellarum & recessu. Cic. 2. de Divin. 89.
 Temporum commutationes quadripartitæ. Cic. 1. Tusc. 68. Vicissitudines dierum atque noctium, commutationesque temporum quadripartitas, ad maturitatem frugum & temperationem corporum aptas, &c.
 Vitæ commutatio. Cic. 1. Tusc.
 Voluntas. Cic. 1. Att. 14.
 Voluntatum & animorum. Caes. 1. Bell. Gall. 16.
 Ex vero in falsum fit commutatio. Cic. de Fato, 17.
 Commutatio, [ἀντιμεταβολή] est Rhetoricæ figura. Auctor ad Heren. lib. 4. 40. Commutatio est, quum due sententia inter se discrepantes ex transactione ita effertur, ut a priori posteriori contraria priori proficitur, hoc modo: Esse oportet ut vivas, non vivere ut edas.
 COMMUTABILIS, e. [μεταβλητός] Quod facile mutatur. Cic. de Amicit. 94. Nam quomodo amicitia vis sit in eo, ut unus quavis animus fiat ex pluribus: qui fieri poterit, si ne in uno quidem quoque unus animus erit, idemque semper, sed varius, commutabilis, multiplex?
 Cera commutabilis. Cic. 3. de Nat. Deor. 30.

Exordium commutabile. Cic. 1. de Invent. 3. Exordium commutabile est, quod ab adversario potest leviter mutatum ex contraria parte dici.
 Membra imbecilla & commutabilia pecunia. Cic. in Parad. 1. In quo equidem continentissimum hominum majorum nostrorum sæpe requiro prudentiam, qui hæc imbecilla & commutabilia pecunia membra, verbo bona putaverunt appellanda, quum re ac factis longe aliter judicassent. De opibus.
 Natura. ut, Si commutabilis esset natura argenti & æris. Cic. 1. de Nat. Deor. 130.
 Ratio varia & commutabilis vitæ. Cic. pro Milon. 70.
 Republica infirma, misera, & commutabilis. Cic. 1. Att. 12.
 C O M O, ðre, V. C O M A.
 C O M O, compsi, comprum, [κομῖον] ðre. tam apud Græcos, quam apud Latinos significat; Componere, ornare: quoniam in capillo præcipuus hominum ornatus est. Ter. Heaut. 2. 2. 10. Dum moluntur, dum comuntur, annus est.
 Aurato pectine comere aliquem. Sil. lib. 13. 122.
 Capillos comere. Sil. lib. 7. 447.
 Capillis comendis perfecta. Ovid. 2. Amor. 8. 1. Al. Ponendis & Præfecta.
 Caput comere arte. Tibul. lib. 1. 8. 15.
 Caput comptum. Plaut. Mil. 3. 1. 197. Capite compto, crines, vittasque habeat.
 Colla genasque comere. Stat. 1. Silv. 2. 110.
 Comas comere. Ovid. 2. Fast. 560.
 Comas inuistas acu comere. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Criistas comere. Stat. 3. Theb. 424.
 Equos comit auriga. Stat. 4. Theb. 43.
 Se comere. Tibul. lib. 4. 6. 3.
 Viri compti. Ovid. de Medicam. faciei, 24.
 Vultum comere. Stat. 6. Theb. 269.
 Comere, pro Ornare, absolute. Aufon. 1. Epir. 3.
 Come ferenatam duplici diademate frontem. Itærum, Idyl. 4. 59.
 Tu quoque qui Latium lecto sermone Terenti Comis, & adstricto percurris pulpita focco. Turneb. 22. 23.
 Inde Comptum opus, de Libro dicitur bene ornato, apud Tibul. 3. 1. 14. Idem habet 4. 6.
 Tota tibi est hodie, tibi se lætissima compfit.
 C O M E N S, entis. Partic. Martial. 12. 83.
 Exiguus secto comentem dente capillos,
 Dicit Achillæas disposuisse comas.
 C O M P T U S, vel C O M T U S, [κομψομένης] Partic. Ornatus, composuitus. Virg. 10. Æn. 832.
 Sanguine turpantem comptos de more capillos. Festus, Comptus, i. e. Ornatus: a Græco descendit, apud quos κομψέν dicitur comere, & κομψός, quod apud nos comis, & Comæ dicuntur capilli cum aliqua cura compositi.
 Simulatum compta dolorem, Cleopatra. i. e. Comptum habens dolorem, sive dolorem simulans. Lucan. lib. 10. v. 83.
 Compar. Tacit. 1. Hist. 19. Comptior sermo.
 Superlat. August. de Quant. Anim. cap. 33. Animam mundissimam reddere & compositissimam.
 C O M P T E, vel C O M T E, Adv. Gell. 7. 3. Nimis compte res acta est.
 C O M P T U S, ðs, m. [κομψέν] ut, Virgine compta. Lucret. lib. 1. 88. i. e. Cultus puellares, quibus virgines comi consueverunt.
 C O M O T R I A, V. C O M M O T R I A.
 C O M O T H O, vel potius C O M E T H O, [κομηθῶ] & Melanippus amoris turpiter victi in delubro coiverunt Dianæ: ob quod facinus quum malis undique urgerentur in Achaia, templum illi est erectum, quod Triclarie Dianæ dixerunt, cujus festum & pervigilium quotannis celebratur cum hominum immolatione. Longa est apud Pausaniam in Achaïas historia, quem vide pag. 225. Wech.
 C O M O D I A, æ, f. [κομῶδία] Poema in quo humiles fere personæ inducuntur, & amores, virginumque rapto describuntur. Festus, Comœdias constat appellari ex eo, quod initio in vicis juvenes cantare soliti essent crebro convenientes, & dicta est ἀπὸ τῆς κομῶδης, id est a vico; & ὁδῶ, cantilena: vel a κομῶδῶν & ὁδῶν, i. e. a comissando & canendo. Duplex fuit genus, vetus & nova comœdia: Veteris ingens fuit licentia invelhendi in mores hominum, & res & personas veras introduxit, Hor. 1. Serm. 4. 4.
 Si quis erat dignus describi, quod malus aut fur,
 Quod mœchus foret, aut ficiarius, aut aliqui
 Famulos, multa cum libertate notabant: ejus cultores fuerunt Theopompus, Pherecrates, Crates, Eupolis, Cratinus, Aristophanes. Novam scripserunt Menander, Posidippus, Diphilus, Apollodorus. Nova fictas tantum personas introduxit; minus quidem libertatis habuit, plus elegantiae, & in decoro personarum servando castigatior fuit. Illius in Plautinis, hujus in Terentianis specimen videre licet. De variis ejus partibus, V. Aristot. Poet. Donat. in Prolegom. ad Terent. & Scalig. Poet. 1. 9. De Origine Comœdiæ apud Romanos, V. Liv. 7. 2.
 Actores comœdiarum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Matoria comœdia, & stataria. V. S T A T A R I A.
 Præfca. Hor. 1. Serm. 4. 2.
 Referta jocorum. Cic. 1. Off. 104. Quo genere jocandi, elegantius, urbano, ingenioso, faceto, Plautus noster, & antiqua comœdia referta est. Vetus. Horat. in Arte Poet. 281.
 Agere comœdiam. In A G O.
 Dare comœdiam. Suet. Vit. Terent. 16.
 Docere comœdiam. Suet. Claud. 11.
 Cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt. Cic. de Clar. Orat. 224. De Hyperbolo Athenicis.
 In comœdiis placere. Cic. in Orat. 109.
 C O M O E D U S, i, m. [κομηδός] Qui repræsentat comœdias, sive Comœdiarum actor.
 Facere comœdium in pronuntiando. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Fieri comœdium ex pessimo histione. Cic. pro Rosc. Com. 30.
 C O M O E D U S, a, um. Adj. Juven. 3. Sat. 100. Natio comœdia est.
 C O M I C U S, a, um. [κωμικός] Adj. ut, Comicus versus. Plin. lib. 14. cap. 14. Actores comici. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Artificium comicum. Cic. pro Rosc. Com. 18. Nemo enim illum ex truncō corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat. De Roscio Davus

Davus comicus, i. e. Qui a comicis poetis describitur. Hor. 2. Serm. 5. 91.

— Davus lis comicus, atque

Stes capite obstituto, multum similis metuenti.

Poeta comicus, Comœdiarum auctor. Cic. in Orat. 184.

Res comica, i. e. Argumentum quod in comœdiis tractatur. Hor. in Arte Poet. 89.

Verfibus exponi Tragicis res Comica non vult.

Senes comici. Cic. de Senect. 16. Nam quos ait Cæcilius comicos stultos senes: hos significat, credulos, obliuiosos, dissolutos, quo loco quidam codices habent Comicos. sed Comicos accusativo casu legendum esse, offendit locus ipse Cæcili, qui integer ponitur a Cicerone in Lælio 99. hæc enim verba illic leguntur, Quid autem turpius, quam illud? quod nec accidat, magis cavendum est? ut in Epiclero,

Hodie me ante omnes comicos stultos senes

Verfaris, atque luseris lastissime. Quod enim illic in excusis libris Coomicos legitur, manifestò corruptum est. nec enim verbum illud Latinum est: neque sensus ejus, in consuetudine fuisse, illic quadrat. Porro Comicos dicitur Victorius in Variis lectionibus, quales a Comicis in fabulis inducuntur: stultos vero, qui fingi etiam possunt, sapientes. In comœdiis autem sæpe ita stolidi finguntur, ut exemplum stultitiæ sint: qualis est Nicobulus ille Plautinus in Bacchibus.

Servus comicus. Testis comicus. V. Comicus testis, in TESTIS.

Absolute etiam Comicus dicitur, Scriptor fabularum. Plaut. Pæn. 3. 2. 4. Quin edepol conductior sum, quam Tragœdi aut Comici. V. etiam Perf. 4. 2. 4.

COMICUS, Adv. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res, præter hunc, tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractavit? Et Sen. Epist. 100. Sit aliquod oratorie acre, tragice, comice exile.

COMÆDICUS, a, um, Adj. Apul. 3. Florid. p. 353. Hisce laudibus diu in arte comœdica nobilis.

COMÆDICE, [καμωδίας] Adv. a Comœdo, inquit Festus. Plaut. Mil. 2. 2. 58.

Euge, euge, Eufcheme, hercle altitit & dulcice & comœdice. i. e. Suaviter & jucunde, ut exponit Cælius.

COMÆDIALIS, e. Scribanus de Pass. Chrif. cap. 9. Theatralis vel comœdialis scena.

COMÆDIOGRAPHUS, i. m. [καμωδιολόγος] Cic. apud Victorinum & Probum, Gramm.

COMOPOLIS, is. f. [καμωπολις] Locus major quam vicus, & minor quam urbs. Marc. Emp. lib. 1.

COMOSANDALOS, [κροσανδάλος] Flos est, quem notiore nomine Hyacinthum nominamus, ut tradit Paulan. in Corinth. pag. 78. Wech. ex quo Hermionensis, solennibus Chthoniæ deæ festis coronas complcabant. V. Cæl. 27. 26.

COMOSIS, V. COMMOSIS.

COMOSUS, V. COMA.

COMOTICA, vel potius COMMOTICA, [καμωτική] Medicamenta sunt capillis venustandis, elegantique ornandis excoctata. Qualia ab Archigene composita memoria proditum est, quibus docet flavos & crispulos capillos fieri salis spuma, intermixta myrrha. Galenus quoque medicus alioqui gravis, comotica recenset quibus nigricet capillus, aut in candorem perducatur, vel evadat rufior. Quin commemorat se vidisse mulieres compositis immodica affectati capillitii defunctas curiositate, quom caput hujuscemodi medicamentis lethifera frigiditate vexasset.

COMOTRION, vel potius COMMOTRION, i. n. [καμωτριον] dicitur Instrumentum, quo comprices capillos adornant, Latine Calamistrum appellatur, vel discerniculum. V. Pollucem, & Cæl. lib. 18. cap. 10.

COMOTRIA, arum. f. [καμωτρία] Latine Comprices dici possunt, vel ornatrices, quæ ornanda comæ habent peritiam. Romæ Veitæ ministra, auctore Festo, Comotriæ dictæ fuerunt, quæ sex erant numero, ut singulas partes populi, singulas haberent sacrorum ministras. [De numero Vestalium Festus in SEX, Sed ne verbum quidem de Comotriis istis. vocabulum Græcum est, proprieque Ornatricem denotat, scribebat debet geminata littera Commotria, a ν. καμωτρία, Suid. καμωτρία, ἱεραστικαία, ἢ καμωτρία πᾶσι γυναικας. Conf. Polluc. 7. sect. 165. & H. Steph. Thef. Gr.]

COMPACTUS, COMPACTIO, COMPACTILIS, &c. V. COMPINGO.

COMPAGO, inis. f. [ἀμνησσία] & COMPAGES, is. f. h. e. Conjunctio, compositio, commissura, confixio: dicitur a Compingendo, id est conjungendo. Servius, Ambages & Compages antiqui tantum dicebant. Posteritas admittit ut etiam Compago dicatur: sed non quia varius esse potest nominativus, debet etiam declinatio mutari, quemadmodum nec in istis nominibus arbor arbos, vomer vomis: nam & arboris & vomeris tantum facit. Ergo compages compagis: quoniam compago usurpatum est. compaginis enim nemo penitus dicit. Hactenus Servius in illud 1. Æn. 293.

— compagibus arctis

Claudentur belli portæ. Ovid. tamen ita ait lib. 1. Met. 711. de Syringe

Atque ita disparibus calamis compagine ceræ

Inter se junctis, nomen tenuisse puellæ. Et inferioris ævi scriptores hac declinatione utuntur, V. Cælf. 4. 10. pr. & Aug. Civ. Dei, 16. 2. extr.

Corporisque ipsius constitutionem ac compaginem. Pontanus 562. H. St. Corporis compages. Cic. de Senect. 77. Nam dum sumus in his inclusit compagibus corporis, munere quodam necessitatis & gravi opere perfungimur.

Lapidum compages. Ovid. 3. Met. 30.

Efficiens humilem lapidum compagibus arcum.

Arctæ compages. Virg. 1. Æn. 293.

Discussa compages. Lucan. 2. 487.

Duraque deum compago tenebant. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 171.

Ferrea compago laterum. Stat. 7. Theb. 43. domum Martis describens.

Humana compages. Lucan. 5. 119.

Laxæ compages. Virg. 1. Æn. 122.

Solida. Lucan. 9. 467.

Soluta. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 115.

Validis hæzere compagibus Veneris, i. e. Tenacibus vinculis. Lucret. 4. 1107.

Vol. I.

Revulsa compages. Sen. Theyst. 12.

Ruptis compagibus. Sen. Oeth. 9.

Solvere compagem murî. Lucan. lib. 7. 491.

COMPAGUS, i. m. Calceamenti genus barbaricum, intercisum five superiori parte perforatum. Trebell. Pollio in vita Gallien. cap. 16. Caligas gemmatas annexit, quom compagos reticulos appellaret. V. Ca. faub. & Salmat. ad loc. Dempster. ad Rufini Antiq. Rom. 5. 36. p. 506.

COMPAGINO, Ære. Conjungo, copulo, a nomine Compages, five Compago, quæ Conjunctionem significant. Scriptores Rei Agrar. Gœffii p. 346. Compaginantes agri limitetive. Paulinus Epist. 12. (nov. ed. Paris. Epist. 32. n. 10.) Hæc igitur ratione perliuafus, basilicas nostras tuis, sicut & operis tempore, & voti genere conjuncta sunt, ita & litteris compaginari curavit. V. etiam Zen. Veronenf. in Romano v. 890. August. Confess. 13. 30.

COMPAGINATUS, a, um, ut, Formæ compaginatæ. Ammian. 28. 2. Compaginatæ formæ e roboribus conjectæque in alveum. Et 21. 2. Axiculis orbis erat compaginatus.

Membra compaginata. August. Serm. 1. feria 3. Pentecost.

COMPAGINATIO, ðnis. f. Gloss. Vet. ἀμωγή, Junctura, compages, compaginatio.

COMPAGINA, r. f. Idem. M. Baro de Casis Litterarum p. 239. Ed Gœffii, Colligo ab omni compagina litterarum, &c. Et Innocent. p. 246. Omnis compagina litterarum, &c.

COMPAR, Æris. Adj. [πάροπος, σύνηγο] Idem significat quod Par. Liv. 1. 9. Id enim demum compago convulsum fore.

Suid. Κόμπαρος, ἢ συνίζευκτος ἢ κορησιον πῆ. ὁμοίως, τῆ αὐτῆ ἐπιπέλω χρεῖαν: ubi non dubito, quin fit κόμπαρος, pro κομπαρε, deinde syllaba o sumpta sit ex eo, qui sequitur articulo. Sic autem Munia comparis æquare dixit Hor. tanquam συνίζευκτος ἢ τὸ αὐτῷ ἔξω. H. St. Consilium compar. Liv. 28. 42. extr. Quam compar consilium tuum parentis tui consilio fit, reputa.

Fusus compar morti. Liv. 8. 10. Decii corpus ne eo die inveniretur, nox quærentes oppressit: postero die inventum inter maximam hostium stragem, cooperatum telis: funafque compar morti, celebrante collega, factum. Al. Par. morti.

Mars compar. Liv. 36. 44.

Modus compar. i. e. Par & æqualis mensura. Cælf. lib. 4. cap. 5.

Natura viri compar uxori. Lucret. 4. 1248. i. e. Conveniens.

Compar, cum genitivo. Gell. lib. 6. cap. 11. Quia tantisper similis & compar eorum fias.

Compar, exornatio Rhetorica. Auct. ad Heren. 4. 28. Compar appellatur, quod habet in se membra orationis, quæ constant ex pari numero syllabarum.

Compar, pro Socio seu Conjuge. Plaut. Casin. 4. 2. 18.

Meus foceris, compar, commaritus, villicus. i. e. Socius vel æqualis. Plin. lib. 8. cap. 23. Conjugia ferme vagantur: nec nisi cum compare, vita est.

Æquare munia comparis. Hor. 2. Carm. 5. 2.

Nondum subacta ferre jugum valet Cervice, nondum munia comparis

Æquare: nec tauri ruentis

In venerem tolerare pondus. V. paulo supra Henr. Stéph.

V. etiam Gruter. Inscript. p. 793. n. 9.

COMPARATIVUS, V. COMPARO.

COMPARELIS, e. Idem. Aufon. Eclog. 2. 38.

Nescit compariles laterum formare figuras.

COMPARCO, si, sum, [πάροπος] Ære. Idem quod Parcere. Ter. Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demeno suo, Suum defrudans genium, comparfit miser, &c. Adde Pacati Paneg. cap. 32.

COMPAREO, ui, [φάσινον] Ære. Idem quod Apparere. Plaut. Aul. 4. 4. 2.

Qui modo nusquam comparebas, nunc quom compares, peris.

Cic. 7. Verr. 147. Quærite nunc veltigia prius quibus exitus illorum, ex illo loco compareant. Ovid. ad Liv. 407.

Lucifer in toto nulli comparuit orbe.

In multitudine bonorum comparere. Cic. pro Rabir. perduel. 23.

Aliquem non comparere. Cic. 12. Att. 2.

Causa terroris non comparuit. Liv. 8. 37.

Corpus mortui non comparet. Papinian. in l. ult. D. de his qui not. infam. Si quis in bello ceciderit: est corpus ejus non comparet, lugebitur.

Inchoata a natura comparent. Cic. pro Sull. 73.

Officia comparent in actione. Cic. 3. Off. 15. Quom autem aliquid actum est in quo media officia compareant, id cumulate videtur esse perfectum.

Oratio hæc in turba novorum voluminum vix comparet. Cic. de Clar. Orat. 112.

Ornamenta orationis, comparent. Cic. in Orat. 234.

Scintilla nulla comparent incendiis. Cic. Anteq. iret in exil. 14.

Signa & dona comparere omnia. Cic. 3. Verr. 132.

Signa testium non comparent. Ulp. in l. Quom tabulæ. D. de bon. poss. fess. secund. tab.

Comparebunt quæ imperas. Plaut. Amph. 2. 1. 82.

Ei memor sum, & diligens, ut quæ imperes, compareant. i. e. Fiant ea quæ tu imperas.

Non comparet argenti ratio. Plaut. Trin. 2. 4. 15.

Postquam comedit rem, post rationem putat.

L. Nequaquam argenti ratio comparet amen.

Comparere, pro Extare. Liv. 25. 40. Visebantur enim ab externis ad portam Capenam dedicata a Marcello templa: propter excellentia ejus generis ornamenta, quorum exigua pars comparet. Idem lib. 32. 10. Iis, quorum agros urbeque populatus esset, reddere res, quæ comparent: ceterorum æquo arbitrio æstimator fieret. Liv. 6. 1. In primis federa ac leges (erant autem hæc duodecim Tabulæ, & quædam regie leges) conquiri, quæ comparent, jussurunt.

COMPARO, [προσβάλλωμαι, παρσώμωδω] Ære. proprie est Parare. Cic. 3. Verr. 65. Magnifice & ornate (ut erat in primis inter suos copiosus) comparat convivium.

Accusatorem alicui comparare. Cic. pro Cluent. 191.

Accusatores comparare in alicquem. Cic. pro Rofc. Amer. 30. Crimen incredibile confingunt: testes in hunc & accusatores hujuscæ pecunia comparant.

Aditum

gggg

Aditum comparare. In ADITUS.
Aditum sibi comparare ad aliquid rem. Cic. 2. Att. 17. Nunquam huc venissent, nisi ad alias res petisserat aditus sibi compararent.
Bellum non comparare, sed jam gerere. Cic. 3. Philipp. pr. Quum bellum nefarium contra aras, & focos, contra vitam fortunamque nostras, ab homine profligato ac perditio, non comparari, sed geri jam viderem.
Canem comparare ad rixam, ad pugnam, ad cursum. Columel. lib. 7. cap. 12.
Copias contra aliquem. Cic. in Orat. 123.
Copiam hominum. Cic. 8. Att. 17. Alter in Siciliam, cum ea copia, quam Capua & circum Capuum comparastis, &c.
Convivium. Cic. 3. Verr. 65.
Domicilium. Liv. 1. 34.
Dolum ad aliquid capiendum, per translationem. Liv. 23. 35. pr. Ubi id parum processit, dolum ad capiendos eos comparant.
Dolum alicui comparare & confingere. Plaut. Capt. prol. 47.
Exercitum. Cic. 3. Philipp. 14.
Ferrum in tutelam sui. Quintil. lib. 3. cap. 2. Nisi quis dicit etiam gladium fabricatum ab eo prius, qui ferrum in tutelam sui, quam qui in perniciem alterius comparat.
Imbres. ut, Annus hibernus Jovis imbres nivefque comparat. Hor. Epod. 2. 30. h. e. Hiems colligit & accumulatur, &c.
Infidias alicui. Cic. pro Cluent. 47. Itaque tum sic statuit, per C. Fabricium infidias Avito comparare.
Laudationes per vim & metum ab aliquibus alicui comparare. Cic. 6. Verr. 147. De Laudatione judiciali, ex provincia Romanis missa.
Ludos magna pecunia. Cic. 3. Q. frat. 9.
Malum alicui. Plaut. Catin. 2. 8. 69. Quin ego illis hodie comparem magnum malum.
Periculum alicui. Cic. pro Flacc. 96.
Spartium defensionis comparare & constituere. Cic. pro Rabir. perduel. 6.
Tumultus domesticos & intestinos comparare. Auct. ad Heren. lib. 4. 8.
Comparare, cum infinitivo. Comparate tecta urere. Ovid. 2. Trist. 267. Igne quid utilius? si quis tamen urere tecta comparat, audaces instruit igne manus.
Ad arbitrium suum aliquid comparare. Cic. 7. Fam. 1.
Ad delectationem comparatum aliquid. Cic. in Orat. 208.
Delectationis causa comparatum aliquid. Cic. in Orat. 37.
Gravissimus auctor ad insitendum, fidelissimus focus ad comparandam, fortissimus adjuvator ad rem periciendam fuit. Cic. pro Domo, 30.
In ostentationem comparare declamationem. Quintil. lib. 2. cap. 30.
Comparare se ita. Ter. Eunuch. 1. 1. 2. — an potius ita me comparem, Non perpeperit meretricum contumelias? Cic. de Nat. Deor. Ego me ita comparavi.
Alicui se ita comparare. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Se ante comparare, pro se disponere & cavere. Cic. 1. Q. frat. 1. Sed te illud admoneo, ut te ante compares, quotidieque meditare resistendum esse iracundiae.
Dum fe uxor, ut sit, comparat, paulisper commotus est. Cic. pro Milon. 28.
Se ad respondendum comparare. Cic. 3. de Nat. Deor. 19.
Se ad iter comparare. Liv. 28.
Comparare sibi remedium ad vim tempestatim. V. REMEDIUM. Sic Comparare subsidia ad omnes casus. Caes. 4. Bell. Gall. 31.
Comparare vultum suum e vultu alterius. Plaut. Amph. 3. 3. 5.
Comparare, [παραίειν] Acquirere. Ter. And. 4. 1. 4. Ut malis gaudeant, atque ex incommodis Alterius sua comparant ut comoda? Ubi Donatus; Comparant, i. e. Acquirant, vel restitunt. i. e. Non intelligunt comoda sua, nisi ex alterius incommodis ea aestimaverint. Immo verius Acquirant. Amicitias comparare ratio monet. Cic. 1. de Fin. 65.
Amicitiae comparantur, ut commune commodum mutuis officiis gubernentur. Cic. pro Rosc. Amer. 12.
Argentum comparare. Plaut. Afin. 3. 3. 78.
Artes optimas comparare. Cic. 2. de Fin. 110.
Auctoritatem sibi comparare re aliqua bene gesta. Caes. 5. Bell. Gall. 53.
Auxilia voluntaria comparare sibi populorum liberorum, regumque. Cic. 15. Fam. 4. Quum interea superioribus diebus ex Senatusconsulto, & evocatorum firmam manum, & equitatum sane idoneum, & populorum liberorum, regumque & fociorum auxilia voluntaria comparavissent. Voluntaria, i. e. Quae sponte dantur.
Delectationes sibi comparare ad arbitrium suum. Cic. 7. Fam. 1.
Diligentiam subsidio sibi. Cic. pro Quint. 4. Nam quo minus ingenio postum, subsidio mihi diligentiam comparavi.
Discipulum. Cic. in Pison. 71.
Gloriam ex bellicis rebus. Cic. 2. Off. 45.
Laudes artibus comparare. Cic. 2. Fam. 4. extr.
Praedam impossibilem comparare. V. IMPROBUS.
Rationem optimam vivendi comparare. Cic. 5. Tusc. 36.
Res nobis ad beate vivendum comparat sapientia. Cic. 1. de Fin. 65.
Subsidium aliquid ab adolescentia sibi comparare. Cic. 1. de Orat. 199.
Silvam rerum ac sententiarum comparare. Cic. 3. de Orat. 101.
Virtutem industria comparat alicui. Auct. ad Heren. 4. 28.
Voluptates conquirere & comparare. Cic. 1. de Fin. 42. Sapientia nunc expetitur, quod est tanquam artifex conquirendae & comparandae voluptatis.
Saepè sine substantivo ponitur. Cic. 16. Fam. 11. Omnino ex hac quoque parte diligentissime comparatur. Et Liv. 38. 12. Domum ad comparandum mittit. V. ibi Gronov.
Comparare, Coniungere, ut, Comparare labella cum labellis. Plaut. Afin. 2. 1. 2.
Comparare, Emerc. [ἀντιπαραθεῖν] Cato de R. R. cap. 1. pr. Praedium quum comparare cogitabis. Ter. Eun. 2. 3. 61. Immo si scias, quod donum huic dono contra comparat. Ubi Donatus, Comparat pro Emat, ut Comparandum putet. [i. e. Componendum, Conferendum putet, quod malum. Animosissime comparare aliquid. Suet. in Caes. cap. 47. Gemmas, to cumata, signa, tabulas operis antequam semper animosissime comparasse. Carius comparare aliquid. Suet. in Calig. cap. 27. Quum ad saginam ferarum numeri praeparatarum carius pecudes compararentur, &c. Frumentum comparare. Liv. 2. 9.

Homines comparare ære ad aliquid. Catull. 10. 15.
Magisteria sacerdotum comparare. Suet. Calig. cap. 22. Magisteria sacerdotum ditissimus quisque, & ambitione & licitatione maxima, vicibus comparabant.
Ex alterius pecunia aliquid comparare. Ulpian. in l. Procuratoris. §. plane. D. de tribut. act.
Servum comparare. Ulpian. l. Si procuratorem. §. Si tutores. D. Mandat. Nam & si non mandasset, tenerentur tutelae, cur servum pupillo necessarium non comparaverunt. Quidam expungunt priorem negationem, quod & videtur sensui aptius. V. locum.
Comparare, [συγκρίνειν, παραβάλλειν] Assimilare, conferre. Plin. lib. 12. cap. 14. Rufum thus exit, nec comparandum priori.
Conferre pugnantia, comparare contraria. Cic. in Orat. 38.
Ætatem aliquorum comparare. Liv. 1. 5. Forte & Numitori, quum in custodia Remum haberet, audissetque geminos esse fratres, comparandorum eorum ætatem, &c.
Aliquem ad alium comparare. Ter. Eun. 4. 4. 14. Ne comparandum hic quidem ad illum est.
Alterum alteri comparare. Cic. de Amicit. 9.
Alterum cum altero comparare & conferre. Cic. 6. Verr. 121. Conferte Verrem, non ut hominem cum homine compares, ne qua tibi viro mortuo fiat injuria: sed ut pacem bello, leges cum vi, &c.
Factum unius cum alterius facto comparare. Cic. 3. Fam. 6.
Hominem cum homine, & tempus cum tempore, & rem cum re comparare. Cic. pro Domo 130.
Oratio longior cum magnitudine utilitatis comparetur. Cic. 2. Off. 20. i. e. quasi Compensetur.
Personam cum persona comparare. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Similitudines comparare. Cic. 1. Off. 11. Homo per rationem conscientia cernit, similitudines comparat.
Se comparare alicui. Ovid. 13. Met. 338.
Solitudinem cum solitudine. Cic. 3. Off. 1. Sed nec otium hoc cum Africanis otio, nec hæc solitudo cum illa comparanda est.
Vir nullo modo cum ceteris comparandus. Cic. 2. Philipp. 117.
Æqualitate comparatur multa. Cic. in Topic. 71.
Numero comparare. Cic. in Topic. 69.
Specie comparate. Cic. in Topic. 69.
Comparari cum aliquo. Catull. 41. 7.
Quis huic deo comparari astitit? Catul. 59. 65. De Hymenæo.
Inter se aliqua comparare. Cic. 1. Off. 11.
Argumenta utriusque partis inter se comparare. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Coram comparare. Cic. in Orat. 96. Et nisi coram erit comparatus ille, fortior per se hic quem dico probabitur. Sensus est: Mediocres oratores certe magni videntur, nisi cum illis amplissimis comparantur. Hoc enim efficit comparatio, ut quæ majora & meliora sunt, statim apparent: & ex collatione certissimum judicium nascitur, unde proverbialiter dicitur, Purpura juxta purpuram dijudicanda est.
Comparare, Constituere, decernere. Auctor ad Heren. 4. 24. Bene majores nostri hoc comparaverunt, ut neminem regem, quem armis cepissent, vita privarent.
Comparatum est vita. [εἶνα πείθους] i. e. Constitutum natura, vel consuetudine receptum. Ter. Phorm. 1. 1. 7. Quam inique comparatum est, hi qui minus habent, Ut semper aliquid addant divitiibus? V. INIQUUS.
Iniquissime comparatum est, quod &c. Cic. pro Cluent. 57.
Legibus præclare comparatum est, ut. Cic. ad Brut. 12. Sed hoc præclare legibus comparatum est, ut caritas liberorum amiciores parentes Reipub. redderet.
Jus a majoribus nostris ita comparatum est. Cic. pro Domo 77.
Mores majorum. Cic. pro Rosc. Amer. 101. Itaque more majorum comparatum est, ut in minimis rebus homines amplissimum testimonium de sua re non dicerent.
Natura ita comparatum, ut, &c. Liv. 3.
Natura hominum ita comparata est, ut, &c. Ter. Heaut. 3. 1. 97.
Ratio ita comparata est vita naturaque nostræ, ut alia ætas oriatur ex alia. Cic. de Amicit. 102.
Comparare inter se, pro Constituere. Liv. 29. 20. extr. Cum Tribunisples. actum, aut compararent inter se, aut forte legerent, qui duo cum prætoræ ac legatis irent.
Sortiri, & comparare inter se. Liv. 24. 10. pr. Decretumque omnium primum, ut Consules fortiterentur compararentque inter se, ut Consules creandis comitia haberet, priusquam ad exercitum proficeretur. [Sed multo frequentius hic modus loquendi adhibetur, ubi de Provinciis agitur, quasi linguas suas vel Sorte accipiebant magistratus, vel Comparatione, id est suo judicio convenientes inter se, vel denique Extra ordinem, id est, Mandante nominatim S. P. Q. R.
Comparare, est etiam vox Gladiatoribus propria, & idem quod Componere significat. Suet. Calig. 35. Hunc e spectaculis detractum, repente & in arenam deductum, Thraci, & mox hoplomacho comparavit. ubi Torrent. Comparare, Comittere, contendere, & componere. V. etiam Lips. Sat. 2. 19.
COMPARATUS, a, um, ut, Bestia comparate ad munus. Suet. Caes. 75. Duces comparati. Liv. 30. 28. Exerxerunt omnium animos Scipio & Annibal, velut ad supremum comparati duces. i. e. Compositi. V. Freinshem. & Scheller. ad Justin.
Familia gladiatorum comparata, i. e. Coemta. Suet. Caes. 10. V. ibi Berneck. & Pitisc.
Infidias comparare in caput alicujus. Curt. 6. 2. 4. Hinc sæpius comparata in ejus caput infidias. i. e. Parata. Sic Suppelles comparata. Curt. 5. 6. 3.
Venenum comparatum. Suet. Tibic. 49.
COMPARATUS, ōs, m. Vitruv. lib. 7. præfat. fin. Amplo modulorum comparatu architectari.
COMPARATIO, ōnis, f. [συγκρίσις, παραβάλλειν] Idem quod Apparatus: ut, Comparatio novi belli. Cic. pro Legge Manil. 9. Nihil sua comparatione diminuitur. Cic. 1. Q. frat. 2. Pompeius omnia pollicetur, & Cæsar: quibus ita credo, ut nihil mea comparatione diminuat.
Comparatione, disciplinaque dicendi in patronorum numerum pervenire. Cic. de Clar. Orat. 263. Paulo ante Apparatum dixit.
Comparatio, Acquisitio, ut, Comparatio voluptatis. Cic. 2. de Finib. Idem pro Muren. 44. Non placet mihi inquisitio candidati præ-

nuntia repulſe : non teſtium potius, quam ſuffragatorum comparatio. Budæus.

Divitiarum nimis anxia comparatio. Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 5.

Comparatio Latine, Analogia Græce dicitur. Cic. de Univerſ. 12.

Vide quæ ſcribo in mea ad Varr. Appendice hoc de loco. H. St. Nifi tanten fallor, non meminit hujus loci in ea Appendice.

Comparatio criminis quid ſit, declarat Cic. 1. de Invent. 15. Comparatio eſt, inquit, quum aliud aliſiquid arguitur rectum, aut utile contenditur, quod ut feret, illud, quod arguitur, dicitur eſſe commiſſum. conf. 2. 72.

Criminis comparatio inventa & adornata ab aliquo. Cic. pro Cluent. 101.

Confringi comparatione. Cic. de Univerſ. 21. i. e. Conjunctione, vel proportionem. Sic enim ipſe Cicero docet paucis ante verſibus. Quædam exemplaria, pro Comparatione, habent Proportionem.

Comparatio, Aſſimilatio. Plin. 7. Epift. 29. Sed quum lego, ex comparatione ſentio, quam male ſcribam.

Contentio & comparatio de duobus honeſtis. Cic. 1. Off. 52. Poſteſt incidere ſæpe contentio & comparatio, de duobus honeſtis utrum honeſtius. Deterioris comparatio. Tacit. 1. Ann. 10.

Meliorum comparatio. Curt. 3. 11. 20.

Orationis alicujus comparatio cum ſcriptis alienis. Cic. 1. de Orat. 217.

Parium comparatio nec elationem habet, nec ſubmiſſionem: eſt enim æqualis. Cic. in Topic. 7.

Similium comparatio. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Utilitatum comparationes. Cic. 2. Off. 88.

Difficiles ad judicandum comparatione res. Cic. 10. Fam. 5.

Ex comparatione tam ordinatæ diſciplinæ, pro Cum tam ordinatæ diſciplinæ. H. St. Ex Liv. 24. 48. pr.

In comparatione viſ rerum cernitur. Cic. in Topic. 80.

Ducere comparationem una via. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Diſſerere de comparatione aliarum rerum. Cic. 1. Off. 10.

Ad eandem inter fe comparationem conſiciunt ſpatia ſtellæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.

Comparatio, Conſtitutio. Liv. 6. 30. pr. Volſci provincia ſine forte, ſine comparatione, extra ordinem data. V. in ipſo verbo, ad ſinem.

COMPARARE, Adv. [συγκρίπτεις] Cic. in Topic. 84. Quum autem quæritur quale quid ſit, aut ſimpliciter quæritur, aut comparate, &c. Comparete, i. e. Comparative, relative, reſpective.

COMPARATOR, ôris. m. Lege 1. C. de præd. decurion. Oppreſſus potentia comparatoris. Et Gloſſ. Gr. Lat. οὐκ ἰσχυρὸς. Comparator, Commerciarius.

COMPARATRIX, icis. f. Zeno Veron. Juſtitia immortalitatis comparatrix.

COMPARABILIS, e. [συγκρίσιμος] Cic. 1. de Invent. 49. Comparabile autem eſt, quod in rebus diverſis ſimilem aliquam rationem continet. Simile & comparabile. Cic. 1. de Invent. 42. Simile autem ex ſpecie comparabilis, comparabile autem ex conferenda atque aſſimilanda natura judicatur.

Mors comparabilis. Liv. 39. 52. Trium clariffimorum ſuæ cujuſque genitſ virorum, non magis tempore congruente comparabilis mors videtur eſſe, quam quod nemo eorum ſatis dignum ſplendore vitæ exitum habuit.

Species comparabilis. Cic. 1. de Invent. 42.

COMPARATIVUS, a, um. Idem. ut, Aurum comparativum, Quod compenſationis gratia redditur. Cod. l. 12. t. 40. l. 2.

Auſtitatus comparativus Angelorum. Tertull. adv. Valent. cap. 13.

COMPARATIVUS, a, um. Adj. [συγκρίσιμος] dicitur Quod æquat. Unde dicimus Comparativum gradum, cujuſ proprium eſt ſuperare poſitivum in ea qualitate quam obinet. licet quandoque pro poſitivo ponatur. Nonnunquam etiam ſuperativum excedit. ut apud Liv. 4. 11. pr. Rem utilem pellimo exemplo, pejore conſilio eſt aggreſſus. Quintil. lib. 9. cap. 3. Utitur vulgo & comparativis pro abſolutis: ut quum fe ſuſfirmiorem eſſe dixerit. Duo inter fe comparativa committimus, &c. Genus cauſæ comparativum. Quintil. lib. 3. cap. 12. & lib. 7. cap. 5. Judicatio comparativa, Vox rhetorum. Cic. 2. de Invent. 76.

Vocabulum comparativum. Gell. 5. 21.

COMPARATIVE, Adv. Gell. 5. 21. Compulſus cum dicimus, non comparative dicimus.

COMPARTICRPS, Ypis. [συμμετρίως] Vulg. Interp. Ephes. 3. 6.

COMPASCO, avi, aſtum, [συνιμερωμαι] ère. proprie dicitur de Gregibus, aut Armentis, dum ſimul paſcunt. Plin. lib. 9. cap. 54. Nondum Britannica ſerviebant litora, quum Orata Lucina nobilitabat: poſtea viſum tanti in extrema Italia petere Brundium oftrea: ac ne lis eſſet inter duos ſapores, nuper excoGITUM ſamem longe advectionis a Brundio, compaſcere in Lucrino. conf. lib. 32. cap. 6. V. not. Hard. & infra COMPESCERE.

Jus compaſcendi habere. Scævola in l. Teſtatrix. §. Plures. D. Si ſervitus vendicetur, Plures ex municipibus, qui diverſa prædia poſſidebant, ſaltum communem, ut jus compaſcendi habent, mercati ſunt.

COMPASCORE, ôris. [συνιμερωμαι] paſſ. Varro l. de R. R. cap. 51. Meſſe facta, ſpicilegium venire oportet, aut domi legere ſtipulam: aut ſi ſunt ſpicæ raræ, & operæ caræ, compaſci.

COMPASTUS, a, um. Plin. 32. 6. Brundiffiaca in Averno compaſta.

COMPASTOR, ôris. m. [συνιμερωμαι] Hygin. Fab. 187. Alter compaſtor.

COMPASCOUS, a, um. Adj. [συνιμερωμαι] ut, Compascaus ager. Relictus ad paſcendum communiter vicinis, inquit Feſtus. Cic. in Topic. 12. Si compascaus ager eſt, juſ eſt compaſcere.

Jus compascaum, pro Compascaendi. Scævola in l. Teſtatrix. §. finali. D. Si ſervitus vendicetur, Item quæro, an quum pars illorum proprium fundorum legato ad aliquem tranſmiſſa ſit, aliquid juris ſecum hujus compascaui traxerit.

COMPASSIO, COMPASSIBILIS, &c. V. COMPATOR.

COMPATRE, tris. m. Eo ſignificatu quo vulgus utitur. Petrus Bembus in Epift. Leonis Pontificis lib. 11. Epift. 16. Ad quam formam & Commater dixeris. Comperere, Commerere. V. Voſſ. de Vitiis Serm. l. 2.

COMPATIOR, paſſus ſum, [συνπαθῶ] pati. Una pati. Tertull. adv. Praxeam cap. 29. Nec compaſſus eſt pater filio. Et mox; Quid eſt compati, quam cum alio pati?

Item pro συμπάθειον, idem quod antiqui dicunt, Caſu alicujus affici, miſericordiam moveri. Hieron. Epift. 87. & in Eſa. cap. 15.

COMPATIENS, entis. Cæl. Aurel. Acut. 2. 16. 98. Tuſſicula ſit, compatiens quibusdam partibus. V. etiam Idem Tard. 5. 3. 58.

COMPASSUS, a, um. Alcimus Avitus 2. extr. ad Chriſtum, Ceu tibi compaſſo miſerans ſuccurre latroni.

COMPASSIO, ônis. f. [συνπαθῶν] Tertull. de Refurr. Carn. cap. 40. Quod pro compaſſione promittitur, &c.

COMPASSIBILIS, e. Tertull. adv. Praxeam cap. 29. Pater ſi compaſſibilis, utique paſſibilis, &c.

COMPATRIOTA, æ. m. Gloſſ. Gr. Lat. συμπατριώτης, Compatriota.

Dare decem compatriotis. Sariſb. 4. 11.

COMPATREONUS, i. m. Ulpian. in l. 1. D. Si quid in fraud. patr. Adverſus compatronum, qui contra tabulas bonorum poſſeſſionem omiſiſi, Fabiana non competit: ſi non plus ſit in eo quod donatum eſt, quam pars debita patrono. Quare ſi mortis cauſa eſt donatum ſit, partem faciet compatrono, quemadmodum legatarius patronus facit.

COMPAVEſCO, ère. ut, Animo compaveſcere. Macrobr. 1. Saturn. 6. conf. Gell. 1. 23.

COMPAVĪDUS, a, um. Apel. Met. 7. p. 197. Miſera illa compavida atque diſrupta. Alii legunt compavita.

COMPESCO, are. Cæl. Aurel. Acut. 2. 12. 84. His etiam compeccavit Themifon. conf. Tard. 3. 1. 12.

COMPECTORATUS, a, um. Apul. in Pſeudepigraphis. Petron. p. 228. Membra molli lectulo compeclorata adhaerent Venereſ ſtrution.

COMPACTUM, i. n. Idem quod Compactum. Plaut. Pſeud. l. 5. 129. V. in COMPINGO.

COMPEDIS, COMPEDIO, COMPEDITUS. V. COMPES.

COMPELLO, [κοινολογῶμαι, ἐντυγχάνω] are. Alloqui. Cic. Poſt redit. in Senat. 11. Neque ſolum id dixit, ſed quos eſt commodum fuiſſe, compellavit. Compellare & loqui. Cic. 13. Att. 23. Quare da te in ſermonem, & perſeca, & conſice, excita, compella, loquere, ut te cum illo Scævola loqui putes.

Blande compellare virum. Plaut. Pæn. 3. 3. 72.

Magnifice compellare aliquem. In MAGNUS.

Nominatim. Cic. pro Domo 65. Nominatim alii compellabantur, alii citabantur, alii relegabantur.

Ultero verbis amicis. Virg. 2. Æn. 372.

Carmine. Cæſul. 62. 24.

Heroes ſalvete, deum genus, ô bona mater, Vos ego ſæpe meo, vus carmine compellabo.

Dictis aliquem. Ovid. 12. Met. 585.

Honore multo aliquem. i. e. Honorifice. Virg. 3. Æn. 474.

Lege compellare aliquem. i. e. In juſ vocare, Accuſare aliq. lege agere cum aliquo. Cic. 8. Fam. 12. Quibus quum parum procederet, ut ulra lege mihi ponerent accuſatorem, compellari ea lege ne voluerunt, qua dicere non poterant.

Nomine compellare. Liv. 10. 28. Patrem P. Decium nomine compellans, Quid ultra moror? inquit, &c. Idem 23. 47. Proceſſuſque ante ſtationes equo, Tauream nomine compellavit, congregique, ubi vellet, juſſit.

Ore placido compellare. Ovid. 3. Met. 146.

Cum juvenis placido per devia luſtra vagentes Participes operum compellat Hyantius ore.

Queſtu aliquem. Valer. 2. Argon. 402.

Voce. Virg. 5. Æn. 161.

Vocibus notis aliquem compellare. i. e. (ait Servius) Amicabilibus. Virg. 6. Æn. 499.

Compellare de ſupro, Solicitare. Valer. Max. lib. 6. cap. 1. ubi de C. Mario, A miſite jure caſum pronuntiat, quia cum de ſupro compellare auſus erat.

Non factis digne ab aliquo compellari. Gell. lib. 19. cap. 17.

Compellare, Objurgare, vel potius Accuſare apud populum. Cic. 2. Att. 2.

Nigidium minari in concione, fe judicem, qui non adſuerit, compellatur. Paulus Manutius exponit, Evocaturum, coacturum, ſic interpergens: Sed heus tu, equitid vides Calendas venire? Antonium non venire? Judices cogi? Nam ita id me mittunt, Nigidium minari in concione. ſe judicem, qui non adſuerit, compellaturum.

Compellare, pro Probroſe appellare, inceſſere. Cic. 3. Phil. lipp. 57. Item etiam Q. Ciceronem fratris mei filium compellat edicto: nec ſentit amens commendationem eſſe compellationem ſuam. Compellat edicto, i. e. Inſamendam cauſam appellat. Suet. Cæſ. cap. 17. In carcerem conſecit Novium Queſtorem, eo quod compellari apud fe majorem poteſtatem paſſus eſſet. h. e. Inſamari & accuſari. Sic Beſealdus exponit. Calaubonus Deſerre interpretatur. [Subauditur 77 Lege. V. paulo ſupra.

COMPPELLATIO, ônis. f. Cic. 12. Fam. 25. Itaque crebras vel potius quotidianas compellationes meas non tulit, ſequæ in urbem receipt invitus. i. e. Objurgationes & convicia. Et Gell. 1. 5. Maledictis compellationibusque probroſis jactatus eſt.

COMPELLO, pūli, puſſum, [συνέγω, κατέγω, βιάζομαι, συνελαύνω, συναθῶ] ère. proprie eſt. In unum locum, vel diverſa, vel diverſorum animalia cogere, inquit Servius. Virg. 7. Ecl. 2.

Compulerantque greges Corydon, & Thyriſ in unum.

Diſpellere & Compellere, contraria. Plaut. Alin. 3. 3. 148.

Meritiſſimo ejus quæ volent faciemus, qui hocce amores Noſtros diſpūſos compulſit.

Compellere & Expellere, contraria. Cic. in Piſon. 16. Me domo mea expulſiſti, Cn. Pompeium domum ſuam compulſiſti.

Domum aliquem vi & armis compellere. Cic. pro Milon. 88. Qui pluribus cadibus in foro factis, ſingulari virtute & gloria civem domum vi & armis compulſit.

In unum locum compellere & congregare. Cic. 1. Invent. 2. Qui diſperſos homines in agris, & in tectis ſilveſtribus abditos, ratione quadam compulſit in unum locum, & congregavit.

In lethargum compellere. i. e. Cauſam eſſe lethargi. Cæſ. lib. 3. cap. 18.

Aclepiades ea ſupervacua eſſe dixit, quoniam in lethargum ſæpe compellerent. Intelligit autem Cæſus decoctos papaveris cortices creare lethargum, ſi ex ea aqua ſubinde ſpongia os & caput foveantur.

In plagas compellere. Plaut. Pæn. 3. 3. 35.

Cum præda hic hodie incedet venator domum, Canes compellunt in plagas lepidæ Lycum.

In ſuam ſedem compellere oſſa luxata. Cæſ. lib. 8. cap. 3. i. e. Quod vulgus chirurgorum dicit, Reponere in ſuam locum.

Gregem compellere viridi hibisco. Virg. 2. Ecl. 30. i. e. Ad hibiscum. Servius.
 Compellere, Cogere, vim facere. Plant. Bacch. 4. 4. 4.
 Callidum fenem callidis dolis compuli, & perpulsi, mihi omnia ut crederet. Ad bellum nos compulsi regni cupido. Ovid. 5. Met. 219.
 Ad deditiorem compellere. Curt. 9. 1. 19. Ut is quoque barbaros ad deditiorem compelleret.
 Ad defectionem compellere. Idem 10. 1. 45.
 Ad laqueum compellere aliquem. Plin. lib. 36. cap. 5.
 Ad mortem tyrannum. Quintil. lib. 7. cap. 4.
 Ad rapinas agmina compulimus. Lucan. lib. 7. 99.
 Ad rudem compellere, apud Ciceronem in Epist. ad Octavianum, est Rudis & missionis spe gladiatores congregare, ut compelli pecus dicitur quod congregatur: rude autem donati gladiatores ferro dimicare non amplius cogebantur. Significat igitur Octavianum promissa rude, exercitum e gladiatoribus Julianis coegisse: ac intellexit veteranos, quos e coloniis evocavit Augustus, quod eorum aliqui gladiatores fortasse fuissent: aut etiam ad contemptum & probrum gladiatores appellavit, & ad rudem & premia convenisse intelligit. Turnebus.
 In angustias compellere, & Stoicorum dumeta orationem. Cic. 4. Acad. 112. Quum sit enim campus, in quo exultare possit oratio, cur eam tantas in angustias, & Stoicorum dumeta compellimus?
 In fauces artus terram compellere. i. e. Comprimeret. Curt. 3. 1. 13.
 In metum eundem compellere. Liv. 25. 29. Mercenariorum quoque militum auxilia in eundem compulere metum.
 In mortem aliquem compellere. Quintil. lib. 7. cap. 4.
 In focardiam compelli. Columel. lib. 11. cap. 1.
 Injuris compelli. Cic. 1. Fam. 9.
 Compellere sub. Ovid. 7. Epist. 94.
 Illa dies nocuit, qua nos declive sub antrum Cereuleus subitis compulsi imber aquis.
 Compellere cum verbo. Ovid. 3. Fast. 860.
 Compulerant regem iusta nefanda pati.
COMPULSUS, Partic. [*συνωθισμένος*] Cic. pro Marcell. 13. Omnes enim qui ad illa arma fato sumus nescio quo Reipub. misero funestoque compulsi.
 Rabie compulsus. Curt. 8. 8. 2.
 Ventis compulsus. Virg. 1. En. 579.
COMPULSUS, tis. m. Apul. 8. Met. p. 203. Incendio feritatis ardescens dentium compulso, &c.
COMPULSIO, ōnis. f. Cassiodor. 12. Epist. 10. Quid egit totius anni suscepta compulso?
COMPULSOR, ōris. m. ut, Bovis compulsor. Pallad. 7. 2.
 Compulsor, etiam erat qui fiscalia debita exigebat. l. 9. ff. de Exactionibus: Compulsor plane non mittatur, nisi post diem quo solvi debuit, & hoc amplius mensum alterum. ab eo tempore elapso compulsor mittatur, qui non tantum reliqua fiscalia, sed & pro modo culpæ multam a præside & officio ejus, & a canonico exigat.
 Dare compulsori. Anmian. 22. 8. Si compulsori quidquam dederit, ut levari debito possit. V. ibi Valef.
COMPULSO, are. frequent. ut, Ore improbo compulsat & morsicat. Apul. 7. Met. p. 197.
 Regna compulsa. Tertull. Apol. cap. 20.
COMPULSATIO, ōnis. f. Tertull. ibid. cap. 21. Compulsatio inter nos & illos est.
COMPULSAMENTUM, i. n. Fulgent. Mythol. 3. Sororum compulsamentum perita.
COMPULSORIALIS, e. ut, Litteræ compulsoriales apud Jctos.
COMPULSOREO, [*συνωθιστοειδής*] etc. Unde
COMPULSOREUS, a, um. Plaut. Pers. l. 3. 16. Nihil est macrum, nihil e nigro compellucidum. Emendatis in codd. Macrum illud, epicrocum, pellucidum.
COMPENDIUM, i. n. [*ἐπιτομή, σύντομος, συντομία*] appellamus Quod parsimonia quadam servamus: sicut e contrario Dispendium, Quod vel incuria, vel negligentia, vel immoderatione dispendimus. Budæus. Columella, Hoc egi compendium temporis sequens.
 Compendium, quod cum compenditur una fit. Varro de L. L. 4. 36. Sensus est, hæc quod una cum alio penditur, est compendium.
 Compendium, [*ἀφίλημα*] Lucrum est temporis, pecunie, & operæ. Plin. lib. 17. cap. 22. Subtilitas parsimonie compendia invenit, quam vinea in passinato seritur, obiter seminatium facienti. Cic. pro Flacc. 7. Is est reus avaritiæ, qui in uberrima re turpe compendium effugit. Quæstus & compendium. Cic. 4. Verr. 6. Illa partim mercibus suppeditandis cum quæstu, compendioque dimittit.
 Nancisci compendium. Suet. Vitell. cap. 2. Cujus filius sectionibus & cognituris uberius compendium nactus, &c.
 Servire suo privato compendio. Caf. 3. Bell. Civil. 32.
 Compendium, pro itinere abbreviato. Plin. lib. 5. cap. 5. Compendium viae quadridui deprehensum est.
 Operæ compendium. Plin. lib. 17. cap. 23. Pampinari ea non est moris: & hoc compendium operæ est.
 Syllabis nullum compendium est. Quintil. lib. 1. cap. 1. h. e. Nulla brevis est ratio discendarum syllabarum, ut intelligat puer quæ cum quibus litteræ jungantur. Subdit enim, Perdiscende omnes. Vite timida compendia. Stat. 2. Theb. 648.
 Durum, arduumque compendium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Addere vel ponere aliquid ad compendium. In A. D. O.
 Conferre verba ad compendium. Plaut. Mil. 3. 1. 185.
 Ductus compendio iter deserit. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Facere compendium dictis. Plaut. Capt. 5. 2. 12.
 Satis faciendus: sed fieri dictis compendium voio.
 Faciam jam compendii verba multa tibi. Plaut. Bacch. 2. 2. 6. i. e. Condonabo tibi salutationis ambrages.
 Facere compendium errationis. Plaut. Rud. l. 2. 90.
 Si ad faxum quod capessit, ea deorsum cadit, Errationis fecerit compendium.
 Facere compendium pulandi. Plaut. Pseud. 2. 2. 11.
 Quisquis es, compendium, ego te facere pulandi volo.
 Monstrare compendia brevia docendi. Quintil. lib. 1. cap. 1. i. e. Breves vias seu methodos,

Morari aliquem compendio. Quintil. lib. 1. cap. 4.
 Esse compendio, pro esse lucro. Africanus in l. Videlicet. D. Ex quibus causis majores, Videlicet ne cui officium publicum vel damno vel compendio sit.
 Compendii facere, pro Brevisiter dicere, uno verbo absolvere, vel tacere. Aufonius Syntmacho Epist. 17. non prolo a fine, Hac ad litteras tuas responsa sint: cetera quæ nescere habes, compendii faciam. Budæus. Alii legunt Compendiariam, una voce.
COMPENDIIFICIO, [*κρηδίασις*] etc. Verbum apud Plaut. Pers. 4. 3. 2. Nam ego hodie compendifici duos panes in dies. Idem Mof. 1. 1. 57. Orationis operam compendificatio. al. Compendi face. Et Compendificeri, pass. apud eundem Afin. 2. 2. 41. Sunt qui divise ubique scribunt.
COMPENDIOSUS, a, um. [*δυσπλόης*] Utilis. Columel. lib. 1. 4. Quod & per partes nonnquam damnosum est, in summa tamen fit compendiosum.
 Compendiosus iter, i. e. Brevis via. Prudent. in Laurentio v. 335.
COMPENDIOSE, Adv. Compar. Sidon. 7. 10. Compendiosius intimare.
COMPENDIALITER, Idem. Vet. Interpr. Irenæi 3. 11. Compendialiter & simpliciter.
COMPENDIARIUS, a, um. [*σύντομος*] Adj. Brevis, quod ea quæ simul penduntur, celerius expeditantur. Cic. 2. Off. 43. Quamquam præclare Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiarium dicebat esse, si quis ita ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Compendiarium, absolute, pro Compendiaria ratione seu via dixit Seneca. Epist. 27. Hanc compendiarium excogitavit. & Epist. 119. pr. Ad maximas te divitias compendiarium ducam.
 Invenire compendiarium magnæ artis. Petron. cap. 2.
COMPENDIARIO, [*συντομίας*] Adv. vel subintellecto substantivo Itinere. Sen. Epist. 73. Te in cælum compendario voco. [Nisi legendum Compendiaria.
COMPENDIATUS, a, um. Tertull. adv. Marc. 4. 1. Compendiatum est novum testamentum.
 Sermo compendiatius. Idem ibid. cap. 9.
COMPENSIO, [*ἀντιμέθεομαι, ἀντιπρόδοομαι*] are. quasi Simul ponderare, retribuere. Cic. pro Muren. 71. Atque hæc a nobis petunt omnia: neque ulla re alia, quæ a nobis consequuntur, nisi opera sua compensari putant posse. i. e. quasi Remunerari.
 Bona compensare vitibus. Hor. 1. Serm. 3. 70.
 Damna dissolvere & compensare. Cic. 7. Verr. 33. Multa ejus in stipendiis damna proferentur, quæ ab ipso ætatis fructu dissoluta & compensata sunt.
 Gravitate compensare supplicii tarditatem. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. ext. 3. ubi de Dionysio tyranno, Lento enim gradu ad vindictam sui divina procedit ira, tarditatemque supplicii gravitate compensat.
 Paucitate pedum gravitatis suæ tarditate compensat. Cic. in Orat. 216.
 Turpitudinem Reipub. otio compensare. Cic. 7. Att. 17. O perditum latronem, vix ullo otio compensandam hanc Reipub. turpitudinem.
 Vitium compensare vel facultate, vel copia. Cic. in Orat.
 Compensare cum. Cic. in Pison. 75. Sed sit offensum primo, nonne compensabit cum uno versiculo tuo mea volumina laudum suarum? Læticia compensabatur cum fumiis doloribus. Cic. 2. de Fin. 96.
 Rationes suas compensare cum re aliqua. Cic. 2. de Fin. 98. Rationes tuas te video compensare cum illis doloribus, non memoriam corpore percepturam voluptatum.
 Voluptatem cum maximis curis & laboribus compensare. Cic. 5. de Fin. 48. In causam judicati compensari. Ulpian. in l. Eleganter. §. Si post rem. D. de Condict. indeb. Reineri tamen atque compensari in causam judicati, quod ob talem transactionem solutum est, potest.
 Dolus compensandus ab utraque parte. Julianus in l. Ex hoc edito. §. Sed est stipulator. D. De eo per quem factum erit, Si stipulator dolo promissoris, & promissor dolo stipulatoris impeditus fuerit quo minus ad iudicium veniret; neutri eorum Prator succurrere debet, ab utraque parte dolo compensando.
 Compensare, Contrahere, abbreviare, ut annotant interpretes in Seneca illud Hippol. 1.
 Hac hac pergam, qua via longum Compensat iter.
COMPENSATUS, a, um. ut, Labores compensati gloria. Cic. 3. de Orat. 14.
 Damna compensata. Cic. 7. Verr. 33. Damna in stipendiis ab isto dissoluta, & compensata ætatis fructu.
COMPENSATIO, ōnis. f. [*ἀντιμέθεσις*] est (inquit Modestinus) in l. prima. D. de compensationibus, Debiti & crediti inter se contributio. Cic. 5. Tusc. 95. Itaque hac usurum compensatione sapientem, ut voluptatem fugiat.
COMPENSA, æ. f. Idem. Ruricius apud Bath. in Advers. 12. 14. Scripturatum compensa.
COMPENSATIVUS, a, um. ut, Qualitas compensativa. Victorin. 1. Rhet.
COMPENSATIO, [*ἀντιμέθεομαι*] are. Procrastinare, differre in longum, & diem de die ducere. Cic. 2. Verr. 33. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comprehendinam.
 Comperendinare reum. i. e. Differre sententiam rei. Budæus, Comperendinatus rei dici possunt in causis criminalibus, quos curia dimissa fide sua esse voluit, hoc est quos suæ ipsorum custodie commisit, ut aut urbem carceris loco vili habeant, aut privatam aliquam domum: ut sit interdum ex personarum dignitate, & genere causarum. Comperendinatus autem ideo dici possunt, quia non plane absoluti sunt, sed veluti vadimonio quadam obstricti, vel quia nondum completa satis crimina, vel quia nondum se innocentes approbaverunt. Cic. 6. Verr. 33. Videte hominis amantiam. Postea quam est comperendinatus, quum jam pro damnato, mortuoque esset, ludis Circensibus manç apud Sileniam virum primarium quum essent tricenaria frata, argentumque expositum, & contemplantur unumquodque otiose, & considerare cepit. Mirari fultitiam alii, &c. alii amantiam. Cui comperendinatus quum tam multi testes dixissent, quicumque illorum veniret in mentem? Comperendinatum Verrem, id est qui in secundam actionem impetraverit iudicium differri, Cicero damnatum invidiose appellat, propter ingentia crimina testimonioque promentia, & præjudicia ab ipso multis rebus de se facta: utpote qui accusatus

- repetundarum, quod Siciliam provinciam argenteis vasibus cælatisque spoliasset: tamen temperare sibi apud Sifennam nequivisset, quin cupiditate illum prænimiam cicæte suppellectilibus ingenitam sibi proderet. Hædæus Budæus. Cic. 3. Verr. 26. Verum ut opinor Glauca primus tulit, ut comprehenderetur.
- COMPRENDIATIO**, ðnis. f. [ἀναβολή, ὑπερηχία] est Mutua denuntiatio (inquit Afconius in 3. contra Verrem 26.) in perendinum diem: videlicet ne alter litigatorum fugitator fortasse causari possit, quum in rem præsentem ventum est, se imparatum venisse. Cujusmodi est illa denuntiatio, qua litigatores in parlamento nostro utuntur, quum audientiam a præsidibus impetrarunt: ne alter ignorantiam excusare possit, si ex tempore respondendum sit. Hæc Budæus. Appellatur etiam apud Jureconsultos Condictio. Gell. lib. 14. cap. 2. Atque in rerum quidem diffusionibus comprehensioibusque, & aliis quibusdam legitimis in rebus ex ipsa lege Julia, & ex Sabini Mafurii, & ex quorundam aliorum Jurisperitorum commentariis monitioni & adminiculati sumus.
- Comprehensio** & **Ampliatio** ci differunt, quod in lege comprehensio nis numerus actionum duarum præstitutus esset: ampliatio nis nullus esset certus numerus. Præterea in ampliatioe judicari primo poterat: in comprehensioe non item, nisi post secundam actionem, ut in Verr. 3. distere explicat Hotomanus. V. **AMPLIATIO**.
- COMPRENDIATUS**, ðs. m. [ἀναβέβητος] Cic. 3. Verr. 86. Adimo enim comprehensioem, quod habet lex molestissimum, bis ut causa dicatur. Ubi Afconius, **Comprehensio**, inquit, pro **Comprehensio** datione posuit. Et est sensus, Aufero vobis molestiam bis dicendi, &c. V. & de Clar. Orat. 87.
- COMPRENDIUS**, a, um. [ὑβεραι ἡμέραι] ut, Dies comprehendendi, quibus vadimonium licet dicere, inquit Macrobi. 1. Saturn. cap. 16. V. Bud. in Annotat. in Pand. pag. 44. Epifcop.
- COMPRENDIATOR**, ðris. m. apud Jctos, Qui novam semper causam comministrat, quo negotium profertur.
- COMPERSIO**, ðri, ertum, [ἰσχυραὶ μὲν αἰτίαι, κατὰ προφορὰν, φερῶν] ðre. a Pario compositum; significat Invenire. Ter. And. 1. 1. 63.
- item alio die
- Quærebam: comperiebam nihil ad Pamphilum, &c. Horam suam genitalem comperire. Tacit. 6. Ann. 21.
- Comperi certo. Ter. Eun. 5. 1. 9.
- Quid ais venefica? p. atqui certo comperi.
- Reperire aliquid certi & comperire. Cic. 4. Acad. 6.
- Manifesto comperire & manu tenere. Cic. de Clar. Orat. 276. Quum indicia mortis se comperire manifesto & manu tenere diceret.
- Ex multis audivi: nam comperisse me non audeo dicere. Cic. 5. Fam. 5.
- Comperire de re aliqua. Ter. And. 1. 3. 6. Primum jam de amore hoc comperit. i. e. Certum habet Chremes Pamphilum amare Glycerium.
- De eo tibi comperitur erat. Sallust. in Cic.
- Comperire ex. Ter. Heaut. 1. 1. 69.
- Ubi comperi exiis qui ei fuere consilii.
- Comperire per aliquem. Cæf. 4. Bell. Gall. 19.
- Comperire certis indicis rem non esse vanam. Liv. 24.
- Comperire testibus. Cic. pro Cluent. 192. Nihil se testibus, nihil tabulis, nihil gravi aliquo argumento comperisse, nihil denique causa cognita statuisse dicent.
- Dispicere** & **comperire** rem aliquam dicitur, qui primus observavit. Catul. 64. 2.
- Omnia qui magni dispexit luminamundi, Qui stellarum ortus comperit atque obitus.
- Comperitum est mihi, & Exploratum est mihi, idem est quod Scio per investigationem. Similiter Comperii, & Exploravi. Hæc Valla lib. 5. cap. 24.
- Afferre** comperitum. In **AFFERRO**.
- Non bene comperitum est. Lucan. lib. 2. 322.
- Habere comperitum de re aliqua. Cic. pro Cluent. 127. Nam ut illud afferant, nihil est quod de his duobus habuerint comperitum, de ceteris comperisse.
- Habere aliquid comperitum. Cic. pro Font. Quum ea dicimus jurati, quæ comperita habemus, quæ ipsi vidimus. V. **HABERO**.
- Comperitum oculis. Liv. 29. 21. extr. Ad Scipionem profecti sunt, ut ea quoque, quæ vulgata sermonibus erant, de cultu ac desidia imperatoris solutaque militiæ disciplina, comperita oculis perferrent Romam. i. e. Quæ ipsi vidissent.
- Comperitum, id maxime radicibus prodesse. Plin. lib. 12. cap. 1.
- COMPERSIOR**, [ὑβεραι] ðri. dep. auctore Diomede, est Ex opinione colligere, & pro explorato comperitum habere. Sallust. in Jugurth. cap. 108. extr. Sed ego comperior, Boecium magis Punica fide, quam ob ea quæ prædicabat, simul Romanos & Numidam spe pacis detinuisse. Quæ lectio hodie quoque manet integra. V. Cort. ad cap. 45. pr.
- COMPERSUS**, a, um. [φωραδύς] Partic. ut, Compersus in stupro. Suet. Tiber. cap. 35. Equiti Romano jurisjurandi gratiam fecit, ut uxorem in stupro generi comperitam dimitteret, quam se nunquam repudiatum ante juraverat. i. e. Deprehensam.
- Manifesto comperitum atque deprehensum facinus. In **MANIFESTUS**.
- Cognitum & comperitum habere. Cic. pro Cluent. 131. Nihil ipsos habuisse cognitum, nihil comperitum.
- Fine comperito Augusti. i. e. Perspecta & cognita morte Augusti. Tacit. 2. Ann. 39.
- Injuria comperita. Stat. 2. Achill. 238.
- Utilitas comperita. Ovid. 1. Fast. 273. al. Percepta.
- Flagitii comperitus homo. Tacit. 1. Ann. 3. Nam senem Augustum devinxerat adeo, &c. rudem sane bonarum artium, & robore corporis stolidè ferocem, nullius tamen flagitii comperitum. i. e. Quem tamen aliquod flagitium admittisse non constabat, nec comperitum erat.
- Stupri comperitus. Liv. 22. 57. Tum quod duæ Vestales eo anno Opimia atque Flonoria stupri comperitæ.
- Comperitus, cum infinitivo apud Sueton. August. cap. 67. Proculum ex acceptissimis libertis mori coegit, comperitum adulterare matronas.
- Comperito, absolute. i. e. Quom comperitum esset. Tacit. 4. Ann. 63. Neque dum comperito, quos illa vis percussisset. Liv. lib. 31. 39. Inde fati comperito, Bordaam perituros Romanos. Jabolenus in 1. Pantoni. §. Pro hærede. D. de acquirenda hereditate. Pro hærede gessisse
- filium placuit, qui moriens, comperito matrem suam intestatam decessisse, &c.
- Nuntiaria comperita. Tacit. 2. Ann. 12.
- COMPERSERE**, Adv. Gell. 1. 22. Exquisite & comperite Julius Paulus dicebat.
- Compar. Idem 1. 11. Qui hoc comperitius memoriæ tradiderunt.
- COMPERNIS**, is. m. & f. dicitur, auctore Felto, Homo qui longis est pedibus, & genibus plus julto conjunctis. Nonius, **Compernes**, dicuntur longis pedibus. Lucil. lib. 17. Sat. **Compernem**, aut varam fuisse Amphitryonis ævisum, &c. Plaut. 1. Fragm. 124. Aut varam, aut valgum, aut compernem, aut petum.
- COMPERSPTUUS**, a, um. Prudent. Apoth. v. 271.
- Et comperpetuum retro patris, & patre natum.
- COMPERSERE**, pro **Compescere** dixerunt antiqui. Felto.
- COMPERS**, ðdis. f. [ἄσθ, πῶδες] Instrumentum quo pedes vinciri ac ireticii solent. Plaut. Capt. 3. 5. 64.
- ducite,
- Ubi ponderosas, crassas capiat compedes. Ibid. 5. 4. 30. Ter. Phorm. 2. 1. 19.
- Molendum usque in pistino, vapulandum, habendæ compedes. Catena ferrea sunt, **Compedes** lignæ, apud Plaut. Men. 1. 1. 9. quum scribit,
- Tum compediti janua lima proterunt. Non enim id de janua vel ergastulo, vel carceris, ut quispiam prima specie putaret, dicit, sed de compedum claustris, ut inde pedes eximant. Illic quoque clavus erat, quo claudabantur, quem dicit lapide interdum excuti. Turnebus. Salmat. ex Mif. Anum legem, & de Anulo exponit.
- Compedes corporis**. Cic. 1. Tusc. 75. Nam qui in compedibus corporis semper fuerunt, etiam quum soluti sunt, tardius ingrediuntur.
- Aureæ compedes. Curt. 5. 12. extr. Ne tamen honos regi non haberetur, aureis compedibus Darii vincunt. Metaphorice etiam Aureæ compedes sunt Splendidiæ molestiæ. V. Adag. Erasmi.
- Crassæ compedes. In **CRASSUS**.
- Decenni compece lubricum crus. Martial. lib. 9. 58.
- Nec cras compece lubricum decenni.
- Dura compece perulstis crura. Hor. 4. Epod. 4.
- Exoluta compece Saturnus. i. e. Liber & vacuus omnibus curis. Stat. 1. Silv. 6. 4. Per Saturnum, intelligit Felta Saturnalia.
- Grata vincus compece. Hor. 4. Carm. 11. 14. Per compedem Amplexu intelligit, vel potius Amoris vincula.
- Nivali compece vincus Hebrus. i. e. Altiqus glacie. Hor. 1. Epist. 3. 3.
- Valida compece vincus. Tibul. lib. 2. 6. 25.
- Impingere compedes alioi. V. **IMPINGO**.
- Tenere aliquem in compedibus. Hor. 1. Epist. 16. 77.
- in maniciis, &
— in custode tenebe.
- Compedibus sævo te sub custode tenebe.
- Ex compedibus atque ergastulo. Cic. pro Rabir. 20.
- Compedes**, non a **Pedibus** dictæ, sed ab **Impedimento**, inquit Nonius. Varr. Prometheo, lib. 1. Ego infelix non queam vim propulsare, atque inimicum unco nequiquam sepe aratas manus compedes conor refellere.
- Compedes**, **Falces** laureati. Metaph. pro **Impedimenta**. Cic. 8. Att. 2. Aze jam has compedes, falces inquam hos laureatos efferre ex Italia, quom molestum est? Efferre, vetusta est orthographia, pro **Efferre**. Excusum tamen hodie **Efferre**.
- Compedes**, etiam **Gestamina** muliebræ, **Periscelia**. Plin. lib. 33. cap. 12. Argentum succedit ex re aliquando & auro, luxu feminatum plebis, compedes sibi ex eo faciunt, quas induere aureas nos tritior vetat. V. Ferrar. Analect. de Re Vest. cap. 21.
- COMPEDA**, æ. f. Idem quod **Compes**. Varr. apud Nonium 1. 113. **Linea compece**. V. ibi Scalig.
- COMPEDIO**, ðvi, itum, [ἄσθ] ðre. **Pedes** ligare, & vincire. Varro Flexabulis, Domino exo, & pedes corrigiis compedio. Et Augustin. Epist. 39. Timeo, te rebus mortalibus perniciosissime compediri.
- COMPEDITUS**, a, um. [ἄσθ] Partic. Hinc **Compediti** servi sunt apud Plaut. Capt. 5. 1. 24. In lapidicinis compeditum condidi. Cato cap. 66. **Compeditis**, per hiemem panis pondo 1111. Senec. de Tranq. Anim. cap. 10. Cogita, compeditos primo ægre ferre onera & impedimenta crurum.
- Criminum compediti**. i. e. Servi peccatorum. Pet. Chryzologus Serm. 5.
- COMPESCO**, ui, ðre. est, inquit Felto, Una pascere, & in uno loco ac velut in eodem pascuo continere. V. **COMPASCO**.
- Compescere**, [ἄσθ, ὑβεραι] Coercere, quasi intra pascua continere, nec vagari permittere. Cui opponitur **Dispescere**, pro **Gregem** diduco. Plin. lib. 14. cap. 20. E diverso crapula compece feritatem nimiam. Ira leonum compece. Ovid. 1. Trist. 6. 5.
- Aliquem auro compescere, Prohibere muneribus ab instituto. Valer. 1. Argon. 338.
- Aliquem compescere catenis. Ovid. 20. Epist. 85.
- Aliquem compescere compedibus. Ovid. 20. Epist. 85.
- Aliquem penis compescere. Hor. 1. Serm. 8. 31.
- Animum compescere frenis, catena. Hor. 1. Epist. 2. 63.
- Culpam ferro, Malem ulcus refecere. Virg. de ovibus loquens, 3. Georg. 468.
- Continuo culpam ferro compece: prisiuquam Dira per incautum serpent contagia vulgus.
- Curas. Ovid. Rem. Amor. 69.
- Damna. Stat. 3. Silv. 3. 41.
- Dextram impiam. Sen. Herc. fur. 6.
- Equum celerem arcto freno. Tibul. lib. 4. 1. 91.
- Famein. Sen. Hippol. 4. Excussa silvis poma compece famem.
- Fallus insane Veneris nero. Propert. lib. 3. 17. 3.
- Flammam nero compescere. i. e. Ebrietate venerem extinguere. Ovid. 16. Epist. 229.
- Flammam amoris, nefasque. Sen. Hippol. 2.
- Fluctus compescere dicitur Neptunus, & dii marini. Ovid. 1. Trist. 2. 87.
- Fluvium ripis compescere. Sil. lib. 3. 599.
- Frondes vere novo compescere, Remorari, retardare. Valer. 6. Argon. 306.
- Fugam alieius. Claud. de Bell. Get. 315.
- Furores. Ovid. 5. Trist. 6. 45. al. Timores.
- Gaudia compescere lacrymis. Claud. 2. in Eutrop. 144. al. **Compensare**. Gemitus,

Gemitus. Stat. 12. Theb. 361.
 Ignis compefcuit igne Juppiter. i. e. Incendium fulmine fedavit. Ovid. 2. Met. 313.
 Incendia. Plin. 10. Epift. 33.
 Labores vino. Tibul. lib. 1. 2. 1.
 Adde merum, vineque novos compefcere labores.
 Labellum digito compefcere, Comprime vocem. Proverbium apud Juven. 1. Sat. 160.
 Lucum compefcere, eft Lucum fuis finibus cohibere. Feftus in Compefcere.
 Luxuriantia compefcere. Hor. 2. Epift. 2. 122.
 Mentem. i. e. Coercere cupiditatem. Hor. 1. Carm. 16. 22.
 Minas. Sil. lib. 4. 125.
 Mores rabidos. Ovid. 3. de Arte Am. 501.
 Officium timor compefcit. i. e. Timor in caufa eft quo minus libere fungar meo officio. Ovid. 3. Trift. 4. 65.
 Pennas alucius. i. e. Volatua inhihere. Ovid. 2. de Arte Am. 97.
 Non potuit Minos hominis compefcere pennas.
 Populos tumentes compefcere imperio. Plin. in Pancg. cap. 80. pr.
 Querelas. Lucret. lib. 3. 967.
 Rarios fluentes. Virg. 2. Georg. 370.
 Rifum. Hor. 2. Serm. 8. 63.
 Sitim compefcere unda. Ovid. 4. Met. 102.
 Triftitiam. Ovid. 9. Met. 396.
 Verba. Sen. Med. 3.
 Vitam. Putare. Columel. lib. 4. cap. 17. Sed putatoris officium eft, pedali forefpacio circa jugum, vitam compefcere.
 Undas remo. Lucan. lib. 1. 370.
 Oceanl tumidas remo compefcuit undas.
 Voces. Sen. Oeth. 11.
 Compefcere in illum injufte dicere. Plaut. Bacch. 3. 3. 59.
COMPETENTER, V. post **COMPETO**.
COMPETO, Ivi, itum, [*πειρώμενος*] ēre. eft Simul petere: vel, ut auctor eft Nonius, Honorem, vel conjugium, vel quidvis aliud adverfus aliquem petere. Auctor de Viris Illuftr. cap. 59. Et nam fpeciofam duobus competentibus, pater puella conditionem tulit, ut ei illa nuberet, qui hofis dextram retuliffet.
 Si villa fitus ita competit, non eft dubitandum. Columel. lib. 9. cap. 5.
 Hoc eft fiti ita poffulare & requirere videtur.
 Aliquid cum exitu alicujus compefcere. Tacit. 2. Hift. 50.
 Compefcere, [*συναίσιος*] pro Currere. Suet. in Caf. cap. 40. Faftos correxit, jampridem vitio pontificum per intercalandi licentiam adeo compefcere. Budaeus.
 Compefcere, pro Simul contingere feu accidere. Sen. Epift. 76. Non quaerit ager medicum eloquentem, fed fanantem. fit tamen ita competit, ut idem ille qui fanare potefit, compte de iis qua faciendi funt, differat, boni confulet.
 Compefcere, Convenire & par effe. Columel. lib. 4. cap. 10. At fi cuncta competunt voto, iulta eft altitudo vinea pedum quinque. Inde in rerum altimatione, (inquit Nonius) hoc illi competit, dicimus.
 Actio competit. Paulus in l. Ufufufru. D. de Ufufufru & quemadmodum quis utat. Ufufufruuario non folum legis Aquiliae actio compefcere potefit: fed & fervi corrupti, &c.
 Competit in hancrem. Columel. lib. 2. cap. 2. At ubi foliorum humus eft, aliaque fiunt patentes, quaedam etiam obaeantur: ita ut in patentes orahantia caecarum competant. h. e. Ita ut foftarum caecarum & velut fubterraneanarum ora pertingant, perveniantque in foftas patentes atque apertas, & ita uligo humorque agri per foftas caecas in patentes defluat.
 Competit alicui actio. Ulpianus l. fi remunerandi. §. ultim. D. mandat. vel contr. Sin vero non hoc actum eft, utilis ei potius actio compefcere, &c.
 Competit in eum actio. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Repetito competit. Pomponius in l. Si pœnae. D. de condic. indebiti.
 Competo, Convenio. Plin. lib. 2. cap. 18. Præterquam ubi recti angulorum competunt ictus. i. e. Coeunt. Budaeus.
 Compefcere, pro Compotem facere. Apulcius lib. 11. Quo me maximi voti compefceret. h. e. Voti compotem faceret. Al. Compotiret. q. V. Compefcere, pro Deberi. Scævola in l. Qui habebat. §. Scripti teftamento. D. de Manumiffis teftamento. Quero an libertates in teftamento date compefcierunt. Refpondit, fi teftator fraudandi confilium non habuiffet, compefcere libertates.
 Competo, pro In articulum temporis incurro. Suet. in Auguft. cap. 31. Adjuravit, fi cujufquam neptium fuarum compefceret atas, oblatorum feufiffie eam. Budaeus. [i. e. Conveniret, Congrueret.]
 Compefcere, Valere, & quali compefcere ofie. Salluft. 1. Hift. pag. 953. Cort. Si vero quali formidine attonitus, neque animo, neque auribus, ad lingua compefceret. [An Compotiret?] Et Tacit. 3. Ann. 46. Inconditica ac militiæ nefciti oppidani, neque oculis, neque auribus fatis compefciebant. Item 3. Hift. 73. Dux fegnif, vel vultu captus animi, non lingua, non auribus compefcere.
COMPETENS, entis. ut, Index competens. Ulpian. in l. Quam quædam puella. D. de Jurifdictione omnium judicium, Quam quædam puella apud competentem judicem litem fufceperit, &c.
 Utitur Seneca. H. St.
 Tribunal competens. Ulpian. in l. Sed & hæ. §. Non folum. D. de Procuratoribus.
 Competentes in ecclefia veteri dicebantur, Qui facerendo inter Chriftianos gradu cenferentur, ita appellati, quod faceramentum baptifmi fimul peterent, ut Auguft. Serm. 116. tradit. V. Voß. de tribus Symbolis p. 16. conf. Ilidor. 7. 14.
COMPETITIO, ōnis. f. Sidon. 2. Epift. 9. Inter aleatoriarum vocum competitiones.
COMPETITOR, ōris. m. [*μειτών*] Competitores dicuntur, Qui in magistratibus, officiis, & honoribus petendis concurrunt. Cic. 1. Att. 1. Competitores qui certi effe videbantur, Galba & Antonius, & Q. Cornificius. Et 1. Off. 8. Ut cum civititer contendimus, aliter fi eft inimicus, aliter fi eft competitor. Dicitur ut Petior. q. V. f. l.
COMPETITRIX, icis. f. [*μειτώνα*] Cic. pro Murcn. 40. Nam nos

que habuimus scenam competitoricam. i. e. Competitorem ludis scenicis munificum.
COMPONENTIA, æ. f. [*ἐπιλογία*] pro Conventientia. Gell. lib. 1. cap. 1. Comprehenfa autem menfura Herculanif pedis, fecundum debitam membrorum omnium competentiam modificatus eft. Et Idem 14. 1. Si tam parvum atque rapidum id momentum temporis, in quo homo nafcentis fatum accipit, ut in eodem illo puncto fub eodem circulo cæli plures fimul ad eandem competentiam nafci non queant.
COMPONENTER, Adv. [*μετρίως*] Mediocriter. Ulpian. in l. Si cum dotem. §. necnon. D. Solut. matrim. Quatenus & filia & patri compefcere confuletur. Paulus in l. 16. D. de teftib. Qui falla vel varia teftimonia dixerunt, vel utrique parti proderunt, a judicibus compefcere puniantur. Superl. Appul. Apol. p. 316. Competentiffime videor ufus Platone.
COMPITO, [*σύνωμι*, *συνωμιόω*] ēre. fit a Pilo, quod eft Cogo, & in unum condo, inquit Feftus. Alii, Pilare & Compilare a verbo Græco deducuntur Æolico *πλάττω*, id eft fur, qui *φιλωτός* ab Hefiodo vocatur: fed Æolium eft afpirationes in tenues mutare, ut pro *σφιγξ*, Dorice *Φίξ*, & Æolice *πιξ*, unde Latinum verbum Pica & Picatus, de quibus vult loecis. Compilare hæreditatem, h. e. Fraudare, diripere. Plaut. Afin. 2. 6. Illic homo ædes compilavit. Cic. 1. de Nat. Deor. 87. Tot milia latrocinario morte propofita: alii omnia que poffunt, fana compilant. Idem 2. de Orat. 268. Hor. 1. Serm. 1. 78.
 Formidare malos fures, incendia, fervos,
 Ne te compilent fugientes.
 Offitium compilare. In OSTIUM.
 Publica facra compilare. Paulus in l. facriligi. D. ad legem Juliam pecul. Rempub. compilare, ærarium exhaurire. Cic. in Vatin. 5.
 Sapientiam compilare alicujus, per translationem. Cic. pro Muren. 25.
 Inventus eft fcriba quidam Cn. Flavus, qui cornicum oculos, confixerit, & fingulis diebus edifcendos faftos populo propofuerit, & ab ipfis cautis Jurifconfultis eorum sapientiam compilarit.
 Scrinia alicujus compilare. Hor. 1. Serm. 1. 120.
COMPILĀTUS, a, um. [*συνωμιθῆς*] Qui furtum paffus eft, inquit Nonius.
 Hæreditas compilata, Leg. 33. ff. de negot. gefit. Hæres viri defuncti uxorem compilate hæreditatis poffulare non debet.
COMPILATIO, ōnis. f. Cic. 2. Fam. 7. Quid? tu me hoc tibi mandaiffe exiftimas, ut mihi gladiatorum compositiones, ut vadimonia dilata & Chrefiti compilationem mitteres?
COMPILĀTOR, ōris. m. Spoliator. Gloff. Gr. Lat. *συναγής*, compilerator. conf. Ilidor. lib. 10. litt. C.
COMPINGO, egi, actum, [*συνάγωμι*, *συνπήγωμι*] ēre. Componere. Cic. de Univerf. 24. Alteraque natura, adjuncta materia, temperatione trium partium, proportionem compacta, fe ipfe conservans, quum materiam mutabilem arripuiffet, &c.
 Componere & compingere. Cic. 3. de Fin. 74. Quid enim aut in natura, qua nihil eft aptius, nihil defcriptius, aut in operibus manufactis tam compofitum, tamque compactum & coagmentatum inveniri potefit?
 Compingere folum axibus. Columel. lib. 6. cap. 19. Roboreis axibus compingitur folum. *On plancheie le fol d'ais de chofine.*
 Compingere, [*συνωθῆν*] Compellere, detrudere. Plaut. Men. 5. 3. 39. Et ob eam rem in carcerem det effe compactum fcio. Auctor de Vir. Illuftr. cap. 1. pr. Amulius ipfam in vincula compegit. Sic, Compingere in nave. Plaut. Milit. 2. 1. 34. Al. Conjicere.
 Detrudere & compingere in pitrinum. Cic. 1. de Orat. 46. Tanquam in aliquod pitrinum detruidi & compingi videbam.
 Conpegerat fein Apuliam. Cic. 8. Att. 3. Picenum amiferat culpa, in Apuliam fe compegulat, ibat in Græciam. Quafi, In anguftias compulerat.
 Compingite in oculos, Ferte in oculos. Plaut. Men. 4. 3. 17.
COMPACTUS, a, um. [*συνεπιπηθῆς*] Partic. ut
 Cafa male compacta. Martial. lib. 12. 73.
 Fitula compacta feptem ciculis. Virg. 2. Ecl. 36. i. e. Conjuncta: ut, Turrim, compactis trabibus quam eduxerat ipfe. Servius.
 Corpus compactum. Plin. lib. 7. Epift. 24. pr. Ulque ad noviffimam valetudinem viridis, atque etiam, ultra matronalem modum, compacto corpore & robufto. Vulgus Bene formatum vocat.
 Crura compacta. Varr. 2. de Re ruf. cap. 5.
 Membra compacta. Lucret. lib. 5. 917.
COMPACTUM, i. n. pro Convento vel compromiffio. Suet. in Jul. cap. 20. Productusque pro Roftris, auctores ex compacto nominaret.
 Compactum, Structum collato in unum confilio machinationem fignificat, l. 3. C. de execut. rei judic. Qui belle quadrant hæc Livii ex lib. 5. cap. 11. verba. Ut multo veriffimius fit, compacto eam rem, & communi fraude patritiorum actam. V. paulo ante Ex compacto. Hoc fenfu a v. **COMPACTISOR** veriffimilius derivatur.
COMPACTIO, ōnis. f. [*συνεπιθῆς*] Cic. 5. de Fin. 33. Videamus ea, que terra gignit, corticibus & radicibus valida fervari: quod contingit animalibus fenfuum distributione, & quadam compactione membrorum. Et Vitruv. 2. 7. Spiffis compactionibus folidatus.
COMPACTIO, ōnis. f. Idem. Claud. Mamert. 1. 9. Quæ offium coitio, quæ compictio? V. Barth. & Schott. ad loc.
COMPACTURA, æ. f. Idem. Vitruv. 4. 7. Compactura habet laxationem.
COMPACTILIS, e. [*συνεπιθῆς*] Quod compactum eft. Plin. lib. 11. cap. 18. Optima apes breves, variaque, & in rotunditatem compactiles. i. e. Compacto corpore.
 Trabes compactiles, Vitruv. lib. 4. cap. 7. appellat, Subfcudibus compactas. Et lib. 10. cap. 17. Compactiles poites.
COMPACTITUS, a, um. Tertull. adv. Valent. cap. 31. Statim excipit compactitibus ille Soter.
COMPACTIVUS, a, um. i. e. Turgidus, opletus, ut, Venter compactivus apud Feftum. V. Barth. Adverf. 41. 8.
COMPITUM, i. n. [*σύνωμιον*] Idem quod Quadrivium, Locus, quem ruflici fimul petunt. Virg. 2. Georg. 182.
 Prænuque ingentes pgnos, & compita circum. Ubi Servius, Compita, id eft per quadrivia, quæ Compita appellantur, ab eo quod multæ viæ in unam conflunt; id eft compentur.
 Compitus, i. m. apud Varronem de Scenicis originibus lib. 3. compitus

compitus erat aliquis. Cæcilus Tychæ, Ubi adjicentem compitum. Nonius, 3. 38.

Frequentia compita, i. e. Referta frequenti populo. Hor. 2. Serm. 3. 26. Pertusa compita, i. e. Trita, conculcata, & velut perfracta. Perf. 4. Sat. 28.

Ramofa compita, Multas vias, ceu ramos, habentia. Perf. 5. Sat. 35. Quumque iter ambiguum est, & vitæ nefcius error Diducit trepidas ramofa in compita mentes. i. e. Quum ignorantia modi vivendi, quæ est in adolescentia, diducit mentes adolescentium anxias & incertas quod genus vitæ ingredi debeant, in varias deliberationes.

Secta compita in ternas vias. Ovid. 1. Fast. 142. Auctionari in compitis. Cic. 2. de Lege Agrar. 7. Ut in atrii auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitis auctionentur. Currere circum compita. Hor. 2. Serm. 3. 281. Velare compita verbenis. Propert. lib. 4. 3. 57.

Compita non tantum in urbe fuerunt, verumetiam in lucis ubi colebantur dii. Gratius Cynege. 483. Idcirco aeris molimur compita lucis. sed & in agris, quod Cic. 2. de Legib. 19. significavit, quum scripsit, Lucos in agris habento, & Larum sedes. Larum enim sedes est in compitis.

COMPITALIS, e. Adj. Suet. August. cap. 31. Compitales Lares ornare bis anno instituit, vernis floribus & æstivis. Neque enim ædibus tantum ac fociis, sed viis publicis etiam præfæce credebantur. Unde Viales Lares, Plaut. Merc. 5. 2. 24. — Invoco) Vos, Lares viales, ut me bene juvetis.

COMPITALIA, orum, n. Festa quæ in compitis peragebantur, inquit Festus: quæque Conules vel Prætores pro arbitrio indicabant. Hinc Compitalitius dies, In quo hujusmodi festa peragebantur. Varro de L. L. 5. 3. auctor est, Compitalia esse, dies attributos Laribus. Cato cap. 5. Rem divinam nisi compitalibus in compito aut in foco ne faciat. Charif. lib. 1. Neutra semper pluralia, hæc arma, hæc compitalia, id est, ubi eos qui peregre moriuntur, colunt. Parentarium dicitur.

COMPITALITIUS, a, um, aliud Adj. ut, Compitalitius dies. Cic. 7. Att. 7. Ego, quoniam 1111 Non. Januar. compitalitius dies est, nolo eo die in Albanum venire molestus familiaribus. Ambulationes compitalitias. Cic. 2. Att. 3. Sed hoc ambulationibus compitalitiis reservemus. Ludi compitalitii. Cic. in Pison. 8. Cujus fuit initium ludi compitalitii, &c.

Compitalitii ludi Laribus, quos bis in anno vernis æstivisque floribus ornabant, dicati erant, de quibus hæc Macrobius prim. Saturn. cap. 7. Restituti scilicet a Tarquinio Superbo (Compitalitii ludi) Laribus ac Maniæ, ex responso Apollinis: quo præceptum est, ut pro capitibus capitibus supplicaretur, idque aliquando observatum, ut pro familiaribus fospatate, pueri mactarentur Maniæ deæ, matri Larum, quod sacrificii genus Jun. Brutus c. os. Tarquinio pulso, alter constituit celebrandum. Nam capitibus allii & papaveris supplicari iussit, ut responso Apollinis satisfaceret de nomine capitum, remora scilicet scelere infæstæ sacrificiationis: tactumque est, ut effigies Maniæ suspensæ pro singulorum foribus, periculum si quod immineret familiaribus, expiarent: ludosque ipsos esse viis compitorum, in quibus agitantur, Compitalia appellaverunt. Hactenus Macrobius.

Compitalia & ludi compitalitii fiebant a magistris vicorum, ut ostendit in Pisonem g. Afconius. Hinc quum magistrum dicit Calpurnius, Ecl. 4. 125. vici intelligere debemus, rustici tamen tum, non urbani: sic enim ait, Ut quoque turba boni plaudat faginata magistris, Qui facit egregios ad pervia compita ludos. Ex Turnebo 21. 3.

COMPITALITIA, orum, n. Idem ac Compitalia. Cic. in Pison. 8. Tu, quum in Calendas Januarias compitaliorum dies incidissent, &c. Al. Compitaliorum. [Sed perperam. Subauditur enim Ludorum. V. Afcon.]

COMPLACITO, ut, itum, [ἀγαθόν, ὑβρίσιον] Ære. Idem quod Bene vel Vehementer placere. Ter. And. 4. 1. 22. — Postquam me amare dixi, complacita est tibi.

Complacitum est. Plaut. Amph. prol. 106. Consilium complacitum est & acceptum. Gell. lib. 18. cap. 3. Proprie, Pluribus una placere, ex compacto & conversatione placere & approbari. Gell. 17. 9. Quamvis vero (littera) ante iis complacebat.

COMPLACITUS, a, um, ut, Formositas complacita. Apul. 4. Met. 157. Quamvis gentibus totis complacitam odisse formositatem. Pratum complacitum. Nemesian. Cynege. v. 12.

COMPLACO, [ἐπιλάσσομαι] Ære. Idem quod Placere. Tyro apud Gell. lib. 7. cap. 3. In principiis autem, inquit, patroni, qui pro reis dicunt, conciliare sibi & complacere iudices debent.

COMPLANNO, [ἐπιπλατύνω] Ære. Idem significat quod Planare. Cato cap. 151. Id bene tabula, aut manibus, aut pedibus complanato. Domum complanare alicujus, pro Destruere, & solo æquare. Cic. pro Domo 101. Sp. Melii regnum appetentis domus est complanata. Locum complanare. Ulpianus in l. Apud Trebatium. D. de aqua pluv. arcend.

Opus complanare, Perficere, extremam manum operi imponere. Hirt. Bell. Alex. cap. 63. de Operibus munitionum, quæ complanari novissime solent.

COMPLANATUS, a, um, ut, Compladata fossuris montium jûga. Suet. Calig. cap. 37.

COMPLANATIO, ðnis, f. ut, Sub exiguo oneris timulo & complanatione exspirare. Sen. Nat. Quæst. 8. 1.

COMPLANATOR, ðris, m. Apul. Apol. p. 277. (ed. Elmenh.) Pulvisculus complanator tumidulæ gingivulæ.

COMPLANTO, Ære. Vet. Gloss. Complanto, ὀφθαλμῶν, ὑπερφυεῖς ὄρα. Complantatus, a, um. Ambros. Epist. 4. 2. sub fin. Complantatus virtutibus. V. & Vulg. Interpr. ad Rom. cap. 6. 5.

COMPLANATIO, ðnis, f. Vet. Gloss. Complantonicus, i. m. Platonis cum alio sectarius. Sidon. 4. Epist. 11. A Collegio Complantoniorum solo habitu ac fide diffociebatur.

COMPLAUDO, si, fom, [ἐπιλαύω] Ære. Plausu certam comprobare. Cic. de Amicit. 24. Stantes complaudabant in re ficta. h. e. Favebant, ut spectatores in theatro solebant. Quædam vero exemplaria legunt Plaudabant.

COMPLEDO, si, fum, [συνεργίζω] Ære. Idem, et si al. distinguunt. Ad

verfas manus invicem collidere: quod fieri pluribus de causis solet: vel ad testificandum, more feminarum dolorem: vel præ gaudio, vel per subitam admirationem, vel si quæ sunt alia causæ. Hæc Vallia, lib. 5. cap. 9. Quintil. lib. 11. cap. 3. Complodere manus, scenicum est, & pectus cadere.

COMPLETUS, a, um, ut, Complôsæ sapius manus. Sen. lib. 1. de Ira. COMPLECTOR, æris, exus fum, [ἐπιμαρτυροῦμαι, ἀπερὸν ἀπὸ τοῦ ἀπείρητο] Æti. Simul vel torum brachii vel alia quavis re includere. Ter. And. 1. 1. 106. Accurrit: mediam mulierem complectitur. Floribus & umbra dulci cum complectitur amaracus. Virg. 1. Æn. 698. Dextram complecti alicujus. Virg. 8. Æn. 558. Gremio aliquid complecti. Virg. 5. Æn. 31. Hostem hostis complectitur. Lucan. lib. 3. 694. i. e. Complexu forti tenet. Membra alicujus lacertis complecti. Ovid. 10. Met. 407. Omnia nexu complecti. Lucan. lib. 4. 189.

Nunc ades æterno complectens omnia nexu, O rerum mixtæ falsæ Concordia mundi. Pedes alicujus. Lucan. lib. 10. 89. Puellam æctius. Cic. 1. de Divin. 103. Quicquid vitis suis claviculis est nacta, complectitur. Cic. de Senect. 52. Sinu complecti. Columel. lib. 8. cap. 17. Somnus complexus est me. In SOMNUS. Stellæ vi sua complectitur natura ætheris. Cic. 2. de Nat. Deor. 5. Nos inter nos fumus complexi. Cic. 1. de Divin. 103. Cogitatione complecti absentem. Cic. 3. Fam. 11. Complexus igitur fum cogitatione te absentem.

Animo complecti. [ἀπερὸν ἀπὸ τοῦ ἀπείρητο] Cic. de Senect. 15. Etenim quum complector animo, quatuor causas reperio, &c. Animo rei magnitudinem complecti. Cic. 1. de Orat. 19. Carmine aliquid complecti. Quintil. lib. 3. cap. 1. Cogitatione. Cic. 1. Tusc. 50. Certe & demum ipsum, & divinum animum corpore liberatum, cogitatione complecti non possumus. Memoria. Cic. 2. de Divin. 146. Quomodo igitur hæc infinita & semper nova, aut memoria complecti, aut observando notare possumus? Mente aliquid. Cic. 2. de Fin. 112. Numero quodam sententiam. Cic. 3. de Orat. 173. Oratione complecti non possum magnitudinem beneficii tui. Cic. ad Quir. post red. 6. Nam quum in ipso beneficio vestro tanta magnitudo est, ut eam complecti oratione non possim. Verbo uno omnia. Cic. 5. de Fin. 26. Verbis complectitur quod vult. i. e. Satis facundus est, ut quod vult enuntiet commode. Cic. 1. de Fin. 15. Verbis sententiam aliquam. Quintil. lib. 3. cap. 6. Astra complexus est, versatur in cælis. Sen. Octav. v. 477. Sic ille patriæ primus Augustus parens. Complexus astra est, colitur & templa deus. Consensum complecti alterius, & tenere, & in dies angere. Plin. in Paneg. cap. 95. pr. Vos proxime destinationem Consulatus mei his acclamationibus approbavistis, ut intelligam etiam atque etiam meritum mihi, ut hunc consensum vestrum complectar, & teneam, & in dies augeam. i. e. Ut vobis assentiar & faveam.

Preces complecti, i. e. Preces concipere, sive precari. Ovid. 10. Met. 483. Effugiam alicujus in oro complecti. Ovid. 1. Trist. 6. 7. Justum, pium, religiosum, ceteraque his familia honesto complectimur. Quintil. lib. 2. cap. 4. i. e. Honesti nomine comprehendimus. Omnes omnium caritates patria una complexa est. Cic. 1. Off. 57. Stadia complecti. Curt. 5. 1. 26. Totius operis ambitus CCCCLXXIIII stadia complectitur. i. e. Comprehendit, continet. Complecti intra se. Plin. lib. 18. cap. 29. Intra se messes, vindemiaque & omnium maturitatem complexæ.

Memoria aliquid, pro Tractare, & describere paucis, ut Omnem rerum memoriam breviter & perdidigenter libro complecti. Cic. de Clar. Orat. 14. Complecti aliquem, pro Amare, tueri, defendere, & officiorum exhibitione demereri. Cic. 2. Fam. 5. De ipso T. Anno tantum tibi pollicor, te majoris animi, gravitatis, constantiæ, benevolentiam erga te, si complecti hominem volueris, habitum esse neminem. Viros amplissimos ad suum scelus complecti. Cic. in Pison. 75. Complecti & osculari aliquem. Cic. 16. Att. 5. Amore complecti aliquem. Claud. in Laud. Seren. 132. Beneficio aliquem. Cic. pro Planco. 82. Benevolentia aliquem complecti. Cic. 6. Fam. 14. Caritate aliquem complecti. Liv. 7. 40. pr. Corvinus omnes caritate civis, præcipue milites, & ante alios suum exercitum complexus. Se concordi quadam amicitia & caritate complecti mundus. Cic. de Univerf. 13. Comitare aliquem. Cic. 7. Fam. 5. Familiaritate acta complecti. Plin. 3. Epist. 11. ad Genitorem. Sic Complecti acta propinquitate, apud eundem Plinium. Vide PROPINQUITAS. H. St. Jure æquo aliquem complecti. Tacit. 2. Ann. 82. Studiis omnibus, laboribus, vitæ periculis complecti aliquem. Cic. in Pison. 74. Ex litteris alicujus complecti aliquem. Cic. 12. Fam. 5. Cum sua salute complecti aliquem. Cic. pro Planco. 99. Da te homini, complectetur, crede mihi. Cic. 2. Fam. 7. Artes bona fide complecti ingenuas. Ovid. 1. de Pont. 6. 9. Bonitatem inusitatam complecti & angere. Cic. pro Rabir. Posth. Philosophiam complecti. Cic. de Clar. Orat. 322. Cic. 1. Tusc. 5. At contra oratorem celeriter complexi fumus: recedem, &c. i. e. Eloquentiæ studium amplecti cœpiimus. Vitam beatam complecti. Cic. 3. de Fin. 45.

COMPLECTO, Ære, active apud veteres. Pomponius Fullonibus Quin ergo, quando convenit, complectere. Mi frater salve, ð foror, impiegit. Nonius 7. 39. Et Vitruv. 10. 6. Scapos quatuor complectit & ompegit. COMPLECTOR, passive etiam legitur. Scævola in l. Si ð pupillatus sim. D. de Verborum obligationibus, Nam ficut & ipsius & sedis caput, ita ð ipsius vis vel sæpius facta complectitur, ut condemnetur quanti interest. & Cic. apud Priscian. p. 793.

COMPLECTENS, ðntis, [ἐπιλάσσομαι] Partic. 4. Acad. 118. Periclies, ut ego ista innumerabilia complectens, & quam labor, nihil opiner? Et Catull. 65. 307. — corpus complectens undique vestis.

COMPLEXUS, a, um. [σύνθεσις] Partic. pass. Cic. pro Rosc. Amer. 37. Quo uno maleficio scelera omnia complexa esse videntur. Complexus cum Alcmena cubat. Plaut. Amph. 1. 1. 134. Res altera alteri complexa dicitur, apud Senec. 1. Nat. Quæst. 1. pro Implicita, Videbimus an certus rerum ordo ducatur, & alia aliis ita complexa sint, ut quod antecedit, sequentium sit vel causa vel signum. **COMPLEXUS**, [σύνθεσις] Partic. activ. ut, Maritum complexa, telo incubuit. Ovid. 12. Met. 428. Nepotes centum complexa, dicitur Magni generis procreatrix. de Cybele matre deorum, Virg. 6. Æn. 786. Læta deum partu centum complexa nepotes. Puerum genitum complexa fovebat. Stat. 2. Silv. 1. 121. Oceanus vagis complexus undis. Sen. Hippol. 1. 2. Inter se complexi. Virg. 5. Æn. 766. Ubi tamen deponentialis etiam significatio locum habere potest. Sic & Lucret. 2. 153. Nec singillatim corpuscula quæque vaporis. Sed complexa meant inter se, &c. V. Goclen. in Problem. Gram. 2. 79.

COMPLEXIO, onis. f. [σύνθεσις, σύνθεσις] Idem quod Complexus. Complexiones, copulationes, & adhaesiones. Cic. 1. de Fin. 19. Brevis complexio totius negotii. Cic. 1. de Invent. 67. Complexio, pro Ambitu sententiæ & periodo. Cic. in Orat. 85. Nec acervatim multa frequentans, una complexione devinciet. Budæus. Longissima est igitur complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest. Cic. 3. de Orat. 179. Oratorium complexionem Cic. sic definit, lib. 1. de Invent. 45. Complexio est, in qua utrum concesseris, reprehenditur, ad hunc modum: Si improbus est, cur uteris? si probus, cur accusas? Hic pro Conclusionem dixit Complexionem. Inferre aliquid in complexionem. Cic. 1. de Invent. 72. Superfederi complexione posse nonnunquam. Cic. 1. de Invent. 72. Complexionem vocat etiam Quintilianus Conclusionem in argumento, lib. 5. cap. ult. Epichirematum quatuor & quinque, sex etiam factæ sunt partes a quibusdam. Cic. quinque maxime defendit, ut sit propositio, deinde ratio ejus: tum assumptio & ejus probatio, quinta complexio. Conficitur complexio ex propositione & assumptione. Cic. 1. de Invent. 63. Infirmare complexionem. Cic. 1. de Invent. 87. Hic quum concesseris propositionem & assumptionem, complexio est infirmanda. Complexio, pro Bono corporis habitu. Firmic. lib. 5. cap. 9. In Tauri si Luna fuerit inventa, quicunque sic eam habuerint, erunt tranquilli, quieti, alacres, bonæ complexionis, & qui a populo maxime diliguntur. Vide Pontan. in Ægidio Dial. 322. H. St.

COMPLEXUS, us. m. [σύνθεσις] Cic. pro Font. 6. Num etiam de matris hunc complexu, lectissimæ miserimæque femina, vobis inspectantibus, avellet atque abstrahet? Complexus & osculatio. Cic. pro Cæli. 49. De complexu ejus ac sinu. Cic. 2. in Catil. 22. Subaudi, Genus hominum. Arci complexus. Lucan. lib. 8. 723. Avidus complexus. Lucret. lib. 2. 1065. Feminus complexus. Martial. lib. 11. 79. ad Victorem. Mollis. Aufon. in Cantone nuptiali. Idyl. 13. Ille ubi complexu molli fovet.

Nexilis. Martian. Capell. Donec nexili complexu circumventos strangularet. Tenax. Ovid. 4. Met. 377. Villosi complexus urfi. Stat. 6. Theb. 866. Abripere a complexu, vel ex complexu. In **ABRIPIO**. Abstrahere de complexu. In **ABSTRAHO**. Accipere complexum. In **ACCIPIO**. Ambire aliquem complexibus. Ovid. 12. Met. 328. Arcere hominem complexibus alicujus. Virg. 5. Æn. 742. Avellere & abstrahere filium a complexu matris. Cic. pro Font. 6. Avulsim esse complexu alicujus. Virg. 4. Æn. 616. Coercet & continet omnia complexu suo mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 58. Currere ad complexum & osculum alicujus. Cic. 12. Att. 1. Dare complexu alicui. Ovid. 10. Met. 388. Dimittere e complexu aliquem. Cic. 1. Q. frat. 3. Distrahere aliquem a complexu suorum. Cic. pro Domo 98. Fovere artus alicujus complexu. Claud. de Bello Gildon. 229. Implere lætis complexibus aliquem. Stat. 10. Theb. 458. — lætisque suos complexibus implent.

Implicari in complexum alicujus. Catul. 59. 108. Jungi venereo complexu. Cic. 2. de Divin. 143. Luctari complexu. Plin. lib. 9. cap. 30. Pendere alicujus complexu colloque. Virg. 1. Æn. 719. Recipere sinu complexuque aliquem. Cic. 3. Philipp. 9. Reddere expetitos complexus. Sen. Thyest. 6. Retinere vi & complexu aliquem. Cic. pro Planc. 100. Tenere complexu aliquem. Virg. 8. Æn. 581. Tepescit semen vapore, & complexu suo diffundit terra. Cic. de Senect. 51. Al. Compressu. Trucidare in complexu liberorum & conjugum aliquos. Cic. pro Flacco 96. Venire in sinum & complexum alicujus. Cic. 2. Philipp. 60. Complexus sæpe apud Fabium, pro Comprehensione & circumstantia, ut lib. 4. cap. 4. Sunt hæc citra complexum personarum, temporum, casuum. Complexu totius gentis humanæ, i. e. Cum toto genere humano, cum universis hominibus. Cic. 5. de Fin. 65. Serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitis, post, vicinitatibus cum civibus, & iis qui publice focii atque amici sunt, deinde totius mundi complexu gentis humanæ. i. e. Aniore quo in universum omnes homines collegimus atque compleximur. Collocutus familiarissimæ, complexusque summæ benevolentia. Cic. 11. Philipp. 1.

COMPLEXIM, y. Plaut. Poen. 1. 3. 84. Complexim contrectare mulierem. **COMPLEXO**, are. Idem quod Complexor, Corippus 1. 114. Portant, quem remine complexant brachia ripæ. **COMPLEXATUS**, a, u. Apul. 10. Met. p. 249. Artissime complexatum me totum profus rececit.

COMPLEXIVUS, a, um. Copulativus. Gell. 10. 29. Particula Atque non tantum complexiva, sed vim habet plurculam. **COMPLEO**, èvi, ètum, [ἀναπληρῶ, συμπληρῶ, συνειπληρῶ] Ère. Notæ significationis. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 39. Castra oppugnata, fossam compleunt. Orbem complet gloria. Ovid. 12. Met. 618. Compleve usque ad summum. Columel. de Arbor. cap. 4. Aures complet sonus. Cic. in Somn. Scip. 1. Quis hic inquam, quis eist qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus? Sic, Liv. 5. 21. Clamor omnia, variis terrentium ac paventium vocibus, misit mulierum ac puerorum ploratu, complet. Æquora fremitu complere. Propert. lib. 2. 16. 37. Atria ululabibus. Ovid. 5. Met. 153. Auras ululabibus. Ovid. 6. Fast. 533. Aures fermonibus. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 31. Cælum clamore. Sen. Oeth. 7. Cornua lunæ se lumine complent. Virg. 3. Æn. 645. Ubi Servius, Ideo se cornua Lunæ complent (inquit) quia suum non habet lumen, sed accipit a Sole. [Inepite, more suo, argutias quærens. Periphrasis poetica est plenilunium. V. paulo infra Orbem luna complet. Forum plangere & lamentatione. Cic. in Orat. 131. Hominem complere bona fere. Cæf. 2. Bell. Civil. 4. Horra messibus. Lucan. lib. 3. 66. Litora complentur bello, Ad litora committitur prælium. Valer. 8. Argon. 138. Litora læto complerant cœtu. Virg. 5. Æn. 107. Locum aliquem complere dicitur, Quæ locum occupat ingens multitudo. Virg. 3. Æn. 71. Locum magno agmine complere. Virg. 6. Æn. 712. Loca late milite complent. i. e. Militibus. Virg. 2. Æn. 495. Locum querelis. Lucret. lib. 2. 358. Loca vagitu. Lucret. lib. 5. 227. Mœnia ingenti clamore. Virg. 9. Æn. 39. Nemus voce. Hor. Epod. 6. 9. Sedilia. Claud. 1. in Eutrop. 470. Sedilia spissa flatu. Hor. in Arte Poet. 205. i. e. Inflatarum tibiurum sono. Sidera & manes & undas scelere compleri meo. Sen. Hippol. v. 1211. Spatium antri vox complet. Lucan. lib. 5. 154. Terras larga luce Sol complet. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Lustrat & complet sua luce cuncta Sol. Cic. de Somn. Scip. 10. Terræ feminibus ejusdem generis stirpium renovatione complentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Coronis & floribus aliquem complere. Cic. 6. Verr. 107. Clamoribus omnia. Lucret. lib. 4. 1011. Commodis corporis vitam beatam. Cic. 3. de Finib. 43. Voluptate animus completur. Cic. 4. Acad. 125. Complevit annos centum, i. e. Vixit. Cic. de Senect. 13. Complere atque ad exitum perducere aliquid. Cic. 2. de Invent. 169. Fletu complere omnia. Cæf. 5. Bell. Gall. 33. Odore corporis complere omnia, vini atque unguenti. Cic. 5. Verr. 31. Complere convivium vicinorum, h. e. Adire ordine cœnas omnium vicinorum. Cic. de Senect. 46. Quæ quidem in Sabinis persequi soleo, conviviumque vicinorum quotidie compleo. Fata sua complevisse dicitur, Qui moritur, vel mortuus est. Ovid. 4. Trist. 10. 77.

Et jam compleret genitor sua fata. Orbem luna complevit. Tibul. lib. 2. 4. 18. Orbis annuus exactis completur mensibus. Virg. 5. Æn. 46. Paginam complere. Cic. 13. Att. 34. Etenim hæc decantata erat fabula, sed complere paginam volui. Promissum. Cic. 5. Verr. 116. Ut hac ipsa ratione summam mei promissi compleam. i. e. Præstem quod promissi. Seculum complere vitæ. i. e. Centum annos ætatis suæ peragere. Ovid. 15. Met. 395. de Phœnice ave. Summam. Cic. pro Flacco. 32. conf. Promissum. Tempus complere. Ovid. 1. Met. 312. — maternaque tempora complet. Tempora venter matura sua complevit. Ovid. 11. Met. 311. Ut sua matura complexit tempora venter, Alipedis de stirpe dei versuta propago Nascitur Autolytus. Tempora sua complevisse. i. e. Mortuum esse. Ovid. 15. Met. 816. Tempora debita Parca complerant. Virg. 9. Æn. 108. Tres complere, i. e. Tantum præstare, quantum tres alii. Claud. de Bell. Get. 143. Unus in hoc Stilico diversis artibus hoste Tres potuit complere duces, fregitque furentem Cunctando: vicitque manu: victumque relegat. al. legunt Superare duces. Complere cum genitivo: ut, Complere aliquem flagitii & formidinis. Plaut. Men. 5. 5. 3.

Parahitis, qui me complevit flagitii & formidinis: Complevit illos erroris & dementia. Plaut. Amph. 1. 2. 9. Erroris ambo ego illos & dementia Complebo, atque omnem Amphitruonis familiam. **COMPLETUS**, a, um. [ἀναπληρῶσις] Partic. Cic. 4. Acad. 125. Tunc aut inane quicquam putes esse, quum ita completa & confecta sint omnia, &c. Ambitus perfectus completusque verborum. Cic. in Orat. 168. Cælum humano genere completum. Cic. 1. Tusc. 28. Domus completa, pro Plena. Cic. 1. Att. 15. Legio completa per manipulos. Sil. lib. 8. 119. Mundus multitudine contentientium completus. Cic. 2. de Divin. 119. **COMPLETUS**, Adv. Compar. Gell. 1. 7. Illud enim sic compositum jucundius ad aurem completiusque, &c. Alii legunt Complexiusque. **COMPLETIO**, onis. f. Fectus, Igitur, nunc quidem, pro completionis significatione valet, quæ est Ergo. [Malim Complexionis. Huic enim servit utraque particula. V. COMPLEXIO. Prophetia completio. Augustin. Epist. 161. **COMPLETOR**, onis. m. Qui complet. Juvenus in Math. cap. 12. Legum completor Jesus.

COMPLEKTORIUM, i. n. Officium erat ecclesiasticum, quod diurna officia complebat, nempe precens dicenda vel noctis initium. Hinc Complotorii hora, apud Augustinum. V. Macri Hierolex. & Cang. Gloss. med. Lat.

COMPLEMENTUM, i. n. [ἀναπλήρωσις] Cic. in Orat. 230. Inculcata reperias inania quedam verba, quasi complementa numerorum. *Remplages, ou Remplissages.* Budasus.

Accufationum omnium complementum. Tacit. 3. Ann. 38.

COMPLEX, V. COMPLICIO.

COMPLEXIO, COMPLEXUS, V. COMPLICATOR.

COMPLICO, ui & āvi, itum & ātum, [συμπλέω] āre. Notum. Plaut. Rud. 4. 3. 1. Dum hanc tibi rudentem, quam trahis, complico. Epistolam complicare. Cic. 12. Att. 1. Quum complicarem hanc epistolam, noctuabundus, &c.

COMPLICATUS, & COMPLICITUS, a, um. Cic. 3. Off. 76. Si quis voluerit animi sui complicatam notionem evolvere. Pedes compliciti. Apul. 9. Met. p. 236.

COMPLEX, icis. Isidor. Orig. 10. litt. C. Complex, qui uno peccato vel crimine, alteri est applicatus ad malum. Crimines complices existerunt. Cassiod. Var. 9. Sectæ impiæ complices. Prudent. in Romano v. 822. V. etiam Idem Hamart. v. 614. & Arnob. lib. 3. p. 123.

COMPLODO, COMPOSUS, V. COMPLAUDO.

COMPLORO, [κρητακλώω, ἐλοφύρομαι] āre. Simul plorare. Liv. 5. 39. Complorati omnes pariter vivi, mortuique, totam prope urbem lamentis impleverunt. Fortunam complorare. Quintil. Decl. 16. Mortem. Cic. pro Domo 98. Videre pretextatos inimicos, nondum morte complorata, arbinia petentes funeris. Penates complorare. Ovid. 1. Trist. 3. 95. Se. Ibid.

COMPLORATIO, ōnis. f. [ἐλοφύρεσις] i. e. Lamentatio. Liv. 26. Comploratio eorum, flebileque voces. Lamentabilis comploratio. V. LAMENTOR.

Mulierum comploratio. Liv. 3. 47. Edere complorationem. Justin. 11. 9. Invicem se amplexæ velut statim moriture, complorationem ediderunt.

COMPLORATUS, ūs. m. [ἐλοφύρεσις] ut, Comploratus iusto prosequi mortuos. Liv. 25. 26.

Comploratus familiarum coercere. Liv. 2. [Nisi error est.

COMPLUDO, ēre. August. de Genesi contra Manich. 1. 23. Aquæ, quibus Noe complebatur. Hinc

COMPLUTUS, a, um. Partic. Solinus cap. 15. de gruibus, Quum trans medium alveum adventasse se sciunt, scrupulorum sarcina pedes liberant: ita nautæ prodiderunt, compluti saepe ex illo casu imbre faxatili.

COMPLUVIUS, a, um. Adj. Varro 1. de R. R. cap. 13. Una, ut interior, compluvium habeat lacum, ubi aqua saliat, qui intra stylobatas quum venit, sit semipiscina.

COMPLUVIUM, i. n. [σύριμα, σύριμα] est (inquit Festus) Quo de diversis tectis aqua pluvialis confluit in eundem locum. Varro de L. L. lib. 4. 33. Cavum ædium dictum, qui locus tectis intra parietem relinquebatur patulus, qui esset ad communem omnium usum. In hoc locus si nullus relictus erat, sub divo qui esset, dicebatur testudo a testudinis similitudine, ut esset in prætorio in castris. Si relictum erat in medio, ut lacem caperet, deorsum, quo impluebat, impluvium dictum: & iursum, qua complebatur, compluvium: utrumque a pluvia. Afcion. in 3. Verr. 61. Impluvium, inquit, locus sine tecto in ædibus, quo impluere iuber in domum possit. Ceterum quamvis esse Varone intelligamus & vere Compluvium, superiorem partem esse: Inferiorem, impluvium: tamen in Vitruvio etiam Compluvium est Ea pars tecti in cavado, quæ pluviam dejicit. Sic enim scribit 6. 3. In Corinthiis iisdem rationibus trabes & compluvia collocantur. Id enim dicit de Excurrente parte tecti, & asferibus longius projectis. Iterum ibid. Quod compluvia eorum erecta non obstant luminibus trichiniorum, Compluvia vocat hic, Extra parietem non exeuntia, ideoque luminibus non officientia. [Dispicit lector. In compluvium transferre. Suet. in August. cap. 92. Enaatam inter juncturas lapidum ante domum suam palmam, in compluvium deorum penatium tranfultit.

COMPLUVIATUS, a, um. Adj. ut, Compluviata vinea. Plin. lib. 17. cap. 21. extr. Compluviata copiosior vino est, dicta a cavis ædium compluviis. Varro 1. de R. R. cap. 8.

COMPLURES, & Complura, vel Compluria. caret singulari, [πλέωρες, συζησι] Idem est quod Multi: Et est positivi gradus, non comparativi: Gell. lib. 5. cap. 21. ubi etiam scribit dixisse veteres Compluria, per i ante a, & Complura. Caf. 8. Bell. Gall. cap. 48. Quod ubi accidit, complures hostium magno nostrorum impetu pulsi vulnerant. Complures Græcis institutionibus eruditi. Cic. 1. de Nat. Deor. 8. Complures alii. Hor. 1. Serm. 10. 87. Confules complures in perturbatione Reipub. Cic. 10. Fam. 6. Dies complures cum aliquo versari. Cic. 2. Fam. 6. Tonforibus compluribus simul operam daret. Suet. Aug. cap. 79. pr. Vulcani complures. Cic. 3. de Nat. Deor. 55. Sed tamen ego quidem me sustinui, multa minui, multa sustuli, complura ne potui quidem. Cic. 6. Fam. 7. Compluria. Ter. Phorm. 4. 3. 6. Nova hic compluria. Ubi Donatus, Secundum regulam loquutus est Terentius. nam hoc Complure, & hæc Compluria dicitur. Sic veteres, quod nostri dempta syllaba Complura dicunt. Sic Cato Originum secundo, Fana hoc loco compluria. Cic. in Protogora, Confirmandi genera compluria. Credo, quia veteres hoc Plure, non hoc Plus dicebant. Cic. 4. Verr. 47. Dicebant scyphorum paria compluria, hydrias argenteas. Al. Complura.

COMPLURIS, Adv. [πλεονακίαι] Plaut. Pers. 4. 3. 65. Metuo hercle vero: sensi ego jam compluribus. Cato. Contumelias mihi dixisti compluribus. Alii legunt Compluriens. V. Gell. lib. 5. cap. ult.

COMPLURIMUS, a, um. Gell. 11. 1. Buceraque in ea terra gigni pacificæ solita sint complurima.

COMPLUSCULI, æ, a. Dimin. Ter. Hec. 1. 2. 102. — primo hos dies complusculos Bene conveniebat sine inter eas. Verba compluscula. Gell. 7. 11.

COMPLUSCULE, Adv. Gell. 17. 2. Veteres ita complusculæ dixerunt.

COMPLUTENSES, Hispaniæ populi, sic a Compluto urbe dicti. Plin. lib. 3. cap. 3. Vulgo *Alcama de Hanares.*

COMPLUVIATUS, COMPLUVIUM, COMPLUVIUS, V. COMPLUDO.

COMPONĒRO, āre. Apul. in Trismegisto p. 89. Pari lance componderans.

COMPONO, sui, situm, [συνάγωμ, συνάγωμ, ἔπιζω, ἐπιτελλω] ēre. proprie est Simul ponere, Disponere, constitutere. Ter. Hec. 4. 3. 5. I ergo intro, & compone quæ simul tecum ferantur. Diligenter componere aliquid. Cic. de Clar. Orat. 227. Aciem componere. In ACIES. Aciem per cuneos. Tacit. Germ. 6. Anomum manipulatim leniter componitur. V. LENIS. Antidotum ex variis & inter se contrariis effectibus componere. Quintil. lib. 1. cap. 10. Argumenta singula cum singulis componere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Causas cognoscere & componere. Cic. in Orat. 141. Causam confiderare componereque. Cic. de Clar. Orat. 87. Capillo composito & delibuto. Cic. pro Rosc. Amer. 135. Comas componere. Ovid. Rem. Amor. 679. Crines componere, i. e. Ornare: quia ordo & compositio rerum ornatum facit. Virg. 4. Georg. 417. Exercitium pugnae. Tacit. 13. Ann. 40. Labra labellis compono. Lucil. 8. Sat. apud Non. 4. 63. Lapidis male componere in plostro. Ulpian. in l. Si servus. §. si ex plostro. D. ad Legem Aquil. Aquilia plostrarium tenci placet, si male composuerit lapides, & ideo lapsi sint. Latus sum alicui componere, pro Concurrere cum viro. Propert. lib. 2. 2. 12. Leges componere. Lucret. lib. 4. 963. Manus manibus atque ora oribus componere. Virg. 8. Æn. 486. Componens manibusque manus, atque oribus ora. Manus alicui componere, i. e. Manus cum aliquo conferre & congreri. Sil. lib. 6. 246. Membra defessa componere. Virg. 4. Georg. 438. i. e. Reficere, recreare. [Immo Reclinare, ad capiendam quietem. Mores. Ovid. 3. de Art. Am. 370. Oculos componere, Claudere somno. Valer. 7. Argon. 247. Pulvina. Ovid. 1. de Art. Am. 160. Res suas componere. Sallust. in Epist. Mithridatis ad Arfacem, Ego non validissimum præbeo exemplum, quo rectius tua componas. Rempub. componere & constitutere, [συντάττειν, κατασκευάζειν] Cic. 3. de Legib. 42. Se thalamis componere apes, allegorice dicit Virg. 4. Georg. 189. Post ubi jam thalamis se composuere: siletur In noctem. Se componere mediumque locare in aliquo loco. Virg. 1. Æn. 702. — aulexis jam se regina superbis Aurea composuit sponda, mediæque locavit. Se componere alicui, i. e. Cum illo congreri. Sil. lib. 17. Signa componere. Cic. 4. Att. 9. Togam. Hor. 2. Serm. 3. 77. Solebant veteres togam componere, cum se comparabant ad attentius aliquid audiendum. V. Torrent. ad loc. Vitem componere in brachia. Columel. lib. 5. cap. 5. Vultum ad speculum componere in terrore. Suet. Calig. 50. Vultus. Ovid. 13. Met. 767. de Polyphemo, Jam libet hirsutum tibi falce recidere barbam, Et spectare feros in aqua, & componere vultus. Vultus suos componere ad alium, i. e. Observare & inspicere alium. Ovid. 5. Fast. 30. de Majestate dea, Confedere simul Pudor & Metus, omne videres Numen ad hanc vultus composuisse suos. al. Cultus. Ad exemplum se componere. Quintil. lib. 2. cap. 6. Ad eorum, quos præbent, mutationem se componere. Quintil. lib. 2. cap. 8. Ad imitationem veritatis se componere. Quintil. lib. 5. cap. 12. Ad reverentiam Senatus componi, i. e. Cogi, vel per simulationem accommodari. Plin. Paneg. cap. 76. Aliquem componere, pro Sepelire. Tacit. 1. Hist. 47. Pisonem Venaria uxor, ac frater Scribonianus: T. Junium Crispina filia componere. Lachrymis aliquem componere. Tacit. Agric. 45. Toro componere mortuum. Ovid. 9. Met. 503. Tumulo componi. Ovid. 4. Met. 157. Componere, Finire, [συνελεάζειν, καταπέλειν] ut, Componere bellum, contentiones, controversias. Cic. 10. Fam. 33. Bellum componere. Virg. 12. Æn. 109. i. e. Finire. Servius. Curas componere, i. e. Sedare. Virg. 4. Æn. 341. Mc si fata meis patenter ducere vitam Auspicis, & sponte mea componere curas. Diem componere dicitur Vesper. Virg. 1. Æn. 378. i. e. Finire. Servius. Alii, ut de die mortuo dici putant: nam componi mortui dicuntur. Hor. 1. Serm. 9. 28. Omnes composui, felices: nunc ego resto. Turnebe 10. 11. Diem parem Libra componit, i. e. Equalem facit nocti: quando enim Sol eest in Libra, sit æquinoctium Autumnale. Sen. Hippol. 17. Discordias componere adversus aliquem. Tacit. 4. Hist. 50. Fluctus componere, Sedare. Virg. 1. Æn. 139. Lites componere. Virg. 3. Ecl. 108. Non, nostrum inter vos tantas componere lites. i. e. Finire. Penates rite componere. Tacit. 15. Ann. 2. Videbarque contra vetera fratrum odia & cæramina, familia nostra penates rite composuisse. Pugnantiæ componere. Hor. 1. Serm. 1. 102. — pergis pugnantiæ fecum Frontibus adversis componere. h. e. Ad concordiam reducere. Verbaratione componere & finire. Cic. in Orat. 164. Componere & perficere calidæ aliquid. Cic. 2. de Divin. 110. Cum bona gratia aliquid componere inter aliquos. Ter. Phorm. 4. 3. 17. Prehendo hominem solum. cur non inquam, Phormio, Vides, inter vos sic hæc potius cum bona Ut componantur gratia, quam cum mala? H h h h

Amicos aversos componere, i. e. Iratos ad concordiam redigere. Hor. 1. Serm. 5. 29.
 Gentem componere. Sil. lib. 17. 356.
 — tempus componere gentem,
 Ad finem ventum, & claudenda est janua belli.
 Pacem componere alicui cum altero. Plaut. Merc. 5. 2. 112. Pacem componi volo meo patri cum matre.
 Tumultum. Lucan. lib. 1. 298.
 Componere, & transigere. Plin. 5. Epist. 1. Cohæredes mei componere & transigere cupiebant, non diffidentia causa, sed metu temporum. i. e. Concordare & convenire sine strepitu iudicii. *Appointer, accorder avec moy.*
 Sententia componere aliquid inter aliquos. Plaut. Curc. 5. 3. 23. Si possum hoc inter vos sententia componere. Gronov. Si potissimum hoc inter vos comp.
 Compone hoc de argento, de reliquo videro. Cic. 6. Verr. 33. i. e. Dic quomodo conveniat illud, quod dico de argento.
 Componere animos dicitur ratio. Cic. 1. Off. 131. Cavere debemus ne in perturbationem prius incidamus, quam animos nostros ratio componat.
 Animum componere ad aliquos casus. Valer. 1. Argon. 321.
 Mentem componere. Cels. lib. 3. cap. 18. Prodeit ad id, atque etiam ad mentem ipsam componendam crocinum unguentum, cum irino in caput datum. Tradit autem eo loco Celsus, ea quæ valent ad componendam mentem phreneticorum.
 Componere, pro Condire. *Confire, Composter.* Columel. lib. 12. cap. 87. Eadem conditura possit etiam olivæ regia componi, vel orchida. lib. eod. cap. 54. Napi quoque, sed integri, si minuti sunt, majores autem infecti, eodem jure quo rapa condiri possunt: sed curandum est, ut hæc utraque antequam caulem aut cymam faciant, dum sunt tenera, componantur.
 Componere, [*συμβάλλειν*] pro Comparare. Virg. 1. Ecl. 24.
 — sic parvis componere magna solebam. Actius, Quid est cur componere ausis mihi te, aut me tibi? apud Non. 4. 62.
 Componi cum altero. Lucil. Sat. lib. 4. ibid. V. Cic. de Opt. gent. Orat. 17. Causam suam cum causa adversarii componere. Quintil. 7. 2. p. 602.
 Dicta cum factis componere. Sallust. Jugurth. 52. Jugurtha, ubi Metelli dicta cum factis composuit, &c.
 Componi gladiatores dicuntur, Qui una in arenam descensuri, & inter se decertaturi sunt. Quintil. lib. 2. cap. 17. Sæpe gladiatores sub eodem magistro erudit, inter se componuntur. i. e. Committuntur invicem pugnaturi. Aufon. Idyl. 12. 102.
 Quis Myrmilloni componitur? æquimanus Thrax. Turneb. 11. 5. al. Contenditur.
 Componere societatem cum latronibus. Sallust. lib. 4. Hist. Suspectusque fuit, incertum vero, an per negligentiam, societatem prædatorum cum latronibus composuisse. apud Non. 4. 62.
 Componere pretio, pro Redimere. Sallust. Hist. lib. 1. Quin lenones & vinarii lanique, quorum præterea vulgus in dies usum habet, pretio compositi, h. e. Faciæ pretii compositione redempti, inquit Perottus. ex Charif. in Fragm. p. 976. alfert Cort.
 Componere, [*συμβαλλειν, συναρτίζειν*] sicut vulgo usurpat, pro Scribere: ut, Componere historiam. Plin. 7. Epist. 16.
 Condere & componere. Hor. 1. Epist. 1. 12.
 Describere & componere jura & iustia populorum. Cic. 1. de Legib. 17.
 Invenire & componere res. Cic. de Clar. Orat. 238.
 Aliquid de ratione dicendi componere. Quintil. in præem. lib. 1.
 Actiones. Cic. 6. Att. 1.
 Amores, est lasciva carmina scribere apud Ovid. 2. Trist. 361.
 Denique composui teneros non solus amores.
 Argumentum. Cic. 15. Att. 4.
 Artem. Quintil. lib. 3. cap. 1.
 Artes. Cic. de Clar. Orat. 48.
 Artificium de jure civili. Cic. 2. de Orat. 224.
 Cantus, i. e. Incantationes. Tibul. lib. 1. 2. 55.
 Carmina. Hor. 2. Serm. 1. 61.
 Carmina ad lyram. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 A componendo carmine teneri. Ovid. 5. Trist. 12. 60.
 Nec ramen, ut fatear verum tibi, nostra teneri
 A componendo carmine Mufa potest. h. e. Cohiberi.
 Casus alicujus. Ovid. 2. Amor. 1. 10.
 Composuit casus iste poeta meos?
 Commentarium. Cic. 1. Att. 16.
 Edictum. Cic. 3. Fam. 11.
 Elegos. Ovid. 3. Amor. 15. 3.
 Exemplum litterarum. Cic. 2. de Lege Agr. 52.
 Exordium ninium apparatis verbis componere. Auctor ad Heren. lib. 1. 12.
 Formulam discipline quamdam certam componere. Cic. 1. Acad. 17.
 Formulæ judiciorum & stipulationum componere. Cic. 1. de Legib. 14.
 Interdictum aliquorum causa componere. Cic. pro Cæcin. 60.
 Laudes alicujus. Tibul. lib. 4. 1. 35.
 Librum ex alienis orationibus. Cic. 1. Verr. 47.
 Libros. Cic. 16. Fam. 20. Sic, Componere poemata. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Litteras alieno nomine. Liv. 27. 28. Ne quibus litteris crederent nomine Marcelli compositis.
 Opus ad aliquorum utilitatem. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Orationem ad aliorum iudicia. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Ordinem rei gerendæ. Liv. 29. 6. Al. Agendæ.
 Rationes familiares. Tacit. 6. Ann. 26.
 Res gestas. Hor. 2. Epist. 1. 251.
 Testimonium. Cic. 15. Att. 15. Testimonium composui, quod quum voles obfignabis. Quædam exemplaria legunt Testamentum.
 Verba componere manu, Scribere. Ovid. 9. Met. 420.
 Et meditata manu composuit verba trementi.
 Verba ad religionem deorum immortalium componere. Cic. pro Domino. 121.
 Verba componere & quasi coagmentare. Cic. de Clar. Orat. 98.
 Verba componere & construere. Cic. 3. de Orat. 169.
 Versus. Hor. 1. Serm. 4. 8.

Versus in ossa alicujus componere, Epitaphium ponere. Tibul. lib. 3. 26. V. ibi Broekh.
 Viam componendi facile efficit exercitatus stilius. Cic. in Orat. 150.
 Componere itinera. Cic. 15. Att. 26. Ego itinera sic composueram, ut Non. Quintil. lib. Putolis essent. *Ordoner, dispofer.*
 Componere urbem, Adficere. Virg. 3. Æn. 387.
 Quam tuta possis urbem componere terra.
 Componere fallacias, pro Meditari & comminisci. Plaut. Pen. 3. 5. 29.
 Sic, Componere mendacia. Plaut. Amph. 1. 1. 210.
 Blanditias componere. Tibul. de Senecamatore, lib. 1. 2. 95.
 Et sibi blanditias tremula componere voce. subaud. Vidi.
 Infidias alicui. Tibul. lib. 1. 6. 4.
 Rifus. ut, Non bene mendaci rifus componitur ore. Tibul. lib. 3. 7. 3.
 Componere, quod Galli *Confrontare* dicunt. Tacit. 15. Ann. 51. extr. Accita quippe Epicharis, & cum indice composita, nullis testibus innixum facile confutavit.
 COMPOSITUS, a, um. [*συντεταμένον, συνετημένον*] Partic. Propert. lib. 1. 20. 22.
 Mollia composita litora fronde tegit.
 Ad mæstiam compositus. Tacit. 13. Ann. 20. i. e. Mæstiam præ se ferens.
 Compositus in ostentationem virtutum. Liv. 26. 19. pr. Sed arte quocumque quadam ab juvena in ostentationem earum compositus.
 In rationem annorum compositus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 In securitatem compositus. Tacit. 3. Ann. 44. Tanto impensius in securitatem compositus, neque loco, neque vultu mutato, sed, ut solitum, per illos dies egit.
 Compositum, compactum & coagmentatum. Cic. 3. de Finib. 74.
 Compositi acie. V. ACIES.
 Numero compositi in turmas. Virg. 11. Æn. 599. Ubi Servius, Numero exponit, Rationabiliter: Unde, inquit, & Sæpnumero dicimus, id est frequenter & rationabiliter. Hinc est, Tum vero in numerum, i. e. In rationem & rhythmum.
 Somno compositus. Ovid. 1. Amor. 4. 53.
 Acervo composito despicere ditēs & famem. Tibul. lib. 1. 1. 77.
 Ætas composita, i. e. Matura & quieta. Tacit. 12. Ann. 32.
 Affectus mites, atque compositi. Quintil. lib. 6. cap. 2.
 Agger tumuli compositus. Virg. 7. Æn. 6.
 Agmen ad iter magis, quam ad pugnam compositum. Liv. 37. 21. pr.
 Agmen compositum ad omnes casus. Liv. 24. 35. extr. Atque agmine ad omnes casus composito ibat.
 Aquæ compositæ, i. e. Sedatæ, non tumescentes. Ovid. 13. Epist. 136.
 Blandaque compositas aura fecundat aquas.
 Arma. Hor. 4. Carm. 14. 52. i. e. Finita.
 Auspicia ad utilitatem Reipublicæ. Cic. 2. de Legib. 32.
 Buitum. Lucan. lib. 8. 748.
 Cinis. Ovid. 3. Fast. 547.
 Compositulque cinis, tumulique in marmore carmen.
 Comæ. Ovid. 12. Epist. 156.
 Controversiæ ex historiis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Crines. Virg. 4. Georg. 417. i. e. Compti.
 Discrimen compositum. Ovid. 2. de Arte Am. 303. Discrimen capillorum intelligit hoc loco:
 Gradibus compositis, Passibus moderatis eundo. Virg. 3. Georg. 192.
 Hora composita, pro Condicta, constituta. Hor. 1. Carm. 9. 20.
 Leges. Virg. 12. Æn. 315. i. e. Constitutæ.
 Mare. Ovid. 8. Met. 857.
 Nomen quasi ad terrorem compositum Vercingetorix. Florus 3. 10. extr.
 Oratio composita, ornata, & artificio quodam & expolitione distincta. Cic. 1. de Orat. 50.
 Pax composita. Vellei. 2. 76. 3. Sed pax circa Brundisium composita, i. e. Conciliata.
 Poema crasse & illepidè compositum. Hor. 2. Epist. 1. 77.
 Pudor palam compositus. Tacit. 4. Ann. 1.
 Torus bene compositus, i. e. Conjugium pacificum. Ovid. 3. Fast. 484.
 Venena composita, pro Fuco muliebri. Ovid. Rem. Amor. 351.
 Tu quoque, compositis sua quum linit ora venenis,
 Ad dominæ vultus, nec pudor obset, eas. al. Cum positis.
 Verba composita, i. e. Culta & ornata. Sallust. in Jugurth. cap. 85. 31.
 Non sunt composita meæ verba: parvi id facio: ipsa se virtus fatis ostendit.
 Vox composita, apud Senecam, lib. 2. de Clement.
 Voltus compositus. Tacit. 1. Ann. 7.
 Compositus, Idoneus, appositus. Quintil. 2. 8. p. 158. Alius historiæ magis idoneus, alius compositus ad carmen.
 Vates in adulationem compositus. Curt. 4. 7. 26.
 Ut compositum fuerat cum eo, pro Ut convenerat aliis cum eo. Liv. 2. 37. pr. Prius quam committeretur ludi, Tullus, ut domi compositum cum Marcio fuerat, ad Consules venit.
 Compositus, per syncopen. Virg. 1. Æn. 253.
 — nunc placida compositus pace quiescit.
 Compar. Liv. 28. 22. extr. Acrior impetu atque animis, quam compositior ullo ordine pugna fuit.
 Omnia erunt compositiora. Quintil. in præem. lib. 1.
 Compositior ad. Cic. 2. Verr. 32. Et ex accusatione perficiam, ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior ad iudicium videatur.
 Super. Cic. 6. Att. Epist. ult. Admiratus sum, ut vidi obfignatam epistolam, breviter enim: ut aperui rursus *σύνχρητον* litterarum, quæ solent tunc compositissimæ & clarissimæ esse. *σύνχρητον*, i. e. Confusionem, turbationem. Compositissimæ, h. e. Bellissime constructæ. nunc autem scriptis vacillantibus litterulis, manu a morbo minus firma. Non igitur de Epitola loquitur, sed de Characteribus.
 COMPOSITO, [*χρησι συνήκων, λει συνήκων*] ablativus vice adverbii. Ter. Phorm. 5. 1. 20.
 Composito factum est quomodo hanc amans habere posset
 Sine dote. Veterum loquutionem esse Donatus admonet.
 Ex composito, Idem. Plin. Nihil non ex composito fecimus, pactum servavimus. V. x præpos. & Liv. 1. 9. 5. 14. & 24. 14.

COMPOSITUS, Adv. ut, *Compositae dicere*. Cic. 1. de Orat. 48. Sin oratoris nihil vis esse nisi compositae, ornate, copiose eloqui. i. e. Eleganter. Agere aliquid compositus, quam festinantius. Tacit. 15. Ann. 3.
Ambulare compositae. Columel. lib. 6. cap. 2. Sin autem placidi & quieti boves erunt, vel eodem die quo aligerentur, ante licebit producere, & docere per mille passus compositae & sine pavore ambulare.
Dicere compositae & apte sine sententis, infania est. Cic. in Orat. 236.
COMPOSITIO, ðnis. f. [*σύνθεσις*] ab hortenibus rebus, unam compositionem ex his clarissimam subteximus. Vultus Confectionem vocat.
Unguentorum compositiones, conditiones ciborum, corporum lenocinia. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.
Compositio, pro Conditura. Columel. lib. 12. cap. 47. Est & illa probata compositio, ut quum muria dura Paufea alba maturaverit, omne jus defundatur, & immixtis duabus partibus defruti, cum aceti una, repleatur amphora. Gallice dicitur *Composse, confiture*.
Ordo, compositio rerum aptis & accommodatis locis. Cic. 1. Off. 142.
Moderata compositionis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Disciplina compositio. Cic. 3. de Finib. 74.
Juris pontificalis compositio. Cic. 2. de Legib. 55. Totaque hujus juris compositio pontificalis magnam religionem ceremoniamque declarat.
Magistratum compositio, Descriptio. Cic. 3. de Legib. 12.
Membrorum compositio, conformatio lineamentorum, figura, species humana. Cic. 1. de Nat. Deor. 47.
Sermonis. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sonorum varia compositio harmonias efficit plures. Cic. 1. Tusc. 41.
Compositio generaliter capitur aliquando pro Omni apta verborum collocacione, & pro Omni eloquutionis genere: & tunc dicitur Ciceroni in Orat. 181. esse Fons omnis concinnitatis, elegantiae & suavitatis. Aliquando vero tantum pro Junctura verborum capitur, quae facit ut neque crebra vocalium concurrenция fiat hulca oratio, neque consonantibus exasperetur: & quae denique gravitatem & suavitatem vocum diligenter investigat. atque hoc modo a numero atque a figuris distinguitur. Hoc est quod ibidem ait Cic. 182. An non est unum, nec idem, quod voce junctum est, (hoc est compositione bene junctum, & ita collocatum ut junctum sonum efficiat) & quod moderatione absolutum, (id est numeris conclusum & perfectum) & quod illuminatum genere verborum, (id est figuris & ornamentis illustratum.) Haec autem idem valent, ac si dixisset: An non est idem, compositio, numerus & figura? Concludit tamen, Figuratum orationem numerosae finitimam esse, quia plerumque perfecta est: Compositionem vero differre ab utroque, quae gravitatis tantum & suavitatis verborum serviat.
Verborum compositio. Cic. 2. de Orat. 58. Et rerum copia & sententiarum varietate abundantissimus, & ipsa compositione verborum non impolitus.
Verbis ut ad aptam compositionem & condecenciam. Cic. 3. de Orat. 98.
Diffinulata compositio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Lenis, quadrata, virilis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Oratoria. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Peccatur compositio. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Servit compositio tota gravitati vocum aut suavitati. Cic. in Orat. 182.
Compositio, Discordiarum pacificatio. Caes. 1. Bell. Civil. 32. Legatos ad Pompeium de compositione mitti oportere.
Pacis, concordiae, compositionis auctor esse non destitit. Cic. 2. Philipp. 24.
Servare per compositionem. Cic. pro Rosc. Amer. 31. Quos quia per compositionem servare volebat, ipse ab his interemptus est. h. e. Per concordiam, & inter eos componendo controversias.
Compositiones gladiatorum. Cic. 2. Fam. 7. Quid? tu me hoc tibi mandasse existimas? ut mihi gladiatorum compositiones, ut valimonia dilata, & Chrestis compilationem mitteres, &c. V. in ipso verbo.
COMPOSITOR, ðris. m. [*συνεταφθεύς*] Cic. in Orat. 61. Non enim inventor, aut compositor, aut actor, haec complexus est omnia: sed & Graece ab eloquenti rhetor, & Latine eloquentis dictus est. Ovid. 2. Trist. 356. Plus sibi permittit compositore suo.
COMPOSITURA, vel detractione litterarum, **COMPOSTURA**, æ. f. [*σύνθεσις, σύνθεσις*] Cato cap. 22. Trapetus niptus est in Suesiano nummis quadringentis, & olei P. L. compostura nummis sexaginta, vectura bouum &c.
Oculorum compositurae. Lucret. lib. 4. 329.
Orationis compositura. Afinius Capito apud Gell. lib. 5. cap. 20. Sollicitissimus est impar & inconveniens compositura partium orationis.
COMPOSITIVUS, a, um. Idem quod Compositus, aut quod componi potest. Tertull. de Anima, cap. 9. Dissolubile omne compositivum & struibile.
COMPOSITIVUS, a, um. Mart. Capell. 6. 320. Compeditiva quaedam qualitas.
COMPORTO, [*συνεπιφέρειν*] ðre. Simul portare, vel idem tantum quod Portare significat: ut, *Comportare aquam in arcem*. Caes. 3. Bell. Civil. 12. Cic. in Pison. 23. Quum servorum delectus haberetur in foro, arma in templum Castoris luce & palam comportarentur.
Fru mentum comportare ex agris in loca tuta. Cic. 5. Att. 18.
Fru mentum comportare in acervum. Hirt. Bell. Afr. 69.
In unum comportare. Hor. 2. Serm. 3. 104.
Si quis emat citharas, emptas comportet in unum, Nec studio citharæ, nec mulse deditus ulli.
COMPORTATA, a, um. ut, *Rebus comportatis bene uti*. Hor. 1. Epist. 2. 50.
Res exquisitæ, undique & collectæ, arcessitæ, comportatae. Cic. 3. de Orat. 90.
COMPORTATIO, ðnis. f. Vitruv. 1. 5. pr. Cum per portus marinæ subvectiones haberent ad mœnia comportationes expeditas.
COMPOS, ðnis. c. [*ἐπιμαρτυρία, ἐπιμαρτυρία*] Compositus mentis, compos animi, compos rationis, compos sanitatis; quod hæc habeo. At *Compos voti, compos victoriae, compos operati*; quod hæc opera mea & labore obtinui, obtineoque. Hæc Valla lib. 3. cap. 34. [*Puto veteres dixisse Compositis & in Nominativo, ut Potis, ac licentia vulgari factum Compos, Impos. Esti contrarium alii itaunt.*]
Compos, in bonam partem solium accipi putatur, quum & in malam positum sit. Plaut. Epid. 4. 1. 32.
Cedo manum. P. H. accipe ærumnarum & miseriarum compotem.

Nævius Danaus, Eam nunc esse inventam opprobriis compotem fecis. Ex Nonio.
Animi compos. Ter. Adel. 3. 2. 12.
Me miserum, vix fum compos animi, ita ardeo iracundia. Ubi Donatus; *Compos animi, i. e. Competentis animi, vel animi sui. cui contrarium est Impos animi. Alii Compotem animi, Compositum animo intelligunt.*
Mentis compos. Cic. 9. Att. 4. Non fum inquam (michi crede) mentis compos.
Mentis vix compos. Ovid. 8. Met. 35.
Sui compotem esse, Merite sana. Cels. lib. 5. cap. 26. Quaedam ebriutescunt, quaedam mente labuntur, quaedam sui compotes nervorum oculorumque dolore urgeri se confitentur, &c.
Compos, sine adjecto. Liv. 4. 40. pr. In suos quæque simul corpore atque animo vix præ gaudio compotes, effusa. i. e. Vix animi vel mentis compotes.
Compos & particeps animus sempiternarum rerum. Cic. de Univ. 24.
Gratulationis compotem facere. Plin. 10. Epist. 4.
Laudis compos. Plaut. Amph. 2. 2. 13.
Sed hoc ne beat saltem, quod perdeselles vicit, & domum Laudis compos revenit: id solatio est.
Libertatis. Plaut. Capt. prol. 41.
Patriæ compotem facere aliquem. Liv. 1. 32. Si ego injuste, impieque illos homines, illasque res deditur nuncio populi Ro. mihi expofco, tum patriæ compotem me nunquam finas esse.
Regni. Sil. lib. 8. 72.
Rationis & consilii. Cic. 2. de Nat. Deor. 36.
Scientiæ. Cic. 4. Acad. 146. Scientiam talem esse dicebat, cujus compotem, nisi sapientem esse neminem.
Victoriarum. Valer. Max. lib. 1. 1. 1. Imperatores compotes victoriarum.
Virtutum. Cic. 5. de Finib. 7.
Voti compotem facere aliquem. Sen. Hippol. 5.
Urbis compotem facere. Cic. pro Sext. 146.
Compos, ablativo junctum. Sallust. apud Donat. ad Ter. Adel. 3. 2. 12. Neque animo, aut lingua satis compos. De amante Septimio loquitur.
Compos earum rerum animo. Cic. 1. de Orat. 210. Quamur qui essent animo & sententia compotes, eos esse imperatores dicerem.
Compos præda exercitus. Liv. 3. 70. Prædaque ingenti compotem exercitum &c. reducant.
Compos, neutro generi junctum aliquando legitur. Sen. Agam. v. 365. Tibi grandævæ, lassique fenes Compote voto reddunt grates.
COMPOSITIO, in **COMPO**.
COMPOTENS, entis. Idem. Ita vocatur Diana in Nummis veterum & Inscriptionibus.
COMPOTIO, ðre. Compotem facere. Plaut. Rud. 4. 2. 6. Pifcatu novo me uberi compotiv.
Voti aliquem compotire. Apul. 11. Met. p. 267. V. Colvii not. ad Apul. p. 158. & Apul. p. 366. Ed. Elmenh. conf. in **COMPOTIO** EXT.
COMPOTIOR, tri. Plaut. Rud. 1. 3. 22. Ita hic folis locis composita fum. Et Tertull. adv. Valent. cap. 11. Non visa nec auditu ejus compotiri fas est.
COMPOTO, [*συνπιπιω*] ðre. Simul potare. Hinc
COMPOTATIO, ðnis. f. [*συνπιπιω*] Convivium. Cic. de Senect. 45. Convivium nominatur, melius quam Graeci, qui hoc idem tum compotationem, tum concenationem vocant.
COMPOTOR, ðris. m. [*συνπιπιω*] Cic. 2. Philipp. 42. Tum vero adhibes joci causa magistrum suffragio tuo, & compotorum tuorum rhetorem. V. etiam in Pison. 65.
COMPOTRIX, icis. f. [*συνπιπιω*] Ter. And. 1. 4. 5. Quia compotrix ejus est. Et
Adjective, Sidon. 2. Epist. 9. Familiarum turba compotrix.
COMPRAES, ædis. [*συνπιπιω*] Eiusdem rei populo sponfor. Festus.
COMPRADEO, ðre. Saresb. Epist. 253.
COMPRAESOR, ðris. m. [*συνπιπιω*] Qui simul prandet. Cic. 2. Philipp. 101. Hunc tu agrum compranforibus tuis & colluforibus dividebas.
COMPRECOR, [*συνπιπιω*] ðri. Idem quod precari. Ter. Adel. 4. 5. 65. Abi domum, ac deos comprecari, ut uxorem accerfas: abi Fidem caelestum comprecari. Catul. 62. 191. Caelestumque fidem postrema comprecer hora. h. e. Deorum auxilium.
COMPRECATIO, ðnis. f. [*συνπιπιω*] Liv. 39. 15. Nulli unquam concioni, Quirites, tam non solum apta, sed etiam necessaria hæc solennis deorum comprecatio fuit, quæ vos admoneret, &c.
Comprecatio, verbum erat facrorum. Gell. lib. 13. cap. 21. Comprecationes deorum immortalium, quæ ritu Romano fiunt, expofitæ sunt in libris sacerdotum Populi Romani, &c. Budaus.
COMPRENENDO, five **COMPRENDO**, di, lum, [*συνλαβάνω*] ðre. Simul capere. Ter. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi jube quantum potest. Manu comprehendere aliquem. Cic. in Orat. 100. Al. Prehendere. Emittere & Comprehendere, contraria. Cic. 2. in Catil. 3. Quod tam capitale hostem non comprehenderim potius, quam miserim.
Comprehendere aliquem in fuga. Caes. 5. Bell. Gall. cap. 21.
Fures. Catul. 60. 35.
Hostem. Cic. 2. in Catil. 3.
Dentem forceps comprehendit. Cels. lib. 7. cap. 12.
Comprehendere dicuntur plantæ, quæ terræ hærent. Columel. Ita quod posueris, cito comprehendet. Sic, Arbor terram comprehendere dicitur. Ulpian. l. 3. D. arb. fuit. caes. Quod si quis ex seminario, id est stirpitis arborem tranferat: eam quamvis nondum comprehenderit terram, arborem tamen videri.
Comprehendam brevi, Paucis verbis complectar. Cic. 1. de Orat. 34. Generaliter aliquid comprehendere. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Comprehendere numero aliquid, Enumerare. Virg. 2. Georg. 104.
Numerum virorum comprehendere. Ovid. 5. Trist. 11. 29.
Comprehendere aliquid, Dicendo consequi. Virg. 6. Æn. 626. Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum, Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere formas, Omnia pœnarum percurrere nomina possem.
Dicis comprehendere aliquid. Ovid. 13. Met. 160.

Verbis comprehendere. h. e. Complecti. Cic. 12. Att. 22. Quia verbis loculentioribus & pluribus rem eandem comprehendet. Diversis verbis idem comprehendere. Quintil. lib. 7. cap. 4. Bella comprehendere viginti voluminibus. i. e. Scribere. Suet. Vit. Plin. ni. Adulterium alicujus comprehendere. i. e. Deprehendere. Cic. pro Milon. 13. Comprehendere, pro Intelligere vel scire. Cic. 4. Acad. 18. Nos enim defendimus, etiam insipientem multa comprehendere. Comprehendere & percipere. Cic. 4. Acad. 21. Comprehendere signis, quem &c. Columel. lib. 6. cap. 24. Certis signis comprehendere licet, quem sexum generaverit. Animo comprehendere intelligentiam alicujus rei. Cic. 3. de Nat. Deor. 64. Contemplationem rerum naturae comprehendere. Cels. lib. 1. in proem. Quod si contemplationem rerum naturae, quam non temere medici sibi vendicant, satis comprehendisset, etiam illud scisset. i. e. Si didicisset quae ad physicon pertinent. Memoriam rei alicujus comprehendere. Cic. de Clar. Orat. 19. Animo celeriter comprehendere. Cic. 2. de Orat. 136. Cogitatione intelligere & comprehendere. Cic. 1. Tusc. 50. Nisi quod nequeunt qualis animus sit vacans corpore, intelligere, & cogitatione comprehendere. Cogitatione & animis comprehendere. Cic. pro Flacc. 66. Memoria comprehendere. Cic. 5. Tusc. 121. Sed quoniam mane est eundem, has quinque dierum disputationes memoria comprehendamus. Memoria consequi, aut oratione comprehendere. Cic. 6. Verr. 57. Mente comprehendere. Cic. 3. de Nat. Deor. 21. Mentibus comprehendere aliquam opinionem. Cic. pro Cluent. 47. Visu comprehendere aliquid. Sil. lib. 3. 408. Firme graviterque vocem naturae comprehendere. Cic. 1. de Finib. 71. Al. Graviter. Officiis alicujus comprehendere. i. e. Devincire, Amplecti. Cic. pro Planc. 10. Amicitia multos comprehendere, tueri obsequio. Cic. pro Coel. 13. Humanitate comprehendere alicujus. Cic. 13. Fam. 16. Sed ut redeam ad id unde coepi, vehementer mihi gratum feceris, si hunc adolescentem humanitate tua, quae est singularis, comprehenderit. Ignibus agger prenditur. Ovid. 9. Met. 234. Comprehendere crinibus ignem. Virg. Aen. 73. Hypallage est, Quum ignis crines comprehendat. Servius. **COMPREHENSUS**, a, um. [συνειλημμένος] Partic. ut, Comprehensam in animo habere sententiam. Cic. 4. Acad. 22. Epistolarum comprehensa. i. e. Intercepta. Justin. 20. 5. Imago comprehensa. Virg. 6. Aen. 701. Ter frustra comprehensa manus effugit imago. Comprehensa ea in re in nominando. Varro 1. de R. R. 9. de terra, In ea enim & lapis, & arena, & cetera ejus generis sunt in nominando comprehensa. i. e. Appellatione terrae ea comprehenduntur. Captum & comprehensum alicujus tenere. Cic. 3. in Catil. 16. Linguam forcipe comprehensam abtulit. Ovid. 6. Met. 556. Res penitus perfecta planeque cognita, atque ab opinionis arbitrio junctae, scientiaque comprehensa. Cic. 1. de Orat. 108. In animo & memoria libri distributum atque comprehensum aliquid habere. Cic. de Petit. Consul. 24. Animo firme conceptum atque comprehensum. Cic. 2. de Finib. 6. Tenere aliquid animo comprehensum. Cic. 4. Acad. 21. Animo jam haec tenemus comprehensa, non sensibus. Sensu comprehensum. Cic. 1. Acad. 40. Quod autem erant comprehensum, id ipsum sensum appellabat: & si ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam. Comprehensus, pro Concluso. Cic. 2. de Finib. 20. Breviter comprehensus gravissimis sententiis, quasi oracula edidisse sapientiae dicitur. Budaeus. Conclusum & comprehensum in formulam. Cic. pro Rosc. Com. 15. Perinde ac si in hanc formulam omnia judicia legitima, omnia arbitria honoraria, omnia officia domestica conclusa & comprehensa sint. **COMPREHENSIO**, ōnis, f. [ὑπελάμβανσις] Latior comprehensio. Quintil. lib. 2. cap. 5. Comprehensio facta sensibus. Cic. 1. Acad. 42. Perceptio & comprehensio. Cic. 4. Acad. 101. Certae sententiae comprehensio. Quintil. lib. 5. cap. 10. Cogitationes comprehensioesque rerum. Cic. 3. de Finib. 49. Verborum comprehensio, i. e. Periodus. Cic. in Orat. 149. Collocabuntur igitur verba, aut ut inter se quam aptissime cohaereant extrema cum primis, etque sint quam suavissimis vocibus: aut ut forma ipsa concinnitateque verborum conficiat orbem suum: aut ut comprehensio numerose & apte cadat. Quintil. lib. 9. cap. ult. Periodo plurima nomina dat Cicero, ambitum, circuitum, comprehensionem, continuationem, circumscriptionem. V. PERIODUS. Comprehensio & ambitus ille verborum (si sic periodum appellari placet) &c. Cic. de Clar. Orat. 162. Aliqua comprehensione diffentire. Quintil. lib. 7. cap. 4. Comprehensio, pro Indicatione vel manifestatione. Cic. 2. Philipp. 18. Nam quum comprehensio fontium, mea: animadversio, Senatus fuerit, &c. Comprehensio, aliter. Cic. 1. Acad. 40. Sed quum acceptum jam & approbatum esset, (subaudi Comprehensibile) comprehensionem appellabat: similem iis rebus quae manu prenderentur, ex quo etiam nomen hoc duxerat. Devincire in comprehensione verba. Cic. de Clar. Orat. 140. Legitur Comprehensione in quibusdam codicibus. **COMPREHENSIBILIS**, e. [ὑπελάμβανσις] Cic. 1. Acad. 40. Id autem visum quum ipsum per se cerneretur, comprehensibile. Sed Pareus Comprehendibile sibi legendum dicit, & ita MS. Oculis comprehensibilia. Sen. Quaest. Nat. 6. 24. pr. Quomodo intret hic spiritus, utrum per tenuia foramina, nec oculis comprehensibilia. conf. Macrobi. Somn. Scip. 1. 2. & Arnob. 1. p. 17. **COMPREHENSIO**, ōnis, frequent. Claud. Quadrig. apud Priscian. Comprehensare fuos quisque, fervare, amplexare. **COMPRESSIO**, COMPRESSUS, V. COMPRESSIO. **COMPRESSIS**, Idem quod Imprimis. Cic. pro Quint. 24. L. Albius, Sex.

F. Quirina, vir bonus, & comprimis honestus. [Sed rectius divise scribitur Cum primis, ut & in primis. **COMPRESSIO**, [συνπιεσις, συνπιεσις, ὑπεπιεσις, συνπιεσις] etc. Simul premere. Plaut. Pseud. 3. 1. 21. Comprimere dentes videor posse aliquo modo. Alvum comprimere. Cels. lib. 6. cap. 18. In hoc autem casu neque acris cibis utendum, neque asperis, neque alvum comprimentibus. Animum comprimere. i. e. Anhelitum. Ter. Phorm. 5. 6. 28. Suspensio gradu placide ire perexi, accessi, astiti: Animum compressi: aures admovi, ita animum coepi attendere. Arenam saxo compressit. Lucan. lib. 8. 790. Dorsum animalis comprimere manibus. Columel. lib. 2. cap. 3. Florem comprimit rosa. i. e. Quasi intus premit & recondit. Plin. lib. 12. cap. 11. Est & alia similis, foliolior tamen, roseique floris, quem noctu comprimens, aperire incipit folis exortu. h. e. Quasi intus premit & recondens. Gressus. h. e. Gradum sistere. Virg. 6. Aen. 389. Fere, age, quid venias: jam intincte & comprime gressus. Linguam comprimere alicui. Plaut. Amph. 1. 1. 192. Manu compressum aliquid exprimere. Lucret. lib. 6. 866. Manibus comprimere, pro Continere dixit Ter. Heaut. 3. 29. Posthac comprimito manus. Manibus compressis federe, est, Otiofum esse. Liv. 7. 13. Cur veteranus dux, fortissimus bello, compressis (quod aiunt) manibus fedetas? Pro eodem Lucan. lib. 2. 292. Manibus compressas tenere dicit. Os comprimere. Ovid. 6. Met. Pina morfu comprimit conchas. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Stomachum comprimere, est Sic contrahere stomachum, ut ne evomat quicquam. Cels. lib. 4. cap. 5. ad finem capitis, Id enim plus quam vinum ad comprimendum stomachum potest. h. e. Ad supprimendum vomitum. Comprimere, per translationem, pro Cohibere, compescere. ut, Comprimere audaciam alicujus. Cic. 15. Fam. 4. Auctoritate militum comprimere. Tacit. 1. Ann. 46. Alicujus comprimi, ac fedari. Liv. 2. Conatus & furoris alicujus. Cic. 2. Off. 58. Cupiditatem resingere & comprimere. Cic. in Pison. 59. Meditare quibus verbis incensam illius cupiditatem comprimas atque resinguas. Ferocitatem alicujus. Cic. in Vatin. 2. Fletus. Ovid. ad Liv. 467. Fluctus insanos irarum. Sil. lib. 8. 32. Iram. Stat. 6. Theb. 399. Lætiam exultantem. Cic. in Topic. 86. Lacrymas. Sil. lib. 15. 822. Murmura comprimere voce manuque, est, Silentium indicere. Ovid. 1. Met. 206. Oculos. Ovid. 1. Epist. 102. Plaufum. Cic. pro Deiot. 34. Praesidium. Tacit. 3. Ann. 43. Rabiem caeli marisque. Virg. 5. Aen. 802. Seditonem. Liv. 2. 23. Se. Plaut. Casin. 2. 3. 32. — ohe jam satis, uxor, est, comprime te: nimium tinnis. Comprime, subaudi Te. Plaut. Truc. 2. 2. 6. At volo scire, quid debetur hic tibi nostrae domi. A. comprime. Tela manu, i. e. Noli jaculari. Stat. 11. Theb. 33. Timorem. Cic. pro Domo 140. Tumultum, i. e. Opprimere. Tacit. 4. Hist. 16. Vocem & orationem. Plaut. Pseud. 1. 4. 16. Sed comprimenda est mihi vox atque oratio. Versus comprimere ordinibus, est Versus conjungere angusto ordine, & quam minimo interjecto spatio. Ovid. 1. Amor. 11. 22. Comprinat ordinibus versus, oculofoque moretur Margine in extremo littera rafa meos. Terra quae comprimitur fretis, Insula. Sen. Hippol. 10. Comprimere, pro Supprimere. Cic. 3. Att. 12. Scripsi equidem olim ei iratus, quod ille prior scripserat: sed ita compresseram, ut nunquam emanaturam putarem. Budaeus. Famam, Supprimere. Liv. lib. 26. extr. Carthaginienfium duces primo ex industria famam captae Carthaginiensis compresserunt: Deinde ut clarior res erat, quam ut tegi ac dissimulari posset, elevabant verbis. Comprimere virginem, Violare. Liv. 1. 4. Compressa Vettalis, quum genuum partum edidisset, &c. conf. Plaut. Truc. 2. 2. 8. Ter. Hec. 5. 3. 30. Hinc jocus ex ambiguo, Plaut. Amphit. 1. 1. 192. Egotibi istam hodie selesitam compriman linguam. so. haud potes: Bene pudiceque asseratur. Sic Comprimere alicujus, Silentium ei imponere. Plaut. Rud. 4. 4. 29. Comprime hunc fis, si tuus est. Sensu ambiguo & obscuro. Fullonem comprimere, apud Priscianum Naevis dicit in re scdissima. Verba sunt Naevis, Quando ego plus sapivi, qui fullonem compressi quinquatribus. Monuit Turnebus. **COMPRESSUS**, a, um. Partic. [συνπιεσμένος] ut, Compressa manus. V. in verbo. Annonam compressam, Liv. 38. 35. eleganter vocat, quum pretium per coemptionem esset intentum auctumque. Et duodecim, inquit, clypeaerata ab Aedilibus curulibus, P. Claudio, & P. Sulpicio Gaba, sunt postea ex pecunia, qua frumentarios ob annonam compressam damnarunt. V. mox Frumentum. Certamina compressa. Virg. 4. Georg. 87. Caesaries compressa manu. Lucan. 8. 681. Frumentum clausum & compressum possidere. Cic. 5. Verr. 63. Frumentum aliquid tenere compressum. Cic. pro Domo 14. Impetus compressus. Virg. 2. Aen. 73. Labris compressis agitare secum aliquid. Hor. 1. Serm. 4. 118. Manus in pugnum. Quintil. lib. 2. cap. 21. V. in ipso verbo. Nares. Lucret. 6. 1191. Naribus compressis oscula eripere alicui. Tibul. lib. 2. 5. 92. Natibus compressis Jovem salutat. Martial. 12. 78. Naturam alicujus viciotam, edomitam & compressam esse doctrina. Cic. de Fato 10. Oculi

Oculi compressi. Columel. lib. 6. cap. 9. Signa fabricitantis, manantes lacrymæ, gravatum caput, oculi compressi, fluidum salivis os. Odium compressum atque tacitum. Cic. pro Domo 61. Omnemque impetum discordiarum, omnem diu collectam vim improborum, quæ inveterata compresso odio atque tacito jam erumpebat in actum. Palma compressa aut porrecta ferire. Plaut. Casin. 2. 6. 63. Seditio. Tacit. 1. Ann. 69. Voluptates incluse, compressæ & constructæ. Cic. pro Cœl. 75. Compressus pro Oppressus juxta Scheff. ad illud Phœdri, 4. 1. 5. — mus escam putans Adsluit, & compressus occubuit neci. Sed Comprensus lego cum Heinso. Compressi Celso dicuntur, quibus Fluentes opponuntur, i. e. Africti. V. Præfat. Celsi. ubi de Methodicoorum placitis. Compar. dixit Celf. 2. 11. Compressioris oris. i. c. Angustioris. & item, Plin. 17. 11. & 16. 10. COMPRESSUS, ñs. m. [*πίεσις*] pro Concubitu. Ter. Adel. 3. 4. 29. — virgo ex eo Compressu gravida facta est; mensis decimus est. Macrobi. 5. Saturn. cap. 19. Nymphæ Thalia compressu Jovis gravida. Plaut. frequenter. COMPRESSOR, Adv. [*συμπαρορπίστας*] opp. Late. Cic. 2. de Fin. 17. Rhetoricam palmæ, Dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latius loquerentur Rhetores, Dialectici autem compressius. COMPRESSIO, ònis. f. [*συσπυσις*] Cic. de Clar. Orat. 29. de Alcibiade & Critia loquens, Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri. h. e. Dum res quasdam quæ dici possent, comprimunt, & quasi omittunt, breves. Proprie Vitruv. 7. 8. extr. Cum in pannum infunditur & manibus premitur, aurum compressione coactum infra purum invenitur. Item idem atque Compressus: Stuprum scil. Tertull. adv. Marc. 4. 34. Qui ex compressione matrimonium fecerat. COMPRESSUNCULA, æ. f. Plautus, Pseud. 1. 1. 66. Compressiuncula amantium dulces. COMPRESSOR, òris. m. Stuprator. Plaut. 2. argum. Aul. 7. COMPRESSO, Ære. frequent. Vexo. Tertull. adv. Gnostic. cap. 3. Manus erat superciliosus in mala, & compressati vultu valde. COMPRIUMIGNI, quorum unus novoræ filius alter vitrici filiam, aut ex contrario, uxorem ducit. Pitif. ex Hotoman. de Rit. nupt. cap. 10. COMPROMBO, [*επιδοκιμάζω, συνδοκιμάζω*] Idem quod Approbare. Cæs. 5. Bell. Gall. 56. Comprobat hominis consilium fortuna. Cic. 4. Verr. Eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero? Laudare & vehementissime comprobare aliquid. Cic. pro Lege Manil. 69. Studiose libenterque comprobare. Cic. 16. Att. 20. Non dicam comprobare, sed studiose libenterque comprobos. Deus numine suo comprobare aliquid dicitur. Cic. pro Domo 15. Erant qui deos immortales (id quod ego sentio) numine suo, reditum meum dicerent comprobasse. Auctoritatem decreti alicujus comprobare. Cic. 14. Philipp. Fama comprobat. Catul. 59. 62. Factum alicujus. Liv. 24. Legem. Liv. 34. 3. Mores factis. Plaut. Pœn. 1. 2. 94. Lepidi mores turpem ornatum facile factis comprobant. Re aliquid. Ter. And. 5. 1. 5. Ut beneficium, verbis inquit dudum, nunc re comprobos. Sententia sua aliquid. Cic. pro Corn. Balb. 42. Comprobare silentio honorem alicujus. Liv. 38. 47. pr. Tribunio plebis antea folebant triumphum postulantibus adversari, p. c. quibus ego gratiam habeo, quod seu mihi, seu magnitudini rerum gestarum hoc dederunt, ut non solum silentio comprobarent honorem meum: sed referre etiam, si opus esse videretur, parati essent, &c. Testimonio alicujus rem aliquam comprobare. Cic. 4. Verr. 119. Vita & moribus comprobare. Cic. 1. de Fin. 65. Neque vero hoc oratione solum, sed multo magis vita & moribus comprobavit. Comprobare, Ratum facere & verum esse dicere. Cic. 1. de Divin. 46. Quod matris somnium immanis filii crudelitas comprobavit. De Phalaridis matre. Budeus. Perceleri interitu alicujus comprobatum venenum. Cic. pro Cœl. 58. COMPROBATIO, ònis. f. [*δραματί*] Cic. 5. de Fin. 62. Quis est tam dissimilis homini, qui non moveatur & offensioe turpitudinis, & comprobatione honestatis? COMPROBATOR, òris. m. [*δραματιστής*] Cic. 1. dc Invent. 43. Deinde ejus facti qui sunt principes & inventores, qui denique auctoritatis ejus & inventionis comprobatores atque emuli. COMPROMITTO, hi, issum, [*επιπροσπίπτω*] Ære. Litem ad boni viri arbitrium mittere. Cic. 2. Q. frat. 14. Tribunitii candidati compromiserunt (h. s. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis) petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset, ab eo condemnaretur. Compromittere, Verbum esse solenne ad constituenda arbitria, sicut Contestari ad judicia, ubi nulla compromiseione opus est, quum jus reddatur in invitum. Oldendorp. COMPROMISSUM, i. n. [*επιπροσπίπτω*] dicitur Facultas ipsa arbitro data: tractum ab eo quod uterque litigans simul promittat fe arbitri sententia pariturum. Cic. 12. Fam. 29. Sed a magistris quum contenderem de proferendo die, probatur mihi sese, quo minus id facerent, compromisso & jurejurando impediri. Compromissum facere, Arbitrum sumere de re aliqua. Cic. pro Rosc. Com. 12. Quæ quum ita sint, quæro abs te, quid ita de hac pecunia, de his ipsis h. s. 1000 de tuarum tabularum hæde, compromissum feceris, arbitrum sumperis. Ex compromisso ad arbitrum ire. Proculus in l. societatem. D. pro focio. Compromissum plenum apud Jurisconsultos appellatur, Quod de rebus controversis compromissum esse: nam ad omnes controversias pertinet. l. 21. §. 6. D. de recept. arbit. Hotom. COMPROMISSARIUS, [*επιπροσπίπτω*] Adj. Callistratus in l. quum lege Julia. D. de recept. arbit. Nemini licere minorem viginti annis compromissarium iudicem eligere. COMPUSCUS, [*κένυλα*] Fluvius est Thraciæ, non procul ab Abderis, in Bistonidem lacum influens. Auctor Herodot. lib. 7. COMPSA, [*κένυλα*] Oppidum Italiæ in Hirpinis. unde

COMPUSANT, Hirpinorum populi in Italia. V. Plin. 3. 11. & Vell. 2. 68. 3. COMPUSUS, V. COMO, is. COMPUGNO, [*ἀντιμαχίζω*] Ære. Contendere verbis, per metaphoram. Gell. lib. 14. cap. 5. Eaque inter eos contentio quum longius duceretur, non arbitratus ego operæ pretium esse eadem hæc ista diutius audire, clamantes compugnantisque illos reliqui. Congredientes, compugnantisque philosophos & dolor. Gell. lib. 12. cap. 5. COMPULSO, COMPULSATIO, COMPULSAMENTUM, COMPULSORIALIS, V. COMPELLO. COMPUNGO, [*καυνοῦμαι, καυσιάζω*] Ære. Idem quod Pungere. Columel. lib. 8. cap. 14. Cavendumque ne aut aculeis urticae compungatur, &c. Collum dolone compungere. Phædr. 3. 6. 3. Vide, ne dolone collum compungam tibi. Sensus compungere dicuntur, Quæ sensus offendunt: ut Splendor oculorum, gustum amaritudinem, tactum res vel calidæ nimis, vel frigidæ, vel asperæ, &c. Lucret. lib. 2. 472. Aciei oculorum compungere dicuntur colores clariores, qui velut æs perpolitum, fulgorem quandam remittunt offendentem oculos. Lucret. 2. 420. Et qui compungunt oculos, lacrymareque cogunt. Compungere se suis acuminibus, per metaphoram. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa querendo reperunt, non modo ea quæ jam non possint ipsi dissolvere, sed etiam, &c. de Stoicis. COMPUNCTUS, a, um, [*ἐσπυρίσθαι, σπυρίσις*] Partic. ut, Compunctus notis Threiciis. Cic. 2. Off. 25. Barbarum & eum quidem, ut scriptum est, compunctum notis Threiciis, districto gladio jubebat anteire. conf. STIGMATIAS. COMPUNCTIO, ònis. f. [*σπυρίσις*] Plin. lib. 21. cap. 19. Hæc potio, mulieres ex abortu purgat: laterum compunctiones tollit, & vesicæ calculos. COMPUNCTORIUS, Adj. ut, Compunctorius sermo. Sidon. 6. Epist. 6. COMPUSA, [*Κάμψα*] Bithyniæ oppidum, ad Thracii Bosphori angustias situm, non procul a Chalcedone. Auctor Plin. lib. 5. cap. ult. COMPUTO, [*λογίζομαι, ἀριθμίζω, συλλογιζομαι, συλογίζω*] Ære. Simul putare. Quod & ad Arbores, & ad Mentem referri potest. Quum ad mentem referretur, Existimare sive Judicare significat. Plaut. Merc. 1. 2. 12. Item computat uxor domum obdixisse sibi sortum. [Sed locum videbis reperias.] Plin. lib. 9. cap. 35. Computet nunc aliquis ex altera parte, quantum Curius aut Fabricius in triumphis tulerint, imaginetur eorum fercula. Ad arbores vero est Cædere. ut, Ramos computare apud Plinium. [ubi?] Computare, Connumerare, sive quod vulgo dicitur, Computum facere, sive Calculare. Plin. lib. 18. cap. 6. Si computetur impendium operæ. Cic. 2. Philipp. 94. Compellat hospitem præfrens, computarat, pecuniam imperarat. Articulis computare. Ovid. 2. de Pont. 3. 18. At reditus jam quisque suos amat, & sibi quid sit Utile, sollicitis computat articulis. Al. Supputat. Deliciares tegula quæ erunt, pro bis integris computabuntur. Cato, cap. 14. Computare digitis. Plaut. Mil. 2. 2. 49. Dextera digitis rationem computat feriens femur. Plin. lib. 34. cap. 8. ubi de Staturariis, Eubolides digitis computans. [Subaudi] Opus. Videtur Eupolidis scribendum. Annos computare. Seneca de Benef. lib. 3. cap. 16. Nunquid jam ulla repudio erubescit, postquam illustres quædam ac nobilissimæ femina non Consulium numero, sed maritorum annos suos computant. Facies tua computat annos. Juven. 6. Sat. 198. h. e. Ostendit quam sis annosa. Annos dextra (subaud. manu) computare, est Annum ætatis centesimum excessisse. Juven. 10. Sat. 249. Felix nimirum, qui tot per secula mortem Distulit, atque suos jam dextra computat annos, Quique novum toties mustum bibit. Veteres enim, omnes numeros ad centum usque computant variis digitorum manus sinistræ gestibus. A centum vero computationem transferbant in dextram. De qua re vide Bedam apud Cœlium Rhodig. lib. 23. cap. 13. COMPUTATIO, ònis. f. [*λογισμός, συλογισμός*] Plin. lib. 17. cap. 22. Operarum ista computatio est. Computationem expostulare. Plin. lib. 9. cap. 35. Magnificam alias cœnam, ne dies periret, sed quotidianam Antonio apposuit, irridenti, computationemque expostulanti. Venire in computationem. Plin. lib. 6. cap. 33. Univerfam mensuram quæ venit in computationem, &c. Computatio Romana. Plin. lib. 2. cap. 108. COMPUTATOR, òris. m. Sen. Epist. 87. Diligentissimi computatores. COMPUTABILIS, e. [*λογιστός*] Quod computari potest & numerari. Plin. lib. 19. cap. 8. Tritianum hoc genus vocatur, bis computabili impendio, tædique. COMPÛTUS, i. m. Idem ac Computatio. Firmic. lib. 1. cap. 2. Animus ipse hujus scientiæ rationem, ipse computos tradidit. Ibid. sub finem capituli, Vides, ut primos discentes computos, digitos tarda agitatione deflectant? COMPUTESCO, [*κατασπυρίσσω*] Ære. Idem quod simplex: vel Quum variæ res mutuo contactu putrescent simul. Plin. lib. 13. cap. 13. Propterea arbitrari eos non computuisse. Columel. lib. 5. cap. 10. Quonian artus contactu aut computrescent, aut vermicibus interibunt. Mutuo computrescent. Lucret. 1. 144. COMUM, i. [*Κόμυ*] Civitas Galitiæ Cisalpinæ, juxta Larium lacum. Hæc mediocris erit colonia trans Padum, sed Pompeius post Scipionem, ac postea Cæsar eam auverunt. Hinc Comenses dicti sunt ejus incolæ: atque hinc etiam Comensis lacus dicitur. V. Plin. lib. 3. cap. 17. Dicitur etiam Novum Comum, teste Strab. lib. 5. Postquam inquilinorum tribus millibus Scipio, quinque millibus Cæsar eam coloniam auxit, quos civitate donatos Novocomenses vocavit. Catull. Epig. 3. 1. COMUS, [*Κόμῶ*] Deus apud veteres hæbitus, commissationum nocturnarumque saltationum præfens, in cuius milia auctorabantur juvenes, qui coronati noctu cum facibus musicisque instrumentis ad amicarum fores saltandi canendique gratia concurrebant, prociaciterque lasciviebant, ut fores nonnunquam effringerent, quod optime describit Philostratus

imagine tertia. Hinc Comessari verbum, & Comessatio, ut inquit M. Varro. V. COMISSOR.

C O N

CON, & Cum, idem significant. [σύν] Sed Cum, fere separata; Con vero, semper compolita reperitur, & significat Simul; ut, Conjungo: interdum Contra; ut, Contendo: interdum Valide; ut, Concrepo.

CONAMENTUM, CONATUM, CONATUS. V. CONOR.
CONAROS, [κωνάρου] ab Alexandrinis appellatur Frutex quidam aculeatus, teste Agathocle, qui a Dioscoride Paliurus vocatur. V. Ruell. lib. 1. cap. 107.

CONCACO, [συνέζω] Ære. Sen. in Ludo de morte Claudii, cap. 4. Ultima ejus vox, cum majore fonitum emisisset illa parte qua facilis loquebatur: Væ me: puto, concacavi me. Quid autem fecerit nescio, omnia certe concacavit. Phædr. 4. 17. 11.

Totani timentes concacatur regiam.
CONCADÉS, videtur Tacitus vocare Cæsias arbores, Ann. 1. 50. 2. At Romanus agmine propeo filvam Cæsiam limitemque a Tiberio ceoptum scindit, caltra in limite locat, frontem ac tergum vallo, latera concadibus munitis. Tamen potest intelligi de Fragmentis cujusvis materie quam excidissent. Ergo Concades erunt Fragmenta ex rebus excisis. Sed prior placet. Veget. de R. Milit. 3. 22. Multi cum ab hoste discedunt, si per silvas ituri sint, præmittunt qui angusta vel abrupta occupent loca, ne ibidem patiantur insidias. Et rursus post se præcis arboribus vias claudunt, quas concades vocant, ut adversariis facultatem adimant persequendi. conf. Ammian. lib. 25. & 17. 20. Stewech. ad Veget. Valesf. ad Ammian. & Rhodig. Antiq. Lect. 5. 14.

Liphus eandem vocem affert ex Ammiano, pag. 57. Comm. in Tac. Annales. Addit & Cæsarem ea voce usum, sed non exponit. H. St. Deerat Ammiani locus in Lugd. De Cæsare falsum.

CONCAGATEM catillum, apud Petron. cap. 66. vexavit omnes Interpretes & vexat hodie. Concacatum præfert nuperimus Editor eruditus.
CONCALRO, [συνήρασμα] Ære. Idem quod Caleo. Plaut. Amph. 1. 3. 15. Prius abis, quam lectus ubi cubuisti, concaluit locus. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Concaluit stomachus, ut digerat multa facilius. [Nisi falsa allegatio est. Videtur autem potius a Concalesco esse, ut sq.]
Concalere, Commotum esse. Ter. Heaut. 2. 3. 108.

Verum hercle isthuc est, Syre, Syre inquam, heus heus Syre. s. Concaluit, quid vis?
CONCALEFACIO, vel expuncto E, CONCALFACIO, Æci, actum, [συνελάσσω, ήσσω] Ære. Cic. 2. de Orat. 316. Et ait idem, quum brachium concalesceret, tum se folere pugnare. h. e. Quum frequenti circumvolutione vel agitatione calorem brachio excitavit.
Concalescere fe, pro Inflammatum & excitatum esse. Cic. ad Panfam, lib. 3. Nos Ventidiansi rumoribus concalescimus. Ex Nonio. Mercer. Calficimur.

CONCALEFIO, [συνελευνομαι] Varr. 3. de R. R. cap. 9. Curator oportet circumeat diebus interpositis aliquid, ac vertere ova, ut æquabiliter calefiant.
CONCALFACTUS, [συνελευνομένος] Partic. Cic. 1. Tusc. 42. Illam vero funditus ejiciamus individuorum corporum levium & rotundorum concalfationem fortuitam, quam tamen Democritus concalfactam & spirabilem, id est animalem esse voluit.

CONCALEFACIUM, [συνελευνομα] Adj. Plin. lib. 31. cap. 20. Vis ei concalesfactoria. h. e. Excalfaciens, & nata calorem excitare.
CONCALESKO, [συνήρασμα] Ære. Calidum fieri, vel calidum esse. Cic. 1. Tusc. 22. Calidior est enim, vel potius ardentior animus, quam est hic aer, quem modo dixi crassum atque concretum: quod ex eo sciri potest, quia corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt.

CONCALLEO, vi, [πυλάωμαι] Ære. Idem quod Callere, obductum esse callis. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur: callidos autem, quorum tanquam manus opere, sic animus usu concalluit. conf. 4. Att. 16.

CONCÂMERO, [καμάρω, άροφία] Ære. Idem quod Camerare significat, confornicare. Plin. lib. 34. cap. 14. de magnetæ lapide. V. CAMERA. Idem lib. 11. cap. 24. Specus ipse qua concameratur architectura. Vitruvius 3. 3. Intervalla aut concameranda, aut solidanda fistulationibus.
CONCAMERATUS, a, um. Suet. Aug. cap. 90. In abdium & concameratum locum se recipere.

CONCAMERATIO, ðnis. f. [καμάρωσις] Budæus; Concamerationes, sunt Quæ arcuato opere constant. Vitruv. lib. 6. cap. 10. Ædificia quæ plano pede insituntur, si fundamenta eorum facta fuerint, ita ut in prioribus libris de muro & theatris a nobis est expositum, ad vestutatem ea erunt sine dubitatione firma. Sin autem hypogæa concamerationesque insituntur, fundationes eorum fieri debent crassiores, quam quæ in superioribus ædificiis structuræ sunt futuræ.

Concameratio, Opus ad similitudinem pergularum hortensium factum, quæ junipero confectuntur ad ambulationes opacandas. nomen lingua nostra a canabulis infantium habet. Budæus.

CONCANAN, [Κανανα] Civitas est mediterranea Cantabrorum in Tarracensis Hispania. Ptolem. lib. 2. Hujus incolæ Concani dicuntur. Hor. 3. Carm. 4. 14.

Et lactum equino sanguine Concanum.
CONCANI, Gens Hispaniæ dicebantur: vel, ut quidam volunt, Thraciæ, quibus dum vinum deest, lacte & sanguine utebantur. de quibus ait Virg. 3. Georg. 463.

Et lac concretum cum sanguine potat equino. Acron. Sil. Ital. 3. 361.
Cornipedis fusa satiaris, Concanc, vena.

CONCANONICUS, i. m. Saresb. Ep. 168. Concanonicus noster Laurentius. V. Canonicus, in CANON.

CONCAPPES, Itis. Adj. quasi Caput ad caput. Lex XII Tab. apud Festum: Tigrum junctum ædibus vineaque concappes ne solvito; significat Tigni capite, quod ad ædes & vineam sustentandam defixum, ejusque cum capite commissum est. V. Volf. Etym. p. 28.

CONCAPTIVUS, Glosf. Gr. Lat. συναρπάζω. Vulg. Interp. Tob. 1. 4.
CONCASTIGO, [καταστίγω] Ære. Idem cum simpliciter. Plaut. Trin. 1. 1. 4.

— nam ego anicum hodie mimum
Concastigabo, pro commerita noxia. Adde Bacch. 3. 3. 94.
CONCARENATUS, a, um. Min. Fel. cap. 17. Elementa coherentia, connexa, concatenata. Concatenari habet & Laetantius Inst. 3. 17. Sed uterque præter utrum avi uri, quod voluit solummodo simplex verbum.
CONCÁVUS, [κωνάβος] Adj. a Cavo; i. e. Vacuus. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde huc speluncaum concavas altitudines, faxorum asperitates. Æra concava. Ovid. 4. Met. 30.

— impulsaque tympana palmis,
Concavaque æra sonant. i. e. Tintinnabula. [Immo Cymbala. Aqua, Fluctus. Ovid. 1. Trist. 11. 20.
Brachia Cancri. Ovid. 15. Met. 369.
Cymbala. Lucret. 2. 619.
Dentes. Plin. lib. 11. cap. 37.
Folia. Plin. lib. 16. cap. 24.
Genæ. Sen. Herc. fur. 9.
Jugula. Cic. de Fato 10. Stupidum esse Socratem dixit & bardum, quod jugula concava non haberet.
Positionis concavæ campus. Columel. lib. 2. cap. 17.
Puppis. Ovid. 1. de Arte Am. 402.
Robur. Ovid. in Ibin, 481. al. Robora cava.
Saxa. Virg. 5. Æn. 677. i. e. Speluncæ.
Vela concava dicuntur, Quum vento intenduntur & finem faciunt. Ovid. 6. Epist. 66.

— ventus concava vela tenet.
Concava, pro Fontis dixit Claud. de 3. Conf. Honor. 47.
— ascensu vincere montem,
Planiciem cursu, valles, & concava saltu.

CONCÁVO, [κωνάβος] Ære. Idem quod Cavare.
Concavare brachia in duos arcus, i. e. Infectere & sinuare brachia, ut formam imitentur duorum arcuum. Ovid. 2. Met. 195.
Est locus, in geminis ubi brachia concavat arcus. Scorpius.

CONCÁVATUS, Partic. Columel. 8. 5. Facere concavatos njdos.
CONCÉDO, sibi, solum, [παράχωρησις, ήσθεσις, άσπαρήςμα, άπείρημα] Ære. pro Cedere, hoc est dare locum. Plaut. Amph. 1. 1. 120. Concedit nox die. i. e. Diei. & Virg. 10. Æn. 215.
Jamque dies celo concesserat, &c. Terent. Hec. 4. 2. 21.
Hic video me esse invifam immerito: tempus est concedere. Virg. 10. Ecl. 63.

— ipsa rursus concedite silvæ.
Concedere aliquo. Cic. 2. de Divin. 45.
Concedamus huc. Ter. Heaut. 1. 1. 122.
Hinc a me quifiam egreditur? huc concessero.

Concedere a vel ab, five abs. Plaut. Epid. 5. 2. 16. Nam ab oculis concessi tuis? Idem Persa, 1. 1. 51. At pol ego abs te concessero.
Concedere a vel ab, huc, illuc, aliquo. Plaut. Most. 2. 1. 82. Concedam a foribus huc. Ter. Heaut. 3. 3. 11.
Esto, at certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantisper. Cic. 1. in Catil. 17. Ab eorum oculis aliquo concederes.

Concedere ad januam. Plaut. Aut. 4. 5. 6.
Tantisper hic ego ad januam concessero. Ter. And. 4. 5. 12.
Concede ad dexteram.
Ad manes vita concessit. Virg. 10. Æn. 820.

— vita per auras
Concessit mœsta ad manes, corpulque reliquit.
Retro ad aliquem concedere. Tacit. 13. Ann. 56. Solâ Anfibariorum gens retro ad Ulpios, & Tubantes concessit.

Concedere ex ædibus. Ter. Hec. 4. 4. 57.
Pollicita est ea se concessuram ex ædibus.
Concede hinc a foribus paululum istorum fodes. Ter. Phorm. 5. 1. 14.
Concede hinc intro, vel domum. Ter. Eun. 1. 2. 126.
Concedam hinc intro: atque expectabam dum venit. Idem Heaut. 3. 1. 90.

A me nescio quis exit, concede hinc domum,
Ne nos inter nos congruere sentiant.
Concedere locum biduum. Ter. Eun. 1. 2. 102.
Ego impetrare nequeo hoc abs te, biduum
Saltem ut concedas solum?

Concedere in voluntarium exilium. Auctor de Viris Illust. cap. 49. Inde in voluntarium exilium concessit, ubi reliquam egit ætatem. conf. cap. 8. In hiberna concedere. Liv. 21. 21. pr. Annibal, Sagunto capto, Carthaginem novam in hiberna concesserat.

In tecta. Liv. 22. 22. extr. Ni hiems, quæ Romanos quoque & Carthaginenses concedere in tecta coegit, intervenisset.
In altiora loca. Liv. 4. 22. pr. Quæ quum agerentur, hostes in loca altiora concessere.

In altum contritus concessit. Lucret. lib. 4. 916.
In jus, ditionemque alicujus concedere. Liv. 29. 31.
Concedere in ditionem vel ditionem alicujus. Liv. 29. 29. extr. Gens Mafafylorum omnis, in ditionem imperiumque Mezetuli concessit. Idem lib. 28. 7. Vifo statim hoste, prope in voluntarium ditionem concessissent.

Concedere in sententiam alterius. Liv. 32. 23. extr. Is quoque ut pro omnibus portis disposita vidit præsidia, nec facile erumpentium impetus sustineri posse, in Attali sententiam concessit.
In turbam. Hor. 1. Ser. 4. 143.

Concedere fato, pro Mori. Plin. in Paneg. cap. 11. In principe enim, qui electo succellere fato concessit, una itemque certillima divinitatis fides est bonus succellor.
Fatis magnis concedere. Valer. 1. Argon. 554.
Superis concessit ab oris. Mortem obit. Virg. 2. Æn. 91.

Vita concedere. Tacit. 13. Ann. 45. Fime anni Poppæus Sabinus concessit vita.
Veneno vita concedere. Tacit. 14. Ann. 51. Concessitque vita Burrus, incertum valetudine, an veneno. Inde
Concedere, absolute, pro Vita concedere seu Decedere. Tacit. 4. Ann. 38. 4. Ut quandomcumque concessero, cum laude & bonis recordationibus facta atque famam nominis mei profectantur. conf. Idem 1. 30. 4.
Concedere, [δίδωμαι, άπαιτηθήσθαι] Permittere. Cic. 1. Fam. 9. Collegi ipse me, & cum ipsa quasi Repub. sum colloquutus, ut mihi tam multa

pro se perpeſto atque perſuncto concederet, ut officium meum, memento-
renque in bene meritis animum, ſidemque fratris mei præſtarem.
Concedere aliquid in iras alicujus. Virg. 7. Æn. 305.

— conceſſit in iras

Ipſe deum antiquam genitor Calydonæ Dianæ. h. e. Iratæ Dianæ
permiſit ut Calydonæ vexaret, ulciſcereturque injuriam ab OEno
rege Calydoniorum ſibi factam.

Dare & concedere pudori. Cic. 3. Verr. 32. Vos quæſo, date hoc & con-
cedite pudori meo.

Pati atque concedere fieri aliquid. Cic. 5. Verr. 109. Quum videres ſi
ſine tuo maximo quæſtu fierent, cum tanto periculo tuo fieri patere atque
concedere?

Tribuere & concedere alicui multa. Cic. 1. de Orat. 57.
Recte aliquid concedere. i. e. Merito. Hor. in Arte Poet. 369.

Amores ſuos concedere, Rem amatam donare. Catul. 62. 27.
Theſſalia columen Pelen. cui Juppiter ipſe,
Ipſe ſuos divam genitor conceſſit amores.

Animam alicui. Ovid. 5. Met. 222.
Dolorem atque inimicitias ſuas republicæ, In gratiam reip. inimicis re-
mittere. Cic. de Provinc. Conf. 44.

Fallum alicui. i. e. Permittere alicui falſa dicere, contraque illa arguere,
ac ſi vera eſſent. Lucret. 3. 539.

Impunitatem, pro Non punire. Cæſ. 1. Bell. Gall. 16. Conſueſſe enim
deos immortales, quo gravius homines ex commutatione rerum doleant,
quos pro ſcelere eorum ulciſci velint, ſi ſecundiores interdum res, &
diuturniorem impunitatem concedere.

Id laudis alicui concedere, Eo aſſicere honore. Propert. lib. 3. 9. 59.
Hoc mihi, Mæcenas, laudis concedis, & a te eſt,
Quod ferar in partes ipſe fuiſſe tuas.

Libertatem devictis hoſtibus. Cæſ. 4. Bell. Gall. 15.
Libertatem alicui in aliqua re. Cic. pro Planc. 33.

Ludum pueris. Hor. 2. Epit. 2. 142.
Materiam alicui ad aliquid faciendum. Tacit. 1. Ann. 35.

Navigia concedere mari. Columel. in præf. 4. i. e. Navigare. Quadam
exemplaria legunt Concedere, & fortaſſe rectius.

Partem octavam pretii. Plin. 8. Epit. 2.
Peccaſſe ſemel concedere. i. e. Semel commiſſum peccatum. Ovid. 2.
Amor. 14. 43.

Di faciles, peccaſſe ſemel concede tui,
Et faſtis eſt: poenam culpa ſecunda ferat.

Tempus ad aliquam rem. Cic. pro Arch. 13.
Veniam alicui. Stat. 5. Silv. 3. 264.

Victoriam. Tacit. 5. Ann. 18.
Vitam concedere, & ignoſcere peccata alicui. Hirt. Bell. Afric. 31. 3.
Concedere de jure ſuo. Ter. Adel. 2. 2. 9.

Meritiſi, ſi nunc de tuo jure conceſſiſſes paululum.
Concedere alicui, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*, *ἀποδοῦναι*] pro Conſentire. Cic. 4. Verr.
103. Concedo, forſitan aliquis aliquando ejuſmodi quippiam fecerit.

Concedere ut. Cic. pro Roſc. Amer. 91. Verum concedo tibi ut ea præ-
terea, quæ quum taces, nulla eſſe concedis.

Remittere atque concedere alicui ut. Cic. pro Planc. 73. Sic mecum
ſemper egitſti, te mihi remittere atque concedere, ut omne ſtudium
meum in Cn. Plancii honorem conſumerem.

Concedere aliquid. Cic. 4. Acad. 72. Nos autem dicimus ea nobis vi-
deri, quæ voſmetipſi nobiliſſimis philoſophis placuiſſe conceditis.

Concedere amicis quicquid velint. Cic. de Amicit. 8.
Concedere alicuius facti vel dicti, pro ignoſcere. Cic. pro Roſc. Amer.
3. Deinde quod ceterorum neque dictum obſcurum poteſt eſſe propter
nobilitatem, & amplitudinem: neque temere dicto concedi, propter
ætatem & prudentiam.

Concedere alicui, pro Cedere. Ter. Hec. 3. 5. 27.
Sed quando ſeſe indignam deputat matri meæ,
Cui concedat, cujuſque mores toleret ſua moſteſtia. Virg. 2.

Ecl. 57.
Nec ſi muneribus certes, concedet Iolas. Nempe Ditiſior, ut
ait Serv.

Itibus ſaxorum concedere. Tacit. 3. Hiſt. 29.
Magnitudini medicinæ doloris magnitudo concedit. Cic. 4. Tuſc. 63.

Oblidioni concedere. Tacit. 13. Ann. 40.
Sulio concedere, pro Affurgere, in honoris gratia. Sil. lib. 3. 628.

Veris concedere. Hor. 2. Serm. 3. 305.
Tempus puerile conceſſit juvenæ. i. e. Pueritia diſceſſit veniente ju-
venta, ſive juvenili ætate. Ovid. 6. Met. 719.

Voluptas concedit dignitati. Cic. 3. de Fin. 9. Voluptatem quidem,
Brute, ſi ipſa per ſe loquatur, nec tam pertinacis habeat patronos,
conceſſuram arbitror, convictam ſuperiore libro, dignitati.

Nemini concedere de re aliqua. Cic. pro Roſc. Amer. 118. Quid tandem
quæſo, Judices, num aur illa lanſita omnino jam a gladiatore ceſſiſſe vi-
detur? aut ſi diſcipulus magiſtro tantulum de arte concedere?

De gloria alicui concedere. Tacit. 3. Hiſt. 64.
Nemini concedere in re aliqua ſtudio & cupiditate. Cic. pro Deiot. 28.
Quos concurſus facere ſolebat? quam ſe jactare? quam ſe oſtentare?
quam nemini in illa cauſa ſtudio & cupiditate concedere?

Nemini concedo, qui majorem ex pernicie & peſte Reipub. moleſtiam
traxerit. Cic. 4. Fam. 3. i. e. Maxime omnium moleſtia afficior.

Audaciæ petulantiaque alicuius nihil concedere. Cic. pro Cæcin. 103.
Non concedo tibi ut. Cic. 3. Q. frat. 1. Non enim concedo tibi, plus
ut illum ames, quam ego ipſe amo.

Concedere alicui primas in dicendo partes. Cic. 1. Verr. 49.
Concedere alicui artem aliquam. Cic. pro Quint. 93. Non comparat ſe
tecum gratia P. Quintius, Sex. Navi, non opibus, non facultate con-
tendit: omnes tuas artes, quibus tu magnus es, tibi concedit.

At, Concedere aliquam alicui, eſt alibi ſinere te ut impetret aliquid.
Cic. pro Marcell. init. Cum M. Marcellum Senatui Populoque R. con-
ceſſiſſiſſet. Nep. 15. 7. Attici quibus tantopere Cæſari ſibi grata, ut huic
non ſolum moleſtus non fuerit, ſed & fororis & C. Ciceroſi filium ex
Pompeii catruſ conceſſerit. Tacit. 2. Ann. 55. 2. Offenſus urbi propria
quoque ira, quia Theophilum quendam Areo judicio falſi damnatum
precibus ſuis non concederent.

Concedere, cum gerundio. Cic. 1. Verr. 38. Bona quædam proſcri-
ptorum in agro Beneventano diripienda conceſſit.

Conceditur ut. Cic. de Amicit. 50. Concedatur proſecto verum eſſe, ut
bonos honi diligant.

Conceditur enim ſimiles eſſe, quo contentus eſſe poterat. Cic. 4. Acad. 55.
Non conſeſſum, Non licuit aliquid facere, &c. Sil. lib. 11. 259.

CONCĒDENS, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Partic. Cic. 10. Fam. 3. Nunc me amantif-
ſimum tui, nemini concedentem, qui tibi vetultate neceſſitudinis potior
poſſit eſſe, ſi audies, &c.

CONCĒSSUS, a, um. [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Partic. Plin. lib. 12. cap. 25. Omnibus odo-
ribus præfertur baſſamum, uni terræ Judææ conſeſſum.

Jure conſeſſum. Quintil. lib. 3. cap. 6. Sunt enim quædam non lauda-
bilia natura, ſed jure conſeſſa.

In accuſatores aliquid conſeſſum eſt. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Legibus conſeſſum. Lucret. lib. 5. 1148.

Munere divam conſeſſum aliquid. Virg. 1. Georg. 238.
Amor conceſſus. Ovid. ad Liv. 305.

Furta. Ovid. 1. de Arte Am. 33.
Omnia conceſſa alicui dono deorum. Martial. lib. 11. 58.

Omnia quum tibi ſine dono conceſſa deorum.
Res. Cic. 2. de Divin. 103. & 104.

Venus, Amor licitus. Hor. 1. Serm. 4. 113.
Via conceſſa ire. i. e. Facere quod rectum eſt, & omnibus licitum. Lu-
can. 2. 446.

Conceſſa putet ire via, civemque videt.

CONCĒSSUM, i. n. [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Cic. pro Cæſ. 28. Sed abhorret non mo-
do ab hujus ſæculi licentia, verumetiam a majorum conſuetudine atque
conceſſis. i. e. Permiſſionibus vel conſtitutionibus.

Amare conceſſa. Ovid. 9. Met. 453.
Petere conceſſa. i. e. Que concedi poſſint. Virg. 5. Æn. 798.

CONCĒSSIO, ōnis. f. [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Actus concedendi. Cic. 1. Att. 24. Nam
ſi Tribuni plebis nobis ſuccentent, quæ poteſt ſpes eſſe? ac videntur
juri ſuccentent, quum & expertes conſilii fuerint, & qui cauſam no-
ſtram ſuſceperant, & noſtra conceſſione omnem vim ſui juris amiſerint.

Idem 10. Fam. 8. Conceſſioneſ priorum.

CONCĒSSUS, ūs. m. [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] pro Permiſſu. Cic. de Univerſ. 44. Neque
datum eſt mortalium generi deorum conceſſu atque munere, neque da-
bitur.

Conceſſu & beneficio alicuius. Cic. 4. Fam. 6. Magnæ eſt tamen deli-
berationis, quæ ratio ſit inveniunda nobis non agendi aliquid, ſed illius
conceſſu & beneficio queſcendi.

CONCĒSSIVUS, Adj. ut, Conceſſivus modus: de quo ſic Servius in il-
lud Virg. 10. Æn. 33.

— neque illos
Juveris auxilio. Conceſſivus eſt (inquit) iſte modus ſecun-
dum Probum: namque in artibus non invenitur. Fit autem quoties ræ-
dio contentionis quaſi videmur concedere, quod tamen nolumus fieri:
nam id agit hoc loco Venus, ut Juppiter magis præſtet auxilium.

CONCĒSSO, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. frequent. Idem quod Ceſſare, & ab opere
vacare. Plaut. Pen. 1. 2. 10.

Ex induſtria ambæ, nunquam conceſſavimus
Lavari, aut fricari, aut tergeri, aut ornari.

CONCĒSSATIO, ōnis. f. [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Columel. 11. cap. 1. Nam ut in lit-
nere conſociendo ſæpe dimidio maturus pervenit is, qui gnæviter ſine ul-
lis conceſſationibus permeabit, quum is qui, &c.

CONCĒLĒBRO, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*, *ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. Idem quod ſimplex.
ut, Concelebrare natalem ſuum, apud Plin. in Epit.

Carmina concelebrare cantu. Lucret. 5. 1380.
Convivia concelebrare. Cic. de Petit. Confu. 14.

Dapes concelebrare. Ovid. 4. Faſt. 374.
Funus. Liv. 8. 7. extr. Quantum militariſſibus ſtudiſſis funus ullum conce-
lebrari poteſt. i. e. Honorari, decorari.

Loca aquarum concelebrare circum ripas fonteſque. Lucret. lib. 2. 345.
Ludos geniumque choreſis. Tibull. lib. 1. 8. 49.

Mercatus. Plin. lib. 34. cap. 2. Antiquiſſima æris gloria Deliaſco fuit,
mercatus in Delo concelebrante toto orbe.

Spectaculum. Liv. 1. 9. Indici deinde finitimiſſis ſpectaculum jubet:
quantoque apparatu tum ſciebant, aut poterant, concelebrabant.

Studia. Cic. 1. de Invent. 4. Quare mihi videntur poſtea cetera ſtudia
recta atque honeſta pro otium concelebrata, ab optimis enituiſſe.

Terras. Lucret. 1. 4. ad Venerem. i. e. Fœcundare.

Victoriam. Cæſ. 3. Bell. Civil. 72. Per orbem terrarum, fama ac litteriſ
victoriam ejus diſi concelebrant.

Plateam Hymenæo. Plaut. Caf. 4. 3. 2.
Concelebrare, Diffamare: dictum a Celebritate. Lucil. lib. 30.

Multis inde locis ſermonibus concelebrantur. Ex Nonio.
CONCĒLO, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. Idem quod Celare. Gell. lib. 15. cap. 2.

Quos aliquis pudor reverens concelebrat. Idem lib. 11. cap. 9. Non id
poſtea concelebravit, quin gloriæ quoque hoc ſibi aſſignavit.

CONCĒNTURIO, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. Colligere: dictum a Centuriis
quæ ad ſuffragia conveniebant. Plautus Pſeud. 1. 5. 159.

Dum concenturio in corde ſycophantias. Idem Trin. 4. 2. 160.
Nam epitola illa mihi concenturiat metum. In corde. conf.

Non. 1. 36.

CONCĒNTUS, ūs. In CONCINO.

CONCĒPTACULUM, CONCĒPTIO, CONCĒPTIVÆ Peritæ, CONCĒPTARR,
CONCĒPTUS. V. CONCĒPIO.

CONCĒRNO, crēvi, crētum, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. Idem quod Cerno. Cic.
de Petit. Conf. 16. Quod ſi ſatis grati homines eſſent, hæc tibi omnia pa-
rata eſſe debebant, ſicut parata eſſe concerno. Sed legitur ex auctorita-
te Miſ. Exempl. Confido.

Concerno, i. e. Cribro, cerno, ſeu purgo. Auguſtin. Confefſ. 5. 10.
Talem naturam ejus nati non poſſe de Maria virgine arbitrabar niſi carni
concerneretur.

Concernere, pro Attinere, eſt extremi barbariſmi. V. Cellar. Cur. Poſter.
p. 350. & Voſſ. de Vir. L. L. 4. 4.

CONCĒRPO, pſi, ptum, [*ἑὸς ἀποδοῦναι*] Ære. ex Con & Carpo compo-
ſitum; idem quod Diſcernere ſignificat, & dilacerare. Liv. 38. 55. Li-
brumque rationis ejus quum Lucium fratrem allerere juſſiſſet, inſpectante
Senatu, ſuis ipſum manibus concēripſiſſe indignanter, &c.

Concernere epitolas. Cic. 10. Att. 14. Tu tamen eas epitolas, quibus
aſperius de eo ſcripſi, aliquando concernito.

Ferventissime concepi. Cic. 8. Fam. 6. Quod tibi supra scripti, Curionem valde fringere: jam calet. nam ferventissime concepitur.
C O N C E R P T U S, [συναρπάζω] Partic. ut, Concerta linteola. Plin. lib. 28. cap. 15. Et lib. 21. cap. 3.
C O N C E R T O, [συναρπάζω] Ære. Simul certare, & contendere. Cic. Antequam iret in exil. 13. Nunc igitur si lingua est concertandum, innocentie virtute fretus supero.
 Concertare velocitate nandi. Columel. lib. 8. cap. 15. Ut sine impedimento, quum apricitate diei gefiunt aves, nandi velocitate concertent.

Concertare cum inimico, Configere cum hoste. Cic. pro Lege Manil. 28. Concertare cum aliquo de re aliqua. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Ex eo igitur & Lifyto est Hercules, quem concertasse cum Apolline de tripode accepimus.
 Concertare cum aliquo, pro Litigare & rixari. Ter. Adel. 2. 2. 2.
 — quid istuc Sannio est, quod te audio
 Nescio quid concertasse cum hero?

Concertare cum aliquo verbis. Cic. 3. Att. 12. Sed quia nunquam accidit ut cum eo verbo uno concertarim.
C O N C E R T A T U S, a, um. [συναρπάζω] Partic. Cic. in Partit. 99. Quæ etiam si antequam res in iudicium venit, aut concertata, aut dijudicata, aut confecta non sunt: tamen, &c.
C O N C E R T A T I O, Æris. f. [συναρπάζω] Plin. lib. 20. cap. 18. Qua decausa magna concertatio exitit.
 Studium concertationis. Cic. 1. de Divin. 62. Namque Carneades concertationis studio, modo ait hoc, modo illud.
 Animorum concertatio. Cic. pro Sext. 7. Cædem vero tantam, tantos cervos corporum extractos, nisi forte illo Cinnano atque Octaviano die, quis unquam in foro vidit? qua ex concertatione animorum?

Sententiarum, nullo idem confente. Plin. lib. 29. cap. 1.
 Verborum. Cic. in Partit. 81. Disputandi prudentiam imitatio concertatio captatioque verborum. Loquitur de vitis, quæ assimulatione quadam & vicinitate virtutum æmulantur, eque personam induunt. Ceterum hic Concertationem appellat, τὴν ἐξέτασιν. Duo enim genera Sophistarum fuerunt olim, unum simile oratoribus, qualis Gorgias Leontinus fuit: alterum simile Dialecticorum, eorum qui Eristicis vocabantur, unde ἐριστικὴ λόγος apud Aristotelem, a quibus Eristicis Dialectica profecta videtur, si Laertio credimus. In hos & alteros quoque Ifoerates in libello contra Sophistas. Turnebus.
 Concertatio in disputando pertinax. Cic. 1. de Fin. 7.
 Concertatio, Rixa. Ter. Adel. 2. 2. 4.

— nunquam vidi iniquis
 Concertationem comparatam, quam quæ hodie inter nos fuit: Ego vapulando, ille verberando, usque ambo defessis sumus.
 Disputationes plenæ concertationum. Cic. 1. de Orat. 194.
C O N C E R T A T O R, Æris. m. Tacit. 14. Ann. 29. 3. Paulinus scientia militiæ & rumore populi Corbulonis concertator. i. e. Æmulus.
C O N C E R T A T O R I U S, [συναρπάζω] Adj. Cic. de Clar. Orat. 286. Thucydides enim rerum gestarum pronuntiator sincerus, & grandis etiam fuit: hoc forense concertatorium iudiciale non tractavit genus.
C O N C E R T A T I V U S, Quintil. lib. 7. cap. 3. Mutua accusatio, quam Græci ἀντιμαρτυροῦσθαι vocant, noltri quidam concertativam.

C O N C E S S I O, **C O N C E S S O**, **C O N C E S S U S**. V. **C O N C E D O**.
C O N C H A, æ. f. [κόγχη] Genus piscis testa cœctum. Concharum genera enumerat, Plin. lib. 9. cap. 33. Et earum naturam explicat cap. 35. In conchis nascuntur margaritæ, ut ibidem docet Plin.
 Conche dicuntur, Quæ testam lævem habent, ac politam, five uniformiter rugatam, five denticulatam: Ostrea vero, Quæ asperam scabramque: quamvis generali nomine Ostrea quoque, Conchæ vocentur. Item quæ ex uno tantum latere testam habent, altero scopulis aut lapidibus, aut alteri materiae adherent.
 Conchæ genus imbricatum. V. **I M B R E X**.
 Thessalicus concharum color. Lucret. 2. 500.

— Melibœaque fulgens
 Purpura Thessalico concharum tincta colore.
 Concharum pectunculii. V. **P E C T U N C U L U S**.
 Capaces. Hor. 2. Carm. 7. 23.
 — funde capacibus
 Unguenta de conchis.
 Detritis conchis levior. Ovid. 13. Met. 792.
 Dives concha. Claud. Epigr. 16.
 Erycina concha, dicta ab epitheto Veneris, vel quod ipsa est Veneri Erycinæ sacra, vel quod dicitur Venus c concha marina prodiisse. Propert. lib. 3. 13. 6.
 Inda. Propert. 1. 8. 39.
 Marina. Ovid. 15. Met. 264.
 Patula. Pinna duabus grandibus patula conchis. Cic. 2. de Nat. Deor. 23.
 Plagusæ conchæ, nominantur a Plauto Rud. 2. 1. 8. quo nomine eas venire existimo quæ crustam tegumenti latam paulamque habent, quasi πηλοειδῶσαι dicantur. Nam a παλαιός deducitur, quo nomine quum sit mons Ciliciæ, idem tamen etiam mons Placivus vocatur. Ex Turnebo.
 Pretiosæ conchæ. Claud. 3. Conf. Hon. 210.
 Squalentes. i. e. Sordidæ. Virg. 2. Georg. 348. Servius Cochleas intelligit.
 Tenues. Ovid. 2. Amor. 11. 13.
 Veneræ conchæ quædam vocantur ex eo, quod enata mari Venus concha delata est in Cyprum. Plin. 32. 11. Veneræ, vna, Xiphizæ, ubi Urenas inaudito sane verbo & nihili hodie in omnibus libris scribitur. Veneræ concharum est apud Senecam mentio Epist. 15. his verbis, Veneræ, spondyliæ, & ostrea eatenus circumcisa, quæ eduntur.

Viles. Hor. 2. Serm. 4. 28.
 Complere se conchis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.
 Infudere conchas. Virg. 2. Georg. 348.
 Aut lapidem bibulum, aut squalentes infode conchas. Ubi Servius, Cochleæ propter admittenda spiramina infoduntur.
 Legere conchas. Cic. 2. de Orat. 22. Ita folio narrare Scævola, conchas eos & umbilicos ad Caetam & ad Laurentum legere consuevit. Sueton. in Calig. cap. 46. Postremo, quasi perperaturos bellum, dire-

cta acie in litore Oceani, ac balistis machinisque dispositis, nemine gnaro aut opinante quidnam crepturus esset, repente: ut conchas legere & sinus repleret; imperavit. conjung. Aurel. Victor. in Calig. Pificuli parvi in conchæ miantenninanti. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Teste ipse duriores, proprie Conchæ dicuntur, quales sunt cochlearum. Columel. lib. 10. 325.
 Implictus conchæ limax, hirsutaque campe. Ovid. 6. Fast. 174.
 Ostreaque in conchis tuta fuere suis.

Salis concha. i. e. Concha quæ sal continet. Hor. 1. Serm. 3. 14.
 Conchæ. inter Instrumenta pictorum numerantur a Martino Jurisconsulto in l. item pictoris. D. de fundo instructo & instrum. leg. Pictoris instrumento legato, ceræ, colores, similiaque horum legato cedunt, item peniculi, & cauteria, & conchæ. Sane pictores hodieque suos colores in conchis macerant.
 Concha, Vasis genus concavum, ac superius patulum, ab hujus conchæ similitudine. Cato de R. R. cap. 13. In cellam oleariam hæc opus sunt. Dolia olearia opercula, labra olearia xiiii, conchas majores duas, & minores duas. Juven. 6. Sat. 304.

Quum bibitur concha, quum jam vertigine tectum
 Ambulat. Plin. lib. 33. cap. 8. Fit autem duobus modis, æreis mortariis, pistillisque trito minio ex aceto, aut patinis ficilibus impositum ferrea concha, calyce coopertum, argilla superillita. conf. Capaces, & Salis concha, ex Hor. supra.
 Concha, pro Tuba ponitur. Virg. 6. Æn. 171.
 Sed tum forte cava dum perfonat æquora concha. Servius hoc nomen a κόγχη deductit. Alii Latium putant, a Concavitate deductum, itaque sine aspiratione scribunt. adde Plin. 8. 5.
 Ventosa concha. i. e. Vento inflata. Lucan. 9. 349. de Tritone Neptuni tubicine, qui concha utitur vice tubæ.

Concha carula, pro Cælo. Varro 6. de L. L. 2. Id est, ut ait Nævius, Hæmiphærium, ubi concha carula septum stat. Hic eleganter Conca-va cæli convexitas, more tegumenti & conchæ concamerata & curvata intelligitur. Turnebus Advers. 22. 25. Sed in editis libris alia lectio comparat.
C O N C H A T U S, a, um. Adj. In morem conchæ curvatus. Plin. lib. 10. cap. 20. de pavone, Simul umbra quosdam repercutillus ceteris qui in opaco clarior micant, conchata querit cauda.
C O N C H I S, is. f. [κόγχη] Fabæ genus, five Edulium ex faba. Juven. 3. Sat. 293.

Cujus conche tumes? quis tecum sectile porrum
 Sutor, & elixi vervecis labra comedit? Perottus dicit esse Fabam cum cortice suo elixam, ad differentiam Fabæ fressæ, quæ sine cortice coquitur, a similitudine videlicet concharum, quod fracto cortice, velut implicita conchis suis caruncula, videatur. Martialis. 13. 7.
 Si spumet rubra conchis tibi pallida testa,
 Lantorum canis sæpe negare potes.
 Conchis inuncta. Martialis. 7. 77. in Papilum.
C O N C H I T A, æ. m. Qui conchyliam inquit in mari. Plaut. Rud. 2. 2. 5.
 Salvete fures maritimi, conchitæ atque hamiotæ. Conchyliarii etiam dicuntur. Al. male Conchyta per y.
C O N C H O S, [κόγχη] Mazæ genus, præ ceteris laudatum. Quo etiam nomine apud Græcos significatur Oculorum concavitas. V. Ruell. lib. 2. cap. 20. Et Cæz. Rhodig. lib. 16. cap. 1.
C O N C H Y L I U M, [κόγχη] Latine Murex dicitur; piscis genus ex concharum genere, ut docet Plin. lib. 9. cap. 35. & 36. Cic. in Pison. 67. Extructa mensa non conchyliis aut piscibus, sed multa carne subrancida.
 Conchylium, nonnunquam est nomen generale ad omnes conchas. Plin. lib. 9. cap. 36. Lingua purpurea longitudine digitalis, qua pascitur, perforando reliqua conchyliis: tanta duritia aculeo est.
 Lubrica conchyliis. Hor. 2. Serm. 4. 30.
 Ex conchylii concha incisa colligitur succus tingendis vestibus expetitus. ex eo enim inficitur purpura, qui color austerus in glauco est, & irascenti similis mari. Plin. lib. 9. cap. 36.
 Conchylium, Ipse color. Plin. lib. 9. cap. 36. Concharum ad purpuras & conchyliam eadem quidem est materia, sed distat temperamento.
 Possere conchylium. i. e. Vestem conchyliatam. Quintil. lib. 1. cap. 2. Nondum prima verba exprimit, & jam coccum intelligit: jam conchylium possit. Loquitur autem de pueris nimis molliore educatis.
C O N C H Y L I A T U S, Adj. [κόγχη] ut, Conchyliata vestis, Quæ murice tincta est. V. paulo infra ex Plin.
 Conchyliata peristomatata, Quæ infecta sunt succo conchyliorum. Cic. 2. Philipp. 67. Conchyliatis Cn. Pompeii peristomatatis fervorum in cellis lectos tratos videres.
 Inter Conchyliata & Purpurea hoc interest; quod Purpureum inficitur purpuræ flore & buccini succo, certo quodam temperamento: in Conchyliatis non miscetur buccinum, ut Plinius scribit, sed ita obscure & mendose, ut intelligi non possit. Sic enim legitur lib. 9. cap. 39. In conchyliata veste cetera eadem sine buccino, præterque jus temperatur aqua pro invio humani potus excremento, dimidia & medicamina adduntur. Turnebus vero hic, altipulantibus veteribus codicibus, Præterque ejus temperatura, & quæ pro indiviso humani potus excremento remedia & medicamina adduntur. Nam inficiendis conchylio velleribus, quum humanum admisceretur lotium, ut ejus odoris feditas emendaretur, medicamenta quedam & remedia adhibebantur. Miscetur & lotium tingendæ purpuræ: unde & Individuum dixit, quod & in purpura, ut in conchylio tingendo adderetur. Quare de gravissimo & tetrico odore dixit Martialis. 4. 4.
 Quod bis murice vellus inquinatum. Hactenus Turneb. §. 9. At Hard. ex Mif. veterem lectionem retinuit, nisi quod etiam Pro indiviso legit, & de Æqua portione utriusque exponit.
C O N C I D O, idi, isum, [συγκόπτω] Ære. ex Con & Cædo compositum; significat Minuatim cædere. Columel. lib. 12. cap. 8. Concifque sectivi porri, quantum videtur adjicito.
 Concidere minute. Columel. lib. 12. cap. 22. Hæc minute concidito, & admisceto pici Nemeturice.
 Concidere usque ad sanum corpus. Cels. lib. 5. cap. 27. Deinde quicquid aridum est, & intentione quadam proximum quoque locum male habet, usque ad sanum corpus concidere.

- Concidere virgine aliquem. Cic. 3. Verr. 122. Oblitofne igitur hos putaris esse, quemadmodum fit iste solitus virgine plebem Romanam concidere?
- Decretis aliquem concidere, Translate. Cic. 5. Philipp. 28.
- Totis voluminibus concidere aliquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 94. Metrodori fodalibus sui fratrem Timocratem, quia nescio quid in philosophia dissentiret, totis voluminibus conciderit.
- Auctoritatem Senatus. Cic. 1. Att. 13. h. e. Convellere, labefactare.
- Exercitum. Cic. 1. de Divin. 77. Itaque tribus hic horis concifus exercitus, atque ipse interfectus est.
- Magnos scrobibus concidere montes. Virg. 2. Georg. 260.
- Nervos concidere. Cic. pro Flacc. 73. Nervos quos concidit, restituere non potest.
- Nucleum dentibus. Plin.
- Numeros minutos sequens, concidat, delumbetque sententias. Cic. in Or. 231.
- Rationem dicendi per tam minutos rerum particulas concidere, simplicibus instituenti non est necesse. Quintil. lib. 3. cap. 11.
- Frangere, atque concidere quicquid est in oratione generosius. Quintil. in procem. lib. 1. Nam plerumque nudæ illæ artes, nimie subtilitatis affectatione frangunt, atque concidunt quicquid est in oratione generosius, & omnem succum ingenii bibunt, & ossa detegunt.
- CONCISUS, Partic. [συγκισσόμενος] Cic. 12. Philipp. 11. Nondum erat vestris tam gravissimis, tamque multis iudiciis, ignominiosius concifus. Angustis & concifis disputationibus illigari. Cic. 2. de Orat. 61.
- Concificus & laceratum variis affectibus. Quintil. Inst. 12. 1. Nihil tam variis affectibus concifum atque laceratum, quam mala mens.
- Distincte concifia brevitas. Cic. 3. de Orat. 200.
- Ligna concifia. Ovid. 2. Fast. 647.
- Ligna fenex minuit, concifiaque construit arte.
- Oratio concifia dialecticis. Quintil. lib. 2. cap. 21.
- Sententiæ concifæ. Cic. de Clar. Orat. 66.
- CONCISUS, Adv. [συγκισσόμενος] Quintil. 2. 21. Quanquam ea non est tibi minime ac concife in orationibus utendum, quam in disputationibus. De arte disserendi loquitur.
- CONCISURA, [συγκισσόμενος] Sen. Epist. 101. Desit sane varietas marmorum, & concifura aquarum & cuniculis interfluentium.
- CONCISIO, ðnis. f. Concifio verborum. Cic. de Partit. 19.
- CONCISOR, ðnis. m. Crefc. Coripp. 4. 22.
- CONCISORIUS, a, um. Adj. ut Ferramentum conciforium. Veget. Mulom. 1. 56.
- CONCIDO, idi, ðsum, [συγκισσόμενος] ðre. ex Con & Cado compositum; Simul cadere. Cic. in Somn. Scip. 20. Vel concidit omne cælum, omnifque natura, & confistat necesse est.
- Graviter concidere. Lucret. 6. 758.
- Graviter ad terram concidere. Virg. 5. Æn. 448.
- Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto Concidit.
- Ad aliquem deum concidit hostia. h. e. Immoletur & sacrificatur alicui deo. Tibull. 1. 2. 64.
- Concideret ex animi terrore. Lucret. 3. 158.
- Concideret in aliquo loco. Propert. lib. 1. 3. 6.
- Qualis in herbo concidit Appidano.
- In humo concidit fanguinolentus. Ovid. 6. Fast. 602.
- In ipso solo concidit pronus. Virg. 5. Æn. 333.
- Concideret sub onere. Liv. 24. 8. extr. Magis nullius interest, quam tua, T. Octacili, non imponi cervicibus tuis onus, sub quo concidas.
- Repente concidere. Stat. 6. Theb. 184.
- Repente equus concidit. Cic. 2. de Divin. 77.
- Concideret, Mori. Columel. lib. 7. cap. 7. pr. Solæ capellæ, quamvis opimæ, atque hilares, subito concidunt.
- Arca concidere. Claud. 1. in Eutrop. 332.
- Armis. Valer. 4. Argon. 123.
- Ictu fulminis. Lucret. 3. 487.
- Macie. Ovid. 21. Epist. 215.
- Concidimus macie: color est sine fanguine, &c.
- Juvenæ icæ conciderant. Ovid. 10. Met. 272.
- Concideret vulneribus. Cic. 3. Tusc. 1. Constat eos qui concidentem vulneribus Cn. Pompeium vidissent, quum, &c.
- In prælio. Cic. 1. Tusc. 89.
- Corpus concidit magna ruina. Lucret. 3. 584.
- Animus concidit alicui simul cum re. Cic. 3. Tusc. 40. Quod si cui, ut ait idem, simul animus cum re concidit, a gravibus illis antiquis philosophis petenda medicina est, non ab his voluptariis.
- Mens debilitata metu concidit. Cic. pro Domo 15.
- Vita concidit. i. e. Perit. Lucret. 4. 511.
- Animo, vel animis. Caf. 8. Bell. Gall. 19. Hostes concidunt animis, atque itineribus diversis fugam querunt nequicquam.
- Concideret mente, Idem. Cic. 3. Philipp. 24. Allato nuntio de legione quarta, mente concidit.
- Exanguis atque mortuus concidit. Cic. in Pison. 88. Quid debilitatio atque abjectio animi tui. Macedonia provincia nuntiata, quum tu non solum quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, exanguis & mortuus concidisti?
- Concideret in optima causa. Cic. 3. Att. 10. Ecquis inquam ex tam amplo litatu, in tam bona causa, tantis facultatibus ingenii, consilii, gratiæ, tantis præfidiis bonorum omnium, concidit?
- Per se concidere. Cic. 10. Att. 7.
- Motu labefactata concidunt. Cic. pro Lege Manil. 29.
- Lapfi conciderunt. Ovid. 5. Met. 77.
- Artes forenses & actiones publicæ concidunt. Cic. in Orat. 148.
- Artificia concidunt, si nihil comprehendere potest. Cic. 4. Acad. 146. Sed quomodo tu, si nihil comprehendere posses, artificia concidere dicebas: neque id mihi dabas, &c.
- Auxilium concidit. Ovid. 4. de Pont. 6. 14.
- Bellum concidit morte illius. Tacit. 2. Hist. 57.
- Crimen concidit & extinguitur. Cic. pro Rosc. Com. 17. Nonne ut ignis in aquam coniectus continuo restinguitur & refrigeratur, sic referens fallum crimen in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & extinguitur?
- Dum concidit, Perit. Sen. OEc. v. 221.
- Vol. I.
- Tibi cuncta domus concidit uni,
Dum me genitor negat Alcide.
- Fides concidit. Cic. pro Lege Manil. 19. Nam tum quum in Asia res magnas permulti amiferunt, scimus Romæ solutione impedita fidem concidisse.
- Gentes concidunt, cui opp. Robur assumere. Ovid. 15. Met. 422.
— sic tempora verti
- Cernimus, atque alias assumere robora gentes:
Concidere has.
- Opes concidere. Cic. 4. Verr. 3. Neque enim tam facile opes Carthaginis tantæ concidissent, nisi illud, &c.
- Troja concidit. Ovid. 2. Trist. 317.
- Venti concidunt. i. e. Quiescunt. Hor. 1. Carm. 12. 30.
- Venas concidere Celsus dixisse videtur, ut verbum *συγκισσόμενος*, & *συγκισσόμενος*, vocem Hippocrati familiarem, qua (ut enarrat Galenus) *πυρράων* significat, exprimeret. Nam *συγκισσόμενος* vel *συγκισσόμενος* est, si verbum e verbo exprimas, Concideret: & ut annotat Budaus, *συγκισσόμενος*, id est confidere & confringi. Inanitate enim venæ confidunt & astringuntur.
- Urbs acerbissimo confagrat incendio concidat. Auctor ad Heren. 4. 13.
- CONCIBO, ðvi, ðtum, [συγκιβάνω, συγκιβάνω] ðre; vel CONCIO, ðvi, ðtum, ðre. eisdem significationis, Convocare. Liv. 1. 8. Deinde ne vana urbis magnitudo esset, accendæ multitudinis causa, vetere consilio condentium urbes, qui obscuram atque humilem conciendo ad se multitudinem, natam e terra sibi prolem ementiebantur.
- V. ACCIBO. H. St.
- Conciare, sive Conciare; Commovere. Ter. Hec. 3. 1. 33.
Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc conciverit. Liv. 1. 59. Elatum domo Lucretiæ corpus in forum deferunt, concientque, miraculo (ut fiti) rei novæ, atque indignitate, homines.
- Magno molimine conciere aliquam regionem aut populum. Valer. 6. Argon. 35.
— quanto Scythiam molimine Perles
- Concierit.
- Æstum. Lucret. 6. 826.
- Quippe etenim primo quasi quendam conciat æstum.
- Hostes. Plaut. Merc. 5. 2. 35.
- Lites, Turbas, alicui conciere. Plaut. Afin. 4. 2. 15.
Tu ergo face ut illi turbas, lites, concias.
- Seditionem. Liv. 4. 48. Quum ex composito relatum ad Senatum esset de seditione, quam Macchius Metellusque, largitione pessimi exempli, concirent, &c.
- Turbas alicui. Plaut. Amph. 1. 2. 14.
Nam Amphitruo actutum uxori turbas conciet,
Atque inhumilabit eam probr.
- CONCITUS, [συγκισσόμενος] Partic. si a Concio, penultimam corripit; si a Concio, producit. i. e. Commotus. Quintil. lib. 11. cap. 1. Ut fraudæ aliquorum concita credatur.
- Concitus ad rixam. Cic. pro Cæcin. 14. Quam personam jam ex quotidiana cognoscitis vita, Recuperatoris, mulierum assentatoris, cognitoris viduarum, defensoris nimium litigiosi, conciti ad rixam, inepti ac stulti inter viros, &c. hanc personam imponite Æbutio.
- Æstu concitus. Valer. 1. Argon. 191.
Quis tibi Phryxæ dolor, rapido quum concitus æstu Respiceres, &c.
- Ira. Stat. 12. Theb. 589.
- Ira immani concitus. Virg. 9. Æn. 695.
- Motu divino. Ovid. 6. Met. 158.
- Multa vi. Virg. 11. Æn. 744.
- Æquora ventis. Ovid. 2. Epist. 38.
- Annis imbribus. Ovid. 3. Met. 79.
- Arma furcibus. Valer. 5. Argon. 576.
Ipse autem tantis concita furcibus arma Expetit Æonides.
- Dolor concitus amere læso. Ovid. 2. Trist. 388.
- Flumina. Ovid. 7. Met. 154.
- Æreta. Virg. 3. Æn. 889.
- Globus. Sil. lib. 11. 281.
Quum juvenem sævis horrendum concitus armis Invadit globus.
- Milites. Veterani per largitionem conciti. Tacit. 1. Ann. 10.
Pericula concita toto mundo. i. e. Ab omnibus mundi partibus arcessita. Lucan. 5. 597.
Inde ruunt tote concita pericula mundo.
- Puppis concita rapida aqua. Ovid. 2. Amor. 4. 8.
- Saxa murali tormento concita fremunt. Virg. 12. Æn. 921.
- Tympana pulsû. Hor. 3. Carm. 15. 10.
- Concitur ferri. i. e. Concitate & violentè raptum ferri. Lucret. lib. 2. 239.
Omnia quæ propter debent per inane quæritum
Æque ponderibus non æquis concita ferri.
- CONCITOR, ðnis. m. [συγκισσόμενος] ut, Belli concitores. Tacit. 4. Ann. 28.
Concitur vulgi. Liv. 45. 10. Et, Concitorem belli, dixit Idem 37. 45. ut locum ex MSS. restituit Gronovius.
- CONCITO, Adv. Cito vel Concitate, Apul. Florid. pag. 363. Equo per viam concito pervolant. [Nisi participium est potius.]
- CONCITUS, ðs. m. Mamert. Geneth. Maximi. cap. 9.
- CONCITO, [συγκισσόμενος, συγκισσόμενος] ðre. frequent. Valde commovere. Cic. 4. Acad. 144. Quo enim spectat illud, quum artificia tolli quereris a nobis, nisi ut opifices concitentur?
- Concito, pen. prod. affertur ex Lucretio. H. St. Non est tamen in Indice Lucretiano is locus.
- In aliquem concitari, pro Irasci. Cic. 7. Verr. 21.
In hostem se concitare. Liv. 8. 39.
- Fuga se in aliquem locum concitare. Valer. 7. Argon. 175.
- In arma concitare aliquem. Ovid. 3. Fast. 797.
- In iram. Quintil. lib. 6. cap. 2.
- Clamore concitare aliquem populum. Ovid. 2. Fast. 850.
- Agmen concitare. i. e. Urgere & impellere. Ovid. 14. Met. 238.
— fugientibus inquit, & agmen Concitat Antiphates.
- Avis concitat alas. Valer. 6. Argon. 264.
- Aquas concitat Eurus. Ovid. 7. Epist. 42.

Arma aliquibus concitat. Propert. lib. 3. 20. 20.
 Aura frigida concitat artus. Lucret. 3. 292.
 Aurea concitare. Propert. 3. 15. 45.
 Fabula nulla tuas de nobis concitat aures.
 Bellum concitare & gerere. Cæf. 8. Bell. Gall. 22.
 Bellum concitare alicui populo. Liv. 35. 12. extr. Ita per totum simul orbem terrarum Ætoli Romanis concitabant bellum.
 Discordiam. Cic. pro Muren. 59.
 Equi in diversum iter concitati. Liv. 1. 28. extr.
 Equum in hostes. Virg. 11. Æn. 732.
 Equum calcaribus. Liv. 2. 6. Concitat calcaribus equum, atque in ipsum infestus Consul em dirigit.
 Expectationem sui. Cic. 2. Fam. 1. Sic ad nos confirmatus revertare, ut quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere ac tueri possis.
 Feras concitare, Agitare feras, venari. Ovid. 2. Fast. 286.
 Flammæ. Sen. Hippol. 3.
 Gravedines & destillationes. Celf. lib. 1. cap. 2. Quæ res maxime gravedines destillationesque concitat.
 Invidiam in aliquem. Cic. 2. Philipp. 17. Tanta enim res est, ut invidiam istam, quam tu in me vis concitare, cum laude non comparem.
 Misericordiam populi. Cic. 1. de Orat. 227.
 Morbos. Celf. lib. 2. cap. 12. At vomitus ut in secunda quoque valetudine sæpe necessarius est, sic etiam in his morbis, quos bilis concitavit.
 Motum animis hominum. Cic. 1. Off. 131.
 Nationes & servitia. Cic. 11. Fam. 33.
 Odium in aliquem. V. ODIUM.
 Offensionem gravem in aliquam rem. Cic. 1. de Invent. 109.
 Pituitam. Celf. lib. 6. cap. 6. Medicamenta vero intus quidem lenia danda sunt, ne quid acrioris pituitæ concitent.
 Populum in arma. Ovid. 3. Fast. 797.
 Pluvias concitat Ausfer. Ovid. 2. Fast. 72.
 Rifum. Cic. 2. de Orat. 255.
 Somnum concitare herba dicitur. Plin. lib. 20. cap. 18.
 Urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
 Viros suas concitare dicuntur regiones & oppida, quum adversus hostem armati convocantur cives. Ovid. 16. Epist. 340.
 Nec tu rapta time, ne nos fera bella sequantur,
 Concitet aut vires Græcia tota suas.

Animi motu concitari. Cic. 2. de Orat. 191.
 Animi perturbantur & concitantur re aliqua. Cic. in Orat. 128.
 Divino instinctu concitatur animus a corpore abstractus. Cic. 1. de Div. vin. 66.

CONCITATUS, [παρορμηθῆς] Partic. ut, Concitatus ardore animus. Cic. 2. de Finib.
 Admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus. Cic. de Clar. Orat. 306.
 Cohortatione alicujus concitatum esse ad studium cognoscendæ percipiendæque virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
 Calcaribus concitatus equus. Liv. 8. 39.
 Erroribus concitatis animum hilarare. Catul. 61. 18.
 Impetu animi quodam concitatum esse. Cic. pro Muren. 65.
 Ratis remige & vento concitata. Sen. Thyest. 5.
 Terrore & metu concitatus. Cic. pro Lege Manil.
 Mundus concitatus, Mobiles orbis cæli. Sen. Agam. 9.
 Compar. Concitator cursus. 1. e. Celerior. Liv. 35. 29.
 Superl. Concitatissimi equi, apud Liv. 35. 5.
 Motus corporis concitatissimus. Quintil. lib. 2. cap. 11.
CONCITATE, Adv. Columel. 6. 6. Concitate agitatur pecus. Quintil. 12. 10. Dicere concitate.

CONCITATIO, ðnis. f. [παρορμηθῆς] Commotio. ut, Concitatio multitudinis. Cic. pro Cluent.
 Animi concitatio. Cic. 1. de Divin. 34.
 Animi vehementiores concitationes. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Mentis concitatio. Cic. 2. de Divin. 27.
 Plebis contra patres concitatio & feditio nuntiata. Cic. de Clar. Orat. 56.
 Adjuvandam concitationem docendo existimavit Isocrates. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Modulatione collocationis & vocis, concitationem iudicium petere. Quintil. lib. 1. cap. 10.

CONCITATUS, ðs. m. Sidon. Carm. 23. 266.
CONCITATOR, ðnis. m. [παρορμηθῆς] Qui commovet. Cæf. 8. Bell. Gall. 21. Quod Corbeus auctor belli, concitator multitudinis, esset interfectus.
 Concitator turbæ. Liv. 25. 4.
 Tabernariorum concitator. Cic. pro Domo 13.

CONCITATRIX, ðcis. f. [παρορμηθῆς] ut, Concitatrix vis. Plin. lib. 26. cap. 10. Et lib. 19. cap. 8.
CONCITAMENTUM, ð n. Scn. de Ira. 3. 2.
CONCILIUM, Flos est lationes herbe, unico constans folio, sed ita impletio ut plura videantur. Plin. lib. 22. cap. 22. latione, inquit, olus silvestre habetur, in terra repens, cum multo lacte, florem fert candidum: concilium vocant.

CONCILIUM, ð n. [συμβολιον, σύλαχον, σύνοδος] Conventus populi, & multitudo populorum diversorum in unum locum consulendi gratia congregata. Derivatur autem non a Concilio, sive a Consensu, ut Festus existimat: sed a Concalando, hoc est Convocando: quod omnes in unum locum convocentur. Virg. 10. Æn. 2.
 Conciliumque vocat divinum patet atque hominum rex.
 Concilium quid differat a Comitibus, V. COMITIA.
 Concilium proprie dicebatur Romanis, Quando plebs tantum in concionem vocabatur a patribus, non universus populus Romanus, de quo Lælius Felix apud Gell. 15. 27.
 Concilium populi datur a magistratibus. Liv. 1. 71.
 Concilium apud bonos scriptores, quarumlibet rerum ac personarum Congregationem ac cœtum significat: ut apud Lucret. lib. 1. 184. Concilium genitale, est Congregatio corporum primorum ad gignendum valens. Sic lib. 2. 109.
 Multaque præterea magnum per inane vagantur

Conciliis rerum quæ sunt rejecta. i. e. Quæ non potuerunt coherere ad res gignendas. Sic & aliis locis sæpius.
 Concilium deorum, Concilium ducum. Cic. 1. Tusc. 72. Et Plin. lib. 28. cap. 6.
 Cœtus & concilium. Cic. 2. de Fin. 11. Quid enim necesse est tanquam meretricem in matronarum cœtum, sic voluptatem in virtutum concilium adducere?
 Mittere in concilium, est Judices in concilium ad sententiam dicendam mittere. Cic. 3. Verr. 26.
 Concilium dimittere, est Sententiis dictis, (aut ampliato reo, aut non liquere pronuntiato a iudicibus,) concilium missum facere. Cæf. 1. Bell. Gall. 33.
 Concilia cœtusque hominum jure sociati, civitates appellantur. Cic. de Somn. Scip. 4.
 In cœtu concilioque proferre opiniones. Cic. 2. de Fin. 77.
 Concilia & conventicula. Cic. pro Domo 74.
 Animarum concilia. Stat. 3. Theb. 146.
 Cyclopus horrendum concilium. Virg. 3. Æn. 679.
 Ferarum. Ovid. 10. Met. 144.
 Jovis. i. e. Deorum qui circa Jovem vult. Hor. 3. Carm. 25. 6.
 Musarum nobile. Stat. 6. Theb. 355.
 Patrum sanctum. Hor. 4. Carm. 5. 4.
 Piorum amena. Virg. 5. Æn. 735.
 Infantum. Stat. 3. Theb. 178. sic illas vocat, quæ interfectos bello maritos & propinquos ad rogum astantes flebant.
 Inviolabile. Claud. in sec. Conf. Stil. 242.
 Coire in concilium. Lucret. 2. 563.
 Coactum. V. COGO.
 Adducere in concilium. Cic. 2. de Fin. 11.
 Admittere in concilium. Salust. in Cic. 3.
 Colere concilia. Virg. 5. Æn. 735.
 Convocare concilium. V. CONVOCO.
 Dimittere concilia vel instituta, vel habita rescindere. Cic. 2. de Legib. 31.
 Descendere e concilio. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.
 Fuisse in concilio. Salust. in Cic. 3.
 Fugere concilia conventusque. Cæf. 1. Bell. Civil. 19.
 Indicere. V. INDICO.
 Habere. Cic. 2. de Invent. 52. Hunc pater suus concilium plebis habentem de templo deduxit.
 Habere aliquem deorum concilia dicuntur, Qui inter deos est relatus. Virg. 1. Georg. 25.
 Inque adeo, quem mox quæ sunt habitura deorum Concilia, incertum est, &c.
 Peragere. V. PERAGO.
 Proficisci in divinum animum concilium cœtumque. Cic. de Senect. 85.
 Secludere e concilio. Cic. 1. Tusc. 72.
 Vocare. Ovid. 1. Met. 166.
 Ingentes animo, dignas Jove concipit iras:
 Conciliumque vocat: tenuit mora nulla vocatos.
 In concilium deorum vocari. Cic. 1. de Divin. 49.
 Concilium, pro Coagmento vel rerum quarumcumque conjunctione; ut notat Budeus. Lucret. lib. 1. 485.
 Corpora sunt porro partim primordia rerum,
 Partim concilio quæ constant principiorum.
 Concilium & Consilium sæpe commiscetur a Librariis.

CONCILIABULUM, ð n. [συμβολιον] dimin. Liv. 7. 15. Qui nundinas & conciliabula obire solent.
CONCILIABULUM, [συμβολιον] Locus in quem concilium convenit. Plaut. Bacch. 1. 1. 47.
 Quid si apud te veniat de subito prandium, aut potatio Forte, aut cœna, ut folet fieri in istis conciliabulis? Idem Trin. 2. 33.
 Ne penetrarem me usquam, ubi esset damni conciliabulum.
CONCILIABULA, Loca etiam extra Urbem erant, in quibus vis dicebatur, licet Foris inferiora essent. Interdum in municipii jus ascendebat. Frontinus pag. 60. Cæf. Sunt autem loca publica coloniarum, ubi prius fuerunt conciliabula, & postea sunt in municipii jus relata. Quum autem Frontinus dicit Conciliabulum fuisse, (interprete Urbeo) intelligit Locum quandam colonie fuisse, & quandam colonie partem, ubi conventiculum esset iudicium. Ceterum in conciliabulis jus dictum fuisse ostendit antiqua lex Manil. cuius hæc sunt verba, Quum curator hac lege non erit, tunc quicumque magistratus in ea colonia, municipio, præfectura, foro, conciliabulo, juri dicendo præerit, ejus magistratus de ea re juro, rildictio, judicisque datio, addictio esto. Livius tamen l. c. per Fora & Conciliabula, omnia quæ extra urbem erant, majora & minora oppida, castella, loca intellexisse videtur, in quibus essent conventus aliamque bidden valetudinis causa in urbe, & per omnia fora conciliabulaque edixerunt. Sic aliis locis frequenter. Ex Turnebo.
 Conciliabula & Cœtus. Igitur per conciliabula & cœtus feditiosa differebant. H. St. Auctoris nomen cultro recisum est. Sunt autem Taciti verba Ann. 3. 40.

CONCILIO, [συμβολιον, συμβολιον, συμβολιον] ðre. Amore conjungere, vel Amicitiam inter quosdam consistere. Plaut. Epid. 3. 4. 36. Istis legibus habes licet. m. concillivisti pulchre.
 Conciliare & commendare aliquid alicui. Cic. 3. de Fin. 16. Quorum ratio mihi probatur, simul atque natum sit animal, ipsum sibi conciliare & commendari ad se conservandum, & ad suum statum &c.
 Conciliare & conjungit inter se homines ratio & oratio. Cic. 1. Off. 50.
 Conciliat & conjungit inter se homines ratio & oratio. Cic. 1. Off. 50.
 Conciliare amicitias & conservare. i. e. Contrahere, vel comparare. Cic. de Amicit. 100. Virtus inquam, C. Fanni, & tu Qu. Muci, & conciliat amicitias, & conservat.
 Animos hominum conciliare, & ad usus suos adjungere, proprium virtutis est. Cic. 2. Off. 17.
 Aliquem ad alterum. Plaut. Mil. 3. 1. 205. At tua mihi uxore dicam delatum & datum, ut se ad eum conciliarem.
 Aliquem alteri. Cæf. 5. Bell. Gall. 4. Eos singulatim Gingenorigi concillavit.
 Parentibus & diis immortalibus, & patriæ nos primum natura concilia. Cic. de Arusp. Resp. 57.

Auro conciliatur amor. Propert. 3. 12. 50.
 Pecunia conciliare sibi legiones. Cic. 12. Fam. 23. Profectus obviam legionibus Macedonicis quatuor, quas sibi conciliare pecunia cogitabat.
 Conciliavit has res homini natura. Cic. 4. Acad. 131. Honefte autem vivere fruentem rebus his, quas primas homini natura conciliet, & veteris Academia censuit, &c.
 Conciliat eos hæc res inter sese. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Quum etiam feras inter sese, partus atque educatio & natura ipsa conciliet.
 Amorem sibi conciliare ab aliquibus. Cic. pro Arch. 7.
 Amor conciliandus. Ovid. 6. Epist. 94.
 Animum alicujus conciliare sibi. Liv. 1. 35.
 Animos conjugum conciliat partus. Sen. Oeth. 4.
 Animos iudicum sibi conciliare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Affinitatem inter aliquos. Plaut. Trin. 2. 4. 42.
 Meus gnatus me ad te misit, inter te atque vos
 Affinitatem ut conciliarem atque gratiam.
 Arma alicui. Virg. 10. Æn. 151.
 Artes suas dicitis, est Verbis alicui commendare artem suam, aut opus aliquod artis suæ. Ovid. 3. Trist. 11. 42.
 Auctoritatem rei alicui. Plin. lib. 33. cap. 1.
 Benevolentiam alterius. Cic. 4. Fam. 13. Tum omnibus amicis carco, quorum benevolentiam nobis conciliaret per me quondam te socio defensa Respublica.
 Ad benevolentiam animos aliorum erga alios conciliare. Cic. 2. de Orat. 200.
 Caritatem sibi. Cic. 1. de Fin. 5.
 Civitatem alicui conciliare. Cæf. 7. Bell. Gall. 7. Interim Lucterius Cadurcus in Rutenos missus eam civitatem Arvernis conciliat.
 Civitatem conciliare aliquam amicitia. Cæf. 3. Bell. Civil. 55. extr. Nonnullas urbes per vim expugnavit, reliquas civitates circummissis legationibus, amicitia Cæsaris conciliare studebat. [Scribandum Cæsari, cum D. Volfio ex Mif. Faernus legebat Amicitia Cæsaris, auctoribus etiam libris Mif.]
 Conjunctionem conciliare cum aliquo : cui Dirimere opponitur. Cic. 3. Fam. 10. Ego autem citius cum eo, qui tuas inimicitias suscepisset, veterem conjunctionem direnissimam, quam novam conciliaissem.
 Dominam alicui conciliavit amor. Martial. 12. 52.
 Fidem in dicendo conciliat amplificatio. Cic. in Partit. 5.
 Fidem alicujus conciliare famæ. Ovid. 4. Trist. 5. 14.
 Certe ego, si fines, titulum tibi reddere vellem,
 Et raram famæ conciliare fidem. Hypallage est, pro Fidei famam.
 Gloriam conciliat magnitudo negotii, gratiam æquitatis largitio. Cic. pro Muren. 41.
 Gratiam sibi conciliare per rem aliquam. Cic. pro Lege Manil. 79.
 Incommoda alicui. Lucret. 3. 877.
 Laudem majorem. Quintil. lib. 2. cap. 7.
 Miseros magis fortuna conciliat suis. Sen. Theb. 2.
 Nugas. Plaut. Trin. 4. 2. 14.
 Eo conductor melius de me nugas conciliaverit. i. e. (ut ait interpres) Ob ista nugatoria suam rem melius egerit.
 Odium re aliqua conciliare. Plin. lib. 28. cap. 8. Intestina & fimum eorum, quum id animal nullo cibo vivat, cum fimiurum urina, illita januæ mimicoorum, odium omnium hominum his conciliare.
 Opem potentium. Cic. ad Octav.
 Pacem. Ter. Heaut. 5. 5. 2. Exeo ergo ut pacem conciliem.
 Pacem ab aliquo, pro Cum aliquo. Plaut. Most. 5. 2. 6.
 Pacem inter cives. Cic. 10. Fam. 27.
 Pecuniam conciliare vel cogere. Cic. 4. Verr. 140. Non mihi prætermittendum videtur, ne illud quidem genus pecuniæ conciliatæ, quam tu a civitatibus statuarum nomine coegisti.
 Somnum conciliare, cui opponitur Fugare. Plin. lib. 14. cap. 18. Thafios duo genera vini facere proditur, unum quo somnus concilietur, alterum vero quo fugetur.
 Toros jugales. i. e. Nuptias. Stat. 3. Silv. 5. 70.
 Vires conciliare alicui. Stat. 9. Theb. 450. significat Adjuvare vires alicujus.
 Voluntatem alicujus conciliare sibi. Cic. 1. Att. 1. Ad eorum voluntatem mihi conciliandam, maximo te mihi usui fore video.
 Voluptas eorum, quibus probari volumus, nobis concilianda. Cic. in Orat. 162.
 Conciliare superiori inferiori, per Hyfteron proteron. Virg. 1. Æn. 79.
 Tu mihi quæcunque hoc regni, tu scepra Jovemque
 Concilias. Verba Æoli ad Junonem. Ubi Servius, Hyfteron proteron in sensu est. Non enim Jupiter conciliatur Æolo, sed Æolus Jovi, quasi superiori conciliatur. Conciliatur autem novi, Reconciliatur antiqui. [Sed profecto ineptia meræ sunt. Quasi vero non tria phrasia sit: Conciliare aliquem alicui, pro Favorem & benevolentiam ejus conciliare. Jovem proptium nempe.]
 Amice conciliari alicui. Hor. in Arte Poet. 196.
 Ille bonis faveatque, & concilietur amice.
 Concilia cum huc. Plaut. Capt. 3. 1. 33. i. e. Ut huc veniat, & nobiscum moretur effice.
 Sursum aliquid conciliare, apud Lucret. 6. 466. significat In altum elevare aliquid: ac si diceret, Altitudini conciliare.
 Agere partes conciliantis. Ovid. de Rem. Amor. 524.
 CONCILIATUS, [συλλαβησθησθαι] Partic. Plin. lib. 17. cap. 23. de ratione arborum loquens, Inter se obviis miscentur, allicanturque conciliati, virgultorum comitatu obiter rigoris qua deficiunt.
 Femina conciliata viro. Catull. 66. 130.
 Conciliatum mancipium. i. e. Emptum: nam omnis conventio, conciliatio nominatur. Ter. Eun. 4. 1. 2. Fugitive prodi, male conciliate. i. e. Magno empte, Donatus. [Immo infeliciter & emporis damno. Compar. apud Quintil. lib. 4. cap. 2. Ad rem accipiendam iudicem fieri conciliatorem, dociliorem & intentiorem.]
 CONCILIATIO, ðnis. f. [συλλαβη, ἀλλοιωσις, καταλλαγή] Cic. 4. Acad. 141. Honestum autem quod ducatur a conciliatione nature.
 Conciliatio & Consociatio, sive Societas. Cic. 2. de Nat. Deor. 78. Inter seque quasi civili conciliatione & societate conjunctos.
 Conciliatio gratiæ. Cic. pro Cluent. 84. At enim pecuniam Staleno de-

dit Oppianicus, non ad corrumpendum iudicium, sed ad conciliationem gratiæ.
 Conciliatio ad. Cic. 3. de Fin. 21. Prima est enim conciliatio hominis ad ea, quæ sunt secundum naturam. i. e. Coniunctio.
 CONCILIATOR, ðs. m. [συμθεσος] Commissio. Lucret. 2. 934.
 Non fieri partum, nisi concilio ante coacto,
 Nec quicquam commutari sine conciliatu. i. e. Sine congregatione & coagmento seminis.
 Densus, (vel ut legunt alii) Condensus conciliatus. Lucret. 2. 99.
 Parvus. Lucret. 2. 133.
 CONCILIATOR, ðris. m. [συλλαβησθησθαι, ἀλλοιωσις] Interpres vel Auctor conciliationis.
 Conciliator fullæ carnis datus est populo lanies. Varr. 2. de R. R. cap. 4.
 Verres octo mensium incipit salire: permanet, ut id recte facere possit, ad primum. deinde it retro, quoad perveniat ad lanium hic enim conciliator fullæ carnis datus populo. Hoc dicit, quod caro fulla cibi sit populi & vulgi, non etiam nobilium.
 CONCILIATRIX, ðis. f. [συλλαβησθησθαι] Ea dicitur (inquit Festus) quæ viris conciliat uxores, & uxoriis viros. Cic. 1. de Nat. Deor. 78. Non vides quam blanda conciliatrix, & quam sui sit lena ipsa natura?
 Conciliatrix amicitia, virtutis opinio. Cic. de Amicit. 17.
 Oratio conciliatrix est humane maxime societas. Cic. 1. de Legib. 27.
 CONCILIATRICEULA, æ. f. [συλλαβησθησθαι] dimin. Cic. pro Sext. 21. Erat enim hominum opinio, nobilitate ipsa, blanda conciliatrice commendatus.
 CONCILIATURA, æ. f. [συλλαβησθησθαι] pro Conciliatione. Sen. Epist. 98. Quum Clodius, isdem vitis gratiofus quibus nocens, conciliatrice exerceret in ipsa causa dictione.
 CONCINNIS, e. Apul.
 CONCINNUS, Adj. [ἄθροτον, ἡμιελθς, ἰσοσηθς, ἰσοδυτον] Compositus & ornatus; ex Con, & Cinnus compositum, quod est genus potius ex multis liquoribus confectum, auctore Nonio. Plautus Pers. 4. 3. 77. Sat edepol concinna facie.
 Amicus concinnus. Hor. 1. Serm. 3. 50.
 Concinnæ acutæque sententiæ. Cic. de Clar. Orat. 271.
 Aptus & concinnus ad rem reditus. Cic. 3. de Orat. 201.
 Elegans & concinnus. Cic. 5. de Fin. 131. Concinnus, deinde & elegans huius Aristo. Subaudi Successor. Plin. lib. 35. cap. 10. Annumeratur his & Nicophanes elegans & concinnus, ita ut vetusta opera pingeret propter æternitatem rerum.
 Lepida & concinna cito fatietate afficiunt aurium sensum fastidiosissimum. Auct. ad Heren. 4. 32.
 Venusta & concinna sententiæ. Cic. de Clar. Orat. 325.
 Hælluo concinnus. Cic. in Pison. 22. Hic autem non tam concinnus hælluo, nec tam musicus jacebat in suo Græcorum fœtore, atque vino.
 Oratio concinna, distincta, ornata, festiva. Cic. 3. de Orat. 98.
 Sermo concinnus utraque lingua. Hor. 1. Serm. 10. 23.
 Tectorium. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Versus. Hor. 2. Epist. 1. 74.
 Ad persuadendum concinnus, perfectus & politus homo. Cic. in Pison. 59. Compar. [ἡμιελθς] Cic. in Orat. 21. Alii in eadem jejunitate concinniores, id est faceri, florentes etiam & leviter ornati. Plin. lib. 16. cap. 34. Parva sunt & angulosa, concinnioraque.
 Venus concinnior. Lucret. 4. 1271.
 CONCINNE, Adv. [ἡμιελθς] Composite, eleganter. ut, Concinne vestitus. Plaut. Epid. 2. 2. 38.
 Concinne dicere vel scribere. Cic. 2. de Orat.
 Concinne distribuere rem aliquam. Cic. 2. de Orat. 81.
 Concinne & blande rogare. Cic. pro Rosc. Com. 49. Hunc posteaquam salutavit, rogare cœpit, blande & concinne scilicet, Mentire, &c.
 CONCINNITER, Adv. Gell. 18. 2.
 CONCINNITAS, ðtis. f. [ἡμιελθς, ἰσοδυτεια] Ornatus, elegantia. Cic. de Clar. Orat. 286. At quid est tam fractum, tam minutum, tam in ipsa, quam tamen consequitur, concinnitate puerile?
 Ornata sententiarum concinnitas. Cic. de Clar. Orat. 325.
 Verborum concinnitas. Cic. in Orat. 149.
 Consequi concinnitatem. Cic. de Clar. Orat. 69. Concinnitatem appellat generaliter, Omnem exornationem verborum, sive tropus sit, sive figura.
 Aliquid concinnitatis efficere. Cic. in Orat. 81.
 Et in plurali Concinnitates dixit Gellius 2. 26. ex Favorini verbis.
 CONCINNITUDO, ðnis. f. [ἡμιελθς] Idem. Cic. 1. de Invent. 25. Splendoris & festivitatis & concinnitudinis minimum in se continere debet.
 CONCINNO, [ἰσθησθαι, συνθησθαι, συνελθς] ðre. Apte componere, inquit Festus. Plaut. Afin. 1. 3. 64. Auceptus quando concinnavit aream, effundit cibum. h. e. Aptavit, composuit, fecit.
 Vides ut hæc concinnant? Cic. 5. de Fin. 83.
 Lutum concinnare, Præparare ad domum instaurandam. Plaut. Rud. 1. 2. 8.
 Concinnare struces patinarias. Plaut. Men. 1. 1. 26.
 Vestem. Plaut. Men. 5. 1. 33.
 Viam. Plaut. Stich. 2. 1. 13.
 Vinum. Plin. lib. 14. cæp. 20.
 Concinnare etiam pelles dixit Plin. [Nisi error est.
 Concinnare, Facere, auctore Nonio. Plaut. Amph. 2. 2. 96.
 Nulla res tam delirantes homines concinnat cito.
 Concinnare se levem suis. Plaut. Trin. 3. 2. 58.
 Nunquam erit alienis gravis, qui suis se concinnat levem. i. e. Facit, exhibet.
 Concinnare uxorem lacrymantem. Plaut. Amph. 1. 3. 31.
 Lacrymantem ex habitu concinnas tuam uxorem. h. e. Lacrymari facis ob dilectum tuum.
 Munusculum alicui concinnare. Cic. 12. Fam. 16.
 CONCINNANTIA, æ. f. Sidon. 8. Epist. 4.
 CONCINNATIO, ðnis. f. [συνθεσθησθαι] Cato cap. 106. Aquæ marinæ concinnatio.
 CONCINNATOR, ðris. m. [συνθεσθησθαι] Cato, Concinnator causarum. Ulp. in l. Nec quicquam. D. de Officio Proconsulis, Circa advocatos patientem esse Proconsulem oportet, sed cum ingenio, ne contemptibili-

lis esse videatur: nec adeo dissimulare, si quos causarum concinnatores, vel redemptores deprehendat.
 Concinnatore capillorum dixit Columel. lib. 1. in præfat.
 CONCINNATŪRA, æ. f. Idem ac Concinnatio. Vet. Gloss. Cyrilli.
 CONCINNATORĪUS, Adj. ut, Vasa concinnatoria. l. 6. Dig. de penu legata.
 CONCINNATIŪS, a, um. [*ἰνάμωσθαι*] Quod breviter collectum & apte situm est. Apuleius lib. 2. pag. 119. Nam Milonis boni concinnatitiam mensulam rogatus accebueram. i. e. Modicam.
 CONCINO, cini, centum, [*συνάδω, ἐμολογῶ*] erte. ex Con, & Cano compositum: Simul canere. Cic. 1. Tusc. 106. Hæc quam pressis & flebilibus modis, qui totis theatris morositiam inferant, concinuntur, &c. Ad fores alicujus concinere. Ovid. 4. Fast. 110.
 Olor concinit. Ovid. 7. Epist. 2.
 Conciniunt signa & tubæ. Cæf. 3. Bell. Civil. 100. Neque frustra antiquis institutum est, ut signa undique concinerent, clamoremque universi tollerent, &c. Liv. 9. 32. Conciniuntque tubæ, & signa inferuntur.
 Lyra concinere. Ovid. 3. Amor. 9. 24.
 Dicitur invicta concinuisse lyra.
 Modis quibusdam concini. Ovid. 1. de Arte Am. 508.
 Ista jube faciant, quorum Cybeleia mater
 Concinitur Phrygiis exulata modis.
 Ore pio concinere. Stat. 5. Silv. 3. 202.
 In modum concinere. Catul. 59. 1203.
 Ite, concinite in modum,
 Io Hymen, &c.
 Voce tinnula carmina concinere. Catul. 59. 12.
 Classica concinere raucæ cornu. Lucan. 1. 238.
 Dies lætos concinere. i. e. Laudibus extollere. Hor. 4. Carm. 4. 41.
 Concines lætosque dies, & Urbis
 Publicum ludum.
 Festa. Tibul. 2. 5. 88.
 At madidus Baccho sua festa Parilia pastor
 Concinit.
 Laudes alicui. Tibul. 2. 5. 10.
 Victori laudes concinuisse Jovi.
 Omnia tristitia concinuerunt aves. Ovid. 3. Amor. 12. 2.
 Plectro aliquem concinere. Hor. 4. Carm. 2. 33.
 Concines majore poeta plectro
 Cæsarem. i. e. Laudabis & celebrabis.
 Lætis favoribus omni concinitur vulgo. Stat. 10. Theb. 781.
 Concinerere, inquit Festus. Convenire est. Cic. 1. de Nat. Deor. 16. Antiocho enim Stoici cum Peripateticis re concinere videntur, verbis disprepare. i. e. Conferre.
 CONCINENTIA, æ. f. Macrobi. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 5. Sed & ad ipsam cæli harmoniam, id est concinentiam, hunc numerum magis aptum esse non dubium est.
 CONCERNIO, ðnis. f. [*συνειρήνισσις*] Cic. pro Sext. 118. Nam quum ageretur Togata, simulans, ut opinor, caterva tota, clarissima concenerit in ore impuri hominis imminens concinata est.
 CONCERNUS, is, m. [*συνειρήνισσις, συμφωνία*] Virg. 1. Georg. 422.
 — hinc ille avium concernus in agris. Cic. in Somn. Scip.
 11. Qui acuta cum gravibus temperans, æquabiliter concernus efficit.
 Rauci concernus. Stat. 6. Theb. 227.
 Vehementior. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Servare concernum. Cic. 4. de Fin. 75.
 Concernus & confensus. Cic. 2. de Divin. 34.
 Volucres aera mulcent concernibus. Ovid. 1. Fast. 155.
 Concernus in feronibus etiam & colloquitis dicitur, Quum duo vel plures inrer se consentiunt, & idem pronuntiant. Hor. 1. Epist. 14. 31.
 Nuncage, quid nostrum concernum dividat, audit. i. e. Nunc dicam tibi quid obset quo minus mecum tibi conveniat.
 Concernus, Concordia. Plin. Paneg. cap. 46. pr. Neque enim a te minore concernu, ut tolleres pantomimos, quam a patre tuo, ut retinueret, exactum est. Al. Confensu.
 CONCERNOR, ðris. in Decretis Canonici dicitur Is qui consonat & concinit canenti; sicut Succentor, qui voce subsequens canendo responder; Præcentor, qui vocem premitit in cantu.
 CONCIO, is. V. CONCIO.
 CONCIO, ðnis. f. a Concio, concis. [*ἀκκλισία, ἀρρωθῆ, δημοκρατία, πύτυα*] est (inquit Valla lib. 3. cap. 47.) Populi multitudo congregata vel ex magistratus jussu, vel ex publici sacerdotis, vel interdum sua auctoritate & sponte propria, ad audiendum oratorem concionantem in bonum publicum: cujus etiam oratio vocatur Concio. In priore significato est Græcæ ἀκκλισία, quam nos pro Latina voce habemus. Festus; Concio, Conventus, dicta quasi Conventio. Cic. de Amicit. 95. Concio, quæ ex imperitissimis constat, tamen, &c.
 Concionem, antiqui masculino genere posuere. Festus.
 Concio, & conventus civium. Cic. 6. Verr. 110.
 Orba ab optimatibus concio. In ORBUS.
 Advocare concionem. Cæf. 2. Bell. Civil. 32.
 Ascendere in concionem. Liv. 2. 7. h. c. In locum suggestumque, unde verba sunt ad populum: ut exponit Gell. lib. 18. cap. 7. apud quem ibidem, in oratione contra concionem Metelli, Ascendi in concionem, concursus est populi factus.
 Avocare concionem. V. AVOCO.
 Convocare ad, vel in concionem. V. CONVOCO.
 Dejerare pro concione populi. Suet. in Calig. cap. 24. Nec unquam postea ne pro concione quidem populi, aut apud milites, nisi per nomen Dra'illa dejeravit.
 Produci in concionem. Cic. Post redit. in Senat. 12.
 Summovere concionem. Cic. pro Flacc. 15.
 Vocare in concionem aliquem. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?
 Vocata concione virtutem militum laudibus cumulat. Tacit. 2. Hist. 57.
 Clamor concionis. Cic. 2. de Fin. 74.
 Concio legitima, dicitur Quum populus legitime convocatus est, id est ab eo qui vocandi potestatem habet. Cic. de Opt. Gen. Orat. 19. Eaque donatio fieret in theatro populo convocato: qui locus non est concionis legitime.

Concio, [*δημοκρατία*] Ipsa oratio. Cic. 9. Fam. 14. Legi concionem riam: nihil illa sapientius. Idem de Arusp. Resp. 7. Atqui pulo ante, P. C. concionem h. buit, quæ est ad me tota delata: cujus concionis primum universum argumentum sententiamque audit.
 Principum conciones. Cic. in Pison. 34.
 Celeberrime conciones. Cic. in Pison. 34.
 Horribilis concio Antonii, Dolabella præclara. Cic. 14. Att. 20.
 Intermortuæ conciones. V. INTERMORTOR.
 Turbulente. Quintil. lib. 5. cap. 13. Præferat enim turbulentis concionibus Cluentium Quintius.
 Concionem habere, est (inquit Gell. lib. 13. cap. 14.) Verba facere ad populum sine ulla rogatione. Plaut. Men. 3. 1. 7.
 Qui illum die omnes perdidit, qui primus commentus est
 Concionem habere, hac reque homines occupatos occupat.
 Potestate concionis habende private aliquem. Cic. 5. Fam. 2.
 Concio item Locus est, in quo concio vel oratio habetur. ut, Ascendi in concionem, concursus est populi factus. Cic. apud Gell. 18. 7. V. paulo supra.
 CONCIONALIS, e. [*δημοκρατικός*] Adj. ut, Concionalis senex, Qui sectari conciones, five concionari consuevit. Liv. lib. 1. cap. ult.
 Clamor concionalis, Qualis in concionibus esse solet. Cic. 2. Q. frat. 4.
 Sed eodem die vehementer actum de agro Campano, clamore Senatūs prope concionalis.
 Hirudo concionalis. V. HIRUDO.
 Concionalis genus causarum, quod & Deliberativum dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4. Judiciale & concionalis, ut materia varium est, sic etiam collocatio verborum. conf. 1. 4. pr.
 CONCIONARIUS, Adj. [*ἀρρωθός*] Cic. 1. Q. frat. 3. Vehementer effo providendum, ne opprimatur concionario illo populo a se prope alienato.
 CONCIONŪLA, æ. f. dimin. [*δημοκρατίδιον*] Cic. 2. Att. 16. Quæ mihi videtur una concionucula clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.
 CONCIONOR, [*ἀκκλισησάω, δημοκρατέω, ἀρρωθόμαι*] ari. Idem significat quod Concionem habere. Cic. 1. Tusc. 117. Quæ quum ita sint, magna tamen eloquentia est utendum, atque ita velut superiore e loco concionandum.
 Concionari apud populum, vel Milites. Cæf. 1. Bell. Civil. 7. Quibus rebus cognitis, Cæsar apud milites concionatur.
 Concionari de aliquo, aut de re aliqua. Cic. 2. Fam. 22. At etiam de te concionatur: nec impune: nam sentit quos læcesserit.
 De religionibus sacris, & œremonis est concionatus. Cic. de Arusp. Resp. 8.
 Ex turri alta concionari. Cic. 5. Tusc. 59.
 Item Concionari, pro Vaticinari usus est Lactantius 4. 19. Idem hoc futurum etiam Sibylla concionata est. [i. e. Quasi concionabunda pagam declaravit.
 CONCIONANS, [*δημοκρατών*] Partic. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & concionantem manu elata.
 CONCIONABUNDUS, Adj. Qui concionatur. Liv. 3. 47. Hæc propalam concionabundus, in dies magis angebat iras hominum.
 CONCIONATOR, ðris. m. [*ἀκκλισησασ, δημοκράτης*] Qui concionatur. Non raro in deteriore partem accipitur, & Eum denotat, qui multitudinem ad seditionem provocat. Cic. 4. in Catil. 9. Intellectum est quid interit inter levitatem concionatorum, & animum vere popularem.
 CONCIONATORĪUS, Adj. [*ἀκκλισησαστικός*] Gell. 1. 11. Ecce autem protibicinia Laconica, tibia quoque illa concionatoria in mentem venit &c.
 CONCIPĪLO, [*συνειρησιζάω*] aere. dictum a Nævio, pro Corripere, & involare: inquit Festus. V. Dacer. in loc. Plaut. Truc. 2. 7. 61. Quem ego affatim jam jam concipilabo?
 CONCIPĪO, epi, eptum, [*συνειρησιζάω, κνίω*] erte. ex Con, & Capio; Simul capere, apprehendere.
 Concipere mulieres dicuntur, Quum utrumque genitale semen in earum utero coit ad foetum faciendum. Aves etiam Concipere dicuntur. Plin. lib. 10. cap. 31. Perdices concipiunt superfluum afflatu.
 Concipere ex aliquo. Cic. pro Cluent. 11.
 Ova concipere dicuntur pisces. Plin. lib. 9. cap. 51. Ita fit ut sola piscum & animal pariant, & ova concipiant.
 Animo non servili aliquid concipere. Tacit. 2. Ann. 54. Fraude aut vi raptum Agrippam ferre ad exercitus Germanicos, non servili animo concepit. Simile est illud Paterni. lib. 2. 117. de Varo Quintilio. Is quum exercitum, qui erat in Germania, præfesset, concepit esse homines, qui nihil præter vocem membraque haberent hominum.
 Alicujus rei imaginem animo concipere. Quintil. lib. 2. cap. 20.
 Auribus cupiditatem concipere. Cic. 6. Verr. 101.
 Ingenio concipere aliquid. Ovid. Rem. Amor. 360.
 Mente concipere. Ovid. 2. Met. 640.
 Ergo ubi vaticinos concepit mente fuores.
 Verbis concipere aliquid. Cic. 3. Off. 108.
 Aerem buccina concipit. Ovid. 1. Met. 337.
 Æthera concipere mente. Ovid. 1. Met. 777.
 Amorem rejalcijus. Ovid. 10. Met. 249.
 Sculptit ebur, formamque dedit, qua femina nasci
 Nulla potest: operisque sui concepit amorcm.
 Aquas concipit Iris. Ovid. 1. Met. 271.
 Bella cum aliquibus. Sil. lib. 17. 745.
 Calorem. Cels. lib. 5. cap. 6. Donec omnis calor, qui conceptus est, finiat.
 Curam. Virg. 11. Æn. 519.
 — ducis & tu concipe curam.
 Deducus. Cic. 1. Off. 123.
 Dolorem a seipso. Cic. 3. de Nat. Deor. 91.
 Flagitia animo. Cic. 1. de Nat. Deor. 66.
 Flagitium cum aliquo. Cic. pro Sull. 16.
 Flammam concipere dicuntur opera oppugnantium, Cæf. 2. Bell. Civil. 14. Hunc sic distulit ventum, uti uno tempore agger, plutei, testudo, turris, tormentaque flammam conciperent. i. e. Inflamarentur.
 Foedus. Virg. 11. Æn. 11.
 Ant tu bella cie, conceptumque excute foedus.
 Fraudes concipere in. Cic. 1. Tusc. 72. Nam qui se humanis vitis conlataminassent, & se totos libidinibus dedidissent, quibus cæcari velut domelicia

domesticis vitis atque flagitiis se inquinassent, vel in Repub. violanda fraudes inexpiabiles conciperent, iis denum quoddam iter esse scilicet a concilio deorum.

Furia. Virg. 4. Æn. 474.

Ergo ubi concepti farias evicta dolore, &c.

Furorem. Sil. lib. 5. 182.

Furores mente, Furis agi. Ovid. 2. Met. 640.

Habitus in pronuntiando concipere. Quintil. lib. 3.

Ignem. Lucret. lib. 6. 880.

Stupa jacit flammam concepto protinus ignem.

Irarum fevos ignes. Valer. 1. Argon. 748.

Imperium concipere. est Ex destinato suscipere. Rhenanus in Castigat. in Tacit. 2. Hist. 3.

Inimicitias cum aliquo ex re aliqua. Cæf. 3. Bell. Civil. 16. Prodit Libo,

atque excusat Bibulum, quod is iracundia summa erat, inimicitiasque habebat etiam privatas cum Cæsare, ex adfinitate & prætura conceptas.

Intelligentias adumbratas animo menteque. Cic. 1. de Legib. 59.

Iras ingentes animo. Ovid. 1. Met. 166.

Iram acerbiorum intimo odio & corde. Cic. 4. Tusc. 21.

Jusjurandum concipere, quid sit, ex verbis Taciti intelligere possumus,

4. Hist. 41. sic enim inquit de delatoribus, Signo ultionis in accusatores dato, petit a Cæsare (i. e. Domitiano.) Junius Mauricus, ut commentariariorum principum potestatem Senatui faceret, per quos nosceret, quem quisque accusandum poposcisset. Consulendum tali super re Principem (i. e. Vaspasianum patrem) respondit. Senatus, inchoantibus primoribus, jusjurandum concepit, quo certatim omnes magistratus, ceteri ut sententiam rogantur, Deos testes advocabant, nihil ope sua factum, quo cuiusquam salus læderetur, neque fe præmium aut honorem ex calamitate civium cepisse: tepidus, & verba jusjurandi per varias artes mutantibus, quis flagitii conscientia inerat. i. e. his qui delationem conscientia urgebantur, conceptionem, hoc est formulam juramenti mutantibus, ut solent qui fallaciter jurant. Idem alibi, (4. 31.) Auxilia e Gallia hortantibus præfictis statim a Vitellio desciunt, vetus miles cunctabatur, sed adigente Hordeonio Flacco, instantibus tribunis, dixit sacramentum, non vultu neque animo satis affirmans: Et quem cetera jusjurandi verba conciperent, Vespasianum nomen hesitantes, aut levi murmure, & plerumque silentio transmittentibus. Conciperent (inquit) id est exprimerent, & integram sacramenti formulam pronuntiarent: ut illi qui asseverant & præfidenter jurant conscientia fiducia. Est ergo Concipere, Ad certam formulam exprimeret. Hæc Budæus.

Libellos appellatorios concipere, apud Ulp. l. 1. in fine. D. de appellat.

Lucem diei concipere dicitur locus quicumque a Sole illuminatur. Lucret. lib. 1.

Maculam. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Ex quo si qua macula concepta est, non modo elui non potest, verum usque eo permanat ad animum, ut summus furor atque amentia consequatur.

Metum in se. Plaut. Amph. 1. 1. 145.

Igitur magis modum in majorem in sese concipiet metum.

Morbum. Columel. lib. 7. cap. 5. Sed is morbus ætate plerumque concipitur.

Mortem præcordiis. Cic. 1. Tusc. 96.

Nefas aliquod mente. Ovid. 10. Met. 352.

Noxam. Columel. lib. 12. cap. 3.

Odiū in bonos. Cic. ad Quir. post red. 1.

Opinionem. Columel. lib. 9. cap. 14. Notior est ista vetus agricolis concepta opinio.

Periculum conceptum parturire. Cic. pro Muren. 84. Hoc quod conceptum Respub. periculum parturit, consilio discutiam & comprimam.

Preces. Sen. Herc. fur. 11.

Radices concipere dicitur arbor, Quam agit radices. Ulp. in l. Vitem. §. 1. D. Arborum furim carlarum.

Scelus magnum concipere. Cic. pro C. Rabir. 26. Quodnam concepti tantum scelus? aut quod in me tantum facinus admisi, Judices?

Scelus in se concipere. Cic. 1. Verr. 9. Ac non sic staturit, non istum majus in sese scelus concepsit, &c. i. e. Gravius peccasse.

Scelus concipi dicitur, Quod suscipitur. Rhenanus in Castig. in Tacitum, 2. Hist. 3.

Semina concipit terra. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.

Sitim. Ovid. 5. Met. 446. Al. hoc in loco leg. Colligere.

Spem. Ovid. 6. Met. 555.

— jugulum Philomela parabat,

Spemque suæ mortis viso conciperat ense.

Spem alicujus regni. Columel. lib. 3. cap. 9. Spem futurarum victoriarum concipit propagata sobole generali armati. Liv. 4. 15. In ea Sp. Melius spem regni conceperat. Subaudi Urbe.

Spem de aliquo concipere. Plin. 1. Epist. 10.

Spe aliquod concipere. Livius 34. 33. extr. Hoc spe concipere, audaciam animi fuisse.

Sunamis. Liv. 3. 5. Difficile ad fidem est, in tam antiqua re, quot pugnaverint ceciderintve, exacto affirmare numero. Audet tamen Antias Valerius concipere summam, &c.

Summa de aliquo concipere. Quintil. in proem. lib. 6.

Superstitiosa concipiunt animi imbecillii. Cic. 2. de Divin. 81.

Triste aliquid concipere pectore. Ovid. 2. de Pont. 7. 16.

Pectore concipio nil nisi triste meo.

Vadimonium. Cic. 2. Q. frat. 14. Trebatium quod ad se miserim, perfalfe & humaniter etiam gratias mihi agit. negat enim in tanta multitudine eorum qui una essent, quoniam fuisse qui vadimonium conciperet. i. e. Qui vadimonii formulam dicere possent. Inde Conceptum jusjurandum, Quod certa formula delatum est Budæus. V. supra.

Ventum. Plin. lib. 16. cap. 31. Platani plurimum ventorum concipiunt, propter densitatem ramorum.

Verba concipere. Liv. 7. 5. Super lectum flans fero intento, nisi in quæ ipse conciperet, verba juraret, se patris ejus accusandi causa concilium plebis nunquam habiturum, &c. Ovid. 10. Met. 290.

Tum vero Paphius plenissima concipit heros

Verba, quibus Veneri gratias agit.

Verbis conceptis jurare. i. e. Dictatis a deferente juramentum, & ex arbitrio adjurantis: h. e. Adigentes ad jusjurandum pernotatis. Plaut. Rfud. 1. 3. 119.

Jurastin' te illam nulli venditurum, nisi mihi?

BAL. Fateor. GAL. nempe conceptis verbis. BAL. etiam consultis quoque.

i. e. Non modo dictatis a te verbis, sed etiam cogitatis, animadvertis, præmeditatis. Hæc Budæus. Conf. Jusjurandum concipere.

Verbis conceptis pejerare. Cic. pro Cluent. 124. Dixit fe scire illum verbis conceptis pejerasse. i. e. Inexpiabili perjurio sese contaminasse, inquit Budæus. Sic Valer. Max. lib. 4. cap. 1. de Africano posteriore.

Vires concipere. Plin. lib. 17. cap. 22. Virg. 1. Georg. 87.

Sive inde occultas vires & pabula terræ

Pinguia concipiunt. De agris.

Vitium concipere. Cic. 3. de Legib. 32. Quo perniciosius de Repub. merentur vitiosi principes, quod non solum vitia concipiunt, sed ea infundunt in civitatem.

Voces alicujus mente concipere. Ovid. 1. Fast. 102. al. Percipere.

Voluptatem concipere & comprehendere animo. Cic. 2. de Fin. 6.

Vota. Ovid. 7. Met. 684.

Concipitur, passivè dicitur Lucret. lib. 1. 5.

— per te quoniam genus omne animantum

Concipitur, &c. Et Curt. 3. 6. Medicamentum venis concipitur.

Pars animæ concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellat. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. i. e. Continetur.

CONCIPENS, [συναρμύδων] Partic. ut, Concipiens & comprehendens natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 81.

Spiritus plura justo concipiens. Quintil. lib. 2. cap. 4.

CONCEPTUS, a, um. [συνεληλυμένον, κληθῆναι] Partic. ut, Concepta æstu pestis. Columel. lib. 7. cap. 5.

Conceptum aliquid ac meditatum. Cic. de Arusp. Resp. 55.

Concepta e leone. Plin. lib. 8. cap. 16.

Ex virginis furtivo stupro conceptus. Sen. Troad. 4.

Furto conceptus dicitur, Qui non legitimo matrimonio natus est. Ovid. 2. Fast. 183.

Jam tria lustra puer furto conceptus agebat.

Crimen conceptum. i. e. Conceptus factus ex impio quodam & nefario concubitu. Ovid. 10. Met. 470. de Cinyra

Semina fert utero, conceptaque crimina portat.

Conceptum furtum in jure dicitur, Quam apud aliquem testibus presentibus, furtiva res quaesita & inventa sit. Nam in eum propria actio constituta est, quamvis fur non fit, quæ appellatur, concepti. §. 4. Inst. de oblig. quæ ex delict. & apud Paulum lib. 2. Sent. cap. 31. Hotoman. conf. FURTUM.

Infans male conceptus. i. e. Non ex legitimo viro. Ovid. 10. Met. 503.

In bonum & æquum concepta actio. Papin. in l. Quæstum est. D. de Sepulchro violato, Dixi enim recte ea actione experiri, quæ in bonum & æquum concepta est: id est qua actione qui experitur, ita intendere petitionem potest, ut non ultra petat, quam quod præstari & æquum & bonum est. Budæus.

Dulcedinem alicujus rei conceptam animo inclusam continere. Cic. Antequam iret in exilium. pr.

Fœdus conceptum excutere. Virg. 12. Æn. 13. i. e. Placitum animo fœdus prædelinatuniquè ut fiat. Servius.

Furor conceptus. Sen. Hippol. 3. 14.

Furor ex maleficiis conceptus. Cic. 7. Verr.

Lyeum conceptum ferens Menas. Senec. OEth. 4.

Numen conceptum virgineo pectore. Lucan. 5. 97. i. e. Divinus & faticidius Spiritus ingressus Pythiz virginis pectus.

Semen conceptum. Cic. 2. de Divin. 68.

Turpitudinem atque infamia aliquot jam per annos alicui concepta. Cic. 2. Verr. 49.

CONCEPTUS, i. n. Col. 1. 6. pr. Sed in emendatis codd. Conceptum.

CONCEPTIO, ðnis. f. [συνεληλυμένον] Idem ac Conceptus. Plin. lib. 22. cap. 22. Chryssippus & conceptionibus eam putat conferre multum. De caliditate herba.

Contra naturam conceptio. Cic. 2. de Divin. 49.

Formularum conceptio. Paul. in l. actio negotiorum. D. de Negotiis gestis, In extraordinariis judiciis ubi conceptio formularum non observatur, hæc subtilitas supervacua est.

Verborum conceptio. Pompon. in l. 5. §. D. de verb. oblig. Stipulatio autem est verborum conceptio, quibus is qui interrogatur, datum facturumve se quod interrogatus est, responderit.

Conceptio, absolute, idem quod Formula. Cic. 2. de Invent. 58. In jure exceptiones postulantur, & quodammodo agendi potestas datur, & omnis conceptio privatorum judiciorum constituitur. Paul. l. 3. D. de accusat. Libellorum inscriptionibus conceptio talis est.

Conceptio, apud Vitruvium 9. 4. Comprehensio est, & complexio, ut quem ab eo mundus definitur, Omnium naturæ rerum conceptio summa. Mundus enim sua amplitudine rerum summam complectitur, continet, arceat. Turnebus.

CONCEPTUS, ðs. m. [σύνεργος] pro Ipso factu. Plin. lib. 20. cap. 22. Non edendum gravidis, nisi mortuo conceptu, quippe etiam impositurum ejicit. De Sisymbrio loquitur.

Conceptus, [κρίσις] Actus ipse concipiendi. Cic. 1. de Divin. 93.

Multa inutilitatem partem et celo, alia ex terra oriebantur, quedam etiam ex hominum pecudumve conceptu & factu.

Terræ conceptu generari & edi. Cic. de Univerf. 55. Oceanum Salaciamque cæli fatu terræque conceptu generatos editosque memoremus.

Conceptus animi. Firmic. lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet superbos, audaces, feros, iracundos. & qui omnes animi sui conceptus studeant ad finem usque deducere. [συνεργος]. H. St.

CONCEPTOR, ðris. m. ut, Peccati conceptor. Arat. in Act. Apost. cap. 16.

CONCEPTACŪLUM, i. n. [συνεληλυμένον] Ubi quid concipitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Superbia alicui conceptaculum, sed hic fedem habet. i. e. In superciliis.

CONCEPTĒLA, æ. f. Idem. Frontinus de Aquæduct. Conceptelas vocat Aquarum conceptacula.

CONCEPTIVUS, a, um. Conceptivæ feriæ Festa dicebantur, quæ in certis diebus servabantur quotannis, ut Sementinæ & Compitaliciæ. Festus. Erant autem apud veteres quatuor publicarum feriarum genera. Nam aut Stativæ erant, quæ certis & fixis diebus quotannis observabantur, & eodem semper die in fastis annotabantur: nos hodie Festa immo-

bilia vocamus. Aut Conceptivæ, quæ quotannis quidem fiebant, sed modo hoc, modo illo tempore, ut magistratui videbatur: quales erant Latine feriæ, Sementinæ, Compitaliæ, & Agonalia. Imperativæ vero, quæ quotannis fieri non confueverant, sed propter valetudinem Principis, aut insignem victoriam, aut etiam imminens periculum a magistratu imperabantur. Nundinæ autem, feriæ erant rusticorum causa, non quoque die institutæ, ut quomodo diebus in agris fuissent, ad emenda necessaria nono die in urbem convenirent. Vide hæc latius apud Macrobi- um, lib. 1. Saturn. cap. 16. conf. FERRÆ.

CONCEPTO, ÆRE. frequent. Arnobius lib. 4. adversus gentes, His in lu- cem prodeunt frequentibus dii vestri, quibus asini, porci, canes: quibus immunda hæc omnis conceptatur & gignitur terrenarum proluvis bestiarum?

CONCISUS, CONCISE. V. CONCIDO.

CONCITO, ÆRE. V. CONCIO, concies.

CONCLAMO, [κρηβοιάω] ÆRE. Simul clamare. Est autem proprie Præ- conis verbum, quod est Prædicare. Plaut. Merc. prol. 51.

Conclamare tota urbe & prædicare. Al. Conclamitare. Idem Men. 5. 9. 93.

— ergo nunc jam

Vis conclamari, auctorem fore? Cic. 6. Philipp. 2. Quom vos universi, una mente atque voce, iterum a me conservatam esse Remp. conclamatis.

Conclamant focii lætum Præna secuti. Virg. 10. Æn. 738. i. e. Præ gau- dio efferrunt clamore.

Conclamare, cum gerundio. Virg. 2. Æn. 233.

Ducendum ad fedes simulacrum, orandaque divæ Numina conclamant.

Cum indecora exultatione conclamant. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Conclamate iterum altiore voce. Catul. 40. 18. Phalæcus est.

Conclamare ad arma. Liv. 3. 50.

Socios. Ovid. 3. Met. 73.

Victoriam. Caf. 1. Bell. Gall. 37.

Conclamare, pro Clamare. Caf. 1. Bell. Gall. 47. extr. Quos quomam apud se in castris Ariovistus conspexisset, exercitu suo præsentem, conclamavit, quid ad se venirent? In aliis exemplaribus est Clamavit. Sed hanc lectionem tuetur Davies. q. V.

Planctu conclamant uterque lãthmos. Stat. 6. Theb. 13.

Conclamari, imperi. Conclamatum est. Ter. Eun. 2. 3. 54. Define, jam conclamatum est. Ubi Donatus; Conclamatum est, Transfactum ac finitum. ut, Conclamata corpora, quæ nihil reliqui jam habent ad vitæ officia. Lucan. 2. 23.

Conclamata jacent. Aut Conclamatum, Satis deploratum, fa- tisque vociferatum est: quia dixerat, O infortunatum senem, si & hic amare cuperet. Tanquam dicat, Jam occisum patrem tandem scimus, jamque defemus. Hæc Donat. Servius autem exponens illud 6. Æn. 218.

Pars calidos latices, &c. Plinius, inquit, in naturali historia dicit hæc esse causam ut mortui & calida abluantur, & per intervalla conclamantur: quod solet plerumque vitalis spiritus exclusus putari, & homines fallere. Denique refert quandam suppositum pyræ, adhi- bitis ignibus erectum esse, nec potuisse liberari. Unde & servabantur cadavera octo diebus, & calida abluabantur: & post ultimam conclama- tionem comburentur. unde traxit Terentius, Define, jam conclamatum est. Hæc Servius.

Conclamare vasa, Exercitu castra moturo, conclamari solet ut vasa colligant. Caf. 1. Bell. Civil. 66. Quo cognito signum dari jubet, & vasa militari more conclamari.

CONCLAMATIO, ÆNIS. f. [κρηβοιάσις] Multurum clamor. Sen. lib. 1. de Clementia cap. 12. Et quom ille in vicino ad ædem Bellonæ sedens, exaudisset conclamationem tot millium sub gladio gementium, &c. Lamenta, conclamationes. Tacit. 4. Hist. 1.

CONCLAMITO, [κρηβοιάωμαι] ÆRE. frequent. Plaut. Merc. prol. 51. Conclamitare tota urbe, & prædicare.

CONCLAUDO, si, sum, [συγκλείω] ÆRE. Simul claudere, concludere. Unde, Conclausa femina apud Columel. lib. 3. cap. 12. Eademque velut conclausa & coarctata femina comprimere atque strangulare. Sed plerumque scribitur CONCLUDO, quod V. infra.

CONCLAVE, is, n. vel CONCLAVIS, is, f. [κλεις κλειονος, κλεις] est (inquit ad Ter. Eun. 3. 5. 35. Donatus) Separator locus in interio- ribus tectis: vel quod intra eum loca multa & cubicalia clausa sint adhe- rentia triclino. Conclavia, dicuntur Loca quæ una clave clauduntur, inquit Festus. V. infra. Ter. Heaut. 5. 1. 29. Est mihi ultimus conclave in ædibus quoddam retro. Sic Cic. 1. de Divin. 26. Conclave illud, ubi erat mansu- rus, si ire perexisset, proxima nocte corruit. Committere se in conclave. V. COMMITTO.

Conclave Cicero pro Triclinio usus est, licet triclinii vocabulo utatur 6. Verr. 48. Nam ut in singula conclavia, quæ iste non modo Romæ, sed omnibus in villis habet, tricenos lectos optine fratros cum ceteris orna- mentis convivii quæreret, nimium multa comparare videretur. Budeus.

Convertere conclave in usum ædium. Neratus in l. Quod conclave. D. de Damno infecto, Quod conclave binarum ædium dominus ex aliis ædibus in aliarum ædium usum convertit, &c. Ubi Conclave, Cubi- culum vel quamcumque ædificii partem vocare videtur, ad quod duabus clavibus acceditur, id est duobus ostiis. Budeus.

Currere per totum conclave. Hor. 2. Serm. 6. 113.

Inferior porticus & ejus conclavia sunt recte. Cic. 3. Q. frat. 4.

CONCLAVATA, a, um. Conclavata, dicebantur Quæ sub eadem erant clave. Auctor Festus. [Scalig. Conclavia legit. Ergo malim Conclavia, vel ut in Gloss. Gr. Lat. Conclava. V. ad seq. dict.]

CONCLAVIUM, i. n. [κλεις] Idem. Plaut. Aul. 3. 2. 24.

Etiam rogata, scelestæ homo, qui angulos omnes Mearum ædium & conclavium mihi pervium facitis? conf. ejusd. Mof. 1. 2. 158. Vitruvius 6. 5. pr. dixit Conclavium altitudines, ubi Phland. Pro conclavium dicitur est, variatâ flexione. [Apud Plaut. pr. loc. Turneb. ex Mif. Pervium dicitur, quomodo & Gronov. edidit: in posteriore manifeste n. pl. est, a recto Conclave. Et apud Vitruv. forsan error est. Etiam in Gloss. tamen Lat. Gr. Conclavia, συνκλεια. Sed videtur legendum συνκλεια, f. g. Nam in Greco Lat. συνκλεια, Conclavum, Conclavia, Infula. V. Henr. Steph. Thef. Gr. Felt. adjective ponere videtur in Conclavia, quasi a Conclavius, a, um; vel Conclavis, e.

CONCLUDO, si, sum, [συγκλείω, συγκλειωμαι, συγκλειωμαι, κρηκλειω, κρηκλειω, κρηκλειω, κρηκλειω] ÆRE. Simul claudere.

Auras concludere follibus. Hor. 1. Serm. 4. 19.

Concludere in cavea, navi, &c. Plaut. Curc. 3. 80.

— quia enim in cavea si forent

Conclufi. Idem Rud. 2. 3. 61. Ibidem in navi concludit ipse.

Intelligentiam in animo, animum concludit in corpore deus. Cic. de Uni- vers. 8.

Concludere se in cellam. Ter. Adel. 4. 2. 13.

Nam me jam in cellam aliquam cum illa concludam, id tutissimūst. Plaut. Casin. 1. 44. Concludere in fenestram firmiter.

In parvum quendam & angustum locum concludere jus civile. Cic. 1. de Legib. 17.

Concludere aliquo. Ter. Eun. 4. 3. 24.

Concludar huc. Ter. And. 2. 3. 12. Ut ab illa excludar, huc concludar. Legitur & Hac concludar.

Concludere res multas in unum diem. Ter. Eun. 5. 9. 17.

— an fortunam collandem, quæ gubernatrix fuit,

Quæ tot res, tantas, tam opportune in unum concludit diem?

Concludere aliquem in angustissimam formulam sponsonis. Cic. pro Rosc. Com. 15.

Orator concluditur in ea, quæ sunt in usu civitatum vulgari ac forensi. Cic. 1. de Orat. 160.

Cingitur atque concluditur ipse portus urbe. Cic. 7. Verr. 95.

Sulco concludere locum tecto. Virg. 1. Æn. 429. i. e. Ad tectum. Servius. Domo aliquem concludere. Sen. Hippol. 2.

Concludere, pro Obturare. Valer. 1. Argon. 480.

Concludere, Finire. Cic. de Amicit. 29. Quamobrem ad illam primam redeamus, eamque ipsam concludamus aliquando. Budeus.

Verborum descriptus ordo alias alia terminatione concluditur. Cic. in Orat. 200.

Concludere atque perorare. Cic. 2. de Orat. 307.

Concludere ac definire orationem. Cic. 6. Verr. 115. Ut aliquando totam hujus generis orationem concludam ac definiam.

Concludere multa uno fine. Cic. 4. de Finib. 19. Et duo nobis opera pro uno relinquunt, ut alia sumamus, alia appetamus, potius quam uno fine omnia concludant.

Argumentationem. Cic. in Orat. 122.

Argumentum ratione. Cic. in Orat. 137.

Conclufurum me esse crimen decurmarum dixeram. Cic. 5. Verr. 163.

Epistolam concludere. Cic. 9. Att. 10. Conclufis epistolam quandam hoc modo.

Extremum concluditur. Cic. 11. Att.

Perorationem. Cic. in Orat. 122.

Sententiam circumscriptione quadam comprehendere ac concludere. Cic. de Clar. Orat. 34.

Sententias explere atque concludere. Cic. in Orat. 130.

Verfum concludere, est Verfum perficere fuis numeris & pedibus, nulla etiam adhibita elegantia. Hor. 1. Serm. 4. 40.

— neque enim concludere verfum

Dixeris esse fati.

Concluditur verbis interditi, pro Comprehenditur. Cic. pro Cæcin. 35.

Ea tamen verbis interditi non concluditur: tamen sententia juris atque autoritate retinetur.

Laus æquitatis, integritatis, facilitatis, ad extremum ludorum voluptate concluditur. Cic. pro Muren. 41.

CONCLUSUS, [συγκλεισθησ] Partic. ut, Conclufa aqua. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Corio conclusæ res. Lucret. lib. 4. 934.

Propterea que fere res omnes, aut corio sunt, Aut cute conclusæ, &c. Hunc autem mendosissimum esse locum notat Lambinus; & Lectio in hodiernis editionibus sic restituitur,

Aut etiam conchis, aut callo, aut cortice tectæ.

Locus conclusus. Lucret. lib. 4. 460.

Circumscriptio. Cic. in Partic. 19.

Conclufum & comprehensum. V. COMPREHENSUM.

Conclufum opponit ei quod dicitur Dispersum aut diffipatum. Cic. 1. de Orat. 187. Omnia fere que sunt conclusa nunc diffusis, dispersa & dissipata quandam fuerunt.

Perfectum atque conclufum. Cic. 4. Verr. 82. Invenietis id facinus natum cupiditate, auctum per (suprum, crudelitate perfectum atque conclufum.

CONCLUSUS, Adv. [συγκλεισθησ] Cic. in Orat. 177. Quom, ut fit, fortuito sæpe aliquid conclusæ, apteque dicerent. h. e. Numerofam pericidion funderent.

CONCLUSIO, ÆNIS. f. [συνπίεσμα, ἐπίλογος] Finis & perfectio.

Vocis moderatio, & verborum conclufio. Cic. 3. de Orat. 179.

Conclufio dicitur, quam Græci ἐπίλογον, nostri modo Perorationem, modo Cumulum vocant. Nam cumulus proprie acervus est: & in conclufione omnia vana in unum acervum colliguntur. Perort.

Extrema pars & conclufio muneris & negotii. Cic. 1. Q. frat. 1. Ut tanquam poetæ boni, & actores industrii solent, sic tu in extrema parte & conclufione muneris ac negotii, diligentissimus sis.

Acute conclufiones. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Certe & crebræ. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Subtilis, & ad morem Dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Nulla conclufio est, assumptione non concessa. Cic. 2. de Finib.

Una conclufione finiri. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Conclufio, pro Argumentatione & ratione. Cic. 4. Acad. 67.

CONCLUSIVONCULA, æ. f. dimin. Cic. 4. Acad. 75.

Contortulæ quadam ac minutæ Stoicorum conclufionulæ. Cic. 2. Tufc. 42.

CONCLUSUS, ÆS. m. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 77. Conclufio corporis.

CONCLUSURA, æ. f. Vitruv. 6. 11.

CONCENNA, æ. m. [συνδενος] Qui una cum alio cœnat. Lucil. apud Fest. Tapulla, ut placet Duzæ & Voffi. Gloss. Lat. Gr. συνδενος, Convia, Concena.

CONCENATIO, ÆNIS. f. ut Compositio. Cic. 9. Fam. 24.

CONCEPTO, ÆRE. Macrobr.

CONCOCTIO, V. CONCOQUO.

CONCOLOR, ÆNIS. Adj. [ἀφροχρος] Ejsdem coloris: ut, Concolor cæ- catrix. Plin. lib. 23. cap. 9.

Cum foetu concolor albo. Virg. 8. Æn. 82.

Flos de sanguine concolor ortus. Ovid. 10. Met. 735. de Adonide.

Concolor est ei. Columel. lib. 7. cap. 3.

CONCOLĀRUS, Adj. Mart. Capell.
CONCOLĀRO, āre. Tertull. de Pudic. cap. 8.
CONCOMĪTOR, āri. Quintil.
CONCOMĪTATUS, Partic. Plaut. Milit. 4. 3. 10.
 Quibus comcomitata recte deveniat domum.
CONCOPŪLO, āre. Idem quod simplex Copulare. Lucret. lib. 6. 1075.
 Denique res auro argentum concolupata una, &c. Chrysocollant
 intelligit, id est auri gluten: quod quomodo fiat disce ex Plin. lib. 33.
 cap. 5. Lambinus.
CONCOPUO, coxi, coctum, [συμπίλω, πίλω] ēre. Varro 2. de R. R.
 cap. 10. Vel ad focum afferre ligna, ac cibum concoquere.
CONCOQUERE cibos. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Eademque hæc avis scri-
 bitur conchis se folere complere, easque quum stomachi calore conco-
 xerit, evomere. Catul. 21. 8.
 — bene nam valeis omnes
 Pulchre concoquitis.
Ad concoquendum facilissimus cibus. Cic. 2. de Finib. 64.
Mutari & concoqui ut possit quod alvus recipit, arceat id & continet.
 Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Concoquere, per translationem, pro Ferre & pati. Liv. 4. 15. Ut quem
 Senatorem concoquere civitas vix possit, regem ferret.
Κεῖν concoquere. Cic. 9. Fam. 4. Nunc vide utra te κεῖν magis dele-
 ctet, γενναίως ne, an hæc quæ noster Diodorus non concoquebat.
Diu deliberare & concoquere utrum, &c. Cic. pro Rosc. Com. 45.
Concoquere odium. Cic. 3. Q. frat. 9. De epistola Varii rursi: sed me
 ab eo ita observari scio, ut ejus illi odia non forbeam solum, fed etiam
 concoquam.
CONCOCTUS, [πυρόθυς] Partic.
Odores olivo concocti. Lucret. lib. 2. 852.
 — mistos in corpore odores,
 Concoctoque, suo contactus perdere viro. i. e. Virulentia &
 malo odore. Odores concoctos, i. e. Unguenta odorata cum oleo cocta.
Concoctus, pro Cocto. Cels. lib. 3. cap. 22. De tabe. Marrubium
 ex melle concoctum. Ita vet. edd. Sed Lind. habet: Marrubii, si cum
 melle fit concoctus. Subaud. Succus.
CONCOCTIO, ōnis, f. [πίψις, πίπταις] Plin. lib. 11. cap. 37. Aves
 quoque geminos sinus habent, quædam unum quo merguntur recentia:
 ut guttur: alterum, in quem ex eo demittunt concoctione maturata.
CONCORDIA, **CONCORDIALIS**, &c. V. post seq. dict.
CONCORDS, ordis. Adj. [ἁρμονίαν, ὁμόφων, ὁμόρως, ὁμοφωνοῦς] Qui
 unius mentis, five unius animi est. Cic. 1. Tusc. 11. Aliis cor ipsum animus
 videtur, ex quo excordes, vecordes, concordefque dicuntur. Plaut.
 Aulul. 3. 5. 7.
 Et multo fiat civitas concordior.
Amicitia & caritate concordii se complecti. Cic. de Univerf. 13.
Anima concordēs. Virg. 6. Æn. 827.
Aque concordēs. Plin. lib. 5. cap. 9. Nec ante Nilus, quam se totum
 aquis concordibus rursus junxit.
Aufis concordibus. Sil. lib. 5. 214.
Figura concordis. Plin. lib. 7. cap. 12. Diverfarum quidem gentium na-
 tales tam concordii figura reperiri, super omnem esse taxationem.
Fronte æquata & concordii currere freno. Sil. lib. 16. 381.
Frena jugo concordia ferre. De equis dictum. Virg. 3. Æn. 542.
Fratres concordissimi. Cic. pro Ligar. 5.
Fuga concors. Sil. lib. 16. 69.
Infania. Sil. lib. 4. 99.
 Ambobus velox virtus geminusque cupido
 Laudis, & ad pugnas Martemque infania concors.
Menfæ. Lucan. lib. 4. 197.
Miles. i. e. Milites concordēs. Sil. lib. 8. 8.
Parcæ. Virg. 4. Ecl. 47.
 Talia secla suis dixerunt currite fufis,
 Concordes stabili fatorum numine Parcæ. Nam & quod una
 dixerit, duæ fequuntur: & fixa sunt statuta fatorum. Hor. Carm. Sc-
 cul. 26.
 Quod semel dictum, stabiliſque rerum
 Terminus fervet. Servius.
Pars concors & fine lite. Ovid. 3. de Pont. 2. 88.
Pax. Ovid. 1. Met. 25.
Prædiis concordibus cingere aliquem. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 209.
Simulacra. Sil. lib. 13. 69.
 Succedunt simulacra virum concordia, patris
 Unanimique simul patrii. i. e. Æqualia. De Scipionibus.
Sibi concors dicitur, Qui bene sibi conſtat. Sen. 1. de Vita beata.
Sonus concors. Ovid. 5. Met. 664.
Status moderatus & concors civitatis. Cic. 3. de Legib. 28.
Torus concors. Propert. lib. 4. 5. 6.
CONCORDIA, & f. [ἁρμονία, ἁμωφονία, ἁρμονία] Vox communis, a
 Corde congruente dicitur, cui contraria est Discordia. Sallust. Jug. cap.
 10. Concordia parva res crescut, discordia maximæ dilabuntur.
Conjunctio & concordia. Cic. 5. Verr. 23. Tantamque habebat morum
 similitudo conjunctionem atque concordiam, ut, &c.
Concordia & conspiratio omnium ordinum ad defendendam libertatem
 facta. Cic. 12. Fam. 15.
Pax & concordia extraneis gignetur. Cic. Anteq. iret in exil. 9.
Reconciliatio concordie. Cic. 3. in Catul. 25.
Flendi concordia. Ovid. ad Liv. 201.
Veneris concordia. Ovid. 13. Met. 375.
Candida concordia. Ovid. 1. Fast. 637. Quod pura & sancta sit, quod
 benigna ac multorum bonorum mater.
Concordia communis sanguinis vinculo conſtricta. Valer. Max. lib. 4.
 cap. 6. 4. Loquitur de concordia inter Pompeium & Cæſarem ob Ju-
 liam Cæſaris filiam, quæ Pompeio nuperat.
Discors concordia dicitur rerum, Quæ quum inter se diverſe ſint, tamen
 commiſſæ unum quoddam corpus conſiciunt, dum una alterius vires
 temperat & coerct. Ovid. 1. Met. 433. Oxymoron est figura.
 — & discors concordia festibus apta est. conf. Hor. 1. Epist. 12. 19.
Discordem concordiam vocat Lucanus Simulatam amicitiam, ut quum
 illum amplecti & colere videmur, quem tamen tacito odio prosequimur,
 lib. 1. 98. de Cæſare & Pompeio.

Felix. Propert. lib. 3. 6. 41.
Mitis. Ovid. 3. Fast. 831.
Sociata nervorum concordia. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Sociata tradentis, accipientisſque concordia. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Nummarius interpres pacis & concordie. Cic. pro Cluent. 100.
Alicui concordia conjunctissimum esse. Cic. pro Cluent. 152.
Adducere rem ad concordiam. Cic. 7. Att. 3.
Confirmare concordiam cum aliquo. Cic. 13. Philipp. 2.
Conglutinare concordiam. Cic. 1. Att. 14.
Constituere concordiam. Cic. 8. Att. 15.
Reducere in pristinam concordiam aliquos perfidia hominum distractos.
 Cic. 8. Att. 24.
CONCORDIA, Dea apud Romanos: cujus ædem C. Flavius, Cn. filius
 dedicavit in area Vulcani, summa invidia nobilium. Liv. lib. 9. extr.
 Cic. pro Domo 131. Si fedem ipsam ac templum publici consilii religio-
 nis Concordia devinxisset. De Concordiæ festo & templo, vide com-
 ment. Ovid. 1. Fast. 639.
Cella Concordie. Cic. 2. Philipp. 19. Quum in hac cella Concordiæ (ô
 dii immortales) in qua me Consule salutaris sententia dicte sunt, &c.
CONCORDIA, Italiæ urbs Carnorum. Plin. lib. 3. cap. 1. & item Melæ
 & Ptolemæo, nomine adhibet durante.
Est & Concordia, Hispaniæ civitas Ptolemæo. unde
CONCORDIENSIS, Bætiæ, vel potius Lusitanie populi.
CONCORDIALIS, e. Adj. Firmic. lib. 6. cap. 32. Concordialibus vin-
 culis copulenter.
CONCORDIALIS, subst. [ῥοζοκόν] Herba est silvestris, papaveri simi-
 lis, quæ quod argemati oculorum medeatur, a Dioscoride Argemone est
 appellata.
CONCORDIUM, i. n. pro Concordia. ut, Venale concordium. 1. 27.
 ff. de Pact. Dot.
CONCORDITAS, ætis, f. [ἀρετὴ] pro Concordia, apud Pacuvium,
 alioſque veteres. Concorditatem, inquit, hospitio adjunctam, perpet-
 uitatem probitatem conservetis. Non. 2. 151.
CONCORDITER, ἁρμονικῶς] ius, iſſime. Adv. Cic. pro Rabir. 14. Et
 tibi acerbior patri mors est, quem nunquam vidisti, quam illi ejus fra-
 tris, quicum concordissime vixerat.
Congruere concorditer inter se. Plaut. Curc. 2. 2. 14.
Bellum utinam consideratis concordiefque gerant. Liv. 4. 45. Vetus
 Inſcript. apud Gruter. p. 612. n. 1. C. B. M. CVM QVA CONCOR-
 DISSIME VIXIT ANN. XXII.
CONCORDO, [συμφωνῶ, ὁμοφωνοῦμαι, ἀρετῶμαι] āre. Convenire. Ter-
 Phorm. 2. 3. 86.
 Si concordabis cum illa, habebis quæ tuam
 Senectutem oblectet: respice ætatem tuam.
Sanitas animi dicitur, quum ejus iudicia opinioniefque concordant. Cic.
 4. Tusc. 30.
Bene concordatum matrimonium dirimere. Papinianus in l. Miies. §.
 Licet. D. Ad legem Jul. de adult.
CONCORDANTIA, & f. av. Concordo, Vulgo pro Harmonia, seu
 Locis parallelis. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 6.
CONCORPO, [συναρπάζω] āre. Simul corporare, & ex pluribus mi-
 stis unum facere. Plin. lib. 22. cap. 24. Semper multum ex veteri vino
 utilissimum, facillimeque cum melle incorporatur. Idem lib. 27. cap.
 12. Eademque vitiligines incorporat.
CONCORPORATIO, ōnis, f. Tertull.
CONCRATITIUS, Adj. [κωνκρατίος] a Crates, cratis: ut, Paries con-
 cratitus, Qui cratibus infertis fit. Ulpian. in l. Cum duobus. §. Item Melæ.
 D. Pro focio, Item Melæ scribit, si vicini sempedes inter se contulerint,
 ut ibi concratitium parietem inter se ædificarent, ad onera utriusque ſu-
 ſtinenda, &c. Concratitius autem paries est Papiniano, qui Latine prop-
 riter Intergerinus appellatur, qui a vicinis constructus, veluti intergerit,
 id est communiter gerendo est. V. Vitruvium, & Intergerinus, in IN-
 TERGERO. Hodie legitur Cratitius, de quo suo loco.
CONCREDO, credidi, creditum, [παρασκευάζω] ēre. Idem quod
 Credere. i. e. Servandum dare, & fidei alicujus tradere. Plaut. Aul. prol. 6.
 Sed mihi avus hujus obsecrans concedidit
 Theſaurum auri, clam omnes.
Concreduo, per u inter d & o, dixere veteres. Plaut. Aul. 3. 6. 49.
 Netu in me mutaffis nomen, si hoc concreduo.
Concredere mari navigia. V. CONCREDO.
Concredere aliquid tacurnitati alterius. Plaut. Trin. 1. 2. 102.
Ventis aliquid concredere. Catul. 62. 213.
Nugas alicui suas concredere. Hor. 2. Serm. 6. 43.
Concredere vires teneriores calido ſolo. Columel. lib. 3. cap. 1.
Concredere aliquem in custodiam alterius. Plaut. Merc. 2. 1. 9.
Commendare & concredere fortunas suas alicui, famam, &c. Cic. pro
 Rosc. Amer. 62.
CONCREMO, [ενυγκνῖαι] āre. Idem quod Cremare. Plin. lib. 12. cap. 18.
 Periti rerum asseverant, non ferre tantum Arabiam annuo focto, quan-
 tum Nero principes novissimo pompæ suæ die concremavit.
Concremare igni. Liv. 6. 33.
Urbs concrematur. Sen. Theb. 2.
CONCREPO, creppi, crepitum, [κρηκνῖαι] āre. a Crepo deducitur,
 ejusdem cum eo significationis, nisi quod Con auget, teste Donato. Ter-
 Hec. 4. 1. 6. Sed ostium concrepuit.
Arma concrepant, per translationem. Liv. 6.
Cymbala Thebano concrepante deo. Propert. lib. 3. 18. 6.
Scabilla concrepant. Cic. pro Cœl. 55.
Concrepare digitis. Plaut. Milit. 2. 2. 51.
Concrepare digitis, aliter. Cic. 3. Off. 71. Itaque si vir bonus habeat
 hanc vim, ut si digitis concreperit, possit in locupletum testamenta
 irreperere: hac vi non utatur. Aliquot post verbis velut se explicans
 ait: At si dares hanc vim M. Crasso, ut digitorum percussione hæres
 posset scriptus esse, qui re vera non esset hæres, &c. V. in Chitiab-
 divibus adagium, Ad digituli crepitum. Concreperit digitis, h. e.
 Levissimo momento.
Concrepare digitos dixit Petron. cap. 27.
Concrepare, omisso Digitis, eodem modo. Cic. 2. de Lege Agr. 81.
 Qui simul ac Decemviri concreperunt, armati in cives, & expediti
 ad cædem esse possint.

Concrepare gladiis ad fcuta. *Iv. 28. 29.* Exercitus, qui corona concionem circumdederat, gladiis ad fcuta concrepuit.
 Manus concrepere. *Ovid. 3. Fast. 740.*
 Concrepare, active positum. *Ovid. 5. Fast. 441.*
 Rursus aquam tangit, Temefaeque concrepat æra. *Conf. paulo supra Concrepare digites.*
CONCREPATIO, ðnis. f. *Arnob. lib. 2.*
CONCREPARIUS, a, um. *Plaut. Bacch. fuppos. prol. v. 3.*
CONCREPITO, ære, frequent. *Prudent.*
CONCRESCO, crævi, crætum, [*κρῆσθαι, κρημιαι, συμπήρυμαι*] Ære. a Cresco conponitur; & Simul crescere significat: aliquando etiam Coniungi & conglutinari. *Cic. 2. de Nat. Deor. 26.* Quæ neque conglaciaret frigidibus, neque nive, pruinaque concreferet.
 Induratum & concretum alta glacie. *Liv. 21. 36.* Ut pleraque velut pedica capta inhærent, indurata & alta concreta glacie.
 Concrefcendi vis & Liquendi, contraria. *Cic. de Univerf. 42.* Has ipsas esse omnium causas, quæ vim habeant refrigerandi, calefaciendi, concrefcendi, liquendi. *In novissime excusis est, Vim habeant frigoris & caloris, concretionis, & liquoris.*
 Concrefcunt fubitæ currenti in flumine cræffe. *Virg. 3. Georg. 360. i. e.* Aquæ congelatæ fluentes. *Servius. De frigida Scythiæ regione.*
 Putres fungi concrefcunt. *Virg. 1. Georg. 392.*
 — testa quum ardente vident
 Scintillare oleum, & putres concrefcere fungos. *Nam (ut dicit Plinius) quum aer humidus esse cœperit, favilla quæ cum fumo solet egredi, prohibita aeris cræssitate in lucernis refidet, & quasdam velut fungorum inuitat imagines. Servius. V. Plin. lib. 18. extr.*
 Imbres concrefcunt ventis gelidis. *Ovid. 9. Met. 220.*
 Utque ferunt imbres gelidis concrefcere ventis,
 Inde nives fieri. *i. e. In unum cogi, & densari.*
 Mare concrefcit glacie. *Ovid. 3. Trist. 12. 29.*
 Nubes concrefcunt in alto. *Lucret. lib. 4. 137.*
 Mundi orbis concrevit primis feminibus. *i. e. Quatuor elementis.*
Virg. 6. Ecl. 35.
 — ut his exordia primis
 Omnia, & ipse tener mundi concreverit orbis. *i. e. Collectus & informatus sit. Servius.*
 Radice concreta tenacius hære. *Claud. 6. Conf. Hon. 77.*
 Hic tibi concreta radice tenacius hæsit.
 Sanguis concrevit frigore. *Virg. 12. Æn. 905.*
 Genua labant, gelidus concrevit frigore sanguis. *De Turno loquitur. i. e. Coagulatus est & congelatus.*
 Terta concrefcit frigore. *Lucret. lib. 6. 845.*
 Illud funestum animal ex nefariis stupris, ex civili cruce, ex omnium scelere importunitate & flagitiorum impunitate concretum. *Cic. in Pison. 21. Translate.*
 Concreffe, pro Concrevisse. *Ovid. 6. Met. 416.*
CONCRETUS, a, um. [*συμπαγής, συμπατηγός*] Partic. *Cic. 1. Tusc. 42.* Crassus hic & concretus aer.
 Aer concretus in nubem cogitur. *Cic. 2. de Nat. Deor. 102.*
 Cælum crassum atque concretum. & Aer purus & tenuis velut opposita ponit *Cic. 2. de Nat. Deor. 42.* Etenim licet videre acutiora ingenia, & ad intelligendum aptiora eorum, qui terras incolant eas, in quibus aer sit purus ac tenuis, quam illorum qui utantur crasso cælo atque concreto.
 Cælum pingue & concretum. *Cic. 1. de Divin. 130.*
 Corpora terrena concretaque. *Cic. 1. Tusc. 47.*
 Corpus concretum ex elementis. *Cic. 3. de Nat. Deor. 30.*
 Dolor concretus vocatur ab Ovidio, Quo ita obtusissimus, ut nec gemitum edere, nec lacrymas emittere queamus, tanquam horrore nimio congelatas & concretas, *lib. 2. de Pont. 11. 10.*
 Lumen Lunæ concretum. *Cic. 1. de Divin. 18. ex lib. 2. de Consulatu suo.*
 Quum claram speciem concreto lumine Luna
 Abdidit, &c. *i. e. Contracto. [Forte Completo legendum.*
 Intelligit enim Lunæ eclipsin, quæ semper in Plenilunio accidit. Nisi eodem sensu & Concretum dicitur, nisi cornua nimirum ejus coiere.
 Mimus brevier concretus in artus suos. *Propert. lib. 4. 9. 15.*
 Mimus & ipse suos brevier concretus in artus,
 Jactabat truncas ad cava buxa manus. *Rectius Nanus legitur.*
 Vis ex terrena mortaliæ natura & caduca concreta. *Cic. 1. Tusc. 65.*
 Concretus, Coniunctus, conglutinosus. *Virg. 6. Æn. 738.*
 Multa duo concreta modis inolescere miris. *Plin. lib. 17. cap. 21.*
 Quum vero concreti (nodi) ademere transitum, repercussa erumpit.
 de Vitis medulla.
 Concretus & coalitus. *Gell. lib. 12. cap. 1.* Cujus in corpore, cujusque ex sanguine concretus homo & coalitus sit?
 Aqua frigore concreta. *Martial. lib. 4. 3.*
 Concretas pigro frigore ridet aquas.
 Barba concreta sanguine. *Ovid. 14. Met. 201.*
 Crines sanguine concreti. *Virg. 2. Æn. 277.*
 Frigora concreta pruina. *Virg. 2. Georg. 376.*
 Labes concreta, Affixa & inhærens. *Virg. 6. Æn. 746. Servius.*
 Lac concretum. *Virg. 3. Georg. 463.*
 Nix concreta. *Lucret. lib. 3. 20.*
 Semen concretus. *Lucret. lib. 4. 1237.*
 Squalore ditino concreta facies. *Quintil. Declam. 8. 8.*
 Zone glacie concretæ. *Virg. 1. Georg. 236.* De Septentrionali & Brumali parallelis loquitur.
 Concretum & Refolutum, contraria. *Claud. de Crystallo 7. 3.*
CONCRETUM, i. n. [*συμπαγής*] Coniunctum & conglutinatum. *Cic. 1. de Nat. Deor. 75.* Quæ nil concreti habeat, nil solidi, nil expressi.
 Concretum & corporeum. *Cic. de Univerf. 23.*
 σὺν κρημνῷ. *H. St.*
 Satum & concretum. *Cic. 1. Tusc. 60.*
 Orta, generata, concreta. *Cic. 5. Tusc. 69.*
 Nihil est animis admittum, nihil concretum, nihil copulatum, nihil coagmentatum, nihil duplex. *Cic. 1. Tusc. 71.*
CONCRESCENTIA, ære. *f. Vitruv. 8. 3.*
CONCRETIO, ðnis. f. [*συνκρησις*] *Cic. 1. de Nat. Deor. 71.* Idem facti in natura deorum, dum individuum corporum concretionem fugit.
 Mortalis concretio. *Cic. 1. Tusc. 66.* Mens segregata ab omni concretionem mortali. *h. e. Anima sejuncta a corpore.*

Prava concretio. *Firmic. lib. 1. cap. 3.* Quicquid vitii ex prava concretionem corpus habuerat.
CONCRETUS, ðis. m. [*σπυγίτης*] Idem quod Concretio. *Plin. lib. 12. cap. 16.* In plenum autem probatio est minutis glebis, nec rotundis, in concretu albicantis succi.
CONCREMENTUM, i. n. *Apul.*
CONCRETIVUS, a, um. *Firmic.*
CONCRIMINOR, [*πυγίτης*] ðri. Idem quod Criminari. *Plaut. Mil. 2. 2. 87.*
 Ut fillic concriminatus fiet adversus militem
 Meus confervus.
CONCRIMINATIO, ðnis. f. *Vox Jct. in Dig.*
CONCRISPO, ære. *Vitruv. 8. 1.* Humores fe concrepantes.
CONCRUCIOR, [*πυγίτης*] ðri. Ut, Concruciarî omni corpore. *Lucret. lib. 3. 149.*
 Et quasi quum caput, aut oculus tentante dolore
 Læditur in nobis: non omni concruciarî
 Corpore. *i. e. Non omnibus simul affigimur membris.*
CONCRUSTO, ære. *Ammian. 17. 7.* Soliditates concrefcutæ.
CONCUBIENSIS, Populi sunt in Umbria, sexta Italiæ regione, ut est apud *Plin. lib. 3. cap. 14.* Forojulienfes, cognomine Concubienfes.
CONCUBO, are. & **CONCUMBO**, cubui, cubitum, [*συνδύω*] Ære. Simul cubare, Coire. *Ter. Hec. 3. 3. 33.*
 Nam aiunt tecum post duobus concubuisse eam mensibus.
 Concubere cum uxore. *Cic. de Fato, 10.* Quia ita fatum sit & concubitum cum uxore *Laium. Ovid. 3. de Arte Am. 522.*
 Credere vix possum, nisi cogat credere partus,
 Vos ego cum vestris concubuisse viris.
 Concubere, dativo junctum. *Tibul. lib. 1. 8. 35.*
 At Venus invenit puero concubere furtim. *al. Succubere.*
CONCUBITIO, ðnis. f. *Hygin. Astron. P. 2. 12.* Quod infinitato genere concubitionis esset natus.
CONCUBIVUS, ðis. m. [*συνδύω, μίξις*] Coitus. *Plin. lib. 10. cap. 63.* Ceteris animalibus statî per tempora anni concubitus, homini omnibus horis dierum noctiumque.
 Nefandi concubitus. *Sen. Agam. 1.*
 Novi, Horrendi & inusitati. *Sen. Hippol. 2.*
 Vagus concubitus. *h. e. Meretricius. Hor. in Arte Poet. 398.*
 Vetus. *Ovid. 10. Met. 353.*
 Concubitus neque nimis concupiscendus, neque nimis pertimescendus. *Cels. lib. 1. cap. 1.*
 Fugere concubitus. *Ovid. 14. Met. 668.*
 Indulgere concubitu, pro Concubuiti. *Virg. 4. Georg. 198.*
 Quod nec concubitu indulgent, nec corpora segnes
 In Venerem solvunt. *De apibus.*
 Pati concubitus. *Ovid. 3. de Arte Am. 666.*
 Petere. *Ovid. 4. Met. 207.*
 Pollutus tragico concubitu. *Juven. 2. Sat. 30.* *i. e. Incesto, quales in Tragœdiis decantantur.*
 Turpes pecudum concubitus sequi. *Virg. 6. Ecl. 50.*
 Voluptas sollicitat concubitus. *Virg. 3. Georg. 130.*
CONCUBITOR, ðris. m. [*συνκρησις*] Qui cum alio cubat: quanvis per translationem accipiatur pro Eo qui rem venerem exercet. *Tertull. de Pudic. cap. 16.*
CONCUBITALIS, e. ad Concubitum pertinens. *Tertull. ad Nation. 2. 11.*
CONCUBINUS, i. m. [*ἡμιδύτης*] *Quintil. lib. 1. cap. 3.* Nostros amicas, nostros concubinos vident. *Catul. 59. 130.*
 Ncu nucez pueris neget,
 Desertum domini audiens
 Concubinus amorem.
 Iners concubinus. *Catul. 59. 132.*
 Miser. *Catul. 59. 140.*
CONCUBINA, æ. f. [*ἡμιδύτης*] dicebatur Ea quam quis, non mariti animo, sed concubitus tantum causa, sine stupri tamen crimine, flagitiove, domi habebat, arg. *l. 4. D. de adult. Cic. 1. de Orat. 183.* In concubina locum duceretur. *Hotomanus.*
CONCUBINATUS, ðis. m. [*συνδύω*] *Plaut. Pœn. prol. 102.*
 Illam minore in concubinationi sibi
 Vult erere miles quidam, qui illam deperit.
 In concubinationem dare fororem. *V. in. conf. Suet. Neron. cap. 28.*
CONCUBIVUS, a, um. Adje. inventur plerumque cum voce Nox coniuncta. *Tacit. 1. Ann. 39. Val. Max. 1. c. Liv. 2. c. 9.* Sæpius apud Valerium Noctem profundam significat. *Plin. lib. 29. cap. 6.* Alii exequuntur ipsum, & nocte concubia in plumbeum vas condunt. *Cic. 1. de Divin. 57.* Qui ut cœnati quiescerent, concubia nocte visum esse in somnis ei qui erat in hospitio, &c.
CONCUBIVUM, i. n. [*μεινύκτης*] Quum tempus agendi est nullum, dixerunt veteres, quod omnes fere tunc cubarent. Alii Intempesiâ noctem vocant: alii a Silere, Silentium. *Plaut. Trinum. 4. 2. 44.*
 Si ante lucem ire occipias a meo primo nomine,
 Concubium sit noctis, prius quam ad postremum perveneris.
 Gellius pro Concubitu posuit 9. 10. Venerandum illud concubii pudici secretum. [*Nisi forte Connubii legendum. Connubii enim secretum est ipsius concubitus periphrasis.*
CONCULCO, [*συνπατῖω*] ðre. Idem quod Calcare, nisi con augeat. *Cic. 8. Att. 11.* Conculcari, inquam, miseram Italiam videbis proxima ætate, & quati utriusque vi, nanciapi ex omni genere collectis. *i. e. Vastari, destrui.*
 Pedibus conculare aliquem. *Ovid. 12. Met. 374.*
 Proterere & conculare aliquem. *Cic. pro Plac. 53.*
CONCULCATIO, ðnis. f. [*πατῖσις*] *Plin. lib. 8. cap. 18.* Obturbata conculatione prius aqua, aliter potu non gaudet.
CONCULCATUS, ðis. m. Idem. *Tertull.*
CONCUMULO, ære. a Cumulus. Unde
CONCUMULATIO, Partic. *Fertul.*
CONCUMULATIO, ðnis. f. *Firmicus.*
CONCUMBO, V. **CONCUBO**. Differentiam utriusque *V. in CUMMBO.*
CONCUPPIO, cupivi, cupitum, [*ἐπιθυμία*] Ære. Idem quod Cupio. *Cic. pro Quint. 69.* Sicut tu semper fumme concupisisti.
 Immo puto esse a Concupisico. *H. St.*

CONCUPISCO, cupivi, cupitum, [ἐπιθυμία] ēre. Valde cupere. Cic. 4. de Fin. 7. Ut si quis obtinere concupierit, nihil aliud legere debeat. Concupiscere & Appetere. Idem. Plin. 3. Epist. 2. Quamvis enim ista non appetat: tam grate tamen excipit, quam si concupiscat. Mortem concupiscere. Cic. 1. de Divin. 51. Quid concupiscas, tu videris: quod concupiveris, certe habebis. Cic. 5. Philipp. 33. Res magnas & magnopere expetendas concupiverunt. Cic. in Orat. 4. Non pecuniam, non opes violentas, sed caritatem civium & gloriam concupisse. Cic. 1. Philipp. 29. Nihil tam efficere concupiscebat, quam quod posse effici negaret. Suet. in Calig. cap. 17. In matrimonium ducere illam concupivit. Cic. pro Cluent. 26. Concupivi, præteritum. Hor. Epod. 3. 19. At si quid unquam tale concupiveris, Jucose Mæcenas, &c.

CONCUPISCO, pass. [ἐπιθυμῶμαι] Plin. lib. 11. cap. 6. Id se facturas conscia, quod concupisci possit.

CONCUPISCENDUS, Partic. Celf. 1. 1. V. **CONCURBITUS**. Honos non nimis concupiscendus. Cic. 15. Fam. 6.

CONCUPITUS, Partic. ut, Pecunia concupita. Cic. 4. Tusc. 24. Concupitum adipisci. Cic. 4. Tusc. 13. Læticia, ut adepta jam aliquid concupitum, efferatur, & gestiat.

CONCUPITOR, ōris. m. Eirnic. lib. 8. cap. 22. in fine, Vicesima nona pars Cancri fi in horoscopo fuerit inventa, homines faciet iliberales, & fures, & rerum alienarum concupitores.

CONCUPISCENTIA, æ. f. [ἐπιθυμία] Quæ est bonarum æque ac maliarum rerum appetitus. Tertull. de Anima 38. Concupiscentia oculis arbitris utitur. Paulo post, Proprie naturalis concupiscentia unica est alimentorum solummodo, quam Deus in primordio contulit. Legitur aliam apud Curt. 8. 6. 18. juxta nonnulla exemplaria; sed lectio merito suspecta est erudit. V. Freinsh. ad loc. & Cellar. Cur. post. p. 260.

CONCUPISCENTIVUS, [ἐπιθυμητικός] Adj. Tertul. de Anim. cap. 16.

CONCUPISCIBILIS, e. Adj. Hieron. & Ambros.

CONCŪRO, [ἐπιβόλαι] ēre. Simul curare. Plaut. Bacchid. 1. 2. 23. Pro dignitate obsonii hæc concuret coquis.

CONCURRATOR, ōris. m. [συμπελαγῆς] Qui simul cum alio curam administrat. 1. 19. D. de administr. tut. l. 3. §. quæri potest. D. de susp. tut. Fadem ratione Tutorum, Conreus, & Confidejussor dicuntur, de quibus omnibus exempla passim in jure reperies.

CONCURRE, concurrī, concursum, [συρρέω] ēre. Simul currere, confluere. Cic. 4. Verr. 50. Tantus in curia clamor factus est, ut populus concurreret. Undique concurrere. Lucan. lib. 3. 331. Tota Italia concurrit. Cic. 1. Q. frat. 2. Concurrere alicui obviam. Ter. Eun. 2. 2. 25. Concurrunt læti mi obviam cupidarii omnes. Concurreret domum tuam tota civitas. Cic. 3. Verr. 80. Concurrere ad aliquem. Cic. pro Quint. 53. Aut ad eorum aliquem, qui consuluntur, concurrisses? Al. Curcisses. [Quod improbat Grævius, quasi & de uno dicatur Concurro, ut Concuro. Sed nullo probat exemplo. Ad aliquem merito concurrere. Quintil. lib. 1. cap. 2. Concurrere ad arma. Cæsar. 5. Bell. Gall. 38. Æquore, i. e. Mari concurrere. Valer. 1. Argon. 630. Concurrere dicuntur milites, quum irruunt in hostem. Cic. 10. Fam. 30. Antonius in aciem suas copias de viro produxit, & sine mora concurrit. Liv. 26. 39. Raro alias tantis animis juxta concurrerunt classes. Alicui concurrere. Virg. 1. Æn. 497. — auferque viris concurrere virgo. Concurrere animis quantis confiligrare par est. Sil. lib. 16. 540. Frontibus adversis concurrere. Lucret. lib. 6. 116. De nubibus. Forti concurrere campo, Fortiter in campo prælium inire. Propert. lib. 4. 11. 35. Armis concurrere. Martial. lib. 9. 72. Quum gener, atque socer diris concurreret armis, &c. Bello concurrere alicui. Virg. 10. Æn. 8. i. e. Contra aliquem bella suscipere. Servius. Ferro. Stat. 6. Theb. 908. Furtis. Valer. 2. Argon. 661. Hosti. Ovid. 12. Met. 596. Monstris, i. e. Inire certamen cum monstris. Valer. 3. Argon. 512. Imparibus fati. Virg. 12. Æn. 149. de Bello. Signis adversis. Tibul. lib. 4. 1. 99. Telis paribus inter sese concurrere. Virg. 1. Georg. 489. Prælia concurrunt. Lucan. lib. 1. 40. Concurrere cum. Sallust. Catil. cap. 60. Postquam eo ventum, unde a ferentariis prælium committi posset, maximo clamore, cum infestis signis concurrunt. Nudas concurrere armatis. Ovid. 3. de Artē Am. 5. In sua funera concurrere, Moriendi animo cum hostibus congredi. Valer. Flac. 6. Argon. 242. Sidera sideribus concurrunt. Lucan. lib. 1. 75. Venti concurrunt in mæstem. Plin. lib. 18. cap. 35. Ventorum prælia concurrunt. Virg. 1. Georg. 318. Omnia ventorum concurrere prælia vidi, Quæ gravidam late fegetem ab radicibus imis Sublime expullam eruerent.

CONCURRE, ad inanimita translatum. Ter. Heaut. 2. 2. 3. Concurrunt multæ opinioniones, quæ mihi animum exaquant. i. e. Conveniunt & congruunt. Cyanæ insulæ ponto concurrere dicuntur. Valer. 1. Argon. 59. Credas montes concurrere montibus alos. Virg. 8. Æn. 692. Nomina concurrere dicuntur, Quando eodem tempore solutionem accipiunt, quo ipsi debentur. Cic. 16. Att. 3. extr. Orbis Europæ atque Asiæ concurrunt. Virg. 7. Æn. 224. Os concurrat ad rogandum. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 1. Quia quom homini probò ad rogandum os concurrat, & suffundatur rubore. Al. Corruat. H. St. Concurrere ad auxilium. Lucan. lib. 3. 661. Obscænis litteræ concurrunt. Cic. in Orat. 154. Cum nobis non dicitur, sed nobiscum: quia si ita diceretur, obscænis concurrerent litteræ.

Sans quum profers cum nobis, auditur hic ablativus turno, velut a nominativo cunus; quam vocem constat obscænam esse. Res contrariæ concurrunt. Cic. 5. de Fin. 28. Verba extrema cum consequentibus primis ita jungere, ut nere asperæ concurrant, neve vastius diducantur. Cic. 3. de Orat. 170. Concurrere in sententiam aliquam. Cic. 1. Att. 15. Et raptim in eam sententiam pedarii concurrerunt. i. e. Concesserunt, ut alias rerum Rom. scriptores loquuntur. Concurrunt plebei philosophi, pro Conscientiæ & conveniunt. Cic. 1. Tusc. 2. Licet concurrant omnes plebei philosophi, &c. Statim concurrere de jure. Cic. pro Quint. 79. Dejicitur de saltu, C. Aquilli, pridie Cal. intercalare. biduo post, aut ut statim de jure aliquis concurrerit, non toto triduo de c. millia passuum conficiuntur. In melioribus libris est Cuccurrerit. V. Horom. not. Concurrere cum summa, cui opponitur Excedere. Ulpianus in l. Quid ergo si majorem. D. de leg. 1. Quid ergo si majorem quantitatem a substituto reliquit? quod excedit, hoc erit quod a substituto relictum est: quod vero occurrit cum summa superioribus tabulis inscripta, inde debetur.

CONCURRE, *Esse concurrent & participare*. Ulpian. l. 1. D. de usus. adref. Quum itaque primus non inveniet alterum cum, qui sibi concurrat, solus utetur in totum: nec refert conjunctim an separatim requatur.

In hereditatem legitimam fratri concurrere. Papinian. in l. Filio qui. D. de inofficiso testamento, Filia quæ non egit, aut quæ egit aut non obtinuit, in hereditate legitima fratri non concurrat.

In pignore concurrere. Ulpian. in l. Idemque. §. Si tibi. D. Qui potiores in pignore habeantur, Si tibi quæ habiturus sum obligaverim, & Titio specialiter fundum, si in dpmium meum pervenerit, mox dominium ejus acquiescero: putat Marcellus concurrere utrumque creditorem in pignore.

In pignus concurrere. Ulpian. ibid. Si duorum pupillorum numis res fuerit comparata: ambo in pignus concurrunt pro his portionibus, quæ in rei pretium fuerint expensæ.

Per plures emptores mancipium concurrerit. Paulus in l. Si quis sub pacto. D. de contrah. empt. Sed in emendatis libris est Cuccurrerit.

CONCURRE, Confluere. Celf. lib. 2. cap. 12. Si in stomachum quadam biliosa concurrunt. Concurrat materia. Celf. lib. 3. cap. 10. At si in præcordiis inflammatio & dolor est, primo superimponenda sunt cataplasmata reprimantia, ne si calidiora fuerint, plus eo materia concurrat. Concurrens materia, i. e. Influenis sanguis. Celf. lib. 7. cap. 2. Et ut alias scriptis, vel avetenda, concurrens eo materia, vel digerenda, &c. Concurrere, Evenire, contingere, consequi. Propert. lib. 3. 7. 17. Sunt quibus Elæx concurrat palma quadrigæ. i. e. Qui palmam consequuntur in Elidenium certamine curuli. Somnia concurrunt, Respondent eventa. Cic. 2. de Divin. 141. An tu censessullam anam tam deliriam futuram fuisse, ut somniis crederet, nisi ista casu nonnunquam, forte temere, concurrerent?

CONCURBITUS, imperf. ut, Concurritur undique ad commune incendium restinguendum. Cic. 10. Philipp. 21. Concurritur, pro Committitur prælium. Hor. 1. Serm. 1. 7. Militia est potior, quid enim? concurritur, horæ Momento aut cita mors venit, aut victoria læta.

CONCURRENS, [συρρέων] Partic. ut, Concurrentes cautes. Ovid. 2. Amor. 11. 3. Concurrere quantitas. in l. Cum alter. D. De compenfat. **CONCURSIO**, ōnis. f. [συρροή] Cic. 1. de Fin. 17. Ut concursioibus inter se cohærescant. Fortuitarum rerum concursio. Cic. in Topic. 76. Forte ita concursio corpufculorum. Cic. 1. Acad. 6. Vocum crebra concursio. Cic. in Orat. 151. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem. In eadem verba impetus & concursio, & adjunctio, & progressio. Cic. 3. de Orat. 104. **CONCURSUS**, ōis. m. [συρροή] Cic. ad Brut. 3. Concurfus est ad me factus. Non posse sustinere concursum aliquorum. Cic. 4. Acad. 70. Conflictio & concursus. Cic. in Partit. 104. Ingens concursus. Virg. 9. Æn. 454. Arium quinque maximam concursus. Cic. de Clar. Orat. 25. Calamitatem concursu labefacta cogitatio. Cic. 5. Fam. 13. Grantatum concursus. Tacit. 6. Ann. 50. Municipiorum. Cic. pro Domo 142. Italiæ magnificentissimus ille motus, municipiorumque concursus. Occupationum. Cic. 7. Fam. 34. Quanquam venis, ut ipse intelligis, in maximam quasi concursum occupationum. Studiolorum honestissimorum. Cic. 2. de Fin. 110. Verborum asperi, disjuncti & hiantes concursus. Cic. in Partit. 21. Verborum asper & hiulcus concursus. Cic. 3. de Orat. 169. Huic opponitur Coagmentatus & lævis. Ne extremorum verborum cum insequentibus primis concursus, aut hiulcus voces efficiat, aut asperas. Cic. in Orat. 150. Subiti concursus. Ovid. 14. Met. 544. Facere concursum. Cic. 6. Verr. 52. Quem concursum in oppido factum putas? Ex agris concursus fuit. Cic. 5. Att. 16. Clamor, concursusque maxima cum laude alicujus fuit. Cic. 1. Att. 13. Concurfus, *Concurrere, Participation*. Ulpian. l. 1. D. de usus. adref. Julian. scribit: si duobus hereditas instituta, deducto usufructu proprietatis legatur, jus adrefcendi heredes non habere. nam videri usufructum constitutum, non per concursum divinum. Concurfu partes fieri Jurisconsultis dicuntur in legatis, Quum testator duobus pluribusve legatariis rem eandem ita legavit, ut iis non dividere ac separatim partes certas attribueret, sed potius rem solidam relinquere videretur. l. conjunctim. D. de legat. 3. Verum quum utriusque uterque ad rei, puta fundi, alicuius possessionem acquirendam accedit, ubi ad medium pervenerit & concurrerunt, quo in loco eorum inter se facti sunt, ibi partis quique sue fines constitunt. Hi Legatarii re conjuncti dicuntur l. triplici. D. de verb. signif. Romanus.

CONCURSUS, *āre*, frequent. *ut* *Concurrere villas*, provinciam. *Cic. 7. Fam. 1. & 7. Verr. 79.* Huc illuc casu & temere concurrere. *Cic. 2. de Nat. Deor. 115.* Concurrant nunc hinc, nunc illinc ignes. *Lucret. lib. 2. 214.* Concurrere circum tabernas. *Cic. 4. in Catil. 17.* Omnes omnium domos concurrere. *Cic. pro Muren. lib. 4.* Lectica villas cum aliquo concurrere. *Cic. 7. Fam. 1.* Lectos mortaliū, & grabatos, deos concurrere utrum probabilius. *Cic. 2. de Divin. 129.* Concurrere ultro citroque. *Hirt. Bell. Afr. 82.* Concurrere & Diffultare, contraria. *Lucret. lib. 3. 396.* Concurrere, coire, & diffultare vicissim. Alia exemplaria habent Concurrere: quod exponit interpres, Frequenter se concutere. Sed forte rectius legas Concurrere, pro Convenire & congregari, sicut Diffultare, est Diffillire & disjungi. [Potius opponitur hoc *coire*, si maxime Concurrere legas.]
CONCURSANS, Partic. *Plin. lib. 17. cap. 9.* Habere intus concursantem stellam. *De Ceraunia gemma loquitur.*
CONCURSATIO, *ōnis*, f. *Cic. 1. de Lege Agr. 8.* Jam illa omnibus in provinciis, regnis, liberis populis, quam acerba, quam formidolosa, quam quatuorfa concursatio decemviralis futura sit, non videtis? *Perturbationum concursatio. Cic. 11. Philipp. 27.* Al. Converseione & perturbatione.
 Concurfatio somniorum. *Cic. 2. de Divin. 146.*
 Concurfatio & contentio. *Cic. 1. Fam. 1.* Libonis & Hypsei, non obscura concurfatio & contentio, omniumque Pompeii familiarium studium, in eam opinionem rem adduxerunt, &c.
CONCURSATOR, *ōris*, m. *Liv. 31. 35.* Ita nec eques regius equiti par erat, infuetus ad stabilem pugnam, nec pedes concursator.
 Concurrator & levis hostis. *Liv. 27. 18.*
CONCURSATORIUS, Adj. *Ammian.*
CONCURVO, *āre*, a *Curvus*. *Macrob. 2. Saturn. 7.*
CONCUSCUS, In **CONCUSIO**.
CONCUSIO, *ōis*, *f. flum*, [*συσείω*, *ἀσείω*, *ἀνασειώ*, *κατασειώ*, *συγκλονίω*] *ēre*, ex *Con* & *Quatio*; *Commovere*, agitare. *Ter. Eun. 3. 5. 42.* At quem deum? qui templa caeli summo fonito concutit.
 Arcu certo aliquem concutere, Ferire. *Propert. lib. 1. 7. 15.*
 Arces concutit ballista. *Ovid. 11. Met. 509.*
 Arma concutere. *Ovid. 1. Met. 143. & 12. 468.*
 Aures Cæsaris concussit fragor. *Lucan. lib. 6. 163.*
 Cæsariem concutere. *Ovid. 1. Met. 179. de Iove.*
 Terrificam capitis concussit terque quaterque Cæsariem.
 Caput. *Ovid. 2. Met. 49.*
 Corpus multa gestatione. *Cels. lib. 3. cap. 21.* Concutiendumque multa gestatione corpus est. i. e. Agitandum.
 Equos acres concutere. *Virg. 8. Æn. 3.* Hoc ad equites pertinet, inquit Servius.
 Frena concutere furenti. *Virg. 6. Æn. 101.* — ea frena furenti concutit, & stimulus sub pectore vertit Apollo.
 Freta Boreas concutit. *Ovid. 6. Met. 691.*
 Hastam concutere. *Sil. lib. 10.*
 Lora aurigæ concutiunt. *Virg. 5. Æn. 146.*
 Nec sic immixtis aurigæ undantia lora Concussere jugis. Absolue apud *Valer. Flac. 6. Argon. 6.*
 Impulit hinc currus, monstrum irrevocabile belli, Concutiens. Subaudi Lora.
 Mentis concutere. *Valer. Flac. 6. Argon. 476.*
 — quascunque libet nunc concute mentes.
 Orbem nutu concutit Juppiter. *Ovid. 2. Met. 849.*
 Ossa metus concutit. *Ovid. 3. Epist. 82.*
 Pectora planctu concutere. *Stat. 5. Silv. 1. 179.*
 Plebem grandine concutit hiems. *Stat. 1. Silv. 6. 24.*
 Rempub. concutere. *Cic. 2. Philipp. 109.* Leges Cæsaris, easque præclaras, ut Rempub. concutere possit, evertit.
 Serena caeli concutere sonitu dicitur deus. *Lucret. lib. 2. 1100.*
 Tumultu bellorum ingenti concutitur Roma. *Lucan. lib. 1. 304.*
 Tela concutere. *Ovid. 12. Met. 79.*
 Urbem lucu concutit fortuna. *Virg. 12. Æn. 594.*
 Concutere aliquem, pro Per speciem legitimiæ potestatis pecuniam extorquere. apud Ecclesiasticos & Ctos. V. Tertull. de Fuga in perséc. cap. 12. & infra in **CONCUSIO**, & **CONCUSURA**.
CONCUTIENS, [*ἀσείων*] Partic. ut, Concutientes fe corvi. *Plin. lib. 18. cap. 35.*
 Sceptra concutiens, Obtinens tegnum. *Sen. Herc. fur. 5.*
 Singultu concutiente orafonant. *Ovid. 3. Amor. 9. 12.*
CONCUSsus, a, um. [*ἀσείων*] Partic. ut — fūrit mugitibus æther
 Concussus. *Virg. 3. Georg. 151.*
 Animus concussus casu amici. *Virg. 5. Æn. 869.* i. e. Propter ruinam amici. *Servius.*
 Animi concussi fletu. *Virg. 9. Æn. 498.*
 Carina concussa. *Ovid. 2. de Pont. 3. 59.*
 Cautes. *Virg. 5. Æn. 205.* ubi de navi cautibus illisa loquitur.
 Coma. *Ovid. 2. Fast. 846.*
 Corpus concussum vulnera. *Stat. 3. Silv. 4. 70.*
 Fides concussa, i. e. Labefacta aut inverfa. *Lucan. lib. 1. 182.*
 Et concussa fides, & multis utile bellum.
 Fores concussa patere. *Ovid. 2. Met. 768.*
 Globus undarum concussus inhoruit. *Sen. Hippol. 10.*
 Humo concussa saxum moliri. *Valer. 6. Argon. 650.*
 Ilex. *Virg. 4. Georg. 81.*
 Nec de concussa tantum pluit ilice glandis.
 Licentia hominum concussa. *Cic. pro Milon. 79.* Concussa hominum licentia & cupiditatibus fractis, &c.
 Mens concussa metu. *Virg. 12. Æn. 468.*
 Mons concussus spargit nives. *Propert. lib. 3. 13. 53.*
 Opes concussæ, Glandes ex arbore decussæ. *Martial. lib. 11. 42.*
 Cedentes oneri ramos, vilvamque fluctentem Vicit, concussas ipse sequutus opes.
 Ora concussa risu. *Lucret. lib. 1. 918.*

Pectus concussa crebris verberibus. *Lucan. lib. 2. 335.*
Quercus. *Virg. 1. Georg. 159.*
 Concusquæ famem in filvis solabere quercu. i. e. Glandibus.
 Est autem Metalapis.
 Remo concussio ratem tollere. *Valer. 1. Argon. 340.*
 Tonitru concussa tremunt omnia. *Lucret. lib. 6. 120.*
 Agnive virorum concussa tellus. *Sil. lib. 8. 355.*
 Motu concussa terra. *Liv. 3. 10.*
 Undas concussas exasperare. *Ovid. 2. Amor. 11. 27.*
 Urbs concussa, Rumore percussa. *Virg. 4. Æn. 666.*
 — concussam bacchatur fama per urbem.
CONCUSsIO, *ōnis*, f. [*συσειός*, *συσειώ*. *Gloss. Gr. Lat.*] *Colum. 9. 14.* Vasa sine concussionem portare.
 Concussionis crimen Jctis est, Quam quis ab eo, quem iudicii magistratusve terrore affecit, ejus periculi devitandi causa, pecuniam extorquet. Nam Concussiam metu dicimus, pro Percussum & perturbatum. Unde tit. de concussionibus, lib. Pandect. 47. & apud *Cic. 4. Tusc. 19.* Terror definitur, Metus concutiens. *Ulpian. l. 1. D. de concuss. Hottomanus.* Concussionis rei etiā sunt, pœnaque legis Cornelie teneri jubentur, qui in accusationem innocentium coierunt. *Macer. l. 2. D. de concuss. Concussiones militum, i. e. A militibus factæ. Tertull. in Apoget. cap. 7.* Sordida concussiones. *Ulp. l. 1. D. de calumniant. Neque enim transactionibus licitis est interdicitur, sed fordidis concussionibus.*
CONCUSsus, *ūs*, m. [*συσειός*] *Commotio.* *Plin. lib. 35. cap. 16.* Concutitur in calicibus, crebro concussus. *Magno concussus. Lucret. 6. 546.*
CONCUSsor, *ōris*, m. *Tertull. in lib. de Fuga in persequutione cap. 13.* pr. Non tamen dixit traditorem, aut persecutorem, aut concussorem. Et paulo post, Concussores nostri in amicitiam redacti. *conf. cap. 12.*
CONCUSsura, *æ*, f. pro Concussione utitur *Tertull. in lib. de Fuga in persequutione cap. 13.* pr. Omni petenti me dabo. In causa elemosinæ, non in concussura. *Petenti, inquit: Porro qui concutit, non petit.*
CONCUSsIBILIS, *e*. *Tertull. Adversus Marc. 1. 25.* Concussibilis novæ voluntati.
CONCUSsIO, *āre*. *Lucret. lib. 3. 396.* Alii hic Concurrere legunt. V. **CONCURSO**.
CONDALium, Annulli genus, teste *Festo*: dictum ab eo quod digitum concludat. *Plaut. Trinum. 4. 3. 7.* Satin' in thermopolio condalium es oblitus. V. **CONDULUS**.
CONDALus, [*κόνδαλος*] *Mausoli Carie regis in Lycia præfectus, mirus pecuniæ emungende artifex, de quo tradit Aristot. OEcon. lib. 2.* Quod quum Lycios maximo comæ nutriendæ studio teneri animadverteret, occasionem sibi eme oblatam ratus, qui auri quamplurimum & sibi posset congerere, & ad regem mittere, litteras sibi a Mausolo allatas simulavit, quibus illi jubenter comam tondere, & ad regem mittere. Si tamen mallent aliquantule pecuniæ jacturam facere, se daturum operam, ut in Græcia coemerentur, & pro Lyciis ad regem mitterentur. Quam conditionem Lyciis avide accipientibus, mirum dictu quantam eo commotio pecuniæ vim extorserit.
CONDATRE, [*Κονδάτρη*] *Rhedonum urbs in Gallia, Ptolemæo. Vulgo Rhemes en Bretagne.*
CONDÉCRT, condeccebat, condecuit, [*πείπειν*] condecēre. a *Deces* componitur. *Plaut. Pseud. 4. 1. 24.* Sed vide ornatus hic, satis me condecet?
CONDECENTIA, *æ*, f. [*τὸ πείπειν, ἐπιπέπειμα*] est *Venustas & gratia* quædam ex decori observatione. *Cic. 3. de Orat. 108.* Sic verbis quidem ad aptam compositionem & condecenciam: sententiis vero ad gravitatem orationis utatur.
CONDECENTER, [*πεπέντως*] *Adv.* *Gell. lib. 6. cap. 12.* Commodè hæc quidem omnia, & condecenter. *Al. Condecenter.*
CONDÉCŌRO, [*ἐπινοσσοῖαι*] *āre*, *Idem* quod *Exornare*, & *expolire*. *Plin. lib. 35. cap. 10.* Dignis digna loca picturis condecoravit.
 Condecorare ludos. *Ter. in prol. Hec. 37.*
 Agendi tempus mihi datum est, vobis datur Potestas condecorandi ludos scenicos.
CONDECORE, [*ἐπιπέπειν*] *Adv.* *Gell. lib. 14. cap. 4.* Condigne meliore, & condecore *Chrylippus, &c.* depinxit.
CONDEMNO, [*καταδικάζω, καταδικάζω, καταδικάζω, καταδικάζω*] *āre*, Verbum notæ significationis; quod nunc genitivo, nunc ablativo sine præpositione, nunc cum præpositione jungitur: aliquando etiam sine iis ponitur. *Cic. 2. de Nat. Deor. 73.* Ceteris causa incognita condemnatis. *Genitivo. Cic. 8. Fam. 1.* Tamen in hoc te deprecor, ne meum hoc officium arrogantibus condennes. *Cic. 14. Fam. 14.* Et sceleris condemnat generum suum.
 Injuriarum condemnatus. *Cic. 4. Verr. 21.*
 Sponfionis condemnari. *Cic. pro Cæcin. 91.* Huic opponitur Vincere sponfione.
 Ablativo. *Cic. 2. Fam. 1.* Quare si iniquus es in me iudex, condemnabo eodem ego te crimine.
 Ablativo cum præpositione *De. Cic. 2. Philip. 50.* Licinium Lenticulam de alea condemnatum, colluferum suum restituit.
 Aliter cum *de. Cic. 7. Verr. 114.* Sed de latronum, hoc est de comitum suorum sententia condemnat omnes.
 Condemnare dicitur accusator reum, pro Condemnari facere, inquit *Erasmus. Suet. in Tiber. Cæs. cap. 8. pr.* Fannium Cæpionem, qui cum *Varrone Murena* in Augustum conspiraverat, reum majestatis apud iudices fecit, & condemnavit. *Ulpian. in l. 2. D. de admittit. tutor. Si tutor condemnavit, five ipse condemnatus est, pupillo & in pupillum potius actio iudicatur datur.*
 Condemnare ex relicto, i. e. In reliquam pecuniam. *Paulus in l. 1. D. arbor. furtim cæs. Ubi in quibusdam exemplaribus legitur & sine præpositione.*
 Sibi condemnare aliquem. *Cic. 4. Verr. 22.* Hunc hominem *Veneri* absolvit, sibi condemnat. *V. Afcon. ad loc.*
 Condemnari alicui. *Ulpian. in l. illud sciendum. D. de ædilit. edict.* Illud sciendum est: si emptor venditoris hæc non præferat, quæ desiderantur in hac actione: non potest ei venditorum condemnari. Si autem emptori venditor ista non præferat: condemnatur ei.
 Arbitrium pro fucio condemnari. *Cic. pro Quint. 13. Ms. Ad arbitrium. aiii Ad arbitrum? al. Arbitrio legunt. V. Græv.*
 Pluris, vel minoris condemnate. *Ulpian. in l. iudex. D. de re iudicat.*
 Et

Carmen condere. Cic. 4. Tusc. 41.
 Historiam. Plin. lib. 12. cap. 4.
 Laudes alicujus. Plin. lib. 22. cap. 13.
 Omen. Propert. lib. 2. 28. 32.
 Poema. Cic. 1. Att. 16. extr.
 Præcepta medendi. Plin. lib. 26. cap. 2.
 Prælia condere, Describere. Stat. 1. Theb. 8.
 Condere jusjurandum. Plaut. Rud. 5. 3. 18. h. e. Infituerè.
 CONDENS. [κονδένω] Partic. ut, Nubila condentia cælum tenebris.
 Claud. in Nilo 2.
 CONDITUS. [κονδύτω, κόνιτω] Partic. Absconditus. Plaut. Pseud.
 4. 1. 31.

— teneo, omnia
 In pectore condita sunt, meditati sunt doli doctæ.
 In alta caligine conditus. Sen. Herc. fur. 1.
 Antro conditus. Ovid. 3. Met. 31.
 Corde conditus. Catul. Argon. 271.
 — memori tibi condita corde
 Hæc vigeant mandata, nec ulla obliuiteret ætas.
 Domi conditus Consulatus. Cic. pro Muren. 49. Vultus erat ipsius plenus fororis, oculi scelere, sermo arrogantia: sic ut ei jam exploratus & domi conditus Consulatus videretur.
 Tumulo conditus. Valer. 5. Argon. 198.
 Ensis. Hor. Epod. 7. 2. subaudiendum Vagina.
 Jurgia sub tacita condita lætitia. Propert. lib. 2. 6. 32.
 Literæ conditæ in ærario sanctiore. Cic. 6. Verr. 115.
 Mellis condita. Tibul. lib. 1. 1. 42.
 Non ego divitias patrum, fructuosum requiro,
 Quos tulit antiquo condita mellis avo.
 Præcordia condita aperit Liber. Hor. 2. Serm. 4. 89.
 Telum patenti jugulo conditum imprimere. Sen. OEdip. 14.
 Carmina condita, Composita. Virg. 10. Ecl. 50.
 — Chalcidico quæ sunt mihi condita versu
 Carmina.

Fila non condita a dextro colo. Propert. lib. 4. 1. 72.
 Non sunt a dextro condita fila colo. i. e. Res est difficilis contextu. Broekh. legit. Non sunt ah dextra candida fila colo. q. V.
 Aliquid conditum mandare vestuisti. Cic. 2. de Nat. Deor. 151.
 Conditum aliquid fervare. Virg. 3. Ecl. 43.

CONDITUM, i. n. In condito habere, apud JCtos.
 CONDITUS, ùs. m. Apul. Apol. pag. 289. Veteranorum militum novu conditu splendidissima colonia fumus.
 CONDITURA, æ. f. Structura. Petron. cap. 51. Conditura vitrorum.
 CONDITOR, òris. m. [κονδύτης, κόνιτης] Qui aliquid componit, vel rei alicujus auctor. ut, Conditor legum. Plaut. Epid. 3. 4. 86.
 Ævi redeuntis conditor Christus. Claud. in Paschal. 1.
 Argumenti alicujus conditor. Ovid. 5. Trist. 1. 10.
 Atis alicujus conditor. Ovid. 2. de Pont. 11. 2.
 Disciplina conditor militaris. Plin. 10. Epist. 29.
 Historiæ alicujus conditor. Ovid. 2. Trist. 416. Et
 Rerum conditor Thucydides vocatur a Plin. 7. 30.
 Conditores rerum, pro Historicis Plin. lib. 21. cap. 3. H. St. Sed error videtur, pro Lib. 36. cap. 15.

Sectæ peripateticæ conditor Aristoteles. Columel. lib. 9. cap. 3.
 CONDIRIX, icis. f. Macrobr. 1. Somn. Scip. 11. Luna mortalium corporum & auctor & conditrix.
 CONDITORIUS, Adj. [κονδιτωρ] Quintil. Decl. 8. extr. Non quidem licuit mihi in illud cubiculum, conditorius tuæ mortis, irumpe-
 re. Nisi accipias per appositionem, ut sit Substantivum, significetque Arcanum receptaculum; quod magis placet Burmanno. V. fq.
 CONDITORIUM, i. n. [κονδιτωρ] i. e. Sepulchrum. Plin. 6. Epist. 10. ad Albinum, Tam parata obliuio mortuorum, ut ipsi nobis debeamus conditoria extruere, omniaque hæredum officia præsumere. Plin. lib. 7. cap. 16. Petron. cap. 111. In conditorium etiam profecuta est defunctum. Suet. Aug. cap. 18. pr. Per idem tempus conditorium, & corpus Magni Alexandri cum prolatum & penetrati subjecisset oculis. conf. Calig. cap. 52. Aliter Plin. lib. 7. cap. 16. Quorum corpora, ejus miraculi gratia, in conditorio Sallustianorum æsiabantur hortorum. H. St.

CONDITIVUS, Adj. [κονδιτωρ] Quod absconditur & servatur in aliquo loco. Columel. lib. 8. cap. 5. de columbis, Duobus tamen aut tribus mensibus acceptant condititia cibaria, ceteris seipias pascunt feminibus agrestibus.

CONDITIVUS, Adj. [κονδιτωρ] Quod servari potest sine læsura. Cato de R. R. cap. 9. Conditiva mala mustea, & punica, &c. Sic Varro de R. R. lib. 1. cap. 59.

Conditivus cibus. Columel. 7. 9.

CONDITIVUM, i. n. pro Sepulchro. Sen. Epist. 82. pr. Multum interest inter otium & conditivum. conf. Ep. 60. extr.

CONDUS, i. m. Qui condit; ut Fronus, Qui promit condititia. Plaut. Pseud. 2. 2. 14. Condus promus fum, procurator peni.

CONDITIO, ònis. f. [κονδύσις, κόνις] est Dispositio quædam ac veluti fors fortunarum, temporum, rerum. Cic. 3. Tusc. 34. Nihil est enim quod tam obtundat, elevetque ægritudinem, quam perpetua in omni vita cogitatio: nihil esse, quod accidere non possit, quam meditatio conditionis humanæ.

Mortalis conditio. Patere. lib. 2. 104. Neque illi spectaculo, quo fruitus fum, simile conditio mortalis recipere videtur mihi.

Fortuna atque conditio. Cic. 4. in Catil. 1.
 Communitas conditionis cum aliquo. Cic. 6. Philipp. 3.

Imago conditionis. Cic. pro Milon. 79. Fingite igitur cogitatione imaginem hujus conditionis meæ.

Multi laquei legum & conditionum ac judiciorum propofiti. Cic. pro Cluent. 150.

Conditio & Sors pro eodem. V. in SORS. H. St.

Infimi generis hominum conditio atque fortuna. Cic. pro Milon. 9.

Juris conditio. Cic. 1. de Lege Agr. 17. Paucas tribus non certa conditio-
 nis juris, sed fortis beneficio fortuito ad usurpandum libertatem vocare.
 Legum, judiciorum, temporum conditio impendet. Cic. 5. Fam. 18.

Loci alicujus conditio. Ovid. 2. de Pont. 5. 16.
 Metri conditio. Quintil. lib. 1. cap. 5. Evenit, ut metri quoque conditio mutet accentum.

Mortis adempta conditio. In ADIMO.
 Nascendi incerta conditio. Cic. 3. in Catil. 2.
 Personarum conditio. Quintil. lib. 3. cap. 10.
 Regionis conditio, h. e. Temperatura & dispositio, seu habitus aut constitutio. Columel. lib. 11. cap. 12. Pro conditione regionis & cæli, terra vel profunditur vel iteratur.

Serviendi conditio. Cic. 16. Fam. 7.
 Servitutis conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil. 16. Servus est nemo, qui modo tolerabili conditione sit servitutis, qui non, &c.
 Servitutis non communi conditione uti. Cic. pro Cæli. 57.

Sortis conditio. Ovid. 3. Trist. 14. 52.
 Temporum conditio aliquid mutari. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Victoria. Cic. pro Marcell. 12. Nam quum ipsius victoria conditione jure omnes victi occidissent, clementiæ tuæ judicio conservati fumus.

Vita. i. e. Vivendi. Cic. 3. Off. 85.
 Vitæ mortalis conditio. Cic. 14. Philipp. 33. Pro mortali conditione vitæ, immortalitatem estis consequuti.

Vitæ eadem conditiones non perferre. Cic. pro Cluent. 150.
 Vitæ aliquam conditionem sequi. Cic. pro Rabir. Posth. 16.

Vivendi conditio. Hor. 2. Serm. 8. 65.
 Attaliæ conditiones. V. ATTALUS.

Bona conditio. In BONUS.
 Communis. Hor. 2. Epist. 1. 152.
 Dulcis. Hor. 1. Epist. 1. 51.

Æta. Hor. 3. Carm. 5. 14.
 Humana. Cic. 1. Tusc. 15.

Infima conditio & fortuna servorum. Cic. 1. Off. 41.
 Vis & fortunæ conditio infima aliorum. Cic. pro Corn. Balb. 24.

Iniqua. V. INIQUUS.
 Infidiosissima. V. INSIDIOSUS.

Triflis. Claud. 4. Conf. Hon. 615.
 Æqua vel iniqua conditio causam dicere. Cic. pro Cluent. 94. Tamen illi iudices staturunt, iniqua conditio ream causam dicere, quum adversario ejus, ad jus accusationis, summa vis potestatis accederet. Idem ibid. Accusante Tribunopleb. conditione æqua disceptari posse non putaverunt.

Meliore jure, meliore in causa, commodiore conditione esse. Cic. 2. de Lege Agr. 9.

Meliore conditione est senex quam adolescens, quum id quod ille sperat, hic consequutus est. Cic. de Senect. 68.

Longe alia conditio esse ac ceteri. Cic. 5. Fam. 10.
 In superiori conditione causæ postum esse. Cic. pro Corn. Balb. 36.

Convellere conditionem amicitia. In CONVELLO.
 Excutere conditionem alicujus, i. e. Expendere & considerare penitus. Ovid. 3. Trist. 14. 52.

Pone in EXCUTIO. H. St.
 Facere disparem conditionem. Cic. de Provinc. Conf. 16.

Generari mortali conditione. Cic. de Univers. 36.
 Habere naturam & conditionem, ut Cic. pro Marcell. 8. Sed ea tamen vicifili, quæ & naturam, & conditionem, ut vinci possent, habebant.

Instituere legem iniquam & miseram conditionem periculis hominum. Cic. pro Muren. 60.

Nasci eadem conditione. Cic. 2. de Divin. 93.
 Nati fumus ea conditione, ut nihil, quod homini accidere possit, recusare debeamus. Cic. 15. Att. 1.

Qua nati fumus conditione vivamus. Cic. 5. Fam. 16.
 Inmortalium conditionem postulare. Cic. 3. Off.

Providere conditioni civium contra periculosissimas hominum potentias. Cic. pro Cæli. 22.

Conditio, [κονδύσις] est Oblata potestas aliquid eligendi. Ter. Heaut. 2. 3. 85.
 Harum duarum conditionum nunc utram malis, vide.

Ea conditio date aliquid. Cic. 6. Fam. 7.
 Sub ea conditio. Cic. pro Arch. 25. Jubere ei præmium tribui sub ea conditioe, ne quid postea scriberet.

Melior conditio. Martial. lib. 11. 53.
 Cœnabis belle, Juli Cerealis, apud me:
 Conditio melior si tibi nulla, veni.

Optima conditioe prædia. V. JUS.
 Valde bona conditio si fuerit, fortasse non omitam. Cic. 2. Q. frat. 6.

Controversiæ conditio. Quintil. lib. 4. cap. 1.
 Pacis conditio cum aliquo. Cic. 4. Philipp. 11.

Præsentis discriminis. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Petitio. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Nulla conditioe, Nullo pacto. Cic. pro Corn. Balb. 23.
 Accedere ad conditionem & pactionem, pro Consentire. V. ACCEDDO.
 Accipere conditionem. In ACCIPIO.

Accipere ea conditioe. Cic. 1. Tusc. 93.
 Adducere aliquem ad aliquam conditionem. Balbus Ciceroni, 8. Att. 15.

Altringere aliquem suis conditionibus. Cic. pro Quint. 19.
 Audire conditionem, & audita conditio. Ovid. 21. Epist. 132.

Capere conditionem, & In conditionem. V. CAPIO.
 Dare alicujus rei conditionem alicui. Cic. 4. in Catil. 1. Mihi quidem, si hæc conditio Consulatus data est, ut, &c.

Defendere se alicujus rei conditioe. Cic. 1. de Lege Agr. 56.
 Defensici ad conditionem. Cic. 5. Verr. 60.

Defendere alterum ad conditionem. Cic. 8. Fam. 8.
 Ferre conditionem. i. e. Offerre. Ter. Phorm. 4. 1. 13.

Nam hanc conditionem si cui tulero extrario.
 Ferre conditiones, est victoris & superioris: Accipere conditiones, victi. Cic. 16. Fam. 11. Feruntur omnino conditiones ab illo.

Ferre conditiones, leges imponere. Cic. 7. Philipp. 21.
 Imponere conditionem. Hirt. Bell. Alex. 65. extr. Conditionibus impositis provinciæ tuendæ ac defendendæ, dimittit.

Manere in conditioe. V. MANEO.
 Manet conditio. Cic. 2. Fam. 6.

Mutare conditionem. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Offerre conditionem pacis, apud Livium. 2. 13. pr. Al. Ferre.

Omittere conditionem. Cic. 2. Q. frat. 2.
 Onerare conditionibus. Cic. 5. Verr.

Perducere aliquem ad suas conditiones. Cic. pro Quint. 27.

Producere aliquem conditionibus. Cic. pro Quint. 10.
 Proponere conditionem supplicii alicui. Cic. pro Cluent. 129.
 Recipere iniquam conditionem. Quintil. lib. 5. cap. 6.
 Conditionibus accipere populos in societatem. Liv. Aliquet expeditione una populos aut vi fugebit, aut conditionibus in societatem accipit.
 Repudiare æquissimam conditionem. Cic. pro Quint. 26.
 Respuere conditionem aliquam. Cic. pro Coel. 14.
 Stare conditionibus, est Tenere pacta. Cic. 16. Fam. 11. Sin ille suis conditionibus stare noluierit, bellum paratum est.
 Fugere a conditionibus: superiori contrarium. Cic. 16. Fam. 11. Bellum paratum est, ejusmodi tamen quod sustinere ille non possit, præsertim quam a suis conditionibus ipse fugerit.
 Stature conditionem libi. Cic. pro Rabir. Posth. 15. Providete ne du-riorem vobis conditionem statuatis, ordinique vestro, quam ferre possit.
 Conditio est posse, &c. Cic. pro Planc. 11. Est enim conditio libero-rum populorum, præcipueque hujus principis populi & omnium gen-tium domini atque victoris, posse sustinere vel dare vel detrudere quod velit cuique.
 Est conditio, ut. Cic. pro Rabir. Posth. 33. Ista conditio est testium, ut quibus creditum non sit negantibus, iisdem credatur dicentibus.
 Vocari in conditionem. Cic. 8. Fam. 9. Gallia que habent intercessore-m, in eandem conditionem quam ceteræ provincie vocantur.
 Uti conditioe alicujus. Cic. 9. Att. 22. Si mihi veniam quam peto, de-derit, utar illius conditioe: sin minus, impetrabo aliquid a meipso.
 Conditioe tua non utar: verba sunt repulsum mittentis. Caius in l. 2. D. de divort. & repud. In sponsalibus quoque discutendis placuit renun-tiationem intervenire oportere: in qua re hæc verba probata sunt, Condi-tioe tua non utar.
 Vives de Christ. fem. lib. 1. p. 313. Parentes de ipsius conditioe quasi-ferunt. pro, De illa viro tradenda, vel de illa collocanda consultatur. Idem 334. At inveniunt ita conditionem. Vereor tamen, ut satis Latine. Poterat dicere, Inveniunt maritos, vel Inveniunt quibus nubant.
 H. St. Ego vero miror quid verearis, Henrice, cum hoc ipsum voca-bulum similiter absolute, pro Matrimonii, vel Amoris quoque conditioe, uturper classici auctores passim. V. Suet. Cæs. 27. Aug. cap. 63. & 69. Plura dabit Burm. ad Quintil. Decl. pag. 472. & Thef. Lips.
 Conditionem pro Creatura sæpe usurpavit Tertull. de Corona militis, Ea est quam *κων* appellant. V. cap. 6. extr. & deinceps passim.
 Conditio, a Demonstratione hoc differt; quod Demonstratio plerumque factam rem ostendit: Conditio futuram. l. si nominatum. D. de condit. & demonstrat.
 Conditionem jurisjurandi deferre, pro Jurandi facultatem. Ulp. l. 3. D. de jurjur. Ait Pretor, Si si cum quo agetur, conditioe delata juraverit.
 Conditio apud Jurisconsultos, est Lex pactioni apposita, unde obligatio-nis eventus pendet. Ea vero ut voluntaria est, scilicet cui voluntas alterutrius ex reis dominatur, quæ ex illius voluntate pendet, veluti, Si uxorem duxeris. Alia est fortuita, cui fortuna, non reorum volun-tas dominatur, quæ ex casu pendet, veluti, Si navis ex Alia venerit. Sic enim Latinum est, non Potestativam & Casualam dicere, ut juris interpretes loquuntur.
 Conditionum possibilium genera sunt tria. Aut enim ex casu & fortuna pendent, quæ idcirco Casualæ a Justiniano appellantur; a nobis For-tuitæ non incommode nominari possunt: aut ex hominis voluntate, veluti, Si servum manumittat, quas idem Potestativas; nos Volunta-rias appellare possumus: aut mixtæ sunt, quarum eventus, ait idem, ex fortuna & personæ voluntate pendet, veluti, Si victoriam reportet, l. 1. §. si autem aliquid. C. de cad. toll. Hotomanus.
 CONDITIONALIS, e. Adj. [*κατηγορίως*] a Conditio; Quod ex conditioe pendet, ut, Pars conditionalis. Martianus in l. quum hæres. D. de acquir. hæred.
 Conditionales creditores dicuntur hi, Quibus nondum competit actio, est autem competitura: vel qui spem habent ut competat. Ulp. in l. conditionales. D. de verb. signif.
 CONDITIONALITER, Adv. [*ἀποπροσδοκῶς*] In Institutionibus, titulo de legatis. §. longe magis, Sed si conditionaliter enuntiata fuerit causa, aliud juris est, &c. Paulus in l. qui stipulator. D. de verb. obligat.
 CONDITIONARIUS, e. Tertull.
 CONDŪCRO, ut, ctum, [*συνεκδομάω*] Ære. Hirt. Bell. Afr. cap. 19. Equo frenato uti conducuerat.
 CONDUCTUS, a, um, Partic. Plaut. Pœn. 3. 2. 33.
 Fac modo ut conducta tibi sint dicta ad hanc fallaciam.
 Co. Quin edepol conductor sum quam tragædi aut comici. Sic in utroque versu Conductum legit Turnebus, non Conductum. Condo-cti autem comici sunt, Qui fabularum, quam acturi sunt, una fideliter edi-dicerunt, gestumque agere sciunt. Oportet enim histriones peritos esse, & fabulam quam acturi sunt, simul edidicisse, antequam in proscenium prodeant, quo nisi fallor respexit. Hæc ille.
 CONDŪCĒŦĀCĪO, ctī, actum, [*διδόναι*] Ære. Instruere, docere. Cic. 5. Tusc. 87. Nemo est enim qui eorum bonorum, animum putet esse judicem, eumque condonocæfaciat, ut ea quæ bona, malave videantur, possit contemnere.
 CONDŪLĒRO, ut, ctum, [*ἐχθροῦμαι, λυπώμαι*] Ære. Idem quod Dolere: nam Condolere, pro eo quod Græcis est *συνάχθηδον, συναλγῆναι*, aut *συνπάθω*, non est Latium. Pro quo dicitur potius Vicem alicujus dolere. Cic. 3. de Orat. 6. Namque tum latus ei dicenti condoluisse, sudoremque multum consequutum esse audiebamus.
 Caput condolct. Tibul. lib. 1. 6. 36.
 Et simulat subito condoluisse caput.
 Condoluit caput de ventre. Plaut. Truc. 2. 8. 2.
 Corpus condoluit tentatum trigare. Hor. 1. Serm. 1. 80.
 Si pes condoluit, si dens, terre non possumus. Cic. 2. Tusc. 52. [Videntur Verbi frequentis esse omnia.
 CONDOLESCO, ut, ctum, [*καταλύωμαι*] Ære. Cic. 1. Acad. 37. Quamque per-turbationem animi illi ex homine non tolerant, naturaque & condole-scere, & concupiscere, & extimescere, & efferrē keritia dicent.
 CONDŪNO, [*διδομαι, χαρίζομαι*] Ære. Idem quod Donare significat. Plaut Men. 4. 2. 94. Sed ego illam non condonavi, sed fici utendam dedi.
 Dare & condonare. Cic. pro Planc. 75.
 Condonare alicui munusculum. Cic. 5. Verr. & 13. Fam. 73. Ut ejus fi-lios, qui in tua potestate sunt, mihi potissimum condones. Plaut. Amph. 1. 3. 38.

Condonare aliquem pecuniam, debitum, &c. Ter. Phorm. 5. 7. 54.
 Argentum, quod habes, condonamus te.
 Condonare pecunias debitoribus. Cic. 2. Off. 78. Aut pecunias creditas debitoribus condonandas putant.
 Condonare peccatum, [*συγχωρομαι*] Gratiam facere peccati. Sallust. Catil. cap. 52. Haud facile alterius libidini malefacta condonabam.
 Remittere alicui & condonare animadversionem & supplicium, quo usu-rus erat in ipsum. Cic. 5. Fam. 10.
 Condonabitur hæc. Ter. in pro. Eun. 17.
 Habeo alia multa, quæ nunc condonabitur. Quidam hic legunt
 Condonabuntur plurali numero.
 Condono te, pro Tibi. Plaut. Perf. 5. 2. 36.
 Cave sis me attingas: ne tibi hoc scipione
 Malum magnum dem. p. utere, te condono.
 CONDONATUS, a, um, [*συγχωρομαι*] Partic. a Condonor.
 Condonatum judicium potentia alicujus. Quo reus absolutus aut con-demnatus est in gratiam alicujus. Cic. 5. Fam. 18. extr.
 Condonatus, pro Eo cui parciunt est. Auctor de Viris Illust. cap. 4.
 Qui apud Duumvros condemnatus, ad populum provocavit: ubi pa-tris lacrymis condonatus, ab eo expandi gratia sub Tigillum missus.
 i. e. Patri lacrymantis. De Horatio loquitur, qui forem occiderat.
 CONDONATIO, ōnis, f. [*συγχωρησις*] Cic. 2. Verr. 12. Cujus prætura ur-bana ædium sacrarum fuit, publicorumque operum depopulatio: simul in jure dicendo bonorum, possessionumque contra omnium instituta ad-dictio, & condonatio.
 CONDOMIO, ōni, itum, [*συννομιω*] Ære. Simul dormire. Plaut. Most. 2. 2. 55. Abimus omnes cubitum: condormivimus. Hygin. Fab. 125. Cum Ulysses condormiret, focii involarunt pecus.
 CONDOMISIO, [*συννομιω*] Ære. Plaut. Rud. 2. 7. 13.
 Obsecro, hospes, da mihi aliquid ubi condormifcam loci:
 s. Illic ubi vis, condormifce: nemo prohibet, publicum est,
 CONDOMITIO, ōnis, f. Firmic.
 CONDOFALS, e. In Cod.
 CONDOTO, Ære. Ibid.
 CONDOTATUS, a, um, In Digest.
 CONDRILLON, V. CHONDRILLA.
 CONDRIS, V. CHONDRIS.
 CONDŪCO, xi, ctum, [*ἐπιμαω*] Ære. Simul ducere. Plaut. Men. 1. 2. 15.
 Hodie ducam scortum ad cœnam, atque alio conducam foras. Alii al-ter legunt. V. CONDICO.
 Conducere, [*συνάγωμαι*] Cogere, congregare. Cic. 2. de Invent. 3. Tunc Crotoniate, publico de consilio virgines in unum locum conducuntur: & pictori quas vellet, eligendi potestatem dederunt.
 Cohortes dispersas in una castra conducere. Tacit. 4. Ann. 2.
 Copias dispersas conducere. Tacit. 4. Hist. 71.
 Exercitus in unum conducere. Tacit. 4. Ann. 47.
 Lac conducere, pro Coagulare. Columel. lib. 7. cap. 8. Lac plerum-que cogi debet agni aut hædi coagulo, quamvis possit & agrestis cardui flore conducti, & feminibus cneci.
 Nubila conducere. Ovid. 1. Met. 572. — Peneus ab imo
 Effusus Pindo, spumosis volvitur undis,
 Dejectuque gravi tenues agitanta fumos,
 Nubila conducit. i. e. Conglomerat, conglobat, cogit,
 congregat. Dejectu gravi, i. e. Rapido & præcipiti aquarum cursu.
 Partes conducere in unum. i. e. Contrahere in unum corpus. Lucret. 1. 398.
 Ramos conducere cortice, In unum ducere, conjungere, sic inter cor-ticem inferere ut coalescant. Ovid. 4. Met. 375.
 — nam mista duorum
 Corpora junguntur, facieque induitur illis
 Una, velut si quis conduct cortice ramos,
 Crescendo jungi, pariterque adolescere cernat. al. Conducta.
 Vulnere conducere cerâ. Valer. 1. Argon. 480.
 Vel pice vel molli conducere vulnere cerâ. i. e. Contrahere.
 V. Heinf. in l. & ad Ovid. 4. Met. 375. & Gifan. Ind. Lucret. in Con-ducere.
 Conducere, pro Emerere. Plaut. Amph. 4. 2. suppo. 1. 37. Credo jam que volebat sacrificia ad epulum conducti. Idem Aulul. 3. 6. 31. Cæ-dendum conduxi ego illum.
 Nimium magno conducere. Cic. 1. Att. 17.
 Conducere aliquem, [*μειδιωμαι*] Pretio accipere. Plaut. Aul. 2. 4. 1.
 Postquam obnavit herus, & conducti coquos.
 Adversione conducere, vel Per adversionem. V. Adversio, in ADVERSUS.
 Aliquem ad cædem faciendam conducere. Cic. de Provinc. Conf. 9.
 Ædes conducere. Suet. Tiber. 35.
 Opus aliquod conducere fiducia sua. V. Adversio, in ADVERSUS.
 Domum. Cic. 2. Q. frat. 3. Idem 12. Att. Si Romæ esset, domumque conducere.
 Hortum conducere. Cic. 16. Fam. 18. Paredrum erigit, ut hortum ip-se conducat: sic olitorum ipse commovebis.
 Larem conducere, i. e. Domum. Martial. 11. 83.
 Conductum repetens, nocte jubente, Larem.
 Locum alicui in proximo conducere. Cic. 16. Fam. 21.
 Navigium conducere. Hor. 1. Epist. 1. 18.
 Navem conducere. Plaut. Rud. pro. 57. Navis clanculum conducitur.
 Mercede diurna conductus, periphrasis pro Mercenario. Hor. 2. Serm. 7. 18.
 Mercede conducere. Cic. 2. Off. 21. Sed in correctis codd. Ducuntur.
 Conducere uno nummo, donationis instar inducit, ait Ulp. 1. Si quis. D. locat. Est autem proverbiale secundum veteres, sicut nunc dicimus, Fragmento panis vel pomio locare aut vendere, significans donationem potius esse, quam alium contractum. V. POCIS Caula.
 Conducere, [*ἐπιμαω, ἐκμαω*] etiam dicitur Is qui pretium accipit pro re aliqua faciendâ: quod & Redimere etiam dicitur. Ulp. in l. Si quis domum. D. Locat. Si quis vitulos pascendos, vel faciendum quid, poliendumve conduxit, culpam eum præstare debere. Idem eodem ti-tulo. l. Item queritur, Si quis servum decendum conducere, etumque peregre duxerit, &c.
 Ad pecuniam numeratam conducere. Caius in l. Si merces. §. Vis ma-jor. D. Locati. Apparet autem de eo non colono dicere, qui ad pecu-niam numeratam conduxit. Alioquin partiaris colonus, quasi socie-tatis jure, & damnum, & lucrum cum domino fundi partitur.
 Condu-

Et hoc iure utitur: ut iudex qui semel vel pluris, vel minoris condemnavit, amplius corrigere sententiam suam non possit.

CONDAMNARE, pro Liberare. Titinius Veliterna, Fortasse votum fuisse quo die liber foret: non eunc voti condemnatus est, immolavit hostiam. Sic Nonius. Potius dicitur Condamnatus, vel Damnatus voti, Qui obligatus est ad solvendum quod sub conditione voverat. V. Perizon. ad Sanct. Minerv. 4. 4. 14.

CONDAMNATUS, [καταδικασθῆναι] Partic. ut, Furti condemnatus. Ulpian. in l. furti. D. de his qui notant infam.

Mandati condemnatus. Ulpian. in l. furti. §. mandati. D. de his qui notant infam.

Pecuniæ publicæ est condemnatus. Cic. pro Flacco 43. i. e. Quod populo non solvebat, ut ipse Tullius explicat.

Nomine alieno condemnatur. Ulp. in l. Furti. §. si quis. D. de his qui notant infam. Si quis alieno nomine condemnatus fuerit, non laborat infamia.

Summa condemnatus alicui. Scævola in l. Titius Seizæ. D. qui potior. in pig. habeant. Titius Seizæ ob summam, qua ex tutela ei condemnatus erat, &c.

Nefariorum scelorum condemnatus. Cic. 6. Fam. 6.

CONDAMNATIO, õnis. f. Ulpian. in l. penult. D. si ex noxali causa agatur. Aliter de servo supplicio & verberibus de injuria satisfit: aliter de libero vindicta sumitur, vel condemnatio pecuniaria.

CONDAMNATOR, õris. m. [καταδικαστής] Qui condemnavit.

Pro accusatore, qui reum peregit, apud Tacit. 4. Ann. 66. Ubi Domitium Astum vocat condemnatorem Claudiaæ pulchræ: quum ante retulisset, fuisse ab eo accusatam.

CONDENSIO, [συνενομαί] Ære. significat Densum facere. Lucret. lib. 1. 392. Quod si forte alicui, quum corpora diffiluerent, Tum putat id fieri, quia se condensat aer, Errat, &c. Sed vñtatis est.

CONDENSIO, [συνένωσις] Ære. Cogere, spissare. Columel. lib. 7. cap. 81. Torrido sale contingitur, rursusque ponderibus condensatur. Subaud. Impositis.

Condensant se in unum locum omnes. Varro lib. 2. de R. R. cap. 3.

CONDENSATIO, õnis. f. [συνένωσις] Ver. Gloss. & Cal. Aurel.

CONDENSUS, [συνένωτος] Adj. ex Con & Densus compositum, ut, Acies condensæ. Liv. 26. 5.

Columbæ condensæ. Virg. 2. Æn. 517.

Corpus condensum. Lucret. lib. 6. 101.

Turma condensæ. Hirt. Bell. Afr. 14. pr.

Vallis condensæ arboribus. Liv. 25. 39. pr.

CONDENSUM, i. n. Plin. lib. 10. cap. 73. Insidunt in eadem Africa Partes densa arborum: occultatque earum ramis, in prætereuntia desiliunt, atque e volucrum fede grassantur.

CONDENSITAS, õtis. f. Apul.

CONDERSO, Ære. Commiscere, simul depserere, *Festivum ensemble*, a Græco tractum δέσνωσις. Pomponius Nuptiis, Partem insipui, conclusi, condespui. Hæc Nonius. Cato cap. 85. Postea farinæ lib. 11. conspergito, condespitoque.

CONDERSOR, õris. m. Tertull. de Carne Christi cap. 1. Condiscipulus & confessor eius.

CONDICO, xi, Ætum, [κρίνω, συντίθημι, ἰσχυρίζομαι] Ære. est Duorum aut plurium invicem denuntiantium aliquid. Justin. lib. 15. Hi per epistolas invicem se confirmantes, locum, tempusque coeundi condicunt, bellum communibus viribus instruunt.

Condiciere, est Dicendo denuntiare. Festus. conf. Justinian. infra.

Condiciere (ait Sabellicus in Suetonium) est Simul determinare: unde & Condiciunt, quasi Ex communi dictum.

Ad Consilia vocem transtulit Tacitus de Germ. 11. Sic constituunt, sic condicunt.

Condiciere foras ad cœnam. Plaut. Men. 1. 2. 15. Hodie ducam scortum, atque ad cœnam aliquo condicam foras.

Condiciere cœnam alicui. Suet. in Tiber. cap. 42. Sestio Gallo cœnam ea lege condixit, ne quid ex consuetudine immutaret, aut demeret. Cœnam condixit, i. e. Se cum illo cœnatum denuntiavit. Suet. in Claud. cap. 21. Ibidem extraordinarium (munus gladiatorum exhibuit) & breve, dierumque paucorum, quodque appellare cœpit sportulam: quia primum datus edixerat, velut ad subitam condictamque cœnam invitare se populum. ubi V. Torrent.

Condiciere ad cœnam. Plaut. Stich. 3. 1. 37. Atque id ne vos miremini, homines fervolos Potare, amare, atque ad cœnam condicere: Licet hoc Athenis nobis. h. e. (ait interpres) Inire conditionem ac pacifici. *Convenir du soper, ou, quand, en dequoy.*

Condiciere symbolum ad cœnam. Plaut. Stich. 3. 1. 28. — eo condixi symbolum

Ad cœnam, ad ejus conservum Sangarinum Syrum. Al. In symbolum.

Condiciere alicui, absolute, subaudito Cœnam. Cic. 1. Fam. 9. Crassus pœne a meis laribus in provinciam est profectus. Nam quum mihi condixisset, cœnavit apud me in mei generi Crassipedis hortis. i. e. Quum denuntiasset se velle cœnare domi meæ. Schorus interpretatur, Quum mihi promississet se venturum ad cœnam.

Inducias condicere. Justin. lib. 3. sub finem, Pacem in annos quinquaginta fecere, quam non nisi sex annis servarunt. Nam inducias, quas proprio nomine condixerant, ex sociorum persona rumpebant. *Les trêves, qu'ils avoient accordées.*

Condiciere operam. Plin. in præfat. Quum hanc operam condicerem, non eras in hoc albo. i. e. Quum hanc causam agendam recepim, quum hoc opus suscepim, non providebam te futurum ejus iudicem. non enim erat in albo nomen tuum, cum aliorum qui sortitione exierunt ex Decuriis. Budæus.

Condiciere, Verbum est Jurisconsultorum. Unde Condictio, vocabulum apud eos frequentissimum, pro Denuntiatione, quæ fiebat ab actore qui intendebat, reum sibi dare, facere, præstare aliquid oportere. Cœpit ejus ipsius conditionis appellatio ad eas actiones quas In personam vocant, porrigi. Justin. lib. 4. Instit. §. appellamus. de action. Appellamus autem, inquit, in rem quidem actiones, Venditiones: In personam vero actiones, quibus dare aut facere oportere intenditur, Vol. 1.

Conditiones. Condiciere enim est Denuntiare præca lingua. Nunc vero abusive dicimus conditionem actionem in personam esse, qua actor intendit dari sibi oportere: nulla enim hoc tempore eo nomine denuntiationis fit. Budæus. Gell. lib. 6. cap. 2. Peccata quoque hominum & delicta non subsistenda neque condicenda sunt ipsis voluntatibusque eorum, sed necessitati cuidam & instantiæ, quæ oritur ex fato. i. e. Non repetenda delictorum ratio vel pœna. Sed aliter legit Gronov. q. V. Nummos tibi condicere, pro Repetere abs te. Ulpian. in l. rogasti. §. si fitivus. D. si certum petatur.

Condiciere aliarum rerum, litium, aut causarum alicui, est Ei denuntiare eas res, lites, aut causas. Liv. 1. 32. Confestim rex ex his sermibus verbis Patres consulebat, Quarum rerum, litium, causarum condixit Paterpatrus Pop. Rom. Quiritium Patripatrato præficorum Latinorum. Jac. Gronovius ad hunc locum, non ad Clarigationem pertinere hæc verba, sed ad Fedus olim percussum arbitratur, contra sententiam Turnebi, & H. Grotii, primo quod Paterpatrus non ad bellum indicendum, sed ad fedus pangendum crearetur, deinde quod vox ea non nisi de duobus in unam rem aut locum convenientibus, dicitur.

CONDICTUS, Partic. [ἐπιδικασθῆναι] ut Condicta cœnula. Suet. Claud. cap. 21. V. in ipso verbo supra.

Status condictus dies cum hoste. Plaut. Curcul. 1. 1. 5. Si status condictus cum hoste intercedit dies. Gell. lib. 16. cap. 4.

CONDICTIO, õnis. f. [ἐπιδικασία] est Ejus rei qua de agitur, in diem certum denuntiationis, auctore Festo.

Condictio, apud Jurisconsultos nomen est generis, quo personales omnes actiones comprehenduntur. Proprie tamen ad eam referuntur actiones, quæ ex mutui contractu nascitur, ut Condictio definiti possit, Actio per quam rem a nobis mutuo datam postulamus, uti docet Imperator in tit. quib. mod. re. contrah. obligat. in princip.

Condictio causa dati, causa non sequuta (sic enim legendum est, non Data) est Actio in personam, per quam qui aliquid certam ob causam dedit, nisi causa sequuta sit, id est revera atque in effectum constet, id repetit, l. 1. & toto tract. de condict. caus. dat. &c. Horom.

Condictio certi, est Actio ei competens, qui sibi certi aliquid dari fierie stipulatus est: ut patet ex tit. Instit. de verb. oblig. in princ. & l. 24. D. si cert. per. Hotomanus.

Condictio dati ob turpem vel injustam causam, est Actio in personam, per quam qui turpi injustave de causa quid dedit, siquidem in accipiente solo turpitude fuit, repetit, l. 1. & toto tract. D. de condict. ob turp. Hotomanus.

Condictio ex lege, quæ & Condicticia ex lege nominatur, generaliter Omnium personalis actio dicitur quæ ex obligatione nascitur, quam nova quedam lex introduxit, quo quo genere actionis agendum esset, non cavet. l. 1. D. de condict. ex leg. Hotom.

Condictio ex scriptura, est Actio in personam, per quam is qui se pecuniam alicui debere scripsit, five ea numerata sit, five non sit, solvere cogitur, dum tamen, si data non sit pecunia, post biennium actio intendatur. Nam antea non numeratæ pecuniæ exceptione excluditur, uti docet Imperator. tit. de litter. oblig. & l. 14. C. de non numerat. pecun. Hotom.

Condictio indebiti, est Actio personalis, per quam id quod per errorem non debitum solvimus, reddi nobis postulamus, uti docet Imper. §. 1. quib. mod. re. contrah. oblig. Hotom.

Condictio triticiana, est Actio in personam, per quam res omnes, excepta pecunia numerata, condicuntur, five sint mobiles, five immobiles. l. 1. D. de condict. tritic. Hotom.

CONDICTUM, Quod in commune est dictum, id est promissio, seu pactum invicem factum. Festus.

CONDICTITIVUS, Adj. [ἐπιδικαστικός] ut, Actio condicticia, Qua aliquid condicimus & repetimus: in jure civili Condictio vocatur. Ulp. in l. si duo, §. idem Julianus. D. de jurejurando, Idem Julianus scribit, eum qui juravit futurum se non fecisse, videri de toto jurasse, atque ideo neque furti, neque condicticia tenetur: quia condicticia, inquit, solus fur tenetur.

CONDIGNUS, [ἀξίος] Adj. pro Dignus. Plaut. Amph. 1. 3. 39. Ecastor condignum donum, qualis est qui donum dedit. M. Imo sic condignum donum, qualis est cui donum dato est. Pulchrum facinus, Græcarumque facundiarum magniloquentia condignum. Gell. lib. 3. cap. 7.

CONDIGNE, [ἀξίως] Adv. Plaut. Casin. 4. 1. 14. Condigne autem nimis lepide huc conducti coqui. Sed alia lectio in cd. Gronov. q. V. Condigne & condecere. Gell. lib. 14. cap. 4.

CONDIGRAMMA, Carmanicæ oppidum, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

CONDICIO, ïvi vel ïi, ïtum, [κρίνω, ἰδύμι, κερταίω] Ære. ex Do compositum esse quidam volunt; significatque Sapidum facere, componere, saporem addere cibis. Plaut. Pseud. 3. 2. 21. Non ego item cœnam condico, ut alii equi, Qui mihi condita prata in patinis proferunt. Cic. 7. Fam. 26. Herbas omnes ita condunt.

Cibus condire gulosus. V. Gulose, in GULA.

Labore in venatu, sudore, cursu, fame, siti condiebant epulas Lacedæmonii. Cic. 5. Tusc. 91.

Condire mortuos. Cic. 1. Tusc. 88. Condiunt Ægyptii mortuos, & domi servant.

Condire, per translationem. Cic. 12. Att. 40. Hilaritatem illam, qua hanc tristitiam temporum condiebamus, in perpetuum amisi.

Ambiguitate condire urbanitatem. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Asperitas contentionis oratoris ipsius humanitate conditur. Cic. 2. de Orat. 12.

Voluptatibus aliquid condire. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Condire vitia nature, studio atque artificio malitiæ. Cic. pro Cluent. 72. Quique ea vitia, quæ a natura habebat, etiam studio atque artificio quodam malitiæ condidisset.

CONDITORIO, [κρίνω] Partic. ut, Jus male conditum. Hor. 2. Serm. 3. 96. Conditio oratio, per metaphoram, Salibus quibusdam asperfa. Cic. 2. de Orat. 227. Nec enim concio major unquam fuit, nec apud populum gravior oratio, quam hujus contra collegam in Censura nuper, neque lepore & festivitate conditor.

Sale conditus, & facetiis Cæsar. Cic. 1. Off. 133. Sed meliores codd. omittunt Conditus.

Comitate condita gravitas. Cic. de Senect. 10.
 Bene coctus & conditus sermo. Cic. 13. Att. 50.
 Nemo unquam urbanitate, nemo lepore, nemo suavitate conditor. Cic. de Clar. Orat. 177.
 Faciunt conditora cibaria aucupium & venatio. Cic. de Senect. 57.
C O N D I T I O, ōnis. f. [*ἄρτους*] ut, Conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Perspicuum est enim quo compositiones unguentorum, quo ciborum conditiones, quo corporum lenocinia processerint.
 Vini conditiones. Columel. lib. 12. cap. 51.
C O N D I T U S, ūs. m. [*ἄρτους*] Columel. lib. 2. cap. 22. Uvas itemque olivas conditū legere licet.
C O N D I T O R, ōris. m. [*ἄρτους, ἀφαιρῶν*] Cic. Post. redit. in Sen. 14. Hi sunt conditores instructoresque convivii, iidem expendunt atque æstimate voluptates.
C O N D I T U R A, æ. f. [*συνδία*] Idem quod Conditio, sive Condimentum. Columel. lib. 12. cap. 4. Vasa autem fœcilia vel vitrea, plura potius, quam ampla, & eorum alia recte picata, nonnulla tamen pura, prout conditio conditura exegerit. Sen. 3. de Ira cap. 15. Liberos illi epulandos apposuit, & subinde interrogavit, an placeret conditura.
C O N D I M E N T U M, i. n. [*ἄρτους, πικρῶν*] Quod ad condenda obfonia fit. Plaut. Calin. 2. 3. 3.
 — coquos equidem nimis demor, qui tot utuntur condimentis : Eos eo condimento uno non uter, omnibus quod prelat. Cic. 2. de Fin. 90. Audio dicentem, Cibi condimentum esse famem : potio- nis, sitim.
 Condimentum voluptatis. Cic. 3. Off. 120. Nam ut tribuamus aliquid voluptati, condimenti fortasse nonnulli, utilitatis certe nihil habebit. Condimento humanitatis mitigare fœveritatem. Cic. 1. Q. frat. 1. 17. Hæc illius fœveritas acerbâ videretur, nisi multis condimentis humani- tatis mitigaretur.
 Condimentum amicitie, suavitas morum & sermorum. Cic. de Ami- cit. 68.
 Sapientia ætas condimentum est, sapiens ætati cibus est. Plaut. Tri- num. 2. 2. 82.
 Facietia ætas condimentum condimenta. Cic. 2. de Orat. 171.
 Interponere condimentis quippiam. V. I N T E R P O N O.
C O N D I M E N T A R I U S, a, um. [*ἄρτους*] Adj. ut, Condimentarium genus. Plin. lib. 19. cap. 8. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, fœcilia dicta, in condimentario genere.
C O N D I M E N T A R I U S, i. m. Qui condimenta conficit aut vendit. Ter- tull. de Anima cap. 23. Platonem omnium hæreticorum condimentarium factum.
C O N D I T A N E U S, [*ἄρτους*] aliud Adj. auctore Nonio, est Quod condi, vel conditū recte potest. Varro 1. de R. R. cap. 24. In ardo crasso & calido oleam conditaneam, radium majorem, &c.
C O N D I T A R I U S, a, um. Adj. ut, Coquina conditaria. August. Civ. Dei, 22. 8.
C O N D I T I T U S, a, um. Adj. Cibaria condititia. Columel. 8. 8.
C O N D I T I V U S, a, um. Adj. Cibi conditivi. Columel. 7. 9. Varro R. R. 1. 59. pr.
C O N D I S C O, didici, [*συνμαθήσαν*] ẽre. Idem quod Discere significat. Plaut. Pseud. 4. 1. 35.
 Ego istuc aliis dare didicidi, mihi obtrudere non potes palpum. Plin. 7. Epist. 20. Paulatin lumem ferre discisco. Item Confucere. Ovid. 4. Epist. 25.
 Ars fit, ubi a teneris crimen condiscitur annis. Horat. 3. Carm. 2. 1. Angustam, amici, pauperiem pati Robustum acri militia puer Condiscat, &c.
C O N D I S C E N S, [*συνμαθήσαν*] Partic. Plin. lib. 21. cap. 5. Ac veluti rudimentum nature lilia facere condiscens.
C O N D I S C I P U L U S, i. m. [*συνμαθήσαν*] Qui cum alio discit. Cic. 1. Tusc. 41. Dicaearchum vero cum Aristoxeno aequali & condiscipulo suo, doctos sane homines, omittamus.
C O N D I S C I P U L A, æ. f. [*συνμαθήσαν*] apud Martial. lib. 10. 35.
 Hæc condiscipula, vel hac magistra, Effes doctior & pudica, Sappho.
C O N D I S C I P U L A T U S, ūs. m. [*συνμαθήσαν*] Justinus lib. 12. 6. Mul- tum profuere & Callisthenis philosophi preces, condiscipulatu apud Ari- stotelem familiaris illi. De Alexandro. Cornelius Nepos in vita Attici cap. 5. Cum quo a condiscipulatu vivebat conjunctissimè.
C O N D I S C I P L I N A T U S, ūs. m. Augustin.
C O N D I T I O, **C O N D I T I V U S**, **C O N D I T O R**, **C O N D I T U R A**. In CONDIO, vel CONDO. CONDO, condidi, conditum, [*δοκίμιον, πικρῶν, ἀφαιρῶν*] ẽre. Condere, proprie est In unum & in interiorem locum dare ad custodiam faciliorem : quod verbum nunc significat Conscribere, nunc Facere, nunc Componere & Instruere. Festus.
 Condere, Abcondere, quasi In interiorem locum dare, & fere cum præpositione In, vel Sub, constituit : interdum tamen cum ablativo sine præpositione. Plaut. Trucul. 3. 1. 9. Condo in crumenam. Virg. 2. Æn. 401.
 — & nota conduntur in alvo. Plin. lib. 7. cap. 2. Si libeat credere, ut sub una ficu turme condantur equitum.
 Seponere & condere. Cic. 2. de Divin. 112.
 Arca condere aliquid. Cic. 2. de Divin. 86.
 Aquis se condere. Val. Flac. 2. Argon. 320.
 ẽre & ferro se condere. Propert. 3. 18. 25.
 Humo condere. Ovid. 1. de Pont. 5. 34.
 Lacu fluvijs se condidit alto. Virg. 8. Æn. 66.
 Mente aliquid conditum tenere. Virg. 3. Æn. 388.
 In humo condi. Ovid. 3. de Pont. 1. 6.
 Plagis Acherontis condere, Imprecatio est & execratio, qua Phædra The- scum deovert apud Senec. Hippol. 9. Condere, fututum est indicativi. Portu se condidit alto. Virg. 5. Æn. 243.
 In sepulcro condere aliquem. Cic. 2. de Legib. 11.
 Sepulcro animam condere. Virg. 3. Æn. 67.
 — animamque sepulcro
 Condimus. Turnebus, E veterum opinione poeta dixit, qui sepulcrum mortuorum domicilium credebant, & portum corporis appel- labant. Cic. 1. Tusc. 107.
 Neque sepulcrum, quo recipiat, habeat, portum corporis, Ubi, remissa humana vita, corpus requiescat malis.

Tonantis sinu condi. Sen. Herc. fur. 11.
 Quam multa in flvis avium fe millia condunt. Virg. 4. Georg. 473.
 Rupta condi tellure premique. Valer. 7. Argon. 298.
 Terra condere. Plin. lib. 7. cap. 54. Ipsum cremare, apud Romanos non fuit veteris instituti : terra condebantur.
 Terræ offa condere. Virg. 5. Æn. 48.
 In pistrinum condere aliquem. Plaut. Pseud. 1. 5. 120.
 In custodiam captivos condere. Liv. 31. Item, In carcerem, vel carce- re. Idem 26. 16.
 In aliquam materiam aliqua condere. Quintil. lib. 3. cap. 1.
 In viferibus & medullis condidit bonum omne Metrodorus. Cic. 5. Tusc. 27.
 In canabula se condunt apes. Virg. 4. Georg. 473.
 In undas se condit Sol. Virg. 1. Georg. 438.
 In animum aliquid condere. Sen. Epist. 7.
 Furto aliquid condere. Hor. 1. Carni. 10. 8.
 Cælum conditur umbra. Virg. 6. Æn. 271.
 Est iter in silvis, ubi cælum condidit umbra Juppiter, & rebus nox abstulit atra colorem.
 Caput fama inter nubila condit. Virg. 4. Æn. 177.
 Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit. Hoc (inquit Servius) vult offendere, nec humili eam fortunæ parcere, nec superiori. Caput Orion inter nubila condit. Virg. 10. Æn. 767.
 Cibos condunt formicæ, Recondunt. Plin. lib. 11. cap. 30.
 Corpora in sarcophago condere. Plin. lib. 36. cap. 17. Corpora defun- ctorum condita in eo, absumi constat intra quadragesimum diem, ex- ceptis dentibus.
 Corpus condere sepulcro. Ovid. 3. Met. 234.
 Diem obductis pennis Stymphalides condunt. Sen. Herc. fur. 4.
 Diem vota considerant. i. e. Consumperant diem voris & precibus. Stat. 10. Theb. 54.
 Diem referre & relatum condere, Sol dicitur. Virg. 1. Georg. 458.
 At si, quum referetque diem, condetque relatum. Lucidus orbis erit. i. e. In ortu & occasu. Hoc ad futuræ fe- renitatis pertinet signum. Sic Servius.
 Digtos condunt in lumina alicujus, est Oculos eruere alicui. Virg. 1. Met. 561.
 Ensem in alicujus ore adverso condere. Virg. 9. Æn. 348.
 Ferrum condere sub adverso pectore, Adversarium interficere. Virg. 12. Æn. 950.
 Fructus condere, & Promere, contraria. Varro de R. R. lib. 1. cap. 62. Quod nemo fructus condit, nisi ut promat.
 Fructus in cados. Plin. lib. 13. cap. 4.
 Fructus condere & reponere, hominum non pecudum est. Cic. 2. de Nat. Deor. 157.
 Frumentum conditum dicitur, Quod in horreis repositum est. Hor. 2. Epist. 1. 140.
 Iram condere. Tacit. 2. Ann. 28.
 Lustrum condere. Cic. 2. de Orat. 268. V. L U S T R U M.
 Mentem condunt oblivia. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 166.
 Scuta latentia condere. Virg. 3. Æn. 237.
 — teſtoſque per herbam
 Disponunt enfes, & scuta latentia condunt. i. e. Disponunt & teſtos faciunt. Sic & scuta condendo latere faciunt. Servius.
 Secula multa condere vivendo, est Vivere multa secula. Lucret. lib. 3. 1103.
 Semina arrosa condunt formicæ. Plin. lib. 11. cap. 30.
 Soles longos condere. Virg. 9. Ecl. 52.
 — sæpe ego longos
 Cantando puerum meminim me condere soles. i. e. Ætivos dies finire, & usque ad occasum ducere. Servius.
 Stimulos alicui condere in pectore, i. e. Intigare aliquem. Ovid. 1. Met. 726.
 Succos uva condere. i. e. Vinum. Tibul. 1. 10. 49.
 Pax aluit vites, & succos condidit uvæ.
 Vocem condere auribus. Ovid. 20. Epist. 98.
 Vultus condere Sol dicitur occidens. Ovid. 2. Fast. 786.
 Vultus condit Luna. Valer. 7. Argon. 390.
 Condere, [*ἔκταν, ἀφαιρῶν*] ẽdicicare, construere, quasi simul da- re. Cic. 2. de Divin. 84. Nempè eo Romulus regiones direxit tum, quum urbem condidit.
 Arces condidit Pallas. Virg. 2. Ecl. 61.
 — Pallas quas condidit arces,
 Ipsa collat. Ubi Servius, Ideo dea artium Minerva dicitur, quia de capite Jovis nata est : sed quia dea artium & ingenii, ideo ista finguntur. Nihil enim est excellentius ingenio : quippe quo reguntur universa.
 Examina apes condunt. Virg. 2. Georg. 452.
 Fata nova. Virg. 10. Æn. 34.
 — sin tot responſa ſequenti
 Flectere jussa potest? aut cur nova condere fata?
 Gentem, Propagare. Virg. 1. Æn. 37.
 Jura condere. Ovid. Rem. Amor. 465.
 Mavortia mœnia condere, Civitatem fortium virorum. Virg. 1. Æn. 280.
 Muros. Lucan. ad Pison. 79.
 Nomen memorandum. Sil. lib. 4. 37. — juvat ire periculis
 Ad decus, & dextra memorandum condere nomen. i. e. Glo- riam comparare.
 Rempublicam condere, cui opponitur occidere. Cic. pro Domo 96.
 Remque publicam condere unius discessu, quam interitu occidere malui.
 Secula aurea condere, Orbi felicitatem asserre. Virg. 6. Æn. 792.
 Augustus Cæsar divinum genus aurea condet
 Secula.
 Urbem novam. Virg. 1. Æn. 526.
 Condere, [*συνμαθήσαν*] Componere. ut, Condere carmen. Liv. 27. 37.
 Hor. in Arte Poet. 436.
 Numeris aliquid condere, est Carmine aliquid conscribere. Ovid. 6. Fast. 24.
 Bella condere. Virg. 6. Ecl. 6.
 — namque super tibi erant, qui dicere laudes,
 Vare, tuas cupiant, & tristitia condere bella.

Conducere de. Cic. 1. Att. 14. Afiani, qui de Censoribus conduxerunt, quæsi in Senatu, fe cupiditate prolapfos, nimium magno conduxiffe: ut induceretur locatio, postulerunt. h. e. A Censoribus conduxerunt Afæ vectigalia: nam locandorum vectigalium cura penes Censores erat. Simile est illud juffum Cic. Ego de Craffo domum emi.

Conducit, [συνάγει, συναγάγει] in tertis perfonis, pro Utile est. Columel. lib. 1. Nam id minime conducit agricolæ. Cic. lib. 1. de Repub. Facillimum autem in ea Rep. esse posse concordiam, in qua idem conducatur omnibus. apud Non. 4. 104.

Ea maxime conducunt, quæ sunt rectiffima. Cic. 5. Fam. 19. Homini infanti aut impotenti injuffe facta non conducunt. Cic. 1. de Finib. 52.

Laudî tuæ hoc conducit. Cic. 13. Fam. 49.

Propofito conducere res dicitur, quæ convenit cum propofito. Hor. in Arte Poet. 195.

Rationibus noltris conducit id fieri. Cic. 1. Att. 1.

Rationibus Reip. hoc conducit. Cic. 1. Fam. 9.

Saluti tuæ conducere, & non aliena effe a dignitate. Cic. 4. Fam. 7.

Ad ventris victum hæc conducunt. Plaut. Capt. 4. 3. 6.

In rem tuam conducit, &c. Plaut. Cistell. 3. 4.

Ut illud, quod tuam in rem bene conducatur, confulam.

Conduci non poffum, &c. Plaut. Afin. 5. 2. 36.

Non edepol conduci poffum vita uxoris annua. Exponunt, Non poffum adduci ut credam, uxorem meam posse vivere intra annum.

CONDUCTUS, a, um. Plaut. Aul. 3. 2. 34. Nummo sum conductus.

Coctum ego, non vapulatum, dudum conductus fui. Plaut. Aul. 3. 3. 9.

Auxilia regum in unum conducta. Tacit. 15. Ann. 26. i. e. Congregata.

In unum conducti, i. e. Coacti & congregati. Tacit. 2. Ann. 52.

Bella conductæ, dicuntur Bella militum mercenariorum. Sil. lib. 5. 196.

Multitudo conductæ. Cic. 1. Philipp. 22. Quis enim aut accufator tam amens reperitur, qui, reo condemnato, objici fe multitudini conductæ velit?

Navis conductæ. Ter. Adel. 2. 2. 17.

Nummi conducti. Hor. 1. Serm. 2. 9. i. e. Fænore sumpti. Acron, & Porphy.

Opera alicujus conductæ huc. Plaut. Aul. 3. 3. 7.

Intro abi: opera hinc conductæ effe vtræ, non oratio.

Opera conductæ. Cic. pro Sext. 38. Erat autem mihi contentio non cum victore exercitu, fed cum operis conductis.

Telæ conductæ. Tibul. lib. 1. 7. 85. ubi Broekh. V.

Tellure conductæ ferere. De paupere dictum. Virg. 12. Æn. 520.

Testes conducti. Ovid. 1. Amor. 10. 37.

Torus conductus. Ovid. 1. Amor. 10. 44.

Conducta dicta ad fallaciam. Plaut. Pœn. 3. 2. 3. Al. Conductæ.

CONDUCTUM, i. n. ut. Habere aliquid conducti. Cic. pro Cluent. 175.

Et Senec. de Benef. 7. 5. Nec conductum meum, quanquam fis dominus, intrabis.

Adcurrere in conductum. Petron. cap. 9.

CONDUCTUM, Adv. apud Capitolinum.

CONDUCTIO, ðnis. f. [μίσθωσις] Cic. pro Cæcin. 94. Qui colonus habuit conductum de Cefennia fundum, quum idem ex eadem conductio- ne fuerit in fundo.

Conductio, aliter. Cic. 1. de Invent. 7. 4. Quare in longis argumentationibus, ex conductio-nibus, aut ex contrario complexi oportet, &c.

Conductionem vocat, quam Græci συναγωγή. Victorinus.

Est inter Morbi species, quam Græci σπασμὸν vocant. ut, Conductio præcordiorum, membrorum, nervorum. Cæl. Aurel. Acut. 2. 3. n. 16. & 3. 18. n. 177.

CONDUCTUS, ðs. m. Idem. Contractio. Cæl. Aurel. Acut. 2. 15. Conductu superciliorum.

CONDUCTOR, ðris. m. Qui pecuniam alicui dat, ut aliquid fiat.

Conductor, etiam Is dicitur qui pecuniam accipit. Cic. 3. Q. frat. 1. Tum is mihi respondit, seipsum ejus operis h. s. XVI conductorem fuisse. Cato cap. 14. Conductor vero lapidem, calcem, arenam, aquam, paleasque parabit.

Donare mercedes habitationum conductoribus. Caf. 3. Bell. Civil. 21.

Conductor est Qui vel rei alius usum, vel alieni operis perfectionem, certa mercede pacta, recipit. Hotomanus.

CONDUCTRIX, icis. f. V. Cod. 5. t. 12. l. 18. & 4. t. 65. l. 24.

CONDUCTENTER, Adv. Gell. 16. 12. Commodè hæc sane omnia & conductenter. Ita Mff. Al. Condecenter.

CONDUCTIBILIS, e. [συνάγετον] i. e. Utile. Plaut. Epid. 2. 2. 71.

Reperimus aliquid callidi, conducibilis consili. Al. Calidi, vel Cati.

Utile & conducibile. Auctor ad Heren. 2. 35.

CONDUCTITIVUS, a, um. Adj. [μίσθωσις] Quod conductum est, ut, Fiducina conducticia. Plaut. Epid. 2. 3. 8.

Conductitiæ operæ. Varr. 1. de R. R. cap. 17. Omnes agri coluntur hominibus servis, aut liberis, aut utrifque. Liberis: aut quum ipsi colunt, ut plerique pauperculi cum fua progenie, aut mercenariis & conductitiis liberorum operis, res majores, &c.

CONDUCTIO, ðre. [γλυκύσις] Idem ac Dulcare. Vulg. Interpr. Sirac. 27. 26.

CONDYLUS, i. m. Idem quod Annulus, teste Festo. Ita dictus, ut videtur, ἀπὸ τῶν κωνιδίων, hoc est a digitorum articulis aut nodis, sive quod annulis digiti exornari soleant, sive quod in digitis annuli, veluti nodi quidam eminent. Prisci etiam Ungulum vocaverunt, & Symbolum, teste Plin. lib. 33. cap. 1.

CONDUPPLICATIONE, [ἐπιδιπλασίωσις] ðre. quasi Simul duplicare, i. e. duplicem facere. Cic. 1. de Divin. 24. Tenerebræ conduplicantur.

Beneficium conduplicare. Ter. Phorm. 3. 2. 31.

Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.

Divitias conduplicare. Lucret. 3. 71.

CONDUPPLICATIONE, ðnis. f. [ἐπιδιπλασίωσις] Plaut. Pœn. 5. 5. 18.

Quid hoc est conduplicatio-nis? quæ hæc congeminationo?

Conduplicatio, Figura Rhetorum. Auctor ad Heren. lib. 4. 38. Conduplicatio est, cum ratione amplificationis, aut commiserationis, ejusdem unius, aut plurium verborum iteratio fit.

CONDURO, ðre. Durum reddere. Lucret. 6. 968.

Humor aquæ porro ferre duratur ab igni:

At coria, & carnes mollit durata calore. V. de hoc Aristot. lib. 4. Meteor. cap. 6.

CENDURBUM, i. n. Herba est folstitialis, flore rubro, quæ c collo fuspenfa comprimit Icturas. V. Plin. lib. 26. cap. 5.

CONDUS, V. CONDO.

CONDYLOMA, ðtis. n. [κωνιδίωμα] Tuberculum (inquit Pollux) quod ex inflammatione præsertim circum sedem, antumque exilit. Latini Resolucionem ani vocant, quia resolvitur ille musculus assurrectorius, quem sphincter Græci nominant. Plin. lib. 20. vocat sedis vel ani Pro-cidentiam, quum de violarum medicinis loquitur: quemadmodum alio loco uteri Pro-cidentiam in mulieribus appellat. Idem lib. 21. cap. 20. Sedis rimas & condylomata, omniaque in corpore excrefcencia sanat.

CONDYLOMATICUS, a, um. Nodosus, puitulosus. ut, Passio condylomatica. Cathol.

CONDYLUS, i. m. [κωνιδίον] Junctura & nodus articulorum in digitis, & emicans ac stricta in pugnum palma. Nam quatuor digiti (ut scribit Aristoteles) ternos habent condylos & tuberculum. Martialis. 5. 79.

Parvi tibia condyli fœnabit.

CONDYLIATUS, a, um. Nodo constructus; ut, Lana condyliata. Plin. Valer. V. Barth. Advers. 36. 3.

CONE, [κόνη] Infula ad ostium Istri. Lucan. 3. 200. — & Barbara Cone Sarmaticas ubi perdit aquas, &c. Ptolemæo est Κόνια, Conna.

CONFABRICOR, ðri. dep. Gell. 3. 19. Molestæ atque odiose confabri-catus, commolitusque magis est originem vocabuli Gabius ille Bassus, quam enarravit.

CONFABREFACTIO, ðre. Idem, apud Jctos in Digest.

CONFABRILIS, e. apud Firmicum.

CONFABULO, [συμμιθολοῦμαι] ðre. & CONFABULOR, ðri. Plaut. Most. 2. 2. 78. Perii! illifce hodie hæc confabulabunt fabulam. Al. Con-turbabunt. Ufistatus effe Fabulor.

Confabulari, Colloqui. Plaut. Cistell. 4. 2. 77.

Salvam eocam: sed ego rem meam magnam confabulari Tecum volo, sociam te mihi opto ad meam salutem.

CONFABULATIO, ðnis. f. Colloquium. Symmach. 9. Epist. 89. Sæpius ad me comment (epistolæ) & confabulationem præsertim imitentur.

Pessimæ confabulationes. Hieron. Epist. 2. ad Nepotian.

Pravæ confabulationes. Tertull. ad Uxor. 2. 3.

CONFABULATUS, ðs. m. Idem. Sidon. 9. Epist. 11. extr. Hos eloquiî tui claritas, artificè confabulatu, dum compellat.

CONFACIO, ðre. pro Conficere, Obsolctum. Festus; Confecerunt, Una fecerunt. V. ibi Dacer.

CONFAMULOR, ðri. Macrobi. 1. Saturn. 17. Hylen naturamque signifi-cant confamulantes.

CONFARCIO, V. CONFERCIO.

CONFARREO, ðre. Prælato farreo matrimonio jungi. V. FAR. & seq. dict. Tacit. 4. Ann. 16. Nam Patricios confarreatis parentibus genites tres simul nominari, ex quæis unus legeretur vestito more, neque adesse, ut olim, eam copiam, omiffa confarreati assuetudine, aut inter paucos retenta. V. FÆRENS. Meminit abunde Serv. ad 1. Georg. v. 31. Cæl. lib. 28. cap. 17. & Lilius de Diis gentiliû pag. 701.

CONFARRATUS, a, um. [συνεβίβασις γάμου ζευχθέντος] Gloss. Lat. Gr.] Partic. ut Nuptiæ confarreatæ. Apul. 5. Met. Socrum tuam &c. jam mihi confarreatis nuptiis conjugabo. Sed Al. Confestim arra atque his nuptiis. V. pag. 170. Elmenh. & Stev. pag. 402.

CONFARRATURUS, a, um. Partic. apud Apul. 10. Met. pag. 252.

Elmenh. Talis mulieris publicitus matrimonio confarreatur.

CONFARRATIO, ðnis. f. Genus sacrificii, quod fiebat inter virum & uxorem, in signum conjunctionis: sicut Diffarreatio, in signum dissolutionis. Plin. lib. 18. cap. 3. Quin & in facris nihil religiosius diffarreatio-nis vinculo erat: novæque nuptiæ farreum præferabant. V. Serv. d. l.

CONFĀTĀLIS, e. [συνεταράξις] Quod eadem fatis necessitate tenetur. Cic. de Fato 30. At si ita fatum fit, nascetur OEdipus Laio: non poterit dici, sive fuerit Laus cum muliere, sive non fuerit, copulata enim res est, & fatalis: (sic enim appellat) quia ita fatum fit, & concubitu-rum cum uxore Laium, & ex ea OEdipum procreaturum.

CONFECTUS, V. CONFICIO.

CONFERCIO, si, tum. [συνεβίβασις, συνήθησι] ðre. ex Con & Farcio com-positum, significat Denfare. Varro de R. R. 3. 16. extr. Quo facta non modo desistunt pugna, sed etiam conferciunt se lingentes. Plin. lib. 12. cap. 15. Myrrham passim a vulgo coemptam in folles confarciunt. Lucret. 6. 157.

Ventus enim quum conferci franguntur in unum Concreti montes nimborum, & grandine milli. Legunt quidam Convertit.

CONFERTUS, a, um. [ἀσθησις] Partic. Caf. 5. Bell. Gall. 16. Neque a tanta multitudo conjecta tela conferti videri poterant. Virg. 1. Æn. 3. 47. Quos ubi confertos audere in prelia vidi.

Conferti & Rari, contraria. Caf. 1. Bell. Gall. 17. Ut nunquam conferti, fed rari; magnifque intervallis præliarentur.

Acies conferta. IN ACIES.

Agmen confertum. Virg. 3. Georg. 369. — confertoque agmine cervi Torpent, &c. i. e. Agmine conjuncto: Cervi enim congrega-tione gratulantur. Servius.

Arma conferta. Sil. lib. 4. 158. — ipsiæque ruunt conferta per arma Undæ Boiorum.

Legio conferta manipulis. Sil. lib. 7. 390.

Liber confertus voluptatibus. Cic. 3. Tusc. 43. i. e. Refertus, plenus.

Vita conferta voluptatum omnium varietate. Cic. 2. de Finib. 64. Color egregius, integra valetudo, summa gratia, vita denique conferta volu-ptatum omnium varietate.

Vita otiosa plena & conferta voluptatibus. Cic. pro Sext. 23.

Confertus cibo. Cic. in 2. Catil. 10. Vino languidi, conferti cibo, fertis redimiti, unguentis oblitri &c. Alia exemplaria legunt Confecti.

Compar. Liv. 9. 27. Præterquam quod confertiora feterant.

Superl. Liv. 2. 12. In confertiffima turba prope regium tribunal confitit.

CONFERTIM, Adv. [ἀσθησις] Liv. 28. 2. Quom confertim Romani, ut solent, densatis excipissent fecutus. Sed Gronov. Conferti exhibuit. Idem 21. 8. Quo acrius & confertim magis utringue pugnabatur.

CONFĒRO, fers, tili, latem, [συνφέρω, ἀσθησις, συνήθησις, συνεβίβασις, συνίβωσις, δάπτωσις, κάλεισι] ferre. ex Con & Fero compo-situm; significat Simul ferre. Plaut. Capt. 4. 2. 15.

Neu quis in hac platea negotii confertat quicquam sul. Columel.

mel. lib. 1. cap. 6. Sitque utriusque proximum horreum, quo conferatur rusticum instrumentum.
 Dotem conferre, vel alia bona. ut C. de collat. bonor. & D. eod. tit. Hic titulus, inquit Ulpian. manifestam habet aequitatem. Quum enim Praetor ad bonorum possessionem contra tabulas emancipatos admittat, particulatim faciat cum his, qui sunt in potestate, bonorum paternorum, consequens esse credit, ut sua quoque bona in medium conferant, qui appetant paternam.
 Conferre, Dare. Plaut. Most. 5. 2. 39. — omnia Nos dabimus, nos conferemus, nostro sumptu, non tuo. Plin. 6. Epist. 32. Et tanquam parens alter, puellam nostram confero quinquaginta millia nummum. Hic quiddam expressius significat Conferre, nempe Portionem suam cum altero dare, contribuere.
 Conferre ad aliquem. Cic. pro Lege Manil. 48. Hoc brevissimum dicam, neminem unquam tam impudentem fuisse, qui a diis immortalibus tot & tantas res tactus auderet optare, quot & quantas dii immortales ad Cn. Pompeium contulerunt. Al. Detulerunt.
 Conferre, Colloqui. Plaut. Rud. 2. 3. 8. Verum omnes sapientes docet conferre, & fabulari.
 Conferre studia ad arbitrium alterius. Cic. 1. Fam. 9. Quantum litteris, quantum studiis, veteribus nostris delectationibus consequi poterimus, id omne ad arbitrium tuum, qui haec semper amasti, libentissime conferemus. Quod quidam dicunt, Referte & remittere negotium ad alterius censuram.
 Conferre ad aliquem sinistram diligentiam. Plin. 7. Epist. 6. Ut enim non sint tales, quales a me praedicantur, ego tamen beatus, quod mihi videtur. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferant. Diligentiam accepit hic quo modo Terentius, in prologo Andriae, Quorum amulari exoptat negligentiam, Potius quam istorum obscuram diligentiam, h. e. Curiosam indagacionem. Ita Diligens etiam in malam partem a Cicerone usurpatur, pro Lege Manil. In hoc uno, inquit, sunt tam diligentes. Sinistram igitur diligentiam, i. e. Malam, iniquam.
 Conferre cum aliquo, pro Certare; id est vires suas cum alterius conferre viribus. Ovid. 10. Met. 603. Quid facilem titulum superando quaeris inertes? Mecum confer, ait.
 Conferre, pro Mutare. Ovid. 4. Met. 278. Vulgatos taceo, dixit, passioris amores Daphnidis Idaei, quem Nymphæ pellicis ira Contulit in saxum.
 Res conferre, Contribuere. Ovid. 4. Fast. 351.
 Amorem conferre. Plaut. Curo. 1. 1. 28. Ita tuum conferto amorem semper si sapias, Ne id quod ames, populus si sciat, tibi sit probrum. Al. Amare, pro Amorem legunt.
 Amorem conferre alicui. Propert. lib. 2. 24. 49.
 Animum alicui. Ter. Heaut. 2. 4. 10. Hæc ubi immutata est, illi suum animum alio conferunt. i. e. Alias amant.
 Animum ad fodiendos puteos conferant. Hirt. de Bell. Alex. cap. 9. pr. Argumentum in paucissima verba conferre, i. e. Paucis dicere. Plaut. Men. prolog. 6.
 Benevolentiam erga aliquem conferre. Cic. 10. Fam. 5.
 Benignitatis plurimum in aliquem conferre. Cic. 1. Off. 50.
 Capita, pro Congregari, & consulere de te aliqua, [*αὐτῶν*] Cic. 5. Verr. 1. Conferent viri boni capita: de comensatione loquerentur inter se, ac de mulierculis.
 Castra castris, pro E regione castrametari. Cic. 2. de Divin. 114.
 Certamina belli inter sese conferre, Coniungere. Virg. 10. Æn. 147. Illi inter sese duri certamina belli Contulerant.
 Certamina pugnae manu conferre. i. e. Manu certare. Lucret. lib. 4. 841. At contra conferre manu certamina pugnae, Ante fuit multo, quam lucida tela volarent. i. e. Prior fuit consuetudo manibus nudis certare, quam ense aut telis.
 Cibos ore suo conferunt foetibus aves. Quintil. lib. 2. cap. 6. Aves cernimus, quæ teneris, infirmisque foetibus cibos ore suo collatos partuntur.
 Consilia. Cic. 2. Philipp. 38. An ille quenuquam plus dilexit? cum illo aut sermones, aut consilia contulit sapius?
 Consilium omne, studium, officium, operam, laborem, diligentiam, ad amplitudinem alicujus conferre. [*αὐτῶν*] Cic. 10. Fam. 1.
 Consilium vivendi omne ad naturam suam. Cic. 1. Off. 120. Qui ergo ad naturam suam non vitiosus genus, consilium vivendi omne contulerit, is constantiam teneat.
 Consolationes omnes in rem aliquam. Cic. 12. Att. 41. Omnes tuas consolationes unam hanc in rem velim conferas.
 Consulatum unius tertium in eundem annum, in quem tuum contulisses. Plin. in Paneg. cap. 61.
 Copiam verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8. Multum autem veteres etiam Latini conferunt, quanquam plerique plus ingenio quam arte valuerunt, in primis copiam verborum.
 Curas suas, & quicquid nobis est a Deo datum, in Rempub. conferre. Cic. 2. Off. 2. Ego autem, quamvis alicui Respub. per eos gereretur quibus seipsa commiserat, omnes meas curas, cogitationesque in eam conferbam. i. e. Omnis mea cura pro Repub. erat.
 Curas ad dignitatem alicujus. Cic. 10. Fam. 12.
 Denarios singulos in medium in singulos talos conferre. Suet. in August. cap. 71.
 Dicta in aliquem. Cic. 7. Fam. 32.
 Diem solvenda pecunia pacto conferre. Papinianus in l. Quum solvenda. D. de Distract. pign. Quum solvenda pecunia dies pacto conferatur: convenisse videtur, ne prius vendendi pignoris potestas exerceatur.
 Diligentiam in valetudinem alicujus conferre. Cic. 16. Fam. 6.
 Disputationem conferre in alicujus personam, pro Inducere eum loquentem. Cic. 4. Att. 15. Hanc ego, de Republica quam institui disputationem, in Africanum personam & Philo & Patro & Manlium, contuli.
 Disputationem in carmen conferre, pro Carmine componere. Columel. 9. 16.

Dona conferre alicui. Plaut. Men. 1. 2. 20. Ubi amatores sunt mariti? dona quid cessant mihi Conferre omnes gratulantes, quia pugnari fortiter? Fructum alio. Ter. Eun. 3. 1. 60. — metuet semper, quem ipsa nunc capit Fructum, nequodam iratus tu alio conferas.
 Gradum conferre, Convenire. Virg. 6. Æn. 488. — juvat usque morari, Et conferre gradum, & veniendi discere causas.
 Gradum. Plaut. Men. 3. 3. 30. — Propera, Mensurae, fer pedem, confer gradum.
 Gradum conferre cum hoste, Hostilitatem invadere, & pedem conferre infestis armis. Liv. 7. 33. Primus omnium Consul invadit hostem, & cum quo forte contulit gradum, obruncat. Budæus.
 Impendia in educationem conferre. Quintil. 1. 10. Senex repescit filium patri, velut rationem impendiorum, quæ in educationem contulerat, opponens, &c.
 Ingenium ad rem aliquam. Cic. 16. Fam. 13. Ingenium tuum quod ego maximi facio, confer ad te mihi, tibi que conferendum.
 Injurias conferre, Commemorare invicem. Tacit. Vit. Agric. 15.
 Inventa plurimum in unum conferre. Quintil. 3. 1.
 Iter. Cic. 3. Att. 3. Illo quum pervenire non liceret, statim iter Brundisium versus contuli, ante diem rogationis.
 Lites conferre, Rixari cum aliquo. Hor. 1. Serm. 5. 54.
 Maledicta in aliquem. Cic. 11. Att. 8.
 Manum cum aliquo conferre. Virg. 12. Æn. 678.
 Manum, vel manus. Cic. pro Font. 2. Partim qui cum ipso M. Fontio ferrum ac manus contulerunt.
 Munera. Propert. 2. 3. 25. Hæc tibi contulerant caelestia munera divi.
 Nutus. Tibull. lib. 1. 1. 21. De Venere loquens, Illa viro coram nutus conferre loquaces. subaudi, Docet.
 Officia in aliquem. Cic. de Amicit. 74. Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium: quæ meminisse debet is, in quem collata sunt: non commemorare qui contulit.
 Officia conferre in eos, quos speramus nobis profuturos, non dubitamus. Cic. 1. Off. 48.
 Quicquid in eum iudicii officique contuleris, id ita me accipere, ut in me ipsum putem contulisse. Cic. 10. Fam. 1.
 Operam ad aliquid. Cic. 4. Fam. 3. Omnem meam curam atque operam ad philosophiam contulisse.
 Plurimum operæ, studii, diligentiae, laboris, ad conficiendum reditum alicujus conferre. Cic. 4. Att. 1.
 Orationem ad rem aliquam. Cic. pro Ligar. pr. Omnia controversia, omnis oratio ad misericordiam tuam conferenda est.
 Partem magnam ad aliquid conferre. Cels. lib. 6. cap. 6. Ingentibus vero & variis casibus oculi nostri patent, qui quum magnam partem ad vitam simul & usum & dulcedinem conferant, summa cura tuendi sunt.
 Pacem conferre. In Pax.
 Pecuniam in opus. Plin. 10. Epist. 23. Deinde quam ipsi erogare in oleum soliti, parati sunt in opus balinei conferre. subaudi Pecuniam.
 Pecuniam, aliter. Cic. 3. Off. 93. Nisi forte eam pecuniam in Reipub. magnum aliquid tempus contulerit. i. e. Reservavit.
 Pedem, pro Accedere. Plaut. Merc. 5. 2. 41. O Charine, contra pariter fer gradum, & confer pedem.
 Pedem conferre antiqui dicunt, quod nos, Ad punctum venire, dicimus & jungere. Cic. pro Planc. 48. Non possum magis pedem conferre (ut aiunt) ad propius accedere. quid taces? quid dissimulas? quid tergiverfari? Budæus.
 Pedem conferre dicuntur Oratores, quum argumenta adversariorum confutare aggrediuntur. Quintil. lib. 5. cap. 13. Tam molesta sunt, ut pedem conferre cum singulis non expedit.
 Pestem hominibus hæc conferunt. Columel. lib. 1. cap. 5. Quæ nisi vi majore ventorum inspirantur submoventur, pecudibus hominibusque conferunt pestem. i. e. Aferunt.
 Rationem belli aliquo. Cæsar. 3. Bell. Civil. 25. Ibi adventum expectare Pompeii, eoque omnem belli rationem conferre instituit.
 Rem in pauca, pro Rem accelerare. Plaut. Poen. 5. 4. 54.
 Res Romanas in historia conferre. V. HISTORIA.
 Sarcinas conferre in medium. Curt. 6. 6. 14.
 Se conferre dicuntur, Qui se conglomerant, vel in cumulum colligunt. Plin. 8. Epist. 6.
 Conferre se totum ad amicitiam alicujus. Cic. 11. Fam. 29.
 Ad aliquem. Cic. de Amicit. pr. Quo mortuo me ad Pontificem Scævolum contuli.
 Ad auctoritatem alicujus. Cic. 4. Acad. 9. Idem 4. Philipp. 5. Qui se ad Senatus auctoritatem, ad libertatem vestram, ad univerfam Rem, contulerunt.
 Ad curam aliquam se conferre. Cic. 7. Att. 1. pr. Legitur Convertere, in quibusdam exemplaribus.
 Ad investigationem naturæ. Cic. 1. Acad. 34.
 Ad Rempub. Cic. de Amicit. 86. De amicitia, omnes ad unum idem sentiunt, & hi qui ad Rempublicam se contulerunt, & hi qui rerum cognitione doctrinaque delectantur. i. e. Reipub. administrationem susceperunt.
 Ad studia. Suet. de Clar. Gram. 24. pr. M. Valerius Probus Berytius, diu Centuriatum petiit, donec radio ad studia se contulit. Cic. 2. de Finibus, Praestantissimis ingenii homines se ad philosophia studium contulerunt. Cic. pro Arch. 4. Se ad scribendi studium contulit. add. 16.
 Ad umbram arboris se conferre, pro Ire. Ovid. 4. Met. 116. Al. Secum ferre.
 Ad hostes. Cic. de Amicit. 37. Itaque hac amentia questione nova perterritus, in Asiam profugit, ad hostes se contulit, poenas Reip. graves, iustaque perfolvit. i. e. Profectus est, ivit.
 In amicitiam & fidem alicujus. Cic. 7. Fam. 17.
 In fidem & clientelam alterius. Cic. pro Rosc. Amer. 106. Omnes eos colere atque observare destiterunt, ac se in Chrylogoni fidem & clientelam contulerunt.
 In societatem alicujus. Cic. 13. Fam. 10. Deinde quod mature se contulit in societatem publicanorum.

Confere se in fugam. Cic. pro Cæcin. 22. Eodem tempore se in fugam contulerunt una amici.
 In pedes se conferre. Plaut. Bacch. 3. 1. 7.
 Quæ ut affexi, me continuo contuli protinus in pedes.
 Confero me in campum, vel ad campum; in urbem, vel ad urbem; i. e. Vado. Quæ locutio eleganter etiam potest poni sine particula IN & A D. Si autem personam dicas, non locum, necessario particula A D utendum est: ut, Contuli me ad patrem, non in patrem. Quoties autem significatur donatio, IN utendum est: ut, Multa in Joannem contuli beneficia. Quicquid in ingratos confertur, plane perditur. Non autem ad ingratos tam eleganter dixeris.
 Romam se contulit. Cic. pro Flac.
 Se retro conferre. Claud. de 4. Conf. Hon. 399.
 Se confert pituita in stomachum. Cels. lib. 2. cap. 12. Si in stomachum quædam biliosa concurrunt, vel etiam pituita eo se, humoræ aliqui aque similis confert.
 Seria conferre cum aliquo. Ovid. 2. de Pont. 4. 9.
 Seditioem in tranquillum. Plaut. Amphit. 1. 2. 16.
 Eam seditioem in tranquillum confert.
 Sermonem, pro Colloqui. Plaut. Amph. 2. 2. 25.
 Conferas sermonem nec joco nec serio. In Gronov. Cum ea te serm. Tibi habeas.
 Sermonem conferre cum aliquo. Cic. 2. de Invent. Cum hoc ut fere fit, in via sermonem contulit.
 Sermones conferunt inter se. Plaut. Curc. 2. 3. 11.
 Constant, conferunt omnes sermones inter se drapete.
 Vide ad dicatur & sine adiectione Conferre inter se, ut Actor. cap. 4. 15. συνέβαινον αὐτῶν ἀλλήλους reddidit uis, Conferre inter se. H. St. Vulgata Ad invicem. V. supra Conferre, Colloqui.
 Signa. Livius 1. 33. Aliquoties exercitus Latinus cominus cum Romanis signa contulerat. i. e. Congressi fuerant Latini cum Romanis. Cic. 7. Att. 5. extr. Reliquum esse joci, si hic finat: nam ego is sum, qui illi concedi putem utilis esse quod postulat, quam gloriâ conferri.
 Stipendium studio alterius. Columel. lib. 1. cap. 1.
 Studia sua omnia in aliquem. Cic. 2. Q. frat. 14. Quare facis tu quidem fraterne, quod me hortaris, sed me hercule currentem nunc quidem, ut omnia mea studia in istum unum conferam.
 Studium omne atque omne ingenium conferre ad alicujus gloriam laudemque celebrandam. Cic. pro Arch. 19.
 Studium & operam in rem aliquam. Cic. 1. Off. 22. Deferunt enim vitæ societatem, & nihil conferunt in eam studii, nihil operæ, nihil facultatum.
 Studia inter se. Quintil. in proem. lib. 4.
 Tempus in rem aliquam. Plin. Paneg. 1. Ad rem aliquam. Cic. pro Lege Manil. 9. Mithridates autem omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit.
 Tributum in militare stipendium. Liv. 4. 60. Postremo, indicto jam tributo, edixerunt etiam Tribuni auxilio fe futuros, si quis in militare stipendium tributum non contulisset.
 Tributa ex censu quotannis conferre. Cic. 4. Verr. 137. h. e. Pro rata portione census, feu facultatum.
 Verba ad rem conferre, est, ut ait Donatus, Aggredi agere quod dicebamus. Ter. Eun. 4. 6. 4.
 Uque adeo ego illius ferre possum ineptias, & magnifica verba, Verba dum sint: verum enim si ad rem conferentur, vapulabit.
 Verbum in aliquem. Cic. 5. Fam. 5. Nam comperisse me non audeo dicere: ne forte id ipsum verbum ponam, quod abs te aiunt falso in me solere conferri.
 Vires in unum. Liv. 27. 39. pr. Ut uterque Consulum hostem in sua provincia contineret, neque conjungi, aut conferre in unum vires pateretur. Vocem in quantum conferre. Cic. pro Quint. 11. Quom ei natura nihil melius quam vocem dedisset, pater. nihil præter libertatem reliquit, vocem in quantum contulit. i. e. Voce quantum fecit.
 Voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18.
 Conferre in aliquem vel aliquid quidpiam, pro Imputare alicui causam. Falso conferre aliquid in aliquem. Cic. 5. Fam. 5.
 Causam in aliquem. Cic. 12. Att. 31. pr. Equidem magis miror, quod quom in filium causam conferret, quæ mihi non injusta videtur, &c. i. e. Rejiceret.
 Crimen in aliquem. Cic. 2. de Orat. 182.
 Crimen falsum in purissimam & castissimam vitam alicujus conferre. Cic. pro Rosc. Com. 20.
 Culpam in aliquem. Ter. Eun. 2. 2. 95.
 Quid istic? Si certum est facere, facias: verum ne post conferas Culpam in me. Cic. 9. Att. 2. Solet, quom fe purgat, in me conferre omnem illorum temporum culpam.
 Permuta in aliquem, quæ ab eo nunquam dicta sunt, conferre. Cic. pro Planc. 35.
 Suspicionem in aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 99. Audio præterea, non hanc suspicionem nunc primum in Capitonem conferri.
 Timorem suum conferre in aliquid. Cæf. 1. Bell. Gall. 40. Qui suum timorem in rei frumentariæ simulationem, angustiasque itineris conferrent. i. e. Causam timoris eam afferrent.
 Vitia sua in feneclutem. Cic. de Senect. 14. Sua enim vitia insipientes, & nam culpam in feneclutem conferunt.
 Conferre, [συνέβαινον] Compare. Dicimus autem, Confero te isti, & cum isto. Cic. 6. Verr. 121. Tu dignior Verres quam Calpidius? qui, ut non conferam vitam atque ætimationem tuam cum illius (neque enim est conferenda) hoc ipsum conferam, quom tu te superiorem fingis. Alii ne minima quidem ex parte conferendi aliis. Cic. 1. Off. 76.
 Illa quæ natura non litteris affectus sunt Romani, neque cum Græcia, neque ulla cum gente sunt conferenda. Cic. 5. Tusc. 2.
 Conferre novissima primis. i. e. Conjungere. [vel potius Compare] Cic. ad Octav. Nam ut ordiar a principio, & perducam ad extremum, & novissima conferam cum primis.
 Anplitudinem gemmarum conferre, i. e. Explorare. Suet. Cæf. 47.
 Causas conferre, & quid in quamque fententiam dici possit, expromete. Cic. 2. de Divin. 151.
 Exempla aliorum conferre. Ter. Adel. 1. 2. 14.
 Si conferendum exemplum est, non fratrem videt Rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium?
 Vol. 1.

Faciem & mores conferre duarum, i. e. Invicem comparare. Ovid. 7. Met. 666.
 Pacem cum bello, leges cum vi conferre. Cic. 6. Verr. 121. Sed ut pacem cum bello, leges cum vi, forum & jurisdictionem cum ferro & armis, & adventum & comitatum cum exercitu conferamus.
 Præsentia præteritis. Lucret. lib. 2. 1166.
 Rationes. Cic. 5. Att. 21. Homo clamare. quid opus est, inquam, rationes conferatis. affiduc, subducit, ad nunimum convenit.
 Se conferre nominibus magnis, i. e. Cum vicis magnis se conferre. Ovid. 1. de Pont. 1. 25.
 Vitam alicujus cum alterius vita. Cic. pro Sull. 72.
 Conferre, quod vulgo dicimus Collationem. Cic. 4. Verr. 131. non procul a fine, Tabulas in foro summa hominum frequentia exscribo: adhibentur in exscribendo de conventu viri primarii: litteræ, lituræ omnes assimulatæ, expressæ, de tabulis in libros transferuntur. hæc omnia summa cura & diligentia recognita, & collata, & ab hominibus honestissimis obsignata sunt. Paulo post, Explicatæ descriptionem, imaginemque tabularum Describes, le double & la copie.
 Fretum. Luc. lib. 1. non procul ab initio (v. 100.) — qualiter undas Qui fecat, & geminum gracilis mare separat isthmus: Nec patitur conferre fretum. An pro Se Conferre, pro Coire? H. St. Conferre, [ἀνέβαινον] pro Differre. Cic. 6. Att. epist. 1. vel ut quidam codices habent, 2. cujus initium est, Lepta. Quæ omnia in Martium mensum sunt collata. Ulp. in l. Quæritum. D. de spons. Quæritum est apud Julianum, an sponsalia sint ante duodecimum annum, si fuerint nuptiæ collatæ. h. e. In duodecimum annum collatæ rejectæque. Confer, [συμφέρει] in tertis personis, pro Conducit, vel prodeit, & utile est. Cic. 1. Acad. 16. Cælestia autem vel procul esse a naturæ cognitione conferet: vel si maxime cognita essent, nihil tamen ad bene vivendum conferre. Sed vox novissima abest a Mill. V. not. Crut. & Gronov. Comœdia plurimum ad eloquentiam conferit. Quintil. lib. 1. cap. 8.
 Multum hæc pietas conferit studio. Idem. 2. 9.
 COLLATUS, a, um. Partic. [μετρησῶ] ut, Collata omnium vota in unius salutem. Plin. in Paneg. cap. 23. extr.
 Arma undique collata. Lucan. lib. 5. 722.
 Castris collatis. Sil. lib. 4. 56.
 Color collatus, Comparatus. Propert. lib. 3. 24. 7.
 Curibus collatis, Commiffa alic. Valer. 6. Argon. 270.
 Dextra collata movere prælia. Ovid. 1. Fast. 569.
 Marte collato interimere aliquem, aut letho dare. i. e. Cominus interficere aliquem. Ovid. 12. Met. 379.
 Pecunia ad alicujus honores collata. Cic. pro Flac. 59.
 Puella levibus collata figuris. i. e. Aliarum comparatione non egregia forma. Propert. lib. 1. 4. 9.
 Non similis aliis collata. Propert. lib. 1. 5. 7.
 Non est illa vagis similis collata puellis.
 Viribus collatis. Plin. 8. Epist. 14. Sic collata pede præliari. Liv. 26. Cum Democrito Cleanthes & Chryssippus collati, quintæ classis videntur. Cic. 4. Acad. 73.
 Dolere aliquem sibi collatum. Propert. lib. 2. 2. 89.
 COLLATIO, Ænis. f. [ἀφορῶν] Budaus, Collationem antiqui vocabant, quæ Indictio alias Latine dicitur: vulgus voleam vocat. Plin. in Paneg. cap. 41. pr. Nam mihi cogitanti eundem te collationes remisisse, donativum reddidisse, congiarium obtulisse, &c. Liv. 4. cap. 60. Patres bene cooptam rem perseveranter tueri: conferre ipsi primi: & quia nondum argentum signatum erat, æs grave plaustris quidam ad ærarum convehentes, speciosam etiam collationem faciebant.
 Recipere collationes. Suet. Calig. cap. 42. Et patria onera conquerens, collationes in alimoniam atque dotem puellæ recipit. V. ibi Pitific. & ad Neron. cap. 36.
 Exercitus, castra, agmina, signorum collationes, &c. Cic. 1. de Orat. 1108.
 Collatio, Comparatio. Plaut. Milit. 3. 3. 67.
 Ubi facta erit collatio nostrarum militarium, &c.
 In collatione. Plin. lib. 37. cap. 99. Optima vero sunt quæ in collatione, aurum abicere quadam argenti facie cogunt.
 Collatio, Oratoris figura est apud Rhetores. Cic. 1. de Invent. 49.
 Collatio, est oratio rem cum re ex similitudine conferens.
 COLLATUS, Æs. m. [συμφοράς] Hirt. de Bell. Hispan. cap. 31. pr. Congressus enim & clamor &c. in collatu pari erant conditione.
 COLLATOR, Æris. m. [ἀφορῶν, ἀφορῶν] Plautus Curc. 4. 1. 13.
 Symbolorum collatores apud forum piscarium.
 COLLATORII, a, um. ut, Funes collatorii. Veget. de re Milit. 4. 46.
 Alii legunt Chalatorii.
 COLLATIUS, a, um. Adj. [ἀφορῶν] ut, Instrumenta collatiua, Sen. in Consolat. ad Marciam cap. 10. pr. vocat Ea quæ a pluribus commodantur. Collatiuis, & ad dominos redituris instrumentis scena adornatur. Sic Quintil. Decl. 6. Collatiuam vocat sepulturam, Quæ a pluribus confertur.
 Stips collatiua, dicitur Ammiano Marcellino, Quæ passim erogata vicitant inopes. V. & Apul. 8. Met. p. 213.
 COLLATIVUS, a, um. Idem quod Collatiuus; Quod scilicet a pluribus collatum est: ut, Collativum sacrificium. Collativum autem vitem vocat Plaut. Curc. 2. 1. 16. Magnum & turgidum, eo quod in eum edulia multa conferantur.
 Favor collativus. Macrobr. 1. Somn. Scip. 66.
 Collativum etiam neutro genere dicimus, eadem forma quæ Donativum, pro Pecunia quam populus Principi vel Reipublice confert.
 CONFERRIMINO, [συνείπιον] Ære. Idem quod Ferruminare significat. Plin. 27. 8. §. 45.
 CONFERTUS, v. CONFERTUS.
 CONFERRA, æ. f. quod fit declarat Plin. lib. 27. cap. 9. his verbis, Penicillaris, inquit, est Alpibus fluminibus conferva, appellata a conferru-
 mandando, spongia aquarum dulcium verius, quam muscus aut herba, villosa densitatis atque fistulose. Curatum ea scio omnibus fere ostibus contractis, prolapsum ab arbore alba putantes, circumdata universo corpori, aquam suam inspergentibus, quoties inaresceret, &c.
 CONFERRERO, bui, [ἐρρωσσω] Ære. Idem quod Ferrere, vel Simul ferrere. Ita conferruit. Hor. 1. Serm. 2. 71.
 Conferent ossa, id est quod vulgus chirurgorum dicit, glutinantur per porum. Cels. lib. 8. cap. 10. Si quando vero ossa non conferruerunt, que

quæ sæpe soluta, sæpe mota sunt, &c. Hoc ab Hippocrate dicitur

C O N F E R V E S C I, [*ἐπιζῆσι*] ère. i. e. Vehementer incalescere. Columel. lib. 12. cap. 23. Et tunc demum prædictæ picis sextans, & semuncia in sextarios quinque & sexaginta adjicitur, & rutabulo ligneo permiscetur, nec postea tangitur dum confervescat. Plin. lib. 18. cap. 30. Vitruv. 5. 3. Versando confervescit. & 7. 11. Ab ignis vehementia confervescendo.

C O N F E R V E F A C I O, ère. Lucret. lib. 6. 352. de Fulmine, Dissolvit porro facile æs, aurumque repente Confervescit, e parvis quia facta minute Corporibus vis est, &c.

C O N F E S S I O, **C O N F E S S O R**, **C O N F E S S U S**, **V. C O N F I T O R**. **C O N F E S T I M**, [*πισπασθῆναι*] Adv. i. e. E vestigio, subito, mox, continuo. Cic. 4. Att. Hæc ego ad te: ut si quid novi (nam quotidie aliquid expecto) confestim ad me.

Confestim aut ex intervallo. Cic. 1. de Invent. 42. Quæ factum aliquid similiter confestim, aut ex intervallo solent confequi. Sine ulla mora & confestim rem gerere. Cic. 5. Philipp. 3. Rem administrandam arbitror sine ulla mora, & confestim gerendam confeo.

C O N F E B Ū L A, æ. f. [*περίβλημα*] Cato cap. 12. Fibulas quadraginta, vestes quadraginta, confubulas lineas, quæ arbores comprimant, si dehiscant, & cuneos sex. Confubulæ autem sunt, interprete Turnebo, tanquam Duplices fibulæ, quæ si quando quid hiet & aperiat, ad contrahendum utrinque & comprimendum adhibentur, interpolitis & intercalutis etiam cuneis, quos Cato desiderat sex.

C O N F E B Ū L O, ære. Novatian. de Trinit. cap. 18. In semetipso concordiam confubulare.

C O N F E B U L A T I O, õnis. f. Novatian. de Trinit. cap. 19. Mutui fœderis confubulatione sociatum.

C O N F I C I O, õci. èctum, [*συμψάτω, ἀποσπάρσσω, πείνω*] ère. ex Con & Facio; idem quod Facere vel Perficere. Cic. 5. Fam. 11. de Dionysio, si me amas confice: quamcunque ei fidem dederis, præstabo. Conficere exercitatione. Cic. 1. de Invent. 5. Hoc si forte non natura modo, neque exercitatione conficitur, verum etiam artificio quodam comparatur.

Magna cura, multa opera, & labore conficere aliquid. Cic. 16. Att. 17. Verbis aliquid conficere, pro Refutare dixit Plaut. Pseud. 1. 5. 49.

Vi manue conficere aliquid. Cic. 1. Off. 76. Amanter diligenterque conficere aliquid. Cic. 2. Att. 4.

Conficere nucem. Plin. Nucem dentibus conficere, ac plagæ imponere. h. e. Masticandam conterere, & comminure. [Nili error est. V. lib. 23. Sect. 77. extr.]

Conficere hominem. Donatus in Eun. Terentii 6. 4. 6. Proprie (inquit) hoc verbum convenit gladiatoribus iis, qui gravissimos vulneribus occubuerunt. Sic Cic. 2. in Catil. 24. Gladiatori illi confecto & faucio. Idem 7. Verr. 13. Plagis confectum dico a licitoribus tuis civem Romanam, ante oculos tuos concidisse.

Ignes conficiunt silvas, i. e. Consumunt. Lucret. lib. 1. 905. Favor attonitus confecerat hostes. Lucan. lib. 6. 131.

Sica conficere aliquid. Cic. pro Milon. 38. Conficere, absolute, pro Occidere. Tacit. 1. Ann. 6. Quem ignatum inermumque ægre confecit. V. etiam 4. Ann. 3. 7.

Conficere, per translationem, pro Gravare, opprimere, & vehementer afficere. Plin. 8. Epist. 16. Confecerunt me infirmitates meorum, Cic. 3. Att. 8. Itaque quum meus me mœror quotidianus lacerat, & conficit, tum vero hæc addita cura vix mihi vitam reliquam facit. Conficit, i. e. Consumit, & tæbescere facit.

Quos in foro, quos in ambitione, quos in Repub. quos in amicorum negotiis res ipsa ante confecit, quam possemus, &c. Cic. 1. de Orat. 79.

Confectatus est & confecit. Cic. 2. de Invent. 111. Quod tamen excursionibus & latrociniiis infestam provinciam redderent. confectatus est & confecit. Subaudi Ex superioribus, quosdam in Gallia.

Conficere aliquam virginem. Ter. Eun. 5. 4. 6. — virginem

Quam amabat, eam confeci sine molestia, Sine sumptu, sine stipendio. Ubi Donatus, Si dixisset, Amorem confeci, posset intelligi, confeci, expediti, perfecti. At vero Virginem confeci quid intelligemus, nisi hoc unum quod infestat Parmeno, Confectam virginem, quasi dicat Superatam, atque devictam? [Sed satis est priorem expositionem sequi.]

Angore confici. V. ANGOR & partic. **C O N F E C T U S**. Curis confici. Cic. 4. Fam. 23. & 1. de Fin. 59.

Desiderio alicujus incendi & confici. Cic. in Orat. 33. Dolore & pudore confici. Cic. 14. Fam. 3.

Doloribus summis. Cic. 5. de Fin. Fame. Cic. 3. Off. 29. Rigore. Cic. 3. Off. 29.

Se conficere. Cic. 10. Fam. 17. Ego eum non solum hortatus sum: verum etiam coegi isto proficisci, quod & illa valetudine magis conficere se, quam me jurare posset in caltris. Sollicitudo me conficit. Cic. 11. Att. 4. extr. Vetustas omnia conficit & consumit. Cic. pro Marcell. 11.

Conficere, variis nominibus jungitur, ut, Conficere ambulationem pomeridianam in aliquo loco. Cic. 5. de Fin. 1. h. e. Deambulare.

Abfolutionem, Abfolvere. Cic. pro Cluent. 71. In consilium erant ituri iudices triginta & duo, sententias decem & sex abfolutioni confici poterat. Quor spatis immensus conficere, Percurrere. Virg. 2. Georg. 541.

Annos aliquot. Cic. 1. Tusc. 92. Annos prope centum confecit. Cic. in Orat. 176. h. e. Explevit, vixit. Annulum, pallium, succos sua manu conficere. Cic. 3. de Orat. 127.

Argentum alicujus, Dissipare. Ter. Phorm. 5. 5. 11. Ne quum hic non videant me, conficere credant argentum suum.

Bellum, Pugnare. Plin. lib. 16. cap. 36. Calamis Orientis populi bella conficiunt.

Bellum conficere, pro Finire & abfolvere. Cic. 5. Fam. 10. Nam si hoc expectandum est, dum totum bellum conficiam.

Bibliothecam alicui. Cic. 1. Att. 7. Et velim cogires (id quod mihi pollicitoribus) quemadmodum bibliothecam nobis conficere possis.

Cibus. i. e. Concupere, & quod vulgo dicunt Digerere. Plin. lib. 11. cap. 37. Potest arteria & stomachus denticulatus callo in modum rubi ad conficiendos cibos.

Cibus etiam conficere, pro Commanducare, vel fubigere. Liv. lib. 2. 32. Cibus conficere, pro Ad esum preparare. Columel. lib. 12. cap. 3. Post quæ ad cibum conficiendum vasa constituebantur: inde quæ ad lavationem. Paulo post, Quæ ad cibaria quærenda & conficienda pertinent. Cursum, Navigationem. Cic. 5. Att. 15. Hinc Scyrum, deinde Delum, utroque citius quam vellemus, cursum conficimus. Curriculum vivendi, a natura datum recte & honeste conficere. Cic. de Univ. 38.

Cursus annuus Sol conficit. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Diem. Plaut. Trin. 3. 78. Longo sermone utimur, diem conficimus. Diem extremum morte. Cic. 3. de Fin. Quum extremum vitæ diem morte confecerit.

Esas, dicuntur dentes intimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Exercitum. Cic. 8. Att. 11. Reges barbaros incitare, gentes feras armatas in Italiam adducere, exercitus conficere maximos.

Exercitum difficili Reipub. tempore conficeret. Cic. pro Lege Manil. 61. Facinus. Cic. pro Rosc. Amer. 76.

Famam. Cic. de Clar. Orat. 259. Catulus erat ille quidem minime indoctus: sed tamen suavitas vocis, & lenis appellatio litterarum bene loquendi famam confecerat. h. e. Ei pepererat, ac quisierat.

Flagitium. Ter. Phorm. 5. 2. 5. Dum aliquid flagitii conficiat. Funera iusta. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 19. extr. Ac paulo supra hanc memoriam servi & clientes, quos ab iis dilectos esse constabat, iustis funeribus confectis, una cremabantur. Al. Funebribus.

Iter. Cæf. 4. Bell. Gall. cap. 4. Atque hoc omninitere una nocte equitatu confecto, infcios, &c.

Jurisdictionem. Cic. 2. Fam. 12. Quoniam jurisdictionem confeceram, civitates locupletaram.

Legationem & mandata conficere. Cic. pro Planc. 28. Librum, pro Scribere & componere. V. **C O N F E C T I O**.

Ligna ad fornacem. Cato cap. 16. Calcaris pericit & coquit, & ex fornace calcem eximit, & ligna conficit ad fornacem.

Malum alicui. Ter. Heaut. 5. 3. 1. Profecto, nisi graves tu homo, aliquid gnato conficies mali.

Mandata. Cic. 9. Philipp. 6. At ille properans, festinanisque mandata nostra conficere cupiens, &c.

Mandata alicujus digere, persequi, conficere. Cic. 2. Q. frat. 13. Motus animorum. Cic. 2. de Orat. 324.

Munus annum. Cic. 2. Fam. 11. Munus susceptum. Cic. 2. de Orat. 11.

Negotium. Cæf. 3. Bell. Gall. cap. 15. Quæ quidem res ad conficiendum negotium maxime fuit opportuna.

Negotium peraliquid conficere. Cic. 1. Att. 3. Negotium ex sententia conficere. Cic. 10. Fam. 17.

Nuptias. Ter. Phorm. 2. 1. 28. Bonas me abente hic confecistis nuptias. V. infra.

Officium legationis. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 103. Sed qui ab eo missi erant, confecto legationis officio, liberius cum militibus regis colloqui cœperunt. [Puto Regis scribendum.]

Opus conficere. Plaut. Capt. 3. 5. 67. Ornamenta. Cic. pro Sext. 110. Cujus ille ordinis nomen retinet, ornamenta confecit.

Pactiones. Cic. 5. Att. 13. Et eo facilius: quod in nostra provincia confectæ sunt pactiones.

Partem perpolice ac conficere orationis. Cic. 2. de Orat. 121. Patrimonium, Dissipare. Cic. pro Flacc. 90. Quam non amicus suis civibus, qui patrimonium fati laudat, quod hic nobiscum conficere potuit, Græcorum convivii maluit dissipare?

Pacem. Cic. pro Flacc. 29. Pacem maritimum summa virtute atque incredibili celeritate confecit.

Pacem alicujus in leges suas. Ter. Heaut. 5. 2. 45. — namque adolescens quam minima in spe situs erit, Tam facillime patris pacem in leges conficit suas.

Peculium grande. Plaut. Merc. prol. 95. Pecuniam ex re aliqua, pro Curare & parare. Cic. 3. Verr. 138. Negat illa posse hominem exorari: permagnam eum dicere ex illa re pecuniam confici posse.

Pensum. Plaut. Merc. 2. 3. 81. Ea molet, conficit pensum, pinsetur flagro &c.

Pensum, aliter. Plaut. Perf. 2. 4. 1. Pensum meum quod datum est, confeci: nunc propero domum.

Sic, Conficere opus. Idem Capt. 3. 5. 67. Porticum mille passuum. Cic. 4. Att. 15. In campo Martio septa tribus comitis marmorea sumus & tecta facturi, eaque cingemus excelâ porticu, ut mille passuum conficiatur.

Professionem conficere, est Profiteri rem suam esse, & edere numerum ejus vel modum, vel affirmationem apud magistratum, ut in censu, quod vicaria etiam alterius opera fieri interdum, auctoritatem dum præstaret, poterat. Cic. 16. Fam. 23. Tu vero confice professionem si potes, &c. Ex Turnebo.

Rationes. Cic. 6. Att. 7. Reditum alicui, pro Impetrare & efficere ut redeat aliquis. Cic. 9. Fam. 13. Reditum si me tantum amas, quantum certe amas, hominibus confice. V. & Suet. Cæf. 5.

Rem. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 72. Cæsar in eam spem venerat, se sine pugna & sine vulnere suorum, rem conficere posse.

Rem conficere, i. e. Patrimonium confumere. Cic. Post redit. in Senat. 10. Qui quum suam rem non minus strenue quam postea publicam confecisset, egestatem & luxuriam domestico lenocinio sustentavit.

Sacra. Cic. 13. Fam. 12. Quibus & sacra conficere, & facta tecta ædium sacrarum locorumque communium, tueri possint.

Sermonem. Cic. 1. de Orat. 27. Cæf. 1. Bell. Civil. 8. Is reliquo sermone confecto, cujus rei causa venerat, habere se a Pompeio ad eum privati officii mandata demonstrat.

Significationem, ut, Exclamatio est, quæ conficit significationem doloris. Auct. ad Heren. lib. 4. 23.

Sollicitudines alicui. Ter. And. 4. 1. 26. Quantaque hic suis consiliis mihi confecit sollicitudines.

Spatia eadem conficere. Cic. 1. de Nat. Deor. 88.

Stadia aliquot vario ferme. Cic. 5. de Fin. 1. Itaque ad tempus ad Pisonem omnes: inde vno sermone sex illa a Dipylo stadia confecimus. Tabulas. Cic. 3. Verr. 60. Audimus aliquem tabulas nunquam confecisse. quæ est opinio hominum de Antonio falsa. Tempus annuum. Cic. 15. Att. 15. Tunicas hibernas. Plaut. Mil. 3. 1. 93. — me, mi vir, lanam, unde tibi pallium Malacum & calidum conficiatur, tunicaque hiberna bonæ vestem. Columel. lib. 12. cap. 3. Nihil enim nocebit, si sibi atque actoribus, & aliis in honore ferivis vestis doni confecta fuerit, quo minus patris familias rationes enerentur. Viam longam. Cic. de Senect. 6. Celeritate incredibili longissimas vias conficere. Suet. in Cæs. cap. 57. Vim divinam. Cic. 2. de Divin. 117. Quæ vetustas est, quæ vim divinam conficere possit? h. e. Omnino perdere, & in nihilum redigere, atque consumere. De oraculo Delphico, ubi jam deficiant responda dari. Vultus acerbum. Virg. 11. Æn. 824. Cum aliquo conficere, profrangere. Cic. 7. Fam. 2. Cum aliquo de re aliqua conficere. Cic. 12. Att. 19. pr. Ex quo conficitur, ut si leges duæ, aut si plures, &c. Cic. 2. de Invent. 72. i. e. Ex quo concluditur. Confectum est. Cic. in Topic. 29. Nondum est satis: adde, nec ea aut legata testamento, aut possessione retenta, confectum est. CONFICIENS, entis. [δὲν ζῶντος, ἀγαπῶντος] Partic. Qui conficit. Conficientissima litterarum civitas, Quæ omnia scribit quæ agit. Cic. pro Placc. 44. Cum civitate mihi res est æcerima, & conscientissima litterarum, in qua nummus moveri nullus potest sine quinque Prætoribus, tribus Quæstoribus, quatuor mensariis, qui apud illos a populo creantur. Sic Efficientis. H. St. Conficientes causæ & Efficientes, pro iisdem. Cic. in Partit. 94. Bonorum conscientia, pro his quæ bona conficiunt. Cic. 5. de Fin. 81. Sed hæc quam corporis bona sint, eorum conscientia certe in bonis numerabis, amicis, liberis, propinquis, divitiis, honores, opes. CONFECTUS, a, um. Partic. [ἐσθλασθέντος, καταπαρασθέντος] Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedi, quibus essem confectus. Confectus cæde, Interfectus. Sen. Herc. fur. 13. Confectus ac cruciatus. Cic. de Arusp. Resp. 2. Haud potest gravius a me verbis vulnerari, quam est statim in facto ipso a gravissimo viro P. Servilio confectus ac cruciatus. Confectis æstivis. Cic. 3. Fam. 9. Ævo confectus. Virg. 11. Æn. 85. Cibo. Cic. 2. in Catil. 10. Calore & spiritu cocta & confecta quæ in alvo sunt, in reliquum corpus dividuntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Corpore & animo confecta mulier. Cic. 14. Fam. 4. Cruciatu confectus maximorum dolorum. Cic. 11. Att. 11. Dolore assiduo confectus. Catul. 62. 1. Dolore animi. Cic. pro Muren. 86. Fame, frigore, inopia rerum omnium. Cic. 1. in Catil. 26. Flammis confecta. Valer. 6. Argon. 384. Laboribus, concursationibusque confectus graviter se habere. Cic. 10. Fam. 17. Mærore confecta virgines. Curt. 3. 11. 25. Squalore sordidus, confectus morbo, lacrymis ac mærore perditus. Cic. pro Muren. 86. Senecta. Ovid. 6. Met. 37. Summa senectute. Cic. in Pison. 84. Senio. Claud. de Bell. Gild. 446. Vino, lustrifque. Cic. 2. Philipp. 6. Quum omnes impuritates pudicia in domo susciperes, vino lustrifque confectus. Vino, ganeis, lenociniis, adulterifque. Cic. pro Sext. 138. Vultibus. Cic. Post. redit. ad Quir. 5. Ætas confecta annis. Columel. lib. 1. cap. 8. Artus confecti languent. Lucret. lib. 3. 960. Bellum affectum, & pæne confectum. Cic. de Provinc. Consul. 19. Bella consilio togatorum suscepta sæpe & confecta. Cic. 1. Off. 79. Cibus confectus coactusque in jecore, per venam cavam ad cor perlabitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Civitas ab aliquo confecta. i. e. Everfa. Cic. de Arusp. Resp. 42. Civitas confecta senio est. Cic. pro Milon. 20. Cursus confecti. Virg. 5. Æn. 362. Pata. Stat. 9. Theb. 139. Forma confecta macie. Virg. 3. Æn. 590. Latina confecta. Lucan. 1. 550. — & ostendens confectas flamma Latinas. Ubi Interpr. Latinas serias perditas ostendebat flamma, quæ se extis impostis dividebat. V. etiam lib. 5. 402. & Gronov. Observ. 4. 25. Lex, ut, Eadem ratio, quum est in hominis mente confirmata & confecta, lex est. Cic. 1. de Legib. 18. Munus confectum carmine. Catul. 66. 149. Hoc tibi quod potui confectum carmine munus, Pro multis aliis redditor officiis. Pectora magno confecta labore. Tibul. lib. 1. 7. 39. Res confecta est. Cic. 8. Att. 4. i. e. Actum est de Italia. C'en est fait, Teut est perdu. Stipendia. Cic. pro Lege Manil. 26. Partem militum, qui jam stipendii confectis erant, dimisit. Tabulæ litteris Græcis confectæ. Cæs. 1. Bell. Gall. 29. In castris Helvetiorum tabulæ reperta: sunt litteris Græcis confectæ. Victoria. Cic. 14. Philipp. 1. Paulo ante dixit, Victoriæ quæ parta est. CONFECTIO, ðnis. E. [ἐσθλασθέντος, ἀγαπῶντος] Cic. pro Placc. 10. Nec tabulæ creditoris proferuntur, nec tributi confectio ulla recitatur. Annuum confectio. Cic. 2. de Orat. 52. Libri. Cic. de Senect. 1. Mihi quidem ita jucunda sunt hujus libri confectio. Belli confectio. Cic. 14. Philipp. 1. Escarum confectio a lingua adjuvari videtur. Cic. 2. de Nat. Deor. i. e. Ciborum comminatio. Confectio, Medicamentorum immixtio, seu compositio. Gell. lib. 17. cap. 16. de Mithridate rege loquens, Solitumque earum sanguinem miscere medicamentis, quæ digerendis venenis valent: eumque sanguinem vel potentissimum esse in ea confectio.

CONFECTOR, ðris. m. [κονκταρ, ἀπερῶντος] Cic. 2. de Nat. Deor. 41. Atque hic hoster ignis, quem vltus vita requirit, confector est & consumptor omnium: idemque quodcunque invasit, cuncta disturbat ac dissipat. Æris confectores. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 221. i. e. Qui in foedinis & officinis æs præparant. Belli confector. Cic. 10. Fam. 20. Ceterorum confector. Firmic. lib. 7. cap. 9. & 12. Ferarum confectores. i. e. Occisores. Suet. Aug. 43. V. ibi Pitifæ. Negotiorum confector. Cic. 4. Verr. 108. CONFECTORIX, fœis. f. Lactant. 7. 11. ex Ciceronis incerto loco: Confectorix omnium rerum vetustas. i. e. Quæ conficit & consumit. CONFECTURA, æ. f. [συνδραστη] Plin. lib. 13. cap. 12. Proximum amphitheatricæ datum fuerat a confecturæ loco. Mellis confectura. Columel. lib. 9. cap. 14. CONFECTORIUM, i. n. Gloss. Gr. Lat. χορηγοφάσιον, Confectorium. V. Voff. 2. Rhet. p. 237. CONFECTUARIUS, i. m. Idem ac Confector ferre. Ita vocari confectuarii in veteri Inscriptione observat Scalig. ad 4. Manil. p. 286. CONFICTIO, CONFICTUS. V. CONFINGO. CONFIDUSSOR, ðris. m. Qui cum alio fidejubeat. Contrepleige. Modestinus l. ut fidejussor. D. de fidejuss. & mandat. Ut fidejussor adversus confidussorem suum agat, actio danda non est; ideoque si ex duobus fidejussoribus ejusdem quantitatis, alter electus a creditore totum exsolvet, nec est cessare sine actione: alter nec a creditore, nec a confidussore recte convenitur. CONFIDO, fuis sum, [πέποιθα, ἰσχυρῶ] ðre. significat Credere & existimare, tum in præterito, tum in præteriti, tum in futuro: auctore Valla lib. 5. cap. 47. V. paulo infra Confidere & Credere. Habet etiam præteritum activæ terminationis Confidi, Liv. 44. 13. Nec tum moenia modo, sed agros etiam confiderunt se a populationibus tueri posse. V. Borrich. Cogit. pag. 288. & seq. Confidere de. ut, Quum de consuetudine civitatis vel provinciæ confidere quis videtur. Ulpian. in l. quum de consuetudine. D. de legibus. De salute confidere. Cæs. 2. Bell. Civil. 5. Confidere in. ut, Quipe qui in illorum sibi confidere multitudine. Hirt. de Bell. Afric. cap. 19. [Lego Confederet. Confidere & credere. Liv. 2. Et Consules magis non confidere, quam credere suis militibus. Qui locus non parum habet difficultatis, proinde sic explicandus. Credimus illis, quos solvendo esse putamus: Confidimus his, quorum benevolentia nos facit securos. Consules potius non confidebant suis militibus, quos aversos alienatoque a se animo existimabant, quam de viribus illorum desperarent. [Legendum forsitan, Quam non credere: Plus est quippe Confidere, quam Credere. Sed locum non reperi.] Confidere & Metuere, contraria. Ovid. 17. Epist. 173. De facie metuit, vitæ confidit, & illum Securum probitas, forma timere facit. Num confidit? Plaut. Pseud. 4. 7. 107. Num confidit? sycophanta hic nequam est, nugis meditatæ male. Al. Non confidit. Nihil nimis oportet confidere. Cic. 1. Tusc. 78. Confidere alicui. Cic. 3. de Fin. 25. Atque iste vir altus & excellens magno animo vere fortis confidere sibi debet, & suæ vitæ & actæ & consequenti. Timide confidere alicui. i. e. Non tuto. Ovid. 2. de Arte Am. 143. Mihi ipse confido. Cic. de Amicit. 17. Sibi confidere. Cic. pro Placc. 5. Arcæ alicujus confidere. Cic. 1. Att. 9. Bono fragili confidere. Sen. Hippol. 6. Bonis suis. Cic. 5. Tusc. 40. Causæ. Cic. 1. de Fin. 1. Causæ suæ ferocius. Cic. 8. Att. 9. Constantia alicujus parum. Cic. 16. Att. 16. Figuræ suæ. i. e. Pulchritudini. Ovid. 10. Met. 69. Formæ suæ. Lucan. lib. 10. 82. Optimatus nihil. Cic. 9. Att. 4. Rebus afflictis melius. Virg. 1. Æn. 456. — hic primum Æneas sperare salutem Aufus, & afflictis melius confidere rebus. i. e. De afflictis rebus. Regnis suis. Juppiter de Colare mortuo apud Valer. 6. Argon. 625. Hei mihi si duræ natum subducere fortis Molior, atque meis autem confidere regnis. Virtuti. Cæs. 3. Bell. Civil. 24. Virtuti constantiaque alicujus. Cic. 5. Philipp. 1. Confidere cum ablativo posuit Cic. 5. Tusc. 8. Cujus ingenium & eloquentiam quum admiratus esset Leon, quaesivisse ex eo, qua maxime arte confideret. Confidere cum Ablat. ut bene contra Servium Lancelotum scripsit. Desputat. 317. Item confisus cum Accus. apud Statium, ut quidem legit Prisc. sed Confessus in aliis exempl. V. idem Desp. ibidem. H. St. Animo confidere. Cic. 1. Q. frat. 2. Sperent superiores fore nos, confidant animo, ut in hac Rebus, ne casum quidem ullum pertimescat. Animo & spe confidere. Hirt. de Bell. Afr. cap. 1. extr. Tamen non deterrebat, animo & spe confidebat. Firmitate corporis & fortunæ stabilitate confidere. Cic. 5. Tusc. 40. Voluntate alicujus. Cic. 8. Att. 19. Confidere cum verbo. ut, Confido fore, ut alio genere litterarum utamur. Cic. 16. Att. Epist. penult. Sic, Confido rem, ut volumus, esse. Cic. 6. Att. 7. De futuro. Cic. 11. Fam. 8. Ita enim sperant atque confidunt, ut antea rege, sic hoc tempore regno te Kempub. liberatum. De præsentis. Cic. 3. Off. 3. Quamquam a Cratippo nostro, principe hujus memoriæ philosophorum, hæc te assidue audire atque accipere confido. De præterito. Cic. 7. Verr. 176. Ego mei jam rationem officii confido esse omnibus iniquitatis meis persolutam. CONFIDENS, entis. [ἐσθλασθέντος, ἀγαπῶντος] Partic. Audax, nihil timens: tam in bonum, quam in malum accipiter. Frequentius tamen in malum. V. CONFIDENTIA. In bonum. Plaut. Merc. 5. 2. 14.

—o Cupido quantus es?

Nam tu quemvis confidentem facile tuis factis facis: Eundem ex confidente actum diffidentem denuo. Idem Capt.

3. 5. 8.

In malum. Ter. Phorm. 1. 2. 73. — est parasitus quidam Phormio, Homo confidens, qui illum dii omnes perdit. Ubi Donatus, Hic Confidens pro Improbato, audace & temerario posuit. ut, O ingentem confidentiam! Plaut. Amph. 1. 1. 1.

Qui me alter est audacior homo? aut qui confidentior? Homo durus, confidens, timidus, amari sermonis. Hor. 1. Serni. 7. 7. Nequam est homo ille atque confidens. Cic. 7. Philipp. 4. Confidens, Constant, inquit Donatus. Ter. And. 5. 2. 14. Nescio quis fenex modo venit: ellum, confidens, catus.

Superl. Virg. 4. Georg. 445. Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras Jussit adire domos? h. e. Audacissime. Gallum confidentissimum fudit alitis propugnacione Valerius. Ammian. 24. 11. Mendacium confidentissimum. Apul. Apol. p. 318.

CONFIDENTIA, æ. f. [ὑπέροχος, ὑπέροχος] Plaut. Mil. 2. 2. 74. Tute unius fi recipere hoc ad te dicis, confidentia est Nos inimicos profugare posse.

Confidentia & Fidentia, differunt, ut Cic. 7. Tusc. 14. ostendit, his verbis, Qui fortis est, idem fidens, quoniam confidens mala consuetudine loquendi in vitio ponitur, ductum verbum a confidendo, quod laudis est. Qui autem est confidens, is profecto non extimefcit, &c. Hæc Nonius.

Afferre confidentiam. In Afferro. Amittere confidentiam. In Amitto. Habere confidentiam in ventre. Plaut. Capt. 4. 2. 32. Confidentia, sapius in malam, Fiducia in bonam partem accipitur, auctore Donato. Ter. Eun. 5. 1. 23.

Vide amabo, si non quam aspicias, os impudens Videtur. r. non est. p. tum que ejus confidentia est? An Fidentia? Vide Append. in Varr. cap. 19. H. St. Improbitas & confidentia. Cic. pro Cæcina. 2. Quasi vero aut in judicio possit idem improbitas, quod in vi confidentia.

Confidentia & temeritas. Cic. 2. Philipp. 104. Jam intelliges aliam causam esse hæcæ Casaris, aliam confidentiæ & temeritatis tuæ. Ingens confidentia. V. Ingens.

Videte quo vultu, qua confidentia dicat. Cic. pro Flacco. 10. Scapularum confidentia. i. e. Duritia. Plaut. Afin. 3. 2. 3. Nonius. Confidentia, Constantia. Cic. 3. de Rep. Duas sibi res, quo minus in vulgus & in foro diceret, confidentiam & vocem defuisse. Nonius.

CONFIDENTILOQUIUS, a, um. [ὑπεροχολόγος] dictio a Plauto conficta in Trin. 1. 2. 164.

Nihil est profecto stultius, neque stolidius, Neque mendaciloquius, neque argutum magis, Neque confidentiloquius, neque perjurius, Quam, &c.

CONFIDENTER, Adverb. [ὑπερόχως] Plaut. Capt. 3. 5. 6. At ut confiderenti mihi contra affuit.

Spure, superbe, perfidiose, crudeliter, confidenter, malitiose, flagitiose factum. Auct. ad Heren. lib. 1. 8. Facere confidenter. Plaut. Mil. 2. 5. 55. Colloqui. Cic. 2. de Orat. 28. Restare confidenter in aliqua re. Ter. Heaut. 5. 3. 6.

In qua re nunc tam confidenter reitas, stulta? s. ego nescio. Compar. Cic. pro Cælo. 44. Dicam enim jam confidentius de studiis ejus honestis, quoniam audeo quædam, fretus vestra sapientia, libere confiteri.

Loqui confidentius. Cic. 2. de Orat. 28. Superl. Resistere confidentissime. Auct. ad Herenn. lib. 2. 8. CONFIDENTUS, a, um. [ὑπερόχος] Partic. ut, Ruiticus confusus plenis agris. Tibull. 2. 1. 21.

Benevolentia confusus. Curt. 4. 10. 16. Satis confusus Græcorum erga se benevolentia æ fidei. Cælo sereno nimium confusus, Cæli deceptus fraude sereni. Virg. 5. Æn. 870.

Copia & facultate causæ confusus. Cic. pro Rosc. Com. 2. Flore primævæ juveniæ. Sil. lib. 16. 406. Pelago sereno. Virg. 5. Æn. 870.

Remis minutis. Propert. 1. 11. 9. Urbe. Cic. 12. Fam. 14. Confusus amari, Credens se amari. Tibul. lib. 1. 9. 45.

Tum miser interii, stulte confusus amari. Confusus cum Accuf. V. in ipso verbo.

CONFUSIO, ðnis. f. [ὑπόμνησις] Cic. 4. Tusc. 80. Et si fidentia, id est firma animi confusio, scientia quædam est, & opinio gravis, non temere assentiens.

CONFUSIO, xi, xum, [ὑπομνήσις, ὑπόμνησις, ὑπομνήσιον] ðre. Idem quod Fingere. ut, Confingere tabulam auleis. Columel. lib. 7. cap. 3. Confingere sagittis aliquid. Cic. 4. Acad. 89. Quid apud Euripidem Hercules, quam ut Eurithiæ filios ita suos confingebat sagittis, quum, &c. Oculis cornicum confingere. Cic. pro Muren. 25. Proverbium est. V. Erasm. Confingere tabulas inter sese. Caro. R. R. cap. 21.

Confingere suas curas in Reip. salute. Cic. 7. Philipp. 5. Hunc ipsum mihi hominem familiarissimum, nisi talis Consul esset, ut omnes vigilias, curas, cogitaciones in Reipub. salute confingeret, Consullem non putarem.

CONFUSUS, a, um. Partic. [ὑπόμνησις] ut, Confusus cuspide. Lucan. lib. 3. 621. Percunt confixi a focis. Virg. 2. Æn. 429. Sagittis confusus. Sen. Herc. O. Eth. 7. Telis. Ovid. 2. de Pont. 7. 15.

Texit confusum telorum feges. Virg. 3. Æn. 45. de Polydoro, — hic confusum ferrea texit Telorum feges, & jaculis increvit acutis.

Sententia confusus, Translate. Cic. 12. Philipp. 8. Meminerant ejus sententia confusum Antonium, L. Cæsarem fortem quidem illum, & constantem Senatorem. Senatusconsultis. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Facere confixum. i. e. Confingere. Cic. 2. de Orat. 253. ex Lucil. Quid? Decius, Nuculam an confixum vis facere? inquit. Hic autem est usus ambiguus. Nam sermone Confixum facimus, quemadmodum mucrone aut alia re. Significat autem Verbis aliquid exagitare. CONFIXILIS, e. Apul. 4. Milet. p. 148. Confixilis machina, i. e. Pægma. V. Lipsi. de Amphit. cap. 22.

CONFIGULO, ðre. Idem ac Fingere; unde CONFIGULATUS, a, um. legitur in sacro Syllabo Paulini Aquileiensis: Confingulata summi artificis manu terra.

CONFIGURO, [ὑπομνήσις] ðre. Columel. lib. 4. cap. 20. Ne pravitas statuminum ad similitudinem sui vitem configuret. Sic Macrobr. 5. Saturn. cap. 11.

CONFIGURATUS, a, um. Lactant. 7. 4. Homo ex rebus diversis ac repugnantibus configuratus. Simulacra configurata. Idem 1. 17.

CONFIGURATIO, ðnis. f. Tertull. de Pudicit. cap. 8. Christianus admittitur ad configurationem minoris. CONFUSIO, ðre. Tibull. 4. 1. 173.

Et ferro tellus, pontus confinditur ære. CONFINGO, inxi, ictum, [συνπλάσσω] ðre. nihil amplius fere quam Fingo significat, præterquam quod compositio nonnihil addit vehementiæ, quemadmodum in plerisque aliis. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines eadem materia nidus confingunt. Idem lib. 12. cap. 5. Apes favos confingunt & ceras. i. e. Formant vel componunt.

Confingere, significat etiam Commisisci & commentari. ut, Confingere rationes. Columel. lib. 1. cap. 8. Ter. Phorm. 1. 2. 81.

— omnia hæc Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Confingere & commisisci aliquid. Auctor ad Heren. lib. 2. 12. Crimen in aliquem. Cic. 4. Verr. 90. Concedes non hoc crimen nos in te confingere.

Dolum inter sese. Plaut. Capt. prol. 35. Hic autem inter sese hunc confixerunt dolum. Infidias sibi ab eo paratas confingit. Justin. lib. 32. cap. 2. extr. De Perseo. Rumorem. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.

Confingere aliquid ab alio cogitatum esse. Cic. pro Rege Deiot. 16. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime stulto, cogitatum esse confingitis.

CONFICTUS, a, um. Partic. [συνπλάσσω] ut, Confictæ lacrymæ. Ter. And. 3. 26. Conficta fabula. Auctor ad Heren. 2. 12. CONFICTIO, ðnis. f. [συνπλάσσω] Cic. pro Rosc. Amer. 35. Criminis confictionem Erucius suscepit.

CONFICTOR, ðris. m. Paulinus Nolan. Epist. 21. n. 4. Manichæus veri creatoris negator, & falsi confictor. CONFICTRIX, icis. f. apud Mart. Capell.

CONFICTILIS, e. Adj. & CONFICTITIUS, a, um. Idem. apud Firmicum. CONFICTITO, ðre. frequent. Nævius apud Varr. L. L. 6. 6.

CONFINIUS, e. [ὑπεροχος, ὑπεροχος] Qui eodem loco finitur. Liv. 4. 49. pr. Excurfiones inde in confinem agrum Labicanum factæ erant. In lib. 12. cap. 20. Tarum invehitur per Nabathæos, Troglodytasque confines. Caput confinis collo. Ovid. 1. Met. 718.

Oris confinibus. Valer. 2. Argon. 633. Vicia virtutibus confinia. Senec. Epist. 120.

Confinis, genitivo jungitur. Auctor ad Heren. lib. 4. 17. Qui in medio cre genus orationis profecti sunt, si pervenire eo non poterunt, errantes perveniunt ad confine genus ejus generis, quod appellamus fluctuans & dissolutum.

Confinis, dativo jungitur. ut, Confinis Æthiopiæ est. Plin. lib. 8. cap. 10. Confinis, per translationem, quod prope Idem est & Simile. Quintil. lib. 6. cap. 4. Et confine est quod dicitur per suspicionem.

Confines & Vicini differunt: nam Confines dicuntur, Quorum prædia linea tantum distincta sunt: vel Quorum unius finis, alterius etiam finis est. Vicini vero, Quorum prædia parietibus determinata sunt. Itaque Confinium in rusticis, Vicinitas in urbanis prædiis ponitur, uti docet Paul. 1. 4. in fin. D. fin. regund. Hottom.

CONFINE, is. n. [ὑπεροχος] Valer. 6. Argon. 374. Heu pudor! inde Lycen ferit ad confine papillæ, Inde Thoen.

In confinibus hostis arcendus est. Sen. lib. 1. de Ira. 8. CONFINIUM, i. n. [ὑπεροχος] Terminus agrorum. Columel. lib. 3. cap. 5. pr. Mediocris in electione loci maxime probatur: quoniam in confinio boni malique posita est. Plin. lib. 6. cap. 9. Confinium Caspii maris.

Vicinitates & confinia. Cic. 2. Off. 53. Convenit autem cum in dando munificum esse, tum in exigendo non acerbum: in omnique re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, multa multis de jure suo cedentem. i. e. Vicinis & Confiniibus.

Loci alicujus ad confinia. Valer. 8. Argon. 180. Lucis & noctis confinium, dicitur Crepusculum. Apul. 2. Met. p. 122. Ad confinia lucis usque pervigiles erimus. Et Ovid. 4. Met. 399.

Jamque dies exactus erat, tempusque subibat, Quod tu nec tenebras, nec possis dicere lucem; Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis.

Mortis confinia. Apul. 11. Met. p. 258. Terræ alicujus confinia, i. e. Loca vel oppida adjacentia. Lucan. lib. 3. 275.

Ponere in confinio arbores. Ulpian. in l. 2. D. finium regundorum. Neque enim multum interest, arbores quis in confinio, an ædificum ponat. Prope confinium arbor posita, si etiam in vicinum fundum radices egerit, communis est. Catus in l. adeo §. ult. D. de acquir. rer. domini.

Arctum confinium salutis & exitii. Patere. lib. 2. 124. pr. In quam arcto salutis exitiique fuerimus confinio, mihi tam festinanti exprimere non vacat.

Breve confinium artis & falsi apud Tacit. 4. Ann. 58. pro Similitudine vel atinitate.

CONFINITIVUS, a, um. Gell. 1. 4. Officia virtutum confinitiva. CONFUSIO, [ὑπομνήσις] ðri, passivam habet significationem. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 58. Postquam id difficiliter confiteri animadvertit. Balbus & Oppius Ciceroni, 9. Att. 8. Te hortari delinere, ut velles rebus interesse: qua facilis, & majore cum dignitate per te, qui utriusque est conjunctus, res tota confieret.

Res confit utroque modo. Lucret. lib. 4. 292.
Confore, [επιμαρτυρία] futurum tempus infinitivi modi. Ter. And. 1. 1. 140.

— restat Chremes,
Qui mihi exorandus est: & spero confore. Ubi Donatus, Confore, ab eo quod est Confit, i. e. Perficitur: futurum tempus infinitivi modi Confore facit, i. e. Perficitur iri. Sic Adelp. 5. 8. 23.
— verum quid ego dicam? hoc confit quod volo. Al. Cum fit. Conferi, i. e. Perfici. Unde Confatum negotium dicitur, vel confecta res, Quæ ad plenum perficitur. Virg. 4. Æn. 116.

— nunc quæ ratione quod infat
Confieri possit paucis (advertite) docebo. Hæc Donatus.
CONFIRMATIO, [βεβαιώσις, κεραινωσις, στελέξις, δυναμὸν, κεραινωσις] Ære. Firmum facere. Cic. pro Lege Manil. 24. Mithridates autem & suam manum jam confirmarat, &c.
Educare & confirmare ars dicitur ea, quæ sunt orta jam in nobis & precreata. Cic. 2. de Orat. 356.

Erigere se & confirmare. Cic. 1. Q. frat. 3. Erige te & confirma, si quæzube funde dimicatio erit.
Confirmare & excitare aliquem. Cic. 1. Att. 11. Ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans & excitans.
Ad voluntatem alterius se. Cic. 1. Fam. 8. Verumtamen ipse me confirmo ad ejus voluntatem, a quo honeste dissentire non possum. Al. Confirmo. Confirmatur cicatricula. Cels. lib. 2. cap. 10. Ideo quæ protinus brachium deligandum, habendumque ita est, donec valens cicatricula sit, quæzcelerime in vena confirmatur.

Corpus confirmare. Cels. lib. 4. cap. 4. Neque vomitum hujus afferre periculum, etiã quum repetit, si ante confirmare & implere corpus licuit.
Intestina. Cels. lib. 4. cap. 19. Neque enim ulla res magis intestina confirmat.

Membrum. Cels. lib. 8. cap. 10. Tum paxillus removendus, vulnus fanandum est, cicatrix inducta fovenda frigida aqua est, &c. & magis etiam hic quiescendum, donec membrum confirmetur.

Confirmare se dicuntur Qui ex morbo convalescunt. Cic. 16. Fam. 2. Cura igitur te, & confirma: & quum commode poteris, &c. ad nos veni. Plane se confirmare alicubi. Cic. 16. Fam. 5. Mihi placebat, si firmior esses, ut te Leucadem deportaret, ut ibi te plane confirmares.

Ætas jam confirmata. Cic. 5. de Finib. 43. In his vero ætatibus, quæ jam confirmatæ sunt, quis est, &c.
Valetudo jam confirmata a morbo. Cic. 10. Att. 19. Valetudinem tuam jam confirmatam esse & a veteri morbo, & a novis tentationibus gaudeo. Nondum satis confirmatus ad scribendum. Cic. 9. Fam. 11. extr. Ex mœrore se confirmant se, Qui animum fununt excussio timore. Cic. 7. Verr. 95. Confirmant ipsi se, quum is etiam tum semimonis luperet.

Confirmare se ad omnia. Cic. in quadam oratione.
Aliquem confirmare. Cic. 11. Fam. 9. Plancum quoque confirmetis oro, quem spero pulso Antonio, Reipub. non defuturum.
Alterum confirmare, non est ex causa atque fortuna ejus, cui omnia defunt. Cic. 6. Fam. 3.

Aliquem dicitis confirmare. Claud. de Bell. Gild. 424.
Animum confirmare. Plaut. Aul. 2. 8. 1.
Voli animum tandem confirmare hodie meum:
Ut bene haberem filia nuptis.

Animum alicujus sapientissimi & amicissimi hominis auctoritate confirmare. Cic. 6. Fam. 6.
Animos verbis confirmare. Cæs. 1. Bell. Gall. 33. Cæsar Gallorum animos verbis confirmavit.

Ordinem labantem confirmare. Suet. Cæs. 14. V. Bernec. Indicem in Suet. Confirmare, Asserere, corroborare, affirmare. Cic. 4. Acad. 23. Maxime est virtutum cognitio confirmat, percipi & comprehendendi multa posse. Idem de Amicit. 10. Nemo unquam erit, &, ut confirmare possum, nemo certe fuit.

Confirmare sese neque legatos missuros, neque ullam conditionem pacis accepturos. 1. e. Affirmare. Cæs. 2. Bell. Gall. 15.
Plus est Persuadere, quam Confirmare. Cic. 16. Att. 5. Hoc quum mihi non modo confirmasset, sed etiam persuasisset, egit mecum accurate, &c. Confirmare & comprobare. Cic. Cyprieno, 16. Att. 16.

Confirmare & Infirmare, contraria. Cic. 2. de Divin. 38. Tu quidem non hostiarum casum confirmas sortium similitudine, sed infirmas fortes collatione hostiarum.

Promittere atque confirmare. Cic. 3. Fam. 10.
Confirmare & Refellere, contraria. Cic. 1. de Orat. 90. Et id quod intendere confirmare, & id quod contra diceretur, refellere.
Confirmare & Refutare, contraria. Cic. 2. de Orat. 80. Nostra confirmare argumentis ac rationibus, deinde contraria refutare.

Confirmare & sancire. Cic. 10. Philipp. 1.
Aulum confirmare, i. e. Affirmare. Lucret. lib. 2. 178.
Oculi causa aliquid confirmare. Cic. Capito, 16. Att. 16. De actis Cæsaris. Aliquid confirmare de re aliqua. Cic. pro Arch. 14.
De rebus alicujus. Cic. 6. Fam. 6.

Ex rationibus aliquid. Lucret. lib. 2. 179.
Sine ulla dubitatione aliquid. Cic. de Clar. Orat. 25.
Auctoritatibus causam aliquid confirmare. Cic. pro Lege Manil. 71.
Rationibus exquisitis confirmare aliquid. Cic. 1. de Finib. 30.

Ratione omni. Cic. 2. de Lege Agr. 14.
Sermone omnium confirmari. Cic. 7. Verr. 101. Hæc autem istius vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermone, qui &c.
Suffragiis aliquid. Cic. pro Domo 47. Quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum aut verbis ullis sanciri, aut suffragiis confirmari potest?

Crimen commentitium confirmare. Cic. pro Rosc. Amer. 42. Ille quomodo commentitium crimen confirmaret, non inveniebat.
Divinationem. Cic. 1. de Divin. 71.
Facinus obiectum. Justin. lib. 32. cap. 2. extr. de Perseo.
Opinionem confirmare. Plin. 37. 1. Confirmat hanc eandem opinionem edicto Alexandri magni, quo veruit, &c.

Pacem confirmare cum aliquo. Cic. 1. Philipp. 2. Pax denique per eum & per liberos cum præstantissimis civitatibus confirmata est.
Perjurium. Cic. 6. Verr. 19. Ut quam minimum dem illis temporis ad meditando confirmandumque perjurium.

Religionem metu poena. Cic. 2. de Legib. 29.
Spem temporis reliqui. Cic. 1. Verr. 18.
Confirmare aliquem liberati. Cæs. 1. Bell. Civil. 14. Gladiatorumque quos ibi Cæsar in ludo habebat, in forum productos, Lentulus libertati confirmat, atque is equos attribuit.
Confirmatum est. Cic. 4. Verr. 23.

CONFIRMATUS, Partic. [επιβεβαιωμένος] ut, Confirmata acies. In ACIES. Corpus confirmatum. Cic. 16. Fam. 3.
Animus certus & confirmatus. Cic. pro Quint. 77. Diffidebam macerula, C. Aquili, fatis animo certo & confirmato me posse in hac causa consistere.

Consilio nondum confirmato, sed ineunte ætate curam aliquam suscipere. Cic. 5. Verr. 3.
Incommodum in aliquo confirmatum. Cic. Anteq. iret in exil. 16.
Ingenia confirmata. Cic. de Amicit. 76. Omnino amicitia corroboratis jam confirmatque & ingenis, & ætatibus judicandæ sunt.
Ratio confirmata. Cic. 4. Acad.

Sensus confirmatus. Cic. 1. Fam. 8. pr. Difficile est sensum in republica, præsertim rectum & confirmatum deponere.
CONFIRMATE, Adv. Auctor ad Herenn. 4. 16. Nec potest confirmate, neque viriliter sese expedire.

CONFIRMATIO, ðnis. f. [επιμαρτυρία, βεβαιώσις] Cic. 5. de Finib. 15. Inventa vitæ via est confirmatioque omnium officiorum. Al. Conformatio. Testimonium & gravior confirmatio. Cic. 1. de Invent. 48.
Animi. Cic. 6. Fam. 6.
Non eget confirmatione virtus. Cic. 6. Fam. 3.

Confirmatio, Pars orationis Rhetoricæ. Cic. 1. de Invent. 34. Confirmatio est, per quam argumentando nostræ causæ fidem & auctoritatem & firmamentum adjungit oratio.

CONFIRMATOR, ðris. m. [βεβαιωτής] Cic. pro Cluent. 72. Unus & alter dies interceperat, quum res parum certa videbatur: sequester & confirmator pecuniam desiderabatur.
Erroris confirmator. Tertull. adv. Marc. 36.

Sententiæ confirmator. Lactant. 1. 2. Cujus sententiæ auctor est Democritus: confirmator Epicurus.
CONFIRMATRIX, icis. f. Tertull. de Corona Mil. cap. 4. Consuetudo confirmatrix.

CONFIRMATIVE, Adv. Tertull. adv. Marc. 4. 41. Confirmative respondere.
CONFIRMATUS, ðtis. f. [επιβεβαιωμένος] Plaut. Milit. 2. 2. 34.

Os habet, linguam, perfidiam, malitiam atque audaciam, Confidentiam, confirmatam, fraudulentiam.

CONFISCO, [δηροσιω] Ære. In fscum, id est in pecuniam publicam, redigere. V. FISCUS. Suet. in Calig. cap. 16. Multis incendiurum damna supplevit, ac si quibus regna relictuit, adject & fructum omnem vegetaliorum & redituum medii temporis, ut Antiocho Comageno n. s. millies confiscatum. Erasmus.

Confiscari bona dicuntur, Quæ in fscum coguntur. l. ult. §. pen. D. de bon. eor. l. 2. de re milit. lib. 12. C.
Hæreditates confiscare. Suet. Domit. cap. 12. Confiscabantur alienissimæ hæreditates, vel existente uno qui diceret audisse se ex defuncto quum viveret, hæredem sibi Cæsarem esse.

Confiscare, etiam ad Homines relatum, non solum ad Rem. Suet. in Calig. cap. 41. Et quondam proximo collulori, demandata vice sua, progressus in atrium domus, quum prætereuntes duos equites Rom. loquupletes sine mora corripit, confiscarique jussisset, exultans rediit, gloriansque, nunquam se prospere alicui vici. Erasmus.

Pecunia confiscata. Suet. August. cap. 101. Legionariis trecentos nummos: quam summam representari jussit. Nam & confiscatam semper, repositamque habuerat. i. e. In fscis & sacculis repositam & asservatam.

CONFISCATIO, ðnis. f. Flor. 3. 9. 3. Socii vivique regis confiscatio. V. & Vet. Gloss.

CONFISCATOR, ðris. m. Vet. Gloss. Confiscator. πεινήζων.
CONFISIO, CONFISUS, V. CONFIDO.

CONFITERI, fessus sum, [επιμαρτυρία, δηρολογημα, εξομολογημα, ούμνησις] Æri. Idem quod Fateri: nisi quod compositio aliquid augere videtur: ut fit Confiteri, Sponte quodammodo fateri, vel alio fudente, aut cum alio fateri. Donatus, Indicat is qui de se volens aliquid, & de aliis etiam prodit: sed Confitetur, qui de se tantum, & invidius. Ter. Heaut. 5. 3. 11. Egone confitear meum non esse filium, qui sit meus? Pro Difitæar, vel Inficit esse meum. Idem Phorm. 5. 9. 46.

Ignosce, orat, confitetur, purgat, quid vis amplius?
Confiteri, interdum Proferri significat. Suet. in August. cap. 4. pr. Decedens provincia, priusquam confiteri se Consulatus candidatum posset, morte obiit repentina. Ubi tamen correcti codd. præferunt Proferri.

Proferri & Confiteri. Cic. pro Cæcili. 24. Ita libenter confitetur, ut non solum fateri, sed etiam proferri videatur.

Aperte atque ingenue confiteri aliquid. Cic. 5. Fam. 2.
Quæstione adhibita. Cic. 1. de Divin.

Tacendo loqui, non inficiando confiteri videri. Cic. pro Sext. 40.
Adulterium confiteri. Cic. in Sallust. 15.

Deos esse confitendum est. Cic. 1. de Nat. Deor. 44.
Devinum se esse officis alicujus, confiteri non solum, sed etiam gaudere. Cic. 1. Fam. 9.

Crimen confiteri aliquid. Cic. in Sallust. 15. Confessus est vobis audientibus adulterium.

Iram vultu. Ovid. 6. Met. 35.
Motum animi sui lacrymis. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Peccatum suum, quod celari posset, vir sapiens confiteri mavult. Cic. 2. de Nat. Deor. 11.

Religiones. Cic. 2. de Legib. 29.
Timorem pallore. Ovid. 1. Trist. 3. 113.
Verum. Ovid. de Rem. Amor. 318.
De criminibus obiectis non confiteri. Cic. pro Domo 93.
De maleficio. Cic. pro Rosc. Amer. 119. Res poro abs te ejusmodi postulabatur, ut nihil interesset, utrum eam rem recusares, an de maleficio consistere.

Ut de me confitear. Cic. 2. Verr. 1. Equidem, ut de me confitear, Judices, quum multa mihi a C. Verre infidie terra marique factæ sint, &c.
De re. Cic. in Partit. 127. Minimè esse concedendum, ut is qui de re confiteatur, verbi se interpretatione defendat.

De veneno confiteri. Cic. pro Cluent. 183.
 Summam videbantur metu infirmitatem de se confiteri. Quintil. lib. 2. cap. 4.
C O N F I T E N S, entis. [*ἡμεροῦν*] Partic. ut, Audire confitentem. Cic. 2. de Finib. 21.
C O N F E S S U S, a, um. Partic. [*ἡμεροῦν*] Qui (ut ait Varro) fatus est quod ab eo quaesitum est. de L. L. 5. 7.
 Amorem confessus. Ovid. 14. Met. 701.
 Manus confellas alicui tendere. Ovid. 5. Met. 215.
 — atque ita supplex
 Confessaque manus, obliquaque brachia tendens. i. e. Quæ suo gestu velut confitebantur Phineum a Perseo victum.
 Propositio confessa. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Confessæ res, Clara, manifesta, & de qua nulla est controversia. Plin. lib. 10. cap. 49. De confessis differuisse præfiterit.
 Res confessæ & manifesta. Cic. 5. Verr. 134.
 Reus confessus. Ovid. 2. de Pont. 2. 56.
 Non est confessi causa tendenda rei.
 Rubor confessus secreta. Claud. in Nupt. Hon. 9.
 Signa confessa & non dubia. Columel. 22.
 Attingam confessa de iisdem breviter atque capitulatim. Plin. lib. 2. cap. 12.
 Probare confessa. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Ex confesso. Quintil. lib. 3. cap. 5. Quibus contineatur omnis ratio dicendi: nisi forte laudare quæ confet esse honesta, & vituperare quæ ex confesso sint turpia, non est oratoris officium. i. e. Quæ confet esse turpia. In confesso est. Plin. lib. 17. cap. 22. Pampinatio verna in confesso est, ab Idbus Maiis, &c. fieri intra dies x.
 In confessum venire. Plin. 10. Epist. 85. Quum alioqui magna sit expectatio: ut necesse sit in ea re quæ & in confessum venit, & exemplis defenditur, deliberare. i. e. Quam omnes faterentur se se habere.
 Confessus æris. Gell. lib. 20. cap. 1. non procul a fine, Confessus igitur æris ac debiti iudicatis, triginta dies sunt dati conquirenda pecuniæ causa.
 Confessus Jurisconsulto videtur, qui monitus tacet, i. de ætate. §. nihil interest. §. qui tacuit. D. de interrog. action. Varroni autem, Qui fatus est, quod ab eo quaesitum est, ut supra diximus.
 Confessus idem fere est, quod Assimulans, habitu referens. Virg. 2. Æn. 591.
 Confessa deam. V. Serv. ad h. l. adde Comm. Petron. cap. 41. p. 187.
C O N F E S S I O, Ænis. f. [*ἡμεροῦν*, *ἡμεροῦν*] Cic. 7. Verr. 103. Ubi hoc videt, illorum confessionem, testificationem suam, tabulas sibi nullo adjuvamento futuras, in confessum &c.
 Confessionis angustia. Firmic. lib. 1. cap. 3. Vis ergo aliud proferamus exemplum, ut vel sic ad confessionis angustias coarcteris?
 Vultus ac vocis confessio. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Periculosa. V. P E R I C U L O S U S.
 Vercundior est confessio, quam expositio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Sit erranti medicina, confessio. Cic. Octav.
 Confessione illius avi, optimus ac sine æmulo agricola Cato. Plin. lib. 14. cap. 4.
 Adducere ac ignorationis confessionem alicquem. Cic. 1. Acad. 43.
 Arguere alicquem sua confessione. Tacit. 1. Ann. 12.
 Audire nefarias confessiones. Cic. 8. Fam. 8.
 Comprobare errati sui confessione auctoritatem alicuius rei. Cic. 1. de Divin. 13.
 Convictum esse confessione aliorum. Cic. Postredit. ad Quir. 1.
 Deferre confessiones alicuius rei ad iudices. Cic. pro Sext. 14.
 Elabi ex confessione incitæ suæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
 Exigere culpæ confessionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Exprimere confessionem facinoris tormentis. Suet. Tibér. cap. 19.
 Habere indubitas confessiones. Plin. lib. 22. cap. 23.
 Imitatur taciturnitas confessionem. Cic. 1. de Invent. 35.
 Indui sua confessione. V. I N D U O.
 Movere lacrymas nonnunquam solet ipsa confessio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Patet factum esse indicis & confessionibus suis. Cic. 3. in Catil. 15.
 Premere confessionem, & partiendo multiplicare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Suscipi in confessione facti, juris tamen defensionem posse. Cic. pro Milion. 15.
 Urgeri confessione sua. Cic. 6. Verr. 104. Omnibus in rebus coarguitur a me, convincitur a testibus, urgetur confessione sua, manifestis in maleficiis renerur.
C O N F E S S O R, Æris. m. Qui confitetur. Speciatim illi Christiani ita honoris causa vocabantur, Qui veritatem divinam profiterentur etiam in tormentis; quod si mors accederet, Martyres vocabantur.
 Interdum etiam pro Martyre ponitur. Tertull. de Corona Mil. cap. 2. & Lactant. de Mort. Persec. cap. 35. Cum ceteris confessoribus custodia liberatus.
C O N F E S S O R I U S, a, um. Adj. ut, Actio confessoria. Est autem apud Jurisconsultos Confessoria servitutis nomine, Actio, qua servitutem nobis competere contendimus. 1. D. si feroit. vendic.
 Confessoriam actionem Ulpian. in l. proinde si occisus. §. 1. D. ad l. aquil. intelligi vult, non, ut quidam putant, Propriam actionis speciem, quoniam non utique ex omni verbo in iure obiter prolato, statim est constituenda actio: sed ipsam legis Aquiliæ Persequutionem, quæ ex ingenua confessione damni in simplicium datur, eleganter appellat Confessoriam, ex singulari quadam confessione procuratoris.
C O N F E S S A R I U S, live **C O N F E S S O R I A R I U S**, i. m. pro Eo, qui est a confessoribus. Damnat. Sciopp. Infam. Famiani p. 126.
C O N F I X U S, V. C O N F I G O.
C O N F L A C E S C O, Ære. Idem quod Flaccesco. Gell. 2. 30. Simul ac ventus posuit, sternuntur & conflaccescunt.
C O N F L A B I L O, Ære. Terrull. de Spect. c. 25. Scintillas libidinum conflabillant.
C O N F R A T U S, &c. V. C O N F R O.
C O N F L A G R S, dicuntur Loca, in quæ diversi confiant venti. a Confla, as. Feltus, ubi Dacer. V.
C O N F L A G R O, [*ἡμεροῦν*] Ære. Ardere. Auctor de Vir. Illust. cap. 4. Fulmine ictus cum regia conflagravit.
 Ardore flammæ. Cic. Anteq. iret in exil. 1.
 Flammis conflagrare. Liv. 30. 7.
 Teræ conflagrant. Cic. 2. de Nat. Deor. 92.
 Conflagrare amoris turpillini flamma. Cic. 7. Verr. 92.
 Invidia. Cic. 3. Verr. 157. Nam quia invidia C. Junius conflagravit, ea, nisi providisset, tibi ipsi tum pereundum fuisset.

Incendio invidiæ. Cic. 1. in Catil. 20. An quum bello vastabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt, tum te non existimas invidiæ incendio conflagraturum?
C O N F L A G R A T U S, a, um. [*ἡμεροῦν*] Partic. Auctor ad Heren. lib. 4. 13. Urbs acerbissimo concidat incendio conflagrata.
 Regiones Phaethontis ruina conflagratæ perierunt. Apul. de Mundo p. 73.
C O N F L A G R A T I O, Ænis. f. Senec. Quæst. Nat. 3. 20. Berofus adeo quidem id affirmat, ut conflagrationi atque diluvio tempus assignet.
 Interire conflagratione. Lactant. 2. 9.
C O N F L E C T O, xi, xum, [*ἡμεροῦν*] Ære. a quo
C O N F L E X U S, a, um. Partic. Plin. lib. 2. cap. 44. Montium verò flexus, crebrique vertices, & conflexa cubito, aut contracta in humeros juga.
C O N F L E C T I O, Ænis. f. Jct. in Cod.
C O N F L E X I L I S, e. apud Firmicum.
C O N F L I C T O, Ære. V. C O N F L I G O.
C O N F L I G O, xi, ctum, [*ἡμεροῦν*, *ἡμεροῦν*, *ἡμεροῦν*] Ære. a quo
 Dimicare, simul pugnare, prælio congrui. Sallust. cap. 57. extr. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare, statuit cum Antonio quamprimum confingere. Cæf. 7. Bell. Gall. cap. 32. extr. Fore uti pars cum civitatis parte confligat.
 Confingere manu cum hoste. Cic. 1. Off. 81.
 Cum apro Erymanthio conflixit Hercules. Cic. 4. Tusc. 49.
 Acie confingere. Liv. 26.
 Armis. Cic. in Pison. 20.
 Pro salute contra sceleratissimam conspirationem hostium. Cic. 11. Fam. 13.
 Agmina confingit collatis signis. Claud. Epigr. 45. 27.
 Venti. Virg. 2. Æn. 416.
 Adversè raptu ceu quondam turbine venti
 Conflingunt.
 Confingunt leges & colliduntur. In COLLIDO.
 Causæ inter se conflingunt. Cic. 2. in Catil. 25. Si his rebus omissis, causas ipsas quæ inter se conflingunt, contendere velimus.
 Ad confligendum veniunt Pœni. Lucret. lib. 3. 854.
 Conflingere, pro Committere & conjugere. Lucret. lib. 4. 1210.
 Semina quum Veneris stimulis excita per artus
 Obvia confligit conspirans mutus ardor.
 Conflingere, per translationem. Cic. pro Cæcin. 8. Potuisti enim leviori actione confingere.
 Rationa confingere. Cic. 4. de Fin. 3. Univerfa enim illorum ratione cum tota vestra confingendum puto.
 Conflingere de re aliqua. Auctor ad Heren. lib. 1. 16.
 Ira magna confligitur. imperf. Claud. 2. in Eutrop. 358.
C O N F L I C T I O, Ænis. f. [*ἡμεροῦν*] verbale. Idem ac Collisio. ut, So-nus est duorum inter se corporum conflictio. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Conflictio & quasi concursus rationis & firmamenti. Cic. in Partit. 104.
 Ex rationis autem & ex firmamenti conflictione, & quasi concursu, quaestio exoritur quadam, quam disceptationem voco.
 Primus ille status & quasi conflictio cum adversario. Cic. in Partit. 102.
 Causarum conflictio. Cic. 1. de Invent. 18. Conflictio est prima conflictio causarum, ex depulsionem intentionis profecta: hoc modo, fecisti: non feci, aut iure feci.
 Rerum contrariarum & dissimilium & inter se pugnantium conflictio. Cic. in Partit. 55.
C O N F L I C T U S, us. m. [*ἡμεροῦν*] Idem. ut, Conflictus corporum. Cic. pro Cæcin. 42.
 Lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 25.
 Nubium conflictus. Cic. 2. de Divin. 44. Si autem nubium conflictu ardor expressus se emiserit, id esse fulmen.
C O N F L I G O, Ære. Contendere. Pacuv.
C O N F L I G A T U S, a, um. Frontin. in Stratagem.
C O N F L I G A T I O, Ænis. f. [*ἡμεροῦν*] Gloss. Græco Lat.
C O N F L I G I U M, i. n. Idem quod Conflictus. Solinus cap. 14. Nam in latebrosis rupium cavaminibus, quod fluctuum configiis tunc adefa sunt, reduevæ conchyliorum resederunt, & alia multa. V. C O N F L U G I U M.
C O N F L I C T O, [*ἡμεροῦν*, *ἡμεροῦν*] Ære: & **C O N F L I C T O R**, Æri. Ter. Phorm. 3. 20.
 Nec cum huiusmodi unquam usus venit ut conflictares malo. i. e. Configeres.
 Republicam conflictare, pro Affligere, vexare, atterere. Tacit. 6. Ann. 48. Plura per scelera Republicam conflictavisset.
 Conflictari & dimicare cum aliquo, i. e. Conflingere & certare. Cic. de Arusp. Resp. 42. Cum his conflictari, & pro salute patriæ quotidie dimicare, erat omnino illis qui tum Republicam gubernabant, molestum.
 Incommodis homines magnis & multis conflictantur, propter immensam pecuniæ cupiditatem. Auctor ad Heren. lib. 2. 37.
 Iudicio conflictari honestiore. Cic. pro Quint. 44. Hoc quo pertinet? &c. ut honestiore iudicio conflictare?
 Iudicis conflictari turpibus. Cic. 9. Fam. 25. Noli pati litigare fratres, & iudicis turpibus conflictari.
 Superfitione conflictari. Cic. 1. de Legib. 32. Qui canem & selem ut deos colunt, non eadem superfitione, quæ ceteræ gentes conflictantur. Verbis conflictari iniquissimis. Cic. 5. Verr. 69. Iniquissimis verbis, improbillissimis recuperatoribus conflictari malebant, quam quicquam cum isto sua voluntate decidere. Subaudiendum videtur Iudicio.
 Conflictari, pro Atteri, interprete Donato. Terent. And. 1. 1. 93.
 Nam qui cum ingenis conflictatur ejusmodi.
 Annona gravi conflictari. Hirr. de Bell. Afr. cap. 24.
 Doloribus conflictari. Celf. lib. 2. cap. 7. Quibus diu color, sine morbo regio, malus est, hi vel capitis doloribus conflictantur, vel terram edunt. In Lexico Crispini ex Celfo, Conflictari in lecto pro *ἡμεροῦν*. H. St.
 Molestis diuturnioribus. Cic. 6. Fam. 13. ubi passive ponitur.
 Morbo. Plin. lib. 29. cap. 3. Namque anser corvusque ab ætate in Autunnum morbo conflictari dicuntur.
 Siti. Celf. lib. 3. cap. 7. Si quis autem in huiusmodi febre leviter tussit, is neque vehementi siti conflictatur, &c.
 Valetudine iniqua conflictari. Plin. 1. Epist. 12.
C O N F L I C T A T U S, a, um. [*ἡμεροῦν*] Partic. ut, Conflictatus gravi morbo. Plin. lib. 23. cap. 1. Suet. in Claud. cap. 2. Variis & tenacibus morbis conflictatus est.
 Hæne conflictatæ favissima volucres. Plin. lib. 18. cap. 25.

Difficultatibus multis confictatus. Liv. lib. 40. cap. 22.
 Fortuna florentissima illi, non durior confictati videmur. Cic. 10. Att. 4.
 Tempestatis confictatus. Tacit. in Vita Agric. cap. 22. pr. Quan-
 quam confictatum leviter tempestatis exercitum, lacessere non auli.
 Confictatus cum aliqua re. ut, Cum adversa fortuna confictatus. Ne-
 pos 16. §. 1.

C O N F I C T A T I O, ōnis. f. [*συνκρίσις*] est (ut ait Donatus ad Ter. And. i. 1. 93.) Tactus corporum invicem, & collisio.
 Totius exercitus confictione oppugnatus serpens inusitata immanitatis.
 Gell. lib. 6. cap. 3.

C O N F I C T A T R I X, icis. f. Tertull. adv. Marc. 2. 14. Ægyptus ho-
 spitis populi confictatrix.

C O N F L O, [*ζωνών*] are. Simul flare, quod a ventis fieri videmus, quum
 maximo impetu perflant.

☉ Conflare proprie puto Flando commiscere. H. St.
 Conflare, Sufflare. Plin. lib. 35. cap. 11. Philiscus officinam pinxit pi-
 ctoris, ignem conflate puero.

Conflare proprie dicimus, Metallum liquefacere. Sen. Theb. 344.
 Templis deos obruite, maculatos Lares
 Constate, &c. i. e. Status deorum fundite & igni consumite.

Coronam auream conflare. Suet. Galb. cap. 12.
 Lancem conflare. Marcellus in l. si duo. D. depof. Quod si lancem
 conflaverint, aut conflari ab aliquo passifuerint, &c.

Status argenteus. Suet. August. cap. 52. Argenteus status olim sibi positus
 conflavit omnes, ex quibus aureas cortinas Apollini Palatino dedicavit.

Vasa aurea assiduissimi usus. Suet. in Augusto cap. 71.
 Conflari, Fabricari. Virg. 1. Georg. 508.

Et curvæ rigidum falces conflantur in enses.

Conflare, per translationem. ut, Conflare æs alienum, i. e. Contrahere de-
 bitum, & facere fe debitorum alienæ pecuniæ. Sallustius Bell. Catil. 25.

Quique alienum æs grande conflaverat, quo flagitium aut facinus redi-
 meret.

Bellum conflare. Cic. 5. Fam. 2. Qui urbem incendere, magistratus ac
 Senatam trucidare, bellum maximum conflare voluissent.

Bellum natum, conflatum, susceptum opera alicujus est. Cic. 2. Philipp. 70.
 Discordiam conflare. Flor. 1. 24. 1.

Exercitum conflare. Paterc. 2. 74. 2. Ad arma conciens, magnum exer-
 citum conflaverat.

Familiaritas conflatæ est. Ter. Eun. 5. 2. 35.
 — sæpe ex hujusmodi re quapiam &
 Ex malo principio, magna familiaritas
 Conflatæ est.

Invidia alicui conflare. Cic. 1. in Catil. 23. Quamobrem, ut sæpe jam
 dixi, proficere: ac si mihi inimico, ut prædicas, tuo conflare vis
 invidiam, recta perge in exitium.

Invidia alicui conflare dicitur. Cic. pro Cluent. 9. Faciamque, ut in-
 telligatis in tota illa causâ, quid res ipsa tulerit, quid error affinxerit,
 quid invidia conflarit.

Judicium. Liv. 3. 36. extr. de Decemviris, Judicia domi conabant,
 pronuntiabant in foro.

Malum ab aliquo conflatum & perfectum. Cic. pro Cluent. 18. Nihil
 mali timuit, quod non totum a matre esset conflatum & perfectum.

Mendacium, Coitione & consensu multorum adornare mendacium. Cic.
 pro Rofc. Com. 48. Unde hoc totum ductum & conflatum mendacium est.

Negotium alicui, i. e. Aliquem molestia laboreque afficere, ut interpre-
 tatur Valla. Cic. 4. Verr. 135. Quod cuique negotii conflari volebat,
 nullo labore faciebat.

Novitatem. Lucret. lib. 4. 927.
 Sed quibus hæc rebus novitas conflat, &c.

Pecuniam. Cic. pro Sext. 66. Quæ ratio aut auferendæ, aut conflatæ
 pecuniæ non reperiebatur?

Periculum alicui. Cic. pro P. Sulla 13. Qui vobiscum in consilio fue-
 runt, qui vobiscum illa cognorunt, quibus ipsius periculum tum conflari
 putabatur, qui Antonino non affuerunt, &c.

Rem & divitias. Lucret. lib. 3. 70.
 Sanguine civili rem conflat, divitiisque
 Conducunt avidi.

Seditionem. Cic. pro Cluent. 99. Maxime ejus opera quum Quæstor es-
 set, in exercitu seditionem esse conflatam.

Societatem cum aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 42. Nefarias cum multis
 scelerum pactiones, societatesque conflat.

Suspicionem. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

C O N F L A N S, antis. Partic. Plin. 35. 11. Philiscus officinam pinxit pi-
 ctoris, ignem puero conflante.

C O N F L A T U S, a, um. ut, Conflatus ex. Cic. pro Cælio 12. Neque ego
 fuisse unquam tale monstrum in terris ullum puto, ex contrariis diversis-
 que inter se pugnantibus naturæ studiis, cupiditatibusque conflatum. De
 Castina loquitur. Idem 2. de Nat. Deorum 100. Ipsum autem mare sic ter-
 ram appetens litoribus cludit, ut una ex duabus naturis conflatæ videatur.
 Consensus aliquorum conspirans & pæne conflatus. Cic. pro Ligar. 35.

Crimen conflatum. Cic. in Partit. 121. A reo autem querela conflatæ cri-
 minis, collectarum suspicionum, & accusatoris insidiæ, & item com-
 mune periculum proferebat.

Egestas conflatæ rei familiaris. Flor. 4. 4. 1.

Exercitus. Cic. pro Sulla 33. Quum exercitus perditorum civium clan-
 destino scelere conflat, crudelissimum ac luctuosissimum exitium patri-
 æ comparasset.

Ignis conflatæ amore. Lucret. 1. 474.

Injuria. Cic. pro Rofc. Amer. 1. Omnes enim hi, quos videtis a deffe in
 hac causâ, injuriam novo scelere conflatam putant oportere defendi.

Manus improborum conflatæ. Cic. 1. in Catil. 25. Nactus es ex perditis,
 atque ab omni non modo fortuna, verum etiam spe derelictis, conflatam
 improborum manum.

Mors conflatæ insidiis. Paterc. 2. 4. 6. Seu fatalem, ut plures, seu con-
 flatam insidiis, ut alicui prodidere memoriæ, mortem obiit, &c.

Tempestas conflatæ ventis. Stat. 9. Theb. 523.

Testes conflatæ, i. e. Subornati. Quintil. lib. 5. cap. 7. Sine odio con-
 flatos testes, sine invidia, sine gratia, sine pecuniâ videri volumus.

Tumultus gladiatorum conflatos. Cic. pro Sulla 15. Ille ambitus judi-
 cium tollere, ac disturbare primum conflatæ voluit gladiatorum ac fu-
 gitivorum tumultu.

C O N F L A T I M, Adv. In Gloss. Isidor. exponitur Copulativum, contexto.

C O N F L A T I O, ōnis. f. [*ζώνωσις*] pro Conflatura. Sen. 3. Nat. Quæst. 29.
 pr. Et illa quæ in conflatione nostris placet, huc transferenda puto. Alii
 legunt Conflagratione. Sed Tertull. utitur in cap. 3. de Fuga in Persecut.
 Fidei usio & conflatio administratur ex Dei voluntate.

C O N F L A T O R, ōris. m. Vet. Gloss. Conflator, ζωνωτής.

C O N F L A T O R I U M, i. n. Vulg. Interpr. Prov. 27. 21, Et Gloss. Fornax
 conflatatorium, ζωνωτήριον.

C O N F L A T Ū R A, æ. f. [*ζώνωσις*] Plin. lib. 7. cap. 56. Argentum inven-
 nit Erichthonius Atheniensis: ut alii, Æacus: Auri metalla & conflatu-
 rum Cadmus; Phœnix ad Pangæum montem. Firmicus lib. 6. cap. 31.
 Qui pecunias publicas, conflaturarum adulterinis artificibus imitatur.

C O N F L A T I L I S, e. Adj. Conflando factus. Prudent. in Romano v. 239.
 Fabri deorum, vel parentes numinum;
 Qui si caminis institissent segnius,
 Non esset ullus Jupiter conflatilis.

Et Hieron. Epist. 130. Scul-
 ptile atque conflatile. conf. Vulgat. Exod. 32. 4. & Deur. 11. 12.

C O N F L Ō R E O, ère. Augustin. Confession. 4. 4. pr. Comparaveram ami-
 cum sociatæ studiorum nimis carum, cœorum mihi & consorem flore
 adolescentiæ.

C O N F L Ū O, xi, xum, [*σπίνω*, *συνέκλω*] ère. Simul fluere. Plin. lib.
 13. cap. 22. Et in ipsa excavant radice, quo succus confluat.

Conjungi & confluere. Cic. 6. Verr. 117. Portus habet prope in ædifi-
 catione aspectuque urbis inclusos, qui quum diversos inter se aditus ha-
 bebant, in exitu conjunguntur & conflunt.

Pontus confluat in orbem curvum. Tibul. lib. 4. 1. 20.

Undæ confluunt. Lucret. lib. 1. 375.

Confluere, per translationem, pro Convenire. Cic. de Clar. Orat. 258.
 Confluxerunt enim & Athenas, & in hanc urbem multi inquinatæ lo-
 quentes ex diversis locis.

Confluebat ad eum magnus numerus. Cæs. 7. Bell. Gall. 44.
 Confluere ad aliqua studia. Cic. 2. Tusc. 6. Quod accidet etiam nostris,
 si ad hæc studia plures confluxerint.

Causæ ad nos pleraque confluunt, Nobis obruduntur. Cic. pro Planc. 84.
 Cruciatu confluere, dixit Plaut. Afn. 2. 2. 48. — ut nos dicamur duo
 Omnium dignissimi esse, quo cruciatu confluant.

Laus, honor, dignitas confluat ad aliquem. Cic. 1. de Invent. 5. Hinc
 ad ipsos qui eam adepti sunt, laus, honor, dignitas confluat.

Sentina Reip. confluat aliquo. Cic. in Sallust. 16. Nisi forte in ea te ca-
 strâ concjessit, quo omnis sentina Reip. confluxerat.

Solertia. Huc licet ex toto solertia confluat orbe. Ovid. 9. Met. 740.
 Vultus confluat. Nepos 7. 6. 1. Tanta fuit omnium expectatio visendi
 Alcibiadis, ut ad eum tres milia virorum confluere, &c.

C O N F L U E N S, entis. Partic. [*συνέβην*] Cic. 10. Fam. 34. pr. Cum exer-
 citu meo ab conflente Rhodano castra movi. Al. Rhodani, Victorious
 delendam putat v. Rhodano.

Auxilia confluentia. Vellei. 5. 2.
 Multitudo confluens. Suet. Cæs. 16. Multitudinem quoque, biduo post
 sponte & ultro confluentem, compefcuit.

C O N F L U E N S, entis. m. [*συνέβην*, *σίνβην*] est Alveus in quem duo flu-
 mina conveniunt. Plin. lib. 6. cap. 26. Cetero circuitu in solitudinem
 rediit, exhausta vicinitate Seleucia, ob id condita a Nicator intra nona-
 gesimum lapidem, in conflente Euphratis fossa perducti atque Tigris.

V. Cæs. 4. Bell. Gall. 15. & Tacit. 2. Hist. 41.

C O N F L U E N T E S, ium. pl. Idem. Plin. 6. 27. Est etiamnum oppidum
 Mesopotamiæ in ripa Tigris circa conflentes, quod vocant Digham.

Est & Confluentes, Civitas versus Rhenanum, inde dicta quod ad eam Rhe-
 nus & Mosella confluunt. V. Suet. Calig. cap. 8. Supra Confluentes.

Ubi Ber. norat, ubi duo flumina conflunt ea loca Confluentes vocari.
 Et addit, Lugdunum in Gallia est ad Confluentes positum, ubi Arar
 Rhodano commiscetur. Hinc quædam urbes Confluentia. H. St. De-
 siderabatur locus Suet. totaque dictio in Lugd.

C O N F L U E N T I A, æ. f. Macrobi. 7. Saturn. cap. 4. Hæc est ergo triplex
 causa vel podagra, vel cujuslibet ex conflentia morbi. i. e. Multitudo
 humoris, fortitudo membri a se repellentis, & recipientis infirmitas. V.
 ibi Pontan.

C O N F L U C T U O, are. Apul. 11. Met. p. 258. Palla ad ultimas oras nodu-
 lis fimbriarum decoriter confluclat.

C O N F L U C T U O R, [*συνεβληκός*] are. impersonaliter. Sen. Medea, v. 943.
 — haud aliter metu
 Confluclatur: ira pietatem fugat,
 Iræque pietas. In emendatis codd. est Meum cor fluctuatur.

C O N F L Ū G E S, Loca sunt, in quæ rivis diversi confluunt. Livius Andromeda,
 Confluges ubi conventu campum totum inuniguant. Auctor Nonius.

C O N F L U G I U M, i. n. Idem. Salmf. Solino restituit cap. 9. Rupium ca-
 vamina, quæ fluctuum conflugis nunc adefa sunt. vulgo legitur Conflugi-
 giis. V. Salmf. ad h. l. p. 109.

C O N F L U V I U M, i. n. Idem. Severus in Ætn. v. 325.
 Donec confluviæ revolutis æstibus amnis
 Exsilit, &c. conf. Varr. apud Non. 15. 10. & Pisiæ. Lex.

C O N F L U V U S, a, um. Prudent. Cathemer. 5. 76.
 — unda revolvitur
 In semet revolvans gurgite confluvi.

C O N F O S C I L L A T I O, ōnis. f. apud Firmicum.

C O N F Ō D I O, ōdi, ōsum, [*δυσκόπιω*] ère. Idem fere quod Fodere signifi-
 cat. Cato cap. 129. Confodiatur minute terra, & amurca bene confpergatur.
 Hortum confodere. Plaut. Aul. 2. 2. 66.

Vineas confodere. Plin. 17. 20. pr. Confodi jubent mense Aprili.
 Ad alia etiam transferuntur; ut,
 Confodere atque comprehendere aliquem. Cic. pro P. Sulla, 33.

Confodere & lacerare. Suet. in Augusto, cap. 91. Læticaque ejus, quasi
 ibi cubans remansisset, concursu hostium confossa atque lacerata est.
 Hostes confodijunt. Valer. 6. Argon. 418.

Jugulum alicujus. Lucan. lib. 3. 744.

Confodere aliquem vulneribus. Liv. 24. 7. Ut quum in prætereuntem sine
 armatis regem imperus fieret, confoderetur aliquot prius vulneribus,
 quam succuri posset.

C O N F O S S U S, a, um. Prudent. Cathemer. 5. 76.
 — unda revolvitur
 In semet revolvans gurgite confluvi.

C O N F O S I L L A T I O, ōnis. f. apud Firmicum.

C O N F Ō D I O, ōdi, ōsum, [*δυσκόπιω*] ère. Idem fere quod Fodere signifi-
 cat. Cato cap. 129. Confodiatur minute terra, & amurca bene confpergatur.
 Hortum confodere. Plaut. Aul. 2. 2. 66.

Vineas confodere. Plin. 17. 20. pr. Confodi jubent mense Aprili.
 Ad alia etiam transferuntur; ut,
 Confodere atque comprehendere aliquem. Cic. pro P. Sulla, 33.

Confodere & lacerare. Suet. in Augusto, cap. 91. Læticaque ejus, quasi
 ibi cubans remansisset, concursu hostium confossa atque lacerata est.
 Hostes confodijunt. Valer. 6. Argon. 418.

Jugulum alicujus. Lucan. lib. 3. 744.

Confodere aliquem vulneribus. Liv. 24. 7. Ut quum in prætereuntem sine
 armatis regem imperus fieret, confoderetur aliquot prius vulneribus,
 quam succuri posset.

C O N F O S S U S, a, um. Prudent. Cathemer. 5. 76.
 — unda revolvitur
 In semet revolvans gurgite confluvi.

C O N F O S S U S, a, um. Prudent. Cathemer. 5. 76.
 — unda revolvitur
 In semet revolvans gurgite confluvi.

C O N F O S S U S, a, um. Prudent. Cathemer. 5. 76.
 — unda revolvitur
 In semet revolvans gurgite confluvi.

Equos vulneribus confosius. Curt. 8. 14. 34.
 Iudicis confosius prædammatoque, & metaphoricè dixit Liv. 5. 11.
 Compar. Plaut. Bacch. 4. 8. 48.
 Tibi esse machera, & nobis veruina est domi:
 Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris,
 Confosiofior fornicaria. i. e. Magis confosium, quam cum
 forex in mucipula deprehensus confoditur. V. Salmat. in loc. & Jul.
 Scal. Poetic. 1. 50.
C O N F O S S I O, ònis. f. apud Hieron.
C O N F O S S O R, òris. m. apud Tertullianum.
C O N F O S S E R O, òre. Prudent. in Laurent. v. 437.
 Confederentur omnia. Et Tertull. Apol. cap. 2. Cœtus antelucani ad canendum Christo & Deo, & ad confederandam disciplinam. Froben. legit, Ad confederandam.
C O N F O S S E R A T U S, a, um. ut, Sabinae impiis nuptiis confederatæ. Orofius 2. 4. V. Curas postor. Cellarij p. 299.
C O N F O S S E R A T I O, ònis. f. Hieron. Epist. 22. de Custod. Virgin. cap. 15. Prima apud eos confoderatio est, obedire majoribus.
C O N F O S T U S, i, apud veteres dicebantur, Fœdere conjuncti. Festus. V. Voff. Etym. p. 219.
C O N F O S T O, òre. Idem quod Fœdere. Apul. 7. Met. extr. Faciem atque oculos ejus confodassem.
C O N F O S T A T I O, ònis. f. apud Pacuvium.
C O N F O S T R O, òre; vel **C O N F O S T R E S C O**, òre. Male olere. Obseq. de Prodigis cap. 115. Cubile canis confocerat.
C O N F O S T U S, a, um. [*συνστροφῆς*] ut, Confesta fuis dicebatur, Quæ cum omni foetu adhibebatur ad sacrificium. Festus.
C O N F O S T O, òre. Idem ac Fœtare. apud Firmic.
C O N F O S T U R A, æ. f. apud eundem.
C O N F O S T U R, V. **C O N F O S T O**.
C O N F O S T O, [*μυσθία*] òre. a Foris dicitur; & significat Stercore liquido fœdare, quod Plautus Concacare dicit. Pomponius apud Non. 2. 352. Confortisti me Diomedes. Salmat. Confortasti legendum censet. V. ejus Exercit. Plin. p. 385.
C O N F O R M I S, e. [*συνμορφῶ*] Quod est ejusdem formæ. Per translationem sumitur pro Convenienti & congruo. Onomast. Vet. Confor, *συνμορφος*. Et Sidon. 4. Epist. 12. Naufragio pelago conformis motus animum. V. Vulg. Interpr. Rom. 8. 29.
C O N F O R M A L I S, e. Idem. Tertull. de Refurr. Carn. cap. 47. Corpus nostræ humilitatis conformale corpori gloriæ. conf. Idem adv. Marc. 5. 20.
C O N F O R M O, [*συνμορφῶ*] òre. Notæ significationis verbum. Gell. lib. 3. 16. Hippocrates in eo libro de quo supra scripsi, Cum & numero dierum, quibus conceptum in utero coagulum confurmat &c. Columel. lib. 8. 5. Diebus quibus animantur ova, in speciem voluerunt confurmantur.
 Conformare ad. ut, Genuit & conformavit nos natura ad majora. Cic. 1. de Fin. 23.
 Conformare se ad alicujus voluntatem. Cic. 1. Fam. 8. Veruntamen ipse me conformo ad ejus voluntatem: a quo honeste dissentire non possum. Quidam legunt Confirmare.
 Animum & mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium conformabam. Cic. pro Arch. 14. [An Confirmabam? H. St.]
 Consilium alicujus nonnulla in re conformare & leviter emendare posse. Cic. pro Muren. 60.
 Imaginem rei totius primo loco conformare. Auctor ad Heren. lib. 3. 35. De arte memoriæ.
 Mores. Cic. 4. de Fin. 5. Quarum quum una sit, quæ mores conformari putantur. Legitur & Confirmari.
 Orationem. Cic. 1. de Orat. 17. Et ipsa oratio conformanda est non solum electione, sed etiam constructione verborum. Conformanda, i. e. Figuranda; sunt enim conformationes, figuræ.
 Vocem conformare. Quintil. 11. 3. Conformanda vox est, ne ab oratione discordet.
 Conformare, pro Asseverare. 1. testium. D. de testibus. [Immo Confirmare.]
C O N F O R M A T I O, ònis. f. [*συνμορφῶσις*] Cic. 1. Tusc. 20. Quasi vero intelligat qualis sit, in ipso corpore quæ conformatio, quæ magnitudo, qui locus.
 Conformatio, imago, & figura. Cic. 2. de Orat. 357.
 Conformatio quedam & figura totius oris & corporis. Cic. 1. de Orat. 114.
 Animi conformatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 106. Alii legunt Confirmatio.
 Continentiæ & temperantiæ conformatio & moderatio. Cic. 3. Off. 96.
 Lineamentorum. ut, Compositio membrorum, & conformatio lineamentorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 47.
 Membrorum. ut, Animantis figura, conformatioque membrorum tantam naturæ solertiam significat. Cic. 2. de Nat. Deor. 85.
 Sententiarum ornamenta & conformationes, Cic. de Clar. Orat. 140. sunt quæ ipse alibi Formas, lumina, schemata vocat. V. suis locis.
 Verborum & sententiarum conformatio. Cic. 3. de Orat. 199. h. e. Figuræ & schemata verborum sententiarumque.
 Ipsa collocatio conformatioque verborum perficitur in scribendo, non poetico, sed quodam oratorio numero. Cic. 1. de Orat. 151.
 Vocis conformatio ac varietas. Cic. 1. de Orat. 18.
 Conformatio, Color rhetoricus. Præcipientes in Præexercitamentis Rhetoricis, Conformatio, quam Græci *συνμορφῶσις* nominant, est quando alicui rei contra naturam datur persona loquendi, ut Cicero patriæ & Reipub. in Invektivis dat verba. Est præterea Simulacri fictio, quam Græci *συνμορφῶσις*: quando mortuis verba dantur, quod facit Cicero pro Cælio, verba dans Appio Cæco contra Clodium. Auctor ad Heren. lib. 4. 66. Conformatio, est quum aliqua quæ non adest, persona confingitur, quasi adit, at quum res muta aut informis, fit eloquens & formata, & ei oratio attribuitur ad dignitatem accommodata, ut actio quedam.
C O N F O R M A T U S, a, um. [*συνμορφῶσις*] Partic. ut, Effigies conformata caninis Siculis. Stat. 1. Silv. 1. 3.
 Mundus a natura conformatus. Cic. 3. de Nat. Deor. 26.
 Vux conformata. Cic. pro Arch. 1. Quod si hæc vox, hujus hortatu præceptique conformata, nonnullis aliquando saluti fuit, &c.
C O N F O R M A T U R, òris. m. Apul. in Trifnegisto, p. 80. Dominus & omnium conformator, quem recte Deum dicimus.
C O N F O R N I C O, [*κωνορνήσις*] òre. In fornem formarc. Vitruv. lib. 4. cap. 5.

C O N F O R T O, [*ἐνθάρω*] òre. Fortem facere, roborare. Cyprian. Epist. 62. Religio intigare nos debet & confortare ad fratrum membra redimenda. Et Lactant. 4. 15. 13. Confortamini manus resolutæ.
C O N F O R T A N S, antis. Vulg. Interpr. Ezech. 3. 14. & Luc. 22. 43.
C O N F O R T A T U S, a, um. Vulg. Gen. 48. 2. & Job. 21. 7.
C O N F O R T A R E, òvi, òtum, [*συνθάρω*] òre. Simul fovere. Cato cap. 8. Circum oleas autumnitate ablaqueato, & stercore addito, conforteto. Alii legunt, Stercus addito.
 Membra confovere. Apul. lib. 8. p. 204. Pæne collapsa membra lavacro, ciboque confovere. V. etiam Hieron. adv. Rufin. 3. 8.
C O N F O T U S, a, um. Partic. Prosper Aquitan. de Provid. Dei, v. 679. Amplexu paterno confotus. V. Vulg. Interpr. Jesh. 59. 5.
C O N F R A G O S U S, **C O N F R A G U S**. V. **C O N F R I N G O**.
C O N F R E M O, ui, itum, [*φραγῶσις*] òre. Idem quod Fremo. ut Agmina confremunt. Stat. 1. Silv. 6. 76.
 Cælum confremit. Sil. lib. 16. 398.
 Omnes confremuere. Ovid. 1. Met. 199.
C O N F R E Q U E N T O, òre. Vet. Infcript. apud Spon. Miscell. Erudit. Antiqu. p. 54. **LOCVM CONFREQUENTARE**. Et p. 161. **NATALE (festum) CONFREQUENTETIS**. V. Prudent. Perist. hymn. 1. 8.
C O N F R I C O, ui, itum, [*φρίξω*] òre. Valde fricare. Plaut. Afin. 3. 3. 80. Atqui pol hodie non feres, ni genua confricantur. Columel. lib. 2. cap. 3. Boves quum ab opere disjunxerit, subfrictos confricit, manibusque comprimat dorsum, & pellem revellat. Faciem sibi confricare. Suet. Claud. cap. 8. Sensus alicujus injuriis confricare, i. e. Exasperare, perfringere. Gell. 7. 3.
C O N F R I C A T U S, a, um. Plin. 29. 2. Dentibus confricatis. Orchites sale confricatas. Varro de R. R. 1. 60.
C O N F R I C A T I O, ònis. f. Frictio, fricatio. Metaphor. August. Confess. 4. 8. Fabulæ & mendacii adulterina confricatione corrumpitur mens nostra.
C O N F R I C A M E N T U M, i. n. Idem ac Frictio. q. V. Cæl. Aurel. 2. 4. Confricamentis uti.
C O N F R I G E R O, òre. apud Firmic.
C O N F R I G E R I O, antep. c. òri. apud Cels.
C O N F R I G E R O, òre. apud Apul.
C O N F R I N G O, ògi, actum, [*συνφρίγγω*] òre. a Frango compositum, idem fere significat quod Effringere vel infringo. Plaut. Capt. 4. 4. 8. Aulas, caliceque omnes confrigit, nisi quæ modiales erant. Sic Perfringere. Sed quidam Perfrango. H. St. Claustra confringere. Lucr. lib. 1. 71. Dens sub forcipe confringitur. Celsus lib. 7. 12. Ac si exesus est ante, id foramen vel lineamentum vel bene accommodato plumbo replendum est, ne sub forcipe confringatur. *Sous le davoir*. De dentis evulsionem loquitur. Dignos confringere. Cic. pro Flac. 73. Sceptra confringere. Sen. Herc. fur. 4. Ac fæva iusta sceptra confrigit manu. i. e. Vi usurpavit regnum. De Lyco. Tesseram confringere hospitalem apud aliquem. V. **T E S S E R A**. Turres confringere. Lucan. lib. 6. 123. Confringere rem, pro Dissipare & consumere. Plaut. Stich. 4. 2. 49. Dum parastis mihi fratricæ fuisse, rem confringimus. Confilia confringere. Cic. 3. Verr. 13. Confringat iste sane vi sua confilia Senatoria, quætionibus omnium perumpat: Evolet ex vestra severitate. Jura confringere. Cic. 2. de Legib. 55. Præturam alicujus. Cic. pro Milon. 35. Al. Confringere.
C O N F R A C T U S, a, um. [*συνφραγῶσις*] Partic. ut, Confracta navis est illis. i. e. Naufragium fecerunt. Plaut. Rud. 1. 2. 64.
C O N F R A C T U S, òs. m. Cels. præf. lib. 1. p. 7. Considerare duritiem, mollietiam, lavorem, contractum. [Ita quidem Linden. Sed codd. Mss. & typis editi antiquiores præferunt Contactum. Eaque lectio potior videtur. Quam prolixius astruere brevitatis studio prohibeo.]
C O N F R A C T I O, ònis. f. &
C O N F R A C T U R A, æ. f. Idem. In Digest. & Vulg. Interpr. Psal. 105. 23.
C O N F R A G Ō S U S, a, um. Adj. [*κωνορνήσις*] Quod disruptum & rude atque inculum est. Columel. lib. 2. cap. 2. Incultum igitur locum consideremus, siccus an humidus, nemorosus arboribus, an lapidibus confragosus. Argumenta velut horrida & confragosa. Quintil. lib. 5. cap. 8. Versus confragosi. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ejecti confragosus, atque asperis, tota pandere possumus vela. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Confragofum, per translationem, Intricatum, quod vix potest intelligi. Plaut. Cist. 2. 3. 70.
 Sed ego illud quero confragofum, quomodo Posterior prior sit: posterior sit prior.
C O N F R A G U S, a, um. [*ἀνιδρόσις*] Adj. Idem. Lucan. lib. 6. 126. — & confraga densis Arboribus dumeta tegunt. i. e. Aspera & inaccessa. sunt spini oblitæ rupes.
C O N F R U C T U S, òs. m. in Fragment. Poet. [Quibus? Sic & mox in *Confrigo* Thef. Lips. passimque, nullo indicato loco.]
C O N F R U M E N T A L I S, [*συνφραγῶσις*] Interpr. Dig. 47. t. 24. l. 4.
C O N F U G I O, ògi, ògitum, [*κωνορνήσις*] òre. Idem quod Fugere. Cic. 4. Verr. Quid testurum est? quo confugies? ubi nitere? Quo confugerem habebam, ubi conquefcerem. Cic. 4. Fam. 6. In agros confugere. Cic. 3. Att. 15. Confugere in arcem. Cic. 1. Tusc. 85. In fidem, misericordiam alicujus. Cic. pro Quint. 10. Quum tot, tantisque difficultatibus affectus atque afflictus, in tuam, C. Aquili, fidem, veritatem, misericordiamque P. Quintius confugerit. In nave. Cæf. 3. Bell. Civil. 9. Ad aliquem auxilii gratia. Liv. 1. 2. Inde Turnus Rutulique, diffisi rebus suis, ad florentes Hetruscorum opes, Mezentiumque regem eorum confugiunt. Ad te confugio & supplex tua numina posco. Virg. 1. Æn. 666. Ad aliquem virtute præstantem. Cic. 2. Off. 41. Ad aram vel In aram. Cic. pro Cæcin. 100. Ad artes. Ovid. 1. Fast. 571. Ad idem alicujus. Cic. 1. Verr. 11. Ad meam fidem, quam habent spectatam jam, & diu cognitam, confugiunt: auxilium sibi per me a vobis atque a Populo Romano legibus petunt.

Ad opem iudicium afflicti injuriis supplices inferiorisque confugiunt. Cic. pro Font. 23.
 Ad opem æter confugit medicam. Ovid. 3. de Pont. 4. 8.
 Ad rem publicam. Cic. 4. Fam. 6.
 Ad statum confugere. Ulp. in l. si dominus. D. de his qui sunt sui vel alien. jur.
 Ad vota precesque. Plin. 10. Epist. 51.
 Confugere ad aliquid, se excusandi gratia. Ter. Heaut. 4. 5. 45.
 — neque tu scilicet
 Eo nunc confugies, quid mea? num mihi datum est? i. e. Non erit quod excusationis causa hæc dicas, Quid mea?
 Confugere sine præpositione. ut, Peruam confugere cogit. Suet. Aug. 14.
CONFUGA, æ. f. [κρηπίδα] Qui ad asylum confugit. l. præfenti. C. de his qui ad eccles. confug. l. si qua. C. de episc. & cleric.
CONFUGELA, æ. f. Feltus, Confugelam antiqui Confugium dicebant.
CONFUGIUM, i. n. [κρηπίδα] Ovid. 4. Trist. 5. 6.
 Qui veritus non es portus aperire fideles
 Fulmine percussit confugiumque rati.
 Confugium & portus. Ovid. 5. Trist. 6. 2.
 Commune confugium ægris animantibus. Stat. 12. Theb. 504.
CONFUGIO, ære. in Fragm. Poet.
CONFUGATIO, ðnis. f. apud Firmicum.
CONFUSIO, si, tum, [εφέδω] ðre. Idem quod Fulcire: unde,
CONFUSUS, Partic. ut, Corpora consultata exiguis intervallis. Lucret. 2. 97. Nonnulli Confusata legunt, cujus eadem fere significatio est apud hunc poetam. Utrumque enim Connexum significat, & compactum vel commissum. Si Confusata legis, recte exposueris Collisâ. Alii legunt Confusata.
CONFUSCIMENTUM, i. n. apud Firmicum.
CONFUSGEO, si, [σπλαγίζω] ðre. Notum verbum. Plaut. Amph. 5. 1. 44.
 ðdes totâ confusgebant tuâ, quasi essent auræ. i. e. Undique fulgebant.
CONFUSGËRO, ære. apud Firmicum.
CONFUSMINATUS, a, um. apud eundem.
CONFUSMO, ære. apud eundem.
CONFUSO, fudi, fûsum, [συρίω, συρίω, συναρπίζω] ðre. Perturbare, committere. Plin. Et si noscantur, facile confundunt colores. Plaut. Most. 1. 3. 120.
 Itidem olent, quasi quum una multa jura confudit coquus.
 Cum igne se confundit ignis. Cic. de Univ. 41.
 Dolore confundere aliquem. Plin. ad Maximum 5. Epist. 5.
 Confundere in unum corpus. Liv. 34. 9. Nunc in corpus unum confusi omnes. Hispanis prius, postremo & Græcis in civitatem Romanam actis. In unum sonum coalescere, & confundi. Quintil. lib. 1. cap. 7.
 Confundere sermones in unum. Liv. 7.
 Fœdus. Virg. 12. Æn. 290.
 Iter. Sil. lib. 3. 667.
 Has observatis valles enavimus astris.
 Namque dies confundit iter, &c.
 Jus omne. Lucan. 1. 657.
 Lacrymas cum lacrymis. Ovid. 2. Epist. 95.
 Particulas similes inter se. Cic. 4. Acad. 118.
 Prælia confundit Bacchus cum Marte. Hor. 1. Carm. 17. 23. Quando ex ebrietate oriuntur rixæ.
 Sacra prophanis. Claud. 7. Paneg.
 Sensus animi. Lucret. 2. 945. i. e. Turbare.
 Venerem cum multo vino. i. e. Libidinem cum ebrietate. Ovid. 2. Trist. 163.
 Vera confundere falsis. Cic. 4. Acad. 61.
 Verba confunduntur. Lucret. lib. 4. 562.
 Confundere quidpiam in vas aliquod. Columel. lib. 12. cap. 28. Si vinum in vesutatem servare voles, in cado duarum urnarum, quamoptimi vini sextarium, aut facis generosæ recentis sextarios tres addito: aut si vasa recentia ex quibus vinum exemptum sit habebis, in ea confundito.
 Confundi, pro Erubescere usus est Cyprianus in tractatu de Lapsis, Christus in præceptis suis dicit, Qui confusus me fuerit, confundet illum Filius hominis. Et Christianum se putat, qui Christianus esse aut confunditur, aut veretur? Quomodo potest esse cum Christo, qui ad Christum pertinere, aut erubescit, aut temuit?
CONFUSUS, a, um. [αἰσχυράς, συρίχθας] Partic. Perturbatus. Liv. 6. 34. Confusam eam ex recenti morfu animi, quum pater forte vidisset, percontatus, Satin salva?
 Animo confusus. Liv. 6. 6. i. e. Pudore perturbatus.
 Fletu confusus gaudia. Stat. 5. Silv. 3. 217.
 Mœrore confusus. Liv. 35. 15.
 Pudore. Ovid. 21. Epist. 111.
 Sonnio confusus. i. e. Perterrefactus. Suet. Cæs. cap. 7. Confusum omnino proximæ noctis conjectores ad amplissimam spem incitaverunt. Turba querelarum confusus adolescens repente obticit. Justinus lib. 32. cap. 2. de Demetrio.
 Castra confusa tumultu. Lucan. 7. 127.
 Licentia. Claud. 1. in Eutrop. 499.
 Merum confusum sectis herbis. i. e. Mixtum. Horat. 2. Serm. 4. 67.
 Olympus, Cælum nubium. Stat. 5. Theb. 421.
 Pectora. Valer. 1. Argon. 79.
 Prolem confusam utero capere, Ex adulterio neque ex uno viro concipere. Seneca Hippol. v. 171.
 Miscere thalamos patris & gnati apparatus,
 Uteroque prolem capere confusam impio?
 Rebus confusus opem tribuere. Claud. de Bell. Get. 412.
 Rosa confusa rubore. Columel. 10. 261.
 Strages. Virg. 6. Æn. 504.
 Turba. Ovid. 1. Fast. 113.
 Verba. Ovid. 2. Met. 666.
 Voluptas jam confusa. i. e. Turbata & jam cessans. Ovid. 15. Epist. 49.
 Vox. Lucret. lib. 4. 566.
 Vultus confusus. i. e. Perturbatus. Ovid. 3. Trist. 5. 11.
 Cernere perturbata & confusa. Cic. 1. de Divin. 60.
 Intre confusum suffragium. Liv. 26. 18.
 Compar. [αἰσχυρός] ut, Confusior pavor. Plin. lib. 7. sub finem proœmii.
 Facies confusior. Tacit. 4. Ann. 63.
 Vol. I.

Superl. Mos confusissimus. Suet. Aug. cap. 44. Spectandi confusissimum morem corexit.
CONFUSUS, a, um. [συρίχθας] Partic. Ovid. 6. Met. 585.
 — sed fasque, nefasque
 Confusura ruit: pœnæque in imagine tota est.
CONFUSIO, ðnis. f. [συρίχθας] ut, Confusio omnium rerum. Cic. 2. de Fin. Religionum confusio. Cic. 2. de Legib. 23.
 Temporum. Cic. 2. Off. 65.
 Virtutum conjunctio confusioque a philosophis ratione quadam distinguitur. Cic. 5. de Fin. 67.
 Vitæ perturbatio & magna confusio. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
 Confusio, pro Animi perturbatione. Plin. 1. Epist. 22. in fine. Et Tacit. 3. Hist. 18. Causam confusionis querenti, non se proprio metu, nec sui anxium, preces lacrymasque attulisse.
 Oris crebra confusio. Idem 4. Hist. 40. V. etiam Plin. Paneg. cap. 56. & Vellei. 2. 124.
CONFUSUS, [συρίχθους] Adverb. Plin. lib. 34. cap. 2. Quondam æs confuse auro argenteoque miscebatur.
 Confuse & permiste, cui contrarium Descripte & electe. Cic. 1. de Invent. 49. In præsentia tantummodo numeros & modos & partes argumentandi confuse & permiste disperimus, post descripte & electe. Agere confuse. Cic. 3. de Nat. Deor. 19.
 Loqui confuse. Cic. 2. de Fin. 27.
 Confuse univerfis mancipiis constitutum pretium. Cui opponitur, quod mox sequitur: Singulorum mancipiorum constituto pretio. Pomponius in l. si plura. D. de adilit. edict.
 Compar. Cic. 8. Philip. 1. Confusus hesternæ die est acta res.
CONFUSUM, [χούρι] aliud Adv. Idem. Plin. lib. 18. cap. 16. Unum de ea & cytho volumen Amphichorus fecit confusum.
CONFUSANEUS, a, um. Confusus. Gellius præfat. Miscellam & quasi confusaneam doctrinam conquisiverant.
CONFUSILIS, e. Idem. apud Apul.
CONFUNËRO, ære. Juven. 4. 97.
 Ejus ut adventus terræ confunderet orbem. V. Barth. Advers. 13. 19.
CONFUNGOR, gi. Jct. in Dig.
CONFURBO, ðre. Saresb. in Epist. Quæ capiti confurebant membra coinferunt.
CONFÛTO, [ἀνακονδίζω] ðre. Refellere. Plaut. Truc. 2. 3. 28.
 Ego istos, qui nunc me culpant, confutavero.
 Verbis confutare iratum. Ter. Phorm. 3. 1. 13.
 Quid is fecit? c. confutavit verbis admodum iratum patrem.
 Dicitis confutare. Ter. Heaut. 5. 1. 76.
 Hic, ita ut liberis est æquum, dicitis confutabitur.
 Argumenta confutare. Cic. 1. de Divin. 8. Etenim ipse Cotta sic disputat, ut Stoicorum magis argumenta confuteret, quam hominum delect religionem.
 Audaciam alicujus. Cic. in Partit. 134.
 Dolores maximos confutare. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placeat, quem mollem, quem voluptarium dicimus. Quid, is tibi mortem videtur, an dolorem ferunt, qui cum diem quo moritur beatum appellat, maximeque doloribus affectus, eos ipsos inventorum suorum memoria & recordatione confutat? i. e. Retundit.
 Confutare, Confundere, committere, commovere. Varr. Manio, Harum ædium summa atria confutabant architecti omnes. Titinnius Setina, Coquus magnum ahenum, quando servit, paula confutat trua. Nonius. Hunc versum citat Scalig. ad Fest. in voce Refutare; probare propriam hujus vocis significationem deducam esse ab oillis, quæ cum ferventes paulo plus exuberant, solent futo vase ad hoc apto, inversa aqua compesci; quod dicitur Futare & confutare ollam: Hinc ad alia transferuntur.
CONFUTATIO, ðnis. f. [ἀνακονδίζω] in oratione, est Contrariorum locorum dissolutio. Auctor ad Herenn.
CONFUTATUS, a, um. Ammian. 26. 3. Venefici nocuisse quibusdam aperte confutati. V. 17. 9.
CONFUTATOR, ðnis. m. Hieronymus Catalog. Scriptor. ecclesiast. in Bardesane: Primum Valentini sectator, deinde confutator, novam hæresin condidit.
CONFUTUO, ðre. Catull. Carm. 38. 3.
 — quicquid est puellarum
 Confutueret.
CONGARRIO, ðre. Saresb. 5. 6. Inter congarrientes perstreperet.
CONGAUDRO, ðre. Simul gaudere. Tertull. adv. Gnost. cap. 13. Congaudeo omnibus vobis, perinde & vos gaudeat & congaudeat mihi. conf. adv. Pfych. cap. 13. Cyprian. Epist. 50. Et Ambros. ad Virg. Laps. pr.
CONGEDUS, i. m. Annis est Celtiberiorum, erumpens circa Bilbilim, qui per agri planitiem fluens, exiguum lacum efficit, tepentibus aquis. Martial. 1. 50.
 Tepida natabis lene Congedi vada,
 Mollisque nympharum lacus.
CONGELIDUS, a, um. Adj. [ψυγός] ut, Congelida aqua apud Cels. lib. 4. cap. 24. At si tumor est, feveri quidem debet aqua congelida. Quo loco sunt qui legant, Egelida: alii, Calida. Congelidam vero putant esse, Quæ ab ipso Cello capite eodem Egelida nuncupatur, hoc est Tepida.
CONGËLO, [συνπύρνωμαι, πύρνωμαι] ðre. Idem quod Gelare & concrefcere. Et raro præterquam in tertis perennis reperitur. Plin. lib. 18. cap. 28. Infinitum quantum illo tempore cadentes pruinas congelat. Columel. lib. 7. cap. 8. Ipsos quidam virides conterunt nucleos, & lacti permiscunt, atque ita congelant. i. e. Coagulant. In lapidem congelare rictus serpentis apertos. Ovid. 11. Met. 61.
 Lacrymas congelare. Ovid. ad Liv. 113.
 Laïces Ister (scilicet Fluvius) congelat suos. Ovid. 3. Trist. 10. 30.
 Pectora nautis congelat hiberni vultus Jovis. Valer. 3. Argon. 578.
 Virum congelat uxor anus. Martial. 14. 147.
 Quid prodest, si te congelat uxor anus?
 Congelavit otio. Cic. 2. Fam. 12. Gaudebam sane, & congelasse nostrum amicum letabar otio. h. e. Velut congelatum esse, & obtorpuisse.
 Congelare, neutrum, pro Congelari. Ovid. 6. Met. 306.
 Ipsa quoque interius cum duro lingua palato
 Congelat, & venæ desunt posse moveri. Congelat. i. e. Frigida & dura fit. De Niobe in marmor conversâ loquitur.
 M m m m

CONGELOR, āri. passiv. Columel. lib. 1. cap. 6. Oleum quod minus provenit, si congelatur, fracescit.

CONGELATUS, a, um. Martial. 11. 99. Nec congelati gutta proderit nasi. Adde Vitruv. 8. 3. & Columel. 3. 12.

CONGELATIO, ōnis. f. [συμπαλῶν] Plin. lib. 31. cap. 3. Minui certe liquorem omnem congelatione deprehenditur.

CONGELASCO, ēre. Macrobr. 7. Saturn. cap. 12. Cur vina aut nunquam, aut rarent congelantur.

CONGEMINO, [διπλοῦμαι] āre. Idem quod Geminare. Virg. 11. Āen. 698. Tum validam perque arma viro, perque ossa securim, Altior infurgens, oranti & multa precanti Congeminat. i. e. Bis eum securi percuit.

Congeminavimus omnes. Plaut. Amph. 2. 2. 154. Tu peperisti Amphitruonem, ego alium peperisti Sofiam : Nunc si pateram patera peperit, omnes congeminavimus.

Crebros enfibus ictus congeminant. Virg. 12. Āen. 713. Sonitus congeminare. Sil. lib. 3. 196. Vocem per aures congeminare. Valer. 2. Argon. 201.

CONGEMINANS, antis. Partic. [διπλοῦμαι] Valer. 6. Argon. 379.

CONGEMINATUS, a, um. Apul. de Dogm. Plat. p. 54. Numeris & modis confici congeminati.

CONGEMINATIO, ōnis. f. [διπλοῦμαι] Plaut. Pœn. 5. 5. 18. Quid hoc est conduplicacionis? que hæc congeminatio?

CONGEMMATUS, a, um. Idem ac Gemmatus, apud Tertull.

CONGEMO, ui, Itum, [σπάω] ēre. Una & simul gemere, & condolere. Cic. pro Muren. 51. Congemuit Senatus frequens, neque tamen satis severe pro rei indignitate decrevit. Mortem congeminare ac flere. Lucret. 3. 947. Quid tibi tantopere est mortalis, quod nimis ægris Luctibus indulges? quid mortem congemis, & fles? Positum feretro congeminare. Valer. 5. Argon. 12. Congeminare, ad Arboreos translatum. Virg. 2. Āen. 631. Vulneribus donec paulatim evicta, supremum Congemuit. De orno arbore loquitur.

CONGEMISCO, ēre. Idem. Augustin. Confess. 6. 7. pr. Congemiscebam in iis, qui simul amice vivebamus.

CONGEMISCENS, entis. Tertull. de Spectac. cap. 30. Reges imis tenebris congemiscentes.

CONGENER, ēris. Adj. [ὁμόγενος] ut Degener. Plin. lib. 15. cap. 24. Aliud corpus est terre frutibus fragis, aliud generi eorum undecapodi.

CONGENERO, [συγγενεύω] āre. Adjungere, associare. Accius Fidicinis, Quam vehat grato tibi generatæ gentium, aut generum affinitas. Ennius, Quem mihi congenerat affinitas. Nonius 2. 121. Obsoletum.

CONGENERATUS, a, um. ut, Porculi congenerati. Varr. R. R. 2. 4. Senium parentis congeneratum. Columel. 7. 3.

CONGENER, ēri. m. Generi in affinitate socius. Congeneri, Duo pluresque generi, respectu unius socii. Symmach. 8. Epist. 40. Supremis congeneri interesse. Gloss. Cyrilli, Congener, συγγενής.

CONGENITUS, a, um. [ὁμογενής] Partic. a Congigno. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili congeniti non desunt. Congenita vastitas roborum. Plin. lib. 16. cap. 2.

CONGENTILIS, is. m. Gloss. Gr. Lat. ὁμογενής, Congentilis.

CONGENICULO, **CONGENICULO**, vel **CONGENULO**, [γεννητός] āre. Flecti genibus. Siffena lib. 3. Hist. Multi plenis adversis icti & congeneruclati Romanis precipitatis, ipsi supra volvit in caput. Cæcil. Annal. lib. 6. Ipse regis ferit pestus, adversum congeneruclat, percussu dejicit dominum. Nonius.

CONGER, Pificis. V. **CONGRUS**.

CONGERMANESCO, ēre. Coalescere, conjungi vel confociari. Quadrigarius Annal. Facite exempla eorum, ut vos cum illis congermanescere sciat. Nonius.

CONGERMINASCERE, [βλαστάνει] V. **GERMEN**.

CONGERMINO, āre. Coalescere, conjungi. Gell. 20. 8. Cepe revirescit & congerminat luna decedente.

CONGERO, ſi, Itum, [συμφορέω, συναρπάζω] ēre. Congregare, coadunare, accumulare. Simul omnia congerere. Cic. 16. Fam. 14. Congerere in Cic. pro Lege Manil. 22. Quas & a majoribus acceperat, & ipse bello superiore ex tota Asia direptas, in suum regnum congesierat. In caput alicuius saxa. Sen. OEdip. 10. In cellulam ad aliquem. Ter. Eun. 2. 3. 17. Quum in cellulam ad te patris penum omne congererami clanculum. In fermone turbam. Cic. de Clar. Orat. 332. Utte eripias ex ea, quam ego congesti in hunc fermone, turba patronorum. In unum omnia. Cic. 5. Tusc. 117. Causas congerere in aliquem. Liv. lib. 3. 38. Haud ignari quanta indix immineret tempestas: omnes vastati agri, periculorumque imminentium causas in se congesturos. i. e. Culpam rejecturos. Crimen in aliquem. Cic. pro Milon. 65. Maledicta in aliquem. Cic. 3. Philipp. 15. Ornamenta in aliquem. Cic. pro Rege Deiot. 12. In quem quum dii atque homines omnia ornata congesissent, tum tu ipse plurima & maxima. Congerere alicui, pro In aliquem. Sen. 1. de Clement. Ambitiosæ majestati quicquid potivimus titulorum congesimus. Ictus crebros alicui. Valer. 4. Argon. 306. Amnes. Valer. 4. Argon. 717. Aram arboribus. Virg. 6. Āen. 178. — aramque sepulchri Congerere arboribus, cæloque educere certant. h. e. Pyram. Servius. Divitiis auro. Tihul. lib. 1. 1. 1. Funus alicui congerere, ac tumulum frutere. Senec. Medea 12. Honores supremos alicui congerere, Alicuius obitum venerari. Valer. 6. Argon. 610. Laticem in vas pertulum. Lucret. 3. 1022. Oscula. Ovid. 18. Epist. 111. Silvas. i. e. Magnam vim lignorum. Sen. Herc. fur. 6. Tela. Cic. 16. Fam. 14. Terram congerere in. Jabolenus in l. qui domum. D. locati, Terram in

eam aream amplius, quam fundamenta cæmentitia locatoris erant, congestit.

Viaticum alicui. Cic. pro Planc. 26. Ne plus æquo quid in amicitia congeratur, non verendum est. Cic. de Amicit. 58.

Congrere, Nidum facere. Virg. 3. Ecl. 69. — namque notavi Ipse locum, aeris quo congestere palumbes. Avium enim congestus est, quum ad nidum construendum festucas, herbas, floscos, aliaque congestant.

CONGESTUS, a, um. Partic. [συμφορηθῆς] ut, Pindo congestus Athes. Sen. Oeth. 9. Artus temere congesti, Sine ordine dissecta membra. Sen. Hippol. 12. Cibaria congesta. Hor. 1. Serm. 1. 32. Culmen tugurii congestum scarpite. Virg. 1. Ecl. 69. Donis congestis undique crescent opes. Sil. lib. 13. 87. Funera congesta acervatim honori cadaverum. Plin. lib. 12. cap. 18. Grana tritici in os pueri Midæ congesta. Cic. 2. de Divin. 66. Honores congesti. Liv. 39. 50. extr. Montes. i. e. Comportati. Ovid. 1. Met. 153. Monumenta opibus alicuius. Tibul. lib. 1. 7. 59. Nemore congesto structum aggerem acervare. Sen. Herc. fur. 13. Opes. Ovid. 4. Fast. 618. Oppida congesta manu præruptis faxis. Virg. 2. Georg. 156. Oratio dissoluta atque ex diversis congesta. Quintil. lib. 2. cap. 11. Pons auri. Ovid. 17. Epist. 224. Pulvis. Propert. lib. 4. 10. 31. Sacci congesti. Hor. 1. Serm. 1. 70. — congestis undique fassis Indormis inhians, &c. Spes in aliquem. Ovid. 8. Met. 113. — nec te Noster amor movit, nec quod spes omnis in unum Te mea congesta est. Turba. Sen. Thyest. 9. Compar. Aufon. Mofell. v. 133. Gobio, non major geminis sine pollice palmis, Præpinguis teres, ovipara congestior alvo.

CONGESTUS, Adv. Stricte, brevier. Capitolin. in Marco Phil. cap. 19. extr. Et quidem hæc brevier & congeste.

CONGESTIM, Adv. Idem. Apul. p. 462. Jacere congestim.

CONGESTIO, ōnis. f. Jabolenus in l. qui domum. D. locati, Quia non ipsa congestio, fed humor ex ea congesita postea damno fuerit. Sic Macrobr. 5. Saturn. cap. 15. sub finem, & Vitruv. 10. 20. pr.

CONGESTUS, ſus. m. [συνάφρασις] Cic. 2. de Divin. 68. Herbam autem asperam, credo, avium congesto, non humano fatu. i. e. Quam aves congesierunt. Columel. lib. 9. cap. 14. Congestu culmorum & frondium supertegemus. Arenæ congestus. Lucret. 6. 724. Copiarum. Tacit. 2. Hist. 87. Signorum congestus. Quintil. 10. 7. p. 954. Miles congestu signorum excitatur. i. e. secundum Burm. Circumstantibus signis circa oratorum ducem.

CONGESTIVUS, a, um. Adj. [συστήμιος] Quod congestum est. Columel. lib. 2. cap. 10. Non deterius tamen etiam pinguibus arenis, vel congestitia humo proveniunt. Locus congestivus, Non solidus ad jacienda fundamenta. Vitruv. lib. 3. cap. 3. Si autem non solidus invenietur, fed locus erit congestivus, &c.

CONGERIES, ēi. f. [συνεία, συναφρασις] Coadunatio, agger, cumulus. Plin. lib. 10. cap. 43. Ubi de corvo loquitur, qui congeserat lapides in stitulum, ut biberat commodius. Ita, inquit, descendere paventem expressifite tali congerie quantum poturo sufficeret. Bonorum congeries. Claud. 8. Paneg. Pulveris. Lucan. 9. 487. Silvæ. Ovid. 9. Met. 235. Rudis. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 10. i. e. Chaos. Ovid. 1. Met. 7. Vocat rudem indigestamque molem. Sæva congeries. Strages. Valer. 6. Argon. 511. Inter equos sævam misero lustramine versant Congeriem.

CONGERRO, ōnis. m. [συνήμιος, συνήμιος] Cum quo familiariter versamur, & facete confabulamur. Erasmus. Plaut. Most. 3. 3. 27. Nunc ego me illac per posticum ad congerones conferam. Idem Truc. 1. 2. 6. Ne quam veniunt ad scorta congerones. h. e. Quasi simul cum scortis garrientes. Alii legunt Congerones.

CONGIARIUM, V. **CONGIUS**.

CONGIUS, i. m. [χῆρ] Mensura aridorum & liquidorum genus est, sex sextarios continens. Plin. lib. 14. cap. 9. Distat a mufco quod fit e mufco, cum quinque congiis autferi multi. Idem lib. 14. cap. 16. Libram & quadrantem in congiis duos multi macerant. Et Liv. 25. 2. V. Budæum ac Affe, & inprimis Eifenfchmid. de Pond. & Mens. S. 2. c. 2. Figuram ac descriptionem Congii genci Romani exhibet Jac. Oisef. tab. 116.

CONGIALIS, c. [χῆρος] Fidelia congialis, Quæ congium capit. Plaut. Aul. 4. 2. 15. Multi congialem plenam faciam tibi fideliam. Sitali congiales. Vitruv. 9. 9.

CONGIARIUS, a, um. Adj. [χῆρος] ut, Congiarius cadus. Qui congium continet. Plin. 14. 14. Ipse quum rediit ex Asia, millia cadum congiarium divisit amplius centum. Ita legit Budæus, Sunt autem (inquit idem) Congiarii cadi, Qui congium tantum capiunt: id est senos sextarios Italicos. Harduin. legit, In congiarium divisit. [Mss. omitunt præpositionem.]

CONGIARIUM, i. n. [σπίδος] Munus quod a principe exhibetur populo. Dictum a Congio, quod olim Frumentum daretur. Sen. lib. 4. de Benef. cap. 28. Hoc donabat populus, sicut donativo milites donabantur. Sic Plin. in Donab. cap. 25. Nisi vero leviter attingit placet, locupletes tribus, datumque congiarium populo, & datum totum, cum donativi partem milites accepissent. Cic. 10. Att. 7. Vehementer avartiam video fuisse, & spem magni congiarii. V. Donativum in dono. Congiarium pro Donativo posuit Curtius 6. 2. 10. Millia talentum proxima præda redacta erant: a quibus xii millia in congiarium militum absumpta.

Dare populo congiaria. Suet. August. cap. 41. Congiaria frequenter populo dedit, sed diverse fere summae, modo quadringenos, modo tricenos, nonnunquam duceos, quinquagenosque nummos.
 Lenire multitudinem imperatam congiariis. Cic. 3. Philipp. 116.
 Congiariū, est etiam Donum quod princeps privatim acti. Suet. de Clar. Rhet. cap. 27. Nec eo minus, imo vel magis ob hoc Antonio gratus: a quo mox Consulens etiam congiariū accepit. Idem pro Privato dono in Caes. cap. 27. dixit Uberimum congiariū, teste Budæo. Sed & in Vespas. cap. 18. Colossi refectorem, inquit, insigni congiario, magnaque mercede donavit. i. e. Munere Imperatorio.
 Exiguitas congiariorum. Quintil. lib. 6. cap. 3. In Metalepsim quoque cadit ratio ditorum, ut Fabius Maximus incensum Auguti congiariorum, quæ amicis dabatur, exiguitatem, heminaria esse dixit.
 De Congiariis in nummis memoria, V. Spanheim. diff. 13. p. 529.
 Nec causam video cur additam malint alii, alii Congiariorum vel Congiario legant. Cum per appositionem dicatur sita ne Accus. sing. n. g. Congiariū, pro Congiariū loco.
 CONGLACIO, [συνεπιχρημα] Ære. In glaciem converti. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque aqua etiam admixtum esse calorem. primum ipse liquor aquæ declarat effusæ, quæ neque conglaciaret frigidioribus, neque nive pruinaque concreveret. In quibusdam exemplaribus legitur, Neque conglaciaretur.
 Conglaciatus tribunatus Curioni. Cic. 8. Fam. 6. Curioni nostro Tribunatus conglaciatus. i. e. Friget proflus nihil agendo Curio in tribunatu.
 CONGLACIATUS, a, um. Partic. Plin. lib. 2. cap. 6. Grandinem conglaciato imbre gigni.
 CONGLĒBATUS, a, um, ut, Terra humore denso conglēbata & pulvere. Prudent. præf. Hamart. v. 53.
 CONGLISCO, Ære. Concretere. Plaut. Trin. 3. 52.
 Ne scintillam quidem relinques, genus qui congliscat tuum.
 CONGLŌBO, [συνωλοῖω] Ære. a Globo deductum; significat Coadunare. Liv. 8. 11. pr. Qui Latinorum pugne superferunt multis itineribus dissipati, quum se in unum conglōbassent, Vescia urbs eis receptaculum fuit.
 Mare conglōbatur undique. Cic. 2. de Nat. Deor. 116.
 Sors conglōbat. Liv. 22. 5. extr. Sors conglōbata, & animus suus cuique ante aut post pugnandi ordinem dabat. Fabaudi, Milites. Al. Fors conglōbat.
 CONGLŌBATUS, a, um, [συνωλοῖσθαι] Partic. ut, Conglobatum corpus in pilæ modum. Plin. lib. 9. cap. 46.
 Corpūcula conglōbata. Lucret. 2. 153.
 Nec singillatim corpūcula quæque vapores,
 Sed complexa meant inter se conque globata. i. e. Conglobata. De atomis loquitur.
 Definitiones conglōbata. Cic. in Partit. 5.
 Figura conglōbata neque natum utquam quicquam & sempiternum. Cic. 4. Acad. 118.
 Gentes conglōbata. Sallust. Orat. 1. de Repub. ord. Non orbis terrarum, neque cunctæ gentes conglōbata, movere aut contendere queunt hoc imperium.
 Pars extrema, & conglōbata inter se concionis. Tacit. 1. Ann. 35.
 Sanguinem conglōbatum discutere. Plin. lib. 23. cap. 1.
 Terra undique in sese nūtibus suis conglōbata. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
 CONGLŌBATIO, ōnis. f. [συνωλοῖσις] Sen. Nat. Quæst. 1. 15. Multa enim conglōbatione ignium indigens, quum ingens eorum orbis aliquando matutini amplitudinem solis exuperet.
 Nubis conglōbatio. Idem ibid. 5. 17.
 Fortuita conglōbatio. Tacit. de Morib. Germ. 7. Non casus aut fortuita conglōbatio turmant aut cuneum facit, sed familia & propinquitates.
 CONGLŌBATIO, Adv. apud Liv. 25. 15. Gronov. Conglobati legit.
 CONGLŌMĒRO, [συνωλοῖσθαι, συνωλοῖω] Ære. a Glomus, Æris. Involvere, superaddere. Enn. Theyst. apud Non. 2. 166. Heus mea fortuna, ut omnia in me conglōmæra mala! V. GLOMERO.
 CONGLŌMĒROR, passivum. Lucret. 3. 211.
 Quam tenui constat textura, quamque loco se
 Contineat parvo, si possit conglomerari.
 CONGLŌMĒRATUS, a, um. Cels. 7. 10. Venæ intortæ conglomeratæque.
 CONGLŌMĒRATIO, ōnis. f. Cod. 12. t. 19. l. 13. Vetita conglomeratio.
 CONGLŌRIFICŌ, Ære. Tertull. de Resurr. Carn. cap. 40. Compatimur, uti & conglorificemur, &c.
 CONGLŪTINO, [συνωλοῖσθαι] Ære. ex Glutino componitur; & significat Conjungo & ferrumino. Cic. 1. de Orat. 188. Quæ rem dissolutam divisamque conglutinaret, & ratione quadam conjungeret.
 Conglutinare & Dissolvere, contraria. Cic. de Amicit. 32. Nam si utilitas amicitias conglutinaret, eadem commutata dissolveret.
 Amicitias conglutinare testimoniis. Cic. 7. Att. 8.
 Amores meretricios nuptiis. Ter. And. 5. 4. 10.
 Dolos conglutinare. Plaut. Bacch. 4. 4. 42.
 Voluntates conglutinantur consuetudine. Cic. 11. Fam. 27.
 Vultus conglutinare folia vitium. Plin. lib. 23. in proem.
 Ex libidine, crudelitate, petulantia, audacia conglutinatus. Cic. 3. Philipp. 28. Quid est in Antonio præter libidinem, crudelitatem, petulantiam, audaciam? ex his totis conglutinatus est.
 CONGLŪTINATUS, a, um, Partic. ut, Concordia conglutinata. Cic. 1. Att. 17. Tuor, ut possim, illam a me conglutinatam concordiam. V. Apul. 9. Met. p. 285.
 CONGLŪTINATIO, ōnis. f. [συνωλοῖσις] ut, Conglutinatio verborum. Cic. in Orat. 78. Et de Senect. 72. Omnis conglutinatio recens ægre, inveterata facile divellitur.
 CONGLŪTINŌSUS, a, um, ut, Humoris pars conglutinosa. Veget. 1. 40.
 CONGRĒPO, [εισοφθαῖ, καυθῶ] activ. vel CONGRĒCOR, Æri. depon. Comperationibus indulgere. Plaut. Bacch. 4. 4. 91.
 Quod dem scortis, quodque in lustris comedam & congræcem, pater.
 Tractum est ex more Græcorum, qui comperationibus ac deliciis plus æquo indulgent. Unde Congræcari & Pergæcari, i. e. Genialem vitam agere.

Sic apud Plantum Men. Act. 1. Sc. 2. (v. 20.) Congratulantes. ubi priores edit Gratulantes. H. St.
 CONGRATŪLATIO, ōnis. f. [συνδραστηρία] Cic. ad Brut. 3. Sed tamen omnium ordinum consensus, gratiarum actio, congratulatioque me commover.
 CONGRATŪLĀTOR, ōris. m. Idem ac Gratulator, apud Augustin.
 CONGRĀVO, Ære. apud Hieron.
 CONGRĒDIOR, gressus sum, [συνερχομαι, συνίμι] Ædi. Simul jungi & convenire. Varro, Omnesque in unam domum congressi, simul discubere.
 Actus congressi. In ACIES.
 Actuum congregere. Ter. Phorm. 5. 6. 12.
 Congredi coram. Cic. in Pison. 59. Mitte ad eum libellum: sed jam si ipse coram congressi poteris, meditare quibus verbis incensam illius cupiditatem comprimas atque restinguas.
 In aliquo loco. Cic. 6. Fam. 1.
 Congredi aliquem, pro Accedere ad aliquem colloquendi gratia. Plaut. Amph. 4. 2. suppo. 2. 35. Hominem ne congregiamur queso, prius quam stomachum detexerit.
 Congredi alicui quotidiana consuetudine. Caes. 1. Bell. Civil. 40.
 Luctari & congressi cum aliquo, Certare. Cic. pro Sull. 47. Nondum statuo te virum satis habere, ut ego tecum luctari & congressi debeam.
 Criminibus cum aliquo. Cic. pro Muren. 67.
 Congredi, Inire certamen cum hoste. Virg. 12. Æn. 233.
 Vix hostem alterni si congressiamur, habemus.
 Congredi cum hoste. Plaut. Pseud. 2. 1. 6. Ut ubicumque cum hostibus congregiar &c.
 Congredi cum rhetore. Cic. 2. de Nat. Deor. 1. Næ ego incautus, qui cum Academico, & eodem rhetore congressi conatus sum.
 Congredi contra aliquem. Cic. pro Ligur. 9.
 CONGRĒDIO, legitur apud antiquos, teste Nonio, 7. 42. Plaut. Epid. Quid si adeam? haud scio an congressias, si hæc ea est
 CONGRĒDIENS, entis. [συνερχομαι] Partic. cum Digrediens opponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Sed tum digrediens cum sole, tum digrediens. De Luna. Et Gell. 15. 6. Ajax cum Hectore digrediens.
 CONGRĒSSUS, a, um, [συνερχομαι] Partic. ut, Defensio congressa ad repugnandum. Cic. in Topic.
 Pede congressus, & equo congressus. Virg. 12. Æn. 465.
 Nec pede congressos, nec equo, nec tela ferentes
 Insequitur. i. e. Nec fugientes, nec contra stantes dignatur occidere. Servius. Al. Nec pede congressos æquo.
 Congressus, cum dativo. Virg. 1. Æn. 475.
 Infelix puer, atque impar congressus Aclilli. Ubi Servius.
 Congredior tibi antiqui dicebant, sicut Pugno tibi, Dimico tibi. Hodie dicimus, Congredior tecum, Dimico tecum. [Ego vero Congressus hic substantivum verbale esse puto, ut in Ecl. 7. 16.
 Et certamen erat Coridon cum Thyride magnum. Dativus autem a v. Impar regitur.
 In commune congressi quisque sibi consulere. Tacit. 2. Hist. 54.
 In prelia congressi. Virg. 11. Æn. 397.
 CONGRĒSSIO, ōnis. f. [συνερχομαι] Cic. 2. Philipp. 46. Eumque a tua non modo familiaritate, sed etiam congressione patrio jure & potestate prohiberet.
 Familiarium congressiones. Cic. 1. Off. 132. Sermo in circulis, dispositionibus, congressionibus familiarium versetur.
 Ponitur etiam pro Conflictu: ut, Prima congressione funduntur. Justin. 6. 4.
 Certaminis navalis congressio. Idem 4. 5.
 Prælii congressio. Idem 4. 12.
 CONGRĒSSUS, ūs. m. [συνερχομαι] Cic. de Amicit. 67. Ut congressus hominum fugiat atque oderit. Idem 2. de Orat. 317. Ante congressum multa sunt, quæ non ad vultus, sed ad speciem valere videantur.
 Materie congressus. i. e. Coniunctio. Lucret. 5. 68.
 Vitorum clarorum tacitos congressus oportet. Cic. 4. Acad. 6.
 Quotidianus congressus. Cic. 6. Fam. 4. extr. Non enim dubito quin magne tibi levationi solitus sit esse quotidianus congressus & sermo, cum familiarissimi hominis, tum optimi & prudentissimi viri.
 Optare congressum. Cic. 8. Att.
 Placari aspectu congressuque aliquorum inter fe omnia. Cic. 1. Att. 14.
 Pecere congressus alicuius, Convenire alicui. Virg. 5. Æn. 733.
 Pollui congressu feminarum. Plin. lib. 12. cap. 14. de Coitu.
 Reservare aliquid in congressum. Cic. 1. Att. 17. Mihi vero ut invadeant piscinarii nostri, aut scribam ad te alias, aut in congressum nostrum reservabo.
 Venire in congressum & colloquium alicuius. Cic. 13. Philipp. 26.
 Congressus, Conflictus seu prælium. Sallust. Multi in eo congressu perierunt.
 Iniquo congressu aliquem subire, Hoste superiore esse, Cum impari hoste dimicare. Valer. 6. Argon. 322.
 Uno congressu tres mittere neci. Virg. 12. Æn. 514.
 CONGRĒSSOR, ōris. m. Ambros. Epist. 4. ad Irenæum sub fin. Bonus congressor non amulatur.
 CONGRĒDUS, a, um. Avienus Phænom. Arat. v. 1241.
 — labenti congrada fult. i. e. Eiusdem gradus & loci.
 CONGRĒGO, [εἰσερχομαι, συναρχομαι, ἀρχομαι, συνίμι, ἀλλῶ, ἀοκῶ] Ære. velut in gregem cogere.
 Ad ortu nature congregari. Cic. 2. de Nat. Deor. 123.
 Congregare ad. Plin. lib. 10. cap. 71. Cum plausu congregari feros ad cibum in quibusdam viciis consuetudine spectetur.
 Ad alterum congregare se, & conjungere. Cic. pro Quint. 52. Quicumque aut voluntas congregasset, aut fortuna conjunxisset.
 Cum æqualibus libenter fe congregant homines. Cic. 5. de Finib. 42.
 Cum aliquo se & ceteris alicui. Cic. pro Rabir. 21.
 In unum locum congregentur. Cic. 1. in Catil. 32.
 In unum locum cives se ad curiam congregabant. Cic. 14. Philipp. 15.
 In eundem numerum congregare aliquem. Cic. in Vatinn. 25. I omnem ad conservandam Rem publicam, natum, in idem Vectii iudicium, atque in eundem hunc numerum congregasti.
 Dissipatos homines congregare, & ad vitæ societatem convocare. Cic. 1. Tusc. 62.
 Multitudinem fugitivorum ac latronum in unum locum congregare. Cic. in Parad. 4.

Turbam ignotorum deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
 Virtus congregatur. Sen. Oeth. v. 665. Sed in codd. correctis Congeratur.
C O N G R E G A T U S, a, um. [συνηγορησῶν] Partic. ut, Multitudo hominum ex fervis conducto congregata. Cic. pro Domo 89.
 Homines natura congregati adhibent agendi congregandique solertiam. Cic. 1. Off. 157. Al. Cogitandique.
 Nix ex aqua congregata. Cic. 4. Acad. 100. Al. Concreta, vel Congelata. Vis oriens & congregata, cui opponitur Vis diffracta & extincta. Cic. pro Domo 67. Ex quo judicare potestis quanta vis illa fuerit oriens & congregata, quum hæc Cn. Pompeium terrerit jam diffracta & extincta.
C O N G R E G A T I M, Adv. Idem quod Gregatim. Prudent. Hymno Jejunant. v. 143. Curfant per ampla congregatim moenia.
C O N G R E G A T I O, ōnis. f. [συνήγορησις] Cic. 4. de Finib. 4. Natofque esse ad congregationem hominum.
C O N G R E O A T O R, ōnis. m. Arnob. lib. 6. p. 199. Phidias sciebat, aurum fuisse, lapides, atque ossa, informia, disparata, confusaque, seque horum omnium congregatorem atque vincitorem.
C O N G R E G A B I L I S, e. [συναγρησῖς] Quod facile congregari potest. Cic. 2. Off. 157. Atque ut apum examina non fingendorum favorum causa congregantur, sed quum congregabilia natura sunt, fingunt favos: sic homines, &c.
C O N G R E G I S, e; vel **C O N G R E X**, [συνάγωγος] dicitur Gregi copulatus, commistisque. Apul. lib. 7. pag. 194. Equinus armentis namque me congregem pastor egregius &c. aliquando permittit. Sic Segrex, A grege segregatus ob excellentiam. Sen. in Hippol. v. 1208. Segregem iparri per agros. Al. Segreges. V. Solin. cap. 2. & Tertull. de Pœnit. cap. 11. Apud Horatium quidam legunt —congrege turpium Morbo viurum. pro Cum grege. H. St. lib. 1. od. 37. 9. Sane invictis Nilus.
C O N G R E O, ūi, [ἀεθῶ, ἀεθῶν, ἀεθῶν, ἰναεθῶν, συμπίπῶ, ἰπιδῶ, ἰφαιεθῶν] ēre. Convenire: dictum [ut ait Festus] a Grubus, quæ non se fegegant, five quum volant, five quum pascuntur. Suet. de Clar. Gramm. cap. 7. Quod equidem non temere crediderim, quum temporum ratio vix congruat.
 Congruere & Differre, contraria. Cic. 1. de Legib. 38. Sive Aristotelem & Theophrastum cum illis congruentes re, genere docendi paulum differentes, fecuti sunt.
 Dissidere & Congruere, contraria. Cic. 1. de Legib. 54.
 Congruere & convenire decretis alicujus. Cic. 2. de Finib. 99.
 Bonæ fidei congruit. Ulp. in l. Idemque. §. Si procurator. D. Mandat. Quia bonæ fidei hoc congruit, ne de alieno lucrum sentiat.
 Congruit mulier mulieri magis. Ter. Phorm. 4. 5. 14.
 Congruunt primis extrema. Plin. in Paneg. cap. 65. extr.
 Congruunt litteræ litteris aliorum. Cic. 9. Fam. 24. Volo enim te scire, mi Pæte, initium mihi suspicionis & cautionis & diligentie fuisse litteras tuas: quibus litteris congruentes fuerunt aliæ postea multorum.
 Nostri sensus congruunt. Cic. pro Marcell. 16. Nostri enim sensus, ut in pace semper, sic tum etiam in bello congruebant. i. e. Non discordabant.
 Congruere ad. Plin. lib. 11. cap. 37. Murium jecusculis fibræ ad numerum lunæ in mense congruere dicuntur.
 Ad illud congruit tempus. Liv. 1. 5. de Faustulo, Expositos jussu regis infantes sciebat, & tempus quo ipse eos sustulisset, ad id ipsum congruere. i. e. Competere. Budæus.
 Congruere cum. ut, Congruit dies cum solis & lunæ ratione. Cic. 4. Verr. 129. Quod suos dies mensæque congruere volunt cum solis lunæque ratione.
 Cum causâ vehementer congruere & cohærere. Cic. 1. de Invent. 19.
 Cum judicio Senatus lex quo congruit. Cic. de Arusp. Resp. 29. Quod eam partem legis tuæ, quæ congruebat cum judicio Senatus, ut ipse rex esset, non repudiavit.
 Cum litteris tuis congruit ejus sermo. Cic. 2. Att. 9.
 Cum moribus alterius. Cic. de Amicit. 27. Deinde quum similis sensus extitit amoris, si aliquem nacti sumus, cujus cum moribus & natura congruamus, quod, &c.
 Cum motu sidera cælo in hærentia congruunt. Cic. 5. Tusc. 69.
 Cum scriptis congruunt dicta. Liv. 23. 38.
 Cum virtute congruere semper. Cic. 3. Off. 13.
 Congruit sermo tibi cum illa. Plaut. Milit. 4. 3. 23.
 Nam cum illa sane congruit sermo tibi. Al. Congruus.
 Natura & sermone & usu congruere cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 45. Eademque ratio facit hominem hominum appetentem, cumque his natura & sermone & usu congruentem.
 Re congruere cum aliquo. Cic. 1. de Legib. 54.
 Congruere in. ut, Congruunt in eum morem. Liv. 29. 6. Principio ab Numidii factio & Brutii, non societate magis Punica, quam suo pte ingenio congruentibus in eum morem. Latrocinii scilicet faciendi.
 In unum congruunt omnium sententiæ. Liv. 25. 32. pr.
 Summa congruit. Ulp. in l. 1. §. si stipulant. D. de verb. oblig.
 Congruunt inter se. Ter. Heaut. 3. 1. 91.
 — concede hinc domum, Ne nos inter nos congruere sentiant.
 Multæ causæ convenisse unum in locum, atque inter se congruere videntur. Cic. pro Rosc. Amer. 62.
 Ea inter se congruunt & quibus constamus. Cic. 4. Tusc. 30.
 Congruunt concorditer inter se. Plaut. Curc. 2. 2. 14. De diis.
 Hæc inter se congruere non possent, ut, &c. Cic. 3. de Finib. 19.
 Solinus in proprio significatu usus est cap. 15. de grubus, Concors cura omnium pro fatigatis, adeo ut si quæ defecerint, congruant universæ, lassaque sustollant, usquequam vires odo recuperentur.
 Congruere etiam pro Simul venire, contingere, simul incidere. Ter. Eun. 5. 8. pr.
 — nam in me plane Dii potestatem suam Omnem ostendere, cui tam subito rot congruerint commoda. Alii legunt Contigerint. Sic Tacit. 1. Hist. 7. pr. Forte congruerat, ut Clodii Macri & Fontei Capronis cædes nuntiarentur. V. 12. Ann. 6.
C O N G R U E N S, entis. [συμμετρῶν] Partic. Plin. in Paneg. cap. 91. extr. Ita caritas mutua, ita congruens tenor vitæ.
 Aptum & congruens. Cic. 3. de Orat. 50.
 Aptum & congruens nostris studiis. Cic. 7. Fam. 24.

Actio vocis, vultus, & gestus, congruens & apta. Cic. in Partit. 54.
 Actiones virtutibus congruentes. Cic. 5. de Finib. 58.
 Homo congruens hominibus natura, sermone & usu. V. in ipso verbo.
 Oratio verbis discrepans, sententiis congruens. Cic. 1. de Legib. 30.
 Pro congruentibus fumere tam vehementer repugnantia. Cic. 4. Acad. 44.
 Compar. Laclant. 4. 26. 13. Quid congruentius Deo?
 Superl. Vox congruentissima. Apul. Apol. p. 320. V. etiam Tertull. de Refur. Carn. cap. 14.
C O N G R U E N T I A, æ. f. [ἰσημεροῦν, ἰσημεροῦν] Conventientia, similitudo. Morum congruentia, apud Suet. in Othon. cap. 2. Plin. Epist. 5. lib. 2. Etenim si avulsam statuæ caput inspiceres, non tu quidem ex illo posses congruentiam æqualitatemque deprehendere, &c. i. e. Proportionem, an cum ceteris membris conveniret.
 Pronunciandi congruentia. Apul. Apol. p. 283.
C O N G R U E N T E R, Adv. [ἰσημεροῦν, ἰσημεροῦν] Cic. 3. de Orat. 34. Quinam igitur dicendi modus est melior (nam de actione post videro) quam ut Latine, ut plane, ut ornate, ut ad id quod congrue agatur, apte congruenterque dicamus?
 Congruenter respondere. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de verb. oblig.
 Congruentius, in l. Congruentius. C. de patr. potestat.
C O N G R U U S, a, um. Adj. [ἀεθῶν] ut, Congrua tempora. Claud. 1. in Ruff. 315.
 Sermo congruus. Plaut. Milit. 4. 3. 23.
 Nam cum illa sane congruus sermo tibi. V. Apul. Milef. 6. Pal. lad. 1. 12.
C O N G R U E, Adv. Idem ac Congruenter. Mart. Capell. 6. p. 195. Si congrue videtur asertum.
C O N G R U I T A S, ætis. f. Symmach. 9. Epist. 42. Personarum æquatio, & honestate, & possibilitate congruitas.
C O N G R U S, vel **C O N G E R**, gri. [κόνγρος] Genus piscis, de quo Plin. lib. 9. cap. 62. Mugil & lupus mutuo odio flagrant: conger & muræna, caudas inter se prærodentes. Ter. Adel. 3. 3. 23. Scribitur & per g. Gonger. 9. V.
C O N G Y L I S, is. f. Græce γονγυλῖς, Latine Rapum dicitur. Columel. 10. 421. Quin & tardipedi sacris jam rite solutis Nube nova feritur, cali pendentiis undis Congylis, illuftri mittit quam Nurfa campo.
C O N I A, æ. f. Plaut. Truc. 3. 2. 23. Ut Præsentinis conia est ciconia.
C O N I A B E S, [Κωνιάδης] Scriptor Græcus, cujus opus de Apparatu vini citat Plin. lib. 14. cap. 19.
C O N I B E R I C A, seu potius **C O N I M E R I C A**, Lusitanie oppidum, ut auctor est Plin. lib. 4. cap. 21. in descriptione Lusitanie. MSS. al. Cinumbriga. V. Harduin. Vulgo *Coinbra*.
C O N J E C T A R I U M, **C O N J E C T O R**, **C O N J E C T U R A** &c. V. **C O N J I C I O**, **C O N J I C E R**, & **C O N I G E R**. V. **C O N U S**.
C O N J I C I O, ōci, edum. [βιάζομαι, ἰπιδῶν, ἰπιδῶν] ēre. a Jacio compositum; scilicet jacerem significat.
 Domum conjicere aliquem, Compellere. Cic. pro Domo 67. Quam facile &c. Cn. Pompeium foro, curiaque privavit, domumque conjecerit, vidistis.
 Flabra conjiciunt nebula in alias partes. Lucret. 6. 731.
 Palliolum in collum conjicere. Plaut. Epid. 2. 2. 10.
 Age nunc jam, orna te, Epidice, & palliolum in collum conjice.
 Pila viribus contorta conjicere in aliquem. Hirt. Bell. Afr. 70.
 Sarcinas in medium conjicere. Liv. 31. 27. extr.
 Saxa in medium conjicere. Virg. 4. Georg. 26.
 Succum in vasa. Plin. 19.
 Tela conjicere. Liv. 2. 10. Clamore subito undique in unum hostem tela conjiciunt.
 Telumque imbelles sine ictu Conjecit. Virg. 2. Æn. 545.
 Conjicere aliquem in amorem. Plaut. Merc. 5. 3. suppos. 5.
 — quoniam hæc tibi Non abstulit modo, sed in amorem conjecit fortius.
 In arcas conjici. Cic. pro Milon. 60. Subito arrepti in questionem, tamen separantur a ceteris, & in arcas conjiciuntur, ne quis cum his colloqui possit. de Servis Clodii.
 In catenas, in carcerem, in vincula. Liv. lib. 29. cap. 9. & 19. & 21. Et Cic. 2. de Nat. Deor. & 7. Verr. 17. & 1. Tusc. 96.
 In castra se adversari, Transire in ejus partes. Cic. 9. Fam. 20.
 In familiam se conjicere. Cic. pro Sext. 9. Idemque C. Marcellum, cum is non solum Capuam venisset, verum etiam fe, quasi armorum studio, in maximam familiam conjecisset, &c. Subaudi Gladiatorum.
 In fugam se. Cic. pro Cæcl. 63. Atque illo repentino hominum impetu se in fugam conjecisse. Cæcl. 2. Bell. Civil. 26. Tota auxilia regis impedita atque perturbata, quod nullo ordine, & sine timore iter fecerant, in fugam se conjecerunt.
 In fugam hostes conjicere. Cæcl. 2. Bell. Gall. 23. Ac resistentes hostes, redintegrato prælio in fugam conjecerunt.
 In ignem se conjicere. Plaut. Rud. 3. 4. 64.
 In intium balnearum. Cic. pro Cæcl. 62.
 Intro. Ter. Heaut. 2. 3. 36.
 Continuo hic se conjecit intro: ego conseqnor.
 In lætiam aliquem. Ter. Heaut. 2. 3. 51.
 — Syre mi, obsecro, Ne me in lætiam frustra conjicias.
 In latebram se. Cic. 2. de Divin. 46. Sed te mirificam in latebram conjecisti.
 In latrocinium apertum conjicere aliquem ex insidiis. Cic. 2. in Catil. 1. Sine dubio perdidimus hominem, magnificeque vicimus, quum illum ex occultis insidiis in apertum latrocinium conjecimus.
 In malum se. Ter. Hec. 1. 2. 57.
 Perii, quid ego egi? in quod me conjeci malum?
 In metum. Liv. 39. 25. Itaque ergo in tantum metum omnes Theffalos conjectos, ut, &c.
 In morbum. Plaut. Pen. prol. 69.
 Conjicitur ipse in morbum ex agritudine.
 In noctem se conjicere. Cic. pro Milon. 49.
 In nuptias aliquem. Ter. And. 3. 5. 14.
 Qui me hodie ex tranquillissima re conjecisti in nuptias.
 In ordinem judicum conjici. Cic. in Pison. 94. Nulli conjiciuntur in illum ordinem, nulli eximentur.

In pedes. Ter. Phorm. 1. 4. 13.

Aliquid convassilem, atque hinc me conjicerem protinus in pedes. In perturbationes temp. Cic. 12. Fam. 1. Resp. jaceat in his perturbationibus, in quas tam ille coniect.

In plagas alterius alic. Cic. 12. Fam. 25. Quem ego ructantem & naufragantem conjeci in Cæsaris Octavianus plagas. De Antonio.

In plaustrum alicui. Cic. 1. de Divin. 57.

In provinciam ultimam se conicere. Cic. 5. Att. 16. Appius in ultimam provinciam se coniecit, &c.

In faginam se. Plaut. Trin. 3. 2. 96.

Aut alicum ad regem in faginam herus se coniecit meus.

An Sagenam? H. St. Non infecto, opinor, loco, qui in Lugd. ple. ne expressus non fuerat.

In tricis alicum. Plaut. Perf. 5. 2. 18.

Quid ais, crux, stimulum tritor? quomodo me hodie versavisti? Ut me in tricis coniecisti?

In tumultum. Liv. 34. 28. pr. Ubi castra metantes Romanos, Quintiumque ipsum, cum equitibus atque expeditis prægressum, auxiliarios tyranni adorti, in terrorem ac tumultum coniecerunt, nihil tale expectantes.

In turbam se. Cic. 6. Philipp. 10. ubi V. Camer.

In vincula. Cic. 7. Verr. 17. V. supra In catenas &c.

Oculos in alicum. Cic. pro Cluent. 54.

Conjiciebantur omnium oculi in eum. Cic. 2. Off. 60.

Omen in aliquam provinciam. Cic. 4. Verr. 118. O præclare conjectum a vulgo in illam provinciam omen communis famæ atque sermonis, quom ex nomine istius, quid in provincia facturus esset, ridiculi homines augurabantur.

Pecuniam in ædificium. Cic. 2. Off. 60. Et Phalaræus Demetrius, qui Periclem principem Græciæ vituperat, quod tantam pecuniam in præclara illa Propylea coniecerit.

Querelas absenti. Tibul. 1. 8. 54.

Sortes in hydriam. Cic. 4. Verr. 127. Jubet ille sibi legem legi: recitatur: in qua scriptum erat, ut quot essent renuntiati, tot in hydriam sortes conjicerentur.

Verba in interdictionem. Cic. pro Cæcin. 35. Verum in his causis, non verba veniunt in iudicium, sed eares, cujus causa verba hæc in interdictionem coniecta sunt.

Vocem illam in disputando coniecit Cn. Pompeius, Omnes oportere Senatui dicto audientes esse. Cic. 8. Fam. 4.

Conjicere causam in alicum. Auctor Bell. Alex. 49. In gregem locupletium simulatorem cause tenues conjiciebantur.

Causam in locos. Cic. pro Planc. 83. i. e. Dividere. V. mox In locos.

Crimen in tempora. Liv. 3. 24. Nec his temporibus, in quæ testis crimen coniecerit, Cæsonem Romæ visum.

Culpam in alicum. Cæf. 4. Bell. Gall. 12. Tunc factio prælio remiserunt, & in petenda pace ejus rei culpam in multitudinem coniecerunt.

Flammam illorum temporum conicere in alicum. Cic. de Arusp. Resp. 45. Hæc enim certe petebatur, quum in me cognitorem harum omnium rerum, illa flamma illorum temporum coniciebatur.

Maledicta in alicuius vitam. Cic. pro Planc. 30.

In epistolam libellum. Cic. 9. Att. 13. extr.

In eandem epistolam plura præterea conjeci. Cic. 7. Att. 16. pr.

In fasciculum suas litteras. Cic. 2. Att.

Conjicere in librum. Cic. 16. Att. 6. Itaque jam in Tusculano, qui non meminisset me absum ista proœmio, coniecit id in eum librum, quem tibi misi.

In locos communes. Cic. in Parad. 1. Ego autem illa ipsa quæ vix in gymnasiis, & in otio Stoici probant, ludens conjeci in communes locos.

In versum se mente ac voluntate conicere. Cic. 3. de Orat. 192. h. e. Ad versus faciendos animum intendere.

Sub scalas tabernæ librariæ se, Confugere. Cic. 2. Philipp. 21.

Super alicui conicere. Virg. 6. Æn. 222.

— membra toro deserta reponunt,

Purpureaque super vestes, velamina nota,

Conjiciunt.

Conjicere [συμμιθεῖν, συμμιθεῖν] Habere vel Concipere opinionem de re aliqua. Ter. Heaut. 1. 1. 11.

— annos Sexaginta natus es,

Aut plus eo, ut conicio.

Acute arguteque. In acuo.

Aliud alio tempore. Cic. 3. Q. frat. 1.

De se conicere. Cic. 3. de Orat. 48.

Ex oraculo acute arguteque conicere. Cic. de Clar. Orat. 53.

CONJICIENDUS, a, um. [ἐπιθεῖν] Partic. Ovid. 3. Trist. 11. 46.

Aspicis a dextra latus hoc adaperite tauri?

Huc tibi, quem perdes, conijciendus erit.

CONJICIO, cum i simpliciter. Virg. 9. Æn. 411.

Dixerat, & toto connixus corpore ferrum

Conicit. Ubi Servius, Conicit, pro Coicit. Nam Coicit antiquum est. [Versus tamen Conicit patitur, atque adeo postulat, nec aliter in emendatis libris legitur. Foran in Servii lectione error lateat.]

CONJECTUS, a, um. [ἐπιθεῖν] Partic. a Conjicio, ut, Conjectis ignibus. Cic. 4. Att. 3. Al. Injctis.

Cerva coniecta sagitta vagatur. Virg. 4. Æn. 60.

Ferrum in guttura coniectum. Ovid. 3. Met. 90.

Oculi coniecti omnium in te. Cic. de Amicit. 9. Sed existimare debes omnium oculos in te esse coniectos: unum te sapientem & existimant & appellant.

Oratio improbe in clarissimos viros coniecta. Cic. pro Sext. 40.

Vincula coniecta collo. Ovid. 4. Trist. 1. 83.

Non tam mirabilia, quam coniecta belle. Cic. 2. de Divin. 66. i. e. Divinata.

Male coniecta, maleque interpretata falsa sunt, non rerum vitio, sed interpretum infipientia. Cic. 1. de Divin. 118.

CONJECTIO, ðnis. f. [βολή] a Conjicio. Cic. pro Cæcin. 43. Neque ictu cominus, neque coniectione telorum.

Coniectio causæ. Paul. in l. 1. D. de reg. jur. Per regulam igitur brevis rerum narratio traditur, &c. ut ait Sabinus, quasi causæ coniectio est. Hoc quid sit declarat Aconius in 3. Verr. 26. Quom, inquit, in rem aliquam agerent litigatores, & pœna se sacramenti peterent, poscebant

judicem, qui dabatur post trigésimum diem (alii tertium) quo dato, deinde inter se in perendinum diem ut ad iudicium venient, denuntiant. Quo quum esset ventum, antequam causa ageretur, quasi per indicem rem exponebant, quod ipsum dicebant causæ coniectio, quasi causæ suæ in breve coactio. Hæc ille. Coniectionem autem non pro Coniectu, sed pro Conjectura dictum opinor: item ut Quæstio apud eundem (pr. in Divinat.) pro Quæstura: quasi unde de tota disceptatione iudex conijciendi facultatem habeat. Ut ergo Causæ coniectio rem strictim & anguste continet, sic Quæstia id quod juris est breviter summariæque complectitur. Hinc illud apud Gell. lib. 5. cap. 10. Et quum ad iudices conijciendæ consistendæque causæ gratia venisset, &c. Hotomanus. [An Constituendæque?

Coniectio non tantum est, quum causa apud Prætores conijcitur, & quodam tanquam indice exponitur & brevi: verum etiam pactum eo nomine venit, ut apud Apuleium Apol. 2. in nuptialibus pactis sic scribitur, Præter hæc ea conditione factam coniectionem, si nullis ex me susceptis liberis vita demigrasset. Hæc Turnebus Advers. 17. 15. extr. Conf. 29. 20. Sed in Apul. Elmenh. pag. 331. legitur Conventionem.

Somniorum coniectio, pro Conjectura. Cic. 2. de Divin. 130. Chrysiptus somniorum coniectionem definit hoc modo, Esse vim cernentem, & explanantem quæ a diis hominibus significentur in somnis. Paulo ante dixerat, si jam fieri possit coniectura vera somniorum.

CONJECTUS, us, m. [βολή, βολή] Plin. lib. 26. cap. 4. Æthiopide hæba amnes ac stagna sicari coniectu, tactu clausa omnia aperiri.

Lapidum & spiculatorum coniectus. Lucret. lib. 3. 199.

Lapidum coniectu fracta domus. Cic. 4. Att. 3.

Materia coniectus, i. e. Congressus, acervus, coitus, seu coetus primorum corporum. Lucret. lib. 5. 68. In nonnullis exemplaribus legitur Congressus.

Oculorum coniectus. Cic. pro Planc. 21. Non enim tribum Tarentinam, de qua dicam alio loco, sed dignitatem, sed oculorum coniectum, sed solidam & robustam & assiduum frequentiam præbuerunt.

Oculorum coniectu alicum ut furem destinare. Curt. lib. 9. 7. 25.

Oculorum coniectu motus animum significamus. Cic. 3. de Orat. 220.

Coniectus, i. e. Directio quadam rationis ad veritatem. Quintil. lib. 3. cap. 6. ad finem.

CONJECTOR, ðris. m. [ἀναγνώστης] dicitur (ut ait Festus) Interpres somniorum. Est etiam is, quem vulgus Divinatorem vocat. Quintil. lib. 3. cap. 6. ad finem, Somniorum atque omnium interpretes, coniectores vocamus. Cic. 2. de Divin. 134. Desert ad coniectorem quidam, somniasse se ovum pendere ex fascia lecti sui cubicularis.

Aruspex, augur, conjector in genere divinarum numerantur. Cic. 1. de Divin. 42.

Vaticinationes & responsa sacerdotum, aruspicum, coniectorum. Cic. in Partit. 6.

Conjector & interpres portentorum. Cic. 2. de Divin. 62.

CONJECTRIX, icis. f. Plaut. Mil. 3. 1. 99.

Præcantatrici, coniectrici, hariolæ atque aruspice.

CONJECTORIA, æ. f. scil. Ars. Saresb. 2. 17. Conjectoriam exsequi.

CONJECTURA, æ. f. [εἰρησμός, εἰρησμός, συμβολή] Coniectio sive Conjectatio, dicta a Coniectu, id est directione quadam ad veritatem, ut ait Quintil. lib. 3. cap. 7. ad finem. Plin. lib. 2. cap. 11. Mundi externa indagare, nec interit hominum, nec capit humana coniectura mentis.

Conjectura & cogitatio. Cic. pro Font. 13. In quo ea, quæ dicuntur a testibus, conjectura & cogitatione traduntur. Al. Trahuntur.

Futuri conjectura. Ovid. 1. Trist. 9. 51.

Interpretum conjecturæ magis ingenia eorum quam vim consensumque naturæ declarant. Cic. 2. de Divin. 33.

Somniorum. ut, Constant ex levissimo & indoctissimo genere conjecturæ somniorum. Cic. 2. de Divin. 129.

Bona. Cic. 7. Verr. 63.

Vera. Cic. 2. de Divin. 129.

Aberrare conjectura. Cic. 14. Att. 25. Al. 22. pr. Cupio enim antequam Romam venio, adorari diligentius quid futurum sit: quanquam veor ne nihil conjectura aberrerem.

Accipere conjecturam. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Adhibere. Cic. 2. de Divin.

Afferre. V. Afferre.

Affequi alicui conjectura. Cic. 4. Verr. 63.

Augurari conjectura, idem quod Conicere sive coniectari. Cic. 2. Att. 10. Etenim quantum conjectura auguramur, si erit nebulo iste cum iis dynastis in gratia.

Capere conjecturam. Cic. pro Rosc. Amer. 97.

Coargui suspitionibus & conjectura. Cic. 1. de Lege Agr. 17.

Colligere conjectura. Quintil. lib. 1. cap. 2. Quantum animi mei conjectura colligere possum.

Consequi conjectura. Cic. 12. Fam. 19. Quantum copiarum haberes, cum ipse conjectura consequi poteram, tum ex tuis litteris cognovi.

Ducit conjectura alicum. Cic. 9. Fam. 2. Quanquam quo me ducat conjectura habeo.

Ducere conjecturam in varias partes, & nonnunquam etiam in contrarias. Cic. 2. de Divin. 147.

Explicare conjectura alicui. Cic. 1. de Divin. 72.

Facere conjecturam. Ter. And. 3. 2. 32.

— multa concurrent simul,

Qui conjecturam hanc nunc facio.

Facere conjecturam de moribus alicujus. Plin. Paneg. Præterea futuri principes velint nolint, fiant, tantum constat, postpositaque duobus exemplis meminerint, perinde conjecturam de moribus suis homines esse facturos, prout hoc vel illud elegerint.

Facere de se conjecturam. Cic. 2. de Orat. 299.

Facere de suo stomacho conjecturam. Cic. 7. Fam. 1. Omnino si quaris, ludi apparatusissimi, sed non tui stomachi, conjecturam enim facio de meo.

Facere conjecturam ex ipsa re. Ter. Heaut. 2. 3. 25.

Nam & vita est eadem, & animus te erga idem ac fuit,

Quantum ex ipsa re conjecturam fecimus.

Facere ex vultu conjecturam. Cic. pro Muren. 44.

Inductus conjectura. V. Inducto.

Informare alicui conjectura. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.

Judicare alicui. Cic. pro Flacc. 7.

Movere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Nisi in conjectura. V. NITOB.
 Percipere conjectura aliqua. Cic. pro Lege Manil. 26.
 Positari conjectura. Cic. 1. Fam. 5.
 Proferri fomniorum conjecturam. Cic. 2. de Divin. 129.
 Prosperare conjectura. Cic. pro Domo 11.
 Providere conjectura. Cic. 1. Att. 1. Petitionis nostrae, quam tibi sum-
 mae curae esse scio, hujusmodi ratio est, quod adhuc conjectura provi-
 dere possit.
 Querere conjectura aliquid. Cic. in Orat. 126.
 Reperire conjectura. Plaut. Trin. 4. 2. 76.
 Quod ad exemplum est, conjectura si reperire possumus?
 Revocare ad conjecturam aliqua interpretatione. Cic. 2. de Divin. 66.
 Scribere ad conjecturam alieni sensus, non ad iudicium suum. V. A. D.
 Trahere conjectura aliquid ex aliqua re. Cic. 2. de Divin. 121. Jam ex
 insanorum aut obriorum vitis innumerabilia conjectura trahi possunt,
 quae futura videantur.
 Conjecturam Rhetores accipiunt, pro Eo statu quem facti est controver-
 sia: quoniam conjecturis causa confirmatur: & constitutionem con-
 jecturalem.
 Ab argumentis, a conjectura, a signis causa traducitur. Cic. pro Coel. 66.
C O N J E C T U R A L I S, e. [συνεχτικός] Quod conjectura colligitur. Quintil.
 lib. 7. cap. 2.
 Artes conjecturales, i. e. Quae sine suo saepe carent, quod incertae sunt
 & sine stabili fundamento. Cels. praefat. lib. 1.
 Cause conjecturales. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Cause conjecturales versantur in iudiciis. Cic. in Topic. 50.
 Constitutio conjecturalis. Cic. 2. de Invent. 14.
 Genus omne conjecturale. Cic. 2. de Divin. 26.
 Status conjecturalis. Auct. ad Heren. lib. 2. 8. Conjecturalis est, quum
 facti controversia est. Quintil. 3. 6. Quaestio conjecturalis vel finiti-
 vi status.
C O N J E C T U R A L I T E R, Adv. Idem. Sidon. 8. Epist. 11. Conjecturaliter
 gestum.
C O N J E C T U R O, [συνεχίζωμαι] are. Sen. lib. 7. Nat. Quaest. 29. extr. No-
 bis timari illa, & conjecturare in occulto tantum licet, nec cum fiducia
 inveniendi, nec sine spe. Sed Gronovius e Manuscriptis legit, Et con-
 jectura ire in occulto tantum licet.
C O N J E C T O, [συνεχίζωμαι, ἀνέλω, καταπαύω, περιέρχωμαι, συμβάλλω]
 are. Ter. Eun. 3. 4. 5.
 Homo ipse nusquam est, neque scio quid dicam, aut quid conjectem.
 Utrum fit in re, conjectat. Quintil. lib. 7. cap. 4.
 Argumento aliquid conjectare. Plin. lib. 2. cap. 42. Densitas earum,
 corpusque haud dubio conjectatur argumento.
 Eventu aliquid conjectare. Liv. 5. 21. extr. Idque omen pertinuisse pos-
 sse, eventum rem conjectantibus, visum ad damnationem ipsius Camilli, &c.
 Vultu offensionem conjectare. Tacit. 1. Ann. 12.
 Opiniones conjectare. Liv. 29.
 Pro Coniungere in prima significatione: ut, In carcerem aliquem con-
 jectare. Gell. 7. 10.
C O N J E C T A N T E R, Adv. apud Tertullianum.
C O N J E C T A T U S, a, um. Apud de Deo Sacrat. p. 668. Potentiae vero
 animis conjectatae, &c.
C O N J E C T A T I O, onis. f. [συνεχτικός] Plin. lib. 10. cap. 75. Somni qua-
 estio non obscuram conjectationem habet. i. e. Conjecturam.
C O N J E C T A T O R I U S, a, um. ut, Conjectatoria argumenta. Gell. 14. 3.
C O N J E C T A N E A, orum. n. pl. Gell. Praefat. & 6. 7. Alfenuus in conjecta-
 neorum libro secundo, &c.
C O N J E C T A R I U M, i. n. [εὐεχόμενον] Efficax atque perfectum. Cic. 4. de
 Finib. Illud vero minime conjectarium, sed in primis hebes illorum.
 Nonius 2. 175. Et Onomat. Vet. Conjectarium, εὐεχόμενον. [Non sub-
 stantivum, sed adjectivum neutrum est. Mercerus edidit Conjectura-
 rium apud Non.
C O N I L A, a. f. five **C O N I L E**, es. [κωνίλη] Oulus est cicutae simillimum,
 quod a Dioscoride Myrrhis appellatur. Legitur hoc nomen in quibus-
 dam Dioscoridis exemplaribus: quamquam doctiores malint numerare in-
 ter ea quae scriptori huic paulatim accreverunt. Nicander certe in The-
 riacis Conilam eandem facit cum Origano. V. CUNILA.
C O N I M B R I C A, V. C O N I R I C A.
C O N T O N, i. n. [κόνιον] Graeco nomine appellatur Herba perniciosissi-
 ma, publica Atheniensium poena nobilitata, quam Latini Cicutam ap-
 pellat. Galenus & Diosc. 4. 77. & 6. 11.
C O N I S A L O S, [κωνισαλάω] vel **C O N I S S A L U S**, [κωνισσαλάω] Sudor in
 palmaribus fit exercitiorum, confertus in tenuibus simplicibusque fordibus
 mixtum, ut tumores praeter naturam per halitum digerat. Ex Galeno de
 Simpl. Medicum. facult. lib. 10.
C O N I S S A L U S, i. m. [κωνισσαλάω] Deus habitus est apud Athenienses,
 qui simili fere ritu colebatur quo apud Lampfacenos Priapus. Auctor Strab.
 lib. 13. pag. 588. Casaub. V. Cael. Rhod. lib. 7. cap. 26.
C O N I S C A R R, V. C O N U S.
C O N I S T I U M, i. n. [κωνιστήριον] Teuthrasiacae oppidum, non procul a Caico
 fluvio, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 30.
C O N I S T I T U S, a, um. [κωνιστήριος] ut, Conistiticae aves, quae a nonnullis
 Pulveratrics appellantur, utroque nomine ab earum consuetudine deduc-
 to, quod se pulveri solent immergere. Cael. Rhod. lib. 18. cap. 40.
 ex Athen. lib. 9. & Arist. Hist. An. 7.
C O N I S T E R I U M, i. n. [κωνιστήριον] Locus in palaestra, ubi pulvere post
 unionem Athletae adpergebantur, ut prehensiones essent firmiores. Vi-
 trov. 5. 11. V. etiam Mercurial. de Arte gymnast. 1. 3.
C O N I S T O R S I S, [κωνιστορσίς] Urbs Hispaniae citerioris, in tractu Celtico,
 cuius meminit Strab. lib. 3.
C O N I T U M, i. n. Genus libaninis quod farina confersa faciebant. Afra-
 nius pro Ornato & exculpo posuit. Fest. ubi V. not.
C O N J U C U N D O R, ari. Vulg. Interpr. Sirac. 37. 4.
C O N J U G A, **C O N J U G A L I S**, **C O N J U G A L I T E R**, **C O N J U G I U M** &c.
 V. post dict. seq.
C O N J U G O, [συνζεύγω] are, quasi Ad unum jugum alligare. Cic. 1. Off. 58.
 Estque ea jucundissima amicitia, quam similitudo morum conjugavit.
C O N J U G A T U S, a, um. Conjugata apud Rhetores, ut Ciceroni in To-
 pic. 12. dicuntur, Quae sunt ex verbis generis ejusdem. Eiusdem autem

generis verba sunt, quae orta ab uno varie commutantur: ut Sapiens,
 Sapienter, Sapientia. Haec verborum conjugatio συνζεύγναι dicitur, ex
 qua hujuscemodi est argumentum, Si compascuus ager est, jus est com-
 pascere.
 Conjugatus, Uxori junctus. Augustin. Confess. 6. 13. pr.
C O N J U G A T I O, onis. f. [συνζεύγναι, συνζεύγναι] Cic. de Senect. 53. Cujus
 quidem non utilitas me solum, ut ante dixi, sed etiam cultura & natura
 ipsa delectat adimulcorum ordines, capitum conjugatio, religatio,
 propagatio vitium.
 Conjugatio [συνζεύγναι] apud Grammaticos, est Consequens verborum
 declinatio. Conjugatio autem nominatur, vel propter conjugatas con-
 sonantes, hoc est cognatas, ex quibus pleraeque apud Graecos conju-
 gationes regulam sumunt: vel quod una eademque ratione declinationis
 plurima conjugatur verba, quod ad Latinorum nominationem aptius est.
 Conjugatio, Coitus. Solin. cap. 39. de urtis coeuntibus: Velut huma-
 nis conjugationibus copulantur.
 Pro quavis Conjunctione & copulatione posuit Apul. lib. 3. Florid.
C O N J U G A T O R, oris. m. [συνζεύκτης] ut, Boni amoris conjugator: de
 Hymene dictum a Catull. 59. 45.
C O N J U G A, a. f. Conjug. Apul. 6. Met. p. 174. Magni Jovis germana &
 conjuga. conf. lib. 9. pag. 223. Elmenh. qui tamen Conjugem, non
 Conjugam exhibet.
C O N J U G U S, a, um. Adj. [συνζεύγναι] Quod conjugatum est. Plin. lib.
 8. cap. 27. de alpidibus, Conjugata ferme videntur, nec nisi cum compa-
 re vita est. i. e. Conjugata & juncta quasi matrimonio. Sed Harduin.
 ex MSS. Reg. legit Conjugia.
C O N J U G U L T U S, a, um. Adj. ut, Conjugula myrtus, apud Catonem cap.
 133. Plin. lib. 15. cap. 29. his verbis, Cato tria genera myrti prodidit: can-
 didam, nigram, conjugulam, fortassis a conjugiis ex illo Cluacinae genere.
C O N J U G I U M, i. n. [συνζεύγναι] Matrimonium. Cic. 4. de Fin. 17. Primi-
 mum ex omnibus philosophis a natura tributum esse docuerunt, ut hi
 qui procreati essent, a procreatoribus anarentur, & id quod temporum
 ordine antiquius, ut conjugia virorum & uxorum a natura conjuncta esse
 dicerent, qua ex stirpe orientur amicitiae cognationum.
 Dos conjugii. Ovid. 14. Met. 298.
 Fides sacra conjugii. Sen. Agam. v. 79. — jura pudorque
 Et conjugii sacra fata sides
 Fugiant aulas.
 Sponfor & obfes. Ovid. 2. Epist. 34.
 Tempus. i. e. Dies nuptiarum. Ovid. 21. Epist. 45.
 Felix conjugio. Ovid. 4. de Pont. 11. 22.
 Rudis. Ovid. 4. Fast. 336.
 Conjugium filiae. Cic. 6. Att. 8. Latatus sum etiam fermone Piliae de
 conjugio Tulliae meae.
 Antiquum conjugium. Virg. 4. Aen. 431.
 Dira. Valer. 2. Argon. 172.
 Fortunatum. Ovid. 2. Met. 803.
 Liberale. V. LIBERE.
 Maritale. In MARI T U S.
 Solennia. Tacit. 15. Ann. 37.
 Superbum. Virg. 3. Aen. 475.
 Abruptum. In ABRUPTO.
 Adepta conjugium regium. In ADIPI S C O R.
 Despondere sibi conjugia alterius. Sen. Troad. 1.
 Differre. Propert. lib. 2. 9. 5.
 Fraudata conjugio sponfa. Ovid. 6. Epist. 163.
 Frui. Ovid. 5. Fast. 528.
 Petere. Ovid. 10. Met. 413.
 Potiri alterius, alterius uxorem ducere. Virg. 3. Aen. 296.
 Conjugio Aecidae Pyrrhi, sceptrisque potitum.
 Prodere. Virg. 4. Aen. 431.
 Non jam conjugium antiquum, quod prodidit, oro. i. e. De-
 cepit. Servius.
 Promittere. Ovid. 20. Epist. 139.
 Solutum. Juven. 9. Sat. 80.
 — jam paene solutum
 Conjugium in multis domibus servavit adulter.
 Timere suo conjugio. Sen. Hippol. 3.
 Conjugium, pro Concordia. Ovid. 11. Met. 297.
 Culta mihi pax est, pacis nihil cura tuenda
 Conjugie fuit, fratris fera bella placebant. [Immo Conjugii,
 Matrimonii, Connubii.
 Conjugium, pro Conjugatis. Plin. lib. 10. cap. 12. Itaque parvis in vi-
 cis non plus bina conjugia sunt: circa Crononem quidem Theflaliae sin-
 gula perpetuo: genitores soboli loco cedunt. Bina conjugia vocat Bina
 paria, duos mares, ac totidem feminas.
 Conjugium, pro Coitu. Virg. 3. Geog. 275.
 — sepe sine ulla
 Conjugiis vento gravidae. De equabus.
C O N J U G A L I S, e. [συνζεύγναι] Quod ad conjugium pertinet. ut, Con-
 jugialis torus.
 Dii conjugales dicuntur, Qui conjugii praesunt, Juno, Venus, Hymen.
 Sen. in Med. 1. Augustin. de Civ. Dei lib. 4. cap. 21. Deos nuptiales vo-
 cat: Quid necesse erat, inquit, nubentes commendare diis nuptiali-
 bus, ut bene conjungerentur? Plutarchus problemate 2. scribit, quin-
 que deos invocari solitos ab iis qui matrimonio jungerentur, Jovem
 adultum, Junonem adultam, Venerem Suadellam, & in primis Dianam,
 quam etiam in partu & doloribus mulieres invocant. Ob id quin-
 que tantummodo faces in nuptiis accendebant, quas Cereos appella-
 bat. Ovid. lib. 1. Met. 483. Tadas jugales vocat, quae novis nuptis
 quinque praeferebantur, quorum noctu ducuntur ad maritum. Augu-
 stin. de Civit. Dei lib. 6. cap. 9. Deos conjugales his verbis recenset,
 Quum mas & femina conjunguntur, adhibetur deus Jugatinus: quum
 domum est deducenda quae nubit, adhibetur deus Domicudus: ut in
 domo sit, adhibetur deus Domicius: ut maneat cum viro. additur dea
 Mantura: Virginensis dicit, ut virgini zona solvatur: deus Subigus,
 ut viro fubigatur: dea Prema, ut fubacta ne se commoveat, comprima-
 tur: Priapus, super ejus immanissimum & turpissimum fascinum sedere
 nova nupta jubebatur: Venus, quae ob hoc etiam dicitur nuncupata,
 quod sine ejus vi femina virgo esse non delinat: dea Partunda, quae
 partu-

parturienti & parienti adfit. Hæc ex Auguftino. Porro eft & Hymeneus, qui & Hymen dicitur, nuptiarum deus habitus, ficuti videre eft apud Catullum: & apud Romanos Thalaffus five Thalaffius, qui & Thalaffio dicitur.

CONJUGALITER, Adv. Auguftin. Epift. 89. Pudice quamvis conjugaliter vivunt.

CONJUGIALIS, e. [συνζωγία] Quod ad conjugium pertinet. Fefta conjugialia. Ovid. 5. Met. 3.

— fcmitu regalia turbæ

Atria complentur, nec conjugialia fefta
Qui canat, eft clamor, fed qui fera nuntiet arma.

Fœdus. Ovid. 11. Met. 743.

Tunc quoque manit amor, nec conjugiale folutum eft
Fœdus in alicibus.

Jura. Ovid. 6. Met. 536.

Nec mea virginitas, nec conjugialia jura.

CONJUX, ſigis. [συνζωγία] a Conjugo, are. ut ait Phocas grammaticus. Conjuges (inquit Feftus) Ejuſdem jugi pares. Prifcianus per n ante x ſcribit: Veteres modo Conjux, modo Conjux ſcripferunt, detracto vel addito n. Cic. 3. Q. frat. 3. Fideliffima conjux. Conjux interdum dicitur, non Quæ eft, fed Quæ fore ſperatur. Virg. 8. Ecl. 18.

Conjugis indigno Niſæ deceptus amore. Servius.

Conjux, pro Sponſa. Virg. 9. Æn. 138.

— ferro ſceleratum excindere gentem
Conjuge præcepta. Verba Turni. Invidioſe autem Sponſam,
Conjugem vocat, ait Servius.

Amor perennis conjugis caſta manet. Sen. Octav. 4.

Obſequium conjugis. Sen. Octav. 4.

Partus fere conciliat animos conjugum. Sen. Med. 4.

Felix conjuge. Ovid. 9. Met. 333.

Adultera conjux. Ovid. 3. Amor. 4. 37.

Antiquus. Virg. 4. Æn. 458. i. e. aut Prior aut Carus. Servius.

Aurea Pici. Virg. 7. Æn. 189. V. Serv. in loc.

Honi. Catul. 59. 233.

Cariffimus. Ovid. 11. Met. 727.

Cariffima. Stat. 3. Silv. 5. 110.

Debita. i. e. Promiſſa & ſponſa. Ovid. 7. Epift. 103.

— quondam ſibi debita conjux.

Digna rege. Sen. Herc. fur. 6.

Dulcis. Virg. 2. Æn. 777.

Effrena. Sen. Med. 2.

Egregia. Virg. 6. Æn. 523.

Fida. Hor. 2. Epift. 1. 142.

Fidelis. Ovid. in Ibin, 354.

Fidiſſimus. Valer. 8. Argon. 419.

Fecunda. Hor. 2. Serm. 5. 31.

Imperioſa. Ovid. in Ibin, 536.

Infamis. Sen. Med. 7. 353.

Irrequieta. Sil. lib. 3. 353.

Juſta conjux, Legitima. Sen. Octav. 4.

Legitima. Ovid. 10. Met. 437.

Lepidiſſima. Catul. 76. 1.

Levis. Sen. Oeth. 4.

Lignea, dicitur a Catullo Epigr. 21. 6. Quæ corpore eft arido & ſiccò obſamem,
Eft pulchre tibi cum tuo parente,
Et cum conjuge lignea parentis, &c.

Nova. Sen. Octav. 6.

Novi conjugis domina cupida. Catul. 59. 32.

Optata. Stat. 1. Silv. 2. 20.

Orbita conjux dicitur, Cui mortua eſt uxor. Stat. 5. Silv. 1. 20.

Perſida conjux, atque impoſ ſibi amore cæco. Sen. Agam. 3.

Pia. Sen. Troad. 6.

Priſtinus. Virg. 6. Æn. 473. Ubi Servius, Prior, inquit, quod difficile invenitur. Nam de hoc ſermone quærit & Probus, & alii.

Pudica. Hor. 3. Carm. 5. 25.

Rariſſima. Stat. 5. Silv. 1. 11.

Regia, Regina. Virg. 7. Æn. 56.

Ruſtica. Ovid. 1. Epift. 77.

Sanctæ conjugis torus. Sen. Troad. 6.

Sceleſtus. Sen. Octav. 5.

Tenera. Hor. 1. Carm. 1. 26.

Avertere ſenſus fanos conjugis. Virg. 8. Ecl. 86.

Conjux ut magicis fanos avertere facris
Experiar ſenſus. Sanos ſenſus Servius exponit Non amantes;
unde contra Amantes, Infanos vocamus.

Captus alia conjuge. Ovid. 2. Epift. Sabin. 3.

Dejectam conjuge eſſe, Maritum amiſiſſe. Virg. 3. Æn. 317.

Heu quis te caſus dejectam conjuge tanto
Excipit?

In conjugis gremium deſcendere. Virg. 2. Georg. 326.

Tum pater omnipotens fecundis imbribus æther
Conjugis in gremium lætæ deſcendit, & omnes
Magnus alit magno commiſſus corpore fœtus. Dicit verno tem-
pore eſſe pluvias, quibus fecundatur terra ac omnia naſcuntur, ut ex-
ponit Servius.

Amata. Juven. 10. Sat. 243.

Dotata. Ovid. Rem. Amor. 565.

Furens feſtinæque. Valer. 2. Argon. 191.

Inſiva. Sen. Octav. 8.

Prætendere tædas conjugis, Animum ad conjugium applicare. Virg. 4. Æn. 338.

Viduatæ tædis conjux ardet. Sen. Med. 8.

CONJUGO, junxi, junctum, [συνζωγία, συνζωγία] Ære. Con-
jugare, a Jugo deductum verbum. ut, Conjugere boves ferriis, apud
Catonem, cap. 138.

Calamos cera conjugere. Virg. 2. Ecl. 32.

Pan primus calamos cera conjugere plures
Inſtituit.

Dextras. Virg. 1. Æn. 518.

Lætiæque metuæ avidi conjugere dextras
Ardebant.

Dextram dextræ. Ovid. 8. Met. 421.

Manus alicujus. Tibul. lib. 1. 6. 60.

Provinciæ duæ uno imperio conjunctæ. Cic. de Provinc. Conf. 9. Gal-
liæ duæ quas hoc tempore uno imperio videmus eſſe conjunctas.

Socium capere & conjugere. Virg. 5. Æn. 712.

Hunc cape conſiliis ſocium & conjunge volentem.

Se in negotio. Cic. pro Roſc. Com. 16. Socium fallere, qui ſe in nego-
tio conjunxit.

Conciliare & conjugere. Cic. 5. Fam. 7. Illud non dubito, quin ſi te
mea erga te ſtudia parum mihi adjunxerint, Reſpub. nos inter nos concili-
atura, conjuncturaque ſit.

Amicitias. Cic. pro Cluent. 46. Quantam vim habeat ad conjungendas
amicitias ſtudioſiorum ac naturæ ſimilitudo.

Amor foedere conjungit amantes. Catul. Argon. 62. 335.

Amantes diviſos, Reconciliare. Propert. lib. 1. 10. 15. Al. Diverſos.

Amor princeps eſt ad benevolentiam conjungendam. Cic. de Amicit. 26.

Connubia conjugere, pro Matrimonio jungere. Cic. 1. de Orat.

Domus conjugio & ſtirpe conjungitur. Cic. 5. de Finib. 65.

Feminam matrimonio ſibi conjugere. Liv. 29. 29. extr.

Foedere aliquibus conjungi. Virg. 10. Æn. 105.

Hospitio & amicitia conjungi. Cic. 1. Q. frat. 1.

Honorem aliorum. Cic. 14. Philipp. 29. Æquum eſt enim militum;
talium præſertim, honorem conjungi.

Conjungere dativo jungitur. Cic. 15. Fam. 11. Cui me cum ſtudia com-
munia, beneficia paternæ, tuæque jam ante conjunxerant: tum, &c.

Caſtris fe conjugere. Claud. 1. in Ruſin. 322.

Ætas hunc mihi conjungit ſtudiis communibus. Claud. in præfat. Epi-
thal. Pallad. 5.

Conjungere cum. Cic. pro Font. 20. Cum his vos teſtibus veſtram religio-
nem conjungetis?

Somnos cum aliquo. Catul. in Argon. 62. 331.

Conjungere ſe cum aliquo dicitur ſponſa, h. e. Nubere. Ovid. 21. Epift. 247.

O digno conjuncta viro. Virg. H. St. V. Ecl. 8. v. 32.

Conjungere imperii dedecus cum probro privato. Cic. de Senect. 42.

Salutem alicujus cum communi ſalute. Cic. Poſt red. in Sen. 4. Nun-
quam dubitaviſti meam ſalutem cum communi ſalute conjungere.

Conjungere aliquem cum alterius laude. Cic. in Piſon. 20. Quem ego
civem meo judicio cum deorum immortalium laude conjungo.

Uſu cum aliquo conjungi. Cic. de Amicit. 29.

Conjungere, pro Committere inter ſe. ut,
Bellum conjungere. Cic. pro Lege Manil. 26. Quantum illud bellum fu-
turum putetis, quod conjungant Reges potentiffimi.

Martem conjungere & duplicare acies. Sil. lib. 16. 42.

Nationes. Cæſ. 3. Bell. Gall. 11. Ne ex his nationibus auxilia in Galliam
mittantur, ac tantæ nationes conjungantur.

Vires. Valer. Flacc. 6. Argon. 632.

— nobis Argoa parabas

Scilicet auxilia, & tantas conjungere vires.

CONJUNCTUS, Partic. [συνεπισημειω] ut, Homines benevolentia
conjuncti. Cic. de Amicit. 34.

Summa miſeria, ſummo dedecore conjuncta. Cic. 3. Philipp. 35.

Puella digno conjuncta viro. Virg. 8. Ecl. 32.

Homo alicui fidiffima gratia conjunctus. Cic. pro Milon. 76.

Propinquitæ atque naturæ alicui conjunctum eſſe. Cic. de Amicit.

Ejuſdem linguæ ſocietate conjunctum alicui eſſe. Cic. 3. de Orat. 221.

Non ſolum perpetua ſocietate atque amicitia, verum etiam cognatione
alicui conjunctum eſſe. Cic. 6. Verr. 72.

Conjuncta virtuti fortuna. Cic. de Senect. 59.

Philoſophia oratori conjuncta maxime. Cic. 3. de Orat. 61.

Conjuncta atque communia ſœclera alicui cum aliquo. Cic. pro Sext. 29.

Cauſa tua conjuncta cum clariffimis viris. Cic. in Vatin. 33. In quo certe
tibi jam dicere non licebit, cum clariffimis viris cauſam tuam eſſe jun-
ctam.

Conjuncta & ſocietate cum altera. Cic. de Amicit. 83. Al. Conſociata.

Hominem eſſe conjunctum cum hominibus humana quadam ſocietate.
Cic. 1. Acad. 19.

Conjunctum conſilium cum alterius conſilio. Cic. In quo non ſit con-
junctum conſilium cum tuo. i. e. Si in aliquo diſſentimus.

Conjuncta mihi cura de Reipub. cum illo. Cic. de Amicit. 15.

Vita ruſtica maxime diſjuncta a cupiditate, & cum officio conjuncta. Cic.
pro Roſc. Amer. 39.

Conjuncta officiis cum Populo Romano civitas. Cic. 4. Verr.

Sententiis conjunctis decernere. Cic. 6. Verr. 145. Poſtea decernitur,
ac non varie, ſed prope conjunctis ſententiis, ut laudatio quæ C. Verrii
decreta eſſet, tolleretur. i. e. Omnibus ſententiis.

Tempus conjunctum, h. e. Inſequens. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Vis dicendi egregia, ſumma feſtivate & venuſtate conjuncta. Cic. 1. de
Orat. 243.

Vita conjuncta multis vitiis. Cic. 2. in Verr. 20. Quæ eſt enim tanta fa-
cultas & dicendi copia, quæ iſtius vitæ tot vitiis, flagitiisque conjun-
ctam aliqua ex parte defendere poſſit?

Vitis ulmo conjuncta marito. Catul. in Carm. nupt. Co. 54.

Compar. Cic. 10. Fam. 24. Sed primum quod ita meritis judicabam:
deinde quod ad omnes caſus conjunctiores Reipub. eſſe volebam. i. e.
Magis amicos Reipub.

Conjunctior illo nemo mihi eſt. Ovid. 15. Met. 599.

Ætate conjunctior. Cic. de Clar. Orat. 317. Itaque cum Hortenſio mihi
magis arbitrabar rem eſſe, quod & dicendi ardore eram propior, & æta-
te conjunctior.

Superl. Vir conjunctiſſimus atque amantiſſimus. Cic. de Amicit. 2.

Conjunctiſſimi inter ſe. Cic. de Amicit. 39. Tum etiam cum iis & inter
ſe conjunctiſſimos fuiſſe, M. Curium & T. Coruncanium memoriæ
proditum eſt. h. e. Amiciſſimos fuiſſe inter ſe.

Par amicitia conjunctiſſimum. Cic. pro Demo. 27. Quod enim par ami-
citia Conſularis fuit unquam in hac civitate conjunctus, quanti fuiſſimus
inter nos ego & Cn. Pompeius?

Cœcordia conjunctiſſimum alicui eſſe. Cic. pro Cluent. 152. Equites
ordini

ordini Senatorio dignitate proximos, concordia conjunctissimos esse conjunct.

Conjuncti re apud Juriscons. videntur Hæredes, vel legatarii, vel usufructuarii, quum ex re ipsa, non ex verbis appareat eos jungi ad communicandum, paribus ex concursu æstimandis. I. conjunctum. & I. re conjuncti. D. de leg. 3. Conjuncti verbis, non etiam re, censentur, Titio & Seio æquis partibus fundum Titianum do, lego. Conjuncti re & verbis sunt, quos & nominum & rei complexus jungit. ut, Lucio & Seio fundum Sempronianum do, lego. I. Triplici modo. D. de verb. signif.

CONJUNCTÆ, Adv. [*συνεμειδώς*] Cic. 2. de Orat. 158. Et si conjuncte fit elatum, & adjuncta sint alia, judicent rectene adjuncta sint, & verane summa sit uniuscujusque rationis.

Conjuncte amare. Plin. 6. Epist. 8. Hujus est hæres maximus noster, quem & ipse amo, sed conjunctus tu.

Conjunctissime versati sumus. Cic. de Clar. Orat. 13.

Conjunctissime & amantissime cum aliquo vivere. Cic. de Amicit. 2. Sic Corn. Nepos in vita Attici. cap. 5.

CONJUNCTIM, similiter Adv. [*συνεμειδώς*] Liv. 6. Cæs. 6. Bell. Gall. 18. Hujus omnis pecunie conjunctim ratio habetur, fructusque servantur. Cic. 8. Fam. 8. Quod conjunctim de ea re refertur a consulibus.

Conjunctim & Separatim, opposita. Paulus in l. Si pluribus. D. de leg. 1. Utitur & Cellus in l. Et proculo. D. de leg. 3.

Vide SEPARATIM. H. St.

CONJUNCTIO, ÆNIS. f. [*συνζεύξις, συνζεύξις, σύνδεσμος, ἕνωσις*] Plin. lib. 15. cap. 29. Ideo tum electa, quoniam conjunctioni & huic arbori Venus præest.

Conjunctio, confusioque virtutum, tamen a philosophis ratione quadam distinguitur. Cic. 5. de Finib. 67.

Conjunctio & Disjunctio, contraria. Cic. 4. Acad. 97.

Negationes conjunctionum. Cic. de Fato 16. Si Chaldaei ita loquentur, ut negationes infinitarum conjunctionum potius, quam infinita connexa ponant, &c.

Conjunctio, pro Mutua amicitia & concordia. Cic. 11. Fam. 15. Conjunctionio tua cum collega, concordiaque vestra quæ litteris communibus declarata est.

Amicitia conjunctionisque necessitudo. Cic. de Amicit. 73.

Conjunctionis humanae societates. Cic. 5. de Finib. 65.

Affinitatis. Cic. pro Cluent. 190.

Benevolentia. Cic. de Amicit. 23.

Sanguinis conjunctio & benevolentia devincit charitate homines. Cic. 1. Off. 54.

Conjunctio & familiaritas. Cic. 14. Philipp. 16.

Avocare a conjunctione. Cic. 2. Att. 23. Pompeium a Cæsaris conjunctione avocarem.

Conciliare. V. CONCILIO.

Imminuere de conjunctione. Cic. 5. Fam. 13. Aliquid de nostra conjunctione imminutum esse ostenderem.

Perfringere conjunctionem. Cic. 3. Fam. 10.

Perfringere conjunctionem. Cic. 4. Catil. 22.

Conjunctio & conspiratio. Cic. pro Domo 28. Hanc nostram conjunctionem, hanc conspirationem in Repub. bene gerenda, hanc jucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem; certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.

Convenientia & conjunctio naturæ, quam vocant *συνμπίθησις*, quod cuique rei conveniat. Cic. 2. de Divin. 142.

Necessitudo & conjunctio paterna. Cic. 13. Philipp. 11. Hanc mihi dispensationem pro paterna necessitudine & conjunctione depono.

Hominum inter homines conjunctio & quasi quædam societates & communicatio utilitatum. Cic. 5. de Finib. 65.

Inoffensa, atque indubitata literarum inter se conjunctio. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Conjunctio [*σύνδεσμος*] apud Grammaticos est Orationis copulatio. Cic. in Orat. 135. Cum demptis conjunctionibus dissolute plura dicuntur.

CONJUNCTRIX, ICIS. f. Augustin. de Trin. 11. 10. pr. Voluntas conjunctrix & separatrix.

CONJUNCTIVUS, a, um. [*συνωρκευτικός*] Gloss. Gr. Lat. Adde Tertull. adv. Hermog. cap. 26.

CONJUNCTO, ÆRE. frequent. Prudent. Psychon. v. 762.

CONJUNCTUS, a, um. Clausus; apud Festum. In Gloss. Isidori; Convolvi, concordet, juncti.

CONJUNX, CONJUGUS. V. CONJUGO.

CONJURARE, [*συνδραμεναι, συνδραμεναι*] ÆRE. Simul jurare, & alterum alteri promittere fidem. Virg. 8. Æn. 5.

— simul omnem tumultu

Conjurat trepido Latium. Ubi Servius, Nota de re bona conjunctionem dici posse. Nam conjuratio *τῶν μυσῶν* est. Sed plerumque in malam partem accipitur.

Conjurat amice, dixit Hor. Arte Poet. 411.

Conjurant inter se. Plaut. Merc. 3. 1. 38.

Et inter nos conjuravimus, ego cum illo, & ille mecum.

Conjurare, etiam Conspirare est, id est in alicujus perniciem jurare. Cic. 2. Att. 8. Conjurasse malle, quam restitisse conjunctioni. Acron in Horat. l. Carm. 15. 7. Inter Conjurare & Conspirare hoc intererit, quod Conspirare interdum bonorum est, Conjurare malorum. V. Vallam lib. 5. cap. 21.

Conjurare de interficiendo aliquo. Cic. pro Milon. 66.

Inarma. Lucan. lib. 2. 48.

In ruinas nostras conjuravere sorores. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 199.

Conjurare contra aliquem. Cic. pro Sulla, 70. Catilina contra Rempubl. conjuravit. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 3. Neque fe cum reliquis Belgis consensisse: neque contra populum Rom. conjurasse.

Contra Tonantem conjurant Iuræ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 39.

Conjurare pro Iuræ. Gell. 7. 11. extr. Age malitiam saltem defende, tu verbis conceptis conjurati sciens, sciente animo tuo. Ex P. Africanis oratione.

CONJURATES, a, um. Partic. [*συνωρκευτικός*] Qui conjuravit. ut, Argmina conjurata. Ovid. 5. Met. 150.

Arma conjurata moventur. Ovid. 15. Met. 763.

Conjurgatus cum infinitivo. ut,

Frates conjurati cælum rescindere. Virg. 1. Georg. 280. Othum & Ephialthem dicit (ut ait Servius) qui fuerunt filii Neptuni, & novem digitis singulis credebant mensibus, quæ freti altitudine cælum voluerunt evertere, sed confixi sunt sagittis Apollinis & Dianæ.

Græcia conjurata rumpere nuptias Paridis. Hor. l. Carm. 15. 7.

Socii conjurati. Claud. 2. in Eutrop. in præf. 15.

Venti conjurati. Claud. 3. Conf. Hon. 98.

Interdum conjungitur cum genitivo: ut, Conjuratus Getarum, Qui cum Getis conspiravit. Claud. 1. in Ruffin. 319.

— tunc proditor ille

Impius imperii, conjuratusque Getarum

Ditultit insantes, eluso principe, pugnas.

Conjurati, [*συνωρκευτικός*] absolute, pro his qui inter se conjuraverunt. Cic. 4. in Catil. 20. Ego quanta manus est conjuratorum, quam videtis esse permagnam, tantam me inimicorum multitudinem suscepisse video. Sic pro Front. 11.

Conjurati, Militum genus. Liv. 45. cap. 2. pr. Ut Consul quos, præter milites socioque navales, conjuratos haberet, dimitteret. Ceterum qui sint hi, sic explicat Turnebus Advers. 11. 18. Ut conjunctionem vocare solebant genus quoddam militiæ a sacramento diversum: ita a militibus se junxit Livius conjuratos, ut milites sint, qui sacramento dixerunt: conjurati, qui una juraverunt simul, non singuli sacramento dixerunt. Quibus quia justum militiæ sacramento deerat, proinde nec justii milites censentur. Hactenus ille in hunc locum Livii. Ita Servius in Virg. 7. Æn. 614. Conjuratio quæ fit in tumultu, i. e. Italico Bello & Gallico, quodam vicinum urbis periculum singulos jurare non patitur, sicut de Fabiis legimus.

CONJURATIM, Adv. Plaut. Afin. 2. 2. 52.

Siquidem omnes conjuratum cruciamenta conferant. Hoc autem in loco dubitari potest de lectionis veritate; quamplurima enim exemplaria exhibent Conjurati. conf. Parei Lex. Crit.

CONJURAMENTUM, i. n. Augustin.

CONJURATIO, ÆNIS. f. [*συνωρκευτικός*] Ter. Hec. 2. 1. 1.

Pro deum atque hominum fidem, quod hoc genus est? quæ hæc conjuratio? Cic. 2. de Divin. 49. Mirabile autem illud, quod eo ipso tempore, quo fieret iudicium conjunctionis in Senatu, signum Jovis biennio postquam erat locatum, in Capitolio collocabatur.

Adulta conjuratio. In ADOLEO.

Manifestæ conjunctionis. Tacit. 15. Ann. 54.

Clandestinae conjunctiones. Liv. 39. 8. Consulibus ambobus quæstio de clandestinis conjunctionibus decreta est.

Cæpta simul, & aucta. Tacit. 15. Ann. 48.

Cæpta, adulta, & revicta. Tacit. 15. Ann. 73.

Impia. Liv. 39. 16.

Mista inter patrem, filiumque conjunctionis scientia fingitur. Tacit. 16. Ann. 17.

Nefanda in omne facinus ac libidinem. Liv. 39. 18.

Deprehendere & invenire conjunctionem. Cic. 3. Catil. 17. Ut nullum in privata domo factum unquam fit tam palam inventum, quam hæc tanta in Rempubl. conjuratio manifesto inventa atque deprehensa est.

Facere. Cic. 2. in Catil. 6. Vos omnes factam esse aperte conjunctionem contra Rempubl. videritis.

Habere exitiosam. Cic. 4. Catil. 6. Sed hanc tantam, tam exitiosam haberi conjunctionem a civibus, nunquam putavi.

Integrum esse a conjunctione. Rhenanus in Castigat. Tacit. 15. Ann. 52.

Prodere conjunctionem alicui. Tacit. 16. Ann. 17.

Conjuratio, Militiæ genus. V. supra, Conjurati, Militum &c. in ipso verbo.

CONJUX, V. CONJUGO.

CONIZA, V. CONIYZA.

CONIATRO, vel COLLATRO, [*συνωρκευτικός*] ÆRE. Sen. de Vita beata cap. 17. Si quis ex his qui philosophiam conlatrant, quod solent dixerit, Cur ergo melius loqueris quam vivis? i. e. Qui philosophiæ detrahunt & obtrahunt.

CONIAXO, vel COLLAXO, ÆRE. Idem quod simplex Laxo. Lucret. lib. 6. 235.

— quia nimirum facile omnia circum

Conlaxat, rareque facit lateramina vasis, &c.

CONLIDO, V. COLLIDO.

CONNA, insula Phrygiæ, Ptol. V. CONE.

CONNATIO, CONNATO, V. CONNO.

CONNATUS, a, um. Partic. a CONNASCOR. Tertull. adv. Valent. cap. 9. Vicia in corpore connata.

CONNATALIS, e. Augustin.

CONNATALITUM, i. n. Firmicus.

CONNECTO, xui, xum, [*συνωρκευτικός, συνδέω*] ÆRE. Simulnectere. Plin. lib. 16. cap. 40. Rates vero connecti quadraginta festertis pleraque. Aliquid inexplicabili ferie connectere. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Falces, scalasque. Tacit. 3. Hist. 27.

Tempora lauro. Valer. 4. Argon. 334.

Vestem connectere, i. e. E. Cingere. Claud. 1. in Ruff. 118.

Ille ubi caruleo vestes connexit angue

Nodavitque adamante comas, &c.

Connectere cum. Cic. 1. de Finib. 67. Amicitia cum voluptate connectitur.

Connectere alicui rei aliquid. Cic. in Pison. 10. Persequere connexes his funeribus diem

Connectere aliam insaniam, Jungere, subtexere. Plin. lib. 36. cap. 15. Aufert animum, & a destinato itinere digredi cogit contemplatio tam prodigæ mentis, alicuique connecti majorem insaniam.

Connexo visu. Plin. lib. 2. cap. 18. His causis connexo visu & earum quæ celo continentur.

Connectuntur Adiabensis Cadurci. i. e. Finitimi sunt. Plin. lib. 6. cap. 15. Adiabensis connectuntur Cadurci quondam dicti, nunc Cordueni, præfluente Tigri.

Connectere, pro Orationem perpetuam concatenare dixit Quintil. lib. 2. cap. 11. Nonnulli certa sibi initia, prius quam sensum invenerint, destinant, quibus aliquid discreti subjungendum sit: eaque clare secum diuque meditati, desperata connectendi facultate deferunt.

CONNEXUS, a, um. Partic. [*συνεπῶς ῥηθῆ*] Cic. 2. de Nat. Deor. 97. Inde fides leviter posita, connexaque videtur. Amore magno connexus alicui. Stat. 1. Achill. 174. Apes pedibus connexæ. Virg. 4. Georg. 257. Aut illa pedibus connexæ ad limina pendunt. Ubi Servius, Hinc multi dictas apes volunt, quod se pedibus invicem tenent: licet crebrior sit illa opinio, quod sine pedibus primo esse dicuntur, ut ibid. 310. Trunca pedum primo. Crines connexi. Propert. lib. 2. 5. 23. Nodi. Ovid. 12. Met. 430. Rami. Lucan. lib. 3. 40. Res subtiliter connexæ. Lucret. lib. 3. 741. Connexum & aptum. Cic. in Partit. 137. Sic inter se sunt pleraque connexa & apta. **CONNEXUM**, i. n. [*σύνθετον*] pro Connexa conclusione. Cic. 4. Acad. 96. Ipsa enim ratio connexi, quum concesseris superius, cogit inferius concedere. ut, Si sol lucet, dies est: At sol lucet; dies igitur est. V. Gell. 16. 8. **CONNEXIO**, ðnis. f. [*συνεπιθεσις, συναφή*] Connexio, pro Conclusionem, apud Quintil. lib. 5. cap. 14. conf. August. de Civ. Dei. 2. 31. **CONNEXUS**, us. m. [*συνεπῶς*] Lucret. lib. 2. 745. — differre necesse est Intervals, vias, connexus, pondera, plagas. Connexu corpus adhæret. Lucret. lib. 3. 556. **CONNEXIVUS**, Adj. [*συνεπῶς*] ut, Connexiva conjunctio, pro Copulativa, apud Gell. lib. 10. cap. 29. **CONNITOR**, nixus vel nifus fum. [*πνεύσσει*] niti. Simul vel Vehementer niti, & dare operam. Cic. 5. de Finib. 42. Quum autem paulum firmitatis accesserit, & animo utuntur, & sensibus, connitanturque et sese erigant. Ad aliquem convincendum conniti. Tacit. 15. Ann. 66. Cornibus conniti. Cic. 1. de Divin. 44. De ariete. Omnibus copiis connixus Ancus, acie primum vincit. Liv. 1. 33. Conniti virtute in aliquem locum. Cæf. 1. Bell. Civil. 46. Esti dejectis atque inferioribus locis conlisterat, tamen in summum jugum virtute connititur. i. e. Ascendit. Conniti animo, & labore contendere. Cic. 3. Off. 6. Quare quantum conniti animo potes, quantum labore contendere, si discendi labor est, potius quam voluptas: tantum fac, ut efficias, &c. Uno animo conniti. Liv. 9. 31. Dextra sublata connixus. Virg. 5. Æn. 642. Ubi de Cassandra loquitur. Vix humeris connixi ferebant, &c. Virg. 5. Æn. 264. Toto corpore connixus. Virg. 10. Æn. 127. Fert ingens toro connixus corpore faxum. In hastam. Sil. lib. 10. 252. Adversis hastis connixi incurunt. Virg. 11. Æn. 613. Manibus connixis agere aut movere aliquid. Claud. de Bell. Gigant. 67. Hic juga connixis manibus Panchæa coruscant. Connixus legitur apud Valer. Flacc. 3. Argon. 197. Torserat hic totis connixis viribus hastam. Conniti, [*συνεπιθεσις, συναφή*] pro Eniti & parere. Virg. 1. Ecl. 15. Hic inter densas corymbos modo namque gemellos Spem gregis, ah silice in nuda connixa reliquit. **CONNIVERE**, nivi & nixi, nictum, [*κνίω, κνίωμαι, κνίωμαι*] ère. Connivere oculi quando clauduntur vel aperiuntur, auctore Valla lib. 4. cap. 52. Nam Connivere, est Palpebras oculorum alternatim movere. [Immo claudere.] Plin. lib. 10. cap. 3. Haliætax tantum impluntes etiamnum pullos fove percutiens, subinde cogit adversos intueri solis radios: & si conviventem, humectantemque animadvertit, præcipitat e nido velut adulterium atque degenerem. Cic. 1. Tusc. 117. Quid melius, quam in mediis vitalaboribus obdormiscere, & ita conviventem fumo confopiri sempiterno? Connivere claustra ventris & stomachi, dixit Gell. lib. 17. cap. 11. pro Stipari, claudi, & contrahi. De epiglottide loquitur, quam dicit connivere vicissim & refurgere, eaque operiri & protegi trachiam arteriam, ne quid ex eoca & potu inter edendum & bibendum, incidat in illud animæ reciprocantis iter. Connivere in re aliqua, per translationem, est quasi Non videre quod videas, seu Vifum dissimulare, Oculos claudere, Patienter ferre. Cic. pro Cæf. 59. Pro dii immortales, Cui interdum in hominum sceleribus maximis aut connivitis, &c. Virtus connivere fopita blandimentis. Cic. pro Cæf. 41. Pacem connivere oculis ferenis. Sil. lib. 7. 461. — tum compta comam, pacemque ferenis Connivens oculis, ibat, &c. Videtur significare, Pacem simulans gestu oculorum. Sed al. Condifcens. V. Drakenb. **CONNIVENS**, Partic. [*κνίω*] Cic. pro Milon. 32. Quibus si non adjuvantibus, at conviventibus certe sperasset se posse Remp. eludere. Conviventibus. i. e. Partiantiam adhibentibus. Budæus. Conviventibus oculis credendum est, suis nummis sum redemptum. Ulpian. 1. 4. in princip. D. de Manumiff. 1. e. Dissimulante. Oculi fomno conviventes. Cic. 2. de Nat. Deor. 143. Hujus contrarium est Inconvivens [*ἀσυνεπιθεσις*]; diciturque, Qui oculis est vigilantibus, & aliqua in re fixis sine mutatione. Gellius 2. 1. de Socrate, Inconvivens, immobilis in hisdem vestigiis peribat. **CONNIVENTIA**, æ. f. [*κνίω*] est Patientiam accommodantem, ac videre se dissimulantem. ut, Conniventia procuratorum principis, in l. 1. de Fundis & saltibus rei domine, lib. 11. C. Quod si venalis procuratorum conniventia ut id deinceps tentetur admiffit, eos gravissimo jubemus supplicio subjacere. Conniventia & dissimulatio. in l. Usus aquæ, de Fundis rei privatæ, & saltibus divinæ domus, lib. 11. C. Usus aquæ quæ fundorum nostrorum utilitatibus serviebat, plurimorum dicitur usurpatione sublatam, idque procuratorum conniventia vel dissimulatio perfectum, ut agrorum fertilitas delituita, nullos fructus cultoribus præstet. **CONNIXUS**, V. CONNITOR. **CONNO**, [*συνήγορος*] ère. Simul nare; proprie est piscium. **CONNATIO**, ðnis. f. Plaut. Connationis nostræ conficius. i. e. Quod eandem adiremus mulierem. Perottus. **CONNATIO**, [*συνήγορος*] ère. Simul natate. Connat nobiscum, dixit

Plaut. per translationem, pro Rivalis est. Ex eodem Perotto. Sed loca frustra quaras. **CONNUBO**, pli, ptum, [*συνεβίω*] ère. Matrimonio jungi. Apul. Ne scientibusque parentibus, puellari arate connupeferamus. **CONNUBIUM**, i. n. [*συνεβίωσις, ἱμαγία*] Jus legitimi matrimonii, inquit Servius. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus etiam plures propinqui. Ulpian. autem tit. 5. Connubium, inquit, est Uxorij jure ducende facultas. Connubia, Hymenæi. Virg. 4. Æn. 316. Per connubia nostra, per inceptos Hymenæos. Fulvere ignes & conficius æther. Connubij. Virg. 4. Æn. 168. Ubi Servius, Varro dicit, Aqua & igni mariti uxores accipiebant. Unde & hodie & faces prælucent, & aqua petita per felicissimum puerum vel aliquam puellam de puro fonte, interest nuptijs, de qua nubentibus solent pedes lavari. Particeps connubij Regina Juno. Cic. Anteq. iret in exil. 24. Connubia patrum & plebis. Liv. 4. 1. & feqq. Læta connubia. Catul. Argon. 62. 141. Pro connubium. Catul. in Carm. nupt. 60. 57. Promiscua. Liv. 4. 2. Stabile. Virg. 1. Æn. 73. Connubio jungam stabili, &c. De firmo certoque conjugio, nec divorzio unquam dirimendo dicitur. Cic. 2. Philipp. 44. Curio te in matrimonio stabili ac certo locavit. Turnebus tamen ita appellasse veteres existimat, velut quodam ordine stabilitatem & firmitatem matrimonio augurantes, quum præsertim nemo nuptias contrabat, nisi fere peramfonibus & diurnitatibus. Connubia cum finitims. Liv. 1. 9. pr. Connubium adipiscitur virgo. Catul. in Carm. nupt. 60. 57. Quum par connubium maturo tempore adcepta est Cara viro magis. De virgine loquitur. Celebrare connubium. Claud. de Magnet. 27. Conjungere. V. CONJUNGO. Despona. Catul. in Carm. nupt. 60. 27. Dirimere. Liv. 4. Donare muneribus connubia alicujus. Ovid. 11. Epist. 99. Firmare. Catul. in Carm. nupt. 60. 27. Qui despona tua firmes connubia flammæ. Fugere. Ovid. 14. Met. 69. Inire. Ovid. 2. Amor. 7. 21. Jungere connubio aliquam alicui. Virg. 1. Æn. 73. — Deiopeiam Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. In connubio natæ thalamoque moratur. Virg. 7. Æn. 253. Cogitatione nempe. Connubiis, arvisque novis operata juventus. Virg. 3. Æn. 136. i. e. (ait Servius) Perfectis sacrificia propter connubia & novas sedes, quia apud veteres neque uxori duci, neque ager arari sine sacrificijs peractis poterat. Petere connubia alicujus. Virg. 4. Æn. 534. Permissa connubio Troglodytis Æthiopia. Plin. lib. 12. cap. 19. Cinnamon nascitur in Æthiopia Troglodytis connubio permissa. Repellere connubia alicujus. Virg. 4. Æn. 214. Sancire. Claud. Epithal. Pallad. 129. Servare alicujus. Virg. 3. Æn. 319. i. e. Tenere, ait Servius. ut, Et nunc servat honos sedem tuus, ollaque nomen. Sociare connubiis natam. Virg. 7. Æn. 96. Ne pete connubiis natam sociare Latinis. Subire connubia barbara. Claud. Bell. Gild. 191. Nubere barbaris. Vitare. Sen. Hippol. 2. i. e. Cælibem vitam agere. Connubium, nū syllabam natura longam habet ab eo quod est Nubere; ut Virg. 4. Æn. 214. — connubia nostra Reppulit. Sed metri causa corripuit & 4. Æn. 126. Connubio jungam stabili. Ex Servio. Hinc **CONNUBIALIS**, [*ἱμαγίω*] Adj. ut, Carmen connubiale, Epithalamium. Claud. 4. Conf. Honor. 649. Vincla connubialia. Stat. 5. Theb. 112. **CONNUBIUS**, a, um. Apul. Met. 9. p. 230. Connubia lege sociatas. **CONNUDO**, [*κνοῦω*] ère. Plin. lib. 28. cap. 7. Jam primum abigi grandines turbineque, contra fulgura ipsa in mente connudata, sic averti violentiam cæli. **CONOIDES**, V. CONUS. **CONONIENSES**, apud Plin. lib. 3. cap. 64. Gallia Narbonensis populi sunt, Aquitaniam contermini. **CONON**, ðnis. m. [*κόνων*] Dux Atheniensis, acceptæ cladis a Lyfandro Lacedæmonio dolore, sponte abiit in exilium ad Artaxerxem Persarum regem, in Cyprum. cujus auxilio liberati patriam cœstituit, cui prius servitum attulerat. Auctor Plutarchus & Demosthenes in oratione ad Leptinem. Fuit & alter ejusdem nominis Mathematicus, quem Catullus in elegia de Coma Berenices v. 7. introduxit. ubi H. Voff. V. De hoc intellexisse Virgilium auctor est Servius 3. Eclog. 40. In medio duo signa, Conon: & quis fuit alter? Propert. lib. 4. 1. 79. Horos, & a proavo ducta Conone domus. **CONOPRAS**, [*κωνόπρασ*] Minime staturæ nanus fuit, duorum pedum & palmi altitudine, quem Julia Augusti neptis in deliciis habuit. Auctor Plin. lib. 7. cap. 16. **CONOPRE**, es. [*κωνόπρασ*] Acarnaniæ urbs est, teste Stephan. cujus incolæ Conopæi dicuntur & Conopitæ. **CONOPREUM**, i. n. [*κωνόπρασ*] Tentorium seu velum, & papilio ille lineus, vel laneus, seu bombycinus, qui thoro circumdatur ad arcendos culices, ut ait Valla in Raudensium: quo maxime utuntur Alexandrini, quod ex Nilo culices confluant, quos Græci κωνόπρασ dicunt. Juven. 6. Sat. 80. Ut testudineo tibi Lentule conopeo. Testudineo. i. e. In morem testudinis, seu camera incurvato. fuit in fonte. Versus est spondaicus. Dicitur & Conopæum, vel Conopium. Hor. Epod. 9. 16. Intereque signa, turpe, militaria Solaspicit conopeum. Propert. lib. 3. 9. 45. Fædæque Tarpeio conopia tendere faxo. **CONOPRION**, [*κωνόπρασ*] Oppidium fuit ad Mæotim, ubi lupos pisces aiunt prædæ parte conductos, piscatorum retia effervare: mercede vero fraudatos, retia & prædam populari. Auctor Stephan.

CONDRON DIABASIS, [*Κονδρον Διαβασις*] Infula est juxta quartum Istri otium, quod pseudothoma appellatur. V. Plin. lib. 4. cap. 12.
CONOR, átus sum, [*Κονορον, ειναι, κονορον*] ári. levius est quam facere, auctore Donato. Est enim Niri & dare operam ut aliquid fiat. Ter. And. 1. 5. 35.
 — tum autem hoc timet,
 Ne deferat se. P. hem, egone lituc conari queam?
 Scio quid conere. Ter. And. 4. 2. 20.
 Conari manibus, pedibus. Ter. And. 4. 1. 52.
 Ego, Pamphile, hoc tibi pro servitio debeo,
 Conari manibus pedibus, noctefque & dies
 Capitis periculum adire, dum profum tibi.
 Occulte aliquid conari. Cic. pro Deiot. 18.
 Perditte aliquid. Quintil. lib. 2. cap. 12.
 Aliquid per se conari, & querere. Quintil. lib. 2. cap. 6.
 Frustra. Virg. 9. Æn. 398.
 Conari aliquid fallaciæ in realiqua, quo fiat minus. Ter. And. 1. 2. 26.
 Magnum opus & arduum. Cic. in Orat. 33.
 Spem aliorum quam habent in aliqua re positam, vi extorquere conari.
 Cic. 1. Verr. 21.
 Conari alicui obviam. Ter. Phorm. 1. 2. 2.
 Conari, cum infinitivo. Cic. 2. de Orat. 61. Poetas omnino quasi aliena quadam lingua loquutos non conor attingere.
CONANS, antis. Partic. Nep. 23. 3. Alpico conantes prohibere transitu, concidit.
CONATUM, i. n. Idem ac Conatus. Paterc. lib. 2. 29. Cn. Pompeius XXIII annos natus, privatis ut opibus, ita confilis magna ausus, magnificeque conata exfucutus, ad restitendam dignitatem patriæ firmum contraxit exercitum. Sic sæpe legitur apud veteres in plur. sed vix invenitur in numero ling.
 Exfequi conata. Accius apud Non. 3. 73.
 Obviam ire conatis. Liv. 42. 11.
 Patrare conata. Lucret. 3. 386.
 Peragere. Juven. 13. Sat. 210.
 Perficere. Cæf. 1. Bell. Gall. 3.
CONATIO, ónis. f. Sen. Nat. Quæst. 2. 12. Conatio sine fectu.
CONATUS, ús. m. [*Κονατος, βελος, ειναι, κονατος*] Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Dedit autem eadem natura belus & sensum & appetitum, ut altero conatum haberent ad naturales passus capeffendos, altero fecernerent pestifera a salutaribus.
 Primus cujusque operis conatus. Quintil. lib. 2. cap. 10.
 Conatus & apparatus alicujus gratis. Cic. 10. Fam. 10.
 Generosi conatus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Impetus & conatus. Cic. pro Sulla 76.
 Capti conatus frustra. In **CAPIO**.
 Comprimere. V. **COMPRIMO**.
 Conatum longius petere. Quintil. lib. 10. cap. 3.
 Conatus & Inceptum contra aliquid. Cic. 2. in Cat. 27. Cujus ego non modo factum, sed Inceptum ullum conatumve contra patriamprehendero.
 Magno conatu studioque agere aliquid. Cic. pro Quint. 48.
 Nudis conatibus hastam vibrabat. Sil. lib. 13. 161.
 Infringere conatus ad versariorum. V. **INFRINGO**.
 Obitare conatibus alicujus. Ovid. Rem. Amor. 683.
 Prohibere omnes alicujus motus, conatuque. Cic. 2. in Catil. 26.
 Sedare conatum iracundie suæ morte. Cic. de Clar. Orat. 42. Populi ingrati pulsus injuria, fead hostes contulit, conatumque iracundie suæ morte sedavit, De Crotolano.
CONAMEN, ónis. n. [*Κοναμεν*] Ovid. 4. Fast. 325.
 Dixit, & exiguo funem conamine traxit.
 Alarum conamen perdit. Lucret. lib. 6. 325.
 Mobile conamen. Lucan. lib. 4. 287.
 Dum dolor est íctulque recens, & mobile nervis
 Conamen calidus præbet cruor. i. e. Agile, & motu facile.
 Validum. Sil. lib. 5. 295.
 Et fragilis valido conamine solvitur ensis.
 Conamen fumere ab aliquo. Ovid. 8. Met. 366.
 Magno conamine aliquid agere. Ovid. 3. Met. 60.
 Primæ pugne conamine confuso, fractique ceoptis. Sil. lib. 1. 33.
CONAMENTUM, i. n. [*Κοναμεντιον*] Plin. lib. 19. cap. 2. de Sparto loquens, Ad reliquos usus laboriose evellitur, ocreatis cruribus, manibusque tectis manicis, convolutum oleis ligneisve conamentis. h. e. ut opinor, Adjumentis & fulcimentis ligneis.
CONANILIS, e. Adj. Cæf. Aurel. Acut. 3. 1.
CONOS, [*Κονος*] Placentæ genus est apud Athenæum, quæ ex uvibus febat passis & amygdalis. V. Cæf. Rhodig. lib. 9. cap. 16. [Nisi errat Cælius.
CONQUADRO, [*Κοναδρον*] áre. In quadratam formam redigere. Varro apud Non. 2. 481. & 12. 9. Sidon. 2. Epist. 2. & 4. & 7. Columel. lib. 8. cap. 3. Ea perniciter ut evitetur, peritææ dolantur in quadrum, ne teres levitas earum superfluentem volucrem non recipiat; conquadrate deinde foratis duobus adversis parietibus induuntur, ita, &c.
CONQUASTOR, V. **CONQUISTOR**, in **CONQUIRO**.
CONQUASSO, [*Κονασσο*] áre. frequenter. Cato cap. 52. Qualum in cidio- te ex una parte perpetuum. Si vero calx erit, conquassato: cum eo qualo, ut calice in ferothem ponito.
 Corpus conquassatum. Lucret. lib. 3. 442.
 Conquassare nationes, per translationem, pro Vastare, & contere. Cic. pro Sext. 56. Etiam exterarum nationes illius anni furore conquassatas videbamus.
 Conquassata terræ motibus Apulia. Cic. 1. de Divin. 97. Delata etiam ad Senatum labes agri Privernatis, quum ad infinitam altitudinem terra defcideret, Apuliaque maximis terræ motibus conquassata esset.
 Mens, & omnis potestas animæ conquassatur. i. e. Dissipatur. Lucret. lib. 3. 600.
CONQUASSATIO, ónis. f. [*Κονασσιον*] Cic. 4. Tusc. 23. Itaque illa duo, morbus & agrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur.
CONQUATERNO, áre. [*Κονατερον*] Gloss. Lat. Gr.
CONQUEROR, questus sum, [*Κονακωρον*] éri. compolitum a Queror, Ejsdem est cum simplici suo significacionis.
 Deplorare & conquiri de realiqua. Cic. 5. Verr. 41. Tanta vis erat injuriam, ut homines quidvis perpeti, quam non de istius pravitate & injuriis deplorare & conquiri, mallet.

Conquiri & Lamentari. Conquiri fortunam adversam, non lamentari decet. Cic. 2. Tusc. 50.
 Nequicquam conquiri auris. Catul. Argon. 65. 164.
 Sed quid ego ignaris nequicquam conqueror auris
 Externata malo?
 Conqueritur tibi. Sil. lib. 8. 94.
 Conquiri aliquid. Liv. 1. 53. Sextus filius ejus, qui minimus ex tribus erat, transfugit ex compolito Gabios, patris in se favitiam intolerabilem conquerens.
 Libidines, vim, contumelias alicujus. Cic. 6. Verr. 111.
 Fallacia verba alicujus conquiri. Tibul. lib. 3. 7. 20.
 Conqueritur mecum Ovid. fortunæ suas. Plaut. Mil. 2. 1. 47.
 Multa conquestus, &c. Ovid. 4. Met. 243.
 Conquiri de. Suet. in August. cap. 51. Tiberio quoque de eadem re, sed violentius apud se per epistolam conquerenti, ita rescriptit.
 De injuria alicujus cum aliquo conquiri. Cic. 5. Fam. 2. Satis habebas nihil me etiam tecum de tui fratris injuria conquiri.
 Conquiri pro. Cic. pro Sext. 3. Nihil ab eo prætermisum est, aut pro Repub. conquerendum fuit, aut pro reo disputandum.
CONQUESTIO, ónis. f. [*Κονακωσιον*] Cic. 1. Q. frat. 1. Ubi nullum auxilium, nulla conquestio.
 Conquestionem exprimere. Plin. lib. 10. cap. 23. Hinc volantium illa conquestio labore expressa. i. e. velut Extorta.
CONQUESTUS, ús. m. [*Κονακωσιον*] Liv. 3. 7. Tum libero conquestu coorte voces sunt.
CONQUIRSO, quævi, quæitum, [*Κονακω*] ére. Idem quod Quiescere. Cic. 5. de Fin. 55. Videmus igitur ut quiescere ne infantes quidem possint.
 Ab armis quiescere. Cic. pro Milon. 69. Si denique Italia a delectu, urbs ab armis sine Milonis clade nunquam esset conquestura.
 Quiescere ab execrationibus. Plin. in Paneg. cap. 53. extr. Nullum locum, nullum esse tempus, quo funestorum principum manes a posterorum execrationibus quiescant. i. e. Perpetuo posteri eos execrabitur.
 Quiescere a re aliqua. Cic. pro Corn. Balb. 3. Qui tantum potuit impertire huic studio temporis, quantum ipse a pueritia usque ad hanc ætatem a continuis bellis & victoriis quævit.
 Quiescere ad. Cic. in Orat. 107. Ita postremo ejiciuntur, ut ne ad saxa quidem mortui quiescant.
 Quiescere de aliquo. Cic. 1. Fam. 1. Tanta enim est magnitudo tuorum erga me meritorum, ut quoniam tu, nisi perfecta res, de me non conquesti. i. e. Propter me sollicitus esse non desisti, donec confectum fuerit negotium meum.
 Quiescere in loco. Cic. 1. Att. 3. Uno in loco conquesticimus, quo fratrem quotidie expectamus.
 Quiescere in eadem mensura honorum. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 2. Æque ambitio non patitur quenquam in ea mensura honorum quiescere, qua quondam evasis fuit impudens votum.
 Quiescere in studiis, pro Oblectari. Cic. 1. Att. 20. Ego autem quotidie magis, quod mihi de foreni labore temporis datur, in his studiis conquesto. Idem de Amicit. 22. Principio cui potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non amici mutua benevolentia conquestat?
 Ætas nostra jam ingravescentis in amore atque in adolescentia tua conquestat. Cic. 2. Fam. 1.
 Bella omnia jure gentium conquesticunt hieme. Cic. pro Rabir. Posth. 44. Calor conquesticet. Cæf. lib. 6. cap. 6. Sect. 34. de Caligine oculorum. Velandumque postea, nec detegendum ante, quam sudor & calor domi conquestiverint. Subaudi Caput. [Puto vero pro Domi, legendum Omnis. Sic enim eodem cap. sect. 8. & alibi sæpius loquitur.
 Febris. Cæf. lib. 2. cap. 8. Pus quacunquæ parte corporis erumpit, si est leve, album, & unius coloris, sine ullo metu est, & quo effuso febris protinus conquestit, &c.
 Imbre conquesticente. Liv. 24. 47.
 Inflammatio. Cic. lib. 7. cap. 19. Si sub his inflammatio non conquestiverit, &c.
 Litteræ conquesticent, nisi quod novi extiterit. Cic. 12. Att. 38.
 Navigatio mercatorum conquesticet. Cic. pro Lege Manil. 15.
 Sanguis conquesticet. i. e. Siftitur hæmorrhagia. Cæf. lib. 5. cap. 26. Si parum sic sanguis conquesticet, sapis linamenta multanda sunt.
CONQUILIATUS, a, um, pro Quisquilatus. Plin. Valer. 1. 9. pro Conquiliata lana obturare. V. Reinef. Var. Lect. 3. 4. qui legit Conculcata. [Forte Conchylata, i. e. Purpurea. Solent enim hunc colorem haud raro in panniculis istiusmodi commendare medici vett.
CONQUINISCO, conquexi, [*Κονακω*] ére. a Cunio, ire; quod est apud Festum Stercus facere. Hoc autem Inclinare se significat, auctore Nonio. Plaut. Cistell. 4. 1.
 Faciendum 't puerile officium, conquiniscam ad cistellam. Idem Pseud. 3. 2. 75.
 Si conquiniscet isthic, ceveto simul. ad quem locum se Scalliger, Conquiner, decubare est, a quo conquinisco. Est enim Conquiniscere, Cernuere se inflectere, vel inclinare, ut faciunt exoneratur ventrem. Pomponius Attellanarius ait; In terra ut cubabat nuda, ad eum ut conquexi, &c. Hoc etiam Cernuere dicebant; quanquam & hoc *ἀντὶ τῆς ἀσκαλιουζων* accipiebant.
CONQUITRO, quisivi, quisitum, [*Κονακω*] ére. Simul vel Diligenter querere & investigare. Cæf. 1. Bell. Civil. 42. Item Lyffo, Parthinique, & omnibus castellis, quod esset frumentum, conquiri jussit. Verum summa cura studioque conquerere. Cic. 4. Acad. 7.
 Conquirere undique. Cic. 12. Fam. 29. Et incredibiles angustie pecunie publicæ quæ conquiruntur undique, ut optime meritis militibus præmissa solvantur.
 Terra marique conquerere aliquem. Cic. 5. Fam. 9.
 Ad mortem conquiri. Paterc. lib. 2. 22. i. e. Ut occidatur.
 Ad voluptatem aliquid conquerere. Cic. 2. de Fin. 110.
 Conquirere & comparare voluptates. Cic. 1. de Fin. 65.
 Conquirere atque eligere colonos. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Nedum isth a Kullo & Rullis milibus conquisiti atque electi coloni, Capuæ, in domicilio superbie atque in sedibus luxurie collocati.
 Amantes vulgo conquirere. Propert. lib. 1. 2. 23.
 Non illis studium vulgo conquirere amantes.

Historiam conquerere regionum. Cic. 2. de Fin. 102. Hæc leviora poemata, poema, orationem, quum aut scribis, aut legis, quum omnium factorum, quum regionum conquiritur historiam.

Opes conquerere metretico quaest. Plin. lib. 7. cap. 12.

Rationibus conquestis disputare. Cic. 1. de Fin. 31.

Conquiere, Coercere. Festus. Al. Coingere. V. Scalig. & Dacer.

CONQUIRITUS, a, um. [ἐπιχειρησάμενος] ut, Mensæ conquestissimis epulis extruebantur. Cic. 5. Tulc. 62.

Carmina Conquistata diu dulcique reperta labore. Lucret. lib. 3. 420.

Vitiis fictis conquestisque deformatum inducere. Cic. de Arusp. Resp. 67.

CONQUISTR, [ἐπιχειρησάμενος] Adv. pro Docte & diligenter. Gell. lib. 3. cap. 10. Hæc Varro de numero septenario scriptis admodum conquestite. Auct. ad Herenn. lib. 2. ad fin. Hæc si ut conquestite conscripsimus, ita tu diligenter fueris consequutus, &c.

CONQUISTRIO, ðnis. f. [ἐπιχειρησάμενος] Cic. de Univ. 5. Difficillimum autem est in omni conquestitione rationis exordium.

Conquestio piaculorum. Liv. 7. 3. pr. Quum piaculorum magis conquestio animos, quam corpora morbi afficerent.

Exercitus conquestio collectus. Cic. de Provinc. Conf. 5. Jam vero exercitus noster ille superbissimo delectu & durissima conquestione collectus omnis interit.

CONQUISTROR, ðnis. m. [ἐπιχειρησάμενος] Qui conquistit. Sic apud Plaut. Conquistores sunt, Qui conquirerent, si cui fautores delegati essent; Amph. prol. 65. Ut conquistores singuli in subellia Eant per totam caveam spectatoribus: Si cui fautores delegatos viderint, Ut his in cavea pignus capiatu togæ. conf. Buleng. de Theat. r. 54.

Sunt autem spectamini Conquistores, [ἐπιχειρησάμενος] Satellites, vel lictores: & ut vulgo dicuntur *Commisarii*, auctore Budæo. Cic. pro Milon. 68. Si Italæ delectus, ut nonnulli conquistores tui dicitant, si hæc arma, &c. Eos intelligit quibus mandaverat Pompeius curam colligendi ac describendi exercitus. Liv. 21. 11. Qui duo populi delectus acerbitate confternati, retentis conquistatoribus, metum defectionis quum præbuisset, oppressi celeritate Annibalis, omiserunt nota arma. Eos vocat qui delectus habendo erant præbeti. Hirt. de Bell. Alex. cap. 2. In omnes partes, per quas fines Ægyptii, regnumque pertinet, legatos, conquistatoresque, delectus habendi causa, miserant. Cic. 7. Att. 21. Nec enim conquistores *Φαντασθησάντων* audent, cum ille adfit.

CONQUESTOR, ðnis. m. Idem. Varr. de L. L. 5. 8.

CONRADO, V. CORRADO.

CONREGIO, ðnis. ab auguribus olim vocabatur Regio intra fines comprehensa. Varr. 6. de L. L. 2. Intra ea conregione, conspiciene, contumione, utique ea rectissime sensi. Ex Turnebo.

Conregione, pro E regione dixerunt veteres. Festus.

CONREGNO, ðre. Tertull. & Hieron.

CONREUS, [ἐπιχειρησάμενος] Qui cum alio in jus vocatus est. Ulpian. in l. Liberationem. §. Nunc de effectu. D. de liber. legat. Si cum alio sim debitor, puta duo rei fuimus promittendi, & mihi soli testator consuluit voluit: agendo consequar, non ut accepto liberer, ne etiam conreus meus liberetur contra testatoris voluntatem: sed pacto liberabor.

CONRIDEO, ðre. compositum ex Con & Rideo; idem quod Renideo, & lætor. Lucret. lib. 4. 81.

Et quanto circum mage sunt inclusa theatri Mœnia, tam magis hæc intus perflua lepore Omnia corident correpta luce diei. Utitata tralatio scriptoribus. i. e. Omnia simul redeunt, vel hilaritatem ejusmodi præ se ferunt ut ridere videantur. Lambinus.

CONRUSOR, ðri. Dep. Conquirere. Conrursare tua consilia in pectore. Plaut. apud Fest.

CONSAURENSES, Populi Hispania: citerioris, in conventu Carthaginiensi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

CONSABURRO, ðre. Idem ac Saburro. Augustin.

CONSALŪIO, [ἐπιχειρησάμενος] ðre. Idem quod Salutare, inquit Festus. Liv. 3. 26. Dictatorem eum legati gratulantes consulant. Consalutare inter se. Cic. 2. de Orat. 17. Qui quem inter se, ut ipsorum usus ferebat, amicissime consulatissent, &c.

Consalutare, Salutem precari. V. Salutare, salutem precari, in SALUS.

CONSALUTATIO, ðnis. f. [ἐπιχειρησάμενος] Cic. 2. Att. 18. Hinc plausus maximi, consalutatio forensis perhonorifica.

Consalutatio exercituum. Tacit. 15. Ann. 16.

Cum ex improviso, atque in ipsa consalutatione dimicandum fuisset. ubi olim consalutatione. H. St. Reliqua cultro refecta sunt. Sunt autem verba Suet. in Othone cap. 9.

CONSANSASCO, CONSANSESCO. V. CONSANS.

CONSANGUINEUS, i. m. [ἐπιχειρησάμενος, συγγενής] Qui sanguine conjunctus est cum altero. Plaut. Pen. 5. 2. 77.

Meis consanguineis nolo te insequi loqui. Cic. 2. Att. 23. Sed *βροτέριον* nostræ consanguineus non mediocres terrores jacit atque denuntiat.

Parentes, liberi, conjuges, consanguinei. Cic. 1. de Invent. 103.

Arietes consanguinei, apud Cic. 1. de Divin. 44. ex antiquo poeta.

Arma consanguinea. Claud. de Bell. Gild. 285.

Sopor consanguineus lethi. Virg. 6. Æn. 278.

Thalami consanguinei. Claud. de 3. Conf. Hon. 154.

Turba consanguinea, Sortes. Ovid. 14. Epit. 121.

Consanguinei. dicuntur Fratres ex eodem patre nati, lib. 3. Instit. titulo, De legitima agnatorum successione: §. 1. Itaque ex eodem patre nati fratres, agnati sibi sunt, qui & consanguinei vocantur: nec requiritur, an etiam eandem matrem habuerint.

CONSANGUINITAS, ðtis. f. [ἐπιχειρησάμενος] Ipsa conjunctio. Liv. 7. 19. Ceritum populum misericordia consanguinitatis Tarquinienfibus adjunctum fama ferebat.

Propinquus consanguinitate alicui. Virg. 2. Æn. 8.

CONSANO, [ἐπιχειρησάμενος, ἐξησθαι] ðre. Columel. lib. 4. cap. 24. Quo plerumque fit, ut quod præcidi debeat, præfringatur, & sic vitis lanata, scabraque putrefact humoribus, nec plaga sanantur. V. Parei Lex. Crit. Consanare, pro Consanescere. Ulp. in l. idem. D. de ædil. edict. Idem Officium ait, si homini digitus sit abscessus, membrum quid laceratum, quamvis consanaverit: si tamen ob eam rem eo minus uti possit, non videri tanquam esse. [Consanaverit. H. St.

CONSANSASCO, vel CONSANSESCO, consanui, [ἐπιχειρησάμενος] ðre. Sanum fieri. Cic. 4. Fam. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere, etiam illa, quæ consanuisse videbantur, recrudescunt. Cels. lib. 7. cap. 12. de lingua, Et plerique quidem, ubi consanuerunt, loquuntur. V. Columel. 8. 2.

CONSARCINO, [ἐπιχειρησάμενος, συναρξω] ðre. Gell. lib. 13. cap. 23. In quo versu non oportet alterum videri verbum, idem quod superius significans, supplendi numeri causa extrinfecus additum & consarcinatum. Est enim hoc inane admodum & futile.

Crimina Ammian. 14. 5.

Insidias consarcinare. Ammian. 14. 8.

Mendacia Ammian. 15. 10.

Verba. Gell. 13. 23. V. paulo ante.

CONSARCINATOR, ðris. m. ut, Litiom consarcinator. Ammian.

CONSARCINATRIX, ðtis. f. }

CONSARCIO, ðre. }

CONSARTOR, ðris. m. }

CONSARRIO, [ἐπιχειρησάμενος] ðre. Idem quod Sarrire. Columel. lib. 11. cap. 3. Deinde sulcos consarcianti. conf. Cat. de R. R. cap. 48.

CONSARCIO, [ἐπιχειρησάμενος] ðre. Suet. Neron. cap. 26. Prætoris caput consarciauit.

CONSAUCIOR, ðri. passiv. Auct. ad Heren. lib. 4. 27. In hoc autem crebro & celeri vulnere corpus consarciauit videtur.

CONSAUCIATUS, a, um. Partic. Suet. Aug. cap. 20. Utrumque brachium ruina pontis consarciauit.

CONSAUCIATIO, ðnis. f. [Ct. in Dig.

CONSCĒLĒRO, [ἐπιχειρησάμενος] ðre. Scelere implere. Liv. 40. 8. Agite, conscelerate aures paternas, decernite criminibus, mox ferro decreturi. Domum conscelerate. Catull. 68. 24.

Oculos conscelerate dicitur, Qui nefarium facinus aliquod perpetrari videt, quod vel avertere & inhibere, vel a quo ipse avertere & subducere se poterat. Ovid. 7. Met. 24.

Cur non & pectore pereuntem, oculosque videndo Conscelero? cur non tauros exhorter in illum?

CONSCĒLERATUS, a, um. [ἐπιχειρησάμενος] Partic.

Conscleratus & contaminatus. Liv. 2. 37. ete. Proficiscentibus deinde indignatio oborta, se ut conscleratos, contaminatosque, ab ludis, &c. abactos esse.

Mens consclerata. Liv. 8. 18.

Nomen nobile conscleratum impudicitie dare. Cic. Octav.

Pirata conscleratus. Cic. 2. Verr. 90.

Vultus nefarius & conscleratus. Cic. pro Cluent. 29.

A filiis conscleratis illis furia domestica & assidue pœnas parentum dies noctesque repetunt. Cic. pro Rofc. Amer. 67.

CONSCENDO, di, sum, [ἐπιχειρησάμενος, ἀναβαίνω] ðre. De navigantibus proprie dicitur. Non quin de aliis quoque rebus, Quo ascenditur, usurpetur. Absolute aliquando ponitur. Cic. 2. Q. frat. 2. Tu, si ita expediat, velim bona & certa tempestate conscendas, ad meque venias. Liv. Conscendunt alacres coptæ. subaud. Navim.

Æquor navibus. Virg. 1. Æn. 385.

Bis denis Phrygium conscendi navibus æquor. Claffem. Virg. 10. Æn. 155.

Navem. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conscendens navem sapiens, num, &c. Cæf. 2. Bell. Civil. 4. Non minore animo ac fiducia, quam ante dimicaverat, naves conscendunt.

In navem. Cic. 14. Fam. 7. Navim spero nos valde bonam habere: in eam simul atque conscendi, hæc scripsi.

Puppim. Ovid. 2. Fast. 95.

Æthera. Stat. 3. Silv. 1. 6.

Arces. Valer. 2. Argon. 444.

Et Sol æthereas medius conscenderat arces. Culmen summum. Sil. lib. 3. 510.

Currum. Ovid. 3. Trist. 8. 1.

Equum. Liv. 20. 2.

In equum. Ovid. 6. Met. 222.

Mœnia. Sil. lib. 3. 510.

Montes. Catul. Argon. 62. 126.

Scopulum. Virg. 1. Æn. 180.

Tecta. Seneca Med. 12.

Tribunal. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 267.

CONSCENSIO, ðnis. f. [ἐπιχειρησάμενος] Cic. 1. de Divin. 68. Eumque dixisse remigem quandam ex quinquereis Rhodiorum vaticinatum, madefactum tri mris xxx diebus Greciam sanguine, rapinas Dyrrhachii, & conscensionem in naves cum fuga.

CONSCIENTIA, V. CONSCIOUS.

CONSCINDO, scidi, scissum, [ἐπιχειρησάμενος, ἀναβαίνω] ðre. In multas partes scindere. Ter. Eun. 4. 3. 4.

Vestem omnem miserè scididit, tum ipsam capillo scididit. Curæ conscindunt hominem sollicitum. Lucret. 5. 46.

Epistolam innocentem conscindere. Cic. 7. Fam. 10.

Conscindere sibilis, per translationem, pro Exhibilare & explodere. Cic. 2. Att. 19. Nam gladiatoribus, qua domus, qua advocati, sibilis conscifit. Conscindere aliquem, pro Criminari, & alicui conviciari. Cic. 8. Att. 16.

CONSCISSUS, a, um. Partic. [ἐπιχειρησάμενος] ut, Conscissa pallula. Plaut. Trucul. 1. 1. 32.

Epistola consciffa. Cic. 7. Fam. 26.

Nubibus consciffis orbem Luna protulit. Stat. 12. Theb. 310.

Pugnis & calcibus consciffis aliquis. Cic. 5. Verr. 56. Quædam exemplaria legunt Consciffus. [Idque sine dubio res postulat. Non enim dicitur Scindere pugnis, sed Cedere. Sæpe autem hæc confunduntur. Vestis consciffa. Ter. Eun. 5. 1. 4.

CONSCISSIO, ðnis. F. Augustin.

CONSCISSURA, ðtis. f. [ἐπιχειρησάμενος] Ipsa ruptio. Plin. lib. 34. cap. 8. Dein quum pretio perisset gratia artis, detractum est aurum, pretiosiorque talis exillimatur, etiam cicatricibus operis atque consciffuris, in quibus aurum hæserat, remanentibus. V. Harduin. in loc. qui Consciffus legit.

CONSCIVO, scivi, scitum, [ἐπιχειρησάμενος, ἀναβαίνω] ðre. Nullius rei se conscium suspicari. Hor. 1. Epit. 1. 60.

— hic murus athenese esto, Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.

CONSCISCO, scivi, scitum, [ἐπιχειρησάμενος, ἀναβαίνω] ðre. Scatuere

Statuere apud fe, & decernere; ut Sciscere, unde Scitum dictum. Liv. lib. 1. 32. Quod Senatus Populi Romani Quiritium censuit, consensit, conscribit, ut bellum cum p̄cis Latinis fieret, &c. Budæus. Cic. lib. 3. de Legib. 10. Creatio magistratum, judicia populi, iusta, verita quom suffragio consensuerunt, optimatibus nota, plebi libera funto.

Exilium sibi consciscere. Liv. 29. 36. extr. Postea conscientia fibimet exilium consciscentes, quom absentes damnati essent, corporibus subtrahitis, &c.

Facinus. Cic. 16. Fam. 11. Neque incolumis Cæfare vivo fui, nisi postquam illud conscivi facinus.

Fugam sibi ex aliquo loco. Liv. 5. 53. Defereremus Penates nostros, exiliumque ac fugam nobis ex eo loco conscisceremus, quem tueri non possemus.

Consciscere (inquit Valla) fere ad mortem pertinet. Plerumque enim scilegitimus, Mortem sibi ipse conscivit, Mortem tibi ipse consciscis, Mortem mihi ipsi consciscam. Cogam te ad mortem tibi per teipsum consciscendam. Hactenus Valla, lib. 5. Nunc cum dativo, nunc sine dativo. Cic. 7. Fam. 39. Aut capiendus tanquam exilio locus, aut consciscenda mors voluntaria. Idem 2. de Nat. Deor. 8. Junius necem sibi ipse conscivit.

Veneno mortem sibi consciscere. Cic. de Clar. Orat. 4.

Ponitur per translationem pro Contrahere. Columel. lib. 7. 6. Diligensque pastor stabulum quotidie convertit, nec patitur sterces humorem consciscere. Sed in codd. emend. Stercus aut humorem consistere legitur. Sciendum vero est quod Conscisco, Ascisco, Descisco, Præscisco, & Rescisco faciunt præterita in iivi, sicut eorum primitiva: & Conscio quidem, Descio & Rescisco raro sunt in usu, sed magis Conscisco, Descisco & Rescisco. Ascio & Præscio inveniuntur, quamvis Ascio non ita frequenter sicut Præscio. Hinc Ascisco & Præscisco, licet magis Ascisco quam Præscisco, eo quod Ascio minus in usu sit, Præscio vero magis. Quom ergo Conscisco, Descisco & Rescisco usurpentur, non mirum est si Conscio, Descio & Rescisco obsoleverunt, quoniam fere superfluum esset in eadem significatione utraque haberi. E diverso autem Scio sæpissime reperitur: rarius autem Scisco. Apud Plautum tamen legitur Sciscam, in Amph. 5. 1. 17. Ocius accuro, ut sciscam quid velit. Præscio in usu est, Præscisco minus, quod tamen & ipsum legitur apud Virg. lib. 4. Georg. 69.

Continuoque animos vulgi, & trepidantia bello Corda licet longe præsciscere. Ascio apud Columellam in præfatione, Et pecoribus parandis conservandisque, quoniam & hanc asciscimus, quasi agriculturæ partem. Quo tamen loco emendatiora Columellæ exemplaria, Ascivimus habent, præterito tempore, quod ab Ascisco potius quam ab Ascio esse videtur.

CONSCITUS, [δενυσιδῆτος, συκλυσιαδῆτος] Partic. a Conscisco verbo passivo. Plin. lib. 36. cap. 15. Passim conscita nec, Quiritibus tædium fugientibus. Liv. 9. 26. Mors, haud dubie ab ipsis conscita, iudicio subtrahit.

CONSCISCENDUS, [κωνισκισις] Partic. Cic. 7. Fam. 3. Aut capiendus tanquam exilio locus, aut consciscenda mors voluntaria. Liv. 39. 19. Ne mortis consciscende locum haberet.

CONSCIOUS, [συνειδητός, συνεπιστητός] Adj. modo Is dicitur qui cum aliis aliquam rem cognitam habet, modo idem quod Scius. Ovid. 5. Trist. 5. 18. Nec fore perpetuam sperat sibi numinis iram, Conscius in culpa non scelus esse sua.

Conscius, translatum ad inanimata. Sen. Hippol. v. 107. Jactare tacitis conscias sacris faces. Valer. lib. 3. Argon. 584.

— tali fe concitat ardens
In juga senta fuga: pavet omnis conscia late
Silva, pavent montes, &c.

Conscius genitivo aliquando jungitur, frequentius dativo. Plaut. Merc. 2. 2. 46. Quom amico homini, tuique conscio, ita succenseas misere. Cic. 14. Philipp. 16. Itaque P. Appuleius Tribunus plebis, meorum omnium consiliorum periculorumque jam inde a consulatu meo testis, conscius, adiutor.

Æther conscius connubii. Virg. 4. Æn. 167.
— fulsere ignes, & conscius æther
Connubii. De connubio Ænææ & Didonis.

Amor. Ovid. 4. Epist. 52.
Animus. Lucret. 4. 1129.
Culpæ. Cic. 3. Off. 73.
Commisisti. Ovid. 2. Amor. 2. 27.

Curarum conjugalium interpres & conscia Juno. Virg. 4. Æn. 608.
Facti. Virg. 11. Æn. 812.

Facinori. Cic. pro Cœl. 52. pro Cluent. 59. Quæsit.
Fibra conscia deorum, Extispicium, divinatio, quæ fit inspectis animalium cælorum intestinis. Tibul. lib. 1. 8. 3.

Nec mihi sunt fortes, nec conscia fibra deorum:
Præcinit eventus nec mihi cantus avis. V. FIBRA.

Futuri conscius. Lucan. 5. 90.
Mihi conscius. Cic. 11. Fam. 28.
Mens bene conscia it ad extremos orbis colonos. Hor. [Error est.]

Mens. Sen. Hippol. v. 62. Conscia mentis pavor.
Manus. Ovid. 8. Met. 530.
Numina. Virg. 2. Æn. 141.
Pectus. Sen. Theb. 1.

Peccati sibi conscius. Ovid. 2. Amor. 7. 11.
Recti. Virg. 1. Æn. 604.

Religio alicuius conscia sacri pacti. Valer. 8. Argon. 401.
Quamquam jura debem, sacri sibi conscia pacti
Relligio, dulcissime movent præcordia tædæ.

Signa conscia alicuius rei. Ovid. 2. Amor. 1. 8.
Servi conscii. Cic. pro Cœl. 52.

Studiorum & officiorum maxime conscius. Cic. 5. Fam. 5.
Teneritati & mendacio alicuius conscium esse. Cic. 6. Verr. 124.
Verbis conscius. Tibul. lib. 1. 9. 41.

Vultus. Sen. Herc. fur. 9.
Vox conscia. Marcial. lib. 11. 62.
Conscium facere aliquem. Plaut. Truc. 1. 1. 40.
Quos quom celamus, sic faximus conscios, &c. Plaut. Cist. 2. 3. 46.

Et scio venturam. ME. me indicabit, & suas
Ad meas miseras addet. PH. fac me consciam.

Conscius de his rebus. Cic. Att. 2. 24. Se audivisse ait ex Curione his de rebus conscium esse Pisonem generum meum, &c. [Nisi distinguas post His de rebus. Nam & Conscium esse sæpe absolute ponitur, subauditio genitivo Ejus rei.]

Conscius, Contagione criminis astrictus. Tacit. 15. Ann. 66. pr. Accensis indicibus ad prodendum Fenium Rufum, quem eundem conscium conquirentemque non tolerabant. Al. Et inquisitorem.

Conscius alicui in privatis rebus. Cic. 1. Att. 15. Qui mihi & in publica re focus, & in privatis omnibus conscius, & omnium meorum sermonum & consiliorum particeps.

Conscius, idem quod Testis. Ovid. 3. Met. 290.
Quoque magis credas, Stygii quoque conscia sunt
Numina torrentis. Tale est illud lib. 2. 46.

— promissis testis adesto
Diis juranda palus.

CONSCROLUS, Adj. dimin. ut quidam legunt, apud Catull. 68. 41.
Sæpe illam audivi furtiva voce loquentem
Solam conscrolis hæc sua flagitia. Sed alii aliter legunt: If.

Vossius Cæciliis.

CONSCIENTIA, æ. f. [συνειδήσις] a nomine Conscius; est Certissima scientia, & (ut sic dicam) Certitudo ejus rei quæ animo nostro inest: five bonum sit, five malum. Cic. pro Milon. 63. Magna vis est conscientia, Judges, & magna in utramque partem: ut neque timeant qui nihil commiserint, & penam semper ante oculos versari putent, qui peccarint. Conscientia bene actæ vitæ, & recordatio bene factorum. Cic. de Senect. 9. Conscientia bene actæ vitæ, multorumque bene factorum recordatio jucundissima est.

Animi conscientiam non curat callide improbus. Cic. 2. de Fin. 54.
Animi conscientia suspicari de aliquo. Cic. 13. Att.

Animi conscientia, pro Animo religione obstricto. Cic. pro Rosc. Amer. 67. Suum quemque scelus agitat, amentiaque afficit: suæ malæ cogitationes, conscientiaque animi terrent.

Mentis optimæ conscientia fe consolari. Cic. de Clar. Orat. 250. Laudandus est, qui hoc tempore ipso quom liceat, in hoc communi nostro, & quasi fatali malo consoletur fe, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.

Consiliorum meorum conscientia me consolatur. Cic. 4. Fam. 3.
Facinorum conscia, conscientiaque. Cic. pro Cluent. 56. An etiam conscia conscientiaque ejusmodi facinorum supplicio dignas judicarent.

Cur non Consiliorum conscientia, pro Conscia ac Conscientiæ? H. St. Facinoris in conscientiam ascitus. Tacit. 1. Hist. 25.

Malefactorum conscientia stimulant. Cic. in Parad. 2.
Officii sui conscientia frui. Cic. 3. Fam. 7.

Alius est dominus exortus ex conscientia peccatorum, timor. Cic. Parad. 5.
Sceleris conscientia, avaritiaque suæ. Cic. 5. Verr.

Sceleris conscientiam ferre non posse. Suet. in Neron. cap. 34.
Scelerum suorum conscientia opprimi. Cic. in Pison. 39.

Angore conscientia, fraudisque cruciatu agitant & infectantur furia scelerum homines. Cic. 1. de Legib. 40.

Contagio conscientia. Cic. 7. Verr. 182. Deliberatum est, &c. non modo eos persequi, ad quos maxime culpa corrumperet iudicii, sed etiam illos, ad quos conscientia contagio pertinebit.

Fide conscientia commoveri. Cic. pro Rosc. Com. 46.
Labes conscientia in animo habere. Cic. 3. Off. 85.

Immo Tabes, ut dico in. H. St. Inuit locum in Schediasm. suorum lib. 1 v. 25. Sed adscribere forsitan oblitus est. Conjecturam vero hanc fuit nitor sicuti probaverit.

Pondus conscientia grave esset sine illa virtutis & vitorum divina ratione. Cic. 3. de Nat. Deor. 85.

Signa conscientia describit Auct. ad Heren. 2. 8. Accusator dicit, si poterit, adversarium, quom ad eum ventum sit, erubuisse, expalluisse, titubasse, inconstanter loquutum esse, concidisse, pollicitum esse aliquid: quæ signa conscientia sunt.

Conscientia, pro Malæ conscientia. H. St. Abeffe a conscientia suspicione. Cic. pro Cœl. 23.

Suspicionem conscientia alicui præbere. Tacit. 1. Hist. 28.
Conscientia bona. Plin. 10. Epist. 12. Quæ bonam conscientiam civium tuorum ad usum indulgentia tuæ provocat & attollit.

Infelix. Quintil. in proem. lib. 6.
Abolere conscientiam humani generis. In ABOLERO.

Adhibere. In ADHIBERO.
Adjuvare conscientiam omnium. V. ADJUVO.

Afferre. In AFFERO.
Argere conscientia. V. ARDEO.

Arguit conscientiam pavor. Tacit. 3. Hist. 10.
Comprimeret conscientiam animi nihil est negotii. Cic. 2. de Fin. 54.

Convictus conscientia. Cic. 2. in Catil. 13.
Debilitatus atque abjectus conscientia, repente conticuit. Cic. 3. in Catil. 10.

Discedere a recta conscientia transversum unguem non oportet quemque in omni vita sua. Cic. 13. Att. 20.

Eminet in vultu. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 25. Verba cessent licet, si quemadmodum debemus affecti sumus, conscientia eminebit in vultu.

Exonerare conscientiam suam. Curt. lib. 6. 8. 12. Nicomachus religione quoque deum atrictum conscientiam suam exonerare prostrasse.

Habere conscientiam conditionis suæ. Plin. 10. Epist. 30.
Hæere ex conscientia inimiziam suæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Impeditur & opprimitur mens conscientia. Cic. in Pison. 43.
Impelli conscientia ad fatendum. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Implorare conscientiam aliorum. Cic. pro Flacc. 38. Vociferarer, & quantum maxime possem, contenderem, testarer publicanos, excitarem negotiatores, vestram etiam conscientiam implorarem, &c. i. e. Obtestarer ut sententia vestra, & ex eo quod existimatis, de re ipsa judicaretis.

Jungere conscientiam cum fibibus. Firmic. lib. 4. cap. 1. Qui cum effractoribus vel furibus conscientiam jungant, vel qui certe ipsi fures sint aut effractores.

Merfus conscientia flagitorum scelerumque. Patere. lib. 2. 91. extr.

Quom

- Quum esset omni flagitiorum scelcrumque conscientia merfus, nec melior illi res familiaris quam mens forat, aggregatis suavillimis sibi, interire Caesarem statuit. De Rufo Egnatio loquitur.
- Metri ex conscientia. Cic. 10. Fam. 4.
- Remota conscientia hominum. Cic. 2. de Fin. 28. Ut hominum conscientia remota, nihil tam turpe sit, quod voluptatis causa non videatur esse factura. i. e. Si existimaret rem ab omnibus sciri non posse. Budæus. [Innuo A nemine sciri posse.]
- Simulata conscientia adeant, i. e. Simulato, sive postquam simulaverint se confcios ejus rei esse. Tacit. 2. Ann. 40.
- Spreta conscientia. Tacit. 15. Ann. 60.
- Sum. ut, Mea mihi conscientia pluris est quam omnium sermo. Cic. 12. Att. 27.
- Tenetur constrictum multorum conscientia alicujus consilium. Cic. 1. in Catil. 1. Constrictam jam horum omnium conscientia teneri conjunctionem tuam non vides?
- Contra conscientiam opibus hominum septi & muniti, deorum numen horrent tamen. Cic. 1. de Fin. 51.
- In conscientiam assumere alicquem. Tacit. 13. Ann. 12. i. e. Facere participem consiliorum, & conscium. Budæus. Dicitur & Sumere ab eodem, lib. 4.
- Ob conscientiam stupri accipere aliquid. Marcellus in l. mariti lenocinium. §. quod ait. D. ad legem Juliam de adulteriis, Plectitur & qui pretium pro comperio stupro accepit: nec interest utrum maritus sit qui accepit, an alius quilibet. quicunque enim ob conscientiam stupri accepit aliquid, poena erit plectendus.
- CONSCREO. V. in CONSCRO ad finem.
- CONSCRIBILLO. [CONSCRIBO] are. pro Conscribere veteres dixerunt: at plerumque cum contemptum innuere vellent. Varr. Columna Hercules, *ὁ δὲ δῆος*, itaque eas in ceram conscribillavit Hercules ad litem. Idem Marciore, Astrologi non sunt, qui conscribillarunt pingentes caelum. Nonius 2. 108. Catull. Epig. 25. 11.
- Iniusta turpiter tibi flagella conscribillent. i. e. Inscrubant vibicibus.
- CONSCRIBO, pfi, ptum, [CONSCRIBO] are. Scribere significat, hoc est componere. Cic. 1. Q. frat. 2. Litteras ad te parum fraterne conscripseram. Legitur in vetusto exemplari Scripseram.
- De aliquo ad aliquem conscribere. Cic. 12. Att. 19. De Antonio quoque Balbus ad me cum Oppio conscripsit, idque tibi placuisse, ne perturbationem. De aliquo, ut, Illos etiam de quibus audivi, & legi, & ipse conscripsit. Cic. de Senect. 83.
- De lingua Latina aliqua conscribere. Cic. 13. Att. Epistolam de aliqua re alicui. Cic. 13. Att. 50. pr.
- De ratione dicendi. Auct. ad Heren. 1. 1.
- Legem. Cic. 4. Att. 1. Legem eos conscripserunt, qua Pompeio per quinquennium omnis potestas rei frumentariae toto orbe terrarum daretur.
- Librum. Cic. de Clar. Orat. 132.
- Parietes. Plin. lib. 28. cap. 2. Etiam parietes incendiolorum deprecationibus conscribuntur.
- Quaestionem fictam. Cic. pro Cluent. 191.
- Syngraphum. Plaut. Afin. 4. 1. 1.
- Agedum, istum ostende, quem conscripsisti syngraphum.
- Testamenta mortuorum. Cic. de Arusp. Resp. 42.
- Volumen. Cic. pro Rosc. Amer. 100.
- Milites, vellegiones. h. e. Cogere, & in certum numerum ac scriptum redigere. Plaut. Milit. 1. 1. 76.
- Nam rex Seleucus me opere oravit maximo, Ut sibi latrones cogereim & conscriberem. Cic. 12. Fam. 15. His litteris ser ptis milites circiter xxx, quos Dolabella ex Asia conscripserat, e Syria fugientes, in Pamphiliam venerunt.
- Veteranos celeriter conscribere, pro Cogere. Cic. 10. Fam. 28.
- Palam conscribere & centuriare aliquos. Cic. Post redit. ad Quir. 13. Ego quum homines in Tribunali Aurelio palam conscribi centuriarique vidissem, &c.
- Vicatum conscribere, Decuriare aliquos. Cic. pro Sext. 34. Quum vicatum homines conscriberentur, decuriarentur, ad vim, ad manus, ad eadem, ad direptionem incitarentur.
- Conscribere, absolute. Cic. pro Planc. 45. Hæc doce, hæc profer, huc incumbere, Laterensis, decuriasse Plancium, conscripsisse, sequetrem fuisse, pronuntiassse, divisisse, ubi Manut. V.
- CONSCRIPTUS, a, um. Partic. [CONSCRIBO] ut, Conscripserat litteras. Plaut. Pseud. 1. 1. 26.
- Epistolium conscriptum lacrymis. Catul. 66. 2.
- Fortunas alterius litteris conscriptas in iudicium afferre. Cic. pro Cluent. 186. Tu periculum capitis, tu iudicium scelcris, tu fortunas alterius litteris conscriptas in iudicium afferas?
- Mensa conscripta vino. Ovid. 2. Amor. 5. 17.
- Tela conscripta imagine quadam. Stat. 3. Silv. 1. 117.
- Conscripsi milites. Cæf. 3. Bell. Civil.
- Conscripsi, [CONSCRIBO] inquit Festus, dicebantur Qui ex equestri ordine patribus ascribebantur, ut numerus Senatorum expleretur. Liv. 2. 1. extr. Deinde quo plus virum in Senatu frequentia etiam ordinis faceret, cædibus regis diminutum patrum numerum, primoribus equestribus gradus electis, ad trecenorum summam explevit. Traditumque inde fertur, ut in Senatu vocarentur qui Patres, quique Conscripsi essent: conscriptos videlicet in novum Senatum appellabant lectos.
- Officium conscripsi, i. e. Senatoris officium. Hor. in Arte Poet. 314.
- CONSCRIPTUM, i. n. ut, Virorum veterum conscripta. Ovid. 5. Trist. 3. 55.
- CONSCRIBO, ðnis. f. [CONSCRIBO] Cic. pro Cluent. 191. Eiusdem amentiae falsæ conscriptiones quaestionum, ex eodem furore etiam illa conscelerata exectio linguæ, &c.
- CONSCRIPTOR, ðris. m. Quintil. Declam. 277. Conditor conscriptorque legis. conf. Arnob. 1. p. 13. & 34.
- CONSCRO, secui, sectum, [CONSCRIBO] are. Idem quod Secare. Plin. lib. 36. cap. 26. Acies tanta est quacunque, ut citra ullum sensum ad ossa confectet, quicquid affaverit corporis.
- Membra conscribere. Ovid. 1. Trist. 9. 34.
- Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui.
- Consecrare minutatim. Varr. 3. de R. R. cap. 10.
- Consecrare in tenues membranas. Plin. lib. 30. cap. 4.
- CONSECRIO, ðnis. f. [CONSCRIBO] ut, Consecratio arborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Arborum autem consecratio, omnique materia & culta, & silvestri, partim ad calcandum corpus igniadhibito, & ad mitigandum cibum utitur, &c.
- CONSECRIO, [CONSCRIBO] are. ejusdem significationis cum Sacro, quod est Deo dico, & facrum facio. Auctor de Viris Illustr. cap. 2. Spolia opima Jovi Feretrio in Capitolio consecravit. Hor. 4. Carm. 8. 27.
- Ereptum Stygiis fluctibus Eacum Virtus, & favor, & lingua potentium Vatum divitibus consecrat infulis.
- Consecrare & publice dedicare. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.
- Dare, donare, dicare, consecrare Jovi Opt. Max. Cic. 6. Verr. 67.
- Nomine alicujus dei aut deæ aliquid consecrare. Cic. 2. de Nat. Deor. 66.
- Edem, terram, aram, consecrare. Cic. pro Domo 128. Consecrabantur edes, non privatorum domicilia, sed quæ sacra nominantur: consecrabantur agri, non ita ut nostra prædia, si quis vellet, sed ut Imperator agros de hostibus captos consecraret. statuebantur aræ, quæ religionem afferrent, ipso hi loco essent consecrata.
- Aræ curandi tuendique corporis, atque ejus utilitas, deorum immortalium inventioni consecrata. Cic. 3. Tusc. 1. i. e. Adscripta.
- Beluam nullam, nisi ob aliquam utilitatem, quam ex ea caperent, consecraverunt Ægyptii. Cic. 1. de Nat. Deor. 101. h. e. In numerum deorum retulerunt, & pro numinibus coluerunt.
- Beluas a barbaris propter beneficium consecratas. Cic. 1. de Nat. Deor. l. c.
- Bona alicujus consecrare, fuculo posito in rostris, adhibitoque tibicine. Cic. pro Domo 123.
- Bona cujusvisam consecrare verbis solennibus. Idem ibid.
- Delubra consecrare alicui deo, aut deæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.
- Domum Cereri. Cic. pro Domo 125. & de Arusp. Resp. 9.
- Martis manubias Mufis. Cic. pro Arch. 27. Jam vero ille, qui cum Ætolis Ennio comite bellavit Fulvius, non dubitavit Martis manubias Mufis consecrare.
- Simulacra. Cic. 3. de Nat. Deor. 61.
- Statuum alicui. Cæf. 3. Bell. Civil. 105. Item Trallibus in templo Victoriae, ubi Cæsari statuum consecraverant.
- Consecrare, Deo dedicare, atque ob id involutum manere, durareque perpetuum. Cic. 12. Att. 20. Sed in eunda nobis ratio est quem modum in omni mutatione dominorum, qui innumerabiles fieri possunt in infinita posteritate (si modo extabunt) illud quasi consecratum, remanere possit.
- Auguste sancteque aliquem consecrare. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.
- Ex hominum genere aliquos. Cic. 2. de Legib. 27.
- Consecrare aliquem, omnium genere nominentur. Cic. 12. Att. 19.
- Ego quantum his temporibus tam eruditus fieri poterit, profecto illam consecrabo omni genere monumentorum, ab omnium ingenii scriptorum & Græcorum & Latinorum. de Tullia sua loquitur.
- Ad immortalitatem, & religionem, & memoriam alicui consecrare. Cic. pro Milon. 81.
- Consecrare memoriam nominis, pro Immortalem reddere. Cic. 1. Q. frat. 1. Quam amplissimis monumentis consecrare voluisses memoriam nominis tui.
- Virorum fortium memoriam honore deorum immortalium consecrare. Cic. 3. de Nat. Deor. 50.
- Pro patria mori, ei nos totos dedere, & in ea nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus. Cic. 2. de Legib. 5.
- Origines suas. Liv. in præfatione, Et sicui populo licere oportet consecrare origines suas, & ad deos referre auctores, ea belli gloria est P. R. &c.
- Virtutes alicujus consecrare, & in numero deorum collocare. Cic. 1. Q. frat. 1.
- Vocabula consecrata sunt vitiosarum rerum, neque naturalium. Cic. 2. de Nat. Deor. 61.
- Memoria & litteris magnitudinem ingenii alicujus. Cic. 5. Tusc. 11.
- Addictus & consecratus certis & constitutis sententiis. Cic. 2. Tusc. 5.
- Certis quibusdam destinatisque sententiis quasi addicti & consecrati sunt, eaque necessitate constituti, ut etiam quæ non probare soleant, ea cogantur constantæ causa defendere.
- Alicui consecratum esse, i. e. Devotum esse. Cic. de Arusp. Resp. 7.
- Atque hoc si moderetur & cogitet, si contentus sit his sceleribus quæ commisit, jam se esse consecratum Miloni. Budæus.
- Campus Confularibus auspiciis consecratus. Cic. 4. Catil. 2.
- Delubra sanctissimis religionibus consecrata. Cic. 2. Verr. 14.
- Honorem hominis deorum religione consecratum non violare. Cic. 4. Verr. 51.
- Locus consecratus, cui opponitur Locus profanus. Cic. in Partit. 76.
- Mens, fides, virtus, concordia instituto majorum consecrata. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.
- Opinio in aliquo consecrata. Cic. pro Sext. 143.
- Sollemnis comitiorum precatio Confularibus auspiciis consecrata. Cic. pro Muren. 1.
- Consecrata omnium religione. Cic. 1. Tusc. 32. Vetera jam ista, & religione omnium consecrata.
- Tempestates ritibus Populi Romani consecratae. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
- Consecrabor, pro Consecrabo, veteribus. Plaut. Perf. 2. 5. 7.
- Sed quis hic anatus ambulat magnifice consecrabor. Auctor Non. 17. 92. Sed Gronov. post Taubm. exhibuit Consecrabor. alii aliter conjecantur.
- CONSECRARE alterum, apud Torrentium in Suetonium. Sic pro Frango quidam. H. St. Quid verbis postremis intelligi velit Stephanus noster fateor me non assequi.
- CONSECRATIO, ðnis. f. [CONSCRIBO] Cic. pro Domo 106. Quæ tua fuit consecratio?
- Legitima bonorum consecratio. Cic. pro Domo 125. Sin ista consecratio legitima est, quid est quod profanum in tuis bonis esse possit? An consecratio nullum habet jus, dedicatio est religiosior?
- Item *ἀντίθεσις* sive Dedicatio Imperatorum, ut interpretatur Tertullian. Apol. cap. 11. Cum mortui imperatores certa solemnitate ac caerimonia in Deorum numerum referrebantur; unde Divi cognominati fuerunt, quod primum C. Julio Cæsari contigit, ut ait Servius ad Virg. 5. Ecl. V. APOTHEOSIS. Et hinc

Consecratio pro Inauguratione aliquando usurpatur: ut patet ex Veteri Lapide Romæ

D. D. N. N. VALENTE. V. ET. VALENTINIANO. IVNIOR. PRIMVM. AVG. CONS. VI. ID. APRIL. AVR. VICTOR. ARGENTIVS. V. C. P. P. FILIO. SVO. AEMILIANO. CORYFONO. OLYMPIO. C. P. ANNO TRICESIMO CONSECRATIONIS SVAE.

CONSECRATOR, Græc. m. Hieron. CONSECRATRIX, icis. f. Tertull. CONSECRAŒUS, a, um. Eorundem sacrorum particeps. Tertull. Apol. cap. 16. Consecratus noster.

Vocabulum in castris repertum, qualia sunt Conterraneum, commilitaneum, militaneum, fuffaraneum, limitaneum. Julius Capitolinus in concione quadam Maximini Cæsaris, in Gord. cap. 14. pr. Sacrat commilitones, inquit, immo etiam mei consecranei. Alio loco, Nullam civitatem æque militaneam esse dixit. [Nisi error est, pro Limitaneam, V. in Gord. tert. cap. 28. pr.]

Quasi diceret, Participes meæ sacratæ dignitatis. H. St.

CONSECTANARIUM, V. Consector in CONSEQUOR.

CONSECTARIUM, CONSECTOR. In CONSEQUOR.

CONSECTIO, In CONSECO.

CONSECTIO, CONSECTUS, V. CONSEQUOR.

CONSEDO, ONIS. V. CONSIDO.

CONSEMINATUS, Adj. [συναισθητός] ut, Consemineæ vineæ, in quibus acervatim multa & varia femina vitium confusa sunt, nec propriis generibus distincta. Columel. lib. 3. cap. 21. Idque in vineis non conseminatis observari difficile est. Idem lib. 11. cap. 2. Silvam si quis barbaricam, id est conseminatam velit facere, recte conferet glandibus & ceteris seminibus. h. e. Variis arborum generibus constat.

CONSEMINATUS, e. [συναισθητός] Idem. Columel. lib. 12. cap. 45. extr. Propter quod etiam conseminatum vinearum non tam est firmum vinum, quam si per se sincerum amineum, vel apianum, aut etiam fecinum condideris. Conseminales vineas appellat, quæ ex variis furculorum & plantarum generibus confitæ sunt, nempe acidas, acerbæ, dulces ovas ferentibus.

CONSENSUS, consensui, [συνενοια] Ære. Senem fieri. Plaut. Capt. 1. 2. 31.

Maceco, consensesco, & tabesco miser. Cic. 2. Tusc. 5. Atque

oratorum quidem laus ita ducta ab humilis venit ad summum, ut jam (quod natura fert in omnibus fere rebus) consensescat, brevique ad nihilum ventura videatur. Al. Senescat.

Cum cognomine consensescere. Cic. 2. Att. 13.

Carina consensuit. Propert. lib. 3. 7. 36.

Ventorum est quodcumque paras, haud ulla carina

Consensuit, fallit portus & ipse fidem.

Nemus consensuit. Claud. Epig. 2. 16.

In armis consensescere. Hor. 3. Carm. 5. 8.

In commentariis Rhetorum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

In exilio. Liv. 35.

In patria consensuisse placuit. Ovid. 4. Trist. 8. 12.

Consensescere sub armis. Liv. 32. 3. pr.

Consensescere mærore & lacrymis. Cic. pro Cluent. 13.

Consenserunt vires atque defecerunt. Cic. de Senect. 29.

Nulla adversario consensescere. Cic. 2. Att. 23. h. e. Populi gratiam

amittere, & in invidiam adduci, nemine tamen oppugnante.

CONSENTES, Dii fuerunt, qui, ut Augustin. lib. 4. de Civit. Dei cap. 21.

scribit, in consilium Jovis adhiberi putabantur. Hi & Penates, & Urbani etiam dicti, duodecim numero fuerunt, sex mares, & sex feminae,

quorum imagines auratæ stabant apud forum, ut Varro ait lib. 1. de R. R. 1. 4. Hos Ennius, ut Apulei. de Deo Socr. p. 42. & Martian. Capell. de

Nupt. Phil. 1. p. 14. scribitur, duobus verbis complexus est,

Juno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Venus, Mars,

Mercurius, Jovis, Neptunus, Vulcanus, Apollo. Dicti autem

sunt Consentes, quasi Consentes. De duodecim his deis, quos in consilium habet Jupiter, Aeneas Seneca meminit lib. 2. Quæst. Nat. cap. 41. ex Hætrulcorum disciplina. Sed & duodecim deos alios

Consentes agricolarum duces, Varro enumerat in lib. de R. R. quem vide. l. c. Singulos singulorum mensium tutelæ præcitat Manil. 2. 433. Ex illis

consensus Deorum Dearumque constituitur; iis tamen Jovis præmittitur,

ut patet ex Inscriptionibus,

I. O. M.

CETERISQUE

DIS CONSENTIBVS.

CONSENTIA, Sacra quæ ex consensu multorum sunt statuta. Festus.

CONSENTIA, Civitas est in agro Bruttio. Auctor est Plin. lib. 3. cap. 5.

Volgo *Consenza* in Calabria.

CONSENTINI, Ejus oppidi incolæ.

CONSENTIO, si, sum, [ἐξουσία, συμφωνία, σύμφωνοι] Ære. Convenire.

Cic. 7. Ver. 18. Servos, quos ipse cum consilio belli faciendi causa

consensisse judicavit, eos sine consilii sententia, sua sponte, omni supplicio liberavit.

Consentire & Pugnare, contraria. Cic. 3. de Finib. 10. Ratio enim

nostra consentit, oratio pugnat.

Omnes honestates civitatis, omnes ætates, omnes ordines una consentiunt in hac causa. Cic. pro Sext. 109.

Una & mente & voce consentire. Cic. 1. Philipp. 21. Omnes enim jam

cives de Reipub. salute alla & mente & voce consentient.

Uno ore omnes de utilitate amicitia consentiant. Cic. de Amicit. 83.

Consentio tibi. Cic. 4. Acad. 52.

Consentire sibi. Cic. 1. Off. 5. Nec si sibi ipse consentiat, & non inter-

duam naturæ bonitate vincatur, hinc amicitiam colere possit.

Naturæ consentire, finis bonorum est Stoicis. Cic. 2. de Finib.

Personis, temporibus, locis quæ narratur, consentiunt. Cic. Partit. 52.

Principiis consentiant exitus. Cic. 11. Fam. 5.

Senatus consentit bellum, pro Sciviv. Liv.

Studis alicujus consentire. Hor. 1. Epit. 19. 65.

Consentire ad. Cic. 5. Att. 18. Parvo exercitu, sed ut spero, ad bene-

volentiam erga nos consentiente.

Consentire cum. Cic. in Acad. Apparet enim jam cor cum oculis con-

sentire.

Cum voluntate alicujus mentes atque sententia aliquorum consentiunt.

Cic. pro Muren. 1.

Cum oratione vultus non consentit. Caf. 1. Bell. Civil. 19. Quum vul-

tus Domitii cum oratione non consentiret.

Cum aliquo consentire de re aliqua. Cic. 4. Acad. 131. Post Epicurus,

cujus est disciplina nunc notior, nec tamen cum Cyrenæicis de ipsa voluptate consentiens.

Secum consentire, & sibi consistere, Idem. Cic. de Univ. 6. Tota di-

scinde & plane exornata oratio sibi constat, & ex omni parte secum ipsa

consentiat, &c. Cic. pro Cluent. 60. Tamen in Oppianico sibi constare,

& superioribus consentire iudicis debuerunt.

Consentire de. Cic. de Amicit. 88. Una est enim amicitia in rebus huma-

nis, de cuius utilitate omnes uno ore consentiunt.

De laudibus alicujus omnium fama consentit. Cic. de Senect. 6.

De aliquo aliquid consentire. Cic. 2. de Finib. 117.

Eis quæ de Fabio Caninico acta scribis, valde consentiunt. Cic. 7. Att. 3.

In cum omnes illud consentiunt elogium. Cic. de Senect. 62. Quanta

in Atilio Calatino? in quem illud elogium unicuique plurimæ consentiunt

gentes, Populi primarium fuisse virum. [Sed emendati codd. post vocem

Umicum distinguunt, ut seq. sint ipsa elogi verba, & verbi constructio

cum Inf.]

Inter se consentiunt partes. Cic. 1. Off. 5. Et delectat hoc ipso, quod

inter se omnes partes cum quodam lepore consentiunt.

Consentire magna conspiratione amoris. Cic. 1. de Finib. 65. At vero

Epicurus una in domo, & ea quidem angusta, quam magnos, quantaque

anoris conspiratione consentientes tenuit amicorum greges?

Astrum nostrum consentit incredibili modo. Hor. 2. Carm. 17. 22. Ho-

ros copios suos familes esse, & inter se afferit convenire. Acron.

Consentio, cum infinitivo. Cic. 1. de Lege Agr. 15. Si consenserint

possessores non vendere, quid futurum est?

Consenti, in Imperativo. Cic. 16. Att. 15. extr. Consenti in hac cura,

ubi sum, ut me expediam.

Consensum esse. Quintil. lib. 9. cap. 1. Inter plurimos, quod sciam,

consensum est, duas esse ejus partes.

CONSENTIENS, Partic. [συναισθητός] Cic. 2. de Divin. 119. Animorum

consentientium multitudine completum esse mundum.

Auctoritate hominum consentiente contenti simus. Cic. 1. de Di-

vin. 84.

Civitas in retinenda libertate consentiens. Cic. 15. Fam. 6.

Coagmentatio naturæ ad incoluitatem mundi consentiens. Cic. 2. de

Nat. Deor. 119.

Cognatio rerum consentiens, conspirans, continuata. Cic. 2. de Nat.

Deor. 19.

Consilium vitæ consentiens & præce conspirans. Cic. 5. Tusc. 72.

Conjunctum aliquid & consentiens habent stellæ. Cic. 2. de Divin. 89.

Fama consentiens de aliquo. Cic. de Senect. 61. Jure igitur gravis, cuius

de laudibus omnium esset fama consentiens.

Motus cum verbis sententiæ consentiens. Cic. de Clar. Orat. 141.

Sensibus tam mihi consentientibus nemo est in terris. Cic. 4. Att. 167.

Vita consentiens virtutibusque respondens. Cic. 5. de Finib.

CONSENSUS, a, um. Partic. [συναισθητός] Gell. lib. 15. cap. 26. Syl-

logismus est oratio, in qua consentiens quibusdam & concessis, aliud quid,

quam quæ concessa sunt, per ea quæ concessa sunt, necessario conficitur.

CONSENSUS, us. in. [συναισθητός] Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Itaque illa mi-

hi placebat oratio de convenientia consensuque naturæ.

Consensus & diffusio. Claud. de Bell. Gild. 301.

— diffusio acerbis,

Et gravior consensus erat.

Concentus atque consensus. Cic. 2. de Divin. 34. Qua ex conjunctione

naturæ, & quasi concentu, atque consensu, quam *συνπαθείαν* Græci

appellant, &c.

Doctrinarum mirus quidam omnium quasi consensus concentusque. Cic.

3. de Orat. 21.

Ævi consensus. Plin. lib. 14. cap. 6. extr. Sed de quibus consensus ævi

judicaverint, hæc sunt.

Contrahentium consensus. Paul. in l. obligatio mandati. D. mandat.

vel contr.

Mortalium consensus in eo. Plin. lib. 2. cap. 2.

Omnium consensus, naturæ vox est. Cic. 1. Tusc. 35.

Ordinum divulsus consensus. Cic. de Arusp. Resp. 60.

Omnium ordinum consensus, gratiarum actio, gratulatioque. Cic. 3.

Fam. 3.

Signantium consensu se tueri. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Virtutum conspiratio consensuque. Cic. 2. de Finib. 66.

Magnus interaliquos. Cic. 4. Philipp. 12.

Nudus. Ulp. l. 4. D. de sponsal. Sufficit nudus consensus ad constituenda

sponsalia.

Pius. Senec. Octav. 8.

Omnium consensu ad eum deserit imperium. Caf. 7. Bell. Gall. 4.

Uno consensu juncta & continens natura. Cic. 2. de Divin. 33.

Defendere aliquid consensu. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Complecti alterius consensum. V. COMPLECTOR.

Meruit omnium consensum. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Vertere in consensum. Tacit. de Germ. Morib. 31.

Consensus, pro Sympathia. V. ΣΥΜΠΑΘΙΑ. conf. supra Concentus

atque Consensus.

CONSENSIO, ONIS. f. [συναισθητός, συμφωνία, σύμφωνοι] Cic. de Reditu

suo ad Quit. 18. Tanta consensione Italie. Idem 1. Fam. 9. Populi vero

Rom. totiusque Italie mira consensio.

Civitatum aperta consensio. Tacit. 3. Ann. 43.

Omnium gentium consensio in omni re lex naturæ putanda est. Cic. 1.

Tusc. 10.

Magistratum consensio de aliquibus. Cic. Post redit. ad Senat. 38.

Naturæ consensio. Cic. 3. de Orat. 53. Omnia hæc quæ supra & subter,

unum esse, & una vi atque una consensione naturæ constructa esse veteres

dixerunt.

Univerforum nec voluntatis nec sermonis consensionem majorem unquam

fuisse. Cic. 2. Att.

Voluntatum, studiorum, sententiarum summa consensio. Cic. de Amicit. 5.

Factæ confessiones. Cic. 7. Verr. 9. Quid igitur? nulline motus in Sicilia fervorum Verre Prætoris? nulline confessiones factæ esse dicuntur? Firma confessio. Cic. 1. de Nat. Deor. 44. Quum enim non instituto aliquo, aut more, aut lege sit opinio constituta, maneatque ad unum omnium firma confessio, intelligi necesse est esse deos.

Sceleratæ confessionis aliorum fides quo eruperit ferretur. Cic. 10. Att. 4.

CONFESSENTANEUS, Adj. [ἑταροειδής] Conueniens. Cic. 5. de Finib. 60. Itaque omnis honos, omnis admiratio, omne studium ad virtutem, & ad eas actiones, quæ virtuti sunt consentaneæ referretur.

Actiones consentaneas motibus voluntariis, conatibus, & appetitionibus modis adhibet natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 58.

Argumenta consentanea & dissentanea. Cic. in Partit. 7.

Divisio consentanea. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Genus consentaneum his temporibus litterarum. Cic. 4. Fam. 13.

Leges dare consentaneas. Cic. 2. de Legib. 23.

Quæ sententia utilitati rerum consentanea est. Ulp. l. si remunerandi. in sine. D. mandat. vel contr.

Consentaneus sibi. Cic. 1. Off. 6. Hæc disciplinæ igitur si sibi consentaneæ velint esse, de officio nihil queant dicere.

Vir vita ac morte consentaneus. Patern. lib. 2. 63. Sub Antonii ingressum in castra, Juventius Laterensis, vir vita ac morte consentaneus, quum acerrime fuisset Lepido, ne se cum Antonio hoste iudicatio jungeret, irritus consilii, gladio se ipse transfixit.

Excellentiæ hominis consentaneum, in eo, quo natura ejus a reliquis animantibus differt, id decorum est. Cic. 1. Off. 96. Definitio Decoris. Majestati deorum obscura somnia minime consentanea sunt. Cic. 2. de Divin. 134.

Naturæ consentaneum. Cic. 1. Off. 68.

Tempori & personæ aptum esse consentaneumque. Cic. in Orat. 74. Definitio est verbi Decere.

Vita sanctissime actæ mors consentanea. Cic. 9. Philipp. 15.

Cum re aliqua consentaneum. Cic. 3. Fam. 6.

Consentaneum cuique & consequens quid sit, perspicere. Cic. 2. Off. 18.

Consentanea & consequentia. Cic. 3. de Finib. 48. Sed quum certe superiora firma ac vera sint, his autem ea consentanea: ne de eorum quidem est veritate dubitandum.

Ex consentaneis, & præcurrentibus, & repugnantibus argumenta ducuntur. Cic. 2. de Orat. 170.

Consentaneum est, absolute. Cic. 2. de Nat. Deor. 42. Quare quum in æthere astra gignantur, consentaneum est in his sensum inesse & intelligentiam.

Non id spectandum est quid dicat, sed quid consentaneum sit ei dicere. Cic. 3. Off. 118.

Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum se a labore præfessiterit, vincii a voluptate. Cic. 1. Off. 68.

CONSÉPIO, sepi, septum, [συνεφεσθῆναι] sepiere. Idem quod Sepire. Cic. de Senect. 9. Ceteris in rebus comem erga Lyfandrum atque humanum fuisse, & ei quandam consēptum agrum & diligenter consitum ostendisse.

CONSÉPTUM, i. n. [Φεσθῆναι, Σεφεσθῆναι] Columel. lib. 1. cap. 4. Difficiliora enim consēpta, non solum pluri ædificabimus, sed etiam impensis majoribus tuebimur. Ibid. cap. 6. pr.

Consēptum etiam fori dixit Quintil. lib. 8. 12. pro ipsiis Cancellis

CONSEQUENTER, CONSEQUERE. V. in CONSEQUOR.

CONSEQUOR, sequutus sum, [συνεπείραμα, συνακολουθῆσαι] sequi. Cominus sequi, quod barbari dicunt, A prope. Cæf. 8. Bell. Gall. 27. Consequuntur equites nostri, ut erat præceptum.

Rem res consequitur. Cic. de Fato 9.

Res causam plerumque consequitur. Cic. 1. de Divin.

Continuo consequi. Plaut. Amph. 3. 1. 20.

Mercurium iussi me continuo consequi.

Consequi prope. Plaut. Rud. 4. 3. 11.

Eloquere, quid id est? r. vide nuspian consequitur prope nos.

Consequi, dativo junctum. Plaut. Amph. 2. 2. 5.

Ita dis placitum, voluptati ut mæror comes consequatur. Al. Voluptatem.

Ætate alicquem consequi. Cic. de Clar. Orat. 61. Hunc igitur Cethegum consequutus est ætate Cato: qui annis 1. x post eum fuit c. o. s.

In libro suo alicquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 41. Nisi absolute dictum Quem consequens, in eo libro &c. subauditio Ætate.

Gratu consequi vocem. Plaut. Rud. 1. 4. 21.

Consequamur gradu vocem, ubi es? p. ecce me.

Consequi alicquem, pro eo quod est. Insequendo ad eum pervenire. Cic. 3. Att. 4. Quamobrem te quod est operam ut me statim consequere. Idem 2. in Catil. 6. Aurelia viam profectus est: si accelerare volent, ad vesperum consequentur. Al. Vesperam.

Curfu feras consequi. Sen. Hippol. 2.

Itinere consequi alicquem. Cic. 8. Att. 17. Non est nobis committendum, ut ad has XIIII cohortes, quas dubio animo habeo, hostis accedere, aut in itinere me consequi possit.

Pedibus alicquem. Ovid. 9. Met. 126.

Consequi alicquem in Prætura. Plin. 7. Epist. 15. Ille me in Tribunatu, liberorum jure præcessit: ego illum in Prætura sum consequutus.

Alicquem certamine, i. e. Vincere. Virg. 5. Æn. 493.

Consequi alicquem non posse, ad ejus præstantiam attingere. Cic. de Clar. Orat. 228. Interjectusque inter duas ætates, Hortensii & Sulpicii, nec majorem consequi poterat & minoris necesse erat cedere.

Consequi, [εὐλαβῆναι] Sequi, i. e. Evenire & procedere. Ter. Heaut. 1. 2. 34.

Verum ubi animus semel se cupiditate devinxit mala, Necesse est, Clitipho, consilia consequi consimilia.

Quoniam satis ostendisse videmur, &c. consequi videtur, ut doceamus, &c. Auctor ad Heren. lib. 2. 27.

Annus qui consequitur. Cic. pro Muren. 83. Si hæc elapsa de manibus nostris in eum annum, qui consequitur, redundarint.

Proximo, altero, tertio, denique reliquis consequentis diebus. Cic. 1. Philipp. 32.

Dolores magni consequuntur eos, qui ratione voluptatem sequi nesciunt. Cic. 1. de Finib. 48.

Libertatem pax consequebatur. Cic. 1. Philipp. 37.

Mors consequuta est matrem ex ægritudine. Ter. Phorm. 5. 1. 23.

Silentium consequutum orationem alicujus. Cic. 1. de Orat. 180. Hæc quum Crassus dixisset, silentium est consequutum.

Tempora consequuta. Cic. 1. Fam. 5. Tamen afficior summo dolore, ejusmodi tempora post tuam profectioem consequuta esse.

In tabulam magni rifus consequentur. Cic. 2. Q. frat. 5. Idem 5. Fam. 2. Mediocris quidam est rifus consequutus, non in te, sed magis in errorem meum. Al. Mærorem.

Consequi, Exprimere, definire. Cic. ad Cæsar. Extrema vero nec quanta, nec qualia sunt, verbis consequi possum. Nonius.

Investigare & consequi alicquorum conatus. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possum.

Natura consequitur, ut communem utilitatem nostræ anteponamus. Cic. 3. de Finib. 64.

Animo aliquid consequi. Cic. de Univerf. 6.

Conjectura. Cic. 2. Q. frat. 7. Quantum autem conjectura consequeretur, id erat hujusmodi, ut magis optandum, quam sperandum putarem.

Dicendo consequi. Cic. pro Lege Manil. 2. Et si quid etiam dicendo consequi possum, iis ostendam potissimum, qui ei quoque rei fructum suo iudicio tribuendum esse censuerunt.

Dictis omnia. Ovid. 15. Met. 419.

Diligentia. Cic. 1. Verr. 39. Tamen esset magnam, tantam causam, tam expectatam, & diligentia consequi, & memoria complecti.

Intellectu. V. INTELLIGO.

Memoria aliquid. Cic. 6. Verr. 57. Nullo modo possum omnia istius facta aut memoria consequi, aut oratione complecti. conf. Confectari singula, in CONSERTOR.

Magnitudinem, multitudinemque beneficiorum alicujus enumerare, aut consequi non posse. Cic. Post redit. ad Quir. 4.

Merita, ut, Gratia non modo referenda, se ne cogitanda quidem, nullam partem tuorum meritorum consequi possum. Cic. 1. Fam. 8.

Consequi, [παρασκευάζω, κατασκευάζω] per translationem, Adipisci, & conficere. Cic. 1. Fam. 2. Quod ad popularem rationem consequi, hoc videmur esse consequuti, ut ne aghi quidam populo, aut falvis auspiciis, aut falvis legibus, aut denique sine vi possit.

Cum aliquo, vel Sine aliquo consequi aliquid. Cic. 1. Off. 59.

Per alicquem aliquid consequi. Cic. 1. Fam. 7. extr.

Nutu aliquid consequi ab aliquo. Cic. 13. Fam. 1.

Studio aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Commodum exercitatione corporis laboriosa. Cic. 1. de Finib. 35.

Dignitatem & gloriam. Cic. 1. Fam. 5.

Famam. Cic. 2. Fam. 10.

Famam malignitatis. Plin. 9. Epist. 6. Pierique autem dum verentur ne gratiæ potentium nimium impertire videantur, sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur.

Fructum amplissimum. Cic. pro Lege Manil. 2.

Fructus consequi. Ulp. in l. Idemque & §. si ex fundo. D. mandat. vel cont. Si ex fundo, quem mihi emit, procurator fructus consequutus est, hos quoque officio iudicis præitare eum oportet.

Gloriam omni cura & industria. Cic. 1. Fam. 7.

Gratiam. Cic. 2. Off. 79. Atque in hac pernicie Reipub. ne illam quidem consequuntur, quam putant, gratiam.

Incommodum. Quintil. lib. 7. cap. 3. Ex pœna minus incommodi consequentur, quam ex, &c.

Laudem. Cic. 2. Off. 45. Consequere magnam laudem a summo viro.

Laudem sapientiæ & eloquentiæ sine summo studio, & labore & doctrina consequi. Cic. 2. de Orat. 15.

Magistratum alicquem. Cic. pro Planc. 60. Honorum populi finis est Consulatus, quem magistratum jam octingenti fere consequuti sunt.

Opes quammaximas consequi. Cic. 1. Off. 86.

Potentiam. Cic. 3. Off. 82.

Præmium aliquid studio. Ovid. 5. Trist. 7. 68.

Præstantiam virtutis, ingenii, fortunæ. Cic. de Amicit. 72.

Quæstantiam. Cic. pro Lege Manil. 34. Quis enim unquam aut obtundi negotii, aut consequendi quæstus studio, tam brevi tempore, &c. Scientiam consequutum esse. Cic. pro Domo 171.

Studium alicajus erga se, alterius commendatione consequi. Cic. 13. Fam. 13.

Victoriam gloriosam ex Reip. causa consequutus. Cic. pro Cœl. 18.

Vitium. Quintil. lib. 8. cap. 2. Quidam emutatis in perverum dictis, de figuris idem vitium consequuntur.

Voluptates. Cic. 1. de Finib. 33.

Usturas. Ulpian. in l. idemque & §. si procurator. D. mandat. vel contra.

Institutum suum. Cic. 1. Off. 116. Fit autem interdum, ut nonnulli, omnia imitatione majorum, suum quoddam institutum consequuntur.

Morem alicquem. Cic. 2. de Legib. 18. Eum morem igitur, cum brevitate (si potero) consequatur.

Consequi, Perdiderere, percipere. Cic. 2. ad Herenn. 50. Hæc fi, ut conquiste conscrisplimus, ita tu diligenter fueris consequutus, i. e. Perdideris, perciperis, quod Græce παρακολούθει dici solet. Ad perceptionem enim referri ex eo patet, quia sub iocibet, Tuaque perceptione letaberis, tu scientior eris præceptorum artificio, nos &c.

CONSEQUENS, [συνακολουθῆναι] Partic. Cic. de Senect. 19. Sed memoriam illius viri excipient omnes anni consequentes.

Spe eriguntur consequentis ac posteris temporis. Cic. 1. de Finib. 50. & 2. de Orat. 325. Connexum sit principium consequenti orationi.

Rerum consequentium significationem quærere. Cic. 2. de Divin. 44.

Consequens apud Cic. in Partit. 18. pro Eo quod bene coheret, ut in simplicibus verbis, quod non est Latinum: sic in conjunctis, quod non est consequens, vituperandum est.

Est consequens. Ulp. in l. huic scripturæ. D. ad Legem Aquiliam, Huic scripturæ consequens est dicere, ut si ante, &c.

Hoc probato, consequens est, &c. Cic. 5. Tusc. 18. Sic Quoniam scriptum est a te de optimo Reip. statu, consequens esse videtur, ut scribas tu idem de legibus. Cic. 1. de Legib. 15.

Consequens, absolute. Cic. 1. Off. 11. Homo autem qui rationis est particeps, per quam consentanea cemit.

Consequencia & consentanea. Cic. 3. de Finib. 48. Quum certe superiora

firma ac vera sint, his autem ea consentanea & consequentia: ne de eorum quidem est veritate dubitandum.

Consequentia & repugnantia vident philosophi acuti. Cic. 2. de Divin. 150. Contrariorum contraria sunt consequentia. Cic. 5. Tusc. 50.

Argumenta ex consequentibus. Cic. in Partit. 7. Declarantibus consequentia signis futura praesentit homo. Cic. 1. de Divin. 127.

Reprehendere consequentia, quum prima concesseris, placere non solet. Cic. 5. Tusc. 24.

Quum consequens aliquid falsum sit, illud cuius id consequens sit, non posse esse verum. Cic. 4. de Finib. 68.

CONSEQUENTER, Adv. [συνεχόμενος] Ulpian. in l. fed & siquid. §. ult. D. de usufructu & quemadmodum quis utatur & fruatur, Quibus consequenter fructuarius quidem acquirere fundo servitutem non potest, retinere autem potest.

Consequenter dicemus. Ulpian. in l. idemque & §. si procurator. D. mandat. vel contr.

CONSEQUENTIA, æ. f. [συνέπεια] Cic. 1. de Divin. 128. Qui cursum rerum eventorumque consequentia, diuturnitate pertractata, notant, &c. Consequentiam alii. Sed puto esse verissimum Consequentia. H. St. Ego neutrum pl. puto, & distinguendum, ut feci.

Per consequentiam significatio fit, quum res, quæ sequuntur aliquam rem, dicuntur, ex quibus tota res relinquitur in suspitione. Auctor ad Herren. lib. 4. 67.

Ad consequentiam pertinet. Paulus in l. Paulus respondit. D. de re iudicat.

Ad consequentias aliquid producere. Paulus in l. quod vero. D. de Leg. Per consequentias contingit, ut debitum subeat. Ulpian. in l. 1. de auct. & consens. tut.

Per consequentias negotium alicui geri. Ulp. l. quod dicimus. D. de auct. & consens. tut. & curat.

Per consequentiam. Ulp. l. moris, post principium. D. de pœnis.

CONSEQUÛTUS, a, um, ut, Consequuta, pro Impetrata, passive. Varro, Vestales incesti compertas ansa petuntur incognita, consequuta Neguntur. Ex Prisciano, lib. 8.

CONSEQUÛTIO, ðnis. f. [συνεπία] a verbo Consequor. Cic. 1. de Finib. 37. Ut enim quum cibo & potione famas, stitque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consequentem affert voluptatis: sic in omni re doloris amotio, successione efficit voluptatis. Idem in Partit. 18. Consequentionem verborum, pro Bene ordinato contextu, & collocatione posuit. Simplex conclusio ex necessaria consequentione conficitur. Cic. 1. de Invent. 45.

Afferre consequentiam. V. AFFERRO, & Cic. paulo ante.

CONSEQUÛRE, arum. f. plur. Sequela, a Consequendo; sicut ab Exsequendo, Exsequi. Apul. lib. 10. pag. 247. Novissimis trahabantur consequi. [Sed rectius alii a verbo CONSEQUÛTUS, i. n. deducunt. Sic lib. 5. pag. 169. Per nubilas plagas penduli comitatus extrema consequia. CONSEQUÛS, a, um. Idem quod Consequens. ut, Consequa natura. Lucret. lib. 5. 679.

Consequa natura est iurum ex ordine certo.

CONSECTOR, [δικαια, αεροζαλαστειος] ãri. Plaut. Pœud. 4. 7. 137. Angiporto hoc certum est consecutori. Pro Confectari. Cæf. 5. Bell. Gall. 5. Redeuntes equites, quos possunt, consecantur, atque occidunt. Conviciis consecari alicquem. Cic. 2. Att. 18. Fulvium clamoribus & conviciis & sibilis consecantur.

Debita. Cic. 13. Att. 23. Ne existimes, eos qui non debita consecari soleant, quod debetur remissuros.

Amare, consecari & adipisci qui velit dolorem, neque quisquam est. Cic. 1. de Finib. 32.

Hostes consecari & conficere. Cic. 2. de Invent. 111.

Opes aut potentiam. Cic. 1. Off. 86. Tradetque fe totum Reipub. neque opes aut potentiam consecantur. i. e. Non studebit opibus quærendis. Rivulus. V. RIVULUS.

Silvestria facla ferarum. Lucret. lib. 5. 965.

Consecari alicuius benevolentiam largitione. Cic. 2. Off. 53. Praclare in epistola quadam Alexandrum filium Philippus accusat, quod largitione benevolentiam Macedonum consecetur.

Consecari etiam minutissima. Plin. Jun. lib. 5. Ep. 6. Vides ut Aratus minutissima etiam sidera consecetur, & colligat? modum tamen servat. Consecari singula & colligere. Plin. in Paneg. cap. 75. pr. Sed quid singula consecari, & colligo? quasi vero aut oratione complexi, aut memoria consecari possim.

Ac ne plura, quæ sunt pæne innumerabilia, consecet, comprehendam brevi. Cic. 1. de Orat. 34.

Consecari aliquid. Plin. in Paneg. Eadem ista, quibus alios artibus assequutos vident, consecantur.

Imitando consecari aliquid. Cic. 2. de Orat. 90.

Puerile quiddam in historia. Cic. 1. de Legib. 7.

Uberatem orationis. Cic. 3. de Finib. 19.

Verba tam vere consecari, quam rem. Cic. pro Cæcin. 54.

Vitium aliquid de industria. Cic. 3. de Orat. 38.

Umbras falsæ gloriæ. Cic. in Pison. 57.

Consecari alicquem. Ter. Eun. 2. 2. 18.

Est genus hominum, qui esse primos fe omnium rerum volunt, Nec sunt: hos consecator, hisse ego non paro me, ut rideant, &c. Consecari, passive. Læberius, Uxorem tuam, & meam novercam a populo lapidibus consecari video. Ex Prisciano, lib. 8.

CONSECRATIO, ðnis. f. [δικαια] Plin. lib. 14. cap. 16. Manifestum est supervacuum generum consecrationem in numerum.

Concinnitatis consecratio. Cic. in Orat. 165. In hujus concinnitatis consecratione Gorgiam fuisse principem accepimus.

CONSECRATRIX, icis. f. Cic. 3. Off. 118. Est enim temperantia, libidinum inimica: libidines autem consecratrixque voluptatis.

CONSECRATANEUS, a, um. [ἀκράτης] Qui alios affectatur: ut, Consecrataneus turba. Hinc Consecratanei dicuntur, Qui aliorum opinionem vel sententiam sequuntur. Arnob. 5.

CONSECRARIUS, a, um. Adj. [συνεχόμενος] Cic. 4. de Finib. 50. Illud vero minime consecrarium. sed in primis hebes, illorum scilicet nominum gloriatione dignam esse beatam vitam, quæ non possit sine honestate contingere, ut iure quiquam glorietur.

Stoicorum consecratoria brevia & acuta. Cic. 3. de Finib. 26. Sed consecratoria me Stoicorum brevia & acuta delectant. Concluduntur igitur eorum argumenta sic: Quod est bonum, omne laudabile est: quod autem laudabile est, omne honestum est: bonum igitur quod est, honestum est. Brevia vocat, argumenta breviter attracta: Consecratoria, coherentia. Vulgus logicorum mihi videtur Consequentias appellare. [Substantive hic neutrum ponitur.]

CONSERENO, ãre. Conferent, Serenum fit tempus. Liv. 39. 46. Tempestas cum magnis procellis coorta, coegit perloque tabernacula statere in foro. eadē paulo post, quum undique conferenasset, sublata. Hunc autem corruptum esse locum ostendit Gronovius in loc. & ex MSS. reponit Differenasset. [Sic Differenat. H. St.]

CONSERMONOR, ãri. Q. Claudius apud Gell. 17. 2. Cum his confermonabatur.

CONSERMOCINOR, ãri. Nigidius apud Gell. 10. 4. Quibus confermoci-namur.

CONSERO, sēvi, sītum, [φύτεω] ãre. Plantare sive seminare. Virg. 1. Ecl. 7. — en quevis confermose agros. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Indus vero, qui est omnium fluminum maximus, non aqua solum agros lætificat & mitigat, sed eos etiam conferit.

Conferere agrum generibus pomorum, aut oleis. Columel. lib. 2. cap. 2. Conferere agrum lupino aut faba. Columel. lib. 2. cap. 2. Celerius etiam si eodem tempore feroceres, & lupino vel faba conferas. Sol lumine conferit arva. Lucret. lib. 2. 211. i. e. Perfundit. [Sic exponunt. Sed videtur potius pro Lætificat, Fecundat positum, ut in superiore Ciceronis loco.]

Baccho alicquem locum conferere. i. e. Vite. Virg. 2. Georg. 38. Conferere leges, per translationem. Cic. 1. Tusc. 31. Ergo arbores feret diligens agricola, quarum apicet baccam ipse nunquam. Vir magnus leges, instituta, Remp. conferet.

CONSTITUS, Partic. [πισφύδμι] ut, Cæca mentis caligine constitus. Catul. Argon. 62. 208.

Constitus senectute, per metaphoram, pro Senio obstus. Plaut. Men. 5. 2. 4. Nam pernicitas deserit. constitus sum Senectute: &c.

CONSTITIO, ðnis. f. [φύσις, φύσεως] Ipse conferendi actus. Columel. lib. 5. cap. 3. Quod si inter quinos bestis confitio fuerit, per longitudinem ordinis habebit femina XLIX. Nec confitiones modo delectant, sed etiam institutiones, quibus nihil invenit agricola solertius. Cic. de Senect. 54.

CONSTITOR, ðris. m. [φύσιν] Ovid. 4. Met. 14. Et cum Lenæo genialis confitor uvæ.

CONSTITURA, æ. f. [φύσει] Idem ac Confitio. Cic. de Reipub. Quæ videlicet ille non ex agri constitura, quam cernebat, sed ex doctrinæ indicibus interpretabatur. Ex Nonio 3. 30.

CONSERO, ferui, fertum, [συνεποιέω] ãre. Miscere. ut, Conferere prælia, i. e. Præliari & exercitus committere. Virg. 2. Æn. 398. Multaque per cæcam congressi prælia noctem Conferimus.

Bella conferere. Valer. 3. Argon. 31.

Belli artes haud ignotas inter fe, sed expertas primo Punico conferant bello. Liv. lib. 21. pr.

Certamen conferere, pro Certare. Liv. 35. 4. pr. Boii diripi sua impune, quam tuendo ea conferere certamen malebant. Dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.

Diem nocti. Ovid. 3. Amor. 6. 10. i. e. Conjungere.

Femur femori. Tibull. lib. 1. 8. 26.

Latus lateri. Ovid. 2. Epist. 58.

Manum conferere, Pugnare. Cic. pro Muren. 20. Qua in legatione dixit exercitum, signa contulit, manum conferuit, magnas copias hostium fudit.

Manum vel manu (ut nonnullis placet) cum hostibus conferere, quasi Manui manum admoveo. Cic. 7. Att. 19. At illum ruere nuntiant, & iam iamque adesse, non ut manum conferat (quicum enim?) sed ut fugam intercludat.

Manus locias. Valer. 3. Argon. 30.

Prælium. Liv. 5. 36. Accensis utrimque animis, ad arma discurritur, & prælium conferitur.

Pugna conferitur. Valer. 6. Argon. 353.

Pugna inter fe. Liv. 32. 10. Et temperatum ægre est, quin missilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter fe conferent.

Pugnam seni, per translationem. Plaut. Bacch. 4. 9. 43.

Confluxi atque hominem repuli: dein pugnam conferui seni. Poppes conferta. Lucan. lib. 5. 708.

— latumque per ægorum

Ut terrestre coit confertis puppibus agmen. Al. Conferias.

Tela conferere. Valer. 3. Argon. 122.

— nec rela modis nec calibus iisdem

Conferuere manus, longe & jacere preempti.

Telis confertis agmina iungere. Valer. 6. Argon. 182.

Illi ubi confertis iunxere trementia telis

Agmina, virque virum galeis adflavit adactis.

Verba. Stat. 1. Silv. 1. 5.

CONSERVATUS, Partic. [συντηρούμενος] Fab lib. 5. cap. 10. Ut sunt tria tempora, ita ordo rerum tribus momentis confertus est. i. c. Contextus. Confertus & intextus alicui rei. Liv. 7. 2. Ridicula inexta verbis jactitare capicit: que inde exodia postea appellata, confertaque fabulis potissimum Atellanis sunt.

Arva conferta gentibus. Culta & habitata. Valer. 2. Argon. 617.

Bella conferta bellis. Lucan. lib. 2. 442.

Holtes conferti. Claud. Conf. Mall. Theod. 195. Al. Conferti.

Tegmen confertum spinis. Virg. 3. Æn. 594. i. e. Illigatum. Serv.

CONSERVE, Adv. [συντηρούμενος] Cic. de Fato 31. Si omnia antecedentibus causis fuerit, omnia naturali colligatione conferte contexteqe fiunt.

CONSERVATOR, ðris. m. [συντηρούμενος] Plin. lib. 33. cap. 1. Quod si impedimentum potuit in ea aliquid intelligi etiam confertoris usu, argumentum est majus in lava fuisse, qua scutum capitur. Sed varia est lectio. V. Harduin. in loc.

CONSERVATIUS, Adj. [συντηρωτικος] a Serra deductum. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed

Sed spectatissimum inigne gallinaeis, corpore conferratum; nec carni id esse, nec cartilagine, nec callum jure dixeris, sed peculiare. i. e. In modum ferre factum. In emendatioribus codicibus legitur Corporeum ferratum.

C O N S E R V A, **C O N S E R V I O**, **V. C O N S E R R V O**.
C O N S E R V O, [ἀσφαλίω, σμρμείω] āre. Notæ significationis. Plin. lib. 1. cap. 30. Conservari alitem & fobolem jussere Aruspices.
 Conservare & retinere reip. causa vis Augurum. Cic. 2. de Divin. 75.
 Tueri & conservare. Cic. 6. Verr. 140. Ut quisque eis rebus tuendis conservandisque præfuerat, ita perscriptum erat.
 Benevolentiam erga aliquem. Cic. 3. Fam. 7.
 Exultationem alicui conservare. Ulp. in l. quid ergo. D. de his qui not. infam.
 Fidem conservare. Cic. 5. de Finib. Sed contra utilitatem etiam conferatur fides.
 Genus. Lucret. lib. 2. 708.
 — omnia quando,
 Seminibus certis certa genitricæ creata,
 Conservare genus crescentia posse videmus.
 Jusjurandum conservare, apud Cic. 3. de Off. 103.
 Ordinem. Cic. 6. Att. 1. lis litteris respondebo: sic enim postulas: nec *εὐνοίας* institutum, sed ordinem conservabo tuum.
 Tempora conservare & notare. Cic. in Orat. 120.
 Voluntatem pristinam erga aliquem. Cic. 5. Fam. 3.
 Conservare aliquem, quod vulgus Praefervere dicit. Cic. 11. Fam. 22.
 Peto a te majorem in modum, vel humanitatis tuæ, vel mea causa, ut cum auctoritate tua, quæ plurimum valet, conservatum velis.
 Ab omni periculo factum tectum. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Qui numini deorum confectum factum tectum ab omni periculo conservari.
 Incolumem conservare aliquem. Cic. 9. Fam. 13.
 Indemnem per omnia conservare aliquem. Paulus in l. diligenter. D. mandat. vel contr.
 Libertatem & salutem populi conservare. Cic. 11. Fam. 7. Caput autem est hoc, quod te diligentissime percipere & meminisse velim, ut ne in libertate & salute Populi Romani conservanda, auctoritatem Senatû expectes.
 Majestatem Populi Romani comiter. V. **C O M I S**.
 Memoriam alicujus rei. Cic. 4. Fam. 13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conservabo.
 Memoria testimonio conservare aliquid. Cic. 11. Philipp. 28. Maximam ejus & singularem laudem prætermitto, qujus enim prædicationi nondum omnibus grata est, hanc memoria potius, quam vocis testimonio conservemus.
 Patriam conservare, Defendere & tueri. Cic. in Somn. Scip. 4. Sic habeo, Omnibus qui patriam conservaverint, adjuverint, auxerint, certum esse in cælo, ac definitum locum.
 Puerum pudice conservare alicui. Catul. 16. 5.
 Se conservare. Ter. Heaut. 4. 1. 40. Ituc recte: conservasti te atque illum.
 Vires. Plin. lib. 11. cap. 54. Quædam exiguo gustu famem ac sitim sedant, conservantque vires. i. e. Integras servant.
 Voluntatem mortui alicujus. Cic. 3. Verr. 124. An quod alterius patroni mortui voluntatem conservabat?
 Conservare, subaudit Rem suam. Ter. Adel. 5. 3. 27.
 Conserva, quære, parce, fac plurimum
 Illis relinquis, gloriam tu istam obtine. Cic. 2. Off. 87. Res autem familiaris quæri debet iis rebus a quibus abest turpido: conservari autem diligenter & parvosimo, iisdem etiam rebus augeri.
 Salvum conservari. Cic. 3. in Catil. 25. Ita me gessi, Quirites, ut salvi omnes conservaremini.
C O N S E R V A T U S, a. u. m. Partic. [ἀσφαλάς] Cic. 1. Fam. 9. Illud quidem certe nostrum consilium jure laudandum est, quod meos cives, & a me conservatos, & me servare cupientes, spoliatos ducibus, servis armatis objici noluerim.
 Salus reip. conservata per aliquem. Cic. Post red. in Sen. 29.
 Nomen aliquod retentum atque conservatum. Cic. pro rege Deiot. 3.
C O N S E R V A T I O, ōnis. f. [συντήρησις] Cic. 1. Off. 131. Et si attentos animos ad decori conservationem tenebimus.
 Æqualitatis conservatio. Cic. 1. de Orat. 188.
 Bonorum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Fructuum perceptio & conservatio sine hominum opera, nulla esse potuisset. Cic. 2. Off. 12.
 Natura convenientia conservatioque. Cic. 1. Off. 100.
 Officiorum conservatio. Cic. 2. de Fin.
C O N S E R V A T O R, ōris. m. [συντήρ] Cic. pro Sext. 97. Optimatum principes, auctores & conservatores civitatis.
 Conservator & Oppugnator, contraria. Cic. Anteq. iret in exil. 10.
 Utrum ut cultus accipiar, an ut proditor excludar? si ut conservator, vestra erit ignominia: si ut oppugnator, præcia erunt omnia.
 Custos & conservator imperii. Cic. pro Sext. 54. Pro dii immortales, custodes atque conservatores hujus urbis atque imperii.
 Conservatorem & parentem urbis Ciceronem nonnulli dixerunt. Cic. 9. Att. 12.
 Patriæ conservator. Cic. de Arusp. Respon. 58.
 Reip. conservator. Cic. pro Domo 26.
 Conservatores dii vocabantur, quibus vota solenniter nuncupata erant; ut patet ex multis veteribus inscriptionibus. V. Gruter. & qui de Nummis antiquis extant auctores Occon. Patin. Oisfel. Vaillant. &c.
C O N S E R V A T R I X, ōis. f. [συντήρ] Cic. 4. de Fin. 26. Omnis natura vult esse conservativa sui, ut & falva sit, & in genere conservetur suo.
 Vet. numm. apud Vaillant. Tom. 1. p. 166. IUNO CONSERVATRIX.
C O N S E R V A B I L I S, e. Tertul. adv. Marc. 2. 13. Bonum conservabile.
C O N S E R V U S, i. m. [συνδράστης] Qui cum alio eundem domino servit. Ter. Adel. 3. 3. 71.
 Conservis ad eundem illis præcipio modum. Cic. 12. Fam. 3.
 O rem miseram: dominum ferre non potuimus, conservo servimus! Ulpian. in l. sed si damnus, titulo De peculio, Plane si servus dederit damnus, vel furripuerit, in peculium videbitur haberi.
 Princeps conservorum. Cic. in Parad.
 Conservi & discipuli. Cic. 3. Q. frat. 1.
 Vol. I.

C O N S E R V A, æ. f. [συνδράστης] Ter. Eun. 2. 3. 74. Summa forma semper conservam domi videbit.
 Conservabus. Scævola in l. prædia. §. 1. D. de fund. instruct. & instrum. legat.
C O N S E R R V Ū L A, æ. f. dimin. Sen. Controv. 21.
C O N S E R R V I O, ōris. Jct. in Digest.
C O N S E R R V I T I U M, i. n. [συνδράστης] Plaut. Capt. 2. 1. 49.
 Perque conservitium commune, quod hostica evenit manu.
C O N S E S S U S, V. **C O N S I D R O**.
C O N S I D R O, fædi, fessum, [συνψηζόμενος] āre. a Con & Sædeo; significat Simul federe, & sine motu est. Virg. 3. Ecl. 55.
 Dicite, quandoquidem in molli confedimus herba. Cic. de Senect. 63. Qui legati quomodo essent, certo in loco confederant. [Potest tamen his omnibus locis Præteritum esse a Confido, & cum motu, præterito scilicet intelligi. Atque ita plane puto. V. **C O N S I D O**.
 Tuto confidere in aliquo loca. Cic. 5. Att. 14. In Amano tuto confedimus, &c.
 Judices confederunt. Cic. 1. Att. 16.
 Confidere apud aliquem locum. Cic. 15. Fam. 4. Quum quinque cohortes sine legato, sine Tribuno militum, denique etiam sine Centurione ullo apud Philomelum confedissent, reliquis exercitus esset in Lycaonia. In arbore nostra confederunt apes. Caius in l. naturalem. §. apium. D. de acquir. rer. domin.
 In pratulo, propter Platonis statuum, confedimus. Cic. de Clar. Orat. 24.
 Eodem in spatio confedimus. Cic. 4. Acad. 9.
 Confidere in solitudinibus. Cic. 2. Fam. 15. Siquando erit civitas, erit profecto nobis locus. Sin autem non erit, in easdem solitudines tu ipse (ut opinor) venies, in quibus nos confedisse audies.
 Confidere inter ulmos. Virg. 5. Ecl. 3.
 Hic coryllis mistas inter confedimus ulmos.
 Confidere sub ilice. Virg. 7. Ecl. 1.
 Forte sub arguta confederat ilice Daphnis.
 Confedit in mente justitia. Cic. 1. de Fin. 50.
 In mediocritate. Cic. in Orat. 96. ubi de mediocri genere quodam orationis loquitur, In ea, de qua loquor, mediocritate confedit.
 Confidere in otio. Cic. 2. Att. 4. Accommodatus enim nobis est ad liberam legationem tempus illud, quum & Quintus noster, ut speramus, in otio confederit.
 Confedit utriusque in Quæstura nomen. Cic. pro Muren. 18. Sed Quæstura utriusque propemodum pari momento fortis fuit. habuit hic lege Titia provinciam tacitam & quietam: tu illam, cui quum Quæstores fortuntur, etiam acclamari solet, Hostiensem, non tam gratiosam & illutrem, quam negotiosam & molestam. Confedit utriusque nomen in Quæstura. Nullum enim vobis fors campum dedit, in quo excurrere virtus cognoscique posset.
 In umbra confedit. Ovid. 5. Met. 336.
 Est & vox militaris. Curt. 7. 7. Ratus excipi posse, quem venturum sciebat, confedit occultus. Caf. 5. Bell. Gall. 9. Ubi ex captivis cognovit, quo in loco hostium copie confedissent.
 Ultrapar quoque de iis, qui ad causas judicandas se pararunt. Sic Ovid. 13. Met. 1.
 Confedere Duces: & vulgi stante corona. Suet. Calig. cap. 38.
 Cognoscebat autem de talibus causis, taxato prius modo summæ, ad quem conficiendum confideret, confecto demum excitabatur.
 Ubi Ber. Tanquam judex federet. Fortasse pro Cum aliis federet. H. St. qui & locum ipsum Suet. adscriperat, qui in Lugd. desiderabatur. In Thef. Lips. unde hæc petita sunt, Confederat legitur, quod non placet. Non prius Cajus excitabatur, i. e. Surgebat ut cognitur iret, quam summam, ad quam conficiendum cognitioni vacaret, taxasset. Itaque non singulari, sed plurimis simul causis operam dabat, ut ex seqq. apparet, quo plus una sessione pecunie corradere.
 Denique de iis dicitur, qui in loco aliquo domicilia ponunt. Caf. 3. Bell. Civil. 4. Dimissi a superioribus imperatoribus in iis provinciis confederant.
C O N S E D O, ōnis. a Confedendo; ut Assedo, & Assessor. C. Hermia Annal. lib. 4. Nemo vicinus confedo. V. Nonium 1. 312.
C O N S E S S O R, ōris. m. [συνήδησ] Qui una cum alio fedet. Liv. 34. 54. Cur dives pauperem confessorum fastidiret? Cic. 2. Att. 15. Præclarum spectaculum mihi propono, modo te confessorum spectare liceat.
 Confessor, conviva, contubernalis alicujus. Cic. pro Flacc. 24. Ne accusatoris confessoribus, convivis, contubernalibus, &c. civem ac supplicem vestrum dederitis.
 Confessor & collutor. V. **C O L L U S O R**.
C O N S E S S U S, ūs. m. [συνήδησις, συνήδησις] non est Confessio, sed Homines uno in loco confidentes, inquit Valla lib. 4. cap. 2. Cic. de Senect. 63. Quibus quum a cuncto confessu plausus esset multiplex datus, dixisse ex eis quendam, Athenienses scire quæ recta essent, facere nolle. Frequentia & confessus aliorum. Cic. pro Flacc. 41.
 Cave confessus. Virg. 5. Æn. 340.
 Implere confessum clamoribus. Virg. 5. Æn. 341.
 Lultrare in equis. Virg. 5. Æn. 577.
 Confpectu confessuque judicum commoveri. Cic. 3. Verr. 19.
 Corona confessus judicum cinctus. Cic. pro Milon. 1. Non enim corona confessus vester cinctus est, ut solebat.
 Populus vincitus ipso confessu, constructis spectaculis, impediens turba & angustias. Cic. de Arusp. Respon. 22.
C O N S I D E R O, [σκέψασθαι, σκοπεῖν, ἰσχυροῦσθαι, κρηναῖον, λογίζεσθαι] āre. a Siderum contemplatione videtur appellari, inquit Festus: & significat Reputare, expendere. Cic. 10. Fam. 16. Ille ait considerare se velle.
 Contemplari unumquodque otiose, & considerare. Cic. 6. Verr. 33.
 Circumspicere te, & quid facias aut loquaris considerare. Cic. in Parad. 4.
 Videre etiam atque etiam, & considerare quid agendum. Cic. 7. Verr. 73.
 Considerandum est ut solum pingue sit. Columel. lib. 2. cap. 2.
 Coram considerare aliquid quale sit. Cic. 7. Att. 3.
 De aliquo & de se considerare aliqua. Cic. 7. Att. 13.
 De aliquibus rebus cum aliquo. Cic. 14. Fam. 14.
 Pactum aliorum ex iudicio alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. 108.
 Ex fe, & ex sua natura simpliciter aliquid. Cic. 1. de Invent. 14.
 Casus suos fecum. Cic. 5. Tusc. 1.
 Considerare secum in animo vitam alterius. Ter. Heaut. 2. 4. 5.
 Et

Et quum egomet nunc mecum in animo vitam tuam considero.
 Considerate cum animis vestris vosmetipsi. Cic. 5. Verr. 29.
 Suum quisque opus a vulgo considerari vult. Cic. 1. Off. 147.
CONSIDERATUS, [συνεταυρωμένος] Partic. ut, Factum paulo minus
 consideratum. Cic. pro Sulla 72.
 Ratio bene considerata. Cic. 2. de Invent. 164.
 Consideratum & mediatum. Cic. de Arusp. Resp. 3. Nihil feci iratus,
 nihil impotentis animo, nihil non diu consideratum ac multo ante medi-
 tatum.
 Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid aut non
 faciendi cogitatio. Cic. 2. de Invent. 18.
 Tarditas considerata. Cic. de Clar. Orat. 154. Balbi docti & eruditi homi-
 nis in utraque re consideratam tarditatem vicit.
 Vivendi via considerata & provisa. Cic. in Parad. 5.
 Consideratus homo; Qui agenda considerat, non Qui considerat, in-
 quit Valla lib. 1. cap. 30. Cic. pro Cæcina. 1. Verum & illud considerati
 hominis esse putavit.
 Minus consideratus in re aliqua. Cic. pro Quint. 11. C. Quintius fuit
 hujus P. Quintii frater, sane ceterarum rerum patetfamilias & prudens
 & attentus, una in re paulo minus consideratus, qui, &c.
 Compar. Dare consideratus consilium. Cic. 9. Att. 2. [Nisi comparati-
 vo ad adverbio Considerate est].
 Superl. Consideratissimum verbum. Cic. pro Font. 19. Credo hæc eam-
 dem Inducimarum in testimonio timuisse aut cogitasse, qui primum
 illud verbum consideratissimum nostræ consuetudinis, Arbitror (quo
 nos etiam tunc utimur, quum ea dicimus jurati, quæ competere habemus,
 quod ipsi vidimus) ex toto testimonio suo sustulit, atque omnia se scire
 dixit.
CONSIDERATIO, ðnis. f. [σύνεσις, ἐπινοήσις, λογισμὸς] Cic. 4. Acad. 127.
 Consideratio contemplatioque naturæ, est animorum ingeniorumque natu-
 rale quoddam quasi pabulum.
 Circumspectio & accurata consideratio. Cic. 4. Acad. 35.
 Intendere considerationem. IN INTENDO.
CONSIDERATOR, ðnis. m. Gell. 11. 5. Quæsitores & consideratores,
 qui semper in considerando sunt.
CONSIDERANTIA, æ. f. Idem. [συνεταυρωσις] Cic. 3. Q. frat. 9. Cujus
 in hoc uno considerantiam & ego sustinebo, ut potero.
CONSIDERANTER, Adv. Valer. 8. i. extr. Consideranter & mansuete
 populi Romani magistratus. Supple Agebat.
CONSIDERATE, ius, iustime, [συνεταυρωμένως] Idem. Cic. pro Quint. 51.
 Prætores, ut considerate ferret, consideraverunt.
 Considerate agere. Cic. 12. Fam. 5. Hirtius nihil nisi considerate, ut
 mihi crebris litteris significat, acturus videbatur.
 Judicio, considerate, constanterque delata beneficia. Cic. 1. Off. 49.
CONSIDO, (præteritum a Sedeo mutuatur) sedit, sessum, [ἐπινοήθησα,
 συνετάω] ðre. Cum motu est, de loco ad locum. Columel. lib. 8.
 Neque aut recumbat, aut confidat. Plin. lib. 34. cap. 10. Utium teritur
 mortario Thebaico, aqua pluvia lavatur, minore effectu: iterumque ad-
 jecta largiore teritur, & dum confidat, relinquitur.
 Alpes confidunt. Cic. de Provinc. Conf. 34. Alpibus Italiam munierat
 ante natura, non sine aliquo divino numine, &c. quæ jam licet
 considerat, nihil est enim ultra illam altitudinem montium usque ad Oce-
 anum, quod sit Italiæ pertimescendum.
 Considerare luctu. Virgilius 11. Æn. 350. Confedisse urbem luctu dicit,
 quod tristes qui sunt plerumque sedent: & Græci καθίστην χλαδίοντα, id
 est stentem federe, eodem fere modo dicere solent. Turnebus.
 Confedit terra. Liv. 30. 38. In Veliterno agro terra ingentibus cavernis
 confedit, arboreisque in profundum hausit. Confedit dixit, pro De-
 fedit, In profundum abiit. conf. DESIDO.
 Ignis confedit. Ovid. 13. Met. 408.
 Ilion ardebat, neque adhuc confederat ignis.
 Ardor animi confedit. Cic. de Clar. Orat. 93. i. e. Sedatus est.
 Cura. Cic. de Clar. Orat. 15. Homines quum inter se conjuncti, tum
 mihi ita cari, itaque jucundi, ut eorum aspectu, omnis quæ me ange-
 bat de Repub. cura, confederat. i. e. Quieverit, & sedata sit.
 Furor alicujus. Cic. 4. Acad. 87.
 Ubi ira confedit. Liv. 38. 17.
 Considerere & regnare in aliqua regione. Sil. lib. 15. 528.
 — Saturnum nostris considerare in oris
 Et regnare dedi.
 Arvis aliquorum. Virg. 4. Æn. 39.
 Non venit in mentem quorum confederis arvis?
 Aliquo loco considerare. Quiescere. Cic. 5. Att. 14. pr.
 Considerere aula, pro In aula. Valer. 8. Argon. 166.
 — cur tanta mihi non prodita pestis
 Ut gener Æsonides nostra consideret aula?
 Considerere Crete, pro in Creta. Virg. 7. Æn. 162.
 In labellis Platonis confederunt apes. Cic. 1. de Divin. 78.
 Perpetuis mensis considerare. Virg. 7. Æn. 176. i. e. (inquit Servius)
 Longis mensis ad ordinem exæquatis sedentium.
 Portu. Virg. 3. Æn. 378.
 Regno. Stat. 11. Theb. 152.
 Regnis cum aliquo. Virg. 1. Æn. 576.
 Saxo. Ovid. 1. Met. 679.
 Scaminis. Ovid. 6. Fat. 305.
 Sedibus. Virg. 4. Georg. 65.
 In sedibus. Cic. 1. de Orat. 29.
 Solum medius confedit avito. Virg. 7. Æn. 169.
 Tectis bipatentibus confidunt divi. Virg. 10. Æn. 5. Ubi Servius; Bi-
 patentibus, physice dictum, nam cælum patet ab ortu & occasu.
 Terra, i. e. In regione aliqua considerare. Virg. 4. Æn. 349.
 In theatro. Cic. pro Flacco, 16.
 Transtris considerare. Virg. 4. Æn. 573. Valer. 2. Argon. 442.
 Illi sole novo lati, pleni que deorum
 Confidunt transtris.
 Considerere in alia parte dixit Sen. Epist. 117. pro Esse in diversa opinione.
 Regia tora confedit in cinerem. i. e. Conflagravit. Stat. 3. Theb. 185.
 In ignes. Virg. 2. Æn. 624.
 — omne mihi visum est considerare in ignes Ilium.
 Omnia autem talia sentium movent, sensusque moventia quæ sunt, ca-

dem in opinione confidunt, quæ ortum habere gignique diximus.
 Cic. de Univerf. 4. Al. Confidunt.
 Confidamus hic in umbra. Cic. 2. de Legib. 7.
 Verborum conjunctio varie distincteque confidat. Cic. 3. de Orat. 289.
CONSIDITUR, imperf. [ἐπινοήθησκει] Cic. 3. de Orat. 18. Quum plu-
 cussit idem ceteris, in silvam venit, & ibi magna cum audiendi expe-
 ctatione confiditur.
CONSIGNIFICO, [συνσημαίνω] ðre. significat Expressimere, vel Idem
 quod aliud significare.
CONSIGNIFICATIO, ðnis. f. [σημασία] Apul. Ea furoris consignifica-
 tionis perterriti omnes.
CONSIGNO, [σφραγίζω, ἀποσημαίνω] ðre. Eiusdem significationis cum
 suo simpliciter & significat Aliquam rem signo notare, quod barbari *Sigil-
 lare* dicunt. Plaut. Trin. 3. 3. 45. — ferat epistolæ
 Duas, eas nos consignemus, quasi sint a patre.
 Consignatæ in animis notiones. Cic. 1. Tusc. 57.
 Legem consignare. Ulp. in l. Julianus. §. idem Julianus. D. de actionib.
 empti, Si quum venditor sciret fundum pluribus municipiis legata de-
 bere: in tabula quidem scripserit unum municipio deberi; verum postea
 legem consignaverit, &c.
 Dotem inter aufpices. Suet. in Claud. cap. 26. Quam quum comperis-
 set, super cetera flagitia atque dedecora, C. Silio etiam nupsisse, dote
 inter aufpices consignata, supplicio affecti.
 Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Cic. pro
 Quint. 25.
 Litteris consignare. Cic. 4. Acad. 2. Itaque ut litteris consignamus, quæ
 monumentis mandare volumus: sic ille in animo res insculptas habebat.
 Vim privilegii auctoritate honestissimorum hominum, & publicis litteris
 consignare. Cic. Post red. in Senat. 28.
 Senatus Judio de aliquo publicis litteris monumentisque consignata. Cic.
 pro Deiot. 37.
 Consignata publicis litteris memoria. Cic. 3. de Legib. 46. A librariis
 petimus, publicis litteris consignatam memoriam.
 Consignata literis Quæstura. Cic. 1. Verr. 28.
 Ratio aliorum & publicis & privatis litteris consignata. Cic. 5. Verr. 109.
 Motus temporis consignandus. Cic. de Univerf. 26. De motu siderum.
CONSIGNATUS, Partic. [σφραγισμένος] ut, Testata & consignata
 monumentis antiquitas. Cic. 1. de Divin. 87.
 Auctoritates consignatæ. Cic. pro Cluent. 139. Sed errat vehementer, si
 quis in orationibus nostris, quas in judiciis habuimus, auctoritates nos-
 tras consignatas se habere arbitratur.
 Fundi publicis commentariis. Cic. 2. de Orat. 224.
 Laudatio alicujus consignata creta. Cic. pro Flacc. 37.
CONSIGNATIO, ðnis. f. [σφραγισίς]
 Consignationes, quas vocamus Documenta, vel Chirographa. Quintil.
 lib. 12. cap. 8. Promittit enim litigator omnia, testem populum, partifi-
 cas consignationes. V. Testatio, in TESTIS, & Turnebi Adv. 2. 27.
CONSIGNANTER, & **CONSIGNATRE**, Adv. unde compar. Consignan-
 tianus apud Gell. 1. 25. Græci significantius signifiantiueque dixerunt.
 Idem Gell. a Consignate usus est superl. Consignatissime, 1. 15.
CONSILIO, silii, [κωνσουλίου] ðre. pro Contere potest Ennius, teste
 Festo Pompeio.
CONSILESCO, silii, [κωνσουλίζω] ðre. Gell. lib. 12. cap. 1. Nam ubi
 infantis alicuius dati facta ex oculis amolito est, vigor ille maternæ fla-
 grantiæ sensim ac paulatim restinguitur, omnisque impatientissimæ soli-
 tudinis trepitus consilescit.
CONSILIARIUS, V. in CONSILIUM.
CONSILIGO, ðnis. f. [κωνσουλίζω] Herbæ genus. Columel. lib. 6. cap. 5.
 Plin. lib. 25. cap. 8. Nostra ætas meminist herbam in Maris reperit. Na-
 scitur & Æquiculis circum vicum Nemesiæ, vocatur consiligo. De hac
 herba abunde Ruell. lib. 2. cap. 134. Ubi dicit eam quæ pulmonaria apud
 nos demonstratur, a vulgo Gallico *Pomeleam* vocari, quasi pulmoneam:
 ab herbariis quibusdam *Leonis patam*, pastoribus, bubulcis, equisonibus,
 totique ruri præclare cognitam, quam ad eosdem quos veteres con-
 siliginem, usurpant effectus. Consiliginem autem rustici veteres (in-
 quit idem) olim vocarunt, quod in campis inter siliginem triticumque
 sæpius emicet.
CONSILIUM, Italiæ oppidum, Tarento vicinum, ut scribit Pompon.
 Mela lib. 2. cap. 4. in descriptione Italiæ.
CONSILIO, silii, [ἐπινοήσις] ðre. Idem fere quod Infilire, & insultare.
 Jungitur autem dativo & accusativo. Tacit. 3. Ann. 46. Paucæ hujus
 ipsius exercitus turmæ profligaverat Sequanos; quanto pecunia dites,
 & voluptatibus opulentes, tanto magis imbelles Æduos, evincite, & fu-
 gentibus consilite. Idem 6. Ann. 36. Igitur Sinnaces, quem antea in-
 sensum memoravi, patrem Abdagalem, aliosque occultos consilite, &
 tunc continuis claudibus promptiores ad defectionem trahit. Al. Consilite.
CONSILIUM, i. n. [βέλβημα, βελή, συνέδριον] a Con & Silio, quod
 in unam sententiam plures rationes consiliant, Perottus. Est autem Con-
 silium (ut ait Cic. lib. 2. de Invent. 31.) Aliquid faciendi, non faciendi-
 ve excogitata ratio. Festus, Consilium vel a Consulendo dicitur, vel
 quod in unam sententiam plurimum mentes in unum consiliant & conveni-
 ant. Sed a Silentio credibilis dictum putatur, quo maxime invenitur.
 Consilium, Quod quis propofuit animo suo faciendum. Cic. 12. Philip. 6.
 Quod si est erratum, P. c. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam:
 optimus est portus penitenti, mutatio consilii.
 Consilium, Animus, Mens; eadem sunt. Lucret. lib. 3. 95.
 Judicium & consilium alicujus. Cic. 11. Fam. 29. Magnum pondus ac-
 cessit ad tollendam dubitationem, judicium & consilium tuum.
 Casus & Consilium, opposita. Cic. 5. Fam. 2. Quis esset qui me in Con-
 sulatu, non casu potius existimaret, quam consilio fortem fuisse? V. Con-
 silio infra.
 Consilium & Fortuna, opponuntur. Virg. 2. Æn. 656.
 Nam quod consilium, aut que jam fortuna dabatur?
 Consilium & Opera. V. OPERA. H. St.
 Voluntas & consilium. Cic. 10. Fam. 10.
 Conficientia consiliorum meorum me consulatur. Cic. 4. Fam. 3.
 Gubernatio consilii. Cic. 2. de Invent. 164.
 Mutatio. Cic. 16. Att. 7. Nemo doctus unquam (multa autem de hoc
 genere scripta sunt) mutationem consilii, inconstantiam dixit esse.
 Penuria. V. PENURIA.

Adjutor consiliorum. Cic. 10. Fam.
 Ambiguus consilii. Tacit. 4. Hist. 21.
 Auctor consiliorum. Cic. 2. Att. 26.
 Dux consiliorum & comes. Cic. Quum etiam ipse casus, eventusque rerum, non duces, sed comes consiliorum fuerint, &c.
 Expers consilii vis mole ruit sua. Hor. 3. Carm. 4. 65.
 Fortis consilio. Cic. 5. Fam. 2.
 Imbecilli consilii mulier. Cic. pro Flacco.
 Improvidus consilii. Tacit. 3. Hist. 56.
 Inopes consilii. Ovid. 9. Met. 745.
 Minister consiliorum. Cic. 2. Fam. 7.
 Moderator. Cic. 1. Fam. 9.
 Opportunus consiliis, & Adversus, sunt contraria. Quintil. lib. 5. cap. 10.
 Viridis consilio. Sil. lib. 3. 255.
 Intelligenti consilium. Cic. 7. Philipp. 19. Turpe est summo consilio orbis terræ, præsertim in re tam perspicua, consilium intelligenti defuisse.
 Consilia temporum sunt, quæ in horas commutari vides. Cic. 14. Att. 23.
 Acre, V. ACER.
 Amentissimum. Cic. 7. Att. 9. Ita sum perturbatus temeritate nostri amentissimii consilii.
 Arcanum. Hor. 3. Carm. 21. 15.
 Bonum. In BONUS.
 Calidum. Liv. 35. 32. V. CALIDUS.
 Callidum. In CALLIDUS.
 Celere. In CERERE.
 Clandestinum. In CLANDESTINUS.
 Clariora luce. In CLARUS.
 Clausa. Cic. 5. Verr. 63.
 Cognitum. Cic. 7. Fam.
 Compar. In COMPAR.
 Excussum & exploratum. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Scipione Africano, Scipio Africanus turpe esse aiebat in re militari dicere, Non putaram: videlicet quia explorato & excusso consilio, quæ ferro aguntur, administrari oportere arbitrabatur summa ratione: inemendabilis enim est error, qui violentia Martis committitur.
 Fidele. Cic. 2. Lege Agr. 5.
 Fidum atque providens. Gell. lib. 3. cap. 7.
 Grandævum. Valer. Flac. 7. Argon. 348.
 Immaturum. Suet. Aug. cap. 8.
 Incertum. V. INCERTUS.
 Inconsultum. V. INCONSULTUS.
 Intimum consiliorum, pro Intimum consilium. Tacit. 15. Ann. 61. Quod erat severienti principi intimum consilium.
 Lene consilium dare alicui. Hor. 3. Carm. 4. 41.
 Libera consilia dicuntur, Quibus sine adulatione, sincere & audacter monemus alicquem. Hor. Epod. 11. 38.
 Unde expedire non amicorum queant Libera consilia.
 Malum consilium consultori pessimum est. Gell. lib. 4. cap. 5. V. CONSULTOR.
 Matura consilia. Liv. lib. 4. 13. Quæ res cum, nec dum compositis, maturisque factis consiliis, oppressit.
 Melius consilium. V. Melior in BONUS.
 Ordinaria consilia. V. ORDINARIUS.
 Particeps consilii. Cic. 2. in Catil. 14.
 Præceps consiliis. Cic. 5. Philipp. 37.
 Prudentiæ & fidelitatis plena consilia. Cic. 10. Fam. 4.
 Præsentissimum. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Prima consiliorum, i. e. Prima consilia. Tacit. 2. Hist. 11. Quoniam prima consiliorum frustra deciderant.
 Prudens. Balbus & Oppius Ciceroni, 8. Att. 9.
 Salutare. Consilium non utile solum, sed etiam salutare. Vide in 81, pro An. H. St.
 Sapiens. Ovid. 13. Met. 433.
 Temerario consilio uti. Patrec. lib. 2. Liv. 25. 34.
 Turbidum. Curt. lib. 7. 4. 11. Natura mortalium hoc quoque nomine prava & sinistra dici potest, quod in suo quisque negotio hebetior est, quam in alieno. Turbida sunt consilia eorum qui sibi suadent.
 Consilium ad facinus aptum. Cic. 3. in Catil. 16. Erat ei consilium ad facinus aptum: consilio autem neque lingua, neque manus deerat.
 Ex consilio alicuius facti ejus judicium facere. Cic. 1. Fam. 7. Initio scripti totius facti tui judicium, non tam ex consilio tuo, quam ex extenu homines esse facturos.
 Abdita. V. ABDITUS.
 Abesse consilio, pro Consilium abjicere. Cic. 7. Att. 24. A consilio fugiendi, ut tu censes, absum.
 Abjicere consilium, Respuere, rejicere, repudiare. Cic. 5. Att. 11.
 Abundare & Egere consilio, contraria. Cic. 10. Fam. 16. Quamquam consilio non eges, vel abundas potius.
 Acceptum ab univerfis, & complacitum est consilium quod dabat. Gell. lib. 18. cap. 3.
 Accommodare. In ACCOMMODO.
 Adducere ad consilium. Cic. 15. Fam.
 Adhibere consilium, vel ad, vel in consilium. Cic. 2. Fam. 7. V. ADHIBEO.
 Adjuvare. In ADJUVO.
 Administrare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Admisceri ad. In ADMISCO.
 Admittere in. In ADMITTO.
 Admitti ad. In ADMITTO.
 Afferre alicui. Cic. 15. Att. 1. Quid enim illi afferre consilii possum, quum ipse egeam consilio?
 Afferre in templum consilium furti. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Agere. In AGO.
 Agitare mala consilia. Sen. Epist. 10.
 Amittere. In AMITTO.
 Amovere consilia casta. Sen. Troad. 6.
 Amplecti. In AMPECTOR.
 Aperire consilii fontes. Cic. ad Brut. 10.
 Afferenti consilio. Cic. 11. Fam.

Assumere. In ASSUMO.
 Capere consilium. Cic. 11. Fam. 29.
 Capere novum consilium. C. Nepos 18. 8.
 Capere ex tempore. Cic. 2. Off. 33.
 Capere consilium, cum Infinitivo. Cic. 4. Verr. 41. Capit consilium, de amicorum & propinquo sententia, non adesse ad judicium.
 Capere perniciosa alicuius rei consilia. Cic. pro Domo 114.
 Capeffere. In CAPESSO.
 Captare. In CAPTO.
 Clausa habere consilia. In CLAUDO.
 Commiscere cum. In COMMISCO.
 Communicatum. In COMMUNICO.
 Commutare. Cic. 14. Att. 20.
 Conferre. Ter. Heaut. 3. 1. 64.
 Confirmare consilium. Cic. 2. Fam. 1.
 Confringere. In CONFRINGO.
 Conjunctum. In CONJUNGO.
 Conjungere consilium unius cum alterius consilio. Cic. 4. Fam. 2.
 Confluit consilium. Cic. 8. Att. 11. pr. Quod me magno animi motu perturbatum putas, sum equidem: sed non tam magno, quam tibi fortasse videtur. Levatur enim omnis cura, quum aut confluit consilium, aut cogitatum nihil explicatur. Tum consistit consilium, quum cogitando aliquid explicavimus: nihil explicatur; quod Ciceroni tum acciderat; ideoque levabatur cura. Al. Confluit.
 Confociare. In CONSOCIO.
 Constituire. In CONSTITUO.
 Consumere. Ter. Andr. 1. 1. 132.
 Convocare in animum consilia. In CONVOCO.
 Coquere. In COQUO.
 Corumpere. In CORRUMPO.
 Credere alicui sua consilia. In CREDO.
 Dare. Ter. Andr. 2. 1. 9.
 Dare minus fidele alicui. Cic. pro Cluent. 85.
 Dare secundum mores. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Dare aliquid loci rationi & consilio. Cic. pro Quint. 53.
 Deesse alicui consilio. Cic. 6. Fam.
 Dictare. Sen. Agam. 4. 13. i. e. Exponere.
 Discrepare a. Cic. 10. Fam. 4.
 Dominatur consilium in toto corpore. Lucret. 3. 139.
 Egere, V. Abundare consilio.
 Enuntiare consilia fociorum adversariis. Cic. pro Rosc. Amer. 117.
 Esse consilio. Cic. 2. de Invent.
 Tuum consilium est, meum consilium est, i. e. Relinquitur consilio tuo, &c. Cic. 16. Fam. 3. Si autem posteaquam cibum cepisti, videris tibi me posse consequi, tuum consilium est. Idem 14. Fam. 14. Vestrum jam consilium est, non solum meum, quid sit vobis faciendum.
 Consilium est ita facere, expectare, &c. Plaut. Mil. 2. 3. 73. i. e. Proposui & decrevi. Cic. 5. Att. 5. Ibi enim Pomptinam ad eam diem, quam tu scripsisti, expectare consilium est. Quod alio loco dicit, De liberato est apud me.
 Est autem vestri consilii, P. C. in posterum quam longissime providere. Cic. 7. Philipp. 19. Al. Nostri. i. e. Prudentia vestra.
 Magni consilii est quid faciendum sit. Cic. 15. Att. 12. Sed quid ætati credendum sit, quid nomini, quid hæreditati, &c. magni consilii est. Excludere spem pacis a consilio publico. Cic. de Clar. Orat. 329.
 Exequi consilium. Ter. Phorm. 3. 4. 21.
 Eximere. h. e. Adimere, & veluti differre. Rhen. in Castig. in Tacit. 11. Ann. 26.
 Expectantur in rebus magnis, memoriaque dignis consilia primum, deinde acta, postea eventus. Cic. 2. de Orat. 63.
 Expeditum privatim consilium. Tacit. 2. Hist. 52. extr.
 Explicare. Cic. 14. Fam. 12. Metuo ne id consilii ceperimus, quod non facile explicare possimus. Cas. 1. Bell. Civil. 78. Ibi se reliquum consilium explicaturos confidebant. Al. Expleturos.
 Expetere sana consilia. Senec. Hippol. v. 180. Al. Appetere.
 Expetit animus tuta consilia. Sen. Agam. v. 108.
 Exponere. Cic. 3. Fam. 5.
 Exquirere. Cic. 4. Fam. 2. Quod meum consilium exquiris, id est tale, ut capere facilius ipse possim, quam alteri dare.
 Extorquere. Lepid. Cic. 10. Fam. 4.
 Facere aliquid certum sui consilii. Ovid. 11. Met. 415.
 Facere consilii copiam. Cic. 3. de Orat. 131.
 Fracta, & impulsiva factis. Stat. 4. Theb. 3.
 Gerere aliquid consilio. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Habere consilium de. Virg. 9. Æn. 227.
 Consilium summis regni de rebus habebant. i. e. Consultabant.
 Habere factis consilium de realia. Cic. 12. Att. 50. extr. Ipse Romam venire, ut una efferemus, si factis consilium quadam de re haberetur. Quintil. 7. 3. Scelera non habere consilium, vulgo dicitur.
 Habere exitum dicitur consilium, quum succedit quod volumus. Cic. 7. Att. 11. Ex sermonibus eorum quos convenio, videtur hoc consilium exitum habiturum.
 Impedire. Cic. 13. Fam.
 Impertire. Cic. 5. Fam. 2.
 Inclinare. In INCLINO.
 Indicare. Cic. 10. Fam. 31.
 Inire. Nep. 6. 3. Cic. 9. Fam. 24. pr.
 Insuperatum. In INSUPERANS.
 Instruere. In INSTRUO.
 Intendere. In INTENDO.
 Interesse. Cic. 9. Fam. 24.
 Interponere. In INTERPONO.
 Juncta consilia. Sen. Agam. v. 309.
 Secede mecum potius, ut rerum statum, Dubium ac macinacem, juncta consilia explicent.
 Juvare alicquem consilio. In JUVO.
 Labare consilium dicitur, cui opponitur Fixum esse. Cic. 8. Att. 22. Scito labare meum consilium illud, quod factis jam fixum videbatur.

Labi consilio. Cic. 7. Philipp. 38. Ego vero metuo, si hoc tempore consilio lapsi erimus.
 Manant consilia. In MANO.
 Manere in consilio. Cic. 1. Off. 112.
 Minuere. In MINUO.
 Miscere cum aliquo consilio. Tacit. 15. Ann. 68. 3.
 Miscere se consiliis. Stat. 12. Theb. 82. Tacit. 3. Hist. 3.
 Movere. Valer. 4. Argon. 480.
 Multata consilia alicujus ab ipsa fortuna. Cic. pro Rabir. posth. 2.
 Mutare. Nep. 18. 9. extr.
 Mutare itineris. Cic. 15. Att.
 Mutuari. In MUTUUM.
 Narrare. Cic. 15. Att. 3. Antonii consilia narras turbulenta.
 Occultare. In OCCULTO.
 Occupare. In OCCUPO.
 Occurrere consiliis alicujus. Cic. 3. Catil. 17.
 Omittere consilium. In OMITTO.
 Patere consiliis. Virg. 5. Æn. 728.
 Patere tua consilia non sentis? Cic. in Catil. 1. 1.
 Perferre. In PERFERO.
 Perimere. In PERIMO. conf. mox Prævenire.
 Petere consilium. Cic. 10. Fam. 16.
 Permittere consilii. Cic. 9. Fam. 5.
 Prævenire, Antevenire. Cic. 3. Off. 33. Al. Perimere.
 Ponderare eventum. Cic. Hoc plerumque facimus, ut consilia eventus ponderemus, &c.
 Promere. Cic. Nunc certe promenda sunt tibi consilia, &c.
 Probare. Cic. 4. Fam.
 Quarere. Catul. Argon. 257.
 Referre in melius. Virg. 1. Æn. 281.
 Regere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Removere a consiliis. Cic. A suis & Reipub. consiliis removisset.
 Repetere rationem consiliorum altius. Cic. 1. Fam. 9. a pr. Altius paulo rationem consiliorum meorum repetam.
 Reprehendere. Cic. 2. Att.
 Repudiare. Cic. 2. de Orat. 3.
 Revocare a. Cic. 3. Att. 15.
 Senescunt consilia. Liv. lib. 35. 12. pr. Agitandum aliquid, miscendumque rati, ne cunctando senescerent consilia.
 Sequi. Ter. Adel. 3. 4. 54.
 Spectare in, vel ad. Cic. 2. de Orat. 169.
 Suscipere. Cic. 1. Off. 112.
 Tegere vultu. Virg. 4. Æn. 477.
 Tenere obtinatum alicujus rei. Sen. Hippol. 7.
 Valet. Cic. Cn. Magno Proconuli, 8. Att. 15. Sed mihi non sumo ut meum consilium valere debeat.
 Versare pectore. Virg. 1. Æn. 658.
 At Cytherea novas artes, nova pectore versat Consilia.
 Viget regnum consiliis. Virg. 2. Æn. 88.
 Uti consiliis. Cic. 1. Fam. 9. prope fin.
 Eo consilio ut. Cic. 1. de Fin. 72. Explicavi, inquit, sententiam meam, & eo quidem consilio, tuum iudicium ut cognoscerem.
 Consilio, in ablativo, pro Arte, vel De industria. Liv. 35. 14. Sequuntur tamen sua sponte est, velut consilio petium esset, ut vilior ob ea regi Annibal susceptiorque esset.
 Consilio versare dolos ingressus & astu. Virg. 11. Æn. 704.
 Consilio affertur. Virg. 7. Æn. 216.
 Consilio hanc omnes, animisque volentibus, urbem afferimur.
 Consilium, pro Eo qui consulit varie occurrit positum, ut Consilium, pro Judicibus designatis. Cic. pro Rosc. Amer. 8. Qui ex civitate in Senatum propter dignitatem, ex Senatu in hoc consilium delecti estis propter securitatem.
 Sapiens. Cic. 2. de Orat. 333. Atque hæc in Senatu minore apparatu agenda sunt. Sapiens enim est consilium, multisque aliis dicendi relinquendus locus.
 Sanctius. Liv. 30. 16. pr. Quod vulgo Secretum.
 De consilii sententia aliquid facere. Cic. 2. Att. 10. Aut se de consilii sententia rem ad Senatum recessisse.
 Ablegare consilium. Cic. 4. Verr. 73. Dimisso atque ablegato consilio.
 Adeste alicui in consilio. Cic. pro Quint. 79.
 Cogere consilium. Quintil. lib. 7. cap. 2. pag. 601.
 Dimittere, V. Ablegare.
 Ire in consilium. Cic. pro Quint. 34. Tibi instat Hortensius, ut eas in consilium. V. Hotom. & Passerat. in loc.
 Mittere in. In MITTO.
 Mussant turbata consilia. al. Concilia. Stat. 3. Theb. 92.
 Venire in alicujus consilium. Cic. 10. Att. 1. Veniendum sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit.
 Consilium, cui causa manumittendi servi ab annis viginti minore, probanda erat, constabat Romæ quidem ex quinque Senatoribus, & quinque Equitibus Romanis in provincia vero viginti Recuperatoribus civibus Roman. Ulp. tit. 1. Inst.
 Consilium, pro illo Cætu etiam sæpius sumitur, qui more majorum imperatorum rem ministrant administrant solebat adesse. Sallust. in Bell. Jugurth. de Metello imperatore, cap. 62. Ita more majorum ex consilii decreto pro legatos Jugurthæ imperat argenti pondo ducenta millia. Item cap. 29. Igitur Rex, ut constituerat, in castra venit, ac pauca præfenti consilio loquutus, &c. Turnebus.
 Consilium & Consiliari in arte fallonica. Vide apud Janum Gulielmum Canterum lib. 1. Verisimilium, capite 8. H. St. Perperam Canteri cognomen adposuit Jano Gulielmio, & lib. 1. pro 2. V. Thefar. Critic. Gruter. tom. 3. pag. 281. part. postea.
 CONSILIO, [βουλοδοξία] dep. Consilium dare, vel petere. Cic. 15. Att. 9. Tu quid egeris tua, cum tristis, tum etiam difficili ad consiliumdum legatione, vehementer expecto: est enim inexplicabilis. h. e. De qua ego tibi consilium dare non facile possim. Hor. 3. Carm. 3. 17.
 — hac Quirinus
 Martis equis Acheronta fugit,
 Gratum elocuta consulantibus
 Junone divis. Idem in Arte Poet. 196.

Ille bonis faveatque, & consilietur amicis. V. Lambinum in loc. Al. Amice. Tacit. 2. Hist. 57. Rediere Bononiam rursus consiliaturo. Sunt tamen qui hanc vocem esse vere Romanam diffitentur. V. Parei Lex. Crit. & Vossium de Vitis Serm.
 CONSILIATOR, oris. m. [βουλοδοξός] Plin. 4. Epist. 17. ad Gallum, Ille in gerendis meis honoribus consiliator & rector.
 Si vero accessit consiliator maleficus. Phædr. 2. 7.
 CONSILIATRIX, icis. f. Apul. Met. 5.
 CONSILIARIUS, i. m. [συμβουλάριος] Qui dat consilium. Cic. 1. Fam. 2. Perpicio id quod jam omnibus est apertum, totam rem istam jam pridem a certis hominibus non invito rege ipso, consiliariisque ejus esse corruptam.
 Consiliarius atque administer. Cic. 3. de Legib. 43. Est autem boni Auguris, meminisse maximis Reipub. temporibus præsto esse debere, Jovique Optimo Maximo fide consiliarium atque administrum datum.
 Amici & consilarii alicujus. Cic. 4. Verr. 42. Interea sane perturbatus & ipse, & ejus amici & consilarii moleste ferre cœperunt.
 Consiliarius & auctor. Cic. 14. Att. 9. Sed tamen ea ratio ædificandi initur, consilario quidem & auctore Vestitor.
 Consiliarium in corde convocare. In dict. seq. & CONVOCO.
 Consiliarius cadis. Patere. 2. 56. i. e. Qui eadem fieri consuluit.
 CONSILIARIUS, Adj. [βουλοδοξικός] Plaut. Truc. 2. 1. 6.
 — magisque
 Adeo ei consiliarius hic amicus est, quam auxiliarius. Idem Epid. 1. 2. 56. Jam Senatum convocabo in corde consiliarium.
 CONSILIATUS, a Catone dictum, teste Gell. lib. 4. cap. 9. Sidon. 7. Epist. 9. Consiliositium est.
 CONSULO, sulvi, sultum, [βουλοδοξία, συμβουλάριος, συμβουλοδοξία] ère. Dare aut Petere consilium, pro varia constructione.
 Consulere sine adjecto, idem quod Consulare vel deliberare. Cæf. 7. Bell. Gall. 83. His magno cum detrimento repulsi Galli, quid agant consulunt. Ter. Adel. 5. 9. 25. Age pater. m. post consulam.
 In longitudinem consulere. Ter. Heaut. 5. 2. 10.
 Ubi te vidi animo esse omisso, & suavia in præsentia Quæ essent, prima habere, neque consulere in longitudinem: Cæpi rationem, ut neque egeres, neque ut hæc posses perdere. i. e. Non providere in posterum.
 In commune. i. e. In communem utilitatem, Item advocato publico consilio, deque publicis negotiis. Ter. Andr. 3. 3. 16.
 Sed si ex ea re plus malif quam commodi Utrique, id te oro in commune ut consulas. conf. infra Concordia consulere.
 In publicum, Idem. Plin. lib. 9. Epist. 13. extr. Quod intermissum jam diu morem in publicum consulendi, susceptis propriis similitatibus, redivissem.
 In medium, In commune. Lucan. 5. 46.
 Consulitur in medium. Liv. 26. 12. Ceterum, quemadmodum nemo privato consilio ad hostem transibat, ita nihil salutare in medium consulebatur.
 In unum. Tacit. 1. Hist. 68.
 Consulere de. Propert. lib. 4. 5. 17.
 Consulitque fruges nostro de sanguine. conf. Exta consulere &c. infra.
 Consulere de aliquo bene vel male, est Bene vel fecus eum accipere & tractare, & cum eo agere commode aut incommode. Liv. 30. 43. extr. De perurgis gravior, quam de fugitivis consulum. i. e. Nullo acerbior acceperunt & tractarunt, vel cogitaverunt, & statuerunt tractare. Budæus. Tantundem est ac statutare de aliquo, vel In aliquem.
 Consulere de salute suorum, & Relinquere communem, contraria. Cic. pro Sull. 63. Neque ego tantum fratero amori dandum arbitror, ut quicumque de salute suorum consulat, communem relinquat.
 Consulere de se, vel salute sua, gravior. Cic. 10. Att. 11. i. e. Noxium & exitiosum sibi consilium capere. Cic. 8. Fam. 16. Per fortunam tuam, Cicero, per liberos oro, obsecro, ne quid gravior de salute & incommunitate tua consulas.
 Consulere sibi de se ipso. Cic. 7. Att. 13. Aliter enim mihi de illis ac de me ipso consulendum est.
 Ex re consulere. h. e. Prox occasione tulere. Tacit. 1. Ann. 24. Nullis satis certis mandatis, ex re consulatur.
 Consulere male in aliquem, idem quod Male cum accipere & tractare. Liv. 3. 36. extr. In humiliores crudeliter, libidinosaque consulere. Alias Statuere.
 Consulere aliquid in se & in alterum. Ter. Heaut. 3. 1. 28.
 Quia pessime istuc in te atque in illum consulis, Si te tam leni & victo esse animo ostenderis.
 Male consulere in aliquem. In MALUS.
 Boni. Plin. in præmio lib. 33. i. e. Bonum judicare, ut exponit Quia til. lib. 1. cap. 10.
 Boni consulere aliquid. Ovid. 4. Trist. 1. 104.
 Laborem alicujus boni. Quintil. in præm. lib. 6.
 Consulere aliquid mali quod facias alteri. Plaut. Perf. 5. 2. 63.
 Certo illi homines mihi nescio quid mali consulunt otios faciant.
 Licet consulere? Cic. pro Muren. 28. Itaque non modo beneficii collocandi spem, sed etiam illud quod aliquando fuit, licet consulere? jam perdidit. Vetus est loquendi formula: qui enim jurifconsultos adhibent consultores, dicere solebant, Licet consulere? Quod venuste imitatus est Horatius 2. Serm. 3. 192.
 Ergo consulere & mox respondere licebit? conf. in CONSULATOR infra.
 Consulere [προβουλεύω] alicui, Providere etiam significat. Ter. Heaut. 4. 3. 17.
 Tu fortasse quid me fiat parvipendit, dum illi consulas.
 Consulere & providere. Cic. 2. Verr. 43. Cui loco per deos immortales, Judices, consulite, ac provideate.
 Consulere & Negligere, pugnantia. Cic. 1. Off. 85. Qui autem parti civium consulunt, partem negligunt, rem perniciosissimam in civitatem inducunt, seditionem atque discordiam.
 Prospicere & consulere aliquid. Cic. 11. Att. 14. Sed tamen aliquid consuli & prospici poterit.
 Longe. Virg. 9. Æn. 322. — tu ne qua manus se attollere nobis
 A tergo pollii custodi, & consule longe.
 Omnibus consulere, mederi incommodis hominum, providere sibi. Cic. 1. Q. frat. 17.

Confulete alicui optime. Cic. de Amicit. 50. Non est enim inhumana virtus, neque immunis, neque superba, quæ etiam populos universos tueri, eisque optime consulere solet.

Optime illi consultum vult esse. Ter. Phorm. 1. 3. 1.

Alicui male consulere. Plaut. Afin. 5. 2. 88.

Dicebam pater tibi, ne matri consuleres male.

Commodis & utilitati aliorum consulere, salutique servire. Cic. 1. Q. frat. 1.

Concordiæ. Liv. 34. 49. extr. Concordiæ in civitatibus principes & ordine inter se, & in commune omnes civitates consulere.

Dignitati alicujus. Cic. 11. Fam. 20.

Existimationi. Cic. 5. Verr. 22. Hoc quum palam Decumani tota provincia loquerentur, tuumque nomen in re tanti turpi nefariaque interponerent, nihilne tibi venit in mentem existimationi tuæ consulere?

Famæ. Cic. 3. de Fin. 57. Sic futuræ post mortem famæ, tamen esse propter rem etiam detracto uti consulendum.

Famæ late alicujus. In LATUS.

Fidei. Cic. pro Cael. 21. Sed vestræ sapientiæ tamen est, Judices, & ideo vobis quoque vos causam putare esse justam alieno dolori potius, quam vestræ fidei consulendi.

Fortunis. Cic. 4. Fam. 9. Tuum est consulere temporibus, & incoluntati, & vitæ, & fortunis tuis.

Infirmi. Plin. Epist. 20. lib. 7.

Labori alicujus. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Natis & thalamis. Senec. Med. 7. 3.

Consulere natis malle, quam thalamis, reor.

Otio posteritatis. Cic. 2. Fam. 18. extr. Sed si me audies vitabis inimicitias, & posteritatis otio consulens. [Posteræ ætatis scribendum conseram olim, eamque conjecturam certissimum puto.

Paci semper est consulendum. Cic. 1. Off. 85.

Pudori. Cic. 2. de Fin. 60.

Rationibus alicujus prospicere & consulere. Cic. 7. Fam. 2.

Via longa bene consulere sibi. Tibul. lib. 2. 6. (Al. 5.) 44. Alii longam perperam.

Saluti suæ, ac militum. Cæf. 5. Bell. Gall. 27.

Supremis suis. h. e. Ad finem vitæ respicere. Tacit. 15. Ann. 64.

Tempori consulere. i. e. Habere rationem temporis. Cic. 4. Fam. 9.

Consulere, accusativo personæ junctum, significat Petere consilium. Cic. pro Quint. 53. Sed ne ipse quidem te consuluit. Sed abesse a Mili. testatur Urbin.

Consulas, Antiqui ponebant non tantum pro Consilium petas & percontaris, sed etiam pro Judices & statuas. Festus.

Jus consulere, pro Petere consilium de jure. Liv. 39. 40. Idem in pace, si jus consuleres, peritissimum si causa oranda esset, eloquentissimum. Jam vos consulo, Judices, quid mihi faciendum putetis. Cic. 2. Verr. 32.

Ego pro te hoc consulo, quod tu consulere oblitus es. Cic. pro Quint. 54.

Conjectorem. Plaut. Amph. 5. 1. 75.

Nec te id consulo. Cic. 7. Att. 19.

Aliquid alterum consulere. Plaut. Men. 4. 3. 26.

Ibo, & consulam hanc rem anticos, quid faciendum censent.

Aliquem per litteras. Cic. 11. Fam. 20.

Apollinem consulit de bello. i. e. Interrogavit an deberet bellare. Auctor De viris illust. cap. 35. pr.

Deos. Ovid. 2. Fast. 238.

Deum consulit auguriis, quæ prodigia suscipienda essent. Liv. 1. 20. extr.

Extâ spirantia. Videre quid ipsa portendant. Nam ex victimarum quoque extis aruspices futura divinabant. Virg. 4. Æn. 64.

Lucos. Virg. 7. Æn. 83. de Latino rege. i. e. Faunum in lucis consulere.

Nares consulere. Martial. 9. 60.

Consuluit nares, an olerent æra Corinthon.

Oracula Phœbi. Ovid. 3. Met. 9.

Speculum. Ovid. 3. de Arte Am. 136.

— quod quamque decebit

Eligat, & speculum consulat ante suum.

Consulturn non est. Plaut. Rud. 1. 4. 6. Neque eam usquam invenio, neque quo eam, neque qua queram, consulturn est.

CONSULENS, Partic. [κωνσουλῶν] Cic. in Orat. 143. Eodem tempore & discitentibus satisfecerant, & consulentibus.

CONSULOR, [κωνσουλῶμαι] consuli, ut, Consulor de hac re. i. e. Consilium a me petitur. Cic. 3. Verr. 120. Quam inanes domus eorum omnium, qui de jure civili consuli solent.

Consuli quidem te a Cæsare scribis, sed ego tibi ab illo consuli mallem. Cic. Epist. 11. lib. 7. quæ est ad Trebatium. H. St.

Consuli populus dicebatur Romæ, lex quum rogabatur. Festus. Rogatio est, inquit, quum populus consulitur. Cic. 1. de Legib. 11. Qui agent, non plus, quam de lingulis rebus, consulunt. Et in Milon. 16. Nihil de ejus morte populus consultus, nulla quæstio decreta a Senatu est.

Consuli res dicitur, de qua ad Senatum relatum est, ut patet ex lege quadam operis faciendi, quam vide in dictione DUMVIRATIS.

Senatus nihil consulitur. Cic. ad Octav.

CONSULTUS, a, um. [κωνσουλῆς] Partic. a Consulor; Interrogatus, a quo consilium petitum est: ut, Consuliti medici responderunt nihil periculi esse. Cic. pro Domo 72. Senatus quidem, cujus gravissimum est iudicium de jure legum, quotiescunque de me consultus, &c. Idem pro Milon. 16. Nihil de ejus morte populus consultus.

Re consulta atque explorata. Cic. 2. Att. 16. Nondum videlicet litteras meas legerat, quibus ad eum, re consulta & explorata, perscripseram non debere.

Consultum ac provifum est mihi, ut. Cic. 2. in Catal. 16. Mihi, ut Urbis sine vestro metu ac sine ullo tumultu satis esset præsidii, consultum ac provifum est.

Consultum & exquisitum. Cic. 1. de Orat. 250. Quanquam ipsi omnia quorum negotium est, consulta ad nos & exquisita deferunt.

Item significat Scientem & peritum, a quo jure consilium petas. Hor. 1. Serm. 1. 17. — eris tu, qui modo miles,

Mercator: tu consultus, modo ruficus.

Consultus, pro Jurisconsulto. Ovid. de Arte lib. 1.

Illo sepe loco capitur consultus amore:

Quique aliis cavi, non cavet ipse sibi. H. St. Al. Amori. Extat v. 83.

Eloquentiæ consultus, Eloquentes. Liv. 10. 23. Callidos, solertesque, juris atque eloquentiæ consultos.

Juris & justitiæ consultus. Cic. 9. Philipp. 11. Neque enim ille magis juris consultus, quam justitiæ fuit.

Natura aut disciplina. Cic. pro Cæcin. 78. Ita justus & bonus vir est, ut natura, non disciplina, consultus esse videatur.

Consultus juris, & actor causarum mediocri. Hor. in Arte Poet. 369.

Consultus universæ disciplinæ. Columel. lib. 11. cap. 1. Veruntamen ut universæ disciplinæ vix aliquem consultum, sic plurimos partium ejus invenias magistros, per quos efficere queas perfectum villicum.

Consultissimus juris scientia: Auctor de Viris Illust. 44. Eloquentia primus, juris scientia consultissimus, ingenio sapientissimus fuit. Cic. de Clar. Orat. 148. Nam ut paulo ante dixi, consultorum alterum disertissimum, disertorum alterum consultissimum fuisse.

Vir consultissimus. Liv. 1. 18. pr.

Consulta sunt consilia. Plaut. Truc. 1. 2. 7.

Consulta verba, Prudenter & consulte dicta. Ovid. 1. de Arte Am. 83.

Sit tibi credibilis sermo, consultaque verba.

CONSULTUM, i. n. [βουλῆ] Decretum, statutum. Hor. 1. Epist. 16. 41.

Qui consulta patrum, qui leges, juraque servat. Cic. 2. de Legib. 62. Factaque & consulta fortium ac sapientium sempiternis monumentis prodere.

In manibus consulta alicujus esse. Sil. lib. 7. 35.

Non cum Flaminio tibi res, nec fervida Gracchi In manibus consulta.

Petere. Virg. 6. Æn. 151. Dum consulta petis. i. e. Responfa Dei.

Belli consulta non stant. Sil. lib. 4. 43.

At non & rerum curas, consultaque belli Stare probat.

Consulto, ablativus, qui vice Infinitivi usurpatur. ut, Opus est consulto, i. e. Consulere. Sallust. Catal. cap. 6. extr. Nam & priusquam incipias, consulto: & postquam consulueris, mature factio opus est. Ubi Cort. V.

CONSULTE, Adv. [βουλοσφῆρας] Prudenter. Plaut. Rud. 4. 7. 14.

Ille qui consulte, docte, atque astute cavet.

Ferocius quam consultus rem gerere. Liv. 22. 24.

Avidius quam consultus. Tacit. 2. Hist. 24.

CONSULTO, Adv. aliud. [εὐνοουμένως] h. e. Cum consilio, & non temere. Plaut. Pœn. 3. 5. 43.

Consulto hoc factum est, mihi ut consilia fierent. Pro eodem Gellius dixit, Consulta opera, lib. 6. cap. 17. Non sponte, neque consulta opera.

Consulto & Fortuito, contraria. Cic. 1. de Legib. 25. Ut ea quæ gignuntur, donata consulto nobis, non fortuito nata videantur.

CONSULTUS, us. m. Hæc vox occurrit in Lexicis; sed ortum suum dixisse videtur a vitiosis lectionibus in Liv. 3. 62. Consulens Collegæ. Consulto Gronov. q. ibi vide. & in Plin. 3. 20. Vetere consultu patrum. Consulto Harduin.

CONSULTOR, oris. m. [κωνσουλῆς] a verbo Consulor; Qui consilium capit. Cic. pro Muren. 22. Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas.

Consultor etiam ille dicitur, Qui dat consilium. Sallust. in Jugurth. cap. 103. extr. Simul ab eo petit, ut fautor, consultorque sibi adfit. Varr. 3. de R. R. cap. 2. pr. Opinor, inquam, non solum quod dicitur, Malum consilium consultori esse pessimum: sed etiam bonum consilium, qui consultit & qui consultitur, bonum habendum. [Ubi Consultor intelligitur & Qui petit, & Qui dat consilium.]

CONSULTRIX, icis. f. [κωνσουλῆς] Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium Natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 58.

CONSULTORIUS, a, um. Adj. ut, Consultoria hostia. Ea autem erat, qua divina voluntas per exta disquirebatur. De hac Virg. 4. Æn. 57. — maculat lectas de more bidentes. Duo enim hostiarum genera a Macrobio 3. Sat. 5. enumerantur, quarum altera Animalis vocatur, quum idcirco solum hostia macabatur, ut ejus anima, hoc est sanguis & vita, deo alicui offerretur. Altera Consultoria, cujus exta ab aruspice inspicere solebant, & deam voluntas ex illis explorari.

CONSUL, ūlis. m. [κωνσουλῆς] Major magistratus erat Romæ inquit Festus. Consul quare dicerentur, ostendit Varro de Vita Pop. Rom. lib. 2. Quod iidem dicebantur Consules, & Prætores: quod præirent populo, Prætores; quod consulere Senatui, Consules. Hæc Nonius. At Varr. 4. de L. L. 14. Consul, inquit, nominatus, quod consulere populum & senatum, nisi illinc potius, unde Accius ait in Bruto, qui recte consulat, Consul fiat. Quintil. lib. 1. cap. 10. dubitari posse dicit, an consulendo dicatur Consul, an judicando. Nam & hoc consulere veteres vocaberunt. Unde adhuc remanet illud, Rogat boni consulas, i. e. Bonum judices. Hæc Quintil. Hujus interpretationis meminit etiam Liv. 3. 9. Cic. in Pison. 23. Animo Consulem esse oportet, consilio, fide, gravitate, vigilantia, cura, toto denique munere Consulatus, omni officio.

Primi fuere consules, L. Junius Brutus, & L. Tarquinius Collatinus, Anno U. C. 245.

Veteres dixerunt Consul pro Consul, ut Cojux pro Conjux; unde breves istæ Note, c. o. s. & c. o. s. s.

Facere Junoni Sospitæ Consules omnes necesse erat. Cic. pro Muren. 90.

Subaudi Sacra. i. e. Sacrificare.

Æquus Consul. Sil. lib. 13. 269.

Capillatus. Juven. 5. Sat. 10.

Imperiosus. Cic. Post. red. in Senat. 11.

Major. In MAGNUS.

Popularis. Cic. 2. de Lege Agr. 3.

Accipere de plebe Consulem. In ACCIPRO.

Agere. In AGO.

Declarare aliquem. Cic. 2. de Lege Agr. 4.

Designatus in civitate. Cic. pro Muren. 1. & 2. V. in DESIGNO. H. St.

Dicere Consules, Creare. Liv. 26. 22. bis.

Facti sine repulsa. Cic. 2. de Lege Agr. 3.

Imponere populo. In IMPONO.

Renuntiare aliquem. Cic. pro Muren. 1. Illo die, quo auspicio comitiis centuriatis L. Murenam Consulem renuntiaui, &c.

Relatio consuluni. Tacit. 1. Ann. 13.
 Si caninus filvas, silvæ sint Consule dignæ. Virg. 4. Ecl. 3.
 Quinquies consul M. Marcellus. Cic. 2. de Divin. 77.
 Q. Maximo quintum Consule. Cic. in Brut. 72. i. e. Quintum Consu-
 latum gerente.
 Sextum Consul Marius. Cic. in Pison. 10.
 Septimum Consul Marius. Cic. 3. de Nat. Deor. 81.
 Consulem, pro Anno poetæ dicebant, quoniam singulis annis novi sem-
 per Consules creabantur. Martialis. 1. 16.
 Bis jam pæne tibi Consul tricesimus instat,
 Et numerat paucos vix tua vita dies. Nec foli poetæ sic lo-
 quuntur, verum & oratores ipsi. Cic. in Brut. 287. Ut si quis Fa-
 lerno vino delectetur, sed eo necita novo, ut proximis Consulibus nam-
 quit velit: nec rursus ita veteri, ut Opimium aut Anicium Consulem,
 quærat. Proximis Consulibus, i. e. Anno superiore. Anicium Consu-
 lem, i. e. Annum ab Urbe Condita quingentesimum nonagesimum quar-
 tum: quo quidem anno L. Anicius Gallus cum M. Cornelio Cethego
 Consul fuit. Romani quippe annos per Consules numerabant, & quam
 vetus esset vinum ex Consulibus dicebant. Hinc ait Martialis. 13. 111.
 De Sinefflanis venerunt Massica prelis:
 Condita quo queris Consule? nullus erat. i. e. Ante quam
 Consules essent, diffusum fuit. Offendit vetustatem. Vel Consulem,
 Nomen ipsius Consulis scriptum in deliis, in quibus inscribebantur Con-
 sulum nomina, quibus Consulibus vinum conditum fuisset, ut ex Mar-
 tiale, & ex Horatii libro tertio, ode vigesima prima cognosci potest.
 Consule primum, facto Consule iterum. Catul. 114. 1, 2.
 Te Consule. Virg. 4. Ecl. 11.
 Consul λογιστήριον, a Cicerone vocatur Caninus Rebilus, ut
 refert Macrobius Sat. 2. 3. Hoc sic explicat Turnebus: Verbo philo-
 sophorum usus est: qui λογιστήριον vocant ea, quæ ratione & intelligen-
 tia comprehenduntur & percipiuntur, non sub sensum cadunt, ut ab
 iisdem ponuntur ἀρχαὶ λογιστήριον, principia rerum sensum fugientia,
 ut atomi & materia: sed & sapiens Stoicorum, qui nunquam fuit, nec
 futurus est, λογιστήριον etiam dicitur, ut & Caninius diei unius Con-
 sul, quem propter brevitetatem dicebat unius, cogitare homines potius
 Consulem fuisse, quam Consulem videre potuerunt. [Quasi dixeris
 infensilem consulem, Græci enim λογιστήριον] (Sic enim disjuncte
 scribendum) ea vocant, quæ sensum fugiunt, & sola ratione spectantur.
 Mente sensa convertit Cælius Aurelianus Acut. 2. 16. 98. In-
 fensa Chron. 3. 2. fegm. 19. ubi perperam editur Immensa. Alibi simpli-
 citer Latentia, ut Chron. 5. 10. 105.
 CONSULATUS, us. m. [ὐσαρτία] Officium vel dignitas, sive Tempus
 quo Consul in officio est. Plin. lib. 14. cap. 15. Epulo vero in tertio
 Consulatu suo Falernum.
 Honorum populi finis est Consulatus. Cic. pro Planc. 60.
 Consulatus ordinarius. Suet. in Domit. cap. 2. In sex Consulatus,
 non nisi unum ordinarium gessit. In quo quæritur quis ordinarius sit
 Consul: eum sic appellatum reor, ex cuius nomine anni supputatio ordi-
 nabatur. id est cuius nomen in litteris, & instrumentis, & in fastis
 scribatur, qui denique Calendis Januariis honorem inibat. Nam
 ætate Imperatorum annus in multos dividebatur Consules: sed foli qui
 anni initio inibat honorem, ordinarii censebantur, honoratiorisque
 erant. Seneca, Consulem me fecit, sed non ordinarium. Id a Dione
 lib. 43. etiam scribitur. Hæc ex Turnebi Adverf. 5. 10.
 Abdicare fe Consulatu. In ABDICO.
 Abire. In ABRO.
 Adipisci. Cic. pro Muren. 53. & passim.
 Capere. In CAPIO.
 Comprobare. Cic. Post red. in Senat. 26.
 Communicare. In COMMUNICO.
 Conferre. In CONFERO.
 Consequi. Cic. pro Muren. 85.
 Exploratus & domi conditus Consulatus. Cic. pro Muren. 49. Vultus
 erat ipsius plenus furoris, oculi sceleris, sermo arrogantis: sic ut ei
 jam exploratus & domi conditus Consulatus videretur. De Catilina.
 Constitutebant grandioræ ætatem ad Consulatum, adolescentiæ temerita-
 tem verebantur. Cic. 5. Philipp. 47.
 Gerere. Cic. 1. de Lege Agr. 25.
 Ingredi. Quintil. lib. 6. cap. 1. Persuasit enim nihil esse ad præsentem
 rerum statum utilius, quam pridie Calendas Januarias ingredi Consu-
 latum.
 Inire. In INBO.
 Invadere. In INVADO.
 Obtinere. Cic. pro Muren. 1.
 Patere aditum ad Consulatum non magis nobilitati quam virtuti. Cic. pro
 Muren. 17.
 Perfunctus. In PERFUNGOR.
 Petere. Cic. pro Muren. 7.
 Suscipere cum Tribunatu. Cic. 2. de Lege Agr. 14. [Sed legendum Bel-
 lum nescio quomodo habet susceptum consulatus cum tribunatu. Mini-
 me vero Susceptus.
 Sustinere titulum Consulatus, tanquam truncus atque stipes. Cic. in Pison. 19.
 CONSULARIS, e. [ὐσαρτία] ut, Consulans viri, Qui Consul fuit. Cic. 1.
 Philipp. 14.
 Ætas Consularis, in qua Consulem esse licebat. Cic. 5. Philipp. 48.
 Quid Macedo Alexander, quam ab ineunte ætate res maximas gerere
 cepisset, nonne in tertio & tricesimo anno mortem obiit? quæ est
 nostris legibus decem anni minor, quam Consularis. V. Annus meus,
 noster, vester, &c. in ANNUS.
 Auspicia. Cic. pro Muren. 1.
 Cognitio Consulans, Summa cognitio vocabatur, apud Quintil. lib. 3.
 Budeus.
 Comitia Consulans. Cic. 9. Att. 9.
 Familia consulans, Quæ consules habuit. Cic. pro Planc. 59.
 Femina. Suet. in August. cap. 69. Objecit & feminam Consularem e
 triclino viri coram in cubiculo abductam. Consulans autem feminas
 dicimus, Consulans uxores. L. 1. D. de Senatoribus.
 Imperium. Cic. in Pison. 38.
 Lictor. Hor. 2. Carm. 16. 9.
 Libidini Consulans restitit vis Tribunitia nonnunquam. Cic. 2. de Lege
 Agr. 14.

Loco Consulans sententiam dicere. Cic. 1. Philipp. 15.
 Numerus. Cic. 2. Philipp. 13. Qui duo e Consulans numero sunt.
 Officium. Cic. pro Rabir. perd. reo. 2.
 Provincia. Cic. pro Domo 24.
 Vinum Consulans. Martialis. 7. 79. V. Turneb. 25. 24. & supra in consul.
 CONSULARITER, Adv. [ὐσαρτία] Liv. 4. 10. Vita omnis Consulans
 acta.
 CONSULARITAS, atis. f. Munus Consulans, seu Consulatus. Theod.
 1. 6. Cod. t. 19. Consulans honoris sanctus. V. etiam Fabrett. Inscr.
 p. 99. ubi eadem vox invenitur.
 CONSULTO, [βουλόμενος] are. Frequent. a Consulo. est Quam aut plures
 de re vel rebus deliberant, aut unus secum de duabus aut pluribus
 deliberat rebus, ut Senatores consulant. Cæf. 5. Bell. Gall. 51. Omnes
 fere Gallie civitates de bello consulant.
 Consulans aliquid & procurare. Liv. 1. 21. pr. Ad hæc consulanda
 procurandaque, multitudine omni a vi & armis conversa, &c. Lo-
 quitur de Prodigis.
 Deliberare & consulans de re aliqua. Cic. 3. Off. 7.
 De tempore futuro. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Consulans Reip. Sallust. Catil. cap. 6. Delecti quibus corpus annis in-
 firmum, ingenium sapientia validum erat, Reipub. consulant. i. e.
 Beneficium in Remp. conferebant. [Immo Consilium publicum con-
 stituebant.
 Consulans ex re sua. Plaut. Afin. 3. 1. 35.
 Meum caput contemples, si quidem ex re consulans tua.
 Male corde consulans. Plaut. Truc. 2. 1. 15. Blande alloqui, male cor-
 de consulans, bene loqui lingua.
 Aliquem consulans. Plaut. Milit. 4. 34. i. e. Consilium petere.
 Aves consulans. Plin. in Paneg. cap. 76. extr. Una erat in limine mora,
 consulans aves, reverentia nimum monitus: nemo proturbabatur,
 nemo submovebatur.
 Deliberationes consulans. Auctor ad Herenn. 3. 2. Item deliberationes
 partim ipsæ propter se consulanda sunt: ut si deliberet Senatus, &c.
 Consulans cum infinitivo. Sil. lib. 6. 347.
 Consulans mandare duci.
 CONSULTATOR, oris. m. Qui consilium petit. Pomponius l. 2. Dig. de
 Orig. Juris. §. 35.
 CONSULTATIO, onis. f. [συμβολή, συμβουλίη] Ter. Hec. 4. 4. 28.
 Nulla tibi, Pamphile, hic jam consultatio est. Cic. 8. Att. 4.
 Ego navem paravi: tuas litteras tamen expecto, ut sciam quid respon-
 deant consultationi meæ.
 Deliberatio & consultatio. Cic. 3. Off. 50. Sapientem & bonum virum
 fingimus: de ejus deliberatione & consultatione quarimus.
 Questionem infinitam, quæ Græce ἕως dicitur, Cicero vocat Consulta-
 tionem, & a Controversia distinguit in Partit. Rhetor. 4.
 Apud C. Cæarem consultatio de pœna Theodori ponitur. Quintil. lib. 3.
 cap. 8.
 Proposita consultatio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Consultatio apud Suet. ubi legendum Consultatio. V. in CONSUL-
 TATIO. H. St.
 CONSIMILIS, e. [ὁμοίω] cui contraria sunt Dissimilis atque Absimilis,
 quæ sunt ejusdem significationis. Plaut. Amph. 1. 1. 287. Tam consimilis
 est atque ego.
 Carmen consimile. Ovid. 3. de Pont. 7. 3.
 Causa. Lucret. 4. 234.
 Color. Lucret. 2. 806.
 Consimilis ludus. Ter. Eun. 3. 5. 38.
 — & quia consimilem luserat
 Jam olim ille ludum.
 Ratio. Lucret. 1. 842.
 Consimilis, genitivo junctum. Ter. Heaut. 2. 4. 13.
 Cujus mos maxime est consimilis vestrum, hi fe ad vos applicant.
 Cic. 1. de Orat. 149. Causa aliqua posita consimili causarum earum, quæ
 in forum deferuntur.
 Consimilis, dativo. Ter. Heaut. 2. 4. 2.
 Id cum studuisti, isti forma mores ut consimiles forent. Cic. 2.
 Philipp. 28. Quod quam rem gessisset, consimilem rebus iis, quas ipse
 gesserat, me potissimum, &c.
 Quod est consimilis moribus. Ter. Heaut. 5. 3. 16.
 CONSIMILITER, Adv. Gell. 17. 9. Surchili derasi atque ornati consimiliter.
 CONSIMILITAS, atis. f. Augustin.
 CONSIMILITUDO, onis. f. Jct. in Cod.
 CONSINGIS, Nicomedis Bithyniæ regis uxor, quæ a cane lacerata fertur,
 propter lasciviorum cum marito jocum. Plin. lib. 8. cap. 40.
 CONSIPITUM, pro Consepito usurpavit Ennius, teste Festo. Consipitum
 clavis præfixum.
 CONSISTO, consisti, consistum, [συστήω, συνίσταμαι] ère. a Con & Si-
 sto compositum; significat Stare, vel proprie Una stare. Plaut. Aul. 3. 4. 15.
 Jam hunc non ausim præterire, quin consistam & colloquar. Ter.
 Adel. 2. 1. 2. Otiose nunc jam illico hic consiste. Ubi Donatus: Consi-
 stere, est Audacter & constanter stare. [Consistum partic. non legi.
 Consistere & commorari. Cic. pro Rosc. Com. 48. Ipsa mihi veritas ma-
 num iniecit, & paulisper consistere & commorari jussit.
 Consistere & Cadere, sunt pugnantia. Cic. in Orat. 98. Mimeque in
 lubrico versabatur, & si semel confiteretur, nunquam cadet.
 Vires prohibent consistere me, i. e. Ob virium imbecillitatem subsistere
 non possum. Ovid. 7. Met. 573.
 Obvia duci consistit turba. Lucan. 3. 81.
 Consistit nusquam. Cic. 11. Fam. 13.
 Consistit aut altero hoc loco. Plaut. Cist. 4. 2. 30. In hoc jam loco cum
 altero consistit.
 Consistit vix triduum Romæ post questuram. Cic. 3. Verr. 101.
 Ante oculos. Ovid. 15. Epit. 161.
 Ante pedes alicujus. Lucan. 2. 609.
 Ante vultus alicujus. Ovid. 20. Epit. 75.
 Propius. Ovid. 3. de Arte Am. 467.
 Contra. Virg. 12. Æn. 271.
 Ex diverso consistens patronus. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 307.
 In aliquo loco consistere. Cæf. 4. Bell. Gall. 26. Nostris simul in arido
 consistunt.
 In acie. Tacit. 2. Ann. 80.

In choro aliquo consistere. Sen. Med. v. 93.
 Hæc quum virgine consistit in choro,
 Unius facies præminet omnibus. Al. Prænitet.
 In medio conspectu. Virg. 2. Æn. 68.
 In humo quadam. Ovid. 1. Fast. 490.
 — in Aonia consistit exul humo.
 Latio consistere Teucros. Virg. 8. Æn. 10. Ubi Servius; Consistere, significat jam conditos esse, id est fundasse civitatem.
 Oris placidus. Propert. lib. 1. 20. 21. Al. Placitis rectus.
 Pontibus crebris. Virg. 4. Georg. 27.
 Tectis. Stat. 1. Theb. 124.
 Terra aliqua. Virg. 1. Æn. 663.
 Terra prima consistere. Virg. 1. Æn. 545. i. e. Litore. Servius.
 Terra patria consistere. Virg. 10. Æn. 75.
 In thalamo vacuo consistit. Propert. 1. 15. 18. [i. e. Vidua permanit.
 Super ripam. Ovid. 6. Met. 773. Al. hic leg. Considere.
 Consistere ad anchoram, vel in anchoris. Cæf. 3. Bell. Civil. 102. Ipse ad anchoram una nocte consistit.
 Ad terga alicujus. Ovid. 5. Fast. 532.
 In suo. Cic. 3. de Orat. 122. In hoc igitur tanto, tamque immenso campo, quum liceat oratori vagari libere, atque ubicunque consistit, consistere in suo, &c.
 In possessione iudicii ac defensionis suæ. Cic. 2. de Orat. 200.
 Intra ea quæ profectum commentariolis vulgata sunt consistere. Quintil. lib. 1. cap. 5.
 Inter se dissimili summa. Lucret. 2. 696.
 Quadratum acies consistat in agmen. Tibul. 4. 1. 101.
 Vertice cælo aeris quercus consistunt. Virg. 3. Æn. 679.
 Consistere, Quiescere. D. Brutus ad M. Brutum & C. Cassium. Fam. Cic. 11. 1. Quia ubi consistamus, non habemus.
 Consistere ad aliquam rem dicitur, Qui ejus inspicendi causa moratur.
 Sen. de Vita Beata. Ita quæ spectantur, ad quæ consistitur, quæ alter alteri stupens monstrat, foris nitent, intus misera sunt.
 Consistere ad sonitum. Sen. Herc. fur. v. 574.
 Ad cujus sonitum consistant feræ. De Orpheo.
 Bestiæ sæpe immanes cantu stectuntur atque consistunt. Cic. pro Arch. 19.
 Consistere, aliter. Cic. 7. Fam. 26. In eas quum incidimus, in coena augurali apud Lentulum, tanta me *Ἀθήνη* arripuit, ut hodie primum videar cœpisse consistere. Al. Videatur.
 Alvus consistit. Cato cap. 125. h. e. Compressa est.
 Morbus consistit, cui opponitur Increvit. Celf. lib. 3. cap. 2. pr. Videndum etiam est, morbus an increvit, an consistat, an minuat.
 Curfus pituitæ. Celf. lib. 6. cap. 6. Ubi vero aliquis relevatus est, jamque curfus pituitæ consistit, &c.
 Stomachus. Celf. lib. 4. cap. 5. i. e. Tenet, nec amplius evomit.
 Consistit aqua, Residet, Stagnat. Varr. 1. de R. R. cap. 51. pr. Ut si pluerit, non consistat aqua, & quam brevissimo itinere extra aream defluere possit.
 Frigore consistere dicuntur fluvii. Ovid. 5. Trist. 10. 1. i. e. Glacie astricti & congelati.
 Mare consistit undis. Tibul. 4. 1. 126.
 Pontus consistit glacie. Ovid. 3. Trist. 10. 37.
 Vento rota consistit orbis. Virg. 4. Georg. 484.
 Causa consistit in crimine &c. Cic. 1. de Orat. 182. Quam possumus reperire ex omnibus rebus civilibus causam, contentionemque majorem, quam de ordine, de civitate, de libertate, de capite hominis Consulatis: præsertim quum hæc non in crimine aliquo, quod ille possit inficari, sed in civili jure consistere?
 In hoc summa iudicii causaque tota consistit. Cic. pro Quint. 32.
 Causam belli in persona alicujus consistere. Cic. 2. Philipp. 53. Tibi certe contentendum est, causam perniciosissimi belli in persona tua consistisse.
 Fides consistit utrique. Liv. 2. 13. Utrunque consistit fides: & Romani pignus pacis ex fœdere restituerunt, & apud regem Hetruscum non tuta solum, sed etiam honorata virtus fuit.
 Respub. in unius anima consistit. Cic. pro Marcell. 23. Doleoque, quum Respub. immortalis esse debeat, eam in unius mortalis anima consistere.
 Spes eorum consistit in ea re. Cæf. 3. Bell. Gall. 14.
 Salus consistit. Cæf. 3. Bell. Civil. 14. Ita exiguo tempore, magno casu, rotius exercitus salus consistit. i. e. Opportune servatus est.
 Suspicio in aliquo. Cic. pro Cluent. 79. Similis in Butbo, in Gutta, in aliis nonnullis suspicio consistebat.
 Victoria in hoc. Cic. 11. Fam. 13. Sane quam sum gavissus, in hoc enim victoriam puto consistere.
 Rhetorica in actu. Quintil. lib. 2. cap. 18.
 Consistere, Esse, manere. Hor. 1. Serm. 1. 107.
 Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
 Quos ultra citraque nequit consistere rectum.
 Consistere, In loco manere, nec moveri. Ulp. in l. 2. §. ult. D. de his qui not. infam. Quolibet loco, ubi quis consistat, moveaturque.
 Consistere cum aliquo, Apud aliquem. Cic. 2. Verr. 19. Cum hoc consistit, hunc amplectur, hunc iubet sine cura esse. Plaut. Curc. 4. 2. 16.
 Nec vobiscum quisquam in foro frangi consistere audeat.
 Qui consistit, culpant eum, conspuitur, vituperatur.
 Verbis cum aliquo consistere, & re dissidere. Cic. 4. de Fin. 3. Videte igitur Zenonem tuum cum Aristone verbis consistere, re dissidere?
 In sententia aliqua consistere. Cic. 7. Fam. 17. Quod jam videris certa aliqua in sententia consistisse.
 Ira infracta consistit. Ovid. 6. Met. 627.
 Mente non consistere, i. e. Furor & vecordia percitum esse. Qui enim furiosi sunt, jactantur & agitantur, neque vel corpore vel animo quietescere possunt. Cic. 3. Verr. 7. Consistere ejus animus sine furore atque amentia non sinunt. Et 2. Philip. 68. Nec vero te unquam neque vigilantem, neque in fomnis credo mente posse consistere. Hinc & jocus ille Plautinus in Pœn. 1. 2. 133.
 a. G. Sunt mihi intus nescio quot nummi aurei lymphatici.
 M. Deferto ad me, faxo actuum consistit lymphaticum. Si-
 gnificat fe nummos habere, qui exire geliant, nec consistere queant, sed lymphatici sint atque furiosi: servus pollicetur medicinam, seque effecturum, ut si ad se deferantur lymphatici nummi, consistant, quiete reddantur sanato furore & lymphatico morbo. Turneb.

Mens consistit. Cic. pro Domo 139. Præsertim quum iste impurus, &c. ageret illam rem ira raptim & turbulente, ut neque mens, neque vox, neque lingua consisteret.
 Non consistere mente, lingua, oratione. Cic. 2. Q. frat. 3. Et tantum clamor a nostris (placuerat enim referre gratiam) ut neque mente, neque lingua, neque oratione consisteret.
 Consistere tranquillo animo. Cic. de Senect. 74. Mortem igitur omnibus horis impendentem timens, quis tranquillo possit animo consistere?
 Consistere pectore nequit consilium, pro In pectore. Ter. Adel. 4. 4. 4. Vulgus dicit, Nescio quid debeat facere.
 Consistit auctoritas Ceretano vino. Plin. lib. 14. cap. 6. i. e. Vinum Ceretum apud Gallos magis in pretio est.
 Consistit tibi omnis causa familie. Plaut. Afin. 3. 1. 17.
 Ubi quiesco, omnis familie causa consistit tibi. V. Gronov. 4. Observat. 26.
 Legatum consistere, pro Valere. Africanus in l. servum filii. D. de leg. primo, Servum filii sui caltrensis peculii legare pater potest. Et si vivo patre mortuus sit filius, & apud patrem peculium remanet, consistit legatum.
 Sine re aliqua non consistere. Papinian. in l. denique. D. ex quibus causis majores, Placet interruptam possessionem postliminio non restitui: quia hæc sine possessione non consistit. Lege utcapionem.
 Obligaciones, quæ non propriis viribus consistunt, neque officio iudicis, neque prætoris imperio confirmantur. Papinian. in l. obligaciones. D. de action. & obligat.
 Usura consistere dicitur, Quum non procedit. Cic. 6. Att. 1.
 Consistere cum aliquo in iudicio, i. e. Litigare. Martianus in l. nullo modo. D. ad l. Corn. de fals. Nullo modo servi cum dominis consistere possunt. i. e. Eos accusare.
 Adversus aliquem consistere ex re aliqua. Hermogenianus in l. vix certis ex causis. D. de iudiciis, Vix certis ex causis adversus dominos servis consistere permittitur est.
 Legitime consistere adversus aliquem. Martianus in l. grege. §. & in superficialiis. D. de pignoriis, Et in superficialiis legitime consistere creditor potest adversus quemlibet possessorem.
 Causidicus subtilis & elegans, & qui in forensibus causis possit præclare consistere. Cic. in Orat. 30.
 Ex utraque parte consistere. Ulpian. in l. Athletas. §. item prævaricator. D. de his qui not. infam. Nam qui prævaricator, ex utraque parte consistit, quinimmo ex adversa. i. e. Utramque defendit.
 Consistere in hasta, i. e. Niti ac sustentare se hasta. Val. 8. Argon. 133.
 — mox attonita cum virgine pappem
 Infilat, ac raptâ victor consistit in hasta.
 Consistere, Active positum, ut, Consistere vitam tutam, i. e. Parare & constituere vitam tutam. Lucret. lib. 6. 10.
 Nam quum vidit hic ad victum quæ flagitat usus
 Omnia jam ferme mortalibus esse parata,
 Et per quæ possent vitam consistere vitam, &c. i. e. Ducere.
 CONSISTIO, Ænis. f. Gell. lib. 16. cap. 5. In eo loco qui dominum ejus domus salutatum venerant, primum ammitterent, consistebant: & neque in via stabant, neque intra ædes erant. Ab illa ergo grandis loci consistione, & quasi quadam stabulatione, vestibula appellata sunt, &c. Apud Macrobius tamen lib. 6. cap. 8. legitur Consistione. V. Gronov. ad Gell.
 CONSISTORIUM, i. n. [βουλῶπιον] a Consisto descendens; pro Loco in quo Cardinales cum Pontifice maximo consulandi gratia consistunt. Item pro Ipsa consistitium multitudinis. Barbarum est pro Senatu, vel consensu, vel concilio. [Immo V. Berrich. Cogit. pag. 73. Macri Hiero Lexic. & Cangii Gloss.]
 CONSITIO, CONSITURA, CONSITUS, V. CONSERVO.
 CONSOBRINUS, i. m. [ἀνδρῶν] Consobrini dicuntur Qui ex duabus fororibus editi sunt, quasi Confororini, de quibus exempla multa sunt in antiquis auctoribus, & maxime in Afranio, & juris vetustissimis scriptoribus. Hæc Nonius cap. 19. extr. Ter. Hec. 3. 5. 9. Cedo quid scribit Phania consobrinus noster? Ubi Donatus; Consobrinus, quasi Sororinus: Sobrini enim sunt ex duabus fororibus: Consobrini ex fratre & forore. Et propinquitate Terentius frequentata movetur. Idem statim post, Quum de fratre natus est alter, & alter ex forore, Consobrini: quum ex fratribus, Patruelis dicuntur. Cic. 2. Fam. 19. Nam quod ad me Curius consobrinus tuus, ut scis, mihi maxime necessarius.
 Sobrinorum consobrinorumque conjunctiones. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum, sobrinorumque, qui quum jam domo una capni non possunt, in alienas domos tanquam in colonias exeunt. V. SOBRINUS.
 Consobrini a Patruelibus hoc differunt, quod Consobrini proprie dicuntur ex avunculo aut matertera prognati: Patruelis vero ex patruo Titii prognati: Amittini ex amita. Unde Cic. pro Ligar. 11. Filium T. Broccii avunculi Ligarii Consobrinum ejus appellat. Sed hæc differentia plerumque confunditur, ac generaliter Consobrini pro Quibuslibet fratrum aut fororum liberis, sicut apud Græcos ἀνδρῶν usurantur. Paulus in l. jurisconsultus. §. eodem gradu. D. de gradibus, Eodem gradu sunt & illi, qui vocantur fratres patruelis: item forores patruelis, amittini amittina, consobrini consobrine. Hi autem sunt, qui ex fratribus vel fororibus nascuntur: quos quidam ita distinxerunt, ut eos quidem qui ex fratribus nati sunt, fratres patruelis: item eas quæ ex fratribus nate sunt, forores patruelis: ex fratre autem & forore, amittinos amittinas: eos vero & eas, qui quæve ex fororibus nati nate sunt, consobrinos consobrinas, quasi confororinos. Sed plerique hos omnes consobrinos vocant, sicuti Trebatius. Hæc Paulus. ex cuius verbis apparet, Fratres patruelis dici, quos vulgo vocamus *Conjins germanis, enfans des deux freres*. Sueton. in Domic. cap. 10. Occidit Flavius Sabinum alterum et patruelibus. Porro patruelis Domitiani erant duo filii ex Flavio Sabino patris fratre: ex his alterum patri cognominem interemit. Idem in Cæf. c. 29. C. Marcello, qui fratri patrueli suo Marco in Consulatu successerat.
 CONSOBRINA, æ. f. [ἀνδρῶν] Cic. pro Quint. 16. Quintii consobrinam habet in matrimonio Nevium. adde Nep. 2. 2.
 CONSOCRER, æri. m. [ἐπισημῆς] Ulpianus in l. cum hic status. §. oratio non solum. D. de donat. inter vir. & uxor. Donat. focer nurui, vel contra, vel gener focaro, vel focer genero, vel fococer fococero, qui copulatos matrimonio in potestate habent.

Confoceri dicuntur, Quorum alter filium alterius filia maritum dedit. Sueton. in Claud. cap. 29. Appium Silium confocerum suum crimine incerto, nec data defensione, occidit.

CONSOCIATIO, [συνεργαζία] Ære. Simul fociare. Plaut. Rud. 2. 6. 67. Vel confociare mihi quidem tecum licet; Æquas habemus partes.

Confociare arma cum populo aliquo. Liv. 8. 14. Sed quod, tædio imperii Romani, cum Gallis, gente efferata, arma quondam confociassent. Confociare consilia cum aliquo. Liv. 28. 27. Patria quid de vobis meruerat, quam, cum Mandonio & Indibili confociando consilia, probebatis? Confociare, aut conjungere cum amicis injuriam. Cic. 3. de Fin. 7. 1. Nec vero rectum est, cum amicis aut bene meritis confociare, aut conjungere injuriam.

Confociare imperium. Liv. 8. 4. Atqui si quando unquam confociandi imperii, usurpandæ libertatis tempus optatis, &c.

Rem inter se confociarent, h. e. Societatem rei contraherent, & communicarent. Apud Livium, teste Budæo.

CONSOCIATUS, a, um. Partic. in Parad. 6. Qui videt domi tuæ pariter accusatorum atque judicum consociatos greges, qui nocentes & pecuniosos reos, &c.

Confociatus vehementer cum Senatu. Cic. 4. Philip. 12.

Inter nos natura ad civilem communitatem conjuncti & consociati sumus. Cic. 3. de Fin. 66.

Lege consociati homines cum diis putandi sumus. Cic. 1. de Legib. 23.

Confociatissimus, superl. Cic. 3. Fam. 3. Velim tibi curæ sit, ut quæ successori conjunctissimo & amicissimo commodare potest is qui provinciam tradit, ut ea pro nostra consociatissima voluntate, cura ac diligentia tua complectare. Alii legunt, Constantissima.

CONSOCIATIO, ðnis. f. Cic. 1. Off. 100. Sequemurque & id quod acutum & perspicax natura est, & id quod ad hominum consociationem accommodatum est.

Conciliatio & consociatio totius generis hominum. Cic. 1. Off. 149. Communem totius generis hominum conciliationem & consociationem colere, tueri, conservare debemus.

Consociatio hominum & communitas. Cic. 1. Off. 157.

Sinistra fiderum consociatio. Firmic. lib. 6. cap. 12. sub finem.

Dissolvere consociationem humanam. Cic. 3. Off. 26. Aliqua exemplaria legunt Confortionem.

CONSOCIATIM, Adv. Ammian. 15. 27.

CONSOCIABILIS, e. Ambros. Epist. 1.

CONSOCIUS, i. m. Vox apud J. Cios.

CONSOLIDATIO, [συνολογησις] Ære. Redintegrare, & in unum congerere, quod prius ruptum aut divisum fuerat. Ulpian. De usufruct. accresc. l. idem Neratius, Nam amittente usufructum altero, cui erat legatus, magis jure accrescendi ad alterum pertinet, quam redit ad proprietatem. Nec novum. nam est duobus usufructus legetur, & apud alterum sit consolidatus, jus accrescendi non perit: neque ei apud quem consolidatus est, neque ab eo: & ipse quibus modis amitteret ante consolidationem, iidem & nunc amittet. Usufructus consolidatus, i. e. Confirmatus. Parietem in unam crassitudinem consolidare. Vitruv. 2. 8.

Vulnus consolidare, apud Medicos juniores.

CONSOLIDATUS, Partic. Cic. 5. Fam. 20. Rationes confectæ & consolidatæ. i. e. Cum expensis respondent acceptæ.

CONSOLIDATIO, ðnis. f. [συνολογησις] cuius propria significatio digoscitur ex §. item finitur, de Usufructu, in Institutionibus civilibus, Item finitur usufructus, si domino proprietatis ab usufructuario cedatur (nam cedendo extraneo nihil agitur) vel ex contrario, si usufructuarius proprietatem rei acquisiverit, quæ res consolidatio appellatur. In alia autem significatione usus est Ulpianus in l. idem Neratius. §. non solum. D. de usufruct. accresc. Et ipse quibus modis amitteret ante consolidationem, iidem & nunc amittet.

CONSOLIDUS, a, um. Adj. Arnob. l. 4. sub fin. Cum omnibus consolidæ germanitatis necessitudine copulatus.

Consolidæ regalis, Planta est in fegetibus nascens, quæ caulem profert simplicem, ramulis multus, tenuibus, longis, divisis, silvestris nigellæ modo. Flores edit purpureos, nigra violæ æmulos: ex quorum altera parte prodeunt cornicula sursum spectantia, quæ veterum calcaris formam expriment videntur; unde & illi nomen a Germanis inditum *Ritterspornen*, hoc est Equitis calcar. Semen fert melancholicum simile in parvis corniculis inclusum. Hæc ex Matthiolo, qui hanc plantam proptrem cuminum genus referre putat, ut videre poteris in lib. 3. Dioscor. cap. 59. & 60.

CONSOLATOR, [παραρηγορεύων, παραρηγορεύων, παραρηγορεύων] Æri. Verbum deponens notæ significationis: oratione fere fit, ut ait Valla lib. 4. Cic. 2. de Nat. Deor. 48. Hæc consolatur afflictos.

Consolari aliquem, & omnem abstergere dolorem. Cic. 2. Q. frat. 8. Amore fido alicujus fesse. Catal. Argon. 62. 182.

Consolentia optime mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ in malo fe consolari. Cic. de Clar. Orat. 250.

Exemplo alicujus fe. Cic. de Provinc. Conf. 16.

Solatio aliquo festum. Cic. de Amicit. 10.

Solatio malo. Cic. 4. Att. 6.

Spe bona posteritatis aliquem. Cic. Octav. pr.

Spe aliquem consolari. Cic. pro Rosc. Com. 43. Inani & tenui spe te consolaris.

Verbis alterius aliquem. Cic. 5. Att. 11.

Per litteras fe. Cic. 12. Att. 15.

De re aliqua. Cic. 1. Att. 13.

De morte alicujus aliquem. Cic. 3. Tusc. 71.

Consolatur me hæc res. Cic. 4. Fam. 3.

Animos fe consolatur. Cic. 1. Verr. 18.

Brevitatem vitæ posteritatis memoriæ consolatur gloria. Cic. pro Milon. 97.

Defiderium alicujus spe commodorum. Cic. 7. Fam. 11.

Dolorem. ut, Gratulari magis virtuti debeo, quam consolari dolorem tuum. Cic. 4. Fam. 8. pr. Idem ibid. 4. 6. Nec eum dolorem, quem a Reipubl. capio, domus jam consolari potest, nec domesticum Respublica. Homines in miseris sola spes consolari solet. Cic. 4. in Caril. 8.

Humilitatem rei gravitas & virtus iudicis consolatur. Cic. pro Quint. 5. Incommodum. Ovid. 3. de Pont. 3. 77.

Incommodum consolatur quotidianæ damnationes inimicorum. Cic. 2. Q. frat. 5.

Luctum alicujus ipsius dignitas consolatur. Cic. 4. Fam. 6.

Miseriam & calamitatem consolari, pro Solatium afferre in miseria. Sen. 3. de Ira. Non consolabimur tam trite ergastulum.

Orium inquirendo, scribendoque talia, consolemur nostrum. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Consolando levare dolorem. Cic. 6. Fam. 4.

In consolando detrudere mali opinionem merenti. Cic. 3. Tusc. 76.

Genera consolandi omnia in unam consolationem conjicere. Cic. 3. Tusc. 76.

Ad consolandum vir minime accommodatus. Cic. 5. Fam. 16.

CONSOLIO, [παραρηγορεύω] Ære. activ. Varro OEdipo Thyeft. Per idem tempus Oedipus Athenas exul venire dicebatur, qui consolaret. Nonius 7. 50.

CONSOLANS, antis. Partic. [παραρηγορεύων] Cic. 3. Tusc. 75. Hæc igitur officia sunt consolantium.

Verba consolantia. Ovid. 15. Met. 491.

CONSOLATOR, [παραρηγορεύων] Æri. passiv. Afinius, Sed quom ob ea quæ fraveram, dolebam, consolabar ob ea quæ timui. Gell. 15. 13.

CONSOLANDUS, Partic. pass. Plaut. Bacch. 4. 3. 12. Consolandus his mihi est. conf. Cic. 5. Fam. 18.

CONSOLATUS, Partic. pass. Justin. 22. 6. Sic consolatus militibus.

CONSOLATIO, ðnis. f. [παραρηγορεύω, παραρηγορεύω, παραρηγορεύω] Verbis fit. Cic. 3. Fam. 2. In multis & variis molestiis, cogitationibusque meis hæc una consolatio occurbat, quod neque tibi amior, quam ego sum, quifquam posset succedere.

Ad hæc omnia una consolatio est. Cic. 15. Att. 1. pr.

Consolatio miserorum est habere pares, vulgus dicit. At Portius Latio apud Sallustium, sic, Voluptatem capiunt miseri ex merore focia calamitatis. Grata consolatio. Cic. 1. Att. 14.

Perulgata est, ut homines nos esse meminerimus, ea lege natos, ut omnibus telis fortunæ propofita fit vita nostra: neque esse recudant, quod minus ea, qua nati sumus conditione vivamus, &c. Cic. 5. Fam. 16.

Adhibere alicui consolationem litteris. Cic. de Clar. Orat. 330.

Egere consolatione. Cic. 5. Fam. 16. pr.

Non eget consolatione sapiens. Cic. 3. Tusc. 77.

Habent nonnullam in se consolationem pœnæ, quæ virtute suscipiuntur. Cic. Anteq. iret in exil. 22.

Invenire nullam consolationem malorum. Cic. 6. Fam. 4.

Lenire se consolatione. Cic. 3. Q. frat. 5.

Levat dolorem consolatio. Cic. 15. Fam. 16.

Medetur mihi Consolatio. Cic. 2. de Divin. 3. de libro suo loquitur sic inscripto.

Permulcere posse stultam senectutem nulla consolatio. Cic. de Senect. 4.

Sustentat me una consolatio. Cic. pro Milon. 101.

Sustentari consolatione. Cic. de Clar. Orat. 330.

Voluntatis rectæ conscientia, maxima est consolatio rerum incommodarum. Cic. 6. Fam. 4.

Vincit omnem consolationem dolor. Cic. 12. Att. 15.

Uti consolatione aliqua. Cic. de Provinc. Consul. 15.

CONSOLATOR, ðnis. m. [παραρηγορεύων, παραρηγορεύων] Cic. 3. Tusc. 73.

Consolatore ipso confiteri se miseris, quom ad eos impetum suum fortuna converterit.

CONSOLATORIUS, Adj. [παραρηγορεύων] Quod consolatur. Cic. 13. Att. 20. A Cæsare litteras accepit consolatorias.

CONSOLATORIE, Adv. Siden. 6. Epist. 9.

CONSOLABILIS, e. [παραρηγορεύων] Cic. 4. Fam. 3. Est omnino vix consolabilis dolor, tanta est omnium rerum amissio.

Idem active, Gell. 16. 19. Carmen consolabile casus sui canere.

CONSOLAMEN, ðnis. n. Idem ac Consolatio. Hieron. Epist. 62.

CONSONATIO, [συνφωνία] Ære. Plaut. Most. 3. 2. 71.

Quid is consonavit? TR. ego dicam tibi.

CONSONO, [συνφωνέω, συνήνω] Ære. Resonare significat. Plaut. Amph. 1. 1. 72.

Postquam id actum est, tubæ utrinque canunt: contra Consonat terra, clamorem utrinque efferunt.

Clamor consonat. Liv. 36. 34. Itaque concursu factio undique in muros, manus pro fe quisque tendentes, consonante clamore, nominatim Quintium orare, ut opem ferret ac fervaret. i. e. Concordante.

Nemus plausu, &c. Virg. 5. Æn. 148.

Tum plausu, fremituque virum, studiisque faventum Consonat omne nemus. Ideo (inquit Servius) Consonat, propter Echo. Nostræ enim vocis est æmula.

Consonare sibi, pro Constare. Sen. Epist. 31. Ut perfecta virtus sit æqualitas ac tenor vitæ, per omnia consonans sibi.

Sibi consonare in faciendis, ac non faciendis. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Consonat moribus oratio, i. e. Concordat, consentit. Cic. in Sallust. R. Rescripto consonare, Ulpian. in l. si peculium legetur. §. ult. D. de pecul. leg. Attilicinus existimavit legato non cedere: quod verum est: quia consonat rescripto.

CONSONANS, Adj. o. g. [εὐσώνων] Cic. in Partit. 17. Atque etiam est hæc distinctio in verbis, altera natura, tractatione altera. Natura: ut sint alia consonantiora, graviora, &c.

Essè consonans Ulpian. in l. i. jurjurandum & ad pecunias. §. non semper. D. de iurjur. Non semper autem consonans est, per omnia referri jurjurandum quale defertur.

Consonantes litteræ a Grammaticis dicuntur, quod non per se, sed simul cum vocalibus sonent. Priscian. Hinc per Ellipsin

CONSONANS, f. ut, Aspirari consonantibus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Diu deinde observatum, ne consonantibus aspiraretur, ut in Gracis & tripumpis.

Frangere consonantem. Quintil. lib. 1. cap. 4. Queret etiam hoc, quomodo duabus demum vocalibus in seipsis coeundi natura sit, quom consonantium coeum nulla, nisi alteram frangat.

CONSONANTER, Adv. Vet. Interp. Irenæi, 1. 3. Consonanter aliquid predicare. Vitruv. 6. 1. Consonantissime ad harmoniam composita.

CONSONANTIA, e. f. Vocum concordia, quæ & Vocalitas Latine, Græce *ἰσωνία* dicitur. Perottus.

Recipiunt consonantiam vocis citharædi a scenæ valvarum auxilio. Vitruv. 5. c. extr. & ibidem sapius.

CONSONUS, a, um. [συνήμων, ἰσώνων] Adj. ut,

Plangor confonus. Ovid. 13. Met. 610. Vox. Sil. lib. 17. 448.

Armorum habitus notus, & vox confona linguæ. Confonum abfol. Cic. 4. Att. 16. Credo Platonem vix putaffe fati confonum fore, fi hominem id ætatis in tam longo sermone diutius retinuiſſet. CONSÖNE, Adv. Apul. Met. 1. p. 116. CONSÖPIO, ivi, Itum, [κονσπιω] Ire. est Somnum inducere. Cic. 1. Tufcul. 92. Num igitur eum curare cenſes, quum Luna labore, a qua confopitus putatur, ut eum dormientem ofcularetur? Lucr. lib. 6. 791. Nocturnumque recens extinctum lumen, ubi acres Nidore offendit nares, confopit ibidem.

CONSORANNI, Populi flum. Galliz Aquitanicæ, ut ſcribit Plinius in deſcriptione Aquitaniz, lib. 4. cap. 19.

CONSORI, ortis. Adj. [κονσους, ιος] Conſortes dicuntur, quorum fines contigui ſunt. Cic. 5. Vert. 57. Soltratus & Numenius, & Nymphodorus ejuſdem civitatis, quum ex agris tres fratres conſortes profugiſſent, quod iſis plus frumenti imperabatur, &c. [Conſortes, κωνσους, ονσους] in Gloſſario utroque. Qui indiviſa hereditate ſociati ſunt. V. Græv. ad loc.

Conſors, per metaphoram, i. e. Particeps ut, Conſors filii publici. Plin. 8. Epit. 14. Inde honores petitori, aſſitebant curiz foribus, & conſilii publici ſpectatores ante quam conſortes erant.

Generis conſortes, i. e. Conſanguinei & propinqui. Ovid. 3. Epit. 47. Imperii conſors. Claud. in Nupt. Hon. 277.

O digno neſtenda viro, tantique per orbem Conſors imperii, jam te venerabitur Iſter. Laboris focius & conſors. Cic. de Clar. Orat. 2. Dolebam quod non, ut plerique putabant, adverſarium, aut obreſtorem laudum mearum, ſed focium potius & conſorem glorioſi laboris, amiſeram.

Mendicitatis conſortes. Cic. pro Flacc. 35. Nam fratres quidem conſortes ſunt mendicitatis.

Operum. Ovid. 1. Faſt. 675. Periculorum, Particeps. Plin. in Paneg. cap. 60. Temporum cum aliquo. Cic. pro Milon. 103. Quid tibi, Q. frater, qui nunc abes, conſorti mecum temporum illorum? Subaudi Reſpondebo. Thalami. Ovid. 10. Met. 246.

— thalami conſorte carebat. i. e. Uxore. In lucris atque furſis. Cic. 1. Verr. 135. E Tyrio conſortem accite ſenatu. Sil. lib. 8. 337. i. e. Alterum conſulem. Conſors caſus, pro Simili. Propert. lib. 1. 21. 1.

Tu qui conſortem properas evadere caſum.

CONSORTIUM, i. n. [κωνσους] Societas. Celf. lib. 7. cap. 27. Cum eo, ne ignoremus, orto in veſica cancro, affici ſtomachum, cui cum veſica quoddam conſortium eſt. i. e. (quod Græci dicunt) Sympathia. Initum conſortium. Ulpian. in l. cum duobus. §. idem Papinianus. D. pro ſocio, Si inter fratres voluntarium conſortium initum fuerit, &c. Sarcire conſortio collationis damnium navis amiſſæ. Hermog. in l. amiſſæ navis. D. ad legem Rhodiam de Jactu, Amiſſæ navis damnium collationis conſortio non ſarcitur per eos, qui merces ſuas naufragio liberaverunt.

CONSORTIO, önis. f. Idem. pro Collegio poſuit Liv. lib. 6. 40. extr. Quænam iſta ſocietas? quænam conſortio eſt? Cic. 3. Off. 26. Diſſolvitur omnis humana conſortio. AL. Conſociatio. Valer. Max. lib. 4. cap. 6. 3. ubi de M. Plautio, Fati conſortione gelientes vultus tenebris intulerint. Simul enim mortui ſunt Plautius & Orefilla uxor.

Conſortio ſociabilis. Liv. 40. 8. Meliora quoque exempla parte altera poſuit, ſociabilem conſortionem inter binos Lacedæmoniorum reges, ſalutare per multa ſæcula iſpis, patriæque.

Conſortio. Communio. Papinianus l. 96. §. D. de ſolut. Nec in arbitrio ejus electio erit, quum debitor pretium pignoris conſortionis ſubjecerit: i. e. Promiſſe utrique debito pignus ſubjecerit. Hotomanus.

CONSPERGO, ſperſi, ſperſum, [κωνσπασω] Ère. Idem quod Spargere. Plaut. Curcul. 1. r. 80. Ubi vino has conſperſi foribus. Conſpergere ante ædes, ſubaudi Juncum, aut herbam viridem. Plaut. Stich. 2. 2. 30. — age tu ocys Pinge humum, conſperge ante ædes.

Tempora conſpergunt viridantes floribus herbas. Lucr. lib. 2. 33. Conſpergere aliquem lacrymis. Cic. pro Planc. 99. O acerbam mihi, Judices, memoriam temporis illius, & loci: quum hic in me incidit, complexus eſt, conſperſitque lacrymis, nec loqui præ morore potuit. Hilaritate. Cic. 1. Acad. 8. Et tamen in illis veteribus noſtris, quæ Menippum quidem imitati non interpretati, quadam hilaritate conſperſimus. Aras ſanguine. Lucr. lib. 4. 1231.

CONSPERSUS, Partic. [κωνσπασμενος] Cic. 3. de Orat. 94. Ut porro conſperſa ſit quali verborum ſententiarumque floribus, id non debet eſſe ſuſum æqualiter, &c. De oratione.

Conſperſum itelis caput. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Sale conſperſa caro. Columel. lib. 12. cap. 53.

CONSPERSIO, önis. f. Tertull. CONSPLICIO, ſpexi, ſpectum, [κωνσπιω] Ère. ex Con & Specio verbo antiquo compoſitum; ſignificat Cernere. Plaut. Amph. 2. 2. 122.

Qui ipſus equidem nunc primum iſtanc tecum conſpicio ſimul. Lumine cupido aliquem conſpicere. Catul. Argon. 62. 86.

Imaginem parentis laureatam in ſua gratulatione. Cic. pro Muren. 88. Conſpicere ex monte. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.

Aliquem mente. Cic. pro Corn. Balb. 47. Exiſtat ergo ille vir parumper cogitatione veſtra, quoniam re non poteſt, ut conſpiciatis eum mentiſ, quem oculis non poteſtis.

Corde. Plaut. Pſeud. 3. 1. 3. Næ illi, quantum ego nunc corde conſpicio meo, Malam rem magnam, multaſque arumnas danunt.

In jure te conſpicio. Cic. pro Cæcin. 54. Actio eſt in actorem præſentem his verbis, Quandoquidem te in jure conſpicio.

Conſpicere, pro Attendere. Cic. pro Muren. 13. Non debes, M. Cato arripere maledictum ex trivio, aut ex ſcurrant alio convicio: neque temere Conſulem Pop. Romani ſaltatorem vocare: ſed conſpicere quibus præterea vitiiſ affectum eſſe neceſſe ſit eum, cui verè illud obſiſt poſſit.

Conſpicere ſibi quæ ſunt in rem ſuam. Plaut. Trinum. 3. 2. 10. VOL. I.

Locum inſidiis conſpicere, Obſervare locum ad collocandum inſidias. Virg. 9. Æn. 217.

Conſpicere etiam res inanimatæ dicuntur. Cic. 3. in Catil. 20. de ſimulacro Jovis, Ac ſe ſperare dixerunt, ſi illud ſignum quod videtis, Solis ortum & forum curiamque conſpiceret, fore ut ea conſilia, quæ clam eſſent inita, &c.

Conſpicere, cum Inſinitivo. Catul. Argon. 62. 389. Conſpexit terra centum procurrere currus.

CONSPICIENS, [κωνσπιων] Partic. Cic. 5. Att. 18. Ciliciam prope conſpicente, expedito ad mutandum locum, parvo exercitu, &c.

CONSPICIOR, [κωνσπιωμαι] ſpici. Plaut. Pſeud. 1. 5. 129. Si fumus conſpici. al. Conſpecti. Bonis animi conſpici. i. e. Virtute & ſcientia illuſtrem eſſe. Ovid. 1. Trift. 5. 34.

Primalocum ſanctas heroidas inter haberes, Prima bonis animi conſpicere tui.

Conſpici inſeſſis oculis omnium. Cic. 1. in Catil. 17. Carere me aſpectu civium, quam inſeſſis oculis omnium conſpici, malle.

Velle conſpici. Cic. in Piſon. 60. Inania ſunt iſta, mihi crede, delectamenta pæne puerorum: captare plauſus, vehi per Urbem, conſpici velle.

CONSPECTUS, a, um. Partic. Fere pro Conſpicio ponitur, ut Chlamyde & pictis conſpectus in armis. Virg. 8. Æn. 588. In oſtro Tyrio conſpectus. Virg. 3. Georg. 17.

Conſpectum tumulum, pro Conſpicio, poſuit Liv. 32. 5. extr. Tabernaculum regium pro vallo, in conſpecto maxime tumulo, &c. poſitum.

CONSPECTOR, öris. [κωνσπιωμαι] Partic. Tibul. lib. 1. 2. 72. Inſideat celeri conſpiciendo equo.

Aurato conſpicienda ſinu. Ovid. 2. Faſt. 310. Signa veteri conſpicienda metallo. Valer. lib. 1. Argon. 261.

Illum nec valido ſpumantia pocula Baccho Solicitant, veteri nec conſpicienda metallo Signa tenent.

CONSPICIENDUS, önis. m. [κωνσπιωμαι] ſignificat Aſpectum. Virg. 1. Æn. 38. Vix, e conſpectu Siculæ telluris, in altum Vela dabant læti.

In conſpectu. Virg. 1. Æn. 188. Navim in conſpectu nullam. Aſpicere in conſpectu. V. IN.

Aſtare in conſpectu alicujus. Cic. 4. in Catil. 3. Cadit in conſpectum animus. Cic. 1. Tuſc. 50. Caſurine in conſpectum videatur animus.

Conſedimus omnes in conſpectu. Cic. 1. Acad. 14. Conſiſtere in medio conſpectu. Virg. 2. Æn. 67.

Dare ſe alicui in conſpectum. Cic. 7. Verr. 85. Ennius apud Cic. 1. de Divin. 41. i. e. Videndum ſe exhibere. Evolare e conſpectu. Cic. 7. Verr. 87.

Fir conſpectus, ſubaudi. Ab hominibus. Cic. 7. Att. 10. pr. Subito conſilium cepi, ut antequam lucretet, exirem, ne qui conſpectus fieret, aut ſermo, licitoribus præſertim laureatis.

Frui conſpectu alicujus rei tranquillo animo & quieto. Cic. pro Sulla 26. Fugatus ex hominum conſpectu. Lucr. lib. 3. 49.

Fugere aliquorum, cui opponitur Sequi. Cic. 2. de Lege Agr. 6. Qui aditum hujus loci, conſpectumque veſtrum, partim magnopere fugerunt, partim non vehementer ſecuti ſunt.

Ingredi in populi. V. INGRESSOR. Ire ad conſpectum. Virg. 6. Æn. 109.

Ire ad conſpectum cari genitoris & ora Contingat.

Locare aliquid in conſpectu aliquorum. Cic. 1. de Lege Agr. 7. Mori in conſpectu legum, libertatiſque. Cic. 7. Verr. 69.

Ponere aliquid in conſpectu alicujus. Cic. 5. de Fin. 2. Poſita in ſundi villæque conſpectu religio Larum. Cic. 2. de Legib. 27.

Privare aliquem ſuorum conſuetudine, conſpectumque. Cic. pro Muren. 49. Vivere in alicujus. Plaut. Moſtel. 5. 2. 33.

Is adit me: nam illum prodire pudet in conſpectum tuum. Reddere conſpectum alicujus, Revocare ac reducere in conſpectum. Virg. 9. Æn. 262.

Relinquere in conſpectu. Cic. 5. de Fin. 63. Sequi aliquorum. V. Fugere paulo ante.

Stare cum gladiis in conſpectu Senatūs. Cic. 2. Philipp. 8. Sum. ut, Quæ eſt in oppidi conſpectu. Varr. 1. de R. R. cap. 7.

Procul a conſpectu imperii urbe eſſe dicitur. Cic. 2. de Lege Agr. 86. Venire in conſpectum alicujus. Cic. 1. de Fin. 24.

Vereri conſpectum alicujus. Ter. Phorm. 2. 2. 1. Itane patris aiſ conſpectum veritum hinc abiſſe?

Videre uno in conſpectu omnia. Cic. de Clar. Orat. 15. Vitare alicujus conſpectum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Conſpectum vocat Excerpta brevia ex multis, & in ordinem digeſta Gell. 17. 21. Ut conſpectum quandam ætatum antiquiſſimarum, &c.

CONSPICIO, önis. f. quali Conſpectio. Varro de L. L. 6. 2. ex Carmine Argurali. Interea concretionem, conſpicione, cortumione, utique ea rectiſſime ſenſi. Et paulo poſt: Contemplare & Conſpicare idem eſſe apparet. Ideo dicere, cum templum faciant, Augures, Conſpicione, qua oculorum conſpectum ſiſtant. [Dicitur eadem forma ac Suſpicio.]

CONSPECTOR, öris. m. Qui conſpiciat. Tertull. de Cultu Fem. 2. 13. Deus eſt conſpector cordis.

CONSPICUUS, [κωνσπιωμαι] Adj. Quod ab omnibus conſpicitur: vel, ut ait Valla, lib. 1. cap. 30. Quod circumſpicitur. Martial. lib. de Spectac. 2.

Hic, ubi conspici venerabilis amphitheatri
 Erigitur moles, stagna Neronis erant.
 Occultus & conspicius, contraria. Ovid. 4. Trist. 10. 108.
 Præfens & conspicius. Ovid. 2. Trist. 54.
 Per te præsentem, conspiciumque deum.
 Decus conspicium. Ovid. ad Liv. 336.
 Loci. Ovid. 3. de Arte Am. 394.
 Visite conspicius terna theatra locis.
 Opus. Ovid. 5. Trist. 14. 84.
 Venustus. Auct. ad Herenn. lib. 3. 26.
 Vertex late. Hor. 3. Carm. 16. 19.
 — iure perhorru
 Late conspicium tollere verticem.
 Conspectus alicui. Plin. lib. 36. cap. 12. Reliquæ tres, quæ orbem terrarum implere fama, sane conspiciæ undique adnavigantibus, sitæ sunt in parte Africæ, monte saxeo. De Pyramidibus Ægyptiis loquitur. Tacit. 3. Hist. 17. Consilio, manu, voce insignis hosti, conspicius fuis. Conspectus homo, Quem omnes admirantur & reverentur. Liv. 1. 34. extr. Jam & Romanis conspicium etiam novitas divitiarum faciebant. Albo colore conspicius. Columel. lib. 7. cap. 12. Ne si non sit albo colore conspicius, pro lupo canem feriat. Armis conspicius longe fulgentibus. Ovid. 4. de Pont. 7. 31. Domo insignis clara conspiciusque. Tibul. lib. 3. 3. 4. Toris, Lacertofus & torofus; qualem fuisse Herculeum dicit Valer. 1. Argon. 253.
 Conspectus fons in planitie. Plin. lib. 6. cap. 27.
 Conspectus forma. Plin. 7. Epist. 23. Ac primum conspectus forma, omnes sermones malignorum & puer & juvenis evasit. Fide. Ovid. 5. Epist. 139.
 Conspectus magnitudine Lunensis casens. Plin. lib. 11. cap. 42.
 CONSPICIO, Ære. apud Antiquos legitur. Varro de L. Lat. 6. 2. V. CONSPICIO, Ænis, in verbo consono.
 CONSPICOR, Æri. pass. apud Priscian. 8. Paupertas conspiciatur. Sed frequentius est
 CONSPICOR, [απειθαρχω] Æri. depon. Idem quod Conspicio. Ter. Eun. 5. 8. 32. Cur ergo in his ego te conspicio regionibus? Cæs. 2. Bell. Civil. 22. Hunc conspiciat naves, quæ missu fratri consuetudine quotidiana ad portum excubabant, sublatis anchoris seque cæperunt.
 CONSPICIABUNDUS, a, um. Mart. Capel. 8.
 CONSPICIABILIS, e. Sidon. 8. Epist. 4. Thernæ conspiciabiles.
 CONSPICILLUM, i. n. [απειθαρχω] auctore Nonio 2. 116. est Unde conspiciere possis. Plaut. 1. Fragm. 105. In conspiciollo adfervabam, pallium observabam. [Al. Conspicillo. Sed forma diminutiva nihil opus est. Videtur pro Specula positum, nisi forte pro Speculo. V. ad sq. dict. Conspicillum, etiam dicitur Quod adhibemus oculis, ut res majores videantur. Plaut. Vitrum cedo, necesse est conspiciillo uti. Hoc autem sæpius scribitur
 CONSPICILLUM, i. n. Plaut. Cistell. 1. 1. 93.
 Mater pompam ne spectatum duxit. dum redeo domum, Conspicillo consequens est clanculum me usque ad fores. Alii, & forte rectius, flectunt Conspicillo, Ænis. m. ut sit Conspicillo, Qui clam & ex occulto alium conspiciat & observat. Sic enim Alceimarchus adolefens Plautinus Silenium puellam observavit domum redeuntem e spectaculis. Alii ex Miss. profertunt, Conspicit: Illo fecutus est &c. [Conspiciillum, pro Vitreo specillo ab antiquis positum quis sibi persuadear? Itaque Plautina, quæ afferuntur, non notato loco, spuria sint necesse est.
 CONSPIRO, [συμμετρο] Ære. Simul spirare, vel flare. Virg. 7. Æn. 615.
 Æreque assensu conspirant cornua rauco.
 Conspirare omnibus partibus ad aliquid faciendum. Columel. lib. 7. cap. 13. de palmato, Et caelestes admittat imbres: eosque alendis feminibus dispenfet, ac suis omnibus partibus ad educandam prolem novam conspiret.
 Conspirare item, pro Conjurare & consentire, tum in bonam, tum in malam partem accipitur. Plaut. Merc. 4. 5. suppo. 28.
 Mirum ni senes vicini in unum nidum conspiraverint.
 Conspirare in commune. Columel. lib. 12. in praf. Nihil quod aut maritus, aut femina proprium esse juris sui diceret, sed in commune conspirabatur ab utroque, ut cum forensibus negotiis matronalis sedulitas indultrize rationem parem faceret.
 Conspirare & consentire cum aliquo: idque in bonum. Cic. 2. de Lege Agr. 26. Conspirare nobiscum: consentite cum bonis, communem Rempub. communi studio atque amore defendite.
 Conspirare ad liberandam Rempub. Cic. 10. Fam. 12. Mirabiliter enim Pop. Rom. universus, & omnium generum ordinumque consensus, ad liberandam Rempub. conspiravit.
 Ad majestatem aliquorum defendendam. Cic. 3. Philipp. 13.
 Conspirare dicitur natura. Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Itaque illa mihi placebat oratio de convenientia consensuque naturæ, quam quasi continuatam conspirare dicebas.
 Conspirare in malum. Sueton. in Cæs. cap. 80. Conspiratum est in eum a LX amplius.
 CONSPIRANS, [συμμετρο] Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Quid vero, tanta rerum consentiens, conspirans, continuata cognatio, &c.
 Conspirans mutus ardor. Lucret. lib. 4. 1209.
 Conspirans & pæne conflatus consensus. Cic. pro Ligat. 55.
 CONSPIRATUS, a, um, ut
 Conspiratus res, Quæ velut conflata sunt in unum corpus. Sen. Epist. 85.
 Talem esse animum nostrum volo, ut multe in illo artes sint, multa præcepta, multarum ætatum exempla, sed omnia in unum conspirata.
 Conspirati, absolute, pro his, Qui in necem alicujus conspirant. Suet. in Cæs. cap. 82. Affidenter conspirati specie officij circumteterunt.
 CONSPIRATR, Adv. Justin. 3. c. Lacedæmonij eo conspiratus ad arma concurrunt. i. e. Majori consensu.
 CONSPIRATIO, Ænis. f. [συνωπια, συμμορια] Tam in bonum, quam in malum accipitur.
 In malum. Cic. 11. Fam. 13. Ut quam paratissimi ab exercitu, reliquisque rebus pro veltia salute contra sceleratissimam conspirationem hostium configamus.
 Certorum hominum contra dignitatem alicujus conspiratio. Cic. pro Deiot. 11.
 Conflata. Cic. Anteq. iret in exil. 14.

Incessere conspirationem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Et si deficiatur numero pars diversæ, paucitatem: si abundantiam, conspirationem: si humiles producet, vilitatem: si potentes, gratiam oportebit ineffere.
 Conspiratio in bonum, pro Unanimitate. Cic. pro Domo 28. Hanc nostram conjunctionem, hanc conspirationem in Republ. bene gerenda, hanc jucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.
 Bonorum virorum conspiratio. Cic. 4. in Catil. 22.
 Concordia & conspiratio omnium ordinum ad defendendam libertatem. Cic. 10. Fam. 15.
 Conspratio & consensus hominum. Cic. 2. Off. 16. Magnas utilitates adipiscimur conspratione hominum atque consensu.
 Virtutum. Cic. 5. de Fin. 69. Qualis est igitur omnis quam dico conspratio, consensuque virtutum, tale est illud ipsum honestum.
 Amoris conspratione consentire. Cic. 1. de Fin. 65.
 CONSPIRATUS, tis. m. [συνωπια] i. c. Conventus. Gell. lib. 1. cap. 11. Sed enim Achæos Homerus pugnam indidifici ait, non fiducularum, tibiærumque concentu, verum conspratu tacito nitibus.
 CONSPIRO, [σπαρασσω] Ære. a Spira, æ. Conspirare se dicunt serpentes. i. e. Convolvare in spiram. Aur. Vict. de Viris Illust. 22. Anguis fedibus equis elapsus, venerabilis, non horribilis, per mediam urbem cum admiratione omnium ad navem Romanorum perrexit, & se in Volunnii tabernaculo conspravit.
 CONSPISSE, [σπαρασσω] Ære. Plin. lib. 35. cap. 6. Adulterat Romæ creta cimolia, decocta, consprifataque. Columel. lib. 2. cap. 18. Prius quam consprifatum, & herbis colligatum fit solum.
 CONSPONDEO, di, sum, [συνσπονδα] Ære. Conspontos veteres dicebant, fide mutua colligatos, inquit Festus. Et Varr. de L. L. 5. 7. Fœderis consponfi. Aufon. Epist. 10. 11.
 Te quoque ne pigeat consponfi fœderis.
 CONSPONSOR, Æris. m. [συνσπονδισ] Conspontores, Qui simul pro aliquo sponponderunt. Cic. 6. Fam. 19. De tuo negotio quod sponfor es pro Pompeio, si Galba consponfor tuus redierit. Adde Epist. ad Att. 12. 17. Conspontor, Conjurator. Festus.
 CONSPUO, vi, itum, [σπυρνω] Ære. Sputo aliquem fœdere: cujus passivum est Conspuitur. Plaut. Ab omnibus derisus, atque consputus. Idem Curt. 4. 2. 17.
 Qui conspuit culpam eum, conspuitur, vituperatur.
 Me conspuit jubet. Petron. cap. 132. De hoc contumeliæ genere, V. Barth. ad Claud. Conf. Hon. 4. 404. & Adverf. 23. 24.
 Consputit pro Conspexit, usus est vetus aliquis Poeta, qui ab Horatio reprehenditur 2. Serm. 5. 41. — seu, pingui tentus omaso, Furius hibernas cana nive conspuit Alpes. V. Scholiaften in loc. Idem cultur quoque a Quintiliano 8.6. Ob translationem hanc duram & a longinqua similitudine ductam.
 CONSPUTO, [σπυρνω] Ære. frequentativum. Cic. 2. Q. frat. 3. Hora fere nona, quasi signo dato, Clodiani nostros consputare cæperunt.
 CONSPURCO, [σπυρνω] Ære. Commaculare. Columel. lib. 8. cap. 3. Nam superfluentis avis prolivie ventris cibos & aquam conspurcat. Sapore tætro conspurcare omnia. Lucret. lib. 6. 21.
 CONSTABILIO, tivo, itum, [βιβανος, σταβιον, ἀσφαλιζομαι] Ære. Stabile & firmum facere. Ter. Adel. 5. 1. 9. Dis quidem esles Demea, ac tuam rem constabilifces.
 Subfidis alicujus constabilitus. Lucret. lib. 2. 45.
 Fervere quum videas belli similitura cientes, Subfidis magnis Epicuri constabilifces.
 CONSTABULO, are. Idem ac Stabulo. Columel. V. Voff. de Vit. Serm. 2. 26.
 CONSTABULATIO, Ænis. f. Apul. Nisi error est, pro Contabulatio. q. V.
 CONSTABULUS, & CONSTABULARIUS, i. m. Rectius Comes stabuli dicitur, qui Ammiano Tribunus stabuli appellatur, 14. 10. V. Voff. l. c.
 CONSTANS, CONSTANTIA, CONSTANter, V. CONSTO.
 CONSTANTIA, [Κωνσταντια] Stephano] Cypri urbs est, alias Salamis dicta. Est item Constantia, Germaniæ oppidum, ad Acronium lacum, quod a Ptolemæo Cannodorum appellatur.
 Constantia Julia, oppidum est Hispaniæ Bætiæ, in conventu Hispanensi, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 1.
 CONSTANTINOPOLIS, [Κωνσταντινουπολις] Urbs, a Constantio M. aucta, in finibus Thraciæ, de qua in dictione BYZANTIUM. Vulgo Constantinople.
 CONSTANTINUS Magnus, cujus innumere in Codicis libris constitutiones extant, quique Pop. Rom. jus antiquum, quod proprie Civile appellatur, magnopere immutavit, Constantij Imperatoris & Helvæ filius, imperavit annis xxx. Fuit vero ultra quam æstimari potest laudis avidus. Hic Trajanum, herbam parietariam, ob titulos multos, appellare solitus erat. Hic pontem in Danubio confluit: habitum regium gemmis, & caput exornans perpetuo diademate. Commodifsimus tamen rebus nullis fuit: calumnias sedare legibus severissimis: nutrire artes bonas, præcipue studia literarum: legere ipse, scribere, meditari, audire legationes & querimonias provinciarum. Quumque liberis Constantino, Constantio & Constante, filioque fratris Dalmatio Cæsaris confirmatis, 111 & LX annis vixisset, morbo consumptus est, irrisor potius quam blandus, unde proverbio vulgari. Trachala x annis præstantissimus, x11 sequentibus Latro, x sequentibus (tot enim numerantur anni quibus regnavit) Pupillus, ob profusiones immodicas nominatus est. Hæc Sex. Aurel. epitome, q. V. & de CONSTANTIO patre ejus, ac Filio.
 CONSTELLATIO, Ænis. f. Stellarum multitudine ad certam quandam figuram ab astronomis reduclatur. Ammian. Marcell. 29. 2. extr. Cum objectetur ei, quomobrem constellationem Principis collegisset, fratrem suum fuisse Valentem, dudumque obisse documentorum plena fide monillare pollicitus, &c. Firmic. lib. 1. cap. 1. Hæc viria mala, Mercurio cum Marte perhit constellatione. Idem lib. 4. cap. 2. Itis calamitatis laqueis implicatur, qui sub tali natus fuerit constellatione. [His locis esse Horoscopus.
 CONSTERNO, [εκπληρω, κερταγισος, συσπρω] Ære. Consternere, inquit Valla lib. 5. cap. 91. est corpus: Consternari autem, animi: quum mens turbata est, & de itata mota, & quasi humi trata: ideoque sepe conjungi animum videmus. ut, Consternatus animo. Sallustius tamen 1. Hist. apud Priscian. lib. 4. Equi fere rectoribus exterriti, aut faucij consternantur. Liv. 6. 2. Itaque non aperuit solum incendio viam, sed flammis in castra tendentibus, vapore etiam ac fumo, crepitante viridis materis

materia flagrantis ita confervavit hostes, ut minor moles superantibus vallum in castra Volfcorum Romanis fuerit, quam transcendentibus septem incendio absumptam fuerat.

Confervare animos. Liv. 8. 27. Tumultuque etiam sanos animos confervante, decernitur ut societas cum Samnitibus renovaretur.

Pavida & confervata multitudo. Liv. 1. 15.

Confervari animo. Sallust. Qua victoria elati hostes, nostri terribi atque animis confervati discesserunt.

In fugam confervari. V. F. D. G. A.

Equi confervantur. Ovid. 2. Met. 314.

Equi confervati. Idem 5. Fasti. 310.

Moenia confervata. Sil. lib. 13. 134.

Timores confervati. Ovid. 12. Met. 60.

Confervati etiam dicuntur, non Qui dejecti sunt animis, sed Commoti & perturbati atque tumultuantes. Liv. 14. 3. in Catonis oratione, Volo tamen audire quid sit, propter quod matronae confervatae procurant in publicum. Tumultuabantur enim matronae pro abroganda Lege Oppia.

Confervari, vetuste, Rursum erigi, teste Nonio 4. 72. Pacuvius Duloreste: Unde exoritur? quo praesidio fretus? auxiliis quibus? quo consilio confervatur? qua vi, cuius copias?

C O N S T E R N A T I O, ónis. [*ἐκταραχῆς*] Liv. 37. 42. Auxilia enim subsidiaria, quae proxime locata erant, pavore & confervatione quadrigarum territa, &c.

Confervatio dicitur a Valerio lib. 9. cap. 7. 4. pro Seditione vel tumultu, Creditorum quoque confervatio adversus Sempronii Affellionis Praetoris Urbani caput exarbit. conf. Tacit. 1. Ann. 39.

Confervatio, inquit Festus, quae est Concitatio quaedam subita ex aliquo metu, a sternatione deducta est, quod eo toto concutitur corpore.

C O N S T E R N O, strāvi, strātum, [*στέρνωμι*] ére. Idem quod Sternere. ut Virg. 4. Aen. 444.

— it fridor, & alte

Confervunt terram concussio stipite frondes.

Campi confervantur militare. Sil. lib. 1. 125.

Contabulationem confervare lateribus lutoque. Caes. 2. Bell. Civil. cap. 19.

Cubilia confervare gallinarum. Columel. lib. 8. cap. 5.

Scrobes confervare perticis saliginis & lapide. Plin. lib. 17. cap. 11.

Terram corpore confervare. Cic. in Arat. v. 417.

Ille gravi moriens confervavit corpore terram.

Terram confervare tergo, Supinum jacere. Virg. 12. Aen. 543.

Vias confervit frumentum. Cic. 1. de Divin. 69. Nam & ex horreis directum, effusumque frumentum, vias omnes, angustiorumque confervaverat.

C O N S T R A T U S, [*ἐστραμμένον*] Partic. Cic. pro Sexto. 85. Forum corporibus civium Romanorum confervatum caede nocturna.

Confervatae naves, Quae cataphractatae habebant, quas Caesar Tectas saepe vocat. Cic. 7. Verr. 103. Poterone in eos esse vehementes, qui naves inanes non modo habuerunt, sed etiam apertas? in eum dissolutus, qui solus habuerit confervatam navem, & minus exinanitam? His opponuntur Apertae, ut hinc intelligas Confervatam nomine non alias intelligi, quam Tectas. Hirt. de Bell. Alex. 17. Magnoque impetu quatuor ad eam confervatae naves, & complures apertae contenderunt. conf. Curt. 9. 10.

C O N S T R A T U M, i. n. Petron. cap. 10. Conlratum navis. Liv. 30. 10. Conlratum pontium.

C O N S T R A T O R, óris. m. Aufon. Idyll. 12.

C O N S T I M U L O, áre. Hieron. & Firmic.

C O N S T I M U L A T O R, óris. m. August.

C O N S T I P O, [*σύνθεσις*] áre. significat Conlervare. Caes. 5. Bell. Gall. 43. Hic dies nostris longe gavissimus fuit. sed tamen hunc habuit eventum, ut eo die magnus numerus hostium vulneraretur atque interficeretur, ut se sub ipso vallo confervarent, recessumque primis ultimi non dabant. Cic. 2. de Lege Agrar. 28. Sed ne confervari quidem tantum numerum hominum posse in agrum Campanum intelligitis.

C O N S T I P A T I O, ónis. f. Ammian. 26. 6. Conlervatio militum.

C O N S T I T U O, ut, útum, [*συντάσσω, καθίστημι, ἀγορεύω, τίθημι, ἀναλαμβάνω*] ére. Collocare. Caes. 2. Bell. Gall. 19. Intra silvam aciem ordinemque constituerant.

Constituitur vobis ante oculos hujus etiam miseri senectutem. Cic. pro Coel. 79.

Taurum ante aras. Virg. 5. Aen. 237.

Constituit in ordinem elephantos. Hirt. de Bell. Afr. 27.

Constituit horrea certis locis, vecturasque frumenti finitimis civitatibus descripsit. Caes. 3. Bell. Civil. 42.

Constituitur procuratorem. Ulp. in l. 1. §. 1. D. De procuratoribus, Constitutus vel coram, vel per nuntium, vel per epistolam.

In locum alicuius alicquem. Cic. 3. Verr. 77.

In aliquo munere alicquem. Cic. de Petit. Conf. 29.

Constituitur. Statuere, proponere, decernere. Ter. Phorm. 4. 3. 71. Nam illi mihi dotem jam constituerunt dare. Virg. 1. Aen. 309. Qui teneant (nam inculta videt) hominesne, feræne, Quætere constituit.

Constituitur & designare. Cic. 1. de Divin. 82. Dii non ignorant ea quae ab ipsis constituta & designata sunt.

Constituitur sibi aliquod genus ætatis degendæ. Cic. 1. Off. 117.

Nec satis constituitur positum, quid &c. Cic. 4. Acad.

Serius, quam constituitur. Cic. 3. Q. frat. 1.

Ante constituitur, quid accidere possit. Cic. 1. Off. 81. Illud etiam ingenii magni est, præcipere cogitatione futura, & aliquanto ante constituitur, quid accidere possit in utramque partem: & quid agendum sit, quum quid evenerit.

Ex re & ex tempore aliquid. Cic. 12. Fam. 19.

Dere aliqua aliquid. Balbus Ciceroni, 9. Att. 8.

Communiter constituitur de reidit alicuius. Cic. ad Brut. 6.

Constitutum ex omnium sententia. Cic. pro Cluent. 83. Hoc postquam ceteri comprobaverunt, ex omnium sententia constitutum est, satis videri esse quæsitum.

Habere constitutum de re aliqua. Cic. 8. Fam. 5. Tametsi hac de re puto re constitutum, quid facturus esses, habere.

Omnia quae sibi constituta sunt exponere. Cic. 3. Verr. 42. Mihi enim proferendum necessario est, ut omnia vobis, quae mihi constituta sunt, possum exponere.

Constitutum est mihi, Deliberatum est mihi, decretum est mihi, sta-

tutum est, mihi, id est apud me cogitando firmatum est. Cic. 7. Att. 7.

Constitutum, pro Certo, stabilito, non converso. Cic. 5. de Finib. 15. Hoc enim constituto in philosophia, omnia sunt constituta.

Optime constituitur, quando &c. Cic. 2. Fam. 7. Quod quando, & quomodo, & per quos agendum sit, ut optime constituitur.

Constituitur alicui se venturum. Cic. 1. de Orat. 265. Sane (inquit) vellem non constituisse in Tusculanum me hodie venturum esse Laelio.

Dixit, & constituit se venturum. Ter. Eun. 1. 2. 125.

Constituituram, ut irem rus. Plaut. Pseud. 1. 5. 136.

Constituitur inter se, ut. Cic. 5. de Finib. 1. Constituitur inter nos, ut ambulationem pomeridianam confervemus in Academia.

Constituitur cum. Ter. Heec. 1. 2. 120.

— nam constitui cum quodam hospite, dum praepositionem conjunctam habet.

Constituitur, quod Assignare vulgus dicit. Ter. Eun. 3. 4. 3.

— dati annuli: locus, tempus constitutum est.

Factam & constitutum esse cum aliquo diem. Cic. 1. in Catil. 34.

Constituitur in diem. Sallust. in Jugurth. cap. 66. Deinde compositis inter se rebus, in diem tertium constituitur: quod is festus, celebratusque per omnem Africam, ludum & lasciviam magis quam formidinem ostentabat. Curt. fustulit praepositionem. V. ejus not.

Constituitur, Sistere. Cic. pro Cluent. 38. Et hominem ante pedes Q. Manilii, qui tum erat Triumvir, constituitur.

Constituitur, pro In unum conciliare, & confociare. Cic. 1. de Orat. 33. Ut vero jam ad illa summa veniamus, quae vis alia potuit aut dispersos homines unum in locum congregare, aut a fera aegrestique vita ad hunc humanum cultum civilemque deducere, aut jam constitutis civitatibus leges, judicia, iura describere? Budæus. V. infra Civitatem &c.

Constituitur alicquem magna gratia apud regem. Cic. 15. Fam. 4. Maxima apud regem auctoritate, gratiaque constituitur. Videtur subaudiendum In.

Constituitur in re praesenti, vel cum re praesentibus dicebant veteres, quum quid statui, transigere non posse, nisi in loco ipso significabant. Quintil. lib. 7. cap. 10. Illa enim potentissima est, quaeque vere dicitur totius causae dispositio. quae constituit, nisi velut in re praesenti, non potest. Trajanus ad Plin. 10. Epist. 40. Quod oporteat fieri circa theatrum, quod inchoatum apud Nicenes est, in re praesenti optime deliberabis & constituitur. Budæus.

Accusatorem constituitur, vulgo Denominare. Cic. 1. Verr. 10. Ut in constituitendo accusatore, quod sequi possitis, habeatis.

Actionem constituitur, quod vulgo, Evacuare finem non procedendi, dicunt. Cic. in Partit. 99. Quare de constituitendis actionibus, accipiendis subeundisque iudiciis, de excipienda iniquitate actionis, &c. Budæus.

Inire & constituitur consilium. Cic. 2. Verr. 26. Reperio, Judices, haec ab istis consilia inita & constituta, ut quacunque opus esset ratione, res ita duceretur, ut, &c.

Amicitiam utilitas constituitur. Cic. 2. de Finib. 78. Manebit ergo amicitia tandiu, quamdiu sequetur utilitas: & si utilitas amicitiam constituet, tollet eadem.

Aequitatem constituitur. Cic. 2. Off. 41. Aequitate constituitenda summos cum infimis pari jure retinebat.

Æra militantis. Liv. 5. 2. An est quisquam qui dubitet nullis injuriis vestris, si quae forte aliquando fuerunt, unquam æque quam munere patrum in plebem, quum æra militantis constituta sunt, Tribunos plebis offensos & concitatos esse.

Aestimatio. Cic. 5. Verr. 213. Deinde cur in uno genere solo frumenti ista aestimatio constituitur?

Agmen constituitur. i. e. Sistere. Liv. 27. 16.

Amicitiam cum aliquo. Cic. de Petit. Conf. 22.

Civitas bene morata & bene constituta, Fundata. Cic. de Clar. Orat. 7.

Civitatem constituitur, Condere. Vitruv. lib. 2. proem.

Conditionem alicui, V. Jus constituitur.

Controversiam. Cic. 1. de Orat. 143.

Crucem sibi. Cic. 1. Q. frat. 2.

Delectum rerum. Cic. 1. de Finib. 33.

Diem alicui. Cic. 12. Att. 2. conf. Constituitur in diem.

Diem colloquio, nuptiis, aut alicui alii rei. Plaut. Trin. 2. 4. 130.

Diem medium constituit Titan, Meridies rei. Sen. Hippol. 6.

Difceptationem constituitur, i. e. quod Accordare scripturas dicunt. Cicero in Partitibus 104. Ex rationis autem & ex firmamentis constitutione, & quasi concursu, quaestio exoritur quaedam quam Difceptationem voco: in qua quid veniat in iudicium, & de quo difceptatur, queri solet. Hac verba, quid sit Difceptatio, ostendunt. Deinde subjicit 109. Difceptatio autem, quum est constituta, propositum esse debet oratori, quo omnes argumentationes repetitæ ex inveniendis locis conluciantur. Budæus.

Documentum constituitur. Hirt. de Bell. Afr. 54. Egomet ipse documentum more militari constitutum.

Domos constituitur, i. e. Aedificare. Ovid. 3. Trist. 9. 4.

Fides rei non est constituitenda in servi unius quaestione. Ulp. in l. 1. §. ad quaestione. D. de quaestione.

Finem rei constituitur, pro Imponere finem. Cic. 3. Verr. 5. Postremo ut esset hoc iudicatum, ut finis aliquando iudicialiæ controversiæ constitueretur.

Fines in amicitia. Cic. de Amicit. 56. Constituitendi autem sunt in amicitia fines, & quasi termini diligendi.

Firmamenta Reipub. Cic. 1. Att. 15. Sic ille annus duo firmamenta Reipub. per me unum constituta, evertit.

Honores temporis causa. Cic. 1. Q. frat. 1. Et quidem de isto genere honorum, quid sentirem scripsi ad te ante. Semper eos putavi, si vulgares essent, viles: si temporis causa constituerentur, leves.

Horam. Martial. 11. 74.

Constituiturque horam, constituiturque locum.

Judices de quaere re. Cic. pro Domo 33.

Judicium constituitur in senibus & in rerum notitis. Cic. 4. Acad. 30.

Judicium constituitur dicebant, pro eo quod est Constituitur actionem. Cic. in Partit. 99. Atque etiam ante iudicium, de constituitendo ipso iudicio solet esse contentio, quum aut finis actio illi qui agit, aut jamne sit, aut num jam esse desierit, aut illane lege, hinc verbis sic actio,

quæritur: quæ etiam si antequam res in iudicium venit, aut concertata, aut dijudicata, aut confecta non sunt: tamen ipsis iudiciis, permagnum sepe habent pondus. Quintilianus Questionem pro iudicio dicere solet. Budæus.

Judicium consistere, est etiam id quod nunc Recipere in processum dicimus. Quintil. lib. 3. cap. 12. Rarum est autem ut in foro iudicia propter id solum constituantur: sicut divinationes, quæ sunt de accusatore constituendo: & nonnunquam inter delatores, uter præmium meruerit. Cic. 5. in Verr. 154. Amici reculare, ne quod novum iudicium, ne qua ipsius cognitio illo absente, de existimatione ejus constitueretur. Budæus.

Judicium constituere in publicis duntaxat iudiciis dicitur Quæstor, qui iudicium reiectione utrimque facta, certos constituit iudices, qui sibi jurati in consilio adsint, & secum cognoscant. In privatis vero iudiciis, quum Prætor urbanus iudici ad recuperatoribus a litigatoribus acceptis, potestatem de causa cognoscendi & litigandi facit. Hotomanus.

Judicium de pecuniis repetundis constitutum. Cic. 1. Verr. 10. **Judicium** capitis in aliquem constituere. Cic. 7. Verr. 140. Servilius & reculare & deprecari, ne iniquis iudicibus, nullo adversario, iudicium capitis in se constitueretur.

Judicia constituta, Reperta. Cic. pro Cæcin. 7. Cujus rei causa maxime iudicia constituta sunt, id jam mala consuetudine dissolutum esse. Ibidem paulo post, Qui igitur convenit, quæ causa fuerit ad constituendum iudicium, eandem moram esse ad iudicandum. [Perperam Hotomanus hæc loca ad superiorum phrasin referebat.

Jura. Lucret. 5. 1143.

Inde magistratum partim docere creare, Juraque constituere, ut vellent legibus uti.

Jus constituere, h. e. Statuere, & exemplum prodere juris dicendi, ut ait Budæus. Cic. pro Cæcin. 40. Videte, per deos immortales, quod jus nobis, quam conditionem vobismetipsis, quam denique civitati legem constituere velitis.

Jus constituere in verbis. Cic. pro Cæcin. 81. Quid est, Piso? placet tibi pugnare verbis? placet causam juris & æquitatis, & non nostræ possessionis, sed omnino possessionum omnium constituere in verbo?

Jus quidpiam agendi alicui. Cic. pro Cæcin. 40. Hujusce rei vos statuetis nullam esse actionem, nulli experiundi jus constitutum?

Causam juris & æquitatis, V. Jus constituere in.

Constituere legem civitati, V. Jus constituere.

Locum, V. Horam supra.

Locum reo. Cic. pro Cluent. 94. Reum statim fecit, utque ei locus primus constitueretur, propter causam conjunctionem, impetravit.

Majestatem. In MAJESTAS.

Malum alicui. Cic. 3. Verr. 65. Quod ubi est Philodamus nuntiatum, tamen non erat ignarus, quantum libi ac liberis suis jam tum mali constitueretur, &c.

Mercedulas prædiorum. Cic. 13. Att. 11. Est aliud, posteaquam sum a te disjunctior, sed fuit faciendum, ut & constituerem mercedulas prædiorum, & ne magnum onus observantiæ Bruto nostro imponerem. Budæus exponit, *Afferre ses terres.*

Mercedem funeris ac sepulcræ. Cic. 7. Verr. 133.

Metam. Virg. 5. Æn. 129.

Modum rebus infinitis. Cic. 1. de Finib. 2.

Modum vite alicui sibi constituere. Cic. pro Sull. 46.

Mœnia constituere, Ædificare urbem. Virg. 12. Æn. 194.

Necessitudinem habui cum aliquo. Cic. 10. Fam. 3. Ego, Plance, necessitudinem constitutam habui cum domo vestra, ante aliquanto, quam tu natus es.

Nuptiæ constitutæ in hunc diem. Ter. And. 1. 5. 34.

Oppidum constituere, & exædificare. Cæf. 1. Bell. Civil. 15. Etiam ex Cingulo, quod oppidum Labienus constituerat, suaque pecunia exædificaverat, ad eum legati veniunt.

Patronum alicui cause. Cic. pro Muren. 4.

Pax tota provincia constituta. Cic. 1. Q. frat. 1.

Pœnam aut supplicium in aliquem. i. e. Animadvertere. Cæf. 5. Bell. Gall. 1. His ad diem adductis, ut imperaverat, arbitros inter civitates dat, qui litem æstiment, pœnamque constituent.

Præfidia constituere defensionis sue in arce legis. Cic. pro Cluent. 156.

Pretium frumento. Cic. 5. Verr. 171.

Provinciam alicui. Cic. 3. Verr. 44. Posteaquam Cn. Dolabella provincia Cilicia constituta est.

Quæstionem novam, est Decernere ut vindicetur, ut ait Budæus. Cic. pro Milon. 13. Hanc vero questionem, etsi non est iniqua, nunquam tamen Senatus constituendam putavit: erant enim leges, erant questiones vel de cæde, vel de vi: nec tantum maiorem Senatui mors P. Clodii afferrebat, ut nova quæstio constitueretur.

Quæstus magnos atque uberes sibi constituere ex quibusdam causis. Cic. 4. Verr. 30.

Reditum ex mari constituere, piscinas faciendo. Columel. lib. 8. cap. 16. Regem populis constituere. Cæf. 4. Bell. Gall. 21. Et cum his una Coium, quem ipse Atrebatibus superatis regem ibi constituerat, cujus & virtutem & consilium probabat.

Rem familiarem. Cic. 11. Philipp. 40.

Rem nummariam. Cic. 3. Off. 8. Ut res nummaria de communi sententia constitueretur.

Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 13.

Sanctitatem sibi patriam in aliquo colendo constituere. Cic. 10. Fam. 4. Perseude tibi te unum esse, in quo ego colendo patriam mihi constituerim sanctitatem.

Seminaria. Columel. de Arboribus, cap. 1.

Spectaculum in foro acerbum &c. Cic. 3. Verr. 76.

Spem in aliquo. Cic. pro Lege Manil. 62. Tanta in eo Reipub. bene gerende spes constituebatur, ut duorum Consulum munus unius adolescentis virtuti committeretur.

Statum cause constituere Judex dicitur, quum aut juris disceptationem esse pronuntiat, aut facti. Bud. V. Iudicium constituere, & **CONSTITUTIO**.

Stipendium militi. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Summam totius litis in re aliqua constituere, Idem quod Cardinem causæ ponere. Budæus. Quintil. lib. 7. cap. 5.

Supplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. 116.

Templum. Ovid. 1. Fast. 784.

Tempus certum alicui rei. Cæf. 3. Bell. Civil. 19.

Tertium aliquem in alium. Cic. pro Cluent. 176. Pater inquam illius adolescentis, quem propter animi dolorem pertinens suspicio potuisset ex illo loco testem in A. Cluentium constituere, is hunc suo testimonio sublevar. Testes. Cic. 2. Verr. 55. Illud a me novum, Judices, cognoscetis, quod ita testes constitutum, ut crimen totum explicem, ubi id interrogando, &c.

Vadimonium. V. VADIMONIUM.

Vestigal. Cic. 2. Att. 16. Vestigal te nobis in monte Antelibano constituisse, de Pompejo.

Victoriam. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Posteaquam victoria constituta est, ab armisque recessimus, quum, &c.

Urbem. Ovid. 7. Epist. 119. h. e. Condere. Vellei. 1. 1.

Per exordium animus auditoris, aut iudicis constituitur, vel apparatus ad audiendum. Auctor ad Heren. lib. 1. 27.

Constituere & regere incitiam juvenum. Cic. 1. Off. 122. Ineuntis enim ætatis incitiam, senum constituenda & regenda prudentia est.

Constituere in digitis singulas causas partes. Cic. 1. Verr. 45. Quid, quum accusationis tuæ membra dividere cœperit, & in digitis suis singulas partes causa constituere?

Constituere, Erigere. Virg. 6. Æn. 217.

— & ferales ante cupressos

Constituunt.

Constituere, apud Jurisconsultos, est Quod jam debetur daturum facturumve se, vel pro semetipso, vel pro alio sine stipulatione promittere. l. 1. & passim. D. de constit. pecun. Græci *κατατιθέντες* dicunt. Hotomanus.

CONSTITUTUS RUS, a, um. [*ἀστυμαχία*] Partic. ut, Constituta in mensem

Januarium auctio. Cic. 1. de Lege Agr. 4.

Intra dies constitutos. Caius in l. Intra dies. D. de re judicat.

Constitutus locus a iudicibus alicui de re aliqua. Cic. pro Cluent. 94.

Constituta præclarissime Resp. dilabatur. Cic. 2. Off. 73.

Constitutus rerum omnium delectus. Cic. 1. de Finib. 33.

Constitutus ad cædem. Cic. in Catil. 16. Quid, quod omnes Consulares, qui tibi per sepe ad cædem constituti fuerunt, simul atque assidisti, partem istam subfelliorum nudam atque inanem reliquerunt? Publice constitutum esse ad rem aliquam. Cic. 2. de Legib. 30.

Constitutum est per legem. Caius in l. Intra dies. D. de re judicat.

Constituta divinitus res militaris. Cic. 4. Tusc. 23.

Constituta pax. Cic. 1. Q. frat. 1.

Constitutum patrimonium alicujus. Cic. 1. Fam. 9. Id scito esse ejusmodi, ut frater meus vere existimet, adjuncto isto fundo, patrimonium fore suum per te constitutum.

Salarium alicui constitutum. Papin. l. Salarium. D. Mandat. vel contr. Salarium procuratori constitutum, si extra ordinem peti cœperit, &c.

Constitutum bene corpus, [*εὐκαταστάς*] Cic. 2. Tusc. 17. Metrodorus quidem eum perfecte putat beatum, cui corpus bene constitutum sit, & exploratum ita semper fore.

Constitutus bene de rebus domesticis. Cic. pro P. Sext. 97. Esto igitur ut si sint, quam tu nationem appellasti: & qui integri sunt & sani, & bene de rebus domesticis constituti.

CONSTITUTUM, i, n. Vocabulum ad jus civile pertinens, & significat

Diem tempusque litigatoribus indictum, quo se in loco certo ac constituto sistant. Cic. pro Cæf. 61. Quum sit his contentendum nunquam se ne congressu quidem & constituto, cœpisse de tantis injuriis experi. Et 12.

Att. 1. pr. Atque eo die cogitabam in Anagnino, postero autem in Tusculano: ibi unum diem, v. Calend. igitur ad constitutum. Et elegantem transtulit, 7. Fam. 4. Si quod constitutum habes cum podagra, fac in alium diem differas. Varr. de R. R. 2. 5. pr. Scropham enim mane salutavi, quum alius eum salutasset, alius conviciatus esset, qui tam fore venisset ad constitutum. Hotomanus.

Pro Actis vel statutis, ut, Constituta & acta alicujus tollere. Cic. 9. Att. 1.

CONSTITUTIO, ðnis. f. [*κατάστασις*, *ἀστυμαχία*] Cic. 4. de Finib. 16. Itaque ab his constitutio illa prima natura. Vulgus Complexionem vocat.

Firma constitutio corporis. Cic. 3. Off. 117.

Religionum. Cic. 2. de Legib. 23.

Constitutio in oratione. Cic. 1. de Invent. 10. est Prima consilio causarum, ex depulsiore intentionis protecta, hoc modo: Fecisti, non feci, aut jure feci.

Constitutio, generali nomine dicitur Jus quod a Principe conditur, hoc est *ἀστυμαχία*, vel *ἀστυμαχία*. Porro in tria dividitur, in epistolam, in edictum, & in decretum. Hæc Theophil. §. 5. De jur. natur.

CONSTITUTUS, ðs. m. Felt. Constitutus hominum, a Constitutum

multitudine appellatur. Et Varro de L. L. 5. 4. Populi constitutus ad ferendum suffragium. Sed Al. Populus.

CONSTITUTOR, ðris. m. [*ἀστυμαχία*] Qui constituit aliquid, ut, Legis

constitutor, apud Quintil. lib. 3. cap. 6. Inscr. apud Gruter. p. 254. n. 4.

CONSTITUTORI SACRI CERTAMINIS.

CONSTITUTORIUS, Adj. [*ἀστυμαχία*] ut, Actio constitutoria. Paulus in l. Nec enim. D. de constit. pecun. Nec enim quod crescit pecuniam, aut decrevit, pertinet ad constitutoriam actionem.

Constitutoria actio, sive Constitutiva, dicitur Que in eum qui se solum constituitur, datur, his fere verbis: Si apparcat Mævium Titio pecuniam constituisse, eamque pecuniam quum constituebatur, debitam fuisse, neque Mævius aut solvat, aut faciat id quod constituit: ac per actorem non steterit quo minus ferret quod constitutum est, tum Mævius damnatur. l. 16. D. de constit. pecun. Hotom.

CONSOR, confitti, confittum & confittum, [*κατάστασις*] ðre.

Constatre apud aliquem. Callistr. in l. 2. D. de senatuf. conf. Silianiano, Divus Marcus Commodus Pisoni rescriptis in hæc verba, Quum constituterit apud te, Piso carissime, Julium Donatum posteaquam conteritus adventu latronum profugerat villam suam, vulneratum esse, &c. Constatre debet liquereque Prætor. Ulp. in l. Hæc autem. §. 1. D. Quibus ex caus. in poss. ear.

Etiam militibus pietatis ratio in parentes constare debet. Paulus in l. 1. D. de obseq. liber & libert. præf. i. e. Præitari debet pietas.

Ratio ei constat. Ulp. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. D. mandati, igitur si ignoraverunt, excusata ignorantia est: si sciverunt, incumbebat eis necessitas provocandi. Quid tamen, hi paupertas eis non

permissit? excusata est eorum inopia, &c. Sed & si testato convenerunt debitorum, ut si ipse putaret, appellaret: puto rationem eis constare. Ratio innocentie constat. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de questionibus, Principi eum scribere oportet: si quando ei qui nocens videbatur, postea ratio innocentie conflictit.

Constare, Simul stare. Plaut. Curc. 2. 3. 11. Constant, conferunt sermones inter se.

Per seipsum. Cic. 3. de Orat. 20.

Non constat ei color neque vultus. Liv. 39. 34. h. e. Subinde mutatur & color & vultus.

Non constare auribus & oculis. Liv. 5. 42. pr. Romani ex arce plenam hostium urbem cernentes, vagosque pervias omnes cursus, quam alia atque alia parte nova aliqua clades oriretur, non mentibus solum consistere, sed ne auribus quidem atque oculis satis constare poterant.

Lingua non constat. V. LINGUA.

Mens constat, cui opponitur Mens labat. Cels. lib. 3. cap. 19. Huic morbo precipue contrarium est id genus quod *καταληξία* a Græcis nominatur, quamvis sæpe ad eum phreneticis transeunt: siquidem mens in illis labat, in hoc constat.

Mente vix constat. Cic. 4. Tusc. 39.

Valeat ei neque corporis, neque animi consistit. Suet. in Calig. cap. 50. id est, Constantis fuit. H. St.

Constare sibi, [*εὐσέβεια*] Constantem esse & perseverantem. Cic. 1. Tusc. 40. Et quidem si tibi constare vis, omnes quicumque nati sunt erunt, non solum miseri, sed etiam semper miseri.

Ille sibi constat, i. e. Constantis permanet, ac sui semper est similis. Hor. 1. Epist. 13. 16.

Me constare mihi scis, & discedere tristem, Quandocunque trahunt invidia negotia Romam. h. e. Semper eundem esse me nosti, & nunquam de opere ruris mutare sententiam. Loquitur de ruris amore.

Sibi constare, & superioribus consentire iudiciis. Cic. pro Cluent. 60. Qui si innocentes Fabricios condemnassent, tamen in Oppianico sibi constare, & superioribus consentire iudiciis debuerunt.

In vitæ perpetuata constare sibi. Cic. 1. Off. 119. In tota vitæ constituenda multo est major rei cura adhibenda, ut constare in vitæ perpetuitate possimus nobismetipsis, nec in ullo officio claudicare.

Constare in sententia. Cic. 1. Fam. 9. Qua in sententia si constare voluissent, suam auctoritatem simul cum salute mea recuperassent.

Ut tota oratio sibi constet, & ut ex omni parte secum ipsa consentiat. Cic. de Univerf. 6.

Reliqui sibi confiterunt, ut extrema cum initiis convenirent. Cic. 2. de Fin. 35.

Constat sententia. Plin. lib. 23. cap. 1. Quin ut constarent sententia, quota portio tamen mortalium iis generibus visdetur?

Constare suæ humanitati. Cic. 1. Art. 11. Si modo tanti putatis id: quod si me audies, & si humanitati tuæ constare voles, certe putabis, &c. i. e. Si non voles discedere ab humanitate.

Constitit fides. Liv. Fides constitit Prætoris. i. e. Conventis stetit, ait Budæus. Arnob. adversus gentes lib. 5. Varro edocet, &c. cui si constat fides, &c.

Constat officia tua in me. Cic. 11. Att. 12. Ne quid existimes ab illo factum esse, quo minus mea in te officia constarent.

Constare, [*πρὸς δὲ αἰ*] Valere. Plin. lib. 33. extr. Et omnibus pæne annis mutari, prout navigationes confiterunt, aut ut quisque mercatus sit, aut, &c. Subaudi, Prætia rerum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Constat quadringentis milibus.

Constat auro. Plaut. Trucul. 2. 6. 57.

Care consistit. Cic. pro Dom. 115. Quod mihi constat carius, quam si in foro emissem.

Carissime constare. Seneca Epist. 42. H. St.

Gratis. Cic. 7. Verr. 47. Sit argumento, tibi gratia constare navem. Minoris dimidio. Cic. 13. Att. 20. Quam ut tantam faciamus, quantum in Tusculano fecimus, prope dimidio minoris constabit isto loco. Tanto nobis delicia & femina constant. Plin. lib. 12. cap. 18.

Vilissime. Columel. lib. 9. cap. 1. Et quicquid denique vilissime confiteri dare.

Constare, [*συγκριθεὶς, συνισθῆναι*] Compositum esse & factum. Cic. 4. Acad. 117. Tantum de principiis rerum, et quibus omnia constant, videamus quem probet.

Ex fraude, fallaciis, mendaciis constare totus videtur. Cic. pro Rosc. Com. 20.

Constat experimentis medicina. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Constat provincia Gallia ex his generibus hominum & civitatum. Cic. pro Font. 2.

Constare, [*εἶναι*] Esse. Cic. de Amicit. 24. Agrigentinum quidem doctum quandam virum carminibus Græcis vaticinatum ferunt, quæ rerum natura, totoque mundo constarent, quæque moverentur, ea contrahere Amicitiam, dissipare Discordiam.

Agri constant campis, vineis, silvis. Plin. in Epist. i. e. Sunt in agris, campi, &c.

Constare ex multis & magnis rebus. Cic. 1. de Invent.

Constant e principiis omnia. Cic. 4. Acad. 117.

Constat apparatus, impendii & temporis modus cœnæ. Plin. 3. Epist. 13. Nostræ tamen cœnæ ut apparatus & impendii, sic temporis modus constat.

Ratio constat. Plin. 1. Epist. 5. ad fin. Mihi & tentandi aliquid, & quiescendi, illo auctore, ratio constabit. Idem ad Minucium, 1. Epist. 9. Mirum est quam singulis diebus in urbe ratio aut constet, aut constare videatur. i. e. Mirum est quam officio quique in urbe præclare fungi videmur, beneque operas collocare, singulique horis civiliter servire, id est nihil temporis hominibus deperire: eo modo quo dicitur, Rationem alicui constare, quando acceptorum ratio non superat impensorum rationem & reliquorum. Paulus in l. Ex causa. D. de Re militari, Quod si ratio confiterit, neque defertorem fuisse apparerit, omnia stipendia circa temporis finem redduntur. i. e. Quod si ille qui defertionis suspectus est rationem aliquam causamque iustam fuisse docuerit, quamobrem abesse sibi contigerit. hoc enim significat rationem constare. Ex Budæo. V. Vallam, lib. 5. cap. 18.

Ratio impensaum mihi non constat. h. e. Nescio quantum impendam,

feu quantum faciam impense. Tranquill. in Neron. cap. 30. Divitiarum & pecunie fructum non alium putabat, quam profusionem: fordidus, ac deparcos esse, quibus ratio impensaum constaret: prælaudos, vereque magnificos, qui abuterentur ac perderent. h. e. Quibus expensarum pecuniarum modus mensuraque aut summa & calculato nota esset [Immo Quibus Expensi responderent Acceptis, quique non plus consumerent, quam Accepti ratio pateretur, ut recte supra Budæus. Si constat principibus gratia, manet pax intracta. Columel. lib. 9. cap. 9. Constat magnitratibus reverentia, Legibus auctoritas &c. Plin. in Paneg. cap. 60. pr. i. e. Permanet.

Constat tibi fructus otii tui. Cic. 7. Fam. 1. Modo ut tibi confiteri fructus otii tui, quo quidem tibi perfrui mirifice licuit, &c.

Quæ animo sententia constat. Virg. 5. Æn. 748.

Vita constat sine crimine. Lucan. ad Pison. 108.

Constat omnia cælo. Virg. 3. Æn. 518.

Postquam cuncta videt cælo constare sereno. i. e. Suppetere, ait Servius ut Juven. 6. Sat. 165.

Quis feret uxorem, cui consistunt omnia?

Constat, (subaud. Inter omnes) Manifestum est. Cic. ad Cæs. Jun. Quom constet Lupercis id vestigal dedisse. qui ante poterat id constare? Idem 6. Verr. 90. Cujus omnes vigilias in stupris constat, adultæ, iisque esse consumptas.

Non fatum certum constat apud animum. Liv. 30. 28. pr. Inter hæc simul spes, simul cura in dies crescebat: nec fatum certum constare apud animos poterat, utrum gaudio dignus esset, &c.

Non fatum constat animis. Liv. 27. 44. pr. Neque fatis constabat animis, tam audax iter eos laudarent, vituperarent.

Constat plane. Cic. 5. Verr. 54. Nympho antequam plane consistit, condemnatur.

Constat de hac re. Plin. lib. 11. cap. 5. Non sit de anima quæstio, constet & de sanguine.

Id de quo quæritur, & Res de qua constat; opposita sunt. Cic. 2. de Invent. 159.

Constat de innocentia nostra. i. e. Manifesta est. Quintil. lib. 7. cap. 2. p. 601.

Constat inter omnes; Loquendi modus apud Jurisconsultos frequentissimus, quo significat Rem non fuisse opinionibus agitatum. Cic. 3. Verr. 5. Constat inter omnes, post hæc constituta iudicia, quibus nunc utimur, nullum, &c.

Perस्पicuus est, constatque inter omnes. Cic. 3. de Nat. Deor. 9. Hæc res non perspicua est, neque constat inter omnes. Cic. 1. de Invent. 65.

Constat hoc mihi tecum. Auctor ad Heren. lib. 1. 16. Adhuc quæ dicta sunt arbitrator mihi constare cum ceteris scriptoribus.

CONSTANS, antis. Partic. [*εὐσεβῆς, ἐμειδῆς*] Tenax propositi, ac firmus. Cic. 1. Fam. 7. Tantam vim habet, ut magis iratorum hominum studium, quam constantis Senatus consilium esse videatur.

Levis & Constantis, contraria. Cic. de Amicit. 94. Quid interfit inter popularem, id est assentatorem & levem civem: & inter constantem, severum & gravem.

Mobilis & Constantis, contraria. Cic. pro Rosc. Com. 49. Quem hominem? levem? immo gravissimum: mobilem? immo constantissimum. Ratio vitæ æquabilis, constans & moderata. Cic. pro Cluent. 64.

Constantis Ætas. Vide *πρᾶξ* H. St.

Assensio constans & firma. Cic. 1. Acad. 41.

Animi fortis & constantis est, non perturbari in rebus asperis. Cic. 1. Off. 80.

Amici constantes & stabiles eligendi. Cic. de Amicit. 63.

Animus constans. Ovid. Rem. Amor. 718.

Animus constantior annis, i. e. Animus constantior & maturior atque adeo prudentior quam pro ætate. Lucan. ad Pison. 247.

Curfus certos & constantes stellæ habent. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Defensio constans, perpetua, fortis, invicta salutis alicujus. Cic. Post. red. in Senat. 28.

Fama vel rumor. Cic. 1. Q. frat. 1. Constante fama atque omnium sermone celebratum est.

Fastus constans, Pertinax. Propert. lib. 1. r. 3.

Tum mihi constantis deiecit lumina fastus.

Fides. Ovid. 2. de Pont. 4. 33.

Fidei constans. Tacit. 3. Hist. 57.

Gravem, constantem, stabilem se in amicitia præstare. Cic. 1. de Amicit. 63.

In levitate constans, i. e. Perpetuo levis, & nunquam constans. Ovid. 5. Trist. 8. 18. de Fortuna.

Et tantum constans in levitate sua est.

In rebus optimis constantissimus. Cic. de Clar. Orat. 95.

In vitis constantior. Hor. 2. Serm. 7. 18.

Manere constantem in amore. Ovid. 17. Epist. 199.

Adde quod, ut cupias constans in amore manere, Non potes.

Mente constanti tenere aliquid. Catul. Argon. 62. 238.

Motus Lunæ constantissimus. Cic. 2. de Divin. 17.

Pectore constanti corpus. Sil. lib. 11. 243.

Pietate constanti tueri aliquem. Ovid. 4. de Pont. 12. 41.

Voce negare aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.

Voluntas constans in Remp. Cic. 13. Philipp. 13.

CONSTANTIA, æ. f. [*εὐσταθῆς*] Animi firmitudo. Cic. 2. Verr. 52. Si feceri Scauri constantiam, ut ne quis te de vera & certa possit sententia dimovere, &c.

Admirabili incredibile constantia sunt cursus stellarum. Cic. 3. de Nat. Deor. 23.

Amicitia constantia. Ovid. 2. de Pont. 3. 69.

Animi. Ovid. 11. Met. 293.

Augurii. Cic. 2. de Divin. 82.

Promissi constantia & fides mira. Cic. 4. Att. 16.

Constantia & æquabilitas. Cic. ad Brut. 16. Fortem & liberum animum, &c. line constantia & æquabilitate nullum esse putaris.

Convensiens & conjuncta inter aliquos. Cic. 2. de Divin. 82.

Constantia & firmitas animi. Cic. 12. Att. 37.

Ex perpetuitate atque constantia (spectandi) philosophi. Cic. 5. Tusc. 31.

Notabilis. h. e. Insignis. Tacit. 3. Hist. 54.

Perpetua constantia roborare gravitatem. Cic. 1. Off. 112.

Summa gravitate, summaque constantia homo. Cic. pro Sext.
 Constantia & veritas dictorum conventorumque, fides. Cic. 1. Off. 27.
 Robusti animi est, magnæque constantiæ, acerba ita ferre, ut nihil a
 statu naturæ difcedas, nihil a dignitate sapientis. Cic. 1. Off. 67.
 Stabilitate & constantia, non ardore amoris, more adolescentulorum,
 benevolentiam judicemus. Cic. 1. Off. 47.
 Stabilitatis constantiaque firmiter in amicitia, fides. Cic. de Ami-
 cit. cit. 65.
 Eximere constantiam, pro Adimere. Tacit. 1. Ann. 48.
 Perseverare in. V. PERSERVERO.
 Constantia, gravitas, & perseverantia retinenda. Cic. 7. Philip. 14.
 Servare constantiam in omni re gerenda, consilioque capiendo. Cic. 1.
 Off. 115.
 Satis animi constantiaque esse in aliquo. Cic. pro Lege Manil. 69.
 Rationi & constantia nihil est tam contrarium, quam fortuna. Cic. 2. de
 Divin. 18.
C O N S T A N T E R, Adv. [*ἰσχυρῶς*] Cic. de Amicit. 6. Multaque ejus & in
 Senatu, & in foro, vel provisa prudenter, vel acta constantiter, vel res-
 ponsa acute ferbantur.
 Constantiter iniquus. Ovid. 3. Trist. 2. 27.
 Æqualiter constantiter ingrediens oratio. Cic. in Orat. 198.
 Deferre beneficia iudicio, considerate, constantiterque. Cic. 1. Off. 49.
 Dicere constantiter convenienteque. Cic. 1. Tusc. 26.
 Exquirere constantissime quod dicatur. Cic. 4. Acad.
 Facere constantiter aliquid. Cic. 16. Att. 5.
 Constantiter & sedate ferre. Cic. 2. Tusc. 58.
 Firmius & constantius in persequis manere. Cic. 4. Acad. 39.
 Gerere se constantiter & libere. Cic. 4. Att. 16.
 Constantiter laudari ab aliquo. Ovid. 17. Epist. 167.
 — nam quo constantius ore
 Laudamur vestro, justius ille timet.
 Manere constantiter in statu suo. Cic. de Univ. 40.
 Placebit constantiter & perpetuo hoc consilium. Cic. ad Brut. 16.
 Servare constantiter studium aliquod. Ovid. 1. de Pont. 5. 41.
C O N S T A T U R U S, Partic. ut, Constaturus minimo impendio fructus.
 Plin. lib. 18. cap. 5. Et Lucan. lib. 2. 17.
 Ergo ubi concipiunt quantis lit cladibus urbi
 Constatura fides superum, &c. h. e. Postquam Romani ani-
 madvertunt & animo complectuntur seu comprehendunt, quantum mali
 imminet urbi Romæ, eo quod dii, qui talia portenderant, non sunt fal-
 laces & mendaces.
C O N S T R A T U S, V. CONSTERNO.
C O N S T R E P O, strepui, strepitus, [*ψεφίω*] Ære. Idem quod Streperere.
 Gell. lib. 4. cap. 1. Atque omnium horum & testimonii & exemplis con-
 strepebat. Apul. Met. 11.
C O N S T R I N G O, strinxi, strictum, [*ἔπισφίζω*] Ære. Arctare. ut, Con-
 stringere sarcinam. Plaut. Trin. 3. 2. 93.
 Dissolvere & Constringere, contraria. Cic. 1. de Orat. 188. Quæ rem dis-
 solutam divulgatque conglutinaret, & ratione quadam constringeret.
 Galeam constringere, Capiti aptare. Valer. 3. Argon. 80.
 Manus constringere alicui. Plaut. Mil. 3. 1. 11.
 Quadrupedem constringere alicquem. Ter. And. 5. 2. 14.
 Constringere catenis. Cic. pro Sext. 16. Sic constringere laqueis. Ibid.
 Vinciri & constringi amicorum propinquorumque custodiis. Cic. 2.
 Tusc. 48.
 Mentem constringere, est Coercere affectus, & comprimere cupiditates.
 Lucan. lib. 5. 256.
 Pectora. Stat. 2. Silv. 1. 129.
 Zona expeditos constringit finus. Sen. Hippol. 4.
 Supplicio scelus nocentis. Cic. 1. de Orat. 202. Tum qui scelus fraudemque
 nocentis possit dicendo subjicere odio civium, supplicioque constringere
 — idemque ingenii præsidio innocentiam, judiciorum poena liberare.
 Toros. Martialis. lib. 11. 57.
 Constringatque tuos purpura texta toros. i. e. Operiat.
 Necessitate ea contritiæ, ut &c. Cic. 2. Tusc. 5.
 Constringendum fe tradere libidinibus. Cic. 1. de Fin. 47. Victi & debi-
 litati objecta specie voluptatis, tradunt fe libidinibus constringendos.
 Voluptas fe constringendam virtuti tradat. Cic. 2. de Fin. 62.
C O N S T R I C T U S, a, um, [*συσπικνύμενος*] Partic. ut, Ora constricta fren-
 nis. Sen. Hippol. 10.
 Constrictum alicquem hostibus dare. Cic. Post red. ad Quir. 13.
 Habere alicquem constrictum in suis vinculis. Quintil. lib. 7. cap. 4. De
 Dialectica.
 Pedes constricti. Tibull. 1. 8. 14.
 Ansaque constrictos colligat arcta pedes. Al. Compressos.
 Ira cæca constricti. Valer. 6. Argon. 423.
 Apertis verbis constricta oratio. Cic. de Clar. Orat. 34.
C O N S T R I C T E, Adv. Augustin. de Doctr. Christi. 1. 28.
C O N S T R I C T I O, Ænis. f. Macrobi. 7. Saturn. 6.
C O N S T R I C T O, Ære. frequent. Tertull.
C O N S T R I C T I V U S, Adj. Macer. de Mat. Med. 4. 16.
C O N S T R U O, struxi, structum, [*συντίθημι, συνίσταμαι, συναρμολογία*] Ære.
 Simul struere, aggerare, accumulare, coacervare. Cic. 1. de Orat. 162.
 Similiter nunc petes a Crasso, ut eam copiam ornamentorum suorum,
 quam constructam uno in loco quasi per transannam prætereuntes strictim
 aspeximus, in lucem proferat.
 Construere & recondere res magnificas. Cic. 1. de Orat. 161.
 Divitias qui construxerit, clarus erit. Hor. 2. Sat. 3. 96.
 Acervi nummorum construantur apud eum. Cic. 2. Philipp. 97. Itaque
 tanti acervi nummorum apud situm construantur, ut jam appendantur,
 non numerentur pecunia.
 Construere, [*κατασκευάζω*] pro Ædificare. ut, Construi a deo atque
 ædificari mundum facit Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 19.
 Aggerem construere. Lucan. lib. 2. 300.
 Cubilia sibi, nidoseque aves construunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 129.
 Delubra. Cic. 2. de Legib. 19.
 Favos. Plin. lib. 11. cap. 6.
 Navem & ædificium. Cic. de Senect. 71.
 Nidos ægere & construere. Cic. 2. de Orat. 23. Volucres videmus pro-
 creationis atque utilitatis suæ causa fingere & construere nidos.

Nidum sibi construit ore. Ovid. 15. 397. Met. de Phœnice.
 Vias. Lucan. lib. 2. 673. De ponte, quod Xerxes urbi Sesto junxit Abydon.
 Vocabula rerum. Cic. 3. de Fin. 3. Al. Construere.
C O N S T R U C T U S, a, um, [*κατασκευαστός*] Partic. ut, Arpes constructus.
 Sil. lib. 8. 145.
 Acervus constructus. Hor. 1. Serm. 1. 44.
 Denties in ore. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Dentibus autem in ore con-
 structis manditur, atque ab his extenuatur & molitur cibus.
 Domus constructior & apparatus. Cic. 1. de Invent. 58. Quædam exem-
 plaria legunt Instruitor.
 Mensæ constructæ dape multiplici. Catul. Argon. 62. 304.
 Pecunia constructa & coacervata. Cic. 1. de Lege Agr. 14.
C O N S T R U C T I O, Ænis. f. [*σύνθεσις, σύνταξις*] Trajan. Plin. lib. 10. Epist. 49.
 Constructionem ejus majore animo aggressi sunt. de Gymnasio Nicentium.
 Constructio hominis. Cic. 4. Acad. 86. Et totam constructionem homi-
 nis fabricata est natura.
 Verborum. Cic. 1. de Orat. 117. Et ipsa oratio conformanda, non so-
 lum electione, sed etiam constructione verborum.
 Apta & quasi rotunda verborum. Cic. de Clar. Orat. 271. i. e. Ordo, &
 structura, vel compositio.
 Magna & ornata verborum. Auct. ad Heren. lib. 4. 12.
C O N S T R U P P O, Ære. Juven. 1. 179. Latantes constupuerunt. [Nisi est a
 Constupesco, Ære. potius.
C O N S T R U P E S C O, Æri. Hieron. & Firmicus.
C O N S T R U P T O, [*μυρτώω*] Ære. Idem quod Stuprare. Liv. 29. 17. Constu-
 prare matronas. Cic. de Petit. Conf. 8. Qui tantum habet audaciæ, tan-
 tum nequitia, tantum denique in libidine artis & efficacitatis, ut prope
 in parentum gremiis prætexatos liberos constupravit.
 Matremfamilias. Auct. ad Heren. lib. 4. 12.
C O N S T R U P R A T U S, Partic. Cic. 1. Att. 15. Afflicta Resp. est, empto,
 confutatoque iudicio. Empto dicit, quia iudices accepta pecunia Clodium
 nocentem absolventur. Confutato: quia noctes certarum mulierum,
 atque adolescentulorum nobilium introductiones, nonnullis iudicibus
 pro mercedis cumulo fuerunt, ut ipsemer Cicero testatur lib. eod. epist. 13.
C O N S T U P R A T O R, Æris. m. [*μυρτωτής*] Liv. 39. 15. Simillimi feminis
 mares stuprati, & confutatores.
C O N S U A D R O, si, sum, [*ἰπείθεω*] Ære. Idem quod Suadere. Plaut.
 Merc. 1. 2. 32.
 Sin saluti quod tibi esse censeo, id consuado. h. e. Vehemen-
 ter suadeo. Et alibi sæpe.
C O N S U A S I O, Ænis. f. [*ἰσχυρία*] Partic. ut, Dig.
C O N S U A S O R, Æris. m. [*ἰπείθευσις*] Cic. pro Quint. 18. Hæc omnia
 Quintius agebat auctore & consuatore Nævio.
C O N S U A L I A, V. CONSUS.
C O N S U A N T E S, Vindelicæ populi, Augusti auspiciis Romano imperio
 subiecti, ut refert Plin. lib. 3. cap. 20.
C O N S U A R A N I, [*Κονσουαράριοι*] Populi in ora Narbonensis provinciæ:
 quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 4.
C O N S U A V I O R, Æri. a Suavis. Apul. [*Consuavior, vel Confavior,*
 verbum dep. a Suaviari. lib. 2. Met. pag. 120. Et active Consuaviare lib.
 6. pag. 182.
C O N S U A V I A T O, Ænis. f. Tertull.
C O N S Ū D O, [*ἰδύω*] Ære. Idem quod Sudare. Plaut. Pseud. 2. 2. 71.
 Jube siste opperiri: beatus eris si confundaveris. Columel. lib. 12.
 cap. 7. Et sale conspersa, biduo sub umbra, dum confundant, reponuntur.
C O N S U D A S C O, [*ἰδύω*] Ære. Idem. Columel. lib. 12. cap. 48. Sicque
 triginta dies pati confundafere.
C O N S U F A C I O, fæci, [*συνεθεύω*] Ære. Ufu docere. cujus contrarium est
 Dissulfacere. Ter. Adelph. 3. 1. 60. Nihil prætermitto, consuefacio.
 Varro 2. de R. R. cap. 9. Consuefaciunt quoque ut possint alligari pri-
 mum levibus numellis.
C O N S U R O, Ære. Propert. 1. 7. 5.
 Nos, ut consueamus, nostros agitamus amores.
C O N S U R S C O, fævi & factus sum, factum, [*συνεθεύωμαι*] Ære. quasi
 Applicari ad aliquid, & tam frequenter usu aliquid agere, ut morem faciamus.
 Cic. 1. de Orat. 99. Potest id facere quod requirit, & consuevit.
 Virg. 2. Georg. 272. Adeo in teneris consuefecere multum est!
 Consuefecere pronuntiare: h. e. Frequentem operam dare, ut pronun-
 tiemus. Cic. 1. de Orat. 261. Verfus multos uno spiritu pronuntiare
 consuefecerat.
 Consuefecere mori. Cic. 1. Tusc. 75. Quare hoc commentemur, mihi
 crede, disjungamusque nos a corporibus, id est consuefacimus mori.
 Consuefecere parere alicui. Cic. 1. de Invent.
 Consuefecit libero victu avens. Columel. lib. 8. cap. 15. Nam si modo
 captas aves, que consueverunt libero victu, custodia tradere velis, pa-
 rere cunctantur in servitute.
 Consuefecere dolori. Plin. lib. 8. Epist. penult. ad Marcell. extr.
 Consuefecere flagno. Columel. lib. 8. 13. pr. Nec magis humo, quam
 flagno consueverunt.
 Consuefecere cum aliqua muliere dicitur vir, vel mulier cum viro. Ter.
 Hec. 4. 1. 40.
 Nam si is possit ab ea sese de repente avellere,
 Quicum tot consuefecit annos, non eum hominem ducemus. Do-
 natus, Consuefecit, proprie in stupro. Cic. 7. Verr. 10. Huc omnes
 mulieres, quibuscum ipse consuefecerat, conveniebant. i. e. Concu-
 bebant. At vero Æmilius Probus 90. Quæ cum eo vivere consueverat. Vide an
 Vivere ex scholio. H. St. Verba sunt Nepot. Alcib. cap. 10. extr.
 Consuefecere alicui. Ter. Adelph. 4. 5. 32.
 — quid illi tandem creditis
 Fore animi misero, qui illi consuefecit prius? i. e. Qui cum illa
 consuefecit non habuit stuprum.
 Consuefecere juvenem aratro. Columel. lib. 6. cap. 2. Nam ubi plastro
 aut aratro juvenem consuefecimus, ex domitis bubus valentissimum,
 eundemque placidissimum cum indomito jungimus, qui & procurren-
 tem retrahat, & cunctantem producat. Consuefecimus active dixit,
 pro Consuefacimus.
C O N S U E T U S, [*συνήθης*] Partic. ut, Consuetus puer. Plaut. Capt. 4.
 2. 87.
 Consuetæ petens & fluctibus antra. Virg. 4. Georg. 429.
 Amor consuetus. Ter. And. 1. 1. 108.

Tam illa, ut consuetum facile amorem cereres,
 Reiecit se in cum flens, quam familiariter.
 Fata. Valer. 4. Argon. 449.
 Lectus. Ovid. 3. Trist. 3. 39.
 Vigor. Sil. lib. 6. 271. al. Rigor.
 Consuetissimus. Superl. Ovid. 11. Met. 637.
 Adjicit, & vestes, & consuetissima quæque
 Verba.
CONSUEVS, Adv. Ammian. 23. 4.
CONSURTIO, ðnis. f. Plaut. Amph. 1. 2. 28.
 Et clandestina ut ceterum consuetio. Non enim legendum est
 cum nonnullis, Consuetudo, quoniam iuri meretrico contradicit. V.
 Donat. ad Ter. Adelph. 4. 5. 32. & Sciopp. ad loc. Al. Sufpicio.
CONSURTIO, Inis. f. [consuetio] Plaut. Merc. 5. 4. 41.
 Consuetudine animus rursus te huc inducet.
 Consuetudo & institutum. Cic. 1. Verr. 69. Cuius consuetudinis atque
 instituti patres majoresque nostros non ponitabat.
 Disciplina, consuetudine civitatis. Cic. pro Rabir. perd. reo. 28.
 Adeone ignarus es disciplina consuetudinisque nostræ, ut hæc nescias?
 Consuetudo exercitatioque, & intelligendi prudentiam acuit, & elo-
 quendi celeritatem incitat. Cic. 1. de Orat. 90.
 Consuetudine & exercitatione adjuvari. Cic. 2. de Orat. 358.
 Ad Græcorum consuetudinem disputare. Cic. 2. de Orat. 33.
 Ad exercitationem consuetudinemque patendi remedia comparare. Cic.
 5. Tusc. 74.
 Contra morem consuetudinemque civilem facere. Cic. 1. Off. 13.
 Si præter consuetudinem existerit quod oritur, præter naturam tamen
 non potest existere. Cic. 1. de Divin. 60.
 Pro mea consuetudine dixi. Cic. pro Arch. 32. Quæ de causa, pro mea
 consuetudine, brevier simpliciterque dixi, Judices, ea confido, &c.
 Secundum consuetudinem præcedentium temporum. Trajan. Plin. 10.
 Epist. 82. pr.
 Ad consuetudinem redire. Luccejus ad Cic. 5. Fam. 14. extr. Et ad
 victum nostrum redeas, & ad consuetudinem, vel nostram communem,
 vel tuam solius ac propriam.
 Supra consuetudinem aliquid facere. Cels. lib. 2. cap. 2.
 Epistolam consuetudo. Cic. 4. Fam. 13. Unam enim partem & con-
 suetudinem earum epistolarum, quibus secundis rebus uti solebamus,
 tempus eripuerat.
 Ex consuetudine vitæ sermonisque nostri interpretemur virtutem. Cic.
 de Amicit. 21.
 Victus consuetudo. Cic. 12. Att. 25. Al. 26. Nosti Nicia nostri imbecil-
 litatem, mollitiam, consuetudinem victus.
 Cognoscendi ratio, & ignoscendi consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 3.
 Loquendi consuetudo apud Varr. de L. Lat. Vide Usus loquendi. H. St.
 Doctorum est ista consuetudo, & eaque Græcorum, ut iis id ponatur de quo
 disputent quamvis subito. Cic. de Amicit. 17.
 Consuetudo peccandi. Cic. 4. Verr. 129.
 Consuetudine aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer. 44.
 Consuetudo morbi facta est. Cels. lib. 4. cap. ult. Quod si jam con-
 suetudo ejus facta est, potest quidem aliquis esse securior his temporibus
 quibus dolor semiserit. i. e. Si fatis temporibus is morbus revertitur.
 Consuetudine quasi altera natura efficitur. Cic. 5. de Fin. 74.
 Aflicta. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Communi consuetudine sermonis abutimur, quam ita dicimus, velle
 aliquid quempiam, aut nolle sine causa. Cic. de Fato 24.
 Barbara ac immanis consuetudo hominum immolatorum. Cic. pro
 Font. 21.
 Incondita consuetudo dicendi. In **INCONDITUS.**
 Indocta consuetudo. Cic. in Orat. 161. Quod si indocta consuetudo
 tam est artifex suavitatis, quid ab ipsa tandem arte & doctrina postulari
 putamus?
Interrupta. In **INTERRUMPO.**
 Inveterata consuetudo pro lege non immerito custoditur: & hoc est jus
 quod dicitur moribus constitutum. Julian. in l. de quibus causis. D. de legib.
 Lapsa. In **LABOR.**
 Libera peccandi. In **LIBER.**
 Longa. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Mala. Hor. 1. Serm. 3. 76. Cic. 1. de Legib. 31. Tantam esse corrupte-
 lam male consuetudinis, ut ab ea tanquam igniculi extinguantur a natu-
 ra dati, exorianturque & confirmantur vitia contraria.
 Mirifica alicujus. Cic. 1. de Orat.
 Parva. In **PARVUS.**
 Perpetua vitæ. Cic. pro Rabir. perd. reo. 1.
 Vetus consuetudo fori & pristinus mos judiciorum. Cic. pro Milon. 1.
 Uncior, splendidiore loquendi consuetudo. Cic. in Brut. 78. Jam
 enim erat uncior quædam, splendidiore consuetudo loquendi. i. e.
 Nitidior. Hinc lib. 1. de Orat. 81. ita scribit, Nitidum quoddam
 genus est verborum, & lætum, sed palæstræ magis & olei, quam hujus
 civilis turbæ ac fori. h. e. Ludicræ magis exercitationis, quam generis
 hujus acrioris, quo nos utitur in concilio & judicio. Translatio est a
 palæstris, quas poetae Uncias appellant.
 Vulgaris. Quintil. lib. 2. cap. 15.
 Vulgaris consuetudo, & communis vita hominum. Cic. 1. de Orat. 248.
 Abhorre a consuetudine communis sensus. Cic. 1. de Orat. 12.
 Abstrahere a consuetudine. In **ABSTRAHO.**
 Adducere ad, vel in. Caf. 4. Bell. Gall. 1.
 Adhibere. In **ADHIBEO.**
 Adimere. In **ADIMO.**
 Afferre. In **AFFERO.**
 Alere. In **ALO.**
 Aperire interclusam. Cic. pro M. Marcel. 2.
 Asciscere. In **ASCISCO.**
 Cadit in consuetudinem. In **CADO.**
 Capere consuetudinem exercitationemque. Cic. 1. Off. 59.
 Convertit subito a consuetudine homines sapientia non inops dicendi.
 Cic. 1. de Invent. 3.
 Deflexit majorum consuetudo de curriculo. Cic. de Amicit. 40.
 Non est meæ consuetudinis, initio dicendi rationem reddere, qua de cau-
 sa quemque defendam. Cic. pro Rabir. perd. reo. 1.

Gignitur consuetudo ex exercitatione. Cic. 2. de Orat. 358.
 Imitari aliorum consuetudinem. Cic. 1. Off. 85.
 Increbruit consuetudo. In **INCREBRESCO.**
 Inducere in consuetudinem. Cic. 3. Q. frat. 3.
 Instituire consuetudinem. In **INSTITUO.**
 Intermittere. In **INTERMITTO.**
 Introducere. Cic. 5. Verr. 189.
 In vel ad consuetudinem revocare. Cic. 9. Fam. 1. Ignoscunt mihi, &
 revocant in consuetudinem pristinam: Teque, quod in ea permaneris,
 sapienter quam me dicunt fuisse. Al. In eo.
 Invalescit quotidie magis. Quintil. lib. 2. cap. 1.
 Nancisci rei alicujus consuetudinem. Cic. 2. Q. frat. 13. Inspiciam quid
 dicat quam sepiissime: & nisi ille contemneret, etiam magistram me ei
 profitebor: cujus rei nonnullam consuetudinem nactus sum in hoc ho-
 rum dierum otio.
 Patitur consuetudo. In **PATIOR.**
 Refert veterem consuetudinem longo intervallo. Cic. 3. Verr. 15. Ego
 meum studium in Rempub. jam illo tempore ostendi, quum longo in-
 tervallo veterem consuetudinem retuli.
 Repetita atque relata longo intervallo majorum consuetudo. Cic. 1. Verr. 67.
 Refugere a. Cic. 1. Att. 13. Et postea profus ab instituta nostra consue-
 tudine longe refugit.
 Retinere. Cic. 10. Fam. 35. Nam exercitus cunctus consuetudinem suam
 in civibus observandis, communique pace, cunctatione facta, retinuit.
 Serpit ac prodit. Cic. 1. Verr. 68.
 Servare. Cic. 5. Fam. 9.
 Servit consuetudini Orthographia. Quintil. lib. 1. cap. 7.
 Tenere consuetudinem. Cic. 1. Philipp. 27. Quo minus mihi inimicissi-
 mus sit, non recusabo, si consuetudinem meam, quam semper in Repu-
 blica habui, teneo.
 Tenuit consuetudo, ut. Quintil. lib. 2. cap. 1. pr.
 Tradidit Latinæ consuetudini Cicero Oeconomicum Xenophonis. Co-
 lumel. in præf. lib. 12.
 Venire ad dicendum a consuetudine scribendi. Cic. 1. de Orat. 152.
 Usurpari ab aliquibus, & in proverbii consuetudinem aliquid venire.
 Cic. 2. Off. 55.
 Venire ex utilitatis ratione in consuetudinem. Cic. 2. de Invent. 65.
 Vertit in consuetudinem. Tacit. in dialogo de Orat. cap. 12. Nisi frequens
 ac assidua nobis contentio jam prope in consuetudinem vertisset.
 Uti consuetudine. Cic. 13. Fam. 23.
 Consuetudo quotidianæ vitæ. Ter. Heaut. 2. 3. 42.
 Nam ea res dedit tum existimandi copiam,
 Quotidianæ vitæ consuetudinem.
 Consuetudo, [seruicia] Conversatio frequens, Familiaritas. Ter. And. 3. 3. 18.
 Uxorem demus. spero consuetudine &
 Conjugio liberali devictum, Chreme, &c. Cic. 2. Fam. 1.
 Ego te abfuisse tandem a nobis & dolui, quod carui fructu jucundissime
 consuetudinis: & lator, quod, &c. Cic. 2. Fam. 1.
 Amicitia, consuetudines, vicinitates. Cic. Post redit. ad Quir. 3.
 Consuetudo & familiaritas. Cic. 10. Fam. 3.
 Hospitium non modo, verum etiam domesticum usum & consuetudinem
 cum aliquo esse. Cic. pro Rosc. Amer. 115.
 Vetustatis & consuetudinis vis maxima. Cic. de Amicit. 68.
 Studiorum similitudo, suavia consuetudinis, delectatio vitæ atque vic-
 tus, sermonis societas, litteræ interiores, vincula sunt quibus liben-
 tissime astringimur. Cic. 3. Fam. 10.
 Officiis, usu, consuetudine conjunctissimus homo. Cic. pro Sulla 57.
 Quotidiana consuetudine augetur familiaritas. Cic. 13. Fam. 20.
 Accedere consuetudinem ad necessitudinem, magni videbatur interesse.
 Cic. 2. Fam. 19. pr.
 Clausit mihi consuetudinem ejus pudor. Cic. 4. Fam. 13. Et in ejus con-
 suetudinem, quam adhuc meus pudor mihi clausit, insinuo.
 Facere consuetudinem alicui cum altero. Cic. 13. Fam. 24. Atticus nos-
 ter majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.
 Inductus consuetudine & familiaritate. Cic. pro Quint. 12.
 Congredi quotidiana consuetudine cum aliquo. In **CONGREDIOR.**
 Devincere domum aliquorum consuetudine. Cic. pro Arch. 32.
 Dare se in consuetudinem. Cic. in Pison. 68. Dedit se in consuetudi-
 nem, sic profus ut una viveret, nec fere ab isto unquam discederet.
 Immergere se penitus in consuetudinem alicujus blanditiis & assentationi-
 bus. Cic. pro Cluent. 36.
 Implicari consuetudine. Cic. 6. Fam. 11. Etenim omnes Cæsaris fami-
 liares fatis opportune habeo implicatos consuetudine.
 Insinuare se in alicujus consuetudinem. Cic. 4. Fam. 13.
 Jungere consuetudines, amicitias, res, rationesque cum aliquibus. Cic.
 pro Deiot. 27.
 Consuetudo, pars est juris civilis, in his rebus posita, quæ priusquam
 in consuetudinem venissent, poterant sine scelere vel præterniti, vel
 violari: postquam autem longo omnium usu comprobate sunt, parem
 legibus habent potestatem. Hinc illud Hermogen. l. 35. D. de leg. &
 sen. Sed ea quæ longa consuetudine comprobata sunt, ac per annos
 plurimos observata, velut tacita civium conventio, non minus quam
 ea quæ scripta sunt, jura servantur. Immo, inquit Paulus, magnæ au-
 thoritatis hoc jus habetur: quod in tantum probatum est, ut &c. Differ-
 autem a Lege, quod illa clam & obscure nascitur, pedetentimque per-
 ficitur: Hæc repente suam auctoritatem obtinet. Proprius autem con-
 suetudinis locus est in iis, quæ legibus non sunt comprehensa, sive ea
 legem veterem interpretet. Cic. lib. 1. de Invent. 67. Consuetudinis
 vis est, quod voluntate omnium sine lege vetustas comprobatur. In ea
 autem jura sunt quædam ipsa jam certa propter vetustatem. Quo in ge-
 nere & alia sunt multa, & eorum multo maxima pars, quæ Prætores edi-
 cere consueverunt. Quædam autem genera juris jam certa consuetudi-
 ne facta sunt: quod genus, pactum, par, judicatum. Hæc ex Con-
 nano, apud quem plura vide de Consuetudine.
 Consuetudo est optima legum interpret. Paul. in l. si de interpretatione.
 D. de legib.
 Firmata consuetudo iudicio contradicito. Ulpian. in l. quum d: con-
 suetudine. D. de Legibus.
CONSUGILLO, Ære. Firmicus.
CONSUL, CONSULO, Ære. In **CONSILIUM.**

CONSUMMO, gemino m scriptum, [συνπλήω, ἀσπλήω, πρῶται] Ære proprie est Summas colligere & in unam redigere. Columel. de R. R. 3. 5. Is numerus consummat per totum iugerum feminum millia quatuor & viginti.

Q. d. Summam adicere. Male apud Lactantium, (in editione saltem Plantini) Consummare. H. St.

Consummare, est Abolvere ut Perficere. Apud Suet. in Calig. cap. 44. Milites consummari dicuntur, qui jamjam annos militiæ expleverant, subauditurque Stipendia. Plin. 10. Epist. 48. Cogor petere a te, non solum ob theatrum, verum etiam ob hæc balinea, mittas architectum dispecturum, utrum sit utilis, post sumptum qui factus est, quoquo modo consummare opera, ut inchoata sunt: an quæ videntur, &c.

Munus consummare, Exsequi. Sen. Hippol. 8.

Sacrum consummare, Peragere sacrum. Sen. Herc. fur. 11.

Vitam consummare. Sen. Epist. 32. Et simpliciter in Inscript. apud Fabrett. p. 148. QVI VIXIT BENE ET CONSUMMAVIT BENE.

Consummare Sicut & Gall. dicitur. Pontanus de Serm. pag. 405. 3. H. St. Priora verba hujus observationis cultro resecta sunt. Inquirant quibus editionis ejus copia est, qua nosser usus est.

CONSUMMATUS, a, um. [τελευτησῶ] Partic. Perfectus, absolutus. ut, Ars consummata. Plin. lib. 14. cap. 4. In nostra ætate pauca exempla consummate hujus artis fure.

Bella gesta & consummata. Cic. 11. Philipp. 7.

Eloquentia consummata. Quintil. Proem. lib. 1. p. 10.

Homo consummatus. Martial. 1. 9.

Quod magni Thracæ, consummatique Catonis.

Praelia. Lucan. lib. 1. 337.

Sapientia consummata. Columel. 11. 1. Nullus est consummata sapientia.

CONSUMMATIO, ðnis. f. [τευτησία, πείσις]

Consummationem, Singulorum pretiorum collectam summam, vocat Pomponius in l. Si. plur. D. de Ædil. edicto, Quod si singulorum mancipiorum, inquit, constituto pretio, universa tanti venerint, quantum ex consummatione singulorum fiebat, tunc cuiuscunque mancipii pretium, seu pluris, seu minoris id esset, sequi debemus.

Item Perfectio. Sen. de Brev. Vit. cap. 1. Vita in maximarum rerum consummationem large data. Plin. 8. 7. In consummatione gladiatorum. i. e. Cum completeret gladiatorum numerus.

CONSUMMATORES, ðris. m. Cyprian. & Tertull.

CONSUMMABILIS, e. Sen. Epist. 92. Ratio in diis consummata est, in nobis consummabilis.

CONSUMO, pñ, ptum, [δραπανάω, καταναλίω] Ære. Omne infumere, In nihilum redigere. ut, Consumere patrimonium. Cic. 2. de Fin. 23.

Effundere & consumere per luxuriam bona omnia. Cic. pro Rosc. Amer. 6. Interficere & consumunt serpentes ibes aves. Cic. 1. de Nat. Deor. 101.

Consumere aliquid vetustas dicitur, h. e. In nihilum redigere, & ejus rei memoriam abolere. Cic. 1. de Legib. 2. Sed quum eam tempestas vetustas consumplerit, &c.

Æstatem in loco aliquid. Cæf. 5. Bell. Gall. cap. 4. Tamen ne æstatem in Trevis consumere cogeret. h. e. Æstivare.

Æstatem in studio. Cic. 1. Off. 2.

Ævum in curis. Lucret. lib. 5. 1430.

Ævum bellis. Lucan. lib. 5. 276.

Ævum omne in ludos. Liv. 39. 5.

Consilium. Ter. And. 1. 1. 133.

Simul sceleratus Davus, si quid consilii

Habet, ut consumat nunc, quum nihil obsint doli. Forte Consummet. i. e. Perficiat. Id enim apertum verbum videtur.

Curas in aliquo. Cic. ad Brut. 18. Rogatus sum a prudentissima & diligentissima femina matre tua, cujus omnes curæ ad te-referunt, & in te consumuntur, ut venirem ad se.

Curam in re una. Hor. 2. Serm. 4. 48.

Curam omnem in dialecticis. Cic. de Clar. Orat. 119. Propterea quod istorum in dialecticis omnis cura consumitur.

Diem consumere. Cic. 4. Fam. 12. Ibi Marcellum collegam nostrum conveni: eumque diem ibi consumpsi, ut cum eo essem. Vulgo dicunt, Transire diem.

Diem in apparando. Ter. Adelph. 5. 7. 2.

Diligentiam in re aliqua. Cic. 7. Verr. 18.

Famem tenera in agna. Stat. 8. Theb. 576.

Ferrum consumit vetustas. Ovid. 4. de Pont. 8. 49.

Fidem. Sallust. Fragm. lib. 3. Ep. Cn. Pompej. extr. Ego non rem familiarem modo, verum etiam fidem consumpsi. i. e. Perdidit.

Fruget consumere nati. Hor. 1. Epist. 2. 27.

Holtem plagis. Idem 2. Epist. 2. 97.

Horas in aliquo loco. Martial. lib. 11. 78.

In omnibus Vacera quod conclavibus

Consumit horas, &c.

Horas multas suavissimo sermone. Cic. 11. Fam. 27.

Horas duas in silentio. Cic. 3. de Orat. 6.

Ingenium in Musicis. Cic. 5. de Fin. 63.

Iter in rebus gestis legendis. Cic. 4. Acad. 2. Itaque quum totum iter & navigationem consumpisset, partim in percontando a peritis, partim in rebus gestis legendis, in Asiam factus imperator venit.

Laborem. Cic. pro Pont. 35. Plus ego in hac causa laboris & opere consumo in potendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis. i. e. Plus laboro.

Manus in laudando. Cic. 16. Att. 2. Mihi autem quo lætiora sunt, eo plus stomachi & molestiæ est, Populum Rom. manus suas, non in defendenda Repub. sed in laudando consumere. Al. Laudando.

Mensas, Comedere. Virg. 7. Æn. 125.

Nocte consumpta, Mane. Virg. 2. Æn. 795.

Nox rota exinanenda navi consumitur. Cic. 7. Verr. 63.

Operam in realiqua. Ter. Heaut. 1. 1. 21. Cic. 6. Fam. 14. Me scito omnem meum laborem, omnem operam, curam, studium in tua salute consumere.

Operam in Græcis legendis. Cic. 1. de Fin. 1.

Operam curamque in aliquo studio. Cic. 1. de Nat. Deor. 6.

Opera plurimum studique in prædiis colendis. Cic. pro Rosc. Amer. 13.

Optionem consumere. Ulp. in l. 2. D. de opt. leg. Dara igitur optione, si quis optaverit alienum servum, vel hominem liberum: videndum est an consumperit optionem. Et putato non consumi.

Otium suum in historia scribenda. Cic. 2. de Orat. 57.

Pecuniam in agrorum coemptionibus. Cic. 1. de Lege Agr. 12.

Preces consumere, est Frustra diu precari. Ovid. 8. Met. 106.

Requiemet. ut, Ita sum ab hominibus desitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola, & mellito Cicerone consumitur. Cic. 1. Att. 18.

Risum. Cic. 15. Fam. 21. Quin etiam antequam ad me veniat, risus omnis pæne consumatur.

Studium suum in vitorum fortium factis memoriæ prodendis. Cic. 6. Fam. 12.

Tempus salutationibus & Percunctatione. Cic. de Univerf. 2.

Tempus in poetis evolendis. Cic. 1. de Fin. 71.

Temporis multum in ita una disputatione. Cic. 4. Acad. 12.

Tempora longa. Propert. lib. 1. 3. 37.

Verba in dulces natos. Virg. 3. Georg. 178.

Verba in dissuadenda rogatione. Liv. 34. 5. pr. Qui tamen plura verba in castigandis matronis, quam in rogatione nostra dissuadenda, consumpsit.

Consumere item est Distribuire. Auct. ad Heren. 1. 3. Inventio in sex partes orationis consumitur: In exordium, narrationem &c.

CONSUMOR, [λυμαίνωμαι] pass. Absumor. ut, Consumor siti. Cæf. 8. Bell. Gall. 41. h. e. Areo & exsiccor.

Incendio consumi. Liv. 27.

Senio & mæore consumi. Liv. 40. 54. pr.

Ab annis longis. Ovid. in Ibin, 145.

Hic ipso tecum consumeret ævo. Virg. 10. Ecl. 43.

Dolus consumitur in pecuniam, pollicitationes, dissimulationes, maturationes, &c. Auctor ad Herenn. lib. 3. 3. i. e. Dispericuit.

CONSUMPTUS, Partic. [λυμαίνεις, διαπυρνείεις] ut, Consumptus a peste. Plin. lib. 11. cap. 18.

Dolore lateris. Cic. 3. de Orat. 6.

Injuria, fame, morbo, valitate consumpti. Cic. de Provinc. Conf. 5.

Morte. Tibul. lib. 1. 3. 51.

Confectus & consumptus cibus. Cic. de Univerf. 16. Nec vero desiderabat aut alimenta corporis, aut detractionem confecti & consumpti cibi.

Vivus & Consumptus, contraria. Cic. de Univerf. 36. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumptos sinu recipiatis.

Actio consumpta & exhausta. Cic. 3. de Orat. 100. In quo tanta commoveri actio non posset, si esset consumpta superiore motu & exhausta.

Annus. Sil. lib. 15. 408.

Oratio. Sallust. in Jugurth. cap. 25. extr. Ac tametsi Senatus verbis graves minæ nuntiabantur, quod ab oppugnatione non desisteret: multa tamen oratione consumpta, frustra legati discessere.

CONSUMPTIO, ðnis. f. [καταναλίσις] Cic. de Univerf. 16. Itaque se ipse consumptione & senio alebat sui.

Elaboratio & consumptio operæ. Auct. ad Heren. lib. 4. 32. Propterea quod non hæc videntur reperiri posse sine elaboratione & consumptione operæ.

CONSUMPTOR, ðris. m. [λυμαίνω] Cic. 2. de Nat. Deor. 41. Atque nos ter ignis, quem usus vitæ requirit, confector est, & consumptor omnium.

CONSUMO, ui, utum, [συνίπρω] Ære. Simul fure. Plaut. Stich. 2. 2. 54. Consumata tapetia. Plin. lib. 20. cap. 9. Consumtum suspenditur lino modicis intervallis.

Consumere dolos. Plaut. Amph. 1. 1. 211.

Advenisti, audacia columen, confitis dolis. Conf. Pseud. 1. 5. 126. Ut δολοφραπης. Vide pag. seq. Consumarius. H. St. Immo δολοφραπης, vel δολοφραφῶ.

CONSUMTURA, æ. f. [συνράφῃ] Suet. in Vitell. cap. 2. Cujus filius sectio-nibus & consumitur uberius compendium nactus. Sed legendum est Cognituris. V. supra Cognitura, in COGNOSCO. conf. Gronov. & Torrent. in loc.

CONSUMTILIS, e. Cassiod. 5. Epist. 42.

CONSUMTARIUS ante dicti. H. St. Hæc quoque observatio cultro mutilata est. Suspicio ex Pontano, vel alio quopiam recentiore, Consumtarium pro δολοφραφῶ positum docuisse.

CONSUPPLICATRICES, Ictis. f. Inscr. apud Fabret. p. 342. CONSUPPLICATRICES. CERVARIA. SP. F. FORTVNATA. MAGISTRA. MATRI. MATVTAE. D. D.

CONSURGO, furrexi, surrectum, [ἀνίστημι, ἰγνέρομαι] Ære. Simul surgere. Sallust. Surrexerunt omnes, simulque in eum impetum fecerunt. Confurgit Senatus. Cic. 3. Q. frat. 2. Confurrexit Senatus cum clamore ad unum, sic ut ad corpus ejus accederet.

Quercus confurgunt. Virg. 9. Æn. 681.

Confurgunt gemina quercus, intonsaque cælo

Attollunt capita.

Charybeis fluctu ino sublimis confurgit. Tibul. lib. 4. 1. 74.

Stratis confurgit. Sil. lib. 13. 421.

Languida confurgit. Ovid. 3. Fast. 25. De Silvia Vestali loquitur.

Confurgere ex insidiis. Cæf. 3. Bell. Civil. 37.

Ad bellum provincia confurgit. Liv. 33. 19. Hispania quoque ad idem tempus magno tumultu ad bellum confurrexit.

In altitudinem. Columel. lib. 7. cap. 9. Ut limen earum in tantam altitudinem confurgat, quantam, &c.

In arma. Virg. 10. Æn. 90.

— que causa fuit confurgere in arma

Europamque, Asiamque?

In iras truces. Valer. 1. Argon. 673.

In venerationem principis theatra confurgunt. Plin. in Paneg. cap. 54. pr.

Confurgere carmine Mæonio, Epos scribere. Ovid. 3. de Pont. 3. 31.

Bellum confurgit. Virg. 8. Æn. 617.

— subitoque novum confurgere bellum

Romulidis, Tatioque feni, Curibusque feveris.

Fama alicujus operis magni confurgit in aliqua regione. Valer. lib. 1. Argon. 75.

Pontus ingens confurgit in vastum aggerem. i. e. Cumulatione aquarum turget. Sen. Hippol. 10.

Remi confurgunt ordine tero. Virg. 5. Æn. 120.

Venti. Virg. 5. Æn. 20. — Vespere ab atro

Confurgunt venti.

CONSURGITUR, [συναίσις] imperf. Cic. 6. Verr. 118. Itaque in curiam venimus, honorifice sane confurgitur.

CONSUMERE, ōnis. f. [συνωσμεναι] Cic. de Arusp. Resp. 2. Cæpi equidem fructum maximum & ex confusione omnium veltrum, &c. conf. 1. Att. 16.

CONFUSUS, Deus consilii putabatur: cui ludi fiebant, qui Confulia dicta sunt. Festus.

Quis fuerit, bifariam auctores tradunt. Quidam volunt quandam esse Deum, cujus nomen in lucem haud prodiit; Δαίμων ἀβήτης ait Dionys. 2. Alii Neptunum hunc fuisse volunt.

Confusus, ait Cyprianus tractatu quarto de Idolorum vanitate, Vernaculus est Romanorum deus, quem deum fraudis, velut consiliorum deum coli Romulus voluit, postquam in raptum Sabinarum perfidia provenit. Arnobius adversus Gentes lib. 3. Salutaria & fida consilia nostris suggerit cogitantibus Confusus. Hunc eundem esse qui & Neptunus dicitur, Automius ostendit in Monosyllabis, v. 46.

Tum Jovis & Consi germanus, Tartareus Dis. Idem in Epig. inscript. Quæ fexum mutarint,

Cænea convertit proles Saturnia Confusus. Cujus Cænei ex puella in virum a Neptuno transfacti fabulam habet Ovid. lib. 12. Metamorph. Plutarchus in Romuli vita, Fama vulgata ab Romulo primum est, cujusdam dei aram conditam sub terra invenisse, eique deo Conso nomen indiderunt, five a consilio quod consiliarius foret, five Neptunus equestris. Nam ara est in Circo maximo posita, quæ reliquum quidem tempus latet, in equestribus autem certaminibus aperitur. Placet tamen aliis, quoniam consilium arcanum & minime palam esse oportet, subterraneam haud temere & operam dei aram esse. Dionysius Halicarn. lib. 1. Quin & Neptuno Hippio festulum instituerant, Hippocratica dictum Arcadibus, Romanois vero Confulia, per quod apud Romanos ex more immunes sunt ab opere equi & muli, coronanturque floribus. Idem lib. 2. de raptu Sabinarum agens, festum quod tum consecravit Romulus, etiam nostra ætate Romani agitant nomine Confulium, in quo ara subterranea, sita prope Circum maximum, refossa terra sacrificiis honoratur, & libaminibus, & equorum ac quadrigarum committuntur certamina. Deus autem in ejus honorem illi sunt, Confusus a Romanis vocatur, quem quidam nostra lingua interpretantur Neptunum, (νεπτούνην) ideoque aram ei sacratam subterraneam, quod hic deus terram habeat. Ego vero & aliam rationem festi Neptuno dicati audire memini, sicut & cursus equorum: aram vero subterraneam postea positam Genio cuidam cujus nomen proferri nefas sit, occultorum consiliorum fervorati ac præditi. Hæc Dionysius. Servius in lib. 8. Æneid. v. 636. Raptæ sunt Sabinae Confulibus, hoc est mense Martio. Confusus autem deus est consiliorum: qui ideo templum sub Circo habet, ut ostendatur rectum esse debere consilium. Inde est quod & Fidei panno velata manu sacrificabatur, quia fides tacta esse debet & velata. Ideo autem dicato Consi simulacro raperunt Sabinas, ut tegeter inintum de raptu consilium. Hic Confusus & eques Neptunus dicitur: unde etiam in ejus honorem Circenses celebrantur. Hæc Servius.

CONSUALIA, orum. n. pl. [Κωνσάλια] Ludi dicebantur, inquit Festus, quos in honorem Consi, quem deum consilii existimabant, faciebant antiqui. Auctor de Vir. Illust. cap. 2. Quibus negatis, ludos Confulia simulavit: ad quos quum utriusque fexus multitudo venisset, dato suis signo, virgines raptæ sunt. Varro de L. L. 5. 3. Confulia dicta a Conso, quod tum feræ publicæ ei deo, & in Circo ad aram ejus ab sacerdotibus sunt ludi illi, quibus virgines Sabinæ raptæ.

CONSUSURRO, are. Ter. Heaut. 3. 1. 64. Syrus cum illo vestro confusurrat.

CONTABESCO, hui, [καταβέσκω] ère. Idem quod Tabescere. Cic. 3. Tusc. 75. Ut Artemisia illa Mausoli Caræ Regis uxor, quæ nobile illud Halicarnassi fecit sepulchrum, quam diu vixit, vixit in luctu, eodemque etiam confecta contabuit. Plaut. Merc. 1. 2. 91.

— edepol cor miserum neum

Quod guttatim contabescit, quasi in aquam indideris saleem.

CONTABEFACIO, ère. Plaut. Pseud. 1. 1. 19.

Quæ me miserâ & cura contabefacit.

CONTABULO, [καταβύλλω] are. Tabulis confternere; a Tabula ductum verbum. Plin. lib. 15. cap. 16. Pomaria in loco frigido ac sicco contabulari præcipitur. Sueton. in Calig. cap. 19. Æmulatione Xerxis, qui non sine admiratione aliquanto angustiorum Hellestontum contabulaverit. Contabulare murum turribus. Cæf. 7. Bell. Gall. 22. Totum autem murum ex omni parte turribus contabulaverunt.

Contabulate turres. Liv. 24. 34. Turres contabulatas, machinamentaque alia quatitendis muris portabant. i. e. Factas & compactas ex tabulis.

CONTABULATIO, ōnis. f. [καταβύλλω] Cæf. 2. Bell. Civil. 9. Ubi ruris altitudo perducta est ad contabulationem, &c. Et paulo post aperte declarat quid significet Contabulare.

CONTADESDUS, Thraciæ fluvius, qui Tearo auctus, influit in Agriam, Agriam autem in Hebrum, qui juxta Aenum oppidum in mare influit. V. Herodot. lib. 7.

CONTACTUS, **CONTACTIUM**. In CONTINGO.

CONTAMINO, [καταμίνω, βεβήλω] ère. proprie (inquit Donatus ad Prolog. Andr. 16.) est Manibus luto plenis aliquid attingere & polluere. Contaminare fe vitis, per translationem. Cic. 1. Tusc. 72. Manus contaminare, Manu fcelus aliquid perpetrare. Sen. OEdip. 4. 20. Contaminare fe stupro. Sen. Hippol. 5. 21.

Non modo non contaminare, Sed etiam honestare, contraria. Cic. 1. in Catil. 29. Saturnini & Gracchorum & Flacci & superiorum complurium sanguine, non modo fe non contaminarunt, sed etiam honestarunt. Veritatem mendacio. Cic. pro Sulla, 45.

Contaminatur multis flagitiis homo. Cic. pro Cluent. 67.

Contaminare fabulas. Ter. in prol. And. 16.

Id isti vituperant factum, atque in eo disputant,

Contaminari non decere fabulas. i. e. Ex multis Græcis unam Latinam facere.

Fistulas, lacus, quidve aliud contaminare. Paulus in l. 1. D. de Extraord. crimini.

Culpa contaminari. Auct. ad Heren. lib. 2.

Torum alicujus contaminare. Ovid. 2. Amor. 7. 18. Alii legunt Contemnere, idque rectius: nam Contaminatio secundam producit, ut apud Martialis. lib. 1. 54. ad Fidentinum,

Sic interposito villis contaminat uncto, &c.

CONTAMINATUS, [βεβήλωτος] Partic. Cic. 12. Philipp. 15. Quos nondum tantis patriciis contaminatos vix ferebamus, hos nunc omni

fcelere coopertos tolerabiles censet civitati fore?

Grege morbo contaminatus. Hor. 1. Carm. 37. 9.

Integra Contaminatis opponuntur. Cic. in Topic. 96.

Judicia corrupta ac contaminata. Cic. 1. Verr. 70.

Homo turpillimus, fcleratissimus, contaminatissimus. Cic. pro Domo 23.

Hujus contrarium est Incontaminatus. Liv. 4. 2. Quas quantæ res C. Canuleium aggressum, colluvionem gentium, perturbationem auspicio- rum publicorum privatorumque afferre, ne quid incontaminati sit.

Sic & Ataminatus, cui Intaminatus est contrarium. Hor. 3. Carm. 2. 18.

Virtus repulsa nefque fordidæ,

Intaminatis super honoribus, i. e. In corruptis & immaculatis.

Schol. vet. [Sed is legit Incontaminatis, ut in editis post Lamb. q. V.]

CONTAMINATIO, ōnis. f. Ulp. l. 2. §. 3. Dig. ad leg. Jul. de Adult. coerc. **CONTAMINATOR**, ōris. m. Tertull. de Pudicit. cap. 13. Paterni tori contaminator.

CONTAMINABILIS, e. Tertul. adv. Marc. 4. 20. Prophetam, quem pro substantia humana contaminabilem fuit.

CONTAMEN, ōnis. n. Tertull. Carm. adv. Marc. 1. 1.

Femineos usus vulgi contamine mixtos.

CONTECHNOS, [τεχνήζω] are. Commachinari, & fallaciam aliquam componere. Plaut. Pseud. 4. 6. 34. Vide modo ne illic sit contechnatus quidpiam.

CONTEGO, xi, ctum, [κατακαλύπτω] ère. fere a simplici non differt. Plin. lib. 15. cap. 18. Parvarum genus arborum puto Autumnum sivo contegunt. Contegi tumulo. Liv. 26. & Curt. 7. 9. extr.

Tumulus contegit corpus Achillis. Cic. pro Arch. 24.

Humo contegi. i. e. Sepulchrum esse. Ovid. 16. Epist. 274.

Membra sepulcro. Valer. 1. Argon. 813.

Ossaque nec tumulo nec sepere contegat urna. Valer. 5. Argon. 58. Se- pare, i. e. Separata.

Amictu caput. Virg. 12. Æn. 385.

Injuriam factam. Ter. Hec. 3. 41.

Et illi miserae indigne factam injuriam contexeris.

Libidinis tenebricosus pudore & temperantia. Cic. de Prov. Conf. 8. confundi solet cum CONTEXO. q. V.

CONTEGENS, entis. Partic. Martial. lib. 12. 45.

Hædina tibi pelle contegenti

Nudæ tempora, verticemque calvæ, &c.

CONTECTUS, u, um. Partic. [κατακαλύπτω] ut, Casa contecta framine. Ovid. 5. Met. 447.

CONTEGULATIO, ōnis. f. &

CONTEGULATOR, ōris. m. apud Jctos.

CONTEMERO, [καταμερόω] are. Polluere, Violare. Martial. lib. 1. 10.

Læserat ingrato loto perfidus ore magistum:

Aulus tam notas contemere magister. Ovid. 2. Amor. 7. 18.

Ecce, novum crimen, folers ornare Cypassis

Objicitur dominæ contemneræ torum.

CONTEMNO, pti, ptum, [καταμερόω, καταμερόω, καταμερόω, καταμερόω, καταμερόω] ère. Despicere, spernere. Plaut. Añ. 2. 4. 10.

Tu, verbero, imperium meum contempnisti?

Contemnere & Admirari, contraria. Cic. in Orat. 131.

Contemnere & Efferre, contraria. Cic. pro Muren. 15. Contempnisti L. Murenæ genus, extulisti tuum.

Contemnere & Despicere, eo distant, quod despiciere est gravius, quam contemnere. Cic. ad Cæf. lib. 3. Amici nonnulli te contemni ac despi- ci, & pro nihilo haberi Senatus voluit. Idem de Senect. 7. Contemni se putant, despicì, illudi. Hæc Nonius.

Contemnere, & pro nihilo putare. Cic. 1. Off. 28. Idem pro Milon. 65.

Contemnere, & abjicere. Cic. pro Muren. 25. Idem enuntias vestris mysteriis totum est contemptum & abjectum.

Contemere atque contemnere aliquid. Cic. 5. Tusc. 85. Faciunt, ut gra- vitatem dignitatemque virtutis exaggerent: quam quum ad celum ex- tulerint, quod facere eloquentes homines copiose solent, reliqua ex- collatione, facile est contemere atque contemnere.

Voluptatem contemni & rejici oportere. Cic. 1. Off. 106.

Non curare, atque contemnere. Cic. 3. de Fin. 29.

Irridere & contemnere. Cic. 2. de Lege Agrar. 96.

Per rifum ac per jocum contemnere aliquid. Cic. ibid. Sed codd. emend. Contemere.

Contemnere aliquem præ fe. Ter. Eun. 2. 2. 8. Hic ego illum contempni præ me.

Honores. Hor. 2. Serm. 7. 85.

Laborem bene dicendi. Quintil. in proem. lib. 1.

Famam. Sen. Hippol. 2.

Murmura famæ. Propert. lib. 2. 5. 29.

Valde aliquem contemnere. Cic. 8. Fam. 4.

Ventos contemnere affluicit vitis. Virg. 2. Georg. 360.

Vitam contempnit, mori qui concupiscit. Sen. Theb. 1. Martial. lib. 11. 57. in Chæremontem,

Rebus in angustis, facile est contemnere vitam.

Apes contemnunt favos, Quæ facere mel cessant. Virg. 4. Georg. 104.

Pinus undas contemnit. Tibul. lib. 1. 3. 37.

Nondum cæruleas pinus contemplerat undas. i. e. Nondum erant naves. De Saturni temporibus.

CONTEMPTUS, a, um. [καταμερόω] Partic. ut, Dolor contemptus. Propert. lib. 1. 13. 9.

Contritum & contemptum præmium. Cic. pro Sext. 86. Qui nullo præ- mio proposito, præter hoc quod jam contritum & contemptum putatur, judicium bonorum, omnia pericula, &c. suscipit.

Contemptiores mage erunt, atque avidi minus. Al. Contentiores. Plaut. Pæn. 2. 1. 15.

Contemptissimi philosophi. Cic. 2. de Divin. 117.

Tenuillimus victus, atque contemptissimæ efæ. Cic. 2. de Fin. 90.

Contemptus & abjectus. Cic. 2. de Lege Agr. 93.

Despicatissimus & contemptissimus. Cic. pro Sext. 36.

Homo vita contempta ac ferdia. Cic. pro Planc. 12.

Contempta relinquor. Ovid. 3. Epist. 82. Ad Achillem Brifeis loquitur.

CONTEMNENS, Partic. [καταμερόω] ut, Defensiones non contem- nende, saneque tolerabiles. Cic. de Clar. Orat. 272.

Ne Titus quidem Pollumius contemnendus in dicendo. Cic. de Clar. Orat. 268.

Orator non contemptendus. Cic. de Clar. Orat. § 1.
 CONTEMPTIM, Adv. [ὀλισθηρῶς] Plaut. Poen. 3. 1. 34. Ne nos tam contemptim conteras.
 Contemptim deicere aliquem. Lucret. lib. 5. 1124.
 Vagari contemptius. Tacit. 1. Hist. 47.
 Contemptim audire minas. Liv. 2. 35.
 Contemptim eludere. Curt. 9. 7.
 CONTEMPTIO, ōnis. f. [ἐξουθενήσις, καταφρόνησις] ut, Contemptio mortis. Cic. 2. de Fin. & ex ejusd. Hortensio apud Nonium. 3. 70.
 Fortunata. Cic. in Parad. 4.
 Voluptatum. Cic. 1. Acad. 7.
 Adducere adversarios in contemptionem. Cic. 1. de Invent. 22.
 Animi magnitudo humanarum rerum contemptio. Cic. 1. Off. 13.
 Contemptio ac desipientia rerum humanarum. Cic. 1. Tusc. 95. Totamque vim bene vivendi in animi robore ac magnitudine, ut in omnium rerum humanarum contemptione ac desipientia, & in omni virtute ponamus. conf. Non. 3. 70.
 CONTEMPTUS, ūs. m. [ἐπιβουλή, ἐξουθενήσις] Liv. 6. 2. Appareretque omnibus, non odio solum apud hostes, sed contemptu etiam inter socios, nomen Romanum laborare.
 Corporis & formæ turpitudinem, quibusdam contemptum adferre. Quintil. lib. 3. cap. 7.
 Turpis famæ contemptus. Lucret. lib. 3. 65.
 Armat mentem contemptu necis. Sil. lib. 4. 250.
 Exire e contemptibus, est Paulatim in pretio haberi. Lucret. lib. 5. 830.
 CONTEMPTOR, ōris. m. [ὀλισθηρῶς] ut, Contemptor gratiæ, divitiarum. Liv. 39. 40. extr.
 Æqui. Ovid. 3. Fast. 49.
 Deum Mezentius. Virg. 7. Æn. 648.
 Famæ. Claud. in Eutrop. 1. 434.
 Lucisanimus. l. e. Vitæ. Virg. 9. Æn. 205.
 CONTEMPTRIX, icis. f. [ὀλισθηρῶς] Plin. lib. 19. cap. 8. Æruca præcipue frigorum contemptrix.
 Ferri ignisque contemptrix. Idem lib. 37. cap. 4.
 Periculi contemptrix turba. Sil. lib. 17. 411.
 CONTEMPTIBILIS, e. [ἐπιφωτιστός] a Contemno; idem quod Contemendus. Unde Contemptibilitas: item Contemptibiliter, adverbium. Perottus. Ulpianus l. Emptori. D. de evict. Si margarita forte, aut ornamenta pretiosa, vel vestis ferica, vel quid aliud non contemptibile, veneat. Arnob. lib. 4. adverb. gent. Soli sunt apud vos superi inhonorati, contemptibiles, viles.
 CONTEMPTIBILITAS, atis. f. Cæsar. Aurel. Tard. 1. 5. Continuatio contemptibilitatem parit.
 CONTEMNIFICUS, Adj. antiquum, idem quod Contemptibilis. Lucil. lib. 36. Ego enim contemnificus fieri & fastidire Agamemnonis. Ex Nonio, 2. 154.
 CONTEMPERO, Ære. Apic. 4. 2. In patina, quæ invicem contemperentur.
 CONTRAPERATUS, Partic. Vitruv. 9. 4. Sol, quæ propiora sunt, contemperata habet.
 CONTEMPLOS, [θεωρίω, κατανοίω] Æri. Deponens, dictum (ut ait Festus) a Templo, id est loco qui ab omni parte aspicitur, vel ex quo omnis pars videri potest, quam antiqui templum nominabant. Itaque est Contemplari, Conspicere, & diligenter intueri. Ter. Phorm. 1. 4. 33. Volunt contemplamini.
 In Indice Donati in Terentium Contemplor a Templum. H. St. At nihil in accuratissimo Lindenbrogii indice. V. Varron. de L. L. 6. 2.
 Contemplari animo quod oculis non cernitur. Cic. pro Deiot. 40.
 Contemplari lituras codicis. Cic. 5. Verr. 41.
 Secum considerare & contemplari aliquid. Cic. 2. Off. 153.
 Omni acie ingenii. Cic. 1. de Orat. 151.
 Cælestia. Cic. 2. de Nat. Deor. 4. Quum cælum suspeximus, cælestiaque contemplati sumus.
 Contemplor, pro Circumspicio, perspicio. Cic. pro Flacc. 26. Totam causam, quam maxime intentis oculis, ut aiunt, acerrime contemplamini.
 Intueri & contemplari. Cic. pro Planc. 2.
 Nummos contemplari. Hor. 1. Serm. 1. 67.
 CONTEMPLO, [θεωρέω] Ære. activum, ab antiquis dicebatur, & sæpius apud Plautum legitur: ut in Amph. 1. 1. 285.
 Certe edepol, quum illum contemplo, & formam agnosco meam. Idem in Pers. 4. 4. 15.
 Contemples, pro Contempleris. Plaut. Afin. 3. 1. 35.
 Meum caput contemples, si quidem e re consultas tua. V. Gell. lib. 18. cap. 12. & Non. 7. 11. Ennius apud Vair. L. L. 6. 2. Contempla, & templum Cereris ad lævæm adspice.
 CONTEMPLANS, Partic. [θεωρῶν] Cic. de Senect. 55. Cujus quidem ego villam contemplans (absent enim non longe a me) admirari fatis non possunt. conf. Curt. 8. 10.
 CONTEMPLATUS, Partic. active apud Curt. 4. 8. Alexander loci naturam contemplatus.
 Passive apud Ammian. 31. 15. Scriptis recitatis & contemplatis.
 CONTEMPLATIO, ōnis. f. [θεωρησις] ut, Contemplatio rerum occultiorum. Cic. 4. de Fin.
 Consideratio contemplatioque nature. Cic. 4. Acad. 127.
 Frui sui contemplatione. Quintil. lib. 2. cap. 18.
 Dare pecuniam, alicujus contemplatione, In gratiam alicujus. Julianus in l. Si pupilli. §. Item si procuratori. D. de negotiis gestis. Item si procuratori tuo mutuum pecuniam dedero, tui contemplatione, ut creditorum tuum vel pignus tuum liberet, &c.
 Gerere negotia alicujus, non contemplatione ejus, sed sui lucris causa. Julianus in l. Si pupilli. §. Sed & si quis. D. de Negotiis gestis.
 Arborum contemplatione fundum comparare. Papinian. in l. Arboribus. D. de Contrahen. empt. & vendit. Arboribus quoque vento dejectis vel absumptis igne, dictum est emptionem fundi non videri esse contractam, si contemplatione illarum arborum, veluti oliveti, fundus comparatur.
 Contemplatio, pro Intenta cogitatione. Plin. 2. Epist. 1. Volui tibi multa alia scribere, sed totus animus in hac una contemplatione defixus est.
 CONTEMPLATUS, ūs. m. [θεωρία] Idem quod Contemplatio. Ovid. 5. Trist. 7. 66.

Sic animum tempusque traho, meque ipse reduco
 A contemptu femoveoque mali. Macrobi. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 1. Pro contemplatu probi improbe meriti.
 CONTEMPLATOR, ōris. m. [θεωρητής] ut, Contemplator cæli. Cic. 1. Tusc. 69.
 CONTEMPLATRIX, icis. f. Celsus in procmio lib. primi. Eorumque, quæ in morbis communia sunt, contemplatricem esse contendit.
 CONTEMPLATIVUS, [θεωρητικός] Adj. Sen. Epist. 95. Ars nulla contemplativa sine decretis suis est, philosophia autem contemplativa simul est & activa.
 CONTEMPORALIS, e. Idem ac Contemporaneus. Tertull. adv. Herm. cap. 6. Inter temporales ordo non est.
 CONTEMPORANEUS, [συνχρονος] Adj. Eiusdem temporis: quem nonnulli Græca voce Synchronum vocant. Gell. Lemm. 19. 14. Contemporaneos fuisse Cæsari & Ciceroni, M. Varronem & P. Nigidium.
 CONTEMPORO, Ære. Tertull. de Refur. Carn. cap. 45. Contemporant foetu, coætaneant natu.
 CONTENDO, di, fum & tum, [συντένομαι, ἀγτένομαι] Ære. Idem quod Intendere. [Contensus Partic. non legi].
 Contendere poplitem, i. e. Intendere, vehementer extendere. Hor. 2. Serm. 7. 97.
 Contendere vincla. Virg. 4. Georg. 412.
 Tanto, nate, magis contende tenacia vincla.
 Contendere tormenta. Cic. 2. Tusc. 57. Ballistæ lapidum & reliqua tormenta telorum, eo graviore emissiones habent, quo sunt contenta atque adducta vehementius.
 Illa risu contendere. Ovid. 3. de Arte Am. 285.
 Contendere animum, pro Intendere. Ovid. 1. de Pont. 5. 11.
 Non libet in tales animum contendere curas.
 Contendere, [προβιβάζω] Proficisci, & fere cum Ad construitur. Cic. 3. Verr. 67. Hæc ubi filio nuntiata sunt, Itam exanimatus ad ædes contendit, ut & vitæ patris, & pudicitia fororis succurreret.
 Cursum aliquo contendere. Plaut. Cistell. 2. 1. 58.
 Sed quis hic est, qui recta platea cursum huc contendit suum?
 Cursum contendere ad aliquid. Virg. 5. Æn. 834.
 Contendere iter constitutum. Cic. pro Rosc. Amer. 97.
 Contendit Romam. Sallust. in Jugurth. cap. 13. Victus ex prælio fugit in provinciam, ac deinde Romam contendit.
 Contendere in Ægyptum. Non. 4. 68. ex Cic. 1. de Repub. Sed audisse te credo, tum vero Platonem, Socrate mortuo, primum in Ægyptum discendi causa, post in Italiam contendisse.
 Contendere magnis itineribus in Italiam. Cæsar. 1. Bell. Gall. 10.
 Magnis itineribus ad exercitum Afranii contendit. Cæsar. 1. Bell. Civil. 37.
 In orbem diversum fama contendere. i. e. Nomen suum apud exterarum nationes propagare. Ovid. 1. de Pont. 5. 67.
 Contendere, pro Felicitanter agmen ducere. Curt. lib. 3. 7. pr. At Darius, nuncio de adversa (ejus) valetudine accepto, celeritate, quam capere tam grave agmen poterat, ad Euphratem contendit.
 Contendere, sq. Infin. Vehementer nititur. Virg. 1. Æn. 162.
 — quæ proxima litora cursu
 Contendunt petere. Cic. pro Planc. 97. Dyrhachium petere contendit.
 Animo contendere, est Ad vim animi adhibendam se comparare. Cic. pro Muren. 65. Ut quum ad ultimum animo contendissemus, ibi tamen, ubi oporteret, consisteremus.
 Eniti & contendere quam maxime. Cic. 3. Off. 42. Qui stadium currit, eniti & contendere debet quam maxime possit, ut vincat.
 Labore contendere. Cic. 3. Off. 6. Quare quantum connti animo potes, quantum labore contendere, &c. tantum fac ut efficias, &c.
 Contendere ut. Cic. pro Sext. 5. Contendamque (si modo id consequi poterō) ut in hac causa atque universa defensione, nihil a me quod, &c. prætermisum esse videatur.
 Contendit, ut ad castra perveniat. Cic. 9. Philipp. 15. Contraque vim gravitatemque morbi contenderit, ut ad castra Antonii, quo fenatus cum miserat, perveniret.
 Viribus contendere. Lucret. lib. 3. 784.
 Maximis laboribus & periculis ad summam laudem gloriamque contendere. Cic. 14. Philipp. 32.
 Contendere omnibus nervis. Cic. 5. Verr. 130. Omnibus enim nervis mihi contendendum est, atque in hoc elaborandum, ut omnes intelligant. Al. Connitendum rectius.
 Contendere nervos in re aliqua. Cic. 15. Fam. 14. De me autem idem tecum his ego litteris, quod superioribus: ut omnes tuos nervos in eo contendas, ne quid mihi de hac provinciam, quam, &c. i. e. Omnes tuas vires impendas.
 Contendere nervos ætatis industriaeque suæ in re aliqua. Cic. 2. Verr. 35.
 Contendere rebus studiis ad magna. Cic. 2. Off. 45. Magna spectare, & ad ea rebus studiis debent contendere.
 Frustra. Virg. 7. Ecl. 69.
 Pugnare & contendere. Cic. pro Cluent. 7. Itaque feci, sic pugnavi, sic omni ratione contendit, sic ad omnia confugi, quantum ego asequi potui, remedia, &c.
 Contendere aliquid ab aliquo, Vehementer petere. Cic. 13. Fam. 8. Non erat causa cur a te hoc tempore aliquid contenderem.
 Contendere ab aliquo de proferendo die. Cic. 12. Fam. 29. Sed a magistris quum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, &c.
 Contendere omni studio ab aliquo, ut. Cic. ad Brut. 14. Quare omni studio a te, mi Brute, contendo, ut Ciceronem meum ne dimittas.
 Contendere ab altero, ut aliquid faciat. Cic. 2. Verr. 29. Ita manifestas proferam, ut nemo a vobis, ut istum absolvatis per gratiam, conetur contendere.
 Valde ab aliquo. Cic. 3. Q. frat. 1. Pompeius a me valde contendit de reditu in gratiam.
 Plurimis verbis aliquid ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 166.
 Verecunde aliquid ab aliquo. Cic. 2. Fam. 6.
 Contendere voce, Vociferari. Cic. pro Ligar. 6. Quantum poterō, voce conrendam, ut hoc Pop. Rom. exaudiat.
 Contendere, pro Extorquere, Nonio. Turpilius Lemnius, Hæbet potestatem: mihi potestatem fenis pretio contendas, ut redempto Phædria liceat redire antiquam in consuetudinem. Sic Varro, Contendere honores dixit.
 Contendere absolute, pro Defendere, & affirmare. Celsus in præf. lib. 1. Si manantia corpulcula per invisibilia foramina subsistendo iter claudunt,
 ut

- ut Asclepiades contendit. Idem paulo post, Sed ne ad hæc quidem aditum fieri potuisse, nisi ab aliqua ratione contendunt.
- Contendere, [*ἰσχυρῶς, ἀσπίδων, φιλοκενῶς*] Certare. Cic. 14. Att. 14. Quod si duriorum te ejus miseræ & afflicte fortunæ præbes, non contendam ego adversus te.
- Contendere alicui, i. e. Cum aliquo. Hor. 1. Epist. 18. 28. — mihi contendere noli.
- Certare ingenio, contendere nobilitate. Lucret. 2. 111.
- Contendere aliquid contra aequitatem. Cic. 2. Off. 51. Extremum autem præceptum in beneficiis, operaque danda est, ne quid contra aequitatem contendas, ne quid pro injuria.
- Contendunt verbis inter se, non pugnis. Cic. in Parad. 1.
- Causa cum causa contendit. Cic. pro Quint. 92. Si causa cum causa contenderet, nos nostram perfacile cuivis probaturos statuebamus, quod vitæ ratio cum vitæ ratione decerneret.
- Causam contra aliquem. Lucret. lib. 4. 473.
- Civiliter. Cic. 1. Off. 38. Ut enim quum civiler contendimus, aliter si est inimicus, aliter si est competitor. Al. emendatus Cum cive aliter &c.
- De honore aut de dignitate. Cic. 3. Tusc. Ita credo, de honore aut de dignitate contendimus. Cæf. 5. Bell. Gall. 43. Omnibusque annis de loco summis simultatibus contendebant.
- De re aliqua palam vehementerque. Cic. 1. Verr. 18. Equis unquam tam palam de honore, tam vehementer de salute tua contendit, quam ille aut illius amici?
- De amplitudine humilitas cum dignitate contendit. Cic. pro Rofc. Amer. 136.
- Armis contendere. Cic. pro Cæcin. Qua de re decertari oporteret, non contendere armis.
- Armis cum aliquo. Cic. 7. Att. 9.
- Bello cum aliquo. Virg. 4. Æn. 108. — aut tecum malit contendere bello?
- Cursu. Ovid. 4. Met. 103.
- Inimicissime atque infestissime. Cic. pro Quint. 66.
- Jure cum aliquo. Cic. pro Quint. 96.
- Jure summo contendere. Cic. 16. Att. 14. Ego si me non improbitime Dolabella tractasset, dubitarem fortasse utrum remissior essem, an summo jure contendere. V. Summum Jus, in J. S.
- Jurgio cum aliquo. Cic. de Clar. Orat. 246.
- Lite de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 4.
- Ludo cum aliquo, i. e. Ludendo certare. Virg. 6. Æn. 643.
- Marte. Virg. 9. Æn. 518.
- Muneribus cum aliquo. Martial. lib. 7. 41.
- Pedibus cum aliquo, i. e. Cursu certare. Ovid. 10. Met. 570. de Atalanta.
- Pignore aliquo. Catul. Epigr. 42. 4.
- Sacramento. Cic. 7. Fam. 33. Ut sacramento contendas mea non esse.
- Verbis. Ovid. 13. Met. 9.
- Verbis alternis. Virg. 7. Ecl. 18.
- Vi summa impetueque contra aliquem. Cic. 3. de Finib. 66.
- Contendere omnia. Cic. 4. Verr. 52. Jam in tanta istius impudentia remittendum aliquid videtur, ne omnia contendamus, ne omnia cum dolore agere videamur.
- Amori alicujus. Græca loquutio, pro Cum amore contendere. Propert. lib. 1. 14. 7. Non tamen ista meo valeant contendere amoris. i. e. Non possint præferri amoris meo.
- Hirundo contendit cyncis, i. e. Indoctus cum docto. Proverbialis est loquutio. Lucret. lib. 3. 6.
- Contendere duas res, pro Componere ad certamen. Tacit. 4. Ann. 32. Nemo nostris Annales cum scriptura eorum contenderit, qui veteres Populi Romani res composuere.
- Contendere res aliquas, pro Conferre, componere, invicem comparare. Cic. 2. Catil. 25. Neque vero ceteras copias, ornamenta, præsidia vestra, cum illius latronis inopia atque egestate debeat conferre. Sed si, his rebus omnissis, ipsas causas, quæ inter se configunt, contendere velimus: ex eo ipso, quomodo valde illi jaceant, intelligere possumus, &c. Tacit. 13. Ann. 3. de oratione ab Annæo Seneca composita, qua Nero Claudium ipso funeris die laudavit: Adnotabant seniores, quibus otium est vetera & præsentia contendere, primum ex iis, qui rerum potius essent, Neronem alienæ fœdæ æquissis eguisse.
- Contendere rem aliquam cum alia. Apuleius Apologia prima p. 278. Et quid tam petulans habent omnes versus mei, si cum isto uno contendamur? i. e. Conferantur.
- Contendere se alteri. Aufonius in Gratiarum actione pro Consulatu 14. 3. Non ego me contendo Frontoni, sed Antonino præfero Gratianum.
- Contenditur, Imperf. Cic. 4. Verr. 121. Propter magnitudinem potestatis, hic magistratus a populo summa ambitione contenditur.
- CONTENTUS, Partic. [*ἰσχυρῶς*] Intentus: cujus contrarium Remissus. ut, Contenti nervi, per convulsionem, vel ex convulsione.
- Contentum corpus & Remissum, contraria. Cic. 2. Tusc. 54. Ut onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt.
- Arcus contentus. Ovid. 6. Met. 286. — sonuit contento nervus ab arcu.
- Tela contenta arcu parato. Virg. 5. Æn. 513.
- Contentus & Laxus, contraria. Hor. 2. Seru. 7. 20.
- Cervix contenta. Virg. 3. Georg. 536. — montelque per altos
- Contenta cervice trahunt stridentia plaustra. Legitur & Extenta. Cursus contentus. Cic. pro Muren. 33. Quomodo contento cursu, hostium classis Italiani peteret.
- Fides contentæ, & Incontentæ, Contraria. V. INCONTENTUS. De fidibus instrumentorum musicorum loquitur.
- Oculi contenti. Suet. Tiber. cap. 7.
- Studio contento, cursuque venire. Cic. pro Sext. 23. Ad Tribunatum, quia ipse ad sese jam dudum vocat, contentum studio, cursuque veniamus. Voce contenta atrociter dicere, & Summissa leniter. Cic. in Orat. 56.
- Compar. Antirapax aut feritate contentior. Ammian. 23. 11.
- Superl. Contentissima voce clamitare. Apul. Milic. 4. p. 147.
- CONTENTUS, a Contineo. V. CONTINEO.
- CONTENTURUS, a, um. Lucil. lib. 27. Tu Lucilium credis contenturum, quomodo meruperim, summa omnia fecerim? Nonius 2. 149. [Non
- liquet, utrum a Contendo, an a Contineo sit. Quin plane suspicor vitium latere, ac forsan Contentulum scribendum.
- CONTENTE, [*ἰσχυρῶς*] ius, infime. Adv. Cic. 5. Tusc. 97. Socratem ferunt, quomodo usque ad vesperum contentius ambularet, &c.
- Contentius pro se dicere. Cic. 2. Tusc. 57. Plaga hoc gravior, quo est missa contentius.
- Contente arctaque aliquem habere. Plaut. Afin. 1. r. 64. [Et hic potest a Contineo esse V. in hoc verbo f. l. Et si malim a Contendo Contento, i. e. Altridite, ut ex Synonymo apparet adjecto.
- CONTENTIO, Genis. f. [*ἰσχυρῶς*] Conatus ad aliquid agendum. Cic. 1. Off. 87. Miserrima est omnino ambitio, honorumque contentio. Impetus dicendi contentioque. Cic. pro Deiot. 6.
- Aliter sumitur hic Contentio, quam ubi pro Concertatione. H. St. Labor & contentio. Cic. de Senect. 82. Otiosam & quietam ætatem si ne ullo aut labore, aut contentione traducere.
- Vehementissima contentio animi, ingenij, virium. Cic. 3. de Orat. 5. Permuta tum vehementissima contentione animi, ingenij, virium ab eo dicta esse consabat.
- Animi magna, vocis parva contentio. Cic. de Clar. Orat. 234.
- Animi contentio, cui opponitur Relaxatio. Cic. 2. de Orat. 22. Verum otii fructus est non contentio animi, sed relaxatio.
- Animorum contentione discrepare, non opinionum diffensione. Cic. 2. Off. 17. Ex eo quidam suspicati fortasse sunt, animorum contentione, non opinionum diffensione me ab eo discrepare. [Videtur Contentio hic pro Concertatione poni.
- Animi contentionem adhibere. Cic. in Hortens. Magna etiam animi contentio adhibenda est explicando Aristotelem, si leges. h. e. Intendendæ sunt ingenij vires.
- Animosa contentione aliquid perficere. Firmic. lib. 6. cap. 31.
- Contentio, Continuatio, intentio, perseverantia. ut, Contentio vocis. Cic. 3. de Orat. 222. Nihil perniciosius, quam effusa sine intermissione vocis contentio. V. in ipso verbo Voce contendere.
- Vocis contentio, & vocis Remissio pugnant. Cic. 2. de Orat. 212.
- Contentio orationis plurimum valet, & majorem vim habet ad gloriam. Cic. 2. Off. 48. Hic est Continua oratio.
- Acertima. Cic. in Orat. 109.
- Ad populum summa contentione dicere. Cic. de Clar. Orat. 80.
- Oratio non magne in dicendo contentiosis. Cic. pro Cluent. 2.
- Pugna summa contentione pugnat. Cic. pro Muren. 14.
- Summa vis & contentio fermonis, cui opponitur Lenitas fermonis. Cic. 1. de Orat. 255. Neque minus hæc tamen tua gravissimi fermonis lenitas, quam illa summa vis & contentio probatur.
- Gravitas & ponderum tanta contentio. Cic. 2. de Nat. Deor. 116.
- Contentio, [*ἰσχυρῶς*] Concertatio. Cic. 4. Acad. Hæc autem est una contentio, quæ adhuc permanferit.
- Belli contentio. Cic. pro Sext. 58. Antiochum illum magnum, majores nostri magna belli contentione terra marique speratum, intra montem Taurum regnare jufferunt.
- Caninæ contentiosis jurgiosa certamina. Firmic. in princ. præfat. lib. 4. De causis forensibus loquitur.
- Abesse a contentione. Cic. ad Att.
- Decertare cum aliquo contentione dicendi. Cic. 2. Philipp. 2.
- Dijudicare. Cic. Nostras contentiones Resp. dijudicavit.
- Excitare. Cic. pro Cluent. 9.
- Habere cum aliquo. Cic. 3. de Legib. 25.
- Honoris contentio. Cic. pro Muren. 8.
- Meritorium in Remp. contentio. Cic. de Opt. gene. Orat. 20. Habet enim & legum interpretationem satis acutam in utramque partem, & meritorum in Remp. contentionem sane gravem.
- Accurata & inimicitis incensa. Cic. de Opt. gene. Orat. 22.
- Contentio est inter aliquos de possessione. Cic. 4. Acad. 132. Est enim inter eos non de terminis, sed de tota possessione contentio.
- Impendet summa inter eos. Cic. 7. Att. 1.
- Non mediocri. Quintil. lib. 5. cap. 13.
- Manet. V. MANEO.
- Venire in. i. e. Contendere de accusando. Cic. 1. Verr. 62. Neque ferre unquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
- Res etiam dicitur venire in contentionem. Cic. pro Quint. 24.
- Contentio, [*ὀψιθεῖας*] pro Comparatione & æstimatione. Cic. pro Lege Manil. 36. Summa enim omnia sunt, Quiritis. sed ea magis ex aliorum contentione, quam ipsa per sese cognosci atque intelligi possunt. Ex Budaë.
- Fortunarum facere. Cic. in Pison. 51.
- Vitiorum contentio. Plin. in Paneg. cap. 82. extr. An non plerique principes, &c. quomodo feriarum laxamenta curarum, vitiorum contentione supplerent? Al. Contentiones. V. Lipf.
- Contentio ipsorum hominum facienda. Cic. pro Planc. 18.
- Vocare in contentionem. Cic. pro Muren. 19.
- Contentio & comparatio. Cic. 1. Off. 58. Sed si contentio quedam & comparatio fiat, quibus plurimum tribuendum sit officij: principes sunt patria & parentes, quorum beneficiis maxime obligati sumus: proximi liberi, &c.
- Contentio, [*ἀντιθέτων*] apud Rhetores, ut definit Cicero, est Quomodo ex contrariis rebus oratio conficitur, hoc pacto, Habet assentatio juncunda principia: eadem exitus amarissimos affectus. De Oratore & in Topicis.
- Asperitas contentiosis Oratoris ipsius humanitate conditur. Cic. 2. de Orat. 212.
- CONTENTIOSUS, Adj. [*ἰσχυρῶς*] Qui lites & jurgia feminat. Plin. 2. Epist. 19. Oratio de qua loquor, pugna & contentiosa est.
- Contentiosus passivè, Quod fit pertinaciter. Quintil. 5. Declam. non procul ab initio, Avidissimam moriendū cupiditatem contentiosa mendicitate fellebam. Hac forma poterimus dicere, Contentiosum studium, pro Intecto.
- Immo non videtur poni Passivè. H. St. Videtur pro Pertinaci dictum.
- CONTENTIOSUS, Adv. [*ἰσχυρῶς*] Æt. Contentiosè agere, i. e. Pertinaciter. Hieronym.
- CONTENTEBRO, [*ἰσχυρῶς*] Æt. Neutrum verbum. Varro 2. de R. R. cap. 2. Ab occasu, parvo intervallo interposito, ad bibendum ap-

pellunt, & rufus pascunt, quoad contenebravit. i. e. Usque ad vesperum.

CONTENEBRATUS, a, um. Partic. Tertull. de Jejun. cap. 10.

CONTENEBRATUS, Ære. Augustin.

CONTENTE, CONTENTUS &c. a Contendo & a Contineo. V. suo loco.

CONTERMINO, Ære. Conterminum esse. Ammian. 14. 6. Per municipia, quæ iisdem conterminant.

CONTERMINUS, a, um. [ἀντιπρὸς, ἀντικεινόν] Finitimus & vicinus: quasi Eundem terminum inhabitans. Columel. lib. 1. cap. 3. Nisi Autolytus ille cuiquam potuit tolerabilis esse conterminus, aut Aventini montis incolæ Palatinis ullum gaudium finitimis suis Cacus attulit.

Pellere conterminos. Plin. lib. 2. cap. 68. Et lib. 3. cap. 26. His contermini Rheti.

Cædis contermina arbor. Sil. 5. 510.

Civitas. Tacit. 4. Hist. 67.

Flumen. Tacit. 13. Ann. 37.

Gens. Tacit. Germ. 36. 4.

Gens Ariana Indis contermina. Plin. 12. 8.

Natio. Tacit. 15. Ann. 1.

Sacro contermina fonti. Sil. 13. 554. & 8. 39.

Tam diva Indigetis castis contermina lucis.

Phrygiæ contermina matri Sospita. Ovid. 2. Fast. 55. i. e. Templo

Matris M. templum Sospitæ proximum.

Stabularipæ contermina. Ovid. 8. Met. 552.

CONTEREO, trivi, tritum, [ἀντιπρὸς] Ære. In pulverem terendo redigere. Varr. 2. de R. R. cap. 7. Si fastidium salendi est, scyllæ modicum conterunt cum aqua.

Conterere radicem in pulverem. Plin. lib. 26. cap. 11.

Conterere, [κρταναλλοκον] pro Confumere. ut

Ætatem in pistrino. Plaut. Bacch. 4. 6. 1.

Ætatem in litibus. Cic. 1. de Legib. 53.

Ævi majorem partem somno. Lucret. lib. 3. 1060.

Boves. i. e. Confumere laboribus. Lucret. lib. 2. 1161.

Diem. h. e. Confumere, & impendere quod dicitur. Ter. Hec. 5. 3. 17.

Ita cursando, atque ambulando totum hunc contrivi diem.

Diem in arte aliqua. Propert. lib. 2. 1. 46.

Diem & noctem conviviis & stupris. Cic. 7. Verr. 26. Ita dici brevitatis conviviis, noctis longitudo stupris & flagitiis conterebatur.

Ferrum usu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.

Librum conterere legendo. Cic. 9. Fam. 25.

Operam. Plaut. Most. 3. 1. 54.

Quid ego huc recursem? aut operam fumam, aut conteram?

i. e. Perdam.

Operam frustra. Ter. Phorm. 1. 4. 32.

Otium & tempus in studiis. Cic. de Amicit. 104.

Quæstum. Plaut. Most. 4. 2. 68.

— is vel Herculi conterere quæstum possit. i. e. Vel

Herculeo labore parta absumere.

Tempus. Plin. 1. Epist. 13. Tempus audiendis fabulis conterunt.

Tempus frustra. Cic. pro Rofc. Com. 41.

Vitam in quærendo. Ter. Adel. 5. 4. 15.

— contrivi in quærendo vitam atque ætatem meam.

Apud pauperes ambitiosos pluribus, & diversis officiis supellex conteritur. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Conterere se in musicis. Cic. 1. de Finib. 72.

Conteri in causis & foro. Cic. 1. de Orat. 240.

Conterere aliquem oratione, Obtundere. Plaut. Cist. 2. 3. 65.

Conterere oblivione voluntaria injurias, i. e. Sponte oblivisci. Cic. 1.

Fam. 9. Quod ejus omnes gravissimas injurias, communis concordia causa, voluntaria quadam oblivione contriveram: &c. i. e. Sic ex animo deleveram, ut profus abolita apud me esset earum memoria.

Conteri, pro Contrivi apud Ovid. de Medicam. faciei, 89.

Hæc ubi contereris, per densa foramina cerne. Sic legit Aldus.

Alii Contriveris legunt, sed lectionem illam constituto syllabarum non admittit. Ego libenter Contrieris legem et Audieris, quum Aldi lectio alienior paulo videatur ab usu communi. Idem placet Heinso.

Contrieris Burm. ut apud Ter. Intritri, per Syncope.

CONTRITUS, a, um. [ἀντιπρὸς] Partic. Plin. lib. 20. cap. 13. Datur & dysentericis cum caseo in vino contrita. h. e. Commacerata & comminuta ac pista.

Communia & contrita præcepta, Multum usu trita. Cic. 1. de Orat. 137.

Non negabo me ista omnium communia & contrita præcepta didicisse.

Contritum vetustate proverbium. Cic. 2. de Finib. 10. An verum est hoc vetustate contritum proverbium. i. e. Vulgatum apud antiquos.

CONTRITIO, Ænis. f. apud Theologos. [ἀντιπρὸς] Lactant. 7. 18. Erit pressura & contritio. Legitur & in Quintil. Declam. 15. cap. 10. Spem gaudia parant, adversa contritionem. Sed dubia lectio est. Al. Contentionem.

CONTRITOR, Ænis. m. [ἀντιπρὸς] Plaut. Pers. 3. 3. 14. Contritor compedium. i. e. Frequentior ob malefacta compedibus detentus. In emendatis codd. Compedium tritor.

CONTRITRANEUS, [ἀντιπρὸς] Qui ex eadem terra est, quapropter Catullum Contritraneum suum Plin. in præfat. 1. vocat, qui non Verone, sed in Benaci insula natus erat. V. Scalig. in Euseb. p. 207. b.

Vide CONSECRANEUS. H. St.

CONTRERRO, vi, Ium, [ἀντιπρὸς] Ære. Idem quod Terreo, Perterreo. Liv. 10. 18. Novum pugne contreruit genus.

Conterret latratu canis adventientem. Columel. lib. 7. cap. 12.

Conterere vultu, aspectuque loquacitatem alijcus. Cic. 1. de Orat. 214.

Pectora metu. Lucret. lib. 2. 623.

Aspectu conterritis hæsit. Virg. 3. Æn. 597.

Conterritis corporis cruciati. Ulp. in l. 3. D. ex quib. caus. major.

CONTRISTANIA, Regio citerioris Hispaniæ, in qua sita est Carthago nova. Auctor Plin. lib. 3. cap. 3. Forte quæ hodie vulgo *Cocentayna*.

CONTRISSERO, Ære. Tertull. adv. Hæret. cap. 36. Cum Africanis ecclesiis contesserar. i. e. Amicitiam coluerit. Alludit ad Tesseram hospitii.

CONTRISSERATIO, Ænis. f. Tertull. adv. Hæret. cap. 20. Contesseratio hospitalitatis.

CONTRISTOR, [ἀντιπρὸς] Æri. Idem quod Obstestari, implorare, precari. Cic. 6. Verr. 67. Deos, hominesque contestans, clamare cepit. Idem pro Flacc. 102. Quum ego te, Flaccè, cælum, terraque contestans, hæns hæntem obstestabar.

Contestari litem, inquit Festus, dicuntur duo, aut plures adversarii, quod ordinato judicio, utraque pars dicere solet, testes estote. Cic. pro Rofc. Com. 53. Qui per fe litem contestatur, sibi soli petit: alteri namque potest, nisi qui cognitor est factus. V. LIS.

Lis contestata in aliquem. Paulus in l. servus. D. de his qui notantur infamia, Non suo nomine condemnatur, quippe quum initio lis in eum contestata non fit.

Lis contestata inter primum & secundum. Ulp. in l. 1. D. de litigiosis.

Contestatam litem cum aliquo habere. Cic. pro Rofc. Com. 35.

CONTESTATUS, a, um. [ἀντιπρὸς] Partic. Cic. pro Flac. 25.

Quumque ab hac perenni, contestataque virtute majorum non modo non degeneravit L. Flaccus, sed id, &c.

Contestata antiquitas. Cic. 1. de Divin. 87. Clarissimis monumentis contestata, consignataque antiquitas. Alta exemplaria habent Testata.

CONTESTATO, Adv. Testibus adhibitis. Ulp. l. 1. § 7. D. de agnosc. & alend. liber. Si neque contestato dixerit eam ex se prægnantem non esse. Hotomanus.

CONTESTATIO, Ænis. f. Cic. pro Corn. cap. 1. Petivit a me maxima contestatione.

Contestatio litis. Ulpian. in l. Pomponius scribit. D. de procuratorib. Rationationis autem satisfactio ante litis contestationem a procuratore exigitur.

CONTESTATIUNCULA, æ. f. dimin. Sidon. 7. Epist. 3. An destinationem, sicut injungis, contestatiunculas, quas ipse dicitur. i. e. Controversias seu Declamationes.

CONTESTIFICOR, Æri. Tertull. adv. Gent. cap. 1.

CONTEXO, textui, textum, [συνφάσιν, συνπλέκω] Ære. Simul texere. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Quid enim vos aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis, atque contextis, homines vestiantur?

Lilia contedere amarantus. Tibul. lib. 3. 4. 33.

Contexere, Conjungere. Plin. 5. Epist. 6. Sub his per latus omne, vineæ porrigitur, unamque faciem longe lateque contextunt.

Amores contexere. Catul. Argon. 65. 369.

Nulla domus tales unquam contextit amores. Al. Conjunxit. [Hic est præteritum a Contego, q. d. Sub eodem tecto clausit.]

Puppes canna. Valer. 2. Argon. 108. Antequam in navium usque arbores ferumque accessissent, antiqui cymbas papyro cannive palustribus construxerunt. Unde & apud Lucan. 4. 136.

Conferitur bibula Memphis cymba papyro.

Contexere interrupta, ad Sermonem translatum. Cic. 1. de Legib. 9.

Neque tam facile interrupta nostra, quam absolvo infindita.

Contexere cum aliorum negotiis nostra, Conjungere scribendo. Cic. 12. Fam. 15. Deesse mihi nolui, quin te admonerem, ut cogitares, conjunctene malles cum reliquis rebus nostra contexere, an ut multi Græci fecerunt, &c.

Contexere carmen. Cic. pro Cœl. 18. At longius quidem mihi hoc carmen liceret contexere.

Contexere crimen, h. e. Componere, a fute confiare. Cic. pro Deiot. 19. At quam festivo crimine contextur!

CONTEXTUS, a, um. [συνφάσιν] Partic. ut,

Argento & auro contextus vir, i. e. Vestis indutus auro & argento contexta. Tibul. lib. 1. 1. 71. Al. Contextus; probabilis.

Contextus equus trabibus acernis. Virg. 2. Æn. 112.

CONTEXTE, Adv. [συνφάσιν] ut, Omnia naturali colligatione conferte contextequæ sunt. Cic. de Fato 31.

CONTEXTIM, aliud Adv. Plin. lib. 10. cap. 53. Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, pæne contextim, in secessu generant.

CONTEXTIO, Ænis. f. Idem quod Contextum. Boëtius in Topica Ciceronis comment. 5. Quæ eorum natura sit, propositionumque contextio.

Rursus paulo post initium lib. 2. De differentiis Topic.

Contextio narrationis. Macrobi. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 2. Ibid. cap. 5. sub finem, Quum ergo & contextio ipsius, pari æqualitate procedat, & resolutio æqualiter redeat usque ad monadem, &c.

CONTEXTUS, Æs. m. [συνφάσιν] Cic. 5. de Finib. 32. Pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat. Ex Accio.

Factorum dictionumque contextus. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Lenis & fluens. Quintil. lib. 9. cap. ult.

Contextus querelarum, & Contextus rerum asperarum. i. e. Series continua. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ext. 1. de Socrate.

Contextus ratis. Aufonius in Periocha 55. Odyff. Qui contextu ratis temere prorepere navigationem solus aggreditur. Duodecima die tempestate commota, infestante Neptuneo, trabium compago dissolvitur.

Contextus rerum, Connexio. Cic. 5. de Finib. 83.

Contextus & continuatio sermonis. Quintil. lib. 8. cap. 2.

Contextum aliquem dissolvere. Lucret. lib. 1. 244.

Contextum dicendi intermittere. Quintil. lib. 10. cap. ult. non ita procul a fine.

Contextu longiore loqui. Plin. lib. 10. cap. 42.

Recto contextu scribere. Quintil. lib. 1. cap. 19. Et lib. 1. cap. 5. p. 60.

Contextus orationis. Al. Complexus.

Uno contextu, pro Uno temporis articulo, non divertendo ad alios actus. Ulp. in l. hæred. palam, in fine. D. de testamentis, Uno contextu actionis testari oportet. Est autem Uno contextu, Nullum alienum actum testamento intermiscere.

CONTCICRO, ticui, ticitum, [ἀντιπρὸς] Ære. Omnino tacere. Virg. 2. Æn. 1.

Conticere omnes: intenteque ora tenebant. Cic. 3. in Catil. 10.

Recitatis litteris, debilitatus atque abjectus conscientia, repente conticuit. Fibraeque repente Conticure. Sil. lib. 1. 139. i. e. Exta muta fuere.

Hiatu muto conticuit. Lucan. 5. 132.

Litteræ forenses & senatoriæ conticuerunt. Cic. 2. Off. 3. i. e. Desii collocare operam in forensibus causis.

Molæ vacuæ conticure. Ovid. 6. Fast. 348.

Tetrica tubæ conticure. Martial. 7. 70. ad Faustinum.

Conticere, de re inanimata. Cic. de Clar. Orat. 324. Paulo ante quam perterritum armis hoc studium, Brute, nostrum conticuit subito, & obmutuit. [Omnia hæc Præterita a sequente verbo sunt sine dubio.]

Conticitus participium vereor ut usquam lectum sit. Præfens Indic. occurrit in Gloss. Lat. Gr. Conticet, Conticefcit, σιωπῶ.

CONTCICESCO, [κρτασιωπῶ] Ære. Idem quod Conticere. Cic. Post redit. in Senat. 16. Sæltum dum conticefcet illa lamentatio & gemitus urbis.

Conticeſcebatque paulatim tumultus. Liv. 25. 10.
 Ætas nulla de tuis laudibus conticeſcet. Cic. pro Marcell. 9.
 Ad caſus aliquos. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Conticeſcunt artes, Jacent neglectæ. Cic. pro Muren. 22. Simulacque
 increpuit ſuſpicio tumultus, artes ilico noſtræ conticuerunt.
CONTICINIUM, i. n. [*κωντινιον*] Conticinium puto (inquit Varro
 de L. L. 6. 4. extr.) a Conticeſcendo dictum: five, ut Opilius ſcribit,
 ab eo quod conticuerunt homines. Nonius 1. 313. Conticinium, No-
 tiſſimum primum tempus, quo omnia quieſcendi gratia conticeſcunt. Plaut.
 Afin. 3. 3. 95. Redito huc conticinio.
CONTIFEX, **CONTIFICIUM**, V. **CONTUS**.
CONTIGNO, [*κωντιγνο*] Ære. Tigna conjungere. Plin. lib. 9. cap. 3.
 Gedroſos, qui Arbinanem accolunt, Alexandri Magni claſſium præfecti
 prodidere, in domibus fores maxillis belluarum facere, oſibus tecta
 contignare, ex quibus multa quadragenum cubitorum longitudinis re-
 perta. De bellis Indici maris. Cæſ. 2. Bell. Civil. 15. Et quicquid eſt
 contignatum, cratibus conſeruitur.
CONTIGNATIO, Ænis. f. [*κωντιγναις*] i. e. Textura trabium ac tigno-
 rum. Sic utitur Cæſ. 2. Bell. Civil. 9. Vitruv. 4. 2. & ſæpe alibi. Con-
 tignationes (inquit Budeus) vulgo *Eplagias* dicuntur: quarum ſupremæ,
 aut etiam ſuperiores, Cœnacula dicuntur, *ſepta* Græcis. Columel. lib. 1.
 cap. 6. Ut & contignatio careat incendiis periculo. Pro miraculo refer-
 tur apud Liv. 21. 62. quod Bos in tertiam contignationem conſcen-
 diſſet; i. e. In tertium Solarium.
 Tegere una contignatione binas ædes. Papinian. in l. binas quis. D. de
 ſervit. urb. præd. Binas ædes habebat una contignatione tectas.
CONTIGNUM, i. n. Feſtus; Contignum, eſt Fruſtum carnis cum ſeptem
 coſtis demptum.
CONTIGUUS, V. **CONTINGO**.
CONTINEO, timi, tentum, [*κωντινεο*, *επιχο*, *υποχο*, *ιπιχο*, *αετιχο*]
 Ære. Idem quod Tenere, & quodammodo arripere. Plaut. Rud. 2. 6. 26.
 Perii: animo maleſcit: contine quaſo caput.
 Coercent & continent mundus omnia ſuo complexu. Cic. 2. de Nat. Deor. 58.
 Adjungi & contineri. Cic. 6. Verr. 117. Eorum conjunctione, pars op-
 pidi, quæ appellatur Inſula, mari diſjuncta, anguſto ponte rurſum ad-
 jungitur & continetur.
 Continere, pro Retinere, conſervare. Cic. 2. Off. 84. Nec enim ulla
 res vehementius Rempublicam continet, quam fides.
 Homines venis, & nervis, & oſſibus continentur. Cic. 2. de Nat. Deor.
 59. h. e. Conſtant & componuntur.
 Continere, pro Cohibere. Trajanus Plinio, 10. Epit. 20. Nihil opus
 ſit, mi Secunde cariffime, ad continendas cuſtodias plures commilito-
 nes converti.
 Belluas in manes ſeptis. Cic. 13. Philipp. 5.
 Canes catenis per diem. Columel. lib. 7. cap. 12.
 Civitatem in officio. Cæſ. 5. Bell. Gall. 3. Ad Cæſarem venire noluiſſe,
 quo facilis civitatem in officio contineret.
 Clauſtris aliquem. Claud. de 4. Conf. Hon. 230.
 Equos frenis. Sen. Hippol. 10.
 Exercitum vel equitatum caſtris. Cæſ. 2. Bell. Gall. 39.
 Finibus rerum ſuarum ſe continere. Cic. 1. Off. 92.
 Matronas ſi fui juris finibus contineret pudor. Liv. 34. 2.
 Oppida magis metu, quam fide continebantur. Liv. 30. 20.
 Suos ſilentio. Liv. 27. 15. Conſul intermiſſo ſilentio continebat ſuos.
 Alvum. Plin. lib. 14. cap. 6. h. e. Aſtringere & comprimere alvum.
 Animam, Spiritum. Cic. 1. de Orat. 161. Deinde quomodo ſpiritus ejus eſſet an-
 guſtor, tantum continenda anima in dicendo eſtaſſequutus, ut, &c.
 Appetitiones animi regere ac continere. Cic. 4. Tuſc. 22.
 Audita. Ter. Eun. 1. 2. 23.
 Quæ vera audivi, taceo, & contineo optime.
 Corpus profluvio laborans. Celf. lib. 1. in præem.
 Dicta in aliquem. Cic. 2. de Orat. 222. Nam ea dicta appellantur pro-
 prio jam nomine. Sed ut in Scævolum continuit ea Craſus, &c.
 Dolorem. Cic. 3. de Nat. Deor. 91. A deo immiſſum dolorem, non
 conceptum a ſeipſo, continebat.
 Dolorem tacitum. Liv. 40. i. e. Diſſimulare dolorem.
 Gaudium tacitum. Liv. 30. 17. Tacitum continere gaudium non poterant.
 Gradum, i. e. Subſiſtere. Virg. 3. Æn. 598.
 Impetum militum. Liv. 7. 37.
 Iracundiam. Cic. 11. Fam. 3. Et te miramur, quum hæc reticueris,
 non potuiſſe continere iracundiam tuam, &c.
 Lacrymas. Plaut. Moſt. 3. 2. 135. Vix videtur continere lacrymas.
 Linguam, pro Refrenare. Cic. 1. Q. frat. 1. Quumque ea maxime ani-
 mum moveat, tamen tibi eſſe diligentiffime linguam continendam.
 Manus. Ter. Adel. 4. 2. 26.
 Laudas? næ ille continebit poſthac, ſi ſapient, manus.
 Manus ab aliquo. Ovid. 11. Epit. 80.
 Manus alicujus ab aliquo. Cic. in Catil. 21. Quorum ego vix abs te jam
 diu manus ac tela contineo.
 Odium in aliquem conceptum jam diu. Cic. Poſt. redit. ad Quir. 1.
 Riſum. Cic. 4. de Finib. Riſum contine, ſi potes.
 Vocem conjurationis non poteſt continere parietibus domus. Cic. 1. in
 Catil. 6. Nec privata domus parietibus continere vocem conjurationis
 tuæ poteſt. i. e. Non poteſt tacere. [Immo Non prohibere, quin
 innocentem omnibus quæ cum conjuratis egiſt.
 Vocem non continere. Plin. lib. 14. cap. 22. Alii redituras per jugulum
 voces non continent. De temulentis.
 In jejuniu aliquem. Celf. lib. 7. cap. 26.
 Continere ſe, idem quod Abſtinere ſe. Ter. Eun. 5. 2. 20. Vix me con-
 tincio, ſeu involam in capillum. Cic. 8. Fam. 6. Quum præferim ſi ſit,
 qui ſi pernicioſum foret eſſe loqui de hac re, vix tamen ſe contineret.
 Male ſe continere, i. e. Vix ſe continere. Ovid. 4. Met. 351.
 Continere ſe a ſupplicio, & reprimere. Cic. 7. Verr. 71.
 Continere ſe in aliqua libidine, & in alia ſe effundere. Cic. in Parad. 3.
 Continere ſeſe in oculo. Cæſ. 2. Bell. Gall. 18.
 Continere ſe domi aut ruri. Ter. Phorm. 2. 2. 16. Sic
 Continere ſe tectis. Plin. lib. 11. cap. 10.
 Mœnibus urbiſe. Ovid. 13. Met. 207.
 Domi, atque intra privatos parietes aliquem. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Continere me ab exemplis Græcis. Cic. 2. de Finib. 62.
 Continere ſe ab aſſentendo. Cic. 4. Acad. 104.

Continere animo ac memoria fontes omnium rerum quæ ad dicendum
 pertinent. Cic. 1. de Orat. 94.
 Continere alvo dicitur mulier prægnans. Cic. 1. de Divin. 39. Quum
 prægnans hunc ipſum Dionyſum alvo contineret, ſomniaſcit, &c.
 In alvo ſpem a viro commendatam continet mulier. Cic. pro Cluent. 34.
 Continet me tempeſtas. Plaut. Amph. 2. 2. 5. An tempeſtas continet,
 qui, &c. i. e. Detinet, impedit, & remoratur.
 Continet epittola tertia, eſſe tibi redditam orationem pro Clario. Plin. 9.
 Epit. 28.
 Magnum mendum. Cic. 14. Att. 24. Itaque me Idus Martiæ non tam
 conſolantur, quam antea: magnum enim mendum continet.
 Continetur publica falus incolumitate illius. Plin. 10. Epit. 35. i. e. Re-
 tinetur & conſervatur.
 Salute alicujus alterius ſalutem contineri. i. e. Ex ea pendere. Cic. pro
 Marcel. 23.
 Continetur honeſtas ex quatuor virtutibus. Cic. 2. de Finib. 35.
 Continentur artes cognitione quadam inter ſe. Cic. pro Arch. 2. Etenim
 omnes artes, quæ ad humanitatem pertinent, habent quoddam commu-
 ne vinculum, & quaſi cognitione quadam inter ſe continentur.
 Contineri genere & nomine familiae. Cic. pro Cæcin. 55. Tamen & ipſi
 tuæ familiae & genere & nomine continentur.
 Philoſophorum libris aliquid continetur. Quintil. in præem. lib. 1.
 Atque hæc omnia uno verbo continentur. Cic. 2. de Orat. 150.
CONTINENS, [*κωντινεος*] Partic. Idem eſt quod Contiguus, conjunctus-
 que. Liv. Continens imperium uſque ad nos habebitis. i. e. Sine ullo
 intervallo, Non interruptum.
 Continens ager. Labeo in l. ult. D. de acquir. rer. domin.
 Continentia fundo alicujus prædia, atque adjuncta mercari. Cic. pro Cæ-
 cin. 11.
 Continens ſpiritus & Intermiſſus, contraria. Cic. 3. de Orat. 214.
 Longo agmine, nec continenti, mæti ac prope victi procedunt. Liv.
 10. 35. extr.
 Labore continenti omnia ſuperare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 24. i. e. Conti-
 nuo, nec interrupto.
 Biduo continenti. Suet. in Calig. cap. 19. Per hunc pontem ultro citro-
 que commeaſit, biduo continenti.
 Curſu continenti ſequi fugientes. Liv. 22. 15.
 Imber continens, Continuus. Liv. 23. 44. Imber continens per totam
 noctem uſque ad horam tertiam diei inſequentis tenuit.
 Omniaque velut continenti incendio ardere viſa. Curtius 3. 8. 18.
 Juga continentia. Liv. 27.
 Memoria. Quod quidem continens memoria ſit. Vide ex Livio in nul-
 tus dum. H. St.
 Continentia ædificia. In l. eo jore. §. 1. D. in quibus cauſ. pignus vel hypo-
 oratio continens. Cic. 1. Tuſc. 16. Sed nihil te interpellabo: conti-
 nentem orationem audire malo.
 Punicum bellum continenti ſcriptura expoſitum diviſit in ſeptem libros.
 Suet. de Clar. Gram. cap. 2. De Cratete Mallote loquitur.
 Somnus continens. Celf. lib. 3. cap. 20. de Lethargo, Si vero continens
 ei ſomnus eſt, utique excitandus eſt, &c.
 Continens, [*επιγεγραμτος*] Qui abſtinet, maxime a mulieribus. Ter. Eun.
 2. 1. 21.
 Minus ineptus, magis ſeverus quiſquam, nec magis continens.
 Interdum Continens cum adjectione, ut apud Valer. M. in lib. 4. cap. 3.
 Pericles, Sophoclis intemperantiam increpans, dixit, Prætori non ſo-
 lum manus a pecunie lucro, ſed etiam oculos a libidinoſo aſpectu con-
 tinentes eſſe debere. H. St.
 Continentiſſimus, pro Homine minime avoro. Cic. in Parad. 1. In quo
 equidem continentiſſimorum hominum majorum noſtrorum ſæpe requi-
 ro prudentiam, qui hæc imbecilla & commutabilia pecunie membra,
 verbo bona putaverunt appellanda.
 Parcus & continens. Plin. 5. Epit. 20.
 In continenti; ſubaud. Tempore. Ulp. in l. quod ait lex. D. ad legem
 Juliam de Adulteriis, Quod ait lex, In continenti filiam occidat: ſic
 erit accipiendum, nec occiſo hodie adultero, reſervet, & poſt diem ſi-
 liam occidat, vel contra. debet enim prope uno iſtu, & uno impetu
 utrumque occidere, æquali ira adverſus utrumque ſumpta. Quod ſi
 non affectavit, ſed dum alterum occidit, profugit filia, & interpoſitis
 horis adprehenta eſt a patre, qui perſequebatur, in continenti vobis
 occidiſſe. Sunt qui conjunctum ſedent, Incontinenti.
 Ex continenti. Idem. Ulp. in l. fed eſt. D. quod cum eo qui in alien.
 pot. Sed an etiam temporis ratio haberi debeat: ut ſi quidem ex conti-
 nenti cum filio agatur, deur actio in id quod facere poteſt: ſi vero poſt
 multos annos, non debeat indulgeri?
 Continens, & firmamentum cauſe dicitur Latine, quod Punctum liſis
 deciforium vocant, inquit Budeus. Cic. in Topic. 95. Quibus autem
 hoc, qua de re agitur, continetur, ea Continentia vocentur, quaſi
 firmamenta deſenſionis: quibus ſublatis, deſenſio nulla ſit.
 Continentia cum ipſo negotio, ſunt Ea quæ ſemper aſſixa eſſe videntur
 ad rem, neque ab ea poſſunt ſeparari. Cic. 1. de Invent. 37.
 Continentia urbis, pro Suburbis accipiuntur, quod cum ipſa urbe ſe-
 teneant, contiguæ ſunt. Alciat. de verb. ſignific. Notandum, qui
 extra continentia urbiſe eſt, abſeſſe. Ceterum uſque ad continentia,
 non abſeſſe videbitur. Inter continentia Vicos vult intelligi Ulp. in l. col-
 legarum. D. de verb. ſignific.
CONTINENS, entis. f. [*κωντινεος*] eſt Terra quæ non eſt inſula. Plin. lib.
 5. cap. 29. Alexander idem per duo ſtadia continenti adnexuit. Subau-
 ditur ſemper Terra.
CONTINENTER, Adv. [*κωντινεως*] i. e. Conjuncte, continueque. Cæſ.
 1. Bell. Gall. 1. Belgæ cum Germanis continenter bellum gerunt.
 Continenter ire. Paulus in l. ſervitutis prædiorum. D. de ſervit.
 Continenter vivere. [*επιμαρτυρος*] Cic. 1. Off. 106. Atque etiam ſi conſide-
 rare volemus, quæ ſit in natura hominis excellentia & dignitas, intel-
 ligemus quam fit turpe diſfluere luxuria, & delicate ac molliter vivere:
 quamque honeſtum parce, continenter, ſevere, ſobrie.
CONTINENTIA, æ. f. [*επιμαρτυρος*] V. **ABSTINENTIA**. Cic. 2. Off.
 86. Et continentia in omni victu, omnique cultu corporis tuendi cauſa,
 & in prætermittendis voluptatibus.
 Continentia, Cohærentia. [*κωντινεως*] ut
 Continentia regionum. Macroſ. 5. Saturn. cap. 15. Sed nec in catalogo
 auxiliorum Turni, ſi velis ſitum locum mente percurrere, inventus
 illum

illum continentium regionum sequutum. Paulo ante dixerat, Cohærentiam regionum.

C O N T E N T U S, [ἀρκέρομαι, ἀρκεῖν] Nomen adjectivum potius quam participium, dicitur (inquit Valla lib. 1. cap. 30.) Qui continet quod animo satisfacit, non qui continetur. Plaut. Merc. 4. 6. 8. Nam uxor contenta est, quæ bona est, uno viro. Cic. pro Quint. 12. Posteaquam nefcio quid impendit, & in commune contulit, mediocri quæstus contentus esse non poterat.

Contentus ad. Cic. in Parad. 6. Opinor in eo cui tanta possessio est, ut ad liberaliter vivendum facile contentus sit.

Contentus de. Cic. de Amicit. 21. De his communis vita contenta est. Puto mendosam esse hanc lect. H. St. Præpositionem omittunt emendati libri.

Contentus est parvo. Cic. de Amicit. 88.

Honesto parvo contentus. Claud. 1. in Ruf. 201.

Modico. Juven. 9. Sat. 9.

Paucis. Hor. 1. Serm. 3. 16.

Vivit sua fore. Hor. 1. Serm. 1. 3.

Contentus hac iniquitate non fuit. Cic. 4. Verr. Sic

Contentus libertate. Cic. 1. de Finib.

Contentus fueram hoc solum scribere tibi. Plin. 10. Epist. 6. Quintil. lib. 5. cap. 12. Hæc breviter demonstrasse contentus.

Contentum abire. Virg. 5. Æn. 314.

C O N T E N T U S, Partic. a C O N T E N D O. V. f. l.

C O N T R E N T E, Adv. Continenter. Plaut. Afin. 1. 1. 63. Volo amori obsequium illius, volo amet me patrem, Quamquam illum mater arte contenteque habet. *Sa more le sient de cour.* h. e. Parce & continenter eum tractat. conf. C O N T E N T A in C O N T E N D O. V. & Gronov. ad loc.

C O N T I N U U S, Adj. [ἀσπίς, συνέχης, ἐξέρομαι] ut, Continuus spiritus. Plin. lib. 10. cap. 29.

Dentes continui, quibus opponuntur Serrati. Plin. lib. 10. cap. 71. In potu quibus serrati dentes, lambunt: quibus continui dentes, sorbent, ut equi, boves.

Continuus & Intermittus, contraria. Plin. 2. Epist. 17. Litus ornant varietate gratissima, nunc continua, nunc intermissa tecta villarum. Amor continuus. Propert. lib. 1. 20. 1.

Continuum triduum, continuus dies. Plaut. Mil. 3. 1. 144.

Confulatus continui. Plin. in Paneg. cap. 58. pr. Qui continuis Confulatibus fecerat longum quandam & sine discrimine annum.

Dies continuos complures in litore conviviique jacuisti. Cic. 1. Verr. 9. Humum continuum deducere. Ovid. 8. Met. 587.

Ictu continuo Fortunæ vulnerari. Ovid. 2. de Pont. 7. 41. Al. Verberari. Labor. Ovid. 1. de Pont. 4. 8.

Labores continuos dare desidia. Plin. in Paneg. Alius labores si non continuos, desidia ac voluptati dedisset.

Montes. Hor. 1. Epist. 16. 5.

Laus continua. Plin. 7. Epist. 30. Nunquam officiorum varietate continuum laudem humanitatis confregit.

Prætura continua. Cic. pro Pont. 31. Tum autem continuæ Præturæ, quæ, &c.

Regnum continuum. Liv. 1. 47. Si, quum Tanaquil peregrina mulier tantum moliri potuisset, ut duo continua regna viro, ac deinceps genero dedisset, &c.

C O N T I N U O, [παύροχρημα] Adv. i. e. Confestim, vel statim. Virg. 4. Georg. 548. — continuum matris præcepta faceffit. Cic. 14. Fam. 3. Ut ad me continuo initia rerum & rationem totius negotii posses scribere.

Continuo exeo. Ter. Eun. 1. 2. 50.

Continuo hic ero, vel adero. Ter. Heaut. 3. 1. 96.

Haud mora, continuo perfectis sanguine votis, &c. Virg. 3. Æn. 548. Pleonasmus est, ut annotat Servius.

Continuo, simul ac. Laebo in l. apud Aufidium. D. de opt. leg. Quintetiam res continuo eius sit, simul ac dixerit eam se sumere.

Continuo, aut interrogative, aut negative ponitur: & idem est quod Non ideo, vel Num ideo: ut, Continuo ne si ille stulte dixit, tu stultus facies? Cic. pro Rofc. Amer. 94. Non continuo, si me in gregem ficiariorum contuli, fici ficiaris. Idem 2. de Orat. 199. Citra negationem aut interrogationem non eleganter hoc modo uteremur. Hæc ex Valla lib. 2. cap. 30.

C O N T I N U E, pro Assidue. Quintil. lib. 2. cap. 20. An virtus sit Rhetorica; Qui grana ciceris ex spatio distante missa in acum continue & sine frustratione inferebat. Al. Continuo.

C O N T I N U I T A S, ætis. f. [συνέχεια, συνέχεια] Idem quod Continuo. Plin. lib. 8. cap. 30. Collum & juba continuitate spinæ porrigit, flectique nisi circumactu totius corporis nequit. Hinc dicimus Viscosum illud esse quod continuitatem servat. h. e. Quod continuo quodam filo ac ordine cohæret. conf. Varr. L. L. 6. 6.

C O N T I N D O, [ἀσπίς, συνέχης, ἐξέρομαι] Ære. Plin. lib. 14. cap. 22. Viduo duabulque noctibus perpotationem continuavit.

Venti continuant. Cels. lib. 2. cap. 1. At si a prima hieme Austri ad ultimum ver continuantur, laterum dolores, &c.

Agros continuare. Liv. 34. 4. Quid legem Liciniam excitavit de quingentis jugeribus, nisi ingens cupido agros continuandi?

Anni continuantur. Plin. lib. 17. cap. 2.

Gaudia pleno favore. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 1.

Continuare domos mœnibus. pro Coniunctum extruere. Liv. 1. 44. extr. Ut neque interiore parte adificia mœnibus continuarentur, quæ nunc vulgo etiam conjungunt, &c. Sic apud Ovid. 4. de Pont. 15. 16. Domus continuata foro.

Cohære & continuari. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. Itâ hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerebilitum voluit atomorum, quæ intersecto inani, cohærescunt tamen inter se, & alia alias apprehendentes continuantur.

Junctum, & continuum. Cic. 2. de Nat. Deor. 117.

Continuare nocte & die iter. Cæf. 3. Bell. Civil. 11.

Continuare diem & noctem opus. Cæf. 1. Bell. Civil. 62. pr.

Niems continuatur. Ovid. 1. de Pont. 1. 26.

Possessio retinetur & continuatur. Alric. in l. si de eo. D. de acquir. vel amitt. possell.

Latus lateri. Ovid. 1. de Arte Am. 496.

Dapes continuare, Ordine continuo apponere. Hor. 2. Serm. 6. 108.

Somnos. Ovid. 15. Epist. 92.

Fletus continuati. Cels. lib. 6. cap. 6.

Continuatum & Interruptum, contraria. Cic. 3. de Orat. 147.

Singula verba, continuatis & conjunctis opponuntur apud Cic. 3. de Orat. 147.

Continuari, pro Contiguum & finitimum esse. Tacit. de Germ. morib. 45. Sichionibus Sitonum gens continuatur.

C O N T I N U A R E, Adv. Pectus.

C O N T I N U A T I M, aliud Adv. Augustin.

C O N T I N U A T I O, Ætis. f. [συνέχεια, συνέχεια] Cic. 1. Acad. 29. Intra quasi fatalem & immutabilem continuationem ordinis sempiterni.

Naturæ continuatio, conjunctioque, quam vocant συνέχεια. Cic. 2. de Divin. 119.

Rerum continuatio & series. Cic. 1. de Nat. Deor. 9. Est mirabilis quædam continuatio serieque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes inter se apte colligatæque videantur.

Verborum continuatio. Cic. 2. de Orat. 261.

Verborum nimis longa continuatio. Cic. 3. de Orat. 46.

Imbrim continuatio. Cæf. 3. Bell. Gall. 29.

C O N T I N G O, tigi, tactum, [ἀσπίς, συνέχεια, ἐξέρομαι] Ære. ex Tango compositum: Idem quod simplex. Virg. 2. Æn. 239. — funemque manu contingere gaudent. Columel. lib. 5. cap. 6.

Contingere se inter se, vel Contingere inter sese. Plin. lib. 17. cap. 10. Ne se inter se contingant. Columel. lib. 5. cap. 10. Curato ne inter sese contingant.

Helvii, fines Arvernorum contingunt. Cæf. 7. Bell. Gall. 7.

Infamia temporis contingerat nostras aures. Ovid. 1. Met. 211. Verba Jovis.

Cibum rostris contingunt animalia quædam. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.

Contingere pro se quisque viticræ dextram consulum cupientes. Liv. 28. 9.

Contingit calce, Calcitrari. Columel. lib. 6. cap. 2.

Aveni ferre. i. e. Telo ferreo. Virg. 5. Æn. 509.

Limen contingere alicujus. i. e. Pervenire usque ad domum. Ovid. 4. de Pont. 5. 16.

Metam. Hor. in Arte Poet. 412.

Nox mediam calli metam contigerat. Virg. 5. Æn. 836.

Pietas contingit finem suum. Ovid. 4. de Pont. 8. 38. Et finem pietas contigit illa suum.

Portum. Ovid. 3. Met. 634.

Terram saltu. Stat. 5. Theb. 171.

Terram contingere osculo. Liv. 1. 56. extr.

Visu aliquid. Sil. lib. 13. 506.

Contingere alicui rei, pro Contingunt esse. Cæf. 1. Bell. Gall. 38. in Velsionis oppidi descriptione, Ita ut radices montis ex utraque parte ripæ fluminis contingant. Nisi forte quis contendat, Ripæ esse nominativum, Radices accusativum: id quod puto. [Et quis dubitet, nisi indoctissimus?]

Contingunt corpus amurca. i. e. Ungunt, tingunt. Virg. 3. Georg. 448.

Sale aliquid contingere, Salire. Virg. 3. Georg. 403.

Pocula circum oras melle. Lucret. 2. 754.

Contingere exificationem. Ulp. in l. abfentem. §. adversus. D. de pœnis.

Contingere regiam propinquitate. Liv. 24. 22. extr. An quicumque aut propinquitate, aut affinitate, aut aliquibus ministeriis regiam contigissent, alienæ culpæ rei tradiderantur.

Contingere aliquorum facias. Suet. in Neron. cap. 32. Ante omnia instituit, ut e libertorum defunctorum bonis, pro fessisse dodrans cogere tur eis, qui sine probabili causa eo nomine essent, quo fuissent illæ familiæ, quas ipse contingeret.

Nulla gradu aliquam domum. Suet. in Galb. cap. 2. Neroni Galba succellit, nullo gradu contingens Cæsarum domum.

Propius contingere aliquem, pro Cognatione propiore alicui junctum esse, vel etiam amicitia & familiaritate. Hor. 2. Serm. 6. 52.

Contingere auctoritatem loci alicujus. Cic. pro Lege Manil. 1. Nam quum antea per ætatem nondum hujus auctoritatem loci contingere auderem, statueremque, &c.

Animum cura contingere, Afficere sollicitudine. Val. 7. Argon. 173.

Nihil contingitur eo facto causa mea. Liv. 40. 14. extr. Recte an perperam fecerint, ipsi ipsi facti rationem reddent: meam causam, quæ nihil eo facto contingitur, ne misceueris.

Crimine contingi. Ulp. in l. 1. §. hoc autem Senatusconsultum. D. de servis fugitivis, Et ut ii, apud quos delitescant, puniantur, si crimine contingantur.

Negotio contingi. Tryphonius in l. bona fides. §. incurrit. D. de deposit. Si totius rei æquitatem, quæ ex omnibus personis quæ negotio isto continguntur impletur, mihi reddenda sunt, &c.

Contingit aliquid, [συνέχεια, συνέχεια] pro Accidit. Cic. 5. Tuscul. Quod non modo singulis hominibus, sed potentibus populis sæpe contigit.

Connubia contingerant illi tuæ matris. Nestor ad Achillem apud Ovid. 12. Met. 194.

Contigit aulæ Aufoniæ Nerva. i. e. Adeptus est imperium Romanum. Martial. lib. 12. 6.

Contigit Aufoniæ procerum mitissimus aulæ Nerva, &c.

Gaudia contingunt mihi. Ovid. 2. de Pont. 1. 7.

Honor contigit tibi ex merito. Ovid. 4. de Pont. 7. 16.

Abunde contigit illi valetudo, fama, gratia. Hor. 1. Epist. 4. 10.

Si mihi vita contigerit. Cic. 10. Fam. 24. Quod si mihi vita contigerit, omnes gratas amicitias, atque etiam ipsas propinquitates, in tui observantia, indulgentia, assiduitate vincam.

In magnis animis contingit. Cic. 1. Off. 74. Multi enim sæpe bella quæ fuerunt propter gloriæ cupiditatem: atque id in magnis animis ingenitiæ que plerumque contigit, eoque magis si sint ad rem militare apti.

Quod vix evenit, Contigisse dicitur, inquit Donatus. Ter. Andr. 4. 2. 13. Hanc mihi expetivi: contigit: conveniunt mores.

Contigit ut. Cic. 5. Philipp. 49. Utinam C. Cæsari, patri dico, contigisset adolescenti, ut esset Senatus carissimus.

C O N T I N G O, ex Tingo compositum; idem quod simplex Tingo. Lucret. lib. 2. 754. Proinde colore cave contingis femina rerum, Ne tibi res redeant ad nihilum funditus omnes. i. e. Quum omnia

omnia colorata sint mutabilia, cave dixeris principia rerum esse colorata. [Non videret a Tingo compoluitum, fed a Tango. V. in CONTACTUS, Partic. Sic Contingere amurca, fale, melle &c. fupra.]

CONTINGENS, [ἐπιπίπτει] Partic. Cic. 2. de Divin. 91. Docet enim ratio Mathematicorum, &c. quanta humilitate Luna feratur, tetram partem contingens.

Æthereo contingens vertice nubes. Tibull. 1. 7. 15.

Pars pretii contingens alicui. Marcellus in l. domino. D. de Senatufc. Silan. Pretii autem partem fibi contingentem socium confequi oportet.

Contingens, [ἐπιπίπτει] Contingentia dicuntur, Quæ in utranque partem accidere poffunt, & que accidere æque ac non accidere natura comparata funt. h. e. Quæ funt accipiens eventus. Bud.

CONTACTUS, a, um. [ἄψυξις] Partic. ut,

Colore croci contactum aliquid. i. e. Tinctum. Lucret. lib. 6. 1186.

Sale modico contactum. Celf. lib. 2. cap. 24. Stomacho aurem aptiffima funt, quæcunque auftera funt: etiam que acida funt, quæque contacta fale modico funt.

Halitu contacta animalis res. Plin. lib. 11. cap. 53. Anima leonis virus grave, urfi pestilens: contacta halitu ejus, nulla fera attingit.

Cupidinibus nullis contactus. Propert. lib. 1. 1. 2.

Rabie contacta civitas. Liv. 4. 9. Nec ulla species cladefque belli abest, velut contacta civitate rabie duorum juvenum, funestas nuptias ex occafu patriæ petentium.

Societate contactus. Liv. lib. 31. 8. extr. Multis in Italia contactis gentibus Punicis belli societate. Idem lib. 38. 55. Ut omnia contacta societate peculatus viderentur. i. e. Velut contagione infecta.

Religione contactus dies. Liv. 6. 28. Etenim fi diem contactum religione, & insignemque nomine ejus loci timeant Romani, quanto magis Alienis die Alliam ipfam, monumentum tantæ cladis reformidaturus? **Sacrilegio** contactos milites furor agit. Liv. 29. 8.

CONTACTUS, ūs. m. [συναφία] Columel. lib. 11. cap. 3. Contactu ejus languentem incrementa videntium. Plin. lib. 10. cap. 59. Pullis anserum urtica contactu mortifera.

Viriles contactus refrigeri dicuntur femina castra. Ovid. 7. Met. 241.

Dominacionis contactus. Tacit. in Vita Agric. 30. Oculos quoque a contactu dominacionis inviolatos habebamus.

Imundo contactu foedare aliquid. Virg. 3. Æn. 227.

Infecti quasi valetudine & contactu. Tacit. 6. Ann. 7. i. e. Contagio.

CONTACTUM, i. n. pro Contactu. Plin. lib. 4. Epist. 11. Quumque et carnifex manum daret, averfata est, & refluit: foedumque contagium quasi plane a cafto puroque corpore noviffima fanctitate rejectit. Al. Contactum. Contagia feminei generis. Martialis. lib. 11. 48.

Cur sic feminei generis contagia vitet, &c. i. e. Contactum.

Contagium, Genus morbi, quæ contactu contrahitur. Virg. 1. Ecl. 51. Ne mala vicini pecoris contagia lædant. i. e. (ut ait Servius) Ne morbi vel pestilentie corruptant, unde contingit ut una aliquo morbo moriente, omnes idem morbus corruptas interimat.

Ignava contagia. Claud. 1. in Eutrop. 489.

Lucret. Hor. 1. Epist. 12. 12.

Morbi. Sil. 11. 13.

— ceu dira per omnes
Manarent populos foedi contagia morbi.

Scelerum. Lucan. lib. 3. 322.

Agunt contagia late. Ovid. 7. Met. 551.

Fugere contagia. Ovid. 5. Trist. 4. 33.

Penetrant in aliquem morbi contagia. Lucret. lib. 3. 472.

Vitare contagia. Ovid. Rem. Amor. 613.

Contagium, vocabulum esse in medio positum tradit Gell. 19. 9. Et sic utitur Lucret. 3. 345.

Ex ineunte ævo sic corporis atque animæ
Mutua vitalis difcunt contagia motus. Ubi per Contagia corporis & animæ, intelligitur earum Conjunctio & connexio. V. Paræi Lex. Crit.

CONTAGIO, ōnis. f. Idem. Plaut. Amph. prol. 31.

Contagione mæz matris metuo malum.

Somno fevocatus animus a societate & contagione corporis. Cic. 1. de Divin. 63.

Quæ Græce *συμπύκνωσις* est, Contagionem fecit Cicero. Pontanus in Actio 203. H. St. Extat fol. 111. b Aldi.

Contagio cum corporibus. Cic. 1. Tusc. 72. Qui autem se integros castosque fervavissent, quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, &c.

Aspectus contagio. Cic. pro Cluent. 193. h. e. Contagiosus aspectus, tranfclatitæ, pro Venenoso & lubrico ac pernicioso.

Belli contagio dicitur, Quam ex uno bello, vel uno bello confecto, subinde alia belli occasio oritur. Liv. 1. 15. Belli Fidenatis contagio ne irritati Veientium animi, & confanguinitate, &c.

Confcientie contagio. Cic. 7. Verr. 122. Deliberatum autem est, fi res opinionem meam, quam de vobis habeo, fefellerit, non modo eos persequi, ad quos maxime culpa corumpendi judicii, sed etiam illos, ad quos confcientie contagio pertinebit. h. e. Qui ejus culpæ confciti erunt, & eo crimine quodammodo infecti.

Malorum contagiones. Cic. 2. Off. 80. Nec vero solum ipsa cecidit, sed etiam reliquam Græciam everit contagionibus malorum, quæ a Lacedæmonibus profectæ manarunt latius.

Naturæ. Cic. de Fato, 5. Consideramus hic quorum in aliis, ut &c. in urina, ut in unguibus, ut in reliquis ejusmodi naturæ contagio valet. Contagio, hic est ad verbum, *συναφία* aut *συναφία*, id est contactus & continuatio rerum in mundo, ut arbitrantur Stoici, nihil disjunctum, nihil diffractum habente. Ex hæc autem continuatio naturæ totius coherentis & continuatæ, res rebus consentiunt. fit proinde ut altera alterius causam contineat, altera alteri respondeat.

Sceleris. Cic. pro Muren. 78.

Terrena. Cic. 1. de Divin. 58. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena, maxime potest sanguinis similis esse.

Turpitudinis. Cic. 1. At. 13. Mæsti inter sui dissimiles & mærentes fēdebant, & contagione turpitudinis permovabantur.

Contaminare se contagione alicujus rei. Cic. pro Domo 108. Qui aliqua se contagione prædæ, societatis, emptiois contaminaverunt, nullus neque privati neque publici judicii pœnam effugere poterunt.

Dedit hanc contagio labem. Juven. 2. Sat. 78.

Importare contagionem. V. IMPORTO.

Contagio, pro Contactu. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calefcit primum ipso ab spiritu: deinde contagione pulmonum, &c. Alia exemplaria habent Cogitatione, vel Cogitatione, sed male, quum non raro Contagio pro Contactu usurpetur.

Contagionem esse dicendum, non Contagium scribit Festus Pompeius. Norandum est Contagium fere usitatum esse in oratione metrica, Contagionem vero in soluta. [Poëtæ tamen pl. duntaxat utuntur. V. superiora exempla. Contagio, pro Contactu, ut Sulpicio, pro Suspectio.]

CONTAGES, is. f. pro Contagio dixerunt veteres. Lucret. lib. 4. 336.

Multaque funt oculis in eorum denique mita,
Quæ contage sua palloribus omnia pingunt. Idem lib. 3. 734.

Corpus enim magis his vitis, & sine laborat,
Et mala multa animus contage fungitur ejus.

Contagi, in sexto casu pro Contage eadem ratione dictum est; qua, Parti, colli, voci, & similia, pro Parte, colle, voce, &c. Lambinus.

CONTAGIOSUS, Adj. ut, Contagiola febris, Contagiosus morbus, & Pestis contagiosa a Celfo dicuntur, Quibus qui laborant, solo contactu alios inficiunt. [Ego non memini me apud Celsum hanc vocem legere, ut nec Pestis pro Pestilentia.]

CONTIGUUS, a, um. Adj. [ἴσχυρος] Quod contingit. Gell. lib. 9. cap. 1. Ufu venit, ut contigui magis, directioreque ictus fiant, si, &c. Plin. lib. 2. cap. 9. Sed alias admoda celo, alias contigua montibus.

Contigua domus. Ovid. 4. Met. 57.

Contiguus loco mihi erat. i. e. Juxta me erat vel stabat. Ovid. 4. Fast. 378.

CONTIGUUS, Adv. Mart. Capel. lib. 9.

CONTINUUS, V. CONTINEO.

CONTINUSA, V. CONTINUSSA.

CONTINUUS, V. CONTINEO.

CONTROGATUS, a, um. Ammian. 29. 2. Sodalis & contogatus. i. e. Advocatus in eodem foro, interprete Valef.

CONTOLERO, ære. Augustin.

CONTOLLO, ère. Contra tollere, Nonio. Plaut. Anul. 5. 1. 6. Contollam gradum. i. e. Conferam gradum.

CONTOPHORI, V. CONTUS.

CONTOR, [ἐπιπίπτει] Æri. verbum a Contus, i. derivatum; significat Interrogare. Cic. 11. Att. 10. Quumque ex eo de me contaretur, eum sibi ita dixisse narrabat, se mihi esse inimiciffimum. Hujus compositi Percontor, frequentior est usus. Et etiam in hoc Ciceronis loco quædam exemplaria exhibent Percontaretur, sed alteram lectionem probat Grævius. V. CUNCTOS.

CONTATUS, V. CONTUS.

CONTORPESCO, ère. Apul.

CONTORQUEO, si, tum, [συσπύκνωσις] ère. Idem quod Circum torquere, vel in ambitum & gyrum. Plin. lib. 11. cap. 14. Juba tradit arborem thuris, contorti esse caudicis. Virg. 1. Georg. 481.

Proluit infano contorquens vertice silvas
Fluviorum rex Eridanus. h. e. Tantum excrevit, ut etiam silvas moveret, & erueret arbores. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Non est enim ætheris ea natura, ut vi sua stellæ complexa contorqueat.

Curram contorque. Cic. in Arat. v. 61. de Capricorno, Brumali hæctens contorquet tempore curram.

Frena. Valer. 1. Argon. 455.

Freta Nereus. Sil. lib. 3. 50.

Gubernaculum aliquo. Lucret. lib. 4. 902.

Hastam. Virg. 2. Æn. 52.

Sic fatus, validis ingentem viribus hastam
In latus, inque feri curvam compagibus alyum
Contortit.

Ea celeritate contorquetur, cui par nulla ne cogitari quidem possit. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. De mundo.

Proram contortit ad levæ undas. Virg. 3. Æn. 462.

Spicula lacertis contorquet. Virg. 7. Æn. 165.

Verba. Cic. 3. Tusc. 63. At quam rhetorice, quam copiose, quas sententias colligit! quæ verba contorquet!

Contorquere in alium cursum amnes, & deflectere. Cic. 1. de Divin. 38.

Contorquere aliquem tum ad tristitiam, tum ad lætitiâ. Cic. 2. de Orat. 72.

Contorquere, alio significatio, est Oratione non recta, sed tortuosa uti, quo genere solebant plerumque Stoici suas contextere argumentationes. Cic. 2. de Divin. 106. Deinde, inquit, contorquet & ita concludunt: non igitur sunt dii, nec significant futura. Nam esset recta oratio, Si igitur sunt dii, significant futura. Ea contortio orationis in repugnantium conclusionem esse usitata. Turnebus.

CONTORTUS, a, um. [συνεστραμμένος] Partic. ut, Contorta cornua. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.

Crinis. Sen. Hippol. 5. En impudicum crine contorto caput.

Cuspis lacerto. Ovid. 8. Met. 345.

Res contorta, dicuntur Perplexæ & perturbatæ, & sibi ipsis minime coherentes. Cic. 1. de Orat. 250. An vero si de re ipsa, si de finibus, quum in rem præsentem non venimus, si de tabulis & præscriptionibus controversia est, contortas res, & sæpe difficiles necessario perdiscimus. Sophismata contorta & aulecata. Cic. 4. Acad. 75. V. SOPHISMA.

Tela contorta. Flor. 3. 4.

CONTORQUENDUS, [συνεστραμμένος] Partic. Cic. 2. de Orat. 72. Qui tanquam machinatione aliqua tum ad feveritatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam, tum ad lætitiâ esse contorquendus.

CONTORTE, [συνεστραμμένος] Adv. Cic. 1. de Invent. 20. Hic considerandum erit ne quid perturbatæ, ne quid contorte dicatur. V. Perturbatæ in PERTURBO.

Contortus concludere. Cic. 3. Tusc. 22. Hæc sic dicuntur a Stoicis, concludunturque contortus.

CONTORTULUS, a, um. dimin. a Contortus. Cic. 2. Tusc. 42. Sime igitur malum dolere, necne, Stoici viderint, qui contortulis quibusdam ac minutis conclusivunculis, nec ad sensus permanentibus, effici volunt, non esse malum dolorem.

CONTORTIO, ōnis. f. [συνεστραμμένος] Cic. de Fato, 16. Majus est enim has contortiones orationis, quam signorum ortus, obituque perdiscere.

CONTORTOR, ōris. m. Ter. Phorm. 2. 3. 27. Bonorum extortor, le-
gum contortor.

CONTORTIPLICŌ, vel **CONTORTUPLICŌ**, [*ἀπλοῖον*] āre. Plaut.
Perf. 4. 6. 26.
Ita sunt Perfarum mores, longa nomina
Contortuplicata habemus. h. e. Adeo dura, & quasi contra-
gosa, ut vix efferri possint. Verbum est decompositum ex Contorqueo
& Plico. [Jocose H. St.

CONTRA, [*ἐναντίας, ἑναντί, ἀντί*] Præpositio accusativo casu serviens.
Virg. 8. Æn. 699.
Contra Neptunum & Venerem, contraque Minervam.
Contra disciplinam meam te gessisti. i. e. Aliter quam te docuissim. Apud
Plautum.
Facere contra aliquem. Caelius Ciceroni, 10. Att. 11. Nunc te contra
victorem Cæsarem facere, &c. summæ stultitiæ est. V. FACIO.
Contra me est hæc res. Cic. pro Cluent. 55. Potest esse dubium quin il-
la damnatio Staleni, non modo non fit contra Cnientium, sed maxime
nostram causam defensionem confirmet.
Contra expectationem omnium. Cæf. 8. Bell. Gall. cap. 40. Quum con-
tra omnium expectationem Cæsar Uxellodunum venisset.
Contra opinionem omnium. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 29. Celeriter, con-
traque omnium opinionem, confecto itinere, multos in agris inopi-
nantes deprehendit.
Contra spem. Liv. 24. 45. pr. Tum posteaquam res Romana contra
spem vota que ejus velut resurgeret, &c.
Contra leges aliquid accipere. Cic. 4. Verr. 26.
Secundum naturam & Contra naturam, pugnant. Cic. 4. de Fin. 71. Se
omnia quæ secundum naturam sint, bona appellare: quæ autem con-
tra, mala.
Contra officium. Cic. 1. Off. 19. Quæ omnes artes in veri investigatione
versantur: cujus studio a rebus gerendis abduci, contra officium est.
Obniti contra aliquid. Virg. 5. Æn. 21.
Contra aliquid stare. i. e. E regione. Plaut. Perf. 2. 2. 26.
Quid agis? p. feminam celestem, te astans contra, contueor.
Aspice contra me. Plaut. Mostel. 5. 1. 56.
Contendere contra aliquem. Virg. 5. Æn. 370.
Retinere aliquos contra voluntatem. Cic. pro Muren. 36.
Stare contra aliquem. Virg. 5. Æn. 414.
Tollere oculos contra aliquem. Lucret. lib. 1. 67.
Munire se contra pudorem. Tacit. in Vita Agric. 45.
CONTRA, [*ἐναντίας*] Adv. i. e. Vicissim, auctore Donato, & gravi ac-
centu notatur in fine. Ter. Adelph. 1. 1. 25.
Ille ut item contra me habeat, facio fœdulo. Plaut. Merc. 5. 2. 41.
— sapis, O Charine: contra pariter fer gradum, & confer pedem.
Contra, Ex adverso. Ter. Eun. 2. 3. 63.
Immo enim si scias quod donum huic dono contra comparet. Cic. 4.
Acad. 105. Ut alia probabiles videantur, alia contra.
Contra tibi evenit. Hor. 1. Serm. 3. 27.
Contra, E regione. Virg. 6. Æn. 23. Juvén. 3. Sat. 290.
Contra elata mari respondet Gnoia tellus.
Stat contra, statique jubet. [Immo Stat Contra me, & Contra se stat].
Contra ac, vel Contra atque, pro Aliter quam. Cic. pro Corn. Balb. 7.
Si denique aliquid non contra ac liceret factum diceretur, sed contra
atque oporteret.
Contra quam. Cic. pro Cluent. 12. Generi sui, contra quam fas erat,
amore capta.
Non carus est auro contra. Plaut. Epid. 3. 3. 29.
Quod a quibusdam dicitur E contra, fortasse manavit ex errore, quum
ex Ego contra, factum esset E contra. Ut si quis in fine orationis Scipio-
nis lib. 28. pag. penult. ubi dicit, Sic & ego contra gloriam ejus
eludere &c. faciat Sic e contra. Afferunt tamen E contrario. H. St.
Verba Livii sunt lib. 28. 44. extr. Latinitatis vox deterioris est. V. Voff. de
Vit. Serm. 1. 25. & Cellar. Cur. post. pag. 301. Antibar. pag. 33. Sane
durior est, & Analogiæ repugnat duarum præpositionum copulatio,
est altera in Adverbii locum transferit. Quæ in contrariam sententiam
Voffius de Anal. 4. 23. & ex eo Perizon. ad Sanctii Miner. 3. 14. afferunt,
non moror, quum pleraque ut alio pertineant, aut merito suspecta
sint, aut ejus ævi scriptorum loca, quo passim, peregrinitate in orbe
Romano dominante, Analogiæ præcepta proculcarî cœperant. De
Adv. Insuper suo loco V.

CONTRACTUS, In **CONTRAHO**.

CONTRARIUS, a, um. [*ἐναντίος*] Adj. a Contra præpositione. Contra-
raria dialecticis proprie sunt Opposita, quorum unum uni duntaxat op-
ponitur: ut relata, adversa, privantia, contradictoria. Cic. de Univ-
ers. 33. Eos qui prope copulenter contraria regione, aut pone quos,
aut ante labantur, &c. Idem 1. de Invent. 42. Contrarium, est quod
positum in genere diverso, ab eodem, cui contrarium esse dicitur, plu-
rimum distat: ut frigus calori, vitæ mors. Id Adverbum proprie dicitur.
Arma contraria. Ovid. 1. Trist. 4. 41.
Flamina classis. Ovid. 13. Met. 183. i. e. Venti.
Humorignibus. Ovid. in Ibin. 31.
Ictus. Liv. 2. 6. Contrario ictu per parmam uterque transfusus.
Verba rebus. Cic. ad Brut. 17.
Voluptas honestati. Cic. 3. Off. 119.
Vitia in contraria currere. Hor. 1. Serm. 2. 24.
Quin etiam, Duobus vitiis contrariis laborare quis dicitur, Avaritia & Lu-
xuria, quod Livius vocat Diversa. Vide in VITIUM. H. St.
Contrarius, cum genitivo. Cic. 4. de Fin. 67. Quarum, inquit, artium
summa crescere poterit, earum etiam contrarium summa poterit
augeri. Ad virtutis autem summam accedere nihil potest: ne vitia qui-
dem igitur crescere poterunt, quæ sunt virtutum contraria.
Ire vitæ priori contrarium. Juvén. 9. Sat. 21.
Contrarium ac. ut, Decernit contrarium ac paulo ante decreverat. Cic.
3. Verr. 120.
Contrarius atque. Cic. in Somn. Scip. 9. Qui subjecti sunt septem, qui
versantur retro contrario motu atque cælum.
Conferre pugnantia, & comparare contraria. Cic. in Orat. 38.
Paria paribus referre, adversa contrariis. Cic. in Orat. 65.
Disjuncta maxime & contraria dicere. Cic. 2. Philipp. 18.
Contrariis, diversis, & pugnantibus studiis & cupiditatibus conflatum
monstrum. Cic. pro Cæl. 12.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus. Virg. 2. Æn. 243.
Ex contrario conferre aliqua in adversarios. Cic. 2. de Orat. 182.
E contrario confiteri. Auct. ad Herenn.
Ex contrario contendere aliquid. Cic. pro Rosc. Com. 47.
Ex contraria parte dicere. Cic. 1. de Invent. 26.
In contrarium cadere. Plin. in præcœm. lib. 14. Omnes a maximo bono
liberalis dicte artes in contrarium cadere.
In contrariam partem afferre aliquid. Cic. 2. de Orat. 215.
In contrariam partem consilium plium alicujus rapere. Cic. 10. Fam. 33.
In contrarias partes de omni re disputare. Cic. 1. de Orat. 158.
In contrarias partes flumina fluunt. Cic. 1. de Divin. 62.
Inter se contraria capita Reip. conferre. Cic. 2. de Orat. 223.
Nihil est tam contrarium rationi & constantiæ, quam fortuna. Cic. 2. de
Divin. 18.
Contrarium est officio merces. Paulus 1. obligatio. §. 2. D. mandat. vel
contra.
Contrarium æs, Grave æs. Festus. Ab eo dictum, Quod contra ponde-
ret, ut placet Dacero.
CONTRARIÆ, Adv. [*ἐναντίας*] Cic. 1. de Orat. 140. In quo aut ambigue
quid fit scriptum, aut contrariæ.
Relata contrariæ verba ornant in primis orationem. Cic. 2. de Orat. 263.
CONTRARIO, aliud Adv. Idem ac E contrario. Nep. 18. 1. At apud il-
los contrario nemo ad id officium admittitur.
CONTRARIËTAS, ætis. f. Macrobius lib. 7. Saturn. cap. 9. Potestne
excusari hujus contrarietatis auctum? Sic sæpe alibi. Legitur & apud Ter-
tull. & Sidon.
CONTRARIO, ære. infimæ latinities vox, quam improbat Voffius de
Vir. ferm. 1. 23. extr. defendit Scioppius Animadv. p. 9.
CONTRADICTO, xi, ctum, [*ἀντιλογία*] ære. Cic. 1. Tusc. 8. Ut quum
is, qui audire vellet, dixisset quod sibi videretur, tum ego contradicerem,
Al. Contrâ dicerem.
Contradicere aliquid. Cic. pro Rosc. Amer. 93. Et quicquid tu contra-
dixeris, id cum defensione nostra contendit. Alii separatim legunt,
Contrâ dixeris.
Contraducuntur hæc. Cic. 3. Tusc. 71. Ex quo intelligitur non in natu-
ra, sed in opinione esse ægritudinem. Contraducuntur hæc. Quis tam
demens ut sua voluntate mereat? Et hic alii rectius Contrâ dicuntur
legunt: novumque etiam caput hinc ordiuntur.
CONTRADICTUM, i. n. [*ἀντιλογος*] ut apud Quintil. in præcœm.
lib. 4. Dissolvere contradicta. [Conf. que in CONTRADO infra.
CONTRADICTIO, ōnis. f. [*ἀντιλογία*] Quintil. lib. 2. cap. 17. Ponuntur
hæc quandoque in secundo Ciceronis de Oratore libro contradictiones.
i. e. quod dicunt, Infantiliæ & objectiones. Tacit. 14. Ann. 43. Aliquid
crebris contradictionibus destrueret.
CONTRADICTOR, ōris. m. Ammian. 31. 40. Contradictoris copia ser-
vata. Orof. 3. 1. Contradictor pacis bello impetendus. Auguft. de Civ.
Dei, 21. 3. Attendunt isti contradicteores.
CONTRADICTORIËLLIS, e. Tertull. de Carne Christi cap. 23. Signum
contradicibile.
CONTRADICTOR, [*ἀνταρθεμα*] õri. Cæf. 1. Bell. Gall. 18. Propterea
quod illo licente contraliceri audeat nemo. Nisi potius duæ sunt dictio-
nes, Contra liceri.

CONTRAPŌNO, ære. Tertull.
CONTRAPŌSITUS, [*ἀντιθετος*] Adj. pro Opposito. Quintil. 9. 3. De
æquo, vero, iusto, bono, deque iis que sunt contrapoluta, disputat.
CONTRASCRIBO, ære. Apul.
CONTRASCRIPTOR, ōris. m. Vet. Inscr. **CONTRASCRIPTOR** RA-
TIONIS SVMMI CHORAGI. V. Salmast. in Hist. Aug. p. 480.
CONTRASCRIPTUM, i. n. [*ἐναντιγραφοῦ*] Cic. 16. Att. 17. Antonii
edictum legi a Bruto, & horum contrascriptum præclare. Legitur & se-
junctum a nonnullis. [Nec aliter legi debet, quia subauditur Edictum.
CONTRASTO, [*ἀντικειμαι*] ære. Repugnare. Nevius, Contrastat semper,
nec me finit loquor. [Nisi divisè legendum Contra stat. V. in CONTRA.
CONTRAVENIO, õni, entum, [*ἀπεναντί*] Tre. Cæf. 6. Bell. Gall. 29.
Hoc animo, ut si qua ex parte obviam contraveniretur, acie instructa
depugnarent.
Contravenire, aliter. Cic. 1. Tusc. 55. Ego vero facile sum passus, ne
in mentem quidem aliquid contraveniret, ita isti faveo sententia. i. e.
Quod contrarium esset, & repugnaret.
Contravenire de. Cic. 4. Verr. 107. Si de literis corruptis contravenit.
i. e. Eum accusavit corruptarum litterarum.
Aliquem contravenire. Cic. pro Muren. 9. Si turpe existimas te advoca-
to illum ipsum, quem contravenis, causa cadere. Legi potest, Quem
contra venis, disjunctim, & fortasse rectius. [Sic in reliquis etiam
locis adductis.
CONTRAVERSUM, Adv. E contrario, e diverso. Solinus cap. 15. Deni-
que recentem natum fletu parens excipit: contraverfum lata sunt fune-
ra. De Thracibus.
CONTRĀDO, tradidî, traditum, [*παρὰδιδωμι*] ære. Idem quod Trade-
re. Lucret. lib. 1. 401.
Multaque præterea tibi possum commemorando
Argumenta, fidem dictis contraderæ nostris. Alii legunt. Con-
radere. [Durum est verbum decompositum ituc Contrado, nec satis
concinnitatis in altera lectione. Suspicio scripsisse Lucretium Dictis
contra addere. Addere fidem dictis Latinitate dici nemo negabit. Ut
quum eodem sensu Ovid. Ep. 21. v. 136. & Liv. 2. 24. Libraris autem
mendi causam præbuit non intellectæ Anastrophe in Dictis contra, pro
Contra dictis.
CONTRĀHO, xi, ctum, [*συλλέγω, συλλέγω, ἐπιπείνω*] ære. Colligere.
Virg. 3. Æn. 8.
Contrahimusque virns. Pompeius Marcello, &c. apud Cic. 8. Att. 12.
Vos hortor ut quodcumque militum contrahere poteritis, contrahatis.
Sic apud Liv. 28. Contrahere auxilia.
Contrahere personas ad aliquod negotium. Plin. lib. 10. Epist. 88.
In unum locum contrahere. Cic. 8. Att. 1. Sin omnia in unum locum
contrahenda sint, non dubito quid, &c.
In unum omnes. Liv. 26. 42. pr. Periculum esse ratus, ne eo facto in unum
omnes contraheret. i. e. Causam præberet, ut se conjungerent hos-
tilis exercitus.
In acervum. Plin. lib. 10. cap. 20.

Fleſcit, contorquet, porrigit, contrahit, quocunque vult membra ſua omne animal. Cic. 1. de Divin. 120.
 Dilatare & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
 Contrahere & Diſſipare, contraria. Cic. de Amicit. 24. Quæ in rerum natura, totoque mundo conſtant, quæque moverentur, ea contrahere amicitiam, diſſipare diſcordiam.
 Contrahit illos, pro Amicitiam inter illos. Livius libro 1. pag. 17. edit. Feyrab. Contrahit celeriter ſimilitudo eus. H. St. V. Liv. 1. 46.
 Contrahere brachia. Virg. 1. Georg. 34.
 Contrahere collum. Cic. 2. Tuſc. 41. Et Cura. Ovid. 3. Amor. 2. 23.
 Contrahere fe. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. de pulmonibus, Tum fe contrahunt aſpirantes, tum in reſpiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibi animalis.
 Contrahere ad colloquium. Liv. 28. 18. pr. Contrahere ad colloquium, dirimendarum ſimulatum cauſa, eſt conatus. Subaudi Utrumque.
 Contrahere ad colloquia gentes feras. Plin. lib. 3. cap. 5. Et tot populorum diſcordes, feraſque linguas ſermonis commercio contraheret ad colloquia.
 Contrahi incommodis amici, pro Conſtrictari. Cic. in Læl. 48. Ut ex bonis amici quaſi diſfundatur, & incommodis contrahatur. Al. Et diſfundantur, Contrahantur. V. Grav. ad loc. & mox Animum contrahere.
 Contrahere, Coagulare. Plin. lib. 23. cap. 7. Fici fucus lacteus, acetum naturam habet. Itaque coaguli modo lac contrahit.
 Contrahere, [*ἁμαρτωλῶν*] Arcereſe. Contractum eſt illud ejus culpa, Peccato ipſius arcereſum. Cic. 1. Q. frat. 1. Ea moleſtiſſime ferre homines debent, quæ ipſorum culpa contracta ſunt.
 Contrahere æſ alienum. Cic. 1. Q. frat. 1. Conſtare inter omnes video, abſ te ſummam adhiberi diligentiam, nullum æſ alienum novum contrahi civitatibus: veterem autem magno & gravi multas abſte eſſe liberatas urbes.
 Æruginem. Plin. lib. 34. cap. 11. Ocyſſime vero contrahit conararium æruginem. Sic, Contrahere mucorem. Columel. lib. 12. cap. 4. Et ibid. cap. 17. Contrahere ſitum.
 Amicitiam virtus contrahit. Cic. de Amicit. 49.
 Animum contrahit muſica: cui opponitur Remittit. Cic. 2. de Legib. 38. Namque & incitat languentes, & languere facit excitatos: & tum remittit animos, tum contrahit.
 Animum demittere & contrahere. Cic. 1. Q. frat. 1. Quapropter hoc te primum rogo, ne contrahas aut demittas animum.
 Animum contrahitur formidine. Lucret. lib. 5. 1218.
 Bellum temeritate. Liv. 5. 37. pr. Tribuni, quorum temeritate bellum contractum erat, ſummæ roſtra præerant.
 Benevolentiam a perſona noſtra. Auct. ad Heren. lib. 1. 8.
 Cauſam mortis ſibi. Plin. lib. 11. cap. 19.
 Certamen. Liv. 7. 26. Ibi, circa ſacientis Galli corpus contracto certamine, pugna atrox concitatur. Sic 25. 34.
 Cicatrices vulnerum. Plin. lib. 12. cap. 17. In Arabia & olea dotatur lacryma, qua medicamentum conſicitur ſingulari effectu contrahendæ vulnerum cicatricibus. Pro eo Cicatricem inducere dicit Celfus.
 Cladem. Liv. 25. 19. extr. Metu futuri decoris, ſi ſua temeritate contractæ cladi ſupereſſet. i. e. Factæ.
 Culpam. Papin. l. liberti. §. item. D. de negot. geſt.
 Damnum. Cic. 5. de Fin. 91. Nec mercatura quaſi uoſa, ſi in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.
 Frontem, Quod ſolent facere ſubirati, & quibus aliquid non placet. Plaut. Amph. prol. 52. Quid contraxiſtis frontem?
 Inimicitias. Quintil. lib. 7. cap. 2. Inimicitias domui contraxeras.
 Invidiam in vita. Auct. ad Heren. lib. 4. 50.
 Iram alicujus ſibi. Ovid. 2. Met. 660.
 Iter contrahere. i. e. Brevis facere, aut properare. Propert. lib. 3. 20. 12.
 Jura, ſignificat Auſteritatem legum temperare, & minus quam Pro imperio agere, ne ſummum jus ſumma ſit injuria. Stat. 11. Theb. 682.
 Lites. Cic. 3. de Legib. 6. Lites contractas judicanto. Verba ſunt x i tabb. de Minoribus Magiſtratus.
 Litigium inter aliquos. Plaut. Caſin. 3. 2. 31.
 Nam ego aliquid contrahere cupio litigii inter eos duos.
 Malum contrahitur. Celf. lib. 2. cap. 1. Hiems autem capitis dolores, tuſſim, & quicquid in faucibus, in viſceribus mali contrahitur, irritat. Moleſtias liberalitate ſua. Cic. 2. Fam. 15.
 Morbum. Plin. lib. 30. cap. 8.
 Mucorem. V. Æruginem, ſupra.
 Neſas. Liv. 5. 15. extr.
 Noxam. Columel. lib. 6. cap. 27. Aut ſi id facere prohibeantur, cupidine ſolicitati, noxam contrahant. i. e. Incidant in morbum. De equis.
 Odium. Auct. ad Heren. 4. 50.
 Offenſionem. Cic. 1. de Invent. 24. Si turpitudine cauſæ contrahet offenſionem.
 Opus ingens in minores gyros. Stat. 4. Silv. 7. 4.
 Orationem contrahere, & Dilatare, contraria. Cic. in Partit. 23. Quæ ſimplicibus verbis ita tractatur, ut aut ex verbo dilatetur, aut in verbum contrahatur oratio.
 Periculum. Liv. 2. 23. extr.
 Piaculum ſibi, & Republicæ. Liv. 5. 52. extr.
 Pituitam. Celf. lib. 4. cap. 5. i. e. Gignere vel augere.
 Pœnam ſibi. Cæſ. 8. Bell. Gall. 22. Sed tamen ſe contentum fore ea pœna, quam ſibi ipſi contraxiſſent.
 Præcepta in unum. Ovid. Rem. Amor. 424.
 Rationem cum aliquo. Cic. pro Cluent. 41.
 Situm. V. Æruginem, ſupra.
 Tempus, cui contrarium Extendere. Plin. in Paneg. cap. 49. Non ipſum tempus epularum tuarum, quod frugalitas contrahat, extendit humanitas?
 Terram contrahere dicitur Sol, cui Læſificare opponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Et modo accedens, tum autem recedens binas in ſingulis annis reverſiones ab extremo contrarias facit: quarum in intervallo, tum quaſi triſtitia quadam contrahit terram, tum viciffim læſificat, ut cum cælo hilarata videatur.
 Triſtitia contrahitur largiore potu. Plin. lib. 24. cap. 6. Invenio potu modico triſtitiam animi reſolvi, largiore contrahi.
 Triſtitiam contrahere dicitur bilis atra. Celf. lib. 3. cap. 18. Alterum genus inſaniæ eſt, quod ſpatium longius recipit, quia ſere ſine febre in-

cipit, leves deinde febricula excitat, & conſiſtit in triſtitia, quam videtur bilis atra contrahere.
 Valetudinem adverſam contrahere ex re aliqua. Plin. 7. Epit. 18.
 Vela, Translate, pro Reprimere ſeſe, & cautius agere. Cic. 1. Att. 13.
 Contraxi vela perſpicuus inopiam judicium, &c. Hor. 2. Carm. 10. 22.
 — ſapienter idem
 Contrahas vento nimum ſecundo
 Turgida vela. Sumpunt eſt a natis, qui vehementius ſpirante vento vela contrahunt, quo tutius navigent: vento languidiorē pandunt, captantes auram. Eraſm. in Chiliad.
 Ventrem. Plin. lib. 22. cap. 10. Ipſi nucleo vivunt, panem facientes prædulcem, & qui contrahat ventrem.
 Umbras contraxit dies medius rerum. Ovid. 3. de Arte Am. 713.
 Vultum contrahere, eſt Auſterius intueri. Ovid. 4. de Pont. 3. 7.
 Contrahere, [*συμβαλλειν, συναλλάττειν*] Paſſifici; ut fit in emendis, vendendiſque mercibus. Cic. 3. Off. 66. Tollendum eſt igitur ex rebus contrahendis omne mendacium.
 Contrahere cum aliquo. Cic. 4. Verr. 170. Nam quas pecunias iis ferebat expenſas, quibuscumq; contraherat, &c.
 Quantis moleſtiis vacant, qui nihil omnino cum populo contrahunt? Cic. 5. Tuſc. 105.
 Contrahere alicui, pro Cum aliquo. Ulp. l. 8. §. 10. D. ad ſenatuſc. Vel. leian. Si quum eſſem tibi contracturus, mulier intervenerit, ut cum ipſa potius contraham. Hotom.
 Mandatum contrahi. Paulus l. obligatio. D. mandat. vel contr. Item mandatum & in diem diſſeri, & ſub conditione contrahi poteſt.
 CONTRACTUS, a, um. Partic. [*συμβαλλόμενος*] ut, Contractus exercitus. Liv. 27. 41. Plin. lib. 18. cap. 2. Contractis ad medium digitis. Similitudinis eſt ad verbum unum contracta brevitatis. Cic. 3. de Orat. 157. Geſta & contracta res. Cic. pro Quint. 11. Id quo facilis facere poſſitis, dabo operam ut a principio res quemadmodum geſta & contracta eſt, cognofcatis.
 Contractæ res. Cic. 1. Off. 15.
 Homo contractus, pro Parco. Virg. in Moreto, v. 78.
 Verum hic non domini (quis enim contractior illo?)
 Sed populi proventus erat. Contractor. i. e. Parcor, frugalius, minuſque rerum ſuarum proſuſus. Conf. Hor. 1. Epit. 7. 12.
 Bellum contractum degunt cum ventis naute. Lucret. lib. 4. 965.
 Frigore contracto piger. i. e. Ob frigus contractum. Virg. 4. Georg. 259.
 Culpa contractum malum ægritudine acriorem. Cic. 3. Tuſc. 12.
 Conſuetudines & familiaritates, multæque cum multis reſiciuntque contractæ. Cic. 1. Off. 53.
 Contractus, [*συμβαλλόμενος*] Compreſſus. Hor. 2. Serm. 7. 61.
 — an turpi clauſus in arca
 Contractum genibus tangas caput.
 Contracta reſt & adducta in angulum. Cic. de Amicit. 20.
 Cupido contracta, i. e. Temperata cupiditas, compreſſa avaritia. Hor. 3. Carm. 16. 19.
 Fronſ contracta, i. e. Rugoſa. Hor. 2. Serm. 2. 125.
 Paupertas contracta, Anguſta. Hor. 1. Epit. 5. 20.
 Veſtigia contracta alicujus ſequi, i. e. Difficilem vivendi rationem, aut mores, aut ſtudia alicujus imitari. Hor. 2. Epit. 2. 80. Sed varia lectio eſt. Vet. Schol. Contracta, Bendl. Non tacta, Cuning. Cunctata ex Miſſ.
 Contractus, [*ἰσχυρότερος*] Introitus contractior. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.
 Ignis contractior, i. e. Minor. Lucret. lib. 5. 570.
 Locus exiguus atque contractus. Virg. 4. Georg. 295.
 Spatioſum & contractum, contraria. Columel. lib. 5. cap. 5. Sed neque ſpatioſiora quam decem pedum, neque contractiora quam quatuor.
 Spatio brevi contracta. Ovid. 6. Faſt. 495.
 Contractiores noctes. Cic. in Parad. 1. Accipies igitur hoc parvum opusculum lucubratum hiſ jam contractioribus noctibus. h. e. Brevioribus.
 Studia contractiora in ſenectute eſſe debent. Cic. pro Cael. 76.
 Contracta & aſtricta eloquentia putanda eſt, dialectica. Cic. de Clar. Orat. 109.
 Contractus & brevis ambitus verborum. Cic. de Clar. Orat. 162. De periodo.
 CONTRAHENDUS, a, um. Partic. [*συμβαλλόμενος*] ut, Negotiis contrahendis implicari. Cic. 2. Off. 39.
 CONTRACTUS, Adv. Compar. Sen. de Tranquilit. cap. 9. Aſtueſcamus habitare contractus.
 CONTRACTIO, ðniſ. f. [*επιπλοή*] ut, Contractio nervorum. Plin. lib. 20. cap. 14.
 Contractio frontis. Cic. pro Sext. 19.
 Contractio pagine. Cic. 5. Att. 4. Et ſi meam in eo parſimoniam hujus pagine contractie ſignificat.
 Contractio & porrectio. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Digitorum contractio facilis, facilisq; porrectio, propter molles commiſſuras.
 Contractio & Productio, contraria. Cic. 3. de Orat. 194. Aut contractio- ne brevis fieret, aut productione longius.
 Projectio, & Contractio, contraria. Cic. in Orat. 59. Brachii projectione in contentioribus, contractione in remiſſis.
 Contractio & Remiſſio. Cic. 1. Off. 146. Ex ſperciliorum aut remiſſione aut contractione.
 Effuſio animi, & Contractio, contraria. Cic. 4. Tuſc. 66.
 CONTRACTIUNCULA, æ. f. [*επιπλοή*] dimin. Cic. 3. Tuſc. 83. Hoc detracto, quod totum eſt voluntarium, ægritudo erit ſublata illa mærens, morſus tamen & contractiuncula quedam animi relinquetur.
 CONTRACTUS, ſiſ. m. Idem quod Contractura. q. V. Vitruv. lib. 3. cap. 3. Contractus, apud Jurifconſultos, eſt Negotium inter duos plureſve data opera geſtum, ut vel uterque invicem, vel alteruter obligetur. l. Labeo. D. de verb. ſignific. l. rogati. D. de præſcript. verb.
 Contractuum quod ſumma genera ſunt: nam alii Nominati dicuntur, quibus certum nomen Latine lingue conſuetudo impoſuit, veluti Emptio, locatio: alii vero Innominati: Do ut des, Do ut facias, qui propterea ſic appellatur, quia nullum certum ac proprium nomen habent. l. 1. & paſſim. D. de præſcript. verb. Hotom.
 CONTRACTOR, ðriſ. m. Conciliator. Nuptiarum contractor. Cod. lib. 5. t. 5. l. 8.
 CONTRACTURA, æ. f. Vitruv. lib. 3. cap. 2. & alibi frequenter. Contracturam autem vocat in ſcapis columnarum, Qua gracileſcunt.

strense. Vegetius lib. 2. cap. 13. extr. Rurfus ipse Centuriæ in Contubernia divisa sunt: ut decem militibus unus papilionem degentibus unus quasi præfret Decanus, qui Caput contubernii nominatur. Contubernium autem Manipulus vocabatur, ab eo quod conjunctis manibus pariter dimicabant. Festus, Contubernium dicitur Contubernalium habitatio. Cæf. 3. Bell. Civil. 76. Depositis in contubernio armis, vallum relinquebant.

Ubi illud contubernium muliebris militiæ in illo delicatissimo litore? Cic. 7. Verr. 103.

In contubernio esse dicebantur Proconsulum, Proprætorum, Legatorum, Præfectorum, Tribunorumque militarium, forsitan & Centurionum, Adolescentes ingenii, qui eos, militiæ addiscendæ causa ab Urbe sequebantur. Cic. pro Plane. 27. Qui adolescentulus cum A. Torquato profectus in Africam, sic ab illo gravissimo &c. viro dilectus est, ut & contubernii necessitudo, & adolescentis modestissimi pudor postulat. Suet. Cæf. 2. pr. Stipendia prima in Asia fecit, M. Themi prætoris contubernio. Idemque eorumdem dicebantur Contubernales, ut videre licet ex Cic. Ep. 20. extr. lib. 5. ad Famil. distinguendi opinor, ab his qui proprio nomine Comites vocabantur. De quibus V. f. l. Contubernium, Cohabitatio, convictus & sodalitas. Plin. 3. Epist. 3. Adhuc filium pueritiæ ratio intra contubernium tuum tenuit.

Inire contubernium alicujus philosophi. Suet. in August. cap. 89. Contubernium in jure proprie dicitur Injustum matrimonium. Paul. lib. sentent. 2. c. 20. Inter fervos & liberos matrimonia contrahi non possunt, contubernium potest. Hotomanus.

Contubernium in fervis, idem quod Nuptiæ in liberis. Ulp. l. 35. D. de Ædil. edict. Quod & in fratribus, & in personas contubernio sibi conjunctas observari oportet.

Contubernium etiam dicitur de Concubinato. Suet. in Vespas. cap. 3. extr. Post uxoris excessum Cænidem Antoniæ libertatem, & a manu, quondam dilectam sibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam Imperator pæne iustæ uxoris loco. Adde Suet. Cæf. cap. 9. pr.

CONTUBERNALIS, is. c. [κοντοβερνῆλιος, ἀσπικοντοβερνῆλιος] Festus, Contubernales dicuntur a Tabernis, quæ fiebant ex tabulis: unde & Tabernacula sunt dicta: licet ex tentoriis & pellibus fiant.

Contubernalis, Qui sub eisdem tabernaculis habitat, qua de causa militesse contubernales appellant. Sævola in l. ult. D. de aur. & arg. leg. & l. Rem. D. Commodat. V. dict. superior.

Contubernalis est Domesticus & familiaris. Cic. 9. Fam. 20. Habuisses enim non hospitem, sed contubernalem.

Testes accusatoris confessores, convivæ, contubernales. Cic. pro Flacc. 24. Contubernalis alicui in Consulatu. Cic. de Clar. Orat. 105.

Contubernalis, pro Hospite. Cic. pro Flacc. 41. Facis injuste, Læli, si putas periculo nostro vivere tuos contubernales, &c.

Contubernalis servus, pro Domesticus. l. ultima. D. de auro & argento legato.

Contubernales & feminæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. Namque ipsum offendunt ructuosos spiritus geminare, præclarasque contubernales ab omnibus spondis transverfas incubare, & reliquas circumjacere passim.

Contubernalis, Servi conjunx. Nam Uxoris nomen in Libera ponitur. Ulpian. l. 12. §. 16. D. de instrum. vel instr. leg. Contubernales quoque fervorum, id est uxores, & natos instrumto fundo contineri verum est. Hotomanus.

Contubernalis non solum pro Uxore servi usurpatur: ut apud Columel. lib. 1. cap. 8. Sed quacunquæ villico contubernalis mulier assignanda est, quæ contineat eum, & in quibusdam rebus tamen adjuvet. verum pro ipso etiam servo marito. Columel. lib. 12. cap. 1. de præceptis quæ villicæ exsequi debeat: Ea porro juvenis esse debet, id est non nimium puella, integræ quoque valetudinis, nec fœdi habitus, nec rufus pulcherrimi, fœditas fastidiosum, nimia species delidiosis facit ejus contubernalem. Rurfus cap. 3. Illud vero etiam in perpetuum custodiendum habebit villica, ut eos qui foris rusticari debebant, quom jam e villa familia processerit, requirat: ac si quis (ut evenit) curam contubernalis ejus intra tectum tergiverfas sefellere, causam de fidiâ seiscitetur, exploretque utrum adversa valetudine inhibitus rusterit, an pigritia delictuerit.

CONTUBERNALITAS, ætis. f. Cyprian.

Ber. apud Suet. in Tiberio 57. A contubernio exponens, A contubernialitate, inquit, ut Cypriani vocabulo utar. H. St. locus Suet. est cap. 56. extr. Desuit hæc dictio in Lugd.

CONTUBÛLO, ære. Tubulos conjungere. Augustin.

CONTUBULATIO, ðnis. f. Tumiditas orbiculata in vestibus. Apul. Met. 11. p. 258. Sed emendata exemplaria habent Contubulatio. q. V.

CONTUOR, contuitus vel contuitus sum, [κοντοβερνῆλιος, ἀσπικοντοβερνῆλιος] ðri. est -Fixo obtutu aspicere. Dicitur & CONTUOR. V. paulo post. Cic. lib. 3. Tusc. 33. Nam revocatio illa, quam asserit, quam a contuendis nos malis avocavit, nulla est.

Oculis contueri. Cic. 3. de Nat. Deor. 8. Similiter facis, ac si me roges, cur te duobus contuear oculis, & non altero contuear: quum idem uno assequi possim.

CONTUOR, tuæris, tuistis vel tuitus sum, [κοντοβερνῆλιος] contui. Diligenter videre & aspicere. Plaut. Afin. 2. 3. 23.

Atque hercle ipsum adeo contuor, quaffanti capite incedit. Idem Merc. 4. 5. 16.

Quid Perfratram hic Demiphonis contuor? Lucret. 4. 38. —atque in somnis quum sæpe figuras

Contuimur miras, simulacraque luce carentium. Contui, pro Contucri. Pomponius Licet Maccis genimus, Incepti contui, confpicio coleatam cuspidem. Nonius 7. 20. Sed Contueor frequentiori est in usu.

CONTURNS, entis. [κοντοβερνῆλιος] Partic. Qui aspicit. Plin. lib. 29. cap. 6. Scarabæ viridis natura contuentium visum exacuit. Idem lib. 7. cap. 1. Contuentes Solem immobilibus oculis.

CONTURUS, ðs. m. [κοντοβερνῆλιος] Aspectus. Cic. pro Sext. 115. Facit enim, Judices, vester iste in me animorum oculorumque contuitus, ut mihi jam licere putem remissiore uti genere dicendi.

CONTUMAX, æcis. Adj. [αὐτοβουλία] proprie (inquit Donatus) dicitur Contemptor petitorum. Martialis lib. 2. 68.

Ne me dixeris esse contumacem. Amomum contumax fricanti, Quod non facile fricando comminuitur, & Vol. I.

fricanti resistit. Plin. lib. 12. cap. 13. Sic dicitur etiam triticum fractu contumax, quod ungui vel denti difficile cedit.

Boves contumaces, Reluctantes. Columel. lib. 6. cap. 2. Hac machinatione consequemur, ut etiam contumaces boves gravissima opera non recufent.

Populus contumax regibus suis, i. e. Rebellis adversus reges. Sen. Thyest. 8. Contumax in alios. Cic. 15. Att. 15.

In superiores contumax. Auctor ad Herenn. 4. 52. Contumax emori, Quod non facile emoritur. Plin. lib. 16. cap. 10.

Quinto generi fitus idem, eadem facies, Larix vocatur: materies præstantior longe, incoarupta vis, emori contumax.

Contumax, etiam in bonum, Fortis & patiens. Tacit. 1. Hist. 3. Contumax etiam adversus tormenta fervorum fides, supremæ clarorum virorum necessitates.

Contumax, apud Jurisconsultos dicitur, Qui tribus edictis propofitis, vel uno pro tribus, quod vulgo *peremptorium* appellatur, litteris evocatus, præsentium sui facere contemnit. Hermog. l. 53. §. 1. D. de re judicat. Hotomanus.

Contumacissimos ebrietatis in alienum cogit arbitrium. Sen. Epist. 83. CONTUMACIA, æ. f. [αὐτοβουλία, ἀπειθεία] Inobedientia ex contemptu aliorum, & superbia orta. Cic. pro Rosc. Com. 44. Est tæ contumacia, arrogantia, vitæque universæ vox.

Infolentia, superbia, contumacia. Cic. 6. Verr. 89. An vero ex hoc illa tua singularis significat infolentia, superbia, contumacia. Abrupta contumacia. Tacit. 4. Ann. 20.

Responsi contumacia. Cic. in Pison. 78. Sed Torquatus præter ceteros furebat contumacia responsi tui. i. e. Arrogantia. Budæus.

Contumacia in vultu. Liv. 2. 61. Idem habitus oris, eadem contumacia in vultu, idem in oratione spiritus erat.

Contumacia, pro Feritate. Cic. 5. Verr. 5. Ut isti non modo dictis factisque omnibus, sed etiam oris oculorumque illa contumacia ac superbia, quam videtis, fedissimum esse, ac semper fuisse, videar.

Contumacia, in bonum, pro Libertate & constantia non obtemperantis injusto imperio. Cic. 1. Tusc. 71. Adhibuitque liberam contumaciam, a magnitudine animi ductam, non a superbia. De Socrate. Nota addi Libera. H. St.

CONTUMACITER, Adv. [αὐτοβουλῶς, ἀπειθῶς] Liv. 2. 58. Nec ulla vi donari poterant, tantum certamen animis imberant: segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere.

Contumaciter, arroganter, ἀνεπιεικῶς. Cic. 6. Att. 1. Ad me autem, etiam quam rogat aliquid, contumaciter, arroganter, ἀνεπιεικῶς solet scribere.

Et satis gravior, & non contumaciter. Cic. 16. Att. 4. Contumaciter spernere imperia validiorum. Columel. lib. 6. cap. 2.

Contumaciter urbaneque vexari. Cic. 2. Q. frat. 1. Tum Clodius rogatus, diem dicendo eximere cepit: furebat, a Racilio fese contumaciter urbaneque vexatum.

Contumaciter repudiare morem patrium. Cic. 2. de Divin. 71. Contumaciter resistere scalpurae dicitur lapis vel gemma. Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, scalpurae contumaciter resistunt, partemque ceræ signo tenent.

Compar. Contumacius fere gerere. Corn. Nepos 5. 2. CONTUMELIA, æ. f. [ὕβρις] a Contumeo verbo, vel (ut vult Ulpianus) a Contemendo; Quum intra verba consistit, significat Convicium. Ter. And. 1. 5. 2.

— Pro deum atque hominum fidem, quid est, si non hoc contumelia est? Contumeliæ qualibus in rebus sit postæ, discimus ex Suetonio in Claudio cap. 8. Postquam dixit, Nec eo minus contumelias obnoxius vivit. Nam vias in iis quæ sequuntur, qualia sint ea, quæ contumeliæ vocantur. H. St.

Contumelia plus est, quam Injuria. Cic. 5. Verr. 126. Retinere solitus erat aratores: atque ab iis non modo pro injuriam, sed etiam per contumeliam tantum exprime frumenti, quantum Apronius imperasset.

Verborum contumelia. Cæf. 3. Bell. Civil. 71. Quo major perfugæ fides haberetur, commilitones appellans, & magna verborum contumelia interrogans, folerentne veterani milites fugere, in omnium conspectu interficere.

Aculei contumeliarum. Cic. 2. de Orat. 222. In quo nulli aculei contumeliarum inerant.

Graves. Hor. Epod. 11. 39. Insanabiles contumelias. Cic. in Orat. 89. Insignis. In insignis. Accipere contumeliam in se. Ter. Eun. 4. 7. 1.

Arcere ferro. In ARCEO. Commutare sua vita. In COMMUTO. Dicere. Plaut. Pseud. 4. 7. 77. Contumeliam si dicēs, audies.

Descendere ad. Cæf. 3. Bell. Civil. 83. Edere insanidas contumelias in aliquem. Liv. In liberos, in conjuges insanidæ contumeliæ editæ.

Facere. Ter. Phorm. 5. 7. 79. Jacere in aliquem. In JACEO. Imponere plurimas injurias contumeliasque alicui. Cic. 6. Verr. 20.

Incendere aliquem contumelia. Tacit. 1. Ann. 47. Insequi aliquem contumelia. Cic. 14. Att. 16.

Intorquere gravissimas contumelias. Cic. 4. Tusc. 77. Alternis enim verbis intorquentur inter fratres gravissimæ contumeliæ.

Lacerare contumelias. Cic. 1. Philipp. 5. Onerare. Cic. 2. Philipp. Operire. Cic. 6. Verr. 118.

Servire & Pati contumelias. Cic. ad Brut. 16. Neque usquam exul esse possim, dum servire & pati contumelias pejus odero malis omnibus.

Perferre. In PERFERO. Vertere in contumeliam. Cæf. 1. Bell. Civil. 8.

Vexare aliquem omnibus contumelias. Cic. 1. de Nat. Deor. 73. Contumeliæ debilitatis. Plin. 8. Epist. 18. ad Rufinum. Contumeliam & Impudentiam Atheniensis tanquam deas colere, & illis aras exererunt, ut scribit Pausanias. Sed & Cic. lib. 2. de Legib. 28. Nam illud, inquit, Athenis vitiosum est, quod Cylonio scelere expiato, Epimenide Cretenfi suadente, fecerunt Contumeliæ sanam, & Impudentiæ. Idem & Theophrast. lib. de Legibus, & lter lib. 4.

Quare mirum illud est, quod scribit Xenophon in Symposio, Pudorem scilicet esse deum, non Impudentiam, quom de adolescentum amoribus ageret.

Videndum ut Pausanias vocet Contumeliam. Hic saltem dices quid Græce. Pro Contumelia vix aliud afferre possit Græce, ut opinor, quam ὑβρις. Nam & Plut. duobus in locis ὑβρις cogitur dicere, ubi agi videmus de Contumelia. Vide in App. Parthica hist. p. 100. pr. & 103. circa finem, ex ipso Plutarcho. H. St. Descripta superiora sunt ex Alex. ab Alex. Genial. diar. 1. 13. Ceterum locum Pausanie in Att. p. 27. pr. Wech. huc nihil pertinere perspicuum est, qui de duobus lapidibus loquitur, quibus reus & accusator in Areopago insiliebant. V. Hadr. Jun. Animadvers. 1. 3.

CONTUMELIOSUS, a, um. Adj. [ὑβριστής, ὑβριστικός] Qui contumeliam facit. Quintil. lib. 10. cap. 7. Tam contumeliosos in se ridet invicem eloquentia.

Injuriolum & contumeliosum in aliquem. Cic. pro Corn. Balb. 24. In scios vero ipsos, & in eos de quibus agimus, fœderatos, injuriolum & contumeliosum est, his præmiis & his honoribus exclusos esse.

In edictis contumeliosus. Cic. 3. Philipp. 15. At quam contumeliosus in edictis, quam barbarus, quam rudis!

Beneficium alicujus contumeliosum. Cic. 15. Att. 2. Non dubitares, essent quin otiosi futuri, usurique beneficio Antonii contumelioso.

Litteræ in aliquem contumeliosæ. Cic. 1. Q. frat. 2.

Oratio. Cic. pro Planc. 6. Sin hunc illi antepono, contumeliosa habenda est oratio.

Verbum contumeliosissimum. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Voces contumeliosæ. Cæf. 1. Bell. Civil. 69.

Partim superbus, partim contumeliosus. Cic. 1. Fam. 10. Quanquam qui illic nunc veniunt, partim te superbum esse dicunt, quod nihil respondeas: partim contumeliosum, quod male respondeas.

CONTUMELIOSUS, Adv. [ὑβριστικῶς] Cic. 2. de Orat. 212. Dimitto autem eos non tam contumeliosæ, quam philosophum illum, &c.

Contumeliosæ aliquid dicere de absentibus. Cic. 1. Off. 134.

Contumeliosæ lædere aliquem in concionibus. Cic. 1. Att. 9.

Contumeliosus facere injuriam. Ter. Phorm. 2. 3. 1.

En, unquam cuiquam contumeliosus

Audistis factam injuriam, quam hæc est mihi?

Contumeliosissime alicui maledicere. Cic. in Vatin. 50. Et lib. 1. de Nat. Deor. Contumeliosissime vexare.

CONTUMÉLO, [ὑπεπλο] Ære. Tumulo vel terra tegere. Martial. lib. 8. 57.

Collegitque sinu fragmenta novissima fracti

Oris, & ægesta contumulavit humo.

Humo patria contumulari. Ovid. 3. Trist. 3. 33.

Contumulare, dativo junctum. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdices ovis stragulum molle pulvere contumulat.

CONTUMULATIO, Ænis. f. Augustin.

CONTUNDO, tūdi, tūsum, [συνυβρίω, φλάω] Ære. Frangere, percutere, friare. ut, Contundere in pila. Varro 3. de R. R. cap. 16. Et apud Columel. lib. 7. cap. 7. Contundere ferreis pilis.

Asper equus duris contunditur ora lupatis. Ovid. 1. Amor. 2. 15.

Contundi cæstibus. i. e. Percuti & comminui. Cic. 2. Tusc. 40. Inde pugiles cæstibus contusi ne ingemiscunt quidem.

Chiragra contudit articulos. Hor. 2. Serm. 7. 16.

— postquam illi iusta chiragra

Contudit articulos.

Nares alicui. Ovid. 14. Met. 95.

Aliquem pugniss. Plaut. Amph. 1. 1. 251.

— nonne hic homo modo me pugniss contudit?

Contundere & comprimere cor alicujus. Cic. 3. de Orat. 16. Qui illius acerbum cor contundam & comprimam.

Animum. Cic. 12. Att. 43. Contudi enim animum, & fortasse vici, si modo permanfero.

Audaciam exultantis prædonis contundere & frangere. Cic. 13. Philipp. 29.

Calumniam obteneræ atque contundere. Cic. pro Cæcin. 11. Immo ut viro forti ac sapienti dignum fuit, ita calumniam, stultitiamque obtrivit ac contudit.

Facta alicujus contundere, pro Superare & vincere. Plaut. Stich. 2. 1. 33.

Hydrum contundere, pro Domare, debellare. Hor. 2. Epod. 1. 10.

Speratum meritis, diram qui contudit hydrum.

Impetum alicujus. Hor. 2. Carm. 6. 10.

Ingenium contudit patientia longa malorum. Ovid. 5. Trist. 12. 31.

Iras. Columel. lib. 6. cap. 2. Si nimis asperi erunt, patere unum diem noctemque debeant: simulatque iras contuderint, manu producantur.

Populos feroces. Virg. 1. Æn. 264.

Sævitiæ alicujus. Propert. lib. 1. 1. 10.

Virtutem hostium secundis præliis contundere, Comminuere, frangere, comprimere. Valer. lib. 3. cap. 2. de Fortitudine ext. 5. ubi de Epaminonda loquitur.

Crebro istu contundi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 427.

CONTUSUS, [συνυβριστικός] Partic. Sallust. Jug. cap. 43. extr. Avaritia magistratum ante id tempus Numidia nostræ apud contusæ, hostiumque auctæ erant.

Animi contusi. i. e. Confracti. Virg. 4. Georg. 240.

Corpora labore. Lucret. lib. 4. 955.

Contusa vasa. Ulp. Quemadmodum si vinum esset effusum, vel vasis contusis, vel qua alia ex causa. l. 1. in princip. D. de peric. & commod. rei vend.

CONTUSIO, Ænis. f. [συνυβρισις] Plin. lib. 17. cap. 24. Est & quædam contusio falcis herbosioris. Columel. lib. 12. cap. 47. Quia hæc candidior est oliva, quam ea que contusione livorem contrahit. Hinc per translationem Celf. vocat Contusionem, quom pars aliqua ferro vel baculo contusa & læsa, livorem acquirit, nec ulcus contrahit, sed tantum inflata est. [Haud scio an utquam Celsus hac voce usus sit. Collisa autem fere vocat, que Contusa Plinius, quem juniores Chirurgi sequuntur.

CONTUOLUS, a, um. Contuoli oculi sunt in angustum coacti conviventibus palpebris. Auctor Festus.

CONTUROR, V. CONTURBOR.

CONTURBOR, [ἀναταραχίζω] Ære. Notæ significationis. Cic. 8. Fam. 12.

Conturbat me mora servi hujus, qui tibi litteras attulit.

Animos. Cic. 3. Off. 40. Incidunt sæpe multæ causæ, que conturbent animos utilitatis specie.

Basta, Permiserere. Catul. 5. 11. Rationes. Ter. Eun. 5. 3. 29. Ita conturbasti mihi rationes omnes. Elegans dicendi forma, contrariæ illi, qua usus est Plaut. Amph. prol. 4. quum inquit,

Et ut res rationesque vestrum omnium

Bene expedire vultis, peregrege & domi. Qui enim non sunt solvendo, neque fe extricare nominibus possunt & ære alieno, illi conturbant: nec enim eorum rationes explicari & expediri possunt. Sic etiam accipitur Conturbator aper apud Martialem, 7. 27. 10. & Conturbare apud Cic. 4. Att. 7. Hæc Turnebus Advers. 4. 15. & aliter paulo ac Budæus, ut videbis infra. Utere tuo judicio.

Rem conturbare, Turbidam, incertamque reddere. Sallust. in Jug. 79. extr. Veri cognitionem conturbare. Cic. 4. Acad.

Vox conturbatur. Lucret. lib. 4. 561.

Conturbare, absolute, [εὐνοσιπῆν] inquit Budæus ad l. Cuicumque §. Idem Labeo D. de Inst. act. Est etiam Decoquere, & pecuniam suam dissipare: & proprie de fervis dicitur, qui cum rationibus dominicis paria non faciunt. Cic. 4. Att. 7. De Apollonio quod scribis, qui illi Dii irati, homini Græco, qui conturbare quidem putat sibi licere, quod equitibus Romanis. Idem pro Plane. 68. Verum fac me multis debere, & in his Plancio: utrum igitur me conturbare oportet, an ceteris, quum jusque dies venerit, hoc nomen, quod urget, nunc, quum petitur, dissolvere? Sic intelligi debet Conturbat Atlas apud Martial. 9. 4.

Grandis in æthereo licet auctio fiat olympo,

Coganturque dei vendere quicquid habent:

Conturbabit Atlas, &c. i. e. Cælum totum tibi decoquet. Sic

10. 96. 9.

Hic pretiosa fames, conturbatorque macellus. conf. reliqua ibid. Paul. Manut. exponens illud Cic. 4. Att. 7. sic ait, Conturbare est, omittis veteribus creditoribus, satisfacere iis qui posteros crediderunt. Perspicuum est in oratione pro Plancio. Verum fac me multis debere, &c. Hæc Paulus. Fortunas conturbare, Cic. dixit 8. Fam. 12. Bud. 1. c.

CONTURBATUS, a, um. [ἀναταραχθῆναι] Partic. Cic. 1. Att. 12.

Quod præterea ad te scribam, non habeo: & mehercule eram conturbator.

Tristis & conturbatus. Cic. 6. Verr. 52.

Ludi deformati, inquinati, perverfi, conturbati. Cic. de Arusp. Resp. 25. Ludos esse pollutos significatis, ac plane dicitis, quod magis inquinatum, deformatum, perversum, conturbatum dici potest?

CONTURBATIO, Ænis. f. [ἀναταραχθῆναι] Ennius apud Cic. 4. Tusc. 19.

Conturbationem, metum excutientem cogitata. subaudi, Expectator.

CONTURBATOR, Ænis. m. [παρακλίς] Qui conturbat. Significat etiam Decoctorem. V. in præcedentibus. Martial. 7. 26.

Conturbator aper, vilis esurio. Qui enim ex macello vivebant

Rome, & cupidissimi mentas & apro onerabant, ad extremum patrimonia vorabant, & decoctores, vel inopes certe fiebant. Budæus. l. c.

CONTUS, i. m. [κόπτος] Sudes est, sive hasta longior, duriorque & acuta sine ferro, ad percutiendum apta. [Cur sine ferro?

Duris contis detrudere aliquid. Virg. 9. Æn. 510.

Contus, Pertica oblonga in capite ferrum habens, qua nautæ (inquit Donatus ad Ter. Hec. 1. 2. pr.) utuntur ad exploranda loca navibus opportuna: a quo Percontor deducitur.

Acuta cuspidæ conti. Virg. 5. Æn. 208.

Ratem regere longo conto. Sen. in Herc. fur. 9.

Ratem subigere conto. Virg. 6. Æn. 302.

Contus, pro Membro virili prælongo. Auctor carminis obscæni,

Trajectus conto fic extendere pedali,

Ut culum rugas non habuisse putes.

CONTOR verbum V. f. l.

CONTATUS, i. m. [κοντιφός] Conto, i. e. hasta longiori armatus. Veget. de Re Mil. 3. 6. Utrum contatis, an sagittariis amplius valeant.

V. MOX CONTOPHORI.

CONTIFEX, icis. m. Idem. Ubi Facio esse Occido, ut in Conficio, Infectio. Gloss. Vet. Contifices, παρσίθηλοι. Hinc

CONTIFICIUM, i. n. Vopisc. in Probo cap. 19. Qui omnes contificiis interempti sunt. Al. E pollicis. V. Salmat. not. & Voff. Lex. in Contus.

CONTIPHORI, [κοντιφάροι] Equitum genus, qui in bello contis utebantur, i. e. hastis longioribus. V. Polluc. lib. 1. sect. 131. Non est tamen in quibusdam Mss. conf. CONTATUS paulo supra.

CONTUSIO, CONTUSUS, V. CONTUNDO.

CONTUTOR, Ænis. m. [συνυβριστικός] quasi Cum alio tutor. Julianus in l. Ex facto. D. de Neg. gest. Valerius Severus respondit, adversus contutorem negotiorum gestorum actionem tutori dandam.

CONVADOR, [κληροδω] Æri. Idem quod simplex, i. e. Vadimonio obfringere. Plaut. Curc. 1. 3. 5.

Ubi tu es qui me convadatus es Veneris vadimonis?

CONVALERO, Ære; vel potius CONVALESCO, valui, valitum, [ἐνιάζω, γαίζω] Ære. Salutem recuperare. Cic. 12. Fam. 22. Hircius nosfer tardius convalescit.

Ex morbo convalescere. Cic. de Fato 28. Si fatum tibi est ex hoc morbo convalescere, sive tu medicum adhibueris, sive non adhibueris, convalesces.

Magis indies convalescere. Cic. pro Milon. 25.

Civitas convalescere & sanari dicitur. Cic. pro Sull. 76. Ex magnis & diuturnis & jam desperatis Reipub. morbis ista repente vis erupit: ut ea confecta & ejecta, convalescere & sanari aliquando civitas possit.

Ne rei crudelitas expectata in me, in vos convalescat. Cic. Anteq. iret in exil. 14. Al. Expectata.

Fama convalluit. Curt. 9. 6.

Flamma convalluit. Quintil. lib. 5. cap. 13. At si singula queque dissolveris, jam illa flamma, que magna congerie convalluerat, diductis quibus alehatur, concidit.

Ignis convalluit, i. e. Vires affuspsit. Ovid. 8. Met. 477.

Incommodum ad pernecium aliquorum convalescit. Cic. Anteq. iret in exil. 16. Mihi credite, hoc in uno incommodum confirmatum, multorum in hramat incoluitatem: & si initio non erit refutatum, impune ad omnium pernecium convalescet.

Mala convallere per longas moras, i. e. Confirmata sunt. Ovid. Rem. Amor. 211.

Mens convalluit. Ovid. 15. Epist. 73.

Opes convalescunt. Liv. 1. 14. Fidenates nimis vicinas prope convalescere opes rati, prius quam tantum roboris esset, quantum futurum apparebat, occupant bellum facere.

Opinioconvulsi. Columel. lib. 3. cap. 7. Cui nostræ sententiæ scio pæne omnium agricolarum diversam esse opinionem, quæ de amineis inveterata longo jam tempore convulsi.

Pignus convalescit. Marcian. in l. ficut. §. Venditionis. D. Quibus modis pignus vel hypoth. sol. Quod ita intelligemus, ut & si legatum repudiatum fuerit, convalescat pignus.

Sensus mei convalescere. Ovid. 1. Trist. 3. 14.

Convalescere particulatim. In PARTICULATIM.

CONVALESCENTIA, Æ. f. Symmach. 3. Epist. 11.

CONVALIDŌ, [συναρτησις] Ære. Gloss. Gr. Lat.

CONVALLIS, is. f. [συναρτησις] Plinities ex omni parte montibus collibusque comprehensa: dicta (ut inquit Varro 4. 3.) quasi Cavata vallis. Liv. 1. 38. Et infima urbis loca circa forum, aliaque interjectas collibus convalles.

Roma in montibus posita & convallibus. Cic. 2. de Lege Agr. 95.

Abrupta. Lucan. lib. 7. 174.

Cava. Virg. 2. Georg. 186.

Depressa. Virg. 3. Georg. 276.

Obscura. Virg. 6. Æn. 139.

Virens. Virg. 6. Æn. 679.

CONVALLO, Ære. Vallis undique munire. Tertull. de Jud. Dom. 6. de Angelis, Convallantque Deum cum majestate superna.

CONVALLĀTUS, a, um. Partic. Gell. 12. 13. Oceani undarum ambitu terræ omnes convallate.

CONVALLATIO, Ænis. f. Tertull. adv. Jud. cap. 8.

CONVĀRIO, Ære. Apul.

CONVARIATIO, Ænis. f. Augustin.

CONVĀSO, [συναρτησις] Ære. Verbum a Grecorum imitatione trahitur; significat Furtim colligere. Figuratum a colligendis vasis, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 13.

Aliquid convassilem, atque hinc me conjicerem protinus in pedes. Nonius 2. 146. Convassare, dicitur Furtim omnia colligere.

CONVASATUS, a, um. Partic. Sidon. 7. Epist. 2.

CONVASTATIO, Ænis. f. a Convallo. Augustin.

CONVECTO, Ære; & CONVECTOR, Æris. V. CONVEHO.

CONVEHO, vexti, vectum, [συναρτησις] Ære. Comportare. ut, Convehere as plautris ad ærarium. Liv. 4. 60.

Convehere camelis aliquid. Plin. lib. 12. cap. 14. Thus collectum Sabotam camelis convehitur.

Convehere lintribus. Cic. pro Milon. 75. Repente lintribus in eam insulam, materiam, calcem, cæmenta, atque arma convehit.

Convehere ex diverso. Plin. lib. 11. cap. 30. de formicis, Et quoniam ex diverso convehunt, altera alterius ignara.

Convehere ex Hispania merces, i. e. Apportare, advehere. Plin. lib. 8. cap. 14. Et apud Liv. 3. 23. Convehere prædam ex caltris.

CONVECTUS, a, um. Partic. Liv. 24. 36. Commeatus convecti.

CONVECTIO, Ænis. f. Ammian. 14. 10. Annonæ convectio est impedita.

CONVECTOR, Æris. m. [συναρτησις] Qui in eadem navigat navi. Cic. 10. Att. 17. Quin etiam navem ejus me, & ipso convectore usum puto.

CONVECTO, Ære. frequent. [συναρτησις] Virg. 9. Æn. 613.

Convectare juvat prædas, & vivere raptō.

Scalas convectant ex proximis agris. Tacit. 3. Hist. 27.

CONVELLO, velli & vulsi, vulsum, [συναρτησις, σκωδωσις] Ære. Idem quod Vellere vel Avellere. Plaut. Amph. 4. 2. suppo. 3. pr. Quis tam vasto impete has fores toto convulsit cardine? i. e. Concussit?

Virgilius, — Cynthius auream Vellit, & admonuit. In quodam Panegyri. p. 255. meæ edit.

Convellerit, pro Convulserit. H. St. Prior locus ex Ecl. 6. 3. V. BVELLO.

Convulsa fedibus domus. Plin. 7. Epist. 18.

Armos convellere. Columel. lib. 6. cap. 16. Bos obvia radici obliuctus convellit armos. Il s' espante.

Claustra portarum. Stat. 11. Theb. 296.

Glebam vomere. Catull. 62. 4.

Repagula convellere, atque effringere valvas. Cic. 6. Verr. 94.

Fundamenta. Columel. lib. 1. cap. 4.

Gradus convellere ac removere. Cic. pro Domo 54.

Saxa convellere infima quibus fundamenta continentur. Cic. 2. Bell. Civ. 11.

Convellere ea quæ non possunt moveri. Cic. 2. de Orat. 205. Ne aut irrisione, aut odio digni putemur, si aut tragedias agamus in nugis, aut convellere adoriamur ea quæ non possunt commoveri.

Dapes avido dente. Ovid. 11. Met. 123.

Discordia aliquem. Tacit. 4. Ann. 40.

Turres & culmina domorum. Virg. 2. Æn. 446.

Ferro aliquid. Virg. 6. Æn. 148.

Flabra & imbres convellunt æcolum. Virg. 2. Georg. 294.

Silvam viridem ab humo. Virg. 3. Æn. 24.

Vexilla. Tacit. 1. Ann. 20.

Opinionem mentibus comprehensam. Cic. pro Cluent. 6. Deinde si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis, si eam ratio convellerit, si ratio labefactaverit, si denique veritas extorquetur &c.

Pectus alicuius verbis. Ovid. 17. Epist. 3.

Vires convellere vigilia, siti &c. i. e. Eas infirmas facere. Cels. lib. 3. cap. 4.

Labefactantur & convelluntur auxilia. Cic. pro Rabir. perd. reo. 3.

Quamobrem, si est boni Consulis, quum cuncta auxilia Reipub. labefactari, convellique videat, ferre opem patietur.

Convellere, pro Auferre, abolere, abrogare, destruere. Cic. pro Corn. Balb. 61. Curea, quæ mutare non possumus, convellere malumus, quam tueri?

Convellere acta alicuius, Labefactare. Cic. 2. Philipp. 83. Nolo plura, ne acta Dolabellæ videar convellere.

Convellere, quod vulgus *Confulare* vocat. Cic. 1. de Divin. 107. Hæc si tenemus, quæ mihi quidem non videntur posse convelli, profecto hominibus a diis futura significari necesse est.

Convellere atque auferre aliquem Deum ex suis fedibus. Cic. 7. Verr. 186.

Pæne convellit me ex hortulis meis. Cic. 1. de Legib. 54.

Convellere aliquem de pristino statu. Cic. 8. Att. 23. Secutæ sunt duæ pridie Calendas, ambæ datæ; quæ me convellerunt de pristino statu. i. e. Et conturbaverunt, & commoverunt.

Convellere justitiam utilitate aliqua: cui opponitur Constituere. Cic. 1. de Legib. 42. Ita fit, ut nulla fit omnino justitia, si neque natura est, & ea quæ propter utilitatem constituitur, utilitate alia convellitur.

Convellere gratiam alicuius. Cæf. 8. Bell. Gall. 50. Qui M. Antonii repulsâ Cæsaris decedentis convellere gratiam cupiebant.

Convellere & commutare conditionem amicitia, & jus societatis. Cic. 5. Verr. 15.

Convellere statum Reipub. Cic. in Pison. 4.

Convellere finem a terra. Virg. 1. Georg. 457.

— non illa quisquam me nocte per altum Ire, neque a terra monent convellere funem. i. e. Nemo mihi suadeat navim tunc e portu solvete. Periphrasis poetica.

Convellere aliquid alteri, Subducere & suffurari. Cic. 5. Att. 20. in fine, Des operam ut quod tuo meoque beneficio puer habet, cures ne qua ratione convellatur. i. e. Eripiatur.

Labefactata atque convulsa cogitatio. Cic. 5. Fam. 13. Quæ cogitatio quum mihi non omnino excidisset, (etenim penitus infederat) vi tamen tempestatum, & concursu calamitatum erat aliquantulum labefactata atque convulsa.

CONVULSUS, a, um. Partic. [συναρτησις, σκωδωσις] ut, Convulsus musculus, h. e. Cujus fibræ contractæ sunt versus suam originem: & Convulsi nervi, & Convulsi tendones dicuntur; h. e. Retracti, & veluti Complicati. Plin. lib. 20. cap. 7. Convulsa & luxata caulis tritis cum polenta ex aqua frigida leniunt.

Æquor convulsim remis, rostrisque, Commotum. Virg. 5. Æn. 143.

Domus convulsa, Valde commota. Tacit. 12. Ann. 1. pr.

Loca convulsa vasta ruina. Virg. 3. Æn. 414.

Convulsa penitus Respublica. Cic. de Clar. Orat. 115.

Roma sedibus suis. Cic. in Pison. 52. Quum mihi ipsa Roma prope convulsa fedibus suis, ad complectendum conservatorem suum procedere visa est.

Vi demotionis convulsus, & mutatus. i. e. Licentia principatus corruptus. Tacit. 6. Ann. 48.

CONVOLSUM, dixerunt veteres pro Convulsim: ut, Artus convulsi pereunt, apud Lucret. lib. 3. 344.

CONVOLSTIO, Ænis. f. [συναρτησις] Plin. lib. 20. cap. 15. Liguliticum aliquid panacem vocant, Romacum utile est, item convulsionibus & inflammationibus. Convulsionibus, hoc est quod vulgus Retractiones vocat. Quæ sunt vel in musculus, vel in tendonibus propter intemperiem humorum inflammatorum, aut fluxionem frigidam in partem nervosam. Cujus species videtur apud Galenum in lib. de Locis affectis.

CONVELO, [συναρτησις] Ære. Idem quod Velare. Plin. lib. 17. cap. 22. Plagam omnem obliquam fieri, ut facile decidant imbres, & ad terram verti, quam levissima cicatrice acie falcis exacta, plagaque convolata. Gell. 7. 3. Epagogen multis argumentis convolat.

CONVELIFICATIO, Ænis. f. Augustin.

CONVENA, CONVENIENTIA. V. CONVENIO.

CONVENA, arum. [Κωνσενια] Gallie Aquitanicæ populi sunt, quibus olim Romani jus Latii tribuerunt. Auctor Strabo lib. 4.

CONVENIO, veni, ventum, [συναρτησις, σιναρτησις] Ære. Simul venire, congregari. Plaut. Pseud. 1. 2. 44.

Facite hodie ut mihi munera multa huc ab amatoribus conveniant. Cic. 4. Verr. Huc conveniunt cum litteris, veniunt cum mandatis. Quoniam convenimus ambo. Virg. 5. Ecl. 1.

Multa convenerunt, quæ mentem extulerunt meam, subita defectio Pompeii, alienatio Coss. Cic. 2. Q. frat. 1.

Undique convenire. Cic. 2. Verr. 54. Quum hæc frequentia totius Italiae Roma discesserit: quæ convenit uno tempore undique, comitiorum, judiciorum, censendique causa.

Convenire in. ut
In ædem conveniunt. Ovid. 3. Fast. 205.
In unum convenire. Cic. 8. Att. 6.
In urbem. Plaut. Truc.
Convenire ad. ut
Ad aliquem convenire. Cæf. 1. Bell. Civil. 13. Adventu Cæsaris cognito, decuriones Auximi, ad Actium Varum frequentes conveniunt.
Ad dapes convenire. Ovid. 6. Fast. 672.
Ad exsequias aliquo convenire. Cic. pro Quint. 50.
Ad odores. Plin. lib. 10. cap. 70. Conveniuntque ex alto etiam ad quoddam odores. De piscibus.
Ad signa convenire jubentur milites. Cæf. 6. Bell. Gall. 1.
Convenire, Concordare, & sine controversia esse. Valla lib. 3.
Convenire inter. ut
Inter se sævis convenit urfis. Juven. 15. Sat. 164.
Inter nos convenit. Cic. 4. de Finib. 47. Atqui si, ut convenire debet inter nos, est quædam appetitio naturalis, &c. Liv. 2. 23. extr. Non modo inter Patres, sed ne inter Consules quidem ipsos satis conveniebat.
Inter eos convenit ratio accepti & expenli. Plaut. Most. 1. 1. 3. 146.
Inter eos oonvenit quid fit. Cic. 2. de Finib. 4. Ut inter eos qui ambigunt, conveniat quid fit id de quo agatur.
Inter aliquos convenire, ne. Ulp. in l. Si convenierit. D. pro Socio, Si convenierit inter socios, ne intra certum tempus communis res dividatur, non videtur convenisse ne a societate abeat.
Inter nos convenit, ut. Plaut. Capt. 2. 3. 18.
Nunc ita convenit inter me, atque hunc, Tyndare,
Ut te æstimatum in Aulidem mittam ad patrem.

Inter utrumque convenit. Hor. 1. Serm. 7. 10.

Convenire cum, ut
Cum aliquo optime convenire. Cic. 6. Verr. 147. Illum noluisse sua laudatione juvare L. Lucillum fororis virum, quicum optime convenisset.
Cum adversariis mihi convenit, matrem esse intersectam a filio. Cic. 1. de Invent.
Cum eo nec locus nec sermo convenit mihi. Plaut. Pseud. 4. 7. 9. de improbis fervis,
Nec boni ingenii quicumque in his inest. nisi ut improbis sese artibus teneant: cum is mihi nec locus nec sermo convenit, neque his unquam nobilis fui.

Cum eo convenit mihi, ut. Cic. 6. Att. 1. Mihi cum Deiotaro convenit, ut ille in meis castris esset cum suis copiis omnibus.

Hoc mihi cum tuo fratre convenit. Cic. 5. de Finib. 87.

Cum hoc de hac re convenit mihi. Plaut. Capt. 2. 3. 18.
 Mecum fratri hæc non conveniunt. Ter. Adel. 1. 1. 34.
 Hæc fratri mecum non conveniunt, neque placent.
 Convenire de. ut
 De facto convenit. Cic. 1. de Invent. 11.
 Hique de communi officio convenissent. Cic. 1. Off. 144.
 An Convenissent, pro In eundem locum venissent? H. St. Sine dubio.
 De pretio. Quintil. 4. 2.
 Convenire, cum dativo.
 Posteriori priori non convenit. Cic. 3. de Finib. 35.
 Convenire sibi, Conflare. Cic. 2. de Finib. 88. Qui sibi is conveniet, si
 negabit voluptatem crescere longinquitate?
 Si tibi ita conveniat, Expediat. Cic. 9. Fam. 12. Quod quidem si ita est,
 minime miror caelum etiam & terras vim suam, si tibi ita conveniat, di-
 mittere.
 Pulchre convenit improbis cinædis. Catul. 58. 1.
 Convenit ut vespis. Proverbiale est, de hisque dici potest qui studiis
 omnibus conjuncti adnituntur ad rem quampiam acerrime defendendam.
 Vespa enim pro suis latibulis velut conjurata magno consensu
 dimicant, petunt prope accedentes, & aculeis fodiunt. Extat Probat
 carmen hujusmodi.
 Convenit ut vespis, quarum domus arce Monetæ
 Turbat agens Itricitis per luda corpora telis. Suspicio autem
 ut in templo Concordiæ fuit nidus ciconiarum, sic in fano Monetæ fuisse
 examen vesparum. Turnebus.
 Convenire mulier viro in manum dicebatur, quando bonorum societatem
 inibat. Cic. in Topic. 23. Quum mulier viro in manum convenit, omnia
 quæ mulieris fuerunt, viri sunt, veluti nomine. Ibid. 14. Si ita Fabiæ
 pecunia legata est a viro, si ea uxor materfamilias esset, si ea in manum
 viro non convenerat, nihil deberet. V. reliqua, & supra CORRUPTIO.
 Convenire in matrimonium dicitur mulier, quæ nubet. Papin. l. 121. §.
 1. D. de verb. oblig. Mulier ab eo in cuius matrimonium conveniebat,
 stipulata fuerat ducenta, si concubine, tempore matrimonii, consuetu-
 dinem repetisset. Gell. lib. 18. cap. 6. extr. Matronam dictam esse
 proprie, quæ in matrimonium cum viro convenisset. &c. V. Hoto-
 manus.
 Convenit, absolute positum, pro eo quod est, Pacto firmatum est. Plaut.
 Amph. 1. 1. 70.
 Convenit: victi utri sint eo prelio,
 Urbem, agrum, aras, focos, seque uti dederent. subaudi,
 Inter eos: ut sit, Convenit inter eos.
 Pacto convenit, ut. Liv. 24. 6. Pacto convenit, ut quum Romanos Si-
 cilia expulissent, &c.
 Id convenerat signum. Liv. 9. 23. extr. In tempore postquam ardentia
 procul vidit castra magister equitum (id convenerat signum) hostium
 terga invadit.
 Convenit pax. Liv. 30. 43. Nuntiantque ei, ut, si pax convenisset,
 sine pretio eos Carthaginiensibus redderet.
 Convenit ita pax, ut. Liv. 1. 3. Pax ita convenerat, ut Hetruscis, La-
 tinisque fluvius Albulæ, quem nunc Tiberim vocant, finis esset.
 Convenit pax in eas conditiones. Liv. 29. 12. In eas conditiones quum
 pax convenisset, ab rege foederi ascripti Prusia, &c.
 Conveniunt mores. Ter. And. 4. 2. 13.
 Hanc mihi expetivi, contigit: conveniunt mores: &c.
 Non convenit nomen. Ter. And. 4. 4. 40.
 Nomen non convenit. cs. fuit hercle aliud huic parvæ. ch. quod, Crito?
 Non conveniunt hæc nuptiis. Ter. And. 2. 2. 29.
 Convenit ad nummum. Cic. 5. Att. 25. Quid opus est, inquam, rati-
 onibus conferatis? Adsidunt: subducunt: ad nummum convenit. *Is
 trouverent leur conte, ils furent d'accord touchant le conte.* Budæus.
 Convenit numerus quantum debui. Ter. Phorm. 1. 2. 3.
 Factum convenit. Auctor ad Heren. 1. 18. Judicialis constitutio est,
 quum factum convenit, sed jure an injuria factum sit, queritur.
 Tempus & locus convenit. Liv. 1. 24. pr.
 Conveniunt utriusque verba. Plaut. Truc. 4. 3. 20.
 Convenit cum, ut Somnium cum re convenit. Cic. 1. de Divin. 99.
 Quod quidem somnium Sisenna quum disputavisset mirifice ad verbum
 cum re convenisse, tum insolenter, &c.
 Voto convenit res. Ovid. 2. Amor. 4. 36.
 Convenit hoc ætati nostræ. Cic. in Hortens. Nam quid vereris, ne non
 conveniat nobis ætatis oratio, quæ spectat ad hortandum?
 Hæc pompa convenit ponti, Decet pontem. Martial. lib. 12. 32.
 Hæc farinarum pompa convenit ponti. Cum Accus. Plaut.
 Merc. 5. 4. 24.
 Idem, ut tempus anni, ætatem aliam aliud factum convenit.
 Convenit in eum hæc suspicio. Cic. pro Rosc. Amer. 65. Erat porro ne-
 mo, in quem ea suspicio conveniret. i. e. De nemine poterat esse sus-
 picio, quam de illo.
 Hoc maledictum in illam ætatem non convenit. Cic. pro Deiot. 29.
 Convenit hoc in te uno, non in alium quemquam. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.
 Hoc convenit in omnes lufcos. Cic. 2. de Orat. 246.
 Convenit in me quidvis harum rerum. Ter. Heaut. 5. 1. 3. Cic. 5. Verr.
 206. Sunt quedam omnino in te singularia, quæ in nullum alium ho-
 minem dici, neque convenire possunt.
 Convenit hoc in aliquem, pro Consentaneum est de eo dicere. Cic. in
 Prat. Urbana: Quæ vitia videntur in quemvis potius, quam in istum
 convenire. Ironice dictum. H. St. Ex 3. Verr. 128.
 Convenit ad eum hæc contumelia. Cic. pro Sull. i. e. Pertinet.
 Magna pctis, quæ non conveniunt istis viribus. Ovid. 2. Met. 54.
 Conveniunt hæc vites ad vel in quemvis agrum. Cato R.R. cap. 6. Ceteræ
 vites, & de his miscellæ maxime, in quemvis agrum conveniunt.
 Convenit in eam rem. Cato R.R. cap. 21. Eo fitilium ferream indito,
 quæ in columellam conveniat, & in cupam.
 Convenit optime ad pedem cothurnus. Cic. 3. de Finib. 49.
 Aliquem convenire, pro In jus vocare. Ulp. in l. Neratius. D. de relig. &
 sumpt. funer. Si vero alius funeravit, posse eum maritum convenire.
 Convenire aliquem in jus. Plaut. Moll. c. 1. 40.
 Conveniri, In jus vocari, Papinianus in l. capitis. D. de fidejuss.
 Actione conveniri. Ulp. in l. 3. §. Quacunq. D. de Jurejurando.
 Testato convenire debitorem. Ulp. in l. si procuratorem. §. si ignorantem.

D. Mandati, Sed & si testato convenissent debitorem, ut si ipse puta-
 ret, appellaret: puto rationem eis confutare.
 Conveniri in usuras. Ulp. l. Idemque & §. Si procurator. D. Mandat.
 vel contr.
 Pro re aliqua conveniri. Paulus in l. Si mandat. §. Paulus respondit unum.
 D. Mandati.
 Convenire aliquem, pro Alloqui. Cic. 5. Fam. 11. Eamque si opus esse
 videbitur, conveniam. Nonius, Interpellare interpretatur.
 Convenire & colloqui. Ter. Eun. 3. 2. 14.
 Convenire etiam de Re meretricia dicitur. Plin. 11. 24. Clunibus con-
 veniunt aranei. Ter. Heec. 1. 2. extr.
 Et quidem ego: nam constitui cum quodam hospite,
 Me esse illum convenituram. Ubi Donat. De cujusmodi re-
 bus apud extraneos meretricis agunt.
 Conveniunt multi populi Carthaginem. Budæus, apud Plin. lib. 3. cap.
 3. Convenus legimus pro his, quos *dies magnos* nostri vocant: & ver-
 bum Convenire eodem pertinet. Carthaginem (inquit) conveniunt
 populi l. xv. exceptis insularum incolis. i. e. Jura Carthagine petunt;
 quod nunc *refertur* dicimus, vernaculo vocabulo non temere prolato.
 est enim a consuetudine Græcorum, qui *λαγυριαν* *δικας* dicunt, & Ro-
 mani Sortes judiciorum dicebant: ut Virg. 6. Æn. 431.
 Nec vero fine forte data, sine judice leges. Et Juven. 13. Sat.
 pr. ubi *urnæ* Prætoris meminit. Cic. 4. Verr. 38. Adversarii postulant
 ut in eam rem judices dentur ex iis civitatibus, quæ in id forum conven-
 ient.
 Convenibo istam, in futuro antiquæ dictum. Plaut. Casin. 3. 2. 17. Ubi
 nuptiæ fuerint, tum istam convenibo.
 CONVENIOR, tri. pass. Sen. de Brev. Vitæ. cap. 14. Nocte conveniri &
 interdiu ab omnibus mortalibus possunt. Cic. 8. Att. 11. Verum quum
 habeo rationem dierum, ante puto transmissurum, quam potuerit con-
 veniri. De Lentulo. Conf. supra J. C.
 CONVENIT, [συμβολή, σύμβασις, συμβόλη] impersonale. i. e. Decens &
 conveniens est. Terent. Eun. 3. 2. 41. — haud convenit
 Una ire cum amica imperatore in via. Cic. 11. Fam. 3. Neque
 enim decet, aut convenit nobis, periculo ulli submittere animum nostrum.
 Non convenit enim, quum ego ad promerendum officium tam fuerim ex-
 peditus, vos ad referendam gratiam esse tardiores. Cic. Antea. iret in exil. 6.
 Qui enim convenit, ut qui in rebus improbis populares fuerint, iidem,
 &c. Cic. 7. Philipp. 4.
 CONVENIENS, Partic. [συμβολή] ut, Copia agricolarum conveniens
 ex omni parte. Lucret. lib. 6. 1259.
 Bene convenientes propinqui. Cic. 1. Off. 58. i. e. Concordes.
 Conveniens ad. Cic. de Amicit. 17. Nihil est enim tam naturæ aptum,
 tam conveniens ad res vel secundas vel adversas. h. e. Proprium,
 aptum, accommodatum.
 Sonus conveniens ad formam. Ovid. in Ibin, 418.
 Tempus operi. Ovid. 3. de Pont. 9. 36.
 Aptum & inter se conveniens. Cic. 1. Off. 151. Talis est igitur ordo
 actionum adhibendus, ut quemadmodum in oratione constanti, sic in
 vita omnia sint apta inter se & convenientia.
 Conveniens, [συνεχόμενον] Congruens aut idoneus.
 Sibi convenientia fingit. Hor. de Arte Poet. 119.
 Modo convenienti. Lucret. 2. 939.
 Pede convenienti. Idem 4. 792.
 Conveniens homini. Ovid. 2. de Pont. 9. 93.
 Quid facti convenientius. Valer. 3. 3.
 Convenientissimum bono civi. Plin. 7. 1. Epist. 18.
 Convenientissima nemora. Columel. lib. 7. cap. 4.
 CONVENIENDUS, a, um. Cic. 1. Fam. 8. Nostrum studium existabit in
 conveniendis magistratibus.
 Et in forma gerundiva. ut, Inter se conveniendò gignunt armenta. Lu-
 cret. lib. 2. 921. i. e. Coeundo.
 Facultas conveniendi rei. Ulpian. l. Idemque & §. ultimo. D. Mandati,
 Si modo habuit facultatem rei conveniendi, desiderandique ut, &c.
 CONVENIENTER, Adv. [συνεπηνώς] Cic. 4. Acad. Non enim potest
 convenienter dici, nihil comprehendendi posse.
 Vivere convenienter naturæ. Cic. 3. Off. 13.
 Congruenter naturæ convenienterque vivere. Cic. 3. de Fin. 26.
 Convenienter rationi & sententiæ suæ dicere. Cic. 2. de Fin.
 Convenienter loqui ad statum præsentem. Liv. 23. 5. Morem magis lo-
 quendi cum foicis servatis, Campani, &c. quam convenienter ad præ-
 sentem fortunæ nostræ statum locuti estis.
 Mores convenienter eunt studio. i. e. Tales sunt mores tui, quale est
 studium, in quo exercebis. Ovid. 3. de Arte Am. 545.
 Compar. Similitudines exprimentis quæ prima fuerit origo, in ea quam
 plasticen Græci vocant, dici convenientius erit. Plin. lib. 34. cap. 7.
 Superl. Convenientissime. Augustin. Epist. 3.
 CONVENIENTIA, æ. f. [συμβολία, συμβολή] Proportio quedam.
 Cic. 1. Off. 14. Nullum aliud animal pulchritudinem, venustitatem,
 convenientiam partium sentit.
 Rerum convenientia in amicitia est, in ea stabilitas, in ea constantia.
 Cic. de Amicit. 100.
 Convenientia conservatiæque naturæ. Cic. 1. Off. 100.
 Convenientia conjunctioque naturæ. Cic. 2. de Divin. 124.
 Naturæ convenientia cum exitis. Cic. 2. de Divin. 34. De exitis hostiarum.
 CONVENIRE, ærum. c. [συνιέναι] dicuntur, Qui ex diversis populis gen-
 titibusque in una moenia conveniunt, simulque coalescunt, inquit Valla
 in Raudensium. Cic. 1. de Orat. 37. An vero tibi Romulus ille, aut pa-
 stores & convenas congregasse, aut Sabinorum, &c. Plin. lib. 5. cap. 17.
 In diem ex æquo convenarum turba nascitur.
 Romulus asylum convenas patefecit. Aur. Vict. de Vir. Illust. cap. 2.
 Aquæ convenæ. Solin. cap. 50.
 Sing. numero Adjective utitur Annumian. 15. 13. Convena undique multi-
 tudine.
 Convenæ, Aquitanicæ populus, V. supra f. l.
 CONVENTIO, ðnis. f. [συνήλπις, συνήλις] Ulpian. D. de Pactis. l. 1. Conventionis
 verbum generale est ad omnia pertinet, de quibus negotii contrahendi
 transigendi causa consentiunt, qui inter se agunt. Ad hoc autem con-
 ventiois nomen generale est, ut eleganter dicit Pedius, nullum esse con-
 tractum, nullam obligationem, quæ non habeat in se conventionem, sive re,
 sive verbis fiat. Conven-

Conventus publica est, quæ fit per pacem, quoties inter se duces belli quendam pacificiter. l. 5. de pact. D.
 Conventionem habere, &
 Ad conventionem vocare. Varr. de L. L. 5. 9.
 Fortis & egregia fuit conventio. Sen. de Provid. cap. 2.
 CONVENTIONALIS, e. apud Jctos.
 CONVENTUS, a, um. Partic. [συλλυμθησ] Sallust. Jugurth. 112. Sæpe antea cum imperatoribus Romanis pacem conventam frustra.
 Conventus est a me. Cic. 15. Att. 1.
 Convento aliquo homine opus est. Cic. 10. Att. 4. extr. Sed opus fuit Hirtio convento. i. e. Hirtium convenire, sive alloqui.
 Conventa conditio dicebatur, Quum primus fermo de nuptiis & earum conditione habebatur. Auctor Festus.
 CONVENTUM, i. n. [συνημα] Gell. 17. 9. Erat conventum inter eos clandestinum. Cic. de Off. 1. 32. Potest accidere promissum aliquod & conventum, ut id effici sit inutile ei, qui promiserit. Idem 2. de Orat. 100. At vero in foro, tabula, testimonia, pacta, conventa, stipulationes, cognationes, affinitates, decreta, responsa, vicia denique eorum qui in causa versantur, tota cognoscenda est. De Formula casuarum. Dictionum conventorumque constantia & veritas, fides est. Cic. 1. Off. 13. Frangere conventa. Sil. lib. 1. 10.
 — ter Marte sinistræ
 Juratumque Jovi fœdus, conventaque patrum
 Sidonii fregere duces.
 Pacta conventa. Ulpianus in l. Juris gentium. §. Quinimo. D. de Pactis, Solemus enim dicere, pacta conventa inesse bonæ fidei iudiciis.
 Inter Pactum & Conventum. Pactum est parte stipulationis: Conventum, quum quæ pepigerunt promissa sunt. Hac de causa Pacta conventa, & Pacta conventaque legitur: antecedit enim Pactum, sequitur Conventum. Seneca, Nec pacta conventaque impressis signis custodirentur. Hæc Turneb. Adverf. 16. 5.
 CONVENTUS, ðs. m. [συνηλασις, συναδελφ] sunt (inquit Valla lib. 4. cap. 2.) Homines qui in unum locum conveniunt. Cic. 3. Verr. 94. Cur pudentissimas lætissimasque feminas in tantum virorum conventum insolitas invitatas prodire cogis? Horat. 1. Ser. 7. 22.
 Perfusus exponit causam, ridetur ab omni
 Conventu.
 Conventus (inquit Festus) quatuor modis intelligitur. Uno, quum quemlibet hominem ab aliquo conventum esse dicimus. Altero, quum significatur multitudo ex compluribus generibus hominum contracta in unum locum. Tertio, quum a magistratibus, iudicii causa, populus congregatur: erant enim in provinciis statui conventus per rectores earum ad iudicia faciendi. Quarto, quum aliquem in locum frequentia hominum, supplicationis aut gratulationis causa colligitur. Hactenus Festus. De tertia significatione exempla sunt apud Cic. 3. de Legib. & 5. Verr. Hirt. 8. Bell. Gall. 46. Exercitum per legatos in hiberna deduxit. Paucos ipse dies in provincia moratus, cum celeriter omnes conventus percucurrisset, publicas controversias cognovisset, tandem ad Legiones in Belgium se recepit. Scil. Peragebantur in uribus, ad quas ducebantur Vici militares, que ipse etiam hac de causa munite erant ut faciliem & expeditum accessum tunc iter præberent Magistratibus, qui non sine numero comitatu ad illas urbes adveniebant. V. Sigon. de Ant. Jure Provinc. 1. 1.
 Conventus, pro eo quod *Resortium* vocant. Plin. lib. 5. cap. 29. Conveniunt eo xxv civitates, celeberrima urbe Lædicia. Imposita est Lyco flumini, latera alluentibus Asopo & Capro, appellata primo Diospolis, dein Rhoas. Reliqui in eo conventu, quos nominare non pigeat, Hydrelitz, Themisus, Hieropolita. Alter conventus a Synada accipit nomen. Conveniunt Lycaones, Appiani, Cercopeni, Dorylaei, Midæi, Julientes, & reliqui ignobiles populi xv.
 Juridici conventus, Idem. Plin. lib. 3. cap. 1. de Bætica, Juridici conventus ei quatuor, Gaditanus, Cordubensis, Arsititanus, Hispalensis.
 Agere conventus. Cic. 7. Verr. 28. Ex his oppidis, in quibus Prætores consistere, & conventum agere solent, &c.
 Celebrare conventus. Cic. 1. Att. 19. Itaque conventus, qui initio celebrabantur, iam diu fieri desierunt.
 Circuire conventus. Suet. in Cæs. cap. 7. Quæstori ulterior Hispania obvenit: ubi quum mandato populi Romani jure dicundo conventus circumiret, Gadeiſque venisset, &c. Conventus hic Loca sunt, in quibus populi juris dicendi causa a magistratibus juridicis congregantur.
 Facere conventum, V. Celebrare conventus.
 Peragere conventus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 1. Ipse conventibus Gallie citerioris peractis, in Illyricum proficiscitur. Est autem Peragere conventus, Jurisdictionem legitimam absolvere per oppida ad id destinata: quæ, quoniam in ea statim temporibus convenitur a provincialibus causa juris sui persequendi, conventus dicebatur. Representant hunc morem anno vertente monachi. Capitula generalia appellantes.
 Conventus & frequentia. Cic. pro Deiot. 5.
 Conventus & turba. Virg. 6. Æn. 735.
 Senatorum. Cic. 4. Fam. 5.
 Meretricius. Cic. 3. Verr. 137. Domus erat non meretricio conventu, sed prætoria turba refera.
 Inter conventum matronarum. V. INTER.
 Celeberrimo virorum mulierumque conventu dies festos anniversarios agere. Cic. 6. Verr. 207.
 Honestissimus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 In medios conventus trahere aliquem. Virg. 6. Æn. 753.
 Indicare conventus. Liv. 38. 30. pr. Ægium a principio Achaici concilii semper conventus gentis indicti sunt, fore dignitati urbis id, seu loci opportunitati datum est.
 Inſtituere conventus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
 Vitare conventum. Cic. 7. Verr.
 Conventus, ait Theophilus, est Certum statumque tempus litium dirimendarum gratia inventum. Tempus autem illud a Conveniendo Conventus dictus est. §. 1. Quib. ex caus. manumitt.
 Conventus, pro Conventione etiam legitur. Juven. 6. Sat. 25.
 Conventum tamen, & pactum, & sponsalia, nostra
 Tempestate paras, &c. [Immo Neutrum Partic. est, de quo supra].
 Ex conventu pacta observantur. Auct. ad Herenn. lib. 2. 20. De quibus pactis Prætor edixit, apud Ulpian. in l. Juris gentium. §. Prætor ait.

D. de Pactis, Pacta conventa, quæ neque dolo malo, neque adversis leges, &c. servabo. Ex quibus apparer pactorum duo esse genera, Legitima, & Conventa.
 Ex pacto & conventu difcedere ab aliquo. Cic. 6. Att. 3. Pomptinus enim ex pacto & conventu (nam ea lege exierat) jani a nie difcesserit. Al. Convento rectius.
 CONVENTICŪLUM, i. n. dimin. Cic. pro Sext. 91. Conventicula hominum, quæ postea civitates nominatae sunt.
 CONVENNO, ðnis. m. Qui simul iter facit, interpr. Elmenh. Apul. Met. 1. p. 109. Sed verior lectio est Combenno, quod vide.
 CONVENTITIUS, a, um. Plaut. Cist. 1. 1. 42. Patres conventitii. V. Gronov. in loc.
 CONVENTO, ðre. Frequenter convenire. Solin. cap. 40. Externos in ea plurimos ventantile, argumentum de uribus & locis dabimus.
 CONVERBERO, [ππιω] ðre. Idem quod Verberare. Plin. lib. 13. cap. 22. Nocturnis grassationibus converberatam faciem illinens. Sen. de Ira, 3. 20. & Apul. Met. 9. [Senæc locum & H. St. adscripserat.
 CONVERBERATIO, ðnis. f. Locust.
 CONVERBERO, verri & versi, verſum, [ππιω, κελίω] ðre. Idem quod Verrere. Plaut. Stich. 2. 64.
 — reverram hercle hoc, quod converri modo. Columel. lib. 7. cap. 6. Diligens pastor quotidie stabulum convertit, nec patitur stercus aut humorem consistere.
 Convertere aliquem, pro Percutere. Plaut. Rud. 3. 6. 7.
 Converteret jam hic me totum cum pulvisculo. [i. e. Abripiet, Abſtrahet.
 CONVERSUS, a, um. Partic. a Converso. Cato de R. R. cap. 143. Villam conversam, mundamque habeat. Al. Converse, mundeque.
 CONVERſITOR, ðris. m. [κελυθίη] tanquam supinum fit Converteritum, apud Apuleium in apologia pro Magia, Converteritorem pridianæ reliquie.
 CONVERſO, CONVERſOR, & CONVERſATIO. V. CONVERTO.
 CONVERTO, ti, sum, [ππιω, ιπιρέω] ðre. Verbum notum: de re & homine dicitur. Antiqui Convorſo scripserunt.
 Convertere se domum, pro Reverti. Plaut. Stich. 3. 1. 1.
 Quom bene re gesta salvus convortor domum, &c. Ter. Adelph. 2. 4. 22.
 Ego jam tranſacta re convertam me demum cum obſonio.
 Converteremus nos in Afiam. Cic. 3. Att. 14.
 Convertera ad Aquilonem pelucina. Cic. 6. Verr. 107.
 Convertere ad, vel in locum aliquem. Cic. 3. Off. 78. Ibi quum palam ejus annuli ad palmam converterat, a nullo videbatur, ipse autem omnia videbat.
 Convertere aspectum aliquo. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.
 Convertere fe aliquo animo & cogitatione. Cic. 1. de Orat. 6. Ac quocunque te animo & cogitatione converteris, permultos excellentes in quoque genere videbis.
 Ad fe convertere & rapere dicitur res aliqua. Cic. 2. Off. 37.
 Convertere homines in admirationem. Liv. 22. 30. pr. Profecti, agmine incedentes, ad Dictatoris castra, in admirationem & ipsum & omnes qui circa erant, converterunt.
 Cum ætas tua septenos octies folis fractus, reditusque converterit. Figurata loquutio. Cic. in Somn. Scip. 3. h. e. Sex & quinquaginta annos natus eris.
 Convertere in amicitiam. Plaut. Stich. 3. 1. 13.
 In amicitiam atque in gratiam convertitur. subaud. Nos.
 Ne in graves inimicitias convertant fe amicitia, cavendum. Cic. de Amicit. 80.
 Convertera in crudelitatem clementia. Cic. 7. in Verr. 114.
 Permove & convertere animos. Cic. in Orat. 20.
 Animum convertere ad crudelem superbamque vim. Liv. 3. 44.
 Animos ad agrum colendum. Liv. 26. 40.
 Animos imperitorum ad deorum cultum a vitæ pravitate convertere. Cic. 1. de Nat. Deor. 77.
 Animos in hilaritatem risonive. Cic. in Orat. 138.
 Animum ad labores aliquid. Valer. 4. Argon. 539.
 Animum ad negotia urbana. Liv. 1. 55. pr.
 Animum alicuius in fe. Liv. 24. 4.
 Auxilium in perniciem. Cic. in Pison. 19. Auxilio mihi opus fuerat & Consul & Senatus: quorum alterum etiam ad perniciem meam erat a vobis Consulibus convertum, alterum Reipublicæ penitus ereptum.
 Bellum civile periculossimum maximumque humanitate & sapientia ad pacem concordiamque convertere. Cic. 5. Philipp. 40.
 Castra castris. i. e. Commutare. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 81. Tocta nocte munitiones proferunt, castraque castris convertunt.
 Copias convertere ad periculum patriæ, quas simulatione Reip. comparabant. Cic. 11. Fam. 13.
 Crimen in laudem. Cic. pro Flacc. 69. Quonium quod crimen esse voluisti, id totum vides in laudem esse convertum.
 Hominem convertere a consuetudine. Cic. 1. de Invent. 3. Ac mihi quidem videtur hoc, nec tacita, nec inopis dicendi sapientia percipere potuisse, ut homines a consuetudine subito converteret, & ad diversas vitæ rationes traduceret. i. e. Averteret.
 Ad dolos se convertere. Auctor de Vir. Illust. cap. 14. 3. Veientes ad dolos converti, peccora ex adverso in conspectu illorum posuerunt.
 Exercitum convertere, quod vulgus dicit *Facere monstram*. Gell. lib. 5. cap. 5. Ostendebat ei Antiochus in campo copias ingentes, quas bellum Pop. Romano facturum, comparaverat, convertebatque exercitum insignibus argenteis & aureis florentem.
 Ferrum in aliquid. Virg. 9. Æn. 427.
 Fortunam in culpam. Cic. pro Rabir. Post. 29.
 In fugam converteris. Liv. 30. 18. extr. Postquam femine transivo cadentem, auferri ex prælio prope exanguem videre, exemplo in fugam omnes converti.
 Fugam clamore convertunt. Virg. 12. Æn. 252. i. e. Redeunt cum clamore, sicut in exercitu solet fieri. Servius.
 Gaudia convertere in diversum. Plin. 8. Epist. 23. Tot spes, tot gaudia dies unus in diversa convertit.
 Gressus convertere, Retro cedere, pedem referre. Sil. lib. 13. 250.
 Impetum suum fortuna ad eos convertit. Cic. 3. Tusc.
 In ferium convertere quod per jocum dictum est. Plaut. Pœn. 5. 42.
 — heus tu si quid per jocum Dixi, nolito in ferium convertere.

In iram subito converti. Ovid. 10. Met. 683.
 Iter convertere ad urbem. Lucan. lib. 3. 373.
 Iter convertere in provinciam. Cæf. 7. Bell. Gall. 56. Omititur & dictio Iter. Hirt. Bell. Afr. 9. Ipse rursus unde pridie venerat, Ruspnam cum reliquis copiis convertit. subaudi, Iter.
 Iter convertere ad fugam & in exilium. Cic. 2. in Catil. 14.
 Malum convertere aliquid ad salutem. Ter. And. 4. 1. 48.
 Non posse jam ad salutem converti hoc malum.
 Martem ad aliquos. Lucan. lib. 2. 629.
 Mentis hominum oratione. Cæf. 1. Bell. Gall. 41.
 Mentis militum convertit terror & crudelitas suppliciorum. Cæf. 1. Bell. Civil. 76.
 Minasin melius. Sen. Hippol. 4.
 Navem remigacionis ad puppim. Cic. 13. Att. 21.
 Orationem traducere & convertere in fugam alicujus increpandam. Cic. 2. de Orat. 200.
 Ordinem convertere. Plin. in Paneg. cap. 72. pr. Nam quod precatus es, ut illa ipsa ordinatio comitorum bene ac feliciter eveniret nobis, Reipublicæ, nonne tibi tale est, ut nos hunc ordinem votorum convertere debeamus? deos denique obsecrare, ut omnia quæ facis, quæque facies, prospere cedant tibi, Reipub. nobis?
 Os ad aliquem. Cæf. 6. Bell. Gall. 38.
 Ora & oculos in aliquem. Cic. 4. in Catil. 1. Video, P. C. in me omnium vestrum ora, atque oculos esse conversos.
 Pecuniam convertere, aut rem aliam, domum suam, vel in rem suam, aut ad commodum suum. Cic. pro Rosc. Amer. 122. Et 1. Of. 42.
 Pecuniam convertere ad suos vivos. Ulpian. in l. Idemque & §. Si procurator. D. mandat. vel contr.
 Querelas in melius. Propert. lib. 1. 17. 9.
 Rationem bono consilio a diis immortalibus datam, in fraudem maliatque convertunt homines. Cic. 3. de Nat. Deor. 78.
 Se convertere ad otium & pacem. Cic. 3. Q. frat. 5. Et in omni summâ, ut mones, valde me ad otium pacemque convertito.
 Se ad timorem. Cic. pro Sull. 17. Lentuli poena compressus, convertit se aliquando ad timorem.
 Se convertere ad verum. Plaut. Rud. 4. 4. 107.
 Se ad sapientiora. Tacit. 3. Ann. 55.
 Ad se converti. Cic. 4. Fam. 12. Gratulabor tibi prius (ita enim rerum ordo postulat) deinde ad me convertar.
 Se convertere ad philosophos. Cic. 5. de Fin. 7.
 Se convertere tota in aliquid dicitur civitas. Cic. in Somn. Scip. 3. In te unum atque in tuum nomen se tota convertit civitas.
 Se totum ad alicujus voluntatem & nutum. Cic. 3. Fam. 10.
 Ad sensum & nutum alterius. Cic. de Amicit. 93. Quid enim potest esse tam flexibile, tam devium, quam animus ejus, qui ad alterius non modo sensum ac voluntatem, sed etiam vultum atque nutum convertitur?
 Signa convertere. i. e. Aciem. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 25. Romani conversa signa bipartito intulerunt.
 Spem convertere in fidem alicujus. Cic. pro Sext. 70. Quomodo omnes boni omnem spem melioris status in eorum fidem convertissent.
 Studium curamque convertere ad scribendam operam. Cic. 3. Off. 19. Ad hanc scribendam operam omne studium curamque convertimus.
 Terga convertere, Fugam capefere. Cæf. 1. Bell. Civil. cap. 80.
 Aculeum testimonii convertit eodem. Cic. pro Flacc. 41. Itaque eodem etiam M. Lurco vir optimus meus familiaris, convertit aculeum testimonii sui.
 Verum futurum in falsum convertere non posse. Cic. de Fato, 20. Al. Converti.
 Viam convertere, est Viam repetere per quam primum veneras. Virg. 5. Æn. 582.
 Vitium alicui convertisse in bonum dicitur. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat.
 Usuras in suos usus. Ulpian. l. Idemque & §. Si procurator. D. Mandat. In bellum convertere. h. e. Transmutare, & transformare. Cic. 3. Off. 82. Quid enim interest, utrum ex homine se convertat quis in bellum, an hominis figura immanitatem gerat bellæ?
 In aliam naturam converti. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Prætereaque omnia hæc tum intereunt, quom in naturam aliam convertuntur.
 Convertere, pro Ex una lingua in aliam vertere. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Converti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias. Sic 1. de Fin. 6. Conversa de Græcis. h. e. Translata.
 E Græco in Latinum convertere. Cic. 2. Off. 87.
 Converter, pro Convertito dici apud Plaut. Amph. 1. 1. 83.
 Sed fugam in se tamen nemo convertitur. admonet Nonius 7. 102.
 CONVERTSUS, a, um. Partic. [*ἐπιστραφείς*] Cic. in Somn. Scip. 17. Hujus quidem anni nondum vigeſimam partem scito esse conversam.
 Ad eadem & funus civitatis converti ludi. Cic. de Arusp. Resp. 24.
 Linteæ conversa domum dare non pigcat. i. e. Redire. Hor. Epod. 15. 27.
 Numina conversa. i. e. Contraria. Virg. 5. Æn. 466.
 Converteris studiis, Muratis. Hor. in Arte Poet. 166.
 Timor convertere in iram. Lucan. lib. 4. 267.
 Via vitæ. Hor. 1. Epist. 17. 26.
 Orbis Reip. Cic. 2. Att. 9. Sic orbem Reipub. esse conversum, ut vix fortitum audire, vix impressam orbitam videre possemus.
 Converteris, pro Emendatus. Quintil. lib. 11. Potest enim videri emendatus, qui in odium eorum in quibus erraverat ipse conversus est. [Immo jungit Converteris in odium eorum &c. Nam Converteris absolute pro Emendato, vel Converterio ad meliorem frugem, barbaries mera est. Converteris in poenitentiam, pro Tactus poenitentia. Sueton. in Claud. cap. 13.]
 CONVERTSIM, Adv. Firmic. lib. 2. cap. 32. Decima tertia in decimam septimam, decima septima rursus in decimam tertiam: decima quarta in decimam sextam, decima sexta rursus in decimam quartam: decima quinta in decimam septimam, rursusque convertim: & hoc modo facias, donec per graduum numerum, numeralem retrogrediens descensum ad descensum perducas.
 CONVERTSIO, onis. f. [*ἐπιστροφή, ἀνακλίσις*] ut, Conversio vestigæ. h. e. Inversio & revolutio. Plin. lib. 8. cap. 42. Et vulvarum conversio. Idem lib. 20. cap. 22.
 Incitator conversio cursus cæli stelliferi. Cic. in Somn. Scip. 12. Sum-

mus ille cæli stelliferi cursus, cujus conversio est incitator, acuto & excitato movetur sono.
 Incitativissima. V. INCITO.
 Malorum conversio. Quintil. lib. 5. cap. 10. Malorum evitacionem, liberationem, imminucionem, conversionem.
 Mensum annorumque conversiones ad numerum machinatæ sunt. Cic. de Univerf. extr. h. e. Revolutiones.
 Rerum conversio ac perturbatio. Cic. pro Flacc. 94. Videtes quo in motu temporum, quanta in conversione rerum, ac perturbatione versetur. Suppuracionis conversio. Columel. lib. 6. cap. 17. Vel si ante quam tumor discutatur, in fuppurationem convertitur, optimum est in ea lamina conversionem fecerare, & quicquid vitiosum est, inurere.
 Verborum conversio, Periodus. Cic. 3. de Orat. 188. Et efficiendum est illud modo vobis, ne fluat oratio, ne vegetur, ne insistant interius, ne excurrat longius: ut membris distinguatur, ut conversiones habeat absolutas. Neque semper utendum est perpetuitate & quasi conversione verborum, sed sæpe carpenda membris minutiorebus oratio est.
 CONVERTSIUNCULA, æ. f. Salvia. Epist. 4.
 CONVERTSUS, us. m. Macrobr. 7. Saturn. cap. 9. Septimus, i. e. qui gyros efficit, crebro convertitur turbat. Subaudi, Motus.
 CONVERTSIBILIS, e. vel potius
 CONVERTIBILIS, e. Prudent. Apoth. 296.
 Non convertibilis, nec demutabilis unquam Est Deus.
 Materia convertibilis. Tertull. adv. Herm. cap. 3.
 Sylligismi convertibiles propositiones. Apul. lib. 3. de Hab. doct. Plat. p. 32.
 CONVERTIBILITAS, atis. f. Orof. 1. 1. Convertibilitas natura.
 CONVERTSO, [*ἀνακλίσις*] Ære, frequent. Cic. de Univerf. 21. Quippe qui ex eadem vincibus, alteraque natura adjuncta materia, temperatione trium partium proportione compacta, se ipse conversans quum materiam mutabilem arripisset.
 CONVERTSOR, ari. formâ Deponentis. Cum aliquo vivere aut versari. Animus magnus & sacer conversatur nobiscum. Sen. Epist. 41. Sine discordia cum parentibus conversari. Columel. 9. 11. Pro Vivere, ut sunt scriptores ecclesiastici. ut Cyprian. Epist. 75.
 CONVERTSATIO, onis. f. [*ἐπιστροφή*] Consuetudo. Plin. lib. 10. cap. 33. Neve cui frequentior conversatio sit suspecta.
 Tutor conversatio. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Tollere conversationem omnem. Sen. de Tranquil. cap. 3. Donec idem sacerdos faciatam conversatione mortalium Deam templo reddat. Tacit. de Germ. 40. 7.
 Nec defuit conversatio hominum. Vellei. 2. 102.
 Conversatio, pro Conversione. Sen. Epist. 75. Sciatque illa ipsa, quibus lædi videtur, ad conversationem universi pertinere: & ex his esse, quæ cursum mundi consumant.
 Conversatio, pro Habitatione. Ulpian. 1. 12. §. 1. D. de relig. & sumpt. funer. Senatufconsulto cavetur, ne usus sepulcrotum permutacionibus polluat, id est ne sepulcrotum alia conversationis usum accipiat. h. e. Ne quis aliam ob causam quam sepulcrosi & religionis ibi habitet, aut versetur, ut ex edicti verbis intelligitur, quæ idem Ulpian. refert in l. 3. D. de sepulc. violat. Homot.
 CONVERTSATOR, oris. m. Gloss. Græc. Lat. [*ἐπιστραφύων*] Converterator, Contubernatius.
 CONVERTOR, tci. [*ἐπιστραφύων*] Gloss. Gr. Lat.] Una vesci. Novatian. de Cibis Judæor. cap. 5. Quisquis fac pascitur, Christo conversetur.
 CONVERTSIBENS, Partic. Vulg. Interpr. Actor. 1. 4.
 CONVERTSIO, ivi, tum, [*ἐπιστροφή*] Ære. Idem quod Vestire & exornare. Lucret. lib. 2. 147.
 Quam subito soleat Sol ortus tempore tali
 Convertere sua perfundens omnia luce. h. e. Radiis collustrare.
 Converteriunt herbis prata. Cic. 1. Tusc. 69.
 Convertere locum aliquid dicitur hedera, quæ se expandit. Cic. 3. Q. frat. 1. Topiarium laudavi, ita omnia convertit hedera, &c.
 Convertita lucis domus. Cic. pro Domo 101. Ergo ejus domum everfam, duobus lucis convertitam videtes. h. e. Offuscata & adumbrata atque sepulta. [Domus everfa, pro Area domus ponitur arboribus confita.
 CONVERTSIBENS, i. m. [*ἐπιστραφύων*] Cum alio veterans. Quomodo autem accipi debeat in iure explicat Modestinus l. 8. §. 6. de excusat. tutor. in Pandectis. Usus est Gordianus Imperator in 1. Quod placuit. C. de excusat. veteran.
 CONVERTOR, [*ἀποστρέφω*] Ære. Idem quod Vexare. Appia Appii Cæci filia apud Gellium 10. 6. Sed utinam reviviscat frater, aliamque classem in Sicilliam ducat, atque illam multitudinem perditum eat, quæ me male nunc miseram convexavit.
 CONVERTSUS, a, um. Adj. [*ἀποστρέφεις, ἀνακλίσις*] quod Concoxa oppositum est. Sic in superficie globi exterius convexum est, ut interius concavum. Virg. 4. Ecl. 60.
 — nutantem convexo pondere mundum. Idem 4. Æn. 451.
 — tædet calli convexa tueri. i. e. Cælum convexum.
 Cælum convexum. Ovid. 1. Met. 26.
 Pondere convexo nutans mundus. Virg. 4. Ecl. 50. Convexo, i. e. Curvo, inclinato. Servius.
 Sidera convexa. Virg. 1. Æn. 512.
 — convexa polus dum sidera pascet. Ubi Serv. Alii Convexa sidera volunt. i. e. Pendentia: ut — & cæli convexa per auras. i. e. Suspendia: Planetæque intelligunt, qui non sunt fixi, sed in æere feruntur. Turnebus vero ad hunc eundem locum Virgili, — convexa polus dum sidera pascet, sic inquit, Quo sensu ab eximio poeta dictum accipimus? nam altra convexa non videntur, quom globosa potius & rotunda sint. Ego Convexa dici altra interpretor, non singula, sed universa. Convexitatem enim eundem, quam cælum, efficiunt, toto obfita & dispersa cælo undique in orbem. Sed æquoniam modo polus ea pascit? Consentent Stoiici sidera, quom igneæ sint & ferventis nature, pasci humore: quo sane factum est, ut hic Palus a doctissimis viris legeretur. Sed nihil censeam esse cause cur hic novitatis studiosi simus: nam quom cælum verset altra tanquam palantia & errantia, & tanquam alimentum sequentia dum voluntur, fit prout ut tanquam pastor ea pascere videatur. Hoc li sensu accipias, qui (ut reor) & probabilis est, nec indignus poeta, nihil profecto habeas cur quicquam hic novandum putes. Hactenus ille.
 Supera

Supera convexa. Virg. 6. Æn. 241.

— talis fese halitus atris

Faucibus effundens supra ad convexa ferebat. i. e. Ad cali curvatem. Servius.

Convexum nemorum. Virg. 1. Æn. 314.

Classem in convexo nemorum sub rupe cavata.

Convexæ in maria terre. Plin. lib. 12. cap. 22. Discessimus a terris Oceanum spectantibus ad convexas in nostra maria. h. e. Vicinas nostro mari. [Immo Curvo ambitu Mediterraneo mare cingentes. Conversas scribendum suspicatur Harduinus. Est autem, ut ex omnibus hic adductis locis apparet, Convexum antiquis idem ac Ex omni parte devexum, quomodo & Festus exponit. In vet. Gloss. Convexum *καταφείης, πελαφείης*. Tam proinde de iis dicitur, quæ concavam ac depressam in orbem, quam quæ eminentem & expressam protuberantemque curvatem habent. Juniores vero proprie huic circumferentiæ vindicarunt, quæ Concavæ in orbem opponitur.]

Convexum, Concavo oppositum est, Quod est ex omni parte declinatum. Eucl. in Specularia Theor. 1. A planis, convexis, cavisque speculis visus in æqualibus angulis refringuntur.

CONVEXITAS, ætis. f. [συγκλίσις] denom. Plin. lib. 18. cap. 25. Super omnia est mundi convexitatis, terrarumque globi differentia.

CONVEXIO, ðnis. f. Idem. Gell. lib. 14. cap. 1. V. Declinatio mundi, in DECLINO.

CONVIXO, ðre. Apul. & Ammian.

CONVICIUM, V. CONVITIUM.

CONVICIUS, Partic. In CONVINCIO.

CONVICIOS, CONVICIUS. In CONVIVIO.

CONVINCO, vici, victum, [ἐπιμαρτυρῶ, διελίξω] ðre. Ejusdem fere cum suo simplicis significationis. Cic. 5. Verr. 109. Sui questus causa irrupisse convincam.

Convincti ratio ipsa & veritas, cum esse liberum. Cic. in Parad. 5.

Convincere adversarium auctoritatibus & testibus. Cic. 7. Verr. 40.

Convincere facta alicuius turpia. Plaut. Amph. 2. 2. 147.

Argumentis peccata. Cic. in Partit. 116.

Chirographo alicuique. Cic. 2. Philipp. 8.

Opinione hominum convinci & condemnari. Cic. pro Cluent. 7.

Convincti in peccato, pro genitivo Peccati. ut

In majori fraude convicti. Suet. Claud. cap. 14.

In pari peccato convictus. Cic. 2. de Invent. 32.

A testibus convinci, & urgeri confessione. Cic. 6. Verr. 104.

Redargui & convinci. Cic. de Univerf. 6.

Errores alicujus. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.

Fallum refutatu ancipiti. Lucret. 3. 524.

Testimonia aliorum. Cic. pro Font. 24.

Voce inauditum facinus. Cic. pro Quint. 79.

Convincere alicuique non inhumanitatis tantum, sed & amentia. Cic. 2. Philipp. 9.

Convincti de. Plaut. Truc. 2. 6. 5.

Qui & convicti & condemnati falsi de pugnis sient.

Devotionis alicuius convinci, iudicio deorum, testimonio Senatus, confessione inimicorum. Cic. Post red. ad Quir. 1. i. e. Voti reum fieri. Hotom. Summæ negligentia. Cic. pro Sulla 44.

CONVICIUS, a, um. [διελίξω] Partic. ut, Manus convictas dare.

Ovid. 17. Epist. 260. al. Coniunctas.

Iudicio tarpi convictus. Cic. pro Quint. 49.

Fracta & convicta facta. Cic. 1. de Legib. 38.

Reprehenfus, convictus, fractusque Michridates. Cic. pro Flac. 41.

Confidentia convictus homo. Cic. 2. in Catil. 13. Quum ille, homo audacissimus, confidentia convictus reticisset, &c.

CONVICIUS, ðnis. f. Augusti de Trin. 13. 1.

CONVINCTIO, ðnis. f. a Convinctio. Quintil. lib. 1. cap. 4. De grammatica, disputans de numero partium orationis, Tum videbit ad quem hoc pertinet, quot & quæ sint partes orationis: quanquam de numero parum convenit. Veteres enim, quorum fuerunt Aristoteles atque Theodectes, verba modo, & nomina, & convictiones tradiderunt: videlicet quod in verbis vin fermonis, in nominibus materiam: quia alterum est quod loquimur, alterum de quo loquimur; in convictionibus autem eorum complexum esse iudicaverunt: quas conjunctiones a plerisque dicitur sciò: sed hæc videtur ex *συνδέμεν* magis propria translatio.

CONVIXIO, ðre. Tertull. Apol. cap. 39.

CONVIVESCO, irui, ðre. Augustin.

CONVIVSO, [συμῖσθ] ðre. Lucret. lib. 1. 146.

Res quibus occultas penitus convivere possis. Cic. in Arato, 351.

Et loca convivis cauda tenes infera piscis.

Loca omnia oculis convivere. Lucret. lib. 2. 357.

CONVITIUM, vel potius CONVIVIUM, i. n. [λοιδορία] est Maledictum cum contumelia. Cic. pro Cael. 6. Maledictio autem nihil habet propositi, præter contumeliam: quæ si petulantius jactatur, Convitium: si facetius, Urbanitas nominatur.

Convitium, per c litteram scribitur nonnulli. Ulpianus D. de iniuriis & famosis libellis. I. Item apud Labeonem, Convitium vel injuriam Labeo ait. Convitium autem dicitur a Concitiatione, vel a Conventu, hoc est a collatione vocum. Quum enim in unum plures voces conferuntur, Convitium appellatur, quasi Convocium. Hæc Labeonis verba reprehenduntur a Valla lib. 6. cap. 52. Festus; Convitium, a Vicis, in quibus primum habitatum est, videtur dictum: vel immutata littera, quasi Convocium.

Convitium (auctore Nonio 2. 323.) dictum est quasi e Vitis locum, qui secundum ignobilitatem loci, maledictis, & dictis turpibus cavilletur. Quæ verba Nonii corrupta sunt. Mercerus legit, Quasi e vicis jocum. [An E vicis jocus? Certe cum his facit Nonius, qui per c scribunt. a Vicio deduci nequit ob antep. longam.]

Convitium, inquit Valla, a Vitium, vel potius a Vito descendit, ut Vituperò: tametsi non omnino repugnem scribi per c, ut quibusdam placeat, non per t. Et est Convitium, Maledictum contumeliosum.

Fœdissimum. Suet. in August. cap. 13. Hunc fœdissimo convitio coram profecerunt. h. e. Probrolis contumeliis incescerunt, infamaverunt, laceraverunt.

Linguae stolidæ convitia. Ovid. 13. Met. 306.

Abstineret se convitio. Quintil. lib. 7. cap. 3. Eoque fatius est omni se an-

teactæ vitæ abstinere convitio, quam levibus aut frivolis aut manifeste falsis reum incescere.

Addere convitia. Ovid. 14. Met. 522.

Addidit obscenis convicia rustica dictis.

Adjicere convitia facto. i. e. Ultra illud quod malealiquem tractaveris, etiam convitius & contumeliosus incescere illum. Ovid. 6. Met. 211.

Confectari alicuique convitiis & sibilis. Cic. 2. Att. 18.

Dicere convitium. Plaut. Afn. 5. 2. 49.

— laxo ut scias

Quid periculi sit dotata uxori convitium dicere. Sic Douza.

Al. Vitium.

Facere convitium. Ter. Adelph. 2. 1. 26.

— ante adeis non fecisse erit melius hic convitium.

Facere ac mereri deformia convitia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Facere alicui convitium grave. Cic. 16. Att. 8.

Fert honestis vir inferioris convitium. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Fundere in alicuique. Ovid. 13. Met. 306.

Jactari clamore convitioque. Cic. 15. Fam. 5.

Incescere alicuique convitiis. Suet. Tiber. cap. 11.

Ingerere alicui. Hor. 1. Serm. 5. 11.

Pati ab aliquo. Ulpianus in l. 1. §. Cum patronus. D. de officio præfecti urbi.

Proficindere alicuique convitiis. Plin. lib. 33. cap. 1.

Respondere convitio. Cic. pro Domo 3.

Sustinere scurra divitis quotidianum convitium. Cic. pro Quint. 62.

Verberatur senatus convitio os alicujus. Cic. in Pison. 63. Si os tuum ferremus Senatus convitio verberari noluisti.

Vomere convitia. Avienus in Virgine,

Non ut fella virum repararet gaudia vultu,

Sed crepula ut late vomeret convitia voce.

Convitium, [καταβόστος, ὄχλασγῆρα, Vet. Gloss.] pro Strepitu & turba. Cic. pro Arch. 12. Quia fuppeditat nobis, ubi & animus ex hoc forensi strepitu reficiatur, & aures convitio defessæ conquiescant.

Stridula cicadarum. Lucan. ad Pison. 258.

Convitium, pro Flagitatione objurgatoria, ut

Efflagitare convitio aliquid. Cic. 2. Q. frat. 11. pr.

Quotidiano. Quintil. Tryphon. a. pr. Efflagitasti quotidiano convitio, ut &c. i. e. Vocibus affluens, fere quotidiana adhortatione.

Urgeri convitio omnium. Cic. 4. Acad. 125.

Convitio aurium cum extorta mihi veritas esset. Cic. in Orat. 160.

CONVITIOLUM, i. n. Lamprid. in Alex. cap. 28. extr.

CONVITIOR, [λοιδορία] ðri. depon. Convitium dicere. Quintil. lib. 3. cap. 8. Contra sententibus inhumane convitiabantur.

CONVITIATOR, ðris. m. [λοιδορεῖσθαι] Qui convitium dicit vel facit. Cic. in Sallust. Si de mea vita atque actibus huic convitiatori respondero.

Maledicus convitiator. Cic. pro Muren. 13. Si vere objicitur, vehementis accusatoris: si falso, maledici convitiatoris.

Convitiatore rapit iussit in carcerem. Sueton. Tiber. cap. 11.

CONVIVOR, xi, cum, [συμῖσθαι, συνδιείρω] ðre. Vivere, vel Simul vivere & commissari. Plaut. Amph. 4. 2. fuppos. 2. 45.

Misisti ad navim Sosiam, ut hodie tecum convivere? Quintil. lib. 1. cap. 6. Lavamur, & tandemur, & convivimus ex consuetudine.

Convivere cum adolescentibus. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Convivere alicui. Quintil. lib. 19. cap. 1. De omnibus ætatis suæ, quibusque convivebat, silentium egit. [Ud dicitur *πεντακονταετηρην*. H. St.]

CONVICTIO, ðnis. f. Idem ac Convictus. Cic. Filius 16. Fam. 21. Cuius cum frugi severaque est vita, tum etiam jucundissima convitio. Ubi alii Coniunctio male, ut dixi Annot. in Epist. H. St. Desiderabatur hoc vocabulum in ed. Lugd.

CONVICIUS, ðs. m. [συνῶπις] Conversatio & commercium: quod qui una versantur, sæpe etiam una vivunt & epulentur. Columel. lib. 11. cap. 1. In primis convictum domesticum, multoque etiam magis externum vitet.

Convictus & consuetudo. Cic. 5. Fam. 14. Ut istis te molestissimi laxes, & ad consuetudinem vel nostram communem, vel tuam solius ac propriam.

Convictus humanus, & societas. Cic. 3. Off. 21.

Convictus, pro Ipso vivendi & epulandi ritu. Martial. lib. 10. 47.

Convictus facilis, sine arte mensa. h. e. Nihil habet in communi victu deliciarum.

Convictum habere cum aliquo. Columel. lib. 1. cap. 8. h. e. Cum aliquo commercium habere.

CONVICIOR, ðris. m. [ἐμβόλιος] Qui Convivis, Comedit & bibit nobiscum familiariter. Suet. in Tiber. cap. 56. Nihil lenior in convictores Græculos. Alias Convubernales vocat.

Convictorem esse alicui. Ovid. 4. de Pont. 3. 15.

Ille ego convictor, densoque domesticus usu.

Familiares & quotidiani convictoribus, quos secum Mitylenis Cratippus adduxit, &c.

CONVIVIVUM, i. n. [ἰνυρία, ἰστιαίς, συμπόσιον] Cic. de Senect. 45. Bene enim majores accubationem epularem amicorum, quia vitæ conjunctionem haberet, convivium nominarunt, melius quam Græci, qui hoc idem tum comperationem, tum concanationem vocant. conf. 9. Fam. 24. [Vide quæ dixi in Nizolio didascalo. H. St.]

Arcta convivia dicuntur, Ubi arctè discumbitur. Hor. 1. Epist. 5. 29.

Candida. Propert. 4. 6. 71.

Candida nunc molli subeant convivia luco.

Celebre. Aufon. sectione prima, De verbis Rusticorum.

Fœda Lycaonia mensa. Ovid. 1. Met. 165.

Instructa. V. INSTRUO.

Lautissima. V. LAUTUS.

Moderata. Cic. pro Muren. 13.

Opipare apparatus. Cic. 3. Off. 58.

Regalia. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Sumptuosâ. Martial. lib. 1. 100. in Calenum avarum,

Ut convivia sumptuosiora,

Toto quæ semel apparas in anno, &c.

Tempestiva. Cic. pro Arch. 13.

Vinosa. Ovid. 3. Amor. 1. 17.

Nequitiam vinoſa tuam convivia narrant. h. e. Vinofi & ebrii convivia.

- Inter ſecreta convivii. Tacit. 2. Hiſt. 57.
- Convivii fat eſt, modo noſtra huc amica accedat. Plaut. Stich. 5. 4. 28.
- Agere convivia. Cic. pro Cœl. 35. Bais acta convivia, comeſtationes, cantus, ſymphonias, navigia jactant.
- Agitare. Ovid. 7. Met. 432.
- Arceſſere in convivium. Ter. Eun. 4. 1. 12.
- Celebrare. Sil. lib. 11. 273.
- Concelebrare. Cic. de Petit. Conſul. 34.
- Conditor inſtructorque convivii. In CONDIO.
- Curare magno inter ſe convivia. Virg. 1. Georg. 300.
- Ducere Baccho, i. e. Multo vino. Tibul. lib. 1. 9. 61.
- Ducere aliquem in convivia. Ovid. 3. de Arte Am. 749.
- Exhilarare. Sil. lib. 11. 51.

Quin etiam exhilarare viris convivia cæde Mos olim, & miſcere epulis ſpectacula dira. De gladiatoribus loquitur, qui conviviis adhibebantur, mutuis vulneribus ſefe conſecturi. Facere lauta convivia. Catul. 45. 5. Fiunt convivia plena menſa. Propert. lib. 2. 16. 5. Hilarare Baccho. Virg. 5. Ecl. 69. Implere convivia dictis, i. e. Narratiunculis, vel conſabulationibus convivium abſolvere. Ovid. 13. Met. 675. Inire, h. e. Ingredi. Tacit. 4. Ann. 10. Si convivium, ſi ſpectaculum ſimul inſiſtent, pro crimine accipi. Miſſum convivium. In MIſſIO. Obſcænis canticis convivium obſtrepit. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ornare & apparatus. Cic. 6. Verr. 44. Parare. Virg. 1. Æn. 642. Retrahere ſe a convivio. Celf. lib. 1. cap. 1. Al. Convictu. Repetita convivii læticia. Tacit. 13. Ann. 16. Ruere ad convivium, pro Irruere. Tacit. 2. Hiſt. 68. Struere. Tacit. 15. Ann. 37. Turbare. Ovid. 12. Met. 222. Verſari in conviviis. Cic. pro Quint. 59.

CONVIVA, æ. c. [convivium, convivia, dantur, convivium] Qui ad convivium vocatus eſt. Ter. Heaut. 1. 1. 120. Egomet convivas moror. Martial. lib. 11. 57. Convivas niveo torerat ore puer. Avidi conviva. Hor. 1. Serm. 5. 75. Comis. Hor. 2. Serm. 8. 76. Dulcis. Propert. lib. 3. 7. 45. Vivere ante ſuos dulcis conviva penates. Ebrius. Ovid. 5. Faſt. 337. Facetus. Juven. 9. Sat. 10. — convivia joco mordente facetus. Freqvens. Ovid. 2. Amor. 5. 21. Gratus. Hor. 2. Serm. 2. 119. Hilaris & bene accepti. Cic. 16. Att. 16. Lætus. Hor. 2. Serm. 6. 111. Madidus, i. e. Bene potus. Martial. lib. 9. 23. Ætuet ut noſtro madidus conviva miſiſtro. Plenus. Lucret. lib. 3. 932. Satur. Hor. 1. Serm. 1. 119. Serus. V. SERUS. Abducere ſibi aliquem convivam. Ter. Eun. 3. 1. 17. Tum me convivam ſolum adducere ſibi. Agere convivam lætum. Hor. 2. Serm. 6. 111. Solvere convivas, i. e. Dimittere. Ovid. 6. Faſt. 675. Convivia emendat Heim. ex Mil.

Vocare convivam. Plaut. Aſin. 4. 1. 23. Vocet convivam neminem: illam tu voces. Convivis inmines annotator. V. IMMINO. CONVIVALIS, e. [convivialis] Quod pertinet ad convivium. Liv. 39. 6. Tunc palſtræ, ſambucifritæque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis. Idem, Multaque convivalia ex auro & argento vaſa. Fabula convivales. Tacit. 6. Ann. 5. Lætitia convivalis. Macrob. 7. Saturn. cap. 1. Veſtis convivalis. Sen. Controv. 25.

CONVIVALITAS, ætis. F. Pontanus p. 272. Ætate noſtra Galli dicuntur convivalitati admodum dare operam. Hinc Convivales apud eundem. H. St. Libri notatio cultro bibliopægi reſecta eſt. CONVIVOR, atus ſum, [convivorum, epula, conviviorum] æti. depon. Convivium facere. Ter. Heaut. 1. 2. 32. Scortari crebro nolunt, nolunt crebro convivari. Suet. Claud. cap. 32. pr. Convivatus eſt & ſuper emiſſarium Fucini lacus, ac pæne ſubmerſus. Convivari in publico, & de publico. Cic. 5. Verr. 105. Quotidie ſolum eſſe non ſolum in publico, ſed etiam de publico convivari. Convivare, pro Convivari. Ennius Sat. lib. 1. Magno hercle ſuo malo convivat ſine modo. Nonius 7. 55. CONVIVATOR, ōris. m. [convivatorum, epulæ] Qui ad convivium invitavit, vel Qui convivium facit & apparatus. Liv. 35. 49. Eſt etiam reſ ſimillima cœnæ Chalcidentis hoſpitis mei, hominis & boni, & ſciti convivoris, apud quem ſolſtitiali tempore comiter accepti, &c. Ilor. 2. Serm. 8. 73. Sed convivoris, uti ducis, ingenium res Adverſæ nudare ſolent, & clare ſecundæ.

CONVIVIFICO, ære. Fulgent. CONVIVICO, [convivialis] ære. Simul vocare, congregare. Plaut. Moſtel. 5. 1. 8. Capio conſilium, ut Senatium congerronum convocem. Convocare ad ſe. Cic. 3. Off. 58. Pifcatores ad ſe convocavit. Convocare ad ſocietatem vitæ. Cic. 1. Tuſc. 62. Aut qui diſſipatos homines congregavit, & ad ſocietatem vitæ convocavit? Convocare in animum conſilia. Plaut. Milit. 2. 2. 42. Convocare in corde conſiliarium de re argentaria. Plaut. Epid. 1. 2. 56. Convocare conſilium. Caſ. 3. Bell. Gall. cap. 3. pr. Conſilio ceſtiter convocato, ſententias exquirere cœpit. [Sed cum Davius Conſilio legendum. Intelligit enim Conſilium Caſtreſe, quod apud Legatum ex

Tribunis, Præfectis & Centurionibus conſtabat. V. CONSILIUM. Convocare populum in tribus. Cic. 3. de Legib. 7. Deſcriptus enim populus cenſu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad ſuffragium conſilii, quam fuſe in tribus convocatus. Convocare in concionem, & ad concionem Cic. 3. de Lege Agr. & Liv. 7. 6. CONVOCATIO, ōnis. f. [convocatio] Cic. Poſt red. in Senat. 38. Nulla ad Remp. defendendam Pop. Romani convocatio. CONVOCATUS, ūis. m. Idem apud Jctos. CONVULSO, [convulſus] ære. Simul volare. Populus convolant; tumultuantur, clamant. Ter. Hecyr. prol. 40. Convolare, pro Feſtinare, per translationem. Cic. 3. Tuſc. 50. Et illi pugnant, & quidem vicinorum fidem implorant: multi autem ſunt qui ſtatim convolent. [Non eſt Feſtinare, ſed Feſtinanter currere his locis. Convolare ad Roſtra. Cic. pro Rabir. Poſt. 18. Convolarunt ex Italia ad me revocandum. Cic. pro Domo 57. Convolare, pro Animum adſicere. Paulus in l. Si pluribus. D. de leg. 1. Siquidem evidentiſſime apparuit, ademptione a priore legatoſario facta, ad ſecundum legatoſium teſtatorum convolaſſe.

CONVOLVO, volvi, volitum, [convolvere] ære. Simul volvere. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. Quem propter nitens pennis convolvitur ales. Convolvere in offas. Plin. lib. 12. cap. 9. Nigrum vero bdellium, & in offas convolutum, adrobolon vocant. Idem lib. 12. cap. 17. Atque attractis funiculis herbam eam convolvi, atque ita offas fieri. Convolvuntur in ſemet dracones. Plin. lib. 10. cap. 72. Serpens convolvit lubrica terra. Virg. 2. Æn. 447. Mare convolvit gentes, Oppreſſit undis. Lucan. lib. 6. 623. Convolvere verba magno curſu, eſt Profundere, ita ut conglomerent. Sen. Epift. 40. Audiſte ſe ſcribis Serapionem philoſophum, quem iſtuc applicuiſſet, ſolere magno curſu verba convolvere: quæ non effundit una, ſed premit & urget. CONVULVENS, Partic. [convulſionem] Cic. 1. de Divin. 46. Quum ſe convulvens Sol elaberetur & abiret. CONVULSUS, a, um. Partic. Plin. 37. 7. Convulſo igne flagrare. CONVULSUS, vel CONVULSUS, i. m. [convulſus] Vermiculus corrodens vites; qui & Volvox etiam dicitur. Plin. lib. 17. cap. 28. Simili modo ne convolvos fiat in vinea, amurcæ congios duos decoctos in craſſitudinem mellis, &c. Convolutus, eſt etiam Herba. Plin. lib. 21. cap. 5. de lilio loquens, Eſt ſos non diſſimilis illi in herba, quam Convolutum vocant, naſcens per frutecta, nullo odore, nec crocis intus, candorem tantum referens, ac veluti rudimentum naturæ illia facere condicentis. CONVULSUS, a, um. Convoti dicebantur iſdem votis obligati. Feſtus lib. 3. CONUS, i. m. [convulſus] dicitur Curvatura quæ in ſummitate galeæ prominat, ſuper quam criſtæ ſunt, inquit Servius. Virg. 3. Æn. 468. Et conum inſignis galeæ, criſtaſque comantes.

Acumen coni. Lucret. lib. 4. 433. Decus. Sil. lib. 4. 14. Picta cono nutantia capitum tegmina. Ovid. 3. Met. 108. Angulus. Lucret. lib. 4. 431. Gloria ardua coni. Star. 8. Theb. 706. Conus, Fructus pini arboris in acumen deſinens, Strobilos alias dicitur. Ruel. lib. 1. cap. 112. Græci, ut teſtatur Galenus, pineas nuceſ, conoſ & ſtrobilos appellant. Servius ſic ait, Conus dicitur fructus cu-preſſi: & ipla, conoides eſt. 3. Æn. 680. Conus a Græcis dicitur vel Pyramis, vel Meta, ſive Inverſus turrim. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Conum tibi ais, & cylindrum, & pyramidem, pulchriorem quam ſphæram videri. Conus, Figura eſt ex lato in acutum deſinens, quæ Turbini contraria eſt. Nam Eucl. 2. Elem. ait, Conus eſt figura, quæ converſo circum quietens alterum laterum eorum quæ rectum angulum continent, orthogonum triangulo continetur, quum in eundem ruſus locum illud triangulum reſtitutum fuerit, unde moveri cœperat.

CONIFER, a, um Adj. [convulſus] ut, Coniferæ arbor, Quæ conoſ fert. Apices coniferi. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 398. Cypariſſus conifera. Virg. 3. Æn. 680. CONIGERA, aliud Adj. [convulſus] ut, Pinus conigera. Catul. in Argon. 164. CONOIDES, idis. [convulſus] Quiquid eſt cono figura. Unde Cupreſſus femina, Conoides dicitur: nam a rotunditate in acumen levatur, ut ait Servius ad 3. Æn. 680. Mas vero ſpargit extra ſe ramos, deputaturque, & accipit vitem nullo niſtæ aſpectu. Ruell. 1. 74. CONISCO, [convulſus] ære. Frontem fronte percutere, arietare: quaſi Conis converſis capita putare. Quintil. lib. 8. cap. 3. Caput opponiſ cum eo conificans. ubi V. Burm. p. 685. Lucret. lib. 2. 320. Et fatiati agni ludunt, blandique conificant. [Ob primam brevem a Conus deduci nequit.

CONVULNERO, [convulſus] ære. h. e. Multis vulneribus afficere. Plin. in Paneg. c. 35. Neque ut antea, exanguem illam & ferream frontem nequicquam convulnerandam præbeant punctis, & notas ſuas rideant. Plin. lib. 11. cap. 37. Ipſe convulneratus, & captus ſemel, per cavernam lautumiarum evaſit. CONVULSIO, CONVULSUS. V. CONVELLO. CONYZA, æ. [convulſus] Herba quæ & Cunilago dicitur. Plin. lib. 21. cap. 9. Vulgo appellatur pulicaria. CONYZOIDES, idis. n. Herba. Plin. 19. 8. Al. Conyza.

COOLIBRIS, e. [convulſus] Simul odioſus. Tertull. adv. Marc. 4. 9. COOLIBRO, ære. Concreſcere, & conglutinari. Lucret. lib. 6. 1086. Saxa vides primum ſola coolibere calce. Sic enim eſt legendum, non ut vulgus putat Coolibere, ſi Lambino credimus, ab Oleſco. COON, [Convulſus] Honero lib. Iliad. 11. 248. Primos genitus filiorum Antenoris, qui quum Iphidamantis fratris mortem, ab Agamemnonem illatam, vindicare vellet, mediam Agamemnonis manum ſubter cubitum lancea tranſiit: quam rem indignatus, eum conſodit, moribundoque caput ſupra corpus fratris præcidit. COONERO, ære. Simul onerare. Tacit. de Morib. German. 30. ubi de Cattis verba facit, Omne robur in pedite, quem ſuper arma ſerramentis quoque & copis conerant.

COOPERIO, p̄rui, pertum, [*συνεργία*] īre. Tegere. ut, Cooperium telus cooperit. Liv. 8. 10.
Cooperus terra. Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam vini potere reperitur, Syracus tam diu potare folium, donec ab eo cooperta terra fractum ederent ova.
Pannis cooperta membra. Lucret. lib. 6. 1267.
Cooperire alicquem lapidibus, pro **Lapide**. Liv. 4. 50. Eo indignatio erupit, ut Tribunus militum ab exercitu suo cooperiretur lapidibus. Cic. 3. Verr. 119. Quem iste collegam nisi habuisset, lapidibus cooperitus esset in foro. i. e. Obrutus.
Cooperus sceleribus. Cic. 3. Verr. 9. Qui istum tot, tantis, tam nefariis sceleribus coopertum jurati sententia sua liberarent.
Cooperus miseris. Sallust. in Jugurth. cap. 14. Sicuti videtis, extorrem patria, domo, inopem, & coopertum miseris, effecit, ut ubivis tutus quam in meo regno essem.
Cooperus famosis verbis. Hor. 2. Serm. 1. 68.
COOPERIMENTUM, i. n. Gell. 5. 7. Os cooperimento personæ tectum.
COOPERCULUM, i. n. [*πίπυρα*] Quo quid cooperitur, ut Cooperculum doliorum. Plin. lib. 14. cap. 21. Legitur & Operculum ex vetusto exemplari.
COOPERITORIUM, i. n. Veget. de Re Vet. 3. 77. extr. Calidis coopertioris involutum deambulet.
COOPEROR, [*συνεργάζομαι*] āri. Gloss. Vet. Vox apud scriptores ecclesiasticos frequens.
COOPERATIO, ōnis. f. Quintil. Declam. 16. extr. Habet omnia ministeria sua debilitas, suas cooperationes. Sed lectio dubia est. V. not.
COOPERATOR, ōris. m. Apul. Flor. 2. Et apud Hieron. Augustin. alioque scriptores Christianos.
COOPERARIUS, i. m. Apul.
COOPTO, [*συνεργόμαι*] āre. est Eligere inter pares, aut fere pares, auctore Valla lib. 5. cap. 60. ut, Milites cooptant quem volunt ducem. Cic. de Leg. Agr. 18. Ab ea parte qui esset factus, is a collegio cooptaretur. Cooptare in collegium & in ordinem. Cic. de Clar. Orat. 1.
Cooptari in locum alterius. Liv. 40. 42. Triumvir epulo mortuus, Q. Fulvius M. F. in locum ejus Triumvir cooptatus. h. e. A collegio electus, & quodammodo receptus ac comprobatus.
Cooptare Senatores, & Senatorem. Cic. 2. de Divin. 23.
Cooptavit sibi collegam in tribunicia potestate. Suet. in August. cap. 27. extr. Cooptari in locum vacuum. Liv. 5. 10. extr. conf. seq. cap.
COOPTATIO, ōnis. f. [*συνεργίσις*] Cic. 3. de Legib. 27. Neminem in summum locum nisi per populum venire, sublata cooptatione Cenforia. Cooptatio in patres. Liv. 4. 4.
COORIOR, cooriris vel coorēris, coortus sum, [*ἀμφο ἐκφύρομαι*] īri. Simul oriri. Plin. lib. 11. cap. 10. Si cooritur procella, apprehensi pondiculo lapilli se librant. De apibus loquitur. Cæf. 1. Bell. Civil. 48. Tanta enim tempestas cooritur, ut nunquam, &c. Bellum coortum ingens in Hispania. Liv. 29. 1.
Febris coorta est superante bilis. Lucret. lib. 4. 668.
Fulgore coorto fulserunt flammæ. Lucret. lib. 1. 726.
Mare coortum fœvit. Lucret. lib. 5. 1001.
Pestilentia coorta. Liv. 4. 52. pr.
Procella cooritur. Plin. lib. 11. cap. 10.
Seditio coorta est in populo. Virg. 1. Æn. 148.
Tempestas coorta est. Cic. 3. Verr. 46. Tum subito tempestates coortæ sunt maxime.
Ventis coortis commiserat se unda. Ovid. 11. Met. 512. Al. Admiserat.
Cooriri, Invadere in hostem. Plin. lib. 8. cap. 16. Generositas maxime in periculisprehenditur: non in illo tantummodo, quod spernens tela, diu se terrore solo tueret, ac velut cogi testatur, cooriturque non tanquam periculo coactus, sed tanquam amantē iratus. De leone.
Coorti ad bellum. Liv. 4. 3. Volscos & Æquos fama affertur, summa vi ad bellum coortos.
Coorti in pugnam. Liv. 21. 32. Qui si valles occultiores infedissent, coorti in pugnam, repente ingentem fugam, stragemque dedissent.
COORTUS, ūs. m. Lucret. 2. 1104.
 — post mundi tempus genitale, diemque Primagnum maris, & terræ, folisque coortum.
COOS, five COOS, five COUS, five CO, five CONS, [*Κόως, Κῶς*] Insula in mari Ægeο, seu, ut quidam aiunt, in Icaro, Rhodo proxima, & Caræ opposita, quæ olim magna fuit, & optime habitata, & aspectu jucundissima iis, qui eo navigabant. Ambitus ejus quingentis, & quinque stadiis clauditur, tota fertilis, & optimo vino abundans. [*Cin*, & Cons in recto non legi.
 Est & urbs eo nomine antiquitus Atypalza vocata. Dicta a Coo Mero-pis filia, quæ ibi regnavit. Strabo lib. 4. scribit novem gentes & quinque millia oppidorum esse, quorum nullum sit minus Coo Meropide. Nunc vulgo dicitur *Lango*. Dicta fuit & Cea. q. V.
COUS, a. um. Adj. [*κόων*] unde Hippocrates medicus, & Apelles pictor, Coi dicti sunt, quum in ea insula nati perhibeantur. Ovid. in Arte Am. 3. 401.
 Si Venerem Coos nunquam pinxisset Apelles. Al. Possuisset.
 In primitivo prima corripitur a Papinio Silv. 1. 2. 252.
 — hunc ipse Coo prudente Philetas. [*Immo* Choro plaudente.
 In suburbano Coi, Æsculapii templum fuit valde insignē, & multis donis opulentum, inter quæ nuda Venus erat, quæ postea Julio Cæsari Romæ dicata est.
 Coa, n. pl. dicuntur vestes bombycinæ tenuissimæ, adeo ut femina per eas nudæ perluceret. unde Horat. 1. Serm. 2. 101.
 Altera, nil obstat: Cois tibi pæne videre est, Ut nudam. Ovid. in Arte Am. 2. 298.
 Sive erit in Tyris, Tyrios laudabis amictus:
 Sive erit in Cois, Coa decere puta. V. Plin. lib. 5. cap. 33.
 Et lib. 29. cap. 1. & 11. 23. Eædem & Cææ dicebantur. V. in CEA.

rauit, quo receptus est fluvius De hoc meminît & Plinius lib. 4. cap. 7.
COPHANTUS, Mons est semper ardens apud Bactros Indiae populos, ut est apud Plin. lib. 2. cap. 106.
COPHUS, Asiae fluvius est in India. Pompon. lib. 3. cap. 16. Indus ex monte Paropamisus exortus, & alia quidem flumina admittit: sed clarissima Cophen, Afceniæ, Hydaspes, conceptamque pluribus alveis undam lato spatio trahit.
COPHINUS, i. m. [*κῆφινος*] Vas rusticum vimine contextum, a levitate dictum a Græcis, Prifcianus Corbem interpretatur. Juven. 6. Sat. 541. Quum dedit ille locum cophino, fœnoque relicto. Columel. lib. 11. cap. 3. Confecta bruma litoratam terram inditam cophinis obferat.
COPIA, æ. f. [*κοπία*] Abundantia. Cic. in Parad. 6. Etenim divitiarum est fructus in copia: copiam autem declarat satietas rerum atque abundantia.
Abundantia & copia. Cic. de Amicit. 89.
Circumfluere omnibus copiis, atque in omnium rerum abundantia vivere. Cic. de Amicit. 52.
Locuples & pecuniosus copiis rei familiaris. Cic. pro Rosc. Com. 44.
Opes copiosæ. Cic. 12. Fam. 7. Sic statuebam, omnes quæ in istis partibus essent opes copiosæ, tuas esse.
Opibus & copiis, maximeque virtute pradiatum esse. Cic. de Amicit. 51.
Inurgitare se in copias alicujus. V. INURGITO.
Rationes & copias suas in aliquam provinciam conferre. Cic. pro Lege Manil. 17. Nam & publicani, homines & honestissimi & ornatissimi, suas rationes & copias in illam provinciam contulerunt.
Omnium rerum affluentibus copiis. Cic. 2. Off. 153.
Copius locuples Refp. Cic. 8. Att. 11. Moderatori Reipubl. civium vita propofita est, ut opibus firma, copiis locuples, gloria ampla, virtute honesta sit.
Amicorum copias. Cic. pro Quint. 2. Cui tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copias sunt. i. e. Paucos habet amicos: vel Amicit ejus non sunt admodum divites.
Ex copia rerum, consilium trahere. Sallust. in Jugurth. cap. 98. Tum Marius ex copia rerum consilium trahit: acque uti fuls recepti locus esset, colles duos inter se propinquos occupat.
Pro copia. Plaut. Truc. 1. 2. 46.
 Male voritit res pecuniaria mihi apud vos: nunc vicissim Volo habere aratiumculam pro copia apud vos.
Pro copia, quod vulgus *secundum possibilitatem* dicit. Plaut. Merc. 3. 1. 8. — facere certum est,
 Pro copia & sapientia, quæ te velle arborator.
Agri, vectigalium, pecuniæ copia, cui opponitur Penuria. Cic. 2. de Invent. 115.
Argumentorum copia. Lucret. lib. 1. 418.
Auxilii. Ter. And. 2. 1. 20.
 Neque pol consilii locum habeo, neque auxilii copiam.
Causæ. Cic. pro Rosc. Com. 2. Sed ego copia & facultate causæ confusus, vide quo progrediar.
Cordis. Plaut. Epid. 3. 4. Igitur perspicere ut possint cordis copiam.
Frugum copia, & Inopia, contraria. Cic. pro Domo 17.
Lactis. Virg. 1. Ecl. 82.
Rei frumentariæ advectæ. Tacit. 6. Ann. 13.
Vitæ copia defit illis. Lucret. lib. 6. 814.
Beata Copia pleno cornu. Hor. in Carm. sæcul. 59. Quasi corporalem deam hic accipe Copiam, utique rerum omnium abundantiam. Porphyrius. Sic 1. Carm. 17. 14. — hic tibi Copia
 Manabit ad plenum benigno
 Ruris honorum opulenta cornu.
Facilis. Propert. lib. 1. 9. 15.
 Quid si non esset facilis tibi copia?
Fastidiosa. Hor. 3. Carm. 29. 9.
Festiva librorum. Cic. 2. Att. 6. Itaque aut libris me delecto, et quorum habeo Antii festivam copiam.
Mala, i. e. Nimia & noxia. Hor. 2. Serm. 2. 42.
Opulenta, V. BEATA.
Stipata rei alicujus. Lucret. lib. 2. 294.
Ubertas in dicendo & copia, cui opponitur Exilitas. Cic. 1. de Orat. 50.
Torrentis dicendi copia. Juven. 10. Sat. 9.
Ubertas, varietas, copia dicendi. Cic. pro Corn. Balb. 3.
Orationis abundare. Cic. 2. de Orat. 102.
Rerum copia, verborum copiam gignit. Cic. 3. de Orat. 123.
Calla verborum. Lucret. lib. 4. 514. i. e. Vana.
Larga quidem semper, Drance, tibi copia fandi. Virg. 11. Æn. 378.
Mirabilis dicendi. Cic. in Topic. 67.
Dicendi tanta facultas & copia. Cic. 2. Verr. 10.
Copia, pl. [*κοπή*] pro Commeatu seu annonæ. Tacit. 15. Ann. 16. Contra-requæ prodiderit Corbulo: Parthos inopes copiarum, & pabulo atrito, relictuos oppugnationem.
Se eorum copiis alerunt. Cæf. 4. Bell. Gall. 4.
Copia, [*πληθος, δύναμις*] vel Copia, nonnunquam in singulari, sed multo frequentius in plurali, significat Multitudinem vel Exercitum. Ter. Eun. 4. 6. 17.
 Militem secum ad te quantas copias adducere? Sic Liv. 1. 2. extr.
Copias in aciem educere. Singulariter, Cn. Magnus Marcello & Lentulo coss. apud Cic. 8. Att. 12. Idcirco ad L. Domitium litteras misi, primum ut ipse cum omni copia ad nos veniret.
Copia in angustum coacta, translate. Ter. Heaut. 4. 2. 2.
 Ita hac re in angustum oppido nunc meæ coguntur copias.
Pedestres. V. PEDESTER.
Navalis copia. Tacit. 4. Ann. 56. pr.
Abundare copiis. Cic. ad Brut.
Adducere. Ter. V. paulo supra.
Armare, Parare. Sallust. in Jugurth. 13. pr.
Comparare. Cic. 12. Fam. 5.
Contrahere. Cic. 8. Att. 13.
Disposita classiariorum copia. Tacit. 4. Ann. 27.
Educere e castris. Cæf. 1. de Bell. Gall. 51. pr.
Expedit. Tacit. 13. Ann. 7.
Exponere copias in terram. Liv. 29. 27. de P. Scipionis trajectu.
Habere. Cic. 3. Fam. 3. &

C O P

COPA, V. CAUPO.
COPADIA, orum. n. pl. Idem quod Cupedia. q. V.
COPÆ, ārum. pl. f. [*Κόπαι*] Urbs Bœotice. Strabo lib. 9. Indicio huic rei est Cephus maxime lacum Copaidem implens. Nam quum lacus ipse creviscit, ne Copæ urbs demergatur discrimen ingruit: quod & poeta nominatim ait. Et ab ea civitate lacus ipse nomen adipiscitur. Juxta lacum terræ hiatus facto penes Copas alveum sub terra ad Itadia xxx referat.
 Vol. I

Imminuere. Cic. *ibidem*. Pergratum mihi feceris, si istas exiguas copias, quas habuisti, quam minimum imminueris.
Infructuosiores peditum copiarum. V. **INSTAURUM**.
Minuere. Cic. 11. Fam.
Parare. Tacit. 3. Hist. 15.
Profligare. Hirt. de Bell. Alex. 76. pr.
Transponere. V. **TRANSPONERE**.
Hoc copiarum, pro Hæ copiarum. Liv. lib. 2. Decad. 5. Hoc copiarum cum Prætoris novis in Hispanias portatum est.
Copia, pro Multitudine hominum. Cic. pro Muren. 70. Tenuiorum, & non occupatorum amicorum est ista assiduitas, quorum copia bonis & beneficiis deesse non solet.
Copiarum nomine interdum Divitiarum, plerumque Exercitus, nonnunquam Totum intelligitur, quantumcunque potissimum, sive auctoritate, sive gratia. Cic. 4. Att. 2. sub finem, Quorum studiis ego, & copiis, facile effere omnia confecturus.
Copiarum, pro Rebus necessariis. Plin. lib. 2. cap. 17. Sugerunt affatim ligna, proximæ silvæ: ceteras copias Ostiensis colonia miniitrat.
Copiam aliam querere. Ter. Heaut. 5. 1. 54.
 Ne quam aliam querat copiam, ac te deferat. Hic videtur significare Facultates & necessaria ad sumptum faciendum. Dicit enim paulo post, Nam si illi pergam suppeditare fumptibus, &c.
Copia, cum Facultatem significat, & potestatem aliquid faciendi, jungitur plerumque cum verbis Facio vel Do, vel Sum.
Copiam dare alicujus rei. Ter. in prol. Heaut. 28.
 Facite æqui fitis, date crescenti copiam, Novarum qui spectandi faciunt copiam.
Data copia fandi. Virg. 1. Æn. 520.
Dare copiam existimandi aliquid. Ter. Heaut. 2. 3. 41.
 Ubi deimproviso est intervntum mulieri:
 Nam ea res dedit tum existimandi copiam,
 Quotidianæ vitæ consuetudinem.
Copia est quæ volumus. subaud. Eorum. Plaut. Capt. 2. 1. 21. i. e. Habemus quæ cupiebamus.
Copia est, ut pedem efferramus ex ædibus. Plaut. Bacch. 3. 3. 19. Et apud Ter. Heaut. 2. 3. 87.
 Nam apud patrem tua amica tecum sine metu ut sit, copia est. i. e. Tu potes, paterque sinet. ut, &c.
Copia est, Cum Infinitivo. Sallust. in Catil. cap. 17. extr. Quibus in otio, vel magnifice vel molliter vivere copia erat, incerta pro certis, bellum quam pacem malebant. i. e. Qui poterant. Tacit. 14. Ann. 14. de Nerone loquens; Vetus, inquit, illi copia erat curriculo quadrigarum infiltere.
Copia vix fuit eum adeundi. Plaut. Milit. 4. 6. 11.
Copia est mihi amittendi. Ter. Phorm. 1. 3. 24.
 Ut neque mihi ejus sit amittendi, nec retinendi copia.
Rara copia videndi alicujus. Tibull. lib. 2. 3. 84.
Cunctandi copia non est. Plaut. Epid. 1. 2. 59.
Facere copiam conveniendi alterum. Plaut. Capt. 3. 5. 90. Sic apud Liv. 4. Postero die jam militibus castra urbemque se oppugnatos frementibus, ni copia pugnae fiat.
Copiam facere fuit, vide an dicatur mulier. Torr. in Suet. Vitellium p. 503. Recte Turneb. Vulgarem interpretatur, quæ sui copiam faciat. H. St. V. a pr. Comment. in Vitell.
Copiam facere consilium fuit. Cic. 3. de Orat. 138. Sic apud Plin. lib. 6. Epist. 26. Ne ego quidem indignus, cui copiam scientiæ tuæ facias.
Copiam facere argenti. Plaut. Curc. 2. 3. 51.
Copiam efficere alicui ad aliquam amicum. Plaut. Milit. 3. 1. 174.
Bonam copiam jurare. Varro de L. L. lib. 6. non procul a fine, Nexum Manilius scribit omne quod per libram & æs geritur, in quo sint mancipia. Paulo post, Liber, qui suas operas in servitutem dabat, pro pecunia quam debebat, dum solveret, nexus vocatur, ut ab ære oberaturus.
Hoc C. Popilio auctore, Sulla Dictatore, sublatum ne fieret: & omnes qui bonam copiam jurarent, ne essent nexi, dissoluti. Sensus est, ut P. Manutius exponit: Debitores nonnulli pro pecunia quam debebant, operas suas in servitutem dabant, dum solverent. Id Sulla Dictator sustulit: voluitque ut ii bonam copiam jurarent: id est, ut sui facultatem creditoribus semper esse facturos juramento promitterent. Cic. 9. Fam. 16. Tu autem quod mihi bonam copiam jures, nihil est. Alii legunt, Ejures, i. e. Jures non posse preestare. Sic & apud Varr. Ejurare. V. Victor. & Manut. ad loc. & in EJVRO.
COPIOLA, æ. f. [δυναμίδα] dimin. Planc. apud Cic. 11. Fam. 13. Recurri ad meas copiolas: sic enim eas vere appellare possum: sunt enim extenuatissimæ, & inopiam rerum omnium pessime acceptæ.
COPIS, e. pro Copioso, a veteribus dictum, ut annotat Nonius ex Plaut. Pseud. 2. 3. 8.
 Atque ego nunc ut gloriosum faciam, & copi pectore. Idem Bacch. 2. 3. 117.
 Ut amantem herilem copem facerem filium. Pacuvius Peribœa, O multimodis varie dubium & prosperum copem diem. Qui loquendi modus a communi vix jam recessit. Hinc Copona primum, deinde Caupona; Taberna vinaria, propter copiam rerum, quæ ibi venduntur, & Ipsa etiam cauponis uxor. V. f. l.
COPIOSUS, a, um. Adj. [ὀπωπεύω] Abundans, dives. Cic. 3. Verr. 65. Magnifice & ornate, ut erat in primis inter suos copiosus, convivium comparat.
 Urbs celebris & copiosa. Cic. pro Arch. 4.
 Amplum & copiosum patrimonium. Cic. pro Rosc. Amer. 6.
 Lautum & copiosum patrimonium. Cic. pro Rabir. Post. 38.
 Copiosa plane, & locuples mulier. Cic. 1. Verr. 55.
 Copiosum Senatufconsultum. Plin. 8. Epist. 65.
 Tenuis & Copiosus victus, contraria. Cic. 3. Tusc. 46. Tenuem victum antefert copioso.
 Doctus & copiosus homo, & paratus. Cic. 4. Acad.
 Copiosus homo ad dicendum, & in dicendo. Cic. pro Cæcin. 64.
 Rebus omnibus ornatus & copiosus. Cic. 2. in Catil. 18.
 Copiosa disputatio. Cic. 4. Acad. 30.
 Copiosa & elegans oratio. Cic. 1. de Finib.
 Multa, varia, & copiosa oratio. Cic. 2. de Orat. 214.
 Fieri copiosorem legendo aliquid. Cic. 13. Att. 44. Multa de meo Catone, quem sapientissime legendo se dicit copiosorem factum.

Copiosissimum ingenium. Plin. 9. Epist. 2. Illi enim & copiosissimum ingenium, & par ingenio materia.
Copiosus caprarum ager. Solinus cap. 16. extr. Ager Creticus silvestrium caprarum copiosus est.
Copiosus re cibaria. Gell. lib. 7. cap. 1.
COPIOSE, Adv. [εὐφρῖνως] Abundanter. Cic. de Senect. 58. Quam copiose ab eo agricultura laudatur in eo libro, qui est de tuenda re familiari. Copiose & abundanter loqui de re aliqua. Cic. 2. de Orat. 151.
Large & copiose. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Pastum autem animantibus large & copiose natura eum, qui cuique aptus erat, comparavit.
Neque fententis solum copiose, sed verbis etiam ornate dicere. Cic. 1. de Nat. Deor. 58.
Subtiliter & copiose differere. Cic. pro Flacc. 42.
Compositæ, ornate, copiose eloqui. Cic. 1. de Orat. 48.
Gravissime & copiosissime dicere. Cic. 1. Off. 4.
Copiose aliquid proficisci. Cic. 3. Verr. 91. Nam Malleolus in provinciam sic copiose profectus erat, ut domi profus nihil relinqueret. i. e. Cum tanta opulentia.
Copiose ornatus, & honorifice acceptus. Cic. 6. Verr.
Copiose reorum causas defendere. Cic. 4. Verr. 191.
Copiosissime dicere, cui opponitur Breviter, Stricteque. Cic. pro Cluent. 29.
Copiosissime nasci dicitur herba. Plin. lib. 19. cap. 5.
COPRARIUS, i. m. dicitur Qui magistratibus præbenda, & eorum familiaria præstabat, publice conducta ei qui peregrinantes principes & magistratus sectabatur, vinum cibariaque vendens. Turnebus 12. 3. Vocatur alio nomine Parochus apud Hor. 1. Serm. 5. 46. V. Acron. in loc.
COPRIOR, æri. Castrense verbum est, pro Copia instrui & augeri. Gell. lib. 17. cap. 2. de verbis Quint. Claudii annalium primo cursum in legendo notatis, Et Romanis multis armis & magno comætu prædaque ingenti copiantur: quod verbum haud facile reperies apud civillum causarum oratores: exque eadem figura est qua lignantur, & pabulantur, & quantur. V. Non. 2. 141.
COPRIS, idis. f. [κοπίρις] Gladus leviter curvatus falci similis. Curt. 8. 14.
CORO, COPONA, V. CAURO.
COPONIS, Nomen gentis Romanæ. Q. Coponii, qui ambitus damnatus est, quia vini amphoram dedisset dono ei, cujus suffragii latior erat, meminit Plin. lib. 35. cap. 12.
Commemoratur & alter Coponius statuarius ab eodem Plinio, quem a Varrone laudatum asserit, ejusque opera quædam enumerat. V. lib. 36. cap. 5.
COPRATAS, [Κοπράτας] Straboni Perfidis fluvius est, ut videre licet lib. 5. Geogr. 15.
COPREA, æ. ni. [κοπρία] Stercorarius. Suet. Claud. cap. 8. Interdum ferula flagrove velut per ludum excitabatur, a copreis solebant & manibus sterentis focci induci. i. e. Stercorarius: ut Græco verbo Tranquillum usum opinemur ob rei fedtatem, quod stercore oblitus ejus manibus focci induceretur, ut & si diritate odoris non expersiceretur, tamen ab aliis experrectus, sibi alvi profusive faciem oblineret, eam foccis defricans. Sic restituit Turnebus, Advers. 22. 31. [Rectius alii distinguunt, Excitabat a copreis. Solebant &c. Quid fuerit autem illi Copræe plenissime docuit Casaub. ad ejusdem scriptoris Tiber. cap. 61. Perperam in ed. Lond. Copreus, i. m. legebatur.]
COPTA, æ. f. [κόπτη] Martial. lib. 14. 68.
 Peccantis famuli pugno ne percutte dentis:
 Clara Rhodos coptam quam tibi misit, edat. Copta, Genus panicifolii fuisse videtur, cui quædam quæ tunderentur, ut ipsum vocabulum indicat, miscerentur: ut nuclei pinei, amygdalæ: sed omnino durissima adferabatur Rhodo, ut e Martialis joco intelleximus. Copte meminerunt medici, ut Trallianus Alexander lib. 11. cap. 14. his verbis, Τῶνδὲ πτερομήστου συμφέρις κρήνηται τὰ κρήνηται λαρβάκιον, ποτὴ κρήνην, ἢ σφοδρῶν, ἢ ἀμυγδαλῶν ἐδίον, ἀλλὰ μὲνδὲ σπακέντων, ἢ κρητῶν. Et Orbius usus κρητῶν purgans facit e simila, nucleis pineis, dactylio, pipere, melle depurato: & alterum e simila, cammonia, nucleis pineis, pipere, melle. Ex Turneb. Advers. 10. 10. pr.
COPTUS, i. f. [κοπτός] Oppidium Thebaidis, commune Ægyptiorum & Arabum emporium, vergens ad mare rubrum, vicinas habens cautes, e quibus eruntur Smaragdi. Juven. 15. Sat. 28.
 Gesta super calidæ referemus nuclea Copti. Hinc
COPTEUS, a, um. [Κοπτικός] Apul. Met. 2. p. 127. Aadyta Coptica. & **COPITES, [κοπίτες]** Unus est ex Ægypti nomis, quas præfecturas vocant, ut auctor est Plin. lib. 5. cap. 9.
COPYLA, æ. f. [σύνχρησις, συμπλοκή] significat Nexum, sive vinculum. Plaut. Epid. 5. 1. 11.
 Querantur me, in manibus gestant copulas secum duas. Ita Lamb. Al. Secuncias. Ovid. 7. Met. 775.
 Copula detrahitur canibus. i. e. Vinculum colli.
 Dura copula. Ovid. 5. Trist. 10. 28.
 Irrupta. Hor. 1. Carm. 13. 17.
 Copula, Particula orationis, quæ copulat, id est conjungit: quales sunt apud Grammaticos, ET, QUE, & hujusmodi encliticæ, quæ idcirco Copulative conjunctiones dicuntur. Apud Dialecticos autem est Vinculum, quod conjungit subiectum & prædicatum; nempe verbum substantivum.
COPYLOS, [συνπλοκή, σύνχησις] ære. Colligare, vincire, conjungere. Plin. lib. 17. cap. 19. Plaut. Pœn. 1. 2. 130.
 Quid ais tu? quando illi apud me mecum caput & corpus copulas? An hæc inter se jungi copularique possint. Cic. 1. de Orat. 122.
 Copulando verba junguntur. Cic. in Orat. 154. Libenter etiam copulando verba junguntur: ut Sodes, pro Si audes; Sis, pro Si vis. [Hic est quod juniores Grammatici Syncope vocant, i. e. Per σύνχρησις jungere. Conjunctionibus copulari, & Dissolutionibus relaxari, contraria. Cic. in Partit. 21. Constructioque verborum, tum conjunctionibus copuletur, tum dissolutionibus relaxetur.]
 Copulare uno vinculo. Liv. 28.
 Honestatem cum voluptate tanquam hominem cum bellua copulare. Cic. 4. Acad. 140.
 Copulare cum presentibus futura. Cic. 2. de Finib. 45.
 Copulare concordiam. Liv. 4. 43. extr. Quin illi, remittendo de summa quique juris, mediis diis, copularent concordiam. [Perperam in nuper editis vox diis omisa est.] Copulare

Copulari ferromem cum aliis. Plaut. Poen. 3. 3. 42. Sermonem nobiscum libi copulat.
 Societatem cum deo. Plin. lib. 2. cap. 7.
 Voluntates. Cic. 1. Fam. 4. Non mediocriter vinculum mihi quidem attulisse videtur ad voluntates nostras copulandas.
 CΟΡΥΛΟΡ, [σὺρρυλλοῦ] ἄρι. depon. Idem. Plaut. Epid. 3. 3. 20.
 — cave firis cum filia
 Mea copulari hanc, neque conspiciere: jam tenes?
 Copulari dexteris. Plaut. Aul. 1. 2. 38.
 Adeptus, consistunt, copulantur dexteris. Passivum pro activo. Nonius. [Passivum est, constructione Graeca. V. Vechn. Hellenol. 1. 8.]
 CΟΡΥΛΑΤΥΣ, a, um. [σὺρρυλλοῦ] Partic. Cic. 4. Tusc. 24. Haec quae dico, cogitatione quidem inter se differunt: re vero copulata sunt.
 Copulata res & confatalis. Cic. de Fat. 30.
 Simplicia & Copulata, opposita. Cic. de Fat. 30. Quaedam enim sunt (inquit) in rebus simplicia, quaedam copulata.
 Admissum, copulatum, concretum, coagmentatum. Cic. 1. Tusc. 71.
 Quoniam nihil sit animis admittum, nihil copulatum, nihil concretum, nihil coagmentatum, nihil duplex.

Natura copulata, i. e. Consistentium natura. Cic. 2. de Divin. 143.
 Quid naturae copulatum habuit Alcibiadis quod scribitur fonnium?
 Copulatus, [σὺρρυλλοῦ] Cic. 1. Off. 56. Nihil autem est amabilius, nec copulatus, quam morum similitudo bonorum.
 Sed leao Et copulatus. Quod videtur aptius. Quod magis copulet Wolff. p. 200. quod minus probat ille, ego contra. H. St. Astruit eandem lectionem ex Mss. Urlinus.
 Coplatus, figurate pro Copulatus. Lucret. lib. 6. 1086.
 Est etiam, quasi ut anellis, hamifque plicata
 Inter se quaedam possunt coplata teneri, &c. Quam scripturam quidam non intelligentes, vel insolentem iudicantes, Compacta perperam reposuerunt. Lambin.

CΟΡΥΛΑΤΙΟ, ὄνις. f. [σὺρρυλλοῦ] Coniunctio. Cic. 1. de Fin. 10. Ita effici complexiones, & copulationes, & adhaesiones atomorum inter se.
 Copulatio rerum, & quasi consentiens ad mundi incolumitatem coagmentatio natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 119.
 Congressus copulationeseque consuetudinum. Cic. 1. de Fin. 69.
 CΟΡΥΛΑΤΥΜ, i. n. Gel. 16. 8.
 CΟΡΥΛΑΤΡ, [σὺρρυλλοῦ] Adv. Gell. lib. 10. cap. 24. Diequinti, pro adverbio copulate dictum est.
 CΟΡΥΛΑΤΥΣ, us. m. Arnob. lib. 1.
 CΟΡΥΛΑΤΥΣ, ὄνις. m. Firmicus.
 CΟΡΥΛΑΤΡΙΧ, ἰσις. f. Ambros. Epist. 84. & Augustin. de Trin. 11. 9.
 CΟΡΥΛΑΤΥΒΥΣ, [σὺρρυλλοῦ] Adj. fictum a grammaticis; Quod copulat, vel copulare potest. unde Coniunctio copulativa. conf. Ilid. 1. 11.

C O Q

CΟQUINA, COQUINARIUS. In COQUO.
 CΟQUO, xi, ctum, [κὺμα, κὺμα, κὺμα] ἔτε. Notae significationis. Coquere coenam, prandium, cibum, &c. Plin. lib. 3. cap. 1. Hujus proprietates, ut ventiletur in coquendo, donec desinat olere. Coctum, a Cogendo dicitur, quia coquendo coarctetur, ut ad utilitatem vescendi perducatur. Festus. Ubi Dacer. Coquere a Cogere, coagere. [Nugae grammaticales. unde ergo primam brevem habet?] Cibum coquere. Lucret. lib. 5. 1101.
 Coquere ex oleo. Celf. lib. 5. cap. 17. i. e. In oleo.
 Coquere lateres in fornacem. Cato, cap. 39. Inde laterculos facito, coquito in fornacem.
 Coquere cibum, pro Concoquere in ventriculo. Cic. 2. de Nat. Deor. 24. Negat enim ullum esse cibum tam gravem, quin is coquatur die & nocte. Legitur & Concoquatur.
 Coquere locum dicitur Sol. Varr. 3. de R. R. cap. 14. pr. Locus is melior, quem & non coquit sol, & tangit ros.
 Coquuntur fructus, Quando perfecte maturefunt. Plin. lib. 15. cap. 24. Fructus anno maturefuit, pariterque floret subnascens, & prior coquitur. Festus coquit glebas. Virg. 1. Georg. 66.
 Radii Solis coquebant cava fumina. Virg. 4. Georg. 428.
 Coquere, Corrumperere, putrefacere. Hor. 2. Serm. 2. 41.

— at vos,
 Praesentes Austri, coquite horum obsonia: quanquam &c. [Ita Schol. vet. & Lamb. Potest tamen trito sensu accipi, Coquite, pro Matureate coquendo, adducta idonea tempellate.
 Coquere bellum & consilia, Parare & moliri clanculum. Liv. 8. 3. Omnibus consultationibus inter se principes occulte Romanum coquebant bellum.
 Coquit me illud. Cic. 5. Att. 4. Tua profectio spem meam debilitat, ac me illud quidem modo coquit. Locus corruptus annotatur a Victorio. Postrema verba non sunt in Mss.
 Coquit me cura, h. e. Consumit. Ennius apud Cic. de Senect. 1.
 O Tite, si quid ego adjuro, curamve levasso,
 Quae nunc te coquit, & versat sub pectore fixa.
 Iras coquere. Sil lib. 7. 401.

CΟCΥΣ, a, um. [κὺμα, κὺμα] Partic. ut, Coctus solibus fructus. Plin. lib. 12. cap. 5. De fructu ficus Indicae. Hinc, Cocta poma, Matura dicitur.
 Gramina cocta per manus Medaeae. Propert. lib. 2. 4. 8.
 Agger coctus, Coctis lateribus factus. Propert. lib. 3. 10. (Al. 9.) 22.
 Poma matura & cocta, cui contrarium Cruda. Cic. de Senect. 71.
 Bene coctus & conditus sermo bonus. Cic. 13. Att. 50.
 CΟCΤΙΟ, ὄνις. f. [κὺμα, κὺμα] Coctionem facere, pro Concoquere & conficere cibum in ventriculo, quod vulgus Digerere vocat. Plin. lib. 20. cap. 9.
 CΟCΤΟΡ, ὄνις. m. [κὺμα, κὺμα] Qui coquit.
 Coctor, pro Decoctore, [κὺμα, κὺμα] Seneca de Benefic. lib. 4. cap. 26. extr. Quis coctori pecuniam credit, aut depotionem committit ei, qui jam pluribus abnegavit? Al. Decoctori. Plaut. Poen. 3. 2. 9.
 Hodie Juris coctores non sunt, qui lites creant. Sic leg. Pareus; sed Turnebus alique Coctores. V. Adverf. 15. 7. Petron. cap. 95. Coctores; insularique. [Hic Coctores idem, qui Coqui.]
 CΟCΤΥΡΑ, ἔ. f. [κὺμα, κὺμα] Idem quod Coctio. Columel. lib. 12. cap. 18. Si quinta pars picis Brutiae in universam cocturam adjiciatur, utilissimum sit omni vindemiae.

Coctura, dicitur Caeli temperies, a perfecta fructuum decoctione. Plin. lib. 14. cap. 4. Quum C. Gracchus Tribunus plebem seditionibus agitantis interemptus, ea caeli temperies fulsit, quam cocturam vocant, solis opere.
 CΟCΤΙΛΙΣ, e. [κὺμα, κὺμα] Quod coquendo fit. ut, Coctiles tegulae. Coctilia vasa, figulina. Curt. lib. 5. 1. de Babylone, Murus instructus laterculo coctili, bitumine interlitus, spatium triginta & duorum pedum latitudinem amplectitur.
 Muri coctiles, Lateritii. Ovid. 4. Met. 58.
 CΟCΤΙΛΙΣ, e. [κὺμα, κὺμα] Quod facile coquitur. Plin. lib. 16. cap. 6. Glans fagea succum hilarem facit, carnem coctibilem ac levem, & utilem stomacho. Alii legunt Coquibilem.
 CΟCΤΙΛΙΤΥΣ, Adj. ut, Coctilia taberna apud Julium Capitolinum in Pertinace, quam quidam interpretantur, In qua ligna vendebantur cocta, ne fumum emitterent, cujus generis fuerunt, quae Graeci κὺμα vocantur. Verba Capitolini sunt, Pater ejus coctilium tabernam in Hetruria exercuerat. Solere autem ligna cocti auctor est Ulp. 1. ligni. appellatio. D. de verb. signif. Sed & titiones, inquit, & alia ligna cocta, ne fumum faciant, &c. V. in COACTILIA.

CΟCΤΥΒΥΣ, a, um. Adj. [κὺμα, κὺμα] Quod facile vel coquitur, vel maturatur; ut, Coctiva poma, Coctivum legumen.
 Coctivae castanae, dicuntur Nigrae, quae magis in usu sunt. Plin. lib. 15. cap. 23. Laudator Corelliana, & ex ea facta Meterana, quam rubens cortex praefert triangulis, & popularibus nigris, quae coctivae vocantur.
 CΟCΤΥΤΟ, [κὺμα, κὺμα] ἄρε. frequent. Festus; Coquitare pro Coctitare, i. e. Frequenter coquere Plaut. Aul. 3. 3. 5. posuit. Idem ibid. 3. 1. 3.
 Neque ego unquam nisi hodie ad Bacchas veni in Bacchanal coquatatum. Sic Festus leg. sed potius legendum est [ut eruditur fuscipati sunt] Coquinatum.

CΟCΥΒΥΣ, vel CΟCΥΣ, i. m. [κὺμα, κὺμα] Qui cibos coquit & vendit. Festus; Coquum & Pistorum apud veteres eundem fuisse accepimus. Navius; Coquum, inquit, edit Neptunum, Venerem, Cererem. Significat per Cererem, panem: per Neptunum, pisces: & per Venerem, olera. Cic. pro Rosc. Amer. 134. Mitto haec artes vulgares, coquos, pistoros, leccarios. Donatus in Adolphos Terentii 3. 3. Ciceronis dictum refertur in eum qui coqui filius fecum causas agebat, Tu quoque aderas huic causae. Nam apud veteres Coquus non per c litteram scribebatur, sed per q. Haestus Donatus.
 Coquum facere. Martial. lib. 12. 65.
 Vincentem roseos, facieque, comaque ministros
 Cinna coquum fecit, Cinna gulosus homo est.

CΟCΥA, ἔ. f. Plaut. Poen. 1. 2. 38.
 CΟCΥLUS, i. m. [κὺμα, κὺμα] dimin. Parvus coquus. Perottus.
 CΟCΥLLA, ἔ. f. ut Varro ait apud Nonium 13. 52. Quae coquebat panem, primum sub cinere, postea in forno: cujus utriusque vocabulum a forno ductum, id est a calore.
 CΟCΥLLUM, i. n. Vas aeneum coctionibus aptum. Plaut. Aeneis coquillus excocta mihi est omnis materia. Alii Coquilla accipiunt pro Lignis minutis, quibus facile decoquantur obsonia. Festus.
 Legitur & Coculum. Plaut. Capt. 4. 2. 67. Cato R. R. cap. 11. Ahenum coculum.

CΟCΥNUM, a, um. Adj. ut, Coquinum forum. Plautus Pseud. 3. 2. 1. Forum coquinum qui vocant, stulte vocant, Nam non coquinum est, verum farinum est forum.
 CΟCΥΝA, ἔ. f. [κὺμα, κὺμα] Locus in quo dapes coquantur. Nonius, 1. 273. Cullinam veteres Coquinam dixerunt, non ut nunc vulgus patat. Mercerus Colinam legit, cujus edit. V. Donatus in primo actu Andriae, Coquina, Medicinae famulatrix est. conf. CULINA.
 CΟCΥNĀRIS, e. Varro apud Non. 3. 32. Culter coquinaris.
 CΟCΥNĀRIUS, [κὺμα, κὺμα] Adj. ut, Coquinaria vasa. Plin. lib. 33. cap. 11. Coquinarium instrumentum. V. Miliarium, i. in MILIUM.
 CΟCΥNĀRIA, ἔ. f. [κὺμα, κὺμα] Ars coquendi quae ad victum spectant. Perottus.
 CΟCΥNĀRIUS, i. m. Qui cibos coctos vendit, vel Qui coquinariam artem exercet. Perottus.
 CΟCΥNO, [κὺμα, κὺμα] ἄρε. unde Coquinatum, pro Ad coquendum, legitimus apud Plautum in Aul. 3. 1. 3.
 Neque ego unquam, nisi hodie, ad Bacchas veni in Bacchanal coquinatum. Al. Coquitatum. Idem Pseud. 3. 2. 85.

Hem mane. quanti isthuc unum me coquinare perdoce?
 CΟCΥNĀTŌRIUS, a, um. aliud Adj. ut, Vasa coquinatoria. Vasa autem coquinaria eadem esse palam est, quae Plinius Coquinaria nominat, a verbo Coquinari, quo Plautus usus est, item ut hoc a Coquina. Ceterum quod apud Paulum in l. 6. D. de pen. leg. Cocinatoria vasa legitur, Cocinatoria, id est coquinaria reponendum videtur. Nam c pro q, frequenter in antiquis libris reperiri notum est: & apud Ulp. in l. 19. §. 5. D. de aut. & arg. leg. sic palam legitur.

C O R

COR, cordis. n. [κὺμα, κὺμα] Cor animalibus ceteris in medio pectore est: homini tantum infra levam papillam ita palpat, ut admoda manu duo esse videntur. Hoc primum nascentibus formari in utero tradunt, deinde cerebrum, sicut tardissime oculos, sed hos primum mori, cor novissime. Haec Plin. lib. 11. cap. 37. Quicquid autem dicat, constat cor exactissime in medio thorace & corpore situm esse, secundum omnem sui dimensionem: sed fibram sive extremitatem ejus, versus sinistram latius vergere. Primum autem omnium membrum in corpore hepar gignitur, non autem cor. [Immo de cordis positu & generis consule juniores anatomicos.]
 Cor, quantitatem habet nunc productam, nunc contractam. Ovid. Epist. Sapph. 79.
 Mollie meum levibus cor est violabile telis. Idem. 1. de Pont. 4. 32.
 Consteor misero molle cor esse mihi. Martialis & Aufonius semper corripunt.
 Cor, pro Mente saepe usurpatur. Lucret. lib. 5. 1106.
 Ingenio qui praesabant, & corde vivebant.
 Curae cordis. Lucret. lib. 3. 117.
 Globus cordis. Lucret. lib. 4. 118.
 Stupor cordis. Cic. 3. Philip. 16. Qui propter haesitantiam linguae, stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
 SSSS 3

Acria corda. Lucret. lib. 3. 295.
 — quibus acria corda,
 Iracundaque mens facile effervercit in ira. **Hinc**
 Acri corde tumere. Valer. 6. Argon. 1.
 Ægrum. Valer. 6. Argon. 719.
 Aliena corda. i. e. Dura, & nullis precibus flectenda. Stat. 3. Theb. 281.
 Alto de corde, h. e. Ex imo pectore. Ovid. 2. Met. 621.
 Tum vero gemitus alto de corde petitos **Edidit.**
 Alto corde uri. Stat. 11. Theb. 396.
 Anhela corda. Sen. Agam. 7.
 Anxia. Lucret. lib. 6. 14.
 Apera. Virg. 10. Æn. 87.
 Attonito gemitus a cordetrahuntur. Ovid. 11. Met. 709.
 Capax multorum celerum. Senec. Theb. v. 159.
 Cupidum. Lucret. lib. 4. 1087.
 Discordantia corda. Sil. lib. 16. 20.
 Dura. V. Domare, infra.
 Effera. Valer. 1. Argon. 798.
 — facer effera raptet
 Corda pavor.
 Exhausta cruore. Sil. lib. 16. 542.
 Fallacia. Sil. lib. 13. 283.
 Sacra fides agitat virum fallacia corda.
 Ferrea. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 226.
 Ferrea lascivis mollescent corda fagitia.
 Ferrum cor fatiare. Ovid. 9. Met. 178.
 Fera equi corda fatigare. Sil. lib. 13. 143.
 Flammatum. Virg. 1. Æn. 50.
 Fortillima. Virg. 5. Æn. 729.
 Hebes. Lucret. lib. 4. 51.
 Id licet hinc quamvis hebeti cognoscere corde.
 Importuna luxu. Sil. lib. 11. 389.
 Inertia. Virg. 9. Æn. 55.
 Languida monstros. Sil. lib. 3. 504.
 Levifonna canum. Lucret. lib. 5. 862.
 Libero corde fabulari. V. **LIBER.**
 Lienosum. Plaut. Caf. 2. 6. 62. Cor lienosum, opinor, habeo. comice & joculariter, ridiculeque dicitur, pro Morbofo: quum tamen morbo lienis cor tentari non possit. Sed quem corporis esse ficem, eundem cordi etiam morbum adscivit. Alio loco dicit Lienem feditorem facere, præcordia occupavisse; nisi fallor; quod & ad hunc locum enodandum pertinet. Turneb. 7. 15. [Is locus est Merc. 1. 2. 14. V. Diffald. ad priorem locum.
 Maculosa bidentum, Morbosa. Stat. 3. Theb. 457.
 Noxia. Ovid. 10. Met. 351.
 Patru corde dolorem ferre. Ovid. 11. Met. 329. i. e. Forti, interprete Heinio.
 Perfida. Ovid. in Ibin. 170.
 Et scindunt avidi perfida corda canes.
 Purum vitio. Hor. 2. Serm. 3. 213.
 Rustica. Propert. lib. 4. 1. 12.
 Sagax. Sil. lib. 8. 466.
 Sedatum. Virg. 12. Æn. 18.
 Triste. Virg. 6. Æn.
 Tumefactum. Seneca in Agamemn. 13.
 Tumidum. Hor. 2. Serm. 3. 213.
 Acure curis corda mortalia. Virg. 1. Georg. 123.
 Æstuat pudor in uno corde. Virg. 10. Æn. 871.
 Concipere metus corde. Stat. 3. Theb. 310.
 Cumulatur cor ira. V. **IRA.**
 Domare dura corda. Ovid. 4. Epist. 156.
 Esse cordi, i. e. Curæ esse. Hor. 1. Carm. 17. 14.
 Est cordi mihi, i. e. Placet vel delectat. Ter. Phorm. 5. 3. 17. Quia uterque utriusque est cordi. Liv. 23. Id deis cordi non esse. Ducta metaphorâ ab his quæ stomacho grata sunt: Quis enim stomachi antiqui tum Graeci, tum Latini Cor appellabant. [Immo Cordi esse dicitur, ut Curæ esse, de His, quæ impetibus cupimus, aut agimus, aut amamus. Est cordi forma virginibus. Ovid. de Medicam. faciei, 32.
 Excessit cura ex corde. V. **EXCERDO.**
 Excultantiaque haurit Corda pavor pulsans. Virg. 3. Georg. 106.
 Facere ludicram artem cœpit cor meum, Palpitat, jocus est Plaut. Aul. 4. 3. 3.
 Fatiscunt corda longo sudore. Stat. 11. Theb. 92.
 Ferre aliquid æquo corde, h. e. Æquo animo. Stat. 3. Theb. 679.
 Gerere corda propinqua studio alterius. Martial. lib. 12. 44.
 Quique geris studiis corda propinqua meis.
 Habet cor, i. e. Sapit. Plaut. Pers. 4. 4. 71.
 Habes neccor, Popile, nec genium. Martial. lib. 7. 78.
 Non habere cor. Cic. 2. de Fin. 91. Hoc est non modo cor non habere, sed ne palatum quidem.
 Indignantia pacem. Stat. 3. Theb. 599.
 Instituire aliquid in corde. Plaut. Mof. 1. 2. 3.
 Labant ægra corda virorum. Valer. 3. Argon. 75.
 Læsum vulnere cor. Ovid. 12. Met. 421.
 Mansuere precibus neficia corda. Virg. 4. Georg. 470.
 Nesciaque humanis precibus mansuere corda.
 Mica cor timore. Ovid. 3. Fast. 330.
 Oblita laborum. Virg. 9. Æn. 225.
 Permullere corda. Sil. lib. 13. 344.
 Persequi aliquid corde & animo atque viribus. Plaut. Capt. 2. 3. 26.
 Perurere cor, Valde alficere. Martial. lib. 12. 49.
 Raptat corda pavor. Valer. 1. Argon. 316.
 Riquerunt corda. Lucan. lib. 8. 60.
 Salit cor. Plaut. Caf. 2. 6. 62.
 Sapit cor. Cic. 2. de Fin. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus.
 Sepulta multo mero. Ovid. de Rem. Amor. 306.
 Solvere corde metum. Virg. 1. Æn. 562.
 Stupefaeta. Virg. 5. Æn. 643.
 Tenere corde & genibus. Hor. 1. Carm. 23. 8.

Trepidare corde. Cic. 3. de Orat. 166.

At Romanus homo, tamen et si res bene gesta est,
 Corde suo trepidat.

Trepidantia bello. Virg. 4. Georg. 70.

Tument rabie fera corde. Virg. 6. Æn. 49.

Cordis copia & cor sapientie. Plaut. Epid. 3. 3. 4. [Immo Speculum sapientie, ut placet Gronov. q. V.

CORCULUM, i. n. [κωρδουλ] dimin. Plaut. Caf. 4. 4. 14. Meum corculum, meus molliculus caseus. Blandientis vox. Sic in Caf. 2. 6. 9.

CORCULUS, i. m. Corculum (inquit Festus) a Corde dicebant antiqui Solertem & acutum. Cic. 1. Tusc. 18. Alii cor ipsum animus videtur: ex quo excordes, vecordes, concordere dicuntur, & Nafica ille prudens bis Consul, Corculum. Plin. lib. 7. cap. 31. Catos, Corculos, apud Romanos cognominatos esse refert, Qui sapientia præstiterunt.

CORICILLUM, i. n. aliud dimin. Petron. cap. 75. Coricillum est, quod homines facit: Cetera quisquilia omnia.

CORPATUS, aum. [κωρπυτ] Adj. Qui corde præditus est, id est, solers & sapiens: antiqui enim philosophi quidam in corde sapientiam constituebant. Ennius apud Cic. 1. Tusc. 18.

Egredie cordatus homo Catus Ælii' Sextus.

Compar. Lactant. 3. 20. Non inferior fuisse Socratem paulo cordatiorum quam ceteros.

CORDAX, æcis. [κωρδαξ] Cordax Trochæus pes quare sit dictus, docet Cic. in Orat. 193. ubi Gronov. V.

Cordax saltatio, Obscœna & comica. Budaus in l. Athletas D. de his qui not. infam. V. Schol. ad Nub. Aristoph. 540.

CORDATE, Adv. [κωρδατε] Sapienter, prudenter. Plaut. Pœn. 1. 1. 3. Quas tu sapienter, docte, & cordate, & cate

Mihi reddidisti opparatas opera tua.

CORDALIS, e. Barbarum, iudice Voff. de Vit. L. L. 4. 31.

CORDALITER, Adv. ibid.

CORDICITUS, aliud Adv. Ex corde. Sidon. 4. Epist. 6.

CORDOLIUM, i. n. [κωρδολιουμ] Cordis dolor. Plaut. Cist. 1. 1. 67. At mihi cordolium est.

CORA, æ. f. Latii oppidum, quod Corani populi tenuerunt a Bardano orti, quorum meminit Plin. in descriptione Italiæ. V. Sil. 8. 380.

CORANI, Populi hujus oppidi. Plin. 3. 5.

CORA, æ. f. [κωρη] Puellam decenti forma conspicuam significat apud Moloſios. Propterea eorumdem rex Aidonius, uti est apud Plutarchum, filiam appellavit Coram, quam rapere adortus sit Pirithous. Coram item Græci Pupillam in oculo vocant, quia cœ κρηων εἰν τὸ δακρυον, hoc est, ex concavo profuit lacryma, unde dicatur etiam Colurium.

Est item Cora, Impedimentum sistens profluvium, & Nummi species. Advertendum quoque est, Coras pro Vestium manicis capi, aut ejusmodi quopiam, quæ manibus plerumque porrectiores comparantur: ob idque impedimentum afferant, si in eas immittantur manus, ne quid possit fieri. Proinde lectum in historia est, Ab Cyro fororis Darii filios necatos, quod illi occurrentes, in coras non immisissent manus, quod uni tantum regi assueverat fieri.

Sumitur & aliter hoc nomen, significataque habet varia apud auctores, ut videre poteris apud Cæli Rhodigi. Antiq. Lect. lib. 7. cap. 15.

CORACESTIUM, [κωρακεστιουμ] Primum Cilicæ castellum est, in Petra prærupta positum, quod Diodorus cognomine Tryphon receptaculo usus est, quo tempore Syriam a regibus defecisse fecit, adversum quos bellum gerebat, interdum secundo eventu, interdum adverso. Auctor Strabo lib. 14. Meminit Plin. lib. 5. cap. 27.

CORACINUS, a, um. Adj. a Corax. V. **CORAX.**

CORACINA Sacra, legitimus apud Ambrosium in Pauli epistolam ad Romanos, Quæ Coraci præstarentur, five is intelligatur corvus, seu ejus nomenclatura deorum mutorum unus. Meminit Cæli. Antiq. Lect. lib. 12. cap. 5.

CORALITICUS, Lapis in Asia reperitur, mensura non ultra bina cubita, candore proximus ebori, & quadam similitudine, quem magni æstinari refert Plin. lib. 36. cap. 8.

CORALIUM, i. n. pr. ancip. [κωραλιουμ, κωραλιουμ] Lapis est rubri coloris. Plin. lib. 32. cap. 29. Quantum apud nos Indici margaritis pretium est, tantum apud Indos in corallo. Gignitur quidem & in rubro mari, sed niger. Quo in loco & Coralium legitur, & etymon a prædicendo ducitur. Vide item Plin. lib. 36. cap. 19. Coralium unico l. scribitur. Ovid. 15. Met. 416.

Sic & corallium, quo primum contigit auras

Tempore durefcit, mollis fuit herba sub undis. Interdum tamen productionis causa l. geminatur. Aufon. in Mosell. 69.

Quum virides algas, & rubra corallia nudat

Æstus. Claud. in Nupt. Honor. & Mar. 169.

Mergit fe subito, vellitque corallia Clotho. Corallum quoque nonnunquam legitur. Sidonius in Epithal. Ruricii, Carm. 11. 110.

Lactea puniceo sinuantur colla corallo.

CORALIUS, [κωραλιου] Phrygiæ fluvius est, qui alio nomine Sangarius dicitur. Auctor Plin. lib. 6. cap. 1.

CORALLI, [κωραλλι] Populi sunt Pontici, immanitate insignes. Ovid. lib. 4. de Pont. 2. 37.

Hic mea cui recitem, flavis nisi scripta Corallis?

CORALLIS, Gemma est similis minio: gignitur in India & Syene. Auctor Plin. lib. 37. cap. 10.

CORALLOACHATES, vel **CORALLOACHATES**, [κωραλλοαχάτης] Gemma est ex Achate generibus, similis corallo aureis guttis distincto. Plin. lib. 37. cap. 10.

CORAM, [κωραμ], Adv. In conspectu. Præpositio ablativo casui serviens. Cic. in Pisonem 12. Coram genero meo.

Coram, præpositio suo casui aliquando postponitur. Tacit. 1. Ann. Multaque eo coram. Idem 3. Ann. 14. Senatu coram. & 3. 24. extr. Patribus coram.

Coram aliquando, est adverbium. Cic. 11. Fam. 16. Nam quemadmodum coram qui ad nos intemptive adeunt, molesti sepe sunt. Idem

Attico 7. 3. extr. Sed hæc coram: nam multi sermonis sunt.

Coram etiam & absens, contraria: Coram & Octav. Non prætermittam,

quin, quoniam coram id facere prohibeor, absens profui.

Coram etiam ex ipso audiebamus. Cic. 1. Acad. 13.

Disputare coram cum aliquo de re aliqua. Cic. 2. de Lege Agr. 77. Veniat, & coram mecum de agri Campani divisione disputet.

Coram inter nos conferemus. Cic. 1. Att. 17.

Coram præfens, pleonasmus. Plaut. Pseud. 4. 7. 43.

— quia te ipſus coram præfens præfentem videt. Cic. 3. de Lege Agr. pr. Ea coram potius, me præfente, dixiſſent.

A præfentibus coram fermo habetur. Cic. de Amicis. 7. Atque ideo feci, ut tanquam a præfentibus coram haberi fermo videatur.

Coram ante oculos. Ter. Eun. 4. 7. 24.

Rogitas? qua nū ante oculos coram amatorum adduxit tuum?

Coram in os alicuius laudare. Ter. Adel. 2. 4. 5.

O mi Germane, ah vereor coram in os te laudare amplius.

Adeſſe coram. Virg. 1. Æn. 595.

Aliqui coram agnoſcere. Virg. 3. Æn. 173.

Cernere coram. Virg. 2. Æn. 538.

Offendere coram. Virg. 6. Æn. 716.

Recitare coram quibuslibet. Hor. 1. Ser. 4. 74.

Tenetur coram. Cic. pro Cluent. 39. Index Avilius ex altera parte coram tenetur.

Venire coram. Hor. 1. Ser. 6. 56.

Coram huc adducere alicuius. Ter. Andr. 5. 3. 29.

Sine me expurgem, atque illum huc coram adducam.

Coram, pro hic, hoc loco, interprete Donato. Ter. Phorm. 5. 8. 21.

— ferme eadem omnia, Quæ tute dudum coram me incaufaveras.

CORAMBLE, Oppidum eſt inter Ægyptum & Æthiopiā, juxta quod eſt bituminis fons, ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 29.

CORAMBLE, es; vel CORAMBELA, æ. f. [κορμύλλη] Herba quæ ocu-
lorum aciem retundit, & hebetem facit; ideoque dicta: nam κορμύλη, pupillam ſignificat; ἀμβλῶς vero retuſum & hebes. Columel. in Horto lib. 10. 178.

Nunc veniat quamvis oculis inimica coramblē. Sunt qui contendunt omnino legendum Corymbe. De Coramblē in hanc ſententiam meminit Ariſtophanis in Hippis commentator, Cranbe, apud antiquos Coramblē, κορμύλη πρὸς κορμύλη βλάπτειν, id eſt quod nocet oculis, appellata: quam ex Lycurgi oculis natam ferunt. Hunc enim Bacchus extimeſcens, vitibus ligatum ac collacrymantem projecit in mare: ex cujus lacryma cauſis eſt natus. Proinde factum aiunt, ut vitis & braſſica ἀρτιούρα, id eſt contrariam vim in ſe habeant. Credunt namque agricolarum filii, vitem cui appenſa fuerit braſſicæ radix, ſterileſcere: atque eam ob rem braſſicam primum in ſymphoſio exhiberi, & ab Ægyptiis elixam ante alios cibos comedi ſolitam, ut ebrietatem moderetur. Hæc commentator ille: quorum maxima pars etiam a Suida recitatur. Sane braſſica viſum hebetari, Galenus, Avicenna, Dioscorideſque teſtantur.

CORASINI, [Κορασίνιοι] Populi ſunt Asiatici, teſte Herodoto, lib. 2.

CORAX, æcis. m. [κόραξ] Antiquus rhetor Siculus, primus artem dicendi & præcepta conſcripſit, auctore Ariſtotele. Cic. in Brut. 46. Itaque ait Ariſtoteles, quum ſublatiſ in Sicilia tyrannus, res private longo intervallo judiciis repeteretur, tum primum (quod eſſet acuta illa gens & controverſa natura) artem & præcepta Siculus Coracem & Tiſiam conſcripſiſſe. Coracis item meminit lib. 1. de Orat. 91. Et Quintil. lib. 7. cap. 1. κόραξ autem Coracem, Corvus Latine dicitur. Unde jocus Cic. 3. de Orat. 78. Quare Coracem ſitum veſtrum patiarum nos quidem pullos fuos excludere in nido, qui evolent clamatores odioſi ac moleſti. Eſt item Corax, Montis nomen in Sarmatia Europæ apud Ptolemæum. Eſt præterea Corax, Fluvius in Caucaſis montibus originem habens, ut Glaucus, Phaiſis, Hippus.

Fuit & Corax, five Coras, qui cum fratre Catillo oppidum Tibur in Italia conſtituit, auctore Servio in illud 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia moenia linguant,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem,
Cattillusque, acereque Coras, Argiva juventus.

Conſtat etiam Archilochum interfectum fuiſſe in bello a quodam Calonda, cui cognomen erat Corax. Hic quum forte ſciſcitatum Apollinis oraculum veniſſet Delphos, ab eo tanquam impius ac ſceleratus eſt rejectus. Verum quum ille multis verbis ſeſe excuſare conatus, culpam omnem in fortunaui, & varios bellorum eventus rejeciſſet, veniamque a deo imploraſſet, flexit numen: acceptoque ab Apolline reſponſo, juſſu ejuſ Tenarum profectus eſt, ac manibus Archilochi parentavit: tanta erat eo tempore vatium & poetarum auctoritas atque majestas. Hæc Perottus, ex Suida in Ἀεγιάδος.

Pro Corvo poſuiſſe videtur Solin. cap. 40. Al. 53. ubi de Chamæleonte. Corax, Machina eſt, apud Vitruv. 10. 19.

CORACINUS, a, um. [κορακίνος, ἢ κορακίνος] Adj. i. e. Corvinus.

Coracinus color. i. e. Nigr. qualis eſt corvorum, quem tamen a Pullo diſtinxiſſe videtur Vitruv. lib. 8. cap. 3. Per id tempus, inquit, adiungitur eo quotidie potum: ex eoque quamvis ſint alba, procreant aliis locis leucophæa, aliis locis pulla, aliis coracino colore.

CORACINUS, i. m. Genus piſcis Nilo peculiaris, ut teſtatur Plin. lib. 32. cap. 5. Martial. lib. 13. 85.

Princeps Niliacis raperis coracine macellis.

CORAXI, [κοραξοί] Colchidis regionis populi. Plin. lib. 6. cap. 5. Et Pomponius lib. 1. 21. Hinc

CORAXIUS, a, um. Adj. ut Mons Coraxicus, Tauri montis pars eſt. De Tauro ſic Plin. cap. 27. lib. 5. Quin etiam (inquit) contractus, effugiens quoque maria, plurimis ſe gentium nominibus, hinc & illinc implet: a dextra, Hyrcanus, Caſpius: a leva Paryadres, Moſchicus, Amazonicus, Coraxicus, Scythicus appellatus. In univerſum vero Graece Ceraunius. Pomponius Mela lib. 1. cap. 21. multitudinis nomen ſcribit Ceraunii, Taurici, Moſchi, Amazonici, Caſpii, Coraxici, Caucaſi.

CORBIS, is. f. & ſecundum Prifcianum, maſc. [κόρβις] Vas eſt viminibus contextum. Plaut. Bacch. 4. 4. 61.

Si id caſſo, geritote amicis voſtris aurum corbibus. Cic. pro Sext. 82. Meſſoria ſe corbe contextit.

Corbis dicta, ut inquit Var. de L. L. 4. 31. Abeo, quod ſpicas, aliudve quid eo conuebant.

Corbis pabulatoria, In qua reponbantur pabula armentorum. Columel. lib. 6. cap. 3. Si grano abſtinentis, frondis aridæ corbis pabulatoria modiorum viginti ſufficiat. Idem lib. 11. cap. 2. non ita procul a fine maſculino genere uſus eſt, Frondis corbem pabulatorium modiorum viginti.

Corbis etiam inter Novalia inſtrumenta numeratur. Eſt enim Vas quod in ſummitate mali ſuſpenditur, unde deſuper tela in hoſtium naves dejiciuntur. Lilius Girald.

CORBULA, æ. f. dimin. a Corbis, teſte Varrone de L. L. l. c. Idem 1. de R. R. cap. 15. Cogit aliquot corbulaſ uvarum, & frondem jucundiffimam miniſtrat ovibus.

Surſum fuducemus corbulas. Plaut. Aul. 2. 7. 4. Adde Non. 3. 48.

CORBULUM, in neutro poſuit Sueton. in Neron. cap. 19. Primus rafello humum effodit, & corbulo congeſtam herumis exulit. Emendati libri legunt, Corbula.

CORBUCLA, æ. f. Aliud dimin. Pallad. 3. 10. Fit ex vimine parva corbucula.

CORBULO, [κορβύλλιον] Aquitanie olim erat emporium, ſuper ſumme Ligeri, cujus Polybius mentionem fecit, quum Pythæ fabulamentorum memoriam faceret. Ex Strab. lib. 4.

CORBITA, æ. f. Felus; Corbitæ dicuntur Naves onerariæ, quod in malo earum ſummo, pro ſigno corbes ſolent ſuſpendi. Nonius; Corbita, Genus navigii tardum & grande. Plaut. Pœn. 3. 1. 4.

Tardiores, quam corbitæ ſunt in tranquillo mari. Cic. 15. Att. 6. Corbitane Patras, an actuariolus in Leucopetram Tarentinerum: & ſi oneraria, ſtatim freto, an Syracuſis.

Corbitam dare, videtur Plaut. vice proverbii protuliſſe, pro Negligenter alicuius juvare. Is enim in Pœn. 3. 1. 40. Sic ait,

Obſecro hercle operam celocem hanc mihi, ne corbitam date. Corbita cibi. Plaut. Caf. 4. 1. 20.

Novi ego illas ambas eſtrices, corbitam cibi Cemeſe poſſunt. Corbitam cibi interpretatur Turnebus, Onerariam cibo reſertam, ut Cicero navem auri & palæe dixit. In editis falſo legitur Corbitant ubi. Nam Corbitam verbum inuſitatum & inauditum eſt. Reſtituit Turnebus, repugnante Scaligero ad ſeq. loc. Fetti.

CORBITOR, ðris. m. Saltator vel cernuator in funere ſimpludiaro. Feſtus in Simpludiaro. Forſan a Corvitor dictum eſt, v in b facile commutato. [Ita placet Scaligero, Daccrio nil mutante, qui Funambulium exponit.]

CORBIO, ðnis. m. Urbs veteris Latii. Liv. 3. 66.

CORBULO, Cognomen Domitiorum. Domitius Corbulo in Armeniam miſſus eſt, ubi reges plurimos devicit, quos omnes ſupplices, aut eorum liberos obſides Romanis miſit. Reſert Plin. lib. 6. cap. 8. Athleta quidam hujuſce nominis memoratur apud Juven. 3. Sat. 251. V. Schol. vet.

CORCHORUS, i. m. vel CORCHORON, i. n. [κορχόρον] Herba paſſim creſcens. Plin. lib. 25. cap. 13. Anagallida aliqui corchoron vocant. Corchorus inter olera. Proverbum in homines nullius pretii, qui tamen in numero aliquo tudeant haberi. Eraſm. in Chiliaid.

CORCULUM, In COR.

CORCYRA, æ. f. [κορκύρα] Maris Adriatici inſula inter Epirum & Calabriam ſita, Alcinoi & Phæacum memoria, tum & Ulyſſis naufragio, & hortorum Alcinoi fama clariffima. Venetorum eſt hodie, vocaturque vulgo Italici Corſu. Huius meminit, Virg. 3. Æn. 291.

Protinus ærias Phæacum abſcondimus arces, Litoraque Epiri legimus, &c. Aérias arces Phæacum, Corcyram (inquit Servius) inſulam dicit, ſitam inter Epirum & Calabriam, ubi regnavit Alcinous. Lucan. lib. 9. 32.

Corcyra ſecreta petit, ac mille carinis Abſtulit.

Eſt & Corcyra Nigra cognominata, ab illa ſuperiore diverſa, quam inter Electridas enumerat Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Hinc

CORCYRÆUS, a, um. Adj. [κορκυραῖος] Cic. 6. Att. 2. Εὐβόταν Sempronii Ruſi cognovi ex epitola Corcyrae.

Bellum corcyraeum. Nep. 2. 2.

CORDATUS, CORDOLIUM. In COR.

CORDACISMUS, i. m. [κορδακισμός] Saltationis eſt ſpecies, turpis, indecentiſſe: nam ſaltationum alia quidem bellicæ ſunt, ut pyrrhica: nonnullæ vero ridiculariæ, quibus modum conciliatur riſus. Iſ autem utuntur in conviviis & theatris. Harpocratione, in verbo Cordacismus, cujus meminit in Philippiſ Demotheſes, Cordax inquit, comicæ ſaltationis eſt ſpecies, ſicuti Ariſtoxenus tradit in libro da Saltatione tragica. V. Cæl. Antiq. Lect. lib. 5. cap. 4. Schol. Ariſtoph. ad Nuſta 540. Petron. cap. 52. Adde quæ ſupra in COR. per imprudendum, poſita ſunt.

CORDILIC, Philoſophus Stoicus Pergamenus, omnium principum ac regum amicitias ſpernabat. Hunc Cato Ulicenſis in Macedoniam cum exercitu miſſus, precibus exoratum in caſtra ſecum duxit, magnam ſe putans adeptus palmam, qui hominem ſeveriſſimum e ſententia dimoviſſet. Volaterr. lib. 14.

CORDILLA, vel Cordila. In CORDYLA.

CORDUBA, [κορδύβη] Bæticae Hiſpaniæ urbs clariffima, utriuſque Senecæ & Lucani patria. Martial. 1. 62.

Duoſque Senecas, unicuique Lucanum Facunda loquitur Corduba. Nomen etiam nunc retinet. A Corduba, Cordubeniſ conventus dicitur Plinio, ut Aſtigitanus & Hiſpalenſis, a clariffimis oppidis, & quartus Gaditanus. Cordubeniſ agri fertilitas, & dives cultus ſcriptoribus laudatur. Sil. lib. 3. 401.

Nec decus auriferæ ceſſavit Corduba terræ.

CORDUBENSIS, e. Plin. 3. 1. Conventus Cordubeniſ. conf. Hirt. Bell. Alex. cap. 57.

CORDULÆ, Portus Themifcyrenæ regionis, de quo Plin. lib. 6. cap. 4.

CORBUS, Cognomen Romanum, quod Ex caſu naſcentium tractum docet Quintil. lib. 1. cap. 4. de quo egimus in CHORDUS.

Valerius Cordus inter præceptores Alexandri Mamææ nominatur. Lamprid. cap. 1.

Cordus item Cremutius declamator nobiliſ fuit, cujus meminit Tranquillus in Caligula cap. 16.

Fuit & Elius Cordus hiſtoricus, qui Imperatorum vitas conſcripſit, qui vitio vertitur, quod eorum qui obſcuriores eſſent minima etiam perfequeretur. Nam quando proceſſerit, & quando ciſque varaverit, aut quoties veſtem mutaverit, ſane nec de clariffimis notiffe viſis commemorandum eſt. Auctor Capitol. in Clod. Al. cap. 5. & Maximina. 12.

CORDUS, a, um. Adj. V. CHORDUS.

CORDYLA, five CORDYLLA, æ. f. [κορδύλλη] Piſcis minutus, qui Partus thynnorum dicitur. Plin. lib. 9. cap. 15. Limofæ cordylæ a luto pelami-

nominibus, quæ res per eum gestæ sunt, quum iste civitatibus frumentum, coria, cilia, faccos imperaret.

Coriorum confectores. Firmic. lib. 3. cap. 9. & 12.

Canis affluens corio; Proverbum est, de illis qui quum semel illecebras vitiorum degustarunt, nullo modo avocari amplius possunt. Hor. 2. Serm. 5. 87.

Ut canis a corio non absterbetur unco. V. in CANIS.

Castaneæ corium. Plin. lib. 15. cap. 28. Putamine clauduntur nuces, corio castaneæ.

Hominis. Plaut. Cistell. 4. 2. 36. Perit meum corium.

Nubium corium. In NUBES.

Piscium corium. Plin. lib. 6. cap. 24.

Perficere coria. Plin. lib. 17. cap. 9. Semen in filiquis, quo coria perficiuntur, gallæ vice. Sic lib. 16. cap. 6. ad finem, Sed gallam hemeris optimam, & coris perficiendis aptissimam.

Corius. m. gen. apud Plaut. Pœn. 1. 1. 11.

Tres facile corios contrivisti bubulos. Idem alibi, Jam tibi tuis meritis crastus corius redditus est. teste Festo, q. v.

Coria in structuris. Budæus, Coria sunt in architectura singuli ductus structuræ, qui uno tenore ducuntur aut in altitudinem, aut in crassitudinem. Vitruv. 7. 3. Itaque tres suscitantur in ea structura crassæ, duæ frontium, & una media facturæ. Græci non ita: sed plana collocantes coris alternis in crassitudinem instruentes, non media faciunt, sed e suis frontatis perpetuam, & in unam crassitudinem parietum consolidant. Cap. 18. extr. Fundamenta primum fittucato, postea cæmentis minutis, & calce arenato semipedem unumquodque corium fruito.

CORIARIA, a, um. Adj. Quod ad coria pertinet, ut Coriarius frutex, est rhuis herbæ. Plin. lib. 24. cap. 11. Nam & herba est silvestris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quæ venena & tineas pellit: & frutex coriarius appellatur, subrutulus, cubitalis, crassitudine digitali: cujus aridis foliis, ut in malicorio coria perficiuntur.

CORIARIA, a, f. Officina coriarii. Petron. cap. 2. In coriaria habitare. Al. in Culina.

CORIARIUS, i. m. [ἀγορῆς ἄνθρωπος] Qui coria concinnat. Plin. lib. 17. cap. 9. In coriariorum officinis pilo madefacto. Sic Firmic. lib. 4. cap. 7.

CORIAGO, inis. f. [ἀγορῆς πάρος] Boem morbus. Columel. 6. 13. Est & infesta pestis bubulo pecori: coriagine rusticis appellatur: quum pellis ita tergori adhæret, ut apprehensa manibus deduci a costis non possit: ea res non aliter accidit, quam si bos aut ex languore aliquo ad maciem perductus est: aut sudans in opere faciendore refrixit: aut si sub onere pluvia madefactus est.

CORIAGINOSUS, a, um. Adj. Veget. Mulom. 1. 38.

CORISTUM, Cruiq. in Hor. Sat. 3. libri 1. p. 341. Ab ejus autem corii, sive Corusti duritie. Et paulo post, Hujuscemodi corustis, (ut utar integro) &c. Hos locos præcedit iste: Adus ut Crustum per crasin dictum sit, quasi Corustum, nimirum ab Usto corio. H. St. Non æque mihi Cruiquius persuadetur.

CORMALOS, Flavius Troadis, in conventu Adramytenno, teste Plin. lib. 5. cap. 30.

CORNE, Collis est suburbanus agri Tusculani, in quo locus visitur antiqua religione Dianæ sacratas a Latio, velut arte tonsili coma faciei memoris. Auctor Plin. lib. 16. cap. ult.

CORNEÆTES, Pannonia populi, de quibus Plin. lib. 3. cap. 25.

CORNELIA Gens, Romæ omnium gentium amplissima nobilissimaque ab antiquis est habita, de cujus origine nihil jam occurrit. Familias præcipuas quatuor reperio: quarum una Maluginensium est, altera Scipionum, Rufinorum tertia, postrema Lentulorum. Dolabellas enim, Cinnas, Merulas, & si qui sunt alii, plebeios potius quam patricios crediderim. Qua equidem in re veterum auctorum diligentia requirenda est, qui cum in aliis, tum in Cornelis nobis describendis valde videntur errare, quod cuius attentius paulum consideranti facile fiet obviam. Ceterum scribit Valerius Maximus lib. 8. cap. 16. imaginem Africani in cella Jovis Opt. Max. positam honoris atque dignitatis causa, quæ quotiescunque munus aliquod Cornelie gentis celebrandum esset, inde peteretur. Proprium ergo hoc & peculiare Africanorum erat, ut illud Poplicolarum & Tubertorum, quos in urbe sepeliri consuevisse Cicero & Plutarchus ostendunt.

CORNELII multi illustres fuerunt.

Cornelius Asina. Macrob. 1. Saturn. 6.

Cornelius Cossus, tribunus militum. Liv. 4. 19.

Cornelius Nepos, Ciceronis tempore, vir disertus, vitas illustrium virorum scripsit, quarum tantum Pomponius Atticus extat. scripsit etiam excellentium Imperatorum vitas, quæ hodie exstant. Huic Catullus opus suum dedicat.

Cornel. Epicadus, L. Cornelii Sullæ Dictatoris libertus, librum quem Sulla de suis rebus gestis imperfectum reliquit, supplevit. Tranquillus de Ill. Gram. cap. 12.

Cornel. Gallus, ante omnes (inquit Servius) primus Ægypti præfectus, fuit poeta eximius. Nam & Ephionem transtulit in Latinum sermone, & amorum suorum de Cytheride scripsit libros quatuor. De quo multa Servius in Bucolicis Virgilii: de quo & illud distichon extat, Nafonis i. Amor. 15. 29.

Gallus & Hesperis, & Gallus notus Eois, Et sua cum Gallo nota Lycoris erit.

Cornelius Severus inter poetas epicos ab antiquis auctoribus relatus est. Ingenio fuit magno, & in scribendis versibus facili. Constat eundem fuisse versatum in declamationibus, qua in re ingenium suum atque eruditionem maxime probavit: quum in eodem officio essent alii complures. ut Asinius Pollio, Pompeius Silo, Porcius Latro, & Aufidius Bassus. A Fabio Quintiliano ita commendatur, ut versificator quam poeta melior habitus sit. Scripsit inter alia multa opus de bello Siculo, quod ab eo absolutum non est propter immaturam mortem. Quod opus si absolvere potuisset, merito libri secundum locum vendicasset, ut idem Quintil. auctor est lib. 10. cap. 1. Extat ejus carmen illud, quo eleganter dessevit Marci Ciceronis interitum, quod etiam ab Annæo Seneca magnopere commendatum est.

Oraque magnanimum spirantia pane virorum In Koftris jacere suis, sed enim absultum omnes, Tanquam sola foret, rapti Ciceronis imago, &c.

CORNELIA, æ. f. Soror Africani, mater Gracchorum, epistolas reliquit

elegantissime scriptas. Cic. in Brut. 211. Legimus epistolas Cornelie matris Gracchorum: apparet filios non tam in gremio educatos, quam in sermone matris. Quintil. item Cornelie eloquentiam commendat, lib. 1. cap. 1. Eloquentie Gracchorum mater Cornelia pro illo tempore plurimum contulit.

Cornelia, P. Sestii uxoris meminit Cic. 5. Fam. 6. Non satis credidi homini prudenti tam valde esse mutam voluntatem tuam: sed postquam & Cornelia tua Terentiam convenit, & ego cum Q. Cornelio loquutus sum, adhibui diligentiam quotiescunque Senatus fuit, ut adesset.

CORNELIA Tribus. In TRIBUS.

CORNOLÆ, Gemmæ sunt, quæ ita nuncupari videntur, quia inter onychas cornea quoque visatur varietas. V. Cælium Rhodig. lib. 17. cap. 10.

CORNOLUS, CORNESCO, CORNETA, CORNEUS. V. CORNU, & CORNUS arbor.

CORNICERN, Vox appellativa. V. CORNU.

CORNICERN, inis. m. Cognomen Oppiorum. Liv. 3. 35. Unde & CORNICINUS, a, um. Adj. Cic. 4. Att. 2.

CORNICOR, CORNICULA. V. CORNIX.

CORNICULARIUS, CORNICULUM. V. CORNU.

CORNIFICIUS, i. m. Iisdem temporibus in poetica floruit, quibus in scribenda historia Sallustius, Luceus, & Cornelius Nepos in Urbe præstiterunt. Fuit ingenio eleganti, & lepidio, atque in scribendis epigrammatibus versatus est. Sororem habuit Cornificiam, ut scribit Eusebius, cujus carmen in magno pretio habetur.

Fuit & Cornificius Ciceronis paternus amicus & collega, ad quem multæ extant ipsius epistolæ lib. 12. ad Fam.

CORNIGENUS, CORNIGER, CORNIPES. In CORNU.

CORNISCÆ arum. f. pl. Locus trans Tiberim erat, cornicibus dicitur, quod in Junonis tutela cornices esse putabantur. Auctor Festus.

CORNIX, Icis. f. [ἀγορῆς] Avis injucunde crociantis, quæ alarum avium dux esse dicitur. Cujus naturam abunde describit Plin. lib. 10. cap. 12. Plaut. Afn. 2. 1. 13.

Picus & cornix est ab læva, corvus, partha ab dextera.

Annosa cornix. Hor. 3. Carm. 17. 13.

Garrula. Ovid. 2. Met. 547.

Improbata. Virg. 1. Georg. 389.

Inaupicata. Plin. 10. 12.

Rauca. Lucret. 6. 751.

Sinistra. Virg. 9. Ecl. 15. Sic a Virgilio appellatur, quod cantus cornicis injucunde crociantis, malum auspiciu estet aliquid incipienti, & malumque portenderet. Erat tamen aliquando cantus ejus auspiciatus, & faustus: ut,

Tarpeio quondam quæ fedit culmine cornix, Est bene non potuit dicere, dixit erit. apud Suet. in Dom. c. 23. Turnebe 9. 29.

Vaga. Hor. 3. Carm. 27. 16.

Vetula. Hor. 4. Carm. 13. 25.

Cornicum oculos confingere; Proverbum est, inquit Valla in Randenssem, quasi Confingere oculos eorum qui se sapientiores videri volunt, & duces: nam cornix dux avium esse dicitur. Cic. pro Flacc. 46. Hic Hercule cornici oculum, ut dicitur: nam hunc Herimippum hominem eruditum, civem suum, cui debebat esse notissimum, percussit. ejus enim fide pecuniam sumptisa Fulsis. Idem pro Muren. 25. Inventus est scriba quidam Cn. Flavius, qui cornicum oculos confixerit, & singulis diebus ediscendos factos populo proposuerit, & ab ipsis cautis Jureconsultis eorum sapientiam compilarit. Quod proverbium (inquit Erasimus) an natum sit ex apologo quopiam, an ex eventu, an ex metaphora sumptum, non facis liquet. Undecunque fluxerit, perinde valere videtur, Cornicum oculos confingere, quasi dicas, Novo quodam invento veterum eruditionem obscurare, efficereque, ut superiores nihil scisse, nihil vidisse videantur. Effertur autem per ironiam. Budæus autem sic interpretatur, Cornicum oculos confingere, pro eo quod est, Callidos & versutos homines versutia & calliditate supplantare & eluctari: ut enim clavus clavo truditur, sic vastitia vaser, & ars eludat arte. Sunt qui de hac re sic tradant, Cornicum oculos confingere dicitur hi, qui arcanam aliorum artem, ob idque magis, aut quætuosam, aut admirabilem, pervulgant: qua pervulgata tollitur aut quæstus, aut admiratio. Vel dicitur hi, qui alioqui cautos & prudentes, tale nihil suspicantes decipiant. Adagium tractum putant ex natura animalis: Cornix enim ad cadaver hominis in patibulo aut rota expositi advolans, illi primum oculos eruit, ut caudicis populo, auferendo illi cognitionem factorum, quos scribere invulgando eruit cornicibus oculos, i. e. Abstulit id luminis, quo ceteris præstare videbantur.

Cornicibus superstes, & Cornicibus vivacior; de Vehementer annosis, proverbialis hyperbole: ab avis ejus pro digiofa vivacitate sumpta. Martial. lib. 10. 67.

Et cornicibus omnibus superstes. De Anu nimum vivace. Hor. 4. Carm. 13. 25.

Cornix etiam Annulus est ferreus, quo ostium pulsatur, a figura, aut potius a garrulitate sic dicitur. [Miror, quo auctore hæc dicantur. Græcis quidem id genus crepitaculi κρηνην dicitur, verum id Latine similiter positum nusquam legi.]

CORNICULA, æ. f. [κρηνην] dimin. Hor. 1. Epist. 3. 19.

Ne si forte suas repetitus venerit olim Grex avium plumas, moveat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. Ex apologo Æsopi.

CORNICOR, [κρηνην] Æti. Inepte garrire. Pers. 5. Sat. 12.

Nescio quid tecum grave cornicaris inepte.

CORNU, n. indecl. [κρηνην] Plin. lib. 11. cap. 37. Omnibus autem cava, & in mucrone demum concreta sunt cornua: cervis tantum solida, & omnibus annis decidua. Hor. 1. Serm. 4. 34.

Fœnum habet in cornu, longe fuge. V. Adagia Erasmi.

Cornua a Curvare dicta, quod pleraque curvamus. Varr. de L. L. 6. 3. pr. [An Curva videmus?] Armata cornibus bestia. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quarum alie coris recta sunt, alie villis vestite, alie spinis hirsute: pluma alias, alias squama videmus obductas, alias esse cornibus armatas, alias habere e fuga penarum.

Ramosa cornua dedit natura capreis, sed parva, nec decidua: Convoluta & in

& in fractum arietum generi : rupicapris in dorsum adunca, damis in adversum: Erecta autem rugarumque ambitu contorta, & in leve fastigium exacuta (ut liras diceret) strepiceroti. Hæc ex Plin. lib. 11. cap. 37. ubi multa cornum genera videtur. Al. Lyras.

Aeria capra cornua, per Hyperbolen dixit Ovid. 5. Faust. 119.

Arborea cervorum cornua. Virg. 1. Æn. 190.

Aurata Tauri fideris. Virg. 1. Georg. 217.

Camura cornua, Curva Servio. Unde & Cameræ appellatur. Virg. 3. Georg. 55. — & camuris hirtæ sub cornibus aures. V. CAMURUS.

Flexum circum cava tempora cornu. Ovid. 7. Met. 313. De ariete.

Inflexa in se cornua. In INFLECTO.

Latifque feri cornibus irti. Sen. Hippol. v. 65.

Prelonga. Lucret. 3. 614.

Prima, Nascencia. Hor. 3. Carm. 13. 4. Turgida cornibus primis frons hædo.

Ramosa cervi. Virg. 7. Ecl. 30.

Recurva. Ovid. 5. Met. 328.

Recurva in tergum. Ovid. 5. Faust. 119.

Rigidum. Ovid. 2. Faust. 146.

Sicciora corpora cornu. Catul. 21. 12.

Summis vix cornibus extant cervi. Virg. 3. Georg. 370.

Torva tauri. Lucan. 1. 612.

Addere cornua pauperi. In ADDO. V. infra.

Curvare. Virg. 4. Georg. 299. Vitulus bima curvans jam cornua fronte.

Decernere inter se cornibus subigit tauros vacca. Virg. 3. Georg. 218.

Ductus cornu hircus. Virg. 2. Georg. 195.

Exfectum. Hor. 1. Serm. 5. 59. — ò tua cornu
Ni foret exfecto frons (inquit) quid faceres, quum
Sic mutilus minteris?

Explorat cornua in truncis taurus. Lucan. 2. 603.

Fregit in arbore cornu. Ovid. 5. Faust. 121. De capra loquitur.

Gerere cornua fronte. Ovid. 15. Met. 596.

Incurfare adversis cornibus. In INCURRO.

Lacerare. Hor. 3. Carm. 27. 72.
Quum tibi inivitus laceranda reddet
Cornua taurus.

Luctantur inter se adversis cornibus hædi. Virg. 2. Georg. 526.

Mutilus cornibus. In MUTILUS.

Obvertere cornua alicui in re secunda. Plaut. Pseud. 4. 3. 5. h. e. velut
Cornibus impetere, & nocere alicui. V. infra Cornua, Vires.

Petere cornu. Ovid. 12. Met. 103.
Cum sua terribili petiti irratamina cornu. De tauro.

Profert jam cornua vultur. Claud. 1. in Eutrop. 352. De re minime verisimili.

Tenere taurum cornu. Virg. 5. Æn. 382.

Tollere cornua, translate. Hor. Epod. 6. 11. V. Cornua, Vires.

Trahere taurum prensis cornibus. Stat. 2. Theb. 616.

Verfa in obnixos urgentur cornua. Virg. 3. Georg. 222. De juvenca.

Vires in cornua sumit taurus. Ovid. 3. Met. 883.

Cornu, pro Rei alicujus curvatura. ut, Cornua Lunæ. Virg. 3. Æn. 645. Sen. Med. v. 97.
Cum Phœbe solidum lumine non suo
Orbem circuitis cornibus alligat.

Coactum cornu Phœbes. Lucan. 1. 537. i. e. Coniunctum Lunæ cornu: utpote in plenilunio.

Lunaria cornua orbe nono resurgunt. Ovid. 2. Met. 454.
Orbe resurgebant lunaria cornua nono. i. e. Nonus incipiebat mensis.

Lunata. V. LUNA.

Obscurum Lunæ cornu. Virg. 1. Georg. 428.
Luna revertentes quum primum colligit ignes,
Si nigrum obscuro comprehenderit aera cornu,
Maximus agricolis pelagoque parabitur imber.

Obtusa Lunæ cornua dicuntur, quando Luna pura non est. Virg. 1. Georg. 433.
Pura, nec obtusis per cælum cornibus ibit.
Puris cornibus it Luna rupta nube. Sen. Hippol. 4.

Tenuis Lunæ cornu. Stat. 12. Theb. 2.

Velatis cornibus Luna. Valer. 8. Argon. 29.

Cœnant tota cornua, efficiuntque orbem. Ovid. 7. Met. 179.

Complent. Virg. 3. Æn. 645.
Tertia jam Lunæ se cornua lumine complent. i. e. Jam tertium est plenilunium.

Evanescent cornua Lunæ. Ovid. 2. Met. 117.

Junctis cornibus impleat orbem Luna. Ovid. 2. Met. 344.

Jungit Luna suos ignes cœnante cornu. Sen. Hippol. 6.

Reparat nova cornua Phœbe. Ovid. 1. Met. 640.

Cornua montium, ut, Cornua Parnasi: qui eadem de causa etiam Biceps dicitur. Stat. 5. Theb. 542.
Quantus & ille sacri spiritis intorta movebat
Cornua Parnasi, &c.

Cornua fluminum, dicuntur Flexus, & curvatures alveorum, quod multis in locis ad cornuum similitudinem sectantur. Perottus.

Gemina auratus taurinum cornua vultu. Virg. 4. Georg. 371. De Eridano loquitur. [Abingebant putæe cornua fluminum imaginibus. V. Eridan, Var. hist. 2. 33. & ibidem Interpr. Spanh. de Pr. & usu num. Diff. 7. 6. 2. Serv. infra in CORNIGER.

Platis cornibus amnes. Valer. 1. Argon. 106.

Terrificis undans cornibus Hebrus. Valer. 6. Argon. 618. Al. Crinibus, Truncatum. Claud. de Laud. Seren. 176.
Saucia truncato pallebant flumina cornu.

Cornua portus. Cic. 9. Att. 17. Ab utroque portus cornu moles jaclusus. Eadem & Brachia dicuntur. q. V.

Angustus includum cornibus æquor. Ovid. 5. Met. 410.

Cornua in prælio, pro Utraque parte agminis, vel Aciei. In exercitu enim est dextrum & sinistrum cornu: & quod inter utrumque est, dicitur Medium agmen, vel Media acies. Ter. Eun. 4. 7. 4.
— in medium huc agmen cum vecti, Donax:
Tu, Simulio, in sinistrum cornu, tu Syrfice in dextero. Cæf. 1. Bell. Gall. 52. Ipse a dextero cornu prælium commisit.

Commovere cornua. In COMMOVO.

Extendere cornua. Lucan. 3. 547.

Locare equites pro cornibus. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Promovere utraque cornua. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Equites cornibus affundi. Tacit. Vit. Agric. 35. Instinctos ruentesque ita disposuit, ut pedum auxilia, quæ octo millia erant, mediam aciem firmarent: equitum tria millia cornibus affunderentur.

Acies inclinato cornu ruebat. Sil. lib. 10. 32.

Quasi cornua duo tenere. Cic. 13. Philipp. 47. Deinde Panfa & Hirtius? qui quasi cornua duo tenerunt Cæsar, tum, quum illæ vere partes vocabantur. i. e. Duobus præferunt.

Cornua disputationis alicujus commovere. Cic. 2. de Divin. 26. Nunc cominus agamus, experiamurque, si possimus cornua commovere disputationis tuæ.

Cornua antennarum, pro Utraque parte antennæ. Virg. 3. Æn. 549.
Cornua velatarum obvertimus antennarum.

Ardua cornua, pro Antennarum extremitatibus. Virg. 5. Æn. 832.

Ardua cornua demittere. Ovid. 11. Met. 482. De cornibus antennarum.

Cornualibrorum sunt eorum Ornamenta in utraque extrema parte volu-minis. Ovid. 1. Trist. 1. 8.
Candida nec nigra cornua fronte geras. V. Ciofan. ad loc. in ed. Burn.

Explicuit liber usque ad sua cornua. Martial. lib. 11. 108. 1.
Explicuit nobis usque ad sua cornua librum,
Et quasi perfectum, Septimiane, refers.

Cornu pro Arcu corneo. Ovid. 5. Met. 383.
Oppositoque genu curvavit flexile cornu.

Lenta flectere cornua. Ovid. 1. Met. 455.

Lycium cornu, Arcus Lycius. Virg. 11. Æn. 773.
Spicula torquebat Lycio Coryntia cornu. Ubi Servius, Creten-
ses sagittas Lycio arcu dirigebat: quod, ut supra diximus, ad ornatum
poni consuevit.

Parthum cornu. Virg. 10. Ecl. 59.
— libet Partho torquere Cydonia cornu Spicula.

Lentare cornua. Stat. 3. Theb. 588. De arcu.

Ungula solido cornu, Ob materiæ similitudinem. Virg. 3. Georg. 88.
— solido graviter sonat unguia cornu. conf. CORNEUS
& CORNIPES.

Cornu pro Laterna cornea. Plaut. Amph. 1. 1. 185.
Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris?

Cornu in militari instrumento. Cornua dicebantur, quod ea quæ nune sunt ex ære, tunc fiebant ex bubulo cornu. Varro de L. L. 4. 24.

Rauco streperunt cornua cantu. Virg. 8. Æn. 2.

Torva. Perf. 1. Sat. 99.

Sonare quod cornua ac tubas vincat. Hor. 1. Serm. 6. 43.
— magna sonabit,
Cornua quod, vincatque tubas.

Occanere cornua, ac tubas Sentius jussit. Tacit. 2. Ann. 81.

Inflexo Berynthia tibia cornu. Ovid. 4. Faust. 181. de Phrygia peculiari tibia curva. Sic 11. Met. 16.
Clamor, & inflato Berynthia tibia cornu.

Interdum Cornua sunt Vires, Gloria, potentia, ut sæpiissime in Vet. Testamento: nec non & auctores Latini sic utuntur. Hor. 3. Carm. 21. 17. de Vino loquens;
Tu spem reducis mentibus anxii,
Virelque, & addis cornua pauperi. Et Ovid. 1. de Arte Am. 239.
Tunc veniunt rifus, tunc pauper cornua sumit. Hor. Epod. 6. 12.
Parata tollo cornua. conf. Obvertere cornua supra.

Cornua Liberi patris (quem vini inventorem ferunt) simulacro adjiciuntur, eo quod homines nimio vino truces fiunt. Ex Festo.

Cornu Copiæ, [κόπια ἀγαθότης] Quum affatim omnia superesse significamus, Copiæ cornu dicimus. Plaut. Pseud. 2. 3. 5.
Nam hæc allata cornu copiæ est, ubi inest quicquid volo. Plin. in præf. Nat. Hist. Alii κέρως ἀγαθότης hæc libros suos inscripserunt, quod est copiæ cornu, velut lactis gallinæ sperare possis in volumine haultum. Ovid. Cornu copiæ dicit id fuisse, quod Hercules cum Acheloo in speciem tauri mutato congressus, ei detraxit: hoc Naiades acceptum, & omnium fructuum primitiis resertum, Copiæ consecravit. Ovid. 9. Met. 80. & seq. V. Eralin. Chiliad. Sæpe divinum scriptum invenitur. Hor. 1. Epist. 12. 30.
— aurea fruges
Italiæ pleno diffusit Copia cornu. Idem Carm. sæcul. v. 60.

Copia divite cornu. Sen. Med. 65. Hor. 1. Carm. 17. 16. Benignum pro Copioso & divite posuit, sumpta metaphora a cornu Fortunæ, quo divitiæ ligari dicuntur. Acron. — hic tibi Copia
Manabit ad plenum benigno
Ruris honorum opulenta cornu. V. COPIA.

CORNUS, ßs. m. & CORNUM, i. n. Idem quod Cornu. Varro de R. R. 3. 9. Cornum cervinum. Gell. 14. 5. Copiæ cornum. Lucret. 2. 388. Præterea lumen per cornum transit. Lucan. 7. 217.
— cornus tibi cura sinistra.

CORNEUS, a, um. Adj. [κέρως] Quod ex cornu, vel Instar ejus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Velut ibes maximam vim serpulum conficiunt, quum sint aves excellæ, cratribus rigidis, corneo proceroque rostro.

Arcus corneus. Ovid. 1. Met. 697.

Color corneus. Qui cornu similitudine refert. Plin. lib. 36. cap. 8.

Fibra cornea esse dicitur Joris & misericordie expertibus. Perf. 1. Sat. 4.

Intelligitur autem Jecoris fibra.

Homo corneus. Plin. lib. 7. cap. 19. ad finem, Quibus natura concreta sunt ossa, qui sunt rari admodum, cornei vocantur. V. CORNEOLUS.

Orta cornea. Ovid. 8. Met. 545. sic Roltra vocat avium.

Porta Somni cornea apud inferos. Virg. 6. Æn. 894.
Sunt gemine Somni portæ, quarum altera fertur
Cornea: qua veris facilis datur exitus umbris. Ubi Servius; Per
Portam corneam, inquit, Oculi significantur, qui & cornei sunt coloris
& duriores ceteris membris: nam frigus non sentiunt. Sicut etiam
Cicero ait in libris de Deorum Natura.

CORNEOLUS, a, um. Adj. dimin. Cartilagineus, Cic. 2. de Nat. Deor. 144. de auribus loquens, Sed duos & quasi corneolos habent introitus, multique cum flexibus: quod his naturis relatus amplificatur sonus.

Corneolus fuit. Petron. cap. 43. i. e. Invicta duritie corporis, ac valetudinis.
CORNEU-

CORNŪTUS, a, um. Adj. [κρηστής] Quod cornua habet. Varro 2. de R. R. cap. 7. *Ætas cognoscitur equorum, & fere omnium qui ungulis indivisus habent, & etiam cornutarum, quod, &c.* Potest etiam dici Cornutum, Quod procedit ex cornu. Martial. 1. 19.
Occubuit tandem cornuto ardore potius.

Cornutum bestiam petis, inquit Plaut. i. e. Lacesse eum qui paratus fit retaliare injuriam, quemque non, nisi tuo malo, provocos. Erasmus. Sylligimus cornutus, vocatur Dilemma. V. Hieron. Epist. 83. i. conf. **CRRATINE**.

CORNŪTA, r. f. Piffis genus. Plin. 32. 11. & 9. 27.

CORNUATUS, a, um. ut, Umbra cornuata. Varr. de L. L. 6. 3. pr.

CORNUARIUS, i. m. Cornuarii sunt, vel Qui cornua conficiunt, vel Qui cornu canunt, quoque Æneatores a piffis dictos Festus lib. 1. scribit. De his fit mentio in l. ultima. D. de jur. immuni. A Tubariis autem eos Paternus separat, ut & Cornicines a Tubicinibus. Vegetius lib. 2. cap. 22. & Modestus in Epitome ejusdem.

CORNESCO, [κρηστίσκω] ēre. Durescere in cornu. Plin. lib. 11. cap. 49. Urso quoque simul ut expiraverit, cornescere aiunt genitalia.

CORNŪLUM, i. n. dimin. Apic. 8. 1. Sed frequentius **CORNICŪLUM**, i. n. [κρηστίδιον] dimin. a Cornu. Plin. lib. 11. cap. 28. Aliis cornicula ante oculos prætenduntur ignava. Idem lib. 9. cap. 32. de cochleis, & oculis caret: itaque corniculis prætendunt iter. Est & Corniculum, Ornamenti genus, quod donabantur milites ab Imperatoribus pro re bene gesta. Liv. 10. 44. scribit L. Papirium Consulē equites omnes, ob insignem in bello operam, donasse corniculis, armillisque argenteis.

Hoc etiam nomine vocatum est Oppidum juxta Tarquinius, κρηστίδιον Stephano, a quo Oppidani, Corniculani, κρηστίδιοι, appellati sunt.

CORNICULATUS, a, um. Adj. Idem ac Cornuatus. Apul. de Deo Socr. pr.

CORNICULARIUS, i. m. Alconius in 3. Verr. 71. Accensus nomen est ordinis, & promotionis in militia, ut nunc dicitur, princeps, vel commentariensis, aut cornicularius. hæc enim nomina de legionaria militia sumpta sunt. Hæc ille. Valer. Max. lib. 6. 1. 11. Cui Corninius Tribunus plebis diem ad populum dixit, quod cornicularium suum stupri causa appellasset. Dicitur autem cornicularius in bello, accensus Decurionis: in quo significatu capitur etiam apud Frontinum, lib. 3. 14. 1. Tribuni cornicularii vigiles quosdam excitavit. V. Alciatum in tres posteriores libros Codicis. Turnebus in Sueton. Domit. cap. 17. Saucium ac repugnantem adorti Clodianus Cornicularius & Maximus, &c. sic explicat his verbis, Ut in exercitu & acie dicitur cornu, ita in cohortibus Trib. militum corniculum, & fortasse in ordinibus centurionum: a quo Cornicularius, qui corniculo Tribuni militum præest. Tranquill. de Claris Grammaticis cap. 9. Primo appariturum fecit magistratibus, deinde in Macedonia corniculo, mox equo meruit. Hæc ille. V. Torrent. ibid. :

CORNICEN, inis. n. [κρηστίδιον] Qui cornu sonat. Juven. 2. Sat. 117. Quadringenta dedit Gracchus festertia dotem
Cornicini: sive hic recto cantaverat ære.

Cornicines atque tubarum centus. Juven. 10. Sat. 214.

Cornicines tubicineque ante vallum canere jubet. Liv. 2. 64.

CORNIFRONS, ontis. Adj. Quo usi sunt veteres, dictum a cornibus quæ frontes præferunt. Ennius apud Non. 3. 3. Tu pacere cornifrontes armentales soles.

CORNIGENUS, a, um. Quod est ex genere cornu habentium; sicut Caprigenus, Quod est ex genere caprarum. Perottus.

CORNIGER, a, um. Adj. [κρηστίδιον] Qui cornua gerit. Plin. lib. 11. cap. 37. Camelus una ex iis quæ non sunt cornigera. Cervi cornigeri. Ovid. 7. Met. 701. Caput. Ovid. 5. Epist. 137. Callis. Sil. 15. 6. Cornigerum caput mitra cohibens, Liber dicitur, Quod vinum inermi cornua & audaciam det. Sen. Hippol. v. 756. Fluvius corniger. Virg. 8. Æn. 77. Ubi Servius; Flumina ideo cum cornibus pinguntur, sive quod mugitum boum imitatur murmur undarum, sive plerumque in cornuum similitudine curvatas cernimus ripas. Taurus corniger apud Cic. 2. de Nat. Deor. 110. de Sidereo tauro, ex antiquo poeta. conf. Ovid. 15. Met. 511.

CERNIPES, edis. Adj. [κρηστίδιον] Quod pedes corneos habet, veluti Equus & capra. Ovid. 2. Fast. 361. Cornipedi Fauno cæsa de more capella. Faunus enim caprinus pedes habere fingitur. Equus cornipes. Virg. 7. Æn. 779. Cornipedes, substantivè etiam dicuntur Equi. Sil. lib. 7. 684. & locis quam plur.

CORNŪPETA, vel **CORNŪPETA**, æ. m. Qui petit cornu. Gloss. Cyrill.

CORNUBIA, æ. f. Extrema pars Angliæ ad occidentem. Vulgo *Cornuwall*. Quoniam instar cornu primo angusta, deinde latius se extendit.

CORNUS, us, vel l. f. [κρηστίδιον] Arbor ramos habens duritie & rigiditate cornibus similes. Cornus fructum circa solstitia reddit, primo candidum, postea sanguineum. Plin. 16. 26. pr. Virg. 2. Georg. 448. — & bona bello
Cornus. i. e. Apta hastilibus.
Cornus Itala, pro Telo ex cornu facta. Virg. 9. Æn. 698. Conjecto sternit jaculo, vocat Itala cornus. Servius. Levis cornus, Sagitta ex cornu arbore. Sen. Hippol. v. 546. — non erat gracilis levis
Armata ferro cornus. i. e. Hastile aut sagitta quæ fiebat de cornu arbore.
Sonans cornus, Sagitta ex cornu arbore. Sil. lib. 23. 235. Validam cornum torquere. Sil. lib. 13. 204.

CORNUM, i. n. [κρηστίδιον] Fructus corni.
Autumnalia corna. Ovid. 8. Met. 408. Lapidosa. Virg. 3. Æn. 650. Rubicunda. Hor. 1. Epist. 17. 9. Silvestria. Hor. 2. Serm. 2. 57.

CORNUS, a, um. Adj. [κρηστίδιον] Quod est ex cornu. Plaut. Duram ac corneam virgam.
Cornea pyxis. Plin. lib. 21. cap. 20. Venabula. Ovid. 4. Epist. 81. Virgulta, Quæ sunt cornus arboris. Virg. 3. Æn. 22.

CORNĒTUM, Locus ubi sunt frequentes corni: sicut a Pino, Pinetum. κρηστίδιον, Ver. Gloss. Hinc

CORNĒTA, n. pl. Locus Romæ inter Viam sacram & Macellum. V. Varr. de L. L. 4. 32.

CORNIFER, a, um. Adj. Qui cornos fert: ut, Rami corniferi. Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp. 204. Sed rectius legitur Coniferis.

CORNUTUS, a, um. Adj. in CORNU.

CORNUTUS, Cognomen Annæorum. Cornutus Leptites genere (est autem Leptis Africa civitas) emicuit Romæ sub Nerone, interfectus demum ab eo una cum Mufonio philosopho. Multa ejus scripta tam in philosophia, quam rhetorica feruntur. natura magis, & quam studio juvabatur. Erat sine liberis: humanitate alioqui tanta, ut discipulis ex ea causa plurimos ad se non minus quam doctrina alliceret. Auctor Suidas. Fuit & M. Cornutus, Prator urbanus Romæ Ciceronis temporibus: de quo lib. 10. Fam. 12. Item 1. Att. 14. Bonis utinam Trib. plebis. Cornuto vero Pseudoacatone.

COROCONDAMES, [κροκωνδαμῆς] Vicus est ad Bosphorum Cimmericum, oppositum habens vicum Panticapensis agri, nomine Acram, qui septuaginta stadiis ferre disjungitur. Strab. lib. 11.

COROCONOMETIS, [κροκωνδαμῆς] Lacus est supra Corocondamen, qui & ab ea vocatur, & decem stadia a vico in mare emittit. Auctor Strab. lib. 11.

CORŒBUS, [Κορῆβος] Atheniensis, qui primus figlinam invenit. Auctor Plin. lib. 7. cap. 56. Fuit & alter Corœbus, filius Mygdonis (unde a Virg. Mygdonides appellatur) qui incensus amore Cassandræ, quam etiam Priamus pater ei desponderat, ad Trojam venit, fecero & Phrygibus laturus auxilium, quamvis a sponsa ipsi exitium, nisi abiret, esset prædictum. Nam ea nocte, qua Ilium cecidit, occisus est a Peneleo quodam Græco. Virg. 2. Æn. 341. — juvenique Corœbus Mygdonides, illis qui ad Trojam forte diebus Venerat, infans Cassandræ incensus amore. Unde proverbium, Stultior Corœbo.

COROLLA, **COROLLARIUM**. In CORONA.

CORON, [κῶρον] Dioscoridi] Herba est eadem cum Ruta silvestri.

CORONA, æ. f. sine aspiratione, ut Quintil. lib. 1. cap. 5. [κῶρον] A nostris olim Stropi appellata, unde & Strophila, a κῶρον, quod est vertere Memint Plin. lib. 21. cap. 2. Plaut. Attil. 4. r. 58. Tum si coronas, ferta, unguenta jussert Ancillam ferre Veneri, ut Cupidini. Coronæ floræ & rosæ. Plaut. Aulul. 4. 2. 68. Coronæ diversorum generum fuerunt apud Romanos inter dona militaria in magno pretio, qualis erat Triumphalis, obdionalis, civica nobilior ceteris, muralis, vallis, quæ & castrensis, navalis, ovalis. De quibus suis locis abunde. V. Gell. lib. 5. cap. 6. Et Plin. lib. 21. cap. 2. & 3. Aurea corona. Cic. 14. Att. 18. Mihi quidem videtur Brutus noster jam vel coronam auream per forum ferre posse. Liv. 7. 10. Agonothetarum corona fuit aurea. Suet. Domit. 4. Convivalis. Auream aliquando fuisse patet ex Tacit. 2. Ann. 57. extr. Clastica. V. Clasticus, adj. in CLASSIS. Donatica, victoribus in ludis donabatur, quæ postea magnificentie causa instituta est super modum apertam capitibus, quali amplitudine fuit cum Lares ornantur. Festus. Duplex gemmis auroque. Virg. 1. Æn. 655. Equestris. Plin. 15. 4. Exploratoria. Suet. Calig. cap. 45. Comites & participes victoriæ novo genere & nomine coronarum donavit, quas distinctas Solis ac Lunæ siderumque specie exploratorias appellavit. Festa, festo die sumpta. Ovid. 10. Met. 598. Florente corona cinctus. Ovid. 2. Met. 27. Gemmifera. Valer. lib. 5. Argon. 447. Graciles. Juven. 12. Sat. 87. Herculeæ, Populeæ. Virg. 2. Georg. 66. Hibernæ. Plin. lib. 21. cap. 2. Iligneæ. V. ILEX. Insignis gemmis. Virg. 7. Æn. 75. Intactæ. Martial. lib. 11. 90. Intactas quare mittis mihi, Polla, coronas? Longa fores tegat. Ovid. 4. Fast. 758. Marcantes. Claud. in Epith. 96. Muralis. Hujusmodi corona dabatur ei qui primus murum conscendisset. Liv. 26. 48. Gell. 5. 6. Muralis corona Carbeles, Turrita. Lucret. lib. 2. 606. Navalis. Virg. 8. Æn. 684. De Agrippa. V. Gell. 5. 6. Nexæ vel nexiles. Hor. 1. Carm. 38. 2. Obdionalis. Gell. 5. 6. Plin. 22. 4. Oleaginea. Gell. 5. 6. Ovalis. Gell. 5. 6. & Fest. Pacillis. Plin. lib. 21. cap. 3. Summaque auctoritas pacillis coronæ: ut in Saliorum facris invenimus solennes cœnas. Sic restituit Turnebus, quum in editis locus sit corruptissimus. Paciles autem coronæ plerique videntur Compactiles: fortasse tamen fuerint, quarum coronamenta in torulo rotundo, vel usquam finguntur pangunturque. Harduinus edidit, Sutiles Saliorum facris invenimus & selennes cœnis. Pieria. Martial. lib. 12. 52. Populea. Hor. 1. Carm. 7. 23. Quadrima, Verus. Martial. lib. 12. 32. Quadrima nigri nec corona pulei. Querna. Ovid. 1. Fast. 614. Rosæ. Claud. in pr. Conf. Stil. 87. Rosacea. Plin. lib. 21. cap. 3. Spicea. Hor. Carm. sæcul. 29. Fertilis frugum pectorifera tellus Spicea donet Cererem corona. Sutiles. Ovid. 5. Fast. 335. conf. Pacillis. Tonfa. Virg. 5. Æn. 556. Virides. Virg. 5. Æn. 110. Votiva puppis redimita corona. Ovid. 3. Amor. 11. 29. Capere coronam insigni cum laude. Lucret. lib. 6. 94. Dare coronam civicam. Cic. pro Planc. 72. Desuebant coronæ. Cic. 5. Tusc. 62. V. DEFLUO. Detracta capillis. Ovid. 1. Amor. 6. 67. Donari. Hor. in Arte Poet. 250. Conf. Spicea paulo ante.

Exornare aliquem tenui. Juven. 9. Sat. 138.
 Fusæ per colla. Ovid. 2. Fast. 739.
 Habere coronam honoris alicuius causa. Cic. 14. Att. 19. De coronatis,
 quom fororis tuæ filius a patre accusatus esset, rescriptit se coronam ha-
 buisse honoris Cæsaris causa, posuisse lectus gratia.
 Habere in capite, in collo. Cic. 7. Verr. 27. Ipse autem coronam habe-
 bat unam in capite, alteram in collo.
 Imponere pupillis coronas. Virg. 4. Æn. 418. Ubi Serv. Aut re vera co-
 ronam inquit, aut spiras funium accipimus.
 Induere cratera. Virg. 3. Æn. 525. V. CORONO verbum.
 Inumbrare ora coronis. Lucret. lib. 3. 926.
 Merere laude coronam primam. Virg. 5. Æn. 355.
 Mittere regni coronam cum sceptro. Virg. 8. Æn. 505.
 Nectere alicui coronam. Hor. 2. Epist. 2. 96.
 Petere insignem coronam suo capiti. Lucret. lib. 1. 928. significat Ma-
 gnum nomen & honorem sibi comparare.
 Pingere tempora coronis. Ovid. 5. Fast. 335. al. Cingere.
 Ponere, V. Habere paulo supra.
 Premere crinem. Stat. 1. Silv. 2. 228.
 Redimire plexis caput. Lucret. 5. 1398.
 Scindere hærentem coronam crinibus. Hor. 1. Carm. 17. 49.
 Venire sub corona, dicebantur mancipia iure belli capta. Nimirum Co-
 rona, Signum erat fercorum venalium: ideoque Sub corona venire di-
 cebantur, Qui in bello capti venundabantur coronati. Cæf. 3. Bell. Gall.
 16. extr. Itaque omni Senatu necato, reliquos sub corona vendidit. V.
 Gell. 7. 4.
 Vincire tempora. Hor. 1. Carm. 7. 23.
 Coronam, quam στεφάνην vocant Græci, in mundo muliebri ponit Pollux
 lib. 5. cap. 16. fegm. 95. ex illo versu Homeri ex Iliad. 2. 597.
 Τῶν δ' αἰεὶ πέδιπτον ἀνδρῶν στεφάνην ἔχον, οἱ δὲ μετὰ χλαίνας.
 Horum hæ plexas coronas, si vero enes habebant.
 Corona, [στέφανος] Circulus est circa lunam. Sen. Nat. Quæst. 1. 2.
 Corona, pro Signo cælesti ponitur, nempe Ariadnæ Minois filiz, quæ
 in sidus conversa est a Baccho. Virg. 1. Georg. 222. Hæc Cancro & Leo-
 ne exoriente occidit, exoritur cum Scorpio nonis Octobris, habet stel-
 las novem in orbem dispositas. Auctor Hyginus P. A. lib. 2. 5.
 Dictæa. Claud. in sec. Conf. Stil. 208.
 Seu tibi Dictææ placentur ætra coronæ. h. e. Sideris coronæ
 simillimi: alludit autem ad Ariadnem Dictæam, id est Cretensem.
 Dotalis. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 272. — si Bacchus amator
 Dotali potuit cælum signare corona.
 Gnosiaca, i. e. Ariadnes corona, sidus cælestis. Stat. 1. Silv. 6. 88.
 Coronæ, sunt Prominentiæ & veluti supercilia quædam parietum, ar-
 cendis stitilicibus inventa, fabri Cornices appellant & intabulamenta: si-
 ve structura, siue iustissimo opere constant. Vitruv. lib. 2. 8. Summis
 parietibus structura testacea sub tegula subjiciatur, altitudine circiter
 sesquipedali, habeatque projecturas coronarum: ita vetari poterunt quæ
 solent in his heri vitia. Budæus.
 Muri corona. Curt. 9. 4. 30. Augusta muri corona erat: non pinnæ, si-
 cut alibi, fastigium ejus distinxerant, &c.
 Corona, in ἄρμας, ἀρμαξία] Conventus hominum circumstantium, &
 veluti in circum congregatorum. Cic. 5. Verr. 49. Tamenne putamus
 patronum tuum in hoc crimine cerviculam jactaturum, & populo se ad
 coronam daturum?
 Corona & turba. Cic. pro Flacc. 68. A iudicibus oratio avertitur, vox
 in coronam turbamque effunditur.
 Clamor coronæ. Hor. 1. Epist. 19. 53.
 — scis quo clamore coronæ
 Prælia sustineas campetria.
 Corona insolita cinxere iudicium. Lucan. lib. 1. 321. Quia Circumfete-
 rant armati.
 Socia corona. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 56.
 Vulgi stante corona. Ovid. 13. Met. 1.
 Spissa. Hor. in Arte Poet. 381.
 Spissa viris corona interlucet. Virg. 9. Æn. 508.
 Corona item est Oppugnationis subitæ genus, quom mœnia simul ab omni-
 bus partibus, circumdato exercitu, oppugnantur. V. Lips. Poliort. 1.
 dialog. 4. unde
 Corona cingere. Cæf. 7. Bell. Gall. 72. Liv. 4. 27.
 Muros rara corona cingere. Virg. 10. Æn. 122. i. e. Ægre circumdare
 paucitate militum.
 Corona urbem capere. Liv. 43. 18.
 Corona circumdare. Liv. 4. 47.
 Corona mœnia aggredi. Liv. 42. 63.
 Corona vallare. Sil. 13. 140.
 CORONĀLIS, e. Adj. [στέφανοειδής] Sutura coronalis vocatur in antero-
 re calvariz parte: quandoquidem coronæ in ea potissimum capitis parte
 collocantur: sicut posteriorum a literæ a similitudine, Lambdoïdem no-
 minant. Ex Galen. lib. de Ossib. cap. 1.
 CORONĀRIUS, a, um. Adj. [στέφανοφόρος] Quod ad coronas attinet.
 ut, Aurum coronarium, Ex quo coronæ conficiebantur: velea Pecunia
 quam provinciales dabant Romanis magistratibus in coronam, hoc est
 nomine & pretextu coronæ inde faciendæ. Cic. 1. de Lege Agr. 12. con-
 tra Rullum, Quod ad quemque pervenit, pervenerit ex præda, ex ma-
 nubius, ex auro coronario. Ibid. 59. Coronarium absolute ponitur. Ex
 præda, ex manubius, ex coronario, &c. Subaud. Auro. Et sic Gell. 4.
 14. extr. Ex eo loco iure dejectum, quo eum venire cum coronario non
 decuit. Sed alii aliter exponunt.
 Coronariz herbæ. Plin. lib. 21. cap. 23.
 Coronarium opus, In modum coronæ factum. Plin. lib. 15. cap. 30.
 Ramos spargit a radice dodrantales, topiarii ac coronarii operis.
 Coronarium æs. Plin. lib. 33. cap. 9. Mifcetur argento tertia pars æris
 Cypri tenuissimi, quod coronarium vocant, &c.
 CORONARIUS, i. m. vel CORONARIA, æ. f. [στέφανοφόρος] Qui vel
 Quæ coronas conficit, Plin. lib. 21. cap. 2. Florum invicem odores coloref-
 que accedere Sicione, ex ingenio Pausæ pictoris, atque Glyceræ cora-
 nariz, dilectæ admodum illi. conf. Plin. 21. 9.
 CROLLA, æ. f. dimin. [στέφανοειδής] Feltus, Corollam nova nupta de
 floribus, verbenis, herbisque a se lectis sub amiculo ferebat. Plin. lib. 21.

cap. 2. Paulatimque & Romæ subreptit appellatio, corollis inter initia
 propter gracilitatem nominatis: mox & corollariis, postquam e lamina
 ærea tenui inaurata & inargentata dabantur. Plaut. Pseud. 5. 1. 21. Co-
 rolla dari dapifles.
 Corolla plectilis, Ea est quæ ex herbis odoratis plectitur, non confitit-
 ur, neque fuitur. Itaque a fertis floribus, & futilibus coronis differit.
 Plaut. in Bacch. 1. 1. 37.
 Pro galea scaphium, pro insigni fit corolla plectilis. Ex Turnebo.
 Indistinctis corollis flores plexos ferre. Catul. in Argon. 62. 283.
 Floridis corollis redimita domus. Catull. 61. 66.
 Solvere de sua fronte corollas. Propert. lib. 1. 3. 21.
 COROLLARIUM, i. n. [στέφανος] auctore Varr. de L. L. 4. 36. significat
 Id quod additum est præterquam quod debitum. Ejus vocabulum fictum
 a Corolleis, quod hæ, quom placentur actores, in scena dari solite.
 [Ita distinguenda verba Varr. puto.] Est proinde tanquam actuarium quod-
 dam, & id quod supra mensuram, vel pondus justum adjicitur. Plin.
 7. Epist. 24. Ad deinde singulos gefus dominz cum canticis reddebant:
 qui nunc exiguissima legata, theatralis operæ corollarium, accipient ab
 hærede, qui non spectabat. Cic. 5. Verr. 118. De vivo igitur erat ali-
 quid refecandum: ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc
 corollarium nummorum adderetur.
 Corollaria, proprie Corollæ erant, e lamina ærea vel argentea tenui in-
 aurata. Græci στεφανοφόρα, ut in lexico D. Germani se legisse scribit
 Turnebus Adverf. 18. 29. vocabant. [Est id Glossarium Latino Gr. ab
 Henrico Stephano editum. Confudit autem Corollarium Turnebus cum
 ipsis Corollis. V. mox not.
 Corollaria, etiam dicebantur Præmia, quæ corollarum vice populo, qui
 ludis astabat & convivis, donabantur. Sueton. in Augusto, cap. 45.
 Itaque corollaria & præmia alienis quoque muneribus ac ludis, ac cre-
 bra & grandia de suo offerebat. Cic. 5. Verr. 184. Noli hoc colligere,
 qui, nummulus corrogatis de nepotum donis ac de scenicorum corolla-
 riis, quom decuriam emerunt, &c. Idem 6. Verr. 49. Hic, quasi festi-
 vum acroama, non sine corollario de convivio discederet, ibidem con-
 vivis inspectantibus emblemata avellenda curavit. [Etiam his locis om-
 nibus Corollarium proprie accipitur, pro Donatione scenico actori data.
 V. Suet. totum caput, unde hic locus excerptus fuit. Puto autem
 Adj. esse nomen, subaudirique Aurum, vel Argentum, ut in reliquis id gen-
 us. conf. Coronarium paulo supra. Nam primo corollæ dabantur, dein-
 de in earum locum nummi.
 Corollarium in Philofofia vocatur Confectarium, siue στελεμα.
 CORONNO, [στέφανος] ære. Plin. lib. 15. cap. 4. Athenæ quoque victores
 olea coronant. Cic. 2. de Legib. 63. Sequebantur epulæ, quas inirent
 propinqui coronati.
 Aditum custode coronare. i. e. Custodibus circumdare. Virg. 9. Æn. 380.
 Hinc atque hinc, omnemque aditum custode coronant. Ubi
 Servius; Melior (inquit) lectio Abitum, quam Aditum. Cingunt
 enim silvam ne abeant, non, ne adire possint. [Nugatur Servius,
 quom tantundem sit Aditum & Abitum silvæ claudere.
 Cratera coronare. Virg. 2. Georg. 528.
 Collum coronat pluma. i. e. Instar coronæ collum circumdat. Lucret.
 lib. 2. 801.
 Delubra coronare. Sil. 12. 743.
 Focum coronat multa olla. i. e. Pluribus ollis circumdat. Martial. lib. 12. 18.
 Multa villica quem coronat olla.
 Pyram fronde funerea coronare. Virg. 4. Æn. 506. i. e. Circumdare cu-
 presso.
 Silva coronat aquas, cingens latus omne. Ovid. 5. Met. 390.
 Victoria coronat fronde aliquem. Hor. 1. Epist. 19. 64.
 Vina coronare. Virg. 1. Æn. 724.
 Crateras magnos statuunt, & vina coronant. Ubi Servius; Vi-
 na, pro Poculis posuit, & est tropus fynecdoche, ut Cererem dicimus
 pro Frumento. Sic Plaut. Vinum precemur. Nam hic deus præfens
 adest. Coronant autem est, ut Impleant usque ad marginem, aut quia
 antiqui coronabant pocula, & sic libabant. Unde est 3. Æn. 525.
 Tum pater Anchises magnum cratera corona
 Induit, implevitque mero.
 Coronare; In coronamenta venire, Coronis faciendis adhiberi. Plin.
 lib. 21. cap. 9. Folio coronat & trifolium.
 CORONANS, [στέφανος] Partic. Hor. 3. Carm. 23. 15.
 — te nihil attinet
 Tentare multa cæde bidentium
 Parvos coronantem marino
 Rore deos, fragile myrto.
 CORONĀTUS, a, um. [στέφανοειδής] Partic. ut, Amantes coronati.
 Propert. 3. 3. 47.
 Aurum coronatum, vocat Auream pyxidem Stat. 3. Silv. 4. 2.
 Capilli coronati. Ovid. 21. Epist. 161.
 Coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos. Hor. 2. Carm. 7. 7.
 Boves capite coronato. Tibul. lib. 2. 1. 8. — nunc ad præsepia debent
 Plena coronato stare boves capite.
 Frons coronata. Ovid. 5. Fast. 341.
 Ignes coronati. Stat. 10. Theb. 598.
 Ille coronatos jam dudum amplectitur ignes.
 Manes. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 328. h. e. Dii inferni. Tractum a
 veterum more, qui fertis ornati convivia agitant, ut docet Plutarchus
 in Symposiacis Quæst.
 Navis coronata. Ovid. 15. Met. 696.
 CORONĀTOR, ðris. m. Augustin.
 CORONĀMEN, inis. n. Apul. Milef. ii. p. 261.
 CORONĀMENTUM, i. n. [στέφανομα] Viola, rosæ & alii flores quibus
 corollæ fiunt & ferta necuntur. Plin. lib. 21. cap. 1. In hortis feri & co-
 ronamenta jussit Cato, inenarrabili florum maxime subtilitate.
 In coronamenta folio venere melothron, spiræa, &c. Plin. lib. 21. cap.
 9. h. e. Ex eorum foliis fiunt coronæ.
 CORONNE, es. f. [κρονον] Plin. lib. 4. cap. 5. Oppidum Messeniz, a
 quo Coronæus finus. De æ Strabo lib. 8. sic refert, Corone, urbs est
 mari vicina, & hanc nonnulli Pedasum a Poeta nominatam esse dicunt,
 conf. seqq.
 Civitas hæc fuit in Peloponneso, ad Pamifi fluvii dextram, a Bæotiz Co-
 ronea sic appellatione ducta: vel quod mœnium fundamenta ponentibus

tibus aëna sit inventa cornix, quæ Græcis *κροκόνη* dicitur: cuius rei forte argumento in Acropoli aeneam statbam Pallados simulacrum sub dio, cornicem manu tenens. Meminit Alex. Genial. lib. 5. cap. 13. Et Rhodig. lib. 15. cap. 20.

CORONÆ, sive **CORONON** [*κροκόνη ἢ κροκόνη*] nuncupatur, tenuis ille maxilla inferioris processus, qui in mucronem pone eum, qui cervix Galeno dicitur, definit. V. lib. de Offib. Galen. in proem.

CORONÆA, [*κροκόνη*] Bœotia oppidum, auctore Plin. lib. 4. cap. 7. Juxta Cephipum, inquit, amnem, Larymna & Anchoa, Medeon, Phlygone, Acræphia, Coronea, Charonea. Scribitur & Coronæa.

CORONÆOLA, Genus rosæ est, autumnii tempore in rubo proveniens. Plin. lib. 21. cap. 4.

CORONIS, Idis. f. [*Κροκόνης*] Dea est quæ in Sicyonia colitur, cujus tamen simulacrum peculiare templum habeat nullum: sed quum sacrificii appetit tempus, id in Palladis transfertur sacra, honoreque profectuntur. Hæc Pausanias in Corinth. p. 54. extr. Wech. sed quænam illa sit aliter non explicat. Nam de Coronide Æsculapii matre non crediderim, quæ narratur duplex in Met. Ovidii.

CORONIS, Idis. f. [*Κροκόνης*] Nympha Thessalica, Leucippii Lacedæmonii filia, quæ ex Apolline concepit Æsculapium. Postea quia cum Ichye Elati filio clam rem haberet, simul cum Ichye fugitiss a Diana, rogatu Apollinis, confecta fuit. Sed prius corvum, qui crimen indicaverat, ex albo in atrum convertit Apollo: & puerum e ventre matris excisum Chironi Centauro nutriendum & erudiendum tradidit. Hæc Pindari scholia. Ovid. 2. Met. 543.

Pulchrior in tota, quam Larissæa Coronis,
Non fuit Æmonia. Quo in loco fabulam & fufissime & elegantissime describit, sed paulo aliter. V. Serv. in Virg. 6. Æn. 618. Et rursum in 7. 773.

CORONIS, Idis. f. [*κροκόνης*] Summitas fe apex alicujus rei, velut montis, aut structuræ alicujus. V. CORONA.

Coronis, significat & Navis puppim, quod sit in ejus apice curvatum rostrum. [Quin & ipsius navis epitheton est. V. Henr. Steph. Thef. Gr. Usque ad coronidem dicimus, Quum extremum finem rei cujuscumque significamus. A navibus tractum putant litteratores, quibus aliquid rostri speciem gerens solet addi. Nam Corone (*κροκόνη*) Græcis Cornicem sonat: Coronis, (*κροκόνης*) Corniculam. Apud Homerum *κροκόνη* usurpatur pro Annulo, aut si quid aliud apponitur ostio. Idem velut ornamentum gratia perfectis omnibus additur. Quamquam Coronis dicitur interdum Quod accedit absoluti operi: ut Martial. lib. 10. 1.

Sed nimis videor, seraque coronide longus
Esse liber: legito pauca, libellus ero. Idem,
Et mage principio grata coronis erit. Postremo Grammatici quoties Persona actoris eodem metri genere finit quo cœperat, Coronidem vocant, eamque notant veluti rostri figuram exprimentibus lineis.

CORONIDES, æ. m. [*Κροκόνης*] Æsculapii nomen, Coronidis filius. Ovid. 6. Fast. 746.

Nulla Coronides causa doloris erit.

CORONISMA, ætis. n. [*κροκόνη*] Mendicandi genus pro cornice. Cæll. Rhodig. 17. 12. Ex Athenæo lib. 13.

CORONOPUS, ðdis. m. [*κροκόνη*] Oblonga herba est cum fistulis. feritur interim: quoniam radix cœliacis præclare facit in cinere tosta. Plin. lib. 22. cap. 19. Matthioli putat Coronopum esse eam herbam, quæ vulgo dicitur *Herba Stella*. Plin. 21. 16. q. d. Cornicis pedem.

COROPASSUS, [*κροκόνη*] Civitas est Lyconia, cujus meminit Strabon lib. 14.

COROPHIUM, [*κροκόνη*] Piscis de genere Cancrorum. Plin. lib. 32. cap. 11. Corophya Dalech. per y. Hard. Coluthia, sive Corythia. Verum cap. 7. extr. ex aliis Coryphia assert in notis. Lectio admodum dubia est.

COROPATHI, [*κροκόνη*] vocantur Qui puppas nescio quas pueriles, & id genus imingunculas quorumcumque animalium ex luto parte plurima, fed & ex alia interim materia fingunt. Auctor Cæll. Rhodig. lib. 7. cap. 19.

CORPILLI, Populi sunt Thraciæ, Hebrum accolentes, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 11.

CORPORATIO, **CORPORATURA**, **CORPORUS**. In **CORPUS**.

CORPUS, ðris. n. [*κόρπη*, *κόρπη*] Massa compacta ex artubus & membris. [Mallem, ut assuevit, Notæ significationis dixisset, quum de definitione corporis parum contet inter ipsos philosophos.] Cic. 2. de Orat. 358. Etenim corpus intelligi sine loco non potest. Corporum tria sunt genera. 1. rerum mixtura. D. de ufucap. Corpus, pro Sola carne, ut ait Perotus. Cic. 7. Fam. 27. Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amisi. Idem 2. de Nat. Decr. 139. Quid dicam de ossibus, quæ subjecta corpori mirabiles commissuras habent, & ad stabilitatem aptas, & ad artus finiendos accommodatas & ad motum, & ad omnem corporis actionem? Quintil. lib. 1. in proem. extr.

Utramque significationem expressit Martial. unico versu, lib. 1. 7.
Vivebant laceri membris stillantibus artus,
Inque omni nusquam corpore corpus erat.

In corpus ire. Quintil. lib. 2. cap. 10. Quid ergo? Nunquam hæc supra fidem, & poetica (ut vere dixerim) themata juvenibus pertractare permittemus. ut expatiatur, & gaudeant materia, & quasi in corpus eant? Ubi V. Burm.

Formæ & corpora. Cic. 2. de Orat. 35. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, feda opus est. Artus corporis. Hor. in Carm. sæcul. 64.

Auctus. Lucret. lib. 2. 481.

Augmen. Lucret. lib. 2. 494.

Caulæ. V. CAULA.

Compagibus corporis includi. Cic. de Senect. 77.

Cura, Curatio. Suet. in Domit. cap. 16. His, velut transacto jam periculo, lætum, festinantemque ad corporis curam, Parthenius cubiculo præpositus convertit. V. Curare corpus infra.

Formæ corporum. Quintil. lib. 2. cap. 8. Nec pauciores animorum præne, quam corporum formæ.

Habitus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Inclinatio. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Infirmas. V. INFIRMUS.

Nixus. Quintil. lib. 2. cap. 12. Luclator, qui totius corporis nixu in id, quod semel invasit, incumbit, forrior ab iis vocatur.

Nifu corporis, & impetu equi pervasit. Tacit. 2. Ann. 17.
Neque adfultibus, & velocitate corporum uteretur. Tacit. 2. Ann. 21.
Virium. Ovid. 3. de Arte Am. 262.
Umbra. Ovid. 3. de Pont. 3. 3.
Aque corpus. Lucret. lib. 2. 232.
Neptuni corpus acerbum, i. e. Salsum mare. Lucret. lib. 2. 471.
Fera corpora ferri. h. e. Aspera, dura. Nifi forte fera dixerit, quia ferro ad feritatem utitur. Lucret. lib. 2. 102.
Lapidum corpora condensa. Lucret. lib. 6. 101.
Naturæ rerum corpus, Mundus. Vellej. 2. 66. extr.
Mali habitus corpus dicitur, quod Græci *κακόμορφος* dicunt. Celf. lib. 5. cap. 28. Utrumque, sicut omnis cancer, fit maxime in senibus, vel his quorum corpora mali habitus sunt.
Abundans corporis. In **ABUNDO**.
Ægrum vel ægrotum. Juven. 9. Sat. 19.
Æquævo corpore fratres. Sil. lib. 13. 191.
Album. Hor. 2. Carm. 16. Sic vocat Corpus hydrofici.
Anile. Ovid. 1. Amor. 8. 14.
Amplum. Suet. Tiber. cap. 68.
Cæca corpora Ventros appellat Lucret. lib. 1. 278. h. e. Corporeos quidem, sed invisibiles: sive corpora invisibilia.
Carum. Sen. Hippol. 12.
Cassum anima. Lucret. lib. 3. 561.
Cassum diu, vulgare populus corpus. Sen. Hippol. 8. i. e. Vulgo profuturæ corpus servatum diu.
Ceteri corpore elapsus. Virg. 5. Æn. 445.
Clarum, i. e. Nobile. Sen. Troad. 12.
Consortia pœnæ corpora. Ovid. 13. Met. 663. al. Pectora.
Crassum corpus terræ. Lucret. lib. 6. 857.
Debile. Lucret. lib. 4. 949.
Deforme. Sen. Troad. 12.
Densissima fetis. Ovid. 3. Met. 246.
Dira, Gigantum. Ovid. 1. Met. 156.
Divino corpore Luna. Lucret. lib. 5. 764.
Durum. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 105.
Effetum. Ovid. 7. Met. 251.
Egenum decoris & frontis. Sil. lib. 6. 304.
Egregium corpus, Formosum. Hor. 1. Serm. 6. 67.
Exanguis. Ovid. 2. Met. 647.
Exanguis reddere sepulcro. Virg. 2. Æn. 542.
Exanimes, vel exanimium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exigui corporis homo. Hor. 1. Epist. 20. 24.
Exile. Suet. Claud. cap. 30.
Ferentia laborum. Tacit. 5. Hist. 6.
Fessa carpunt foporem. Virg. 4. Æn. 522.
Fidele senectæ. Perf. 2. Sat. 41.
Fluido corpore liquidæ res. Lucret. lib. 2. 452.
Fluxa & resoluta. Columel. in præfat. lib. 1.
Formosi corporis spoliium dies aufert, Forma paulatim dilabitur & perit. Sen. Hippol. 6.
Fortia. Virg. 1. Æn. 104.
— ubi tot Simois correpta sub undis
Scuta virum galeaque & fortia corpora volvit. h. e. Virorum fortium corpora. nulla enim est in mortuis fortitudo. Servius.
Fortissimorum educatio. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Frigidum & exanguis alicujus complexi. Quintil. in proem. lib. 6.
Gelidum. Juven. 10. Sat. 217.
Genitalia. Lucret. lib. 1. 53. h. e. Elementa unde gignuntur cetera.
Globosa. Lucret. lib. 2. 468.
Grave, Ægrotum. Hor. Epod. 2. 58. — & gravi
Malvæ falubres corpori.
Horridum. Sen. Oeth. 7.
Id ætatis. Tacit. 5. Ann. 9. Exin obliis faucibus id ætatis corpora in ætatis abjecta.
Immani pistrinx. Virg. 3. Æn. 427.
Impube corpus. Hor. Epod. 5. 13.
Inane animæ. Ovid. 2. Met. 610.
Inane corpus, i. e. Mortuum. Ovid. 15. Epist. 116.
Incolume. Lucret. lib. 1. 247.
Incultum. V. INCOLO.
Indomitum. Sen. Oeth. 2.
Inertia. Stat. 5. Theb. 383.
Infirmum. Ovid. 20. Epist. 241.
Informe. Stat. 6. Theb. 818.
Ingenti corpore cunctis præstare. Ovid. 4. Met. 630.
Ingenium. Ovid. 5. Epist. 144.
Insecabilia, Atomii. Quintil. lib. 2. cap. 17. ad fin.
Intactum a vexatione. V. INTACTUS.
Intolerantissima laboris. V. INTOLERABILIS.
Invalidum. Ovid. 21. Epist. 207.
Invifum. Sen. Hippol. 12.
Inutile letho dare. Ovid. 12. Met. 344.
Irriguum mero habere. Hor. 2. Serm. 1. 9.
Juvenile. Virg. 12. Æn. 221.
Lacerum. Ovid. 6. Met. 562.
Læta. Lucret. lib. 1. 258.
Lethata. V. LETHUM.
Luce carentum corpora, Mortua. Virg. 4. Georg. 255.
— tum corpora luce carentum
Exportant lætis, & tristia funera ducunt.
Luteum ceromate. Martial. lib. 11. 47.
Cur Lacedæmonio luteum ceromate corpus
Perfundit gelida virgine? &c.
Magnum. Virg. 2. Georg. 327.
Meretricia. Ovid. 2. Trist. 311.
Minuta corpora, Atomos vocat Lucret. lib. 2. 115.
Miserabile. Ovid. 4. Met. 158.
Moribundum. Lucret. lib. 3. 1046.
Mortale. Hor. 1. Carm. 35. 3.
Nativum. Lucret. lib. 2. 542.

Naufraga. Virg. 3. Georg. 542.
 Nivei corporis femina. Sen. Med. 2.
 Nudum. Ovid. 4. Fast. 148.
 Obefum. V. OBESUS.
 Obnoxia corpora, pro Valetudinariis. V. OBNOXIUS.
 Obfcaena vifu. Claud. 1. in Ruff. 325.
 Onuftum vitis. Hor. 2. Serm. 2. 77.
 Orbum luminibus. In OBESUS.
 Parva nervorum. Lucret. lib. 1. 863.
 Parviffima. In PARVUS.
 Perfectum, i. e. Fetus jam confummatus & maturus. Lucret. lib. 3. 679.
 Perfrafta arma cadibus corporaque. Valer. 6. Argon. 184.
 Pigrum. Stat. 10. Theb. 102.
 Plenum, Repletum cibo. Hor. 1. Epift. 7. 31.
 Plenius. Quintil. lib. 2. cap. 4. Erit illud pleniuf interim corpus, quod
 mox adulta etas atringat.
 Prædura. Virg. 2. Georg. 531.
 Præftanti corpore taurus. Virg. 4. Georg. 550.
 Præftantiora magnitudine, viribus, firmitate, patientia, velocitate cor-
 pora in illis mutis videmus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Prima corpora, Elementa vocantur Lucret. lib. 1. 56.
 Procerum corpus caudæ. Lucret. lib. 3. 658. De serpente.
 Prodigiofa, & monftris infignia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Prolixum. Suet. Claud. cap. 30.
 Prona. Stat. 12. Theb. 289.
 Protecti corpora feutis. Virg. 8. Æn. 662.
 Pulchrum. Virg. 5. Æn. 344.
 Quadratum. V. QUADRUM.
 Quadratum viribus avi, Senile. Lucret. lib. 3. 453.
 Rarum corpus dicitur, cui contrarium est Denfum. Lucret. lib. 1. 348.
 Rectum. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Refolutum. Ovid. 7. Met. 328.
 Jamque neci fimilis, refolutum corpore, regem,
 Et cum rege fuo cuftodes fomnus habebat.
 Refupinum. Ovid. 2. Met. 267.
 Rigens metu. Sen. Thyeff. 8.
 Robuftum. Suet. Tiber. cap. 68.
 Salubria. Tacit. 5. Hift. 6.
 Sancta divum. Lucret. lib. 1. 1014.
 Sanum. Juven. 10. Sat. 356.
 Semianimum. Lucret. lib. 6. 1266.
 Semifero corpore mater Colonis, Quæ aucipiti erat forma, humana &
 ferpentina. Valer. 6. Argon. 51.
 Semimarinum dicitur, Quod naturam habet duplicem, ab una parte
 aquis, ab altera terris convenientem, qualis est catorum. Lucret. lib.
 5. 890. De Scylla.
 Senex corpore, nunquam animo. Cic. de Senect. 37.
 Sicciora cornu. Catull. Epigr. 21. 12.
 Simulatum, i. e. Imago corporis alicujus. Ovid. 10. Met. 253.
 Sincerum & fine vulnere. Ovid. 12. Met. 100.
 Sine nomine, i. e. Sine agnitione. Virg. 2. Æn. 558. Servius.
 Solidum. Lucret. lib. 2. 487.
 Solidum & fucci plenum. Ter. Eun. 2. 3. 26.
 Spatiosum. Ovid. 3. Met. 56.
 Spirantia. Lucan. lib. 1. 363.
 Spiffum. Lucret. lib. 6. 126.
 Spoliatum lumine, i. e. Occifum. Virg. 12. Æn. 935.
 Subductum, i. e. Attenuatum. Ovid. 1. Amor. 6. 6. [Immo Subducto
 corpore, i. e. Carne. al. Pondere.
 Subtile ventorum. Lucret. lib. 4. 899.
 Superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109.
 Tenerum. Virg. 2. Georg. 23.
 Terrenum. Lucret. lib. 1. 1085.
 Transformia, Quæ in varias figuras mutari poffunt. Ovid. 8. Met. 871.
 Tenue. Celf. lib. 2. cap. 8.
 Truncum. Sen. Herc. fur. 11.
 Tuta corpora, & Periculofa opprntuna, contraria. Celf. in præfat. lib. 2.
 Vafum corpus, Procerum. Sen. Hippol. 6.
 Vefum, Macilentum. Plin. lib. 7. cap. 20. V. VESCUS.
 Violatum crimine. Sil. lib. 17. 39.
 Vitiofum. Hor. 2. Serm. 7. 108.
 Vulfum. Quintil. lib. 5. cap. 9. i. e. Abs quo vulfi funt pili.
 Abjeâta ofentui. Tacit. 1. Ann. 29.
 Abit ferrum in corpus. In ABBO.
 Abfeedere a corpore. Tacit. 1. Ann. 7.
 Abftrahere fe a. V. ABSTRAHO.
 Abfumpti corporis ignes, i. e. Corporis cremati. Sil. lib. 13. 447.
 Affectum, h. e. Effectum fenectute. Liv. 9. 3. In corpore tamen affecto
 vivebat vis animi, confilique.
 Affecta labore & vigiliis. Liv. 36. 24. pr.
 Agitari corpus. Ovid. 3. de Arte Am. 731.
 Allevari corpus. Cic. 7. Att. 1.
 Amittere corpus, i. e. Carnem. Cic. 7. Fam. 6.
 Amovere procul impudicos tactus a cafto corpore. Sen. Hippol. 5.
 Applaudere corpus cavis palmis. Ovid. 4. Met. 352.
 Avellere truncis. Ovid. 2. Met. 358.
 Nec fatis eft, truncis avellere corpora tentat.
 Conclamata corpora. V. CONCLAMO.
 Concrucari omni corpore. V. CONCRUCIOR.
 Concuflum vulnere. Strat. 3. Silv. 4. 70.
 Concutere corpus totum rifu. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Corpora condire. V. CONDIO.
 Condere fepulcro. Ovid. 8. Met. 234.
 Confcicere corpus fumm in labore. V. LABOR.
 Conformare. Cic. 16. Fam. 1.
 Corripere e fratris. Virg. 3. Æn. 176.
 Corripere e fomno. Virg. 4. Æn. 572.
 Corripiunt morbi. Virg. 3. Georg. 471.
 Cremare. Lucan. lib. 8. 744.
 Curare. Virg. 8. Æn. 607. [Sæpe additur Cibo, Vino, Somno, Que-

te aut ejusmodi quid, quod ad vires reficienfas pertinet: alias subau-
 ditur. V. CUREO. conf. infra Procurare corpora, & Cura corporis fupra.
 Dare fomno. Ovid. 2. Fast. 327.
 Dare tempus corpori. Cic. 9. Fam. 20.
 Dare tumulo fumantia. Ovid. 2. Met. 326.
 Decedunt corpore febres. Lucret. lib. 2. 34.
 Decorare. Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Deflectere prono pondere. Catul. in Carm. Nupt. 60. 51.
 Defuncta corpora vira. Virg. 4. Georg. 475.
 Delecta viram fortiti corpora. Virg. 2. Æn. 18.
 Demittere morti. Ovid. 3. Met. 695.
 Deponere, i. e. Profternere, ad In terram fubmittere. Lucret. lib. 1. 259.
 Deponere fub ramis arboris, Sedere, vel Recumbere in umbra. Virg. 7.
 Æn. 108.
 Depreffum. Ovid. 3. Met. 672.
 Deferere corpora boum luco. i. e. Boves ipfos. Virg. 4. Georg. 543.
 Devolvere in humum. Ovid. 7. Met. 574.
 Dirigere tela manufque in corpus alicujus. Virg. 6. Æn. 57.
 Difforta, & quocunque modo prodigiofa. Quintil. lib. 2. cap. 5.
 Diftrinxit fumum corpus arundo. Ovid. 8. Met. 383.
 Divellunt corpora leones. Ovid. 4. Met. 112.
 Divellere. Virg. 4. Æn. 600.
 Debitoris corpus inter creditores dividere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Divifum in membra fecare. Sen. Thyeff. 8.
 Educere corpore telum. Virg. 10. Æn. 744.
 Effingere pictores corpora quam fpeciofiffima pingendo, fingendove.
 Quintil. lib. 5. cap. 12.
 Effringere corpus alicui. Sen. Theb. 1.
 Elidit corpus trunci. Lucan. lib. 2. 206.
 Evirare. Catul. de Berecynth. 61. 17.
 Exanimatum. Ovid. 2. Met. 267.
 Exercendi corpora peritus. Quintil. lib. 2. cap. 3.
 Exercita curis. Ovid. 7. Met. 634.
 Exhaustum. Stat. 6. Theb. 669.
 Experiri alicujus corpus. Quintil. lib. 2. cap. 8.
 Excitare, cui opponitur Solvere. Celf. lib. 1. cap. 1. [Hoc eft quod
 2. 1. dicit Mobilius atque expeditius reddere.
 Exedere. Celf. lib. 5. cap. 6.
 Explere. Sen. Hippol. 10. i. e. Recuperare.
 Extenuare fame. Celf. lib. 8. cap. 9.
 Extenuatur longo morbo. Celf. lib. 2. cap. 6.
 Fingere corpus, Formare, infaturare, redintegrare. Sen. Hippol. 12.
 Fingere lingua. Virg. 8. Æn. 614. i. e. Tergere. Cic. pro Sext. 77. Spon-
 giis fanguis effingebatur, i. e. Tergebatur. Servius.
 Firmare athletico victu. Celf. lib. 4. cap. 6.
 Formare ad quofdam membrorum flexus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
 Frangere. Virg. 3. Æn. 623.
 Frigens effecta in corpore vires. Virg. 5. Æn. 219.
 Fundere corpora humi, i. e. Profternere. Virg. 1. Æn. 197.
 Fufa vino fomnoque per herbam corpora. Virg. 9. Æn. 317.
 Fufum late corpus. Tacit. 13. Ann. 27.
 Glomeratur corpus nivium fpiffa gradine. Ovid. 9. Met. 222.
 Hebet corpus fomno. Valer. 4. Argon. 41.
 Humare corpus. Virg. 6. Æn. 161.
 Jactare in toto cubili. Lucan. lib. 5. 812.
 Immittere in undas. Ovid. 2. Epift. 133.
 Implicare cadens laqueo. Sen. Hippol. 10.
 Imponere flammis. Sil. lib. 13. 461.
 Imponere læcto. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Imprimere. V. IMPRIMO.
 Incondita, i. e. Non feputa. Lucan. lib. 6. 101.
 Infantem corpora non robore, fed valetudine. Quintil. lib. 2. cap. 3.
 Infodere terræ. V. INFODIO.
 Inhumata. Virg. 11. Æn. 22. i. e. Non humata.
 Infcibere vulneribus. V. INSCRIBO.
 Infcuere corpori meretricis. V. INSUBESCO.
 Jungere corpus cum corpore. Lucret. lib. 4. 1187.
 Languent trifti morbo. Virg. 4. Georg. 252.
 Lanativa toto corpore. Virg. 6. Æn. 494.
 Lactiva jactare. Ovid. 3. Met. 636.
 Levare corpus, pro Recreare & reficere. Hor. 2. Epift. 1. 149.
 Librare in alas. Ovid. 8. Met. 202. De Dædalo.
 Mandare feffum quieti. Lucret. lib. 4. 846.
 Marcet annis. Lucret. lib. 3. 959.
 Movere corpus ex eo ftatu, quo detinetur. Celf. lib. 3. cap. 16. extr.
 Moliri ex fomno corpora. Liv. 36. 24. pr.
 Objeâtare bello. Virg. 4. Georg. 217.
 Ohruta mole aliqua. Ovid. 1. Met. 156.
 Obfeffum frigore. Ovid. 9. Met. 581. al. Pectus.
 Pavefacta. Ovid. 5. Met. 636. al. Pectora.
 Pendet in aquis, i. e. Natat. Ovid. 19. Epift. 150.
 Perfufum aeterno frigore lethi, i. e. Mortuum. Lucret. lib. 4. 922.
 Præbere plagis. Ovid. de Nuce 171.
 Procurare corpora, i. e. Convivari. Virg. 9. Æn. 157. [Idem ac fim-
 plex Curare. q. V.
 Projicere corpus, pro Objicere periculis, & quafi Devovere. Catul. Ar-
 gon. 62. 81.
 Pungere. Lucret. lib. 2. 459.
 Reddere mobilius atque expeditius. Celf. lib. 2. cap. 1.
 Reddere corpus morbo dicitur quies & fomnus, quum difcedentibus illis,
 ad curas & dolores noftros revertitur. Sen. Oeth. 11.
 Relaxatum. Celf. lib. 2. cap. 1.
 Relevare e terra. Ovid. 9. Met. 317.
 Replere carne. Ovid. 12. Met. 155.
 Revocare, Idem. Cic. 7. Fam. 20.
 Rodere. Celf. lib. 5. cap. 6.
 Satiare. Lucret. lib. 4. 1096.
 Securum corpora vepres. Virg. 3. Georg. 444.
 Servire corpori. Cic. 16. Fam. 4.
 Sinuare in orbis. Ovid. 9. Met. 64. de Acheloo in anguem mutato.
 Solvere in venerem. Virg. 4. Georg. 199.

Sternere. Virg. 12. Æn. 97.
 Subesse corpori dicuntur, Cause morborum quæ in eo latent. Celf. in præfat. lib. 1. sub fin.
 Superinducti corporis speciem adjicere. Quintil. lib. 5. cap. 8.
 Sulfentare epulis. Lucan. lib. 4. 307.
 Tegere corpus abstrusum densa sepe. Sen. Theb. 2.
 Tegere terra, Sepelire. Sen. Theb. 1.
 Tenent corpus febres. Celf. lib. 3. cap. 9.
 Tentatum frigus. Ilor. 1. Serm. 1. 80.
 Tenuatum recreare. Hor. 2. Serm. 2. 84.
 Tingere lymphis. Ovid. 2. Met. 459.
 Nuda superfusus tingamus corpora lymphis.
 Trahere ægrum. Virg. 3. Æn. 140.
 Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant Corpora.
 Velare. Ovid. 3. Met. 197.
 Verberata corpora nudantur. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Violare vulnere. Virg. 11. Æn. 591.
 Vorat corpus usque ad ossa ferens. Celf. lib. 5. cap. 28. §. 3.
 Vulnerare. Tibul. lib. 1. 27.
 Corpus positum, pro Sepulchro, apud Scævolum in §. cibaria. l. fin. D. de alim. legat.
 Corpus arboris. Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores rami in excelsum emicant, vasto matris corpore.
 Corpus, pro Opere aliquo scripto & volumine. Cic. 5. Fam. 12. A principio enim conjurationis usque ad reditum nostrum, videtur mihi modicum quoddam corpus confici posse, in quo, &c. Idem 2. Q. frat. 12. Sed utrosque habueris libros (quod enim sunt corpora) an utrosque, necficio. In speciem unius corporis res diversissimas colligere. Quintil. lib. 4. cap. 1. Unum corpus defensionis. Cic. de Clar. Orat. 208. Sed nihil vitiosius, quam quum unum corpus debeat esse defensionis, nasci de integro causam, quum sit ab altero perorata.
 Corpus Homeri, i. e. Omnia Homeri opera. Ulpian. in l. librorum. §. si cui centum. D. de legat. tertio.
 Corpus rationum. ut, Corpora rationum, & si quas res vel pecunias ex his detinet, cogendus est per Prætorum reddere. Ulp. in fine legis, Si pure. D. de fideicommiss. libertat.
 Corpus, pro Parte & tribu ac multitudine populi. Liv. 1. 17. pr. Inter ordines certabatur, oriundi ab Sabinis, ne, quia post Tatii mortem ab sua parte non erat regnatum, in societate æqua possessionem impetiri amitteret, sui corporis creati regem volebant. i. e. Sabinum.
 Corpus civitatis. Liv. 26. 16. Corpus nullum civitatis, nec Senatum, nec plebis consilium, nec magistratus esse.
 Collegiorum corpus. Caius in l. 1. §. item collegia. D. quod cuiusque universitatis, Item collegia Romæ certa sunt, quorum corpus Senatusconsultis, atque constitutionibus principalibus confirmatum est.
 Reipublicæ corpus totum curare. Cic. 1. Off. 85. Metaphora est a corporis humani cura sumpta.
 Unum esse Reip. corpus, atque unius animo regendum. Tacit. 1. Ann. 12. Unum ut corpus, & concilium totius Peloponnesi esset. Liv. 39. 37. Unius corporis esse. Liv. 38. 34. pr.
 Fufum late corpus. Tacit. 13. Ann. 27. pr. de Libertis.
 Sparum Senatus, Dipserium. Lucan. lib. 7. 293.
 Defensor corporis. Ulpian. in l. iusjurandum & ad §. defensor. D. de iurejur. Concessa corpora. Caius in l. 1. §. parcis. D. quod cuiusque universitatis, Paucis admodum in causis concessa sunt huiusmodi corpora.
 CORPORALIS, e. [σώματος] ut, Corporalia bona apud Gell. lib. 18. cap. 1. i. e. Corporis. Et apud Quintil. lib. 5. cap. 10. Incorporale legitur. Corporale, pro Corpore. Sen. Epist. 59. Dicimus quedam corporalia esse, quedam incorporalia. Item, Quod est, aut corporale est, aut incorporale. Possessio incorporalis. Papinian. in l. debitor. §. ultimo. D. de pignor. actioe. Soluta pecunia, creditor possessionem pignoris, quæ corporalis apud eum fuerat, restituere debet.
 Res corporalis est, ut Jurisconsulti loquuntur, Quæ & nomine cognoscitur, & sub tactum, oculoque recidit, veluti fundus, domus, vestis, servus: Incorporalis vero, Quæ sola mente intelligitur, neque sub tactum, neque sub oculos recidit, ait Theophil. tit. de reb. corporal. & incorpor. in princip.
 Res corporales. Caius l. summa. D. de rer. divisio.
 Traditio corporalis. Jabolen. in l. penult. D. de acquir. possess.
 CORPORALITER, Adv. Ulpian. in l. 1. D. quod legatorum, Si quis ex mortis causa donatione possidet, utique cessabit hoc interdictum: quia portio legis Falcidiae apud heredem ipso jure remanet, etsi corporaliter res in solidum translatae sunt.
 Corporaliter jurare, in plurimis Codicis constitutionibus, in Ethnicis, de his qui Aras in jurando tenebant intelligitur: in Christianis vero, de his qui Evangelii codicem. Dioclet. l. 3. C. si min. fe. major. dix. Huiusmodi autem sacramento corporaliter præstito, nullum tibi superesse auxilium perspicui juris est. Justin. l. 1. C. de iurejur. propt. calum. Non aliter concedimus, qui quæstiones fervorum exposcunt, ad hoc venire, nisi prius tactis sacrosanctis scripturis deponant, &c.
 Non me corporaliter curavi. Petron. cap. 61.
 CORPORALITAS, atis. f. Tertull. de Anim. cap. 7.
 CORPOREUS, a, um. Adj. [σώματος] Quod est ex substantia materieque corporis. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Contra ille corporeus, vitalis, & salutaris omnia conservat, alit, auget, sustinet, sensuque afficit. De igne elementari loquitur.
 Corporeum & aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse quod natum est. Cic. de Univerf. 11.
 Artus corporei. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 62.
 Corporea cicatrix. Plin. lib. 11. cap. 37. de Capitis ossibus, Perfracta non queunt solidari: fed exempta modice non sunt lethalia, in vicem eorum succedente corporea cicatrice. [Callo quodam expleri rimam dixit Celf. 8. 4. ubi & Carunculum vocat.
 Dapes. Ovid. 15. Met. 105.
 Vox. Lucret. lib. 4. 529.
 CORPULENTUS, a, um. Adj. [ἐπιμαρτυρός] Obesi corporis homo, inquit Festus. Plaut. Epid. 1. 1. 8. Corpulentior videre, atque agilior. Al. Habitatior. Quem Græci ἐπιμαρτυρός vocant, hoc est bene carnosum.
 Corpulentum pecus. Columel. lib. 6. cap. 3.
 Litigator corpulentus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 CORPULENTIA, æ. f. [ἐπιμαρτυρία] Carnositatem significat. Plin. lib. 11.

cap. 53. Somno concouere, corpulentia, quam firmitati utilis.
 CORPOROSUS, a, um. Adj. [ἐπιμαρτυρός] Gloss. Gr. Lat. Cæl. Aurel. Acut. 13. 17. Corporosa industria.
 CORPUSCULUM, i. n. dimin. [σώματιον] unde Atomos, Corpuscula vocat Cic. 1. Acad. item lib. 4.
 Parvum corpusculum. Plin. lib. 10. cap. 29.
 Hominum corpuscula. Joven. 10. Sat. 172. — mors sola fatetur
 Quantula sint hominum corpuscula.
 CORPUSCULORUM, [σώματιον, σωματιον] Æri. pro Corpus effici. Plin. lib. 7. cap. 15. Quibusdam vero sæpius mense, sicut aliquibus nunquam: sed tales non gignunt, quando hæc est generando homini materia, semine & maribus coaguli modo hoc in sefe glomerante, quod deinde tempore ipso animatur, corporaturque. h. e. In unum corpus ipsa materia animalis coalescit, & formam accipit. Lactant. 2. 9. Nec humor potest corporare, nec corpus animare. Al. Corporari.
 Corporare, apud antiquos legitur pro Interficere, & quasi Corpus solum sine anima relinquere. Ennius apud Nonium 1. 73. Corpus contemplatur, unde corporaret vulnere. Accius, Corporare abs tergo est ausus. Conf. Idem 1. 168.
 CORPORATUS, a, um. Partic. [σώματος] Cic. de Univerf. 4. de mundo, Quandoquidem cernitur, & tangitur, & est undique corporatus. Firmic. lib. 4. cap. 13. Luna facit homines magnos corpore, sed tamen corpus factis proportionatum pro sui qualitate decernit. facit enim corporatos, sed quos honesta corporis pulchritudo venustet. V. Barth. Aderf. 56. 17.
 Corporati, Collegæ, qui ejuſdem corporis & societatis sunt. Impp. l. non plures. C. de sacros. eccles. Nulli alii corporatorum, præter dictum numerum per patrocinia immunitate concessa, in l. qui sub. eod. tit. Collegiatos eosdem appellant. Hotomanus.
 CORPORATIO, ònis. f. [σώματος] Columel. lib. 6. cap. 2. Item custodiendum est ne in corporatione, vel statuta, vel viribus impar cum valentiore jungatur. Tertull. de Carne Christi, cap. 4. Neque ut impossibile neque ut periculofam Deo repudias corporationem.
 CORPORATURA, æ. f. [σώματος] Columel. lib. 6. cap. 2. Humilis enim & modica corporatura pecoris operarii debet esse, nervisque & muscularibus robusta, non adipibus obesa. Vitruv. lib. 6. 1. Sed ex calo roscidus aer in corpora fundens humorem, ampliores efficit corporaturas.
 CORPORATIVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 1. 6. Corporativa adjutoria.
 CORPORASCO, ære. Claud. Mamert. 1. 14.
 CORPORASCUSTOS, pro Corporis custos. Inſcript. apud Grut. p. 600. n. 12. BASSVS NERONIS CAESARIS CORPORECVSTOS.
 CORPORICIDA, æ. [μαρτυροκτονη] Gloss. Gr. Lat.
 CORRADO, si, fumi, [συναφαιρός] Ære. Totum radere, auferre, colligere. Ter. Adel. 2. 2. 34. Minas decem corradat alicunde.
 Corradere aliquid alicui. Ter. Phorm. 1. 1. 6. Ei credo munus hoc corraditur. Corradere fidem dictis. i. e. Conciliare, comparare, conquire. Lucret. lib. 1. 401. Ita enim est legendum, non ut hactenus Corradere, quod verbum non est Latinum. [Ego vero non magis hanc phrasin Latinam puto, quam illi substituerunt. Vide in eo verbo quæ notavi.
 Corradere, est Cum difficultate summam aliquam ex venditione redigere. Ulpian. l. 5. D. de admin. tut. Ita autem depositioni pecuniarum locus est, si ea summa corradi, id est colligi possit, ut comparari ager possit. Hotomanus.
 CORRIGO, inis. f. Herba sic dicta. Apul. de Herb. cap. 41. Al. Borrigo. CORRECTOR, CORRECTIO, V. CORRIGO.
 CORRËPO, pli, ptum, [ἔγω] Ære. Idem quod Repere. Cic. 1. de Nat. Deor. 68. Quod quum efficere vultis, in dumeta correpitis. Lucret. lib. 5. 1218.
 — cui non correptum membra pavore? i. e. Sternuntur corpore prolapso, more reptilium.
 Correpere intra murum. Varro in præem. lib. 2. de R. R. Igitur quod nunc intra murum fere patres familiæ correpserunt, relictiſis falce & aratro, & manus movere maluerunt in theatro, ac circo, quam in fegetibus. Per translationem.
 Correpere in navem. Cic. 10. Att. 12. Igitur & occulte in aliquam onerariam corrependum.
 CORREPTUS, V. CORRIPIO.
 CORREUS, i. m. Qui cum alio reus est. Ulpianus in l. liberationem. §. nunc. D. de liberatione legata, Si cum alio fum debitor (puta duo rei finimus promittendi) & mihi soli testator consultum voluit: agendo consequar, non ut accepto liberer, ne etiam correus meus liberetur contra testatoris voluntatem: sed pacto liberabor. Sed quid si socii fuimus? videamus, ne per acceptationem debeam liberari. alioquin dum a correo meo petitur, ego inquitur.
 CORRIDDO, risi, [συνιδδω] Ære. Simul ridere. Lucret. lib. 4. 81. Omnia corridit concepta luce diei.
 CORRIGIA, æ. f. [ἰγίς] a Corrigo deductum nomen esse videtur, & est Lorum quod verberantur servi, ut corrigentur & emendarentur. Quidam deducunt a Corio, quod corrigiæ & corio ferent; ut, lfd. 19. 34. Corrigia canina. Plin. lib. 30. cap. 4. i. e. Lorum ex pelle canina. Corrigiæ abruptio, Calceamenti scilicet. Cic. 2. de Divin. 84.
 CORRIGO, rexi, reatum, [διορθω, καταρθω, ἰσθω] Ære. ex Con. & Rego; significat proprie Tortuosum vel inclinatum dirigere. Plin. lib. 7. cap. 20. Cronotiatam Milonem athletam, quum constitisset, nemo vestigio educabat: malum tenenti nemo digitum corrigebat.
 Corrigere, per translationem, pro Emendare. Ter. Adelph. 7. 23. V. CORRECTOR.
 Aliquem corrigere potius, quam leviter inficere. Cic. pro Muren. 60. Corrigere & coercere præsentia exercitus defectores. Cic. 10. Fam. 15. Corrigere & Depravare, opponit Cic. 1. de Fin. 17. Ut ea quæ corrigere vult, mihi quidem depravare videatur.
 Corrigere atque Emendare. Cic. 1. Acad. 15.
 Corrigan non posse neque doceri ab aliquo. Cic. de Clar. Orat. 310.
 Perspicere, corrigere, tum denique edere epistolas. Cic. 16. Att. 5.
 Corrigere aliquem. Ter. And. 3. 4. 17. Corrigere mihi gnatum porro emtere. Corrigere aliquem ad frugem. Plaut. Trin. 1. 2. 81.
 Quin eum restituis? quin ad frugem corrigis?
 Diligentia alicujus quod minus sapienter ab alio provisum est, corrigere. Cic. 1. Q. frat. 1.
 Librum corrigere. V. LIBER.
 Mendum litura corrigere. Cic. 4. Verr. 104.

Mores civitatis. Cic. 3. de Legib. 30.
 Nosmetipsos quasi reprehendentes. Cic. in Orat. 135.
 Orationem aliquam. Cic. 15. Att. 1.
 Peccatum alicujus. Ovid. 20. Epist. 114.
 Sententiam alicujus. Cic. 8. Philipp. 32.
 Se ipse correxit Ilocrates. Cic. in Orat. 76.
 Tarditatem cursu. Cic. 2. Q. frat. 15. Cursu corrigam tarditatem cum equis, tum velis.
 Vina corrigere. Plin. lib. 15. cap. 29. Præcipua vi ad corrigenda vina.
 Vitium legis, non iudicium sententiam. Cic. pro Sull. 63.
 Vota sua. Ovid. 2. Met. 89.
 Ambiciose alicui. Cic. 15. Att. 11.
 Facillime corriguntur in discendo, quorum vitia imitantur emendandi causa magistri. Cic. 1. Off. 146.
CORRIGOR, [διορθωμαι] gi. pass. Ter. And. 3. 3. 37.
 At si corrigatur, quot commoditates vide.
CORRECTUS, a, um. Partic. [διορθωτός] Cic. 1. Acad. 13. Certe enim recentissima quæque sunt correctæ & emendata maxime.
 Laudatio correctæ. Cic. 13. Att. 48. Laudationem Porciæ tibi mihi correclam.
CORRECTIO, ðnis. f. [διορθωσις, κωλύσις] Cic. 4. de Fin. 21. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, &c.
 Adhibere correctionem. Cic. 3. Off. 7.
 Correctio, Figura est apud Rhetores. Auct. ad Heren. lib. 4. 36. Correctio est, quæ tollit id quod dictum est, & pro eo id, quod magis idoneum videtur, reponit: hoc pacto, Quod si iste suos hospites rogasset, immo inuisset modo, hoc facile perfici possit. Item, Nam postquam isti vicerunt, atque adeo victi sunt, eam quomodo victoriam appellem, quæ vicloribus plus calamitatis, quam boni dederit?
CORRECTOR, ðnis. m. [διορθωτής] Ter. Adel. 4. 7. 24.
 Illud quod cecidit forte, id arte ut corrigas.
 b. Corrector? Ironia est.
 Corrector atque emendator. Cic. pro Corn. Balb. 20.
 Invidia &c. Hor. 2. Epist. 1. 129.
 Asperitatis, & invidiæ corrector, & iræ.
 Correctores, pro Rectoribus & gubernatoribus, apud Hermog. in l. de omnibus. D. de offic. præsid. Videntur fuisse antiquissimi, siquidem in veteribus inscriptionibus sæpe apparent. V. Gruter. p. 279. n. 4. **CORRECTOR** ITALIAE; & sæpe alibi.
CORRECTURA, æ. f. Ipsius officium correctoris. Aufon. Parent. 24. 11. Nam correcturæ tibi Tarraco liberæ tribunal præbuit, affectans esse clienta tibi.
 In Italia, Lucania provincia Correctura vocatur ab Aur. Vict. Cæf. cap. 35. 5. In triumphum ductus, Lucaniz correcturam, filioque veniam &c. cooptavit. de Tetrico. Ubi Shott. V.
 A corrigendis & in pristinum decorem restituendis Provinciis, ductum hunc honoris titulum docere nos possit, quod apud Rufin. 18. 4. legitur, Senatus ex decreto Germanicum mittit cuncta Syria negotia correcturam. Barth. Advers. 59. 14. Hæc ex Pitiæ. Lex. ubi plura V.
CORRIPPO, ripui, reptum, [καταμαρτυρομαι] ære. ex Con & Rapio; significat Rapere, sive Raptim capere. Virg. 1. Æn. 192.
 Constitit hic, arcumque manu, celereque sagittas Corripuit.
 Corripere alicquem in nervum. Plaut. Rud. 3. 6. 34.
 Cortipere mortu. Plin. lib. 10. cap. 40.
 Hastam vi. Virg. 12. Æn. 93.
 Hominem corripui, ac suspendi iussit. Cic. 5. Verr. 56.
 Locum. Valer. 4. Argon. 654.
 Horror extremus corripit lumina; De eo qui moritur. Valer. 6. Argon. 277.
 Manu alicui. Virg. 1. Æn. 192.
 Membra corripere. i. e. Contrahere. Lucret. 5. 1222.
 Corripiunt divum perculsi membra timore.
 Morbi singula corpora corripunt. Virg. 3. Georg. 472.
 Corripit aliquo dolore. Plin. 1. Epist. 12. Sic, Corripit comitali vitio & dolore podagra. Plin. lib. 20. cap. 17.
 Amore correptus. Ovid. 3. Fast. 681.
 Cupidine correpta fratris. Ovid. 9. Met. 733.
 Flamma. Liv. 28. 23. Correpti alii flamma sunt. alii ambugi afflatu vaporis.
 Imagine formæ vise correptus, Amore captus. Ovid. 3. Met. 416.
 Morbis corripit. Cell. lib. 6. cap. 18. §. 9. Ideoque curati quidam, quum sanguis exitum non haberet, inclinata in præcordia ac viscera materia, subitis & gravissimis morbis correpti sunt.
 Corripere celeritatem indicat in motu, ut
 Corripere sese intro. Ter. Hec. 3. 3. 5.
 Nam modo me intro ut corripui timidus, &c. i. e. Raptim ingressus sum, inquit Donatus.
 Corripere se repente. Plaut. Merc. 3. 4. 76.
 Corripere sese ad alicquem. Ter. Hec. 4. 1. 3.
 Ita corripuit derепente tacitus sese ad filiam. i. e. Raptim intuit, ut ait Donatus.
 Campum certamine bijugo. Virg. 5. Æn. 144. De equis.
 E fomno, vel itratris corpus. Virg. 4. Æn. 572.
 Cursum. Liv. 26.
 Gradum corripere, Accelerare, & gradum raptim facere & carpere. Hor. 1. Carm. 3. 33.
 Moras. Ovid. 9. Met. 282. — faveant tibi numina saltem,
 Corripiantque moras, &c. h. e. Festinent tibi parturienti auxiliari: vel, Omnia auferant partus impedimenta, sive quicquid partum remorari potest.
 Spatium. Virg. 5. Æn. 316. Ubi Servius; Corripiunt spatia, i. e. Raptim eunt: ut 6. Æn. 364.
 — & pariter gressi per opaca viarum,
 Corripiunt spatium medium. i. e. Raptim peragunt.
 Viam corripere. Virg. 1. Æn. 422.
 Corripere viam interea, qua semita monstrat. Ubi Servius;
 Officium eundi celeriter arripuerunt: neque enim viam corripuit. Hæc-nus Servius. Metaphorica loquutio: quia qui festinant, videntur raptim legere nec quod fatiunt. Uitur & Plin. 4. Epist. 1. extr. Sublitemus fortale & sequenti die: sed tanto magis viam ipsam corripimus.

Litteræ vel Syllabæ corripit dicuntur, cum Breves sunt. Quintil. 1. 6.
 Corripere, [καταρῶσαι] pro Reprehendere. Corripimus vero magis verbis, quam verberibus. Plin. 3. Epist. 5. ad Macrum, Repeto me magis correptum ab eo, cur ambularem.
 Animum dolentem corripere. Lucan. lib. 7. 191.
 Corripere carmina. Martial. lib. 11. 9.
 Peccata alicujus corripere. Ovid. 2. de Pont. 6. 5.
 Clamoribus judices corripere. Cic. 8. Fam. 2.
 Verbis corripere alicquem. Ovid. 19. Epist. 22.
 Voce magistri correptus. Hor. 2. Serm. 3. 257.
 Corripere, pro Castigare. Suet. Aug. cap. 53. pr. Quum spectante eo ludos, pronuntiatum esset a mimo, O dominum æquum & bonum, & universi quasi de ipso dictum exultantes comprobarent, statim manu ultique indecoras dulcutiones repressit, & insequenti die gravissimo corripuit edicto, &c.
CORREPTUS, a, um. Partic. [καταρῶσθαι] Cic. Anteq. iret in exil. 17. Ego repente vi Tribunitia correptus, non modo loquendi libere in iudicio, sed ne confidendi quidem in civitate, habeo potestatem.
 Corruptum manibus tenere. Virg. 4. Georg. 405.
CORREPTER, Adv. cui Producte opponitur apud Grammaticos. Charif. lib. 1. Tergum, dorsum est: & declinatur sic, hoc tergum, tergi, tergo, pluraliter hæc terga, horum tergorum producte. Tergum autem pellicis, hujus tergoris facit, pluraliter tergora, & genitivo tergorum, correpte. Idem lib. 2. Tertiæ conjugationis verba indicativi modi, temporis præsentis, persona secunda, is, litteris interdum producte, interdum correpte terminantur. Correpte, ut lego, legis: producte, ut audio, audis. Gell. 2. 17. Correpte pronnciant.
 Compar. Ovid. 4. de Pont. 12. 13. — quæ nunc correptus exit.
CORREPTIO, ðnis. f. Apprehensio, ut, Corruptio manus. Gell. 20. 10. Reprehensio. Tertull. de Pudic. cap. 14. Corruptioe retundi. i. e. Reprehendi.
 Corruptio, Abbreviatio. Vitruv. 9. 9. Corruptioes aut crescentiæ dierum. Corruptio vocalium. Auguft. de Doctr. Christ. 4. 10. V. Quintil. 9. 3. & 7. 9.
CORREPTOR, ðnis. m. [καταρῶστης] Senec. 2. de Ira 10. Placidus itaque sapiens, & æquus erroribus, non hostis, fed correptor peccantium.
CORRIVALES, m. pl. [ἀντιπαρεσθαι] Qui eandem amicum habent: vel Quod ad eundem rivum accedere videntur: vel quod invicem contendunt, ut fere qui ex eodem rivu haufum petunt. Perott. V. RIVALIS. Quintil. 14. Declamat. extr. Sic patior miser illas lupanarium insultationes, illa corrialium maledicta, convicia. Sed dubia lectio est.
CORRIVO, [συρροίθωμαι] ære. Rivum ducere, fen facere. Plin. lib. 6. cap. 14. Angustias impedit corriovatus falis e cauitibus liquor. h. e. Permultis veluti rivis fluens fal liquidus. Idem lib. 31. cap. 4. Plerumque vero damnofi torrentes corriovantur detracta collibus silva, continere nimbus, ac digerere consueta.
CORRIVATIO, ðnis. f. [συρροίθωσις] Plin. lib. 31. cap. 3. Salix enim erratica, & alnus, aut vitex, aut hedera, sponte proveniunt, & corrivatione aquæ pluvie in locum humiliorem e superioribus defluentis, augurio fallaci.
CORROBORO, [καταρῶσαι, κραταίωσαι] ære. Robustum & fortem reddere. Suet. in Galba, cap. 6. Veteranum ac tironem militem opere assiduo corroboravit.
 Se corroborare, & virum inter viros esse. Cic. pro Cæf. 11.
 Corroborare stomachum. Plin. lib. 20. cap. 20. Stomachum in acetariis sumpta corroborat.
 Se corroborat vox. Cic. pro Sext. 10. Ut jam virilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris, quidnam quam se corroboraverit, effectura esse videatur.
 Corroborare conjugationem nascentem, per translationem. Cic. 1. in Catil. 30. Quissem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt, conjugationemque nascentem non credendo corroboraverunt.
 Manabat illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie. Cic. 12. Fam. 1.
CORROBORATUS, a, um. Partic. [καταρῶσθαι] Cic. pro Cæf. 41. Multarum rerum jucundissimarum varietatem dedit, qua non modo hæc ætas, sed etiam jam corroborata caperetur. V. ROBUSTUS.
 Corroboratis jam confirmatisque & ingeniis & ætatis, judicandæ sunt amicitie. Cic. de Amicit. 76.
 Vetustate corroborata hominis sceleratissimi audacia. Cic. pro Milon. 32.
 Virtus Lacedæmoniorum non solum natura corroborata, verum etiam disciplina. Cic. pro Flacc. 62.
CORROBORAMENTUM, n. n. Lactant. 3. 12. Labores & miseræ sunt exercitia & corroboramenta virtutis.
CORRODO, si, sum, [καταρῶσαι] ære. Simul rodere. Cic. 2. de Divin. 59. Nos autem ita leves atque inconsiderati sumus, ut si mures corroferint aliquid, quorum est opus hoc unum, monstrum putemus.
 Corroffe insula. Varo 3. de R. R. cap. 17. Quum eodem tempore insulas Ludinorum ibi corroffas vidisset. [Sed felicit conjectura ex Miss. vestigiis Choreufas legendum docuit Scalig. quia Græcis χρεουφασαι, Plinio Saltiesares vocentur. Malim ipsa Græca voce Choreufas. Nec ita pœnit met alterius conjecturæ, ut profferre pudeat, an nimirum Choreofas a Choreia, saltatricibus illas insulas Varro appellaverit?] Olla corroffa. Juvenal. 15. Sat. 80. Corroffis ossibus edit Victrix turba.
CORROSI, ðnis. f. Vox apud Medicos.
CORROSIVUS, a, um. Sen. Nat. Quæst. 7. 26. Corrosiva medicamenta.
CORROGO, [καταρῶσαι] ære. Idem quod Rogare a multis, precibus addere, aspicere. Cic. 3. Philipp. 20. Convenerunt corrogati, & quidam amplii homines. Liv. 33. 48. Magistros navium, mercatoribus invitari iussit, & vela cum antennis ex navibus corrogari, ut umbra cœnantibus in litore heret. i. e. Colligi.
 Corrogare nummos de nepotum bonis. i. e. Colligere & congregare, & quasi Corradere. Cic. 5. Verr. 184.
 Vasa, vestimenta corrogare. Auct. ad Herenn. lib. 4. 64.
 Corrogati auditores dicuntur, quos ambitione recitator sibi conciliat. Quintil. lib. 10. cap. 9.
 Corrogata ad necessarios usus pecunia. Cæf. 3. Bell. Civil. 102.
CORROFUNDO, [καταρῶσαι] ære. Senec. lib. 4. Natur. Quæst. 3. Præterea potest etiam, si non fuerit grando, talis quum defertur, corrotundari. conf. Petron. cap. 39.

CORRUPTA, æ. f. [κόρρυτος ἄσπερος] Silvestris asparagus vocatur. Columel. lib. 10. 176.

Prodit & asparagi corruada simillima filo. Varro 1. de R. R. cap. 21. Sicut umbrosis locis alia feras, ut corruada, quod ita perit asparagus. Plin. lib. 20. cap. 10. Silvestrem asparagum aliqui corruadam, alii Libyicum vocant. Attici hornumen. Hard. hic & Aliqui corruadam non agnoscit. V. Plin. 9. 8. Columel. lib. 11. cap. 3.

CORRĒGO, [ῥοῦσθω] ære. In rugas contrahere. ut, Corrugare frontem, apud Plautum, quod folent qui sunt tristes. Nares. Hor. 1. Epist. 5. 22. — ne turpe toral, ne fordida mappa Corruget nares.

Corrugatum acinum. Columel. lib. 12. cap. 39. Ubi fatis corrugata erunt acina, demito, & sine scipionibus in dolium conjicito, &c.

CORRUGUS, [κορρυγός] quid significet, declarat Plinius his verbis lib. 33. cap. 4. Alius par labor, ac vel majoris impendii, flumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere obiter a centesimo plerumque lapide: corrugos vocant, a corrivatione credo.

CORRUPTO, rūpi, ruptum, [φθέρω, ἀφθέρω, φθάνω] &c. Vitare: tam ad animum, quam ad corpus referetur. Plin. lib. 13. cap. 22. Quæ nec aqua, ne igni posset corrumpi.

Corrumpere & interlinere tabulas publicas. Cic. 4. Verr. 104.

Corrumpere & depravare. Cic. pro Muren. 27.

Deliniri & corrumpi blanditiis præsentium voluptatum. Cic. 1. de Fin. 33.

Corrumpere alicui. Paulus in l. ut tantum. §. si servus. D. de servo corrupto, Perinde atque si proprius meus servus corrupisset conservum.

Corrumpere alicquem largitionibus, pecunia, pretio. Cic. 2. Off. 53.

Et pro Cæcin. 72.

Pollicitus alicquem. Ovid. 1. de Arte Am. 355.

Solicitare verbis, spe præmiis corrumpere alicquem. Cic. pro Deiot. 32.

Corrumpere alicquem ex optimo. Plaut. Mostell. 1. 1. 79.

— nam ecum herilem filium

Video corruptum hic ex adolescente optimo.

Animum & mores alicuius. Cic. 3. de Legib.

Aqua conclusa facile corrumpitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Artus teneros corrumpere febribus. Ovid. 20. Epist. 117.

Chiographa debitorum corrumpere. Ulpian. in l. Neratius. D. de servo corrupto, Servo persuasi, ut chiographa debitorum corrupat, videlicet tenebor.

Consilium publicum corrumpere. Sallust. in Oratione quam habuit in Senatu.

Corpus corrumpunt otia. Ovid. 1. de Pont. 5. 5.

Curam comitem corrumpere, Subaudi Pretio. Ovid. 6. Met. 461.

Emptorem corrumpere arte vasa. Martial. lib. 12. 67. i. e. Allicere.

Fontes, Pabulum. Sallust. in Jugurth. cap. 55. extr. Quia venturum hostem audierat, pabulum & aquarum fontes, quorum penuria erat, corrumpere.

Fructum. Africanus in l. & hæc. §. quum fundum. D. locati, Tu quum annus tuus exiturus esset, consulto fructum insequentis anni corrupisti.

Igni corrumpere. Sallust. Jugurth. 76. extr. Ibi vino & epulis onerati, illaque & domum & semet igni corrumpunt.

Litteras publicas. Cic. 4. Verr. 60. Aiunt ab eo litteras publicas esse corruptas.

Manus corrupti castre. Propert. lib. 3. 15. 20.

Mentes. Ovid. 2. Trist. 301.

— Omnia perverfas possunt corrumpere mentes.

Oculos lacrymis. Ovid. 3. Amor. 6. 57.

Oculos. Plaut. Merc. 3. 1. 3.

— Ne plora, nimium sulte facis, oculos corrupistalentes.

Opinionibus pravus corrumpi. Cic. in Partit. 91.

Opportunitates. Sallust. in Catil. 43. Cethegus semper querebatur de ignavia sociorum, illos dubitando, & dies prolatando magnas opportunitates corrumpere.

Pisces corrumpuntur. Ter. Adel. 3. 3. 66. — pisces ex sententia

Nactus sum, hi mihi ne corrumpantur cautio est.

Rem familiarem. Sallust. in Jugurth. Quia diuturnitas belli res familiares corruperant.

Seipsum corrumpere. Plaut. Merc. 3. 2. 1.

Servum hereditarium corrumpere. Ulpian. in l. hæc actio. §. fed & si quis. D. de servo corrupto, Sed & si quis servum hereditarium corrupit, hac actione tenebitur.

Situ corrumpi. Plaut. Curc. 5. 2. 3.

Spem corrumpere fraude. Ovid. 21. Epist. 127.

Stipulatio corrumpitur. l. 2. D. de servit. leg.

Vitio corrumpi. Lucret. lib. 6. 17.

Ungues corrumpere dentibus, Rodere. Propert. lib. 2. 4. 3.

Corrumpere, absolute & sine adjecto, pro Mæchari, & adulterum esse. Martial. lib. 12. 63.

Ferrem, si faceret bonus Poeta,

Cui possem dare mutuos honores:

Corruptis sine talione, cælebs, &c. [Corruptis, qui Mæcham facit ex casta, aut Virginem vitiat.

Corruptum navigium apud Suet. Ner. 34. id est Fractum, ut ante locutus erat. Sic Gr. ἀφθέρω, id est Corrumpere, itidem pro Frangere. H. St.

CORRUPTUS, a, um. [ἀφθέρω] Partic. ut, Corruptum judicium. Cic. pro Cluent.

Corruptus & perditus. Cic. 2. in Catil. 7.

Corrupta sum atque absumpta. Plaut. Amph. 5. 1. 6.

Corruptus & ab hominibus nequam inductus adolescens. Cic. pro Rosc. Amer. 39.

Ætas corruptior. Lucan. lib. 10. 111.

Animus corruptus. Cic. 4. Fam. 4.

Boves corrupti, i. e. Macilentii. Plaut. Amph. 5. 1. 6.

Ceres corrupta undis. Virg. 1. Æn. 181. Ceres, Frumentum.

Civitas in barbarum corrupta Tacit. 6. Ann. 42. De Seleucia.

Consuetudinem viciosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendare. Cic. de Clar. Orat. 261. De Consuetudine loquendi.

Corporis corrupti humor ater. Lucret. lib. 3. 502.

Equi corrupti macie. Cæf. 3. Bell. Civil. 59.

Filius & filia corrupti. Paulus in l. ut tantum. D. de servo corrupto, De filio filiaque familiæ corruptis huic edicto locus non est.

Nihil corruptum in eloquendo, obfcurumque sit. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Vol. I.

Ingenio corruptus ac timidus. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Iter factum corruptus imbri. Hor. 1. Serm. 5. 95.

Judicia corrupta & contaminata paucorum vicio ac turpitudine. Cic. 1. Verr. 70.

Judex corruptus. Hor. 2. Serm. 2. 9.

Populus Romanus largitionibus corruptus est, ut sese ac fortunas suas venales habeat. Sallust. in Cic. 1.

Littera Græca corrupta sono Latino. Ovid. 5. Fast. 195.

Mores corrupti depravateque admiratione divitiarum. Cic. 2. Off. 71.

Os, sermoque corruptus in peregrinum sonum. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Sanguis. Lucret. lib. 6. 1201.

Sæcula. Claud. 2. in Eutrop. 113.

Senatus. Cic. pro Rabir. Posth. 5.

Segetes herbis corrupte. Ulpian. in l. ex conducto. §. 1. D. locat.

Servus corruptus. Ulpian. in l. si quis servum. D. de servo corrupt.

Tractus cæli, Pestilens. Virg. 3. Æn. 138.

Victoria toties. Tacit. 4. Hist. 35.

Virgo, Vitiata. Ovid. 3. Amor. 8. 30.

Voluptas dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Corruptus; aliter, & novo more usurpatum a Sallustio in Jugurtha. Sic enim inquit in oratione Lepidi §. 20. Ne, alius alium principem expectantes, ante capiamini, non opibus ejus, quæ futiles & corrupte sunt, sed vestra focordia, quam captum iri licet. Corruptæ, i. e. ut ita dicam, Corruptibiles, & quæ corrumpi facile possunt. Turnebus. [Ego

putem, Corruptas pro Attritis ac Debilitatis dixisse.

CORRUPTÆ, Adv. [ἀφθέρω] Cic. 1. de Finib. 71. De quibus neque depravate judicant, neque corrupte.

Compar. Sen. Controv. 9. Divitiis describere volo, & multo minus facunde & corruptius quam Fabianus.

Super. ut, Corruptissime judicare. Afcon. in proem. Act. Verr. p. 48.

CORRUPTIO, ðnis. f. [ἀφθέρω] Cic. 4. Tusc. 29. Morbum appellat totius corporis corruptionem.

CORRUPTOR, ðris. m. [ἀφθέρω] Qui corrumpit. ut, Corruptor juvenutis. Cic. 2. in Catil. 7. Et Ulpian. in l. si quis servum. in fin. D. de servo corrupto.

Corruptor & adulter. Cic. 5. Verr. 4. Quid differant V. in ipso verbo.

Animosus corruptor. Tacit. 1. Hist. 24.

Nurus corruptor avare. Juven. 1. Sat. 77.

Tribus venditor & corruptor & sequester. Cic. pro Planc. 38.

Vestalium corruptores. Snet. Domit. cap. 8.

CORRUPTRIX, ðcis. f. [ἀφθέρω] Cic. 1. Q. frat. 1. Tam depravatis moribus, tam corruptrice provincia.

Morum corruptrix licentia. Ammian. 25. 10.

CORRUPTĒLA, æ. f. [φθέρω] Quod corrumpit & contaminat. Cic. 2. Off. 53. Melius etiam, quod largitionem, corruptelam dixit esse.

Pro Corruptore. Ter. Adel. 5. 3. 7.

— ecum adest

Communis corruptela nostrum liberum.

Dulcedine corruptelaque depravari. Cic. 2. de Legib. 38.

Consuetudinis male corruptela. Cic. 1. de Legib. 33.

Judicii corruptelam moliri. Cic. in Parad. 6.

Mulierum corruptelæ. Cic. 4. Verr. 134.

CORRUPTIBILIS, æ. Adj. Arnob. 2. p. 68. Plato deos dicit & mundum corruptibiles esse natura.

Compar. ut, Pulchritudines corruptibiliores. August. de Vera Relig. cap. 41. pr.

CORRUPTIBILITAS, ðcis. f. Tertull. adv. Marc. 2. 16. Substantiæ humanæ corruptibilitas.

CORRUPTIVUS, a, um. Adj. Idem quod Corruptibilis. Tertull. de Refur. Carn. cap. 51. Oportet corruptivum istud induere incorruptionem. &c.

CORRUPTORIUS, a, um. Idem. ut, Corruptoria conditio. Tertull. adv. Marc. 2. 16.

Sensus corruptorii. Idem l. c.

CORRUO, rui, rûtum, [κόρρω] &c. Idem quod Ruere, sive Simul ruere. Liv. 1. 25. Duo Romani super alium alius, vulneratis tribus Albanis, expirantes corruerunt. Cic. 2. Q. frat. 9. Et ille pæne timore, ego rifu corruvi.

Arbor corruit. Ovid. 8. Met. 776.

Equus. Sil. lib. 17. 137.

Oppida. Cic. 1. de Divin. 78.

Rogus igne corruit. Ovid. 13. Met. 601.

Saucius ense. Propert. lib. 2. 8. 22.

Taberna mihi duæ corruerunt, reliquæ rimas agunt. Cic. 14. Att. 9.

Urbs tota Lacedæmoniorum. Cic. 1. de Divin. 112.

Frangi & corruere. Cic. 3. de Orat. 7. O fallacem hominum spem, fragilemque fortunam, & inanes nostras contentiones, quæ in medio spatio sæpe franguntur & corruunt, &c.

Corruere, pro Labi & errare. Cic. de Senect. 64. Nec tanquam inexercitatis hisfriones in extremo actu corruisse.

Corruisse opes dicuntur, Quæ corruptæ sunt. Cic. 1. Off. 84.

Corruere, Conjicere, congerere. Varro de L. L. 4. 31. extr. Corbes, ab eo quod spicas aliunde quid corruerant. i. e. Eo conjiciebant. Turnebus. Ak. Conruerant.

Corruere, pro Penitus prouocare & disjicere, collabefactare, collabefacere. Lucret. 5. 369.

Corruere hanc rem violento turbine summam.

Corruere alicquem. Catull. ad Mallium, 69. 52.

Nam mihi quam dederit duplex Amathurtia curam,

Scitis, & in quo me corruerit genere. V. Molem mentis corruere, in mens.

CORS, cortis. V. CHORS.

CORSA, æ. f. est Tempus, pars capituli, quam κόρη Græci vocant. A capite humano transferunt ad mechanica; estque Prima antepagamenti in ostiti fascia. Vitruv. 4. 6. Harum trium prima corfa fiat cum alfragulo, &c. V. ibi Salmat. & Baldi Lex. Vitruv. p. 50.

CORSÆ, [κορσῆ] Stephano) Insulæ sunt Ionie adiacentes, & regione Sami. Plin. lib. 5. cap. 31. Ionie ora Ægeas & Corseas habet.

CORSI, ðium. m. pl. [Κόρσι] Populi Sardinia, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 7.

CORSICA, æ. f. [Κόρσι] (inquit Plin. lib. 3. cap. 6.) Insula

Uuuu

in

Corus, Mensuræ genus, & vox Hebraica est, quæ medimnos Atticos unum & quadraginta capit, ut Josephus lib. 7. Antiquitatum scribit.

CORVINUS, vel **CAURINUS**, a, um. Adj. Gratius in Cynege. v. 300. Verum ubi Caurino perfrinxit adj. vsper.

CORVUSCO, [ἀρράκων, ἰαλῶσι] ære. Splendere. Cic. 3. de Orat. 155. Flammæ inter nubes coruscant, calum tonitru contremitt. Flammæ coruscant apices. Stat. 12. Theb. 432. Fulgore quodam coruscant. Virg. 4. Georg. 98. — elucunt aliae, & fulgore coruscant. De apibus.

Ignis coruscant. Virg. 5. Æn. 64.
Pennis apes. Virg. 4. Georg. 73.
Telis facibusque. Valer. 1. Argon. 603.
Clypeus. Claud. 6. Paneg.
Coruscant mucrone, Vibrare. Sil. lib. 17. 459.
Hastam. Virg. 12. Æn. 431. — oditque moras, hastamque coruscant.

Telum. Virg. 12. Æn. 887.

CORUSCANS, artis. ut, **Clypeus coruscans.** Claudian. de Consul. Honor. 3. 29.

CORUSCATIO, ðnis. f. Fulguratio. Solin. cap. 66. (Salmat. 53.) Si repente micaverit coruscatio.
Fulminea coruscatio. Mart. Capell. 5. 136.
Inmanis coruscatio. Vopisc. Caro cap. 8.

CORUSCÄMEN, inis. n. Idem. Apul. de Deo Socrat. p. 43. Rapidissimo coruscamine lumen candidum internicare.

CORUSCUS, a, um. Adj. [ἀρράκων] Resplendens. Virg. 2. Æn. 333. — fiat ferri acies mucrone corusco
Stricta, parata necl. Ibid. 172.
Vix positum castris simulacrum, arserit coruscæ
Luminibus flammæ arrectis.
Auro coruscus. Virg. 9. Æn. 163.
Luce coruscus. Virg. 2. Æn. 470. — Exultat telis, & luce coruscus athena.
Capitis insigne corusci. Stat. 5. Theb. 572. De serpente quodam.
Fulgura. Lucret. lib. 5. 296.
Ignis. Hor. 1. Carm. 34. 6.
Lampadibus coruscis densum funale. Ovid. 12. Met. 247.
Radii. Ovid. 1. Met. 768.
Sol. Virg. 1. Georg. 233.
Tela. Sen. OEdip. 14.
Tractus flammarum. Lucan. lib. 2. 271.
Viri ferreoque auroque. Stat. 4. Theb. 175.
Vis fulminis corusca. Cic. 2. Tulf. 21.

CORUSCIFER, a, um. Mart. Capell. Corusciferi laquearia cæli.

CORUSTA, V. CORIUM. H. St.

CORVUS, i. m. [κέρως] Avis nota. V. Plin. 10. 12. Cic. 1. de Nat. Deor. 135. Milvo est quoddam bellum quasi naturale cum corvis.
Corvus est κέρως, ut Suidas in Κέρως, Κέρως γὰρ κλησθὲν Πρωτοῖσι τὸς κέρως, ἢ ἰσως καὶ κέρως. Dicendum fuisse Κέρως κέρως. H. St.
Loquax corvus. Ovid. 2. Met. 535.
Corvus cantat ab læva. Plaut. in Aul. 4. 3. 1. — Non temere est, quod corvus cantet mihi nuxta ab læva manu. Vanitas auguriorum quædam corvorum fausta a dextra, a læva infauista jactabat. Itaque quum partes mundi ab ortu auguribus Romanis lævæ essent, Horatius scripsit, 3. Carm. 27. 11. — Oscinam corvum prece fuscitabo, — Solis ab ortu. Ut scilicet iter institutum cantu suo dirimat. Ex Turnebo.
Crocitat corvus. Auctor Philomelæ v. 28. — In cruce pacere corvos, est suspendio puniri. Hor. 1. Epist. 16. 48.
Ridetur corvus inter Ledæos olores. Martial. 1. 54. Proverb.
Exercitus corvorum. Virg. 1. Georg. 382.
Hiantem corvum deludere. Hor. 2. Serm. 5. 56. V. Adagia Erasmi.
Oscen corvus. Hor. 3. Carm. 27. 11.
Ovantes gutture. Virg. 1. Georg. 423.
Corvus, Pifcis. Plin. lib. 11. cap. 11.
Corvus est etiam Machinæ genus, quo in navalibus præliis utebantur, quod describit Polyb. 1. 22. Meminit etiam Curt. 4. 2. 12. & 4. 3. 24. V. Vitruv. 10. 19. & Lex. Vitruvian. p. 32.
Stella etiam dicitur Corvus, quæ est in cauda anguis. Vitruv. 9. 7.
CORVINUS, a, um. Adj. [κέρως] Corvina nigredo. Apul. lib. 2. de Asin. Aur. p. 118.

CORVINUS, [Κέρως] Cognomen dictus est M. Valerius, ob auxilium propugnationemque corvi alitis sic dictus, cui statuum divus Augustus in foro suo statuendam curavit, in cuius capite corvi simulacrum est, rei, pugnaeque monumentum. Historiam integram vide apud Gellium lib. 9. cap. 11. Apud Liv. 7. 26. Valer. 3. 2. 6. Fast. Capitol. Corvus dicitur, non Corvinus. Male Κέρως apud Suid. in ἀμύσσει.

CORVUS, [κέρως] Mons est in Ætolia. Strab. lib. 9.

CORVORUM Portus, [κέρως λιμὴν] De hoc sic Strabo, Portum enim quendam in Oceani litoribus esse scribit, quem Duorum corvorum vulgo nominant, in eo quidem duos apparere corvos, dextris albicantes alis. Qui igitur ulla de re controversiam habent, illuc accedere, in sublimi loco posita tabella, utrinque seorfum in ipsa lagana collocare. Ipsæ de hinc advolantes alites, partim commanucare, partim dissipare: cujus autem lagana dissipent, illum victorem evadere. Hæc ille, ex Artemido, ut inquit, lib. 4.

CORVÆAS, artis. m. [Κέρως] Iafonis, seu Iafonis vel Iasii, & Cybeles filius, a quo Corybantæ dicti sunt. Claud. 4. Conf. Hon. 148. — Non te progenitum Cybeleis ære canoro Lustravit Corybas. Sic lib. 1. de Rapt. Proserp. 208.
Corybantæ [Κορύβαντες] Cybeles sacerdotēs, qui sacro corrupti furore cymbala pulsabant, capitæque saltando jactantes, alios in similem rabiem agebant. Homerus Βακχίαντας vocat. Hinc (inquit Strab. lib. 10.) qui capita saltando jactant, & numinis aspiratione furiosæ agitantur, corybantas dicimus. Sunt qui Curetas & Corybantas, & Caberos & Idaeos Dactylos eisdem esse putent. V. Schol. Lysit. Aristoph. 558. Dictos autem volunt a κέρως, quod est caput saltando jactare: vel (ut Herm. in Cast. sentit) a pupillis oclorum & genis, quos Græci κέρως vocant, quippe qui quum Jovis cultores essent, non modo excubare, sed etiam aperti oculis dormire cogentur. Inde κερυβάντων est insanire: κερυβάντων, est malo quodam genio agi. Diodorus Corybantum scribit

Iafonis, sive Iafonis & Cybeles filium fuisse, ac simul cum Dardano sacra Matris deum in Phrygiam detulisse, eosque qui in sacrificiis ejus deæ incumbere voluerunt, de suo nomine appellasse. Alii a galea dictos volunt, quæ Græce κέρως dicitur, quod galero quodam capita tecti infanendo luderent. Hor. 1. Carm. 16. 8. — non aucta
Sic geminant Corybantæ æra.

CORYBANTIA, [Κορύβαντια] Loca sunt sacris & initiationibus Corybantum dicata, quæ etiam dicuntur, quæ Psychomantia, & Necromantia. Strabo l. 10. T4. τα κερυβάντων τὸ ἐν τῇ Ἀμαζονίᾳ τῆς τῶν Ἀλεξανδρίων πόλεως ἰσθμὸς ὅσμιον. Hinc restituitur locus quidam apud Plinium lib. 11. cap. 37. cujus verba sunt, Quin & patentibus dormiunt lepores, multi- que hominum, quos corybantia regrediunt. i. e. Quos corybantia in pristinum statum revocant, & restitunt pristina sanitati, quum esse sani non videantur, qui aperti dormiant, nec conviventibus oculis. Nec vero quisquam debet offendi hac voce Regredio, de qua vide Nonium. Porro corybantium sacris multis morbis liberari divinitus immensis opinio erat. In editis legitur, Quod Græci corybantia dicunt, sed nullo sensu, quum hoc verbum apud Græcos insanire, & Corybantas desiderare, hoc est Furere significet. Ex Turneb. 13. 24. Hanc conjecturam vanam & frivolam esse ostendit Salmat. p. 1086. Exerc. Plin. In Edit. Harduin. legitur Quos κερυβάντων Græci dicunt. V. Harduin. in loc.

CORYBANTIS, a, um. Adj. [Κορύβαντιος] ut, — Æra Corybantia. Virg. 3. Æn. 111.

CORYBISSA, æ. f. [Κορύβισσα] Civitas est in agro Scepsio, ad fluvium Heuricentem, & vicum cognominem, atque etiam torrentem Æthaloenta. V. Strab. lib. 10.

CORYBUS, i. m. [Κόρυβος] Crete insulæ promontorium, cujus meminit Strab. lib. 8.

CORYCÆON, Ionizæ promontorium, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

CORYCEUM, i. n. Locus in quo coryco ludere solent. Vitruvius ubi de palæstris: Sub dextro, coryceum, deinde proxime consistitur. In omnibus fere libris Coryceum legitur, sed vitiose. Hinc quidam Cordeum emendant, ut locus sit ubi puellæ sese exercere solitæ essent: sed Cordeum potius dici deberet: alii Coreum, ut sit tonitruina. Turnebus Coryceum, vel quod idem est, Coruceum legit, ut in quo coryco luderetur: de qua exercitatione scribitur ille apud Aristotelem locus lib. 2. Rhetoricõn, ἀσκησις φιλάσμων ζυγομαχίᾳ τῶν κερυκῶν. Inde & κερυκὸν apud Cælium Aurelium Tard lib. & cap. ult. Tum volutatio, inquit, in palæstra varia, quam Græci celadiam, & quam corycomachiam vocaverunt. Excercitationem quoque coryci & pileæ memorat Galen. lib. 2. de Sanit. tuend. κερυκὸν autem faculum significat, ut pugillatorii folliis ludus fere videatur. Ex Turneb. 10. 10.

CORYCIUM, i. n. [κέρυκιος] dimin. est a κέρυκος, quod significat Pe- ram, qua equites utuntur ad circumferendum vitaticum, vel aliquid quavis, vel etiam panarium, quod & βαλάντιον Græci appellant, vel rete capiens panem. Suidas.

CORYCUS, i. m. [Κόρυκος] Mons est Pamphyliz præcelsus, ac portuosus, atque ob id piratarum insidius opportunus: quos ab eo monte Corycæos vocabant. Hi novam insidiandi rationem excogitarant, siquidem dispersi per portus Coryci montis, miscebant senegociatoribus, ut quisque forte appularet, subauscultantes, & quid rorum portarent, & quo navigare destinassent, denique quo tempore decrevissent solvere. Quæ simul atque cognoverant, renuntiabant piratis cum quibus societatem maritimumm latrociniorum exercebant. Atque ita per occasionem simul adorti, navigantes spoliabant. Quæ res ubi mercatoribus esset comper- ta, pleraque occultabant, ac dissimulabant, insidiarum metu. Sed quum ne sic quidem laterent, subodorantibus omnia Corycæis, res in proverbium abiit, Hunc Corycæus auscultavit: de Re vehementer dissimulata, deprehensa tamen. Ufurpat hoc adagium M. Tullius 10. Att. Epist. ult. Itaque posthac non scribam ad te quid facturus sim, sed quid fecerim. omnes negotiorum videntur auscultare te quæ loquor. Erasmi. in Chiliad.

CORYCOS, vel **CORVÆUS**, i. m. [Κόρυκος] Oppidum est Ciliciæ, a quo non longe abest specus Corycius, præter alia mirabilia multa, etiam croci proventus nobilis. Meminerunt hujus Pomponius Mela, Solinus, Plinius, Strabo, alii.

CORYCIUS, a, um. Adj. Curt. 3. 4. 10. Corycium nemus, ubi crocum gignitur.
Crocus Corycius. Cilix. Hor. 2. Serm. 4. 68. — De Corycio monte V. seq. diction.

CORYCÏORS, appellatæ sunt Musæ a colle, vel antro potius Corycio in Parnasso Delphis proximo, cujus meminit & Laertius in vita Pherecydis S. 118. & Apollonii Rhodii expositor l. 2. Argon. v. 711. qui nuncupatum illud aiunt a Nympha Corycia, cujus & Apollinis Lycoreus filius fuit, a quo Delphi Lycoreis (Λυκορῆς) nuncupati sunt. Laertii verba de Pherecydis morte sunt hæc, Quidam profectam Delphos, e monte Corycio seipsum deiecit aiunt.

CORYDALIS, is. f. [Κορύδαλις] Herba est inter nothas nomenclaturas Dioscoridi ascriptas, cujus tamen meminit Galenus, eamque colicis professe scribit lib. 11. Simplic. medicament.

CORYDALIA, æ. f. Oppidum montanum in Lycia, de quo Plin. lib. 5. cap. 27.
CORYDALUS, i. m. [Κορύδαλος] Mons est in tractu ripaque Thriasia, hæud procul a Pharmacis insulis, a quo e tribus una Corydalia ibidem. Auctor Strabo lib. 9.

CORYDALUS, i. m. [Κορυδαλός] Nomen est avis Servio in 2. Ecl. Virgili- li pr. Sunt qui Alaudam interpretentur.

CORYDON, ðnis. m. [Κορύδων] Pastor Theocriti & Virgilio. Corydoni patrum nomen inditum ab ave Corydalo. V. Servium in principio 2. Eclog. Virgilio.

CORYLUS, i. f. [ἑρκακλυτικὴ κερύλα, περικὴ κερύλα] Arbor & fructus; a nostris Avellana dicitur. Virg. 2. Georg. 65. — Plantis eduræ coryli nascuntur. Al. Et duræ. V. mox.
Densæ coryli. Virg. 1. Ecl. 14.
Duræ. Virg. 2. Georg. 65. Duras autem dixit non ad Lignum, sed ad Fructum ipsarum referens. Servius.
Fragiles. Ovid. 10. Met. 95.

CORYLETUM, i. n. [τὸν κερύδων πηλῶθος] Locus ubi coryli nascuntur. Ovid. 2. Fast. 587. — Illa modo in silvis inter corylæa jacebat, &c.

CORYMBIA, æ. f. Ferulæ caulis decoctus, murique & melle conditus. Plin. lib. 19. cap. 9. Semen ferulæ in Italia cibis est. Conditur quippe, duratque in urceis anni spatio. Duo eius genera: caules & racemi. Corymbiam hanc vocant, Corymbosque quos condunt. Hard. in Indice caryum rectum Corymbias ponit.

CORYMBION, i. n. Herba est quam Dioscorides *λυχνίδα σφρανοπική*, hoc est Lychnidem coronarium, appellat.

CORYMBIUM, i. n. [*κωρύμβιον*] Redimiculum est muliebrium comarum, ut corymbus virorum, scorpium puerorum intelligitur. Petronius Arbiter ut corymbus auro, scorpium puerorum intelligitur. Petronius Arbiter ut corymbus auro, scorpium puerorum intelligitur. Petronius Arbiter ut corymbus auro, scorpium puerorum intelligitur.

CORYMBUS, æ. m. [*κωρύμβος*] Tithymali species, alias *πατάφυλλο* vocata, a foliorum latitudine. Pifces necat, alvum solvit radice, vel foliis, vel succo. Plin. lib. 26. cap. 8.

CORYMBUS, i. m. [*κωρύμβος*] Racemus hederæ, quo coronabatur Bacchus. Tibull. 1. 7. 45.

Sed varii flores, & frons redimita corymbis. Plin. lib. 16. cap. 34. de hederâ loquens, Racemis in orbem circumactis, qui vocantur corymbi. Diffusos corymbos vestit hederâ. Virg. 3. Ecl. 39.

Gravidi. Ovid. 3. Met. 665.

Corymbus, est etiam Fructus chrysothomæ, sive chrysididis herbæ. Plin. lib. 21. cap. 8. Chrysothomæ sive chrysidis non habet Latinam appellationem. palmi altitudine est, comantibus fulgore auri corymbis, radice nigra.

Corymbus aut Corymbum; Rostrium navis, & quodvis summum. Valer. lib. 1. Argon. 273.

— Phryxi promittitur abfens
Vellus, & auratis Argo reditura corymbis. [i. e. Sertis. V. Broekh. ad Propert. 4. 6. 3.]

CORYMBIATUS, a, um. Adj. Instar corymbi. Treb. Pollio Claud. cap. 17. Diffus corymbiatus argenteus. V. ibi Salmast.

CORYMBIFER, a, um. Adj. [*κωρύμβοφόρος*] Qui corymbos sive hederæ similes racemos fert. Ovid. 1. Fast. 391.

Festa corymbiferæ celebrabat Græcia Bacchi.

CORYNĒPHŌRĪ, orum. m. [*κωρυνηφόροι*] Milites quidam dicebantur, quos Pifistratus Atheniensis tyrannus, ad fuis corporis custodiam delectos habuisse fertur, clavis instructos. Auctor Alex. Genial. lib. 6. cap. 21.

CORYNĒTA, æ. m. [*κωρυνητής* Suidæ] Latro fuit famosissimus, Vulcani filius, qui juxta Epidaurum hospites clava, quæ *κωρυνη* Græcis dicitur, peremit. Unde & hoc nominis sibi fumpit: prius enim Periphatum vocatum tradunt. Hunc Theaſus interfecit.

CORYRHÆUS, i. m. [*κωρυρηάιος*] Mons est circa Epidaurum, Dianæ facer. Stephan.

CORYRHÆUS, i. m. [*κωρυρηάιος*] a *κωρυφή* Vertex, est Cujusque ordinis caput & præcipuus. Cic. 1. de Nat. Deor. 59. Zenonem, quem Philo noliter coryphæam appellare Epicureorum solebat, quum Athenis effem, audiebam frequenter. V. Henr. Steph. Theſ. Gr.

CORYRHÆUS, Troadis oppidum, in tractu Heracleotico, ut vult Plin. lib. 5. cap. 29.

CORYRHÆSIUM, i. n. [*Κωρυρηάσιον*] Regiuncula est agri Laconici, circa Pylum. Stephan. Hinc

CORYRHÆSIAS, æ. f. [*κωρυρηάσις*] Minerva, appellata est a Coryphæo promontorio, in quo Pylos urbs condita fuit, ut Pausan. tradit. cap. ult. Messen. Stephanus tamen, Coryphæon regiunculam Laconicam scribit Pylo proximam. De Coryphæa Minerva sic in 4. prodiit Arnob. Quid, inquit, arbitramur fore? deliteſcit illa Minervam fe dicere, cui Coryphæas nomen est, vel ex Coryphæ matris ligno: vel quod e vertice Jovis palmam ferens emicuit, atque armorum accincta terroribus, &c. conf. Reinf. Var. Lect. 3. 2. p. 367.

CORYTHIA, orum. n. quæ & Colyca, Ex genere muricorum sunt, æque turbinata, sed multo minora, oris halitui conservando imprimis idonea. Auctor Plin. lib. 32. cap. 7. V. Hard. not.

CORYTHUS, i. m. [*Κόρυθος*] Vulgo *Corythona*, Oppidum Thuscis, prope Æreum, in parvo colle ejusdem nominis situm, a Corytho rege ita appellatum. Virg. 9. Æn. 10.

Nec fatis extremas Corythi penetravit ad urbes.

CORYTHUS, i. m. [*κωρυθός*] Theca fagitarum.

Leves corythi. Virg. 10. Æn. 169.

Corythice leves humeris, & letifer arcus. Hoc in loco legit Nonius Coritici, sed perperam: nonnulli Coriti: alii vero cum aspiratione in prima syllaba, Choryti, sic Aldus. Sed cum a græco *κωρυθός* derivetur, omnino scribendum est, Corytus. V. Ovid. 5. Trist. 7. 15. Sen. Hercul. fur. v. 1177. & Sil. 7. 443.

CORYZA, æ. f. [*κωρυζα*] Corrupte & fœtidæ naturæ defluxio, nares obturans, & vocem obtundens, quam Latini Gravedinem appellant. Celsus lib. 4. cap. 2. Gravedo nares claudit, vocem obtundit, tullim siccam movet: sub eadem falsa est faliva, sonant aures, venæ moventur in capite, turbida urina est. Hæc omnia *κωρυζα* Hippocrates appellat, &c.

COS, Infula. V. COOS.

COS, cœtis. f. [*κόσος*] dicitur Saxum asperum atque abruptum: inquit Lapis quo cultri acuntur. Liv. 1. 36. Atqui hoc animo agitavi, inquit, te novacula cotem discifurum. Plin. lib. 18. cap. 28. Italia aquarias cotes dedit.

Oleares cotes. V. OLEUM.

Fungi vice cotis. Hor. in Arte Poet. 304.

— fungar vice cotis, acutum
Reddere que ferrum valet exors ipsa secandi.

Fortitudinis cos. Cic. 4. Acad. 135. Ipsam iracundiam, fortitudinis quasi cotem effe dicebant. Conf. CAUTES.

COTICULA, æ. f. [*κότιλα*] dimin. licet non servet significatum primitivi: non enim est Parva cos: sed Lapis quo fit auri vel argenti experimentum. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant: quondam non solitus inveniri, nisi in flumine Tmolio, ut auctor est Theophrastus: nunc vero passim, quem alii Heraclium, alii Lydium vocant.

Coticula, videtur Genus esse vasæ cote factum, apud Plin. lib. 31. cap. 9. Contraque fusiones oculorum cum lacte in coticulis teritur.

COTARIA, æ. f. Locus unde eruuntur cotes. Alphenus 1. Cæsar. D. de Publicanis, Cæsar quum infulæ Crete cotarias locaret, legem ita dixerat, Ne quis præter redemptorem post Id. Martias cotem ex infula Crete fodito, neve eximito, neve avellito. Legitur & Cotarias.

COTIARIUS, i. m. Vet. Gloss. Græco Lat. *κοιτητής*, Samiarius, cotiarius, acutiator.

COTIARIO, æ. f. In cotaria laborare, cotem secare. Apul. de Deo Socrat. p. 46. Neque enim pro majestate Deorum caelestium fuerit, ut eorum quispam vel Annibali &c. vel Accio Navio cotificet. [An Cotificet?]

COSA, æ. f. vel **COSSA**, f. pl. Urbs Hetruriae, apud Virg. 10. Æn. 168. V. COSSA.

COSA, vel **COSAS**, æ. m. [*Κόσας* Strab.] Fluvius est in Latio, juxta urbes Ferentinum & Frusinum præterlabens, de quo Strab. lib. 5.

COSINUS, i. m. [*Κοσινία* Strab.] Oppidum Apamiæ, in conventu Alabandico, ut testatur Plin. lib. 5. cap. 29.

COSSENTIA, æ. f. [*Κοσέντια*] Civitas est Italiae, Bruttiorum metropolis, ut videtur effe apud Strab. lib. 6. Rectius scribitur Cosentia. q. V.

COSENUM, i. n. Mauritanie flumen, juxta Getulos Autolotes, ut refert Plin. lib. 5. cap. 1.

COSMETAS, æ. Græce *κοσμητής*, Latine Ornator sive ornatrix interpretatur. Ulpianus De leg. 3. l. Item legato, Item mancipia alia, puellæ fortassis, quas sibi cosmetas mulieres exornant. Legitur & Quæ scilicet coment & exornet. Al. Comatas. Comas Cujac. Juven. 6. Sat. 476.

— perit librararia, ponunt
Cosmetæ tunicas, tarde venisse Liburnus
Dicitur, &c. [Negat tamen Scholiastes Cosmetæ esse f. g. Eos dicit, inquit, qui ornamentis præfunt, non ornatrices. in Gloss. Græco Lat. *κοσμητής*, Ornamentarius, Ornator. *κοσμητριά* Ornatrix, & Latino Gr. Ornatrix *κοσμητριά*, apud Ulp. forte scribendum Quæ sibi comas &c. vel Quas sibi cosmetrias mulieres exornat.

COSMIANUM, V. COSMUS.

COSMICUS, Adj. V. COSMUS.

COSMITO, pro Committo veteres dixerunt, teste Festo.

COSMOGRAPHIA, æ. f. [*κοσμογραφία*] Mundi descriptio. Differt autem a Geographia, tanquam totum a parte. Geographi enim solius terræ situm describunt, præcipuasque ejus regiones fluminibus & montibus distinguunt. Cosmographi autem mundi totius tam elementaris, quam ætherii cognitionem inquirunt, terræque situm non fluviiis aut montibus, sed caelestibus circulis discriminant.

COSMOGRAPHUS, i. m. [*κοσμογράφος*] Descriptio mundi; Meff. Corvin. p. 1. Totus tetrarum ambitus ab Historicis & Cosmographis trifariter dividitur.

COSMOTORYNE, [*κοσμοτορύνη*] Eleganti nomine Varronis Satyra quedam inscribatur, & *εὐε φησὶς κόσμος*. Ut enim cochleari, quod *περόνη* Græce dicitur, omnia in olla commiscitur & confunduntur: sic eleganter mundi interitum mundi cochlear appellavit, ob perturbationem rerum in antiquum chaos tum rediturarum, & in confusionem pristinam. Turnebus 17. 21.

COSMUS, i. m. [*κόσμος*] Latine dicitur Ornatus, quo nomine vocatus est Mundus. Cic. de Univ. 31. Hinc varietate distinctum bene Græci *κόσμος*, nos luculentem mundum nominavimus. Sic Plin. lib. 2. cap. 4. V. MUNDUS.

COSMICUS, a, um. [*κοσμικός*] Adj. i. e. Mundanus. Martial. lib. 7. 41. Cosmicos esse tibi, Sempronii Tucce, videris: Cosmica Semproniam mala quam bona sunt.

COSMIANA, i. m. [*κόσμινα*] Unguentarius fuit optimus, a quo Cosmiana unguenta dicta sunt. Juvenalis 8. Sat. 86.

— & Cosmi mergatur ahenò.

Cosmus, pro ipso unguento aliquando ponitur. Martial. lib. 11. 9. Quod Cosmi redolent alabastra, fœcique deorum. Rectius immo Unguentarium ipsum intellexeris, non Unguentum.

COSMIANUM, i. n. Unguentum magni pretii: sic dictum a Cosmo excellenti unguentario. Petron. fragm. p. 674. Affer nobis alabastrum cosmiani. Al. Cosmianum.

Libra cosmiani. Martial. lib. 12. 55.

Aut libram pete illa cosmiani, &c.

COSAGUS, i. m. Fluvius est navigabilis, in Gangem influens, auctore Plin. lib. 6. cap. 18.

COSBOBS. V. CHOSROES.

COSSA, æ. f. [*κόσσα*] Umbriæ oppidum, ut scribit Plin. cap. 5. libri tertii. Orbitellum hodie, vulgo *Orbitello*. Testis Olivatus in Melam. conf. COSA. Nam utroque modo scribitur.

COSSEI, orum. m. [*Κοσσεῖοι*] Populi erant montani, atrocina exercentes, qui quum olim adverſum Sufios & Babylonios Elymæorum socii essent, fagitariorum tredecim millia exhibebant. Horum audaciam Alexander contudit, hieme eos adortus. Ex Strab. lib. 11. & Plin. lib. 6. cap. 27.

COSSEBTANIA, æ. f. Regio Hispaniæ citerioris, de qua Plin. lib. 3. cap. 1.

COSSIBRO, ære. In collem vel coxam aggerare & attollere. Accius apud Nonium 1. 305. Bene procissas cossigerare ordine porcas. V. Turneb. Adverf. 19. 19.

COSSIM, Adv. dictum quasi Coxim. Pompon. Percaria, Hoc sciunt omnes, quantum est qui colim cacant. Festus. Et Apul. 3. Miles. pr. Complicitis denique pedibus, ac palmulis, inter alternas digitorum vicissitudines super genua connexis, sic grabatum colim insidens, ubertim flebam.

COSSINUS, i. m. Eques Romanus, amicitia Neronis principis notus, quem quum lichene correptus esset, vocatus ex Ægypto medicus a Cæsare ob hanc valetudinem ejus, quum cantharidum potum præparare voluisset, interemit. Ex Plin. lib. 29. cap. 4. extr.

COSSUS, i. m. [*κόσος*] Tribunus militaris fuit, qui Lartem Tolumnium a loco dictum occidit: & opima spolia revocavit. Hæc Servius. Virg. 6. Æn. 841.

Quis te, magister Cato, tacitum, aut te, Cossæ, relinquat? V. CORNELIUS Cossus.

COSSUS, i. m. [*κοσσοί*] Vermis qui in ligno nascitur. Apud Phryges & in Ponto pro delicatissimis cibis sumitur. Plin. lib. 17. cap. 24. Jam quidem & in hoc luxuria esse cepit, prægrandesque roborum delicatiorum sunt in cibo (cosfos vocant) atque etiam farina faginati, hi quoque altilis sunt.

Colli (inquit Festus) ab antiquis dicebantur Rugosi natura corporis homines,

mines, A similitudine vermium ligno editorum, qui costi appellantur. Hæc ille. Unde & Costutorum familia apud Romanos dicta est.
C O S S E S, um. m. pl. apud Plinium legitur lib. 30. cap. 17. Cosses, qui in ligno nascuntur, fanant uelæ omnia. V. Scalig. ad Fest.
C O S S U T I A Tabernæ. Q. Cic. 16. Fam. 27. extr. Nam isti duo vix fuit digni, quibus alteri Cæsenam, alteri Costulianarum tabernarum fundamenta credas. Quem locum sic exponit Turnebus, Costulianæ tabernæ Costuliorum fuisse, aut etiam Costulie, quam sibi prætextato desponsatam Cæsar, ut & a Suetonio relatum est, dimisit. Dicuntur autem ut & Cæditæ tabernæ apud Festum. De Cæsenâ, vide suo loco.
C O S T A, æ. f. [κόστα] Nota dictio. Plaut. Pseud. 1. 2. 4. Ita plagis costæ callent Virg. 1. Georg. 273.
 Sæpe oleo tardi costas agitator aselli,
 Vilibus aut onerat pomis. Ubi Servius, Aut reuera Costas, aut

C l i t e l l a s.
 Diripere tergora costas. Virg. 1. Æn. 216.
 Exuta vellera costas leonis. Ovid. 9. Epist. 111.
 Fricat arbore costas. Virg. 3. Georg. 256. de fue.
 Onerare costas aselli. V. Iupra.
 Ruptæ. Virg. 4. Georg. 556.
 Transibit enis costas. Stat. 2. Theb. 9.
 Transfidit enis adactus costas. Virg. 9. Æn. 432.
 Costæ, Latinis interdum sunt ea Statumina & firmamenta, quibus tabularum compages connectitur: ut in equo Trojano canit Virg. 2. Æn. 16.
 — fæctaque intextunt abiectæ costas. i. e. Statumina tabularum connexura intus intextunt ei operi. Sic Costa, Ratis laceræ a Perseo appellatur. Turnebus.
 Costæ navium. Plin. lib. 13. cap. 9. i. e. Latera.
 Aheni costæ. Virg. 7. Æn. 463.
 Costamontis, Latus montis. Perf. 1. Sat. 95.
 Sic costam longo subdiximus Appennino. i. e. Subtiliter abstulimus Appennino particulam dorso seu iugo continuum, sicut costa est in corpore humano. Hinc vulgo dicimus *La coste de la montagne, & Un costau*.

C O S T A R U S, æ, um. Adj. [κόσταρος] ut, Costatum corpus. Varro 2. de R. K. cap. 5. Corpore amplo, bene costato, latis humeris, bonis clubibus, &c. De pecudibus.
C O S T O B O C C I, orum. m. Gentes circa Mæotim incolentes, quarum meminit Plinius lib. 6. cap. 7.
C O S T U M, i. n. vel **C O S T U S**, i. f. [κόστος] Herbarum genus. Plin. lib. 12. cap. 12. Radix costi gustu fervens, odore eximio, fructice alias inutili. Achæmenium costum. Hor. 3. Carm. 1. 44. i. e. Perficum: Achæmenii enim Perfæ dicti, ab Achæmene rege. Unde Costum venit. Acon.
C O S Y R A, vel **C O S U R A**, æ. f. [κόσυρα] Insula est maris Mediterranei prope Africam, cui vicina est Gaulos, & Melita. Auctor Pomponius lib. 2. 7. & Plin. lib. 5. cap. 7. Ovid. 3. Fast. 567.
 Fertilis est Melite, sterili vicina Cofyre
 Insula, quam Lybici verberat una freti.
C O S Y R I, orum. m. [κόσυροι] Scythiæ populi, ab Emodis montibus parum distantes, de quibus Plin. lib. 6. cap. 17.

C O T

C O T A N A, V. **C O T O N A**.
C O T A R I A, V. **C O S**.
C O T E S, [κότες] in Mauritania occidentali extrema. V. Strab. lib. 7.
C O T H O N, ðnis. f. [κόθων] Insulæ exiguæ nomen, quæ Byrfe Carthaginiensium arcibus subiacet, Euripo circumdata circumaqueque, navalis rei usum præbens. Auctor Strab. lib. 17. Servius vero in illud Virg. 1. Æn. 431.
 Hic portus alii effodiunt: Portus manu factos Cothonas vocari asserit.
 Est & Cothon, Genus poculi fœtilis, parvum quidem, sed militum usui accommodatissimum, ut quod nulli negotio gestari possit, & in peram militari circumferri. Auctores Suidas & Athenæus lib. 11.
C o ð h o n [κόθων] est Viri nomen apud Sil. 6. 358.
 Ante omnes doctus pelagi rectorque carinæ
 Puppim aptat clavumque Cothon. Et 2. 164.

C O T H U R N U S, i. m. [κόθουρνός] Cothurni sunt Calceamenta venatoria, crura quoque vincientia: quorum quivis aptus est utriusque pedi. Hæc Servius ad 1. Æn. 341. V. Erafm. infra. Cic. 3. de Fin. 46. Ut si cothurni illa illa esset, ad pedem apte convenire, neque multi cothurni paucis anteponebantur, nec majores minoribus.
 Cothurnis succinctus. Patercul. lib. 2. 82. extr. De M. Antonio.
 Cothurnus, Calceamentum fiblevatum subere: quo mulieres grandiores apparent. Juven. 6. Sat. 505.
 — breviorque videtur
 Virgine Pygmæa, nullis adjecta cothurnis. Virg. 7. Ecl. 32.
 Puniceo stibus furas evincta cothurno.

Cothurnos indebant tragædi, quum in teatro fabulam acturi erant. Unde pro ipsiis Tragædis, & pro Alto dicendi genere accipiuntur. Virg. 8. Ecl. 10.
 Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno. Hor. in Arte Poet. 80.
 Hunc focci cepere pedem, grandæque cothurni. de Iambo.
C e c o r o p i u s, Stilus Tragicus. Hor. 2. Carm. 1. 12.
 Duro cothurno referare aliquid, i. e. Tragædium componere de re aliqua. Ovid. 3. Amor. 1. 45.
 Sophocleus. Martial. lib. 5. 31. & Virg. 8. Eclog. 10.
 Tragicus. Hor. 1. Serm. 5. 64.
 Innixa mûsa tragicis cothurnis. Ovid. 4. de Pont. 16. 41.
 Nitique cothurno. Hor. in Arte Poet. 280.
 Hæc est personam, & cothurnos infantibus aptare. Quintil. lib. 6. cap. 1. Proverbialiter dixit, pro eo quod est applicare non convenientia.
 Verfatiilor cothurno. Adagium, quod usurpatur solet in Hominem parum constantem, lubricaque fide, aut qui incertæ & accipitis est factionis: similitudine ducta a calceamento quod Græci κόθουρνός, Latini mutata litteralæ Cothurnum vocant, quo mos erat uti tragædiarum actoribus. Erat autem quadrangulum, & utriusque cothurni ensi pedi, quodque vel dextro vel sinistro poterat accommodari. Suidas addit ejusmodi fuisse, ut viris pariter ac mulieribus congrueret. Quod testatur illud Maronis 1. Æn. 341.

Virginibus Tyriis mos est gestare phætram,
 Purpureoque alte furas vincire cothurno. Thermanes rhetor Atheniensis, Prodicus Chii discipulus, propterea vocatus est Cothurnus,

quod quasi duabus federet fellis, idem & populi, & triginta virum partibus studens: ut nunc hujus, nunc illius factionis esse videretur, vel potius utriusque. Male audit hoc nomine Marcus etiam Tullius. Nihil autem verat, quo minus adagium in bonam trahatur partem: ut si quis hominem facilibus moribus, & quadam ingenii dexterate, cum quovis hominum genere congruentem, κόθουρνός appellet. quam ob causam Homerus Ulyfsem κόθουρνός dixit, quod quamvis personam apte gereret, ducis, memlicæ, patrisfamilias, Erafm.
C O T H U R N A T U S, æ, um. Adj. [κόθουρνάτος] Martial. lib. 5. 5.
 Grande cothurnati pone Maronis opus. h. e. Grandia & alta loquens.

D e a c o t h u r n a t e. Ovid. 5. Fast. 348.
 Sermo cothurnatus. Macrobr. Satrob. 7. 5.
 Vates. Ovid. 2. Amor. 18. 18.
C O T H U R N A T E, Adv. Compar. Ammian. 28. 1. Cum cothurnatus stilus procederet lacrymosus. V. ibi Valesium. Alii legunt Cothurnarius.
C O T H U R N A T I O, ðnis. f. Tertull. adv. Valent. cap. 13. extr. Alia trans siparium cothurnatio est. Quasi a verbo Cothurnare.
C O T I D I U S, [κότιδος] Helioid. 3. 302. dicitur Fucus sine aculeo, quem cauda videtur occultare, ut dicit κότιδος ἐν τῷ ἕρπ. Ex Cal. lib. 3. cap. 30.
C O T I A Alpes, V. **C O T I U S**.
C O T I C U L A, V. **C O S**.
C O T I R I, orum. m. inter celeberrimos Scythiæ populos numerantur a Plin. lib. 6. cap. 17.

C O T I D I E, quamvis a Quoto & Die componatur, per c & non per q scribendum esse quidam, ut Victorinus de Orthographia, existimant, quia tanta est affinitas inter c & q, ut q in c mutari facile patiatur, ut Sequor, fecutus; Loquor, locutus; Quis, cujus. Unde Quintil. lib. 1. Institut. Frigidiora his alia, ut Quicquid, c quartam habet, ne interrogare bis videremur: & Cotidie, non Quotidie, ut fit Quot diebus. Verum hæc jam inter ipsas ineptias evanuerunt. V. **Q U O T I D I E**.
C O T I L I A, æ. f. Insula. Festus: Cotiliæ lacus appellatur, quod in eo est insula Cotilla nominata a Græcis. V. Scalig. & Dacer.

C O T I N I A, [κότινια] Montes quidam sunt in Hispania Bætica, in quibus una a gignitur & aurum. Auctor Strabo lib. 3.
C O T I N U S, i. f. [κότινος] Oleastri genus, quo Olympionicæ coronabantur. Aristot. Φιλοσόφων appellat.
 Est & frutex hoc nomen in Appennino, ad lineamenta modo conchylii colore insignis. Auctor Plin. lib. 16. cap. 18.
C O T I N U S S A, æ. f. Insula, in qua prius urbes Gadum fuit. De hæc sic Plin. lib. 4. cap. 22. Vocatur ab Ephoro & Philistide, Erythea, a Timæo & Sileno, Aphrodisias, ab indigenis Junonis. Majorem Timæus Cotinulam apud eos vocatam ait, notius Tartessus appellatur, Pœni Gadir, ita Punica lingua fæpem significante. Al. corrupte Continua.
C O T I S C O L I A, [κότισκολια] Oppidum est Sabinorum, in quo frigida aqua fuit, ex quibus qui perpotant, vel in illis aliquandiu sedent, a morbis quamplurimis curantur. Auctor Strabo lib. 5.
C O T I S O N, ðnis & ontis. Regis Getarum nomen apud Suet. Aug. cap. 67. Horatius Dacum vocat 3. Carm. 8. 18. quod Getæ a Romanis Daci appellatur, ut dicit Plin. 4. 14.

C O T O N A, vel **C O C T O N A**, five **C O T T O N A**: ut alii volunt, **C O T A N A**, vel **C O C T A N A**, five **C O T T A N A**, ðrum. n. pl. [κότωνα] Ficus parvæ generis. Plin. lib. 13. cap. 5. Syria in ficorum genere habet Caricas, & minores ejus generis, quæ cotona vocant. Martial. lib. 7. 52.
 Parvaque cum canis venerat cotona prunis. ACotone urbe sic appellata. Scribendum igitur Cotona simpliciter. Idem Martial. lib. 13. 28.
 Hæc tibi quæ tota venerunt condita menta,
 Si majora ferunt coctana, fucus erat. Et Juven. 3. Sat. 83.
 — quo pruna & coctana vento. V. Casaub. ad Athen. 3.

33. & Barth. ad Stat. Silv. p. 419.
C O T O N E A, æ. f. [κότωνα πηγάδιον] a Venetis dicta fuit herba, quam Galli *Halium* appellant, similis Cunilæ bubulæ, tota odorata, capitula habens thymi, dulcis alioqui & sitim sedans. V. Plin. lib. 26. cap. 7.
C O T O N E U M, i. n. [κότονιον] Genus pomi. Plin. lib. 15. cap. 11. His proxima amplitudine mala quæ vocamus cotonea, & Græci cydonea, ex Creta insula advecta. incurvatos trahunt ramos: prohibentque crescere parentem. Plura eorum genera. De hoc plura vide apud Ruell. lib. 1. cap. 72. V. **S T R U T H I A**.

C O T T A, æ. f. Oppidum olim fuit in Mauritania, ultra columnas Herculis situm, nunc est Tingi, quondam ab Antæo conditum, postea a Claudio Cæsare, quum coloniam faceret, appellatum Traducta Julia. Plin. lib. 5. cap. 1.
C O T T A, [κόττας] Cognomen gentis Aureliæ. L. Aurelius Cotta Orator, qui cum Sulpicio aequali differit apud Ciceronem in dialogis de Orat. in prætura legem tulit, ut liceret Tribunis pleb. alios accipere magistratus, quod lege Sullæ iis erat ademptum. Alter C. Aurelius Cotta, cujus passim meminit Cicero in libris de Oratore, & in Brut. 202. Cum multis in locis, tum præsertim iis verbis, Inveniebatur (inquit) acute Cotta, dicebat pure ac solute: & ut ad infirmitatem litterarum perficerent contentio-nem omnem remiserat; sic ad virium imbecillitatem, dicendi accommodabat genus. Nihil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil nisi ficum, atque sanum, &c. V. Pedianus in Orat. pro C. Corn. & in L. Pison. qui tres fratres fuisse docet M. C. & L. priore loco L. autem Cottam auctor-rem legis judicariæ facit.
 Fuerunt eodem tempore & alii Cottæ duo: Unus M. Aurelius Cotta, qui contra Mithridatem infeliciter pugnavit, Sullam Cæsari conciliavit. Alter L. Aurunculejus Cotta, familia plebeja, Legatus Cæsaris in Gallia, qui, insidiis circumventus, & ab Ambrogio ducis exercitu interfectus est.
 Cottæ dicti putantur κότῶ & κόττω, quod iracundus, & oris torvi fuerit is qui primus Cotta fuit appellatus: quamvis κόττω simpliciter, & Cotta duplici scribatur.

L. Cotta veterator habitus. Cic. in Brut. 82.
C O T T A, [κόττω] Populi circa Mæotim habitantes, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 7.
C O T T O N A, æ. f. Regio Carmanis. Plin. lib. 6. cap. 23. Regio autem, ex qua piper monoxylis linteribus Becaren convehunt, vocatur Cotonna, &c.
C O T T O N A, V. **C O T O N A**.
C O T T R U S, i. [κόττω] Æneæ phiala, quam præcto convivio mense imponere solebant vino plenam, deinde in minorâ pecula ab alto miscentes, sonum edere, qui stillis major ederetur, abramâs amari se augurabantur.
 Uuuu 3

CRAPULA, *z. f.* [*κραπάλη*] dicitur, Ubi vinum intemperantius haustum, capiti detrimenta adfert: capitis lucta, fluctusque & agitatio, quando ex vinolentia caput tremat, a *κρατος* caput, & *πάλη* viro, agito. Galenus in Aphorismis. *z. lib. 5.* Hippocraticis scribens, annotat Omnem noxam ex vino factam, a Græcis *κραπάλη* nominari, *καὶ τὸ κρείνον πάλη-σται* i. e. Caput concuti. Plin. lib. 23. cap. 1. Novitium refinatum nulli conducit. Capitis dolorem & vertigines facit: ab hoc dicta crapula est. Liv. 9. 30. extr. Nec prius fenere, quam plaustris in foro relictis, ple- nos crapulae eos lux opprefsit.

Difcutere crapulas. Plin. lib. 21. cap. 20. V. ORTHOPŒA.
Exhalare. V. RXHALO.
Edormifcere. Plaut. Rud. 2. 7. 28. Cic. 2. Philipp. 30. Edormi crapu- lam, inquam, & exhalā.
Obdormire. V. OBDORMIO.

Crapula; aliter. Plin. lib. 14. cap. 20. Ratio autem condendi musta, in primo fervore, qui novem diebus ut plurimum peragitur, asperlu picis, ut odor vino contingat, & saporis quædam acumina. Vehemen- tius id fieri arbitrantur crudo flore resinæ, excitariq; lenitatem. E diverfo crapula compesci feritatem nimiam, frangique virus: aut ubi pigra lenitas torpeat, virus addi. Liguria maxime circumpadaniquæ multis utilitas discernitur hoc modo: Pugnacibus multis crapulae plus inditur, lenibus parcius. Sunt qui ex utroque condiri velint. Hoc in loco Plinio Crapulam vocari quidam putant Medicamentā, quibus vini lenitas excitatur. Alii vero resinæ florem esse dicunt id quod in resina supernatat: quod autem sedit in fundo, crapulam, ut fit crapula velut fax resinæ. V. Harduin. in h. l.

CRAPULENTUS, *a, um*. Adj. Crapula gravatus. Ammian. 29. 34. (Valef. cap. 5.) Vinoque consulto diftentus, & crapulentus. Ita legit H. Valefius ex Codice Colbertino; alii legunt Crapulēntis.

CRAPULATUS, *a, um*. Idem. Vulg. Interpr. Pf. 77. 65. Tanquam potens crapulatus a vino. V. Voff. de Vit. L. L. 4. 4.

CRAPULARIUS, *a, um*. Adj. Ad crapulam pertinens. ut, Unctioes crapulariæ. Plaut. Stich. 1. 3. 74. Coler. Ampullariæ.

CRAPULOSUS, *a, um*. Adj. Firmic. lib. 8. cap. 20. Edaces quoque, ac ventri, & gulæ crapulosis libidinibus fervientes.

CRAS, Adv. [*αἰσος*] significans Die proxime futuro. Cic. 13. Att. 43. Scies igitur fortasse cras, ad summum pereniē. Hor. 1. Carm. 9. 13. Quid fit futurum cras, fuge querere. Martial. lib. 5. 59. Cras te victurum, cras dicis, Posthume, semper: Dic mihi, cras itud, Posthume, quando venit?

Cras mane surgendum. Hor. 1. Serm. 6. 120. Hæsternum cras. Perf. 5. Sat. 68.

Cras credo, hodie nihil. Proverbium ab hominum sermone ductum, qui in præsentia fe negant credere, fe cras facturos dicunt. Varronis quedam fatyra erat hac inscripcone, ut pleraque ejus, proverbiali. Turnebus.

CRASTINUS, *a, um*. Adj. [*εἰς αἰον*] Plaut. Men. 1. 2. 62. Inde usque ad diurnam festam crastinam potabimus.

Ætas crastina. Stat. 3. Theb. 622. — quid crastina volveret ætas Scire nefas homini.

Dies crastinus. Cic. 8. Fam. 15. Sed aliquid crastinus dies ad cogitan- dum nobis daret.

Fructus crastinus, est Novus & recens. Plin. lib. 13. cap. 9. Fertilitas assidua ei, subnascente crastino fructu.

Hora crastina, pro Sequenti & proximo die. Virg. 1. Georg. 425. Titan. Virg. 4. Æn. 118. i. e. Crastina dies.

Differre in crastinum. Cic. 2. de Orat. 368. Post meridiem, si ita vobis est commodum, loquemur aliquid, nisi forte me in crastinum differre vultis.

Vocare in crastinum. V. IN.

CRASTINO, Adv. [*αἰσος*] Idem quod Cras. Gell. lib. 2. cap. 29. Si dominus, inquit, messim ad amicos rejecit, crastino seges non metetur.

CRASTINO, [*αἰσος*] Ære. significat De die in diem traho & differo. Hinc Procrastino & Recrastino ejusdem significacionis. Calepin.

CRASIS, *f.* [*κρῆσις*] ut a Medicis accipitur, idem est quod Tempera- mentum, hoc est proportio quedam primarum qualitatū existentium in elementis, ex quibus corpus mistum est & conflatum.

A Grammaticis Crasis accipitur pro Contractione duarum syllabarum in unam coalescentium, ut Thefi. pro Thefei. τῆσις pro τῆσις. Dicta κρῆσις, καὶ τὸ κρῆσις, quod est misco five tempero. Dicitur & Synæresis.

CRASPEDITES, Lybie sinus. Plin. lib. 5. cap. ult. Inde Craspedites sinus vocabatur, quoniam id oppidum velut in lacinia erat.

CRASSAMENTUM, CRASSESCERE, V. CRASSUS.

CRASSICIUS, Nomen gent. Ro. L. Crassicus, genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, Romæ ludum Grammaticæ aperuit: do- cuitque inter alios Julium Antonium Antonii Triumviri filium. Suet. de Illust. Gramm. cap. 18.

CRASSIVĒNIUM, i. n. Aceris arboris genus vilius, a venarum crassitu- dine dictum. Plin. lib. 16. cap. 15.

CRASSUS, [*κρῆσις*] Cognomen gentis Liciniæ. P. Licinius Crassus, ante ætatem Pontifex Maximus factus: quod nunquam antea contigit. V. Valer. Max. lib. 3. cap. 2. & lib. 8. cap. 7.

L. Crassus orator, superioris filius, qui cum Antonio a Cicerone intro- ducitur in libris de Orat. in eo mirificus quidam pudor fuit, qui tamen non modo non obeflet ejus orationi, sed etiam probitatis commendacione prodeslet. Accusavit C. Carbonem eloquentissimum hominem ad- modum adolescens: summam ingenii non laudem modo, sed etiam admirationem est consequutus. Defendit pottea Liciniam virginem, quum annos xxvii natus esset. Hæc ex libris de Orat. & Brut. Cice- ronis, in quo libro est elegantissima ipsius Crassi cum Antonio & Scavo- la comparatio. Deploratur multis verbis Crassi mors a Cicerone in exor- dio libri tertii de Oratore.

P. Crassus, oratoris frater, juris peritissimus, fuit in dominatione L. Cinne Marianorum partium: ne incidere in manus inimicorum, seip- sum interemit. Hujus filius.

M. Crassus Romanorum ditissimus, cum Pompeio & Cæfare Triumviratum iniiit. Ad bellum mistus gladiatorum, qui duce Spartaco in Campania in- surrexerant, victoria potitur: ex quo urbem ovans ingressus est. Postremo quum ei Syria provincia forte obvenisset, profectus ad bellum Parthicum,

ibi filium Publium amisit. Ipse demum infeliciter rem gerens, a Surina regis præfecto captus, atque interfectus est. V. Valer. Max. lib. 1. cap. 6. Plinium quoque, lib. 15. cap. 19. & Paulum Orolium lib. 6. cap. 13. Solebat autem dicere, Neminem esse divitem, nisi qui exercitum alere possit suis fructibus. Auctor Cic. in Parad. 6. §. 1. Alter M. Crassi filius & ipse præm. M. Cæfaris Legatus fuit in bello Gallico: in Cæfarianis tandem partibus adolescens occubuit. Fuit autem discipu- lus Ciceronis De quo in Bruto.

CRASSIANUS, *a, um*. Adj. ut, Crassianus exercitus, i. e. Crassi. Pa- tere. lib. 2. 82.

CRASSUS, *a, um*. Adj. [*παχὺς, παχυλὸς*] modo Pingue significat, mo- do Denfum & spissum. Et cum ad Consistentiam, quam vocant, seu temperaturam, ut ad mensuram corporum refertur.

Crassa & Liquida, contraria sunt. Lucret. lib. 4. 351. Aer crassus & concretus. Cic. 1. Tusc. 42.

Aer crassissimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 17. Natus in crasso aere. Hor. 2. Epist. 1. 244.

Bæotum in crasso jurares aere natum. i. e. Ita stultum, ut eum diceres natum in Bæotia. Crasso, i. e. Crasso & hebetes faciente. Porphy- r. Cic. pro Flacc. 71. Omnino mallem, & magis erat tuum si jam te crassi agri delectabant, hic alicubi in Crustumino, aut in Capenati pa- ravisses.

Aqua. Ovid. 3. Amor. 6. 8. Et turpi crassis gurgite volvis aquas. Martial. lib. 12. 26. Et fubitus crassie decidit imber aque.

Cælum crassum & Tenue, contraria. Cic. de Fato 7. Athenis tenue cæ- lum, ex quo etiam acutiores putantur Attici: crassum Thebis, itaque pingues Thebani & valentes.

Corpus. Lucret. lib. 6. 857. Cruor. Virg. 5. Æn. 469.

Flumina. Stat. 1. Achil. 87. Lutum crassum. Cato cap. 92.

Paludibus crassis alni nascuntur. Virg. 2. Georg. 110. Pulvis. Stat. 6. Theb. 816.

Sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38. Animalium fortiora, quibus sanguis crassior. Sanies. Claud. 2. de Rapt. Propher. 212.

Telum sanguine. Stat. 2. Theb. 659. Terra, crassissima regio mundi. Cic. 2. de Nat. Deor. 17.

Venenum. Sil. lib. 13. 571. Tristor his Acheron sanie, crassoque veneno Æstuat.

Unguentum. Hor. de Arte Poet. 375. Caligo, Translate. Cic. 1. Tusc.

Caligine crassus ignis. i. e. Fumo. Virg. 2. Georg. 309. Tenebræ crassæ. Cic. 4. Acad. 122.

Umbra. Sil. lib. 7. 698. Crassus, ad magnitudinem relatum, fue molem corporum ac diame- trum, ut

Arbores pedes duos. Cato cap. 18. Aurum crassum. Lucan. lib. 10. 113. i. e. Laminæ aureæ.

Buxus crassissima in Corsica. Plin. 16. 16. Compedes. Plaut. Pseud. 4. 7. 80.

Suram ubi alpicias, fcias eum posse gerere crassas compedes. Farrago. Virg. 3. Georg. 205.

Tum demum crassa magnam farragine corpus, &c. de Equo. Homo crassus. Ter. Hec. 3. 4. 26.

Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsus. Infortunium, Magnum, translate. Plaut. Rud. 3. 5. 53.

Quid est quod caveam? l. o. ehm a crasso infortunio. Maceria, Crassus paries. Cato cap. 15.

Mole crassa leo. i. e. Pinguis. Claud. 2. in Eutrop. 377. Postes crassi. Plaut. Most. 3. 2. 135.

Radice crassa frutex. Plin. 12. 12. Toga. Hor. 1. Serm. 3. 15.

— & toga quæ defendere frigus Quamvis crassa queat. [Nisi intelligitur potius Unguine for- dium crassa.

Crassus, [*παχυλὸς*] pro Stulto & hebeti. Varro Sexagesf. Senibus crassis humili non vidimus quid fiat. V. Nonium 2. 137.

Crassa Minerva dicitur aliquid fieri, quod Inconditus, simpliciufque, quafique inductus fit, non autem exquisita arte, nec exactissima cura. Hor. 2. Serm. 2. 3. Quintil. lib. 1. 10. de Mufice, & ejus laudibus, Li- bet propter quosdam imperitiores, etiam crassiore (ut vocant) mufā dubitationem hujus utilitatis eximere.

Compar. ut, Crassiora nomina apud Martial. lib. 12. 18. — Clitiberis

Hæc sunt nomina crassiora terris. Arbor crassior quinque digitis. Plin. 17. 11.

Superl. Aer crassissimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 17. Cortex crassissimus. Plin. 16. 6.

CRASSUM, i. n. Hor. 2. Serm. 4. 52. Nocturna, si quid crassi est, tenuabitur aura.

CRASSE, Adv. [*παχυλὸς*] Columel. lib. 12. cap. 43. Lata vasa in mo- dum patinarum heri jubebat: eaque intrinfecus & extrinfecus crasse pica- ri. i. e. Spiffe.

Crasse & inlepidè compositum aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 76. Compar. Plin. 37. 7. Fœmina pigriores sunt, & crassius nitent.

Virens crassius. Idem 17. 8. **CRASSITIES**, *ci. f.* Apul. 7. Met. pr. Pectus & venter crustata crassitie reluctabant. V. etiam Labbæ Glossf. ex vet. Onom.

CRASSITUDO, *inis. f.* [*παχυλὸς*] Plin. lib. 11. cap. 39. Hippopotami corii crassitudo talis, ut inde torquentur hausta.

Aeris crassitudo. Cic. 1. de Invent. 93. Parietum crassitudo quinq; pedum. Cæf. 2. Bell. Civil. 8.

Fœminis crassitudine, ab summo præcanti & præulti stipites teretes. Cæf. 7. Bell. Gall. 73.

Punctus, In quo nulla omnino crassitudo fit. Cic. 4. Acad. 116. Crassitudinem mellis, aut visci referens humor. Celf. lib. 5. cap. 28. §. 13.

CRASSEDO, *inis. f.* Fulgent. de Cent. virg. Adipata crassedo ingenii.

CRASSITAS, *Ætis*, f. Apul. de Mundo p. 729. Elmenh. 65. Adeo illis cognita est vis mali ad inferiora aeris noxii crassitate densa.

CRASSESCO, [*μακρύνω*] *Ère*. Pinguere. Columel. lib. 8. cap. 9. de turribus, Nec quia tritico, vel aliis frumentis minus crassescant, &c. Plin. lib. 13. cap. 18. ad finem, Nec aliunde magis, quam purgamentis ejus fues crassescunt.

Crassescere, Crassiflorum fieri, aut densiflorum. Plin. lib. 2. cap. 43. Qui neque in nebulam densetur, nec crassescat in nubes.

Crassiflorus, pro Durefcere apud Plin. 35. 5. pr. Crassiflorente limo usque in duritiem pumicis.

CRASSIFICO, *Are*, ut, Corpus crassificare. Cæl. Aurel. Tard. 5. 2.

CRASSIFICATIO, *Onis*, f. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Viscosa crassificatio.

CRASSO, *Are*. Crasium reddere. Apul. 3. de Asino p. 139. Pili crassiantur in fetas.

CRASSATUS, a, um. Partic. ut, Aer denflore terrarum halitu crassatus. Ammian. 19. 4.

Spiritus crassatus. Idem loc. cit.

CRASSAMEN, *inis*, n. [*μακρὸς*] Columel. lib. 12. cap. 25. Semper in re- quita aqua crassamen aliquod in imo reperitur. Rurfus cap. 41. Donec crassamen in modum facis existat.

CRASSAMENTUM, i, n. [*μακρὸς*] Crassitudo. Gell. 17. cap. 9. Surculi duo erant teretes, oblonguli, pari crassamento, ejusdemque longitudinis. Crassamentum, pro Crasfamen. Columel. lib. 12. cap. 12. Nam quoties etiam pro longum tempus diffunditur, aliquod crassamentum in imo simile facit reperitur.

CRASTINO, **CRASTINUS**. V. CRAS.

CRATERIS, *is*, f. [*κρατῆρις*] Herbarum genus, cujus semen testium est simile, de qua Plin. lib. 26. cap. 10.

CRATEGUM. V. CARTHAGON.

CRATEGONON, five **CRATEGONON**, n. [*κραταῖον*] Genus herbarum. Plin. lib. 27. cap. 8. Crategonon spica tritici simile est, nullis calamis ex una radice micantibus, multorumque geniculorum. Nascitur in opacis, femine milii, vehementer aspero gustu. De hac multo plura ibidem & aliis locis.

CRATEIS, *idēs*, f. alias Hecate, mater Scyllæ. Ovid. 13. Met. 749. Nereis his contra refecuta Cratæide natam.

CRATER, *eris*, m. in accusat. craterem, vel cratera [*κρατῆρ*] *ἄνθ' ἔρατῆρ*, quod est Tenere, vel capere. Vel potius *ἀνθ' ἔρατῆρ*, id est Miltum est. V. Snaakenburg. Ind. in Curt. Vas ex quo bibebatur, vel hauriebatur potius vinum in calices: quo etiam diis libabatur, in mediis mensis poni solitum. Virg. 7. Æn. 528.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. Cic. 6. Verr. 131.

Ideo prateritro, quod iste mensas Delphicas e marmore, crateras ex ære pulcherrimas, vim maximam vaporum Corinthiorum, ex omnibus ædibus sacris Syracusis abstulit. Al. Pulcherrimos. Stat. 10. Theb. 307.

— Bacchus in altos
Crateras, paterasque redit.

Ahenus crater. Virg. 9. Æn. 165.

— fufique per herbam
Indulgunt vino, & vertunt crateras ahenos. i. e. Potant.

Antiquus. Virg. 9. Æn. 266.

Cratera antiquum, quem dat Sidonia Dido.

Argenti crateres. i. e. Argentei. Perf. 2. Sat. 52.

Capax unæ crater. Juven. 12. Sat. 44.

Cælatas. Ovid. 8. Met. 668.

Corneus. Martial. 12. 32.

Et cuni lucerna, corneoque crater.

Delicatus. Cic. 2. Att. 14. Quoniam putas prætermittendum nobis esse hoc tempore cratera illum delicatum.

Fractus crater in hostes. Stat. 1. Achill. 114.

Impressus signis. Virg. 5. Æn. 536.

Inauratus. Ovid. 2. Fast. 251.

Magnus. Virg. 2. Georg. 457.

Et magno Hylæum Lapithis cratera minantem.

Sodalis Veneris. Hor. 3. Carm. 18. 7. Crateram Veneris sodalem dixit, quia sine Cerere & Libero friget Venus. Porphyr.

Solidus auro crater. Virg. 2. Æn. 765.

Vacui mero crateres. Stat. 2. Theb. 76.

Induere corona magnum cratera. Virg. 3. Æn. 525.

Tum pater Anchises magnum cratera corona
Induit, implevitque mero.

Laceffere aliquem magno cratera. Valer. 5. Argon. 571.

Sistitur argento crater. Ovid. 8. Met. 669.

Crater, pro Vase in quo cibus coquitur, vel mensæ apponitur. Ovid. 5. Fast. 522.

Nunc dape, nunc posito mensæ emittere Lyæo:
Terra rubens crater, pocula figus erant. Craterem refert ad Dapes; Pocula ad Lyæum. [Immo utrumque potiorum vas, sed Crater haud dubie majoris generis, unde vina, cyathis hausta, Poculis, i. e. pateris vel scyphis infundebant.

Crater, Signum celeste, quod oritur decimo sexto Calend. Mart. vesperæ. V. Arat. v. 448. & ejus Interpretes. conf. CRATERA.

Crater, est quam vulgo Pelvim appellant in fontibus manufactis, id est fontibus aque conceptaculis. Plin. 5. Epit. 6. ad Apollinarem, Hic juxta fonticulus: in hoc crater, circa siphunculi plures miscent jucundissimum murmur. Ibidem paulo infra, Et stibadio aqua velut expressa cubantium pondere, siphunculus effluit, cavato lapide suscipitur, gracili marmore continetur, atque ita occulte perforato, ut impleat nec redundet.

Crater in monte Ætna appellatum est Foramen, per quod ignis cinisque evomitur; quod quom aliquando duobus in locis heri videatur, duos esse hujusmodi crateres dixere. Strabo, Ipsa vero montis Ætnæ cacumina flagrantibus incendiis multipliciter mutari manifestum est. nunc quidem in craterem collabitur ignis, nunc divisus egreditur, modo igniti defluunt rivi, modo flammæ aut fumus, tuligove confurgunt. Plin. lib. 3. cap. 8. Mons Ætna nocturnis miris incendiis: crater ejus patet ambitu traditorum viginti. V. Diogen. Laert. in Vita Platon. S. 18. ejusque Interpp.

Crater, Vorago, seu hiatus terræ. Ovid. 5. Met. 424. de Plutone Proferpinam rapiente,

— in gurgitis ima
Contortum valido sceptrum regale lacerto
Condidi: icta viam tellus in tartara fecit,
Et pronos currus medio cratera recepit. h. e. In mediam voraginem.

Item, Sinus in liore Campano, a Miseno Athenæum usque extensus, duobusque pæne coeuntibus promontoriis incurvatus, ut est auctor Strabon. lib. 5.

CRATERA, *æ*, f. Idem, quod Crater. Hor. 3. Carm. 18. 7. & 2. Serm. 4. 80. Sive gravis veteri crateræ limus adhaesit. Al. Crateræ. q. V.

CRATERITES, *æ*, m. Gemma est inter chrysolithi & electri colorem. Plin. lib. 37. cap. 10.

CRATERIA, *æ*, f. Vasis genus, quod nunc Situlam vocamus, auctore Nonio 15. 36. Nævius Lycurgo, Nam ut ludere lætanteis inter se vidimus propter amnem, crateris fumere aquam ex fonte. Varr. de Vita Pop. Rom. lib. 3. ad Sibaritanam prædam, in qua sunt tripodes, crateræ, anancæa pocula nobilium Tarentinarum. V. Barth. ad 2. Theb. Stat. p. 300. & Interpp. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.

Crateræ vocabulum trahitur a Cratere, quod vas est vini. Festus. Al. Cræteræ. [Parum constat diversum hoc a Cratere, five Cratera, an idem vasis genus fuerit. Adducta certe a Nonio loco de Potorio vase intelligenda videntur. Ciceronis haud dubie, quia Græcum *κρατῆρ* exprime- re debuit, & Hydria jam v. antec. meminera, nec hanc intelligi putes.

CRATERUS, i, m. [*κρατῆρις*] Statuarius nobilis, quem probatissimis signis Palatinas domos Cæsarium replevisse auctor est Plin. lib. 36. cap. 5. Fuit & alter Craterus pictor, qui Comædos Athenis in Pompeo pinxit, teste eodem Plin. lib. 35. cap. 11.

Craterus, Macedo e comitibus Alexandri, qui etiam res ejus gestas scripsit, cujus meminit in Aristide Plutarchus.

Craterus, Medicus item fuit insignis, de quo Cic. 12. Att. 13. Commo- vet me Atica, estis assentior Cratero. Hujus servum scribit Porphyrius Tyrius lib. 1. *ἀπὸ κρατῆρος τῶν ἐπιψύχων*, morbo insultato affectum, quum medicamenta non prodesse, viperæ, piscis in formam figurata, & ab eo devorata, sanum factum. Hujus Crateri meminit etiam Hor. 2. Serm. 3. 161. Pertius 3. Sat. 65.

Ecquid opus Cratero magnos promittere montes?

CRATES, *ætis*, m. [*κρατῆρ*] Thebanus, philosophus Cynicus, Diogenes discipulus, qui ut Suidas, itemque Diogenes sunt auctores, in pecuniam omnem substantiam redigens, apud trapezitam deposuit hac lege, ut si filii philosophi essent, eam indigentibus civibus distribueret, nihilo philosophos indigere existimans. Si autem idiotæ, eis redderet: ut vacuis virtute falemque opitularentur. Philostratus autem in Vita Apollonii, & Diocles substantiam aiunt in mare proiecisse, ut liberius philosopharetur. Emicuit autem Demetrii Poliorcetæ temporibus, ad quem Thebas obfidentem missus legatus, sua auctoritate ab obfisione patria removit. Auctor Plutarchus.

Crates, quum indoctum puerum vidisset, pædagogum ejus percussit. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Item Crates, Atheniensis, poeta comicus antiquæ Comædiæ, auditor Polemonis philosophi, ut tradit Suidas. V. Meurf. Biblioth. Artic. lib. 2. Crates Mallothes grammaticus, sub Ptolemæo Philometore, æqualis Aristarchi grammatici, cognominabatur Criticus, five Homericus. scripsit in Iliada & Odyssæam libros 1x commentariorum. Auctor Suidas. Hic, ut ait Tranquill. in lib. de Illustrib. Grammat. cap. 2. studium grammatice primus Romam intulit. missus enim ad Senatum ab Attalo rege sub ipsam Ennii mortem, plurimas acroases fecit, assidueque per omnem tempus legationis disseruit; nostris quoque exemplum fuit ad imitandum. Hæc ille.

CRATES, *is*, f. [*κρατῆρ*] Tabula viminibus contexta. Plaut. Pœn. 5. 2. 65. Sub cratim uti jubeas sese supponi. Sed ulitatus in plurali utimur. Liv. 10. 38. Ibi mediis fere castris locus est conceptus cratibus, pluteisque & linteis contextus.

Æratæ. Stat. 4. Theb. 110.

Omnibus æratæ propugnans pectora crates.

Arbitræ. Virg. 1. Georg. 166.

Ficariæ crates, Catoni lib. 2. de R. R. cap. 48. Ubi præcipit seminario imponi crates ficarias. Sed quæ sint ficariæ crates, haud satis pervium. Multi enim multa. Turnebus autem Eas intelligit, quibus sic dum sicantur acclinatis in testudinis morem, adversus injuriam pluvie noctisque rorem defenduntur, de quibus Columel. scribit lib. 12. cap. 15. Sed & in cratibus stratiæ ficus sicantur in sole, quod *ἰσοκροτῆρ* Græci vocant. Hæc Turneb. Advers. 6. 23. conf. Pitisc. Lex. [*ἰσοκροτῆρ*].

Rara. Juven. 11. Sat. 82.

Steci terga suis rara pendientia cratæ
Moris erat quondam festis fervare diebus.

Stercorariæ crates. Cato cap. 10.

Textæ. Hor. Epod. 2. 45.

Claudenque textis cratibus lætum pecus,
Difenta siccetubera.

Viminea. Virg. 1. Georg. 95.

Solvere crates favorum. Virg. 4. Georg. 214.

Spinæ crates, Metaph. Ovid. 8. Met. 806.

Ventris erat pro ventre locus: pendere putarés
Pectus, & a spinæ tantummodo cratæ teneri.

ponitur etiam pro Ocæ apud Virg. 1. Georg. 95.

Multum adeo, raris glebas qui frangit inertes
Vimineaque trahit crates, juvat ara. Et Plin. 18. 18. Semæa protinus injucunt, cratesque dentatas super trahunt.

CRATICULA, *æ*, f. [*κρατῆρ*] dimin. In qua cibi torrentur. Martial. lib. 14. 227.

Parva tibi curva craticula fudet ofella.

Argentæ craticula. Petron. cap. 31.

CRATICULUM, i, n. a Græco *κρατῆρ* deducitur, inquit Festus. Quidam *κρατῆρ*, vel *κρατῆρις* legunt, Scaliger A cratæ.

CRATICULUS, a, um. Adj. Cancellassus. Cato R. R. cap. 13. Lucernas craticulas duas. Poppa legit, Etraculicas: sed alii omnes conjungunt. [Immo non omnes: nam sunt qui sine copula legunt: Lucernas, craticulas. alii aliter. Vix admitti potest istud Craticulus adjectivum, nec quale sit intelligi. Craticulatas potius dixisset Cato, si ad Cratium fessili.

similitudinem nescio quam confectas lucernas intelligi voluisset. Forte Grandiculas scripsit, verbo Plautino, & ad rem subjectam certe perquam accommodato.

CRATĪTIUS, a. um. Adj. ut, Cratitii parietes, Qui cratibus infertis fiebant, seu asseribus arrectis, transversisque in modum cratis: vocanturque alio nomine Intergerini, ut etiam Festus ostendit: quod videlicet vicinorum conacula his dirimerentur. Vitruv. lib. 2. §. extr. Cratitii vero parietes velim quidem ne inventi essent, quantum enim celeritate & loci laxamento profunt, tanto majori & communi sunt calamitati, quod ad incendia uti fauces, sint parati.

CRATIO, ire. Occare. Plin. lib. 18. cap. 23. Utilissimum simul & herbarum arare, deinde cratire, ferere florem ex framilibus, atque ex præsepibus fœno delapsum spargere prius, quam cratiatur. Cratire vocat, Terram cratibus in pulverem resolvere, & semen jactum obruere.

CRATHIS, cum th aspirato, [Κραθίς] Herodoto lib. 1. Achæorum fluvius, a quo qui in Italia sic cognominatur, nomen accepit. De quo Ovid. 15. Met. 315.

Crathis, & hinc Sybaris vestris conterminus oris
Electro similes faciunt auroque capillos. Hunc & Lapidofum esse ait 3. Fast. 581. Hujus fluvii meminit Plin. 3. 10. Hic, ut ait Strabo lib. 6. multis medietur morbis, hominesque in eo lotos, casarie candidos & flavos efficit.

CRATICULA, V. CRATES.

CRATĪNUS, l. m. [Κρατίνος] Atheniensis comicus antiquæ Comœdiæ, vir voluptati deditissimus, puerorumque amator. docuit fabulas XXI, vicit IX. Auctor Suidas. Locus Suidæ corruptus, scripsit enim Fabulas XXXVII, ut, clare patet ex Athenæo, Hesychio, aliisque Auctoribus. Hujus etiam meminit Hor. 1. Epist. 20. 1.

Prisco si credis, Mæcenas doctæ, Cratino:
Nulla placere diu, nec vivere carmina possunt,
Quæ scribuntur atque poteribus.

Fuit & alter Cratinus, Poeta comicus, qui VI Fabulas scripsit. V. Athenæum lib. 14. &c. Hesycho. Polluc. & alios.

Fuit & Cratinus quidam pictor, cujus meminit Plin. lib. 35. cap. 11. Auda. Pers. 1. Sat. 123.

CRATIO, ire. V. CRATES.

CRATĪPPUS, i. m. [Κρατῖππος] Mitylenæus, quem Athenis docentem audivit Ciceronis filius: ut est in proœmio librorum De officiis. Hic Pompeium post Pharfalicam pugnam fugientem apud Mitylenam, occurrens ultro solatus est verbis philosophicis, ad spemque hortatus, quum quædam de providentia dilleruisset, resque Romanas tandem labi esse necesse affirmaret. Plutarch. in Pompeio.

CRATIS, sine aspiratione [Κρατῖς] Africæ fluvius, e Sicione lacu profuens in Oceanum, juxta quem nonnulli fabulati sunt electrum nasci. V. Plin. 37. cap. 2.

CRATYLUS, i. m. [Κρατύλος] Atheniensis philosophus, Heracliti discipulus, & Platonis mortuo Socrate præceptor: ex cuius nomine dialogum de Significatione nominum, Cratylum inscripsit. Diog. Laert. in Plat. 3. 6.

CRAGIÆ, Insulæ duæ sunt, quæ Spiræo promontorio objacent. Auctor Plin. lib. 4. cap. 12.

C R E

CRÆGRA, æ. f. [κρηγρη] ex κρηός caro, & ἄγρα captura. Mart. Capell. 9. p. ult. Artes creagris vix amicis Atticis. Gloss. Lidor. Creagræ, Fuscinae ad carnes de caldariis profendas.

CRÆBENIA, V. CRÆBENA.

CRÆBER, bra, brum. [συχρός, θυμωτός] Frequens; quasi Crescens numero. Virg. 3. Georg. 470.

Non tam creber, agens hiemem, ruit aequore turbo.
Crebri ad terram decidunt. Plautus Pœn. 2. 3. 8. Et Amphit. 1. 1. 81.
Crebri hostes cadunt. Liv. 1. 31. pr. Crebri cecidere cælo lapides.
Africus creber procellis. Virg. 1. Æn. 85.

— creberque procellis Africus.

Agmen crebrius. Ovid. 1. de Arte Am. 66.
Amplexus crebri. Ovid. 9. Met. 537.
Anhelitus. Virg. 5. Æn. 199.
Auster. Virg. 5. Æn. 764.

Creber & aspirans rursus vocat Auster in altum.
Compellationes crebræ. Cic. 12. Fam. 25. i. e. Frequentes.
Diluvia crebra, & assidue tempestates. Plin. lib. 8. Epist. 17.
Funale crebrum. Cic. de Senect. 44. Delectabatur crebro funali & tibicine. [i. e. Crebro lato & relato, interprete J. F. Gronov. Obs. 3. 6. Perperam in ed. Lond. ad Crebro Adv. hic locus referebatur.
Gemitus. Ovid. 10. Met. 509.
Ictus. Hor. 1. Carm. 25. 2.
Ictibus crebris juvenes protervi.
Ictus creber, aut languidus. Plin. lib. 11. cap. 37. §. 88.
Ictus crebros congeninare. Virg. 12. Æn. 713.

— tum crebros enibus ictus
Congeminant.

Litteræ crebræ. Cic. 16. Fam. 5.
Ilicibus crebris sacra nenus accubet umbra. Virg. 3. Georg. 334.
Mobilitas crebra. Ovid. 15. Epist. 48. de Conubitu.
Mortes crebræ. Tacit. 2. Hist. 30.
Nuntius creber recurrit. Claud. 2. in Eutrop. 323.
Pericula. Sen. Herc. fur. v. 327.

— nemo se tuto diu
Periculis offerre tam crebris potest.
Pocula. Lucret. lib. 4. 1226.
Pulsus. Virg. 12. Æn. 533.

— crebro super ungula pulsus
Incita.

Quæstu crebro petere aliquid. Tacit. 3. Ann. 55.
Repulsus. Lucret. lib. 4. 105.

— assiduo crebroque repulsus.
Rumore crebro vulgi lacerari. Tacit. 15. Ann. 73.
Salicis crebro oppletus locus. Plaut. Aulul. 4. 6. 9.
Sermo creberrimus. Cic. 14. Philipp. 14. Scitis enim per hos dies creberrimum fuisse sermonem: me per Idus Quintiles, qui dies hodie est, cum sacibus descensurum.

Silva. Lucret. lib. 6. 1304.
Sonus. Plin. lib. 10. cap. 29.
Tela. Virg. 11. Æn. 611.

— fundunt simul undique tela
Crebra nivis ritu.
Terræ. Virg. 5. Æn. 127.

— crebris freta concita terris. i. e. Infulis. Al. Consta.
Vocibus crebris petere aliquid. Claud. in sec. Conf. Stil. 54.
Venæ & arteriæ crebræ, multæque toto corpore intextæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Crebræ, vel potius quotidianæ, compellationes. Cic. 12. Fam. 25.
Creber in eo fuit. h. e. Frequens & assiduus. Cic. pro Planc. 83. Sic 1. Att. 19. Et in scripto multo effem crebrior quam tu.
Frequentia rerum creber. Cic. 2. de Orat. 56. Thucydides omnes dicendi artificii mea sententia facile vicit, qui ita creber est rerum frequentia, ut verborum prope numerum sententiarum numero consequatur.
Creberrimos fluctus dixit Gell. 2. cap. 30. pro Creberrimos.

CRÆBRE, Adv. Vitruv. 2. 9. Palationibus crebre fixa.

CRÆBRITER, Adv. etiam Vitruv. 8. 3. & 10. 19. Sed usitatum magis

CRÆBRO, Adv. [συχρός] Frequenter. Ter. Heaut. 1. 2. 31. Scortari crebro nolunt.
Crebro & Interdum. Cic. 1. de Legib. 15. Crebro insistentes, interdum acquiescens.
Reverberari crebro. Curt. 8. 9. 7.
Compar. Studiosius & crebrius aliquid agere. Cic. 1. de Divin. 93.
Etrusci autem, quod religione imbuti studiosius & crebrius hostias immolabant.
Superl. Creberrime. Cic. 1. de Divin. 56. Quæ creberrime commemorantur a Stoicis.
Creberrime utitur Cæl. Aurel. Tard. 2. 2. Adducere buccas creberrime.

CRÆBRITAS, ætis. f. [συχρότης] Frequentia. Cic. 3. Fam. 1. Ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine & gratia, & crebritate & magnitudine officiorum meorum faciam. Idem 13. Att. 18. Tanta erat crebritas litterarum.
Concinnitas crebritateque sententiarum. Cic. de Clar. Orat. 327.

CRÆBRITUDO, inis. f. pro Crebritate. Sifenna lib. 4. Historiarum. Novus 2. 178. Antiquum.

CRÆBRESCO, crebriui, vel **CRÆBESCO**, bui, [συχρῶμαι] ire. Crebrum fieri. Plin. 6. Epist. 26. Tum crebrescere fragor, adventare etiam, &c. Optatæ auræ crebrescunt. Virg. 3. Æn. 530.
Sermonem crebrescere. Virg. 12. Æn. 222.
Famam Germanicæ cladis crebrescentem nequaquam mæsta civitas excipiebat. Tacit. 4. Hist. 12.

CRÆBRISURUS, a. um. Adj. ut, Vallum crebrisurum apud Ennium, significat Vallum crebris suris, hoc est palis munitum. Festus.

CRĒDO, credĭdi, creditum, [πισθῆναι] ire. est Dictis vel factis fidem habere. Virg. 2. Æn. 247. De Cassandra,
Ora dei iussu non unquam credita Teucris.
Credo illum jam assuturum esse. Ter. Eun. 4. 6. 1.
Credam fore, dum quidem ipse in manu habeo. Plaut. Afin. 2. 4. 57.
Credo te credere. Ter. Andr. 5. 4. 45.

— omnes nos gaudere hoc, Chreme,
Te credo credere. CH. ita me dii ament, credo.
Avidissime credere. Plin. lib. 5. cap. 1.
Cito credere de aliquo. Cic. 3. Fam. 11. Bis ad te scripsi, me purgans diligeret, te leviter accusans in eo, quod de me cito credidisses.
Recte credere de aliquo. Cic. 9. Att. 11. Recte non credis de numero militum.
Magis credo. V. MAGIS.

Obstinate credere. V. OBSTINATUS.

Satis credo. Ter. And. 4. 1. 49. Idem Eun. 5. 8. 21.
Gaudeo. c. facis credo, nihil est Thaidæ hac, frater, tua &c.
Tarde. Ovid. 2. Epist. 9.
Temere. Ovid. ad Liv. 329.
Temere alicui de re aliqua. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Non temere. Cic. de Petit. Conf. 30. Nervos atque artus esse sapientiæ, non temere credere.
Si credere dignum. Virg. 1. Georg. 391.
Sic credidit alta vetustas. Sil. lib. 1. 26.
Vix credere possis. Quam tibi non sit amicus. Hor. 1. Serm. 2. 19.
Credere, Putare, inquit Donatus. Ter. Adel. 4. 5. 59.
Quid credebas? dormienti hæc tibi confecturos deos?
Inonestam sibi credidit orationem Socrates, quam ei Lysias reo composuerat. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Credo, addimus, inquit Donatus, ad ea quæ apud nos parum certa sunt, ut Dubitationem potius quam Certitudinem significet. Ter. Adel. 1. 2. 71.
Credo, jam omnium tædebat.
Credo, Ironicè dictum, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 2. 23.
Abin hinc infans? p. quid ita vero? debeam.
Credo, isti quicquam fuscifero, si id fecerim. Cic. 1. de Nat. Deor. 86. de latronibus & sacrilegis loquens, Credo, aut illos mortis timor terret, aut hos religionis.
Credo, Vere scio. Ter. Phorm. 1. 1. 6. Et credo munus hoc corraditur. Cic. 5. Verr. 216. At uberiora cibaria facta sunt caritate. credo: neque id est novum, neque reprehendendum. Donatus.
Credo, interpositum. Cic. 1. Fam. 9. Exarxi non solum præsentis, credo, iracundia.
Credo, in responsione. Ter. Eun. 2. 2. 41.
Num quidnam hic quod nolis vides? p. te g. credo. at numquid aliud?
Credo qui, pro Nimirum qui. Cic. 6. Verr. 33. Pueri autem Sifennæ, credo, qui avidissimum quæ in istum testimonia essent dicta. Et pro Rofc. Amer. 111. Credo propterea, quod quibus in rebus interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur. pro Utique.
Credere, dubitantis: Certum esse, fidentis. Ter. Eun. 4. 7. 42.
— quin redimus? jam hæc tibi aderit supplicans
Ultero. T. H. R. credin? g. immo certe.
Credere alicui. Plaut. Bacch. 2. 2. 7.
Venire tu me gaudes: ego credo tibi.
Credere alicui quod dicit. Ter. Eun. 4. 4. 17.

— age nunc bellua,

Credis huic quod dicat? p. r. quid isti credam? res ipsa indicat.

Credo ne tibi hoc nunc, peperisse hanc e Panphilo? Ter. Andr. 3. 2. 17. Mihi crede. Cic. 6. Verr. 28. Fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. vel Utique significat. Cic. 10. Att. 4. Non sum (mihi crede) mentis compos. [Atque ita Cic. sapissime. Poetae elegiaci contra, ob metrum, Crede mihi.

Credere alicui de. Cic. 8. Att. Quod si voluerit tibi obtemperare, & nobis de Cesare credere, &c.

De se alicui. Ovid. 1. de Pont. 8. 13. Caspius Ægyptos, de se si creditur ipsis, Condidit, & proprio nomine dixit opus.

Chirographis alicujus. Cic. 10. Fam. 21. pr.

Fama. Ovid. 9. Epist. 119.

Fidei. Ter. Eun. 5. 2. 59. Crede hoc meæ fidei, dabit hic aliquam pugnam denuo.

Mustela credere. Plaut. Stich. 3. 2. 43. Certum est mustela posthac nunquam credere. Genus erat auri domesticum, quum vel serpens, vel mustela visa erat, vel gallina cecinerat, aut canis ater ædes ingressus erat. Hoc aspiciunt inventum fuerat a Telegono, ut refert Suidas in Τηλεγονῶ. Ter. Phorm. 4. 4. 25.

Introivit in ædes ater alienus canis; Anguis per impluvium decidit de tegulis; Gallina cecinit, &c.

Oraculis credere. Curt. 10. 5. 33. Pretio credere jubemus illum cui rem vel magni, vel exigui momenti esse persuadere volumus, ex eo quod vel magno, vel parvo pretio comparata est. Claud. de Birro, 4.

Si mihi nulla fides, credite vel pretio. Rumori credere. Suet. Vesp. 6. Quasi nimis rumori crederent. Sententia alicujus de utilibus, atque honestis. Quintil. lib. 2. cap. 8. Verbis blandis. Ovid. 2. Epist. 49.

Credere, pro Confidere. Ovid. 17. Epist. 172. Moribus & vitæ credidit ille meæ. Virg. 2. Ecl. 17. O formosæ puer, nimium ne crede color. i. e. Ne confide. Servius.

Credere & confidere. V. CONFIDO. Credere se alicui, h. e. Fidei ejus committere. Plaut. Trin. 1. 2. 102. Crede huic tu te, jam suam rem melius gesserit. Per ironiam dictum. Al. Credo.

Committere & credere alicui fidei & potestati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. Rectissime & credere & committere omnia alicui. Cic. 1. Q. frat. 1. Causam diis credere. Lucan. lib. 7. 77.

Concubinas alicui. Martial. lib. 12. 49. Custodiam alicui. Clemens in l. ult. D. de custod. reorum. Pecunia præfidiu canum credere. Auctor ad Heren. lib. 4. 47. Nam quum canes fungantur officiis luporum, cuinam præfidiu pecuniam credemus? Pignora sua alicui. Ovid. 3. de Arte Am. 486.

Summam belli puero. Virg. 10. Æn. 70. Num puero summam belli? num credere muros?

Se credere Neptuno, pro Se committere mari. Plaut. Rud. 2. 6. 2. Se credere caelo præpetibus pennis, pro Volare. Virg. 6. Æn. 14.

Dædalus (ut fama est) fugiens Minoia regna, Præpetibus pennis ausus se credere caelo.

Se credere audent graminia in novos foles. Virg. 2. Georg. 333. Inque novos foles audent se graminia turo Credere. i. e. Egredi terram, & crescere.

Se hostibus perfidis credere, Dedere. Hor. 3. Carm. 5. 33. Male credere, i. e. Diffidere. Ovid. 12. Met. 115. Dixit: & antea factis veluti male crederet, hastam Misi in adversum Lycia de plebe Nemetem.

Credere alicui alicui, pro Communicare secretum, consilia, & hujusmodi. Ter. Adel. 4. 5. 6.

Quandoquidem hoc nunquam mihi ipse voluit credere. Animum suum credere alicui. Ter. And. 1. 5. 38. Consilia sua credere alicui. Ter. Eun. 3. 1. 11. Idem Adelphi. 5. 4. 18.

Illum amant, me fugitant: illi credunt consilia omnia. Rem tanti sceleris, ignotis alienisque fervis non esse credendam. Cic. pro Coel. 53.

Facinus magnum credere timido pectori, stultum est. Pseud. 2. 1. 3. Verba credere alicui. Ter. Phorm. 1. 2. 11.

Cujus tu fidem in pecunia perpexeris, Verere ei verba credere?

Credere se testis alicujus. Cic. 3. Att. 15. Ego si tuam fidem accusarem, non me potiussum tuis testis crederem. i. e. Non diversarer apud te. Credere uni omnia. Cic. pro Lege Manil. 68. Sic apud Ter. Eun. 3. 1. 12.

Credere exercitum alicui. Credere alicui argentum, & familia: i. e. Servandum committere. Plaut. Afin. 24. 87.

Nunquam hodie induces: ut tibi credam hoc argentum ignoto. Sic, Credere aurum fidei alicujus. Plaut. Aul. 4. 2. 8. Unde Creditores dicti. Argentum credere, aliter. Liv. lib. 27. extr. Res inter se contrahere, vendendo, emendo, mutuum dando, argentum creditum solvendo. Plaut. Rud. 2. 7. 23.

Tibi ego nunquam quicquam credam, nisi accepto pignore. Credere, absolute, subaudit Pecuniam, ut Credere fidei alterius. Cic. pro Flac. 46. Qui tamen credidit P. Fulvii Veratili lectissimi hominis fidei. Al. Fide.

Credere mutuanti. Plaut. Merc. pro. 51. Conclamitare tota urbe: & prædicare, Omnes tenerent mutuanti credere.

Credas cui male. Plaut. Curcul. 1. 2. 20. Per syngrapham quidpiam alicui. Cic. de Arusp. Resp. 29. Alterum putabo regem, si habuerit unde tibi solvat quod ei per syngrapham crediti.

Exegit quid credidit. Cic. pro Rabir. Posth. 39. An quam credebat inductus usuris, id agebat ut haberet quam plurimum? Posteaquam exegit quod crederat, ut exiffimaretur non egere, novum genus hoc gloriae concupiscit? Credere coliculis, & arbutibus, i. e. Sub agri pignore mutuam dare pecuniam. Martial. lib. 12. 25.

Quod mihi non credis veteri, Thelæfine, sodali, Credis coliculis, arboribusque neis.

Credere sub usuris alicui. Gaius in l. Mandatam inter. §. 1. D. Mandat. vel contr. Sic & Sine usuris credere, libid.

Periculo suo credere. Ulpian. l. idemque. §. Si mandavero. D. Mandat. vel contr. Quamvis si periculo suo credidisset, cessaret, inquit Labeo, in usuris actio mandati. Subaudi, Pecuniam.

Credendi appellatio generalis est, ait Ulpian. in l. 1. D. de rebus creditis, Nam cuicumque rei assentiamur alienam fidem secuti, mox recepturi quid ex hoc contractu, credere dicimur. Hæc ille. Sive ergo pecuniam aliaque res, quæ non in specie, sed in genere redduntur: sive quid aliud cujus solutio speciem, id est individuum ipsum creditum exigat, (ut in deposito & pignore) alterius fide committamus, recte credere dicimur. Hotom.

Ceræ aliquid credere. Plaut. Perf. 4. 3. 59. Campo credere aciem. Virg. 9. Æn. 42.

Neu fruerere auderent aciem, neu credere campo. Libris arcana, Committere. Hor. 2. Serm. 1. 31.

Ille velut fidis arcana sodalibus olim. Credebat libris. Nocti veritus se credere. Ovid. 4. Met. 620.

Paludi alveos apum non credere. Virg. 4. Georg. 48. Pedibus se. Sil. lib. 4. 302.

Pugnæ se. Virg. 5. Æn. 381. CREDDUIS, pro Credas, frequens apud Plaut. ut in Amph. 2. 2. 40.

Nunquam edepol tu mihi divini quidquam credus post hunc diem. Idem. Bacch. 3. 3. 72. Ipius nec amat, nec tu creduas. conf. Capt. 3. 4. 73. Truc. 2. 2. 52.

CREDIRUR, imperf. [πιστευεται] pro Fides adhibetur. Plaut. Stich. 4. 1. 5. Nunc quia te amicum mihi experier esse, creditor tibi.

Non temere creditur. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Tamen non temere creditur, neque levi conjectura res penditur. Creditor mihi apud illum. Plaut. Menæch. 4. 3. 25.

Neque domi, neque apud amicum mihi jam quicquam creditur. Creditor, pro Commodator. Plaut. Perf. 2. 5. 19.

Ego rejiciam, habebanimum bonum. s. a. creditor, commodabo. Creditum est. Ter. Adel. 3. 4. 28.

Ignotum est, tacitum est, creditum est. CREDENS, entis. Partic. [πιστων] ut, Fallere credentem. Ovid. 2. Epist. 63.

CREDIRUS, a, um. Partic. [πιστευυσης] Hor. 1. Carm. 3. 5. Navis, quæ tibi creditum Debes Virgilium, finibus Atticis Reddas incolument precor.

Cuncta (utmos fama) in majus credita. Tacit. 3. Ann. 44. In creditam pecuniam accipere. Ulpian. l. Si remunerandi. §. Apud Julianum. D. mandat. vel contr. In creditam pecuniam videtur, inquit, accepisse. Sic enim Florentina lectio. Aliter legunt, In creditum.

In deterius credita. Tacit. 3. Ann. 10. Solvere pecunias creditas. Cic. in Pison. 38. De pecuniis creditis vis dicere. Cic. de Provin. Consul. 7.

Male credita Claudia. i. e. Male audiens. Sil. 17. 34. Al. Mala. h. e. Impudica. Nic. Heinf.

Claudia, non æquæ populi male credita fama. [Alias durissimus versus fit quinque vocabulis in litteram insuavissimam desinentibus. CREDIRUM, i. n. [δανεισμα] Quod nobis debetur. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 20. Accipiam ergo, tanquam creditum, non beneficium. Publicum creditum. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Ire in creditum. Paulus in l. Multum. §. Mutui datio. D. de rebus creditis, Quoniam earum rerum datione postsumus in creditum ire. Ire in creditum dicitur, non qui rem suam, seu cerram speciem vindicat, sed qui in personam agit, ut sibi satisfiat. Ulpian. in l. procuratoris. D. de tributor. actio. Plerumque tamen simpliciter pro Credere accipitur: ut apud Paulum, in l. 2. D. de cert. petat. & Macrianum in l. servo invito. in fin. D. ad Senatusconsultum. Trebell.

Possidere in creditum dicitur, Qui in possessionem pignorum debitoris, ex decreto Prætoris missus est. Ulpian. in l. a Divo. D. de re judic. Solvere creditum. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 34. Post deinde aliter beneficium, aliter creditum solvitur.

Inter Creditum & Mutuum. Mutuum enim id vocamus, Quod vel datione alicujus, vel numeratione debetur: in veteris rebus appellatio mutui non habet locum. Creditum autem dicitur & Ipsum mutuum, & quod ex legari causa debetur, & quod ex pretio venditi redigitur. & quod ex testamento competit, & (ut uno verbo dicam) id quod ex quacunque causa debetur. Hæc Harmenopol. de Mutuo & pignoribus.

CREDIROR, oris. m. [δανειστης, δανιστης] Caius de Verb. significat. Creditorum appellatione non ii tantum accipiuntur, qui pecuniam crediderunt, sed omnes, quibus ex qualibet causa debetur, sicuti ex empto, vel ex locato, vel ex ullo alio contractu debetur. Cicero 3. in Verr. 73. Erant nonnulli togati, creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbilissimi cujusque legari plurimum prodest gratia. Hor. 2. Serm. 1. 65.

Integer est mentis Damalippi creditor? esto. h. e. Qui Damasippo credidit pecuniam.

Totius summa creditor. Quintil. lib. 5. cap. 82. Inter creditores debitoris corpus dividere. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Sponsores & creditores. Cic. pro Quint. 73. Etenim si ex edicto possedisti, quæro cur bona non venierit? cur ceteri sponsores & creditores non convenierit?

Creditoris sui negotia gerere. Ulp. l. Si remunerandi. §. Apud Julianum. D. Mandat. vel contr.

CREDIRITRIX, tris. f. Paulus in l. Claudius Felix. §. Aut contra. D. Qui potior. in pign. vel hyp. Poterit uti exceptione rei judicatæ adversus primam creditricem.

CREDIRIBILIS, e. [πιθανος] Quod ita verisimile est, ut credi facile possit. Cic. 4. Verr. 180. Multa enim, quæ scio abs te esse commissa, quod aut nimium turpia, aut parum credibilia sunt, prætermittam.

Credibile est. Ovid. 2. Trist. 72. Fortior credibilis. Ovid. 3. Fast. 618. h. e. Dido in morte sibi conscia scenda fuit fortior, quam cuiquam fuisset credibile.

Conjectura rei alicujus credibilis. Cic. 2. de Divin. Narratio credibilis. Cic. in Orat. 124.

Sermo credibilis. Ovid. 1. de Arte Am. 467.
 Sit tibi credibilis sermo, confuetaque verba.
 Sroicum esse quidem, nec admodum credibile. Cic. 4. Acad. 85.
CREDIBILITER, Adv. [*πιστώς*] Cic. pro Deiot. 17. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime sulto cogitarem esse conningitis: at quam non modo non credibiliter, sed ne suspiciose quidem.
CREDULUS, a, um. Adj. [*πιστός*, *πιστός*] Qui quocumque dicuntur facile credit. Cic. de Amicit. 99. Hæc enim in fabulis stultissima persona est, improvidorum & credulorum senum. Virg. 9. Ecl. 14.
 — sed non ego credulus illis. Quod in proverbium abiit.
 Credulo auditori opponit Religiosum iudicem Cic. pro Font. 13. Ubi discerni stultus auditor & credulus, ab religioso & sapienti iudice possit? Animus credulus. Sen. Troad. 1. 1.
 Homines. ut, Quando ista vis autem evanuit? an postquam homines minus creduli esse cœperunt? Cic. 2. de Divin. 117.
 Præbere se credulum. Cic. 15. Att. 16. Vel verba mihi dare facile patior in hoc meque libenter præbeo credulum.
 Res. Ovid. 6. Epist. 21. Credula res amor est.
 Rates credulæ dicuntur, Quibus qui se committunt creduli, qui se posse omnia pericula vitare credunt. Sen. Hippol. v. 330.
 Senes creduli. Cic. de Senect. 36.
 Spes animi credula mutui. Hor. 4. Carm. 1. 30.
CREDULITAS, ætis. f. [*πιστῶδες, πιστῶδες*] Facilitas ipsa credendi. Cic. 10. Fam. 23. pr. Credulitas enim error est magis, quam culpa. Martial. lib. 5. 1. Et tumidus Galla credulitate fruar.
 Addicere credulitatem alicui. Curt. 7. 7. 8.
 Damno esse solet puellis credulitas. Ovid. 17. Epist. 39.
 Capi credulitate. Ovid. 1. de Pont. 1. 44.
 In bonam partem Christiani Scriptores usi sunt ut Salvian. lib. 3. de Provid. Qui tam magnam credulitatis & fidei mercedem hoc sæculo esse volumus, qualis credulitas & fides esse debeat considerate.
CREDUO, V. Credulus, in **CRUDO** ad fin.
CREMASTERS, um. m. pl. [*κρημαστῆρες*] Nervi, a quibus testes dependent. Columel. lib. 6. cap. 26. Deinde prius quam ferrum admoveras, duabus angustis lignicis regulis (veluti forscipibus) apprehendere testium nervos, quos Græci *κρημαστῆρες* ab eo appellat, quod ex illis genitalis partes dependent. V. Celf. 7. 18.
CREMATIO, **CREMATOR**, V. **CREMO**.
CREMÈ, es. [*κρημῆ*] Urbs Ponti, a qua gentile Cremesius. Steph.
CREMEN, **CREMENTUM**, pro Augmento, V. **CRESCO**.
CREMÈRA, æ. f. [*κρημῆρα*] Fluvius Tuscæ, apud quem Fabii a Veientibus occisi fuerunt. Juven. 2. Sat. 155.
 Quid Cremere legio, & Cannis consumpta juvenus Tot bellorum animæ? V. Ovid. 2. Fast. 205.
CREMUM, i. n. [*κρημῆ*] Columel. lib. 12. cap. 19. rusticos dicit ita nominare furculos aridos & minutos: quanquam scriptum est Gremia. Hermolaus in Plinium. Quidam Carnem frixam in frixorio interpretantur, quæ quo magis torretur, eo magis virtus & humor evacuat: & in hac significatione Psalmodium interpretem usurpasse affirmant, ubi inquit Ps. 101. 4. vulg. Et ossa mea sicut cremum auerunt. Sunt tamen qui Frixorium velint esse: alii Durum illud quod in frixorio remanet. Cinnamomi forte cremata discerni. Plin. lib. 12. cap. 19. Sed Hard. ex Mill. Sorte gemina legit.
CREMIÆLIS, e. ut, Arbores cremiales, l. 7. Dig. de solut. matr. §. 12. Ita legit Salmat. & Hocoman. Vulgo legitur Gremiales. Arbores Gremiales in edit. Flor. Ant. August. *Terminus*. Alii Cremiales. vide Lex. Juris. H. St. Desiderabatur hæc dictio in ed. Lugd. de qua conf. Cang. Gloss.
CREMYON, ðnis. f. [*κρημῶν* Stephano] Oppidum non procul a Corintho, iuxta quod Thefus fuem, quæ omnes agros devastabat, occidit. Ovid. 7. Met. 435.
 Quodque suam securus arat Cremyona colonus. Ubi alterum M, verius gratia a poeta est alitum. Crommyon autem per o, urbs est iuxta Afcalonem, de qua infra. Heinf. Suis & Cromyona. q. V.
CREMO, [*κρημῶ*] ære. Combure. Plin. lib. 17. cap. 1. Ad Neronis principis incendia, quibus cremavit urbem. Equos cremare. Plin. lib. 7. cap. 30. Facies. Ovid. 8. Met. 878. Igni cremari. Cic. 2. de Legib. 57. Cæf. 1. Bell. Gall. 7. Sepultura humili cremari. Cic. 14. Philip. 34. Quod tamen ipsum pro patria non miserandum putatur: nec dispersis bustis, humili sepultura crematos, &c. Tempore leni cremari. Ovid. 2. Met. 811.
CREMANDUS, a, um. Partic. [*κρημῶν*] ut, Membra cremanda. Ovid. in Ibin, 118.
 Des tua succensæ membra cremanda pyræ.
 Dare artus cremandos. Sen. Octav. v. 171.
 Etiam noverca, quum rogis artus tuos Dedit cremandos.
CREMATUS, a, um. [*κρημῶν*] Partic. Cic. 1. de Divin. 47. O præclarum discessum (inquit) e vita, quum (ut Herculi contigit) mortali corpore cremato, in lucem, animus excefferit. De Calano Indo. Corinthus cremata flammis. Sen. Med. 1. 8. Ilium crematum. Hor. 4. Carm. 4. 53. Gens, quæ cremato fortis ab Ilio, &c. Mortuos crematos excitare. Idem Epod. 17. 79. Purgamenta cremata. Plin. 20. 5.
CREMATIO, ðnis. f. [*κρημῶν*] Plin. lib. 13. cap. 2. Crematio ei multum vitium adjicit.
CREMATOR, ðris. m. Qui cremat. Tertull. adv. Marc. 5. 16. Cremator Deus, i. e. Qui flammis mundum puniturus est.
CREMABILIS, e. Gloss. Cyrill. Cremabilis, *κρημῶν*.
CREMIÆLIS, V. **CREMIUM**.
CREMŌNA, æ. f. [*κρημῶν*] Italicæ civitas: de qua Strab. lib. 5. sic scribit, Cis Padum vero, circumque Padum celeberrimæ sunt civitates, Placentia & Cremona, mediâ in regione propinquissimæ: inter has, & Ariminum sunt Parma, Mutina, Bononia. Virg. 9. Ecl. 28.
 Mantua væ miseræ nimum vicina Cremonæ.
CREMOR, ðris. m. [*κρημῶν*] Id quod exprimitur ex grano aliquo aqua macerato. Cato de R. R. c. 86. Ubi coctum erit, lacte addat panlacum, usque adeo donec cremor crassus erit factus. Hinc cremorem præsanæ Galenus atque adeo medici omnes vocant succum ex hordeo cocto perco-

latum & expressum, quod vulgo dicitur hordeum mundatum. Celf. lib. 3. cap. 7. Ducenda alvus, vel aqua, vel præsanæ cremore. Ovid. de Medic. fac. 95.
 Hordea quem faciunt illis infunde cremorem.
CRENA, æ. f. [*κρηνα*] Hermolaus in Plin. lib. 11. cap. 37. Crenæ sunt ficturæ, a quibus crenata herbarum folia vocantur, hoc est ferrata, secta- que per ambitum. Hodie quoque multis locis signa quibus agrestes numerum aliquem in ferulis descriptum habent, Crenæ appellantur. In sagitta quoque, partis dextræ sectio, in quam nervus inferitur, arcum tendere volentibus, Crena dicitur. Sed & in ipso arcu summa cornua, crenas suas habent, in quibus collocatur, sedetque nervus. Hactenus Hermolaus. Plin. lib. 11. cap. 37. §. 68. Postica arteria & stomachus denticulatus callo in modum rubi ad conficiendos cibos, decretescuntus crenis quicquid appropinquat ventri. In MSS. legitur Renis, aut Venis. V. Hard.
CRĒNIS, idis. f. Nymphæ nomen, teste Prisciano grammatico in septimo. **CRĒNĒNIS**, idis. f. [*κρηναίης*] a **CRĒNE**, Gr. *κρηνη*, nomen Lapithæ apud Ovid. in Metam. 12. 313.
CREO, [*κρηω*, *κρηω*, *κρηω*, *κρηω*] ære. a Carne derivatur, inquit Proutus, & Producere significat. Cic. 5. de Fin. 38. Etenim omnium rerum, quas & creat natura, & tuctur, &c. Natura enim fingit homines & creat imitatores & narratores facetos. Cic. 2. de Orat. 219.
 Creare & gignere artis maxime proprium est. Cic. 2. de Nat. Deor. 37. Terra creavit genus humanum. Lucret. lib. 5. 820. Arbores. Virg. 2. Georg. 9. Principio arboribus varia esse natura creandis. Carmina creata de aliquo. Ovid. 3. Trist. 14. 14. Palladis exemplo, de me sine matre creata Carmina sunt: stirps hæc progeniesque mea. Fruges. Lucret. lib. 2. 170. Tempora mutare annorum frugesque creare. Pecus creare, Gignere. Submittere. Ovid. 3. Fast. 245. Nunc secundus ager, pecoris nunc hora creandi. Portenta tellus. Lucret. lib. 5. 835. Multaque tum tellus etiam portenta creare Conata est. Fortes creantur fortibus. Hor. 4. Carm. 6. 29. Quæritur uxor pueris creandis. Hor. 1. Epist. 2. 44. Creare, Excitare, Efficere, ut Diffolutionem stomachi. Plin. lib. 9. cap. 48. Duritiem. Celf. lib. 2. cap. 13. Nam & atringitur aliquid eo adempto, quod interpositum ut id laxaretur effecerat, & mollitur eo detracto quod duritiem creabat. Errorum. Cic. 2. de Divin. 55. Nonnunquam etiam errorem creat similitudo. Fastidium creare dicitur mel. Plin. lib. 22. cap. 24. Usus despumati semper aptior, stomachum tamen inflat, bilem auget, fastidium creat, & oculis per se inutile aliquid arbitrantur. Lites creare & ferere. Plaut. Poen. 3. 2. 9. Luxuries creare in urbe, ex luxuria existat avaritia necesse est. Cic. pro Rosc. Amer. 75. Seditionem creare. Vellei. 2. 20. 1. Valetudinem adversam. Celf. lib. 1. in procem. Neque esse dubium, quin alia curatione opus sit, si ex quatuor principiis vel superans aliquid, vel deficienti adversam valetudinem creat. Vomitus. Plin. lib. 9. cap. 48. Creare, Afferre, cum dativo, ut *Ærumnas* creare alicui. Plaut. Mil. 1. 1. 33. Commoditates alicui. Plaut. Poen. 4. 2. 94. Fraudem suis cruribus captivæ suo. Plaut. Mil. 2. 3. 23. Odium sibi creare apud aliquem. Justin. 31. 4. Periculum alicui. Cic. 4. Verr. 90. Itaque hortari homines cœpit, ut aliquid Stenio periculi crearent criminis que confingerent. Voluptatem creare inimici. Plaut. Casin. 2. 7. 3. Creare, Eligere, ut Censores. Suet. Aug. 37. Censores creari defitos longo tempore creavit. Consules. Cic. 9. Att. 11. Id assequitur si per Prætores Consules creantur. Ducem creare bello gerendo. Liv. 1. 23. Magistratum. Cic. 2. de Divin. 44. Quod quidem institutum Reip. causa est, ut comitiorum vel in iudicis populi, vel in iure legum, vel in creandis magistratibus, principes civitatis essent interpretes. Vito magistratum aliquem creare, Adversus auspiciis. Liv. 23. 1. extr. Creator ingenti consensu Marcellus, qui extemplo magistratum occiperet. Cui ineunti Consulatum quum tenuisset, vocati Augures vito creatum videri pronuntiaverunt. adde lib. 8. 17. & 9. 7. Regem creare. Phæd. 1. Fab. 31. 8. Senatores creare. Suet. Aug. 40. Tribunum aliquem rite. Quintil. lib. 2. cap. 4.
CRĒATUS, a, um. Partic. ut, Matre ferva creatus. Flor. 1. 6. Genere dubio creatus. Ovid. 5. Met. 145. Cibi creati. Ovid. 1. Met. 103. Contentique cibus nullo cogente creatis, Arbutos frætus, montanaque fraga legebant. Hostes tellure creati. Idem 7. Met. 30. Prætores creati. Nepos 1. 4. 4. Proles creata. Ovid. 7. Met. 30. Terrigenæ creati. Lucan. 4. 552.
CRĒATIO, ðnis. f. [*κρησῆ*] ut, Creatio magistratum. Cic. 3. de Legib. 10. Liberoꝝ creationi studere. Ulp. in l. si paterfamilias. §. ult. D. de adoptionib.
CRĒATOR, ðris. m. [*κρησῆς*] Cic. 2. de Divin. 64. Nobis hæc portenta deum dedit ipse creator. Achillis magni creator; i. e. Pater. Ovid. 8. Met. 309. Calitum creator Jupiter. i. e. Pater. Sen. Hippol. v. 883. Te, te, creator caelium, testem invoco. Rerum creator & opifex. Lucan. lib. 10. 266. — ille creator Atque opifex rerum. Urbis Romæ creator Romulus. Cic. pro Corn. Balb. 31. Quod princeps ille creator hujus urbis Romulus, federe Sabino docuit, etiam hostibus recipiendis augeri hæc civitatem oportere.
CRĒATRIX, icis. f. [*κρησῆς*] ut, Rerum creatrix natura. Lucret. lib. 2. 1116.

Bellorum dira creatrix. Sil. lib. 15. 184.
 Belli creatrix manus chalybum. Valer. 5. Argon. 143.
 Patria d' mea creatrix, patria d' mea genitrix. Catull. 61. 50. De Beryth. & Aty.
CREATŪRA, æ. f. [κρῆσις] Tertull. Apol. cap. 30. Illius est ipse (imperator) cujus & cælum est & omnis creatura. V. Alcim. Avit. 2. 47.
CREOBŪLA, æ. f. Mentaltrum. Apul. de Herb. cap. 90.
CREOCACCARUS, [κρεοκακῆς] Græcis dicebatur Caro minutatim conficita cum sanguine & adipe, ac liquore jussulento dulciarioque. V. Cael. Rhod. lib. 9. cap. 17.
CREON, ontis. m. [κρέων] Corinthiorum rex, prædonis Sisyphi filius, & Creusam filiam Iasoni, Medea repulsa, in matrimonium dedit. De quo Tragedia est, Medea inscripta, Seneca.
CREON, alter rex Thebanorum pater locastæ uxoris OEdipi, post Polynicem & Erheoclem interfectos, sumpsit imperium, filiamque suam Megaram Herculi junxit, ut est apud Senecam in Hercule furente. V. Phœniss. Euripid.
 Immanifectus Creon. Stat. 12. Theb. 477.
 Infestus. Sen. Med. 7. Perimere quam te vellet infestus Creon.
 Magni Creontis filia. Hor. Epod. 5. 64.
 Creon item, Lesbi insule mons est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 32. Montes habet Lepythum, Ordyum, Macitum. Creonem, Olympum.
CREONTIADÆS, is. m. [κρεοντιάδης] Herculis filius ex Megara, quem pater cum Theriomacho fratre ab inferis rediens, & in furorem versus a Junone, quod Lycum interfecisset, interemit. V. Sen. Herc. Fur.
CREOPHYLLUS, i. m. [κρεοφυλλός] Samius, quem aliquando tradunt suscepto in hospitium Homero, accepisse ab eo donum, inscriptionem superoematis, quod OEchaliæ captivitate vocant. Sed Callimachus per epigramma quoddam contrarium ostendit, quod quandam Creophilus opus composuerit, Homerique tamen dicitur propter dictum hospitium. Quidam hunc Homeri magistrum tradunt: quidam non hunc, sed Aristæum Proconnesium. Auctor Strabo lib. 14.
CRĒPÆ, a principio Capræ sunt appellatæ: quod crutibus crepant, auctore Festo.
CRĒPAX, in CREPO.
CRĒPERUS, a, um. Adj. [ἀμφοβολός] Anceps & dubius, inquit Festus cum Nonio i. 45. Lucret. lib. 5. 1295.
 Exæquataque sunt creperi certamina belli. Accius Phœnissis, Quæ ego cuncta esse fluxa in mea re crepera comperi. Lucil. lib. 5. Sat. In summo crepera juvenus salutus. V. Apul. de Deo Socrate. p. 51. Hinc
CRĒPUSCŪLUM, i. n. [ἀμφίβληνον, δάκρυς, δάκνη] Extremum diei tempus, inquit Festus. Nonius vero, Crepusculum, inquit, dicitur Lux dubia. Columel. lib. 6. cap. 23. Id quoque semper crepusculo fieri debet. Plin. lib. 18. cap. 25. Oriente sole vel Occidente matutini vespertine cognominati. prout alterutris eorum mane vel crepusculo contingit. De stellarum ortu & occasu duplici loquitur. Servius in Virg. 2. Æn. 208. De crepusculo quod est dubia Lux (nam creperum, dubium est) queritur: & licet utrique temporis possitungi, usus tamen ut matutino jungamus obtinuit. aliquando autem jungitur vespertino. Lucan.
 Longa repercussio nituere crepuscula Phœbo.
 Crepusculo primo. Plaut. Cælin. prol. 40.
 Lucis dubiæ crepuscula. Ovid. 11. Met. 596.
 Opaca. Ovid. 14. Met. 122.
 Sera noctem trahunt. Ovid. 1. Met. 219.
 Facta. Ovid. 14. Epist. 21.
 — modo facta crepuscula terris,
 Ultima pars noctis primaque lucis erat.
CRĒPUSCULASCO, cre. Sidon. 3. Epist. 3. Hora crepusculascens.
CRĒPUSCI, olim nominati, Qui tempore crepusculi nati erant. Varro de L. L. 5. 2.
CRĒPŪLUS, a, um. Gloss. Gr. Lat. κρητύλος, matutinus, crepusculus. [An Crepusculus? Videtur enim esse Adj. dimin. a Creperus, & in Crepusculum n. subaudiri Tempus.]
CRĒPHĀGĒNĒTUS, i. m. [κρηφάγενος] Deus Thebæorum in Ægypto, qui immortalis colebatur. Soli enim, teste Plutarcho, nullum deum mortalem venerabantur.
CRĒPI, orum. m. Luperci dicti sunt a crepitu pellicularum, quem faciunt verberantes. Mos enim erat Romanis nudos discurrere in Lupercalibus, & obvias quasque feminas pellicibus ferire. Fest.
CRĒPIDA, æ. f. [κρηπίς] Gell. lib. 13. cap. 21. Omnia ferme id genus quibus plantarum calces tantum intima teguntur, cetera prope nuda, & teretibus habentis vincita sunt, soles habent: nonnunquam voce Græcæ crepidulas. Et paulo post, Sed (ut dixi) crepidas & crepidulas, prima syllaba correpta, id genus calcamentum appellaverunt, quod Græci κρηπίδας vocant. Ejusque calcamentum futores, crepidarios dixerunt. Sempronius Afellio in libro Rerum gestarum, Crepidarium, inquit, cultellum rogavit a crepidario futore. Hæc Gell. Hor. 1. Serm. 3. 127. Chryssippus dicit: sapiens crepidas sibi nunquam, Nec soles fecit. Cic. pro Rabir. Posth. 27. Non solum cum chlamyde, sed etiam cum crepidis in Capitolio itatum videtis. Quidam hoc nomen a Crepitu, hoc est sono quem reddunt ambulando, dicunt appellatam Crepidam. [Induxit hæc H. St. ut plane inepta.]
 Carbatinæ crepidæ. Catul. 95. 4.
 In crepidis, pro Crepidatus. V. IN
 Supra crepidam non judicare. Plin. 35. 10. Feruntque Apellem a futore reprehensum, quod in crepidis una intus pauciores fecisset anfas: eodem postero die superbo emendatione priuntæ admonitionis cavillante circa crus, indignatum prospexisse, denuntiantem, ne supra crepidam judicaret, quod & ipsum in proverbium venit.
CRĒPIDARIUS, a, um. Adj. ut, Crepidarius cultellus. Gell. 17. 21. V. supra in CREPIDA.
CRĒPIDATŪS, a, um. Adj. [κρηπίδατος] Cic. in Pison. 92. Inde notio intempesta crepidatus, vellic servili navem conscendit. Et Suet. Domit. cap. 4. Certamini prædedit crepidatus.

CRĒPIDŪLA, æ. f. [κρηπίδουλα] dimin. V. Gellii exemplum in CREPIDA. adde Plaut. Perf. 4. 2. 3.
CRĒPIDO, inis. f. [κρηπίδος] est, inquit Valla in Raudenssem. Ora terræ, quam aqua alluit: ex hoc appellata, quod ibi aqua aliens crepat crepitate quom currit, aut undas appellat. licet Græci sibi hujus nominis originem vendicent. Stat. 9. Theb. 492. de Fraxino.
 Stabat gramineæ producta crepidine ripæ
 Undrum ac terra dubio. Columel. lib. 8. cap. 17. Sic enim maris atrocitas obiectu crepidinis frangitur. V. Curt. 5. 1. 28.
 Per metaphoram vero & Putei extremam oram, quæ ad puteum respicit, quod vulgo dicitur Os putei; & Extremitatem omnem, solemus Crepidinem appellare. Hæc Valla in Raudenssem. Varro 3. de R. R. cap. 11. Circum totum parietem intrinsecus crepido lata, in qua secundum parietem sint tecta cubilia.
 Crepido, Abrupti faxi altitudo & moles etiam dicitur, ut ait Servius: vel Ora præcipitum. Virg. 10. Æn. 653.
 Forte ratis celli conjuncta crepidine faxi
 Expositis stabat falcis, & ponte parato.
 Dorfi crepido. Stat. 1. Achil. 448.
 Prima rates Danaas Hæcateia congregat Aulis
 Rupibus expositis, longique crepidine dorfi, &c. i. e. Aulis longe exportecta in mare Euboicum scopulis prominentibus. Idem 1. Silv. 1. 38.
 — teneat quamvis æterna crepido
 Quæ superingenti portaret culmina montis.
 Gramineæ. Stat. 1. Silv. 3. 43.
 Crepido, etiam Editoris cujusque loci altitudo & extremitas, quam mendicini fidere solebant, inquit Merula. Juven. 5. Sat. 8.
 Nulla crepido vacat, nusquam pons?
 Seneca, Quis crederet jacentem super crepidinem Marium, aut fuisse, aut futurum Consullem? Budaus. V. Cic. 7. Verr. 97.
CRĒPIS, idis. f. Herba est caule foliato, de qua vide apud Plin. lib. 21. cap. 16.
CRĒPITACULUM, CRĒPITO, CRĒPITUS. IN CREPO.
CRĒPITULUM, i. n. Ornamentum capitis. id enim in capitis motu crepitu facit. Festus. V. Tertull. de Pallio cap. 4.
CRĒPO, ut, itum, [κρηπίω] ære. proprie Sonare significat. Plaut. Men. 5. 5. 26.
 Dic mihi, en unquam intestina tibi crepant, quod sentias?
 ME. Ubi satur fulm, nulla crepant: quando esurio, tum crepant.
 Crepuit foris, i. e. Insontuit, inquit Donatus. Ter. Adel. 2. 3. 11. Sed quidnam foris crepuit?
 Crepuit foris. Plaut. Amph. 1. 2. 34.
 Orationem comprimam, crepuit foris. Hoc more Attico dictum est. Nam quia Athenis fores in publicum aperiebantur, qui domo exibat, ne quem eas aperiendo forte prætereuntem læderet, eique fores impingeret, crepuit eas feriens ante eadebat. Id vero est quod Attici κρηπίω dicunt: Grammatici a κρηπίω differre tradunt, quod illud æreuntium sit, hoc ingredientium. Turnebus.
 Crepuit clare foris. Plaut. Pœn. 3. 2. 33.
 Arma civilis crepuere belli. Sen. Thyet. 7.
 Dentis crepuere retecti. Perf. 3. Sat. 101.
 Nosabile fitrum crepuit. Ovid. 9. Met. 783.
 Crepare, Prædicare: tumque accusativo jungitur. Hor. 1. Carm. 18. 5.
 Quis post vina gravem militiam aut pauperum crepet? Alii legunt In crepet. Lucret. lib. 2. 1166.
 Et crepat antiquum genus & pietate repletum.
 Crepare, Rumpi. Virg. 5. Æn. 205.
 — & acuto murice temi
 Obnixi crepuere.
 Crepare, præsertim adhiberi de Verberibus & plagis, observat Broeckh. ad Propert. 4. 7. 21.
CRĒPANS, antis. Partic. Martial. lib. 12. 36.
 Libras quatuor, aut duas amico,
 Argentemque togam, brevemque lanam,
 Interdum aureolos manu crepantes
 Possint ducere qui duas calendas,
 Quod nemo, nisi tu, Labulle, donas, &c.
 Pes crepans. Hor. Epod. 16. 48.
 Levis crepante lympa desilit pede.
CRĒPĪRO, ære. frequent. est proprium Cymbalorum, tympanorum, & aliorum hujusmodi. Ad alia tamen etiam transfertur. Plin. lib. 12. cap. 17. Alytata deprehenduntur, crepantque in igne.
 Aufer. Virg. 3. Æn. 70.
 Bractea crepitat leni vento. Virg. 6. Æn. 209.
 Dentibus crepitare. Plaut. Rud. 2. 6. 5.
 Flammis. Tibul. lib. 2. 5. 81.
 Ut succensa facris crepitet bene laurea flammis.
 Grandine. Virg. 5. Æn. 458.
 — multa grandine nimbi
 Culminibus crepitant. Ubi Servius dicit esse Hypallagen: nam debuisset dicere, Multo nimbo grandis crepitat.
 Malæ duro crepitant sub vulnere. Virg. 5. Æn. 436.
 Venter mihi crepitat. Plaut. Amph. 4. 2. 12. V. in CREPO.
CRĒPĪTANS, antis. Partic. ut, Arma crepitantia. Ovid. 1. Met. 143. & 15. 783.
 Æra crepitantia. Virg. 4. Georg. 151.
 Flamma crepitanis. Sen. Agamem. 850.
 Rami crepitanes auro. Ovid. 10. Met. 648.
 Rostrum crepitanis. Idem 6. Met. 97.
 Sinus carbasci crepitanes. Virg. 11. Æn. 775.
 Squamæ crepitanes. Ovid. 12. Epist. 101.
CRĒPĪTANTER, Adv. ut, Crepitanter explicare. Sidon.
CRĒPĪTUS, ūs. m. [κρηπίτος, κρηπίτος] est Sonus ex impulsu resultans, qualis est ostii pulsati, cymbalorum, tympanorum, tubarum, cornuum
 Armorum. Plin. lib. 2. cap. 17.
 Dentium. Cic. 4. Tusc. 19.
 Forum. Plaut. Curc. 1. 3. 1. V. in ipso verbo.
 Frenorum. Varro R. R. lib. 2. cap. 7.
 Gladiorum. Hirt. de Bell. Hisp. 31.
 Imbrium.

Imbrium. Plin. lib. 12. cap. 1.
 Pedum. Cic. in Topic. 52.
 Plagarum. Cic. 7. Verr. 161.
 Testarum. Juven. 11. Sat. 170.
 Diffonus crepitus. Plin. lib. 2. cap. 12.
 Dare crepitum, Crepitare. Juven. 1. Sat. 108.
 Crepitus, [κρηπιτός] est etiam Erupio spiritus ex ventre. ut, Stoici putabant non minus honestos crepitus esse, quam ructus. Ex Cic. 9. Fam. 22. Et apud Plinium, Crepitum reddere. lib. 27. cap. 12. βορβορῶς Græci appellant. V. REDDO. & Suet. Claud. 32. & Scalig. Aufon. Lect. 1. 25. p. 72.

CREPULUS, a, um. Adj. Avienus in Virgine:
 Non ut fessa virum repararet gaudia vultu,
 Sed crepula ut late vomeret convicia voce. h. e. Voce crepitante & increpatoria. Adde Sidon. Epist. 4. 15.

CREPITACULUM, i. n. [κρηπιτάκιον] Instrumentum quod manibus percussum reddidit sonum. Colum. lib. 9. cap. 12. Crepitacula areis, aut testarum, plerumque vulgo jacentium, sonitu terretrat fugiens juvenus. Martial. Epig. de Crepitaculo, lib. 14. 54.

Puerilia crepitacula. Quintil. lib. 9. cap. 4. Medii quoque verbis non ea modo cura sit, ut inter se cohæreant; sed ne pigra, ne longa sint: ne, quod nunc maximum vitium est, brevium contextu resulent, & sonum edant puerilium crepitaculorum.

Crepitaculum, pro Crepundio, in quibus solent innutriti infantes. Lucret. lib. 5. 233.

At varie crescunt pecudes, armenta, feræque,
 Nec crepitacula eis opus' sunt, nec cuiquam adhibenda 'st
 Almæ nutritis blanda, atque infractâ loquela. Laminus.

CREPITACILLUM, i. n. dimin. Tertull. adv. Judæos cap. 9. Scilicet vagitu ad arma esset convocatus infans, & signum belli non tuba, sed crepitacillo daturus. Et adv. Marcion. 3. 13.

CREPAX, æcis, a Crepando. In versibus Mæcenatis quos refert Sen. Epist. 115. ubi vocat Crepacem malam.

CREPUNDIA, ðrum. n. plu. [κρηπυδία πινυδία] sunt non modo Vestes, sed Bullæ, ensiculi, securiculae, crepitacula, & puerilia ornamenta: a Crepando, hoc est tinnendo dicta: quoniam infantes iustmodi crepitaculis maxime gaudent. Plaut. Cist. 3. 5.

Nam hic crepundia infunt, quibuscum te illa olim ad me detulit. Cic. in Brut. 113. Nunc quoniam totum me non navelo alioquo, aut crepundiis, sed corpore omni videris velle cognoscere, complectar nonnulla etiam, quæ fortasse videantur minus necessaria. Sumptum est de comædiis, in quibus ἀκρηπυδία seu recognitio fit multis modis, præsertim per Ægna: quorum aliqua sunt in corpore, ut hic nævus: alia aliis in rebus, ut crepundia, monilia, quibus sepe agnoscitur perditus, ut in Plauti Cistellaria puella crepundiis agnoscitur. Proverbialis est loquutio. V. Petr. Victor. Var. Lect. 2. Cæsaub. ad cap. 6. Theophrast. Charact. Lindbrog. ad Ter. Eun. 4. 5. 16.

CREPUSCI, CREPUSCULASCO, CREPUSCULUM. V. CREPERUS. CRESCO, crevi, cretum, [αὐξάνω, κρημαίνω, ἐκπιδίδωμι, ἀδρίνομαι] ère. Augeri est. Plaut. Merc. 4. 5. supplot. 2. 29. Par est ætas: una crevimus. Crescere & Decrescere, contraria. Cic. 2. de Divin. 33. Oltresisque & conchylis omnibus contingere, ut cum Luna pariter crescant, pariterque decrefant.

Lacte quis infantes nescit crevisse ferino? Ovid. 1. Fast. 53.
 Tibi non crevi, Crevisse non videor. Martial. lib. 11. 39.
 Jam mihi nigrescent tunc fudaria barba,
 Et queritur labris puncta puella meis.

Sed tibi non crevi: &c. In Charidemum libertum invenitur, cui videbatur ferula adhuc coerendus, quamvis esset adultus. In domo alicujus crevisse, pro Nutritum ab infantia fuisse. Suet. in Othon. cap. 1. Per gratiam Livæ Augustæ, in cujus domo creverat, Senator est factus.

De tenui origine crescere. Ovid. 1. Fast. 433.
 Crescere ad plenitudinem, & in longitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37.
 In aftra molem maris. Lucan. lib. 5. 625.
 In altitudinem. Liv. 5.
 In immensum. Ovid. 4. Met. 660.
 Immensum. Ovid. 5. Fast. 537.
 In latitudinem. Columel. de Arborib. cap. 17.
 In mores patrios. Stat. 4. Silv. 7. 41.
 Opes in tantas brevi creverant. Liv. 21. 7. pr. de Saguntinis.
 Ungues in aduncos. Ovid. 2. Met. 479.
 In unum. Catul. Epig. 108.
 Super ora, caputque crevit onus. Ovid. 12. Met. 517.
 Male. Ovid. 1. Fast. 445.
 —vegrandia farræ coloni

Quæ male creverunt, vescaque parva vocant.
 Paulatin. Lucret. lib. 1. 190.
 Equor crescit aquis. Lucan. lib. 5. 339.
 Amor crescit. Stat. 3. Theb. 553.
 Animi crescunt. Cic. pro Lege Manil. 45. Cum accepta calamitate ex eo prælio hostium opes animique crevisserit.
 Audacia crevit. Ovid. 3. Met. 82.
 Barbam crescere. Lucret. lib. 5. 673.
 Cupido furiosa opum crevit. Ovid. 1. Fast. 211.
 Labor crescit. Sil. lib. 3. 529.
 Mare crevit in aftra, Aste intumuit. Sen. Hippol. 10.
 Materies scribendi mihi crescit. Cic. 2. Att. 12. Quod me, ut scribam aliquid, hortaris, crescit mihi quidem materies, &c.
 Mœnia crescunt. Ovid. 15. Met. 451.
 Nomina crescunt. Ovid. 5. Epist. 21.
 Odium crescebat in eos. Cic. de Arusp. Resp. 45.
 Opes creverunt. Ovid. 1. Fast. 211.
 Creverunt & opes, & opum furiosa cupido.

Pecunia. Juven. 14. Sat. 139.
 Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit.
 Petra modicis ac mollibus olivis in sublimi fastigium crescit, i. e. Exurgit, attollitur. Curt. 8. 11. 6.
 Seditio favore crescit. Ovid. 9. Met. 426.
 Strages in cumulum crescunt. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 116.

Virtus animo crescit. Claud. Conf. Mall. Theod. 15.
 Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. Lucret. lib. 3. 488.
 Voluptas crescit. Sen. in Med. 12.
 Voces audite crescunt in pectore. Valer. 7. Argon. 308.

Crescere, pro Honorariis & ornatiore fieri, vel etiam Ditefcere. Cic. pro Cluent. 77. Condemnato Oppianico, statim L. Quintius homo maxime popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere confuesset, oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia Senatoria posset crescere, quod ejus ordinis judicicia, minus jam probari populo arbitrabatur.

Criminibus crescere. Liv. 35. 19. Itaque si quibus tuorum meis criminibus apud te crescere libet, aliam materiam crescendi, quam ex me querant.

Facis alicujus. Claud. 6. Conf. Hon. 103.
 Crescere ex accusatione aliquorum. Cic. pro Rosc. Amer. 81. Nam si mihi liberet accusare, accusarem alios potius ex quibus possem crescere.

Emarere alicujus crescere, i. e. Fructum & gaudia ex alicujus mareore capere. Ovid. 15. Epist. 117.
 Gaudet, & e nostro crescit mareore Charaxus Frater, &c. V. ibi Burm.

Crescere de re aliqua. Cic. 7. Verr. 172. Denique si videor hic, id quod ego non quaesivi, de uno isto voluisse crescere: isto absoluto, quod sine multorum scelere fieri non potest, de multis mihi crescere licebit.

Crescere, Intumescere. Stat. 12. Theb. 110.
 —manant lacera ora creuentis

Unguibus, & molles planctu crevere lacerti.
 Cresce Præt. pro Crevisse dixit Lucret. 2. 684.

CRESCENS, Partic. [κρημαίνω] Anni crescentes, Viridis ætas. Ovid. 10. Met. 24. Martial. lib. 1. 89.
 —raptum domino crescentibus annis.

Morbi crescentes & advenientes. Cic. 2. de Divin. 142.
 Opus crescens. Ovid. 3. de Pont. 9. 22.

Pecunia. Hor. 3. Carm. 16. 17.
 Crescentem sequitur cura pecuniam.

Poeta crescens, Inlascens. Virg. 7. Ecl. 25.
 Segetes. Ovid. 8. Met. 290.
 Ventus. Catul. 62. Argon. 274.

CRESCENTIA, æ. f. Vitruv. 9. 9. Horarum brevitates aut crescentias cuneorum adjectus aut exemptus perficere cogit: scil. in Horologio.

CRETUS, a, um. Partic. [κρητός] Virg. 2. Æn. 74.
 —hortamur fari quo languine cretus. i. e. Quibus sit parentibus natus, ait Servius.

Sanguine cretus Sisyphio. Ovid. 13. Met. 31. —quid sanguine cretus Sisyphio, furtive & fraude similium illi?

Ab origine cretus eadem Acrifius, &c. Ovid. 4. Met. 606.
 Corpore mortali. Lucret. lib. 5. 6.

CREMEN, inis. n. Incrementum. occurrit in Fragm. Poet.

CREMENTUM, i. n. Idem. Varr. apud Non. 2. 767. Cremento corpora ferent majora.

Mali fecundi crementa. Arator in Act. 2.
 Unguim & capillorum facilia crementa. Tertull. Refur. Carn. 58.

CREB, pro Cretenis. V. CRETA.

CREBRIS, [κρηβρίς] Nymphæ marinæ nomen, a fontibus dictæ. κρηβίς enim fons dicitur. Perotus. Rectius legereur Creneis.

CRESLAS, Pictoris nomen, qui, Plinio teste, vulneratum deficientem depinxit, in quo possit intelligi quantum resset animæ: & Olympium Periclem dignum cognomine. V. ipsum lib. 14. cap. 8.

CRESIUM, i. n. [κρησίον] Mons est in agro Tegeatum, in quo fuit Aphneis facellum. Nam ubi cum Aeope congressus est Mars, veluti memorant Tegeatæ, natus inde Aphneus matri nihilominus inhæsit, parvi quamvis immortæ, ac exuberibus vi numinis paterni, multum copiosumque lac fuxit. V. supra in APHNEUS, & Cælum lib. 20. cap. 25.

CRESPHONTES, ontis. m. [κρησφόντης] Viri proprium, qui, ut ex Ephoro refert Strabo, postquam Messeniam terram subjugavit, eam quinque civitates divisit, ita ut Steniciarum in hujus regionis medio positam, Regiam sibi statueret. V. Strabo lib. 8.

CRESPINUS, Frutex potius, quam arbor est, e terra virgultis plurimis asurgens, veluti corylus. Hic ab imo ad summum spinis quibusdam acutissimis horret longis, compressis, albicantibus, fractuque minime contumacibus, quæ per intervalla termæ ex eodem pendunt puncto. Cortex toti plantæ candidus, lævis, ac tenuis: cui subest ligni materies flavâ, fragilis, atque fungosa. Flores emittit ineanente Maio luteos, racematim cohærentes in usæ fere modum, odore non ingrato. Quibus præserta succedit fructus acinis oblongis, racemo pendulis, qui maturitate maxime rubent, puniceæ mali acinis haudquaquam ambiles, quanquam figura longiore, gustu acido & subaustero, parvis reconditis intus nucleis. E fructu post vindemias vinum exprimitur, quod falso de Berberi vocant Officinæ: cui austeritatis aciditatisque longe plus inest, quam mali puniceæ succo. Plura vide apud Matthioli.

CRESSA, æ. f. [κρησα] Oppidum Paphlagoniæ est, teste Stephano, post excidium Trojanam a Merione conditum.

Est & portus Cariæ, Rhodo insulæ oppositus. Plin. lib. 5. cap. 28.

CRESSA, [κρησαία] Herodoto lib. 7. Regio, Pallenæ vicinâ, ac Thermano sinui conterrina.

CRESTON, [κρηστον] Oppidum, de quo Herodotus lib. 1. Qua lingua Pelasgi sunt ubi affirmare non possum, sed conjectura signorum, licet dicere eadem, qua nunc Pelasgi utuntur, qui supra Tyrrenos urbem Crestonem incolunt, quodam tempore finitimorum, qui nunc Dores vocantur. Al. Creston, Κρηστον, per e.

Est & nomen regis Bithyniæ, cujus meminit Justinus lib. 38.

CRETA, æ. & CRETE, es. [κρητή] Insula in Mediterraneo mari, centum urbium fama clara: nunc vulgo Creta dicitur: quæ (ut scribit Strabo lib. 10.) a Septentrione, Ægeo alluitur simul & Cretico pelago: ab Austro. Afro: ad Occidentem Ægilam & Cythera spectat: ad Orientem Carpathon. Habet in longitudine ducenta septuaginta millia passuum: in latitudine quinquaginta millia. Circuitus ejus quingentorum octoginta octo mil. pass. complectitur. Insignes in ea urbes sunt Gortyna, Cydonia, Gnosus Minois regio, & Strabonis cosmographi patria. Nullum in Creta animal noxium est: optimeque vini fertilissima est. de qua Virg. 3. Æn. 134.

Creta Jovis magni medio jacet infula ponto :
Mons Idaeus ubi, & gentis canabula nostræ
Centum urbes habitant magnas, uberrima regna. Dicta est
Cureta, ab habitantibus Curetibus : & per syncope Cureta. Alii dicunt
Cretam dictam, a Creta quodam Jovis filio, Curetum regem. Alii a Crete
Nympha, Hesperidum una, Atlantis filia. Arrianus non a Crete, sed
a Cres, Cretis genitivum faciente, nominatam dicit, ah eo qui Jovem
abcondit in monte Lycæo. Unde Cressa, tantum fem. gen. i. e. Cretensis.
Similiter Cressæus, & Cressius. Sunt autem hæc nomina quæ ex
masculino femininum ad similem formam mutantur : scilicet Cres, Cressa :
Libys, Libya : Phoenix, Phœnissa : Magnes, Magnesia : Thrax,
Thracia, & Threissa. Tibull. 4. l. 8.
— etiam Phœbo gratissima dona
Cres tulit. Aulonius Monosyll. v. 87.
Præperibus pennis super ætra vectus homo Cres. De hac Dio-
dor. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 12. Hodie *Candia*.
Alta Creta. Virg. 5. Æn. 588.
Cæula Crete. Sen. in Herc. OEd. 15. Cæulam vocat, quoniam in
mari est sita.
Dominatrix freti Creta. Sen. Hippol. 2.
Nobilis centum urbibus. Hor. Epod. 9. 29.
Potens centum oppidis. Hor. 3. Carm. 27. 24.
Spatiosa. Sen. Troad. 9.
Est & Creta oppidum Scythia. Valer. l. Argon. 330.
— quoties paucos ad litoris actus
Deficiam, Scyticum metuens, Pontumque, Cretamque.
CRĒS, CRĒSIS. [Κρῆς] Qui est ex Crete. Cic. pro Muren. 74. Neque ve-
ro Cretes, quorum nemo gustavit unquam cubans, &c. V. CRETA.
Epimenides Cres. Cic. 1. de Divin. 34.
Cretes nefaire pelagus, Proverbium quum quis nefaire simulat quæ per-
caller: ex illo traditum, quod nemo Cretensis navicularium & pelagi
commercium nefairet. V. Erasim. in Chliad.
CRESSA, æ. f. [κρῆσσῆ] ut,
Puella Cressa. Ovid. 2. Epist. 76.
Pugnaces Cressæ, Canes de Creta dicuntur. Sen. Hippol. v. 32.
Teneant acres lora molossos,
Et pugnaces tendant Cressæ
Fortia trito vincula collo.
Nota Cressa. i. e. Signum candidum. Hor. 1. Carm. 36. 10.
Cressa ne careat pulchra dies nota. Alludit ad morem illum a
Thracia populis prius defluxum, quo dierum singulorum fortunas nota-
re solebant veteres, adversas quidem lapillo atro, felices autem candi-
do. Hunc morem Acron & Porphyrium etiam Cretensibus communem
fuisse volunt. Lambinus aliter, quem vide. Vide proverbium Creta
notare, in CRETA, Terra alba.
CRESSIVS, a, um. [κρῆσσις] Adj. ut, Nemora Cressia. Virg. 4. Æn. 70.
Regna. Ovid. 16. Epist. 299.
CRĒTIS, idis. f. [κρῆτις] ut, Nymphæ Cretides, Quæ Cretam incol-
tant. Ovid. 3. Fast. 444.
CRETÆUS, a, um. [κρηταῖος] Adj. ut, Cretæa humus, apud Ovid.
10. Epist. 106.
Cervæ Cretææ, quia in Creta plurimæ sunt, in qua infula nascitur dicta-
menus, quo gustato vulnerati cervi fanantur. Sen. Hippol. 1.
Juvencus Cretæus. i. e. Minotaurus. Propert. lib. 3. 19. 11.
Urbes Cretææ. Ovid. 9. Met. 665.
CRETÆUS, i. m. Poeta quidam apud Propertium 2. 25. 29. Scribit enim,
Aut quid Cretæi tibi profunt carmina lecta? Ceterum quis fit is,
nondum satis convenit. Beroaldus de Epimenide Crete dictum putat,
quem scriptorem carminum fuisse nulli dubium est. Alii Lucreti legen-
dum existimant, cujus elegantissima carmina de rerum natura extant.
Fortasse enim ea peritidiose Lynceus legebant, quum & ipse poetam ama-
ret, & versus scriberet, & ex illius ætatis facta se ad Epicuri sententiam
propensiorum & dociliorem præberet. Probabilior ramen Beroaldi sen-
tentia videtur. [Immo Turnebi, Scaligeri, Broekhusii, qui certatim
Lucreti præterunt.]
CRETÆÆ, arum. f. Infulæ quædam appellantur in Mœsia, contra Libur-
nos populos, quarum meminit Plin. lib. 4. cap. ult.
CRETENSIS, Adj. [κρητικός] Idem quod Cretæus, ut, Cretensis homo.
V. proverbium, Cretizare cum Cretensi, apud Erasimum. in Chliad.
i. e. Adversum mendacem mendacis uti.
Judex Cretensis. Cic. 5. Philipp. 14. Judex Cretensis, isque nequissimus.
Tertius Jupiter Cretensis Saturni filius. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.
CRETICUS, a, um. Adj. [κρητικός] Quod ex Crete est, ut, Creticum
mare. Hor. 1. Carm. 26. 2.
Calamus Creticus. Plin. lib. 16. cap. 36. Suum genus, inquit, sagitta-
rio calamo, ut diximus, sed Cretico longissimis internodiis, obsequen-
tique quo libeat flecti calefacto.
Pes est trifyllabus in Profodia, quem Creticum vocant, qui constat ex
longa, & brevi, & longa. Cic. 3. de Orat. 183.
CRETICUS, M. Antoninus Triumvir pater dictus, quod Cretæ mortuus
est. Plutarchus in Antonio pr. Meminit ejusdem Pedianus in 1. Verr. 3.
& 4. Hunc tamen quidam Antonium Cicerium vitiose nominant.
Cognomen idem fuit Q. Metelli, qui infulam armis domuit. Flor. 3. 7. &
Eutrop. 6. 9.
Creticus, Oratoris nomen, cujus meminit Juven. 2. Sat. 78.
Acer & indomitus, libertatisque magister,
Cretice, pelluces.
CRETA, æ. f. [κρητή, κρητιά] Terra alba & tenax, a Crescendo dicta,
ut vult Perottus : quoniam proprietates ejus est, ut in macerando crescat :
quod in primis cretæ Umbricæ accidit. Cretæ genera vide apud Plin. lib.
35. cap. 17.
Creta Asiatica. Cic. pro Flacc. 37. Hæc quæ est a nobis prolata laudatio,
obligata erat creta illa Asiatica, quæ fere, &c. Inter Asiaticas cretas,
Galenus laudat cretam Cimoliam.
Cimolia creta, est, Quæ utuntur pannarii in lanificio, ad lanæ duritiem
emolliendam. Nebriis. De hac vide Cimolius in CIMOLIS.
Exefa nigris chelydris. Virg. 2. Georg. 214.
Humida. Hor. Epod. 12. 10.
Figularis. Plin. lib. 31. cap. 3. Et Columel. lib. 6. cap. 17.
Purris. Martial. lib. 12. 62.
Sutoria creta. V. MELANTERIA.

Tenax. Virg. 1. Georg. 179.

Notare creta. Perf. 5. Sat. 107. i. e. Approbare; contra Carbone nota-
re, Dammare. Album enim ad boni naturam pertinere, censuit Pytha-
goras : Atrum & mali.

Solidare aream creta. Virg. 1. Georg. 162.

Creta quæ sunt amphora. Columel. lib. 12. cap. 43.

CRETACEUS, a, um. Adj. [κρητικός] Quod est ex creta.

Cretaceo filigo, Quæ crevit in loco cretoso. Plin. lib. 18. cap. 9. E fili-
gine lautissimus panis, pistrinarumque opera lautissima. Præcellit in
Italia, si Campana Pisis nata miscetur. rufior illa, at Pisana candidior,
ponderosior vero cretacea.

CRETARIUS, a, um. Adj. ut, Cretariataberna. Varro L. L. 7. 30.

CRETATUS, a, um. [κρητατός] aliud Adj. Creta infectus. Plin. lib. 35.
cap. 18. Tantumque non cum laureatis fascibus remitti illo, unde cretatis
pedibus advenissent. Intelligit Plin. Venales quondam servos, qui ad
summos honores libertatem adepti pervenissent. Idem lib. 35. cap.
17. Est & vilissima, qua Circum præducere ad victoriæ notam, pedesque
venalium trans mare advectorum denotare instituerunt majores. Juven. 1.
Sat. 111. in eandem sententiam dicit.

Nuper in hanc urbem pedibus qui venerat albis. V. Broeckh. ad

Propert. 4. 5. 52.

Ambitio cretata. Perf. 5. Sat. 177. i. e. Candida; mos erat Magistratum
aliquem ambientibus circumire in veste candida & creta indita dealbata.
Hinc Persus ambitionem cretatam. i. e. Candidam dicit. V. Candida-
tus in CANDOR.

Bos cretatus, Caudidissimus. Juvenal. 10. Sat. 65.

Pone domi lauros, ducin Capitolia magnum
Cretatumque bovem, &c.Crepide cretatæ. i. e. Candidæ. Septim. Florens. Tertullianus de Pall.
c. 4. extr. [Immo Græcæ, ut in Vulgatis, vel ut ex MSS. Rigalt. ac Sal-
maf. Crepide Græcatum & Sculapio adulantur. V. not. Salmaf. p. 559.
Fasciæ cretatæ. Cic. 2. Att. 3. V. DIADREMA.
Mappa cretata. Martial. lib. 12. 29.

Cretatam Prætor quum vellet mittere mappam.

CRĒTĒUS, a, um. Adj. Quod fit ex creta, ut, Cretæa persona. Lucret. lib. 4. 298.
Sic eliditur, ut si quis prius, arida quam fit
Cretæa persona, addidat pilæve, trabive, &c.CRĒTŌSUS, a, um. [κρητός] aliud Adj. Quod creta abundat. Plin.
lib. 15. cap. 18. Cato de ficis ita memorat, Ficos marifcas in loco creto-
so aut aperto ferit. Et Ovid. 7. Met. 463. Cretosa rura.

CRĒTIFODINA, æ. f. Ubi creta foditur. Ulpian. l. 7. de soluto matr. 1.

§. 14. & l. 13. §. 5. Dig. de usufr. & quemadm.

CRĒTŪLA, æ. f. dimin. Cic. 6. Verr. 58. Quum Valentio ejus interpreti
epistola Agrigento allata esset, casu signum iste animadvertit in cretula.
Cretula. i. e. Terra argillosa & candida, qua veteres in epistolis signan-
dis uti solebant, sicut & cera.Cretula, Genus coloris. Plin. lib. 35. cap. 7. Ex omnibus coloribus cre-
tulam amare, udoque illini reculant purpurisum, Indicum, &c.

CRETERRA, V. CRATERRA.

CRETĒUS, Æos. m. [κρηταῖος] disyllab. Filius fuit Æoli, Jovis filii,
qui ex Tyro Salmonei fratris filia Æsonem genuit, Alcimedontem & Amy-
thaonem, ut est apud Homerum, libro Odyssæ 11. Valer. Flac. 1. Ar-
gon. 42. — nostri de sanguine PhryxusCretheos, ut patrias, audis, effugerit aras. Verba sunt Pelias
ad Iasonem nepotem.CRETĒUSUS, a, um. Adj. ut, Virgo Cretheia, Helle Cretheos neptis
dicitur, quæ Helleponto dedit nomen. Valer. 2. Argon. 612.

Undarum decus & gentis Cretheia virgo.

Proles Cretheia. Valer. Argonaut. 8. 112.

CRETĒMON, i. n. [κρητός] inquit Galenus lib. 7. de Simpl. medicam.
facult. gustantibus salsum est, cum paucula amaritate : quam ob rem vis
ejus est exficcatória, & absterforia. Utraque tamen imbecillior in eo est,
quam in amaris. Plin. lib. 26. cap. ult. herbam dicit utilem interioribus
feminarum morbis.Est & Crethmos agrios, qui gramias tollit oculorum impositus, tumorem
quoque polenta addita. V. eundem Plin. lib. 25. cap. 13.CRETĒON, [κρητός] & Orsilochus, filii fuere Dioclis. Hi una cum re-
liquis Græcorum principibus ad Trojam profecti sunt ex Pheris civitate.
Auctor Homerus lib. Iliad. 5. v. 541.

CRETICE, es. f. Herba, hibiscus. Plin. 25. 8. Apul. de Herb. cap. 38. & 62.

CRETICUS, CRETIFODINA. V. CRETA.

CRETIO, CREVI. IN CERNO.

CREŪSA, æ. f. [κρησσα] Creontis Corinthiorum regis filia, quam Iason
repudiata Medea, uxorem duxit. Ei indignata Medea, sereniola qua-
dam dono misit, quibus apertis flamma protinus exiit, quæ Creulam
cum tota regia combusit. Propert. lib. 2. 16. 29.

Aspic quid donis Erythlia invenit amaris,

Arserit & quantis nupta Creusa malis.

Fuit & Creusa, Æneæ uxor, apud Virg. 2. Æn. 651.

Nos contra effusi lacrymis, conjuxque Creusa.

CREUSIS, [κρησῖς] Oppidum est in confinio Bœotia, Locrorum & Æto-
lorum, ut annotavit Vadianus in Pompon. lib. 2. c. 3.

CREXA, Infula est in Illyrico, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 21.

C R I

CRIALON, i. n. Oppidum in Libyco, juxta lacum Mæridis, de quo
Plin. lib. 5. cap. 9. in descriptione Asiæ.

CRIBELLUM, CRIBELLO, &c. V. CRIBRUM.

CRIBRUM, i. n. [κρηκός, κρηκός] Pistorium vas. Plaut.
Rud. 1. 2. 14.

Villam integendam intelligi totam mihi :

Nam nunc pellucet ea, quam cribrum crebrius. i. e. Plurimis
Iocis ac passim. Cic. 2. de Divin. 59. Quasi vero quicumq; interfit, mure-
re, diem noctem aliquid rodentes, scuta an cribra corroserint.

Carnificinum cribrum. Plaut. Most. 1. 1. 52.

O carnificinum cribrum, quid credo fore. Al. Carnificum. De
homine dicit, cujus pellis loris & virgis ita perforata est, ut cribri spe-
ciem exhibere videatur.

Farinarium cribrum. Plaut. 18. 11.

Pollinarium cribrum. Plaut. Pæn. 3. l. 10.

Rarum cribrum. Ovid. 12. Met. 417.

— utve liquor rari sub pondere cribri

Manat, & exprimitur per densa foramina succus.

Gerere aquam cribro, Proverbium in eos qui operam perdunt. Plaut. Pseud. 1. 1. 100.

Non plures refert, quam si imbrem in cribrum geras. V. Erafm. in Chiliad.

Incernere cribro, vel Succernere. Columel. lib. 5. 6. h. e. Cribrare. Plin. lib. 18. cap. 11.

CRIBRARIUS, a, um. Adj. [*κρῖβραριός*] Plin. lib. 18. cap. 11. de alica loquens, Posteaque gyphi pars quarta infargitur, atque ut cohaerit, farinario cribro succernunt, &c. Item cribraria, quæ simili modo in tertio remanfit cribro angustissimo, & tantum arenas tranfmittente.

CRIBRO, [*κρῖβρον, κρῖβραριόν, κρῖβραριός*] are. Cribro incernere. Plin. lib. 25. cap. 5. Præterea mirum inventum est, quod incifum forficulis, ut diximus, cribrant, cortex remanet. V. & Columel. 12. 23.

CRIBRATUS, a, um. Partic. ut, Ladanium cribratum. Plin. 26. 8.

Terra minutatim cribrata. Idem 17. 11.

Legitur etiam Crebrata apud Plin. 11. 24. V. ibi Harduin.

CRIBRATIM, Adv. [*κρῖβρατινῶς*] Mantuan. Omnia cribratim inquirere. i. e. Tanquam cribrando.

CRIBELLUM, i. n. [*κρῖβέλλιον*] diminut. Pallad. 2. 24. Nitrum tritum cribello desuper spargas, & 7. 11. Cribello spisso cernere, ut grana non tranfeant.

CRIBELLO, are. Cribrare. Th. Prifcian. 1. 17. Crabrones contufos tere & cribrallare.

CRIBELLATUS, a, um. Partic. Pallad. 1. 41. Sevum liquefactum cribellato cineri admiftum.

CRICUS, i. m. [*κρῖκος*] Brachii gestamen quoddam erat, ut nonnullis videtur, in quo pertuso Demofthenem, præfidio ultimorum cafuum, venenum confufse gestare incufum traditur, quod etiam haufcit intrepide, nequid indignum tanta virtute a Macedonibus pateretur. Hinc nuncum, ut Quod speciem quidem habet extrinfecus, & oculos afpectu jucundo allectat, intus vero pernicem fervat evidentiffimam, Cricum dicimus Demofthenis. Ex Cæf. lib. 8. cap. 13.

CRIDINUM, i. n. Fluvius in Margiana regione, circa Hircanum mare. Auctor Plin. lib. 6. cap. 16.

CRIMEN, inis. n. [*κρῖμα, κρίματα*] Delictum: proprie dicitur id quod factum est, ut ait Donatus. Ovid. 2. Epist. 28.

Crimine te potui demeruisse meo. Cic. 7. Fam. 3. Sunt enim qui, quum meus interitus nihil fuerit reipublicæ profuturus, criminis loco putant esse quod vivam.

Crimina vel Publica funt, vel Privata. publica capitalia, & non capitalia. privata aut cum infamia, aut fine infamiae. Capitalia crimina publicis iudiciis omnia cognofcebantur: non item publica iudicia de capitalibus omnia criminibus fiebant, nam, ut Inftitut. lib. 4. t. 18. §. 2. Publicor. traditum est, fi quam infamiam irrogabat publica iudicia cum damno pecuniario, publica quidem erant, non tamen capitalia. quod quidem fi de cauffis publicis, in quibus cum detrimento rei familiaris famæ jactura conjungeretur, verum est: multo magis de privatis. & hoc ipsum declarat Cicero fati aperte in Epistola ad Patrum (1. 9. 21. p.) his verbis, Iudicia non solemus omnia tractare uno modo. privatas cauffas, & eas tenentes, agimus subtilius; capitis, aut famæ, scilicet ornatius. fejunxit enim a cauffis capitalibus cauffas famæ, five publicas, five privatas. fed ipse me in dubitationem revoco. Si cauffæ famæ capitales non funt, cur Quinctii cauffam, quæ famæ est, capitalium Cicero significat? ait enim in exordio (8.) Quid hoc iniquis, aut indignis, quam me, qui caput alterius, famam, fortunaque defendam, priore loco cauffam dicere? & infra (31.) Clamabat Quinctius, sese idcirco nolle fatidare, ne videretur iudicaffe bona sua ex edicto poffeffa: (ponitionem porro fi istiusmodi faceret, se, id quod nunc evenit, de capite suo priorem cauffam esse dicturum. & in extrema oratione (95.) Horribile est, cauffam capitis dicere: horribilius, priore loco dicere. sane non leviter aliquandiu hæc me loca, & alia hujusmodi in ea oratione perturbarunt. eoque magis, quod cauffa Quinctii ad recuperatorem agitur: ex quo fequitur, ut privata fit. recuperatores enim & centumviri, & arbitri, iudices funt (licet hic arbitros inter iudices, vocabulo minime proprio, nominare) civilibus in controversiis ab urbano prætoris dati. cauffam porro capitalem ad recuperatorem agi ita mihi absurdum, ita non rationi contentaneum videbatur, ut perfuaderi nullo modo poffet. fed fortaffe, ut sæpe diffinitione veritas illucelcit, idem hic quoque potest evenire. cogitavi, numquid cauffam esse capitalem, & agi de capite, five, capitis esse cauffam, idem fit. non enim dubito, quum cauffæ capitales quæ vocantur, eædem cauffæ capitis vocari omnes poffint: quæ vero capitis, fortaffe non omnes item capitales. nam cauffa capitis Quinctiana dicitur: quam tamen nullo modo capitalem fuisse concedo: quum in ea neque de libertate, neque de civitate admenda, quæ capitalia fuisse iudicia notum est, agatur: & cauffa Mancini, quem, ut Cicero, & alii prouiderunt, a patre patrato ex S. C. Numantinis deditum, Numantini non receperunt, cauffa quidem capitis est, (agitur enim in ea de civitate, de libertate, de capite) capitalis tamen non est. in capitalibus enim quaeritur de crimine, & damnatos diminutio capitis ex iudicium sententia fequitur: in aliis autem capitis cauffis agitur quidem de capite, non tamen quaeritur de crimine; capitifque diminutio vel nulla fequitur, ut in cauffa Quinctii, vel fi fequitur, ut in cauffa Mancini, non fequitur uti pœna a iudicibus irrogata, fed ideo fequitur, quia is, qui jam deditus erat ex S. C. Numantinis, capite fuisse diminutus ostenditur: ita ut iudex non iudicaret, fit, necne, capite minuendus; quod fit in cauffis capitalibus, fed, fueritne antea, an non fuerit, capite diminutus: & status hominis non tunc mutatur, fed, qualis fit, cognofcitur. itaque, quum de eo dixit Cic. lib. 1. de Orat. (182.) Quam poffimum reperire ex omnibus rebus civilibus cauffam, contentioneque majorem, quam de ordine, de civitate, de libertate, de capite hominis confularis? crimen nullum finificavit, cujus criminis cauffa vocatus in iudicium Mancinus, periculum amittende civitatis, aut libertatis in eo iudicio subiret. fed facultatem iudicibus cognofcendi, ac ftatuendi datam intellexit, easne res æque Mancinus poffideret, atque anteaquam a patre patrato effet deditus, an vero, quia deditus effet, amiffisset, etiam fi receptus a Numantinis non effet. quare capitalis cauffa non fuit: actum tamen esse de capite, ob eam, quam expofui, cauffam recte Cicero dixit. At, quod

ad Mancini cauffam attinet, ferri potest. extat enim ratio, cur in ea de capite agi dicitur. in cauffa vero Quinctii, in qua nullo modo neque de civitate, neque de libertate agebatur, in mentio capitis unde ducta? an ex eo, quia caput pro exiftimatione infurpari poffe videatur? reputat vetus loquendi confuetudo: nec hujus generis exempla licet invenire. potius igitur, æque oratoris licentia, crediderim: ut exaggeretur res, ad invidiam adverfus Nævium ex ejus crudelitate, & mifericordiam erga Quinctium ex ejus periculo quaerendam. atque hoc eo magis constat, quo Cicero nec in eo vere ac proprie loquitur, quum eam vocat accusationem, quæ fponfi cauffa est: nec, quum ait, Quem nunc interficere nefarie cupis: quandoquidem civibus Romanis eripi nullo crimine vita poffet cauffam vero non esse capitalem, propriis ipse verbis clare demonstrat in eo loco. (33.) Iudicium esse, C. Aquilli, non de re pecuniaria, fed de fama, fortunifque P. Quinctii vides. & quum dixit: Hortenfius partes accusatoris obtinet: oratorie loquitur. nec enim re vera accusabat Hortenfius, fed accusare videbatur: nec est, nisi capitalibus in cauffis accusator. Redeo unde diverti. Publicorum criminum alia capitalia, alia non capitalia. quodque notandum magis est, ne majestatis quidem iudicium capitale femper fuit, quum tamen publicum femper effet. nam Claudia Vestalis, Appii Cæci filia, C. Fundanius, & Tit. Sempronius ædiles pleb. quod populo Romano calamitatem effet imprecata, multam dixerunt æris gravis xxv millia. quæ capitalis pœna non fuit. iudicium autem illud & publicum fuisse, inde patet, quod ad populum factum est. idque etiam Ateius Capito propterea inter publica iudicia retulit; & majestatis nomine notatum, Suetonium in Tiberio (c. 2.) fignificat his verbis: Claudia novo more iudicium majestatis apud populum mulier fubit, quod in conferta multitudinem, ægre procedente carpento, palam optaverit, ut frater suus Pulcher revivifceret, atque iterum classem amitteret, quod minor turba Romæ foret. Publica vero capitalia crimina, hæc erant, incestus, majestatis, repetundæ, vis publica duplex, ea, quæ in rempub. ac magistratus inferebatur, de qua lex Luctata fuit, & ea, quæ in privatos cives, de qua Floria, & alia leges: tum, peculatus, de residuis, inter ficarios, parricidium, veneficium, ambitus pecuniæ ob iudicandum capte, adulterium, de falsis, de plagiaris, de tutorum fraude, de famosis libellis, de furto, clandestina coitio. quibus de criminibus aut ad prætorem, iudicium quaestionis, aut ad populum notio pertinebat. de majestate, perduellione excepto, de vi, de repetundis, de crimine inter ficarios, de ambitu prætoris quaerebat: de incestu, & perduellione populus, fed tributis comitiis de incestu, tribunopleb. populum pro tribus in forum cogente; centuriatis autem de perduellione, quum in campum consul centuriatum populum advocasset. de veneficio autem, & prætor, qui iudex quaestionis idem dicebatur, & iudex quaestionis, etiam fi prætor non effet, cognofcebat. Prætores, quæ cujusque futura effet quaestio, ante fortiebatur: ut deinde fingulis de criminibus linguli, prout fors tulisset, cum consilio quaererent. unum excipio prætorem urb. qui nullo de crimine publico quaerebat; itaque nec quaestor dicebatur; tantum, civilibus controversiis ad eum delatis, jus dicebat, hoc est Iudices, & iudicii formulam, quam fequerentur, dabat. nec enim prætor ipse iudicare solitus erat. fed quum iudices ab ipfo dati, de controversiis cognoviffent, ac judicaffent, exfequebatur. ideo in omnibus ferme edictis prætorum legitur, Iudicium dabo. in quo posteriores lapsi funt. effe igitur aliud, jus dicere, aliud iudicare: contra quam, qui veterum iurifconfultorum libros ignorant, opinantur: & quemadmodum civilibus in rebus prætor non cognofcit, neque iudicat, fed jus dicit: sic, qui ab ipfo iudices dati funt, non jus dicunt, fed cognofcunt, ac iudicant. Ex Manutii libro de Legibus Romanis. Verum & hæc ipsa, & alia paulo plenus in dictione PRÆTOR.

Scelus & crimen. Cic. pro Cæf. § 6.

Crimen, a Delicto five maleficio Iurifconfulti plerumque sic diftingunt, ut Criminis nomine Capitalis fraus intelligatur, quibus Respublica læditur, veluti Cædes, falsitas, adulterium. Delicti vero, Privata noxia, qua privatim quisque læditur, veluti Furtum, iniuria, &c. Ulpian. 1. 17. §. 16. D. de ædilit. edict. Noxas accipere debemus privatas, hoc est eas, quæcunque committuntur ex delictis, non publicis criminibus. Nonnunquam tamen crimina, & eaque privata nominantur: ut apud Ulpianum in l. 1. §. 1. D. de pœn. Hotomanus.

Crimen etiam dicitur Ipsa criminatio, five Criminum accusatio. Cic. in 2. Philipp. 40. Hæreditatis mihi negasti venire: utinam hoc tuum verum crimen effet. Idem 3. Verr. 20. Deinde reliquis diebus, his criminibus, his rebus & urbanis & provincialibus sic obrutus atque oppreffus est, &c. Ambitus crimen. Cic. pro Muren. 3. Deorum crimen. Martial. lib. 11. 94.

O scelus, ô magnam facinus crimenque deorum.

Facti crimen & Sufpicionem facinoris opponit. Cic. pro Milon. 97. Sibi facinoris fufpicionem, non facti crimen obftare.

Fortunæ crimen appellatur, Quum quis casu, non dedita opera peccat. Ovid. 3. Metam. 141. De Actæone. Quintil. in proœm. lib. 6. Nam frustra mala omnia ad crimen fortunæ relegamus.

Maleficii tanti crimen. Cic. pro Rosc. Amer. 72.

Necessitatis, non voluntatis. Cic. pro Ligat. 5. Quod si criminofum est, necessitatis crimen est, non voluntatis.

Parricidii crimen. Curt. 3. 6. 11.

Preditionis inferre alicui. Cic. 7. Verr. 105.

Venefici, Veneficii. Cic. pro Deiot. 17.

Infamia criminum. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Invidia. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Acerba alicui obficere. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Asperum. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Credibile. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Commune. Virg. 12. Æn. 16.

Inane. V. INANIS.

Invidiofum. V. INVIDIO.

Legitima crimina. i. e. Quorum iudicium lege aliqua publicorum iudiciorum esse constitutum. Ulpian. l. 3. §. 1. D. de crimin. stellationat. Pœna autem stellationatus nulla legitima est, quum nec legitimum crimen fit. solent autem ex hoc extra ordinem plecti. Hotom.

Navale. IN NAVIS.

Nefanda. Senec. Hippol. v. 825.

Nefanda juveni crimina infanti apparat.

Nefarium crimen & fraus capitalis. Cic. 2. de Orat. 199.
 Nobile. Ovid. 2. Amor. 18. 37.
 Noxia Sil. lib. 16. 530.
 Patens & sine teste probatum. Ovid. 15. Met. 37.
 Tacitum. Senec. Hippol. 5.
 Tribuarium. Cic. pro Planc. 47. V. in TRIBUS.
 Turpe. Hor. in Arte Poet. 262.
 Manifestus criminum. Tacit. 13. Ann. 26.
 Obnoxius criminum. In OBNOXIUS.
 Reus criminis. Ovid. 16. Epist. 324.
 Vacua est nox crimine. Ovid. 4. Fast. 581.
 Abesse a crimine. Cic. Longe absum ab eiusmodi crimine.
 Abfcondere crimen face jugali, Matrimonii prætenu adulterium patrum celare. Senec. Hippol. 5.
 Acerbare crimen alicujus. Claud. de Rapt. Proserp. 2. 208.
 Adducere in crimen. Plin. lib. 22. cap. 22.
 Afferre vestitus crimen alicui. Cic. pro Rabir. Post. 27.
 Agi falli criminis reum. Ovid. de Rem. Amor. 388.
 Accessere crimine. Cic. pro Cael. 16.
 Argui crimine pigritiae. Martial. lib. 11. 80.
 Arguimur lente crimine pigritiae.
 Avertere in aliquem. Quintil. lib. 7. cap. 19.
 Carere turpitudinis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Conferre cum vita. Cic. pro Sulla 18.
 Convinci manifestis. Cic. 3. Verr. pr. Al. Evinci. conf. ibid. 26.
 Damnari mortis. Virg. 6. Æn. 430.
 Dare crimini. Cic. 7. Verr. 72.
 Deducere ad ipsos oculos. Ovid. 3. Amor. 14. 45.
 Defendere aliquod. Ovid. 13. Met. 304.
 Defendere atrocitatis. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Defendere varie. Quintil. lib. 4. cap. 5.
 Defenduntur causa criminum plerumque inficiatione. Cic. 2. de Orat. 104.
 Degere vitam sine crimine. Virg. 6. Æn. 550.
 Differre. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Diffundere paucorum crimen in omnes. Ovid. 3. de Arte Am. 9.
 Discere crimen alicujus, pro Cognoscere crimen. Virg. 6. Æn. 433.
 Quæstio Minos urnam movet: ille silentium
 Conciliumque vocat, vitæque & crimina discit.
 Dissolvere crimina. Cic. pro Sull. 56.
 Dotata crimine virgo. Ovid. 6. Epist. 138.
 Ducere aliquem in. Tacit. 6. Ann. 5.
 Efficere suspitionem & crimen. Cic. 2. de Orat. 330.
 Effugere ineptiarum crimen. Cic. 3. de Orat.
 Elabi ex crimine. Cic. 4. Verr. 142.
 Elevare. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Eluere. Ovid. 11. Met. 141.
 Excusare lacrymis. Stat. 6. Theb. 44.
 Excutere aliquod extrinsecus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Exhibere tacitum crimen aliqua nota. i. e. Patrefacere. Sen. Hippol. 5.
 Expiare. Sen. Med. 8.
 Facere sibi ipsi. Cic. pro Flacc. 33. Qui igitur probari potest in ea pecunia non referenda, crimen sibi ipsum facere, in qua crimen esset nulum si referret?
 Ferre in aliquem. Tacit. 12. Ann. 4.
 Fingere. Cic. pro Cael. 56.
 Habere crimen ab aliquo, & eundem ejus criminis testem, dicuntur accusatores. Cic. pro Cael. 51. Sed ex te ipsa requiro, quoniam & crimen accusatores abs te, & testem ejus criminis te ipsam dicunt se habere: si qua mulier, &c.
 Habere crimen de aliquo virgo dicitur, Quæ compressa est ab aliquo.
 Ovid. 2. Fast. 162. De Calisto Hamadryade,
 Fœdera ferveret, si non formosa fuisset:
 Cavit morales: de Jove crimen habet.
 Hæere crimen in aliquo dicitur. Cic. pro Cael. 15.
 Jacere fallum crimen, quasi venenatum aliquod telum. Cic. pro Quint. 8.
 Incurrere in. V. INCURRO.
 Induerint tantum factis nova sæcula crimen. Stat. 1. Silv. 4. 17.
 Inesse alicui. Ovid. 3. de Pont. 3. 70.
 Inferre alicui. Cic. de Amicit. 66. Addendum eodem est, ut ne criminibus aut inferendis delectetur, aut credat oblati.
 Inferre crimina, accusatoris officium est: defensoris, diluere & propulfare. Auctor ad Heren. 4. 47.
 Insequi alicujus. Ovid. 8. Met. 130.
 Insidet in animo. V. INSIDERO.
 Intendere in aliquem. V. INTENDO.
 Intentare invicem. Quintil. lib. 3. cap. 10.
 Lædere falso crimine. Sil. lib. 15. 599.
 Liberari ficto. Cic. pro Rosc. Amer.
 Maculare nomen alicujus. Virg. 10. Æn. 851.
 Maculate crimine mentes. Sil. lib. 11. 200.
 Metuere. In METUO.
 Molitur crimina, & accusatorem, qui objiceret Chaldaeos, &c. Tacit. 12. Ann. 22.
 Natum est crimen. Cic. 7. Verr. 99. Deinde hoc quinto decimo die crimen esse natum postquam clavis esset amissa.
 Notare libidinis crimine aliquem. Cic. pro Corn. Balb. 56.
 Objicere melius crimina, quam defendere. Quintil. lib. 6. cap. 3.
 Obitur laus imperatoria criminibus avaritiæ. Cic. 7. Verr. 2.
 Onerare gravibus criminibus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Patrocinari. Quintil. lib. 2. cap. 4.
 Penfare una laude. V. PENSO.
 Peracta. Juven. 13. Sat. 238.
 Perorare. V. PERORO.
 Ponderare crimina rerum ipsarum magnitudine. Cic. 3. Verr. 42.
 Ponere in crimine. Cic. 2. de Orat. 199.
 Premere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Premere aliquem crimine ignoratæ artis. Hor. in Arte Poet. 262.
 Prefertur crimen ex inimica, ex infami, ex crudeli, ex facinorosa, ex libidinosa donio. Cic. pro Cael. 55.
 Proponere & explicare crimina in testibus interrogandis. Cic. 3. Verr. 49.

Purgare antea vite crimina. Quintil. lib. 7. cap. 2.
 Putare loco criminis aliquid. Cic. 7. Fam. 3.
 Refellere crimen gladio. Virg. 12. Æn. 16.
 Regerere crimen alicui. Sen. Hippol. 5. Alicui, pro In aliquem.
 Repellere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Reperire exitum. Cic. pro Cael.
 Rescindere crimina alicujus, est Oblitum peccatum alicujus in memoriam revocare, & velut rescicare vulnus. Ovid. 3. Trist. 11. 61.
 Ergo quicunque es, rescindere crimina noli. al. Vulnera rectius.
 Reservare judicio. Cic. pro Milon. 14.
 Respondere. Cic. pro Planc. 4.
 Reticenda. Stat. 1. Theb. 210.
 Simulare. Ovid. 13. Met. 299.
 Solvi nefario crimine, & culpa liberari. Cic. pro Rosc. Amer. 243.
 Struere crimina & accusatores. Tacit. 11. Ann. 12.
 Subire ἀπαρχίας crimen. Cic. 9. Att. 6.
 Suni. ut, In crimine esse. Cic. 6. Verr. 100. Daretque operam, ut is eo crimine damnaretur, ne ipse esset in crimine.
 Fraudi aut crimini esse alicui aliquid. Cic. pro Muren.
 Esse probro & crimini. Cic. pro Rosc. Amer. 48. Vitamque hanc rusticam, quam tu probro & crimini putas esse oportere, & honestissimam & suavissimam esse arbitrantur.
 Suscipere crimen alicujus, Cic. 7. Verr. 105. Tibi uni parcam, & totius istius culpæ crimen, vituperationemque inconstantia potius suscipiam, &c.
 Suscipere crimen facinorum tantorum & tam atrocium. Cic. pro Sull. 68.
 Suspecti capitalium criminum. Tacit. 3. Ann. 60.
 Trahere in se. Ovid. 10. Met. 69.
 Quique in se traxit crimen, voluitque videri
 Olenus esse nocens.
 Trahere in crimen, i. e. Inter conscios deferre. Tacit. 15. Ann. 68. ut annotat Budæus.
 Transferre in adversarium. Quintil. lib. 6. cap. 5.
 Transferre a se in alium. Cic. 2. de Invent.
 Vacat fama nostra crimine. Ovid. 4. Epist. 18.
 Venire in partem criminis, est Participem fieri sceleris alicujus. Ovid. 1. de Arte Am. 392.
 Vertere in adversarium. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Vocare aliquid in crimen, pro crimini dare. Cic. pro Rabir. perduel. reo 24. Hoc tu in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos &c.
 Vulnerari crimine aliquo. Ovid. 19. Epist. 105.
 Crimen, Falsa suspicio. Ter. Hec. 5. 2. 13.
 Nam si comperit crimini tua fe falso uxor credidisse,
 Missam iram faciet. Ubi Donatus, Crimen nunc, pro Falsa suspicione. Virg. 11. Æn. 122.
 — semperque odiis, & crimine Drances
 Infensus juveni Turno. i. e. Et quod eum odisse, & quod se illi odio esse suspicaretur. Sic Donatus. At Servius aliter.
 Crimen, pro Causa. Virg. 2. Æn. 98.
 — hinc semper Ulysses
 Criminibus terrere novis. Servius.
 Crimen poni videtur pro Reo apud Virg. 2. Æn. 65.
 Accipe nunc Danaum infidias, & crimine ab uno
 Disce omnes. i. e. Ex uno Sinone disce omnes Græcos esse infidiarios. V. Voss. Infit. Orat. p. 131.
 CRIMINALIS e. Adj. Ad crimen pertinens. Cris Magnum crimen intentans. ut, Accusatio criminalis, l. 3. Cod. de Lege Aquilia.
 Causa criminalis, quæ Pecuniaria opponitur l. 15. Cod. de quæstionibus.
 CRIMINALITER, Adv. Ulpian. l. ut. Dig. de furtis: meminisse oportet, nunc furti plerumque criminaliter agi. Adde l. 18. Cod. de re militari. §. 1.
 CRIMINOSUS, a, um. Adj. [ἐγκληματικός, σνοφάνης] Qui crimen infert. Cic. pro Cluent. 94. Hic Trib. pleb. modestus, prudens, non modo non feditiosus, sed etiam feditiosus adversarius: ille autem acerbus, criminofus, popularis homo ac turbulentus.
 Iambi criminofus. Hor. 1. Carm. 16. 2.
 Nominis criminofus inquirare officiosam amicitiam. Cic. pro Planc. 46.
 Oratio criminofa. Liv. 8. 12. Dictatura popularis, & orationibus in patres criminofus fuit, & quod &c.
 Tempus. Cic. pro Ligar. 5. [Non Tempus ipsum criminofum dicit Tullius, verum ipsum factum Q. Ligarii. Quod nempe post adventum Vari in Africa relictus.
 Criminofum hoc ei est, i. e. Hæc res inferet ei crimen, crimine damnabitur propter hoc. Cic. 4. Verr. 162. Ille hoc putabat Verri criminofum fore, si ejus statua essent dejectæ. Idem pro Sull. 38. Ne si argueret quidem tum denique, quem esset interrogatus, id mihi criminofum videretur. [Subaudi In reum, ut 36.
 Compar. Auctor ad Heren. 4. 52. Frequentatio est, cum res in tota causa dispersæ coguntur in unum, quod gravior, aut acrior, aut criminofior oratio sit.
 Superl. Suet. Cæs. cap. 75. Aulique Cæcinæ criminofissimo libro, laceratam existimationem, civili animo tulit.
 CRIMINOSA, Adv. [ἐγκληματικός] Cic. pro Rosc. Amer. 55. Quam enim aliquid habeat quod possit criminofe ac suspiciose dicere, aperte ludificari & calumniari sciens non videtur.
 Compar. Cic. de Clar. Orat. 131. Qui suspiciose aut criminofus diceret, audivisse me neminem.
 Superl. Suet. Tiber. cap. 5. Criminofissime infectatus est.
 CRIMINOSA, [ἐγκλίω, ἀπάργου, ἀγέδου] ari. Contumeliose reprehendere. Cic. 1. Att. 14. Messalam Consullem contumeliose lædebat, me tantum comperisse omnia criminabatur.
 Criminari aliquem alteri. Ter. Eun. 5. 2. 16.
 Hanc metui, ne me criminaret tibi.
 Criminari apud. Cic. 3. Off. 79. Q. Metellum &c. apud pop. Rom. criminatus est, bellum illi ducere.
 Criminari aliquid. Cic. 6. Verr. 59. Jam enim non libet omnia criminari.
 Potentiam invidiose alicujus. Cic. pro Milon. 20.
 De aliquo aliquid. Cic. pro Planc. 38. Libet enim tibi nescio quid etiam de illa tribu criminari.

- Confuetudo criminandi. Cic. pro Deiot. 17.
- CRIMINO**, Ære. active. Idem. Enn. lib. 3. Stat. Nam is non bene vult ubi, qui falso criminat apud te. Ex Nonio 7. 16. Obsoletum.
- Hermi criminare. Plaut. Pseud. 1. 5. 78.
Hermum ut fervus suum criminaret apud herum.
- CRIMINATUS**, a, um. Partic. active. Liv. 3. 9. Patrum superbiam ad plebem criminatus. Et Vellei. 2. 74. 2. Criminatus apud veteranos Cæsarem. Passive dixit Hygin. Altron. 2. 18. Non criminatum ab Antia, sed, &c.
- CRIMINATIO**, ðnis. f. [κρίματις] Ipsa, ut ita dicam, contentiosa contumelia. Liv. 10. 26. Adjecerunt & Appii criminationes de Fabio absente ad populum.
- Indignatio & criminatio. Cic. 1. de Invent. 104. Quæ in negotio gerendo acta sunt, quæque post negotium consequuta sunt, cum uniuscuiusque indignatione & criminatione colligimus.
- Allatas criminationes repellere. Cic. de Amicit. 67.
Falsa. Cic. 2. de Orat. 321.
- CRIMINATOR**, ðnis. m. [κρίματωρ] Tacit. 4. Ann. 1. Animus auidax, sui obtogens : in alios criminator. Et Plaut. Bacch. 4. 7. 28.
Cum illum resciscens criminatorem meum.
- CRIMINATRIX**, icis. f. [κρίματις] Vulg. Interp. Epist. ad Titum 2. 3.
- CRIMISA**, æ. f. vel **CRIMISSA**, [κρίμισσα, κρίμισσα] Oppidum est in extremis Italiæ finibus, iuxta Thurium & Crotonem, a Crimissa nymphæ. Gentile est.
- CRIMISSÆUS**, a, um. [κρίμισσαῖος] Strabo lib. 7.
- CRIMUM**, i. n. [κρίμιον] Crasior zea aut tritici farina dicta est apud antiquos, qua ad pultem conficiendam utebantur, quaque loco panis duntius victitarunt, ut Plinius est auctor lib. 18. cap. 8. Abunde alit, inquit Dioscor. lib. 2. cap. 112. sed ægre conficitur : alvum vehementius adstringit, si zea, ex qua fit, prius torreatur. Hæc ille.
- CRINA**, Pompon. in l. 21. §. 1. D. de aur. & arg. numerat inter ea Unguenta, quæ valetudinis causa sunt parata : nisi forte Crinonia legendum fit, ut sit Oleum ex lilio confectum, & odoramentis conditum. Nam Crinonis Plin. lib. 21. cap. 5. meminit, quod Lilium rubens appellat. Hotomanus. [Immo κρίνις, i. e. Liliæ. V. CRINON. Unde Crinonia alii rectius legunt. V. ibid.]
- CRINANTHEMON**, i. d. [κρίνανθημον] Flos notissimus, quem Dioscorides κρίνιον βασιλικόν, Romani Lilium appellant.
- CRINIS**, is. m. [κρίνις] Crines (inquit Festus) a discretione dicti sunt, κατὰ τὴν κρίσιν. Cic. 5. Verr. 76. Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.
- Crine ruber. Martial. lib. 12. 54. in Zoilum.
- Comarum crines. Firmicus lib. 1. cap. ult. Quid jam de comarum crinibus dicam?
- Adulteri crines. Hor. 1. Carm. 15. 20. ad Paridem,
— tamen heu ferus adulteros Crines pulvere collines.
- Adulti. Stat. 2. Silv. 11. 122.
- Apollinei. Claud. de Rapt. Proserp. 3. 173.
- Candidi. Valer. 6. Argon. 62.
- Cani. Stat. 9. Theb. 163.
- Compti. Hor. 4. Carm. 9. 14.
- Decoræ. Stat. 2. Silv. 1. 136.
- Flavi. Virg. 4. Æn. 559.
- Hirsuti. Ovid. 12. Met. 280.
- Hirti. Ovid. 8. Met. 301.
- Ingenui. Stat. 2. Silv. 1. 44.
- Intonsi. Tibull. lib. 1. 4. 27.
- Intorti. Valer. 6. Argon. 563.
- Laceri. Sen. Troad. 8.
- Longi. Virg. 7. Æn. 73.
- Madidi. Valer. 5. Argon. 415.
- Mæsti. Ad mæstitiam compositi. Virg. 11. Æn. 35.
Et mæstum liliades crinem de more soluta.
- Nigro crine decori. Hor. 1. Carm. 32. 12.
- Paffi. Virg. 2. Æn. 480.
- Purpurei. Ovid. 8. Met. 193.
- Rofei. Claud. de Nupt. Honor. 19.
- Simplices. Ovid. 8. Met. 319.
- Sordidi pulvere. Sen. OEdip. 2.
- Sparfi. Valer. 1. Argon. 293.
- Splendidi ostro. Ovid. 8. Met. 8.
- Vagi per colla. Ovid. 2. Met. 673.
- Virginei. Ovid. 3. Amor. 13. 25.
- Accis crinibus nudatam, coram propinquis expellit domo maritus. Tacit. Germ. 19.
- Anferre crinem alicui. Virg. 4. Æn. 699.
- Colligere crines. Ovid. 1. Amor. 11. 1.
Colligere incertos, & in ordine ponere crines.
- Colleclus crinis in unum nodum. Ovid. 8. Met. 319.
- Comantes crines. Sil. lib. 16. 59.
- Comere crinem. Stat. 2. Silv. 1. 163.
- Compositi. Virg. 4. Georg. 417.
- Crispare crinem annulatim. V. Salmat. in Capitolin. Pertin. cap. 12.
- Deducere pectine. Ovid. 4. Met. 311.
- Demissus. Ovid. 6. Fast. 441.
- Deponere crinem. Tacit. 4. Hist. 61. Civilis barbaro voto, post cepta adversus Romanos arma, propexum rutilatum crinem, patrata demum cæde legionum deposuit. ubi Lilius observat, hoc esse patrium & solenne Germani votum, & citat Tacit. de Morib. German. cap. 31. Aliis Germanorum populus usurpatum, rara & privata cuiusque audentia, apud Catos in consensum vertit, crinem barbamque summittere, nec nisi hoste cæso exuere votivum obligatumque virtuti oris habitum. V. etiam Cluver. in Antiq. German.
- Defecare. Ovid. 2. Trist. 394.
- Disjicere. Sil. lib. 16. 60.
- Disponere. Tibull. lib. 1. 9. 67.
- Disimulare. Ovid. 2. Amor. 7. 8. Sed rectius legitur Crimen.
- Distingere docta manu. Sen. in Troad. 10.
- Domat impexos certo ordine. Stat. 1. Achill. 328.
- Effundere. Lucan. lib. 1. 188.
- Effusus crines. Virg. 4. Æn. 509.
- Emissi, i. e. Laxati aut sparfi. Stat. 8. Theb. 763.
- Erecti horrent. Sen. OEdip. 6.
- Evincutus vitæ crines albente facerdos. Ovid. 15. Met. 676.
- Exutus canos lacerò diademate crines. Stat. 9. Theb. 163.
- Flavens. Sen. OEdip. 5.
- Frangere corona. Stat. 2. Silv. 1. 115.
crinemque decorum
Fregisset rosea lasciva Thalia corona.
- Fusi. Virg. 10. Æn. 137.
- Jacens in collo. Ovid. 15. Epist. 140.
- Jactare per auras. Ovid. 11. Met. 6.
- Impexi. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 359.
- Implexum crinibus aurum. Plin. lib. 33. cap. 1.
- Implicare auro. Virg. 4. Æn. 482.
- Innectere lauro. Ovid. 6. Met. 161.
- Intorti. Sil. lib. 3. 284.
- Involvere. Sil. lib. 7. 461.
- Irrorare aquis. Ovid. 7. Met. 189.
- Lacerare. Sen. Hippol. v. 826.
- In scelere perit crine lacerato fidem. Al. En sceleræ.
- Laniare arreptum. Ovid. 4. Met. 557.
- Ligare. Claud. de Nupt. Honor. 123.
- Madens. Virg. 4. Æn. 216.
- Movere per aera. Ovid. 3. Met. 726.
- Nectere pectine crines. Claud. de Nupt. Honor. 235.
- Nitens crine. Martial. lib. 12. 38.
- Nodantur crines in aurum. Virg. 4. Æn. 138.
- Ornatus crines apio. Virg. 6. Ecl. 68.
- Perdere miseros. Valer. 1. Argon. 449.
- Perfundere amomo. Sil. lib. 11. 404.
- Ponere crines in ordine. V. Colligere, supra.
- Premere mitra. Sen. Herc. OEdip. 4.
- Promittere crinem barbamque. Tacit. 2. Ann. 39.
- Propexus. Tacit. 4. Hist. 61.
- Redimitus arundine crines. Ovid. 9. Met. 3.
- Repexo crine flava Gallia. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 241.
- Resolutus. Ovid. 3. Fast. 213.
- Rutilatus. Tacit. 4. Hist. 61.
- Scindere. Ovid. 3. Amor. 6. 71.
- Secare. Virg. 4. Æn. 704.
- Solvere. Ovid. 11. Met. 682.
- Soluti. Sil. lib. 12. 598. — solutus
Crinibus exulant matres.
- Sparfus. Sen. Hippol. 4.
- Spiranti crine odoratus. Valer. 6. Argon. 129.
- Subnixus crinem mitra. Virg. 4. Æn. 216.
- Summittere crinem ac barbam. V. Deponere crinem.
- Supplice crine humum verrere. Claud. in Laud. Seren. 224.
- Tosti. Ovid. 2. Met. 283.
- Tractus. Sen. Hippol. v. 731. — crinis tractus, & laceræ comæ
Ut sunt remanent.
- Vibrati calido ferro, i. e. Crispati calamistro. Virg. 12. Æn. 99. Servius.
- Crinis etiam Stellis tribuitur, ut
Ducunt crinem volantia sidera. Virg. 5. Æn. 528.
- Effusus stellatus ather. Valer. 2. Argon. 42.
- Retuso crine languida stella. Claud. de 4. Conf. Hon. 184.
- Crinis, etiam piscium. Plin. lib. 9. cap. 30. de polyo pisce, Namque & affatu terribili canes agebat, nunc extremis crinibus flagellatos, &c.
- Crinis vitium. Plin. lib. 13. cap. 23. Vernacula putatio dejectis per ramos vitium crinibus circumvestit arborem, crineque ipso uvis.
- Crinis, Genus vinculi esse videtur apud Plin. lib. 17. cap. 21. Jugum fit pectica, aut arundine, aut crine, funiculoque, ut in Hispania, Brundisioque. [Videtur iussu Vitis crinis intelligi, quo alligatur ad peticam.
- Crinis femininum fuisse probat Nonius ex Plauto & aliis.
- CRINICULUS**, i. m. dimin. Adelhelm. de Virg. cap. 24. Rasi crinicali.
- CRINALIS**, e. Adj. [κρίναλις] Quod pertinet ad crines, ut, Vittæ crinalis. Ovid. 9. Met. 770.
- Aurum. Stat. 2. Achill. 97.
- Corpore crinali Polyplus. i. e. Crinibus qui dicuntur instructo. V. CRINIS. Ovid. Halieut. v. 30.
- Cultu crinali cæsariem stringere. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 85.
- Hedera Bacchi. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 17.
- Murus Cybeles, Turrita corona. Claud. 2. in Eutrop. 284.
- Crinalis fascia. Ulp. de aur. & arg. legat. l. argumento. Fasciæ, inquit, crinales, peduleque. Ubi Beroaldus legit Crurules, quasi fasciæ sint crurum. V. in CRUS.
- CRINALE**, is. n. Ornamentum est capitis ad fingendum capillos, ne turbentur evagenturque. ut, Curvum crinale. Ovid. 5. Met. 53.
— ornabant aurata monilia collum,
Et madidos myrrha curvum crinale capillos.
- CRINIGER**, a, um. Adj. [κρίνηγος] dicitur Qui multos habet crines. Lucan. lib. 1. 463.
- Et vos crinigeros bellis arcere Cæcos, &c.
- CRINIOR**, [κρίνιος] Iri. apud Statium legitur 4. Theb. 217.
— vatem cultu Parnasia monstrant
Vellera, frondenti crinitur cassis oliva. & 4. Silv. 5. 10.
- CRINITUS**, a, um. Adj. [κρίνιτος] Quod crines habet, ut, Crinita stella. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Tum stellis his, quas Græci Cometas, nostri Crinitas vocant. Legitur in emendatis codicibus Cincinnatas. Virg. 1. Æn. 740.
— cithara crinitus Iopas
Perfonat aurata.
- Arbusculus crinitis apices sunt pavonibus. Plin. lib. 11. cap. 37.
- Colla toris crinita tument. Stat. 6. Theb. 418. De equis.
- Galea crinita triplici juba. Virg. 7. Æn. 785.
- Mulier male crinita. Ovid. 3. de ... 243.
- Missile multa flamma. Stat. 5. T. 387.
- Nox facibus luciferis. Valer. 5. Argon. 370.
- Turba. Martial. lib. 12. 49.
- Vertex. Stat. 9. Theb. 129.

CRINISATUS, a, um. Adj. Ex crinibus factus. Sidon. Carm. 22. 81. Hic crinifacis jungebat Pegasus alas. V. Sirmond. ad h. l.

CRININUS, CRINUS, V. CRINON.

CRINISUS, i. m. [κρινισός] Siciliae fluvius, Segestæ urbi vicinus, de quo Servius hujusmodi refert fabulam. Quum Laomedon Neptuno & Apollini mercedem pro ædificatione murorum illi recufaret, Neptunus iratus Trojæ cetum immisit, ut eam vultaret. Consulens Apollo, sinistra dedit responsa, puellas scilicet bellæ esse obijciendas. Hippotes igitur nobilibus Trojanis, timens ne & Hegesta filia sua ceto, ut Heliona exponeret, navi eam imposuit, ut postus se non vidente immergeretur fluctibus, quam coram devoraretur. Sed illa casu in Siciliam delapata Criniso placuit, qui in canem fœ ursum mutatus, eam opprellit, fuscipitque ex eo concubitu accensit Siciliae regem. Virg. 5. Æn. 38. Troia Criniso conceptum flumine mater, Quem genuit, &c. Al. dicitur Crimisus vel Crimissus.

CRINUS, i. m. Nomen servi apud Plaut. Trin. 4. 3. 13.

CRINOMENON, i. n. [κρινόμενον] a Rhetoribus appellatur Contentio, quæ ex latu efficitur, & circa quod veritatur certamen totius controversiæ. Latini Quæstionem vocant, teste Cic. in Orat. 126.

CRINON, i. n. [κρινών] Plin. lib. 21. cap. 5. Liliium rubens appellat, quod alio nomine Cynorhodon dicitur, in Antiochia, Laodicea, Syria & Phœnicie laudatissimum proveniens. Dioscorides tamen, Græciæque fere omnes, nullo discrimine quæ æne appellante, omnia liliæ genera intelligunt. Theophrastus quoque ponit liliorum genera, ex quibus quod vere erumpit mox post violam alban, peculiari nomine κρινών appellat.

CRINUS, a, um. Adj. [κρινύς] Liliaceus. ut, Unguentum crininum. Diosc. 1. 51.

CRINUS, a, um. Adj. Idem. ut, Unguenta crina, l. 21. ff. de auro, arg. & C. Nisi error est.

CRINONIA, æ. f. [κρινωνία] Frutex est liliæ, vel Lilietum, teste Suida: nam liliium Græci κρινών appellat.

CRIOBOLIVM, i. n. [κριοβόλιον] Genus sacrificiorum, ab arietibus cæsis ita dictum: Græci enim arietem κριός vocant: ut Taurobolium a bobus. Inscriptio arcæ Romanæ apud Gruter. p. 27. n. 3. TAVROBOLIVM SILVE CRIOBOLIVM FECIT. & ibid. n. 4. PERCEPTO TAVROBOLIO CRIOBOLIQVE. V. Reinef. Inscript. 1. 40. p. 76. & Salmat. ad Lamprid. Heliogab. cap. 8.

CRIOBOLIVM, es. f. [κριοβόλιον] Machina arietaria. Vitruv. 10. 19. i. e. In quam arces suscipitur, qui Græcis κριός dicitur. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 31.

CRIGNA, [κρίγνα] Stephano] Vicus est Atheniensium, in tribu Antiochide.

CRIOS, [κρίος] Ciceris genus, quod Latini Arietinum nominant, ab arietini capitis figura, a qua & Græca appellatio fluxit. Nam illi arietem κριός appellat. Fuit etiam Crios, proprium nomen Athletæ cujusdam ex Ægina insula, apud Græcos cantatissimi.

CRIPA, æ. f. ut, Cripa pampinacea. Columel. lib. 12. cap. 20. Planta, quam quidam Meliloton esse putant, quæ & Sertula Campana.

CRISIS, is. f. [κρίσις] Latine dici potest Judicium: unde Dies critici dicti, h. e. Judiciales & decretorii, de quibus postea. Item Naturæ & morbi conflictus. Sen. Epist. 83. pr. de Puero, Hic quidem ait, nos eandem crisi habere, qua utriusque dentes cadunt.

CRISPINUS, i. f. Frutex nobilis, quem Spinam appendicem appellat Plin. 24. 13. Item

CRISPINUS, Philosophus quidam fuit Stoicus, qui versus numero quidem multos scripsit, pondere autem leves. De hoc sapius Hor. 2. Serm. 7. 45. Dum, quæ Crispini docuit me janitor, edo.

CRISPUS, [κρίσπος] Cognomen familiare quarundam Romanorum, ut Sallustiorum, quorum nobilissimus C. Sallustius Crispus, de quo Martialis. lib. 14. 191. Crispus Romana primus in historia. Thucydidi ex Græcis opponitur a Quintiliano, elegantia dicendi, Attica brevitate, sententiarum crebritate. Taxatur autem a Pollione, ut nimis antiquarius, & ex Cætonis originibus verba mutuatus: Trogo autem, quod orationibus nimis longis utatur, sicuti & Thucydides. Ciceronis acerrimus inimicus fuit, ut ex utriusque invectivis orationibus constat. (Quas tamen confictas esse a Declamatore quopiam docti putant.) Ejus de avaritia sententiam laudat Gell. cap. 1. lib. 3. Avaritia (inquit Catil. c. 11.) pecuniæ studium habet: quam nemo sapiens concupivit. ea quasi venenis malis imbuta, corpus animique virilem effeminat: semper infinita & insatiabilis est: neque copia, neque inopia minuit. Idem lib. 17. cap. 18. de eodem Salsustio sic scribit, M. Varro (inquit) in litteris, atque vita, fide homo multa, & gravis, in libro quem inscripsit Pius, aut De pace, Crispum Salsustium scriptorem ferre illius, & severæ orationis, in cuius historia notiones Censorias fieri, atque excereri videmus, in adulterio deprehensum ab Annio Milone loris bene cæsum dicit: & quum dedisset pecuniam, dimissum. Hactenus Gell. V. SALLUSTIUS.

Crispus Passienus, bis Consul, orator, Agrippinæ matrimonio, & Nerone privigno clarior postea, in ludo, qui est in suburbano agri Tusculari colle, arborem eximiam ita adamassæ situr, ut non modo cubare sub ea, vinumque illi affundere solitus sit, sed etiam eam osculari, complectique, ut refert Plin. lib. 16. cap. ult.

Fuit & Crispus, Constantinii M. filius, quem pater jam Cæsarem factum, ob suspicionem incestæ cum Fausta nocera consuetudinibus, indicta causa, interfecit.

Crispus item Vibius orator, ore compositus, & jucundus: privatis tamen causis, quam publicis melior, ut ait Quintil. lib. 10. cap. 1.

CRISPUS, a, um. Adj. [κρίσπος] ut, Crispus capillus, i. e. Intortus. Plaut. Truc. 2. 2. 32. Jam ego illos fictos, compositos, crispus, cincinnos tuos Unguentatos usque ex cerebro expellam.

Abies crispa. Cic. 1. Tusc. 44. ex antiquo poeta, — tolli alii stant parietes Deformati atque abiete crispa.

Coma. Sil. lib. 16. 120.

Elegantie crispioris materies, & ob id Persis gratissima. Plin. lib. 13. cap. 9. de Persica Ægyptiaca loquens.

Folium crispum. Plin. lib. 11. cap. 15. Folium olivæ, verum crispus, & aculeatum. De myrtha loquitur. Apud Columellam autem lib. 11. cap. 3. Crispissimum tulium.

Jubar crispiores leonum, apud Plin. lib. 8. cap. 16.

CRISPULUS, a, um. Adj. dimin. [κρίσπυλος] Martialis. lib. 5. 62. ad Marianum, — crispulus iste quis est? Et Senec. Epist. 95. Ne quis, cui rector est coma, crispulis miscetur. V. Epist. 66.

CRISPO, [κρίσπος] ære. Plin. lib. 28. cap. 8. Fimi cinere crispari capillum cum oleo. Subaud. Aiunt.

Crispari terra herbis dicitur, per translationem. Columel. lib. 10. 167. Nunc apio viridi crispetur florida tellus.

Aurora crispat pelagus novo Phœbo. Valer. 1. Argon. 311. i. e. Oriente Sole splendere facit.

Aurum mistum cono crispaverat. Stat. 8. Theb. 568.

CRISPANS, antis. [κρίσπῶν] Partic. ad varia adhibetur. Plin. lib. 16. cap. 16. In primis vero materies honorata buxo est, raro, crispanti, nec nisi radice, cetero lenis. Legitur in vetustioribus exemplaribus Crispicanti. Virg. 1. Æn. 317. Bina manu lato crispans hastilia ferro. i. e. Vibrans, de quo Scalig. Poet. 4. 1. Colorem in oratione per metaphoram intelliges nitorem illum verborum. Est enim nitidius verbum, & quasi coloratus Crispare, quam Quassare, si id apud Virgilium significat. Crispatum enim est Non rectum. Quassata halita curvatur ac crispatur. Crispari etiam dici potest, id quod manu colligitur. Sic enim Crispatur vestis limbis, cum colligendo digitis corrugatur. Sic duo hastilia veluti duæ rugæ. Crepitus crispans. Plin. lib. 2. cap. 82. de terræ motu.

Nafus. Persf. 3. Sat. 87. His populus ridet, multumque torosa juvenus Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos.

CRISPATUS, a, um. [κρίσπῶτος] Partic. ut, Buxus crispata denso cacumine. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 110. h. e. Spirante vento vibrata.

CRISPICO, ære. Idem ac Crispare. Gell. 18. 11. Ventus mare cæruleum crispicans. V. & Plin. 16. 16.

CRISPISULCANS, antis. Adj. o. g. [κρίσπις ὑλκῶν] Cic. in Topic. 61. At quum in Ajacis navim crispisulcans igneum fulmen injectum est, inflammatur navis necessario.

CRISPIRITENO, inis. f. Arnob. lib. 2. 73. de lascive saltantibus; Lumbarum crispitudine fluctuare.

CRISSA, æ. f. [κρίσσα] Nomen oppidi Phocidis, quod Crissus Phoci filius condidit. Hinc

CRISSEUS, Sinus. Strab. lib. 9. Steph. est Crisa, κρίσσα. q. V.

CRISSEO, [κρίσειον] ære. Ceveo, impudice nates moveo. Martialis. lib. 10. 68. in Læliam, Numquid, quum crissas, blandior esse potes? Idem 14. 202. De puella Gaditana. V. Donat. ad Ter. Eunuch. 3. 1. 34. & Scalig. ad Priapeia.

CRISSANS, Partic. Juven. 6. Sat. 322. — frictum crissantis adorat.

CRISTA, æ. f. [κρίστα] Nota vox. Plin. lib. 10. cap. 29. Uppua obfcæna alias pastu avis, cristæ visenda pilatili. Crista galæ. Virg. 7. Æn. 185. Et cristæ capitum. Liv. 10. 39. Non enim cristas vulnera facere, & per picta atque aurata scuta transire Romanum pilum. Galea decora cristis. Virg. 9. Æn. 165. Decus superbum cristatum. Sil. lib. 10. 400. Fercula cumulata cristis. Stat. 12. Theb. 524. Comantes. Virg. 7. Æn. 468. Equina. Virg. 10. Æn. 869. Geminæ stant vertice. Virg. 6. Æn. 780. Hostiles. Claud. 1. in Rufin. 346. Puniceæ. Stat. 4. Theb. 218. Rosæ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 14. Rubentes. Virg. 9. Æn. 270. Rubra. Virg. 9. Æn. 50. Comere. Stat. 3. Theb. 424. Excussit summas vertice. Virg. 12. Æn. 493. Insurgens nenti cono. Sil. lib. 16. 557. Quaterre terrificas capitum. Lucret. lib. 2. 632. Scintillant alte. Sil. lib. 7. 593. Significare videtur κρηταιδία apud Juven. 6. Sat. 421. Crista, Herbæ species: de qua sic Plin. lib. 27. cap. 5. Alectorolophos, quæ apud nos cristæ dicitur, folia habet similia gallinacæ cristæ, plura, caulum tenuem, & semem nigrum in siliquis.

CRISTULA, æ. f. [κρίστυλα] dimin. Columel. lib. 8. cap. 2. Rectis rusticis cristulis.

CRISTATUS, a, um. Adj. [κρίσῆτος] Quod cristas habet: ut, Cristatæ aves: & periphrasis est Gallorum gallinaceorum. Martialis. lib. 14. 229. Cristatæque sonant undique lucis aves. Ales oris cristati, Gallus. Ovid. 11. Met. 497. Angues. Sen. Herc. fur. v. 216. Apex. Claud. de Phœn. 19. Cassis. Ovid. 8. Met. 25. Draco. Ovid. 4. Met. 598. Galea cristata. Liv. 9. 40. Jubar cristatum galæ. Stat. 3. Theb. 223. Fulmine cristatum galæ jubar, &c. Pullus insigniter cristatus. Suet. Tiber. 14.

CRITRES, æ. m. [κρίτρις] Judex. Terull. adv. Gnost. cap. 3. Instituit super illos Deus critas, quos censors interelligimus.

CRITRICUS, a, um. Adj. [κρίτριος] Critici dicebantur Grammatici Poëmatum judices, quales Aristarchus & Aristophanes fuerunt: de quibus Fabius lib. 10. cap. 1. Cic. 9. Fam. 10. Profert alter, ut opinor, duobus criticulis expensum Nicia: Alter Aristarchus hos δεικνύει. Ego tanquam criticus antiquus iudicator sum, utrum sit ἢ ποιητῆ, an περιειδέσθαι μὲν. Hor. 2. Epist. 1. 51. Ennius & sapiens, & fortis, & alter Homerus, Ut critici dicunt.

Critici olim vocabantur, qui postea Grammatici appellati sunt. V. Wower. de Polymath. cap. 16, 17, & 18.

Critici dies, [κρίτριαι] vocabantur a Medicis Judicariis, in quibus de morbis ratione fieri iudicium potest. Cels. lib. 3. cap. 4. Est autem alia etiam de diebus ipsis dubitatio: quoniam antiqui potissimum

num impares sequebantur, eoque tanquam tunc de agris judicaretur, *κρίσεις* nominabant. In his eret dies tertius, quintus, septimus, nonus, undecimus, quartus decimus, unus & viciesimus: ita ut summa potentia septimo, deinde quarto decimo, deinde uni & viciesimo daretur. Igitur sic agros nutrībant, ut dierum imparium accessiones expectarent: deinde postea cibum quasi levioribus accessionibus instantibus darent. V. & Gell. 3. 10. Macrobo. Somn. Scip. 1. 5.

CRITICÆ, es, five **CRITICA**, f. [*κρίτικα*] Philologia pars est, quæ in emendatione auctorum & in iudicio consistit: Vario apud Diomed. lib. 2.

CRIFENSI, Asiæ populi, a Memnonibus & Davellis dierum viginti intervallo discreti. Auctor Plin. lib. 6. cap. 30.

CRITHÆ, [*κρίθη*] Tuberculum parvulum in palpebra super pilorum locum, quod a similitudine hordei fic est dictum. Cels. lib. 7. cap. 7.

CRITHÆIS, [*κρίθησις*, Al. *κρίθησις*] ut ex Ephoro refert Plutarchus in vita Homeri, Filia fuit Atellis, quam post mortem fumi Mæonis fratris tutelæ reliquit. Hic autem quum puellam vitiaisset, gravidamque fecisset, atque ob id facti vereretur infamiam, Phæmio eam Smyrnæo grammaticæ præceptorum in matrimonium dedit. Illa vero non multo post, quum ad lavacra, quæ prope Mæstem fluvium erant, proficerebat, quum in iudicio captus Homeros appellaret, quod homeris, id est itineris ducibus egeant.

CRITHAMUM, feu, ut aliqui, **CRITHAMUM**, i. n. [*κρίθρα*] Herba est frutescens, & undique foliosa, cubiti altitudinem fere perens. Nascitur in maritimis & petrosis, foliis pinguibus, numerosis, albicantibus, veluti portulacæ, latioribus, & longioribus, falso gustu. Flores candidi sunt, & semen, seu rorisarini, odoratum, molle, rotundum, quod siccatum rumpitur: habet intus tritici modo nucleum, radices digiti crassitudine tres aut quatuor, grati odoris & jucundi. Hæc Dioscorid. lib. 2. cap. 122. Meminit & Galen. lib. Simplic. medic.

CRITHOLOGĪ, orum, m. pl. [*κρίθολόγοι*] apud Opuntios dicuntur, qui colligendis sacrificiorum primitiis præfecti erant: sic dicti, quia in veterum sacrificiis plurimum erat hordei usus, quod *κρήνη* Græci dicunt. Auctor Cælius Rhodig. lib. 12. cap. 1.

CRITHOLOGIA, æ. f. [*κρίθολογία*] Cura hordei & frumenti colligendi. Theod. cod. lib. 14. tit. 25. Critiologia & Zygostafii munus.

CRITHŌTE, es. f. [*κρίθησις* Stephano] Urbs est Thraciæ ad Hellepontum, octoginta stadiis a Cardia ditans, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 11.

CRITIÆS, æ. m. [*κρίταις*] Unus et triginta tyrannis, Atheniensibus a Lacedæmonis impolitis. Cujus mentionem facit Cic. lib. 2. de Orat. 93. Consequuti sunt hos (inquit) Critias, Theramenes, Lycias: multa Lyfice scripta sunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audivimus. Rursum idem, lib. 3. 139. Quid Critias? quid Alcibiades? civitatibus suis quomodo non boni, sed certe dicti atque eloquentes, nonne Socraticis erant disputationibus eruditus?

Fuit & alter Critias philosophus, qui dixit animam esse sanguinem, sicut & multi alii. Unde Virg. 9. Æn. 349.

Purpuream vomit ille animam, &c.

CRITICÆ, **CRITICUS**. In **CRITIBS**.

CRITO, ònis, m. [*κρίτων*] Atheniensis, Socratis familiaris, quem & opibus juvit, & cum quo usque ad extremum vitæ ætæ philosophatus. Crito item Pierota (Pieria autem urbs est Macedonia) historicus fuit, scriptique res Persicæ, Siculas, Macedonicas.

Fuit præterea alius, Naxius genere, Hæcronicus & ipse. Auctor Suidas.

CRITOBŪLUS, i. m. [*κρίτοβούλος*] Philippi Maced. & Alexandri F. eius fuit Medicus, de quo Plin. lib. 7. cap. 37. Magna & Critobulo fama est, extracta Philippi regis oculo fugata, & citra deformitatem oris curata orbitæ luminis. V. Curt. 9. 5.

CRITOLĀUS, i. m. [*κρίτολαος*] Atheniensis, nobilis Peripateticus, Romam ab Atheniensibus missus legatus cum Carneade, & Diogene Stoico, ut scribit Cic. 2. de Orat. 155. De hujus libra, Idem 5. Tusc. 51. Quo loco quero quam vim habeat libra illa Critolai, qui quum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis & externa, tantum prendere illam boni lancem putet, ut terram & maria deprimat. Alter Critolauus, Achaëorum dux, bellique Achaici concitator, quem ideo Corinthum evertisse dicit Cic. 3. de Nat. Deor. 91. Critolauus evertit Corinthum, Carthaginem Hasdrubal. Hi duo illos oculos oræ maritimæ effoderunt.

Critolauus Tegeates, Reximachi filius, qui apud Græcos contra tergeminos Peneates eadem conditione & fortuna, qua apud Romanos Horatius, decertavit. nam is quoque sororem interfecit, quod sibi & victoria redeunt non gratularetur, quum tamen ceteri omnes ei applauderent, utest auctor Demaratus apud Plutarchum in Parallellis Rom. & Græc.

C R O

CRŌBIALON, i. n. [*κροβιάλον*] Oppidum non longe a Sefamo in Paphlagonia, quod ablut Parthenius amnis Dianæ virginis admodum gratus. Hujus oppidi meminit Apollonius lib. 2. Valer. 5. Argon. 102.

— fugit omne
Crobialiatus, &c.

CRŌBYLUS, i. m. [*κροβύλος*] Comicus fuit, referente Athenæo, apud quem elto infignis ad cibaria præfervida digitos sibi esse gloriatur *ιδάλμους*, id est humentes, & calentibus frustis ita se fufur fuscenfurum, ut videri fornax possit. non homo. [Hegesippi Comici id cognomen fuisse docet Suidas in *Ἡράκλειτος*], ut vix alius videatur ab Athenæo intelligi.

CRŌBYLUS, i. m. [*κροβύλος*] Aureus vel argenteus corymbus, ex capillis pendens, idque proprie in viris: nam in mulieribus potius Corymbium, & in pueris Scorpionum vocamus. V. supra **COBYMBIUM**. V. & Henr. Steph. Thef. Gr.

COBYZIA, [*Κροβύζια* Stephano] Populi Istri accolæ, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

CROCĀLE, es. f. [*κροκάλη*] Ifmeni fluvii filia. Ovid. 3. Met. 169. ubi V. Burm.

CROCĀLLIS, is. f. Gemma, quæ ceramum, vel ut alii legunt, ceramrefraſentat, auctore Plin. lib. 17. cap. 10.

CROCATUS, &c. V. **CROCUS**.

CROCEA, æ. f. [*κροκεία*] Urbs Laconicæ una ex centum, quibus incolæ dicuntur Croceatæ, *κροκίαιται*. Stephan.

CROCĒTAS, æ. f. [*κροκίταις*] Gemmæ species, a croci similitudine sic dicta. Auctor Plin. lib. 37. cap. 11. Hard. Crocia.

CROCINUM, **CROCINUS**. V. in **CROCUM**.

CROCIO, [*κροκίος*] Ære. Corvus dicitur crocior, ut ait auctor Philomela inter opera Ovidii, v. 28. Al. hic leg. Crociat. V. seq. dict.

CROCITIO, [*κροκίωμα*] Ære. pen long, quia frequentativum est a Crocio, crocis; ut Dormito, a Dormio, dormis V. Defpauterium Plaut. Aulul. 4. 3. 1.

Non tereat est quod corvus cantet mihi nunc ab læva manu, Simul tereatque palibus terram, & voce crociat ab sua. Perotus Crociat legit. Nec aliter Gronov.

CROCITUS, is. m. Proprium corporum vocem veteres esse voluerunt, inquit Nonius 1. 218.

CROCATIO, ònis, f. [*κροκίσις*] Corvorum vocis appellatio. Festus. Al. **CROCITIO**, five **CROCITATIO**.

CROCIS, idis, f. [*κροκίσις*] Herba est, cujus contactu phalangia emoriuntur, ut ex Apollodori sententia tradit Plin. lib. 27. cap. 17.

CROCŌBŪLIUM, i. n. [*κροκωβύλιον*] Herbæ species. Plin. lib. 27. cap. 8. Crocodilion chamælonitis herbæ nigre figuram habet, radice longa, æqualiter crassa, odoris asperi. Ruell. lib. 3. cap. 10. dicit ad hanc herbam proxime accedere cam que Carlina dicitur: non audet tamen eandem esse afferere. V. ibidem plura.

CROCŌDĪLŌN, five Crocodilorum oppidum [*κροκωδάλων πόλις*] Oppidum Phœnicæ ad Carmelium montem, cujus Strabonis ætate nihil præter nomen extabat, ut ipse testatur lib. 16. Meminit & Plin. lib. 5. cap. 19. Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Arfinoica præfectura ad Nilum fluvium: ita dictum, quod in eo crocodili pro diis colerentur. Hanc urbem postea Arfinocon appellatur, teste Strab. lib. 17.

CROCŌDŪLUS, i. m. [*κροκωδάλου*] Mons est Ciliciæ, apud Plin. lib. 5. cap. 27.

CROCŌDŪLUS, i. m. [*κροκωδάλου*] Animal quadrupes, hominibus tera pariter atque aquis infestum. Dicitur crocodilus, *κροκωδάλου*, id est a croco & timido, ut nonnulli volunt, quod crocum ac ejus odorem mirum in modum timeat ac refugiat. V. Plin. lib. 8. cap. 25. & Cic. 1. de Nat. Deor. 83.

Color fucatus stercore crocodili. Hor. Epod. 12. 11.

CROCŌDŪLĪNUS, a, um. [*κροκωδάλινος*] Adj. Quod ad Crocodilum pertinet.

Ambiguitates crocodilicæ, Quintil. lib. 1. cap. 10. Argumenta sunt perplexa & sophistica. V. Politanum Miscellaneorum cap. 55. Ductum est nomen ex fabula Ægyptiaca, quæ est hujusmodi: Mulier quædam cum filio secundum fluminis ripas ambulabat; ei crocodilus filium abtulit, redditurum se dicens, si verum mulier responderet: negavit illa fore ut redderetur: atque ob id æquum aiebat reddi. V. Burm. ad Quintil. 1. c.

CROCŌDŪLĪRES, æ. m. [*κροκωδάλινοι*] Al. **CROCŌDŪLĪTIS**, [*κροκωδάλιτις*] Idem nimirum genus fignifinatos parum explicabilis. Auctor Dioxapater Aphthonii enarrator Græcus apud Polit. Miscell. cap. 55.

CROCŌDŪLEA, æ. f. [*κροκωδάλεια*] Animal simile crocodilo. Plin. lib. 28. cap. 8. de Crocodilo loquens; Alter ille similis, multum infra magnitudinem, in terra tantum, odoratissimique floribus vivit. Ob id intestina ejus diligenter exquiruntur jucundo nidore facta: crocodileam vocant, oculorum vitii utilissimam. [Est ergo id nomen Stercoris, non Animalis ipsius. V. Hard. in loc.

CROCŌMAGMA, ætis, n. [*κροκωμάγμα*] Unguentum quo Cilices untuntur: id ita fiebat, Terebant crocum, & vino præcipue dulci miscabantur. Plin. lib. 21. cap. 20. Crocomagma verti potest, Crocini olei fæx. Cæli Rhodig. lib. 9. cap. 4.

CROCŌRA, æ. f. [*κροκωρά*] Vestis muliebris est croci coloris. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque factiolsis, a trophio, a palstris, a flagitio, a stupro est factus repente popularis. Est Apul. 11. Met. p. 261. Vidi & fimiã giletæ textili, crocotifque Phrygiis, catamidi pastoris specie, aureum gestantem poculum.

Muffelæ crocoton addere, est Honorem conferre indignis. V. Chiliad. Feli crocotam.

CROCŌTŪLA, æ. f. [*κροκωτόν*] dimin. Plaut. Epid. 2. 2. 47.

Indufiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.

CROCŌTULĀRIUS, i. m. [*κροκωτόριος*] Crocotarum vestium infector. Plaut. Aulul. 3. 5. 47. Quum incedunt infectores crocotularii. Al. Crocotarii.

CROCŌTILUS, a, um. Adj. Veteres Valde exile dicebant. Plaut. 1. Fragm. 14. Extortis talis cum crocotilis cruculis. Festus. Sed dubia lectio est. V. Dacer.

CROCŌTINUM, i. n. Genus operis pistorii. Festus.

CROCŌTUS Campus, [*κροκωτόν πεδίον*] Campus est juxta Theffaliam, ad Amphrysium fluvium. Stephan. in dictione *λυμύτιον*.

CROCŌFANTIA, orum, n. [*κροκωφάντια*] Ornamenta villosa sunt, inquit Hotomanus, quæ sub reticulis contexta, per eorum plagulas apparent. Turnebus Adverf. 18. 23. Crocufantia, inquit, Ornamenta capitis sunt, & redimicula, quæ tota & subtegmine sine ullo itamine contexta sunt, unde & appellationem sunt adeptæ. *κροκωφάντιον* enim Grammatici Græci vocantur, quod *κροκωφάντιον* *υφαντίον*, & ab Atticis *κροκωφάντιον* scribunt exponit. De his Ulpiam. in l. 25. §. 4. D. de aur. & arg. leg. Ornamentorum hæc, inquit, vitte, mitræ, semimitræ, reticula, crocufantia, &c. Alciati autem & alii eruditi homines alio vocabulo conquiendo mirabiliter exercentur.

CROCŌMUS, i. n. vel **CROCŌCUS**, i. m. [*κροκωμ*, *κροκω*] Plin. lib. 21. cap. 7. Hos certe flores Homerus tres laudat, loton, crocon, hyacinthon. Idem cap. 6. Crocum silvestre optimum, ferere in Italia minime expedit, ad scrupula usque singula ære decoquentibus. Seritur radicis bulbo: sativum latius, majusque & nitidius, sed multo levius degenerans, sed nec ubique secundum, etiam Crenis, ubi semper flores laudatissimi. Plaut. Curc. 1. 2. 7. Tu crocum & calia es. al. Crocinum.

Colore croci contactum. Lucret. lib. 6. 1186.

Cilix crocus. Lucret. lib. 2. 416.

Corycius. Hor. 2. Serm. 4. 68.

Liquidus. Ovid. 1. de Arte Am. 104.

Pallens. Star. 6. Theb. 210.

Punicus. Ovid. 5. Fast. 318.

Rubens. Virg. 4. Georg. 182.

Ruber. Ovid. 2. Amor. 6. 22.

Sicantus. Stat. 2. Silv. 4. 36.

Spirans. Juven. 7. Sat. 208.
 Tyrius. Claud. Epigr. de Zona, 8.
 Croci, in plurali, apud Juven. 7. Sat. 208.
 Spirantefque crocos, &c. Et Ovid. 4. Met. 393.
 — redolent myrrhæque crociq. Propert. lib. 4. l. 16.
 Pulpita folennes non oluere crocos. Poeticum.
 Crocum in medio lili. Plin. lib. 21. cap. 5. De lilio.
 Crocus, metaphoricè pro Scena, quod crocus, & floribus, & aliis odoribus confperci solet, ut ex Lucretio apparet lib. 2. 416.
 Et quum scena croco Cilici perfusa recens est. Hor. 2. Epist. 1. 79.
 Recte necne crocum, floretque perambulet Atta:
 Fabula, si dubitem, &c. l. e. Agatur ab histrionibus in scena ambulantis. Lambinus. conf. Propert. l. c.
CROCÆUS, a, um. Adj. [κροκός] Croci coloris. Plin. lib. 22. cap. 13.
 Mutat enim cum terra coloris, hic niger, illic viridis, alibi cyaneus, alibi croceus. Virg. 1. Æn. 715.
 Et circumtextum croceo velamen acantho.
 Amictus croceus. Ovid. 3. de Arte Am. 179.
 Chlamys. Virg. 11. Æn. 775.
 Dies, Aurora. Claud. 2. in Eutrop. 529.
 Flores. Virg. 4. Georg. 109.
 Frondes. Valer. 4. Argon. 23.
 Honor croceus, Pici in avem sui nominis conversi. Sil. lib. 8. 444.
 Ignes. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 467. Croceis rorantes ignibus hortos.
 De Solis hortis.
 Lutum. Virg. 4. Ecl. 44. Hypallage est, pro Croco luteo. Servius.
 Odores. Virg. 1. Georg. 56.
 Prata. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 273.
CROCEATUS, a, um. Adj. Idem. Adelhelm. de Virg. cap. 2. Croceata genifarum cacumina.
CROCÆTUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 16. cap. 34. Alicui & semen nigrum, alii crocatum.
CROCINUS, a, um. Adj. [κροκίνος] Idem. ut, Crocinum semen. Plin. lib. 21. cap. 19. Semen his optimum crocinum, nec anniculo vetustius, & in umbra siccat.
 Tunica crocina. Catul. 66. 134.
CROCINUM, i. n. [κροκίνος] Genus unguenti: cujus oleum est ex croco de quo Plin. lib. 13. cap. 13. Inguentis cognomina dederit aliis patriæ, aliis succi, aliis arboris, aliis cause, primumque id sicre convenit, mutatam auctoritatem, & sæpius transfisse gloriam. Laudatissimum fuit antiquitus in Delo insula, postea Mendesium. Crocinum in Solis Ciliciæ diu maxime laudatum. Propert. lib. 3. 8. 22.
 Et crocino nares murres ungat onyx.
CROCUS, i. m. a quibusdam Sagittarius dicitur, Panis & Euphemes Musarum nutritic filius. Hunc dicunt domicilium in monte Helicone habuisse, & cum Musis cantu ac cithara delectari solitum: sæpe etiam studio venationis exerceri: quapropter magnam laudem & laboris & ingenii assequutum. Vtrum hunc non Crocum, sed Crotum, vocat Hyginus in fabula 224. & Poet. Altr. 2. 27. ex Sositheo. conf. Latinos commentarios in Aratum interprete Germanico Casare. Hic in Musarum gratiam ab Jove collocatus inter sidera, Sagittarii nomen obtinuit.
CROCÛTA, æ. f. [κροκώτης] Hera est Æthiopia familiaris, ex hyæna & leæna Æthiopia nascens, quæ & ipsa hyæna more humanas voces imitatur. Plin. lib. 8. cap. 30. ubi hyæna naturam multis explicuit, statim subdit, Hujus generis coitu leæna Æthiopia parit crocatam, similiter voces imitantem hominum, pecorumque. Acies ei perpetua in utraque parte oris, nullis gingivis, dente continuo, qui ne contrario occurru hebetur, caprarum modo indeditur. V. Ælian. Hist. Animal. 7. 22.
CROCÛSUS, i. m. [κροκώτης] Lydorum rex Halyætis filius, primus Græcos partim tributis impofitis subegit, partim socios atque amicos sibi adfcivit: tantumque imperio & opibus crevit, ut se felicissimum dicere non dubitaret. Paulo post debellatus a Cyro, quum pyræ cremandum imponeret, magna voce ter, ó Solon exclamavit. Admiratur igitur Cyrus, misit qui rogarent, quinam hominum, aut deorum is esset, quem in duobus casibus solum imploraret. Cujus rei quum rationem reddidisset Crocus, non solum dimissus est, sed summo etiam in honore quoad vixit, apud Cyrum habitus. Ex quo visus est Solon eadem oratione alterum servasse e regibus, cautioem & prudentioem alterum reddidisse. Plutarchus in Solone. Cremandus autem Crocus propterea Solonem inlambat, quod ab eo fuerat admonitus, Neminem tantisper dum viveret, felicem dici posse. Respexit hoc Juvenal. 10. Sat. 273.
 Festino ad nostros, & Regem transe Pontis,
 Et Crocum quem vox iusti facunda Solonis
 Respicere ad longe iussit spatia ultima vitæ.
 Pro Opulento quasi proverbio ponitur. Ovid. 3. Trist. 7. 42.
 Nempe dat id cuiunque libet Fortuna, rapitque
 Irus & est subito, qui modo Cræsus erat. Et Martial. 11. 6.
 Ardua res hæc est, opibus non tradere moras:
 Et cum tot Cræsus viceris, esse Numam.
CROMMYON, i. n. [κρομμύων] Cepa. Diof. 2. 140.
CROMMYONNESOS, [κρομμύωννησος] Insula juxta Smyrnæ, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 11. [Puto divise scribendum κρομμύων νησος].
CROMNA, [κρομνα] Paphlagonum oppidum, cujus Homerus in Paphlagonibus instruentis meminit lib. 2. Iliad. Becot. v. 362. & Strabo lib. 12. & Valer. 4. Argon. 105. & Apollon. lib. 2. Nunc *Comana* vocatur, teste Olivario in Melam 1. 20. apud quem Cronna scribitur.
CROMYON, vel **CROMMYON**, ðnis. f. [κρομμύων] Oppidum regionis Corinthiæ, ubi Theusus suam agros infellentem peremit. Ovid. 7. Met. 415.
 Quodque fuis securus arat Cromyona colonus. V. CROMMYON.
CROMNA, promontorium Calpio mari vicinum, de quo Plin. lib. 6. cap. 5.
CROÑIUM in Septentrionibus Mare [Κρονια Ήθαιος] dicitur, non quia antiquum: quid enim infullius? sed concretum, auctore Plinio 4. 13. a frigoris argumento, cujus præsidem Saturnum faciunt caelestium rerum studiosi. Apollonius Argonauticón quarto, Adriacum mare, Cronium dicit. Sed a Crono, id est Saturno, ut inquit interpres, quem habuisse Italiam omnibus & lippis notum & torribus. Sunt tamen qui non Cronium, apud hunc poetam, sed Cronium potent scribendum, ab insula que vocetur Chronia. Lycophonius interpres Iunium scribit finem antea Cronium dici consuevit, sed & Rheæ finem. Cronii maris & Eulithiui

meminit; Post Scythas, inquit, qui mari Cronio vicini Caspium acculant, Unni sunt, &c.
CRONIUS, i. m. Unus ex Centauris.
 Fuit & alter Cronius gemmarum insignis sculptor, ut videre est apud Plin. lib. 37. cap. 1.
CROÑOS, i. m. [κρόνος] Saturnus, & Temporis spatium Latine dicitur. Cic. 2. de Natura Deor. 64. Saturnum autem (inquit) eum esse voluerunt, qui cursum & conversionem spatiorum ac temporum contineret: qui Deus Græce idipsum nomen habet. κρόνος enim dicitur, qui est idem κρόνος, id est spatium temporis. V. Macrobius libro 1. Saturn. cap. 8. Et rursum cap. 22. ad finem.
CROÑIA, orum. n. pl. [κρονια] Festa Saturni, qui a Græcis Κρόνος dicitur. In his festis mitebant sibi invicem xenia, remittebanturque apophoreta, ut viderentur Saturno gratias agere, quod fruges, fructusque ad vite cultus necessarios percepissent. Hæc festa, Latine Saturnalia dicitur. V. Macrobi. lib. 1. Saturn. cap. 7. ad finem.
CROSMS, is. f. Salvia. Apul. de Herb. cap. 101.
CROTALUM, i. n. [κροτάλον] est Instrumentum quod manu pulsatur, laminis quibusdam ex ære rotundis, sonum ex collisione reddentibus: dictum a pulsatione: κρότος enim Græci pulsationem vocant: & κροτάλιον dicunt pulsare atque percutere. Utebantur hoc instrumentum Ægyptii in deorum solennitatibus. V. in Copia, pr.
 Copia Syrifla, caput Graia redimita mitella,
 Crispum sub crotalo docta movere latus. Cic. in Pison. 20.
 Quos neque hercule ego, neque supercilium tuum, neque collegæ tui cymbala ac crotala fugi. V. Cælius lib. 19. cap. 4. Macrobi. 2. Saturn. 10. & Laurent. Pignor. de Servis p. 87.
CROTĀLIA, orum. n. pl. [κροτάλια] appellari Margaritas quasdam resonantes, docet Plin. lib. 9. cap. 35. quarum sono gaudent Græci. Subeunt (inquit) luxurie ejus nomina, & tardia exultitia perditio nepotatu: siquidem quum id fecere, crotalia appellant, seu sono quoque gaudeant, & collisu ipso margaritarum.
CROTALIZO, CROTALIZO, [κροτάλιζω] ut Malacizo, Malacizzo, in Cornuti fragmento de Orthogr. apud Cassiodor. p. 17. H. St. V. Cassiod. de Orthogr. cap. 1. extr. Hinc
CROTALISTRĀ, æ. f. [κροτάλιστρία] Femina crotala percutere docta. Petronius Arbitr. c. 55. de Ciconia, que voce strepitum crotalarum imitatur. Ciconia etiam grata, peregrina, hospita, Pietaticultrix, gracilipes, crotalifera, &c. Sic enim legit Turnebus 8. 18. atque ita vocari scribit a Crotalis, quorum strepitum imitatur, — crepitante ciconia rostro; ut Ovidius loquitur 6. Met. 97. Legitur tamen in omnibus fere exemplaribus Coralitria, sed nullo sensu. Similiter & apud Propert. 4. 9. 11. (Al. 8. 39.)
 Nile, tuus tibicen erat, coralitria Phyllis; restituit idem Turnebus Crotalitria. Tu dispice. V. Plaut. Merc. 5. 2. 99.
CROTALIS, i. m. [κρόταλος] Fluvius Italiæ (cui Magna Græciæ cognomen est) navigabilis, teste Plin. lib. 3. cap. 10.
CROTŌ, five CROTŌN, ðnis. f. [κρότων] Civitas Italiæ in Sinu Tarentino, Milone athleta memorabilis, qui Pythagoræ discipulus fuit. Peritissima autem rei bellicæ fuit: nec parvam operam exercendis athletis dedit. In uno enim Olympico certamine victores omnes, Crotoniæ fuerunt. Jure itaque dici visus est, Qui Crotoniarum postremus est, is reliquorum Græcorum primus est.
 Crotone salubrius, Proverbiũ alterum, quod inde ortum esse aiunt: quia locus ipse ad salubritatem, & bonas corporis habitudines, propter athletarum multitudinem plurimum confert. Plurimos enim Olympicos nascens habuit. Ad ejus gloriam accedit ingens Pythagoreorum numerus. Hæc ex Strabonis lib. 6. Croton, nunc vulgo *Crotone* dicitur. Tellis Olivarius in Melam 2. 4. Sil. lib. 11. 17. — patefecit amicas
 Alta Croton portas.
 Crotonem tradit Ovid. lib. 15. Met. 55. a Mycilo Alemonis filio iussu Herculis conditam, habereque nomen a Crotone ipsius Herculis hospite ibi sepulto.
 Croto, etiam genere masculino dicitur. Liv. 23. non procul ab initio, Itaque optimum visum est, ad Annibalem mitti legatos: caverique ab eo, ut receptus Croto Bruttiorum frater: [Non dubito, quin vete. Croto, ðnis. m. & Crotona, æ. f. usurparint, ut Narbo & Narbona, Vibo, Vibona; Ancon, Ancona, plurimæque id genus. Masculina tamen Romanis frequentiori in usu. Ætas sequior sola feminina retinuit].
CROTŌNIATES, is. m. [κροτωνιάτης] Cic. lib. 2. de Nat. Deor. 27.
 Crotoniatum, genitivus pluralis. Liv. 24. 3. Eam tum arcem satis, ut videbatur, tutam Crotoniatum optimates tenebant. Ubi de Crotone, & Crotoniatis multa Livius.
CROTŌNIENSIS, e. Adj. Idem. Sallust. in Catil. cap. 44. & Justin. 20. 4.
CROTŌN, ðnis. m. [κρότων] Frutex est ad magnitudinem parvæ ficus asfurgens, folio platani, sed leviori ac nigriore, ramis ac caudice arundinum modo concavis, semine uvaram aspero, quod purgatum effigiem Ricini animalis representat, unde & nomen accepit. Nam Ricinum verem Græci etiam κρότωνια appellant. Hoc semine exprimitur oleum, cibis quidem sœdum, sed lucernis & emplastris utile. Alio nomine hic frutex Ricinus appellatur, & Cici, unde etiam oleum ipsum Ciccium & Ricininum appellatur. Plin. lib. 16. cap. 23. V. CICI.
CROTŌPUS, i. m. [κροτόπις, ð κροτόπιος] Rex Argivorum fuit, pater Pamathes, que ab Apolline compressa Linum puerum peperit, quem quum inter vepres abscondisset, canes extractum dilacerarunt. Meminit Pausan. in Corinth. Hinc
CROTOPIADES, is. m. patronym. Ovid. in Ibin, 480.
 Quique Crotopiadem diripere Linum.
CROTUS, Euphemes Musarum nutritic filius. V. CROCUS.

C R U

CRUCIARIUS, **CRUCIATUS**, **CRUCIAMENTUM**, **CRUCIABILIS**, **CRUCIFIGO**, **CRUCIO**, **CRUCIUM**, **V. CRUX**.
CRUCIATA, æ. f. Planta est in incultis locis præcipue nascens, caule rotundo, dodrantali, ac etiam majore, in cacumine rufescente, paribus sere intervallis ab imo ad summum geniculis intersecto: e quorum singulis alis bina prodeunt folia fimbriata, longa, vulgaris dictæ Saponariæ æmula, & Gentianæ foliosis in summitate erumpentibus similia. Flores, qui purpureo colore nitent in summo circum caulem in orbem exeunt. Radix illi alba, longa, amarissimo gultu, locis pluribus ab utroque

ntroque latere crucis instar perforata : unde illi Cruciatæ nomen indiderunt. V. Matthiol. in lib. 3. Diofcorid.

CRUDARIA, æ. f. Argenti vena quæ in fumma fodina reperitur. Plin. lib. 37. cap. 6.

CRUDUS, a, um. Adj. [*κρῦδος, ἀπυραῖος*] quidam a Cruore dictum putant, quod proprie Recens atque acerbum significat : ut, Crudum vulnus. h. e. Recens, & quasi adhuc cruentum. Hinc Crudum, Quod nondum est coctum, a similitudine crudæ carnis, quæ adhuc cruenta est. Plin. 5. Epist. 16. ad Marcellinum, Ut enim crudum adhuc vulnus medentium manus reformidat, deinde patitur, atque ultro requirit : sic recens animi dolor consolationes rejicit ac refugit, mox desiderat, & clementer admotis acquiescit.

Crudum, Nondum coctum : ut, Cruda caro. Suet. Neron. cap. 37. Agricola crudus. Martial. lib. 12. 77.

Alvus cruda, Quæ crudum adhuc & inconcoctum cibum egerit, ut in lienteria. Cato cap. 125.

Cæstus crudus, pro Duro vel Crudeli. Virg. 5. Æn. 69.

Seu crudo fidi pugnam committere cæstu. Servius.

Cibi ; Qui indigesti & nondum concocti sunt. Juven. 1. Sat. 143.

— & crudum pavonem in balnea parat.

Cortex crudus, pro Viridi. Virg. 9. Æn. 743.

— ille rudem nodis & cortice crudo

Intorquet. Servius.

Ensis crudus, pro Crudeli vel Cruento. Virg. 10. Æn. 682.

— & crudum per coctas exigit ense. Servius.

Equa cruda marito protervo. Hor. 3. Carm. 11. 12.

Exordia cruda magnæ indolis. Stat. 1. Achil. 276.

Fatum. Sil. lib. 13. 224. al. Factum. V. Drakenb. ad los.

Funera cruda. Stat. 9. Theb. 390.

— quo jam nec cruda nepotis

Funera, nec nostri valeant perumpere planctus.

Homo, Qui crudum habet stomachum, id est qui cibum non concoxit. Cic. 2. de Fin. 23. Crudique potridie se rursus ingurgitent. Hor. 1. Serm. 5. 49.

Namque pila lippis inimicum & ludere crudis. Al. exp. Qui cibos concoquere nequeunt. V. & Quinct. 11. 3. p. 1002.

Honor cruda. Stat. 10. Theb. 336.

Indoles, Patiens laborum. Claud. de 3. Conf. Hon. 43.

Juventus. Sil. lib. 1. 303.

Mens. Sil. lib. 4. 35.

Nomen Marte viri, Terribile. Sil. lib. 7. 113.

Novalis. V. NOVALIS.

Poma cruda, Nondum matura. Cic. de Senect. 71. Et quasi poma ex arboribus si cruda sunt, vi avelluntur : si matura & cocta, decidunt.

Prælia. Stat. 12. Theb. 762.

Robur. Stat. 2. Theb. 709.

Rudimenta. Stat. 1. Achil. 478.

Saxum. Valer. 2. Argon. 542.

Senectus viridis & cruda. Virg. 6. Æn. 304.

Servitium. Tacit. 1. Ann. 8.

Solum crudum & immotum. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant.

Sudores crudi. Stat. 1. Theb. 422.

Taurus. Valer. 4. Argon. 250.

Aplice & hæc crudis durata volumina tauris. i. e. Taurino corio duro. V. N. Heinf. ad loc.

Terra. Lucan. lib. 3. 387.

Vellus. Valer. 6. Argon. 82.

Virago. Stat. 11. Theb. 414.

Virginitas. Claud. in sec. Conf. Stil. 246.

Uva. i. e. Immatura. Ulpianus in l. si fervus. §. si olivam. D. ad legem Aquil.

Vulnera. Ovid. 1. de Pont. 12. 16.

Rudæ crudum. Celf. lib. 1. cap. 2.

Crudus, pro Crudeli. Marcell. lib. 26. p. 447. in fine. pag. eadem v. not. de Urstio crudo. Sic. 34. p. 467. Genuinam ferociam pectori crudo affixam. H. St.

CRUDITAS, ætis. f. [*ἀντιγαστρον, ἀμψία*] Affectus stomachi qui nascitur ex ægra concoctione. Cic. de Senect. 44. Caret ergo etiam vinolentia & cruditate & infomniis.

Cruditas causa est morbi. Cic. de Fato 54.

Arborum cruditas. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbore laborant & fame, & cruditate. i. e. Caloris inopia, non probe percocto humore.

Signa cruditatis. Quintil. lib. 2. cap. 21.

Contrahere cruditatem. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Excoquere cruditatem Laconico. i. e. Sudore. Columel. in præfat. lib. 1. Substat cruditas. Celf. lib. 2. cap. 12.

CRUDISCO, [*κρῦδισκος*] ère. Crudum fieri.

Ferrum crudescit. Sil. 1. 432.

Fidebat magica ferrum crudescere lingua. i. e. Crudelius fieri.

IRÆ crudescunt. Stat. 2. Theb. 680.

Morbus crudescit, Validior fit. Virg. 3. Georg. 504.

Sin in processu coepit crudescere morbus. Servius.

Morbus crudescere incipiens. Claud. in Ruff. 1. 301.

Pugna crudescit, Crudelior fit cæde multorum. Virg. 11. Æn. 813.

— dejecta crudescit pugna Camilla. Servius.

Pugna sanguine effuso crudescunt. Virg. 7. Æn. 788.

Seditio crudescit. Tacit. 3. Hist. 10.

CRUDITO, ære. Male concoquere, vel nondum concoxisse. Tertull. de Jejun. cap. 16. Populus carnis avidissimus, usque ad choleram ortyogometras cruditando.

CRUDITATIO, õnis. f. Cæ. Aurel. Tard. 1. 2.

CRUDELIS, e. Adj. [*κρῦδος, ἀπυραῖος, ἀπυραῖος*] Asper, immitis. Cic. pro Deiot. 2. Crudelis Caltor, ne dicam sceleratum & impium, qui nepos avum in discrimen capitis adduxerit

Crudelis atque importunus. V. IMPORTUNUS.

In hominis alicujus calamitate crudeliter esse. Cic. 2. de Orat. 198.

Crudelis in liberos & sanguinem suum. Cic. ad Brut. 12.

In ira crudelis. Ovid. 5. Fast. 325.

Amor. Virg. 10. Ecl. 29.

Animus ferus, crudelis, atque inhumanus. Aucl. ad Heren. lib. 2. 29.

Aræ. Ovid. 13. Met. 453.

Aufa. Ovid. 14. Epist. 49.

Bellum crudele & exitiosum. Cic. 9. Att. 4.

Confilia crudelissima. Cic. 4. Philipp. 3.

Convivium. Ovid. 10. Met. 621. Al. Conjugium.

Egestas. Valer. 4. Argon. 459.

Epistola. Ovid. 15. Epist. 219.

Funus. Virg. 5. Ecl. 20.

Gaudia crudelia. Ovid. 6. Met. 653.

Hoflis crudelior. Ovid. 2. Trist. 77.

Janua vel domina penitus crudelior ipsa. Propert. lib. 2. 16. 17.

Ignis. Catul. 60. 20.

— qui celo lucet crudelior ignis.

Lethum. Virg. 12. Æn. 636.

Luctus ubique. Virg. 2. Æn. 368.

Mens crudelior. Ovid. 11. Met. 701.

Morbi. Martial. lib. 11. 92.

Ipsaque crudeles ederunt oscula morbi.

Odiu tyranni. Virg. 1. Æn. 361.

Pabula. Propert. lib. 3. 7. 3.

Parricidæ crudelissimi. Sallust. Catil. 52.

Pœnæ, Sævæ, nimix. Virg. 6. Æn. 585. Servius.

Sacra. Ovid. 4. Trist. 4. 81.

Læta deæ signum crudelia sacra profese

Transfudit ex illis in meliora locis.

Scelus artificio. Virg. 2. Æn. 124.

Somnia. Tibul. lib. 3. 4. 95.

Sors. Senec. in Octav. 3.

Superi. Sil. lib. 8. 661.

Terræ crudeles. i. e. Crudelium. Virg. 3. Æn. 44.

Heu fuge crudeles terras, fuge litus avarum. Servius.

Verbere laceravit terga crudeli. Ovid. 2. Fast. 695.

Virtus. Stat. 6. Theb. 734. Virtus, Fortitudo.

Vita. Virg. 9. Æn. 497.

Vulnus. Virg. 2. Æn. 561.

Crudelis, Inexorabilis, qui non flectitur precibus. Virg. 2. Ecl. 6.

O crudelis Alexi, nihil mea carmina curas. Servius.

CRUDELITAS, ætis. f. [*κρῦδότης, ἀπυραῖος*] Cic. pro Rosc. Amer. 154. Vestrum nemo est, quin intelligat, populum Romanum, qui quondam in hostes lenissimus existimabatur, hoc tempore domesticæ crudelitate laborare.

Audacia & crudelitas singularis. Cic. 5. Verr.

Carnificina atque crudelitas. Cic. pro Sext. 135.

Adhibere crudelitatem in aliquem. Cic. pro Domo 60. Sed quid ego vestram crudelitatem expromo, quam in ipsum me ac meos adhibuistis?

Anhelare ex infimo pectore crudelitatem. Aucl. ad Heren. lib. 4. 68.

Exercere insatiabilem crudelitatem suam in aliquo. Cic. 11. Philipp. 8.

Explere, ut, Quorum crudelitas nostrum fanguinem non potest expleri. Cic. 1. de Orat. 215.

Expromere crudelitatem. Cic. pro Milon. 34.

Imbu crudelitate. Cic. 3. Philipp. 4. At ille crudelitate imbutus, &c.

Lacerare omni crudelitate aliquem. Cic. pro Domo 59. Quid enim vos uxor mea misera violarat, quam vexavistis, omni crudelitate laceravistis?

Sariata inimicorum crudelitas nondum nostra calamitate. Cic. 1. Q. frat. 3.

Saturare crudelitatem alicujus. Cic. 4. ad Heren. 45.

Homo crudelitate barbarus. Cic. pro Flacc. 24.

Importuna. IN IMPORTUNUS.

Inhumana. IN INHUMANUS.

Inimica maxime hominum natura. Cic. 3. Off. 46.

Nobilitas. IN NOBILIS.

Præditus crudelitate. Cic. pro Sull.

Crudelitates, pro Crudelibus factis, V. LONGUM. H. St.

CRUDELITER, [*κρῦδῶς*] Adv. Cic. 1. Off. 82. De evertendis autem, diripiendisque urbibus valde considerandum est, ne quid temere, ne quid crudeliter fiat.

Acerbe & crudeliter. Cic. 4. in Catil. 10. Quum de pernicie Reipub. exitio hujus urbis tam acerbe, tamque crudeliter cogitarit.

Extingui crudelius. Curt. 10. 5. 23. Ipsum Darium floruisse paulisper, ut crudelius possit extinguere.

Interficere crudelissime. Cic. 1. Philipp. 34.

Perire crudelissime. Cic. pro Sulla 75.

Torqueri crudeliter. Curt. 6. 11. 40.

Urere crudelius. Tibul. lib. 1. 8. 7.

CRUENTUS, &c. IN CRUOR.

CRUMA. IN CRUSMA.

CRUMENA, æ. f. [*βαλανθρον*] a κρῦος, hoc est ferio ; Loculus dicitur, quod e brachio pendens huc atque illuc feriat. Alii δὲ κρῦμα deducunt, quod plerumque suspenso gestetur. Plaut. Afin. 3. 3. 67.

Hic pone, hic istam colloca crumenam in collo plane. Al. Cruminam.

Deficiens crumena. Hor. 1. Epist. 4. 11.

Et mundus victus non deficiente crumena.

CRUMINA, æ. f. Sacculi genus. Plaut. Dii bene vortant, tene, crumina minuerint triginta minæ. Festus. Scalig. legit : Tene cruminam, in ea erunt &c.

CRUNOS, i. m. [*κρῦνος*] Thraciæ portus. Auclor Pompon. lib. 2. cap. 2. Dionysopolis, inquit Plin. cap. 11. lib. 4. ante Crunos. Portus autem a salientibus aquis nomen habet, qui Græcæ κρῦνοι, appellantur. Auclor Hermolaus.

CRUOR, õris. m. [*κρῦον, ἕρως, λυθρον*] Sanguis qui ex aliquo vulnere spargitur. Virg. 8. Æn. 106.

— tepidique cruor fumabat ad aras.

Ferarum cruor. Ovid. 3. Met. 148.

Feritas lituque immensa cruoris. Ovid. 13. Met. 768.

Atri cruores. Virg. 4. Æn. 646. ubi Servius, Cruores usurpatum ; nam nec sanguines dicimus numero plurali, nec cruores.

Captivus cruor. i. e. Captivorum cruor. Tacit. 14. Ann. 30. Nam cruore captivo dolere aras, &c.

Cautus. Ovid. 12. Met. 30. — caustumque datura cruorem

Plentibus ante aram stetit Iphigenia ministris.

Crassus. Virg. 5. Æn. 469.
 — crassumque cruorem
 Ore rejectantem.
Dirus. Sil. lib. 3. 155.
 Fama docet, cæse rapuit cum Gorgonis ora
 Perseus, in Libyam dirum fluxisse cruorem.
Diri cruores draconis. Valer. 7. Argon. 552.
Flebilis. Sen. Troad. v. 297.
 Fluatque nulli flebilis matri cruor.
Fœdus. Sen. Octav. v. 18.
 Oraque fœdo sparfa cruore.
Insceruus. Virg. 4. Georg. 285.
Largus cruor inundat aras. Sen. Hippol. v. 498.
Obscenus. Virg. 4. Æn. 455.
Punicus. Ovid. 2. Met. 607.
Recens. Cic. pro Rosc. Amer. 19. Sed etiam cruorem inimici quam res
 centissimum, telumque paulo ante e corpore extractum ostenderet.
Sacer. Virg. 5. Æn. 542.
Viperinus. Hor. Epod. 3. 6.
Virginus. Virg. 11. Æn. 804.
Undans. Stat. 5. Theb. 214.
 Addere cruorem stultitiæ, Cædem. Hor. 2. Serm. 3. 275. Sic
 Afficere. Stat. 11. Theb. 519.
 Animare cruorem calidum. Ovid. 1. Met. 158.
 Canentem cruorem pro Spuma dixit Sil. 1. 424. V. ibi Interpr.
 Dererere ferro arcentem. Sil. lib. 7. 343.
 Diffundit animum in aimandanti cruore. Virg. 10. Æn. v. ult.
Diffusus. Lucan. lib. 1. 301.
Effusus. Ovid. 6. Met. 244.
 Ejectare cruorem manantem ex ore. Sil. lib. 10. 277.
 In largus cadentem cruor. Valer. 6. Argon. 724.
 Explici nondum cruores. i. e. Cædes. Hor. 2. Carm. 1. 5.
 Fusus inficit terram. Sen. Hippol. 4.
 Haurire alicujus. Ovid. 12. Met. 331.
 Lavare fluidum. Virg. 3. Æn. 663.
 Libare. Sen. Herc. fur. 11.
 Manans cruore culter. In MANO.
 Obliquus faciem cruore. Tacit. 2. Ann. 17.
 Perlusus cruore. In PERFUNDO.
Rorans. Sil. lib. 10. 263.
 Sistere cruorem. Sen. in Thyest. 1.
 Sparfus cruor. Virg. 12. Æn. 308. Servius. Al. Sparfum cerebrum.
CRUENTUS, a, um. Adj. [*αιματηρός*] Sanguinolentus: ut,
 Cruentus sanguine civium. Cic. 4. Philipp. 4.
 Arma cruenta. Ovid. 5. Epist. 156.
 Bellum, Multi sanguinis. Vellei. 2. 71. 2. Non aliud bellum cruentius
 cæde clarissimorum virorum fuit.
 Cadaver cruentum. Cic. pro Milon. 34.
 Cædes. Sen. in Herc. fur. 13.
Causa, Capitalis. Ovid. 3. Trist. 5. 44.
 Denique non possum nullam sperare salutem,
 Quam non sit poenæ causa cruenta meæ.
Dapes. Virg. 3. Æn. 618.
Dolor. Lucan. lib. 7. 741.
 Dies cruentissimus Romano nomini. Vellei. 5. 2.
 Facinus, Propter quod funditur multum cruoris. Sen. Hippol. 4.
 Fata cruenta exigere. Ovid. 2. de Arte Am. 130.
 Fatum cruentum. Ovid. ad Liv. 401.
 Gutta. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.
 H. Nam cruentam proponere, mos erat apud Romanos, si qua civitas vi
 subacta hostili incurfu diripienda foret. V. Alex. ab Alex. 3. 16.
Hostis. Stat. 9. Theb. 597.
Humus. Virg. 11. Æn. 688.
Ira. Hor. 3. Carm. 2. 11.
Mars. Hor. 2. Carm. 14. 13.
Mors. Ovid. 2. Epist. 139.
Morsus. Sen. Agam. 7.
Mucro. Cic. 3. in Catil. 2.
 Nota, Vestigium cruoris effusi. Sen. Hippol. v. 1107.
 Longum cruenta tramitem signat nota.
Noctes. Claud. de Bell. Gildon. 85.
Palma. Ovid. 2. Amor. 5. 12.
Præda. Ovid. 5. Fast. 178.
Spolia. Virg. 10. Æn. 862.
Spuma. Virg. 3. Georg. 203.
 — & spumas aget ore cruentas.
 Tempestas campi, Pugna. Claud. de 3. Conf. Hon. 75.
Thalami. Ovid. 10. Met. 620.
 Victoria cruenta atque luctuosa, In qua multi occisi. Sallust. Catil. cap. 58.
 extr. Cavete ne inulti animam amittatis, neu capti potius sicut pecora
 trucidemini, quam virorum more pugnantes, cruentam atque luctuo-
 sam victoriam hostibus relinquatis.
Virtus. Stat. 1. Silv. 6. 62.
 Umbra mortui. Ovid. 5. Fast. 557.
 Umbra cruenta Remi visa est assistere lecto.
Urina. Plin. lib. 20. cap. 13.
Compar. Ovid. 12. Met. 592.
 — ille ferrox, belloque cruentior ipso. de Achille. Vellei.
 lei. lib. 2. cap. 71. V. supra Bellum cruentum.
Superl. Vellei. lib. 2. cap. 52. V. supra Dies. Lactant. de Mort. Perfec.
 cap. 8. Cruentissimus siccus male partis opibus adfluebat.
CRUENTUS, Adv. Jutlin. 39. 3. Soror, qui tam cruenta sæviat. Prudent.
 Rom. v. 1095.
 At si cruenta puniamur, vincimus.
Compar. Sen. de Benef. 5. 16. Ceteri arma cruentius exerceverunt. Et
 Vopisc. Aurel. cap. 21. Cruentius, quæ mollius fuerant curanda, com-
 pescunt.
Superl. Orosius 1. 17. Bello cruentissime gesto.
CRUENTUS, Idem. Apul. 3. Met. p. 73. Civium lanienam cruentius exercuit.

CRUENTUS, [*αιματηρός*] āre. Cruore inficere. Cic. 1. de Divin. 65. Ita-
 que huc omnia visa obijciuntur a mente ac ratione vacua, ut aut cum
 matre corpus miscere videatur, aut cum quovis alio vel homine, vel deo,
 sæpe bellua, atque etiam trucidare aliquem, & impie cruentari.
 Arva late cruentare. Hyperbole est vulnerati hominis. Sen. Hippol. 10.
 Morsu cruentare aliquid. Propert. lib. 4. 9. 39.
 Oratio lacerat & cruentat. Cic. 2. Philipp. 86. Hæc te, si ullam partem
 habes sensus, lacerat, hæc cruentat oratio.
 Prata cruentantur. Propert. 3. 13. 41.
Rempus cruentare vulncribus. Cic. Post red. in Senat. 5. Ego meam
 salutem deferui, ne propter me civium vulncribus Respub. cruenta-
 retur.
 Scelere cruentari. Cic. de Arusp. Resp. 35. Secures suas cruentari scelere
 noluit: nomen quidem Pop. Rom. tanto scelere contaminavit, ut id
 nulla re possit nisi ipsius supplicio expiari.
CRUENTATUS, a, um. Partic. ut,
 Gladius cruentatus. Stat. 5. Theb. 317.
 Gladius cruentatus. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium cruentatum in va-
 ginam recondidit.
 Manus cruentatæ. Ovid. in Ibin 228.
 Oculi cruentati, Suffusi cruore. Plin. lib. 28. cap. 7. Mulieris quoque fa-
 livam jejuna potentem dijudicant oculis cruentatis.
 Os cruentatum. Ovid. 4. Met. 104.
CRUENTATIO, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Nemo tanta sangui-
 nis flumina altaris cruentatione adæquat.
CRUENTIFERA, ōra, ōrum. Adj. Idem quod Cruentus: ut, Signa cruen-
 tiferæ. Tertull. in Carm. de Judic. Doni. cap. 10.
CRUPELLARI, ōrum. m. [*κρουπελάρι*] qui sint, explicat his ver-
 bis Tacit. 3. Ann. 44. Ceteri cum venabulis & cultris, quæque alia ve-
 nantibus tela sunt, adduntur e servitii gladiatura destinati, quibus more
 gentico continuum ferri tegmen, Crupellarios vocant, inferendis ic-
 tibus inhabiles, accipiendis impenetrabiles. Al. Crupellarios.
 Crupellarii Equites, V. in CLIBANARI.
 Hic dicitur esse Gallica vox. H. St.
CRUS, crūris. n. [*κρούσιον*] Perottus, Crura dici quidam existimant a
 κρούω, quod huc atque illuc ingrediendo feriant. Sunt enim Crura a ge-
 nibus usque ad inferiorem pedem non æquali modo ducta, sed teretibus
 furis clementer extantibus, sensimque tenuatis firmata. Plin. lib. 10.
 cap. 46. Porphyronibus prælonga crura rubent. Cels. 8. 1. Crus ex duobus
 crus ossibus constare docet, ex Tibia nempe & Sura.
 Crure glaber. Martial. lib. 12. 38.
 Internodia crurum. Ovid. 11. Met. 793.
 Sine nodis crura. In NODUS.
 Volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192.
 — inueteque alterna volumina crurum.
 Curvata. Ovid. 13. Met. 963.
 Dimidium. Juven. 13. Sat. 95.
 Distorta. Hor. 1. Serm. 3. 47.
 Lubricum crus compe de decenni. Martial. lib. 9. 58.
 Malum, Turpe. Hor. 1. Serm. 2. 102.
 Mollia. Virg. 3. Georg. 76.
 Perusum crura compe de. Hor. Epod. 4. 4.
 Rigidis cruribus ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Velut ibes maximam
 vim serpentum conficiunt, quum sint aves excellæ, cruribus rigidis,
 corneo proceroque rostro.
 Rutilica, & semilauta crura. Catul. 52. 2.
 Squalida. Juven. 9. Sat. 15.
 Subtricta. Ovid. 11. Met. 752.
 Velocia. Ovid. 1. Met. 306.
 Adempto furgere crure. Lucret. lib. 3. 652.
 Admissa crura, i. e. Propinqua, juncta. Ovid. 6. Met. 237. al. Colla.
 Captra crura micantia. Ovid. 9. Met. 37.
 Frangere crura alicui. Martial. lib. 11. 59.
 Frangam tonfoni crura, manusque simul. V. FRANGO.
 Jactare crura. Lucret. lib. 4. 989.
 Suffringere crura alicui. Cic. pro Rosc. Amer. 56.
 Et crurum tenuis a mento palearia pendent. Virg. 3. Georg. 53. de Bove.
 Arboris crus. Columel. lib. 5. cap. 11. Ramum olivæ, qui videtur nitid-
 illimus, desiccate, & ad crus arboris ficulneæ religa.
 Vitis crus. Columel. lib. 3. cap. 13. Unde etiam vehementissimæ matie-
 riæ reperitur aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus.
CRURULIS, vel CRURĀLIS, e. Adj. Beroaldus reponendum putat
 apud Ulp. in l. Argumento. D. de aur. & arg. legat. Nam pro eo vulgari
 codices habent, Falcis crinales. Crurules autem & pedules Ulp. ap-
 pellant, a Cruribus scilicet & pedibus vestiendis. Spiegel.
 Falcia crurales. Petron. cap. 40.
CRURICRÉPIDÆ, ōrum. m. a Plant. Trin. 4. 3. 14. dicuntur Quibus
 crura creperunt ferro, ut ait interpretes.
CRURIFRĀGIUS, i. m. Cui crura fracta sunt. Plaut. Pæn. 4. 2. 64.
 Continuo is me ex Synceralto crurifragium fecerit. Al. Cruri-
 fragum. Ita Servium vocat Plautus, cui crura debeant suffringi.
CRURIFRAGIUM, i. n. in Gloss. Græco Lat. Σκρουπελάριον ἢ κρουπελάριον,
 Crurifragium. conf. Fragium in FRANGO.
CRUSULUM, i. n. [*κρουσίδιον*] dimin. Martial. lib. 3. 51.
 Pectus cicadæ, crusculumque formicæ.
CRUSA, æ. f. Insula Asiæ adiacens, in sinu Ceramicò, ut prodidit Plin.
 lib. 5. cap. 31. in descriptione insularum ante Asiam.
CRUSMA, ōtis. n. [*κρουσμα*] proprie dicitur Sistrum, & veluti Cymba-
 lum quoddam tintinnabulis refertum, quo gestientes mulieres oblectaban-
 tur: dictum κρούω ἢ κρούω, hoc est a pulsando, quod sonum emittere
 videbatur dum pulsaretur. Martial. lib. 6. 71. de Thelesina,
 Edere lascivus ad Bæthica crufmata gestus. Bæthica autem crufma-
 ta vocat, quod his mulieres Hispanæ uti solent, quemadmodum & ho-
 die Venetæ pullos: vocant autem sua lingua *um cymbalo*.
 Crufmata, pulsus decori, sine carmine, vocantur. Fragn. incert. ad
 calcem Cenfori. cap. 11.
CRUSMĀTICUS, a, um. Adj. ut Musica crufmatica. Ibid.
CRUSTA, æ. f. [*κρούστρον*] Id significat excrementum, quod vel ut putredinem,
 vel concretionem super alicujus rei superficie nascitur. Virg. 3. Georg. 160.
 Con-

Concrevunt subite currenti in flumine crustæ. h. e. Aquæ congelant fluentes. Servius. [Vide CORIUM. H. St.]
 Crusta panis. Plin. lib. 19. cap. 8. De papavere candido.
 Crustæ & emblemata argenti calati. Cic. 6. Verr. 52. Crustæ & Emblemata differunt, quod Crustæ tectoria quedam erant, & tanquam bractæ quedam illitæ, & laminæ inducæ, inauratæque. Emblemata pretiosiora erant, & operis exquisitioris, exemptillaque erant, quum illigata essent vel adfixa. Crustæ vero, etsi revelli poterant, tamen firmius inhærebant. Ex Turnebo.
 Capaces crustæ Heliadum. Juven. 5. Sat. 38. h. e. Crateres e fuccino. Schol. vet. Belladum legit peperam.
 Parietum crusta. Plin. lib. 36. cap. 6. Primum Romæ parietes crusta marmoris operuisse totius domus suæ in Cælio monte, Corn. Nepos tradit Mamurram.
 Marmoræ. Ulp. in l. Fundi. §. Quæ pictæ tabulæ. D. de Action. empti. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoræ, ædium sunt.
 Felicitatis crusta, eleganti metaphora. Senec. de Provid. cap. 6. Non est illa felida & sincera felicitas: crusta est, & quidem tenuis.
 Crusta intacta quedam piscium genera. Plin. lib. 9. cap. 14. Locustæ crusta fragili muniuntur in eo genere quod caret sanguine. Plin. lib. 9. cap. 30. Crustam etiam ducere vulnus, si velle dicitur, quando solidatur, qua detracta, remanet fere cicatrix. Perott.
 Refolvere crustas. Celf. lib. 5. cap. 26.
 Refolvere crustas puras. Celf. lib. 6. cap. 16.
 Crusta, de Fuco ex Vive, vide INCRUSTO. H. St.
CRUSTUM, i. n. [κρούστος] Crustum & Crusta neutraliter dicimus de his quæ comedi possunt. Servius in illud Virg. 7. Æn. 115.
 Et violare manu, malique audacibus orbem Fatalis crusti. Idem in 3. Georg. 360. Quum Crustum dicimus, Edulium aliquod significamus, partem panis vel placentæ.
CRUSTARIUS, a, um. Adj. ut,
 Crustariæ tabernæ, a vasis potioris crustatis dictæ. Auctor Festus.
CRUSTARIUS, i. m. [κρουστῆς] Qui crusta operit. Plin. lib. 33. cap. 12. Habuit & Teucer crustarius famam.
CRUSTOSUS, a, um. Adj. [κρούστος] Quod crustam habet. Plin. lib. 12. cap. 9. Facilius hoc & crustosius, amariusque & gummosum. De bdellio arbore loquitur.
CRUSTO, [κρούστος, κρούστος] are. Crustam inducere.
 Crustare parietes dicebantur, Qui marmorum scætis laminis, parietem operiebant ad ornatum. V. CRUSTATA.
 Mala crustare gypso & cera. Plin. lib. 15. cap. 17.
CRUSTATUS, a, um. Adj. vel Partic. ut, Animalia crustata. Plin. 11. 37. cuiusmodi sunt Testudines canore, locustæ, &c.
 Domus crustata, i. e. Quæ crustis marmoris vestita est. Lucan. 10. 114.
 Nec fumis crustata domus, scætilique nitebat Marmoribus. V. Brief. Epit. p. 147. Cerd. in Virg. tom. 1. p. 205.
CRUSTULA, æ. f. [κρούστος] dimin. Apuleius, Parvas marmoreas crustulas parieti adjungens.
 Ulcerum crustula. Plin. lib. 22. cap. 25.
CRUSTULUM, i. n. [κρούστος] dimin. Varro de Lingua Latina 4. 22. Crustulum a crusta pulsitis: quous ea, quæ ut corium exurit Crusta dicta. Hor. 1. Serm. 1. 25.
 — ut pueris olim dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima. Crustula, Placentas interpretatur Acron. Erasmus in dialogo de Pronuntiatione, Ut autem statim per lumen agnoscere dicat litterarum figuras, rem adfero dictu humilem, sed tamen a summis viris traditam. Profuerit eas crustulis exprimere, ut divinant nomen elementis, præmium fit ipse cibus. Hoc Flacci consilium est. Fabius aliud, &c. Vetus Inscriptio apud Gruter. p. 228. n. 8. MVLXVM ET CRVSTVLA PECVNIA NOSTRA DEVOTIS OMNIBVS ET POPVLO DEDIMVS.
 Conminutum crustulum. Plaut. Stich. 5. 4. 9.
 Nova crustula. Hor. 2. Serm. 4. 47.
 Lambere crustula. Juven. 9. Sat. 5.
CRUSTULARIUS, i. m. Crustulorum venditor. Sen. Epist. 57. Et botularium, & crustularium, & omnes popinarum infitiores. Vulgo *Passicularium* vocant.
CRUSTULATUS, a, um. Adj. Spartianus in Vero cap. 5. de edulii genere, ex quinque confecto, quod reperisse dicitur Ælius Verus Romanorum Imperator. Nam tetrarcharmacum, seu potius pentarcharmacum, quo postea semper Hadrianus est usus, ipse dicitur reperisse, hoc est fumen, phasianum, pavonem, pernam crustulatam, & aprugnam.
CRUSTUMÆRIUM, i. n. [κρουστωμερία Stephano] Oppidum in Latio, Albanorum colonia, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. 7. Æn. 631.
 Ardea, Crustumerique, & turrigeræ Antennæ.
CRUSTUMINUM, seu **CRUSTUMIUM**, i. n. Oppidum juxta Veios. A quo Crustumini dicti, & Crustumina tribus, & Crustumina pyra, quæ & Crustumia, & Crustuminum vinum laudatissimum.
CRUSTUMINUS, a, um. Adj. ut, Pyra Crustumina, sunt Quæ ex parte rubentia sunt: de quibus Plin. lib. 15. cap. 15. Item Columel. lib. 5. cap. 10.
 Tribus Crustumina, a Tuscorum urbe Crustumena dicta. Festus, V. TRIBUS.
CRUSTUMIUS, a, um. Aliud Adj. Virg. 2. Georg. 88.
 Crustumis Syriisquæ pyris, grabuivique volemis. V. Serv. in loc.
CRUSTUMIUM, [κρουστωμιον] Fluvius qui Ariminum præterlabitur: de quo Lucan. lib. 2. 406.
 In lævum cecidere latus veloxque Metaurus, Crustumiumque rapax, & junctus Sapis Ilauro.
CRUX, crûcis. f. [κρούξις] Gabalus, patibulum. Ter. And. 3. 5. 15. Quid meritis es? d. cruceum.
 Arboreæ cruces. Propert. lib. 3. 22. 37.
 Arboreæque cruces Sinis, & non hospita Grævis Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
 Dura. Ovid. 1. Amor. 12. 18.
 Ingenua. V. INGENUUS.
 Digne cruce peccare. Hor. 1. Serm. 7. 47.
 Peccat uter nostrum cruce dignus?
 Affigere cruci. Curt. lib. 4. 4. extr. Cruci affixi per ingens litoris spatium penderunt.

Agi in cruce. Cic. 5. de Finib. 92.
 Dure cruci aliqueum. Plaut. Mil. 2. 2. 28.
 Festinare cruce. Tacit. 14. Ann. 33. Sed cædes, patibula, ignes, cruce, tanquam redditori supplicium, ac prærepta interim ultione festinabant. Figere cruce alium. Cic. 7. Philipp. 11. Ut quam damnatis fervis cruce hæras, hanc indemnatis civibus Romanis reservares.
 Minari. V. MINOR.
 Pascere in cruce corvos. Hor. 1. Epist. 16. 48. V. CORVUS.
 Suffigere cruci. Cic. in Pison. 42. Tranquil. in Cæfare cap. 74. pr. Piratas in potestatem reductos, quoniam suffixurum se cruci juraverat, jugulari prorsus iussit, deinde suffigi.
 Suffigere in cruce. Hor. 1. Serm. 3. 82.
 Tollere in cruce. Cic. 3. Verr. 7.
 Crux dicitur Quicquid nos cruciat, torquet & affligit. Ter. Eun. 2. 3. 91.
 — & illis crucibus, quæ nos, nostramque adolescentiam Habent despiciant, &c. De meretricibus loquitur. V. etiam Plaut. Aulul. 3. 5. 48. & Columel. 1. 7. & Cic. 1. Q. frat. 2. §. 2.
 Ire in malam cruce. Plaut. Rud. 1. 2. 87.
 Sed dextroverfium avorsâ it in malam cruce. Sic Abducere, Curc. 5. 3. 15.
 Crux, masc. gen. apud Ennium Annal. lib. 11.
 Malo cruce fatum uti des Juppiter. Non. 3. 31.
CRUCIARIUS, a, um. Adj. [κρουστωμαρτῆς] Qui fert cruce. Sed & Cruciaris vocat Seneca, Qui tolluntur in cruce, sicut Cruciaris pœnas Sidonius Apollinaris. Quin & Cruciaris facitissimus Plaurus Discipulos cruce appellat, qui & Patibulati dicuntur. Ex Cæc. 10. 8. V. Petron. cap. 112. Tertull. adv. Hæret. cap. 2. pr. Per cruciaris & mortiferos exitus.
CRUCIARIUS, i. m. Dignus cruce. Isidor. lib. 10. in C. Apuleius lib. 10. de Afin. Aur. p. 242. Nec tantillum cruciaris ille, vel fortuna tam magni iudicii, vel confæta conspectu curia, vel certe noxia conscientia sua deterritus, quæ ipse finxerat, quasi vera edere incipit. Et Amian. 29. 13. Longum est, quæ cruciaris ille conflavit.
CRUCIUS, a, um. Adj. Festus, Quod cruciat: unde Lucilius, Vinum insuave Crucium dixit.
CRUCIO, [κρούω, κρούω] are. Torquere, affligere. Ter. Eun. 2. 3. 91. Quæ nos ferunt omnibus cruciat modis. Idem Heaut. 5. 5. 1.
 Enim vero Chremes nimis graviter cruciat adolescentulum.
 Dolore cruciari, fame, vigiliis. Cic. 2. de Finib. 65.
 Ne crucia te obsecro, anime mi. Ter. Eun. 1. 2. 15.
 Illud me cruciat. Martial. lib. 11. 95. in Verpum æmulum.
 Sanguine serpentis cruciari. Ovid. 2. Met. 651.
 Cruciarî & sollicitum effici. Cic. pro Muren.
 Lætitia gestire, Dolore cruciari, pugnancia. Cic. 2. de Finib. 14. Quorum alter lætitia gestat, alter dolore cruciatur.
 Vulnere ac dolore corporis cruciari ac absumi. Cic. de Arusp. Resp. 39.
 Conscientia scelerum suorum cruciari. Cic. Anteq. iret in exil. 19.
 Pejus cruciare. Hor. 1. Serm. 2. 22.
 — non se pejus cruciaverit, atque hic.
 Validius aliqueum cruciare. Quintil. in proœm. lib. 6.
CRUCIANS, Partic. [κρουστωμαρτῆς] Plaut. Capt. 4. 2. 34.
 Qui advehunt quadrupedanti, cruciantî canterio.
CRUCIATUS, Æs. m. [κρουστωμαρτῆς] Afflictio. Cic. 2. de Finib. 63. Ex altera autem cruciatus maximis toto corpore, nulla nec adjuncta nec sperata voluptate.
 Per cruciatum interfici. Cæc. 2. Bell. Gall. 31.
 Diri cruciatus. Ovid. 9. Met. 179.
 Impatibilis. V. IMPATIBILIS.
 Incredibilis. Plin. 1. Epist. 12.
 Tætri. Cic. 2. de Finib. 94. Ex antiquo poeta.
 Agere vitam magno animi cruciati. Cic. 2. de Divin. 23.
 Agere in cruciatu & cruce. Cic. 7. Verr. 170.
 Afficere morte, cruciatu, cruce aliquos. Cic. 3. Verr. 9.
 Angi maximo cruciatu timoris. Cic. 2. Off. 25.
 Carere cruciatu & pœna. Juven. 10. Sat. 286.
 Confectus cruciatu maximorum dolorum. Cic. 11. Att. 11.
 Dari in cruciatum. Cic. pro Rosc. Amer. 119. Postulabant autem pro homine miserrimo atque infelicissimo, qui vel ipse sese in cruciatum dari cuperet.
 Effugere maximos cruciatus præcipiti via. Quintil. in proœm. lib. 6.
 Infilire in cruciatum. In INSILIO.
 Levare cruciatum. In LEVIS.
 Paci incredibiles cruciatus. Plin. 1. Epist. 12. ad Calestrium.
 Perferre cruciatus. In PERFERO.
 Perire summo cruciatu supplicioque. Cic. 3. de Nat. Deor. 81.
 Lateris cruciatus uror. Ovid. 5. Trist. 13. 5.
 Cruciatu, pro Cruciatu. Tacit. 15. Ann. 59. Cruciatu, ac præmio cuncta pervia esse.
CRUCIATOR, Æris. m. Arnob. lib. 1. p. 23. Pœnas cruciatoris perpetuat levitate.
CRUCIAMEN, Ænis. n. Idem ac Cruciatu. Prudent. Hymn. 10. Exeq. v. 90.
 Quod per cruciamina leti Via panditur ardua iustis.
CRUCIAMENTUM, i. n. [κρουστωμαρτῆς] Idem. Cic. 11. Philipp. 8. Nec graviora vero sunt carnicum tormenta, quam interdum cruciamenta morborum. Conferre cruciamenta. Plaut. Afin. 2. 51.
 Sentire cruciamenta orbitatis. Arnob. lib. 7. p. 248.
CRUCIABILIS, e. Adj. [κρουστωμαρτῆς] ut, Cruciable silentium. Apuleius de Afino aureo, lib. 10. pr. p. 239. Sed illa cruciabili silentio diuissime fatigata, & in quadam vado dubitationis hærens, omne verbum, &c. Exitus cruciabilis. Gell. 3. 9.
 Mora cruciabilis. Amian. 29. 5.
 Mortem cruciabilem fugere. Arnob. adverst. gentes lib. 2.
CRUCIABILITER, Adv. Hirt. Bell. Afr. cap. 46. Sic extra vallum deducti sunt, & cruciabiliter interfecit. Et Plaut. Pseud. 4. 1. 40. Cruciabiliter me accipito.
CRUCIABILITAS, Ætis. f. [κρουστωμαρτῆς] Plaut. Cist. 2. 1. 3.
 Qui omnes homines supero quod antideo cruciabilitatibus animi.
CRUCIFER, Æri. m. Idem quod Cruciaris. Prudent. 3. Cathemer. pr. O Crucifer bone, lucifator. de Christo domino.

CRUCIFIGO, xi, xum, [κρουσίγω] ēre. In crucem tollere. Plin. lib. 8. cap. 16. de Leonibus, &aque de causa crucifixos vidisse se cum Scipione. Divisim legendum dicunt Græv. Munck. & Burman. & semper apud veteres auctores sepeperim legunt. Vox tamen occurrit in Auct. Ecclesiast. & occidit item Hermogenem Tarfensem, propter quosdam in historia figuras: librariis etiam qui eam descriperant, crucifixus. V. supra in **CRUCIFIGO**.
CRUCIFIXOR, ōris. M. Paulinus Nolanus Epist. 18. 7. Christus suis crucifixoribus rogavit ignosci. V. & Saresb. Epist. 286.
CRUCIFALSUS, i. m. Plauti fictum verbum pro Eo qui fallit in crucem, Bacch. 2. 3. 128.

C R Y

CRYA, æ. f. [κρυά Stephano] Urbs Lyciæ. Plin. lib. 5. cap. 27.
CRYASSUS, i. f. [κρυάσσο] Urbs Cariæ: ita dicta a Crysallo Caretis filio. Stephan.
CRYLON, Phrygiæ fluvius, qui in Hermum amnem cum pluribus aliis erumpit, ut videtur apud Plin. lib. 5. cap. 29.
CRYSORCHIS, [κρυσορχίς] Latine Testiculi occultatio; Testiculi vel testicularum recessio est. auctore Galen. lib. Finit. medic.
CRYPTE, æ. f. [κρυπτή] Locis abditus & concenteratus. κρυπτή enim abscondo significat. Juven. 5. Sat. 105.
 Et solitus mediæ cryptam penetrare Suburræ. h. e. Subterraneam cavernam fornicatam, i. e. Cloacam. V. Burm. ad Petron. cap. 17. p. 56.
CRYPTÆ etiam sunt Perforatorum montium fauces ac transitus; ut, Crypta Neapolitana. Sen. Epist. 57.
CRYPTÆ etiam dicuntur Oculi atque angusti transitus etiam super terra. Suet. Calig. cap. 58. Cum in crypta, per quam transeundum erat, pueri nobiles ex Asia, &c. V. ibi Interpr.

C R Y P T

CRYPTICUS, a, um. Adj. [κρυπτικός] Occultum, & Cryptæ in modo f. tum. Sidon. 1. Epist. 5. Potens antiquus crypticis arcubus fornicavit.
CRYPTOPORTICUS, ūs. f. [κρυπτορτίκος] Subterranea porticus cum amplis fenestris, qua refrigerandi gratia per æstatem utitur. Plin. lib. 2. Epist. 17. ad Gallum, Teporem solis infusi repercussu cryptoporticus auget, quæ ut tenet solem, sic Aquilonem inhibet, &c.
 Cryptoporticus dicitur etiam porticus undique septa, & quasi sepimento parietum abscondita, tanquam subterranea. Plin. lib. 5. ad Apollinarem. Epist. 6. Subest cryptoporticus, subterraneæ similis, ætate incluso frigore riget: contentaque aere suo, nec desiderat auras, nec admittit.

CRYSTALLON, i. n. [κρυστάλλων] Una est ex nomenclaturis Pŷyllii herba, apud Plin. lib. 25. cap. 11. De Pŷylio autem vide infra suo loco.
CRYSTALLUS, i. f. [κρυστάλλος] vel **CRYSTALLUM**, i. n. Albi coloris gemma, quæ fit gelu vehementer concreto, ut nonnulli putant: quapropter a glacie nomen accepit; ex κρύον enim, quod est gelu: & σταλω, contraho compositum est. Plin. lib. 37. cap. 2. Contraria huic causa crystallum facit, gelu vehementiore concreto.
 Aquosa crystallus. Propert. lib. 4. 3. 52.
 Gelubrica crystalli. Claud. Epigr. 61. 1.
 Gelantur crystalli nivosus. Stat. 1. Silv. 2. 126.
 Corporari in crystallum. Solin. cap. 25. ad finem.
CRYSTALLINUS, a, um. Adj. [κρυστάλλινος] Quod est ex crystallo. Plin. lib. 37. cap. 2. Invenio medicos, quæ sunt urenda corporum, non aliter utilis id heri putant, quam crystallina pila, adversis apposita solis radiis. Plin. in proœm. lib. 33. de poculis, Murrhina, & crystallina, ex eadem terra effodimus, quibus pretium faceret ipsa fragilitas. Videto Bayhium in libello de Valsulis.
CRYSTALLINA, ōrum. n. Vasa ex crystallo. Juven. 6. Sat. 154.
 Grandia tolluntur crystallina, maxima rursus Murrhina, &c. Adde Martial. 14. 111.
CRYSTALLIDES, is. m. [κρυστάλλιδες ὑπερδός] Humoris gutta, ovalisbo similis, a qua videndi facultas proficiscitur. Cels. 7. 7. 13. extr.

C T E

CTÆTUS, i. m. [κταιτός] Pater Amphimachi, unius ex quatuor ducibus Epæorum, qui quadraginta navibus ad Trojanam expeditionem sunt profecti, ut testatur Homerus in Catalogo navium.
CTENES, [κταινός] dicuntur in homine Quatuor dentes anteriores, quod concidunt, aliter πτεῖς, dichæteres, aut gelasini dicitur. Horum omnium rationem vide apud Cæl. Antiq. lib. 4. cap. 1.
CTERNIATRUS, [κταινιάτρως] Medicus jumentorum & pecorum, quem Columella & Varro Veterinarium vocant. Vultus Marecallum appellat.
CTENUS, unctis. [κταινός] Portus est in Cherroneso, ut Strabo auctor est lib. 7.
CTESIAS, æ. m. [κταισιός] Ctesiarchi, vel, ut alii malunt, Ctesiochi filius; Medicus fuit Cnidius, qui Artaxerxem cognomento Meliorem curavit, & historiam Persicam triginta libris conscripsit. Auctor Suidas. Item Ctesias, Auctoris cujusdam nomen apud Strabonem, qui res Indicas perſcripsit, ut idem testatur lib. 1.
 Ctesias, vel Ctesias, orator Siculus, cujus, & Coracis meminit Cic. 1. de Orat. 91. [Immo Tilius].
CTĒSIBIUS, i. m. [κταισίβιος] Viri proprium, qui pneumaticam rationem, & hydraulica organa adinvenisse fertur, ut scribit Plin. lib. 7. cap. 37. V. Vitruv. 9. 9.
 Item Ctesibius, Parasitus Athenis, V. Cæl. Rhod. 27. 24.
CTESIBIUS, a, um. Adj. [κταισίβιος] ut, Machina Ctesibica. Vitruv. 12. Machina Ctesibica maxime extollens aquam.
CTESILOCHUS, i. m. [κταισίλοχος] Pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Ctesilochus Apellis discipulus, petulantis pictura innotuit, Jove Liberum parturientem depicto mitrato, & muliebriter ingemiscente inter oblectricia decum.
CTESIPHON, ontis. m. [κταισίφωνα] Nomen architecti, qui templum Dianæ Ephesiæ tradidit extruxisse, opus mirabile, & toto orbe celebratum, quod postea ab Erostrato incensum fuit, hac tantum de causa, ut facinore illo nominis immortalitatem sibi compararet. Sic Vitruvius nominat: Strabo vero Ctesiphon scribit. V. supra.
 Alius Ctesiphon Atheniensis, decreto perſuasi Atheniensibus, coronari oportere Demosthenem aurea corona in theatro, probitatis & virtutis omnis generis gratia. Ob id ab Æschine Demolthenis inimico, tanquam

perniciosi decreti auctor accusatus, defenditur a Demosthene præclara illa, atque omnium optima oratione qua κταισίφωνα, id est de corona inſcribitur. V. Ciceronem in 3. de Orat. 2. 3.
Fuit & Ctesiphon, [κταισίφωνα] Vicus Parthorum. Strabo lib. 15. Prope Seleuciam vicus maximus est, nomine & re Ctesiphon, in quo Parthorum reges hiemabant. Hic vicus civitatis potentiam & magnitudinem habebat, adeo ut Parthorum multitudinem & apparatus omnem reciperet, ac venalia, necessariaque artificia illis suppeditaret.
Quin & Ctesiphonem Parthorum regni caput fuisse Plin. lib. 6. cap. 26. extr. scribit.

CTESIPPUS, i. m. [κταισίππος] Chabria filius, quem Phocion, mortuo Chabria amico, diligenter ac perhumeum collegit, quo impuros adulescentis mores componeret: ejus tamen cum duro, tum minime liberali ingenio nufquam adduci potuit, ut curam & laborem in illo inſtituendo dimitteret: cujus ineptias non modo pertulit patienter, verum etiam studiose tegebat. Quanquam femel aiunt, Phocionis constantiam impunitate levissimi hominis superatam. Nam quum ille imperatorum quoddam munus studio accurate obiret, Ctesippus, ut erat fatuus delirique, gravillimum perſiliumque imperatorem, cepit fatuis quibusdam interrogantiunculis obtundere, atque illum monens docensse impertinens perurgere. Tum stomachatum Phocionem dixisse fama est, O Chabria Chabria, cumulatam tibi pro amore nostro gratiam nunc perſolvo, qui nati tui deliramenta rufineo. Auctor Plutarch. in vita Phocionis.

C T Y

CTYPANSA, [κτυπανία] Castellum est, de quo Strabo lib. 8. his verbis, Finitima Pylo ad Aquilonem exilia fuere castella duo Triphylica, Hypana, atque Ctypanſa, e quibus unum Elidis adjudicatum est accolis, alterum pro more mansit.

C U A

CUARIUS, i. m. [κυσάριος] Fluvius est prope Coronazam, quem Alcæus, teste Strabone lib. 9. Coralium vocat.
CUAZONES, auctore Festo, Acus sunt, quibus mulieres scalpunt caput. [Error videtur.]

C U B

CŪBA, æ. f. Sabinis vocatur, quam militares Lecticam: unde videtur derivatum esse Cubiculum. Festus.
 Dea etiam præſes cubantium, cum e cunis transiissent; non minus ac Eufua & Potina edentium ac potantium puerorum præſides apud Romanos. V. Non. 2. 310. & Donat. in Ter. Phorm. 1. 1.

CUBATUS, CUBICULARE, CUBILE, V. CUBO.
CUBBERE, arum. cujus sturpis fructus sint inter medicos nondum satis constat. Sunt tamen qui dicant Baccas esse odoratas, racematum coherentes, corymborum hederæ modo, qui gustui præter odoris gratiam, acrimoniæ & amaroris tantillum relinquunt. Ex Matthio in Dioscorid.
CŪBITUS, i. m. vel **CUBITUM**, i. n. [κῦβιτος] Curvatura brachii, ubi lacerto humerus jungitur. Plaut. Stich. 2. 1. 13. Cubitis depulſa devia. Oſſa ingentia cubiti. Ovid. 12. Met. 243.
 Preſtus cubitus. Hor. 1. Carm. 27. 8.
 Inniti cubito. Virg. 4. Æn. 600.
 Cubitus, Os majus brachii & plenius, idemque inferius. Galli vocant *Le grand foie*. Cels. lib. 8. cap. 1.
 Cubitus, pro Mensura cubiti [κῦβιτος] Plin. lib. 7. cap. 16. Invenimus in monumentis Salamine, Euthimenes filium in tria cubita triennio adoleviſſe. Cic. 2. de Legib. 66. Nam super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis ne altiore, &c.
 Est præterea Cubitus regius, qui major est communi cubito tribus digitis, sicut refert Herodot. lib. 1.
 Est & Cubitus geometricus, qui tantum valet quantum sex nostra cubita, ut Origenes Augustinusque tradiderunt.

CUBITĀLIS, e. Adj. [κῦβιτάλιος] Uno cubito altus. Plin. lib. 12. cap. 12. Nardum Creticum, quod alii quidem agrium vocant, caule cubitali. Liv. 24. 34.
 Simulacra cubitalia. Curt. 3. 3. 16.

CŪBITAL, is. n. Pulvinus, cui innitebantur veteres inter cœnandum, Hor. 2. Serm. 3. 255.
 — ponas insignia morbi,
 Fasciolas, cubital, focalia.

CUBI, ōrum. m. Gallie Aquitanicæ populi liberi, iidem qui & Bituriges. V. Plin. lib. 4. cap. 19.

CŪBO, ūi, itum, [κῦβω, κῦβω, κῦβω] ære. Idem quod Jacere. Cic. 5. Verr. 56. Quum iste etiam cubaret, in cubiculum introductus. Martial. 1. 110.

Collonexa cubat, capite somnos.
 In faciem cubare, & supinum cubare. Juven. 3. Sat. 280.
 Cubare cum aliqua. Plaut. Amph. prol. 112.
 Et meus pater nunc intus hic cum illa cubat.
 Cubare aliquo loco. Cic. 2. de Orat. 353. Simonides dicitur, ex eo quod meminisset, quo eorum loco quibus cubiſſet, demonstrator uniuscujusque sepeliendi fuisse. h. e. Discubiſſet.
 Cubare in carcere. Plaut. Rud. 2. 6. 14.
 In carcere illo potius cubiſſem die.
 In colle. Hor. 2. Epist. 2. 68.
 Cubare in lecto. Plaut. Caf. prol. 37. Et in Milit. 2. 5. 60. Quid, doni? s. c. lecto cubat.
 Cubare in specu. Plin. lib. 12. cap. 1.
 Propter aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. 64. i. e. Juxta.
 Cubare super aliquem. Curt. 8. 5. 22.
 Oſſa mortui molliter cubant. Ovid. 1. Amor. 8. 108.
 Cubat puerpera. Plaut. Truc. 2. 5. 22.
 Eumque gero ornatum, ut graviora, quasi puerperio cubem.

Cubare, Ægrotare. Hor. 1. Serm. 9. 17.
 Trans Iberim longe cubat is, prope Cæsaris hortos. V. 2. Epist. 2. 68.
 Primus cubito surgat, postremus cubitum eat. De villico, Cato de R. R. cap. 5. Cic. 2. de Divin. 122.
CUBANS, antis. Partic. Festus; Cubans auspiciatur qui in lecto quærit augurium. Et Tibull. 1. 1. 39.

Quam juvat immites ventos audire cubantem.
 Est etiam Egrotans. Suet. Neron. 34. Cum ex duritia alvi cubantem visitaret.
 Puer cubans. Hor. 2. Serm. 3. 259.
 Mares aut pueri menses jam quinque cubantis.
CUBATIO, ðnis. f. [κῦβητις] Actus cubandi. Varro L. L. 7. 30. p. 94. A cubatione cubiculum.
CUBATIO, ðnis. f. Idem. Augustin. Epist. 151. Legi litteras tuas ad Lucernam jam cœnatus: proxima erat cubitio, sed non ita etiam dormitio.
CUBATUS, ðs. m. Idem. Plin. lib. 10. cap. 57. Medicina in fame, & cubatus in fumo. De gallinis pituita laborantibus loquitur.
CUBITUS, ðs. m. Idem.
 Cubitus supinus, pronus, & in latera. Plin. lib. 28. cap. 4. Supini cubitus oculis conducunt, at proni tussibus, in latera adversum distillationes. Cubitus sibi sternere foliis. Plin. lib. 24. cap. 9. conf. in verbo extr.
CUBITURA, æ. f. Idem. Plaut. in Fragm. Taub. p. 1463. v. 12. Ad cubituram mage fum exercita, &c. conf. Muret. Var. Lect. 18. 10.
CUBITOR, ðris. m. Panlin. Epist. 21. 4. (vet. edit. 24.) Joannes beati Dominici pectoris cubator.
CUBITOR, ðris. m. ut, Bos cubitor. Columel. 6. 2. Qui opere decumbit.
CUBITORIUS, a, um. Adj. ut, Vestimenta cubitoria. Petron. cap. 30. Alii legunt Accubitoria, vel Acubitoria.
CUBITRO, [λίσσηται] ðre. frequent. Cic. pro Cœl. 36. Qui propter nescio quam credo timiditatem, & nocturnos quosdam inanes metus tecum semper, pufio cum majore forore, cubitavit. V. Senec. Epist. 90.
CUBILE, is. n. [κῦβη, κῦβη, δέκλινον] pro Lecto sumitur, quod in eo cubetur. Cic. 2. Tusc. 39. Abducet Patrocles credo, ut collocet in cubili, ut vulnus obliget.
 Terra cubile erat Anacharsi. Cic. 5. Tusc. 90.
 Cubile & lectulum suum, nulli sunt inventi tam aut fortuna miseri, aut voluntate perditii, qui non saluum esse velint. Cic. 4. in Catil. 17.
 Atrum carceris. Sen. in Thyest. v. 71.
 Castum. Valer. 2. Argon. 137.
 Consueti. Ovid. 11. Met. 529.
 Humana. Propert. lib. 2. 3. 31.
 Hibernum. Claud. in pr. Conf. Stil. 130.
 Ingratum. Virg. 12. Æn. 144.
 Obscurum, Abditum. Seneca Hippol. v. 522.
 Patrium. Ovid. 15. Met. 592.
 Prædura. Claud. de Bell. Get. 359.
 Saluatorium cubile, In quo simulacra Deorum imponi solent: quod & Cararium alio nomine dicitur. Plin. 15. 11.
 Secreta. Ovid. 1. Fast. 427.
 Tacitum. Catul. 6. 7.
 Viduum. Ovid. 16. Epist. 315.
 Ascendere cubile. Virg. 12. Æn. 144.
 Collocare aliquem in cubili. Cic. 2. Tusc. 39.
 Inire cubile alterius. Cic. 9. Fam. 22.
 Infratum. Virg. 3. Georg. 230.
 Ponere cubile. Virg. 6. Æn. 274.
 — primisque in faucibus Orci
 Luctus & ultrices posuere cubilia Curae.
 Sociare cubilia cum aliquo. Ovid. 10. Met. 635.
 Unus eras, cum quo fociare cubilia vellem.
 Temerare cubile patrium. Ovid. 2. Met. 592.
 Non audita tibi est patrium temerasse cubile. De Nyctimene.
 Usurpare duplex cubile dicitur mulier, quum adulteratur. Cic. 9. Fam. 22.
 Transfertur etiam ad Aves & Bestias: ut
 Cubilia & nidii gallinarum & avium. Cic. 1. de Nat. Deor. 129.
 Delitescent cubilibus bestie. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.
 Moliri cubilia ferarum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
 Rimofa cubilia, pro Alveariis. Virg. 4. Georg. 45.
 Et ad alia transfertur: ut,
 Dura cubilia ferri erueret, Ferri fodinas effodere. Valer. 5. Argon. 144.
 Nam prius ignoti quam dura cubilia ferri
 Eruerent, &c. De Chalybum populo.
 Cubilia avaritiæ & Vestigia. Cic. 4. Verr. 190. Ut omnes mortales istius avaritiæ, non jam vestigia, sed ipsa cubilia videre possint.
 Fraudum cubilia. Claud. 2. in pr. Conf. Stil. 214.
 Cubile etiam dicitur de Structura. Plin. lib. 36. cap. 14. Ea maxima molis fuit, nec fedit in cubili. Utitur hac voce Vitruvius lib. 2. cap. 8.
CUBICULUM, i. n. [κῦβητις, κῦβητις] Locus in quo cubile sternitur. Cic. 4. Verr. 132. Tantaque ambitione provincie totius in uno cubiculo inclusa.
 Præpositus cubiculo. Suet. in Domit. cap. 16.
 Lares cubicali. Sueton. in Domit. cap. 17.
 Minister cubiculi. Liv. 3. 57. Virgine ministro cubiculi sui clienti dono dederit.
 Amplum cubiculum, quod altera fenestra admittit Orientem, Occidentem altera retinet. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
 Curvatum cubiculum in apfida. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
 Dormitorium cubiculum, quod diem, clamorem, sonum excludit. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem.
 Polifitimum cubiculum, grande, æstivum, hibernum, omnibus ventis subductum, noctis & fœmni. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.
 Viride & umbrosum cubiculum a proxima platano. Cubiculum hieme tepidiffimum, quia plurimo sole perfunditur. Cubiculum obivium soli maxime hiberno. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem.
 In cubiculum voluit me abducere anus. Plaut. Mof. 3. 2. 7.
 In cubiculum fe recipere omnibus fummotis. Sueton. in Domit. cap. 16.
 Cubiculum cit etiam Suggestum, ex quo ludos fpectare principes foliti. Suet. Neron. cap. 12. Icarus primo statim conatu juxta cubiculum ejus decidit. V. ibi Interpr.
CUBICULARIS, e. Adj. [κῦβητις] Quod pertinet ad cubiculum, ut, Cubicularis lectus. Cic. 5. Tusc. 59.
 Imago cubicularis. Suet. Aug. cap. 7.
 Lectus cubicularis. Cic. 2. de Divin. 133.
 Cubicularis, m. pro Cubiculario. Sueton. in Neron. cap. 38. Incendit urbem tam palam, ut perique confulares cubicularis ejus, cum ita excedaque in prædiis suis deprehensus non attigerint, &c. Quædam item

plaria legunt Cubicularios. [An Tantum non attigerint?
CUBICULARIUS, a, um. Adj. [κῦβητις] ut, Cubicularia lucerna. Martial. lib. 14. Lemm. 39. Adde 150. Cubicularia polymita.
CUBICULARIUS, i. m. [κῦβητις, κῦβητις] Qui in cubiculo ministrat. Cic. 5. Verr. 8. Hunc vestri janitores, hunc cubicularii diligunt. Decurio cubiculariorum. Sueton. in Domit. cap. 17. Saturated decurio cubiculariorum, & quidam & gladiatorio ludo vulneribus septem contudarunt. V. Pignor. de Serv. p. 237.
CUBICULATUS, a, um. Adj. ut, Tirimis cubiculata. Senec. lib. 7. de Benef. cap. 20. Cui trirèmes & cæratas (Al. Cæratas, vel Æratas) non mitterem, luforias & cubiculatas, & alia ludibria in mari lafcivientium, mittam. conf. THALAMEGUS.
CUBITISSIM, Adv. Plaut. Caf. 5. 2. 42.
CUBUS, i. m. [κῦβη] Mathematicis Figura est ex omni latere quadrata, quales sunt tesserae, quibus in alveolo luditur: ex quo ipsa appellata Cubi. Euclid. 11. Elem. Def. 25. Cubus est figura solida, quæ sex quadratis æqualibus concitetur. Idem 7. Elem. V. Vitruv. lib. 5. præf.
CUBICUS, a, um. [κῦβητις] Vitruv. lib. 5. præf. Cubicis rationibus præcepta scribere.

C U C

CUCURO, ðre. Proprium est vocis nocturæ. Auctor Philomelæ in operibus Ovidii v. 41.
 Noctua lucifuga cucubat in tenebris.
CUCULLIO, ðnis. f. [κῦβητις] est (ut Julius Capitolinus in Vero c. 4. docet) Genus pilici viatorum, quo capite obrecto, vagari nocte solent. Cucullionem, pro Cucullo videtur accipere Cato de R. R. cap. 3. Funes veteres farciri, novosque fieri: centones, cuculliones familiam oportuisse sibi farcire. Videtur esse a Cuculus, forma Græca diminutivum; sicut ad Homine, Hemuncio.
CUCULLO, ðre. Auctor Philomelæ v. 35.
 Et cuculi cuculant: fritinit rauca cicada.
CUCULLUM, i. n. [κῦβητις] Latiorum oppidulum est, in via Valeria, cujus meminit Strab. lib. 5.
CUCULLUS, vel **CUCULLUS**, [κῦβητις] Avis nota. Hor. 1. Serm. 7. 31.
 — cui fæpe viator
 Cessisset, magna compellans voce cucullum. Viatores solebant Cultores & Vinitores sero colentes, appellare Cucullus, in desidia probrum. Hinc Plin. lib. 18. cap. 26. extr. Dum fciat, inquit, inde natam exprobrationem sedam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur, opprobriumque meritum, falcem ab illa volucere in vite deprehendi, ut ob id pudentiæ fales etiam cum primo vere ludantur, aufpicio tamen de testabiles videntur.
 Cucullum, Maritum vocat mulier apud Plautum, qui cum alienis uxori bus dormiebat, quod cucullus avis, quom tempus suæ paritudois appetit, nidum aviculæ, cui curruca nomen est, animadvertit, in ejus que nido exclusis illius ovio, ova fua emittit. Plaut. Afm. 5. 2. 73.
 At etiam cubat cucullus. ferge amator, i domum.
 In Thæfauo editionis præsint fuit alia exempla e Plauto. H. St. Nimirum ex eadem Scena v. 84. & ex Merc. fuppos. 2. Act. 4. Sc. 5. v. 11.
 Cucullus, Capitis tegmen. Juven. 6. Sat. 118.
 Sumere nocturnos meretrix Augufta cucullus.
 Santonicus cucullus. Juven. 8. Sat. 145.
 Cucullis teftum caput. Martial. lib. 11. 99.
 Non te cucullis afferet caput teftum.
 Cucullus, Papyraceum tegmentum quo pigmentarii utuntur. Martial. lib. 3. 2.
 Vel thuris, piperisque fit cucullus. De libro sue loquitur.
CUCULLA, æ. f. Idem. Paulinus lambo ad Cythricum, v. 389.
 Donumque tunice, qua fodalem ornaverat,
 Geminat cucullæ munere.
 Derelinquere palliolum & cucullam aliovi. Hieronym. Vita Hilar. sub finem. Adde Ambros. Serm. 92. & Gloss. Cyrill.
CUCULLATUS, a, um. Adj. Quod cucullum habet. Columel. lib. 11. cap. 1. Cultam, vestitamque familiam utiliter magis habeat, quam delicate, id est munitam diligenter a frigoribus & imbribus: quæ utraque prohibentur optima pellibus manicatis, centonibus confectis, & sagis cucullatis: idque si fiat, omnis pæne hiemalis dies in opere tolerari possit. Quædam exemplaria hoc loco legunt. Sagas cucullis: verum falso. Nam idem Columel. lib. 1. cap. 8. idem docet itiflem verbis: nisi quod pro Sagis cucullatis, scripsit Sagis cucullis: nisi etiam Cucullatis legendum fit: aut Cucullis adjectivum fit. V. CERNIO.
 Vestis cucullata. Isidor. 19. 24.
CUCUMA, æ. f. [κῦβητις] Vas æneum calefaciendæ aquæ idoneum. Petron. Arbit. in Satyr. cap. 135. Cucumam ingentem foco appofuit.
 Cucuma item appellatur Tuguriolum exiguum, in quo pauperiores habitabant. Martial. lib. 10. 79.
 Torquatus nitidas Pario de marmore thermas
 Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
 Cucumam etiam Genus esse baculi ferrati scribit Budæus. Martian. l. 1. D. ad l. Corn. de fcar. Sed si clavi percussit, aut cucuma in rixa, quamvis ferro percussit, tamen non occidendi animo, leniendam ejus poenam. De Cucuma vide Politianum in Miscellanæ cap. 30.
CUCUMILLA, æ. f. dimin. Petron. cap. 136. Cervix cucumilæ.
CUCUMILLA, æ. f. aliud dimin. [κῦβητις] apud Alphen. l. si quando. D. si servit. vendic. Genus est valculi curvi, quod, ut arbitror, a forma cucumeris nomen suum invenit, ad eundem usum, ad quem & labra & crateres paratum. Hæc ex Connono.
CUCUMBER, vel **CUCUMIS**, ðris. m. [κῦβητις] a Curvatore dicitur, ut ait Varr. de L. L. 4. 21. Virg. 4. Georg. 122.
 — tortusque per herbam
 Cresceret in ventrem cucumis.
 Cereulus cucumis. Propert. lib. 4. 2. 43.
 Tortus cucumis. Virg. 4. Georg. 122.
 Cucumere vefcens mulier, lanam texe. Proverbium, quod ideo dici videtur, quia, ex Aristotelis doctrina, tetricæ parte plurima venericæ sint, ac impudicæ. Cucumeres vero coitus prolubia concidunt, uti tenentur nonnulli: unde σῦκον appellatum tradunt, πικρὸν το σῦκον αὐτὸ τῶν ἄνδρῶν. Ex Cæf. Rhod. lib. 14. cap. 4.

Infectitur etiam Cucumis, is; unde datus Cucumi. Plin. lib. 19. cap. 11. Infrimiora autem flint atriplici, ocimo, cucurbitae, cucumi. Et cucurbitae Cucumini. Plin. lib. 20. cap. 1. Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumini vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus. Est ablativus Cucumi. Plin. lib. 20. cap. 9. Cum vino, aut cucumi cocto. Cucumis anguinus, five silvestris, [*σκινός ἀγρίος*] Herba est solo fructu a sativo cucumre distans, quem multo minore habet, glandibusque longiusculis similem. Officinarum cucumerem agnunt appellunt. Succum ejus Elaterium vocant, *σκινός* ἰατρικόν, hoc est ab expellendo, siquidem & menses mulierum retentos expellit, & gravidis abortum facit. V. Plin. lib. 20. cap. 1.

Cucumis, Genus piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Harduinus Fruticem marinarum intelligit.

CUCUMERARIUM, i. n. [*σκινός*] Locus in quo sunt cucumeres. Vulg. Interp. Efa. 1. 8. ubi LXX *σκινώγειον*. conf. Tertull. adv. Judaeos cap. 3. & 13. & adv. Marc. 2. 23.

CUCURBITA, æ. f. [*κλαυθρία*] Ovis in hortis nascens. Plin. lib. 19. cap. 5. Cucurbita quoque omni modo fastigiat vaginis maxime vitibus, coniecta in eas postquam desloruit. Crescit qua cogitur forma, plerumque & draconis intorti figura. Libertate vero penilli concessa, jam visa est 1x pedum longitudinis. Ibidem plura. Tumido ventre cucurbita. Propert. lib. 4. 2. 43.

Carulus cucumis, tumidoque cucurbita ventre. Cucurbita caput habere, Stolidum & vecordem esse. Apul. 1. Miles. p. 109. Hem! nos cucurbitae caput non habemus, ut pro te moriamur. Cucurbita, quam vulgus *ventosam* nominare solet, quod spiritibus ac ventis e corpore prolucendis accommodata sit. Juven. 14. Sat. 57.

Unde tibi frontem, libertatemque parentis, Quam facias peiora fenex? vacuumque cerebro Jam pridem caput hoc ventosa cucurbita quaerat? h. e. Ut merito tibi e capite sanguis fit educendus, ut fieri solet in delirio. Corn. Cels. lib. 3. cap. 19. de Phrenitico. Neque alienum est, si neque sanguis ante missus est, neque mens constat, neque somnus accedit, occipitio incisio cucurbitulam advocet. Hæc Cels.

Cucurbita medicinalis. Plin. lib. 32. cap. 10. Hirudinum eadem ratio, quæ cucurbitarum medicinalium, ad corpora levanda sanguine, spiramenta laxanda, judicatur.

CUCURBITULA, æ. f. dimin. [*κλαυθρία*] Parva cucurbita. Cucurbitula [*σκινός*] Est quam nos *ventosam* dicimus, qua medici utuntur ad sanguinem levi scarificatione educendum. Cels. lib. 2. cap. 11. Cucurbitularum duo genera sunt: æneum, & corneum. Ænea, altera parte patet, altera clausa est. Cornea altera parte æque patens, altera foramen habet exiguum. In æneum lineamentum ardens conjicitur: ac sic os ejus corpori aptatur, imprimiturque, donec inhæreat. Cornea per se corpori imponitur, deinde ubi ea parte qua exiguum foramen est, ore spiritus adductus est, superque æra cavum id clausum est, æque inhærescit.

Accommodare cucurbitulam. Cels. lib. 7. cap. 2.

Adhibere. Cels. lib. 2. cap. 11.

Advocet. Cels. lib. 3. cap. 19. V. supra in CUCURBITA.

Defigere. Cels. lib. 4. cap. 14.

CUCURBITINUS, a, um. [*κλαυθρία*] Adj. ut, Cucurbitina pyra, cucurbitina ficus dicuntur ob cucurbitae similitudinem. Cato cap. 7.

CUCURBITO, ære. Cucurbitare apud Feudistas dicitur vasallus, qui domini uxorem adulterat, vel ad crimen istud saltem sollicitat, turpiter tentat, affectat: item filium, nepem, nurum, aut forem ejus pollutat. Zafus de feud. privati. & Salmuth. ad Panciroll. de perd. p. 214. Dilher. dispp. Philolog. Tom. 1. p. 240. At

CUCURBITATIO, ðnis. f. Cucurbitularum usus. Cæsar. Aurel. Tard. 2. 1. S. 32.

CUCURBITO, ðre. Gallorum gallinaceorum proprium est. Auctor Philomela in operibus Ovidii v. 25.

Cucurrit follet gallus, gallina gracillat.

CUCUTIUM, i. n. Vestimenti genus, vel ut Casaubonus censet Cucullorum species. Treb. Pollio in Claudio cap. 17. Cucutia villosa duo. Meursius legit Cuculia.

C U D

CUDO, di, sum, [*κύνειν, κύνειν*] ðre. a Cædendo dictum, inquit Festus: & id est proprie Ferire, percutere. Columel. lib. 2. cap. 10. Ac durissimæ quidem acus refectæ separatæque erunt a cudentibus.

Cudere argentum vel nummos. Ter. Heaut. 4. 4. 18.

— quam rem agis scelus? s. egone? argentum cudo.

Cudere multa misera oculis. Plaut. Capt. 2. 1. 7. V. Gronov. in loc.

Cudere tenebras alicui, apud Plautum.

In hæc cudetur faba. Ter. Eun. 2. 3. 39. Ubi Donatus, i. e. In hoc hæc malum recidet, in hæc vindicabitur culpa: ut laborat solum in quo cuditur, id est batitur faba, quam siliquis exiit tusa sustibus, ut in areis more rusticorum fit. Vel quod quidam male Coctam fabam, & quæ non maderit, sed dura permanferit, supra caput coqui, velut ipsi fabæ irati, saxo comminunt, tum univerfum malum & omnis dolor ad coquam pervenit. Simile & alibi a pulmento proverbium est, Tute hoc intritri, tibi omne est exendendum, accingere.

CUSOR, ðnis. m. Liv. 21. 21. Triumviri mensarii creati sunt, lique numularis, & monetæ omnis generis cusoribus præerant. V. l. i. Cod. de Excusat. artif.

CUSO, ðre. frequent. apud Priscian. p. 890.

CUDON, ðnis. m. [*κύνειν*] Pellem crudam significat, qua vice galeæ nonnulli folebant uti ad municienda capita. Sil. lib. 16. 59.

Scipio contorques hastam, cudone comantes

Disjecit crines. Adde 8. 494.

C U J

CUJAS, ðnis. [*κύνειν*] Interrogativum gentilium. Cic. 5. Tusc. 108. Socrates quidem, quum rogaretur cujatem se esse diceret, Mundanum, inquit: totius enim mundi se incolam & civem arbitrabatur.

Cujas es tu? respondendum, Gallus. Romanus, &c. Vel dubitative, Nescio cujas sit iste. Vel relative: ut, Ego sum Gallus, cujas es tu?

Cujas, pro Cujus scetæ. ut, Cujates philosophi estis? Stoicæ an Epicurei? Valla lib. 2.

CUJATIS, e. dicebant veteres. Plaut. Curc. 3. 37.

Quid eum nunc quaeris, aut cujatis?

Cujus & Cujatis, hæc est differentia. Cujus ad personam refertur hominis: Cujatis unde significat. Accius Telep. Qui neque cujatis esset unquam potuimus multi rogantes scire. Nonius 5. 19. [Fortis Cujas, pro Cujas scribendum. est mihi futilis videtur ista utriusque vocis distantia.

CUJUS, [*κύνειν*] cuja, cujum. antiqui dicebant, ut Meus, mea, meum. Virg. 3. Ecl. 1.

Dic mihi Damoeta, cujum pecus? an Melibœi? Ter. And. 4.

5. 24. Cujum puerum hic appofuisti? Idem Eun. 2. 3. 28. Quid virgo, cuja est?

Nunc potius interrogamus per Cujus, genitivum a Qui quæ quod, ad quem non responderit semper in eodem casu, in possessivis tam pronominibus quam nominibus. Plaut. Amph. 1. 1. 222.

Cujus es? s. Amphitruonem inquam Sofa.

Cuja res est. Cic. 3. Verr. 142. Ut optima conditione sit is, cuja res sit, cujum periculum?

Cuja interest. Cic. pro Varen. ap. Prisc. lib. 12. extr. Ea cædes si potissimum criminari datur, detur ei cuja interest, non ei cuja nihil importat.

CUJUSMODI, [*κύνειν, κύνειν*] Vox est indeclinabilis, composita ex genitivo Cujus a Quis, & Modus. Plaut. Men. 1. 4. 3. Cujusmodi homines erunt?

Cujusmodi, aliter. Cic. 5. Tusc. 121. Ubi enim melius uti possumus hoc, cujusmodi est, otio? In vetusto exemplari scripto legitur Cuiquidmodi. Idem 2. de Invent. 124. Quod si hæc cum summe inutilia, tum multo turpissima sint, legem cujusmodi sit, in præsentia conservari a judicibus. In scripto exemplari antiquo legitur Cujuscemodi.

Cujusmodi, admirativum. Plaut. Mof. 3. 3. 5.

Cujusmodi gynæceum! quem & porticum!

CUJUSCEMODI, Hirt. Bell. Afric. cap. 36. Cujuscemodi generis hominum delectus habere.

CUJUSDAMMODI, [*κύνειν κύνειν*] Cic. 2. de Divin. 34. Num etiam si fîsum cujusdammodi fuerit in jecore, lucrum ostenditur?

CUJUSMODICUNQUE, [*κύνειν κύνειν*] Cic. pro Cluent. 17. Nam illud me non præterit, cujusmodicunque mater fit: tamen in judicio filii, &c.

CUJUSCUNQUEMODI, [*κύνειν κύνειν*] Sallust. in Catil. cap. 39. extr. Neque solum cives, sed cujuscunquemodi genus hominum. Al. Cujusquemodi. V. Cort.

CUJUSQUEMODI, [*κύνειν κύνειν*] Cic. pro Flacc. 40. Sed tamen judicium fieri videtur, quum tabulæ illæ ipsæ, cujusquemodi sunt, profertur. Cujusquemodi, pro Omnis generis. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusquemodi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas.

Fœdare mortem ludibrio cujusquemodi. Flor. 3. 4. conf. Sall. in dict. superiori.

CUCULIMODI, Cic. 3. Att. 22. in fine, Ad me velim omnia quam diligentissime cuculimodi sint, scribas. h. e. Sive læta, sive tristia.

CUVIS tempori homo. V. QUIVIS.

CUJUSVIS, cujavis, cujumvis. Apul. Apol. p. 532. Cujavis oratio infimulari potest. Adde p. 528.

C U L

CUL. Cultores. CUR. Curionum, Curiarum, vel Curfor.

CULPICIO, ðnis. f. veteribus dictus Affectus stranguræ similis. Gloss. Gr. Lat. *σπυγγήρα, culpicio*, subtilillatio, *σπυγγήρα*, Culbo, subtilillo.

CULCITA, æ. f. [*κύνειν κύνειν*] Est, inquit Valla lib. 6. cap. 46. tam Lanæ, Stupeæ, & li quid est ejusmodi, quam Plumæ. Perottus, Culcitra generali nomine vocari possunt omne Stragulum in quo aliquid quiescendi gratia inculcatum sit. Varro lib. 4. de Lingua Latina 35. Posteaquam transferunt ad culcitas, quod in ea signa, aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcita dicta. Culcita, ait Festus, quod tomento inculcatur, appellata. Cic. 1. Tusc. 345. Collocemus in culcita plumæ, psaltrium adducamus. Alii legunt Culcitra, sed invitis Criticis. V. Manut. Orthograph. & Torrent. ad Suet. Tib. cap. 54.

Culcita cubicularis. Macrobi. 2. Saturn. cap. 4.

Culcitam gladium facere, est Gladio incumbere, & Se occidere. Plaut. Caf. 2. 4. 28.

Culcita tumeat. Martialis. lib. 11. 57.

Leuconicis, aegedum, tumeat tibi culcita, lanis.

CULCITARIUS, l. m. Qui culcitas facit & vendit. Diomed. lib. 1. p. 317.

CULCITULA, vel CULCITULLA, æ. f. dimin. [*κύνειν κύνειν*] Plaut. Mof. 4. 2. 14. Is me suam quidem pol optat culcitulam. Al. — suam

Quidem pol culcitulam oportet.

Culcitra, Falculis quidam ligneis in sacris dicebatur. Festus.

CULESTR, [*κύνειν κύνειν*] pro Quale est, neutro genere positum esse pro masculino apud Plaut. Amph. 1. 3. 39.

Ecastor condignum donum culestr, cui dono datum est. Annotavit Nonius 3. 56. Fortasse non Culestr, sed Calestr, pro Quale est, legendum apud Plautum, ut vetera exemplaria legisse videntur. Sed hæc omnino antiqua sunt. Al. Quat'ist, pro Qualis est.

CULEUS, i. m. [*κύνειν*] Uter five saccus, lino vel cannabi vel corio factus: ab Occulendo, id est claudendo. Plin. lib. 7. cap. 20. Junius Valens meruit in Prætorio divi Augusti centurio, vehicula cum culeis onusta, donec exinanirentur, sustinere solitus.

In eo etiam scelestissimi homines, ac præsertim parricidæ, cum simia & gallo & serpente insiti, in mare injiciebantur ex lege Pompeia. Cic. pro Rofc. Amer. 30. Utrum malit cervices Rofcio dare, an insutus in culeum, supplicium parricidarum, per summum dedecus vitam amittere? Juven. 8. Sat. 214.

In culeum dejicere aliquem. Cic. 2. de Invent. 149.

Insutus culeo. V. INSUTO.

Culeus, Mensura vitænas amphoras continens, vel urnas quadragenas, qua nulla major mensura liquoris. Plin. lib. 14. cap. 4. de vinea Palæmonis grammatice loquens. Digna opera, quæ in Cæcubis Setinifque agris proficeret, quando & postea sæpenumero septenos culeos singula jugera, hoc est amphoras centenas quadragenas multo dedere, ac ne quis victum in hoc antiquitatum arbitratore, idem Cato denos culeos redire ex jugeribus scripsit. Hæc Budæus.

Culeus, modios nostros duos & semis capiebat: id est sexaginta Romanos. Budæus lib. 5. de Affe.

Culeus etiam cum utribus jungitur, inter vasa militaria, trajiciendo amni.
 Nepos 18. 8. 7. Sunt qui scribant Culleus, duplici l.
 Culleus etiam scribitur in Pacati paneg. 138. meæ ed. Non culleo infui.
 H. St. V. cap. 44. pr. Eanque scriptionem docti præferunt.
CULEUM, vel **CULLBUM**, i. n. Nonius ex Varrone de R. R. lib. 1. 2. 7. In singula jugera, dena culea vini fiunt.
CULĒARIS, e. Adj. [καυλαριος] ut, Culeare dolium, Quod capit culeum. Cato cap. 112. Ubi hauleris de mari, in culeare dolium infundito.
 Culeare labrum, apud Catonem, vinis admetiendis. cap. 154.
CULIOLA, ōrum. n. pl. sunt Cortices nucum viridium, a similitudine culeorum, quibus oleum aut vinum continetur. Festus.
CULLEX, ōis. m. [καυλαξ] generali nomine dicitur Vermiculus omnis alatus. V. Plin. lib. 11. cap. 2. Plaut. Curc. 4. 2. 14.
 Ut mufcæ, culices, pedesque, puliceque. Culices, inquit Perottus, acefcens vinum gignit: quos Aristoteles culices vinarios vocat. Columel. lib. 11. cap. 3. Qui æstata ita feret, caveat ne propter ficcitatis culex adhuc tenera folia præsentia confumat.
 Culex, Minutissimum est insectum gregatim & confertim volans fore fole adverfo, & aere fereno, potissimum super aquas, sed & alibi. mordet acriter suo stimulo. *Un coisim. Picardi, moucheron.*
 Mali culices. Hor. 1. Serm. 5. 14.
 Culex, figurate pro Amatore, quod cum sua promiscide formosorum & formosarum cutem culices petuntant, & tanquam quodam iphone sanguinem eliciant, ac amore quodam eorum capti esse videantur. Plaut. Caf. 2. 3. 22.
 — eho tu
 Nihili cana culex: vix teneor, quin quæ decent te dicam. Turnebus.
CULICŪLUS, i. m. dimin. Gloss. Cyrill. Culiculus, καυλαπιον.
CULICIARIUS, [Καυλαριος] Apollo dictus, & hoc nomine in Attica culcus est, quod infectos culices ex agris propulset, ut scribit Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13.
CULICI, ōrum. m. Istriæ populi, Venetis finitimi, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 19.
CULIGNA, æ. f. [καυλιχνη] Vas potorium. Cato, Culignam in feno Græco ponito, ut bene oleat. Hæc Festus. Cato cap. 132. pt. Jovi dappali culignam vini quantum vis polluceto.
CULINA, æ. f. [καυλιχνη] Locus in quo comburuntur epulæ in funere, inquit Fest. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 1. 273. Qua fini sit antica & postica. in postica parte erat culina: dicta ab eo, quod ibi colebant ignem locupletiorum domus. quam fuerint angustius paupertinis coactæ, ipsa nomina declarant. Cic. 15. Fam. 18. Ubi igitur, inquires, philosophia? tua quidem in culina: mea molestia est.
 Culina dicta est quasi Colina, qua ibi lares colantur, vel quod carbones culiat. Commentator Horatii cum Cruquio excusul 162. H. St. ad Sat. 1. 6. 38. Ego magis animadvertendum puto, Horatium ibi Culinam pro Cœna posuisse, ut idem annotat:
 Murena præbente domum, Capitone culinam. Sic Stediosa culinæ juventus. Hor. 2. Serm. 5. 80. de Penelopes procis. A magna non degenerare culina. Juven. 14. Sat. 14.
 Culina, Latrina, secessus. Isidor. Gloss. V. etiam Varro de L. L. 4. 25. & Petron. cap. 2. & ibi Erhard. & Heinf. & Burm.
CULINARIUS, i. m. Scribonius Largus comp. 130. Teruntur ex cinere lixiva, qua culinarii utuntur.
CULINÆ, arum. f. Loca quædam publica in suburbanis dicebantur, inopum destinata funeribus: ut ait Aggenus p. 60. Gœf. de limitibus agrorum.
CULIX, ōis. Herba est, qua trita semen cucumerorum maceratum feri jubent, ut sine femine nascantur. Auctor Plin. lib. 19. cap. 5.
CULLU, Numidiæ oppidum, cujus nemiunt Plin. lib. 5. cap. 3.
CULMEN, ōis. n. [καυλαξ, κεραια] Quod culmis tegitur: quia veteres aditicia culmis contebant, id est paleis messoribus, inquit Servius. Virg. 1. Ecl. 69.
 Pauperis & turgri congestum cæspite culmen.
 Altum culmen. Virg. 2. Æn. 410.
 Candida. Propert. lib. 3. 16. 5.
 Clara. Valer. 5. Argon. 646.
 Fulta culmina. Martial. lib. 12. 73.
 Pastorale, Tugurium seu Tectum. Claud. de Bell. Get. 355.
 Nudaçtum tecto. V. NUDUS.
 Summa villarum culmina. Virg. 1. Ecl. 83.
 Et jam fumina procul villarum culmina fumant.
 Tecta domorum culmina convellunt. Virg. 2. Æn. 446.
 Admota æthereis culmina fedibus, Ædium sublimia fastigia. Sen. Hippol. 11.
 Ædis culmen Jovis, fulmine ictum. Liv. 27. 4.
 Hominum, ac deorum. Virg. 4. Æn. 671.
 Culmen, Summitas alicujus rei. Plin. lib. 9. cap. 35. Principium ergo culmenque omnium rerum pretii margaritæ tenent.
 Regale culmen, Regia majestas. Claud. de sext. Conf. Honor. 64.
 Summitum Jovis culmen. Sil. lib. 3. 510.
 Pervenire ad culmen. Plin. lib. 15. cap. 15. Pars hæc vitæ jam pridem pervenit ad culmen.
 Culmen hominis, Caput. Liv. 1. 34. ad fin. Circa summum culmen hominis auspicium fessile.
 Culmen, pro Culmo sive stipula. Ovid. 4. Fast. 734.
 Tertia res, duræ culmen inane fabæ. h. e. Fabæ culmus, qui suapte natura inanis est & vacuus.
CULMINIUS, a, um. Adj. ut, Olea culminia. Columel. 5. 8. 3.
 Bacca culminia. Idem 12. 52. [Non videtur a Culmine ductum nomen.
CULMINO, ære. Culmen facere, atollere. Mart. Capella lib. 9. p. 309. Quæ senatum lumina Deum verendo culminatis vertice.
CULMUS, i. m. [καυλαξ, κεραια] qui & COLMUS, Frumentum calamum a radice usque ad spicam: dictus quod colatur. Virg. 1. Georg. 111.
 — ne gravidis procumbat culmis aristis. Ubi Servius;
 Culmus, Junctio spicarum. Ibidem, 321.
 — culmumque levem, stipulæque volantes. Ubi Servius;
 Culmus dicitur ipse Calamus: Stipulæ vero, Folia quæ ambiunt culmum.
 Cerealis culmus. Virg. 2. Georg. 517.

Crepitantes culmi messis. Sil. lib. 13. 672.
 Fragilis. Virg. 1. Georg. 76. al. Calamus.
 Geniculato culmo erecta herba. Cic. de Sæuct. 51.
 Levis. Virg. 1. Georg. 321.
 Pallentes. Stat. 3. Silv. 3. 128.
 Surgentes in fegetem. Lucan. lib. 6. 110.
 Romuleoque recens horrebat regia culmo. Virg. 8. Æn. 654. Curiam Calabram dicit, quam Romulus tæxerat culmis. Servius.
 Conficere spicam e culmo, i. e. Ex fenecture judicare de juvenia. V. Chiliad.
CULMOSUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 72.
 — madere
 Culmosos viridi cruore fratres.
CULPA, æ. f. [αἰτία, ἵσχυρα] est ejus, inquit Donatus, qui infcians alicquem læsit. Plaut. Epid. 5. 2. 64.
 Mihi ut ignofcas, si quid imprudens culpa peccavi mea. Cic. 1. Off. 89. Ne major pœna quam culpa fit cavendum.
 Culpa, mea, tua, ejus, &c. Ablativus. Plaut. Cist. 1. 1. 78.
 Sed mea ego culpa & stulticia pejus misera maceror. Cic. 1. Q. frat. 1. Contracta culpa iorum culpa molestissime ferre homines debent. Accidit culpa corporum. Cic. 2. Q. frat. 12.
 Nemo, nisi sua culpa, diu dolet. Quintil. in proœm. lib. 6.
 Injusti oneris impoliti tua culpa fit, mea recepti. Cic. in Orat. 35.
 Abstineret culpa. Plaut. Men. 5. 6. 20.
 Abeffe a culpa facinus scitis mea. Ovid. 1. Trist. 2. 98.
 Abeffe culpam. Cic. 12. Fam.
 Abhorre a culpa, i. e. Remotum esse a culpa. Cic. 2. de Invent. Accusare culpam. Cic. pro Planc. 9.
 Amittere. V. AMITTO.
 Amovere, (vel ut Acron legit) Emovere. Hor. 4. Carm. 15. 11. Arguere alicquem culpa. Liv. lib. 5.
 Assignare fortunæ. V. ASSIGNO.
 Attribuere alicui. Cic. 7. Verr. 133.
 Avertere in alicquem. V. AVERTO.
 Augere cum indignatione. Cic. 2. de Invent. 53.
 Carere. Cic. 6. Fam. 1.
 Castus a culpa. In CASTUS.
 Celare. Ovid. 2. Met. 37.
 Cessant peçtora culpa. Sil. lib. 13. 518.
 Coarguere culpam alicquorum. Cic. 9. Att. 4.
 Commereri culpam. Plaut. Capt. 2. 3. 43. i. e. Contraxisse culpam, ideoque castigationem sive pœnam commeritum esse.
 Commiffa culpa. Cic. 16. Fam. 12. V. in COMMITTO.
 Compescere ferro culpam, Refecare partem nocivam. Virg. 3. Georg. 468.
 Conferre in alterum. Ter. Eun. 2. 3. 96.
 Conjicere in alicquem. V. CONJICIO.
 Consortem esse culpæ. Ovid. 3. Fast. 492.
 Contaminare se culpa. Cic. ad Herenn. 2. 24.
 Contrahere alicquid culpa sua. In CONTRAHO.
 Convertere fortunam in culpam. Cic. pro Rabir. Post. 2.
 Damnare ob culpam alicquem. Cic. 1. de Orat. 233.
 Deprensa culpa. Sen. Hippol. 5.
 Derivare culpam in alicquem. Cic. 4. Verr. 49.
 Dimovere ab alicquo. Cic. 2. de Invent. 28.
 Dare vitio & culpæ alicui summam laudem. Cic. pro Rosc. Amer. 48.
 Dare veniam culpæ. Ovid. 7. Epist. 105.
 Effigere pœnam culpæ non posse. Cic. 16. Fam. 26.
 Eximere ex culpa alicquem. Cic. 2. de Invent. 24.
 Exfolvere alicquem culpa. Tacit. 4. Hist. 8.
 Fingere culpam. Ovid. 2. Amor. 19. 13.
 Hæreere culpam in alicquo. Ter. Hec. 2. 1. 32.
 Ignara culpæ. Stat. 4. Silv. 6. 91.
 Impellere in culpam alicquem. Catul. 15. 15. ad Aurelium.
 Impingere in alicquem. V. IMPINGO.
 Imponere nomina culpæ. Ovid. 7. Met. 69.
 Inclinare culpam. V. INCLINO.
 Infcius culpæ. Virg. 12. Æn. 648.
 Intervenit culpa. Ulpian. l. si procuratorem. §. ultimo. D. mand. vel contra.
 Invenire alicquem in culpa. V. IN & INVENIO.
 Liberare culpa alicquem. Cic. 13. Att. 22.
 Liberare alicquem culpæ. Liv. 41.
 Luere culpam. Sil. lib. 13. 381.
 Occuluit culpam parentum. Stat. 3. Silv. 3. 45.
 Piare culpam. Virg. 2. Æn. 140.
 Ponere extra omnem culpam causamque sese. Cic. 2. de Univerf. 39.
 Ponere in culpa & suspitione alicquos. Cic. pro Cluent. 127.
 Præstare culpam. Cic. 6. Fam. 1. Simus igitur ea mente, quam ratio & veritas præscribit, ut nihil in vita nobis præstandum, præter culpam, putemus. V. PRÆSTO.
 Prætextit hoc nomine culpam. Virg. 4. Æn. 172.
 Properare culpam. Ovid. 2. Epist. Sabin. 95.
 Ah cur nescio quam properavimus, hei mihi! culpam.
 Recidit culpa supplicio. Hor. 2. Carm. 24. 34.
 Redimere culpam. Cic. 10. Fam. 8.
 Removeri a culpa. Cic. pro Muren. 73. Non & illa pic fecit, & hic a culparemotus est.
 Residet culpa in alicquo. Cic. 16. Fam. 5.
 Subire culpam. Claud. 1. in Eutrop. 477.
 Succumbere culpæ. Virg. 4. Æn. 19.
 Huic uni forsan potui succumbere culpæ.
 Summittere se culpæ. Ovid. 4. Epist. 151.
 Suscipere culpam. Cic. pro Cluent. 153. Ut aliquid culpæ suscipere se purarent reculando.
 Sum, ut, In culpa esse. Cic. de Amicit. 78. Et hic bonos veteri amicitia tribuendus esse, ut is in culpa sit qui faciat, non qui patitur injuriam.
 Extra culpam esse. Cic. 7. Verr. 133.
 Culpa hæc a me procul est. Ter. Adel. 3. 2. 49.
 Postremo, quando ego conficia mihi sum, a me culpam esse hanc procul.

Non est mea culpa, sed tua. Martialis lib. 11. 80.
 Non est illa quidem, non est mea, sed tua culpa.
 Culpa in eo est. Cic. de Amicit. 89. Maxima autem culpa in eo est, qui & veritatem aspernatur, & in fraudem obsequio impellit.
 Fari ita culpa est. Sen. Oedip. 14.
 Sustinere culpam alicujus rei. Cic. 7. Att. 3.
 Sustinere & prætere legis culpam. Cic. 3. de Legib. 37. Cassia legis culpam Scipio tuus sustinet: quo auctore lata esse dicitur: tu si tabellariam tuleris, ipse præstabis.
 Teneri erroris humani culpa. Cic. pro Marcel. 13. Et si aliqua culpa tenemur erroris humani, a scelere certe liberati sumus.
 Teneri in media. Ovid. 1. Amor. 14. 43.
 Transferre omnem in alium. Cic. 15. Att. 27.
 Tucri deprehenfam pertinaciter. Quintil. lib. 6. cap. 4.
 Vacare. Quintil. lib. 3. cap. 6.
 Vanescit culpa. Ovid. 1. Amor. 8. 80.
 Vitare. Hor. de Arte Poet. 267.
 Vocari in culpam. Quintil. lib. 7. cap. 3.
 Novissimus in culpam. Tacit. 1. Ann. 45. Quin potius, ut novissimi in culpam, ita primi ad penitentiam sumus.
 Ad culpam causas dare. Virg. 2. Georg. 455.
 Fides culpæ. Sen. Agamem. 4.
 Fuga culpæ. Hor. de Arte Poet. 31.
 Liberatio culpæ. Cic. pro Ligar. 1. Quum a te non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent.
 Proditor culpæ. Ovid. 2. Amor. 8. 26.
 Sceleris coacti culpa. Sen. Troad. 10.
 Temporum culpa. Cic. 9. Att. 2.
 Via difficilis culpæ. Ovid. 17. Epist. 146.
 Anceps Plin. lib. 17. cap. 22.
 Infaulta Sil. lib. 13. 381.
 Magistra culpa potare. Hor. 2. Serm. 2. 127. i. e. Sine archipofia. Porphy. Putant itaque culpa magistra, qui nullum præter ipsius culpæ sophyritatem timent magistrum, qui modum excedere prohibeat. Lambinus legit Cupa. Al. Cuppa, vel Copa. V. suo loco.
 Perennis. Ovid. 1. de Pont. 1. 64.
 Professa. Ovid. 1. Amor. 14. 6.
 Qua merui culpa ferri tibi vilis, Achille. Ovid. 3. Epist. 41.
 Scelerata. Sil. lib. 12. 105. V. ibi Drakenb.
 Secreta. Sen. Hippol. 5.
 Turpis. Cic. pro Rosc. Amer. 112. Ergo idcirco turpis hæc culpa est, quod duas res sanctissimas violat, amicitiam & fidem.
 Et in plurali. Cic. 7. Verr. 41. In hoc uno genere omnes inesse culpas istius maximas avaritiæ, majestatis, dementiæ, libidinis, crudelitatis. Al. Majestatis deminuta.
 Culpa est apud Jurisconsultos, Quod quum a diligente provideri poterat, non est provifum. l. 31. D. ad l. Aquil.
 Inter Culpam & Dolum. Dolus sceleris, Culpa vero imprudentiæ tribuitur. Ille in faciendo est: Hæc in non faciendo. Plura vide de hac differentia apud Connamum.
 Latior culpa, dolus est. Celf. in l. quod Nerva. D. de pos. Quod Nerva diceret latiore culpam dolum esse, Proculo displicebat. mihi veriffimum videtur, &c.
 Opera & Culpa. Donat. ad illud Ter. Hec. 2. 1. 31. Non mea opera, neque pol culpa evenit. Opera est, inquit, si scientes læserimus: Culpa, si nescientes. Quorum alterum sceleris, alterum stultitiæ est. Hæc ille. Ter. Eun. 2. 3. 92. Quod qui refecerint, culpant? Cic. in Sallust. 7. Quæ si tu mihi ut vitia objicis, temeritas tua reprehendetur, non mea vitia culpabuntur.
 Carmina culpæ. Ovid. 2. Amor. 4. 21.
 Faciem. Ovid. 13. Epist. 45.
 Facinus. Ovid. 6. Epist. 138.
 Levitas culpanda. Ovid. 2. de Arte Am. 429.
 Patientiam alicujus. Cic. in Sallust. 12.
 Statuas. Martialis lib. 9. 60.
 Culpavit statuas, & Polyetele tuas.
 Arbor aquas culpavit, &c. Hor. 3. Carm. 1. 31. Intelligit arborem nimia pluvia lædi. Homines vero quum læduntur, culpare illum solent, cujus injuria lesi sunt. Tribuitur inanimato, quod animati est. Sed ab eo quod sequitur, quod præcedere solet intelligi vult.
 CULPARI, Ari. Pass. Hor. 1. Serm. 2. 11.
 — laudatur ab his, culpatur ab illis.
 Culpari in aliqua re. Suet. Vesp. 16. Sola est, in qua merito culpatur, pecuniæ cupiditas.
 Culpari ob aliquid. Suet. Cæf. 72.
 CULPANS, antis. Partic. ut, Ovid. 2. Amor. 4. 22.
 Culpantis cupiam sustinuisse femur.
 CULPATUS, a, um. Partic. ut, Corpus culpatum. Ovid. 21. Epist. 36.
 Paris culpatus. Virg. 2. Æn. 602. V. ibi Servium.
 CULPATER, Adv. Compar. Gell. 11. 7. Sed molestius equidem culpatusque esse arbitror, verba nova, incognita, inaudita dicere, quam invulgata & fordentia.
 CULPATIO, Ænis f. [αἰτίας] Plur. Gell. lib. 10. cap. 22. Ne ipsi quoque culpationes hujuscemodi mereamur.
 CULPABILIS, e. Adj. Apul. Apol. p. 223. Culpabile judicandum est.
 Opinio culpabilis. Arnob. lib. 1. p. 222.
 Compar. Salvian. de Gubern. Dei 4. p. 110. Culpabilior tu, quam ille. Et Tertull. de Uxor. 2. 1. Tanto culpabilior est.
 CULPABILITER, Adv. Symmach. 9. Epist. 43. Nolo existimes, culpabiliter ad me esse perlatum, &c. i. e. Cum criminatione.
 Eligere culpabiliter. Augustin. de Genes. ad lit. 11. 9.
 Compar. Paulinus Nolan. Epist. 39. 4. Nos culpabilibus infulsi.
 CULPITO, Ære. frequent. Plaut. Cist. 2. 1. 19.
 Haud metuo ne jusjurandum nostrum quisquam culpitet. Obsoletum.
 CULTRUM, tri. m. & CULTRUM, i. n. [μυζηρῶν] Quo quid abscondimus. Plaut. Epid. 2. 2. Acutum cultrum habeo. Propert. 4. 5. 72.
 Quum fallenda meo pollice cultra forent.
 Longi mucronem admittere cultri. Juven. 14. Sat. 217.

Dare jugulum cultris. Ovid. in Ibin, 104.
 Dare vulnera fixo cultro. Ovid. 5. Trist. 7. 19.
 Linqere aliquem sub cultro, pro In præsentaneo periculo deferere.
 Sumptum a victima, quæ jamjam ferienda, sub cultro esse dicitur. Hor. 1. Serm. 9. ad fin.
 Solvere cultro viscera ferarum. Sen. Hippol. 1.
 Stringere cultros in sua colla. Ovid. de Nuce 174.
 Manans cruore culter. V. MANSO.
 Lanionis culter. in l. cum de Lanionis. in princ. D. de instrum. vel instruct. legat.
 Tonforum cultri. Plin. 28. 7. Aciem in cultris tonforum hebetescere.
 Tonforius culter. Cic. 2. Off. 15. Qui cultrorum metuens tonforios candentem carbone sibi adurebat capillum. De Dionysio tyranno.
 Venatorius culter, de quo epigramma apud Martialis lib. 14. 31.
 Culter, Pars falcis vinitoriæ, proxima capulo. Columel. lib. 4. cap. 25.
 Est autem sic disposita vinitoriæ falcis figura, ut capulo pars proxima, quæ rectam gerit aciem, culter ob similitudinem nominetur: quæ flexitior, sinus; quæ a flexu procurrit. scalprum: quæ deinde adunata est, rostrum appellatur. cui superposita semiformis Lunæ species, securis dicitur: ejusque velut apex pronus imminens, mucro vocatur.
 Culter, Pars aratri. Plin. lib. 18. cap. 18. Vomerum plura genera. Culter vocatur, prædensam, priusquam profundatur, terram secans, futurique sulcis vestigia præscribens inciturus, quas resupinus in arando mordeat vomer.
 CULTRARIUS, i. m. Qui victimam cultro immolat, qui alio nomine dicitur Victimarius. Suet. in Calig. cap. 32. Admota altaribus victimæ, succinctus poparum habitu, elato alte malleo cultrarium mastravit.
 Cultrarius etiam, Qui cultros facit. Gruver. Inscrip. p. 640. n. 11. Q. TIBURTI. Q. L. MENOLANI. CULTRARI. OSSA. HIC. SITA. SVNT.
 CULTRATUS, a, um. Adj. [αὐλοκλιτῆρ] ut, Cultratus mucro, Qui scindit velut culter. Plin. lib. 13. cap. 4. Folia cultrato mucrone.
 CULTRILLUS, i. m. dimin. [αὐλοκλιτῆρ] Varr. 1. de R. R. cap. 69. Ille stens narrat, ab neficio quo percussum cultello concidisse. Dividere osse cultello. Columel. lib. 12. cap. 14.
 Purgare unguis cultello. Hor. 1. Epist. 7. 51.
 CULTRILLO, Ære. Verbum antiquum fuit: de quo sic Frontinus in libro de Limitibus p. 43. Gæf. Cultellandi ratio quæ sit sepe queritur, cujus præmensi soli spatium consummamus, & illam capulo inæqualitatem planam esse cogimus, dum mensura lateribus inferimus. Cultellamus ego agrum eminentiorem, & ad planitiem redigimus. V. Gæfii Indici.
 CULTRILLATUS, a, um. Adj. [αὐλοκλιτῆρ] Qui formam cultelli habet. Plin. lib. 32. cap. 2. Idem infixam hamo invertere se, quoniam sit dorso cultellato, spinaque lineam præsecare.
 Lapis cultellatus. Hygin. Gæf. p. 2. 4. i. e. Qui pentagoni recipit rationem. [Hic est partitium a Cultello, ære.]
 CULTIO, CULTOR, CULTRIX, CULTURA, CULTUS. IN COLO.
 CULULLUS, i. m. Calix ficilis, quo in sacris utebantur pontifices & Vestales virgines. Auctor Acron in Hor. 1. Carm. 31. 11.
 Accipitur & pro Urceolo. Hor. in Arte Poet. 434.
 Reges dicuntur multis urgere culullis,
 Et torquere mero, quem perpexisse laborant
 An sit amicitia dignus. i. e. Calicibus, & est diminutivum a Culeo. Acron. Multo vino inebriare. Vino explorare ingenia dignorum amicorum. [Ego vero adhuc persuadere mihi non potui Horatium ita scripsisse. Nam si pro Calicibus, ut interpres ait, posuit, cur a Culeo, quæ vini mensura maxima est omnium, diminutivum istuc petiit? Adde in Culeus primam Syllabam longam esse, unde etiam Culeus scribitur: Quare non dubito, quin hic & 1. Carm. 31. potius Calillis legendum sit, quod est tertium diminutivum a Calix. Nam & Caliculus facit & Calicellus. Notum est autem veteres ejusmodi nomina pro lubitu ad normam analogiæ finxisse plurima. Alibi certe cum eandem sententiam reddere vellet, Calices expresse posuit poeta, ut l. Ep. 5. 19. & 2. Serm. 6. 68. Diminutiva autem forma non tam exilitatem hoc loco, quam blanditias exprimit, quasi Caris caliculis dixisset.]

CUM, [σὺν, μετὰ] Præpositio, ablativo casui servit. Ter. Eun. 3. 2. 42.
 — haud convenit
 Una cum amica ire imperatore in via.
 Cum animo recordari. Cic. pro Cluent. 70.
 Cum istoc animo. Ter. Phorm. 3. 1. 1.
 Enim vero, Antipho, multis modis cum istoc animo es vituperandus.
 Ubi Donatus, pro Hujus animi. Ennius.
 Optima cum pulchris animis Romana juvenus.
 Statutum ac deliberatum aliquid cum animo habere. Cic. 5. Verr. 94.
 Cum animo, Secum, Apud fe. V. in ANIMUS. H. St.
 Cum catenis esse. Plaut. Capt. 2. 1. 9.
 At nos pudet, quia cum catenis sumus.
 Cum causa facere. Cic. 1. Q. frat. 2. Sic
 Cum causa dicere: cui opponitur Sine causa. Cic. 2. de Orat. 46.
 Cum clamore involare. Plaut. Amph. 1. 1. 90.
 Cum cura legere. Plaut. Milt. 3. 1. 9.
 Cum cura aliquem curare. Plaut. Men. 5. 4. 7.
 Cum decimoager effert, vel efficit. Cic. 5. Verr. 113. In jugere Leoncini agri, medimum fere tritici feritur perpetua atque æquabili salone: ager efficit, cum obtone bene ut agatur: verum ut omnes dii adjuvent, cum decimo. Ibidem, Medimum autem ex jugere decimano dari poterit, quum ager, id quod perraro evenit, cum decimo extulisset. Budeus. Sic Plin. lib. 18. cap. 10. Cum centesimo quidem & Leontini Siciliæ campi fundunt.
 Cum dicto. Apuleius. 1. Met. p. 104. Et cum dicto, futili centunculo faciem suam, jam dudum punicanentem præ pudore, obtexit. i. e. His dictis, vel statim
 Cum diluculo abiit. Plaut. Amph. 2. 2. 111.
 Tace tu, tu dic, egone abs te abii hinc hodie cum diluculo?
 Cum equis homines. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Quum e præfectura Reatina

tina Romam venienti noctu duo juvenes cum equis albis dixissent, Regem Persam illo die captum, Senatui nuntiavit.

Cum falcibus multi purgant & aperuerunt locum. Cic. 5. Tusc. 65.

Cum ferro in aliquem invadere. Cic. pro Cæcilio 26. De se autem hoc prædicat. Antiocho Ebutii servo imperasse, ut in Cæcinam advenientem cum ferro invaderet.

Cum fide. Cic. 2. de Orat. 345. Erit explicandum in laude justitiæ, quid cum fide, quid cum æquabilitate, quid cum ejusmodi, &c. fecerit. h. e. Fideliter.

Cum fide magna vir. Plaut. Trin. 4. 4. 3.
Qualine amico mea commendavi bona?
c. a. Probo & fideli & fido, & cum magna fide.

Cum fuga confensio in naves. Cic. 1. de Divin. 68.

Cum gratia bona dimittere alicquem. Cic. de Fato 7. Quod vulgus dicit, *Ut sit contentus de nobis.*

Cum hostibus pangere. V. PANGO.

Cum imperio esse dicebatur apud antiquos, Cui nominatim a populo datur imperium, ut ait Festus. Cic. de Senect. 64. Neque solum honore antecesserunt, sed iis etiam, qui cum imperio sunt, majores natu augures anteponuuntur.

Cum imperio publico legatum esse. Plaut. Trucul. 1. 1. 74.
Nam ego Lemno advenio Athenas nudus tertius,
Legatus hinc quo cum publico imperio fui.

Cum labore operoso ac molesto moligi aliquid. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.

Cum labore scribere. Plin. 2. Epist. 19. Quæ scripsimus cum labore, etiam cum labore audiri putamus.

Cum lætitia vivere. Cic. 2. de Legib. 28. Neque solum cum lætitia vendi rationem accepimus, sed etiam cum spe meliore moriendi.

Cum luce prima. Ter. Adelph. 5. 3. 55.
— ceterum rus cum filio
Cum prima luce ibo hinc. Cic. 4. Att. 3. Metellus cum prima luce furtim in campum itineribus prope devii currebat.

Cum magistratu. i. e. Magistratu præditus. Suet. Tiber. 12.

Cum metu dicere. Cic. pro Cluent. 51.

Cum onere moram offerre alicui. Plaut. Pœn. 4. 2. 30. i. e. Oneratum morari & retinere.

Cum pace aliquid facere. Cic. 5. Tusc. 83. Nos illud quidem cum pace agemus.

Cum periculo. Ter. And. 1. 1. 104.

Cum populo agere. h. e. Populum ad concilium aut comitia vocare. Festus.

Cum potestate esse, qui opponitur Privatum esse: dicebatur (inquit Festus) de eo qui a populo alicui negotio præficietur. Cic. lib. 1. de Invent. 35. Pecuniosus an tenuis: privatus, an cum potestate sit.

Cum primis aliquid facere. i. e. In primis. Plaut. Truc. 3. 1. 15.

Cum primis honestus. Cic. 3. Verr. 137.

Cum probro. Ter. And. 5. 3. 10.
Tamen hanc habere studeat cum summo probro.

Cum querimonia. Plaut. Pseud. 1. 3. 78.

Cum re præsentis deliberare. Quintil. lib. 9. cap. ult. Occasionibus utendum, & cum re præsentis deliberandum. conf. In re præsentis in præp. 1. n.

Cum sacco adire; elegans locutio, significatque Postulare ut sibi e vestigio, & atque eodem temporis puncto pecunia solvatur. Paulus l. 105. D. de solut. Quod dicimus in eo hæredes, qui fidejussori testatoris, id quod ante aditam hæreditatem ab eo solutum est, debere statim solvere, cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est: nec enim cum sacco adire debet. Alciatus autem ad hæredem hoc refert, quasi hæreditatem cum sacco adire non debeat. Hotomanus.

Cum salute. Ter. Adelph. 4. 1. 3.
— utinam quidem
(Quod cum salute ejus fiat) ita se defatigarit velim, &c.

Cum silentio animadvertere. Ter. in prol. Eun. 44.

Cum spe. Cic. pro Rabir. Post. 5. Id est difficile, quod cum spe magna sis ingressus, id non exequi usque ad extremum.

Cum spe bona adolescentem. Sallust. ad Cæs. de Rep. ord. Ep. 2. c. 4. Multi præterea cum spe bona adolescentem, sicuti hostiæ mactati sunt.

Cum venia bona audire. Liv. 29. 1. Expromerent quod sentirent, cum bona venia fe audiretur dicebat.

Unde & sine præpositione Bona venia audire. H. St.

Cum eo, pro Ea lege. Columel. lib. 5. cap. 1. Obsequar voluntati tuæ cum eo, ne dubites. Cels. lib. 3. cap. 22. de tabe, Si nihil reliqua proficiunt, sanguis mittendus est, sed paulatim, quotidieque pluribus diebus, cum eo ut cetera quoque eodem modo ferventur.

Simul cum. Ter. Eun. 2. 2. 10. Simul consilium cum re amisti?

Cum, pro Et, interduum syllepsum facit. ut apud Ovid. 4. Fast. 54.
Ilia cum lauso de Nimitore sati. h. e. Ilia & Lausus nati de Nimitore. Virg. 1. Æn. 556.
— Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt. i. e. Quirinus seu Romulus & Remus frater.
Nec obstat quod præcedit, Cana fides, & Vesta. quia Servius ait, subaudi. Erit; ut sit sentus, Cana fides erit tunc, & Vesta, id est religio erit tunc.

Bocchus cum pedibus invadunt. Sallust. Jugurth. cap. 101. i. e. Bocchus & pedites.

Demosthenes cum ceteris erant expulsi. Nepos 19. 2. 2.

Dux cum aliquot principibus capiuntur. Liv. 21. 60.

CUM, [ἐν τῷ, ἰσχυρῶ] Adv. a nonnullis duplici v & per q, Quum: ab aliis per o, ante m, Quom scribitur, more veterum: Quiritil. lib. 1. cap. 7. De orthographia, illa quoque servata est a multis differentiæ, ut a d quum esset præpositio, l iteram: quum autem conjunctio, t acciperet. Item CUM, si tempus significaret, per q: (QUOM) si comitens, per c: (CUM) si vero causam, per q: ac ducas sequentes u v, scriberetur. Sed hæc frigida merito, i. e. inanis diligentie pronuntiat. Jungitur autem modo indicativo, modo subjunctivo.

Indicativo. Ter. Eun. 2. 3. 50. Quom huc respicio ad virginem. Cic. 4. Verr. 89. Una nox intercesserat, quam iste Dorotheum sic diligebat, ut, &c. Cum modo. Martialis. lib. 11. 57.
Dormiat & tecum, qui cum modo Cæcuba miscet,
Convivas niveo torserat ore puer.

Quom primum Romam veni, fuitque cui recte ad te litteras darem, nihil prius faciendum mihi putavi. Cic. 4. Att. 1. pr.

Subjunctivo. Ter. Eun. 3. 5. 18.
Quom ipsum me nôris quam elegans formarum spectator siem. Cic. 2. de Lege Agrar. 34. Quom velint Romæ esse, quom comodum sit, quancunque velint. Alii aliter distinguunt.

Cum vix. Plaut. Pœn. 1. 2. 26. Nam quom sedulo munditer nos habemus, Vix ægreque amatorculos invenimus.

Nunc quom. Ter. And. 1. 1. 33.
— ut consumat nunc, quom nihil obstat doli.

Cum tamen. Ter. Adelph. 1. 2. 64.
Cum placo, adverborum sedulo & deterreo,
Tamen vix humane patitur. Cic. pro Deiot. 1. Quom in omnibus causis gravioribus initio dicendi commoveri solem, tamen in hac multa ita me perturbant, &c. Hic pro Quamvis ponitur, auctore Valla lib. 2.

Quom hæc ita sint. Ter. Phorm. 1. 4. 26.
— ergo istæ hæc quom ita sint, Antipho,
Tanto magis te advigilare æquom est.

Cum, pro Quod. Plaut. Rud. 4. 4. 134.
Ecce Gripi scelerata: cum istæc res male evenit, tibi,
Gripe, gratulor.

Tibi maximas gratias ago, cum tantum meæ litteræ potuerunt, ut his lectis, &c. Cic. 13. Fam. 25.

Benefactis cum venitis. Auctor ad Heren. lib. 4. 63.

Cum, pro Quia vel quandoquidem. Ter. Phorm. 5. 7. 77.
Ego redigam vos in gratiam, hoc fretus, Chreme,
Cum de medio excessit, unde hæc suscepta est tibi. Donatus.

Cum, pro Præterea. Ter. And. 3. 2. 8.
Deos queso, ut sit superstes, quandoquidem est ingenio bono,
Cumque huic veritas est optima adolescenti facere injuriam.

Cum, pro Præterquam quod. Ter. Phorm. 1. 4. 10.
Eheu, me miserum! cum mihi paveo, tum Antipho me ex cruciat animi. Donatus.

Cum & Tum eleganter se invicem in eadem clausula subsequuntur. Quæ licet idem significent, diverso tamen modo ordinantur. nam in Cum est quiddam minus: in Tum quiddam majus. Et hoc duobus modis fit: ut aut generale aliquid præcedat, & sequatur speciale: aut ambo sint specialia. Et tum indicativo, tum subjunctivo adhaerent, uno verbo contenta.

Indicativo, & primo modo. Cic. 2. Off. 123. Luxuria vero cum omni ætati turpis, tum senectuti foedissima est. Idem, 2. Fam. 13. M. Fabio viro optimo & homine doctissimo familiarissime utor, mirificeque eum diligo, cum propter summum ingenium ejus, summamque doctrinam, tum propter singularem modestiam. Significant ergo Cum & tum sic posita, idem quod Non solum, sed etiam. Ideoque Tum ponitur in re majoris momenti, sicut ipsum Sed etiam. Tum autem, sive Et geminatum, significant Rerum æqualitatem, id est quod vulgo dicitur Tam & quam.

Conjunctivo. Cic. 2. Fam. 2. Gravi teste privatus sum amoris summi ergate mei, patre tuo clarissimo viro, qui cum suis laudibus, tum vero te filio superasset omnium fortunam, si ei contigisset ut te ante videret, quam e vita discederet.

Quare cum dolore conficiat, tum etiam pudore. Cic. 14. Fam. 3. ubi V. Camerar.

Cum & tum duobus verbis ejusdem modi juncta. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Cum multæ res in Philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis, Brute, (quod tu minime ignoras) & perobscura questio est de natura deorum.

Cum & Tum geminatum. Nam cum te semper amavi, dilexique, tum mei amantissimum cognovi, in omni varietate rerum mearum, tum patris tui pluribus beneficiis vel defensus trilitibus temporibus, vel ornatus secundis: & sum totus vester & esse deo, quom præsertim, &c. Cic. 15. Fam. 8.

Verbis diversorum modorum juncta. Cic. pro Romo 32. Sed cum me purgatum vobis esse cuperem: tum etiam vestra in me attente audiendo benignitas provexit orationem meam.

Cum & tum, cum diversis casibus. Plin. 2. Epist. 11. Princeps præfidebat, erat enim Consul. ad hoc Jantarius mensis, cum cetera, tum Senatorum frequentia celeberrimus.

Cum & tum, distincta per adjectiva. Cic. 1. Verr. 2. Factum est, uti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrentur.

Cum, tum maxime. Cic. 4. Tusc. 68. Cum multis in locis nostrorum hominum ingenia, virtutesque, Brute, soleo mirari, tum maxime his in studiis, quæ sero admodum expetita in hac civitate & Græcia transulerunt. Hæc sero omnia ex Valla, lib. 2. cap. 22.

Cum in ceteris civitatibus, tum maxime in nostra. Cic. de Clar. Orat. 9. Hæc cum summe inutilia, tum multo turpissima sunt. Cic. 2. de Invent. 134.

Sine quo cum in vita nihil quicquam egregium, tum certe hoc quod te expetis, nemo unquam assequetur. Cic. 1. de Orat. 134.

Primum tibi ut deo gratulor: lætorque cum præsentis, tum etiam spectatæ dignitate, &c. Cic. 2. Fam. 8.

Itaque quom meus me meror quotidianus lacerat & conficit, tum vero hæc addita cura vix mihi vitam reliquam facit. Cic. 3. Att. 8.

Cum ipsum Furnum per se vidi libentissime, tum hoc libentius, quod illum audiens te videbar audire. Cic. 10. Fam. 7.

Annus est cum, i. e. Ex quo. Cic. 13. Att. 13. Biennium præterit, cum ille *κατακλιθῆς* assiduo cursu cubitum nullum non proficeret.

Diu est, cum dentes exegerunt. Plaut. Trucul. 5. 51.

Nondum sex menses, Megaribus huc est cum commigravit. Plaut. Perf. 1. 3. 58. Cic. pro Cluent. 28. Dies nondum decem intercesserant, cum ille alter filius infans necaretur.

Tempus cum. Ter. Heaut. 5. 4. 1.
Si unquam ullum fuit tempus, mater, cum ego voluptati tibi fuerim. Cic. 2. Att. 19. Eandem virtutem istam, veniet tempus, quom graviter gemes.

Unum atque idem erit tempus, cum L. Flacco Consuli portas tota Asia clauderent. Cic. pro Flacc. 61.

Sæpe enim de L. Craffo familiari illo tuo videor audisse, quum te togatis omnibus sine dubio anteferet. Cic. lib. 1. de Nat. Deor. 58.

Cum præferenti, & Præferenti cum. Ter. Eun. 5. 2. 24.

Præferenti quum se servum fateatur tum. Sallust. in Jugurth. cap. 2. extr. Cum præferenti tam multæ, variæque artes sint animi, quibus summa claritudo paratur.

Cum primum statim. Colomel. lib. 1. cap. 5. Igitur id structuræ vitium cum primum statim fundamenta jaciuntur, evitandum est.

Cum minimum. Plin. lib. 18. cap. 16. Id sexies evenit per annos: cum minimum quater.

Cum plurimum. Plin. lib. 16. cap. 12. Cum plurimum bipedali hiatu, ut a terra cubito cum minimum abfit.

Cumque, vel Cunque, & Quatque idem valent. Labinus tamen apud Horatium Cunque poni putat pro Quovis tempore. Versus est 1. Carm. 32. 15.

—ô laborum Dulce lenimen, mihi cunque salve Rite vocanti. Sensus autem est: Salve dulce lenimen mihi quovis tempore te vocanti. Porphyri. Cunque exponit Quotiescunque. V. locum. [Quem tamen vix adducor, ut sanum atque integrum putem. Exprimere voluit his verbis Lyre lux consecrationem poeta.

Cum maxime, vel, Ut cum maxime; una pars orationis, pro Nimis, vel valde, teste Donato. Ter. Hec. 1. 2. 39.

—hanc Bacchidem Amabat, ut cum maxime, tum Pamphilus. Cic. pro Cluent. 12. Quæ multos jam annos, & nunc cum maxime, filium interfectum cupit.

Cum maxime, Aliter. Tacit. 3. Ann. 59. Litora, & lacus Campaniæ cum maxime peragrantes.

Cum quidem, pro Et. Nepos 8. 2. extr. In secundo prælio cecidit Critias, cum quidem fortissime pugnaret. Idem 24. 2. pr. Neque hoc per senatum efficere potuit, cum quidem Scipio in civitate principatum obtineret.

Cum tardissime. Plin. lib. 18. cap. 7. Erumpit a primo saturo hordeum die septimo, legumina quarto, vel cum tardissime septimo.

Cum semel, pro Cum primum. Ovid. Rem. Amor. 241.

Cum semel exieris, centrum solatia curæ, Et rus, & comites, & via longa dabunt.

Cumalter, significat Cum altero: dictum ab antiquis ita brevitatis causa, ut Sodes, pro Si audes; Scilicet, pro Scias licet; Sis pro Si vis. Ex Festo. [Ergo Cualter contracte legendum.

CUMÆ, æ. vel CUMÆ, es. f. [Κυμæ] Urbs in Locrensi agro, qui est Ionie Alia minoris: a qua Cumæa Sibylla, quam aliqui a vicinitate loci Erythræam appellarunt. Hæc profecta in Italiam, multa de Romanis vaticinata est. Sil. lib. 8. 538.

Internum, & quondam fatorum conscia Cumæ. Alii legunt Cumæ. [Cumæ certe Italiæ intelligit, appellatione Græca.

CUMÆ, [Κυμæ] ærum. Lucaniæ civitas in Italia, quam Sibylla illustrat divinitas: cujus libris pro Oraculo, Romana usæ est providentia. Servius in illud Virg. 1. Æn. 441.

Huc ubi delatus Cumæam accesseris urbem, &c. Eubœa insula est, de cujus civitate Calchæ profecti sunt ad novas sedes quærendas: & haud longe a Baïis invenerunt vacuum litus, ubi visa muliere gravida, civitatem condiderunt: quæ res secundam ostendebat fore Rempub. & eam Cumas vocaverunt: five ab ἔκβας id est prægnante, five δὲ τὴν κούρην, id est ab undis; nam κούρην dicuntur. ut autem Latini in u vertunt, ut Byrria, Burria. Hactenus ille. V. Liv. 4. 44. extr.

CUMIS oriundus. V. ORIO.

CUMÆUS, a, uni. Adj. [Κυμæϊός] Qui ex Cumis est. Anni Cumæi. Ovid. 2. de Pont. 8. 41. i. e. Sibyllini.

Carmen Cumæum. Virg. 4. Ecl. 4.

Ultima Cumæi venit jam carminis ætas. i. e. Sibyllini.

Urbs Cumæa. Virg. 1. Æn. 441.

Vatis Cumææ cortina. Valer. 1. Argon. 5.

CUMANUS, a, um. aliud Adj. ut, Pulvis Cumanus. Martial. 14. 114.

Vates Cumana. Lucan. 5. 183.

Afinus apud Cumanos, competit in eos, qui cum sint inepti, tamen apud ignotos habentur in præcio. V. Erasmi Chilad. & Lucian. T. 1. p. 407. edit. Græv.

CUMANA, æ. f. Vas fictile five olla a Cumis. Apic. 4. 2. Aquam in cumana compones.

Munda cumana. Idem 5. 4.

CUMANUM, i. n. Caulis species. Plin. 19. 8.

Apud Cic. est prædium in Cumano agro.

CΥΜΑΤΙΛΙΣ, e. Adj. [κυματιλεις] Cæsius five Cæruleus. nam Græci κύματα fluctus vocant. Plaut. Epid. 2. 2. 49. Cumatile, aut plumatile, aut cerinum. i. e. Vestimentum cærulei coloris. Quidam Cymatillem colorem vocant.

CUMBA, V. CUBA.

CUMBO, Vetres dixerunt in tertia conjugatione, quod nunc in usu non est, præterquam in compoſitis, ut Incumbo. Perott.

CΥΜΕΡΑ, æ. f. Vas ingens vineum, in quo frumenta conduntur. Sive, Cumeræ dicuntur Vasa fictilia similia dolis, ubi frumentum suum reponebant agricola. Tertio modo, Cumeræ dicuntur Vasa minorâ, quæ capiunt quinque five sex modios, quæ lingua Sabinorum Trimodiæ dicuntur. Hactenus Acron. in Hor. 1. Serm. 1. 53.

Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris? CUMBRUM, i. n. vocabant antiqui Vas quoddam, quod oportum in nuptiis ferebant, in quo erant nubenis utensilia, quod & Camillum dicebant, eo quod sacrorum ministrum κυμβιον appellabant: est autem vas hoc nuptiale, a similitudine cumerarum, quæ sunt palmeæ vel sparteæ ad usum popularem, sic appellatum. Auctor Festus.

CUMBRON, i. n. Promontorium Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 12. Ab iisdem colonia Ancona, oppolta promontorio Cumero, in ipso flectentis se oræ cubito, &c.

CΥΜΙΝUM, i. n. [κυμαίνιον] Herba vulgo nota. Ejus autem duo sunt genera, fævum & silvestre. De silvestri sic Plin. lib. 20. cap. 14. Cuminum silvestre est præterea, quaternis aut quinis foliis veluti ferratis. Dicitur & Cyminum: frequens apud Italos & in Gallia Narbonensi hujusmodi herbe semen, quod inter optima legumina annumeratur, Itali Cuminio vocant.

Ekangue cuminum. Hor. 1. Epist. 19. 18. i. e. Pallidum, ab effectu.

Pallentis grana cumini. Perf. 5. Sat. 55. Pallidum vocat, quia pallidos reddit qui bibunt. Acron.

CUMINATUM, i. n. Condimentum ex cumino factum. Apic. 1. 29. Cuminatum superferendum. Adde 4. 2.

CUMMI, n. monoptoton: In feminino tamen genere declinatur, ut puppis, febris, pelvis. Cinna, Alpinaque cummi. Hæc Nonius.

CΥΜΪΤΙΣ, i. m. [κυματις, κίμυτος, κίμυτον, κίμυτος] proprie dicitur, Majorum rerum veluti quidam acervus. Liv. 10. 29. extr. Consulis corpus eodie, quia obrutum superfratris Gallorum cumulis erat, inveniri non potuit. [Vide autorem. H. St. Cæſorum cumuli intelliguntur.

Arbores cumulus. Ovid. 12. Met. 514.

Aquarum immanis cumulus. Ovid. 15. Met. 508.

Auri cumulos struere. Claud. 1. in Eutrop. 222.

Lapidum cumulus. Curt. 4. 3. 7.

Cladis cumulus, translate. Ovid. 14. Met. 472.

Commendationis cumulus. Cic. 13. Fam. 16.

Debiti cumulus. Papin. in l. majorem. D. de pactis.

Deliciarum cumulus. Plin. lib. 13. cap. 1. Nunc dicitur cumulus ipse deliciarum, & summa auctoritas rei.

Dierum. Cic. de Provinc. Conf. 26.

Gaudii cumulum afferre. Cic. 16. Att. 21. Tum vero jucundissimæ tuæ litteræ cumulum mihi gaudii attulerunt.

Laudum beatus omni cumulo. Stat. 4. Silv. 3. 158.

Legum immensus aliarum super alias acervatarum cumulus. Liv. 3. 34. extr. Majorum maximus. Sen. Hippol. 10.

Mercedis. Cic. 1. Att. 16. Jam vero (ô dii boni rem perditam) etiam noctes certarum mulierum, atque adolescentulorum nobilitum introductiones, nonnullis iudicibus pro mercedis cumulo fuerunt.

Perfidia. Ovid. 11. Met. 206.

Accessit cumulus. Cic. pro Marcell. extr. Tamen ad tæa innumerabilia in me unum merita, quod fieri jam posse non arbitrar, maximus hoc tuo facto cumulus accesserit. h. e. Tanquam ad auctarium faciendum, hoc est supra numerum expletum. Bud.

Aggerare aliquid immanibus cumulis. Claud. 2. in Eutrop. 439.

Derivare cumulum de laudibus alicujus. Cic. 16. Att. 1.

Cumulus, pro Altitudine & quasi acumine aquæ. Virg. 1. Æn. 109.

—insequitur cumulo præruptus aquæ mons. Servius.

Cumulus, Augmentum. Virg. 2. Æn. 498.

Non sic aggeribus ruptis quum spumeus amnis Exit, oppositasque evicit gurgite moles.

Fertur in arva furens cumulo. Servius. conf. Aquarum cumulus supra.

Cumulus est Qui additur mensuræ plenæ. Festus.

Cumulus est etiam Peroratio, vel Conclusio orationis. Quintil. 6. 1. pr.

Peroratio sequebatur, quam cumulus quidam, conclusionem alii vocant.

CUMULATIO, [κυματω, κίμυσις] Ære. Coacervare, augere, superaddere.

Cumulare & adaugere. Cic. pro Rosc. Amer. 30.

Æs alienum cumulare usuris. i. e. Amplificare. Liv. 2. 23.

Altaria donis cumulat. Virg. 11. Æn. 50.

Benefacta cumulare. Plaut. Capt. 2. 3. 64.

Ergo quum optime fecisti, nunc adest occasio Benefacta cumulare, ut erga hunc rem geras fideliter.

Beneficia priora posterioribus cumulare. Plin. 3. Epist. 4. ad Macrinum.

Gaudium cumulare, per translationem. Cic. 4. Att. 1. Itaque hoc tibi vere affirmo, in maxima lætitia & exoptatissima gratulatione, unum, ad cumulandum gaudium, conspectum, aut potius complexum mihi tum defuisse.

Gaudia præmissi cumulant inopina dolores. Claud. de Bell. Get. 208.

Gaudio cumulari. Cic. 14. Att. 20. Tamen non possum non confiteri, cumulari me maximo gaudio, quod vulgo hominum opinio socium me acribat tuis laudibus.

Gloriam cumulare bellicæ eloquentia. Cic. 1. Off. 116. Quidam autem ad eas laudes, quas a patribus acceperunt, addunt aliquam suam: ut hic idem Africanus eloquentia cumulat veli bellicam gloriam.

Honoribus cumulari. Suet. Neron. cap. 8. Ex immensis, quibus cumulatur, honoribus tantum &c.

Invidiam cumulare sibi. Liv. 3. 12.

Ira cumulari. Cic. pro Cæſ. 17. Nunc meum cor cumulatur ira.

Laudibus alicquem. Tacit. 2. Hist. 80.

Cumulare alicquem multis laudibus apud alios. Plin. lib. 3. Epist. 11.

Muneribus magnis cumulare alicquem. Virg. 5. Æn. 532.

Officiis cumulare. Plin. lib. 10. Epist. 26.

Scelus cumulare scelere. Cic. 1. in Catil. 14. Nonne etiam alio incredibili scelere hoc scelus cumulasti?

CUMULATUS, a, um. Partic. [κυματωδης] Cic. 9. Fam. 14. Tamen idibus Martiis tantum accessit ad amorem, ut mirarer locum fuisse augendi in eo, quod mihi jam pridem cumulatam etiam videbatur.

Cumulatus. Mensuræ quum impletæ sunt, æquate dicuntur: quum abundant, cumulate. Veget. Mulom. Exinde prima die unum colearium cumulatam cum sextario vini veteris. Iterum, Singula majora colearia plena & cumulata commisceas. Ex Turnebo.

Locus cumulatus strage semi ruti muri dicitur, Impeditus ruinis congestis. Liv. 32. 17.

Orator omni laude cumulatus. Cic. 1. de Orat. 118.

Venia cumulata. i. e. Solida & plena, cui nihil deest. Virg. 4. Æn. 435.

Extremam hanc oro veniam: miserere fororis; Quam mihi cum dederis, cumulatam morte remittam. V. Serv. in loc.

Virtus perfecta & cumulata. Cic. pro Sext. 86.

Vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio. Idem 2. de Orat. 18.

Voluptatibus plurimis & maximis cumulatus alicquis. Cic. 2. de Fin. 63.

Urbs strage virorum cumulata. Sil. lib. 15. 409.

Compar. ut, Cumulator gloria. Liv. 2. 47. extr. Item cumulator mensura. Cic. de Clar. Orat. 115.

Superl. Cumulatissimus scelerosum. Plaut. Aul. 4. 5. 17.

CUMULATUS, Adv. [κυματωδης, κίμυτος] Abundanter. Cic. 10. Fam. 29. De meo studio erga salutem & incolumitatem tuam, credo te cognofce ex litteris tuorum, quibus me cumulatissime fatisfecisti certo scio.

Explere cumulate. Cic. 2. de Finib. 42.

Facere aliquid planum cumulate. Cic. 7. Verr. 164.

Perfectus plene cumulateque. Cic. 2. de Divin. 2. Quæ ut plene cumulateque perfecta, de divinatione ingressi fumus his libris scribere.
 Compar. ut. Augere cumulatus. Cic. in Orat. 54.
 Superl. Referre gratiam cumulatiflime. Cic. 5. Fam. 11. Nec enim mihi tu habuisti modo gratiam, verum etiam cumulatiflime retulisti.
CUMULATIM, Adv. [*συναθροισίμως*] Per cumulosa. Varr. 3. de R. R. cap. 15. Quibus in tenebris, quum cumulatum positum est in dolis, sunt pingues.
CUMULATIO, ðnis. f. Coacervatio. ut, Buccarum cumulatio. Arnob. lib. 3. p. 108.
CUMPRIME, Adv. Idem quod Valde. Gell. lib. 17. cap. 2. Nam M. inquit, Manlius, quem Capitolium servasse a Gallis supra ostendi, cuiusque operam cum M. Furio Dictatore apud Gallos cumprime fortem, &c. Et paulo post, Apprime crebrius est, Cumprime rarius: tractumque ex eo est, quod Cum primis dicebant, pro eo quod est In primis. V. *ευνμ*, & *ιν*.

C U N

CUNÆ, arum. f. plur. tantum numeri, [*κυνίδες*, *κύνε*] Lecti in quibus jacent infantes. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerescam, & in cunis vagiam, valde recusem.
 Cunarum motor. Martial. lib. 11. 40.
 Cunarum fueras motor, Charideme, mearum, Et pueri custos, &c.
 Eximere puerum cunis. Pers. 2. Sat. 31.
 Violare cunas. Ovid. 6. Fast. 167.
 Post illud neque aves cunas violasse feruntur.
 Filius tener in cunis. Ovid. 4. Fast. 512.
 Primis cunis educare. Ovid. 3. Met. 313.
 Furtim illum primis Ino matertera cunis Educavit.
 Segmentatæ cunæ. Juven. 6. Sat. 89.
 Cunæ, pro Avium nido. Ovid. 3. Trist. 12. 10.
 Utque malæ crimen matris deponat hirundo, Sub trabibus cunas, parvaque tecta facit. Cunas vocat Hirundinos nidos. Nota est fabula Prognos, quæ Ityn filium interfecit, ob id in hirundinem versa.
 Singulari autem usus est Prudentius, sive quisquis auctor est Diptychi n. 28. Præsepe jacenti cuna erat. V. Barth. Advers. 8. 12.

CUNULÆ, arum. f. pl. dimin. Prudent. Cathem. 7. 164.
 Fletu madefcunt parvulorum cunula.

CUNABULA, ðrum. n. pl. [*κυνιδία*] Idem. Cic. 1. de Divin. 79. Qui quum esset in cunabulis, educaretur in Solonio, qui est campus agri Lavini.
 A cunabulis. h. e. A puericia, ab ea ætate quæ in cunabulis agitur, ut, A cunabulis sapere. Plaut. Pseud. 2. 4. 48.
 A primis cunabulis. Columel. 1. 3. Quum a primis cunabulis, si modo liberis parentibus est oriundus, audire poterit.
 In cunabulis creatus Consul: cui opponitur In campo creatus. Cic. 2. contra Rull. 100.
 Cunabula avium. Plin. lib. 10. cap. 37.
 Cunabula, pro Initiis posuit Virg. 3. Æn. 205.
 Mons Idaeus ubi, & gentis cunabula nostræ. Servius Nutrimenta interpretatur.
 Cunabula juris. Pomponius in l. 2. §. deinde Sextus. D. de origin. juris.
 Cunabula, apud Plautum sunt Fasciæ & panni, quibus pueri in cunis involvuntur, involucrique eorum lanæ & lintea. Sic enim scribit in Amph. 5. 1. 52.
 Neque enim quisquam quivit colligare in cunabulis. Nam in cunis pueri incunabulis involuti colligantur. Turnebus. Al. Incunabulis, voce composita. q. V.

CUNABULA, æ. f. Ancilla, quæ cunas movebat. Gruter. Inscript. p. 311. D. M.

TEIAE. TREPTAE. SOROR. PISSIME. CVNARIAE. RUFINAE. V. V. GLYPTVS. FRATER. &c.
CUNINA, æ. f. Dea erat apud veteres, quæ infantes in cunis tueri credebatur, & fascino summoveere. Auctor Lactantius 1. 20. ad fin. Eadem pene Augustin. ex Varrone, nec semel. V. Non. 2. 756.

CUNCTUS, a, um. Adj. [*σύνθετος*] Ad singula quæ ratio nominis complectitur, generatim refertur. Virg. 1. Georg. 343.
 Cuncta tibi Cererem pubes aegrestis adoret. Cic. Anteq. iret in exil. 13. Quoniam laborem pro cunctis ferre consuevit.
 Inter Cuncti & Omnes. Cuncti significat quidem Omnes, sed conjunctos & congregatos. At vero Omnes dicuntur, etiam si sint in diversis locis. Festus.

Ægyptus cuncta. Cic. 2. de Lege Agr. 41.
 Civitas cuncta. Cic. 2. Philipp. 21. In tanta lætitia cunctæ civitatis me unum tristem esse oportebat?
 Gens. Virg. 3. Georg. 473.
 Ordo cunctus. Cic. 3. de Legib. 32. Atque hæc lex dilatata in cunctum ordinem, &c.
 Populus. Cic. 3. Fam. 11.
 Provincia. Cic. 10. Fam. 21.
 Senatus cunctus. Cic. 4. Fam. 4.
 Terra. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Nemo cunctam intuens terram de divinatione dubitaret.
 Cuncta camporum, i. e. Cuncti campi. Tacit. 5. Hist. 10.
 Cuncta terrarum. Hor. 2. Carm. 1. 23.
 Et cuncta terrarum subacta,
 Præter atrocem animum Catonis. i. e. Cuncta quæ in terris sunt.

Cuncti & Cunei, item Cuncti & Juncti, sæpe confunduntur, Heinf. & Drakenb. ad Sil. 4. 144: 6. 690. & 9. 641.
CUNCTIM, Adv. Apul. 2. Florid. p. 347. Non sigillatim ac discretim, sed cunctim & coacervatim offerre.
CUNCTALIS, e. Adj. Generalis. Mart. Capella lib. 1. p. 16. Lar omnium cunctalis.
CUNCTICINUS, a, um. Adj. Idem. Mart. Capella lib. 9. p. 306. Plenitudo cuncticinæ voluptatis.

CUNCTIPARENS, entis. Adj. Parens omnium natura. Prudent. Pass. Agnet. v. 128.
 Cui posse foli cunctiparens dedit.
CUNCTIPATER, tris. m. Omnium pater. Theodulfus 1. Carm. v. 69.
 Cui tria cunctipater voluit fupraddeere luflra.
CUNCTIPOTENS, entis. Adj. Omnipotens. Prudent. Pass. Quirin. v. 56. Jelu cunctipotens. Adde Drepan. Carm. ad Amic.
CUNCTOR, [*κύνθη*, *μεθύνθη*, *ἀναθύνθη*, *ἐκύνθη*, *σύνθη*] ðri. Differre, morari. Tractum ab eo, quod cuncti, id est omnes simul, sine difficultate moveri non possunt. Scribitur & *CONCTOR*, ut & deducta ab eo, per o, sine c. quasi a Conto derivatum. V. *PERCONCTOR*.
 Diutius cunctari in vita. Cic. 1. Tusc. 111.
 Ad medium iter cunctari. Valer. 3. Argon. 656.
 Magno alioqu岸 amore. Valer. 3. Argon. 606.
 Metu cunctari. Virg. 12. Æn. 916.

Hæsitare, cunctari. Cic. 2. in Catil. 13. Quum hæsitaret, quum cunctaretur, quævis quid dubitaret proficisci eo quo jam pridem parat. ¶ An Pararet?
 Cunctari & Tergiverfari. Cic. 7. Att. 81. An cuncter & tergiverfer, & iis me dem qui tenent, qui potentiur?
 Cunctabatur an, pro Dubitabat. vide in Histor. editione Franc. H. St. Quiescere, cunctari, timere. Cic. pro Sex. 81. An etiam tum quiesceretis, cunctaremini, timeretis?
 Restituere rem cunctando. Virg. 6. Æn. 846.
 Cunctari, Manere, teste Nonio. Virg. 4. Georg. 107.
 — non illis quisquam cunctantibus altum Ire iter, ut castris audebit vellere signa.

CUNCTO, [*κύνθη*] ðre. active dixit Plaut. Caf. 4. 2. 13. Cunctas? intus alii festinant.
 Fides cunctata est. h. e. Non statim adhibita est fides nuntio. Diffultis credere. [Hæc quo pertineant nescio.]

CUNCTANS, antis. [*κύνθη*] ut, Regina cunctans. Virg. 4. Æn. 133.
 Impellere cunctantem. Claud. 6. Conf. Hon. 360.
 Animus cunctans. Claud. 1. in 1. Conf. Sillich. 75.
 Corda cunctantia. Valer. 3. Argon. 693.
 Glebæ cunctantes. i. e. Validæ graves. Virg. 4. Georg. 236. V. ibi Servium.
 Ira cunctante modestior. Stat. 5. Theb. 680.
 Malum cunctans. Stat. 1. Silv. 4. 52.
 — & subito præcepit juvenille pericli Nil cunctante malo.

Pectora cunctantia. Valer. 7. Argon. 176. i. e. Quæ sunt in dubio.
 Tauri cunctantes. Qui sub iugo eunt tarde. Valer. 7. Argon. 64.
 Cunctantes, deliberantes. Suet. Domit. 17. Cunctantibus conspiratis, quando & quomodo, id est, lavantem an conantem aggredierentur.
 Cunctantibus, Consulentibus, vide in indice Franc. Histor. H. St. Compar. ut, Ad dimicandum cunctantior factus. Suet. Cæs. cap. 6.
 Actus cunctantior. Lucret. lib. 3. 103.

CUNCTANTER, Adv. [*κύνθη*] Cum mora & tarditate. Liv. 1. 36. Tum illum haud cunctanter didicidisse cotem ferunt.
 Cunctanter aliquid facere. Plin. lib. 33. cap. 1.
 Compar. Tacit. 1. Ann. 71. Data utriusque venia: facile Segimero: cunctantius filio. Adde Valer. Max. 9. 3. 8.
CUNCTATUS, a, um. Partic. Curt. 5. 6. 2. Rex phalangem, nil cunctatus, inducit. Suet. Cæs. 80. Qui primum cunctati, utrumne illum in campo trucidarent, an in facra via, &c. Adde cap. 81. & Calig. 58. Compar. Plin. 2. Epist. 16. Cunctator fortasse & cautior esse deberem. [Cunctantior H. St. Sic & Jac. Thomasio placebat.]

CUNCTATIO, ðnis. f. [*κύνθη*, *κύνθη*] Tardatio, mora. Cic. 1. Off. 72. Sed iis qui habent a natura adjuncta rerum gerendum, abjecta omni cunctatione, adipiscendi magistratus, & gerenda Republica est.

Sine cunctatione dicere quod sentimus. Cic. in Vatin. 15.
 Præfa & decora in sermone cunctatio. Plin. 1. Epist. 22. ad Catilium Severum. Idem 1. Ep. 8. sæpius.
 Cunctatio aut mora rebus agendis. Hirt. Bell. Alex. 2. Neque vero Alexandrinis in gerendis negotiis cunctatio ulla aut mora inferabatur.

Eximere cunctationem. Liv. Quæ res Senatui omnem cunctationem Macedonici belli exemit.
 Injicere. V. INJICIO.
 Cunctatio, Dubitatio, hæsitatio. Cælius Ciceroni, 10. Att. 9. Denique illud cogita, quod offensæ fuerit, in ita cunctatione te subississe.
CUNCTATOR, ðris. m. [*κύνθη*] Qui cunctatur, & negligens est. Liv. 6. 23. Cunctatorem ex acerrimo bellatore factum.
 Tardus & cunctator. Cic. 8. Fam. 10. Nosti Marcellum quam tardus & parum efficax fuit, itemque Servius quam cunctator.
 Cunctator & Segnis oppolita. Liv. 22. 12. extr. Dein propalam in vulgus pro cunctatore segnem, pro cauto timidum, affingens vicina virtutibus vitia, compellabat. Unde Fabius ille maximus a Romano cunctator potius appellatus, honoris gratia, quam Dilator. de quo Ennius,
 Unus homo nobis cunctando restituit rem. h. e. Cunctando & modeste agendo.

Non cunctator iniqui. Stat. 3. Theb. 79. Paratus ad inique agendum.
CUNCTABUNDUS, a, um. Adj. [*κύνθη*] Liv. 6. 7. Quod ubi aciem jam instruenti Camillo Centuriones renuntiaverunt turbatas militum mentes esse, segniter arma capta, cunctabundoque & resistentes egressos castris esse, &c.
 Nusquam cunctabundus, nisi quum in Senatu loqueretur. Tacit. 1. Ann. 7. de Tiberio Cæsare loquitur.

Appul. Met. 8. p. 203. Dentium compulsi, quem primum insiliat cunctabunda rimatur. Al. Contabunda.
CUNEBUS, i. m. [*κύνθη*] Instrumentum ligneum vel ferreum, quo ad aliquid findendum & dividendum utitur. Cic. 2. Tusc. 23.
 Hos ille cuneos fabrica crudeli inferens Perrupit artus. Al. Inferens.
 Findi cuneis. Virg. 2. Georg. 79.
 — & alte Finditur in solidum cuneis via: deinde feraces Plantæ immittuntur.

Gemit robur adactis cuneis. Valer. 3. Argon. 164.
Scindere lignum cuneis. Virg. i. Georg. 144.
Vel inter cuneos ferreos. Plaut. Stich. 4. 2. 39. i. e. Vel in arctissimo
vel potero accumbere loco, qualis est inter cuneos, quibus aliquid duobus
simul inditit & adactis, magis adstringitur, vel durissimo lignum fini-
ditur & discluditur. Tum enim inter duos sic adactos patet tantum te-
nuissima rima. Proverbialis loquutio.
Cuneus, [πῦρ αἰφῶ] per translationem, pro Peditum multitudinem,
cuneus formam redacta, quæ cuncta in acie primo angulior, deinde la-
tior procedit, ut scribit Vegetius lib. 3. cap. 19. Liv. 8. 10. Tantaque
cadere perturbare cuneos, ut vix quartam partem relinquerent hostium.
Pugnare cuneis. Quintil. lib. 1. cap. 13. De acie instruenda. [Error est.
Coacti cunei. Virg. 12. Æn. 457.
— densi, cuneis se quisque coactis
Agglomerant.

Turbati. Virg. 12. Æn. 269.
Cuneus, Stipata turba. Virg. 2. Georg. 509.
Cunei, Graduum ordines in theatro, in quibus vulgo spectatores stabant
inter sedentium subsellia. Juven. 6. Sat. 61.
— cuneis an habent spectacula totis

Quod securus ames? Vitruv. lib. 5. cap. 6. Cunei spectaculo-
rum in theatro ita dividuntur, ut anguli trigonorum, qui currunt circum
curvaturam circinationis, dirigant ascensus, scalasque inter cuneos ad
primam præcinationem. Et Suet. Aug. 44. Maritis e plebe proprios ordi-
nes assignavit: prætextatis cuneum suum. Ordinis senatorii & eque-
stris cunei. Idem in Domit. 4. [Cuneos efficiunt ipsa sedilia, seu gra-
dus, in quibus ordines spectabant, per interjectas scalares vias in cunei
modum divisa. V. Lips. de Amphitheatro cap. 13. Hinc & pro ipsis
spectatoribus ponuntur. Phæd. 5. 7. 35.
In vet. Gloss. Cuneus,
Ut vero cuneis notuit res omnibus.
ἡγάγε κερκίς & πύλη θραύς converterit.

CUNEOLOS, i. m. [σφονίος] dimin. Cic. de Univers. 41. Easque (par-
ticulas) inter se copulabant, haud infideli vinculis, quibus ipsi erant
colligati, sed talibus, quæ cerni non possent propter parvitatem, cre-
bris quasi cuneolis injectis unum efficiebant ex omnibus corpus. Adde
Columel. 4. 29.
CUNEO, [σφονίος] Ære. Plin. lib. 16. cap. 40. Aut si quid cuneandum sit
in ligno.
Per vim cuneari, & quæ natura juncta sunt, distrahere. Quintil. lib. 4. cap. 7.
Cuneare, Ad similitudinem cunei formare. Plin. lib. 3. cap. 3. Hispania
cuneatur angulibus, inter duo maria, paulatim deinde se pandens. i. e.
Cunei formam efficit.

Cuneare, pro Connectere. Sen. Epist. 119. Unus lapis facit fornitem,
ille qui latera inclinata cuneavit, & intervntu suo vincit.
CUNEBATUS, a, um. Partic. & Adj. [σφονίως, ἀμφιφάλλω] .
Ager cuneatus. Columel. lib. 5. cap. 2. i. e. In cunei formam factus,
quum scilicet esset longus pedes centum, latus ex utraque parte pedes vi-
genti.
Collis cuneatus. Ovid. 13. Met. 778. i. e. In cunei similitudinem factus.
Compar. Liv. 9. 40. Forma erit scuti, summum latus, qua pectus atque
humeri teguntur, fastigio equali, ad imum cuneator mobilitatis causa.

CUNEBATIM, Adv. [ἀμφιφάλλως] Per cuneos. Caf. 7. Bell. Gall. 28. Ho-
stes te nova perterriti, muro, turribusque dejecti, in foro ac locis pra-
rentioribus cuneatim constituntur.
CUNEBATIO, onis, f. Scribtorius Largus, 47. Narium cuneatio quadam.
CUNEUS Ager, Lusitanæ promontorium est. Strabo lib. 3. Contiguum
cubic (Junonis promontorio) agrum Cuneum Latini vocitant, σφονίω cu-
neum volentes significare. Græcis σφόν, cuneus quo ligna finduntur, di-
citur: Caput hodie sancti Vincenti nominant. Ide ipsum Ptolemaeus Sa-
crum esse creditit, ut facile in locis non adeo distantibus error committitur.
Distinguit Pomponius lib. 3. 1. Cuneus (inquit) ager dicitur: sunt
quædam, Sacrum vocant, Magnum quod ulterius est. In Cuneo fuit
Myrtillis, Balsa, Olfonoba: in Sacro Iacobriga & portus Hannibal: in
Magno, Eboræ.

CUNCTI, Latine conditionis oppidum, in Balearibus insulis situm, ut
tradit Plin. lib. 3. cap. 5.
CUNTEULARIA, Insula parva, dicente Plin. lib. 3. cap. 6. Mox Leuco-
thea, extraque conspectum pelagus Africum attingens Sardinia, minus
novem millibus passuum a Corsicæ extremis, etiamnum angustias eas ar-
ctantibus insulis parvis, quæ Cuniculariæ appellantur, &c.

CUNICULUS, i. m. [δαιτύπος] Animal lepori simile, quod fuit terra ef-
fossa latere solitus est. Varro 3. de R. R. cap. 12. Tertii generis est quod
in Hispania nascitur, simile nostro lepori ex quadam parte, sed humile,
quem cuniculum appellant. Et paulo post, Cuniculi dicti ab eo quod
sub terra cuniculos ipsi facere soleant, ubi lateant in agris.
Martial. lib. 13. (Epig. 60.)

Gaudet in effolis habitare cuniculus antris. H. St.
Mollior capillo cuniculi. Catul. 23. 1.
Cuniculus, [κυνιόμαχος] Foramen fuit terra occultum, aut ab animali
quod simile est lepori, appellatur, cui subterfossa terra latere est solum:
aut a cuneorum similitudine, qui omnia materia intrant findentes.
Hæc Festus, apud quem legitur Cuniculum neutro genere. Caf. 7. Bell. Gall. 22. Et aggerem cuniculis subtrahabant.
Cuniculis oppugnare, per translationem. h. e. Dolo & fraude aliquid
moliri, & negotium alicui occellere. Cic. 1. pro Lege Agr. 1. Quæ res
aperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnat.

Agere cuniculos. [κυνιόμαχος] quod vulgus *mnare* dicit. Cic. 3. Off. 90.
Quid si pater lana expilet, cuniculos agat ad ararium, indicente id ma-
gistratibus filius?
Transferitis cuniculis hostium cuniculos excipere. Liv. 23. 13.
Subruere muros cuniculis. Curt. 4. 6. 21.
Cuniculos ad alias cavitates transferunt. Plin. 2. 43. & 2. 80.
Cuniculus, pro Canal. Plin. lib. 9. cap. 38. Ferrere in plumbo, singu-
lisque aquæ amphuris centenas atque quinquagenas medicaminis libras
aquari, ac modico vapore torreret, & ideo longinquæ fornacis cuniculo.

CUNICULINUS, a, um. Adj. ut, Cuniculinae pelles. Cathol.
CUNICULARIS, e. Adj. ut, Herba cunicularis Marcell. Emp. cap. 14.
CUNICULARIUS, i. m. [κυνιόμαχος] Qui fuit terris cuniculos fodit. Veget.
de Re Mil. lib. 2. cap. 11. Hæc enim erat cura præcipua, ut quicquid exerci-
tuit necessarium videbatur, nunquam desisset in castris, usque eo ut

etiam cunicularios haberent, qui ad morem Bessorum ducto fub terris cu-
niculo, murisque intra fundamenta porticulis, improvisi emergerent ad
urbes hostium capiendas. V. Ammian. 24. 15.

CUNICULATIM, Adv. [σφονιδίως] Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum ge-
nus conchatum, purpura vocatur, cuniculatim procurrente rostro, &
cuniculi latere introrsus tubulato, quo proferatur lingua.

CUNICULOSUS, a, um. Adj. [κυνιόμαχος] Cuniculis plenus. Unde
Catullus Celtiberiam vocat Cuniculofam. V. CELTIBERIA.

CUNILA, æ. f. [κύνιλα, κύνιλα] Herba est quam Theodoros Gaza Poli-
cærem convertit. Columel. lib. 9. cap. 4. Eadem regio fecunda sit fructi-
cis exiguæ, & maxime thymi, aut origani, tum etiam thymbræ, vel no-
stratis cumile, quam satueriam rustici vocant.

Cunila bubula, semen pulegii habet, utile ad vulnera commundatum
impositumque, ut quinto post die solvatur. [Ex Plin. lib. 20. cap. 16. pr. in
vet. Gloss. Cunebulla, κύνιλα, βουβίλα, vitiose pro Cunela bubula.]

Est alia Cunila, Gallinacea appellata nostris, Græcis Origanum Hera-
cleoticum. Prodeit oculis trita, addito sale. Tuslim quoque emendat,
& jecinorum vitia. Hæc Plin. lib. 20. cap. 16. Apul. de Herb. cap. 122.
Origanon a Græcis Heracliticon, onitis, asclepiion, panaces: conila
appellatur: Latini Cunilam Gallicam & ortiganum nominant. [Apu-
leium ex Plinio emendat Harduinus, sed fortassis apud Hunc Gallicana,
pro Gallinacea, legendum.]

CUNILAGO, onis, f. [κύνιλα ἀγρία] Cunila agrestis vel erratica. Plin.
lib. 19. cap. 8.

CUNINA, V. CUNE.
CUNIO, ire, inquit Festus, est Stercus facere: dictum a Cunis infantium,
quæ hæc sepe fecerunt sedantur.

CUNNUS, i. m. [κύνις] Pudendum muliebri. Auctor carminis Priapei 39.
Si qua est non fatui puella cunni. & Martial. lib. 7. 17.

Mirator cunni Cupidinis albi. Versus est Hor. 1. Serm. 2. 36. fatricæ
obscenitatis: sed quia non satis apposite explicatur ab interpretibus,
ideo hic quid de eo sentiat Turnebus annotabimus. Videtur, inquit,
ex pudenda parte mulierem intelligere, ex albo ingenuam. At in in-
genus stupra legibus vindicabantur, non autem in libertinis. Ingenuæ
vero mulieres ablatæ erant, libertinæ atrata, nobiliores purpurata. Ar-
temidorus, ἡ δὲ ἰσὴρ ἢ χαλαρὴ εἴς δούκην, ἐκδηροῦσθαι οὐκ ἰδὸν γαμῶσι, εἰ δὲ
μέλαινα, ἀπὸ δὲ ἰσθμοῦ εἰς περὶ σπυγῶν, ἐν τούτοις ἰσθμῶσι. Sic enim conjicit
somnia ista Artemidorus, quod his essent solita vestibus uti ingenuæ,
libertinæ, & nobiles. Hæc ille Advers. 11. 6.

CUNNILINGUS, i. m. Qui cunnum lingit. Martial. lib. 12. 59.
CUNYZAMUS, vel potius CONYZAMUS, idis, f. [κύνιζαμῖς] Herba
quæ alio nomine Cunilago dicitur. Auctor Plin. lib. 19. cap. 8.

C U P

CUPA, æ. f. [οὐνύχη] Vas in quo bibitur, velut cyathus. A caupo-
nibus, qui hoc in poculis utebantur, nomen assumptum. Nævius, Qui
duas cupas mero plenas exhaustit. Varr. de Vita Pop. Romani, Mori lon-
gi cum operculo ad cupas, tertio amphoras. Ex Nonio 2. 113. Quidam
duplici r Cuppa scribunt.

Cupa, Vasvinarium majus, inquit Budæus, ea forma ut arbitror, qua
lacus torcularis. Cic. in Pison. 67. Panis & vinum a propola atque de
cupa. Sed hic est error; Cupanem ibidem non vase est, sed Mulier caupo-
natrix: itaque Vinum de cupa, est Quod a copa five cupa petitur; seu
Quod in taberna venale est.

Cupa potare magistra, i. e. Nullo alio bibendi magistro adhibito, quam
ipsa cupa, potare. Hor. 2. Serm. 2. 123.

Post hæc ludere erat cupa potare magistra. Lambin. Al. Culpa.
q. V. [Ego Cupa, pro Copa vel Caupa scriptum puto, ut apud Cic.
ac nihil aliud indicare poemam, quam Vinum in hoc frugali convivio de
cupa, i. e. ex vinaria taberna, præbente copa quantum lubuit, petium
fuisse. V. CAUPO.]

Clausum cupa triticum. Alphenus in l. In nave. D. Locati, Quod si se-
paratum tabulis, aut peronibus, aut alia cupa clausum uniuscujusque
triticum fuisset, ita ut interfosci posset quod cunusque esset, &c.

Cupis utebantur ad pontium fabricam. Capitol. Maximin. cap. 22. Pon-
te ex cupis facto.

Naves etiam cupis sustinebantur. Plin. 23. 2. V. Lucan. 4. 420.

Cupa alio sensu utitur Caf. 2. Bell. Civil. 11. Id ubi vident, mutant con-
siliu: cupas tæda ac pice referatas incendent; easque de muro in mu-
sculum devolvunt. [In tribus his locis unum idemque genus vasis li-
gneæ intelligitur, quod vulgo perperam Dolium vocamus. Vet. Gloss.]

Cupa, seu Vagna, βύθιος μετὰ ἴσθμῶν, ἢ πῖος γαυλὸν κλάσσει. V. Lips. Poliorc. 2. 5.

CUPULA, æ. f. dimin. Calix. Dig. l. 33. c. 6. l. 3. In cupis five cupulis
admitti.

CUPELLA, æ. f. aliud dimin. Apic. l. 2. In cupellam mittere.

CUPELLUM, i. n. Idem. Pallad. Febr. cap. 25. Vel in cupellis, vel in
vasculis scitilibus conduntur. κύνιλλοι, Polluci 6. 16.

CUPEDIA, CUPEDINARIUS, V. CUPES.

CUPEDO, AL CUPPEDO, onis, f. [κυνιόμαχος, δειλαμαχος] Idem quod
Cupido, seu Cupiditas. Lucret. lib. 1. 1007.

Haud igitur possunt tali ratione teneri
Res in concilium mediæ cupidine victæ. Res, h. e. Corpora
gravia. In concilium, i. e. In congregationem illam, quam facit me-
dium res ad se labentes congregans. Victæ cupidine mediæ, h. e. Ilectæ
naturali instinctu, & genitiva cupiditate ac proclivitate descendente ad
medium five centrum. Sunt qui Cuppedo gemino r carminis causa scri-
bendum putent. Idem lib. 5. 46.

Quantæ tum scindunt hominem cupidinis acres
Sollicitum curæ? quantique perinde timores? h. e. Cupiditatis.

Forum Cupedinis. Varro de L. L. 4. 73. Ubi variæ res ad Corneta, for-
num cupedinis, a Cupedio; quod multis fornum cupedinis, a Cupiditate. V.
Donat. ad Ter. Eun. 2. 2. 25. Scalig. Conject. Varroa.

CUPENCUS, i. m. lingua Sabinorum Sacerdos vocabatur
Serriv. Hinc Virg. 12. Æn. 539. videtur nomen deduxisse, nec di-
— nec di, edere Cupencum. Al. Cupentum.

CUPES, vel CUPPES, edis, m. [κύνιόμαχος, κύνιμαχος] & Cupedia, ve-
teres Lautiores nobis nominabant: inde & Macellum, Forum cupedinis,
appellabant. Cupedia autem a Cupiditate sunt dicta, Vel (ut Varro
vult) quod ibi fuerit Cupedini equitis domus, qui fuerat oblatrocinium
damnatus. Hactenus Festus.

Cupes,

Cupes, [λαγραιος] Qui lautiores cibos frequentat. Plaut. Trin. 2. r. 13. Blandiloquentulus, harpago, mendax, cupes, avarus.

CUPEDIA, orum. n. pl. [αποροφωγεια, περιπορευια] Plaut. Stich. 5. 4. 32. Melius dicitis, nihil moror cupedia.

CUPEDIA, v. f. [δυσφορηια] Cic. 4. Tusc. 26. Aegrotationi autem talia quaedam subiecta sunt, avaritia, ambitio, multierotitas, pervicacia, litigiositas, violentia, cupiditas, & si qua sunt similia. [Potest esse n. pl.]

CUPEDIAE, arum. f. Cibi lautiores. Ammian. 26. 18. Cupediarym mercatores. Adde Gell. 6. 13. & 7. 16.

CUPEDINARIUS, i. m. [ζυμωπαιος] Esculentiarum rerum venditor. Ter. Eun. 2. 2. 25.

Concurrunt læti mi obviam cupedinarii omnes: Cetarii, lanii, coqui, factores, piscatores. Ubi Donatus, Cupedinarii omnes qui esculenta & poculenta vendunt: a rebus Cupidinis ob alimentum, cupedinarii appellatur: Et ipse subiecit qui accipiendi sunt Cupedinarii. Apud Lamprid. Heliogab. cap. 30. pr. Cupediniarius scribitur. V. Salmast. ad loc. Sic & apud Ter. Bend.

CUPIDO, inis. m. [Ερωτας] Deus qui filius Veneris fuisse fingitur a poetis. Plaut. Merc. 5. 2. 13.

O Cupido quantus es! Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Cupido primus Mercurio & Diana prima natus dicitur. Secundus Mercurio & Venere secunda. Tertius quidem est Anteros Marte & Venere tertia. Puer, ac volucer Cupido, & sagittis ac fida armatur. Quintil. lib. 2. cap. 4. Arcus Cupidinis. Ovid. 1. Amor. 11. 11. Arma violenta Cupidinis. Ovid. 9. Met. 542. Geminus. Sen. Hippol. v. 275.

Quam vocat matrem geminus Cupido, Lascivus puer. Sen. Hippol. 3. Liber. Hor. Epod. 17. 57.

Inulcus ut tu rileris Cottyttia
Vulgata, sacrum liberi Cupidinis.

Parvus. Ovid. 16. Epist. 113.

Phaetretus. Ovid. 2. Amor. 5. r.

Pinnatus. Cic. 3. de Nat. Deor. 38. Dianæ item plures: Prima Jovis & Proserpinæ, quæ Pinnatum Cupidinem genuisse dicitur. Volucer. Ovid. 9. Met. 481. Et Quintil. lib. 2. cap. 4.

In plurali habet Catull. 3. pr.

Lugete ô Veneres, Cupidinesque! Hec. 4. Carm. 1. 5.

— dulcimum Mater sæva Cupidinum.

Aliquando pro ipso Amore ponitur. Plaut. Amph. 2. 2. 210.

Sed pudicitiam, & pudorem, & sedatum cupidinem. Feminæ. Ovid. 9. Met. 733.

Femina femine correpta cupidine nulla est. i. e. Amore. Lentum cupidinem sollicitare. Hor. 4. Carm. 13. 5.

CUPIDINÆUS, a, um. Adj. [Ερωτικος] ut, Cupidineus Labycæ. Martialis. lib. 7. 86.

Blanda Cupidinei cur non amet ora Labycæ,
Qui videt hæc dominis monstra placere suis?

Sagittæ Cupidineæ. Ovid. Rem. Amor. 157.

CUPIDO, pro Desiderio, & **CUPIDUS**, V. **CUPPIO**.

CUPPIO, tvi, vel ii, Itum, [Επιτηρησια, πληρωμα, επιζητω] etc. significat Optare, desiderare. Plaut. Curc. 4. 4. 34.

Cupio dare mercedem, qui illunc ubi sit commonestret mihi.

Cupii pro cupivi. Stat. 1. Silv. 5. 80.

Cupere atque optare. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus tui datus est, &c.

Animo quicquam cupere. Catul. 16. 3.

Arden ter cupere aliquid. Cic. 4. Tusc. 39.

Cupide cupere. In **CUPIDUS**.

Flagrantissime aliquid cupere. Tacit. 1. Ann. 3.

Mirabiliter cupio. Cic. 15. Att. 3.

Nimis quam cupio. V. **NIMIS**.

Tectius cupere. Ovid. 1. de Arte Am. 276.

Vir male dissimulat, tectius illa cupit.

Cupio omnia quæ tu vis. Plaut. Perf. 5. 1. 14.

Conventum te cupit. Plaut. Curc. 2. 3. 25.

Factum cupere. Plaut. Caf. 2. 4. 7.

Nuptias cupere. Ter. Heaut. 5. 1. 12.

Cupis videri nascutus. Martialis. lib. 12. 37.

Nasutus nimium cupis videri, &c.

Cupit te videre. Plaut. Truc. 4. 4. 38. Sic, Cic. 6. Verr. 29. Studiose cupisse te celare de phaleris.

Cupere alicui, pro Bene velle. Caf. 1. Bell. Gall. 18. Favere & cupere Helvetiis propter eam affinitatem. Cic. 1. Q. frat. 2. Quid? ego Fundanio non cupio? non amicus sum? non misericordia moveor? nemo magis.

Cupere omnia alicujus causa. Cic. 4. Verr. 10. Quem igitur ab iis Equitibus Romanis, qui istius causa cupiunt omnia, qui ab eo benignissime tractati sunt, condemnari necesse esset, &c.

Vehementer cupere causa alicujus. Cic. 13. Fam. 65. Vehementer ejus causa cupere eum intellexi.

Cupere, Amore correptum esse. Martialis. lib. 7. 73. ad Mercurium,
Sic tibi lascivi non desit copia furti,
Sive cupis Paphien, seu Ganymede cales.

Cupire, in quarta conjugatione, apud antiquos. Lucret. lib. 1. 72.

— perfringere ut arcta
Naturæ primus portarum claustra cupiret.
Regna cupienda. Ovid. 4. Trist. 4. 66.

CUPIENS, entis. Partic. [αριστεροφωγος] Plaut. Bacch. 2. 3. 44.

Postquam aurum abstulimus, in navim conscendimus,
Domum cupientes. Idem Mil. 4. 2. 7. Hujus cupiens corporis est. Sic, Cupiens liberorum. Tacit. 16. Ann. 6. Terent. Hecyr. 1. 2. 67. Nisi cupiens tui.

Nuptiarum cupiens. Plaut. Mil. 4. 4. 29.

Voluptatum vulgus cupiens. Tacit. 14. Ann. 14.

Maxime cupiens. V. **MAGIS**.

Esse cupientibus. Tacit. 1. Ann. 59. Ut quibusque bellum invitis, aut cupientibus erat. Quod auctores Græci dicunt ἀρετουμενους ἕρ, & ἐδοταμενους ἕρ, hoc enim sermonis genus est illis perquam familiare. Hac de re Rufinus, ac copiosius Rhenanus in Castigat. in Tacit. lib. 15.

Compar. ut, Dominanti suis, quam subigendi externos cupientiores. Aur. Vict. Caf. 24. 9.

Superl. Sallust. Jugurth. cap. 84. Marius cupientissima plebe confulctus est.

Legis cupientissimus. Fragm. Sallust. apud Diomed.

CUPIENTER, Adv. [αριστεροφωγος] Plaut. Pseud. 2. 3. 17.

Stulti haud scimus, frustra ut simus, quum quod cupienter dari Petinus nobis, quasi quid in rem sit possimus noscere. Et Ennius Phœnice apud Nonium 2. 173. Stultus est, qui cupida cupiens cupienter cupit.

CUPIUS, a, um. Partic. [επιποθειος] Cic. 2. de Divin. 41. Ovid. 3. Fast. 21.

Mars videt hanc, visamque cupit, potiturque cupita.
Dies cupitus. Senec. Hippol. 7.

Florem tangere ætatis cupitum. Lucret. 3. 771.

CUPITUM, i. n. absolute pro Desiderio, ut, Tandem huic cupitum contigit. Plaut. Pcen. 5. 4. 99. V. Aurel. Vict. Caf. 19. 4. & Apul. 3. Met. p. 91.

CUPITON, õris. m. [επιποθειος] Tacit. 15. Ann. 42. Nero, ut erat incredibilium cupitor. i. e. Cupiens.

Amicitia cupitor. Apul. 3. Florid. p. 807.

Matrimonii cupitor. Tacit. 12. Ann. 7. Neque tamen repertus est nisi unus talis matrimonii cupitor.

CUPIUS, a, um. Adj. [επιθυμιος] Idem quod Cupiens. Genitivo jungitur, & nonnunquam ablativo. [Si modo unquam. V. infra. Genitivo, Ter. Hec. 3. 12. Ejus videndi cupidus. Certandi cupidus. Lucret. 3. 5.]

Non ita certandi cupidus, quam propter amorem.
Damni tui cupidus. Cic. 4. Att.

Novitatis. Quintil. lib. 3. cap. 3.

Pacis. Hor. 2. Serm. 1. 44.

Studiolum. Ovid. 1. de Pont. 5. 35.

Vitæ. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidi fuissetus.

Compar. Contentionis cupidores Græculi homines. Cic. 1. de Orat. 47.

Pecuniæ cupidior quam recte facienda. Vellei. 2. 97. 1.

Superl. Nostri cupidissimus. Cic. 1. de Bell. 104.

Pecoris cupidissimi barbari. Caf. 1. Orat. Gall. 15.

Ablativo. Plaut. Pseud. 1. 2. 50. Vino modo cupidus æstis. [Nisi est Dativus, casus ipsius verbi.]

Cupidus in perpicienda cognoscendaque rerum natura. Cic. 1. Off. 154.

Cupidus Moderatis opponit Cic. pro Font. 22.

Amantes cupidi. Ovid. 19. Epist. 67.

Animus cupidus. Ter. Heaut. 2. 3. 126.

Ut illius animum cupidum inopia incenderet.

Avaritia. Martialis. lib. 11. 59. in Telephorum.

Homo. Cic. 3. Off. 59. Emit homo cupidus & locuples tanti, quanti Pythius voluit.

Livor. Propert. lib. 1. 8. 29.

Manus. Ovid. 1. de Arte Am. 116.

Mens. Ovid. 6. Epist. 71.

Cupidus etiam dicitur, Qui nimio partium studio est abreptus, i. e. Partialis, ut loquuntur barbari. Cic. 6. Verr. 124. Nemo suspicari debet me esse tam cupidum, &c. Item pro Rosc. Comod. 47. Tum enim forsitan improbis nimis cupidus videretur, qui, qua de re judex fuisset, testis esset.

Testes cupidi. Cic. pro Fonteio 11.

Cupidissimus subauditio genitivo Pecuniæ. Suet. in Vesp. cap. 16. H. St.

Cupidus & Avarus quid distendit prolixè docet Broekh. ad Tibull. 1. 1. 90.

CUPIDE, Adv. [επαρκος] ut, Cupide emere. Plin. lib. 18. cap. 5. Prædium ne cupide emas.

Agere cupide, est Nimio (partium) studio abreptum agere. Cic. 6. Fam. 11. Nos agimus nihil cupide, eoque pluris est nostra auctoritas.

Appetere cupide. Cic. pro Rosc. Amer. 50. Suos enim agros studiosè colebant, non alienos cupide appetebant.

Cupere cupide. Plaut. Caf. 2. 3. 49.

Condemmare cupide. Suet. Caf. cap. 12. Ac forte Judex in rem ductus, tam cupide condemnavit. i. e. Tanto studio.

Defendere ad aliquid cupide. Quintil. lib. 1. 5. cap. 6.

Dicere cupide. Cic. pro Fonteio 19. Subaudi Testimonium. V. Senec. Sua. 7.

Facere cupide. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Facere cupide & temere aliquid. Cic. 2. Philipp. 52. Quid cupide a Senatu, quid temere fiebat, quum tu, &c.

Mentiri cupide & libenter. Cic. pro Rosc. Com. 49. Ego vero cupide & libenter mentiar tua causa.

Compar. ut, Cupidius instare. Caf. 5. Bell. Gall. 65.

Superl. ut, Cupidissime aliquid petere. Caf. 1. Bell. Civil. 6. 85.

CUPIDIO, inis. f. [επαος] i. e. Animi affectio a libidine & cupiditate proficiens: qualis est avaritia, qua omnes cupiuntur: qualis iracundia, qua ultionem appetimus, & similia. Virg. 6. Æn. 721.

— quæ lucis miseris tam dira cupido?

Cupido & Amor differt. V. **AMOR** in **AMO**.

Novissima etiam gloriæ cupido sapientibus exiit. Tacit. 4. Hist. 6.

Habendi cupido. Plin. lib. 33. cap. 3.

Laudis titulusque cupido. Juven. 10. Sat. 143.

Potentia cupido verus, ac jampridem instita mortalibus cum imperii magnitudine adolevit, i. e. Succrevit. Tacit. 2. Hist. 38.

Mortis cupido. Ovid. in Ibin. 5. 19.

Quodque ferant Brotean fecisse cupidine mortis.

Ventris. Ovid. 15. Met. 173.

Altior cupido aedeum sacram sedem Vespasiano, &c. Tacit. lib. 4. Hist. 82.

Arrecta cupido. Virg. 5. Æn. 138.

Cæca honorum cupido. Lucret. lib. 3. 59.

Cæca prædæ cupido. Ovid. 3. Met. 620.

Dira cupido, i. e. Cupiditas ex deorum iraveniens, aut certe magna, inquit Servius. Virg. 6. Æn. 373.

Fœda vitæ. Stat. 3. Theb. 370.

Furiosa. Ovid. 1. Fast. 211.

Jejuna. Lucret. lib. 4. 374. i. e. Fames, vel edendi desiderium.

Ignota cupidō, Virgini scilicet. Valer. 1. Argon. 818.
 Immenſa. Virg. 6. Æn. 824.
 Improba, i. e. Improbanda, quia iniqua. Seneca Herc. fur. 6.
 Infatiabilis cupidō fame. Curt. 9. 2. 9.
 Intempeſtiva. Ovid. 10. Met. 689.
 Levis & feſtina. Valer. 6. Argon. 472.
 Miſera. Hor. 1. Epit. 1. 33.
 Fervet avaritia, miſeraque cupidine peſtus.
 Mutua. Lucret. lib. 5. 691.
 Turpis. Virg. 4. Æn. 194.
 Accenſus cupidine. Stat. 1. Theb. 425.
 Adolevit cupidō. In ADOLERO.
 Capta conjux cupidine. Virg. 7. Æn. 194.
 Cepit me cupidō. Liv. 1. 6. Romulum, Remumque cupidō cepit, in
 iis locis, ubi expoſiti, ubique educati erant, urbis condendæ.
 Corripī cupidine. Ovid. 9. Met. 733.
 Differī cupidine. Plant. Pœn. 1. 1. 29.
 Flagrare cupidine. Ovid. 2. Met. 104.
 Inceſſit eum cupidō. In INCESSO.
 Inceſſit illum cupidō aduendi, viſendique templum Paphiæ Veneris. Tacit. 1. Hiſt. 16.
 Intravitque animum militaris gloriæ cupidō. Tacit. in Vita Agric. 5.
 Invadit Cæſarem cupidō ſolvendi ſuprema militibus, ducique. Tacit. lib. 1. Ann. 61.
 Involat truces etiam tum animos cupidō eundi in hoſtem. Tacit. 1. Ann. 49.
 Languet cupidō. In LANGUOR.
 Ludor nimia cupidine. Ovid. 2. de Pont. 8. 71.
 Succenſa. Ovid. 8. Met. 300.
 Tactus cupidine laudis. Ovid. 4. Triſt. 5. 11.
 Cupidō, pro Cupiditate, ſemper maſculino genere profertur. [Immo
 non ſemper niſi ab Hor. H. St.] Hor. 2. Carm. 16. 15.
 Nec leves ſemnos timor aut cupidō
 Sordidus auferet. Cupidō pro Avaritia dictus, ait
 Acron: qui ſubſcribit et Porphyrio. Idem 1. Serm. 1. 61.
 At bona pars hominum decepta cupidine falſo. Notandum Cupidinem
 genere maſculino pro Cupiditate nove poni. Acron. Verum
 omnibus hiis locis Cupidō dei nomen eſt. Cupidō enim omnium rerum
 amoris & cupiditatis auctor eſt *κτιστὴν πάντων*. Laminus.
 Auri cæcus cupidō. Senec. Hippol. 4.
 In imitatione Horatii. H. St.
 Eradere elementa pravi cupidinis. Hor. 3. Carm. 24. 51.
 — ſcelerum ſi bene pœnitet,
 Eradenda cupidinis
 Pravi ſunt elementa, &c.

CUPIDITAS, ſiſ. f. [*ἡμψυμία*] Cupiditas & Cupido diverſa ſunt. Nam Cupiditas levior eſt. Lucil. lib. 23. Cupiditas eſt homine, cupidō eſt ſtulto nunquam tollitur: quod cupiditas pars quædam ſit temperatior deſuſu eſt cupidine. Non. 5. 58. Homines cæcos reddit cupiditas & avaritia. Cic. pro Roſc. Amer. 100. Studia cupiditateſque honorum, atque ambitio. Cic. 4. Verr. 132. Lucis cupiditas. Quintil. lib. 3. cap. 8. Sitis cupiditatis. Cic. in Parad. 1. Neque enim unquam expletur nec fatiatur cupiditatis ſiſis. Cæca ac temeraria dominatrix animi cupiditas. Cic. 1. de Invent. 2. Hiantes cupiditates amicorum in magna fortuna. Tacit. 1. Hiſt. 112. Inceſta cupiditas. Firmic. lib. 4. cap. 1. Indomita animi. In INDOMITUS. Infatiabilis. In INSATIABILIS. Invida. Firmic. lib. 5. cap. 2. Lubrica & præcep cupiditas dominandi. Cic. 5. Philip. 50. Proſtata confundendi omnia cupiditate, novum ſtatum, novam Republicam querebant. Patere. lib. 2. 125. pr. Abjicere cupiditatem. Cic. 4. Fam. 7. Aſſuare cupiditatibus. Firmic. lib. 3. cap. 8. Atticere cupiditate. Cic. 5. Fam. Ardere cupiditate. In ARORO. Capere cupiditatem aliquam. Cic. in Piſon. 57. Coercere omnes cupiditates. Cic. 1. de Orat. 194. Comprimere incenſam alicujus cupiditatem. In COMPRIMO. Frigere cupiditatem. Cic. 4. ad Heren. 2. Explete. Cic. 1. de Invent. 2. Flagrare & ardere cupiditate alicujus rei. Cic. in Piſon. 59. Fertur ille vir, mihi crede, gloria: flagrat, ardet cupiditate juſti & magni triumphii. Frangere. Cic. 1. de Orat. 86. Habere cupiditatem contra ſalutem alicujus. Cic. 8. Fam. 16. Imminuta cupiditas atque debilitata. V. IMMINUO. Imperare cupiditatibus. In IMPERO. Incendere cupiditatem & arrogantiam alicujus. In INCENDO. Incenſus cupiditate. Cic. 3. Off. 59. Incitare cupiditatem. Cic. in Brut. 317. Inſtammari cupiditate alicujus auferendi. In INFLAMMO. Injicere cupiditatem hominibus. In INJICIO. Invadit cupiditas pleroſque. In INVADO. Judicare ſine amore & ſine cupiditate, & ruruſus ſine odio & ſine invidia. Cic. pro Marcel. 30. Perfringere cupiditate omnia. In FRFRINGO. Proſpectas eo Romanorum cupiditates, &c. Tacit. 14. Ann. 35. Refutare cupiditatem. Cic. 1. Fam. 9. Regere cupiditatem, conſilii gubernatione. In CONSILIIUM. Revertit cupiditas cibi. Celf. lib. 8. cap. 4. Satiare effrenatas animi ſui cupiditates. Firmic. lib. 1. cap. 3. Seductus juvenili cupiditate gloria ſecit. Quintil. lib. 7. cap. 3. Sulfragari cupiditati. Cic. Brut. 10. Sum Eſſe cupiditati & miraculo. Vide MIRACULUM. H. St. Tenet cupiditas alicujus. Cic. 7. Att. 2. Tenere cupiditatem, pro Cohibere. Cic. 5. Verr. 3. Niſi facile cupiditates noſtas teneremus, &c. Cupiditas, pro Cupiditate pecunie. apud Suet. in Domiciano cap. 10. & alibi. Alicubi tamen hic genitivus ab eo additur. In Veſp. cap. 16. Pe-

cupiæ cupiditas & Cupidiſſimus. V. ſupra. Sic & quom dicitur Abſtinentia, videtur ſubaudiri Pecunia. H. St. Cupiditas, pro Turpi amore. Sueton. in Calig. cap. 24. Reliquas forores nec cupiditate tanta, nec dignatione dilexit. Dixerat Caligulum cum omnibus fororibus ſuis conſuetudinem ſtupri ſeciſſe, impatiens tamen Drullam amariſſe quam reliquas. Cupiditas, pro Nimio partium ſtudio. Cic. pro Fonteio 13. Quorum virtuti, generi, rebus, fidem & auctoritatem in teſtimonio, cupiditatis atque inimicitiarum ſuſpicio derogavit. [Quod quidem teſtimonium dixerat. CUPEDO, inis. In CUPEDO. CUPRA, æ. f. Piceni civitas elt, non procul ab Aſculo, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 13. CUPRESSUS, i. vel ſs. f. [*κρυπτεῖος*] Arbor conifera: quæ alias Cupreſſus dicitur. Duo genera earum: meta, in falſigium convoluta, quæ & femina appellatur. Mas ſpargit extra ſe ramos, deputaturque & accipit vitem. Uræque autem immittitur in perticas, aſſereſſe amputatione ramorum, qui decimo tertio anno denariis ſingulis veneunt: quæ-ſtuoliſſima in fatuſ radice ſilva. Vulgoque dotem filiarum antiqui plantaria appellabant. Hæc Plin. 16. cap. 33. Virg. 1. Georg. 20. Et teneram ab radice ferens, Silvæ, cupreſſum. Columel. lib. 4. cap. 26. Idque maxime probatur ex junipero, & lauru, & cupreſſu. Acuta cupreſſus. Ovid. 3. Met. 155. Atra. Virg. 3. Æn. 64. i. e. Nigra, ſuneſta. Nam inferis conſecrata eſt, quia cæſa nunquam revireſcit. Feralis. Ovid. 3. Triſt. 13. 21. Funebres. Hor. Epod. 5. 18. Illæſa bruma cupreſſus. Stat. 6. Theb. 99. Tectura tumulos cupreſſus. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 108. Tenera. Virg. 1. Georg. 20. Cupreſſum ſimulare. Hor. de Arte Poet. 19. — fortalſe cupreſſum

Scis ſimulare, quid hoc? &c. Turneb. hic ſignificari putat Malum & rudem pictorem, qui tabulam pingere non poſſit, ſed tantum parerga, quæ rudimenta erant artem pingendi diſcentibus & ornamenta tabularum, delineare. Eis perſimiles ſunt, qui magnum carmen condere inſtituunt, quum tamen deſcriptiones tantum amœnas flaviorum & memorum, poetices iniſia & progymnaſmata explicare poſſint, quas idcirco non ſuo loco adhibent, & poema fucant & adulterant intempeſſivis ornamentis. Tale illud eſt Perſianum, 1. Sat. 71. Ecce modo heroes ſenſus afferre videmus Nugari ſolitos Græcæ, nec ponere lucum Artifices, nec ras fatrum laudare, &c. Interpreſis vulgo aliter. Cupreſſum, maſculino genere uſurpat Ennius apud Nonium 3. 34. hiſ verbis, Capitibus nutantes pinos, rectoſque cupreſſos. [AnCapitibus antique? Cupreſſi mortuorum domibus ponebantur ideo, quia hujus generis arboris ramus exciſus non renaſcitur: ſicut ex mortuo nihil jam eſt ſperandum. Quam ob cauſam in tutela Ditis patriſ eſſe putabatur. Hæc Feſtus. Plin. lib. 16. cap. 33. Diti ſacra, & ideo funebri ſigno ad domos poſita. V. Torrent. ad Hor. 2. Carm. 14. 23. CUPRESSINUS, a, um. [*κρυπτεῖος*] Adj. Ex cupreſſo. Plin. lib. 23. cap. 4. Cupreſſinum oleum eodem effectus habet quos myrteum. Frondeſ cupreſſine. Columel. lib. 2. cap. 2. CUPRESSUS, a, um. Adj. Idem. Liv. 27. 37. Poſt eas duo ſigna cupreſſea Junonis regiæ portabantur. Folitura cupreſſea. Vitruv. 2. 9. CUPRESSETUM, i. n. [*κρυπτεῖον*] Locus ubi ſeruntur cupreſſi. Cic. 1. de Legib. 15. Viſne igitur ut ille Crete cum Clinia & cum Lacedæmonio Megillo æſtivo, quemadmodum deſcribit, die, in cupreſſetis Gnolio- rum, & ſpatiiſ ſilyvertibus crebro inſilens, &c. Et Cato cap. 151. Quo pacto cupreſſeta ſeri oporteat. CUPRESSIFER, a, um. [*κρυπτεῖος φέρων*] Adj. ut, Mons cupreſſifer, Qui cupreſſis abundat. Ovid. 9. Epit. 87. Ut Tegeæus aper cupreſſifero Erymantho Incubat, & vaſto, &c. Cylleus cupreſſiferæ. Idem 5. Faſt. 87. CUPRUM, i. n. [*κῦπρον*] Genus quoddam æris. de quo nullum exemplum reperi apud idoneos auctores: exitimo autem illud eſſe quod Plinio Cyprium æs dicitur. vide ſuo loco. v enim ut plurimum in v vertitur. V. Spartian. Caracall. cap. 9. & Cellar. Cur. poſter. p. 206. CUPRUCUS, a, um. Adj. [*κῦπριακός*] ut, Cupreum vaſ. Plin. lib. 23. cap. 3. Coquitur in cupreo vaſe ad craſſitudinem mellis. Fortalſe legendum, Cyprio vaſe. Et ita legit Harduin.

C U R

CVR. VIA. Curator viarum.
 CURA, [*πῦθ' ἐνεκα, διδῶν, ἐθ' ᾧ*] Adv. interrogandi. Scribitur a nonnullis per q a Quare deducentibus, per ſynopen atque apocopen a & litteris detractis. Ter. And. 5. 3. 15. Sed quid ego? cur me extorcio? cur me macero? Plaut. Mil. 2. 5. 37. Nihil moror aquam. PR. quur? Cur igitur. Ter. Andr. 1. 1. 21. Cur ſimulas igitur? Cauſa cur. Cic. pro Cœl. 68. An vobis aliam cauſam eſſe ullam putatis, cur in tantis præmiis eloquentiæ, &c. Quid eſt cur? Cicero pro Cluent. 147. Quid eſt, Q. Naſo, cur tu in iſto loco ſedeas? Al. In hoc ſexto loco. Quæ cauſa eſt cur hoc velit? Cic. pro Cluent. 169. Quæ cauſa Avito fuerit, cur interherere Oppianicum vellet? Cur non? quia. Plaut. Pſeud. 1. 5. 76. Cur hæc tibi irata eſt, cur ego id currem? Plaut. Pœn. 1. 2. 140. Cur, ſine interrogatione. Cic. pro Roſc. Amer. 146. Quod ſi tibi nulla cauſa eſt, cur hunc miſerum tanta calamitate aſſici velis, &c. Adde Cic. 12. Att. 29. & 6. Fam. 8. & alibi. Cur, pro Propterea quod. Hor. 1. Epit. 8. 9. — iracra amicis Cur me ſuneſto propterea arceret vetereno. Idem quod Ut ſignificare videtur apud Liv. 5. 46. Negat ſe commiſſurum, cur ſibi aut deorum aut hominum quifquam imperium finiret potuiſſum, &c. CURA, æ. f. [*Φροντις, επιμελεια, περιεχια, μελετιον, μελετικα*] Vehemens & anxia animi ſollicitudo; dicta (ut ait Feiſtus) quod Cor edat, vel quæ

quod urat. Ter. Phorm. 2. 1. 26. Cura & sumptu absumitur. Ennius apud Cicronem de Senect. pr. — curamve levaffo

Quæ nunc te coquit, & versat sub pectore fixa.
Animi cura & cogitatio. Cic. 1. Off. 19.
Cura & diligentia. Cic. 3. de Orat. 182. Neque vero hæc tam acrem curam diligentiamque desiderant.
Cura & dolor. Cic. 15. Fam. 21. Quæ tua sollicitudo de me in armis, quæ læticia in reditu, quæ cura, quæ dolor, quam ad te curæ & dolores mei perferrentur, &c.
Studium & cura. Cic. 16. Fam. 1. Studium tuum curaque de salute mea nulla me nova voluptate affectit.
Cura mei, tui, sui. Sen. Hippol. 4. 17.
Potior alicui cura suorum. Valer. 4. Argon. 127.
Æstus curarum. Virg. 8. Æn. 19.
Amara curarum elucere cithicæ vinum. Hor. 4. Carm. 12. 20.
Corporis curæ aliquid dare. Quintil. lib. 1. cap. ult.
Domitor curarum fomnos. Senec. Agam. 1. 4.
Felix curarum. Stat. 4. Silv. 4. 46.
Fomenta. Hor. 1. Epist. 3. 26.
Fons. Lucret. lib. 3. 82.
Frigus. Ovid. 3. de Pont. 9. 25.
Interpres & conscia. Virg. 4. Æn. 608.
Levamen omnis curæ casusque. Virg. 3. Æn. 709.
Moles. Tacit. 12. Ann. 66.
Nox curarum nutrix. Ovid. 8. Met. 81.
Nominis futuri cura. Ovid. 5. Trist. 7. 37.
Precium curæ. In PRETIUM.
Requies. Tibul. lib. 4. 13. 11.
Semina. Propert. lib. 3. 7. 4.
Socius. Stat. 3. Silv. 3. 161.
Tristitiæ cura. Plin. lib. 23. cap. 1.
Undæ. Catul. Argon. 62. 62.
Minus cum cura. In MENDO.
Acrior illum cura domat. Virg. 3. Georg. 539.
Æqualis cura. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Amaris curis corpus vitiatum. Ovid. 1. de Pont. 10. 3.
Ambiguæ. Virg. 8. Æn. 581.
Anceps. In ANCEPS.
Antiquior cavendi, quam actum inferendi cura est. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Antiquissima. Cic. 10. Att. 8.
Anxia. In ANXIUS.
Anxiferæ curæ. Cic. 1. de Divin. 22. ex 2. de Consulatu suo.
Argentaria. In ARGENTUM.
Assidua alicujus infidens cura. In INSIDIO.
Atræ curæ. Hor. 3. Carm. 14. 40.
Brevis. Hor. 2. Epist. 1. 216.
Dannosæ. Ovid. de Rem. Amor. 69.
Defes. Claud. de Laude Seren. 226.
Difficilis cura rerum alienarum. Cic. 1. Off. 30.
Diurnæ. Ovid. 8. Met. 83.
Dulces. Stat. 2. Silv. 1. 71.
Dura. Tibul. lib. 3. 6. 7.
Exigua. Claud. in fec. Conf. Stil. 238.
Fortior. Claud. in sext. Conf. Hon. 233.
Frigida thori. Stat. 5. Theb. 71.
Fonestæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 277.
Gratissima. Cic. 4. Att. 4.
Graviores cura timetur proxima tempestas. Juven. 13. Sat. 227.
Gravem curam fuscipere, vehementerque de alio sollicitum esse. Cic. 12. Fam. 12.
Humiles & fordidiæ curæ. Plin. lib. 1. Epist. 3. ad Caninum.
Impensor. Ovid. 2. Met. 405.
Implacidiæ. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 110.
Inanes, ut, Ævum consumere in inanibus curis. Lucret. lib. 5. 117.
Infandæ. Stat. 5. Theb. 450.
Infelix. Ovid. 2. Trist. 1.
Ingentes. Virg. 5. Æn. 701.
Innumera. Plin. lib. 18. cap. 26.
Inignis. Claud.
Incomnes longo veniunt examine curæ. Claud. 1. in Ruff. 38.
Identissima. In INTENDO.
Invidia. Hor. 1. Epist. 10. 18. i. e. Invidens hominum quieti.
Leves. Hor. 1. Carm. 14. 18.
Leviore. Virg. 3. Georg. 305.
Magna cura, pro Cum magna cura, vel Magna cura adhibita. Sueton. in Galba cap. 7. Ordinavitque (provinciam) magna feveritatis ac justitiæ cura. Sed in quibusdam edit. male est Magnæ, non Magna. Sic enim & alibi loquitur. H. St.
Maximæ & gravissimæ. Cic. de Clar. Orat. 9.
Maxima tua cura ipse tibi. Virg. 4. Georg. 354. h. e. (teste Servio) Quem plurimum diligit.
Mediocris. Hor. 2. Serm. 4. 94.
Memor. Ovid. 4. ex Pont. 2. 7.
Molestæ. Ovid. 2. Amor. 2. 8.
Morræales. Sil. 1. 85.
Nimia cura. Juven. 10. Sat. 12.
Novæ. Ovid. 16. Epist. 134.
Omni cura exercere vires. Virg. 3. Georg. 229.
Omni cogitatione curaque in aliquam rem incumbere. Cic. 10. Fam. 1.
Optimæ sunt curæ de salute Reipub. Cic. de Somn. Scip. 21.
Publica. Hor. 2. Carm. 8. 8.
Recens. Ovid. 3. Amor. 19. 31.
Residas curasolvere. Valer. 8. Argon. 210.
Sagaces. Hor. 4. Carm. 4. 75.
Secretæ. Sen. Agam. 7.
Sedatis requirunt pectora curis. Stat. 12. Theb. 514.
Sequaces. Lucret. lib. 2. 46.
Solertes. Manil. lib. 2. cap. 6.
Sollicitæ. Senec. OEdip. 17.
Spinosæ. Catul. in Argon. 62. 72

Tanta cura infans dignus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tributes. Virg. 4. Georg. 531.
Vigilantes. Claud. 1. in Eutrop. 364.
Vigiles incumbunt. Valer. 3. Argon. 447.
Vigili perpexerat omnia cura. Ovid. 15. Met. 65.
Virilis, ut, Animum, curamque virilem gerere. Virg. 9. Æn. 311.
Vitiosa. Hor. 2. Carm. 16. 21.
Volantes circa tecta. Hor. 2. Carm. 16. 12. Poetica fictio.
Abducere curas alicui. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 19.
Abducere a cura. Cic. 3. Q. frat. 5.
Abigere curas. Hor. 1. Epist. 15. 19.
Abjicere. Cic. 9. Fam. 24. Sed cave si me amas, existimes me, quod iocosus scribam, abjecisse curam Reipublicæ.
Abnuere. In ABNUO.
Abrumpit fomnos cura salubres. Virg. 3. Georg. 530.
Abstitero cura. Sil. lib. 13. 512.
Absumi. In ABSUMO.
Accendere curas. In ACCENDO.
Accommodare curam alicui rei. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Accumulare. Ovid. 15. Epist. 70.
Accumulat curas filia parva meas.
Acuere corda curis. Virg. 1. Georg. 123.
Addere curam mortalibus. Lucan. lib. 2. 5.
Adhibere curam in aliqua re. Cic. 2. Fam. 6.
Adjicere aliquid curæ. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Adimere curas. Ter. Hec. 5. 3. 19.
Quot commodas res attuli? quot autem ademi curas?
Admovere curam. Plin. 2. Epist. 5.
Adorare curam prificorum in inveniundo. Plin. lib. 27. cap. 1. pr. Crescit profecto, apud me certe, tractatu ipso admiratio antiquitatis: quantoque major copia herbarum dicenda restat, tanto magis adorare prificorum in inveniundo curam, in tradendo benignitatem subit.
Afferre. Cic. 7. Att. 5. pr. In valetudine tua moveor: & Pilium in idem genus morbi delapsam, coram tibi afferre majorem sentio.
Afferre cura & sollicitudine alicquem. Ter. Phorm. 2. 4. 1.
Quanta me cura & sollicitudine afficit
Gnatius, qui me & se hifce impedivit nuptiis.
Afficior cura. Plin. 2. Epist. 9.
Agitare curas. Sen. Herc. fr. 1.
Agere curam alicujus. Ovid. 16. Epist. 302.
Angere, ut, Quæ me angebat de Repub. cura, confedit. Cic. de Clar. Orat. 10.
Afferre intentiore cura. In INTENDO.
Attingere, ut, De aliquo tuendo & alicuius conciliando, cura attingit alicquem. Cic. Cafari Juniori, or. Att. 11.
Avertere subitam. Lucret. lib. 2. 363.
Avertere dictis curas. Virg. 4. Æn. 394.
Capessere curas. In CAPESSE.
Carere. Hor. de Arte Poet. 261.
Circumspicere folerti cura omnia. Manil. lib. 2. cap. 6.
Cogitare. In COGITO.
Committere auribus suas curas. Senec. Hippol. 5. 4.
Complecti. Cic. 3. Fam.
Componere curas. Virg. 4. Æn. 341.
Concipere. In CONCIPIO.
Confectus curis. Virg. 6. Æn. 520.
Conferre curas in rem aliquam. In CONFERO.
Conferre curas omnes cogitationesque in Remp. Cic. 2. Off. 2.
Conferre se ad curam. Cic. Att.
Conferre curam ad aliquid. Cic. 4. Fam. 3.
Confici cura & curis. In CONFICIO.
Configere curas in Reipub. salute. In CONFIGO.
Conjungere curam de re aliqua cum aliquo. Cic. de Amicit. 15.
Conjuncta alicui. In CONJUNGO.
Confedit cura. V. paulo ante, Angere.
Consumere in re una. Hor. 2. Serm. 4. 48.
Conjuncta cura de re aliqua alicui cum altero. Cic. de Amicit. 15.
Dedit cura patribus. In DECEDO.
Deficere curam alicui. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Defungi cura. Liv. 5.
Delegare curam alicujus rei alicui. Quintil. lib. 4. in Proem.
Demere. Virg. 3. Æn. 153.
Demovere alicquem cura rerum. Tacit. 13. Ann. 14.
Deponere tristes animo. Virg. 4. Georg. 531.
Deponere curam pro aliquo. Virg. 12. Æn. 531.
Derendere alicujus. Ovid. 2. Met. 94.
Derivare partem curæ & cogitationis suæ in alium locum. Cic. 12. Philipp. 22.
Destituere curam morum. Quintil. in proem. lib. 1.
Desiderare curam alicujus in re aliqua. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Diducere animum in curas. Virg. 5. Æn. 720.
Differre curas. Juven. 11. Sat. 181.
Sed nunc dilatis avertere negotia curis.
Dimittere. Ovid. 1. Met. 209.
Dabant curas & actiones honestas nobis aliarum rationes. Cic. 9. Fam. 8.
Dat nec membris cura quietem. Virg. 10. Æn. 217.
Dare alicui millia curarum. Propert. 1. 5. 10.
Depellit cura fomnos. Hor. 1. Epist. 10. 18.
Dirtingat innumera rusticorum cura. Plin. lib. 18. cap. 26.
Emotæ curæ. Virg. 6. Æn. 382.
Eripere curam. Celf. lib. 6. cap. 5.
Esse in cura. Cic. 6. Fam.
Esse cura. Cic. 8. Fam. 5. Qua tu cura fis, quod ad pacem attinet, &c. i. e. Qua in cura.
Cura est quid sit negotii. Plaut. Merc. 1. r. 11.
De Tironem mihi curæ est. Cic. 12. Att. 49.
Cura est ut. Ter. Hec. 4. 2. 20.
— hæc mihi nunc cura est maxima, ut ne cui necia Longinquitas ætatis obstet, mortemve exoptem meani.

Curæ mihi est. Ter. Adolph. 5. 6. Nam is mihi est profecto servus spectatus fatis, cui dominus cura est.

Vitam & dignitatem alicujus alteri cura esse. Cic. 10. Att. 8. Esse & fore curæ alicui ut. Cic. 3. Philipp. 19.

Curæ est quorum eventuum hoc fiet. Ter. Hec. 1. 2. 118.

Sine cura esse. Cic. 3. Q. frat. 20.

Evolvare curas. Stat. 1. Silv. 1. 41.

Excubare curam apud aliquem. Cic. 10. Fam. 8.

Exerceri curis. Virg. 5. Æn. 779.

Exercere curas. Sil. lib. 11. 374.

Exercere vitam curis. Lucret. lib. 5. 1422.

Eximere. Hor. 3. Carm. 14. 14.

Exonerare graves curas. Senec. Hippol. 4.

Exolvare aliquem curis. Virg. 4. Æn. 652.

Expellere pectore. Lucan. lib. 3. 52.

Extendere curas in annum venientem, est (ut ait Servius) quasi In tempo-
pote alieno præmeditari futurum laborem. Virg. 2. Georg. 405.

Exuere se mortalibus curis. Sil. lib. 1. 85.

Facere curam ne aliquid fiat, &c. Tacit. 3. Ann. 52.

Fallere curam somno. Hor. 2. Ser. 7. 114.

Fatigare aliquem novis curis. Quintil. in præc. lib. 6.

Fatigare curas. Stat. 5. Silv. 1. 9.

Figere curam, vel Desigere. Cic. 2. Fam. 6.

Fluctuat æstu curarum. Virg. 8. Æn. 608. Sic
Fluctuare undis. Catul. Argon. 62. 62.

Gerere curam pro aliquo. Virg. 12. Æn. 48.

Gerere rem aliquam cum cura. V. CUM.

Habere curam rem aliquam. Cic. 8. Fam. 8.

Habere fermonem curæ. Quintil. in præc. lib. 1.

Habere curam docendi liberis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Hebetatur cura vino. Plin. lib. 23. cap. 1.

Jactare curas pectore. In JACTO.

Impendere curam. Ovid. 3. de Arte Am. 297. & Virg. 3. Georg. 124. — omnes
Impendere curas, denso distendere pingu
Quem legere ducem &c.

Impendat aciem quam maxime curam spei futuri oratoris pater. Quintil.
lib. 1. cap. 1.

Impendat cura pectori. In IMPENDEO.

Impertiri in maximis curis aliquid temporis. Cic. Cæsari jun. 9. Att. 11.

Imponere finem curis. Virg. 4. Æn. 639.

Incessit cura. V. INCESSO, in INCRUDO.

Incumbere in curam. V. INCUMBO.

Infixa cura animo. Cicad. Quir. post red. extr. Atque hæc cura, Quirites,
erit infixa animo meo sempiterna, ut &c.

Ingemant curæ, Redeunt. Virg. 4. Æn. 531.

Injicere curas. Ter. Adel. 4. 5. 76.

Itaque adeo magnam mihi injicit sua commoditate curam.

Inniti curæ, tutelæque unius. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Infidens. V. INSIDEO.

Infiltrare curæ rerum. V. INSISTO.

Infumere curam ad, &c. V. INSUMO.

Intendere curas. Ovid. 3. de Pont. 9. 29.

Intentus ad curas. Tacit. 4. Hist. 2.

Intermittere curam rerum. Tacit. 4. Ann. 13.

Invigilat mens curis. Sil. lib. 10. 331.

Invigilat quieti cura. Stat. 8. Theb. 623.

Juvere cura & prudentia sua aliquem. Cic. 9. Att. 18.

Laxare curas somno. Virg. 9. Æn. 225.

Laxare animos & curam ab aliqua contentione. Cic. 3. de Orat. 228.

Levare curas somno. Virg. 4. Æn. 528.

Levare aliquem cura, & magna solaria dare. Cic. de Claris Orat. 11.

Levare curam & angorem animi, sermone & consilio. Cic. 1. Att. 15.

Libitare magna cura & sollicitudine aliquos. Cic. Dolabellæ, in Epist. 15.
Att. 14.

Loquuntur leves cura. Senec. Hippol. 5. 4.

Mandare curas alicui. In MANDO.

Mitre hanc de pectore curam. Virg. 6. Æn. 85.

Mutare curas pectore. Virg. 5. Æn. 701.

Nascuntur curæ plurimæ metamque esse somno. Cic. 2. de Divin. 150.

Obstat cura ducis. Claud. in fest. Conf. Hon. 233.

Onerabat parentium curas ordo Mutinensis. Tacit. 2. Hist. 34.

Partiri curas cum aliquo. Virg. 11. Æn. 822.

Pellere mortales curas. Valer. 1. Argon. 837.

Pellere curas vino. Hor. 1. Carm. 7. 31.

Perfundi cura. In PERFUNGO.

Ponere omnem curam in re aliqua. Cic. 1. de Divin. 93.

Ponere graves curas, Seponere. Sil. 8. 235.

Populatur artus cura. i. e. Amor. Senec. Hippol. 4.

Præstare curam alicui. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Præstare curam in deposito. Celf. in l. Quod Nerva. D. Deposit. 1.

Premere curam sub corde. Virg. 4. Æn. 332.

Pulsis e pectore curis. Sil. 13. 263.

Recipere. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Recursat sub noctem. Virg. 1. Æn. 666.

Redeunt in pectora. Stat. 8. Theb. 606.

Relectus curis. Hor. 2. Epist. 2. 136.

Recipere cuncta curarum ad aliquem. h. e. Cunctas curas. Tacit. 3. Ann. 35.

Relaxare anxillas curas requiete. Cic. 1. de Divin. 22. Ex quodam anti-
quo poeta.

Relinquere fomenta curarum. Hor. 1. Epist. 3. 26.

Relinquere curam morum. Quintil. in præc. lib. 1.

Remittere. Stat. 4. Silv. 6. 1.

Remittere curam succellu. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Remordet te cura. Virg. 1. Æn. 655.

Removens soporem. Ovid. 6. Met. 293.

Resolvare curas. Virg. 1. Georg. 302.

Respondere curis alicui. i. e. Tantumdem curare, aut eum amare.
Virg. 6. Æn. 474.

Respuere. Claud. 8. Paneg. 160.

Secludere. Virg. 1. Æn. 566.

Semota mens cura metuque. Lucret. lib. 2. 19.

Seponere curas graves. Ovid. 3. Met. 319.

Serere curas in pectore. Catul. in Argon. 62. 72.

Serpit cura altius. Plin. lib. 14. cap. 11.

Solari curas. Virg. 9. Æn. 290.

Sollicitat cura. Senec. Hippol. v. 38.

Namque anxiam me cura sollicitat tui.

Solvere curis aliquem. Senec. Hippol. 2.

Solvi a cura & liberari. Cic. pro Domo 104.

Solvit fomnus curas. Ovid. 10. Met. 368.

Solutæ curæ. Catul. 29. 7.

Stupent cura. Senec. Hippol. 5.

Subit cura. Senec. Hippol. v. 373.

— nulla jam Cereris subit
Cura, aut faltem. i. e. Neque de cibo, neque de vita cura est.

Suscipere acreis curas. Lucret. lib. 3. 462.

Suscipere curam. Cic. 7. Att. 1.

Sustinere maximam curam belli. Cic. 6. Att. 5.

Tangere curas. Virg. 4. Æn. 551. — tales nec tangere curas.

Traducere curam in. Virg. 3. Georg. 157.

Post partum, in vitulos cura traducitur omnis.

Traducere a cura. Cic. 1. Fam. 1.

Vacuis curis negotiisque necessariis. Cic. 1. Off. 13.

Venire in curas, partemque laborum. Lucan. lib. 2. 347.

Non me laborum sociam, rebusque secundis
Accipis, in curas venio, partemque laborum.

Venerari curam antiquorum. Plin. lib. 27. cap. 2. Sed antiquorum cura
diligentiamque quis possit satis venerari?

Versari in aliqua cogitatione curaque. Cic. 2. de Orat. 186.

Versari curam in aliquo. Cic. Omnis cura mea solet in hoc versari semper
&c.

Vocant diversæ curæ animum. Virg. 12. Æn. 487.

Vocari in partem curarum ab aliquo. Tacit. 1. Ann. 15.

Volvere curarum tristes in pectore fluctus. Lucret. lib. 6. 33.

Urgeri multis curis. Lucret. lib. 3. 164.

Urgentibus curis. Valer. 8. Argon. 24.

Cura, [ἐπιμελῆσι] pro Munere quo curator fungitur: vulgo *curatella* dicitur.
Ulp. in l. Hæres abfens. §. Si quis tutelam. D. de Judiciis, Si quis
tutelam, vel curam, vel negotia, vel argentariam, vel quid aliud, un-
de obligatio oritur, certo loco administravit.
Liberari tutela & cura. Ulp. in l. Quum filiofamilias. D. de Legat. 3.
Cura, pro Curatione. Cic. 5. Fam.

CURIOSUS, a, um. [καρυσώμενος, αἰετιζέμενος] A nimia cura: quoties
vult diligentia, quam oportebat, impendimus rebus vel nostris, vel
alienis. Sed non tam a Cura, Curiosus videtur descendere, quam a Curia:
cujus compositum est magis in usu Incuria, id est negligentia; ta-
meti Curia a Curia dicitur. Hac Valla lib. 1. Cic. 4. Att. 11. Ut homini
curioso, ita perhibere ad me &c.

Curiosus in bonum & in malum accipitur.
In bonum. Cic. 3. Fam. 1. Ita est homo non modo prudens, verum
etiam (quod juvet) curiosus.
Curiosus & negotiis plenus. Cic. 1. de Nat. Deor. 54.
Medicinæ curiosus. Plin. lib. 25. cap. 2. Is ergo in reliqua ingenii ma-
gnitudine, medicinæ peculiariter curiosus, ab hominibus subjectis, &c.
In re aliqua curiosus. Cic. 5. Att. 14.

In exquirendo jure augurum curiosus. Cic. pro Domo 33.

Belle curiosus. Cic. 6. Att. 1.

Felicitas curiosa. Petron. Sat. cap. 118. Et Horatii curiosa felicitas.
Oculus curiosus. Apul. Milef. lib. 11.

Pictor curiosus. Petron. Sat. cap. 29.

In malum. Cic. 5. de Fin. 36. Atqui Cicero, inquit, ista studia, si ad
imitandos summos viros spectant, ingeniosorum sunt: sin tantummodo
ad indicia veteris memoriæ cognoscenda, curiosorum. Ter. Eun. 3. 5. 5.
Sed neminem curiosum intervenire nunc mihi,
Qui me sequatur, quoquo eam rogando, obtundat, enecat?
Curiosus & molestus. Cic. 2. de Fin. 29. Reperiam multos, vel innu-
merabiles potius, non tam curiosos, nec tam molestos, quam vos estis,
quibus quicquid velim facile persuadere.

Curiosa interpolatione tenuata charta. Plin. lib. 13. cap. 12.

In aliena Republica curiosum minime esse, officium est peregrini. Cic. 1.
Off. 125.

Satisfit difficilium curiosus. Cic. 1. de Fin. 4.

Curiosus differt a Diligenti. Quintil. lib. 8. cap. 3. Est etiam quæ αἰετι-
ζία vocatur, supervacua (ut sic dixerim) operositas, ut a diligenti cu-
rioso, & a religione superfluitate distat.

Curiosus, pro Delatore. Sueton. in Aug. cap. 27. Pinarium equitem
Roman. quum concionante fe, admittit turba paganorum, apud milites
subscribere quædam animadvertisset, curiosum ac speculatorem ratus,
curam confodi imperavit.

Curiosus agnus, Macilentus, quasi cura confectus. Plaut. Aulul. 3. 6. 26.
Sed alii legunt Curionem.

Curiosus, Olim in erat qui cursoribus præerat: vulgo *magistrum postarum*
dicimus. Earum item rerum, quæ ad cursum, pro Imperatoris, rei-
publicæ, aut aliorum, quibus id Imperator concefferat, negotiis agen-
dis destinata & parata erant, curam gerebat. Ejus muneris titulus est,
de Curiosis & itationariis, lib. 12. Codicis.

Compar. Phædr. Fab. 4. 1. Quidam curiosior.
Superl. Capitol. in M. Antonino Phil. cap. 20. Erat enim famæ suæ cu-
riofissimus, &c. H. St. Desiderabatur in ed. Lugd.

CURIOSER, Adv. [αἰετιζέμενος] Columel. lib. 3. Sin autem ipsam vitem cere-
nere voles, juxta radicem, ita ne ipsam lædas, curioso fodito.
Facere curioso alicui. Plin. lib. 18. cap. 3.

Loqui curioso. Quintil. lib. 8. cap. 1. non procul a fine, Quos curioso
potius loqui dixeris, quam Latine.

Compar. ut, Conquirere curiosus alicui. Cic. de Clar. Orat. 133.

Superl. Columel. 11. 2. Vitiaria diligenter faciendi, malleolique quam
recentissimus curiosissime pangenda.

CURIOSITAS, âtis. f. [αἰετιζία] denomin. Cic. 2. Att. 8. Sum in cu-
riositate ἐπιπεινέω, sed tamen facile patior te id ad me. &c.

Curiositas videtur Philologiam, seu πολιμολογίαν significare apud Gell. 2.
18. Sed

18. Sed esse arcana causas, ad quas paucorum potuit pervenire curiositas.

In malum accipitur apud Tertull. de Præscript. a. IV. Hæreticos cap. 17. Notata sunt etiam commercia hæreticorum cum magis eam pluribus, circulatoribus cum Aitrologis, cum Philosophis curiositati deditis. V. etiam Apol. cap. 25.

CURIOSITAS, a, um. Adj. dimin. Apul. 10. Met. p. 254. Quam quidem laciniam curiosulus ventus refabat.

CURIA, æ. f. [*κῦριον*, *βουλόμενος*, *φαστῆρις*] a Cura deducitur. Curia, inquit Festus, Locus est ubi publicas curas gerebant. Pomponius l. 2. D. de origin. jur. Initio civitatis nostræ populus sine certa lege, sine iure certo primum agere instituit, omniaque manu Regis gubernabant. Postea aucta ad aliquem modum civitate, ipse Romulus traditit populum in triginta partes dividit: quas partes Curias appellavit, propterea quod tunc Reipublicæ curam per sententias earum partium expediebat. Et ita leges quædam & ipse Curias ad populum tulit, tulerunt & sequentes Reges. Hæc ille. Cic. de Senect. 27. Non curia vires meas desiderat, non nostra, non amici, non clientes, non hospites. Idem lib. 3. de Orat. 167. ait Curiam etiam pro Senatu appellari. Sic ad Att. lib. 12. Ep. 21. extr. Quod me in forum vocas, eo vocas, unde etiam bonis meis rebus fugiebam. Quid enim mihi cum foro sine curia? In forum, ad agendas causas, & ad tractanda judicia. Sine curia, Amisso Senatu, quum Senatus nullus sit. Et posuit Forum pro Judiciis, Curiam pro Senatu: quod judicia in foro fierent, senatus in curia haberetur. Figura est, quæ a Grammaticis appellatur Metonymia.

Templum sanctitatis, amplitudinis, mentis, consilii publici, caput Urbis, aram sociorum, portum omnium gentium, sedem ab universo populo concessam uni ordini, Curiam Cic. vocat pro Milone 90. Vindex temeritatis, & moderatrix officii curia. Cic. pro Flacc. 91. Curia consilii æstuat orba suis. Claud. 2. præfat. in Eutrop. 58. In curia inclusus Senatus. Cic. 6. Att. 1.

Aspirare in curiam. In ASPIRO. Clausa pauperibus. Ovid. 3. Amor. 8. 55. Inducere ambitionem in curiam. In INDUCO. Inire curiam, pro Ingredi. Tacit. 5. Ann. 4. Jubet curia. Cic. pro Domo 77. Venit in curiam frequens Senatus. Cic. 3. de Orat. 2. Curia Calabra quæ dicebatur, V. CALABRIA. & conf. CALO, atq. Hostilia curia. Varr. de L. L. 4. 76. Et ubi Senatus res humanas curabat, ut Curia hostilia, &c.

Pompeiana curia, in qua Pompeii simulacrum erat, & in qua Jul. Cæsar trucidatus est. Cic. 2. de Divin. 23. Saliorum curia erat in Palatio. Cic. 1. de Divin. 30. Martis curia. i. e. Areopagus Athenis. Juven. 9. Sat. 101.

Curia, inquit Festus, etiam nominantur, In quibus unicuiqueque partis Populi Romani quid geritur: quales sunt hæc, in quas Romulus populum distribuit, numero triginta: quibus postea addita sunt quinque: ita ut in sua quinque curia sacra publica faceret, feriasque observaret: hisque curiis singulis nomina Curiarum [An Earum, vel Certarum?] virginum imposita esse dicuntur, quas virgines quondam Romani de Sabinis rapuerunt. Hactenus Festus. Ubi V. Dacer. Plaur. Aulul. 1. 2. 29. Nam noster nostræ qui est magister curiæ, Dividere argenti dixit nummos in viros.

Curia etiam antiquitus dictæ, Ubi Sacerdotes res divinas curabant. Varr. de L. L. 4. 76. Curia duorum generum: Nam & ubi curarent sacerdotes res divinas, ut curia veteres, & ubi Senatus humanas &c.

CURIALIS, æ. Adj. [*Κυριαλῆς*] ut, Confortia curialia. l. Curialibus, de Decurionibus lib. 10. C. Curialibus confortiis consulentes, censemus, &c. Curiales flamines, Curiarum sacerdotibus. Festus. Mensæ curiales, in quibus inmolabatur Junoni, quæ Curis appellata est. Festus.

CURIALIS, is. m. [*Κυριαλῆς*] Curiales dicebantur, Qui ejusdem erant curiæ. Fest. Cic. 2. Off. 64. Theophrastus scribit quidem Cimonem Athenis etiam in suos curias Laciadas hospitalem fuisse. Curialis etiam pro Alico ponitur. Ammian. 21. 22. Romulus & post eum Sabostius curiales, convicti sine respectu &c. Adde 22. 9. V. Borrich. in Voss. p. 80. & Sciopp. Animadverf. ad Voss. p. 10. Curialis atque alicus. Pontanus de Serm. 388. H. St.

CURIATUS, a, um. Adj. ut, Curiatu lex, Quæ curiatis comitiis lata erat. Cic. ad Q. Frat. 3. 2. extr. V. Tacit. 1. Hist. 15. & ibi Acidal. Item Suet. Aug. 65. & Pitisc. in loc. Comitua curiata, Conventus qui litium causa in curiis fiebant, ut ait Festus. Gell. vero lib. 15. cap. 27. Curiatu comitia erant, quæ curiatum per licitorem calabantur, id est convocabantur: quorum erant Pontifices arbitri. Cic. 2. de Lege Agr. 27. Nunc quia prima illa comitia tenentis centuriata & tributa, curiata tantum auspicioium causa remanserunt.

CURIATIM, Adv. Per singulas curias. Gell. 15. 27. pr. Per licitorem curiatim calari. Sed alii legunt Curiatum.

CURIO, ðnis. m. [*Κυριαλῆς*] Sacerdos curiæ. Curio Maximus, Cujus auctoritate curiæ, omnesque curiones reguntur, inquit Festus. Liv. 27. 8. Inter majorem rerum curas comitia Maximi Curionis, quum in locum M. Æmilii sacerdos crearetur, vetus excitaverunt certamen, Patriiis negantibus, C. Manilii Attelii, qui unus ex plebe petebat, rationem esse habendam: quia nemo ante eum nisi ex patribus id sacerdotium habuisset.

Curiones quoque dicti sunt Præcones. Treb. Poll. in Gallien. cap. 12. extr. Per curionem dicti jussu, impotteram fecit & passus est. Euseb. lib. 4. Ecl. Hist.

Agnus curio, pro Macro. Fest. Plaur. Aulul. 3. 6. 27. M. Volo ex te scire qui sit agnus curio? Et, Qui ossa atque pelvis totus est, ita ut cura macet.

CURIONALIS, is. m. Idem qui Curio. Gruter Inscript. p. 705. n. 5. DIS. MANIBVS. FELICI. COMELIANO. PVBLICO. CVRIONA-LI. &c.

CURIONATUS, ðs. m. Curionis dignitas. Fest.

CURIONIVS, a, um. Adj. ut, Curionia sacra, Quæ a curionibus in curiis fiebant. Festus.

CURIONIVM, i. n. dicebatur Æs, quod dabatur curioni ob sacerdotium curionatus. Festus.

CURIO, ðnis. proprium. V. suo loco. CURIO, [*κῦριός*, *Κυριαλῆς*, *κῦριός*, *κῦριός*, *κῦριός*, *κῦριός*] ðre. Operam dare; Sollicitum esse de re aliqua. Cic. pro Cæcl. 54. Quod facinus in alienum hominem illatum severe acciperet, id omisit curare in hospite? Agere & curare. Cic. 9. Fam. 24. Sic tibi mi Pate persuade, me dies & noctes nihil aliud agere, nihil curare, nisi ut mei cives salvi liberique sint.

Curare & attendere. Cic. 4. Fam. 13. Omnibus rebus cura & provide ne quid ei defuit. Cic. 11. Att. 3. Alicujus causa curare aliquid. Cic. 5. Att. 2. Hunc tu civem ferro & armis &c. domo & patria cedere curasfi. i. e. Effecit ut domo cederet. Cic. pro Domo 5. Non curat redire. Cic. 1. Fam. 9. Est vero probandum, qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate affuerit, neque sane redire curaret, &c.

Curare asservandum, inveniendum, interficiendum, &c. Ter. And. 5. 2. 2. Cura asservandum vincitum. Cæf. 8. Bell. Gall. 23. Cic. 15. Fam. 10. Faciendum cures. Diligenter curare aliquem. Cic. 13. Att. 21. Leviter curare aliquid. Hor. 2. Epist. 1. 51. Probe curasfi. Ter. And. 5. 2. 6.

Omnia apparatus jam sunt intus. s. curasfi probe. Studiosè diligenterque curare aliquid. Cic. 16. Att. 16. Curo istæc ergo, Per ironiam dictum. Ter. And. 5. 4. 18. Ego istæc moveo aut curo.

Hoc non curo. Martial. lib. 11. 95. Hoc quoque non curo, quod tu mea carmina carpas, &c.

Curare ut. Ter. Adel. 5. 1. 10. Exemplum omnibus curarem ut effes. Cic. 12. Fam. 28. Cura ut valeas. Quid tu me curas, quid rerum geram? Ex Plauto Rud. 4. 4. 24. Ædes curare. Plaut. Mostel. 1. 1. 34.

Ægrotos curare. Plaut. Capt. 1. 2. 87. Æcatem suam & se curare. Plaut. Pseud. 4. 7. 34. Ter. in Adel. 5. 1. 1. in eandem sententiam dixit, Te curasfi molliter. Alia vel Aliud curare. Plaut. Mil. 2. 1. 71. Faciemus, alia cura. Ter. Phorm. 2. 1. 26. Atqui reperi jam: aliud cura.

Aliena curare. Ter. Heaut. 1. 1. 24. Amicos curare. Plaut. Stich. 5. 3. 9. Nunc ibo hinc, & amicos meos curabo huc advenientes. Boves curare. Plaut. Most. 1. 1. 34. An ruri queso non fuit quos curesfi boves? Cinædos curare. i. e. Colere. Martial. 6. 50. Obscænos postquam cepit curare cinædos. Conscientiam animi non curat improbus. Cic. 2. de Fin. 54. Convivia. Virg. 1. Georg. 301. Corpora. Virg. 8. Æn. 607.

Cutem curare, Indulgere genio. Juven. 2. Sat. 105. Equos. Virg. 8. Æn. 607. Fidem suam, Curam habere de fide præstanda. Plaut. Trin. 1. 2. 155. Gistrium mero. Hor. 1. Carm. 17. 14.

Histriones curare, aut aliquos alios, sive rem aliquam. Plaut. Amph. prol. 87. Legiones curare, Præfere legionibus. Tacit. 6. Ann. 30. Gæulicus ea tempestate superioris Germaniæ legiones curabat.

Munus aliquod. Plaut. Truc. 2. 4. 76. Negotia aliena. Cic. in Topic. 66. Nichil curare, ut quidam Gramm. putarunt dici. Nichil curo, ut Maginatio, Flocci pendo, Nauci facio. Ex his Despaut. p. 271. sed falsum.

Officium suum curare. Plaut. Bacch. 4. 4. 108. Parentes. Plaut. Stich. 1. 1. 53. Partem æquam. Ter. Adelph. 1. 2. 50. Curesfi æquam uterque partem, tu alterum, Ego item alterum. Pecuniam curare alicui. Cic. 2. Q. frat. 4. Redemptori tuo dimidium pecuniæ curavi. Quod vulgo Remittere dicunt. Pecuniam alicujus nomine nobis curare. Cic. 5. Fam. 20. Pelliculam. Hor. 2. Serm. 5. 38.

—ire domum, atque Pelliculam curare jube. Præcepta curare & mandata alterius. Cic. 4. Att. 7. Mea mandata de domo curabis. Prandium curare. Plaut. Men. 2. 3. 17. — prandium ut jussisti, hic Curatum est: ubi libet ire accubitum licet.

Prodigia curare. Liv. 1. 20. Quæque prodigia fulminibus, aliore quo viso missa fulsiperentur atque curarentur. i. e. Procurarentur. Provinciam. Cic. 6. Att. 1. Appius, quum è *ἀφαιριστῶς* provinciam curarit, sanguinem miserit, &c. Allegoria est, quasi de Ægro loqueretur sic curato.

Sacra per sacerdotibus. Cic. pro Corn. Balb. 55. Sacra Cereris, Judices, summa majores nostri religione confici ceremoniæque voluerunt: quæ quomodo essent assumpta de Græcia, & per Græcas sunt semper curata sacerdotibus, &c.

Se. Cic. 3. de Orat. 228. Sed jam furgamus, inquit, nosque curesfi. Se reficere & curare. Cic. 9. Philipp. 6. Multis illi in urbibus, qua iter faciebat, reficiens se, & curandi potestas fuit. Subaudi Ex morbo. Sub imia curare. Hor. 1. Epist. 12. 15.

Vitem curare falce. Plin. lib. 17. cap. 22. Curare, pro Timere. Cic. 9. Fam. 24. Magis illos vereor qui in bello occiderunt, quam hos curo, &c. i. e. Timeo. V. Servium ad Virg. 7. Ecl. 51.

Curare, pro Ulcisci, poni dicit Serv. ad Virg. 2. Æn. 536. Curare & polire vestimenta. Ulpian. in l. Iraque fullo. D. de Furtis, Itaque fullo, qui curanda poliendaque vestimenta accepit, semper agilo. Curare, absolutum. Ter. And. 1. 1. 144. Sat est, curabo. Curare aliqua parte, proprium rei militaris verbum. Sallust. in Jugurth. cap. 57. pr. Legatis imperat, ubi quisque curaret, deinde signo dato undique simul clamor ingens exoritur. Curabitur, imperferunt. Ter. And. 2. 3. 28.

— hanc fidem

Sibi me obsecravit, qui se sciret non deserturum, ut darem. d. Curabitur.

Curatur ut vinea vetus semel fossa sit. Plin. lib. 18. cap. 27. Curare, Coquere. Ter. And. 1. 1. 3. Nempe ut curentur recte hac. V. Donat. in loc. Mederi & curare. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Intelligo me ante tempus, Judices, hac feruati, & propemodum errare: qui quum capiti Sexti Roscii mederi debeam, redumi curem. Corpora curari possunt. animorum medicina nulla est. Cic. 3. Tusc. 5. Detractione sanguinis alicuius. Quintil. lib. 2. cap. 10. Herbis. Ouid. Rem. Amor. 113. Infantem omnes stultos dicimus, non tamen omnes curamus elleboro. Sen. 2. de Ben. cap. 35. H. St. Medicaminibus curari. Cic. in Pison. 13. Quod diceris vinolentis te quibusdam medicaminibus solere curari? Tristius curari. Cic. de Senect. 67. Facilius in morbos incidunt adolescenter, gravius ægotant, tristius curantur. Curare rebus alienis vno vestimento & cibo. Plaut. Truc. 1. 2. 35. Curare rebus publicis. Plaut. Trin. 4. 3. 50. Sed ego hum infipientior, qui rebus curem publicis Potius quam id quod proximum sit, meo tergo tutelam geram. Labor curandis vitibus. Virg. 2. Georg. 197. Curari a multis. Coli. Plin. 1. Epist. 5. ad Voconium, non procul a fine, Regulus enim est locuples, factiosus, curator a multis, timetur a pluribus. Quid autem sit Regulum curari a multis, ipse Plin. lib. 4. Epist. 2. ad Clementem, his verbis explicat: Conuenitur ad Regulum mira celebritate. Cuncti detestantur, oderunt, & quasi probent, quasi diligant, cursant, frequentant, Huc facit & illud Martialis, lib. 2. 74. Cinctum togatis post & ante Saesellum, Quanta reduci Regulus solet turba, &c.

CURATOR, a, um. [*επιμετωριον*] Partic. Cum diligentia & cura factus. Bene curata cute nitidus. Hor. 1. Epist. 3. 15. Membra curata sopori dare, i. e. Conatum dormire. Hor. 2. Serm. 2. 80.

Pecunia curata, i. e. Procurata. Cic. 5. Fam. 10. Sermo curatus. Plin. 9. Epist. 13. Me quidam ex Consulibus amicis secreto, curatoque sermone, quasi nimis fortiter incauteque progressum curripit: reuocat, inonet ut desistant. Al. Accuratoque. Compar. Cato, cap. 103. Hoc li feceris, ita boves & corpore curatiores erunt, & morbus aberit. i. e. Melliore habitudine. Superl. ut, Preces curatissime, i. e. Accuratissime. Tacit. 1. Ann. 13.

CURARE, Adv. [*επιμετρω*] pro Accurate. Compar. Tacit. 2. Ann. 27. Ejus negotii initium, ordinem, finem curatius differam. Ediri curatus ludi. Idem 14. Ann. 21. Superl. Sallust. Jugurth. cap. 16. Eum Jugurtha, tametsi Romæ in amicis habuerat, tamen curatissime recepit, i. e. Cum cura & honore. In omnibus Mil. Accuratissime, teste Cort.

CURANTIA, æ. f. [*επιμετρω*] Idem quod Curatio. Cic. 2. Q. frat. 8. Quod me admones, de non curantia, suadeſque ut meminerim Jovis orationem. Ita legunt Gruterus & alii; sed ediderunt deinceps omnes De nostra Urania, ex conjectura Faerni & vestigii Mil.

CURATIO, ðnis. f. [*θεραπεια, θεραπαια, επιμειδω*] proprie est Medicorum, auctore Donato. Cic. 16. Fam. 6. De medico, & tu bene existimari scribis, & ego sic audio: sed plane curationes ejus non proba. Cultus & curatio hominum. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Quæ quidem neque ali, neque sustentari, neque ullum fructum edere ex se sine cultu hominum & curatione potuissent. De ovibus. Cultus & curatio corporis. Cic. 1. de Nat. Deor. 96. Omnis cultus & curatio corporis est eadem adhibenda deo, quæ adhibetur homini, ingressus, cursus, &c. Neque valetudinis curatio sine hominum opera ulla esse potuisset. Cic. 2. Off. 12.

Opportunus curationi. Celf. lib. 3. cap. 9. Aultra curatio. V. AUSTERUS. Periculosa. IN PERICULOSUS. Periculosus & ancipites curationes morbis gravioribus medici adhibere conantur. Cic. 1. Off. 31. Adhibere curationem. Cic. 4. de Fin. 65. Hi curatione adhibita levantur in dies.

Admittere curationem. In ADMITTO. Admovere curationem ad aliequem. Cic. 4. Tusc. 61. Explere curationem. Celf. 7. 7. Facere difficultatem curationi, i. e. Reddere curationem difficilem. Celf. 7. 26.

Ferre sibi curationem. Cic. pro Domo 51. Prescribere valetudinis. Cic. 2. de Divin. 123. An Esculapius, Serapis potest nobis prescribere pro somnium curationem valetudinis? Procedit recte curatio. Celf. lib. 7. cap. 27. Recipere. Celf. lib. 7. cap. 20. Fere tamen hanc curationem puerilis ætas, & modicum malum recipit.

Curatio, Onus & cura, five Provincia alicui delegata. Cic. 15. Att. 11. Ego quod eram meditatus in via, suadet ut uteretur Asiatica curatione frumenti, nihil esse jam reliqui quod ageremus, nisi ut salvi essemus. Curatio & administratio rerum. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. Ab omni curatione & administratione rerum vacent. Munerum rerum curatio. Cic. 6. Fam. 19.

Dare curationem. Liv. lib. 2. 27. Populus dedicationem sedis dat M. Lætorio primipili centurioni: quod facile appareret non tam ad honorem ejus, curatio alior fastigio sua data esset, factum, quam ad Consulium ignominiam, i. e. Plur grande charge & commission, que son éstus ne requirroit, ou pouvoit porter. Budæus.

Desere curationem ad aliequem. Liv. 27. 30. Ibi curatione Heræorum, Nemeorumque suffragiis populi ad eum delata. Esse curationis alicujus. Cic. de Arusp. Resp. 31. Ædes Telluris est curationis mee.

Curatio tua est. Plaut. Pæn. 1. 2. 141. Cur ego id curem? namque illece magis tua est curatio. Quid tibi hanc tamen curatio est verbero? Plaut. Amph. 1. 3. 21. Sufficipere curationem & dispensationem. Cic. pro Rabir. Post. 28. Hæc

una ratio a rege proposita Postumo est servandæ pecuniar, si curationem & quasi dispensationem regiam suscepisset.

Valere curatione & potestate in aliqua re. Cic. pro Domo 14. Curatio, [*επιμετρω*] capitur etiam apud Jurisconsultos pro Munere publico, quod barbari *curatellum* vocant. Papinian. in l. jurisperitos. §. quom oriundus. D. de excusat. tutorum, Placuit eum duas curationes administrare non videri. Et §. sequenti, Qui privilegio subnixus est, fratris curationem suscipere non cogitur. Matris furiosæ curatio ad filium pertinet. Ulpian. in l. furiosæ. D. de Curatore furioso, &c.

CURATOR, ðris. m. [*επιμετωριος*] generali nomine dicitur Præpositus alicui negotio; ut, Curator viæ Flaminie. Cic. 1. Att. 1. Munerum ac venationum curator. Suet. Calig. cap. 27. Reipub. curator. Sallust. in Jugurth. cap. 110. extr. Ceterum de Reipub. vestra, cujus huc curator missus es, paucis accipe. Al. Orator perperam.

Reficiendis muris curator Demofthenes fuit. Cic. de Opt. gen. Orat. 19. Urbis & annonæ curatores, ædiles. Cic. 3. de Legib. 7. Deligere curatores pacis ac belli. Cic. in Vatin. 35. Non nuntius pacis ac belli, non curatores, non interpretes, &c. Senatus more majorem deligere potest? Hic quoque Gul. Oratores legit.

Constituere decreto curatorem ad aliquid agendum. Julian. 1. ex facto. D. de negotiis gestis, Ex facto querebatur, quemdam ad filiginem emendam negotiorum decreto ordinis constitutum: eidem, &c. Constituere curatores legibus. Cic. 2. de Lege Agr. 17. Prætor curatorem, qui status faciendus preest. Cic. 4. Verr. 144. Curatores, [*επιμετωριος*] dicitur Qui pupillis loco tutorum dantur: sive Illi qui rei frumentariæ agricue dividendis propositi sunt. Hæc Festus. Curator tamen est Qui puberis patrimonium aut a magistratu, aut a testatore curare iustus est. In Instit. civil. §. 1. de curatorib. Quamvis quidem puberes & femine viripotentes, usque ad viciesimum quintum annum completum curatores accipiunt: quia licet puberes sint, adhuc tamen ejus ætatis sunt, ut sua negotia tueri non possint. Curatores aut Legitimi sunt, i. e. Qui ex lege duodecim Tabularum dantur: aut Honorarii, i. e. Qui a Prætoribus constituentur. Hæc Ulpian. tit. 12. ejus libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Ulpiani. Egere curatores dicimus eos, Quos tacite innuere volumus non competere esse mentis suæ. Hor. 1. Epist. 1. 102.

Petere curatorem. Quintil. lib. 7. cap. 5.

CURATRIX, tis. f. Modest. in l. scire. D. de tutor. vel curator. dat. ab his. Scire oportet magistratus, quod curatrices minoribus mulieres non creabantur.

CURATORIA, æ. f. Munus curatoris pupillorum. V. leg. 1. & 2. Dig. de Excusat. utramque. pr.

CURATELA, æ. f. JCSis, eadem Potestas administrandi bona ejus, qui ob ætatem vel mentis corporife vitium, suis rebus præesse nequit.

CURATURA, æ. f. Idem ac Cura. Ter. Eun. 2. 3. 21. Si qua est habitior paulo, pugilem esse aiunt: deducunt cibum; Tamest bona est natura, reddunt curatura juuceas. Cura, inquit Donatus, mentis est: Curatio, medicinar: Curatura, diligentia. Sed id discrimen non est perpetuum, ut exemplis apparet.

CURAGENDARIUS, i. m. Qui curam publicam agit. Cod. Theod. 6. 29. Hos, quos curagendarios sive curiosos provincialium consuetudo appellat.

CURAX, acis. [*επιμετωριος*] Adj. ut, Vigilax, pro Curioso. Catus in l. si quid venditor. D. de Ædil. edicto, Verbi gratia si constantem, aut laboriosum, aut curacem, aut vigilacem esse, aut ex frugalitate sua peccatum acquirentem affirmaverit: & ex diverso levis, protervus, delictiosus, somniculosus, tardus comessior inventatur, &c.

CURUS, a, um. Curam plenus. Plaut. Pseud. 4. 7. 44. Cave sis tibi a curio infortunio. conf. Taubm. p. 1020. & Salmat. in loc.

CURVUS, i. m. nom. gent. Ro. V. suo loco.

CURVIO, are. frequent. Apul. 7. Met. p. 218. Exin me, suum sospitato rem nuncupatum, matrona prolixæ suetab. Elmenhorik legit Curabat.

CURCULIO, ðnis. m. [*κωκυλιν*] Animal parvum, frumentum corrodens, quasi Gurgulio: eo quod nihil in eo peene aliud quam guttur videtur: Varro 1. de R. R. cap. 63. pr. Tuendi causa pronomendum id frumentum, quod curculiones exesse incipiunt. id enim quam promptum est, in sole ponere oportet aquæ caninos, quod eo conveniunt, ut ipsi se necent, curculiones. Virg. 1. Georg. 185. — populatque ingentem farris acervum

Curculio. Ubi Servius: Varro, inquit, hoc nomen per antistheon dictum ait quasi gurgulio, eo quod nihil pæne aliud sit quam guttur. Curculio, per tertiam alphabeti litteram scribendum, licet per septimam g, proferatur: ut deprehendi potest ex argumento Plauti, quod suæ comædiæ, quam Curculionem ipsi scripsit, præpositum videmus: in quo singularum verbum prima littera componit dictionem curculio.

Curculione insistantur etiam fabæ & lentes, ut docet Columel. lib. 2. cap. 10. Curculio significat etiam Gulam. Varro 2. de R. R. cap. 3. pr. Hircus molliori pilo, & potissimum albo, ac cervicæ & collo brevi, curculione longiore. [Distinguit nominatim a Gula Veget. Mulom. 1. Ne alius imprimas manum, & gulam atque gurgulionem rumpas, & arciam præcidas. Lactatio ipsa Arteria trachea est. V. GURGULLIO. Sic enim cum pars corporis est scribendum videtur. In Vet. Gloss. pro Gurgulio ponitur: Gurgulio, Οκκυλινον βραχύ, nisi mendum est. Non desunt qui Curculionem pro Uvula & columella accipiant, quæ trachiam arteriam operit: Græci Epiglottida vocant.

CURCULIUNCULUS, i. m. dimin. Plaut. Rud. 5. 2. 38. Curculiunculos minutos fabulare. i. e. Res nullius usus narras.

CURRENS, tum. plur. [*κωκυλιν* Steph.] Sabino-rum oppidum. cui imperabat T. Tattius: cujus civis, Quirites dicebantur. Virg. 8. Æn. 638.

— Tatioque feni, Curibique severis. Parvi Cures, i. e. Pauperes. Virg. 6. Æn. 811. Hinc

CURENSIS, tum. ni. Populi in quarta regione Italie a Plinio collocati, lib. 3. cap. 12. CURENSIS, e. Adj. ut, Turba Curensis. Ovid. 3. Fast. 94. A tribus hunc primum turba Curensis habet. Alii legunt Forensis; sed Burmannus Curensis legendum dicit.

CURETES, tum. m. pl. [*κωκυλιν*] Quidam Cretæ populi, de quibus Ovid. 4. Met. 231.

—laroque fatos Curretas ambri. Virg. 3. Æn. 131.
Et tandem antiquis Curetum alabatur oris. Ubi Servius, Curetes sunt populi, primi cultores Cretæ.

Curetes erant in Creta Adolescentes quidam, armifonam cum falibus agilitatem edentes, proferentes quandam de Jovis origine fabulam, in qua Saturnum introducunt, mox filius ut in lucem editi fuerint, devorantem : Rheam vero dolores pariendi dissimulare conatam, natum infantem longe ablegantem, & ei salutem pro viribus comparantem : Quam quidem ad rem adjuutores Curetas assumere : Illos cum tympanis ac strepitu armifonantique chorea tumultuantes, deam curiose circumfistere, ut Saturnus attonitus, & oblivione involutus, avulsim non agnoscat infantem, nec ejus vagitum exaudiat. Eisdem curam & studium Jovis infantis nutriendi commendari. Curetes itaque, i. e. Curatores, vel quia ei ministrarent : vel quia Jovis *κρητορ* dicitur, id est alimoniam (utrumque enim dicitur) operati sint, appellationem hanc fuisse sequuntur. Ex Strabone lib. 10. ubi & longe plura de Curetibus & eorum nomine tradit. Curetibus, Corybantibus, & Idæis Daetylis Ops Saturni uxor Jovem custodiendum dedit in monte Cretæ Dictæo : ne eum Saturnus confumeret, ut filios omnes solebat. Tunc itaque apes æris sonum sequuta, Jovem melle aluiffi dicitur : pro qua re eis postea præstitit Juppiter, ut haberent liberos sine ullo concubitu. Hæcenus Servius in illud 4. Georg. 149.

Nunc age, naturas apibus, quas Juppiter ipse Addidit, expeditam : pro qua mercede canoros Curetum sonitus, crepitantique æra sequuta, Dictæo cæli regem parere ianostrò. V. Cæl. lib. 5. cap. 4. & lib. 13. cap. 17. Rursum lib. 15. cap. 8. & lib. 17. cap. 12. V. etiam Hyginum fabula 139.

Curetes, Sacerdotes Cybeles, qui & Corybantes dicuntur, qui ad sacra Cybeles admiffi sunt casti & puri, illicque saltant armati. V. GALLI Dictæi Curetes. Lucr. lib. 2. 629. V. ibi Lambin.

CURETICUS, a, um. Adj. Creticus. Sil. lib. 15. 308.

Oeneaque domos, Cretica tecta subibat.

CURIA, CURIALES, CURIATUS, IN CURIA.

CURICTÆ, Populi Illyrici, conventus Scardonitani, quos jus Italicum habere Plinius dicit lib. 3. cap. 21.

CURIO, IN CURIA.

CURIO, [κέρδιον] Q. Curio, pater C. Tribuni pleb. teste Valerio, magnus Orator : is quom Cæsaris inimicus esset, appellavit eum in quadam Oratione, omnium mulierum virum, & mulierem omnium virorum, ut Tranquillus in Cæsare cap. 52. extr. refert.

C. Curio filius, Tribunus pleb. Cæsarianas partes sequutus est, vir luxu & audacia singulari : sexcentis enim H. S. debebat æris alieni, ut Valerius 9. l. 6. de luxuria scribit. Ad hunc sunt priores Cic. Epist. lib. 2. Is Curio ut se ære alieno liberaret, atque emergeret. Cæsarem ad bellum civile impellebat, ut scribit Cic. 16. Fam. 10. Et Lucan. lib. 1. 269.

CURIOSUS, IN CURIA.

CURIS, is. f. [κέρως] Lingua Sabinorum Hasta dicitur. Unde Romulus Quirinus, qui eam ferebat, eit dictus, & Romani a Quirino Quirites dicuntur. V. Macrobbium lib. 1. Saturn. cap. 9. Et Servium in 1. Æn. 296. alii a Curibus Sabinorum id nomen accersunt.

CURITIS, is. f. Curitim Junonem appellabant, quia eandem ferre hastam putabant. Festus.

CURITIS, is. f. Oppidum Cyboto monti propinquum, quod aliquando a terra est absorptum. Auctor Plin. lib. 2. cap. 91. V. ibi Harduin.

CURIUS, i. m. [κέρυς] M. vel ut aliis placet M' i. e. Manius Corius Dentatus, Romanus civis exactissime frugalitatis, & perfectæ fortitudinis. hic quom in scamno federet, rapaque in foco torreret, & Samnium legati magnam aurum pondus publice missum attulissent, invitantemque ut eo uti vellet : respondit, M. Curium male imperare locupletibus, quam locupletem fieri : & qui acie vicini non potuit, eum pecunia corrumpti non posse. Hic primum de Samnitibus triumphavit, quos usque ad mare superum pacavit. Deinde de Sabinis triumphavit. Postremo de Lucanis ovars urbem intravit. Pyrrhum regem Epirotarum ex Italia pepulit. Quaterna dena agri jugera viritum populo divisit : fibique toridem constituit, dicens, neminem esse debere, cui non tantum sufficeret. Hujus meminit Juvenal. 11. Sat. 78. & 2. Sat. 3.

Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt. De hoc versu, qui in proverbium abiit, vide Eras. Chilian.

Corios Municipales fuisse, Cic. pro Murena 17. & pro Sulla 23. demonstrat, Municipii mentionem facit nullam.

Capillis incomptis Curius. Hor. 1. Carm. 12. 47.

Pauper erat Curius reges quom vinceret armis. Claud. 4. Conf. Hon. 412.

Fuit & Curius, Alexandrinus presbyter sub Diocletiano, tanta doctrinæ fama, ut Origenes junior appellaretur, ut scribit Hieronymus.

CURIANUS, a, um. Adj. ut, Judicium Curianum. Quintil. 7. 6. p. 640. V. Cic. 1. de Orat. 180.

CURM, n. [κέρμα] Potionis genus, quod paratur et frugibus, nimirum hordeo, triticoque in aqua maceratis, & bibitur vini loco. Matthiol. Curmi nihil aliud antiquis fuisse scribit, quam est hoc tempore Cervisia, quam loco vini bibit univerfa regio Septentrionalis. De hoc vide Dioscor. lib. 2. cap. 81. Ulp. l. si quis. D. de tritic. vin. & olco leg.

CURMUNDULA, æ. f. Herba gratissimi saporis, corticis tenerrimi : quapropter a plerisque nequaquam detracta corio editur, unde nomen habet. Perottus.

CURIO, are. V. CURA.

CURŌTRŌPHŪM, i. n. [κρητορφειον] Domus alendis pueris destinata. κρητορ enim puerum significat. Utitur Justin. l. illud. C. de sacrof. eccll. Differt autem a Brephotrophio, quod in hoc infantem, recentemque partus aut expositi, aut parentibus genitibus nati alebantur : in illo pueri grandiusculi, qui nondum labore suo victum sibi parare poterant. Hotom.

CURRO, cucurri, cursum, [κέρως, κῶ] ēre. Notæ pificationis. Ter. Adelph. 3. 2. 55. Curre, obstricticem accesse.

Cucurrit Puteolos. Cic. 10. Att. 4.

Longius currere. In LONGUS.

Solito velocius currere. Ovid. 14. Met. 389.

Currere ad mortem. Plin. 1. Epist. 22. ad Catillum Severum, Impetu quodam & instinctu currere ad mortem, commune est cum multis.

Currere per vias. Plaut. Pen. 1. 2. 80.

Currere per campos. Ovid. 5. Met. 613.

Æquor currere. Virg. 3. Æn. 191.

Vela damus, vastumque cava trabe currimus æquor.

Currere stadium. Cic. 3. Off. 42. Qui stadium currit, eniti & contemdere debet quam maxime possit, ut vincat.

Iter currere. Virg. 5. Æn. 862.

Currit iter tutum non fecius æquore classis.

Subsidio currere. Cic. 12. Att. 7. Sedulo iis factis, Calypso subsidio currat.

Placido currere fluctu. Prosperè navigare. Valer. 1. Argon. 265.

Ætas ferocè currit. Hor. 2. Carm. 5. 13.

Carnina currunt molli limite. Martial lib. 11. 91.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt, &c. V. Versus.

Fluvii currunt. Virg. 1. Æn. 611.

Frigus per ossa occurrat. Ovid. ad Liv. 153.

Menfura currit. V. Menfura in METIOR.

Mors. Lucan. lib. 2. 100.

Quantoque gradu mors seava occurrat.

Nox inter pocula. Propert. lib. 3. 10 21.

Oratio currit proclivius. Cic. 5. de Finib. 84.

Sententia. Hor. 1. Sermon. 10. 9.

Est brevitate opus, ut currat sententia.

Tremor ina per ossa. Virg. 2. Æn. 121.

Versus. Hor. 1. Sermon. 10. 1.

Nempe incomposito dixi pede currere versus Lucili. Sic Carmina supra.

Vox currit. Plin. lib. 11. cap. 51.

Curritur, impersonale. Ter. in prol. Heaut. 44. Si qua laboriosa est, ad me curritur. Cic. 7. Verr. 71. Curritur ad Prætorium. V. Quintil. 1. 4.

CURRENS, entis. [κέρων] Parit. Ter. in prol. Eun. 36.

Qui magis licet currentes servos scribere, &c.

Fata currentia. Sil. lib. 7. 307.

Freta currentia. Hor. 1. Epist. 7. 4.

Rota currens, i. e. In orbem acta. Hor. de Arte Poet. v. 22. — amphora cæpit Intitui : corrente rota cur urceus exit ? de Figuli rota.

Unda. Virg. 3. Georg. 330.

Spatium currenti præmonstrare. Lucr. lib. 6. 91.

Currentem incitare, est Adhortari quempiam ad id, ad quod jam suapte sponte tendit. Cic. 13. Att. 42. Quod me hortaris, ut eos dies consumam in Philosophia explicanda, currentem tu quidem. Idem 2. de Orat. 186. Facilius enim est currentem (quod aiunt) incitare, quam commovere languentem. Ducta est metaphora ab his qui cursu certant, quibus acclamatio solet addere velocitatem.

Supercilia currentia usque ad malarum scripturam. Petron. Sat. cap. 126.

CURSIM, Adv. [κέρωδην] Currendo, inquit Valla. Cic. 11. Philipp. 4.

Alter in Asiam irrupit cursum.

Agere cito & cursum aliquid. Plaut. Pæn. 1. 2. 155.

Annotare cursum aliquid. Plin. 3. Epist. 5. Super hanc liber legebatur, annotabatur, & quidem cursum.

Attingere cursum & breviter quæ sint inculcanda. Plin. 1. Epist. 20.

Currere cursum. Plaut. Pseud. 1. 3. 124.

Dicere sensum & cursum, contraria. Cic. 2. Philipp. 42. Vide autem inter te & avum tuum quid interfert : ille sensum dicebat quod causa profdeset, tu cursum dicis aliena.

Legere cursum. Plin. 5. Epist. 15. Rationes legebam invitus & cursum.

Pergere cursum ad dignitates. Cic. 5. Tusc. 13.

Transire libros cursum. Gell. 9. 4.

CURSIO, ðnis. f. Varro de L. L. 4. 1. Corpus est, ut cursor : locus, stadium, qua currit : tempus, hora, qua currit : actio, curfio.

CURSUS, ðs. m. [κέρωσ, κέρωσ] Ipse currendi actus. Plin. lib. 12. cap. 19. Hi recto cursu per sinus impellunt.

Acrior curfus. Stat. 4. Silv. 3. 103.

Æquorei. Valer. 1. Argon. 481.

Aërius. Ovid. 6. Met. 709. i. e. Volatus.

Agiles. Stat. 4. Silv. 3. 32.

Anhelus. Ovid. 11. Met. 348.

De confortis suo cursu festinus anhelus.

Apertus, i. e. Liber. Stat. 10. Theb. 863.

Attoniti. Sil. lib. 17. 590.

Avidi. Virg. 12. Æn. 909.

Avidos curfus illidere in equum. Stat. 11. Theb. 518.

— cæcufque avidos illidit in ægrum

Cornipedem curfus.

Breviffimus curfus undis. Virg. 3. Æn. 507.

Cæcus. Lucan. lib. 2. 557.

— tam cæco trahis omnia cursu. Fortunam alloquitur.

Celer. Sen. Theyst. v. 8.

Aut membra celeri differens cursu rota ?

Citus. Sen. Hippol. 4.

Claufus. Martial. lib. 12. 57.

Contentus. Cic. pro Muren. 33. Quom contento cursu, acerrimis du-

Infrenus. V. INFRENO.
 Inoffensus, V. paulo post, Agere.
 Invicti certamine. Ovid. 8. Met. 311.
 Liber. V. LIBER.
 Longi. Ovid. 1. de Pont. 2. 86.
 Magnus. Sil. lib. 16. 82.
 Medius. Virg. 10. Æn. 870.
 Menstruus Lunæ. Catul. in Carm. facul.
 Menstrui cursus, Menstrua muliebricia. Plin. 11. 39. Cum menstrui cursus sceleret.
 Mobilis. Sen. in Hippol. 4.
 Montivagi. Sil. lib. 3. 546.
 Clausum montivagis infestat curibus hostem.
 Multivagus Lunæ. In MULTUS.
 Obliqui. Ovid. 9. Met. 18.
 Perpetui cursus conversionesque cælestes. Cic. 1. de Legib. 24.
 Præceps. Lucan. lib. 3. 391.
 — tenuit flagrantis in omnia belli præcipitem cursum.
 Præpes equi volucris. Claud. 1. in Ruff. 262.
 A principe cursu rerum, a principio nascentis orbis. Valer. 1. Argon. 332.
 Propero. Ovid. 15. Epist.
 Rapidus. Virg. 6. Æn. 291.
 Rectus. Hor. 2. Serm. 5. 78.
 Sollicitus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 29.
 Solpes, i. e. Prosper & incolumis. Hor. in Carm. facul. 40. Prosperam intelligit navigationem.
 Summus ille cæli stelliferi. Cic. in Somn. Scip. 12.
 Tacitus. Ovid. 14. Met. 354.
 Timidus. Ovid. 1. Met. 525.
 Tranquillus. Claud. 1. in Ruff. 45.
 Trepidus. Virg. 4. Æn. 672.
 Vagus. Claud. 3. Conf. Hon. 181.
 Volucer. Claud. in 2. Conf. Silicis. 321.
 Advertere cursus. Ovid. 3. Met. 636.
 Æquare. Sil. lib. 15. 578.
 Illum audent cursus admixi æquare secando.
 Agere, ut, Altra inoffensus agant æterna cursus; i. e. Machina universi maneat ut ab Jove instituta est. Sen. Herc. fur. v. 928.
 Agere cursum. Sen. Hippol. 5.
 Agitare feras cursum. Virg. 3. Georg. 409.
 Aperire. Sen. Agamemn. v. 470.
 Aperitque cursus mille quos puppes fecent.
 Capessere. V. CAPESSO.
 Circumflectere longos. Virg. 5. Æn. 131.
 Collatis curibus, Commisso prælio. Valer. 6. Argon. 278.
 Conficere aliquem. Cic. de Clar. Orat. 324.
 Constituere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
 Contendere cursum. Virg. 5. Æn. 291.
 Hic qui forte velint rapido contendere cursum.
 Contendere cursum. In CONTENDO.
 Contingere metam cursum. Hor. in Arte Poet. 412.
 Converso relegam vestigia cursum. Claud. de Bell. Get. 529.
 Corripere. In CORRIPIO.
 Dare. Virg. 3. Æn. 337.
 Sed tibi qui cursum venti, quæ fata dedere? Virg. 4. Æn. 651.
 Vixi; & quem dederat cursum fortuna peregi.
 Dare facilem cursum. Virg. 1. Georg. 40.
 Dare cursum in. i. e. Incurrere. Virg. 10. Æn. 870.
 Sic cursum in medios rapidus dedit.
 Defatigari cursum. V. DEFATIGO.
 Delabi. Ovid. 2. Met. 838.
 Pelle moram, subitoque celer delabere cursum.
 Detorquere ad aliquem. Virg. 4. Æn. 196.
 Dirigere aliquo. Virg. 5. Æn. 162.
 Distare longo. Virg. 3. Æn. 115.
 Placemus ventos, & Gnosis regna petamus, Nec longo distant cursum.
 Ducere. Virg. 5. Æn. 667.
 Errare incerto. Sen. Herc. fur. 2.
 Errare sollicito. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 29.
 Evadere pugna cursum. Virg. 11. Æn. 702.
 Eunt cursum in eam sententiam. Plin. lib. 2. cap. 7.
 Evolat præpeti. Sen. Hippol. 10.
 Excutimur cursum, & cæcis erramus in undis. Virg. 3. Æn. 200. i. e. A proposito itinere avertimur. Servius.
 Exercere cursum se. Plaut. Bacch. 3. 1. 25.
 Explicare cursum celere citatis pallibus. Sen. Hippol. 10.
 Extendere. Virg. 12. Æn. 909.
 Ferri libero. V. LIBER.
 Figere. Stat. 3. Theb. 503.
 Flectere aliquo. Claud. 3. Conf. Hon. 181.
 Flectere in lævum. Ovid. 1. Trist. 10. 17.
 Fluere curibus obliquis. Ovid. 9. Met. 18.
 Frangere gyro cursum. Lucan. lib. 3. 555.
 Frenare cursum aquarum glacie. Virg. 4. Æn. 196.
 Fugere timido. Ovid. 1. Met. 525.
 Fugit mobili. Sen. Hippol. 4.
 Habere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
 Impediunt cursum undæ. Ovid. 1. Met. 703.
 Impedire vestigia cursum. Virg. 5. Æn. 592.
 Impellere fatorum. Lucan. lib. 5. 41.
 Inclinare. Ovid. 2. Met. 721.
 Sic super Actæas agilis Cyllenius arces Inclinat cursum.
 Inire cursum. Virg. 5. Æn. 583.
 Inde alios inquit cursum, aliosque recursum Adversis spatibus.
 Inlittuere cursum. V. INSTITUO.
 Inlittuere equorum cursum. Virg. 5. Æn. 549.

Jungerè cursum equis, i. e. Æquare cursum equorum. Liv. 44. 26. pr. Veniebant decem millia equitum, par numerus peditum, & ipsorum jungentium cursum equis, & in vicem prolapsorum equitum vacuos capientium ad pugnam equos.
 Labat incerto limite cursum. Stat. 5. Silv. 3. 237.
 Librare in liquido aere cursum. Ovid. 2. Amor. 6. 11.
 Peragere. Virg. 4. Æn. 452.
 Petere alium. Cic. 3. Att. 8. Ille incertus ubi ego essem, fortasse alium cursum petivit.
 Petere cursum locum aliquem. Virg. 6. Ecl. 80.
 Præterite hos & illos cursum. Virg. 4. Æn. 157.
 Procedente temporis cursu. Firmic. lib. 4. cap. 1. non procul ab initio.
 Provocare auras cursum. Virg. 3. Georg. 193.
 Quater aliquem. Virg. 3. Georg. 132.
 Rapere cursum, Accelerare. Sen. Hippol. 9.
 Rapere cursum per. Claud. 1. in Eutrop. 375.
 Sic effata, rapit cæli per inania cursum Diva potens.
 Regere. Virg. 6. Æn. 350.
 Repetit mens cursum, i. e. Recipit usum rationis. Sen. Herc. fur. 12.
 Requiritur flumina suos cursum, i. e. Cursum proprios retardarunt & fecerunt esse quietos. Virg. 8. Ecl. 4.
 Revocare aliquem e. Cic. Topic. 1. Majores nos res scribere ingressos, C. Trebati, & iis libris, quos brevi tempore fati multos edidimus, digniores, e cursum ipso revocavit voluntas tua.
 Revocare cursum sanguini. Celf. lib. 5. cap. 26.
 Sum. ut, Esse in. Cic. 1. de Orat. 147.
 Superare canem. Hor. 1. Epist. 18. 51.
 Supprimere habenas cursum aëris. Ovid. 6. Met. 709.
 Nec prius aërii cursum suppressit habenas, Quam Ciconum tenuit populos, &c. i. e. Non prius desistit volare.
 Tendere cursum per juga. Claud. 6. Conf. Hon. 291.
 Tendere cursum. V. supra, Æquoreus.
 Tendere cursum aliquo. Virg. 2. Æn. 321.
 Tenere cursum eundem. Cic. 7. Ver. 88. Sed tunc inopes relicti a duce, præfectoque classis, eundem necessario cursum tenere cœperunt.
 Torquet medios nox humida cursum. Virg. 5. Æn. 738.
 Transcurrere cursum suum. V. TRANSCURRO.
 Transit equum cursum pernicibus signea plantis. Virg. 11. Æn. 718.
 Transmittunt cursum campos. Virg. 4. Æn. 154.
 Valere cursum pedum. Virg. 5. Æn. 67.
 Venire magno cursum. Sil. lib. 16. 83.
 Vertere cursum. Virg. 1. Æn. 146.
 Cursum ad aliquem est. Cic. 12. Fam. 6. Qui si conservatus erit, vicimus: sin (quod dii omen avertant) omnis omnium cursum est ad vos.
 Cursum in. Cic. 10. Att. 4. Nam mihi cursum in Græciam per tuam provinciam est.
 Abiit animus in varios cursum. V. ABEO.
 Animi & industriae cursum. Cic. 5. Att. 15.
 Aquarum. Virg. 4. Georg. 136.
 & glacie cursum frenaret aquarum.
 Avium. Apul. Et inopinanti avium cursum terrorem adjecere. Plura V. supra exempla de Volatu.
 Benevolentia cursum sustinere. Cic. de Amicit. 64. Est igitur prudentis, sustinere ut cursum, sic impetum benevolentia quo utamur, quasi aquis tentatis, sic amicitias aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
 Fatorum cursum. Lucan. lib. 5. 41.
 Tollite signa duces: fatorum impellite cursum.
 Honorum cursum, i. e. Tempus gerendorum honorum, ait Budæus. Cic. pro Planc. 17. Si doceo Plancium non obrepisse ad honorem, sed eo venisse cursum qui semper pateat omnibus. [Hic est Petitionis cursum.]
 Ingenii sui cursum, Brute, premit hæc importuna clades civitatis. Cic. in Brut. sub finem.
 Lunæ cursum. Liv. 1. 19. extr.
 Rerum cursum atque exitus. Cic. 4. Fam. 2. Neque solum ea perpicis, quæ geruntur, quæque jam gesta sunt, sed etiam qui cursum rerum, qui exitus futurus sit.
 Siderum spatia & cursum. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Nam quum duo sint genera siderum, quorum alterum spatibus immutabilibus ab ortu ad occasum commeans, nullum unquam cursum sui vestigium insectat, alterum autem continuas conversiones duas, iisdem spatiis cursumque conficiat.
 Vitæ cursum. Cic. de Senect. 33. Cursum est certus ætatis, & via una naturæ, eaque simplex.
 Vitæ cursum implere. V. IMPLERO.
 Vitæ, brevis cursum: gloriæ, sempiternus. Cic. pro Sext. 47.
 Vivendi cursum. Cic. 1. Off. 117. Itaque ante implicatur aliquo certo genere cursumque vivendi, quam potuit, quod optimum esset, judicare.
 Vocis cursum per omnes sonos. Cic. 3. de Orat. 225.
 Cursum, pro Modo vivendi. Plin. in Paneg. cap. 43. Tene, Cæsar, hunc cursum, & probabitur experimento, sitne feracius, &c.
 Cursum exhibitio, pro Rationum relatio, quasi totius procuratoris ac muneris sui discursus, sive ἀποδοχὴ edatur. Constant. l. 4. C. de episc. & cleric. ubi quum initio dixisset, Officiales rationales, si exhibitio cursum, seu primipili necessitate neglecta: mox infert, Si vero obnoxii reticentiis, vel necessitatibus non sint. Hotom.
 Concitus infano cursum. Ovid. 3. Met.
 Deprensus cursum. Sen. Herc. fur. 4.
 Exhaustus cursum. Lucan. lib. 8. 3.
 Fortis cursum. Ovid. 3. Met. 219.
 Magno cursum contexere verba. Juven. 14. Sat. 27.
 — expectas ut non sit aduleræ Largæ Filia? quæ nunquam maternis doceret mochos Tam cito, nec tanto poterit contexere cursum, Ut non ter decies respiret.
 Cursum & Cursum confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. lib. 16. 234.
 CURSUALIS, e. Adj. Idem ac Curforius. Cod. Theod. 12. 11. Rheda cursualis.
 CURSURA, v. f. [ἀποδουχὴ] Idem quod Cursum. Plaut. Bacch. 1. 1. 34.
 Varro 2. de R. R. cap. 7. Equi, quod alii sunt idonei ad rem militare, alii ad vecturam, alii ad cursuram, &c.

Incipere curfuram. V. INCIPIO.
CURSOR, gr̄is. m. [*δρομος*] Martial. lib. 3. 100.
 Curforem sexta tibi, Rufe, remisisse hora. Cic. 2. Tusc. 56.
 In stadio curfores exclamant quam maxime possunt.
 Armillati curfores. V. ARMILLA.
 Curfor antecedit. Martial. lib. 12. 24.
 Succinctus neque curfor antecedit.
 Curfores, absolute Mauricio de Re Mil. quem citat Turnebus Adverf. 24. 16. dicuntur Equites quidam, qui ante agmen & aciem excurrunt, hostesque verfos in fugam persequuntur: sicut & Defensores, alios quosdam nominat, qui ex acie non exeunt, nec excurrunt, sed ordines semper servant. V. Paul. Jctum l. 99. §. ult. Dig. de Legat. & fideicom. 3. Item Erhard. ad Petron. cap. 28. p. 100. Burn.
CURSOR, Cognomen fuit L. Papirii, a velocitate cursus. Livius 9. 16.
CURSORIVS, a, um. Adj. [*δρομικός*] Quod ad cursum pertinet: ut, Curforia navis. Sidorius lib. 1. Ep. 5. Tiphim curforiam, sic navigio nomen, ascendi. Sed rectius legitur, Ticini curforiam &c. V. DROMONES. Termini curforii. Frontin. de Colon. p. 141.
CURSORIUM, i. n. Qua limitum terminus incedit. Rigalt. Gloss. Agrimenf. p. 299.
CURSILITAS, atis. f. Fulgent. 3. Mythol. Vagabunda curfilitas displicet.
CURRAX, acis. Adj. Gratus Cynegetico v. 89.
 Nam fuit & laqueis aliquis curracibus ufus. V. ibi Barch. in Gloss. Gr. Lat. *Δεράξ*, Currax.
CURSO, are. frequent. Cic. 1. de Divin. 14.
 Fufcaque nonnunquam curfans per litora cornix.
 Curfare per foros. Cic. de Senect. 7. Simileque fuit ut hi qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos scandant, alii per foros curfant, &c.
 Curfare huc atque illuc via deterrima. Cic. 9. Att. 11.
 Curfare circum patronos atque hospites. Cic. 6. Verr. 41. Diodorus Romæ fordidatus circum patronos atque hospites curfare: rem omnibus narrare. Ulro & citro. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines curfare ulro & citro non defiterunt.
 Vias. Valer. 4. Argon. 108.
 Curfatur, imperfonale. Ter. Hec. 3. 1. 35.
 Trepidari sentio, curfari fursum prorsum, &c.
CURSATIO, onis. f. Donat. ad Ter. Hec. 3. 1. 35. Trepidatio ad vocem refertur loquentium, Curfatio ad sonum pedum.
CURSTIO, are. frequent. a Curfo frequentativo. Ter. Eun. 2. 2. 47.
 Ne fursum deorfum curstites: &c.
 Curfitare ad alieum. Ter. Eun. 2. 2. 56.
 Ne quis forte internuntius clam a milite ad istam curfitet.
 Huc & illuc. Hor. 4. Carm. 11. 10.
CURSTATIO, onis. f. Solin. cap. 54. Solenni curfatione lacum populus circuit.
CURVOS, us. m. [*κύριος, κέρυθα, δίφρον*] Vehiculi genus, dictum quod voo etes veherentur ad cursum. Virg. 12. Æn. 162.
 Quadrijugo invehitur curru.
 Curru appellatione, Bige etiam & Quadrigæ continentur: unde Triumphales curru vocitantur. V. Bayfum in libello de Vasculis.
 Phaeton curru auriga paterni. Ovid. 2. Met. 327.
 Hyperionis currus. i. e. Phœbi qui filius fuit Hyperionis Titanis: cujus etiam nomen retinet. Valer. 2. Argon. 35.
 Alipes currus. Valer. 5. Argon. 611.
 Altus. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 318.
 Armatus. Liv. 1. 21. Ad id facrarium flamines bigis curru armato vehi iuffit. In emendatis libris legitur Arcuato.
 Candidi Dianæ. Sen. Hippol. 6.
 Celeres. Sen. in Agameinn. 9.
 Citati. Sil. lib. 8. 663.
 Citus. Sen. Hippol. 10.
 Eburnus, Triumphalis. Tibul. lib. 1. 8. 8.
 Falcati. Valer. 6. Argon. 105. Antiqui falciferi currus erant ad hostes laniandos.
 Falciferi. Lucret. lib. 3. 642.
 Ferrens Martis. Claud. 4. Conf. Hon. 16.
 Fulgens Gloriæ. Hor. 1. Serm. 6. 23.
 Inanis. Stat. 6. Theb. 520.
 Laboriferi Tithoniae, i. e. Auroræ. Stat. 6. Theb. 25.
 Lacer. Ovid. 2. Met. 318.
 Sparfaque fuit late laceri vestigia currus.
 Levis. Ovid. 1. de Arte Am. 4.
 Martius, cujus equi Terror & Pavor dicuntur a Valet. 3. Argon. 32.
 Micantes fame. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 179.
 Nigri Plutonis. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 227.
 Nitidus. Hor. in Carm. fæcul. 9.
 Nitidi Dianæ. Sen. Hippol. 3.
 Præceps. Virg. 3. Georg. 358.
 Quadrijugi. Virg. 3. Georg. 18. & 12. Æn. 162.
 Rapidus. Virg. 12. Æn. 478.
 Superbus. Sen. Troad. 3.
 Trepidi. Valer. 6. Argon. 401.
 Ventofus. Hor. 2. Epist. 1. 177.
 Volucris. Hor. 1. Carm. 34. 8.
Curru, pro Equo pofuit Virg. 12. Æn. 287.
 Infrenant alii currus. Et 1. Georg. 514.
 — neque audit currus habenas. Hæc Servius.
 Curru per metonymiam pro Triumpho. Cic. 15. Fam. 6. Et fi non modo omnes, verum etiam multi Catones effent in civitate noſtra, in qua unum exitiffe mirabile est, quem ego currum, aut quam lauream cum tua laudatione conferrem? Et Florus 4. 12. 53. Digna res lauro, digna curru fenatui viſa. V. Heinf. ad Sil. 6. 546.
 Agere currus. Ovid. 2. Met. 62.
 Agitare. Virg. 3. Georg. 181.
 Ascendere vel confcendere. Sil. lib. 16. 176. V. CONSCENDO.
 Dirigere. Ovid. 12. Met. 78.
 Dormitant in pulvere currus. Virg. 7. Æn. 163.
 Ducere. Ovid. 3. de Pont. 1. 67.
 Effuſi carcere. Virg. 3. Georg. 104.

Erigere. Stat. 10. Theb. 175.
 — attoniti curru erexere leones.
 Errans. Stat. 6. Theb. 467.
 Excuti. Ovid. 15. Met. 519.
 Flectere. Sen. Hippol. 6.
 Gubernare citos. Sen. Hippol. 10.
 Impellere. Sil. lib. 16. 420.
 Ingredi habili curru. Ovid. 2. Met. 531.
 Incendere. V. INSCENDO.
 Invehi. V. INVEHO.
 Moliri per. Ovid. 2. Met. 135.
 Movet gelidos Latonia. Valer. 3. Argon. 415.
 Novare. Stat. 1. Achill. 415.
 Premit alipedem planta currum. Sil. lib. 7. 700.
 Properante. Sen. Hippol. 6.
 Rapiunt per avia equi. Ovid. 2. Met. 205.
 Rapuere equi. Sen. Hippol. 10.
 Regedit arte. Ovid. 1. de Arte. Am. 4.
 Reportari equis inſignibus & curru aurato in patriam. Cic. poſt redit in Senat. 27.
 Retorquere averfos. Virg. 12. Æn. 485.
 Revocare, i. e. Reducere. Claud. 2. de Rapt. Proferp. 318.
 Ruunt effuſi carcere. Virg. 3. Georg. 104.
 Ruere in. Virg. 7. Æn. 782.
 Exercebat equos, curruque in bella ruebat.
 Ruunt equi levi curru. Sen. Hippol. 10.
 Subire curru dicuntur equi, aut animalia alia, quæ curru trahunt. Virg. 3. Æn. 113.
 Subiungere curru tigris. Virg. 5. Ecl. 29. Curru, pro Curru. Servius.
 Succedunt curru quadrupes. Virg. 3. Æn. 541.
 Succurrit alte. Ovid. 2. Met. 166.
 Sultinere. Cic. 13. Att. 21. Nec eſt melius quicquam quam ut Lucullus Sultineat curru, ut bonu' fæpægitator, equoſque.
 Tardare alicujus. Stat. 1. Achill. 88.
 Tremunt graviore curru axes. Sen. Hippol. 3.
 Vehi curru ad curiam. Plin. lib. 7. cap. 43.
 Curru pro Navi poſuit Catull. de Nupt. Pcl. & Thet. v. 9.
 Ipſa levi fecit volitantem flamme curru. V. Voſſ. 4. Inſtit. Orat. p. 88.
CURRICULUM, i. n. [*ἀρματόν, δίφρον*] dimin. a Curru. Curruſ. Curricula. lib. 8. 14. 8. Sed etiam in anmem precipitavere curricula.
 Sereno curriculo errat Cytheræa. Claud. 2. Paneg. 440.
 Curriculum pro Curſu. Cic. 2. de Legib. 22. Ludis publicis, quod ſine curriculo & ſine certatione corporum naſt, &c.
 Curriculum, pro Fama, laude. Plin. lib. 14. cap. 6. de vinis generoſis. Quartum curriculum publicis epulis obtinere a D. Julio &c. Martina. &c.
 Lunæ & ſolis curriculum. Cic. in Timæo 25. Ratione igitur & mente divina, ad originem temporis, curriculum inventum eſt ſolis & lunæ.
 Conſpicere pedes in curriculum. Plaut. Merc. 5. 2. 91. h. e. Aufugere.
 Facere unum curriculum. Plaut. Trin. 4. 4. 11.
 Ire celeri curriculo. Plaut. Stich. 2. 2. 13.
 Curriculum vitæ. Cic. pro Rabir. 30. Exiguum nobis vitæ curriculum natura circumſcripſit.
 Curriculum, Locus in quo certamen currendi exercetur. Hor. 1. Carm. 1. 3.
 Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegiſſe juvat: metaque fervidis Evitata rotis, &c. Lambinus hoc loco Curriculi nomine mavult Curru ſignificari, quam Spatium in quo curritur, cui aſſentior. [Sed, mea quidem ſententia, rectius Schol. vet. de Ipſo curſu exponit, & fere de Curſu certamine exponi debet. Gloſſ. Gr. Lat. *ἀρματόν, Curricula*.
 Deſcendere in curriculum artis. Auctor ad Herenn. lib. 4. 4. Quafi ſi quis ad Olympicum venerit curſum, &c. fi ſiſti, quum in artis curriculum deſcenderit, illos, qui in eo quod eſt artiſtici elaborent, aiunt facere immodeste. In artis curriculum deſcendere, & In ſtadium Rhetoricæ artis prodire, pro eodem poſuit: utique pro Artis præcepta dare & ſcribere.
 Curriculum, per metaphoram dixit Cic. pro Marcell. 2. pro Vetere more cenſendi in Senatu, & ſententiarum dicendarum. Nec fas eſſe ducebam, veſtari me in noſtro veteri curriculo, &c.
 Induſtriæ curriculum. Cic. 7. Philip. 7. Omne enim curriculum induſtriæ noſtræ in foro, in curia, in amiorum periculis propulſandis elaboratum eſt. h. e. Tempus & ſpatium curſus, vel actio omnis & contentio. Translatio ſumpta a currentibus, & curſu certantibus. Elaboratum eſt, cum labore ſuſceptum, labore perfectum & conſumptum.
 Mentis curricula. Cic. de Senect. 38. Hæ ſunt exercitationes ingenii, hæc curricula mentis. Theodorus vertit *τάδε*.
 Deſlexit de curriculo conſuetudo majorum. Cic. de Amicit. 40. Etenim eo loco, Fanni & Scævola, locati ſumus, ut nos longe proſpiceret oporteat futuros caſus Reipub. deſlexit enim jam aliquantulum de ſpatio curriculum conſuetudo majorum.
 Deſlectere ſe de curriculo petitionis. Cic. pro Muren. 46. Tu, quum te de curriculo petitionis deſlexiſſes, animumque ad accuſandum tranſuſiſſes, &c.
CURRICULUS, i. m. Nonius, Curriculus, ut conſuetudo fert, a curru diminutio eſt: dicitur Breviſſimum vehiculi Epirotici genus. V. etiam Feſt. & Charif. lib. 1. Prifcian. lib. 6. Adeo, inquit, cognatio eſt currus ad curſum, quod diminutivum currus curriculum pro curſu accipitur.
CURRICULO, Adv. [*δρομικός*] pro Curſum. Plaut. Milit. 2. 6. 43. Tranſcurrere curriculo ad nos. Ter. Heaut. 4. 4. 11. Curriculo percurrere. Gell. lib. 17. cap. 8.
CURULIS, e. Adj. [*ἀρματόν, ὑπὸ τῶν δίφρων*] a Curru derivatum, quod unico r ſcribi debet, quod brevis ſit prima. ut Sella curulis: quæ ex ebore facta, erat in iſtis curribus quibus vehebantur majores magiſtratus, & in ea ſedebant. aliquando ſubauditur Sella vel Sedes. Conſules, Prætores, Ædiles, Magiſtratus curules ex eo dicti, curuli ſella utebantur. Hor. 1. Epist. 6. 51. Lucan. lib. 3. 107.
 Prætor adeſt, vacuæque loco ceſſere curules. Nam Senatores, qui curulem magiſtratum, hoc eſt majorem honorem geſtiſſent, honoris gratia in curiam vehi ſoliti erant curuli, in quo ſella eſſet, ſupra quam

confident. Abfolute ſæpe ponitur, ſubaudita voce Sella. Juven. 10. Sat. 91. Summas donare curules.
 Sacra curules. Claud. 7. Paneg.
 Violata curulis. Claud. 8. Paneg. 266.
 E curuli jura reddere. Martial. lib. 11. 99.
 Fædilitas curulis. Cic. de Aruſp. Reſp. 27.
 Equi curules, Quadrigales, inquit Feſtus.
 Triumph curules. Suer. Aug. 22.
 Curules Magiſtratus appellati ſunt, qui a curru vehebantur. Feſt. V. Stat. 4. Silv. 1. 5.
CURRŪCA, æ. f. [κέρρα] Parva avis; quæ alienos pullos proprios putans, nutrit, maxime cuculi. Cuculus enim in curruca nido parit ova, quæ curruca pro ſuis fovet, excludit, & educat. Juven. 6. Sat. 27. 5. Per translationem dicitur. Iguominioſe enim Currucam appellat narium, Qui alienos educat liberos pro ſuis, uxoremque ſuam ab aliis poſſeſſam amplectitur.
CURRUS, **CURSUS**, **CURSITO**, **CURSOR**, **CURSURA**, **CURSUS**. In **CURRO**.
CURTIUS, i. m. [Κούρτιος] Nomen gentis Romanæ: M. Curtius adoleſcens, eques Romanus, abrupto per medium forum ingenti ſpecu, reſponſque accepto nobilem ex civibus aliquem id requirere, ſeſe ſponte in hianter terram coniecit eques, ſuoſque ex calamitate ſalvos reddidit. Currius deinde lacus eſt appellatus. Auctor Ariſtides, apud Plutarchum in Paralleliſ. Et Liv. lib. 7. 6.
 Quint. Curtius Rufus, nobilis hiſtoricus, de rebus geſtis Alexandri Magni ſcripſit hiſtoriam. Exiſtant ex 10 libris octo, amiſſis prioribus duobus. Alius Curtius Rufus, Proconſul Africæ, cui mira prædictio facta. V. Plin. 7. Epilt. 27.
CURTUS, a, um. Adj. ut Curtius ſons, inſigni aquæ ductu memorabilis, ut qui a quadrageſimo lapide in urbem fuerit perducitus, opere arcuato tantæ altitudinis, ut in omnes urbis montes facile diſtribueretur. V. Plin. lib. 36. c. 15.
CURTUS, a, um. Adj. [κέρτατος] Parvus, deminutus. Hor. 1. Sermon. 6. 104. — nunc mihi curto
 Ire licet mulo, vel ſi lubet uſque Tarentum. conf. Propert. 4. 1. 20.
 Curtum & Redundans, pugnantia. Cic. in Orat. 168. Nihil curtum, nihil claudicans, nihil redundans.
 Dolia curta. Lucret. 4. 1020. i. e. Fracta. V. ibi Havercamp.
 Latus curtum. Martial. lib. 12. 32.
 Res curta. ut, Hor. 3. Carm. 24. 64.
 Curtae neſcio quid ſemper abeſt rei.
 Sententia curta. Cic. 4. de Finib. 36. Eorum enim omnium multa prætermittentium dum eligant aliquid quod ſequantur, quali curta ſententia. Supellex curta. Perf. 4. Sat. 62.
 Tecum habita, & noris quam ſit tibi curta ſupellex. Proverbium. V. Eraſm.
 Compar. ut, Fines curtiore. Innocent. de Caſis p. 228. & 230. Edit. Goef.
CURTO, [κέρτατος] ære. Deminuere. Hor. 2. Sermon. 2. 124.
 Rem curtare, Bona ſua minuere. Perf. 6. Sat. 34.
CURVAMEN, **CURVATIO**, **CURVATURA**. In **CURVUS**.
CURULIS. In **CURRO**.
CURVUS, a, um. Adj. [κέρμυς] Quod eſt in flexum ac contortum. Virg. 1. Georg. 58.
 Et curvæ rigidum falces conſtantur in enſem.
 Equor curvum. Ovid. 11. Met. 505.
 Alvus. Virg. 2. Æn. 51.
 Anus. Ovid. 1. de Arte Am. 768.
 Aquæ. Ovid. 3. Faſt. 520.
 Arator. Virg. 3. Ecl. 43.
 Aratrum. Virg. 1. Georg. 498. alii legunt Incurvum.
 Arcus. Ovid. 9. Met. 114.
 Carinæ. Virg. 1. Georg. 360.
 Cavernæ. Virg. 3. Æn. 674.
 Crinale. Ovid. 5. Met. 53.
 Et niadidos myrrha curvum crinale capillos.
 Cultro curvo ſolvere viſcera. Sen. Hippol. 1.
 Delphines. Ovid. 18. Epilt. 131.
 Dente curvo humum revellere. Ovid. 3. Amor. 10. 14.
 Equo curvo luſtra novantur. Propert. 4. 1. 20. Sed alii legunt Curto.
 Falces. Virg. 1. Georg. 581.
 Forceps. Ovid. 12. Met. 277.
 Freta. Valer. 1. Argon. 615.
 Gramen. Ovid. 15. Epilt. 148.
 De noſtro curvum pondere gramen erat.
 Jugu. Ovid. 4. Faſt. 216.
 Latebræ. Virg. 2. Georg. 216.
 Lebetes. Ovid. 12. Met. 243.
 Limite deſcendere curvo. Ovid. 14. Met. 830.
 Litora curva. Virg. 3. Æn. 223.
 Lyra. Hor. 3. Carm. 28. 11.
 Naves. Ovid. 2. Met. 163.
 Olympus. Valer. 5. Argon. 414.
 Pedes curvi aquilæ. Claud. de Bell. Gild. 469.
 Puppæ. Virg. 6. Æn. 5.
 Secures. Virg. 7. Æn. 184.
 Senecta. Tibul. lib. 3. 5. 16. i. e. Quæ curvos facit. conf. Anus ſupra.
 Theatrum. Ovid. 1. de Arte Am. 497.
 Theca. Martial. lib. 11. 59.
 Tibia. Virg. 11. Æn. 717.
 Valles. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 72.
 Via curva, Meatibus perplexis involuta. Sen. Hippol. 5.
 Ungues. Hor. Epod. 5. 93.
 Vomere. Ovid. 3. Amor. 8. 39.
 Corrigitur curva, proverbiale eſt in Cenſorios feverosque homines. Plin. 5. Epilt. 21.
 Curvus & Furvus confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 6. 149.
CURVOR, ðris. m. Varro de L. L. 6. 15. Cornua a curvure dicta, quod pleraque curvamus. V. CORNU.
CURVIATAS, ðris. f. Idem. Macrobi. in Somn. Scip. 1. 15. Adverſa Zodiaco curvitas obliquavit. Et Iſidor. 20. 16. Camus dictus a curvitate.
CURVO, [κέρμυς] ære. ut,

Arcum manu curvare. Stat. 1. Achil. 486.
 Dentes curvare. Claud. 24. 106.
 Valtus aper nimio dentes curvaverat ævo.
 Lances curvare. Hor. 2. Sermon. 4. 40.
 In arcus curvari. Virg. 2. Georg. 448.
 — Ityreos taxi curvantur in arcus. i. e. In arcum Ityreorum ſimilitudinem. Alii legunt Torquentur.
 In diverſum curvari. Plin. lib. 16. cap. 42.
 In terram curvari. Plin. lib. 12. cap. 5.
CURVATUS, a, um. Partic. Stat. 5. Silv. 4. 4.
 Et ſimulant ſeffos curvata cacumina fomnos.
 Corpore toto curvatus. Stat. 6. Theb. 649.
 Arbor curvata eſt pondere ſerpentis. Ovid. 3. Met. 93.
 Corpufcula curvata, & quaſi adunca. Cic. 1. de Nat. Deor. 66.
 Cufpis curvata. Ovid. 2. Met. 199.
 Ignes curvati, i. e. Splendorem curvorum cornu natum lunæ referentes. Hor. 4. Carm. 2. 57.
 Planities curvata tumore. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 102.
 Ponti curvati litora. Sen. Hippol. 1.
 Unda curvata. Virg. 4. Georg. 360.
CURVATIO, ðnis. f. [κέρμυς] Plin. lib. 17. cap. 23. In curvatio-
 nis mater. Et apud Columel. lib. 4. cap. 12. Curvatio vitis.
CURVATURA, æ. f. [κέρμυς] Plin. lib. 17. cap. 19. Ne curvatura fugiat.
 Montis curvatura. Vitruv. 2. 10.
 Portus curvatura. Idem 5. 11.
 Rotæ ſummæ aurea curvatura. Ovid. 2. Met. 108.
 Unguim curvatura, Aduncitas. Plin. lib. 10. cap. 19.
CURVAMEN, ðnis. n. [κέρμυς] Iſpa curvatio. Plin. 9. Epilt. 7.
 Aratum curvamen. Ovid. 11. Met. 590.
 Ripæ patulo curvamine. Sil. lib. 13. 29.
 Lato curvamine in obliquum ſectus limes. Ovid. 2. Met. 130.
CURVABILIS, e. Adj. Pallad. 12. 15. Ulmus & fraxinus curvabiles.
CURVESCO, [κέρμυς] ære. Curvus fio. Auctor carminis de Laudibus Domini. V. INCURVESCO.
CURVIPES, ædis. Qui curvos pedes habet. Onomaſt. Vet. Curvipes, κέρμυς.

C U S

CUSCULIUM, V. **QUISQUILIUM**.
CUSOR, ðris. V. **CUDO**.
CUSPIS, ðdis. f. [κέρμυς] Acuta illa pars gladii, hæſtæ, clavi, & hujusmodi. Martial. lib. 13. 93.
 Qui Diomedæis metuendus feriger agris
 Ecola cecidit cuſpide, talis erat.
 Hæſtæ præcæta cuſpidis. Ovid. 7. Met. 131.
 Achillea. Ovid. 13. Met. 580.
 Acuta. Virg. 5. Æn. 208.
 Frata. Ovid. 5. Met. 9.
 Curvata. Ovid. 2. Met. 199.
 Extrema. Ovid. 2. Met. 767.
 Inſeſta. Valer. 6. Argon. 617.
 Irrita. Ovid. 5. Met. 38.
 Irrita voti cuſpis. Stat. 11. Theb. 511.
 Longa cuſpis, pro Veru. Martial. lib. 14. 221.
 Spumæ in longa cuſpide fumet aper-
 Mavortia. Stat. 9. Theb. 838.
 Medicatæ cuſpidis iſtus: i. e. Venenatæ. Sil. lib. 13. 197.
 Præſenta cuſpis, i. e. Objectum jaculi ferrum. Ovid. 3. Met. 83.
 Subrecta. Sil. lib. 7. 650.
 Tremenda. Hor. 4. Carm. 6. 7.
 Trifida cuſpis Neptoni. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 181.
 Triplex. Ovid. 12. Met. 594.
 Vana cuſpis, h. e. Irrita. Ovid. 8. Met. 346.
 Contorquere cuſpidem. Ovid. 8. Met. 345.
 Cuſpis Echionio primum contorta lacerto
 Vana fuit.
 Fulget telum acuta cuſpide. Ovid. 1. Met. 470.
 Fraudata ſanguine. Sil. lib. 13. 167.
 Fuſus inerti cuſpide. Sil. lib. 7. 629.
 Cuſpides, pro Tubulis ſicilibus. Varro 1. de R. R. cap. 8. de pedamentis arundineis loquens. Inde enim aliquot colligatos libris demittunt in tubulos ſiciles cum fundo pertuſo, quos cuſpides appellant, qua humor adventitius tranſire poſſit.
CUSPIDO, ære. Cuſpide inſtruer. Plin. lib. 11. cap. 13.
CUSPIDATUS, a, um. Partic. Quod cuſpidem habet. Plin. lib. 18. cap. 19.
CUSPIDATIM, Adv. h. e. In cuſpidem, ſive cuſpidis formam. Plin. lib. 17. cap. 14. Donec cuſpidatim deciuſ deſcendat in rimam calamus.
CUSPIDIRIS, e. Adj. Cuſpidem, pro Ignavo dicebant antiqui. Feſtus.
CUSTOS, ðdis. c. [κέρμυς] a Curo; dicitur qui aliquam rem tuetur & curat. Cic. Qui multorum cuſtodem eſt proſequitur, eum ſapientes fui primum capitis aiunt cuſtodem eſſe oportere.
 Cuſtos, Miſtra. Virg. 11. Æn. 836.
 At trivite cuſtos jam dudum in montibus Opis
 Alta fedet. Servius.
 Ad limina cuſtos. V. **LIMEN**.
 Cuſtos, Janitrix. Plaut. Curc. 1. 1. 76.
 Carceris cuſtos. Plaut. Aſin. 2. 2. 31.
 Corporis cuſtos. Lucret. lib. 3. 325.
 Cupiditatum cuſtos ac vindex. Cic. 2. de Lege Agr. 24.
 Dignitatis cuſtos, fortitudo. Cic. 2. Tuſc.
 Dituſticitas malus cuſtos, metus. Cic. 2. Off. 23.
 Gentis cuſtos, de Rege, aut principe dictum. Hor. 4. Carm. 5. 2.
 Gregis cuſtos, h. e. Opilio. Virg. 10. Ecl. 36.
 Hominis cuſtos & procuratrix. Cic. 4. de Finib. 17.
 Libertatis tribunus plebis præſes cuſtoſque. Cic. 2. de Lege Agr. 15.
 Loci vigiles cuſtoſeſque. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, qui-
 que cuſtodibus tollitur.
 Luci Scyſtici cuſtos, draco. Martial. lib. 12. 53.

Ovium custos præclarus, lupus. Cic. 1. Philipp. 27.
 Portæ custos. Cic. 2. in Catil. 27. Nullus est portæ custos, nullus infidiator via.
 Pueri, Pædagogus. Martialis. lib. 11. 40.
 Reipub. custos Senatus, præses, propugnator. Cic. pro Sexto. 137.
 Rerum custos Cæsar. Hor. 4. Carm. 15. 17.
 Turis custos, Acerca. Ovid. 13. Met. 703.
 Urbis custodes & conservatores dii. Cic. pro Sexto. 53.
 Fidilimus. Valer. 8. Argon. 75.
 Herilis custos, i. e. Cui commissus est herilis filius. Plaut. Afin. 3. 3. 65.
 Inceptor custos canis. V. INCORRUPTUS.
 Inceptorissimus. Hor. 1. Serm. 6. 81.
 Maximus. Hor. 2. Serm. 6. 15. Custos mihi maximus adfis. Alloquitur Mercurium.
 Tenax patrimonii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
 Addere custodem. In ADDO.
 Coronare alicui custode. Virg. 9. Æn. 380. h. e. Cingere filvam ne abeat. Servius.
 Corruptum custodem. Lucan. lib. 10. 57.
 Imponere alicui. Ovid. 3. Amor. 4. 1.
 Indere. Tacit. 3. Ann. 28.
 Petere custodes salutis suæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.
 Ponere. ut. Custodem (in) frumento publico positum esse. Cic. pro Flacco. 45.
 Tencri custode. Lucan. lib. 1. 26.
 Vacans custode. Ovid. 2. Met. 422.
 Custos absolute, pro Magistro seu pædagogo. Hor. de Arte Poet. 161.
 Idem 1. Serm. 4. 118. Dum custodis egess, &c. Et alibi sæpius.
 Custos exactor. Tacit. i. e. Qui arbiter esset rei exsequendæ, & rem exigeret. Budæus.
 Custodes dicebantur & Subscriptores, Qui accusatori solebant dari, non solum chartarum causâ, neque adjuvandi ejus, sed etiam ut non facile accusator corrumperet. Alconius in Divin. 51.
 Apponere custodem alicui. Cic. 1. Verr. 51. Custodem, inquit, Tullio me apponite, &c. V. locum integrum Pædiani, quem modo adduximus. conf. Bud. Annot. rel. in Pand. a pr.
 Prærogativæ primus custos. Cic. post redit. in Senat. 16. Custodes in suffragiis erant in sortitione prærogativæ. Budæus.
 Custodes, Observatores, qui cujusque actiones notant, animadvertunt, quasi que speculantur. Ulp. 1. 3. D. de admin. tutor. de honorariis tutoribus loquens: Dati sunt enim quasi observatores actus ejus, & custodes. Nam custodes erant proprie juvenum, ut ex Cic. Servius declarat, quibus ad militiam euntibus anno primo Rectores darentur. Unde & qui quempiam observat, ne quid suffiretur, Custos appellatur. Cic. 7. Verr. 63. Quod ubi isti nuntiatum est (loquitur de Verre, & nave prædonum capta) statim Quæstor legatogue suos custodes misit complures, ut omnia sibi integra quamprimum exhiberentur. Hotomanus.
 Custos in vitibus qui dicitur, offendit Columel. lib. 4. cap. 21. Plin. lib. 17. cap. 22. et qui vocatur custos. Hic est novellus palmes, non longior tribus gemmis.
CUSTODIO, [φύλαξις, ἀσφάλειαν, φρουρῶν, ἀσφαλισίαν, φύλασιν] Ire. Servare. Plin. lib. 12. cap. 12. Plaut. Capt. 3. 5. 71. Noctu nervo vincit custodiabitur. Antiquè dixit Custodiabitur, pro Custodietur.
 Custodire se. Cic. 9. Fam. 14. Fac ut diligentissime teipsum, mi Dolabella, custodias.
 Tueri, defendere, custodire, incolumemque servare aliquem. Cic. 10. Philipp. 26.
 Aliquem ab injuria. Quintil. lib. 2. cap. 2.
 Brevitatem. Plin. 1. Epist. 20.
 Discrimina ordinum. Plin. 9. Epist. 9.
 Morem. Plin. lib. 14. cap. 12. Romulum lacte non vino libasse, indicio sunt sacra ab eo instituta, quæ hodie custodiunt morem.
 Nomen loci. Plin. lib. 37. cap. 7.
 Parlimonium. Geil. lib. 1. cap. 24.
 Salutem alicujus. Cic. pro Plancio. pr.
 Verba custodire clauso ore. Sen. Agamemn. 7.
 Sollicite aliquid. Quintil. lib. 5. cap. 14.
 Litteris custodire quæ a summis oratoribus de eloquentia divinitus dicta sunt. Cic. 2. de Orat. 76.
 Memoria custodire. Cic. 1. de Orat. 27. Possè percipere animo, & custodire memoria.
 Memoria hominum custodiri. Plin. lib. 16. cap. 44. Verum ex his, quas memoria hominum custodit, durant in Litemino Africani prioris manu factæ olive.
 Custodire, pro Observare. Columel. lib. 3. cap. 10. Quintil. lib. 4. cap. 1. Et custodit nos recens audientium intentio. De exordio loquitur.
 Custodire aliquem, atque observare. Cic. de Petit. Conf. 43. Fac itaque ut se abis te custodiri atque observari sciant.
 Oculi & aures omnium te speculantur & custodiunt. Cic. 1. in Catil. 6. Multorum te etiam oculi & aures non sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculantur atque custodiunt.
 Oculis civitatis & amicorum fidelitate custodiri. Cic. 12. Philipp. 22. Hic quum in Urbe esset ac domi, tamen multa sæpe tentata sunt, ubi me non solum amicorum fidelitas, sed etiam universæ civitatis oculi custodiunt.
 Sermones custodire. Tacit. 2. Hist. 52. i. e. Observare & captare.
 Custodire aliquem, est Cavere sibi ab eo. Quintil. 4. 2. p. 313. Quæ si aliter dicta essent, strepitu ipsi judicem, ad custodiendum patrum, excisissent. Ubi Burni. Custodire patrum, est Observare, cavere ne fraus ipsi fiat a patrum. Adde Quintil. ibid. p. 351. & Ovid. 17. Epist. 165.
 Custoditum est, Imperf. Suet. Tiber. 7. Ut custoditum sit, ne unquam posthac in conspectum ejus veniret. i. e. Cautum, observatum.
CUSTODIVUS, a, um. Partic. ut
 Codicilli custoditi. Suet. Tiber. 51.
 Honos custoditus. Plin. 16. 4. Custodito tamen honore glaudis.
 Modus custoditus. Plin. 20. 13.
 Poma a dracone male custodita. Ovid. 9. Met. 190.
 Vacca custodita. Virg. 8. Æn. 218.
 Vices temporum custoditi. Apul. de Mundo p. 734.

CUSTODITR, Adv. ut, Ludere custodite, i. e. Caute, vel inspectante custode. Plin. 5. Epist. 16.
 Compar. Plin. o. Epist. 26. An illa custoditis pressissimæ?
CUSTODITIO, ðnis. f. [φύλαξις] est Opera ad aliquid custodiendum sumpta. Festus. V. Vulg. Interpr. Sapient. 6. 19.
CUSTODITIVUS, a, um. Adj. Saresb. Epist. 158. Aurum aliorum metallorum custoditivum est.
CUSTODELA, æ. f. a veteribus Custodia dicebatur. Festus.
 Acror custodela. Apul. 10. Met. p. 245.
 Salutaris custodela. Idem 9. Met. sub initium. Frequentius
CUSTODIA, æ. f. [φύλαξις, φύλαγμα, φρουρῶν, φύλαξ] Ipse custodiendi actus.
 Canum custodia fida. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.
 Justitiæ fida custodia. Cic. 2. de Fin. Inest ad humanam societatem justitiæ fida custodia.
 Pædagogorum. Quintil. lib. 1. cap. 2.
 Religionis. Quintil. lib. 6. cap. 1.
 Salutis alicujus custodia. Cic. pro Plancio. 2. Itaque non extimesco, ne Cn. Plancio custodia meæ salutis apud eos obit, qui meipsum maxime saluum videre voluerunt.
 Sui custodia. Cels. lib. 2. cap. 2. Ille sollicitari debet, cui hæc nova sunt, aut qui ista nunquam sine custodia sui tuta habuit. i. e. Sine magna adhibita diligentia circa curam valetudinis.
 Ignaviam suam, tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 21.
 Dura. Hor. 1. Epist. 1. 22. — ut piger annus Pupillis, quos dura premit custodia matrum.
 Solers custodia pecudum. Virg. 4. Georg. 327. i. e. Diligens & perita industria. Servius.
 Ponere aliquem in custodia. Cic. pro Murem. 64. Quum in ejusdem anni custodia te atque L. Murenam fortuna posuisset. Liberare custodiis corporis. In LIBER.
 Tradere se in custodiam alterius. Plaut. Most. 2. 1. 59.
 Custodia, vel Custodiæ, [φρουρῶν] pro Custodibus & apparitoribus. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum scitote biduum cibo tectoque prohibitum: biduum Leoninis in foro custodiis Apronii retentum atque servatum. Paulo post Apparitores vocat.
 Acres custodiæ. Tacit. 1. Ann. 5.
 Vigil. Ovid. 12. Met. 148.
 Tuo adventu vigilat custodia. Catul. 60. 37.
 Defendite vestra tecta custodiis vigiliisq. Cic. 2. in Catil. 26.
 Ducit noctem custodia infomnem ludo. Virg. 9. Æn. 166.
 Muniri aliquem locum prædiis, custodiis, vigiliisq. Cic. 1. in Catil. 8.
 Polliceri excubias & custodias alicui. Cic. pro Marcel. 35.
 Custodia, [δυσπραξίαν] Carcer. Columel. lib. 1. Ut explorent an diligenter vincita sint, an ipse sedes custodiæ satis tute munitæque sint. Plin. lib. 21. cap. 3.
 Libera custodia. Vellei. 1. 11. Post victum captumque Persen, qui quadriennio post in libera custodia Albæ decessit. Ubi Bœcler. Libera custodia est, quæ viris principibus aut dignioribus datur apud magistratum, aut militarem manum, vel in municipiis. Et ita Sallust. Catilin. cap. 48. Senatus decernit, uti abdicato magistratu, Lentulus, itemque ceteri in liberis custodiis haberentur. V. ibi Cl. Waff. & Lipf. ad Tacit. 6. Ann. 3.
 Liberalis custodia. i. e. Libera. Cic. de Clar. Orat. 330.
 Militari custodia haberi. Tacit. 3. Ann. 22.
 Publica. Cic. 1. Q. frat. 2.
 Regia. Cic. pro Rabir. Post. 22. Ad diocesetes fuit regius, & quidem in custodia etiam fuit regia, & vita ejus oblata pœne est.
 Agere live Agitare custodiam. In AGO.
 Asservari custodiis. In ASSERVO.
 Collocare in custodia. Cic. 7. Philipp. 19.
 Condere aliquem in custodiam. Tacit. 4. Hist. 2.
 Constringi custodiis. In CONSTRINGO.
 Credere alicujus custodiam alicui. In CREDO.
 Dare se in. Cic. 1. in Catil. 19. Tu teipsum in custodiam dedisti.
 Educere aliquem ex. Cic. 1. Tusc. 71.
 Emitti e custodia & levare vinculis. Cic. 1. Tusc. 118.
 Eripere aliquem ex custodia & conservare. Cic. ad Brut. 6.
 Haberi in custodia, & in custodiam. Tacit. 1. Hist. 58.
 Includere aliquem in custodiam. Cic. 7. Verr. 143.
 Mandare custodiæ. Patere. lib. 2. 42. 3. Aliquot naves, multosque mortales cepit: mandatque custodiæ quos ceperat, in Bithyniam perrexit. Teneri in custodiis. Sallust. in Catil. 51.
 Tradere, ut, Hominem comprehendere, & in custodiam tradere. Cic. 1. Q. frat. 2.
 Custodia, [δυσπραξίαν] Reus qui custoditur in carcere, aut a militibus servatur. Sueton. in Domit. cap. 14. Et D. de cust. reor. ita scribit Paulus, Carceri præpositus, si pretio corruptus, sine vinculis agere custodiam, vel ferrum, vel venenum in carcerem inferri passus est: officio judicis puniendus est. Ibidem Terent. Clemens l. ult. Si custodia se interceperit, vel præcipiaverit, militis culpæ adscribitur, & castigabitur. Quod si ipse custos custodiam interceperit, homicidii reus est.
 Custodiæ etiam vocabantur publicanorum, Quæ itinera observabant, ne merces eveherentur. portorio non soluto. Cic. de Provinc. Consul. 10. Statuit ab initio, & in eo perseveravit, jus publicano non dicere, custodias sustulit, pactiones sine ulla injuria factas rescidit, vectigales multos ac stipendiarios liberavit.
 Custodia, Ubi quid custoditur. Cic. in Somn. Scip. 7. Quare & tibi, Publi, & piis omnibus retinendus est animus in custodia corporis.
 Custodia, Locus ubi custodes excubias agunt. Cic. 12. Philipp. 24. Itaque in Urbe, si sic licebit, manebo: hæc mea sedes est, hæc vigilia, hæc custodia, hoc præfidium statuum.
CUSTODIARIUS, i. m. Custos. Inscript. vet. Gruter. p. 48. n. 1. SANCTISSIMO HERCVLI INVICTO CORPOR. CVSTODIAR. L. CVRTIVS ABASCANTIVS, &c. [i. e. Corporis Custodiariorum. Nisi forte aliter legendum.
CUSTODIARIUM, i. n. Locus, ubi quid custoditur. Tertull. ad Martyres cap. 2. & adv. Judæos cap. 3.

CUSVTANI, ōrum. m. Italiæ populi, carnem in monte Albano accipere soliti, ut tradit Plin. lib. 3. cap. 5.

C U T

CUTILIA, Agri Reatini lacus est, in quo silvosa insula innatat, quæ nunquam die & nocte eodem permanet loco. Auctor Plin. lib. 2. cap. 95. & lib. 3. cap. 12. De aquis ibi medicatis, V. Vitruv. 8. 3. Sen. Nat. Quæst. 3. 25. Plin. 31. 3.

CUTIS, is. f. [δέρμα, δέρω, χόρδς] Pellis five corium. Plin. lib. 11. cap. 39. Cic. 10. Fam. 18. Sed non possum non exhorrescere si quid intra cutem subest vulneris, quod prius nocere potest quam sciri, curarique possit.

Adficcata raptō cerebro cutis. Lucan. 8. 69. Alii legunt Excorticata. Ægra cutis tumet. Perf. 3. Sat. 63. Arcta. Stat. 6. Theb. 871.

—riget arcta cutis, durifque laborum

Castigata toris.

Arida cutis se laxat. Juven. 6. Sat. 143. Cancellaria. In CANCELLI.

Candida. In CANDIDUS.

Castigata. Stat. 6. Theb. 872.

Dura. Ovid. 8. Met. 803.

Maculosa. In MACULA.

Tenax. Claud. de Histrice, Epigr. 37.

Tenuis. Ovid. 4. Trist. 6. 42.

Adducit macies cutem. Ovid. 3. Met. 397.

Armavit natura cutem. Claud. de Locusta, Epigr. 15.

Curare cutem, Obsequi corpori. Juven. 2. Sat. 105. Hor. 1. Epist. 2. 29.

In cute curanda plus aquo operata iuventus. Hor. 1. Epist. 4. 15.

Me pinguem & nitidum bene curata cute vifas. V. CUIRO.

Deripere cutem. Ovid. 6. Met. 387.

Finditur cutis. Celf. lib. 5. cap. 27.

Findere cutem. Senec. Troade, 6.

Obducere cutem. In OBDUCO.

Riget. V. Arcta, supra.

Rumpere. Celf. lib. 5. cap. 18.

Tonsum ad cutem. Celf. lib. 1. cap. 4.

Tenera elocutionis cute habitum orationis virilem operire. Quintil. 5. 12.

Arboris cutis. Plin. lib. 12. cap. 19.

Terræ cutis. Plin. lib. 20. cap. 19.

Uvæ & cerasi cutis. Plin. lib. 15. cap. 28.

Cutis, Græcam habet originem: hanc enim illi κέρϑ dicunt. Festus.

CUTICULA, æ. f. [ἐπιδερμῖς] dimin. Parva cutis. Perf. 4. Sat. 18.

— & affiduo curata cuticula solet. conf. in CUTIS.

Nostra bibit verum contracta cuticula solem. Juven. 11. Sat. 203.

CUVI, in heroo carmine apud Aufonium scriptum pro Cui reperitur, ut versus ruina hoc tanquam tibicine fulciatur, quæ licentia poetis concessa est. Versus sunt, Mosell. v. 311.

Dinochares, quadro cuvi in fastigia cono

Surgit, & ipsa suas consumit pyramis umbras. Sic apud Lucretium lib. 1. 689. pro Rei, Rei scribitur, ut syllaba tendatur. Sic alias non raro scribit, & pro Ei, Eii dicit. Turnebus 19. 12.

C Y A

CYANEÆ, æ. f. [κυανέα] Gemma, quæ fracta fabæ similitudinem præfert. Plin. lib. 37. cap. 11. Cyanea nigra est: sed fracta, ex fe fabæ similitudinem parit.

CYAMOS, i. m. [κυάμοϑ] Faba, genus leguminis, a cuius esu Pythagoram religiosissime ferunt abstinuisse. Hæc autem sola inter legumina sine admiculo nititur. V. Ruell. lib. 2. cap. 38.

Cyamos, Herba Ægypto peculiaris, latissimis foliis, quæ & Colocasia dicitur, & faba Ægyptia, seu Alexandrina. Plin. lib. 21. cap. 19. In Ægypto nobilissima est Colocasia, quam Cyamon vocant aliqui. V. plura in dictionibus COLOCASIA, & CIRATHIUM.

CYANE, es. f. Nymphæ nomen, quæ Proserpinæ comes fuit, quam, ea raptâ, nimio ejus desiderio in fonte delituisse scribit Ovid. 3. Met. 409. Meminit ejus & Claudian. Lactant. Grammat. in 5. Theb. Comment. hanc ab Anapo amatam tradit, & aliam recitat fabulam.

CYANE, es. f. Oppidum est Lyciæ, apud Plin. lib. 5. cap. 27. Est item nomen Fontis in agro Syraculano. Hic Anapo mistus, juxta Ortygiam insulam in mare illabitur. Ovid. 3. de Ponto, 10. 26.

Quaque fuis Cyanen miscet Anapū aquis.

CYANEÆ, arum. [κυανιὰς] (Inquit Pompon. lib. 2. 7.) contra Thracium Bosphorum, insulæ duæ parvæ, parvoque distantes spatio, & aliquando creditæ dictæque concurrere. De his scribit Plin. lib. 4. cap. 13. Eadem ab aliis Synplegades appellatæ, traditæque fabulis inter se concurrisse: quoniam parvo discretæ intervallo ex adverso intrantibus geminæ cernebantur, paulumque deflexa acie, coeuntium. speciem præbebant. Ovid. lib. ult. Met. 338. Eadem Planetæ dictæ, id est errantes. Plin. lib. 6. cap. 12. Valer. Flacc. 4. Argon. 562.

Concurrunt ponto Scythico Cyanæ. Valer. 1. Argon. 60.

CYANUS, a, um. Adj. ut, Fragores Cyanei. Valer. 5. Argon. 483.

Cautes Cyanæ. Valer. 1. Argon. 630.

Montes Cyanei. Idem 2. Argon. 382.

Vada Cyanæ. Stat. 5. Theb. 347.

CYANÉE, es. five CYANBA, æ. f. Nympha quædam apud Ovid. 9. Met. 451. Filia fuit Mæandri fluvii, quæ ex Mileto, Phœbi filio, Byblidem & Caunum gemellos genuit,

Hic tibi dum sequitur patris curvamina ripæ,

Filia Mæandri toties redeuntis eodem,

Cognita Cyanæ præstanti corpore nympha,

Byblida cum Cauno prolem est enixa gemellam.

CYXNIPPUS, i. m. [κυάκκινϑ] Natione Syraculanus, foli Baccho sa-

era facere neglexit. Iratus deus ebrietatem incussit, quæ tanta fuit, ut occurrentem in tenebris filiam Cyanen, quanquam reluctantem, violaret. Ea vero annulum furrupiens, nutrici commendavit, ut violatoris esset indicium. Postmodum quæ pestilentia urbem invasisset, a Pythio redditum est oraculum, in impietatis auctor diis liberatoribus immolaretur. Ignorantibus cunctis quid posceret oraculum, conficia rerum Cyane, arreptum capillis patrem ad aram pertraxit, & eoque primum mactato, sibi quoque manum intulit. Auctor Plutarch. in Parallel.

CYANOS, i. m. [κυανϑ] Fluvius est Colchidis, qui juxta Æam oppidum in Phasim influit. Auctor Plin. lib. 6. cap. 4. Al. Cyaneos.

CYANOS, [κυανϑ] apud Theophrastum Gemma est, quæ a gemmaris recentioribus Turchina vocatur, Turquoise. Auctor Baptista Pius in Lucretium. Est autem hæc gemma ex iaspidium genere, colore caruleo, de qua Plin. lib. 37. cap. 9. Sunt qui Lazuli vel Azuli lapidem officinarum esse putant. Alii Sapphiri speciem statuant. Alius sane videtur Cyanus Diof. lib. 5. 106. Matth. 66. q. V. ut & Galen. lib. 9. Simpli. Cyanos, vel Cyanus, trivialis est (ut creditur) flos, in frumentario nascens agro, & hortis quoque rusticorum & puellarum corollis, calyce rosarum, sed squamoso colore tristi, plurimis stipantibus caruleis barbulis. Plin. lib. 21. cap. 11. In Italia violis succedit rosa, huic intervenit lilium, rosam cyanus excipit, cyanum amaranthus.

CYANEUS, a, um. [κυανέϑ] Adj. ut, Cyaneus color: i. e. Cæruleus. Plin. lib. 10. cap. 32. Ipsa avis paulo amplior passere, colore cyaneo ex parte majore.

CYATHUS, i. m. [κυάθϑ] Vasculum in quo bibebatur: & frequenter duodecima pars sextarii, ut docet Budæus de Assæ. V. Sextarius Romanus in SEX. Plinius, [puto Valerianus] Potui vero aqua pluvialis decocta, sed quæ per binos ternosve cyathos bibatur. Juven. 5. Sat. 32. Cardiacum nunquam cyathum missurus amico.

Commodi cyathi. Hor. 3. Carm. 19. 12.

Puer dignus cyatho. i. e. Dignus qui sit pincerna. Juven. 9. Sat. 47.

& puerum te

Et pulchrum, & dignum cyatho, cæloque putabas. Alludit ad

Ganymedem. Nam

Ad cyathos stare vel esse dicebantur servi; ut Servi ad limina, & ad pedes, Pocillatores ab Apuleio appellantur. Sueton. in Cæs. cap. 49. Juven. 13. Sat. 44.

Nec puer Iliacus, formosa nec Hercules uxor

Ad cyathos. Budæus.

Cyathus, Ponderis genus. Plin. lib. 21. cap. 34. Cyathus pendet drachmas decem. [De mensura cyathi ad pondus redacta intelligendum. V. Hard. in loc.

Cyathus, & mensura aridorum. Columel. lib. 8. cap. 4. Nec tamen aliud clausæ gallinæ cultus: nisi quod ea non emittitur, sed intra ornithonem ter die pacitur meliore mensura: nam singulis capitibus quater-ni cyathi, diurna cibaria sunt: quum vagis terni vel bini præbeantur. Cyathus etiam, Fluvii nomen est in Ætolia, ad Arfinoen, apud Polybium, ut notat Rhodig. lib. 15.

CYATHISSO, [κυάθισϑ] ære. est Cyatho vinum bibendum admetiri, inquit Budæus. Plaut. Men. 2. 2. 29.

Non fcis quis ego sim? qui tibi sæpissime

Cyathisso, apud nos quando potas.

CYAXARIS, is. m. [κυαζάρης] Phraortis regis Persarum & Medorum filius, cui successit in regno. Hic primus Asiæ populos in provincias distinxit, primusque in suum quoque ordinem distribuit, hæstas, sagittarios, equites, quum prius omnia promiscua essent atque implicita. Hic & cum Lydis signa contulit, & omnem trans Halym flumen Asiam sibi subiecit. Mortuus est quadragesimo imperii sui anno, ejusque filius Astyages in ejus locum successit est. Auctor Herodot. lib. 1.

C Y B

CYBÆLLÆ, [κυβέλλη] Ancilla fuit pauperis cujusdam Simuli, cujus paupertatem describit Auctor Moredi.

CYBÆSIA, [κυβέσσια] a Polluce lib. 5. cap. 16. posita inter Ornamenta mulierum. Hanc nonnulli eandem esse volunt cum Anaxyræ, de qua supra diximus.

CYBÆA, æ. f. Genus navis onerariæ. Cic. 7. Verr. 44. Navem vero Cybæam maximam, tiremim instar, pulcherrimam atque ornatissimam, palam ædificatam sumptu publico, sciente Sicilia, per magistratum Senatunisque Mamertinum tibi datam donatamque esse dico. Cybæa, dicta est, quasi Cypæa. κίππι, inquit Helychius, κίππις πίππις. Est igitur Cybæa, Navis oneraria, rotunda, ut cupæ nomen ostendit. Turnebus.

CYBÆBÆ, es. vel is. f. [κυβέβη] Eadem quæ Cybele. Ita scribit Viri docti, cum penultima producitur. V. Drakenb. ad Sil. 17. 8. & Broekhus. ad Propert. 3. 15. 35.

CYBÆLÆ, es. vel CYBÆLES, is. f. [κυβέλλη] vel CYBELLÆ, (nam ut docet Serv. bacchus est in hac dictione Cybelle) Uxor fuit Saturni, a Cybello Phrygia monte seu oppido, ubi sacra ejus primo sunt instituta. Festus, Cybele mater quam dicebant Magnam, ita appellabatur, quod ageret homines in furorem, quod Græci κυβέβη dicunt. Sacerdotum autem Cybeles proprium erat, caput rotare. Suidas scribit Rheam quoque vocari, & montanam esse Deam: ideo vehi leonum jugo. Cinedi ei sacri sunt. Hæc primum Ops, & Terra dicta fuit, quod fit Dea telluris, quæ & Vesta dicitur: propter quod curru vehi a poetis fingitur, quia terra pendet in aere: & rotis sustineri, quia rotatur semper & volvitur mundus. Mater deam, quia omnia gignit. Et Mater alma, ab alendo. Et mater Phrygia, a monte Phrygiæ, quem plurativo numero Dyndime vocant. In eo facra sibi per Corybantem instituit: a quo Dyndime, & Dyndimene a nonnullis vocatur. Et Berynthia, a monte Phrygiæ, qui βερέκινθϑ appellatur. Et Pales, quod fit pabulorum Dea. Rhea, κρηΐΐάω, Anō, quod terra affluens fit omnium rerum. Dicta est Idæa, & Phrygia, & Pessinuntia, de qua Martial. l. 71. 10.

Et Cybeles picto stat Corybante tholus. Ex Apuleii sententia eadem erat dea Cybele, Bellona, & Ius. Quandoque tamen metri gratia scribitur per duplex L, & fit Cybelle bacchus pes, ex prima brevi, & duabus longis. Propert. 3. 15. 35.

Vertice

Vertice turigero juxta dea magna Cybelle. Al. Cybebe. V. que diximus in CYBBE. Lucan. lib. 1. 595.
 Et lotam parvo revocant Almone Cybellen. V. ALMO fluvius.
 Claudianus de Rapt. Proserp. lib. 1. 210. De Cybele vide multa apud Fulgentium. l. 3. Mythologicorum.
 Turrita Cybele. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 271.
 Turrigera. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 179.

CYBELIUS, a, um. Adj. ut, Cybelicius Attis. Ovid. 10. Met. 104.
 CYBELIA, æ. f. [Κυβέλλεια] Urbs Ionie, teste Stephano.
 CYBERNĒSIA, [Κυβερνήσια] Festa Iunæ, Theſeo ex Creta redeunte, instituta, Naufithoi gubernatoris honori, & proræta Phæacis: etiãmi Phereclus Simonide magis placet Theſei navis moderator. Sed Naufitho & Phæaci erecta etiãmiun heroa funt. V. Rhodig. lib. 18. cap. 17. & Plutarch. in Theſ.

CYBIOSACTES, is. m. [Κυβιοσάκτης] Sueton. in Vespaf. cap. 19. Alexandrini Cybiofactem eum vocare perſeveraverunt, cognomine unius e regibus suis turpiffimarum ſordium. Hic autem quem Cybiofactem appellatum dicit Tranquillus propter ejus illiberalitatem, non unum fuit ex Ptolemeis regibus, ſed e Syria ducens originem, qui a filia maxima natu Ptolemei Auleta a ſuis expulſi in virum acceſſitus, non multo poſt ab ipſa expellitur, quod ejus ignobilitatem atque illiberalitatem pati non poſſet. Auctor Strabo lib. 17. Illi ab ordinando cybis, quæ forte ipſemet familiæ diſpenſaret, merito ſordidiſſimum cognomen adhæret: quo & Veſpaſianum principem (ut erant Alexandrini dicaces) propter ejus avaritiam aſperſerunt, quemadmodum & Syriæ regi Phyſcon cognomentum fuit a craſſiore inteſtino, quod multa caperet.

CYBIOTATES, V. CYBIUM.
 CYBIRA, æ. f. [Κυβίρα] Oppidum eſt Lycæoniæ, non procul a Mæandro fluvio. Cic. 6. Verr. 30. Hofce opinor Cybira, quum in ſuſpicione- nem veniſſent cybirus, fanum expulſiæ Apollinis, &c.

CYBIRATES, vel CYBIRATA, æ. m. Nomen gentile. Cic. 6. Verr. 10. Eo quum venio, Prætor quieſcebat. fratres illi Cybirate inambulabant.
 CYBIRATICUS, a, um. poſſeſſ. Cic. 6. Verr. 47. Inmitebantur illico Cybiratici illi canes, qui inveſtigabant & perſcrutabantur omnia. Negotia Cybiratica. Horat. 1. Epit. 6. 33.

CYBISTĒTERES, [Κυβιſτήτῆρες] Urinatores dici poſſunt, qui πῶς κυβιſτή- ſeis, hoc eſt aquarum gurgites ſubeunt, quod nomine & ſaltatores quidam appellati ſunt, qui in caput convolvunt, manibus pedibusque adductis dicerant: a cubo, id eſt teſtera, verbo deducto, qui quum in alveolum jacitur, hoc modo convolvitur. Unde,

CYBIſTĒMA, atis. [Κυβιſτήμα] Aliud genus ſaltationis & exercitii dicitur a Luciano in Anaſarſi, ſeu de gymnaſtiis. Budeus in Annotat.

CYBIUM, i. n. [Κυβίον] dictum, quia ejus medium æque patet in omnes partes, quod genus a Geometris κυβίον dicitur. Unde etiã Teſſellæ quadratæ cubo. Hinc & κυβίων, genus piſcis, quia piſcantes id genus piſcis velut aleam ludant. Hæc Feſtus.
 Cybium, Piſcis genus, quod ita ſciſum eſt, ut medium æque pateat in omnes partes, ad ſimilitudinem tellerarum. Plin. lib. 32. cap. 11. Cybium eſt conſciſſa pelamis. Martial. lib. 5. 79.
 Diviſis cybium latebat ovis. Idem lib. 11. 28.

Cybium ſcribit Budeus etiã appellatum illud vas a Græcis, quod Latini Quadrantem appellabant, dictum ex ratione, quæ ſuperius poſita eſt in Cybio piſce. Salmaf. in Solin. p. 792. non Piſcem ſed Friſum falſamenti quadratum eſſe dicit. V. Oppian. 1. Halieut. v. 183. & Harduin. Emendat. in Plin. lib. 32. n. 29.

CYBIARIUS, i. m. Qui cybia vendit. Arnob. lib. 2. p. 70. Cybiarii, falinatores, bolonæ.

CYBICUS, a, um. Quadratus, ut, Cybica ſoliditas. Mart. Capella lib. 2. p. 25. V. Cubicus in CUBUS.

CYBOIDES, [Κυβοειδής] Oſſis in pede genis, a parte exteriori juxta Sca-phoides poſitum: verum hoc qua cum talo jungitur ſinuatum, Cyboides gibbum eſt. Galen. lib. de Oſſib. cap. 23. extr.

CYBORIUM, V. CYBORIA.

C Y C

CYCRON, ðnis. m. [Κυκρόν] Genus potionis ex multis liquoribus conſectum. Arnob. 5. p. 175. Ebibicyceonem.
 CYCHRAMUS, i. m. [Κυκράμω] Ariſt. Hiſt. An. 8. 12. Avis quæ coturnicibus trans mare redeuntibus comitatum præſtat. Plin. lib. 10. cap. 23. Semperque hinc abeuntibus coturnices comitatum ſollicitat, abeuntque una per ſua ſigna Glottis, Oriſ, & Cychramus.
 CYCHREUS, i. m. [Κύκρης] Neptuni & Salaminis filius, qui ob morum aſperitatem, ðpis, hoc eſt ſerpens cognominatus eſt. Hunc Eurilochus quum inſulam vaſtare, expulſit. Suſcepit autem Ceres in Eleuſine, ſuumque fecit facerdotem. Ab hujus etiãmi nomine Salamis inſula aliquandiu Cychrea appellata eſt. V. Stephanum.

CYCHRI, orum. m. Thracia populi, apud quos aquas eſſe letales & necare, ex Theopompo refert Plin. lib. 31. cap. 2.

CYCLĀDRS, um. f. [Κυκλάδες] Inſulæ Plinio, ſi dicitur quod circa Deion, earum clariffimam, in orbem ſite ſunt. Accedit & Strabo; ut mirari liceat qua cauſa motus Servius Cycladas ſcripſerit dictas eſſe, non quod in circuitu ſint, ſed potius quod longo ordine æs circuire necesse ſit, vel propter promontoriã, vel quia naturale eſt. ut concitatoria ſint maria vicinitate terrarum, quas conſtat anhelium quendam ex ſe emittere. Advertendum obiter, morem eſſe veteribus auctoribus, ut que ſint Sporades, Cycladas etiãmi vocent, contraque, Hermolao teſte. Cycladum meminifit Plinius, earumque nomina perſequitur lib. 4. cap. 12. Et item Pomponius lib. 2. 7.
 Crebræ Cyclades. Stat. 5. Theb. 183.
 Sparſæ. Ovid. 2. Met. 264.
 Singularis Cyclas, [Κυκλάς] utitur Vitruv. 7. 7. de una illarum inſularum; Ejus viſ metalli inſulæ Cycladi Melo dicitur eſſe.

CYCLAMĒNUS, i. f. [Κυκλάμεινω] Herba de qua fic Ruellius lib. 2. cap. 94. Cyclaminus a Latinis rapum, & tuber terræ, nonnullis etiãmi umbilicus terræ, folia habet hederæ, purpurea & varia, in quibus ſupra infraque caudicant maculæ. Vulgus panem porcinum vocat. V. Dioſcor. 2. 137. Plin. 21. 9. 25. 9. 26. 8. & 29. 3. Apul. de Herb. cap. 17. & Chil. Eraſm.

CYCLAS, ædis. f. [Κυκλάς] Veſtis feminea, quæ in modum veli tectum corpus muliebri circumdabat. Nam Græci κυκλας, circulum, & κυκλω, circumdo dicunt. Juven. 6. Sat. 562.

Hæ funt, quæ tenui ſudant in cyclade. Propert. 4. 7. 36.
 — & longa cyclade verrit humum. Videtur veſtis tenuiſſima explicatilis & ſpatioſa, qualem ſolent hodie Romanæ & Florentinæ ac Senenſes mulieres in Italia geftare.

Cyclas inſula. V. in CYCLADRS.
 CYCLADATUS, a, um. Adj. Cyclade indutus. Suet. Calig. cap. 52. Sepe depictas gemmatasque indutus pænulas, manulatus & armillatus in publicum proceſſit, aliquando ſericatus, & cycladatus.

CYCLĒI, orum. m. [Κυκλαί] quaſi Circuli; Loca erant Athenis, ubi mancipia veniant. Id autem nomen eſt tractum a Circulari circumſtenti vendendorum. Cyclus enim Rotundum ſignificat. V. Heſych.

CYCLĒICUS, a, um. Adj. ut, Scriptor cyclicus. Hor. de Arte Poet. 136. Nec ſic incipias ut ſcriptor cyclicus olim. Illic quaſi loquitur ſit Cyclicus, & multis proprium nomen videtur: ego, inquit Titinebus, 19. 9. cenſerem epicum poetam rhapsodum ſignificari. Nam rhapsodi verſus hericos ſcenæ & theatro dabant, qui forſalle, ut verſus dithyrambicorum, a choro κυκλίω vocato cantabantur, ex quo & Cyclii vocabantur, ab Horatio Cyclici. Fidem hujus rei epigramma Græcum facit, in quo ſcribitur,

Τὸς, κυκλίας τῆτης, τὸς αὐτῶς ἔπειτα λῆγντας
 Μιῶ, λαπρόντας ἄλλοτῶν ἴτων, &c. Cyclicus, inquit Acron, Qui ordinem variare neſcit, vel quia carmina ſua circumfert, quaſi circumforaneus. Hæc ille. Tu ſtatue. V. Caſaub. Animadv. ad Athen. 7. 3. & D. Heinf. ad Hor. 1. Carm. 7. 7.

CYCLOBORUS, i. m. [Κυκλόβωρ] Fluvius quidam Atticæ, ingenti ſtrepitu defluens. Vide proverbium, Cyclobori vox.
 CYCLOPĒDIA, æ. f. [Κυκλοπαιδία] Omnium ſcientiarum circulus. V. Voſſ. de Vit. L. L. 3. 7. p. 421.

CYCLOPĒÆ Spelunca [Κυκλόπηνα σπήλαιον] poſt Naupliam ſunt, & in illis labyrinthorum ædificia, ut Strabo refert lib. 8.

CYCLOPS, ðpis. m. [Κυκλώπ] V. in dictione POLYPHEMUS. Cyclopes, ut ait Theophrastus, Phœnicæ, fabricam ærariam inveniffe dicuntur. Proinde Poëtiſta miniſtri Vulcani in Sicilia unoculi dicti, Neptuni filii ex Amphitrite. Dicuntur in fabulis Jovi conſicere fulmina apud Liparam, quæ eſt una ex Æolis inſulis. Omnium præcipui fuerunt, Brontes, Steropes, Pyracmon. De quibus Virg. 8. Æn. 424.

Ferum exercebat vaſto Cyclopes in antro Brontefque, Steropeſque, & nudus membra Pyracmon. Ovid. 4. Faſt. 288.

Hinc mare Trinacrium, candens ubi tingere ferrum Brontes & Steropes, Acmonideſque ſolent. Rabidi Cyclopes. Valer. 4. Argon. 104.

CYCLOPĒUS, & CYCLOPĒUS, a, um. Adj. [Κυκλόπειω] ut, Teſt. Cyclopia, i. e. Fulmina. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 97. Ignavoſque putas, quod non Cyclopia tela Stringimus, aut varias tonitru deludimus auras.

Fames Cyclopia, i. e. Immenſa. Claud. 2. in Euryp. 383. Regna Cyclopia. Sil. 14. 33. Saxa Cyclopea. Virg. 1. Æn. 205.

CYCLOTĒS, æ. m. [Κυκλωπῆς] Machina tractoria rotunda. Vitruv. 10. 8. CYCNUS, i. m. [Κύκνω] Ligurum dux fuit, amator Phaetontis: qui quum eum ſeret extinctum (inquit Servius) in avem fui nominis verſus eſt: cuius filium Cupavonem Virg. lib. 10. Æn. 186. dicit habere cyni pennas in galea ad formæ paternæ inſigne monſtrandum; Non ego te Ligurum ductor, forſitime bello Tranſierim Cynce, & paucis comitate Cupavo, &c. Alii le- gunt Cinyra.

Cynus Neptuni filius, omni ex parte invulnerabilis, cum quo Achilles Trojani belli tempore congreſſus, quum fruſtra eum jaculis appetiſſet, tandem re intellecta humi eum proſtravit, genibusque collo innixus animam eripuit, quumque cadaver ſpoliare vellet, arma vacua invenit, Cygnumque in avem fui nominis vidit commutatum. V. Ovid. 12. Met. 72.
 Fuit inſuper Cynus, Filius Martis, de quo Heſiod. in Aſpide.
 Cynus, Nomen æquis, apud Stat. 6. Theb. 463. Al. Cynus. per g. ſcri- bunt. q. V.

C Y D

CYDA, æ. m. Proprium viri Cretenſis, de quo Cic. 5. Philipp. 13.
 CYDAMUM, i. n. [Κυδάμω] Oppidum Cyrenaicæ & regione Sabratæ. Auctor Plin. lib. 5. cap. item 5.

CYDARAS, æ. m. Carmanie fluvius, ad Septentrionem Indiæque verſum, qui ex ſtagno quodam, Megiſba nomine, erumpere exiſtimatur. Auctor Plin. lib. 6. cap. 22.

CYDĀRUM, i. n. [Κυδάρον] Genus navigii. Gell. 10. 25.
 CYDIAS, æ. m. Pictor, Argonautas pinxit, quam tabulam EXLIII HS. Hortenſius orator mercatus eſt, equæ ædem in Tuſculano ſuo fecit. emicuit Olympiade CIII. Plin. lib. 35. cap. 11.

CYDIPE, æ. f. [Κυδίπη] Puella ab Acontio adamata. Ovid. 1. de Arte Am. 457.

Litteræ Cydippen pome perlata feſellit: Inſicquæ eſt verbis capta puella ſuis. Extant Acontii ad Cydippen & Cydippes ad Acontium epistolæ inter Ovidianas ordine ultime.

CYDNA, æ. f. [Κυδνία] olim dicta fuit Macedonia civitas, quæ poſtea corrupto nomine Pydna appellata eſt. Auctor Stephanus.

CYDNUS, i. m. [Κύδνω] Cilicis fluvius non ſpatio aquarum, ſed li- quore memorabilis: quippe leni tractu & fontibus labens, puro ſolo excipitur, nec torrentes incurrit. Hæc & multo plura de Cydno Q. Curtius lib. 3. 4. 7. &c. Alexandrum in eo corpus abluiffe deſcribens, indeque periculoſiſſimum morbum contraxiſſe. Hujus meminit lib. 11. 8. 3. Juſtinus. Tibullus lib. 1. Eleg. 2. Solinus ſcribit cap. 51. amnem a candore Syrorum lingua nomen fortium. Vitruvius lib. 8. cap. 3. Cydni aquas poſtea laborantibus aprime falubres eſſe, curribus in eis merſis: de cuius rei experientia Caſſii Parmeniſis poëta ad M. Antonium epistolæ exiſtit, ut lib. 37. cap. 2. adnotavit Plinius.

CYDON, ðnis. m. Cretæ inſulæ urbs vel potius CYDŒNIA, æ. [Κυδώνια] B b b b b 3 ut,

ut, vult Salmastius ad Flor. 3. 7. 4. Urbium matrem Cydoniam. Plutar-
chus etiam, Dio Cassius & Strabo Cydoniam appellat.
Eft & Cydon, Viri proprium apud Virg. 10. Æn. 325. V. Servium.
Fuit & Cydon alter, Staturarius, de quo Plinius lib. 34. cap. 8.
CYDONĒS, um. m. Populi, apud Lucan. 7. 229.
CYDONĒUS, a, um. [κυδωνία] Adj. Idem ac Cretenfis. ut, Arundo
Cydonea. Sil. 10. 261.
Ecce, Cydonea violatusarundine plantam.
Sagittæ Cydoneæ. Stat. 7. Theb. v. 339.
CYDONIUS, a, um. [κυδωνίος] Aliud Adj. Virg. 10. Ecl. 59.
— libet Partho torquere Cydonia cornu
Spicula.

Mala Cydonia, alias Cotonea. Plin. 15. 11. pr. conf. Columel. 5. 10.
Abfolute Ovid. 3. de Arte Am. 705.
CYDONĒUM, i. n. Potio ex pomis cotoneis. Ulpian. l. 9. ff. de trit. vin. ol.
CYDONĒTES, æ. m. [κυδωνίος οἶνος] Vinum ex malis cydoniis seu
cotoneis factum, de quo Diofcorid. lib. 5. cap. 20.
Cydonitæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.
Cydoniten appellat Pallad. 11. 20. Cibum ex cydoniis decoctis & melle
confectum. *Cotoneatum* vulgo dicitur.
CYDONIA, æ. f. Infula Afizæ ante Lesbos, in qua fons est calidus, qui
vere tantum fluit. Plin. lib. 2. cap. 103. V. & lib. 5. cap. 31.

C Y G

CYGNUS, vel potius CYCNUS, i. m. [κύκνος] Latine Olor dicitur;
Avis est candida, anseræ major, argutam vocem habens. quæ quum mor-
itur, suavissimum cantum emittere dicitur. Sed id falsum arbitrat
Plin. 10. 23. Poëris tamen placuit fabula. Martial. lib. 13. 77.
Cantator cygnus funeris ipse fuit. Cic. 1. Tusc. 73. Itaque com-
memorat, ut cygni, qui non sine causa Apollini dicati sunt, sed quod
ab eo divinationem habere videantur, quæ providentes quid in morte
boni fit, cum cantu & voluptate moriantur.
Rauci cygni. Virg. 11. Æn. 428.
Dant fonitum rauci per itagna loquacia cygni.
Cygnus amans flumina. Ovid. 2. Met. 539.
Dulcius vocem movere moriente cygno. Sen. Hippol. 2.
Cygnus, per translationem pro Poeta, quod olores in Apollinis tutela
sunt, & de illius canoræ avis modulis poetæ cygni vocari interdum so-
leant. Hor. 4. Carm. 2. 25.
Multa Dirceum levat aura cygnum. i. e. Poetam Pindarum.
V. & Virg. 9. Ecl. 29.

CYGNĒUS, a, um. Adj. [κύκνηος] ut, Cygnea vox, vel cantio; Pro-
verbium, quod convenit in eos qui supremo vitæ tempore facunde dif-
ferunt, aut extrema fenestra suaviloquentius scribunt. Id quod fere solet
accidere scriptoribus, ut postrema quæque minime sint acerba, maxime-
que mellita, videlicet per ætatem maturefcente eloquentia. Hæc Eras-
mus. Cic. 3. de Orat. 6. Illa tanquam cygnea fuit divini hominis vox
& oratio, quam, &c.

CYGNĒUS, a, um. Adj. ut, Cygnea Tempe. Ovid. 7. Met. 371. ubi
vide Interp.

C Y L

CYLABARUS, V. CYLLEBORUS.
CYLBIANI Montes, [κυλιβιανὰ ὄρη] Majoris Phrygiæ colles sunt, ex
quibus Cayster fluvius profuit. Auctor Plin. lib. 5. cap. 28.
CYLENO, Filia Atlantis, mater Nyctei, ut scribit Bocatius, lib. 10.
CYLBANTUM, V. CARTIBULUM.
CYLICÆANI, Populi quidam prope Heracleam habitantes, ab Hercule
sic vocati. Perott.
CYLINDRUS, i. m. [κύλινδρος] est Corpus a subjecta basi circulari ad
æqualem & parallelam æqualiter erectum: qualis est columna lapidea
rotatilis, qua rei rusticæ scriptores aream æquari jubent. Virg. 1.
Georg. 178.

Area cum primis ingenti æquanda cylindro. Cum primis, i. e.
In primis: Cylindro, i. e. Lapide tereti, in modum columnæ. Servius.
Cato, cap. 129. Aream ubi frumentum teratur, sic facies: Confodiatur
minute terra, & amurca bene confpergatur, ut combat plurimum. ubi
bene comminuta terra fuerit, & amurcam combiberit, cylindro aut pa-
vicula coæquato. A volubilitate nomen accepit, inquit Servius; *κυλιν-
δρον* enim est volvi.

Cylindrus, Omne quod rotatur facile est. Cic. de Fato 41. Sed reverti-
tur ad cylindrum, & ad turbinem suum, quæ moveri incipere, nisi pul-
sa, non possunt. Id autem quum accidit suapte natura, quod superest,
& cylindrum volvi, & versari turbinem putat.
Cylindri, Lapilli sunt teretes & oblongi, instar ejus columnæ,
qua utimur æquandis areis. Plin. lib. 37. cap. 5. ubi de beryllis,
Indi mire gaudent longitudine eorum. Et mox subdit, Ideoque cylin-
dros ex iis facere malunt quam gemmas: quoniam est summa com-
mendatio in longitudine. Quibus Plinii verbis intelligere est, Cylindros &
Elenchos in eo differre: quod Elenchi fuit fatigatæ longitudinis: Cy-
lindri vero proceritatis æqualiter orbiculatæ. Quod si verum est, io-
ster Sipontinus ista non satis percepisse videtur. Cylindrorum meminit
& Juven. 2. Sat. 61.
Tu nube atque tace: donant arcana cylindros. Bayius.

CYLINDRACĒUS, a, um. Adj. [κυλινδρακῆδης] Quod factum est ad si-
militudinem cylindri. Plin. scribit lib. 18. cap. 12. Siliquas pifo, quod
genus leguminis est, cylindraceas esse.

CYLIX, [κύλιξ] Poculum Gr. qui Calix Latine dicitur, unde *κύλικες ὑάλινοι* a
Græcis dicuntur Calices vitrei.

CYLLĀRUS, i. m. [κύλλαρος] Pollucis equus Virgilio 3. Georg. 89.
Talis Amyclæi domitus Pollucis habentis
Cyllarus, & quorum Graii meminere poetae. Atqui Castor equorum
domitor fuit: sed fratrem pro fratre posuit, poetica licentia. ut, Quas
illi Philomela dapes; pro Phœne. Item, Revocato a sanguine Teucris;
pro Dardano. Servius. conf. Claud. 4. Conf. Honor. 557. & ibi Barth.

CYLLĒBORUS, i. m. Stieneli filius, qui vigente bello Trojano cum
Ægiale Diomedis uxore consuetudinem habuit. Cylabarus dicitur Servio
in 11. Æn. 269.

CYLLĒNĒ, es. f. [κυλλήνη] Arcadiæ mons est: quod Mercurium ibi
natum arbitrantur, insignis. Pomponius lib. 2. 3. Cyllene, mons Ar-
cadiæ, ubi Maia Mercurium est enixa. Servius in illud 8. Æn. 139.
Vobis Mercurius pater est, quem candida Maia
Cylleens gelido conceptum vertice fudit.

Cyllene, Infula Arcadiæ, in qua laudatissimam herbarum Homero,
quam vocari a diis putat moly, nasci dicunt, effodi autem difficulter.
Plin. lib. 25. cap. 4. Hinc

CYLLĒNIUS, a, um. Adj. Cyllenius Mercurius dictus, auctore Festo,
quod omnem rem sine manibus sermo conficiat, quibus partibus corporis
qui carent *κυλλοί* vocantur, ideoque quadratum illum fingunt. Alii vo-
lunt sic appellatum. quod in Cylleña via fit nutritus: alii quod in
monte Arcadiæ Cyllene: alii quod a Cyllene fit nymphea educatus.
Lucan. 1. 663.

— motuque celer Cyllenius hæret.
Ignis Cyllenius, i. e. Mercurii fidus. Virg. 1. Georg. 337.
Proles Cylleña. Idem 4. Æn. 258.

CYLLĒNĒUS, a, um. Aliud Adj. ut, Fides Cyllenea. i. e. Lyra, auctor
cujus fertur Mercurius, Hor. Epod. 13. 13.

CYLLĒNIS, idis. f. [κυλλήνις] i. e. Mercurialis. Sil. 16. 500.
— credas Cylleña plantam
Æthereo nexis cursu talaribus ire. i. e. Pedes Mercurii. V.
Ovid. 5. Met. 176.

CYLLŌ, ōnis. m. videtur idem significare quod Mutilus, debilis, [κυλλός] &
cui crassa fuit genitalia. Cic. in Sallust. 18. Quicquid impudicorum cy-
lonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, &c. Alii legunt
Cylonum. V. CILO.

C Y M

CYMA, æ. f. & CYMA, ætis. n. [κύμα] Plin. quid sit, declarat his
verbis, lib. 19. cap. 8. Braccia toto anno feritur, quoniam & toto se-
catur. Utilissime tamen ab æquinoctio autumni: transferatur quum
quinque foliorum est. Cymas a prima sectione præstat proximo vere. hic
est quidam ipsorum caulium delicatior, teneriorque cauliculus, Apiciæ
luxuriæ, & per eum Druso Cæsari fastiditus, non sine castigatione Ti-
berii patris. Post cymam ex eadem braccia contingunt æstivi, autumnæ-
que cauliculi, mox hiberni, iterumque cymæ, nullo æque genere
multifloro, donec fua fertilitate consumatur. Cæl. Rhodig. lib. 17. cap. 27.
Cymæ, inquit, seu cymata præteronos dicimus in braccia præcipue colicu-
los, Vere appetente progerminantes, velut *κυμάται* plane sint, id est
fetus. Cymæ, inquit Ruellius, sunt quidam fæporum delicatiores
tenerioresque coliculi, quos a prima sectione præstant. Namque quum
vernum tempus appetit, primo quoque foliorum pullulatu, præclufi ad-
huc florum calycibus, quosdam quasi turiones oles subministrat, in qui-
bus floris primum, mox feminis fetus concluditur, Græci *κύμα* quasi
partum dicunt, ducta translatione a ventrem ferentibus feminis ad brac-
ficam, quæ ineunte Vere turgens succo, & cum plurimum cymofa sobo-
le grava, coliculos enitarum. Nec me fugit recentes quorundam ole-
rum germinatus, turionefve, velut armoraciorum, finapis, naporum,
rapi, Cymas classicis auctoribus appellari. Cyma quoque, licet mulie-
bri sexu frequentius soleat usurpari, nonnunquam genere neutro Græco-
rum imitatione legitur, ut apud Columellam 10. 129.

Tunc quoque confertur, toto quæ plurima terræ
Orbe virens, pariter plebi, regique superbo
Frigoribus caules, & veri cymata mittit. Sic in fico Cradas di-
xerunt, & in olea Thalliam fumos ramorum coliculos teneriores, nec
a foliis sua mollitie magnopere diversos. Hæc Ruellius.

CYMATĪLIS, e. Adj. [κυματίσος] Vestis cymatilis dicitur, quæ cæru-
lei coloris est. Nec me latet (inquit Bayius) quosdam per cymatitem vestem
apud Plantum intelligere undulatum: id est *camelos*, quod haud
scio an ridiculum sit. V. CUMATILIS.

Cymatilis color, describitur ab Ovidio de Arte 3. 177.
Hic undas imitatus, habet quoque nomen ab undis.

CYMOΣUS, a, um. Adj. [κυματίδης] Columel. lib. 10. 137.
Quæ duri præbent cymofa stirpe Sabelli.

CYMATIUM, i. n. [κυματίον] Undula, five parvum membrum ornatus
causa additum in architectura. Vitruv. 3. 3. Projectura cymatii, &c.
alibi sepe.

CYMBĀ, æ. f. Parva navicula. [κύμβα] Cic. 3. Off. 58. Opipare a Py-
thio paratum convivium: cymbarum ante hortulos multatudo; pro
his quisque quod ceperat, afferrebat. Virg. 6. Æn. 413.

— gemuit sub pondere cymba.
Magister cymbæ. i. e. Pifcator. Juven. 4. Sat. 45.
Aduca. Ovid. 1. Met. 203.

Transire vadum cymba. Juven. 2. Sat. 151.
Mergit cymbas. IN MERGO.

CYMBĀLA, æ. f. [κύμβαλον] dimin. Plin. 8. Epist. 20. Sæpe minores
majoribus, velut cymbulæ oneratis, adhaerescunt.

CYMBĀLUM, i. n. [κύμβαλον] Instrumentum musicum æneum, quod in
sacris Matris deum cum tympanis adhibebatur. Cic. in Pison. 20. Quos
neque hercule ego, neque supercilium tuum, neque collegæ tui cy-
mbala ac crotala fugi. V. Gons. de Salas ad Petron. cap. 23. p. 72. G.
Cymbalum mundi dictus fuit a Tiberio Cæsare Apion Grammaticus. V.
Plin. in præfat. Histor. Nat. & Chiliad. Erasmi.

CYMBALISSO, [κυμβαλισσῶ] ibi. Cymbala quater. Cassius Hemina,
lib. 4. Mulier cantabat tibris Phrygiis, & altera cymbaliflabat. No-
nius 2. 169.

CYMBALISTA, æ. [κυμβαλιστής] Qui pulsat cymbala. Apuleius de deo
Socratis, p. 49. Eln. Al. 685. Barbara autem strepitu cymbalitarum &
tympanitarum & choraluarum.

CYMBALISTRĪA, æ. f. [κυμβαλιστρία] Petron. cap. 22. Intrans cymba-
litrīa, & concurrens terra, omnes excitavit.

CYMBĀLICUS, Adj. ut, Voces Cymbalice, Venant. Fortunat. 2. Carm. 10.
C Y M

CYMBALARIS, e. Adj. Idem. Apul. de Herb. cap. 3.
CYMBALUM, i. n. [κυμβαλιον] Herba ita dicta. Diofco. 4. 88.
CYMBALITIS, idis. f. Eadem. Marc. Empir. cap. 14.
CYMBIUM, i. n. [κυμβιον] Genus poculi ad cymbæ similitudinem facti, inquit Servius. Virg. 3. Æn. 66.
 Inferimus tepido spumantia cymbia lacte. Plin. lib. 37. cap. 8.
 Huic & amplitudo ea est, ut cymbia etiam ex ea fiant. Martial. 8. 6.
Cymbium ab Apuleio lib. 11. Met. p. 258. dicitur, quod Latine Servius Sitalam vocat.
Cymbium est Navigii genus. Macrob. 5. Saturn. 2. V. Cymbula in CYMBA.
CYME, es. f. Urbs Æolidis, ut scribit Pomponius lib. 1. 18. Cymen nominavit, pulsus qui habitavit, dux Amazonum Cyme. V. CUME.
CYME, es. f. Cuma. Sil. 13. 494. Cymes anus. i. e. Sibylla Cumana.
CYMÆUS, a, um, ut, Antrum Cymæum. Silius lib. 13. 498.
 Cymæo populis vox nostra fonabat in antro. Verba Sibyllæ. V. CUMA.
CYMINDIS, is. f. [κυμινδης] Accipitris genus, noctu tantum volans, rarum etiam in silvis, interdum minus cernens. Bellum internecinum gerit cum aquila, sæpeque deprehenduntur coherentes. Auctor Plin. lib. 10. cap. 8. Homerus χάλκιδά vocat.
CYMINISSECTOR, oris. m. [κυμινισσέτης] Homo avarus & fordibus dicitur, qui vel vilissimis rebus lucrum querit, nimiaque parvonia rem augere fatagit. Tractum est adagium a Cymini feminis vilitate simul & exilitate. V. Erafm. Adag.
CYMINUM, i. n. [κυμινον] Herba est quæ & Cuminum dicitur. Plin. lib. 19. cap. 8. Condimentorum tamen omnium fastidiis cyminum amicum. V. CUMINUM.
CYMINATUS, a, um, Adj. ut, Acetum cyminatum. Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem. V. Pallad. 12. 22. conf. l. c.
CYMININUS, a, um, ut, Oleum cymininum. Apul. de Herb. cap. 74. n. 2.
CYMINALIS, e. Adj. f. Herba Gentiana. Apul. de Herb. cap. 16.
CYMINUS, i. m. Hetruria lacus est monti suppositus. Virg. 7. Æn. 697. Et Cymini cum monte lacum. Et lacus, & mons hoc nomine appellatur. Sane hoc fabula habet: Aliquando Hercules ad hos populos venit: qui quum a singulis provocaretur ad offendendam virtutem, defixisse dicitur vedem ferreum quo exercebatur: qui quum terræ esse fert affixus, & a nullo potuisset auferri, cum rogatus fustulit. Unde immensa vis aquæ sequuta est, quæ Cyminum lacum fecit. Servius. Scribunt alii rectus Ciminus.
CYMODŪCŒ, es. vel CYMODOCŒA, æ. f. [Κυμοδύκη] Nympha marina Nerei & Doridis filia, a placandis fluctibus ita dicta, teste Hesiodo in Theogonia v. 252. Virg. 10. Æn. 225. Cymodoceam enumerat inter eas, quæ ex navibus Æneæ in nymphas marinas commutata fuerunt: ubi inquit,
 Quam quæ fandi doctissima Cymodocea. V. Stat. 2. Silv. 2. 20.
CYMOΘŒ, es. f. [Κυμοθῶ] Nerei filia, & uxor Neptuni, de qua Virg. 1. Æn. 148.
 Cymothoe simul, & Triton adnixus acuto
 Detrudunt naves scopulo. Cymothoe, i. e. Curfus fluctuum, δὲ τὸ θῆναι τῆς ὕμερα. Servius.
 Est item Cymothoe, Fons notissimus Achaïæ proprie dictæ, inter Patras & Pheras urbes. Plin. lib. 4. cap. 5.

CYNA, æ. f. [κύναι] Arbor Arabica. Plin. lib. 12. cap. 11.
 Cyna [κυνή] Pileus erat Lacedæmoniorum. Strabo in sexto, ubi de origine Tarenti loquitur.
CYNACANTHA, æ. f. [κυνάκανθη] Arbuscula, quæ Acinos veluti uvæ producit: Latini Caninam sentem, & vulgo *Uvam spinam* nominant.
CYNÆGIRUS, i. m. [κυναιγίρης] Atheniensis, in bello Persico magna pertinacia in confectandis hostibus usus est. Nam & navem onustam dextera manu tenuit: ea amputata sinistrâ iniecit. Quam & ipsam quum amisisset, navem mordacis arripuit, morsuque retinuit furenti similis. Auctores Trogus & Herodotus. Meminit etiam Valerius 3. 2. 22. & Tranquillus in Cæsare, cap. 68. V. Suid.
CYNAMOLGI, orum. m. [κυναιμόλγοι] Canes dicuntur prope paludes quæ ad meridem sunt, quibus lacubulum cibus est gratissimus. Eorum cum Indicis bobus certamina Ctesias celebrat, ut scribit Cæl. lib. 17. cap. 28.
Cynamolgi, Populi sunt non procul a Meroe, supra Creophagos, qui ab indigenis Agrii appellentur, comati & barbati. Hi canes maximos alunt, quibus Indicos bovem venantur e vicina regione venientes sive a feris pullos, sive pascuorum inopia. Eorum adventus est ab æstivo solstitio usque ad medium hiemem. Ex Strab. lib. 16.
CYNAMOLGUS, i. m. Avis est Arabiæ peculiaris, ex cinnami furculis nidum construens, quem deinde acclio plumbaris sagittis dejecit. Auctor Solin. cap. 33. Al. 46. Apud Ælianum hæc avis non Cynamolgus, sed Cinnamomus appellatur, & ita nonnulli etiam apud Plinium legendum suspicantur. ubi emendatilibi Cinnamologus præferunt. q. V.
CYNANCHS, es. f. [κυνάνχη] Morbus faucium, a canibus dicitur, quos infestat. Præfocato est nocturna maxime, pituita crassa & lenta in fauces cervicisque delata. δὲ τὸ κύνες τῆς ἀρχῆς, id est a cane & suffoco.
CYNASONES, um. V. CINASONES.
CYNBA, [κύνβα] dicitur Pellis canis fluviatilis, quam capitis tegumento galææ vice veteres adhibuisse palam est: indeque servatum, ut pro Galea dicitur Cynba. Auctor Cæl. Rhod. lib. 17. cap. 28.
CYNÆAS, æ. m. [κύναις] Theffalus, Pyrrhi regis legatus, longe disertissimus est habitus, ut qui Demosthenis auditor fuerit, adeo ut plures Pyrrho civitates facunda oratione subegerit, quam ille armis expugnaverit. Eidem expeditionem in Italiam magnopere dissuadet. Præterea missus ad Romanos legatus de pace, uno die omnium Senatorum nomina edidit, quorum consensum, totidem regum sibi videri Pyrrho retulit. Plutarchus in Pyrrho. Huius memoriam commendat Cic. in Tusc. Quæst. 1. 59. In melioribus codd. Cic. & Livii per. i. Cineas scribitur. Gr. Κύναις.
CYNĒGĒTICA, orum. n. [κυναιγίτης] dicuntur Volumina de venatio-

ne conscripta. Flavius Vopiscus in Numeriano c. 9. refert Olympium Nemesianum scripsisse Cynægetica. Extat etiam Cynægeticon, sive de Venatione liber. κυνήτης, ἢ κυνήγματος, venator dicitur, κυνηγίτης, Venatorius.
CYNĒGIRUS, V. CYNÆGIRUS.
CYNĒTHRUS, i. Juppiter dicitur quoniam venationem Arcades, utpote rudes, exercebant. Venandi vero ars κυνήγία & κυνηγική Græce vocatur. Quare Cynægetes Jovis potius cognomen ipse putarim, quam Cynætheum, licet id libentius docti quidam scriptis suis asserant. V. Cæl. lib. 16. c. 3. [Rectius scribitur Cynæthæus, Κυναιγίτης, a nomine donatorum. V. Pausan. Eliac. 1. p. 171. & Arcad. p. 252. Wech. & Steph. in Κύναιθη].
CYNĒTHIUM, i. n. [κύναιθη] Steph.] auctore Dionysio lib. 1. Antiquitatum, Civitas in Arcadia, ab Æneæ factio ibi vita functo, sepultoque. Hinc Cynethenes populi: quos tamen alii a Cynetho Lycaonis filio putant appellatos.
CYNIA, æ. f. [Κύνια] Lacus est ad Oeniadas pertinens, Melita lacu alio, longitudine & latitudine duplo major, qui mare ingreditur. Auctor Strabo lib. 10.
CYNICI, orum. m. [Κύνιοι] cuiusdam sectæ Philosophi, cujus principes Antithenes, & Diogenes. Dicti Cynici, vel a Cynofarge gymnasio, ubi docebat Antithenes, vel a canibus, qui Græcis κυνίς, quasi canini, quia essent in cavillis, castigationibusque more canum mordaces contra vitia. Vel quia obsecantate, licentiaque sermonis, rabiem quandam caninum repræsentarent. Cic. 1. Off. 148. Nec vero audiendi sunt Cynici, &c.
 Nudus Cynicus. Juven. 14. Sat. 308. de Diogene.
CYNICE, es. f. [Κύνικη] pro Cynicorum philosophorum secta. Aufonius in Epigr. Diogenis, sive Antithenis,
 Inventor primus Cynices ego. Quæ ratio istæc?
 Alcides multo dicitur esse prior.
 Alcida quondam fueram doctore secundus:
 Nunc ego sum Cynices primus, & ille deus. Nimirum ab Hercule institutum suum arcefebant. V. Laert. in Antisth. S. 2.
CYNICUS, a, um. [Κύνικος] Adj. ut, Cœna Cynica. Petron. Arbitr. cap. 13. Ipsi qui Cynica traducunt tempora cœna. i. e. Qui misere vivunt, ut siliquis & leguminibus, quique vilissimis cibariis se tolerant atque sustentant. Nam talis erat Cynicorum philosophorum victus, quod & Luciano intelligi potest. ita scribente in Cataplo (p. 427. Græv.) de Cynico, ἢ ἰδὲ τὰς ἰσχυρὰς τὸ δάπανος φασίγους, ἢ τὰ οὐ τὸν κομμάσιον ἀπὸ, σκεθὲς τῶν πρὸς τὰς ἀρχαίαι, δαπάναι. Cœna igitur Hecates, & ovium frustationum, ut mendici, & sepiis crudis vivebant. Turneb. 1. Adverf. 19. Institutio Cynica. Tacit. 16. Ann. 34. Maxime intentus Demetrio Cynicæ institutionis doctori.
CYNICE, Adv. [Κύνικῶς] ut, Cynice accipi. Plaut. Stich. 5. 4. 2.
 — potius in subfello
 Cynice accipiemur, quam in lectis.
CYNIPHIS, CYNIPHOS, CYNIPHUS, V. CINIPHUS.
CYNIPS, iphis. [κύνιψ] Musca minutissima, longis cruribus, in capite habens rostrum, quo perforat cutem animalium. Nascitur ex humore, & juxta aquas abundat. Latini Muscam caninam vocant.
CYNNA, [κύννα] Oppidum prope Heracleam Ponticam: ita dictum ab una Amazonum, vel a Cynno Gigante, fratre Cæni. Hinc fit
CYNNÆUS, [Κύνναϊος] gentile. Stephanus.
CYNNESUS, [Κύννης νῆσος] Nili fluvii insula est, non procul a majori Delta, e regione oppidi, quod Cynopolis nominatur. Ptolem. 4. 5.
CYNOCARDAMON, i. n. [κυνοκάρδαμον] Nasturtium. Apul. de Herb. cap. 20.
CYNOCADUMA, ætis. n. [κυνοκαδύμη] Calor a Sirio excitatus. Chrylogos. Serm. 51. pr. conf. Barth. ad Stat. 1. Silv. 2. 156.
CYNOCPHALUS, i. m. Cynocephali [Κυνοκέφαλοι] ut scribit Plin. lib. 7. cap. 2. Homines sunt in montibus terræ Indiæ caninis capitis, qui ferarum pellibus velantur, & qui latratum pro voce edunt, unguibusque armati venatu & aucupio vescuntur. V. Gell. lib. 9. cap. 4. Cic. 6. Att. 1. Erat præterea cynocephalus in effedo, nec deerant onagri.
CYNOCPHALIA, vel CYNOCOPHALÆA, æ. f. sive CYNOCOPHALION, i. n. [κυνοκέφαλοι] Herba canino capiti similis. Plin. lib. 30. cap. 2. Herba pulicaris dicitur a Romanis. V. Ruell. lib. 3. cap. 108.
CYNOCPHALÆ, vel CYNOCOPHALÆA, f. pl. Locus tumulosus in Theffalia, de quo Polyb. lib. 7. Liv. 33. 7. Flor. 2. 7. 11.
CYNOCHALE, es. f. alias Polygonum. Apul. de Herb. cap. 18.
CYNOCRAMBÆ, es. f. [κυνοκράμβη] Dioscoridi] cauliculum bidentium palmorum longitudine emittit, mollem, subalbidum, folia mercuriali aut hederæ similia, certis interstitiis subalbida: femem foliis adhaeret parvum, rotundum. Hæc Dioscorid. lib. 4. cap. 184. Ruellius Cynocrambem eandem esse cum Atriplice silvestri putat, sed fallitur, ut videre poteris apud Matthiolum. V. Apul. de Herb. cap. 127.
CYNOTONON, i. n. [κυνοτόνιον] Aconitum, quo sumpto canes necantur. Diofco. 4. 76. & 79.
CYNODONTES, ium. m. [κυνόδοντες] Dentes qui a nostris Canini appellantur: ita dicti quod acuminati sint in formam dentium canis. Hos tradit Plin. lib. 11. cap. 37. feni casu aliquo amissos nunquam renasci. Cynodontes sunt etiam Portentosi homines, quibus gemini procedunt dentes, lisdor. 12. 3. ex Solin. cap. 4. V. Salmat. in Solin. p. 24.
CYNOGLOSSOS, i. vel CYNOGLOSSA, æ. f. [κυνόγλωσσος] Herba quæ Lingua canis interpretatur, quod folia caninæ lingue similia habeat. Plin. lib. 25. cap. 8. Jungitur & cynoglossos, caninas imitans linguas, topiariis operibus gratissima, &c. V. Ruell. lib. 3. cap. 127.
CYNOIDES, V. PSYLLION.
CYNOMAZON, i. n. [κυνομαζον] Herba est eadem cum chamæleone nigro, quam & Cynozolon Plin. appellat. Dicitum Cynomazon, quod in ossa vel in pulte datum canes enecat.
CYNOMORION, i. n. [κυνόμορον] Herba a similitudine canini genitalis dicta. Alio nomine Orobanche dicitur. Plin. lib. 22. cap. 25. Orobanchen appellavimus necantem ervum & legumina, alii cynomorion eam appellant, a similitudine canini genitalis: cauliculus est sine foliis, pinguis, rubens. Ruell. lib. 2. cap. 75. docet Orobanchen in Parisiensi agro vocari *teniam*.
CYNOMIA, vel potius CYNOMYIA, æ. f. [κυνόμια] quatuor syllabarum dictio, Musca canina, quæ sanguinem ab animalibus exugit. Cynomia, herba, quæ Pulicaris dicitur Romanis, ut ait Ruellius lib. 3. cap. 108. Plin. lib. 25. cap. 11. Psyllion, alii cynoides, alii crystallion, alii sicelion, alii cynomyiam appellant, radice tenui, supervacua, farnento-

mentofum, faba granis in cacuminibus, foliis canino capiti non dissimilibus, femine autem pulci, unde & nomen hoc in baccis, ipsa herba in vineis invenitur.

CYNOPOLIS, is. f. [κυνόπολις] Canum civitas, in qua Anubis colitur, & honor, & sacer quidam cibus est canibus constitutus. Ab hac Cynopolitana praefectura [κυνόπολιτος νορέας] appellata est. Qui in ea habitant, Canarii dicuntur. Perotus.

CYNOPS, opis. f. [κύνωψ] Herba genus spicatum. Plin. lib. 21. cap. 17.

CYNOPUS, i. m. Pifcis marinus, dicente Plinio ubi de Conchis loquitur: Extra has sunt rotunde in oleario ulvi cochleae, Cucumis, (Cynopus, Cammarus,) Cynoflexia, Draco. Hae Plin. lib. 32. cap. ult. Sed desiderantur uncinulis inclusa in Mff.

CYNORRHODON, i. n. [κυνόρροδον] Flos lili. Ruellius lib. 3. cap. 57. Florem lili nafcens in Italia cynorrhodon vocari Plin. est auctor, quod & Hippocrates accepit, quum ruberrima cynorrhoda feminarum purgatorio commendat in vino. Plin. lib. 25. cap. 2.

CYNOS, vel CYNUS, [κύνω] Latine Canis dicitur, Civitas in Locride, vel potius Navale, cujus meminit Liv. 28. 6. extr. Plin. lib. 4. cap. 7. extr.

Est etiam Cynos Fluvius Plinio lib. 5. cap. 28.

CYNOSARGES, is. f. [κυνόσαργες] Gymnagium in Attica, sic dictum a cane albo, qui sacrificante Diomo, raptā femora in hunc locum detulit. In hoc gymnasio Antisthenes Cynicae sectae princeps philosophiam solebat profiteri. Auctor Laertius in vita ejus Segm. 13. ubi Menag. V.

CYNOSRATOS, i. m. [κύνος ράτος] alii Cynopaltum vocant, ut ait Plin. lib. 24. cap. 14. Genus rubi. Et lib. 13. cap. 24. Fructum hujus rubi quibusdam in locis sufficere petelengas vocant.

CYNOSDEXIA, [κύνος δέξια] Pifcis, V. CYNOPUS.

CYNOSORCHIS, is. f. [κυνόσαρκης] Herba, quam aliqui Orchin vocant, foliis oleae, molibus, terens, per femipedem longitudinis, in terra stratis, radice bulbosa, oblonga, duplici ordine, superiore quae durior est, & inferiore quae mollior. Eduntur ut bulbi cocti, in vineis fere inventi. Plin. lib. 27. cap. 8. Ruellius dicit hanc herbam officinis vocari Testiculam canis, & satyrion minus proprie.

CYNOSPASTOS, V. CYNOSRATOS.

CYNOSPATION, i. n. Idem quod Marrubium. Apul. de Herb. cap. 45.

CYNOSSEMA, atis. n. [κύνοςσημα] Locus est Troadis ad Hellepontum, Hecubae sepulcro nobilitatus. Latine Canis tumulum interpretari possimus. Fabulatur enim poeta Hecubam, quum in Graeciam abducere captiva, post exitium patriae ac suorum, ibi doloris impatiencia in canem esse converfam, & deinde sepulatam. Meminit hujus loci Plin. lib. 4. cap. 11. Et Strabo lib. 13.

Est item ejusdem nominis locus in Lybia Marcotide, cujus meminit Stephan. & Strabo lib. 17.

CYNOSURA, ae. f. [κύνοςυρα] Canis cauda interpretatur, quae & Minor urfa dicitur, contellatio. De qua Cic. 2. de Nat. Deor. 106. sic scribit, Aratum citans, Dicitur esse Polus. Hunc circum arctos dicit feruntur, nunquam occedentes, Ex his altera apud Graecos Cynosura vocatur, Altera dicitur esse Helice. V. supra in dictione ARCTOS.

Ovid. 3. Fast. 108.

— Cynosura petatur Sidoniis, Helicen Graia carina notet. V. Hyginum, lib. 2. in Arcto minore, & Aratum Germanico Caesare interprete. Dicunt enim Cynosuram fuisse unam e Jovis nutribus.

CYNOSURUS, a, um. Adj. [κύνοςυρος] Cynosura ova quae dicantur, V. URINUM OVUM.

CYNOSURIS, idis. f. [κύνοςυρίς] Idem ac Cynosura. Ovid. 5. Trist. 3. 7. — suppositum stellis Cynosuridis Urfae.

CYNOSURCI, [κύνοςυρκοι] Tribus una Megarensum. Hi enim ut distinctio ordinis feret, regionem omnem in quae olim Tribus dividere: ex quibus alii Heraci, nonnulli Piraci, alii Megarenfes, plerique Traspedici, ultimi Cynosurci dicitur. V. Alex. Genial. lib. 1. c. 17.

CYNOZOLON, i. n. [κύνοςζολον] Herbae chamaleonis genus: sic dicitur, quod foetore ejus ricini et canum auribus decidant. Plin. lib. 12. cap. 18. de chamaleone loquens, Et ricinus canum necant: juvenas quoque anginae modo: quare a quibusdam ulophonon vocatur, & cynozolon, propter gravitatem odoris.

CYNTHUS, i. m. [κύνθη] Deli insulae mons est, in quo natum fingunt Apollinem & Dianam poete. Unde

CYNTHIUS, a, um. Adj. [κύνθη] ut, Cynthius Apollo: & Cynthia Diana. Virg. 6. Ecl. 3.

— Cynthius aurem Vellit, & admonuit pastorem, &c.

Pura Cynthia. Valer. 2. Argon. 56. i. c. Luna.

Moderatrix arcanae noctis Cynthia. Stat. 10. Theb. 365.

CYNUS, V. CYNOS.

CYPAPHAPI, drum. m. Molles, cinædi, impudici. κύνθη, foramen. κύνθη, inclino. φάππη, Venus. Finnic. lib. 7. cap. 16. In omni veteri genitura, si Luna in cauda Leonis fuerit inventa, cinædos efficit, matris Deorum cypaphapis fervientes. Molles & impudici cenfebantur Galii matris deorum sacerdotibus. [An Cypatis? Helych κύνθη, κύνθη, κύνθη.]

CYPARISSA, ae. f. [κύνη] Urbis est Achaiae: unde Cyparissus finus. Sic enim Plin. scribit lib. 4. cap. 5. in descriptione Achaiae, Ad meridiem autem (inquit) Cyparissus finus, cum urbe Cyparissa. ubi V. Hard. & mox dict. seq.

CYPARISSEIS, [κύνη] Civitas est circa pristinam Macistiam, quae deserta est. Alia est Messeniaca Cyparissia, [κύνη] Steph. ejusdem similiter nominis ut illa, diciturque Cyparissia numero singulari, genere muliebri: annis vero Cyparisseis dicitur. Verba sunt Strabonis lib. 8.

CYPARISSIA, arum. f. [κύνη] inquit Pectus, appellatur acies quaedam igneae, quae noctu apparere solent, ad similitudine cyprilli. [In vulgo editis Cyparissia scribitur. Forte scribendum Faces, pro Acies. Si Cyparissiae legas erit m. g. a nomin. sing. Cyparissias.]

CYPARISSUS, i. m. [κύνη] Thelephi filius, a Silvano & Apolline dilectus, qui quum cervum, quem amabat, imprudens occidisset, nimio dolore mutatus est in cupressum sui nominis arborem. Graeci enim κύνησαν cupressum appellant. V. Ovid. 10. Met. 121. V. & plura apud Servium in illud l. Georg. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvanæ, cupressum.

Est & Cyparissus, Civitas circa Delphos, quae ab ejus arboris frequentia meruit nomen, Cujus meminit Pomponius lib. 2. 3.

CYPARISUS, i. f. [κύνη] Et per synaerem Cypressus: deinde conversione y in u Cypressus dicitur Arbor conferta nota. Virg. 3. Aen. 680. Aeris quercus, aut confere cyparissi.

Aeria cyparissus. Martial. lib. 12. 49. Al. 50.

Daphnonas, platanos, ac aeries cyparissos. [Lego Platanonas.

CYPARISSIAS, ae. m. [κύνη] Quintum genus tithymali omnium maximum, quod sic a cyparissi similitudine vocatur. Plin. lib. 26. cap. 8.

Quintum genus, cyparissiam vocant propter foliorum similitudinem, vale gemino aut triphici, nascens in campestribus: cui edam vis quae hellefocopia aut characis.

CYPARISSINUS, a, um. Adj. [κύνη] ut, Vinum Cyparissinum, Diof. 5. 34.

CYPARISSEFER, a, um. ut, Cyparissifer Lycaeus. Sidon. Carm. 23. 417.

CYPĒA, ae. f. Herba Indica Plin. 21. 18. V. CYPRIUS.

CYPERIS, idis. f. [κύνη] Cyperi radix. Plin. 21. 18. Apic. 7. 4.

CYPERUS, i. m. [κύνη] Juncus est angulosus, juxta terram candidus, cacumine niger, pinguisque: folia illa porraceis exiliora: in cacumine minuta, inter quae est semen. Radix olive nigra similis, quam quum oblonga est, cyperida vocant, magni in medicina usus. Hae Plin. lib. 21. cap. 18. Noltrates officinae (inquit Ruellius lib. 2. cap. 4.) Cyperum adhuc hodie nominant: rura jancheti nomine norunt, quod Junio mense radicitus erunt, digeruntque stipites in manuales fasciculos, quos prius insolatatos nocti imbre conspergunt, siccatoque frustatim tundunt, ut sua odoris gratia vestes interposuit commendent. V. ibidem plura.

CYPRUM, i. n. apud Varr. 3. de R. R. 16. Et Columel. 12. 20.

CYPRANTA, orum. n. pl. [κύνη] Polyb.] Portus est in sinu Argolico Achaiae, Plin. 4. 5.

CYPRH, is. n. [κύνη] Thymiamatis compositio est dicata diis, qua multum Aegyptii sacerdotibus utebantur. Constat, ut Plutarchus ait, ex melle, vino, uva passa, cypero, resina, fefeli, aspalatho, myrrha, bitumine, junco, bryo, calamo utroque, junipero, cardamomo, lapatho. Rationem compositi vide apud Diofcor. lib. 1. cap. 24.

CYPRON, onis. [κύνη] Tormenti genus apud Graecos. Id vero ligneum erat vinculum, five, ut nunc, etiam ferrum, vulgus Berlinam vocat. Unde Improbis quoque Cyphonis nomen adhaesit. Dicitur Cyphon, κύνη, id est a capitis proclinatione: nam & incurvati dicuntur cyphali. Apud quosdam ita cautum reperio, ut quisquis pro pudaciam legum placita risu habuisset, diebus viginti in Archivo junctus cyphone perseveraret nudus, melle ac lacte delibutus, ut apibus muscifer quae esset pabulum: dilapsis vero his, muliebri indutus veste deturbaretur in praecipos. V. Caes. Rhodig. lib. 10. cap. 5. & Schol. in Plut. Aristoph. 476. & 406.

CYPHUS, i. m. [κύνη] Perrhaeborum mons est, & pagus eodem nomine, ut refert Strabo lib. 9.

CYPRUS, i. m. Herba est folia habens ed iridis similitudinem mucronata, quae a Latinis Gladiolus dicitur, radice bulbosa, & odore vicino nardo. Est & per se Indica herba, quae Cyperis vocatur, gingiberis effigie, commanducata croci vim reddens. V. Plin. 21. 18. Ubi nominatim a Cypero distinguit.

CYPRINUS, i. m. Pifcis genus, ex congruo genere, de quo Plin. lib. 32. cap. 11. Quidam Cyprinum pifcem eum esse volunt quem nos Carpinem appellamus vulgo.

CYPRINUM, i. n. Oleum, factitium erat ex glande Aegyptia, odorum causa, teste Plin. lib. 15. cap. 7. Fortasse idem quod et cypro arbore fiebat. V. CYPRUS, arbor.

CYPRUS, i. m. [κύνη] Herba, ex qua fit oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Natura ejus, inquit, excalcifit, mollis nervus. Folia stomacho illinuntur: & vulvae concitatae fuscus quoque eorum apponitur. V. loc.

CYPRUS, i. f. [κύνη] Insula, etiam nunc nomen retinet, inter alia nomina Macaria dicta: nam mire fertili est, in sinu maximo, qui Isthici ciscia Cilicium dicitur, ad Ortum Occaeumque Ciliciae, ac Syriae objecta est: novem aliquando regnorum sedes, ut Plin. lib. 5. cap. 31. scribit: smaragdo, crystallo, aere Cyprio cognominato, adamante, & alumine nobilis: quam aliquando adnexam Continenti fuisse, Idem lib. 2. scribit. De hac Strabo lib. 14. Veneri fuit sacra. Flor. 3. 9. 2.

CYPRUS, a, um. Adj. [κύνη] Unde, Tres parvae insulae huic propinque, Cyprae nominantur. Et Venus Cypria, quod est primum in Cypro templum sit constitutum. Cic. pro Domo 53.

Aes cyprium dicitur, quod vulgo cyprum nominatur. Plin. lib. 33. cap. 5. Teritur Cyprio aere in Cypris mortariis. Idem lib. 20. cap. 13. In pyxide Cypria aeternatur.

Cyprum absolute, pro Aere Cyprio. h. e. Quod ex Cypro insula advehitur. Plin. lib. 16. cap. 26.

Bovi Cyprio merendum, Ennius foticio versu quum dixit, significat id quod solet fieri in insula Cypro, in qua boves humano fectore pascuntur. Verba sunt Felfi.

Hirundo Cypria. Plin. 24. 11.

Merces Cypria. Hor. 3. Carm. 29. 60.

Vicus Cyprus, Romae. Varro de L. L. 4. 78. Vicus Cyprus a Cypro, quod ibi Sabini civis adit confederunt, qui a bono omine id appellaverunt. Nam Cyprum Sabine Bonum. Sed alii per 1, Ciprius rectius scribunt.

CYPRUS, a, um. Aliud Adj. ut, Bidentes Cyprae. Pallad. Jul. t. 5.

CYPRICUS, a, um. Adj. Idem; ut, Laurus Cyprica. Caro de R. R. cap. 8.

CYPRUS, i. f. [κύνη] in Aegypto est Arbor ziziphi foliis, semine coriandri, (flore) candido odorato. Coquitur hoc in oleo, premitturque poltrea, quod cyprus vocatur. Pretium est in libras, x. v. Hae Plin. 12. 24. pt. Latine, Ligultrum. V. Ruell. lib. 1. cap. 94.

CYPSRELLA, vel CYPRELLA, drum. n. pl. [κύνη] Steph.] Oppidum Thraciae, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 11. Epit. Strab. lib. 7. Cypselorum urbem nominat.

CYRÆLUS, i. m. [κυριλλος] Tyranni nomen apud Corinthum, cujus meminit Cic. 5. Tusc. 109. Demarathus (inquit) Tarquinii regis nostri pater, tyrannum Cypselum quod ferre non poterat, fugit Tarquinius Corintho, & ibi fortunatus confluxit, ac liberus procreavit.

CYRÆUS vel Cypsellus est etiam Avis ex hirundinum genere. Plin. lib. 10. cap. 39. Plurimum volat quæ apodes, quia carere usu pedum, ab aliis cypsellis appellatur hirundinum specie. Nidificant in scopulis. Hæc sunt quæ toto mari cernuntur: nec unquam tam longo naves, tamque continuo cursu recedunt a terra, ut non circumvolent eas apodes. Cetera genera resistent & insunt: his quies, nisi in nido, nulla: aut pendent, aut jacent.

CYRÆIDES, æ. m. [κυριιδης] patronym. Virg. in Ciri v. 464. Cypselidæ magni florentia regna Corinthi.

C Y R

CYREIANA, æ. f. [κυριανη] Elymæorum provincia est, quibus finitimi sunt Sagapeni, & Silaceni, parvi sane principatus. Strabo lib. 16.

CYRENE, es. f. [κυρηνη] Nympha, Penei fluvii filia, quam raptam Apollo transfussisse fertur in eam Africa partem, quæ ab ea Cyrenaica dicta est. V. Virg. 4. Georg. 321. & 354. & MOX CYRENAICA.

CYRENE, es. f. [κυρηνη] Urbis Africa nobilissima, unde Cyrenaica regio nomen invenit, de qua V. paulo infra plura.

CYRENE, ærum. f. pl. Urbs eadem regionis Cyrenaicæ. Catull. 7. Quam magnus numerus Libyæ arenæ Laferpiciferis jacet Cyrenis. Meminit & Plin. lib. 5. cap. 5. Nunc vulgo vocatur *Corena*; telus Oliviarum in Melam.

CYRENEUS, a, um. Adj. gentile. [κυρηναϊος] Cic. 4. Acad. 76. Quid Cyrenæi? Videtur mihi nimis contempti philosophi. V. dict. seq.

CYRENAÏCUS, a, um. Adj. Cyrenæici philosophi, [κυρηναϊκός] de quibus Cic. 3. Tusc. 52. Atqui (inquit) ab Aristippo Cyrenæici philosophi nominati, omne bonum in voluptate posuerunt, virtutemque censuerunt ob eam rem esse laudandam, quod efficiens esset voluptatis. Qualis autem fuerit Cyrenaica philosophia, docet Diogenes Laërtius lib. 2. in Aristippi vita. V. Cic. 3. de Orat. 59. & 3. Off. 116.

CYRENAÏCA, æ. f. [κυρηναϊα] Africa regio, eadem Pentapolitana a quinque civitatibus dicta, quarum præcipua, & quæ regioni circumjacenti nomen daret, Cyrene visa est. Eam Strabo lib. ult. a Theræis Græcis conditam esse scribit, qui ex Laconica profecti, Theram insulam prius coluerint, hinc in continente Cyrenem ædificaverint. Ex horum numero fuit Battus quidam, qui Cyrenes condendæ fuit auctor, quod alibi idem Strabo indicat. Inde Battiadæ Cyrenenses Silius nominat lib. 3. 253. Necnon Cyrene Pelopei stirpe nepotis Battiadæ parvos, fides stimulat in arma. Diodorus Siculus lib. 5. scribit ex quorundam sententia huic urbi nomen inditum a Cyrene Ipefi filia, quæ quum apud Peleum virgo educaretur, Apollo ejus forma captus, raptam virginem in Libyam, ad ea loca, in quibus postmodum civitas condita est, asportavit. & ab ejus nomine, Cyrene dicta. Eam regionem fertilissimam esse tradit Herodotus in fine quattuor libri. Cic. pro Planc. 13.

CYRENSIS, e. Aliud gentile. Plaut. Rud. 3. 2. pr. Proh! Cyrenenses populares! &c. V. Tacit. 3. Ann. 70.

CYRILLUS, i. m. [κυριλλος] Præsul Dalmatiæ.

Cyrillus item Alexandrinus Præsul edidit variarum hypotheson tractatus, Homilias plurimas, quibus utuntur Græci, præterea adversus Nestorium epistolæ, quibus omnia occulta ejus venena refellit. Is vixit temporibus Juliani principis.

Cyrillus præterea Ierosolymitanus Præsul, sæpe pulsus ab ecclesia, & receptus, ad extremum sub Theodosio principe octo annos in sua sede perseveravit. extant ejus Catecheses. Hæc Hieronymus.

CYRINUS, i. m. Romanus cum Basilde, & Nabore, sub Diocletiano passus, ac sepultus tertio ab ure lapide. Ex Volaterrano.

CYRIZOBORCA, Oppidum Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 12. Annis Iomanes in Gangen, per Palibotros decurrit inter oppida Methora & Cyrizoborca. Hardum legit. Clifobora.

CYRNABA, æ. Scythiæ fluvius, non procul a Chryse sinu, cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 17.

CYRNÆA, æ. f. [κυριναϊα] Vasis vinarii genus, teste Nonio. Plaut. Amph. 1. 1. 73.

Cadus erat vini, inde implevi cyrneam. Sunt qui Cirmam scribunt per i nostrum, & παθος το κυριναϊα, hoc est a miscendo dictum velint. V. CIRNÆA. In emendatis libris legitur Hirneam. V. f. i.

CYRNI, ðrum. m. Indorum populi, quos Iugonem apud Plinium scribit annis centenis quadragenis vivere. Plin. lib. 7. cap. 2.

CYRNOS, i. f. [κυρινος] Insula est Corfica, ut supra dictum est in COASICA. unde

CYRNII, Populi hujus insule.

CYRNEUS, a, um. Adj. Virg. 9. Ecl. 30. Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos.

CYROPOLIS, is. f. Regio est maritima, haud procul a sinu Persico, ut refert Plin. lib. 6. cap. 26.

CYRRENSICA, æ. f. Regio. Cyrre dicta est, ubi Cyrretheis dea colebatur, quam Minervam interpretantur Plinius & Ptolemæus. conf. CYRREUS.

CYRREHA, æ. f. [κυριηα] Oppidum in Phocidæ, juxta quod & Cyrrethæi campi ad Phocidem attingunt, unde & Cyrrethas scopulos, & antra Cyrrethæa fontesque Cyrrethos, pro Phocensibus, Parnassifera poetæ cognominant. De Cyrrethæis campis copiose differunt in orationibus adversariis Demosthenis & Æschini. Martial. lib. 1. 72. ad Flaccum,

Quid tibi cum Cyrreha, quid cum Petmessidos unda? Cyrreha scopulosa. Lucan. lib. 3. 172. Jacet enim sub Cirphii rupem: ut auctor est Strabo lib. 9.

CYRREHÆUS, a, um. Adj. ut, Cyrrethæa templa. Claud. de Bell. Gigant. 35. Secreta Cyrrethæa. Lucan. lib. 1. 64. i. e. Apollinis oracula apud antrum Cyrrhæum.

CYRRHUS, i. m. [κυριος] Syriæ oppidum, cujus incolæ Cyrrethæ dicuntur. Auctor Stephanus, q. V. V. & Plin. lib. 5. cap. 23.

Sunt item Cyrrethææ Macedoniæ populi, non procul a Pella Alexandri pæria, quorum meminit idem Plin. lib. 4. cap. 10.

CYRREUS, i. m. [κυριος] Atheniensis, lapidibus obrutus, quod inhonesta fuaderet. Cicerone auctore 3. Off. 48.

CYRTÆA, æ. f. [κυριτα] Oppidum est ad mare rubrum, in quod Artaxerxes Megababum telegavit. Stephanus.

CYRUS, i. m. [κυρος] Cambysis & Mandanes filius fuit. Hic avi sui Astyages jussu expositus, quod per fomium ex naturalibus filiæ, quam unicam habebat, vitæ enatam vidisset, cujus palmite omnis Asia obumbraretur. Hic dum exponitur (mirum) a cane femina aliquandiu lactatus est: tandem a regio pastore educatus, satis volentibus in Persiarum regem assumptus est. Quibus quum diu imperasset, a Tomyri Scythiarum regina cum ducentis millibus Persiarum casus est. ut auctores sunt Herodotus & Justinus. Dicitur porro Cyrus est a Cyro flumine, quod per cavam Persiam fluit, ut scribit Strabo lib. 15. Hujus Cyri historiam scripserunt Xenophon philosophos octo voluminibus, Herodotus & Justinus libro primo.

Fuit & Cyrus poeta, præfectus prætorio Theodosii junioris, deinde Patricius ob ingenium factus, valente magnopere Eudocia imperatoris uxore, quæ poetas & carmina valde diligebat: ejus etiam opera, quum ageret Ierosolymis, Præsul ad extremum factus in Cotyæcio Phrygiæ, pervenit usque ad Leonem imperatorem. Auctor Suidas.

Cyrus, item nomen duorum fluviorum, quorum unus Armeniæ & Iberiæ fines interluit, & per Albaniam labitur. Oritur in monte Caucasus. Alius est in Media.

CYREUS, a, um. Adj. [κυριος] Quod est Cyri. Cic. 4. Att. 9. Nostram ambulationem, & Laconicum, eaque quæ Cyrea sunt, velim quum poteris invisas. i. e. Quæ Cyri architectus fabricatus est.

CYROPOLIS, is. f. a Cyro condita urbs. V. Freinshem. ad Curt. 7. 6.

CYSSITES, V. CISSITES.

C Y T

CYTÆA, æ. f. [κυταια] Oppidum regionis Colchicæ, & patria Medææ. Stephan.

CYTÆUS, a, um. Adj. [κυταιος] ut, Virgo Cytæa, i. e. Medea. Valer. 6. Argon. 156.

Cytæi, populi qui & Colchici. Valer. 6. Argon. 426. Terræ Cytææ, Colchi. Valer. 6. Argon. 693.

CYTÆINUS, a, um. [κυταιινος] aliud Adj. ut, Carmina Cyteina, i. e. Medææ Colchicæ. Propert. 1. 1. 24. Alii rectius legunt Cytææa. V. Brækh.

CYTÆIS, ydis. f. [κυταιεις] Propert. 2. 4. 7. Non hic herba valet, non hic nocturna Cytæis. vel Medea intelligitur, vel quævis maga. conf. Val. Flacc. 5. 466.

CYTEORUM, i. n. Ptolemæo, Cotyorum Plinio, Cappadociæ oppidum, hodie *Cecina*.

CYTHÆA, æ. f. frequentius n. pl. [κυθηα] in Laconico sinu insula est, de qua Plin. lib. 4. cap. 12. sic scribit, Cythera cum oppido in Laconico sinu, antea Porphyrus appellata. Hæc sita est a Maleæ promontorio v. m. pass. ancipiti propter angustias ibi navium ambitu. Hactenus Plin. Hæsid. in Theogonia v. 192. seq. tradit Venetrem ab oppido, Cytheream cognominatam: Servius autem ab insula cognominatam tradit. Neutro genere & numero plurali proculit Valer. 8. Argon. 229.

Idalium furto subit, aut dilecta Cythera. Virg. 1. Æn. 680. Hunc ego sopitum somno, super alia Cythera. Sic Ovid. 4. Fast. 286. Cytherus Phœnicis filius nomen indidit, ut auctor est Stephanus.

CYTHÆUS, a, um. Adj. [κυθηα] Martial. lib. 14. 207. Sume Cytheriaco medicatum nectare ceston. Ovid. 7. Epist. 60. & 4. Fall. 15.

CYTHÆUS, a, um. [κυθηα] Adj. ut, Cyros Cytherea, Martial. lib. 8. 45. Heros Cythereus. Ovid. 3. Fast. 611. i. e. Æneas Veneris filius. Menis Cythereus, Aprilis Veneri dicatus. Ovid. 4. Fast. 195. Sic ego; sic Erato, (mensis Cythereus illi Cælit, quod teneri nomen amovis habet.)

CYTHÆIA, æ. f. pro Venere. Ovid. 4. Met. 190. Exigit indicii memorem Cytheria pæniam.

CYTHÆIS, ydis. f. [κυθηεις] Meretrici, a Cornelio Gallo poeta adamata, quæ alio nomine Lycoris dicitur. V. in dictione CORN. GAL. LUS, & Servium 10. Ecl. Virg. pr.

Cytheris, Mima quom quæ vinctus est Antonius post Pharsalicam pugnam, junctis ad curum leonibus: quod primus Romæ factitasse dicitur, non sine quodam offenso temporum, generosus spiritus jugum subire illo prodigio significante. Hæc Plin. lib. 8. cap. 16.

CYTHÆON, ðnis. [κυθηων] Saltus est in Bœotia apud Thebas, Musis sacæ. Plin. lib. 4. cap. 7. Et Musis natale in memore Heliconis allignant. Datur & his Thebis (Bœotias intelligit) saltus Cythæron. Solinus cap. 12. Apud Thebas Helicon lucus est, Cythæron saltus; annis Iminens. V. Servilium locum in CITHÆON. Sic enim legitur scribitur. Servius subscribit Laëtantius, in Stat. 1. Theb. 114. Sed utrumque putant errare docti Herodotus enim lib. 8. tradit e Parnassi verticibus alterum vocari Thitæorum, alterum Hyampæum. Aufon. in Græph.

Sacravit toties ternas ex are Cythæron. Ccccc Infelix.

